

T. C.

BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI
ESKİ TÜRK EDEBİYATI BİLİM DALI

MUHİBBÎ DÎVÂNİ (1500 – 2000. GAZELLER)
(BAĞLAMLI DİZİN VE İŞLEVSEL SÖZLÜK)

(YÜKSEK LİSANS TEZİ)

Havva Edanur KARA DEMİRKAYA

BURSA - 2019

T. C.

BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI
ESKİ TÜRK EDEBİYATI BİLİM DALI

MUHİBBÎ DÎVÂNİ (1500 – 2000. GAZELLER)
(BAĞLAMLI DİZİN VE İŞLEVSEL SÖZLÜK)

(YÜKSEK LİSANS TEZİ)

Havva Edanur KARA DEMİRKAYA

Danışman: Doç. Dr. Gülay DURMAZ

BURSA – 2019

T. C.
BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim, Eski Türk Edebiyatı Bilim Dalı'nda 701641015 numaralı Havva Edanur KARA DEMİRKAYA'nın "Muhibbî Divânı (1500 – 2000. Gazeller) (Bağlamlı Dizin ve İşlevsel Sözlük)" konulu Yüksek Lisans çalışması ile ilgili tez savunma sınavı, 30/12/2019 günü ~~11:30.~~ - ~~12:30.~~ saatleri arasında yapılmış, sorulan sorulara alınan cevaplar sonunda adayın tezinin/çalışmasının .....~~başarılı~~..... (başarılı / ~~başarısız~~) olduğuna .....~~oybirliği~~..... (oybirliği / ~~oy çokluğu~~) ile karar verilmiştir.

Üye
(Tez Danışmanı ve Sınav Komisyonu
Başkanı)
Doç. Dr. Gülay DURMAZ
Bursa Uludağ Üniversitesi

Üye
Doç. Dr. Özlem ERCAN
Bursa Uludağ Üniversitesi

Üye
Dr. Öğr. Üyesi Tuba ONAT ÇAKIROĞLU
Eskişehir Osmangazi Üniversitesi

30/12/ 2019

**SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
YÜKSEK LİSANS İNTİHAL YAZILIM RAPORU**

**BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI BAŞKANLIĞI'NA**

Tarih: 17/12/2019

Tez Başlığı / Konusu: MUHİBBİ DİVÂNİ (1500-2000. GAZELLER) (BAĞLAMLI DİZİN VE İŞLEVSEL SÖZLÜK)

Yukarıda başlığı gösterilen tez çalışmamın a) Kapak sayfası, b) Giriş, c) Ana bölümler ve d) Sonuç kısımlarından oluşan toplam 101 sayfalık kısmına ilişkin, 17/12/2019 tarihinde şahsım tarafından Turnitin adlı intihal tespit programından (Turnitin) aşağıda belirtilen filtrelemeler uygulanarak alınmış olan özgünlük raporuna göre, tezimin benzerlik oranı % 18 'dir.

Uygulanan filtrelemeler:

- 1- Kaynakça hariç
- 2- Alıntılar hariç
- 3- 5 kelimedenden daha az örtüşme içeren metin kısımları hariç

Bursa Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tez Çalışması Özgünlük Raporu Alınması ve Kullanılması Uygulama Esasları'nı inceledim ve bu Uygulama Esasları'nda belirtilen azami benzerlik oranlarına göre tez çalışmamın herhangi bir intihal içermediğini; aksinin tespit edileceği muhtemel durumda doğabilecek her türlü hukuki sorumluluğu kabul ettiğimi ve yukarıda vermiş olduğum bilgilerin doğru olduğunu beyan ederim.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

17/12/2019

Adı Soyadı: Havva Edanur KARA DEMİRKAYA
Öğrenci No: 701641015
Anabilim Dalı: Türk Dili ve Edebiyatı
Programı: Yüksek Lisans
Statüsü: Y.Lisans Doktora

Doç. Dr. Gülay DURMAZ
17/12/2019

YEMİN METNİ

Yüksek Lisans tezi olarak sunduğum “MuhibbîDîvânı (1500 – 2000. Gazeller) (Bağlamlı Dizin ve İşlevsel Sözlük)” başlıklı çalışmanın bilimsel araştırma, yazma ve etik kurallarına uygun olarak tarafımdan yazıldığına ve tezde yapılan bütün alıntıların kaynaklarının usulüne uygun olarak gösterildiğine, tezimde intihal ürünü cümle veya paragraflar bulunmadığına şerefim üzerine yemin ederim.

Tarih ve İmza

30/12/2019

Adı Soyadı : Havva Edanur Kara Demirkaya
Öğrenci No : 701641015
Anabilim Dalı : Türk Dili ve Edebiyatı
Programı :Türk Dili ve Edebiyatı Tezli Yüksek Lisans
Statüsü : Yüksek Lisans

ÖZET

Yazar Adı ve Soyadı : Havva Edanur KARA DEMİRKAYA
Üniversite : Bursa Uludağ Üniversitesi
Enstitü : Sosyal Bilimler Enstitüsü
Anabilim Dalı : Türk Dili ve Edebiyatı
Bilim Dalı : Eski Türk Edebiyatı
Tezin Niteliği : Yüksek Lisans
Sayfa Sayısı : X+ 1972
Mezuniyet : 30/12/2019
Tarihi
Tez Danışmanı : Doç. Dr. Gülay DURMAZ

MUHİBBÎ DÎVÂNİ (1500 – 2000. GAZELLER) (BAĞLAMLI DİZİN VE İŞLEVSEL SÖZLÜK)

Kelime ve onların art arda dizilişleriyle oluşan cümleler, metinlere çok katmanlı anlam kazandırmaları açısından önemlidir. Metinleri anlaşılır kılan öğelerin başında dil birimlerinin varlığı kadar, kelimelerin anlamlarına yüklenen tarihsel dönüşümler, dönemsel kullanış biçimleri, kalıp ifadeleri ve metinlere ait dönemsel sosyolojik olgu ve olayların etkileri de azımsanamaz.

Divan edebiyatının derin ve dönemsel anlamlar yüklü dünyasına girebilmek, sözcük dağarcığını dönemin şâirlerinin ruhlarına ve şevklerine yaraşır bir şekilde ortaya çıkarmak adına yapılan çalışmalardan birisi TEBDİZ (Tarih ve Edebiyat Metinleri Bağlamlı Dizini ve İşlevsel Sözlüğü) projesidir.

Elektronik ortamda veri girişi, sözlük ve bilgi havuzu oluşturarak metinleri bağlamsal olarak değerlendirip kullanıcıların hizmetine sunmayı amaç edinen TEBDİZ Projesi kapsamındaki bu çalışmada sultan şâirlerden en “muhteşemi” olarak anılan Muhibbî’nin (Kânûnî Sultan Süleyman) 500 gazeli (1500-2000. gazeller) gerekli düzenlemeler yapılarak sisteme yüklenmiş ve gazellerin bağlamlı dizini oluşturulmuştur. Çalışmaya esas alınan neşriyat Kemal Yavuz ve Orhan Yavuz’un “MuhibbîDîvânı-Bütün Şiirleri” adlı çalışması olmuştur.

Yapılan bu çalışma ile elde edilen bağlamlı dizin ve işlevsel sözlük ile şâirin gazellerinde kullandığı dil, sözcük zenginliği, dünya ve ahiret hayatına bakış açısı, dönemsel sosyal ve psikolojik etkileşimler, toplumsal yaşam kural ve kaidelerine yönelik zengin bir içerik de sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Muhibbî, Kânûnî Sultan Süleyman, Bağlamlı Dizini ve İşlevsel Sözlük, XVI. yüzyıl.

ABSTRACT

Name and Surname: Havva Edanur KARA DEMİRKAYA
University : Uludağ University
Institution : Social Science Institution
Field : Turkish Language and Literature
Branch : Old Turkish Literature
Degree Awarded : Master
Page Number : X+ 1972
Degree Date : 30/12/2019
Supervisor : Doç. Dr. Gülay DURMAZ

DÎVÂN OF MUHİBBÎ (1500-2000. GHAZÂLS)

(CONTEXT INDEX AND FUNCTIONAL DICTIONARY)

The words and the sentences formed by their succession are important in terms of giving multi-layered meaning to the texts. At the beginning of the elements that make the texts comprehensible, the historical transformations imposed on the meanings of the words, the periodic usage forms, the expressions of the patterns and the effects of the periodic sociological phenomena and events of the texts cannot be underestimated.

TEBDİZ (Contextual Index and Functional Glossary of Historical and Literary Texts) is a project of the works carried out in order to enter the deep and periodic world of Divan literature, and to reveal its vocabulary in a way suitable for the spirits and enthusiasm of the poets of the period.

The aim of this study is to create a data entry, dictionary and information pool in the electronic environment and to evaluate the texts in a contextual way within the scope of TEBDİZ Project, 500 gazels (1500-2000. Ghazâls) of Muhibbi (Kanuni Sultan Süleyman), known as “the most wonderful den among the sultan poets, were loaded into the system and the contextual index of the ghazâls was established. The publication is based on the study conducted by Kemal Yavuz and Orhan Yavuz called “Muhibbî Dîvanı-Whole Poems”.

In this study, contextual index and functional dictionary obtained by the poet's language used in the gazelle, word richness, world and the Hereafter, life perspective, social and psychological interactions, a rich content is presented for the rules and rules of social life.

Key Words: Muhibbi, Kânûnî Sultan Süleyman, Contextual Directory and Functional Dictionary, XVIth century.

ÖNSÖZ

Dünyadaki ve ülkemizdeki değişim, ilerleme ve gelişmelerin itici gücü, teknolojik yenilenme ve bu yeniliklerin bilimsel araştırma yöntemlerine uygulanmasıdır. Ülkemizde de gerek üniversiteler gerek enstitüler gerekse bilim merkezleri kullandıkları araştırma yöntemlerini günün gereklerine ve koydukları hedeflere göre yenilemektedirler. Teknolojik yenilenmenin bilimsel metotlara uygulandığı alanlardan biri de Türk edebiyatıdır.

Hazırlanan bu çalışma kısa adı TEBDİZ olan Tarih ve Edebiyat Metinleri Bağlamlı Dizin ve İşlevsel Sözlüğü Projesi kapsamında gerçekleştirilmiştir. Sistem üzerinden yürütülen çalışmalar sırasında öncelikle belirlenmiş olan eserlerin TEBDİZ veritabanına yüklenmesi sağlanmış, Muhibbî'nin çalışmaya konu olan gazellerindeki söz varlığı, kullandığı üslup, şiir anlayışı ve kelimeler, metnin bağlamı çerçevesinde anlamlandırılmıştır.

Çalışma sürecinde pek çok yazma ve neşir sözlükten istifade edilmiş, TEBDİZ Proje Koordinatörü öğretim üyelerinden ve projede görev alan kıymetli hocalardan yardım alınmıştır.

Bu tez hazırlanırken yardımlarını benden esirgemeyen tez danışmanım Doç. Dr. Gülay DURMAZ'a, lisans ve yüksek lisans eğitimlerimde beni her konuda destekleyen ve yardımlarını eksik etmeyen hocam Prof. Dr. İsmail Hakkı AKSOYAK'a, lisans eğitimimi tamamladığım Hacettepe Üniversitesi öğretim üyelerine, tez çalışmalarım sırasında yardımlarını gördüğüm arkadaşlarım Mehmet ALTINOVA ve Cihan DADAŞ'a, tüm eğitim sürecimde desteklerini üzerimde hissettiğim aileme ve tez hazırlama sürecinin başından sonuna kadar yanımda olan kıymetli eşim Mehmet Davut DEMİRKAYA'ya teşekkürlerimi borç bilirim.

İÇİNDEKİLER

TEZ ONAY SAYFASI.....	IV
İNTİHAL YAZILIM RAPORU	V
YEMİN METNİ	VI
ÖZET.....	VII
ABSTRACT.....	VIII
ÖNSÖZ.....	IX
İÇİNDEKİLER	X
GİRİŞ	1

I.BÖLÜM

MUHİBBÎ'NİN AĞZINDAN MUHİBBÎ ŞİİRİ VE NASİHATLERİ

1.1. MUHİBBÎ ŞİİRİ.....	5
1.2. MUHİBBÎ'DEN NASİHATLER.....	8
1.2.1. Güzellik ile Gururlanmamalıdır	8
1.2.2. Dünyaya Bağlanmamalıdır	8
1.2.3. Dünyaya ve Nimetlerine Aldanmamalıdır	9
1.2.4. Dünya İçin Kavga Etmemelidir	10
1.2.5. Hokkabaz Olan Feleğe İnanmamalıdır.....	10
1.2.6. Dünyanın Vefâsız Olduğunu Unutmamalıdır	10
1.2.7. Allah'ın Yarattıklarından İbret Almalıdır	11
1.2.8. Gariplerin Âhı Alınmamalıdır.....	12
1.2.9. Ölüm Sık Sık Hatırlanmalıdır	12
1.2.10. Zâlim Nefse Uymamalıdır	13
1.2.11. Başa Gelen Her Şeye Rıza Göstermelidir	13
1.2.12. Allah'ın Yolundan Ayrılmamalıdır.....	14
1.2.13. Makâma Güvenip Gururlanmamalıdır	14
1.2.14. Dünyaya Karşı Hırslı Olmamalıdır	15
1.2.15. Mazlumlara Karşı Âdil Olmalıdır	15
1.2.16. Gaflet Uykusuna Dalmamalıdır	15
1.2.17. Kimseye Kötü Gözle Bakmamalıdır	16

II.BÖLÜM

MUHİBBÎ DÎVÂNİ'NDA KALIP İFADELER VE ÂHENK UNSURLARI

2.1. ÂYET, HADÎS VE DUÂ İFADELERİ.....	17
2.1.1. Âyetler / Sûreler	17

2.1.1.1.	Leyl Sûresi	17
2.1.1.2.	Şems Sûresi	18
2.1.1.3.	Nûr Sûresi	18
2.1.1.4.	Secde Âyetleri	18
2.1.2.	Hadîsler	19
2.1.3.	Duâ ve Yemin İfadeleri	19
2.1.3.1.	Hamdülillâh/ Bi-hamdi'llâh	17
2.1.3.2.	Billâhi / Billâh / Vallâhi / Vallâh	17
2.1.3.3.	Hâşa-lillâh Suresi	20
2.1.3.4.	Merve Hakkı İçin	20
2.2.	DEYİMLER	21
2.3.	ATASÖZÜ	23
2.3.1.	Önce Yoldaş Sonra Yol	23
2.3.2.	İki Dudağı Aşan Her Sır Yayılır	23
2.3.3.	Mum Dibine Işık Vermez	23
2.3.4.	Sabırla Koruk Helva Olur	23
2.3.5.	Ne Ekersen Onu Biçersin	24
2.3.6.	Arife Bir Gül Yeter	24
2.4.	VEZİNLER VE KULLANIM SIKLIKLARI	24

III. BÖLÜM MUHİBBÎ DÎVANI'NDA ŞAHİS KADROSU

3.1.	PEYGAMBERLER	26
3.1.1.	Âdem	26
3.1.2.	İbrâhîm	27
3.1.3.	Îsâ	28
3.1.4.	Muhammed/ Mustafa	29
3.1.5.	Mûsâ	30
3.1.6.	Süleymân	30
3.1.7.	Yakûp	31
3.1.8.	Yûsuf	32
3.2.	KLASİK MESNEVİLERDE YER ALAN ŞAHİSLAR	32
3.2.1.	Azrâ / Vâmık	32
3.2.2.	Ferhât ve Şîrîn	33
3.2.3.	Hüsrev / Şîrîn	35
3.2.4.	Leylâ ile Mecnûn	35
3.3.	ŞEHNÂME KAHRAMANLARI	37
3.3.1.	Behrâm	37

3.3.2.	Cem / Cemşîd.....	38
3.3.3.	Dârâ.....	39
3.3.4.	Ferîdûn.....	40
3.3.5.	İskender.....	40
3.3.6.	Keyhüsrev.....	41
3.3.7.	Keykâvûs.....	42
3.3.8.	Nûşirrevân.....	43
3.3.9.	Rüstem.....	43
3.3.10.	Zâl.....	44
3.4.	ŞÂİRLER.....	44
3.4.1.	Hassân b. Sâbit.....	44
3.4.2.	Kemâl-i Hucendî.....	45
3.4.3.	Nizâmî-i Gencevî.....	45
3.4.4.	Selmân.....	46
3.5.	DİĞER ŞAHISLAR.....	46
3.5.1.	Firavun.....	46
3.5.2.	Hâbil / Kâbil.....	47
3.5.3.	Hızır.....	47
3.5.4.	Kârûn.....	48
3.5.5.	Mansûr.....	48
3.5.6.	Câlînûs.....	49
3.5.7.	Siyâvuş.....	49

IV. BÖLÜM HAYVANLAR

4.1.	Âhû / Gazâl.....	50
4.2.	Andelîb / Bülbül / Hezâr.....	51
4.3.	Balık / Mâhî/ Semek.....	52
4.4.	Ejder / Ejdehâ.....	53
4.5.	Esb / Semend.....	54
4.6.	Hümâ.....	55
4.7.	İt / Seg.....	56
4.8.	Kaknûs.....	56
4.9.	Kebk.....	57
4.10.	Mâr.....	58
4.11.	Meges.....	59
4.12.	Murg.....	59

4.13.	Pervâne	60
4.14.	Semender	61
4.15.	Tâvûs Kuşu	62
4.16.	Tûtî	62
4.17.	Zâg	63

V. BÖLÜM BİTKİLER

5.1.	Benefşe	64
5.2.	Bîd	65
5.3.	Çemen	65
5.4.	Çınâr	66
5.5.	Diken / Hâr	66
5.6.	Erguvân	67
5.7.	Gonca	67
5.8.	Gül	68
5.9.	Hurma	70
5.10.	Lâle	70
5.11.	Nahl / Nihâl	71
5.12.	Nergis	71
5.13.	Reyhân	72
5.14.	Sanavber	72
5.15.	Semen	73
5.16.	Serv	73
5.17.	Sünbül	74

VI. BÖLÜM KOZMİK ÂLEM

6.1.	Ay	75
6.2.	Bulut	77
6.3.	Felek	77
6.4.	Gölge	79
6.5.	Güneş	80
6.6.	Işık	81
6.7.	Yıldız	82
SONUÇ		84
KAYNAKÇA		86
EKLER:		90

BAĞLAMLI DİZİN VE İŞLEVSEL SÖZLÜK	90
A.....	91
B.....	248
C.....	491
Ç.....	559
D.....	608
E.....	818
F.....	888
G.....	913
H.....	1168
İ.....	1325
I.....	1456
K.....	1472
L.....	1632
M.....	1664
N.....	1819
O.....	1912
Ö.....	1983
P.....	1993
R.....	2026
S.....	2060
Ş.....	2244
T.....	2299
U.....	2380
Ü.....	2384
V.....	2402
Y.....	2444
Z.....	2556

KISALTMALAR

a.g.e.	Adı Geçen Eser
b.	Oğlu
c.	Cilt
G.	Gazel
s.	Sayfa
S.	Sayı
TEBDİZ	Tarih ve Edebiyat Metinleri Bağlamlı Dizin ve İşlevsel Sözlüğü Projesi
vd.	Ve diğerleri
yy.	Yüzyıl

GİRİŞ

Kelime ve onların art arda dizilişle oluşan cümleler, metinlere çok katmanlı anlam kazandırmaları açısından önemlidir. Metinleri anlaşılır kılan öğelerin başında dil birimlerinin varlığı kadar kelimelerin anlamlarına yüklenen tarihsel dönüşümler, dönemsel kullanılış biçimleri, kalıp ifadeleri ve metinlere ait dönemsel sosyolojik olgu ve olayların etkileri de küçümsenemez. Bu manada, Edebiyyât-ı Kadîme olarak da adlandırılan eski Türk Edebiyatı'na ait metin incelemeleri, barındırdığı sözcüklerin anlaşılması/anlamlandırılması açısından, diğer metin incelemelerine göre daha zahmetli ve daha detaylıdır.

Eski Türk edebiyatı metinlerinin daha rahat anlaşılabilmesi ve bu kapsamda yer alan şiirlerin anlamlandırılması çalışmalarında kullanılan yöntemlerden birisi de bağlamlı dizin ve buna dayalı olarak işlevsel sözlük oluşturma çalışmalarıdır. Bağlamlı dizin; edebi metinlerde kullanılan sözcüklerin, metinlerdeki yerlerinin, kullanım sıklıklarının alfabetik dizimi ile ortaya çıkan bir yöntemdir. Bu yöntemin günümüz teknolojisi ile dijital aktarılması sonucu hazırlanan işlevsel sözlükler de bir manada dijital sözlük haline gelmiş ve kullanıcıların, araştırmacıların hizmetine sunulmuştur. Edebi metinlerdeki anlamlandırma, kullanılan dil ile alakalı dil içi çeviri, uygulanan metin şerhi gibi çalışmalarda bu yöntemin kullanılması yapılan çalışmaları kolaylaştırmış, araştırma sürelerini kısaltmıştır. Edebi metinlerin sadece işin muhatapları tarafından değil, isteyen tüm okuyucuların anlamasının sağlanması bağlamlı dizin ve işlevsel sözlüklere neden ihtiyaç olduğunu ortaya koyan önemli bir etkidir. Bir diğer etken ise; özellikle şâirlerin kendilerine ait sanatçı kimliklerinin metne damga vurmasını istemeleridir. Metinlerde tarihsel süreç gözlemlendiğinde sözcüklerin kendi manalarının dışında kullanılış biçimlerinden hangi şâir tarafından yazılmış olduğu anlaşılabilir. Ancak bunun için bağlamsal dizine ve güçlü bir mukayese yöntemine ihtiyaç vardır.

Eski Türk edebiyatında sözcüklerin tek başlarına kullanıldıkları zamanki anlamları ile yanlarına başka sözcük geldiğindeki anlamları farklılaşabilmektedir. Sözcüklerin anlamlarını farklı kullanmada ustalaşmış olan bazı şâirler özellikle kendi

dönemlerine damga vuracak işaretleri bu yöntemle şiirlerine bırakmışlardır. Bağlamli dizin oluşturma çalışmaları, bu özelliğın hemen ortaya çıkabilmesi açısından da önemlidir.

Bizde 19. yüzyıl ile birlikte başlayan bağlamli dizin çalışmaları Batı'da biraz daha eskiye dayanmaktadır. İlk metin uygulamalarında sağlanan başarılar üzerine farklı alanlarda kullanılmaya başlanılan bu yönteme Batılılar “concordance”adını vermiştir. Daha sonra dilbilimciler bu yöntemi “**contextlinguistic**” olarak adlandırmışlardır. Batı edebiyatında bağlamli dizin çalışmaları başlangıçta İncil metinlerine uygulanmıştır. Sözcükleri, diğer sözcüklerle oluşturduğu yapı içinde görebilmeyi sağlayan bu dizinler; kutsal metinlerin daha iyi anlaşılabilmesine olanak sağlamıştır.

Türkiye’de bu konuda yapılan ilk çalışma Furkan Öztürk tarafından hazırlanan doktora tezidir. Öztürk, bu çalışmasında *Bâkî Dîvânı*’nın bağlamli dizinini hazırlamış ve sözcüklerin kullanım sıklıklarını belirtmiştir. Böylece *Bâkî Dîvânı*’nın söz varlığı ortaya konmuş, sözcüklere bağlamlarından hareketle anlamlar verilmiştir. Furkan Öztürk’ün, çalışmasında kullandığı yöntemi izah ettiği bir de makalesi bulunmaktadır. Özer Şenödeyici aynı yöntemi kullanarak *Nâilî Dîvânı*’nın bağlamli dizinini ve işlevsel sözlüğünü hazırlamıştır. Çalışmanın giriş kısmında Şenödeyici, bağlamli dizin ve işlevsel sözlük yardımıyla şâirin üslûbu hakkında hangi verilerin elde edilebileceğine dair stilistik bir çalışma ortaya koymuştur. Günümüzde birçok araştırmacı, eş zamanlı olarak birçok eserin dijital ortamda bağlamli dizinini ve işlevsel sözlüğünü çıkarmak amacıyla TEBDİZ Projesi çerçevesinde çaba göstermektedir.¹

Dîvân edebiyatının derin ve döneme göre değişen anlamlar yüklü dünyasına girebilmek, sözcük dağarcığını dönemin şâirlerinin ruhlarına ve şevklerine yaraşır bir şekilde ortaya çıkarmak adına yapılan çalışmalardan birisi TEBDİZ Projesi’dir.

Gelişen ve sürekli yenilenen teknolojinin bilimsel araştırma yöntemlerinde de aktif kullanımının edebiyat dünyasındaki önemli örneklerinden biri olan TEBDİZ

---

¹ Özer Şenödeyici, “Üslûp Araştırmaları Açısından Bağlamli Dizin ve İşlevsel Sözlük Çalışmaları: Nâilî Örneği”, *Littera Turca*, 2017, S: 1, s.282-306.

Projesi aynı zamanda bir yenilenme projesi olarak da değerlendirilmektedir. Elektronik ortamda veri girişi, sözlük ve bilgi havuzu oluşturularak metinleri bağlamsal olarak değerlendirip kullanıcıların hizmetine sunmayı amaç edinen TEBDİZ ile proje sürecinde tanıklı ve tarihsel bir Türkçe sözlüğün oluşturulması hedeflenmektedir. Günümüzde birçok araştırmacı, eş zamanlı olarak birden fazla eserin dijital ortamda bağlamlı dizinini ve işlevsel sözlüğünü çıkarmak amacıyla TEBDİZ Projesi çerçevesinde çaba göstermektedir.

Prof. Dr. İsmail Hakkı Aksoyak'ın öncülüğünde Gazi Üniversitesi² tarafından yürütülen proje ile hazırlanan programla beraber sözlük çalışmaları kolaylaştırılmaktadır. İşlevsel pek çok özelliği bulunan program sayesinde sisteme kaydedilen sözcükler parçalanarak her sözcüğün sistemde tanımlanabilmesi sağlanabilmekte, girilen sözcüklerin ilk olarak kim tarafından, hangi yüzyılda, hangi metinlerde ve kaç farklı anlamda kullanıldığı oluşturulan veri tabanı sayesinde kullanıma açılmaktadır.

Gönüllülük esası ile yürütülen projede çok sayıda yüksek lisans ve doktora öğrencisi görev almakta, projenin bitirilmesi için hedeflenen 2023 yılına kadar pek çok eserin dijital ortamda bir sözlüğe kavuşturulması ve bağlamlı dizinlerinin oluşturulabilmesi için çalışmalarını aralıksız sürdürmektedir.

Bu çalışmada TEBDİZ Projesi kapsamında Muhibbî'nin (Kânûnî Sultan Süleyman) 500 gazeli (1500-2000. gazeller) gerekli düzenlemeler yapılarak sisteme yüklenmiş, gazellerdeki kelimeler anlamlandırılmış ve gazellerin bağlamlı dizini oluşturulmuştur.

Gazellerle ilgili incelemelerde Kemal Yavuz ve Orhan Yavuz tarafından neşredilen “MuhibbîDîvânı-Bütün Şiirleri” adlı çalışma esas alınmış ancak ancak Coşkun Ak'ın “MuhibbîDîvânı-İzahlı Metin” neşrinden de faydalanılmıştır.

---

² Gazi Üniversitesi'nde başlayan proje şu anda Hacı Bayram Veli Üniversitesi bünyesinde devam etmektedir.

Yapılan bu çalışma ile elde edilen bağlamlı dizin ve işlevsel sözlük, şâirin gazellerinde kullandığı dil, sözcük zenginliği, dünya ve ahiret hayatına bakış açısı, dönemsel sosyal ve psikolojik etkileşimler, toplumsal yaşam kural ve kaidelerine yönelik zengin bir içerik de sunmuştur.

“Giriş”, “altı bölüm” ve “sonuç” kısımlarından oluşan inceleme kısmının birinci bölümünde şâirin kendi dilinden şiiri ve nasihatleri ele alınmıştır. Diğer kısımlarda sırasıyla “kalıp ifadeler ve âhenk unsurları”, “şahıslar”, “hayvanlar”, “bitkiler” ve “kozmetik âlem” ele alınmıştır.

İncelemeler yapılırken örnek beyitler mümkün olduğunca verilmiş ancak sayıca fazla olan örnekler seçilerek sunulmuştur. Örnek beyitlerin numaraları beytin yanında bulunan parantez içinde gösterilmiştir. Eğik çizgiden önceki sayı gazeli, sonraki sayı beyti göstermektedir.

Çalışmanın amacı olarak belirlenen “bağlamlı dizin ve işlevsel sözlük” ise “ek” başlığı altında çalışmanın son bölümünde verilmiştir.

I.BÖLÜM

MUHİBBÎ'NİN AĞZINDAN MUHİBBÎ ŞİİRİ VE NASİHATLARI

1.1.MUHİBBÎ ŞİİRİ

“Osmanlı padişah ve şehzadelerinin önemli bölümünün şiirle uğraştığını, özellikle padişahların çoğunun dîvân sahibi olduklarını biliyoruz. Şâir padişahlar arasında miras bıraktığı hacimli dîvânı ile müstesna bir yer tutan Kanûnî Sultan Süleyman ya da şiirdeki mahlasıyla Muhibbî, devrinde Bâkî gibi bir şâirin yetişmesi ile iftihar etmekle kalmamış, yazdığı şiirlerle adeta onunla ve çevresindeki diğer şâirlerle yarışmıştır.”³

Amil Çelebioğlu, Muhibbî'nin şiirlerini şöyle değerlendirir:

- “1. Hükümdarlığını, sultan şahsiyetini ve havasını yansıtan veya hamasi yönü olan şiirler;
- 2.Hikemî, fikrî, talîmî mahiyetteki ve öğüt verici veya dînî-tasavvufî türden şiirler;
3. Âşıkâne, rindâne mahiyetteki şiirler olmak üzere üç gruba ayırabiliriz.”⁴

Başkalarının Muhibbî'nin şiirlerini değerlendirmesinin yanı sıra Muhibbî de diğer dîvânşâirleri gibi şiirlerinde kendi şiirleri ve şâirliğiyle ilgili beyitler kaleme almıştır. Muhibbî bu beyitlerde şiirinin güzelliğini anlatmış, kendisi ve şiiriyle iftihar etmiştir. Muhibbî ayrıca kendisini ünlü Arap ve İran şâirleriyle mukayese etmiştir. Şiiri için “gevher, gevher-i yekdâne, dür-dâne, dürr ü güher, dürr-i meknûn, tâze, lâtif, şîrîn” gibi sıfatlar kullanmıştır.

Dîvânşâirleri şiirde söylenen her sözün hakîkati yansıtması gerektiğine inanmış, hakîkati anlatmayı gaye edinmişlerdir. Muhibbî de bir beytinde sözlerinin mecazî değil hakîki olduğundan bahsetmiş, dikkat edildiğinde söylenmesi güç, ince hayallerin görüleceğini söylemiştir.

³ Mahmut Kaplan, *Aşkın Sultanı*, İstanbul: Etkileşim Yayınları, 2012, s.9-10,

⁴ Amil Çelebioğlu, “Şâir Kanuni Sultan Süleyman”, *Eski Türk Edebiyatı Araştırmaları*, İstanbul:1998, s.188.

Ḥaḳīkīdür**sözüm**sanmañmecañī

Bulınurdıḳḳatolınsadeḳāyık(G.1611/7)⁵

Muhibbî'ye göre şiirin ehli olmuş kimseler dahi Muhibbî'nin nazmına sözün aslı diyecektir. Buna karşılık diğerk şâirlerin şiirleri yalnızca ikinci derece şiir olarak kalacaktır. Muhibbî'nin şiiri öyle kudretlidir ki sözü geçen nazım ehlindeki kişiler bu şiire baş eğmektedirler.

Şi'rümenazm ehli baksa dir budur aşl-ı kelām

Buñanisbetğayrılaşe'arıolmuş cümle fer' (G.1517/4)

İyMuhibbî**nazmumanazm** ehli çün baş indürür

Ben dahışı'rümKemāliyleḤucend itsem gerek (G.1691/5)

Muhibbî çoğubeytinde sözlerini değerli mücevherlere benzetir. Sözleri kimi zaman dalgıçların mana denizinden çıkardıkları bir incidir. Muhibbî bu incinin kulaklara küpe olmasını istemektedir. Burada Muhibbî'nin okuyucuya vermek istediğı iki anlam vardır. Birincisi gerçek anlam olarak incinin bir takı olarak kulağı takılması, ikincisi ise deyim anlamı olarak başına gelen bir işten, gördüğü olaydan ders alıp hiç unutulmamasıdır.

Muhibbî mücevher sözlerinin kıymet bilmeyen insanların elinde harcanacağını, sözlerinin sadece kıymet bilenlerce anlaşılacağını ifade etmektedir.

İyMuhibbî her **sözün** bir gevher-i yek-dānedür

Ḳıymetin bilmez eline virme eylersin telef (G.1549/5)

Dürr ü gevherdüregerçis**sözlerün**

Cehdüñ olsun eyleyesin cümle şāf(G.1550/4)

---

⁵ İlk rakam gazel numarasını, ikinci rakam beyiti ifade etmektedir.

Bu Muhibbîsözleriçün her biri dürdānedür

Anı mengüşeyleyüp gel dōstumgüşuñadak(*G.1644/5*)

Dal ma'ānībaħrınayārāna gönder cevheri

Diyeler nazm ehli haqqā böyle gevher görmedük(*G.1802/7*)

Kılmag-ıçungüşvāreehl-i nazmuñgüşına

İyMuhibbîsözlerüñidürr-i meknūneyledüñ(*G.1878/5*)

İyMuhibbîrāyegānħarc eyleme söz cevherin

Çünkielfāzuñ görenler dirgüherden kem degül(*G.1909/5*)

Şiirinin mükemmelliğine inanan Muhibbî, şiiri için başka nitelgeler de kullanmıştır. Şiirinin taze gülden bile ince ve nazik olduğunu söylemiş, *rengînsıfatıyla* şiirinin hoşluğunu, latifliğini ve akıcılığını vurgulamıştır. Muhibbî ayrıca şiirinin şîrîn olmasının sevgilinin dudaklarını zikretmesinden kaynaklandığını ifade etmiştir.

İyMuhibbî lebleri zikrin mükerrer eyledüñ

Anuñ-ıçunoldışîrînnazm u eş'āruñsenüñ(*G.1713/5*)

Rengînsözüñ kim göre nazmuñdaMuhibbî

Diye gül-i terden bu gazellerdaħınāzük(*G.1897/5*)

Muhibbî şiirlerinin inceliğini ve güzelliğini anlatırken kendisini Arap ve İran edebiyatlarının büyük şâirleriyle mukayese eder. Bunlar arasında Nizâmî-i Gencevî, Kemâl-i Hucendî, Selmân-ı Sâvecî, Hassan bin Sabit gibi şâirler vardır.

İyMuhibbîħusrev-i mülk-i suħensin var-ısa

Şi'rüñiħarız-ı Ĥassāndanazm-ı Selmāneyledüñ(*G.1733/5*)

Nazmuñı gören MuhibbîdirNizāmīnazmıdur

Okuyan **şî'rûñ**dir 'aynı-durur Selmân' uñ (*G.1763/5*)
Muhibbîluţf-ı ıab' uñdankemâle ireli nazmuñ
İşidüp gören **eş'ârûñ**didişi'r-i Hâsan'danyig (*G.1872/5*)

Nazm-ılabulduñMuhibbîçünNizâmîtarzını
Hüsn-i **eş'ârûñ**atahsînitdilerehl-i kemâl (*G.1905/5*)

1.2.MUHİBBÎ'DEN NASİHATLER

1.2.1. Güzellik ile Gururlanmamalıdır

Hayranlık uyandıran, beğenilen bir nitelik olarak ifade edilen güzellik aslında yüksek bir estetik değer belirtir. Edebiyatta güzellik kavramı düşünceye değil seyre ve hayale dayalı olanı ifade eder.

Güzelliğin ve güzel olanın abartılması, bir manada kusursuzluğu tanımlar. Oysa kimse kusursuz değildir. O yüzden güzellik ile gururlanmak uzak tanımla ile kişinin kendisini ilahlaştırması olarak görülür. Muhibbî ömrün geçiciliğine vurgu yapmış, bu kısacık ömürde güzellik ile övünülmemesi gerektiğini söylemiştir.

Hüsnüñemağrür olupcevr eyleme 'uşşâka gel
Gül gibi 'ömrüñ geçer durmaz bilürsinçünkiçag (*G.1535/3*)

1.2.2. Dünyaya Bağlanmamalıdır

Ne kadar büyük olursa olsun, bir sayının sonsuz karşısındaki değeri sıfır kabul edilir. İslâm literatüründe sahih kabul edilen bir hadiste "Dünyaya burada kalacağınız kadar, âhirete de orada kalacağınız kadar çalışın." buyrulmaktadır. Muhibbî de bu beyitteki nasihatinde; geçici olarak kabul edilen dünyaya çok fazla bağlanılmamasını, hiç ölmeyecek gibi yaşamak ile mala tamah edilmesi konularındaki düşüncesini ifade etmiştir.

Sevme dünyâyıh̄ācedenī sakın

Gel h̄arīş olup itme mālāţama' (G.1515/2)

1.2.3. Dünyaya ve Nimetlerine Aldanmamalıdır

Dünya, insanoğlu için kıyamet vaktine kadar içinde yaşayacağı bir mekân olarak belirlenmiştir ve bu dünyaya ait olan tüm nimetler de “süs” olarak tanımlanmıştır. Dolayısıyla bu süsler yani nimetler de dünya gibi gelip geçicidir.

Muhibbî de bu nasihati işlediği beyitlerinde dünya nimetlerinin cezbedici, şevk verici, geçici hevesler olduğuna işaret ederek dünyaya çok aldanmanın nimetleri külfete çevirebileceğini ifade etmiştir.

Çok yimedünyāna’imin olmayasın imtilā

İyMuhibbīsoñradanitdürdüğükaydan ne h̄az(G.1507/5)

Nev-’arūs-ı h̄üsnine aldanmadünyābīvedür

İyMuhibbīmerd olan itmez zen-i mekkāraşevk(G.1599/7)

Ni’met-i dünyāya gel aldanmaperhīzüzre ol

Gice gündüz yimeh̄ayvān gibi turmayup ‘alef(G.1553/2)

Sakınālına aldanma cihānuñ

Niçeyirden satıldı ol h̄alāyıq(G.1610/3)

Naşına aldanma dehrüñ eyle gön̄lüñsāde gül

Serv gibi ol ta’alluğdan kamu āzāde gül (G.1903/1)

CihāngülzārınabakupMuhibbī sakın aldanma

Meseldür ‘ālem içinde yiter çün ‘ārife bir gül (G.1922/5)

1.2.4. Dünya İçin Kavga Etmemelidir

İnsanlar kendi aralarındaki kavgayı genellikle meta üzerinden yapar. Onlar için kıymetli olan mal-mülk kavga sebebi olabilir. Kişiler ayrıca sevdiklerini paylaşmama üzerinden de kavga ederler. Bu kavgaların tamamı “yalan” kabul edilen bu dünyaya aittir. Oysa dünya geçicidir. Dolayısıyla bu kavgaların da gerçek bir hükmü yoktur. Geçici olan bu yaşantıda kavgaya değecek her şey de geçicidir. Asıl olan âhiret kabul edilen gerçek dünyadır ve orada da kavga yoktur.

Fāriğ ol gel eyleme dünyâiçüniy dil nizâ'

Hâşıl itmezsın sen andan nesne hıçillâşudâ' (G.1512/1)

1.2.5. Hokkabaz Olan Feleğe İnanmamalıdır

Felek pek çok manaya gelse de en kuvvetli manası dünyadır. İnsanlar başlarına gelen kötü olayların, meşakkatlerin, başa çıkamadıkları problemlerinin müsebbibi olarak feleği sorumlu tutarlar. Dîvân şiiirlerinde felek ile dünya ikiz kardeş olarak tanımlanır. İkisi de hokkabaz, ikisi de dolandırıcı, aldatıcı ve baştan çıkarıcıdır.

Muhibbî'ye göre, nasıl ki bir hokkabaz insanları türlü oyunlarla, cambazlıklarla, gönüllerine hoş gelecek yalan dolanla başına toplar, felek de aynı şekilde insanları kandırır, gözlerini boyar. Bu nedenle de söz konusu beyitte hokkabaz olan feleğe aldanılmamasını, feleğin bin türlü oyun ile insanları kandırabileceğini öğütlemiştir.

İygöñülaldanma saşın bu felek bir hoşşabâz

Her nefes biñdürlülü'bingösterür ol bâzı çok (G.1634/5)

1.2.6. Dünyanın Vefâsız Olduğunu Unutmamalıdır

İnsanoğlu ölümlüdüdür ve kendisine bahşedilen bu hayat ne kadar uzun sürerse sürsün bir gün son bulacaktır. Mal, mülk, para, şöhret, şehvet gibi bu dünyaya ait ne varsa gerçek dünyaya hiçbirisi insanoğlu ile gidemeyecek burada kalacaktır. O yüzden bu dünya vefâsızdır.

Muhibbî de bu nasihati işlediği beyitlerinde dünyanın vefâsız ve kan dökücü özelliklerinden bahsetmiş bu dünyaya gönül verenlerin yalnızca pişmanlık yaşayacaklarını söylemiştir.

Göñülvirme bu dünyâyavefâsı bir iki gündür

Kim andan merhâmet gelmez döker âhıryirekanuñ (G.1754/5)

SağınMuhibbîgöñlüñdünyâ-yidünavirme

Anda vefâbulınmazsoñnedâmet ancak (G.1661/5)

Çünkü ‘âlem mülkine bir kimse mâlik olmadı

Bî-vefâdünyâyâ dil virmeMuhibbî sen sen ol (G.1907/5)

Sağın aldanma cihândankimseye **gelmez vefâ**

Husrev ü İskender ü Dârâ’ daniy dil ‘İbret al (G.1991/4)

1.2.7. Allah’ın Yarattıklarından İbret Almalıdır

Tefekkür olarak da tanımlanan ve yüce Allah’ın yarattıklarından ibret alınması durumu, aslında başlı başına bir ibadet olarak kabul edilmektedir. Kişinin yaratılışını düşünmesi, yaratılan canlı cansız her varlıktan ibret alması İslâm dini açısından büyük ibadetlerden sayılmakta ve bu ibadete mükâfat vaat edilmektedir.

Muhibbî şiirlerinde Rahmân’ın yarattığı bütün varlıklardan ibret alınmasını öğütler. Çünkü yerin göğün yaradılışı ve bu yaradılıştaki mana, aynı zamanda kulların da yaradılış gayesi ile örtüşür. Yaşarken boş, manasız işler peşinde koşmak yerine yaratılmış olan her şey Allah’ın azametini, yüceliğine işaret eder. Muhibbî’ye göre kişi,

Allah'ın yarattıklarına hakkaniyet ölçüsünde bakarken birinin bir diğerine benzemediğinin farkına varacaktır.

Aç gözünü'ibret al bir lahza gel gülzāra bak
Her birin bir nev'e kılmış şun'-ı Hākezhāra bak(*G.1671/1*)

'Ākıliseñgördüğüneşhāşdan 'ār eyleme
Beñzemez biri birine her birinden şan'at al (*G.1978/3*)

1.2.8. Gariplerin Âhı Alınmamalıdır

İslâm'a göre gariplerin yani mazlumların duâsı ile Allah arasında perde yoktur. Bu yüzden garip sayılan, mazlum bilinen, derdi olan, devaya ulaşamayanlar karşısında onlara haksızlık etmek, yapılan haksızlığa göz yummak büyük bedel gerektirmektedir.

Muhibbî de garibin âhının alınmasının feleğin aynasını karartabileceğini söylerken âh almaktan kaçınılmasını öğütlemektedir.

Siyāh eyler felek āyīnesini
Saķmāhındaniy dilber ğarībūñ(*G.1834/3*)

1.2.9. Ölüm Sık Sık Hatırlanmalıdır

Ölümü çokça anmak bu dünyaya meyletmeyi azaltır. Günahlardan sakınmak için de ölümün anılmasının sıklığı önemlidir. İnsanın ölüm karşısındaki çaresizliği aslında bize bu dünyaya ait tamahkâr olduğumuz ne varsa geçici olduğunu bildirir. Ölümün sık sık hatırlanması, öğüt alınması için ölümün yeterli olduğu yönündeki hadislerle de vurgulanmıştır.

Birçok dîvânşâiri ve padişah gibi yaşayışında ve şiirlerinde İslâm etkisinde kalan Muhibbî bu öğüdü öncelikle kendi nefsine vermiştir. Muhibbî ölümün sık sık hatırlanmasına verdiği ehemmiyeti ise günde bin kez diyerek ortaya koymuştur.

Ölümüñ Muhibbî günde biñ kez
Sağın bu pendümi dut olma ğāfil(*G.1967/7*)

1.2.10. Zâlim Nefse Uymamalıdır

Nefis aslında insanın ruhuna ait bir özelliktir ve sürekli isyan halindedir. Nefis insanlara sürekli günah işlemeyi telkin eder ve isteklerinin her daim yerine getirilmesi ile büyür, devleşir. Tasavvufçular nefis için beyinde güç, kalpte fiil ibarelerini kullanırlar. Dolayısıyla hem beyne hem kalbe hâkim olmanın güçlüğü nefse hâkim olmak kadar güçtür.

Nefis zâlimdir, zulmeder, keder verir. Lâkin kişi zulmü anlayamaz keyif aldığı sanır. Bu da Muhibbî'nin de işaret ettiği gibi rahmânî bir tavır değil, şeytânî bir tavidir ve nefse uyararak geçen ömür hebâ olmuş sayılır. Ancak kişi nefisinden aldığı lezzet ile bunun farkına varamaz.

Dilâ gel ihtirâz eyle sağın bu nefis-i zâlimden
Sağınmakçünkilâzımdursañ şeytândanîmānuñ(*G.1754/3*)

Oku “lâ-ḥavl” ki şeytānidür it
Gehīnefsüñi öldürüpğazā bil (*G.1984/5*)

Sağınnefsüñe uyupmağrür olma
Anuñ ile geçen ‘ömrihebā bil (*G.1984/4*)

1.2.11. Başa Gelen Her Şeye Rıza Göstermelidir

Rıza; kabul gösterme, herhangi bir biçimde başa gelen hadise karşısında muhâlefet etmeme ve kabullenme anlamına gelir. Dinimizde kaza ve kadere rıza gösterilmesi emredilmiştir. Yani kişilerin başına gelen hâller Allah katında daha

önceden bilinmektedir. Kişilerden beklenen ise bu ezelden ebede belirlenmiş olan kader çizgisine razı olmak, rıza göstermektir.

Muhibbî'de başa gelene koşulsuz şekilde rıza göstermek gerektiğini öğütlemiş, aykırı davranış gösterenleri gâfil saymıştır.

Her ne gelse kâni' ol ger gelmese **göster rızâ**

Gâfil olma kim seni yoldan çıkarurhubb-ı māl(G.1917/4)

1.2.12. Allah'ın Yolundan Ayrılmamalıdır

İmanın gereklerinden ilki Allah'a imân etmektir. Allah'a imân ise O'nun yolundan ayrılmamak, haram saydiklarından uzak durmak, helal saydikları ile hareket etmekten geçer. İslâm dini Allah yolundan ayrılmayan kullarına müjdeler sunmuştur. Bunlardan en büyüğü ise cennet ile müjdelenmiş olmasıdır.

Muhibbî de beyitlerinde Allah yolundan ayrılmamayı şer'den sakınma ile eş görmüş, Hak yolunda olana nedametın uğramayacağını nasihat etmiştir.

Sen **tarîk-ı Hâkî** gözle çıkma sakın şer'den

Sen yoluñtogrultegerçi var nedâmetmuhtelif(G.1552/2)

Hâkî gözle koryâyızâhidâinşâfa gel

Saña kim didi ki meclislerde her dem lâfa gel (G.1934/1)

1.2.13. Makâma Güvenip Gururlanmamalıdır

Kişinin hayatında en çabuk kaybedecekleri en kolay kazandıklarıdır. Dünya hevesleri içerisinde sayılan makam ve mevki de en çabuk kaybedilendir. Muhibbî de bu yüzden beyitlerinde uyarıda bulunmuştur. Makama aldanıp mağrur olanın akibetinin bedbahtlığına işaret etmiş, bir anda elden gidebileceğini nasihat etmiştir.

Sağın aldanma cāha olma mağrūr
Elüñdentīz gider anı hevā bil (G.1983/4)

1.2.14. Dünyaya Karşı Hırslı Olmamalıdır

Kişi gönlünü gerçek manada azim, çalışma ve gayret ile doldurursa Allah'ın onu dünya hırslarından alıkoyacağı hadislerle vaat edilmiştir. Dünya nimetleri konusunda aşırı heves, istek ve karşı konulamayan arzular hırsı da beraberinde getirir. Hırs ise hasâret sebebidir. Hırs, insanda hem fiziki hem de ruhen hasar bırakır.

Muhibbî de hırs sahibini haris olarak nitelendirirken, aşırı hırs sahibinin gözünü toprağın bile doyuramayacağını ifade etmiştir.

Harîş olmaiñendünyā-yidūna
Toyurmaz gözleri illā ki toprak (G.1583/2)

1.2.15. Mazlumlara Karşı Âdil Olmalıdır

İslâm dini mazlumlarla ilgili hükümleri net bir şekilde ortaya koyar. Adalet herkes için lazımdır ama mazlum karşısında âdil olmayan için ayrıca hükümler de konmuştur. Çağlar boyunca idareciler, yöneticiler adaletle hükmetmeleri ve âdil olmaları konusunda uyarı almış, adalet toplumların temel taşı sayılmıştır.

Şiirlerinde İslâm ritüellerini, hükümlerini önceleyen Muhibbî de mazlumlara, garibanlara karşı âdil olunması gerektiğini pek çok beyitte vurgulamıştır.

Bugün ‘adl eyle ‘âdil ol kozulmı eyleme pīşe
Ki yarın dest-i mazlūmdabulınmayagirībānuñ(G.1754/4)

1.2.16. Gaflet Uykusuna Dalmamalıdır

Gaflet; idrak edememek, bilgisizlik hali olarak tanımlanır. Bu hâlin uzun sürmesi ve kişinin tüm benliği ile bu hale bürünmesi ise gaflet uykusu olarak tabir edilir. Gaflet uykusu, insanın kendi nefsinin arzuları ile hareket etmesi, dini açıdan Allah'ı, O'nun emir ve yasaklarını unutmasıdır.

Muhibbî, gafletten sakınılmasını özenle nasihat ederken bu hâlin uzun sürmesinin kişinin nefsinin esir almasının tehlikelerine işaret etmektedir.

Muhibbîh̄āb-ıgafletdensağın her gıcebî-dār ol
Dilerseñ iresin vaşlabulınmazsañşebedenyig(G.1860/7)

1.2.17. Kimseye Kötü Gözle Bakmamalıdır

İyilik ve iyi olma hâli kalpten gelir. İnsan kalp gözü ile nazar eder. Bu manada iyi bakan, güzel gören, güzel düşünen kişi, hayatını mutlu kılar, kötülüklerden arınır. Ama sürekli kötü nazar eden kişinin kalbi kararır, hayırlı işleri şer gibi görür, şerden beslenir. Rahmet sayılan işler kötü nazarlı kişilerin kalbine uğramaz.

Muhibbî de bu düşünceden hareketle kimseye kem göz ile nazar edilmemesini öğütlerken iyi bakan iyi düşünen kişilerin halk içinde de sevgi ve saygı ile anılacağını izâh eder.

H̄ayr-h̄āh ol itme h̄iç bir kimseye sen kem nazar
Halk-ı 'ālemtādiylersenüñiçünrahmet al (G.1916/4)

II.BÖLÜM

MUHİBBÎ DÎVÂNÎ'NDA KALIP İFADELER VE ÂHENK UNSURLARI

2.1.ÂYET, HADÎS VE DUÂ İFADELERİ

Kur'ân-ı Kerîm, dîvân şiirinin en önemli kaynaklarından biridir. Kur'ân'ındîvân şiirine kaynaklık etmesinin en önemli sebebi muhtevasıdır. “Muhtevasıyla ilim, fikir ve ilham kaynağı olan Kur'ân'ın önemli bir diğer özelliği de edebî yönden mükemmel bir dile sahip olmasıdır. Yani Kur'ân, sadece muhtevasıyla değil sahip olduğu belagat ve i'câz sayesinde dîvânşâirlerini kendisine hayran bırakmış bir edebi dile sahiptir.”⁶

Dîvânşâirlerisûre isimleri ve âyetleri genellikle iktibas ve telmih yoluyla kullanmışlardır. Kur'ân'daki peygamber ve sahabe kıssaları, manzum âyet tercüme ve tefsirleri de dîvân şiirinde yer bulmuştur.

Şâirler sözlerinin değerini artırmak için başvurdukları âyet, iktibas ve telmihlerinin yanı sıra ikinci olarak hadislerden istifade etmişlerdir. Şâirlerin amaçlarından bir tanesi de İslamî çevrenin şiire olan olumsuz tavırlarını bertaraf etmektir. Bu amacı sağlamak için şâirlerhadîsleri kaynak olarak göstermişlerdir.

Muhibbî de diğer birçok dîvânşâiri gibi şiirlerinde âyet ve hadîsleri sevgilinin güzellik unsurlarına benzetme yapmak amacıyla kullanmış, bu sayede sözlerinin kıymetinin artırmıştır.

2.1.1. Âyetler / Sûreler

2.1.1.1.LeylSûresi

Kur'ân-ı Kerîm'in 92. sûresi olan LeylSûresi 21 âyetten oluşur. Sûre ismini ilk âyette geçen ve gece anlamına gelen leyl kelimesinden alır. Muhibbî de sevgilisinin gece gibi simsiyah saçları ve LeylSûresi arasında bağlantı kurmuştur.

---

⁶HakanYekbaş, “Dîvân Şiirinde Kur'ân”, *İstem*, 2016: Sayı: 18, s. 199-232.

Gördüğümde okudum zülfini “Ve’l-leyl” âyetin
Gösterüpyüzindidi “Ve’ş-şems” okıKur’âna gel (G.1935/4)

2.1.1.2.Şems Sûresi

Kur’ân-ı Kerîm’in 91. sûresi olan Şems Sûresi 15 âyetten oluşmaktadır. Güneş gibi parlak ve aydınlık yüzlü sevgilisinin yüzünü gösterip Şems Sûresi’ni okuduğunu söyleyen MuhibbîKur’ân sayesinde şiirinin anlam gücünü artırmıştır.

Gördüğümde okudum zülfini “Ve’l-leyl” âyetin
Gösterüpyüzindidi “Ve’ş-şems” okıKur’âna gel (G.1935/4)

2.1.1.3.NûrSûresi

Kur’ân-ı Kerîm’in 24. Sûresi olan NûrSûresi 64 âyetten oluşur. Nûr kelimesinin ı ışık ve parlaklık anlamlarını sevgilinin yanağına ve ayva tüyelerine teşbih etmiştir.

Kâtib-i kudreyazupruhsârûñaNûrâyetin
Olmaya hattıñ gibi hiç bir hatzîbâlatîf(G. 1569/3)

2.1.1.4.Secde Âyetleri

Kur’ân’da 14 yerde geçen secde âyetlerini okuyan ya da duyan kimsenin secde etmesi gerekmektedir. Muhibbî sevgilinin mihrâba benzeyen kaşları ve secde âyetleri arasında ilgi kurmuştur.

Okurlar âyet-i secde açubanmuşhaf-ı rüyuñ
Hemânmihrâb-ı ebrûñakılur secde gören boyun (G.1742/1)

2.1.2. Hadîsler

Muhibbî'nin incelenen beyitlerinde yalnızca bir tane hadisten istifade ettiği tespit edilmiştir. Bu hadîs “İşlerin en hayırlısı orta olandır.” anlamına gelen “hayrû'l-umurievsatuha” dır. Peygamber Efendimiz her işte ölçülü olunması gerektiğini öğütlemiştir. Muhibbîhadîsi andığı beyinde sevgilisinden eziyette ölçülü olmasını istemiş, peygamberimizin böyle buyurduğunu dile getirmiştir.

Dimezem mihr eyle bārıcevr kıl oran-ıla

Fahr-ı ‘âlemçündimişhayru’l-umūr olur vaşat(G.1500/2)

2.1.3. Duâve Yemin İfadeleri

2.1.3.1.Hamdülillâh / Bi-hamdi’llâh

Muhibbî beyitlerinde duâ ve şükür ifadesi olarak “Allah’a hamd olsun, hamd Allah’a mahsustur.” gibi anlamlara gelen hamdülillâh ve bi-hamdi’llâh ifadelerini kullanmıştır. Muhibbî genellikle bu kelimeleri sevgilinin ona çektiği eziyetlerden, kapısında kul olmaktan dahî şükür duyduğunu ifade ederken kullanmıştır.

Tır-i gâmzeñleMuhibbîderdendi öldürüp

Ĥamdü-lillâh ki anuñ derdine dermâneyledüñ(G.1829/5)

Baña bu devlet yiter dil istemez sultân ola

Ĥamdü-lillâh kim kapuñda beni derbâneyledüñ(G.1898/4)

Ĥamdü-lillâhbendeñ oldum dergehüñdecân-ıla

İstemez sultân ola şimdengirüdevrâna dil (G.1936/3)

2.1.3.2.Billâhî / Billâh / Vallâhi / Vallâh

“Allah için, Allah hakkı için” anlamındaki yemin sözleridir. Bir iddiayı ispatlamak, inandırıcılığını artırmak amacıyla dîvânşâirlerince tercih edilmiştir.

Muhibbî'nin de bu yemin kalıplarını kullanıldığı tespit edilen beyitlerinde şiirinin anlam gücünü artırmak, bahsettiği konularla ilgili inandırıcılığı sağlamak gibi amaçları bulunmaktadır.

İyşabāsaña uyalı çıkdıbaşdanzülf-i dōst

Billāh ol miskīnin' içün böyle idlāleyledüñ(G.1902/5)

Elāiyhūblaruñşāhıseverem seni **vallāhi**

Severseñ sen de Allāh'ın' içün dün gicegelmedüñ(G. 1816/2)

Beni sen derdnākitdüñvücūdumküllihākitdüñ

Beni **vallāh**helākitdüñn' içün dün gicegelmedüñ(G.1816/3)

2.1.3.3.Hāşa-lillāh

“Allah korusun, asla” gibi anlamları olan bu yemin ifadesi diğer yemin ifadeleri gibi inandırıcılığı ve sözün kuvvetini artırmak amacıyla kullanılmaktadır. Muhibbî bu ifadeyi kullandığı beytinde başkalarıyla birlikte olduğunu düşünen sevgiliye yemin ederek bunun sadece onun bir hayali olduğunu dile getirmiştir.

Ėayrılarla bu Muhibbīyāroldıdiriseñ

Hāşa-lillāhhāşa-lillāh bu hayālüñdürsenüñ(G.1896/5)

2.1.3.4. Merve Hakkı İçin

“(…) hakkı için ifadesi kutsal addedilen şeyler üzerine bir yemin ifadesi olarak kullanılmaktadır. “Safa ve Merve hakkı için” şeklindeki yemin kalıplarını kültürel olarak devamında “yemin ederim” sözcüğü varmış gibi anlamak gerekir.”⁷

⁷Ahmet Yılmaz, “MuhibbîDîvânı'nda Yemin Kalıpları”, İstem, Yıl:5, S.9, 2007, s. 87

Muhibbî sözünün gerçekliğini ispatlamak ve anlamını kuvvetlendirmek için “Merve hakkı” için ifadesini iki beytinde kullanmıştır. Şâir bu ifadeyle birlikte Ka’be’yi ve Sâfâ’yı da anmıştır.

Merve haqqıyünŞafādancānumıqurbān idem

Ger müyesser ola kılmak Ka’be-i küyuñtavāf(*G.1567/2*)

Ka’be-i küyuñnaşīb olsa varup görsem yüzüñ

Merve haqqıyünŞafā’danoluramqurbān-ı ‘ışk(*G. 1571/3*)

2.2.DEYİMLER

MuhibbîDîvânı’nın incelenen kısmında yüz kırk iki deyim tespit edilmiştir. Tespit edilen deyimler içerisinde en fazla kullanılan otuz dört defa tekrar edilen “can/baş terk etmek” deyimidir. Beş yüz gazel içerisinde kullanılan deyimler ve kullanım sıklıkları tabloda verilmiştir:

âh al- (1)	fâş eyle-/et- (7)	müyesser ol- (5)
âh et- (4)	fâş ol- (6)	na'ra çek- (1)
âh kıl- (4)	feryât et- (3)	nazar eyle- (1)
aklı başından git-(1)	fikir et- (2)	nazaret- (2)
aklını yitir- (1)	gafil ol- (3)	nazar kıl- (8)
and iç- (1)	gam ver- (1)	nihayet bul- (1)
arz et-/eyle- (15)	gark et- (2)	oda yak- (4)
arz kıl- (1)	gark ol- (5)	oda yan- (4)
aşk ateşine düş- (1)	garka ver- (3)	parmağı ağzında kal- (1)
aşk ateşine yan- (4)	gönül al- (10)	pâyâna er- (3)
aşka düş- (3)	gönül ver- (5)	pâyına yüz sür- (1)
ayb eyle- (3)	göz değ- (1)	pend et-/eyle- (2)
aynına al- (4)	gözden bırak- (1)	perişan eyle- (12)
bağrı del- (1)	gözyaşı yaşı dök- (17)	perişan ol- (4)

bağrı yan- (1)	gûş eyle- (6)	ruşen et-/eyle- (10)
baş aç- (4)	gûşet- (3)	sabak al- (7)
baş çek- (1)	gûşa al- (3)	sâye sal- (2)
baş eğ- (6)	guşa tak- (2)	ser çek- (2)
baş indir- (1)	gûşuna gir- (1)	sevdaya düş- (1)
başa uğra- (1)	günahını al- (1)	sine döv- (3)
baştan çıkar- (4)	hâket- (4)	söze gel- (3)
baştan çık- (1)	hârâb et- (2)	sözünü uzat- (1)
bel bağla- (3)	hayran ol- (6)	şâd eyle- (3)
bir ramak kal- (1)	haz al- (4)	şâd ol- (9)
boyun eğ- (1)	haz eyle-/et- (28)	şefaât et- (1)
can al- (5)	heder et- (1)	şeref bul- (1)
can ver- (13)	hoş gel- (2)	şeref ver- (1)
can/baş terk et- (34)	hoş gör- (10)	şule ver- (7)
canına kıy- (1)	hoş tut- (1)	ta'n et-/ eyle- (7)
cevr kıl- (1)	huşyâr ol- (1)	tenha kal- (1)
cezb et- (1)	îbret al- (6)	teşne ol- (3)
çâk eyle-/et- (3)	ihtiyâret- (4)	tevbe boz- (1)
çare bul- (2)	kadem bas-(1)	tevbe et-/ eyle- (3)
dağ vur- (1)	kan ağla- (5)	tûlû et-/eyle-(7)
dâma düş- (2)	kan dök- (6)	vakıf ol-(2)
derde düş- (1)	kapıdan sür- (2)	vefa eyle- (2)
dest vur- (1)	kasd eyle- (6)	yâd eyle-/ et- (17)
dil al- (3)	kendini bil- (2)	yanıp yakıl- (4)
dil bağla- (6)	Kendini yitir- (1)	yolda koy- (1)
dil uzat- (2)	kul ol- (4)	yoldan çıkar- (2)
dil ver- (6)	kulak tut- (1)	yüz çevir- (3)
eleriş- (2)	laf vur- (1)	yüz döndür- (1)
el vur- (8)	mâni ol- (6)	yüz sür- (5)
el ver- (5)	mest ol- (5)	yüz ver- (1)
elden koy- (5)	meyl et- (3)	yüzü ak ol- (1)

elden yitir- (1)	murada er- (2)	zeyn eyle- (2)
ele gir- (5)	murat bul- (1)	ziyâd ol- (1)
ezber kıl- (1)		

2.3. ATASÖZÜ

MuhibbîDîvânı'nın incelenen söz konusu beş yüz gazelinde altı atasözü tespit edilmiştir. Bu atasözleri şunlardır:

2.3.1. Önce Yoldaş Sonra Yol

Evvel refîksoñraṭarîḳ bu mesel-durur
Yol korkuludur eyle dil 'ışḳ-ılaiḥṭilâṭ(G. 1502/2)

2.3.2. İki Dudağı Aşan Her Sır Yayılır

Sırr-ı 'ışḳısaklagılsîneñdeizhâr eyleme
Çündimişler“külli sırrın cāvizü'l-isneynişâ”(G.1512/4)

2.3.3. Mum Dibine Işık Vermez

Görmeyesin ayaguñ altındaki 'aşıḳları
Bu meseldürkarañudirler olur pây-ı çerâğ(G.1536/3)

2.3.4. Sabırla Koruk Helva Olur

Çekeyim cevri ü cefâñı ire bir gün rāḥatuñ
Bu meseldürşehde döner şabr-ıladirler koruk (G.1627/4)

2.3.5. Ne Ekersen Onu Biçersin

Ne ekerseñ anı biçersinMuhibbîḥayr u şer
Cevekübengendüm umup dimeañacevdegül(G. 1906/6)

2.3.6. Arife Bir Gül Yeter

CihāngülzārınabakupMuhibbî sakın aldanma
Meseldür‘ālem içinde yiter çün ‘ārife bir gül (G.1922/5)

2.4.VEZİNLER VE KULLANIM SIKLIKLARI

MuhibbîDîvânı’nda toplam 23 vezin kullanılmıştır. Söz konusu vezinlerden “Fā’ilātünFā’ilātünFā’ilātünFā’ilün”vezini%58.8 oran ile 294 kez kullanılmış en fazla vezindir.

Vezinler, kullanım sıklıkları ve tüm vezinler içindeki oranı aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Vezin Adı	Kullanım Sayısı	Eserde Oranı
Fā’ilātünfā’ilātünfā’ilātünfā’ilün	294	58.8
Mefā’lünmefā’lünfe’ülün	38	7.6
Mefā’lünmefā’lünmefā’lünmefā’lün	35	7

Fe' ilātünfe' ilātünfe' ilātünfe' ilün	28	5.6
Mef' ülümefā' jlümefā' jlüfe' ülün	17	3.4
Mef' ülüfā' ilātümefā' jlüfā' ilün	13	2.6
Fā' ilātünfā' ilātünfā' ilün	12	2.4
Mef' ülüfā' ilātümefā' jlüfā' ilün	11	2.2
Fe' ilātünfe' ilātünfe' ilātünfe' ilātün	11	2.2
Mef' ülüfā' ilātümefā' jlüfā' ilün	10	2
Mef' ülüfā' ilātünmef' ülüfā' ilātün	8	1.6
Mef' ülümefā' jlümefā' jlün fa'	4	0.8
Müstef' ilünmüstef' ilünmüstef' ilünmüstef' ilün	4	0.8
Fā' ilātünfā' ilātünfā' ilātünfā' ilātün	3	0.6
Mef' ülümefā' jlünmef' ülümefā' jlün	2	0.4
Fe' ilātünfe' ilātünfe' ilün	2	0.4
Fā' ilātünfā' ilünfā' ilātünfā' ilün	2	0.4
Müstef' ilünfe' ülünmüstef' ilünfe' ülün	1	0.2
Mefā' jlünmefā' jlün	1	0.2
Fe' ilātünmefā' ilünfe' ilün	1	0.2

Mef'ülümefâ'ülümefâ'ülüfâ'ilün	1	0.2
Fâ'ilâtünmefâ'ilünfe'ilün	1	0.2
Fâ'ilâtünfâ'ilünfâ'ilâtünfâ'ilün	1	0.2

III. BÖLÜMMUHİBBÎ DÎVANI'NDA ŞAHİS KADROSU

3.1.PEYGAMBERLER

3.1.1. Âdem

“İslâm inancına göre Hz. Âdem ilk insan ve ilk peygamberdir.”⁸ “Ebu'l-Beşer künyesiyle ve Safiyyullah sıfatıyla; Allah'ın emir ve yasaklarını uygulayıcı konumda olması nedeniyle halifetullah; insanlara isimleri öğretmesi gerekçesiyle muallimu'l-esma unvanlarıyla anılır.”⁹ “Kur'ân-ı Kerîm'in birçok âyetinde ve yine birçok hadiste Âdem'in çeşitli durumlarından bahsedilir; yaratılışı, Cennet'e girişi, Cennet'ten indirilişi, tövbesi ve İblis ile arasında geçenler vb.”¹⁰ Âdem kıssasının ilk yaratıcıları Sümerlerdir ve sonraki Babil destanları bu hikâyeyi tamamlar. Âdem kıssasıyla Babil'de karşılaşan Yahudiler, bunu kendi kültürlerine uyarladılar ve tarihsel derinliklerini göstermek gibi amaçları göz önünde bulundurarak kutsal Tevrat'a Âdem kıssasıyla başlamışlardır.

Âdem, çamurdan yaratılması, yaratılmadan önce âb u gil içinde beklemesi, meleklerin kendisine secde etmesi, Ezâzil'in secde etmeyip şeytan olması, yasak meyveye el uzatması, cennetten kovulması ve oradaki hayatın özlemiyle uzun yıllar ağlaması vb. ile başta telmih olmak üzere birçok sanat dolayısıyla anılmıştır. Bu kıssalar edebiyatımızda hayli önemli yer tutar. Yılan, şeytan, cennet, Havva, yasak meyve ile

⁸ Abdullah Aydemir, *İslami Kaynaklara Göre Peygamberler*, Ankara: T.D.V. Yayınları, 2014, s. 19.

⁹ İskender Pala, *Ansiklopedik Dîvân Şiiri Sözlüğü*, İstanbul: Kapı Yayınları, 2013, s. 6.

¹⁰ Nimet Yıldırım, *Fars Mitolojisi Sözlüğü*, İstanbul: Kabalcı Yayınevi, 2008, s. 46.

tenasüpler kuran Âdem kelimesi, “mutlak insan” anlamıyla da sıkça karşımıza çıkmaktadır. Bazen sevgilinin Âdem’e rakibin de şeytana benzetildiği olur.¹¹

Muhibbî ise Âdem’in iblis yüzünden cennetten kovulması kıssasına telmih yapmıştır:

Çıkardı **Âdem**icennetdeniblis
Beni düritdiküyındanhabîbüñ(G.1834/4)

3.1.2. İbrâhîm

İbrâhîm Peygamber, Kur’ân’da isminden ve muhtelif kıssalarından çokça bahsedilen bir peygamberdir. İslâmî eserlerde çokça yer tutar. Kur’ân’ın uzunca bir sûresi İbrâhîm adını taşır.

Anlatılan kıssalarda, İbrâhîm Peygamber mağarada bir müddet uzlete çekilerek Allah’ı arama yoluna gitmiş bu süreçte gök cisimlerinden etkilense de nihayetinde aradığını bulmuştur. İçinde yaşamış olduğu putperest halkın yaşam tarzıyla mücadele etmiş, putları yıkması hadisesi kıssaların önemli bir noktası haline gelmiştir.

Nemrut tarafından ateşe atılması ama bir mucize ile oradan yanmadan kurtulması en büyük mucizesidir. Özellikle bu kıssa şiirlerimizde sıklıkla anılır.

Muhibbî de diğer dîvânşâirleri gibi bu hadiseyi telmih yoluyla anmıştır.

Ger hasûdân fitne âteşin yakarsa gamdegül
Kudretindengülşen olan âteş-i **İbrâhîm**’e bak (G.1618/4)

Halil, İbrâhîm Peygamber’in lakabıdır, samimi dost anlamına gelir. İbrâhîm Peygamber yukarıda da bahsedildiği gibi Nemrut ile olan mücadelesi, ateşe atılıp yanmayarak gösterdiği mucize, putları yıkması gibi kıssalarla şiirimizde sıkça anılır.

---

¹¹ Pala, a.g.e. s.7.

Muhibbî aşığıdaki beyitte, İbrâhîm Peygamber'in ateşe atıldıktan sonra Cebrâil'in yardım teklifini "Ben Allah'ın kuluyum. Senden değil ondan isterim. O ne isterse yapsın." diyerek reddetmesi olayına telmih yapmıştır:

Sen Hüdâdan iste ğayrı kimseye uzatma el
Gülşen oldu kudret-i Hakk-ıla gör nâr-ı **Hâlîl**(G.1950/2)

3.1.3. İsâ

İnanışa göre Meryem on yedi yaşındayken Allah ona insan suretinde Cebrâil'i gönderdi. Cebrâil, Meryem'in kaftanının yenine üfledi ve Meryem, Allah'ın emriyle İsâ'ya gebe oldu.

İncil'e göre, imparator Herodius zamanında Rûmî takvime göre 749'da dünyaya gelmiştir. İmparator kendini ve tahtını tehlikede gördüğü için İsâ'nın doğumundan önce dünyaya gelecek tüm erkek çocukların öldürülmesini emretmiş, İsâ'nın annesi bu tehlikelerden Allah tarafından koruma altına alınıp Yusuf-ı Neccâr tarafından Filistin'den Mısır'a götürülmüştür.

Hiz. İsâ, gerek ana rahmine düşüşü, gerek doğumu, gerekse yaşamı mucizelerle dolu olan bir peygamberdir. Hıristiyan inancı Hiz. İsâ'nın çarmıha gerilip can verdiğini kabul ederken İslâm inancı bunu yalanlayarak Hiz. İsâ'nın göğge çıkarıldığını kabul eder.¹²

Meryem'in gebe kalış süreci, İsâ'nın hastalıkları iyi edici bir hekim olması, ölüleri diriltmesi, merkep üzerinde gezmesi, göğge çıkmasına engel olan iğne gibi sebeplerle dîvân şiirinde sıklıkla anılır.

---

¹²Kur'ân-ı Kerîm, 4/158,159.

Muhibbî ise İ̇sâ ismini andığı aşağıdaki iki beyitten ilkinde İ̇sâ Peygamber'in gökyüzünde yaşıyor olduğu inancına, ikinci beyitte ise onun hastalıkları iyi eden nefesine telmih yapmıştır.

Kullanursañ bu cihân içre tecerrüd 'âlemin
Umaram'İ̇sî gibi eflâk ola yirüñsenüñ(G.1689/2)

Bî-devâdur bu Muhibbî derdi iy'İ̇sî-nefes
Bir söz-ile anı âsândursañağöş eylemek (G.1851/6)

3.1.4. Muhammed/ Mustafâ

İ̇slâm inancına göre dünyaya gönderilen son peygamberdir. Son kutsal kitap da kendisine indirilmiştir. Kelime anlamı olarak Muhammed, daima hamd eden anlamına gelmektedir. Mustafâ ise onun diğer isimlerinden biridir.

Hakkındaki bilgiler ve anlatılar oldukça kapsamlı olduğundan çalışmamızda yalnızca Muhibbî'nin naat türünde yazmış olduğu “-i *Muhammed'ün*” redifli, 1765 numaralı gazeline yer vermekle yetinilecektir.

'Ağsi-durur mâhcemâli**Muhammed'ün**

'Anbersaçınurmüşg-i hâli**Muhammed'ün**

Mağşerde kamu eyleye 'âşîlereşefkat

İki mîm ile hâ ile dâli**Muhammed'ün**

Olurdi kamu zulmet ile dehrkarañu

İrmese egerñür-ı bî-zevâli**Muhammed'ün**

Yitmez midi kâfireâğir bu mu'cize

Günden güne arta kemâli**Muhammed'ün**

Elden koma dāmenini dut Muḥibbī berk
Dilden giderme zıkriniāl-i **Muḥammed'üñ**

Muḥibbī'nin bir beytinde ise Mustafâ ismi, Muhammed Peygamber'in âhirette inananlara şefaât edeceği inancına dayanarak anılmıştır.

Şefâ'atdenMuḥibbī olma nevmîd
Kulisincân u dilden **Muḥtafâ'nuñ**(G.1861/5)

3.1.5. Mûsâ

Mûsâ Peygamber, erkek çocuklarının yaşamasının zor olduğu bir dönemde, Firavun'un sarayında büyümüş peygamberlik göreviyle beraber ise Firavun ile mücadeleleri başlamıştır.

Mûsâ Peygamber'in Allah ile doğrudan konuştuğuna inanıldığı için ona kelimullah da denilmektedir. Bahsedilen bu olay, asası, Firavun ile olan mücadeleleri, denizi ikiye yarma mucizesi gibi pek çok sembol ve olayla edebiyatımızda da sıklıkla anılır.

Muḥibbī ise Mûsâ Peygamber'in Tur Dağı'nda Allah'ın nurunu görmek istemesi olayına telmih yaparak Mûsâ Peygamber'in ismini şiirinde anmış ayrıca Mûsâ peygamberin “beyaz el” mucizesine de bir beytinde yer vermiştir.

'Işknürinatecellîye varan **Mûsî-vâr**
Dāyimā meşrebi su gibi anuñpāk gerek (G. 1861/5)

DehrFir'av'nınmegerimānada'vetitmege
Gösterürmu'ciz yed-i beyzāyı**Mûsî-vâr** gül (G.1941/8)

3.1.6. Süleymân

Süleymân Peygamber'in kuş dilini bilmesi, insanlara, cinlere ve vahşi hayvanlara hükmetmesi, atlara olan düşkünlüğü, Belkıs'la ve karıncayla aralarında geçenler, hüdhüd, tahtı, yüzüğü ve diğer özellikleriyle dîvân şiirinde sıkça anılan özellikleridir.

Süleymân Peygamber'in önemli özelliklerinden diğeri yüzüğüdür. Rivayetlere göre Süleymân'ın bütün güç, kuvvet ve saltanatı bu yüzüktendi. Bütün insanlar, cinler, yırtıcı hayvanlar, kuşlar ona boyun eğdi.

Muhibbî, Süleymân Peygamber'i yüzüğüyle anmıştır. Bu yüzük Mecnûn'un aşkının gücüne benzetilmiştir. Muhibbî ayrıca Süleymân Peygamber'in karınca ile ilgili kıssasına değinmiştir.

'Işık mihri sînedemümr-i **Süleymân**olmasa

Vahşilerhükminerâm olmaz-ıdıMecnûn'uñ(G.1823/4)

Senden aşagadanyüri eyle kabûlpend

Yitmez mi sañaşişe**Süleymân** u mûra gel (G.1919/4)

3.1.7. Yakûp

İbrâhîm Peygamber'in torunu, İshak Peygamber'in oğludur. Oğlu Yûsuf Peygamber'e olan sevgisi ve onun öldüğü sanısıyla ağlamaktan gözlerini kaybetmesiyle şâirlerce oldukça sık işlenmiştir.

Edebiyatta daima Yûsuf Peygamber ile ilgili olarak anılmıştır. Yıllarca ağlaması, gözlerinin görmez oluşu, külbe-i ahzânı gibi telmih konularıyla şiirlerde kendine yer bulmuştur. Şiir geleneğinde âşık bu çileler yüzünden kendini ya da gönlünü Hz. Yakûp'a benzetir.

Muhibbî de Yakûp Peygamber'in ismini, gözlerinin kör oluşu hadisesi ile anmıştır.

Gözi açılrsa **Ya'kûbuñn'**olaiyYûsuf-1 Mısrî
İrişdiçünañapîrâhenüñlezerrecebüyuñ(G.1742/2)

3.1.8. Yûsuf

Kur'ân'da bahsi geçen ve hikâyesi özel bir sûre ile (YûsufSûresi) uzun bir şekilde anlatılanİsrailoğulları peygamberlerinden Yakûp peygamberin oğludur. Yûsuf Peygamber'in hayat hikâyesi Kur'ân'da anlatılan en tafsilatlı anlatıdır.

Yûsuf Peygamber'in en önemli özelliklerinin başında güzelliği gelmektedir. Ayrıca kuyuya atılıp kurtulması, Züleyhâ ile yaşadıkları onun özelliklerinden bazılarıdır. Bu özellikleri dolayısıyla dîvân şiirinde sıklıkla ismi anılmıştır.

Muhibbî de Yûsuf Peygamber'in ismini onun Mısır'da devlet yönetimindeki konumu ve güzelliği vesileleriyle anmıştır.

Gözi açılrsa Ya'kûbuñn'olaiy**Yûsuf**-1 Mısrî
İrişdiçünañapîrâhenüñlezerrecebüyuñ(G.1742/2)

Mısr-1 hüsnüñdesenüñçünitdümiy**Yûsuf**-cemâl
Bir temâşâ ile çeşmümden akar san cüy-1 Nîl(G.1950/3)

3.2.KLASİK MESNEVİLERDE YER ALAN ŞAHISLAR

3.2.1. Azrâ / Vâmık

Vâmık u Azrâ mesnevilerinin kadın kahramanı Azrâ, erkek kahramanı Vâmık'tır. Bu mesnevi, her devirde ilgi duyulan bir mesnevi olması sebebiyle özellikle İranlı ve Türk şâirler tarafından sıkça kaleme alınmıştır.

“Azrâ’nın kelime anlamı bakiredir. Bu kelime çağrışımı dolayısıyla dîvân şiirinde Hz. Meryem’i çağrıştıracak biçimde de kullanılmıştır. Ayrıca “ızar (yanmak)” kelimesiyle olan imlâ ve âhenk yakınlığı sebebiyle de şiirlerde yer alır”.¹³

Vâmık ise sıklıkla seven/sevdalı kavramını karşılayan bir isim olarak kullanılmıştır. Muhibbî, beyitlerinde Azrâ ismini aşığı Vâmık’ın ismiyle bir arada kullanarak klasik lirik bir söylem sağlamış, kendisini Vâmık’a teşbih ederken güzel sevgilisini ise Azrâ’ya teşbih etmiştir.

Görüp hüsünü didişa’na ‘Azrâ

Bilenler derdüm dirba’na Vâmık (G.1610/2)

Ezelden olmuşam ‘aşık yüzüne gün disemlâyık

Ki sen ‘Azrâvü ben Vâmık’ın için dün gece gelmedün (G.1816/4)

3.2.2. Ferhât ve Şîrîn

“Ferhât şarkın meşhur bir aşk masalının başlıca kahramanıdır . Masalın diğer esas kahramanı Hüsrev’e nispetle arzusuna ulaşamayıp çeşitli ızdıraplara ve imtihanlara tabi tutulmuş ve sonunda bu hal içinde ölmüştür .”¹⁴ Ferhât, dîvân şairlerince Şîrîn’e âşık olması, dağı delmesi, nakkaş olması gibi özellikleri bakımından şiirlerde işlenmiştir.

“Şîrîn ise Hasan olarak da tanınan Pervî z’in hanımı olup Ferhât’ın gönlünü düştüğü kadındır . Bir başka rivayete göre Ermeni bir kız olup Ermenistan melikesi Mehînbânû’nun yeğenidir . Sasanî şahı Hüsrev-i Pervîz’in âşık olduğu kadındır.”¹⁵

Muhibbî, Ferhât’ın dîvân edebiyatında klasikleşmiş özelliklerini işlerken Ferhât’ın ve diğer meşhur âşıkları aşk konusunda kendisinden ders aldığını söyler, aşk

¹³ Pala, a.g.e. , s.50

¹⁴ Harun Tolasa, *Ahmed Paşa’nın Şiir Dünyası*, Ankara: Akçağ Yayınları, 2001.

¹⁵ Zehrâ, Hanleri Kiyâ, *Ferheng-i Edebiyat-ı Fârisî-yi Derî, İntişârât-ı Bunyâd-ı Ferheng-i İnan*, Tahran, 1348.

derdini hepsinden daha fazla çektiğini anlatır. Muhibbî, Ferhât'ı andığı beyitlerinde diğer âşıkların ismini de beyitlerde sık sık geçirmiştir.

Hamdû-lillâh kim ezel ben 'ışkıtekmîlitmişem
Vâmık u **Ferhâd** u Mecnûn aldılar benden sabak(G.1593/4)

Derd-i 'ışkı sorma **Ferhâd**-ılaKaysa sor baña
Niçekerre 'ışkdanyazdum ben anlara sabak(G.1641/4)

Ṭavr-ı 'ışkı sorma bilmez Vâmık u **Ferhâd** u Kays
Sor baña kim niçe kez virdüm ben anlara sabak(G.1644/4)

Pehlevân-ı 'ışkolsañiyMuhibbîtañmıdur
Vâmık u **Ferhâd** u Mecnûn dest-yârũndursenũñ(G.1739/7)

Ne bilürMecnûn u Vâmık sorma 'ışkuñhâlini
Sor belākũhındacân terkin uran **Ferhâda** gül (G.1903/2)

Sevgilinin “şirin” dudağı anıldığında beraberinde Ferhât da Muhibbî'nin şiirlerinde anılmıştır. Şirin kelimesinin “tatlı , sevimli” anlamı Şîrîn'in adının tevriyeli beyitlerde geçmesini sağlamıştır.

Bir söz-ile la'l-i şîrînũñekılduñmübtelâ
Bu Muhibbîyibelākũhında**Ferhâde**yledũñ(G.1727/5)

Husrevâşîrînlebũnyâdına**Ferhâd**olmuşam
Kũh-ı ğamda ben ğarîbi bir nefes şâditmedũñ(G.1819/4)

Şîrînlebũñũñsevķıneçânâ bu Muhibbî
Ferhâd-şifat ger düşe kũhsâra ne müşkil(G.1929/5)

3.2.3. Hüsrev / Şîrîn

“Hüsrev, Hüsrev ü Şîrîn n mesnevisinin erkek kahramanıdır . Sasaniyansülalesinden bir padişaktır . Lakabı Pervîz’dir. Şîrîn’e olan aşkı nedeniyle yaptırmış olduğu Kasr -ı Şirinünlüdür .”¹⁶Hüsrev kelimesi zamanla kendi anlamı dışındapadişahanlamı da kazanmış ve dîvân şairleriçoğunlukla kelimeyi bu anlamı üzerineçeşitli sanatlarla kullanmışlardır.

Muhibbî bu ismi bir fahriye beytinde şiirinin kıymetinden söz ederken kullanmıştır. Bu beyitte Husrev, güç temasıyla işlenmiştir.

Döstlar her bir sözü **Hüsrev**kelâmıdurbenüm
İdeyim şâ’irlereşimdengirüstâdlık(G.1594/6)

Muhibbî yine Husrevisini bir başka beytinde ise Dârâ ve İskender isimleriyle bir arada kullanılarak fanilik temasına vurgu yapmıştır.

Sakın aldanma cihândan kimseye gelmez vefâ
Hüsrev ü İskender ü Dârâ’daniy dil ‘İbret al (G.1991/4)

MuhibbîFerhât gibi Hüsrev’i anarken de diğer ünlü âşıkları da beraberinde anmıştır.

LeylîvüMecnûnHüsrev ü Şîrînañılurvelî
Câna kıyan ‘ışk ser-bâzı olan **Ferhâda** bak (G.1624/2)

3.2.4. Leylâ ile Mecnûn

Arap, Fars, Türk ve Urdu edebiyatlarının da dâhil olduğu Doğu edebiyatlarında kendine kıymetli bir yer edinen Leylâ ile Mecnûn hikâyesi, Türk edebiyatında birçok

---

¹⁶Pala, a.g.e. , 232.

şâir tarafından mesnevi boyutunda işlenmiş ancak bunların bir kısmı günümüze ulaşabilmiştir.

Leylâ vüMecnûn, Türkçe'nin konuşulduğu coğrafyanın neredeyse bütününde aşkın ve âşıklığın sembolü olarak kabul edilir. Hikâyenin Asya'da çöllerle kaplı Necid bölgesindeki bir kabilede geçtiği, birbirlerine sevdalanan Kays (Mecnûn) ile Leylâ'nın ıstıraplı aşklarının hüznü sonu ve çağlardan beri kavuşulması imkânsız tüm aşk ve âşıkların hikâyelerine kaynaklık ettiği anlatılır.

Dîvân edebiyatında Leylâ ile Mecnûn hikâyesi “Leylâ” aşkıdan, “Mevlâ” aşkına geçiş süreci olarak tanımlanır, ideal aşkın, ebedi güzelliği sembolü olarak kabul edilir. Dîvân edebiyatının en güzel mesnevilerinden kabul edilen Leylâ ile Mecnûn, dîvânşâirlerini de etkilemiş, şâirlerdîvânlarını oluştururken efsanevî kahramanlar arasında öncelikle bu iki âşığın hikâyesine telmihte bulunmuşlardır. Bu şâirlerden bir tanesi de Muhibbî'dir. Muhibbî, aşkın büyüklüğünü ifade etmek için Leylâ ile Mecnûn'a kıyasta bulunmuş, şiirlerinin anlam gücünü bu iki büyük âşık ile güçlendirmiştir.

Beyitlerde Leylâ, aşığa karşı acımasız olan sevgili ile sembolleştirilmişken Mecnûn, aşka, kedere bulanmış aşığı, sevgilisine kavuşamayan meczubun karşılığı olmuştur. Kimi gazellerde Leylâ, karanlığı-geceyi, Mecnûn ise çılgınlığı, delirmişliği, pejmürdeliği ifade etmiştir. Muhibbî en çok da sevgilinin saçlarında Leylâ'yı bulmuş, gönül saçının teline bağlanıp delirecek kadar aşkını yüceltmiş, sevgilinin saçını ve âşıklığını birer mazmun haline getirmiştir.

Sevdiğinin aşkı karşısında, tıpkı Mecnûn'un baktığı her yerde Leylâ'yı görmesi durumunu eşleştiren ve bu ruh hâlini beyitlerine yansıtan Muhibbî, sevdiğinin siyah saçlarını düşünerek mecnûnlaşmıştır. Hatta kimi beyitlerinde kendini gerçek bir âşık olarak Mecnûn'dan daha da üstün görmüştür.

Muhibbî bazı beyitlerinde Mecnûn'u bir çılgın, bir dîvâne gibi değil, aşk ülkesinin padişahı gibi görmüştür. Çünkü çölde yaşayan Mecnûn, çılgınlığından değil,

insanlardan kaçtığı için böyle bir yaşamı seçmiş, çölde ordusu saydığı vahşi hayvanlar-kuşlarla birlikte yaşamıştır.

Göreliden ol saçı **leylâyıMecnûn**olmuşam

Bir görünürvâdî-i miñnetdebaña sol u sag(*G. 1542/4*)

LeylivüMecnûnHusrev ü Şîrînañılurvelî

Câna kıyan ‘ışk ser-bâzı olan Ferhâda bak (*G.1624/2*)

Hasret-i **Leylâ** ile dil-teşne içer hûn-ı dil

Kâse-i çeşmiylemecnûn-ı dil-i şeydâya bak (*G. 1625/6*)

İy saçı **leylâ**Muhibbîoldı**Mecnûn**dan beter

Boynuma zencîr-i zülfûñ tak dil-i şeydâya bak (*G.1653/5*)

Bir saçı **leylâ**yaħabsolmuş dil-i rüsvâyı bak

Olmış ol dîvânesi**Mecnûn**layınşeydâyı bak (*G. 1669/1*)

‘İşkmeydânındaiy dil olalı sen pehlevân

Vâmıķ u Ferhâd u **Mecnûn**durmiyângîrûñsenüñ(*G.1689/3*)

‘İşk ya **Mecnûn**uñ olsun ya benüm olsun didüm

İstemem bir şeyde olam kimse ile müşterek (*G. 1695/4*)

3.3.ŞEHNÂME KAHRAMANLARI

3.3.1. Behrâm

“V. Behrâm olarak da bilinen ve on beşinci Sâsânî hükümdarı olan BehrâmGûr Bin BehrâmŞâpûr, I. Yazdicerd’in oğlu ve halifesidir. Doğum tarihi belli değildir. Bazı kaynaklara göre babasıyla aralarındaki görüş ayrılıklarından dolayı çocuk yaştaiken

Hire'ye sürgün edilmiştir. İki Arap ve bir İranlı sütanne tarafından büyütülmüş, günlerinin çoğunu Hâvernâk Sarayı'nda geçirmiştir. Bir ara Medâin'e gittiyse de Yezdicerd tarafından iyi karşılanmamıştır.”¹⁷

“Dîvân şiirinde daha çok kahramanlığı, adaleti ve cesaretiyle anılmış ve bu isim çerçevesinde çeşitli mazmunlar oluşturulmuştur. “Gûr” kelimesi aynı zamanda mezar anlamına da geldiği için Behrâm'dan Behrâm-ı Gûr olarak bahsedildiği de olmuştur. Bu şekilde daha çok dünyanın geçiciliği, zevk ve sefanın sona erişi anlamlarını ifade edecek şekilde kullanılmıştır.”¹⁸

Muhibbî de dîvânındaki bir beyitte feleğin bunca cesareti gösteren Behrâm'a bile aman vermediğini dile getirmiştir.

Cellâd-ı çarhıvirmeyiser kimseye amân
Yitmez mi sañan'eyledi **Behrâm-ı** Gûra gel (*G.1919/6*)

3.3.2. Cem / Cemşîd

Pîşdâdî hanedanının dördüncü hükümdarıdır. İnsanlar, cinler, devler, kuşlar ve periler dünyasının tamamı üzerinde egemenlik kurmuş, hükümdarlığı zamanında dünya huzur ve refahla dolmuştur.

“Dîvân şiirinde adı en çok geçen şahıslardan biri Cemşîd'dir. Saltanatındaki kudret ve ihtişamı, şarabı buluşu, üzerinde yedi hat bulunduğu inanılan kadehi, düzenlemiş olduğu ayin meclisleri, taht ve parlak tacı gibi unsurlarla hemen hemen her dîvânşâirinin birinci derecede başvurduğu şahıslardan biridir. Cem memduha hitaben kullanıldığında, bir övgü malzemesi, Hüdhüd, Âsâf, mûr kelimeleriyle birlikte kullanıldığında Süleymân Peygamber olarak kullanılmaktadır.”¹⁹

¹⁷ Yıldırım, a.g.e. , s.148.

¹⁸ Pala, a.g.e., s. 63.

¹⁹ Dursun Ali, Tökel, *Dîvân Şiirinde Şahıslar Mitolojisi*, Ankara: Akçağ Yayınları, 2016, s. 106,107.

Muhibbî de Cem/Cemşîd ismini rindane beyitlerinde kullanmıştır. Dîvân şiirinde sıklıkla görüle bir tenasübü Muhibbî de şiirine taşımış; cām ve Cem kelimelerini birlikte kullanmıştır.

Cām-ı **Cem** olmaz ise hastaMuhibbî'ye ne gam
Yiter ol muğbeçe destindeki bir pāresifāl(*G.1985/5*)

Minnet itmezse ne gam**Cemşîd**cāminadilā
Şolgedāmeyhāneküncinde tuta meyle hazef(*G.1557/2*)

3.3.3. Dârâ

“Dârâ, Şehname'nin ünlü şahlarından ve rivayete göre İskender ile yaptığı savaşta İskender tarafından öldürülmüştür. Büyük bir saltanata, şaşaaaya sahip olması; İskenderle olan savaşları, taç ve tahtıyla dillere destan olmuş olması dîvân edebiyatında ismi en sık anılan İran hükümdarlarından biridir. Dîvân edebiyatında ululuk, azamet ve şaşaa sembolüdür.”²⁰

Muhibbî, Dârâ'nın bu ihtişam içindeyken İskender tarafından öldürülmesinden ibret alması gerektiğini tecrit sanatı aracılığıyla kendine hatırlatmaktadır

İyMuhibbîgāfil olma bu felekden kıl hazer
Pādişāh-ı dehr iken gör n'eyledi**Dārā**'ya bak (*G.1579/7*)

İyMuhibbîgarra olma revnaķına 'ālemün
Saña bu 'ibret yiter kim kandadır**Dārā**yı bak (*G.1699/5*)

Ayrıca Muhibbî sevgilinin ayağının toğrağından yapılacak bir taca Dârâ'nın dahî sahip olmadığını ifade ederek anlatımını kuvvetlendirmiştir.

²⁰ Özkul Çobanoğlu vd., *Türk Edebiyatının Mitolojik Kaynakları*, Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Yayınları, 2013, s.151.

Bu Muhibbîtâcideldenhâk-i pâyuñ cevherin
Kim göre eydür bu gevher efser-i **Dārā**'da yok (G.1658/5)

3.3.4. Ferîdûn

“Ferîdûn da İran’ın meşhur padişahlarından biridir. Cemşîd’in sülalesindedir ve Dahhaköldürüldektan sonra tahta geçmiştir. Ülkeyi üç oğlu arasında pay etmiş olması onun ayırıcı özelliklerinden biridir. Ferîdûn, dîvân edebiyatında adaleti temsil edecek şekilde kullanılır.”²¹

Muhîbbî de şiirinde Ferîdûn’uanarken tahtının yanı sıra Cemşîd’in sülalesinden olduğunu göz önünde bulundurup *kadeh*, *mey*, *Cem* kelimeleri ile beraberkuallanmıştır.

Taht-ı **Efrîdûna** bakmaz tâc-ı Hüsrev gözlemez
Atlari haylinde ister ola bu dil bir burak(G.1620/6)

Ya **Ferîdûn**topragıdurindügüñ elde kadeh
İçdüğüñ mey yirine sanma ki hûn-ı Cem degül(G.1973/3)

3.3.5. İskender

Ansiklopedik DîvânŞiiriSözlüğü yazarı İskender Pala’ya göre eski kültürümüzde iki İskender bulunmaktadır . Bunlardan biri Kur’ân’da da adı geçenZülkarneynđigeri ise Makedonyalı Filip’inoğluİskender’dir . DîvânŞiirine konu edilen İskender ise Kur’â n’da adı geçenZülkarneyn’dir ve hakkında çokça efsane ve rivayetler oluşmuş bulunmaktadır . DîvânŞiirinde Mitolojik Unsurlar kitabı yazarı

²¹ Pala, a.g.e., s.153.

Dursun Ali Tökel'e göre ise edebiyatımızda konu edilen üç farklı İskender der vardır. Bunlardan biri Kur'ân'da adı geçen Zülkarneyn , diğeri Makedonyalı Filip'inoğlu Büyük İskender, üçüncüsü ise bu iki şahsiyetin karışımı olup, iki şahsiyete ait özelliklerin harmanlandığı, maceralarının ve hayatlarının birbirine karıştığı bir kişiliktir.

“Rivayetlere göre İskender’ingüçlü bir ordusu varmış ve karanlıklar ülkesine ab-1 hayat aramaya gitmiş . Kendisine vezirlik eden Hızır , ab-1 hayatı bulup içmiş ama kendisine nasip olmamış .”²² Dîvânşâirleri şiirlerinde çoğunlukla bu efsaneye telmihte bulunur ve İskender isminin geçtiği her beyitte Hızır’ın da varlığı hissettirirler. Şiirlerde genel itibarıyla övülen kişilerin İskender’ebenzetildiği görülür.

Bazı beyitlerde de Zülkarneyn’in Kur’ân-ı Kerîm’de anlatılan Ye’cüc ve Me’cüc kavimi üzerine set yapmasına da değinilir : Dediler ki: “Ey Zülkarneyn! Ye’cüc ve Me’cüc bu yerde fesat çıkarıyorlar. Onun için, bizimle onlar arasında bir sed yapman şartıyla sana bir vergi versek olur mu?”²³

Muhibbî, aşağıdaki beyitlerin hiçbirinde tek başına İskender ismini kullanmamıştır. Onu diğer padişah isimlerle bir arada dünyanın geçiciliği, ömrün faniliği bağlamlarında kullanmıştır.

Ğarra olma dâr-ı dünyâ çün de güldâr-ı qarâr

Kanda gitdi ‘ibret al **İskender** ü Dârâya bak (G.1639/6)

Sakın aldanma cihândan kimseye gelmez vefâ

Hüsrev ü **İskender** ü Dârâ’ daniy dil ‘ibret al (G.1991/4)

3.3.6. Keyhüsrev

Edebiyatımızda ismi geçen İran kaynaklı şahıslardan biridir. Keykâvûs’un torunu, Siyâvüş’un oğludur. Padişahların övgüsünde sıklıkla kullanılır.

²² Pala, a.g.e., s.250.

²³ Ku’rân-ı Kerîm, 18/94.

Muhibbî, Keyhüsrev ismini Keykâvûs ismiyle bir arada kullanmış ve burada güç bağlamında oluşturduğu tenasüp ile dünyanın geçiciliği ve faniliğini vurgulama yoluna gitmiştir.

N'olısarhâlûñMuhibbî bilmek isterseñeger

Efser-i **Keyhusrev**-ile tãc-ı Keykâvûsa bak (*G.1577/5*)

3.3.7. Keykâvûs

“Key” büyükhükümdar , padişah anlamlarına gelen bir kelimedir . İran’dapadişahlarsülalesinin ikincisi bu ön adla anılır . Efsaneye göre bu adı ilk defa Rüstem’in babası Zâl, Kubad’avermiştir.”²⁴“Keykâvus, Şehname’de adı geçen on ikinci İranpadişahıdır. Babası Keykubad , dedesi ise Keyhüsrev’dir . Babası Keykubad’dan sonra tahta geçen Keykâvus, kibrine yenik düşerek Mazenderan denilen ve devlerin, cinlerin ve insanüstü varlıkların ülkesine sefer düzenlemiş fakat hüsrana uğramıştır . Ordusu dağılmış ve kendisi esir düşmüştür . Rüstem’inMazenderan seferi ile esarettten kurtulmuştur. Keykâvus, Mezenderan seferinde olduğu gibi Hamaveran seferinde de esir düşmüş ve Rüstem tarafından kurtarılmıştır . Afrasiyabüzerine sefer etmiş ve galip gelmiştir. Bu sefer sonunda ElburzDağı’nda saray yaptırmıştır . Şeytanın kandırmasıyla sadece yeryüzündeğilgökyüzünün de hükümdarı olmak için sefer düzenlemiş fakat hüsrana uğramış ve İran’adönerek tanrıdan af dilemiştir.”²⁵

Muhibbî Keykâvus ismini Keyhüsrev ismiyle bir arada kullanmış ve burada güç bağlamında oluşturduğu tenasüp ile dünyanın geçiciliği ve faniliğini vurgulama yoluna gitmiştir.

N'olısarhâlûñMuhibbî bilmek isterseñeger

Efser-i Keyhusrev-ile tãc-ı **Keykâvûsa** bak (*G.1577/5*)

---

²⁴ Pala, a.g.e., s. 281.

²⁵Tökel, a.g.e., s.221-224.

3.3.8. Nûşirrevân

İran'ın Sasaniyan sülalesinden adaletiyle ün salmış , M.S. 531 ile 579 yılları arasında hükümsürmüş padişaktır ve lakabı Âdil'dir . Yine Kisra lakabı da ilk defa ona verilmiştir. Halkını ve yabancıları kabul edip adaletsizliğe uğrayanlara yardım ettiği yer , Bağdat yakınlarında Medayin'de inşa edilmiş olan sarayının Tak -1 Kisra ya da Eyvan -1 Kisra denilen bölümüdür . Genişliği, yüksekliği ve uzunluğu ile ünlü olan bu tak edebiyatta sıklıkla anılır . Rivayete göre Nûşirrevân bu taka bir çan astırıp ucuna da zincir bağlatmış ve ona müracaat etmek isteyenler bu zinciri çekerek çanı çalarlar ve bu şekilde onu haberdar etmiş olurlarmış.”²⁶

Muhibbî, Dîvân şiirinin de genelinde olduğu gibi Nûşirrevân ismini adalet temasıyla bir arada kullanmış; inançsız da olsa adaletli olmasının ahrette ona yarar saylayacağını vurgulamıştır.

Kâfir idi 'adlık olduğun Nûşirrevân

Görmedi nâr-ı cahîmididiler A'râfa gel (G. 1934/4)

3.3.9. Rüstem

İranlıların, Şehnâme'de adı en fazla zikredilen efsanevî kahramanıdır. Rüstem, yine kendisi gibi adı ve kahramanlıkları efsanelere karışmış ünlü Şehname kahramanı Zâl'in oğludur. Daha küçüklüğüne kimsenin baş edemediği devler ve diğer korkunç yaratıklarla savaşmış mitolojik bir kişidir. Şâirler övdüğü kişinin kahramanlık ve yiğitliğinden bahsederken Rüstem'in de adını anar ve Rüstem'in övdüğü kişi yanında zavallı bir kişi olduğunu söyler.

Ebrükemānuñiydōstgāyet de berk kemāndur

Rüstemdañı el ursa çekmeye ol kemānuñ (G. 1770/4)

²⁶ Pala, a.g.e. , s. 375.

3.3.10. Zâl

Efsanevi kahramanlardan Rüstem'in babasıdır . Kelime olarak “zâl” ihtiyar ve aksakallı anlamlarına gelmektedir . Rivayete göre Zâldoğduğunda saç, kaş, kirpikleri bembeyaz olduğu için bu adla anılmıştır . Bu şekildedoğduğu için bunu bir uğursuzluk sayan babası Sam , onu Elbruzdağınabırakmıştır ve Zâl burada efsanevi bir kuş olan simurg tarafından beslenip büyütülmüştür.

Dîvânşairleri pek çok beyitlerinde Zâl'ın saç, kaş ve kirpiklerinin beyaz olarak doğmasını hatırlatarak çeşitli benzetmelere ve kıyaslara girerler . Bu kullanımlarda Zâl kelimesinin koca, ihtiyar ve aksakallı anlamlarını da gözönünde bulundururlar.

Muhibbî ise Zâl'ı güç sahibi bir padişah olarak kullanmış ve kişinin ne kadar güçlü olursa olsun ki bu güç Rüstem veya Zâl'ın gücü gibi de olsa aşk ile başa çıkamayacağını söylemiştir.

Sanma âsândilâma'reke-i derd ü gamı
'Işık ile cengidemezsın olasın Rüstem-i **Zâl**(G. 1985/3)

3.4.ŞÂİRLER

3.4.1. Hassân b. Sâbit

“Yesrib'de (Medine) dünyaya geldi. Kendisine atfedilen bir rivayette Resûl-i Ekrem'den yedi sekiz yıl önce (562-563) doğduğu kaydedilmekle birlikte 570 veya 590 yıllarında dünyaya geldiğine dair rivayetler de vardır. Hz. Peygamber'i, ashabını ve İslâm dinini müşriklerin hicivlerine karşı şiirleriyle savunduğu için “şâirü'n-nebî”, Ebü'l-Hüsâm (keskin kılıç sahibi) ve Ebü'l-Mudarrîb (iyi savaşçı) unvanlarıyla tanınmıştır.”²⁷

²⁷ Hüseyin Elmalı, “Hassân b. Sâbit”, *T.D.V. İslâm Ansiklopedisi*, c.:16, s.399-402.

Muhibbî'nin şiirinin yüceliğini anlatırken kendisiyle mukayese ettiği şâirlerden bir tanesidir.

İyMuhibbîHusrev-i mülk-i suhensin var-ısa
Şi'rünihtarz-ı **Hassān**danazm-ı Selmāneyledüñ(G.1733/5)

3.4.2. Kemâl-i Hucendî

Hucend'de dünyaya gelen, mutasavvıf bir şâirdir. Yaklaşık sekiz bin beyitlik bir dîvanı bulunmaktadır. Kemâl-i Hucendî, Muhibbî'nin kendisine örnek aldığı şâirlerden bir tanesidir.

İyMuhibbînazmumanazm ehli çün baş indürür
Ben dahîşi'rüm**Kemāl**iyleHucend itsem gerek (G. 1691/5)

3.4.3. Nizâmî-iGencevî

“Nizâmî, Firdevsî'nin destansı şiir türünü zirveye taşımakla kalmamış, manzumaşık hikâyelerinin en büyük ustası unvanını kazanmış, Fars edebiyatında hamse türünün kuruculuğu pâyesini elde etmiştir. Fars edebiyatının dâhi şâiri olarak tanınmasında onun konuları işleme tekniğindeki mahareti, anlatım gücü, yeni manalar ve mazmunlar bulması, anlatımda estetiğe önem vermesi, güçlü tasvirleri, ruh tahlillerindeki derinlik, hayal gücündeki enginlik, üslûbundaki parlaklık ve kültür zenginliği rol oynamıştır.”²⁸

Muhibbî aşağıdaki beytinde fahriye edasıyla kendi şiir tarzını överken şiirinin Nizâmî-iGencevî şiirleri kadar iyi olduğunu söylemiştir.

Nazmuñı gören Muhibbîdir**Nizām**ınazmıdur
Okuyan şi'rüñidir 'aynı-durur Selmān'uñ (G.1763/5)

²⁸ Mehmet Kanar, “Nizâmî-i Gencevî”, T.D.V. İslâm Ansiklopedisi, c.:33, s.183-185, 2007.

3.4.4. Selmân

Selmân-ı Sâvecî (1309- 1376) diye bilinen ünlü İran şâiridir. Kasideleriyle ünlüdür. Şâirler arasında kendilerini Selmân'a benzetmek meşhur bir adettir.

Muhibbî de yukarıda bahsedilen âdete uyarak kendi şiirini Selmân'ın şiirlerine benzetmiştir.

İyMuhibbîHusrev-i mülk-i suhensin var-ısa
Şi'rûnîtarz-ı Hassânda nazm-ı Selmâneyledüñ (G.1733/5)

3.5. DİĞER ŞAHISLAR

3.5.1. Firavun

Firavun, eski zamanlarda Mısır'da hükümsüren Kıbtî hükümdarlarına verilen unvandır. Özellikle tanrılık iddiasında bulunduğu ve Mûsâ'nın mücadelediği kral bir Mısır hükümdarı olduğu için onun adı haline gelmiştir. İslâm dil bilginlerine göre firavun kelimesi, kibir ve gurur anlamına gelen “fer'ane” ya da “tefar'ane” kelimesinden gelir.

Mûsâ doğduğu zaman Mısır'ı yöneten Firavun zorbalığa yönelmiş , halkını sınıflara ayırmıştır . Aralarından bir zümreyi (İsrailoğullarını) güçsüz düşürmek için oğullarını boğazlamakta ve kızlarını diri bırakmaya başlamıştır . Mûsâ'nın imâna davetini reddeden Firavun , tanrılık iddiasında bulunmuş ve kavmini de buna inandırmıştır. Mûsâ'nın gösterdiği mucizelere ise inanmamıştır . Firavun'un Hâmân isimli bir veziri vardı . Firavun, Hâmân'a bir kule yaptırmasını emredip o kuleye çıkarak Mûsâ'nın tanrısına ulaşacağını söyledi . Kule inşa edildi . Ancak Firavun , buna imkân bulamadı . Mûsâ, kendisine inananları alarak Firavun'un zulmünden kurtarmak için Mısır'dan ayrılıp giderken Firavun onları takip etmiş ; ancak peşlerinden giderken Kızıldeniz'de boğularak ölmüştür.

“Edebiyatta Mûsâ, Harun, Haman ve Asiye ile birlikte zikredilmiş ve zulüm , kibir ve inatçılığın sembolü olmuştur . Firavun tasavvufta ise “nefis /nefs”i sembolize etmiştir. Özellikle Mûsâ peygamberle ilişkisi içinde “akıl -marifet; imân-küfür mücadelesi ve mucize karşısında iktidar ve varlığın aciziyetini” temsil etmiştir”²⁹. Zâlimliği ve cezasını bulması açısından Mûsâ ve sihirbazlarla beraber dile getirilir.

Muhibbî de bu aşağıdaki beytinde Firavun’un inançsızlığına karşı Mûsâ Peygamber’in göstermiş olduğu mucizelere telmih yoluyla çağrışımında bulunmuştur.

Dehr **Fir’av’nın** megerîmânada’vetitmege

Gösterürmü’ciz yed-i beyzâyı Mûsî-vâr gül (G.1941/8)

3.5.2. Hâbil / Kâbil

“Âdem Peygamber’in oğulları olarak bilinirler. Kur’ân’da, birbirleri ile olan kıssaları detaylı biçimde anlatılmıştır. Bu kıssada Kâbil kıskançlıkla Hâbil’i öldürmüş ve yeryüzündeki ilk kötülüğü, ilk cinayeti işlemiştir. Şiirlerde Kâbil kötülük, Hâbil ise masumluk timsâli olarak anılır.”³⁰

Muhibbî, aşağıdaki beytinde Hâbil ile Kâbil arasında gerçekleşen olayı anımsatarak dünyanın sıkıntı yeri ve insanların da vefasız olduğunu vurgulamıştır.

Bu dünyâ mi hnetevîdür ne kardaşdan ne yoldaşdan

Vefâ gelse kıyar mıydı ki nâ-ḥaḫ **Hâbile Kâbil** (G. 1966/2)

3.5.3. Hızır

Peygamber mi veli mi olduğu konusunda çeşitli tartışmalar olsa da âb-ı hayat içerek ölmeme sırrına eriştiği konusunda kaynaklar hemfikirdir. Hızır günümüzde hâlâ insanın zor anlarında gelen bir kurtarıcı olarak kabul edilir ve inanılır.

²⁹Metin Akkuş, *Divân Şiirinde İnsan, Dini Kişilikler*, Erzurum: Fen-Edebiyat Fakültesi Yayınları, 2000.

³⁰Pala, a.g.e., s.179

Hızır ismi İlyas ve İskender isimleriyle sıklıkla bir arada kullanılır. Bunun sebebi anlatılarda arkadaş olan Hızır ve İlyas'ın İskender'in maiyetinde bulunduğu yer almasıdır. Âb-1 hayat arayışında Hızır'ın yanında yer alan kişi her zaman İskender olarak anlatılır. Bu anlatılar etrafında Hızır'ın pek çok farklı mitolojik özellikleri oluşmuştur. Ölümsüzlük başta olmak üzere Hızır'ın ismi bu özellikler etrafında dîvân şiirinde sıklıkla geçmiştir.

Muhibbî'nin aşağıdaki beytinde sevgilinin dudağı klasik dîvân şiiri mazmunları etrafında âb-1 hayat ile özdeşleştirilmiştir. Eğer âşık bu şaraptan bir kadeh içerse tıpkı Hızır gibi ölümsüz olup mahşer gününe kadar dünyada kalacaktır.

Kaluridüm **Hızır** gibi tâkıyâmethaşre dek
İymesîhâiçebilesemleblerüñden bir ayağ(G.1539/4)

3.5.4. Kârûn

Kârûn ile ilgili iki rivayet vardır. Bunlardan ilki Kârûn'un Firavun'un devlet adamlarından biri olduğudur. Diğeri ise Mûsâ Peygamber'in kavminden biri olduğudur. Kârûn hazineleriyle ünlüdür ancak cimri ve zâlimliği bu zenginliğine eşlik eder. Mûsâ Peygamber vesilesiyle zengin olmuş zenginliğini olumsuz anlamda kullanınca yine Mûsâ Peygamber'in duâsıyla helak olmuştur.

Edebiyatta zenginlik ve cimrilik bağlamında özellikle hazineleriyle anılarak kullanılır. Muhibbî ise mal biriktirenin sonunun Kârûn gibi olacağını vurgulayarak mal biriktirmenin hazine sonuçları olacağını belirtmiştir.

Cem' iderseñmâl-ı **Kârûnı** da cidd ü cehd-ile
Mârolısaryiyiserdür seni ol kabır içre mâl(G.1955/3)

3.5.5. Mansûr

Hallac-ı Mansûr. Edebiyatta adı sıkça geçen sufi bir kişidir. Tasavvufta ulaşmış olduğu makamlardan dolayı “Ene-l Hak (Ben Hakk’ım)” demiş ve bu sözü onun hayatının idamla sonuçlanmasına yol açmıştır. Bu olay özellikle tasavvufî göndermeler yapan şâirlerin şiirlerinde sıklıkla Mansûr’un isminin yer almasına sebep olmuştur.

Muhibbî de *şem*’ redifli gazelinde Mansûr’un aşkın sırrını ortaya çıkardığı için önce darağacına asılıp ardından mum gibi yakıldığını dile getirmiştir.

Evvelâber-dâridüpsoñra yakarlar âteşe

Sırr-ı ‘ışkııtdügiyçünfâş**Manşûr**-vâr şem’ (G.1524/2)

3.5.6. Câlînûs

Eski Greklerin en büyük hekimlerinden biri olarak tanınır. Genellikle hekimlikteki maharetleri nedeniyle Hipokrat ile birlikte anılır. Muhibbî de tıp temalı bir beytinde hekime seslenirken Câlînûs’un kitabının o dönemde tıp dünyası için bir referans kaynak olduğu yorumunun yapılabilir olmasına olanak tanımaktadır. Fakat sevgilinin Îsâ’nın diriltici nefesine benzer nefesinden çare gelmezse bu kitaptan hiç gelmeyecektir.

İytabîbâ ol mesîhî-demden olmazsa ‘ilâc

Fâyide yok günde biñ kez tıbb-ı **Câlînûsa** bak (G. 1577/4)

3.5.7. Siyâvuş

İran tarihinin tıpkı İsfendiyâr gibi bahtsız kahramanlarından biridir. ³¹Üvey annesinin kendisine âşık olduğunu öğrendikten sonra Afrasiyab’ın ülkesine kaçmış orada ise öldürülmüştür.

Muhibbî de aşağıdaki beytinde sözü geçen öldürülme olayına telmih yapmıştır.

---

³¹ Çobanoğlu, v.d., a.g.e. s.156

Müdde'ilerkavlinigüş eyle iysultân-ı türk
Kaṭl-i 'uşşâkeyleyüp hem çüSiyāvuşeylegil(G. 1997/2)

IV. BÖLÜMHAYVANLAR

“İnsanoğlu her zaman kâinatın neden ve nasıl yaratıldığı hakkındaki sorularla meşgul olmuştur. Bu soruların cevabını ise genel olarak yaradılış nazariyesi ile cevaplandırmış, bir varoluş silsilesi meydana getirmiştir. Bu silsilenin bir halkası da mevâlid-i selâsedir. Mevâlid-i selâse hayvan, bitki ve madenlerden mürekkeptir.”³²

Birçok dîvânşâiride şiirlerinde mevâlid-i selâseye çeşitli vesilelerle yer vermiş, benzetmelere konu etmiştir. Şâirler, Mevâlid-i selâsedeki biri olan hayvanların günlük yaşantıya konu olanlarına ve efsanevi olarak tanımlananlarına şiirlerinde yer vermiştir. Bu hayvanlar şâirin ona yüklediği özelliklere göre kimi zaman rakibin, kimi zaman aşğın, kimi zaman ise sevgilinin sembolü olmuşlardır. Hayvanlar hem mecaz hem de gerçek anlamları ile dîvân şiirinde beyitleri süslemiş, konu oldukları teşbihlerle şiirleri kuvvetlendirmiştir.

Muhibbî'ninDivânı'nda 17 adet hayvan tespit edilmiştir.

4.1.Âhû / Gazâl

Ceylan, güzel gözü, güzel kokusu ve ürkek olması sebebiyle dîvân şiirinde sevgiliye teşbih edilmiştir. Ceylandan elde edilen misk kokusu ise sevgilinin saçının kokusu olarak anlamlandırılmıştır.

Dîvân edebiyatı şiirlerinde önemli bir figür olan âhûlar genellikle Çin'in kuzeyinde bulunan Hitâ bölgesinde yaygın olarak görülmektedir. Bu yüzden şiirde sık

³² Hayriye Durkaya, "Fehîm-i KâdîmDivânı'nda Hayvanlar Üzerine Bir İnceleme", *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, C:3, S: 15, s.14.

sık Hitâ kelimesiyle birlikte anılmaktadır. Âhûlar ayrıca zülf, misk, anber, sayyad, dâm, Çin, tatar, zülf gibi kelimelerle de tenasüp içinde kullanılmaktadır.

Muhibbî sevgilinin güzellik unsurlarından gözü, ceylanın büyük ve güzel gözlerine, güzel kokulu saçları ise ceyladaki miske benzetmiştir. Muhibbî misk kokusunun nasıl elde edildiğine de beyitlerinde yer vermiştir.

Çin'e vardı büy-ı zülfünüñmeger bir şemmesi
Hasret ile kana döndikurudıâhûdanâf(G.1561/6)

Çin-i zülfündenmeşâm-ı cānalurdıbüy-ı müşg
Çin ü Mâçin ü Hoten'deyog-ıdîâhû-yımüşg(G.1871/1)

İşitdimegerzülfıhevāsındayilersin
Şahrâ-yıHoten'degöbegidüşdiğazâluñ(G.1854/4)

4.2.Andelîb / Bülbül / Hezâr

“Doğu edebiyatlarında önemli bir yeri olan bülbül, güllerin açtığı günlerde daha canlı öttüğünden gül ile arasında muhayyel bir aşk ilişkisinin var olduğu kabul edilmiş, bülbül âşığa, gül de mâşuk veya mâşukaya benzetilmiştir. Aralarındaki bu ilişki mecâzî aşk olarak kabul edilmiş, gülün aşkı ile tuttuğu için bülbüle “şeydâ” (çılgın) ve “zâr” (ağlayıp inleyen) sıfatları verilmiştir.”³³

Dîvânşâirleri bu sıfatları verdikleri bülbülü farklı tenasüplerle şiirlerinde kullanmış hatta kimi şâirler bülbül-nâme adı verilen müstakil eserler meydana getirmiştir.

Güle âşık olan bülbülün râkibi dikendir. Çünkü diken, bülbül ve gülün kavuşmasına mâni olmakta, âşık olan bülbüle cefâ çektirmektedir. Bülbülün güle olan kavuşma arzusu çoğu zaman dikene nasip olmaktadır.

³³ Cemal Kurnaz, “Bülbül”, *TDV İslâm Ansiklopedisi*, c.:6, s. 485-486, 1992.

Vişāl-i gül naşīb-i hārolupdur
Budur āh u figānı‘**andelībūn**(G.1834/2)

Bülbül gülün hasretiyle sabahlara kadar feryat edip inleyen bir kuştur. Bu feryatlar seher vakti gülü görene dek devam eder. Bülbülün ötüşleri bazen de gülün visali için ettiği duâlardır.

Bir gül-endāmuñgamındangiceler**bülbül**eyin
İñleremtāşubhōlıncaolmışambīmār-ı ‘ışķ(G.1654/2)

Devr-i gül mūmted olup irdümvişālinediyü
Gicelertāşubha dek budur du’āsı**bülbülün** (G.1887/2)

Dîvânşâirleri ekseriyetle kırmızı rengi, güzel kokusu, nazlı bir çiçek olması gibi özelliklerle gülü sevgiliye; feryat edip inlemesi ve cefa çekmesi özellikleriyle de bülbülü âşığa teşbih etmişlerdir.

Yaraşur gül gibi ol mehhemîşe gül-’izār olmak
Baña budur dañılāyıkāñakarşu**hezār** olmak (G. 1600/1)

4.3.Balık / Mâhî/ Semek

“Deniz şâirler için son derece önemli bir imge olduğundan denizde yaşayan canlılar da dîvânşâirleri tarafından çokça ele alınmıştır. Balık, deniz canlılarının başında gelir; bu bakımdan klasik Türk şiirinde ayrı bir öneme sahiptir.”³⁴

Dîvânşâirleri için deniz aşkı, içerisindeki balıklar ise aşığı simgeler.

Düşeli deryā-yı ‘ışķairmedümpāyānına
Gerçi kim oldum o bañr içinde mānend-i **baluk**(G.1629/2)

³⁴ Cenk Açıkgöz, “Klasik Türk Şiirinde Balık”, *Uluslararası Türkçe, Edebiyat, Kültür, Eğitim Dergisi*, S:8, s. 197, 2019.

Muhibbî, aşğın gönlünden aşk ateşi ile yükselen âhların şiddetini balık imgesinden yararlanarak anlatmıştır.

Baħra döksem āhumodışemmesin
Kaynayupbişerdi içinde **semek**(G.1895/4)

“Sevgilinin saçı kıvrıldığında bir kanca olur, saçıldığında ise bir ağa döner. Âşık, sevgilinin kancasına yakalanır, ağında düşer. Aşkta tecrübesi artınca kurnaz bir balık olur; güzellerin ağına düşmeden aşk denizinde yoluna devam etmeyi öğrenir.”³⁵

Baħr-ı hüsnuñdesenüñ ‘ışk ehli **māhî**ler gibi
Anları şayditmegezülfüñiçengāyleledüñ(G.1717/4)

4.4.Ejder / Ejdehā

Ejderhâ, ejder olarak da bilinir. Yarasa kanatlı, dikenli kuyruklu, büyük bir timsah görünümünde, ağzından ateş püsküren hazinelerin koruyucusu olduğuna inanılan efsanevi yaratıktır. “Klasik edebiyatta ejderhâ, sevgilinin saçları yerine kullanılır. Çünkü sevgilinin kıvrım kıvrım saçları bir ejderhâyı andırır. Saç, uçlarının bolluğu ile bin başlı bir ejderhâya benzer. Ayrıca tılsımlı hazineleri de ejderhâların beklediğine inanılır.”³⁶

Muhibbî de gazellerinde ejderi sıklıkla sevgilinin saçı ile ilişki kurarak işlemiştir. Sevgilinin yüzü onun güzellik hazinesidir ve elbette bu hazineyi koruyan bir koruyucuya ihtiyaç vardır. İşte bu koruyucu sevgilinin ejdere benzeyen saçlarıdır. Muhibbî, ejderden söz ettiği beyitlerde bu tenasüpleri kurmuştur.

Genc-i hüsnuñdemegersiħr eyledi sāħirgözüñ
Zülfüñigösterürejder mārītdimūlaruñ(G.1773/3)

³⁵ Açıkgöz, a.g.e., s.201.

³⁶ Pala, a.g.e. s.136.

Gördüm ki genc-i hüsninezülfini itmiş pāsban
Didümeğere**ejder** ola bu nev'e yok mārīkimüñ(G.1778/3)

Gelse hayāl-i **ejder**zülfi o dem gönlüme
Añamağām-ı sīneñiyy dil mağāra kıl (G.1948/2)

Ṭılısmı var-durur el urma zülfe
Ser-i zülfinianuñ**ejdehā** bil (G.1982/3)

4.5.Esb / Semend

Eski Türkler tarafından kutsallaştırılmış olan at, efsanelerde, Türk kültüründe, Türklerin günlük yaşantılarında, güzel sanatlarda vücut bulmuştur. Tabii olarak dīvânşâirleri de şiirlerinde atlara cinsleri, renkleri, fiziksel özellikleri, koşum, üzengi gibi onlara özel eşyalara atıfta bulunmak suretiyle yer vermişlerdir. Hatta dīvânşâirleri bazen “rahşiyye” adı verilen özel manzumeler dahi kaleme almışlardır.

Muhibbî'nin şiirlerinde sevgili naz atına biner, ucu çevgana benzeyen kıvrımlı saçlarıyla bir süvari misali, bir tür savaş oyunu olan çevganı oynamaktadır. Âşık bazen de sevgilinin atının yüzüne ayak koymasını bile arzulamaktadır.

Bin **semend**-i nāza eyle cilveler meydānsenüñ
Başumı top ideyim zülfüñi sun çevgānsenüñ(G.1748/1)

İster iseñ**esb**-i dilber pā koya ruhsāruña
Yolları üzre düşüp anuñtürāb olmak gerek (G.1795/5)

Esb-i nāzüzregöricer seni iyçābük-süvār
Kalamaz elde 'inān-ı ihtiyārīkimsenüñ(G.1803/6)

Esb-i nāzūzre el urduñzūlfūñüñçevgānına
Başumı top eyleyüpyoluñdağaltāneyledüñ(G.1898/2)

Başum top eyleyüptuñfegetürdümişeh-i hūbān
Süvār ol **esb-i nāzūzre ser-i zūlfūñiçevgān** kıl (G.1998/4)

4.6.Hümâ

“Simurg gibi efsanevi bir kuş olan hümâ, varlığına inanılan, mutluluğun, devletin, hükümdarlığın simgesidir. Eskiler hümâ kuşunun gölgesi altına girenlerin kutlu ve talihli insanlar olduklarına inanırlardı. Hümâ kuşunun kanatları kimi gölgelerse onun hükümdar olacağına inanılır, onun başına devlet kuşu konmuş sayılırdı.”³⁷

Dîvân şiirinde hümâ kuşu farklı tabirlerle sık sık kullanılmıştır. Talih ve baht açıklığı fikri etrafında birçok terkip yapılmıştır.

Hümâ aynı zamanda ele geçirilmesinin ve avlanmasının imkânsız olduğuna inanılan bir kuştur. Dîvân şiirinde de ele geçirilmesi mümkün olmayan sevgilinin vuslatıdır. Hümâ ile ilgili hayâllerden bir diğeri de sevgilinin hangi aşığına iltifat ederse onun Devlete ermiş olacağı inancıdır. Çünkü hümâ kuşu kimin başına konarsa en talihli odur. Ayrıca bu kuşun yükseklerden uçuşu ve kudrete ulaştırması, hümânın sevgiliye teşbihine de neden olmuştur.

‘Āşık oldum bir melek-ruhsāragāyetnāzı çok
Yüksek uçar bir **hümā**durdāyimāpervāzı çok (G.1634/1)

Şayd olurken ol **hümā**nuñdāmına ‘Anķā-yıKāf
Bāz-ı himmet birle ben anı şikār itsem gerek (G.1694/3)

Göñlümüñbāzınısaldum ol **hümā**yışaydiçün
Olmaz iken ben şikāritdümşikārıkimsenüñ(G.1803/8)

³⁷ Yıldırım, a.g.e. s. 388.

4.7.İt / Seg

Köpek, evcilliği ve sadakati ile insanların en çok dostluk kurduğu hayvanlar biridir. Fakat buna rağmen İslâm ve diğer bazı kültürlerin çoğunda kötü bir yaratık olarak kabul edilmektedir.

Dîvân şiirinde de köpek için olumsuz bir algı vardır. Sürekli sevgilinin kapısında beklediği, eşiğinde oturduğu, sevgili sokağa çıktığında peşinden gittiği için köpek, rakibi simgeler. Âşık, sevgilinin mahallesine yaklaştığı zaman, aşığı oradaki köpekler karşılamakta hatta bazen saldırmaktadırlar. Köpekler, aşığı sevgilinin mahallesinden uzaklaştırmaya çalışırlar.

İderdümāsītānuñdagicelerāh u feryādı
Komazsınitlerüñdeñlümeger bende liyākat yok (G.1632/3)

H̄ōridüp ‘uşşākı eylersin raķıbeihtirām
Ne sebedendür ol ite bunca ikrāmuñsenüñ(G.1683/3)

Beni ‘addeyleküyuñitlerinden
Añadurgāhgāhīatubanseng(G.1705/4)

İşigindeitleriyle yār bir görmüş seni
Devlet el virdi Muħibbī’tibāruñdursenüñ(G.1859/5)

4.8.Kaknûs

Genellikle Hindistan civarında görülen büyük, uzun ve kuvvetli gagalı, efsanevi bir kuştur. Kuşların musikârı olarak da bilinen Kaknûs bir masal kuşu olarak da adlandırılır. Gagası ve üzerinde bulunan delikleri neye benzetilir. Delikli gagasından

tıpkı bir ney namesini andıran hoş sedalar yayar ve diğer kuşları başına toplar. Uzun ve yalnız geçen ömrünün sonunda kendisi için çalı çırpı odun toplayan Kaknûs yanan bir ateş üstüne oturur. Uzun kuvvetli gagasından çıkan nağmeler artık bir feryada figana dönüşür. Kendi kendini yakarak yok eden Kaknûs ardında yalnızca küllerini bırakır.

“Rüzgâr estikçe çok delikli gagalarından çeşitli sesler çıkarmış. Çeşitli renk ve şekillerle süslü imiş. Gagasındaki 360 delik nedeniyle çıkardığı sesleri ile etrafında toplanan kuşları yiyerek geçinirmiş.”³⁸

Bilmek isterseñeger ney gibi sînemnâlişin

Var sefer kıl Hind iline nağme-i **kañnûsa** bak (G. 1577/2)

4.9.Kebk

Keklik, orta büyüklükte, tüyleri çeşitli renkte olabilen, güzel görünümlü bir av kuşudur. Keklik ayrıca güzel sesi ile kendi türlerini de bilmeden tuzağa çekebilen bir kuştur ve bu özelliği avcılar tarafından başka keklikleri avlamak için kullanılır. Bu yüzden de keklik “kendi türüne ihanet eden” kuş olarak da adlandırılmaktadır.

“Daha çok şahin, şahbaz, doğan vs. kuşlarla birlikte anılır. Sesinin ve gövdesinin güzelliği ile söz konusu edilir. Bu tür kekliklere de “kebk-i derî” tabir olunur. Dîvân şiirinde sevgili bir kekliğe benzetilir.”³⁹

Muhibbî de şiirinde sevgili için yaptığı benzetmelerin arasında kekliğe yer vermiş, kekliğin güzel yürüyüş özelliğini sevgiliye yüklemiştir. Ayrıca şiirinin nazire olmadığını anlatırken karga ve kekliğin özelliklerini mukayese etmiştir.

Her kim Muhibbîşi’rini bilmez nazîredir

Kebk-i hırāmabeñzemeyehîçkâr-ı zâğ(G. 1538/5)

Habîbüm**kebk-i** reftârumvefâsı yok cefākârum

³⁸ Pala, a.g.e., s.253.

³⁹ Pala, a.g.e., s.264.

Benüm ‘ömrüm benümvarumn’içün dün gicegelmedüñ(G.1845/6)

4.10. Mâr

“Dîvân şiirinde sevgilinin saçı ve aşığın ahları şekil yönünden yılan benzettir. Uzunluğu, kıvrımlı oluşu, siyahlığı, zehri vs. özellikleri ile ele alınır. Hazinelerin birer yılan tarafından korunduğu efsanesi, tılsımlı veya yüz yıl yaşayan yılanların ejderhâ oluşları da yer yer anılır.”⁴⁰

“Yılan gizli hazinenin bekçisidir. Yılanın gizli hazinenin bekçisi olduğu durumlarda bu gizli hazine bazen sevgilinin yüzü veya yüzündeki dudağı olur. Dolayısıyla bu hazineyi bekleyen saç da yılan benzettir. Böyle bir söylemde, yüz parlaklığı, dudak hayat bahşedici vasfıyla su ile ilişkili olur; böylece hayat (su)-yılan-saç bir arada düşünülür.”⁴¹

Muhibbî’nin şiirlerinde de yılanın hazinelerikoruduğu ve sevgilinin saçlarının hazineyi koruyucu yılan olduğu hayalleri etrafında gelişen beyitler bulunmaktadır. Bu hazine de sevgilinin güzelliğidir. Sevgili güzelliğini herkese göstermez; her zaman yüzünün iki yanına düşen ve güzelliğinin görülmesine mâni olan yılan benzer kıvrım kıvrım saçları vardır.

Mârzülfistedükçe eylese beni helāk

La’l-i cān-bahşı dönüp dirbañapinhānlā-taḥaf(G.1560/4)

Ruḥlarıüstinvāṭan kılsa n’olazülf-i siyāh

Kanda genc olsa anuñüstinde kim dirmār yok (G.1585/2)

Nigāruñgenc-i ḥüsnine girilmez zülf olur mâni’

‘Acebmidür ki gencüzretılısm olup ya mār olmak (G.1600/3)

⁴⁰ Pala, a.g.e., s.297

⁴¹ Çobanoğlu vd., a.g.e. s.169.

4.11. Meges

Meges, sinek ya da karasinek anlamına gelmektedir. Sinek dîvânşâirlerinin hayal dünyasında sevgilinin dudağının üzerindeki bir bene karşılıktır. Sevgilinin ay gibi parlak yüzünün üzerinde simsiyah bir ben şüphesiz âşık için dikkat çekicidir.

Sineklerin şekere olan düşkünlüğü, sevgilinin şekere benzer dudaklarına konması hayâlini kuran şâir için, aşğının dudağına ulaşmasına mâni büyük bir rakip olarak görülür.

Kim gördişehâla'l-i lebüñüzrekiñâlüñ

Didi ki sakın kondimegesüstinebaluñ(G.1854/1)

‘İyş ü şafâda gördüm la'l-i lebüñdekiñâl

Her kanda şehd ü şekker konar megesyâñüd bal (G.1974/1)

4.12. Murg

Murg kelimesi kuş anlamına gelip bütün kuş çeşitlerini ihtiva etmektedir. Dîvân şiiirlerinde sık sık rastladığımız murg kelimesi çeşitli hayâller içindeve çeşitlitamlamalar ile kullanılmıştır.

“Kuşların Osmanlı şiiirine yansıyışları yalnızca birtakım erdemleri temsil eden mesnevî ve latîfe kahramanları olmakla kalmamış, gazeller, kasideler ve diğer nazım şekilleri içerisinde de değişik vesilelerle çok sayıda kuş adı anılmıştır. Bu manzumelerin hemen tamamında, herhangi bir kuş mana sanatları aracılığıyla söz konusu edilirken anılan kuşun fizyolojik ve anatomik özellikleri hakkında halk inanışları ya da mitolojik ayrıntılardan benzetme yönü olarak yararlanılır.”⁴² “Kuşlar, dîvân edebiyatında “mazmun” denilen hazır unsurlar bağlamında kullanıldığında verilmek istenen mesaj ve aktarılmak istenen duygular açısından kolaylık sağlar.”⁴³

⁴² Ömür Ceylan, *Kuş Dili*, İstanbul: Kapı Yayınları, 2016, s.83.

⁴³ Erden Akın, Erhan Akın, Gökhan Ayverdi, “Şeyh GalibDîvânında Mitolojik ve Efsanevi Kuşlar”, *Türk İslam Dünyası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, S:9, s.82-98.

Muhibbîmurg kelimesini genellikle “gönül kuşu, bela kuşu” gibi terkipler içerisinde kullanmıştır. Âşık ya da âşığın gönlü için kullanılan kuş metaforu genellikle sevgili karşısında bir av olarak karşımıza çıkmaktadır.

Âh kim şayyâd-1 çeşmimurg-1 dil şayditmege
Hâllerdenânedökmişeylemişdürzülfinag(*G.1532/3*)

Küh-1 ğamdakondıbaşumüstinemurg-1 belâ
Didi bundan özge yir yok ola baña oturak (*G.1602/6*)

Dânesaçduñdâmkurduñ yine bu dil **murğ**ına
Zülfdidüñ birine adın birin hâleyledüñ(*G.1697/3*)

Murğlarevc-i hevâdaâhumaraḥm eyledi
Acıdı acı yaşumıgördideryâdasemek(*G.1900/5*)

Dânevüdâm ile her dem **murğ**-1 diller şaydidüp
Söze geldüğünce adın zülf ile hâleyledüñ(*G.1902/3*)

4.13. Pervâne

Geceleri ışık çevresinde dönen küçük kelebek. “Şâir, sevgilisini mum ışığına; kendisini de pervaneye benzeterak onun uğruna can vermeye hazır olduğunu söyler. Bazen pervanenin aşkını başkalarına örnek gösterir, bazen de pervanenin, âşıklığı kendisinden öğrendiğini söyleyerek övünür. Çünkü pervane sessizce gürültü etmeden can veren sadık bir âşıktır.”⁴⁴

Canını, başını ve gönlünü sevgili için “pervâne” eden Muhibbî, muma teşbih ettiği sevgilinin ve sevgilinin yanağının etrafında dolaşmaktadır.

⁴⁴ Pala, a.g.e., s.370.

Ta'ñmidurencümmisâli cem' ola **pervâne**ler
Çünkü bu bezm içre oldıtal'at-i cānāne şem' (G.1520/2)

Ta'ñmidur**pervâne** kılssa bu Muhibbīcān u dil
Oldıçünvuşlatşebinde 'ārız-ı cānāne şem' (G.1528/7)

Yanmayınca şem'-i hüsnesürmezempāyına yüz
Dökilür**pervâne** yansa bāl ü perler her taraf(G.1558/4)

Yanup**pervâne**gibi terk-i ser kıl
Cemāl-i şem'eçünkioldı 'āşık(G.1609/4)

4.14. Semender

Semender, uzun gövdeli, dört bacaklı, kuyruklu, kertenkeleye benzeyen, birçok türü bulunan bir hayvandır. Ateşte yanmadığına inanılan ve bu özelliğinden dolayı farklı benzetmelere konu olan efsanevî bir hayvandır. Semender dīvān şiirinde kimi zaman aşığın kendisi, kimi zaman aşığın gönlü, kimi zaman ise sevgilinin güzellik unsurları olarak karşımıza çıkmaktadır.

Muhibbî de kurduğu hayallerde gönlünü aşk ateşinin içerisine giren bir semendere benzetmiş, aşk ateşinin kuvvetini anlatmak için ise yanmadığına inanılan semenderin bile bu ateşte yandığını ifade etmiştir.

Āteş-i 'ışık içre dil girdi **semender**ler gibi
Olalıdan bu Muhibbīdōstlarmu'tād-ı 'ışık(G.1572/6)

İyMuhibbīnār-ı 'ışıkumdan**semender**ler yanar
Nāmedesüz-ı derūnum 'arzolmakdurmuḥāl(G.1916/5)

4.15. Tâvûs Kuşu

“Kuşların en büyük ve en güzellerinden olarak bilinir. Bütün güzelliğine rağmen uğursuzluk getiren yaratıklar arasında kabul edilir; bunun gerekçesi de şeytanın cennetteki Âdem ile Havva’yı kandırmasına bu kuşun neden olduğuna inanılmasıdır.”⁴⁵

Fakat Muhibbî-tâvûs kuşundan bahsettiği beytinde tâvûsun bu olumsuz özelliklerinden değil sadece yürüyüşündeki cilveden söz etmiştir.

Cilvesin görmek dilerseñ ol gül endâmuñ yine
Gülşen ü bağ içre iy dil cilve-i **tâvûsa** bak (G.1577/3)

4.16. Tûtî

Tûtî yani papağan divânşâirleri tarafından konuşabilme ve taklit yeteneği, ayna karşısında eğitilmesi, şeker ile beslenmesi, renkli tüylü bir kuş olması gibi özellikleri ile işlenmiştir. Sevgilinin tatlı dilliliği ile şekerle beslenen papağan arasında benzerlik kurulmuştur.

Muhibbî, tûtîye üç beytinde yer vermiştir. Diğer şâirler gibi ayna-şeker-konuşma özellikleri ile tenasüp kurmuş, bir beytinde ise papağanın güzellik unsurundan faydalanıp karga ile mukayese etmiştir.

Târ-ı zülfüñhañ-ı sebzüñle neden cem’ eyledüñ
Bâğ-ı hüsnüñdrevâ mı **tûtî**ler yanında zâğ(G.1545/3)

Şevküm artar leblerüñzikrinmuğarrer eylesem
Nite kim artar şekerden **tûtî**-i güftâraşevk(G. 1599/2)

Dileseñtab’uñMuhibbî**tûtî**-veşgüyâ ola

Ol lebi şekerdekiâyine-i ruhsârabak (G.1652/6)

⁴⁵ Yıldırım, a.g.e., s.676.

4.17. Zâg

“Siyah rengi, çirkin sesi ve uğursuz addedilen varlığı ile folklardan edebiyata, inanışlardan âdetlere kadar pek çok alana konu olan karga dîvân şiirinde de çeşitli benzetme, hayâl ve tasavvurlara mevzu olmuştur.”⁴⁶ Karganın bu olumsuz özellikleri dîvân şiirinde genellikle rakipten söz edilirken kullanılmıştır.

Âşık kendisini bülbüle benzetirken rakip kargadır. Çünkü sevgiliye layık olan uğursuz ve çirkin sesli karga değil güzel sesli bülbül yani âşığın kendisidir.

Kov raķībīgūlşen-i kūyuñdan ‘uşşākuñ yiter
Bülbül-i gūyātururkenlāyık olmaz anda **zāg**(G.1532/2)

Karga şiirde her zaman bülbülle mukayese edilmez bazen de keklik ve papağan kıyaslanır.

Her kim Muħibbīşî’rini bilmez nazīredir
Kebk-i hırāmabeñzemeyehīçkār-ı **zāg** (G.1538/5)

Tār-ı zülfüñhatt-ı sebzüñle neden cem’ eyledüñ
Bāg-ı hüsñüñdrevā mı tūñiler yanında **zāg**(G.1545/3)

Âşık, rakip ile bir tutulmaktan daima şikayetçidir. Çünkü o her zaman rakipten daha üstün vasıflara sahip olduğuna inanmaktadır. Nasıl ki bülbül ile karga bir tutulamazsa âşık ve rakip de sevgilinin nezdinde ayrılmalıdır.

Bir görüp ben ‘âşıkıdāyimraķīb-i şüm-ıla
Bülbül ile ne ‘aceb sen **zāg**ıyeksāneyledüñ(G.1843/4)

⁴⁶ İbrahim Demirkazık, “Dîvân Şiirinde Karga”, Türk Kültürü İncelemeleri Dergisi, Sayı: 24, s. 131-178.

V. BÖLÜMBİTKİLER

Muhibbî'nin Dîvânı'nda 17 adet bitki tespit edilmiştir.

5.1. Benefşe

Baharın müjdecisi, koyu mor renkli, hoş kokulu bir çiçek olan menekşe, dîvân şiirinde ekseriyetle “benefşe” olarak anılmaktadır. Başının eğriliği bakımından daha çok âşık için kullanılırken kokusu ve şekli bakımından sevgilinin misk kokulu ve büklüm büklüm olan saçı yerine de kullanılır. Ayrıca sevgilinin beni ve ayva tüyleri de zaman zaman menekşeye teşbih edilmektedir.

Muhibbî de gazellerinde menekşeyi sevgilinin saçı ve ayva tüylerini anlatırken kullanmış, menekşenin başını sevgilinin ayva tüylerini gördükten sonra eğdiğini söylemiştir.

Geldi **benefşe**hattuñbâg u bahārayir yok
Kaddūñ yiter çemende serv ü çınārayir yok (G.1646/1)

Başım egdigördihattuñ**benefşe**hasta-dil
Sünbülisevdālaradüşürdicānākākülūñ(G. 1846/2)

Zülfî **benefşe** ‘arızî gül goncadur lebi
Eyleñnezāreyārî gül ü gülsitāntutuñ(G.1882/2)

Yokdurmecālikaldura başım zeminden āh
Hep hasta gibi yok yirisagı**benefşe**nüñ(G.1887/2)

5.2.Bîd

“Söğüt. Su kenarında oluşu ve yapraklarının titreyişi bakımından dîvân edebiyatında teşbihlere konu olmuştur.”⁴⁷Muhibbî de söğüt ağacını şiirinde işlerken söğüt yapraklarının titreyişi ile aşkın verdiği hararet sebebiyle kendi titreyişi arasında bağ kurmuştur.

Bir harâret virdi ‘ışkuñ geldi bu dil lerzeye
Bilmek isteseñegerahvâlümi sen **bîde** bak (G.1595/3)

5.3.Çemen

Ağaçlı, çiçekli, yeşillik olan yerdir. Dîvân edebiyatındaki şiirlerde genellikle gezme ve seyir yeri olarak işlenmektedir. Böyle yerlerde bezm ve eğlence meclisleri düzenlenir. Çemenle birlikte bu meclislerde yer alan *sâki*, *mutrib*, *âşık*, *sagar* gibi ögelerle tenasüp kurulur. Bülbülün de ekseriyetle meskeni çemendir.

Sākīpiyāle sun ki virür ‘işret ü neşāt
Bezm-i **çemende** gel kuralum gül gibi bisāt(G.1502/1)

İñiler bülbül **çemende** gördügiyçün her seher
Niçe serler hün-ılaāğıstedürmeydān-ı ‘ışk (G. 1572/2)

Şāhid ü sāgar u mülserv ü semen āb-ı revān
Revnağ-ı gül demidür seyrini kıl var **çemenüñ**(G. 1718/5)

Kuş dilin ta’limider bülbül **çemenetfāline**
Medhlerintā ki iderler her biri isār gül (G.1941/4)

---

⁴⁷ Pala, a.g.e., s.72

5.4.Çınâr

Çınâr ağacının bin yıl gibi uzun bir süre yaşaması, yapraklarının el ayası şekline benzemesi, büyük ve heybetli olması, gölgesinin çok büyük olması gibi özellikleri onu şiiirlere konu etmiştir. Çınârın yapraklarının el ayasına benzemesi kimi zaman duâ eden kimi zaman alkış tutan imi zaman ise ellerini bağlayan bir insan olarak hayal edilmiştir.

Muhibbî ise çınârı andığı tek beytinde çınârın boyunun uzunluğu ve sevgilinin boyu arasında bir münasebet kurmuştur.

Geldi benefşeçattıñbâg u bahārayir yok
Kaddüñ yiter çemende serv ü çınārayir yok (G. 1646/1)

5.5.Diken / Hâr

Diken dîvân şiiirinde aşığa eziyet eden bir unsur olarak işlenir. Çünkü diken, gül ile bülbülün kavuşmasına mâni olan rakibi simgelemektedir. “Edebiyatta, gül adının geçtiği metinlerde adı anılan diken olumsuz bir kişilik olarak sunulur. Dîvân şiiir ve nesrinde güle ulaşmaya çalışan âşık bülbülün önündeki en büyük engeldir. Gül dalına konan bülbülün göğsünü tırmalar, gönlü yaralı âşığın bağırını kanlar içinde bırakır. Bu davranışıyla sanki gülü bülbülden kıskanır, kendisinden başkasına yâr etmek istemez.”⁴⁸

Gülşen içre gördi dil hem-ser olupdurhâr-ıla
Bülbülñhâlin bilen dir mi ki efgân anda yok (G.1586/4)

İyMuhibbîruhlarındanbūalur her hâr u hes
Bir naşîb andan n’içün ben bülbül-i pür-zāra yok (G.1591/5)

Gülşende gördüm oynar hâr-ıla gül budagı
Ben dahîkâşolaydum bir hârîbūsitānuñ(G.1720/4)

⁴⁸ Gencay Zavotçu, *Klasik Türk Edebiyatı Sözlüğü*, İstanbul: Kesit Yayınları, 2013, s.319,320.

Ko bülbül eylesünzârı anı terk itdidildârı

Gülünhod yok-durur yârı bu 'âlemed**edik**enden yig(*G.1872/4*)

5.6.Erguvân

Eflatunla kırmızı renk arası renkte çiçek açan sıcağa ve soğuğa karşı dayanıklı güzel bir süs ağacıdır. Şiirlerde erguvanın en çok rengi ile ilgili benzetmeler kurulmuştur. Erguvân bazen sevgilinin yanağı bezen aşığın kanlı gözyaşı bazen de ateş olarak beyitlerde yer alır. Dîvânşâirlerininerguvânın rengi ile oluşturdukları hayallerin en yaygını erguvan-şarap ilişkisidir. Muhibbî de bu hayale kayıtsız kalmamış ve iki beytinde yer vermiştir.

Getürsākīşarâb-ı **erguvânı**

Ġam-ılaoldı dil âyînesijeng(*G.1777/4*)

Puhteturmaziçelümcâm-ı şarâb-ı **erguvân**

Zâhidâañma müselles sözlerünhâmeyledüñ(*G.1841/3*)

5.7.Gonca

Henüz açılmamış çiçek, tomurcuk anlamına gelen gonca genellikle gülün açılmamış hâli için kullanılır. Şiirlerde ise küçük ve kapalı hâlde oluşu sevgilinin ağzı ile ilişkilendirilirken goncanın açılması da sevgilinin ağzından sırların dökülmesi mânâsındadır. Goncanın açılması saba yeli sayesinde olur. Bu yüzden şâirler şiirlerinde goncaya bazen saba yeli ile birlikte yer vermişlerdir

Muhibbî de gazellerinde gonca'yı şekil yönüyle sevgilinin ağzına renk yönüyle sevgilinin dudaklarına teşbih etmiştir.

La'l-i nâbuñyâdınaFerhâd-veşiy**gonca** leb

Küh-ı ğamda var niçehünîncigerler her taraf(*G.1558/3*)

Servi kimdürbeñzedenķaddüñe kim reftarı yok
Ėoncaıagzuña kim teşbıhidergüftarı yok (G.1603/1)

Ėonca mı var gülşen içinde şehāagzuñ gibi
Būsitān-1 dehr ara ķaddüñ gibi şımşād yok (G.1665/3)

Tāb-1 meyden yine cānāruĖ-1 gülgūnitdüñ
Yine iyĖoncadehenyüregümiĖūnitdüñ(G.1827/1)

5.8.Gül

“Dıvān şiirinde en çok sözü edilen çiçek, güldür. Sevgilinin yüzü ve yanağı ile sıkı münasebeti vardır. Bazen gül bunlara; bazen de bunlar güle benzerler. Gerek koku gerekse renk bakımından çok güzel olan gül, daima tazedir. Bu yönüyle bağın, çemenin ve baharın vazgeçilmez bir ögesidir.”⁴⁹

Dıvān şiirinde çok yaygın olan hemen her şairin şiirinde rastlanan klasik bir aşk manzarası vardır ki bu manzaranın başkahramanları gül-diken-bülbüldür. Bülbül gülün âşığı, gül bülbülün nazlı sevgilisi, diken ise kavuşmalarına engel, sevgilinin yüz verdiği rakiptir.

Muğıbbı gazellerinde gül ile ilgili çeşitli tasavvurlar oluşturmuştur. Bu tasavvurlardan bir tanesi sevgilinin yüzü ve yanağının gülün rengi itibariyle sevgilinin yanağına benzetilmesidir.

Gülyüziolmayıcak olmaz gülistānrevnaķı
Gül açıldukçagelürçünbāĖ-ılabüstānaĖaz(G.1504/2)

GüluĖūñşevķiyle güller pıreĖençākeylesün
YādidüĖhāliniyaksunsınesinelāledaĖ(Ė.1542/2)

---

⁴⁹ Pala, a.g.e., s.171.

Jeng-i ğamdankurtarımazsingöñülāyīnesin
Sāki-i **göl**-ruĥ elinden içmeyince cām-1 şāf(*G.1567/3*)

Bu Muĥibbī**göl**ruĥuñmedĥinde olsa ‘andelīb
Diyeler gülşendeyokdur böyle bir güyālatīf(*G.1569/5*)

Göl ile ilgili gazellerde oluşturulan bir başka tasavvurda yukarıda sözü edilen gül-bölböl-diken manzarasıdır. Bu manzara genellikle çemende ve baharın gelişiyile birlikte ortaya çıkmaktadır. Bölböller güller için feryat ederken güller dikenle ilgilenmektedir.

Şāĥüzre tura **güller** feryād ide bölböller
Bil mürdedür ol kes kim eylemeye andan ĥaz(*G.1510/4*)

Bölböl bahār dersini ezber okur **güle**
Faşl-1 ĥazāmı görmedi beñzervaraĥvaraĥ(*G.1647/4*)

Gölşende gördüm oynar ĥār-ı**lagöl**budagı
Ben dahıkāşolaydum bir ĥārībūsitānuñ(*G.1719/3*)

Gölün açılması baharın gelişinin sembolüdür. Göl açıldığı zaman bütün baĥa ve bostana neşe gelir, şaraplar içilir, eğlenceler yapılır.

Göl yüziolmayıcak olmaz gülistānrevnaķı
Gölaçıldıķagelürçünbāĥ-ılabüstānaĥaz(*G.1504/2*)

Mevsim-i **göl**de lebi yādına mey nüşeylerüz
Biz ĥarābātehliyüz düşmez elümüzdenayāĥ(*G.1531/3*)

Göl bazen de şekli ve rengi itibariyle aşıĥın yaralarına teşbih edilmektedir.

Her elifler servyiryirdāĥlardur**göl** gibi

Devlet-i ‘ışkındaoldıřahñ-ı sīnemtāzebāğ(G.1531/2)

Sinemüñdāğıniseyr it her biri **güll**āledür

Ƙanlu yaşından Muħıbbī eyledi gülzārlık(G.1672/5)

5.9.Hurma

Hurma, çok eski tarihlerden beri insanların yetiştirdiği, farklı kültürlerde farklı önem taşıyan bir bitkidir. İslam literatüründe hayli öneme sahip hurmadan Kur’ân’da da birçok ayette bahsedilmektedir.

Muħıbbī’de hurmayı kullandığı beytinde ondan bir hikmet olarak söz etmiştir.

Hārdan güller bitürdüñnaħlden**hurma**-yı ter

‘İbret içüñkullaruñahikmetizhāreyledüñ(G.1752/2)

5.10. Lâle

Dîvânşâirleri lâleden genellikle şekli, rengi ve kokusu ile çeşitli benzetmeler kurmak için faydalanmışlardır. Farklı renkleri olmakla beraber en çok kırmızı rengi ile anılan lâle sevgilinin yanağına; ortasındaki siyahlık ise aşığın bağrındaki bir yaraya teşbih edilmiştir. Bazen de bu siyahlık yanağın ortasındaki bir bendir.

ServƘaddüñħasretindeneyledümçüngeřt-i bāğ

LâleħaddüñřevƘinesīnemdeyakdumtāzedāğ (G.1532/1)

Dōstumzülfüñkemendidür takan boynuma bağ

Lâleħaddüñdür yakan bu sīneme her laħzadağ(G.1539/1)

Lâle-veřsīnemdeyakdumħasretiyletāzedāğ

Büy-ı zülfeynünhevāsı ile pür-sevdādimāğ(G.1543/1)

Sīnesinelâle gibi dâğ uran ‘âşıkıların
Ruğlarındagörineniydōsthālūndürsenūñ(G.1896/2)

Şekli ile kadehi andıran lâle kadehin doluluğu hayâlinde rengi bakımından
şarap, câm, kâse olarak da şiirlerde karşımıza çıkmaktadır.

Bezm-i ğamda bu Muhibbītolılarınüşitmege
Hūn-ı dilden sâğar-ı çeşmişarâb-ı **lâle** reng(G.1836/5)

5.11. Nahl / Nihâl

Yeni yetişmekte olan ağaç, fidan anlamına gelmektedir. Fidanların en önemli özelliği taze olmalarıdır. Taze fidanlardan beklenen ise meyve vermeleridir. Nahldîvân şiirinde bazen narinliği ve tazeliği ile ele alınmış, Muhibbî’denihâl kelimesi ile sevgilinin boyunu taze bir fidana benzetmiştir.

Bitimek her satırıtâzen**nahlu** ħarfimeyvedür
Anı ma’nâ gülleriyle **nahl**-bend itsem gerek (G.1691/4)

Hârdan güller bitürdüñ**nahlden**ħurmâ-yı ter
‘İbret içünkullarıñahikmetizhâreyledüñ(G.1752/2)

Yokdurimkânbâğbânâ cennet-i firdevsde
Bulınakaddiniğârabeñzeyenâzü**knihâl**(G.1972/2)

5.12. Nergis

Mitolojilere konu olan nergis çiçeği yaprakları şemsiye şeklinde beyaz ve sarı renkli bir çiçektir. Şekil itibariyle genellikle sevgilinin baygın ve şehlâ gözlerine teşbih edilirken kimi zaman da kadehe benzetilmiş şarapla ilişki kurulmuştur.

Muhibbî de nergis çiçeğinden sevgilinin süzgün bakışlarını anlatmak için istifade etmiş, nergis-i şehlâ, nergis-i mest gibi tamlamalarla birlikte kullanmıştır.

Nibelâ-engîzdürşol**nergis**-i şehlâya bak
Fitne ta'lîminider ol zülf-i 'anber-sâya bak (G.1653/1)

Ger murâduñserv ise ol kâmet-i bâlâya bak
Seyr-i **nergis**denn'olur ol gözleri şehlâya bak (G.1664/1)

Nergis-i mest gibi çeşmüñih'âbdanuyarup
Niçe 'âkılleri sen göz göre mecnûnitdüñ(G.1827/2)

5.13. Reyhân

Fesleğen olarak da bilinen hoş kokulu bir bitkidir. “Sevgilinin saç ve ayva tüyleri reyhana benzer. Özellikle ayva tüyleri söz konusu edilince reyhan kelimesi üzerinde oyun yapılır. Eski tıpta birinci derecede kuru ve sıcak kabul edilir. Koklanması uyku getirir. Kalbi kuvvetlendirir.”⁵⁰

Hoş yaraşmış 'arızuñüstinde ol **reyhân**-ı hıta
Zülf-i i'râbıolupdurañahâlüñdennuqaṭ(G.1501/1)

Şerh yazmış varak-ı hüsnineyârüñhattı
Hatt-ı **reyhân**-ıla ol şafhamuḥaşşâ mı degül(G.1940/4)

5.14. Sanavber

“Çam fıstığı ağacıdır. Servi ve şimşâd cinsinden bir ağaç olup sevgilinin boyu yerine kullanılır.”⁵¹

Gülşen içre ḥaddüñebeñzer gül-i ter görmedük

⁵⁰ Pala, a.g.e., s.376.

⁵¹ a.g.e. , s.390.

Bāğdağaddūñ gibi serv ü **şanavberg**örmedük(*G.19802/1*)

5.15. Semen

Yasemin çiçeği, ekseriyetle beyaz yapraklı, hoş kokulu bir çiçektir. Dîvân şiiirinde rengi, kokusu ve yaprağıyla ilgili benzetmeler yapılmıştır. Beyaz rengiyle şâirlere sevgilinin tenini, servi ağacına sarılmış yasemin ise sevgilinin saçlarını anımsatmaktadır.

Şāhid ü sāğar u mülserv ü **semenāb**-ı revān

Revnağ-ı gül demidür seyrini kıl var çemenüñ(*G.1718/5*)

Boyuñserv ü yüzüñ gülden tenüñberg-i **semenden** yig

Bu vech-ile cihān içre bulunmaz kimse senden yig(*G.1872/1*)

5.16. Serv

Dîvân şiiirinde en fazla sözü edilen ağaç servidir. Çok uzun boylu bir ağaç olması bakımından şâirlerce genelde sevgilinin boyu için bazı zamanlarda ise yapraklarının salınışı yönüyle sevgilinin kendisi için kullanılmıştır. Servi ile ilgili muhtelif mitolojilerde muhtelif anlatılar vardır.

Yaprakları salınan servi Muhibbî'ye de salınarak yürüyen sevgilisini çağrıştırmış, sevgilisinin boyunu serviye benzetmiş hatta sevgilisine “*servüm*” diye seslenmiştir.

Muhibbîhāk-i pāyüñegözi yaşın revānitdi

Neden **serv**-i hırāmānumidemezsin o mādanhaz(*G.1503/5*)

La'l-i nābuñañıcakhūn-ı ciger eyledi cūş

Servğaddüñi görüp oldı gözüm yaşı seri (*G.1527/3*)

Döginüptaşdan taşa gezdümcihānı su gibi
Düşeli ol **serv**-kādñā-mihribānumdanırag(*G.1534/3*)

Gözüm yaşı revān olsun nigārābāğ-ı hüsñüñde
Salın her yañaiyservüm düşer sañahırāmānlık(*G.1656/4*)

Reftāragelüpserv gibi iydōstrevān ol
Güftāragelüpnāz-ıla bir göncadehān ol (*G.1987/1*)

5.17. Sünbül

Dívān şiirinde sık rastlanan çiçeklerden biri de sünbüldür. Şâirlersünbülü şekli, kokusu ve rengi dolayısıyla beyitlere konu etmiştir. Sevgilinin saçının şekli ve kokusu sünbüle teşbih edilmiştir. Sevgilinin sünbül saçından bahsedilirken bazen gül de beyitlere ortak olur çünkü sünbül saçlar gül yanağın üzerine düşmektedir.

Muhibbî de sevgilisinin kıvrımlı, dalgalı, perişān saçlarını anlatırken benzetme unsuru olarak sünbülü kullanmıştır. Sevgili güle benzeyen yüzüne sünbüle benzeyen saçlarıyla bir örtü yapmıştır ve şâir bu saçların kokusunu Tatar ikliminde ceylandan elde edilen misk kokusundan üstün sayılmıştır.

Sünbülüñdengetürürbüyinesīm
Anuñiçünalurşābādanhaz(*G.1508/5*)

Gül yüzüñes**sünbül**üñdeneyledüñbeñzernikāb
Āh kim cānbülbülincānsuzgülistānsuz kodun (*G.1839/2*)

Zülfüñ katında kıymeti kalmaya **sünbül**üñ
Rağbet mi koya nāfe-i Tātāraperçemüñ(*G.1891/4*)

Ruñüstindedildāruñgöreldeñzülf-i müşgīnin

Sanuramhürmen-i gülde komışlar deste-i **sünbül**(G.1922/4)

Gül ‘arızuñakāmeteserv saça **sünbül**

Medhüñi okur böyle geçer rüzigār-ı dil (G.1961/4)

VI. BÖLÜMKOZMİK ÂLEM

İnsanoğlu varoluş süreci ile birlikte uzay, gökbilim, kozmik kâinat ve bunlarla ilgilenen tüm bilim dallarına ilgi duymuş, sadece ilgi duymakla kalmayıp hayatının her alanında bu konularla ilgili unsurları kullanmış ve üzerinde bilimsel çalışmalar yapmıştır.

Özellikle kuruluşundan itibaren Osmanlı, astronomi ve astroloji gibi bilim dalı ile ilgilenen âlimlere, sanatçılara, şâir-yazar ve kültür insanlarına kıymet vermiş, ortaya çıkan eserlere gerek padişahların gerekse vezir, şeyhülislâm ve diğer devlet görevlilerinin yaşam biçimlerini etkileyecek ölçüde önem atfetmiştir.

Kozmik âlem ve bu âlemlle ilgili pek çok unsur Muhibbî'nin de dikkatini çekmiş, kendi döneminde pek çok astronomi ve astroloji âliminin yetişmesini desteklemiştir. Muhibbî ayrıca kendi dîvânında yer alan çok sayıda gazelde bu unsurları kullanmıştır.

Dîvân şiirinin en ihtişamlı döneminin padişâhı olan Kanûnî, kızına vermiş olduğu “Mihrimah” ismi ile de kozmik âleme duyduğu ilgiyi ortaya koymuştur.

Çalışmanın bu bölümünde Muhibbî'nin beyitlerinde rastlanan astronomi ve astroloji bilim dallarının ilgilendiği kozmik unsurlardan, güneş, ay, yıldız, felek, bulut, ışık, gölge ve karanlık unsurları üzerinde durulmuştur.

6.1.Ay

Ayın ışık kaynağı olarak güneşten temel farkı ateş değil nur olmasıdır. Bu sebeple güneşe kıyasla şiirlerde ay sevgilinin yüzü olarak daha çok kullanılır. Gece

olduğunda ortaya çıkıp ışığını vermesi sebebiyle şâir dikkatinde önemli bir yer tutmuştur. Hatta şâirler ayın hilal, dolunay, yarım ay halleri üzerinde de farklı tasavvurlarda bulunmuşlar, ayı kılıca, hançere, sevdiğinin kaşlarına, güzel yüzüne uyarlamışlar, tasvirlerinde bunları sıkça kullanmışlardır.

“Ona kimsenin eli değmemiş, kimse yanına yaklaşmamıştır. Her gece görünmez, bir yerde duramaz, uzaktan seyredilir, yükseklerdedir, karanlığı aydınlatır. Bütün bunlar sevgilideki özelliklerdir. Hatta ayın yüzeyindeki kara lekeler buna dâhildir.”⁵²

Muhibbî ay için “*ay, kamer, mâhitâb, meh-i tâbân*” gibi kavramlar kullanmıştır. Ay şâir tarafından genellikle sevgilinin yüzüne teşbih edilirken bazen aydan dahî daha parlaktır. Muhibbî nidâ sanatını yaparken de sevgilisine “ay yüzlü” şeklinde eslenmiştir.

Felekden yücedür kaşruñe gerçii **kamer** tal’at
Sanursın ‘âşıkun elde kemend-i dūd-ı âhı yok (G.1638/5)

Aç yüzün âşüfte olsun hüsnüñe **ay** u güneş
Şâne ur zülfün ekalmasıñ karârı kimsenün (G.1703/3)

Muhibbî bir beyitinde yıldızları askere benzetip ayı da onların kumandanı olarak hayal etmiştir.

Leşker-i encümle cem’ olmış yürüken **mâhitâb**
Togsa kalmaz maḥv olur mihr-i cihân-ārāya bak

Yine bir beyitte de hitap ettiği sevgiliyi aya benzetip diğer bütün sevgilileri yıldızlara benzeterek bir üstlük-altlık ilişkisi kurmuştur.

Bezmümüz rüşen idüp şem’-i şebistân olduñ
Hüblarencüm olup sen **meh-i tâbân** oldun

---

⁵² Pala, a.g.e. , s.42.

6.2. Bulut

Bulut, şiirlerde zaman zaman ebr, sehab gibi kelimelerle de geçmektedir. “Bulut bazen sevgilinin veya övülen kişinin lutfunu, cömertliğini gösterirken bazen de aşğın gamını ve yaşlarla dolu olan gözünü gösterir.”⁵³ Bulut kendinden çok içinde taşıdığı yağmurla kıymet görmüş ve şiirlerin bir parçası olmuştur.

Muhibbî'nin aşağıdaki beyitinde; bulut, güneşin önünü kapatarak gün ışığını engellemesi yönüyle şiire dâhil olmuştur. Muhibbî de güneşe benzeyen sevgilisinin yüzünün görülmesine engel olan bir bulut hayalini çizmiştir.

Korkaram gün yüzine**bulut** gibi mâni' ola
Dūd gibi sīneden her dem çıkan āhı görün (G.1738/2)

Bir başka beyitinde ise kurmuş olduğu teşbih yapısının benzetilen unsuru olarak bulutu kullanmıştır. Sehab kelimesiyle bulutu karşılayan Muhibbî; gam, üzüntü bulutundan mihnet, sıkıntı yağdığını ifade etmiştir.

Ġam**sehāb**ındanyagarçün başa miḥnetyagmurı
YaraşursañaMuḥibbīāh u efgān eylemek (G.1884/7)

6.3.Felek

“Gök, gökyüzü, sema, kader, baht, talih gibi pek çok kavrama karşılık olarak kullanılan felek kavramı eskilerin tasavvuruna göre birbirine sıkı sıkıya bağlı iç içe girmiş dokuz çadır veya kâse gibi ya da bir soğanın kabukları gibiydi. Bu inanın

---

⁵³ Pala, a.g.e. 130.

temelinde feleklerin her birinin ayrı bir hızda fakat aynı yöne doğru dönmesi fakat en üstte bulunan atlas feleğinin ters istikamete doğru dönerek diğer feleklerin dönmelerini nispeten engellediği düşüncesi yer almaktadır.”⁵⁴Şâirler, şiirlerinde günlük hayatta yolunda gitmeyen işlerin sebebi olarak bu feleği gösterirler.

Muhibbî'nin şiirlerinde felek veya feleğe karşılık olarak; *eflâk*, *gök*, *kubbe-i mina*, *künbed-i devvâr* kelimelerine rastlanmıştır.

Muhibbî aşağıdaki farklı gazellerden alınan üç beytinde âşıkların sevgilinin hasretiyle âh ettiklerinde gönüllerinin yanması sebebiyle ağızlarından çıkan duman mazmununu kullanarak bu dumanın göklere çıktığını belirtmiştir.

Bu Muhibbîgicelerhüsnuñañupâh eylese
Tola âhısu'lesinden**künbed-i devvâr** şem' (G.1526/5)

Ğubârumkaldururâhumyiliâh
Feleksakfına çıkan gerdüme bak (G.1608/3)

Berķururâteş-i dil âh-ıla**eflâke** çıkar
Şâh-ı 'ışksınbiledür kanda yürürseñ 'alemüñ(G.1744/4)

Bir başka beytinde ise feleği yaşlı ve gözleri görmeyen bir insana benzetip ayı ve güneşi de gözlük olarak tasavvur etmiştir. Böylece sevgilinin güzelliğini övmek için uygun bir zemin oluşturmuştur.

Ay u günden gözlük itse çeşmine**pîr-i felek**
Görmeye **gökler yüzinde** bir sañabeñzer melek (G.1695/1)

⁵⁴ Ahmet Atilla Şentürk, “Osmanlı Edebiyatında Felekler, Seyyâre ve Sâbiteler (Burçlar)”, *Türk Dünyası Araştırmaları*, 1994, s. 131-180.

Gök kubbesi anlamına gelen kubbe-i mina tamlamasıyla aşağıdaki beytinde Muhibbî, gül bahçesinde güllerin yetişmesi için yağmur veren gökyüzünü mecliste içki dağıtan sâkiye benzetmiştir.

Gülşenehıdmetiçünolmışşabâcârüb-keş

Su sepersakka-şifat bu **kubbe-i mînāya** bak (G.1578/3)

6.4.Gölge

Farsçada gölge anlamına gele sâye kelimesi özellikle eski edebiyatta yer alan mecâzî anlatımlarda sıklıkla kullanılmıştır. Eski metinlerde ve gazellerde sâye kelimesi aynı zamanda himâye ve koruma anlamlarıyla da kullanılmıştır.

Kelime manasıyla “gölge” aslında karanlığın kendisidir. Çünkü gölge, şeffaf olmayan bir cismin ışığı engellemesi sonucu cismin aydınlanan yüzünün tersinde oluşan karanlığın adıdır. Gölge ancak bir ışık kaynağı ve bir cisim var ise oluşabilir. Aslında gölge ironik manada bir varlığın kanıtıdır.

Dîvân edebiyatında âşık çoğunlukla kendisini hoşça vakit geçirdiği sevgilinin gölgesinde hayal eder. Sevgilisini güneşe benzeten şâirler bilirler ki nazlı sevgili hiçbir zaman ona gölge vermek istemezler. Ama sevgilinin bu nazı aşığı gölgelik istemekten hiçbir zaman vazgeçirmez. Şâir kimi zaman kendi gölgesinin de aşığıdır. Çünkü onu terk etmeyen sadece gölgesidir. Kimse yanına gelmese bile gölgesi onu yalnız bırakmaz. Gölge toprağa düştüğü için şâir ehli onu tevazu sahibi görür.

Muhibbî beyitlerinde Allah’ın yeryüzündeki gölgesi olduğu inancını da işlemiş, bazı şâirlerin gölgenin olumlu yönlerini işlemesinin tersine gölgeyi basitleştirmiştir.

Çekeremeşksipāhınıidüpāhum ‘alem

Eyleremsāyemleyirdegökdebahtumlameşāf(G.1561/4)

Cidd ü cehd eyle irişe halka senden menfa'at
Yoksa bir sāyeolursın meyvesi yok bir kavak (G.1620/2)

Egerçisāye-iHakdurdinür bir kişiye iy dil
Bunıdegmeħred bilmez ki gāyet de bu söz müşkil(G.1966/1)

6.5.Güneş

Dîvân şiiirindegüneş kelimesi yerine mihr, şems, hurşîd ve afitâb isimleri de kullanılır. Gökyüzündeki yıldızların en parlağı olması sebebiyle hükümdar olarak kabul edilir ya da hükümdarı temsil eder. Dîvânşâirlerinin kabul ettiğı Batlamyos'un felek tasvirinde güneş, dördüncü kat gökte konumlanmıştır.

Güneş hem parlaklığı ve güzelliğıyle hem de yakıcılığıyla dîvân edebiyatında sıklıkla sevgiliye ve onun yüzüne referans olan bir kelimedir. Herkesten kıymetli ve güzel olan sevgili, bir güneş gibi aşığı kendisine çekmektedir. Tıpkı güneşe çok fazla yaklaşan gök cisimlerinin yörüngesinden çıkması ve bu ateşte yanıp yok olması gibi sevgilisinin yörüngesine girdiğı andan itibaren yanmaya başlayan âşık, sevgiliyle bütünleştiğı andan itibaren kavrulur ve yok olur.

Muhibbî, güneş kelimesi içim *afitâb*, *mihr*, *şems* ve *hurşîd* karşılıklarını kullanmıştır. Güneşin her gün batışını, sevgiliyi gönülden istemenin de her gün zeval getireceğıyle ilişkilendirerek ince bir hayal oluşturmuştur.

Afitâb-ı dehriymāhum görür her gün zevāl
Kādir olmaz 'ışkuñı bir zerre dilden ide kıam' (G.1516/3)

Sevgilinin en önemli güzellik unsurlarından yüz ve yanağı Muhibbî çoğı kez parlaklığı ve güzelliğı sebebiyle güneşe teşbih etmiştir.

Mihr-i hüsniinde o māhuñoldıçünpervāne şem'
'Arz-ı hüsniñün de görsün niçeyirden yana şem' (G.1520/1)

Kılsa ger vuşlatşebinde ‘arızincānāne şem’
Pertev-i **hurşid** olan yirde ne hācet yana şem’ (G.1528/1)

Aç yüzünāşüfte olsun hüsnuñe ay u **güneş**
Şāne ur zülfüñekalmasunķarārıkimsenüñ(G.1703/1)

Güneşin kâinattaki yücelik vasfından da istifade eden şâir, tezat sanatı için güneşi tercih etmiştir.

Yücelerde seyriderkenşems istiğnā-y-ıla
Yüz sürer kapuñda şimdi pāymālüñdürsenüñ(G.1722/3)

6.6.Işık

Dîvân edebiyatında ışık, tek ve mutlak kaynağı “ilâhinûr” olarak ifadelendirilmiş bir unsurdur. Yüce Allah ilâhînûrun kaynağıdır. Diğer tüm ışıklar ise ilâhînûrun tecellisi ve yansımalarıdır.

Dîvânşâirleri güzel ve parlak olan her şeye “nûr” penceresinden bakmışlar ve Allah’ın tecellisinde vücutlandırmışlardır. Bazı şâirler ise insanların yüzlerindeki nuru Cenab-ı Hakk’ın cemâl sıfatı ile ilişkilendirmişlerdir.

Muhibbî, ışık için *nûr* ve *ziyâ*ifadelerini kullanmış, sevgilinin yanağı ve yüzünün, muma, feleğe hatta âleme ışık verdiğini söylemiştir.

Şevķ-ile tāşubħa dek her gice yanmazdı eger
Şem’**enûr-1** ‘arızuñdan irmese bir zerrem’ (G.1516/4)

Mihr ü Mehdenhîç bulur mıydı bu ‘ālemziyā
Yakmasaydı **nûr-1** hüsnuñdengelüp anlar çerāğ(G.1545/2)

Ham-ı ebrûlaruñgördifelekde kalmadı hîçtāk
Yüzüñnūrı ile rüşengörinürdide-i āfāk(G.1604/1)

‘Ārızuñnūrınızāhid görmese olmaz ‘aceb
Ca’da sor ‘ālemedirhurşid-i hāvergörmedük(G.1902/5)

Virseziyāyı ‘ālemeruhsārıtāñdegül
Kim dir ki gün yüzianuñ alnı kamerdegül(G.1908/4)

6.7.Yıldız

Şiirlerde yerine zaman zaman *necm*, *kevkeb*, *sitare* gibi kelimelerin de kullanıldığı yıldız daha çok parlaklığı ve çokluğu gibi sıfatlarıyla mısralara dâhil olur. Yıldızların etrafında şekillenen pek çok benzetme ve hayal unsuru vardır. Ayrıca yıldızların fal ilmini ve astrolojiyi ilgilendirmesi de onları önemli kılan etmenlerdendir.

Muhibbî'nin de şiirlerinde yıldız zaman zaman yer verdiği görülmüştür. Bazen tekil olarak *yılduz*, *necm*, *sitare* gibi kelimelerle bazen ise çoğul olarak *nücum*, *encüm* gibi kullanımlara rastlanılır.

Bir beyitinde yıldızları kelebeklere benzeten Muhibbî, yıldızların çokluk özelliğinden yararlanmıştır.

Tañmıdurencümmisāli cem’ ola pervāneler
Çünkü bu bezm içre oldıtāl’at-i cānāne şem’ (G.1520/2)

Farklı iki beyitinde âşıkların çektikleri hasret sebebiyle uyuyamamaları ve uyumak için yıldızları sayması olayına bir telmih yapmıştır:

Hasret-ile dün giceşoldeñlödökdüm gözyaşın
Kevkebi saymak olur lıkanuña’dadı yok (G.1635/3)

Her gice**yılduz** sayar yummaz gözinişubha dek
Tā göre bir kez cemālūñi olur bīdār şem' (G.1514/3)

Âşıkane bir gazelinde yer alan aşağıdaki beyitte ise mutlu olma durumunu başına doğmasını beklediği saadet yıldızıyla ilişkilendirmiştir. Bu yıldızın doğmasını beklemekte ancak doğmadığından şikâyetçi olmaktadır.

Ṭulū' itmez neden bilsem sa'ādet**necmi**başuma
Yaḥūdbī-ṭāli'ümbeñzer ya dilberden 'ināyet yok (G.1632/4)

Bir beyitte ise Muhibbî, talihin kendisine yardım etmeyeceğini söylerken “yıldızı barışmak” deyimini de beyit içerisinde uyum içinde kullanmıştır.

İyMuhibbīṭāli' el virmez**sitāreñ** yok gibi
Senūñ-ile **yılduzı** barışmaz ol meh-pārenūñ(G.1700/5)

SONUÇ

Dil ve dil bilimi sürekli olarak değişen, gelişen, bunları yaşarken de daha karmaşık bir hâl alan, fonksiyonel beşerî etkinlik alanlarından birisidir. Metin çalışmalarında sağlıklı bir anlamlandırma yapabilmek için semantik bir tahlil yöntemi kullanılması önemli bir gerekliliktir. Günümüzde metinlerin anlam bilimi açısından tabî tutulacağı değerlendirme yöntemleri ilerleyen teknoloji ve dijital devrim ile farklılaşmış, edebi metinler açısından bağlamlı dizin ve işlevsel sözlük çalışmalarını da beraberinde getirmiştir.

Bu çalışmada hem siyasi ve idareci hem de edebi kimliği ile XVI. yüzyıla damgasını vuran, Batılılar tarafından “Muhteşem”, “Büyük Türk” lakabıyla anılan, “Muhîb” ve “Meftuni” mahlaslarının da sahibi Muhibbî'nin Türkçe Dîvânı'nından 500 gazelin (1500-2000. gazeller) incelemesi yapılmıştır. Bu inceleme yapılırken Gazi Üniversitesi öğretim üyelerinden Prof. Dr. İsmail Hakkı Aksoyak başkanlığında geniş bir ekip tarafından yürütülen TEBDİZ Projesi kapsamında bağlamlı dizin ve işlevsel sözlük oluşturulması çalışmasına katkı sağlanmış ve oluşturulan sözlükten faydalanarak gazel tahlilleri gerçekleştirilmiştir.

Muhibbî'nin ele alınan gazelleri incelenirken özellikle gazellerdeki söz varlığı, sözcük dizinleri, “Cihân Padişahı”nın kelimelere kazandırdığı katmanlar, sözcük kullanım biçimlerindeki sanatkârlığı üzerinde durulmuştur. Eski Türk edebiyatı metinlerinin incelenmesinde çığır açtığı kabul edilen bağlamlı dizin ve işlevsel sözlük yönteminin kullanıldığı bu çalışma, Muhibbî'nin gazellerinde kullandığı kelime türünün sayısal istatistiğini ortaya koymasından da önemli bir veri tabanı vazifesi görmüştür.

Edebiyat ve sanat hamisi olarak övülen, sanatı ve sanatçıyı, âlim ve ulemayı değer verip kollayan bir şâir padişah olan Muhibbî'nin incelemeye alınan gazellerinde ayrıca günümüze kadar ulaşan deyimlere, atasözlerine, mecaz kelime gruplarına, tamlamalara, kalıp ifadelerine de rastlanmıştır.

Hazırlanan bu çalışma ortaya koyduğu somut verilerin ışığında araştırmacılara Dıvân şiiri ve şâirleri genelinde ancak Muhibbî özelinde bir mukayese imkânı da sunacaktır. Hakkında sayısız çalışmalar yapılan Muhibbî ve dıvanı, her yapılan incelemede farklı özelliklerinin ortaya çıkması açısından yıllar boyu yeni araştırmaların konusu olacaktır.

Bu araştırmanın da Muhibbî'nin anlam dünyasındaki gizemleri ortaya çıkarmaya katkı sağlayacağına ve beyitleri üzerindeki Muhibbî'ye ait kurguların anlaşılmasına yardımcı olacağına inanılmaktadır.

KAYNAKÇA

AK Coşkun, *MuhibbîDivânı (İzahlı Metin)- Kanûnî Sultan Süleyman*, 1.b., Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları, 1987.

———, *Şâir Padişahlar*, 1.b., Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları, 2001.

AKALIN Sami, *Türk Folklorunda Kuşlar*, Ankara: Kültür Bakanlığı Halk Kültürünü Araştırma ve Geliştirme Müdürlüğü Yayınları, 1993.

AKAY Hasan, *İslâmi Terimler Sözlüğü*, 3.b. İstanbul: İşaret Yayınları, 2005.

AKKUŞ Metin, *Divân Şiirinde İnsan, Dini Kişilikler*, 1.b., Erzurum: Fen-Edebiyat Fakültesi Yayınları,2000.

AKSOY Ömer Asım, *Atasözleri ve Deyimler Sözlüğü*, 2. Cilt, İstanbul: İnkılap Kitabevi, 2015.

ALTINOVA Mehmet, *AzîzîDîvânı ve İstanbul Şehrengizi'nin Sözlüğü (Bağlamli ve İşlevsel Sözlük)*, (Yüksek Lisans Tezi), Kütahya, 2019.

AYDEMİR Abdullah, *İslami Kaynaklara Göre Peygamberler*,2.b., Ankara: T.D.V. Yayınları, 2014.

BATIİSLAMH.Dilek, “Divan Şiirinin Mitolojik Kuşları: Hümâ, Anka ve Simurg”, *Türk Kültürü İncelemeleri Dergisi* Sayı: 1, 2002.

CANIM Rıdvan, *Dîvân Edebiyatının Kaynakları*, 1.b., İstanbul: Akıl Fikir Yayınları, 2016.

CEBECİOĞLU Ethem, *Tasavvuf Terimleri ve Deyimleri Sözlüğü*, İstanbul: Anka Yayınları, 2005.

CEYLAN Ömür, *Kuşlar Dîvânı: Osmanlı Şiir Kuşları*, 4.b., İstanbul: Kapı Yayınları, 2015.

CEYLAN Ömür, KOÇ Âdem, *Türk Edebiyatının Mitolojik Kaynakları*, 2.b., Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Yayınları, 2013.

ÇELEBİOĞLU Amil, *Eski Türk Edebiyatı Araştırmaları*, Ankara: MEB Yayınları, 1998.

DEVELLİOĞLU Ferit, *Osmanlıca- Türkçe Ansiklopedik Lügat*, 30.b., Ankara: Aydın Kitabevi, 2013.

DOĞAN Mehmet, *Büyük Türkçe Sözlük*, Beyan Yayınları, İstanbul, 1986.

DİLÇİN Cem, *Yeni Tarama Sözlüğü*, 3.b., Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

GÜLENSOY Tuncer, *Türkiye Türkçesindeki Türkçe Sözcüklerin Köken Bilgisi Sözlüğü*, 2 cilt, 2. b., Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları, 2011.

GÜZEL Abdurrahman, *Dini-Tasavvufî Türk Edebiyatı el Kitabı*, Ankara, Akçağ Yayınları, 2009.

KAM Ömer Ferit, (Haz. Halil Çeltik) *Divan Şiirinin Dünyasına Giriş (Asar-ı Edebiye Tedkikâtı)*, Ankara, Birleşik Yayınevi, 2008.

KANAR Mehmet, *Eski Anadolu Türkçesi Sözlüğü*, 1. b., İstanbul: Say Yayınları, 2011.

———, *Osmanlı Türkçesi Sözlüğü*, 2 cilt, 1. b., İstanbul: Say Yayınları, 2009.

KAPLAN Mahmut, *Aşkın Sultanı*, 1.b., İstanbul: Etkileşim Yayınları, 2012.

KARATAŞ Turan, *Ansiklopedik Edebiyat Terimleri Sözlüğü*, 5.b., İstanbul: İz Yayınları, 2019.

KURNAZ Cemal, *Açıklamalı Divan Şiiri Sözlüğü*, Ankara: Kurgan Edebiyat, 2013.

LEVEND Agah Sırrı, *Dîvân Edebiyatı, Kelimeler ve Remizler, Mazmunlar ve Mefhumlar*, 2. b., İstanbul: Dergâh Yayınları, 2017.

MACİT Muhsin, *Dîvân Şiirinde Âhenk Unsurları*, 3. b., İstanbul: Kapı Yayınları, 2016.

OKUYUCU, Cihan, *Divan Edebiyatı Estetiği*, 1.b., İstanbul: Kapı Yayınları, 2004.

MENGİ, Mine, *Eski Türk Edebiyatı Tarihi: Edebiyat Tarihi- Metinler*, Ankara: Akçağ Yayınları, 1997.

OKTAY Ahmet, *Eski Türk Edebiyatında Mazmunlar ve İzahı*, Ankara: Akçağ Yayınları, 2000.

ONAY Ahmet Talat, *Açıklamalı Divan Şiiri Sözlüğü*, İstanbul: H Yayınları, 2009.

———, *Eski Türk Edebiyatında Mazmunlar ve İzahı*, Ankara: Akçağ Yayınları, 2000.

PALA İskender, *Ansiklopedik Dîvân Şiiri Sözlüğü*, 20. b., İstanbul: Kapı Yayınları, 2011.

ŞENTÜRK Ahmet Atillâ, *Osmanlı Şiiri Kılavuzu 1*, 1. b., İstanbul: OSEDAM (Osmanlı Edebiyatı Araştırmaları Merkezi), 2016.

TANYERİM. Ali, *Örnekleriyle Divan Şiirinde Deyimler*, Ankara: Akçağ Yayınları, 1999.

TOLASA Harun, *Ahmed Paşa'nın Şiir Dünyası*, 2.b. Ankara: Akçağ Yayınları, 2001.

TULUM Mertol, *Osmanlı Türkçesi Büyük El Sözlüğü*, 1. b., İstanbul: Kapı Yayınları, 2013.

ULUDAĞ Süleyman, *Tasavvuf Terimleri Sözlüğü*, 2. b., İstanbul: Kabalcı Yayınevi, 2005.

ÜSTÜNER Kaplan, *Divan Şiirinde Tasavvuf*, Ankara: Birleşik Yayınevi, 2007.

YAVUZ Kemal, YAVUZ Orhan, *MuhibbîDîvânı –Bütün Şiirleri (İnceleme –Tenkitli Metin)*, 2 cilt, 1. b., İstanbul: Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı, 2016.

YAVUZ Orhan vd., *MuhibbîDîvânı -Bölge Yazma Eserler Nüshası (İnceleme-Metin-Tıpkıbasım)*, 1. b., Konya: Palet Yayınları, 2014.

———, *MuhibbîDîvânı -Kendi Hattıyla*, 1. b., İstanbul: Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı, 2014.

YEKBAŞ Hakan, “Dîvân Şiirinde Kur’ân”, İstem, S. 18,2016, s. 199-232.

YILDIRIM Nimet, *Fars Mitolojisi Sözlüğü*, 1. b., İstanbul: Kabalcı Yayınevi, 2008.

ZAVOTÇU Gencay, *Klasik Türk Edebiyatı Sözlüğü*, 1. b., İstanbul: Kesit Yayınları, 2013.

<https://kuran.diyaret.gov.tr/>

<http://lugatim.com/> (Kubbealtı Lügati)

<http://sozluk.gov.tr/> (TDK sözlük)

<http://www.tebdiz.com/>

EKLER:

BAĞLAMLI DİZİN VE İŞLEVSEL SÖZLÜK

A

a:

1. anda:-(n)da

Gazel 1501

Mısra: 4

"O" işaret zamiri.

Āteş-i āhum yakardı
gönlümün Bağdādını
Anda yaşum olmasa biri
Furāt u biri Şaṭ

2. anı:-(n)ı

Gazel 1501

Mısra: 6

"O" işaret zamiri.

Muşhaf-ı
hüsnüñdecānāhattuñıhakk
eyleme
Çünbilürsin dest-i kudret
yazmadı anı ğalaṭ

3. anün:-nuñ

Gazel 1512

Mısra: 6

"O" işaret zamiri.

‘Āşıkabiñdür lühāletgöster
ürperr-i meges
Çünkianünşāvtinuñma’ nā
sın eyler istimā’

4. anı:-n, -ı

Gazel 1517

Mısra: 1

"O" işaret zamiri.

Yagdurupeşkümiñdümnā
hun-ıla anı qar’
Ekmegetoḥm-ı
ġamısīnemolupdurcāy-ı
zer’

5. anı:-n, -ı

Gazel 1517

Mısra: 6

"O" işaret zamiri.

Ol perī-rüyü görenler
‘ağldan olur berī
Ditreyyüpire düşer güyā
ki tutar anı şar’

6. anı:-n, -ı

Gazel 1525

Mısra: 6

"O" işaret zamiri.

Başa yazıldı ezel
‘ışkuñbelāsıdöstlar
Çāretedbir-ile anı kimse
kılmaz mündefi’

7. anda:-(n)da

Gazel 1535

Mısra: 10

"O" işaret zamiri.

Gülşen-i hüsnüñden’eyler
kov raķibidöstum
Bülbül-i
güyātururkenlāyık olmaz
anda zāġ

8. anı:-n, -ı

Gazel 1535

Mısra: 11

"O" işaret zamiri.

Ĥāllersanmañ anı
yiryirdökilmişdānedür
Ehl-i diller
şaydiçüneylemişdürzülfin
aġ

9. anda:-(n)da

Gazel 1549

Mısra: 4

"O" işaret zamiri.

Bezm-i
ġamadadögeyimsīnem

kılayım nāleler

Döstlarhācetdegül anda
çalınmak nāy ü def

10. anı:-n, -ı

Gazel 1549

Mısra: 2

"O" işaret zamiri.

Leşker-i ġam gerçi kim
dil kaçdınabagladışaf
Sāķiāñi bir kadehle anı
kılurber-ṭaraf

11. anı:-n, -ı

Gazel 1553

Mısra: 5

"O" işaret zamiri.

Sīm ü zer kim görünür bil
anı dünyāçirkidür
Çün bile gitmez
senüñleüstinekef geçme
kef

12. anı:-(n)ı

Gazel 1556

Mısra: 10

"O" işaret zamiri.

İyMuḥibbī gözle
istiġnāyüzin
Nite kim gözler anı
‘Anķā-yıKāf

13. anı:-n, -ı

Gazel 1559

Mısra: 8

"O" işaret zamiri.

Genc-i ‘ömrüñhāşılı her
bir sözüñ gevher-durur
Ĥayf ola anı kim yok yire
idesin telef

14. **anı:-n, -i**

Gazel 1560

Mısra: 3

"O" işaret zamiri.

Nükteyi 'irfâna sor ne
bilsün anı câhilân
Gevher ü dür hâşıl itmez
isteme illâsâdef

15. **aña:-ña**

Gazel 1563

Mısra: 10

"O" işaret zamiri.

Eyledi
Mecnûnvaşiyetbaña
'ışkuñtekyesin
Tañımdur geçsem
yirinecolmuşamañaahalef

16. **anı:-n, -i**

Gazel 1566

Mısra: 8

"O" işaret zamiri.

Sînesindeşabr olmaz
'aşkuñ
Bâdı kim gördi ki anı tuta
kef

17. **anı:-(n)ı**

Gazel 1566

Mısra: 10

"O" işaret zamiri.

Cürm ise seni
Muhibbîsevdügi
'Afv kılma öldür anı kıl
telef

18. **anı:-n, -i**

Gazel 1573

Mısra: 2

"O" işaret zamiri.

Giden gelmez ne müşkil
yol-durur 'ışk

O yolda âhir anı öldürür
'ışk

19. **anda:-+(n)da**

Gazel 1585

Mısra: 8

"O" işaret zamiri.

Âteş-i 'ışkı ser-â-ser
yakdı 'âlem mülkini
Gerçi
baksanzâhiregörünür
anda nâr yok

20. **anda:-+(n)da**

Gazel 1586

Mısra: 1

"O" işaret zamiri.

Bâgavardumâh ol serv-i
hıramân anda yok
Ol gül-i ter nev-
şükufteğoncahandân anda
yok

21. **anda:-+(n)da**

Gazel 1586

Mısra: 2

"O" işaret zamiri.

Bâgavardumâh ol serv-i
hıramân anda yok
Ol gül-i ter nev-
şükufteğoncahandân anda
yok

22. **anda:-+(n)da**

Gazel 1586

Mısra: 4

"O" işaret zamiri.

Sanki ebr-i nev-
bahârîdürsañakarşu
gözüm
Yağdurur her dem
sirişkidimebârân anda yok

23. **anda:-+(n)da**

Gazel 1586

Mısra: 6

"O" işaret zamiri.

Şöyle mañvitdi bu
'ışkuñâteşiküllitenüm
Kim bakarsa dir ki dil
yandı bile cân anda yok

24. **anda:-+(n)da**

Gazel 1586

Mısra: 8

"O" işaret zamiri.

Gülşen içre gördi dil hem-
ser olupdurhâr-ıla
Bülbülñhâlin bilen dir
mi ki efgân anda yok

25. **anda:-+(n)da**

Gazel 1586

Mısra: 10

"O" işaret zamiri.

İyMuhibbî cilve eyler
mâh-rûlar her taraf
Reşkdencân yandı
gördişâh-ı hûbân anda
yok

26. **andan:-(n)dan**

Gazel 1587

Mısra: 11

"O" işaret zamiri.

Muhibbîçoğ-ısa cürmüm
ümîdikesmezem andan
Kulhyampâdişâhumdurben
ümğayriİlâhum yok

27. **anı:-(n)ı**

Gazel 1588

Mısra: 12

"O" işaret zamiri.

Muhibbîmescid-i
hüsnuñde görüp tāk-ı

ebrūñı
Anı
mihrābidinmişdüranuñğay
rasüçüdü yok

28. **anı:-n, -ı**

Gazel 1590

Mısra: 6

"O" işaret zamiri.

Göñülvirenler
'ışkabakupibtidāsına
Soñrabilürler anı ki
hıçintihāsı yok

29. **anuñ:-nuñ**

Gazel 1590

Mısra: 8

"O" işaret zamiri.

Dil zevraķı ki düşdı yine
baħr-ı eşküme
Āhumdan özge
didümanuñhıçhevāsı yok

30. **andan:-(n)dan**

Gazel 1591

Mısra: 10

"O" işaret zamiri.

İyMuħıbbıruħlarındanbūal
ur her ħār u ħes
Bir naşıb andan n'ıçün
ben bülbül-i pür-zāra yok

31. **anuñ:-nuñ**

Gazel 1593

Mısra: 10

"O" işaret zamiri.

Leylüzülfını görüp didüm
ki iyārām-ı cān
Ben anuñsevdā-y-
ılamecnūniyam boynuma
dak

32. **anı:-n, -ı**

Gazel 1598

Mısra: 6

"O" işaret zamiri.

Āhumodından yanar her
dem kenār-ı āsümān
Bilmeyen sanur anı kim
zāhirolmışdurşafaķ

33. **anı:-n, -ı**

Gazel 1604

Mısra: 4

"O" işaret zamiri.

Görinena'l-i
tevsenüñgözineşekl-i
mihrābı
İdersetañımdur anı
kokılsunķiblegāh 'uşşāk

34. **anı:-n, -ı**

Gazel 1604

Mısra: 8

"O" işaret zamiri.

Semend-i bād-
pāyuñlagötürgilħākiniyird
en
İde kühl-i başar anı
melekler çeşmidürmüştāk

35. **anuñ:-nuñ**

Gazel 1605

Mısra: 3

"O" işaret zamiri.

Her ne söz ki
söyleseñcehd it
anuñicrāsına
Saña düşmez
söyleyüphalk-ı
cihānıaldamak

36. **anuñ:-nuñ**

Gazel 1617

Mısra: 6

"O" işaret zamiri.

Her ne sanursañözüñe anı
san kardaşuña
Ādem oldur kim
anuñkalbinde olmaya
nifaķ

37. **anı:-n, -ı**

Gazel 1624

Mısra: 8

"O" işaret zamiri.

Hıçrevāmıdurnigārāolmuş
iken āşınā
Saña kim telķin kıldı anı
koyup yāda bak

38. **anı:-n, -ı**

Gazel 1627

Mısra: 11

"O" işaret zamiri.

'Işķ bir mühlik devādur
kim anı nüş eylese
Tızzamāndan siz
ta'accübeylemeñ ger ola
yok

39. **anuñ:-nuñ**

Gazel 1630

Mısra: 10

"O" işaret zamiri.

Bulmak isterseñMuħıbbı
ger ħarım-i dergehin
Menzil[i]
maħmüdduranuñmaķşadı
'l-aķşāya bak

40. **anı:-(n)ı**

Gazel 1631

Mısra: 6

"O" işaret zamiri.

Bu gönülbāl ü perümdür
yandı bir per kalmadı

Mezra’-ı zîrek gibi kim
tutdı anı dām-ı firāk

41. **anuñ:-nuñ**

Gazel 1635

Mısra: 6

"O" işaret zamiri.

Hasret-ile dün
giceşoldeñlödökdüm
gözyaşın
Kevkebi saymak olur
lîkanuña’ dādı yok

42. **anuñ:-nuñ**

Gazel 1637

Mısra: 8

"O" işaret zamiri.

Her kimüñ evvel
yakupküñlüvücüdinhākider
Çıkarurāhıyüzün eyler
anuñeflāk-i ‘ışk

43. **anı:-n, -ı**

Gazel 1638

Mısra: 2

"O" işaret zamiri.

Ne kılsun ‘āşık-ı bî-dil ki
bezm-i vaşlarāhı yok
Anı sanmañgöziyaşlu
dilinde āh u vāhı yok

44. **anuñ:-nuñ**

Gazel 1638

Mısra: 4

"O" işaret zamiri.

Egercürm ise
‘āşıklıkyanuñdaiykemāne
brū
Sen alduñcebr-ile
göñlinanuñçendāngünāhı
yok

45. **anuñ:-nuñ**

Gazel 1639

Mısra: 9

"O" işaret zamiri.

Çeşm-i cellādı elinden
kim anuñcānkurtarur
Ele cānkaşdına almış
hançer-i tiz-āba bak

46. **anuñla:-n, -uñ, -la, -**

Gazel 1640

Mısra: 10

"O" işaret zamiri.

Muñibbīderd-i
hasretlevedā’ eyler mi cān
tenden
Olur mı ölmeden
yāñūdanuñlamerhabā
kılmak

47. **andan:-(n)dan**

Gazel 1642

Mısra: 2

"O" işaret zamiri.

Dest-i kuderetle ezelden
yazuludur her varak
Her ki
‘ārifdüznazarkı lupalur
andan sebak

48. **anı:-n, -ı**

Gazel 1644

Mısra: 10

"O" işaret zamiri.

Bu Muñibbī sözleri çün
her biri dürdānedür
Anı mengüşeyleyüp gel
döstümğüşuñadak

49. **anda:-+(n)da**

Gazel 1646

Mısra: 8

"O" işaret zamiri.

La’l-i lebüñşifādurdārü’ş-
şifāişigüñ
Ya n’içün anda bu ben
bīmār u zārayir yok

50. **anı:-n, -ı**

Gazel 1649

Mısra: 5

"O" işaret zamiri.

Gelse kıyāma dilber
beñzetmeserve anı
Ne serv-i kāmēt olsun ol
kadkıyāmet ancak

51. **anuñ:-nuñ**

Gazel 1650

Mısra: 1

"O" işaret zamiri.

Ğoncadirdümagzuñalīkına
nuñgüftārı yok
Servdirdümkañdūñeammā
anuñrefārı yok

52. **anuñ:-nuñ**

Gazel 1650

Mısra: 2

"O" işaret zamiri.

Ğoncadirdümagzuñalīkına
nuñgüftārı yok
Servdirdümkañdūñeammā
anuñrefārı yok

53. **anuñ:-nuñ**

Gazel 1650

Mısra: 4

"O" işaret zamiri.

Niçeteşbihideyinzülfüñe
ben sünbülleri
Rište-i
cānamüşābihhergizanuñtā
rı yok

54. **anuñ:-nuñ**
Gazel 1650
Mısra: 6
"O" işaret zamiri.
Māhitābı kim-durur kim
diye beñzeralnuña
Çünkianuñlālehaddūñ gibi
gül ruḥsārı yok

55. **anı:-n, -ı**
Gazel 1655
Mısra: 5
"O" işaret zamiri.
Derd-i 'ışkı sor baña
bilmez anı bī-derd olan
Bir
devāsuzderddürhergizanu
ñdermānı yok

56. **anuñ:-nuñ**
Gazel 1655
Mısra: 2
"O" işaret zamiri.
Her kimūñ kim bu
cihānbāğında bir cānānı
yok
Fi'l-ḥaḳīkamürdedür
cisminde anuñcānı yok

57. **anuñ:-nuñ**
Gazel 1655
Mısra: 6
"O" işaret zamiri.
Derd-i 'ışkı sor baña
bilmez anı bī-derd olan
Bir
devāsuzderddürhergizanu
ñdermānı yok

58. **anı:-n, -ı**
Gazel 1662
Mısra: 14
"O" işaret zamiri.

Muḥibbīgördügiḥūbı
sever āh
Anı 'ālemdehergiz bir
sever yok

59. **anı:-n, -ı**
Gazel 1663
Mısra: 10
"O" işaret zamiri.
İyMuḥibbīmāni' olsa
pīrehenvuṣlat demi
Anı bir āh-ıla yak tā olsun
ol arada yok

60. **anı:-n, -ı**
Gazel 1664
Mısra: 3
"O" işaret zamiri.
Hiçhalāşayir mi kalur anı
men' itmez siper
Şolḥadeng-i
ğamzesinḥıṣm-ıla atan
yaya bak

61. **anuñ:-nuñ**
Gazel 1666
Mısra: 4
"O" işaret zamiri.
Sorarsañkişver-i
dıldürḥarābe
'Aceb kılma
anuñsultānidur 'ışk

62. **anı:-n, -ı**
Gazel 1667
Mısra: 8
"O" işaret zamiri.
Gönlümünşehbāzı
'ulvilerde itmişken qarār
Bir 'aceblu'b-ılaşayditdi
anı 'Anḳā-yı 'ışk

63. **anı:-n, -ı**
Gazel 1675
Mısra: 10
"O" işaret zamiri.
Āteş-i
āhumlasürḥoldikenār-ı
āsümān
Bilmeyen anı
Muḥibbiyañı lupdidişafaḳ

64. **anı:-n, -ı**
Gazel 1676
Mısra: 12
"O" işaret zamiri.
Göricikleblerüñi ben
niçecānvirmeyeyim
Bilürem ben anı bu
derdümedermān ancak

65. **anı:-n, -ı**
Gazel 1677
Mısra: 2
"O" işaret zamiri.
Niçeiñlerdöstumgöñlümd
ekidölāba bak
Anı gerdān eyleyen
gözümdeñden akan āba bak

66. **anı:-n, -ı**
Gazel 1681
Mısra: 10
"O" işaret zamiri.
Kāhadönmişdürza'ıfoldı
Muḥibbī 'ışk-ıla
İygöñülāh itme yoḥsa anı
berbādeyledüñ

67. **anı:-n, -ı**
Gazel 1682
Mısra: 1
"O" işaret zamiri.
Cefāvücevr-i cānānıkoñ
anı bañaögretmeñ

Bu
dünyādanvefāummañcihā
nıbañaögretmeñ

68. **anı:-n, -ı**

Gazel 1682

Mısra: 10

"O" işaret zamiri.

Muhibbîdöstlar sürsün
yüzinkoñhāk-i pâyına
Bilür ol qādrinianuñ siz
anı bañaögretmeñ

69. **anuñ:-nuñ**

Gazel 1682

Mısra: 10

"O" işaret zamiri.

Muhibbîdöstlar sürsün
yüzinkoñhāk-i pâyına
Bilür ol qādrinianuñ siz
anı bañaögretmeñ

70. **anı:-n, -ı**

Gazel 1684

Mısra: 7

"O" işaret zamiri.

İstedüñ dil anı virdümcān
da isterseñn'ola
Pādişehsinbendeñem
senden hemānfermān
gerek

71. **anı:-n, -ı**

Gazel 1687

Mısra: 4

"O" işaret zamiri.

Cānmurğı yine seyr-i
cemālüñiderkenāh
Lu'b-ılaçekdiaga anı kara
perçemüñ

72. **anı:-n, -ı**

Gazel 1687

Mısra: 10

"O" işaret zamiri.

Zülfühnevāsı kıldı
Muhibbiyibî-çarār
Yıl gibi eyledi anı
avāreperçemüñ

73. **anı:-n, -ı**

Gazel 1689

Mısra: 9

"O" işaret zamiri.

İdemezsincehd-ile anı
Muhibbî sen şikār
Şöyle beñzer kim perî-
zādoldınañcürüñsenüñ

74. **anı:-(n)ı**

Gazel 1691

Mısra: 4

"O" işaret zamiri.

Hāllerümiāteş-i
haddüñdekeydidümdidi
Hüsnüme göz degmesün
anı sipend itsem gerek

75. **anı:-(n)ı**

Gazel 1691

Mısra: 8

"O" işaret zamiri.

Bitimek her satırıtāzenaḥl
u ḥarfimeyvedür
Anı ma'nā gülleriyle
naḥl-bend itsem gerek

76. **anı:-n, -ı**

Gazel 1693

Mısra: 8

"O" işaret zamiri.

Söz geçer gevher
velīammā ki olmazsa zeri
Şöyle bil
mümkindegüldür anı der-
güş eylemek

77. **anı:-n, -ı**

Gazel 1693

Mısra: 10

"O" işaret zamiri.

Sākiyā sun
leblerüñcāmınMuhibbî
teşneye
Ger murād-ısa anı
āñideserhoş eylemek

78. **anuñ:-nuñ**

Gazel 1693

Mısra: 3

"O" işaret zamiri.

Bilini
kuçmakanuñmümkindegü
lillā kemer
Leblerin sāğar öper kaşd
itse mey nüş eylemek

79. **anı:-n, -ı**

Gazel 1694

Mısra: 6

"O" işaret zamiri.

Şayd olurken ol
hümānuñdāmına 'Ankā-
yıKāf
Bāz-ı himmet birle ben
anı şikār itsem gerek

80. **anı:-n, -ı**

Gazel 1694

Mısra: 10

"O" işaret zamiri.

Yıkılırsağamdegül bu cān
u dil ma'müresi
'İşk-ıla anı yiñidenüstüvār
itsem gerek

81. **anı:-n, -ı**

Gazel 1697

Mısra: 2

"O" işaret zamiri.

Eyleyüpcevr ü cefâlar
beni hoş-hâyleledüñ
Zehrsunduñ sanma anı
şekker ü bâyleledüñ

82. **andan:-(n)dan**

Gazel 1703

Mısra: 8

"O" işaret zamiri.

Zülfünîyusam gül-âb-ı
eşküm-ile işanem
Bil dahırevnağ bulur
gitmeye andan bûy-ı
müşg

83. **anı:-n, -ı**

Gazel 1704

Mısra: 4

"O" işaret zamiri.

Mâh-tâbuñbedr iken
âyînesibuldikesâd
Çün güneş ruhsârûña anı
muqâbileyledük

84. **anı:-n, -ı**

Gazel 1704

Mısra: 8

"O" işaret zamiri.

Hüsninemağrûrolmuşdur
ezelden âftâb
Burqa`uñkeşfeyleyüben
anı kâyileyledük

85. **anı:-n, -ı**

Gazel 1706

Mısra: 10

"O" işaret zamiri.

Asup dil şîşesin zülfe
Muhibbî
Stıyup kıldı anı
şadpârezülfüñ

86. **anı:-n, -ı**

Gazel 1712

Mısra: 6

"O" işaret zamiri.

Kaşd-ı îmân eyledi
gördük yine kâfırşaçuñ
Kesübenzünnârını anı
müselmâneyledüñ

87. **anda:-nda**

Gazel 1714

Mısra: 8

"O" işaret zamiri.

ÇüngöñülManşürifâşitdim
aħabbet sırrını
Tâ ki ber-dâr ola anda
zülfidârumdur gerek

88. **anı:-n, -ı**

Gazel 1732

Mısra: 6

"O" işaret zamiri.

Koduñhâlün yine
zülfüñdecânâ
Göñülmurğına anı
dânesalduñ

89. **anuñ:-nuñ**

Gazel 1735

Mısra: 1

"O" işaret zamiri.

Şayd iden dil
murğınuzülfylehâlidüranu
ñ

Bagrumıhün eyleyen de
çeşm-i âlıduranuñ

90. **anuñ:-nuñ**

Gazel 1735

Mısra: 2

"O" işaret zamiri.

Şayd iden dil

murğınuzülfylehâlidüranu
ñ

Bagrumıhün eyleyen de
çeşm-i âlıduranuñ

91. **anuñ:-nuñ**

Gazel 1735

Mısra: 4

"O" işaret zamiri.

Şu'le urşa gün
yüzindenpertev-ı
'ışktañımdur
'Aşıkââyîne her dem
çüncemâlidüranuñ

92. **andan:-(n)dan**

Gazel 1736

Mısra: 9

"O" işaret zamiri.

'Arz-ı hâl itme
tañbeçünki andan çäre
yok
Derdünevirenden olur
yine dermân eylemek

93. **anuñla:-nuñla**

Gazel 1737

Mısra: 8

"O" işaret zamiri.

Cihândamüstedâm olsun
komaz bir dem beni tenhâ
Anuñlaeglenürgöñlümbañ
a olmaya ğamdanyig

94. **anı:-n, -ı**

Gazel 1743

Mısra: 2

"O" işaret zamiri.

Râh-ı maħabbet içre
çekilen belâlaruñ
Derde devâbilürler anı
mübtelâlaruñ

95. **anuñ:-nuñ**
Gazel 1745
Mısra: 8
"O" işaret zamiri.
Ol servkaddibâg-ı hüsnde
görüp gözüm
Didi ki
pâyınayaşumanuñrevân
gerek

96. **anı:-n, -ı**
Gazel 1750
Mısra: 8
"O" işaret zamiri.
'İşkmezdânında ger
zülfünüçevgâneyleseñ
Başımı top
eyleyemoluñda gel çel
anı tek

97. **andan:-(n)dan**
Gazel 1754
Mısra: 10
"O" işaret zamiri.
Göñülvirme bu
dünyâyavefâsı bir iki
gündür
Kim andan merhamet
gelmez döker
âhıryirekanuñ

98. **andan:-(n)dan**
Gazel 1754
Mısra: 11
"O" işaret zamiri.
Ser-â-ser
dehriğestitdûmbulmadum
haber andan
Nişânın virdiler âhir ara
bul göñl-i vîrânûñ

99. **anı:-n, -ı**
Gazel 1758
Mısra: 2
"O" işaret zamiri.
Serümkaş olsa idi hâk-i
râhuñ
Anı top eylese zülf-i
siyâhuñ

100. **anuñ:-+(n)uñ**
Gazel 1761
Mısra: 9
"O" işaret zamiri.
Hâkim-durur
çühükmanuñihıtiyâranuñ
KulsınMuhibbî her ne
gelürserizâ gerek

101. **anı:-n, -ı**
Gazel 1767
Mısra: 6
"O" işaret zamiri.
Ölem gitmeye dilden
nâmıkkaddûñ
Ki levh-i dilde anı
itmişemtâk

102. **anı:-n, -ı**
Gazel 1777
Mısra: 3
"O" işaret zamiri.
Dutaram ben anı dürc-i
cevâhir
Tola peykânûñ-ilasîne-i
teng

103. **anı:-n, -ı**
Gazel 1783
Mısra: 10
"O" işaret zamiri.
İstedi vaşluñMuhibbîaña
yüz göstermeyüp

N'eyledûñseeyledüñ sen
anı bî-kâmeyledüñ

104. **anı:-n, -ı**
Gazel 1786
Mısra: 4
"O" işaret zamiri.
Kâkülüñcân u dil
baglamış iken bendbend
Tîr ile açdı anı müşkil-
güşâebrûlaruñ

105. **andan:-(n)dan**
Gazel 1790
Mısra: 5
"O" işaret zamiri.
Âfitâb-ı hüsn andan her
sehertâli' olur
Mafla'-ı
hürşiddürgüyâgiribânuñise
nûñ

106. **anuñ:-nuñ**
Gazel 1790
Mısra: 7
"O" işaret zamiri.
Zülf-i zencirüñ görüp
oldum anuñdîvânesi
Beni mecnûnitdi bu zülf-i
perîşânuñsenüñ

107. **anı:-n, -ı**
Gazel 1791
Mısra: 2
"O" işaret zamiri.
Ser-i küyuñda gözüm yaşı
tolıâb gerek
Anı akıtmaga da dil gibi
dölâb gerek

108. **anı:-n, -ı**
Gazel 1791

Mısra: 8

"O" işaret zamiri.

Bahr-ı

eşkümdөгönülzevraqıgird

āba düşer

Getüreçarha anı göz gibi

girdāb gerek

109. **anuñ:-nuñ**

Gazel 1795

Mısra: 10

"O" işaret zamiri.

İster iseñesb-i dilber pā

koya ruşsāruña

Yolları üzre düşüp

anuñtürāb olmak gerek

110. **anı:-n, -ı**

Gazel 1801

Mısra: 10

"O" işaret zamiri.

OldimecnūnuñMuhibbīy

saçı leylā yine

Çek anı zencīre derdine

devādurkākülūñ

111. **aña:-ñ, -a**

Gazel 1806

Mısra: 16

"O" işaret zamiri.

İyMuhibbī olalı

başumbañakūh-ı belā

İki 'aynumaña iki bıñar

itsem gerek

112. **anı:-n, -ı**

Gazel 1806

Mısra: 4

"O" işaret zamiri.

Niçeye dek

saklayamsīnemde

'ışkuñāteşin

Bir gün āhumla anı ben

āşikār itsem gerek

113. **aña:-ña**

Gazel 1807

Mısra: 8

"O" işaret zamiri.

Naqd-i cānā alayın

būseyididümdidiyār

Rāyegān girmez ele

añabahā ister iseñ

114. **anı:-n, -ı**

Gazel 1808

Mısra: 10

"O" işaret zamiri.

Jeng-i

ğamdutdıMuhibbīgöñlüm

ünāyinesin

Anı şāfikılmaga elde

mey-i şahbā gerek

115. **anı:-n, -ı**

Gazel 1827

Mısra: 10

"O" işaret zamiri.

Kūh-ı ğamda bu

Muhibbīyibelāsengi-y-ile

Āsiyā-veşdögedöge anı

sen un itdūñ

116. **anı:-n, -ı**

Gazel 1829

Mısra: 10

"O" işaret zamiri.

Zūlf-i dildārı yine

depretdūñiybād-ı şabā

Uşbu 'ālem içre anı

'anber-efşāneyledūñ

117. **anı:-(n)ı**

Gazel 1838

Mısra: 6

"O" işaret zamiri.

Düşmeyen bahr-ı ğama

'umkınidrākidemez

Bilmege anı

dilāhayliceidrāk gerek

118. **anuñ:-nuñ**

Gazel 1838

Mısra: 4

"O" işaret zamiri.

Lezzet-i derdi bilen

sanma ki dermān ister

Ĝam u derd-ile

anuñcānıferāhnāk gerek

119. **anı:-(n)ı**

Gazel 1848

Mısra: 2

"O" işaret zamiri.

Eyledi düşmen söziyleçün

ol yār terk

Günde biñ kez öldüre

itmeme anı zinhār terk

120. **anı:-n, -ı**

Gazel 1850

Mısra: 4

"O" işaret zamiri.

İsterem dil tıflı ezber kıla

hüşnūñmuşhafın

Niçe bir kendüm gibi anı

levend itsem gerek

121. **anı:-(n)ı**

Gazel 1851

Mısra: 6

"O" işaret zamiri.

Mest-i 'ışkam sun

bañaçarhuñ tokuz

peymānesin

Bir nefes almakçadır anı

içüpnüş eylemek

122. **anı:-(n)ı**
Gazel 1851
Mısra: **10**
"O" işaret zamiri.
Bî-devâdur bu Muhibbî
derdi iy 'İsî-nefes
Bir söz-ile anı
âsândursañaḥōş eylemek

123. **anı:-(n)ı**
Gazel 1852
Mısra: **9**
"O" işaret zamiri.
Başını top itmeyen bu
yolda bilmez anı kim
İhtiyâr-
ıladıgüldürcünbişimerdân
enüñ

124. **anı:-(n)ı**
Gazel 1853
Mısra: **2**
"O" işaret zamiri.
Gelse ne deñlücânıncevr
ü cefâlaruñ
Anı
vefâbilürözinemübtelâları
ñ

125. **anı:-(n)ı**
Gazel 1856
Mısra: **5**
"O" işaret zamiri.
Şâh-ı 'âlemsedaḥı anı
gönüliden kul ider
Her kaçan söze gele ol
leb-i şîrîn-suḥenüñ

126. **anuñ:-nuñ**
Gazel 1856
Mısra: **9**
"O" işaret zamiri.

Açıla
ḳabrinecennetdenanuñrev
zeneler
Ruḥlaruñ fikri
lebüñzikriniderkenölenüñ

127. **aña:-ñ, -a**
Gazel 1858
Mısra: **4**
"O" işaret zamiri.
Çâresicânıvirmek-ise derd-
i 'ışḳuñ 'âkıbet
Aña da iy dil ne Cālînüs u
ne Loḳmân gerek

128. **anı:-(n)ı**
Gazel 1860
Mısra: **12**
"O" işaret zamiri.
Ne ḥaddüñdürgelüḫḫâl-i
siyâhın miske beñzetmek
Anı bilmez misin iy dil
degül bir şey' edebdenyig

129. **aña:-ña**
Gazel 1866
Mısra: **4**
"O" işaret zamiri.
Her kimde kim hevâ-yı
ser-i zülf-i yâr ola
Evvel ḳademdelâ-büdaña
terk-i ser gerek

130. **anı:-(n)ı**
Gazel 1872
Mısra: **7**
"O" işaret zamiri.
Ko bülbül eylesünzârı anı
terk itdidildârı
Gülüñḥod yok-durur yârı
bu 'âlemde dikenden yig

131. **anı:-(n)ı**
Gazel 1873
Mısra: **10**
"O" işaret zamiri.
DâḡlaryakdıMuḥibbîsined
eşoldeñlü kim
Her gören küh-i belâ içre
anı sanur peleng

132. **anı:-(n)ı**
Gazel 1881
Mısra: **10**
"O" işaret zamiri.
Ser-te-ser
müyuñMuḥibbîyereh-i
sevdâ-y-ımış
Kılmış âvâre anı zülf-i
giriḥ-gürüñsenüñ

133. **anı:-(n)ı**
Gazel 1882
Mısra: **6**
"O" işaret zamiri.
Fıkr-i miyâmı ile
tenümdöndi bir kıla
Dizmegeḍür-i eşküm anı
rîsmântutuñ

134. **anı:-(n)ı**
Gazel 1882
Mısra: **7**
"O" işaret zamiri.
Küyına varsa gönülüm anı
tuḫfecânider
Mâlikdegülçügayra anı
armagantutuñ

135. **anı:-(n)ı**
Gazel 1882
Mısra: **8**
"O" işaret zamiri.
Küyına varsa gönülüm anı
tuḫfecânider

Mâlikdegülçüğayra anı
armagantutuñ

136. **anı:-(n)ı**

Gazel 1883

Mısra: 7

"O" işaret zamiri.

Sırr-ı 'ışkı açma her 'âşî
anı fehm eylemez
Añlamazhuffâş olan nūr-ı
cemâlındöstuñ

137. **aña:-ña**

Gazel 1888

Mısra: 6

"O" işaret zamiri.

Bend olmak idi zülf-i dil-
āvızinegönlüm
Asılmak aña ola müyesser
dañınâzük

138. **aña:-ña**

Gazel 1892

Mısra: 12

"O" işaret zamiri.

La'lebeñzetmege bu söz
gevhlerin
Hâşılı dil gibi añakân
gerek

139. **anı:-(n)ı**

Gazel 1895

Mısra: 6

"O" işaret zamiri.

Yazdı Mecnûmı ezel
serdâr-ı 'ışk
Beni yazdı şimdi anı
itdiñhak

140. **aña:-ña**

Gazel 1897

Mısra: 8

"O" işaret zamiri.

Ĥammâmagirüpyâreger
gelse trâşa
Ben olsam añakaşkî
berber dañınâzük

141. **anı:-(n)ı**

Gazel 1903

Mısra: 9

"O" işaret zamiri.

Görinür anı MuĤibbî olur
ol demde nihân
Āl-ılagönlünâdur dil
virmeperrî-zâde gül

142. **anı:-(n)ı**

Gazel 1906

Mısra: 6

"O" işaret zamiri.

Büsevirümdimiş iken
alubancânağdini
Şimdi inkâr idesin sanduñ
anı ġırevdegül

143. **anı:-(n)ı**

Gazel 1907

Mısra: 2

"O" işaret zamiri.

Dâfi'-i ġamdurdilânüş
eyle câmı iç Şen ol
Ger keder var-ısa dilde
anı Şâf it rüşen ol

144. **anuñ:-nuñ**

Gazel 1908

Mısra: 8

"O" işaret zamiri.

Virseziyâyı
'âlemeruĤsârıtândegül
Kim dir ki ġün yüzianuñ
almı ħamerdegül

145. **aña:-ña**

Gazel 1910

Mısra: 10

"O" işaret zamiri.

MuĤibbîĤastaduriy dil
Ĥabîbi
Lebüñdârûsı ile aña em
kıl

146. **anı:-(n)ı**

Gazel 1911

Mısra: 6

"O" işaret zamiri.

İster yüzini süre
varuĤĥâk-i pâyına
AluĤgözine anı kıla
tütiyâgöñül

147. **anuñ:-nuñ**

Gazel 1911

Mısra: 3

"O" işaret zamiri.

Her dem anuñviŐâlin
umarsın 'aceb bu kim
Ol pâdişâh-ı Ĥüsn ola sen
bir gedâgöñül

148. **anı:-(n)ı**

Gazel 1913

Mısra: 3

"O" işaret zamiri.

Kala
Ĥayretbarmagıagzında anı
kim göre
NaĤşını bir vech-ile
naĤşitdinakĤĥâş-ı ezel

149. **anı:-(n)ı**

Gazel 1914

Mısra: 11

"O" işaret zamiri.

Ĥârdan gül bitürürgeĤ
döner anı yitürür
İy gözüm kıl bir nazariy
dil gel andan 'ibret al

150. **anı:-(n)ı**

Gazel 1915

Mısra: 8

"O" işaret zamiri.

Ziyetine sakın aldanma
bu dehrün şimdilik
Ohırdur anı fikr eyle
kim âhîrpây-mâl

151. **aña:-ña**

Gazel 1931

Mısra: 7

"O" işaret zamiri.

Hıçte'sîr ide mi yaşum ile
âhumaña
Qalbıneyârüñcîhânda kim
diye mermer degül

152. **anı:-(n)ı**

Gazel 1932

Mısra: 5

"O" işaret zamiri.

Bülbülüñkanlu yaşm
görse anı bārānsanur
Esse çünbād-ı şehşādān
olup oynar gül

153. **anı:-(n)ı**

Gazel 1933

Mısra: 8

"O" işaret zamiri.

'Aks-i la'lüñlemegernüş
idesin cām-ı meyi
Telşerbetdür anı ol
lezzetiylekand kıl

154. **anı:-(n)ı**

Gazel 1934

Mısra: 10

"O" işaret zamiri.

'İşkuñuñderd ü
belāsınıMuhibbiden işit

Anı vaşfitsündilerseñ gel
berüvaşşāfa gel

155. **anı:-(n)ı**

Gazel 1948

Mısra: 2

"O" işaret zamiri.

Meydān-ı
maḥabbetdebaşuñdüpāre
kıl
Sür-ı belāda çalına anı
naqāre kıl

156. **anı:-(n)ı**

Gazel 1949

Mısra: 8

"O" işaret zamiri.

Eşk-i çeşmümdürîhāta
eyleyen 'ālemleri
Siz anı
deryāsanursızgörinendery
ādegül

157. **anı:-n, -ı**

Gazel 1951

Mısra: 4

"O" işaret zamiri.

Qaddüm olsa bār-ı
ğamdanişanem olmaz
'aceb
Diyemezsin kıl nazar
görüp anı sen ḥamdegül

158. **aña:-ña**

Gazel 1956

Mısra: 4

"O" işaret zamiri.

N'olazāhirde görmezsem
egernür-ı tecellāsın
Bi-ḥamdillāh ki
cāngöziaçukdur yok
añahāyil

159. **anı:-(n)ı**

Gazel 1959

Mısra: 6

"O" işaret zamiri.

Derd-i dilümişafḥa-i
ruḥsārayazupāh
Āhumlasañagönderüpitdü
m anı ḥāmil

160. **anı:-n, -ı**

Gazel 1964

Mısra: 10

"O" işaret zamiri.

Cān giderse ğamdegülçün
geldi peykān dile
İyMuhibbīdotalumcānyiri
ne anı bedel

161. **anı:-(n)ı**

Gazel 1971

Mısra: 10

"O" işaret zamiri.

Ḥabāb-ı
yaşlarumıḥaymeitdüm
Umaram eyleyesin anı
menzil

162. **anı:-(n)ı**

Gazel 1974

Mısra: 6

"O" işaret zamiri.

Sāğarda var nezākettā
bula ete ḥürmet
Cānālebüñibüseitsün anı
ele al

163. **aña:-ña**

Gazel 1982

Mısra: 12

"O" işaret zamiri.

Gel inkār eyleme sen şür
u şerre

Kamu a'zāñiaña sen güvā
bil

164. **anı:-(n)ı**

Gazel 1983

Mısra: **8**

"O" işaret zamiri.

Sakin aldanma cāha olma
mağrūr
Elüñdentiz gider anı hevā
bil

165. **anuñ:-nuñ**

Gazel 1984

Mısra: **8**

"O" işaret zamiri.

Sakin nefsiñe uyup
mağrūr olma
Anuñ ile geçen 'ömrihebā
bil

166. **aña:-ña**

Gazel 1986

Mısra: **8**

"O" işaret zamiri.

Eşk-i surh u rüy-ı
zerdümdenbilürler
'ışkumı
Olsa bir nesne
'ayānañabeyāñhacetdegül

167. **aña:-ña**

Gazel 1990

Mısra: **1**

"O" işaret zamiri.

'Āşıkā yaşı yiter
hīçābañahācetdegül
İñlesünderd-ile dil
dölābañahācetdegül

168. **anı:-(n)ı**

Gazel 1997

Mısra: **8**

"O" işaret zamiri.

Serv-қadlerhasretinden
bir elif çek sīneye
Gicelertāşubha dek anı
derāgüşeylegil

169. **anı:-n, -ı**

Gazel 1997

Mısra: **14**

"O" işaret zamiri.

İyMuñibbişu'le-i āhuñdan
eyle tēc-ı zer
Çünmañabbetşāhısın gel
anı ser-püşeylegil

170. **anuñla:-nuñ, -la**

Gazel 1997

Mısra: **10**

"O" işaret zamiri.

Döstumcām-ı
lebüñdencür'a sun ben
hastaya
Çün dem-i rihlet-durur
anuñla dil hoşeylegil

171. **andan:-n, -dan**

Gazel 1505

Mısra: **2**

"O" teklük üçüncü şahıs
zamiri.

Var mı bu cihān içre
itmeye cināndanhaz
Olmasa bile ger yār ben
itmeyem andan haz

172. **andan:-n, -dan**

Gazel 1505

Mısra: **8**

"O" teklük üçüncü şahıs
zamiri.

Cāñyüzüñi görsem
incinme yüzüm sürsem

Muşhafgöricekmü'min
eyler meger andan haz

173. **andan:-n, -dan**

Gazel 1510

Mısra: **8**

"O" teklük üçüncü şahıs
zamiri.

Şāhüzre tura güller feryād
ide bülbüller
Bil mürdedür ol kes kim
eylemeye andan haz

174. **anuñ:-nuñ**

Gazel 1537

Mısra: **4**

"O" teklük üçüncü şahıs
zamiri.

Görüremyokdurvefāsı
hem beқāsı 'ālemüñ
Māl u
cāhındananuñçüneyledüm
anuñferāğ

175. **anuñ:-nuñ**

Gazel 1556

Mısra: **2**

"O" teklük üçüncü şahıs
zamiri.

Kim der-i cāñāndan ide
i'tikāf
Menzili cennetdürānuñbī-
hilāf

176. **anuñ:-nuñ**

Gazel 1564

Mısra: **6**

"O" teklük üçüncü şahıs
zamiri.

Ger na'raçeküp gelse 'adū
hem çünerre-şir
Tır-ile idem bir dem
anuñsinesinşikāf

177. **anuñ:-nuñ**

Gazel 1584

Mısra: 2

"O" teklik üçüncü şahıs

zamiri.

Her kimüñ yanında bir
sīmīn-beden dildārı yok
Müflise beñzer ki anuñ
'ālem içre varı yok

178. **anuñ:-nuñ**

Gazel 1602

Mısra: 3

"O" teklik üçüncü şahıs

zamiri.

Ġamzesinden kim ola
anuñ bugün cān kurtara
Ėatline
'āşıkılarınbağlandıçünçeş
mişadağ

179. **anları:-ı, -nlar**

Gazel 1605

Mısra: 10

"O" teklik üçüncü şahıs

zamiri.

Bülbülüñdür bu Muhibzāğ
u zağandurmüdde'ī
Gülşenüñdeitmesün anları
lāyık mı fark

180. **anı:-nı**

Gazel 1614

Mısra: 10

"O" teklik üçüncü şahıs

zamiri.

Gözüñ yaşı
Muhibbīla'lolaldan
Nigīnidindi anı hātem-i
'ışk

181. **anı:-nı**

Gazel 1617

Mısra: 5

"O" teklik üçüncü şahıs

zamiri.

Her ne sanursañözüñe anı
san kardaşuñ
Ādem oldur kim
anuñkalbinde olmaya
nifāk

182. **anı:-nı**

Gazel 1622

Mısra: 5

"O" teklik üçüncü şahıs

zamiri.

Cefāvücevr[i] gel bārı kıl
anı özüñe 'ādet
Güzeller içre 'ayb ise
kerem mihr ü vefā kılmak

183. **anı:-nı**

Gazel 1627

Mısra: 5

"O" teklik üçüncü şahıs

zamiri.

Od yanarken
sīnedeğamtiğitdiçäk anı
Çıkmagadūd-ı dilüme
eyledi yiryiryaruk

184. **anı:-nı**

Gazel 1633

Mısra: 2

"O" teklik üçüncü şahıs

zamiri.

Dimezemañadilāmehevş
de kaş u göze bak
Dest-i kudretle anı nağş
eyleyen nağkāşa bak

185. **anları:-ı, -nlar**

Gazel 1717

Mısra: 8

"O" teklik üçüncü şahıs

zamiri.

Bahr-ı hüsnüñdesenüñ
'ışk ehli mähiler gibi
Anları
şayditmegezülfüñçengāle
yledüñ

186. **anı:-nı**

Gazel 1750

Mısra: 4

"O" teklik üçüncü şahıs

zamiri.

Ėayra gir 'uşşāka göster
gel zekāt-ı hüsnüñi
Döstüm senden kabül
itmek anı benden dimek

187. **anı:-nı**

Gazel 1806

Mısra: 10

"O" teklik üçüncü şahıs

zamiri.

Umaramfeth ola
āhirbañagöñlikāl'ası
Top-ı āhumla anı
varuphasār itsem gerek

188. **anı:-nı**

Gazel 1818

Mısra: 3

"O" teklik üçüncü şahıs

zamiri.

Gün gibi rüşendegülmidür
anı çok sevdüğüm
Sırr-ı
'ışkısaklamayupāşikār
itsem gerek

189. **andan:-n, -dan**

Gazel 1963

Mısra: 4

"O" teklilik üçüncü şahıs
zamiri.

Ḥār-ılabāzīçe eyler gül
gülür ḥandān olur
Bī-ḥaberdür bülbül andan
oldugmışeydā-yı gül

āb:

1. āba:-a

Gazel 1677

Mısra: 2

Su II Gözyaşı.

Niçeiñlerdöstumgöñlümd
ekidölāba bak
Anı gerdān eyleyen
gözümdeñ akan āba bak

2. āb:

Gazel 1791

Mısra: 1

Su II Gözyaşı.

Ser-i kūyufıda gözüm yaşı
tolıāb gerek
Anı akıtmaga da dil gibi
dölāb gerek

3. āb-ıla:--ıla

Gazel 1794

Mısra: 4

Su II Gözyaşı.

Olmuş iken
'ışkān' idemeşk-i bī-
pāyānağark
Kim görüpdürāb-ıla cem'
oldugmıāteşüñ

4. āb:

Gazel 1795

Mısra: 6

Su II Gözyaşı.

Tāb-ı mülden gül gül olsa
'arızımıdır gören
Ābdanāteş

'ayānāteşdenāb olmak
gerek

5. ābdan:-dan

Gazel 1795

Mısra: 6

Su II Gözyaşı.

Tāb-ı mülden gül gül olsa
'arızımıdır gören
Ābdanāteş
'ayānāteşdenāb olmak
gerek

6. āb:

Gazel 1990

Mısra: 1

Su II Gözyaşı.

'Āşıka yaşı yiter
hıçabañāḥacetdegül
İñlesünderd-ile dil
dölābañāḥacetdegül

āb olsa:

1. ābolsa:-sa

Gazel 1828

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Su olmak.

Cilve eyler kanda āb olsa
perīler dem-be-dem
Āb-ıla pür olsa tañ mı
çeşmesārıçeşmümün

āb u 'alef:

1. āb u 'alef:

Gazel 1566

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Su ve yem.

'Āşıka göz yaşı
mādurğamğıda
'Ārif olan istemez āb u
'alef

āb u āteş:

1. āb u āteş:

Gazel 1521

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Su ve ateş.

Bu ne ḥikmet bu ne
ḳudret bu ne
'ibretdürḤudā
Āb u āteşbād u ḥāki
eylemiş insanda cem'

āb u gül:

1. āb u gül:

Gazel 1584

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Su ve gül.

Āb u gül serv ü çemen
sākī elinde bāde pür
Cümle 'iyyesbābı var
illāmünāsibyārı yok

'abā:

1. 'abāsı:-sı

Gazel 1887

Mısra: 12

*Yünden mamul kaba
kumaş.*

Her neye mālİK ise gül
pāyınaitdinisār
Görinürde kaldı ancak bir
'abāsıbülbülün

ābād:

1. ābād:

Gazel 1596

Mısra: 10

Mamur, şen.

Dil-i
vīrānededeñkibulnurgenc
-i vişāl

AñavîrâneMuhibbîdimeâb
âd ancak

âbâdeyledüñ:

1. **âbâdeyledüñ:-düñ**

Gazel 1681

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

İmar etmek, bayındır

hale getirmek.

Bir selâm-

ılagöñülvîrânesinma'mûri

düp

Ûayragirdüñ ol ıarâb-

âbâdiâbâdeyledüñ

âbâdeylegil:

1. **âbâdeylegil:-gil**

Gazel 1942

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

İmar etmek, bayındır

hale getirmek.

Ben senüñ

'ıŝkuñlasergerdân u

ıayrânolmıŝam

Döŝtum bu ıalb-i

mecrûhumıâbâdeylegil

âbâditmedüñ:

1. **âbâditmedüñ:-me, -düñ**

Gazel 1819

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

İmar etmek. || Yüzünü

güldürmek, mesut etmek.

İy güzeller

ŝahıgördüñzulumıdâdit

medüñ

Bu ıarâbolmıŝgöñül

şehrini âbâditmedüñ

âbâd-ı dile:

1. **âbâd-ı dile:-e**

Gazel 1804

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Göñül yeri, mahâli.

Geldi âbâd-ı dile

çünkisipâh-ı ğam-ı 'ışk

Virdi cännakdini dil aldı

belâvüelemüñ

âbâd-ı 'ışk:

1. **âbâd-ı 'ışk:**

Gazel 1572

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Aşk yeri, mahâli.

Ten eŝâsın oda yakdıcevr-

ile meh-pâreler

Ûüblar resmi budur kim

olmayamâbâd-ı 'ışk

abdâleyledüñ:

1. **abdâleyledüñ:-düñ**

Gazel 1717

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Çile çeken dervîŝ,

kalender haline getirmek.

Gözlertüm 'üryan seni

gördügi demde ħ'âbda

'Aqlumıalup bu ben

dervîŝiabdâleyledüñ

2. **abdâleyledüñ:-düñ**

Gazel 1811

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Çile çeken dervîŝ,

kalender haline getirmek.

Râh-ı 'ıŝkuñdabilür misin

Muhibbîyîŝehâ

Dermenditdüñ ser-i

küyuñdaabdâleyledüñ

âbdâr itsem:

1. **âbdâritsem:-sem**

Gazel 1806

Mısra: 18

Kelime Tipi: -

*Zarif, güzel, nükteli hâle
getirmek.*

Naĥl-ı dilden d[ir]şü[rü]p

her dem ma'an[î]

meyvesin

Sözlertümleŝi'rümi ben

âbdâr itsem gerek

âb-ı havâtbulmadum:

1. **âb-ı havâtbulmadum:-**

madum

Gazel 1698

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Ölümsüzlük suyunu

bulmak.

Aradum hem

çünSikenderbulmadumâb-

ı havât

Beni sergerdân iden 'ayn-

ı zülâlündürsenüñ

âb-ı havâtu:

1. **âb-ı havâtu:-ı**

Gazel 1909

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

İçeni ölümsüzlüğe

*ulaŝtırdıĝına inanılan efsanevi
su.*

İstemez âb-ı

havâtukevser e kılmaz

nazar

Her ne dil kim lebleri

şehdi ile hem-dem degül

âb-ı havvândur:

1. **āb-ı hayvāndur:-dur**

Gazel 1943

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

*İçildiğinde ölümsüzlüğe
ulaştırdığına inanılan efsanevi
hayat suyu.*

Āb-ı hayvāndur leb-i
la'lüñsenüñ bir söz ile
Mürdelerihyāider 'İsī-
dehānum gitme gel

āb-ı 'izāri:

1. **āb-ı 'izāri:-ı**

Gazel 1649

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

*Yanağın suyu; sevgilinin
suya benzeyen yanağı.*

Seccāde saldı zülfiāb-ı
'izāri üze
Çeşmiimāmet eyler ulu
kerāmet ancak

āb-ı kevserden:

1. **āb-ı kevserden:-den**

Gazel 1509

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

*Cennette bulunan kutsal
havuzun suyu. II Cana can
katan, hayat veren, saf, temiz,
tatlı su.*

Kim ki la'lüñdenider bir
gün senüñ bir cür'anüş
Añabāğ-ı cennet içre āb-ı
kevserden ne hāz

2. **āb-ı kevserden:**

Gazel 1506

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

*Cennette bir nehir veya
havuzun suyu.*

Kim ki la'lüñden bugün
idersenüñ bir cür'anüş
Eylemez cennetdeiderāb-ı
kevserden ne hāz

āb-ı revān:

1. **āb-ı revān:**

Gazel 1847

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Akar su.

Var-ısa sende heves
görmegerü-yı yarı
Meşrebüñāb-ı revān gibi
yüzüñhāk gerek

2. **āb-ı revān:**

Gazel 1882

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Akar su.

Yāruñgörincekaddiniserv-
i revāntutuñ
Servayagındayaşumīāb-ı
revāntutuñ

3. **āb-ı revān:**

Gazel 1718

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Akarsu.

Şāhid ü sāğar u mülserv ü
semen āb-ı revān
Revnağ-ı gül demidür
seyrini kıl var çemenüñ

4. **āb-ı revān:**

Gazel 1925

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Akarsu.

Göñli açılmaz

Muhibbīserv-ı kaddüñ

görmese

Serv ü bāğ u gül dañıāb-ı

revāneksükdegül

āb-ı revān eyleyen:

1. **āb-ı revāneyleyen:-yen**

Gazel 1735

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Akarsu eylemek. //

*(Gözyaşının) akarsu gibi çok
akmasını sağlamak.*

Gözlerüm yaşın dem-ā-
dem eyleyen āb-ı revān
Bāğ-ı hüsnindegörinen
servi dālıduranuñ

āb-ı rüvy:

1. **āb-ı rüvy:-y, -ı**

Gazel 1976

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Yüz suyu. II Şeref,

haysiyet.

Diñlesün bülbül

üninkosunzağanaşvātını

Āb-ı rüydökileeger uya

nā-sāza gül

āb-ı zülāl:

1. **āb-ı zülāl:**

Gazel 1938

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Saf, berrak su.

Göreliden dōstum ser-

çeşme-i la'lüñsenüñ

Pāyuñaoldirevān yüz

sürmegeāb-ı zülāl

2. **āb-ı zülāl:**

Gazel 1985

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Saf, berrak su.

Görüp ebrūñdidümbaña
budur ‘iyd-i hilāl
Teşneyem ben lebūñi sun
içeyim āb-ı zülāl

āb-ı zülālvir:

1. **āb-ı zülālvir:**

Gazel 1965

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Tatlı, güzel su vermek.

Bir harāret virdi
hüsñüñnürü bu cān u dile
Teşne kıldı
leblerüñdenvirañaāb-ı
zülāl

āb-ı zülālviresin:

1. **āb-ı zülālviresin:-esin**

Gazel 1946

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

Tatlı, güzel su vermek.

Teşneyemçokdurgünāhum
sen mürüvvet kānısın
Umaramidüpşefā’atviresi
nāb-ı zülāl

āb-ıla pür olsa:

1. **āb-ıla pür olsa:-sa**

Gazel 1828

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Su ile dolu olmak.

Cilve eyler kanda āb olsa
periler dem-be-dem
Āb-ıla pür olsa tañ mı
çeşmesāriçeşmümün

aç-:

1. **aç:**

Gazel 1583

Mısra: 2

*Açmak, kapalı şeyi açık
duruma getirmek.*

Diger-gündurbakarsañ sen
bu āfāk
Aç ‘ibret
çeşminidāyimaña bak

2. **açuban:-uban**

Gazel 1742

Mısra: 1

*Açmak, kapalı şeyi açık
duruma getirmek.*

Okurlar āyet-i secde
açubanmuşhaf-ı rūyuñ
Hemāñmihrāb-ı
ebrūñakılır secde gören
boyuñ

3. **açma:-ma**

Gazel 1883

Mısra: 7

*Açıklayarak anlaşılır
duruma getirmek.*

Sırr-ı ‘ışkı açma her ‘āşī
anı fehmi eylemez
Añlamazhuffāş olan nūr-ı
cemālindōstuñ

aç:

1. **açdı:-dı**

Gazel 1786

Mısra: 4

Yara açmak.

Kākülüñcān u dil
bağlamış iken bendbend
Tır ile açdı anı müşkil-
güşāebrūlaruñ

2. **açmaga:-maga**

Gazel 1836

Mısra: 1

Yara açmak.

Sīnemerevzenleraçmaga
yine ol şūh-ı şeng
Kaşları yayın
çeküpkirpüklerin kılımsı
hadeng

3. **aç:**

Gazel 1664

Mısra: 14

*Açık tutmak, uyanık
olmak.*

İyMuhibbīdehr elinden
her biri eyler fiğān
Aç haķīkatçeşminikānūn
u çeng ü nāya bak

4. **açılmış:-ıl, -mış**

Gazel 1611

Mısra: 6

*(Ağaç için) çiçeklenmek,
(çiçek için) büyüyip tomurcuk
ve gonca halinden çıkmak.*

Görenler
sīnemüzrekanluyuşum
Didileryirir açılmış
şakāyık

5. **açıldı:-ıl, -dı**

Gazel 1652

Mısra: 6

*(Ağaç için) çiçeklenmek,
(çiçek için) büyüyip tomurcuk
ve gonca halinden çıkmak.*

Her biri bir ehl-i
‘ışkuñdīde-i hūn-bārdur
Sanma yiryirlāleler açıldı
gel kühsāra bak

6. açmış:-muş

Gazel 1558

Mısra: 1

Açmak, kapalı şeyi açık duruma getirmek.

Çaddiürezülfin açmış
sîm-berler her taraf
Asmaga her bir kılında
cân u serler her taraf

7. aç:

Gazel 1579

Mısra: 4

Açmak, kapalı şeyi açık duruma getirmek.

Niçedurmışdurmu'allakuş
buçarh-ı bî-sütün
Cāngözin aç 'ibret al bu
künbed-i mînāya bak

8. aç:

Gazel 1630

Mısra: 4

Açmak, kapalı şeyi açık duruma getirmek.

Şadhezārānhüb-rūiy dil
temāşāisteseñ
Cāngözi görür cemāl-i
yār[1] aç her cāya bak

9. açıla:-ı, -l, -a

Gazel 1633

Mısra: 5

Açmak, kapalı şeyi açık duruma getirmek.

Sürme kıl hāk-i derini
açıla tågözleriñ
Bu cihān mülkini seyr it
dāne-i haşhāşa bak

10. açmaga:-ma, -ga

Gazel 1856

Mısra: 3

Açmak, kapalı şeyi açık duruma getirmek.

Ġoncanuñagzınıaçmagam
ecālīnkomadı
Gülşen-i hüsñüñ ile
zāhirolaldandehenüñ

11. aç:

Gazel 1904

Mısra: 1

Açmak, kapalı şeyi açık duruma getirmek.

Aç güherdürcin tekellüm
eylegil
Ġonca-veşdañı tekellüm
eylegil

12. açamazsın:-a, -maz, -sın

Gazel 1969

Mısra: 3

Açmak, kapalı şeyi açık duruma getirmek.

Açamazsın 'uğde-i zülfini
esme işşabā
Degmecidd ü cehd-ile
olmaya hîç bu 'uğdehal

13. aç:

Gazel 1991

Mısra: 6

Açmak, kapalı şeyi açık duruma getirmek.

Her
varağdayazılıpduçün
ezel āyāt-ı 'ışş
Cāngözin aç her birinden
okuyup gel hikmet al

açıldı:

1. aç oldu:-dı

Gazel 1980

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Aç olan, acıkmış miskin, aciz.

Hırş-ıla her kim ki yimek
istedi ol oldu aç
Doymadı doymayırsardur
eline girse de bal

'acaba:

1. 'acabā:

Gazel 1833

Mısra: 4

Merak, şüphe ve tereddüt bildiren soru zarfı.

Yakısar 'ākıbeti kül
idiserāh beni
'Acabā bencileyin hāli mi
var hîçkesüñ

āceb:

1. ācebdür:-dür

Gazel 1941

Mısra: 10

Garip, acayip, tuhaf, şaşırtıcı.

Āteş ile penbeyi bir yirde
kim gördüğü var
Bu ācebdürbülbüli saklar
semender-vār gül

'aceb:

1. 'aceb:

Gazel 1530

Mısra: 8

Acaba.

Zülfi ile kim görürse dil-
rübānuñyüzini
Dir 'acebşām u seher bir
yirde itmiş ictimā'

2. 'aceb:

Gazel 1630

Mısra: 6

Acaba.

Niçe cem' olmuş-durur
eşkülmeāhumāteşi
Görmek isterseñ 'aceb bu
āteşinderyāya bak

3. 'aceb:

Gazel 1872

Mısra: 4

Acaba.

Göñüldüzdinikūyında
tutup zülfinebenditdüm
Olur mı 'āşıkamaḥbes
'acebçāh-ı zekāndanyig

4. 'aceb:

Gazel 1885

Mısra: 8

Acaba.

Yaşumāhum neden te'sir
kılmaz
'Acebkalbianuñāhen mi
ya seng

5. 'aceb:

Gazel 1894

Mısra: 10

Acaba.

İyMuḥibbiişidenlernālesin
raḥmitdiler
Bu 'acebgüş-ı güle girmez
fiğānibülbülün

6. 'aceb:

Gazel 1911

Mısra: 3

Acaba.

Her dem anuñvişālin
umarsın 'aceb bu kim
Ol pādīşāh-ı ḥüsn ola sen
bir gedāgöñül

7. 'aceb:

Gazel 1993

Mısra: 1

Acaba.

Var mı 'aceb bencileyin
mübtelā-yı dil
Başından anuñ gitmeye
bir dem hevā-yı dil

8. 'acebdür:-dür

Gazel 1519

Mısra: 12

Şaşırtan, hayrette

birakan, tuhaf.

Āhum ile gördiler dilde
Muḥibbīāteşüm
Didiler olmak
'acebdürbād-ıla hem-rāh
şem'

9. 'acebdür:-dür

Gazel 1528

Mısra: 11

Şaşırtan, hayrette

birakan, tuhaf.

Şem'e yanarken
'acebdürdāyimāpervānele
r
'Ārızuñakarşuolmuşdur bu
şebpervāne şem'

10. 'acebdür:-dür

Gazel 1589

Mısra: 6

Şaşırtan, hayrette

birakan, tuhaf.

Ālidersingösterürsināl-ıla
evvel yüzün
Bu
'acebdürsoñradirsingöñlü
mi alınca yok

11. 'aceb:

Gazel 1658

Mısra: 8

Şaşırtan, hayrette
birakan, tuhaf.

Āşıkārebüseñiḥsānidersin
iysanem
Bir 'acebsırdur ki
eydürsinbañatenhāda yok

12. 'acebdür:-dür

Gazel 1660

Mısra: 4

Şaşırtan, hayrette

birakan, tuhaf.

Şu'levirürāteş-i dil olsa
bu eşkülrevān
Bu 'acebdürāteş ile cem'
olan deryāya bak

13. 'aceb:

Gazel 1667

Mısra: 4

Şaşırtan, hayrette

birakan, tuhaf.

Ka'rınairişmedümmāhī
olup қаşdeyledüm
Tül u 'arzi yok 'aceb
'ummān-ımuşderyā-yı 'ışk

14. 'aceb:

Gazel 1667

Mısra: 8

Şaşırtan, hayrette

birakan, tuhaf.

Göñlümünşehbāzı
'ulvilerde itmişken qarār
Bir 'aceblu'b-ılaşayditdi
anı 'Ankā-yı 'ışk

15. 'aceb:

Gazel 1811

Mısra: 1

Şaşırtan, hayrette

birakan, tuhaf.

‘Ărızuñ ‘arzyleyüpbaña
‘acebāleyledüñ
Dagıdupşabr-ıla ‘aqlum
beni bed-hāleyledüñ

16. ‘**aceb**:

Gazel 1916

Mısra: 4

Şaşirtan, hayrette

bırakan, tuhaf.

Kim ki görse
yüzüññüstindekiebruları
ñ
Ăfitābüzre ‘acebtogmak
diye iki hilāl

17. ‘**aceb**:

Gazel 1921

Mısra: 3

Şaşirtan, hayrette

bırakan, tuhaf.

Bilmezemkendümyitüdü
m bir ‘acebdivāneyem
Gözlerüme duş
olalıdanbenüm ol zülf ü
hāl

18. ‘**aceb**:

Gazel 1953

Mısra: 7

Şaşirtan, hayrette

bırakan, tuhaf.

San hırām-ı vaşl budur bu
‘aceb
Eyledüm bu
kanumsañahelāl

‘acebdegül:

1. ‘**acebdegül**:

Gazel 1745

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Şaşılmaz, Garip değil.

Zülfini korsa ‘ărızüzre
‘acebdegül
Her kanda genc ola
añapāsbān gerek

‘aceb kılma:

1. ‘**acebkılma**:-ma

Gazel 1666

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Şaşurmak.

Sorarsañkişver-i
dıldürharābe
‘Aceb kılma
anuñsultānidur ‘ışk

‘aceb mi:

1. ‘**aceb mi**:

Gazel 1753

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Şaşılır mi.

‘Aceb mi olsa ger
tālibMışır’daYūsufa bir
zen
Degül bir nesneye mālİK
elindeki kelebdenyig

2. ‘**aceb mi**:

Gazel 1754

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Şaşılır mi.

Kapusında kul oldum çün
yine cān-ilacānānuñ
‘Aceb mi terkinu ursam bu
yolda ben dil ü cānuñ

3. ‘**aceb mi**:

Gazel 1758

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Şaşılır mi.

‘Aceb mi mālİK olsa
mülk-i ‘ışka
Dilāeşküñolupdurçünsipā
huñ

4. ‘**aceb mi**:

Gazel 1812

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Tuhaf mi, şaşılır mi.

İygöñülhercāyidür gün
gibi cānānuñsenüñ
Göklere ire ‘aceb mi āh u
efgānuñsenüñ

5. ‘**aceb mi**:

Gazel 1857

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Tuhaf mi, şaşılır mi.

Seyr-i bustān ide benümle
o mäh
Felegedimezem ‘aceb mi
kelek

6. ‘**aceb mi**:

Gazel 1706

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Şaşılır mi, tuhaf mi.

Disem ben çeşmüñekāfir
‘aceb mi
İdüpdür biline
zünñarazülfüñ

7. ‘**aceb mi**:

Gazel 1600

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Şaşılır mi?.

Görelde sen perī-
rüyıMuhibbī ‘aqlı
başından

Gidüpdürçeşmine ‘âlem
‘aceb mi cümle târ olmak

8. ‘aceb mi:

Gazel 1715

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Şaşılır mı?

Zülfün hevesin eylese
dîvâne ‘aceb mi
Günden güne
başındağisevdâyıbüyütdü
k

‘acebmidür:

1. ‘acebmidür:

Gazel 1503

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Şaşılır mı?

‘Acebmidüriderse dil gam
u derd ü belâdanhaz
Kim ola itmeye-bilsem
kadimâşinâdanhaz

2. ‘acebmidür:

Gazel 1592

Mısra: 13

Kelime Tipi: -

Şaşılır mı?

Şî’rümMuhibbî irse
kemâle ‘acebmidür
İletdüm bu fenni ilerüye
ben ayak ayak

3. ‘acebmidür:

Gazel 1605

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Şaşılır mı?

Ra’ddirlerse
‘acebmidürfîğân u
na’rama

Şu’levirürâteş-i âhum
içinde san ki berç

4. ‘acebmidür:

Gazel 1640

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Şaşılır mı?

Didümsezülfüne
‘anberkılıp ya
nâfeyeteşbîh
Haţâmidur bu ben miskîn
‘acebmidürhaţâ kılmak

5. ‘acebmidür:

Gazel 1657

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Şaşılır mı?

Yânebiyyallâhitdüñmu’ci
züñle ayı şak
Diselersaña
‘acebmidürşehâmahbüb-ı
Haç

6. ‘acebmidür:

Gazel 1743

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Şaşılır mı?

Meyl eylemezse mülk-i
cihâna ‘acebmidür
‘İşkuñgamınışehligevirme
zgedâlaruñ

7. ‘acebmidür:

Gazel 1656

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Tuhaf mı, şaşılır mı.

Lebüñdenbüse istersem
beni ‘ayb eyleme cânâ

‘Acebmidürtaleb itse kişi
derdine dermânlık

‘acebmidür ki:

1. ‘acebmidür ki:

Gazel 1600

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Şaşılır mı ki?

Nigârüñgenc-i hüsnine
girilmez zülf olur mâni’
‘Acebmidür ki
gencüzreñlism olup ya
mâr olmak

‘aceb olmaz:

1. ‘aceb olmaz:

Gazel 1573

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Şaşılmaz.

MağabdetdenMuhibbî
mest olmuş
‘Aceb olmaz ki özge mül-
durur ‘ışk

2. ‘aceb olmaz:

Gazel 1580

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Şaşılacak bir şey yok.

Sınsa ger
göñlümcefavücevr-ile
olmaz ‘aceb
Hiçtağammül mi
idersengetokınsaşışe bak

3. ‘aceb olmaz:

Gazel 1648

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Şaşılacak bir şey yok.

Tirüññla'ledönüpdür lebi
kan içmeg-ile
Döstüm olmaz 'aceb itse
heves kana şadağ

4. 'aceb olmaz:

Gazel 1622

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Şaşılmaz.

Egersehveyleyüpdirem
ser-i zülfüne 'anberdür
Hağakıldum beşerden çün
'aceb olmaz hağâ kılmak

5. 'aceb olmaz:

Gazel 1749

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Şaşılmaz.

Pāralarsa bu
gönülkendüzini olmaz
'aceb
Her nefes görür elin
zülfünucındaşānenüñ

6. 'aceb olmaz:

Gazel 1802

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Şaşılmaz.

'Ārızuññürinızāhid
görmese olmaz 'aceb
Ca'da sor
'ālemedirhurşid-i
hāvergörmüdük

7. 'aceb olmaz:

Gazel 1803

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Şaşılmaz.

Giceler kan
aglasamtāşubha dek
olmaz 'aceb
Şem' gibi yanmasun
başında nārikimsenüñ

8. 'aceb olmaz:

Gazel 1846

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Şaşılmaz.

Leblerüñebādedirsebeñze
mez olmaz 'aceb
Mestdürma'zür ola her ne
ki söylerse mülüñ

9. 'aceb olmaz:

Gazel 1852

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Şaşılmaz.

Āteş-i hüsnine yansa dil ü
cān olmaz 'aceb
Bāl ü per yakmak-durur
dāyim işi pervānenüñ

10. 'aceb olmaz:

Gazel 1885

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Şaşılmaz.

İñilerseMuħibbibezm-i
ğamda
'Aceb olmaz
olupdurkāmetiçeng

11. 'aceb olmaz:

Gazel 1951

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Şaşılmaz.

Ğaddüm olsa bār-ı
ğamdanişānem olmaz

'aceb
Diyemezsin kıl nazar
görüp anı sen hāmedgöl

'aceb var mı:

1. 'aceb var mı:

Gazel 1621

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Acaba var mıdır?.

Tagıtdı 'ağl u
şabrumidivāne eyledi
Var mı 'aceb bencileyin
bī-ğarār-ı 'ışğ

'acebdür ki:

1. 'acebdür ki:

Gazel 1930

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Şaşılr ki.

Niçe kez kaşdeyledüm bir
dem vişāleirmedüm
Bu 'acebdür ki
gönüldeyrineistiğāre kıl

'acemiklîmine:

1. 'acem iğlîmine:-ne

Gazel 1848

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

İran ülkesi.

Kişver-i Rumı koyup gitdi
'Acem iğlîmine
Āsitānmitdi bu
cānbülbinā-çār terk

acı:

1. acı:-dı

Gazel 1516

Mısra: 1

Üzölmek, acımak II

Merhamet etmek.

Gördinâr-ı 'ışk-
ılayandugını acıdı şem'
Anuñ-ıçundur döker her
gice gözden kanlu dem'

2. acı:

Gazel 1743

Mısra: 8

Üzölmek, acımak II

Merhamet etmek.

Derdümbaña yiter yüri
var sen de iytabîb
'Arz itme baña bir yaña
acı devâlaruñ

3. acıdı:-dı

Gazel 1944

Mısra: 4

Üzölmek, acımak II

Merhamet etmek.

Acı yaşlar dökdügingördi
gözüm deryâlayın
Acıdı kıldı terahhumdide-
i giryâna dil

acı:-

1. acıdı:-dı

Gazel 1900

Mısra: 10

Üzölmek, acımak II

Merhamet etmek.

Murğlarevc-i
hevâdaâhumaraħm eyledi
Acıdı acı
yaşumğördideryâdaseme
k

acı yaşlar:

1. acı yaşlar:-lar

Gazel 1936

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Acı gözyaşları.

Hâlî olmaz acı yaşlar
dökmeden deryâ gibi
Ola kim raħm eyleye bu
dide-i giryâna dil

acı yaşlar dökdügin:

1. acı yaşlar dökdügin:-

dügin

Gazel 1944

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

*Acı gözyaşları akıtmak,
acı acı ağlamak.*

Acı yaşlar dökdügingördi
gözüm deryâlayın
Acıdı kıldı terahhumdide-
i giryâna dil

acıvaşımı:

1. acı vaşımı:-um, -ı

Gazel 1900

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Acı gözyaşı.
Murğlarevc-i
hevâdaâhumaraħm eyledi
Acıdı acı
yaşumğördideryâdaseme
k

acı:

1. açılmaz:-maz

Gazel 1541

Mısra: 7

*Açık hâle gelmek, küşâd
olmak. Sıkıntudan kurtulmak.*

Gelmese türüñ açılmaz
dil-i pür derd-i ğamı
Eyleme tîr-i müjeñden
beni iydöstrag

2. açıla:-a

Gazel 1856

Mısra: 9

Açık hâle gelmek.

Açıla

ķabrinecennetdenanuñrev
zeneler

Ruħlaruñ fikri

lebüñzikriniderkenölenüñ

3. açıldukça:-duk, -ça

Gazel 1504

Mısra: 4

*Açık hâle gelmek,
çiçeklenmek.*

Gül yüziolmayıcak olmaz
gülîstânrevnaķı

Gül

açıldukçagelürçünbâĝ-
ılabüstânaħaz

4. açılıp:-up

Gazel 1884

Mısra: 5

*Açık hâle gelmek,
çiçeklenmek.*

Ğonca gibi açılıp gül gibi
kılsunħandeyâr

Borcum olsun gözlerüm

yaşımı bârân eylemek

5. açılıp:-up

Gazel 1907

Mısra: 4

*Açık hâle gelmek,
çiçeklenmek.*

İç

kızarsundöstumgölğünyañ

aguñ gülleri

Bezm-i meydüriy lebi

ğoncaaçılıpgülşen ol

6. açıl:

Gazel 1981

Mısra: 8

*Açık hâle gelmek,
çiçeklenmek.*
Dökeyim âh u fiğân ile
yaşumyagmurını
Gonca-veş tek sen açıl gül
gibi hândân ol

açıl:-

1. **açıla:-a**

Gazel 1764

Mısra: 7

*Açık hâle gelmek,
çiçeklenmek.*

Ger dilerseñ açıla
gülşende dilber gül gibi
Karşubâd-ı âh-ıla bu
çeşm-i giryânuñ gerek

2. **açılmadı:-ma, -dı**

Gazel 1909

Mısra: 6

*Açık hâle gelmek,
çiçeklenmek.*

Gül ruhuñdandür olalı
iyletâfetgülşeni
Hâtırum açılmadı
göñlümdağlıhurremedgül

açuk:

1. **açuk:**

Gazel 1532

Mısra: 7

Açık.

Ehl-i 'ışkadiñşalâdur
'ışkdergâhıaçuk
Tekye-i 'ışk içre Mecnün-
veşuyardum bir çerâğ

2. **açukdur:-dur**

Gazel 1945

Mısra: 4

Açık.

Egerzâhir göz-ile ben ne
ğamcânâni görmezsem
Bi-ğamdillâh ki çeşm-i
cânaçukduraña yok hâyil

3. **açukdur:-dur**

Gazel 1956

Mısra: 4

Açık.

N'olazâhirde görmezsem
egernür-ı tecellâsın
Bi-ğamdillâh ki
cângöziaçukdur yok
aňahâyil

ad:

1. **adı:-ı**

Gazel 1585

Mısra: 6

İsim, şöhet.

Görmeyüp kimse
miyânınvirmezazgındanha
ber
Anuñ-ıçunbunlaruñ adı
olupdur var yok

2. **adın:-ın**

Gazel 1594

Mısra: 8

İsim, şöhet.

Göñlümün şehri
vîrâneyleyüpâhîr dönüp
Koduñ ol vîrânenüñ adın
hârâb-âbâdlık

3. **ad:**

Gazel 1596

Mısra: 4

İsim, şöhet.

Her ki 'âşık geçe elbette o
cân terkin urur
Mezheb-i 'ışk içinde bu
da bir ad ancak

4. **adıyla:-ı, -y, -la**

Gazel 1603

Mısra: 10

İsim, şöhet.

Ehl-i 'ışk ister melâmet
bil selâmetden kaçır
İyMuhibbî 'âşıkun adıyla
san u 'ârı yok

5. **aduñ:-(u)ñ**

Gazel 1611

Mısra: 4

İsim, şöhet.

Ne kim dirseñ sakın ol
'ahdi bozma
Olur
aduñsañadinürmünâfık

6. **aduñ:-(u)ñ**

Gazel 1616

Mısra: 10

İsim, şöhet.

Bende
olmuşdurMuhibbîcân-
ıladergâhuña
Çünkü sensin fahr-ı 'alem
bir aduñmağbüb-ı Hâk

7. **adın:-ın**

Gazel 1697

Mısra: 6

İsim, şöhet.

Dânesaçduñdâmkurduñ
yine bu dil murğına
Zülfidüñ birine adın
birin hâyleyediñ

8. **adını:-ı, -(n)ı**

Gazel 1717

Mısra: 4

İsim, şöhet.

Dāmidüpzülfeynüñitutma
ga bu dil murğını
Dānedökdüñzülfüñ içre
adını hāyleledüñ

9. **ad-ıla:--ıla**

Gazel 1798

Mısra: 7

İsim, şöhet.

Ādem olmaz ad-ıla ger
ādemiyet olmasa
Assı itmez ādeme
'ālemdemerdüñ-zādelik

10. **adumı:-um, -ı**

Gazel 1835

Mısra: 8

İsim, şöhet.

Gerçi ser-defter-i 'uşşāk
idi Mecnūnezeli
Yazdılar
adumınāminidüben anları
hek

11. **adın:-ı, -n**

Gazel 1902

Mısra: 6

İsim, şöhet.

Dānevüdām ile her dem
murğ-ı diller şaydidüp
Söze geldügünce adın zülf
ile hāyleledüñ

12. **aduñ:-uñ, -ı**

Gazel 1942

Mısra: 10

İsim, şöhet.

Nāhun-ıla gel dilā sen
dağı kes gamkühını
Küh-
kenlikgösterüpaduñıFerhā
deylegil

13. **ad:**

Gazel 1902

Mısra: 7

Düşman.

San'at-ı cevruñcihānda ad
ola diyümüdām
Ol elif
kaddüñlebükdüñkāmētüm
dāyleledüñ

adeylegil:

1. **ad eylegil:-gil**

Gazel 1942

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Saymak, kabul etmek.

Yārçevgān itse
zülfınbaşuñı top it dilā
Sen de meydān-ı
maħabbetdeeyü ad eylegil

aditmedüñ:

1. **ad itmedüñ:-medüñ**

Gazel 1819

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Saymak II Addetmek,

öyle kabul etmek.

Dil hāyālüntahtgāhıolmuş-
iken dōstum
Kendümülküñtārümāritdü
ñeyü ad itmedüñ

ad u san:

1. **ad u san:**

Gazel 1684

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Ad ve ün, şöhet.

Cāna kalma
iyMuħıbbımerd-i meydān
ol yüri

Kişiye añılmagaāħırde ad
u san gerek

a'dā:

1. **a'dā:**

Gazel 1672

Mısra: 7

Düşman, hasım.

Her yañadantığlar çekse
ger a'dākaşduma
Ġamdegülpervāyimembañ
a sen itseñyārlik

ādāb:

1. **ādāb:**

Gazel 1791

Mısra: 16

Edep, erkān, usul.

Sakla şöhet edebın
bakma nigāruñyüzine
Çünkü 'ālemdememān
kişiye ādāb gerek

a'dād:

1. **a'dād:-ı**

Gazel 1635

Mısra: 6

Adetler, sayılar.

Ĥasret-ile dün
giceşoldenlödöküdüm
gözyaşın
Kevkebi saymak olur
līkanuña'dadı yok

'addeyle:

1. **'addeyle:**

Gazel 1705

Mısra: 7

Saymak, kabul etmek.

Beni 'addeyleküyuñ
itlerinden
Añadurgāhgāhīatubansen
g

âdem:

1. **âdemi:-i**

Gazel 1834

Mısra: 7

Hz. Adem, ilk insan, ilk peygamber.

Çıkardı

Âdemicennetdeniblis

Beni

düritdiküyümdanhabübün

2. **âdem:**

Gazel 1798

Mısra: 7

İnsan, beşer.

Âdem olmaz ad-ıla ger

âdemiyyet olmasa

Assı itmez âdeme

‘âlemdemerdüm-zâdelik

3. **âdeme:-e**

Gazel 1798

Mısra: 8

İnsan, beşer.

Âdem olmaz ad-ıla ger

âdemiyyet olmasa

Assı itmez âdeme

‘âlemdemerdüm-zâdelik

âdem oldur kim:

1. **âdem oldur kim:**

Gazel 1617

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

O insandır ki.

Her ne sanursañözünē anı

san kardaşuña

Âdem oldur kim

anuñkalbinde olmaya

nifâk

âdemî:

1. **âdemî:**

Gazel 1926

Mısra: 9

İnsan, beşer.

Yüregihünolmaduk var mı

cihândaâdemî

Yâhû bu devrân elinden

kindür ol giryândegül

âdemiyyet:

1. **âdemiyyet:**

Gazel 1798

Mısra: 7

İnsanlık.

Âdem olmaz ad-ıla ger

âdemiyyet olmasa

Assı itmez âdeme

‘âlemdemerdüm-zâdelik

âdet:

1. **âdetidür:-i, -dür**

Gazel 1999

Mısra: 6

Alışkanlık haline

getirilen davranış.

Turmaferyâd u figân eyle

o meh-rüşevkine

Çünkü itmek

âdetidürbülünizâr gül

‘âdet:

1. **‘âdet:**

Gazel 1632

Mısra: 10

Alışkanlık haline

getirilen davranış.

Muhibbiküyuña geldi

didüm bir büseihsân it

Didiresm olmadı

hüblartarıkında bu ‘âdet

yok

2. **‘âdet:**

Gazel 1637

Mısra: 5

Alışkanlık haline

getirilen davranış.

Kan sorılmaz bu-durur

‘âdetkesilür başlar

Bir dilâverdür elinde tîğ-i

âteşnâk-i ‘ışk

3. **‘âdet:**

Gazel 1640

Mısra: 5

Alışkanlık haline

getirilen davranış.

Anuñçüneyledünzulm u

sitem cevri ü cefâ ‘âdet

Yanuñdayog-

ımışkullaruñaluft u vefâ

kılmak

4. **‘âdet:**

Gazel 1661

Mısra: 6

Alışkanlık haline

getirilen davranış.

Kes şem’ gibi başum

‘ışkodısu’levirsün

‘Işk ‘âteşine yanmak

‘uşşâka ‘âdet ancak

5. **‘âdetün:-(ü)ñ**

Gazel 1701

Mısra: 3

Alışkanlık haline

getirilen davranış.

Çignedüp ‘âşıkları

öldürmek-ise ‘âdetün

Gel beni öldür günâhın

alma bārıkimsenün

6. **‘âdet:**

Gazel 1858

Mısra: 10
Alışkanlık haline
getirilen davranış.
Hâne-i dilde
Muhibbigehegelürgamgehb
elā
Eksük olmaz budur
'ādettekyedemihmān
gerek

'ādetitmesün:

1. **'ādetitmesün:-mesün**

Gazel 1803

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Huy ve alışkanlık

durumuna getirmek.

Zulm elin uzatmasun

'ālemdeyārikimsenūñ

Cevri 'ādetitmesünyā Rab

nigārikimsenūñ

'ādet kıl:

1. **'ādet kıl:**

Gazel 1622

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Alışkanlık haline

getirmek.

Cefāvücevr[i] gel bārī kıl

anı özünē 'ādet

Güzeller içre 'ayb ise

kerem mihr ü vefā kılmak

'ādetolmuşdur:

1. **'ādetolmuşdur:-mıṣ, -dur**

Gazel 1912

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Alışkanlık haline

getirmek.

Bu Muhibbīgülşen-i

hüsünüdeefgāneylesün

'Ādetolmuşduriderçün
'andelībinzār gül

'ādil:

1. **'ādildür:-dür**

Gazel 1521

Mısra: 10

Adalet edici, adaletli.

Sürme kapuñdanMuhibbī

gelse 'arz-ı hāliçün

Şāh

'ādildürkühendenolımazhī

ç kimse men'

'ādil ol:

1. **'ādil ol:**

Gazel 1754

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Adaletli olmak.

Bugün 'adl eyle 'ādil ol

kozulmı eyleme pīşe

Ki yarın dest-i

mazlūmdabulınmayagırīb

ānuñ

'adl evle:

1. **'adl eyle:**

Gazel 1754

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Adil olmak, adaletli

davranmak.

Bugün 'adl eyle 'ādil ol

kozulmı eyleme pīşe

Ki yarın dest-i

mazlūmdabulınmayagırīb

ānuñ

'adlkıldugı:

1. **'adlkıldugı:-dug, -ı**

Gazel 1934

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Adalet sağlamak.

Kāfir idi

'adlkıldugıçünNüşirrevān

Görmedi nār-ı

cahīmididilerA'rāfa gel

'adū:

1. **'adū:**

Gazel 1564

Mısra: 5

Düşman.

Ger na'raçeküp gelse 'adū

hem çünerre-şır

Tır-ile idem bir dem

anuñsinesinşikāf

2. **'adū:**

Gazel 1847

Mısra: 5

Düşman.

Korkma çoğ olsa

'adūküyıma var dildaruñ

Bilmedūñ mi bunu kim

'ışk eri bī-bāk gerek

'adüvv leşker[i]:

1. **'adüvv leşker[i]:**

Gazel 1564

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Düşman askeri.

Olsa 'adüvv leşker[i]

karşumdaşāfşāf

Sanmañ ki beni yüz

çevürüpitmeyemmesāf

āfāk:

1. **āfāk:**

Gazel 1583

Mısra: 1

Ufuklar, her yer, etraf,

bütün çevre.

Diger-gündurbakarsaň sen
bu āfāk
Aç ‘ibret
çesminidāyimaña bak

āferin:

1. āferin:

Gazel 1561

Mısra: 14

Takdir ve övgü sözü.

İyMuhibbīgötürürsün dün
ü gün bār-ı ğamı
Āferinsaňataħammülidem
ezdiañaKāf

āferin olsun:

1. āferin olsun:-sun

Gazel 1898

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

*Beğenmek, takdir etmek,
övmek.*

Āferin olsun
Muhibbīāsümān-ı ‘ışkda
Dāġuñuñ her
penbesinimāh-ı
tābāneyledüñ

āfet:

1. āfet:

Gazel 1649

Mısra: 12

Bela. || Güzel.

Görüp
Muhibbīzülfüñgamzeñledi
dicānā
Biri cihānaaşüb birisi āfet
ancak

2. āfet:

Gazel 1661

Mısra: 8

Bela. || Güzel.

Cemmāşçeşmüñydöst
ser-fitnessi zamānuñ
Ġamzeñde yok terahhüm
göz göre āfet ancak

3. āfet:

Gazel 1726

Mısra: 8

Bela. || Güzel.

Diller alduñ evvel
āhırgāret-i dıneyledüñ
Hey göziāfetmegeryog-
ımışimānuñsenüñ

āfitāb:

1. āfitāb:

Gazel 1564

Mısra: 3

Güneş.

Rüşenkılamzulmet-i
küfr[i] çünāfitāb
Ger şubhgāhtıġçeküp
idem ez-ġlāf

2. āfitābı:-ı

Gazel 1582

Mısra: 5

Güneş.

Āfitābı kimse teşbih
eylemez ruhsāruña
Çünkü anda hāl ü hatt u
zülfi-i ‘anber-bār yok

3. āfitāba:-a

Gazel 1639

Mısra: 8

Güneş.

İy münecim bilemezsın
ol mehüñmāhiyyetin
Āfitābakarşu dut
biñkerreusturlāba bak

4. āfitāb:

Gazel 1906

Mısra: 3

Güneş.

Göreliden gün yüzün bir
kez senüñiyāfitāb
Bilmez oldum kendümi
‘aqlumbaña pey-revdegül

5. āfitāb:

Gazel 1916

Mısra: 4

Güneş.

Kim ki görse
yüzününüstindekiebrülaru
ñ
Āfitābüze ‘acebtogmak
diye iki hilāl

6. āfitāb:

Gazel 1960

Mısra: 6

Güneş.

‘Ālemyüzininürüñ-ıla gel
münevver it
Götür niķāb gün
yüzünīāfitāb kıl

7. āfitāb:

Gazel 1970

Mısra: 4

Güneş.

Gerekmez
zülfüñemeşşātahergiz
Olur mı āfitābmuhtāc-ı
şayķal

8. āfitāb:

Gazel 1977

Mısra: 1

Güneş.

Nür-ılabāşdan başa bir
āfitāb ister gönül

Bilemez
miğdārınıalmagatāb ister
göñül

āfitābitdūn:

1. **āfitābitdūn:-dūñ**

Gazel 1731

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Güneş (gibi, benzeri)

eylemek.

Cihānmeh-rūlarıencüm
gibi bir demde maḥvoldı
Kaçan sen ‘arz-ı
hüsnidüpyüzüñiāfitābitdü
ñ

āfitāb-ı ‘ālemi:

1. **āfitāb-ı ‘ālemi:-i**

Gazel 1863

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Dünyayı aydınlatan

güneş.

Bunca istignā-y-ıla gör
āfitāb-ı ‘ālemi
‘İşk-ılaüftādeolmuş yollar
üzresüzināk

āfitāb-ı dehr:

1. **āfitāb-ı dehr:**

Gazel 1516

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Cihān güneşi.

Afitāb-ı dehriymāhum
görür her gün zevāl
Kādir olmaz ‘ışkuñı bir
zerre dilden ide kām’

āfitāb-ı hüsn:

1. **āfitāb-ı hüsn:**

Gazel 1790

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Güzellik güneşi.

Āfitāb-ı hüsn andan her
seḥtāli’ olur

Maṭla’-ı

ḥurşiddürgüyāgirībānuñse
nüñ

āftāb:

1. **āftāb:**

Gazel 1704

Mısra: 7

Güneş.

Hüsninemağrūrolmuşdur
ezelden āftāb
Burka’uñkeşfeyleyüben
anı kâyileyledük

‘afveylegil:

1. **‘afveylegil:-gil**

Gazel 1550

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Affet, bağışla.

Yüzüne baksam beni
‘afveylegil
Çün begüm
divāneolmuşdurmu’āf

‘afv it:

1. **‘afv it:**

Gazel 1552

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Affetmek.

Her ne deñlü var-ısa ‘afv
it günāhindangeçüp
CürmineoldıHudāyāçünM
uḥibbīmu’terif

‘afv kılma:

1. **‘afvkılma:-ma**

Gazel 1566

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Affetmek, bağıslamak.

Cürm ise seni
Muḥibbīsevdügi
‘Afv kılma öldür anı kıl
telef

ag:

1. **agdan:-dan**

Gazel 1544

Mısra: 2

Tuzak.

Yine bir zühre-
cebīnkarşumakurdibenüm
ag
Pehlevānam ben ol
agdankurtarursamcānisag

2. **ag:**

Gazel 1546

Mısra: 6

Tuzak.

Hıç olur mı kurtıla bu
murğ-ı dil
Dāne ide ḥālinizülfiniag

3. **ag:**

Gazel 1775

Mısra: 3

Tuzak.

İdüpzülfüñiag u
dāneḥālūñ
Dutıldımurğ idi dil gerçi
zīrek

4. **agi:-ı**

Gazel 1886

Mısra: 10

Tuzak.

SākīMuḥibbī teşneye
gülğünşārāb sun
Yāḥūdetür var-ısa
ağıbenefşenüñ

agevlemişdür:

1. **agevlemişdür:-mişdür**

Gazel 1532

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Tuzak kurmak.

Āh kim şayyād-ı
çeşmimurğ-ı dil
şayditmege
Ḥällerdendānedökmüşeyle
mişdürzülfinag

2. **agevlemişdür:-mişdür**

Gazel 1535

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

Tuzak kurmak.

Ḥällersanmañ anı
yiryirdökilmişdānedür
Ehl-i diller
şaydiçüneylemişdürzülfin
ağ

agkurdi:

1. **agkurdi:-dı**

Gazel 1544

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Tuzak kurmak.

Yine bir zühre-
cebñkarşumakurdıbenüm
ag
Pehlevānam ben ol
agdankurtarursamcānisag

agacekdi:

1. **agacekdi:-dı**

Gazel 1687

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Beyaza, aydınlığa

çekmek; götürmek.

Cānmurğı yine seyr-i

cemālüniderkenāh

Lu'b-ılaçekdiaga anı kara

perçemüñ

agaç:

1. **agaç:**

Gazel 1776

Mısra: 10

Ağaç.

İyMuḥibbībāğa var şun'-ı

Ḥudāya kıl nazār

Sāyesiniğösterür her bir

agaçnat'-ı peleng

2. **agaç:**

Gazel 1940

Mısra: 5

Ağaç.

Demidür 'ıyş ü şafā eyle

diyü her bir agaç

Çagururlālevü gül her biri

güyā mı degül

agāholdı:

1. **agāholdı:-dı**

Gazel 1519

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Haberdar olmak.

Dökdi yaşlar

gicelertāşubḥolıncaagladı

Oldı bu derd-i

derünundanmegerāgāh

şem'

agırgelürmiş:

1. **agırgelürmiş:-ürmiş**

Gazel 1644

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

*Gücüne gitmek, onuruna
dokunmak.*

Kıl vefā itme

cefādisemniğāra güç gelür

Gerçek imiş

döstlaragırgelürmiş söz-i

ḥağ

āğişte:

1. **āğiştüdür:-dür**

Gazel 1572

Mısra: 4

Bulaşmış.

İñiler bülbül çemende

gördügiyçün her şehir

Niçe serler ḥün-

ılaāğiştödürmeydān-ı 'ışk

agız:

1. **agızından:-ı, -n, -dan**

Gazel 1585

Mısra: 5

Ağız. II Sevgilinin

goncaya benzeyen ağzı.

Görmeyüp kimse

miyānıvirmezagızındanḥa

ber

Anuñ-ıçunbunlaruñ adı

olupdur var yok

2. **agzuñ:-uñ**

Gazel 1665

Mısra: 5

Ağız. II Sevgilinin

goncaya benzeyen ağzı.

Ġonca mı var gülşen

içinde şehāagzuñ gibi

Büsitān-ı dehr ara ḳaddüñ

gibi şimşād yok

3. **agızuñ:-uñ**

Gazel 1775

Mısra: 1

Ağz. II Sevgilinin

goncaya benzeyen ağzı.

Su'âlümeccevābaagızuñ
berk
Dönüp var mı dehānuñda
olup şek

4. **agzuñda:-uñ, -da**

Gazel 1880

Mısra: 1

Ağz. II Sevgilinin

goncaya benzeyen ağzı.

N'eyledüññ'itdünlebünag
zuñdapinhāneyledün
Öldürüp ben hastayı yok
yire bir kan eyledün

ağla:-

1. **aglar:-r**

Gazel 1514

Mısra: 10

Ağlamak, gözyaşı

dökmek.

Gündüzün her kanda olsa
gerdeninde bendi var
Gice olsa
kendükendühālineaglar
şem'

2. **agladı:-dı**

Gazel 1519

Mısra: 3

Ağlamak, gözyaşı

dökmek.

Dökdi yaşlar
gicelerfāsubhōlncaagladı
Oldı bu derd-i
derūnumdanmegerāgāh
şem'

3. **aglayup:-y, -up**

Gazel 1599

Mısra: 1

Ağlamak, gözyaşı

dökmek.

Aglayupāh eylesem
gelürreñ-ı dildāraşevk
Bād u bārān-ıladurlā-büd
gül-i gülzāraşevk

4. **aglar:-r**

Gazel 1615

Mısra: 16

Ağlamak, gözyaşı

dökmek.

Dil kebābidüp yine
sandun bugün ğamsihine
Niçeaglarıñciñlerraşsa
girmiş şışe bak

5. **aglarım:-r, -am**

Gazel 1676

Mısra: 13

Ağlamak, gözyaşı

dökmek.

Agларыñriğörem gibi
Muhibbiseheri
Diderlerseğriyüben dil
dañcūşān ancak

6. **aglar:-r**

Gazel 1740

Mısra: 9

Ağlamak, gözyaşı

dökmek.

AglarMuhibbī gelse
hayālünñfiğānidüp
Yaşı semek bulur
işidürnālesinsimāk

7. **aglar:-r**

Gazel 1741

Mısra: 9

Ağlamak, gözyaşı

dökmek.

AglarMuhibbī gelse
hayālünñfiğānidüp
Yaşı semek bulur
işidürnālesinsimāk

8. **aglayup:-y, -up**

Gazel 1806

Mısra: 2

Ağlamak, gözyaşı

dökmek.

Kalmadı şabrum bu
göñlümñ-ıkarār itsem
gerek
Gehyanupgehaglayup
terk-i diyār itsem gerek

9. **aglarım:-r, -sa, -m**

Gazel 1835

Mısra: 5

Ağlamak, gözyaşı

dökmek.

Gicelerderdün-ile
āhidüpaglarsameger
Āhumeflāke ire
kanluyaşumka'r-ı semek

10. **aglarım:-r, -sa, -m**

Gazel 1870

Mısra: 11

Ağlamak, gözyaşı

dökmek.

Gicelerderdünle ben
āhidüpaglarsameger
Āhumeflāke ire
kanluyaşumka'r-ı semek

11. **aglayup:-y, -up**

Gazel 1950

Mısra: 2

Ağlamak, gözyaşı

dökmek.

BulımazsınHaqqı sen
cehdeyleyüpkendüni bil
Añgünāhuñağlayuptāsubh
a dek yaşuñı sil

ağla:

1. **agla:**

Gazel 1641

Mısra: 4

Ağlamak, gözyaşı

dökmek.

İñleiy dil derd-ile
tāçñılasun tas-ı felek
Ağlaiyçeşmüm dem-ā-
dem su gibi her yaña ak

2. **agla:**

Gazel 1642

Mısra: 5

Ağlamak, gözyaşı

dökmek.

Ağlaiyçeşmaglatā kim
yuyasın 'işyānuñı
İñleiy dil iñle her dem
başuñı taşlara kak

3. **agla:**

Gazel 1642

Mısra: 5

Ağlamak, gözyaşı

dökmek.

Ağlaiyçeşmaglatā kim
yuyasın 'işyānuñı
İñleiy dil iñle her dem
başuñı taşlara kak

4. **aglar:-r**

Gazel 1729

Mısra: 2

Ağlamak, gözyaşı

dökmek.

Dūd-ı āhumdan kaçan
firūze-reng olsa felek

Ra'diñlernāle eyler
hālūmeaglar melek

5. **aglarsın:-r, -sın**

Gazel 1744

Mısra: 9

Ağlamak, gözyaşı

dökmek.

Rahmidüphālūme her
gicebañaaglarsın
Dilerembunı ki eksilmeye
iydidenemün

6. **aglarsın:-r, -sın**

Gazel 1794

Mısra: 5

Ağlamak, gözyaşı

dökmek.

Rahmidersin hālūmeañduk
çaaglarsınmüdām
Müstedām ol müstedām
ol iy gözüm aksunyaşuñ

7. **aglar-ısam:-r, --ısam**

Gazel 1857

Mısra: 7

Ağlamak, gözyaşı

dökmek.

Reddiderkapusındaaglar-
ısam
İğitligedañısitäre gerek

8. **ağla:**

Gazel 1899

Mısra: 5

Ağlamak, gözyaşı

dökmek.

İy gözüm ağla gāh sen
gāh döküp hūn-ı ciger
Tā diyeler ki çeşm-i ter
māsenüñ ü dem senüñ

9. **aglayup:-y, -up**

Gazel 1926

Mısra: 11

Ağlamak, gözyaşı

dökmek.

Ağlayupzārılık itsem her
seher bülbül gibi
Gül gibi sanmañ ki dilber
hālūmeñdāndegül

10. **aglasa:-sa**

Gazel 1963

Mısra: 9

Ağlamak, gözyaşı

dökmek.

Nāle kılsa aglasa bülbül
Muhibbītāseher
Güşa almaz
kendüyemağrürbī-pervāy
gül

aglamakferahdan olur:

1. **aglamakferahdan olur:**

Gazel 1602

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Ağlamak sevinçten olur.

Leblerüñ öpsem olur bu
gözlerümden yaş revān
Dilberā 'ayb eyleme olur
ferahdanaglamak

aglavuaglavu:

1. **aglavuaglavu:**

Gazel 1869

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Ağlaya ağlaya.

Sebze
hātımaglayuaglayubitürdü
ñ
Derdävüdirig ol kad-i
bālāyibüyütdün

āğūs:

1. āğūša:-a

Gazel 1615

Mısra: 8

Kucak.

Serv-

kadleryādınasīnemeçekdü

m bir elif

Olmassunnā-çārehasretle

olan āğūša bak

āğvār:

1. ağıyāra:-a

Gazel 1556

Mısra: 3

Başkaları, gayrılar II

Rakip.

Yāragyāra uya korkum

budur

Yāllāhī

“neccināmimmānaḥāf”

2. ağıyār:

Gazel 1718

Mısra: 3

Başkaları, gayrılar II

Rakip.

Virmeağıyār eline

dāmenūñiydöst sakın

‘Ākıbet gül gibi çāk

olmaya tāpīrehenūñ

3. ağıyārdan:-dan

Gazel 1764

Mısra: 9

Başkaları, gayrılar II

Rakip.

Sakla sen

yāriMuḥibbīdāyimāağıyār

dan

Çünkimüslimsinsañadīn-

ile imānuñ gerek

4. ağıyāra:-a

Gazel 1796

Mısra: 5

Başkaları, gayrılar II

Rakip.

Bu giceağıyāra gösterdi

meger ol mehyüzün

İygöñültāşubḥolıncaāh u

şeb-gireyledūñ

5. ağıyārı:-ı

Gazel 1844

Mısra: 7

Başkaları, gayrılar II

Rakip.

Koma

ağıyārīşehākapuñakāfirgibi

dür

Ne revādur ki gire içine

Beytü’l-ḥaremūñ

6. ağıyāra:-a

Gazel 1930

Mısra: 1

Başkaları, gayrılar II

Rakip.

İyperilütf-

ılamihrüñihemānagayāra

kıl

Ḥançer-i cevr-ile yiter

sīnemışadpāre kıl

7. ağıyāra:-a

Gazel 1930

Mısra: 12

Başkaları, gayrılar II

Rakip.

Cān u dil terk

itdiyoluñdaMuḥibbībilme

dūñ

İyşanemşimdengirü mihri

hemānagayāra kıl

8. ağıyār-ıla:--ıla

Gazel 1932

Mısra: 9

Başkaları, gayrılar II

Rakip.

Yāriağıyār-

ılagördükdeMuḥibbītdiāh

Didi kim olmaz-ımış

‘ālemdehīçbī-ḥār gül

ağvārevledūñ:

1. ağıyārevledūñ:-dūñ

Gazel 1752

Mısra: 16

Kelime Tipi: -

Rakip olmak.

Yārkılduñ kimini tevḥīd

dilinden gitmeyüp

Kimini merdūdīdüp

kimini ağıyārevledūñ

ağz:

1. agzuña:-uña

Gazel 1589

Mısra: 3

Ağz. II Sevgilinin

goncaya benzeyen ağzı.

Noḡtadirdümagzuña olsa

dehānuñdan eser

Bilūnemüdir-

idümmüincelikde anca

yok

2. agzuñ:-uñ

Gazel 1601

Mısra: 4

Ağz. II Sevgilinin

goncaya benzeyen ağzı.

Hīç düşer mi alasin nām-ı

şerfinagzuña

Evvelālāyık budur agzuñ

gül-āb-ıla yumak

3. **agzuña:-uña**

Gazel 1603

Mısra: 2

Ağz. II Sevgilinin

goncaya benzeyen ağzı.

Servi

kimdürbeñzedekaddüñe

kim refâtı yok

Ġoncayağzuña kim

teşbihidergüftarı yok

4. **agzuñ:-un**

Gazel 1615

Mısra: 12

Ağz. II Sevgilinin

goncaya benzeyen ağzı.

Çok

zamānmeçrūholupdurtır-i

ğamzeñden yürek

Merhem itsün gönder

agzuñ yarın ol dil-rişe bak

5. **agzına:-ına**

Gazel 1637

Mısra: 10

Ağz. II Sevgilinin

goncaya benzeyen ağzı.

MärzülfindenMuhibbīçok

danolurdihelāk

Leblerinden

agzınadamzurmasatiryāk-i

‘ışk

6. **agzuña:-uña**

Gazel 1650

Mısra: 1

Ağz. II Sevgilinin

goncaya benzeyen ağzı.

Ġoncadirdümagzuñalīkina

nuñgüftarı yok

Servdirdümğaddüñeammā

anuñrefâtı yok

7. **agzı:-ı**

Gazel 1707

Mısra: 7

Ağz. II Sevgilinin

goncaya benzeyen ağzı.

Agzıüçcengidercân-ıla

dil

Bilmedüm yok

yirlerenedür bu ceng

8. **agzuña:-uña**

Gazel 1722

Mısra: 3

Ağz. II Sevgilinin

goncaya benzeyen ağzı.

Noktadidümagzuña dönüp

miyāna kıl didüm

Diditaḥsınṭab`uña ince

ḥayālüñdürsenüñ

9. **agzuña:-uña**

Gazel 1760

Mısra: 5

Ağz. II Sevgilinin

goncaya benzeyen ağzı.

Agzuñanoḡta dinmiş gerçi

ki ol da mevhüm

Kıldan da ince

dırlerliksenüñmiyānuñ

10. **agzuma:-uma**

Gazel 1812

Mısra: 7

Ağz. II Sevgilinin

goncaya benzeyen ağzı.

La’liniagzumaaldum dil

ferah olup didi

Sakin agzuñdan çıkarma

kim çıkar cānuñsenüñ

11. **agzuñdan:-uñ, -dan**

Gazel 1812

Mısra: 8

Ağz. II Sevgilinin

goncaya benzeyen ağzı.

La’liniagzumaaldum dil

ferah olup didi

Sakin agzuñdan çıkarma

kim çıkar cānuñsenüñ

12. **agzuma:-uma**

Gazel 1855

Mısra: 7

Ağz. II Sevgilinin

goncaya benzeyen ağzı.

Çeşmüñ ki kanımı içe

virla’lūñagzuma

Sulṭan-ı ‘ışk emri budur

kana kan gerek

13. **agzuñ-ıla:-uñ, -la**

Gazel 1855

Mısra: 5

Ağz. II Sevgilinin

goncaya benzeyen ağzı.

Agzuñ-ıla sırrımı

bilüñüñkimdürañlayan

Bu nükteleri

bilmegekeynüktedān

gerek

14. **agzımı:-ımı**

Gazel 1856

Mısra: 3

Ağz. II Sevgilinin

goncaya benzeyen ağzı.

Ġoncānuñagzımıaçmagam

ecālinkomadı

Gülşen-i ḥüsñüñ ile

zāhirolaldandehenüñ

15. **agzuñda:-uñda**

Gazel 1890

Mısra: 1

*Ağız. II Sevgilinin
goncaya benzeyen ağzı.*
Gösterüpagzuñdala'lüñso
ñrapinhâneyledüñ
Öldürüp 'aşıkları yok
yirlere kan eyledüñ

16. **agzuñda:-uñda**

Gazel 1898

Mısra: 1

*Ağız. II Sevgilinin
goncaya benzeyen ağzı.*

Söylemedüñleblerüñagzu
ñdapinhâneyledüñ
Öldürüp 'aşıklarunı göz
göre kan eyledüñ

17. **agzına:-ina**

Gazel 1937

Mısra: 7

*Ağız. II Sevgilinin
goncaya benzeyen ağzı.*

Penbe ile jāledenbād-ı
şehiragzına su
Tamzurur 'ışkuñla dil-
hasteyaturbimār gül

18. **agzı:-ı**

Gazel 1707

Mısra: 9

*Ağız. II Sevgilinin
goncaya benzeyen ağzı.*

Fikrideldenagzı var
mıdurdiyü
Oldı bu
'ālemMuhibbibañateng

agzımīme:

1. **agzımīme:-e**

Gazel 1618

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

*Ağzı mim harfi gibi olan
(sevgili).*

Hāl-i müşgini gör olmuş
'arız-ı sime bak
Zülfi ciminenazar hem gel
o agzımīme bak

agzına ala:

1. **agzınaala:-a**

Gazel 1939

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

*Ağzına götürmek, ağız
içine sokmak.*

Gülşen-i hüsine gördüm
zülfisokmuş başını
Kim görüpdürbunı kim
agzına ala mār gül

agzımdikem:

1. **agzımdikem:-em**

Gazel 1547

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Ağzını dikmek, kapatmak.

Ger na'ra ura hāşmum ola
hem çünerre-şir
Peykân-
ılaagzımdikemurmayatā
ki lāf

agzumaalmamayam:

1. **agzumaalmamayam:-yam**

Gazel 1626

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Ağzına koymamak.

Lebi yiter Muhibbizehr-i
ğamdan
Ölürsem
almayamagzumatiryāk

agzuña alasin:

1. **agzuñaalasin:-asin**

Gazel 1601

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

(Adını) ağzına almak.

Hıç düşer mi alasin nām-ı
şerfinagzuña
Evvelālāyık budur agzuñ
gül-āb-ıla yumak

agzuña almak:

1. **agzuñaalmak:-mak**

Gazel 1926

Mısra: 13

Kelime Tipi: -

Ağzına götürmek

*(Dudağı emmek, ısırarak
bağlamunda kullanılarak ayıp
etme, pişmanlık duygusunu
ifade eder); yemek, içmek ;
söylemek.*

La'l-i nābınagzuña almak
kolay mı iygöñül
Kişi cānıagzına almak
iñenāsāndegül

āh:

1. **āh:**

Gazel 1502

Mısra: 9

'Aşğın keder ve

*hüznünün neticesinde feryat
ve figān etmesi | Āh ederek
inlemek.*

DüşdüñMuhibbīāteş-i
'ışkanedür bu āh
'Aşkımdır ki eyleye ol
servdeniñtiyāt

2. **āhum:-um**

Gazel 1519

Mısra: 11

'Aşğın keder ve

hüznünün neticesinde feryat ve figân etmesi | Âh ederek inlemek.

Âhum ile gördiler dilde
Muhibbîâteşüm
Didiler olmak
'acebdürbâd-ıla hem-râh
şem'

3. **âhı:-ı**

Gazel 1526

Mısra: 10

'Âşığın keder ve
hüznünün neticesinde feryat ve figân etmesi | Âh ederek inlemek.

Bu
Muhibbîgicelerhüsnüñañu
pâh eylese
Tola
âhısu'lesindenkünbed-i
devvâr şem'

4. **âhum-ıla:-um, --ıla**

Gazel 1538

Mısra: 4

'Âşığın keder ve
hüznünün neticesinde feryat ve figân etmesi | Âh ederek inlemek.

Ger bâğ içinde irmese
büyuñdimâğuma
Bir âhum-ıla oda yana
gülsitân u bâğ

5. **âhum:-um**

Gazel 1561

Mısra: 7

'Âşığın keder ve
hüznünün neticesinde feryat ve figân etmesi | Âh ederek inlemek.

Çekeremeşkipâhınıdüpâ
hum 'alem
Eyleremsâyemleyirdegök
debahtumlameşâf

6. **âh:**

Gazel 1588

Mısra: 1

'Âşığın keder ve
hüznünün neticesinde feryat ve figân etmesi | Âh ederek inlemek.

Elümdengitdisermâyeümî
diâhsüdü yok
Beni şeydâ mı
sanursızvücüdüm bil ki
büdüm yok

7. **âhumdan:-um, -dan**

Gazel 1590

Mısra: 8

'Âşığın keder ve
hüznünün neticesinde feryat ve figân etmesi | Âh ederek inlemek.

Dil zevrağı ki düşdi yine
baħr-ı eşküme
Âhumdan özge
didümanuñhiçhevâsı yok

8. **âh:**

Gazel 1594

Mısra: 5

'Âşığın keder ve
hüznünün neticesinde feryat ve figân etmesi | Âh ederek inlemek.

Hasretiyle sen gül-i
nevrestenüñ her giceâh
Şubhölıncaeylerem bülbül
gibi feryâdlık

9. **âh:**

Gazel 1602

Mısra: 7

'Âşığın keder ve
hüznünün neticesinde feryat ve figân etmesi | Âh ederek inlemek.

Leylîzülfüñgösterüpâheyl
edüñmecnün beni
Döstumzencir-i zülfe yok-
durur benden çâğ

10. **âh:**

Gazel 1608

Mısra: 5

'Âşığın keder ve
hüznünün neticesinde feryat ve figân etmesi | Âh ederek inlemek.

Ğubârumkaldururâhumyıl
iâh
Felek sağfına çıkan
gerdüme bak

11. **âh:**

Gazel 1612

Mısra: 1

'Âşığın keder ve
hüznünün neticesinde feryat ve figân etmesi | Âh ederek inlemek.

Tiredürüzumbenümâh
düşeli senden ırak
Gicelertâşubha dek
niçediyem ben el-firâğ

12. **âh-ıla:--ıla**

Gazel 1624

Mısra: 6

'Âşığın keder ve
hüznünün neticesinde feryat ve figân etmesi | Âh ederek inlemek.

Yāra kim ilte ola bu derd-
i dil aḥvālını
Ya gözün yaşına ‘ārız ya
āh-ılaferiyāda bak

13. **āhuñdan:-uñ, -dan**

Gazel 1627

Mısra: 9

'Aşığın keder ve
hüznünün neticesinde feryat
ve figân etmesi | Āh ederek
inlemek.

Didilerbaşıñdaāhuñdanne
dür bu burmalar
Ehl-i 'ışkadidümlāzımdur
böyle saruk

14. **āhum:-um**

Gazel 1628

Mısra: 5

'Aşığın keder ve
hüznünün neticesinde feryat
ve figân etmesi | Āh ederek
inlemek.

Hayretdeyemgöñlüñeāhu
m eser itmez
Bu söz bī-қarār dil-i bī-
қarāra bak

15. **āh:**

Gazel 1650

Mısra: 7

'Aşığın keder ve
hüznünün neticesinde feryat
ve figân etmesi | Āh ederek
inlemek.

Düşeli hicrāñşebinde gün
yüzüñdenayruāh
Sanma kim
cānbülbulinüñşubḥolıncaz
ārı yok

16. **āh-ıla:--ıla**

Gazel 1663

Mısra: 10

'Aşığın keder ve
hüznünün neticesinde feryat
ve figân etmesi | Āh ederek
inlemek.

İyMuḥibbīmāni' olsa
pīrehenvuşlat demi
Anı bir āh-ıla yak tā olsun
ol arada yok

17. **āh:**

Gazel 1665

Mısra: 8

'Aşığın keder ve
hüznünün neticesinde feryat
ve figân etmesi | Āh ederek
inlemek.

Rāh-ı 'ışkatoğrılıp
'azmeyleyüp kılsam sefer
Ġamdan özge āh ol
vādidehergizzād yok

18. **āhum:-um**

Gazel 1672

Mısra: 6

'Aşığın keder ve
hüznünün neticesinde feryat
ve figân etmesi | Āh ederek
inlemek.

Gün yüzüñi göremem
tolar bu gözüm yaş-ıla
Gāhāhumgehşehāb-ı
zülfidersettārlık

19. **āhumdan:-um, -dan**

Gazel 1673

Mısra: 5

'Aşığın keder ve
hüznünün neticesinde feryat
ve figân etmesi | Āh ederek
inlemek.

Pādişāh-ı 'ışkolduñ eyle
āhumdan 'alem
Leşkerüñdürüygöñül
gözyaşı sol u saga bak

20. **āhum:-um**

Gazel 1682

Mısra: 5

'Aşığın keder ve
hüznünün neticesinde feryat
ve figân etmesi | Āh ederek
inlemek.

Kaçan dil āteşe yansa
çıkır bu āhumeflāke
Görinürāteşçünkinihāñb
añaöğretmeñ

21. **āh:**

Gazel 1713

Mısra: 4

'Aşığın keder ve
hüznünün neticesinde feryat
ve figân etmesi | Āh ederek
inlemek.

Şabrumıyagmaya virdi
göñlibīmār eyledi
Āh kıyın kıyın bakan
şolçeşm-i bīmāruñsenüñ

22. **āh-ıla:--ıla**

Gazel 1715

Mısra: 6

'Aşığın keder ve
hüznünün neticesinde feryat
ve figân etmesi | Āh ederek
inlemek.

Bu keşti-i dil ola ki irişe
murāda
Gözyaşı ile āh-
ıladeryāybüyütdük

23. **āh-ıla:--ıla**

Gazel 1715

Mısra: 10
'Âşığın keder ve
hüznünün neticesinde feryat
ve figân etmesi | Âh ederek
inlemek.

Bir zerrekadar girmede
güşınaMuhibbî
Küyınavarupâh-
ılağavğâyıbüyütdük

24. **âhuñ:-uñ**

Gazel 1715

Mısra: 4
'Âşığın keder ve
hüznünün neticesinde feryat
ve figân etmesi | Âh ederek
inlemek.

Cem'iyetidüp bir
niçedivâneler olduk
Âhuñ 'alemini çeküp
alayı büyütdük

25. **âh:**

Gazel 1716

Mısra: 5
'Âşığın keder ve
hüznünün neticesinde feryat
ve figân etmesi | Âh ederek
inlemek.

'İşkumbenümhâfice iken
rûze gibi âh
'İyd ayı gibi gösterüpitdi
'ayânkaşuñ

26. **âh:**

Gazel 1727

Mısra: 7
'Âşığın keder ve
hüznünün neticesinde feryat
ve figân etmesi | Âh ederek
inlemek.

Niçe yıllar añmaz-iken bu
dil-i gâmginiâh

Şükr kim şimdi cefâ
sengin atupşâdeyledüñ

27. **âhumdan:-(u)m, -dan**

Gazel 1728

Mısra: 4
'Âşığın keder ve
hüznünün neticesinde feryat
ve figân etmesi | Âh ederek
inlemek.

Yaralardurgörineneflâkde
sanmañuznücüm
Sînesineirişür her
giceâhumdanhadeng

28. **âhı:-ı**

Gazel 1738

Mısra: 2
'Âşığın keder ve
hüznünün neticesinde feryat
ve figân etmesi | Âh ederek
inlemek.

Zulmidüp 'âşıklaradâd
itmeyen şahıgörtüñ
Kapusındarüz u
şebferyâd-ılaâhıgörtüñ

29. **âhı:-ı**

Gazel 1738

Mısra: 4
'Âşığın keder ve
hüznünün neticesinde feryat
ve figân etmesi | Âh ederek
inlemek.

Korkaram gün yüzine
bulut gibi mâni' ola
Düd gibi sîneden her dem
çıkan âhıgörtüñ

30. **âh-ıla:--ıla**

Gazel 1744

Mısra: 7
'Âşığın keder ve

hüznünün neticesinde feryat
ve figân etmesi | Âh ederek
inlemek.

Berkururâteş-i dil âh-
ılaeflâke çıkar
Şâh-ı 'ışksınbiledür kanda
yürürseñ 'alemüñ

31. **âhum:-um**

Gazel 1756

Mısra: 1
'Âşığın keder ve
hüznünün neticesinde feryat
ve figân etmesi | Âh ederek
inlemek.

Dil-hün olup derd-ile
âhumoldısineçâk
Yana felek oda çekem âh-
ı derdnâk

32. **âhum:-um**

Gazel 1761

Mısra: 4
'Âşığın keder ve
hüznünün neticesinde feryat
ve figân etmesi | Âh ederek
inlemek.

Dil şu'lesiniseyl-i
sirişkümiderziyâd
Dilden çıkan derd-ile
âhumhevâ gerek

33. **âh:**

Gazel 1766

Mısra: 3
'Âşığın keder ve
hüznünün neticesinde feryat
ve figân etmesi | Âh ederek
inlemek.

Rahmet eyle ki katı teşne-
dil oldum mededâh
Kandurur teşneleri mâ-i
şeğâb-ı keremüñ

34. **âh:**

Gazel 1787

Mısra: 12

'Âşığın keder ve

*hüznünün neticesinde feryat
ve figân etmesi | Âh ederek
inlemek.*

Sen perî-rüyı görüp geldi

Muhibbîyecünün

Âh günden güne

hâlümidigergünitdün

35. **âh:**

Gazel 1790

Mısra: 2

'Âşığın keder ve

*hüznünün neticesinde feryat
ve figân etmesi | Âh ederek
inlemek.*

Ruĥlaruñdantâ

'ayânoldıgülistânuñsenüñ

Olmuşam bülbül gibi

âhzâr-ı giryânuñsenüñ

36. **âh:**

Gazel 1793

Mısra: 5

'Âşığın keder ve

*hüznünün neticesinde feryat
ve figân etmesi | Âh ederek
inlemek.*

Derd-i dil

hâlinitaĥrîreşürü'

eyledümâh

Korkaram oda yaka süz-ı

cihânısözümün

37. **âh:**

Gazel 1794

Mısra: 10

'Âşığın keder ve

hüznünün neticesinde feryat

*ve figân etmesi | Âh ederek
inlemek.*

ŞolkadarçekdiMuhibbîmi

hnet ü derd ü ğamı

Kalmadı zerremecâliâh ol

miĥnet-keşün

38. **âh:**

Gazel 1796

Mısra: 8

'Âşığın keder ve

*hüznünün neticesinde feryat
ve figân etmesi | Âh ederek
inlemek.*

İki yirdenbenditdün

boynuma zayġamdiyü

Âheşkümdakduñiy

'ışķbañazencireyledün

39. **âh:**

Gazel 1799

Mısra: 1

'Âşığın keder ve

*hüznünün neticesinde feryat
ve figân etmesi | Âh ederek
inlemek.*

İşi güci 'âşikuñ her

lahzaâh olmak gerek

Bu tokuz çarĥdūd-ı

âhindansiâh olmak gerek

40. **âh-ıla:-ıla**

Gazel 1803

Mısra: 5

'Âşığın keder ve

*hüznünün neticesinde feryat
ve figân etmesi | Âh ederek
inlemek.*

Zevraķ-ı dil âh-

ıladüşdiyaşumgirdâbıma

Olmasun böyle

muĥâlifrüzizġarıkimsenün

41. **âh-ıla:-ıla**

Gazel 1805

Mısra: 7

'Âşığın keder ve

*hüznünün neticesinde feryat
ve figân etmesi | Âh ederek
inlemek.*

İyçengnedürbezm-i şafâ

bu nâle bu âh-ılavâ

Bir kez nazar kıl gel Kâfa

gör sen nigârısınkimün

42. **âhumla:-umla**

Gazel 1806

Mısra: 4

'Âşığın keder ve

*hüznünün neticesinde feryat
ve figân etmesi | Âh ederek
inlemek.*

Niçeye dek

saklayamsinemde

'ışķuñâteşin

Bir gün âhumla anı ben

âşikâr itsem gerek

43. **âh:**

Gazel 1814

Mısra: 10

'Âşığın keder ve

*hüznünün neticesinde feryat
ve figân etmesi | Âh ederek
inlemek.*

Zerre-veşâhum-ıla

'âlemibiñ kez tolanur

Görmedüm gün yüziniâh

ben ol meh-rünüñ

44. **âhum-ıla:-um, -ıla**

Gazel 1814

Mısra: 9

'Âşığın keder ve

hüznünün neticesinde feryat

ve figân etmesi | Âh ederek
inlemek.

Zerre-veşâhum-ıla
‘âlemibiñ kez tolanur
Görmedüm gün yüziniâh
ben ol meh-rünüñ

45. **âh:**

Gazel 1831

Mısra: 5

'Âşığın keder ve
hüznünün neticesinde feryat
ve figân etmesi | Âh ederek
inlemek.

Ol mehüñgüşimate'sîr
eylemez âhsirişk
Berri
bahritdiyaşumâhumirişdit
âsimâk

46. **âhum:-um**

Gazel 1831

Mısra: 6

'Âşığın keder ve
hüznünün neticesinde feryat
ve figân etmesi | Âh ederek
inlemek.

Ol mehüñgüşimate'sîr
eylemez âhsirişk
Berri
bahritdiyaşumâhumirişdit
âsimâk

47. **âh:**

Gazel 1833

Mısra: 3

'Âşığın keder ve
hüznünün neticesinde feryat
ve figân etmesi | Âh ederek
inlemek.

Yakısar 'âkıbeti kül
idiserañ beni

'Acabâ bencileyin hâli mi
var hiçkesüñ

48. **âhından:-ı, -(n)dan**

Gazel 1834

Mısra: 6

'Âşığın keder ve
hüznünün neticesinde feryat
ve figân etmesi | Âh ederek
inlemek.

Siyâh eyler felek
âyinesini
Sakın âhındaniy dilber
ğarībüñ

49. **âhum:-um**

Gazel 1835

Mısra: 6

'Âşığın keder ve
hüznünün neticesinde feryat
ve figân etmesi | Âh ederek
inlemek.

Gicelerderdüñ-ile
âhidüpaglarsameger
Âhumeflâke ire
kanluyaşumka'r-ı semek

50. **âhı:-ı**

Gazel 1847

Mısra: 2

'Âşığın keder ve
hüznünün neticesinde feryat
ve figân etmesi | Âh ederek
inlemek.

Dest uran dâmen-i 'ışka
yakası çâk gerek
Göklere âhiirüp gözleri
nemnâk gerek

51. **âh:**

Gazel 1854

Mısra: 3

'Âşığın keder ve

hüznünün neticesinde feryat
ve figân etmesi | Âh ederek
inlemek.

Rahm eylemedi
hâlümesengin dil imiş âh
Bir kez
yañlupdimedimiskinniçe
hâlüñ

52. **âhum:-um**

Gazel 1855

Mısra: 3

'Âşığın keder ve
hüznünün neticesinde feryat
ve figân etmesi | Âh ederek
inlemek.

Âhumgörinüräteş-i
'ışkumçüdidledür
Bir hâneye ki od düşe lâ-
büdduñan gerek

53. **âhı:-ı**

Gazel 1861

Mısra: 3

'Âşığın keder ve
hüznünün neticesinde feryat
ve figân etmesi | Âh ederek
inlemek.

Figâncarhañhîsümâna
İrer cevrin çeken devr-i
zamānuñ

54. **âhum:-um**

Gazel 1870

Mısra: 12

'Âşığın keder ve
hüznünün neticesinde feryat
ve figân etmesi | Âh ederek
inlemek.

Gicelerderdüñle ben
âhidüpaglarsameger
Âhumeflâke ire
kanluyaşumka'r-ı semek

55. **āhum:-um**

Gazel 1885

Mısra: 7

'*Āşığın keder ve*

*hüznünün neticesinde feryat
ve figân etmesi | Āh ederek
inlemek.*

Yaşumāhum neden te'sīr

kılmaz

'Acebkalbianuñāhen mi

ya seng

56. **āh:**

Gazel 1886

Mısra: 3

'*Āşığın keder ve*

*hüznünün neticesinde feryat
ve figân etmesi | Āh ederek
inlemek.*

Yokdurmecāl[i] kaldura

başın zeminden āh

Hep hāsta gibi yok

yirisagibenefşenüñ

57. **āh:**

Gazel 1889

Mısra: 1

'*Āşığın keder ve*

*hüznünün neticesinde feryat
ve figân etmesi | Āh ederek
inlemek.*

Hālümüāhgöñül yine

diger-günitdün

Bir boyı servi görüp

yaşumıCeyhünitdün

58. **āh:**

Gazel 1891

Mısra: 13

'*Āşığın keder ve*

hüznünün neticesinde feryat

*ve figân etmesi | Āh ederek
inlemek.*

'Aqlınyitüre bilmeye

kendin Muḥibbīāh

Salınsa gāhzūlf-ile

ruḥsāraperçemüñ

59. **āhuma:-um, -a**

Gazel 1900

Mısra: 9

'*Āşığın keder ve*

*hüznünün neticesinde feryat
ve figân etmesi | Āh ederek
inlemek.*

Murglarevc-i

hevādaāhumaraḥm eyledi

Acıdı acı

yaşumıgördideryādaseme

k

60. **āhuñ:-uñ**

Gazel 1910

Mısra: 6

'*Āşığın keder ve*

*hüznünün neticesinde feryat
ve figân etmesi | Āh ederek
inlemek.*

Qadembasduñ bugün çün

mülk-i 'ışka

Yaşuñ leşker dilāāhuñ

'alem kıl

61. **āhum:-um**

Gazel 1916

Mısra: 5

'*Āşığın keder ve*

*hüznünün neticesinde feryat
ve figân etmesi | Āh ederek
inlemek.*

Döne döne Mevlevī gibi

ide āhum 'urüc

Ehl-i sūza ney gibi

nālemvirürvecd-ile hāl

62. **āh:**

Gazel 1924

Mısra: 4

'*Āşığın keder ve*

*hüznünün neticesinde feryat
ve figân etmesi | Āh ederek
inlemek.*

Cānvirmekanuñyolınaāsā

ngelürammā

Ayrulıgınadöymekanuñāh

ne müşkil

63. **āh:**

Gazel 1924

Mısra: 10

'*Āşığın keder ve*

*hüznünün neticesinde feryat
ve figân etmesi | Āh ederek
inlemek.*

Ger Ḥaḫ ide bir

daḥrıvışālūñi müyesser

Hergiz bu

Muḥibbīdimeyeāh ne

müşkil

64. **āh:**

Gazel 1927

Mısra: 5

'*Āşığın keder ve*

*hüznünün neticesinde feryat
ve figân etmesi | Āh ederek
inlemek.*

Ol lebi şīrindenayru

düşeli taglaraāh

Dōstlarkimdür diyen

Ferhād'ıyoldaşumdegül

65. **āh:**

Gazel 1929

Mısra: 7

'*Āşığın keder ve*

hüznünün neticesinde feryat

ve figân etmesi | Âh ederek
inlemek.

Hicrân elemi
pâreki lurkenyüregümâh
Bir yaña ura hañçer-i gam
yara ne müşkil

66. **âhum:-um**

Gazel 1931

Mısra: 7

'Âşığın keder ve

hüznünün neticesinde feryat
ve figân etmesi | Âh ederek
inlemek.

Hıçte'sîr ide mi yaşum ile
âhumaña
Kalbineyârüñcihânda kim
diye mermer degül

67. **âhuñ:-uñ**

Gazel 1948

Mısra: 8

'Âşığın keder ve

hüznünün neticesinde feryat
ve figân etmesi | Âh ederek
inlemek.

Dutsun şadâ-yına'ra-i
'ışkuñ felekleri
Kandîl-i 'arşı
yakmagaâhuñşerâre kıl

68. **âh:**

Gazel 1959

Mısra: 5

'Âşığın keder ve

hüznünün neticesinde feryat
ve figân etmesi | Âh ederek
inlemek.

Derd-i dilümişafha-i
ruhsarayazupâh
Âhumlasañgönderüpitdü
m anı hâmil

69. **âhumla:-um, -la**

Gazel 1959

Mısra: 6

'Âşığın keder ve

hüznünün neticesinde feryat
ve figân etmesi | Âh ederek
inlemek.

Derd-i dilümişafha-i
ruhsarayazupâh
Âhumlasañgönderüpitdü
m anı hâmil

70. **âh:**

Gazel 1964

Mısra: 2

'Âşığın keder ve

hüznünün neticesinde feryat
ve figân etmesi | Âh ederek
inlemek.

Yüzüñi gördüm
müselmân oldum rûz-ı
ezel
Hañtuñiâhîr görüp
didümirişdiâh ecel

71. **âh:**

Gazel 1972

Mısra: 6

'Âşığın keder ve

hüznünün neticesinde feryat
ve figân etmesi | Âh ederek
inlemek.

Yâr düşmen bahttâr u
dehr de nâ-mihribân
Âhderdâvüdirîğbulınmaze
sbâb-ı vişâl

72. **âhuñ:-uñ**

Gazel 1980

Mısra: 7

'Âşığın keder ve

hüznünün neticesinde feryat

ve figân etmesi | Âh ederek
inlemek.

Dik sipihrüzre bu dilden
yine âhuñ 'alemin
Çıkduñeflakehemânhim
etüññküsınıçâl

73. **âh:**

Gazel 1981

Mısra: 15

'Âşığın keder ve

hüznünün neticesinde feryat
ve figân etmesi | Âh ederek
inlemek.

Nazar itmez bu gözüm
gevherine âhhabîb
İy gözüm yaşı gerek dürr
ü gerek mercân ol

74. **âhum:-um**

Gazel 1986

Mısra: 4

'Âşığın keder ve

hüznünün neticesinde feryat
ve figân etmesi | Âh ederek
inlemek.

Âsitânuñ gerçi kim çarh-ı
felekdenyücedür
Çıkmağaâhum yiter
hıçrîsîmânhâcetdegül

75. **âh:**

Gazel 1994

Mısra: 7

'Âşığın keder ve

hüznünün neticesinde feryat
ve figân etmesi | Âh ederek
inlemek.

Kaşı kemânkatdur elde
çekilmez âh
Kavs-i kûzah elinde
gerekse kepâde ol

76. **âh:**

Gazel 1995

Mısra: 9

'Âşığm keder ve
hüznünün neticesinde feryat
ve figân etmesi | Âh ederek
inlemek.

KıyduñiMuhibbîcânınabaş
dançıkarduñâh
Bilmezlik ile sen
sañaitdüñsañagöñül

77. **âhdan:-dan**

Gazel 1996

Mısra: 8

'Âşığm keder ve
hüznünün neticesinde feryat
ve figân etmesi | Âh ederek
inlemek.

Benüm bu tîr-i âhumdan
felek sakfımüşebbağdur
İrişür göklere mâhum gel
olma âhdangâfil

78. **âhum:-um**

Gazel 1997

Mısra: 11

'Âşığm keder ve
hüznünün neticesinde feryat
ve figân etmesi | Âh ederek
inlemek.

Bahr-ı eşküme dokunsun
ko bu âhumşarşarı
Her
yañadankaynayupderyâla
yincüşeylegil

79. **âh:**

Gazel 1551

Mısra: 3

Âh! (Ünlem).

Niçeyillardur beni
hasretleâh

Kodı yollarda
kılupāvārezülf

80. **âh:**

Gazel 1586

Mısra: 1

Âh! (Ünlem).

Bāğavardumâh ol serv-i
hürāmān anda yok
Ol gül-i ter nev-
şükufteğoncağandān anda
yok

81. **âh:**

Gazel 1645

Mısra: 2

Âh! (Ünlem).

'Âlemdebenümğamdan
ulu hem-nesesüm yok
Feryād u figāneyleremâh
dest-restüm yok

82. **âh:**

Gazel 1662

Mısra: 5

Âh! (Ünlem).

Göñülmir'ât-ı
şâfidürvelîâh
Temâşakılımağasâhib-
nazar yok

83. **âh:**

Gazel 1662

Mısra: 13

Âh! (Ünlem).

Muhibbîgördüğühübi
sever âh
Anı 'âlemdehergiz bir
sever yok

84. **âh:**

Gazel 1868

Mısra: 5

Âh! (Ünlem).

N'eyleyem bir
yañaañgānzelerüñ oka
deger
Öldürür bir yañadan yine
girişmeyle kaşuñ

85. **âh:**

Gazel 1891

Mısra: 1

Âh! (Ünlem).

Dil düzdini tutup yine âh
kara perçemüñ
As dāradiyü söyledi gör
yāraperçemüñ

86. **âh:**

Gazel 1952

Mısra: 3

Âh! (Ünlem).

Hātırdañenüñ gitmedi âh
görüp ğamuñ
Şādolmayıcak bulmaya
gibi ferâğ-ı dil

âh:-

1. **âhum:-(u)m**

Gazel 1522

Mısra: 4

'Âşığm keder ve

hüznünün neticesinde feryat
ve figân etmesi | Âh ederek
inlemek.

Tiredür gerçi şeb-i
hicrānammāyazaram
Derd-i dil
hālinalımlışdurbañaañhumş
u'â'

âhâtesine:

1. **âhâtesine:-ne**

Gazel 1959

Mısra: 9
Kelime Tipi: -
(Aşığın göğre çıkan ve
gökyüzünü kaplayan) ahının
ateşi.

Āhāteşine ger yakasın
dehriMuhibbî
Raħmeylemeyüpdır bile
sen de yan u yakıl

āh eyledi:

1. āh eyledi:

Gazel 1519

Mısra: 2
Kelime Tipi: -
Ağlamak, inlemek.
Tutuşup ‘ışkâteşine dün
gicenāgāh şem’
Çıkdı başından duhānı
eyledi bir āh şem’

āheyledüm:

1. āheyledüm:-düm

Gazel 1598

Mısra: 7
Kelime Tipi: -
Ah etmek.
Derd-i dil hālin yazarken
nāgehānāheyledüm
Tutuşup elde kalem yandı
kül oldu hem varaç

2. āheyledüm:-düm

Gazel 1736

Mısra: 3
Kelime Tipi: -
Ah etmek.
Gül ruħındaħattımızāhir
görüp āheyledüm
Ĥār elinden yaraşur
bülbul tek efgān eylemek

āh eylese:

1. āheylese:-se

Gazel 1558

Mısra: 9
Kelime Tipi: -
Ah etmek.
Bu
Muħibbīgamşebindederd-
ile āh eylese
‘Āleme odlar düşer çıkar
şererler her taraf

2. āheylese:-se

Gazel 1526

Mısra: 9
Kelime Tipi: -
Feryat etmek, inlemek,
sızlanmak.
Bu
Muħibbīgicelerħüsünüānu
pāh eylese
Tola
āhışu’lesindenkünbed-i
devvār şem’

āh eylesem:

1. āheylesem:-sem

Gazel 1588

Mısra: 8
Kelime Tipi: -
Ah etmek.
Nigārāateş-i ‘ışkuñ
yanaldan sīnemüstinde
Egerāh eylesem dilden
çıkar sanma ki dūdum yok

2. āheylesem:-sem

Gazel 1599

Mısra: 1
Kelime Tipi: -
Ah etmek.
Ağlayupāh eylesem
gelürruh-ı dildāraşevk

Bād u bārān-iladurlā-büd
gül-i gülzāraşevk

3. āheylesem:-sem

Gazel 1606

Mısra: 9
Kelime Tipi: -
Ah etmek.
Her kaçan āh eylesem
artar bu sīnemāteşi
Tañdegülçünkiğelürbādes
dügingenāraşevk

4. āheylesem:-sem

Gazel 1725

Mısra: 3
Kelime Tipi: -
Ah etmek.
İñleşemāh eylesem
gūşeyleyüp kılmaz nazar
Hey ne zālimdür o
yārşolfāriğu’l-bālümgörün

5. āheylesem:-sem

Gazel 1770

Mısra: 9
Kelime Tipi: -
Ah etmek.
Āh eylesem
Muħibbīçeşmümtolar nem
ile
Budur ezel nem eyler
ħaşiyet-i dāmānuñ

6. āheylesem:-sem

Gazel 1895

Mısra: 1
Kelime Tipi: -
Ah etmek.
Derd-ile āh eylesem yanar
felek
Bu

duḥāndangücenürçeşm-i
melek

7. **āheylesem:-sem**

Gazel 1958

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Ah etmek.

Kesüpberr ü

beyābānyöneldümKa'bek

üyına

Yine āh eylesem gerdün

bile hem nāka hem

maḥmil

āheylevüp:

1. **āheylevüp:-yüp**

Gazel 1709

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Ah etmek.

Dilāāheylevüp dökme

gözüüm yaş

Sakin kim fāş olur rāz-ı

nihānuñ

āhiderken:

1. **āhiderken:-erken**

Gazel 1687

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

İç çekmek, figan etmek.

Cānmurğı yine seyr-i

cemālüniderkenāh

Lu'b-ılaçekdiaga anı kara

perçemün

āhidüp:

1. **āhidüp:-üp**

Gazel 1657

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

İç çekmek, figan etmek.

İyMuḥibbāhidüpañdukça
bu 'işıyānuñı
Lerze gelür cisme sanki
bād-ıladitirer varak

2. **āhidüp:-üp**

Gazel 1792

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

İç çekmek, figan etmek.

Baña düşer

āhidüpyaşumıbārān

eylemek

Saḥalāyıkduşgelüp gül

gibi ḥandān eylemek

3. **āhidüp:-üp**

Gazel 1835

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

İç çekmek, figan etmek.

Gicelerderdüñ-ile

āhidüpaglarsameger

Āhumeflāke ire

kanluyaşumka'r-ı semek

4. **āhidüp:-üp**

Gazel 1870

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

İç çekmek, figan etmek.

Gicelerderdüñle ben

āhidüpaglarsameger

Āhumeflāke ire

kanluyaşumka'r-ı semek

5. **āhidüp:-üp**

Gazel 1809

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Ah etmek, inlemek, feryat

etmek.

İyMuḥibbāhidüp göz
yaşını ḥarc eyleme
Yārāhen-ḳalḳ ol olur mı
te'sirüñsenüñ

āh it:

1. **āh it:**

Gazel 1834

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Ah etmek, inlemek, feryat

etmek.

Gicelertāşeḥerāh it

Muḥibbī

Figān u āh u zār imiş

naşibün

āhitdi:

1. **āhitdi:-di**

Gazel 1932

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

İç çekmek, figan etmek.

Yāriāgyār-

ılagördükdeMuḥibbūtdiāh

Didi kim olmaz-ı mış

'ālemdeḥiçbī-ḥār gül

āhitdüm:

1. **āhitdüm:-düm**

Gazel 1759

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

İç çekmek, figan etmek.

Şöyle āhitdüm bugün

kopdıkiyāmet sandılar

Yañılıpevrādesbīhinunit

dı her melek

āh itme:

1. **āh itme:**

Gazel 1681

Mısra: 10

Kelime Tipi: -
İnlemek, feryat etmek.
Kāhadönmişdürza'ıfoldı
Muhibbî 'ışk-ıla
İygönülâh itme yoḥsa anı
berbâdeyledüñ

âh itse:

1. **âhitse:-se**

Gazel 1701

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

İç çekmek, figan etmek.

Düşer âh itse

Muhibbibaḥr-ı

ğamgirdâbına

Olmasunyâ Rab

muḥâlifrüzigârikimsenüñ

âh kılsam:

1. **âh kılsam:**

Gazel 1518

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Ah etmek.

Hâne-i dil yansa kül olsa

Muhibbîtañdegül

Âh kılsam derd-ile âteş-

berefşânumçü şem'

2. **âh kılsam:**

Gazel 1709

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Ah etmek.

Gözüm yaş-ılatolarâh

kılsam

Nem eyler ḥâşşası budur

tumanuñ

3. **âh kılsam:**

Gazel 1723

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Ah etmek.

Âh kılsam

kanluyaşumzâhir olsa

tañdegül

Kim şeb-i târ içre

encümâşikâr olmak gerek

âh kim:

1. **âh kim:**

Gazel 1525

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Ne yazık ki, eyvah ki.

İyMuhibbîâh kim zülf-i

perîşânın görüp

Dil perîşândıvü olmadı

hergizmüctemi'

2. **âh kim:**

Gazel 1532

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Ne yazık ki, eyvah ki.

Âh kim şayyâd-ı

çeşmimurğ-ı dil

şayditmege

Hâllerendânedökmişeyle

mişdürzülfinag

3. **âh kim:**

Gazel 1607

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Ne yazık ki, eyvah ki.

Âh kim ser-

geşteyembaşumhevâ ile

tolu

Güşkıldumçünkikarşumda

çalındı nây-ı 'ışk

4. **âh kim:**

Gazel 1619

Mısra: 14

Kelime Tipi: -

Ne yazık ki, eyvah ki.

Fıkr kılsam

ḥayretalurbilmezemḥâlüm

n'ola

Yok zevâdelengmerkebâh

kim menzil uzak

5. **âh kim:**

Gazel 1627

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Ne yazık ki, eyvah ki.

Bilseler dünyâna'îminḥırş

artar gün-be-gün

Âh kim olmaz imiş bu

dehr içinde kimse tok

6. **âh kim:**

Gazel 1665

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Ne yazık ki, eyvah ki.

Âh kim kaşd eyledi

kanum döke yok yirlere

Neşterin almış ele çeşmüñ

gibi faşşad yok

7. **âh kim:**

Gazel 1796

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Ne yazık ki, eyvah ki.

Âh kim pâ-mâlidüpsalduñ

beni ayaklara

Yine

iygamgönlümiyıkduñ kara

yireyledüñ

8. **âh kim:**

Gazel 1839

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Ne yazık ki, eyvah ki.

Gül

yüzüñesünbülündeneyle

ünbeñzernikâb

Āh kim

cānbülbulincānsuzgülistān

suzkoduñ

9. **āh kim:**

Gazel 1851

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Ne yazık ki, eyvah ki.

Āh kim

hicrāñşebindebañah~āb

olsa naşib

Düşdebārī ol boyı servi

derāğüş eylemek

10. **āh kim:**

Gazel 1912

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Ne yazık ki, eyvah ki.

Şolqadar kan

agladumhicrūñ elinden āh

kim

Oldı bu kanluyaşumdan

her der ü dīvār gül

11. **āh kim:**

Gazel 1921

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Ne yazık ki, eyvah ki.

Kalmadı dilde qarār u

şabr u bu tende mecāl

Āh kim

hiçbilmedümbañanedendü

ruşbuñāl

12. **āh kim:**

Gazel 1803

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Yazık ki.

Āh kim bī-

çāreyemçārebulımmazderd

üme

Böyle düşvārolmasun

‘ālemdekārīkimsenüñ

13. **āh kim:**

Gazel 1810

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Ah ki!

Bugün öldürem seni

dirdüñkomayam yarına

Āh kim bildüm yok imiş

‘ahd ü peymānuñsenüñ

14. **āh kim:**

Gazel 1812

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Ah ki!

Āh kim bu ğam elinden

olmazsın sen ħalāş

Şöyle muñkemdutdıy dil

çüñgirībānuñsenüñ

āh okların atmaga:

1. **āh okların atmaga:-maga**

Gazel 1799

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Ah okunu atmak,

fırlatmak.

‘Arşa-i ‘ışk içre atmaga

yine āh okların

Ya olup

ķaddiMuñibbīñüñdū-tā

olmak gerek

āhtopını:

1. **āhtopını:**

Gazel 1876

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Ahın topu. (Ahın

yuvurlak bir şekilde

yükselmesi bağlamında).

Āhtopınıhevāya kaçan

atsam pertāb

Feth idem gibi

gelürķal’asınığerdüñüñ

āh u efgān:

1. **āh u efgān:**

Gazel 1531

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

Ağlamak, inlemek, feryat

etmek, sızlanmak.

Bu Muñibbīñhastanuñ

hicriyle sorsaññālını

Āh u efgānoldı işi

işidenlerdenrag

āh u efgān evlemek:

1. **āh u efgāneylemek:-mek**

Gazel 1884

Mısra: 14

Kelime Tipi: -

Ağlamak, inlemek, feryat

etmek, sızlanmak.

Ġamsehābındanyagarçün

başa miñnetyagmurı

YaraşursañaMuñibbīñ u

efgān eylemek

āh u efgānuñ:

1. **āh u efgānuñ:-uñ**

Gazel 1812

Mısra: 2

Kelime Tipi: -
Ağlama ve inleme.
İygönülhercâyidür gün
gibi cānānuñsenüñ
Göklere ire ‘aceb mi āh u
efgānuñsenüñ

āh u feryādevlegil:

1. **āh u feryādeylegil:-gil**

Gazel 1942

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

Ağlama, inleme, feryat

etme.

Yār göstermez Muḥibbī
gül gibi büy-ı vefā
Bülbül-āsā sen de her dem
āh u feryādeylegil

āh u feryād ideli:

1. **āh u feryādideli:-eli**

Gazel 1894

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Acı ile iç çekerek

haykırmak.

Gicelertāsubḥolincaāh u
feryād ideli
Ža’f-ıla dil-ḥastecism-i
nātüvānibülbülüñ

āh u feryādiderdüm:

1. **āh u feryādiderdüm:-**

erdüm

Gazel 1632

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Ah ve feryat etmek.

İderdümāsitanuñdagiceler
āh u feryādı
Komazsinitlerüñdenlümeg
er bende liyākat yok

āh u feryād-ıla:

1. **āh u feryād-ıla:-ıla**

Gazel 1751

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Ağlama, inleme, feryat

etme.

Gülşen içre gül olur ḥār-
ıla her dem hem-nişin
‘Ömriğiçerāh u feryād-
ıladāyimbülbülüñ

āh u fiğān:

1. **āh u fiğān:**

Gazel 1925

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Ağlayıp inlemek.

Sensüziy dilber bañaāh u
fiğāneksükdegül
Lāle-veşbagrumda hem
dāğ-ı nihāneksükdegül

2. **āh u fiğān:**

Gazel 1981

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Ah ve feryat.

Dökeyim āh u fiğān ile
yaşumyagmurımı
Gonca-veş tek sen açıl gül
gibi ḥandān ol

āh u fiğānı:

1. **āh u fiğānı:-ı**

Gazel 1834

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Ağlayıp inlemek.

Vişāl-i gül naşib-i
ḥārolupdur

Budur āh u fiğānı
‘andelībün

āh u fiğānlareylesün:

1. **āh u fiğānlareylesün:-lar-
sün**

Gazel 1751

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Ağlayıp inlemek.

Ḳāmetüñçengoldıçüntār
eyle bu renginyaşuñ
Durmasunāh u
fiğānlareylesün her bir
kılıñ

āh u fiğānuñ:

1. **āh u fiğānuñ:-uñ**

Gazel 1780

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Ah ve feryat.

Günāhuñañ [u] iy dil eyle
zārī
Koçıksun göklere āh u
fiğānuñ

2. **āh u fiğānuñ:-uñ**

Gazel 1821

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Ah ve feryat.

Felek cevri elinden yandı
bagruñ
Kimsene diñlemezāh u
fiğānuñ

āh u nālān evlemek:

1. **āh u nālāneylemek:-mek**

Gazel 1772

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Ah etmek ve inlemek.

Şem'ecânını yakar
'âşıkhemânpervânedür
Bülbüle sunıldı ancak âh
u nâlân eylemek

âh u nâleler eyle:

1. âh u nâleler eyle:

Gazel 1968

Mısra: 13

Kelime Tipi: -

Ağlayıp inlemek.

Gül ruhingördünMuhibbî
eyle âh u nâleler
Vaqt-ı gülde sen de bülbül
gibi durma eyle nâl

âh u şeb-gıreyledün:

1. âh u şeb-gıreyledün:-dün

Gazel 1796

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

*Ah etmek ve geceleri
inlemek.*

Bu giceağyâra gösterdi
meger ol mehyüzün
İygönültâşubholıncaâh u
şeb-gıreyledün

âh u vâda:

1. âh u vâda:-a-da

Gazel 1947

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Ah vah etmek.

Sevdâ-yı ser-i zülf-ile
toldur dimâğunu
Her şebfîğân u
nâleklüpâh u vâda ol

âh u vâh:

1. âh u vâh:

Gazel 1701

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

İnleyip sızlanma.

Gönlümünşahbâzınıâvâre
kıldumâh u vâh
Bir hümâkaşında kim
olmaz şikârikimsenün

âh u vâhı:

1. âh u vâhı:-ı

Gazel 1638

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

*Ağlayıp inlemek,
sızlanmak.*

Ne kılsun 'âşık-ı bî-dil ki
bezm-i vaşlarâhı yok
Anı sanmañgöziyaşlu
dîlinde âh u vâhı yok

âh u vâh-ıla:

1. âh u vâh-ıla:--ıla

Gazel 1793

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

*İnleme, sızlanma, feryat
etme.*

Şeb-i hicründenenedürhâl-i
Muhibbîdiriseñ
Âh u vâh-ıla geçer her
gicesigündüzümün

âh u zâr itmek:

1. âh u zâr itmek:-mek

Gazel 1824

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

*Ağlamak, inlemek, feryat
etmek, sızlanmak.*

Gül yüzinekarşu her dem
giceler bülbül gibi
ŞubholıncaiyMuhibbîâh u
zâr itmek gerek

âh u zâr itsem:

1. âh u zâr itsem:-sem

Gazel 1694

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

*Ağlamak, inlemek, feryat
etmek, sızlanmak.*

Serv gibi
salınupgülşendegülseñ gül
gibi
Karşunâbülbülleyin ben
âh u zâr itsem gerek

2. âh u zâr itsem:-sem

Gazel 1806

Mısra: 14

Kelime Tipi: -

*Ağlamak, inlemek, feryat
etmek, sızlanmak.*

Gülşen-i
hüsninekarşugiceler
bülbül gibi
Tâşehernâlânlubanâh u
zâr itsem gerek

3. âh u zâr itsem:-sem

Gazel 1818

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

*Ağlamak, inlemek, feryat
etmek, sızlanmak.*

Gülşen-i
hüsnindeyârüñgicelertâşu
bâha dek
Bülbül-i şürde gibi âh u
zâr itsem gerek

4. âh u zâr itsem:-sem

Gazel 1825

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Ağlamak, inlemek, feryat etmek, sızlanmak.

Gül yüzünüñyādına her
gice bir bülbül gibi
Şubhıncadöstlar ben āh
u zār itsem gerek

āh u zāra:

1. **āh u zāra:-a**

Gazel 1628

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Ağlama, inleme, feryat

etme, sızlanma.

İyyār-ı mihrībān gül gibi
gel eyle beni şād
Dil bülbülinerahmkilupāh
u zāra bak

āh u zār-ıla:

1. **āh u zār-ıla:--ıla**

Gazel 1679

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Ağlama, inleme, feryat

etme, sızlanma.

Okıdı gül defterinde devr-
i gül bir haftadur
Budur āh u zār-ıla geçer
zamāmbülbülün

āh u zārumdur:

1. **āh u zārumdur:-umdur**

Gazel 1714

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Ah ederek inlemek ve

ağlamak.

Gülşen-i
hüsünüñekarşugiceler
bülbül gibi
İyyüzi gül taseher bu āh u
zārumdur gerek

āh u zāruñ:

1. **āh u zāruñ:-uñ**

Gazel 1837

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Ağlayıp inlemek.

Muhibbıgicearturāh u

zāruñ

Şeb-i hicr içre sīneñ olalı

teng

āh u zāruñdur:

1. **āh u zāruñdur:-uñdur**

Gazel 1739

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Ağlama, inleme, feryat

etme, sızlanma.

Didümiy dilber

nedürküyuñdaferyād u

fiğān

Didiiy dil-ḥastebeñzerāh u

zāruñdursenüñ

‘ahd:

1. **‘ahdüm:-üm**

Gazel 1641

Mısra: 6

Yemin, ant, söz.

Nāşihānuşhuñsaña men’

eyleme ‘ışkdan beni

Zıra ‘ahdüm bu ki

dutmam kimse sözine

kulak

2. **‘ahdüñe:-ü, -ñe**

Gazel 1693

Mısra: 5

Yemin, ant, söz.

Gün yüzün göster vefā kıl

‘ahdüñeybī-vefā

Hıç düşer mi va’deyi terk
eyleyüp hoş eylemek

3. **‘ahdüñ:-üñ**

Gazel 1845

Mısra: 6

Yemin, ant, söz.

Yüzüme bir güle bakduñ

beni ‘ışkodemayakduñ

Kanı benim ile

‘ahdüñ’içün dün

gicegelmedüñ

4. **‘ahdine:-i, -n, -e**

Gazel 1846

Mısra: 7

Yemin, ant, söz.

Zülfüñün ‘ahdine cānā

ben senüñaldanmazam

Bir başı vardur veli biñ

var dili ol sünbülün

5. **‘ahdüñ:-üñ**

Gazel 1895

Mısra: 3

Yemin, ant, söz.

Kanı

‘ahdüñturmaduñıkrāruña

Kanda gitdi arada nān u

nemek

6. **‘ahd-ile:--ile**

Gazel 1923

Mısra: 6

Yemin, ant, söz.

Şehā ‘ahd itmiş-iken

vaşlaferdā

Simak ‘ahd-ile peymānı

ne müşkil

‘ahd itmiş-iken:

1. **‘ahd itmiş-iken:-miş, --iken**

Gazel 1923

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Söz vermek, yemin etmek.

Şehā ‘ahd itmiş-iken

vaşlaferdā

Sımak ‘ahd-ile peymānı

ne müşkil

‘ahdkılduñ:

1. ‘ahdkılduñ:-duñ

Gazel 1712

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Söz vermek, yemin etmek.

‘Ahdkılduñ gün yüzüñi

idesin bir dem ‘ayān

Soñran’oldıbilmezmezülñ

üñlepinhāneyledüñ

‘ahd ü ikrāruña:

1. ‘ahd ü ikrāruña:-uñā

Gazel 1680

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Anlaşma. || Söz verme.

Būseihsān ideyim dimiş-

idüñcānumalup

‘Ahd ü ikrāruña tur kişide

ikrār gerek

‘ahd ü peymānuñ:

1. ‘ahd ü peymānuñ:-uñ

Gazel 1810

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

*Kuvvetle verilen söz,**yemin.*

Bugün öldürem seni

dirdüñkomayam yarına

Āh kim bildüm yok imiş

‘ahd ü peymānuñsenüñ

2. ‘ahd ü peymānuñ:-uñ

Gazel 1840

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Söz ve yemin.

Evvvel alduñgöñlümicevr-

ile āhir öldürüp

Kanda gitdi ara yirde ‘ahd

ü peymānuñsenüñ

‘ahdevefā eyledi:

1. ‘ahde vefāeyledi:-di

Gazel 1961

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Sözünde durmak.

Her ne didiyse eyledi

‘ahde vefāMuhib

Aḥsendidi böyle gerek ola

yār-ı dil

‘ahdi bozma:

1. ‘ahdi bozma:-ma

Gazel 1611

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

*Verdiği söz yerine**getirmemek.*

Ne kim dirseñ sakın ol

‘ahdi bozma

Olur

aduñsañadinürmünāfık

‘ahdineturmaz:

1. ‘ahdine turmaz:-maz-z

Gazel 1567

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Sözünde durmak.

‘Ahdine

turmazdirīgāva’deye eyler

ḥilāf

Yāğiyāse’l-

müsteğisīnneccināmimmā
neḥāf**āhen:**

1. āhenden:-den

Gazel 1629

Mısra: 8

Demir.

Yol uzakdur irmek

isterseñvişāli şehrine

Eyle āhenden

‘aşāpāyuñademürdençaru

k

2. āhen:

Gazel 1648

Mısra: 13

Demir.

Ḳalb-i a’ dāyıMuhibbīşıya

ger āhen ise

Fazl-ı ḥaḳḳ-ıla kaçan

kuşana merdāneşadaḳ

3. āhen:

Gazel 1885

Mısra: 8

Demir.

Yaşumāhum neden te’sir

kılmaz

‘Acebḳalbianuñāhen mi

ya seng

4. āhen-ḳalb:

Gazel 1809

Mısra: 12

Demir kalpli.

İyMuhibbīāhidüp göz

yaşımı ḥarc eyleme

Yārāhen-ḳalb ola olur mı

te’sirüñsenüñ

āheng:

1. **āheng:**

Gazel 1720

Mısra: 2

*Kulağa hoş gelen ses
uygunluğu, hoş seda, ezgi,
nağme.*

Dilā kıl sīneñi def
kāmētünçeng
Dimeñkılısunaña ney gibi
āheng

āhengider:

1. **āhengider:-er**

Gazel 1574

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

*Ahenk etmek,
düzenlemek.*

Meylidüpgöñlümhevāyan
āleyeāhengider
Her ne dem ki çalına ğam
meclisinde nāy-ı ‘ışk

2. **āhengider:-er**

Gazel 1777

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Şakımak.

AñupħaddinMuħibbīnālek
ılsañ
İdergölşende bülbül
sañaāheng

āhengiderem:

1. **āhengiderem:**

Gazel 1837

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

*Nağme yapmak, ses
çıkarmak; sazlı sözlü eğlence
yapmak, eğlenmek; teşebbüs
etmek, niyetlenmek. II
İnlemek, feryat etmek.*

Ġamuñlaolalıdanķāmetüm
çeng
İderembezm-i
ġamdanāyaāheng

āh-ı derdnāk:

1. **āh-ı derdnāk:**

Gazel 1740

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Dertli ah.

Pür-ħünoldıderd-ile dil
sīneoldıçāk
Yana felekler oda çekem
āh-ı derdnāk

2. **āh-ı derdnāk:**

Gazel 1741

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Dertli ah.

Pür-ħünoldıderd-ile dil
sīneoldıçāk
Yana felekler oda çekem
āh-ı derdnāk

3. **āh-ı derdnāk:**

Gazel 1781

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Dertli ah.

Dil āteş-ile
yanalıdanoldısīneçāk
Gökler yüzineitdi
‘urücāh-ı derdnāk

āh-ı derdnāk çekem:

1. **āh-ı derdnākçekem:-em**

Gazel 1756

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Dertli ah çekmek.

Dil-ħün olup derd-ile
āhumoldısīneçāk
Yana felek oda çekem āh-
ı derdnāk

āh-ı derdnākeylerem:

1. **āh-ı derdnākeylerem:-rem**

Gazel 1831

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Dertli şekilde ah etmek.

Tiğ-ı ‘ışkuñ yarasından
oldısīnemçākçāk
Eylerem ben ol sebebden
her dem āh-ı derdnāk

āhı oklarını:

1. **āhıoklarını:-nı**

Gazel 1553

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Ah okları.

Āħirü’l-
emrīgüremdiyünışān-ı
maṭlaba
Bu Muħibbīatdıāhı
oklarını her taraf

āh-ı seher-ħizūñ:

1. **āh-ı seher-ħizūñ:-üñ**

Gazel 1822

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

*Oldukça erken vakitte ah
ve feryat etme.*

Çündutişduñnār-ı

‘ışkaiyMuħibbī ser-te-ser

Oda yaka ‘alemiāh-ı

seher-ħizūñsenüñ

āh-ı serd:

1. **āh-ı serd:**

Gazel 1686

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Soğuk feryat. II İnsanın

içini ürperten inilti.

Āh-1 serd itme

Muhibbîkey sakın kim

‘âlemi

Od bıragupyakısar bu

hây-ılahüyuñsenüñ

āh-1 serdüme:

1. **āh-1 serdüme:**-üm, -e

Gazel 1608

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Soğuk ah.

Gelüpcânâ dil-i pür-

derdüme bak

Sirişk-i germ ü āh-1

serdüme bak

2. **āh-1 serdüme:**-ü, -me-üme

Gazel 1674

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Soğuk feryat. II İnsanın

içini ürperten inilti.

Muhibbîdenişânisterseñ

‘ışka

Gözüm yaşıyla āh-1

serdüme bak

āh-ılavâhı:

1. **āh-ılavâhı:**-ı

Gazel 1747

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

İnleme, sızlanma, feryat

etme.

Zulm-ıla ‘aşıklarüñgöñlin

yıkan şâhıgörüñ

Kapusındagice gündüz

āh-ılavâhıgörüñ

āhın alma:

1. **āhın alma:**

Gazel 1629

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Birinin kötü dileğini,

ilencini üstüne çekmek.

Āhın alma rahm kıl halk-ı

cihānadiyazuk

Girü dönmez her kaçan

kim atıla ilertü ok

āhir:

1. **āhirde:**-de

Gazel 1684

Mısra: 10

Öteki dünya, ahiret.

Cāna kalma

iyMuhibbîmerd-i meydān

ol yüri

Kişiye añılmagaāhirde ad

u san gerek

2. **āhir:**

Gazel 1573

Mısra: 2

Sonunda, ākıbet, nihâyet.

Giden gelmez ne müşkil

yol-durur ‘ışk

O yolda āhir anı öldürür

‘ışk

3. **āhir:**

Gazel 1594

Mısra: 7

Sonunda, ākıbet, nihâyet.

Göñlümün şehriñi

vîrāneyleyüpāhir dönüp

Koduñ ol vîrānenüñ adın

harāb-ābādlık

4. **āhir:**

Gazel 1611

Mısra: 7

Sonunda, ākıbet, nihâyet.

Gidersin çünkiāhir bir

kefenle

Nedür bu dünyeye bunca

‘alāyık

5. **āhir:**

Gazel 1622

Mısra: 3

Sonunda, ākıbet, nihâyet.

Devāçünāhiritmezdüñ bu

derde iytabīb-i dil

Ne idi yā beni evvel bu

derde mübtelâ kılmak

6. **āhir:**

Gazel 1637

Mısra: 8

Sonunda, ākıbet, nihâyet.

Her kimüñ evvel

yakupküllivücüdñhākider

Çıkarurāhiryüzün eyler

anuñeflāk-i ‘ışk

7. **āhir:**

Gazel 1640

Mısra: 3

Sonunda, ākıbet, nihâyet.

Bu dil derdine sen

dermāñçünāhiritmeyecekd

üñ

Ne idi gösterüp evvel

yüzünimübtelâ kılmak

8. **āhir:**

Gazel 1694

Mısra: 12

Sonunda, ākıbet, nihâyet.

Baş açupseng-i

cefāyakarşuturupcān-ıla

Dögdürüp bu
cismümüāhīrgubār itsem
gerek

9. **āhīr:**

Gazel 1726

Mısra: 7

Sonunda, ākabet, nihâyet.

Diller alduñ evvel
āhīrgāret-i dīneyledüñ
Hey göziāfetmegeryog-
ımışīmānuñsenüñ

10. **āhīr:**

Gazel 1751

Mısra: 4

Sonunda, ākabet, nihâyet.

Evvel
açupgözlerüñgördicihānic
āy-ı hūb
Āhīr anda bilmedüñküy-ı
ādemdürmenzilüñ

11. **āhīr:**

Gazel 1754

Mısra: 10

Sonunda, ākabet, nihâyet.

Göñülvirme bu
dünyāyavefāsı bir iki
gündür
Kim andan merḥamet
gelmez döker
āhīryirekanuñ

12. **āhīr:**

Gazel 1754

Mısra: 12

Sonunda, ākabet, nihâyet.

Ser-ā-ser
dehriḡeştiddümbulmadum
ḡaber andan
Nişānın virdiler āhīr ara
bul göñl-i vīrānuñ

13. **āhīr:**

Gazel 1765

Mısra: 7

Sonunda, ākabet, nihâyet.

Yitmez midi kāfireāhīr bu
mu'cize
Günden güne arta
kemāl[i] Muḡammedüñ

14. **āhīr:**

Gazel 1773

Mısra: 7

Sonunda, ākabet, nihâyet.

Leylüzülfüñbildümecnū
niderāhīr beni
İdesin zencīrbārī
boynuma ḡīsūlaruñ

15. **āhīr:**

Gazel 1783

Mısra: 8

Sonunda, ākabet, nihâyet.

Geştkılduñberr ü
baḡrıyleyüpbī-ḡad sefer
Geldüñāhīrküy-ı cānān
içre ārāmeyledüñ

16. **āhīr:**

Gazel 1806

Mısra: 9

Sonunda, ākabet, nihâyet.

Umaramfetḡ ola
āhīrbañagöñliḡal'ası
Top-ı āhumla anı
varuḡasār itsem gerek

17. **āhīr:**

Gazel 1809

Mısra: 2

Sonunda, ākabet, nihâyet.

Geçdisīnemden öte iy kaşı
ya tīrūñsenüñ

Başımı top itdiāhīr geldi
şemşīrūñsenüñ

18. **āhīr:-i**

Gazel 1810

Mısra: 4

Sonunda, ākabet, nihâyet.

Buldıgöñlümdüzdīniküyü
ñdazülfüñbendidüp
ḡabse saldı āhīrīçāh-ı
zenaḡdānuñsenüñ

19. **āhīr:**

Gazel 1822

Mısra: 6

Sonunda, ākabet, nihâyet.

Dūzah u nār-ılazāhid
'āşıḡı korkutma kim
Dūzahāiltür seni āhīr bu
perhīzūñsenüñ

20. **āhīr:**

Gazel 1830

Mısra: 2

Sonunda, ākabet, nihâyet.

Cān u dil mülkini evvel
eyledi yagmağözün
Öldüriserbilüremāhīr beni
şehlāgözün

21. **āhīr:**

Gazel 1831

Mısra: 10

Sonunda, ākabet, nihâyet.

İrişüprüz-ı vişāle bu
Muḡıbbīḡasta-dil
Olısarhicrāñşebindeāhīr ol
miskīnhelāk

22. **āhīr:**

Gazel 1839

Mısra: 5

Sonunda, ākabet, nihâyet.

Eyleyüpdürlücefâlar
öldürüp âhir beni
Gülşen-i küyuñşehâmurg-
ı hoş-elhânsuzkoduñ

23. **âhir:**

Gazel 1840

Mısra: 9

Sonunda, âkabet, nihâyet.

Evvel alduñgöñlümicevr-
ile âhir öldürüp
Kanda gitdi ara yirde ‘ahd
ü peymânuñsenüñ

24. **âhir:**

Gazel 1850

Mısra: 8

Sonunda, âkabet, nihâyet.

Öldürüp kurtar beni
hierüñbelâsındandidüm
Didiâhîrgamyimeiyderdm
end itsem gerek

25. **âhir:**

Gazel 1867

Mısra: 10

Sonunda, âkabet, nihâyet.

Pây-ı dildâraMuhibbî
gevher-i eşkisaçup
Cân u dil
nağdındañiâhîrmisâr itsem
gerek

26. **âhir:**

Gazel 1879

Mısra: 8

Sonunda, âkabet, nihâyet.

Gehcefâvügâhşîvegâhcevr
ü gâhnâz
Bilüremâhîr beni
öldürisercünbişlerüñ

27. **âhir:**

Gazel 1881

Mısra: 4

Sonunda, âkabet, nihâyet.

Döstüm ger
döndürenseng-i
cefâdanbaşımı
Ugrasunbaşumaâhîrçarb-ı
şemşîrüñsenüñ

28. **âhir:**

Gazel 1915

Mısra: 8

Sonunda, âkabet, nihâyet.

Ziyetine sakın aldanma
bu dehrüñ şimdilik
Olşardur anı fıkır eyle
kim âhîrpây-mâl

29. **âhir:**

Gazel 1953

Mısra: 6

Sonunda, âkabet, nihâyet.

Şem’-i
hüşneñalibempervâne-veş
Yakaramâhîr ben anda
perr ü bâl

30. **âhir:**

Gazel 1964

Mısra: 2

Sonunda, âkabet, nihâyet.

Yüzüñi gördüm
müselmân oldum rüz-ı
ezel
Hañtuñiâhîr görüp
didümirişdiâh ecel

31. **âhir:**

Gazel 1984

Mısra: 4

Sonunda, âkabet, nihâyet.

Egerçidehr evvel
gösterürkand
Velîâhîriçürür ol helâhil

âhîrzamânı:

1. **âhîrzamânı:-ı**

Gazel 1874

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

*İnanışa göre insanlığın
son günleri; kıyamete yakın
yıllar ve günler.*

Tutdı bu
âhîrzamânıdürlüdürlü
fitneler
Şolgözünle bir olalı mekr
ü âlıkâşuñuñ

âhire irdi:

1. **âhireirdi:-di**

Gazel 1653

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Sonuna gelmek, bitmek.
İrmedümpâyân-ı zülfe irdi
‘ömrüm âhire
Niçeyıllardur bu serden
geçmeyen sevdâya bak

âhîren:

1. **âhîren:**

Gazel 1973

Mısra: 2

*En son olarak, son
zamanlarda.*

Gerçi kim derd ü gamuñ
bir lahza dilde kem degül
Âhîren ger vaşlümîdi
olur-ısa gamdegül

âhîrü’l-emr:

1. **âhîrü’l-emr:**

Gazel 1553

Mısra: 9

(Ar.) İşin sonunda.

Akibet, en son.

Āhîrû'l-

emrîrgüremdiyünişân-ı

maṭlaba

Bu Muḥibbiatıdîâhı

oklarını her taraf

aḥsen:

1. aḥsen:

Gazel 1961

Mısra: 10

Daha, en, pek güzel.

Her ne didiyse eyledi

'ahde vefâMuḥib

Aḥsendidi böyle gerek ola

yâr-ı dil

"aḥsenü't-takvîm":

1. "aḥsenü't-takvîm":

Gazel 1618

Mısra: 3

"Yaratılışın en güzeli"

En güzel yaratılış, en güzel

biçim.

Rûyuñaçün "aḥsenü't-

taqvîm" dimişdürHakîm

Bilmek

isterseñcihânahvâlin ol

taqvîme bak

âhû:

1. âhûda:-da

Gazel 1561

Mısra: 12

Ceylan l Sevgili.

Çîne vardı bü-yı

zülfüñüñmeger bir

şemmesi

Ḥasret ile kana

döndikurudîâhûdanâf

2. âhûy:-y, -ı

Gazel 1691

Mısra: 1

Ceylan l Sevgili.

Yine bir lu'b-ıla ol

âhûyibend itsem gerek

Ele alupdûd-ı

âhumîkemend itsem gerek

3. âhû:

Gazel 1707

Mısra: 6

Ceylan l Sevgili.

Zülfineḥşım eylese tañ mı

gözi

Cengiderâhû kaçan görse

peleng

âhumâtesi:

1. âhumâtesi:

Gazel 1630

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Ah ateşi.

Niçe cem' olmuş-durur

eşkülmeâhumâtesi

Görmek isterseñ 'aceb bu

âteşinderyâya bak

âhumâtesinden:

1. âhumâtesinden:-nden

Gazel 1774

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Ah ateşi.

Ruḥumzerd idi

âhumâtesinden

Gözüm yaşından oldı

şimdi gül-reng

âhumodı:

1. âhumodı:-ı

Gazel 1895

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Ah ateşi.

Baḥra döksem

âhumodışemmesin

Kaynayupbişerdi içinde

semek

âhumodından:

1. âhumodından:-n, -dan

Gazel 1598

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Ah ateşi.

Āhumodından yanar her

dem kenâr-ı âsümân

Bilmeyen sanur anı kim

zâhirolmuşdurşafak

2. âhumodından:

Gazel 1533

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Āhumın ateşi.

Deyrûñ içre her

gicetâşubḥa dek

iymuğbece

Eksük olmaz

âhumodındananañahergizçer

âğ

âhumokına:

1. âhumokına:-ına

Gazel 1510

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Ahumın oku.

Āhumokına her dem

ḳaddümikemânitdüm

Gördüm ki idercânâñtir-

ile kemândanḥaz

âhumvili:

1. **āhumyili:**

Gazel 1608

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

(*Âşığın*) *ah rüzgârı, yeli.*

Ġubārunkaldururāhumyil
iāh

Felek saķfına çıkan
gerdüme bak

2. **āhumyili:**

Gazel 1789

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

(*Âşığın*) *ah rüzgârı, yeli.*

Şöyle
tagitdicihānahākümüiāhum
yili
Bulmaya bir zerresinçarķ
eline alsa elek

āhumyiliyle:

1. **āhumyiliyle:** -y, -le-yle

Gazel 1948

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

(*Âşığın*) *ah rüzgârı, yeli.*

Āhumyiliyleitditemevvüc
gözüm yaşı
Ġarķoldıgöñülzevraķı kim
dir ki çäre kıl

āhü-yımüşg:

1. **āhü-yımüşg:**

Gazel 1703

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Misk kokulu ahu.

Ĥüsngülzārında otlar
gözlerüñāhü-yımüşg
Çın-i zülfüñdeprede tuta
cihānıbüy-ı müşg

2. **āhü-yımüşg:**

Gazel 1871

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Misk kokulu ahu.

Çın-i zülfüñdenmeşām-ı
cānalurdıbüy-ı müşg
Çın ü Māçın ü
Ĥotendeyog-ıdīāhü-
yımüşg

ahvāl:

1. **aĥvālumi:** -ü, -m, -i

Gazel 1595

Mısra: 6

Haller, durumlar,

vaziyetler.

Bir ĥarāret virdi ‘ıšķuñ
geldi bu dil lerzeye
Bilmek
isteseñgeraĥvālumi sen
bıde bak

2. **aĥvālüm:** -üm

Gazel 1725

Mısra: 2

Haller, durumlar,

vaziyetler.

Künc-i
miĥnetĥastasıyamdöstarĥ
ālümgörün
Bār-ı
ġamdanķāmetümdāloldıaĥ
vālümgörün

3. **aĥvālını:** -i, -ni

Gazel 1900

Mısra: 7

Haller, durumlar,

vaziyetler.

Derd-i dil
aĥvālınıvaramĥikāyetitme
ge

Korkaram kim

ķışşamyardıñlemeye yek-
be-yek

4. **aĥvālını:** -i, -n, -e

Gazel 1901

Mısra: 7

Haller, durumlar,

vaziyetler.

Kāyinātuñ cümle

aĥvālınıolduñmuţtali’

Ol melek-

sımādanalduñķadeĥnū

şeyledün

ahvālümidiyem:

1. **aĥvālümidiyem:** -yem

Gazel 1729

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Hālını, vaziyetini

anlatmak.

Sensüzinçesmümdenoldıy

iryüziencümmissāl

Diyemaĥvālümisañadiñle

imdi yek-be-yek

ak:

1. **akar:** -ar

Gazel 1500

Mısra: 8

Aķmak, sıvının akışı.

Küy-ı dilberde gözüm

yaşı revān olur revān

Nite kim Bağdād şehri

içre akar nehr-i Şat

2. **ak:**

Gazel 1616

Mısra: 6

Aķmak, sıvının akışı.

Dıdeler yaşı

yiñilmezsekoaksunıyiridür

Cūlar ile serv-
kadlerpāyına [hem] yüz
sür ak

3. **ak:**

Gazel 1641

Mısra: 4

Akmak, sıvının akışı.

İñleiy dil derd-ile
tāçñılasun tas-ı felek
Aglaiyçeşmüm dem-ā-
dem su gibi her yaña ak

4. **akan:-an**

Gazel 1673

Mısra: 8

Akmak, sıvının akışı.

Sular olmışdur ezelden
çünküdīdār ‘āşığı
Başını taşdan taşa döğüp
akan ırmaga bak

5. **akmasına:-ma, -sı, -na**

Gazel 1842

Mısra: 8

Akmak, sıvının akışı.

Eşkseylābınıāsān mı
sanurmerdüm-i çeşm
Kim ola māni’ ola
akmasına Ceyhūnuñ

6. **akduñ:-duñ**

Gazel 1879

Mısra: 5

Akmak, sıvının akışı.

Su gibi akduñ yine bir
serv-қaddūñpāyına
Müstedām ol
iygöñüleksilmesünakışlar
uñ

7. **akışlaruñ:-ış, -lar, -uñ**

Gazel 1879

Mısra: 6

Akmak, sıvının akışı.

Su gibi akduñ yine bir
serv-қaddūñpāyına
Müstedām ol
iygöñüleksilmesünakışlar
uñ

8. **akan:-an**

Gazel 1628

Mısra: 2

Akmak. || Gözyaşı

dökmek.

Sīnemdedilāderd olan
yādigāra bak
Dīdemden akan her yaña
ol cūybāra bak

9. **akan:-an**

Gazel 1633

Mısra: 8

Akmak. || Gözyaşı

dökmek.

Bilmek
isterseñderūnumhālını gör
nālemi
‘Işkumaşāhid gerekse
gözden akan yaşa bak

10. **akan:-an**

Gazel 1677

Mısra: 2

Akmak. || Gözyaşı

dökmek.

Niçeñlerdöstumgöñlümd
ekidölāba bak
Anı gerdān eyleyen
gözümden akan āba bak

11. **aka:-a**

Gazel 1773

Mısra: 2

Akmak. || Gözyaşı

dökmek.

Çekesin iy dil niçe cevvin
қad-i dil-cūlaruñ
Ya niçe bir aka
iydīdegözündensularuñ

12. **akıtмага:-ıt, -ma, -ga**

Gazel 1791

Mısra: 2

Akmak. || Gözyaşı

dökmek.

Ser-i küyuñda gözüm yaşı
tolhāb gerek
Anı akıtмага da dil gibi
dölāb gerek

13. **akup:-up**

Gazel 1823

Mısra: 5

Akmak. || Gözyaşı

dökmek.

Gözlerüm yaşı akup
‘ālemi pūr-hūn itse
Tañdegültāğ-ı cigerdūr
başı sonuñ

14. **akmag-ıla:-mag, --ıla**

Gazel 1839

Mısra: 8

Akmak. || Gözyaşı

dökmek.

Başladı hūn-ı
cigerdendöstumқarızolmag
a
Akmag-ılaeşk-i çeşmüm
kalmadı kansuzkoduñ

15. **akmag-ıla:-mag, --ıla**

Gazel 1868

Mısra: 2

Akmak. || Gözyaşı

dökmek.

Yakdı odlara seni Һasreti
ol mäh-veşün
Kalmadı dīdedenakmag-
ıla bu kanluyaşuñ

16. **akar:-ar**

Gazel 1950

Mısra: 6

Akmak. || Gözyaşı

dökmek.

Mışr-ı
hüsnündesenünçünitdümi
yYüsuf-cemāl
Bir temāŝā ile çeşmümden
akar san cüy-ı Nıl

17. **akar:-ar**

Gazel 1957

Mısra: 3

Akmak. || Gözyaşı

dökmek.

Gözlerüm yaşı akar
gördibenümcülar gibi
Eksükolmasundidi bu
dīde-i giryāna dil

ak:-

1. **aksun:-sun**

Gazel 1616

Mısra: 5

Akmak. || Gözyaşı

dökmek.

Dīdeler yaşı
yiñilmezsekoaksunyiridür
Cülar ile serv-
kadlerpāyına [hem] yüz
sür ak

akar su:

1. **akar su:**

Gazel 1534

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Akarsu.

Eşkümden akar su elifler
servlerdürläledağ
İysehıservümyiridür
eyler-iseñgeşt-i bāğ

'akd-ı pervine:

1. **'akd-ı pervine:**

Gazel 1857

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Ülker yıldız kümesi.

İyMuhibbīdakīk-i
nazmumdan
'Akđ-ı pervīnetab'umasdı
elek

'akıbet:

1. **'akıbet:**

Gazel 1562

Mısra: 7

Sonunda, nihayet.

Alısardurnağd-i 'ömrün
'akıbetdünyāsenün
Eyle farz it kim bu
nağdieyledün ol hānavakf

2. **'akıbet:**

Gazel 1572

Mısra: 5

Sonunda, nihayet.

Hicrūñodıŝu'le virdi
yüregümde 'akıbet
Cismümiñhākisteritdidöstla
rferyād-ı 'ışk

3. **'akıbet:**

Gazel 1575

Mısra: 5

Sonunda, nihayet.

'Akıbet dil
fülkinigarkidiser

Rüzigār-ı āh-ıladeryā-yı
'ışk

4. **'akıbet:**

Gazel 1607

Mısra: 4

Sonunda, nihayet.

'Ālemigeşt eyledi
dutmadı bir yirdemekān
'Ākıbet kıldı
karārgöñlümdeitdicāy 'ışk

5. **'akıbet:**

Gazel 1628

Mısra: 3

Sonunda, nihayet.

Bülbüllerünçekdügirencka
lur 'akıbet
Gülşende kalan gül yirine
anda hāra bak

6. **'akıbet:**

Gazel 1631

Mısra: 7

Sonunda, nihayet.

'Ākıbetdīvāne-i hengāme
kıldılar beni
Dutdianuñçüngöñülhengā
mehengām-ı firāk

7. **'akıbet:**

Gazel 1718

Mısra: 4

Sonunda, nihayet.

Virmeağyār eline
dāmenüñiydöst sakın
'Ākıbet gül gibi çāk
olmaya tāpīrehenün

8. **'akıbet:**

Gazel 1811

Mısra: 5

Sonunda, nihayet.

Āteş-i hicrān ayakduñ
'ākıbet ben 'āşıkı
Ĥālīşitdüñğill ü ğışdan zer
gibi kâleyledüñ

9. 'ākıbeti:-i

Gazel 1833

Mısra: 3

Sonunda, nihayet.

Yakısar 'ākıbeti kül
idiserāh beni
'Acabā bencileyin ĥālī mi
var hıçkesüñ

10. 'ākıbet:

Gazel 1858

Mısra: 3

Sonunda, nihayet.

Çāresicānvirmek-ise derd-
i 'ışkuñ 'ākıbet
Aña da iy dil ne Cālīnūs u
ne Loqmān gerek

'akıl:

1. 'ākılleri:-leri

Gazel 1827

Mısra: 4

Ar. Akıllı, akıl sahibi.

Nergis-i mest gibi
çeşmüñlî'ābdanuyarup
Niçe 'ākılleri sen göz göre
mecnūnitdüñ

2. 'ākılleri:-leri

Gazel 1878

Mısra: 6

Ar. Akıllı, akıl sahibi.

Zülf-i pıç-ā-
pıçüñizencīridüpğāhıkeme
nd
Hey niçe 'ākılleri
'ışkuñlaMecnūneyledüñ

3. 'ākıl:

Gazel 1945

Mısra: 8

Ar. Akıllı, akıl sahibi.

Ribāt-ı köhnedürdünyā
göçer çünkārbān-ı dil
Buña dil
baglamazdānāgöñülvirme
zbuña 'ākıl

4. 'ākıl:

Gazel 1959

Mısra: 1

Ar. Akıllı, akıl sahibi.

Mecnūneger soralar
eydemaña 'ākıl
Terk itdi kamu olmadı
dünyā ile 'āmil

5. 'ākilem:-em

Gazel 1965

Mısra: 7

Ar. Akıllı, akıl sahibi.

'Ākilemdirsinvışāl-i yār
eylersin taleb
Ol şeh-i 'ālem-gedāsınyā
ne bu fikr-i muĥāl

6. 'ākıl:

Gazel 1978

Mısra: 5

Ar. Akıllı, akıl sahibi.

'Ākıliseñgördüğüñeşĥāşd
an 'ār eyleme
Beñzemez biri birine her
birinden şan'at al

7. 'ākıl:

Gazel 1984

Mısra: 12

Ar. Akıllı, akıl sahibi.

Nedendür kim diyeler
Kaysamecnün

Ben andan
bilmezemdünyāda 'ākıl

8. 'akıl:

Gazel 1668

Mısra: 5

Akıl.

'Akıl terk itmek ister
gerçi 'ışkı
O cehditdükçe olur
muĥkem 'ışk

'ākıl olan:

1. 'ākıl olan:

Gazel 1506

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Akıllı olan (kimse).

Cānaalur kıymetin bilen
bugün söz cevherin
Farĥ itmez 'ākıl olan
seng-i cevherden ne ĥaz

akıt:

1. akıtdüñ:-du, -n

Gazel 1816

Mısra: 13

Akmak. || Gözyaşı

dökmek.

İçürdüñ 'ālemün zehrin
akıtdüñgözlerüm nehrin
Ĥarābitdüñgöñül şehrin
n'içün dün gecegelmedüñ

2. akıdur:-ur

Gazel 1871

Mısra: 10

Akmak. || Gözyaşı

dökmek.

Ma'rifetbüynMuĥibbīāşı
kāritseñ ne tañ
Sihriderçünakıdur her
dem devātuñcüy-ı müşg

'akl:

1. **'akldan:-dan**

Gazel 1517

Mısra: 5

Düşünme, anlama ve kavrama gücü, us.

Ol perî-rûyî görenler
'akldan olur berî
Ditreüyüpire düşer güyâ
ki tutar anı şar'

2. **'akl:**

Gazel 1555

Mısra: 10

Düşünme, anlama ve kavrama gücü, us.

İyMuhibbî kimseye keşf
olmadı esrâr-ı 'ışk
Müşkilihallitmeyüp
'aklolmuş-iken mü-şikâf

3. **'aklum:-um**

Gazel 1568

Mısra: 4

Düşünme, anlama ve kavrama gücü, us.

Eyledi
kaddühnevâsimustakîmta
b'umbenüm
Likebrûnuñhayâliitdi
'aklummunharif

4. **'akl:**

Gazel 1615

Mısra: 2

Düşünme, anlama ve kavrama gücü, us.

Bezm-i gamdana'ra-i
rindân-ı nüş-a-nüşa bak
'Aklhayrâncânsergerdân u
dil-medhüşa bak

5. **'akl-ıla:--ıla**

Gazel 1637

Mısra: 2

Düşünme, anlama ve kavrama gücü, us.

Ğill ü gışdansaykal it
âyineñi ol pāk 'ışk
Câna kıymayınca olmaz
'akl-ılaidrāk 'ışk

6. **'aklum:-um**

Gazel 1692

Mısra: 1

Düşünme, anlama ve kavrama gücü, us.

Sihr-ile
'aklumtagitdiçeşm-i
fettânuñsenüñ
Sînemiiidinişânetîr-i
müjgânuñsenüñ

7. **'akl:**

Gazel 1699

Mısra: 3

Düşünme, anlama ve kavrama gücü, us.

Bezm-i gamdakey sakın
'akl ile olma âşinâ
Yol degüldür meclis-i
hâşa gire bîgânenüñ

8. **'aklı:-ı**

Gazel 1728

Mısra: 10

Düşünme, anlama ve kavrama gücü, us.

İyMuhibbî var-iken 'ışk
eyleme zühdihayâl
Gül gibi bâdetururken
'aklı gümdür yiye beng

9. **'aklı:-ı**

Gazel 1738

Mısra: 9

Düşünme, anlama ve kavrama gücü, us.

Cem' kıldı bu Muhibbî
gerçi 'aklıhürmenin
Her yañatagıtdı
'ışkuñbâdı ol kâhıgörüñ

10. **'aklum:-um, -ı**

Gazel 1776

Mısra: 1

Düşünme, anlama ve kavrama gücü, us.

Gösterüp gün yüzini ol
itdi bu 'aklumıdeng
Soñradancevr ü cefâlar ile
geçdidürlüreng

11. **'aklum:-um**

Gazel 1811

Mısra: 2

Düşünme, anlama ve kavrama gücü, us.

'Ârîzuñ 'arzeyleyüpbaña
'acebâyleyedüñ
Dagıdupşabr-ıla 'aklum
beni bed-hâyleyedüñ

12. **'aklum:-um**

Gazel 1906

Mısra: 4

Düşünme, anlama ve kavrama gücü, us.

Göreliden gün yüzün bir
kez senüñiyâfitâb
Bilmez oldum kendümi
'aklumbaña pey-revdegül

'akl u hüşi:

1. **'akl u hüşi:-ı**

Gazel 1560

Mısra: 5

Kelime Tipi: -
Akıl ve fikir.
Aldı 'aql u hüşı elden
'işve-i sâkî yine
Pür kılupmeclisde meyle
dudtçıünsâgar be-kef

'aql u şabr u 'ârı:

1. **'aql u şabr u 'ârı:-ı**

Gazel 1825

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Akıl, sabır ve utanma.

Leylîzülfinühhevâsmaanu

ñMecnûn-vâr

'Aql u şabr u 'ârı cümle

târumâr itsem gerek

'aql u şabrum:

1. **'aql u şabrum:-um**

Gazel 1570

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Akıl ve sabır.

Kurdıçünşahrâ-yı dilde

ğaymesinsultân-ı 'ışk

Tañ mı olsa 'aql u şabrum

bende-i fermân-ı 'ışk

2. **'aql u şabrum:-um**

Gazel 1867

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Akıl ve sabır.

Çünperîşânitdizülfinruhlar

rûstindeyâr

Dil perîşân 'aql u

şabrumtârumâr itsem

gerek

'aql u şabrumı:

1. **'aql u şabrumı:-umı**

Gazel 1621

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Akıl ve sabır.

Tagıtdı 'aql u

şabrumidivâne eyledi

Var mı 'aceb bencileyin

bî-ğarâr-ı 'ışk

'akldandür:

1. **'akldandür:**

Gazel 1679

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Akıldan uzak.

'Akldandürşabrı yok bir

'aşık-ı divânedür

Oı sebebdenfâş olur râz-ı

nihânbülbülün

'aklı başından gidüpdür:

1. **'aklı başından gidüpdür:-**

üpdür

Gazel 1600

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Kafası çok yorulmuş

olduğundan iyi düşünememek.

Göreliden sen perî-

rûyıMuhibbî 'aklı

başından

Gidüpdürçüşmine 'âlem

'aceb mi cümle târ olmak

'aklınyitüre:

1. **'aklınyitüre:-e**

Gazel 1891

Mısra: 13

Kelime Tipi: -

Düşünme yeteneğini

kaybetmek, akli dengesini

kaybetmek, delirmek.

'Aklınyitüre bilmeye

kendin Muhibbîâh

Salınsa gâhzülf-ile
ruhsâraperçemün

'aklumalup:

1. **'aklumalup:-up**

Gazel 1717

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Aklını başından almak.

Gözlerüm 'üryân seni

gördüğü demde h'âbda

'Aklumalup bu ben

dervîşabdâyleyledün

'akreb-i zülfün:

1. **'akreb-i zülfün:-üñ**

Gazel 1724

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Saç akrebi.

Uşanmaz 'akreb-i zülfün

görtüp dil

Bilürle'l-i lebündür tolu

tiryâk

'aks:

1. **'aks[i]-durur:-[i]-durur**

Gazel 1765

Mısra: 1

Yansıma.

'Aks[i]-durur

mâhcemâl[i]

Muhammedün

'Anbersaçınurmüşg-i

ğâl[i] Muhammedün

'aks-i la'lüñle:

1. **'aks-i la'lüñle:-üñ, -le**

Gazel 1933

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Sevgilinin dudağının yansıması.

'Aks-i la'lünlemegernüş
idesin cām-ı meyi
Telhşerbetdür anı ol
lezzetiylekand kıl

'aksinider:

1. 'aksin ider:-er

Gazel 1503

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Tersini yapmak.

Maḥabbet ehli 'ālemdede
kamu mihr ü vefā ister
Benümgönlüm tutup
'aksin idercevr ü
cefādanḥaz

al:-

1. alup:-up

Gazel 1971

Mısra: 12

(Bir şeyi) Kullanmak

üzere tutup yerinden ayırarak
elinde veya yanında
bulundurmak.

Göremdirseñegerşun'-ı
Ḥudāyı
Alupāyineḥüsne kıl
muḳābil

2. alup:-up

Gazel 1801

Mısra: 5

Almak, elde etmek.

Diller alup her taraf 'asker
yanuñcağamzeler
Başuñüzreḥusrevātug u
livādurkākülün

3. alup:-(u)p

Gazel 1901

Mısra: 6

Almak, elde etmek.

Pādişāh-ı 'ışksingeydün
yine nürdankülāh
Şu'le-i
āhuñalupbaşuñaserpüşeyl
edün

4. alup:-up

Gazel 1933

Mısra: 6

Almak, elde etmek.

Döstüm serkeşlik eylerse
bu gönlümtevseni
Rişte-i
cānıalupayaginapeyvend
kıl

5. almuş:-mış

Gazel 1963

Mısra: 8

Almak, elde etmek.

Vaḳt-ı güldür kāmıñı al
bir niçeyārān ile
Göresin bir niçe gündende
ḥār almış cāy-ı gül

al:

1. āli:-i

Gazel 1734

Mısra: 10

1.Aile. 2. Çocuklar. 3.

Soy, sop. 4. Sülale.

Yiter Muḥibbīsaña bu
devlet cihānda kim
Olduñmuḥibbicān-
ılaāliMuḥammedün

2. āluñ:-üñ

Gazel 1854

Mısra: 10

1.Aile. 2. Çocuklar. 3.

Soy, sop. 4. Sülale.

MaḥşerdeMuḥibbīumara
m ide şefā't

Cān u dil ile
bendesiyemçünki ben
āluñ

3. allar:-lar

Gazel 1669

Mısra: 4

Kırmızı.

San şafaḳ içinde
gökdezhāhirolmışaydur
Allar geymiş yine ol
dilber-i bedr-ayı bak

4. al:

Gazel 1720

Mısra: 5

Kırmızı.

Lebüñgoncayañaguñ al
idersin
Geçersin baña bu nev'-ile
çok reng

5. alur:-ur

Gazel 1506

Mısra: 7

Almak, elde etmek.

Cānaalur kıymetin bilen
bugün söz cevherin
Farḳ itmez 'āḳil olan
seng-i cevherden ne ḥaz

6. alur:-ur

Gazel 1509

Mısra: 7

Almak, elde etmek.

Cānaalurkıymetin bilen
bugün söz gevherin
Şol ki ḡāfildür ne
bilsünaña cevherden ne
ḥaz

7. alsa:-sa

Gazel 1522

Mısra: 1
Almak, elde etmek.
Katlümekâşdeyleyüpyâr
alsa tîğ-ı inķıtâ'
Başumı ele aluptâhaşre
dek idem semâ'

8. **aldı:-dı**

Gazel 1561

Mısra: 5
Almak, elde etmek.
Cân u dil aldı
bañavirmede bir büsesini
Mâh-
rûlardamegerzerreķadar
yok inşâf

9. **aldı:-dı**

Gazel 1572

Mısra: 7
Almak, elde etmek.
Leyli zülfiyle leb-i şîrîni
aldı cân u dil
Çekdüğümü çekmedi
Mecnûn-ılaFehâd-ı 'ışk

10. **ala:-a**

Gazel 1592

Mısra: 2
Almak, elde etmek.
Endüh-ı derdümi dile
yazdumvaraķvaraķ
'ışk ehli tâ gele ala
benden sabaķsabaķ

11. **aldum:-du, -m**

Gazel 1643

Mısra: 6
Almak, elde etmek.
Zülf-i
nigârîtdiperîşânnesîm-i
şubh
Virdüm bu

'ömrübādavüaldumhevâ-yı
'ışk

12. **aldum:-dum**

Gazel 1661

Mısra: 4
Almak, elde etmek.
Dellâl-ı 'ışkavirdüm dil
naķdini bile cân
Aldummetâ'-ı derdi bu da
ticâret ancak

13. **alan:-an**

Gazel 1670

Mısra: 2
Almak, elde etmek.
'İşkmezdânında top itmiş
serini merde bak
Cân-ıladermânvirüp derdi
alan pür-derde bak

14. **al:**

Gazel 1692

Mısra: 7
Almak, elde etmek.
Büseñe al naķd-i
cânımdidüm dilber didi
Ol bahâyavirmezem ger
biñ ola cânıñsenüñ

15. **alduñ:-duñ**

Gazel 1709

Mısra: 7
Almak, elde etmek.
Virüpcânaķdini bir
büsealduñ
Dilâşâd ol ki olmaya
ziyânuñ

16. **alduñ:-duñ**

Gazel 1760

Mısra: 13
Almak, elde etmek.

Bir
büseyeMuñibbîcânaķdivi
rûpalduñ
Gün gibi zâhirassuñ bir
zerre yok ziyânuñ

17. **alur:-ur**

Gazel 1774

Mısra: 10
Almak, elde etmek.
Muñibbîşâh-ı ğam dil
kişverini
Alur yok şulh ne
hodtâķat-ı ceng

18. **aldı:-dı**

Gazel 1804

Mısra: 4
Almak, elde etmek.
Geldi âbâd-ı dile
çünkisipâh-ı ğam-ı 'ışk
Virdi cânaķdini dil aldı
belâvüelemüñ

19. **alayın:**

Gazel 1807

Mısra: 7
Almak, elde etmek.
Naķd-i cânâ alayın
büseyididümdidiyâr
Râyeġân girmez ele
añabahâ ister iseñ

20. **aldum:-du, -m**

Gazel 1812

Mısra: 7
Almak, elde etmek.
La'liniagzumaaldum dil
ferah olup didi
Sakin agzuñdan çıkarma
kim çıkar cânıñsenüñ

21. **alduñ:-duñ**
Gazel 1817
Mısra: 5
Almak, elde etmek.
Çinidübenkaşlaruñalduñk
arār u şabrumı
Gül ruhuñüstineçün sen
zülfüñidäleyledüñ

22. **almazam:-maz, -am**
Gazel 1842
Mısra: 12
Almak, elde etmek.
Cevher-i
'ıŝkıMuhibbısañasermāye
yiter
Almazammālını bir
ħabbeye ben Kārūnuñ

23. **aldum:-du, -m**
Gazel 1849
Mısra: 3
Almak, elde etmek.
Aldummetā'-ı
büseñicānnağdinivirüp
Bāzār-ı 'ışk içinde
ħaridāruñamsenüñ

24. **almazçadur:-mak, -ça, -dur**
Gazel 1851
Mısra: 6
Almak, elde etmek.
Mest-i 'ışkam sun
bañaçarħuñ tokuz
peymānesin
Bir nefes almakçadur anı
içüpnüş eylemek

25. **almazsın:-maz, -sın**
Gazel 1860
Mısra: 5
Almak, elde etmek.

Güzeller
sımemāyıldürn' için
'aynuña almazsın
Degülmidüryaşumsım ü
yüzüm cānāzehebdenyig

26. **aldı:-dı**
Gazel 1862
Mısra: 9
Almak, elde etmek.
Dücihānıvirüp aldı bu
Muhibbığamuñı
Görmesünşādılık ol kim
viredünyāyağamuñ

27. **alduñ:-du, -ñ**
Gazel 1901
Mısra: 1
Almak, elde etmek.
Çün ezel
alduñmaħabbetbādesinnüş
eyledüñ
Kaynaduñderyāyadöndüñ
dem-be-dem cüşeyledüñ

28. **alduñ:-du, -ñ**
Gazel 1901
Mısra: 8
Almak, elde etmek.
Kāyinātuñ cümle
aħvālineolduñmuṭṭalı'
Ol melek-
sımādanalduñçünkadeħnū
şeyledüñ

29. **alup:-up**
Gazel 1911
Mısra: 6
Almak, elde etmek.
İster yüzini süre
varuḫāk-i pāyına
Alupgözine anı kıla
tütiyāgöñül

30. **alup:-up**
Gazel 1911
Mısra: 8
Almak, elde etmek.
Dermānım'eyler ol ki
bilürderdkıymetin
Alup giderse istemeye bir
devāgöñül

31. **almasa:-ma, -sa**
Gazel 1912
Mısra: 1
Almak, elde etmek.
'Ārızuñdan almasa reng-
ile büiyyār gül
Bulmaz-ıdirağbeti
'ālemde bu miğdār gül

32. **al:**
Gazel 1914
Mısra: 1
Almak, elde etmek.
'ıŝkbāzārınageldüñcānıvir
üpzahmet al
Rāyegān sanma diyeler
sañaderd ü miñnet al

33. **al:**
Gazel 1914
Mısra: 2
Almak, elde etmek.
'ıŝkbāzārınageldüñcānıvir
üpzahmet al
Rāyegān sanma diyeler
sañaderd ü miñnet al

34. **al:**
Gazel 1914
Mısra: 4
Almak, elde etmek.
Pā-büreħne 'āŝıkam
olmak melāmetbesbaña

Zāhidā ol sen selāmet
‘ālem içre şöhret al

35. al:

Gazel 1914

Mısra: 6

Almak, elde etmek.

Ḥayr-ḥ̄āh ol itme hiç bir
kimseye sen kem nazar
Ḥalk-ı
‘ālemtādiylersenüñiçünra
hmet al

36. al:

Gazel 1914

Mısra: 8

Almak, elde etmek.

Ger bugün elden
komayasın şerī’ atdāmenin
Ḥavz-ı kevserden diyeler
sañayārān şerbet al

37. al:

Gazel 1914

Mısra: 10

Almak, elde etmek.

Giceñitevhīd ile
geçürMuḥibbīşubḥa dek
Hiçdünyālezzetinebeñzem
ez bir lezzet al

38. alup:-up

Gazel 1920

Mısra: 6

Almak, elde etmek.

Tır-i ğamzeñiykemānebrū
ger öldürse beni
Başumaluprakşuramtāḥaşr
olinca ben zelīl

39. al:

Gazel 1963

Mısra: 7

Almak, elde etmek.

Vaqt-ı güldür kāmūñı al
bir niçeyārān ile
Göresin bir niçe günden
ḥār almış cāy-ı gül

40. al:

Gazel 1974

Mısra: 4

Almak, elde etmek.

Şeb-dīz-i āhum ile
gülgüneşkikoşdum
Dikkatler eyle iy dil
yügrüğini görüp al

41. al:

Gazel 1978

Mısra: 2

Almak, elde etmek.

Bak bu deryā ‘āleminiçe
kuşatmış ‘ibret al
Gör
nehengindürlüdürlümāhīle
rden heybet al

42. al:

Gazel 1978

Mısra: 4

Almak, elde etmek.

Kullanamdirseñvuhüş u
ṭayrı sen Mecnūnlayın
Şoḥbet-i insāñı evvel terk
idüben ‘uzlet al

43. al:

Gazel 1978

Mısra: 6

Almak, elde etmek.

‘Ākiliseñgördüğüneşḥāşd
an ‘ār eyleme
Beñzemez biri birine her
birinden şan’at al

44. al:

Gazel 1978

Mısra: 8

Almak, elde etmek.

Ehl-i
‘irfāñuñayagınayüzüñ sür
dāyimā
Devlet
isterseñegervarupmetā’-ı
himmet al

45. al:

Gazel 1978

Mısra: 10

Almak, elde etmek.

Nev-
bāḥāreyyāmıdurrindān-ıla
mey içmege
Var ḥarābātaMuḥībīr-i
muğāndanbī’at al

46. al:

Gazel 1991

Mısra: 1

Almak, elde etmek.

Gel şarāb-ı ‘ışkınış eyle
şafāvülezzet al
Derdi
dermānadeğişya’nībelāvü
miḥnet al

47. al:

Gazel 1991

Mısra: 2

Almak, elde etmek.

Gel şarāb-ı ‘ışkınış eyle
şafāvülezzet al
Derdi
dermānadeğişya’nībelāvü
miḥnet al

48. **al:**

Gazel 1991

Mısra: 4

Almak, elde etmek.

Ġammetā'ına gel iy dil

nağd-i cānıharc kıl

Çünkü

'ālemdealursintuħfe-i bī-

kıymet al

49. **al:**

Gazel 1991

Mısra: 6

Almak, elde etmek.

Her

varağdayazılıpduçün

ezel āyāt-ı 'ışk

Cāngözin aç her birinden

okuyup gel ħikmet al

50. **al:**

Gazel 1991

Mısra: 10

Almak, elde etmek.

DāğlarlaiyMuħibbīcismūñ

izeyneyleyüp

Şāh-ı 'ıřkuñ devletinde

egnüñe bir ħil'at al

51. **alursın:-ur, -sin**

Gazel 1991

Mısra: 4

Almak, elde etmek.

Ġammetā'ına gel iy dil

nağd-i cānıharc kıl

Çünkü

'ālemdealursintuħfe-i bī-

kıymet al

52. **almayasın:-ma, -ya, -sin**

Gazel 1995

Mısra: 6

Almak, elde etmek.

Ekleyemegilni'met-i

'ıřkısanupāsān

Korkum budur ki

almayasın imtilāgöñül

53. **āl-ıla:--ıla**

Gazel 1589

Mısra: 5

Hile, aldatma.

Ālidersingösterürsinal-ıla

evvel yüzüñ

Bu

'acebdürsoñradirsingöñlü

mi alınca yok

54. **ālına:-ına**

Gazel 1610

Mısra: 5

Hile, aldatma.

Sakın ālına aldanma

cihānuñ

Niçeyirden satıldı ol

ħalāyık

55. **āl-ıla:--ıla**

Gazel 1707

Mısra: 1

Hile, aldatma.

Göñlüm aldı āl-ıla bir şūħ

u şeng

İtdirüsvākomadināmylan

eng

56. **ālüñdür:-üñ, -dür**

Gazel 1722

Mısra: 1

Hile, aldatma.

Ruħlaruñ al eylemek

iydöstälüñdürsenüñ

Ol sebeddeniçelerāşüfte-

ħalüñdürsenüñ

57. **ālüm:-um**

Gazel 1725

Mısra: 6

Hile, aldatma.

Nāmeyazdum göz

karasından yine dildāruma

Ola kim bu nev'-ile

yārıgöremālumgörüñ

58. **āl-ıla:--ıla**

Gazel 1903

Mısra: 10

Hile, aldatma.

Görinür anı Muħibbī olur

ol demde nihān

Āl-ılagöñlüñalur dil

virmeperrī-zāde gül

59. **ālına:-ı, -n, -a**

Gazel 1946

Mısra: 9

Hile, aldatma.

İyMuħibbīmerd-iseñ

aldanma dehrüñālına

Māl u cāh-ıla seni

aldamasun sakın bu Zāl

60. **al:**

Gazel 1849

Mısra: 11

(Bir şeyi) Kullanmak

üzere tutup yerinden ayırarak

elinde veya yanında

bulundurmak.

Kaldumayakda al elümi

dest-gİRüm ol

Çünderd-i ħasret-ile dil-

figāruñamsenüñ

61. **almak:-mak**

Gazel 1623

Mısra: 5

Almak, elde etmek.

Tā ser-ü-pā almak
isterseñeger bir büsesin
Ruḥlarına kıl nazar her
laḥza her dem pāya bak

62. **almaga:-ma, -ga**

Gazel 1977

Mısra: 2

Almak, elde etmek.

Nūr-ilabaşdan başa bir
āfītāb ister gönül
Bilemez
miḳdārınıalmagatāb ister
gönül

al eyledi:

1. **al eyledi:-di**

Gazel 1955

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Kızartmak; kırmızı bir

renk vermek.

Cāmesini eyledi ol
nāzenünüm geydi al
Kana
girmekdürmurādiitdi bu
vech-ile al

aleyledün:

1. **al eyledün:-dün**

Gazel 1717

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Kana bulanmak.

Var ol iyeşkevelā bu
sīnemi al eyledün
Yiresalduñsoñradankendü
ñipā-māleyledün

2. **āleyledün:-dün**

Gazel 1811

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

*Kızartmak; kırmızı bir
renk vermek.*

‘Ārızuñ ‘arzeyleyüpbaña

‘acebāleyledün

Dağıdupşabr-ıla ‘aqlum

beni bed-ḥāleyledün

3. **al eyledün:-dün**

Gazel 1817

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Kızartmak; kırmızı bir

renk vermek.

Hicr-ile yanupcān u dil
kül oldicismüm ser-te-ser

Rüy-ı

zerdümbenümyaşumla

sen al eyledün

4. **al eyledün:-dün**

Gazel 1902

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Kızartmak; kırmızı bir

renk vermek.

Lāle-i ḥamrādaniyemeh gül

ruḥuñ al eyledün

Gönlümüzalmagabeñzer

yine bir al eyledün

5. **al eyledün:-dün**

Gazel 1902

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Hile yapmak.

Lāle-i ḥamrādaniyemeh gül

ruḥuñ al eyledün

Gönlümüzalmagabeñzer

yine bir al eyledün

6. **āleyledün:-dün**

Gazel 1817

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Kırmızı bir renk vermek.

// *Hile yapmak.*

İy kaşı ya kirpügi ok ne

‘acebāleyledün

Yüregümsadpārekılduñka

ddümidāleyledün

al evlemek:

1. **al evlemek:-mek**

Gazel 1722

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Kızartmak; kırmızı bir

renk vermek.

Ruḥlarıñ al evlemek

iydöstālündürsenüñ

Oı sebedenniçelerāşüfte-

ḥālündürsenüñ

āl iden:

1. **āl iden:-en**

Gazel 1896

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

*Kızartmak, kıpkırmızı
etmek // Kana boyamak.*

Beni āşüfte kılan

cānācemālündürsenüñ

Āl iden bu bend-ile ol

çeşm-i āluñdursenüñ

ālidersin:

1. **ālidersin:-er, -sin**

Gazel 1589

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Hile yapmak.

Ālidersingösterürsinal-ıla

evvel yüzüñ

Bu

‘acebdürsoñradirsingönlü

mi alınca yok

alitti:

1. **al itdi:-di**

Gazel 1955

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

*Hile yaparak aldatmak,
oyun etmek.*

Cāmesini eyledi ol
nāzenīnüm geydi al

Kana

girmekdürmurādiitdi bu
vech-ile al

alreng:

1. **al reng:**

Gazel 1836

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Kırmızı renk.

Kanımı dökmek
egerkaşduñdegülsedöstum
Ne sebeddendür ki böyle
cāmegeydüñ al reng

a'lā:

1. **a'lāya:-ya**

Gazel 1660

Mısra: 2

Yüce II ulu.

Her kaçan refāra gelse ol
kağ-i bālāya bak
Servenisbet eyleme inşāf
kıl a'lāya bak

'alā:

1. **'alāya:-y, -a**

Gazel 1630

Mısra: 2

En yüksek, en üst II Pek

iyi, pek güzel.

Gülşen-i hüsniñdey dil ol
kağ-i bālāya bak

Serv[i] nisbet eyleme
inşāf kıl 'alāya bak

alay:

1. **alay:-ı**

Gazel 1715

Mısra: 4

Topluluk, kalabalık.

Cem'iyetidüp bir
niçedivāneler olduk
Āhuñ 'alemini çeküp
alayı büyütük

'alāyık:

1. **'alāyık:**

Gazel 1611

Mısra: 8

İnsanı meşgul eden,

*Hakk'a erişmekten alıkoyan
ilişkiler, bağlar.*

Gidersin çünkiāhir bir
kefenle
Nedür bu dünyeye bunca
'alāyık

'alāyıkdanberī:

1. **'alāyıkdanberī:**

Gazel 1607

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Dünya bağlarından

kurtulmuş.

SanmañuzMecnün[1] siz
olmuş 'alāyıkdanberī
Bir dem ārām eylemez
başında var gavgā-yı 'ışk

alda:-

1. **aldar:-r**

Gazel 1590

Mısra: 3

Kandırmak, aldatmak.

Aldar seni o bir niçe gün
yüzüne güler
Dünyāyagönlibağlamazirā
beķası yok

alda:

1. **aldamasun:-masun**

Gazel 1946

Mısra: 10

Kandırmak, aldatmak.

İyMuħibbīmerd-iseñ
aldanma dehrüñālma
Māl u cāh-ıla seni
aldamasun sakın bu Zāl

2. **aldamak:-mak**

Gazel 1605

Mısra: 4

Kandırmak, aldatmak.

Her ne söz ki
söyleseñcehd it
anuñicrāsına
Saña düşmez
söyleyüphalk-ı
cihāñaldamak

aldan:

1. **aldanma:-ma**

Gazel 1599

Mısra: 13

Aldanmak, yanılmak.

Nev-'arūs-ı hüsniñe
aldanma dünyābivedür
İyMuħibbīmerd olan
itmez zen-i mekkāraşevk

2. **aldanma:-ma**

Gazel 1634

Mısra: 9

Aldanmak, yanılmak.

İygönül aldanma sakın bu
felek bir hoķķabāz
Her nefes

biñdürürlü'bingösterür ol
bāzı çok

3. **aldanma:-ma**

Gazel 1763

Mısra: 6

Aldanmak, yanılmak.

Gehfelegeçikarur seni

gehyire çalar

Sakın aldanma sakın

mülkine sen Dārānuñ

4. **aldanma:-ma**

Gazel 1773

Mısra: 11

Aldanmak, yanılmak.

Sakın aldanma cihāna bir

gün eylersin sükün

Niçeye dek arturursinhāy-

ıla bu hūlaruñ

5. **aldanmazam:-ma, -zam**

Gazel 1846

Mısra: 7

Aldanmak, yanılmak.

Zülfüñüñ 'ahdine cānā

ben senüñaldanmazam

Bir başı vardur veli biñ

var dili ol sünbülüñ

6. **aldanma:-ma**

Gazel 1915

Mısra: 7

Aldanmak, yanılmak.

Ziynetine sakın aldanma

bu dehrüñ şimdilik

Ohıardur anı fikr eyle

kim āhırpāy-māl

7. **aldanma:-ma**

Gazel 1922

Mısra: 9

Aldanmak, yanılmak.

CihāngülzārınabakupMuñ

ıbbı sakın aldanma

Meseldür 'ālem içinde

yiter çün 'ārife bir gül

8. **aldanma:-ma**

Gazel 1968

Mısra: 11

Aldanmak, yanılmak.

İltifāt itme bu dehre sakın

aldanma sakın

'İyş ü 'işret bu cihān içre

hemāñh'āb u hayāl

9. **aldanmayup:-ma, -yup**

Gazel 1980

Mısra: 2

Aldanmak, yanılmak.

Sıret olmasa şeref

virmeyehiçhüsñ ü cemāl

Şüretealdanmayupsıretgöz

etdiehl-i hāl

10. **aldanma:-ma**

Gazel 1983

Mısra: 7

Aldanmak, yanılmak.

Sakın aldanma cāha olma

mağrūr

Elüñdentiz gider anı hevā

bil

aldan-:

1. **aldanma:-ma**

Gazel 1610

Mısra: 5

Aldanmak, yanılmak.

Sakın ālına aldanma

cihānuñ

Niçeyirden satıldı ol

halāyık

2. **aldanma:-ma**

Gazel 1903

Mısra: 1

Aldanmak, yanılmak.

Nağşına aldanma dehrüñ

eyle göñlüñsāde gül

Serv gibi ol ta'alluğdan

kamu āzāde gül

3. **aldanma:-ma**

Gazel 1946

Mısra: 9

Aldanmak, yanılmak.

İyMuñhibbımerd-iseñ

aldanma dehrüñālına

Māl u cāh-ıla seni

aldamasun sakın bu Zāl

4. **aldanma:-ma**

Gazel 1991

Mısra: 7

Aldanmak, yanılmak.

Sakın aldanma cihāndan

kimseye gelmez vefā

Hıusrev ü İskender ü

Dārā'daniy dil 'ıbtret al

'alef:

1. **'alef:**

Gazel 1554

Mısra: 10

Yem.

N'eydüğınmağşūd-ı

aşlıbilmeyüpzāhidhemāñ

Düşmen-i nāñoldı ancak

arayup ister 'alef

'alef ister:

1. **'alefister:-r**

Gazel 1548

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Yem istemek.

Cām-ı la'l-i dilberi bilmez
ğidā-yırūhdur
Zāhidi gör
dāyimāhayvānlayın ister
'alef

'ālem:

1. **'ālemi:-i**

Gazel 1500

Mısra: 5

Ar. Evren, kainat.

Eşk-i
çeşmümgarkavirmişken
ser-ā-ser 'ālemi
Bu gönülpervāyimezolmuş
o bahr içinde bat

2. **'ālemde:-de**

Gazel 1501

Mısra: 10

Ar. Evren, kainat.

Bu
Muḥibbīnūñmurādınısorar
sañ sen hemān
Yok
murādıgayrımıhrūndür bu
'ālemdefaḳat

3. **'ālemde:-de**

Gazel 1503

Mısra: 3

Ar. Evren, kainat.

Maḥabbet ehli 'ālemde
kamu mihr ü vefā ister
Benümgöñlüm tutup
'aksin idercevr ü
cefādanḥaz

4. **'ālemde:-de**

Gazel 1503

Mısra: 8

Ar. Evren, kainat.

Kulak tut bir nefes
nālişlerümebezm-i ğam
içre
İderzevk ehli çün
'ālemdenāy-ı hoş-
nevādanḥaz

5. **'ālem:**

Gazel 1504

Mısra: 10

Ar. Evren, kainat.

El urur her dem
Muḥibbīşāne 'ıtr-ı zülfine
Büy-ıla 'ālemtolar eyler
anuñçünşāneḥaz

6. **'ālem:**

Gazel 1545

Mısra: 3

Ar. Evren, kainat.

Mihr ü mehdenḥiç bulur
mydı bu 'ālemziyā
Yakmasaydı nūr-ı
hüsnüñdengelüp anlar
çerāğ

7. **'āleme:-e**

Gazel 1551

Mısra: 7

Ar. Evren, kainat.

Çeşm-i cellādi yeterken
'āleme
Pes ne ḥācetsihr ide
sehḥārazülf

8. **'āleme:-e**

Gazel 1558

Mısra: 10

Ar. Evren, kainat.

Bu
Muḥibbīğamşebindederd-
ile āh eylese

'Āleme odlar düşer çıkar
şererler her taraf

9. **'ālemi:-i**

Gazel 1571

Mısra: 2

Ar. Evren, kainat.

Mevcurur her
güşedenderyā-yibī-pāyān-
ı 'ışk
Ser-te-ser ğarkidiserdür
'ālemiṭüfān-ı 'ışk

10. **'ālemi:-i**

Gazel 1574

Mısra: 2

Ar. Evren, kainat.

Çarḥı güm gümgümedür
her dem bu hü y häy-ı
'ışk
'Ālemibaşdan baş
ğarkavirderyā-yı 'ışk

11. **'ālemi:-i**

Gazel 1579

Mısra: 10

Ar. Evren, kainat.

Her ne kim
yirdebulınurbahrdabiñ ol
kadar
'Ālemi çepeçvre kuşadup
yatan deryāya bak

12. **'ālemi:-i**

Gazel 1581

Mısra: 10

Ar. Evren, kainat.

Bu
Muḥibbīnūñegergöñlini
alsa tañmıdur
'Ālemiteşhīridüpdür ol
gözicāzūya bak

13. 'ālemde:-de

Gazel 1582

Mısra: 1

Ar. Evren, kainat.

Zülf-i şeb-rengün gibi
'ālemde bir tarrār yok
Çeşm-i mestüñemüşābih
dünyada sehḥār yok

14. 'ālemde:-de

Gazel 1587

Mısra: 5

Ar. Evren, kainat.

Dil-i
dīvānedensorsañnedür
'ālemdemaḳşūduñ
Yiter āyine-i
ḥüsnünbenümğayanigāhu
m yok

15. 'ālemde:-de

Gazel 1591

Mısra: 2

Ar. Evren, kainat.

Zülf-i tarrārı gibi 'ālemde
bir tarrāre yok
Bu
cihāndaruḥlarımānendi bir
sehḥāre yok

16. 'ālem:

Gazel 1600

Mısra: 10

Ar. Evren, kainat.

Göreliden sen perī-
rūyıMuḥibbī 'aḳlı
başından
Gidüpdürçeşmine 'ālem
'aceb mi cümle tār olmak

17. 'ālemi:-i

Gazel 1607

Mısra: 3

Ar. Evren, kainat.

'Ālemigeşt eyledi
dutmadı bir yirdemekān
'Āḳıbet kıldı
ḳarārgöñlümdeitdicāy 'ışḳ

18. 'ālem:

Gazel 1619

Mısra: 10

Ar. Evren, kainat.

Kim-durur senünyoluñda
baş u cān terk itmeyen
Yaradılmadan bu 'ālem
sen idüñmaḥbüb-ı Ḥaḳ

19. 'āleme:-e

Gazel 1621

Mısra: 3

Ar. Evren, kainat.

Yagdurmayaydı 'āleme
ger dide göz yaşın
Başdan yakardı
uşbucihānişerār-ı 'ışḳ

20. 'ālemde:-de

Gazel 1631

Mısra: 2

Ar. Evren, kainat.

Her kişi bir nesneden
korkar ben eyyām-ı firāḳ
Olmasaydı ḳāşḳī
'ālemdehıçnām-ı firāḳ

21. 'ālemde:-de

Gazel 1636

Mısra: 1

Ar. Evren, kainat.

Göñüleglencesi 'ālemde
bir ārām-ı cānum yok
Maḥabbet mülkine
şāhamvelī bir miḥribānum
yok

22. 'ālemde:-de

Gazel 1640

Mısra: 1

Ar. Evren, kainat.

Sañna mı kaldı 'ālemde
dile cevr ü cefā kılmak
Beni yādeyleyüp her dem
rakıbiāşinā kılmak

23. 'ālemde:-de

Gazel 1645

Mısra: 1

Ar. Evren, kainat.

'Ālemdebenümğamdan
ulu hem-nesesüm yok
Feryād u fiğāneyleremāh
dest-resüm yok

24. 'ālemi:-i

Gazel 1648

Mısra: 3

Ar. Evren, kainat.

'Ālemikırmaga yiter
müjesiḥançericiñ
Ne için pes takınur ol
gözimestāneşadaḳ

25. 'ālemde:-de

Gazel 1651

Mısra: 2

Ar. Evren, kainat.

Ḳıyāmetḳaddüñebeñzerci
hānbāğında 'arar yok
Yücelsünmüntehāḳaddüña
ña 'ālemde hem-ser yok

26. 'ālemde:-de

Gazel 1651

Mısra: 10

Ar. Evren, kainat.

Egerçi
'āşıḳolmuşlarbulınurdeyr-i

‘âlemde
Muhibbî gibi
‘âlemdevelihâli mükedder
yok

27. ‘âleme:-e

Gazel 1654

Mısra: 11

Ar. Evren, kainat.

İyMuhibbî gizleme
fâşoldı ‘ışkuñ ‘âleme
Çehresinden bellüdürçün
‘aşıkuñhâsar-ı ‘ışk

28. ‘âlemde:-de

Gazel 1662

Mısra: 14

Ar. Evren, kainat.

Muhibbîgördüğühübi
sever âh
Anı ‘âlemdehergiz bir
sever yok

29. ‘âlemi:-i

Gazel 1665

Mısra: 9

Ar. Evren, kainat.

‘Âlemigezdüm kamu
halkı görüp şād [u] ferah
Bu Muhibbî gibi lik arada
[hîç] nâ-şād yok

30. ‘âlemüñ:-iñ

Gazel 1669

Mısra: 9

Ar. Evren, kainat.

İyMuhibbîğarra olma
revnaķına ‘âlemüñ
Saña bu ‘ibret yiter kim
kandadırDārâyı bak

31. ‘âlemde:-de

Gazel 1672

Mısra: 2

Ar. Evren, kainat.

Döstüm göster
yüzüñitdürmebañazârlık
İster iseñ bulasın
‘âlemdeberhürdârlık

32. ‘âlemde:-de

Gazel 1680

Mısra: 4

Ar. Evren, kainat.

İñleremķumrı gibi
döstdiyü çın seher
Gönüleglencesi
‘âlemdehemânyâr gerek

33. ‘âlemi:-i

Gazel 1686

Mısra: 9

Ar. Evren, kainat.

Āh-ı serd itme
Muhibbîkey sakın kim
‘âlemi
Od biragupyakısar bu
hây-ılahüyuñsenüñ

34. ‘âlemin:-in

Gazel 1689

Mısra: 3

Ar. Evren, kainat.

Kullanursañ bu cihân içre
tecerrüd ‘âlemin
Umaram ‘İsî gibi eflāk ola
yirüñsenüñ

35. ‘âlemi:-i

Gazel 1690

Mısra: 4

Ar. Evren, kainat.

Gün yüzüm üzre dolup
zülüm perişâneyleyüp
Rüşen iken ‘âlemi dün
gibi tār itsem gerek

36. ‘âlem:

Gazel 1702

Mısra: 8

Ar. Evren, kainat.

N’olarenğın ise şî’rūñ
selef şî’rinedahl itme
Dimişler ‘âlem içinde
bulınmazhıçedebdenyig

37. ‘âlem:

Gazel 1707

Mısra: 10

Ar. Evren, kainat.

Fikrideldenagzı var
mıdurdiyü
Oldı bu
‘âlemMuhibbîbañateng

38. ‘âlemde:-de

Gazel 1711

Mısra: 6

Ar. Evren, kainat.

Zerre gibi gün
yüzüñşevķiylesergerdân
olan
Senden ayırdüşicek
‘âlemdenâ-peydâ gerek

39. ‘âlemini:-i, -n, -i

Gazel 1715

Mısra: 4

Ar. Evren, kainat.

Cem’iyyetidüp bir
niçedivâneler olduk
Āhuñ ‘âlemini çeküp
alayı büyütdük

40. ‘âleme:-e

Gazel 1721

Mısra: 8

Ar. Evren, kainat.

Kullaruñ gibi
varupkarşuña hep 'aşıklar
Tursalar n'ola ki sen
'ālemesultānolduñ

41. 'ālemi:-i

Gazel 1739

Mısra: 6

Ar. Evren, kainat.

Leylīzūlfūñdümgārāgöñl
ümi tar eyleyen
Rüşen iden 'ālemicānā
'izāruñdursenüñ

42. 'ālemüñ:-üñ

Gazel 1744

Mısra: 8

Ar. Evren, kainat.

Berçururāteş-i dil āh-
ilaeflāke çıkar
Şāh-ı 'ışksımbiledür kanda
yürürseñ 'ālemüñ

43. 'ālemi:-i

Gazel 1752

Mısra: 1

Ar. Evren, kainat.

Dest-i kudretle yok iken
'ālemi var eyledüñ
Kimini müslimkılup
kimini küffāreyledüñ

44. 'ālemde:-de

Gazel 1753

Mısra: 12

Ar. Evren, kainat.

Edebçüntāc-ı
devletdürMuhibbī götürür
başa
Bulınmaz nesne 'ālemde
ola hergizedebdenyig

45. 'āleme:-e

Gazel 1757

Mısra: 1

Ar. Evren, kainat.

'Āleme gün gibi
nūruñçünkirahşāneyledüñ
Hūblarencümözüñ sen
māh-ı tābāneyledüñ

46. 'ālemi:-i

Gazel 1771

Mısra: 10

Ar. Evren, kainat.

Yüzüñüzülf-ile örtme
olmasunzulmetcihān
'Ālemi kılan münevver
çünkirüyuñdursenüñ

47. 'ālemüñ:-üñ

Gazel 1779

Mısra: 10

Ar. Evren, kainat.

Āteş-i
āhdiküpsü'lesineflāke
çıkar
Meh ü hürşidemüşābih
ola tā ki 'ālemüñ

48. 'ālemde:-de

Gazel 1791

Mısra: 16

Ar. Evren, kainat.

Sakla şoħbet edebin
bakma nigāruñyüzine
Çünkü 'ālemdehemān
kişiyē ādāb gerek

49. 'ālemde:-de

Gazel 1794

Mısra: 7

Ar. Evren, kainat.

Görmedüm 'ālemdehergiz
kalmadı ehl-i vefā

Bir zamāndur kanın içer
şimdi kardaşkardaşuñ

50. 'ālemi:-i

Gazel 1797

Mısra: 1

Ar. Evren, kainat.

'Ālemienver kılan
cānācemālūñdursenüñ
Nokta-i dāğ-ı maħabbet
yüzde ħālūñdursenüñ

51. 'ālemde:-de

Gazel 1798

Mısra: 8

Ar. Evren, kainat.

Ādem olmaz ad-ıla ger
ādemiyet olmasa
Assı itmez ādeme
'ālemdemerdüm-zādelik

52. 'ālemde:-de

Gazel 1802

Mısra: 4

Ar. Evren, kainat.

Sañadırsem ben melek
yāħūdperī olur ħaṭā
Bir muşavvercānsın
'ālemde gözler görmedük

53. 'ālemde:-de

Gazel 1802

Mısra: 10

Ar. Evren, kainat.

'Ārızuñnürünizāhid
görmese olmaz 'aceb
Ca'da sor
'ālemdedirħurşid-i
ħāvergörmедük

54. 'ālemde:-de

Gazel 1803

Mısra: 1
Ar. Evren, kainat.
Zulm elin uzatmasun
‘ālemdeyārıkimsenüñ
Cevri ‘ādetitmesünyā Rab
niġārıkimsenüñ

55. ‘ālemde:-de

Gazel 1803

Mısra: 10

Ar. Evren, kainat.

Āh kim bī-
çāreyemçārebulınmazderd
üme
Böyle düşvārolmasun
‘ālemdekārıkimsenüñ

56. ‘āleme:-e

Gazel 1808

Mısra: 2

Ar. Evren, kainat.

Zülfine dil bağlayan
elbette ol şeydā gerek
Terk idüpñāmūs u ‘ārı
‘ālemerüsvā gerek

57. ‘ālemi:-i

Gazel 1814

Mısra: 5

Ar. Evren, kainat.

Gözlerüm yaşı ile
‘ālemigülgünitdüm
Var-ısa t̄āġ-ı ciġerdür başı
ol sunuñ

58. ‘ālemi:-i

Gazel 1814

Mısra: 9

Ar. Evren, kainat.

Zerre-veşāhum-ıla
‘ālemibiñ kez tolanur
Görmedüm gün yüziniāh
ben ol meh-rünüñ

59. ‘ālemüñ:-üñ

Gazel 1816

Mısra: 13

Ar. Evren, kainat.

İçürdüñ ‘ālemüñ zehrin
akıtduñgözlerüm nehrin
Ĥarābitdüñgöñül şehrin
n’içün dün ġicegelmedüñ

60. ‘āleme:-e

Gazel 1822

Mısra: 2

Ar. Evren, kainat.

Hey ne şirindürşehālā’l-i
şeker-rizüñsenüñ
‘Āleme fitne virtürzülf-i
dil-āvizüñsenüñ

61. ‘ālemi:-i

Gazel 1822

Mısra: 10

Ar. Evren, kainat.

Çündutişduññār-ı
‘ışķaiyMuĥıbbı ser-te-ser
Oda yaka ‘ālemiāh-ı
seĥer-ĥızüñsenüñ

62. ‘ālemi:-i

Gazel 1823

Mısra: 5

Ar. Evren, kainat.

Gözlerüm yaşı akup
‘ālemi pür-ĥün itse
Tañdegültāġ-ı ciġerdür
başı sonuñ

63. ‘ālemde:-de

Gazel 1830

Mısra: 3

Ar. Evren, kainat.

Dir-idüm dil virmeyem
‘ālemde ben meh-rülara

Bilmezemn’itdibañaitdi
beni rüsvāgözüñ

64. ‘ālemlere:-ler, -e

Gazel 1830

Mısra: 10

Ar. Evren, kainat.

Leylüzülfüñĥasretinden bu
Muĥıbbıbendeñi
Eyledi Mecnün gibi
‘ālemlererüsvāgözüñ

65. ‘āleme:-e

Gazel 1850

Mısra: 10

Ar. Evren, kainat.

İyMuĥıbbıkalıdurup yine
livā-yıāhumı
‘Ālemerāyāt-ı ‘ışķı ser-
bülend itsem gerek

66. ‘ālemde:-de

Gazel 1860

Mısra: 10

Ar. Evren, kainat.

Şarāb içer
diyüzāhididerta’nı bu
‘uşşāķa
Velī ‘ālemde ger
sorsañaña yok nesne
ĥıbdanyig

67. ‘ālemde:-de

Gazel 1872

Mısra: 8

Ar. Evren, kainat.

Ko bülbül eylesünzārı anı
terk itdidildārı
Gülünĥod yok-durur yārı
bu ‘ālemde dikenden yig

68. ‘ālem:

Gazel 1899

Mısra: 10

Ar. Evren, kainat.

SineñitablidüpMuhib çek
bu livâ-yiâhuñi
Çünşeh-i mülk-i
‘ışksıntablsenüñ ‘alem
senüñ

69. ‘alem:

Gazel 1910

Mısra: 6

Ar. Evren, kainat.

Çadembasduñ bugün çün
mülk-i ‘ışka
Yaşuñ leşker dilâahuñ
‘alem kıl

70. ‘âlemde:-de

Gazel 1912

Mısra: 2

Ar. Evren, kainat.

‘Ârızuñdan almasa reng-
ile büyyâr gül
Bulmaz-ıdırâğbeti
‘âlemde bu miqdâr gül

71. ‘âlem:

Gazel 1918

Mısra: 3

Ar. Evren, kainat.

SanmañuzFerhâd u
Mecnüngitdi bu ‘âlemtehî
‘İşk-ı şâhî devletinde
mübtelâeksükdegül

72. ‘âlemde:-de

Gazel 1932

Mısra: 10

Ar. Evren, kainat.

Yârıagyâr-
ılagördükdeMuhibbütidiâh
Didi kim olmaz-ımış
‘âlemdehîçbî-hâr gül

73. ‘âlemde:-de

Gazel 1942

Mısra: 2

Ar. Evren, kainat.

Döstumcevr ü cefâ
resmini bünyâdeylegil
Öldürüp ‘aşıkları ‘âlemde
bir dâdeylegil

74. ‘âlemi:-i

Gazel 1946

Mısra: 7

Ar. Evren, kainat.

İtmeseñnür-ı şerî’atle
münevver ‘âlemi
Dutar-idi bu cihâni ser-te-
ser zulm u dâlâl

75. ‘âlemleri:-ler, -i

Gazel 1949

Mısra: 7

Ar. Evren, kainat.

Eşk-i çeşmüdürihâta
eyleyen ‘âlemleri
Siz anı
deryâsanursızgörinendery
âdegül

76. ‘âlemi:-i

Gazel 1958

Mısra: 6

Ar. Evren, kainat.

Gözümñcüybârındanyaş
umderiyâsimevcırdı
Viriser ‘âlemigarka ki zîrâ
yok añahâyil

77. ‘âlem:

Gazel 1960

Mısra: 5

Ar. Evren, kainat.

‘Âlemyüzininürüñ-ıla gel
münevver it
Götür niğâb gün
yüzüñiâfitâb kıl

78. ‘âlemde:-de

Gazel 1966

Mısra: 10

Ar. Evren, kainat.

Ĥudâdangayrısıntrâh it
Muhibbîcân-ıla dilden
Ĥudâdangayrı ‘âlemde ne
kim var-ısa bil bâtıl

79. ‘âlemi:-i

Gazel 1978

Mısra: 1

Ar. Evren, kainat.

Bak bu deryâ ‘âleminiçe
kuşatmış ‘ibret al
Gör
nehgindürlüdürlümâhile
rden heybet al

80. ‘âlemin:-in

Gazel 1980

Mısra: 7

Ar. Evren, kainat.

Dik sipihruzre bu dilden
yine âhuñ ‘âlemin
Çıkduñeflâkehemânhim
etüññküsınçâl

81. ‘âlemi:-i

Gazel 1987

Mısra: 7

Ar. Evren, kainat.

Bir zerre gibi eyleyeyim
‘âlemiseyrân
Tek gün
yüzüñigösterübenbaña
‘ayân ol

82. 'ālemde:-de

Gazel 1991

Mısra: 4

Ar. Evren, kainat.

Ġammetā'ına gel iy dil

naqd-i cānıharc kıl

Çünkü

'ālemdealursıntuħfe-i bī-

kıymet al

83. 'āleme:-e

Gazel 1992

Mısra: 4

Ar. Evren, kainat.

Şırınlebinüñ 'ışkınacān

terkin eyleyen

Ferhād gibi 'ālemedestān

olan göñül

'ālem:-

1. 'āleme:-e

Gazel 1908

Mısra: 7

Ar. Evren, kainat.

Virseziyāyı

'ālemeruħsārıtāñdegül

Kim dir ki gün yüzianuñ

alnı kamerdegül

2. 'āleme:-e

Gazel 1977

Mısra: 3

Ar. Evren, kainat.

Başa buyruk istemez kim

'ālemesultān ola

Lık kul olmaga bir 'ālī-

cenāb ister göñül

3. 'āleme:-e

Gazel 1981

Mısra: 6

Ar. Evren, kainat.

Bañaārāmkomayıpışabru

mıyagmayavırüp

Göreym seni iy dil

'ālemesergerdān ol

'ālem eyle:

1. 'ālem eyle:

Gazel 1673

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Eğlence düzenlemek. II

Neşelenmek, mutlu olmak.

Pādişāh-ı 'ışkolduñ eyle

āhumdan 'ālem

Leşkerüñdürüygöñül

gözyaşı sol u saga bak

'ālem içinde:

1. 'ālem içinde:

Gazel 1788

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Dünyada.

N'olarenğın ise şı'rüm

selef şı'rinedaħl itme

Dimişler 'ālem içinde

bulınmazhıçedebedenyig

2. 'ālem içinde:

Gazel 1822

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Dünyada.

Ġam mı var 'ālem içinde

çekmedüm ben mübtelā

Sīne mi var delmedi

şolğamze-i türüñsenüñ

'ālem içinde yiter çün 'ārife bir gül:

1. 'ālem içinde yiter çün

'ārife bir gül:

Gazel 1922

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

"Arif isen bir gül yeter

kokmaya cahil isen gir bahçe yıkımına" atasözü.

CihāngülzārınabakupMuħ

ibbī sakın aldanma

Meseldür 'ālem içinde

yiter çün 'ārife bir gül

'ālem içre:

1. 'ālem içre:

Gazel 1584

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Alemde, dünyada.

Her kimüñ yanında bir

sīmīn-beden dildarı yok

Müflise beñzer ki anuñ

'ālem içre varı yok

2. 'ālem içre:

Gazel 1585

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Alemde, dünyada.

'Ālem içre kıl nazariy dil

cihāndayār yok

Añabeñzer kim cihānda

bir gül-i bī-ħār yok

3. 'ālem içre:

Gazel 1614

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Alemde, dünyada.

Ne hoşdur 'ālem içre

'ālem-i 'ışk

Ki eksük olmaya dilden

ğam-ı 'ışk

4. 'ālem içre:

Gazel 1667

Mısra: 9
Kelime Tipi: -
Alemde, dünyada.
İyMuhibbî 'âlem içre aña
'aşıklıkharâm
Bu melâmetküyî içre
olmaya rüsvâ-yı 'ışk

5. 'âlem içre:

Gazel 1825
Mısra: 5
Kelime Tipi: -
Alemde, dünyada.
Fâşoldı 'âlem içre çün
bugün esrâr-ı 'ışk
Ol
perinüñzülfinenkendümidâr
itsem gerek

6. 'âlem içre:

Gazel 1829
Mısra: 10
Kelime Tipi: -
Alemde, dünyada.
Zülf-i dildârî yine
depretdüñniybâd-ı şabâ
Uşbu 'âlem içre anı
'anber-efşaneyledüñ

7. 'âlem içre:

Gazel 1870
Mısra: 8
Kelime Tipi: -
Alemde, dünyada.
Yüz virürsinanuñ-ıçun
öykünür ruhsârûña
Olmaya âyîne gibi 'âlem
içre yüzi bek

8. 'âlem içre:

Gazel 1914
Mısra: 4

Kelime Tipi: -
Alemde, dünyada.
Pâ-bürehne 'aşıkam
olmak melâmetbesbaña
Zâhidâ ol sen selâmet
'âlem içre şöhret al

9. 'âlem içre:

Gazel 1927
Mısra: 8
Kelime Tipi: -
Alemde, dünyada.
Sırr-ı 'ışkıgözlerüm yaşı-
durur fâş eyleyen
Ġamdan özge 'âlem içre
kimse sırdaşumdegül

10. 'âlem içre:

Gazel 1983
Mısra: 4
Kelime Tipi: -
Alemde, dünyada.
Yüridakboynuñazencîr-i
'ışkı
Özüñi 'âlem içre mübtelâ
bil

'alemidüp:

1. 'âlem idüp:-üp

Gazel 1561
Mısra: 7
Kelime Tipi: -
Bayrak yapmak.
Çekeremeşkipâhınıidüpâ
hum 'âlem
Eyleremsâyemleyirdegök
debahtumlamesâf

'âlem mülkine:

1. 'âlem mülkine:-ne

Gazel 1907
Mısra: 9

Kelime Tipi: -
Dünya malı.
Çünkü 'âlem mülkine bir
kimse mâlik olmadı
Bî-vefâdünyâya dil
virmeMuhibbî sen sen ol

'âlem mülkini:

1. 'âlem mülkini:-ni

Gazel 1585
Mısra: 7
Kelime Tipi: -
Dünya malı.
Āteş-i 'ışkı ser-â-ser
yakdı 'âlem mülkini
Gerçi
baksañzâhirengörünür
anda nâr yok

'âlem-i ğayba:

1. 'âlem-i ğayba:-a

Gazel 1522
Mısra: 14
Kelime Tipi: -
Ğayb âlemi,
görünmeyen, bilinmeyen âlem.
Virmedi kimse
miyâniyladehânındanhabe
r
Degmede olmaz Muhibbî
'âlem-i ğaybatıtlâ'

'âlem-i 'ışk:

1. 'âlem-i 'ışk:

Gazel 1614
Mısra: 1
Kelime Tipi: -
Aşk âlemi.
Ne hoşdur 'âlem içre
'âlem-i 'ışk
Ki eksük olmaya dilden
gam-ı 'ışk

'âlem-i vahdetde:

1. **'âlem-i vahdetde:-de**

Gazel 1883

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Birlik alemi.

Pendümügüş it Muhibbî

kesreti terk eyle kim

'Âlem-i

vahdetdebulursınvişâlindö

stuñ

'âlemivükendüzini:

1. **'âlemivükendüzini:**

Gazel 1576

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Alemi ve kendisini.

Añlamaz

'âlemivükendüzini

Velî mest itdi şöyle bâde-i

'ışk

'âlem-nümââyinedür:

1. **'âlem-nümââyinedür:-dür**

Gazel 1581

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Cihanı gösteren ayna,

İskender'in aynası.

Bilmek isterseñeger sen

kâyinâtañvâlini

'Ârıztı 'âlem-

nümââyinedür gül rüya

bak

'âlemüñbekâsı:

1. **'âlemüñbekâsı:-sı**

Gazel 1537

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Bu alemin kalıcılığı.

Görüremyokdurvefâsı

hem beğâsı 'âlemüñ

Mâl u

câhındananuñçüneyledüm

anuñferâğ

âl-i muhammedüñ:

1. **âl-i muhammedüñ:**

Gazel 1765

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Yüce Muhammed. || Yüce

peygamber.

Elden koma dâmenini dut

Muhibbî berk

Dilden giderme zikriniâl-i

Muhammedüñ

âlicenâb:

1. **âlicenâb:**

Gazel 1960

Mısra: 8

Kadir ve kıymeti yüksek.

Zârlık eyle ola ki ola

du'ânkabül

Sür yüz

yiredergehiâlîcenâb kıl

'âlî-cenâb:

1. **'âlî-cenâb:**

Gazel 1977

Mısra: 4

Kadir ve kıymeti yüksek.

Başu buyruk istemez kim

'âlemesultân ola

Lîk kul olmaga bir 'âlî-

cenâb ister gönül

alın:

1. **alnuña:-uñ, -a**

Gazel 1650

Mısra: 5

Başın ön tarafı ve yüzün üst kısmı.

Mâhitâbı kim-durur kim

diye beñzeralnuña

Çünkianuñlâleñhaddüñ gibi

gül ruhsârı yok

2. **alnuñ:-un**

Gazel 1687

Mısra: 7

Başın ön tarafı ve yüzün

üst kısmı.

Çeşmüzre görüp alnuñ o

dem säyebân olur

Gün

şavkıdegmesündiyübimâr

aperçemüñ

'âlî-neseb:

1. **'âlî-nesebden:-den**

Gazel 1702

Mısra: 6

Soylu, soyu yüce.

Yüri bir şan'atıtekmilidüp

olup ħarâbâtı

Kemâl ehli gedâ olsa olur

'âlî-nesebdenyig

2. **'âlî-nesebden:-den**

Gazel 1788

Mısra: 6

Soylu, soyu yüce.

Yüri bir şan'atıtekmilidüp

olup ħarâbâtı

Kemâl ehli gedâ-y-ısa

olur 'âlî-nesebdenyig

alsardur:

1. **alsardur:**

Gazel 1562

Mısra: 7

Almak, elde etmek.

Ahısdurnağd-i ‘ömrüñ
‘ākıbetdünyāsenüñ
Eyle farz it kim bu
nağdieyledüñ ol hānavakf

allah:

1. **allāh:**

Gazel 1519

Mısra: 8

Allah, Her şeyin

*yaratıcısı olan tek ve mutlak
varlık.*

Yok dimeinkārīkozāhid
sakın rīşüñ yanar
Sīnesinehl-i
‘iṣkuñyaktıçünAllāh şem’

2. **allāh’ı:-ı**

Gazel 1816

Mısra: 4

Allah, Her şeyin

*yaratıcısı olan tek ve mutlak
varlık.*

Elāiyhūblaruñşāhıseverem
seni vallāhi
Severseñ sen de
Allāh’ın’içün dün
gicegelmedüñ

aln:

1. **alnı:-ı**

Gazel 1908

Mısra: 8

Başın ön tarafı ve yüzün

üst kısmı.

Virseziyāyı
‘ālemeruhsārītañdegül
Kim dir ki gün yüzianuñ
alnı kamerdegül

alnına yazmış:

1. **alnına yazmış:-muş**

Gazel 1594

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

*Kaderinde bulunmak,
ezelde kader olarak
belirlenmiş olmak.*

Ehl-i ‘iṣkuñ dest-i
kudretbunı yazmış alnına
Geçüre ‘ömrincefāda
görmeye ol şādlık

altun:

1. **altun:**

Gazel 1787

Mısra: 8

Altın, kıymetli bir maden.

Ka’beküyuña yüzüm
sürmegefarzoldıbaña
Çün gözüm yaşını sīm ü
yüzüm[i] altunitdün

2. **altunuñ:-uñ**

Gazel 1814

Mısra: 4

Altın, kıymetli bir maden.

Āteş-i hicreyanup yakılan
oldur ‘āşık
Kıymetiartuk olur
kālolicakaltunuñ

3. **altun:**

Gazel 1889

Mısra: 8

Altın, kıymetli bir maden.

Ka’beküyuñıtavāf
eylemek oldıbañafarz
Gözlerüm yaşını sīmçün
yüzüm altunitdün

4. **altunun:-ın**

Gazel 1913

Mısra: 8

Altın, kıymetli bir maden.

Mācerā-yı ‘iṣkınıyazmaga
bu dil-ḥastenüñ
Kātib-i eṣküm yüzüm
altunmitdi yine ḥall

aluban:

1. **aluban:**

Gazel 1906

Mısra: 5

Alıp, alarak.

Büsevirümdimmiş iken
alubancānnağdini
Şimdi inkār idesin sanduñ
anı gırevdegül

‘āmeyledüñ:

1. **‘āmeyledüñ:-düñ**

Gazel 1815

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Herkese ait hale

getirmek, umumileştirmek.

Żulmidüp ben
‘āşıkaküyuñdakıldıñ çok
cefā
Ġayrılarvardukçacānālutf
uñı ‘āmeyledüñ

2. **‘āmeyledüñ:-düñ**

Gazel 1841

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Herkese ait hale

getirmek, umumileştirmek.

Bī-naşīb itmek
revāmıdurMuḥıbbibendeñ
i
Ḥ’ön-
ıvaşluñıcihāñḥalkınaçün
‘āmeyledüñ

āmāde:

1. **āmādelik:** -likl

Gazel 1798

Mısra: 10

Hazır, hazırlanmış.

İyMuhibbiygörünürçünk

iaılasdanpalās

İstemezsem

tañımdurşımdengirüāmād

elik

a'māl:

1. **a'māl:**

Gazel 1902

Mısra: 12

Ameller, işler.

Dār-ı huldolmışmaķāmuñ

her zamāniyhāl-i yār

Ol siyehrüyuñla bilsem

niçea'māleyledüñ

amānvirmek:

1. **amānvirmek:** -mek

Gazel 1986

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Rahat vermek, serbest

bırakmak.

Öldürem bir gün

Muhibbiydimişsindöstüm

Dur

vefāiķrāruñavirmekamāñh

ācetdegül

amānvirmeviser:

1. **amānvirmeviser:** -meyiser

Gazel 1919

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Canını bağışlamak,

öldürmemek, merhamet etmek.

Cellād-ı çarhıvirmeyiser

kimseye amāñ

Yitmez mi

sañan'eylediBehrām-ı

Gūra gel

'amel itmez:

1. **'amel itmez:** -mez

Gazel 1964

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Gereğini yapmak, amel

etmek.

Geç mey ü maħbūbdan

her dem budur zāhidsözi

Līk 'āşıķrind olan itmez

bu kavı-ile 'amel

'āmil ol:

1. **'āmil ol:**

Gazel 1979

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

İcra etmek, çalışmak.

Gehcefāgehcevr gönderse

niğāruñķāyil ol

Pādişehdür her ne fermāñ

eyler-ise 'āmil ol

'āmil olmadı:

1. **'āmilolmadı:** -ma, -dı

Gazel 1959

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

İcra etmek, çalışmak.

Mecnūneger soralar

eydemaña 'āķil

Terk itdi kamu olmadı

dünyā ile 'āmil

'āmil olmaya:

1. **'āmilolmaya:** -ma, -ya

Gazel 1956

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

İcra etmek, çalışmak.

Kelām-ı Haķķ-ıla her kim

cihānda olmaya 'āmil

Olur her bir işi ebter olur

her itdügibāııl

ammā:

1. **ammā:**

Gazel 1522

Mısra: 3

Ama, ancak, fakat.

Tiredür gerçi şeb-i

hicrānammāyazaram

Derd-i dil

hālinoılmışdurbañaāhumş

u'ā'

2. **ammā:**

Gazel 1524

Mısra: 13

Ama, ancak, fakat.

İyMuhibbī yan yakıl

derdüñiammā söyleme

Niçe yanar oda gör hiç

eylemez güftār şem'

3. **ammā:**

Gazel 1650

Mısra: 2

Ama, ancak, fakat.

Ğoncadirdümagzuñālīkina

nuñgüftārı yok

Servdirdümķaddüñeammā

anuñrefārı yok

4. **ammā:**

Gazel 1719

Mısra: 5

Ama, ancak, fakat.

Kuçamdümmiyānuñ

korkum budur ki ammā

Yokdurnişāñı ince kıldan

daħımiyānuñ

5. **ammā:**

Gazel 1759

Mısra: 2

Ama, ancak, fakat.

Tır-i gāmzeñcān u dil
kaşdıñagelür yek-be-yek
Mālik olup
soñradanoldııarammā
müşterek

6. **ammā:**

Gazel 1778

Mısra: 2

Ama, ancak, fakat.

Nāz-ıladidi ol
şanembañagiriñtārikimūñ
Ben
'āşıkamdidümsañammā
da sen yārikimūñ

7. **ammā:**

Gazel 1924

Mısra: 3

Ama, ancak, fakat.

Cānırmekanuñyolınaāsā
ngelürammā
Ayrılığınadöymekanuñāh
ne müşkıl

ammā ki:

1. **ammā ki:**

Gazel 1693

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Ama, ne var ki.

Söz geçer gevher
velāmmā ki olmazsa zeri
Şöyle bil
mümkindegüldür anı der-
güş eylemek

2. **ammā ki:**

Gazel 1977

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Ama, ne var ki.

'Āşıkammā ki
añmamhergiz ben vuşlatı
Yārdan ancak hemāñkahr
u 'itāb ister gönül

añ-:

1. **añup:-up**

Gazel 1523

Mısra: 13

Hatırlamak, akla

getirmek. II Adını zikretmek.

Añupñayāl-i şem'-i ruñuñ
her ki cānvire
Lañdindeañuşu'levireüstü
h'ānı şem'

2. **añdı:-dı**

Gazel 1718

Mısra: 12

Hatırlamak, akla

getirmek. II Adını zikretmek.

Yaka çāk itse Muñıbbī
yine şevk-ile ne tañ
Sīnesinañdımeğer ol gül-i
nāzükbedenüñ

3. **añup:-up**

Gazel 1777

Mısra: 9

Hatırlamak, akla

getirmek. II Adını zikretmek.

AñupñaddinMuñıbbīnālek
ılsañ
İdergüleşende bülbül
sañaañheng

añ:

1. **añup:-up**

Gazel 1526

Mısra: 9

Hatırlamak, akla

getirmek. II Adını zikretmek.

Bu

Muñıbbīgicelerñüsünüñu

pāh eylese

Tola

āñuşu'lesindenkünbed-i

devvār şem'

2. **añıcak:-ıcaak**

Gazel 1527

Mısra: 5

Hatırlamak, akla

getirmek. II Adını zikretmek.

La'l-i nābuñıñıcakñün-ı

ciger eyledi cüş

Servkaddüñi görüp oldı

gözüm yaşı serī'

3. **añ:**

Gazel 1543

Mısra: 9

Hatırlamak, akla

getirmek. II Adını zikretmek.

İyMuñıbbīağünāñuñtevb

eye gel tevbeye

Olasın

mañşergünindeñalk içinde

yüziag

4. **añmaduñ:-ma, -du, -ñ**

Gazel 1593

Mısra: 11

Hatırlamak, akla

getirmek. II Adını zikretmek.

Bu

Muñıbbīñastayıñicrāñşebi

ñdeañmaduñ

İytabīb-i dil iriş kim

cānda kaldı bir ramak

5. **añılur:-ıl, -ur**

Gazel 1624

Mısra: 3
*Hatırlamak, akla
getirmek. II Adını zikretmek.*
LeylîvüMecnûnHüsrev ü
Şîrinañılurvelî
Câna kıyan ‘ışk ser-bâzı
olan Ferhâda bak

6. **añdukça:-dukça**
Gazel 1657
Mısra: 9
*Hatırlamak, akla
getirmek. II Adını zikretmek.*
İyMuhibbîâhidüpañdukça
bu ‘ișyânuñı
Lerze gelür cisme sanki
bâd-ıladitrer varak

7. **añup:-up**
Gazel 1690
Mısra: 5
*Hatırlamak, akla
getirmek. II Adını zikretmek.*
Nev-bahâr-ı
hüsnuñañupdidümüyârâm-
ı cân
Kanluyaşumlacihânılâlezâ
r itsem gerek

8. **añduñ:-duñ**
Gazel 1720
Mısra: 7
*Hatırlamak, akla
getirmek. II Adını zikretmek.*
Şarâbızâhidâzemmm-ile
añduñ
Sözünđenañlanuryirsinme
gerbeng

9. **añmaz-iken:-maz-iken**
Gazel 1727
Mısra: 7

*Hatırlamak, akla
getirmek. II Adını zikretmek.*
Niçe yıllar añmaz-iken bu
dil-i gamgîniâh
Şükr kim şimdi cefâ
sengin atupşâdeyledüñ

10. **añduñ:-duñ**
Gazel 1757
Mısra: 5
*Hatırlamak, akla
getirmek. II Adını zikretmek.*
Leblerüñzikreyledüñañdu
ñgubâr-ı hañtım
Gâh mest itdüñdilâgeh
beni hayrâneyledüñ

11. **añsa:-sa**
Gazel 1762
Mısra: 10
*Hatırlamak, akla
getirmek. II Adını zikretmek.*
Bulurdı ulu devlet irerdi
hem sa’âdet
AñsaMuhibbînâmındüşnâ
m-ilazebânuñ

12. **añ:**
Gazel 1780
Mısra: 9
*Hatırlamak, akla
getirmek. II Adını zikretmek.*
Günâhuñañ [u] iy dil eyle
zârî
Koçıksun göklere âh u
fiğânuñ

13. **añdukça:-dukça**
Gazel 1782
Mısra: 5
*Hatırlamak, akla
getirmek. II Adını zikretmek.*

Lebüñañdukçadinürși’rüm
eydöstmelîh
Her bir elfâzumatañ mı
dine şekker-şikenüñ

14. **añdukça:-duk, -ça**
Gazel 1794
Mısra: 5
*Hatırlamak, akla
getirmek. II Adını zikretmek.*
Raħmidersinħâlümeañduk
çaaglırsinmüdâm
Müstedâm ol müstedâm
ol iy gözüm aksunyaşuñ

15. **añılur:-ıl, -ur**
Gazel 1802
Mısra: 11
*Hatırlamak, akla
getirmek. II Adını zikretmek.*
Gerçi kim Ferhâd u
Mecnûnañılurserdâr-ı ‘ışk
Lîk anlardan Muhibbî
seni kemtergörmüdüñ

16. **añan:-an**
Gazel 1894
Mısra: 5
*Hatırlamak, akla
getirmek. II Adını zikretmek.*
Güllerüñmedħinañangâhî
Hicâz u geh ‘ırak
Rüz u
şebanuñiçünturmazzebânı
bülbülüñ

17. **añardı:-ar, -dı**
Gazel 1894
Mısra: 7
*Hatırlamak, akla
getirmek. II Adını zikretmek.*
Kim añardıbülbüligülü de
bülbül olmasa

Okunur mıydı gülün de
dāsītānı olmasa

18. **añup:-up**

Gazel 1911

Mısra: 9

*Hatırlamak, akla
getirmek. II Adını zikretmek.*
Hergizcefavü cevrin
añupnāle kılmaya
Çekse Muhibbī bir niçe
yıllar cefāgönül

19. **añ:**

Gazel 1919

Mısra: 6

*Hatırlamak, akla
getirmek. II Adını zikretmek.*
Olma mecāzī ‘ışk-ıla
gözle hāqīkati
Añ ol zamānı kim diyeler
sañagūra gel

20. **añmaz:-maz**

Gazel 1928

Mısra: 9

*Hatırlamak, akla
getirmek. II Adını zikretmek.*
Yıllar geçer añmaz bu
Muhibbī’yi derinden
Unıdıla bu ‘āşıkdır yine
ne müşkil

21. **añdı:-dı**

Gazel 1929

Mısra: 3

*Hatırlamak, akla
getirmek. II Adını zikretmek.*
La’l-i
lebümiañdıdiyüşm ide
zülfi
Yok nesne için asıla dil
dāra ne müşkil

22. **añ:**

Gazel 1950

Mısra: 2

*Hatırlamak, akla
getirmek. II Adını zikretmek.*
BulmazsınHaqqı sen
cehdeyleyüpkendüñi bil
Añgünāhuñaglayuptāsubh
a dek yaşuñı sil

23. **añ:**

Gazel 1967

Mısra: 13

*Hatırlamak, akla
getirmek. II Adını zikretmek.*
ÖlümūñañMuhibbī günde
biñ kez
Sakın bu pendümi dut
olma gāfil

24. **añmam:-mam**

Gazel 1977

Mısra: 5

*Hatırlamak, akla
getirmek. II Adını zikretmek.*
‘Āşıqammā ki
añmamhergiz ben vuşlatı
Yārdan ancak hemāñkahr
u ‘itāb ister gönül

25. **añar:-ar**

Gazel 1989

Mısra: 3

*Hatırlamak, akla
getirmek. II Adını zikretmek.*
Gülşen-i hüsnüñhayāl
eyler gehizülfüñañar
Gice gündüz meskeni yok
bir müsāfirdürgönül

aña:

1. **anadan:-dan**

Gazel 1927

Mısra: 3

*Anne, çocuk doğuran
kadın.*

Togmamışdum ben ezel
Mecnūn-ıla bir anadan
Sanmañuz kim ol
benümsüd bir
karındaşumdegül

2. **aña:**

Gazel 1501

Mısra: 2

*"O" işaret zamirinin
yönelme hal eki almış biçimi.*
Hoş yaraşmış
‘arızuñüstinde ol reyhān-ı
hat
Zülfi
i’rābiolupdurañahālünden
nukağ

3. **aña:**

Gazel 1501

Mısra: 8

*"O" işaret zamirinin
yönelme hal eki almış biçimi.*
Kim tarīkı
‘ışkuñuyokdurdimişler
evveli
Bulmadılar
arayupañanihāyet ya vaşat

4. **aña:**

Gazel 1506

Mısra: 6

*"O" işaret zamirinin
yönelme hal eki almış biçimi.*
Ser kesüpcānvirmeyince
‘āşık irmez vuşlata
Boynınabār-ı girānduraña
bu serden ne hāz

5. **aña:**

Gazel 1509

Mısra: 4

"O" işaret zamirinin

yönelme hal eki almış biçimi.

Kim ki la'lündenider bir

gün senüñ bir cür'anuş

Añabâğ-ı cennet içre âb-ı

kevserden ne hâz

6. **aña:**

Gazel 1509

Mısra: 6

"O" işaret zamirinin

yönelme hal eki almış biçimi.

Başımı terk itmeyince

'âşık irmez vuşlata

Boynabâr-ı girânduraña

bu sırdan ne hâz

7. **aña:**

Gazel 1509

Mısra: 8

"O" işaret zamirinin

yönelme hal eki almış biçimi.

Cânaalurkıymetin bilen

bugün söz gevherin

Şol ki ğâfildür ne

bilsünaña cevherden ne

hâz

8. **aña:**

Gazel 1511

Mısra: 3

"O" işaret zamirinin

yönelme hal eki almış biçimi.

Ġamgelürse dil añakarşu

çıkâr

Olur elbette âşinâdanhâz

9. **aña:**

Gazel 1523

Mısra: 14

"O" işaret zamirinin

yönelme hal eki almış biçimi.

Añuḫayâl-i şem'-i ruḫuñ

her ki cānvire

Laḫdindeañuş'levireüstü

h'ānı şem'

10. **aña:**

Gazel 1525

Mısra: 2

"O" işaret zamirinin

yönelme hal eki almış biçimi.

'Āşıkamderdâdegülhālüm

e kimse muṭṭalı'

Nāleferyād eylesem

yokduraña hem müstemî'

11. **aña:**

Gazel 1527

Mısra: 10

"O" işaret zamirinin

yönelme hal eki almış biçimi.

Cān-ısa

daḫımurâduñ'olaemr it

kuluñam

Pâdişāhânebuyursañolura

mañamuṭı'

12. **aña:**

Gazel 1533

Mısra: 6

"O" işaret zamirinin

yönelme hal eki almış biçimi.

Deyrūñ içre her

gicetāşubḫa dek

iymuğbeçe

Eksük olmaz

āhumodındananañahergizçer

āğ

13. **aña:**

Gazel 1538

Mısra: 8

"O" işaret zamirinin

yönelme hal eki almış biçimi.

Ḥâcetedegül bu ḫâne-i

hicrānaiyrefik

Yakma bu

şebşīnemolupdurañaçerâğ

14. **aña:**

Gazel 1548

Mısra: 4

"O" işaret zamirinin

yönelme hal eki almış biçimi.

GitdiMecnūntekye-i

'ışkībaña ısmarladı

Tañımdur tutsam

yiriniolmuşamañahalef

15. **aña:**

Gazel 1559

Mısra: 10

"O" işaret zamirinin

yönelme hal eki almış biçimi.

Gerçi Mecnūn 'ışk iline

tâcdârolmuş idi

Gitse n'olaçünkimoldı bu

Muḫībañahalef

16. **aña:**

Gazel 1561

Mısra: 14

"O" işaret zamirinin

yönelme hal eki almış biçimi.

İyMuḫıbbıgötürürsün dün

ü gün bār-ı ğamı

Āferīnsañataḫammülidem

ezdiañaKâf

17. **aña:**

Gazel 1563

Mısra: 3

"O" işaret zamirinin

yönelme hal eki almış biçimi.

Baħr-ı 'ışka gerçi kim
daldumañağavvāş-vār
İrmedümpāyānınakey katı
buldum an[i] jerf

18. **aña:**

Gazel 1563

Mısra: 6

"O" işaret zamirinin

yönelme hal eki almış biçimi.

İy kaşı ya durmadan at
sen bañağamz okların
Key ulu devlet-durur aña
ola bu dil hedef

19. **aña:**

Gazel 1568

Mısra: 1

"O" işaret zamirinin

yönelme hal eki almış biçimi.

Sinemi dāğeyleyüpçekdüm
aňayiryir elif
Sanki bir bāğ içre bitmiş
serv ü lālemuhtelif

20. **aña:**

Gazel 1583

Mısra: 2

"O" işaret zamirinin

yönelme hal eki almış biçimi.

Diger-gündurbakarsañ sen
bu āfāk
Aç 'ibret
çeşminidāyimaña bak

21. **aña:**

Gazel 1587

Mısra: 8

"O" işaret zamirinin

yönelme hal eki almış biçimi.

Nigārāküyüñetrāfınyaşum
deryāyadöndürdi
Geçilmez yolum

olmuşdurañavarmagarāhu
m yok

22. **aña:**

Gazel 1593

Mısra: 2

"O" işaret zamirinin

yönelme hal eki almış biçimi.

Ğirre olma gel cemāl ü
hüşne ben dervīşe bak
Virzekāt-ı
hüşnüñiyokduraña bundan
eħağ

23. **ana:**

Gazel 1594

Mısra: 10

"O" işaret zamirinin

yönelme hal eki almış biçimi.

PādişāhumdādumageldiM
uħibbikapuña
Gösterürsinhıçrevāmıdur
ana bī-dādlık

24. **aña:**

Gazel 1595

Mısra: 8

"O" işaret zamirinin

yönelme hal eki almış biçimi.

Baħr-ı 'ışk içre bu dil
çünkişināverlikider
İñlerem kim iki
çeşmümañaolmuşdur
kabak

25. **aña:**

Gazel 1596

Mısra: 10

"O" işaret zamirinin

yönelme hal eki almış biçimi.

Dil-i
vīrānedeçünkibulnurgenc
-i vişāl

AñavīrāneMuħibbīdimeāb
ād ancak

26. **aña:**

Gazel 1600

Mısra: 4

"O" işaret zamirinin

yönelme hal eki almış biçimi.

Göñüldüzdinianuñçün
ser-i küyuñagönderdüm
Murādumdur ser-i
zülfüñaña bendiyle dār
olmak

27. **aña:**

Gazel 1601

Mısra: 6

"O" işaret zamirinin

yönelme hal eki almış biçimi.

Bilür iken kimseye
gelmez bu dünyādanvefā
Katı eblehlik degül mi
aňagöñülbağlamak

28. **aña:**

Gazel 1602

Mısra: 6

"O" işaret zamirinin

yönelme hal eki almış biçimi.

Baħr-i eşk içre düşüp bu
dil şināverlikider
Korkmaz
zīrādüçeşmiañaolmuşdur
kabak

29. **aña:**

Gazel 1625

Mısra: 2

"O" işaret zamirinin

yönelme hal eki almış biçimi.

Lebleri kevsersarābı ol
kađibālāya bak

Añairişmek diler bu
himmeti bālāya bak

30. **aña:**

Gazel 1625

Mısra: 4

"O" işaret zamirinin

yönelme hal eki almış biçimi.

İrmek ister zülf-i yāra

eylemiş tül-ı emel

Añairişmekmuḥāl

başındaki sevdāya bak

31. **aña:**

Gazel 1641

Mısra: 10

"O" işaret zamirinin

yönelme hal eki almış biçimi.

Virzekāt-ı ḥüsnüni itme

Muḥibbīdendirġ

Çüngedā-yı 'ışkam u

benden añayokdureḥak

32. **aña:**

Gazel 1643

Mısra: 10

"O" işaret zamirinin

yönelme hal eki almış biçimi.

'Āşık olalı irdi

Muḥibbīmurādına

Hem pādīşāhdirleraña

hem gedā-yı 'ışk

33. **aña:**

Gazel 1644

Mısra: 2

"O" işaret zamirinin

yönelme hal eki almış biçimi.

Zülfüññenzencīrini gel

dōstum boynuma dak

Zīra ben dīvāneyem

benden añayokdureḥak

34. **aña:**

Gazel 1645

Mısra: 4

"O" işaret zamirinin

yönelme hal eki almış biçimi.

Kūyınımakāmeylemişemc

ān u göñülden

'Arz eyleseler cenneti

añahevesüm yok

35. **aña:**

Gazel 1649

Mısra: 4

"O" işaret zamirinin

yönelme hal eki almış biçimi.

'İşkuñvücūdüşüfi gün gibi

rüşen iken

Münkervirilmekañağayetc

ehālet ancak

36. **aña:**

Gazel 1651

Mısra: 2

"O" işaret zamirinin

yönelme hal eki almış biçimi.

Kıyāmetkaddüñbeñzerci

hānbāğında 'arar yok

Yücelünmüntehākaddüña

ña 'ālemde hem-ser yok

37. **aña:**

Gazel 1656

Mısra: 6

"O" işaret zamirinin

yönelme hal eki almış biçimi.

Yaşumdan bil ki

ğāfildürbaña kim

dirkabāgeysün

O kim

deryāyadüşmişdürāñalāzi

mdur 'üryanlık

38. **aña:**

Gazel 1667

Mısra: 9

"O" işaret zamirinin

yönelme hal eki almış biçimi.

İyMuḥibbī 'ālem içre aña

'āşıklıkḥarām

Bu melāmetküyü içre

olmaya rüsvā-yı 'ışk

39. **aña:**

Gazel 1676

Mısra: 3

"O" işaret zamirinin

yönelme hal eki almış biçimi.

Bulmadum bir kişi ben

ḥālümiaña diyecek

Görüremāyinede ben

daḥıḥayrān ancak

40. **aña:**

Gazel 1680

Mısra: 2

"O" işaret zamirinin

yönelme hal eki almış biçimi.

Baña bir gönca leb ü

'arızıgüzlār gerek

Şubḥa dek karşıuaña

bülbül-i dil zār gerek

41. **aña:**

Gazel 1684

Mısra: 6

"O" işaret zamirinin

yönelme hal eki almış biçimi.

İster-isem iyṭabīb-i dil

n'ola senden cevāb

Her kimüñ kim derdi var

lā-büdañadermān gerek

42. **aña:**

Gazel 1688

Mısra: 4

"O" işaret zamirinin
yönelme hal eki almış biçimi.
Kimdür ol
sevdüğünüyolına terk ide
serin
Aña bir bencileyin cāna
kıyar merd gerek

43. **ananuñ:-nun**

Gazel 1699

Mısra: 8

"O" işaret zamirinin

yönelme hal eki almış biçimi.
Sen eyü olmaz-ısañ
senden sorılmazhıçneseb
Faḥr kılma assısı yok saña
ata ananuñ

44. **aña:**

Gazel 1702

Mısra: 2

"O" işaret zamirinin

yönelme hal eki almış biçimi.
DimişlerdüregerçirüZRüşe
ndür 'Arab'danyig
Tazarru' itmege 'aşık olur
mı añaşebdenyig

45. **añadur:-dur**

Gazel 1705

Mısra: 8

"O" işaret zamirinin

yönelme hal eki almış biçimi.
Beni 'addeyleküyüñ
itlerinden
Añadurgāhgāhiatubansen
g

46. **aña:**

Gazel 1720

Mısra: 2

"O" işaret zamirinin

yönelme hal eki almış biçimi.

Dilā kıl sīneñi def
kāmētünçeng
Dimeñkılısunaña ney gibi
āheng

47. **aña:**

Gazel 1730

Mısra: 9

"O" işaret zamirinin

yönelme hal eki almış biçimi.
Kim gözüm yaşına bend
itse Muḥibbīaña
Kimse
sedbaglamadıñinehıçCey
hūnuñ

48. **aña:**

Gazel 1742

Mısra: 4

"O" işaret zamirinin

yönelme hal eki almış biçimi.
Gözi açılşa
Ya'kūbuñn'olaiyYūsuf-ı
Mısrı
İrişdiçünañapīrahēnūñleze
rrecebüyuñ

49. **aña:**

Gazel 1745

Mısra: 3

"O" işaret zamirinin

yönelme hal eki almış biçimi.
'İşkuñsarāyiyücedürāñaçı
kılmaga
Derd ü belāvümihnet ü
ğammerdübān gerek

50. **aña:**

Gazel 1745

Mısra: 6

"O" işaret zamirinin

yönelme hal eki almış biçimi.

Zülfini korsa 'arızüzre
'acebdegül
Her kanda genc ola
añapāsbān gerek

51. **aña:**

Gazel 1766

Mısra: 10

"O" işaret zamirinin

yönelme hal eki almış biçimi.
Sanma
cevrüñni'metinқadrini
bilmeye Muḥib
Şehd ü
şekkerğörinürāñacefāvüel
emüñ

52. **aña:**

Gazel 1783

Mısra: 4

"O" işaret zamirinin

yönelme hal eki almış biçimi.
Zülfüññzencirineçekdüñ
dil-i dīvāneyi
Virdüñañalaқabmecnüñdi
yünāmeyledüñ

53. **aña:**

Gazel 1783

Mısra: 9

"O" işaret zamirinin

yönelme hal eki almış biçimi.
İstedi vaşluñMuḥibbīaña
yüz göstermeyüp
N'eyledüñseeyledüñ sen
anı bī-kāmeyledüñ

54. **aña:**

Gazel 1785

Mısra: 10

"O" işaret zamirinin

yönelme hal eki almış biçimi.

Bülbül ile iki
üleşdükMuhibbīgülşeni
Baña bir serv-i sehīaña
gül-i ğod-rü gerek

55. aña:

Gazel 1786

Mısra: 8

"O" işaret zamirinin

yönelme hal eki almış biçimi.

Ķibleidindiehl-i 'ışkcān-
ılaĥüsününcāmi'in
Miĥrāblāzımduraña olsa
revāebrülaruñ

56. aña:

Gazel 1788

Mısra: 2

"O" işaret zamirinin

yönelme hal eki almış biçimi.

Egerçirüşen-i
rüzadimişlerdür
'arabdenyig
Tazarru' itmege 'aşık olur
mı añaşebdenyig

57. aña:

Gazel 1791

Mısra: 10

"O" işaret zamirinin

yönelme hal eki almış biçimi.

Çünkü
'ışkbahrıncūşagetürürsarş
ar-ı ğam
Yiryirin kelle-i
'uşşākañaĥabāb gerek

58. aña:

Gazel 1791

Mısra: 12

"O" işaret zamirinin

yönelme hal eki almış biçimi.

Her yañaĥadır ola
çekmegeeşkümsipehin
Gözlerüm gibi aña bir
şeh-i dārāb gerek

59. aña:

Gazel 1799

Mısra: 6

"O" işaret zamirinin

yönelme hal eki almış biçimi.

Pādişāh-ı
'ışkkaldursunlivā-yiāhımı
Her yañadan göz yaşı
añasipāh olmak gerek

60. aña:

Gazel 1814

Mısra: 7

"O" işaret zamirinin

yönelme hal eki almış biçimi.

Pādşāh-ı
dücihāndurañadirsemlāyık
'İşkkitābını oku ĥalini bil
Mecnūnuñ

61. aña:

Gazel 1815

Mısra: 10

"O" işaret zamirinin

yönelme hal eki almış biçimi.

Bend-i
zülfüñdenMuhibbīolisar
mı ĥiçĥalāş
Ĥalkaĥalkakākülündenaña
çündāmeyledüñ

62. aña:

Gazel 1858

Mısra: 8

"O" işaret zamirinin

yönelme hal eki almış biçimi.

İster-isem büse-i la'l-i
nābdan 'ayb eyleme

Her kimüñ kim derdi var
lā-büdañadermān gerek

63. aña:

Gazel 1860

Mısra: 10

"O" işaret zamirinin

yönelme hal eki almış biçimi.

Şarāb içer
diyüzāhididerta'nı bu
'uşşāka
Velī 'ālemdede ger
sorsañaña yok nesne
ĥubdanyig

64. aña:

Gazel 1866

Mısra: 14

"O" işaret zamirinin

yönelme hal eki almış biçimi.

Didüm ki tır-i
ğamzeñesinem siper ola
DidiMuhibbīañademürden
ciger gerek

65. aña:

Gazel 1868

Mısra: 10

"O" işaret zamirinin

yönelme hal eki almış biçimi.

Zülfü çevġānına el
urduMuhibbī yine yār
Ne sa'ādetdüreger kim
aña top ola başuñ

66. aña:

Gazel 1881

Mısra: 2

"O" işaret zamirinin

yönelme hal eki almış biçimi.

İy kaşı ya çün elif gibi
gele tırüñsenüñ

Çagurup dil dirañacân
içre gel yirüñsenüñ

67. **aña:**

Gazel 1882

Mısra: 10

"O" işaret zamirinin

yönelme hal eki almış biçimi.

Ol kaşı ya almış ele

ğamze okların

DöstarMuhibbīsīnesinaña

nişāntutuñ

68. **aña:**

Gazel 1906

Mısra: 12

"O" işaret zamirinin

yönelme hal eki almış biçimi.

Ne ekersenı anı biçersin

Muhibbıñhayr u şer

Cevkübengendüm umup

dimeañacevdegül

69. **aña:**

Gazel 1919

Mısra: 10

"O" işaret zamirinin

yönelme hal eki almış biçimi.

Bu geşt-gır-i dehr-ile

kimse tutışmadı

Bī-fāyide-durur

añabiñkerrezūra gel

70. **aña:**

Gazel 1926

Mısra: 16

"O" işaret zamirinin

yönelme hal eki almış biçimi.

Kaynadı tennür-ı dilden

göz yaşı oldırevān

İyMuhibbī kim-durur aña

diyen tūfāndegül

71. **aña:**

Gazel 1932

Mısra: 8

"O" işaret zamirinin

yönelme hal eki almış biçimi.

Bülbülinidāyimācevr ü

cefābīmārider

İtdüğini görmedi kimse

añatīmār gül

72. **aña:**

Gazel 1938

Mısra: 9

"O" işaret zamirinin

yönelme hal eki almış biçimi.

İyMuhibbıñşayd olur mıydı

bu dil murğaña

Dām olup zülfı içinde

olmasaydı dāneñāl

73. **aña:**

Gazel 1945

Mısra: 4

"O" işaret zamirinin

yönelme hal eki almış biçimi.

Egerzāhir göz-ile ben ne

ğamcānānı görmezsem

Bi-ñamdillāh ki çeşm-i

cānaçukduraña yok hāyil

74. **aña:**

Gazel 1946

Mısra: 2

"O" işaret zamirinin

yönelme hal eki almış biçimi.

Çün ezal ressām-ı kudret

yazdı hüsñüñber-kemāl

Nağş-ı

şun`ıduririşmezañahīçfeh

m ü hāyāl

75. **aña:**

Gazel 1948

Mısra: 4

"O" işaret zamirinin

yönelme hal eki almış biçimi.

Gelse hāyāl-i ejder zülfı o

dem göñlüme

Añamağām-ı sīneñiyy dil

mağāra kıl

76. **aña:**

Gazel 1951

Mısra: 6

"O" işaret zamirinin

yönelme hal eki almış biçimi.

Seyl-i

eşkümvirmedidānesine

‘ışkuññhalel

Eski bünyadolıcağ kim

dirañamuñkemdegül

77. **aña:**

Gazel 1955

Mısra: 4

"O" işaret zamirinin

yönelme hal eki almış biçimi.

‘Işğ yayın çekmede elde

kepādemdürbenüm

Görinenevc-i

felekdedirlerañakavs-i zāl

78. **aña:**

Gazel 1955

Mısra: 10

"O" işaret zamirinin

yönelme hal eki almış biçimi.

Yıkmaga

‘ırzınMuhibbıkimsenüñka

şd eyleme

Añazar yok

İlkboynuñdakalursenüñve

bāl

79. **aña:**

Gazel 1958

Mısra: 3
"O" işaret zamirinin
yönelme hal eki almış biçimi.
Hayâl-i zülfüñ eylersem
aña 'ömr-i tavil irmez
Temennâ-yıvişâlûñ dil
idersefikir-i bî-hâşıl

80. aña:
Gazel 1958
Mısra: 6
"O" işaret zamirinin
yönelme hal eki almış biçimi.
Gözümünücübârındanyaş
umderyasımevcurdu
Viriser 'âlemiğarka ki zîrâ
yok añaâyıl

81. aña:
Gazel 1959
Mısra: 1
"O" işaret zamirinin
yönelme hal eki almış biçimi.
Mecnünieger soralar
eydemaña 'âkil
Terk itdi kamu olmadı
dünyâ ile 'âmil

82. aña:
Gazel 1959
Mısra: 4
"O" işaret zamirinin
yönelme hal eki almış biçimi.
Okumaya 'ışkuñ ne bile
nañv-ile şarfın
Derd-ile belâolmuş iken
aña 'Avâmil

83. aña:
Gazel 1965
Mısra: 4
"O" işaret zamirinin
yönelme hal eki almış biçimi.

Bir harâret virdi
hüsñünürü bu cân u dile
Teşne kıldı
leblerünđenvirañaab-ı
zülâl

84. aña:
Gazel 1969
Mısra: 6
"O" işaret zamirinin
yönelme hal eki almış biçimi.
Dilde
muhkemurdübünyâdın
ezel bennâ-yı 'ışk
Gelmeye bārân-ı
eşkümdenañahergizhalel

85. aña:
Gazel 1970
Mısra: 12
"O" işaret zamirinin
yönelme hal eki almış biçimi.
Yiter
şi'rümeziynetdürma'ânî
Ne hâcetañatezhîb-ile
cedvel

86. aña:
Gazel 1971
Mısra: 2
"O" işaret zamirinin
yönelme hal eki almış biçimi.
Şütürhâzırmıgârümhaccam
âyil
Añañıdmetiçün böyle
koşam dil

87. aña:
Gazel 1973
Mısra: 4
"O" işaret zamirinin
yönelme hal eki almış biçimi.

Zehr-i zülfindenkaçup
ister lebütütyrâkını
Kime mâr-ı zañm irse
añakemdür sem degül

88. aña:
Gazel 1980
Mısra: 9
"O" işaret zamirinin
yönelme hal eki almış biçimi.
Virme dil dehreMuhibbî
itme añaî'timâd
Virüriseñ seni eyler guşşa
ile pây-mâl

89. aña:
Gazel 1988
Mısra: 10
"O" işaret zamirinin
yönelme hal eki almış biçimi.
Virme yüz zülfüñecânâ
kesmez ol zünnârını
Niçekerredimiş iken aña
sen imâna gel

90. aña:
Gazel 1990
Mısra: 2
"O" işaret zamirinin
yönelme hal eki almış biçimi.
'Âşıkâ yaşı yiter
hiçebañañhâcetdegül
İñlesünderd-ile dil
dölâbañañhâcetdegül

91. aña:
Gazel 1990
Mısra: 4
"O" işaret zamirinin
yönelme hal eki almış biçimi.
Leblerünşehdi var-iken
'âşık-ı dil-hasteye

İstemez kand ü
nebatcüllābañaḥācetdegül

92. **aña:**

Gazel 1990

Mısra: 6

"O" işaret zamirinin

yönelme hal eki almış biçimi.

Ka'beküyuñavarıncakdöst

um 'aşıklarunı

Kendüzinkurbāniderkaşşā

bañaḥācetdegül

93. **aña:**

Gazel 1990

Mısra: 8

"O" işaret zamirinin

yönelme hal eki almış biçimi.

Okuramḥüsünükitābımıgid

ergillḥātṭuñı

Müsta'id olan okur

i'rābañaḥācetdegül

94. **aña:**

Gazel 1990

Mısra: 10

"O" işaret zamirinin

yönelme hal eki almış biçimi.

İki 'ālemdeMuḥibbiye

yiter cānākapuñ

Andan özge olmaya

hiçbābañaḥācetdegül

95. **aña:**

Gazel 1994

Mısra: 10

"O" işaret zamirinin

yönelme hal eki almış biçimi.

Başdan çıkarsa

zülfıMuḥibbiyiğamdegül

Kim didibunıña ki

dāyimhevāda ol

96. **aña:**

Gazel 1998

Mısra: 10

"O" işaret zamirinin

yönelme hal eki almış biçimi.

Egerfermān idesin sen dil

ü cān der-miyān olsun

Muḥibbikemterin kuldur

hemān tek añafermān kıl

añabeñzer:

1. **añabeñzer:**

Gazel 1585

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Ona benzeyen, onun gibi.

'Ālem içre kıl nazariy dil

cihāndayār yok

Añabeñzer kim cihānda

bir gül-i bī-ḥār yok

2. **añabeñzer:**

Gazel 1780

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Ona benzeyen, onun gibi.

Ne ol kimseye kimse

añabeñzer

Dilāvaşındaķaşırduzbā

nuñ

aña göre:

1. **aña göre:**

Gazel 1545

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Onun için.

Lālelerle gördüm olmuş

pür şüküfedeşt ü bāğ

Aña göre sīneme ben

daḥıyadumniçedāğ

añakarşu:

1. **añakarşu:**

Gazel 1596

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Ona karşı.

At cefāsengini sen

karşuaña baş açayım

Her ne senden gele

anuñlagöñülşād ancak

2. **añakarşu:**

Gazel 1600

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Ona karşı.

Yaraşur gül gibi ol

mehhemişe gül-'izār

olmak

Baña budur

daḥılāyıkañakarşuhezār

olmak

aña mı kaldı:

1. **aña mı kaldı:**

Gazel 1884

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Ona mı kaldı || Ona mı
düştü.

Gehcefā sengin atar

gehgönderürğam leşkerin

Aña mı kaldı göñül

şehrini vīrān eylemek

anarahmindenberü:

1. **ana rahmindenberü:**

Gazel 1670

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Ana karnından beri.||

Çocuğın doğmadan önce

anne karnında geçirdiği

süreçten beri.

İtdügüncevr ü
cefâlardanferah olur bu
dil
Ana rahmindenberü
gülmez o ğam-perverde
bak

'anber:

1. **'anberdür:-dür**

Gazel 1622

Mısra: 7

1. *Ada balığının*

*bağırsaklarından çıkarılan ve
misk gibi kokan madde. 2.*

Güzel koku.

Egersehveyleyüpdirsem
ser-i zülfüne 'anberdür
Haṭākıldum beşerden çün
'aceb olmaz haṭā kılmak

2. **'anber:**

Gazel 1640

Mısra: 7

1. *Ada balığının*

*bağırsaklarından çıkarılan ve
misk gibi kokan madde. 2.*

Güzel koku.

Didümsezülfüne
'anberkılıp ya
nāfeyeteşbīh
Haṭāmidur bu ben miskīn
'acebmidürhaṭā kılmak

3. **'anber:**

Gazel 1765

Mısra: 2

1. *Ada balığının*

*bağırsaklarından çıkarılan ve
misk gibi kokan madde. 2.*

Güzel koku.

'Aḳs[i]-durur
māhcemāl[i]
Muḥammedüñ

'Anberaçınurmüşg-i
ḥāl[i] Muḥammedüñ

4. **'anber:**

Gazel 1769

Mısra: 7

1. *Ada balığının*

*bağırsaklarından çıkarılan ve
misk gibi kokan madde. 2.*

Güzel koku.

Ḥālüne 'anberhaṭā ile

didümzülfünemüşg

Olmuşamtāzindeemşerme

nde-i rüyūnsenüñ

5. **'anber:**

Gazel 1801

Mısra: 4

1. *Ada balığının*

*bağırsaklarından çıkarılan ve
misk gibi kokan madde. 2.*

Güzel koku.

Sebz-i

ḥaṭṭuñzāhirolmuşbāğ-ı

ḥüsnüñdevelī

Bilmedüm 'anber mi

yāmüşg-i Ḥaṭādurkākülün

'anber-efşâneyledün:

1. **'anber-efşâneyledün:-dün**

Gazel 1733

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Güzel kokular saçmak.

Sünbülün evvel ruḥuñda

'anber-efşâneyledün

Soñraḥaṭṭuñgösterüphātır

erişâneyledün

2. **'anber-efşâneyledün:**

Gazel 1829

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Güzel kokular saçmak.

Zülf-i dildārı yine

depretdüñiybād-ı şabā

Uşbu 'ālem içre anı

'anber-efşâneyledün

anca:

1. **anca:**

Gazel 1589

Mısra: 4

Başka, diğer.

Noḳṭadirdümagzuña olsa
dehānuñdan eser

Bilünemüdir-

idümmüncelikde anca

yok

2. **anca:**

Gazel 1691

Mısra: 5

Ancak, yalnızca, sadece.

Kıl miyānuñ fikri ile

eyledüm anca ḥayāl

Leblerünzıkreyleyüşü'rü

miḳand itsem gerek

ancak:

1. **ancak:**

Gazel 1554

Mısra: 10

Ama, fakat, lakin.

N'eydüginmaḳşūd-ı

aşlıbilmeyüpzāhidhemān

Düşmen-i nānoldı ancak

arayup ister 'alef

2. **ancak:**

Gazel 1596

Mısra: 8

Ama, fakat, lakin.

At cefāseğini sen

karşuaña baş açayım

Her ne senden gele
anuñlagõñülşād ancak

3. **ancak:**

Gazel 1631

Mısra: 10

Ama, fakat, lakin.

İyMuhibbī her kişi ‘iyş ile
gõñlinhoşider

Beni gör kim içerem

ancak hemāncām-ı firāk

4. **ancak:**

Gazel 1654

Mısra: 6

Ama, fakat, lakin.

Bāl ü per yak şem’-i

hüsneğörickepervāne-vār

Gülşen içre ola bülbül

gibi ancak zār-ı ‘ışk

5. **ancak:**

Gazel 1764

Mısra: 2

Ama, fakat, lakin.

‘Āşıkiseñ ger

dilādimesañacānuñ

gerek

Cān u dil terkini ur ancak

cānānuñ gerek

6. **ancak:**

Gazel 1797

Mısra: 8

Ama, fakat, lakin.

Araduñiy dil

dehāniylamiyānından eser

Bulmaduñ ancak hemān

bir kıl ü kālūñdürsenūñ

7. **ancak:**

Gazel 1945

Mısra: 10

Ama, fakat, lakin.

Muhibbītarh kıl dilden bu

hāy u hüy-ı dārātı

Saña ancak bu

sevdādanbelāvügam-durur

hāşıl

8. **ancak:**

Gazel 1977

Mısra: 6

Ancak o zaman.

‘Āşıkammā ki

añmamhergiz ben vuşlatı

Yārdan ancak hemānķahr

u ‘itāb ister gõñül

9. **ancak:**

Gazel 1556

Mısra: 6

Ancak, yalnızca, sadece.

Yakamazsın bāl ü

perpervāne-veş

Bülbülā ancak hemān var

sende lāf

10. **ancak:**

Gazel 1596

Mısra: 2

Ancak, yalnızca, sadece.

Hüsrevā dil leb-i

şirīnūñeFerhād ancak

Kūh-ı ğam kesmede bir

nev’deüstād ancak

11. **ancak:**

Gazel 1596

Mısra: 4

Ancak, yalnızca, sadece.

Her ki ‘āşık geçe elbette o

cān terkin urur

Mezheb-i ‘ışk içinde bu

da bir ad ancak

12. **ancak:**

Gazel 1596

Mısra: 6

Ancak, yalnızca, sadece.

Yazsañ ‘uşşākı bu ben

‘āşıkūñiyādağettür

Dimesünler ser-i

kūyuñdasenūñyād ancak

13. **ancak:**

Gazel 1596

Mısra: 10

Ancak, yalnızca, sadece.

Dil-i

vīrānedecünkibulnurgenc

-i vişāl

AñavīrāneMuhibbīdimeāb

ād ancak

14. **ancak:**

Gazel 1596

Mısra: 1

Ancak, yalnızca, sadece.

Hüsrevā dil leb-i

şirīnūñeFerhād ancak

Kūh-ı ğam kesmede bir

nev’deüstād ancak

15. **ancak:**

Gazel 1601

Mısra: 8

Ancak, yalnızca, sadece.

Cān u dil terkin urur

‘āşikhemānpervānedür

Gülşen içre bülbüle ancak

sunıldıyırlamak

16. **ancak:**

Gazel 1649

Mısra: 1

Ancak, yalnızca, sadece.

'İşkâtesine düşmek bir
özge hâlet ancak
Ol âteşegöyünmek ol da
sa'âdet ancak

17. **ancak:**

Gazel 1649

Mısra: 2
Ancak, yalnızca, sadece.
'İşkâtesine düşmek bir
özge hâlet ancak
Ol âteşegöyünmek ol da
sa'âdet ancak

18. **ancak:**

Gazel 1649

Mısra: 4
Ancak, yalnızca, sadece.
'İşkuñvücüdüşüfî gün gibi
rüşen iken
Münkervirilmekânağayetc
ehâlet ancak

19. **ancak:**

Gazel 1649

Mısra: 6
Ancak, yalnızca, sadece.
Gelse kıyâma dilber
beñzetmeserve anı
Ne serv-i kâmet olsun ol
kadkıyâmet ancak

20. **ancak:**

Gazel 1649

Mısra: 8
Ancak, yalnızca, sadece.
Seccâde saldı zülfiâb-ı
'izârî üze
Çeşmiimâmet eyler ulu
kerâmet ancak

21. **ancak:**

Gazel 1649

Mısra: 10

Ancak, yalnızca, sadece.
Küyında bu garîbe itim
dimişçüdüldâr
Olsun ziyâdeluñfi bize
ri'âyet ancak

22. **ancak:**

Gazel 1649

Mısra: 12
Ancak, yalnızca, sadece.
Görüp
Muhibbîzülfüñgamzeñledi
dicânâ
Biri cihânaaşüb birisi âfet
ancak

23. **ancak:**

Gazel 1661

Mısra: 1
Ancak, yalnızca, sadece.
Başdanayaga 'âşık yürür
melâmet ancak
Bu tavr-ı 'ışk içinde bir
özge hâlet ancak

24. **ancak:**

Gazel 1661

Mısra: 2
Ancak, yalnızca, sadece.
Başdanayaga 'âşık yürür
melâmet ancak
Bu tavr-ı 'ışk içinde bir
özge hâlet ancak

25. **ancak:**

Gazel 1661

Mısra: 4
Ancak, yalnızca, sadece.
Dellâl-ı 'ışkavirdüm dil
nağdini bile cân
Aldummetâ'-ı derdi bu da
ticâret ancak

26. **ancak:**

Gazel 1661

Mısra: 6
Ancak, yalnızca, sadece.
Kes şem' gibi başum
'ışkodısu'levirsün
'İşk 'âtesine yanmak
'uşşâka 'âdet ancak

27. **ancak:**

Gazel 1661

Mısra: 8
Ancak, yalnızca, sadece.
Cemmâşçeşmüñiydöst
ser-fitnesi zamânuñ
Çamzeñde yok terahhüm
göz göre âfet ancak

28. **ancak:**

Gazel 1661

Mısra: 10
Ancak, yalnızca, sadece.
Sakın
Muhibbîgöñlüñdünyâ-
yidünavirme
Anda
vefâbulınmazsoñnedâmet
ancak

29. **ancak:**

Gazel 1676

Mısra: 1
Ancak, yalnızca, sadece.
Gördizülfeynini bu
dîdeperîşân ancak
Didi 'âşıklara bu hâl-i
perîşân ancak

30. **ancak:**

Gazel 1676

Mısra: 2
Ancak, yalnızca, sadece.

Gördizülfeynini bu
dîdeperişân ancak
Didi ‘aşıklara bu hâl-i
perişân ancak

31. **ancak:**

Gazel 1676

Mısra: 4
Ancak, yalnızca, sadece.
Bulmadum bir kişi ben
hâlümiaña diyecek
Görümâyinede ben
dağıhayrân ancak

32. **ancak:**

Gazel 1676

Mısra: 6
Ancak, yalnızca, sadece.
Korkaramğanzelerigönlü
mibaşdan çıkara
Fitneler menba’ı ol
gözleri fettân ancak

33. **ancak:**

Gazel 1676

Mısra: 8
Ancak, yalnızca, sadece.
Cânümeçdimüjeñhançe
riyrüh-ı revân
Bir nazar eyle
elüñdegörinen kan ancak

34. **ancak:**

Gazel 1676

Mısra: 10
Ancak, yalnızca, sadece.
Gözlerüm yaşına rahm
eyle didümdidinigâr
Yaş degül bu dökilendürr-
ile mercân ancak

35. **ancak:**

Gazel 1676

Mısra: 12
Ancak, yalnızca, sadece.
Göricikleblerüñi ben
niçecânırmeyeyim
Bilürem ben anı bu
derdümedermân ancak

36. **ancak:**

Gazel 1676

Mısra: 14
Ancak, yalnızca, sadece.
Aglaramyârigörem gibi
Muhibbîşeherî
Dîdelersegriyüben dil
dağıcüşân ancak

37. **ancak:**

Gazel 1698

Mısra: 14
Ancak, yalnızca, sadece.
Baş u cânı yoluma
komazMuhibbîdir-iseñ
Ol reh-i ‘ışk içre ancak
ihtimâlüñdürsenüñ

38. **ancak:**

Gazel 1699

Mısra: 2
Ancak, yalnızca, sadece.
Mest-i
‘ışkambañarâhngösterüñ
meyhânenüñ
Çünkü ancak kadrini ben
bilürempeymänenüñ

39. **ancak:**

Gazel 1772

Mısra: 4
Ancak, yalnızca, sadece.
Şem’ecânını yakar
‘aşikhemânpervânedür
Bülbüle sunuldu ancak âh
u nâlân eylemek

40. **ancak:**

Gazel 1866

Mısra: 12
Ancak, yalnızca, sadece.
Öpmez lebini meclis
içinde megerkadeh
Ancak bilini
kuçmagaanuñ kemer
gerek

41. **ancak:**

Gazel 1887

Mısra: 12
Ancak, yalnızca, sadece.
Her neye mâlik ise gül
pâynaidinisâr
Görinürde kaldı ancak bir
‘abâsibülbülün

42. **ancak:**

Gazel 1522

Mısra: 8
Olsa olsa.
Zâhid-i bârid-nefes her bir
sözidürçünriyâ
Kalbete’sîr eylemez ancak
virür başa şudâ’

and içerssem:

1. **andiçerssem:**-er, -sem

Gazel 1967

Mısra: 11
Kelime Tipi: -
Yemin etmek.
İnen başuñacânâand
içerssem
Sözüm
şıdkınaolmuşdurhamâyil

anda:

1. **anda:**

Gazel 1532

Mısra: 4
*İşaret zamirinin ayrılma
eki almış biçimi.*
Kov raķibigülşen-i
küyuñdan ‘uşşākuñ yiter
Bülbül-i
güyātururkenlāyık olmaz
anda zāğ

2. anda:

Gazel 1534

Mısra: 10

*İşaret zamirinin ayrılma
eki almış biçimi.*
Bu Muħibbīye yiter
hıcrāñşebinde şem’-i dil
Dōstlarħācetdegüldüryak
mañuz anda çerāğ

3. anda:

Gazel 1546

Mısra: 10

*İşaret zamirinin ayrılma
eki almış biçimi.*
YapdıMecnūntekye-i ‘ışkı
ezel
Geldi yandurdıMuħib
anda çerāğ

4. anda:

Gazel 1557

Mısra: 8

*İşaret zamirinin ayrılma
eki almış biçimi.*
Mescid-i hüsneirdükiy
dil eyle iktidā
Uy
imāmaçeşmidürmüjgānlar
olmuş anda şaf

5. anda:

Gazel 1582

Mısra: 6

*İşaret zamirinin ayrılma
eki almış biçimi.*

Āfitābı kimse teşbīh
eylemez ruhsāruña
Çünkü anda hāl ü hıtt u
zülf-i ‘anber-bār yok

6. anda:

Gazel 1620

Mısra: 6

*İşaret zamirinin ayrılma
eki almış biçimi.*
Defter-i a’ mālicehd it
sunalar sagelüñe
Çekesin
soñranedāmetolıcak anda
solak

7. anda:

Gazel 1628

Mısra: 4

*İşaret zamirinin ayrılma
eki almış biçimi.*
Bülbüllerüñçekdügirencka
lur ‘ākıbet
Gülşende kalan gül yirine
anda hāra bak

8. anda:

Gazel 1661

Mısra: 10

*İşaret zamirinin ayrılma
eki almış biçimi.*
Sakin
Muħibbīgōñlüñdünyā-
yidūnavirme
Anda
vefābulımmazsoñnedāmet
ancak

9. anda:

Gazel 1723

Mısra: 8

*İşaret zamirinin ayrılma
eki almış biçimi.*

Hüsñüñi kılmuş
ihāzazülfüñi görüp didüm
Kanda kim genc ola lā-
büd anda mār olmak
gerek

10. anda:

Gazel 1746

Mısra: 6

*İşaret zamirinin ayrılma
eki almış biçimi.*
Deyr-i hüsñüñdeşanemler
cümlesi oldıkadıd
Çüñkigördiler yazılmış
anda taşvırüñsenüñ

11. anda:

Gazel 1751

Mısra: 2

*İşaret zamirinin ayrılma
eki almış biçimi.*
Ka’bedürküymaärzüitdiva
rmagadilüñ
Bilmezemsuyuñ mı çekdi
seni anda ya gilüñ

12. anda:

Gazel 1751

Mısra: 4

*İşaret zamirinin ayrılma
eki almış biçimi.*
Evvel
açupgözlerüñgördicihānic
āy-ı hūb
Āħir anda bilmedüñküy-ı
ādemdürmenzilüñ

13. anda:

Gazel 1752

Mısra: 9

*İşaret zamirinin ayrılma
eki almış biçimi.*

Kimin eflâkeçikarduñ
anda virdüncây-ı hâş
Kimini ka'r-ı zemîn
içinde segsâreyledüñ

14. **anda:**

Gazel 1775

Mısra: 8

*İşaret zamirinin ayrılma
eki almış biçimi.*

Cefâvü cevri yazduñlevh-i
dilde
Vefâharfını anda
eyledüñhakk

15. **anda:**

Gazel 1907

Mısra: 5

*İşaret zamirinin ayrılma
eki almış biçimi.*

Şohbet-i hâşidelüm yol
bulmasun anda raqîb
Bir şurâhî bir kadeh bir
ben olayım bir sen ol

16. **anda:**

Gazel 1953

Mısra: 6

*İşaret zamirinin ayrılma
eki almış biçimi.*

Şem'-i
hüsnetâlibempervâne-veş
Yakaramâhîr ben anda
perr ü bâl

17. **anda:**

Gazel 1972

Mısra: 10

*İşaret zamirinin ayrılma
eki almış biçimi.*

İyMuhibbîşi'r ara
Husrevtarîkingözledüñ
Tañımdur ger bulına anda
hayâlât-ı kemâl

18. **anda:**

Gazel 1981

Mısra: 14

*İşaret zamirinin ayrılma
eki almış biçimi.*

Ka'bedürküymıfarzoldıta
vâfeyleyelüm
Dil didienfa' budur anda
varupkurbân ol

andan:

1. **andan:**

Gazel 1729

Mısra: 8

*Bu nedenle, andan
dolayı.*

Tâ ki yazdumhâtt-ı mihr-i
'ârızuñlevh-i dile
Oldı andan naqş-ı nâm-ı
sâde-rüyân cümle hak

2. **andan:**

Gazel 1981

Mısra: 18

*Bu nedenle, andan
dolayı.*

Mey ü
mahbûbaMuhibbidilerte
vbelüdür
İşidüpehl-i şafâ her biri
dir andan ol

3. **andan:**

Gazel 1984

Mısra: 12

*Bu nedenle, andan
dolayı.*

Nedendür kim diyeler
Kaysamecnün
Ben andan
bilmezemdünyâda 'âkil

4. **andandur:-dur**

Gazel 1504

Mısra: 2

*İşaret zamirinin ayrılma
eki almış biçimi.*

Döstlarcevr ü cefâdan
eyler ol cânehez
Çünkiandandurdağıartukg
elür bu cânehez

5. **andan:**

Gazel 1512

Mısra: 2

*İşaret zamirinin ayrılma
eki almış biçimi.*

Fâriğ ol gel eyleme
dünyâiçüniy dil nizâ'
Hâşıl itmezsin sen andan
nesne hiçillâşudâ'

6. **andan:**

Gazel 1530

Mısra: 10

*İşaret zamirinin ayrılma
eki almış biçimi.*

İyMuhibbî 'arziderse
'ârızincânâneger
Minnet idüp mihr ü
mehgelüp ala andan şu'â'

7. **andan:**

Gazel 1537

Mısra: 10

*İşaret zamirinin ayrılma
eki almış biçimi.*

Hiçrevâ mı ola
gülşendeMuhibbîbülülün

Dutmayupdağnâlesine
olasın andan irag

8. andan:

Gazel 1540

Mısra: 10

İşaret zamirinin ayrılma

eki almış biçimi.

Muhibbîcân u dil
gitdivaruban ‘ışka kul oldu
Anuñçün kaldı ten tenhâ
ki andan oldıcânfarig

9. andan:

Gazel 1914

Mısra: 12

İşaret zamirinin ayrılma

eki almış biçimi.

Hârdan gül bitürürgeh
döner anı yitürür
İy gözüm kıl bir nazariy
dil gel andan ‘ibret al

10. andan:

Gazel 1984

Mısra: 6

İşaret zamirinin ayrılma

eki almış biçimi.

Dutalum kim
cihânamâlikolduñ
Gider elden saña andan ne
hâşıl

andanberü:

1. andan berü:

Gazel 1515

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Ondan beri, o zamandan

bu yana.

Hicr imiş
soñıvuşlatuñbildüm

İtmem andan
berüvişâletama’

andanberü ki:

1. andan berü ki:

Gazel 1849

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Ondan beri.

Yandumfirâkâteşineiytabî
b-i dil
Andan berü ki derd-ile
bîmâruñamsenüñ

andan özge:

1. andan özge:

Gazel 1584

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Ondan başka.

Biñbenüm gibi belâ-keş
işigindemübtelâ
Bu Muhibbînüñcihânda
andan özge varı yok

2. andan özge:

Gazel 1990

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Ondan başka.

İki ‘âlemdeMuhibbîye
yiter cânâkapuñ
Andan özge olmaya
hiçbâbañañâhâcetedgül

‘andelîb:

1. ‘andelîb:

Gazel 1569

Mısra: 9

Ar. Bülbül.

Bu Muhibbî gül
ruñuñmedhinde olsa
‘andelîb

Diyeler gülşendeyokdur
böyle bir güyâlañif

2. ‘andelîbüñ:-(ü)ñ

Gazel 1834

Mısra: 4

Ar. Bülbül.

Vişâl-i gül naşîb-i
hârolupdur
Budur âh u fiğânı
‘andelîbüñ

3. ‘andelîbin:-i, -n

Gazel 1912

Mısra: 10

Ar. Bülbül.

Bu Muhibbîgölşen-i
hüsünüñdeefğâneylesün
‘Âdetolmuşduriderçün
‘andelîbinzâr gül

ânî:

1. ânî:

Gazel 1549

Mısra: 2

Ansızın, bir anda.

Leşker-i gam gerçi kim
dil kaçdınabagladışaf
Sâkıñânî bir kaçdehle anı
kılurber-ñaraf

2. ânîde:-de

Gazel 1604

Mısra: 10

Ansızın, bir anda.

Muhibbîmâr-ı zülfinden
irerse zehrbî-bâk ol
Lebi çün dil
ñabîbidürbulınurânîdetiryâ
k

3. ânîdür:-dür

Gazel 1666

Mısra: 8
Ansızın, bir anda.
Ezelden taebed gitmez
göñülden
Sanurlar bilmeyenler
ānīdür 'ışk

4. **ānīde:-de**

Gazel 1693

Mısra: 10
Ansızın, bir anda.
Sākiyā sun
leblerüncāmınMuhibbī
teşneye
Ger murād-ısa anı
ānīdeserhoş eylemek

5. **an[ı]:**

Gazel 1563

Mısra: 4
*"O" üçüncü teklik şahıs
zamiri.*
Baħr-ı 'ışka gerçi kim
daldumañağavvāş-vār
İrmedümpāyānınakey katı
buldum an[ı] jerf

6. **anı:**

Gazel 1817

Mısra: 10
*"O" üçüncü teklik şahıs
zamiri.*
'İşkuñ içinde Muhibbīğill
u ğışdanpāk olup
Püte-i hicrān içinde anı
sen kälēyledüñ

7. **an[ı]:**

Gazel 1886

Mısra: 7
*"O" üçüncü teklik şahıs
zamiri.*

Sünbül saçına hīç ola mı
an[ı] beñzedem
Bāzār içinde bir pula
bağıbenefşenüñ

añıl:

1. **añıla:-a**

Gazel 1683

Mısra: 8
*Anılmak, zikredilmek,
anımsanmak.*
Baş u cān terkini ur yolına
bu şirīnlebüñ
Añilatākühken gibi bugün
nāmuñsenüñ

2. **añılmaga:-maga**

Gazel 1684

Mısra: 10
*Anılmak, zikredilmek,
anımsanmak.*
Cāna kalma
iyMuhibbīmerd-i meydān
ol yūri
Kişiyē añılmagaāħirde ad
u san gerek

'ankā:

1. **'ankā:**

Gazel 1934

Mısra: 4
Anka kuşu.
Kıt k̄anā'at girse bir
loḳmaelüñekāni' ol
Hırs-ıla olma meges
'AnkāolubanKāfa gel

'ankā-yı 'ışk:

1. **'ankā-yı 'ışk:**

Gazel 1574

Mısra: 8
Kelime Tipi: -
Aşk Ankā'sı.

Kāni'emrızkuma ne gelse
k̄anā'atdūrişüm
Olmışamküh-ı k̄anā'atde
bugün 'Ankā-yı 'ışk

2. **'ankā-yı 'ışk:**

Gazel 1667

Mısra: 8
Kelime Tipi: -
Aşk Ankā'sı.
Göñlümünşehbāzı
'ulvilerde itmişken karar
Bir 'aceblu'b-ılaşayditdi
anı 'Ankā-yı 'ışk

'ankā-yıkāf:

1. **'ankā-yıkāf:**

Gazel 1550

Mısra: 6
Kelime Tipi: -
Kaf Dağ'ının Anka'sı.
'İşkmurgıkey 'azīmü'ş-
şāndur
Bir megesçegörinür
'Ankā-yıKāf

2. **'ankā-yıkāf:**

Gazel 1556

Mısra: 10
Kelime Tipi: -
Kaf Dağ'ının Anka'sı.
İyMuhibbī gözle
istiğnāyüzin
Nite kim gözler anı
'Ankā-yıKāf

3. **'ankā-yıkāf:**

Gazel 1629

Mısra: 5
Kelime Tipi: -
Kaf Dağ'ının Anka'sı.
İygöñül 'Ankā-yıKāf ol
var k̄anā'atKāfına

Hırş-ılakendüni atma
ğurrât içre tavuk

4. **'anķā-yıkāf:**

Gazel 1694

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Kaf Dağı'nın Anka'sı.

Şayd olurken ol
hümānuñdāmına 'Anķā-
yıkāf
Bāz-ı himmet birle ben
anı şikār itsem gerek

añla:

1. **añlamaz:-maz**

Gazel 1576

Mısra: 5

Anlamak, idrak etmek.

Añlamaz
'ālemivükendüzini
Velī mest itdi şöyle bāde-i
'ışk

2. **anlar:-r**

Gazel 1767

Mısra: 8

Anlamak, idrak etmek.

Didüm
'uşşākın' içinöldürürsin
Didimerd olan anlar
bañaçibāk

3. **añlayan:-y, -an**

Gazel 1855

Mısra: 5

Anlamak, idrak etmek.

Agzuñ-ıla sırrını
bilüñüñkimdürañlayan
Bu nükteleri
bilmegekeynüktedān
gerek

4. **añlamaz:-maz**

Gazel 1883

Mısra: 8

Anlamak, idrak etmek.

Sırr-ı 'ışkı açma her 'āşī
anı fehm eylemez
Añlamazhuffāş olan nūr-ı
cemālindōstuñ

5. **añlamam:-ma, -m**

Gazel 1964

Mısra: 4

Anlamak, idrak etmek.

Şöyle muhkemeyledüm
dilde esās-ı 'ışkuñı
Añlamamñüfān-ı ğamseyl-
i belāvirehalel

añla:-

1. **añlamaz:-maz**

Gazel 1960

Mısra: 3

Anlamak, idrak etmek.

Birdürkelām nüktelerin
kimse añlamaz
İy dil ma'ānī sözlerin
bārikitāb kıl

añlan:

1. **añlanur:-ur**

Gazel 1720

Mısra: 8

Anlaşılmak.

Şarābizāhidāzemm-ile
añduñ
Sözünđenañlanuryirsınme
gerbeng

anlar:

1. **anlar:**

Gazel 1545

Mısra: 4

*"Onlar" üçüncü çokluk
şahıs zamiri.*

Mihr ü mehdenhīç bulur
mıydı bu 'ālemziyā
Yakmasaydı nūr-ı
hüsñüñdengelüp anlar
çerāğ

2. **anlara:-a**

Gazel 1562

Mısra: 6

*"Onlar" üçüncü çokluk
şahıs zamiri.*

Konmak için her
gicemihnetbelāvüderd ü
ğam
Eyledüm dil mülkini
anlara dervīşānevākf

3. **anlara:-a**

Gazel 1641

Mısra: 8

*"Onlar" üçüncü çokluk
şahıs zamiri.*

Derd-i 'ışkı sorma
Ferhād-ılaQaysa sor baña
Niçekerre 'ışkdanyazdum
ben anlara sebak

4. **anlara:-a**

Gazel 1644

Mısra: 8

*"Onlar" üçüncü çokluk
şahıs zamiri.*

Ṭavr-ı 'ışkı sorma bilmez
Vāmıķ u Ferhād u Qays
Sor baña kim niçe kez
virdüm ben anlara sebak

5. **anlara:-a**

Gazel 1655

Mısra: 10

"Onlar" üçüncü çokluk
şahıs zamiri.

İyMuhibbîhübülarda var
iken zülf ü zeğan
Anlara kimdür diyen kim
bendi yok zindānı yok

6. **anlardan:-dan**

Gazel 1802

Mısra: 12

"Onlar" üçüncü çokluk
şahıs zamiri.

Gerçi kim Ferhād u
Mecnūnañılurserdār-ı 'ışk
Lık anlardan Muhibbî
seni kemtergörmedük

7. **anları:-ı**

Gazel 1835

Mısra: 8

"Onlar" üçüncü çokluk
şahıs zamiri.

Gerçi ser-defter-i 'uşşāk
idi Mecnūnezeli
Yazdılar
adumınāmınidüben anları
hek

añma:

1. **añma:**

Gazel 1841

Mısra: 6

*Hatırlamak, akla
getirmek. II Adını zikretmek.*
Puhteturmaziçelümcām-ı
şarāb-ı erğuvān
Zāhidāañma müselles
sözlerüñhāmeyledüñ

anuñ:

1. **anuñ:**

Gazel 1588

Mısra: 12

Onun, o zamirinin ilgi
eki almış şekli.

Muhibbimescid-i
hüşnünde görüp tāk-ı
ebrūnı
Anı
mihrābidinmişdüranuñgay
rasücüdum yok

2. **anuñla:-la**

Gazel 1596

Mısra: 8

Onun, o zamirinin ilgi
eki almış şekli.
At cefāsengini sen
karşuaña baş açayım
Her ne senden gele
anuñlagöñülşād ancak

3. **anuñ:**

Gazel 1735

Mısra: 6

Onun, o zamirinin ilgi
eki almış şekli.
Rūze-i hicr içre
kaldumgice gündüz
gözlerem
'İyd-i vaşlirmege kaşı
hilālidüranuñ

4. **anuñ:**

Gazel 1735

Mısra: 8

Onun, o zamirinin ilgi
eki almış şekli.
Gözlerüm yaşın dem-ā-
dem eyleyen āb-ı revān
Bāğ-ı hüşnindegörinen
servi dālıdüranuñ

5. **anuñ:**

Gazel 1735

Mısra: 10

Onun, o zamirinin ilgi
eki almış şekli.

İyMuhibbîgerdenindegöri
nenkāküldegül
Ehl-i
'ışkuñboynınadışmişvebā
lidüranuñ

6. **anuñ:**

Gazel 1761

Mısra: 9

Onun, o zamirinin ilgi
eki almış şekli.
Hākim-durur
çühükmanuñihtiyāranuñ
KulsınMuhibbî her ne
gelürserizā gerek

7. **anuñ:**

Gazel 1772

Mısra: 2

Onun, o zamirinin ilgi
eki almış şekli.
Ka'bedürküyuñsenüñ
'uşşākıqurbān eylemek
Hayragirmekdüranuñ
derdine dermān eylemek

8. **anuñ:**

Gazel 1776

Mısra: 3

Onun, o zamirinin ilgi
eki almış şekli.
Çeşm-i cellādi elinden
kim anuñcān kurtara
Çünküebrūsikemān elde
ola ğamzeħadeng

9. **anuñ:**

Gazel 1778

Mısra: 3

Onun, o zamirinin ilgi
eki almış şekli.

Gül
hâddinekarşuanuñşoldeñil
ükıldumnâleler
Güşınaalupdımedi bu âh u
bu zârikimûñ

10. **anuñ:**

Gazel 1780

Mısra: 6

Onun, o zamirinin ilgi

eki almış şekli.

Hemân “kûn” didioldı
cümle ‘âlem
Kamu bahır-
ilaberşun’ıduranuñ

11. **anuñ:**

Gazel 1821

Mısra: 2

Onun, o zamirinin ilgi

eki almış şekli.

Vefâsingörmedümdevr-i
zamânuñ
Cefâsınçekmişemdöyince
anuñ

12. **anuñ:**

Gazel 1821

Mısra: 8

Onun, o zamirinin ilgi

eki almış şekli.

Utanmaz
hırkasındanşüfîmiskîn
Bize yok yire gör
ta’nınianuñ

13. **anuñ:**

Gazel 1825

Mısra: 3

Onun, o zamirinin ilgi

eki almış şekli.

Leylüzülfînüñhevâsınaanu
ñMecnûn-vâr

‘Aql u şabr u ‘ârı cümle
târumâr itsem gerek

14. **anuñ:**

Gazel 1829

Mısra: 12

Onun, o zamirinin ilgi

eki almış şekli.

Tır-i
ğamzeñileMuhibbîderdme
ndi öldürüp
Hamdü-lillâh ki anuñ
derdine dermâneyledüñ

15. **anuñ:**

Gazel 1838

Mısra: 10

Onun, o zamirinin ilgi

eki almış şekli.

‘İşknürinatecellîye varan
Mûsî-vâr
Dâyimâ meşrebi su gibi
anuñpâk gerek

16. **anuñ:**

Gazel 1856

Mısra: 12

Onun, o zamirinin ilgi

eki almış şekli.

Sîne ger
ğamzesinüñfirinehavf
itme gönül
Ne hâfâsı var-ısa
ugrayacânumaanuñ

17. **anuñ:**

Gazel 1860

Mısra: 8

Onun, o zamirinin ilgi

eki almış şekli.

Gelüpğam leşkeri ister ide
dil mülknigâret

Bulunmaz def’ine
çâreanuñmâ-i ‘inebdenyig

18. **anuñ:**

Gazel 1866

Mısra: 12

Onun, o zamirinin ilgi

eki almış şekli.

Öpmez lebini meclis
içinde megerkadeh
Ancak bilini
kuçmagaanuñ kemer
gerek

19. **anuñ:**

Gazel 1874

Mısra: 3

Onun, o zamirinin ilgi

eki almış şekli.

İdemeztaşvîranuñşüretin[i
] nakkâş-ı Çın
Dest-i
kudrethattıdurçünmîm ü
dâlıkaşuñuñ

20. **anuñ:**

Gazel 1885

Mısra: 8

Onun, o zamirinin ilgi

eki almış şekli.

Yaşumâhum neden te’sir
kılmaz
‘Acebkalbianuñâhen mi
ya seng

21. **anuñ:**

Gazel 1888

Mısra: 2

Onun, o zamirinin ilgi

eki almış şekli.

İyruhları gül lebleri
şekkerdahınâzük

Zikrinianuñ eyle mükerrer
dañmāzük

22. **anuñ:**

Gazel 1888

Mısra: 8

Onun, o zamirinin ilgi

eki almış şekli.

Derd-ile
belāvügamuñi hoş görür
‘aşık
Ger olsa anuñhāli
mükedder dañmāzük

23. **anuñ:**

Gazel 1901

Mısra: 3

Onun, o zamirinin ilgi

eki almış şekli.

Nālekılduñşolkadargülzār
-ı hüsnde anuñ
Gülsitānuñbülbülünü
cümle hāmüşyledüñ

24. **anuñ:**

Gazel 1913

Mısra: 6

Onun, o zamirinin ilgi

eki almış şekli.

‘İşkennāsı ezel
göñlümdedyapdı bir binā
Tākıyāmet gelmeye bir
taşına anuñhalel

25. **anuñ:**

Gazel 1924

Mısra: 3

Onun, o zamirinin ilgi

eki almış şekli.

Cānvirmekanuñyolmaāsā
ngelürammā
Ayrulıgnadöymekanuñāh
ne müşkil

26. **anuñ:**

Gazel 1924

Mısra: 4

Onun, o zamirinin ilgi

eki almış şekli.

Cānvirmekanuñyolmaāsā
ngelürammā
Ayrulıgnadöymekanuñāh
ne müşkil

27. **anuñ:**

Gazel 1934

Mısra: 6

Onun, o zamirinin ilgi

eki almış şekli.

Kān-ı dilden yine
çıkardum bu söz
gevherlerin
Bilmek
isterseñbahāsımanuñşarrāf
a gel

28. **anuñ:**

Gazel 1952

Mısra: 12

Onun, o zamirinin ilgi

eki almış şekli.

Her
gicegelürçünkiMuhibbīha
yāl-i dōst
Şevkıneanuñ sen
dañıyandurçerāğ-ı dil

29. **anuñ:**

Gazel 1954

Mısra: 7

Onun, o zamirinin ilgi

eki almış şekli.

Ger bulmak
isterseñdilāzülfineanuñ
dest-res

Tīg-ı ğam-ılacān u dil kıl
pārepāreşāne ol

30. **anuñ:**

Gazel 1982

Mısra: 6

Onun, o zamirinin ilgi

eki almış şekli.

Ŧılısmı var-durur el urma
zülfe
Ser-i zülfinianuñejdehā
bil

31. **anuñ:**

Gazel 1982

Mısra: 18

Onun, o zamirinin ilgi

eki almış şekli.

Muhibbīntihā var dime
‘ışka
Sen anuñintihāsınbıtidā
bil

32. **anuñ:**

Gazel 1993

Mısra: 2

Onun, o zamirinin ilgi

eki almış şekli.

Var mı ‘aceb bencileyin
mübtelā-yı dil
Başından anuñ gitmeye
bir dem hevā-yı dil

anuñ gibi:

1. **anuñ gibi:**

Gazel 1634

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Onun gibi; ona benzer.

Göz ucıyla bir nazār
kılmaz geçer ‘aşıklara
Görmedümişitmedümanu
ñ gibi iğmāzı çok

anuñiçün:

1. **anuñiçün:**

Gazel 1508

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Onun için, o sebeple,

ondan dolayı, o yüzden.

Sünbülün dengétürürbüym

esim

Anuñiçünalursâbâdanhaz

2. **anuñiçün:-nuñ**

Gazel 1521

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Onun için, o sebeple,

ondan dolayı, o yüzden.

Giceler 'ışkuñlacânâ

yanar oldum hem çü şem'

Dânedâneanuñiçüngözler

ümaktı dem'

3. **anuñiçün:**

Gazel 1607

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Onun için, o sebeple,

ondan dolayı, o yüzden.

Leylüzülf[i]dür iden

mecnünlayınşeydâ-yı 'ışk

Anuñiçün kim göre

eydürbañarüsvâ-yı 'ışk

4. **anuñiçün:**

Gazel 1771

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Onun için, o sebeple,

ondan dolayı, o yüzden.

Bu

Muñibbîanuñiçünsañavir

mişdürgönül

'Âşık öldürmek günehsüz
eski hüyüñdursenüñ

5. **anuñiçün:**

Gazel 1789

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Onun için, o sebeple,

ondan dolayı, o yüzden.

Gözlerüm yaşı benim

artar Furât u Dicleden

Anuñiçün götürür

cismümimânend-i kelek

6. **anuñiçün:**

Gazel 1977

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Onun için, o sebeple,

ondan dolayı, o yüzden.

Umaram ki

yüzümünüstinde bir gün

pâ koya

Anuñiçünâsitanmıdatürâb

ister gönül

7. **anuñiçün:**

Gazel 1526

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Onun için, bu yüzden,

bundan dolayı.

Zulmaugradımeger

gelmiş-durur dâdisteyü

Anuñiçünkarşuña başına

yakar nâr şem'

8. **anuñiçün:**

Gazel 1797

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Onun için.

Bu

Muñibbîdermendihâkeye

ksâneyledüñ

Anuñiçünollaruñdapâyım

âlündürsenüñ

9. **anuñiçün:**

Gazel 1894

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Onun için.

Güllertünmedhinañangâhî

Hicâz u geh 'ırak

Rüz u

şebanuñiçünturmazzebânî

bülbülün

anuñiçündür:

1. **anuñiçündür:-dür**

Gazel 1561

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Onun için, o sebeple,

ondan dolayı, o yüzden.

Kimisi kıl dir biline

kimisi inkârda

Anuñiçündür düşer

'âşıklar içre ihtilâf

2. **anuñiçündür:-dür**

Gazel 1524

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Onun için, bu yüzden,

bundan dolayı.

Derd-i dilden geldi

kapuñâşikâyetitmege

Anuñiçündür yakar başına

her dem nâr şem'

anuñüstinde:

1. **anuñüstinde:-inde**

Gazel 1585

Mısra: 4
Kelime Tipi: -
Onun üzerinde.
Ruĥlarıüstünvaĥan kılsa
n'olazülf-i siyâh
Kanda genc olsa
anuñüstinde kim dirmâr
yok

anuñcü:

1. **anuñcü:**

Gazel 1592

Mısra: 12

Onun için.

Küyımayârıñirmege bir
çârebulmadum
İtmiş anuñcü yolların
eşküm batak batak

anuñçün:

1. **anuñçün:**

Gazel 1582

Mısra: 4

Onun için.

Kime sorsam leblerüñ-ile
miyânuñdanĥaber
Didiler kim
bilmezüzdileranuñçün
var yok

2. **anuñçün:**

Gazel 1504

Mısra: 10

Onun için, bu yüzden.

El urur her dem
Muĥıbbîşâne 'ıtr-ı zülfine
Büy-ıla 'âlemtolar eyler
anuñçünşâneĥaz

3. **anuñçün:**

Gazel 1537

Mısra: 4

Onun için, bu yüzden.

Görüremyokdurvefâsı
hem beĥâsı 'âlemüñ
Mâl u
câhındananuñçüneyledüm
anuñferâĝ

4. **anuñçün:**

Gazel 1599

Mısra: 12

Onun için, bu yüzden.

Bir
muşâhibyârdurvirtürderün
umdanĥaber
Ehl-i derd olan
anuñçüngösterüreş'âraşev
k

5. **anuñçün:**

Gazel 1600

Mısra: 3

Onun için, bu yüzden.

Göñüldüzdinianuñçün
ser-i küyuñagönderdüm
Murâdumdur ser-i
zülfüñaña bendiyle dâr
olmak

6. **anuñçün:**

Gazel 1614

Mısra: 8

Onun için, bu yüzden.

Gelürgamderd ü
miĥneteksük olmaz
Anuñçünoldı bunlar
mahrem-i 'ışk

7. **anuñçün:**

Gazel 1640

Mısra: 5

Onun için, bu yüzden.

Anuñçüneyledüñzulum u
sitem cevri ü cefâ 'âdet
Yanuñdayog-

ımışkullaruñaluĥf u vefâ
kılmak

8. **anuñçün:**

Gazel 1666

Mısra: 6

Onun için, bu yüzden.

Yaşum her ĥatresi bir
pâre-i la'l
Anuñçün kim bu
sînemkânıdır 'ışk

9. **anuñçün:**

Gazel 1724

Mısra: 8

Onun için, bu yüzden.

Umaram basasın bir kez
yüzüme
Anuñçünrâhuñüzreolmuşa
mĥâk

10. **anuñçün:**

Gazel 1753

Mısra: 10

Onun için, bu yüzden.

Yanuñdamüdde'in'eyler
gel ol 'uşşâka hem-şoĥbet
Dimez bir kimse anuñçün
kim ola Bû-leĥebdenyig

11. **anuñçün:**

Gazel 1784

Mısra: 2

Onun için, bu yüzden.

Degüleksükşehâ dilden
senüñ bu zaĥm-ı

peykânuñ

Anuñçünĥüñaĝarkolmuş-
durur her laĥzadâmânuñ

12. **anuñçün:**

Gazel 1786

Mısra: 2
Onun için, bu yüzden.
Olmasaydı iyşanemkavs-i
kažāebrūlaruñ
Oldianuñçun ‘āşıkatır-i
belāebrūlaruñ

13. **anuñçün:**

Gazel 1908

Mısra: 10
Onun için, bu yüzden.
Nazm-ı dürer-nisārumı
her kim ki gūş ide
Var mı Muhibbī diye
anuñçüngüherdegül

14. **anuñçün:**

Gazel 1921

Mısra: 9
Onun için, bu yüzden.
Degme bir
cāyaañuñçündöstlar baş
egmezem
Secdegāh-ı dil
olupdurbaña ol ebrūhilāl

anuñ-ıçun:

1. **anuñ-ıçun:**

Gazel 1511

Mısra: 10
Onun için.
Sünbülünđenetürdibüyın
esīm
Anuñ-ıçun olur
şabādanhaz

2. **anuñ-ıçundur:-dur**

Gazel 1516

Mısra: 2
Onun için.
Gördinār-ı ‘ışk-
ılayandugını acıdı şem’

Anuñ-ıçundur döker her
gice gözden kanlu dem’

3. **anuñ-ıçundur:-dur**

Gazel 1528

Mısra: 6
Onun için.
Her gicetāşubholınca
gözyaşın dökmekdeyüz
Ġamşebindeanuñ-
ıçundurbaña hem-hāne
şem’

4. **anuñ-ıçun:**

Gazel 1558

Mısra: 4
Onun için.
Gūşuña söyler
benümçünegilüpkeçrākaş
uñ
Söylenüranuñ-
ıçunegrihaberler her taraf

5. **anuñ-ıçun:**

Gazel 1585

Mısra: 6
Onun için.
Görmeyüp kimse
miyānınvirmezagzındanha
ber
Anuñ-ıçunbunlaruñ adı
olupdur var yok

6. **anuñ-ıçun:**

Gazel 1595

Mısra: 4
Onun için.
Kaynayup bu hūn-ı dil
başumdanaşmasundiyü
Taşduğıncaeyledümanūn-
ıçunçeşmüm savak

7. **anuñ-ıçun:**

Gazel 1681

Mısra: 8
Onun için.
Hār-ıla gördük meger sen
ol gül-i nev-resteyi
Anuñ-ıçun bülbül-i
şürıdeferyādeyledüñ

8. **anuñ-ıçun:**

Gazel 1713

Mısra: 10
Onun için.
İyMuhibbī lebleri zikrin
mükerrer eyledüñ
Anuñ-ıçunoldışırinnazm u
eş’aruñsenüñ

9. **anuñ-ıçun:**

Gazel 1865

Mısra: 5
Onun için.
Anuñ-ıçunsıneme yazıldı
şekl-i zū’l-fikār
Tā görenler diyeler kim
sineçāküñdürsenüñ

10. **anuñ-ıçun:**

Gazel 1870

Mısra: 7
Onun için.
Yüz virürsinanuñ-ıçun
öykünür ruhsāruña
Olmaya āyine gibi ‘ālem
içre yüzi bek

11. **anuñ-ıçundur:-dur**

Gazel 1900

Mısra: 2
Onun için.
Gelmedi
mislüñsenüñgeçdiniçedev
r-i felek

Anuñ-ıçundur beşerden
dinmedi efdal melek

12. **anuñ-ıçun:**

Gazel 1944

Mısra: 2

Onun için.

Cān u dilden bende oldu
sen şeh-i devrāna dil
Anuñ-ıçun her ne
emritseñtururfermāna dil

13. **anuñ-ıçündür:-dür**

Gazel 1996

Mısra: 10

Onun için.

Ezel bezminde bir
cür'amaħabbetcāmınııçdı
Muħıbbıtanuñ-
ıçündürgörünür mest ü lā-
ya'kıl

anuñ-ıçundur ki:

1. **anuñ-ıçundur ki:**

Gazel 1729

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Onun içindir ki.

Berķ-i āhumşu'le virdi
iyMuħıbbı dün gice
Anuñ-ıçundur ki
rüşengörünürbezmi-i felek

anuñla:

1. **anuñla:**

Gazel 1555

Mısra: 1

Onunla.

Şāf-ı bādenüş kıl eyle
anuñlaķalbişāf
Yürüyüp mestāne eyle
gülşeni cümle tavāf

'ār:

1. **'ārı:-ı**

Gazel 1650

Mısra: 10

*Utanma duygusu,
çekinme.*

Bu
Muħıbbıyeraķıtbündenider
sin kem nażar
Kim ki 'āşıkolditden kem
diseñ de 'ārı yok

2. **'ār:**

Gazel 1680

Mısra: 10

*Utanma duygusu,
çekinme.*

Gözlemez 'āşık olan
çünkiselāmet yakasın
Saña ne nām u Muħıbbıvü
ne hod 'ār gerek

'ār eyleme:

1. **'āreyleme:-me**

Gazel 1978

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Utanmak.

'Āķiliseñgördügüñeşhāşd
an 'ār eyleme
Beñzemez biri birine her
birinden şan'at al

'āreyleseñ:

1. **'āreyleseñ:-señ**

Gazel 1813

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Utanmak. || Çekinmek.

Bakmasañ 'āşıkıaraçunki
güzeller şāhısın

Pādişehsintañdegülderviş
den 'āreyleseñ

'ārider:

1. **'ārider:-er**

Gazel 1503

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Utanmak, hāyā etmek.

Yüzüme 'ārider bakmaz
bakar āyineye dilber
Budur meşhürmeh-
rūlaridersüret-
nümādanħaz

'ār u nāmüsü:

1. **'ār u nāmüsü:-ı**

Gazel 1711

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Utanma ve edep.

Zāhidāpend eyleme
tutmaz Muħıbbıpendegüş
'Āşık olan 'ār u
nāmüsü'iderrüsvā gerek

ara:

1. **arada:-da**

Gazel 1513

Mısra: 8

-da/-de, içinde.

Olursın 'āşık u
ma'şūķanāzır
Arada vāķıf-ı esrār olan
şem'

2. **ara:**

Gazel 1580

Mısra: 7

-da/-de, içinde.

DimeñüzFerhād'abeñzerk
ūh ara dīvāne yok

Eksilür mi kühsâr içre
pelengden mişe bak

3. **ara:**

Gazel 1621

Mısra: 8

-da/-de, içinde.

Geldükçemüjetfirinekarşug

ögsin gere

‘Uşşâk ara var mı ola

şehsüvâr-ı ‘ışk

4. **ara:**

Gazel 1664

Mısra: 11

-da/-de, içinde.

Bād-ı âhumla yürür dil

fülkibaħr-ı eşk ara

Ĥadd ü pâyânma el irmez

gel ol deryâya bak

5. **ara:**

Gazel 1665

Mısra: 6

-da/-de, içinde.

Gonca mı var gülşen

içinde şehâagzuñ gibi

Büsîtân-ı dehr ara kıddüñ

gibi şimşâd yok

6. **arada:-da**

Gazel 1665

Mısra: 10

-da/-de, içinde.

‘Âlemigezdüm kamu

ħalkı görüp şâd [u] feraħ

Bu Muħibbî gibi lik arada

[hîç] nâ-şâd yok

7. **arada:-da**

Gazel 1895

Mısra: 4

-da/-de, içinde.

Kanı

‘ahdüñturmaduñkrâruña

Kanda gitdi arada nân u

nemek

8. **ara:**

Gazel 1972

Mısra: 9

-da/-de, içinde.

İyMuħibbîşî’r ara

Ĥusrevtarîkingözledüñ

Tañımidur ger bulma anda

ħayâlât-ı kemâl

9. **ara:**

Gazel 1979

Mısra: 12

-da/-de, içinde.

Ka’beküyanigâruñçünkü

toğrıduñMuħib

Cehd kıl ol vâdide ‘uşşâk

ara ser-maħmil ol

10. **arada:-da**

Gazel 1663

Mısra: 10

Ara, iki şeyin arası // İki

şeyi birbirinden ayıran

uzaklık, mesâfe.

İyMuħibbîmâni’ olsa

pîrehenvuşlat demi

Anı bir âh-ıla yak tâ olsun

ol arada yok

11. **aramuzda:-muz, -da**

Gazel 1835

Mısra: 4

Ara, iki şeyin arası // İki

şeyi birbirinden ayıran

uzaklık, mesâfe.

Görmeze urmaşehâşım-

ıla kıl bārınazar

Döstüm kanı aramızda
olan ĥakk-ı nemek

12. **arar:-r**

Gazel 1523

Mısra: 8

Aramak, bir şeyi

bulmaya çalışmak.

İster yüzüñgörmege her

meclise varur

Başed ki bulamdiyü arar

her mekânı şem’

13. **arar:-r**

Gazel 1524

Mısra: 6

Aramak, bir şeyi

bulmaya çalışmak.

Görmek ister

ħüsnüñiolmışmegerdîvâne

si

Her gice dirile mescidde

seni arar şem’

14. **arasañ:-şa, -n**

Gazel 1546

Mısra: 8

Aramak, bir şeyi

bulmaya çalışmak.

Bu

cihânħalkıkamusımübtelâ

Arasañ bir kimse yok

içinde sag

15. **arar:-r**

Gazel 1592

Mısra: 3

Aramak, bir şeyi

bulmaya çalışmak.

Göñlümgöziniğüşe-be-

güşe arar yürür

İster ki bula tuta o düzdi

yatak yatak

16. **araduñ:-du, -n**

Gazel 1797

Mısra: 7

Aramak, bir şeyi

bulmaya çalışmak.

Araduñiy dil

dehāniylamiyānından eser

Bulmaduñ ancak hemān

bir kıt ü kālūñdürsenüñ

17. **arayu:-y, -u**

Gazel 1954

Mısra: 11

Aramak, bir şeyi

bulmaya çalışmak.

BulduñMuhibbīarayuyār-

ilaolduñāşinā

Terk it

ta'allukmührinidünyā ile

bīgāne ol

18. **ararsañ:-rsan**

Gazel 1982

Mısra: 15

Aramak, bir şeyi

bulmaya çalışmak.

Ararsañbulmazsınyār-ı

hem-dem

Cihānhalkını cümle bī-

vefā bil

19. **aramuzda:-muz, -da**

Gazel 1675

Mısra: 7

Ara, iki şeyin arası // İki

şeyi birbirinden ayıran

uzaklık, mesâfe.

Aramuzda gerçi var

senüñlebu'de'l-maşrıqayn

Lik olmazsın gönülden bir

nefes bir dem ırak

ara-:

1. **arayup:-y, -up**

Gazel 1501

Mısra: 8

Aramak, bir şeyi

bulmaya çalışmak.

Kim tarîkı

'ışkuñuñyokdurdimişler

evveli

Bulmadılar

arayupañanihāyet ya vaşat

2. **arayup:-y, -up**

Gazel 1554

Mısra: 10

Aramak, bir şeyi

bulmaya çalışmak.

N'eydüginmakşüd-ı

aşlbilmeyüpzāhidhemān

Düşmen-i nānoldı ancak

arayup ister 'alef

3. **aradum:-du, -m**

Gazel 1609

Mısra: 5

Aramak, bir şeyi

bulmaya çalışmak.

Aradumbulmadum

'ışkdan özge

Enīs-i mahrem ü yār-ı

muvāfik

4. **aradum:-du, -m**

Gazel 1698

Mısra: 5

Aramak, bir şeyi

bulmaya çalışmak.

Aradum hem

çünSikenderbulmadumāb-

ı hayāt

Beni sergerdān iden 'ayn-

ı zülālūñdürsenüñ

ara bul:

1. **ara bul:**

Gazel 1754

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

Arayıp bulmak.

Ser-ā-ser

dehrigeşitdümbulmadum

haber andan

Nişānın virdiler āhır ara

bul gönli-i vīrānuñ

aravirde:

1. **ara yirde:**

Gazel 1840

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Ara yerde; arada.

Evvvel alduñgöñlümicevr-

ile āhır öldürüp

Kanda gitdi ara yirde 'ahd

ü peymānuñsenüñ

aravire:

1. **ara yire:**

Gazel 1612

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Araya, ortaya.

Bakmaz olduñ bir nazar

bu 'aşık-ı bī-dillere

Ara

yireeylemişdürmüdde'tbe

ñzemifāk

'arab:

1. **'arab'dan:-'dan**

Gazel 1702

Mısra: 1

Arap ırkına mensup

kimse.

Dimişlerdüregerçirürzrüşe
ndür 'Arab'danyig
Tazarru' itmege 'aşık olur
mı añaşebdenyig

2. 'arabdan:-dan

Gazel 1788

Mısra: 1

Arap ırkına mensup

kimse.

Egerçirüşen-i
rüzadimişlerdür
'arabdanyig
Tazarru' itmege 'aşık olur
mı añaşebdenyig

a'râf:

1. a'râfa:-a

Gazel 1934

Mısra: 8

Ar. is. Cennet ile

cehennem arasında bir mahal.

Kâfir idi
'adlkıldugıçünNüşirrevân
Görmedi nâr-ı
cahîmididilerA'râfa gel

'arak:

1. 'arak:

Gazel 1657

Mısra: 6

Ter. II Sevgilinin

yanağından süzülen ter.

Burqa'uñkeşfeyledüñyüzü
ñdeniyşâh-ı rüsül
Heybetüñden on sekiz biñ
'alemitdiler 'arak

'arakbulmur:

1. 'arakbulmur:

Gazel 1598

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

*Ter bulunması. (Beyitte
gülün üzerinde sabah vakti
oluşan çiğ damlaları
bağlamında).*

Gül yüzüñgördiharâretten

kızardı gülsitân

Ol

sebebdendürsehergehbulı

nur gülde 'arak

'arak döke:

1. 'arakdöke:-e

Gazel 1619

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Terlemek, ter dökmek.

Saçılan dürler sana kim

işideelfazuñı

Tâze güller bitüre ger

'arızuñ döke 'arak

ârâm:

1. ârâm[ı]:-[ı]

Gazel 1639

Mısra: 4

Rahat, huzur.

Baħr-ı eşkümde ne tañ dil

fülki itmezse qarâr

Çigzinüpârâm[ı] yok

çeşmümdeki girdâbâ bak

2. ârâmuñ:-uñ

Gazel 1683

Mısra: 1

Rahat, huzur.

Gün yüzine 'aşıkolduñ

gitse ârâmuñsenüñ

Tañdegülhercâyîdürçünkü

dil-ârâmuñsenüñ

3. ârâm:

Gazel 1981

Mısra: 5

Rahat, huzur.

Baħaârâmkomayupşabru

mıyagmayavirüp

Göreyim seni iy dil

'âlemesergerdân ol

ârâmeyledüñ:

1. ârâmeyledüñ:-düñ

Gazel 1783

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Dinlenmek, rahat, huzur

bulmak.

Geştıkılduñberr ü

baħrıyleyüpbî-ħad sefer

Geldüñâħirküy-ı cânân

içre ârâmeyledüñ

ârâm eylemez:

1. ârâmeylemez:-mez

Gazel 1607

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Durmak, beklemek,

dinlenmek.

SanmañuzMecnün[ı] siz

olmuş 'alâyıkdanberî

Bir dem ârâm eylemez

başında var ğavġâ-yı 'ışk

ârâm-ı cân:

1. ârâm-ı cân:

Gazel 1593

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Gönül huzuru.

Leylîzülfini görüp didüm

ki iyârâm-ı cân

Ben anuñsevdâ-y-

ılamecnünıyam boynuma

dak

2. **ārām-ı cān:**

Gazel 1690

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Gönül huzuru.

Nev-bahār-ı

hüşnüñañupdidümüyārām-

ı cān

Kanluyaşumlacihānılālezā

r itsem gerek

3. **ārām-ı cān:**

Gazel 1722

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Gönül huzuru.

Vaşluña ire

Muhibbididümüyārām-ı

cān

Didiyyī-çāre bu fikr-i

muḥālūñdürsenūñ

4. **ārām-ı cān:**

Gazel 1839

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Gönül huzuru.

Gitdüñiyārām-ı cān ben

bandeyi cānsuzkoduñ

N'eyledüñiy dil ṭabībi

beni dermānsuzkoduñ

5. **ārām-ı cān:**

Gazel 1859

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Gönül huzuru.

Cānnisāritdümdidümyolu

ñdaiyārām-ı cān

Didi ne minnet gerek bu

eski kārūñdursenūñ

ārām-ı cānum:

1. **ārām-ı cānum:-um**

Gazel 1636

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Gönül huzuru.

Gönüleglencesi 'ālemde

bir ārām-ı cānum yok

Maḥabbet mülkine

şāhamvelī bir mihrībānum

yok

aramuzda olan:

1. **aramuzda olan:**

Gazel 1870

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Aramuzda bulunan.

Görmeze urmaşehāhışm

ile kıl bārīnazar

Dōstum kanı aramuzda

olan nān u nemek

'arar:

1. **'arar:**

Gazel 1651

Mısra: 1

Ar. Servi, dağ servisi,

dikenli ardiç. Mecazen

sevgilideki boy pos.

Qıyāmetkaddūñebeñzerci

hānbāğında 'arar yok

Yücelśümmüntehākaddūña

ña 'ālemde hem-ser yok

arasında:

1. **arasında:**

Gazel 1926

Mısra: 2

Arasında; içinde.

Her ne dil kim şāh-ı 'ışka

bende-i fermāndegül

Ehl-i diller arasında

dōstlarinsāndegül

ārāste-i bezm-i vişāl:

1. **ārāste-i bezm-i vişāl:**

Gazel 1805

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Vuslat meclisinin

süslenmiş.

Ārāste-i bezm-i

vişālefrūḥteçünmehcemāl

ūñ

İy gül bu hüsn ü bu kemāl

sen nev-bahārisıncimūñ

arava gire:

1. **arava gire:-e**

Gazel 1907

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Bir iş yapılırken ona

engel olacak başka bir şey

çıkmaq; iki kişinin arasındaki

bir işe karışmak.

Māni' olup ger gire vuşlat

deminde araya

Şevk-ile

çākeyleyüppīrahēniyektä

ten ol

ārāviş itmiş:

1. **ārāvişitmiş:-miş**

Gazel 1659

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Süslemek | yenilemek,

tazelemek.

Zülfiniārāviş itmiş

ḥāllerzeyn eylemiş

Kim gören diriyyōñül bu

vech-ile tezyīne bak

aravuaravy buldum:

1. **arayuarayubuldum:-dum**

Gazel 1700

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Araya araya bulmak.

Vaşlına irilmez ölmeyince

ol meh-pārenūñ

Arayuarayu buldum ben

nişānıñçārenūñ

ardınca:

1. **ardınca:**

Gazel 1983

Mısra: 13

Ardı sıra.

Gelür her şādinūñ ardınca

biñgam

Muhibbīdār-ı dünyāyibelā

bil

‘arif:

1. **‘arife:-e**

Gazel 1549

Mısra: 7

Ârif, bilge kişi.

‘Ârifērūh-ı

ğidādirlerşarāb u şāb-ıdı

Zāhidāhayvān gibi

lāyıkşāñayimek ‘alef

2. **‘arif:**

Gazel 1566

Mısra: 6

Ârif, bilge kişi.

‘Âşıkā göz yaşı

mādurgamğıda

‘Ârif olan istemez āb u

‘alef

3. **‘arīfdür:-dür**

Gazel 1642

Mısra: 2

Ârif, bilge kişi.

Dest-i kuderetle ezelden

yazuludur her varak

Her ki

‘arīfdürnazarkılupalur

andan sebak

4. **‘arife:-e**

Gazel 1690

Mısra: 9

Ârif, bilge kişi.

İyMuhibbī ‘arife bir

hırkavü bir güşebes

‘Ârifem ben de ikisin

ihtiyār itsem gerek

5. **‘arīfem:-em**

Gazel 1690

Mısra: 10

Ârif, bilge kişi.

İyMuhibbī ‘arife bir

hırkavü bir güşebes

‘Ârifem ben de ikisin

ihtiyār itsem gerek

6. **‘arīfdür:-dür**

Gazel 1873

Mısra: 7

Ârif, bilge kişi.

Her ki ‘arīfdürçihāndāism

ü resmi terk ider

Şartıdır ‘aşıklarūñ terk

ide evvel nām u neng

‘arif ol:

1. **‘arif ol:**

Gazel 1999

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

İrfan sahibi olmak.

Koma elden bāde-i

hamrāyı her dem ‘arif ol

Çünküoldı her şüküfeye

bugün serdār gül

‘arız:

1. **‘arızın:-ın**

Gazel 1528

Mısra: 1

Yanak. II Sevgilinin

yanağı.

Kılsa ger vuşlatşebinde

‘arızıncāñāne şem’

Pertev-i hırşīd olan yirde

ne hācet yana şem’

2. **‘arızuñā:-un, -a**

Gazel 1528

Mısra: 12

Yanak. II Sevgilinin

yanağı.

Şem’e yanarken

‘acebdürdāyimāpervānele

r

‘Arızuñakarşuolmuşdur bu

şebpervāne şem’

3. **‘arızuñla:-uñla**

Gazel 1536

Mısra: 4

Yanak. II Sevgilinin

yanağı.

Niçeye dek çekelümiydöst

bu hicrāñşebīn

‘Arızuñlarüşen it

itdünñtemennā-yıçerāğ

4. **‘arızuñsuz:-uñ, -suz**

Gazel 1537

Mısra: 2

Yanak. II Sevgilinin

yanağı.

Dilberāsensüzbañadūzahğ

örinürgeşt-i bāğ

‘Arızuñsuzrüşen itmez

göñlümidegmeçerāğ

5. 'ārızı:-ı

Gazel 1581

Mısra: 4

Yanak. II Sevgilinin

yanağı.

Bilmek isterseñeger sen
kāyinātaḥvālını
'Ārızı 'ālem-
nümāāyinedür gül rüya
bak

6. 'ārızuñ:-uñ

Gazel 1619

Mısra: 6

Yanak. II Sevgilinin

yanağı.

Saçılan dürler sana kim
işideelfāzuñı
Tāze güller bitüre ger
'ārızuñ dōke 'arak

7. 'ārızuñ:-uñ

Gazel 1733

Mısra: 6

Yanak. II Sevgilinin

yanağı.

Zülf ü ḥaṭṭ u kākülün her
yañadan eyler hücum
'Ārızuñdın şehri iken
kāfiristāneyledün

8. 'ārızın:-ın

Gazel 1785

Mısra: 1

Yanak. II Sevgilinin

yanağı.

'Ārızın 'arzitmege bir
ruḥlarımeh-rü gerek
Çeşm [ü] tūriḥāzirolmuş
elde ya ebrü gerek

9. 'ārızını:-ı, -n, -ı

Gazel 1795

Mısra: 5

Yanak. II Sevgilinin

yanağı.

Tāb-ı mülden gül gül olsa
'ārızımdır gören
Ābdanāteş
'ayānāteşdenāb olmak
gerek

10. 'ārızuñ:-uñ

Gazel 1811

Mısra: 1

Yanak. II Sevgilinin

yanağı.

'Ārızuñ 'arzeyeyüpbaña
'acebāleyledün
Dagıdupşabr-ıla 'aqlum
beni bed-ḥāleyledün

11. 'ārızuñdandır:-uñ, -dan,
-dur

Gazel 1873

Mısra: 3

Yanak. II Sevgilinin

yanağı.

'Ārızuñdandırşehāeşkü
benüsurḥolduğu
La'lalurkān içre mihrüñtā
yaşından çünkireng

12. 'ārızuñda:-un, -da

Gazel 1880

Mısra: 3

Yanak. II Sevgilinin

yanağı.

'Ārızuñdazülfüñüñkesdün
yine zünnārını
Dōstum ol
kāfiribeñzermüselmāneyle
dün

13. 'ārızı:-ı

Gazel 1882

Mısra: 3

Yanak. II Sevgilinin

yanağı.

Zülfı benefşe 'ārızı gül
ğoncador lebi
Eyleñnezāreyarı gül ü
gülsitāntutuñ

14. 'ārızuñdan:-un, -dan

Gazel 1912

Mısra: 1

Yanak. II Sevgilinin

yanağı.

'Ārızuñdan almasa reng-
ile būıyyār gül
Bulmaz-ıdırağbeti
'ālemde bu miqdār gül

15. 'ārızı:-ı

Gazel 1923

Mısra: 3

Yanak. II Sevgilinin

yanağı.

Görinmez 'ārızısünbül
saçından
Kim örte küfr ü imānı ne
müşkil

16. 'ārızuñ:-uñ

Gazel 1969

Mısra: 1

Yanak. II Sevgilinin

yanağı.

'Āşık oldum göreliden
'ārızuñsubḥ-ı ezel
Komayup elde
dutamzülfüñitāşām-ı ecel

17. 'ārızuña:-un, -a

Gazel 1999

Mısra: 11

Yanak. II Sevgilinin

yanağı.

‘Ārızuñabeñzedemdimişm
eger kim yañılup
Çünħatâdur bildi itdibiñ
kez istiğfâr gül

‘ārız u zülfün:

1. ‘ārız u zülfün:-üñ

Gazel 1755

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Yanak ve saç.

Gülşenün ‘ıtrınaolmuş

‘ārız u zülfünsebeb

Gül benefşedendegüldür

bil ki būyuñdursenün

‘ārız-ı cānāne:

1. ‘ārız-ı cānāne:

Gazel 1528

Mısra: 14

Kelime Tipi: -

Sevgilinin yüzü, yanağı.

Tañmıdurpervāne kılsa bu

Muħibbicān u dil

Oldıçünvuşlatşebinde

‘ārız-ı cānāne şem’

‘ārız-ı sīme:

1. ‘ārız-ı sīme:-e

Gazel 1618

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Gümüş renkli yanak.

Ĥāl-i müşğini gör olmuş

‘ārız-ı sīme bak

Zülfî cīminenazar hem gel

o agzımīme bak

‘ārızüzre:

1. ‘ārızüzre:

Gazel 1745

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Yanak üzerine.

Zülfini korsa ‘ārızüzre

‘acebdegül

Her kanda genc ola

añapāsbān gerek

‘ārız-ı zībāya:

1. ‘ārız-ı zībāya:-ya

Gazel 1623

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Güzel yanak.

‘Arz-ı nūr eyler dem-ā-

dem ‘ārız-ı zībāya bak

Ĥalkaħalkagörinür ol

zülf-i semen-sāya bak

‘ārızın ‘arziderse:

1. ‘ārızın ‘arziderse:-erse

Gazel 1530

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Yanağı sunmak.

İyMuħibbī ‘arziderse

‘ārızıncānāneger

Minnet idüp mihr ü

mehgelüp ala andan şu‘ā’

‘ārızuñ istese:

1. ‘ārızuñ istese:

Gazel 1524

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

(Sevgilinin) yanağını

arzulamak.

İstese zülfünşebinde

‘ārızuñ bu ĥasta-dil

Tañdegülzulmetde ister

kalcaktīmār şem’

‘ārızuñnūrını:

1. ‘ārızuñnūrını:-nı

Gazel 1802

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Yanağının nuru. ||

Yanağının ışığı.

‘Ārızuñnūrınızāhid

görmese olmaz ‘aceb

Ca’da sor

‘ālemeddirħurşid-i

ħāvergörmедük

‘ārızuñşevkine:

1. ‘ārızuñşevkine:-ne

Gazel 1791

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Yanağa duyulan şiddetli

arzu.

‘Ārızuñşevkinevarurħatı

ñıgörmegе dil

Şeb-i zulmetde çemen

seyrine mehtāb gerek

‘ārızuñüstinde:

1. ‘ārızuñüstinde:

Gazel 1856

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

(Sevgilinin) yanağı

üzerinde.

Revnaķı kalmadı bir

zerreceşahn-ı çemenün

Ĥatt-ı sebzün biteli

‘ārızuñüstindesenün

2. ‘ārızuñüstinde:-i, -(n)de

Gazel 1501

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Yanak üzerinde.

Ĥoş yaraşmış

‘ārızuñüstinde ol reyħān-ı

h at
Z lfi
i' r biolupdura ah l nden
nu at

armaġ n:

1. armagan:

Gazel 1745

Mısra: 2

Armaġan, hediye.

K yinaugradısa ab danni
 an gerek
Budur ni an ki h k-i deri
armagan gerek

2. armagan:

Gazel 1882

Mısra: 8

Armaġan, hediye.

K yına varsa g nl m anı
tu fec nider
M likdeg l ġayra anı
armagantutu 

'ar a-i 'ı k:

1. 'ar a-i 'ı k:

Gazel 1799

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

A k arsası, a k meydanı.

'Ar a-i 'ı k i re atmaga
yine  h okların
Ya olup
kaddiMuhibb n nd -t 
olmak gerek

arslanı:

1. arslanıdur:-dur

Gazel 1973

Mısra: 9

Aslan.

R y-ı zerd-ile
Muhibb de t-i

ġamarlandıur
G z ya ı zenc ridinmi 
kim der-i zayġamdeg l

art:

1. artur:-u, -r

Gazel 1635

Mısra: 7

Fazlala mak,  oġalmak.

G l en-i h sninekar uiy
dil arturn le i
Dimes nler b lb l-i
 r den nfery di yok

2. artduk a:-dukca

Gazel 1648

Mısra: 7

Fazlala mak,  oġalmak.

Y nileR magel p  hreti
artduk ageyer
G h zer-beft   geh hil'at-i
 h ne ada 

3. artarsa:-ar, -sa

Gazel 1734

Mısra: 1

Fazlala mak,  oġalmak.

Artarsa n'olan r-ı
cem liMu ammed n
Kisb deg lcem 'i
hi  liMu ammed n

4. arturursın:-ur, -ur, -sın

Gazel 1773

Mısra: 12

Fazlala mak,  oġalmak.

Sakin aldanma cih na bir
g n eylersin s k n
Ni eye dek arturursinh y-
ıla bu h laru 

5. artsun:- un

Gazel 1779

Mısra: 12

Fazlala mak,  oġalmak.

D kmedi dem g zden
Muhibb g rdi e m mh li
mi
Did martsunm sted m ol
eks kolmasundem n

6. artur:-u, -r

Gazel 1780

Mısra: 11

Fazlala mak,  oġalmak.

Muhibb  her
nefesde kr nartur
Var-ımi  bir nefes
da ızam nu 

7. artur:-u, -r

Gazel 1837

Mısra: 9

Fazlala mak,  oġalmak.

Muhibb giceartur h u
z ru 
 eb-i hicr i re sine  olalı
teng

8. arta:-a

Gazel 1862

Mısra: 6

Fazlala mak,  oġalmak.

 cin r sanma beni cevr-
ile r hatbuluram
 ekmi emcevr n i  ok
arta kem l-i kerem n

9. artur:-u, -r

Gazel 1947

Mısra: 2

Fazlala mak,  oġalmak.

 y dil kemend-i z lfine dil
virbel da ol
Ya'n bunu lazevku nartur
 af da ol

10. **arturdi:-ur, -di**

Gazel 1958

Mısra: 1

Fazlaşmak, çoğalmak.

Cefâvü cevrin arturdıbaña
ol şüh-ı sengîn-dil
Benüm bu
derdümedermân katı
hâlüm olup müşkil

art:-

1. **artar:-ar**

Gazel 1606

Mısra: 9

Fazlaşmak, çoğalmak.

Her kaçan âh eylesem
artar bu sînemâteşi
Tañdegülçüñkigelürbâdes
dügincenâraşevk

2. **artar:-ar**

Gazel 1608

Mısra: 3

Fazlaşmak, çoğalmak.

Ġam artar dem-be-dem
kalmadı şabrum
Nigârâcân-ı ğam-
perverdüme bak

3. **artar:-ar**

Gazel 1627

Mısra: 3

Fazlaşmak, çoğalmak.

Bilseler dünyâna'îminhırş
artar gün-be-gün
Âh kim olmaz imiş bu
dehr içinde kimse tok

4. **artar:-ar**

Gazel 1783

Mısra: 6

Fazlaşmak, çoğalmak.

Rûze-i hicr içre nâgâh ol
hilâlebrülârin
Gördüñiy dil şükruñ artar
tâze bayram eyledüñ

5. **artar:-ar**

Gazel 1789

Mısra: 3

Fazlaşmak, çoğalmak.

Gözlerüm yaşı benüm
artar Furât u Dicleden
Anuñiçün götürür
cismümimânend-i kelek

6. **artar:-ar**

Gazel 1802

Mısra: 7

Fazlaşmak, çoğalmak.

Dem dem artar hoş
çekersin miñnet ü bâr-ı
ġamı
Hiçsenüñ gibi dilâ bir
üştür-i nergörmedük

7. **artar:-ar**

Gazel 1813

Mısra: 4

Fazlaşmak, çoğalmak.

Derdümeçünla'l-i
dilberdürdevâdan çek elüñ
İytabîbâderdüm artar
bañatîmâreyleseñ

arta:

1. **arta:**

Gazel 1765

Mısra: 8

Fazlaşmak, çoğalmak.

Yitmez midi kâfireâlhir bu
mu'cize
Günden güne arta
kemâl[i] Muñammedüñ

artuk:

1. **artuk:**

Gazel 1504

Mısra: 2

Artık, bundan sonra.

Döstlarcevr ü cefâdan
eyler ol cânânehaz
Çünkiandandurdañartukg
elür bu cânahaz

2. **artuk:**

Gazel 1814

Mısra: 4

Artık, bundan sonra.

Âteş-i hicreyanup yakılan
oldur 'âşık
Kıymetiartuk olur
kâlolicakaltunuñ

3. **artuk:**

Gazel 1923

Mısra: 9

Artık, bundan sonra.

Muñibbî ölmeden
biñkerreartuk
İşitmek ta'n-ı nâdânı ne
müşkil

'arż:

1. **'arż:**

Gazel 1624

Mısra: 6

*Sunma, gösterme, takdim
etme.*

Yâra kim ilte ola bu derd-
i dil aħvâlini
Ya gözün yaşına 'arż ya
âh-ılaferyâda bak

'arż evledi:

1. **'arżevledi:-di**

Gazel 1937

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Sunmak, göstermek.

Hamdü-lillâh kim ser-â-

ser görinürgülzâr gül

Bülbül-i şürîdeye ‘arz

eyledi didâr gül

‘arz eylemek:

1. ‘arz eylemek: -mek

Gazel 1975

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Sunmak, göstermek.

Ya kaşuñçekmege girdi

yine meydâna dil

Bir hüner ‘arz eylemek

ister megersultâna dil

‘arz eyleseler:

1. ‘arz eyleseler: -seler

Gazel 1645

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Sunmak, göstermek,

takdim etmek.

Küyünimağâmeylemişemc

ân u gönülden

‘Arz eyleseler cenneti

añahevesüm yok

‘arz eyleyüp:

1. ‘arz eyleyüp: -yüp

Gazel 1811

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Sunmak, göstermek.

‘Ărızuñ ‘arz eyleyüpbaña

‘acebâleyledüñ

Dagıdupşabr-ıla ‘aqlum

beni bed-ğâleyledüñ

‘arz idesin:

1. ‘arżidesin: -esin

Gazel 1916

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Arz etmek, sunmak.

Gün gibi ‘arz idesin

hüsnuñ ger iyşâhib-cemâl

Ĥalk-ı ‘âlemolubanğayrân

olur aşüfte-ğâl

‘arz ideyim:

1. ‘arżideyim: -eyim

Gazel 1905

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Arz etmek, sunmak.

Didi dilber kıl

nazarhüsnuñsaña ‘arz

ideyim

Ben didüm gerçek misin

bu cânuñşükranê al

‘arz it:

1. ‘arz it:

Gazel 1953

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Arz etmek, sunmak.

Ĥâtırumâşüftevühâlümme

lâl

Yüzüñi ‘arz it iyferhunde-

fâl

2. ‘arz it:

Gazel 1966

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Arz etmek, sunmak.

Cemâl-i hüsnuñicânâ

bugün ‘aşıklara ‘arz it

Ki anlar

müstehâkolmuşolupdur

cümlesi sayıl

‘arz itme:

1. ‘arz itme:

Gazel 1743

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Söylemek, anlatmak,
bildirmek.

Derdümbaña yiter yüri

var sen de iytabîb

‘Arz itme baña bir yaña

acı devâlaruñ

‘arz itmedi:

1. ‘arżitmedi: -medi

Gazel 1551

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Söylemek, anlatmak,
bildirmek.

Ĥâlümü ‘arz itmedi

dildârazülf

Rahmı kim kâfir-durur ol

kara zülf

‘arżitmege:

1. ‘arżitmege: -mege

Gazel 1749

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Arz etmek, sunmak.

Ĥâlini ‘arżitmege kim

varsa bu divânenüñ

Ol dağışeydâsı olur

göricekcânânenüñ

2. ‘arżitmege: -mege

Gazel 1785

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Arz etmek, sunmak.

‘Ărızın ‘arżitmege bir

ruğlarımeh-rû gerek

Çeşm [ü] tūrihāzirolmuş
elde ya ebrū gerek

3. ‘arżitmege:-meg, -e

Gazel 1935

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Arz etmek, sunmak.

Pişkeş it cānuñiyy dil der-i
cānāna gel

Çünkikulsınhālūñi

‘arżitmegesultāna gel

4. ‘arżitmege:-meg, -e

Gazel 1935

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Arz etmek, sunmak.

Dil şabībbindenn’ola ger

isteseñşāficevāb

İyMuħibbīderdūñi

‘arżitmegedermāna gel

‘arż kıl:

1. ‘arż kıl:

Gazel 1615

Mısra: 14

Kelime Tipi: -

Bildirmek, söylemek,

haberdar etmek.

Müsteħaķolmuş-durur

virmezkekāt-ı ħüsnūñi

‘Arż kıl kūyuñda cem’

olup varan dervīşe bak

‘arżolmaktur:

1. ‘arżolmaktur:-mak, -dur

Gazel 1916

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Sunmak, sunulmak.

İyMuħibbīnār-ı

‘ışķumdan semenderler

yanar

Nāmedesüz-ı derūnum

‘arżolmakturmuħāl

‘arż u nūh felek:

1. ‘arż u nūh felek:

Gazel 1870

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Yeryüzü ve dokuz felek.

Tāb-ı dilden ser-te-ser

yanardı arż u nūh felek

Dökmese seylāb-ı

eşķiçeşmüm içre

merdümek

‘arż u semāyı:

1. ‘arż u semāyı:-yı

Gazel 1667

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Yer ve gök.

‘Āşķuñ gitmez dilinden

hīçhüy u hāy-ı ‘ışķ

Tutısararż u semāyı ser-

te-ser ğavġā-ı ‘ışķ

‘arż-ı hāl:

1. ‘arż-ı hāl:

Gazel 1521

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Hālını arz etmek.

Gönlünün dileġini söylemek,
içini açmak.

Sürme kapuñdanMuħibbī

gelse ‘arż-ı hālīçün

Şāh

‘ādildürkühendenolımazhī

ç kimse men’

‘arż-ı hāl itme:

1. ‘arż-ı hāl itme:-me

Gazel 1736

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Hālını arz etmek.

Gönlünün dileġini söylemek,
içini açmak.

‘Arż-ı hāl itme

şabībçeünki andan çäre

yok

Derdünevirenden olur

yine dermān eylemek

‘arż-ı ħüsnidüp:

1. ‘arż-ı ħüsnidüp:-üp

Gazel 1731

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Güzelliġini göstermek.

Cihānmeh-rūlarıencüm

gibi bir demde maħvoldı

Kaçan sen ‘arż-ı

ħüsnidüpyüzüñiñifitābitdü

ñ

2. ‘arż-ı ħüsnidüp:-üp

Gazel 1939

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Güzelliġini sergilemek.

Yine ‘arż-ı

ħüsnidüpitdiyüzünizhār

gül

İdiser bülbüllerini vaķtı

geldi zār gül

‘arż-ı ħüsnitsün:

1. ‘arż-ı ħüsnitsün:-sün

Gazel 1520

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Güzelliġini sergilemek.

Mihr-i hüsninde o
māhuñoldıçünpervāne
şem'
'Arz-ı hüsnitsün de
görsün niçeyirden yana
şem'

'arz-ı nür evler:

1. 'arz-ı nüreylar:-r

Gazel 1623

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

*Işık sunmak. || Nur
sunmak.*

'Arz-ı nür eyler dem-ā-
dem 'arız-ı zibāya bak
Halkahalkagörinür ol
zülfi semen-sāya bak

ārzü:

1. ārzülaruñ:-laruñ

Gazel 1773

Mısra: 14

Ar. İstek, gönül meyli.

Umar-ıdum gele
idüñiygönülünşāfa sen
Görürem artar senüñ
günden güne ārzülaruñ

ārzü eyler:

1. ārzüeyler:-r

Gazel 1771

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

İstek duymak, istemek.

Mürde iken bu
gönülvaşluñı eyler ārzü
Bañasermāyehayātümmid
-i rüyüñdursenüñ

2. ārzü eyler:

Gazel 1795

Mısra: 3

Kelime Tipi: -
Talep etmek, istemek.
Eyler iseñārzü sen genc-i
vaşl-ı dilberi
Gönlüñivirānekalup ya
harāb olmak gerek

ārzüitdi:

1. ārzüitdi:-di

Gazel 1751

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

*İstemek, arzu etmek,
meyletmek.*

Ka'bedürküynaārzüitdiva
rماغادilüñ
Bilmezemsuyuñ mı çekdi
seni anda ya gilüñ

as:

1. as:

Gazel 1565

Mısra: 5

Asmak, bir yere

tutturmak.

Ger diler-iseñ as beni ol
zülfi siyāha
Kim eylemiş
başumürgāna tekellüf

2. asdı:-dı

Gazel 1857

Mısra: 10

Asmak, bir yere

tutturmak.

İyMuhibbidaķıķ-i
nazmumdan
'Akd-ı pervinetab'umasdı
elek

3. as:

Gazel 1891

Mısra: 2

*Asmak, bir yere
tutturmak.*
Dil düzdini tutup yine āh
kara perçemüñ
As dāradiyü söyledi gör
yāraperçemüñ

as-:

1. asınca:-ınca

Gazel 1589

Mısra: 8

Asmak, bir yere

tutturmak.

Dirmedenmahşül-i
hüsñüñgıtdi 'ömrüm hāşılı
İstedükçeküfr-i
zülfüñdirbaña asınca yok

2. asup:-up

Gazel 1706

Mısra: 9

Asmak, bir yere

tutturmak.

Asup dil şışesin zülfe
Muhibbī
Sıyup kıldı anı
şadpārezülfüñ

3. asmaga:-mağ, -a

Gazel 1685

Mısra: 7

*Bir kimseyi boğazından
ip vb. geçirip sallandırarak
öldürmek, idam etmek.*

Küyuñdaasmaga bu
gönüldüzdinişehā
Kıldı o zülfi
'anberinirīsimānkaşuñ

'asā:

1. 'aşā:

Gazel 1592

Mısra: 7
Uzun çomak, el değneği.
Pîr oldum ise meyden
elüme 'aşâ alam
Her bir kâdemdebaña ola
ol tayaktayak

2. 'aşâ:

Gazel 1629
Mısra: 8
Uzun çomak, el değneği.
Yol uzakdur irmek
isterseñvişâli şehrine
Eyle âhenden
'aşâpâyüñademürdençaru
k

aşâğa:

1. aşagadan:-dan

Gazel 1919
Mısra: 7
Aşağıya, aşağıya doğru.
Senden aşagadanyüri eyle
kabûlpend
Yitmez mi
sañaşişeSüleymân u
mûra gel

āsân:

1. āsāndur:-dur

Gazel 1792
Mısra: 6
Kolay, zahmetsiz.
Dil
tabîbisinlebübündenn'ola
umsam bir cevâb
Sañaāsāndurbenümderdü
medermân eylemek

2. āsân:

Gazel 1842
Mısra: 7
Kolay, zahmetsiz.

Eşkseylâbımāsân mı
sanurmerdüm-i çeşm
Kim ola mâni' ola
akmasına Ceyhūnuñ

3. āsāndur:-dur

Gazel 1851
Mısra: 10
Kolay, zahmetsiz.
Bî-devâdur bu Muhibbî
derdi iy 'İsî-nefes
Bir söz-ile anı
āsāndursañañhōş eylemek

4. āsân:

Gazel 1926
Mısra: 14
Kolay, zahmetsiz.
La'l-i nâbinagzuña almak
kolay mı iygōñül
Kişi cānıngzına almak
iñenāsāndegül

5. āsân:

Gazel 1985
Mısra: 5
Kolay, zahmetsiz.
Sanma āsāndilāma'reke-i
derd ü gamı
'İşk ile cengidemezsin
olasın Rüstem-i Zāl

6. āsân:

Gazel 1995
Mısra: 5
Kolay, zahmetsiz.
Ekleylemegilni'met-i
'ışkısanupāsân
Korkum budur ki
almayasın imtilāgōñül

āsāngelür:

1. āsāngelür:-ür

Gazel 1924
Mısra: 3
Kelime Tipi: -
Kolay gelmek.
Cānvirmekanuñyolınaāsā
ngelürammā
Ayrulıgınadöymekanuñāh
ne müşkil

2. āsāngelür:

Gazel 1996
Mısra: 2
Kelime Tipi: -
Kolay gelmek.
Revân olursa cān tenden
komazmihrtüni elden dil
Ki
cānvirmekgelürāsānmaħa
bbetterkidürmüşkil

3. āsāngelür:-ür

Gazel 1792
Mısra: 7
Kelime Tipi: -
*Kolay gelmek, zor
olmamak. II Kolayına gelmek.*
Bir işin herhangi bir biçimde
yapılmasını daha kolay
bulmak.

Ħil'at-i vaşlūñıgeydür tek
bañaāsāngelür
Ten libāsın terk idüp bu
cānı 'üryān eylemek

āsānider:

1. āsānider:-er

Gazel 1920
Mısra: 8
Kelime Tipi: -
*Kolaylaştırmak, kolay
kılmak.*

Zāhidā bilmek dilerseñ
'iṣḫālindenhaber
Ölmeğiāsānider evvel bu
yitmez mi delīl

āsānmıdır:

1. **āsānmıdır:**

Gazel 1798

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Kolay mıdır?.

Dime saçına

dolaşdumolmadum bir

dem küşād

Ya

perīşānzülfineāsānmıdurdı

ldādelik

āsār-ı 'iṣk:

1. **āsār-ı 'iṣk:**

Gazel 1654

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

Aşkın izleri.

İyMuḥibbī gizleme

fāşoldı 'iṣḫūñ 'āleme

Çehresinden bellüdürçün

'āṣıḫūñāsār-ı 'iṣḫ

āsārı yok:

1. **āsārı yok:**

Gazel 1603

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Etkisi yok.

Bād-ı āhum saldı baḫr-ı

eşke bu dil zevraḫın

Zāhiroidimevclerdinür mi

hiçāsārı yok

'āṣī:

1. **'āṣilere:-ler, -e**

Gazel 1765

Mısra: 3

İsyan eden, itaat

etmeyen.

Maḫşerde kamu eyleye

'āṣilereşefkat

İki mīm ile hā ile dāl[ı]

Muḫmmadıñ

2. **'āṣī:**

Gazel 1883

Mısra: 7

İsyan eden, itaat

etmeyen.

Sırr-ı 'iṣḫı açma her 'āṣī

anı fehm eylemez

Añlamazḫuffāş olan nūr-ı

cemālındōstañ

'āṣık:

1. **'āṣık:**

Gazel 1502

Mısra: 10

Âşık, seven.

DüşdüñMuḥibbīāteş-i

'iṣḫanedür bu āh

'Āṣıkmıdır ki eyleye ol

servdenihtiyāt

2. **'āṣık-ısañ:-ısañ**

Gazel 1505

Mısra: 10

Âşık, seven.

GördüñçüMuḥibbī sen

ğambārtezāyüdde

Ger 'āṣık-ısañ eyle ol bār-

ı girāndanḫaz

3. **'āṣıklarını:-lar, -ı, -n, -ı**

Gazel 1505

Mısra: 3

Âşık, seven.

İtmez idi ol ḫünī

'āṣıklarınıḫurbān

Ger gānzeleri her dem
eylemese kandan ḫaz

4. **'āṣık:**

Gazel 1506

Mısra: 5

Âşık, seven.

Ser kesüpcānvirmeyince

'āṣık irmez vuşlata

Boynınabār-ı girānduraña

bu serden ne ḫaz

5. **'āṣık:**

Gazel 1509

Mısra: 5

Âşık, seven.

Başını terk itmeyince

'āṣık irmez vuşlata

Boynınabār-ı girānduraña

bu sırdan ne ḫaz

6. **'āṣıka:-a**

Gazel 1512

Mısra: 5

Âşık, seven.

'Āṣıkabiñdürülḫāletgöster

ürperr-i meges

Çünkianünşāvtınuñma'nā

sın eyler istimā'

7. **'āṣıka:-a**

Gazel 1521

Mısra: 3

Âşık, seven.

Gerçi kādirsinyüzüñ

göstermeyesin 'āṣıka

Līkkādirolımazsın 'iṣḫ

dilden ola ḫam'

8. **'āṣıkam:-am**

Gazel 1525

Mısra: 1

Âşık, seven.

'Âşıkamderdâdegülhâlüm
e kimse muttâli'
Nâleferyâd eylesem
yokduraña hem müstemi'

9. 'âşık:

Gazel 1535

Mısra: 1

Âşık, seven.

Yakdı 'âşiksînesinelâle
gibi tâzedâğ
Yârkurdaşahn-ı gülşende
yine gülden otağ

10. 'âşıkları:-ları

Gazel 1536

Mısra: 5

Âşık, seven.

Görmeyesin ayaguñ
altındaki 'âşıkları
Bu meseldürkarañudirler
olur pây-ı çerâğ

11. 'âşık-isañ:-isañ

Gazel 1550

Mısra: 1

Âşık, seven.

'Âşık-isañ terk-i cân it
urmalâf
Merd olanlardan dilâ
gelmez hilâf

12. 'âşık-durur:--durur

Gazel 1552

Mısra: 2

Âşık, seven.

Lâm kıldı kıddümiolmuş
iken hem çün elif
Bu şıfatla her ki 'âşık-
durur olur muttaşif

13. 'âşık:-ı

Gazel 1556

Mısra: 7

Âşık, seven.

Korkidurnâz-ıla her dem
'âşıkı
Sanki
zâhidkendüolmuşdurmu'âf

14. 'âşık:

Gazel 1561

Mısra: 1

Âşık, seven.

Küymı 'âşıkiseñKa'be
gibi eyle tavâf
Terk-i cân itmeyesin
eyleme 'ışkdanyürilâf

15. 'âşıklar:-lar

Gazel 1561

Mısra: 10

Âşık, seven.

Kimisi kıl dir biline
kimisi inkârda
Anuñiçündür düşer
'âşıklar içre ihtilâf

16. 'âşık:-a

Gazel 1566

Mısra: 5

Âşık, seven.

'Âşıkâ göz yaşı
mâdurğamğıda
'Ârif olan istemez âb u
'alef

17. 'âşıkun:-un

Gazel 1566

Mısra: 7

Âşık, seven.

Sînesindeşabr olmaz
'âşıkun
Bâdı kim gördi ki anı tuta
kef

18. 'âşıkun:-un

Gazel 1574

Mısra: 9

Âşık, seven.

İyMuhibbî

'âşıkunfañrımelâmetoldug
1

Gözlemez nâmüs u 'ârı ol
olur rüsvâ-yı 'ışk

19. 'âşıklara:-lar, -a

Gazel 1581

Mısra: 7

Âşık, seven.

Eylemez hergizvefâ eyler
cefâ 'âşıklara
Raħmı yok nâ-ħaqyire
kanlar dökken bed-ħüya
bak

20. 'âşıkları:-ları

Gazel 1581

Mısra: 5

Âşık, seven.

Câmi'-i ħüsünde saf
safoluban 'âşıkları
Çeşmiolmuşdurimâmmiħ
âb olan ebrüya bak

21. 'âşıkları:-ları

Gazel 1584

Mısra: 3

Âşık, seven.

Çeşm-i mestidür bugün
bîmâr iden 'âşıkları
Ĥasretâderdâdirîğâderdü
münñimârı yok

22. 'âşık:

Gazel 1601

Mısra: 7

Âşık, seven.

Cân u dil terkin urur
'âşıkhemânpervânedür
Gülşen içre bülbüle ancak
sunıldıyırlamak

23. 'âşıklarunî:-lar, -un

Gazel 1602

Mısra: 4

Âşık, seven.

Ġamzesinden kim ola
anuñ bugün cân kurtara
Katline
'âşıklarunîbaglandıçünçeş
mişadağ

24. 'âşıkunî:-un

Gazel 1603

Mısra: 10

Âşık, seven.

Ehl-i 'ışk ister melâmet
bil selâmetden kaçar
İyMuhibbî 'âşıkunî adıyla
san u 'arı yok

25. 'âşıka:-a

Gazel 1605

Mısra: 7

Âşık, seven.

'Âşıkârüz-ı ezel
sunıldışıdk-ılaşafâ
Zâhidekibr ü riyâvücehl-
ile virildi zerk

26. 'âşıkdur:-dur

Gazel 1612

Mısra: 5

Âşık, seven.

Her ki 'âşıkdurhayâl-i
yârî dilde saklasun
Çün ezel sultân-ı 'ışkdan
böyle olmuşdur yasak

27. 'âşıklara:-lar, -a

Gazel 1634

Mısra: 3

Âşık, seven.

Göz ucıyla bir nazâr
kılmaz geçer 'âşıklara
Görmedümüştmedümanu
ñ gibi igmâzî çok

28. 'âşık:

Gazel 1636

Mısra: 8

Âşık, seven.

Maḥabbetecâmnüçdümdü
'âlemden kamu geçdüm
Cefâ-keş 'âşıkam
'âşıkbenemcân-ı cihânüm
yok

29. 'âşıkam:-am

Gazel 1636

Mısra: 8

Âşık, seven.

Maḥabbetecâmnüçdümdü
'âlemden kamu geçdüm
Cefâ-keş 'âşıkam
'âşıkbenemcân-ı cihânüm
yok

30. 'âşıkvan:-van

Gazel 1636

Mısra: 4

Âşık, seven.

Ne dünyâğuşşası bende ne
'ukbâ fikrin eyler dil
Hemândidâra
'âşıkvanhevây-ı in ü
ânüm yok

31. 'âşıklık:-lık

Gazel 1638

Mısra: 3

Âşık, seven.

Egercürm ise
'âşıklıkyanuñdaiykemâne
brü
Sen alduñcebr-ile
göñlinanuñçendângünâhı
yok

32. 'âşıkunî:-un

Gazel 1638

Mısra: 10

Âşık, seven.

Felekdenyücedürkaşruñeg
erçiiykamertal'at
Sanursın 'âşıkunî elde
kemend-i düd-ı âhı yok

33. 'âşıkunî:-un

Gazel 1654

Mısra: 12

Âşık, seven.

İyMuhibbî gizleme
fâşoldı 'ışkuñ 'âleme
Çehresinden bellüdürçün
'âşıkunîāsâr-ı 'ışk

34. 'âşık:

Gazel 1661

Mısra: 1

Âşık, seven.

Başdanayaga 'âşık yürür
melâmet ancak
Bu tavr-ı 'ışk içinde bir
özge ḥâlet ancak

35. 'âşık:

Gazel 1663

Mısra: 4

Âşık, seven.

Vâdi-i miḥnetde gözyaş
su olmuşgamgîdâ
Böyle ni'met var-iken
'âşıkdimez bu zâda yok

36. 'āşıkuñ:-uñ

Gazel 1667

Mısra: 1

Âşık, seven.

'Āşıkuñ gitmez dilinden
hıçhüy u häy-i 'ışk
Tutısararız u semâyı ser-
te-ser ğavġâ-ı 'ışk

37. 'āşıklara:-lar, -a

Gazel 1676

Mısra: 2

Âşık, seven.

Gördizülfeynini bu
dideperîşân ancak
Didi 'āşıklara bu hâl-i
perîşân ancak

38. 'āşık:

Gazel 1678

Mısra: 3

Âşık, seven.

'Āşık mı-durur geçmeye
ol cān-ıla serden
'İşkuñyolınaugramamerdâ
nedegülseñ

39. 'āşıkam:-am

Gazel 1680

Mısra: 8

Âşık, seven.

Zāhid eylerse eger cennet
ü Firdevsıtaleb
'Āşıkambañahemān 'ışk-
iladîdâr gerek

40. 'āşık:-ı

Gazel 1685

Mısra: 4

Âşık, seven.

Binüpsemend-i nâz-ıla
'uşşâkıçekendür

Kaldı ayakda 'āşıkıçeksün
'inânkaşuñ

41. 'āşıklarun:-lar, -un

Gazel 1686

Mısra: 7

Âşık, seven.

Ögrenüpsinmicrodınayak
maġı 'āşıklarun
Hıçnazırüñyog-ıdı olmasa
bu hüyuñsenün

42. 'āşıkuñ:-un

Gazel 1688

Mısra: 1

Âşık, seven.

'Āşıkuñ gözleri nem
çehresi de zerd gerek
Taşrası dâġ-ıla pür içi tolu
derd gerek

43. 'āşık:

Gazel 1695

Mısra: 5

Âşık, seven.

Zāhidüñgöñlünde şek
'āşıkirişdivuşlata
Böyledür kime emek
sunıldı kimine yimek

44. 'āşıka:-a

Gazel 1698

Mısra: 2

Âşık, seven.

Māhtābanürbaş iden
cemālündürsenün
'Āşıkahañcer çeken her
dem hilālündürsenün

45. 'āşıkları:-ları

Gazel 1701

Mısra: 3

Âşık, seven.

Çignedüp 'āşıkları
öldürmek-ise 'âdetün
Gel beni öldür günāhım
alma bārıkimsenün

46. 'āşıklar:-lar

Gazel 1721

Mısra: 7

Âşık, seven.

Kullarun gibi
varupkarşuñ hep 'āşıklar
Tursalar n'ola ki sen
'ālemesultānoldun

47. 'āşıkları:-ları

Gazel 1727

Mısra: 5

Âşık, seven.

Eyledün
'āşıklarıküyuñavardukçah
elāk
Kelle-i 'uşşâkdan bir
kaşrbünyādeyledün

48. 'āşıka:-a

Gazel 1735

Mısra: 4

Âşık, seven.

Şu'le ursa gün
yüzindenpertev-i
'ışktañımdur
'Āşıkāyîne her dem
çüncemālidüranun

49. 'āşıklar:-lar

Gazel 1737

Mısra: 5

Âşık, seven.

Geyüpihrāmı 'āşıklargelür
her biri kurbāna
Tavāf itmek diler
küyuñharım-i
muhteremdeniyig

50. 'aşıklara:-lar, -a

Gazel 1738

Mısra: 1

Âşık, seven.

Zulmidüp 'aşıklaradād
itmeyen şāhıgörüñ
Kapusındarüz u
şebferyād-ılaāhıgörüñ

51. 'aşıq-durur:--durur

Gazel 1739

Mısra: 9

Âşık, seven.

Su revānolmuşmeğer
'aşıq-durur didāruña
Her ne yirde od yanarsa
täbdāruñdursenüñ

52. 'aşıka:-a

Gazel 1740

Mısra: 7

Âşık, seven.

Zāhid ki ta'na taşını atar
bu 'aşıka
Dīvānerāz-ı serzeniş-i
cāhilānçibāk

53. 'aşıka:-a

Gazel 1741

Mısra: 7

Âşık, seven.

Zāhid ki ta'na taşını atar
bu 'aşıka
Dīvānerāz-ı serzeniş-i
cāhilānçibāk

54. 'aşıklarun:-lar, -un

Gazel 1747

Mısra: 1

Âşık, seven.

Zulm-ıla 'aşıklarunğöñlin
yikan şāhıgörüñ

Kapusındagice gündüz
āh-ılavāhıgörüñ

55. 'aşıklarun:-lar, -un

Gazel 1748

Mısra: 7

Âşık, seven.

Ka'be-i küyuñdahacc
itmiş bugün 'aşıklarun
Hayragirseñeyleseñ bir bir
kamu kırbānsenüñ

56. 'aşıq:

Gazel 1753

Mısra: 5

Âşık, seven.

Kaçan ki tıre-şeb olsa irer
mañlübına 'aşıq
Yanında 'aşıka nesne
görinmezhiçşebdenyig

57. 'aşıka:-a

Gazel 1753

Mısra: 6

Âşık, seven.

Kaçan ki tıre-şeb olsa irer
mañlübına 'aşıq
Yanında 'aşıka nesne
görinmezhiçşebdenyig

58. 'aşıklara:-lar, -a

Gazel 1755

Mısra: 5

Âşık, seven.

İtmeseñ ger bir
nazarküyuñdaki 'aşıklara
Kimse 'ayb itmez seni
çün eski hüyuñdursenüñ

59. 'aşıka:-a

Gazel 1756

Mısra: 7

Âşık, seven.

Her dem atar
'aşıkaşeyhta'ne taşını
Dīvāneye serzeniş
cāhileçibāk

60. 'aşıklarun:-lar, -un

Gazel 1757

Mısra: 9

Âşık, seven.

Gördüm yatur kırılmış bir
bölük 'aşıklarun
Nev-
civānsındöstumküyuñda
çok kan eyledüñ

61. 'aşıq:

Gazel 1771

Mısra: 12

Âşık, seven.

Bu
Muhibbānuñiçünsañavir
mişdürğöñül
'Aşıq öldürmek günehsüz
eski hüyuñdursenüñ

62. 'aşıq:

Gazel 1772

Mısra: 3

Âşık, seven.

Şem'ecānını yakar
'aşıkhemānpervānedür
Bülbüle sunıldı ancak āh
u nālān eylemek

63. 'aşıkuñ:-un

Gazel 1772

Mısra: 5

Âşık, seven.

Bī-günehdür kanını
yirlere dökme 'aşıkuñ
Nev-
civānsındöstumlāyıkmıdu
r kan eylemek

64. 'âşıklarî:-larî

Gazel 1773

Mısra: 4

Âşık, seven.

Girçek imiş dirler idi kan
idercânâ seni
Öldürür 'âşıklarılâ-
büdsenüñ bu hûlaruñ

65. 'âşık:

Gazel 1777

Mısra: 6

Âşık, seven.

Kozâhid itme 'ışk ehlin
melâmet
Hiç 'âşık gözleye mi nâm-
ilaneng

66. 'âşıkam:-am

Gazel 1778

Mısra: 2

Âşık, seven.

Nâz-ıladidi ol
şanembañagiritârîkimüñ
Ben
'âşıkamidümsañaammâ
da sen yârkimüñ

67. 'âşıklarüñ:-lar, -un

Gazel 1784

Mısra: 7

Âşık, seven.

NigârâKa'beküyuña varan
'âşıklarüñ cem' it
Gel eyle cümlesin
bismilîkabül ola ta
kurbânüñ

68. 'âşıkâ:-a

Gazel 1786

Mısra: 2

Âşık, seven.

Olmasaydı iyşanemkavs-i
kazâebrülaruñ
Oldıanuñçun 'âşıkâtîr-i
belâebrülaruñ

69. 'âşık:

Gazel 1788

Mısra: 2

Âşık, seven.

Egerçirüşen-i
rûzadimişlerdür
'arabdanyig
Tazarru' itmege 'âşık olur
mı añaşebdenyig

70. 'âşıküñ:-un

Gazel 1799

Mısra: 1

Âşık, seven.

İşi güci 'âşıküñ her
lahzaâh olmak gerek
Bu tokuz çarhdüd-ı
âhindansiyâh olmak gerek

71. 'âşıküñ:-un

Gazel 1799

Mısra: 3

Âşık, seven.

Tâ ki zâhir olmak için
'âşıküñ 'âşıklığı
Hün olup göz yaş her dem
beñizkâh olmak gerek

72. 'âşıkî:-ı

Gazel 1811

Mısra: 5

Âşık, seven.

Âteş-i hicrânayakduñ
'âkıbet ben 'âşıkî
Hâlişitdünğüll ü gışdan zer
gibi kâleyledüñ

73. 'âşıklara:-lar, -a

Gazel 1813

Mısra: 9

Âşık, seven.

Bakmasañ 'âşıklaraçünkü
güzeller şâhısın
Pâdişehsintañdegüldervîş
den 'äreyleseñ

74. 'âşık:

Gazel 1814

Mısra: 3

Âşık, seven.

Âteş-i hicreyanup yakılan
oldur 'âşık
Kıymetiartuk olur
kâlolicakaltunuñ

75. 'âşıkâ:-a

Gazel 1815

Mısra: 7

Âşık, seven.

Zulmidüp ben
'âşıkaküyuñdakılduñ çok
cefâ
Ğayrılarvardukçacânâlutf
uñı 'âmeyledüñ

76. 'âşıkî:-ı

Gazel 1822

Mısra: 5

Âşık, seven.

Düzağ u nâr-ılazâhid
'âşıkî korkutma kim
Düzağailtür seni âhir bu
perhîzünsenüñ

77. 'âşıklara:-lar, -a

Gazel 1826

Mısra: 2

Âşık, seven.

Döstlarçünkügamuñ
def'ine peymâne gerek

Vā'ize meclis ü
'âşıklarahumhâne gerek

78. 'âşıkları:-ları

Gazel 1830

Mısra: 6

Âşık, seven.

Hamdü-lillâh kim
lebûndenirişürcânahayât
Pes ne ğam öldürse ger
'âşıklarına'nâgözün

79. 'âşıkam:-am

Gazel 1835

Mısra: 2

Âşık, seven.

Geysün ol hür-ı cinännâz-
ilagülünî benek
'Âşıkamhâsta-dilem baña
yiter bir kepenek

80. 'âşıkun:-un

Gazel 1838

Mısra: 1

Âşık, seven.

'Âşıkun çehresi zerd ü
gözinemnâk gerek
'İşkda'vîsin iden sînesi
hem çâk gerek

81. 'âşıkı:-ı

Gazel 1843

Mısra: 7

Âşık, seven.

Bir görüp ben
'âşıkıdâyimrağîb-i şüm-
ıla
Bülbül ile ne 'aceb sen
zâğıyeksâneyledün

82. 'âşıkâ:-a

Gazel 1855

Mısra: 10

Âşık, seven.

Gözüm yaşıyla baña yiter
çünkirüy-ı zerd
DimeMuhibbî
'âşıkâğayrınışân gerek

83. 'âşıkdur:-dur

Gazel 1858

Mısra: 1

Âşık, seven.

Dâğ-ı ğamla her ki
'âşıkdurderümü kan gerek
Bülbül-i şürîde-veş ol
dâyimânâlân gerek

84. 'âşıkâ:-a

Gazel 1866

Mısra: 8

Âşık, seven.

'İşkıyolındaçünkidilâşabr
açâre yok
Şabr olmaz-ısa
'âşıkadidler sefer gerek

85. 'âşık:

Gazel 1871

Mısra: 5

Âşık, seven.

Döstvaşlın isteyen
'âşıkgerkdürpöst-püş
Nâfetâ sarılmayınca
olmadı pehlû-yımüşğ

86. 'âşıkâ:-a

Gazel 1872

Mısra: 4

Âşık, seven.

Gönüldüzdiniküyında
tutup zülfinebenditdüm
Olur mı 'âşıkamağbes
'acebçâh-ı zekandanyig

87. 'âşıklarun:-lar, -un

Gazel 1873

Mısra: 8

Âşık, seven.

Her ki 'arîfdürçihândaism
ü resmi terk ider
Şartıdur 'âşıklarun terk
ide evvel nâm u neng

88. 'âşıkı:-ı

Gazel 1884

Mısra: 12

Âşık, seven.

'İşk bir sehlûn-durur
gehâşikâr u gehnihân
Lâzııoldı 'âşıkı ney gibi
nâlân eylemek

89. 'âşık:

Gazel 1888

Mısra: 7

Âşık, seven.

Derd-ile
belâvügamuñhoş görür
'âşık
Ger olsa anuñhâli
mükedder dañınâzük

90. 'âşıkları:-ları

Gazel 1890

Mısra: 2

Âşık, seven.

Gösterüpagzuñdala'lüñso
ñrapinhâneyledün
Öldürüp 'âşıkları yok
yirlere kan eyledün

91. 'âşıkâ:-a

Gazel 1892

Mısra: 1

Âşık, seven.

Cânın'eyler 'âşıkacânân
gerek

Derdi hoş görüp
dimezdermân gerek

92. ‘**âşıkdur**:-dur

Gazel 1892

Mısra: 7

Âşık, seven.

Her ki ‘âşıkduyanup

‘ışkodına

Gice gündüz ol dil-i sūzân

gerek

93. ‘**âşıklarun**:-lar, -un

Gazel 1896

Mısra: 3

Âşık, seven.

Sînesinelâle gibi dâğ uran

‘âşıklarun

Ruĥlarun dagörineniydöst

ĥâlündürsenün

94. ‘**âşıklarun**:-lar, -u, -n, -ı

Gazel 1898

Mısra: 2

Âşık, seven.

Söylemedünleblerünagzu

ñdapinhâneyledün

Öldürüp ‘âşıklarunı göz

göre kan eyledün

95. ‘**âşıklarun**:-lar, -un

Gazel 1901

Mısra: 9

Âşık, seven.

Hoş-dil itdün cümleten

‘âşıklarunbuldımurād

Bu Muĥibbî ne günāhitdi

ki nā-ĥoşeyledün

96. ‘**âşıkdur**:-dur

Gazel 1906

Mısra: 7

Âşık, seven.

Kim ki

‘âşıkdurkılurcânānyolında

terk-i cān

Kūh-kenŞîrine

‘âşıkdurvelîĤusrevdegül

97. ‘**âşıkdur**:-dur

Gazel 1906

Mısra: 8

Âşık, seven.

Kim ki

‘âşıkdurkılurcânānyolında

terk-i cān

Kūh-kenŞîrine

‘âşıkdurvelîĤusrevdegül

98. ‘**âşıkam**:-am

Gazel 1914

Mısra: 3

Âşık, seven.

Pā-bürehne ‘âşıkam

olmak melāmetbesbaña

Zāhidā ol sen selāmet

‘ālem içre şöhret al

99. ‘**âşıklara**:-lar, -a

Gazel 1915

Mısra: 1

Âşık, seven.

Mihr idüp ‘âşıklara gün

gibi gel göster cemāl

Çünnazardan gelmedi

ĥurşîd-i raĥşānazevāl

100. ‘**âşıklar**:-lar

Gazel 1922

Mısra: 3

Âşık, seven.

Ser-i zülfihevāsındaniçe

‘âşıklarölmişdür

Bu ben

miskînekaşditdikemendal

up ele kākül

101. ‘**âşık**:

Gazel 1928

Mısra: 10

Âşık, seven.

Yıllar geçer aınmaz bu

Muĥibbî’yi derinden

Unıdıla bu ‘âşıkdir yine

ne müşkil

102. ‘**âşık**:

Gazel 1933

Mısra: 2

Âşık, seven.

Ĥüt-ı cāndur

‘âşıkaiygönca leb gel

ĥand kıl

Zülfününtārımı ‘âşık

başına gel bend kıl

103. ‘**âşık**:-a

Gazel 1933

Mısra: 1

Âşık, seven.

Ĥüt-ı cāndur

‘âşıkaiygönca leb gel

ĥand kıl

Zülfününtārımı ‘âşık

başına gel bend kıl

104. ‘**âşıklarun**:-lar, -un

Gazel 1939

Mısra: 3

Âşık, seven.

Bāga gel senden

vefābüyın umar ‘âşıklarun

Bu cihānda gerçi kim

virdügiyokdurbār gül

105. ‘**âşıkları**:-ları

Gazel 1942

Mısra: 2

Âşık, seven.

Döstümcevr ü cefâ
resmini bünyâdeylegil
Öldürüp ‘âşıkları ‘âlemde
bir dâdeylegil

106. ‘âşik:

Gazel 1948

Mısra: 10

Âşik, seven.

Âvâredürçü ‘ışk-ılaçarh
eylemez karar
Sen de Muhibbî ‘âşikiseñ
dil âvâre kıl

107. ‘âşik:

Gazel 1954

Mısra: 1

Âşik, seven.

ÿ dil eger ‘âşikiseñ
‘âşıklara hem-hâne ol
Na’ üzre sür dil baydağın
yek yek varupferzâne ol

108. ‘âşıklara:-lar, -a

Gazel 1954

Mısra: 1

Âşik, seven.

ÿ dil eger ‘âşikiseñ
‘âşıklara hem-hâne ol
Na’ üzre sür dil baydağın
yek yek varupferzâne ol

109. ‘âşik:

Gazel 1964

Mısra: 6

Âşik, seven.

Geç mey ü mañbûbdan
her dem budur zâhidsözi
Lik ‘âşıkşind olan itmez
bu kavil-ile ‘amel

110. ‘âşıklara:-lar, -a

Gazel 1966

Mısra: 5

Âşik, seven.

Cemâl-i hüsñüñicânâ
bugün ‘âşıklara ‘arz it
Ki anlar
müsteħakolmuşolupdur
cümlesi säyil

111. ‘âşikam:-am

Gazel 1968

Mısra: 9

Âşik, seven.

‘Âşikamrindembed-nâm
[u] melâmet olalı
‘İşkuma bunlar delil
yitmez mi ne hâcetsü’âl

112. ‘âşikam:-am

Gazel 1977

Mısra: 5

Âşik, seven.

‘Âşikamammâ ki
añmamhergiz ben vuşlatı
Yârdan ancak hemânķahr
u ‘itâb ister göñül

113. ‘âşikam:-am

Gazel 1986

Mısra: 6

Âşik, seven.

Döstlar umar
mısızşimdengirünâm u
nişân
Bî-nevâ bir ‘âşikam
benden nişânhâcetdegül

114. ‘âşıka:-a

Gazel 1990

Mısra: 1

Âşik, seven.

‘Âşıka yaşı yiter
hıçbañahâcetdegül

İñlesünderd-ile dil
dölâbañahâcetdegül

115. ‘âşiklaruñ:-lar, -un

Gazel 1990

Mısra: 5

Âşik, seven.

Ka’beküyuñavarıncakdöst
um ‘âşiklaruñ
Kendüziñkurbâniderķaşşâ
bañahâcetdegül

116. ‘âşığı:-ı

Gazel 1995

Mısra: 7

Âşik, seven.

Bîgânesanup ‘âşığı
gözden bırakma kim
Olmışdur ezel ‘ışkuñ ile
âşinâgöñül

117. ‘âşiklar:-lar

Gazel 1995

Mısra: 4

Âşik, seven.

Dermânķabül itmediler
derd var-iken
‘Âşiklar içre şimdi budur
müdde’âgöñül

‘âşıkvelemişdür:

1. ‘âşıkvelemişdür:-mişdür

Gazel 1595

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

*Âşik olmasını sağlamak,
âşik etmek.*

Çün ezelden
eylemişdürsaña ‘âşik beni
Hâķ
Tañrıçün gel bu
benünderd-i dilüme tut
kulak

'āşık gece:

1. **'āşıkgeçe:-e**

Gazel 1596

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Āşık diye adlandırılmak.

Her ki 'āşık geçe elbette o

cān terkin urur

Mezheb-i 'ışk içinde bu

da bir ad ancak

'āşık geçer:

1. **'āşıkgeçer:-er**

Gazel 1530

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Āşık diye adlandırılmak.

Bu tarîk-ı 'ışkda her

kimse kim 'āşık geçer

Ĥāk-i pāy-ı dilber ile

eylesün ol intifā'

'āşıkiseñ:

1. **'āşıkiseñ:-iseñ**

Gazel 1764

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Āşık. || Seven kişi.

'Āşıkiseñ ger

dilādimesañacānuñ

gerek

Cān u dil terkin ur ancak

cānānuñ gerek

'āşık ola:

1. **'āşıkola:-a**

Gazel 1597

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Sevmek, tutulmak.

Bu ĥüsn ü bu tarāvet kim

göre sende cānā

Elbetdecān u dilden

yüzüne ola 'āşık

'āşık olalı:

1. **'āşıkolalı:-alı**

Gazel 1643

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Āşık olmak,

sevdamak, sevgiliye

gönülden bağlanmak.

'Āşık olalı irdi

Muĥibbīmurādına

Hem pādīşāhdirleraña

hem gedā-yı 'ışk

'āşık olan:

1. **'āşık olan:**

Gazel 1711

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Āşık olmak, sevmek.

Zāhidāpend eyleme

tutmaz Muĥibbīpendegüş

'Āşık olan 'ār u

nāmūsın'iderrüsvā gerek

2. **'āşık olan:**

Gazel 1680

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Āşık olan, sevdamanan

(kimse).

Gözlemez 'āşık olan

çünkiselāmet yakasın

Saña ne nām u Muĥibbīvü

ne hod 'ār gerek

'āşıkoldı:

1. **'āşıkoldı:**

Gazel 1650

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Āşık olmak, tutulmak.

Bu

Muĥibbīyeraĥībūndenider

sin kem nazar

Kim ki 'āşıkoldıitden kem

diseñ de 'arı yok

2. **'āşıkoldı:-dı**

Gazel 1609

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Sevmek, tutulmak.

Yanuppervāne gibi terk-i

ser kıl

Cemāl-i şem'eçünkioldı

'āşık

'āşık oldum:

1. **'āşıkoldum:-dum**

Gazel 1616

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Sevdalanmak.

'Āşık oldum [ben]

ezelden güşidüpdidāruñı

Ĥākdimişler 'āşık olur

gözden evvel kulak

2. **'āşıkoldum:-dum**

Gazel 1969

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Sevdalanmak.

'Āşık oldum göreliden

'ārzuñşubĥ-ı ezel

Komayup elde

dutamzülfüñitāşām-ı ecel

3. **'āşıkoldum:-dum**

Gazel 1610

Mısra: 1

Kelime Tipi: -
Sevmek, tutulmak.
Didümcānāyüzüñe oldum
‘āşık
Didi terk eyle cāntā dine
şādık

4. ‘āşıkoldum:-*dum*

Gazel 1634

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Sevmek, tutulmak.

‘Āşık oldum bir melek-
ruhsāragāyetnāzi çok
Yüksek uçar bir
hümādurdāyimāpervāzi
çok

5. ‘āşıkoldum:-*dum*

Gazel 1619

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Āşık olmak,

*sevdalanmak, sevgiliye
gönülden bağlanmak.*

‘Āşık oldum işidüpnām-ı
şerifüñcān-ıla
Bu meseldür gözden
evvel ‘āşıkolurmuş kulak

‘āşıkolduñ:

1. ‘āşıkolduñ:-*duñ*

Gazel 1683

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Sevdalanmak.

Gün yüzine ‘āşıkolduñ
gitse ārāmuñsenüñ
Tañdegülhercāyīdürçünkü
dil-ārāmuñsenüñ

2. ‘āşıkolduñ:-*duñ*

Gazel 1820

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Āşık olmak,

*sevdalanmak, sevgiliye
gönülden bağlanmak.*

İygönülçün

‘āşıkolduñhastahāl olmak

gerek

Bu cihānda ‘ışkuñafıkr-i

muñāl olmak gerek

‘āşıkolmuşam:

1. ‘āşıkolmuşam:-*mışam*

Gazel 1816

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Āşık olmak,

*sevdalanmak, sevgiliye
gönülden bağlanmak.*

Ezelden olmuşam

‘āşıküzüñe gün

disemlāyık

Ki sen ‘Azrāvü ben

Vāmıkn’içün dün

gicegelmedüñ

‘āşıkolmuşdur:

1. ‘āşıkolmuşdur:-*mışdur*

Gazel 1548

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Sevmek, tutulmak.

‘Āşıkolmuşdurmegerderyā

idercüş u hurüş

Üştür-i sermeste

dönmişdüryüzinitudıkef

‘āşıkolmuşlar:

1. ‘āşıkolmuşlar:-*mışlar*

Gazel 1651

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Sevmek, tutulmak.

Egerçi

‘āşıkolmuşlarbulınurdeyr-i

‘ālemde

Muñibbī gibi

‘ālemdevelihāli mükedder

yok

‘āşık olur:

1. ‘āşıkolur:-*ur*

Gazel 1616

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

Sevdalanmak.

‘Āşık oldum [ben]

ezelden güşidüpdidāruñı

Hağdimişler ‘āşık olur

gözden evvel kulak

2. ‘āşıkolur:-*ur*

Gazel 1702

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Sevdalanmak.

Dimişlerdüregerçirürüşe

ndür ‘Arab’danyig

Tazarru’ itmege ‘āşık olur

mı añaşebdenyig

‘āşık u ma’şuka:

1. ‘āşık u ma’şuka:-*a*

Gazel 1513

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Seven ve sevilen.

Olursın ‘āşık u

ma’şukanāzır

Arada vākıf-ı esrār olan

şem’

āşikār:

1. āşikār:

Gazel 1521

Mısra: 5

*Far. s. Gizli olmayan,
belli, meydana olan.*

İster-iseñ olmaya
'aybuñcihāndaāşikār
Sen daħıdutmadilā bir
kimsenüñ 'aybına sem'

2. **āşikāre:-e**

Gazel 1658

Mısra: 7

*Far. s. Gizli olmayan,
belli, meydana olan.*

Āşikārebūseñiñsānidersin
iyanem
Bir 'acebsırdur ki
eydürsinbañatenhāda yok

3. **āşikār:**

Gazel 1884

Mısra: 11

*Far. s. Gizli olmayan,
belli, meydana olan.*

'Işk bir sehlüñ-durur
gehāşikār u gehnihān
Lāzımdı 'āşıkı ney gibi
nālān eylemek

āşikār itsem:

1. **āşikāritsem:-sem**

Gazel 1806

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

*Ortaya koymak, meydana
çıkarmak, belli etmek.*

Niçeye dek
saklayamsinemde
'ışkuñāteşin
Bir gün āhumla anı ben
āşikār itsem gerek

2. **āşikāritsem:-sem**

Gazel 1818

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

*Ortaya koymak, meydana
çıkarmak, belli etmek.*

Gün gibi rüşendegülmidür
anı çok sevdiğüm

Sırr-ı

'ışkısaklamayupāşikār

itsem gerek

3. **āşikāritsem:-sem**

Gazel 1867

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

*Ortaya koymak, meydana
çıkarmak, belli etmek.*

Kim-durur

'ışkātēşinisinedepinhān

ide

'Işkumı gün gibi

rüşenāşikār itsem gerek

āşikāritseñ:

1. **āşikāritseñ:-señ**

Gazel 1871

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

*Ortaya koymak, meydana
çıkarmak, belli etmek.*

Ma'rifetbūymMuħibbīāşi

kāritseñ ne tañ

Sihriderçünakıdur her

dem devātuñcüy-ı müşğ

āşikār ola:

1. **āşikārola:-a**

Gazel 1675

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Ortaya çıkarmak.

İster-iseñ kim ola hāl-i

derünümāşikār

Tığ-ı çeşmüñlegelüp eyle

bu sinem iki şağ

āşikār olmak:

1. **āşikārolmak:-mak**

Gazel 1723

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Ortaya çıkarmak.

Āh kılsam

kanluyuşumzāhir olsa

tañdegül

Kim şeb-i tār içre

encümāşikār olmak gerek

āşikār olsa:

1. **āşikārolsa:-sa**

Gazel 1894

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Ortaya çıkarmak.

Āşikār olsa ne tañrāz-ı

nihānıbulbülün

Yaş yirinedökilürgülşende

kanı bulbülün

āşikāre:

1. **āşikāre:**

Gazel 1544

Mısra: 4

*Far. s. Gizli olmayan,
belli, meydana olan.*

Ben niçebī-hüş olup

feryād u efgānitmeyem

Āşikārebülbulünıyirinitud

içünkizāğ

'āşık-ı 'avvāsa:

1. **'āşık-ı 'avvāsa:-a**

Gazel 1633

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

Sarhoş āşık.

Bu Muħibbībāde-i

'ışkuñmüşidüpmüdām

Mest-i lâ-ya'kıl gezer ol
'âşık-ı 'ayyâşa bak

'âşık-ı bî-dil:

1. **'âşık-ı bî-dil:**

Gazel 1638

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Gönlünü yitirmiş âşık.

Ne kılsun 'âşık-ı bî-dil ki
bezm-i vaşlarâhı yok
Anı sanmañgöziyaşlu
dilinde âh u vâhı yok

'âşık-ı bî-dillere:

1. **'âşık-ı bî-dillere:-lere**

Gazel 1612

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Gönlünü yitirmiş âşık.

Bakmaz olduñ bir nazar
bu 'âşık-ı bî-dillere
Ara
yireeylemişdürmüde'ibe
ñzernifâk

'âşık-ı bî-mâre:

1. **'âşık-ı bî-mâre:-e**

Gazel 1591

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Hasta âşık.

La'l-i cân-
başşuñlacânâmürdeler
bulur hayât
N'eyleyemderdâhemân
ben 'âşık-ı bî-mâre yok

'âşık-ı dîdâr:

1. **'âşık-ı dîdâr:**

Gazel 1582

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Güzel yüze âşık olan.

Men' kılma ger nazar
kılsa cemâlünemüdüam
Bu Muhibbî gibi çün bir
'âşık-ı dîdâr yok

'âşık-ı dîdâr-uñam:

1. **'âşık-ı dîdâr-uñam:-uñam**

Gazel 1849

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Güzel yüze âşık olan.

Düşdümayaga su gibi
iyserv-kağmeded
Göster yüzünü 'âşık-ı
dîdâr-uñamsenüñ

'âşık-ı dil-haste:

1. **'âşık-ı dil-haste:**

Gazel 1658

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Hasta gönüllü âşık.

Sañabeñzeriy melek-
rücennetü'l-me'vâda yok
Bir benüm tek 'âşık-ı dil-
haste de dünyâda yok

'âşık-ı dil-hasteler:

1. **'âşık-ı dil-hasteler:-ler**

Gazel 1829

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Hasta gönüllü âşık.

'Âşık-ı dil-hasteler
bulmadılar bir zerrekâm
İt raq̄tibidâyimâ sen şad u
handaneyledüñ

'âşık-ı dil-hastelere:

1. **'âşık-ı dil-hastelere:-lere**

Gazel 1768

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Hasta gönüllü âşık.

Döstümlâ'l-i lebüñ 'âşık-ı
dil-hastelere
İrmese şerbet
'inebineftedfâyide-nâk

'âşık-ı dil-hasteve:

1. **'âşık-ı dil-hasteve:-ye**

Gazel 1990

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Hasta gönüllü âşık.

Leblerüñşehdi var-iken
'âşık-ı dil-hasteve
İstemez kand ü
nebâtcüllâbañahâcetdegül

'âşık-ı dîvânedür:

1. **'âşık-ı dîvânedür:-dür**

Gazel 1679

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Deli âşık.

'Aq̄ldandürşabrı yok bir
'âşık-ı dîvânedür
Ol sebebdenfâş olur râz-ı
nihâñbülbülün

'âşık-ı şeydâya:

1. **'âşık-ı şeydâya:-ya**

Gazel 1664

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Divane âşık.

Dâmen-i gül hâr elinde
bülbülünhâliharâb
Niçeñilerderd-ile ol 'âşık-
ı şeydâya bak

'âşık-ı sūrîdedür:

1. 'âşık-ı şürîdedür:-dür

Gazel 1887

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Divane âşık.

Gülşenüñ her

güşesindutdışadāsıbülbülü

ñ

'Âşık-ı şürîdedür gitmez

hevāsıbülbülüñ

'âşık-ı üftâdeñi:

1. 'âşık-ı üftâdeñi:-ñi

Gazel 1693

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Düşkün, biçare âşık.

Müdde'isözınrevāmıdurşe

hâgûş eylemek

'Âşık-ı üftâdeñi böyle

ferâmûş eylemek

'âşıklarūvarupkarşu:

1. 'âşıklarūvarupkarşu:

Gazel 1554

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Âşıklara doğru varmak,

gitmek.

Çeşmüñ alsa tîğ ele

karşuvarup 'âşıklarūñ

Biribirinenaşihateyleyüpd

irlâ-tahaf

'âşıklık:

1. 'âşıklık:

Gazel 1667

Mısra: 9

Âşık, seven.

İyMuhibbî 'âlem içre aña

'âşıklıkharām

Bu melâmetküyü içre

olmaya rüsvā-yı 'ışk

2. 'âşıklığı:-ı

Gazel 1799

Mısra: 3

Âşık, seven.

Tā ki zāhir olmak için

'âşıkūñ 'âşıklığı

Hūn olup göz yaş her dem

beñzikhā olmak gerek

'âşıklık u üftâdelik:

1. 'âşıklık u üftâdelik:

Gazel 1798

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Âşıklık ve düşkünlük.

Dil virelden bende oldum

bulmadumâzâdelik

Müşkilışdürdöstlar

'âşıklık u üftâdelik

'âşıkūñmaṭlabı:

1. 'âşıkūñmaṭlabı:

Gazel 1576

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Aşğın arzusu.

Zerreye almaya cihān

mülkin

'Âşıkūñmaṭlabızıyâde-i

'ışk

asıl:

1. asıla:-a

Gazel 1929

Mısra: 4

Asılmak (idam etmek

bağlamında).

La'l-i

lebümiañdidiyühışm ide

zülfi

Yok nesne için asıla dil

dāra ne müşkil

2. asılmak:-mak

Gazel 1888

Mısra: 6

Asmak, bir yere

tutturmak.

Bend olmak idi zülfi dil-

āvīzinegöñlüm

Asılmak aña ola müyesser

daḥınāzük

âşinā:

1. âşinādan:-dan

Gazel 1503

Mısra: 2

Bildik kimse, dost, enis.

'Acebmidüriderse dil gam

u derd ü belādanḥaz

Kim ola itmeye-bilsem

kaḍīmīâşinādanḥaz

2. âşinādan:-dan

Gazel 1508

Mısra: 4

Bildik kimse, dost, enis.

Ġamgelürse bu

göñülkarşu çıkar

Alurelbetdeâşinādanḥaz

3. âşinādan:-dan

Gazel 1511

Mısra: 4

Bildik kimse, dost, enis.

Ġamgelürse dil aña karşu

çıkır

Olur elbette âşinādanḥaz

4. âşināyuz:-yuz

Gazel 1594

Mısra: 1

Bildik kimse, dost, enis.

Biz senüñleâşināyuz sen

idersinyādık

Bendeye lāyıkımdur kim
isteye āzādlik

5. **āşınālaruñ:-laruñ**

Gazel 1743

Mısra: 10

Bildik kimse, dost, enis.

YokdurMuħibbī gibi
selīmīşiddīkhīç
Çokduregerçipādişehümāş
inālaruñ

6. **āşināñi:-n, -i**

Gazel 1749

Mısra: 5

Bildik kimse, dost, enis.

Āşināñi yad
idüpbīgāneyiyādeyledüñ
Bilmezem kim saña nesi
hoşgelürbīgānenüñ

7. **āşınālaruñ:-laruñ**

Gazel 1853

Mısra: 10

Bildik kimse, dost, enis.

Gelse Muħibbīderd ü
belākarşucān çıkar
Zirābilürqadrini ol
āşınālaruñ

āşināçıkıdı:

1. **āşināçıkıdı:**

Gazel 1742

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Tanıdık olmak.

Niçe yıllar-durur
dürolmuş-iken
āsītānuñdan
İrişdümāşināçıkıdıbi-
ħamdi'llāhseg-i küyuñ

āşinā kılmak:

1. **āşinākılmak:-mak**

Gazel 1640

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

*Tanıdık bildik kıl (eyle),
dost kıl, dost eyle.*

Saña mı kaldı 'ālemde
dile cevr ü cefā kılmak
Beni yādeyleyüp her dem
raķībiāşinā kılmak

2. **āşinākılmak:-mak**

Gazel 1622

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Tanıdık, bildik eylemek.

Nedüriymeh bu miskīne
sitem cevr ü cefā kılmak
Beni yādeyleyüp her dem
raķībiāşinā kılmak

āşināolduñ:

1. **āşināolduñ:-duñ**

Gazel 1954

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

*Tanıdık olmak, yabancı
olmamak; dost olmak.*

BulduñMuħibbīarayuyār-
ılaolduñāşinā
Terk it
ta'alluķmührinidünyā ile
bīgāne ol

āşinā olma:

1. **āşināolma:-ma**

Gazel 1699

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

*Tanıdık olmak, yabancı
olmamak.*

Bezm-i ğamdakey sakın
'aql ile olma āşinā

Yol degüldür meclis-i
ħāşa gire bīgānenüñ

āşināolmuş:

1. **āşināolmuş:-muş**

Gazel 1624

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

*Yakın, samimi olmak,
dost olmak.*

Hıçrevāmıdurnigārāolmuş
iken āşinā

Saña kim telķin kıldı anı
koyup yāda bak

āşināolmuşdur:

1. **āşināolmuşdur:-muş, -dur**

Gazel 1995

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

*Tanıdık olmak, yabancı
olmamak; dost olmak.*

Bīgānesanup 'āşıkı
gözden bırakma kim
Olmışdur ezel 'ışkuñ ile
āşināgönül

āşinālık olmavaydı:

1. **āşinālık olmavaydı:-ma, -ya, -y, -dı**

Gazel 1597

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

*Tanıdık olmak, yabancı
olmamak. II Dost olmak.*

Gördükçe beni
iydöstbīgāne gibi bakduñ
Kāş olmayaydı
hergizsenüñleāşinālık

āsītān:

1. **āsītānuñda:-uñ, -da**

Gazel 1517

Mısra: 9
Kapı, eşik. II Sevgilinin
eşiği.
AsitānuñdaMuḥibbīkanuñ
itdūñ heder
Kanda gitdi kanı inşāfuñ
be zālīm kanı şer'

2. **āsītānuñdan:-uñ, -dan**
Gazel 1517
Mısra: 4
Kapı, eşik. II Sevgilinin
eşiği.
Pādişāhumkarşuñadivān
tursun ehl-i 'ışk
Asitānuñdan inende
kullaruñı itme ḥar'

3. **āsītānuñda:-uñ, -da**
Gazel 1632
Mısra: 5
Kapı, eşik. II Sevgilinin
eşiği.
İderdümāsītānuñdagiceler
āh u feryādı
Komazsinitlerüñdenlümeg
er bende liyākat yok

4. **āsītānuñda:-uñ, -da**
Gazel 1638
Mısra: 5
Kapı, eşik. II Sevgilinin
eşiği.
Benüm gibi
kuluñçokduregerçiāsītānu
ñda
Ve līkinehl-i
'ışkuñhīşenün tek
pādişāhı yok

5. **āsītānuñdan:-(u)ñ, -dan**
Gazel 1742
Mısra: 5

Kapı, eşik. II Sevgilinin
eşiği.
Niçe yıllar-durur
dürolmuş-iken
āsītānuñdan
İrişdümāşināçıkıdıbi-
ḥamdi'llāhseg-i kūyuñ

6. **āsītānuñ:-uñ**
Gazel 1762
Mısra: 2
Kapı, eşik. II Sevgilinin
eşiği.
Feryādageldümiydöst
görüp de sükkānuñ
Müy-ı sefid[i]
kıldumcārüb[ı] āsītānuñ

7. **āsītānın:-ın**
Gazel 1848
Mısra: 8
Kapı, eşik. II Sevgilinin
eşiği.
Kişver-i Rumi koyup gitdi
'Acem iklimine
Āsītānmitdi bu
cānbülbülinā-çār terk

8. **āsītānuñdan:-uñ, -dan**
Gazel 1942
Mısra: 5
Kapı, eşik. II Sevgilinin
eşiği.
Āsītānuñdan bu ben
üftādeyireddeyleyüp
Müdde'īyi mücrim
idüphurrem ü şādeylegil

9. **āsītānında:-ıñ, -da**
Gazel 1977
Mısra: 8
Kapı, eşik. II Sevgilinin
eşiği.

Umaram ki
yüzümüñüstinde bir gün
pā koya
Anuñiçünāsītānındaürāb
ister gönül

10. **āsītānuñ:-uñ**
Gazel 1986

Mısra: 3
Kapı, eşik. II Sevgilinin
eşiği.
Āsītānuñ gerçi kim çarḥ-ı
felekdenyücedür
Çıkmagaāhum yiter
hīçrisimāñḥācetedegil

āsītān-ı dilberi:

1. **āsītān-ı dilberi:-i**

Gazel 1633

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Gönül çalan güzelin kapı

eşiği.

Göz yaşı
saḳḳāolaldankirpügümcār
übdur
Āsītān-ı dilberi pāk
eyleyen ferrāşa bak

āsītānuñavarup:

1. **āsītānuñavarup:-up**

Gazel 1772

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Eşiğine, kapısına

varmak.

Bundan özge yok
ḳarārumuşbufāñdünnyede
Āsītānuñavarupkendümid
erbān eylemek

āsivān:

1. **āşiyānuñ:-uñ**

Gazel 1760

Mısra: 2

Yuva, ev, ikametgâh.

Küyuña varsam

iydöstkarşugelürsükkānuñ

Dir kandasın berü gel

kandaydı āşiyānuñ

2. **āşiyānın:-ın**

Gazel 1941

Mısra: 17

Yuva, ev, ikametgâh.

Kendüyeitdimehāfeāşiyān

ınbülbüli

Hicretin bildürdiñhalka

eyledi izhār gül

āşivā-ves:

1. **āşivā-ves:**

Gazel 1827

Mısra: 10

Su değirmeni gibi.

Küh-ı ğamda bu

Muhibbiyibelāsengi-y-ile

Āşivā-veşdögedöge anı

sen un itdün

‘asker:

1. **‘asker:**

Gazel 1801

Mısra: 5

Asker.

Diller alup her taraf ‘asker

yanuñcağamzeler

Başuñüzreħusrevātug u

livādurkākülün

‘askerçeküp:

1. **‘asker çeküp:-üip**

Gazel 1732

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

*Asker sevketmek, asker
göndermek.*

Revāfizkaşdınaalup ele tığ

Çeküp ‘asker bizi

İrān’asalduñ

asl-ı kelām:

1. **aşl-ı kelām:**

Gazel 1517

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Sözün aslı.

Şi’rūmenazm ehli baksa

dir budur aşl-ı kelām

Buñanisbetğayrılaş’arıol

mış cümle fer’

aşma:

1. **aşmasun:-sun**

Gazel 1595

Mısra: 3

Öteye geçmek.

Kaynayıp bu hün-ı dil

başumdanaşmasundiyü

Taşduğıncaeyledümanün-

ıçunçeşmüm savak

asmağ:

1. **asmaga:-a**

Gazel 1558

Mısra: 2

Asmak, bir yere

tutturmak.

Kağdiüzrezülfin açmış

sım-berler her taraf

Asmaga her bir kılında

cān u serler her taraf

asmak:

1. **asmak:**

Gazel 1625

Mısra: 6

*Asmak, bir yere
tutturmak.*

Zülfinün her bir kılında

niçe diller bağlamış

Asmak ister bī-günāh ol

zülfi-i ‘anber-sāya bak

assı itmez:

1. **assı itmez:-mez**

Gazel 1798

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Fayda vermek, işe

yaramak.

Ādem olmaz ad-ıla ger

ādemiyet olmasa

Assı itmez ādeme

‘ālemdemerdüm-zādelik

assısı yok:

1. **assısı yok:**

Gazel 1699

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Faydası yok.

Sen eyü olmaz-ısañ

senden sorılmazhıçneseb

Faħr kılma assısı yok saña

ata ananuñ

assu:

1. **assuñ:-ñ**

Gazel 1760

Mısra: 14

Fayda, kazanç.

Bir

būseyeMuhibbiçānağdivi

rüpalduñ

Gün gibi zāhirassuñ bir

zerre yok ziyānuñ

āsüb:

1. **āşüb:**

Gazel 1649

Mısra: 12

Karışıklık, kargaşa.

Görüp

Muhibbüzülfünğamzeñledi
dicānā

Biri cihānaāşüb birisi āfet
ancak

āşüb u ceng:

1. **āşüb u ceng:**

Gazel 1836

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Kavga ve savaş.

Küfr-i

zülfünilivākılupḥatūñ

leşker çeküp

Tolisariqlīm-i ḥüsn içre

yine āşüb u ceng

āsüfte:

1. **āsüfte:**

Gazel 1953

Mısra: 1

Dağılmış, perişan.

Ḥātırumāşüftevüḥālümme

lāl

Yüzüñi ‘arz it iyferḥunde-

fāl

āsüfteahvāleyledüñ:

1. **āsüfteahvāleyledüñ:-düñ**

Gazel 1697

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Kasıp bir hāl eylemek.

Gül yüzüñüzre yine

zülfünperişaneyleyüp

Bu dil-i

şürīdemiāşüfteahvāleyled
üñ

āsüfte dil:

1. **āsüfte dil:**

Gazel 1843

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Perişan gönül.

Düşdisevdā-yı ser-i

zülfüne bu āşüfte dil

N’içün ol bī-çāreyi sen

böyle ḥayrāneyledüñ

āsüfte kılan:

1. **āsüftekılan:-an**

Gazel 1896

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Düşkün kılmak,

kendinden geçirmek.

Beni āşüfte kılan

cānācemālündürsenüñ

Āl iden bu bend-ile ol

çeşm-i āluñdursenüñ

āsüfte olsun:

1. **āsüfteolsun:-sun**

Gazel 1701

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Düşkün olmak, aşık

olmak, meftun olmak.

Aç yüzüñāşüfte olsun

ḥüsnüne ay u güneş

Şāne ur

zülfünekalmasunḡarārıki

msenüñ

āsüfte-hāl:

1. **āsüfte-ḥālündür:-üñdür**

Gazel 1722

Mısra: 2

Hali perişan olan.

Ruḡlarıñ al eylemek

ıydöstālündürsenüñ

Ol sebebdenniçelerāşüfte-

ḥālündürsenüñ

āsüfte-hāl olur:

1. **āsüfte-ḥāl olur:-ur**

Gazel 1916

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Perişan halli olmak.

Gün gibi ‘arz idesin

ḥüsnüñ ger iyşāḥib-cemāl

Ḥalk-ı ‘ālemolubanḡayrān

olur āşüfte-ḥāl

āsümān:

1. **āsümāna:-a**

Gazel 1861

Mısra: 3

Gökyüzü.

Fiğāñıçarḡaḡāḥiāsümāna

İrer cevvin çeken devr-i

zamānuñ

āsümān-ı ‘ışkda:

1. **āsümān-ı ‘ışkda:-da**

Gazel 1898

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Aşkın gökyüzü.

Āferīn olsun

Muhibbīāsümān-ı ‘ışkda

Dāğūñuñ her

penbesinimāh-ı

tābāneyledüñ

asvāt:

1. **asvātını:-ı, -nı**

Gazel 1976

Mısra: 3

Sesler, sadālar.

Diñlesün bülbül
üninkosunzağanaşvâtını
Âb-ı rüyidökileeger uya
nâ-sâza gül

at:

1. **at:**

Gazel 1563

Mısra: 5

Atmak, fırlatmak.

İy kaşı ya durmadan at
sen bañağamz okların
Key ulu devlet-durur aña
ola bu dil hedef

2. **at:**

Gazel 1596

Mısra: 7

Atmak, fırlatmak.

At cefâsengini sen
karşuaña baş açayım
Her ne senden gele
anuñlagöñülşâd ancak

3. **atuban:-uban**

Gazel 1627

Mısra: 14

Atmak, fırlatmak.

İyMuhibbî yüz
çevürmesîneñi eyle siper
Kaşı yayından atuban
eylese müjgânın ok

4. **atdı:-dı**

Gazel 1628

Mısra: 10

Atmak, fırlatmak.

Eşk-i mağabbet içre
Muhibbî o gevheri
Atdıkenârabulmadumrûzi
gâra bak

5. **atma:-ma**

Gazel 1629

Mısra: 6

Atmak, fırlatmak.

İygönül 'Ankâ-yıKâf ol
var kanâ'atKafına
Hırş-ılakendüni atma
ğurrât içre tavuk

6. **atan:-an**

Gazel 1664

Mısra: 4

Atmak, fırlatmak.

Hîçhalâşayir mi kalur anı
men' itmez siper
Şolhadeng-i
ğamzesinhişm-ıla atan
yaya bak

7. **atuban:-uban**

Gazel 1705

Mısra: 8

Atmak, fırlatmak.

Beni 'addeyleküyüñ
itlerinden
Añadurgâhgâhiatubansen
g

8. **atup:-up**

Gazel 1727

Mısra: 8

Atmak, fırlatmak.

Niçe yıllar añmaz-iken bu
dil-i ğamginiâh
Şükr kim şimdi cefâ
sengin atupşâdeyledüñ

9. **atsam:-sa, -m**

Gazel 1876

Mısra: 3

Atmak, fırlatmak.

Âhtopınıhevâya kaçan
atsam pertâb

Feth idem gibi
gelürkal'asınıgerdüñüñ

10. **atar:-ar**

Gazel 1884

Mısra: 7

Atmak, fırlatmak.

Gehcefâ sengin atar
gehgönderürğam leşkerin
Aña mı kaldı göñül
şehrini vîrân eylemek

11. **at:**

Gazel 1900

Mısra: 4

Atmak, fırlatmak.

Zer gibi hâlîşlîğum
bilmek dilerseñiyperî
At cefâsengini olsun
ortamuzda ol mehek

12. **atsalar:-sa, -lar**

Gazel 1979

Mısra: 9

Atmak, fırlatmak.

Her ne deñlü atsalar
ta'nadaşın eyle kabül
Ko ne dirlersedisünler sen
hemânderyâ-dil ol

13. **at:**

Gazel 1987

Mısra: 4

Atmak, fırlatmak.

Top eyle başum al
elüñezülfüñiçevgân
Gehğamzeokınsîneme at
kaşı kemân ol

14. **atları:-lar, -ı**

Gazel 1620

Mısra: 12

At, binek hayvanı.

Taht-ı Efrîdûna bakmaz
tâc-ı Hüsrev gözlemez
Atları haylinde ister ola
bu dil bir burak

15. **atı:-ı**

Gazel 1694

Mısra: 4
At, binek hayvanı.
Nezrüm oldur kim
görürsem ol güzeller
şâhını
Atı ayagına bu
cânumnisâr itsem gerek

16. **atuñ:-uñ**

Gazel 1857

Mısra: 4
At, binek hayvanı.
Hayfdurkullaruñçıgnetme
Şehsüvâramatuñ başın
çekerek

at:-

1. **atdı:-dı**

Gazel 1553

Mısra: 10
Atmak, fırlatmak.
Âhîrû'l-
emrîrgüremdiyünişân-ı
matlaba
Bu Muhibbîatdiâhı
oklarını her taraf

ata:

1. **ata:**

Gazel 1699

Mısra: 8
Baba, ata.
Sen eyü olmaz-isañ
senden sorılmazhîçneseb
Fâhr kılma assısı yok saña
ata ananuñ

'atâ:

1. **'atâsını:-sı, -nı**

Gazel 1702

Mısra: 10
*Cet, dede, büyük baba ve
aynı soydan daha önce
yaşamış olan kimse.*
Haţâsı çok
Muhibbînüñmukırdur
eylemez inkâr
Bi-hamdi'llâh tutar şâhum
'atâsınıgazabdanyig

2. **'atâsını:-sını**

Gazel 1788

Mısra: 10
*Cet, dede, büyük baba ve
aynı soydan daha önce
yaşamış olan kimse.*
Haţâsı çok
Muhibbînüñmukırdur
eylemez inkâr
Bi-hamdillâhdutarşâhum
'atâsınıgazabdanyig

'atâ-bahş:

1. **'atâ-bahş:**

Gazel 1737

Mısra: 10
İhsan bağışlayan.
Günehkârüñsaredd itme
Muhibbîderdmendüñdür
'Atâ-bahş ol cihânda yok
şehâlutf u keremden yig

âteş:

1. **âteş:**

Gazel 1512

Mısra: 10
Ateş, od.
Gâh olur meyhâreler eyler
şarâb u âbî cem'

İyMuhibbîzıdd iken itdi
su âteşictimâ'

2. **âteşin:-în**

Gazel 1630

Mısra: 6
Ateş, od.
Niçe cem' olmuş-durur
eşkümleâhumâteşi
Görmek isterseñ 'aceb bu
âteşinderyâya bak

3. **âteşe:-e**

Gazel 1649

Mısra: 2
Ateş, od.
'İşkâtesine düşmek bir
özge hâlet ancak
Ol âteşegöyünmek ol da
sa'âdet ancak

4. **âteş:**

Gazel 1660

Mısra: 4
Ateş, od.
Şu'levîrürâteş-i dil olsa
bu eşkümrevân
Bu 'acebdürâteş ile cem'
olan deryâya bak

5. **âteşi:-i**

Gazel 1682

Mısra: 6
Ateş, od.
Kaçan dil âteşe yansa
çıkâr bu âhumeflâke
Görinürâteşçünkinihânıb
añaöğretmeñ

6. **âteş:**

Gazel 1711

Mısra: 2
Ateş, od.

Gönlümüñdīvānesine bir
saçı leylā gerek
Başdasevdā dilde āteş
gözde her dem mā gerek

7. **āteşi:-i**

Gazel 1736

Mısra: 12

Ateş, od.

İyMuhibbīsırr-ı ‘ışkıdūd-ı
āhumfāşider
Penbe içre āteşi olur mı
pinhān eylemek

8. **āteşüñ:-üñ**

Gazel 1794

Mısra: 4

Ateş, od.

Olmuş iken
‘ışkan’idemeşk-i bī-
pāyānağark
Kim görüpdürāb-ıla cem’
oldugmīāteşüñ

9. **āteş:**

Gazel 1795

Mısra: 6

Ateş, od.

Tāb-ı müldeñ gül gül olsa
‘ārızımıdır gören
Ābdanāteş
‘ayānāteşdenāb olmak
gerek

10. **āteşden:-den**

Gazel 1795

Mısra: 6

Ateş, od.

Tāb-ı müldeñ gül gül olsa
‘ārızımıdır gören
Ābdanāteş
‘ayānāteşdenāb olmak
gerek

11. **āteş:**

Gazel 1941

Mısra: 9

Ateş, od.

Āteş ile penbeyi bir yirde
kim gördüğü var
Bu ācebdürbülbüli saklar
semender-vār gül

12. **āteş:**

Gazel 1967

Mısra: 3

Ateş, od.

Gözüm yaş sīneāteşdūd-ı
āhum
Bular yitmez mi
‘ışkumadelāyil

13. **āteş:**

Gazel 1982

Mısra: 9

Ateş, od.

Sorarsañ var-durur
gönlümdeāteş
Gözümde
māvübaşumdahevā bil

14. **āteşüm:-üm**

Gazel 1519

Mısra: 11

Ateş; gönül ateşi.

Āhum ile gördiler dilde
Muhibbīāteşüm
Didiler olmak
‘acebdürbād-ıla hem-rāh
şem’

15. **āteş:**

Gazel 1859

Mısra: 5

Ateş; gönül ateşi.

Sīneāteş gözde nem
başumdasevdā-yihevā
Niçeyıllarduryatur dil
hāksāruñdursenüñ

16. **āteşlere:-ler, -e**

Gazel 1944

Mısra: 5

Ateş; gönül ateşi.

Yanalıdanruhlarıñşevki
ile āteşlere
Kaçmaz oldımünis olup
āteş-i sūzāna dil

17. **āteşi:-i**

Gazel 1988

Mısra: 6

Ateş; gönül ateşi.

Sen baña göster
cemālünşem’inicān
yakayım
Āteşi görse yanar
döymeksüzinpervāne gel

āteş-berefsānum:

1. **āteş-berefsānum:**

Gazel 1518

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

(Dert ile) Etrafa ateş

saçan.

Hāne-i dil yansa kül olsa
Muhibbītañdegül
Āh kılsam derd-ile āteş-
berefsānumçu şem’

āteşe yakarlar:

1. **āteşeyakarlar:-ar, -lar**

Gazel 1524

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Ateşe atmak, ateşte

yakmak. *Âşık etmek, sevdaya düşürmek.*

Evvelâber-dâridüpsoñra
yakarlar âteşe
Sırr-ı 'ışk[ı]
itdügiyçünfâşManşür-vâr
sem'

âtese vansa:

1. âteşeyansa: -sa

Gazel 1682

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

*Ateş gibi, ateşler içinde
yanmak.*

Kaçan dil âteşe yansa
çık ar bu âhumeflâke
Görinürâteşiçünkinihânıb
añaögretmeñ

âtes-i âh:

1. âtes-i âh:

Gazel 1779

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

*Âhn ateşi II şiddetle,
çokça edilen âh.*

Âteş-i
âhdiküşpu'lesineflâke
çık ar
Meh ü hırşîdemüşâbih
ola tâ ki 'alemün

âtes-i âhum:

1. âtes-i âhum: -um

Gazel 1501

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Âh ateşi.

Âteş-i âhum yakardı
gönlümüñBağdâdını
Anda yaşum olmasa biri
Furât u biri Şağ

âtes-i âhum içinde:

1. âtes-i âhum içinde:

Gazel 1605

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

Âh ateşimin içinde.

Ra' ddirlerse
'acebmidürfiğân u
na'rama
Şu'levirürâteş-i âhum
içinde san ki berç

âtes-i âhumla:

1. âtes-i âhumla: -umla

Gazel 1675

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

*(aşığın göğze çıkan ve
gökyüzünü kaplayan) ahının
ateşi.*

Âteş-i
âhumlasürholdikenâr-ı
âsümân
Bilmeyen anı
Muhibbîyañlupdidifağ

âtes-i âhuñ:

1. âtes-i âhuñ: -uñ

Gazel 1847

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

*Âhn ateşi. II Şiddetle,
çokça edilen âh.*

Âteş-i âhuñ ile gel bu
zemini oda yak
Düd-ı âhuñ ki çıka
menzili eflâk gerek

âtes-i dil:

1. âtes-i dil:

Gazel 1660

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Gönül ateşi.

Şu'levirürâteş-i dil olsa
bu eşkümrevân
Bu 'acebdürâteş ile cem'
olan deryâya bak

2. âtes-i dil:

Gazel 1744

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Gönül ateşi.

Berçururâteş-i dil âh-
ılaeflâke çıkar
Şâh-ı 'ışksınbiledür kanda
yürürseñ 'alemün

âtes-i haddünde:

1. âtes-i haddünde: -üñ, -de

Gazel 1691

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Yanağın ateşi.

Ĥâllerümiâteş-i
haddündekeydidümdidi
Ĥüsñüme göz degmesün
anı sipend itsem gerek

âtes-i hicrâna:

1. âtes-i hicrâna: -a

Gazel 1811

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Ayrılık ateşi.

Âteş-i hicrânayakduñ
'âkıbet ben 'âşıkı
Ĥâlišitdüñğill ü gışdan zer
gibi kâyleyledüñ

âtes-i hicre:

1. âtes-i hicre: -e

Gazel 1814

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Ayrılık ateşi.

Āteş-i hicreyanup yakılan

oldur ‘āşık

Çıymetiartuk olur

ķālolicakaltunuñ

āteş-i hüsnine:

1. āteş-i hüsnine:-i, -ne-ine

Gazel 1852

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Güzelliğin ateşi. II

Güzelliğin, çekiciliğin

çoşkunluğu.

Āteş-i hüsnine yansa dil ü

cān olmaz ‘aceb

Bāl ü per yakmak-durur

dāyim işi pervānenūñ

āteş-i ibrahīm’e:

1. āteş-i ibrahīm’e:-e

Gazel 1618

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Hz. İbrahim

peygamberin atıldığı ateş.

Ger hasūdān fitne āteşin

yakarsa ğamdegül

Ķudretindengülşen olan

āteş-i İbrāhīm’e bak

āteş-i ‘ışk:

1. āteş-i ‘ışk:

Gazel 1572

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Aşk ateşi.

Āteş-i ‘ışk içre dil girdi

semenderler gibi

Olalıdan bu

Muħibbīdōstlarmu’tād-ı

‘ışk

āteş-i ‘ışka:

1. āteş-i ‘ışka:-a

Gazel 1502

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Aşk ateşi.

DüşdüñMuħibbīāteş-i

‘ışkanedür bu āh

‘Āşıkımdır ki eyleye ol

servdenihtiyāt

2. āteş-i ‘ışka:-a

Gazel 1518

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Aşk ateşi.

Āteş-i ‘ışkayanuphāl-i

perişānumçü şem’

Gicelertāşubholıncazār u

giryānumçü şem’

3. āteş-i ‘ışka:-a

Gazel 1519

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Aşk ateşi.

Yandugıncaāteş-i

‘ışkagöñülhandān olur

Nite kim kendüziyānma

güler her gāh şem’

4. āteş-i ‘ışka:

Gazel 1570

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Aşk ateşi.

Āteş-i

‘ışkayanarduñiyMuħibbī

ser-te-ser

Hün-ı

bagrumgözlerümden

dökmese bārān-ı ‘ışk

5. āteş-i ‘ışka:

Gazel 1842

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Aşk ateşi.

Yanalı āteş-i ‘ışka heves-i

Leylī ile

Müdegül başında

duħānıgörünürMecnūnuñ

āteş-i ‘ışkı:

1. āteş-i ‘ışkı:-ı

Gazel 1585

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Aşk ateşi.

Āteş-i ‘ışkı ser-ā-ser

yakdı ‘ālem mülkini

Gerçi

baksāñzāhirengörünür

anda nār yok

2. āteş-i ‘ışkı:-ı

Gazel 1602

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Aşk ateşi.

Şem’-veş gel āteş-i

‘ışkıdilābaşuñda yak

Dānedānedür-r-i eşkirişte-i

cānüzredak

āteş-i ‘ışk-ıla:

1. āteş-i ‘ışk-ıla:--ıla

Gazel 1838

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Aşk ateşi.

Tutuşup āteş-i ‘ışk-

ılaMuħibbīgiceler

Dūd-ı āhuñmaķarı cın

şeherflāk gerek

āteş-i 'ıskum:

1. āteş-i 'ıskum:-um

Gazel 1855

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Aşk ateşi.

Āhumgöürinürāteş-i

'ıskumçüüldedür

Bir hāneye ki od düşe lā-

büdduhān gerek

āteş-i 'ıškuñ:

1. āteş-i 'ıškuñ:-uñ

Gazel 1588

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Aşk ateşi.

Nigārāteş-i 'ıškuñ

yanaldan sīnemüstinde

Egerāh eylesem dilden

çıkır sanma ki dūdum yok

āteş-i ruhsāra:

1. āteş-i ruhsāra:-a

Gazel 1917

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

(Sevgilinin) yanağının

ateşi.

Āteş-i

ruhsārayandursamn'olacā

n u dili

Şem'e yakar nite kim

pervāne görse perr ü bāl

āteş-i ruhsār-ı yāra:

1. āteş-i ruhsār-ı yāra:-a

Gazel 1675

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Sevgilinin yanağının

ateşi.

Serv-қadlerpāyına kim

dirsaña su gibi ak

Āteş-i ruhsār-ı yāra ya dil

ü cānuñı yak

āteş-i ruhsāruña:

1. āteş-i ruhsāruña:-uña

Gazel 1749

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

(Sevgilinin) yanağının

ateşi.

Āteş-i ruhsāruña yaksa

Muħibbī dil ne ğam

Şem'eyanmaktangörünpe

rvāsı yok pervānenüñ

āteş-i sūzāna:

1. āteş-i sūzāna:-a

Gazel 1944

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Yakıcı ateş.

Yanaldanruħlaruñşevki

ile āteşlere

Kaçmaz oldımünis olup

āteş-i sūzāna dil

āteş-ile vanalıdan:

1. āteş-ile vanalıdan:

Gazel 1781

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Ateş ile yandığın

beri.

Dil āteş-ile

yanalıdanoldısīneçāk

Gökler yüzineitdi

'urücāh-ı derdnāk

atıl:

1. atıla:-a

Gazel 1629

Mısra: 2

Atmak, fırlatmak.

Āhın alma rahm kıl ħalk-ı

cihānadiyazuk

Girü dönmez her kaçan

kim atıla ilerü ok

atlas:

1. atlasdan:-dan

Gazel 1798

Mısra: 9

İpekten sık dokunmuş,

yüzü parlak, dâima düz renkli,

üstünde motif bulunmayan,

sertçe, tüysüz, makbul bir

kumaş çeşidi.

İyMuħibbiyiggöürinürçünk

iatlasdanpalās

İstemezsem

tañmıdurşımdengirüāmād

elik

atlas u dībāya:

1. atlas u dībāya:-ya

Gazel 1579

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

Süslü, ipekli kumaş.

Bes-durur

egnüñdedünyādasenüñ bir

köhne şāl

Merd-iseñsañadimem var

aţlas u dībāya bak

atlas-ı ikbālden:

1. atlas-ı ikbālden:-den

Gazel 1588

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Şans kumaşı.

Bi-ħamdi'llāh ki

'ıškuñlalibāsumıpalāsıtdü

m

Ne ğam ger atlas-ı
ıkbāldentār-ılapūdum yok

'avāmil:

1. 'avāmil:

Gazel 1959

Mısra: 4

Birgivi Hazretlerinin

"*Nahiv*" ilmine dāir olan
kitabının ismi.

Okumaya 'ıŝkuñ ne bile
naħv-ile şarfın
Derd-ile belāolmuş iken
aña 'Avāmil

āvāre:

1. āvāre:

Gazel 1591

Mısra: 4

Serseri, boş gezen.

Zülfinebağlanmadirdümp
endümiğüşitmedüñ
Dār-ı
dünyādasafabeñzergöñülā
vāre yok

2. āvāredür:-dür

Gazel 1948

Mısra: 9

Serseri, boş gezen.

Āvāredürçü 'ışk-ılaçarḥ
eylemez qarār
Sen de Muḥibbī 'āŝıķiseñ
dil āvāre kıl

avāre evledi:

1. āvāreyledi:-di

Gazel 1891

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

*Baŝıboŝ bırakmak,
iŝinden alıkoymak, kararsız,
şaşkın etmek.*

LeylīsaçuñḥasretiMecnün
adöndertüp
Dīvāne-vār eyledi
āvāreperçemüñ

2. avāreyledi:-di

Gazel 1687

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

*Baŝıboŝ bırakmak,
iŝinden alıkoymak II ayrı
düşmek. Birbirinden uzakta
kalmak.*

Zülfüñhevāsı kıldı
Muḥibbiyi-ı-karār
Yıl gibi eyledi anı
avāreperçemüñ

āvāre kıl:

1. āvāre kıl:

Gazel 1930

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Baŝıboŝ yapmak.

El iriŝmezçüñnigāruñzülf-
i 'anber-bārına
İygöñül yiter bu yolda
kendüñiāvāre kıl

2. āvāre kıl:

Gazel 1948

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

*Zavallı, baŝıboŝ bir hāle
getirmek.*

Āvāredürçü 'ışk-ılaçarḥ
eylemez qarār
Sen de Muḥibbī 'āŝıķiseñ
dil āvāre kıl

āvārekıldum:

1. āvārekıldum:-dum

Gazel 1701

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Baŝıboŝ yapmak.

Göñlümünŝahbāzınıāvāre
kıldumāh u vāh
Bir hümākaŝdında kim
olmaz ŝikārıkimsenüñ

āvāre kılmuş:

1. āvārekılmış:-mış

Gazel 1881

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Baŝıboŝ yapmak.

Ser-te-ser
müyuñMuḥibbiyereh-i
sevda-y-ı-mış
Kılmış āvāre anı zülf-i
giriḥ-gürüñsenüñ

āvārekılup:

1. āvārekılup:-up

Gazel 1551

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Serseri etmek.

Niçeyıllardur beni
ḥasretleāh
Kodı yollarda
kılupāvārezülf

āvāz:

1. āvāz[ı]:-[ı]

Gazel 1634

Mısra: 8

Ses, sada.

Gülşen-i küyındairgür
göklere feryāduñı
Bülbülün olsa
bülendmergübduvāvāz[ı]
çok

āvāze-i 'ıŝkumtolı:

1. **āvāze-i 'ıŝkumtolı:**

Gazel 1540

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Aşk çığlığı ile dolu.

Kenār-ı küh [u]

ŝahrārtolıāvāze-i 'ışkum

Dil-i dīvāneMecnün-

veşolupdur her miyānfāriđ

āvāzelerçekdi:

1. **āvāzelerçekdi:**

Gazel 1941

Mısra: 13

Kelime Tipi: -

Bağırmak.

Çekdi bülbül mest olup

güŝendeçünāvāzeler

Didikoñ kan ağlayam

gülsün yiter her bār gül

ay:

1. **aya:-a**

Gazel 1579

Mısra: 1

Ay, kamer.

Gicelerencümler ile

zeynolinmiş aya bak

Başı aŝađa turan kudretle

hem túbāya bak

2. **ayı:-ı**

Gazel 1617

Mısra: 8

Ay, kamer.

İstediler

mu'cizekāfirleritdiler

'inād

Fāhr-ı 'ālebarmagıladı

ayı iki ŝāk

3. **aya:-a**

Gazel 1619

Mısra: 2

Ay, kamer.

Kapuñagelürseher gün ala

hüsnüñdensabađ

Bedr iken itdünüşaret aya

oldı iki ŝāk

4. **aya:-a**

Gazel 1623

Mısra: 10

Ay, kamer.

Görmek olmaz

iyMuhibbıçünkü ol meh-

pāreyi

Ruğlarışevkıyle her

şebbedrolmuş aya bak

5. **aya:-a**

Gazel 1625

Mısra: 14

Ay, kamer.

Görmek

isterseñMuhibbıdāđ-ı

'ışkısinede

Var şafağ içinde

bedrolmuştogarken aya

bak

6. **ayı:-ı**

Gazel 1657

Mısra: 1

Ay, kamer.

Yānebiyyallāhidüñmu'ci

zünle ayı ŝāk

Diselersaña

'acebmidürŝeđāmañbüb-ı

Hağ

7. **ayına:-ı, -n, -a**

Gazel 1659

Mısra: 6

Ay, kamer.

Ola kim pāyāna irse rüze-i

hicrüdilā

'İyd-i

vaşlıngözleyüpebruları

ayına bak

8. **aydur:-dur**

Gazel 1669

Mısra: 3

Ay, kamer.

San şafağ içinde

gökdezáhirolmuşaydur

Allar geymiş yine ol

dilber-i bedr-ayı bak

ay u günden:

1. **ay u günden:-den**

Gazel 1695

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Ay ve Güneş.

Ay u günden gözlük itse

çeŝminepır-i felek

Görmeye gökler yüzinde

bir sañabeñzer melek

ay u güneş:

1. **ay u güneş:**

Gazel 1701

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Ay ve güneş.

Aç yüzüñāŝüfte olsun

hüsnüñe ay u güneş

ŝāne ur

zülfüñekalmasunđarārıki

msenüñ

avağ:

1. **ayaguma:-um, -a**

Gazel 1808

Mısra: 3

Vücadun, bacaktan ayak

bileğiyle ayrılan ve yere basıp
durmaya, yürümeyi sağlayan
kısmı, kadem.

Boynuma
ayagumazenciro olupdur
göz yaşı
Olmışamdīvānebañabend-
i ser-tā-pā gerek

2. ayâğ:

Gazel 1531

Mısra: 6
Kadeh. II Şarap.
Mevsim-i güldede lebi
yâdına mey nüşeylerüz
Biz ħarâbâtehliyüz
düşmez elümüzenayâğ

3. ayâğ:

Gazel 1533

Mısra: 8
Kadeh. II Şarap.
Lebleri yâdınadüşdicân u
dil meyĥâneye
Ol
sebebdendürelümdendâyi
mâ düşmez ayâğ

4. ayâğ:

Gazel 1535

Mısra: 8
Kadeh. II Şarap.
Bezm-i ğamdako beni her
dem cigerĥüniniçem
Nüş-ı cân olsun nigârâ
koma elden sen ayâğ

5. ayagina:-i, -n, -a

Gazel 1694

Mısra: 4
*Bacıkların bilekten
aşağıda bulunan ve yere
basan bölümü.*

Nezrüm oldur kim
görürsem ol güzeller
şâhını
Atı ayagina bu
cānumnisâr itsem gerek

6. ayagina:-ma

Gazel 1783

Mısra: 2
*Bacıkların bilekten
aşağıda bulunan ve yere
basan bölümü.*
Şehbâzğönlümidutuşehâr
âmeyledüñ
Künde takupayagınazülf-
ile dâmeyledüñ

7. ayagina:-ma

Gazel 1933

Mısra: 6
*Bacıkların bilekten
aşağıda bulunan ve yere
basan bölümü.*
Döstüm serkeşlik eylerse
bu göñlümtevseni
Rişte-i
cānialupayagınapeyvend
kıl

8. ayagina:-i, -n, -a

Gazel 1979

Mısra: 8
*Bacıkların bilekten
aşağıda bulunan ve yere
basan bölümü.*
Himmetüñbâzınısalsañ ol
hümâyısaydıçün
Nâleñiayaginaiy dil
takubanı zil ol

9. ayagina:-i, -n, -a

Gazel 1828

Mısra: 2
Ayak II Makam, huzur.
Pür olupdur kan-
ılaçünkibiñariçeşmümün
Ayagınala'l ü
gevherdürnisârîçeşmümün

10. ayagina:-i, -n, -a

Gazel 1978

Mısra: 7
Ayak II Makam, huzur.
Ehl-i
'irfānuñayagınayüzüñ sür
dâyimâ
Devlet
isterseñegervarupmetâ'-ı
himmet al

11. ayaguña:-u, -n, -a

Gazel 1981

Mısra: 3
Ayak II Makam, huzur.
Dîdelercülarakıtsunyürisü
nayağuña
Sen yüriserv-i sehî gibi
ĥırāmān ol

avağacı:

1. ayagaçdı:-dı

Gazel 1532

Mısra: 10
Kelime Tipi: -
Kadeh sunmak.
Büseihşâneylegilla'l-i
lebündendöstüm
Meclis içre
çünMuĥibbâçdısaña bir
ayağ

avağdutar:

1. ayagdutar:-ar

Gazel 1541

Mısra: 6

Kelime Tipi: -
Kadeh tutmak.
Cānumñhemdil hem-
derdi benümlāle gibi
Gehdutarşahn-ı çemende
dil-i hūnumdanayağ

avagiçdüm:

1. **avagiçdüm:-düm**

Gazel 1544

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Aşk şarabı içmek.

Fürkat ü

hicrñnodındayüregüm

pür-süzdür

Bu hārāret def'ine

içdümMuhibbî ben ayag

ayağ sunsun:

1. **ayağsunsun:-sun**

Gazel 1542

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Şarap vermek, sunmak,

ikram etmek.

İster iseñ olasin sen

ğuşşavüğamdanırag

Meclise bir sākî-i gül-

ruhetür sunsun ayağ

avagüzreturup:

1. **avagüzreturup:-up**

Gazel 1520

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Ayak üstünde durmak II

Her türlü emre amade olmak,

hizmete hazır olmak.

Bir avagüzreturup bil

baglayupdurhıdmete

Tāc-ı zerrîn başına alsa ne

tañşāhāne şem'

avagadüşdüm:

1. **avagadüşdüm:-düm**

Gazel 1849

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Değersiz hale getirmek,

değersiz kılmak.

Düşdümayağa su gibi

iyserv-қadmeded

Göster yüzüñi 'āşık-ı

dîdāruñamsenüñ

avagında:

1. **avagında:**

Gazel 1528

Mısra: 3

Bacıkların bilekten

aşağıda bulunan ve yere

basan bölümü.

Avagında bendi var

başında 'ışkuñāteşi

Meclis içre iyperî olsa ne

tañdīvāne şem'

avagını öpmek:

1. **avagını öpmek:**

Gazel 1893

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Kadehin altını öpmek.

Muhibbîbādenüñ öpmek

avagınımuқarrerdür

Görebilse idüm bir kez

yüzincām-ı muşaffānuñ

avagüñ altındaki:

1. **avagüñaltındaki:-ki**

Gazel 1536

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Hor görölüp

*aşağılanmak, değer
verilmemek.*

Görmeyesin ayaguñ

altındaki 'āşıkları

Bu meseldürkarañudirler

olur pāy-ı çerāğ

avak:

1. **avagina:-ı, -n, -a**

Gazel 1983

Mısra: 9

Ayak II Makam, huzur.

Yüzüñ sür ehl-i diller

ayagina

Gözüñehāk-i pāyintütüya

bil

2. **avagi:-ı**

Gazel 1837

Mısra: 7

Bacıkların bilekten

aşağıda bulunan ve yere

basan bölümü.

Cefā taşıyla sındı

şabrayağı

Yakaldanbaşumacevrüñ-

ile seng

avakavak:

1. **ayak ayak:**

Gazel 1647

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Kadeh kadeh.

Sākigetürdibādeyi bezme

kabak kabak

Başladı devre şevk-ile

sāğar ayak ayak

2. **ayak ayak:**

Gazel 1592

Mısra: 14

Kelime Tipi: -
Adım adım.
Şi'rümMuhibbî irse
kemâle 'acebmidür
İletdüm bu fenni ilertüye
ben ayak ayak

3. ayak ayak:

Gazel 1897

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Adım adım.

Hoş devlet idi ayak
ayakkaşruña varsam
El virsevişâl olsa
müyesser daḥimâzük

ayakbasdurur:

1. ayak basdurur:-ur

Gazel 1891

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

*Adım atturmak; bir yere
ulaştırmak; (Bir kimsenin) bir
yere gelmesine izin vermek,
imkan vermek.*

Gülzâr-ı ḥüsnüñesenüñ
ayak mı basdurur
Oldıtılısmeñzeyelimârap
erçemüñ

ayakda kaldı:

1. ayakda kaldı:

Gazel 1685

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

*Oturacak yer
bulamamak; oturulacak yer
olduğu halde ayakta
beklemek; işleri kötü
gitmesine rağmen yıkılmamak.*

Binüpsemend-i nâz-ıla
'uşşâkıçekendür

Kaldı ayakda 'aşıkıçeksün
'inânkaşuñ

ayakdakaldum:

1. ayakdakaldum:-dum

Gazel 1849

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

*Ayaklar altında ezilmek,
hor ve hakir olmak, perişan
olmak.*

Kaldumayakda al elümi
dest-gürüm ol
Çünderd-i ḥaşret-ile dil-
figâruñamsenüñ

ayakdakomaz:

1. ayakdakomaz:-maz

Gazel 1955

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

*Ayakta bırakmak, geri
çevirmek.*

Şan'at ile her kişi elbette
irer devlete
Kimseyi ayakdakomaz
eyle devletdürkemâl

ayaklarasalduñ:

1. ayaklara salduñ:-duñ

Gazel 1796

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

*Ayağa düşürmek,
kıymetini yitirmek.*

Āh kim pā-mālidüpsalduñ
beni ayaklara
Yine
iyğamgöñlümiyıkduñ kara
yireyledüñ

'avân:

1. 'avân:

Gazel 1795

Mısra: 6

*Açık, âşikâr, gözle
görülür, belli.*

Tâb-ı mülden gül gül olsa
'arızımıdır gören
Ābdanâtes
'avânâtesdenâb olmak
gerek

'avân idesin:

1. 'avânidestin:-esin

Gazel 1712

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

*Açıklamak, ortaya
koymak, âşikâr etmek.*

'Ahdkıldıñ gün yüzünü
idesin bir dem 'avân
Soñran'oldıbilmezmezül
ünlepinhâneyledüñ

'avânitdi:

1. 'avânitdi:-di

Gazel 1716

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Göstermek, açıklamak.
'Işkumbenümḥafice iken
rûze gibi âh
'İyd ayı gibi gösterüpitdi
'avânkaşuñ

'avân ol:

1. 'avân ol:

Gazel 1987

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

*Belli olmak, ortaya
çıkma, görünmek.*

Bir zerre gibi eyleyeyim
'âlemiseyrân

Tek gün
yüzüñgösterübenbaña
'ayân ol

'avânoldı:

1. **'avânoldı:-dı**

Gazel 1790

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Açıkça, âşık olmak.

Ruĥlaruñdantâ

'ayânoldıgülistânuñsenüñ

Olmışam bülbül gibi

âhzâr-ı giryânuñsenüñ

'avân olsa:

1. **'avânolsa:-sa**

Gazel 1986

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Belli olmak, ortaya

çıkmaq, görünmek.

Eşk-i surĥ u rüy-ı

zerdümdenbilürler

'ışkımu

Olsa bir nesne

'ayânañabeyânĥâcetdegül

'avân olur:

1. **'avân olur:**

Gazel 1632

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Görünmek, belli/bilinir

olmak.

Yüzüme baksañiymeh-rü

'ayân olur sañâĥâlüm

Bañaderdümi söyletme

beyânaçüñkiĥâcet yok

'avân söyler:

1. **'avân söyler:**

Gazel 1615

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Açıkça söylemek.

Söylemedin kışsa-i

'ışkıMuĥibbîfaş olur

Çehresi söyler 'ayân sen

var dil-i ĥâmüşa bak

āvāt-ı 'ışk:

1. **āvāt-ı 'ışk:**

Gazel 1991

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Aşk ayetleri.

Her

varaĥdayazılıpduçün

ezel āyāt-ı 'ışk

Cāngözin aç her birinden

okuyup gel ĥikmet al

'ayb:

1. **'aybına:-ına**

Gazel 1521

Mısra: 6

Utanicacak şey, kusur,

hata.

İster-iseñ olmaya

'aybuñciĥāndaâşikâr

Sen daĥıdutmadilâ bir

kimsenüñ 'aybına sem'

2. **'aybın:-ın**

Gazel 1620

Mısra: 2

Utanicacak şey, kusur,

hata.

Ger dilerseñ olasıñ iki

ciĥāndayüzi ak

Kimsenüñ 'aybın gözetme

kendüzüñ 'aybına bak

3. **'aybına:-ına**

Gazel 1620

Mısra: 2

Utanicacak şey, kusur,
hata.

Ger dilerseñ olasıñ iki

ciĥāndayüzi ak

Kimsenüñ 'aybın gözetme

kendüzüñ 'aybına bak

4. **'ayb:**

Gazel 1622

Mısra: 6

Utanicacak şey, kusur,

hata.

Cefävücevr[i] gel bārı kıl

anı özüñe 'âdet

Güzeller içre 'ayb ise

kerem mihr ü vefâ kılmak

'ayb evleme:

1. **'aybeyleme:-me**

Gazel 1602

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Ayıplamak, kınamak.

Leblerüñ öpsem olur bu

gözlerümden yaş revân

Dilberâ 'ayb eyleme olur

ferâĥdanaglamak

2. **'aybeyleme:-me**

Gazel 1858

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Ayıplamak, kınamak.

İster-isem büse-i la'l-i

nâbdan 'ayb eyleme

Her kimüñ kim derdi var

lâ-büdañadenmân gerek

3. **'aybeyleme:-me**

Gazel 1656

Mısra: 9

Kelime Tipi: -
Kınamak, ayıplamak.
Lebündenbüse istersem
beni ‘ayb eyleme cānā
‘Acebmidürṭaleb itse kişi
derdine dermānlık

‘ayb itmez:

1. ‘aybitmez:-mez

Gazel 1755

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Ayıplamak.

İtmeseñ ger bir
nazarkūyuñdaki ‘aşıklara
Kimse ‘ayb itmez seni
çün eski hūyuñdursenüñ

‘aybkılmañ:

1. ‘aybkılmañ:-mañ

Gazel 1637

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Ayıplamak.

‘Aybkılmañderd-i dilden
inleyüpāh eylesem
Dem mi vardur itmeye bu
sīnemişad-çāk ‘ışk

‘aybuñ olmaya:

1. ‘aybuñolmaya:-uñ

Gazel 1521

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Utañ veren kusur,

hatanın olması.

İster-iseñ olmaya
‘aybuñcihāndaāşikār
Sen dañıdutmadilā bir
kimsenüñ ‘aybına sem’

āvet:

1. āyetin:-in

Gazel 1935

Mısra: 7

*Kur’ānın müstakil mana
ifade eden her cümlesi.*

Gördüğümde okudum
zülfini “Ve’l-leyl” āyetin
Gösterüpyüzindidi “Ve’ş-
şems” okıKur’āna gel

āvet-i secde:

1. āyet-i secde:

Gazel 1742

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Secde āyeti. Kur’ān-ı

*Kerim’de okuyanın ve
dinleyenin secde etmesini
gerektiren āyetlerden her biri
II bağılık işareti.*

Okurlar āyet-i secde
açubanmuşşaf-ı rūyuñ
Hemānmihrāb-ı
ebrūñakılur secde gören
boyuñ

ayık:

1. ayık:

Gazel 1611

Mısra: 12

*Aklı başında. Baygın
veya sarhoş olmayan.*

Çüniçdüñ sen ezel
‘ışkuñşarābın
Yürimestāne olma hergiz
ayık

ayık olma:

1. ayık olma:-ma

Gazel 1611

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Kendinde olmamak.

Muhibbī mest-i ‘ışk ol
olma ayık
Ezelden
gördilerçünsañalāyık

ayık olup:

1. ayık olup:-up

Gazel 1597

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Kendinde, bilinçli olmak.

ÇünküMuhibbtüçdi bir
cür’a mey ezelden
Tāhāşre dek olup mest
olmaya hergiz ayık

āyine:

1. āyineye:-ye

Gazel 1503

Mısra: 5

Ayna ||Gönül.

Yüzüme ‘ārider bakmaz
bakar āyineye dilber
Budur meşhürmeh-
rūlaridersüret-
nümādanhaz

2. āyineñi:-ñ, -i

Gazel 1637

Mısra: 1

Ayna ||Gönül.

Ğıll ü ğışdanşaykal it
āyineñi ol pāk ‘ışk
Cāna kıymayınca olmaz
‘aql-ılaidrāk ‘ışk

3. āyinede:-de

Gazel 1676

Mısra: 4

Ayna ||Gönül.

Bulmadum bir kişi ben
hālümiaña diyecek

Görüremâyinede ben
dañıhayrân ancak

4. **âyine:**

Gazel 1689

Mısra: 7

Ayna ||Gönül.

Hep güzeller saña bakar
hüsnüñolmuşâyine
Gördilerhayrân olup bu
nev'e taşvîrünüñsenüñ

5. **âyinesi:-si**

Gazel 1704

Mısra: 3

Ayna ||Gönül.

Mâh-tâbuñbedr iken
âyinesibuldikesâd
Çün güneş ruhsârûña anı
muşkabileyledük

6. **âyine:**

Gazel 1735

Mısra: 4

Ayna ||Gönül.

Şu'le ursa gün
yüzindenpertev-i
'ışkıtañmıdır
'Âşıkâyine her dem
çüncemâlidüranuñ

7. **âyinesini:-si, -ni**

Gazel 1834

Mısra: 5

Ayna ||Gönül.

Siyâh eyler felek
âyinesini
Sakin âhindaniy dilber
ğaribüñ

8. **âyine:**

Gazel 1971

Mısra: 12

Ayna ||Gönül.

Göremdirseñgerşun'-ı
Hudâyı
Alupâyinehüsne kıl
muşkâbil

âyine gibi:

1. **âyine gibi:**

Gazel 1870

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Ayna gibi.

Yüz virürsinanuñ-ıçun
öykünür ruhsârûña
Olmaya âyine gibi 'âlem
içre yüzi bek

âyine-i hüsnüñ:

1. **âyine-i hüsnüñ:**

Gazel 1587

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Güzellik aynası.

Dil-i
dîvânedensorsañnedür
'âlemdemağşüduñ
Yiter âyine-i
hüsnüñbenümğayranigâhu
m yok

âyine-i kalbüñi:

1. **âyine-i kalbüñi:**

Gazel 1798

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Kalp aynası. II Gönül.

Ger cemâl-i yâri görmek
ister iseñiygöñül
Şâf kıl âyine-i kalbüñi
bulsun sâdelik

âyine-i ruhsâra:

1. **âyine-i ruhsâra:-a**

Gazel 1652

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

*Sevgilinin yüzünün
aynası. II Sevgilinin parlak
yüzü.*

Dileseñtab' uñMuhibbîñüñ

-veşgüyâ ola

Oı lebi şekkerdekiâyine-i

ruhsâra bak

âyine-ves:

1. **âyine-ves:**

Gazel 1564

Mısra: 10

Ayna gibi.

Her dem hasûd kendin
koeyesünhelâk
Âyine-vesşineñi sen it
Muhibbîşâf

ayır:-

1. **ayır:-dı**

Gazel 1930

Mısra: 9

Engellemek,

uzaklaştırmak.

Oı şeh-i

hübânsiyehzülfinden

ayırđı beni

Yâllâhîmüdde'tyüzini her

dem kara kıl

'avn:

1. **'aynumi:-umı**

Gazel 1806

Mısra: 16

Göz.

İyMuhibbî olalı

başumbañaküh-ı belâ

İki 'aynumıaña iki bñnar

itsem gerek

2. 'aynuña:-uña

Gazel 1860

Mısra: 5

Göz.

Güzeller

sîmemâyildürn' için

'aynuña almazsın

Degülmidüryaşumsîm ü

yüzüm cânâzehebdenyig

'avna almazsın:

1. 'ayna almazsın:-maz, -sın

Gazel 1737

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Değer, önem vermek.

Dükendi gevher-i

eşkümüyoluında 'ayna

almazsın

Güzeller

sîmemâyildürdegül mi ol

diremdenyig

'aynı:

1. 'aynı-durur:--durur

Gazel 1763

Mısra: 10

Birbirinin eşi, ayırt

edilemeyecek kadar benzeri,
tıpkısı.

Nazmuñı gören

MuhibbîdirNizâmînazmıd

ur

Okuyan şî'rüñidir 'aynı-

durur Selmānuñ

2. 'aynı:

Gazel 1913

Mısra: 10

Birbirinin eşi, ayırt

edilemeyecek kadar benzeri,
tıpkısı.

İyMuhibbîyaşumıcārī

görüp ol serv-kağ

Nāz-ıladidigözün yaşına

beñzer 'aynı mül

'avn-ı âfetdür:

1. 'avn-ı âfetdür:

Gazel 1682

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Afet gibi, afete benzer.

Kađiyāruñkıyāmetdürgözi

de 'avn-ı âfetdür

Belürdi fitne-i

âhîrzamānibañaöğretmeñ

'avn-ı zülalündür:

1. 'avn-ı zülalündür:-üñdür

Gazel 1698

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Parlak göz.

Aradum hem

çünSikenderbulmadumâb-

ı hayāt

Beni sergerdān iden 'avn-

ı zülalüñdürsenüñ

'aynına almaz:

1. 'aynına almaz:-maz

Gazel 1999

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

İtibar etmemek, hor

görmek.

Ġonca-veş kanlar

yudarbî-çäre bülbül

dermend

Zerrece 'aynına almaz

hār-ıla oynar gül

'aynumaalmazam:

1. 'aynumaalmazam:-mazam

Gazel 1734

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

İtibar etmek, önem

vermek, yüzüne bakmak,
değerli görmek.

Müşgivübüy-ı 'anberi

'aynumaalmazam

Yiter bañaçüzülf-ile

hāliMuhammedüñ

ayru düşeli:

1. ayrudüşeli:-eli

Gazel 1650

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Uzak kalmak, ayrılmak.

Düşeli hicrānşebinde gün

yüzüñdenayruāh

Sanma kim

cānbülbülinüñşubhōlincaz

arı yok

2. ayru düşeli:

Gazel 1927

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Ayrı düştüğünden beri,

uzak kaldığından beri.

Ol lebi şîrindenayru

düşeli taglaraāh

Döslarkimdür diyen

Ferhād'iyoldaşumdegül

ayrudüşecek:

1. ayrudüşecek:-icek

Gazel 1711

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Ayrı kalmak, ayrılmak.

Zerre gibi gün

yüzüñşevkiylesergerdān

olan
Senden ayırdışıcek
'ālemdenā-peydā gerek

avruhg:

1. **avruhgına:-ina**

Gazel 1924

Mısra: 4

Ayrılık.

Cānıvirmekānuñyolımaāsā

ngelürammā

Ayruhgınadöymekānuñāh

ne müşkil

'avyār:

1. **'avyārı:-ı**

Gazel 1932

Mısra: 4

Hilekar, dolandırıcı;

zeki, kurnaz.

Ġoncahemyāni içinde sīm

ile zer saklayup

Bād-ı şübḥ 'avyārı

olmaya diyü korkar gül

'avyār iden:

1. **'avyārıden:-en**

Gazel 1871

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Hileci, aldatıcı hāle

getirmek.

Zülfüni çok

başlucānāçeşmüni 'avyār

iden

ḤüsnBağdād' maḥaṭṭuñ

eyledi bārū-yımuşg

az:

1. **az:**

Gazel 1970

Mısra: 9

Az, azıcık.

Dirġā az imiş
vaşluñzamāni
Velīhicrānahadyokdurmut
avvel

2. **azmasun:-masun**

Gazel 1759

Mısra: 7

Taşkınlık göstermek.

Azmasundiyü bu

sīnemüzreçeşmüñ yarası

Tuzlu su diyü döker

yaş[in] bu çeşm-i

merdümek

azbulnur:

1. **az bulnur:**

Gazel 1547

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Az bulunmak, nadir

olmak.

Tġ u tebere az

bulnurgögsini tutar

Zer-düz işin işleyemez her

ḥaşır-bāf

az [ul] çok:

1. **az [u] çok:**

Gazel 1634

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

Az ve çok.

Dimezembrañakālil eyle

cefāñi ya kesir

Bu Muḥibbīḥoş görür her

ne gelürse az [u] çok

a'zā:

1. **a'zāñi:-ñi**

Gazel 1982

Mısra: 12

Uzuv.

Gel inkār eyleme sen şür
u şerre
Kamu a'zāñiaña sen güvā
bil

āzād:

1. **āzāde:**

Gazel 1624

Mısra: 10

Serbest, tek başına,

özgür.

İyMuḥibbīserv gibi ol

ta'alluḫdanberī

Gülşen içre şād u ḥandān

yürtür ol āzāde bak

2. **āzāde:-e**

Gazel 1903

Mısra: 2

Serbest, tek başına,

özgür.

Naşına aldanma dehrüñ

eyle göñlüñsāde gül

Serv gibi ol ta'alluḫdan

kamu āzāde gül

āzādevledüñ:

1. **āzādeyledüñ:-düñ**

Gazel 1681

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Kurtarmak.

İyṭabīb-i dil bu ben dil-

ḥasteyiyādeyledüñ

Kurtarupderd ü

belādangāndanāzādeyled

üñ

āzāditedüñ:

1. **āzāditedüñ:-me, -düñ**

Gazel 1819

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Serbest kalmak,
hürriyetine kavuşmak.
Gönlümü mücrim
diyü dakduñbelāzencirine
Hamdü-
lillāhkulluguñdandañıāzād
itmedüñ

āzādelikbulmadum:

1. **āzādelikbulmadum:-**
madum

Gazel 1798

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

*Azad olmak. || Kurtuluşu
ermek.*

Dil virelden bende oldum
bulmadumāzādelik
Müşkilişdürdöstar
‘aşıklık u üftādelik

āzādlik isteve:

1. **āzādlikisteve:-ye**

Gazel 1594

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Özgürlük istemek.

Biz senüñleāşināyuz sen
idersinyādlik
Bendeye lāyıkımdur kim
isteve āzādlik

‘azīmü’ş-şān:

1. **‘azīmü’ş-şāndur:-dur**

Gazel 1550

Mısra: 5

Şan ve şerefi yüce olan.

‘İşkmurğıkey ‘azīmü’ş-
şāndur
Bir megesçeğörinür
‘Ankā-yıKāf

‘aziz:

1. **‘azizdür:-dür**

Gazel 1739

Mısra: 4

*Saygın ve hürmetli kişi,
sevgili.*

Sīnem içre
saklarampeykānuñcānum
gibi
Bil ki cānumdan
‘azizdüryādigāruñdursenü
ñ

2. **‘azizdür:-dür**

Gazel 1900

Mısra: 6

*Saygın ve hürmetli kişi,
sevgili.*

Sakinursam seni kem
gözden ta’acüb eyleme
Sakimurcāndan ‘azizdür
gözde olan merdümek

‘azm:

1. **‘azmini:-ini**

Gazel 1502

Mısra: 6

*Kasıt, niyet, karar;
gitme, yönelme.*

Biz lā’übālirind ü
mücerredkalenderüz
Meyhāne ‘azmini
iderüzihdinā’ş-şirāt

‘azm eylese:

1. **‘azm eylese:**

Gazel 1921

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Gitmek, yönelmek.

Her kaçan dil mülkine
‘azm eylese sultān-ı ‘ışk
Karşularsüzāngöñül elde
tutar fānüs-ı āl

‘azmevleyüp:

1. **‘azmevleyüp:-yüp**

Gazel 1665

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

*Niyet etmek, yönelmek,
karar vermek.*

Rāh-ı ‘ışkatogrınlup

‘azmevleyüp kılsam sefer

Ġamdan özge āh ol

vāddehergizzād yok

‘azm ide:

1. **‘azmide:-e**

Gazel 1648

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

*Yönelmek, yola çıkmak,
niyetlenmek.*

Niçeler terk ide rezm içre

yine cān-ıla baş

Kana ger teşne olup ‘azm

ide meydānaşadak

‘azmider-iseñ:

1. **‘azmider-iseñ:-er-, -iseñ**

Gazel 1919

Mısra: 13

Kelime Tipi: -

*Yönelmek, yola çıkmak,
niyetlenmek.*

Vād-i ‘ışka ‘azmider-

iseñMuñibbiyā

Her bir qādemdeyüzüñi

sür yireTür’a gel

‘azm-i meydān:

1. **‘azm-i meydān:**

Gazel 1998

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

*Meydana doğru yola
çıkmaq, hareket etmek.*
Bugün meydân-ı'ışk içre
bu sînemtablasındıkdüm
At oklar
iykemânebrüsüvâr ol
'azm-i meydân kıl

'azm-i mevdânevlevüp:

1. 'azm-i mevdâneyleyüp:-
yüp

Gazel 1952

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Meydanı gezmek.

'Azm-i
meydâneyleyüpzülfiniçev
gân eylese
Başını top itmek
iderihîtirâğ-ı dil

'azm-i nigâr itmek:

1. 'azm-i nigâritmek:-mek

Gazel 1824

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Sevgiliye ulaşmaya

azmetmek, sevgiliye yönelmek.

Cândaṭâḳat kalmadı dilde
taḥammülzerrece
Kuru ğayret denn' olur
'azm-i nigâr itmek gerek

'azm-i nigâr itsem:

1. 'azm-i nigâritsem:-sem

Gazel 1818

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Sevgiliye ulaşmaya

azmetmek, sevgiliye yönelmek.

Bend olup dâm-ı
belâyahicr elinden niçe
gün

Furşat el virdi hemân
'azm-i nigâr itsem gerek

'azm-i yâr itmek:

1. 'azm-i yâritmek:-mek

Gazel 1824

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Sevgiliye ulaşmaya

azmetmek, sevgiliye yönelmek.

Bagrumihûnitdifırkat
'azm-i yâr itmek gerek
Varup ol gül yüzlü yârı
der-kenâr itmek gerek

'azm-i yâr itsem:

1. 'azm-i yâritsem:-sem

Gazel 1818

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Sevgiliye ulaşmaya

azmetmek, sevgiliye yönelmek.

Bagrumihûnitdiḥasret
'azm-i yâr itsem gerek
Gözlerüm gevherlerin
yâranisâr itsem gerek

2. 'azm-i yâritsem:-sem

Gazel 1867

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Sevgiliye ulaşmaya

azmetmek, sevgiliye yönelmek.

Gönlümi elden yitürdüm
'azm-i yâr itsem gerek
Mihnet ü derd ü
belâgamiḥtiyâr itsem
gerek

'azrâ:

1. 'azrâ:

Gazel 1610

Mısra: 3

Vâmık ile Azrâ

hikâyesinin kadın kahramanı.

Görüp hüsünüdidisaña

'Azrâ

Bilenler

derdümidirbañaVâmık

2. 'azrâ:

Gazel 1816

Mısra: 8

Vâmık ile Azrâ

hikâyesinin kadın kahramanı.

Ezelden olmuşam

'âşık yüzüne gün

disemlâyık

Ki sen 'Azrâvü ben

Vâmıkn' için dün

gicegelmedün

B:

bâb:

1. bâb:

Gazel 1990

Mısra: 10

Kapı || Herhangi bir

talepte bulunmak için

gidilen makam, huzur.

İki 'âlemde Muḥibbîye

yiter cānâkapuñ

Andan özge olmaya

hîçbâbañahâcetdegül

babakbabak:

1. babakbabak:

Gazel 1592

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Korka korka. ||

Çekine çekine.

Zülfüñ uzandı boynuña

ister ki salına

Çeşmüñdidi ki hālını
bilmez babakbabak

bād:

1. **bād-ıla:--ıla**

Gazel 1519

Mısra: 12

Rüzgar.

Åhum ile gördiler dilde
Muhibbâteşüm
Didiler olmak
'acebdürbād-ıla hem-rāh
şem'

2. **bāda:-a**

Gazel 1538

Mısra: 5

Rüzgar.

Püşide dut
pïrehenüñvirmebāda gel
Her nā-sezā-yı 'ıtr-ıla pür
itme dimāğ

3. **bād:-ı**

Gazel 1566

Mısra: 8

Rüzgar.

Sinesindeşabr olmaz
'aşıkuñ
Bādı kim gördi ki anı tuta
kef

4. **bāda:-a**

Gazel 1643

Mısra: 6

Rüzgar.

Zülf-i
niğāritdiperiřānesim-i
şubh
Virdüm bu
'ömribādavüaldumhevā-yı
'ışk

5. **bād-ıla:--ıla**

Gazel 1657

Mısra: 10

Rüzgar.

İyMuhibbīāhidüpañdukça
bu 'işyānuñı
Lerze gelür cisme sanki
bād-ıladitrer varak

bādesdüğince:

1. **bādesdüğince:**

Gazel 1606

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Rüzgar esmesi.

Her kaçan āh eylesem
artar bu sīnemāteşi
Tañdegülçünki gelürbādes
düğincenāraşevk

bād u bārān-ıladur:

1. **bād u bārān-ıladur:-
ıladur**

Gazel 1599

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Rüzgār ve yağmur.

Aglayupāh eylesem
gelürruh-ı dildāraşevk
Bād u bārān-ıladurlā-büd
gül-i gülzāraşevk

bād u hāki:

1. **bād u hāki:-i**

Gazel 1521

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Rüzgar ve toprak.

Bu ne hikmet bu ne
kudret bu ne
'ibretdürHudā
Åb u āteşbād u hāki
eylemiş insanda cem'

bād-bān:

1. **bād-bānıdur:-ıdur**

Gazel 1759

Mısra: 10

Yelken.

Baħr-ı eşkümdeMuhibbī
bu cihānfülk olalı
Zevrakımehkülegi gün
bād-bānıdur felek

bāde:

1. **bādeden:-den**

Gazel 1563

Mısra: 11

Şarap, içki.

TevbeeylerdümMuhibbīb
ādedenirişmese
Güşumapīr-i
muğānbezmindebang-i lā-
taħaf

2. **bāde:**

Gazel 1577

Mısra: 1

Şarap, içki.

Şüfiyā gel bāde ile hırka-i
sālūsa bak
Cāngözünirüşen eyle şişe-i
nāmūsa bak

3. **bāde:**

Gazel 1584

Mısra: 7

Şarap, içki.

Åb u gül serv ü çemen
sākī elinde bāde pür
Cümle 'iyyəsbābı var
illāmünāsibyārı yok

4. **bādeye:-y, -e**

Gazel 1604

Mısra: 5

Şarap, içki.

Girü kıl hırka-i zerkuñ
bugün gel bādeyeşüfi
Görenler bu libās ile
sañadirlherhemānzerrāk

5. **bāde:**

Gazel 1625

Mısra: 7

Şarap, içki.

Zāhıdeydür sevme hūbı
içme bādefāriğ ol
Bāver itme pendine ol
sözleri sermāya bak

6. **bādeyi:-yi**

Gazel 1647

Mısra: 1

Şarap, içki.

Sākiğettürdibādeyi bezme
kabak kabak
Başladı devre şevk-ile
sāğar ayak ayak

7. **bāde:**

Gazel 1663

Mısra: 1

Şarap, içki.

Şāhid ü şem' ü şarāb u
nuqlhergizbāde yok
Kıl
talebirmekHūdānuñdime
hey üftāde yok

8. **bādeye:-ye**

Gazel 1712

Mısra: 4

Şarap, içki.

Hırka-i zühd ü
şalāhızāhidāMecnūnlayın
Bādeyerehne koyup
kendüñi 'üryāneyledüñ

9. **bāde:**

Gazel 1728

Mısra: 10

Şarap, içki.

İyMuhibbī var-iken 'ışk
eyleme zühdihayāl
Gül gibi bādetururken
'aklı gümdür yiye beng

10. **bāde:**

Gazel 1846

Mısra: 5

Şarap, içki.

Leblerüñebādedirsebeñze
mez olmaz 'aceb
Mestdürma'zür ola her ne
ki söylerse mülüñ

11. **bādenüñ:-nüñ**

Gazel 1893

Mısra: 9

Şarap, içki.

Muhibbībādenüñ öpmek
ayagınımuqarrerdür
Görebilse idüm bir kez
yüzincām-ı muşaffānuñ

12. **bāde:**

Gazel 1997

Mısra: 1

Şarap, içki.

Sāki-i gül-ruḥ elinden
bāde al nüşeylegil
Ġuşşavügamkārını cümle
ferāmüşeylegil

13. **bādeyle:-yle**

Gazel 1998

Mısra: 1

Şarap, içki.

Gidüprüzeirişdi
'ıydqadehbādeylehandān

kıl

Hilālebrüñi gel göster
benüm 'ıydümüçendān kıl

bāde suna:

1. **bādesuna:-a**

Gazel 1626

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Şarap sunmak.

Bozarduñtevebeñi sen
dahızāhid
Egerbāde suna bir
sımınsāk

bāde-i hamrāvi:

1. **bāde-i hamrāvi:-yı**

Gazel 1999

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Kırmızı şarap.

Koma elden bāde-i
hamrāvi her dem 'ārif ol
Çünkioldı her şüküfeye
bugün serdār gül

bāde-i 'ışk:

1. **bāde-i 'ışk:**

Gazel 1576

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Aşk şarabı.

Añlamaz

'ālemivükendüzini

Velī mest itdi şöyle bāde-i

'ışk

bāde-i 'ışkuñi:

1. **bāde-i 'ışkuñi:-uñi**

Gazel 1633

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Aşk şarabı.

Bu Muhibbîbâde-i
'iŝkuñnûŝidüpmüdâm
Mest-i lâ-ya'kıl gezer ol
'âşık-ı 'ayyâşa bak

bâde-i şâf:

1. **bâde-i şâf:**

Gazel 1949

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Saf/halis şarap.

Rind-i

ka'llâŝambenümfikrümğa

m-ı ferdâdegül

Bâde-i ŝâfededürsanmañ

dem-i şahbâdegül

bâd-ı âh-ıla:

1. **bâd-ı âh-ıla:--ıla**

Gazel 1764

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Ah rüzgarı. II Aşığın

aşk acısından

kaynaklanan ahi.

Ger dilerseñ açıla

gülşende dilber gül gibi

Karşubâd-ı âh-ıla bu

çeşm-i giryânuñ gerek

bâd-ı âhum:

1. **bâd-ı âhum:-um**

Gazel 1603

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Ah rüzgarı. II Aşığın

aşk acısından

kaynaklanan ahi.

Bâd-ı âhum saldı baħr-ı

eşke bu dil zevrağın

Zâhiroidimevelerdintür mi

hiçâsarı yok

2. **bâd-ı âhum:-um**

Gazel 1877

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Ah rüzgarı. II Aşığın

aşk acısından

kaynaklanan ahi.

Yaŝummevcurdiesdibâd-ı

âhum

Sakın iyfûlk-i dil

'ummânağirdüñ

bâd-ı âhumla:

1. **bâd-ı âhumla:-umla**

Gazel 1664

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Ah rüzgarı. II Aşığın

aşk acısından

kaynaklanan ahi.

Bâd-ı âhumla yürür dil

fûlkibaħr-ı eşk ara

Hadd ü pâyânına el irmez

gel ol deryâya bak

bâd-ı hazân:

1. **bâd-ı hazân:**

Gazel 1673

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Hazan rüzgarı.

İygönülbâd-ı hazân gör

n'eylemiş gel bâğa bak

Dehr elinden inleyüp

yaşını dökten taga bak

bâd-ı şabâ:

1. **bâd-ı şabâ:**

Gazel 1829

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Sabah rüzgarı.

Zülf-i dildârı yine
depretdüñiybâd-ı şabâ
Uşbu 'âlem içre anı
'anber-efŝâneyledüñ

bâd-ı ŝabânuñ:

1. **bâd-ı ŝabânuñ:-nuñ**

Gazel 1710

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Sabah rüzgarı.

Sevdâ-yı ser-i

zülfıylebaŝdan mı çıkardı

Ger şem'

sözindiñlemesebâd-ı

ŝabânuñ

bâd-ı ŝeħer:

1. **bâd-ı ŝeħer:**

Gazel 1932

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Seħer yeli.

Bülbülünkanlu yaşın

görse anı bârânsanur

Esse çünbâd-ı ŝeħerŝadân

olup oynar gül

2. **bâd-ı ŝeħer:**

Gazel 1937

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Seħer yeli.

Penbe ile jâledenbâd-ı

ŝeħeragzına su

Tamzurur 'iŝkuñla dil-

ħasteyaturbîmâr gül

bâd-ı ŝeħerde:

1. **bâd-ı ŝeħerde:-de**

Gazel 1912

Mısra: 6

Kelime Tipi: -
Seher yeli.
Hār elinden kan yudar gül
şevkine bülbül müdām
Salınupbād-ı şeherdehār-
ıla oynar gül

bād-ı şimāl:

1. **bād-ı şimāl:**

Gazel 1921

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Kuzey rüzgarı.

Cāndimāğınımı'athtar
eyledi bir dilbertiñ
Zülfinedokındibeñzerdöstl
arbād-ı şimāl

bād-ı şubh:

1. **bād-ı şubh:**

Gazel 1699

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Sabah rüzgarı.

Şem'epervāneyanupkülins
avurmuşbād-ı şubh
Küligögesavrılır elbette
oda yananuñ

2. **bād-ı şubh:**

Gazel 1932

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Sabah rüzgarı.

Ġoncahemyāni içinde sīm
ile zer saklayup
Bād-ı şubh 'ayyārı
olmaya diyü korkar gül

bāğ:

1. **bāğda:-da**

Gazel 1557

Mısra: 1

Bağ, bahçe.

Bāğda geydi benefşe
başına tēc-ı şadef
Dakdı güller
jälelengüşinadürri-i
Necef

2. **bāğa:-a**

Gazel 1579

Mısra: 8

Bağ, bahçe.

Hikmetinkilgilemāşā gül
bitürürhārdan
Bāğa var nağ'-ı
pelenglerle döşenmiş sāye
bak

3. **bāğa:-a**

Gazel 1586

Mısra: 1

Bağ, bahçe.

Bāğavardumāh ol serv-i
hürāmān anda yok
Ol gül-i ter nev-
şükufteğoncahāndān anda
yok

4. **bāğa:-a**

Gazel 1616

Mısra: 7

Bağ, bahçe.

Bāğa var eyle nazar her
bir şecerden 'ibret al
Gör neler
halkēylemişdürgösterür
gülden tabağ

5. **bāğa:-a**

Gazel 1673

Mısra: 1

Bağ, bahçe.

İygönülbād-ı hāzān gör
n'eylemiş gel bāğa bak
Dehr elinden inleyüp
yaşını döken taga bak

6. **bāğa:-a**

Gazel 1776

Mısra: 9

Bağ, bahçe.

İyMuhibbībāğa var şun'-ı
Hudāya kıl nazar
Sāyesinigösterür her bir
agaçnağ'-ı peleng

7. **bāğda:-da**

Gazel 1802

Mısra: 2

Bağ, bahçe.

Gülşen içre
haddüñebeñzer gül-i ter
görmedük
Bāğdağaddüñ gibi serv ü
şanavbergörmedük

8. **bāğ:**

Gazel 1925

Mısra: 10

Bağ, bahçe.

Gönli açılmaz
Muhibbīserv-ğaddüñ
görmese
Serv ü bāğ u gül dağıñb-ı
revāneksükdegül

9. **bāğa:-a**

Gazel 1939

Mısra: 3

Bağ, bahçe.

Bāğa gel senden
vefābüyüm umar 'aşıklaruñ
Bu cihānda gerçi kim
virdügiyokdurbār gül

10. **bāga:-a**

Gazel 1976

Mısra: 1

Bağ, bahçe.

Bāga geldi nāz-ıla geydi
libās[in] tāze gül
Nāle bülbüller kılır
güldükçe her dem tāze gül

bāğ ara:

1. **bāğ ara:**

Gazel 1887

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Bahçe içinde. ||

Bahçede.

Almaz idi bāğ ara her bir
şecerden ol hārāc
Ger ezelden olmasa idi
livāsibülbülün

bāğ içinde:

1. **bāğ içinde:**

Gazel 1538

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Bağ içinde.

Ger bāğ içinde irmese
büyuñdimāguma
Bir āhum-ıla oda yana
gülsitān u bāğ

bāğ içre:

1. **bāğ içre:**

Gazel 1568

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Bağ içinde, bahçe

çinde..

Sinemidāgeyleyüpçekdüm
añayirir elif
Sanki bir bāğ içre bitmiş
serv ü lālemuhtelif

bāğoldı:

1. **bāğoldı:-dı**

Gazel 1531

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Bağ haline gelmek,

bahçe olmak.

Her elifler
servyirirdāğlardur gül
gibi
Devlet-i ‘ışkındaoldışahn-
ı sīnemtāzebāğ

bāğ u bahāra:

1. **bāğ u bahāra:-a**

Gazel 1646

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Bağ bahçe.

Geldi benefşeçatıñbāğ u
bahārayir yok
Kaddüñ yiter çemende
serv ü çınārayir yok

bāga:

1. **bāga:-a**

Gazel 1999

Mısra: 13

Bağ, bahçe.

Nev-bahānı görmek
isterseñMuhibbībāga gel
Kıl temāşā her tarafserv ü
semen gülzār gül

bāgbān:

1. **bāgbānuñ:-uñ**

Gazel 1760

Mısra: 8

Bağcı, bahçıvan.

Lāyıkmyamgülnüñdengülş
endebü alam ben

Kāş olsam ol gülsitānuñ
yiterdi bāgbānuñ

2. **bāgbānā:-a**

Gazel 1972

Mısra: 3

Bağcı, bahçıvan.

Yokdurimkānbāgbānā
cennet-i firdevsde
Bulnaqaddimigārabenzey
enāzüknihāl

bāğda:

1. **bāğda:**

Gazel 1768

Mısra: 1

Bağ, bahçe.

Bāğdaşohbete cem’
oldıharifānhemepāk
Pākosunlar yüzüm üzre
ideyim rüyumiñhāk

2. **bāğda:**

Gazel 1769

Mısra: 9

Bağ, bahçe.

Servkaddüñbāğda görüp
yaşını itdirevān
Bu Muhibbī göreliden
kadd-i dil-cüyüñsenüñ

bāğdād:

1. **bāğdād:**

Gazel 1500

Mısra: 8

Bağdat, şehir ismi.

Küy-ı dilberde gözüm
yaşı revān olur revān
Nite kim Bağdād şehri
içre akar nehr-i Şat

2. **bāğdādını:-ı, -nı, -ı**

Gazel 1501

Mısra: 3

Bağdat, şehir ismi.

Āteş-i āhum yakardı
gönlümünBağdādını
Anda yaşum olmasa biri
Furāt u biri Şaṭ

3. **bağdād'ına:-ına**

Gazel 1871

Mısra: 8

Bağdat, şehir ismi.

Zülfüni çok
başlucānāçeşmüni 'ayyār
iden
HüsnBağdād'ınaḥaṭṭuñ
eyledi bārū-yımüşg

bağ:

1. **bağ:**

Gazel 1886

Mısra: 8

*Bağlam, deste,
demet.*

Sünbül saçına hiç ola mı
an[1] beñzedem
Bāzār içinde bir pula
bağıbenefşenüñ

bāğ-ı cemāl-i hüsne:

1. **bāğ-ı cemāl-i hüsne:-e**

Gazel 1685

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Güzelliğin bahçesi.

Bāğ-ı cemāl-i hüsne olup
pāsbānkaşuñ
Tutar elinde tır-ile
ḥāzırkemānkaşuñ

bāğ-ı cennet:

1. **bāğ-ı cennet:**

Gazel 1509

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Cennet bahçesi.

Kim ki la'lüñdenider bir
gün senüñ bir cür'anuş
Añabāğ-ı cennet içre āb-ı
kevserden ne ḥaz

bāğ-ı dilde:

1. **bāğ-ı dilde:-de**

Gazel 1689

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Gönül bahçesi.

Serv şeklin
naşidersinemdeşemşirüñ
senüñ
Bāğ-ı dilde gül
bitürürzaḥm-ılatürünsenüñ

bāğ-ı hüsnde:

1. **bāğ-ı hüsnde:-de**

Gazel 1745

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Güzellik bahçesi.

Ol servkaddibāğ-ı hüsnde
görüp gözüm
Didi ki
pāynayaşumanuñrevān
gerek

bāğ-ı hüsnde:

1. **bāğ-ı hüsnde:-in, -de**

Gazel 1735

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Güzellik bahçesi.

Gözlerüm yaşın dem-ā-
dem eyleyen āb-ı revān
Bāğ-ı hüsningörünen
servi dāhduranuñ

bāğ-ı hüsünde:

1. **bāğ-ı hüsünde:-ünde**

Gazel 1656

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Güzellik bahçesi.

Gözüm yaşı revān olsun
nigārābāğ-ı hüsünde
Salın her yañaiservüm
düşer sañahürāmānlık

2. **bāğ-ı hüsünde:-ünde**

Gazel 1545

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Güzellik bahçesi.

Tār-ı zülfüñḥaṭṭ-ı
sebzüñle neden cem'
eyledüñ
Bāğ-ı hüsünderevā mı
tüñiler yanında zāğ

3. **bāğ-ı hüsünde:-ünde**

Gazel 1801

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Güzellik bahçesi.

Sebz-i
ḥaṭṭuñzāhirolmuşbāğ-ı
hüsündevelī
Bilmedüm 'anber mi
yāmüşg-i Ḥaṭādurkākütüñ

4. **bāğ-ı hüsünde:-ünde**

Gazel 1890

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Güzellik bahçesi.

Bāğ-ı hüsünde gezerken
buluban dil düzdini
Zülfüñebendeyleyüḫabs-
i zenaḥdāneyledüñ

bāğ-ı iremden:

1. **bāğ-ı iremden:-den**

Gazel 1737

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Cennet.

Nigārāgūlşen-i
hüşnūñbañabāğ-ı
iremdenyig
Nazardan gel dirīğ itme
cemālūñ yok keremden
yig

bāğ-ı iremūñ:

1. **bāğ-ı iremūñ:-üñ**

Gazel 1844

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Cennet.

Ger müyesser ola
kūyuñdaMuħibbiyevaṭan
Gelmeye zerre heves
gönlinebāğ-ı iremūñ

bāğ-ı ‘ömri:

1. **bāğ-ı ‘ömri:**

Gazel 1573

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Ömür bahçesi.

İçen ‘ışkuñşarābingeçdi
dilden
Ḥaķīkatbāğ-ı ‘ömri
soldurur ‘ışk

bāğ-ılabūstāna:

1. **bāğ-ılabūstāna:**

Gazel 1504

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Bağ ile bahçe.

Gül yüziolmayıcak olmaz
gülīstānrevnaķı
Gül

açıldıkuçagelürçünbāğ-
ılabūstānaħaz

bağır:

1. **bagrum:-um**

Gazel 1699

Mısra: 10

Göğüs, sine.

Yār ele almış
Muħibbişānezülfinşāneler
Göreym bagrum gibi
biñpārebagrıñşānenūñ

2. **bagrumda:-umda**

Gazel 1925

Mısra: 2

Göğüs, sine.

Sensüziy dilber bañaāh u
fiğāneksükdegül
Lāle-veşbagrumda hem
dāğ-ı nihāneksükdegül

bağla:-

1. **baglamış:**

Gazel 1786

Mısra: 3

Tutulmak, yürekten

sevmek, sevgi ile
bağlanmak.
Kākülūncān u dil
baglamış iken bendbend
Tır ile açdı anı müşkil-
güşāebrūlarūñ

bağla:

1. **baglandı:-dı**

Gazel 1602

Mısra: 4

Bağlamak, sarmak.

Ġamzesinden kim ola
anuñ bugün cān kurtara
Ķatline

‘aşıklarūñbağlandıçünçeş
mişadak

2. **bagladı:-dı**

Gazel 1938

Mısra: 4

Bağlamak, sarmak.

Sürme-i mā-zāğoldı iki
çeşm-i rüşenūñ
Kilk-i şāni’
bagladıruşāruñüzrereng-i
al

3. **baglamış:-mış**

Gazel 1625

Mısra: 5

Tutulmak, yürekten

sevmek, sevgi ile
bağlanmak.
Zülfinūñ her bir kılında
niçe diller baglamış
Asmak ister bī-günāh ol
zülfi-i ‘anber-sāya bak

bağlan:

1. **baglanma:-ma**

Gazel 1591

Mısra: 3

Tutulmak, kapılmak.

Zülfinebaglanmadirdümp
endümügüşitmedūñ
Dār-ı
dünyādasāñabeñzergönülā
vāre yok

2. **baglandı:-dı**

Gazel 1592

Mısra: 10

Tutulmak, kapılmak.

Ġamzeokıyla eyledi
bagrumdelükdellik
Bağlandıkaşduma yine
dilber sadak sadak

bağlan-:

1. **baglana:-a**

Gazel 1648

Mısra: 1

Tutulmak, kapılmak.

Baglanaçün biline nâz-
ılacânâneşadağ
Kalb-i ‘uşşâkı ser-â-ser
kıla vîrâneşadağ

bağlu:

1. **baglu:**

Gazel 1672

Mısra: 3

Bağlı, bağlanmış

olma.

Zülfünün bendinde
bagluniçeserverler seri
Çık serir-i
hüsnevirildisañaserdârlık

2. **baglu:**

Gazel 1992

Mısra: 11

Bağlı, bağlanmış

olma.

Şimdi Muhibbî bir
şanemebaglubendedür
Baş egmeyen kimseye
sultân olan gönül

bağr:

1. **bagrı:-ı**

Gazel 1513

Mısra: 9

Bağır, kalp, gönül.

Muhibbî gibi
yakubbagrıyagın
Sarardupbeñzinibimâr
olan şem’

2. **bagrum:-(u)m**

Gazel 1538

Mısra: 2

Bağır, kalp, gönül.

Güller şüküftehalkferah
her biri ferâğ
Lâle-şifât ve
likbenümbagrumüzredâğ

3. **bagrum:-(u)m**

Gazel 1592

Mısra: 9

Bağır, kalp, gönül.

Ğamzeokıyla eyledi
bagrumdelükdellük
Baglandıkaşduma yine
dilber sadak sadak

4. **bagrında:-ın, -da**

Gazel 1673

Mısra: 4

Bağır, kalp, gönül.

Döstumbagrumniçe
yanmış firâkuñdansenün
Lâle tek şahrâya var
bagrında olan dâğa bak

5. **bagrum:-(u)m**

Gazel 1673

Mısra: 3

Bağır, kalp, gönül.

Döstumbagrumniçe
yanmış firâkuñdansenün
Lâle tek şahrâya var
bagrında olan dâğa bak

6. **bagrın:-ı, -n**

Gazel 1699

Mısra: 10

Bağır, kalp, gönül.

Yâr ele almış
Muhibbîşânezülfînşâneler

Göreyim bagrum gibi
biñpârebagrıñşänenün

7. **bagrumi:-(u)m, -ı**

Gazel 1735

Mısra: 2

Bağır, kalp, gönül.

Şayd iden dil
murğunuzülfiylehâlidüranu
ñ
Bagrumihün eyleyen de
çeşm-i âlidüranuñ

8. **bagrumi:-(u)m, -ı**

Gazel 1787

Mısra: 1

Bağır, kalp, gönül.

İygönül ‘ışk-ıla bu
bagrumı pür-hünitdün
Ol sebebdendür ki gözüm
yaşımı gülgünitdün

9. **bagrumi:-(u)m, -ı**

Gazel 1818

Mısra: 1

Bağır, kalp, gönül.

Bagrumihünitdihasret
‘azm-i yâr itsem gerek
Gözlerüm gevherlerin
yâranisâr itsem gerek

10. **bagrumi:-(u)m, -ı**

Gazel 1824

Mısra: 1

Bağır, kalp, gönül.

Bagrumihünitdiferkat
‘azm-i yâr itmek gerek
Varup ol gül yüzlü yârı
der-kenâr itmek gerek

11. **bagrum:-(u)m**

Gazel 1841

Mısra: 3

Bağır, kalp, gönül.

Bezm-i gamda döne döne
olalı bagrumkebâb
Hün-ı dil nüşitmege bu
gözlerüncâmeyledüñ

12. **bagrumuñ:-um, -uñ**

Gazel 1845

Mısra: 13

Bağır, kalp, gönül.

Muhibbinüñ akar yaşı
oñulmazbagrumuñ başı
Bu
hâliduyumasunnâşin' için
dün gecegelmedüñ

13. **bagrı:-ı**

Gazel 1852

Mısra: 4

Bağır, kalp, gönül.

Ben iraklarda dem-â-dem
dâyim oynar zülf-ile
Pâralansun göreyim
bagrihemîşeşânenüñ

bagrınuñyagıyla:

1. **bagrınuñyagıyla:**

Gazel 1542

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Gönül yağı.

Tekye-i 'ışkuñ ezel
Ferhâd urup bünyâdını
Bu
Muhibbıbagrınuñyagıyla
uyardı çerâğ

bagrum delindi:

1. **bagrumdelindi:-indi**

Gazel 1926

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Bağrı delmek; çok

dokunmak, içine işlemek.

Ney gibi bagrum delindi
hasretiyleşubha dek
Gül yüzüñsüz sanma kim
cânbübulinâlândeğül

bagrum ile gözlerüm:

1. **bagrum ile gözlerüm:**

Gazel 1539

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Gönül ile gözler.

Tekye-i dilde yine
yakmaga dil kâñilini
Bagrum ile gözlerüm biri
su iltür biri yağ

bagrumkanıdır:

1. **bagrumkanıdır:-dur**

Gazel 1666

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Yürek kanı.

Bakarsañ gerçi
bagrumkanıdır 'ışk
Velî bu
derdümüñdermânıdır 'ışk

bagrumkebâbitdüñ:

1. **bagrumkebâbitdüñ:-
düñ**

Gazel 1731

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Bağrıyı yakmak l

Mustarıp olmak.

Şarâb ister
gözümüñmestdürkoıçsünkan
umı her dem
Çevürdüñsîh-i
miñnetleçübagrumkebâbi
tdüñ

bagrumpâreleyüp:

1. **bagrumpâreleyüp:**

Gazel 1827

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Yüreği parçalamak.

Gösterüp ya
kaşuñkırpügüñieyleyüp
ok
Bagrumpâreleyüpyaşumı
gülgüñitdüñ

bagruñ vandı:

1. **bagruñvandı:-dı**

Gazel 1821

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Üzüntü çekmek, çok

acı duymak.

Felek cevri elinden yandı
bagruñ
Kimsene diñlemezâh u
fiğânüñ

bahâ:

1. **bahâya:-y, -a**

Gazel 1692

Mısra: 8

Far. Kıymet, değer,

bedel.

Büseñe al naqd-i
cânımıdüm dilber didi
Ol bahâyavirmezem ger
biñ ola cânüñsenüñ

2. **bahâ:**

Gazel 1807

Mısra: 8

Far. Kıymet, değer,

bedel.

Naqd-i cânâ alayın
büseyididümididiyâr

Rāyegān girmez ele
añabahā ister iseñ

3. **bahāsımı**: -sı, -n, -ı

Gazel 1934

Mısra: 6

*Far. Kıymet, değer,
bedel.*

Kān-ı dilden yine

çıkardım bu söz

gevherlerin

Bilmek

isterseñbahāsımıanuñşarrāf

a gel

bahār:

1. **bahār:**

Gazel 1647

Mısra: 7

İlkbahar mevsimi.

Bülbül bahār dersini ezber

okur güle

Faşl-ı hāzānı görmedi

beñzervaraķvaraķ

2. **bahār:**

Gazel 1662

Mısra: 8

İlkbahar mevsimi.

Cemālūñ görüp

itdümcaniteslīm

Bahāririşdiçün kim dir

sefer yok

3. **bahār:**

Gazel 1886

Mısra: 2

İlkbahar mevsimi.

Faşl-ı şitādatoñdı mı

yağıbenefşenüñ

İrdi bahār olmadı

çağıbenefşenüñ

bahāroldı:

1. **bahāroldı**: -dı

Gazel 1922

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Baharın gelmesi.

Yine evvel

bahāroldığanımetdür ele

al mül

Cemāligülsitānındafigāna

başlasun bülbül

bahr:

1. **bahr:**

Gazel 1500

Mısra: 6

Deniz.

Eşk-i

çeşmümğarkavirmişken

ser-ā-ser ‘ālemi

Bu gönülpervâyimezolmuş

o bahr içinde bať

2. **bahrdı**: -da

Gazel 1579

Mısra: 9

Deniz.

Her ne kim

yirdebulınurbahrdabiñ ol

ķadar

‘Ālemi çepeçevre kuşadup

yatan deryāya bak

3. **bahr-ıla**: --ıla

Gazel 1780

Mısra: 6

Deniz.

Hemān “kūn” didioldı

cümle ‘ālem

Kamu bahr-

ılaberşun’ıduranuñ

4. **bahra**: -a

Gazel 1895

Mısra: 7

Deniz.

Bahra döksem

āhumodışemmesin

Kaynayupbişerdi içinde

semek

5. **bahrın**: -ın

Gazel 1961

Mısra: 5

Deniz.

Bulmadı seni berr-ile

bahrıngeştidüp

Dil hānesinde eyledi

bulup ķarār-ı dil

bahr içinde:

1. **bahr içinde:**

Gazel 1629

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Denizde.

Düşeli deryā-yı

‘ışķairmedümpāyānına

Gerçi kim oldum o bahr

inçinde mānend-i baluk

bahrıtıdi:

1. **bahrıtıdi**: -dı

Gazel 1831

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Deniz haline

getirmek.

Ol mehüñgüşinate’sır

eylemez āhsirişķ

Berri

bahrıtıdiyaşumāhumirişdit

āsımāk

bahroldı:

1. **baħroldı:-dı**

Gazel 1869

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

*Deniz haline gelmek;
deniz gibi olmak.*

Baħroldıyaşumfülk-i dil
irmedi kenāra
Beñzer ki Muħıbbī yine
deryāybüyütdün

bahr olup:

1. **baħrolup:-up**

Gazel 1711

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

*Deniz haline gelmek;
deniz gibi olmak.*

Döstlarğavvāş olup
çıkarmaga söz gevherin
Baħr olup dil gözlerüm
yaşı gibi deryā gerek

bahragirüp:

1. **baħragirüp:-üp**

Gazel 1553

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Denize girmek.

Nükte-i 'irfān bulur talan
göñülderyāsma
Gevhere tālīb olan
baħragirüp arar şadef

bahr-ı bī-pāyān-ı 'ışk:

1. **baħr-ı bī-pāyān-ı 'ışk:**

Gazel 1570

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

*Aşkın sonsuzluk
denizi.*

Düşeli girdāb-ı baħrafülk-
i dil hayrettedür

Kaynadı

çünbaşdanaşdıbaħr-ı bī-
pāyān-ı 'ışk

bahr-i esk:

1. **baħr-i eşk:**

Gazel 1602

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Gözyaşı denizi.

Baħr-i eşk içre düşüp bu
dil şınāverlikider
Korkmaz
zīrādüçeşmiañaolmuşdur
kabak

2. **baħr-ı eşk:**

Gazel 1664

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Gözyaşı denizi.

Bād-ı āhumla yürür dil
fülkibaħr-ı eşk ara
Hadd ü pāyānına el irmez
gel ol deryāya bak

bahr-ı esk içre:

1. **baħr-ı eşk içre:**

Gazel 1795

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

Aşk denizinin

içerisinde.

'Işkadüşdümçünki yok bu
vartadanbañaħalāş
Baħr-ı eşk içre
Muħıbbīğarq-ı āb olmak
gerek

bahr-ı eşke:

1. **baħr-ı eşke:-e**

Gazel 1603

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Gözyaşı denizi.

Bād-ı āhum saldı baħr-ı
eşke bu dil zevrağın
Zāhiroldimevelerdinür mi
hīçāsarı yok

bahr-ı eskümde:

1. **baħr-ı eşkümde:-ümde**

Gazel 1791

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Gözyaşı denizi.

Baħr-ı
eşkümdegöñülzevrağıgird
āba düşer
Getüreçarğa anı göz gibi
girdāb gerek

2. **baħr-ı eşkümde:-de**

Gazel 1759

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Gözyaşı denizi.

Baħr-ı eşkümdeMuħıbbī
bu cihānfülk olalı
Zevrağımehkülegi gün
bād-bānidur felek

3. **baħr-ı eşkümde:-ümde**

Gazel 1639

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Gözyaşı denizi.

Baħr-ı eşkümde ne tañ dil
fülki itmezse qarār
Çigzinüpārām[1] yok
çeşmümdekgirdābā bak

bahr-ı eskümden:

1. **baħr-ı eşkümden:-**

ümden

Gazel 1677

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Gözyaşı denizi.

Baħr-ı eškümden ne
mümkinkurtıla dil zevraķı
İyMuħibbīešk-i çeşm içre
olan girdāba bak

bahr-ı ešküme:

1. **baħr-ı ešküme:-üme**

Gazel 1590

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Gözyaşı denizi.

Dil zevraķı ki düşdi yine
baħr-ı ešküme
Āhumdan özge
didümanuñhıçhevāsı yok

2. **baħr-ı ešküme:-üme**

Gazel 1997

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Gözyaşı denizi.

Baħr-ı ešküme dokunsun
ko bu āhumşarşarı
Her
yañadankaynayupderyāla
yıncüşeylegil

bahr-ı ğamgirdābına

düser:

1. **baħr-ı**

ğamgirdābınadüser:-e

Gazel 1701

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Gam denizinin

girdabına düşmek.

Düşer āh itse

Muħibbībaħr-ı

ğamgirdābına

Olmasunyā Rab

muħālifrüzigārıkimsentün

bahr-ı ğama:

1. **baħr-ı ğama:-a**

Gazel 1838

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Gam denizi.

Düşmeyen baħr-ı ğama

‘umķınıdrākıdemez

Bilmege anı

dilāħaylıceidrāk gerek

bahr-ı hüsnüñde:

1. **baħr-ı hüsnüñde:-**

üñde

Gazel 1717

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Güzellik denizi.

Baħr-ı hüsnüñdesenün

‘ışk ehli māhīler gibi

Anları

şayditmegezülfüñiçengāle

yledün

bahr-ı ‘ışk:

1. **baħr-ı ‘ışk:**

Gazel 1595

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Aşk denizi.

Baħr-ı ‘ışk içre bu dil

çünķişiñāverlikider

İñlerem kim iki

çeşmümañaolmışdur

kabak

bahr-ı ‘ıška:

1. **baħr-ı ‘ıška:-a**

Gazel 1563

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Aşk denizi.

Baħr-ı ‘ıška gerçi kim
daldumañağavvāş-vār
İrmedümpāyāñınakey katı
buldum an[ı] jerf

2. **baħr-ı ‘ıška:**

Gazel 1610

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Aşk denizine.

Düşelden ‘ıškuñ ile baħr-ı
‘ıška

Yürürem her

yañamānend-i balık

bahr-ı tab’umdan:

1. **baħr-ı tab’umdan:-**

um, -dan-umdan

Gazel 1615

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Deniz gibi dalga

dalga yaratılışı olan

kimse.

Baħr-ı tab’umdan yine

yārāñiçün söz cevherin

Çıkarup her

birinüñgüşındakimengüşa

bak

bahs evleme:

1. **baħseyleme:-me**

Gazel 1964

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Bir konu üzerinde

konusulmuş olmak; söz

konusu edilmek.

Cālinüs-ı ‘aklıseñ de

‘ışkdanbahs eyleme

Hall-i müşkilkeşfolınmaz
bunda vardur çok cedel

bahş iden:

1. **bağşiden:-en**

Gazel 1698

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Bağışlamak, ihsan etmek.

Māhtābanūrbahş iden
cemālūndürsenūñ
‘Aşıkahānçer çeken her
dem hilālūndürsenūñ

bahsoldı:

1. **bağsoldı:**

Gazel 1515

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Vermek, bağışlamak, ihsan etmek.

Feyzbahşoldısañaruñ-ı

Kemāl

Şi’r-ile kıl

MuhibKemāletama’

bahs-i ‘ışk itme:

1. **bağs-i ‘ışk itme:-me**

Gazel 1969

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Aşkın bahsini etmek.

Feylesof-ı ‘aql-ıla itme

Muhibbibağs-i ‘ışk

ĤālīdürĤikmetden ol yok

yire eylersin cedel

baht:

1. **bahtumla:-umla**

Gazel 1561

Mısra: 8

Talih.

Çekeremeşkipāhınıdüpā
hum ‘alem
Eylereñsāyemleyirdegök
debahtumlameşāf

2. **baht:**

Gazel 1972

Mısra: 5

Talih.

Yār düşmen bahttār u
dehr de nā-mihribān
Āhderdāvüdirirġbulınmaze
sbāb-ı vişāl

bak:

1. **bāk:**

Gazel 1767

Mısra: 8

Korku, hafz.

Didüm

‘uşşākn’ içinöldürürsin

Didimerd olan anlar

bañaçibāk

2. **baksa:-sa**

Gazel 1517

Mısra: 7

İtibar etmek,

ilgilenmek, değer vermek.

Şi’rūmenazm ehli baksa

dir budur aşl-ı kelām

Buñanisbetġayrılaeş’arıol

mış cümle fer’

3. **bakmaz:-maz**

Gazel 1620

Mısra: 11

İtibar etmek,

ilgilenmek, değer vermek.

Taht-ı Efrīdūna bakmaz

tāc-ı Ĥusrev gözlemez

Atları ĥaylinde ister ola

bu dil bir burağ

4. **bakma:-ma**

Gazel 1791

Mısra: 15

İtibar etmek,

ilgilenmek, değer vermek.

Sakla şöĥbet edebın

bakma nigāruñyüzine

Çünkü ‘ālemdehemān

kişiye ādāb gerek

5. **bakar:-ar**

Gazel 1503

Mısra: 5

Bakışı bir şey

üzerine çevirmek,

bakmak.

Yüzüme ‘ārider bakmaz

bakar āyineye dilber

Budur meşhürmeh-

rūlaridersüret-

nümādanĥaz

6. **bakmaz:-maz**

Gazel 1503

Mısra: 5

Bakışı bir şey

üzerine çevirmek,

bakmak.

Yüzüme ‘ārider bakmaz

bakar āyineye dilber

Budur meşhürmeh-

rūlaridersüret-

nümādanĥaz

7. **bakmaga:-mağā**

Gazel 1551

Mısra: 9

Bakışı bir şey

üzerine çevirmek,

bakmak.

Māni’ olur ġün

yüzinebakmaga

Ebr gibi iyMuhibbî kara
zülf

8. bak:

Gazel 1577

Mısra: 1

*Bakışı bir şey
üzerine çevirmek,
bakmak.*

Şüfiyâ gel bâde ile hırka-i
sâlûsa bak
Cângözindirüşen eyle şîşe-i
nâmûsa bak

9. bak:

Gazel 1577

Mısra: 2

*Bakışı bir şey
üzerine çevirmek,
bakmak.*

Şüfiyâ gel bâde ile hırka-i
sâlûsa bak
Cângözindirüşen eyle şîşe-i
nâmûsa bak

10. bak:

Gazel 1577

Mısra: 4

*Bakışı bir şey
üzerine çevirmek,
bakmak.*

Bilmek isterseñeger ney
gibi sînemnâlişin
Var sefer kıl Hind iline
nağme-i kaqnûsa bak

11. bak:

Gazel 1577

Mısra: 6

*Bakışı bir şey
üzerine çevirmek,
bakmak.*

Cilvesin görmek dilerseñ
ol gül endâmuñ yine
Gülşen ü bâğ içre iy dil
cilve-i fâvûsa bak

12. bak:

Gazel 1577

Mısra: 8

*Bakışı bir şey
üzerine çevirmek,
bakmak.*

İytabîbâ ol mesîhî-
demden olmazsa 'ilâc
Fâyide yok günde biñ kez
tıbb-ı Câlînûsa bak

13. bak:

Gazel 1577

Mısra: 10

*Bakışı bir şey
üzerine çevirmek,
bakmak.*

N'olısarhâlûñMuhibbî
bilmek isterseñeger
Efser-i Keyhüsrev-ile tâc-
ı Keykāvûsa bak

14. bak:

Gazel 1578

Mısra: 1

*Bakışı bir şey
üzerine çevirmek,
bakmak.*

Lâlezârdı çemenler
iygönülşahrâya bak
Kendüzingülşendezeyn
itmiş gül-i hamrâya bak

15. bak:

Gazel 1578

Mısra: 2

Bakışı bir şey

*üzerine çevirmek,
bakmak.*

Lâlezârdı çemenler
iygönülşahrâya bak
Kendüzingülşendezeyn
itmiş gül-i hamrâya bak

16. bak:

Gazel 1578

Mısra: 4

*Bakışı bir şey
üzerine çevirmek,
bakmak.*

Çün döşendi bu
zemînzrezümürüddenbi
sât

Gösterür kendin peleng
şeklinde yiryirsâye bak

17. bak:

Gazel 1578

Mısra: 6

*Bakışı bir şey
üzerine çevirmek,
bakmak.*

Gülşeneñıdmetiçünolmuş
abâcârüb-keş
Su sepersakka-şîfat bu
kubbe-i minâya bak

18. bak:

Gazel 1578

Mısra: 8

*Bakışı bir şey
üzerine çevirmek,
bakmak.*

Bu deme
irişdügineşükridler her
biri
Fâhteğumrı ne söyler
bülbul-i güyâya bak

19. **bak:**

Gazel 1578

Mısra: 10

*Bakışı bir şey
üzerine çevirmek,
bakmak.*

Jeng-i ğamdan gel halâş
eyle gönülmir'âtım
İyMuhibbîtarf-ı gülşen kıl
mey-i şahbâya bak

20. **bak:**

Gazel 1579

Mısra: 1

*Bakışı bir şey
üzerine çevirmek,
bakmak.*

Gicelerencümler ile
zeynolınmış aya bak
Başı aşaga turan kudretle
hem tûbâya bak

21. **bak:**

Gazel 1579

Mısra: 2

*Bakışı bir şey
üzerine çevirmek,
bakmak.*

Gicelerencümler ile
zeynolınmış aya bak
Başı aşaga turan kudretle
hem tûbâya bak

22. **bak:**

Gazel 1579

Mısra: 4

*Bakışı bir şey
üzerine çevirmek,
bakmak.*

Niçedurmuşdurmu'allakuş
buçarh-ı bî-sütün
Cāngözin aç 'ibret al bu
künbed-i mînâya bak

23. **bak:**

Gazel 1579

Mısra: 6

*Bakışı bir şey
üzerine çevirmek,
bakmak.*

Leşker-i encümle cem'
olmuşürükenmâhitâb
Togsa kalmaz maḥv olur
mihr-i cihân-ârâya bak

24. **bak:**

Gazel 1579

Mısra: 8

*Bakışı bir şey
üzerine çevirmek,
bakmak.*

Hikmetinkilgiltemâşâ gül
bitürürhârdan
Bâğa var naṭ'-ı
pelenglerle döşenmiş sâye
bak

25. **bak:**

Gazel 1579

Mısra: 10

*Bakışı bir şey
üzerine çevirmek,
bakmak.*

Her ne kim
yirdebulnurbahrdabiñ ol
kadar
'Alemler çepçevre kuşadup
yatan deryâya bak

26. **bak:**

Gazel 1579

Mısra: 12

*Bakışı bir şey
üzerine çevirmek,
bakmak.*

Bes-durur

egnündedünyâdasenün bir
köhne şâl
Merd-iseñsañadimem var
atlas u dîbâya bak

27. **bak:**

Gazel 1579

Mısra: 14

*Bakışı bir şey
üzerine çevirmek,
bakmak.*

İyMuhibbîgâfil olma bu
felekden kıl hâzer
Pâdişâh-ı dehr iken gör
n'eylediDârâ'ya bak

28. **bak:**

Gazel 1580

Mısra: 1

*Bakışı bir şey
üzerine çevirmek,
bakmak.*

Nev-
civânidümsefidoldıkapuñ
darîşe bak
'Işkuñ-ılaḥastadurrahm
eyle bu dervîşe bak

29. **bak:**

Gazel 1580

Mısra: 2

*Bakışı bir şey
üzerine çevirmek,
bakmak.*

Nev-
civânidümsefidoldıkapuñ
darîşe bak
'Işkuñ-ılaḥastadurrahm
eyle bu dervîşe bak

30. **bak:**

Gazel 1580

Mısra: 4

*Bakışı bir şey
üzerine çevirmek,
bakmak.*
Sınsa ger
gönlümcefavücevr-ile
olmaz 'aceb
Hıçtaħammül mi
idersengetokınsaşışe bak

31. **bak:**

Gazel 1580

Mısra: 6

*Bakışı bir şey
üzerine çevirmek,
bakmak.*
Ėamzesitirinekarşusüne
tutar ehl-i 'ışk
Baş u cān terkin urur
eyler mi gör endiše bak

32. **bak:**

Gazel 1580

Mısra: 8

*Bakışı bir şey
üzerine çevirmek,
bakmak.*
DimeñüzFerhād'abeñzerk
üh ara dīvāne yok
Eksilür mi kühsār içre
pelengden mişe bak

33. **bak:**

Gazel 1580

Mısra: 10

*Bakışı bir şey
üzerine çevirmek,
bakmak.*
Cürmibī-ħaddürMuħibbī
senden umar şefkati
Nev-
civānidümsefidoldıkapuñ
darīşe bak

34. **bak:**

Gazel 1581

Mısra: 1

*Bakışı bir şey
üzerine çevirmek,
bakmak.*
Ėüblarencüm-durur
içinde ol meh-rüya bak
Niçe diller
mübtelāzülfiucındamüya
bak

35. **bak:**

Gazel 1581

Mısra: 2

*Bakışı bir şey
üzerine çevirmek,
bakmak.*
Ėüblarencüm-durur
içinde ol meh-rüya bak
Niçe diller
mübtelāzülfiucındamüya
bak

36. **bak:**

Gazel 1581

Mısra: 4

*Bakışı bir şey
üzerine çevirmek,
bakmak.*
Bilmek isterseñeger sen
kāyinātaħvālini
'Ārızi 'ālem-
nümāyinedür gül rüya
bak

37. **bak:**

Gazel 1581

Mısra: 6

*Bakışı bir şey
üzerine çevirmek,
bakmak.*

Cāmi'-i Ėüsninde saf
safoluban 'aşıqları
Çeşmiolmuşdurimāmmiħr
āb olan ebrüya bak

38. **bak:**

Gazel 1581

Mısra: 8

*Bakışı bir şey
üzerine çevirmek,
bakmak.*
Eylemez hergizvefā eyler
cefā 'aşıqlara
Raħmı yok nā-ħakyire
kanlar döken bed-ħüya
bak

39. **bak:**

Gazel 1581

Mısra: 10

*Bakışı bir şey
üzerine çevirmek,
bakmak.*

Bu
Muħibbīnünēgergöñlini
alsa tañmıdır
'Ālemiteşşīridüpdür ol
gözcāzūya bak

40. **bak:**

Gazel 1583

Mısra: 2

*Bakışı bir şey
üzerine çevirmek,
bakmak.*
Diğer-gündurbakarsañ sen
bu āfāk
Aç 'ibret
çeşminidāyimaña bak

41. **bakarsañ:-ar, -sañ**

Gazel 1583

Mısra: 1

*Bakışı bir şey
üzerine çevirmek,
bakmak.*
Diger-gündurbakarsañ sen
bu āfāk
Aç ‘ibret
çeşminidâyimaña bak

42. **bak:**

Gazel 1593

Mısra: 1

*Bakışı bir şey
üzerine çevirmek,
bakmak.*
Ġirre olma gel cemāl ü
hüsne ben dervîşe bak
Virzēkāt-ı
hüsniñiyokduraña bundan
eħaķ

43. **bak:**

Gazel 1595

Mısra: 6

*Bakışı bir şey
üzerine çevirmek,
bakmak.*
Bir ħarāret virdi ‘iřkuñ
geldi bu dil lerzeeye
Bilmek
isteseñegeraħvālümü sen
bide bak

44. **bakduñ: -du, -ñ**

Gazel 1597

Mısra: 5

*Bakışı bir şey
üzerine çevirmek,
bakmak.*
Gördükçe beni
iydöstbîgâne gibi bakduñ
Kāş olmayaydı
hergizsenüñleāşinālık

45. **bak:**

Gazel 1608

Mısra: 1

*Bakışı bir şey
üzerine çevirmek,
bakmak.*
Gelüpcānā dil-i pür-
derdüme bak
Sirişk-i germ ü āh-ı
serdüme bak

46. **bak:**

Gazel 1608

Mısra: 2

*Bakışı bir şey
üzerine çevirmek,
bakmak.*
Gelüpcānā dil-i pür-
derdüme bak
Sirişk-i germ ü āh-ı
serdüme bak

47. **bak:**

Gazel 1608

Mısra: 4

*Bakışı bir şey
üzerine çevirmek,
bakmak.*
Ġam artar dem-be-dem
kalmadı şabrum
Nigārācān-ı ġam-
perverdüme bak

48. **bak:**

Gazel 1608

Mısra: 6

*Bakışı bir şey
üzerine çevirmek,
bakmak.*
Ġubārumkaldururāhumyil
iāh
Felek sakfına çıkan
gerdüme bak

49. **bak:**

Gazel 1608

Mısra: 8

*Bakışı bir şey
üzerine çevirmek,
bakmak.*
Tenümyirdengetürdiseyl-i
eşküm
Ĥās ü ħāşāk-i āb-
āverdüme bak

50. **bak:**

Gazel 1608

Mısra: 10

*Bakışı bir şey
üzerine çevirmek,
bakmak.*
Muĥibbīdengüvāhisterseñ
‘iřķa
Sirişk-i surĥ u rüy-ı
zerdüme bak

51. **bak:**

Gazel 1612

Mısra: 4

*Bakışı bir şey
üzerine çevirmek,
bakmak.*
Cāmi’-i ħüsniñ görüp
kaldurmabaşuñ secdeden
Cāngöziyle kaşları
mihrābınıñtākına bak

52. **bak:**

Gazel 1613

Mısra: 1

*Bakışı bir şey
üzerine çevirmek,
bakmak.*
Ġamzesi kanlar iġer her
demde ol bī-dāda bak

Eylemiş fenn-i
cefâtekmîlin ol üstâda bak

53. bak:

Gazel 1613

Mısra: 2

*Bakışı bir şey
üzerine çevirmek,
bakmak.*

Ġamzesi kanlar içer her
demde ol bî-dâda bak
Eylemiş fenn-i
cefâtekmîlin ol üstâda bak

54. bak:

Gazel 1613

Mısra: 4

*Bakışı bir şey
üzerine çevirmek,
bakmak.*

Ṭurrâ-i şeb-rengüñ ol
mecnûnlayıñdîvânesi
La'l-i Şîrîn'e de
cânırm'itdi gör Ferhâd'a
bak

55. bak:

Gazel 1613

Mısra: 6

*Bakışı bir şey
üzerine çevirmek,
bakmak.*

Her kimüñ kim 'ışkı var
olur hârâb dil hânesi
Eşk-i eşkinden hâlel
gelmiş ol[an] bünyâda
bak

56. bak:

Gazel 1613

Mısra: 8

Bakışı bir şey

*üzerine çevirmek,
bakmak.*

Ben tevekkül
eyledümirdüm bu dem
maşşûduma
Sen yüritesbîh ü zîkr [it]
zâhidâevrâda bak

57. bak:

Gazel 1613

Mısra: 10

*Bakışı bir şey
üzerine çevirmek,
bakmak.*

Yüri var kûy-ı
muġânaiyMuhibbî sür
yüzüñ
Saña ne yüzden
irâdetlevirürîrşâda bak

58. bak:

Gazel 1615

Mısra: 1

*Bakışı bir şey
üzerine çevirmek,
bakmak.*
Bezm-i ġamdana'ra-i
rindân-ı nüş-a-nüşa bak
'Aqlhâyırâncânsergerdân u
dil-medhüşa bak

59. bak:

Gazel 1615

Mısra: 2

*Bakışı bir şey
üzerine çevirmek,
bakmak.*
Bezm-i ġamdana'ra-i
rindân-ı nüş-a-nüşa bak
'Aqlhâyırâncânsergerdân u
dil-medhüşa bak

60. bak:

Gazel 1615

Mısra: 4

*Bakışı bir şey
üzerine çevirmek,
bakmak.*
Teşne-i bî-dillere iren
cefâ-yınîşdür
Ġayrılarlala'l-i nâb-
ılairişennüşa bak

61. bak:

Gazel 1615

Mısra: 6

*Bakışı bir şey
üzerine çevirmek,
bakmak.*
Baħr-ı tab'umdan yine
yârâniçün söz cevherin
Çıkarup her
birinüñgüşündakimengüşa
bak

62. bak:

Gazel 1615

Mısra: 8

*Bakışı bir şey
üzerine çevirmek,
bakmak.*
Serv-
kâdleryâdmasînemeçektü
m bir elif
Olmasunnâ-çâreħasretle
olan âġüşa bak

63. bak:

Gazel 1615

Mısra: 10

*Bakışı bir şey
üzerine çevirmek,
bakmak.*
Söylemedin kışsa-i
'ışkıMuhibbîfâş olur

Çehresi söyler 'ayân sen
var dil-i hāmūşa bak

64. **bak:**

Gazel 1615

Mısra: 12

Bakışı bir şey

*üzerine çevirmek,
bakmak.*

Çok
zamānmecrūholupdurtır-i
ğamzeñden yürek
Merhem itsün gönder
agzuñ yarın ol dil-rişe bak

65. **bak:**

Gazel 1615

Mısra: 14

Bakışı bir şey

*üzerine çevirmek,
bakmak.*

Müstehağolmuş-durur
virmekzekât-i hüsnüñi
'Arz kıl küyuñda cem'
olup varan dervîşe bak

66. **bak:**

Gazel 1615

Mısra: 16

Bakışı bir şey

*üzerine çevirmek,
bakmak.*

Dil kebâbidüp yine
sanduñ bugün gamsîhine
Niçeaglarniçeñlerrakşa
girmiş şişe bak

67. **bak:**

Gazel 1618

Mısra: 1

Bakışı bir şey

*üzerine çevirmek,
bakmak.*

Hâl-i müşgîni gör olmuş
'arız-ı sîme bak
Zülfî cîminenazar hem gel
o agzımîme bak

68. **bak:**

Gazel 1618

Mısra: 2

Bakışı bir şey

*üzerine çevirmek,
bakmak.*

Hâl-i müşgîni gör olmuş
'arız-ı sîme bak
Zülfî cîminenazar hem gel
o agzımîme bak

69. **bak:**

Gazel 1618

Mısra: 4

Bakışı bir şey

*üzerine çevirmek,
bakmak.*

Rüyuñaçün "ahsenü't-
taqvîm" dimişdürHakîm
Bilmek
isterseñcihānañvâlin ol
taqvîme bak

70. **bak:**

Gazel 1618

Mısra: 6

Bakışı bir şey

*üzerine çevirmek,
bakmak.*

Döstumçünkişver-i
hübîmüsellemdürsaña
Hîdmetiçünhalkadakmışg
üşaheftiklîme bak

71. **bak:**

Gazel 1618

Mısra: 8

Bakışı bir şey

*üzerine çevirmek,
bakmak.*

Ger hasūdān fitne āteşin
yakarsa ğamdegül
Kudretindengülşen olan
āteş-i İbrāhîm'e bak

72. **bak:**

Gazel 1618

Mısra: 10

Bakışı bir şey

*üzerine çevirmek,
bakmak.*

Kimine şādīvirilmiş
kimine endüh u ğam
Hâtruñhoş dut Muhibbî
sen hemāntakşîme bak

73. **bak:**

Gazel 1620

Mısra: 2

Bakışı bir şey

*üzerine çevirmek,
bakmak.*

Ger dilerseñ olasıñ iki
cihāndayüzi ak
Kimsenüñ 'aybın gözetme
kendüzüñ 'aybına bak

74. **bak:**

Gazel 1623

Mısra: 1

Bakışı bir şey

*üzerine çevirmek,
bakmak.*

'Arz-ı nūr eyler dem-ā-
dem 'arız-ı zībāya bak
Halkağalkağörinür ol
zülf-i semen-sāya bak

75. **bak:**

Gazel 1623

Mısra: 2

*Bakışı bir şey
üzerine çevirmek,
bakmak.*
‘Arz-ı nūr eyler dem-ā-
dem ‘arız-ı zībāya bak
Halkahalkagörinür ol
zülf-i semen-sāya bak

76. **bak:**

Gazel 1623

Mısra: 4

*Bakışı bir şey
üzerine çevirmek,
bakmak.*
Ger sorarsañ leblerinden
söze geldükçenigār
Dökilüretrāfına ol la’l-i
şekker-hāya bak

77. **bak:**

Gazel 1623

Mısra: 6

*Bakışı bir şey
üzerine çevirmek,
bakmak.*
Tā ser-ü-pā almak
isterseñeger bir būseseñ
Ruğlarına kıl nazar her
lahza her dem pāya bak

78. **bak:**

Gazel 1623

Mısra: 8

*Bakışı bir şey
üzerine çevirmek,
bakmak.*
Hil’at-i
sebzigeypdümnāz-
ılagülşendeyār
Salınur her bir yaña ol
serv-kadbālāya bak

79. **bak:**

Gazel 1623

Mısra: 10

*Bakışı bir şey
üzerine çevirmek,
bakmak.*
Görmek olmaz
iyMuhibbıçünkü ol meh-
pāreyi
Ruğlarışevkıyle her
şebbedrolmuş aya bak

80. **bak:**

Gazel 1624

Mısra: 1

*Bakışı bir şey
üzerine çevirmek,
bakmak.*
Ğirreolmuşhüsüne ol
husrev-i bī-dāda bak
Kapusındaehl-i
‘ışkuñitdügiferyāda bak

81. **bak:**

Gazel 1624

Mısra: 2

*Bakışı bir şey
üzerine çevirmek,
bakmak.*
Ğirreolmuşhüsüne ol
husrev-i bī-dāda bak
Kapusındaehl-i
‘ışkuñitdügiferyāda bak

82. **bak:**

Gazel 1624

Mısra: 4

*Bakışı bir şey
üzerine çevirmek,
bakmak.*
LeylivüMecnünHusrev ü
Şirīnañılurvelī

Cāna kıyan ‘ışk ser-bāzi
olan Ferhāda bak

83. **bak:**

Gazel 1624

Mısra: 6

*Bakışı bir şey
üzerine çevirmek,
bakmak.*
Yāra kim ilte ola bu derd-
i dil ahyālını
Ya gözün yaşına ‘arz ya
āh-ılaferyāda bak

84. **bak:**

Gazel 1624

Mısra: 8

*Bakışı bir şey
üzerine çevirmek,
bakmak.*
Hiçrevāmıdurnigārāolmuş
iken āşinā
Saña kim telkīn kıldı anı
koyup yāda bak

85. **bak:**

Gazel 1624

Mısra: 10

*Bakışı bir şey
üzerine çevirmek,
bakmak.*
İyMuhibbıserv gibi ol
ta’alluğdanberī
Gülşen içre şād u handān
yürür ol āzāde bak

86. **bak:**

Gazel 1625

Mısra: 1

*Bakışı bir şey
üzerine çevirmek,
bakmak.*

Lebleri kevserşarâbı ol
kadibâlâya bak
Añairişmek diler bu
himmeti bâlâya bak

87. **bak:**

Gazel 1625

Mısra: 2

*Bakışı bir şey
üzerine çevirmek,
bakmak.*

Lebleri kevserşarâbı ol
kadibâlâya bak
Añairişmek diler bu
himmeti bâlâya bak

88. **bak:**

Gazel 1625

Mısra: 4

*Bakışı bir şey
üzerine çevirmek,
bakmak.*

İrmek ister zülfi-yâra
eylemiş fül-ı emel
Añairişmekmuḥâl
başındaki sevdâya bak

89. **bak:**

Gazel 1625

Mısra: 6

*Bakışı bir şey
üzerine çevirmek,
bakmak.*

Zülfinün her bir kılında
niçe diller bağlamış
Asmak ister bî-günâh ol
zülfi 'anber-sâya bak

90. **bak:**

Gazel 1625

Mısra: 8

Bakışı bir şey

*üzerine çevirmek,
bakmak.*

Zâhideydür sevme ḥübü
içme bâdefâriğ ol
Bâver itme pendine ol
sözleri sermâya bak

91. **bak:**

Gazel 1625

Mısra: 10

*Bakışı bir şey
üzerine çevirmek,
bakmak.*

Zerreler yakar
çerâğḥurşid-i 'âlem-
tâbdan
Kaṭrelerden cem' olunmuş
bu yidideryâya bak

92. **bak:**

Gazel 1625

Mısra: 12

*Bakışı bir şey
üzerine çevirmek,
bakmak.*
Ḥasret-i Leylâ ile dil-
teşne içere ḥün-ı dil
Kâse-i çerşmiylemecnün-ı
dil-i şeydâya bak

93. **bak:**

Gazel 1625

Mısra: 14

*Bakışı bir şey
üzerine çevirmek,
bakmak.*
Görmek
isterseñMuḥibbîdâğ-ı
'ışkısînede
Var şafak içinde
bedrolmuştoğarken aya
bak

94. **bak:**

Gazel 1628

Mısra: 1

*Bakışı bir şey
üzerine çevirmek,
bakmak.*

Sînemdedilâderd olan
yâdigâra bak
Dîdemden akan her yaña
ol cüybâra bak

95. **bak:**

Gazel 1628

Mısra: 2

*Bakışı bir şey
üzerine çevirmek,
bakmak.*

Sînemdedilâderd olan
yâdigâra bak
Dîdemden akan her yaña
ol cüybâra bak

96. **bak:**

Gazel 1628

Mısra: 4

*Bakışı bir şey
üzerine çevirmek,
bakmak.*
Bülbüllertünçekdügirencka
lur 'âkıbet
Gülşende kalan gül yerine
anda ḥâra bak

97. **bak:**

Gazel 1628

Mısra: 6

*Bakışı bir şey
üzerine çevirmek,
bakmak.*
Ḥayretdeyemgönlüneâhu
m eser itmez
Bu söz bî-ḳarâr dil-i bî-
ḳarâra bak

98. **bak:**

Gazel 1628

Mısra: 8

Bakışı bir şey

*üzerine çevirmek,
bakmak.*

İyyār-ı mihribān gül gibi
gel eyle beni şād
Dil bülbülinerahm kılupāh
u zāra bak

99. **bak:**

Gazel 1628

Mısra: 10

Bakışı bir şey

*üzerine çevirmek,
bakmak.*

Eşk-i maḥabbet içre
Muḥibbī o gevheri
Atdıkenārabulmadumrūzi
gāra bak

100. **bak:**

Gazel 1630

Mısra: 1

Bakışı bir şey

*üzerine çevirmek,
bakmak.*

Gülşen-i ḥüsnindeiy dil ol
ḳad-i bālāya bak
Serv[i] nisbet eyleme
inşāf kıl ‘alāya bak

101. **bak:**

Gazel 1630

Mısra: 2

Bakışı bir şey

*üzerine çevirmek,
bakmak.*

Gülşen-i ḥüsnindeiy dil ol
ḳad-i bālāya bak

Serv[i] nisbet eyleme
inşāf kıl ‘alāya bak

102. **bak:**

Gazel 1630

Mısra: 4

Bakışı bir şey

*üzerine çevirmek,
bakmak.*

Şadhezārānhüb-rüiy dil
temāşāisteseñ
Cāngözi görür cemāl-i
yār[1] aç her cāya bak

103. **bak:**

Gazel 1630

Mısra: 6

Bakışı bir şey

*üzerine çevirmek,
bakmak.*

Niçe cem’ olmuş-durur
eşkümeāḥumāteşi
Görmek isterseñ ‘aceb bu
āteşinderyāya bak

104. **bak:**

Gazel 1630

Mısra: 8

Bakışı bir şey

*üzerine çevirmek,
bakmak.*

Sakf-ı çarḫ-ı bī-
sütünadūd-ı
āhumdursütün
Ger inanmazsañbaña bu
ḳubbe-i mīnāya bak

105. **bak:**

Gazel 1630

Mısra: 10

Bakışı bir şey

*üzerine çevirmek,
bakmak.*

Bulmak isterseñMuḥibbī
ger ḥarīm-i dergehin
Menzil[i]
maḥmüdduranuñmaḳşadū
’l-aḳşāya bak

106. **bakmaga:**-ma, -ga

Gazel 1632

Mısra: 2

Bakışı bir şey

*üzerine çevirmek,
bakmak.*

Nigārāḥüsñüñbildümsen
ünhergizniḥāyet yok

Velī ol

ḥüsnebakmagadırīgā
bende ḫāḳat yok

107. **baksañ:**-sañ

Gazel 1632

Mısra: 3

Bakışı bir şey

*üzerine çevirmek,
bakmak.*

Yüzüme baksañiymeh-rū

‘ayān olur sañāḫālüm

Bañaderdümi söyletme

beyānaçünkiḥācet yok

108. **bak:**

Gazel 1633

Mısra: 1

Bakışı bir şey

*üzerine çevirmek,
bakmak.*

Dimezemañadilāmeḥveş

de kaş u göze bak

Dest-i ḳudretle anı naḳş

eyleyen naḳḳāşa bak

109. **bak:**

Gazel 1633

Mısra: 2

*Bakışı bir şey
üzerine çevirmek,
bakmak.*
Dimezemsañadilāmehevş
de kaş u göze bak
Dest-i kudretle anı naķş
eyleyen naķķāşa bak

110. **bak:**

Gazel 1633

Mısra: 4

*Bakışı bir şey
üzerine çevirmek,
bakmak.*
Göz yaşı
saķķāolaldankirpügümcār
übdur
Āsitān-ı dilberi pāk
eyleyen ferrāşa bak

111. **bak:**

Gazel 1633

Mısra: 6

*Bakışı bir şey
üzerine çevirmek,
bakmak.*
Sürme kıl hāk-i derini
açıla tågözlerüñ
Bu cihān mülkini seyr it
dāne-i haşhāşa bak

112. **bak:**

Gazel 1633

Mısra: 8

*Bakışı bir şey
üzerine çevirmek,
bakmak.*
Bilmek
isterseñderünümhālını gör
nālemi
'İşkumaşāhid gerekse
gözden akan yaşa bak

113. **bak:**

Gazel 1633

Mısra: 10

*Bakışı bir şey
üzerine çevirmek,
bakmak.*
Niçeyıldurhüsñüñiñcencen
giderlercān u dil
Döstüm gel bir nazarluţf
eyle ol savaşa bak

114. **bak:**

Gazel 1633

Mısra: 12

*Bakışı bir şey
üzerine çevirmek,
bakmak.*
Bu Muhibbībāde-i
'ışkuñınüşidüpmüdām
Mest-i lā-ya'kıl gezer ol
'āşık-ı 'ayyāşa bak

115. **bak:**

Gazel 1639

Mısra: 1

*Bakışı bir şey
üzerine çevirmek,
bakmak.*
Görmek isterseñ gözüm
yaşını var seylāba bak
Bilmek
isterseñgöñülnālişlerindöl
āba bak

116. **bak:**

Gazel 1639

Mısra: 2

*Bakışı bir şey
üzerine çevirmek,
bakmak.*
Görmek isterseñ gözüm
yaşını var seylāba bak
Bilmek

isterseñgöñülnālişlerindöl
āba bak

117. **bak:**

Gazel 1639

Mısra: 4

*Bakışı bir şey
üzerine çevirmek,
bakmak.*
Baħr-ı eşkümde ne tañ dil
fülki itmezse qarār
Çigzinüpārām[1] yok
çeşmümdekigirdābā bak

118. **bak:**

Gazel 1639

Mısra: 6

*Bakışı bir şey
üzerine çevirmek,
bakmak.*
Kimi şāfi kimi şüfñhalk-ı
'ālemmuhtelif
Herkesüñ bir kār[1]
vardurşeyh-ile var şāba
bak

119. **bak:**

Gazel 1639

Mısra: 8

*Bakışı bir şey
üzerine çevirmek,
bakmak.*
İy müneccim bilemezsin
ol mehüñmāhiyyetin
Āfitābakarşu dut
biñkerreusturlāba bak

120. **bak:**

Gazel 1639

Mısra: 10

*Bakışı bir şey
üzerine çevirmek,
bakmak.*

Çeşm-i cellâdı elinden
kim anuñcankurtarur
Ele cânkaşdına almış
hançer-i tiz-âba bak

121. **bak:**

Gazel 1639

Mısra: 12

Bakıştı bir şey

üzerine çevirmek,

bakmak.

Ğarra olma dâr-ı
dünyâçündergüldâr-ı karar
Kanda gitdi ‘ibret al
İskender ü Dârâya bak

122. **bak:**

Gazel 1639

Mısra: 14

Bakıştı bir şey

üzerine çevirmek,

bakmak.

İyMuhibbîcâmi’-i
hüsnintemâşâiderek
Kudret ile halk olan ol
kaşları mihrâba bak

123. **bak:**

Gazel 1642

Mısra: 10

Bakıştı bir şey

üzerine çevirmek,

bakmak.

Çünşefâ’atkânısnıyevm-i
cezâda ümmete
Bu
Muhibbîderdmendüñhâlin
elutf eyle bak

124. **bak:**

Gazel 1652

Mısra: 1

Bakıştı bir şey

üzerine çevirmek,
bakmak.

Hâlini bilmek
dilerseñbülbulüñgüüzâra
bak

Su gibi şâfîderün ol dem-
be-dem dîdâra bak

125. **bak:**

Gazel 1652

Mısra: 2

Bakıştı bir şey

üzerine çevirmek,

bakmak.

Hâlini bilmek
dilerseñbülbulüñgüüzâra
bak

Su gibi şâfîderün ol dem-
be-dem dîdâra bak

126. **bak:**

Gazel 1652

Mısra: 4

Bakıştı bir şey

üzerine çevirmek,

bakmak.

Ger küdüretdendilerseñşâf
ola mir’ât-ı dil

Bir dem

ırmacângözindâyimcemâl
-i yâra bak

127. **bak:**

Gazel 1652

Mısra: 6

Bakıştı bir şey

üzerine çevirmek,

bakmak.

Her biri bir ehl-i
‘ışkuñdîde-i hün-bâridur
Sanma yiryirlâleler açıldı
gel kühsâra bak

128. **bak:**

Gazel 1652

Mısra: 8

Bakıştı bir şey

üzerine çevirmek,

bakmak.

Kimisi hândân u şadân
kimisi ğamġinħazîn
‘İbret alsun bir nazâr bu
çarħ-ı nâ-hemvâra bak

129. **bak:**

Gazel 1652

Mısra: 10

Bakıştı bir şey

üzerine çevirmek,

bakmak.

Yiridürseng-i melâmet
itse sîneñdenişân
Kim didisañavarup ol
şâhid-i bâzâra bak

130. **bak:**

Gazel 1652

Mısra: 12

Bakıştı bir şey

üzerine çevirmek,

bakmak.

Dileseñtab’uñMuhibbîtütî
-veşġüyâ ola
Ol lebi şekkerdekiâyine-i
ruhsâra bak

131. **bak:**

Gazel 1653

Mısra: 1

Bakıştı bir şey

üzerine çevirmek,

bakmak.

Nibelâ-engîzdürşol
nergis-i şehläya bak
Fitne ta’lîminider ol zülf-i
‘anber-sâya bak

132. **bak:**

Gazel 1653

Mısra: 2

Bakışı bir şey

*üzerine çevirmek,
bakmak.*

Nibelā-engīzdürşol
nergis-i şehläya bak
Fitne ta'lîminider ol zülf-i
'anber-sāya bak

133. **bak:**

Gazel 1653

Mısra: 4

Bakışı bir şey

*üzerine çevirmek,
bakmak.*

İrmedümpâyân-ı zülfe irdi
'ömrüm âhire
Niçeyillardur bu serden
geçmeyen sevdāya bak

134. **bak:**

Gazel 1653

Mısra: 6

Bakışı bir şey

*üzerine çevirmek,
bakmak.*

Bilmek
isterseñegercânâderünüm
hālîni
Gör niçenâlişler eyler bir
nazar gel nāya bak

135. **bak:**

Gazel 1653

Mısra: 8

Bakışı bir şey

*üzerine çevirmek,
bakmak.*

Zāhidā alma ele tek sen
şarāb u şāhidi

Var saña olsun
mübärekkevser iç havrāya
bak

136. **bak:**

Gazel 1653

Mısra: 10

Bakışı bir şey

*üzerine çevirmek,
bakmak.*

İy saçı
leylāMuḥibbîoldıMecnün
dan beter
Boynuma zencîr-i zülfün
tak dil-i şeydāya bak

137. **bak:**

Gazel 1657

Mısra: 8

Bakışı bir şey

*üzerine çevirmek,
bakmak.*

Yumayayidideñizdahıyüz
ümün karasın
Cürm çok benden
yuyılmazşefkat it hāltime
bak

138. **bak:**

Gazel 1659

Mısra: 1

Bakışı bir şey

*üzerine çevirmek,
bakmak.*

Zülfînîkaṭ' it ḥatın çek it
ruḥ-ı rengine bak
Kaşd-ı imān eylemişler ol
iki bî-dîne bak

139. **bak:**

Gazel 1659

Mısra: 2

Bakışı bir şey

*üzerine çevirmek,
bakmak.*

Zülfînîkaṭ' it ḥatın çek it
ruḥ-ı rengine bak
Kaşd-ı imān eylemişler ol
iki bî-dîne bak

140. **bak:**

Gazel 1659

Mısra: 4

Bakışı bir şey

*üzerine çevirmek,
bakmak.*

Döstumitdüncefâsengiyle
bu gönlümḥarāb
Bir nazar kıl
niçesinmişdur dil-i āb-
gine bak

141. **bak:**

Gazel 1659

Mısra: 6

Bakışı bir şey

*üzerine çevirmek,
bakmak.*

Ola kim pâyāna irse rüze-i
hicründilā
'İyd-i
vaşlıngözleyüpebruları
ayına bak

142. **bak:**

Gazel 1659

Mısra: 8

Bakışı bir şey

*üzerine çevirmek,
bakmak.*

Zülfînîarāyış itmiş
ḥällerzeyn eylemiş
Kim gören diriygönül bu
vech-ile tezyine bak

143. **bak:**

Gazel 1659

Mısra: 10

Bakışı bir şey

üzerine çevirmek,

bakmak.

Märzülfinühayâliniçegir

mişdürvelî

Bilmek

isterseñMuhibbîsinem

içre ine bak

144. **bak:**

Gazel 1660

Mısra: 1

Bakışı bir şey

üzerine çevirmek,

bakmak.

Her kaçan refîara gelse ol

kad-i bälâya bak

Servenisbet eyleme inşâf

kıl a'lâya bak

145. **bak:**

Gazel 1660

Mısra: 2

Bakışı bir şey

üzerine çevirmek,

bakmak.

Her kaçan refîara gelse ol

kad-i bälâya bak

Servenisbet eyleme inşâf

kıl a'lâya bak

146. **bak:**

Gazel 1660

Mısra: 4

Bakışı bir şey

üzerine çevirmek,

bakmak.

Şu'levirürâteş-i dil olsa

bu eşkümrevân

Bu 'acebdürâteş ile cem'

olan deryâya bak

147. **bak:**

Gazel 1660

Mısra: 6

Bakışı bir şey

üzerine çevirmek,

bakmak.

Sakf-ı çarh-ı bî-

sütünadüd-ı

âhumdursütün

Zâhir olsun bir nazar bu

kubbe-i mînâya bak

148. **bak:**

Gazel 1660

Mısra: 8

Bakışı bir şey

üzerine çevirmek,

bakmak.

Şadhezârânühübiy dil ger

temâşâisteseñ

Rüşen eyle cângöziniyârı

gör her câya bak

149. **bak:**

Gazel 1660

Mısra: 10

Bakışı bir şey

üzerine çevirmek,

bakmak.

İyMuhibbîbaña bir

hîl'atgeyürdişâh-ı 'ışk

Dâğumı gör ol

kumâşüstindekitamgâyâ

bak

150. **bak:**

Gazel 1664

Mısra: 1

Bakışı bir şey

üzerine çevirmek,

bakmak.

Ger murâduñserv ise ol

ķâmet-i bälâya bak

Seyr-i nergisdenn'olur ol

gözleri şehlâya bak

151. **bak:**

Gazel 1664

Mısra: 2

Bakışı bir şey

üzerine çevirmek,

bakmak.

Ger murâduñserv ise ol

ķâmet-i bälâya bak

Seyr-i nergisdenn'olur ol

gözleri şehlâya bak

152. **bak:**

Gazel 1664

Mısra: 4

Bakışı bir şey

üzerine çevirmek,

bakmak.

Hîçhalâşayir mi kalur anı

men' itmez siper

Şolhadeng-i

ğamzesinhişm-ıla atan

yaya bak

153. **bak:**

Gazel 1664

Mısra: 6

Bakışı bir şey

üzerine çevirmek,

bakmak.

Çeşm-i 'aşık gibi olmuş

her taraf sular revân

İygönülüşürîdelikeyyâmıdu

rşahrâya bak

154. **bak:**

Gazel 1664

Mısra: 8
*Bakışı bir şey
üzerine çevirmek,
bakmak.*
Dāmen-i gül hār elinde
būlbūlūñhāliharāb
Niçeiñlerderd-ile ol 'āşık-
ı şeydāya bak

155. **bak:**

Gazel 1664

Mısra: 10

*Bakışı bir şey
üzerine çevirmek,
bakmak.*
Çeşm-i hūn-ılasuwardum
yine sīnemdāğın
Bir nazar eyle temāşā ol
gül-i hāmraya bak

156. **bak:**

Gazel 1664

Mısra: 12

*Bakışı bir şey
üzerine çevirmek,
bakmak.*
Bād-ı āhumla yürür dil
fūlkibaħr-ı eşk ara
Hadd ü pāyānına el irmez
gel ol deryāya bak

157. **bak:**

Gazel 1664

Mısra: 14

*Bakışı bir şey
üzerine çevirmek,
bakmak.*
İyMuħibbīdehr elinden
her biri eyler fiğān
Aç ḥaķīkatçeşminikānūn
u çeng ü nāya bak

158. **bakarsañ:-ar, -sañ**

Gazel 1666

Mısra: 1

*Bakışı bir şey
üzerine çevirmek,
bakmak.*
Bakarsañ gerçi
bagrumkanıdur 'ışk
Velī bu
derdümüñdermānıdur 'ışk

159. **bak:**

Gazel 1669

Mısra: 1

*Bakışı bir şey
üzerine çevirmek,
bakmak.*
Bir saçı leylāyahabsolmuş
dil-i rūsveyī bak
Olmış ol
dīvānesiMecnūnlayınşeyd
āyı bak

160. **bak:**

Gazel 1669

Mısra: 2

*Bakışı bir şey
üzerine çevirmek,
bakmak.*
Bir saçı leylāyahabsolmuş
dil-i rūsveyī bak
Olmış ol
dīvānesiMecnūnlayınşeyd
āyı bak

161. **bak:**

Gazel 1669

Mısra: 4

*Bakışı bir şey
üzerine çevirmek,
bakmak.*
San şafaķ içinde
gökdezhāhirolmuşaydur

Allar geymiş yine ol
dilber-i bedr-ayı bak

162. **bak:**

Gazel 1669

Mısra: 6

*Bakışı bir şey
üzerine çevirmek,
bakmak.*
Zerreler içinde kendin
saklamış hūrşīdi gör
Katrelerdenniçe cem'
itmiş özinderyāyı bak

163. **bak:**

Gazel 1669

Mısra: 8

*Bakışı bir şey
üzerine çevirmek,
bakmak.*
Ne kādarseng-i
cefāvüğamyagarsa başına
Baş açukkarşu varan 'ışk-
ılabī-pervāyı bak

164. **bak:**

Gazel 1669

Mısra: 10

*Bakışı bir şey
üzerine çevirmek,
bakmak.*
İyMuħibbīğarra olma
revnaķına 'ālemūñ
Saña bu 'ibret yiter kim
kandadurDārāyı bak

165. **bak:**

Gazel 1669

Mısra: 12

*Bakışı bir şey
üzerine çevirmek,
bakmak.*

Ne kadarğamgîn olursa
açılırgönlümgözi
Hil'at-i sebz-ile
zeynolmışşehersahrâyı
bak

166. **bak:**

Gazel 1670

Mısra: 1

*Bakışı bir şey
üzerine çevirmek,
bakmak.*

'İşkmezdânında top itmiş
serini merde bak
Cân-ı ladermânvirtüp derdi
alan pür-derde bak

167. **bak:**

Gazel 1670

Mısra: 2

*Bakışı bir şey
üzerine çevirmek,
bakmak.*

'İşkmezdânında top itmiş
serini merde bak
Cân-ı ladermânvirtüp derdi
alan pür-derde bak

168. **bak:**

Gazel 1670

Mısra: 4

*Bakışı bir şey
üzerine çevirmek,
bakmak.*
İtdügüñcevr ü
cefâlardanferah olur bu
dil
Ana rahmindenberü
gülmez o gam-perverde
bak

169. **bak:**

Gazel 1670

Mısra: 6

*Bakışı bir şey
üzerine çevirmek,
bakmak.*
'İşkümü görmek dilerseñ
kan yaşuma kıl nazar
Derdümi bilmek haķıķat
ise rüy-ı zerde bak

170. **bak:**

Gazel 1670

Mısra: 8

*Bakışı bir şey
üzerine çevirmek,
bakmak.*
Hāk-i pây oldum
yolındaişabâlutf it götür
Küy-ı dildāra ilet
bi'llāhyatur ol gerde bak

171. **bak:**

Gazel 1670

Mısra: 10

*Bakışı bir şey
üzerine çevirmek,
bakmak.*
Şerbet-i hicrüñiçelden bu
Muħibbîħasta-dil
Göre mi
şihhatyüziniçdügizehr-i
derde bak

172. **bak:**

Gazel 1671

Mısra: 1

*Bakışı bir şey
üzerine çevirmek,
bakmak.*
Aç gözünü 'ibret al bir
lahza gel gülzāra bak
Her birin bir nev'e kılmış
sun'-ı Hāķezhāra bak

173. **bak:**

Gazel 1671

Mısra: 2

*Bakışı bir şey
üzerine çevirmek,
bakmak.*
Aç gözünü 'ibret al bir
lahza gel gülzāra bak
Her birin bir nev'e kılmış
sun'-ı Hāķezhāra bak

174. **bak:**

Gazel 1671

Mısra: 4

*Bakışı bir şey
üzerine çevirmek,
bakmak.*
Zāhidikoçeksün ol
ħavrāvü cennet ğuşşāsın
Sen dilā su gibi şaf ol
dāyimādildāra bak

175. **bak:**

Gazel 1671

Mısra: 6

*Bakışı bir şey
üzerine çevirmek,
bakmak.*
Almak
isterseñegerħikmetkitābın
dansabaķ
Gör ne yazmış dest-i
ķudretşafħa-i eşcāra bak

176. **bak:**

Gazel 1671

Mısra: 8

*Bakışı bir şey
üzerine çevirmek,
bakmak.*
Kākülinedār kılmış
niçebiñbi-dilleri

Çeşmi nergis yüzi gül ol
zülf-i 'anber-bāra bak

177. **bak:**

Gazel 1671

Mısra: 10

*Bakışı bir şey
üzerine çevirmek,
bakmak.*

Dür dişi fikrin Muhibbî
eyle her lahzahayāl
Hoḳka-i la'1 içre
gizlülü'lü'-i şehvāra bak

178. **bak:**

Gazel 1673

Mısra: 1

*Bakışı bir şey
üzerine çevirmek,
bakmak.*

İygönülbād-ı hazān gör
n'eylemiş gel bāğa bak
Dehr elinden inleyüp
yaşını döken taga bak

179. **bak:**

Gazel 1673

Mısra: 2

*Bakışı bir şey
üzerine çevirmek,
bakmak.*

İygönülbād-ı hazān gör
n'eylemiş gel bāğa bak
Dehr elinden inleyüp
yaşını döken taga bak

180. **bak:**

Gazel 1673

Mısra: 4

*Bakışı bir şey
üzerine çevirmek,
bakmak.*

Döstumbagrumniçe
yanmış firāḳuñdansenüñ
Lāle tek şahırāya var
bagrında olan dāğa bak

181. **bak:**

Gazel 1673

Mısra: 8

*Bakışı bir şey
üzerine çevirmek,
bakmak.*

Sular olmışdur ezelden
çünküdīdār 'āşıkı
Başını taşdan taşa döğüp
akan ırmaga bak

182. **bak:**

Gazel 1673

Mısra: 10

*Bakışı bir şey
üzerine çevirmek,
bakmak.*

Cür'asından ister-iseñ ola
tāsañanaşīb
Yüzüñihākeyleyüp sür
yirleretopraga bak

183. **bak:**

Gazel 1673

Mısra: 12

*Bakışı bir şey
üzerine çevirmek,
bakmak.*

Gülsitāna var Muhibbî
'İbretisterseñeger
Gül yirineḳār gör bülbül
yirinezāğa bak

184. **bak:**

Gazel 1674

Mısra: 1

Bakışı bir şey

*üzerine çevirmek,
bakmak.*

Gelüpcānā dil-i pür-
derdüme bak
Sirişk-i sürḫ u rüy-ı
zerdüme bak

185. **bak:**

Gazel 1674

Mısra: 2

*Bakışı bir şey
üzerine çevirmek,
bakmak.*

Gelüpcānā dil-i pür-
derdüme bak
Sirişk-i sürḫ u rüy-ı
zerdüme bak

186. **bak:**

Gazel 1674

Mısra: 4

*Bakışı bir şey
üzerine çevirmek,
bakmak.*

Niçebār-ı
ğamaṭāḳatgetürdüm
Bu cān-ı cevr ü ğam-
perverdüme bak

187. **bak:**

Gazel 1674

Mısra: 6

*Bakışı bir şey
üzerine çevirmek,
bakmak.*

Egerḫākoldugum bilmek
dilerseñ
Şabāeliye kalkan gerdüme
bak

188. **bak:**

Gazel 1674

Mısra: 8

*Bakışı bir şey
üzerine çevirmek,
bakmak.*
Gözüm yaşı
n'olakapuñaitse
Hes u hāşāk-i āb-
āverdüme bak

189. **bak:**

Gazel 1674

Mısra: 10

*Bakışı bir şey
üzerine çevirmek,
bakmak.*
Muhibbidenişānisterseñ
'ışka
Gözüm yaşıyla āh-ı
serdüme bak

190. **bak:**

Gazel 1677

Mısra: 1

*Bakışı bir şey
üzerine çevirmek,
bakmak.*
Niçeiñlerdöstumgöñlümd
ekidölāba bak
Anı gerdān eyleyen
gözümünden akan āba bak

191. **bak:**

Gazel 1677

Mısra: 2

*Bakışı bir şey
üzerine çevirmek,
bakmak.*
Niçeiñlerdöstumgöñlümd
ekidölāba bak
Anı gerdān eyleyen
gözümünden akan āba bak

192. **bak:**

Gazel 1677

Mısra: 4

*Bakışı bir şey
üzerine çevirmek,
bakmak.*
Çünküdöndiķāmetümtārol
diñler her kılum
Ĝam eli turmaz çalar
destindeki mızrāba bak

193. **bak:**

Gazel 1677

Mısra: 6

*Bakışı bir şey
üzerine çevirmek,
bakmak.*
Mestle geçmiş gözleri
halkaimāmetitmege
Cāmi'-i hüsñ içre gel
kaşındaki mihrāba bak

194. **bak:**

Gazel 1677

Mısra: 8

*Bakışı bir şey
üzerine çevirmek,
bakmak.*
Kimseye kılmaz vefā
itmez terahhüm bu cihān
Bilmek isterseñdilā
İskender ü Dārāya bak

195. **bak:**

Gazel 1677

Mısra: 10

*Bakışı bir şey
üzerine çevirmek,
bakmak.*
Baħr-ı eşkümünden ne
mümkin kurtıla dil zevraķı
İyMuhibbēşķ-i çeşm içre
olan girdāba bak

196. **bakar:-ar**

Gazel 1689

Mısra: 7

*Bakışı bir şey
üzerine çevirmek,
bakmak.*
Hep güzeller saña bakar
hüsñüñolmuşāyine
Gördilerhayrān olup bu
nev'e taşvürüñsenüñ

197. **bak:**

Gazel 1740

Mısra: 8

*Bakışı bir şey
üzerine çevirmek,
bakmak.*
Zāhid ki ta'na taşını atar
bu 'āşika
Dīvānerāz-ı serzeniş-i
cāhilāñçibāk

198. **bak:**

Gazel 1741

Mısra: 8

*Bakışı bir şey
üzerine çevirmek,
bakmak.*
Zāhid ki ta'na taşını atar
bu 'āşika
Dīvānerāz-ı serzeniş-i
cāhilāñçibāk

199. **bak:**

Gazel 1756

Mısra: 8

*Bakışı bir şey
üzerine çevirmek,
bakmak.*
Her dem atar
'āşikaşeyħta'ne taşını
Dīvāneye serzeniş
cāhileçibāk

200. **bakmasaň**: -masaň

Gazel 1813

Mısra: 9

Bakışı bir şey

*üzerine çevirmek,
bakmak.*

Bakmasaň ‘aşıklaraçünkü
güzeller şahısın
Pādişehsintañdegüldervîş
den ‘äreyleseň

201. **bakmayaydum**: -ma,
-, -dum

Gazel 1813

Mısra: 7

Bakışı bir şey

*üzerine çevirmek,
bakmak.*

Gün
yüzinebakmayaydummuş
haf-ı hüsñüñhaki
Bir nazar ger pertev-i
hüsñüñiizhäreyleseň

202. **bak**:

Gazel 1978

Mısra: 1

Bakışı bir şey

*üzerine çevirmek,
bakmak.*

Bak bu deryā ‘āleminiçe
kuşatmış ‘ibret al
Gör
nehengindürlüdürlümāhīle
rden heybet al

203. **baksaň**: -saň

Gazel 1585

Mısra: 8

Anlamak, farkına

varmak.

Āteş-i ‘ışkı ser-ā-ser
yakdı ‘ālem mülkini
Gerçi
baksaňzāhirengörinür
anda nār yok

204. **bak**:

Gazel 1626

Mısra: 2

Anlamak, farkına

varmak.

Dilerseň ki ola
senüñyüzüñ ak
Gözetme kimse
hālinhālūñe bak

bak-:

1. **bakmaz**: -maz

Gazel 1886

Mısra: 6

İtibar etmek,

ilgilenmek, değer vermek.

Gezdümkenār-ı gülşeni
bir dānegörmedüm
Bakmaz cihāna var mı
ferāğibenefşenüñ

2. **bakup**: -up

Gazel 1922

Mısra: 9

İtibar etmek,

ilgilenmek, değer vermek.

CihāngülzārınabakupMuğ
ibbī sakın aldanma
Meseldür ‘ālem içinde
yiter çün ‘āriفة bir gül

3. **bakarsa**: -ar, -sa

Gazel 1586

Mısra: 6

Bakışı bir şey

*üzerine çevirmek,
bakmak.*

Şöyle mañvitdi bu
‘ışkuñāteşiküllitenüm
Kim bakarsa dir ki dil
yandı bile cān anda yok

4. **bakmayısar**: -ma, -y, -
ısar

Gazel 1862

Mısra: 4

Bakışı bir şey

*üzerine çevirmek,
bakmak.*

Ṭāğ-ı ebrūsına baş
açdıgönül secde kılur
Bakmayısardağımıñrābına
Beytū’l-haramuñ

bākī:

1. **bākī**:

Gazel 1916

Mısra: 7

Ebedī, sonsuz.

Çündegülbākīcihāna
eyleme iy dil ṭama’
Saña kalmaz
çünbilürsinyānedürceng ü
cidāl

bākīdegül:

1. **bākīdegül**:

Gazel 1510

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Kalıcı değil.

Toldur berü sun sākīçün
‘ömrdegülbākī
Bārīalalum bir dem ‘ömr-i
güzerāndanħaz

2. **bākīdegül**:

Gazel 1861

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Kalıcı değil.

Cihānbāķidegüldār-ı

fenādur

Ne assı var olan zevk u

şafānuñ

bakmazolduñ:

1. **bakmaz olduñ:-duñ**

Gazel 1612

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Artık bakmaz olmak,

önemsememek,

ilgilenmemek.

Bakmaz olduñ bir nazar

bu ‘āşık-ı bī-dillere

Ara

yireylemişdümmüde`ıbe

ñzernifāk

bal:

1. **baluñ:-(u)ñ**

Gazel 1854

Mısra: 2

Arının yaptığı tatlı

madde II Dünya nimetleri.

Kim gördişehāla`l-i

lebüñüzrekiñālüñ

Didi ki sakın

kondımeğüstinebaluñ

2. **bal:**

Gazel 1980

Mısra: 4

Arının yaptığı tatlı

madde II Dünya nimetleri.

Hırş-ıla her kim ki yimek

istedi ol oldu aç

Doymadı doymayısdur

eline girse de bal

3. **bāl:**

Gazel 1902

Mısra: 14

Kanat.

Ger hevā-yı ‘ışkapervāz

itse tañ mı cān u dil

Himmet

idüpçünkimihürüñperr-ile

bāyledüñ

4. **bal:**

Gazel 1974

Mısra: 2

Kanat.

‘İş ü şafāda gördüm la`l-

i lebüñdekiñāl

Her kanda şehd ü şekker

konar megesyāñhüd bal

bāl ü per:

1. **bāl ü per:**

Gazel 1556

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Kanat.

Yakamazsın bāl ü

perpervāne-veş

Bülbülā ancak hemān var

sende lāf

2. **bāl ü per:**

Gazel 1654

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Kanat.

Bāl ü per yak şem`-i

hüşnegöricekpervāne-vār

Gülşen içre ola bülbül

gibi ancak zār-ı ‘ışk

3. **bāl ü per:**

Gazel 1852

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Kanat.

Āteş-i hüşnine yansa dil ü

cān olmaz ‘aceb

Bāl ü per yakmak-durur

dāyim işi pervānenüñ

bāl ü perden:

1. **bāl ü perden:-den**

Gazel 1584

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Kanat.

Şem-i ruşsāruñacānācān u

dil yaksam n`ola

Bāl ü perden

ğayrıçünpervānenüññhiçbā

rı yok

bāl ü perler:

1. **bāl ü perler:-ler**

Gazel 1558

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Kanat.

Yanmayınca şem`-i

hüşnesürmezempāyına

yüz

Dökilürpervāne yansa bāl

ü perler her taraf

bāl ü perümdür:

1. **bāl ü perümdür:-**

ümdür

Gazel 1631

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Kol kanat.

Bu gönülbāl ü perümdür

yandı bir per kalmadı

Mezra`-ı zirek gibi kim

tutdı anı dām-ı firāk

bālā:

1. bālā:

Gazel 1569

Mısra: 1

(Sevgilinin) uzun

boy(u).

Lebleri nāzükruḥı dil-keş

kaḍibālālaṭıf

Her ne

vaḫtıkıldumnazardidüm ki

ser-tā-pālaṭıf

2. bālā:

Gazel 1711

Mısra: 4

(Sevgilinin) uzun

boy(u).

Kankabī-dıldür görüp

zülfüñiber-dār olmaya

Ehl-i ‘ışkuñdöstüm pes

himmeti bālā gerek

3. bālā:

Gazel 1949

Mısra: 10

(Sevgilinin) uzun

boy(u).

Bu Muḫıbbıgöñlinalupzār

iden bülbül gibi

Sanmañ ol gül ruḫlar ol

kaḫmetibālādegül

4. bālā:

Gazel 1808

Mısra: 8

Yücelik.

Kangabī-dıldür görüp

zülfüñiber-dār olmaya

Ehl-i ‘ışkuñdöstüm pes

himmeti bālā gerek

bālā-ıçıerāğ:

1. bālā-ıçıerāğ:

Gazel 1536

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Kandilin üzerinde.

Kākül-i

müşğīnmidürbaşuñdakicā

nādidüm

Didi eyle görünür dūd

yansa bālā-ıçıerāğ

bāliniderem:

1. bāliniderem:-erem

Gazel 1767

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Yastık etmek, yastık

olarak kullanmak.

Gehībālinideremseng[i]

başa

Gehīrāhuñda yüzüm

ideremḫāk

bañ:

1. baña:-a

Gazel 1540

Mısra: 7

Ben zamirinin

yönelme eki almış şekli.

Ele ebrūların almış atar

çeşmibaña oklar

Nişān it sīneye dilden

degülr ü kemānfāriğ

2. baña:-a

Gazel 1563

Mısra: 9

Ben zamirinin

yönelme eki almış şekli.

Eyledi

Mecnūnvaşıyyetbaña

‘ışkuñtekyesin

Tañmıdır geçsem

yirineolmışamañahalef

3. baña:-a

Gazel 1879

Mısra: 10

Ben zamirinin

yönelme eki almış şekli.

Bir cefā-cüya yine

oldıMuḫıbbīmübtelā

Dādelüñdeniygöñülçokdu

rbaña bu işlerüñ

4. baña:-a

Gazel 1906

Mısra: 4

Ben zamirinin

yönelme eki almış şekli.

Göreliden gün yüzüñ bir

kez senüñiyāfitāb

Bilmez oldum kendümi

‘aqlumbaña pey-revdegül

5. baña:-a

Gazel 1925

Mısra: 1

Ben zamirinin

yönelme eki almış şekli.

Sensüziy dilber bañañ u

fiğāneksükdegül

Lāle-veşbagrumda hem

dāğ-ı nihāneksükdegül

6. baña:-a

Gazel 1951

Mısra: 1

Ben zamirinin

yönelme eki almış şekli.

Döstüm her ne ki gelse

baña senden gamdegül

Her ne

deñlücevidüpkılsañcefā

ol kem degül

7. baña:-a

Gazel 1985

Mısra: 1

Ben zamirinin

yönelme eki almış şekli.

Görüp ebrûñdidümbaña

budur ‘iyd-i hilâl

Teşneyem ben lebûñi sun

içeyim âb-ı zülâl

baña:

1. baña:

Gazel 1505

Mısra: 5

Ben zamirinin

yönelme eki almış şekli.

Çünkibañamihruñ yok

eksiltme cefâñi gel

İdem göricekkahruñcânâ

dil ü cāndanhaz

2. baña:

Gazel 1507

Mısra: 7

Ben zamirinin

yönelme eki almış şekli.

Pendidüpdürbañanâşih

geç mey ü mâhbūbdan

Çünmelâhat yok

sözindeitdügideyden ne

haz

3. baña:

Gazel 1522

Mısra: 4

Ben zamirinin

yönelme eki almış şekli.

Tiredür gerçi şeb-i

hicrānammāyazaram

Derd-i dil

hāliniolmuşdurbañaāhumş

u’â’

4. baña:

Gazel 1528

Mısra: 6

Ben zamirinin

yönelme eki almış şekli.

Her gicetâşubhōlınca

gözyaşın dökmekdeyüz

Ġamşebindeanuñ-

içundurbaña hem-hâne

şem’

5. baña:

Gazel 1537

Mısra: 1

Ben zamirinin

yönelme eki almış şekli.

Dilberâsensüzbañadūzahğ

örinürgeşt-i bāğ

‘Ârızuñsuzrūşen itmez

göñlümidegmeçerâğ

6. baña:

Gazel 1542

Mısra: 8

Ben zamirinin

yönelme eki almış şekli.

Göreliden ol saçı

leylâyıMecnūnolmışam

Bir görinürvâdî-i

miñnetdebaña sol u sag

7. baña:

Gazel 1546

Mısra: 2

Ben zamirinin

yönelme eki almış şekli.

Büy-ı zūlfūñ ile pür-

sevdādimāğ

Döstumoldıbañatagüstibā

ğ

8. baña:

Gazel 1560

Mısra: 8

Ben zamirinin

yönelme eki almış şekli.

Mārzūlfiistedükçe eylese

beni helāk

La’l-i cān-bağış dönüp

dirbañapinhānlā-tağaf

9. baña:

Gazel 1561

Mısra: 5

Ben zamirinin

yönelme eki almış şekli.

Cān u dil aldı

bañavirmedi bir bñsesini

Māh-

rūlardamegerzerrekadar

yok inşāf

10. baña:-/a

Gazel 1588

Mısra: 10

Ben zamirinin

yönelme eki almış şekli.

Dileremcān-ıla dilden ire

herkese in’āmuñ

Gelene kani’embaña

kimesneye hāsūdum yok

11. baña:

Gazel 1589

Mısra: 8

Ben zamirinin

yönelme eki almış şekli.

Dirmedenmağşūl-i

hñsnūñgıtdi ‘ömrüm hāşılı

İstedükçeküfr-i

zūlfūñdirbaña asınca yok

12. baña:

Gazel 1600

Mısra: 2

Ben zamirinin

yönelme eki almış şekli.

Yaraşur gül gibi ol
mehhemşe gül-'izār
olmak
Baña budur
daḥılāyıkāñakarşuhezār
olmak

13. **baña:**

Gazel 1607

Mısra: 2

Ben zamirinin

yönelme eki almış şekli.

Leylüzülf[i]dür iden
mecnūnlayınşeydā-yı 'ışk
Anuñiçün kim göre
eydürbañarüsvā-yı 'ışk

14. **baña:**

Gazel 1610

Mısra: 4

Ben zamirinin

yönelme eki almış şekli.

Görüp ḥüsnüñididisaña
'Azrā
Bilenler
derdümidirbañaVāmık

15. **baña:**

Gazel 1655

Mısra: 5

Ben zamirinin

yönelme eki almış şekli.

Derd-i 'ışkı sor baña
bilmez anı bī-derd olan
Bir
devāsuzderddürhergizanu
ñdermāni yok

16. **baña:**

Gazel 1684

Mısra: 2

Ben zamirinin

yönelme eki almış şekli.

Virüremcāñnaḥdinibaña
leb-i cāñān gerek
Ne cihān olsun
bañacāñānesüz ne cāñ
gerek

17. **baña: -/a**

Gazel 1696

Mısra: 5

Ben zamirinin

yönelme eki almış şekli.

Sorma
ğayralebüññlezzetini gel
baña sor
Bilüremlezzetiniçünkü o
şekker-şikenüñ

18. **baña:**

Gazel 1737

Mısra: 1

Ben zamirinin

yönelme eki almış şekli.

Nigārāgülşen-i
ḥüsnüñbañabāğ-ı
iremdenyig
Nazardan gel dirig itme
cemālūñ yok keremden
yig

19. **baña:**

Gazel 1796

Mısra: 8

Ben zamirinin

yönelme eki almış şekli.

İki yirdenbenditdūñ
boynuma zayğamdiyü
Āheşkümdakduñiy
'ışkbañazencireyledūñ

20. **baña:**

Gazel 1834

Mısra: 2

Ben zamirinin

yönelme eki almış şekli.

Devādurderdüme cevri
ḥabībūñ
Gerekmez minneti
bañaḥabībūñ

21. **baña:**

Gazel 1915

Mısra: 10

Ben zamirinin

yönelme eki almış şekli.

Gün yüzini göremem
yāruñMuḥibbīñ'eyleyem
Bañadüşmenlikidermāni'
olur bu eşk-i al

22. **baña:**

Gazel 1961

Mısra: 4

Ben zamirinin

yönelme eki almış şekli.

Ġamzeñḥadengi geldi o
peykānsīnede
Şādambunuñlaoldıbañayā
digār-ı dil

23. **baña:**

Gazel 1962

Mısra: 4

Ben zamirinin

yönelme eki almış şekli.

Mihr ü vefā eyleme terk-i
cefādaḥı
Cevrūñ yiter
bañadimezemvefāma gel

24. **baña:**

Gazel 1981

Mısra: 5

*Ben zamirinin
yönelme eki almış şekli.
Bañaârâmkomayupşabru
myagmayavirüp
Göreym seni iy dil
'âlemesergerdân ol*

baña düşer:

1. **baña düşer:**

Gazel 1792

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Bana yapmak

yakıştır. || Bana düşer.

Baña düşer
âhidüpyaşumbârân
eylemek
Sañalâyıkdurgelüp gül
gibi ãandân eylemek

bañaöğretmeñ:

1. **bañaöğretmeñ:-meñ**

Gazel 1682

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Bana öğretmeyin !.

Cefâvücevr-i cãnânikoñ
anı bañaöğretmeñ
Bu
dünyâdanvefâummañcihâ
nıbañaöğretmeñ

2. **bañaöğretmeñ:-meñ**

Gazel 1682

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Bana öğretmeyin !.

Cefâvücevr-i cãnânikoñ
anı bañaöğretmeñ
Bu
dünyâdanvefâummañcihâ
nıbañaöğretmeñ

3. **bañaöğretmeñ:**

Gazel 1682

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Bana öğretmeyin !.

Salındukçañırâmânî
gözüm yaşını cü eyler
Hırâmânkadd-ile serv-i
revânıbañaöğretmeñ

4. **bañaöğretmeñ:**

Gazel 1682

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Bana öğretmeyin !.

Kaçan dil âteşe yansa
çıkâr bu âhumeflâke
Görinürâteşüçünkinihânıb
añaöğretmeñ

5. **bañaöğretmeñ:**

Gazel 1682

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Bana öğretmeyin !.

Çadiyârüñkiyâmetdürgözi
de 'ayn-ı âfetdür
Belürdi fitne-i
âhırzamânıbañaöğretmeñ

6. **bañaöğretmeñ:**

Gazel 1682

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Bana öğretmeyin !.

Muñbîbdöstlar sürsün
yüzinkoñhâk-i pâyıma
Bilür ol kıdrinianuñ siz
anı bañaöğretmeñ

bang-i lâ-tahaf:

1. **bang-i lâ-tahaf:**

Gazel 1563

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

Garipsenmeyen ses.

TevbeeylerdümMuñbîb
âdedenirişmese
Güşumapîr-i
muğânbezmindebang-i lâ-
tahaf

bâr:

1. **bâr:-ı**

Gazel 1584

Mısra: 6

Yük, ağırlık.

Şem-i ruhsârüñcãnâcân u
dil yaksam n'ola
Bâl ü perden
ğayrıçünpervânenünhîçbâ
rı yok

bârvirdügi:

1. **bârvirdügi:-dügi**

Gazel 1939

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Meyve vermek,

meyve yetiştirmek.

Bâga gel senden
vefâbüyın umar 'aşıklaruñ
Bu cihânda gerçi kim
virdügiyokdurbâr gül

bârân:

1. **bârân:**

Gazel 1586

Mısra: 4

Yağmur.

Sanki ebr-i nev-
bahârîdürsañakarşu
gözüm
Yagdurur her dem
sirişkidimebârân anda yok

2. **bārān:**

Gazel 1884

Mısra: 6

Yağmur.

Gonca gibi açılıp gül gibi
kilsunhandeyār
Borcum olsun gözlerüm
yaşını bārān eylemek

3. **bārān:**

Gazel 1932

Mısra: 5

Yağmur.

Bülbülünkanlu yaşın
görse anı bārānsanur
Esse çünbād-ı şehreşādān
olup oynar gül

4. **bārān-ıla:--ıla**

Gazel 1940

Mısra: 3

Yağmur.

N'olabārān-ıla dirilse
yirünmürdeleri
Nefes-i bād-ı şabānefha-i
'İsā mı degül

5. **bārānı:-ı**

Gazel 1956

Mısra: 6

Yağmur.

Maḥabbettohminimekdüme
gerçi mezra'-ı dilde
Yaşumbārānıyagdukça
olur derd-ile ğamhāşıl

bārān eylemek:

1. **bārāneylemek:-mek**

Gazel 1792

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Yağmur haline

dönüştürmek. (Aşığın göz

*yaşını çoğaltmak
bağlamında).*

Baňa düşer

āhidüpyaşumbārān

eylemek

Saňalāyıkduşgelüp gül

gibi ḥandān eylemek

bārān-ı eskümden:

1. **bārān-ı eşkümden:-**

üm, -den

Gazel 1969

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Gözyaşı yağmuru.

Dilde

muḥkemurdübünyādın

ezel bennā-yı 'ışk

Gelmeye bārān-ı

eşkümdenañahergizḥalel

bārān-ı 'ışk:

1. **bārān-ı 'ışk:**

Gazel 1570

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Aşk yağmuru.

Āteş-i

'ışkayanarduñiyMuḥibbī

ser-te-ser

Ḥün-ı

bagrumgözlerümden

dökmese bārān-ı 'ışk

2. **bārān-ı 'ışk:**

Gazel 1571

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Aşk yağmuru.

Ḥirmen-i 'ömrüm

bañavirmezdicevceḥāşılı

Gözlerümden her

seheryagmaşa ger bārān-ı
'ışk

bārī:

1. **bārī:**

Gazel 1500

Mısra: 3

Bari, hiç olmazsa.

Dimezem mihr eyle

bārīcevr kıl oran-ıla

Faḥr-ı

'ālemçündimişhayru'l-

umür olur vaşat

2. **bārī:**

Gazel 1510

Mısra: 6

Bari, hiç olmazsa.

Toldur berü sun sākīçün

'ömrdegülbākī

Bārīlalum bir dem 'ömr-i

güzerāndanḥaz

3. **bārī:**

Gazel 1622

Mısra: 5

Bari, hiç olmazsa.

Cefāvücevr[i] gel bārī kıl

anı özün'e 'ādet

Güzeller içre 'ayb ise

kerem mihr ü vefā kılmak

4. **bārī:**

Gazel 1701

Mısra: 4

Bari, hiç olmazsa.

Çignedüp 'āşıkları

öldürmek-ise 'ādetün

Gel beni öldür günāhın

alma bārīkimsenün

5. **bārī:**

Gazel 1773

Mısra: 8

Bari, hiç olmazsa.

Leylüzülfünbıldümmeccnū
niderāhır benı
İdesin zencırbārı
boynuma gīsūlaruñ

6. **bārı:**

Gazel 1778

Mısra: 8

Bari, hiç olmazsa.

Vırānegönlümi görüp
kaşditmedüñta'mırine
Bilmem didümüyseng-dil
bārı de mi'mārikimüñ

7. **bārı:**

Gazel 1806

Mısra: 6

Bari, hiç olmazsa.

Çünkü gelmezsin işit oldu
elemden intizār
Bārı öldür niçeye dek
intizār itsem gerek

8. **bārı:**

Gazel 1835

Mısra: 3

Bari, hiç olmazsa.

Görmeze urmaşehāhışm-
ıla kıl bārınazar
Dōstum kanı aramızda
olan haqq-ı nemek

9. **bārı:**

Gazel 1851

Mısra: 4

Bari, hiç olmazsa.

Āh kim
hicrāñşebindebañah'āb
olsa naşıb
Düşdebārı ol boyı servi
derāgüş eylemek

10. **bārı:**

Gazel 1870

Mısra: 9

Bari, hiç olmazsa.

Görmeze urmaşehāhışm
ile kıl bārınazar
Dōstum kanı aramızda
olan nān u nemek

11. **bārı:**

Gazel 1933

Mısra: 4

Bari, hiç olmazsa.

Cānageldümçüntemennāe
yledümşırınlebüñ
Bārı gel düşnām ile bu
göñlümiğursend kıl

12. **bārı:**

Gazel 1960

Mısra: 4

Bari, hiç olmazsa.

Birdürkelām nüktelelerin
kimse añlamaz
İy dil ma'anī sözlerin
bārıkıtab kıl

bār-ı ğama:

1. **bār-ı ğama:-a**

Gazel 1674

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Gam yükü.

Niçebār-ı

ğamañakatgetürdüm

Bu cān-ı cevri ü ğam-

perverdime bak

bār-ı ğamdan:

1. **bār-ı ğamdan:-dan**

Gazel 1725

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Gam yükü.

Künc-i

miñnetħastasıyamdōstlarħ
ālümğörüñ

Bār-ı

ğamdanğāmetümdāoldıah

vālümğörüñ

2. **bār-ı ğamdan:-dan**

Gazel 1951

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Gam yükü.

Ğaddüm olsa bār-ı

ğamdanişanem olmaz

'aceb

Diyemezsin kıl nazar

görüp anı sen ħamdegül

3. **bār-ı ğamdan:-dan**

Gazel 1878

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Dert yükü.

Dāl-ı

zülfüñdālgösterdüñceñfāyāi

yşanem

Bār-ı ğamdan bu elif

ğaddümbenüñnüneyledüñ

bār-ı ğamı:

1. **bār-ı ğamı:-ı**

Gazel 1989

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Eziyet, sıkıntı

çekmek.

Kühtaħammül itmez iken

göttürür bār-ı ğamı

Üştür-i

sermestdüryükinekadirdür

göñül

2. bār-ı ğamı:-ı

Gazel 1561

Mısra: 13

Kelime Tipi: -

Gam yükü.

İyMuhibbîgötürürsün dün
ü gün bār-ı ğamı
Âferînsañatahammülidem
ezdiañaKāf

3. bār-ı ğamı:

Gazel 1567

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Dert yükü.

Dil
niçekılsuntahammülcānni
çedöysünġama
Ursalar bār-ı ğamı kılmaz
tahammülküh-ı Kāf

bār-ı girāndan:

1. bār-ı girāndan:-dan

Gazel 1505

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Ağır yük.

GördünçüMuhibbî sen
ġambārtezâyüdde
Ger ‘āşık-ısañ eyle ol bār-
ı girāndanhaz

bār-ı girāndur:

1. bār-ı girāndur:-dur

Gazel 1509

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Ağır yük.

Başımı terk itmeyince
‘āşık irmez vuşlata
Boynınabār-ı girānduraña
bu sırdan ne haz

2. bār-ı girāndur:-dur

Gazel 1506

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Ağır yük.

Ser kesüpçānvirmeyince
‘āşık irmez vuşlata
Boynınabār-ı girānduraña
bu serden ne haz

barmağ:

1. barmagıla:-ıla

Gazel 1617

Mısra: 8

Parmak.

İstediler
mu’cizekāfirleritdiler
‘inād
Faḫr-ı ‘ālebarmagılaitdi
ayı iki şāk

2. barmagıyla:-ıyla

Gazel 1642

Mısra: 8

Parmak.

Gör ne mu’cizgösterüpdür
ol Resül-i kāyināt
Kim mübarekbarmagıyla
eyledi bedr ayı şāk

bārü-yımüşg:

1. bārü-yımüşg:

Gazel 1703

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Misk kalesi. // Misk

hisarı.

Her tarafdangülşen-i
hüsnüñihāta eylemiş
Döstümlüsmegerḫaṭṭuñ
senüñbārü-yımüşg

2. bārü-yımüşg:

Gazel 1871

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Misk kalesi. // Misk

hisarı.

Zülfüñi çok
başlucānāçeşmüñi ‘ayyār
iden
HüsnBağdād’inaḫaṭṭuñ
eyledi bārü-yımüşg

baş:

1. basup:-up

Gazel 1554

Mısra: 3

Ayakla çiğnemek,

ayak altına almak.

Sümm-i esbüñlebasup gel

eyle rüyuñdannişān

Sikke olmayınca olmaz

didiler zerde şeref

2. bas:

Gazel 1605

Mısra: 5

Ayakla çiğnemek,

ayak altına almak.

Bas gözüm üstine itme

ḫār-ı müjgāndanhazer

Yaşam-ılabezm olsun

diyüitdümslāmak

3. basasın:-a, -sın

Gazel 1724

Mısra: 7

Ayakla çiğnemek,

ayak altına almak.

Umaram basasın bir kez

yüzüme

Anuñçünrāhuñüzreolmuşa

mḫāk

4. bas:

Gazel 1856

Mısra: 13

*Ayakla çiğnemek,
ayak altına almak.*

Hazer itme müjeden bas
bu Muhibbîgözine
Zarar itmez biticek kişiye
sevdâdikenün

5. basasın:-a, -sın

Gazel 1863

Mısra: 5

*Ayakla çiğnemek,
ayak altına almak.*

Basasın bir gün gelüp
yüzüme iymeh-rüdiyü
Bu
ümîdeniçeyıldurolmuşamy
oluñdañhâk

6. basasın:-a, -sın

Gazel 1965

Mısra: 6

*Ayakla çiğnemek,
ayak altına almak.*

Hâk-i pâyüñ olmak
içünyollaruñdarüyümü
Basasın bir gün ola
diyübenitdümpâyemâl

7. başuñdan:-u, -n, -dan,

-

Gazel 1513

Mısra: 3

*Baş. || Kişinin
kendisi.*

Kesilmez düd-ı
âhuñhîçbaşuñdan
Benüm tek yakılup pür
nâr olan şem'

8. başında:-ında

Gazel 1514

Mısra: 3

*Baş. || Kişinin
kendisi.*

Od yanar başında var
Mecnûn-şifatsevdâ-yı 'ışk
Râhat olmaz bir nefes
yaşlar döker her bâr şem'

9. başına:-ıñ, -a

Gazel 1524

Mısra: 8

*Baş. || Kişinin
kendisi.*

Derd-i dilden geldi
kapuñaşıkâyetitmege
Anuñiçüñdür yakar başına
her dem nâr şem'

10. başına:-ıñ, -a

Gazel 1526

Mısra: 6

*Baş. || Kişinin
kendisi.*

Zulmaugradımeger
gelmiş-durur dâdisteyü
Anuñiçünkarşuña başına
yakar nâr şem'

11. başında:-ında

Gazel 1528

Mısra: 3

*Baş. || Kişinin
kendisi.*

Ayagında bendi var
başında 'ışkuñâteşi
Meclis içre iyperî olsa ne
tañdîvâne şem'

12. başda:-da

Gazel 1543

Mısra: 3

Baş. || Kişinin

kendisi.

Başdasevdâ dilde ğavğâ
gözde nem sînemde od
Hâlûmi sorana
diremişidenlerdenırag

13. başuma:-um, -a

Gazel 1574

Mısra: 5

*Baş. || Kişinin
kendisi.*

Kendühâlümde yürürken
başumasultânidüm
Eyledi derd ü
belâyamübtelâğavğâ-yı
'ışk

14. başumdan:-umdan

Gazel 1595

Mısra: 3

*Baş. || Kişinin
kendisi.*

Kaynayup bu hün-ı dil
başumdanaşmasundiyü
Taşdugıncaeyledümanün-
içünçeşmüm savak

15. başında:-ında

Gazel 1607

Mısra: 8

*Baş. || Kişinin
kendisi.*

SanmañuzMecnûn[ı] siz
olmuş 'alâyıkdanberî
Bir dem ârâm eylemez
başında var ğavğâ-yı 'ışk

16. başum:-um

Gazel 1607

Mısra: 5

*Baş. || Kişinin
kendisi.*

Āh kim ser-
geşteyembaşumhevā ile
tolu
Güşkıldumçünkikarşumda
çalındı nāy-ı ‘ışk

17. **başındaki:-i, -n, -da, -**
ki

Gazel 1625

Mısra: 4

Baş. || Kişinin

kendisi.

İrmek ister zülf-i yāra
eylemiş tül-ı emel
Añairişmekmuḥāl
başındaki sevdāya bak

18. **başuñda:-un, -da**

Gazel 1627

Mısra: 9

Baş. || Kişinin

kendisi.

Didilerbaşuñdañhuñdanne
dür bu burmalar
Ehl-i ‘ışkadidümlāzımdur
böyle saruk

19. **başuma:-um, -a**

Gazel 1632

Mısra: 7

Baş. || Kişinin

kendisi.

Ṭulū’ itmez neden bilsem
sa’ādetnecmibaşuma
Yaḥūdbī-ṭālī’ümbeñzer ya
dilberden ‘ināyet yok

20. **başdan:-dan**

Gazel 1643

Mısra: 2

Baş. || Kişinin

kendisi.

Oldum hezārcān-ıla ben
mübtelā-yı ‘ışk
Eksükdegülbaşdananuñçü
nbelā-yı ‘ışk

21. **başda:-da**

Gazel 1711

Mısra: 2

Baş. || Kişinin

kendisi.

Göñlümüñdīvānesine bir
saçı leylā gerek
Başdasevdā dilde āteş
gözde her dem mā gerek

22. **başuma:-um, -a**

Gazel 1764

Mısra: 5

Baş. || Kişinin

kendisi.

Başumasultān iken dīvāne
oldum ‘ışk-ıla
Budur ‘ışkuñ evveli çāk-i
girībānuñ gerek

23. **başuma:-um, -a**

Gazel 1777

Mısra: 2

Baş. || Kişinin

kendisi.

Yaşumolduğıcuñḥaddüñle
hem-reng
Cefādanyagdurursınbaşu
maseng

24. **başum:-um**

Gazel 1806

Mısra: 15

Baş. || Kişinin

kendisi.

İyMuḥibbī olalı
başumbañakūh-ı belā

İki ‘aynumiaña iki biñar
itsem gerek

25. **başuma:-um, -a**

Gazel 1809

Mısra: 5

Baş. || Kişinin

kendisi.

Dūd-ı āhumbaşuma olalı
murğ-ı āşiyān
Yazılurmecnüñdiyü her
yirdetaşvürüñsenüñ

26. **başına:-ı, -n, -a**

Gazel 1813

Mısra: 12

Baş. || Kişinin

kendisi.

Yiridürçünsañauydiygöñ
üloldımaḥal
Düciḥānı bu Muḥibbī
başına dar eyleseñ

27. **başuma:-um, -a**

Gazel 1837

Mısra: 8

Baş. || Kişinin

kendisi.

Cefā taşıyla sındı
şabrayağı
Yakaldanbaşumacevrüñ-
ile seng

28. **başuma:-um, -a**

Gazel 1840

Mısra: 5

Baş. || Kişinin

kendisi.

Öldürür bir yañağam bir
yañafırkatbaşuma
Bir yañadan gör neler
getürdihicrānuñsenüñ

29. **başında:-ında**
Gazel 1842
Mısra: 4
Baş. || Kişinin kendisi.
Yanalî âteş-i 'ışka heves-i
Leylî ile
Müdegül başında
duhânigörinürMecnûnuñ

30. **başuña:-u, -ñ, -a**
Gazel 1853
Mısra: 8
Baş. || Kişinin kendisi.
Dermânın'ider ol ki
bilürderdkıymetin
Var iytabîbbaşuña olsun
devâlaruñ

31. **başumda:-umda**
Gazel 1859
Mısra: 5
Baş. || Kişinin kendisi.
Sîneâteş gözde nem
başumdasevdâ-yıhevâ
Niçeyıllarduryatur dil
hâksârüñdursenüñ

32. **başuma:-um, -a**
Gazel 1881
Mısra: 4
Baş. || Kişinin kendisi.
Döstüm ger
döndüremsenğ-i
cefâdanbaşumı
Ugrasunbaşumaâhîrdarb-ı
şemşîrûñsenüñ

33. **baş:-a**
Gazel 1884

Mısra: 13
Baş. || Kişinin kendisi.
Ġamsehâbindanyagarçün
başu miñnetyagmurı
YararsuññaMuñhibbîâh u
efġân eylemek

34. **başuña:-uñ**
Gazel 1884
Mısra: 9
Baş. || Kişinin kendisi.
BaşuñnaMecnûnlayın gelse
sezâ yüz biñbelâ
Leylîzülfine neden
kendüñperîşân eylemek

35. **başma:-ma**
Gazel 1933
Mısra: 2
Baş. || Kişinin kendisi.
Ķüt-ı cândur
'âşıkaiyğonca leb gel
hand kıl
Zülfüññütârımı 'âşik
başına gel bend kıl

36. **başma:-iñ, -a**
Gazel 1976
Mısra: 7
Baş. || Kişinin kendisi.
Oturup taht-ı çemende
başına sultân iken
Hiç düşer mi kapukapu
eyleye dervâze gül

37. **başumda:-um, -da**
Gazel 1982
Mısra: 10

Baş. || Kişinin kendisi.
Sorarsañ var-durur
göñlümdeâteş
Gözümde
māvübaşumdahevâ bil

38. **başından:-ından**
Gazel 1993
Mısra: 2
Baş. || Kişinin kendisi.
Var mı 'aceb bencileyin
mübtelâ-yı dil
Başından anuñ gitmeye
bir dem hevâ-yı dil

39. **başuma:-um, -a**
Gazel 1993
Mısra: 5
Baş. || Kişinin kendisi.
Yitmez mi
benübaşumazülfibelâları
Her demde gelür her
yañadan da belâ-yı dil

40. **baş:-ı**
Gazel 1844
Mısra: 6
Bir şeyin uçlarından biri.
Sırrumıkâğıda yazdı beni
fâşitdi yine
Göreyim kaç' ola başı iki
dillükalemüñ

41. **baş:-ı**
Gazel 1814
Mısra: 6
Bir şeyin başlangıç noktası.

Gözlerüm yaşı ile
'âlemigülünitdüm
Var-ısa tığ-ı cigerdür başı
ol sunuñ

42. **başı:-ı**

Gazel 1823

Mısra: 6

*Bir şeyin başlangıç
noktası.*

Gözlerüm yaşı akup
'âlemi pür-ñün itse
Tañdegültığ-ı cigerdür
başı sonuñ

43. **başdan:-dan**

Gazel 1621

Mısra: 4

Baş, tamamı.

Yagdurmayaydı 'âleme
ger dide göz yaşın
Başdan yakardı
uşbucihânışerâr-ı 'ışk

44. **başı:-ı**

Gazel 1845

Mısra: 13

Baş, uç.

Muhibbînüñ akar yaşı
oñulmazbagrumuñ başı
Bu
hâliduymasunnâşin' için
dün gecegelmedüñ

45. **başı:-ı**

Gazel 1876

Mısra: 2

Baş, uç.

Direm-i
eşkidükdümdimeharc it
ñunuñ
Ġamyimedâğ-ı cigerdür
başı çün ol sunuñ

46. **başımı:-ın, -ı**

Gazel 1509

Mısra: 5

Baş, kafa || Üzeri.

Başımı terk itmeyince
'âşık irmez vuşlata
Boynmabâr-ı girânduraña
bu sırdan ne hâz

47. **başumdan:-um, -dan**

Gazel 1518

Mısra: 5

Baş, kafa || Üzeri.

Düd-i
âhumçıkıdışaumdancihân
oldikebüd
Şubha kalmış gibi çok
geldi lebe cânımcü şem'

48. **başımı:-um, -ı**

Gazel 1518

Mısra: 7

Baş, kafa || Üzeri.

Gâh yaksa gâh kesse
başumısultân-ı 'ışk
Her ne emr itse buyursun
bende-fermânumçü şem'

49. **başından:-ın, -dan**

Gazel 1519

Mısra: 2

Baş, kafa || Üzeri.

Tutuşup 'ışkâteşine dün
gicenâgâh şem'
Çıkdı başından duhâni
eyledi bir âh şem'

50. **baş:-a**

Gazel 1522

Mısra: 8

Baş, kafa || Üzeri.

Zâhid-i bârid-nefes her bir
sözidürçünriyâ
Ġalbate'sir eylemez ancak
virür başa şudâ'

51. **başuñdaki:-uñ, -da, -
ki**

Gazel 1536

Mısra: 7

Baş, kafa || Üzeri.

Kâkül-i
müştünmidürbaşuñdakiçâ
nâdidüm
Didi eyle görünür düd
yansa bâlâ-yıçerâğ

52. **başına:-ın, -a**

Gazel 1557

Mısra: 1

Baş, kafa || Üzeri.

Bâğda geydi benefşe
başına tâc-ı şadef
Dakdı güller
jâlelerdengüşinadür-i
Necf

53. **başımı:-um, -ı**

Gazel 1565

Mısra: 4

Baş, kafa || Üzeri.

İydösteger eyler-
iseñzülñüñçevgân
Ben
dañıkılambaşımımeydâna
tekellüf

54. **başımı:-um, -ı**

Gazel 1565

Mısra: 6

Baş, kafa || Üzeri.

Ger diler-iseñ as beni ol
zülfi siyâha

Kim eylemiş
başumrurgāna tekellūf

55. **başumı**:-um, -ı

Gazel 1570

Mısra: 8

Baş, kafa || Üzeri.

Hüsnimeydānındayāruñkıl
magabāzīçeyi
Başumı top
itdibükdikaddümüçevgān-ı
'ışk

56. **başumda**:-um, -da

Gazel 1587

Mısra: 10

Baş, kafa || Üzeri.

Geyürdigözlerüm yaşı
ser-ā-ser hil'at-i şahī
Başumdaşu'le-i
āhumbenümsanmañkülāh
um yok

57. **başumdan**:-um, -dan

Gazel 1603

Mısra: 3

Baş, kafa || Üzeri.

Dūd-ı āhumdurbaşumdan
göklere iden 'urüc
Gicevü gündüz yanar
sīnemdesanmañnārı yok

58. **başlar**:-lar

Gazel 1637

Mısra: 5

Baş, kafa || Üzeri.

Kan sorılmaz bu-durur
'ādetkesilür başlar
Bir dilāverdür elinde tīg-i
āteşnāk-i 'ışk

59. **başında**:-ı, -n, -da

Gazel 1638

Mısra: 8

Baş, kafa || Üzeri.

Varupzūlf-i siyāhında
kaçan dil kılsa şebrevlik
Başında dūd-ı
āhındandimeñ ki şeb-
külāhı yok

60. **başuñı**:-uñ, -ı

Gazel 1642

Mısra: 6

Baş, kafa || Üzeri.

Aglaiyçeşmaglatā kim
yuyasın 'ișyānuñı
İñleiy dil iñle her dem
başuñı taşlara kak

61. **baş**:

Gazel 1648

Mısra: 9

Baş, kafa || Üzeri.

Niçeler terk ide rezm içre
yine cān-ıla baş
Kana ger teşne olup 'azm
ide meydānaşadağ

62. **başum**:-um

Gazel 1661

Mısra: 5

Baş, kafa || Üzeri.

Kes şem' gibi başum
'ișkodıșu'levirsün
'ișk 'āteşine yanmak
'ușşāka 'ādet ancak

63. **başuma**:-um, -a

Gazel 1705

Mısra: 2

Baş, kafa || Üzeri.

Yine eşkümlēoldıla'l
hem-reng
Cefādanbaşumaeksükdeg
ülseng

64. **başumı**:-um, -ı

Gazel 1726

Mısra: 3

Baş, kafa || Üzeri.

Başumı top
eyleyüpgeldümvefāmeydā
nına
Ola kim ğalñan ide bu
zūlf-i çevgānuñsenüñ

65. **başumı**:-umu

Gazel 1736

Mısra: 6

Baş, kafa || Üzeri.

Hüsnimeydānında tek
zūlfiniçevgāneylesün
Borcum olsun
başumıyolındağalñan
eylemek

66. **baş**:-a

Gazel 1753

Mısra: 11

Baş, kafa || Üzeri.

Edebçüntāc-ı
devletdürMuhibbī götürür
baş
Bulınmaz nesne 'ālemde
ola hergizedebdenyig

67. **başuma**:-uma

Gazel 1759

Mısra: 5

Baş, kafa || Üzeri.

Başuma gönder
cefāsengini eyle imtiñan
Rüy-ı zerdüme sorayım
baña olsun ol mehek

68. **baş**:-a

Gazel 1767

Mısra: 3
Baş, kafa || Üzeri.
Gehîbâlinideremseng[i]
başa
Gehîrâhuñda yüzüm
ideremhâk

69. **baş:**-a
Gazel 1776
Mısra: 8
Baş, kafa || Üzeri.
Kaça mı cevri ü cefâdan
seni cân-ıla seven
Yüzini döndürmeye
cevrünleyagsa başa seng

70. **başına:**-ina
Gazel 1799
Mısra: 8
Baş, kafa || Üzeri.
Kim ki şebrevlikiderzülfi
şebindedilberün
Düd-ı âhi başına bir şeb-
külâh olmak gerek

71. **başumda:**-um, -da
Gazel 1801
Mısra: 1
Baş, kafa || Üzeri.
Tolu sevdân-
ılabâşumdahevâdurkâkülü
ñ
Halkâhalkâ boynuma
bend ü belâdurkâkülün

72. **başında:**-i, -(n)da
Gazel 1803
Mısra: 8
Baş, kafa || Üzeri.
Giceler kan
ağlasamtâşubha dek
olmaz ‘aceb

Şem’ gibi yanmasun
başında nârikimsenün

73. **başum:**-um, -ı
Gazel 1809
Mısra: 2
Baş, kafa || Üzeri.
Geçdisînemden öte iy kaşı
ya tîrûnsenün
Başumı top itdiâhîr geldi
şemşîrûnsenün

74. **baş:**-ı
Gazel 1816
Mısra: 16
Baş, kafa || Üzeri.
Görelen ol gözi kaşı
Muhibbînün akar yaşı
Komışduryoluña başı
n’içün dün gicegelmedün

75. **baş:**-ı
Gazel 1846
Mısra: 8
Baş, kafa || Üzeri.
Zülfünün ‘ahdine cânâ
ben senünaldanmazam
Bir başı vardur veli biñ
var dili ol sünbülün

76. **başumda:**-um, -da
Gazel 1851
Mısra: 7
Baş, kafa || Üzeri.
Rüz-ı
maşşerdedaħıbulınabaşu
mdaħumâr
Çün ezel
oldımaħabbetcür’asinnüş
eylemek

77. **başum:**-umu
Gazel 1881

Mısra: 3
Baş, kafa || Üzeri.
Döstum ger
döndürenseng-i
cefâdanbaşumı
Ugrasunbaşumaâhîrdarb-ı
şemşîrûnsenün

78. **başuña:**-uñ, -a
Gazel 1901
Mısra: 6
Baş, kafa || Üzeri.
Pâdişâh-ı ‘ışksıngedydün
yine nürdankülâh
Şu’le-i
âhuñalupbaşuñaserpüşeyl
edün

79. **başum:**-um
Gazel 1920
Mısra: 6
Baş, kafa || Üzeri.
Tîr-i gamzeñiykemânebrü
ger öldürse beni
Başumalupraşsuramtâħaşr
olınca ben zelîl

80. **başum:**-(u)m
Gazel 1927
Mısra: 2
Baş, kafa || Üzeri.
Gözlerümdenñün-ı
dildürdökilenyaşumdegül
Görinenküh-ı
belâduroñmadukbaşumde
gül

81. **başını:**-m, -ı
Gazel 1939
Mısra: 9
Baş, kafa || Üzeri.
Gülşen-i ħüsnine gördüm
zülfisokmış başını

Kim görüpdürbunı kim
agzına ala mâr gül

82. başuñı:-uñı

Gazel 1948

Mısra: 1

Baş, kafa || Üzeri.

Meydân-ı
maḥabbetdebaşuñıdüpâre
kıl
Sür-ı belâda çalma anı
naḳâre kıl

83. başuña:-uñ, -a

Gazel 1967

Mısra: 11

Baş, kafa || Üzeri.

İnen başuñacânâand
içersem
Sözüm
şıdkımaolmuşdurhamâyil

84. başuñı:-uñ

Gazel 1801

Mısra: 6

Baş, kafa || Üzeri.

Diller alup her taraf ‘asker
yanuñcağamzeler
Başuñüzreḥusrevâtug u
livâdurkâkülüñ

baş açayım:

1. baş açayım:-ayım

Gazel 1596

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Bir işi yapmaya

*büyük bir istekle koşmak,
can atmak.*

At cefâsengini sen
karşuña baş açayım
Her ne senden gele
anuñlagöñülşâd ancak

başacı:

1. baş açdı:-dı

Gazel 1862

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Bir işi yapmaya

*büyük bir istekle koşmak,
can atmak.*

Tâḳ-ı ebrûsına baş
açdıgöñül secde kılır
Bakmayısardaḥımıḥrâbına
Beytü’l-ḥaramuñ

başacuk:

1. baş açuk:

Gazel 1669

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Pervasız, korkusuz.

Ne ḳadarseng-i
cefâvüğamyagarsa başına
Baş açukkarşu varan ‘ışk-
ılabî-pervâyı bak

başacup:

1. baş açup:

Gazel 1694

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Korkusuz olmak.

Baş açupseng-i
cefâyakarşuturupcân-ıla
Dögdürüp bu
cismümiâḥirgubâr itsem
gerek

2. baş açup:

Gazel 1721

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Korkusuz olmak.

Baş

açuptıḡınaboynınıMuḥıbb
îuzadur
Bunı umar diyeler ‘ışk ara
ḳurbânolduñ

başagrsıdur:

1. baş agrsıdur:-dur

Gazel 1846

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Dert, tasa.

Ger gül-
âbitseñMuḥıbbieşk-i
çeşmüñyiridür
Ḥâşılı baş
agrsıdurpâdişehlikdankul
uñ

başditrer:

1. baş ditrer:

Gazel 1543

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Başın titremesi.

Baş ditrerpîr oldum
pâdaḳudret kalmadı
Zür-ı bâzû kanda gitdi
kanı ol evvelki çag

başegdi:

1. baş egdi:-di

Gazel 1938

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Baş eğmek. Saygı

*göstermek için baş eğerek
selamlamak; direnmekten
vazgeçip buyruk altına
girmek.*

Gülşen içre ḳaddüñe baş
egdi görüp servler
Ruḥlarıñdan gül

hacildürleblerüñdengonca
lâl

basegmeven:

1. **baş egmeyen:**-me, -yen

Gazel 1992

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

Güçlünün buyruğuna

uymayı kabul etmek.

Şimdi Muhibbî bir
şanemebağlubendedür
Baş egmeyen kimseye
sultân olan gönül

basegmez:

1. **baş egmez:**-mez

Gazel 1957

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Güçlünün buyruğuna

uymayı kabul etmek.

Oldıbî-zer-i
hâridüñkılmañlıknazar
Ser çeküp baş egmez iken
günbed-i devrâna dil

basegmezem:

1. **baş egmezem:**-zem

Gazel 1921

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Baş eğmek, boyun

eğmek.

Degme bir
cāyaanuñçündöstar baş
egmezem
Secdegâh-ı dil
olupdurbaña ol ebrühilâl

basegmez-ise:

1. **baş egmez-ise:**-mez, --
ise

Gazel 1853

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Güçlünün buyruğuna

uymayı kabul etmek.

Baş egmez-ise tañ mı
egerheftkişver

Hâk-i

derüñiefseridinengedâlaru
ñ

basegmezken:

1. **baş egmezken:**-mez, -
ken

Gazel 1975

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Güçlünün buyruğuna

uymayı kabul etmek.

Bendeñoldıcân-ıla dil
dañyüzüñ görmeden
Baş egmezken bu dehr
içinde bir sultâna dil

başindürür:

1. **baş indürür:**-ür

Gazel 1691

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Baş eğmek.

İyMuhibbînazmumanazm
ehli çün baş indürür
Ben
dañı' rümKemâliyleHuce
nd itsem gerek

başkaldurup:

1. **baş kaldurup:**-up

Gazel 1937

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Başını yukarı

kaldırmak.

Servler baş kaldurup her
yañadan gözler seni
Şevk-i
ruhsârüñlayakdînesinenâ
r gül

baş koşma:

1. **baş koşma:**-ma

Gazel 1853

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Uğraşmak,

*çabalamak, gayret
göstermek; canını feda
etmek.*

Baş koşma bend-i
zülfinedüşdükbelağara
Başdan çıkara seni dilâ bu
hevâlaruñ

baş koyup:

1. **baş koyup:**

Gazel 1526

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Baş koymak.

Hicr-ile yanmakdan ise
didiyig baş oynamak
Baş koyup ortaya itdi
'ışkıñizhâr şem'

baş oynamak:

1. **baş oynamak:**-mak

Gazel 1526

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Başını ortaya

koymak.

Hicr-ile yanmakdan ise
didiyig baş oynamak
Baş koyup ortaya itdi
'ışkıñizhâr şem'

baş u cān:

1. baş u cān:

Gazel 1580

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Baş ve can.

Ġamzesitirinekarşusine

tutar ehl-i 'ışk

Baş u cān terkin urur

eyler mi gör endişe bak

2. baş u cān:

Gazel 1619

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Baş ve can.

Kim-durur senünyoluında

baş u cān terk itmeyen

Yaradılmadan bu 'ālem

sen idüñmahbüb-ı Hâk

baş u cān terkin urur:

1. baş u cān terkin

urur:-ur

Gazel 1868

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Başımı ve canımı terk

etmek.

İhtiyäreylemişem 'ışkını

ben rüz-ı ezel

Baş u cān terkin urur içine

giren savaşuñ

baş u cān terkin:

1. baş u cānterkini:-ni

Gazel 1683

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Baş ve canı terk

etmek, bir kenara

brakmak.

Baş u cān terkin ur yolına

bu şirinebüñ

Añlatākühken gibi bugün

nāmuñsenüñ

baş u cān:

1. baş u cān:-ı

Gazel 1698

Mısra: 13

Kelime Tipi: -

Baş ve can.

Baş u cānı yoluma

komazMuhibbıdır-iseñ

Ol reh-i 'ışk içre ancak

ihtimālüñdürsenüñ

başabelā al:

1. başa belā al:

Gazel 1807

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Bir sorunla

karşılaşmak, kötü bir

duruma düşmek.

Zülfı sevdāsını al başa

belā ister iseñ

Sıneñiçāk ide-gör derde

devā ister iseñ

başa buyruk:

1. başa buyruk:

Gazel 1977

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Kimseden izin

almadan dilediği gibi

davranan, özgür.

Başa buyruk istemez kim

'ālemesultān ola

Lik kul olmaga bir 'ālī-

cenāb ister gönül

başacānakalmagil:

1. başa cānakalmagil:-

gil

Gazel 1746

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Canı ve başı

esirgemek.

'İşkrāhındaMuhibbı başa

cānakalmagil

Böyle

telkineylemişdürçün ezel

pürüñsenüñ

başadakmı:

1. başa dakmı:-mış

Gazel 1891

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Başa takmak,

yerleştirmek.

'Uşşakı öldürüp başa

dakmışotagasın

Göstermiş uzun illere gör

kara perçemüñ

başa yazıldı:

1. başa yazıldı:-dı

Gazel 1525

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Alına yazılmak.

Başa yazıldı ezel

'ışkuñbelāsıdöstlar

Çāretdbır-ile anı kimse

kılmaz mündefi'

başdanaşdı:

1. başdanaşdı:-dı

Gazel 1570

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Çok fazla, haddinden

fazla.

Düşeli girdâb-ı bahrafülk-
i dil hayrettedür
Kaynadı
çünbaşdanaşdıbaahr-ı bî-
pâyân-ı 'ışk

başdanavaga:

1. başdanavaga:

Gazel 1661

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Bütünüyle,

tamamıyla.

Başdanavaga 'âşık yürür
melâmet ancak
Bu tavr-ı 'ışk içinde bir
özge hâlet ancak

başdanavaga dek:

1. başdanavaga dek:

Gazel 1979

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Baştan aşığıya

kadar, tamamıyla.

Saňa yiter ruhlarınakarşu
ol gül-ruhuñ
Şevkı-y-ile
dutişupbaşdanavaga dek
kül ol

başdan baş:

1. başdan baş:

Gazel 1574

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Baştan başa.

Çarhı güm gümgümlüdür
her dem bu hü u hây-ı
'ışk
'Âlemibaşdan baş
ğarkavirürderyâ-yı 'ışk

başdan başa:

1. başdan başa:

Gazel 1977

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Baştan başa.

Nür-ılabaşdan başa bir

âfitâb ister gönül

Bilemez

miqdârınıalmagatâb ister

gönül

başdan çıkara:

1. başdan çıkara:-a

Gazel 1853

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Ayartmak, doğru

yoldan çıkarmak,

kötüyola sürüklemek.

Baş koşma bend-i

zülfinedüşdükbelâlara

Başdan çıkara seni dilâ bu

hevâlaruñ

2. başdan çıkara:-a

Gazel 1676

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Doğru yoldan

saptırmak.

Korkaramğamzelerigönülü

mibaşdan çıkara

Fitneler menba'ı ol

gözleri fettân ancak

başdan çıkardı:

1. başdan çıkardı:-dı

Gazel 1710

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Yoldan sapmak. II

Ayartılmak. II Âşık olmak.

Sevdâ-yı ser-i

zülfiylebaşdan mı çıkardı

Ger şem'

sözindîñlemesebâd-ı

şabanuñ

başdan çıkardı:

1. başdan çıkardı:-duñ

Gazel 1995

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Ayartmak, doğru

yoldan çıkarmak,

kötüyola sürüklemek.

KıyduñMuhibbicânınabaş

dançıkardıñah

Bilmezlik ile sen

sañaitdüñsañagönül

başdan çıkarsa:

1. başdan çıkarsa:-sa

Gazel 1994

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Ayartmak, doğru

yoldan çıkarmak,

kötüyola sürüklemek.

Başdan çıkarsa

zülfiMuhibbiyiğamdegül

Kim didibunıaña ki

dâyimhevâda ol

başdan çıkardı:

1. başdan çıkardı:-dı

Gazel 1902

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Kötü yola sapmak,

doğru yoldan ayrılıp

uygunsuz işlere yönelmek.

İyşabāsaña uyalı
çıkıdıbaşdanzülf-i döst
Billāh ol miskīnin' için
böyle idlāyleledün

başed ki:

1. **başed ki:**

Gazel 1523

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Olur ki.

İster yüzüñgörmege her
meclise varur
Başed ki bulamdiyü arar
her mekânı şem'

başiasağa turan:

1. **başı aşığa turan:**

Gazel 1579

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Başı aşığıda duran,

ters duran.

Gicelerencümler ile
zeynolinmiş aya bak
Başı aşığa turan kıdretle
hem tûbāya bak

başın çekerek:

1. **başın çekerek:-erek**

Gazel 1857

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Başını çekmek, (atın)

başını tutmak.

Hayfdurkullaruñçığnetme
Şehsüvāramatun başın
çekerek

başinegdi:

1. **başın egdi:-di**

Gazel 1846

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Başını eğmek,

boynunu bükmek.

Başın

egdigördihattunıbenefşeħa

sta-dil

Sünbülisevdālaradüşürdic

ānākākülün

başınkaldura:

1. **başın kaldura:-a**

Gazel 1886

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Başını kaldurmak II

Eğik olan başı yukarı

doğrultmak.

Yokdurmecāl[i] kaldura

başın zeminden āh

Hep ĥasta gibi yok

yirisagıbenefşenün

başına alsa:

1. **başına alsa:-sa**

Gazel 1520

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Başına takmak,

yerleştirmek.

Bir ayagüzreturup bil

baglayupdurħıdmete

Tāc-ı zerrīn başına alsa ne

tañşāhāne şem'

başınabelā aldı:

1. **başına belāaldı:-dı**

Gazel 1911

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Sıkıntı ve üzüntü

verici olduğu sonradan

anlaşılan bir işe kendi

isteği ile girişmiş olmak;

durup dururken belalı bir

işe kalkışmak.

Oldı ezal çü 'ışkuñ-

ılamübtelāgönül

Kendü eliyle başına aldı

belāgönül

2. **başına belāaldı:-dı**

Gazel 1995

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Sıkıntı ve üzüntü

verici olduğu sonradan

anlaşılan bir işe kendi

isteği ile girişmiş olmak;

durup dururken belalı bir

işe kalkışmak.

Zülfini görüp oldı yine

mübtelāgönül

Başına aldı kendü eliyle

belāgönül

başına saçar:

1. **başına saçar:-ar**

Gazel 1724

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Başından aşığ

saçmak, dökmek.

Gicezıkr itse dür

dişünMuħıbbı

Saçar başına gevher ol

dem eflāk

başınavagarsa:

1. **başına yagarsa:**

Gazel 1669

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Başına atmak. II

(Eziyet) Çektirmek.

Ne kıdarseng-i

cefāvügamıyagarsa başına

Baş açukkarşu varan 'ışk-
ilabî-pervâyı bak

başındasevdâ:

1. başında sevdâ:

Gazel 1535

Mısra: 14

Kelime Tipi: -

*Sevda çekmek, birine
tutkun olmak, aşk tutkusu
içinde olmak.*

İyşanemsensüzegersorsañ
Muhibbîhâlini
Gözde nem başında sevdâ
dilde âteşsinedağ

başındasevdâ-yıçerâğ

olmasa:

1. başında sevdâ-yıçerâğ

olmasa:

Gazel 1536

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

*Başında kandil
sevdası olmak.*

Olmasa pervânenüñ
başında sevdâ-yıçerâğ
İtmez idi
kendüziniyakmagare'y-i
çerâğ

baş[ın]dan duhâm

çıkardı:

1. baş[ın]dan duhâmı

çıkardı: -dı-ı

Gazel 1523

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

*Başından duman
çıkarmak.*

Meclisdeyüzüñgördisenüñ
nâgehânî şem'

Odlara yanup çıkardı
baş[ın]dan duhâmı şem'

başını çeker:

1. başını çeker: -er

Gazel 1842

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

*Başını vermek,
asılmak.*

Gözlerüm yaşı terakki ide
başladı yine
Var-ısa başını çeker
dâğidur ol sü'nuñ

başınıtaşdan taşa döğüp:

1. başını taşdan taşa

döğüp: -üp

Gazel 1673

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

*Başını taştan taşa
vurmak. (Ulaşma,
kavuşma aşkı
bağlamında).
Sular olmuşdur ezelden
çünküdidâr 'âşığı
Başını taşdan taşa döğüp
akan ırmaga bak*

başını top evleyüp:

1. başını top eyleyüp: -

yüp

Gazel 1944

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

*Başını top yapmak.
Başını top yerine koyup
oynamak.
ZülfniçevgânideldeniyM
uhibbîdilberüm
Başını top eyleyüp girdi
bugün meydâna dil*

2. başını top eyleyüp: -
yüp

Gazel 1957

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

*Başını top yapmak.
Başını top yerine koyup
oynamak.*

Gördi elde
zülfniçevgânidercânâne
dil
Başını top eyleyüp geldi
hemânmejdâna dil

başını top itmek:

1. başını top itmek:

Gazel 1952

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

*Uğruna canını feda
etmek, canına kıymak.
'Azm-i
meydâneyleyüpzülfniçev
gân eylese
Başını top itmek
iderihtirâğ-ı dil*

başını top itmeyen:

1. başını top itmeyen: -

me, -yen

Gazel 1852

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

*Uğruna canını feda
etmek, canına kıymak.
Başını top itmeyen bu
yolda bilmez anı kim
İhtiyâr-
ıladegüldürçünbişimerdân
enüñ*

başla-:

1. **başlasun:-sun**

Gazel 1922

Mısra: 2

Bir işi yapmak üzere harekete geçmek, bir işe girişmek.

Yine evvel

bahâroldığanîmetdür ele

al mül

Cemâligülsitânında fiğâna

başlasun bülbül

başla:

1. **başladı:-dı**

Gazel 1647

Mısra: 2

Bir işi yapmak üzere harekete geçmek, bir işe girişmek.

Sâkiğeturîbâdeyi bezme

kabak kabak

Başladı devre şevk-ile

sâgar ayak ayak

2. **başladı:-dı**

Gazel 1839

Mısra: 7

Bir işi yapmak üzere harekete geçmek, bir işe girişmek.

Başladı hün-ı

cigerdendöstumkarzolmag

a

Akmag-ılaeşk-i çeşmüm

kalmadı kansuzkoduñ

3. **başladı:-dı**

Gazel 1842

Mısra: 5

Bir işi yapmak üzere harekete geçmek, bir işe girişmek.

Gözlerüm yaşı terakki ide

başladı yine

Var-ısa başını çeker

dâğıdur ol sü'nuñ

başma:

1. **başma:**

Gazel 1892

Mısra: 5

Basma!

Basma

dünyâyamülevvesdürçihâ

n

Merd olanlar pāk ü hoş-

dāmān gerek

başum top evle:

1. **başum top evle:**

Gazel 1987

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Başını top haline

getirmek. || Başını top gibi oynamak.

Top evle başum al

elüñezülfüñiçevgān

Gehğamzeokınsineme at

kaşı kemān ol

başum top evleyüp:

1. **başum top evleyüp:-**
yüp

Gazel 1998

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Başını top haline

getirmek. || Başını top gibi oynamak.

Başum top

evleyüptuhfegetürdümiş

eh-i hūbān

Süvār ol esb-i nāzüzre

ser-i zülfüñiçevgān kıl

başumüstinekondı:

1. **başumüstinekondı:**

Gazel 1602

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Baş üstüne konmak.

Küh-ı

ğamdakondıbaşumüstine

murğ-ı belā

Didi bundan özge yir yok

ola baña oturak

başuma geldi:

1. **başuma geldi:**

Gazel 1575

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Karşılaşmak,

yaşamak, başına gelmek.

Gitdişabr u 'aql oldum bî-

karār

Geldi çün kim

başumağavgā-yı 'ışk

başumatācoldı:

1. **başumatācoldı:-dı**

Gazel 1758

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Değer vermek, çok

üstün tutmak, çok sevmek.

Geyürdiegnümedide ser-

ā-ser

Başumatācoldıdūd-ı āhuñ

başumı ele alup:

1. **başumı ele alup:**

Gazel 1522

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Kelleyi koltuğa

almak, ölümü göze almak.

Katlümekâşdeyleyüpyâr
alsa tîğ-ı inkıtâ'
Başımı ele aluptâhaşre
dek idem semâ'

başımı top eyle:

1. başımı top eyle:

Gazel 1790

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

*Başımı top eylemek -
kendini feda etmek.*

Hüsnmeydânınageldüñçü
nkiiyçâbüksüvâr
Başımı top eyle oldızülf-i
çevgânüñsenüñ

başımı top eylevem:

1. başımı top eyleyem:-

yem

Gazel 1750

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

*Çevgan oyunundaki
top gibi ortaya koymak;
canımı feda etmek.*

'İşkmeydânında ger
zülfüñiçevgâneyleseñ
Başımı top
eyleyemyoluñda gel çel
anı tek

başımı top eylevüp:

1. başımı top eyleyüp:-

yüp

Gazel 1898

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

*Çevgan oyunundaki
top gibi ortaya koymak;
canımı feda etmek.*

Esb-i nâzüzre el
urduñzülfüñüñçevgânına

Başımı top
eyleyüpyoluñdağaltâneyle
düñ

2. başımı top eyleyüp:-

yüp

Gazel 1890

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Başımı top eylemek.

(Kendini feda etmek.).

Zülfüñiçevgânideldenbertü
iyşâhib-cemâl
Başımı top
eyleyüpyoluñdağaltâneyle
düñ

başımı top ideyim:

1. başımı top ideyim:-

eyim

Gazel 1748

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

*Başımı çevgan
oyununda kullanılan top
gibi ortaya koymak;
canımı ortaya koymak,
hayatımı tehlikeye atmak.*
Bin semend-i nâza eyle
cılveler meydânsenüñ
Başımı top ideyim
zülfüñi sun çevgânsenüñ

başımı top idiser:

1. başımı top idiser:-iser

Gazel 1822

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

*Başımı çevgan
oyununda kullanılan top
gibi ortaya koymak;
canımı ortaya koymak,
hayatımı tehlikeye atmak.*

Her kaçan meydân-ı
hüsnegelseñiyYüsuf-
cemâl

Başımı top idiser ol zülf-i
şebdizüñsenüñ

başuñ secdeden

kaldurma:

1. başuñ secdeden

kaldurma:

Gazel 1612

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Sürekli secde etmek.

Câmi'-i hüsnin görüp
kaldurmabaşuñ secdeden
Cângöziyle kaşları
mihrâbinuñtâkıma bak

başuñ top itmez-iseñ:

1. başuñ top itmez-iseñ:-

mez, --iseñ

Gazel 1877

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

*Başımı top haline
getirmek. || Top gibi
oynamak.*

Dilâ 'ışk-

ılaçünmeydânagirdüñ

Başuñ top itmez-iseñyâ ne
girdüñ

başuñ top ola:

1. başuñ top ola:-a

Gazel 1868

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

*Çevgan oyununda
oyananan top gibi
yuvarlanmak.*

Zülf-i çevgânına el

urduMuhibbî yine yâr

Ne sa'adetdüreger kim
aña top ola başuñ

başuñalduñ:

1. **başuñalduñ:-duñ**

Gazel 1543

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

*Bulaşmak, uğraşmak
zorunda olmak.*

Başuñalduñdilā sen bu
cihāngavğāların
Yigdegülmidürsañaitseñ
bu sevdādanferāğ

başuñda:

1. **başuñda:**

Gazel 1982

Mısra: 8

Baş. || Kişinin

kendisi.

Olupsimberr-i
'ışkıçerümeccnün
Başuñdadūd-ı āhuñı yuva
bil

başuñda yak:

1. **başuñda yak:**

Gazel 1602

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Başta yakmak.

Şem'-veş gel āteş-i
'ışkıdilābaşuñda yak
Dānedānedür-r-i eşkirişte-i
cānüzredak

başuñdagı:

1. **başuñdagı:**

Gazel 1715

Mısra: 8

Başındaki.

Zülfüñ hevesin eylese
dīvāne 'aceb mi
Günden güne
başuñdagısevdayıbüyüdü
k

başuñtäreylevüp:

1. **başuñtäreylevüp:-yüp**

Gazel 1620

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Başını dar etmek.

*(Çok sıkıntılı bir duruma
sokmak.).*

Diler-iseñ bir kemānçe
ola bu gönülünsenüñ
Başuñtäreylevüp bul bir
deri sīneñe yak

başuñı top eyle:

1. **başuñı top eyle:**

Gazel 1826

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Top yapmak, başını

*top yerine koyup
oynamak, çevgan topu
yapmak.*

Murg-ı dil dolaşalı zülfine
ol muğbecenüñ
Dir ki bu başuñı top eyle
ki çevgāne gerek

başuñı top it:

1. **başuñı top it:**

Gazel 1892

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Başını çevgan

*oyununda kullanılan top
gibi ortaya koymak;
canını ortaya koymak,
hayatını tehlikeye atmak.*

'İşkmezdānında top it
başuñı
Lāyık ol topa
ğadıñçevgān gerek

2. **başuñı top it:**

Gazel 1942

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Başını çevgan

*oyununda kullanılan top
gibi ortaya koymak;
canını ortaya koymak,
hayatını tehlikeye atmak.*

Yārçevgān itse
zülfünbaşuñı top it dilā
Sen de meydān-ı
maħabbetdeeyü ad eylegil

bat:

1. **bağ:**

Gazel 1500

Mısra: 6

Ar. is. Kaz. Kaz

şeklinde kap, sürahi.

Eşk-i
çesümğarğavirmişken
ser-ā-ser 'ālemi
Bu gönülpervāyimezolmuş
o baħr içinde bağ

batakatak itmiş:

1. **batak batak itmiş:-miş**

Gazel 1592

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

Bataklık haline

getirmek.

Küyınayāruñirmege bir
çārebulmadum
İtmiş anuñçü yolların
eşküm batak batak

bâtil:

1. **bâtil:**

Gazel 1945

Mısra: 2

*Haktan olmayan,
dünyaya ait.
Kelâm-ı Hakk'a her kim ki
gönülünden olmaya mâyl
Olur her itdügiebter ü her
ne eylese bâtil*

2. **bâtil:-düm**

Gazel 1966

Mısra: 10

*Haktan olmayan,
dünyaya ait.
Hudâdanğayrısınhar it
Muhibbîcân-ıla dilden
Hudâdanğayrı 'âlemde ne
kim var-ısa bil bâtil*

bâtil olur:

1. **bâtil olur:-ur**

Gazel 1956

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

*Hak ve hakikatten
uzaklaşmak.
Kelâm-ı Hakk-ıla her kim
cihânda olmaya 'âmil
Olur her bir işi ebter olur
her itdügibâtil*

bâver itme:

1. **bâver itme:**

Gazel 1625

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

*İnanmak, doğru
bulmak.
Zâhideydür sevme hûbı
içme bâdefâriğ ol*

Bâver itme pendine ol
sözleri sermâya bak

bayram:

1. **bayram:**

Gazel 1874

Mısra: 9

Bayram.

Bu Muhibbîmünşebîkadr ü
günü bayram ola
Ger görineşâm-ı hicrinde
hilâlîkaşuñ

bayrameyledüñ:

1. **bayram eyledüñ:-düñ**

Gazel 1783

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

*Bayram etmek
(yapmak): Çok sevinmek.
Rûze-i hicr içre nâgâh ol
hilâlebrûların
Gördüñiy dil şükrüñ artar
tâze bayram eyledüñ*

bâz:

1. **bâzım:-ı, -nı**

Gazel 1979

Mısra: 7

*Doğan denilen yırtıcı
kuş.
Himmatüñbâzımısalsañ ol
hümâyışaydıçün
Nâleñiyagınaiy dil
takubanı zil ol*

2. **bâzım:-ı, -nı, -ı**

Gazel 1803

Mısra: 15

*Oyun, eğlence, lehv.
Gönülümünbâzımısaldum
ol hümây[ı] şaydıçün*

Olmaz iken ben
şikâritdüñşikârikimsenüñ

bâzâr:

1. **bâzâr:**

Gazel 1717

Mısra: 10

*Alışveriş yapılan yer,
pazar, çarşı.
Büseycâñağdinin' için
Muhibbîvirmedüñ
Sen sañaitdüñ bu bâzâr
içre ihmâyleyledüñ*

2. **bâzâr:**

Gazel 1886

Mısra: 8

*Alışveriş yapılan yer,
pazar, çarşı.
Sünbül saçına hiç ola mı
an[ı] beñzedem
Bâzâr içinde bir pula
bagıbenefşenüñ*

bâzâr-ı 'ışk:

1. **bâzâr-ı 'ışk:**

Gazel 1849

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

*Aşk pazarı.
Aldummetâ'-ı
büseñicâñağdinivirüp
Bâzâr-ı 'ışk içinde
harîdârüñamsenüñ*

bâzı:

1. **bâzı:**

Gazel 1634

Mısra: 10

*Oyun, eğlence, lehv.
İygönül aldanma sakın bu
felek bir hoşkabâz
Her nefes*

biñdürürlü'bingösterür ol
bāzı çok

bāz-ı himmet:

1. **bāz-ı himmet:**

Gazel 1694

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Himmet, gayret kuşu.

Sayd olurken ol
hümānuñdāmına 'Ankâ-
yıKāf
Bāz-ı himmet birle ben
anı şikār itsem gerek

bāzice:

1. **bāzıçeyi:-(y)i**

Gazel 1570

Mısra: 7

Oyun, oyuncak.

Hüsnimeydānındayāruñkıl
magabāzıçeyi
Başumı top
itdibükdikaddümiçevgān-ı
'ışk

bāzice evler:

1. **bāzıçeyler:-r**

Gazel 1963

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Oynar vaziyette

olmak, oynamak.
Hār-ılabāzıçey eyler gül
güler hāndān olur
Bī-hāberdür bülbül andan
oldugınşeydā-yı gül

bāzū:

1. **bāzū:**

Gazel 1785

Mısra: 6

Güç, kuvvet.

Küh-ı 'ışkikesmege her
bir kesi kâdirdegül
Tışeyi elden
komazFerhād-veshbāzū
gerek

be:

1. **be:**

Gazel 1656

Mısra: 2

A! II bre.

Yüzüñgöstermeyüpçānāid
ersindürlüfettānlık
Be kāfiruşbuşulm ile olur
mı hīçmüsülmānlık

2. **be:**

Gazel 1709

Mısra: 6

A! II bre.

Eñ evvel 'ışkuñoymı terk-i
serdür
Dağı var mı be
zāhidimtiḥānuñ

bezālim:

1. **be zālim:**

Gazel 1517

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Be zālim.

AsitānuñdaMuḥibbīkanuñ
ıtdüñ heder
Kanda gitdi kanı inşāfuñ
be zālim kanı şer'

bedel:

1. **bedel:**

Gazel 1651

Mısra: 6

Karşılık, bir şeyin

yerine verilen.

MelāhatMısrıdurla'lüñ
sorarsam tañmıdurtekrār
Lebüñşehdineymeh-rü
bedel känd-i mükerrer
yok

2. **bedel:**

Gazel 1964

Mısra: 10

Karşılık, bir şeyin

yerine verilen.

Cān giderse gāmdögülçün
geldi peykān dile
İyMuḥibbīdotalumcānyiri
ne anı bedel

bed-hālevledüñ:

1. **bed-hālevledüñ:-düñ**

Gazel 1697

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Kötü bir hāle

getirmek.

N'eyledüñseeyledüñaldüñ
Muḥibbīgöñlini
Cevr-ile bir
çārekılduñsoñrabad-
hālevledüñ

2. **bed-hālevledüñ:-düñ**

Gazel 1811

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Kötü bir hāle

getirmek.

'Arızuñ 'arzeyleyüpbaña
'acebālevledüñ
Dagıdupsabr-ıla 'aqlum
beni bed-hālevledüñ

bed-nām:

1. **bed-nām:**

Gazel 1968

Mısra: 9

Kötü şöhretli.

‘Âşıkamrindembed-nâm

[u] melâmet olalı

‘İşkuma bunlar delîl

yitmez mi ne hâcetsü’âl

bed-nâmeyledüñ:

1. **bed-nâmeyledüñ:-düñ**

Gazel 1841

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Kötü bir şekilde

ünlenmek, adı kötüye

çıkmaq.

Boynuma

takduñbelâzençiriniMecn

ün-vâr

Dehr ara

dîvânekılduñhalkâbed-

nâmeyledüñ

bed-nâm-ı dehr:

1. **bed-nâm-ı dehr:**

Gazel 1960

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Kötü namlı dünya.

Bed-nâm-ı dehr

olmayasın iyMuhibbî ger

Uzatma sakın zulm elini

ictinâb kıl

bedr:

1. **bedr:**

Gazel 1619

Mısra: 2

Dolunay.

Kapuñagelürşeher gün ala

hüsñüñdensabağ

Bedr iken itdüñişâret aya

oldı iki şağ

2. **bedr:**

Gazel 1704

Mısra: 3

Dolunay.

Mâh-tabuñbedr iken

âyinesibuldıkesâd

Çün güneş ruhsârûña anı

muqâbileyledük

bedr ayı:

1. **bedr ayı:**

Gazel 1715

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Dolunay halinde

olan ay.

Nâz-ılaçün ol yâr-ı dil-

ârâyıbüyütdük

Beñzetmekiçünyüzinebed

r ayı büyütdük

2. **bedrayı:-ı**

Gazel 1642

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Dolunay şeklinde

olan ay; parlak, aydınlık.

Gör ne mu’cizgösterüpdür

ol Resül-i kâyinât

Kim mübârekbarmagıyla

eyledi bedr ayı şağ

3. **bedr ayı:**

Gazel 1869

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Dolunay şeklinde

olan ay II Sevgilinin

yanağı.

Hercâyın’ola dinse

kamer-çehre nigâra

Her yaña salar pertev o

bedr ayı büyütdüñ

bedrolmuş:

1. **bedrolmuş:-muş**

Gazel 1623

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

(Ay’ın) dolunay

olması.

Görmek olmaz

iyMuhibbîçünkü ol meh-

pâreyi

Ruğlarışevkiyle her

şebbedrolmuş aya bak

2. **bedrolmuş:-muş**

Gazel 1625

Mısra: 14

Kelime Tipi: -

Dolunay olmak. II

Dolunay gibi kusursuz ve

eksiksiz olmak.

Görmek

isterseñMuhibbîdâğ-ı

‘ışkısınede

Var şafağ içinde

bedrolmuşogarken aya

bak

be-ğâyet:

1. **be-ğâyet:**

Gazel 1599

Mısra: 7

Son derece, pek çok,

fazlasıyla.

Cân be-ğâyetüñ içinde

dil katı ğamnâkdür

Sâkiyâ mey sun ki virsün

bu dil-i ğamh’âraşevk

2. **be-ğâyet:**

Gazel 1656

Mısra: 11

*Son derece, pek çok,
fazlasıyla.*

Lebûñzıkrindeniy dilber
be-ğâyet mest iken
gönlüm
Ġubâr-ı haţtuñı gördüm
irişdibañahayrânlık

begüm:

1. begüm:

Gazel 1550

Mısra: 4

*Bey, efendi II Sevgili,
dost.*

Yüzüne baksam beni
'afveylegil
Çün begüm
divânecolmuşdurmu'âf

be-hâk:

1. be-hâk:

Gazel 1768

Mısra: 10

Toprağa.

Sâye sal
hâkoldıküyuñdaMuñibbîd
erdmend
Servler her kanda kim bite
salar sâye be-hâk

be-hey:

1. be-hey:

Gazel 1903

Mısra: 8

Hey! Ey! Be!

*Ekseriya hiddet ve tekdir
manasında kullanılır.*

Mûrlar gibi reh-i
küyındapâ-mâl olayım
Yüzüm üzrepâ koyup diye
be-hey üftâde gül

behişt ü hil'at ü tâc u

kemer:

1. behişt ü hil'at ü tâc u

kemer:

Gazel 1752

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

*Cennet, kaftan, taç
ve kemer.*

Kimine virdüñ behişt ü
hil'at ü tâc u kemer
Kiminüñyirin cehennem
menzilin nâreyledüñ

behrâm-ı gûra:

1. behrâm-ı gûra:-a

Gazel 1919

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

*Sasaniyan
sülalesinden, Yezdgird'in
oğlu olan ve Behram-ı
Gur adıyla anılan
padişah.*

Cellâd-ı çarhıvirmeyiser
kimseye amân
Yitmez mi
sañan'eylediBehrâm-ı
Gûra gel

behremend itsem:

1. behremenditsem:-sem

Gazel 1850

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

*Nimete erişmek. ||
Hissedar etmek.*

Ben marîz-ı 'ışka ger
hâcet olursa gül-şeker
Gül
ruñuñşekkerlebüñlebehre
mend itsem gerek

bekâ:

1. beğâsı:

Gazel 1590

Mısra: 4

Ar. I. Bakilik, fani

olmayış.

Aldar seni o bir niçe gün
yüzüne güler
Dünyâyagöñlibağlamazîrâ
beğâsı yok

be-kefsâğardutdı:

1. be-kefsâğardutdı:-dı

Gazel 1560

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Elde kadeh tutmak.

Aldı 'aql u hüşi elden
'işve-i sâkî yine
Pür kılupmeclisde meyle
dudıçüñsâğar be-kef

be-keftutmayam:

1. be-keftutmayam:-

mayam

Gazel 1559

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Elde tutmak.

Tevbe itmek

istedümtâtutmayamsâğar
be-kef
İşidüprindândidilernüş-ı
mey kıl lâ-tuñaf

bekle:

1. bekler:-r

Gazel 1891

Mısra: 10

Bekçilik etmek,

yanında bulunup

*gözlemek, korumak,
muhafaza etmek.*
Ordu-yihüsünü içine
hergiz girilmeye
Bekler
kafañibeñzedidündäraperç
emüñ

bel:

1. **beli:-i**

Gazel 1515

Mısra: 7

Bel.

Beli gelmez
hayâledikkatiko
Kılma iy dil
iñenmuñâletama'

belâ:

1. **belâlaruñ:-lar, -uñ**

Gazel 1743

Mısra: 1

Felaket, afet.

Râh-ı mañabbet içre
çekilen belâlaruñ
Derde devâbilürler anı
mübtelâlaruñ

2. **belâlara:-lar, -a**

Gazel 1853

Mısra: 5

Felaket, afet.

Baş koşma bend-i
zülfinedüşdükbelâlara
Başdan çıkara seni dilâ bu
hevâlaruñ

3. **belâ:**

Gazel 1858

Mısra: 9

Felaket, afet.

Ḥâne-i dilde
Muñibbîgehgelürğamgehb

elâ
Eksük olmaz budur
‘âdettekyedemihmân
gerek

4. **belâ:**

Gazel 1884

Mısra: 9

Felaket, afet.

Başuñamecnünlayın gelse
sezâ yüz biñbelâ
Leylüzülfine neden
kendüñperîşân eylemek

5. **belâ:**

Gazel 1918

Mısra: 1

Felaket, afet.

Gerçi kim ḥalkacihân içre
belâeksükdegül
Cümlesine
irişengamdanbañæksükde
gül

6. **belâda:-da**

Gazel 1947

Mısra: 1

Felaket, afet.

İy dil kemend-i zülfine dil
virbelâda ol
Ya'nîbunuñlazevçuñıartur
şafâda ol

7. **belâ:**

Gazel 1983

Mısra: 14

Felaket, afet.

Gelür her şâdinüñ ardınca
biñğam
Muñibbîdâr-ı dünyâyibelâ
bil

8. **belâları:-lar, -ı**

Gazel 1993

Mısra: 5

Felaket, afet.

Yitmez mi
benümbaşumazülfibelâları
Her demde gelür her
yañadan da belâ-yı dil

9. **belâ:**

Gazel 1996

Mısra: 4

Felaket, afet.

Egerçi mezra'-ı dilde
gözüm toñmını çok
saçdum
Belävügayrımiñnetdenbañ
avirmedihîçhâşıl

belâkühında:

1. **belâkühında:-nda**

Gazel 1727

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Bela dağı.

Bir söz-ile la'l-i
şîrîñüñekılduñmübtelâ
Bu
MuñibbîyibelâkühındaFer
hâdeyledüñ

2. **belâkühında:-nda**

Gazel 1839

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Bela dağı.

La'l-i
şîrîñüñfirâkıñdanMuñibbî
bendeñi
Kühken gibi belâkühında
sen cânşuzkoduñ

3. **belākūhında:-n, -da**

Gazel 1903

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Bela dağı.

Ne bilürMecnün u Vāmık
sorma ‘ışkuñhālını
Sor belākūhındacān terkin
uran Ferhāda gül

belākūhsārına:

1. **belākūhsārına:-na**

Gazel 1663

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Eziyet dağı.

Sen
lebışırınıçüdüşdümbelāk
ūhsārına
Husrevā bilsem neden
meylūñ bu ben Ferhāda
yok

belāolmıŝ:

1. **belāolmıŝ:-mış**

Gazel 1959

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Felaket olmak.

Okumaya ‘ışkuñ ne bile
naħv-ile şarfın
Derd-ile belāolmıŝ iken
aña ‘Avāmıl

belāsengi-y-ile:

1. **belāsengi-y-ile:--y, --
ile**

Gazel 1827

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Bela taşı.

Kūh-ı ğamda bu
Muħibbīyibelāsengi-y-ile

Āsiyā-veşdögedöge anı
sen un itdüñ

belāvüderd:

1. **belāvüderd:**

Gazel 1859

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Bela ve dert.

Bezm-i ğamdasāĝar-ı
çeŝmüñlenüŝ it ħün-ı dil
Meclisi germ it
belāvüderdyāruñdursenüñ

belāvüderd ü ğam:

1. **belāvüderd ü ğam:**

Gazel 1562

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Sıkıntı, dert ve keder.

Konmak içün her
gicemiħnetbelāvüderd ü
ĝam
Eyledüm dil mülkini
anlara dervīŝānevaħf

belāvüelemüñ:

1. **belāvüelemüñ:-üñ**

Gazel 1804

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Bela ve keder.

Geldi ābād-ı dile
çünkisipāh-ı ğam-ı ‘ışk
Virdi cānaħdini dil aldı
belāvüelemüñ

belāvüĝam-durur:

1. **belāvüĝam-durur:--
durur**

Gazel 1945

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Bela ve gam.

Muħibbītarħ kıl dilden bu
hāy u hūy-ı dārātı
Saña ancak bu
sevdādanbelāvüĝam-durur
ħāŝıl

belāvüĝamuñı:

1. **belāvüĝamuñı:-uñ, -ı**

Gazel 1888

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Bela ve gam.

Derd-ile
belāvüĝamuñıhoŝ görür
‘āŝık
Ger olsa anuñhālı
mükedder daħınāzük

belāvümüħnet:

1. **belāvümüħnet:**

Gazel 1991

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Belâ ve sıkıntı.

Gel ŝarāb-ı ‘ışkınış eyle
ŝafāvülezzet al
Derdı
dermānadeĝiŝya’nıbelāvü
miħnet al

belāvümüħnetiçekdüĝüm

ı

1.

belāvümüħnetiçekdüĝüm

:-dü, -güm

Gazel 1870

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Eziyet ve sıkıntı

çekmek.

Çekdügümcânâfirâkıylabe
lâvümüñneti
Şerholınmazbiñzebânım
olsa hâlümhaşre dek

belâzencîrinedakduñ:

1. **belâzencîrinedakduñ:-**
duñ-ine

Gazel 1819

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Bela zincirini

takmak.

Göñlümi mücrim

diyüdakduñbelâzencîrine

Hamdü-

lillâhkulluguñdandañıâzâd

itmedüñ

belâ-engîz:

1. **belâ-engîzdür:-dür**

Gazel 1653

Mısra: 1

Dert ve sıkıntı verici.

Nibelâ-engîzdürşol

nergis-i şehlâya bak

Fitne ta'lîminider ol zülf-i

'anber-sâya bak

belâ-keş:

1. **belâ-keş:**

Gazel 1584

Mısra: 9

Bela çeken, eziyet,

sıkıntı ve mihnet çekmiş

olan.

Biñbenüm gibi belâ-keş

işigindemübtelâ

Bu Muhibbînünñcihânda

andan özge varı yok

belâ-yı dil:

1. **belâ-yı dil:**

Gazel 1993

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Gönül belası.

Yitmez mi

benümbaşumazülfibelâları

Her demde gelür her

yañadan da belâ-yı dil

belâ-yı 'ışk:

1. **belâ-yı 'ışk:**

Gazel 1643

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Aşk belası II aşk

derdi, sıkıntısı.

Oldum hezârcân-ıla ben

mübtelâ-yı 'ışk

Eksükdegülbaşdananuñçü

nbelâ-yı 'ışk

belâ-yımıñneti:

1. **belâ-yımıñneti:-i**

Gazel 1754

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Sıkıntı belası.

Belâ-yımıñneti 'ışkı

dinlse haşre dek dinmez

Umar mısın ki sen iy dil

bulasın derde dermānuñ

belâ-yı zülfe:

1. **belâ-yızülfe:-e**

Gazel 1849

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

(Sevgilinin) saçının

belası.

Düşdümhevâ-yı zülfe

hevâdaruñamsenüñ

Yine belâ-yı zülfe
giriñtaruñamsenüñ

belâ-yızülfine:

1. **belâ-yızülfine:-ine**

Gazel 1866

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

(Sevgilinin) saçının

belası.

Didümbelâ-yızülfineiy dil

tolaşma gel

Güşitmedüñçüpendümisa

ña beter gerek

belki:

1. **belki:**

Gazel 1571

Mısra: 3

Hatta, bile.

Komazam elden ölince

belki maşşerdedañı

Hamdü lillâhelüme girdi

benümdāmān-ı 'ışk

bellü:

1. **bellüdür:-dür**

Gazel 1654

Mısra: 12

Belli, açık, aşıkâr.

İyMuhibbî gizleme

fâşoldı 'ışkuñ 'äleme

Çehresinden bellüdürçün

'âşikuñāsār-ı 'ışk

2. **bellü:**

Gazel 1748

Mısra: 10

Belli, açık, aşıkâr.

İyMuhibbî 'ışk ara tâ

kılmayınca terk-i ser

Bellü bil girmez

elüñeräyegāncānānsenüñ

belür-:

1. **belürdi:-di**

Gazel 1682

Mısra: 8

1. Belirmek. 2.

Ortaya çıkmak.

Çadiyârũñkıyâmetdürgözi

de ‘ayn-ı âfetdür

Belürdi fitne-i

âhîrzamânıbañaöğretmeñ

ben:

1. **ben:**

Gazel 1646

Mısra: 6

T. is. Yüzde ve

vücutta bulunan tabii ufak

ve siyah noktalar, ben,

hâl.

Hicrânşebindecânâhâlüm

katı diğer-gün

Ben hasretiyle öldüm gel

intizârayir yok

2. **benüm:-üm**

Gazel 1503

Mısra: 4

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Mağabbet ehli ‘âlemde

kamu mihr ü vefâ ister

Benümgöñlüm tutup

‘aksin idercevr ü

cefâdanhaz

3. **ben:**

Gazel 1505

Mısra: 2

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Var mı bu cihân içre

itmeye cinândanhaz

Olmasa bile ger yâr ben
itmeyem andan haz

4. **benüm:-üm**

Gazel 1513

Mısra: 4

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Kesilmez düd-ı

âhuñhiçbaşuñdan

Benüm tek yakılup pür

nâr olan şem’

5. **benüm:-üm**

Gazel 1519

Mısra: 9

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Gönlümünvîrânesinirüşen

it mâhumbenüm

Çün ola-gelmiş-durur

vîrânelerdemâh şem’

6. **ben:**

Gazel 1522

Mısra: 11

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Şolkadâr ben hâstayacevr

ü cefâlareyledüñ

Şabrañâkat kalmadı

şehrüñdenitdüm el-vedâ’

7. **ben:**

Gazel 1523

Mısra: 15

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

İydöstsenüñyâduña ben

niçeyanaram

Luñf eyle beni bir gice it

imtiñhâñ şem’

8. **ben:**

Gazel 1539

Mısra: 4

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Her kaçan kim çeşmüñ ele
ala kaşuñ yayını

Ben degülğamzeñokından

kalmaya bir kimse sag

9. **ben:**

Gazel 1544

Mısra: 2

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Yine bir zühre-

cebñkarşumakurdibenüm

ag

Pehlevânam ben ol

agdankurtarursamcânısag

10. **ben:**

Gazel 1544

Mısra: 3

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Ben niçebî-hüş olup

feryâd u efgâñitmeyem

Âşikârebülbulüñyirinitud

içünkizâğ

11. **ben:**

Gazel 1544

Mısra: 5

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Ben niçepervâne-

veşkarşuñapervâzitmeyem

Sen var-iken

döstumhâcetdegül

yakmak çerâğ

12. **ben:**

Gazel 1544

Mısra: 10

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Fürkât ü

hicrûñodımdayüregüm

pür-süzdur

Bu ħarâret def'ine

içdümMuħibbî ben ayag

13. **benüm:-üm**

Gazel 1544

Mısra: 7

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Derdümedermân olur mı

bilmezemyâ Rab benüm

Işkımapâyân olur mı

yüregümtoptoludâğ

14. **baña:-a**

Gazel 1548

Mısra: 3

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

GitdiMecnüntekye-i

'ışkıbaña ısmarladı

Tañmıdur tutsam

yiriniolmışamañahalef

15. **ben:**

Gazel 1548

Mısra: 6

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Ėayra atma iykemân-

ebrûhadeng-i Ėamzeñi

Sinmeydânındaçün kim

eyledüm ben dil hedef

16. **ben:**

Gazel 1552

Mısra: 5

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Bir kadeh meyle ben

irgürdüm bugün maķşûda

yol

Şavma'aküncindezâhidda

ħıtururmu'tekif

17. **ben:**

Gazel 1555

Mısra: 4

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

'İşkdur yolum tarık-i

müstakîmdendönmezem

Söylemem ben

zâhidâsenüñ gibi her dem

güzâf

18. **ben:**

Gazel 1559

Mısra: 3

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Döstüm ben sañacânum

nite kim bu tendedür

Şıdk-ı

da'vâmagüvâhumoldıçeng

ü nây u def

19. **ben:**

Gazel 1562

Mısra: 1

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Eylesem dil mülkini ben

tañmıdurcânânavakf

Olgelmişdür ezelden

genciçünvîrânevaķf

20. **baña:-a**

Gazel 1563

Mısra: 5

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

İy kaşı ya durmadan at

sen bañagamz okların

Key ulu devlet-durur aña

ola bu dil hedef

21. **beni:-i**

Gazel 1564

Mısra: 2

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Olsa 'adüvv leşker[i]

karşumdaşâfşâf

Sanmañ ki beni yüz

çevürüpitmeyemmeşâf

22. **baña:-a**

Gazel 1571

Mısra: 7

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Ėırmen-i 'ömrüm

bañavirmezdicevcehâşılı

Gözlerümden her

seheryagma ger bārân-ı

'ışk

23. **bende:-de**

Gazel 1587

Mısra: 2

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Felekde bir

sañabeñzerbenüm mihr-

ile mâhum yok

Güzeller hep saña bende

senüñ tek pâdişâhum yok

24. **baña:-a**

Gazel 1588

Mısra: 5

Ben, birinci tekil
şahıs zamiri.
Sadā-
yıtıġuñiştümiriştibaña
bir hālet
Bu yüzden sanmañuzzevķ
u şafā-y-ilasürüdüdü yok

25. **ben:**

Gazel 1591

Mısra: 8

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

La'l-i cān-
bağşuñlacānāmürdeler
bulur hayāt
N'eyleyemderdāhemān
ben 'āşık-ı bīmāre yok

26. **ben:**

Gazel 1591

Mısra: 10

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

İyMuħibbīruħlarındanbūal
ur her hār u ħes
Bir naşīb andan n'içün
ben bülbül-i pür-zāra yok

27. **baña:-a**

Gazel 1592

Mısra: 8

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

PİR oldum ise meyden
elüme 'aşā alam
Her bir ķademdebaña ola
ol tayaktayak

28. **ben:**

Gazel 1592

Mısra: 14

Ben, birinci tekil
şahıs zamiri.
Şi'rümMuħibbī irse
kemāle 'acebmidür
İletdüm bu fenni ilertüye
ben ayak ayak

29. **benden:-den**

Gazel 1592

Mısra: 2

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Endüh-ı derdümi dile
yazdumvaraķvaraķ
'Işk ehli tā gele ala
benden sabaķsabaķ

30. **ben:**

Gazel 1593

Mısra: 1

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Ġirre olma gel cemāl ü
ħüsne ben dervīşe bak
Virzekāt-ı
ħüsnuñiyokduraña bundan
eħaķ

31. **ben:**

Gazel 1593

Mısra: 3

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

İñledümçüngülşen-i
kūyuñda ben bülbül-şıfat
Tutmaduñiybī-vefā gül
gibi sen hergiz kulak

32. **ben:**

Gazel 1593

Mısra: 6

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

İy güzeller
şāhipāyuñasenüñsāriçün
La'l-ile ben ħāziritdüm iki
çeşmümdentabaķ

33. **ben:**

Gazel 1593

Mısra: 7

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Ĥamdü-lillāh kim ezel
ben 'iştıtekmilmitmişem
Vāmıķ u Ferhād u
Mecnün aldılar benden
sabaķ

34. **ben:**

Gazel 1593

Mısra: 10

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Leylüzülfini görüp didüm
ki iyārām-ı cān
Ben anuñsevda-y-
ılamecnünyam boynuma
dak

35. **benden:-den**

Gazel 1593

Mısra: 8

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Ĥamdü-lillāh kim ezel
ben 'iştıtekmilmitmişem
Vāmıķ u Ferhād u
Mecnün aldılar benden
sabaķ

36. **baña:-a**

Gazel 1602

Mısra: 12

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Küh-1
ğamdakondıbaşumüstine
murg-1 belâ
Didi bundan özge yir yok
ola baña oturak

37. **ben:**

Gazel 1612

Mısra: 2

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Tiredürüzumbenümâh
düşeli senden ırak
Gicelertâşubha dek
niçediyem ben el-firâk

38. **ben:**

Gazel 1613

Mısra: 7

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Ben tevekkül
eyledümirdüm bu dem
maşşüduma
Sen yüritesbîh ü zikr [it]
zâhidâevrâda bak

39. **beni:-i**

Gazel 1628

Mısra: 7

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

İyyâr-ı mihrîbân gül gibi
gel eyle beni şâd
Dil bülbülinerahmkılupâh
u zâra bak

40. **baña:-a**

Gazel 1630

Mısra: 8

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Sakf-1 çarh-1 bî-
sütünadüd-ı
âhumdursütün
Ger inanmazsañbaña bu
kubbe-i mînâya bak

41. **ben:**

Gazel 1631

Mısra: 1

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Her kişi bir nesneden
korkar ben eyyâm-ı firâk
Olmasaydı kâşkî
‘âlemdehîçnâm-ı firâk

42. **beni:-i**

Gazel 1631

Mısra: 7

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

‘Âkıbetdîvâne-i hengâme
kıldılar beni
Dutdianuñçüngöñülhengâ
mehengâm-ı firâk

43. **beni:-i**

Gazel 1631

Mısra: 10

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

İyMuhibbî her kişi ‘iyş ile
göñlinhoşider
Beni gör kim içerem
ancak hemâncâm-ı firâk

44. **baña:-a**

Gazel 1632

Mısra: 4

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Yüzüme baksañiymeh-rû
‘ayân olur sañañhâlüm

Bañaderdümi söyletme
beyânaçınkiñhâcet yok

45. **bende:-de**

Gazel 1632

Mısra: 2

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Nigârâhüsünüñbildümsen
üñhergizniñhâyet yok
Velî ol
hüsnebakmagadirîgâ
bende tâkât yok

46. **bende:-de**

Gazel 1632

Mısra: 6

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

İderdümâsitânuñdagiceler
âh u feryâdı
Komazsımitlerüñdeñlümeg
er bende liyâkât yok

47. **baña:-a**

Gazel 1634

Mısra: 11

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Dimezembañaçalîl eyle
cefâñı ya keşîr
Bu Muhibbîhoş görür her
ne gelürse az [u] çok

48. **bende:-de**

Gazel 1636

Mısra: 3

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Ne dünyâğuşşası bende ne
‘uqbâ fikrin eyler dil
Hemâñdîdâra

'aşıkvānevāy-ı ın ü
ānum yok

49. **benem:-em**

Gazel 1636

Mısra: 8

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Maḥabbetcāmınıçdümdü

'ālemden kamu geçdüm

Cefā-keş 'aşıkam

'aşıkbencemcān-ı cihānum

yok

50. **ben:**

Gazel 1640

Mısra: 8

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Didümsezülfüñe

'anberkılup ya

nāfeyeteşbīh

Ḥaṭāmıdur bu ben miskīn

'acebmidürḥaṭā kılmak

51. **beni:-i**

Gazel 1640

Mısra: 2

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Saḥa mı kaldı 'ālemden

dile cevri ü cefā kılmak

Beni yādeyleyüp her dem

raḳıbtıāşınā kılmak

52. **baña:-a**

Gazel 1641

Mısra: 7

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Derd-i 'ışkı sorma

Ferhād-ılaḲaysa sor baña

Niçekerre 'ışkdanyazdum
ben anlara sebak

53. **ben:**

Gazel 1641

Mısra: 8

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Derd-i 'ışkı sorma

Ferhād-ılaḲaysa sor baña

Niçekerre 'ışkdanyazdum

ben anlara sebak

54. **beni:-i**

Gazel 1641

Mısra: 5

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Nāşihānuşhuñsaña men'

eyleme 'ışkdan beni

Zıra 'ahdüm bu ki

dutmam kimse sözine

kulak

55. **ben:**

Gazel 1643

Mısra: 1

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Oldum hezārcān-ıla ben

mübtelā-yı 'ışk

Eksükdegülbaşdananuñçü

nbelā-yı 'ışk

56. **baña:-a**

Gazel 1644

Mısra: 8

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Ṭavr-ı 'ışkı sorma bilmez

Vāmıḳ u Ferhād u Ḳays

Sor baña kim niçe kez

viridüm ben anlara sebak

57. **ben:**

Gazel 1644

Mısra: 2

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Zülfüñünzencirini gel

dōstum boynuma dak

Zıra ben divāneyem

benden añayokdureḥaḳ

58. **ben:**

Gazel 1644

Mısra: 8

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Ṭavr-ı 'ışkı sorma bilmez

Vāmıḳ u Ferhād u Ḳays

Sor baña kim niçe kez

viridüm ben anlara sebak

59. **ben:**

Gazel 1646

Mısra: 8

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

La'l-i lebünñşifādurdārü'ş-

şifāişigün

Ya n' için anda bu ben

bīmār u zārayir yok

60. **ben:**

Gazel 1650

Mısra: 3

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Niçeteşbihideyinzülfüñe

ben sünbülleri

Rište-i

cānamüşābihhergizanuñtā

rı yok

61. **beni:-i**

Gazel 1654

Mısra: 7

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Yazıcak ‘uşşâkıyazsunlar
beni ser-deftere
Okuyanlar diyeler kim
var-ı mışserdâr-ı ‘ışk

62. **baña:-a**

Gazel 1656

Mısra: 5

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Yaşumdan bil ki
ğâfildürbaña kim
dirkabâgeysün
O kim
deryâyadüşmişdürânalâzı
mdur ‘üryanlık

63. **baña:-a**

Gazel 1656

Mısra: 12

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Lebünzıkrindeniy dilber
be-ğâyet mest iken
gönlüm
Ğubâr-ı haţtuñı gördüm
irişdibañağayrânlık

64. **beni:-i**

Gazel 1656

Mısra: 9

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Lebündenbüse istersem
beni ‘ayb eyleme cânâ
‘Acebmidürtaleb itse kişi
derdine dermânlık

65. **baña:-a**

Gazel 1658

Mısra: 8

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Āşikârebüseñihsânidersin
iyanem
Bir ‘acebsırdur ki
eydürsinbañatenhâda yok

66. **baña:-a**

Gazel 1660

Mısra: 9

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

İyMuhibbibaña bir
hıl’atgeyürdişâh-ı ‘ışk
Dâğumı gör ol
kumâşüstindekitamğâya
bak

67. **bende:-de**

Gazel 1662

Mısra: 10

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Firâk-ı yâraşabr itmek
hünerdür
N’idem kim bende hergiz
bu hüner yok

68. **ben:**

Gazel 1663

Mısra: 6

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Sen
lebîşürîniçündüşdümbelâk
ühşârına
Husrevâ bilsem neden
meylün bu ben Ferhâda
yok

69. **baña:-a**

Gazel 1668

Mısra: 4

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Olup hicrânşebindezâr u
giryâñ
Baña göstermedi şubh
hem-dem-i ‘ışk

70. **baña:-a**

Gazel 1668

Mısra: 7

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Sorarsañbaña
‘ışkuñkıymetini
İki ‘âlemedeger bir dem-i
‘ışk

71. **baña:-a**

Gazel 1672

Mısra: 1

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Döstüm göster
yüzüñitdürmebañazârlık
İster iseñ bulasın
‘âlemdeberhürdârlık

72. **baña:-a**

Gazel 1672

Mısra: 8

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Her yañadantığlar çekse
ger a’ dâkaşduma
Çamdegülpervâyimembañ
a sen itseñyârlık

73. **ben:**

Gazel 1676

Mısra: 3

*Ben, birinci tekil
şahıs zamiri.*
Bulmadum bir kişi ben
hālümiaña diyecek
Görüremâyinede ben
dahıhayrân ancak

74. **ben:**

Gazel 1676

Mısra: 11

*Ben, birinci tekil
şahıs zamiri.*

Göricekleblerüñi ben
niçecānırmeyeyim
Bilürem ben anı bu
derdümedermān ancak

75. **ben:**

Gazel 1676

Mısra: 12

*Ben, birinci tekil
şahıs zamiri.*

Göricekleblerüñi ben
niçecānırmeyeyim
Bilürem ben anı bu
derdümedermān ancak

76. **beni:-i**

Gazel 1678

Mısra: 6

*Ben, birinci tekil
şahıs zamiri.*
Didümrühüstinde görüp
hāl-i siyāhın
Öldür beni dil murğına
ger dānedegülseñ

77. **baña:-a**

Gazel 1680

Mısra: 1

*Ben, birinci tekil
şahıs zamiri.*

Baña bir gönca leb ü
‘arızıgülzār gerek
Şubha dek karşıaña
bülbül-i dil zār gerek

78. **baña:-a**

Gazel 1680

Mısra: 8

*Ben, birinci tekil
şahıs zamiri.*
Zāhid eylerse eger cennet
ü Firdevsitalēb
‘Āşıkambañahemān ‘ışk-
ıladīdār gerek

79. **ben:**

Gazel 1681

Mısra: 1

*Ben, birinci tekil
şahıs zamiri.*
İytabīb-i dil bu ben dil-
hasteyiyādeyledüñ
Kurtarupderd ü
belādañgamdanāzādeyled
üñ

80. **beni:-i**

Gazel 1681

Mısra: 6

*Ben, birinci tekil
şahıs zamiri.*
Dōstumhicrāñşebinde
gelmiş-idi cān lebe
Cāñfedā olsun beni vaşluñ
ile şādeyledüñ

81. **bende:-de**

Gazel 1683

Mısra: 3

*Ben, birinci tekil
şahıs zamiri.*
Bende düşdümdām-ı
zülfüñlegöreldeñhālünü

Niçelersaydeylemişdürdā
nevüdāmuñsenüñ

82. **baña:-a**

Gazel 1684

Mısra: 1

*Ben, birinci tekil
şahıs zamiri.*
Virüremcāñnağdinibaña
leb-i cāñnān gerek
Ne cihān olsun
bañacāñanesüz ne cāñ
gerek

83. **ben:**

Gazel 1686

Mısra: 1

*Ben, birinci tekil
şahıs zamiri.*
Niçeyıldurgörmedüm ben
gerçi kim rüyüñsenüñ
Olmışamcāñ u göñüldeñ
bil seg-i küyüñsenüñ

84. **beni:-i**

Gazel 1686

Mısra: 3

*Ben, birinci tekil
şahıs zamiri.*
Tīg-i hicr-ile iderseñ sen
beni ger şāşşāh
Gitmeye dilden hayāl-i
kadd-i dil-cüyüñsenüñ

85. **baña:-a**

Gazel 1688

Mısra: 6

*Ben, birinci tekil
şahıs zamiri.*
İy gönül ister-iseñ bülbül-
i güyā olayın
Baña bir serv-i sehī-kadd
ü ruñıverd gerek

86. ben:

Gazel 1690

Mısra: 10

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

İyMuhibbî ‘ârife bir
hırkavü bir güşebes
‘Ârifem ben de ikisin
ihtiyâr itsem gerek

87. ben:

Gazel 1691

Mısra: 10

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

İyMuhibbînâzmunâzım
ehli çün baş indürür
Ben
dahışı’rümKemâliyleHuce
nd itsem gerek

88. ben:

Gazel 1694

Mısra: 6

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Şayd olurken ol
hümānuñdāmına ‘Ankâ-
yıKâf
Bâz-ı himmet birle ben
anı şikâr itsem gerek

89. ben:

Gazel 1694

Mısra: 8

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Serv gibi
salınupgülşendegülseñ gül
gibi
Karşuñabülbulleyin ben
âh u zâr itsem gerek

90. beni:-i

Gazel 1697

Mısra: 1

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Eyleyüpcevr ü cefâlar
beni hoş-hâleyledüñ
Zehrsunduñ sanma anı
şekker ü bâleyledüñ

91. beni:-i

Gazel 1698

Mısra: 6

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Aradum hem
çünSikenderbulmadumâb-
ı hayât
Beni sergerdân iden ‘ayn-
ı zülâlündürsenüñ

92. beni:-i

Gazel 1698

Mısra: 10

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Bir yañaebrülaruñ bir
yañaelâgözlerüñ
Beni bî-hüş eyleyen ol
çeşm-i âluñdursenüñ

93. baña:-a

Gazel 1699

Mısra: 1

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Mest-i
‘ışkambañarâhıngösterüñ
meyhânenüñ
Çünkü ancak kâdrini ben
bilürempeymänenüñ

94. ben:

Gazel 1699

Mısra: 2

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Mest-i

‘ışkambañarâhıngösterüñ
meyhânenüñ
Çünkü ancak kâdrini ben
bilürempeymänenüñ

95. ben:

Gazel 1700

Mısra: 2

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Vaşlına irilmez ölmeyince
ol meh-pârenüñ
Arayurayu buldum ben
nişânınçârenüñ

96. beni:-i

Gazel 1701

Mısra: 4

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Çıgnedüp ‘âşıkları
öldürmek-ise ‘âdetüñ
Gel beni öldür günâhın
alma bārıkimsenüñ

97. baña:-a

Gazel 1703

Mısra: 4

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

‘ışkuñ-ılaolmuşam günden
güne ben nâtüvân
Hâlüñiöpdür ki olsun ol
bañadârü-yımüşg

98. ben:

Gazel 1703

Mısra: 3
Ben, birinci tekil
şahıs zamiri.
‘İşkuñ-ılaolmuşam günden
güne ben nātivān
Hālūñiöpdür ki olsun ol
bañadārū-yımüşg

99. **beni:-i**
Gazel 1705
Mısra: 7
Ben, birinci tekil
şahıs zamiri.
Beni ‘addeylekūyuñ
itlerinden
Añadurgāhgāhīatubansen
g

100. **ben:**
Gazel 1706
Mısra: 5
Ben, birinci tekil
şahıs zamiri.
Disem ben çeşmüñekāfir
‘aceb mi
İdüpdür biline
zünnārazülfüñ

101. **baña:-a**
Gazel 1707
Mısra: 10
Ben, birinci tekil
şahıs zamiri.
Fikrideldenagzı var
mıdurdiyü
Oldı bu
‘ālemMuñibbibañateng

102. **ben:**
Gazel 1708
Mısra: 8
Ben, birinci tekil
şahıs zamiri.

İster-iseñ bu güzellik
sende ola pāyidār
Dōstumhüsñünzekātını bu
ben dervīşe çek

103. **beni:-i**
Gazel 1713
Mısra: 8
Ben, birinci tekil
şahıs zamiri.
Sevdügüm seni günāh-ısa
günāhum çok benüm
Gel beni öldür benüm tek
yok günāhkāruñsenüñ

104. **benüm:-üm**
Gazel 1713
Mısra: 7
Ben, birinci tekil
şahıs zamiri.
Sevdügüm seni günāh-ısa
günāhum çok benüm
Gel beni öldür benüm tek
yok günāhkāruñsenüñ

105. **benüm:-üm**
Gazel 1713
Mısra: 8
Ben, birinci tekil
şahıs zamiri.
Sevdügüm seni günāh-ısa
günāhum çok benüm
Gel beni öldür benüm tek
yok günāhkāruñsenüñ

106. **baña:-a**
Gazel 1714
Mısra: 1
Ben, birinci tekil
şahıs zamiri.
N’eylerem evvel
bahārıbañayārumdur
gerek

Kāmetiserv ü yüzi gül
gül-‘izārumdur gerek

107. **benüm:-üm**
Gazel 1716
Mısra: 5
Ben, birinci tekil
şahıs zamiri.
‘İşkumbenümhāfice iken
rūze gibi āh
‘İyd ayı gibi gösterüpitdi
‘ayānkaşuñ

108. **ben:**
Gazel 1717
Mısra: 6
Ben, birinci tekil
şahıs zamiri.
Gözlerüm ‘üryān seni
gördüğü demde h’ābda
‘Aqlumıalup bu ben
dervīşiabdāyleyledüñ

109. **ben:**
Gazel 1719
Mısra: 8
Ben, birinci tekil
şahıs zamiri.
Gülşende gördüm oynar
hār-ıla gül budagı
Ben dahıkaşolaydum bir
hārībüsitānuñ

110. **baña:-a**
Gazel 1720
Mısra: 6
Ben, birinci tekil
şahıs zamiri.
Lebünğoncayañaguñ al
idersin
Geçersin baña bu nev’-ile
çok reng

111. **beni:-i**

Gazel 1725

Mısra: 8

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

N'içün evvel

yüziniğördükdecân terk

itmedüm

Göz göre öldürmelüdür

beni ihmälümgörün

112. **ben:**

Gazel 1726

Mısra: 5

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Gerçi kıldumiykemân-

ebrü bu sînem ben siper

Kalmadı tîrûnlegeçdi

dilde peykânüñsenün

113. **ben:**

Gazel 1730

Mısra: 3

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Niçetâkatgetürembakmag

a ben gün yüzüne

Gördihüsünüñidü-

tâoldıķad-i gerdünüñ

114. **beni:-i**

Gazel 1731

Mısra: 2

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Gelüpiytürk-i çeşm-i mest

dil ü cânumharâbitdüñ

Beni sen odlara yakduñ

yiter nâz u 'itâbitdüñ

115. **baña:-a**

Gazel 1734

Mısra: 6

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Müşgivübü-yi 'anberi

'aynumalmazam

Yiter bañaçüzülf-ile

hâliMuhammedün

116. **baña:-a**

Gazel 1737

Mısra: 8

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Cihândamüstedâm olsun

komaz bir dem beni tenhâ

Anuñlaeglenürgöñlümbañ

a olmaya ğamdanyig

117. **beni:-i**

Gazel 1737

Mısra: 7

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Cihândamüstedâm olsun

komaz bir dem beni tenhâ

Anuñlaeglenürgöñlümbañ

a olmaya ğamdanyig

118. **beni:-i**

Gazel 1740

Mısra: 4

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Bîmâr-ı

'işkolmışamıyyâr-ı

mihribân

Sorsañ beni

fırâkuñlaolmışamhelâk

119. **beni:-i**

Gazel 1741

Mısra: 4

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Bîmâr-ı

'işkolmışamıyyâr-ı

mihribân

Sorsañ beni

fırâkuñlaolmışamhelâk

120. **baña:-a**

Gazel 1743

Mısra: 7

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Derdümbaña yiter yüri

var sen de iytabîb

'Arz itme baña bir yaña

acı devâlaruñ

121. **baña:-a**

Gazel 1743

Mısra: 8

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Derdümbaña yiter yüri

var sen de iytabîb

'Arz itme baña bir yaña

acı devâlaruñ

122. **baña:-a**

Gazel 1744

Mısra: 6

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Ne bilür 'işşafâsımdilâ

her nâ-kes

Baña sor

lezzetidinünyedederd ü

elemün

123. **baña:-a**

Gazel 1744

Mısra: 9

Ben, birinci tekil
şahıs zamiri.
Raḥmidüphālūme her
gicebañaaglarsın
Dilerembum ki eksilmeye
iydidenemüñ

124. **ben:**

Gazel 1749

Mısra: 4

Ben, birinci tekil
şahıs zamiri.
Māhitābum gün gibi eflāk
olsun menzilüñ
Ben muḳīmi olayın bu
güşe-i vīrānenüñ

125. **baña:-a**

Gazel 1750

Mısra: 2

Ben, birinci tekil
şahıs zamiri.
Gerçi kim
‘ışkuñyolındaçekmişembī
-had emek
Ḥamdü-lillāh kim
naşiboldıbañaavaşlınyimek

126. **benden:-den**

Gazel 1750

Mısra: 4

Ben, birinci tekil
şahıs zamiri.
Ḥayra gir ‘uşşāka göster
gel zekāt-ı ḥüsnüñi
Döstum senden qabül
itmek anı benden dimek

127. **ben:**

Gazel 1751

Mısra: 9

Ben, birinci tekil
şahıs zamiri.

OlmuşamMecnün-veş ben
zülfüñüñdīvānesi
Boynuma zencir kıl gel ol
müsel sel kākülüñ

128. **ben:**

Gazel 1754

Mısra: 2

Ben, birinci tekil
şahıs zamiri.
Kapusında kul oldum çün
yine cān-ilacānānuñ
‘Aceb mi terkini ursam bu
yolda ben dil ü cānuñ

129. **beni:-i**

Gazel 1756

Mısra: 4

Ben, birinci tekil
şahıs zamiri.
Bīmār-ı
‘ışkolmuşamiyyār-ı
mihribān
Sorsañ beni hicrūñ-ile
olmuşamhelāk

130. **beni:-i**

Gazel 1757

Mısra: 6

Ben, birinci tekil
şahıs zamiri.
Leblerüñzikreyledüñañdu
ñğubār-ı ḥaṭṭımı
Gāh mest itdüñdilāgeh
beni ḥayrāneyledüñ

131. **baña:-a**

Gazel 1759

Mısra: 6

Ben, birinci tekil
şahıs zamiri.
Başuma gönder
cefāsengini eyle imtiḥān

Rüy-ı zerdüme sorayım
baña olsun ol meḥek

132. **baña:-a**

Gazel 1760

Mısra: 9

Ben, birinci tekil
şahıs zamiri.
Düşnāmuñ ez-
zebānetbañadu’ā-yıcāndur
Kesilmesüñdileremdüşnā
m-ilazebānuñ

133. **ben:**

Gazel 1760

Mısra: 7

Ben, birinci tekil
şahıs zamiri.
Lāyıkmyamgülündengülş
endebū alam ben
Kāş olsam ol gülsitānuñ
yiterdi bağbānuñ

134. **ben:**

Gazel 1762

Mısra: 7

Ben, birinci tekil
şahıs zamiri.
Lāyıkdegüldirem ben
berg-i gül-ruḥuñdan
Ḥār u ḥesr de olsam kāş ol
būsitānuñ

135. **baña:-a**

Gazel 1766

Mısra: 8

Ben, birinci tekil
şahıs zamiri.
Nāme-i raḥmet ola bula
bu ten mürdesicān
İrişürsebaña ger ḥāme-i
müşğınraḳamuñ

136. **beni:-i**

Gazel 1766

Mısra: 1

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Şükürüm oldur ki beni
hâlikomazderd ü gamuñ
Şād olurdum
yüzümüñüstine bassa
kademüñ

137. **baña:-a**

Gazel 1767

Mısra: 8

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Didüm
'uşşâkın' içinöldürürsin
Didimerd olan anlar
bañaçibâk

138. **beni:-i**

Gazel 1768

Mısra: 6

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Yüzüñigösterüp evvel
komaduñzerremecâl
Soñradanğamzeñokıylaeyl
edüñ beni helāk

139. **baña:-a**

Gazel 1769

Mısra: 6

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Kâmetüñ gördüm
kıyâmitdümnamâzabaşlad
um
Bañamihrâbolalıdantaş-ı
ebrüyuñsenüñ

140. **baña:-a**

Gazel 1771

Mısra: 4

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Mürde iken bu
göñülvaşluñı eyler ârzü
Bañasermâyehayâtümmîd
-i rüyüñdursenüñ

141. **beni:-i**

Gazel 1773

Mısra: 7

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Leylîzülfüñbildümecnü
niderâhir beni
İdesin zencîrbârî
boynuma gîsûlaruñ

142. **ben:**

Gazel 1777

Mısra: 3

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Dutaram ben anı dürc-i
cevâhir
Tola peykânuñ-ılasîne-i
teng

143. **baña:-a**

Gazel 1778

Mısra: 1

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Nâz-ıladidi ol
şanembañagiriftârikimüñ
Ben
'âşıkamdidümsañammâ
da sen yârikimüñ

144. **ben:**

Gazel 1778

Mısra: 2

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Nâz-ıladidi ol

şanembañagiriftârikimüñ

Ben

'âşıkamdidümsañammâ

da sen yârikimüñ

145. **baña:-a**

Gazel 1784

Mısra: 6

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Şu deñlü teşne

olmuşdurdehân u sînemiy

dilber

Tevakku' iderem göster

bañaçâh-ı zenañdânuñ

146. **baña:-a**

Gazel 1785

Mısra: 10

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Bülbül ile iki

üleşdükmuhîbbîgölşeni

Baña bir serv-i şehîña

gül-i hod-rü gerek

147. **baña:-a**

Gazel 1787

Mısra: 7

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Ka'beküyuña yüzüm

sürmegefarzoldıbaña

Çün gözüm yaşını sîm ü

yüzüm[i] altunitdün

148. **beni:-i**

Gazel 1787

Mısra: 4

Ben, birinci tekil
şahıs zamiri.
Göreyim seni iy dil oda
yanup yakılasın
Düşürüp derd ü belâyâ
beni mağbūnītdūñ

149. **beni:-i**

Gazel 1787

Mısra: 6

Ben, birinci tekil
şahıs zamiri.
Göstereldenberüzülfeynūñ
iiyleylīhrām
Beni zencīr ile
baglamalumeecnūnītdūñ

150. **beni:-i**

Gazel 1790

Mısra: 8

Ben, birinci tekil
şahıs zamiri.
Zülf-i zencīrūñ görüp
oldum anuñdīvānesi
Beni mecnūnītdi bu zülf-i
perīşānuñsenūñ

151. **baña:-a**

Gazel 1792

Mısra: 7

Ben, birinci tekil
şahıs zamiri.
Hil'at-i vaşluñgeydür tek
bañaāsāngelür
Ten libāsın terk idüp bu
cāni 'üryān eylemek

152. **benüm:-üm**

Gazel 1792

Mısra: 6

Ben, birinci tekil
şahıs zamiri.

Dil
tabībisinlebūñdenn'ola
umsam bir cevāb
Sañaāsāndurbenümderdü
medermān eylemek

153. **beni:-i**

Gazel 1793

Mısra: 3

Ben, birinci tekil
şahıs zamiri.
Seng-i cevri-ile dögüp
beni egerhāk ide yār
Kühliçünkapuşalarehl-i
muħabbetozumuñ

154. **baña:-a**

Gazel 1795

Mısra: 11

Ben, birinci tekil
şahıs zamiri.
'İşkadüşdümçünki yok bu
vartadanbañaħalās
Baħr-ı eşk içre
Muħibbīğarç-ı āb olmak
gerek

155. **beni:-i**

Gazel 1796

Mısra: 2

Ben, birinci tekil
şahıs zamiri.
Kaşuñı ya
eyleyüp müjgānlaruñtīreyl
edūñ
Beni öldürmegeiydöst
yine el-bir eyledūñ

156. **beni:-i**

Gazel 1796

Mısra: 3

Ben, birinci tekil
şahıs zamiri.

Āh kim pā-mālidüpsalduñ
beni ayaklara
Yine
iyğamgöñlümiykduñ kara
yireyledūñ

157. **ben:**

Gazel 1802

Mısra: 3

Ben, birinci tekil
şahıs zamiri.
Sañadirsem ben melek
yāħūdperī olur ħatā
Bir muşavvercānsın
'ālemde gözler görmedük

158. **baña:-a**

Gazel 1803

Mısra: 13

Ben, birinci tekil
şahıs zamiri.
İy saçı leylāgöricek kim
bañaamecnūndimez
Olıcakdīvānelıklaıştīhārk
imsenūñ

159. **ben:**

Gazel 1803

Mısra: 16

Ben, birinci tekil
şahıs zamiri.
Göñlümūñbāzımsaldum
ol hümāy[1] şaydıçün
Olmaz iken ben
şikāritdümşikārkimsenūñ

160. **beni:-i**

Gazel 1803

Mısra: 3

Ben, birinci tekil
şahıs zamiri.
Şöyle ħākitdūñ beni
yirdengötürdürüzīgār

Göklere
peyvesteolmasunğubārīki
msenüñ

161. **baña:-a**

Gazel 1804

Mısra: 7

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Der-i meyḥānede ger ola

kaḏeḥbañasifāl

Neme yarar ki çekem

minnetini cām-ı Cemüñ

162. **ben:**

Gazel 1805

Mısra: 1

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

İyşüh bil ben yāruñam sen

dōstdārısınkimüñ

Her vaqt ben ğam-

ḥ'āruñam sen ğam-

güsārısınkimüñ

163. **ben:**

Gazel 1805

Mısra: 2

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

İyşüh bil ben yāruñam sen

dōstdārısınkimüñ

Her vaqt ben ğam-

ḥ'āruñam sen ğam-

güsārısınkimüñ

164. **baña:-a**

Gazel 1806

Mısra: 9

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Umaramfeth ola

āḥirbañagöñlikāl'ası

Top-ı āhumla anı
varupḥasār itsem gerek

165. **baña:-a**

Gazel 1806

Mısra: 15

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

İyMuḥibbī olalı

başumbañakūh-ı belā

İki 'aynumıaña iki bñar

itsem gerek

166. **ben:**

Gazel 1806

Mısra: 4

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Niçeye dek

saklayamsīnemde

'ıḥkuñāteşin

Bir gün āhumla anı ben

āşikār itsem gerek

167. **ben:**

Gazel 1806

Mısra: 18

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Naḥl-ı dilden d[ir]şü[rü]p

her dem ma'an[ī]

meyvesin

Sözlerümleşi'rümi ben

ābdār itsem gerek

168. **baña:-a**

Gazel 1808

Mısra: 4

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Boynuma

ayagumazencīrolupdur

göz yaşı

Olmışamdīvānebañabend-
i ser-tā-pā gerek

169. **baña:-a**

Gazel 1811

Mısra: 1

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

'Ārızuñ 'arzeyleyüpbaña

'acebāyleyüdün

Dagıdupşabr-ıla 'aqlum

beni bed-ḥāyleyüdün

170. **baña:-a**

Gazel 1811

Mısra: 4

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Çeşm-i mestüñrağbet

eyler ehl-i 'ıḥkuñkatline

Bilmezem'olduñbañagel

dün de ihmāyleyüdün

171. **ben:**

Gazel 1811

Mısra: 5

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Āteş-i hicrānyakduñ

'ākıbet ben 'āşıkı

Ḥālīşitdünğill ü ğışdan zer

gibi kāyleyüdün

172. **beni:-i**

Gazel 1811

Mısra: 2

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

'Ārızuñ 'arzeyleyüpbaña

'acebāyleyüdün

Dagıdupşabr-ıla 'aqlum

beni bed-ḥāyleyüdün

173. **baña:-a**
Gazel 1813
Mısra: 4
Ben, birinci tekil
şahıs zamiri.
Derdümeçünla'l-i
dilberdürdevādan çek elüñ
İytabîbāderdüm artar
bañatîmāreyleseñ

174. **ben:**
Gazel 1814
Mısra: 10
Ben, birinci tekil
şahıs zamiri.
Zerre-veşāhum-ıla
'ālemibiñ kez tolanur
Görmedüm gün yüziniāh
ben ol meh-rünüñ

175. **ben:**
Gazel 1815
Mısra: 7
Ben, birinci tekil
şahıs zamiri.
Zulmidüp ben
'aşıkakūyuñdakıduñ çok
cefā
Ġayrılarvardukçacānālutf
uñı 'āmeyledüñ

176. **beni:-i**
Gazel 1815
Mısra: 4
Ben, birinci tekil
şahıs zamiri.
Leylîzülfüñhasretiyle
düşeli şahrālara
Sen beni Mecnūn gibi
rûsvāvübed-nāmeyledüñ

177. **benüm:-üm**
Gazel 1815

Mısra: 6
Ben, birinci tekil
şahıs zamiri.
Zülfüñigöstermeyüphālū
mperişāneyleyüp
Gün
yüzüñdendüridüşubhum
benümşāmeyledüñ

178. **ben:**
Gazel 1816
Mısra: 8
Ben, birinci tekil
şahıs zamiri.
Ezelden olmışam
'aşıkyüzüñe gün
disemlāyık
Ki sen 'Azrāvü ben
Vāmıkn' için dün
gicegelmedüñ

179. **ben:**
Gazel 1816
Mısra: 10
Ben, birinci tekil
şahıs zamiri.
Fırākodı-y-
ılayandummediy lebleri
kandüm
Seni ben yār ola
sandumn' için dün
gicegelmedüñ

180. **beni:-i**
Gazel 1816
Mısra: 5
Ben, birinci tekil
şahıs zamiri.
Beni sen
derdnākitdünvücüdumküll
ihākitdün
Beni

vallāhhelākitdün'n' için
dün gicegelmedüñ

181. **beni:-i**
Gazel 1816
Mısra: 6
Ben, birinci tekil
şahıs zamiri.
Beni sen
derdnākitdünvücüdumküll
ihākitdün
Beni
vallāhhelākitdün'n' için
dün gicegelmedüñ

182. **beni:-i**
Gazel 1816
Mısra: 12
Ben, birinci tekil
şahıs zamiri.
GözümüñyaşıdurCeyhūno
lupdurcān u dil pür hūn
Beni sen
eyledüñmecnūn' için
dün gicegelmedüñ

183. **benüm:-üm**
Gazel 1817
Mısra: 8
Ben, birinci tekil
şahıs zamiri.
Hicr-ile yanupcān u dil
kül oldicismüm ser-te-ser
Rüy-ı
zerdümibenümyaşumla
sen al eyledüñ

184. **ben:**
Gazel 1818
Mısra: 6
Ben, birinci tekil
şahıs zamiri.

Her kişi çün bir kemâl ile
bulupduriftihâr
Ben güzeller sevmek ile
iftihâr itsem gerek

185. **ben:**

Gazel 1819

Mısra: 6

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

ĤusrevâşîrînlebünyâdınaF
erhâdolmuşam
Küh-1 ğamda ben ğarîbi
bir nefes şâditmedüñ

186. **ben:**

Gazel 1820

Mısra: 7

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Hicr-i dilberden
yanardumiçmeseydüm
ben müdâm
Elde olan dâyimâcâm-1
zülâl olmak gerek

187. **baña:-a**

Gazel 1821

Mısra: 6

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Müyesser olmadı
çünvuşlat-1 yâr
Baña ne
fâyidedurmakdâcânuñ

188. **ben:**

Gazel 1822

Mısra: 3

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Ğam mı var ‘âlem içinde
çekmedüm ben mübtelâ

Sîne mi var delmedi
şolĝamze-i tîrûñsenüñ

189. **ben:**

Gazel 1824

Mısra: 3

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Ol şabîb-i dil gele
sormaga ger ben ĥastasını
Cân u başı pâyına ol dem
nisâr itmek gerek

190. **beni:-i**

Gazel 1824

Mısra: 9

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Ger beni cândan severse
terk-i ser kalsundimiş
Boynumuz bir kıldan ince
pes ne var itmek gerek

191. **ben:**

Gazel 1825

Mısra: 8

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Ĝül yüzünüñyâdına her
ĝice bir bülbül gibi
Şubhölncadöstlar ben âh
u zâr itsem gerek

192. **ben:**

Gazel 1825

Mısra: 10

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Müdde’ilerzu’minadurşâd
u ĥandânoldugum
Yoksa ben eĝânım-
ılamurĝızâr itsem gerek

193. **benüm:--(ü)m**

Gazel 1827

Mısra: 8

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Zülfünüñcîmkıupleblerüñi
mîmidüben
Elif iken bu
benümķametüminünitdün

194. **baña:-a**

Gazel 1830

Mısra: 4

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Dir-idüm dil virmeyem
‘âlemde ben meh-rûlara
Bilmezemñ’itdibañaitdi
beni rüsvâĝözün

195. **ben:**

Gazel 1830

Mısra: 3

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Dir-idüm dil virmeyem
‘âlemde ben meh-rûlara
Bilmezemñ’itdibañaitdi
beni rüsvâĝözün

196. **beni:-i**

Gazel 1830

Mısra: 2

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Cân u dil mülkini evvel
eyledi yagmagözün
Öldüriserbilüremâñir beni
şehlâĝözün

197. **beni:-i**

Gazel 1830

Mısra: 4

*Ben, birinci tekil
şahıs zamiri.*
Dir-idüm dil virmeyem
‘âlemde ben meh-rûlara
Bilmezemn’itdibañaitdi
beni rûsvâgözün

198. **baña:-a**

Gazel 1831

Mısra: 3

*Ben, birinci tekil
şahıs zamiri.*
Ni’met-i
vaşluñıgayrabañahicrân
şerbetin
Hiçehibbâsın kişi zehr-ile
eyler mi helâk

199. **ben:**

Gazel 1831

Mısra: 2

*Ben, birinci tekil
şahıs zamiri.*
Tig-ı ‘ışkuñı yarasından
oldısınemçâkçâk
Eylerem ben ol sebebeden
her dem âh-ı derdnâk

200. **ben:**

Gazel 1832

Mısra: 1

*Ben, birinci tekil
şahıs zamiri.*
Mihri ni terk
itmeyemölince ben
cânânenün
Ol göziâhüyüzi gül
gözleri mestânenün

201. **bencileyin:-cileyin**

Gazel 1833

Mısra: 4

*Ben, birinci tekil
şahıs zamiri.*
Yakı sar ‘âkıbeti kül
idiserâh beni
‘Acabâ bencileyin hâli mi
var hiçkesün

202. **beni:-i**

Gazel 1833

Mısra: 3

*Ben, birinci tekil
şahıs zamiri.*
Yakı sar ‘âkıbeti kül
idiserâh beni
‘Acabâ bencileyin hâli mi
var hiçkesün

203. **beni:-i**

Gazel 1834

Mısra: 8

*Ben, birinci tekil
şahıs zamiri.*
Çıkardı
Âdemicennetdeniblis
Beni
dürütdüküyündanhabübün

204. **baña:-a**

Gazel 1835

Mısra: 2

*Ben, birinci tekil
şahıs zamiri.*
Geysün ol hür-ı cinännâz-
ılagülgünî benek
‘Âşıkamhâsta-dilem baña
yiter bir kepenek

205. **ben:**

Gazel 1839

Mısra: 1

*Ben, birinci tekil
şahıs zamiri.*

Gitdünîyârâm-ı cân ben
bendeyi cân suzkoduñ
N’eyledünîy dil tabîbi
beni dermânsuzkoduñ

206. **beni:-i**

Gazel 1839

Mısra: 2

*Ben, birinci tekil
şahıs zamiri.*
Gitdünîyârâm-ı cân ben
bendeyi cân suzkoduñ
N’eyledünîy dil tabîbi
beni dermânsuzkoduñ

207. **beni:-i**

Gazel 1839

Mısra: 5

*Ben, birinci tekil
şahıs zamiri.*
Eyleyüpdürlücefâlar
öldürüp âhir beni
Gülşen-i küyüñşehâmurg-
ı hoş-elhânsuzkoduñ

208. **beni:-i**

Gazel 1840

Mısra: 3

*Ben, birinci tekil
şahıs zamiri.*
Dünyedeqatlı eyledi çünki
beni kıtılğözün
Tutam elden
komayammaşşerdedâmân
uñsenün

209. **ben:**

Gazel 1842

Mısra: 12

*Ben, birinci tekil
şahıs zamiri.*
Cevher-i
‘ışkıMuhibbîsañasermâye

yiter
Almazammālını bir
ḥabbeye ben Ḳārūnuñ

210. **beni:**

Gazel 1843

Mısra: 7

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Bir görüp ben

‘aşıkdāyimrakīb-i şūm-
ıla

Bülbül ile ne ‘aceb sen
zāğıyeksāneyledüñ

211. **beni:-i**

Gazel 1844

Mısra: 2

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Dāl kıldı bilümiḥasret-i
ebrū-yıḥamuñ

Yakdı odlara beni hicr-ile
cevr ü sitemüñ

212. **beni:-i**

Gazel 1844

Mısra: 3

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Vaḳtیدür gel beni öldür
şanemācevrüñ-ile
Mürdeler zinde ola ger
irişe ‘İsīdemüñ

213. **beni:-i**

Gazel 1844

Mısra: 5

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Sırrumikāğıda yazdı beni
fāşitdi yine

Göreyim ḳat’ ola başı iki
dillükalemüñ

214. **beni:-i**

Gazel 1845

Mısra: 4

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Ser-i zülfüñidāmitdūñ elif

ḳaddümilāmitdūñ

Beni rüsvā-yı

‘āmitdūñ’ için dün

gicegelmedüñ

215. **beni:-i**

Gazel 1845

Mısra: 5

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Yüzüme bir güle bakduñ

beni ‘ışḳodımayakduñ

Kanı benüm ile

‘ahdüñn’ için dün

gicegelmedüñ

216. **ben:**

Gazel 1846

Mısra: 7

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Zülfüñüñ ‘ahdine cānā

ben senüñaldanmazam

Bir başı vardur veli biñ

var dili ol sünbülüñ

217. **beni:-i**

Gazel 1848

Mısra: 4

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Göñlümaldüñ bir

nazarlasīnemimecrūhidüp

İytabīb-i dil n’içünitdūñ
beni her bār terk

218. **ben:**

Gazel 1850

Mısra: 5

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Ben marīz-ı ‘ışḳa ger

ḥācet olursa gül-şeker

Gül

ruḥuñşekkerlebüñlebehre

mend itsem gerek

219. **beni:-i**

Gazel 1850

Mısra: 7

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Öldürüp kurtar beni

hicrūñbelāsındandidüm

Didiāḥirgamyimeyderdm

end itsem gerek

220. **baña:-a**

Gazel 1851

Mısra: 3

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Āh kim

hicrāñşebindebañah’āb

olsa naşīb

Düşdebārī ol boyı servi

derāğüş eylemek

221. **baña:-a**

Gazel 1851

Mısra: 5

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Mest-i ‘ışḳam sun

bañaçarḥuñ tokuz

peymānesin

Bir nefes almakçadır anı
içüpnüş eylemek

222. **ben:**

Gazel 1852

Mısra: 3

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Ben ıraklarda dem-â-dem

dâyim oynar zülf-ile

Pâralansun göreyim

bagrıhemîşeşänenün

223. **ben:**

Gazel 1854

Mısra: 10

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

MaşşerdeMuhibbümara

m ide şefâ'at

Cân u dil ile

bendesiyemçünki ben

âluñ

224. **beni:-i**

Gazel 1854

Mısra: 5

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Öldürdimeded eylemez-

ise beni çeşmün

Mîmdehenünleğörinenşol

iki dâluñ

225. **baña:-a**

Gazel 1855

Mısra: 2

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Sen olmayınca dimezemiy

dil cihân gerek

N'eylercihânişol ki

dimezbañacân gerek

226. **baña:-a**

Gazel 1855

Mısra: 9

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Gözüm yaşıyla baña yiter

çünkürü-yı zerd

DimeMuhibbî

'âşıkağayrınışân gerek

227. **benümle:-üm, -le**

Gazel 1857

Mısra: 5

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Seyr-i bustân ide benümle

o mâh

Felegedimezem 'aceb mi

kelek

228. **baña:-a**

Gazel 1860

Mısra: 1

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Siyehzülfüñgelürçânâbaña

mülk-i 'Arabdanyig

Degüldürşekker-i

Mısrîşehâşolşehd-i lebden

yig

229. **baña:-a**

Gazel 1862

Mısra: 2

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Eksük itme şanemâcevr ü

cefâvüelemün

Baña sor lezzetini ben

bilüremderd ü gamuñ

230. **ben:**

Gazel 1862

Mısra: 2

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Eksük itme şanemâcevr ü

cefâvüelemün

Baña sor lezzetini ben

bilüremderd ü gamuñ

231. **beni:-i**

Gazel 1862

Mısra: 5

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

İncinür sanma beni cevri-

ile râhatbuluram

Çekmişemcevrünü çok

arta kemâl-i keremün

232. **ben:**

Gazel 1868

Mısra: 3

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

İhtiyâyeylemişem 'ışkıñı

ben rüz-ı ezel

Baş u cân terkin urur içine

giren savaşuñ

233. **ben:**

Gazel 1870

Mısra: 11

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Gicelerderdüñle ben

âhidüpaglarsameger

Âhumeflâke ire

kanluyaşumka'r-ı semek

234. **baña:-a**

Gazel 1872

Mısra: 6

*Ben, birinci tekil
şahıs zamiri.*
Rumûz-ı ‘ışkı gel sorma
ne bilsünKays-ılaFerhād
Baña sor eydeyin bir
birbilür yok kimse benden
yig

235. **benden:-den**

Gazel 1872

Mısra: 6

*Ben, birinci tekil
şahıs zamiri.*
Rumûz-ı ‘ışkı gel sorma
ne bilsünKays-ılaFerhād
Baña sor eydeyin bir
birbilür yok kimse benden
yig

236. **benüm:-üm**

Gazel 1873

Mısra: 3

*Ben, birinci tekil
şahıs zamiri.*
‘Arızuñdandurşehāeşküñ
benümsurholduğı
La’lalurkān içre mihrüñtā
yaşından çünkireng

237. **ben:**

Gazel 1875

Mısra: 8

*Ben, birinci tekil
şahıs zamiri.*
Tir-i müjgānylanā-
haқыire döker kanımı
Pāralaruş ben
ğarībüñciğerinikipügüñ

238. **benüm:--üm**

Gazel 1878

Mısra: 1

*Ben, birinci tekil
şahıs zamiri.*
Gonca-
veşteñgeyleyüpgöñlümbe
nümhüneyledüñ
Ol sebebdengözlerüm
yaşını gülgüneyledüñ

239. **beni:-i**

Gazel 1879

Mısra: 8

*Ben, birinci tekil
şahıs zamiri.*
Gehcefvüghāşveğāhcevr
ü gāhnāz
Bilüremāhir beni
öldürisercünbişlerüñ

240. **baña:-a**

Gazel 1880

Mısra: 7

*Ben, birinci tekil
şahıs zamiri.*
Reşkidersetañdegülervāh-
ı kıdsilerbaña
İtlerüñleçün beni
küyuñdaderbāneyledüñ

241. **ben:**

Gazel 1880

Mısra: 2

*Ben, birinci tekil
şahıs zamiri.*
N’eyledüñn’itdünlebüñag
zuñdapinhāneyledüñ
Öldürüp ben hastayı yok
yire bir kan eyledüñ

242. **beni:--i**

Gazel 1880

Mısra: 8

*Ben, birinci tekil
şahıs zamiri.*

Reşkidersetañdegülervāh-
ı kıdsilerbaña
İtlerüñleçün beni
küyuñdaderbāneyledüñ

243. **baña:-a**

Gazel 1889

Mısra: 7

*Ben, birinci tekil
şahıs zamiri.*
Ka’beküyuñtavāf
eylemek oldıbañafarız
Gözlerüm yaşını sımçün
yüzüm altunitdün

244. **beni:-i**

Gazel 1889

Mısra: 6

*Ben, birinci tekil
şahıs zamiri.*
Leylüzülfini yine
boynuma zencirkılup
Ehl-i ‘ışk içre beni göz
göre Mecnünitdün

245. **beni:-i**

Gazel 1895

Mısra: 6

*Ben, birinci tekil
şahıs zamiri.*
Yazdı Mecnümü ezel
serdār-ı ‘ışk
Beni yazdı şimdî anı
itdiñhak

246. **beni:-i**

Gazel 1896

Mısra: 1

*Ben, birinci tekil
şahıs zamiri.*
Beni aşıfte kılan
cāñacemālüñdürsenüñ

Âl iden bu bend-ile ol
çeşm-i âluñdursenüñ

247. **ben:**

Gazel 1897

Mısra: 8

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Hammāmagirüpyāreger

gelse tırāşa

Ben olsam añakaşkī

berber dahınāzük

248. **baña:-a**

Gazel 1898

Mısra: 7

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Baña bu devlet yiter dil

istemez sulţān ola

Ĥamdü-lillāh kim

kapuñda beni

derbāneyledüñ

249. **beni:-i**

Gazel 1898

Mısra: 8

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Baña bu devlet yiter dil

istemez sulţān ola

Ĥamdü-lillāh kim

kapuñda beni

derbāneyledüñ

250. **baña:-a**

Gazel 1899

Mısra: 8

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Eyle dile

cefālarıtāsürevüzzevķ u

şafā

Gele baña o
merĥabāzulmsenüñ sitem
senüñ

251. **ben:**

Gazel 1903

Mısra: 6

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Ķaşr-ı

‘ışkıyapmagaFerĥādıda’v

et eylesem

Ĥıdmet-i senge koyup

dirdüm ben ol ırġāda gül

252. **beni:-i**

Gazel 1904

Mısra: 3

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Mür gibi çün beni pā-

māleyledüñ

Ya gel öldür ya

terahĥümeylegil

253. **baña:-a**

Gazel 1905

Mısra: 5

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Sen

bañaavaşluñĥarāmitdüñyüz

üñgöstermedüñ

Çeşm-i ĥün-

rīzūñeiçürkanumitdüm

ben ĥelāl

254. **ben:**

Gazel 1905

Mısra: 4

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Didi dilber kıl
nazarĥüsnumsaña ‘arz
ideyim

Ben didüm gerçek misin
bu cānumişükrāne al

255. **ben:**

Gazel 1905

Mısra: 6

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Sen

bañaavaşluñĥarāmitdüñyüz

üñgöstermedüñ

Çeşm-i ĥün-

rīzūñeiçürkanumitdüm

ben ĥelāl

256. **ben:**

Gazel 1907

Mısra: 6

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Şoĥbet-i ĥāşidelüm yol

bulmasun anda raķīb

Bir şurāĥī bir ĥadeĥ bir

ben olayım bir sen ol

257. **baña:-a**

Gazel 1910

Mısra: 1

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Bañacevr ü cefāķahr u

sitem kıl

Dimem mihr ü vefālutf u

kerem kıl

258. **beni:-i**

Gazel 1910

Mısra: 4

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Seni sevmek günâh-ısa
habîbüm
Beni öldür bu yolda
müttehem kıl

259. **baña:-a**

Gazel 1914

Mısra: 3

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Pâ-bürehne 'âşîkâm
olmak melâmetbesbaña
Zâhidâ ol sen selâmet
'âlem içre şöhret al

260. **baña:-a**

Gazel 1915

Mısra: 4

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Bir nazarla aldı gönlüm
beni mecnûn eyledi
Gözleri sâhirdögülse ya
nedürbaña bu hâl

261. **beni:-i**

Gazel 1915

Mısra: 3

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Bir nazarla aldı gönlüm
beni mecnûn eyledi
Gözleri sâhirdögülse ya
nedürbaña bu hâl

262. **beni:-i**

Gazel 1915

Mısra: 5

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

İstedükçe vaşluñısalduñ
beni ferdâlara
İrmedüm ol

rüzaderdâgeçdiniçemâh u
sâl

263. **baña:-a**

Gazel 1918

Mısra: 2

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Gerçi kim halkacihân içre
belâeksükdegül
Cümlesine
irişengâmdanbañaeksükde
gül

264. **ben:**

Gazel 1920

Mısra: 6

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Tîr-i ğamzeñiykemânebrü
ger öldürse beni
Başumalupraşsuramtâhaşr
olinca ben zelîl

265. **beni:-i**

Gazel 1920

Mısra: 2

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Fırkat-ile eşk-i
çeşmüldıcânâ hem
çüNîl
İrmez-isem vaşluñahicrân
beni eyler katîl

266. **beni:-i**

Gazel 1920

Mısra: 5

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Tîr-i ğamzeñiykemânebrü
ger öldürse beni

Başumalupraşsuramtâhaşr
olinca ben zelîl

267. **baña:-a**

Gazel 1921

Mısra: 2

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Kalınadı dilde karar u
şabr u bu tende meccâl
Âh kim
hiçbilmedümbañanedendü
ruşbuñâl

268. **baña:-a**

Gazel 1921

Mısra: 10

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Degme bir
câyaanuñündöstlar baş
egmezem
Secdegâh-ı dil
olupdurbaña ol ebrühilâl

269. **baña:-a**

Gazel 1924

Mısra: 8

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Hicrühleşehâ kaldı
göñülrah-ı belâda
Olmasa egerğambaña
hem-râh ne müşkil

270. **ben:**

Gazel 1927

Mısra: 3

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Togmamışdum ben ezel
Mecnûn-ıla bir anadan
Sanmañuz kim ol

benümsüd bir
karındaşumdegül

271. **benüm:-üm**

Gazel 1927

Mısra: 4

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Togmamışdum ben ezel

Mecnün-ıla bir anadan

Sanmañuz kim ol

benümsüd bir

karındaşumdegül

272. **beni:-i**

Gazel 1930

Mısra: 9

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Ol şeh-i

hübānsiyehzülfinden

ayırdı beni

Yāllāhīmüdde'iyüzini her

dem kara kıl

273. **ben:**

Gazel 1942

Mısra: 5

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Āsitānuñdan bu ben

üftādeyireddeyleyüp

Müdde'iyi mücrim

idüphurrem ü şādeylegil

274. **ben:**

Gazel 1942

Mısra: 7

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Ben senüñ

'ışkuñlasergerdān u

hayrānolmışam

Dōstum bu qalb-i
mecrūhumiābādeylegil

275. **baña:-a**

Gazel 1943

Mısra: 6

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Kıla döndüm hāset-ile

ince bilüñgörmüdüm

Kılca rahmuñ yok

bañanā-mihribānum gitme

gel

276. **ben:**

Gazel 1945

Mısra: 3

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Egerzāhir göz-ile ben ne

ğamcānāni görmezsem

Bi-ħamdillāh ki çeşm-i

cānaçukduraña yok hāyil

277. **benden:-den**

Gazel 1945

Mısra: 6

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Gicevü gündüz

endīşemniğāruñfıkr ü

zıkrıdür

Eser kalmaya ger benden

o hālet olmaya zāyil

278. **ben:**

Gazel 1946

Mısra: 6

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Tākolupdurfıkr-i zātuñda

dil ü 'aqlumbenüm

Ben ne yüzden

vaşfuñeydem ki oldum
bī-mecāl

279. **ben:**

Gazel 1950

Mısra: 8

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Deşt-i ğamda bulmaz-iken

hıç kes bir kañre su

Bu ne hıkmetsür ben

itdümgözlerüm yaşın sebıl

280. **baña:-a**

Gazel 1951

Mısra: 8

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Leblerüñtiryākini bu

bendeden itme dirīğ

Mār-ı

zülfüñdenirişenbaña

sanma sem degül

281. **benüm:-üm**

Gazel 1952

Mısra: 1

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Ol mähbenümçeşmüm

olup hem çerāğ-ı dil

Vāhasretā gitmeye gibi bu

dāğ-ı dil

282. **ben:**

Gazel 1953

Mısra: 6

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Şem'-i

hüsneñālibempervāne-veş

Yakaramāñir ben anda

perr ü bāl

283. **baña:-a**

Gazel 1958

Mısra: 1

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Cefāvü cevrin arturdıbaña

ol şüh-ı sengīn-dil

Benüm bu

derdümedermān katı

hālüm olup müşkil

284. **benden:-den**

Gazel 1959

Mısra: 8

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Kimdür okuyan

‘iŝkitābinberügelün

Bir kimse yok bu fenne

benden ola kāmil

285. **benden:-den**

Gazel 1961

Mısra: 2

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Gördüm yüzinigitdizi-dest

ihtiyār-ı dil

İtdifirār eyledi benden

qarār-ı dil

286. **baña:-a**

Gazel 1966

Mısra: 7

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Virüpzülfüne dil

cānābañaamecnūnlaqabdirl

er

Diyenler haqdimişlerdür

olur gökdenlaqabnāzil

287. **baña:-a**

Gazel 1967

Mısra: 5

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Bañacevr ü

cefāgayravefālar

Cihānda var mı kimse

buñakāyil

288. **ben:**

Gazel 1975

Mısra: 7

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Bulmak içinhüsvē ben

genc-i hüsnüñdenñiŝān

Eyledümcān[ı]

harābekıldumvīrāne dil

289. **ben:**

Gazel 1977

Mısra: 5

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

‘Aŝıkamammā ki

añmamhergiz ben vuşlatı

Yārdan ancak hemāñkahr

u ‘itāb ister gönül

290. **baña:-a**

Gazel 1980

Mısra: 6

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

‘İyd-i vaşlairişe[yi]m

diyüdütdumrüzeler

Baña göstermedi ŧālī’

görmedümebrühilāl

291. **ben:**

Gazel 1984

Mısra: 12

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Nedendür kim diyeler

Qaysamecnūn

Ben andan

bilmezemdünyāda ‘aқil

292. **baña:-a**

Gazel 1985

Mısra: 7

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Cām-ı la’lūñi neden

bañaharām eylesin

Ben saña itmiş iken

kanumiydösthelāl

293. **ben:**

Gazel 1985

Mısra: 2

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Görüp ebrūñididümbaña

budur ‘iyd-i hilāl

Teŝneyem ben lebūñi sun

içeyim āb-ı zülāl

294. **ben:**

Gazel 1985

Mısra: 8

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Cām-ı la’lūñi neden

bañaharām eylesin

Ben saña itmiş iken

kanumiydösthelāl

295. **benden:-den**

Gazel 1986

Mısra: 6

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Dōstlar umar
mısızşimdengirünām u
nişān
Bī-nevā bir ‘āşıkam
benden nişānhācetdegül

296. **baña:-a**

Gazel 1987

Mısra: 8

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Bir zerre gibi eyleyeyim

‘ālemiseyrān

Tek gün

yüzünü gösterübenbaña

‘ayān ol

297. **beni:-i**

Gazel 1987

Mısra: 9

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Öldür beni evvel elüni

kana bulaşdur

Öldürdügüñesoñranihāyet

peşimān ol

298. **baña:-a**

Gazel 1988

Mısra: 5

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Sen baña göster

cemālünşem’inicān

yakayım

Āteşi görse yanar

döymeksüzinpervāne gel

299. **ben:**

Gazel 1993

Mısra: 8

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Yanmasam eger zer gibi
hicrāteşine ger
Hergizcihānda bulmaz
idüm ben şafā-yı dil

300. **benden:-den**

Gazel 1993

Mısra: 9

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Benden Muhibbī isteme

hergizşalāh u zühd

Rüsvā-yıhalkitdi beni

mācerā-yı dil

301. **beni:-i**

Gazel 1993

Mısra: 10

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Benden Muhibbī isteme

hergizşalāh u zühd

Rüsvā-yıhalkitdi beni

mācerā-yı dil

302. **baña:-a**

Gazel 1996

Mısra: 4

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Egerçi mezra’-ı dilde

gözüm toħmını çok

saçdum

Belāvügayırımıhnetdenbañ

avirmedihçhāşıl

303. **ben:**

Gazel 1997

Mısra: 9

Ben, birinci tekil

şahıs zamiri.

Dōstumcām-ı

lebüñdencür’a sun ben

hastaya
Çün dem-i rihlet-durur
anuñla dil hoşeylegil

[ben]:

1. **[ben]:**

Gazel 1616

Mısra: 11

Birinci teklik şahıs

zamiri.

‘Āşık oldum [ben]

ezelden güşidüpdidaruñı

Ĥağdimişler ‘āşık olur

gözden evvel kulak

bendahi:

1. **ben dahı:**

Gazel 1545

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Ben dahi, ben de.

Lālelerle gördüm olmuş

pür şüküfedest ü bāğ

Aña göre sīneme ben

dahıyakdumniçedāğ

2. **ben dahı:**

Gazel 1565

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Ben dahi, ben de.

İydōsteger eyler-

iseñzülfüñiçevgān

Ben

dahıkılambaşumımeydāna

tekellüf

3. **ben dahı:**

Gazel 1568

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Ben dahi, ben de.

Zāhidā ‘ucb-ıla ger sen
çekdün-ise i’tikāf
Ben dahıkcünc-i ħarābāt
içre oldum mu’tekif

4. **ben dahı:**

Gazel 1676

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Ben dahi, ben de.

Bulmadum bir kişi ben
ĥālümiaña diyecek
Görüremāyinede ben
dahıĥayrān ancak

ben de:

1. **ben de:**

Gazel 1762

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Ben de.

Ebrū-yıyār[ı] her kim
gördükde katı yadur
Çün kimse çekmemişdür
ben de çekem kemānuñ

ben ġaribi:

1. **ben ġaribi:**

Gazel 1572

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Ben zavallı, biçare

aşıġı.

Kılmadı dünyādahergiz
ben ġaribişād ‘ışk
Gerçi kim
miĥnetyolındaolmuşamüst
ād-ı ‘ışk

benmiskine:

1. **ben miskine:-e**

Gazel 1922

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Zavallı, aciz ben.

Ser-i zülfihevāsındaniçe

‘aşıklarölmişdür

Bu ben

miskinekaşditedikemendal

up ele kākül

bence:

1. **bence:**

Gazel 1589

Mısra: 2

Benim gibi.

Beñzemez bir

müyuñaidöstLeyli sence

yok

KaısaMecnündidilermecn

ünlk içre bence yok

bencileyin:

1. **bencileyin:**

Gazel 1621

Mısra: 6

Benim gibi, bana

benzer.

Tagıtdı ‘aklı u

şabrumıdıvāne eyledi

Var mı ‘aceb bencileyin

bī-ġarār-ı ‘ışk

2. **bencileyin:**

Gazel 1634

Mısra: 6

Benim gibi, bana

benzer.

Çengidergekhāmetingehn

ā gibi iñlergöñül

Var mıdur bilsem cihānda

bencileyin sazı çok

3. **bencileyin:**

Gazel 1688

Mısra: 4

Benim gibi, bana

benzer.

Kimdür ol

sevdüğüñüyolına terk ide

serin

Aña bir bencileyin cāna

kıyar merd gerek

4. **bencileyin:**

Gazel 1701

Mısra: 2

Benim gibi, bana

benzer.

Binmesüncevr ü cefā

atına yārıkimsenüñ

Kalmasun bencileyin

görüp ġarārıkimsenüñ

5. **bencileyin:**

Gazel 1993

Mısra: 1

Benim gibi, bana

benzer.

Var mı ‘aceb bencileyin

mübtelā-yı dil

Başından anuñ gitmeye

bir dem hevā-yı dil

bend:

1. **bendi:-i**

Gazel 1514

Mısra: 9

Bağ, ip.

Gündüzin her kanda olsa

gerdeninde bendi var

Gice olsa

kendükendüĥālineaglar

şem’

2. **bendi:-i**

Gazel 1528

Mısra: 3

Bağ, ip.

Ayagında bendi var
başında 'ışkuñâteşi
Meclis içre iyperî olsa ne
tañdîvâne şem'

3. **bendiyle:-iyle**

Gazel 1600

Mısra: 4

Bağ, ip.

Göñüldüzdinianuñçün
ser-i küyuñagönderdüm
Murādumdur ser-i
zülfüñaña bendiyle dār
olmak

4. **bend:**

Gazel 1606

Mısra: 3

Bağ, ip.

Dāmeninbend ü miyān
yüzden gidermiş burka'm
Nāzider gelmiş meger ol
serv-kađreftāraşevk

5. **bendi:-i**

Gazel 1655

Mısra: 10

Bağ, ip.

İyMuhibbîhūblarda var
iken zülf ü zeķan
Anlara kimdür diyen kim
bendi yok zindānı yok

6. **bend-ile:--ile**

Gazel 1877

Mısra: 4

Bağ, ip.

Dilāzülfi
zenaħdānırucından
Niçe kez bend-ile
zindānagirdüñ

7. **bend-ile:--ile**

Gazel 1896

Mısra: 2

Bağ, ip.

Beni āşüfte kılan
cānācemālündürsenüñ
Āl iden bu bend-ile ol
çeşm-i āluñdursenüñ

8. **bend:**

Gazel 1933

Mısra: 2

Bağ, ip.

Ķüt-ı cāndur
'āşıkaiyğonca leb gel
ħand kıl
Zülfüñüñtārını 'āşık
başına gel bend kıl

9. **bendden:-den**

Gazel 1967

Mısra: 9

Bağ, ip.

Ķalāş olmak ne
mümkindür bu bendden
Dakılaboynuñaçünzülfsel
āsil

bendbend:

1. **bendbend:**

Gazel 1786

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Bağ bağ.

Kākülüñcān u dil
baglamış iken bendbend
Tır ile açdı anı müşkil-
güşāebrūlaruñ

bendevleyüp:

1. **bendevleyüp:-yüp**

Gazel 1890

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Bağlamak.

Bağ-ı ħüsnüñde gezerken
buluban dil düzdini
Zülfüñebendevleyüpħabs-
i zenaħdāneyledüñ

bendidüp:

1. **bendidüp:-üp**

Gazel 1810

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Bağlamak, ħükmü

altına almak.

Buldıgöñlümdüzdiniküyu
ñdazülfüñbendidüp
Ķabse saldı āħiriçāh-ı
zenaħdānuñsenüñ

benditdüm:

1. **benditdüm:-düm**

Gazel 1872

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Bağlamak, ħükmü

altına almak.

Göñüldüzdiniküyında
tutup zülfbenditdüm
Olur mı 'āşıkamaħbes
'acebçāh-ı zeķandanyig

benditdün:

1. **benditdün:-dün**

Gazel 1796

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Bağlamak, ħükmü

altına almak.

İki yirdenbenditdün
boynuma zaygamdiyü
Āheşkümdakduñiy
'ışkbañazencireyledüñ

benditmege:

1. **benditmege:-mege**

Gazel 1747

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Bağlamak, hükmü

altına almak.

Ġamşebindegönlümündüz

dinbenümbenditmege

Pıçpıç itmiş kemend-i

zülfin ol mähigörtün

bend itse:

1. **benditse:-se**

Gazel 1730

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Bağlamak, hükmü

altına almak.

Kim gözüm yaşına bend

itse Muhibbîaîadi

Kimse

sedbaglamadıöñinehiçCey

hünuñ

bend itsem:

1. **benditsem:-sem**

Gazel 1691

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Bağlamak, hükmü

altına almak.

Yine bir lu'b-ıla ol

âhüybend itsem gerek

Ele alupdüd-ı

âhumikemend itsem gerek

2. **benditsem:-sem**

Gazel 1850

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Bağlamak, hükmü

altına almak.

Gönlümüñşirinezülfünden

kemend itsem gerek

İki yirdenya'nizenecir ile

bend itsem gerek

bendolalıdan:

1. **bendolalıdan:-alı, -**

dan, -

Gazel 1881

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Bağ olmak.

Tekeye-i 'ışk içre ta'nider

bugün Mecnûna dil

Boynuma

bendolalıdanzülf-i

zencirüñsenüñ

bend olmak:

1. **bendolmak:-mak**

Gazel 1888

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Bağ olmak, engel

olmak.

Bend olmak idi zülf-i dil-

āvızinegönlüm

Asılmak aña ola müyesser

dañınāzük

bendolmış:

1. **bendolmış:-mış**

Gazel 1537

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Bağ olmak.

Halķahalkakākülünölmüşb

enüm boynuma bend

Zülf-i müşgününidelden

beni pür-sevdādımāğ

bend olup:

1. **bendolup:-up**

Gazel 1818

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Dolanmak,

bağlanmak.

Bend olup dām-ı

belāyahic elinden niçe

gün

Furşat el virdi hemān

'azm-i nigār itsem gerek

bend ü belādur:

1. **bend ü belādur:-dur**

Gazel 1801

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Dert ve bela bağı.

Tolu sevdāñ-

ılabāşumdahevādurkākülü

ñ

Halķahalka boynuma

bend ü belādurkākülün

bend ü zencire:

1. **bend ü zencire:-e**

Gazel 1832

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Bağ ve zincir.

Kankı dil kim

tolaşazülfine ol olmaz

halāş

Bend ü zencire olur lāyık

işi dīvānenün

bende:

1. **bende:-+de**

Gazel 1512

Mısra: 4

Kul, köle. || Āşık.

‘İşk ehli her biri alurgelüp
benden sabak
Fenn-i ‘ışkdagördiler var
bende niçeihtirā’

2. **bendeye**:-y, -e

Gazel 1565

Mısra: 7

Kul, köle. II Âşık.

Olsañn’olaiyhür-ı behişt
bendeye mihmān
Hün-ıla tolu eldeki
peymāne tekellüf

3. **bendeye**:-y, -e

Gazel 1594

Mısra: 2

Kul, köle. II Âşık.

Biz senünleāşināyuz sen
idersinyādlik
Bendeye lāyıkımdur kim
isteye āzādlik

4. **bendeñem**:-ñ, -em

Gazel 1684

Mısra: 8

Kul, köle. II Âşık.

İstedün dil anı virdümcān
da isterseñn’ola
Pādişehsinbendeñem
senden hemānfermān
gerek

5. **bendeñi**:-ñ, -i

Gazel 1830

Mısra: 9

Kul, köle. II Âşık.

Leylüzülfünñhasretinden bu
Muhibbībendeñi
Eyledi Mecnūn gibi
‘ālemlerürsvāgözün

6. **bendeñi**:-ñ, -i

Gazel 1839

Mısra: 9

Kul, köle. II Âşık.

La’l-i
şīrīnūñfirākındanMuhibbī
bendeñi
Kühken gibi belākühında
sen cānsuzkoduñ

7. **bendeyi**:-yi

Gazel 1839

Mısra: 1

Kul, köle. II Âşık.

Gitdūñiyārām-ı cān ben
bendeyi cānsuzkoduñ
N’eyledūñiyi dil tabībi
beni dermānsuzkoduñ

8. **bendeñi**:-ñ, -i

Gazel 1841

Mısra: 9

Kul, köle. II Âşık.

Bī-naşīb itmek
revāmıdırMuhibbībendeñ
i
H’ön-
ıvaşluñicihāñhalkımaçün
‘āmeyledün

9. **bendesiyem**:-siyem

Gazel 1854

Mısra: 10

Kul, köle. II Âşık.

MaşşerdeMuhibbīumara
m ide şefā’at
Cān u dil ile
bendesiyemçünki ben
āluñ

10. **bendeñi**:-ni

Gazel 1902

Mısra: 17

Kul, köle. II Âşık.

İşve
idüpgöñlinalmaglaMuhib
bībendeñi
Hamdü-
lillāhgayrılardanfāriğu’l-
bāleyledün

11. **bendesini**:-si, -ni

Gazel 1924

Mısra: 2

Kul, köle. II Âşık.

Bir dem yüzünñ
görmemek iymāh ne
müşkil
Kim bendesini redd ide
bir şāh ne müşkil

12. **bendeñ**:-ñ

Gazel 1936

Mısra: 5

Kul, köle. II Âşık.

Hamdü-lillāhbendeñ
oldum dergehūñdecān-ıla
İstemez sultān ola
şimdengirüdevrāna dil

13. **bende**:

Gazel 1944

Mısra: 1

Kul, köle. II Âşık.

Cān u dilden bende oldı
sen şeh-i devrāna dil
Anuñ-ıçun her ne
emritseñtururfermāna dil

14. **bendeden**:-den

Gazel 1951

Mısra: 7

Kul, köle. II Âşık.

Leblerüñtiryākini bu
bendeden itme dirīg

Mār-ı

zülfündenirişenbaña
sanma sem degül

15. **bendeñ:-ñ**

Gazel 1975

Mısra: 3

Kul, köle. II Âşık.

Bendeñoldıcân-ıla dil
dañıyüzüñ görmeden
Baş egmezken bu dehr
içinde bir sulţāna dil

16. **bendedür:-dür**

Gazel 1992

Mısra: 11

Kul, köle. II Âşık.

Şimdi Muhibbî bir
şanemebaglubendedür
Baş egmeyen kimseye
sulţān olan göñül

17. **bendeñi:-n, -i**

Gazel 1590

Mısra: 10

Kul, köle. || Âşık.

Cānācefāvücevrüñ ire
göñüleglenür
Sanma
Muhibbîbendeñizevķ u
şafāsı yok

bendeceküp:

1. **bende çeküp:**

Gazel 1771

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Bağlamak, esir

etmek.

Göñlümüñtevsenidutulmaz

iken zencîr ile

Bende çeküprām iden

zülfüñdemüyuñdursenüñ

bende oldum:

1. **bende oldum:-dum**

Gazel 1798

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Kul ve köle olmak.

Dil virelden bende oldum

bulmadumāzādelik

Müşkilişdürdöstlar

‘aşıklık u üftādelik

bendeolmuşdur:

1. **bende olmuşdur:-**

mişdur

Gazel 1616

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Kul ve köle olmak.

Bende

olmuşdurMuhibbîcān-

ıladergāhuña

Çünkü sensin fañr-ı ‘alem

bir aduñmañbüb-ı Hāķ

bende-fermān:

1. **bende-fermānuñ:-uñ**

Gazel 1810

Mısra: 10

Emir kulu.

Gāhcevr ü

gehcefākılsañeyāsulţān-ı

hüşn

Bu Muhibbîcān u dilden

bende-fermānuñsenüñ

bende-fermānum:

1. **bende-fermānum:**

Gazel 1518

Mısra: 8

Emir kulu.

Gāh yaksa gāh kesse

başumısulţān-ı ‘ışķ

Her ne emr itse buyursun
bende-fermānumçü şem’

bende-i fermān:

1. **bende-i fermān:**

Gazel 1926

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Emir kulu, fermanlı

köle.

Her ne dil kim şāh-ı ‘ışķa

bende-i fermāndegül

Ehl-i diller arasında

döstlarinsāndegül

bende-i fermān-ı ‘ışķ:

1. **bende-i fermān-ı ‘ışķ:**

Gazel 1570

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Aşķ fermanınun

kölesi.

Kurdiçünşāhrā-yı dilde

haymesinsulţān-ı ‘ışķ

Tañ mı olsa ‘aķl u şabrum

bende-i fermān-ı ‘ışķ

benden:

1. **benden:**

Gazel 1512

Mısra: 3

"Ben" şahıs

zamirinin ayrılma hali

almış şekli.

‘İşķ ehli her biri alurgelüp

benden sabaķ

Fenn-i ‘ışķdagördiler var

bende niçeiñtirā’

2. **benden:**

Gazel 1587

Mısra: 4

"Ben" şahıs

*zamininin ayrılma hali
almış şekli.*
Egercürm-ise yanuñda
seni sevmek benüm
'ömrüm
Sen alduñgöñlümi benden
benümçendāngünāhum
yok

3. benden:

Gazel 1602

Mısra: 8

"Ben" şahıs

*zamininin ayrılma hali
almış şekli.*
Leylüzülfüñgösterüpāheyl
edüñmecnün beni
Döstimzencir-i zülfe yok-
durur benden eḥaḳ

4. benden:

Gazel 1641

Mısra: 10

"Ben" şahıs

*zamininin ayrılma hali
almış şekli.*
Virzekāt-ı ḥüsnüñi itme
Muḥibbīdendirġ
Çüñgedā-yı 'ışkam u
benden añayokdureḥaḳ

5. benden:

Gazel 1643

Mısra: 8

"Ben" şahıs

*zamininin ayrılma hali
almış şekli.*
Ḥoşduregerçikışsa-i
Mecnün u Kühken
Benden de yādigār kala
niçenüktehā-yı 'ışk

6. benden:

Gazel 1644

Mısra: 2

"Ben" şahıs

*zamininin ayrılma hali
almış şekli.*
Zülfüññzencirini gel
döstim boynuma dak
Zira ben dīvāneyem
benden añayokdureḥaḳ

7. benden:

Gazel 1657

Mısra: 8

"Ben" şahıs

*zamininin ayrılma hali
almış şekli.*
Yumayayidideñizdahıyüz
ümün karasın
Cürm çok benden
yuyılmazşefkat it ḥālūme
bak

bendeñolmaktur:

1. bendeñolmaktur:-dur

Gazel 1595

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Kul, köle olmak,

*bağlanmak II gönül
vermek, ilgi duymak.*

Bu

Muḥibbīññmurādıbende

ñolmakturhemān

YāResūlallahḳabül it

olmasun senden ırak

beñdesüñbulınmaz:

1. beñdesüñbulınmaz:-

ınmaz

Gazel 1794

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Eşi, benzeri

bulunmamak.

'İşkınabiñdāğyaktumsine
me bir mehveşüñ
Çekmegederd ü belāiy dil
bulınmazbeñdesüñ

bend-i ser-tā-pā:

1. bend-i ser-tā-pā:

Gazel 1808

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Baştan ayağa uzanan

bağ.

Boynuma

ayagumazenciro olupdur

göz yaşı

Olmuşamdīvānebañabend-

i ser-tā-pā gerek

bend-i zülfine:

1. bend-i zülfine:-i, -ne, -

Gazel 1853

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Saçın bağı.

Baş koşma bend-i

zülfinedüşdükelālara

Başdan çıkara seni dilā bu

hevālaruñ

bend-i zülfünden:

1. bend-i zülfünden:-

ünden

Gazel 1815

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Saçın bağı.

Bend-i

zülfündenMuḥibbīolisar

mı hiçhalās

Ḥalkaḳalkakākülündenañā

çündāmeyledüñ

benefşe:

1. benefşe:

Gazel 1557

Mısra: 1

Menekşe II Saç teli.

Bāğda geydi benefşe
başına tāk-ı şadef
Dakdı güller
jālelerdengüşmadür-i
Necef

2. benefşe:

Gazel 1646

Mısra: 1

Menekşe II Saç teli.

Geldi benefşeçattıñbāğ u
bahārayir yok
Kaddūñ yiter çemende
serv ü çınārayir yok

3. benefşeden:-den

Gazel 1755

Mısra: 4

Menekşe II Saç teli.

Gülşenūñ 'ıtrınaolmış
'ārız u zūlfūñsebeb
Gül benefşedendegüldür
bil ki būyuñdursenūñ

4. benefşe:

Gazel 1846

Mısra: 3

Menekşe II Saç teli.

Başın
egdigördiñhattıñıbenefşeça
sta-dil
Sünbülisevdālaradüşürdic
ānākākülūñ

5. benefşe:

Gazel 1882

Mısra: 3

Menekşe II Saç teli.

Zūlfi benefşe 'ārızı gül
ğoncador lebi
Eyleñnezāreyārı gül ü
gülsitāntutuñ

6. benefşenūñ:-nūñ

Gazel 1886

Mısra: 1

Menekşe II Saç teli.

Faşl-ı şitādatoñdı mı
yağıbenefşenūñ
İrdi bahār olmadı
çağıbenefşenūñ

7. benefşenūñ:-nūñ

Gazel 1886

Mısra: 2

Menekşe II Saç teli.

Faşl-ı şitādatoñdı mı
yağıbenefşenūñ
İrdi bahār olmadı
çağıbenefşenūñ

8. benefşenūñ:-nūñ

Gazel 1886

Mısra: 4

Menekşe II Saç teli.

Yokdurmecāl[i] kaldura
başın zeminden āh
Hep hāsta gibi yok
yirisagıbenefşenūñ

9. benefşenūñ:-nūñ

Gazel 1886

Mısra: 6

Menekşe II Saç teli.

Gezdümkenār-ı gülşeni
bir dānegörmedüm
Bakmaz cihāna var mı
ferāğıbenefşenūñ

10. benefşenūñ:-nūñ

Gazel 1886

Mısra: 8

Menekşe II Saç teli.

Sünbül saçına hıç ola mı
an[i] beñzedem
Bāzār içinde bir pula
bağıbenefşenūñ

11. benefşenūñ:-nūñ

Gazel 1886

Mısra: 10

Menekşe II Saç teli.

SākīMuñhibbī teşneye
gülgünşārāb sun
Yāhūdetür var-ısa
ağıbenefşenūñ

12. benefşe:

Gazel 1976

Mısra: 10

Menekşe II Saç teli.

İyMuñhibbīgülşene
döşendi bir renginbisāt
Ortası
sünbülbenefşeolmuşpervāz
e gül

benek:

1. benek:

Gazel 1835

Mısra: 1

Sırma işlemeli atlas

kumaş.

Geysün ol hūr-ı cinānnāz-
ılagülgünī benek
'Āşıkamhāsta-dilem baña
yiter bir kepenek

beng:

1. beng:

Gazel 1837

Mısra: 4

Esrar, haşhaş.

Bilürdüñ

‘ışkumuñkeyfiyyetini

Şarābiçseñyimeseñzāhidā

beng

bengvirsin:

1. **bengvirsin:**-*rsin*

Gazel 1720

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Afyon ile esrar

yemek (yutmak).

Şarābızāhidāzemmm-ile

añduñ

Sözüñdenañlanuryirsinme

gerbeng

beng yiye:

1. **beng yiye:**

Gazel 1728

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Esrar yemek

(yutmak).

İyMuḥibbī var-iken ‘ışk

eyleme zūhdihayāl

Gül gibi bādetururken

‘aklı gümdür yiye beng

beni:

1. **beni:**

Gazel 1523

Mısra: 16

Ben birinci teklik

şahıs zamirinin yükleme

eki almış hâli. II Âşık.

İydöstsenüñyāduña ben

niçeyanaram

Luṭf eyle beni bir gice it

imtiḥānı şem’

2. **beni:**-+i

Gazel 1537

Mısra: 5

Ben birinci teklik

şahıs zamirinin yükleme

eki almış hâli. II Âşık.

Kūh-ı ğamdadır gören

beni peleng-i pîşedür

Derd-i

hasretleyakaldansīnemüsr

eniçedağ

3. **beni:**-i

Gazel 1537

Mısra: 8

Ben birinci teklik

şahıs zamirinin yükleme

eki almış hâli. II Âşık.

Ḥalkaḥalkakākülünölmüşb

enüm boynuma bend

Zūlf-i müşğününidelden

beni pür-sevdādīmāğ

4. **beni:**

Gazel 1550

Mısra: 3

Ben birinci teklik

şahıs zamirinin yükleme

eki almış hâli. II Âşık.

Yüzüne baksam beni

‘afveylegil

Çün begüm

divāneolmuşdurmu’āf

5. **beni:**

Gazel 1551

Mısra: 3

Ben birinci teklik

şahıs zamirinin yükleme

eki almış hâli. II Âşık.

Niçeyıllardur beni

ḥasretleāḥ

Kodı yollarda

kılupāvārezülf

6. **beni:**

Gazel 1560

Mısra: 7

Ben birinci teklik

şahıs zamirinin yükleme

eki almış hâli. II Âşık.

Mārzülfīstedükçe eylese

beni helāk

La’l-i cān-baḥşı dönüp

dirbañapinhānlā-taḥaf

7. **beni:**-i

Gazel 1565

Mısra: 5

Ben birinci teklik

şahıs zamirinin yükleme

eki almış hâli. II Âşık.

Ger diler-iseñ as beni ol

zūlf-i siyāḥa

Kim eylemiş

başumürgāna tekellūf

8. **beni:**-i

Gazel 1582

Mısra: 7

Ben birinci teklik

şahıs zamirinin yükleme

eki almış hâli. II Âşık.

Gel beni öldür

cefāvücevrden eyle ḥalāş

Kim cefāvücevr içinde

sañabeñzeryār yok

9. **beni:**-i

Gazel 1588

Mısra: 2

Ben birinci teklik

şahıs zamirinin yükleme

eki almış hâli. II Âşık.

Elümdengitdisermāyēcümī
diāhsüdüdüm yok
Beni şeydā mı
sanursızvücüdüm bil ki
büdüm yok

10. **beni:-i**

Gazel 1595

Mısra: 1

Ben birinci teklik

*şahıs zamirinin yükleme
eki almış hâli. II Âşık.*

Çün ezelden
eylemiştirsaña ‘âşık beni
Hâk
Tañriçün gel bu
benümderd-i dilüme tut
kulak

11. **beni:-i**

Gazel 1597

Mısra: 5

Ben birinci teklik

*şahıs zamirinin yükleme
eki almış hâli. II Âşık.*

Gördükçe beni
iydöstbîgâne gibi bakduñ
Kâş olmayaydı
hergizsenünleâşınalık

12. **beni:-i**

Gazel 1602

Mısra: 7

Ben birinci teklik

*şahıs zamirinin yükleme
eki almış hâli. II Âşık.*

Leylüzülfüñgösterüpāheyl
edüñmecnün beni
Döstumzencir-i zülfe yok-
durur benden eḫāk

13. **beni:-i**

Gazel 1622

Mısra: 2

Ben birinci teklik

*şahıs zamirinin yükleme
eki almış hâli. II Âşık.*

Nedürimem bu miskine
sitem cevri ü cefâ kılmak
Beni yâdeyleyüp her dem
rakıbiâşınâ kılmak

14. **beni:-+i**

Gazel 1622

Mısra: 4

Ben birinci teklik

*şahıs zamirinin yükleme
eki almış hâli. II Âşık.*

Devâçünâhiritmezduñ bu
derde iytabib-i dil
Ne idi yâ beni evvel bu
derde mübtelâ kılmak

beniz:

1. **beniz:**

Gazel 1799

Mısra: 4

Yüz rengi, yüz.

Tâ ki zâhir olmak için
‘âşıkun ‘âşıklığı
Hün olup göz yaş her dem
benizkâh olmak gerek

benlik:

1. **benligi:**

Gazel 1629

Mısra: 10

Kendini herkesten

*üstün görme durumu,
enâniyet, kibir, gurur,
enâniyet.*

İremezsiz sen
Muhibbicidd-ile bil
vaḫdete
İtmeyince

kendükendünden bu dem
benligi yok

bennâ-vı ‘ışk:

1. **bennâ-yı ‘ışk:**

Gazel 1969

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Aşk mimarı.

Dilde

muḫkemurdübünyâdın

ezel bennâ-yı ‘ışk

Gelmeye bārân-ı

eşkümdenañahergizḫalel

benüm:

1. **benüm:**

Gazel 1522

Mısra: 9

Bana ait, benim.

‘İşk ya Mecnûnuñ olsun
ya benüm olsun direm
İstemem bir kimse kim
ola benüm-ile meşâ’

2. **benüm:**

Gazel 1537

Mısra: 7

Bana ait, benim.

Halkaḫalkakākülüñolmuşb

enüm boynuma bend

Zülf-i müşgünüñidelden

beni pür-sevdâdimâğ

3. **benüm:**

Gazel 1538

Mısra: 2

Bana ait, benim.

Güller şüküfteḫalkferah

her biri ferâğ

Lâle-şifât ve

likbenümbagrumüzredâğ

4. benüm:

Gazel 1541

Mısra: 5

Bana ait, benim.

Cānumūñhemdil hem-
derdi benümlāle gibi
Gehdutarşahn-ı çemende
dil-i hūnumdanayağ

5. benüm:

Gazel 1568

Mısra: 3

Bana ait, benim.

Eyledi
kaddūñhevāsımüstakīmta
b'umbenüm
Likebrūñhāyāliitdi
'aqlummünharif

6. benüm:

Gazel 1571

Mısra: 4

Bana ait, benim.

Komazam elden ölince
belki maşşerdedağı
Ĥamdülillāhelüme girdi
benümdāmān-ı 'ışk

7. benüm:

Gazel 1587

Mısra: 1

Bana ait, benim.

Felekde bir
sañabeñzerbenüm mihr-
ile māhum yok
Güzeller hep saña bende
senüñ tek pādīşāhum yok

8. benüm:

Gazel 1587

Mısra: 3

Bana ait, benim.

Egercürm-ise yanūnda

seni sevmek benüm

'ömrüm

Sen alduñgöñlümi benden

benümçendāngünāhum

yok

9. benüm:

Gazel 1587

Mısra: 4

Bana ait, benim.

Egercürm-ise yanūnda

seni sevmek benüm

'ömrüm

Sen alduñgöñlümi benden

benümçendāngünāhum

yok

10. benüm:

Gazel 1587

Mısra: 6

Bana ait, benim.

Dil-i

dīvānedensosañnedür

'ālemdemaşşüdüñ

Yiter āyine-i

hüşnüñbenümğayranigāhu

m yok

11. benüm:

Gazel 1587

Mısra: 10

Bana ait, benim.

Geyürdigözlerüm yaşı

ser-ā-ser ĥil'at-i şāhī

Başumdaşu'le-i

āhumbenümsanmañkülāh

um yok

12. benüm:

Gazel 1587

Mısra: 12

Bana ait, benim.

Muĥibbīçoğ-ısa cürmüm
ümīdikesmezem andan
Kuliyampādīşāhumdurben
ümğayrıllāhum yok

13. benüm:

Gazel 1594

Mısra: 11

Bana ait, benim.

Döstlar her bir sözüme

Ĥusrevkelāmıdurbenüm

İdeyim

şā'irlereşimdengirüüstādli

k

14. benüm:

Gazel 1595

Mısra: 2

Bana ait, benim.

Çün ezelden

eylemişdürsaña 'aşık beni

Ĥak

Tañrıçün gel bu

benümderd-i dilüme tut

kulak

15. benüm:

Gazel 1597

Mısra: 1

Bana ait, benim.

Sañabenümişüm yok bir

zerrecemuvāfık

Sen dağı işle işüñ her ne

ki sañalāyık

16. benüm:

Gazel 1612

Mısra: 1

Bana ait, benim.

Tiredürüzumbenümāh

düşeli senden ırak

Gicelertāşubħa dek

niçediyem ben el-firāk

17. **benüm:**

Gazel 1636

Mısra: 6

Bana ait, benim.

Harid-i

'ışkamiyh'acecihānbāzārı

navardum

Nukūd-ı

'ömrişarfitdümbenümsüd

u ziyānum yok

18. **benüm:**

Gazel 1636

Mısra: 10

Bana ait, benim.

Maḥabbetnārınayandumv

ücüdümküllīmaḥvoldı

Muḥibbt'dennişānummañ

benümnām u nişānum yok

19. **benüm:**

Gazel 1645

Mısra: 1

Bana ait, benim.

'Älemdebenümğamdan

ulu hem-nefesüm yok

Feryād u fiğāneyleremāh

dest-resüm yok

20. **benüm:**

Gazel 1658

Mısra: 2

Bana ait, benim.

Sañabeñzeriy melek-

rücennetü'l-me'vāda yok

Bir benüm tek 'āşık-ı dil-

ḥaste de dünyāda yok

21. **benüm:**

Gazel 1675

Mısra: 6

Bana ait, benim.

Çün dil-i

dīvāneyitdünşehāhabs-i

zenaḥ

Luḥfidüpzencir-i

zülfünibenüm boynuma

dak

22. **benüm:**

Gazel 1695

Mısra: 7

Bana ait, benim.

'İşk ya Mecnūnuñ olsun

ya benüm olsun didüm

İstemem bir şeyde olam

kimse ile müşterek

23. **benüm:**

Gazel 1747

Mısra: 5

Bana ait, benim.

Ğamşebindegönlümünñdüz

dinbenümbenditmege

Pıçpıç itmiş kemend-i

zülfün ol mähıgörüñ

24. **benüm:**

Gazel 1789

Mısra: 3

Bana ait, benim.

Gözlerüm yaşı benüm

artar Furāt u Dicleden

Anuñiçün götürür

cismümimānend-i kelek

25. **benüm:**

Gazel 1816

Mısra: 2

Bana ait, benim.

N'oladirsemsañā 'ömrüm

n'içün dün gicegelmedüñ

Vefāsuzsımbenüm

'ömrüm n'içün dün

gicegelmedüñ

26. **benüm:**

Gazel 1845

Mısra: 1

Bana ait, benim.

Benümservümbenümcānu

mn'içün dün

gicegelmedüñ

Güzeller

şāhısulṭānumn'içün dün

gicegelmedüñ

27. **benüm:**

Gazel 1845

Mısra: 1

Bana ait, benim.

Benümservümbenümcānu

mn'içün dün

gicegelmedüñ

Güzeller

şāhısulṭānumn'içün dün

gicegelmedüñ

28. **benüm:**

Gazel 1845

Mısra: 9

Bana ait, benim.

Revāmıdurbenümḥanum

kararsın yirlerekanum

Benümmāhumbenümcānu

mn'içün dün

gicegelmedüñ

29. **benüm:**

Gazel 1845

Mısra: 10

Bana ait, benim.

Revāmıdurbenümḥanum

kararsın yirlerekanum

Benümmāhumbenümcānu

mn'içün dün

gicegelmedüñ

30. **benüm:**

Gazel 1845

Mısra: 10

Bana ait, benim.

Revâmıdurbenümhanum
kararsın yirlerekanum
Benümmâhumbenümcânu
mn' için dün
gicegelmedüñ

31. **benüm:**

Gazel 1845

Mısra: 12

Bana ait, benim.

Ĥabîbümkebk-i
reftârumvefâsı yok
cefâkârum
Benüm 'ömrüm
benümvarumn' için dün
gicegelmedüñ

32. **benüm:**

Gazel 1845

Mısra: 12

Bana ait, benim.

Ĥabîbümkebk-i
reftârumvefâsı yok
cefâkârum
Benüm 'ömrüm
benümvarumn' için dün
gicegelmedüñ

33. **benüm:**

Gazel 1865

Mısra: 7

Bana ait, benim.

'İşk ya Mecnûnuñ olsun
ya benüm olsun didüm
Dimesünler 'ışk içinde
iştirâkünüñdürsenüñ

34. **benüm:**

Gazel 1878

Mısra: 8

Bana ait, benim.

Dâl-ı
zülfündâlgösterdüñcefâyai
yşanem

Bâr-ı ğamdan bu elif
kaddümbenümnüneyledüñ

35. **benüm:**

Gazel 1893

Mısra: 5

Bana ait, benim.

Egerçi geçmedi kimse
benümşebdiz-i âhumdan
Velîgülgünyaşumdaseri' id
ür bu meydânuñ

36. **benüm:**

Gazel 1898

Mısra: 6

Bana ait, benim.

GeçdiFerhâd-
ılaMecnünkişşasiefsânedü
r

Sen benüm bu derdümi
dillerde destâneyledüñ

37. **benüm:**

Gazel 1921

Mısra: 4

Bana ait, benim.

Bilmezemkendümyitürdü
m bir 'acebdivâneyem

Gözlerüme duş
olalıdanbenüm ol zülf ü
hâl

38. **benüm:**

Gazel 1926

Mısra: 4

Bana ait, benim.

Şöyle
hayrânmışamcânâgörel

enyüzünü

Kimse mi vardurbenüm
bu hâlümehayrândegül

39. **benüm:**

Gazel 1946

Mısra: 5

Bana ait, benim.

Ṭâkolupdurfikr-i zâtuñda
dil ü 'aqlumbenüm
Ben ne yüzden
vaşfuñeydem ki oldum
bî-mecâl

40. **benüm:**

Gazel 1949

Mısra: 1

Bana ait, benim.

Rind-i
kallâşambenümfikrümğa
m-ı ferdâdegül
Bâde-i şâfeldedürsanmañ
dem-i şahbâdegül

41. **benüm:**

Gazel 1955

Mısra: 3

Bana ait, benim.

'İşk yayın çekmede elde
kepâdemdürbenüm
Görinenevc-i
felekdedirlerañakavs-i zâl

42. **benüm:**

Gazel 1957

Mısra: 3

Bana ait, benim.

Gözlerüm yaşı akar
gördibenümcülar gibi
Eksükolmasundidi bu
dîde-i giryâna dil

43. **benüm:**

Gazel 1958

Mısra: 2

Bana ait, benim.

Cefâvü cevrin arturdıbaña

ol şüh-ı sengîn-dil

Benüm bu

derdümedermân katı

hâlüm olup müşkil

44. **benüm:**

Gazel 1981

Mısra: 10

Bana ait, benim.

Leblerüñdâr-ı

şifâsındayaturhastagöñül

Bir cevâb eyle

benümderdüme gel

dermân ol

45. **benüm:**

Gazel 1993

Mısra: 5

Bana ait, benim.

Yitmez mi

benümbaşumazülfibelâları

Her demde gelür her

yañadan da belâ-yı dil

46. **benüm:**

Gazel 1996

Mısra: 7

Bana ait, benim.

Benüm bu tîr-i âhumdan

felek saķfimüşebbakdur

İrişür göklere mâhum gel

olma âhdanğâfil

47. **benüm:**

Gazel 1998

Mısra: 2

Bana ait, benim.

Gidüprüzeirişdi

‘iydkadehbâdeylehandân

kıl

Hilâlebrüñi gel göster

benüm ‘iydümiçendân kıl

benüm gibi:

1. **benüm gibi:**

Gazel 1638

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Benim gibi, bana

benzeyen.

Benüm gibi

kuluñçokduregerçisîtânu

ñda

Ve likinehl-i

‘ışkuñhîçsenün tek

pâdişâhı yok

2. **benüm gibi:**

Gazel 1523

Mısra: 17

Kelime Tipi: -

Benim gibi, bana

benzeyen.

İşkuñyolındadökdi benüm

gibi göz yaşın

HaķķāMuhibbî itmedi

hergizziyânı şem’

3. **benüm gibi:**

Gazel 1584

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Benim gibi, bana

benzeyen.

Biñbenüm gibi belâ-keş

işgindemübtelâ

Bu Muhibbîmüñcihânda

andan özge varı yok

benüm ile:

1. **benüm ile:**

Gazel 1845

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Benimle, benimle

birlikte.

Yüzüme bir güle bakduñ

beni ‘ışkıdınyakduñ

Kanı benüm ile

‘ahdüñn’ için dün

gicegelmedüñ

benümkarşuma:

1. **benümkarşuma:**

Gazel 1544

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Bana karşı olarak.

Yine bir zühre-

cebñkarşumakurdı benüm

ag

Pehlevānam ben ol

agdankurtarursamcānisag

benümçün:

1. **benümçün:**

Gazel 1558

Mısra: 3

Benim için.

Güşuña söyler

benümçüneğilüpkeçrâkaş

uñ

Söylenüranuñ-

ıçunegrihaberler her taraf

benüm-ile:

1. **benüm-ile:**

Gazel 1522

Mısra: 10

Benim ile.

‘İşk ya Mecnūnuñ olsun

ya benüm olsun direm

İstemem bir kimse kim
ola benim-ile meşâ'

beñz:

1. **beñzini:**-i, -n, -i

Gazel 1513

Mısra: 10

Yüz, yüzün rengi.

Muhibbî gibi
yakubbagrıyagın
Sarardupbeñzinibimâr
olan şem'

beñze-:

1. **beñzemeye:**-meye

Gazel 1538

Mısra: 10

Bazı taraflarıyla

*veya bütünüyle başka bir
şeyi andırmak, benzemek.*
Her kim Muhibbîşi'rini
bilmez nazîredir
Kebk-i
hıramabeñzemeyehiçkâr-ı
zâğ

2. **beñzer:**-r

Gazel 1580

Mısra: 7

Bazı taraflarıyla

*veya bütünüyle başka bir
şeyi andırmak, benzemek.*
DimeñüzFerhâd'abeñzerk
üh ara divâne yok
Eksilür mi kühsâr içre
pelengden mişe bak

3. **beñzer:**-r

Gazel 1647

Mısra: 8

Bazı taraflarıyla

*veya bütünüyle başka bir
şeyi andırmak, benzemek.*

Bülbül bahâr dersini ezber
okur güle
Faşl-ı hazânı görmedi
beñzervaraqvarak

4. **beñzer:**-r

Gazel 1665

Mısra: 2

Bazı taraflarıyla

*veya bütünüyle başka bir
şeyi andırmak, benzemek.*
Sanma işşeh kim
kapuñdanâlevüferyâd yok
Hey ne
zâlimsinsenüñbeñzerkatuñ
dadâd yok

5. **beñzer:**-r

Gazel 1695

Mısra: 4

Bazı taraflarıyla

*veya bütünüyle başka bir
şeyi andırmak, benzemek.*
Cür'âniçdümlerüñdenb
üsevirdidümdidi
Mest olup sözüñuzatduñ
şöyle beñzer giderek

6. **beñzer:**-r

Gazel 1727

Mısra: 1

Bazı taraflarıyla

*veya bütünüyle başka bir
şeyi andırmak, benzemek.*
Gülşen-i hüsninibeñzer ol
gülünyâdeyledüñ
Bülbül-
âsâiygönültâşubhferyâdey
ledüñ

7. **beñzedi:**-di

Gazel 1891

Mısra: 10

*Bazı taraflarıyla
veya bütünüyle başka bir
şeyi andırmak, benzemek.*
Ordu-yihüsñüñ içine
hergiz girilmeye
Bekler
kafañıbeñzedidündâraperç
emüñ

8. **beñzer:**-r

Gazel 1902

Mısra: 2

Bazı taraflarıyla

*veya bütünüyle başka bir
şeyi andırmak, benzemek.*
Lâle-i hamrâdaniymeh gül
ruhuñ al eyledüñ
Göñlümüzalmagabeñzer
yine bir al eyledüñ

9. **beñzemez:**-mwz

Gazel 1978

Mısra: 6

Bazı taraflarıyla

*veya bütünüyle başka bir
şeyi andırmak, benzemek.*
'Âkiliseñgördüğüñeşhâşd
an 'âr eyleme
Beñzemez biri birine her
birinden şan'at al

beñze:

1. **beñzer:**-r

Gazel 1587

Mısra: 1

Bazı taraflarıyla

*veya bütünüyle başka bir
şeyi andırmak, benzemek.*
Felekde bir
sañabeñzerbenüm mihr-
ile mâhum yok
Güzeller hep saña bende
senüñ tek pâdişâhum yok

2. **beñzemez:-mez**

Gazel 1589

Mısra: 1

Bazı taraflarıyla

veya bütünüyle başka bir şeyi andırmak, benzemek.

Beñzemez bir

müyuñaiydöstLeylî sence

yok

KaýsaMecnündidilermeçn

ünlik içre bence yok

3. **beñzer:-r**

Gazel 1591

Mısra: 4

Bazı taraflarıyla

veya bütünüyle başka bir şeyi andırmak, benzemek.

Zülfinebağlanmadirdümp

endümüğüştmedüñ

Dâr-ı

dünyâdasañabeñzergöñülâ

vâre yok

4. **beñzer:-r**

Gazel 1650

Mısra: 5

Bazı taraflarıyla

veya bütünüyle başka bir şeyi andırmak, benzemek.

Mâhitâbı kim-durur kim

diye beñzeralnuña

Çünkianuñlâleñhaddüñ gibi

gül ruhsârı yok

5. **beñzer:-r**

Gazel 1651

Mısra: 1

Bazı taraflarıyla

veya bütünüyle başka bir şeyi andırmak, benzemek.

Kıyâmetkaddüñebeñzerci
hânbâğında ‘arar yok
Yücelşümmüntehâkaddüña
ña ‘âlemde hem-ser yok

6. **beñzer:-r**

Gazel 1651

Mısra: 4

Bazı taraflarıyla

veya bütünüyle başka bir şeyi andırmak, benzemek.

Bugün gülzâr-ı hüşn içre
yüzi gül gönca lebler çok

Leñâfetdevelicânâsañabeñ
zer gül-i ter yok

7. **beñzer:-r**

Gazel 1651

Mısra: 7

Bazı taraflarıyla

veya bütünüyle başka bir şeyi andırmak, benzemek.

Yüzüñenvârınabeñzer
güzellik âsümânında

Şarkdan bir tülû’ itmiş
meh ü mihr-i münevver

yok

8. **beñzer:-r**

Gazel 1658

Mısra: 1

Bazı taraflarıyla

veya bütünüyle başka bir şeyi andırmak, benzemek.

Sañabeñzeriy meleğ-
rücennetü’l-me’vâda yok

Bir benüm tek ‘âşık-ı dil-
haste de dünyâda yok

9. **beñzer:-r**

Gazel 1689

Mısra: 10

Bazı taraflarıyla

veya bütünüyle başka bir şeyi andırmak, benzemek.
İdemezsincedh-ile anı
Muñibbî sen şikâr
Şöyle beñzer kim perî-
zâdoldımañçirüñsenüñ

10. **beñzer:-r**

Gazel 1698

Mısra: 8

Bazı taraflarıyla

veya bütünüyle başka bir şeyi andırmak, benzemek.

Gerdenindezülfini

gösterdi dildâradidüm

Ehl-i

‘ışkaitdüğünbeñzervebâlû
ñdürsenüñ

11. **beñzer:-r**

Gazel 1706

Mısra: 7

Bazı taraflarıyla

veya bütünüyle başka bir şeyi andırmak, benzemek.

Didilerravza’dañvusatbeñ
zer

Salınsa her kaçan

ruhsârazülfün

12. **beñzer:-r**

Gazel 1739

Mısra: 8

Bazı taraflarıyla

veya bütünüyle başka bir şeyi andırmak, benzemek.

Didümiy dilber

nedürküyuñdaferyâd u

fiğân

Didiyy dil-hastebeñzerâh u
zârüñdursenüñ

13. **beñzer:-r**

Gazel 1802

Mısra: 1

Bazı taraflarıyla

veya bütünüyle başka bir şeyi andırmak, benzemek.

Gülşen içre

haddüñbeñzer gül-i ter

görmedük

Bâğdağaddüñ gibi serv ü

şanavbergörmedük

14. **beñzer:-r**

Gazel 1828

Mısra: 9

Bazı taraflarıyla

veya bütünüyle başka bir şeyi andırmak, benzemek.

İyMuhibbibeñzer ol

mañbüb-ı cânımdur gelen

Kim bugün durmaz yine

segrürkenârıçeşmümün

15. **beñzer:-r**

Gazel 1839

Mısra: 3

Bazı taraflarıyla

veya bütünüyle başka bir şeyi andırmak, benzemek.

Gül

yüzüñesünbülündeneyled

ünbeñzerñikāb

Āh kim

cānbülbulincānsuzgülistān

suzkoduñ

16. **beñzemez:-mez**

Gazel 1846

Mısra: 5

Bazı taraflarıyla

veya bütünüyle başka bir şeyi andırmak, benzemek.

Leblerüñebādedirsebeñze

mez olmaz ‘aceb

Mestdürma’zür ola her ne

ki söylerse mülün

17. **beñzer:-r**

Gazel 1865

Mısra: 10

Bazı taraflarıyla

veya bütünüyle başka bir şeyi andırmak, benzemek.

İyMuhibbi bu tokuz

çarhuñgörindügikebūd

Şöyle beñzerdüd-ı āh-ı

derdnāküñdürsenün

18. **beñzeyeli:-y, -eli**

Gazel 1891

Mısra: 6

Bazı taraflarıyla

veya bütünüyle başka bir şeyi andırmak, benzemek.

Gülzār-ı hüsñüñesenün

ayak mı basdurur

Oldıtılısmbēñzeyelimārap

erçemün

19. **beñzemez:-mez**

Gazel 1906

Mısra: 1

Bazı taraflarıyla

veya bütünüyle başka bir şeyi andırmak, benzemek.

Ĥüblıkdabeñzemezebrüña

māh-ı nevdegül

Nür-ı hüsñüñemuñkābil her

biri pertevdegül

20. **beñzer:-r**

Gazel 1913

Mısra: 10

Bazı taraflarıyla

veya bütünüyle başka bir

şeyi andırmak, benzemek.

İyMuhibbiyaşumıcārī

görüp ol serv-kağ

Nāz-ıladıdigözün yaşına

beñzer ‘aynı mül

21. **beñzemez:-mez**

Gazel 1914

Mısra: 10

Bazı taraflarıyla

veya bütünüyle başka bir şeyi andırmak, benzemek.

Giceñitevhıd ile

geçürMuhibbişubha dek

Hıçdünyālezzetinebeñzem

ez bir lezzet al

22. **beñzer:-r**

Gazel 1921

Mısra: 8

Bazı taraflarıyla

veya bütünüyle başka bir şeyi andırmak, benzemek.

Cāndimāğınımı’atrar

eyledi bir dilberün

Zülfinedokındıbeñzerdöstl

arbād-ı şimāl

23. **beñzemeseydi:-me, -**

se, -y, -di

Gazel 1939

Mısra: 8

Bazı taraflarıyla

veya bütünüyle başka bir şeyi andırmak, benzemek.

Ĥalk-ı ‘ālem içre bulur

mıydı böyle rağbeti

Ruĥlarıñabeñzemeseydis

enüñiyyār gül

24. **beñzer:-r**

Gazel 1949

Mısra: 4

*Bazı taraflarıyla
veya bütünüyle başka bir
şeyi andırmak, benzemek.*
'İşkuñamüstağrakam
kılmam nazar sol u saga
Bilmezem var mı
cihādasañabeñzer ya
degül

25. **beñzey**:-ye

Gazel 1972

Mısra: 4

*Bazı taraflarıyla
veya bütünüyle başka bir
şeyi andırmak, benzemek.*
Yokdurimkānbāgbānā
cennet-i firdevsde
Bulnaqaddiniğābeñzey
enāzüknihāl

beñzed:

1. **beñzed**:-en

Gazel 1603

Mısra: 1

*Benzetmek; iki şey
arasında ortak yön bulma.*
Servi
kimdürbeñzedenkaddüñe
kim refitāri yok
Ġoncayagzuña kim
teşbihidergüftāri yok

2. **beñzedem**:-em

Gazel 1886

Mısra: 7

*Benzetmek; iki şey
arasında ortak yön bulma.*
Sünbül saçına hiç ola mı
an[1] beñzedem
Bāzār içinde bir pula
bağıbenefşenüñ

3. **beñzedem**:-em

Gazel 1999

Mısra: 11

*Benzetmek; iki şey
arasında ortak yön bulma.*
'Ārızuñabeñzedemdimişm
eger kim yañıulup
Çünḥatādur bildi itdibiñ
kez istiğfār gül

beñzede:

1. **beñzede**:

Gazel 1538

Mısra: 12

*Benzetmek; iki şey
arasında ortak yön bulma.*
DimeMuḥibbī'si' rini
bilmez nazīredir
Bülbül
terennüminebeñzede mi
sözinkelāğ

beñzer:

1. **beñzer**:

Gazel 1612

Mısra: 8

*Başka bir şeyle ortak
nitelikleri bulunan,
müşâbih, eş, emsal.*
Bakmaz olduñ bir nazar
bu 'aşık-ı bî-dillere
Ara
yireylemişdürmüdde"İbe
ñzernifāk

2. **beñzer**:

Gazel 1632

Mısra: 8

*Başka bir şeyle ortak
nitelikleri bulunan,
müşâbih, eş, emsal.*
Tulū' itmez neden bilsem
sa'âdetnecmibaşuma

Yaḥūdbī-ḥālī'ümbeñzer ya
dilberden 'ināyet yok

3. **beñzer**:

Gazel 1679

Mısra: 3

*Başka bir şeyle ortak
nitelikleri bulunan,
müşâbih, eş, emsal.*
Yüzüñe kanını
sürdüñbeñzer ol şūridenüñ
Ḥayr kılmaz iy gül-i tersā
ki kamı bülbülün

4. **beñzer**:

Gazel 1880

Mısra: 4

*Başka bir şeyle ortak
nitelikleri bulunan,
müşâbih, eş, emsal.*
'Ārızuñdazülfüññkesdüñ
yine zünnārını
Döstüm ol
kāfiribeñzermüselmāneyle
düñ

5. **beñzerem**:-em

Gazel 1922

Mısra: 5

*Başka bir şeyle ortak
nitelikleri bulunan,
müşâbih, eş, emsal.*
Lebüñbeñzeremdirseñen
incinme iymeh-rü
Özünisözünü bilmez kızıl
dīvāne-durur mül

beñzer ki:

1. **beñzer ki**:

Gazel 1584

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Benziyor ki, öyle geliyor ki.
Her kimün yanında bir
sımın-beden dildarı yok
Müflise beñzer ki anuñ
'âlem içre varı yok

2. beñzer ki:

Gazel 1700

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Benziyor ki, öyle geliyor ki.

Katı gönlidilberünbeñzer
ki seng-i h̄aredür
Dokunur mı kimseye
hiçnef'iseng-i h̄arenüñ

3. beñzer ki:

Gazel 1869

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Benziyor ki, öyle geliyor ki.

Bahroldıyaşumfülk-i dil
irmedi kenâra
Beñzer ki Muhibbî yine
deryâyıbüyütdüñ

4. beñzer ki:

Gazel 1811

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Öyle anlaşıyor ki, Öyle görünüyor ki.

Göz karasın
hallidüpbeñzer ki
yazduñnâmeyi
Görmedildârı bu nev'-
ile irsâyleydüñ

beñzet:

1. beñzetdi:-di

Gazel 1559

Mısra: 5

Benzetmek; iki şey arasında ortak yön bulma.

Gözlerümün yaşını
'ummānabeñzetdi gören
Zāhiredürleriçeşmümol
updurçünşadef

2. beñzetmek:-mek

Gazel 1860

Mısra: 11

Benzetmek; iki şey arasında ortak yön bulma.

Ne haddüñdürgelüphâl-i
siyâhın miske beñzetmek
Anı bilmez misin iy dil
degül bir şey' edebdenyig

3. beñzetmege:-mege

Gazel 1892

Mısra: 11

Benzetmek; iki şey arasında ortak yön bulma.

La'lebeñzetmege bu söz
gevherin
Hâşılı dil gibi añakān
gerek

4. beñzetdi:

Gazel 1936

Mısra: 2

Benzetmek; iki şey arasında ortak yön bulma.

Tırkeşoldimeger kim
ğamze-i cānāna dil
Kaşları yayına
beñzetdiözünçurbāna dil

5. beñzetdüm:-dü, -m

Gazel 1968

Mısra: 5

Benzetmek; iki şey arasında ortak yön bulma.

Müşgebeñzetdümh̄atā-y-
ılamu'anberzülfüñi
Dağı ol demden bertü
gitmez bu dilden infi'al

beñzetme:

1. beñzetme:

Gazel 1649

Mısra: 5

Benzetmek; iki şey arasında ortak yön bulma.

Gelse kıyāma dilber
beñzetmeserve anı
Ne serv-i kâmet olsun ol
kadkıyāmet ancak

beñzetmek:

1. beñzetmek:

Gazel 1715

Mısra: 2

Benzetmek; iki şey arasında ortak yön bulma.

Nāz-ılaçün ol yār-ı dil-
ārâyıbüyütdük
Beñzetmekičünyüzinebed
r ayı büyütdük

ber:

1. ber:

Gazel 1780

Mısra: 6

Toprak, kara.

Hemān "kūn" didioldı
cümle 'âlem
Kamu baħr-
ılaberşun'ıduranuñ

2. ber:

Gazel 1963

Mısra: 2

Toprak, kara.

Nāza geldi gülsitānaşāhid-
i ra'nā-yı gül
Her şarafcūlarrevānoldı
vara berpāy-ı gül

berāt:

1. **berāt-ıla:-ıla**

Gazel 1555

Mısra: 8

İmtiyaz, rütbe

bildiren ferman.

Ehl-i 'ışkazāhidūn her
dem melāmetdür işi
Sanasın kim
kendüsiolmuşberāt-
ılamu'āf

berbādeyledūn:

1. **berbādeyledūn:-dūn**

Gazel 1681

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

1. *Harap etmek.* 2.

Telef ve helak etmek.

Kāhadönmişdürza'ıfıoldı
Muhibbī 'ışk-ıla
İygönülāh itme yoḥsa anı
berbādeyledūn

berber:

1. **berber:**

Gazel 1897

Mısra: 8

Saç ve sakal kesme

*işini meslek edinmiş
kimse.*

Ḥammāmagirüpyāreger
gelse tirāşa
Ben olsam añakaşkī
berber daḥmāzük

ber-dāridüp:

1. **ber-dāridüp:-üp**

Gazel 1524

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Asmak.

Evvelāber-dāridüpsoñra
yakarlar āteşe
Sırr-ı 'ışk[ı]
itdügiyçünfāşManşūr-vār
şem'

ber-dār ola:

1. **ber-dār ola:-a**

Gazel 1714

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Darağacına asılmak.

ÇüngönülManşūrnfāşitdim
aḥabbet sırrını
Tā ki ber-dār ola anda
zülfidārumdur gerek

ber-dār olmaya:

1. **ber-dār olmaya:-maya**

Gazel 1711

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Asılmak, asılı

vaziyette olmak.

Kankıbī-dıldür görüp
zülfüñber-dār olmaya
Ehl-i 'ışkuñdöstum pes
himmeti bālā gerek

2. **ber-dār olmaya:-maya**

Gazel 1808

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Asılmak, asılı

vaziyette olmak.

Kankıbī-dıldür görüp
zülfüñber-dār olmaya

Ehl-i 'ışkuñdöstum pes
himmeti bālā gerek

berf-i zeminden:

1. **berf-i zeminden:-den**

Gazel 1549

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

(O) yerin karı.

Penbe-i dāğum görenler
sīnemüzredidiler
Yıryirinberf-i
zemindenoldığüya bu
külef

berg-i gülden:

1. **berg-i gülden:**

Gazel 1598

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Gül yaprağı.

Ruḥların gördüm
niğārāberg-i gülden bir
varaḥ
Ol varaḥdan
'ışkdırsinokıyup ol dem
sebaḥ

2. **berg-i gülden:-den**

Gazel 1713

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Gül yaprağı; yanak.

Berg-i gülden
tāzedüriydöstruḥsāruñsen
üñ
Servi pest itmiş durur
gülşendereftāruñsenüñ

berg-i gül-ruhuñdan:

1. **berg-i gül-ruhuñdan:-
uñdan**

Gazel 1762

Mısra: 7
Kelime Tipi: -
(Sevgilinin) Gül
yanağının yaprağı.
Lâyıkdegüldirem ben
berg-i gül-ruhuñdan
Hâr u hesî de olsam kâş ol
büsitânuñ

berg-i semenden:

1. **berg-i semenden:-den**

Gazel 1872

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Yasemin yaprağı.

Boyuñserv ü yüzüñ
güliden tenüñberg-i
semenden yig
Bu vech-ile cihân içre
bulınmaz kimse sende
yig

berhürdâr:

1. **berhürdârlık:-lık**

Gazel 1672

Mısra: 2

Muradına ermek.

Döstüm göster
yüzüñitdürmebañazârlık
İster iseñ bulasın
‘âlemdeberhürdârlık

beri:

1. **berî:**

Gazel 1654

Mısra: 9

*Ar. Salim, azade,
masun.*
‘Işkâdüşdüme kalmadı
şabrum olup dilden berî
Yâllâhîolmasunhîç
kimseler nâ-çâr-ı ‘ışk

2. **berî:**

Gazel 1624

Mısra: 9

-den beri, bu yana.

İyMuhibbîserv gibi ol
ta’alluğdanberî
Gülşen içre şād u handân
yürür ol âzāde bak

berî olur:

1. **berî olur:**

Gazel 1517

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Bir şeyden uzak ve

sâlim olmak.
Ol perî-rüyî görenler
‘ağldan olur berî
Ditreyüpyire düşer gūyâ
ki tutar anı şar’

berk:

1. **berk:**

Gazel 1605

Mısra: 12

Şimşek.

Ra’ddirlerse
‘acebmidürfîgân u
na’rama
Şu’levirürâteş-i âhum
içinde san ki berk

2. **berk:**

Gazel 1884

Mısra: 2

Şimşek.

Dil diler
‘ışkâteşinsinemdekitmân
eylemek
Hiç olur mı
karañudaberķpinhân
eylemek

3. **berk:**

Gazel 1765

Mısra: 9

Sert, katı, sağlam.

Elden koma dâmenini dut
Muhibbî berk
Dilden giderme zikriniâl-i
Muhammedüñ

4. **berk:**

Gazel 1770

Mısra: 7

Sert, katı, sağlam.

Ebrükemânuñiydöstgâyet
de berk kemândur
Rüstem dağı el ursa
çekmeye ol kemânuñ

5. **berk:**

Gazel 1775

Mısra: 1

Sert, katı, sağlam.

Su’âlümeccevâbaaguzuñ
berk
Dönüp var mı dehânuñda
olup şek

berkurur:

1. **berkurur:-ur**

Gazel 1744

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Şimşek çakmak,

*şimşek çakar gibi
parıldamak.*
Berkururâteş-i dil âh-
ılaeflâke çıkar
Şâh-ı ‘ışksınbiledür kanda
yürürseñ ‘alemüñ

ber-kemâl:

1. **ber-kemâl:**

Gazel 1938

Mısra: 1

*Kemâl üzere olan;
kemâle ermiş.*

Hüsnüñressâm-ı kudret
yazdı evvel ber-kemâl
Ol muğanni' nağşahergiz
iremez vehm ü hayâl

2. ber-kemâl:

Gazel 1946

Mısra: 1

*Kemâl üzere olan;
kemâle ermiş.*

Çün ezel ressam-ı kudret
yazdı hüsnünber-kemâl
Nağş-ı
şun'iduririşmezañahîçfeh
m ü hayâl

berk-i âhum:

1. berk-i âhum:

Gazel 1729

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Ah şimşeği.

Berk-i âhumşu'le virdi
iyMuhibbî dün gice
Anuñ-ıçundur ki
rüşengörinürbezm-i felek

berri:

1. berri:-i

Gazel 1831

Mısra: 6

Toprak, kara.

Ol mehüñgüşinate'sir
eylemez âhsirişk
Berri
bahritdiyaşumâhumirişdit
âsimāk

2. berr-ile:--ile

Gazel 1961

Mısra: 5

Toprak, kara.

Bulmadı seni berr-ile
bahırngeştidüp
Dil hânesinde eyledi
bulup qarâr-ı dil

berr ü bahrı:

1. berr ü bahrı:-i

Gazel 1783

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

*Kara ve deniz (Her
yer).*

Geştıkılduñberr ü
bahrıyleyüpbi-had sefer
Geldüñahîrküy-ı cânân
içre ârameyledüñ

berr ü beyabânı:

1. berr ü beyabânı:-i

Gazel 1958

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Kır ve çöl.

Kesüpberr ü
beyabânıyöneldümkâ'bek
üyına
Yine âh eylesem gerdün
bile hem nâka hem
maħmil

berr ü tag:

1. berr ü tag:

Gazel 1534

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Kara ve dağ.

Bir saçı leylâ lebi
şırñegönülvireli
MeskenümFerhâd u
Mecnün gibi oldıberr ü
tag

berr-i 'ısk:

1. berr-i 'ısk:

Gazel 1982

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Aşk toprağı.

Olupsınberr-i

'ışkîçerümeecnün

Başuñdadüd-ı âhuñı yuva

bil

ber-ıarafkılur:

1. ber-ıarafkılur:

Gazel 1549

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Saf dışı bırakmak.

Leşker-i ğam gerçi kim

dil kaşdıñabagladısaf

Sākīāñı bir kadehile anı

kılurber-ıaraf

berü:

1. berü:

Gazel 1890

Mısra: 3

-den bu yana.

Zülfüñiçevgânideldenberü

işāhib-cemāl

Başumı top

eyleyüpyoluñdağaltāñeyle

düñ

2. berü:

Gazel 1510

Mısra: 5

Buraya, bu tarafa.

Toldur berü sun sākīçün

'ömrdegülbākī

Bārīalalum bir dem 'ömr-i

güzerāndanħaz

3. berü:

Gazel 1823

Mısra: 2

Buraya, bu tarafa.

Niçe bir güşidelümta'nını
her bir dünüñ
Sun berünüşidelümsākī
mey-i gülgünüñ

4. berü:

Gazel 1999

Mısra: 2

Buraya, bu tarafa.

Ḥ'āb-
ıgāfletdenyaturkenoldıçün
bīdār gül
Sākiyā sun vaqtidür gel
sen berü her bār gül

berü gel:

1. berü gel:

Gazel 1760

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Yaklaş! Beriye gel!

Bu tarafa gel!.

Kūyuña varsam
iydöstkarşugelürsükkānuñ
Dir kandasın berü gel
kandaydı āşiyānuñ

berügelsün:

1. berügelsün:

Gazel 1520

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

*Meydana çıkmak,
mücadeleye tutuşmak.*

Meclisüñde dün
giceyanmagada'vī
eylemiş

Tutuşalum tek

berügelsünhemānmezdān
a şem'

2. berügelsün:

Gazel 1959

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Yaklaşmak, daha

yakın bir konuma gelmek.

Kimdür okuyan

'ışkkitābinberügelsün

Bir kimse yok bu fenne

benden ola kāmīl

bes:

1. bes-durur: -durur, -

Gazel 1579

Mısra: 11

Kafi, yeter, yetişir.

Bes-durur

egnüñdedünyādasenüñ bir

köhne şāl

Merd-iseñsañadimem var

aflas u dibāya bak

2. bes:

Gazel 1690

Mısra: 9

Artık, bundan sonra.

İyMuḥibbī 'ārife bir

hırkavü bir güşebes

'Ārifem ben de ikisin

iḥtiyār itsem gerek

3. bes:

Gazel 1914

Mısra: 3

Artık, bundan sonra.

Pā-bürehne 'āşıkam

olmak melāmetbesbaña

Zāhidā ol sen selāmet

'ālem içre şöhret al

4. bes:

Gazel 1939

Mısra: 5

Artık, bundan sonra.

Gülşen içre ol gül-i nev-
reste bes bu bülbüle
İstemez ala eline bu
gönültekrār gül

beşer:

1. beşerden: -den

Gazel 1622

Mısra: 8

Ar. İnsan cinsi,

insan.

Egersehveyleyüpdirsem
ser-i zülfüne 'anberdür
Ḥaṭākıldum beşerden çün
'aceb olmaz ḥaṭā kılmak

2. beşer:

Gazel 1750

Mısra: 5

Ar. İnsan cinsi,

insan.

Kim seni bu ḥüsn-ile
görse beşer sanmaz saña
Diye ḥürī ya perī ya indi
göklerden melek

3. beşerden: -den

Gazel 1900

Mısra: 2

Ar. İnsan cinsi,

insan.

Gelmedi
mislüñsenüñgeçdiniçedev
r-i felek
Anuñ-içundur beşerden
dınmedi efdāl melek

beter:

1. **beter:**

Gazel 1700

Mısra: 8

*Çok fena, daha fena,
çok kötü.*

Yaralugönlüme merhem
istedükçeyardan
Yara urdıdağı beter üstüne
ol yaranuñ

2. **beter:**

Gazel 1866

Mısra: 6

*Çok fena, daha fena,
çok kötü.*

Didümbelâ-yüzülfineiy dil
tolaşma gel
Güşitmedüñçüpendümisa
ña beter gerek

beteroldı:

1. **beter oldı:-dı**

Gazel 1653

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

*Mevcut durumdan
daha kötü hale düşmek.*

İy saçı
leylâMuhibbıoldıMecnün
dan beter
Boynuma zencîr-i zülfüñ
tak dil-i şeydâya bak

bevân:

1. **bevâna:-a**

Gazel 1632

Mısra: 4

Anlatmak, bildirmek.

Yüzüme baksañiymeh-rü
'ayân olur sañahâlüm
Bañaderdümi söyletme
bevânaçüñkiñhâcet yok

2. **bevân:**

Gazel 1986

Mısra: 8

Anlatmak, bildirmek.

Eşk-i surh u rüy-ı
zerdümdenbilürler
'ışkumı
Olsa bir nesne
'ayânañabeyânñhâcetdegül

bevân ide:

1. **bevânide:-e**

Gazel 1710

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

*Anlatmak, açık bir
şekilde ifade etmek.*
Vaşfuñisenüñniçebeyân
ide Muhibbî
Sen pâdişehiolmuş iken
cümle cihânuñ

bevân itmedi:

1. **bevânitmedi:-medi**

Gazel 1782

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Açıklama, izah etme.

Çeşm ü zülf ü dehenüñ
'ilm-i ledün oldımeğar
İtmedi kimse
bevânmişkiliniuşbufenüñ

bevhüde sözler:

1. **bevhüde sözler:**

Gazel 1609

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Boş, faydasız sözler.

Muhibbî söyleme
bevhüde sözler
Hemândilüñde olsun zıkr-
i Hâlık

bevt:

1. **bevtinüñ:-in, -üñ**

Gazel 1940

Mısra: 10

*Dîvanedebiyâtında
nazım birimi olarak kabul
edilen iki mısradanibâret
nazım parçası.*

Vaqt-ı gülde bu

Muhibbîsözine eyile nazar

Beytinüñ her birisi bir

gül-i ra'nâ mı degül

bevt-i hudâ:

1. **bevt-i hudâ:**

Gazel 1807

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

*Allah'ın evi
(Bevtullah, Ka'be).*

İyHalîl'ümdürüşüpKa'bey

iyapmakdan ise

Yap gönülhânesinibevt-i

Hudâ ister iseñ

bevtü'l-harâm:

1. **bevtü'l-harâmuñ:-üñ**

Gazel 1862

Mısra: 4

Kâbe.

Ṭâk-ı ebrûsına baş

açdıgöñül secde kılur

Bakmayısardağımıñrâbına

Beytü'l-harâmuñ

bevtü'l-harem:

1. **bevtü'l-haremüñ:-üñ**

Gazel 1844

Mısra: 8

Kâbe.

Koma

âğyârîşehâkapuñakâfirgibi

dür
Ne revâdur ki gire içine
Beytû'l-âremün

bezm:

1. **bezm:-e**

Gazel 1647

Mısra: 1

Sohbet, yaran

sohbeti | ziyafet, işret

sohbeti.

Sâkıgetürdibâdeyi bezme

kabak kabak

Başladı devre şevk-ile

sâgar ayak ayak

2. **bezmümüz:-ümüz**

Gazel 1721

Mısra: 1

Sohbet, yaran

sohbeti | ziyafet, işret

sohbeti.

Bezmümüzrüşenidüp

şem'-i şebistânolduñ

Ĥüblarencüm olup sen

meh-i tâbânolduñ

bezm içre:

1. **bezm içre:**

Gazel 1520

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Meclis içinde,

mecliste.

Tañmıdurencümmisâli

cem' ola pervâneler

Çünkü bu bezm içre

oldıtal'at-i cânâne şem'

2. **bezm içre:**

Gazel 1529

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Meclis içinde,

mecliste.

Ĥoşgelürbezm içre

nâyüfnâlesi

Mevlevîler gibi eyler dil

semâ'

bezm olsun:

1. **bezmolsun:-sun**

Gazel 1605

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Toplanmak. II

Eğlence meclisi

oluşturmak.

Bas gözüm üstüne itme

hâr-ı müjgândanhâzer

Yaşum-ılabezm olsun

diyütdümislâmak

bezm-i belâda:

1. **bezm-i belâda:-da**

Gazel 1873

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Belâ meclisi.

Tañdegüldürzülfi

müşgîninegertâr eylese

Ĥam olup bezm-i

belâdakâmetümlükdâçe

ng

bezm-i cemende:

1. **bezm-i cemende:**

Gazel 1502

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Bahçe meclisi. ||

Çimenlikte yapılan işret.

Sâkıpiyâle sun ki virür

'işret ü neşât

Bezm-i cemende gel

kuralum gül gibi bisât

bezm-i felek:

1. **bezm-i felek:**

Gazel 1729

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Gökyüzü meclisi.

Berç-i âhumşu'le viridi

iyMuĤibbî dün gice

Anuñ-ıçundur ki

rüşengörinürbezm-i felek

bezm-i gam:

1. **bezm-i gam:**

Gazel 1503

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Gam, keder meclisi.

Kulak tut bir nefes

nâlišlerümebezm-i gam

içre

İderzevk ehli çün

'âlemdenây-ı hoş-

nevâdanhâz

2. **bezm-i gam:**

Gazel 1992

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Gam, keder meclisi.

Bezm-i gam içre ney gibi

nâlân olan gönül

Tennür-ı 'ışkacân-

ılabiryân olan gönül

bezm-i gamda:

1. **bezm-i gamda:-da**

Gazel 1535

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Gam, keder meclisi.

Bezm-i gamdako beni her

dem cigerĤünniçem

Nüş-ı cān olsun nigārā
koma elden sen ayağ

2. **bezm-i ğamda:**

Gazel 1548

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Gam, keder meclisi.

Bezm-i ğamda bu
Muhibbî içeli hūn-ı ciger
Çenge
döndikāmetiîñlerolupdursî
ne def

3. **bezm-i ğamda:-da**

Gazel 1549

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Gam, keder meclisi.

Bezm-i
ġamdadögeyimsinem
kılâyım nâleler
Döstarhâcetdegül anda
çalınmak nây ü def

4. **bezm-i ğamda:-da**

Gazel 1563

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Gam, keder meclisi.

Bezm-i ğamdadöstarlarnüş
ideli hūn-ı ciger
Nâyadöndi bu
gönülsinemdögilür hem
çü def

5. **bezm-i ğamda:-da**

Gazel 1566

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Gam, keder meclisi.

Bezm-i ğamdanây olalı bu
gönül

Dögerem bu
sīnemimānend-i def

6. **bezm-i ğamda:**

Gazel 1615

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Gam, keder meclisi.

Bezm-i ğamdana'ra-i
rindān-ı nüş-a-nüşa bak
'Aqlhāyrāncānsergerdān u
dil-medhūşa bak

7. **bezm-i ğamda:-da**

Gazel 1667

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Gam, keder meclisi.

Bezm-i ğamdaçeng gibi
iñlemekkānūn olur
Her kimūñgönlinde kala
bu şadā-yināy-ı 'ışık

8. **bezm-i ğamda:-da**

Gazel 1699

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Gam, keder meclisi.

Bezm-i ğamdakey sakın
'aql ile olma āşinā
Yol degüldür meclis-i
hāşa gire bīgānenūñ

9. **bezm-i ğamda:-da**

Gazel 1708

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Gam, keder meclisi.

İyMuhibbibezm-i
ġamdapışkeşderd ehline
Hūn-ı dilden gözlerünle
iki tolu şışe çek

10. **bezm-i ğamda:-da**

Gazel 1725

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Gam, keder meclisi.

Bezm-i
ġamdaiyMuhibbīgicelertā
şubha dek
Nây-veşnālišler eyler bu
dil-i nālümgörün

11. **bezm-i ğamda:-da**

Gazel 1728

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Gam, keder meclisi.

Bezm-i ğamdağhūn-ı
dilden tolu çeşmümsāğarı
Nüşidüpiñlergönülkaddü
molaldan hem çüçeng

12. **bezm-i ğamda:-da**

Gazel 1791

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Gam, keder meclisi.

Bezm-i
ġamdagicelersubha dek
'iyyeylemege
Dil kebāboldıyaşumdağı
mey-i nāb gerek

13. **bezm-i ğamda:-da**

Gazel 1795

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Gam, keder meclisi.

Bezm-i ğamda göz yaşı
dāyimşarāb olmak gerek
Cān u dil ol meclise
yanupkebāb olmak gerek

14. **bezm-i ğamda:-da**

Gazel 1836

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Gam, keder meclisi.

Bezm-i ğamda bu
Muhibbîtolılarınüşitmege
Hûn-ı dilden sâġar-ı
çeşmişarâb-ı lâlereng

15. **bezm-i ğamda:-da**

Gazel 1837

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Gam, keder meclisi.

Ġamuñlaolalıdankâmetüm
çeng
İderembezm-i
ġamdanâyâaheng

16. **bezm-i ğamda:-da**

Gazel 1841

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Gam, keder meclisi.

Bezm-i ğamda döne döne
olalı bagrumkebab
Hûn-ı dil nüşitmege bu
gözlerüncâmeyledüñ

17. **bezm-i ğamda:-da**

Gazel 1859

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Gam, keder meclisi.

Bezm-i ġamdasâġar-ı
çeşmüñlenüş it hûn-ı dil
Meclisi germ it
belâvüderdyârüñdursenüñ

18. **bezm-i ğamda:-da**

Gazel 1862

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Gam, keder meclisi.

Bezm-i ġamda pür
iderseñgözümüñsâġarını
Dilegüm bu ki ziyâd ola
eyâdidedemüñ

19. **bezm-i ğamda:-da**

Gazel 1885

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Gam, keder meclisi.

İñilerseMuhibbîbezm-i
ġamda
'Aceb olmaz
olupdurkâmetiçeng

20. **bezm-i ğamda:-da**

Gazel 1889

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Gam, keder meclisi.

Bezm-i ġamdagiceler ney
gibi eġânlaridüp
İçmegesâġar ile
yaşumıġülgünitdüñ

bezm-i hüsünde:

1. **bezm-i hüsünde:-inde**

Gazel 1520

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Güzellik meclisi.

Bezm-i hüsünde görüp
dil âteşin dilber didi
İyMuhibbî pes ne
hâcetdürmeh-i devrâna
şem'

bezm-i meydür:

1. **bezm-i meydür:-dür**

Gazel 1907

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Şarap, içki meclisi.

İç
kızarsundöstumgülgünyañ
aguñ gülleri
Bezm-i meydüriy lebi
ġoncaaçılıpgülşen ol

bezm-i şafâ:

1. **bezm-i şafâ:**

Gazel 1805

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Sefa meclisi.

İyçengnedürbezm-i şafâ
bu nâle bu âh-ılavâ
Bir kez nazar kıl gel Kâfa
gör sen nigârısinkimüñ

bezm-i vaşla:

1. **bezm-i vaşla:-a**

Gazel 1638

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Kavuşma meclisi.

Ne kılsun 'aşık-ı bî-dil ki
bezm-i vaşlarâhı yok
Anı sanmañgöziyaşlu
dilinde âh u vâhı yok

bî-amân:

1. **bî-amân:**

Gazel 1716

Mısra: 8

İnsafsız,

merhametsiz.

Rahm eyler-idi derd-i dili
söylesem eger
Bir olmasaydı çeşmüñ-ile
bî-amânkaşuñ

bî'at:

1. **bī'at:**

Gazel 1978

Mısra: 10

Kabul etme,
onaylama.
Nev-
bāhāreyyāmıdurrindān-ıla
mey içmege
Var ḥarābātaMuḥībpīr-i
muğāndanbī'at al

bī-bāk:

1. **bī-bāk:**

Gazel 1838

Mısra: 8

Korkusuzca,
çekinmeden.
'Işkuñuñçākeri yüz tāt u
kabāyiyandurur
Çāker-i 'ışk olan
dünyedebī-bāk gerek

2. **bī-bāk:**

Gazel 1847

Mısra: 6

Korkusuzca,
çekinmeden.
Korkma çoğ olsa
'adüküyına var dildāruñ
Bilmedüñ mi bunı kim
'ışk eri bī-bāk gerek

bī-bāk eyle:

1. **bī-bāk eyle:**

Gazel 1724

Mısra: 2

Kelime Tipi: -
Korkusuzca
davranmak.
Hayāl-i zülf-ile dil
giceğannāk
Güneş yüzüñi göster eyle
bī-bāk

bī-bāk ol:

1. **bī-bāk ol:**

Gazel 1604

Mısra: 9

Kelime Tipi: -
Korkusuz olmak.
Muḥibbīmār-ı zülfinden
irerse zehrbī-bāk ol
Lebi çün dil
tabībidürbulnurānīdetiryā
k

bī-bilek:

1. **bī-bilek:**

Gazel 1789

Mısra: 10

Güçsüz, kuvvetsiz.
Kapuña varsa
Muḥibbīcānıpışkeşiletür
El öpülmez
çünkişehlerkapusındabī-
bilek

bī-çäre:

1. **bī-çäre:**

Gazel 1722

Mısra: 10

Çaresiz. II Âşık.
Vaşluña ire
Muḥibbīdidümiyārām-ı
cān
Didiyybī-çäre bu fikr-i
muḥālündürsenüñ

2. **bī-çäre:**

Gazel 1739

Mısra: 12

Çaresiz. II Âşık.
Görinenzülfünmidürdidü
myaḥüddām-ı belā
Didiyañlışañladuñbī-
çaredāruñdursenüñ

3. **bī-çāreyem:-y, -em**

Gazel 1803

Mısra: 9

Çaresiz. II Âşık.
Āh kim bī-
çāreyemçārebulmazderd
üme
Böyle düşvārolmasun
'ālemdekārıkimsenüñ

4. **bī-çāreyi:-yi**

Gazel 1843

Mısra: 6

Çaresiz. II Âşık.
Düşdisevdā-yı ser-i
zülfüne bu āşüfte dil
N' için ol bī-çāreyi sen
böyle ḥayrāneyledüñ

5. **bī-çäre:**

Gazel 1999

Mısra: 9

Çaresiz. II Âşık.
Gonca-veş kanlar
yudarbī-çäre bülbül
derdmend
Zerrece 'aynına almaz
ḥār-ıla oynar gül

bīde:

1. **bīde:-e**

Gazel 1595

Mısra: 6

Söğüt ağacı.
Bir ḥarāret virdi 'ışkuñ
geldi bu dil lerzeye
Bilmek
isteseñegeraḥvālümü sen
bīde bak

bī-dād:

1. **bī-dāda:-a**

Gazel 1613

Mısra: 1

Zâlim, acımasız.

Ġamzesi kanlar içer her
demde ol bī-dāda bak
Eylemiş fenn-i
cefâtekmlin ol üstâda bak

bī-dādhlkgösterürsin:

1. **bī-dādhlkgösterürsin:-**
ürsin

Gazel 1594

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Zulüm etmek,

haksızlık etmek.

PâdişâhumdādumageldiM
uĥibbīkapuña
Gösterürsinhiçrevâmıdur
ana bī-dādhlk

bī-däreyledüm:

1. **bī-däreyledüm:-düm**

Gazel 1526

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Kendine getirmek,

uyandırmak.

Ġamşebinde kalmış
idümañmasamruĥsârũñı
Gıtdizulmethamdü-
lillâheyledümbī-dâr şem’

bī-dâr ol:

1. **bī-dâr ol:**

Gazel 1860

Mısra: 13

Kelime Tipi: -

Uyanık olmak,

uykusuz kalmak.

Muĥibbîĥâb-ıġafletden
sakın her gicebī-dâr ol

Dilerseñ iresin

vaşlabulınmazsañaşebden
yig

bīdâr olan:

1. **bīdârolan:-an**

Gazel 1513

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Uyanık olan.

Gicelerşubĥa dek bīdâr
olan şem’

Döküp gözyaşlarımı zâr
olan şem’

bī-dâroldı:

1. **bī-dâroldı:-dı**

Gazel 1941

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Uyanık durumda

bulunmak, uyanık olmak.

Ĥâb-

ıġafletdeyaturkenoldıçünb

ī-dâr gül

Ķudret-i Ĥaĥĥ-ılabüyın

eyledi ızhâr gül

bīdâroldı:

1. **bīdâroldı:-dı**

Gazel 1999

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Uyanık olmak,

uykusuz kalmak.

Ĥâb-

ıġafletdenyaturkenoldıçün

bīdâr gül

Sâĥiyâ sun vaĥtidür gel

sen berü her bâr gül

bīdâr olur:

1. **bīdâr olur:**

Gazel 1514

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Uyanık durumda

bulunmak, uyanık olmak.

Her giceyılduz sayar

yummaz gözinişubĥa dek

Tâ göre bir kez cemâlũñi

olur bīdâr şem’

bī-derd:

1. **bī-derd:**

Gazel 1655

Mısra: 5

Dertsiz, derdi

olmayan.

Derd-i ‘ıťĥı sor baña

bilmez anı bī-derd olan

Bir

devâsuzderddürhergizanu

ñdermâni yok

bī-devâ:

1. **bī-devâdur:-dur**

Gazel 1851

Mısra: 9

Dermansız, çaresiz,

şifasız.

Bī-devâdur bu Muĥibbî

derdi iy ‘İsī- nefes

Bir söz-ile anı

âsândursañâĥş eylemek

bī-dil:

1. **bī-dilleri:-leri**

Gazel 1671

Mısra: 7

Kalpsiz, gönülsüz;

âşık.

Kâkülinedâr kılmış

niebîñbī-dilleri

Çeşmi nergis yüzi gül ol
zülf-i ‘anber-bāra bak

2. **bī-dıldür:-dür**

Gazel 1711

Mısra: 3

Kalpsiz, gönülsüz;

âşık.

Kankıbī-dıldür görüp
zülfüniber-dār olmaya
Ehl-i ‘ışkuñdöstum pes
himmeti bālā gerek

3. **bī-dilleri:-ler, -i**

Gazel 1733

Mısra: 3

Kalpsiz, gönülsüz;

âşık.

Käkülüneşāneurduñtagıdu
pbī-dilleri
Niçe diller hānesinzulm-
ılavīrāneyledüñ

4. **bī-dilleri:-ler, -i**

Gazel 1738

Mısra: 7

Kalpsiz, gönülsüz;

âşık.

Käkülünde cem’ idüpbī-
dilleri hābsitmege
Nāzükāneğābğabındakazd
ugıçāhıgörüñ

5. **bī-dıldür:-dür**

Gazel 1808

Mısra: 7

Kalpsiz, gönülsüz;

âşık.

Kangıbī-dıldür görüp
zülfüniber-dār olmaya
Ehl-i ‘ışkuñdöstum pes
himmeti bālā gerek

6. **bī-dillerüñ:-ler, -üñ**

Gazel 1843

Mısra: 2

Kalpsiz, gönülsüz;

âşık.

Gün
yüzüñdenzülfünüñünkipērī
şāneyledüñ
Hālīnībī-
dillerüñğāyetperīşāneyled
üñ

bī-dīn:

1. **bī-dīne:-e**

Gazel 1659

Mısra: 2

Dinsiz, zālīm.

Zülfīnīkaṭ’ it hātın çek it
ruḥ-ı rengīne bak
Kaşd-ı imān eylemişler ol
iki bī-dīne bak

bī-fāvide:

1. **bī-fāvide-durur:--**

durur

Gazel 1919

Mısra: 10

Faydasız.

Bu geşt-gūr-i dehr-ile
kimse tutışmadı
Bī-fāvide-durur
añabiñkerrezūra gel

bīgāne:

1. **bīgānenüñ:-nüñ**

Gazel 1699

Mısra: 4

Yabancı, rakip.

Bezm-i ğamdakey sakın
‘aql ile olma āşīnā
Yol degüldür meclis-i
hāşa gire bīgānenüñ

2. **bīgānenüñ:-nüñ**

Gazel 1749

Mısra: 6

Yabancı, rakip.

Āşīnāñı yad
idüpbīgāneyiyādeyledüñ
Bilmezem kim saña nesi
hoşgelürbīgānenüñ

3. **bīgāneyi:-yi**

Gazel 1749

Mısra: 5

Yabancı, rakip.

Āşīnāñı yad

idüpbīgāneyiyādeyledüñ
Bilmezem kim saña nesi
hoşgelürbīgānenüñ

4. **bīgāne:**

Gazel 1954

Mısra: 12

Yabancı, rakip.

BulduñMuḥıbbīarayuyār-
ılaolduñāşīnā
Terk it
ta’alluḳmührinidünyā ile
bīgāne ol

5. **bīgāne:**

Gazel 1995

Mısra: 7

Yabancı, rakip.

Bīgānesanup ‘āşıkı
gözden bırakma kim
Olmışdur ezel ‘ışkuñ ile
āşīnāgönül

bīgāne gibi:

1. **bīgāne gibi:**

Gazel 1597

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Yabancı gibi.

Gördükçe beni
iydösbîgâne gibi bakduñ
Kâş olmayaydı
hergizsenünleâşinâlık

bî-günâh:

1. **bî-günâh:**

Gazel 1625

Mısra: 6

Günahsız, suçsuz.

Zülfünün her bir kılında
niçe diller bağlamış
Asmak ister bî-günâh ol
zülf-i ‘anber-sâya bak

bî-güneh:

1. **bî-günehdür:-dür**

Gazel 1772

Mısra: 5

Günahsız, suçsuz.

Bî-günehdür kanını
yirlere dökme ‘aşıkun
Nev-
civânsındöstumlâyıkmıdu
r kan eylemek

2. **bî-güneh:**

Gazel 1789

Mısra: 7

Günahsız, suçsuz.

Bî-
günehcellâdçeşmikanımı
dökmek diler
Hey
müsülmanlarmededeyleñ
o hünîden dilek

bî-haber:

1. **bî-haberdür:-dür**

Gazel 1963

Mısra: 4

Habersiz. II Cahil.

Hâr-ılabâzîçe eyler gül
gülür hândân olur
Bî-haberdür bülbül andan
olduğınşeydâ-yı gül

bî-had:

1. **bî-haddür:-dür**

Gazel 1580

Mısra: 9

Sınırsız ve sonsuz,

uçsuz bucaksız.
Cürmibî-haddürMuhibbî
senden umar şefkati
Nev-
civânidümsefidoldıkapuñ
darîşe bak

2. **bî-had:**

Gazel 1750

Mısra: 1

Sınırsız ve sonsuz,

uçsuz bucaksız.
Gerçi kim
‘ışıkunıyolındaçekmişembî
-had emek
Hamdü-lillâh kim
naşiboldıbañavaşlınıyemek

3. **bî-had:**

Gazel 1773

Mısra: 16

Sınırsız ve sonsuz,

uçsuz bucaksız.
İytabîb-i dil Muhibbîkey
ölümlü hastadur
Gerçi kim bî-hadkapuñda
var senüñsayrularuñ

4. **bî-had:**

Gazel 1783

Mısra: 7

Sınırsız ve sonsuz,

uçsuz bucaksız.

Geştıkılduñberr ü
bahrıleyüpbî-had sefer
Geldüññâhîrkü-yı cânân
içre ârameyledüñ

5. **bî-had:**

Gazel 1795

Mısra: 8

Sınırsız ve sonsuz,

uçsuz bucaksız.

Tîğ-i hün-rîzi kaçan mevc
eyleye deryâ gibi
Kelle-i ‘uşşâkdanbî-
hadhabâb olmak gerek

bi-hamdi’llâh:

1. **bi-hamdi’llâh:**

Gazel 1588

Mısra: 3

"Allah'a şükürler

olsun" anlamında,

Allah'ın nimetlerine ve
lütuflarına minnet ve
teşekkürü bildirmek üzere
kullanılan bir ifadedir.

Bi-hamdi’llâh ki

‘ışıkunlalibâsumıpalâsıtdü
m

Ne gam ger atlas-ı

ıkbâldentâr-ılapüdü yok

2. **bi-hamdi’llâh:**

Gazel 1702

Mısra: 10

"Allah'a şükürler

olsun" anlamında,

Allah'ın nimetlerine ve
lütuflarına minnet ve
teşekkürü bildirmek üzere
kullanılan bir ifadedir.

Hañası çok

Muhibbînünmuğırdur

eylemez inkâr

Bi-ḥamdi'llāh tutar şāhum
'atāşınıġazabdanyig

3. bi-ḥamdi'llāh:

Gazel 1731

Mısra: 4

"Allah'a şükürler
olsun" anlamında,
Allah'ın nimetlerine ve
lütuflarına minnet ve
teşekkürü bildirmek üzere
kullanılan bir ifadedir.
Saña yitmez mi bu devlet
yitişdüñpây-ı dildāra
Bi-ḥamdi'llāh müyesser
oldıçünbūs-ı rıķābitdüñ

4. bi-ḥamdi'llāh:

Gazel 1742

Mısra: 6

"Allah'a şükürler
olsun" anlamında,
Allah'ın nimetlerine ve
lütuflarına minnet ve
teşekkürü bildirmek üzere
kullanılan bir ifadedir.
Niçe yıllar-durur
dürolmuş-iken
āsitānuñdan
İrişdümāşināçıkıdbi-
ḥamdi'llāhseg-i küyuñ

bi-ḥamdillāh:

1. bi-ḥamdillāh:

Gazel 1622

Mısra: 10

"Allah'a şükürler
olsun" anlamında,
Allah'ın nimetlerine ve
lütuflarına minnet ve
teşekkürü bildirmek üzere
kullanılan bir ifadedir.

Muḥibbīcürm ü
'işyānuñegerçihaddenaşm
ışdur

Bi-
ḥamdillāhviriilmişdürşefa'
atMuştafā kılmak

2. bi-ḥamdillāh:

Gazel 1788

Mısra: 10

"Allah'a şükürler
olsun" anlamında,
Allah'ın nimetlerine ve
lütuflarına minnet ve
teşekkürü bildirmek üzere
kullanılan bir ifadedir.

Ḥatāşı çok
Muḥibbīnüñmuķırdur
eylemez inķār
Bi-ḥamdillāhdutarşāhum
'atāşınıġazabdanyig

bi-ḥamdillāh ki:

1. bi-ḥamdillāh ki:

Gazel 1945

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

"Allah'a şükürler
olsun ki.
Egerzāhir göz-ile ben ne
ġamcānāni görmezsem
Bi-ḥamdillāh ki çeşm-i
cānaçukduraña yok ḥāyil

2. bi-ḥamdillāh ki:

Gazel 1956

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

"Allah'a şükürler
olsun ki.
N'olazāhirde görmezsem
egernür-ı tecellāsın
Bi-ḥamdillāh ki

cāngöziaçukdur yok
añahāyil

bī-ḥārolmaz:

1. bī-ḥārolmaz:-ımaz

Gazel 1941

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

Dikensiz olmak.

Karşusındamedḥ okursa
būlbüle gül incinür
Līk gitmez hiç yanından
olmazbī-ḥār gül

bī-ḥār olmaz-ıması:

1. bī-ḥār olmaz-ıması:-

maz, --ıması

Gazel 1932

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Dikensiz olmak.

Yarıġyār-
ılagördükdeMuḥibbītdiāh
Didi kim olmaz-ıması
'ālemdehıçbī-ḥār gül

bī-ḥilāf:

1. bī-ḥilāf:

Gazel 1556

Mısra: 2

Şüphesiz.

Kim der-i cānāndan ide
i'tikāf
Menzili cennetdüranuñbī-
ḥilāf

bī-ḥüş eyleyen:

1. bī-ḥüşeyleyen:-yen

Gazel 1698

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Serssem etmek.

Bir yañaebrularuñ bir
yañaclāgözleruñ
Beni bī-hūş eyleyen ol
çeşm-i āluñdursenüñ

bī-hūş olup:

1. **bī-hūş olup:-up**

Gazel 1544

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Kendinden geçmek,

kendini kaybetmek.

Ben niçebī-hūş olup
feryād u efgānıtmeyem
Āşikārebūlbūlüñyirinitud
içüñkizāğ

bī-ihtiyār:

1. **bī-ihtiyār:**

Gazel 1800

Mısra: 5

Elinde olmadan,

tereddüt etmeden.

Top idüpmezdān-ı ‘ışk
içre serin bī-ihtiyār
Görse ‘ışk ehli
elüñdezūlf-i
çevgānuñsenüñ

bī-ihtiyār düşe:

1. **bī-ihtiyār düşe:-e**

Gazel 1824

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Kendini bilmez bir

hāle gelmek.

Düşmesün bir kişi
‘ışkaçün düşe bī-ihtiyār
Ölmeği ‘ışkıñdan evvel
ihtiyār itmek gerek

bī-ihtiyār olup:

1. **bī-ihtiyārolup:-up**

Gazel 1726

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Aklı, iradesi

kontrolünden çıkmak II

kendinden geçmek.

İyMuhibbiyüzünigördüñ

olup bī-ihtiyār

Sırruñıfāş eyledi çāk-i

gırbānuñsenüñ

bī-kāmeyledüñ:

1. **bī-kāmeyledüñ:-düñ**

Gazel 1783

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

İsteksiz, arzusuz hāle

getirmek.

İstedi vaşluñMuhibbiāña

yüz göstermeyüp

N’eyledüñseeyledüñ sen

anı bī-kāmeyledüñ

bī-karār:

1. **bī-karār:**

Gazel 1628

Mısra: 6

Kararsız II Āşık.

Ĥayretdeyemgöñlüñeāhu

m eser itmez

Bu söz bī-karār dil-i bī-

karāra bak

2. **bī-karāruñdur:-uñ, -**

dur

Gazel 1739

Mısra: 1

Kararsız II Āşık.

Merdüm-i çeşme nazar kıl

bī-karāruñdursenüñ

Tut elin kaldur ki

çokdanhāksāruñdursenüñ

bī-karār itsem:

1. **bī-karāritsem:-sem**

Gazel 1806

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Kararsız kılmak. II

Sabit durmamak.

Kalınadı şabrum bu

göñlumbī-karār itsem

gerek

Gehyanupgehaglayup

terk-i diyār itsem gerek

bī-karār kıldı:

1. **bī-karār kıldı:-dı**

Gazel 1687

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Kararsız yapmak II

Yerinde, sabit

duramamak.

Zülfüñhevāsı kıldı

Muhibbiyibī-karār

Yil gibi eyledi anı

avāreperçemüñ

bī-karār oldum:

1. **bī-karār oldum:-dum**

Gazel 1575

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Kararsız ve huzursuz

olmak.

Gitdişabr u ‘aql oldum bī-

karār

Geldi çün kim

başumağavgā-yı ‘ışk

bī-karār-ı ‘ışk:

1. **bī-karār-ı ‘ışk:**

Gazel 1621

Mısra: 6

Kelime Tipi: -
Kararsız âşik.
Tagıtdı ‘aql u
şabrumıdīvāne eyledi
Var mı ‘aceb bencileyin
bī-ķarār-ı ‘ışk

bil-:

1. **bilürsin:**-ür, -sin

Gazel 1501

Mısra: 6

Anlamak, kavramak,

idrak etmek.

Muşhaf-ı

hüsnüñdecānāhattuñihakk
eyleme

Çünbilürsin dest-i ķudret
yazmadı anı ğalať

2. **bilürler:**-ür, -ler

Gazel 1590

Mısra: 6

Anlamak, kavramak,

idrak etmek.

Göñülvirenler

‘ışkabakupibtidāsına

Soñrabilürler anı ki

hıçintihāsı yok

3. **bilseler:**-se, -ler

Gazel 1627

Mısra: 3

Anlamak, kavramak,

idrak etmek.

Bilseler dünyāna’îminhırş

artar gün-be-gün

Āh kim olmaz imiş bu

dehr içinde kimse tok

4. **bilemezsin:**-e, -mez, -

sin

Gazel 1639

Mısra: 7

Anlamak, kavramak,
idrak etmek.

İy müneccim bilemezsin

ol mehūñmāhiyyetin

Āfitābakarşu dut

biñkerreusturlāba bak

5. **bilürem:**-ür, -em

Gazel 1676

Mısra: 12

Anlamak, kavramak,

idrak etmek.

Göricikleblerüñi ben

niçecānvirmeyeyim

Bilürem ben anı bu

derdümedermān ancak

6. **bilmezem:**-mez, -em

Gazel 1712

Mısra: 8

Anlamak, kavramak,

idrak etmek.

‘Ahdkıldıñ gün yüzüñi

idesin bir dem ‘ayān

Soñran’oldıbilmezemzulf

ünlepinhāneyledüñ

7. **bil:**

Gazel 1748

Mısra: 10

Anlamak, kavramak,

idrak etmek.

İyMuħıbbı ‘ışk ara tā

kılmayınca terk-i ser

Bellü bil girmez

elüñerāyegāncānānsenüñ

8. **bilmezem:**-mez, -em

Gazel 1751

Mısra: 2

Anlamak, kavramak,

idrak etmek.

Ka’bedürküymaärzütdiva
rmagadilüñ

Bilmezemsuyuñ mı çekdi
seni anda ya gilüñ

9. **bilmege:**-meg, -e

Gazel 1847

Mısra: 10

Anlamak, kavramak,

idrak etmek.

Degmenā-kes ne bilür

‘ışkıMuħıbbıyesoruñ

‘İşkuñuñ nüktesini

bilmegeidrāk gerek

10. **bilsün:**-sün, -

Gazel 1860

Mısra: 4

Anlamak, kavramak,

idrak etmek.

Niçe yıllar

ťalebkıldumirişdüñşükr-i

maťlūba

Bilen hoş bilmeyen

bilsünyog-

ıñışiçťalebdenyig

11. **bilürsin:**-ür, -sin

Gazel 1916

Mısra: 8

Anlamak, kavramak,

idrak etmek.

Çündegülbāķıcihāna

eyleme iy dil şama’

Saña kalmaz

çünbilürsinyānedürçeng ü

cidāl

12. **bil:**

Gazel 1982

Mısra: 16

Anlamak, kavramak,

idrak etmek.

Ararsañbulımazsınyār-ı
hem-dem
Cihānḥalkımı cümle bī-
vefā bil

13. **bilürler:**-ür, -ler

Gazel 1986

Mısra: 7

*Anlamak, kavramak,
idrak etmek.*

Eşk-i surḥ u rüy-ı
zerdümdenbilürler
'ışkumı
Olsa bir nesne
'ayānañabeyānhācetdegül

14. **bildi:**-di

Gazel 1999

Mısra: 12

*Anlamak, kavramak,
idrak etmek.*

'Ārızuñabeñzedemdimişm
eger kim yañılıp
Çünḥaḥādur bildi itdibiñ
kez istiğfār gül

15. **bilür:**-(ü)r

Gazel 1780

Mısra: 8

*Allah teâlâ
bağlamında "(en
doğrusunu) bilmek, tayin
etmek, (en doğrusuna)
vâkıf olmak."*

Dinür su vühevānuñ rengi
yokdur
Yaratdı ol bilür rengin
hevānuñ

bil:

1. **bilün:**-üñ

Gazel 1508

Mısra: 2

*Vücutun orta yeri,
bel.*

Göñül itmez mihr ü
vefādanḥaz
Bilünidercevr ü
cefādanḥaz

2. **biline:**-ine

Gazel 1561

Mısra: 9

*Vücutun orta yeri,
bel.*

Kimisi kıl dir biline
kimisi inkārda
Anuñiçündür düşer
'aşıklar içre ihtilāf

3. **bilüne:**-üñe

Gazel 1589

Mısra: 4

*Vücutun orta yeri,
bel.*
Noḡtadirdümagzuña olsa
dehānuñdan eser
Bilünemüdür-
idümmüincelikde anca
yok

4. **biline:**-i, -n, -e

Gazel 1648

Mısra: 1

*Vücutun orta yeri,
bel.*
Bağlanaçün biline nāz-
ılacānāneşadaḡ
Ḳalb-i 'uşşākı ser-ā-ser
kıla vīrāneşadaḡ

5. **bilüne:**-üñe

Gazel 1662

Mısra: 12

*Vücutun orta yeri,
bel.*

Eger bulsam seni
tenḥādacānā
Kolumdan ḡayribilüne
kemer yok

6. **biline:**-i, -n, -e

Gazel 1706

Mısra: 6

*Vücutun orta yeri,
bel.*
Disem ben çeşmüñekāfir
'aceb mi
İdüpdür biline
zünñarazülfüñ

7. **bilünün:**-üñ, -üñ

Gazel 1855

Mısra: 5

*Vücutun orta yeri,
bel.*
Agzuñ-ıla sırrını
bilününkimdürāñlayan
Bu nükteleri
bilmegekeynüktedān
gerek

8. **bilün:**-üñ

Gazel 1943

Mısra: 5

*Vücutun orta yeri,
bel.*
Kıla döndüm ḥasret-ile
ince bilünḡörmedüm
Kılca raḥmuñ yok
bañanā-mihribānum gitme
gel

9. **bil:**

Gazel 1506

Mısra: 9

*Anlamak, kavramak,
idrak etmek.*

İyMuḥibbī bil zaḥīrerūy-ı
zerdüñleyaşuñ
Var vebāliḥayrı yok bu
sīm-ile zerden ne ḥaz

10. **bil:**

Gazel 1509

Mısra: 9

*Anlamak, kavramak,
idrak etmek.*

İyMuḥibbī bil zaḥīrerūy-ı
zerdüñleyaşuñ
Var vebāliḥayrı yok bu
sīm-ile zerden ne ḥaz

11. **bil:**

Gazel 1510

Mısra: 8

*Anlamak, kavramak,
idrak etmek.*

Şāḥūzre tura güller feryād
ide bülbüller
Bil mürdedür ol kes kim
eylemeye andan ḥaz

12. **bildiler:-di, -ler**

Gazel 1514

Mısra: 13

*Anlamak, kavramak,
idrak etmek.*

Bildiler
ḥālūñMuḥibbīsīne-i
süzāndan
Nite kim her şebidersüz-ı
dilün izḥār şem'

13. **bildüm:-dü, -m**

Gazel 1515

Mısra: 5

*Anlamak, kavramak,
idrak etmek.*

Hicr imiş
soñıvuşlatuñbildüm

İtmem andan
berüvişāletama'

14. **bilürsin:-ür, -sin**

Gazel 1535

Mısra: 6

*Anlamak, kavramak,
idrak etmek.*

Ḥüsñüñemağrūr olup cevır
eyleme 'uşşāka gel
Gül gibi 'ömrün geçer
durmaz bilürsinçünkiçag

15. **bilmez:-mez**

Gazel 1538

Mısra: 11

*Anlamak, kavramak,
idrak etmek.*

DimeMuḥibbī'si'rini
bilmez nazīredir
Bülbül
terennüminebeñzede mi
sözinkelāğ

16. **bilmez:-me, -z**

Gazel 1540

Mısra: 2

*Anlamak, kavramak,
idrak etmek.*

Degül mihrinden ol
māhuñ dil ü cān bir
zamānfāriğ
Derüniderdümi bilmez
velinā-mihribānfāriğ

17. **bilmezem:-me, -zem**

Gazel 1544

Mısra: 7

*Anlamak, kavramak,
idrak etmek.*

Derdümedermān olur mı
bilmezemyā Rab benüm

Işkumapāyān olur mı
yüregümtoptoludāğ

18. **bilmez:-mez**

Gazel 1548

Mısra: 9

*Anlamak, kavramak,
idrak etmek.*

Cām-ı la'l-i dilberi bilmez
ğidā-yırūḥdur
Zāhidi gör
dāyimāḥayvānlayın ister
'alef

19. **bil:**

Gazel 1553

Mısra: 5

*Anlamak, kavramak,
idrak etmek.*

Sīm ü zer kim görünür bil
anı dünyāçirkidür
Çün bile gitmez
senünleüstinekef geçme
kef

20. **bilmezüz:-mez, -üz**

Gazel 1582

Mısra: 4

*Anlamak, kavramak,
idrak etmek.*

Kime sorsam leblerün-ile
miyānuñdanḥaber
Didiler kim
bilmezüzdirleranuñçün
var yok

21. **bilen:-en**

Gazel 1586

Mısra: 8

*Anlamak, kavramak,
idrak etmek.*

Gülşen içre gördi dil hem-
ser olupdurḥār-ıla

Bülbülñhâlin bilen dir
mi ki efgân anda yok

22. **bilürsin:**-ür, -sin

Gazel 1589

Mısra: 12

*Anlamak, kavramak,
idrak etmek.*

Ğarķavirseeşk-i çeşmitañ
mı gönülmkişverin
Gözlerüm yaşına
nisbetçünbilürsin Tunca
yok

23. **bil:**

Gazel 1603

Mısra: 9

*Anlamak, kavramak,
idrak etmek.*

Ehl-i 'ışk ister melâmet
bil selâmetden kaçar
İyMuħibbî 'aşıkun adıyla
san u 'ârı yok

24. **bilmeyüp:**-me, -yüp

Gazel 1606

Mısra: 12

*Anlamak, kavramak,
idrak etmek.*

İyMuħibbîmerd-iseñ gel
vir bu dünyâyatalāk
Bilmeyüp gösterdi çoklar
bu zen-i mekkâraşevk

25. **bilmezem:**-mez, -em

Gazel 1619

Mısra: 13

*Anlamak, kavramak,
idrak etmek.*

Fikr kılsam
hayretalurbilmezemhâlüm
n'ola

Yok zevâdelengmerkebâh
kim menzil uzak

26. **bil:**

Gazel 1629

Mısra: 9

*Anlamak, kavramak,
idrak etmek.*

İremezsın sen
Muħibbîcidd-ile bil
vaħdete
İtmeyince
kendükendüñden bu dem
benligi yok

27. **bildüm:**-dü, -m

Gazel 1632

Mısra: 1

*Anlamak, kavramak,
idrak etmek.*

Nigārāhüsñüñbildümsen
üñhergiznihâyet yok
Velî ol
hüsnebakmagadirîğā
bende tākāt yok

28. **bilsem:**-se, -m

Gazel 1632

Mısra: 7

*Anlamak, kavramak,
idrak etmek.*

Tulü' itmez neden bilsem
sa'âdetnecmibaşuma
Yaħüdbî-tâli'ümbeñzer ya
dilberden 'inâyet yok

29. **bilsem:**-se, -m

Gazel 1634

Mısra: 6

*Anlamak, kavramak,
idrak etmek.*

Çengidergekhâmetingehn
ā gibi inlergönül

Var mıdur bilsem cihānda
bencileyin sazı çok

30. **bilmez:**-mez

Gazel 1644

Mısra: 7

*Anlamak, kavramak,
idrak etmek.*

Ṭavr-ı 'ışkı sorma bilmez
Vāmık u Ferhād u Kays
Sor baña kim niçe kez
virdüm ben anlara sebāk

31. **bilmez:**-mez

Gazel 1655

Mısra: 5

*Anlamak, kavramak,
idrak etmek.*

Derd-i 'ışkı sor baña
bilmez anı bî-derd olan
Bir
devāsuzderddürhergizanu
ñdermāni yok

32. **bilsem:**-se, -m

Gazel 1663

Mısra: 6

*Anlamak, kavramak,
idrak etmek.*

Sen
lebîşirñiñüñdüşdümbelāk
ühsārına
Hüsrevā bilsem neden
meylüñ bu ben Ferhāda
yok

33. **bilür:**-ür

Gazel 1682

Mısra: 10

*Anlamak, kavramak,
idrak etmek.*

Muħibbîdöstlar sürsün
yüzinkoñhāk-i pâyına

Bilür ol qadriñianuñ siz
anı bañaöğretmeñ

34. **bil:**

Gazel 1686

Mısra: 2

*Anlamak, kavramak,
idrak etmek.*

Niçeyıldurgörmedüm ben
gerçi kim rüyuñsenüñ
Olmışamcân u gönülden
bil seg-i küyuñsenüñ

35. **bilürem:-ür, -em**

Gazel 1696

Mısra: 6

*Anlamak, kavramak,
idrak etmek.*

Sorma
ğayralebüñüñlezzetini gel
baña sor
Bilüremlezzetiniçünkü o
şekker-şikenüñ

36. **bil:**

Gazel 1703

Mısra: 8

*Anlamak, kavramak,
idrak etmek.*

Zülfüñiyusam gül-âb-ı
eşküm-ile iyañem
Bil dañırevnağ bulur
gitmeye andan büy-ı
müşg

37. **bilmedüm:-me, -düm**

Gazel 1707

Mısra: 8

*Anlamak, kavramak,
idrak etmek.*

Agziüçüncengidercân-ıla
dil

Bilmedüm yok
yirlerenedür bu ceng

38. **bilmezem:-mez, -em**

Gazel 1721

Mısra: 6

*Anlamak, kavramak,
idrak etmek.*

Boyaduñ kan-ılayıdide
yine pîrehenüñ
Bilmezem'oldısaña yine
tolu kan olduñ

39. **bitür:-ür**

Gazel 1724

Mısra: 4

*Anlamak, kavramak,
idrak etmek.*

Uşanmaz 'ağreb-i zülfüñ
görüp dil
Bilürle'l-i lebüñdür tolu
tiryäk

40. **bitürler:-ürler**

Gazel 1743

Mısra: 2

*Anlamak, kavramak,
idrak etmek.*

Râh-ı mañabbet içre
çekilen belâlaruñ
Derde devâbilürler anı
mübtelâlaruñ

41. **bilmezem:-mez, -em**

Gazel 1749

Mısra: 6

*Anlamak, kavramak,
idrak etmek.*

Âşinâñı yad
idüpbîgâneyi yâdeyledüñ
Bilmezem kim saña nesi
hoşgelürbîgâneñüñ

42. **bilmedüñ:-me, -dü, -ñ**

Gazel 1751

Mısra: 4

*Anlamak, kavramak,
idrak etmek.*

Evvel
açupgözlerüñgördicihânc
ây-ı hûb
Âñir anda bilmedüñküy-ı
âdemdürmenzilüñ

43. **bidüm:-dü, -m**

Gazel 1773

Mısra: 7

*Anlamak, kavramak,
idrak etmek.*

Leylîzülfüñbildümmeñü
niderâñir beni
İdesin zencîrbârî
boynuma gîsûlaruñ

44. **bilmem:-mem**

Gazel 1778

Mısra: 8

*Anlamak, kavramak,
idrak etmek.*

Vîrâneğöñlümi görüp
kaşdımedüñta'mîrine
Bilmem didümüyseng-dil
bârî de mi'mârîkimüñ

45. **bilsem:-se, -m**

Gazel 1782

Mısra: 1

*Anlamak, kavramak,
idrak etmek.*

Lebüñemîm diyen gördi
mi bilsem dehenüñ
Ya işiddi mi ola nâz-ıla
bir kez suñenüñ

46. **bilmedüm:-me, -düm**

Gazel 1801

Mısra: 4
Anlamak, kavramak,
idrak etmek.
Sebz-i
ḥaṭṭuñzāhirolmışbāğ-ı
ḥüsnüñdevelī
Bilmedüm ‘anber mi
yāmüſg-i Ḥaṭādurkākülün

47. **bil:**

Gazel 1805

Mısra: 1

Anlamak, kavramak,
idrak etmek.
İyşüh bil ben yāruñam sen
dōstdārsıñkimün
Her vaqt ben ğam-
ḥı’āruñam sen ğam-
güsārsıñkimün

48. **bildüm:**-dū, -m

Gazel 1810

Mısra: 6

Anlamak, kavramak,
idrak etmek.
Bugün öldürem seni
dirdünkomayam yarına
Āh kim bildüm yok imiş
‘ahd ü peymānuñsenün

49. **bilmezem:**-mez, -em

Gazel 1811

Mısra: 4

Anlamak, kavramak,
idrak etmek.
Çeşm-i mestünrağbet
eyler ehl-i ‘ıſkuñkatline
Bilmezem’olduñbañagel
dün de ihmāyledüñ

50. **bil:**

Gazel 1814

Mısra: 8

Anlamak, kavramak,
idrak etmek.
Pādşāh-ı
dücihāndurañadirsemlāyık
‘İſkkitābını oku ḥālini bil
Mecnünüñ

51. **bilmezem:**-mez, -em

Gazel 1828

Mısra: 5

Anlamak, kavramak,
idrak etmek.
Derd-i dilden bilmezem
kim kime feryād ideyim
Gırye ile kalmadı dükendi
varı çeşmümün

52. **bilmezem:**-mez, -em

Gazel 1830

Mısra: 4

Anlamak, kavramak,
idrak etmek.
Dir-idüm dil virmeyem
‘ālemdede ben meh-rūlara
Bilmezem’itdibañaitdi
beni rüsvāğözün

53. **bilürem:**-ür, -em

Gazel 1830

Mısra: 2

Anlamak, kavramak,
idrak etmek.
Cān u dil mülkini evvel
eyledi yagmagözün
Öldüriserbilüremāḥir beni
şehlāğözün

54. **bilürdün:**-ür, -dün

Gazel 1837

Mısra: 3

Anlamak, kavramak,
idrak etmek.

Bilürdün
‘ıſkumuñkeyfiyyetini
Şarābiçseñyimeseñzāhidā
beng

55. **bilmedün:**-me, -dū, -ñ

Gazel 1847

Mısra: 6

Anlamak, kavramak,
idrak etmek.
Korkma çoğ olsa
‘adüküyına var dildāruñ
Bilmedün mi bunu kim
‘ıſk eri bī-bāk gerek

56. **bilür:**-ür

Gazel 1853

Mısra: 2

Anlamak, kavramak,
idrak etmek.
Gelse ne deñlücānıñacevr
ü cefālaruñ
Anı
vefābilürözinemübtelālaru
ñ

57. **bilür:**-ür

Gazel 1853

Mısra: 7

Anlamak, kavramak,
idrak etmek.
Dermānın’ider ol ki
bilürderdkıymetin
Var iyṭabıbaşuña olsun
devālaruñ

58. **bilen:**-en

Gazel 1860

Mısra: 4

Anlamak, kavramak,
idrak etmek.
Niçe yıllar
ṭalebkıldumirişdümşükr-i

maṭlūba
Bilen hoş bilmeyen
bilsünyog-
ımişhıçtalebdenyig

59. **bilmeyen:**-me, -y, -en

Gazel 1860

Mısra: 4

*Anlamak, kavramak,
idrak etmek.*

Niçe yıllar
ṭalebkıldumirişdümsükr-i
maṭlūba
Bilen hoş bilmeyen
bilsünyog-
ımişhıçtalebdenyig

60. **bilürem:**-ür, -em

Gazel 1862

Mısra: 2

*Anlamak, kavramak,
idrak etmek.*

Eksük itme şanemâcevr ü
cefävüelemün
Baña sor lezzetini ben
bilüremderd ü ğamuñ

61. **bildüm:**-dü, -m

Gazel 1878

Mısra: 3

*Anlamak, kavramak,
idrak etmek.*

Ḥasta oldum hicr ara
bildümşifâyāçäre yok
İyṭabīb-i dil meded sen
terk-i kânüneyledün

62. **bilmezem:**-mez, -em

Gazel 1879

Mısra: 1

*Anlamak, kavramak,
idrak etmek.*

Bilmezemkavs-i
belāmıdurmuḳavveskaşlar
uñ
Ġamzelermidürveyāfir-i
belā ya kaşlaruñ

63. **bilürem:**-ürem

Gazel 1879

Mısra: 8

*Anlamak, kavramak,
idrak etmek.*

Gehcefävüġāhşiveġāhcevr
ü ġāhnāz
Bilüremāhir beni
öldürisercünbişlerüñ

64. **bilür:**-ür

Gazel 1911

Mısra: 7

*Anlamak, kavramak,
idrak etmek.*

Dermānın 'eyler ol ki
bilürderdkıymetin
Alup giderse istemeye bir
devāġöñül

65. **bil:**

Gazel 1920

Mısra: 4

*Anlamak, kavramak,
idrak etmek.*

Gül
yüzüñşevķinecānıvirürem
pervāne-veş
Yakaram şem'-i cemālüne
dil-ile cānı bil

66. **bilmedüm:**-me, -dü, -
m

Gazel 1921

Mısra: 2

*Anlamak, kavramak,
idrak etmek.*

Kalmadı dilde ḳarār u
şabr u bu tende mecāl
Āh kim
hiçbilmedümbañanedendü
ruşbuḫāl

67. **bilmez:**-me, -z

Gazel 1922

Mısra: 6

*Anlamak, kavramak,
idrak etmek.*

Lebünebeñizeremdirseñen
incinme iymeh-rü
Özünisözini bilmez kızıl
dīvāne-durur mül

68. **bilmedün:**-me, -dü, -ñ

Gazel 1930

Mısra: 11

*Anlamak, kavramak,
idrak etmek.*

Cān u dil terk
itdiyoluñdaMuḫibbibilme
dün
İşyanemşimdengirü mihri
hemānaġyāra kıl

69. **bilmezem:**-mez, -em

Gazel 1949

Mısra: 4

*Anlamak, kavramak,
idrak etmek.*

'İşķuñamüstaġraķam
kılmam nazar sol u saga
Bilmezem var mı
cihāndasañabeñizer ya
degül

70. **bil:**

Gazel 1950

Mısra: 1

*Anlamak, kavramak,
idrak etmek.*

BulmazsınHaqqı sen
cehdeyleyüpkendüni bil
Añgünāhuñgılayuptāsubh
a dek yaşıñı sil

71. **bilemez:-e, -mez**

Gazel 1977

Mısra: 2

*Anlamak, kavramak,
idrak etmek.*

Nür-ılabasdan başa bir
āfitāb ister gönül

Bilemez

mıkdārınıalmagatāb ister
gönül

72. **bil:**

Gazel 1982

Mısra: 1

*Anlamak, kavramak,
idrak etmek.*

Dilā gün yüzinişun'-ı

Ḥudā bil

Ḳıyāmetkāmetinimüntehā
bil

73. **bil:**

Gazel 1982

Mısra: 2

*Anlamak, kavramak,
idrak etmek.*

Dilā gün yüzinişun'-ı

Ḥudā bil

Ḳıyāmetkāmetinimüntehā
bil

74. **bil:**

Gazel 1982

Mısra: 4

*Anlamak, kavramak,
idrak etmek.*

Olur her gāmze[sı] bir tūr-
i dil-süz

Muqavves kaşlarını iki ya
bil

75. **bil:**

Gazel 1982

Mısra: 6

*Anlamak, kavramak,
idrak etmek.*

Ṭılısmı var-durur el urma
zülfe

Ser-i zülfinianuñejdehā
bil

76. **bil:**

Gazel 1982

Mısra: 8

*Anlamak, kavramak,
idrak etmek.*

Olupsınber-i

'ışķıçerümeecnün

Başuñdadüd-ı ahuñı yuva
bil

77. **bil:**

Gazel 1982

Mısra: 10

*Anlamak, kavramak,
idrak etmek.*

Sorarsañ var-durur

gönümdeāteş

Gözümde

māvübaşumdahevā bil

78. **bil:**

Gazel 1982

Mısra: 12

*Anlamak, kavramak,
idrak etmek.*

Gel inkār eyleme sen şür
u şerre

Kamu a'zāñıña sen güvā
bil

79. **bil:**

Gazel 1982

Mısra: 14

*Anlamak, kavramak,
idrak etmek.*

Degülsinçünki kim sen bir
şecerde

Uyan yüzüñedokınanşabā
bil

80. **bil:**

Gazel 1982

Mısra: 18

*Anlamak, kavramak,
idrak etmek.*

Muḥıbbıñtiñhā var dime

'ışķa

Sen anuñintihāsıñibtidā

bil

81. **bilmezem:-mezem**

Gazel 1984

Mısra: 12

*Anlamak, kavramak,
idrak etmek.*

Nedendür kim diyeler

Ḳaysamecnün

Ben andan

bilmezemdünyāda 'āķıl

82. **bildüm:-dü, -m**

Gazel 1989

Mısra: 8

*Anlamak, kavramak,
idrak etmek.*

Cümle meh-rūlar görüp

eş'āruñameyl eyledi

Şimdi bildümfenn'-i şı'r

içinde sāḥirdürgönül

83. **bil:**

Gazel 1983

Mısra: 1

... olarak görmek,
farz etmek.
Dilâcevr ü cefâyı sen vefâ
bil
Gelürsederd-i miñnet de
devâ bil

84. bil:

Gazel 1983

Mısra: 2

... olarak görmek,
farz etmek.
Dilâcevr ü cefâyı sen vefâ
bil
Gelürsederd-i miñnet de
devâ bil

85. bil:

Gazel 1983

Mısra: 4

... olarak görmek,
farz etmek.
Yüridakboynuñazencîr-i
'ışkı
Özüñi 'âlem içre mübtelâ
bil

86. bil:

Gazel 1983

Mısra: 6

... olarak görmek,
farz etmek.
Sipâh-ı eşk-ile geşt it
cihâñı
Dilüñdedüd-ı âhuñilivâ bil

87. bil:

Gazel 1983

Mısra: 8

... olarak görmek,
farz etmek.
Sakın aldanma câha olma
mağrūr

Elüñdentüz gider anı hevâ
bil

88. bil:

Gazel 1983

Mısra: 10

... olarak görmek,
farz etmek.

Yüzüñ sür ehl-i diller
ayagına

Gözüñehâk-i pâyıntütiyâ
bil

89. bil:

Gazel 1983

Mısra: 12

... olarak görmek,
farz etmek.

Gönülden gitmeyince
çirk-i dünyâ

Muğarrerdürdilüñ olmaz
şafâ bil

90. bil:

Gazel 1983

Mısra: 14

... olarak görmek,
farz etmek.

Gelür her şâdinüñ ardınca
biñgam
Muñbibdâr-ı dünyâyibelâ
bil

91. bil:

Gazel 1984

Mısra: 8

... olarak görmek,
farz etmek.

Sakın nefsüñe uyup
mağrūr olma
Anuñ ile geçen 'ömrihebâ
bil

92. bil:

Gazel 1984

Mısra: 10

... olarak görmek,
farz etmek.
Oku "lâ-ğavl" ki
şeytâñdür it
Gehînefsüñi öldürüp gazâ
bil

93. bil:

Gazel 1809

Mısra: 10

Bil ki!

Eyledüñsinemçerâğınyak
magaçün dil fitil
Şöyle bil şimdengirü od
olsaryirüñsenüñ

94. bil:

Gazel 1966

Mısra: 10

Bil ki!

ĤudâdanğayrısınarĤ it
Muñbibcân-ıla dilden
Ĥudâdanğayrı 'âlemde ne
kim var-ısa bil bâtl

bilbagladun:

1. bil bagladun: -dun, -

Gazel 1848

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Bel bağlamak II

Kendisine yardımcı

olacağına inanıp bir

kimse ya da bir şeye

güvenmek.

Niçeyirden ney gibi bil

bagladunferyâdiçün

İdeli bu bülbülün ol yüzi

gül gülzâr terk

bilbaglamış:

1. bil baglamış:-miş

Gazel 1929

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Bel bağlamak II

Kendisine yardımcı

olacağına inanıp bir

kimse ya da bir şeye

güvenmek.

Dil bağlamak ol zülf-i

siyehkâra ne müşkil

Bil baglamış ol göz göre

zünâra ne müşkil

bilbaglavupdur:

1. bil baglavupdur:-

yupdur

Gazel 1520

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Birisinin kendisine

yardımcı olacağına

inanmak, güvenmek.

Bir ayagüzreturup bil

baglayupdurhıdmete

Tâc-ı zerrîn başına alsa ne

tañşâhâne şem'

bil ki:

1. bil ki:

Gazel 1588

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Bil ki, anla ki.

Elümdengitdisermâyeümî

diâhsüdü yok

Beni şeydâ mı

sanursızvücüdüm bil ki

büdüm yok

2. bil ki:

Gazel 1656

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Bil ki, anla ki.

Yaşumdan bil ki

ğâfildürbaña kim

dirkabâgeysün

O kim

deryâyadüşmişdürânalâzı

mdur 'üryanlık

3. bil ki:

Gazel 1679

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Bil ki, anla ki.

İyMuhibbigörinen güller

degülgülzârda

Saçılupdur bil ki çeşm-i

hün-feşânibülbülün

4. bil ki:

Gazel 1739

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Bil ki, anla ki.

Sinem içre

saklarampeykânüñicânüm

gibi

Bil ki cânümdan

'azîzdüryâdigâruñdursenü

ñ

5. bil ki:

Gazel 1755

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Bil ki, anla ki.

Gülşenün 'ıtrınaolmuş

'ârız u zülfünsebeb

Gül benefşedendegüldür

bil ki büyuñdursenün

6. bil ki:

Gazel 1865

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Bil ki, anla ki.

Ger sorarsañcân u dil

çokdanhelâküñdürsenün

Râh-ı küyuñadüşelden bil

ki hâküñdürsenün

bildüm ki:

1. bildüm ki:

Gazel 1760

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Anladım ki!.

Ebrûlaruñı gördüm

bildüm ki katı yadur

Çekilmedi çekilmez

didisenünkemânüñ

bildür:

1. bildürdi:-di

Gazel 1941

Mısra: 18

Bildirmek,

göstermek.

Kendüyeitdimehâfeâşiyân

mbülbüli

Hicretin bildürdiñhalka

eyledi izhâr gül

bile:

1. bile:

Gazel 1505

Mısra: 2

Bile, dahi, de/da.

Var mı bu cihân içre

itmeye cinândanñaz

Olmasa bile ger yâr ben

itmeyem andan ñaz

2. **bile:**

Gazel 1586

Mısra: 6

Bile, dahi, de/da.

Şöyle mahvitdi bu
'iŝkuñâteŝiküllitenüm
Kim bakarsa dir ki dil
yandı bile cān anda yok

3. **bile:**

Gazel 1661

Mısra: 3

Bile, dahi, de/da.

Dellāl-ı 'iŝkavirdüm dil
nağdini bile cān
Aldummetā'-ı derdi bu da
ticâret ancak

4. **biledür:-dür**

Gazel 1744

Mısra: 8

Bile, dahi, de/da.

Berķururâteŝ-i dil āh-
ilaeflāke çıkar
Şāh-ı 'iŝksınbiledür kanda
yürürseñ 'alemün

5. **bile:**

Gazel 1958

Mısra: 8

Bile, dahi, de/da.

Kesüpberr ü
beyābānyöneldümKa'bek
üyına
Yine āh eylesem gerdün
bile hem nāka hem
mahmil

6. **bile:**

Gazel 1959

Mısra: 10

Bile, dahi, de/da.

Āhâteŝine ger yakasın
dehriMuhibbī
Raħmeylemeyüpdır bile
sen de yan u yakıl

bilen:

1. **bilenler:-ler**

Gazel 1610

Mısra: 4

Bilen kişi.

Görüp hüsñüñididisaña
'Azrā
Bilenler
derdümidirbañaVāmık

2. **bilen:**

Gazel 1838

Mısra: 3

Bilen kişi.

Lezzet-i derdi bilen
sanma ki dermān ister
Ġam u derd-ile
anuñcānıferahnāk gerek

bilin:

1. **bilinmedi:-me, -di**

Gazel 1780

Mısra: 2

Anlaşılmak,

öğrenilmek.
Ĥabervirmedi bir kimse
niŝānuñ
Daħı bilinmedi
hergizmekānuñ

bilinikucmaga:

1. **bilini kuçmaga:-a**

Gazel 1866

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

(Sevgilinin) belini

kuçaklamak.

Öpmez lebini meclis
içinde megerkadeħ
Ancak bilini
kuçmagaanuñ kemer
gerek

bilinikucmak:

1. **bilini kuçmak:**

Gazel 1693

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Belini kuçaklama,

sarmak.

Bilini

kuçmakanuñmümkindeğü
lillā kemer
Leblerin sāğar öper kaşd
itse mey nüş eylemek

bi'llāh:

1. **bi'llāh:**

Gazel 1670

Mısra: 8

"Allah için, Allah

*hakkı için" anlamında bir
yemin sözü.*

Ĥāk-i pāy oldum

yolındaiŝabāluṭf it göttür

Küy-ı dildāra ilet

bi'llāhyatur ol gerde bak

billāh:

1. **billāh:**

Gazel 1902

Mısra: 10

"Allah için, Allah

*hakkı için" anlamında bir
yemin sözü.*

İyşabāsaña uyalı

çıkdıbaşdanzülf-i dōst

Billāh ol miskinin' için

böyle idlāyleledün

bilme:

1. **bilmege:--ge**

Gazel 1838

Mısra: 6

*Anlamak, kavramak,
idrak etmek.*

Düşmeyen baħr-ı ğama

‘umkınıidrākıdemez

Bilmege anı

dilāħayliceidrāk gerek

2. **bilmege:--ge**

Gazel 1855

Mısra: 6

*Anlamak, kavramak,
idrak etmek.*

Agzuñ-ıla sırrını

bilñññkimdürāñlayan

Bu nūkteleri

bilmegekeynūktedān

gerek

3. **bilmezem:-z, -em**

Gazel 1921

Mısra: 3

*Anlamak, kavramak,
idrak etmek.*

Bilmezemkendümyitürdü

m bir ‘acebdīvāneyem

Gözlerüme duş

olalıdanbenüm ol zūlf ü

ħāl

4. **bilmem:-m**

Gazel 1993

Mısra: 3

*Anlamak, kavramak,
idrak etmek.*

Bilmem ne çārederdüme

kim rāħatolmadum

Gāħicefā-

yıdıdevüģāħicefā-yı dil

bilmek:

1. **bilmek:**

Gazel 1670

Mısra: 6

*Anlamak, kavramak,
idrak etmek.*

‘İşkumı görmek dilerseñ

kan yaşuma kıl nazar

Derdümi bilmek ħaķīkat

ise rüy-ı zerde bak

bilmekdilerseñ:

1. **bilmek dilerseñ:-rseñ**

Gazel 1674

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Bilmeyi istemek,

bilmek istemek.

Egerħākoldugum bilmek

dilerseñ

Şabāeliye kalkan gerdüme

bak

2. **bilmek dilerseñ:-er, -señ**

Gazel 1900

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Bilmeyi istemek,

bilmek istemek.

Zer gibi ħālışlgum

bilmek dilerseñiyperī

At cefāsengini olsun

ortamuzda ol meħek

3. **bilmek dilerseñ:-er, -señ**

Gazel 1920

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Bilmeyi istemek,

bilmek istemek.

Zāhidā bilmek dilerseñ

‘ışķħālindenħaber

Ölmeģiāsānider evvel bu

yıtmez mi delīl

bilmek dilese:

1. **bilmek dilese:-se**

Gazel 1814

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Bilmeyi istemek,

bilmek istemek.

Kim ki bilmek dilese

ħālını bu maħzūnuñ

Diñlesünķişsa-i Ferħād-ıla

ol Mecnūn’uñ

bilmekisterseñ:

1. **bilmek isterseñ:-r, -señ**

Gazel 1577

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Bilip , öğrenmeyi

istemek.

Bilmek isterseñeger ney

gibi sīnemnālīşin

Var sefer kıl Hind iline

nağme-i kaçnūsa bak

2. **bilmek isterseñ:-r, -señ**

Gazel 1577

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Bilip , öğrenmeyi

istemek.

N’olısarħālūñMuħıbbī

bilmek isterseñeger

Efser-i Keyħusrev-ile tāc-

ı Keykāvūsa bak

3. **bilmek isterseñ:-rseñ**

Gazel 1581

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Bilip , öğrenmeyi istemek.

Bilmek isterseñeger sen

kāyinātaḥvālını

‘Ārıızı ‘ālem-

nümāyinedür gül rüya

bak

4. **bilmek isterseñ:-rseñ**

Gazel 1633

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Bilip , öğrenmeyi istemek.

Bilmek

isterseñderünümḥālını gör

nālemi

‘İşkumaşāhid gerekse

gözden akan yaşa bak

5. **bilmek isterseñ:-rseñ**

Gazel 1639

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Bilip , öğrenmeyi istemek.

Görmek isterseñ gözüm

yaşını var seylāba bak

Bilmek

isterseñgöñülnālişlerindöl

āba bak

6. **bilmek isterseñ:-rseñ**

Gazel 1653

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Bilip , öğrenmeyi istemek.

Bilmek

isterseñegercānāderünüm

ḥālını

Gör niçenālişler eyler bir

nazar gel nāya bak

7. **bilmek isterseñ:-rseñ**

Gazel 1659

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Bilip , öğrenmeyi istemek.

Mārzülfinüñḥayālınıçegir

mişdürvelī

Bilmek

isterseñMuḥibbīsīnem

içre ine bak

8. **bilmek isterseñ:-rseñ**

Gazel 1618

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Bilmek istemek.

Rüyuñaçün “aḥsenü’t-

taqvīm” dimişdürḤakīm

Bilmek

isterseñciḥānaḥvālın ol

taqvīme bak

9. **bilmek isterseñ:-rseñ**

Gazel 1620

Mısra: 13

Kelime Tipi: -

Bilmek istemek.

Bilmek

isterseñegercānāderünüm

ḥālını

Tiğ-1

cevrüñleMuḥibbīsīnesini

eyle şak

10. **bilmek isterseñ:-rseñ**

Gazel 1677

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Bilmek istemek.

Kimseye kılmaz vefā

itmez teraḥḥüm bu cihān

Bilmek isterseñdilā

İskender ü Dārāya bak

11. **bilmek isterseñ:-r, -señ**

Gazel 1934

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Bilmek istemek.

Kān-1 dilden yine

çıkardum bu söz

gevherlerin

Bilmek

isterseñbahāsınıanuñşarrāf

a gel

bilmekisterseñ:

1. **bilmek isterseñ:-señ**

Gazel 1595

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Bilip , öğrenmeyi istemek.

Bir ḥarāret virdi ‘ışkuñ

geldi bu dil lerzeye

Bilmek

isteseñegeraḥvālümü sen

bīde bak

bilmeyen:

1. **bilmeyen:**

Gazel 1598

Mısra: 6

Bilmeyen, haberdar

olmayan.

Āhumodından yanar her

dem kenār-1 āsümān

Bilmeyen sanur anı kim
zâhirolmuşdurşafak

2. **bilmeyenler:-ler**

Gazel 1666

Mısra: 8

*Bilmeyen, haberdar
olmayan.*

Ezelden tæbed gitmez

gönülden

Sanurlar bilmeyenler

ânîdür 'ışk

3. **bilmeyen:**

Gazel 1675

Mısra: 10

*Bilmeyen, haberdar
olmayan.*

Āteş-i

âhumlasürhöldikenâr-ı

âsümân

Bilmeyen anı

Muhibbiyañılupdidîşafak

bilmez:

1. **bilmez:**

Gazel 1538

Mısra: 9

*Anlamak, kavramak,
idrak etmek.*

Her kim Muhibbîşi'rini

bilmez nazîredir

Kebk-i

hıramabeñzemeyehîçkâr-ı

zâg

2. **bilmez:**

Gazel 1852

Mısra: 9

*Anlamak, kavramak,
idrak etmek.*

Başını top itmeyen bu

yolda bilmez anı kim

İhtiyâr-

ıladegüldürçünbişimerdân

enüñ

bilmez ki:

1. **bilmez ki:**

Gazel 1966

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Bilmez ki, bilmiyor

ki.

Egerçisâye-i Haqdurdinür

bir kişiye iy dil

Bunıdegmeñired bilmez

ki gâyet de bu söz müşkil

bilmez misin:

1. **bilmez misin:**

Gazel 1616

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Bilmez misin?.

Saña düşmez idesin iy dil

'işyân u gurür

Çün seni bilmez misin bir

kaçredenhalkitdiHaç

2. **bilmez misin:**

Gazel 1860

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

Bilmez misin?.

Ne haddüñdürgelüphâl-i

siyâhın miske beñzetmek

Anı bilmez misin iy dil

degül bir şey' edebdenyig

bilmezlik:

1. **bilmezlik:**

Gazel 1995

Mısra: 10

Gaflet.

KıyduñMuhibbîcânınabaş

dançıkarduñah

Bilmezlik ile sen

sañaitdüñsañagönül

bilsem:

1. **bilsem:-, -**

Gazel 1902

Mısra: 12

Bir bilsem, bir

anlasam.

Dâr-ı huldolmuşmağamuñ

her zamâniyhâl-i yâr

Ol siyehrüyuñla bilsem

niçea'mäleyledüñ

bilümidâl kıldı:

1. **bilümidâlkıldı:-dı**

Gazel 1844

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Aşğın belini dal

harfî gibi iki büklüm

etmek.

Dâl kıldı bilümühasret-i

ebrü-yıhamuñ

Yakdı odlara beni hicr-ile

cevr ü sitemüñ

bilür iken:

1. **bilüriken:-ür, - iken**

Gazel 1601

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Bir şey hakkında

bilgisi, mâlümâtı olmak, o

şeyi öğrenmiş bulunmak.

Bilür iken kimseye

gelmez bu dünyâdanvefâ

Katı eblehlik degül mi

añagönülbaglamak

bilür kimse:

1. **bilür kimse:**

Gazel 1872

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Bilen kişi.

Rumüz-ı 'ışkı gel sorma
ne bilsünKays-ılaFerhād
Baña sor eydeyin bir
birbilür yok kimse benden
yig

bilür misin:

1. **bilür misin:**

Gazel 1811

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Bilir misin?.

Rāh-ı 'ışkuñdabilür misin
Muhibbiyışehā
Dermenditdün ser-i
küyuñdaabdäleyledün

bimār:

1. **bimār:**

Gazel 1585

Mısra: 10

Hasta, dertli.

İytabîb-i dil buyur
hālümmedürşāficevāb
HastalarçokdurMuhibbî
gibi bir bimār yok

2. **bimāra:-a**

Gazel 1606

Mısra: 8

Hasta, dertli.

Hastadurküyuñdayaturiyta
bîb-i dil meded
Bir cevāb eyle
lebüñdengelsün ol
bimāraşevk

3. **bimāra:-a**

Gazel 1687

Mısra: 8

Hasta, dertli.

Çeşmüze görüp alnuñ o
dem säyebān olur
Gün
şavkıdegmesüñdiyübimār
aperçemüñ

4. **bimāruñam:-uñ, -am**

Gazel 1781

Mısra: 3

Hasta, dertli.

Bimāruñam 'ışkuñ ile
eylegil 'ilāc
Üftāde olup
olmuşamuşbister-i helāk

5. **bimāruñam:-uñ, -am**

Gazel 1849

Mısra: 10

Hasta, dertli.

Yandumfirākäteşineiytabî
b-i dil
Andan berü ki derd-ile
bimāruñamsenüñ

6. **bimār:**

Gazel 1937

Mısra: 8

Hasta, dertli.

Penbe ile jāledenbād-ı
seherazgına su
Tamzurur 'ışkuñla dil-
hasteyaturbimār gül

bimār evledi:

1. **bimāreyledi:-di**

Gazel 1713

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Hastalandırmak.

Şabrumıyagmaya virdi
gönlibimār eyledi
Āh kıyın kıyın bakan
şolçeşm-i bimāruñsenüñ

bimār iden:

1. **bimāriden:-en**

Gazel 1584

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Hasta etmek.

Çeşm-i mestidür bugün
bimār iden 'aşıkları
Hasetāderdādirigāderdü
müñtimārı yok

bimārider:

1. **bimārider:-er**

Gazel 1932

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Hasta etmek.

Bülbülinidāyimācevr ü
cefābimārider
İtdüğini görmedi kimse
añatimār gül

bimār olan:

1. **bimārolan:-an**

Gazel 1513

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Hasta olmak,

hastalanmak.

Muhibbî gibi

yakubagrıyagın

Sarardupbeñzinibimār

olan şem'

bimār u zāra:

1. **bimār u zāra:-a**

Gazel 1646

Mısra: 8

Kelime Tipi: -
Hasta ve dermansız.
La'l-i lebüñşifâdurdârü'ş-
şifâişigün
Ya n' için anda bu ben
bimâr u zârayir yok

bimâr-ı 'ışk:

1. **bimâr-ı 'ışk:**

Gazel 1654

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Aşk hastası olmak,
aşk derdiyle dertlenmek,
aşka düşmek.
Bir gül-
endâmuñgamındangiceler
bülbüleyin
İnleremtâşubholıncaolmuş
ambimâr-ı 'ışk

2. **bimâr-ı 'ışk:**

Gazel 1740

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Aşk hastası.
Bimâr-ı
'ışkolmuşamiyyâr-ı
mihribân
Sorsañ beni
firâkuñlaolmuşamhelâk

bimâr-ı 'ışkolmuşam:

1. **bimâr-ı 'ışkolmuşam:-**
mışam

Gazel 1741

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Aşk hastası olmak,
aşk derdiyle dertlenmek,
aşka düşmek.

Bimâr-ı

'ışkolmuşamiyyâr-ı

mihribân
Sorsañ beni
firâkuñlaolmuşamhelâk

2. **bimâr-ı 'ışkolmuşam:-**
mışam

Gazel 1756

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Aşk hastası olmak,
aşk derdiyle dertlenmek,
aşka düşmek.

Bimâr-ı

'ışkolmuşamiyyâr-ı

mihribân

Sorsañ beni hicrûñ-ile

olmuşamhelâk

bî-mecâl oldum:

1. **bî-mecâl oldum:-dum**

Gazel 1946

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Bitkin düşmek,
dermansız kalmak.
Tâkolupdurfıkr-i zâtuñda
dil ü 'aqlumbenüm
Ben ne yüzden
vaşfuñeydem ki oldum
bî-mecâl

bî-mihr:

1. **bî-mihr:-i**

Gazel 1864

Mısra: 6

Merhametsiz.

Bulunur sanma cihânda bir
vefâlumihribân
İygöñül ol bî-vefâbî-mihrî
hoş görmek gerek

biñ:

1. **binmesün:-mesün**

Gazel 1701

Mısra: 1

(Bir şeyin veya bir
hayvanın üzerine çıkıp)
Ayakları sarkatarak
oturmak.

Binmesüncevr ü cefâ

atına yârikimsenün

Kalmasun bencilayin

görüp qarârikimsenün

2. **biñ:**

Gazel 1579

Mısra: 9

Bin sayısı || Binlerce,
pek çok.

Her ne kim

yirdebulınurbañrabiñ ol

kaðar

'Âlemi çepeçevre kuşadup

yatan deryâya bak

3. **biñ:**

Gazel 1584

Mısra: 9

Bin sayısı || Binlerce,
pek çok.

Biñbenüm gibi belâ-keş

işigindemübtelâ

Bu Muñibbîñcihânda

andan özge varı yok

4. **bindün:-düñ**

Gazel 1619

Mısra: 8

Bin sayısı || Binlerce,
pek çok.

Hzretineda `vetitdi geldi

sañaCebre`il

On sekiz biñ 'âlemün

seyrin idüpbindünBurak

5. **biñ:**

Gazel 1671

Mısra: 7

*Bin sayısı || Binlerce,
pek çok.*

Kākülinedār kılmış
niçebiñbî-dilleri
Çeşmi nergis yüzi gül ol
zülf-i ‘anber-bāra bak

6. **binüp:-üip**

Gazel 1685

Mısra: 3

*Bin sayısı || Binlerce,
pek çok.*

Binüpsmend-i nāz-ıla
‘uşşākıçekendür
Kaldı ayakda ‘āşıkıçeksün
‘inānkaşuñ

7. **biñ:**

Gazel 1692

Mısra: 8

*Bin sayısı || Binlerce,
pek çok.*

Büseñe al naqd-i
cānumıdidüm dilber didi
Ol bahāyavirmezem ger
biñ ola cānuñsenüñ

8. **bin:**

Gazel 1748

Mısra: 1

*Bin sayısı || Binlerce,
pek çok.*

Bin semend-i nāza eyle
cilveler meydānsenüñ
Başımı top ideyim
zülfüñi sun çevgānsenüñ

9. **biñ:**

Gazel 1786

Mısra: 5

Bin sayısı || Binlerce,

pek çok.

Sīnemüñpütasabiñnāvek
atsañkaşd-ıla
İrer nişāna cümlesi itmez
haṭāebrūlaruñ

10. **biñ:**

Gazel 1794

Mısra: 1

*Bin sayısı || Binlerce,
pek çok.*

‘Işkınabiñdāgyakdumsīne
me bir mehveşüñ
Çekmegeder ü belāiy dil
bulınmazbeñdeşüñ

11. **biñ:**

Gazel 1832

Mısra: 10

*Bin sayısı || Binlerce,
pek çok.*

Vaşlınacānuñ dilermiş
iyMuñibbî ol perî
Yolına bir
cānnedürbiñcānfedācānān
enüñ

12. **biñ:**

Gazel 1846

Mısra: 8

*Bin sayısı || Binlerce,
pek çok.*

Zülfüñüñ ‘ahdine cānā
ben senüñaldanmazam
Bir başı vardır veli biñ
var dili ol sünbülüñ

13. **biñ:**

Gazel 1870

Mısra: 4

*Bin sayısı || Binlerce,
pek çok.*

Çekdügümcānāfirākıylabe
lāvümiñneti
Şerholınmazbiñzebānum
olsa ḥālümḥaşre dek

14. **biñ:**

Gazel 1921

Mısra: 11

*Bin sayısı || Binlerce,
pek çok.*

İki sanma virmetā’-ı
vaşlınabiñcān u dil
Çünkü ‘ışk ehli Muñibbî
eylemez fikr-i muḥāl

15. **biñ:**

Gazel 1983

Mısra: 13

*Bin sayısı || Binlerce,
pek çok.*

Gelür her şādınüñ ardınca
biñgam
Muñibbîdār-ı dünyāyibelā
bil

biñdürlü:

1. **biñdürlü:**

Gazel 1634

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Bir türlü, bin çeşit.

İygöñül aldanma sakın bu
felek bir ḥoḳkabāz
Her nefes
biñdürlülu’bingösterür ol
bāzı çok

2. **biñdürlü:**

Gazel 1512

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Birbirinden çok

farklı, çok değişik, bin çeşit.
'Āşıkabiñdürülühâletgöster
ürperr-i meges
Çünkianünşavtınuñma'nâ
sın eyler istimâ'

biñkerre:

1. **biñkerre:**

Gazel 1639

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Bin defa, pek çok.

İy müneccim bilemezsin
ol mehüñmâhiyyetin
Āfitâbakarşu dut
biñkerreusturlâba bak

2. **biñkerre:**

Gazel 1919

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Bin defa, pek çok.

Bu geşt-gîr-i dehr-ile
kimse tutışmadı
Bî-fâyide-durur
añabiñkerrezûra gel

3. **biñkerre:**

Gazel 1923

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Bin defa, pek çok.

Muhibbî ölmeden
biñkerreartuk
İşitmek ta'n-ı nâdânı ne
müşkil

biñ kez:

1. **biñ kez:**

Gazel 1638

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Bin defa, bin kez.

Egerbiñ kez sü'âl itsem
dönüp bir kez cevâb itmez
Dehâniçün diyenler haq ki
gâhî var [u] gâhî yok

2. **biñ kez:**

Gazel 1577

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Bin kez, pek çok

kere.
İytabîbâ ol mesîhî-
demden olmazsa 'ilâc
Fâyide yok günde biñ kez
tıbb-ı Câlînüsa bak

3. **biñ kez:**

Gazel 1814

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Bin kez, pek çok

kere.
Zerre-veşâhum-ıla
'âlemibiñ kez tolanur
Görmedüm gün yüziniâh
ben ol meh-rünüñ

4. **biñ kez:**

Gazel 1848

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Bin kez, pek çok

kere.
Eyledi düşmen söziyleçün
ol yâr terk
Günde biñ kez öldüre
itmeme anı zinhâr terk

5. **biñ kez:**

Gazel 1967

Mısra: 13

Kelime Tipi: -

Bin kez, pek çok

kere.
ÖlümüñañMuhibbî günde
biñ kez
Sakın bu pendümi dut
olma gâfil

6. **biñ kez:**

Gazel 1999

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

Bin kez, pek çok

kere.
'Ārızuñabeñzedemdimişm
eger kim yañılıp
Çünhañadur bildi itdibiñ
kez istiğfâr gül

biñpâre:

1. **biñpâre:**

Gazel 1699

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Bin parça,

paramparça.
Yâr ele almış
Muhibbîşânezülfînşâneler
Göreym bagrum gibi
biñpârebagrınşânenüñ

binâ:

1. **binâ:**

Gazel 1913

Mısra: 5

Bina, yapı.

'İşkbennâsı ezel
göñlümdeyapdı bir binâ
Tâkıyâmet gelmeye bir
taşına anuñhalel

binâ-i bütüñi:

1. **binā-i bütüni:-i**

Gazel 1960

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Bütün halindeki

bina.

Şüfimetā'-ı hırkañrehn-i

şarāb kıl

Yıkupbinā-i

bütüñikülhārāb kıl

bñar:

1. **bñar:**

Gazel 1806

Mısra: 16

Pınar.

İyMuhibbī olalı

başumbañakūh-ı belā

İki 'aynumiaña iki bñar

itsem gerek

bī-naşib itmek:

1. **bī-naşibitmek:-mek**

Gazel 1841

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Nasipsiz etmek. //

Nasipsiz hāle getirmek.

Bī-naşib itmek

revāmıdurMuhibbībendeñ

i

Ĥñ-

ıvaşluñicihāñhalkıñaçün

'ameyledüñ

bī-nevā:

1. **bī-nevā:**

Gazel 1986

Mısra: 6

Nasipsiz, çaresiz,

zavallı. II Âşık.

Dōstlar umar

mısızşimdengirünām u

nişān

Bī-nevā bir 'aşıkam

benden nişānhācetdegül

bī-pervā:

1. **bī-pervā:**

Gazel 1808

Mısra: 6

Korkusuz,

çekinmeden.

Kelle-i 'uşşākdan yapa ne

tañkaşr u sarāy

Ĥñ-ı merdümden

güzeller çünkibī-pervā

gerek

2. **bī-pervāyı:-y, -ı**

Gazel 1669

Mısra: 8

Korkusuz, çekincesi

olmayan.

Ne qadarseng-i

cefāvügamyagarsa başına

Baş açukkarşu varan 'ışk-

ılabī-pervāyı bak

bī-pervāgözün:

1. **bī-pervāgözün:-üñ**

Gazel 1830

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Korkusuz göz.

Ġamze-i mestüñ yine

turmazciger kanın içer

Niçenā-hağ kan içüpdür

yine bī-pervāgözün

bī-pervāy gül:

1. **bī-pervāy gül:**

Gazel 1963

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Korkusuz gül.

Nāle kılsa aglasa bülbül

Muhibbītāşeher

Güşa almaz

kendüyemağrübī-pervāy

gül

bir:

1. **birdür:-dür**

Gazel 1960

Mısra: 3

Aynı, benzer.

Birdürkelām nüktelerin

kimse añlamaz

İy dil ma'anī sözlerin

bārikitāb kıl

2. **bir:**

Gazel 1504

Mısra: 7

Güzel yüzün iki

tarafından sarkan saç.

Leblerinden bir cevāb

alsam olur göñlümferah

Nite kim derdi olan ire

iderdermāñahaz

3. **bir:**

Gazel 1509

Mısra: 3

Güzel yüzün iki

tarafından sarkan saç.

Kim ki la'lüñdenider bir

gün senüñ bir cür'anüş

Añabāğ-ı cennet içre āb-ı

kevserden ne hāz

4. **bir:**

Gazel 1509

Mısra: 3

Güzel yüzün iki

tarafından sarkan saç.

Kim ki la'lüñdenider bir

gün senüñ bir cür'anüş

Añabâğ-ı cennet içre âb-ı
kevserden ne hâz

5. bir:

Gazel 1519

Mısra: 2

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*
Tutuşup 'ışkâteşine dün
gicenâgâh şem'
Çıkdı başından duhânı
eyledi bir âh şem'

6. bir:

Gazel 1520

Mısra: 5

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*
Bir ayagüzreturup bil
bağlayupdurhıdmete
Tâc-ı zerrîn başına alsa ne
tañşâhâne şem'

7. bir:

Gazel 1521

Mısra: 6

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*
İster-iseñ olmaya
'aybuñcihândaâşikâr
Sen dañıdutmadilâ bir
kimsenüñ 'aybına sem'

8. bir:

Gazel 1529

Mısra: 10

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*
Söyleden
'ışkdurMuhibbiyimüdâm
Kendüzinden bir söze yok
ihtirâ'

9. bir:

Gazel 1530

Mısra: 8

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*
Zülfî ile kim görürse dil-
rübânuñyüzini
Dir 'acebşâm u seher bir
yirde itmiş ictimâ'

10. bir:

Gazel 1532

Mısra: 8

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*
Ehl-i 'ışkadiñşalâdur
'ışkdergâhıaçuk
Tekye-i 'ışk içre Mecnün-
veşuyardum bir çerâğ

11. bir:

Gazel 1532

Mısra: 10

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*
Büseihşâneylegilla'l-i
lebüñdendöstum
Meclis içre
çünMuhibbîaçdısınaña bir
ayağ

12. bir:

Gazel 1534

Mısra: 7

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*
Bir saçı leylâ lebi
şirñegönülvireli
MeskenümFerhâd u
Mecnün gibi oldıber ü
tag

13. bir:

Gazel 1535

Mısra: 3

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*
Bir perîpeyker melek
sîmâyaçünvirdümgönül
Hâlümü her kim sorarsa
işidenlerdenrag

14. bir:

Gazel 1538

Mısra: 4

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*
Ger bâğ içinde irmese
büyuñdimâğuma
Bir âhum-ıla oda yana
gülsitân u bâğ

15. bir:

Gazel 1542

Mısra: 2

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*
İster iseñ olasın sen
ğuşsavügamdanırag
Meclise bir sâkı-i gül-
ruğgetür sunsun ayağ

16. bir:

Gazel 1544

Mısra: 1

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*
Yine bir zühre-
cebînkârşumakurdıbenüm
ag
Pehlevânâ ben ol
agdankurtarursamcânısağ

17. bir:

Gazel 1549

Mısra: 2
*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*
Leşker-i ğam gerçi kim
dil kaçdınabagladışaf
Sâkıānī bir kadehle anı
kılurber-țaraf

18. bir:

Gazel 1549

Mısra: 9

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*
İyMuħıbbī her sözün bir
gevher-i yek-dānedür
Kıymetin bilmez eline
virme eylersin telef

19. bir:

Gazel 1550

Mısra: 6

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*
'İşkmurğıkey 'azīmü's-
şāndur
Bir megesçegörinür
'Ankā-yıKāf

20. bir:

Gazel 1557

Mısra: 6

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*
Sīnemüñdāğın gören küy-
ı ħarābāt içre dir
Pullarıyla tekye-i
ğamdayatur bir eski def

21. bir:

Gazel 1561

Mısra: 5

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*

Cān u dil aldı
bañavirmedi bir büsesini
Māh-
rūlardamegerzerreķadar
yok inşāf

22. bir:

Gazel 1561

Mısra: 11

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*
Çīne vardı bŷy-ı
zŷlfŷnŷñmeger bir
şemmesi
Ĥasret ile kana
dōndikurudīāhŷdanāf

23. bir:

Gazel 1562

Mısra: 4

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*
Kŷyuñavardukça
'uşşākuñsañakurbān olur
Ĥayruñ olsun dōstum gel
eyle bir ser-ħānevaķf

24. bir:

Gazel 1567

Mısra: 7

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*
Bir kadeħ meyden irişür
'ışķ eri bir menzile
Zāhid-i şadsāle irmez
çekse yüz biñi'tikāf

25. bir:

Gazel 1568

Mısra: 2

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*

Sīnemidāgeyleyŷpēķkdŷm
añayiryir elif
Sanki bir bāğ içre bitmiş
serv ŷ lālemuħtelif

26. bir:

Gazel 1579

Mısra: 11

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*
Bes-durur
egnŷndedŷnyādasenŷn bir
kōhne şāl
Merd-iseñsañadimem var
atlas u dībāya bak

27. bir:

Gazel 1582

Mısra: 1

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*
Zŷlf-i şeb-rengŷñ gibi
'ālemde bir țarrār yok
Çeşm-i mestŷñemŷşābih
dŷnyada şehħār yok

28. bir:

Gazel 1582

Mısra: 10

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*
Men' kılma ger nazar
kılma cemālŷñemŷdām
Bu Muħıbbī gibi çŷn bir
'āşık-ı dēdār yok

29. bir:

Gazel 1584

Mısra: 1

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*
Her kimŷñ yanında bir
sīmīn-beden dildārı yok

Müflise beñzer ki anuñ
‘âlem içre varı yok

30. bir:

Gazel 1585

Mısra: 2

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*
‘Âlem içre kıl nazariy dil
cihāndayār yok
Añabeñzer kim cihānda
bir gül-i bī-hār yok

31. bir:

Gazel 1585

Mısra: 10

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*
İytabīb-i dil buyur
hālümnedürşāficevāb
HastalarçokdurMuhibbī
gibi bir bīmār yok

32. bir:

Gazel 1588

Mısra: 5

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*
Şadā-
yıtığuñışitdümirişdibaña
bir hālet
Bu yüzden sanmañuzzevk
u şafā-y-ılasürüdüdüm yok

33. bir:

Gazel 1589

Mısra: 1

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*
Beñzemez bir
müyuñaiydöstLeyli sence
yok

KaıysaMecnündidilermecn
ünlık içre bence yok

34. bir:

Gazel 1591

Mısra: 1

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*
Zülf-i tarrārı gibi ‘âlemde
bir tarrāre yok
Bu
cihāndaruğlarımānendi bir
sehhāre yok

35. bir:

Gazel 1591

Mısra: 2

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*
Zülf-i tarrārı gibi ‘âlemde
bir tarrāre yok
Bu
cihāndaruğlarımānendi bir
sehhāre yok

36. bir:

Gazel 1591

Mısra: 6

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*
Gerçi dirlertir-i āhiseng-i
hārādan geçer
Likte’siritmegecānāsaña
bir çāre yok

37. bir:

Gazel 1591

Mısra: 10

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*
İyMuhibbīruğlarındanbūal
ur her hār u hes

Bir naşīb andan n’içün
ben bülbül-i pür-zāra yok

38. bir:

Gazel 1592

Mısra: 11

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*
Küyınayaruñirmege bir
çārebulmadum
İtmiş anuñçu yolların
eşküm batak batak

39. bir:

Gazel 1595

Mısra: 5

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*
Bir hārāret virdi ‘ışkuñ
geldi bu dil lerzeye
Bilmek
isteseñegerahvālümü sen
bīde bak

40. bir:

Gazel 1596

Mısra: 2

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*
Husrevā dil leb-i
şirñüñeFehād ancak
Küh-ı ğam kesmede bir
nev’deüstād ancak

41. bir:

Gazel 1596

Mısra: 4

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*
Her ki ‘āşık geçe elbette o
cān terkin urur
Mezheb-i ‘ışk içinde bu
da bir ad ancak

42. bir:

Gazel 1599

Mısra: 11

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*

Bir

muşâhibyârdurvirürderün

umdanhaber

Ehl-i derd olan

anuñçüngösterüleş'araşev

ķ

43. bir:

Gazel 1606

Mısra: 8

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*

Ĥastadurküyuñdayaturiyta

bîb-i dil meded

Bir cevâb eyle

lebüñdengelsün ol

bîmâraşevķ

44. bir:

Gazel 1607

Mısra: 3

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*

'Âlemigeşt eyledi

dutmadı bir yirdemekân

'Âķıbet kıldı

ķarârgöñlümdeitdicây 'ışķ

45. bir:

Gazel 1611

Mısra: 7

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*

Gidersin çünküâķir bir

kefenle

Nedür bu dünyeye bunca

'alâyıķ

46. bir:

Gazel 1615

Mısra: 7

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*

Serv-

ķadleryâdnasînemeçekdü

m bir elif

Olmasunnâ-çäreķasretle

olan âgüşa bak

47. bir:

Gazel 1616

Mısra: 4

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*

Saña düşmez idesin iy dil

'işyân u ġurür

Çün seni bilmez misin bir

ķatredenķalkitdiĤaķ

48. bir:

Gazel 1616

Mısra: 10

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*

Bende

olmuşdurMuķıbbîcân-

ıladergâhuña

Çünkü sensin faķır-ı 'alem

bir aduñmaķbüb-ı Ĥaķ

49. bir:

Gazel 1620

Mısra: 4

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*

Cidd ü ceħd eyle irişe

ķalka senden menfa'at

Yoksa bir sāyeolursın

meyvesi yok bir kavak

50. bir:

Gazel 1620

Mısra: 4

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*

Cidd ü ceħd eyle irişe

ķalka senden menfa'at

Yoksa bir sāyeolursın

meyvesi yok bir kavak

51. bir:

Gazel 1620

Mısra: 7

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*

Diler-iseñ bir kemânçe

ola bu göñlüñsenüñ

Başuñitäreyleyüp bul bir

deri sineñe yak

52. bir:

Gazel 1620

Mısra: 8

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*

Diler-iseñ bir kemânçe

ola bu göñlüñsenüñ

Başuñitäreyleyüp bul bir

deri sineñe yak

53. bir:

Gazel 1620

Mısra: 12

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*

Taķt-ı Efrîdüna bakmaz

tâc-ı Ĥusrev gözlemez

Atları haylinde ister ola

bu dil bir burak

54. bir:

Gazel 1623

Mısra: 5

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.
Tâ ser-ü-pâ almak
isterseñeger bir büsesin
Ruhlarına kıl nazar her
lahza her dem pāya bak*

55. bir:

Gazel 1626

Mısra: 4

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.
İñilesañadisünlekemānçe
Yaşuñtārsineñüzre bir deri
yak*

56. bir:

Gazel 1626

Mısra: 8

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.
Bozarduñtevbēni sen
dahızāhid
Egerbāde suna bir
sīmīnsāk*

57. bir:

Gazel 1627

Mısra: 7

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.
Çekeyim cev̄ ü cefāñi ire
bir gün rāhatuñ
Bu meseldürşehde döner
şabr-ıladirler koruk*

58. bir:

Gazel 1627

Mısra: 11

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.
‘İşk bir mühlik devādur
kim anı nüş eylese*

Tizzamāndan siz
ta’accübeylemeñ ger ola
yok

59. bir:

Gazel 1631

Mısra: 1

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.
Her kişi bir nesneden
korkar ben eyyām-ı firāk
Olmasaydı kākşī
‘ālemdehīçnām-ı firāk*

60. bir:

Gazel 1631

Mısra: 5

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.
Bu gönülbāl ü perümdür
yandı bir per kalmadı
Mezra’-ı zīrek gibi kim
tutdı anı dām-ı firāk*

61. bir:

Gazel 1632

Mısra: 9

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.
Muhibbīkūyuña geldi
didüm bir büseihsān it
Didiresm olmadı
hūblartarīkında bu ‘ādet
yok*

62. bir:

Gazel 1633

Mısra: 10

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.
Niçeyıldurhüsñüñiçüncen
giderlercān u dil*

Döstum gel bir nazarluṭf
eyle ol savaşa bak

63. bir:

Gazel 1634

Mısra: 1

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.
‘Āşık oldum bir melek-
ruhsārağāyetnāzi çok
Yüksek uçar bir
hümāurdāyimāpervāzi
çok*

64. bir:

Gazel 1634

Mısra: 2

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.
‘Āşık oldum bir melek-
ruhsārağāyetnāzi çok
Yüksek uçar bir
hümāurdāyimāpervāzi
çok*

65. bir:

Gazel 1634

Mısra: 3

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.
Göz ucuyla bir nazar
kılmaz geçer ‘āşıklara
Görmedümişitmedümanu
ñ gibi iğmāzi çok*

66. bir:

Gazel 1635

Mısra: 4

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.
Şöyle mecnūnolmuşam
görelī leylizülfini*

Deşt-i gamda ser-te-ser
geştirmeyem bir vâdi yok

67. bir:

Gazel 1635

Mısra: 10

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*
Dilberüñ mihrin görüp
itme Muhibbii'timâd
Hâtır-ı 'âşık gibi bir
kaşrdurbünyadı yok

68. bir:

Gazel 1636

Mısra: 1

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*
Gönüleglencesi 'âlemde
bir ârâm-ı cânüm yok
Maḥabbet mülkine
şahamvelî bir mihribânüm
yok

69. bir:

Gazel 1636

Mısra: 2

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*
Gönüleglencesi 'âlemde
bir ârâm-ı cânüm yok
Maḥabbet mülkine
şahamvelî bir mihribânüm
yok

70. bir:

Gazel 1637

Mısra: 6

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*
Kan sorılmaz bu-durur
'âdetkesilür başlar

Bir dilâverdür elinde tîğ-i
âteşnâk-i 'ışk

71. bir:

Gazel 1639

Mısra: 6

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*
Kimi şâfi kimi şüfihalk-ı
'âlemmuhtelif
Herkesüñ bir kâr[1]
vardurseyh-ile var şâba
bak

72. bir:

Gazel 1642

Mısra: 3

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*
Niçe bir yoldan saparsın
iygönülüñsâfa gel
Gir şırâf-ı
müstakîmeçünsaḥaemritdi
Haḥ

73. bir:

Gazel 1649

Mısra: 1

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*
'İşkâtesine düşmek bir
özge hâlet ancak
Ol âteşegöyünmek ol da
sa'âdet ancak

74. bir:

Gazel 1651

Mısra: 8

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*
Yüzüñnârinabeñzer
güzellik âsümânında
Şarkdan bir tülû' itmiş

meh ü mihr-i münevver
yok

75. bir:

Gazel 1652

Mısra: 5

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*
Her biri bir ehl-i
'ışkuñdide-i hün-bâridur
Sanma yiryirlâleler açıldı
gel kühsâra bak

76. bir:

Gazel 1654

Mısra: 3

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*
Bir gül-
endâmuñgamındangiceler
bülbulleyn
İñleremtâşubholıncaolmuş
ambîmâr-ı 'ışk

77. bir:

Gazel 1655

Mısra: 1

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*
Her kimüñ kim bu
cihânbâğında bir cânânı
yok
Fi'l-ḥaḳîkamürdedür
cisminde anuñcânı yok

78. bir:

Gazel 1655

Mısra: 8

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*
Derd-i 'ışkı sor baña
bilmez anı bî-derd olan
Bir

devāsuzderddürhergizanu
ñdermāni yok

79. bir:

Gazel 1658

Mısra: 2

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.
Sañabeñzeriy meleki-
rücennetü'l-me'vāda yok
Bir benüm tek 'āşık-ı dil-
haste de dünyāda yok*

80. bir:

Gazel 1658

Mısra: 8

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.
Āşikārebüseñiñhsānidersin
iyşanem
Bir 'acebsırdur ki
eydürsinbañatenhāda yok*

81. bir:

Gazel 1659

Mısra: 4

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.
Döstumitdünceñfāsengiyle
bu göñlüñhārāb
Bir nazār kıl
niçesinmıñşdur dil-i āb-
gñe bak*

82. bir:

Gazel 1660

Mısra: 6

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.
Sakf-ı çarñ-ı bñ-
sütünadūd-ı
āhumdursütün*

Zāhir olsun bir nazār bu
kubbe-i mñnāya bak

83. bir:

Gazel 1660

Mısra: 9

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.
İyMuñibbibaña bir
ñil'atgeyürdişāh-ı 'ışk
Dāğumı gör ol
kumāşüstindekitamgāya
bak*

84. bir:

Gazel 1661

Mısra: 2

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.
Başdanayaga 'āşık yürür
melāmet ancak
Bu tavr-ı 'ışk içinde bir
özge hālet ancak*

85. bir:

Gazel 1662

Mısra: 14

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.
Muñibbīgördüñgihübü
sever āh
Anı 'ālemdēhergiz bir
sever yok*

86. bir:

Gazel 1663

Mısra: 8

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.
Gülşen-i hñsnññ gibi dehr
içre gülşengörmedüm
Serverākaddññ gibi bir
serv bu dünyāda yok*

87. bir:

Gazel 1663

Mısra: 10

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.
İyMuñibbimāni' olsa
pñrehenvuşlat demi
Anı bir āh-ıla yak tā olsun
ol arada yok*

88. bir:

Gazel 1664

Mısra: 10

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.
Çeşm-i hñn-ılasuvardum
yine sñemdāğımı
Bir nazār eyle temāşā ol
gül-i hāmraya bak*

89. bir:

Gazel 1666

Mısra: 5

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.
Yaşum her kaçresi bir
pāre-i la'l
Anuñçün kim bu
sñemkānidur 'ışk*

90. bir:

Gazel 1667

Mısra: 8

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.
Göñlümünñşehbāzı
'ulvilerde itmişken qarār
Bir 'aceblu'b-ılaşayditdi
anı 'Ankā-yı 'ışk*

91. bir:

Gazel 1668

Mısra: 8
*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*
Sorarsañbaña
'ışkuñkıymetini
İki 'älemedeger bir dem-i
'ışk

92. bir:

Gazel 1669

Mısra: 1
*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*
Bir saçı leylāyahabsolmuş
dil-i rüsvāyı bak
Olmuş ol
dīvānesiMecnūnlayınşeyd
āyı bak

93. bir:

Gazel 1671

Mısra: 2
*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*
Aç gözünü 'ibret al bir
lahza gel gülzāra bak
Her birin bir nev'e kılmış
şun'-ı Hākezhāra bak

94. bir:

Gazel 1676

Mısra: 3
*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*
Bulmadum bir kişi ben
hālümiaña diyecek
Görüremāyinede ben
dahıhayrān ancak

95. bir:

Gazel 1679

Mısra: 5

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*
'Aқldandürşabrı yok bir
'āşık-ı dīvānedür
Ol sebebedenfāş olur rāz-ı
nihānbülbülün

96. bir:

Gazel 1680

Mısra: 1
*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*
Baña bir gönca leb ü
'ārızıgülzār gerek
Şubha dek karşuaña
bülbül-i dil zār gerek

97. bir:

Gazel 1681

Mısra: 3
*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*
Bir selām-
ılagöñülvırānesinma'müri
düp
Hayragirdün ol hārāb-
ābādıābādeyledün

98. bir:

Gazel 1687

Mısra: 1
*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*
Sihr-ile çekdigöñlümi bir
tāraperçemün
Teşbith kıldı
kendüzinimāraperçemün

99. bir:

Gazel 1688

Mısra: 4
*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*

Kindür ol
sevdüğünüñyolına terk ide
serin
Aña bir bencileyin cāna
kıyar merd gerek

100. bir:

Gazel 1688

Mısra: 6
*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*
İy gönül ister-iseñ bülbül-
i güyā olayın
Baña bir serv-i sehī-қadd
ü ruḥıverd gerek

101. bir:

Gazel 1690

Mısra: 9
*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*
İyMuḥibbī 'ārife bir
hırkavü bir güşebes
'Arifem ben de ikisin
ihtiyār itsem gerek

102. bir:

Gazel 1690

Mısra: 9
*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*
İyMuḥibbī 'ārife bir
hırkavü bir güşebes
'Arifem ben de ikisin
ihtiyār itsem gerek

103. bir:

Gazel 1691

Mısra: 1
*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*
Yine bir lu'b-ıla ol
āhüyibend itsem gerek

Ele alupdūd-ı
āhumikemend itsem gerek

104. **bir:**

Gazel 1695

Mısra: 2

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*

Ay u günden gözlük itse
çeşminepîr-i felek

Görmeye gökler yüzünde
bir sañabeñzer melek

105. **bir:**

Gazel 1695

Mısra: 8

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*

‘Işk ya Mecnūnuñ olsun
ya benüm olsun didüm
İstemem bir şeyde olam
kimse ile müşterek

106. **bir:**

Gazel 1697

Mısra: 10

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*

N’eyledüñseeyledüñaldüñ

Muhibbîgöñlini

Cevr-ile bir

çārekılduñsoñrābed-

hāleyledüñ

107. **bir:**

Gazel 1701

Mısra: 8

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*

Göñlümüñşāhbāzımāvāre
kıldumāh u vāh

Bir hümākaşdında kim
olmaz şikārıkimsenüñ

108. **bir:**

Gazel 1702

Mısra: 5

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*

Yüri bir şan’attekmlidüp
olup hārābātī

Kemāl ehli gedā olsa olur
‘ālī-nesebdeniyig

109. **bir:**

Gazel 1706

Mısra: 2

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*

Yine sihr eyledi

sehğārezülfüñ

Niçe dil bağladı bir

tārazülfüñ

110. **bir:**

Gazel 1707

Mısra: 1

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*

Göñlüm aldı āl-ıla bir şūh

u şeng

İtdirüsvākomadināmıylan

eng

111. **bir:**

Gazel 1708

Mısra: 1

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*

Bir lebi şīriniçün her
demde göñlüñ işe çek

Kühkenlik eyle bu
ğamkühına gel tīşe çek

112. **bir:**

Gazel 1708

Mısra: 5

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*

Mevsim-i güldē ele girse
eger bir nāzenīn

Öp elin sal boynınakoluñ
lebini dişe çek

113. **bir:**

Gazel 1709

Mısra: 7

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*

Virüpcānnağdini bir

būsealduñ

Dilāşād ol ki olmaya

ziyānuñ

114. **bir:**

Gazel 1710

Mısra: 5

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*

Devrānuñı sür gül gibi bir

tāze güzelsin

Haṭṭuñgelicek kim göre

dirgeçdizamānuñ

115. **bir:**

Gazel 1710

Mısra: 7

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*

Bir lu’b ile leblerini

sāğaröpelden

Meclisdeşürāhiyedidüm

kalmadı cānuñ

116. **bir:**

Gazel 1711

Mısra: 1

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*

Gönlümüñdīvānesine bir
saçı leylā gerek
Başdasevdā dilde āteş
gözde her dem mā gerek

117. **bir:**

Gazel 1715

Mısra: 3

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*
Cem'iyetidüp bir
niçedīvāneler olduk
Āhuñ 'alemini çeküp
alayı büyütdük

118. **bir:**

Gazel 1715

Mısra: 9

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*
Bir zerrekadar girmedī
gūşınaMuhibbī
Kūymavarupāh-
ılağavğāyibüyütdük

119. **bir:**

Gazel 1719

Mısra: 8

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*
Gülşende gördüm oynar
hār-ıla gül budagı
Ben daḥikāşolaydum bir
hāribūsitānuñ

120. **bir:**

Gazel 1723

Mısra: 1

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*
Bülbül-i cān meskeni bir
gül'-izār olmak gerek

Şevkine bir gül-ruhuñ dil
murgızār olmak gerek

121. **bir:**

Gazel 1723

Mısra: 2

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*
Bülbül-i cān meskeni bir
gül'-izār olmak gerek
Şevkine bir gül-ruhuñ dil
murgızār olmak gerek

122. **bir:**

Gazel 1723

Mısra: 6

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*
Gelse tırūñiykemān-ebrū
bulur cānumferah
Sīnem içre her biri bir
yādigār olmak gerek

123. **bir:**

Gazel 1727

Mısra: 6

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*
Eyledüñ
'āşıklarıküyuñavardukçah
elāk
Kelle-i 'uşşākdan bir
kaşrbünyādeyledüñ

124. **bir:**

Gazel 1727

Mısra: 9

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*
Bir söz-ile la'l-i
şīrīnūñekılduñmübtelā
Bu

MuhibbīyibelākūhındaFer
hādeyledüñ

125. **bir:**

Gazel 1746

Mısra: 1

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*
Bir nefesle
mürdeleriḥyāsitedbīrūñse
nūñ
Olsa göklerde Mesīhā-
veşn'olayirūñsenūñ

126. **bir:**

Gazel 1747

Mısra: 8

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*
Tūl-ı zūlfūñ fikrin eyler
iremez pāyānına
Bir uzun sevdā-y-ıla bu
'ömr-i kūtāhıgörūñ

127. **bir:**

Gazel 1748

Mısra: 5

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*
İytabīb-i dil mededla'l-i
lebūnden bir cevāb
Eytmezişēñölüremboynuñ
a düşer kan senūñ

128. **bir:**

Gazel 1753

Mısra: 7

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*
'Aceb mi olsa ger
tālibMışır'daYūsufa bir
zen

Degül bir nesneye mâlik
elindeki kelebdenyig

129. **bir:**

Gazel 1753

Mısra: 8

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*

‘Aceb mi olsa ger
tâlibMışır’daYūsufa bir
zen

Degül bir nesneye mâlik
elindeki kelebdenyig

130. **bir:**

Gazel 1753

Mısra: 10

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*

Yanuñdamüdde’in’eyler
gel ol ‘uşşâka hem-şoĥbet
Dimez bir kimse anuñçün
kim ola Bū-lehebdenyig

131. **bir:**

Gazel 1755

Mısra: 5

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*

İtmeseñ ger bir
nazarküyuñdaki ‘âşıqlara
Kimse ‘ayb itmez seni
çün eski ĥüyuñdursenüñ

132. **bir:**

Gazel 1757

Mısra: 7

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*

Dirmesünlerdiyühüsñünde
nsenüñ bir dâne gül
Zülfüñi iki tarafdan iki
der-bāneyledüñ

133. **bir:**

Gazel 1757

Mısra: 9

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*

Gördüm yatur kırılmış bir
bölük ‘âşıqlaruñ
Nev-
civānsındöstumküyuñda
çok kan eyledüñ

134. **bir:**

Gazel 1760

Mısra: 13

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*

Bir
büseyeMuĥibbīcānañdivi
rüpaldüñ
Gün gibi zāhirassuñ bir
zerre yok ziyānuñ

135. **bir:**

Gazel 1761

Mısra: 8

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*
Cümle cihān mülkine ger
pādişāh ise
Kapuñdasenüñkemterin ol
bir gedā gerek

136. **bir:**

Gazel 1763

Mısra: 7

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*

Derd-i ‘ışka ne ola var mı
bir çaredidüm
Didi bir rindmegerderdün
ola dermānuñ

137. **bir:**

Gazel 1763

Mısra: 8

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*

Derd-i ‘ışka ne ola var mı
bir çaredidüm
Didi bir rindmegerderdün
ola dermānuñ

138. **bir:**

Gazel 1767

Mısra: 10

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*

Muĥibbī ola mı ĥiçsaña
hem-ser
Ki sen bir tāze gül ol ĥār
u ĥāşāk

139. **bir:**

Gazel 1770

Mısra: 3

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*

Bir büseñevirüdüdidüm
bu naqd-i cāni
Kim gördimiskin olmaz
didibahāsıcanuñ

140. **bir:**

Gazel 1770

Mısra: 5

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*

Bir noĥtadurlebüñden
kimse nişānevirmez
Müdanincedürdirler gören
şehāmiyānuñ

141. **bir:**

Gazel 1773

Mısra: 9

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.
Zinde eyle bir cevâb ile
yine dil mürdesin
Hoğka-i la'l içre
vardursakludârularuñ*

142. **bir:**

Gazel 1784

Mısra: 3

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.
Lebünden bir cevâb
almak bu gönüm istemez
bir kez
Nigârâkorkaramrañne ola
la'l-i Bedağşanuñ*

143. **bir:**

Gazel 1785

Mısra: 1

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.
'Ârızın 'arzitmege bir
ruğlarımeh-rü gerek
Çeşm [ü] fırihâzirolmuş
elde ya ebrü gerek*

144. **bir:**

Gazel 1785

Mısra: 4

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.
Dâğıla dil lüle-veş her
lağza her dem yanmada
Çekmegezülfiğamın bir
sünbül-i müşg-bü gerek*

145. **bir:**

Gazel 1785

Mısra: 10

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*

Bülbül ile iki
üleşdükmuhıbbügülşeni
Baña bir serv-i şehâña
gül-i hod-rü gerek

146. **bir:**

Gazel 1788

Mısra: 5

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.
Yüri bir şan'atıtekmilidüp
olup harâbâtı
Kemâl ehli gedâ-y-ısa
olur 'âlî-nesebdenyig*

147. **bir:**

Gazel 1789

Mısra: 2

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.
Defter itdi bu
cihânhalqımıhağtât-ı felek
Yazmadı meh-rûlar içre
sañabeñzer bir melek*

148. **bir:**

Gazel 1791

Mısra: 12

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.
Her yañaqadır ola
çekmegeeşkümsipehin
Gözlerüm gibi aña bir
şeh-i dârâb gerek*

149. **bir:**

Gazel 1792

Mısra: 5

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.
Dil
tañbisinlebündenn'ola
umsam bir cevâb*

Sañaâsândurbenümderdü
medermân eylemek

150. **bir:**

Gazel 1794

Mısra: 1

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.
'Işkınabiñdâgyakdumsîne
me bir mehveşüñ
Çekmegeeder ü belâiy dil
bulınmazbeñdeşüñ*

151. **bir:**

Gazel 1797

Mısra: 8

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.
Araduñiy dil
dehâniylamiyânından eser
Bulmaduñ ancak hemân
bir kıl ü kâlûñdürsenüñ*

152. **bir:**

Gazel 1799

Mısra: 8

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.
Kim ki şebrevlikiderzülfi
şebindedilberüñ
Düd-ı âhi başına bir şeb-
külâh olmak gerek*

153. **bir:**

Gazel 1800

Mısra: 8

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.
Gerçi tırüñ merhem
olmuşdur dil-i mecrûhuma
Bir oñulmaz yaradur bu
zağm-ı hicrânuñsenüñ*

154. **bir:**
Gazel 1802
Mısra: 4
Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.
Sañadirsem ben melek
yâhûdperî olur hata
Bir muşavvercânsın
'âlemde gözler görmedük

155. **bir:**
Gazel 1802
Mısra: 8
Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.
Dem dem artar hoş
çekersin miñnet ü bâr-ı
ğamı
Hiçsenüñ gibi dilâ bir
üştür-i nergörmedük

156. **bir:**
Gazel 1807
Mısra: 10
Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.
ÿMuñhibbîyolınacâmirevâ
n it su gibi
Bir boyıserv-i sehîmâh-
likâ ister iseñ

157. **bir:**
Gazel 1818
Mısra: 5
Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.
Her kişı çün bir kemâl ile
bulupduriftihâr
Ben güzeller sevmek ile
iftihâr itsem gerek

158. **bir:**
Gazel 1825

Mısra: 7
Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.
Gül yüzünüñyâdına her
gice bir bülbül gibi
Şubholıncadöstlar ben âh
u zâr itsem gerek

159. **bir:**
Gazel 1826
Mısra: 10
Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.
Bu Muñhibbî ser-i
zülfindekiñhâlingöricek
Didi dil murğını pes
dutmaga bir dâne gerek

160. **bir:**
Gazel 1829
Mısra: 8
Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.
Zülf-i
tarrârüñicânâtagıdup gül
yüzüñe
Bir siyehHindüçeyi sen
Rūmasultāneyledüñ

161. **bir:**
Gazel 1832
Mısra: 10
Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.
Vaşlınacānuñ dilemiş
iyMuñhibbî ol perî
Yolına bir
cānñedürbiñcāñfedācāñan
enüñ

162. **bir:**
Gazel 1835
Mısra: 2

Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.
Geysün ol hür-ı cināñnâz-
ılagülgünî benek
'Âşıkamñhasta-dilem baña
yiter bir kepenek

163. **bir:**
Gazel 1840
Mısra: 7
Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.
Kapusındaboynumegdüñ
görüp bir ehl-i dil
Didişabr it bir nefes şimdi
çıkâr cānuñsenüñ

164. **bir:**
Gazel 1842
Mısra: 12
Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.
Cevher-i
'ıñkıMuñhibbîsañasermāye
yiter
Almazammālını bir
ñabbeye ben Kārūñuñ

165. **bir:**
Gazel 1845
Mısra: 5
Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.
Yüzüme bir güle bakduñ
beni 'ıñkodımayakduñ
Kanı benüm ile
'ahdüñn' içün dün
gicegelmedüñ

166. **bir:**
Gazel 1846
Mısra: 1

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.
Görse bir şebgülşen
içinde cemâlinigülün
Nâle eyler
tâşehrdiñmezfiğânıbülbü
lün*

167. **bir:**

Gazel 1846

Mısra: 8

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.
Zülfünün ‘ahdine cânâ
ben senünaldanmazam
Bir başı vardur veli biñ
var dili ol sünbülün*

168. **bir:**

Gazel 1848

Mısra: 3

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.
Gönlümaldun bir
nazarlasinemimecrühidüp
İytabî-i dil n’içünitdün
beni her bâr terk*

169. **bir:**

Gazel 1851

Mısra: 6

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.
Mest-i ‘ışkam sun
bañaçarhuñ tokuz
peymânesin
Bir nefes almakçadur anı
içüpnüş eylemek*

170. **bir:**

Gazel 1851

Mısra: 10

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.
Bî-devâdur bu Muhibbî
derdi iy ‘İsî-nefes
Bir söz-ile anı
âsândursañağış eylemek*

171. **bir:**

Gazel 1852

Mısra: 14

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.
Mest-i
‘ışkoldıMuhibbîdağıhuşyâ
r olmaya
İçeli bir cür’asın ol
gözleri mestänenün*

172. **bir:**

Gazel 1855

Mısra: 4

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.
Âhumgörinürâteş-i
‘ışkumçüdidledür
Bir hâneye ki od düşe lâ-
büdduhân gerek*

173. **bir:**

Gazel 1856

Mısra: 1

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.
Revnağı kalmadı bir
zerreceşahn-ı çemenün
Hağ-ı sebzün biteli
‘ârızunüstindesenün*

174. **bir:**

Gazel 1863

Mısra: 7

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*

*Deyrevarumkalbümişâf
it didüm bir muğbeçe
Bir kadeh meyle
göñülâyinesiniitdipâk*

175. **bir:**

Gazel 1863

Mısra: 8

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.
Deyrevarumkalbümişâf
it didüm bir muğbeçe
Bir kadeh meyle
göñülâyinesiniitdipâk*

176. **bir:**

Gazel 1863

Mısra: 9

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.
Bir devâsuz derde
düşmişdürMuhibbîhastâ-
dil
Sînesindeneksük olmaz
süz-ı âh-ı derdnâk*

177. **bir:**

Gazel 1864

Mısra: 5

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.
Bulnur sanma cihânda bir
vefâlumihribân
İygöñül ol bî-vefâbî-mihri
hoş görmek gerek*

178. **bir:**

Gazel 1879

Mısra: 5

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.
Su gibi akduñ yine bir
serv-ğaddünpâyına*

Müstedâm ol
iygönüleksilmesünakışlar
uñ

179. **bir:**

Gazel 1879

Mısra: 9

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*
Bir cefâ-cüya yine
oldıMuḥibbîmübtelâ
Dâdelüñdeniygönülçokdu
rbaña bu işlerüñ

180. **bir:**

Gazel 1880

Mısra: 2

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*
N'eyledüññ'itdünlebüñag
zuñdapinhâneyledüñ
Öldürtip ben ḥastayı yok
yire bir kan eyledüñ

181. **bir:**

Gazel 1881

Mısra: 7

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*
Bir nefes sanma gide
nağşuñḥayâlisînedan
Levh-i dilde çün ezel
nağşoldıtaşvîrñsenüñ

182. **bir:**

Gazel 1882

Mısra: 5

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*
Fikr-i miyâmı ile
tenümdöndi bir kıla
Dizmegedürr-i eşküm anı
rîsmântutuñ

183. **bir:**

Gazel 1884

Mısra: 3

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*
Korkum oldur küy-ı
dildâra ide bir gün zarar
Yoksa seyl-i eşkümi ne-y-
idi tûfân eylemek

184. **bir:**

Gazel 1884

Mısra: 11

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*
'İşk bir sehlün-durur
gehâşikâr u gehnihân
Lâzımolı 'âşığı ney gibi
nâlân eylemek

185. **bir:**

Gazel 1886

Mısra: 5

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*
Gezdümkenâr-ı gülşeni
bir dânegörmedüm
Bakmaz cihâna var mı
ferâğibenefşenüñ

186. **bir:**

Gazel 1886

Mısra: 8

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*
Sünbül saçına hiç ola mı
an[1] beñzedem
Bâzâr içinde bir pula
bagıbenefşenüñ

187. **bir:**

Gazel 1887

Mısra: 12

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*
Her neye mâlik ise gül
pâyınaitdinişâr
Görinürde kaldı ancak bir
'abâsıbülbülün

188. **bir:**

Gazel 1887

Mısra: 13

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*
İyMuḥibbî bir
vefâsuzyârsevmişdürmege
r
Eksük olmaz dâyimâderd
ü belâsıbülbülün

189. **bir:**

Gazel 1889

Mısra: 2

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*
Ḥâlümüâhgönül yine
diğer-günitdün
Bir boyı servi görüp
yaşumıCeyḥünitdün

190. **bir:**

Gazel 1890

Mısra: 9

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*
İyMuḥibbî yine bir mihr-i
münevver şevkine
Eyleyüpçâk-i girîbântâ-
be-dâmâneyledüñ

191. **bir:**

Gazel 1902

Mısra: 2

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.
Lâle-i hamrâdaniymeh gül
ruhuñ al eyledüñ
Göñlümüzalmagabeñzer
yine bir al eyledüñ*

192. **bir:**

Gazel 1907

Mısra: 6

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.
Şoĥbet-i ĥâşidelüm yol
bulmasun anda raķıĥ
Bir şurâĥı bir ķadeĥ bir
ben olayım bir sen ol*

193. **bir:**

Gazel 1907

Mısra: 6

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.
Şoĥbet-i ĥâşidelüm yol
bulmasun anda raķıĥ
Bir şurâĥı bir ķadeĥ bir
ben olayım bir sen ol*

194. **bir:**

Gazel 1907

Mısra: 6

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.
Şoĥbet-i ĥâşidelüm yol
bulmasun anda raķıĥ
Bir şurâĥı bir ķadeĥ bir
ben olayım bir sen ol*

195. **bir:**

Gazel 1907

Mısra: 6

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*

Şoĥbet-i ĥâşidelüm yol
bulmasun anda raķıĥ
Bir şurâĥı bir ķadeĥ bir
ben olayım bir sen ol

196. **bir:**

Gazel 1908

Mısra: 1

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.
Şıřınlebüñeñoncadimek
bir hüner degül
Her kim didiyse bu
sözididümnazardegül*

197. **bir:**

Gazel 1908

Mısra: 4

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.
Virdi ĥubâr-ı
ĥâĥıgelüpgöñlüme keder
Bu bir keder-durur ki
göñüldeñ gider degül*

198. **bir:**

Gazel 1911

Mısra: 4

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.
Her dem anuñvişâlin
umarsın ‘aceb bu kim
Ol pâdişâh-ı ĥüsn ola sen
bir gedâgöñül*

199. **bir:**

Gazel 1911

Mısra: 8

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.
Dermânın’eyler ol ki
bilürderdkıymetin*

Alup giderse istemeye bir
devâgöñül

200. **bir:**

Gazel 1911

Mısra: 10

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.
Hergizcefavü cevrin
añupnâle kılmaya
Çekse Muĥıbbı bir niçe
yıllar cefâgöñül*

201. **bir:**

Gazel 1913

Mısra: 1

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.
Bir güzeller
şâhınısevdümdidümgarrâğ
azel
İşidendirgörmekdükunuñ
gibi ra’nâğazel*

202. **bir:**

Gazel 1913

Mısra: 4

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.
Kala
ĥayretbarmagıagzında anı
kim göre
Naķşını bir vech-ile
naķşitdinakķâş-ı ezel*

203. **bir:**

Gazel 1913

Mısra: 5

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.
‘İşkbenâsı ezel
göñlümdeyapdı bir binâ*

Tākīyāmet gelmeye bir
taşına anuñhalel

204. **bir:**

Gazel 1913

Mısra: 6

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*
‘İşkbennāsi ezel
gönlümdedyapdı bir binā
Tākīyāmet gelmeye bir
taşına anuñhalel

205. **bir:**

Gazel 1914

Mısra: 10

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*
Giceñitevhīd ile
geçürMuhibbīşubḥa dek
Hīçdünyālezzetinebeñzem
ez bir lezzet al

206. **bir:**

Gazel 1914

Mısra: 12

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*
Ḥārdan gül bitürürgeh
döner anı yitürür
İy gözüm kıl bir nazariy
dil gel andan ‘ibret al

207. **bir:**

Gazel 1918

Mısra: 10

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*
Yüz karasım
yuMuhibbīgözlerüñ yaşı
ile
Bulasım bir

çäreçünçeşmüñdemäeksü
kdegül

208. **bir:**

Gazel 1919

Mısra: 1

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*
Var mı cihānda bir kişi
diye ḥuzūra gel
Ya kurtılup bu
ğuşşavügamdansürūra gel

209. **bir:**

Gazel 1921

Mısra: 3

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*
Bilmezemkendümyitürdü
m bir ‘acebdīvāneyem
Gözlerüme duş
olalıdanbenüm ol zülf ü
ḥāl

210. **bir:**

Gazel 1921

Mısra: 7

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*
Cāndimāğınımı’atṭar
eyledi bir dilbertüñ
Zülfinedokındıbeñzerdöstl
arbād-ı şimāl

211. **bir:**

Gazel 1921

Mısra: 9

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*
Degme bir
cāyaanuñçündöstlar baş
egmezem

Secdegāh-ı dil
olupdurbaña ol ebrūhilāl

212. **bir:**

Gazel 1924

Mısra: 2

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*
Bir dem yüzüñi
görmemek iymāh ne
müşkil
Kim bendesini redd ide
bir şāh ne müşkil

213. **bir:**

Gazel 1927

Mısra: 3

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*
Togmamışdum ben ezel
Mecnün-ıla bir anadan
Sanmañuz kim ol
benümsüd bir
karındaşumdegül

214. **bir:**

Gazel 1927

Mısra: 4

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*
Togmamışdum ben ezel
Mecnün-ıla bir anadan
Sanmañuz kim ol
benümsüd bir
karındaşumdegül

215. **bir:**

Gazel 1929

Mısra: 6

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*
Dil ḥasta olup derd-ile bu
cān lebe geldi

Derdine kişi bulmaya bir
çäre ne müşkil

216. **bir:**

Gazel 1934

Mısra: 3

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*
Kıt kanā'at girse bir
loḳmaelüñekāni' ol
Hırş-ıla olma meges
'AnḳāolubanḲāfa gel

217. **bir:**

Gazel 1937

Mısra: 9

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*
Şi'r-i renginümMuḫibbī
bir nihāl-i tāzedür
Eksük itmez gicevü
gündüz virtürtekrār gül

218. **bir:**

Gazel 1940

Mısra: 10

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*
Vaḳt-ı gülde bu
Muḫibbīsözine eyle nazar
Beytinüñ her birisi bir
gül-i ra'nā mı degül

219. **bir:**

Gazel 1941

Mısra: 5

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*
Şahn-ı gülşendenazar kıl
her varak bir nüktedür
Rüşen olsun sor
çünoldımaḫzen-i esrār gül

220. **bir:**

Gazel 1942

Mısra: 2

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*
Döstümcevr ü cefā
resmini bünyādeylegil
Öldürüp 'aşıḳları 'ālemde
bir dādeylegil

221. **bir:**

Gazel 1943

Mısra: 7

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*
Āb-ı ḫayvāndur leb-i
la'lüñsenüñ bir söz ile
Mürdeleriḫyāider 'İsī-
dehānum gıtme gel

222. **bir:**

Gazel 1944

Mısra: 8

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*
Minnet itmez gūşe-i
meyḫānedecām-ı Ceme
Bir sıfāli eyleye destinde
ger peymāne dil

223. **bir:**

Gazel 1950

Mısra: 6

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*
Mısr-ı
hüsñüñdesenüñçünitdümi
yYūsuf-cemāl
Bir temāşā ile çeşmümden
akar san cüy-ı Nıl

224. **bir:**

Gazel 1950

Mısra: 7

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*
Deşt-i ḡamda bulmaz-iken
hıç kes bir ḳatre su
Bu ne ḫikmetdür ben
itdümḡözlerüm yaşın sebtl

225. **bir:**

Gazel 1965

Mısra: 3

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*
Bir ḫarāret virdi
ḫüsñüñnürü bu cān u dile
Teşne kıldı
leblerüñdenvirañaāb-ı
zülāl

226. **bir:**

Gazel 1966

Mısra: 1

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*
Egerçisāye-i Ḥaḳdurdinür
bir kişiyeye iy dil
Bunıdegmeḫired bilmez
ki ḡāyet de bu söz müşkil

227. **bir:**

Gazel 1975

Mısra: 2

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*
Ya ḳaşuñiçekmege girdi
yine meydāna dil
Bir hüner 'arż eylemek
ister megersultāna dil

228. **bir:**

Gazel 1975

Mısra: 4

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.
Bendeñoldıcân-ıla dil
dahıyüzüñ görmeden
Baş egmezken bu dehr
içinde bir sulţāna dil*

229. **bir:**

Gazel 1976

Mısra: 9

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.
İyMuhibbîgülsene
döşendi bir renginbisât
Ortası
sünbülbenefşeoılmışpervâz
e gül*

230. **bir:**

Gazel 1977

Mısra: 1

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.
Nūr-ılabaşdan başa bir
āfitāb ister gönül
Bilemez
miqdārınıalmagatāb ister
gönül*

231. **bir:**

Gazel 1977

Mısra: 4

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.
Başa buyruk istemez kim
‘ālemesulţān ola
LİK kul olmaga bir ‘ālī-
cenāb ister gönül*

232. **bir:**

Gazel 1977

Mısra: 7

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*

Umaram ki
yüzümünüstinde bir gün
pā koya
Anuñiçünāsitanındatürāb
ister gönül

233. **bir:**

Gazel 1981

Mısra: 10

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.
Lebleründār-ı
şifāsındayaturhastagönül
Bir cevāb eyle
benümderdüme gel
dermān ol*

234. **bir:**

Gazel 1982

Mısra: 3

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.
Olur her gāmze[si] bir tır-
i dil-süz
Muqavves kaşlarını iki ya
bil*

235. **bir:**

Gazel 1982

Mısra: 13

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.
Degülsinçünkü kim sen bir
şecerde
Uyan yüzüñedokımanşabā
bil*

236. **bir:**

Gazel 1986

Mısra: 6

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*

Döstlar umar
mısızşimdengirünām u
nişān
Bī-nevā bir ‘āşıkam
benden nişānhācetdegül

237. **bir:**

Gazel 1986

Mısra: 8

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.
Eşk-i surh u rüy-ı
zerdümdenbilürler
‘ışkumu
Olsa bir nesne
‘ayānañabeyāñhācetdegül*

238. **bir:**

Gazel 1986

Mısra: 9

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.
Öldürem bir gün
Muhibbîyidimişindöstum
Dur
vefāikrārūñavirmekamāñh
ācetdegül*

239. **bir:**

Gazel 1987

Mısra: 2

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.
Reftāragelüpserv gibi
iydöstrevān ol
Güftāragelüpnāz-ıla bir
goncadehān ol*

240. **bir:**

Gazel 1987

Mısra: 7

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.
Bir zerre gibi eyleyeyim
‘âlemiseyrân
Tek gün
yüzünü gösterübenbaña
‘ayân ol*

241. **bir:**

Gazel 1987

Mısra: 14

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.
Pırolduñ ise sanma
Muhibbî ola dil pîr
Bir
tâzecivânisevübentâzecivâ
n ol*

242. **bir:**

Gazel 1989

Mısra: 4

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.
Gülşen-i hüsnüñ hayâl
eyler gehîzülfüñ añar
Gice gündüz meskeni yok
bir müsâfirdürgönül*

243. **bir:**

Gazel 1991

Mısra: 10

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.
DâğlarlaiyMuhibbîcismün
izeyneyleyüp
Şâh-ı ‘ışkuñ devletinde
egnüñe bir hil’at al*

244. **bir:**

Gazel 1992

Mısra: 11

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.
Şimdi Muhibbî bir
şaneme bağlubendedür
Baş egmeyen kimseye
sultân olan gönül*

245. **bir:**

Gazel 1996

Mısra: 9

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.
Ezel bezminde bir
cür’amahabbetcâminniçdi
Muhibbîanuñ-
içündürgörünür mest ü lâ-
ya’kıl*

246. **bir:**

Gazel 1997

Mısra: 7

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.
Serv-quadlerhasretinden
bir elif çek sîneye
Gicelertâşubha dek anı
derâğüşeylegil*

247. **biri:-i**

Gazel 1501

Mısra: 4

*Belgisiz zamir.
Âteş-i âhum yakardı
gönlümüñ Bağdâdını
Anda yaşum olmasa biri
Furât u biri Şat*

248. **bir:**

Gazel 1843

Mısra: 7

*Bir (kere).
Bir görüp ben
‘âşıkıdâyımraķıb-i şüm-*

ıla
Bülbül ile ne ‘aceb sen
zâğıyekâneyledüñ

249. **bir:**

Gazel 1634

Mısra: 9

Bir belgisiz sıfat.

İygönül aldanma sakın bu
felek bir hoşkabâz
Her nefes
biñdürülü’bingösterür ol
bâzı çok

250. **bir:**

Gazel 1587

Mısra: 1

Yalnızca, sadece.

Felekde bir
sañabeñzerbenüm mihr-
ile mâhum yok
Güzeller hep saña bende
senüñ tek pâdişâhum yok

birayağicebilesem:

1. **bir ayağicebilesem:**

Gazel 1539

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Bir kadeh içebilsem.

Kaluridüm Hızır gibi
tâkıyâmethaşre dek
İymesîhâicebilesemlebler
üñden bir ayağ

bir birevdevin:

1. **bir birevdevin:**

Gazel 1872

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Bir bir anlatmak. //

Bir bir söylemek.

Rumûz-ı ‘ışkı gel sorma
ne bilsünKays-ılaFerhād
Baña sor eydeyin bir
birbilür yok kimse benden
yig

birbir kamu:

1. **bir bir kamu:**

Gazel 1748

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Hepsini bir bir.

Ka’be-i küyündağacc
itmiş bugün ‘aşıklarun
Hayragirseñeyleseñ bir bir
kamu kırbānsenün

bircān:

1. **bir cān:**

Gazel 1825

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Tek can, sadece can.

Bir gün ol serv-i
revānacānnisār itsem
gerek
Tuħfe bir
cāniltübencānāñşikār
itsem gerek

bircür’a mey içdi:

1. **bir cür’a mey içdi:-di**

Gazel 1597

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Bir yudum şarap

içmek.

ÇünküMuħibbūçdi bir
cür’a mey ezelden
Tāħaşre dek olup mest
olmaya hergiz ayık

bircür’anüşider:

1. **bir cür’anüşider:-er**

Gazel 1506

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Bir yudum içmek.

Kim ki la’lünden bugün
idersenün bir cür’anüş
Eylemez cennetdeiderāb-ı
kevserden ne ħaz

birdaħı:

1. **bir daħı:**

Gazel 1924

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Bir kez bile.

Ger Ħağ ide bir
daħıvişālünü müyesser
Hergiz bu
Muħibbīdimeyeāh ne
müşkil

birdegüldür:

1. **bir degüldür:-dür**

Gazel 1539

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Aynı değil.

Bir degüldür bu
Muħibbiylerakīb-i rü-
siyāh
Gülşen içre bülbüle
nisbetolmur mı kelāğ

bir dem:

1. **bir dem:**

Gazel 1510

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Bir nefeslik zaman,

bir an.

Toldur berü sun sākīçün
‘ömrdegülbākī

Bārīlalum bir dem ‘ömr-i
güzerāndanħaz

2. **bir dem:**

Gazel 1607

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Bir nefeslik zaman,

bir an.

SanmañuzMecnün[i] siz
olmuş ‘alāyıkdanberī
Bir dem ārām eylemez
başında var ğavğā-yı ‘ışk

3. **bir dem:**

Gazel 1675

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Bir nefeslik zaman,

bir an.

Aramuzda gerçi var
senünlebu’de’l-maşrıqayn
Līk olmazsın gönülden bir
nefes bir dem irak

4. **bir dem:**

Gazel 1712

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Bir nefeslik zaman,

bir an.

‘Ahdkılduñ gün yüzünü
idesin bir dem ‘ayān
Soñran’oldıbilmezmezülñ
ünlepinhāneyledün

5. **bir dem:**

Gazel 1508

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Bir an.

Diñle bir dem bu
cerāydidüm

Didi almaz bu
mācerādanḥaz

6. bir dem:

Gazel 1564

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Bir an.

Ger na'raçeküp gelse 'adū
hem çünerre-şîr
Tîr-ile idem bir dem
anuñsînesinşîkâf

7. bir dem:

Gazel 1652

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Bir an.

Ger küdüretdendilerseñşâf
ola mir'ât-ı dil
Bir dem
ırmaçāngözindāyimcemâl
-i yāra bak

8. bir dem:

Gazel 1737

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Bir an.

Cihāndamüstedām olsun
komaz bir dem beni tenhā
Anuñlaeglenürgöñlümbañ
a olmaya ğamdanyig

9. bir dem:

Gazel 1798

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Bir an.

Dime saçına
dolaşdumolmadum bir
dem küşād
Ya

perîşānzülfineāsānmıdurdı
ldādelik

10. bir dem:

Gazel 1924

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Bir an.

Bir dem yüzüñi
görmek iymāh ne
müşkil
Kim bendesini redd ide
bir şāh ne müşkil

11. bir dem:

Gazel 1930

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Bir an.

Niçe kez kaşdeyledüm bir
dem vişāleirmedüm
Bu 'acebdür ki
göñüldeyrineistihāre kıl

12. bir dem:

Gazel 1962

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Bir an.

Bir dem karar eyleye bu
derd-i dilümdiyem
Vākıf olasın cümle bu
mācerāma gel

13. bir dem:

Gazel 1992

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Bir an.

Bir dem vişāl-i
şubḥadirîğāirişmedi
Her şebmuķîm-i gūşe-i
hicrān olan göñül

14. bir dem:

Gazel 1993

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Bir an.

Var mı 'aceb bencileyin
mübtelā-yı dil
Başından anuñ gitmeye
bir dem hevā-yı dil

15. bir dem:

Gazel 1770

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Bir an.

Bir dem elüme girse
iydöstreh-i mekānuñ
Müy-ı sefidî kılsam
cārüb-ı āsitānuñ

16. bir dem:

Gazel 1909

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Bir an.

Olmasa
dünyāmurāduñcadilāhîçğa
mdegül
Çünkibunuşādılığıtız
geçer bir dem degül

bir demde:

1. bir demde:

Gazel 1547

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Bir anda.

Düşmen yüzünü döndüre
bir demde ardına
Ger ola Ḥaķmu'ın ü
çekem tîğî ez-ğılāf

2. bir demde:

Gazel 1731

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Bir anda.

Cihānmeh-rūlarıencüm
gibi bir demde maḥvoldı
Kaçan sen ‘arz-ı
ḥüsnidüpyüzüñiāfitābitdü
ñ

3. bir demde:

Gazel 1925

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Bir an.

La’l-i
nābuñḥasretindeniyetāfet
gülşeni
Gözlerümdenşübḥa dek
bir demde kan eksükdegül

bir gice:

1. bir gice:

Gazel 1523

Mısra: 16

Kelime Tipi: -

*Bir gece(liğine de
olsa).*

İydöstsenüñyāduña ben
niçeyanaram
Luṭf eyle beni bir gice it
imtiḥānı şem’

2. bir gice:

Gazel 1793

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Bir gece.

Bir giceolmadum ol
māhamuḳārinn’ideyim
Naḥs imiş katı
sitāresimegeryılduzumuñ

bir görünür:

1. bir görünür:

Gazel 1542

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Aynı görünmek.

Göreliden ol saçı
leylāyıMecnūnolmuşam
Bir görünürvādī-i
miḥnetdebaña sol u sag

bir görmüş:

1. bir görmüş:-miş

Gazel 1859

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Eşit saymak, bir

tutmak, fark gözetmemek.
İşiginde itleriyle yār bir
görmüş şeni
Devlet el virdi
Muḥibbū’tibāruñdursenüñ

bir gün:

1. bir gün:

Gazel 1773

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Bir gün, bir zaman.

Sakın aldanma cihāna bir
gün eylersin sükün
Niçeye dek arturursinhāy-
ıla bu hūlaruñ

2. bir gün:

Gazel 1801

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Bir gün, bir zaman.

Ġāfil olma salınurnāgāh
bir gün boynuña

Zīraçokdan ‘ışkuñ-
ılamübtelādurdakākülün

3. bir gün:

Gazel 1806

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Bir gün, bir zaman.

Niçeye dek
saklayamsinemde
‘ışkuñāteşin
Bir gün āhumla anı ben
āşikār itsem gerek

4. bir gün:

Gazel 1825

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Bir gün, bir zaman.

Bir gün ol serv-i
revānacānnisār itsem
gerek
Tuḥfe bir
cāniltübencānāñşikār
itsem gerek

5. bir gün:

Gazel 1863

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Bir gün, bir zaman.

Basasın bir gün gelüp
yüzüme iymeh-rüdiyü
Bu
ümideniçeyıldurolmuşamy
oluñdaḥāk

bir gün ola:

1. bir gün ola:

Gazel 1965

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Bir gün olur.

Ḥāk-i pāyuñ olmak
içünyollaruñdarüyumu
Basasın bir gün ola
diyübenitdümpāymāl

birhaftadur:

1. **bir haftadur:**-dur

Gazel 1679

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Bir hafta, yedi gün. ||

Kısa bir sürede.

Okıdı gül defterinde devr-
i gül bir haftadur

Budur āh u zār-ıla geçer
zamānıbülbülüñ

bir iden:

1. **bir iden:**

Gazel 1747

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Bir etmek. ||

Birleştirmek.

İyMuḥibbīzülü ü

ḥaddenseyr kıl şām u
seḥer

Ḳadr ü nev-rüzü bir iden
ḳudretu'llāhıgörüñ

bir iki gündür:

1. **bir iki gündür:**-dür

Gazel 1754

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Kısa bir zaman

*dilimini ifade etmek için
kullanılır.*

Göñülvirme bu

dünyāyavefāsı bir iki
gündür

Kim andan merḥamet

gelmez döker
āḥiryirekanuñ

bir kaç:

1. **bir kaç:**

Gazel 1644

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Biraz, birkaç.

Gülşen içre bülbül-ī 'ışk
dersini tekrārider
Defter-i gülden ele almış
okur bir kaçvarak

birkadeh meyden:

1. **bir kadeh meyden:**

Gazel 1567

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Bir kadeh şarap.

Bir kadeh meyden irişür
'ışk eri bir menzile
Zāhid-i şadsäle irmez
çekse yüz biñi'tikāf

birkadeh meyle:

1. **bir kadeh meyle:**-le

Gazel 1552

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Bir kadeh şarap.

Bir kadeh meyle ben
irgürdüm bugün maḳşūda
yol
Şavma'aküncindezāhidda
ḥıtururmu'tekif

birkerre:

1. **bir kerre:**

Gazel 1835

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

Bir defa, bir seferlik.

Degme kimse katı yayını
Muḥibbī çekemez
Hele bir kerredeñe al
elüñesıneye çek

bir kes:

1. **bir kes:**

Gazel 1568

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Tek bir kimse.

Virmedir bir kes
miyānuñladeḥānuñdanḥab
er

Sırr-ı ḡayb olmaz

muḳarrerdegme merde
münkeşif

birkesden:

1. **bir kesden:**-den

Gazel 1971

Mısra: 13

Kelime Tipi: -

Herhangi bir kişi, tek

bir kimse.

Muḥibbī umma bir

kesdenvefā sen

Niçe kıydı gör

HābileḲābil

bir kez:

1. **bir kez:**

Gazel 1514

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Bir defa, bir kerecik,

bir defa olsun.

Her giceyılduz sayar

yummaz gözinişubḥa dek

Tā göre bir kez cemālūñi

olur bīdār şem'

2. **bir kez:**

Gazel 1569

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

*Bir defa, bir kerecik,
bir defa olsun.*

Ḥüsnüüymah-rū bir kez
temāşā eyleyen
Diye taḥsîn ü
hezārānāferinleryālaṭīf

3. **bir kez:**

Gazel 1638

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

*Bir defa, bir kerecik,
bir defa olsun.*

Egerbiñ kez sü'āl itsem
dönüp bir kez cevāb itmez
Dehāniçün diyenler ḥaḳ ki
gāhī var [u] gāhī yok

4. **bir kez:**

Gazel 1724

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

*Bir defa, bir kerecik,
bir defa olsun.*

Umaram basasın bir kez
yüzüme
Anuñçünrāhuñüzreolmuşā
mḥāk

5. **bir kez:**

Gazel 1782

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

*Bir defa, bir kerecik,
bir defa olsun.*

Lebūnemīm diyen gördi
mi bilsem dehenüñ
Ya işiddi mi ola nāz-ıla
bir kez suḥenüñ

6. **bir kez:**

Gazel 1784

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

*Bir defa, bir kerecik,
bir defa olsun.*

Lebūnden bir cevāb
almak bu gönüm istemez
bir kez
Niğārākorkaramrahne ola
la'l-i Bedaḥşānuñ

7. **bir kez:**

Gazel 1790

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

*Bir defa, bir kerecik,
bir defa olsun.*

Ger müyesser olsa itsem
küyuñi bir kez ṭavāf
Cān u dilden olayım
iydöstḳurbānuñsenüñ

8. **bir kez:**

Gazel 1805

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

*Bir defa, bir kerecik,
bir defa olsun.*

İyçengnedürbezm-i şafā
bu nāle bu āh-ilavā
Bir kez nazar kıl gel Ḳāfa
gör sen niğārisıñkimüñ

9. **bir kez:**

Gazel 1854

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

*Bir defa, bir kerecik,
bir defa olsun.*

Raḥm eylemedi
ḥālümesengīn dil imiş āh

Bir kez

yañıluḍimedimiskīñniçe
ḥālūñ

10. **bir kez:**

Gazel 1870

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

*Bir defa, bir kerecik,
bir defa olsun.*

Kim-durur bir kez yüzüñ
görüp yoluñda ölmeye
Ḥüsnüñḥayrān iken şems
ü kamerḥūr u melek

11. **bir kez:**

Gazel 1893

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

*Bir defa, bir kerecik,
bir defa olsun.*

Muḥibbībādenüñ öpmek
ayagınımuḳarrerdür
Görebilse idüm bir kez
yüzincām-ı muşaffānuñ

12. **bir kez:**

Gazel 1906

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

*Bir defa, bir kerecik,
bir defa olsun.*

Göreliden gün yüzüñ bir
kez senüñiyāfıtāb
Bilmez oldum kendümi
'aḳlumbaña pey-revdegül

bir kimse:

1. **bir kimse:**

Gazel 1522

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Herhangi biri.

'Işık ya Mecnûnuñ olsun
ya benüm olsun direm
İstemem bir kimse kim
ola benüm-ile meşâ'

2. **bir kimse:**

Gazel 1539

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Hiçbir kimse.

Her kaçan kim çeşmüñ ele
ala kaşuñ yayını
Ben degülğamzeñokından
kalmaya bir kimse sag

3. **bir kimse:**

Gazel 1780

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Hiçbir kimse.

Ĥabervirmedi bir kimse
nişânuñ
Dağı bilinmedi
hergizmekânüñ

4. **bir kimse:**

Gazel 1907

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Hiçbir kimse.

Çünkü 'âlem mülkine bir
kimse mâlik olmadı
Bî-vefâdünyâya dil
virmeMuĥibbî sen sen ol

5. **bir kimse:**

Gazel 1987

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Hiçbir kimse.

Bir kimse
ĥabervirmediçün ince
bilinden

Kim didiñaleb eyle
göñülmüy-miyân ol

bir kimse yok:

1. **bir kimse yok:**

Gazel 1546

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Hiç kimse yok.

Bu
cihânĥalkıkamusımübtelâ
Arasañ bir kimse yok
içinde sag

2. **bir kimse yok:**

Gazel 1959

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Hiç kimse yok.

Kimdür okuyan
'ışkkitâbinberügelün
Bir kimse yok bu fenne
benden ola kâmil

bir kişi:

1. **bir kişi:**

Gazel 1824

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Bir kişi, birisi.

Düşmesün bir kişi
'ışkaçün düşe bî-iĥtiyâr
Ölmeği 'ışkından evvel
iĥtiyâr itmek gerek

bir lahza:

1. **bir lahza:**

Gazel 1671

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Bir an.

Aç gözüñi 'ibret al bir
lahza gel gülzâra bak

Her birin bir nev'e kılmuş
şun'-ı Ĥaĥezhâra bak

2. **bir lahza:**

Gazel 1973

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Bir an.

Gerçi kim derd ü ĥamuñ
bir lahza dilde kem degül
Āĥiren ger vaşlümidi
olur-ısa ĥamdegül

bir nazâr:

1. **bir nazâr:**

Gazel 1612

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Bir kez bakmak.

Bakmaz olduñ bir nazâr
bu 'âşık-ı bî-dillere
Ara
yireeylemişdümmüdde'İbe
ñzernifâĥ

2. **bir nazâr:**

Gazel 1652

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Bir an! Bir an

olsun!.

Kimisi ĥandân u şādân
kimisi ĥamgînĥazîn
'İbret alsun bir nazâr bu
çarĥ-ı nâ-hemvâra bak

3. **bir nazâr:**

Gazel 1653

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Bir an! Bir an

olsun!.

Bilmek
isterseñegercânâderünüm
hâlini
Gör niçenâlişler eyler bir
nazar gel nâya bak

4. bir nazar:

Gazel 1813

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Bir an! Bir an

olsun!

Gün

yüzinebakmayaydummuş

hâf-ı hüsünüñhâkı

Bir nazar ger pertev-i

hüsünüñiizhâreyleseñ

bir nazar evle:

1. bir nazar eyle:

Gazel 1676

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Bir kez bakmak.

Cânumageçdimüjeñhânçe

riyrüh-ı revân

Bir nazar eyle

elüñdegörinen kan ancak

bir nazarla:

1. bir nazarla:

Gazel 1890

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Bir kez bakarak.

Bir nazarlavirübentârâca

bu dil kişverin

Gönderüpğam leşkerini

soñravirâneyledüñ

2. bir nazarla:

Gazel 1915

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Bir kez bakarak.

Bir nazarla aldı göñlüm

beni mecnün eyledi

Gözleri sâhirdегülse ya

nedürbaña bu hâl

bir nefes:

1. bir nefes:

Gazel 1503

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Bir an.

Kulak tut bir nefes

nâlişlerümebezm-i ğam

içre

İderzevķ ehli çün

‘âlemdenây-ı hoş-

nevâdanhâz

2. bir nefes:

Gazel 1514

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Bir an.

Od yanar başında var

Mecnün-şifatsevdâ-yı ‘ışķ

Râhat olmaz bir nefes

yaşlar döker her bâr şem’

3. bir nefes:

Gazel 1675

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Bir an.

Aramuzda gerçi var

senüñlebu’de’l-maşrıķayn

Lik olmazsın göñülden bir

nefes bir dem irak

4. bir nefes:

Gazel 1819

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Bir an.

ĤusrevâşîrinlebüñyâdnâF

erhâdolmuşam

Küh-ı ğamda ben ğarîbi

bir nefes şâditmedüñ

5. bir nefes:

Gazel 1840

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Bir an.

Kapusındaboynumegdüñ

görüp bir ehl-i dil

Didişabr it bir nefes şimdi

çıkâr cânüñsenüñ

bir nefes dahı:

1. bir nefes dahı:

Gazel 1780

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

Bir an dahi. // Bir an

bile.

Muhibbî her

nefesdeşükrüñartur

Var-ı mış bir nefes

dahızamânuñ

bir niçe:

1. bir niçe:

Gazel 1590

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Bir hayli, birçok.

Aldar seni o bir niçe gün

yüzüñe güler

Dünyâyagöñlibağlamazirâ

beķâsı yok

2. bir niçe:

Gazel 1963

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Bir hayli, birçok.

Vakt-1 güldür kâmuñi al
bir niçeyārān ile
Göresin bir niçe günden
hār almış cāy-1 gül

3. **bir niçe:**

Gazel 1963

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Bir hayli, birçok.

Vakt-1 güldür kâmuñi al
bir niçeyārān ile
Göresin bir niçe günden
hār almış cāy-1 gül

bir olalı:

1. **bir olalı:-alı**

Gazel 1874

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Eş, denk olmak;

birlikte olmak.

Tutdı bu
āhīrzamānıdürlüdürlü
fitneler
Şolgözünle bir olalı mekr
ü ālıkāşuñuñ

bir olmasaydı:

1. **bir olmasaydı:-saydı**

Gazel 1716

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Bir olmak, birlikte

olmak, beraber olmak.

Rahm eyler-idi derd-i dili
söylesem eger
Bir olmasaydı çeşmüñ-ile
bī-amānkaşuñ

birpäre:

1. **bir päre:**

Gazel 1985

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Bir parça.

Cām-1 Cem olmaz ise
hastāMuḥibbiye ne gam
Yiter ol muğbece
destindeki bir pāresifāl

birramak kaldı:

1. **bir ramak kaldı:**

Gazel 1593

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

Çok az kaldı, az

kalsın olacaktı.

Bu

Muḥibbīḥastayihicrānşebi

ndeāñmaduñ

İytabīb-i dil iriş kim

cānda kaldı bir ramak

bir şey':

1. **bir şey':**

Gazel 1860

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

Herhangi bir şey.

Ne ḥaddüñdürgelüḫāl-i
siyāhın miske beñzetmek
Anı bilmez misin iy dil
degül bir şey' edebdeniyig

birvarak:

1. **bir varak:**

Gazel 1598

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

*Bir yaprak. (Gül
yaprağı bağlamında).*

Ruḫlaruñ gördüm

niğārāberg-i gülden bir

varak

Ol varakdan

'ışkdırsinokıyup ol dem
sebak

birvaña:

1. **bir vaña:**

Gazel 1835

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Bir taraf.

Niçe bir cevr ü cefāokına
dil ola siper
Bir yañacevr-i ḫabīb ü bir
yañakahr-1 felek

2. **bir vaña:**

Gazel 1835

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Bir taraf.

Niçe bir cevr ü cefāokına
dil ola siper
Bir yañacevr-i ḫabīb ü bir
yañakahr-1 felek

3. **bir vaña:**

Gazel 1835

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Bir taraf.

Niçe bir cevr ü cefāokına
dil ola siper
Bir yañacevr-i ḫabīb ü bir
yañakahr-1 felek

4. **bir vaña:**

Gazel 1840

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Bir tarafta.

Öldürür bir yañağam bir
yañafırkatbaşuma

Bir yañadan gör neler
getürdihicrānuñsenüñ

5. bir yaña:

Gazel 1840

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Bir tarafta.

Öldürür bir yañağam bir
yañafırkatbaşuma

Bir yañadan gör neler
getürdihicrānuñsenüñ

6. bir yaña:

Gazel 1924

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Bir tarafta.

Bir yañacefā eyleye ol
yār-ı cefākār

Ṭa'n eyleye il bir yaña her
gāh ne müşkil

7. bir yaña:

Gazel 1924

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Bir tarafta.

Bir yañacefā eyleye ol
yār-ı cefākār

Ṭa'n eyleye il bir yaña her
gāh ne müşkil

8. bir yaña:

Gazel 1743

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Bir tarafta, şöyle

*dursun II yamı sıra,
birlikte.*

Derdümbaña yiter yürü
var sen de iytabīb

‘Arz itme baña bir yaña
acı devālaruñ

9. bir yaña:

Gazel 1929

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Bir taraftan.

Hicrān elemi
pārekılurkenyüregümāh
Bir yaña ura hañcer-i ğam
yara ne müşkil

10. bir yaña:

Gazel 1868

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Bir tarafta, şöyle

*dursun. II Yamı sıra,
birlikte.*

N'eyleyem bir
yañaahğamzelerüñ oka
deger

Öldürür bir yañadan yine
girişmeyle kaşuñ

biryañaabrūlaruñ:

1. bir yañaabrūlaruñ:

Gazel 1698

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Kaşların bir kenara.

Bir yañaabrūlaruñ bir
yañaelāğözlerüñ
Beni bī-hüş eyleyen ol
çeşm-i āluñdursenüñ

biryañaelāğözlerüñ:

1. bir yañaelāğözlerüñ:

Gazel 1698

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

*Ela gözlerin bir
kenara.*

Bir yañaabrūlaruñ bir
yañaelāğözlerüñ
Beni bī-hüş eyleyen ol
çeşm-i āluñdursenüñ

biryañadan:

1. bir yañadan:

Gazel 1840

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Bir yandan, bir

taraftan.

Öldürür bir yañağam bir
yañafırkatbaşuma
Bir yañadan gör neler
getürdihicrānuñsenüñ

2. bir yañadan:

Gazel 1868

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Bir yandan, bir

taraftan.

N'eyleyem bir
yañaahğamzelerüñ oka
deger

Öldürür bir yañadan yine
girişmeyle kaşuñ

birvirde:

1. bir yirde:

Gazel 1941

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Bir yerde, bir arada.

Āteş ile penbeyi bir yirde
kim gördüğü var
Bu ācebdürbülbüli saklar
semender-vār gül

birvirde:

1. **bir yirden:-den**

Gazel 1851

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Aym yerden.

Ulu devletdürşadâ-yı
'âşıkıgüş eylemek
Şabr u 'aqlıküllî bir
yirdenferâmüş eylemek

birzamân:

1. **bir zamân:**

Gazel 1540

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Hiçbir zaman, asla.

Degül mihrinden ol
mâhuñ dil ü cân bir
zamânfâriğ
Derünîderdümi bilmez
velînâ-mihribânfâriğ

birzamândur:

1. **bir zamândur:**

Gazel 1794

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

(Öyle) bir zamandır

(ki).

Görmedüm 'âlemdehergiz
kalmadı ehl-i veîâ
Bir zamândur kanın içer
şimdi kardaşkardaşuñ

birzerre:

1. **bir zerre:**

Gazel 1516

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Birazcık.

Afitâb-ı dehiymâhum
görür her gün zevâl

Qâdir olmaz 'ışkuñı bir
zerre dilden ide qam'

2. **bir zerre:**

Gazel 1516

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Birazcık.

Şevk-ile tâşubha dek her
gice yanmazdı eger
Şem'enür-ı 'ârîzuñdan
irmese bir zerrelem'

3. **bir zerre:**

Gazel 1760

Mısra: 14

Kelime Tipi: -

Birazcık.

Bir
büseyeMuhibbîcânnaqdivi
rûpalduñ
Gün gibi zâhirassuñ bir
zerre yok ziyânuñ

4. **bir zerre:**

Gazel 1829

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Birazcık, çok az.

'Âşık-ı dil-ğasteler
bulmadılar bir zerrekâm
İt rakîbidâyimâ sen şâd u
ğandâneyleduñ

birzerrece:

1. **bir zerrece:**

Gazel 1597

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Azıcık, zerre kadar.

Sañabenümişüm yok bir
zerrecemuvâfiğ

Sen dağı işle işuñ her ne
ki sañalâyık

birzerresin:

1. **bir zerresin:-sin**

Gazel 1789

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

"Zerre kadar"

*deyiminin karşılığı olarak
hiç mi hiç anlamında
kullanılmıştır.*

Şöyle

tagıtdicihânağkümüâhum
yili

Bulmaya bir zerresinçarğ
eline alsa elek

biragup:

1. **biragup:**

Gazel 1686

Mısra: 10

Bırakmak, koymak.

Âh-ı serd itme

Muhibbîkey sakın kim

'âlemi

Od bıragupyakısar bu

hây-ılahüyuñsenüñ

birez:

1. **birez:**

Gazel 1857

Mısra: 2

Biraz.

Delinüpdürgam-ı müjeñle
yürek

Bireziy kaşı ya okuñ

çekerek

biri:

1. **biri:-i**

Gazel 1501

Mısra: 4
Belgisiz zamir.
Āteş-i āhum yakardı
gönlümünBağdādını
Anda yaşum olmasa biri
Furāt u biri Şaṭ

2. **biri:**

Gazel 1539

Mısra: 6

Belgisiz zamir.

Tekye-i dilde yine
yakmaga dil kandılini
Bagrum ile gözlerüm biri
su iltür biri yag

3. **biri:**

Gazel 1539

Mısra: 6

Belgisiz zamir.

Tekye-i dilde yine
yakmaga dil kandılini
Bagrum ile gözlerüm biri
su iltür biri yag

4. **biri:-i**

Gazel 1649

Mısra: 12

Belgisiz zamir.

Görüp
Muḥibbüzülfünğamzeñledi
dicānā
Biri cihānaāşüb birisi āfet
ancak

5. **birisi:-si**

Gazel 1649

Mısra: 12

Belgisiz zamir.

Görüp
Muḥibbüzülfünğamzeñledi
dicānā

Biri cihānaāşüb birisi āfet
ancak

6. **birin:-n**

Gazel 1697

Mısra: 6

Belgisiz zamir.

Dānesaçduñdāmkurduñ
yine bu dil murğına
Zülfididüñ birine adın
birin ḥāleyledüñ

7. **birine:-n, -e**

Gazel 1697

Mısra: 6

Belgisiz zamir.

Dānesaçduñdāmkurduñ
yine bu dil murğına
Zülfididüñ birine adın
birin ḥāleyledüñ

8. **biri:-i**

Gazel 1756

Mısra: 6

Belgisiz zamir.

Gülşendesenüñbüyuñalald
an gül [ü] gonca
Hırka birisi
pāreklupcāme biri çāk

9. **birisi:-si**

Gazel 1756

Mısra: 6

Belgisiz zamir.

Gülşendesenüñbüyuñalald
an gül [ü] gonca
Hırka birisi
pāreklupcāme biri çāk

biribirine:

1. **biri birine:**

Gazel 1978

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Birbirine.

‘Āķiliseñgördügüñeşḥāşd
an ‘ār eyleme
Beñzemez biri birine her
birinden şan’at al

biribirine:

1. **biribirine:**

Gazel 1554

Mısra: 8

Birbirine.

Çeşmüñ alsa tığ ele
karşuvarup ‘aşıklarun
Biribirinenaşihateyleypd
irlā-taḥaf

birle:

1. **birle:**

Gazel 1694

Mısra: 6

İle bağlacı.

Şayd olurken ol
hümānuñdāmına ‘Anqā-
yıKāf
Bāz-ı himmet birle ben
anı şikār itsem gerek

birvān olan:

1. **biryānolan:-an**

Gazel 1992

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Kebap olmak, kebab

gibi kızarmak.

Bezm-i ğam içre ney gibi
nālān olan gönül
Tennür-ı ‘işkacān-
ılabiryān olan gönül

biş:

1. **bişerdi:-er, -di**

Gazel 1895

Mısra: 8
Pişirmek.
Bahra döksem
âhumodışemmesin
Kaynayupbişerdi içinde
semek

bisât:

1. **bisât:**

Gazel 1578

Mısra: 3

Döşeme, kilim, halı.

Çün döşendi bu
zemînürezümürüddenbi
sâṭ
Gösterür kendin peleng
şeklinde yiryirsâye bak

2. **bisât:**

Gazel 1963

Mısra: 5

Döşeme, kilim, halı.

Ḥayme kıldı döşedi yine
zümürüddenbisât
Taḥt-ı zerrîne çıka ya
otura dârâ-yı gül

3. **bisât:**

Gazel 1976

Mısra: 9

Döşeme, kilim, halı.

İyMuḥibbîgüşene
döşendi bir rengînbisât
Ortası
sünbülbenefşcolmışpervâz
e gül

bisâtkuralum:

1. **bisâtkuralum:-alum**

Gazel 1502

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Zevk ve safa

*meclisinin yaygısını
sermek, kurmak.*
Sâķīpiyâle sun ki virür
‘işret ü neşâṭ
Bezm-i çemende gel
kuralum gül gibi bisât

bîşe-i ‘ışkuñ:

1. **bîşe-i ‘ışkuñ:-uñ**

Gazel 1836

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Aşk ormanı.

Şîri oldum bîşe-i ‘ışkuñ
bu rûy-ı zerd-ile
Dâğlarladir gören kûh-ı
belâ içre peleng

bismil evle:

1. **bismil evle:**

Gazel 1784

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Kurban etmek.

NigârâKa’beküyuña varan
‘aşıklarun cem’ it
Gel eyle cümlesin
bismilķabül ola ta
ķurbânun

bister-i gülde:

1. **bister-i gülde:-de**

Gazel 1718

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Gül yatağı.

Bister-i gülde yatan nâz-
ılaḥâlin ne bilür
Seng-i
ḥâradöşenüḫaşret-ile
cânvirenün

2. **bister-i gülde:-de**

Gazel 1823

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Gül yatağı.

Kûh-ı gamda ne bilürderd
ü belâçekdüğümi
Bister-i gülde yatan ḥâlini
bu maḫzûnuñ

bister-i helâk:

1. **bister-i helâk:**

Gazel 1781

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Ölüm yatağı.

Bîmârûñam ‘ışkuñ ile
eylegil ‘ilâc
Üftâde olup
olmışamuşbister-i helâk

bit:-

1. **bite:-e**

Gazel 1768

Mısra: 10

Büyüme, yetişme,

ortaya çıkmak.

Sâye sal
ḫâkoldıküyuñdaMuḫibbîd
erdmend
Servler her kanda kim bite
salar sâye be-ḫâk

bit:

1. **bitmiş:-miş**

Gazel 1568

Mısra: 2

Büyüme, yetişme,

ortaya çıkmak.

Sînemidâgeyleyüpçekdü
añayiryir elif
Sanki bir bâğ içre bitmiş
serv ü lâlemuḫtelif

2. **bitürür:-ürür**

Gazel 1579

Mısra: 7

Büyüme, yetişmek,

ortaya çıkmak.

Ĥikmetinkılğiltemāşā gül

bitürürhārdan

Bāğa var naṭ'-ı

pelenglerle döşenmiş sāye

bak

3. **bitüre:-ür, -e**

Gazel 1619

Mısra: 6

Büyüme, yetişmek,

ortaya çıkmak.

Saçılan dürler sana kim

işideelfāzuñı

Tāze güller bitüre ger

'arızuñ döke 'araḳ

4. **bitürür:-ürür**

Gazel 1689

Mısra: 2

Büyüme, yetişmek,

ortaya çıkmak.

Serv şeklin

naḳşidersinemdeşemşirüñ

senüñ

Bāğ-ı dilde gül

bitürürzaḥm-ılatirüñsenüñ

5. **biteli:-eli**

Gazel 1856

Mısra: 2

Büyüme, yetişmek,

ortaya çıkmak.

Revnaḳı kalmadı bir

zerreceşahn-ı çemenüñ

Ḥaṭṭ-ı sebzuñ biteli

'arızuñüstindesenüñ

6. **biticek:-icek**

Gazel 1856

Mısra: 14

Büyüme, yetişmek,

ortaya çıkmak.

Ḥazer itme müjeden bas

bu Muḥibbīgözine

Żarar itmez biticek kişiye

sevdādikenüñ

7. **bitürdün:-ür, -dün**

Gazel 1869

Mısra: 3

Büyüme, yetişmek,

ortaya çıkmak.

Sebze

ḥaṭṭıniaglayuaglayubitürdü

ñ

Derdävüdirig ol ḳad-i

bālāybüyütdün

8. **bitüp:-üp**

Gazel 1876

Mısra: 5

Büyüme, yetişmek,

ortaya çıkmak.

Tag u

şahrādabitüplāledegüldürg

örinen

Gözleri yaşı dökilmiştir

ola Mecnünüñ

bī-tāli':

1. **bī-ṭāli'üm:-üm**

Gazel 1632

Mısra: 8

Bahtsız, kısmetsiz,

şanssız.

Tulū' itmez neden bilsem

sa'ādetnecmibaşuma

Yaḥüdbī-ṭāli'ümbeñzer ya

dilberden 'ināyet yok

biti:

1. **bitimek:**

Gazel 1691

Mısra: 7

Geçirmek,yazmak.

Bitimek her satırtazenaḥl

u ḥarfimeyvedür

Anı ma'nā gülleriyle

naḥl-bend itsem gerek

bive:

1. **bivedür:-dür**

Gazel 1599

Mısra: 13

Dul, zevci vefat etmiş

veya zevcinden ayrılmış

hatun.

Nev-'arūs-ı ḥüsüne

aldanma dünyābivedür

İyMuḥibbimerd olan

itmez zen-i mekkāraşevḳ

bī-vefā:

1. **bī-vefā:**

Gazel 1693

Mısra: 5

Vefasız, sadakatsiz

(sevgili).

Gün yüzüñ göster vefā kıl

'ahdüñeybī-vefā

Hıç düşer mi va'deyi terk

eyleyüp hoş eylemek

2. **bī-vefālar:-lar**

Gazel 1714

Mısra: 9

Vefasız, sadakatsiz

(sevgili).

İyMuḥibbībī-vefālar

sevmeden gel fāriğ ol

İki

'âlemdesañaperverdigâru
mdur gerek

3. **bî-vefâ:**

Gazel 1761

Mısra: 1

Vefasız, sadakatsiz

(*sevgili*).

Her kanda olsa güzel bî-
vefâ gerek

Cümle işi dâyimâcevr ü
cefâ gerek

4. **bî-vefâ:**

Gazel 1829

Mısra: 6

Vefasız, sadakatsiz

(*sevgili*).

Döstar mihr ü
vefâarkılmağaikrâridüp

Göz göre iybî-
vefâkendüñebühtâneyledü

ñ

5. **bî-vefâ:**

Gazel 1864

Mısra: 6

Vefasız, sadakatsiz

(*sevgili*).

Bulınur sanma cihânda bir
vefâlumihribân

İygönül ol bî-vefâbî-mihri
hoş görmek gerek

6. **bî-vefâ:**

Gazel 1907

Mısra: 10

Vefasız, sadakatsiz

(*sevgili*).

Çünkü 'âlem mülkine bir
kimse mâlik olmadı

Bî-vefâdünyâya dil
virmeMuhibbî sen sen ol

7. **bî-vefâda:-da**

Gazel 1947

Mısra: 6

Vefasız, sadakatsiz

(*sevgili*).

Derd ü belâvümüñnet ü
ğam gelse tañımdur

Kim dididilâsaña evvel
bî-vefâda ol

8. **bî-vefâ:**

Gazel 1982

Mısra: 16

Vefasız, sadakatsiz

(*sevgili*).

Ararsañbulmazsinyâr-ı
hem-dem

Cihânhalqımı cümle bî-
vefâ bil

bî-vefâdilberlerüñ:

1. **bî-vefâdilberlerüñ:-**
lerüñ

Gazel 1563

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Vefasız güzeller.

Dürler ile gözlerümtolı idi
hem çüşadef

Bî-vefâdilberlerüñyolında
hep oldı telef

bî-vefâlık fennini:

1. **bî-vefâlıkfennini:-ni**

Gazel 1727

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Vefasızlık ilmi.

Bî-vefâlık fennini senden
görür meh-pâreler

Her birin cevri ü

cefâkılmakdaüstâdeyledü
ñ

biz:

1. **biz:**

Gazel 1502

Mısra: 5

Birinci çoğul şahıs

zamiri, biz.

Biz lâ'übâlırind ü
mücerredkalenderüz

Meyhâne 'azmini
iderüzihdinâ'ş-şırât

2. **biz:**

Gazel 1531

Mısra: 6

Birinci çoğul şahıs

zamiri, biz.

Mevsim-i gülde lebi
yâdına mey nüşeylerüz

Biz hârabâtehlilyüz
düşmez elümüzdenayâğ

3. **biz:**

Gazel 1594

Mısra: 1

Birinci çoğul şahıs

zamiri, biz.

Biz senüñleâşınâyuz sen
idersinyâdlık

Bendeye lâyıkmıdır kim
isteye âzâdlık

4. **biz:**

Gazel 1688

Mısra: 7

Birinci çoğul şahıs

zamiri, biz.

Biz içüpcâm-ı
muşaffâvirelümecânaşafâ

Zâhidüñgönligözitoptolu
hep gerd gerek

5. **biz:**

Gazel 1721

Mısra: 4

Birinci çoğul şahıs

zamiri, biz.

Terk

idersindiyücevrünçekerüz

şâm u şehër

Biz cefâdanusanup sen ne

perîşânolduñ

6. **bizi:-i**

Gazel 1732

Mısra: 4

Birinci çoğul şahıs

zamiri, biz.

Revâfîzkaşdmaalup ele tîğ

Çeküp ‘asker bizi

İrân’asalduñ

7. **bize:-e**

Gazel 1821

Mısra: 8

Birinci çoğul şahıs

zamiri, biz.

Utanmaz

hırkasındaşüfîmiskîn

Bize yok yire gör

ta’nımanuñ

8. **bize:-e**

Gazel 1826

Mısra: 8

Birinci çoğul şahıs

zamiri, biz.

Yakalar çâkidelüm gül

demi ‘işret idelüm

Bize sun

sâğarınsâkîsañacânâne

gerek

9. **bizi:-i**

Gazel 1902

Mısra: 16

Birinci çoğul şahıs

zamiri, biz.

Destgîr-i miskîn olmak

lâzım iken şânuña

Zülfüñuci gibi bizi

dañpâmâyleleduñ

10. **bizümle:-üm, -le**

Gazel 1905

Mısra: 2

Birinci çoğul şahıs

zamiri, biz.

Çinidüpebrularuñgöñlüme

virdüñinfi’âl

Niçeye dek idesin

cânâbizümlemekr ü âl

11. **bize:-e**

Gazel 1981

Mısra: 2

Birinci çoğul şahıs

zamiri, biz.

Hüsrevâ gel bu

göñülkişverinesultân ol

Cân u dilden kul olalum

bize gel tek han ol

12. **biz:**

Gazel 1987

Mısra: 11

Birinci çoğul şahıs

zamiri, biz.

Biz eyleyelüm her ne

gelürHakka tevekkül

İyzâhid-i hod-binyüri sen

talib-i nân ol

bize:

1. **bize:**

Gazel 1649

Mısra: 10

"Biz" zamirinin

yönelme eki almış şekli.

Küyında bu garîbe itim

dimişçüdüldâr

Olsun ziyâdeluñfi bize

ri’âyet ancak

bî-zer-i harîdüñ:

1. **bî-zer-i harîdüñ:**

Gazel 1957

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Parasız müşteri.

Oldıbî-zer-i

harîdüñkılmađuñlîknazar

Ser çeküp baş egmez iken

günbed-i devrâna dil

bölük:

1. **bölük:**

Gazel 1757

Mısra: 9

Bir bütünden

ayrılmış olan parça,

kısım.

Gördüm yatur kırılmış bir

bölük ‘aşıklarunı

Nev-

civânsındöstumküyuñda

çok kan eyledüñ

borc:

1. **borcum:-um**

Gazel 1736

Mısra: 6

Borç.

Hüsneymedânında tek

zülfiniçevgâneylesün

Borcum olsun

başumıyolındağaltân

eylemek

2. **borc:**-ı

Gazel 1807

Mısra: 6

Borç.

Borcum olsun

yolınacânıviremdimişidüñ

Kıl edâborcıldilâva' devefâ

ister iseñ

3. **borcum:**-um

Gazel 1807

Mısra: 5

Borç.

Borcum olsun

yolınacânıviremdimişidüñ

Kıl edâborcıldilâva' devefâ

ister iseñ

4. **borcum:**-um

Gazel 1884

Mısra: 6

Borç.

Çonca gibi açılıp gül gibi

kılsunhandeyâr

Borcum olsun gözlerüm

yaşını bārân eylemek

boy:

1. **boyın:**-ın

Gazel 1718

Mısra: 2

Boy, endam.

Seni

öldürmege dırkaşdıçün ol

ğamze-zenüñ

Sun boyn emrine var

boynuñatakupkfenüñ

2. **boyuñ:**-uñ

Gazel 1742

Mısra: 2

Boy, endam.

Okurlar âyet-i secde

açubanmuşhaf-ı rüyuñ

Hemânmihrâb-ı

ebrüñakılur secde gören

boyuñ

3. **boyı:**-ı

Gazel 1807

Mısra: 10

Boy, endam.

İyMuhibbiyolınacânırevâ

n it su gibi

Bir boyıserv-i sehîmâh-

likâ ister iseñ

4. **boyuñ:**-uñ

Gazel 1872

Mısra: 1

Boy, endam.

Boyuñserv ü yüzüñ

gülden tenüñberg-i

semenden yig

Bu vech-ile cihân içre

bulunmaz kimse senden

yig

boya:

1. **boyaduñ:**-duñ

Gazel 1721

Mısra: 5

Boyaya batırarak

veya boya sürerek renk

vermek.

Boyaduñ kan-ılayıdide

yine pîrehenüñ

Bilmezemñ'oldısaña yine

tolu kan olduñ

boyı servi:

1. **boyı servi:**

Gazel 1851

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Boyu servi misali

ince ve uzun olan (dilber).

Âh kim

hicrânşebindebañah'âb

olsa naşîb

Düşdebârî ol boyı servi

derâğüş eylemek

2. **boyı servi:**

Gazel 1889

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Boyu servi misali

ince ve uzun olan (dilber).

Hâlümüahgöñül yine

diger-günitdün

Bir boyı servi görüp

yaşımıCeyhünitdün

böyle:

1. **böyledür:**-dür

Gazel 1607

Mısra: 10

Böyle, bu şekilde.

Bu Muhibbîtaglaradüşmiş

yürür dîvânedür

Böyledürüz-ı ezelden

kim sever tenhâ-yı 'ışk

2. **böyle:**

Gazel 1612

Mısra: 6

Böyle, bu şekilde.

Her ki 'aşıkdurhayâl-i

yârı dilde saklasun

Çün ezel sultân-ı 'ışkdan

böyle olmışdur yasak

3. **böyle:**

Gazel 1621

Mısra: 10

Böyle, bu şekilde.

Yanar Muhibbigecevi
gündüz firāk-ıla
Pes böyle geçer böylece
leyl ü nehār-ı ‘ışk

4. böyle:

Gazel 1627

Mısra: 10

Böyle, bu şekilde.

Didilerbaşuñdaāhuñdanne
dür bu burmalar
Ehl-i ‘ışkadümlāzımdur
böyle saruk

5. böyle:

Gazel 1663

Mısra: 4

Böyle, bu şekilde.

Vādi-i miñnetde gözyaşı
su olmuşgamğidā
Böyle ni’met var-iken
‘aşıkdimez bu zāda yok

6. böyle:

Gazel 1693

Mısra: 2

Böyle, bu şekilde.

Müdde’isözınrevāmdurşe
hāgüş eylemek
‘Aşık-ı üftādeñi böyle
ferāmüş eylemek

7. böyledür:-dür

Gazel 1695

Mısra: 6

Böyle, bu şekilde.

Zāhidüñgöñlinde şek
‘aşıkirişdivuşlata
Böyledür kime emek
sunıldı kimine yimek

8. böyle:

Gazel 1696

Mısra: 4

Böyle, bu şekilde.

‘İlm-i gayb oldu
meğerçesm-ile zülf ü
dehenün
Şerh-i ma’nāsına kim
kādir olur böyle fenün

9. böyle:

Gazel 1746

Mısra: 10

Böyle, bu şekilde.

‘İşkrāhındaMuhibbī başa
cānakalmagil
Böyle
telkīneylemişdürçün ezel
pürünsenün

10. böyle:

Gazel 1802

Mısra: 14

Böyle, bu şekilde.

Dal ma’anībahırınayārāna
gönder cevheri
Diyeler nazm ehli hākkā
böyle gevher görmedük

11. böyle:

Gazel 1803

Mısra: 6

Böyle, bu şekilde.

Zevrak-ı dil āh-
ıladüşdiyaşumgirdābına
Olmasun böyle
muḥālifrüzīgārıkimsenün

12. böyle:

Gazel 1803

Mısra: 10

Böyle, bu şekilde.

Āh kim bī-
çāreyemçārebulınmazderd
üme

Böyle düşvārolmasun
‘ālemdēkārıkimsenün

13. böyle:

Gazel 1836

Mısra: 4

Böyle, bu şekilde.

Kanımı dökmek
egerkaşduñdegülsedöstum
Ne sebebdendür ki böyle
cāmegeydün al reng

14. böyle:

Gazel 1843

Mısra: 6

Böyle, bu şekilde.

Düşdisevdā-yı ser-i
zülfüne bu aşüfte dil
N’içün ol bī-çāreyi sen
böyle hayrāneyledün

15. böyle:

Gazel 1902

Mısra: 10

Böyle, bu şekilde.

İşabāsaña uyalı
çıkdıbaşdanzülf-i dōst
Billāh ol miskīnin’içün
böyle idlāleyledün

16. böyle:

Gazel 1904

Mısra: 7

Böyle, bu şekilde.

Ḥāne-i dil böyle
tenhāturmasun
Derdı da’vet kıl tena’’um
eylegil

17. böyle:

Gazel 1939

Mısra: 7

Böyle, bu şekilde.

Halk-ı 'âlem içre bulur
mıydı böyle rağbeti
Ruğlarıñabeñzemeseydis
enüniyyâr gül

18. **böyle:**

Gazel 1961

Mısra: 8

Böyle, bu şekilde.

Gül 'arızuñakâmeteserv
saça sünbül
Medhüni okur böyle geçer
rûzigâr-ı dil

19. **böyle:**

Gazel 1961

Mısra: 10

Böyle, bu şekilde.

Her ne didiye eyledi
'ahde vefâMuhib
Añsendidi böyle gerek ola
yâr-ı dil

20. **böyle:**

Gazel 1971

Mısra: 2

Böyle, bu şekilde.

Şütürhâzırnigârümhaccam
âyil
Añahıdmetiçün böyle
koşam dil

21. **böyledür:-dür**

Gazel 1973

Mısra: 8

Böyle, bu şekilde.

GeçdiMecnünüñzamânide
vr[i] Ferhâduñ kanı
Böyledür geçer cihân
kimseye müselleme degül

böyle bir:

1. **böyle bir:**

Gazel 1569

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Bu tarzda, bu

şekilde, çok güzel.

Bu Muhibbî gül
ruñuñmedhinde olsa
'andelîb
Diyeler gülşendeyokdur
böyle bir güyâlañif

böylemidür:

1. **böyle midür:**

Gazel 1730

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Böyle midir? || Bu

şekilde midir?.

Yüregüm ney gibi deldüñ
düşürüp nâlelere
İycefâ-pişesenüñ böyle
midürkânünüñ

2. **böyle midür:**

Gazel 1823

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

Böyle midir? || Bu

şekilde midir?.

Dil-i bîmâr-ı
Muhibbîyeşifâ itmeyesin
İytabî-i dil ü cân böyle
midürkânünüñ

3. **böyle midür:**

Gazel 1842

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Böyle midir? || Bu

şekilde midir?.

'İşkbezmindeşehâkemetü
miçengidüben

Ney gibi inledesin böyle
midürkânünüñ

4. **böyle midür:**

Gazel 1876

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Böyle midir? || Bu

şekilde midir?.

Sevdüm-ise seni nâ-
hâkyirekanum dokesin
Bu midür sizde töre böyle
midürkânünüñ

böylece:

1. **böylece:**

Gazel 1621

Mısra: 10

Bu şekilde, bu

tarzda.

Yanar Muhibbîgicevü
gündüz firâk-ıla
Pes böyle geçer böylece
leyl ü nehâr-ı 'ışk

böyledürvâ:

1. **böyledürvâ:**

Gazel 1507

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Böyledir, bu

şekildedir.

Çünküdirler ölmeyince ele
girmez vaşl-ı döst
Böyledürvâ bu olan
dünyadakihaydan ne hâz

boyn:

1. **boynna:-ı, -n, -a**

Gazel 1506

Mısra: 6

Gövdenin başla

omuz arasında kalan
bölgesi, boyun.
Ser kesüpeânırmeyince
‘aşık irmez vuşlata
Boynınabâr-ı girânduraña
bu serden ne hız

2. boynına:-ı, -n, -a

Gazel 1509

Mısra: 6

*Gövdenin başla
omuz arasında kalan
bölgesi, boyun.*
Başını terk itmeyince
‘aşık irmez vuşlata
Boynınabâr-ı girânduraña
bu sırdan ne hız

3. boynuma:-um, -a

Gazel 1537

Mısra: 7

*Gövdenin başla
omuz arasında kalan
bölgesi, boyun.*
Halka halkakäkülünölmüşb
enüm boynuma bend
Zülf-i müşğününidelden
beni pür-sevdâdimâğ

4. boynuna:-uña

Gazel 1592

Mısra: 5

*Gövdenin başla
omuz arasında kalan
bölgesi, boyun.*
Zülfün uzandı boynuna
ister ki salına
Çeşmündidi ki hâlini
bilmez babakbabak

5. boynuma:-um, -a

Gazel 1692

Mısra: 6

*Gövdenin başla
omuz arasında kalan
bölgesi, boyun.*
Leylîzülfüni görüp dil
niçemecnünolmasun
Boynuma zencirdürzülfi
perîşânüñsenün

6. boynına:-ı, -n, -a

Gazel 1735

Mısra: 10

*Gövdenin başla
omuz arasında kalan
bölgesi, boyun.*
İyMuhibbigerdenindegöri
nenkäküldegül
Ehl-i
‘ışkuñboynınadıüşmişvebâ
lidüranuñ

7. boynına:-ı, -n, -a

Gazel 1746

Mısra: 4

*Gövdenin başla
omuz arasında kalan
bölgesi, boyun.*
Tir-i
müjgānuñakarşusinesini
tutmayan
Dilegüm bu
toknaboynınaşemşirünse
nün

8. boynuna:-uñ, -a

Gazel 1748

Mısra: 6

*Gövdenin başla
omuz arasında kalan
bölgesi, boyun.*
İytabîb-i dil mededla’l-i
lebünden bir cevâb
Eytmeziseñölüremboynuñ
a düşer kan senün

9. boynuma:-um, -a

Gazel 1751

Mısra: 10

*Gövdenin başla
omuz arasında kalan
bölgesi, boyun.*
OlmışamMecnün-veş ben
zülfüñüñdîvānesi
Boynuma zencir kıl gel ol
müsel sel kākülün

10. boynuma:-uma

Gazel 1773

Mısra: 8

*Gövdenin başla
omuz arasında kalan
bölgesi, boyun.*
Leylîzülfüñbildümecnün
niderāhir beni
İdesin zencirbārî
boynuma gîsularuñ

11. boynuma:-um, -a

Gazel 1801

Mısra: 2

*Gövdenin başla
omuz arasında kalan
bölgesi, boyun.*
Tolu sevdāñ-
ılabaşumdahevâdurkākülü
ñ
Halka halka boynuma
bend ü belâdurkākülün

12. boynuma:-uma

Gazel 1808

Mısra: 3

*Gövdenin başla
omuz arasında kalan
bölgesi, boyun.*
Boynuma
ayagumazencir olupdur

göz yaşı
Olmışamdivânebañabend-
i ser-tā-pā gerek

13. **boynuma:-um, -a**

Gazel 1881

Mısra: 6

*Gövdenin başla
omuz arasında kalan
bölgesi, boyun.*

Tekye-i 'ışk içre ta'nider
bugün Mecnūna dil
Boynuma
bendolalıdanzülf-i
zencirüñsenüñ

14. **boynına:-i, -n, -a**

Gazel 1941

Mısra: 20

*Gövdenin başla
omuz arasında kalan
bölgesi, boyun.*

İyMuhibbîgayret ile yansa
bülbül tañdegül
Kol sunar
boynınañaruñdāyimā
oynar gül

15. **boynuña:-uñ, -a**

Gazel 1943

Mısra: 2

*Gövdenin başla
omuz arasında kalan
bölgesi, boyun.*

Salınupnāz-ılaiyserv-i
revānum gitme gel
Ölürem yoksa düşer
boynuñakanum gitme gel

16. **boynuña:-uña**

Gazel 1967

Mısra: 10

Gövdenin başla

*omuz arasında kalan
bölgesi, boyun.*

Halāş olmak ne
mümkündür bu benden
Dakılaboynuñaçünzülfel
āsil

boyn-:

1. **boynuñda:-(u)ñ, -da**

Gazel 1758

Mısra: 5

*Gövdenin başla
omuz arasında kalan
bölgesi, boyun.*

Degülzülförinenboynuñd
akākül

Kamu

'ışkheñlinüñaldüñgünāhın

2. **boynuñda:-(u)ñ, -da**

Gazel 1955

Mısra: 10

*Gövdenin başla
omuz arasında kalan
bölgesi, boyun.*

Yıkmaga

'ırzınMuhibbîkimsenüñka
şd eyleme

Añazar yok

lıkboynuñdakalursenüñve
bāl

boynıbaglubendeyüz:

1. **boynıbaglubendeyüz:-
yüz**

Gazel 1892

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Boynu bağı köle.

Kapusındaboynıbagluben
deyüz

Kullara ne emr ola fermān
gerek

boynıbaglu kul:

1. **boynıbaglu kul:**

Gazel 1576

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Boynu bağı kul

*olmak: En aşağı seviyede
bulunan köle ve tutsaklar
için kullanılan bir
ıfadedir.*

Boynıbaglu kul iderşāh
ise de

Kim ala boynınañılāde-i
'ışk

boynına ala:

1. **boynınaala:-a**

Gazel 1576

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Boynuna takmak.

Boynıbaglu kul iderşāh
ise de

Kim ala boynınañılāde-i
'ışk

boynınadak:

1. **boynınadak:**

Gazel 1598

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Boynuna takmak.

İy saçı

leylîMuhibbîöldimecnūnu
ñsenüñ

Zülfüñüñzenciriniñlüfteyle
yüpböynınadak

2. **boynınadak:**

Gazel 1645

Mısra: 9

Kelime Tipi: -
Boynuna takmak.
DakboynmazülfünüMuhib
binüneyādōst
Yanumda sakın
dimegehāzırmeresüm yok

boynunuzadur:

1. boynunuzadur: -ur

Gazel 1721

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Boynunu uzatmak. //

Razı gelmek.

Baş
açuptüğınaboynınıMuhibb
üzadur
Bunu umar diyeler 'ışk ara
kurbānolduñ

boynumabag takan:

1. boynuma bagtakan: -
an

Gazel 1539

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

*Boynuna bağ
geçirmek. // Kendine esir
etmek.*

Dōstumzülfünkemendidür
takan boynuma bag
Lāleḥaddüñdür yakan bu
sıneme her laḥzadağ

boynumadak:

1. boynuma dak:

Gazel 1593

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Boyna geçirmek.
Leylüzülfini görüp didüm
ki iyārām-ı cān
Ben anuñsevda-y-

ilamecnünyam boynuma
dak

2. boynuma dak:

Gazel 1644

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Boyna geçirmek.

Zülfünüñzencirini gel
dōstum boynuma dak
Zıra ben dīvāneyem
benden aña yokdureḥaḳ

3. boynuma dak:

Gazel 1675

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Boyna takmak.

Çün dil-i
dīvāneyiitdüñşehāḥabs-i
zenaḥ
Luḥfidüpençir-i
zülfünübenüm boynuma
dak

boynumadakduñ:

1. boynuma dakduñ: -
duñ

Gazel 1796

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Boyna geçirmek.

İki yirdenbenditdüñ
boynuma zayğamdiyü
Āheşkümdakduñiy
'ışkbañazencireyledüñ

boynuma tak:

1. boynuma tak:

Gazel 1653

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Boynuna geçirmek,

bağlamak, zincirlemek;
kendine tutsak etmek.

İy saçı

leylāMuhibbiöldiMecnün
dan beter

Boynuma zencir-i zülfüñ
tak dil-i şeydāya bak

**boynumatakdüñbelāzen
cırini:**

1. boynuma

**takduñbelāzencirini: -du,
-ñ-ni**

Gazel 1841

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

*Boyna bela zincirini
tutmak.*

Boynuma
takduñbelāzenciriniMecn
ün-vār
Dehr ara
dīvānekılduñḥalkābed-
nāmeyledüñ

boynumiegdüm:

1. boynumiegdüm: -düm

Gazel 1840

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

*Boyun eğmek. // İtaat
etmek.*

Kapusındaboynumiegdüm
görüp bir ehl-i dil
Didişabr it bir nefes şimdi
çıkarcānuñsenüñ

boynumuz bir kıldan

ince:

1. boynumuz bir kıldan

ince:

Gazel 1824

Mısra: 10

Kelime Tipi: -
Haksız olduğu
anlaşıldığında verilecek
her türlü cezaya razı
olmak. □ .
Ger beni cāndan severse
terk-i ser kılsundimiş
Boynumuz bir kıldan ince
pes ne var itmek gerek

boynumuz ince müydan:

1. boynumuz ince müydan:

Gazel 1899

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Boynumuz kıldan
ince. || Haksız olduğu
anlaşıldığında verilecek
her türlü cezaya razı
olmak.

Tiğ çekerse ğamzeler
boynumuz ince müydan
Emrünüerāmolmuşsefse
nüñkalemsenüñ

boynuñadak:

1. boynuñadak:

Gazel 1605

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Boynuna geçirmek,
bağlamak.

Deşt-i ğamda gözyaşın
zenciridüpboynuñadak
Kim göre diye ki bu
Mecnündandivāne-rak

2. boynuñadak:

Gazel 1616

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Boynuna takmak,
boynuna asmak.
Gözlerüñ yaşın
dilāzenciridüpboynuñadak
Tā görenler diye ol
zencire yok senden eħak

3. boynuñadak:-uñā

Gazel 1641

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Boynuna takmak,
boynuna asmak.

Boynuñazencir-i ‘işkiy
dil-i divānedak
Cānuñpervāne-veş şem’-i
muħabbet işe yak

4. boynuñadak:

Gazel 1983

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Boynuna takmak,
boynuna asmak.

Yüridakboynuñazencir-i
‘işkı
Özüñi ‘ālem işe mübtelā
bil

5. boynuñadak:

Gazel 1988

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Boynuna takmak,
boynuna asmak.

Boynuñadakzulf-i
zencirüñ dil-i divāne gel
şem’-i
ħüsneçānuñpervāne eyle
yana gel

boynuñadüşmiş:

1. boynuñadüşmiş:-miş

Gazel 1896

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Kişinin üzerine olan,
yüklendiği.

Gerdenindegösterüpzülfin
sü’ālitdididüm
Hāyžālimboynuñadüşmiş
vebālündürsenüñ

boynuñasalnır:

1. boynuñasalnır:-ur

Gazel 1801

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Boynuna sarılmak.
Ğāfil olma salınurnāĝāh
bir gün boynuñā
Ziraçokdan ‘iřkuñ-
ılamübtelādurkākülün

boynuñatakup:

1. boynuñatakup:-up

Gazel 1718

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Boynuna geçirmek,
bağlamak.

Seni
öldürmegeđürķařdıçün ol
ğamze-zenüñ
Sun boym emrine var
boynuñatakupkefenüñ

bovun:

1. boynına:-ın, -a

Gazel 1708

Mısra: 6

Gövdenin başla
omuz arasında kalan
bölgesi, boynun.

Mevsim-i gülde ele girse
eger bir nâzenîn
Öp elin sal boynnakoluñ
lebini dişe çek

2. **boynuñdaki:-uñdaki**

Gazel 1760

Mısra: 12

*Gövdenin başla
omuz arasında kalan
bölgesi, boyun.*
Nâ-ḥakıyireniçe bir
‘uşşâk[1] öldürürsin
Sorılmaya mı
dirsinboynuñdaki o kanuñ

3. **boynını:-ı, -n, -ı**

Gazel 1790

Mısra: 14

*Gövdenin başla
omuz arasında kalan
bölgesi, boyun.*
Ser kaçurmaz bu Muḥibbî
her ne kim hükmeyleseñ
Tiğuañateslîmiderboynınıf
ermānuñsenüñ

4. **boynuma:-um, -a**

Gazel 1889

Mısra: 5

*Gövdenin başla
omuz arasında kalan
bölgesi, boyun.*
Leylîzülfini yine
boynuma zencîrkılup
Ehl-i ‘ışk içre beni göz
göre Mecnūnitdüñ

bozarduñtevebeñi:

1. **bozarduñtevebeñi:**

Gazel 1626

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Tevbe bozmak.

Bozarduñtevebeñi sen
daḥızāhid
Egerbāde suna bir
sîmînsāk

bozıl:

1. **bozıldı:-dı**

Gazel 1833

Mısra: 6

*Bozulmak, işlemez,
işe yaramaz duruma
gelmek, ârızâlanmak.*
Ġamzesi eyledi bu
sînemiğîrbâl-şifat
Murg-ı dil turmayısar
yandı bozıldıkañfesüñ

bu:

1. **budur:-dur**

Gazel 1556

Mısra: 3

Bu, işaret zamiri.
Yāragyāra uya korkum
budur
Yāllāhî
“neccināmimmānaḥāf”

2. **bundan:-(n)dan**

Gazel 1593

Mısra: 2

Bu, işaret zamiri.
Ġirre olma gel cemāl ü
ḥüsne ben dervîşe bak
Virzekāt-ı
ḥüsnuñiyokduraña bundan
eḥaḳ

3. **bunı:-nı**

Gazel 1594

Mısra: 3

Bu, işaret zamiri.

Ehl-i ‘ışkuñ dest-i
ḳudretbunı yazmış alına
Geçüre ‘ömrincefāda
görmeye ol şādık

4. **bunlar:-n, -lar**

Gazel 1614

Mısra: 8

Bu, işaret zamiri.
Gelürğamderd ü
miḥneteksük olmaz
Anuñçünoldı bunlar
maḥrem-i ‘ışk

5. **bu:**

Gazel 1641

Mısra: 6

Bu, işaret zamiri.
Nāşihānuşhuñsaña men’
eyleme ‘ışkdan beni
Zîra ‘ahdüm bu ki
dutmam kimse sözine
kulak

6. **bunı:-nı**

Gazel 1721

Mısra: 10

Bu, işaret zamiri.
Baş
açuptiğınaboynınıMuḥibb
îuzadur
Bunı umar diyeler ‘ışk ara
ḳurbānolduñ

7. **bunı:-nı**

Gazel 1744

Mısra: 10

Bu, işaret zamiri.
Raḥmidüphālüm her
gicebañaagıarsın
Dilerembunı ki eksilmeye
iydidenemüñ

8. **budur:-dur**

Gazel 1770

Mısra: 10

Bu, işaret zamiri.

Âh eylesem

Muhibbîçeşmümtolar nem

ile

Budur ezel nem eyler

hâşiyet-i dāmānuñ

9. **budur:-dur**

Gazel 1834

Mısra: 4

Bu, işaret zamiri.

Vişâl-i gül naşîb-i

hârolupdur

Budur âh u fiğâmı

‘andelîbüñ

10. **bunı:-nı**

Gazel 1847

Mısra: 6

Bu, işaret zamiri.

Korkma çoğ olsa

‘adüküyna var dildāruñ

Bilmedüñ mi bunı kim

‘ışk eri bî-bâk gerek

11. **budur:-dur**

Gazel 1870

Mısra: 14

Bu, işaret zamiri.

Vuşlat el virmezMuhibbî

kılmayınca terk-i ser

Çün budur

‘ışkuñtarîkîdöstlar ölmek

gerek

12. **bunı:-nı**

Gazel 1889

Mısra: 10

Bu, işaret zamiri.

Eyledüñküy-ı

harâbatıMuhibbîyemağâm

Şükridüphâlümebundime

zindüñitdün

13. **bunuñ:-nuñ**

Gazel 1909

Mısra: 2

Bu, işaret zamiri.

Olmasa

dünyāmurāduñcadilāhîçğa

mdegül

Çünkibunūñşādîlğıtız

geçer bir dem degül

14. **bunuñ:-nuñ**

Gazel 1913

Mısra: 2

Bu, işaret zamiri.

Bir güzeller

şāhınısevduñdidümgarrāğ

azel

İşidendirgörmēdükbunuñ

gibi ra’nāgazel

15. **bunı:-nı**

Gazel 1939

Mısra: 10

Bu, işaret zamiri.

Gülşen-i hüsnine gördüm

zülfisokmuş başını

Kim görüpdürbunı kim

agzına ala mār gül

16. **bunuñla:-nuñ, -la**

Gazel 1947

Mısra: 2

Bu, işaret zamiri.

İy dil kemend-i zülfine dil

virbelāda ol

Ya’nibunūñlazevkuñıartur

şafāda ol

17. **budur:-dur**

Gazel 1953

Mısra: 7

Bu, işaret zamiri.

San hırām-ı vaşl budur bu

‘aceb

Eyledüm bu

kanumısañahelāl

18. **bunuñla:-nuñ, -la**

Gazel 1961

Mısra: 4

Bu, işaret zamiri.

Ġamzeñhadengi geldi o

peykānsinede

Şādambunuñlaoldıbañayā

digār-ı dil

19. **budur:-dur**

Gazel 1964

Mısra: 5

Bu, işaret zamiri.

Geç mey ü mañbübdan

her dem budur zāhidsözi

Lîk ‘āşkrind olan itmez

bu kavlı-ile ‘amel

20. **bunlaruñ:-nlaruñ**

Gazel 1965

Mısra: 2

Bu, işaret zamiri.

Gördilerşādoldıçeşmüñdid

ilerzülfüñidāl

Bunlaruñ fikri ile

vardurgöñüldēşadñayāl

21. **bunı:-nı**

Gazel 1966

Mısra: 2

Bu, işaret zamiri.

Egerçisāye-i Hağdurdindir

bir kişiyeye iy dil

Bunidegmeħired bilmez
ki ğāyet de bu söz müşkil

22. **bular:-lar**

Gazel 1967

Mısra: 4

Bu, işaret zamiri.

Gözüm yaş sīneāteşdüd-ı
āhum

Bular yitmez mi

‘ışkumadelāyil

23. **bunlar:-n, -lar**

Gazel 1968

Mısra: 10

Bu, işaret zamiri.

‘Āşıkamrindembed-nām

[u] melāmet olalı

‘İşkuma bunlar delīl

yitmez mi ne hācetsü’āl

24. **budur:-dur**

Gazel 1985

Mısra: 1

Bu, işaret zamiri.

Görüp ebrūñdidümbaña

budur ‘iyd-i hilāl

Teşneyem ben lebūñi sun

içeyim āb-ı zülāl

25. **bunı:-nı**

Gazel 1994

Mısra: 10

Bu, işaret zamiri.

Başdan çıkarsa

zūlfıMuħıbbıyigamdegül

Kim didibunıaña ki

dāyimhevāda ol

26. **budur:-dur**

Gazel 1995

Mısra: 4

Bu, işaret zamiri.

Dermāñkabül itmediler

dere var-iken

‘Āşıklar içre şimdi budur

müdde’āgönül

27. **bular:-lar**

Gazel 1788

Mısra: 4

Koku.

Gözüm yaşın

şarābidüpgönüldennāleler

kılsam

Degül mi meclis-i ğamda

bular ‘iyş ü tarabdanyig

28. **bu:**

Gazel 1500

Mısra: 6

Bu, işaret sıfatı.

Eşk-i

çeşmümġarkavirmişken

ser-ā-ser ‘ālemi

Bu gönülpervāyimezolmuş

o baħr içinde bať

29. **bu:**

Gazel 1501

Mısra: 9

Bu, işaret sıfatı.

Bu

Muħıbbınüñmurādınısorar

sañ sen hemān

Yok

murādıġayrımihrüñdür bu

‘ālemdefaťať

30. **bu:**

Gazel 1501

Mısra: 10

Bu, işaret sıfatı.

Bu

Muħıbbınüñmurādınısorar

sañ sen hemān

Yok

murādıġayrımihrüñdür bu

‘ālemdefaťať

31. **bu:**

Gazel 1502

Mısra: 3

Bu, işaret sıfatı.

Evvel refıķsoñraťarıķ bu

mesel-durur

Yol korkuludur eyle dil

‘ışķ-ılaıñtılāt

32. **bu:**

Gazel 1502

Mısra: 9

Bu, işaret sıfatı.

DüşdüñMuħıbbıāteş-i

‘ışķanedür bu āh

‘Āşıkımdur ki eyleye ol

servdenıñtiyāt

33. **bu:**

Gazel 1504

Mısra: 2

Bu, işaret sıfatı.

Döstlarcevr ü cefādan

eyley ol cāñāneħaz

Çünkiandandurdaħıartukġ

elür bu cāñāħaz

34. **bu:**

Gazel 1505

Mısra: 1

Bu, işaret sıfatı.

Var mı bu cihān içre

itmeye cināndanħaz

Olmasa bile ger yār ben

itmeyem andan ħaz

35. **bu:**

Gazel 1506

Mısra: 6
Bu, işaret sıfatı.
Ser kesüpcânırmeyince
‘âşık irmez vuşlata
Boynınabâr-ı girânduraña
bu serden ne hâz

36. bu:

Gazel 1506

Mısra: 10

Bu, işaret sıfatı.

İyMuhibbî bil zaḥîrerûy-ı
zerdûñleyaşuñ
Var vebâliḥayrı yok bu
sîm-ile zerden ne hâz

37. bu:

Gazel 1507

Mısra: 1

Bu, işaret sıfatı.

Var iken meygünlebbûñ bu
göñlüme meyden ne hâz
Meclis-i ğamda dil efgâñı
yiter neyden ne hâz

38. bu:

Gazel 1507

Mısra: 6

Bu, işaret sıfatı.

Çünküdirler ölmeyince ele
girmez vaşl-ı döst
Böyledüryâ bu olan
dünyâdakiḥaydan ne hâz

39. bu:

Gazel 1508

Mısra: 3

Bu, işaret sıfatı.

Ġamgelürse bu
göñülkarşu çıkar
Alurelbetdeâşinâdanḥâz

40. bu:

Gazel 1508

Mısra: 11

Bu, işaret sıfatı.

Diñle bir dem bu
cerâyıdidüm
Didi almaz bu
mâcerâdanḥâz

41. bu:

Gazel 1508

Mısra: 12

Bu, işaret sıfatı.

Diñle bir dem bu
cerâyıdidüm
Didi almaz bu
mâcerâdanḥâz

42. bu:

Gazel 1508

Mısra: 13

Bu, işaret sıfatı.

Bu Muḥibbîye yiter
derdûñ-ile
Öliceek eylemez
devâdanḥâz

43. bu:

Gazel 1509

Mısra: 6

Bu, işaret sıfatı.

Başımı terk itmeyince
‘âşık irmez vuşlata
Boynınabâr-ı girânduraña
bu sırdan ne hâz

44. bu:

Gazel 1509

Mısra: 10

Bu, işaret sıfatı.

İyMuhibbî bil zaḥîrerûy-ı
zerdûñleyaşuñ

Var vebâliḥayrı yok bu
sîm-ile zerden ne hâz

45. bu:

Gazel 1510

Mısra: 1

Bu, işaret sıfatı.

Almaz dil ü cânsensüz bu
milk-i cihândanḥâz
Alur dil ü cânkuvveti sen
ḳût-ı revândanḥâz

46. bu:

Gazel 1510

Mısra: 10

Bu, işaret sıfatı.

Nürâyetidür dilde zıkr
eyle ruḥın her dem
Kimdür kim Muḥib itmez
bu devr-i zamândanḥâz

47. bu:

Gazel 1511

Mısra: 11

Bu, işaret sıfatı.

Ḥöş-durur bu
Muḥibbîderdûñ-ile
Olsa da eylemez
devâdanḥâz

48. bu:

Gazel 1513

Mısra: 6

Bu, işaret sıfatı.

Sebebsingörmegeyârũñce
mâlin
Bu ḥastagöñlümetimâr
olan şem’

49. buña:-ñ, -a

Gazel 1517

Mısra: 8

Bu, işaret sıfatı.

Şi'rümenazm ehli baksa
dir budur aşl-ı kelâm
Buñanisbetğayrılaş'arıol
miş cümle fer'

50. bu:

Gazel 1519

Mısra: 4

Bu, işaret sıfatı.

Dökdi yaşlar
gicelertâşubhölıncaagladı
Oldı bu derd-i
derünundanmegerâgâh
şem'

51. bu:

Gazel 1520

Mısra: 4

Bu, işaret sıfatı.

Tañmıdurencümmisâli
cem' ola pervâneler
Çünkü bu bezm içre
oldıtıl'at-i cānâne şem'

52. bu:

Gazel 1524

Mısra: 9

Bu, işaret sıfatı.

İstese zülfüñşebinde
'arızuñ bu hasta-dil
Tañdegülzulmetde ister
kalıcaktimâr şem'

53. bu:

Gazel 1526

Mısra: 9

Bu, işaret sıfatı.

Bu
Muhibbîgicelerhüsnuñañu
pâh eylese
Tola
âhışu'lesindenkünbed-i
devvâr şem'

54. bu:

Gazel 1527

Mısra: 11

Bu, işaret sıfatı.

Husrevâgördimuhağkağku
luñoldı bu Muhib
Varaq-ı
hüsnuñeçağtuñyazâlîhōşte
vki'

55. bu:

Gazel 1528

Mısra: 9

Bu, işaret sıfatı.

Kaşdı bu dâma düşüre
dem-be-dem pervâneyi
Ol sebebdendür döker
eçrâfa her dem dâne şem'

56. bu:

Gazel 1528

Mısra: 13

Bu, işaret sıfatı.

Tañmıdurpervâne kılsa bu
Muhibbicân u dil
Oldıçünvuşlatşebinde
'arız-ı cānâne şem'

57. bu:

Gazel 1530

Mısra: 1

Bu, işaret sıfatı.

Cân-ısa cānâmurâduñ bu
gönül itmez nizâ'
Yoluña olsun fedâbunuñ
gibi nice metâ'

58. bu:

Gazel 1530

Mısra: 5

Bu, işaret sıfatı.

Bu tarîk-ı 'ışıkda her
kimse kim 'aşığ geçer
Hâk-i pây-ı dilber ile
eylesün ol intifâ'

59. bu:

Gazel 1531

Mısra: 1

Bu, işaret sıfatı.

Yakalı ğam leşkeri bu
sînemüzretâzedâğ
'İşşâhıkurdi san şahrâ-
yımihnetdeotag

60. bu:

Gazel 1531

Mısra: 8

Bu, işaret sıfatı.

Hâk-i
pâyıntâcideldençarhairgür
düm seri
Bu mesel devlet
dimişlerdürdegül erden
irag

61. bu:

Gazel 1531

Mısra: 11

Bu, işaret sıfatı.

Bu Muhibbîhastanuñ
hicriyle sorsañhâlini
Âh u efgânoldı işi
işidenlerdenrag

62. bu:

Gazel 1533

Mısra: 3

Bu, işaret sıfatı.

Saklaramgamzeokın bu
sînedecânum gibi
Merd olanlara dimişlerdür
gerek lâ-büdyarag

63. bu:

Gazel 1533

Mısra: 10

Bu, işaret sıfatı.

Hâl-i

müşgînün legörel densînes

ünbüllerüñ

Dâmadüşdi bu

Muhibbî kurtılır mı

cânisag

64. bu:

Gazel 1534

Mısra: 9

Bu, işaret sıfatı.

Bu Muhibbiye yiter

hicrânşebinde şem'-i dil

Döstlarhâcetdegüldüryak

mañuz anda çerâğ

65. bu:

Gazel 1536

Mısra: 3

Bu, işaret sıfatı.

Niçeye dek çekelümiydöst

bu hicrânşebin

'Ârızuñlarüşen it

itdün temennâ-yı çerâğ

66. bu:

Gazel 1536

Mısra: 6

Bu, işaret sıfatı.

Görmeyesin ayaguñ

altındaki 'âşık ları

Bu meseldür karañudirler

olur pây-ı çerâğ

67. bu:

Gazel 1538

Mısra: 7

Bu, işaret sıfatı.

Hâcetdegül bu hâne-i

hicrânaiyrefîk

Yakma bu

şebînemolup duraña çerâğ

68. bu:

Gazel 1538

Mısra: 8

Bu, işaret sıfatı.

Hâcetdegül bu hâne-i

hicrânaiyrefîk

Yakma bu

şebînemolup duraña çerâğ

69. bu:

Gazel 1539

Mısra: 2

Bu, işaret sıfatı.

Döstumzülfünkemendidür

takan boynuma bag

Lâle haddündür yakan bu

sîneme her lahza dağ

70. bu:

Gazel 1539

Mısra: 9

Bu, işaret sıfatı.

Bir degüldür bu

Muhibbiylerakîb-i rü-

siyâh

Gülşen içre bülbüle

nisbetolunur mı kelâğ

71. bu:

Gazel 1541

Mısra: 10

Bu, işaret sıfatı.

Görinürse ne 'acebküh-ı

belâ kapları

Çün yakar sîneye durmaz

bu Muhibbîniçedâğ

72. bu:

Gazel 1542

Mısra: 10

Bu, işaret sıfatı.

Tekye-i 'ışkuñ ezel

Ferhâd urup bünyâdını

Bu

Muhibbî bagrınıñ yağıyla

uyardı çerâğ

73. bu:

Gazel 1543

Mısra: 7

Bu, işaret sıfatı.

Başuñaldüñdilâ sen bu

cihângavğâların

Yigdegül midürsañaitseñ

bu sevdâdanferâğ

74. bu:

Gazel 1543

Mısra: 8

Bu, işaret sıfatı.

Başuñaldüñdilâ sen bu

cihângavğâların

Yigdegül midürsañaitseñ

bu sevdâdanferâğ

75. bu:

Gazel 1544

Mısra: 10

Bu, işaret sıfatı.

Fürkat ü

hicrûñodundayüregüm

pür-süzdür

Bu harâret def'ine

içdüm Muhibbî ben ayag

76. bu:

Gazel 1545

Mısra: 3

Bu, işaret sıfatı.

Mihr ü mehdenniç bulur
mydı bu 'âlemziyâ
Yakmasıydı nür-ı
hüsniñdengelüp anlar
çerâğ

77. bu:

Gazel 1545

Mısra: 9

Bu, işaret sıfatı.

İyMuhibbî bu cihânda
kim ki 'uzlet isteye
Varlığından ol gerekdür
eyleye evvel ferâğ

78. bu:

Gazel 1546

Mısra: 5

Bu, işaret sıfatı.

Hîç olur mı kurtıla bu
murg-ı dil
Dâne ide hâlinizülfiniag

79. bu:

Gazel 1546

Mısra: 7

Bu, işaret sıfatı.

Bu
cihânhalıkı kamusımübtelâ
Arasañ bir kimse yok
içinde sag

80. bu:

Gazel 1548

Mısra: 11

Bu, işaret sıfatı.

Bezm-i ğamda bu
Muhibbî içeli hün-ı ciger
Çenge
döndikâmetiñlerolupdursî
ne def

81. bu:

Gazel 1549

Mısra: 6

Bu, işaret sıfatı.

Penbe-i dâğum görenler
sînemüzredidiler
Yiryirinberf-i
zemindenoldıgüya bu
külef

82. bu:

Gazel 1552

Mısra: 2

Bu, işaret sıfatı.

Lâm kıldı kâddümiolmuş
iken hem çün elif
Bu şıfatla her ki 'âşik-
durur olur muttaşif

83. bu:

Gazel 1553

Mısra: 10

Bu, işaret sıfatı.

Âhîrî'l-
emrîrgüremdiyünişân-ı
maflaba
Bu Muhibbâtıdâhı
oklarını her taraf

84. bu:

Gazel 1554

Mısra: 12

Bu, işaret sıfatı.

Ya kaşıyla ğamze okların
ele alsa niğâr
'İşkmeydânında eyler bu
Muhibbî dil hedef

85. bu:

Gazel 1557

Mısra: 10

Bu, işaret sıfatı.

Ref

idüpnefsünhicâbingördihü
sn-i dilberi
Bu Muhibbîoldıçün
nükte-şinâs-ı men-'aref

86. bu:

Gazel 1558

Mısra: 9

Bu, işaret sıfatı.

Bu
Muhibbîğamşebindederd-
ile âh eylese
'Âleme odlar düşer çıkar
şererler her taraf

87. bu:

Gazel 1559

Mısra: 3

Bu, işaret sıfatı.

Döstüm ben sañacânım
nite kim bu tendedür
Şıdk-ı
da'vâmagüvâhumoldıçeng
ü nây u def

88. bu:

Gazel 1559

Mısra: 10

Bu, işaret sıfatı.

Gerçi Mecnün 'ışk iline
tâcdârolmuş idi
Gitse n'olaçünkimoldı bu
Muhibbañahalef

89. bu:

Gazel 1561

Mısra: 3

Bu, işaret sıfatı.

Sırr-ı 'ışkı bu
gönülzâhiriderse ne 'aceb
Gösterür her ne ki içinde
ola şîşe-i sâf

90. bu:

Gazel 1562

Mısra: 8

Bu, işaret sıfatı.

Alısdurnağd-i 'ömrüñ
'âkıbetdünyâsenüñ
Eyle farz it kim bu
nağdieyledüñ ol hânavağf

91. bu:

Gazel 1563

Mısra: 6

Bu, işaret sıfatı.

İy kaşı ya durmadan at
sen bañağamz okların
Key ulu devlet-durur aña
ola bu dil hedef

92. bu:

Gazel 1563

Mısra: 8

Bu, işaret sıfatı.

Bezm-i gamdadöstlarnüş
ideli hün-ı ciger
Nâyadöndi bu
gönülsinemdögilür hem
çü def

93. bu:

Gazel 1566

Mısra: 3

Bu, işaret sıfatı.

Bezm-i gamdanây olalı bu
gönül
Dögerem bu
sınemimänend-i def

94. bu:

Gazel 1566

Mısra: 4

Bu, işaret sıfatı.

Bezm-i gamdanây olalı bu
gönül
Dögerem bu
sınemimänend-i def

95. bu:

Gazel 1567

Mısra: 11

Bu, işaret sıfatı.

Bu Muhibbisanmañuz
kim döstlar yüz döndüre
Leşker-i a'däeger olsa
hezârânşâfşâf

96. bu:

Gazel 1569

Mısra: 9

Bu, işaret sıfatı.

Bu Muhibbî gül
ruhuñmedhinde olsa
'andelîb
Diyeler gülşendeyokdur
böyle bir güyâlañif

97. bu:

Gazel 1572

Mısra: 12

Bu, işaret sıfatı.

Āteş-i 'ışk içre dil girdi
semenderler gibi
Olalıdan bu
Muhibbîdöstlarmu'tād-ı
'ışk

98. bu:

Gazel 1574

Mısra: 1

Bu, işaret sıfatı.

Çarhı güm gümgümledür
her dem bu hü y u hây-ı
'ışk
'Ālemibaşdan baş
ğarkavirürderyâ-yı 'ışk

99. bu:

Gazel 1578

Mısra: 3

Bu, işaret sıfatı.

Çün döşendi bu
zemînzrezümürüddenbi
sât
Gösterür kendin peleng
şeklinde yirirsäye bak

100. bu:

Gazel 1578

Mısra: 6

Bu, işaret sıfatı.

Gülşenehıdmetiçünoılmış
abâcârüb-keş
Su sepersakka-şifat bu
kubbe-i minâyâ bak

101. bu:

Gazel 1578

Mısra: 7

Bu, işaret sıfatı.

Bu deme
irişdügineşükrideler her
biri
Fâhteğumrı ne söyler
bülbül-i güyâyâ bak

102. bu:

Gazel 1579

Mısra: 4

Bu, işaret sıfatı.

Niçedurmuşdurmu'allakuş
buçarh-ı bî-sütün
Cängözün aç 'ibret al bu
künbed-i minâyâ bak

103. bu:

Gazel 1579

Mısra: 13

Bu, işaret sıfatı.

İyMuḥibbîgâfil olma bu
felekden kıl ḥazer
Pâdişâh-ı dehr iken gör
n'eylediDārâ'ya bak

104. bu:

Gazel 1580

Mısra: 2

Bu, işaret sıfatı.

Nev-
civânidümsefdoldıkapuñ
darîşe bak
'İşkuñ-ılaḥastadurrahm
eyle bu dervîşe bak

105. bu:

Gazel 1581

Mısra: 9

Bu, işaret sıfatı.

Bu
Muḥibbînüñegergöñlini
alsa tañmıdır
'Älemitesḥîridüpdür ol
gözcicâzûya bak

106. bu:

Gazel 1582

Mısra: 10

Bu, işaret sıfatı.

Men' kılma ger nazar
kılsa cemâlünemüdâm
Bu Muḥibbî gibi çün bir
'âşık-ı dîdâr yok

107. bu:

Gazel 1583

Mısra: 1

Bu, işaret sıfatı.

Diger-gündurbakarsañ sen
bu âfâk
Aç 'ibret
çeşminidâyımaña bak

108. bu:

Gazel 1583

Mısra: 5

Bu, işaret sıfatı.

Kimi mün'im bu ḥalkuñ
kimi müflis
Kimi dîbâgeyer kimisi
çıplak

109. bu:

Gazel 1583

Mısra: 11

Bu, işaret sıfatı.

Neler yazmış neler bu
dest-i kudret
Muḥibbî kıl nazar al ele
evrâk

110. bu:

Gazel 1584

Mısra: 10

Bu, işaret sıfatı.

Biñbenüm gibi belâ-keş
işigindemübtelâ
Bu Muḥibbînüñcihânda
andan özge varı yok

111. bu:

Gazel 1586

Mısra: 5

Bu, işaret sıfatı.

Şöyle maḥvitdi bu
'işkuñâteşiküllitenüm
Kim bakarsa dir ki dil
yandı bile cân anda yok

112. bu:

Gazel 1589

Mısra: 6

Bu, işaret sıfatı.

Älidersingösterürsinâl-ıla
evvel yüzüñ
Bu

'acebdürsoñradirsingöñlü
mi alınca yok

113. bu:

Gazel 1591

Mısra: 1

Bu, işaret sıfatı.

Zülf-i ṭarrârı gibi 'âlemde
bir ṭarrâre yok
Bu
cihândaruḥlarımânendi bir
sehḥâre yok

114. bu:

Gazel 1592

Mısra: 14

Bu, işaret sıfatı.

Şi'rümMuḥibbî irse
kemâle 'acebmidür
İletdüm bu fenni ilerüye
ben ayak ayak

115. bu:

Gazel 1593

Mısra: 11

Bu, işaret sıfatı.

Bu
Muḥibbîḥastayihicrânşebi
ndeañmaduñ
İytabîb-i dil iriş kim
cânda kaldı bir ramaḥ

116. bu:

Gazel 1595

Mısra: 2

Bu, işaret sıfatı.

Çün ezelden
eylemişdürsaña 'âşık beni
Ḥaḥ
Tañrıçün gel bu
benümderd-i dilüme tut
kulak

117. bu:

Gazel 1595

Mısra: 3

Bu, işaret sıfatı.

Kaynayup bu h n-ı dil
başumdanaşmasundiy 
Taşduğıncaeyledüman n-
ıçunçeşm m savak

118. bu:

Gazel 1595

Mısra: 5

Bu, işaret sıfatı.

Bir har ret virdi 'ışku n
geldi bu dil lerzeye
Bilmek
isteseñegerahv l mi sen
b de bak

119. bu:

Gazel 1595

Mısra: 7

Bu, işaret sıfatı.

Bahr-ı 'ışk içre bu dil
unkişin verlikider
İñlerem kim iki
eřm mañaolmıřdur
kabak

120. bu:

Gazel 1595

Mısra: 9

Bu, işaret sıfatı.

Bu
Muħibb n ñmur dıbende
ñolmakdurhem n
Y Res lall hķab l it
olmasun senden irak

121. bu:

Gazel 1596

Mısra: 4

Bu, işaret sıfatı.

Her ki ' şık geçe elbette o
c n terkin urur
Mezheb-i 'ışk içinde bu
da bir ad ancak

122. bu:

Gazel 1599

Mısra: 8

Bu, işaret sıfatı.

C n be-ğ yeth zn içinde
dil katı ğamn kd r
S kiy  mey sun ki virs n
bu dil-i ğamħ' rařevķ

123. bu:

Gazel 1600

Mısra: 8

Bu, işaret sıfatı.

Geçer g n hafta ay u yıl
y z ñiğ rmezemc n 
Bu
dirlikden lemyiğd rmed r
bu intiz r olmak

124. bu:

Gazel 1600

Mısra: 8

Bu, işaret sıfatı.

Geçer g n hafta ay u yıl
y z ñiğ rmezemc n 
Bu
dirlikden lemyiğd rmed r
bu intiz r olmak

125. bu:

Gazel 1601

Mısra: 5

Bu, işaret sıfatı.

Bil r iken kimseye
gelmez bu d ny danvef 
Kati eblehlik deg l mi
aňag ñ lbağlamak

126. bu:

Gazel 1601

Mısra: 9

Bu, işaret sıfatı.

Senden ister bu
Muħibb derdin ñderm nı
nı
M btel -
yıderdolmışışidenlerden
irak

127. bu:

Gazel 1602

Mısra: 5

Bu, işaret sıfatı.

Bahr-i eşk içre d ş p bu
dil şin verlikider
Korkmaz
z r d eřmiañaolmıřdur
kabak

128. bu:

Gazel 1602

Mısra: 9

Bu, işaret sıfatı.

Lebler ñ  psem olur bu
g zler mden yaş rev n
Dilber  'ayb eyleme olur
ferahdanağlamak

129. bu:

Gazel 1602

Mısra: 13

Bu, işaret sıfatı.

Bu Muħibb  g rmedi
hergizdehanuñdan eser
M řkiliħall it ħab b m
s yle deprens n dudak

130. bu:

Gazel 1603

Mısra: 7

Bu, işaret sıfatı.

Bād-ı āhum saldı baħr-ı
eşke bu dil zevrağın
Zāhiroidimevclerdinür mi
hıçāsarı yok

131. bu:

Gazel 1604

Mısra: 6

Bu, işaret sıfatı.

Girü kıl hırka-i zerkuñ
bugün gel bādeyeşüfı
Görenler bu libās ile
sañadirlrhemānzerrāk

132. bu:

Gazel 1605

Mısra: 2

Bu, işaret sıfatı.

Deşt-i ğamda gözyaşın
zenciridüpboynuñadək
Kim göre diye ki bu
Mecnündandivāne-rak

133. bu:

Gazel 1605

Mısra: 9

Bu, işaret sıfatı.

Bülbülündür bu Muħibzāğ
u zağandurmüdde’i
Gülşenüñdeitmesün anları
lāyık mı fark

134. bu:

Gazel 1606

Mısra: 9

Bu, işaret sıfatı.

Her kaçan āh eylesem
artar bu sīnemāteşi
Tañdegülçüñkigelürbādes
düğincenāraşevk

135. bu:

Gazel 1606

Mısra: 11

Bu, işaret sıfatı.

İyMuħibbīmerd-iseñ gel
vir bu dünyāyatalāk
Bilmeyüp gösterdi çoklar
bu zen-i mekkāraşevk

136. bu:

Gazel 1606

Mısra: 12

Bu, işaret sıfatı.

İyMuħibbīmerd-iseñ gel
vir bu dünyāyatalāk
Bilmeyüp gösterdi çoklar
bu zen-i mekkāraşevk

137. bu:

Gazel 1607

Mısra: 9

Bu, işaret sıfatı.

Bu Muħibbitağlaradüşmiş
yürür divānedür
Böyledürrüz-ı ezelden
kim sever tenhā-yı ‘ışk

138. bu:

Gazel 1611

Mısra: 8

Bu, işaret sıfatı.

Gidersin çünkiāħir bir
kefenle
Nedür bu dünyeye bunca
‘alāyık

139. bu:

Gazel 1612

Mısra: 7

Bu, işaret sıfatı.

Bakmaz olduñ bir nağar
bu ‘āşık-ı bī-dillere
Ara
yireeylemiştürmüdde’ibe
ñzernifāk

140. bu:

Gazel 1617

Mısra: 4

Bu, işaret sıfatı.

Ĥayr iden Ĥayrın bulur
şerden gerekdürictināb
Kim bu sözde
eylemişlerdür ulular
ittifāk

141. bu:

Gazel 1619

Mısra: 4

Bu, işaret sıfatı.

‘Āşık oldum işidüpnām-ı
şerifüñcān-ıla
Bu meseldür gözden
evvel ‘āşıkolurmuş kulak

142. bu:

Gazel 1619

Mısra: 10

Bu, işaret sıfatı.

Kim-durur senüñyoluñda
baş u cān terk itmeyen
Yaradılmadan bu ‘ālem
sen idüñmaħbüb-ı Ĥāk

143. bu:

Gazel 1620

Mısra: 7

Bu, işaret sıfatı.

Diler-iseñ bir kemāñçe
ola bu göñlüñsenüñ
Başuñtāreyleyüp bul bir
deri sīneñe yak

144. bu:

Gazel 1620

Mısra: 12

Bu, işaret sıfatı.

Taht-ı Efrîdûna bakmaz
tâc-ı Hüsrev gözlemez
Atları haylinde ister ola
bu dil bir burak

145. bu:

Gazel 1622

Mısra: 1

Bu, işaret sıfatı.

Nedüriymeh bu miskîne
sitem cevr ü cefâ kılmak
Beni yâdeyleyüp her dem
rakîbiâşinâ kılmak

146. bu:

Gazel 1622

Mısra: 3

Bu, işaret sıfatı.

Devâçünâhîritmezdüñ bu
derde iytabîb-i dil
Ne idi yâ beni evvel bu
derde mübtelâ kılmak

147. bu:

Gazel 1622

Mısra: 4

Bu, işaret sıfatı.

Devâçünâhîritmezdüñ bu
derde iytabîb-i dil
Ne idi yâ beni evvel bu
derde mübtelâ kılmak

148. bu:

Gazel 1624

Mısra: 5

Bu, işaret sıfatı.

Yâra kim ilte ola bu derd-
i dil aĥvâlini
Ya gözün yaşına ‘ârz ya
âh-ılaferyâda bak

149. bu:

Gazel 1625

Mısra: 2

Bu, işaret sıfatı.

Lebleri kevsârâbı ol
kadibâlâya bak
Añairişmek diler bu
himmeti bâlâya bak

150. bu:

Gazel 1625

Mısra: 10

Bu, işaret sıfatı.

Zerreler yakar
çerâğĥurşîd-i ‘âlem-
tâbdan
Kaşrelerden cem’ olunmuş
bu yidideryâya bak

151. bu:

Gazel 1627

Mısra: 8

Bu, işaret sıfatı.

Çekeyim cevr ü cefânî ire
bir gün râhatuñ
Bu meseldürşehde döner
şabr-ıladirler koruk

152. bu:

Gazel 1627

Mısra: 9

Bu, işaret sıfatı.

Didilerbaşuñdaâĥuñdanne
dür bu burmalar
Ehl-i ‘işkâdîümlâzımdur
böyle saruk

153. bu:

Gazel 1628

Mısra: 6

Bu, işaret sıfatı.

Ĥayretdeyemgöñlüñeâhu
m eser itmez
Bu söz bî-ķarâr dil-i bî-
ķarâra bak

154. bu:

Gazel 1630

Mısra: 6

Bu, işaret sıfatı.

Niçe cem’ olmuş-durur
eşkümlêâhumâteşi
Görmek isterseñ ‘aceb bu
âteşinderyâya bak

155. bu:

Gazel 1630

Mısra: 8

Bu, işaret sıfatı.

Sakf-ı çarĥ-ı bî-
sütünadüd-ı
âhumdursütün
Ger inanmazsañbaña bu
ķubbe-i mîñâya bak

156. bu:

Gazel 1631

Mısra: 5

Bu, işaret sıfatı.

Bu gönülbâl ü perümdür
yandı bir per kalmadı
Mezra’-ı zîrek gibi kim
tutdı anı dâm-ı fırâķ

157. bu:

Gazel 1632

Mısra: 10

Bu, işaret sıfatı.

Muĥibbîķüyuña geldi
didüm bir büseiĥsân it
Didiresm olmadı
ĥublartarîķında bu ‘âdet
yok

158. bu:

Gazel 1633

Mısra: 6

Bu, işaret sıfatı.

Sürme kıl hâk-i derini
açıla tãgözlerüñ
Bu cihân mülkini seyr it
dâne-i haşhâşa bak

159. bu:

Gazel 1633

Mısra: 11

Bu, işaret sıfatı.

Bu Muhibbîbâde-i
'ışkuñınüşidüpmüdâm
Mest-i lâ-ya'kıl gezer ol
'âşık-ı 'ayyâşa bak

160. bu:

Gazel 1634

Mısra: 9

Bu, işaret sıfatı.

İygönül aldanma sakın bu
felek bir hoşkabâz
Her nefes
biñdürümlü'bingösterür ol
bâzi çok

161. bu:

Gazel 1634

Mısra: 12

Bu, işaret sıfatı.

Dimezembrañakalil eyle
cefâñı ya kesir
Bu Muhibbîhoş görür her
ne gelürse az [u] çok

162. bu:

Gazel 1637

Mısra: 4

Bu, işaret sıfatı.

'Aybkılmañderd-i dilden
inleyüpâh eylesem
Dem mi vardur itmeye bu
sînemişad-çäk 'ışk

163. bu:

Gazel 1640

Mısra: 3

Bu, işaret sıfatı.

Bu dil derdine sen
dermânçünâhiritmeyecekd
ün

Ne idi gösterüp evvel
yüzüñimübtelâ kılmak

164. bu:

Gazel 1640

Mısra: 8

Bu, işaret sıfatı.

Didümsezülfüñe
'anberkılup ya
nâfeyeteşbîh
Hañâmıdur bu ben miskîn
'acebmidürhañâ kılmak

165. bu:

Gazel 1642

Mısra: 10

Bu, işaret sıfatı.

Çünşefâ'atkânısinyevm-i
cezâda ümmete
Bu
Muhibbîderdmendüñhâlin
elutñ eyle bak

166. bu:

Gazel 1643

Mısra: 6

Bu, işaret sıfatı.

Zülf-i
niğâritdiperişâñnesim-i
şubh
Virdüm bu
'ömribâdavüaldumhevâ-yı
'ışk

167. bu:

Gazel 1644

Mısra: 9

Bu, işaret sıfatı.

Bu Muhibbî sözleri çün
her biri dürdânedür
Anı mengüşeyleyüp gel
döstungüşuñadak

168. bu:

Gazel 1646

Mısra: 8

Bu, işaret sıfatı.

La'l-i lebünşifâdurdârü's-
şifâişigün
Ya n'çün anda bu ben
bimâr u zârâyir yok

169. bu:

Gazel 1649

Mısra: 9

Bu, işaret sıfatı.

Küyında bu garibe itim
dimişçüdidâr
Olsun ziyâdelutñi bize
ri'âyet ancak

170. bu:

Gazel 1650

Mısra: 9

Bu, işaret sıfatı.

Bu
Muhibbîyerañbüñdenider
sin kem nazâr
Kim ki 'âşıkolditden kem
diseñ de 'arı yok

171. bu:

Gazel 1652

Mısra: 8

Bu, işaret sıfatı.

Kimisi hândân u şadân
kimisi gamgînhañzin
'İbret alsun bir nazâr bu
çarñ-ı nâ-hemvâra bak

172. bu:

Gazel 1653

Mısra: 4

Bu, işaret sıfatı.

İrmedümpâyân-ı zülfe irdi
‘ömrüm âhire
Niçeyillardur bu serden
geçmeyen sevdâya bak

173. bu:

Gazel 1655

Mısra: 1

Bu, işaret sıfatı.

Her kimüñ kim bu
cihânbağında bir cānânı
yok
Fi'l-ḥaḳīkamürdedür
cisminde anuñcānı yok

174. bu:

Gazel 1657

Mısra: 4

Bu, işaret sıfatı.

Görmedin
dīdāruñisañamaḥabbetbag
ladum
Bu meseldür gözden
öñdindirler ‘āşīḳdur kulak

175. bu:

Gazel 1657

Mısra: 9

Bu, işaret sıfatı.

İyMuḥibbīāhidüpañdukça
bu ‘ișyānuñı
Lerze gelür cisme sanki
bād-ıladitrer varak

176. bu:

Gazel 1658

Mısra: 9

Bu, işaret sıfatı.

Bu

Muḥibbītācideldenḥāk-i
pāyuñ cevherin
Kim göre eydür bu gevher
efser-i Dārāda yok

177. bu:

Gazel 1658

Mısra: 10

Bu, işaret sıfatı.

Bu

Muḥibbītācideldenḥāk-i
pāyuñ cevherin
Kim göre eydür bu gevher
efser-i Dārāda yok

178. bu:

Gazel 1659

Mısra: 3

Bu, işaret sıfatı.

Dōstumitdüncefāsengiyle
bu göñlümḥarāb
Bir nazar kıl
niçesinmişdur dil-i āb-
gñe bak

179. bu:

Gazel 1659

Mısra: 8

Bu, işaret sıfatı.

Zülfiniārāyiş itmiş
ḥāllerzeyn eylemiş
Kim gören diriygöñül bu
vech-ile tezyine bak

180. bu:

Gazel 1660

Mısra: 3

Bu, işaret sıfatı.

Şu’levirürāteş-i dil olsa
bu eşkümrevān
Bu ‘acebdürāteş ile cem’
olan deryāya bak

181. bu:

Gazel 1660

Mısra: 4

Bu, işaret sıfatı.

Şu’levirürāteş-i dil olsa
bu eşkümrevān
Bu ‘acebdürāteş ile cem’
olan deryāya bak

182. bu:

Gazel 1660

Mısra: 6

Bu, işaret sıfatı.

Saḳf-ı çarḥ-ı bī-
sütünadūd-ı
āhumdursütün
Zāhir olsun bir nazar bu
ḳubbe-i mināya bak

183. bu:

Gazel 1661

Mısra: 2

Bu, işaret sıfatı.

Başdanayaga ‘āşīḳ yürür
melāmet ancak
Bu ṭavr-ı ‘ișḳ içinde bir
özge ḥālet ancak

184. bu:

Gazel 1661

Mısra: 4

Bu, işaret sıfatı.

Dellāl-ı ‘ișḳavirdüm dil
naḳdini bile cān
Aldummetā’-ı derdi bu da
ticāret ancak

185. bu:

Gazel 1662

Mısra: 10

Bu, işaret sıfatı.

Firāk-ı yāraşabr itmek
hünerdür
N'idem kim bende hergiz
bu hüner yok

186. bu:

Gazel 1663

Mısra: 4

Bu, işaret sıfatı.

Vādi-i miñnetde gözyaşı
su olmuşgamıdā
Böyle ni'met var-iken
'aşıkdimez bu zāda yok

187. bu:

Gazel 1663

Mısra: 6

Bu, işaret sıfatı.

Sen
lebîşirîniçündüdümbelāk
ūhsārına
Husrevā bilsem neden
meylūñ bu ben Ferhāda
yok

188. bu:

Gazel 1663

Mısra: 8

Bu, işaret sıfatı.

Gülşen-i hüsnūñ gibi dehr
içre gülşengörmedüm
Serverākaddūñ gibi bir
serv bu dünyāda yok

189. bu:

Gazel 1665

Mısra: 10

Bu, işaret sıfatı.

'Ālemigezdüm kamu
halkı görüp şād [u] ferah
Bu Muhibbī gibi lik arada
[hiç] nā-şād yok

190. bu:

Gazel 1666

Mısra: 2

Bu, işaret sıfatı.

Bakarsañ gerçi
bagrumkanıdır 'ışk
Velī bu
derdümüñdermānidur 'ışk

191. bu:

Gazel 1666

Mısra: 6

Bu, işaret sıfatı.

Yaşum her kaşresi bir
pāre-i la'l
Anuñçün kim bu
sīnemkānidur 'ışk

192. bu:

Gazel 1667

Mısra: 6

Bu, işaret sıfatı.

Bezm-i gamdaçeng gibi
iñlemekñanūr olur
Her kimüñgöñlünde kala
bu şādā-yınāy-ı 'ışk

193. bu:

Gazel 1667

Mısra: 10

Bu, işaret sıfatı.

İyMuhibbī 'ālem içre añā
'aşıklıkharām
Bu melāmetküy içre
olmaya rüsvā-yı 'ışk

194. bu:

Gazel 1669

Mısra: 10

Bu, işaret sıfatı.

İyMuhibbīğarra olma
revnaқına 'ālemüñ

Sañā bu 'ibret yiter kim
kandadırDārāyı bak

195. bu:

Gazel 1670

Mısra: 3

Bu, işaret sıfatı.

İtdügüñcevr ü
cefālardanferah olur bu
dil
Ana
rahmindenberügülmez o
gam-perverde bak

196. bu:

Gazel 1670

Mısra: 9

Bu, işaret sıfatı.

Şerbet-i hicrūñiçelden bu
Muhibbīhastā-dil
Göre mi
şihatyüziniçüdügizehr-i
derde bak

197. bu:

Gazel 1672

Mısra: 5

Bu, işaret sıfatı.

Gün yüzüñi göremem
tolar bu gözüm yaş-ıla
Gāhāhumgehsehāb-ı
zülfidersettārlık

198. bu:

Gazel 1674

Mısra: 4

Bu, işaret sıfatı.

Niçebār-ı
ğamañkatgetürdüm
Bu cān-ı cevri ü gam-
perverdime bak

199. **bu:**

Gazel 1675

Mısra: 4

Bu, işaret sıfatı.

İster-iseñ kim ola hâl-i
derünumâşikâr
Tiğ-ı çeşmünleğelüp eyle
bu sînem iki şak

200. **bu:**

Gazel 1676

Mısra: 1

Bu, işaret sıfatı.

Gördizülfeynini bu
dideperişân ancak
Didi ‘aşıklara bu hâl-i
perişân ancak

201. **bu:**

Gazel 1676

Mısra: 2

Bu, işaret sıfatı.

Gördizülfeynini bu
dideperişân ancak
Didi ‘aşıklara bu hâl-i
perişân ancak

202. **bu:**

Gazel 1676

Mısra: 10

Bu, işaret sıfatı.

Gözlerüm yaşına rahm
eyle didümdidinigâr
Yaş degül bu dökilendürr-
ile mercân ancak

203. **bu:**

Gazel 1676

Mısra: 12

Bu, işaret sıfatı.

Göricekleblerüñi ben
niçecân virmeyeyim

Bilürem ben anı bu
derdümedermân ancak

204. **bu:**

Gazel 1677

Mısra: 7

Bu, işaret sıfatı.

Kimseye kılmaz vefâ
itmez teraḥḥüm bu cihân
Bilmek isterseñdilâ
İskender ü Dārâya bak

205. **bu:**

Gazel 1681

Mısra: 1

Bu, işaret sıfatı.

İytabîb-i dil bu ben dil-
ḥasteyiyâdeyledüñ
Kurtarupderd ü
belâdanğamdanâzâdeyled
üñ

206. **bu:**

Gazel 1682

Mısra: 2

Bu, işaret sıfatı.

Cefâvücevr-i cânânîkoñ
anı bañaöğretmeñ
Bu
dünyâdanvefâummañcihâ
nıbañaöğretmeñ

207. **bu:**

Gazel 1682

Mısra: 5

Bu, işaret sıfatı.

Kaçan dil âteşe yansa
çıkâr bu âhumeflâke
Görinürâteşiçünkinihânıb
añaöğretmeñ

208. **bu:**

Gazel 1683

Mısra: 7

Bu, işaret sıfatı.

Baş u cân terkinî ur yolına
bu şîrînbüñ
Añılatakühken gibi bugün
nâmuñsenüñ

209. **bu:**

Gazel 1685

Mısra: 7

Bu, işaret sıfatı.

Küyuñdaasmaga bu
göñüldüzdinişehâ
Kıldı o zülf-i
‘anberinirîsimânkaşuñ

210. **bu:**

Gazel 1686

Mısra: 8

Bu, işaret sıfatı.

Öğrenüpsinhirodımayak
magı ‘aşıklarun
Hiçnazirüñyog-ıdı olmasa
bu hüyuñsenüñ

211. **bu:**

Gazel 1686

Mısra: 10

Bu, işaret sıfatı.

Âh-ı serd itme
Muḥibbîkey sakın kim
‘âlemi
Od bıragupyakısar bu
hây-ilahüyuñsenüñ

212. **bu:**

Gazel 1689

Mısra: 3

Bu, işaret sıfatı.

Kullanursañ bu cihân içre
tecerrüd ‘âlemin
Umaram ‘İsî gibi eflâk ola
yirüñsenüñ

213. **bu:**

Gazel 1689

Mısra: 8

Bu, işaret sıfatı.

Hep güzeller saña bakar
hüsnüñolmuşâyine
Gördilerhayrân olup bu
nev'e taşvürüñsenüñ

214. **bu:**

Gazel 1694

Mısra: 4

Bu, işaret sıfatı.

Nezrüm oldur kim
görürsem ol güzeller
şâhını
Atı ayagina bu
cânummisâr itsem gerek

215. **bu:**

Gazel 1694

Mısra: 9

Bu, işaret sıfatı.

Yıkılırsağamdegül bu cân
u dil ma'müresi
'İşk-ıla anı yîñidenüstüvâr
itsem gerek

216. **bu:**

Gazel 1694

Mısra: 12

Bu, işaret sıfatı.

Baş açupseng-i
cefâyakarşuturupcân-ıla
Dögdürüp bu
cismümüñhîrgubâr itsem
gerek

217. **bu:**

Gazel 1697

Mısra: 4

Bu, işaret sıfatı.

Gül yüzüñüzre yine

zülfüñperîşâneyleyüp

Bu dil-i

şüridemiâşüfteahvâyley
üñ

218. **bu:**

Gazel 1697

Mısra: 5

Bu, işaret sıfatı.

Dānesaçduñdāmkurduñ
yine bu dil murğına
Zülfididüñ birine adın
birin hâleyledüñ

219. **bu:**

Gazel 1703

Mısra: 10

Bu, işaret sıfatı.

VirdidinürdiMuhibbîehl-i
diller nazmuñı
Ellerine girse idi ger bu
güft ü güy-i müşğ

220. **bu:**

Gazel 1704

Mısra: 6

Bu, işaret sıfatı.

Serv gibi ser çeküpçün
her yañakıldıñnazar
Pâyüña bu gözlerüm
yaşını mâyileyledük

221. **bu:**

Gazel 1705

Mısra: 6

Bu, işaret sıfatı.

Dirîğâolmadumhergizküş
āde
Velî günden güne oldu bu
dil teng

222. **bu:**

Gazel 1707

Mısra: 8

Bu, işaret sıfatı.

Agziçüncengidercân-ıla
dil
Bilmedüm yok
yirlerenedür bu ceng

223. **bu:**

Gazel 1707

Mısra: 10

Bu, işaret sıfatı.

Fikrideldenagzi var
mıdurdiyü
Oldı bu
'ālemMuhibbibañateng

224. **bu:**

Gazel 1708

Mısra: 2

Bu, işaret sıfatı.

Bir lebi şiriniçün her
demde gönlüñ işe çek
Kühkenlik eyle bu
ğamkühına gel tişe çek

225. **bu:**

Gazel 1708

Mısra: 3

Bu, işaret sıfatı.

Bu günühoşgörelüm çok
minnet olsun Hâlıkā
Zāhidāferdāgamınıy sen
yüriendişe çek

226. **bu:**

Gazel 1708

Mısra: 7

Bu, işaret sıfatı.

İster-iseñ bu güzellik
sende ola pâyidār

Döstumhüsünüñzekâtını bu
ben dervîşe çek

227. **bu:**

Gazel 1708

Mısra: 8

Bu, işaret sıfatı.

İster-iseñ bu güzellik
sende ola pâyidâr
Döstumhüsünüñzekâtını bu
ben dervîşe çek

228. **bu:**

Gazel 1712

Mısra: 2

Bu, işaret sıfatı.

Gönderüpğam leşkerini
ğâret-i câneyledüñ
Eşk-i çeşmümle bu dil
şehrini vîrâneyledüñ

229. **bu:**

Gazel 1714

Mısra: 4

Bu, işaret sıfatı.

Gülşen-i
hüsünüñekarşugiceler
bülbül gibi
İyyüzi gül tâşer bu âh u
zârumdur gerek

230. **bu:**

Gazel 1715

Mısra: 5

Bu, işaret sıfatı.

Bu keştî-i dil ola ki irişe
murâda
Gözyaşı ile âh-
ıladeryâyıbüyütdük

231. **bu:**

Gazel 1717

Mısra: 1

Bu, işaret sıfatı.

Var ol iyeşkevvelâ bu
sînemi al eyledüñ
Yiresalduñsoñradankendü
ñipâ-mâleyledüñ

232. **bu:**

Gazel 1717

Mısra: 3

Bu, işaret sıfatı.

Dâmidüpzülfeynüñitma
ga bu dil murğını
Dânedökdüñzülfüñ içre
adını hâleyledüñ

233. **bu:**

Gazel 1717

Mısra: 6

Bu, işaret sıfatı.

Gözlerüm 'üryân seni
gördüğü demde h'âbda
'Aqlumalup bu ben
dervîşiabdâleyledüñ

234. **bu:**

Gazel 1717

Mısra: 10

Bu, işaret sıfatı.

Büseycânağdinin' için
Muhibbîvirmedüñ
Sen sañaitdüñ bu bâzâr
içre ihmâleyledüñ

235. **bu:**

Gazel 1719

Mısra: 2

Bu, işaret sıfatı.

Alduñelüñeydösttîr-ile
çünkemânuñ
Şahrâ-yı dilde dikedüm
olsun bu dil nişânuñ

236. **bu:**

Gazel 1719

Mısra: 3

Bu, işaret sıfatı.

Sakğâ olup bu
çeşmümkuyuñda su
sepelden
Müjgânum olsa tañ mı
cârüb-ı âsitânuñ

237. **bu:**

Gazel 1720

Mısra: 6

Bu, işaret sıfatı.

Lebüñğoncayañaguñ al
idersin
Geçersin baña bu nev'-ile
çok reng

238. **bu:**

Gazel 1720

Mısra: 10

Bu, işaret sıfatı.

Gelüpsinemetirrevzenaçs
un
Muhibbîoldıgâyet de bu
dil teng

239. **bu:**

Gazel 1722

Mısra: 10

Bu, işaret sıfatı.

Vaşluña ire
Muhibbîdidümüyarâm-ı
cân
Didiyybî-çäre bu fikr-i
muñâlündürsenüñ

240. **bu:**

Gazel 1725

Mısra: 6

Bu, işaret sıfatı.

Nāmeyazdum göz
karasından yine dildāruma
Ola kim bu nev'-ile
yāriğöremālumgörüñ

241. **bu:**

Gazel 1725

Mısra: 10

Bu, işaret sıfatı.

Bezm-i
ğamdaiyMuhibbīgicelertā
subħa dek
Nāy-veşnālişler eyler bu
dil-i nālümgörüñ

242. **bu:**

Gazel 1726

Mısra: 2

Bu, işaret sıfatı.

'İydirişdiküşte kıldı
ħalkıcevlānuñsenüñ
Umulur maqbül ola bu
cümle ħurbānuñsenüñ

243. **bu:**

Gazel 1726

Mısra: 4

Bu, işaret sıfatı.

Başumı top
eyleyüpgeldümvefāmeydā
nına
Ola kim ğaltān ide bu
zülfi-ı çevġānuñsenüñ

244. **bu:**

Gazel 1726

Mısra: 5

Bu, işaret sıfatı.

Gerçi kıldumiyekemān-
ebrū bu sīnem ben siper
Kalmadı tīrūñlegeçdi
dilde peykānuñsenüñ

245. **bu:**

Gazel 1727

Mısra: 7

Bu, işaret sıfatı.

Niçe yıllar añmaz-iken bu
dil-i ġamġiniāh
Şükr kim şimdi cefā
sengin atupşādeyledüñ

246. **bu:**

Gazel 1727

Mısra: 10

Bu, işaret sıfatı.

Bir söz-ile la'l-i
şīrīnūñekılduñmübtelā
Bu
MuhibbīyibelākühındaFer
hādeyledüñ

247. **bu:**

Gazel 1728

Mısra: 8

Bu, işaret sıfatı.

Sun muşaffācāmısaķitā
bula göñlümşafā
Niçedemlerdür bu dil
āyīnesinitutdıjeng

248. **bu:**

Gazel 1731

Mısra: 3

Bu, işaret sıfatı.

Saña yitmez mi bu devlet
yitişdüñpāy-ı dildāra
Bi-ħamdi'llāh müyesser
oldıçünbūs-ı rıķābitdüñ

249. **bu:**

Gazel 1734

Mısra: 9

Bu, işaret sıfatı.

Yiter Muhibbīsaña bu
devlet cihānda kim

Olduñmuħibbicān-
ılaāliMuħammedüñ

250. **bu:**

Gazel 1738

Mısra: 9

Bu, işaret sıfatı.

Cem' kıldı bu Muħibbī
gerçi 'aķlıħurmenin
Her yañatagıtdı
'ışķuñbādı ol kāhıgörüñ

251. **bu:**

Gazel 1740

Mısra: 7

Bu, işaret sıfatı.

Zāhid ki ta'na taşını atar
bu 'āşıķa
Dīvānerāz-ı serzeniş-i
cāhilānçibāk

252. **bu:**

Gazel 1741

Mısra: 7

Bu, işaret sıfatı.

Zāhid ki ta'na taşını atar
bu 'āşıķa
Dīvānerāz-ı serzeniş-i
cāhilānçibāk

253. **bu:**

Gazel 1743

Mısra: 6

Bu, işaret sıfatı.

Uyduñhevā-
yızülfīneuslanmaduñdilā
Saña neler kıla göresin bu
hevālaruñ

254. **bu:**

Gazel 1744

Mısra: 1

Bu, işaret sıfatı.

Dāyim olmasa eger bu
dile iyyārgamuñ
Görmedümzerrecedisem
olur-ıdıkeremüñ

255. **bu:**

Gazel 1744

Mısra: 3

Bu, işaret sıfatı.

Levh-i dilde var-iken 'ışk-
ıla bu ğamrağamı
Yog-ıdınām u
nişānıdağılevh ü kalemüñ

256. **bu:**

Gazel 1746

Mısra: 4

Bu, işaret sıfatı.

Tır-i
müjgānuñakarşusīnesini
tutmayan
Dilegüm bu
tokınaboynınaşemşrūñse
nüñ

257. **bu:**

Gazel 1747

Mısra: 8

Bu, işaret sıfatı.

Ṭül-ı zülfüñ fikrin eyler
iremez pāyānına
Bir uzun sevdā-y-ıla bu
'ömr-i kütāhıgörüñ

258. **bu:**

Gazel 1749

Mısra: 1

Bu, işaret sıfatı.

Hālını 'arzitmege kim
varsa bu dīvānenüñ
Ol dağışeydāsı olur
göricekcānānenüñ

259. **bu:**

Gazel 1749

Mısra: 4

Bu, işaret sıfatı.

Māhitābum gün gibi eflāk
olsun menzilüñ
Ben muğīmi olayın bu
güşe-i vīrānenüñ

260. **bu:**

Gazel 1749

Mısra: 7

Bu, işaret sıfatı.

Pāralarsa bu
gönülkendüzini olmaz
'aceb
Her nefes görür elin
zülfüñucındaşānenüñ

261. **bu:**

Gazel 1750

Mısra: 5

Bu, işaret sıfatı.

Kim seni bu hüsn-ile
görse beşer sanmaz saña
Diye hūrī ya perī ya indi
göklerden melek

262. **bu:**

Gazel 1750

Mısra: 9

Bu, işaret sıfatı.

Gün yüzüñigörmeyelden
bu Muhibbīhāste-dil
Karañuoldıgörimmezgözin
eçarḥ-ı felek

263. **bu:**

Gazel 1751

Mısra: 7

Bu, işaret sıfatı.

Ḳāmetüñçengoldıçüntār
eyle bu rengīnyaşuñ

Durmasunāh u
fiğānlareylesün her bir
kılıñ

264. **bu:**

Gazel 1752

Mısra: 20

Bu, işaret sıfatı.

Zāhidāerzānikılduñkevser
ü hūr u behişt
Bu Muhibbī'yi şükür
ṭālib-i dīdāreyledüñ

265. **bu:**

Gazel 1753

Mısra: 4

Bu, işaret sıfatı.

Lebinden kim söz iştise
bulur dil 'ömr-i cāvīdi
Bulınur mı bu vech-ile
cihān içinde lebden yig

266. **bu:**

Gazel 1754

Mısra: 2

Bu, işaret sıfatı.

Kapusında kul oldum çün
yine cān-ılacānānuñ
'Aceb mi terkini ursam bu
yolda ben dil ü cānuñ

267. **bu:**

Gazel 1754

Mısra: 5

Bu, işaret sıfatı.

Dilā gel ihtirāz eyle sakın
bu nefs-i zālimden
Sakınmak
çünkilāzımdursañaşeytānd
anīmānuñ

268. **bu:**

Gazel 1754

Mısra: 9
Bu, işaret sıfatı.
Göñülvirme bu
dünyâyavefâsı bir iki
gündür
Kim andan merhamet
gelmez döker
âhıryirekanuñ

269. bu:
Gazel 1759
Mısra: 7
Bu, işaret sıfatı.
Azmasundiyü bu
sînemüzreçeşmüñ yarası
Tuzlu su diyü döker
yaş[ın] bu çeşm-i
merdümek

270. bu:
Gazel 1759
Mısra: 8
Bu, işaret sıfatı.
Azmasundiyü bu
sînemüzreçeşmüñ yarası
Tuzlu su diyü döker
yaş[ın] bu çeşm-i
merdümek

271. bu:
Gazel 1759
Mısra: 9
Bu, işaret sıfatı.
Baħr-ı eşkümdeMuħibbî
bu cihānfülk olalı
Zevrakımeħkülegi gün
bād-bāmdur felek

272. bu:
Gazel 1764
Mısra: 8
Bu, işaret sıfatı.

Ger dilerseñ açıla
gülşende dilber gül gibi
Karşubād-ı āh-ıla bu
çeşm-i giryānuñ gerek

273. bu:
Gazel 1765
Mısra: 7
Bu, işaret sıfatı.
Yıtmez midi kāfireāhir bu
mu'cize
Günden güne arta
kemāl[i] Muħammedüñ

274. bu:
Gazel 1766
Mısra: 7
Bu, işaret sıfatı.
Nāme-i rahmet ola bula
bu ten mürdesicān
İrişürsebaña ger hāme-i
müşgînraķamuñ

275. bu:
Gazel 1768
Mısra: 8
Bu, işaret sıfatı.
Hergizpîr-i
muğāndāmenin elden
komayam
Ger gelüptîğ-ı ecel eyleye
bu sînemiçāk

276. bu:
Gazel 1769
Mısra: 1
Bu, işaret sıfatı.
Niçe yıllar devrider bu dil
sû-yıküyuñsenüñ
Zîrākullāb-ı maħabbetdür
çeken süyuñsenüñ

277. bu:
Gazel 1769
Mısra: 10
Bu, işaret sıfatı.
Servķaddüñbāğda görüp
yaşını itdirevān
Bu Muħibbî göreliden
ķadd-i dil-cüyuñsenüñ

278. bu:
Gazel 1770
Mısra: 3
Bu, işaret sıfatı.
Bir büseñevirüdümidüm
bu naķd-i cānı
Kim gördimiskîn olmaz
didibahāsıcanuñ

279. bu:
Gazel 1771
Mısra: 2
Bu, işaret sıfatı.
Eyleyen
cānāmu' attardehribüyuñd
ursenüñ
Tütüyā bu gözlerümeħāk-i
küyuñdursenüñ

280. bu:
Gazel 1771
Mısra: 3
Bu, işaret sıfatı.
Mürde iken bu
göñülvaşluñı eyler arzū
Bañasermāyeħayātümmîd
-i rüyuñdursenüñ

281. bu:
Gazel 1771
Mısra: 11
Bu, işaret sıfatı.
Bu
Muħibbîanuñiçüñsañavir

mişdürgönül
'Āşık öldürmek günehsüz
eski hūyuñdursenüñ

282. bu:

Gazel 1772

Mısra: 9

Bu, işaret sıfatı.

Bu
Muhibbî' dengelürcürm ü
ḥatā her şubḥ u şām
Şānuña düşer senüñlütf-
ilaihsān eylemek

283. bu:

Gazel 1773

Mısra: 4

Bu, işaret sıfatı.

Girçek imiş dirler idi kan
idercānā seni
Öldürür 'āşıklarılā-
büdsenüñ bu hūluruñ

284. bu:

Gazel 1773

Mısra: 12

Bu, işaret sıfatı.

Sakın aldanma cihāna bir
gün eylersin sükün
Niçeye dek arturursinhāy-
ıla bu hūluruñ

285. bu:

Gazel 1775

Mısra: 9

Bu, işaret sıfatı.

Muhibbīderdmendüñ bu
du'āsı
Ḳabül ide
du'āmıḤaḳtebārek

286. bu:

Gazel 1776

Mısra: 1

Bu, işaret sıfatı.

Gösterüp gün yüzini ol
itdi bu 'aqlumıdeng
Soñradancevr ü cefālar ile
geçdidürlüreng

287. bu:

Gazel 1778

Mısra: 6

Bu, işaret sıfatı.

Gördüm ki genc-i
ḥüsninezülfin[i] itmiş
pāsbān
Didümeger ejder ola bu
nev'e yok mārīkimüñ

288. bu:

Gazel 1778

Mısra: 9

Bu, işaret sıfatı.

DidümMuhibbīşubḥa dek
bu gözlerümyılduz sayar
Didi ki hergizgörmedüm
bu vech-i bīdārikimüñ

289. bu:

Gazel 1778

Mısra: 10

Bu, işaret sıfatı.

DidümMuhibbīşubḥa dek
bu gözlerümyılduz sayar
Didi ki hergizgörmedüm
bu vech-i bīdārikimüñ

290. bu:

Gazel 1779

Mısra: 5

Bu, işaret sıfatı.

Yazulu idi bu dil levḥine
'ışḳuñrakamı
Yog-ıdnām u
nişāndaḥılevḥ ü ḳalemüñ

291. bu:

Gazel 1784

Mısra: 1

Bu, işaret sıfatı.

Degüleksükşehā dilden
senüñ bu zaḥm-ı
peykānuñ
Anuñçünḥünağarkolmuş-
durur her laḥzadāmānuñ

292. bu:

Gazel 1784

Mısra: 3

Bu, işaret sıfatı.

Lebüñden bir cevāb
almak bu göñlüm istemez
bir kez
Niğārākorkaramraḥne ola
la'l-i Bedaḥşānuñ

293. bu:

Gazel 1787

Mısra: 1

Bu, işaret sıfatı.

İygönül 'ışḳ-ıla bu
bagrumı pür-ḥūnitdüñ
Ol sebebdendür ki gözüm
yaşımı gülgūnitdüñ

294. bu:

Gazel 1789

Mısra: 1

Bu, işaret sıfatı.

Defter itdi bu
cihānhalkınıḥatḫāt-ı felek
Yazmadı meh-rūlar içre
sañabeñzer bir melek

295. bu:

Gazel 1790

Mısra: 8

Bu, işaret sıfatı.

Zülf-i zencîrûñ görüp
oldum anuñdîvânesi
Beni mecnûnîtdi bu zülf-i
perîşânuñsenüñ

296. bu:

Gazel 1790

Mısra: 13

Bu, işaret sıfatı.

Ser kaçurmaz bu Muhibbî
her ne kim hükmeyleseñ
Tîğûñateslîmiderboynmıf
ermânuñsenüñ

297. bu:

Gazel 1792

Mısra: 8

Bu, işaret sıfatı.

Hîl'at-i vaşluñgeydür tek
bañaäsângelür
Ten libâsın terk idüp bu
câni 'üryân eylemek

298. bu:

Gazel 1795

Mısra: 11

Bu, işaret sıfatı.

'İşkâdüşdümçünki yok bu
vartadanbañağalâş
Baħr-ı eşk içre
Muhibbîğark-ı âb olmak
gerek

299. bu:

Gazel 1797

Mısra: 9

Bu, işaret sıfatı.

Bu
Muhibbîderdmendiñhâkeye
ksâneyledüñ
Anuñiçünyollaruñdapâyım
âlüñdürsenüñ

300. bu:

Gazel 1799

Mısra: 2

Bu, işaret sıfatı.

İşi güci 'aşıkuñ her
lahzaâh olmak gerek
Bu tokuz çarhdüd-ı
âhındansiyâh olmak gerek

301. bu:

Gazel 1800

Mısra: 8

Bu, işaret sıfatı.

Gerçi tîrûñ merhem
olmuşdur dil-i mecrûhuma
Bir oñulmaz yaradur bu
zaħm-ı hicrânuñsenüñ

302. bu:

Gazel 1803

Mısra: 17

Bu, işaret sıfatı.

Mübtelâdurderd-i 'ışka bu
Muhibbîrüz u şeb
Geçmesün bu nev'-ile leyl
ü nehârikimsenüñ

303. bu:

Gazel 1803

Mısra: 18

Bu, işaret sıfatı.

Mübtelâdurderd-i 'ışka bu
Muhibbîrüz u şeb
Geçmesün bu nev'-ile leyl
ü nehârikimsenüñ

304. bu:

Gazel 1804

Mısra: 1

Bu, işaret sıfatı.

Dâyım olmasa eger bu
dile iyyârgamuñ

Dir-idümşekveklıplutf-
ılayokdurkeremüñ

305. bu:

Gazel 1804

Mısra: 10

Bu, işaret sıfatı.

Çeşm-i cellâdıMuhibbî
seni ger küşte kıla
Bu sa'âdetsaña pes
bulmatîğındademüñ

306. bu:

Gazel 1805

Mısra: 4

Bu, işaret sıfatı.

Ârâste-i bezm-i
vişâlefrühçeünmehcemâl
üñ
İy gül bu hüsn ü bu kemâl
sen nev-bahârisinkimüñ

307. bu:

Gazel 1805

Mısra: 4

Bu, işaret sıfatı.

Ârâste-i bezm-i
vişâlefrühçeünmehcemâl
üñ
İy gül bu hüsn ü bu kemâl
sen nev-bahârisinkimüñ

308. bu:

Gazel 1805

Mısra: 7

Bu, işaret sıfatı.

İyçengnedürbezm-i şafâ
bu nâle bu âh-ılavâ
Bir kez nazar kıl gel Kâfa
gör sen nigârisinkimüñ

309. bu:

Gazel 1805

Mısra: 7
Bu, işaret sıfatı.
İyçengnedürbezm-i şafâ
bu nâle bu âh-ılavâ
Bir kez nazar kıl gel Kâfa
gör sen nigârisinkimûñ

310. **bu:**
Gazel 1805
Mısra: 10
Bu, işaret sıfatı.
Senüñçüniynâ-mihribân
hem çüMuhibbînâtüvân
Terk eyledüm bu yolda
cân sen di ki yârisinkimûñ

311. **bu:**
Gazel 1806
Mısra: 1
Bu, işaret sıfatı.
Kalmadı şabrum bu
gönlümbî-çarâr itsem
gerek
Gehyanupgehaglayup
terk-i diyâr itsem gerek

312. **bunda:-(n)da**
Gazel 1806
Mısra: 8
Bu, işaret sıfatı.
Yâradidüm şem' yakar
her gicepervânesin
Didi bunda yimeğam
'uşşâk[ı] nâr itsem gerek

313. **bu:**
Gazel 1810
Mısra: 10
Bu, işaret sıfatı.
Gâhcevr ü
gehcefâkılşaneyâsultân-ı
hüsn

Bu Muhibbîcân u dilden
bende-fermânuñsenüñ

314. **bu:**
Gazel 1811
Mısra: 8
Bu, işaret sıfatı.

Göz karasın
hallidüpbeñzer ki
yazduñnâmeyi
Görmegedildârı bu nev'-
ile irsâleyledüñ

315. **bu:**
Gazel 1812
Mısra: 5
Bu, işaret sıfatı.

Âh kim bu gam elinden
olmazsın sen halâş
Şöyle muhkemduñdiy dil
çüngirîbânuñsenüñ

316. **bu:**
Gazel 1813
Mısra: 12
Bu, işaret sıfatı.

Yiridürçünsañauñdiygöñ
üloldımağal
Dücihâni bu Muhibbî
başına dar eyleseñ

317. **bu:**
Gazel 1814
Mısra: 1
Bu, işaret sıfatı.

Kim ki bilmek dilese
hâlini bu mañzûnuñ
Diñlesünkişşa-i Ferhâd-ıla
ol Mecnûn'uß

318. **bu:**
Gazel 1814

Mısra: 11
Bu, işaret sıfatı.

Bu Muhibbîkuluñı sürme
kapuñdan kerem it
Niçe bir çekdüresinça'nını
her bir dünuñ

319. **bu:**
Gazel 1819
Mısra: 2
Bu, işaret sıfatı.

İy güzeller
şâhıgördüñzulmumıdâdit
medüñ
Bu harâbolmuşgöñül
şehrini âbâditmedüñ

320. **bu:**
Gazel 1820
Mısra: 2
Bu, işaret sıfatı.

İygöñülçün
'aşıkolduñhastahâl olmak
gerek
Bu cihânda 'ışkunañfıkr-i
muñhâl olmak gerek

321. **bu:**
Gazel 1822
Mısra: 6
Bu, işaret sıfatı.

Düzağ u nâr-ılazâhid
'aşıkı korkutma kim
Düzağailtür seni âñir bu
perhîzüñsenüñ

322. **bu:**
Gazel 1823
Mısra: 4
Bu, işaret sıfatı.

Küh-ı gamda ne bilürderd
ü belâçekdüğümi

Bister-i gülde yatan hâlini
bu mahzûnuñ

323. **bu:**

Gazel 1826

Mısra: 4

Bu, işaret sıfatı.

Murg-ı dil dolaşalı zülfine
ol muğbeçenüñ
Dir ki bu başuñı top eyle
ki çevgâne gerek

324. **bu:**

Gazel 1826

Mısra: 5

Bu, işaret sıfatı.

Ruñışem'ine yakam bu dil
ü cân-ıla seri
Her kişi
sevdüginüñyolınapervâne
gerek

325. **bu:**

Gazel 1826

Mısra: 9

Bu, işaret sıfatı.

Bu Muhibbî ser-i
zülfindekihâlingöricek
Didi dil murğını pes
dutmaga bir dâne gerek

326. **bu:**

Gazel 1827

Mısra: 8

Bu, işaret sıfatı.

Zülfüñicimkılupleblerüñi
mîmidüben
Elif iken bu
benümkâmetüminüñitdüñ

327. **bu:**

Gazel 1827

Mısra: 9

Bu, işaret sıfatı.

Küh-i ğamda bu
Muhibbîyibelâsengi-y-ile
Âsiyâ-veşdügedöge anı
sen un itdüñ

328. **bu:**

Gazel 1829

Mısra: 2

Bu, işaret sıfatı.

Zülfün içre
yüzüñiıyüstpınhâneyledü
ñ
Küfr-i zülfün gibi bu
hâlümperîşâneyledüñ

329. **bu:**

Gazel 1830

Mısra: 9

Bu, işaret sıfatı.

Leylizülfünhasretinden bu
Muhibbîbendeñi
Eyledi Mecnûn gibi
'âlemlerürüsvâgözüñ

330. **bu:**

Gazel 1831

Mısra: 8

Bu, işaret sıfatı.

Zerre-veş ser-geştesinçün
ol güneş ruhsâra sen
Bu hevâ-yı 'ışk-ıla it
özüñiyolındağak

331. **bu:**

Gazel 1831

Mısra: 9

Bu, işaret sıfatı.

İrişüprüz-ı vişâle bu
Muhibbîhâsta-dil
Olısarhicrânşebindeâhir ol
miskînhelâk

332. **bu:**

Gazel 1833

Mısra: 5

Bu, işaret sıfatı.

Ğamzesi eyledi bu
sînemiğirbâl-şıfat
Murg-ı dil turmayısar
yandı bozıldıkaşesüñ

333. **bu:**

Gazel 1833

Mısra: 10

Bu, işaret sıfatı.

Gözleri hîre olur her ki
göre ruhlarıñı
Bu Muhibbîniçemedh
eyleye hâl-i 'adesüñ

334. **bu:**

Gazel 1836

Mısra: 7

Bu, işaret sıfatı.

Şîri oldum bîşe-i 'ışkuñ
bu rüy-ı zerd-ile
Dâğlarladir gören küh-ı
belâ içre peleng

335. **bu:**

Gazel 1836

Mısra: 9

Bu, işaret sıfatı.

Bezm-i ğamda bu
Muhibbîtolıharnüşitmege
Hün-ı dilden sâğar-ı
çeşmişarâb-ı lâlereng

336. **bu:**

Gazel 1840

Mısra: 12

Bu, işaret sıfatı.

Muşhaf-i
hüsnüñhaқыçunKa'bedür

küyuñşehā
Bu Muḥibbīcān u dilden
oldıkurbānuñsenüñ

337. **bu:**

Gazel 1841

Mısra: 4

Bu, işaret sıfatı.

Bezm-i ğamda döne döne
olalı bagrumkebāb
Ḥūn-ı dil nūşitmege bu
gözlerüncāmeyledüñ

338. **bu:**

Gazel 1843

Mısra: 5

Bu, işaret sıfatı.

Düşdisevdā-yı ser-i
zūlfüne bu āşüfte dil
N' için ol bī-çāreyi sen
böyle hayrāneyledüñ

339. **bu:**

Gazel 1843

Mısra: 10

Bu, işaret sıfatı.

Küyuñavardukçaurduñsīn
eyeġamz okların
Bu Muḥibbīkuluñuñ
derdine dermāneyledüñ

340. **bu:**

Gazel 1845

Mısra: 14

Bu, işaret sıfatı.

Muḥibbīnün akar yaşı
oñulmazbagrumuñ başı
Bu
ḥāliduymasunnāşin' için
dün gecegelmedüñ

341. **bu:**

Gazel 1847

Mısra: 7

Bu, işaret sıfatı.

Āteş-i āhuñ ile gel bu
zemini oda yak
Dūd-ı āhuñ ki çıka
menzili eflāk gerek

342. **bu:**

Gazel 1848

Mısra: 6

Bu, işaret sıfatı.

Niçeyirden ney gibi bil
bagladunferyādiçün
İdeli bu bülbülin ol yüzi
gül gülzār terk

343. **bu:**

Gazel 1848

Mısra: 8

Bu, işaret sıfatı.

Kişver-i Rumi koyup gitdi
'Acem iklimine
Āsitānımtı bu
cānbülbülinā-çār terk

344. **bu:**

Gazel 1851

Mısra: 9

Bu, işaret sıfatı.

Bī-devādur bu Muḥibbī
derdi iy 'Īsī-nefes
Bir söz-ile anı
āsāndursañāḥōş eylemek

345. **bu:**

Gazel 1852

Mısra: 9

Bu, işaret sıfatı.

Başımı top itmeyen bu
yolda bilmez anı kim
İhtiyār-
ıladegüldürçünbişimerdān
enüñ

346. **bu:**

Gazel 1853

Mısra: 6

Bu, işaret sıfatı.

Baş koşma bend-i
zūlfinedüşdükbela
Başdan çıkara seni dilā bu
hevālaruñ

347. **bu:**

Gazel 1855

Mısra: 6

Bu, işaret sıfatı.

Agzuñ-ıla sırrımı
bilüñüñkimdürañlayan
Bu nükteleri
bilmegekeynüktedān
gerek

348. **bu:**

Gazel 1856

Mısra: 13

Bu, işaret sıfatı.

Ḥazer itme müjeden bas
bu Muḥibbīġözine
Zārar itmez biticek kişiye
sevdādikenüñ

349. **bu:**

Gazel 1859

Mısra: 8

Bu, işaret sıfatı.

Cānisāritdümdümyolu
ñdaiyārām-ı cān
Didi ne minnet gerek bu
eski kārūndursenüñ

350. **bu:**

Gazel 1860

Mısra: 9

Bu, işaret sıfatı.

Şarāb içer
diyüzāhididertā'nı bu
'uŝŝāka
Velī 'ālemde ger
sorsañaña yok nesne
hubdanyig

351. bu:

Gazel 1862

Mısra: 9

Bu, işaret sıfatı.

Dücihānıvirüp aldı bu
Muhibbıġamuñı
Görmesünŝādılık ol kim
viredünyāyaġamuñ

352. bu:

Gazel 1863

Mısra: 6

Bu, işaret sıfatı.

Basasın bir gün gelüp
yüzüme iymeh-rüdiyü
Bu
ümidenieyıldurolmıŝamy
oluñdaġāk

353. bu:

Gazel 1864

Mısra: 8

Bu, işaret sıfatı.

Didümiyservüm yiter
itdün gözüm yaşın revān
Gül gibi güldididi bu
nehri hoş görmek gerek

354. bu:

Gazel 1865

Mısra: 9

Bu, işaret sıfatı.

İyMuhibbı bu tokuz
arġuñġörindüġikebüd
Ŗöyle beñzerdüd-ı āh-ı
derdnāküñdürsenün

355. bu:

Gazel 1868

Mısra: 2

Bu, işaret sıfatı.

Yakdı odlara seni ġasreti
ol māh-veşün
Kalmadı dīdedenakmag-
ıla bu kanluyaŝuñ

356. bu:

Gazel 1871

Mısra: 3

Bu, işaret sıfatı.

Keyġaġaduriyġönül bu
ġāl-i 'anber var-iken
Kim varup eyler ġaġā
mülkinde cüst ü cüy-ı
müŝġ

357. bu:

Gazel 1872

Mısra: 2

Bu, işaret sıfatı.

Boyuñserv ü yüzün
gülden tenünberg-i
semenden yig
Bu vech-ile cihān içre
bulınmaz kimse senden
yig

358. bu:

Gazel 1872

Mısra: 8

Bu, işaret sıfatı.

Ko bülkül eylesünzārı anı
terk itdidildārı
Gülünġod yok-durur yārı
bu 'ālemde dikenden yig

359. bu:

Gazel 1874

Mısra: 7

Bu, işaret sıfatı.

Tutdı bu
āġirzamānıdürüldürü
fitneler
Ŗolġözünle bir olalı mekr
ü ālıkaŝuñuñ

360. bu:

Gazel 1874

Mısra: 9

Bu, işaret sıfatı.

Bu Muhibbününŝebiġadr ü
günü bayram ola
Ger görineŝām-ı hicrinde
hilālিকাŝuñuñ

361. bu:

Gazel 1875

Mısra: 10

Bu, işaret sıfatı.

ġamzeñ oklarına çün kim
cānumıkıldıñ siper
Bu Muhibbıyeġoatsun
oklarını kirpügün

362. bu:

Gazel 1876

Mısra: 9

Bu, işaret sıfatı.

Bu
Muhibbıyeceġāġayraveġāl
ar idesin
Var-
ımıŝkadriyanuñdan'ideyin
her dünüñ

363. bu:

Gazel 1878

Mısra: 8

Bu, işaret sıfatı.

Dāl-ı
zülfüñdālġösterdüñceġāy

yşanem
Bār-ı ğamdan bu elif
kaddümbenümnüneyledüñ

364. bu:

Gazel 1879

Mısra: 10

Bu, işaret sıfatı.

Bir cefâ-cüya yine
oldıMuhibbîmübtelâ
Dâdelüñdeniygöñülçokdu
rbaña bu işlerüñ

365. bu:

Gazel 1888

Mısra: 9

Bu, işaret sıfatı.

Her kim ki Muhibbî göre
bu şi`r-i laffî
Eydürgörinür gül gibi
hoş-ter dañınâzük

366. bu:

Gazel 1890

Mısra: 7

Bu, işaret sıfatı.

Bir nazarlavirübentârâca
bu dil kişverin
Gönderüpğam leşkerini
soñravirâneyledüñ

367. bu:

Gazel 1892

Mısra: 11

Bu, işaret sıfatı.

La`lebeñzetmege bu söz
gevherin
Hâşılı dil gibi añakân
gerek

368. bu:

Gazel 1893

Mısra: 6

Bu, işaret sıfatı.

Egerçi geçmedi kimse
benümşebdiz-i âhumdan
Velîgülgünyaşumdaseri`id
ür bu meydânuñ

369. bu:

Gazel 1894

Mısra: 10

Bu, işaret sıfatı.

İyMuhibbîşidenlernâlesin
rahmitdiler
Bu `acebgüş-ı güle girmez
fiğânibülbülün

370. bu:

Gazel 1895

Mısra: 2

Bu, işaret sıfatı.

Derd-ile âh eylesem yanar
felek
Bu
duhândangücenürçeşm-i
melek

371. bu:

Gazel 1895

Mısra: 10

Bu, işaret sıfatı.

Nev-`arüs-ı
dehremeylitemege
Bu Muhibbî gibi gerçek er
gerek

372. bu:

Gazel 1896

Mısra: 2

Bu, işaret sıfatı.

Beni âşüfte kılan
cânâcemâlüñdürsenüñ
Âl iden bu bend-ile ol
çeşm-i âluñdursenüñ

373. bu:

Gazel 1896

Mısra: 9

Bu, işaret sıfatı.

Ğayrılarla bu
Muhibbîyâroldıdiriseñ
Hâşa-lillâhhâşa-lillâh bu
hayâlündürsenüñ

374. bu:

Gazel 1896

Mısra: 10

Bu, işaret sıfatı.

Ğayrılarla bu
Muhibbîyâroldıdiriseñ
Hâşa-lillâhhâşa-lillâh bu
hayâlündürsenüñ

375. bu:

Gazel 1897

Mısra: 10

Bu, işaret sıfatı.

Rengînsözün kim göre
nazmuñdaMuhibbî
Diye gül-i terden bu
gazellerdañınâzük

376. bu:

Gazel 1898

Mısra: 6

Bu, işaret sıfatı.

GeçdiFerhâd-
ılaMecnünkışşasıefsânedü
r
Sen benim bu derdümi
dillerde destâneyledüñ

377. bu:

Gazel 1898

Mısra: 7

Bu, işaret sıfatı.

Baňa bu devlet yiter dil
istememez sulţān ola
Ĥamdü-lillāh kim
kapuñda beni
derbāneyledüñ

378. bu:

Gazel 1899

Mısra: 9

Bu, işaret sıfatı.

SineñitablidüpMuhib çek
bu livā-yiāhuñı
Çünşeh-i mülk-i
'ışksıntablsenüñ 'alem
senüñ

379. bu:

Gazel 1900

Mısra: 11

Bu, işaret sıfatı.

Dār-ı
dünyānuñMuhibbihāliçün
bu nev'adur
Kimine halkuñnaşib olur
emek kime yimek

380. bu:

Gazel 1901

Mısra: 10

Bu, işaret sıfatı.

Ĥoş-dil itdüñ cümleten
'aşıklarunbuldımurād
Bu Muhibbī ne günāhitdi
ki nā-hoşyledüñ

381. bu:

Gazel 1904

Mısra: 5

Bu, işaret sıfatı.

Bu elif kaddümdilerseñdāl
ola
Gösterüpzülfüñtekerrüme
ylegil

382. bu:

Gazel 1905

Mısra: 4

Bu, işaret sıfatı.

Didi dilber kıl
nazarĥüsnuñsaña 'arz
ideyim
Ben didüm gerçek misin
bu cānumişükrāne al

383. bu:

Gazel 1906

Mısra: 10

Bu, işaret sıfatı.

Çünkirā-y-
ılagirübenuşbudünyāĥānın
a
Tiz göçersin saña bu
zīrāmuqarrer ev degül

384. bu:

Gazel 1908

Mısra: 2

Bu, işaret sıfatı.

Şīrinlebüñegoncadimek
bir hüner degül
Her kim didiyse bu
sözididümnazardegül

385. bu:

Gazel 1908

Mısra: 4

Bu, işaret sıfatı.

Virdi gubār-ı
ĥättigelüpgöñlüme keder
Bu bir keder-durur ki
göñülden gider degül

386. bu:

Gazel 1910

Mısra: 4

Bu, işaret sıfatı.

Seni sevmek günāh-ısa
ĥabībüm
Beni öldür bu yolda
müttehem kıl

387. bu:

Gazel 1912

Mısra: 4

Bu, işaret sıfatı.

Şolkadar kan
agladumhicrūñ elinden āh
kim
Oldı bu kanluyuşumdan
her der ü dīvār gül

388. bu:

Gazel 1912

Mısra: 9

Bu, işaret sıfatı.

Bu Muhibbīgülşen-i
ĥüsñüñdeefgāneylesün
'Ādetolmuşduriderçün
'andelibinzār gül

389. bu:

Gazel 1913

Mısra: 7

Bu, işaret sıfatı.

Mācerā-yı 'ışkıñıyazmaga
bu dil-ĥastenüñ
Kātib-i eşküm yüzüm
altunmitdi yine ĥall

390. bu:

Gazel 1915

Mısra: 4

Bu, işaret sıfatı.

Bir nazarla aldı göñlüm
beni mecnün eyledi
Gözleri sāhirdegülse ya
nedürbaña bu ĥāl

391. bu:

Gazel 1915

Mısra: 7

Bu, işaret sıfatı.

Ziynetine sakın aldanma
bu dehrün şimdilik
Olısdur anı fikr eyle
kim âhîrpây-mâl

392. bu:

Gazel 1915

Mısra: 10

Bu, işaret sıfatı.

Gün yüzini göremem
yârûnMuhibbîn'eylemem
Bañadüşmenlikidermâni'
olur bu eşk-i al

393. bu:

Gazel 1918

Mısra: 3

Bu, işaret sıfatı.

SanmañuzFerhâd u
Mecnüngitdi bu 'âlemtehî
'İşk-ı şâhî devletinde
mübtelâeksükdegül

394. bu:

Gazel 1918

Mısra: 5

Bu, işaret sıfatı.

Zâhidâ şer'e muhâlîf mi
degül bu işlerün
Hânkâh içinde her dem
hüy u hâeksükdegül

395. bu:

Gazel 1919

Mısra: 2

Bu, işaret sıfatı.

Var mı cihânda bir kişi
diye hüzûra gel

Ya kurtulup bu

ğuşsavügamdânsürûra gel

396. bu:

Gazel 1919

Mısra: 9

Bu, işaret sıfatı.

Bu geşt-gîr-i dehr-ile
kimse tutışmadı
Bî-fâyide-durur
añabiñkerrezûra gel

397. bu:

Gazel 1920

Mısra: 8

Bu, işaret sıfatı.

Zâhidâ bilmek dilerseñ
'ışkhâlındenhaber
Ölmeğiasânider evvel bu
yitmez mi delîl

398. bu:

Gazel 1920

Mısra: 9

Bu, işaret sıfatı.

Bu Muhibbîderd-i
'ışkuñlasenüñüftâdedür
Sanasın kim mürdurpâ-
mâlidüpdürpây-ı pîl

399. bu:

Gazel 1921

Mısra: 1

Bu, işaret sıfatı.

Kalması dilde qarâr u
şabr u bu tende mecâl
Âh kim
hîçbilmedümbañanedendü
ruşbuñâl

400. bu:

Gazel 1922

Mısra: 4

Bu, işaret sıfatı.

Ser-i zülfihevâsımdanıçe
'âşıklarölmüşdür
Bu ben
miskînekaşdıtdikemendal
up ele kâkül

401. bu:

Gazel 1923

Mısra: 7

Bu, işaret sıfatı.

Sikender-veşümîd ile bu
yolda
Virürsem teşne leb cânı
ne müşkil

402. bu:

Gazel 1924

Mısra: 10

Bu, işaret sıfatı.

Ger Hağ ide bir
dañıvışâlüñi müyesser
Hergiz bu
Muhibbîdimeycâh ne
müşkil

403. bu:

Gazel 1926

Mısra: 4

Bu, işaret sıfatı.

Şöyle
hayrânolmuşamcânâgörel
enyüzüñi
Kimse mi vardurbanüm
bu hâlümehayrândegül

404. bu:

Gazel 1926

Mısra: 6

Bu, işaret sıfatı.

Hasta-dilveniytabîb-i
cânedürhâlümdidüm

Didiymiskîn bu
derdünkâbil-i
dermândegül

405. bu:

Gazel 1926

Mısra: 10

Bu, işaret sıfatı.

Yüregiñünolmaduk var mı
cihândaademî
Yâhû bu devrân elinden
kimdür ol giryândegül

406. bu:

Gazel 1928

Mısra: 4

Bu, işaret sıfatı.

Ûurbân olayın dirdikaşuñ
yayına göñlüm
Kîşoldımüjeñürine bu
sîne ne müşkil

407. bu:

Gazel 1928

Mısra: 9

Bu, işaret sıfatı.

Yıllar geçer añmaz bu
Muhibbî'yi derinden
Unıdıla bu 'âşıkdır yine
ne müşkil

408. bu:

Gazel 1928

Mısra: 10

Bu, işaret sıfatı.

Yıllar geçer añmaz bu
Muhibbî'yi derinden
Unıdıla bu 'âşıkdır yine
ne müşkil

409. bu:

Gazel 1929

Mısra: 5

Bu, işaret sıfatı.

Dil hasta olup derd-ile bu
cân lebe geldi
Derdine kişi bulmaya bir
çâre ne müşkil

410. bu:

Gazel 1929

Mısra: 9

Bu, işaret sıfatı.

Şîrinlebüñüñsevķmecânâ
bu Muhibbî
Ferhâd-şifat ger düşe
kühsâra ne müşkil

411. bu:

Gazel 1930

Mısra: 6

Bu, işaret sıfatı.

El irişmezçüñnigârüñzülf-
i 'anber-bârına
İygöñül yiter bu yolda
kendüñiäväre kıl

412. bu:

Gazel 1930

Mısra: 8

Bu, işaret sıfatı.

Niçe kez kaçdeyledüm bir
dem vişâleirmedüm
Bu 'acebdür ki
göñüldeyrineistihâre kıl

413. bu:

Gazel 1931

Mısra: 4

Bu, işaret sıfatı.

Sırr-ı
'ışķısînemecânımdan
evvel saklaram
Bu cihânda sırrımı fâş
eyleyen ĥod er degül

414. bu:

Gazel 1933

Mısra: 4

Bu, işaret sıfatı.

Cânageldümçüntemennâe
yledümşîrinlebüñ
Bâri gel düşnâm ile bu
göñlümiğursend kıl

415. bu:

Gazel 1933

Mısra: 5

Bu, işaret sıfatı.

Döstüm serkeşlik eyleser
bu göñlümtevseni
Rişte-i
cânıalupayagınapeyvend
kıl

416. bu:

Gazel 1934

Mısra: 5

Bu, işaret sıfatı.

Kân-ı dilden yine
çıkardım bu söz
gevherlerin
Bilmek
isterseñbahâsımanuñşarrâf
a gel

417. bu:

Gazel 1936

Mısra: 4

Bu, işaret sıfatı.

Ĥâlî olmaz acı yaşlar
dökmeden deryâ gibi
Ola kim rahm eyleye bu
dîde-i giryâna dil

418. bu:

Gazel 1938

Mısra: 9
Bu, işaret sıfatı.
İyMuhibbîşayd olur mıydı
bu dil murğiaña
Dām olup zülfi içinde
olmasaydı dāneḥāl

419. **bu:**

Gazel 1939

Mısra: 4

Bu, işaret sıfatı.

Bāğa gel senden
vefābüyn umar ‘āşıklarūñ
Bu cihānda gerçi kim
virdügiyokdurbār gül

420. **bu:**

Gazel 1939

Mısra: 5

Bu, işaret sıfatı.

Gülşen içre ol gül-i nev-
reste bes bu bülbüle
İstemez ala eline bu
gönültekrār gül

421. **bu:**

Gazel 1939

Mısra: 6

Bu, işaret sıfatı.

Gülşen içre ol gül-i nev-
reste bes bu bülbüle
İstemez ala eline bu
gönültekrār gül

422. **bu:**

Gazel 1940

Mısra: 9

Bu, işaret sıfatı.

Vakt-ı gülde bu
Muhibbîsözine eyle nazar
Beytinūñ her birisi bir
gül-i ra’nā mı degül

423. **bu:**

Gazel 1941

Mısra: 4

Bu, işaret sıfatı.

Gönli katılar bulursa
yiridürneşv ü nemā
Zāhiritdiçün bu faşl-ı
sebzedede dīdār gül

424. **bu:**

Gazel 1941

Mısra: 10

Bu, işaret sıfatı.

Āteş ile penbeyi bir yirde
kim gördügi var
Bu acebdürbübülü saklar
semender-vār gül

425. **bu:**

Gazel 1942

Mısra: 5

Bu, işaret sıfatı.

Āsitānuñdan bu ben
üftādeyireddeyleyüp
Müdde’îyi mücrim
idüphurrem ü şādeylegil

426. **bu:**

Gazel 1942

Mısra: 8

Bu, işaret sıfatı.

Ben senüñ
‘ışkuñlasergerdān u
ḥayrānolmuşam
Dōstum bu ḳalb-i
mecrūḥumiābādeylegil

427. **bu:**

Gazel 1945

Mısra: 9

Bu, işaret sıfatı.

Muhibbîtarḥ kıl dilden bu
hāy u hüy-ı dārātı

Saña ancak bu
sevdādanbelāvügam-durur
ḥāşıl

428. **bu:**

Gazel 1945

Mısra: 10

Bu, işaret sıfatı.

Muhibbîtarḥ kıl dilden bu
hāy u hüy-ı dārātı
Saña ancak bu
sevdādanbelāvügam-durur
ḥāşıl

429. **buña:-ñ, -a**

Gazel 1945

Mısra: 8

Bu, işaret sıfatı.

Ribāt-ı köhnedürdünyā
göçer çünkārban-ı dil
Buña dil
baglamazdānāgönülvirme
zbuña ‘āḳil

430. **buña:-ñ, -a**

Gazel 1945

Mısra: 8

Bu, işaret sıfatı.

Ribāt-ı köhnedürdünyā
göçer çünkārban-ı dil
Buña dil
baglamazdānāgönülvirme
zbuña ‘āḳil

431. **bu:**

Gazel 1946

Mısra: 8

Bu, işaret sıfatı.

İtmeseñnür-ı şerî’atle
münevver ‘ālemi
Dutar-ıdi bu cihānı ser-te-
ser zulm u ḳalāl

432. **bu:**

Gazel 1946

Mısra: 10

Bu, işaret sıfatı.

İyMuhibbîmerd-iseñ
aldanma dehrüñâlına
Mâl u câh-ıla seni
aldamasun sakın bu Zâl

433. **bu:**

Gazel 1949

Mısra: 9

Bu, işaret sıfatı.

Bu Muhibbîgöñlinalupzâr
iden bülbül gibi
Sanmañ ol gül ruğlar ol
kâmetibâlâdegül

434. **bu:**

Gazel 1950

Mısra: 8

Bu, işaret sıfatı.

Deşt-i gamda bulmaz-iken
hiç kes bir kaatre su
Bu ne hikmetdür ben
itdümgözlerüm yaşın sebîl

435. **bu:**

Gazel 1951

Mısra: 7

Bu, işaret sıfatı.

Leblerüñtiriyâkini bu
bendeden itme dirîğ
Mâr-ı
zülfüñdenirişenbaña
sanma sem degül

436. **bu:**

Gazel 1952

Mısra: 2

Bu, işaret sıfatı.

Ol mâhbenümçeşmüm
olup hem çerâğ-ı dil

Vâhasretâ gitmeye gibi bu
dâğ-ı dil

437. **bu:**

Gazel 1953

Mısra: 7

Bu, işaret sıfatı.

San hırâm-ı vaşl budur bu
'aceb

Eyledüm bu

kanumisañahelâl

438. **bu:**

Gazel 1953

Mısra: 8

Bu, işaret sıfatı.

San hırâm-ı vaşl budur bu
'aceb

Eyledüm bu

kanumisañahelâl

439. **bu:**

Gazel 1955

Mısra: 2

Bu, işaret sıfatı.

Câmesini eyledi ol
nâzenînum geydi al

Kana

girmekdürmurâiditdi bu

vech-ile al

440. **bu:**

Gazel 1957

Mısra: 4

Bu, işaret sıfatı.

Gözlerüm yaşı akar
gördibenümcûlar gibi
Eksükolmasundidi bu
dîde-i giryâna dil

441. **bu:**

Gazel 1957

Mısra: 5

Bu, işaret sıfatı.

Hâk-i pâyı var-iken bu
çeşm-i hûn-âlüdeme
Minnet itmez
kühliçünŞîrâz u İşfâhâna
dil

442. **bu:**

Gazel 1958

Mısra: 2

Bu, işaret sıfatı.

Cefâvü cevrin arturdibaña
ol şüh-ı sengîn-dil

Benüm bu

derdümedermân katı

hâlüm olup müşkil

443. **bu:**

Gazel 1959

Mısra: 8

Bu, işaret sıfatı.

Kimdür okuyan
'ışkkitâbinberügelsün
Bir kimse yok bu fenne
benden ola kâmil

444. **bu:**

Gazel 1962

Mısra: 7

Bu, işaret sıfatı.

Bir dem karar eyleye bu
derd-i dilümdiyem
Vâkıf olasin cümle bu
mâcerâma gel

445. **bu:**

Gazel 1962

Mısra: 8

Bu, işaret sıfatı.

Bir dem karar eyleye bu
derd-i dilümdiyem

Vākıf olasin cümle bu
mācerāma gel

446. **bu:**

Gazel 1964

Mısra: 6

Bu, işaret sıfatı.

Geç mey ü maḥbūbdan
her dem budur zāhidsözi
Lık ‘āşıkırdın olan itmez
bu kavlı-ile ‘amel

447. **bunda:-(n)da**

Gazel 1964

Mısra: 8

Bu, işaret sıfatı.

Cālinūs-ı ‘aqliseñ de
‘ışkdanbaḥs eyleme
Ḥall-i müşkilkeşfolınmaz
bunda vardur çok cedel

448. **bu:**

Gazel 1965

Mısra: 3

Bu, işaret sıfatı.

Bir ḥarāret virdi
ḥüsnüñnürü bu cān u dile
Teşne kıldı
leblertüñdenvirañaab-ı
zülāl

449. **bu:**

Gazel 1966

Mısra: 2

Bu, işaret sıfatı.

Egerçisāye-i Ḥaḳdurdinür
bir kişiyeye iy dil
Bunidegmehüred bilmez
ki gāyet de bu söz müşkil

450. **bu:**

Gazel 1966

Mısra: 3

Bu, işaret sıfatı.

Bu dünyāmiḥnetevideür ne
kardaşdan ne yoldaşdan
Vefā gelse kıyar mıydı ki
nā-ḥaḳHābileKābil

451. **bu:**

Gazel 1967

Mısra: 9

Bu, işaret sıfatı.

Ḥalāş olmak ne
mümkindür bu bendden
Dakılaboynuñaçünzülfsel
āsıl

452. **bu:**

Gazel 1967

Mısra: 14

Bu, işaret sıfatı.

ÖlümüññañMuḥibbī günde
biñ kez
Sakın bu pendümi dut
olma gāfil

453. **buña:-ñ, -a**

Gazel 1967

Mısra: 6

Bu, işaret sıfatı.

Bañacevr ü
cefāğayravefālar
Cihānda var mı kimse
buñakāyıl

454. **bu:**

Gazel 1968

Mısra: 6

Bu, işaret sıfatı.

Müşgebeñzetdüñḥatā-y-
ılamu’anberzülfüñi
Daḥı ol demden berü
giñmez bu dilden infi’āl

455. **bu:**

Gazel 1968

Mısra: 11

Bu, işaret sıfatı.

İltifāt itme bu dehre sakın
aldanma sakın
‘İyş ü ‘işret bu cihān içre
hemāñḥ’āb u ḥayāl

456. **bu:**

Gazel 1968

Mısra: 12

Bu, işaret sıfatı.

İltifāt itme bu dehre sakın
aldanma sakın
‘İyş ü ‘işret bu cihān içre
hemāñḥ’āb u ḥayāl

457. **bu:**

Gazel 1969

Mısra: 4

Bu, işaret sıfatı.

Açamazsın ‘uḳde-i zülfini
esme iyşabā
Degmecidd ü cehd-ile
olmaya hiç bu ‘uḳdeḥal

458. **bu:**

Gazel 1970

Mısra: 6

Bu, işaret sıfatı.

Gözümden ḥāk-i
pāyuñküñl olalı
Bu çeşmümdürüşen hem
mukaḥḥal

459. **bu:**

Gazel 1975

Mısra: 4

Bu, işaret sıfatı.

Bendeñoldicān-ıla dil
daḥıyüzüñ görmeden

Baş egmezken bu dehr
içinde bir sultāna dil

460. bu:

Gazel 1975

Mısra: 9

Bu, işaret sıfatı.

Bu Muḥibbī olalı
mecnuñsaçuñleylelāsına
Görineşimdengirüşeydāgö
ñüldivāne dil

461. bu:

Gazel 1978

Mısra: 1

Bu, işaret sıfatı.

Bak bu deryā ‘āleminiçe
kuşatmış ‘ibret al
Gör
nehengindürlüdürlümāhīle
rden heybet al

462. bu:

Gazel 1980

Mısra: 7

Bu, işaret sıfatı.

Dik sipihruzre bu dilden
yine āhuñ ‘alemin
Çıkduñeflākehemānhimm
etüññkūsınıçāl

463. bu:

Gazel 1981

Mısra: 1

Bu, işaret sıfatı.

Ḥusrevā gel bu
göñülkişverinesultān ol
Cān u dilden kul olalum
bize gel tek ḥan ol

464. bu:

Gazel 1981

Mısra: 15

Bu, işaret sıfatı.

Nazar itmez bu gözüm
gevherine āḥḥabīb
İy gözüm yaşı gerek dürr
ü gerek mercān ol

465. bu:

Gazel 1988

Mısra: 4

Bu, işaret sıfatı.

Genc-i vaşlın bulmak
isterseñegercānānenünñ
Bulmazsınğayrıyırde bu
dil-i vīrāna gel

466. bu:

Gazel 1988

Mısra: 8

Bu, işaret sıfatı.

Zülfüññüñçevgānına top
eyledümdidüm seri
Didimerdiseñ bu
da’vādahemānmejdāna
gel

467. bu:

Gazel 1988

Mısra: 13

Bu, işaret sıfatı.

Bu Muḥibbī gibi eylersin
niçe diller helāk
Kıl
terahḥumdöstumzülfüñeur
maşāne gel

468. bu:

Gazel 1989

Mısra: 9

Bu, işaret sıfatı.

Bu
Muḥibbīniçeyıldurḥarcide
r söz gevherin

Eksük olmaz toptolu yine
cevāhirdürgöñül

469. bu:

Gazel 1996

Mısra: 6

Bu, işaret sıfatı.

Gel iyserv-i ḥurāmānum
gözüm yaşın revānitdüm
Ola kim ḥāk-i pāyuña bu
nev’-ile olamvāşıl

470. bu:

Gazel 1996

Mısra: 7

Bu, işaret sıfatı.

Benüm bu tūr-i āḥumdan
felek saḥfımüşebbaḥdur
İrişür göklere māhum gel
olma āhdanğāfil

471. bu:

Gazel 1997

Mısra: 11

Bu, işaret sıfatı.

Baḥr-ı eşküme dokunsun
ko bu āhumşarşarı
Her
yañadankaynayupderyāla
yincüşeylegil

472. bu:

Gazel 1998

Mısra: 3

Bu, işaret sıfatı.

Bugün mejdān-ı’ışık içre
bu sīnemtablasındıkdüm
At oklar
iykemānebrūsüvār ol
‘azm-i mejdān kıl

473. bu:

Gazel 1912

Mısra: 1
Far. is. Koku,
rayiha.
‘Ărızuñdan almasa reng-
ile büiyyār gül
Bulmaz-ıdırāğbeti
‘ālemde bu miqdār gül

474. **budur:-dur**

Gazel 1503

Mısra: 6
Böyledir. II Bu
şekildedir.
Yüzüme ‘ārider bakmaz
bakar āyineye dilber
Budur meşhürmeh-
rūlaridersüret-
nümādanhāz

475. **budur:-dur**

Gazel 1523

Mısra: 4
Böyledir. II Bu
şekildedir.
Tururöññüñdeşevk-
ılayanupyakılmaga
Budur ümīzi eyleye
teslīmcāni şem’

476. **budur:-dur**

Gazel 1764

Mısra: 6
Böyledir. II Bu
şekildedir.
Başumasultān iken dīvāne
oldum ‘ışk-ıla
Budur ‘ışkuñ evveli çāk-i
gırībānuñ gerek

buāh u bu zārı:

1. **bu āh u bu zārı:-ı**

Gazel 1778

Mısra: 4

Kelime Tipi: -
Bu ah ve bu
inlemeler.

Gül
haddinekarşuanuñşoldeñl
ükıldumnāleler
Güşınaalupdımedi bu āh u
bu zārıkimūñ

bū alam:

1. **būalam:-am**

Gazel 1760

Mısra: 7
Kelime Tipi: -
Koku almak.
Lāyıkmiyamgülüñdengülş
endebū alam ben
Kāş olsam ol gülsitānuñ
yiterdi bağbānuñ

būalur:

1. **būalur:-ur**

Gazel 1591

Mısra: 8
Kelime Tipi: -
Güzel koku almak.
La’l-i cān-
bağşuñlacānāmürdeler
bulur hayāt
N’eyleyemderdāhemān
ben ‘āşık-ı bīmāre yok

bu ben ‘āşikuñı:

1. **bu ben ‘āşikuñı:**

Gazel 1596

Mısra: 5
Kelime Tipi: -
Bu ben aşığı, beni.
Yazsañ ‘uşşākı bu ben
‘āşikuñıyādagetür
Dimesünler ser-i
küyuñdasenüñyād ancak

budehr içinde:

1. **bu dehr içinde:**

Gazel 1627

Mısra: 4
Kelime Tipi: -
Bu dünya içerisinde.
Bilseler dünyāna’iminhırş
artar gün-be-gün
Āh kim olmaz imiş bu
dehr içinde kimse tok

bu dem:

1. **bu dem:**

Gazel 1613

Mısra: 7
Kelime Tipi: -
Bu zaman.
Ben tevekkül
eyledümirdüm bu dem
mağşūduma
Sen yürütesbīh ü zıkr [it]
zāhidāevrāda bak

2. **bu dem:**

Gazel 1629

Mısra: 10
Kelime Tipi: -
Bu zaman.
İremezsın sen
Muhibbīcidd-ile bil
vağdete
İtmeyince
kendükendüñden bu dem
benligi yok

bugice:

1. **bu gice:**

Gazel 1796

Mısra: 5
Kelime Tipi: -
Bu gece.

Bu giceağyāra gösterdi
meger ol mehyūzin
İygōñültāşubhōlncaāh u
şeb-gīreyledūñ

bugüne:

1. bu güne:-e

Gazel 1662

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Bu tarz, bu şekil.

Bu güneharciçün ol sīm-
endām
Gözüm yaşından özge sīm
ü zer yok

buhüsn ü bu tarāvet:

1. bu hüsn ü bu tarāvet:

Gazel 1597

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

*Bu güzellik ve bu
tazelik.*

Bu hüsn ü bu tarāvet kim
göre sende cānā
Elbetdecān u dilden
yüzüñe ola ‘aşık

bu ki:

1. bu ki:

Gazel 1862

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Bu ki, budur.

Bezm-i ğamda pūr
iderseñgözümünşāğarını
Dilegüm bu ki ziyād ola
eyādidedemūñ

bu kim:

1. bu kim:

Gazel 1911

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Bu ki, budur.

Her dem anuñvişālin
umarsın ‘aceb bu kim
Ol pādīşāh-ı hüsn ola sen
bir gedāgōñül

bumıdur:

1. bu mıdur:

Gazel 1876

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

*Bu mudur, böyle
midir?.*

Sevdüm-ise seni nā-
haqyirekanum dōkesin
Bu mıdur sizde töre böyle
midürkānūnuñ

bumikdār:

1. bu miqdār:

Gazel 1912

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

*Bu miktar, bu
ölçüde.*

‘Ārīzuñdan almasa reng-
ile büiyyār gül
Bulmaz-ıdırāğbeti
‘ālemde bu miqdār gül

bu ne:

1. bu ne:

Gazel 1521

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Bu nasıl?.

Bu ne hikmet bu ne
kudret bu ne
‘ibretdürHudā
Āb u āteşbād u hāki
eylemiş insanda cem’

2. bu ne:

Gazel 1521

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Bu nasıl?.

Bu ne hikmet bu ne
kudret bu ne
‘ibretdürHudā
Āb u āteşbād u hāki
eylemiş insanda cem’

3. bu ne:

Gazel 1521

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Bu nasıl?.

Bu ne hikmet bu ne
kudret bu ne
‘ibretdürHudā
Āb u āteşbād u hāki
eylemiş insanda cem’

buseb:

1. bu şeb:

Gazel 1528

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

Bu gece.

Şem’e yanarken
‘acebdürdāyimāpervānele
r
‘Ārīzuñakarşuolmuşdur bu
şebpervāne şem’

bu yüzen:

1. bu yüzen:

Gazel 1588

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Bu nedenle.

Şadā-
yıtıġuñiştümiriştibaña
bir hālet

Bu yüzden sanmañuzzevķ
u řafā-y-ilasürüdüme yok

büd:

1. **büdüme**:-um

Gazel 1588

Mısra: 2

Far. Vücut,

keynünnet, varlık.

Elümdengitdisermāyeümī

diāhsüdüme yok

Beni şeydā mı

sanursızvücüdüm bil ki

büdüme yok

bu'de'l-maşrıķavn:

1. **bu'de'l-maşrıķavn:**

Gazel 1675

Mısra: 7

"İki doğu kadar

uzak". (Zuhruf Suresi 38.

Ayet).

Aramuzda gerçi var

senüñlebu'de'l-maşrıķavn

Lik olmaszın gönülden bir

nefes bir dem irak

budur:

1. **budur:**

Gazel 1517

Mısra: 7

Üzerinde durulan,

hakkında söz söylenileni

işaret. Budur, böyledir.

Şi'rümenazm ehli baksa

dir budur aşl-ı kelām

Buñanissetğayrılaş'arıol

miş cümle fer'

2. **budur:**

Gazel 1572

Mısra: 10

Üzerinde durulan,

hakkında söz söylenileni

işaret. Budur, böyledir.

Ten esāsın oda yakdıcevr-

ile meh-pāreler

Ĥüblar resmi budur kim

olmayamābād-ı 'ışķ

3. **budur:**

Gazel 1679

Mısra: 8

Üzerinde durulan,

hakkında söz söylenileni

işaret. Budur, böyledir.

Okıdı gül defterinde devr-

i gül bir haftadur

Budur āh u zār-ıla geçer

zamāñibülbülüñ

4. **budur:**

Gazel 1709

Mısra: 10

Üzerinde durulan,

hakkında söz söylenileni

işaret. Budur, böyledir.

Gözüm yaş-ılatolarāh

kılsam

Nem eyler ĥāşşası budur

tumanuñ

5. **budur:**

Gazel 1718

Mısra: 7

Üzerinde durulan,

hakkında söz söylenileni

işaret. Budur, böyledir.

Budur

iydöstgüzellikdevefākā'id

esi

Dökesin yirlere kanın seni

cāndansevenüñ

6. **budur:**

Gazel 1745

Mısra: 2

Üzerinde durulan,

hakkında söz söylenileni

işaret. Budur, böyledir.

Küyinaugradısaşabādanni

şāñ gerek

Budur nişāñ ki ĥāk-i deri

armagan gerek

7. **budur:**

Gazel 1855

Mısra: 8

Üzerinde durulan,

hakkında söz söylenileni

işaret. Budur, böyledir.

Çeşmüñ ki kanımı içe

virla'lüñagzuma

Sulţan-ı 'ışķ emri budur

kana kan gerek

8. **budur:**

Gazel 1858

Mısra: 10

Üzerinde durulan,

hakkında söz söylenileni

işaret. Budur, böyledir.

Ĥāñe-i dilde

Muĥıbbıĥgelürĥamĥeb

elā

Eksük olmaz budur

'ādettekyedemihmāñ

gerek

9. **budur:**

Gazel 1887

Mısra: 4

Üzerinde durulan,

hakkında söz söylenileni

işaret. Budur, böyledir.

Devr-i gül mümted olup

irdümvişālinediyü

Gicelertāşubĥa dek budur

du'āsıbülbülüñ

10. budur:

Gazel 1981

Mısra: 14

*Üzerinde durulan,
hakkında söz söylenileni
işaret. Budur, böyledir.*

Ka'bedürküymifarzoldıta
vâfeyleyelüm
Dil didienfa' budur anda
varupkurbân ol

budur ki:

1. budur ki:

Gazel 1719

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Budur ki.

Kuçamdidümmyânuñ
korkum budur ki ammâ
Yokdurnişâni ince kıldan
dahımyânuñ

bu-durur:

1. bu-durur:

Gazel 1637

Mısra: 5

Budur.

Kan sorılmaz bu-durur
'âdetkesilür başlar
Bir dilâverdür elinde tîğ-i
âteşnâk-i 'ışk

bugün:

1. bugün:

Gazel 1506

Mısra: 3

Bugün, içinde

*bulunulan zaman, gün. II
Dünyadaki yaşam zamanı.*

Kim ki la'lüñden bugün
idersenüñ bir cür'anüş

Eylemez cennetdeiderâb-ı
kevserden ne hâz

2. bugün:

Gazel 1506

Mısra: 7

Bugün, içinde

*bulunulan zaman, gün. II
Dünyadaki yaşam zamanı.*

Cânaalur kıymetin bilen
bugün söz cevherin
Fark itmez 'âkil olan
seng-i cevherden ne hâz

3. bugün:

Gazel 1509

Mısra: 7

Bugün, içinde

*bulunulan zaman, gün. II
Dünyadaki yaşam zamanı.*

Cânaalurkıymetin bilen
bugün söz gevherin
Şol ki gâfildür ne
bilsünaña cevherden ne
hâz

4. bugün:

Gazel 1547

Mısra: 9

Bugün, içinde

*bulunulan zaman, gün. II
Dünyadaki yaşam zamanı.*

Merd ol Muhibbî kalma
bugün cân u başa sen
Nâ-merd ola itmeye kim
sînesinşikâf

5. bugün:

Gazel 1552

Mısra: 5

Bugün, içinde

*bulunulan zaman, gün. II
Dünyadaki yaşam zamanı.*

Bir kadeh meyle ben
irgürdüm bugün maşşûda
yol

Şavma'aküncindezâhidda
hıtururmu'tekif

6. bugün:

Gazel 1574

Mısra: 8

Bugün, içinde

*bulunulan zaman, gün. II
Dünyadaki yaşam zamanı.*

Ûânî'emrızkuma ne gelse
kanâ'atdürişüm

Olmışamküh-ı kanâ'atde
bugün 'Ankâ-yı 'ışk

7. bugün:

Gazel 1584

Mısra: 3

Bugün, içinde

*bulunulan zaman, gün. II
Dünyadaki yaşam zamanı.*

Çeşm-i mestidür bugün
bîmâr iden 'âşıkı
Hasretâderdâdirîğâderdû
müñtîmârî yok

8. bugün:

Gazel 1602

Mısra: 3

Bugün, içinde

*bulunulan zaman, gün. II
Dünyadaki yaşam zamanı.*

Ĝamzesinden kim ola
anuñ bugün cân kurtara

Ķatline

'âşıkıaruñbaglandıçünçeş
mişadağ

9. bugün:

Gazel 1604

Mısra: 5

*Bugün, içinde
bulunulan zaman, gün. II
Dünyadaki yaşam zamanı.
Girü kıl hırka-i zerkuñ
bugün gel bâdeyeşüfi
Görenler bu libâs ile
sañadirlherhemânzerrâk*

10. bugün:

Gazel 1615

Mısra: 15

*Bugün, içinde
bulunulan zaman, gün. II
Dünyadaki yaşam zamanı.
Dil kebâbidüp yine
sanduñ bugün ğamsîhine
Niçeaglarıñiçinlerrağa
girmiş şşe bak*

11. bugün:

Gazel 1621

Mısra: 1

*Bugün, içinde
bulunulan zaman, gün. II
Dünyadaki yaşam zamanı.
Kim ki göremdir bugün
nev-bahâr-ı ‘ışk
Sinemenazar ide göre
lâlezâr-ı ‘ışk*

12. bugün:

Gazel 1651

Mısra: 3

*Bugün, içinde
bulunulan zaman, gün. II
Dünyadaki yaşam zamanı.
Bugün gülzâr-ı hüsn içre
yüzi gül ğonca lebler çok
Leñâfetdevelicânâsañabeñ
zer gül-i ter yok*

13. bugün:

Gazel 1683

Mısra: 8

*Bugün, içinde
bulunulan zaman, gün. II
Dünyadaki yaşam zamanı.
Baş u cân terkini ur yolına
bu şîrinlebüñ
Añilatâkühken gibi bugün
nâmuñsenüñ*

14. bugün:

Gazel 1748

Mısra: 7

*Bugün, içinde
bulunulan zaman, gün. II
Dünyadaki yaşam zamanı.
Ka’be-i küyuñdahacc
itmiş bugün ‘aşıklaruñ
Hayragirseñeyleseñ bir bir
kamu kırbânsenüñ*

15. bugün:

Gazel 1754

Mısra: 7

*Bugün, içinde
bulunulan zaman, gün. II
Dünyadaki yaşam zamanı.
Bugün ‘adl eyle ‘âdil ol
kozulmı eyleme pîşe
Ki yarın dest-i
mazlûmdabulınmayagirb
ânüñ*

16. bugün:

Gazel 1759

Mısra: 3

*Bugün, içinde
bulunulan zaman, gün. II
Dünyadaki yaşam zamanı.
Şöyle âhitdüm bugün
kopdıkiyâmet sandılar
Yañılıpevrâdtesbîhinunt
dı her melek*

17. bugün:

Gazel 1810

Mısra: 5

*Bugün, içinde
bulunulan zaman, gün. II
Dünyadaki yaşam zamanı.
Bugün öldürem seni
dirdüñkomayam yarına
Âh kim bildüm yok imiş
‘ahd ü peymânuñsenüñ*

18. bugün:

Gazel 1825

Mısra: 5

*Bugün, içinde
bulunulan zaman, gün. II
Dünyadaki yaşam zamanı.
Fâşoldı ‘âlem içre çün
bugün esrâr-ı ‘ışk
Ol
perîñüzülfinekendümidâr
itsem gerek*

19. bugün:

Gazel 1828

Mısra: 10

*Bugün, içinde
bulunulan zaman, gün. II
Dünyadaki yaşam zamanı.
ÿyMuñibbeñzer ol
mañbüb-ı cânumdur gelen
Kim bugün durmaz yine
segrürkenârîçeşmümün*

20. bugün:

Gazel 1881

Mısra: 5

*Bugün, içinde
bulunulan zaman, gün. II
Dünyadaki yaşam zamanı.
Tekye-i ‘ışk içre ta’nider
bugün Mecnûna dil
Boynuma*

bendolalıdanzülf-i
zencirüñsenüñ

21. **bugün:**

Gazel 1910

Mısra: 5

Bugün, içinde

bulunulan zaman, gün. II

Dünyadaki yaşam zamanı.

Çadembasduñ bugün çün

mülk-i 'ışka

Yaşuñ leşker dilāahuñ

'alem kıl

22. **bugün:**

Gazel 1912

Mısra: 7

Bugün, içinde

bulunulan zaman, gün. II

Dünyadaki yaşam zamanı.

Terk-i ağıyar eyle iy dilber

bugün gel gülşene

Kim el üstinde tutarlar

itse terk-i hār gül

23. **bugün:**

Gazel 1914

Mısra: 7

Bugün, içinde

bulunulan zaman, gün. II

Dünyadaki yaşam zamanı.

Ger bugün elden

komayasın şerî' atdāmenin

Ḥavz-ı kevserden diyeler

sañayārān şerbet al

24. **bugün:**

Gazel 1928

Mısra: 7

Bugün, içinde

bulunulan zaman, gün. II

Dünyadaki yaşam zamanı.

Bugün göreyim
yüzüñididüñdiferdā
Dil-ḥasteeger ırmeye
yarına ne müşkil

25. **bugün:**

Gazel 1944

Mısra: 10

Bugün, içinde

bulunulan zaman, gün. II

Dünyadaki yaşam zamanı.

ZülfiniçevgānideldeniyM

uḥibbīdilberüm

Başını top eyleyüp girdi

bugün meydāna dil

26. **bugün:**

Gazel 1966

Mısra: 5

Bugün, içinde

bulunulan zaman, gün. II

Dünyadaki yaşam zamanı.

Cemāl-i ḥüsnüñicānā

bugün 'aşıklara 'arz it

Ki anlar

müsteḥakolmuşolupdur

cümlesi sayıl

27. **bugün:**

Gazel 1998

Mısra: 3

Bugün, içinde

bulunulan zaman, gün. II

Dünyadaki yaşam zamanı.

Bugün meydān-ı'ışk içre

bu sīnemtablasındıkdüm

At oklar

iykemānebrūsüvār ol

'azm-i meydān kıl

28. **bugün:**

Gazel 1999

Mısra: 4

Bugün, içinde

bulunulan zaman, gün. II

Dünyadaki yaşam zamanı.

Koma elden bāde-i

ḥamrāyı her dem 'arīf ol

Çünkioldı her şüküfeye

bugün serdār gül

bühtānevledüñ:

1. **bühtānevledüñ:-düñ**

Gazel 1829

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

İftira etmek.

Döstlar mihr ü

vefālarkılmağaikrāridüp

Göz göre iybī-

vefākendüñebühtānevledü

ñ

bük:

1. **bükdüñ:-düñ**

Gazel 1902

Mısra: 8

Eğmek, iki büküm

etmek.

San'at-ı cevriñcihānda ad

ola diyümüdām

Ol elif

ḳaddüñlebükdüñḳāmetüm

dāleyledüñ

bul-:

1. **bulduñ:-du, -ñ**

Gazel 1905

Mısra: 9

Anlamak, akıl

erdirmek, bilmek;

hatırlamak.

Nazm-

ılabulduñMuḥibbīçünNizā

mītarzını

Ḥüsn-i

eş'aruñatahsînitdilerehl-i
kemâl

2. **bulmadılar:-ma, -di, -
lar**

Gazel 1501

Mısra: 8

*Arayarak temin
etmek, ermek, ulaşmak.*
Kim tarîkı
'ışkuñuñyokdurdimişler
evveli
Bulmadılar
arayupañanihâyet ya vaşat

3. **bulur:-ur**

Gazel 1545

Mısra: 3

*Arayarak temin
etmek, ermek, ulaşmak.*
Mıhr ü mehdenhîç bulur
mıydı bu 'âlemziyâ
Yakmasaydı nür-ı
hüsnüñdengelüp anlar
çerâğ

4. **bula:-a**

Gazel 1592

Mısra: 4

*Arayarak temin
etmek, ermek, ulaşmak.*
Göñlümgöziniğüşe-be-
güşe arar yürür
İster ki bula tuta o düzdi
yatak yatak

5. **bulur:-ur**

Gazel 1702

Mısra: 4

*Arayarak temin
etmek, ermek, ulaşmak.*
Gözüm yaşın
şarâbidüpgöñüldennâleler

kılsam
Degül mi meclis-i ğamda
bulur 'iyş ü tarabdanyig

6. **bulur:-ur**

Gazel 1740

Mısra: 10

*Arayarak temin
etmek, ermek, ulaşmak.*
AğlarMuhibbî gelse
hayâlünfiğânidüp
Yaşı semek bulur
işidümâlesinsimâk

7. **bulmadılar:-ma, -di, -
lar**

Gazel 1829

Mısra: 3

*Arayarak temin
etmek, ermek, ulaşmak.*
'Âşık-ı dil-ğasteler
bulmadılar bir zerrekâm
İt rakîbidâyimâ sen şād u
ğandâneyledün

8. **bulursın:-(u)r, -sın**

Gazel 1883

Mısra: 10

*Arayarak temin
etmek, ermek, ulaşmak.*
Pendümiğüş it Muhibbî
kesreti terk eyle kim
'Âlem-i
vağdetdebulursınvişâlındö
stuñ

9. **bulasın:-a, -sın**

Gazel 1918

Mısra: 10

*Arayarak temin
etmek, ermek, ulaşmak.*
Yüz karasın
yuMuhibbîgözlerüñ yaşı

ile
Bulasın bir
çäreçünçeşmüñdemâeksü
kdegül

10. **bulmaya:-ma, -y, -a**

Gazel 1952

Mısra: 4

*Arayarak temin
etmek, ermek, ulaşmak.*
Hâtırdasenüñ gitmedi āh
görüp ğamuñ
Şādolmayıcak bulmaya
gibi ferâğ-ı dil

11. **bulduñ:-du, -ñ**

Gazel 1954

Mısra: 11

*Arayarak temin
etmek, ermek, ulaşmak.*
BulduñMuhibbîarayuyar-
ılaolduñâşinâ
Terk it
ta'alluğmührinidünyâ ile
bîğâne ol

12. **bulup:-up**

Gazel 1961

Mısra: 6

*Arayarak temin
etmek, ermek, ulaşmak.*
Bulmadı seni berr-ile
bahırngeştidüp
Dil hânesinde eyledi
bulup qarâr-ı dil

13. **bula:-a**

Gazel 1974

Mısra: 5

*Arayarak temin
etmek, ermek, ulaşmak.*
Sâğarda var nezâkettâ
bula ete hürmet

Cānālebūñibūseitsün anı
ele al

14. **bulmaz:-maz**

Gazel 1993

Mısra: 8

*Arayarak temin
etmek, ermek, ulaşmak.*
Yanmasam eger zer gibi
hicrāteşine ger
Hergizcihānda bulmaz
idüm ben şafā-yı dil

bul:

1. **buldum:-du, -m**

Gazel 1563

Mısra: 4

*... olarak görmek, ...
olarak kabul etmek.*
Baħr-ı ‘ışka gerçi kim
daldumañağavvāş-vār
İrmedümpāyānınakey katı
buldum an[ı] jerf

2. **bulur:-ur**

Gazel 1553

Mısra: 7

*Arayarak temin
etmek, ermek, ulaşmak.*
Nükte-i ‘irfān bulur talan
göñülderyāsına
Gevhere tālīb olan
baħragirüp arar şadef

3. **bulımadum:-ı, -ma, -
dı, -m**

Gazel 1609

Mısra: 5

*Arayarak temin
etmek, ermek, ulaşmak.*
Aradumbulımadum
‘ışkdan özge

Enīs-i maħrem ü yār-ı
muwāfik

4. **bul:**

Gazel 1620

Mısra: 8

*Arayarak temin
etmek, ermek, ulaşmak.*
Diler-iseñ bir kemānçe
ola bu göñlüñsenüñ
Başuñitäreyleyüp bul bir
deri sineñe yak

5. **bulımadum:-ı, -ma, -
dı, -m**

Gazel 1628

Mısra: 10

*Arayarak temin
etmek, ermek, ulaşmak.*
Eşk-i maħabbet içre
Muħıbbı o gevheri
Atdıkenārabulımadumrūzi
gāra bak

6. **bulnur:-ı, -n, -ur**

Gazel 1651

Mısra: 9

*Arayarak temin
etmek, ermek, ulaşmak.*
Egerçi
‘aşıkolmuşlarbulınurdeyr-i
‘ālemde
Muħıbbı gibi
‘ālemdevelihāli mükedder
yok

7. **bulsam:-sa, -m**

Gazel 1662

Mısra: 11

*Arayarak temin
etmek, ermek, ulaşmak.*
Eger bulsam seni
tenhādacānā

Kolumdan ğayribilüñe
kemer yok

8. **bulasın:-a, -sın**

Gazel 1672

Mısra: 2

*Arayarak temin
etmek, ermek, ulaşmak.*
Döstüm göster
yüzüñitdürmebañazārılık
İster iseñ bulasın
‘ālemdeberhürdārılık

9. **bulımadum:-ımadum**

Gazel 1676

Mısra: 3

*Arayarak temin
etmek, ermek, ulaşmak.*
Bulımadum bir kişi ben
hālümiaña diyecek
Görüremāyinede ben
daħıhayrān ancak

10. **bulur:-ur**

Gazel 1741

Mısra: 10

*Arayarak temin
etmek, ermek, ulaşmak.*
AğlarMuħıbbı gelse
hayālünfiğānidüp
Yaşı semek bulur
ışidürnālesinsimāk

11. **bulınmaz:-ın, -maz**

Gazel 1753

Mısra: 12

*Arayarak temin
etmek, ermek, ulaşmak.*
Edebçüntāc-ı
devletdürMuħıbbı götürür
başa
Bulınmaz nesne ‘ālemde
ola hergizedebdenyig

12. **bulmadum:-i, -ma, -di, -m**

Gazel 1754

Mısra: 11

Arayarak temin

etmek, ermek, ulaşmak.

Ser-ā-ser

dehriğeştiddümbulmadum

h̄aber andan

Niṣānın virdiler āh̄ir ara

bul göñl-i vīrānuñ

13. **bulurdı:-ur, -dı**

Gazel 1762

Mısra: 9

Arayarak temin

etmek, ermek, ulaşmak.

Bulurdı ulu devlet irerdi

hem sa'ādet

AñsaMuḥibbīnāmındüşnā

m-ılazebānuñ

14. **bula:-a**

Gazel 1766

Mısra: 7

Arayarak temin

etmek, ermek, ulaşmak.

Nāme-i rah̄met ola bula

bu ten mürdesicān

İrişürsebaña ger h̄āme-i

müşgīnraḳamuñ

15. **bulınmaz:-ın, -maz**

Gazel 1788

Mısra: 8

Arayarak temin

etmek, ermek, ulaşmak.

N'olarenğīn ise şī'rüm

selef şī'rinedaḥl itme

Dimişler 'ālem içinde

bulınmazhīçedebedenyig

16. **bulmaya:-ma, -ya**

Gazel 1789

Mısra: 6

Arayarak temin

etmek, ermek, ulaşmak.

Şöyle

tagıtdicihānaḥākūmiāhum

yili

Bulmaya bir zerresinçarḥ

eline alsa elek

17. **bulmaduñ:-ma, -du, -ñ**

Gazel 1797

Mısra: 8

Arayarak temin

etmek, ermek, ulaşmak.

Araduñiy dil

dehāniylamiyānından eser

Bulmaduñ ancak hemān

bir kıl ü ḳālūñdürsenüñ

18. **bulsun:-sun**

Gazel 1798

Mısra: 6

Arayarak temin

etmek, ermek, ulaşmak.

Ger cemāl-i yāri görmek

ister iseñiygöñül

Şāf kıl āyīne-i ḳalbūñi

bulsun sādelik

19. **buldı:-+dı**

Gazel 1810

Mısra: 3

Arayarak temin

etmek, ermek, ulaşmak.

Buldıgöñlümdüzdinikūyu

ñdazülfüñbendidüp

Hābse saldı āh̄irīçāh-ı

zenaḥdānuñsenüñ

20. **bulınmaz:-ın, -maz**

Gazel 1860

Mısra: 8

Arayarak temin

etmek, ermek, ulaşmak.

Gelüpğam leşkeri ister ide

dil mülknigāret

Bulınmaz def'ine

çāreanuñmā-i 'inebdenyig

21. **bulınmaz:-ın, -maz**

Gazel 1860

Mısra: 14

Arayarak temin

etmek, ermek, ulaşmak.

Muḥibbīḥ'āb-ıgafletden

sakın her gicebī-dār ol

Dilerseñ iresin

vaşlabulınmazsañaşebden

yig

22. **bulınur:-ı, -n, -ur**

Gazel 1864

Mısra: 5

Arayarak temin

etmek, ermek, ulaşmak.

Bulınur sanma cihānda bir

vefālumihrībān

İygöñül ol bī-vefābī-mihri

hoş görmek gerek

23. **bulasın:-a, -sın**

Gazel 1883

Mısra: 4

Arayarak temin

etmek, ermek, ulaşmak.

Künc-i ḥalvetdegözüñ

yaşın dök istiğfāra gel

Cidd ü ceḥd eyle bulasın

ittişālindöstuñ

24. **buluban:-uban**

Gazel 1890

Mısra: 5
Arayarak temin
etmek, ermek, ulaşmak.
Bâğ-ı hüsnünde gezerken
buluban dil düzdini
Zülfünebendeyleyüphabs-
i zenaḥdâneyledüñ

25. **bulmazsın:-ı, -maz, -
sın**

Gazel 1950

Mısra: 1
Arayarak temin
etmek, ermek, ulaşmak.
BulmazsınHaḫḫı sen
cehdeyleyüpkendüñi bil
Añgünāhuñaglayuptāşubḥ
a dek yaşuñı sil

26. **bulmadı:-ma, -dı**

Gazel 1961

Mısra: 5
Arayarak temin
etmek, ermek, ulaşmak.
Bulmadı seni berr-ile
baḫringeştidüp
Dil ḥānesinde eyledi
bulup karar-ı dil

27. **bulma:-ına**

Gazel 1972

Mısra: 4
Arayarak temin
etmek, ermek, ulaşmak.
Yokdurimkānbāğbānā
cennet-i firdevsde
Bulnaḫaddiniğābeñzey
enāzükniḥāl

28. **bulma:-ına**

Gazel 1972

Mısra: 10

Arayarak temin
etmek, ermek, ulaşmak.
İyMuḥibbişî'r ara
Ḥusrevtarīkingözledüñ
Tañmıdır ger bulına anda
ḫayālāt-ı kemāl

29. **bulmazsın:-ı, -maz, -
sın**

Gazel 1982

Mısra: 15
Arayarak temin
etmek, ermek, ulaşmak.
Ararsañbulmazsınyār-ı
hem-dem
Cihāñḫalkını cümle bī-
vefā bil

30. **bulmazsın:-ı, -maz, -
sın**

Gazel 1988

Mısra: 4
Arayarak temin
etmek, ermek, ulaşmak.
Genc-i vaşlın bulmak
isterseñegercānänenüñ
Bulmazsıñgayrıyırde bu
dil-i vīrāna gel

bulamdiyü:

1. **bulamdiyü:**

Gazel 1523

Mısra: 8
Kelime Tipi: -
(Ola ki) bulurum
diye.
İster yüzüñigörmege her
meclise varur
Başed ki bulamdiyü arar
her mekāñı şem'

bulanık:

1. **bulanık:**

Gazel 1611

Mısra: 10
Karışık, saf ve
berrak olmayan.
Ḥazer eyle gözüm
yaşından iydöst
Gelürseyoldı kan-ıla
bulanık

buluşma:

1. **buluşma:**

Gazel 1754

Mısra: 13
Bulaşmak.
Muḥibbiçirk-i dünyāya
bulaşma cüst ü çabük ol
Sakinmazsañmuḫarrerdür
mülevves ola dāmānuñ

bülbül:

1. **bülbüller:-ler**

Gazel 1510

Mısra: 7
Güzel sesiyle bilinen
kuş. || Aşık.
Şāḫüzre tura güller feryād
ide bülbüller
Bil müreddür ol kes kim
eylemeye andan ḫaz

2. **bülbülün:-ün**

Gazel 1537

Mısra: 9
Güzel sesiyle bilinen
kuş. || Aşık.
Hiçrevā mı ola
gülşendeMuḥibbtülbülün
Dutmayupdaḫnālesine
olasın andan ırak

3. **bülbüle:-e**

Gazel 1539

Mısra: **10**
Güzel sesiyle bilinen
kuş. || Âşık.
Bir degüldür bu
Muhibbiylerakıb-i rü-
siyâh
Gülşen içre bülbüle
nisbetolnur mı kelâg

4. **bülbülüñ:-ün**
Gazel 1544
Mısra: **4**
Güzel sesiyle bilinen
kuş. || Âşık.
Ben niçebî-hüş olup
feryâd u efğânitmeyem
Âşikârebülbülüñyirinitud
içünkizâg

5. **bülbül:**
Gazel 1572
Mısra: **3**
Güzel sesiyle bilinen
kuş. || Âşık.
İñiler bülbül çemende
gördügiçün her seher
Niçe serler hün-
ılaâğıştedürmeydân-ı 'ışk

6. **bülbül:**
Gazel 1575
Mısra: **10**
Güzel sesiyle bilinen
kuş. || Âşık.
Goreli cânâMuhibbî gül
yüzüñ
Oldı bülbül gibi ol gūyâ-
yı 'ışk

7. **bülbülüñ:-ün**
Gazel 1586
Mısra: **8**

Güzel sesiyle bilinen
kuş. || Âşık.
Gülşen içre gördi dil hem-
ser olupdurhâr-ıla
Bülbülüñhâlin bilen dir
mi ki efğân anda yok

8. **bülbüle:-e**
Gazel 1601
Mısra: **8**
Güzel sesiyle bilinen
kuş. || Âşık.
Cân u dil terkin urur
'âşikhemânpervânedür
Gülşen içre bülbüle ancak
sunıldıyırlamak

9. **bülbülüñdür:-üñdür**
Gazel 1605
Mısra: **9**
Güzel sesiyle bilinen
kuş. || Âşık.
Bülbülüñdür bu Muhibzâg
u zağandurmüdde'î
Gülşenüñdeitmesün anları
lâyık mı fark

10. **bülbüllerüñ:-ler, -üñ**
Gazel 1628
Mısra: **3**
Güzel sesiyle bilinen
kuş. || Âşık.
Bülbüllerüñçekdügirencka
lur 'âkıbet
Gülşende kalan gül yirine
anda hâra bak

11. **bülbülüñ:-üñ**
Gazel 1634
Mısra: **8**
Güzel sesiyle bilinen
kuş. || Âşık.

Gülşen-i küyındairgür
göklere feryâduñı
Bülbülüñ olsa
büleñmergübürâvâz[ı]
çok

12. **bülbül:**
Gazel 1647
Mısra: **7**
Güzel sesiyle bilinen
kuş. || Âşık.
Bülbül bahâr dersini ezber
okur güle
Faşl-ı hâzânı görmedi
beñzervaraçvaraç

13. **bülbülüñ:-ün**
Gazel 1652
Mısra: **1**
Güzel sesiyle bilinen
kuş. || Âşık.
Hâlini bilmek
dilerseñbülbülüñgülzâra
bak
Su gibi şâfiderün ol dem-
be-dem dîdâra bak

14. **bülbülüñ:-ün**
Gazel 1664
Mısra: **7**
Güzel sesiyle bilinen
kuş. || Âşık.
Dâmen-i gül hâr elinde
bülbülüñhâliharâb
Niçeñlerderd-ile ol 'âşık-
ı şeydâya bak

15. **bülbül:**
Gazel 1673
Mısra: **12**
Güzel sesiyle bilinen
kuş. || Âşık.

Gülsitāna var Muḥibbī
‘İbretisterseñeger
Gül yirineḥār gör bülbül
yirinezāğa bak

16. **bülbülün:-ün**

Gazel 1679

Mısra: 4

Güzel sesiyle bilinen

kuş. || Âşık.
Yüzüne kanını
sürdüñbeñzer ol şüridenün
Ḥayr kılmaz iy gül-i tersā
ki kanı bülbülün

17. **bülbülün:-ün**

Gazel 1679

Mısra: 6

Güzel sesiyle bilinen

kuş. || Âşık.
‘Aklıdandürşabrı yok bir
‘âşık-ı dīvānedür
Ol sebebdenfāş olur rāz-ı
nihāmbülbülün

18. **bülbülün:-ün**

Gazel 1679

Mısra: 8

Güzel sesiyle bilinen

kuş. || Âşık.
Okıdı gül defterinde devr-
i gül bir haftadur
Budur āh u zār-ıla geçer
zamānibülbülün

19. **bülbülün:-ün**

Gazel 1679

Mısra: 10

Güzel sesiyle bilinen

kuş. || Âşık.
İyMuḥibbīgörinen güller
degülgülzārda

Saçılıpdur bil ki çeşm-i
hün-feşānibülbülün

20. **bülbülündür:-üñdür**

Gazel 1705

Mısra: 13

Güzel sesiyle bilinen

kuş. || Âşık.
Muḥibbībülbülündürgülşe
nüñde
Okur
medḥüñiolmuşdurḥoş-
āheng

21. **bülbül:**

Gazel 1736

Mısra: 4

Güzel sesiyle bilinen

kuş. || Âşık.
Gül ruḥındaḥattımızāhir
görüp āheyledüm
Ḥār elinden yaraşur
bülbül tek efġān eylemek

22. **bülbülün:-ün**

Gazel 1751

Mısra: 6

Güzel sesiyle bilinen

kuş. || Âşık.
Gülşen içre gül olur ḥār-
ıla her dem hem-nişin
‘Ömriğiçerāh u feryād-
ıladāyimbülbülün

23. **bülbülleri:-ler, -i**

Gazel 1752

Mısra: 18

Güzel sesiyle bilinen

kuş. || Âşık.
Güller ile gülşen içre
ḥār[ı] kılduñ hem-nişin
Gicelertāşubḥa dek
bülbülleri zāreyledün

24. **bülbüle:-e**

Gazel 1772

Mısra: 4

Güzel sesiyle bilinen

kuş. || Âşık.
Şem’ecānını yakar
‘āşıkhemānpervānedür
Bülbüle sunıldı ancak āh
u nālān eylemek

25. **bülbül:**

Gazel 1777

Mısra: 10

Güzel sesiyle bilinen

kuş. || Âşık.
AñuḥaddinMuḥibbīnālek
ılsañ
İdergülşende bülbül
sañaāheng

26. **bülbül:**

Gazel 1785

Mısra: 9

Güzel sesiyle bilinen

kuş. || Âşık.
Bülbül ile iki
üleşdükMuḥibbīgülşeni
Baña bir serv-i şehāña
gül-i ḥod-rū gerek

27. **bülbül:**

Gazel 1806

Mısra: 13

Güzel sesiyle bilinen

kuş. || Âşık.
Gülşen-i
ḥüsninekarşugiceler
bülbül gibi
Tāşeḥernālānolubanāh u
zār itsem gerek

28. **bülbül:**

Gazel 1824

Mısra: 11

Güzel sesiyle bilinen

kuş. || Âşık.

Gül yüzinekarşu her dem
giceler bülbül gibi
ŞubhıolıncayıMuhibbîāh u
zār itmek gerek

29. **bülbül:**

Gazel 1825

Mısra: 7

Güzel sesiyle bilinen

kuş. || Âşık.

Gül yüzünüñyādına her
gice bir bülbül gibi
Şubhıolıncadōstlar ben āh
u zār itsem gerek

30. **bülbül:**

Gazel 1843

Mısra: 8

Güzel sesiyle bilinen

kuş. || Âşık.

Bir görüp ben
'āşıkıdāyimrakīb-i şūm-
ıla
Bülbül ile ne 'aceb sen
zāğıyeksāneyledüñ

31. **bülbülün:-ün**

Gazel 1846

Mısra: 2

Güzel sesiyle bilinen

kuş. || Âşık.

Görse bir şebgüşen
içinde cemālinigülün
Nāle eyler
tāşeherdiñmezfiğānıbülbü
lün

32. **bülbülün:-i, -n**

Gazel 1848

Mısra: 6

Güzel sesiyle bilinen

kuş. || Âşık.

Niçeyirden ney gibi bil
bagladunferyādiçün
İdeli bu bülbülün ol yüzi
gül gülzār terk

33. **bülbül:**

Gazel 1849

Mısra: 8

Güzel sesiyle bilinen

kuş. || Âşık.

Cānāgamuñlaiñler isem
ney gibi ne tañ
Bülbül gibi
şubhadeginzāruñamsenün

34. **bülbül:**

Gazel 1852

Mısra: 2

Güzel sesiyle bilinen

kuş. || Âşık.

Gül
yüziniğörmeyeldendōstlar
cānānenün
Kalmadı bülbül gibi şabrı
dil-i dīvānenün

35. **bülbül:**

Gazel 1872

Mısra: 7

Güzel sesiyle bilinen

kuş. || Âşık.

Ko bülbül eylesünzārı anı
terk itdidildārı
Gülünñhod yok-durur yārı
bu 'ālemde dikenden yig

36. **bülbülün:-ün**

Gazel 1887

Mısra: 1

Güzel sesiyle bilinen

kuş. || Âşık.

Gülşenün her
güşesindutdışadāsıbülbülü
ñ
'Āşık-ı şūrīdedür gitmez
hevāsıbülbülün

37. **bülbülün:-ün**

Gazel 1887

Mısra: 2

Güzel sesiyle bilinen

kuş. || Âşık.

Gülşenün her
güşesindutdışadāsıbülbülü
ñ
'Āşık-ı şūrīdedür gitmez
hevāsıbülbülün

38. **bülbülün:-ün**

Gazel 1887

Mısra: 4

Güzel sesiyle bilinen

kuş. || Âşık.

Devr-i gül mümted olup
irdümvişālinediyü
Gicelertāşubha dek budur
du'āsıbülbülün

39. **bülbülün:-ün**

Gazel 1887

Mısra: 6

Güzel sesiyle bilinen

kuş. || Âşık.

Gehhicāzıseyridergāhnevā
darāstı
Çepdegülgüyendedürhoşd
uredāsıbülbülün

40. **bülbülün:-ün**

Gazel 1887

Mısra: 8

Güzel sesiyle bilinen
kuş. || Âşık.
Gülşenegeldügiemridürre
yâhînşâhınuñ
Tâ ki hâkķında ola medħ
ü senâsıbülbülün

41. **bülbülün:-ün**

Gazel 1887

Mısra: 10

Güzel sesiyle bilinen
kuş. || Âşık.
Almaz idi bâğ ara her bir
şecerden ol ħarâc
Ger ezelden olmasa idi
livâsıbülbülün

42. **bülbülün:-ün**

Gazel 1887

Mısra: 12

Güzel sesiyle bilinen
kuş. || Âşık.
Her neye mâlik ise gül
pâyınaitdinisâr
Görinürde kaldı ancak bir
'abâsıbülbülün

43. **bülbülün:-ün**

Gazel 1887

Mısra: 14

Güzel sesiyle bilinen
kuş. || Âşık.
ÿyMuħıbbî bir
vefâsuzyârsevmişdürmege
r
Eksük olmaz dâyimâderd
ü belâsıbülbülün

44. **bülbül:**

Gazel 1894

Mısra: 7

Güzel sesiyle bilinen
kuş. || Âşık.

Kim añardıbülbüligüli de
bülbül olmasa
Okunur mıydı gülün de
dâsitâni olmasa

45. **bülbül:-i**

Gazel 1894

Mısra: 7

Güzel sesiyle bilinen
kuş. || Âşık.
Kim añardıbülbüligüli de
bülbül olmasa
Okunur mıydı gülün de
dâsitâni olmasa

46. **bülbülün:-ün**

Gazel 1894

Mısra: 1

Güzel sesiyle bilinen
kuş. || Âşık.
Âşikâr olsa ne tañrâz-ı
nihâmbülbülün
Yaş yirinedökilürgülşende
kanı bülbülün

47. **bülbülün:-ün**

Gazel 1894

Mısra: 2

Güzel sesiyle bilinen
kuş. || Âşık.
Âşikâr olsa ne tañrâz-ı
nihâmbülbülün
Yaş yirinedökilürgülşende
kanı bülbülün

48. **bülbülün:-ün**

Gazel 1894

Mısra: 4

Güzel sesiyle bilinen
kuş. || Âşık.
Gicelertâşubħolıncaâh u
feryâd ideli

Ža'f-ıla dil-ħastecism-i
nâtüvânıbülbülün

49. **bülbülün:-ün**

Gazel 1894

Mısra: 6

Güzel sesiyle bilinen
kuş. || Âşık.
Güllerünmedħınañangâhî
Hicâz u geh 'ıraq
Rüz u
şebanuñiçünturmazzebânı
bülbülün

50. **bülbülün:-ün**

Gazel 1894

Mısra: 10

Güzel sesiyle bilinen
kuş. || Âşık.
ÿyMuħıbbîşidenlernâlesin
rahmitdiler
Bu 'acebgüş-ı güle girmez
fiğâmbülbülün

51. **bülbülün:-i, -ni**

Gazel 1901

Mısra: 4

Güzel sesiyle bilinen
kuş. || Âşık.
Nâlekılduñşolķadargülgâr
-ı ħüsındeanuñ
Gülsitânuñbülbülünü
cümle ħâmüşeyledün

52. **bülbül:**

Gazel 1904

Mısra: 10

Güzel sesiyle bilinen
kuş. || Âşık.
ÿyMuħıbbî gül
ruħınuñşevķine
Bülbül ol her dem
terennüm eylegil

53. **bülbül:**
Gazel 1912
Mısra: 5
Güzel sesiyle bilinen
kuş. || Âşık.
Hâr elinden kan yudar gül
şevkine bülbül müdâm
Salınupbâd-ı şeherdehâr-
ıla oynar gül

54. **bülbül:**
Gazel 1922
Mısra: 2
Güzel sesiyle bilinen
kuş. || Âşık.
Yine evvel
bahâroldığanîmetdür ele
al mül
Cemâligülsitânındafigâna
başlasun bülbül

55. **bülbül:**
Gazel 1926
Mısra: 11
Güzel sesiyle bilinen
kuş. || Âşık.
Aglayupzârılık itsem her
şehir bülbül gibi
Gül gibi sanmañ ki dilber
hâlümehândandegül

56. **bülbülünü:-ini**
Gazel 1932
Mısra: 7
Güzel sesiyle bilinen
kuş. || Âşık.
Bülbülünidâyimâcevr ü
cefâbîmârider
İtdüğini görmedi kimse
añatîmâr gül

57. **bülbülün:-ün**
Gazel 1932
Mısra: 5
Güzel sesiyle bilinen
kuş. || Âşık.
Bülbülünkanlu yaşın
görse anı bārânsanur
Esse çünbâd-ı şehirşâdân
olup oynar gül

58. **bülbül:**
Gazel 1937
Mısra: 5
Güzel sesiyle bilinen
kuş. || Âşık.
Sen şarâb iç karşıña
bülbül serâgâzeylesün
Tâb-ı müldenkızarp
olsun şehârühşâr gül

59. **bülbüle:-e**
Gazel 1939
Mısra: 5
Güzel sesiyle bilinen
kuş. || Âşık.
Gülşen içre ol gül-i nev-
reste bes bu bülbüle
İstemez ala eline bu
göñültekrâr gül

60. **bülbüllerini:-ler, -i, -
n, -i**
Gazel 1939
Mısra: 2
Güzel sesiyle bilinen
kuş. || Âşık.
Yine ‘arż-ı
hüsnidüpıtdiyüzinizhâr
gül
İdiser bülbüllerini vaqti
geldi zâr gül

61. **bülbülün:-ün**
Gazel 1940
Mısra: 2
Güzel sesiyle bilinen
kuş. || Âşık.
Gül ile şahñ-ı çemen
nağş-ı muşaffâ mı degül
Bülbülünzârılığıhayret-i
dünyâ mı degül

62. **bülbül:**
Gazel 1941
Mısra: 7
Güzel sesiyle bilinen
kuş. || Âşık.
Kuş dilin ta’lîmider
bülbül çemen etfâline
Medhlerintâ ki iderler her
biri isâr gül

63. **bülbül:**
Gazel 1941
Mısra: 13
Güzel sesiyle bilinen
kuş. || Âşık.
Çekdi bülbül mest olup
gülşendeçünâvâzeler
Didikoñ kan aglayam
gülşün yiter her bâr gül

64. **bülbül:**
Gazel 1941
Mısra: 19
Güzel sesiyle bilinen
kuş. || Âşık.
İyMuhibbîğayret ile yansa
bülbül tañdegül
Kol sunar
boynınağârüñdâyimâ
oynar gül

65. **bülbüle:-e**
Gazel 1941

Mısra: **11**
Güzel sesiyle bilinen
kuş. || *Âşık.*
Karşusındamedh okursa
bülbüle gül incinür
Lîk gitmez hiç yanından
olmazbî-hâr gül

66. **bülbülü:-i**
Gazel 1941
Mısra: **10**
Güzel sesiyle bilinen
kuş. || *Âşık.*
Âteş ile penbeyi bir yirde
kim gördüğü var
Bu âcebürbülbülü saklar
semender-vâr gül

67. **bülbülü:-i**
Gazel 1941
Mısra: **17**
Güzel sesiyle bilinen
kuş. || *Âşık.*
Kendüyeitdimehâfeâşiyân
mbülbülü
Hicretin bildürdihalka
eyledi izhâr gül

68. **bülbül:**
Gazel 1943
Mısra: **3**
Güzel sesiyle bilinen
kuş. || *Âşık.*
Gül yüzünşevkine her
şebtâşer bülbül gibi
Hâlî olmaz nâlevüâh u
fiğânum gitme gel

69. **bülbül:**
Gazel 1949
Mısra: **9**
Güzel sesiyle bilinen
kuş. || *Âşık.*

Bu Muhibbîgönlinalupzâr
iden bülbül gibi
Sanmañ ol gül ruhlar ol
kâmetibâlâdegül

70. **bülbül:**
Gazel 1963
Mısra: **4**
Güzel sesiyle bilinen
kuş. || *Âşık.*
Hâr-ılabâzîçe eyler gül
güler hândân olur
Bî-hâberdür bülbül andan
olduğınşeydâ-yı gül

71. **bülbül:**
Gazel 1963
Mısra: **9**
Güzel sesiyle bilinen
kuş. || *Âşık.*
Nâle kılsa aglasa bülbül
Muhibbîtâşer
Güşa almaz
kendüyemağrürbî-pervây
gül

72. **bülbül:**
Gazel 1968
Mısra: **14**
Güzel sesiyle bilinen
kuş. || *Âşık.*
Gül ruhıngördünMuhibbî
eyle âh u nâleler
Vaqt-ı gülde sen de bülbül
gibi durma eyle nâl

73. **bülbül:**
Gazel 1976
Mısra: **3**
Güzel sesiyle bilinen
kuş. || *Âşık.*
Dinlesün bülbül
üninkosunzağanaşvâtını

Âb-ı rüyidökileeger uya
nâ-sâza gül

74. **bülbüller:-ler**
Gazel 1976
Mısra: **2**
Güzel sesiyle bilinen
kuş. || *Âşık.*
Bâğa geldi nâz-ıla geydi
libâs[ın] tâze gül
Nâle bülbüller kılar
güldükçe her dem tâze gül

75. **bülbül:**
Gazel 1999
Mısra: **9**
Güzel sesiyle bilinen
kuş. || *Âşık.*
Çonca-veş kanlar
yudarbî-çâre bülbül
derdmend
Zerrece ‘aynına almaz
hâr-ıla oynar gül

76. **bülbülünü:-ini**
Gazel 1999
Mısra: **6**
Güzel sesiyle bilinen
kuş. || *Âşık.*
Turmaferyâd u fiğân eyle
o meh-rüşevkine
Çünkü itmek
âdetidürbülbülinizâr gül

bülbül gibi:

1. **bülbül gibi:**
Gazel 1594
Mısra: **6**
Kelime Tipi: -
Bülbüle benzer,
bülbül gibi.
Hasretiyle sen gül-i
nevrestenün her giceâh

Şubhölıncaeylerem bülbül
gibi feryādlık

2. bülbül gibi:

Gazel 1654

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Bülbüle benzer,

bülbül gibi.

Bāl ü per yak şem'-i
hüsnegöricekpervâne-vār
Gülşen içre ola bülbül
gibi ancak zār-ı 'ışk

3. bülbül gibi:

Gazel 1714

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Bülbüle benzer,

bülbül gibi.

Gülşen-i
hüsnüñekarşugiceler
bülbül gibi
İyyüzi gül taseher bu ah u
zārumdur gerek

4. bülbül gibi:

Gazel 1790

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Bülbüle benzer,

bülbül gibi.

Ruḥlaruñdantā
'ayānoldıgülistānuñsenüñ
Olmuşam bülbül gibi
āhzār-ı giryānuñsenüñ

bülbülterennümine:

1. bülbül terennümine:-

ne

Gazel 1538

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

Bülbülün nağmesi.

DimeMuḥibbī'si'rini
bilmez nazîredir
Bülbül
terennüminebeñzede mi
sözinkelāg

bülbülâ:

1. bülbülâ:

Gazel 1556

Mısra: 6

Ey bülbül !.

Yakamazsın bāl ü
perpervâne-veş
Bülbülâ ancak hemân var
sende lâf

bülbül-āsâ:

1. bülbül-āsâ:

Gazel 1727

Mısra: 2

Bülbül gibi.

Gülşen-i hüsninibeñzer ol
gülüñyâdeyledüñ
Bülbül-
āsâiygöñültāsubḥferyādey
ledüñ

2. bülbül-āsâ:

Gazel 1942

Mısra: 12

Bülbül gibi.

Yār göstermez Muḥibbī
gül gibi bü-y-ı vefā
Bülbül-āsâ sen de her dem
ah u feryādeylegil

bülbül-i bî-dillere:

1. bülbül-i bî-dillere:-ler,

-e

Gazel 1932

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Gönülsüz dil.

Kendüyirāh-ı 'ademde
eyledi izhār gül
Bülbül-i bî-dillere tā
göstere dīdār gül

bülbül-i cān:

1. bülbül-i cān:

Gazel 1833

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Gönül bülbülü. II

Âşık.

Bülbül-i cāniçeferyād u
fiğāneylemesün
Gül gibi çünkivarurcāyına
her ḥār u ḥesün

bülbül-i cān meskeni:

1. bülbül-i cān meskeni:

Gazel 1723

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Gönül bülbülünün

meskeni.

Bülbül-i cān meskeni bir
gül'-izār olmak gerek
Şevkine bir gül-ruḥuñ dil
murgızār olmak gerek

bülbül-i dil:

1. bülbül-i dil:

Gazel 1680

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Gönül kuşu (Âşık).

Baḥa bir gönca leb ü
'arızıgüzlār gerek
Şubḥa dek karşuaña
bülbül-i dil zār gerek

2. bülbül-i dil:

Gazel 1700

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Gönül kuşu (Aşık).

Gülşen-i küyuñda eyler
bülbül-i dil nâleler
Göklere irişdiferyadı dil-i
ävärenüñ

bülbül-i gülzârı:

1. bülbül-i gülzârı:-ı

Gazel 1997

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Gülbahçesinin

bülbülü.

Gülşen-i
hüsninekarşunâleferyâdey
leyüp
Bülbül-i gülzârıy dil
cümle hâmuşeylegil

bülbül-i güvâ:

1. bülbül-i güvâ:

Gazel 1532

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Söyleyen bülbül,

konuşan bülbül.

Kov rakıbidgülşen-i
küyuñdan ‘uşşâkuñ yiter
Bülbül-i
güyâtururkenläyık olmaz
anda zâğ

2. bülbül-i güvâ:

Gazel 1535

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Söyleyen bülbül,

konuşan bülbül.

Gülşen-i hüsnünden ’eyler
kov rakıbidöstum
Bülbül-i
güyâtururkenläyık olmaz
anda zâğ

3. bülbül-i güvâ:

Gazel 1688

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Söyleyen bülbül,

konuşan bülbül.

İy gönül ister-iseñ bülbül-
i güvâ olayın
Baña bir serv-i sehî-ğadd
ü ruñıverd gerek

bülbül-i güvâda:

1. bülbül-i güvâda:-da

Gazel 1658

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Söyleyen bülbül,

konuşan bülbül.

Gül yüzündendür olalı
gicelertâşubha dek
Güş iden efgânumıdır
bülbül-i güvâda yok

bülbül-i güvâya:

1. bülbül-i güvâya:-ya

Gazel 1578

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Söyleyen bülbül,

konuşan bülbül.

Bu deme
irişdügineşükriderler her
biri
Fâhteķumrı ne söyler
bülbül-i güvâya bak

bülbül-i ‘ışk:

1. bülbül-i ‘ışk:

Gazel 1644

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Aşk bülbülü.

Gülşen içre bülbül-i ‘ışk
dersini tekrârider
Defter-i gülden ele almış
okur bir kaçvarak

bülbül-i pür-zâra:

1. bülbül-i pür-zâra:-a

Gazel 1591

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Çok ağlayan bülbül.

İyMuħıbbırühırlarındanbual
ur her hâr u hes
Bir naşıb andan n’içün
ben bülbül-i pür-zâra yok

bülbül-i şeydâya:

1. bülbül-i şeydâya:-ya

Gazel 1999

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Çılgın bülbül.

Ruħlarıvaşfın okur
durmuşnevâdarâstı
Bülbül-i şeydâyata’lim
eylemiş edvâr gül

bülbül-i şürıde:

1. bülbül-i şürıde:

Gazel 1681

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Çılgın bülbül II

gönül.

Hâr-ıla gördük meger sen
ol gül-i nev-resteyi
Anuñ-içün bülbül-i
şürıdeferyâdeyledüñ

2. **bülbül-i şürîde:**

Gazel 1818

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

*Perişan bülbül,
tutkun bülbül. II. Âşık.*

Gülşen-i
hüsnindeyârûngicelertâşu
bha dek
Bülbül-i şürîde gibi âh u
zâr itsem gerek

bülbül-i şürîdenüñ:

1. **bülbül-i şürîdenüñ:-
nüñ**

Gazel 1635

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

*Âşık, çılgın, perişan
bülbül; âşık, seven.*

Gülşen-i hüsninekarşuiy
dil arturnâleñi
Dimesünler bülbül-i
şürîdenüñferyâdı yok

bülbül-i şürîde-ves:

1. **bülbül-i şürîde-ves:--
veş**

Gazel 1858

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Çılgın bülbül gibi.
Dâğ-ı gamla her ki
‘âşıkdurderünü kan gerek
Bülbül-i şürîde-ves ol
dâyimânâlân gerek

bülbül-i şürîdeve:

1. **bülbül-i şürîdeve:-ye**

Gazel 1937

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Çılgın olan bülbül.

Hamdü-lillâh kim ser-â-
ser görinürgülzâr gül
Bülbül-i şürîdeye ‘arz
eyledi dîdâr gül

bülbüllevin:

1. **bülbüllevin:**

Gazel 1654

Mısra: 3

Bülbül gibi.

Bir gül-
endâmuñgamındangiceler
bülbüllevin
İñleremtâşubholıncaolmuş
ambîmâr-ı ‘ışk

2. **bülbüllevin:**

Gazel 1694

Mısra: 8

Bülbül gibi.

Serv gibi
salnupgülşendegülseñ gül
gibi
Karşuñabülbüllevin ben
âh u zâr itsem gerek

bülbül-sıfât:

1. **bülbül-sıfât:**

Gazel 1593

Mısra: 3

*Bülbül gibi, bülbül
misali.*

İñledümçüngülşen-i
küyünda ben bülbül-sıfât
Tutmaduñiybî-vefâ gül
gibi sen hergiz kulak

bülbülünfiğamı:

1. **bülbülünfiğamı:**

Gazel 1679

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Bülbülün ahi. ||

Bülbülün inlmesi.

Ĥâr-

ılamemlüolaldangülsitâmı
bülbülün
Gicelertâşubha dek
diñmezfiğamıbülbülün

bü-leheb:-

1. **bü-lehebden:-den**

Gazel 1753

Mısra: 10

Hazreti

Peygamber’in amcası.

Hazreti Peygamber

yakınlarını çağırıp onları

İslâm’a davet ettiği

zaman ona riayet etmeyen

ve eline bir taş alıp ona

atmak için teşebbüs eden

kimse. İslâm dinine olan

düşmanlığı ile ünlüdür.

Yanuñdamüdde’in’eyler

gel ol ‘uşşâka hem-sohbet

Dimez bir kimse anuñçün

kim ola Bü-lehebdeniyg

bülend:

1. **bülend:**

Gazel 1634

Mısra: 8

Yüce, yüksek.

Gülşen-i küyındairgür

göklere feryaduñı

Bülbülün olsa

bülendmergübdürävâz[ı]

çok

buln:-

1. **bulnur:-ur**

Gazel 1579

Mısra: 9

*Bulunmak, var
olmak, mevcut olmak.*
Her ne kim
yirdebulinurbahrdabiñ ol
kadar
‘Alemler çepçevre kuşadup
yatan deryaya bak

2. **bulnur:-ur**

Gazel 1590

Mısra: 2

*Bulunmak, var
olmak, mevcut olmak.*
Dimeñ o mäh-rüya ki cevri
ü cefası yok
Her ne ki olsa
bulnurillävefâsi yok

3. **bulnur:-ur**

Gazel 1596

Mısra: 9

*Bulunmak, var
olmak, mevcut olmak.*
Dil-i
vîrânedechünkibulnurgenc
-i vişâl
AñavîrâneMuhibbîdimeâb
âd ancak

4. **bulna:-a**

Gazel 1804

Mısra: 10

*Bulunmak, var
olmak, mevcut olmak.*
Çeşm-i cellâdıMuhibbî
seni ger küşte kıla
Bu sa’âdetsaña pes
bulnatağında demüñ

5. **bulnur:-ur**

Gazel 1917

Mısra: 9

*Bulunmak, var
olmak, mevcut olmak.*
İyMuhibbîbulnurşî’ründe
çüntarz-ı hasen
Yiridürşimdengirtü ger
diyeler sañaKemâl

buln:

1. **bulnmaz:-maz**

Gazel 1702

Mısra: 8

*Bulunmak, var
olmak, mevcut olmak.*
N’olarenğın ise şî’rünü
selef şî’rinedağl itme
Dimişler ‘âlem içinde
bulnmazhîcedebdenyig

2. **bulnur:-ur**

Gazel 1707

Mısra: 4

*Bulunmak, var
olmak, mevcut olmak.*
Zülfünüñ geldi
hayâlîçeşmüme
Nîl içinde
bulnurçünkincheng

3. **bulnmaya:-ma, -ya**

Gazel 1754

Mısra: 8

*Bulunmak, var
olmak, mevcut olmak.*
Bugün ‘adl eyle ‘âdil ol
kozulmı eyleme pîşe
Ki yarın dest-i
mazlûmdabulnmayagirîb
ânuñ

4. **bulna:-a**

Gazel 1840

Mısra: 2

*Bulunmak, var
olmak, mevcut olmak.*
Sînemeşoldenlü geldi tîr-i
müjgânuñsenüñ
Bulnatağışre dek
sînemdepeykânuñsenüñ

5. **bulna:-a**

Gazel 1851

Mısra: 7

*Bulunmak, var
olmak, mevcut olmak.*
Rüz-ı
mağşerdedağbulnabaşu
mdağumâr
Çün ezel
oldımağabbetçür’asınnüş
eylemek

6. **bulnmaz:-maz**

Gazel 1872

Mısra: 2

*Bulunmak, var
olmak, mevcut olmak.*
Boyuñserv ü yüzünü
gülden tenüñberg-i
semenden yig
Bu vech-ile cihân içre
bulnmaz kimse senden
yig

7. **bulnmaz:-maz**

Gazel 1972

Mısra: 6

*Bulunmak, var
olmak, mevcut olmak.*
Yâr düşmen bağttâr u
dehr de nâ-mihribân
Âhderdävüdirîğbulnmaze
sbâb-ı vişâl

8. **bulnur:-ur**

Gazel 1611

Mısra: 14
Bulmak, ele geçirmek.
Haķikīdür sözüm
sanmañmecañı
Bulunurdiķkatolınsadeķayı
ķ

bulunur mı:

1. **bulunur mı:**

Gazel 1753

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Bulunur mu, var mı?.

Lebinden kim söz işitse
bulur dil ‘ömr-i cāvīdi
Bulunur mı bu vech-ile
cihān içinde lebden yig

bulmakisterseñ:

1. **bulmak isterseñ:-rseñ**

Gazel 1630

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Arayıp bulmak

istemek.

Bulmak isterseñMuħıbbī
ger ħarīm-i dergehin
Menzil[i]
maħmüdduranuñmaķsadü
’l-aķşaya bak

2. **bulmak isterseñ:-er, -**

sen

Gazel 1935

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Arayıp bulmak

istemek.

Bulmak isterseñvişāli
gencini meh-rūlaruñ
Ġayrıyırde isteme toĠrı
dil-i vīrāna gel

3. **bulmak isterseñ:-r, -**
señ

Gazel 1954

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Arayıp bulmak

istemek.

Ger bulmak

isterseñdilāzülfineanuñ

dest-res

TiĠ-ı ħam-ılacān u dil kıl

pārepāreşāne ol

4. **bulmak isterseñ:-r, -**
señ

Gazel 1988

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Arayıp bulmak

istemek.

Genc-i vaşlın bulmak

isterseñegercānānenüñ

Bulmazsıñgayrıyırde bu

dil-i vīrāna gel

bulmaz:

1. **bulmaz-iken:--iken**

Gazel 1950

Mısra: 7

Elde etmek,

kavuşmak.

Deş-t-i ħamda bulmaz-iken

hīç kes bir ķatre su

Bu ne ħikmetdür ben

itdümgözlerüm yaşın sebīl

2. **bulmaz-ıdı:--ıdı**

Gazel 1912

Mısra: 2

AradıĠını elde etmek,

aradıĠına rastlamak.

‘Arızuñdan almasa reng-
ile bñyyār ħül
Bulmaz-ıdıraĠbeti
‘ālemde bu miķdār ħül

bulup:

1. **bulupdur:--dur**

Gazel 1818

Mısra: 5

Bulmak, kavuşmak.

Her kişi çün bir kemāl ile

bulupduriftiħār

Ben güzeller sevmek ile

iftiħār itsem gerek

bulut gibi:

1. **bulut gibi:**

Gazel 1738

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Bulut gibi.

Korkaram gün yüzine

bulut gibi māni’ ola

Dūd gibi sineden her dem

çıkan āhiĠörün

bunca:

1. **bunca:**

Gazel 1611

Mısra: 8

Bu kadar çok, bunca.

Gidersin çünkiāħir bir

kefenle

Nedür bu dünyeye bunca

‘alāyık

2. **bunca:**

Gazel 1683

Mısra: 6

Bu kadar çok, bunca.

Ġ’öridüp ‘uşşāķı eylersin

raķıbeihtirām

Ne sebedendür ol ite
bunca ikramuñsenüñ

3. **bunca:**

Gazel 1800

Mısra: 11

Bu kadar çok, bunca.

Bunca gündür ol meh-i
nā-mihribānıgörmedüñ
Göklere çıksa Muhibbītañ
mı efgānuñsenüñ

4. **bunca:**

Gazel 1863

Mısra: 3

Bu kadar çok, bunca.

Bunca istiğnā-y-ıla gör
āfitāb-ı ‘ālemi
‘İşk-ılaüftādeolmuş yollar
üzresüzināk

bunda:

1. **bunda:**

Gazel 1619

Mısra: 11

Bu işaret zamirinin

*bulunma hal eki almış
şekli, burada.*

Yüz karasını Muhibbī göz
yaşıyla bunda yu
İster-iseñ yarın ola rüz-ı
maşşeryüzüñ ak

bundan özge:

1. **bundan özge:**

Gazel 1602

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

Bundan başka.

Küh-ı
ğamdakondıbaşumüstine
murğ-ı belā

Didi bundan özge yir yok
ola baña oturak

2. **bundan özge:**

Gazel 1772

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Bundan başka.

Bundan özge yok
karārumuşubānīdünyede
Āsitānuñavarupkendümid
erbān eylemek

bunlar:

1. **bunlaruñ:-uñ**

Gazel 1585

Mısra: 6

Bu işaret zamirinin

çokluk şekli.
Görmeyüp kimse
miyānıvirmezagzındanha
ber
Anuñ-içunbunlaruñ adı
olupdur var yok

2. **bunlar:**

Gazel 1646

Mısra: 4

Bu işaret zamirinin

çokluk şekli.
Şāmolıdıçünkizülfüñrüz
olalı cemālūñ
Yiter cihānda bunlar leyl
ü nehārayir yok

bunuñ gibi:

1. **bunuñ gibi:**

Gazel 1530

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Bunun gibi, böylesi.

Cān-ısa cānāmurāduñ bu
göñül itmez nizā’

Yoluña olsun fedābunuñ
gibi nice metā’

bünyād:

1. **bünyādını:-ı, -n, -ı**

Gazel 1603

Mısra: 5

Temel, esas. || Yapı,

binā.
Dest-i kudreturdu
‘ışkuñçün ezel bünyādını
Oldımuñkemtāebedkimdü
r diyen mi’ mārı yok

2. **bünyāda:-a**

Gazel 1613

Mısra: 6

Temel, esas. || Yapı,

binā.
Her kimüñ kim ‘ışkı var
olur harāb dil hānesi
Eşk-i eşkinden hālel
gelmiş ol[an] bünyāda
bak

3. **bünyādı:-ı**

Gazel 1635

Mısra: 10

Temel, esas. || Yapı,

binā.
Dilberüñ mihrin görüp
itme Muhibbī’timād
Hātır-ı ‘āşık gibi bir
kaşrdurbünyādı yok

4. **bünyād:**

Gazel 1951

Mısra: 6

Temel, esas. || Yapı,

binā.
Seyl-i
eşkümvirmedidānesine
‘ışkuñhālel

Eski bünyädolicak kim
dirañamuhkemdegül

5. **bünyādın**: -ı, -n

Gazel 1969

Mısra: 5

*Temel, esas. || Yapı,
binâ.*

Dilde

muhkemurdıbünyādın

ezel bennâ-yı ‘ışk

Gelmeye bārân-ı

eşkümdenañahergizhalel

bünyādevledüñ:

1. **bünyādevledüñ**: -düñ

Gazel 1727

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

*Binâ etmek, inşâ
etmek, kurmak.*

Eyledüñ

‘aşıklarıküyuñavardukçah

elāk

Kelle-i ‘uşşâkdan bir

kaşrbünyādevledüñ

bünyādevlegil:

1. **bünyādevlegil**: -gil

Gazel 1942

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

*Binâ etmek, inşâ
etmek, kurmak.*

Döstumcevr ü cefâ

resmini bünyādevlegil

Öldürüp ‘aşıkları ‘ālemde

bir dādevlegil

bünyādını urup:

1. **bünyādını urup**:

Gazel 1542

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

*Esasını beyan etmek,
göstermek.*

Tekye-i ‘ışkuñ ezel

Ferhād urup bünyādını

Bu

Muhibbıbagrınıñyagıyla

uyardı çerāğ

burak:

1. **burak**:

Gazel 1619

Mısra: 8

Hız. Muhammed'in

Mıraç'ta bindiği binek.

Hażretineda'vetitdi geldi

sañaCebre'ıl

On sekiz biñ ‘ālemüñ

seyrin idüpbindüñBurak

2. **burak**:

Gazel 1620

Mısra: 12

Hız. Muhammed'in

Mıraç'ta bindiği binek.

Taht-ı Efrîdüna bakmaz

tâc-ı Hıusrev gözlemez

Atları haylinde ister ola

bu dil bir burak

burka':

1. **burka'uñ**: -uñ

Gazel 1657

Mısra: 5

Kadınların yüzlerini

gizlemek için

kullandıkları örtü, peçe,

nikap.

Burka'uñkeşfeledüñyüzü

ñdeniyşâh-ı rüsül

Heybetüñden on sekiz biñ

‘ālemitdiler ‘arak

2. **burka'uñ**: -uñ

Gazel 1704

Mısra: 8

Kadınların yüzlerini

gizlemek için

kullandıkları örtü, peçe,

nikap.

Hüsünemağrörolmuşdur

ezelden āftāb

Burka'uñkeşfeleyüben

anı kâyileyledük

3. **burka'uñ**: -uñ

Gazel 1998

Mısra: 5

Kadınların yüzlerini

gizlemek için

kullandıkları örtü, peçe,

nikap.

Nigārāburka'uñkeşf it

cihāna gün yüzüñ göster

Gele mihr ü mehe dehşet

felek çeşminihayrān kıl

burka'ın:

1. **burka'ın**:

Gazel 1606

Mısra: 3

Kadınların yüzlerini

gizlemek için

kullandıkları örtü, peçe,

nikap.

Dāmeninbend ü miyān

yüzden gidermiş burka'ın

Nāzider gelmiş meger ol

serv-kađreftāraşevk

burma:

1. **burmalar**:

Gazel 1627

Mısra: 9

Burulmuş bir şeyin

meydana getirdiği helezon
biçimindeki şekil.

Didilerbaşındaâhuñdanne
dür bu burmalar
Ehl-i ‘ışkadiümlâzımdur
böyle saruk

büse:

1. **büse:**

Gazel 1507

Mısra: 4

Öpme, öpücük.

Virdüm evvel
gönlümisoñraviremcâna
kdini

Büseikrârınainkâritdi
peyden ne haz

2. **büse:**

Gazel 1532

Mısra: 9

Öpme, öpücük.

Büseihşâneylegilla’l-i
lebüñdendöstum
Meclis içre
çünMuhibbîaçdısaña bir
ayağ

3. **büsesini:-si, -n, -i**

Gazel 1561

Mısra: 5

Öpme, öpücük.

Cân u dil aldı
bañavirmede bir büsesini
Mâh-
rûlardamegerzerreğadar
yok inşâf

4. **büsesin:-si, -n**

Gazel 1623

Mısra: 5

Öpme, öpücük.

Tâ ser-ü-pâ almak
isterseñeger bir büsesin
Ruğlarına kıl nazâr her
lahza her dem pâya bak

5. **büse:**

Gazel 1632

Mısra: 9

Öpme, öpücük.

Muhibbîküyuña geldi
didüm bir büseihsân it
Didiresm olmadı
hûblartarıkında bu ‘âdet
yok

6. **büse:**

Gazel 1656

Mısra: 9

Öpme, öpücük.

Lebüñdenbüse istersem
beni ‘ayb eyleme cânâ
‘Acebmidürteleb itse kişi
derdine dermânlık

7. **büseñi:-ñi**

Gazel 1658

Mısra: 7

Öpme, öpücük.

Âşikârebüseñihsânidersin
iysanem
Bir ‘acebsırdur ki
eydürsinbañatenhâda yok

8. **büse:**

Gazel 1680

Mısra: 5

Öpme, öpücük.

Büseihşân ideyim dimiş-
idüñcânumulup
‘Ahd ü ikrârüña tur kişide
ikrâr gerek

9. **büseñe:-ñ, -e**

Gazel 1692

Mısra: 7

Öpme, öpücük.

Büseñe al nağd-i
cânumididüm dilber didi
Ol bahâyavirmezem ger
biñ ola cânüñsenüñ

10. **büse:**

Gazel 1709

Mısra: 7

Öpme, öpücük.

Virüpcânnağdini bir
büsealduñ
Dilâşâd ol ki olmaya
ziyânuñ

11. **büseye:-y, -e**

Gazel 1717

Mısra: 9

Öpme, öpücük.

Büseycânnağdinin’içün
Muhibbîvirmedün
Sen sañaitdüñ bu bazar
içre ihmâyleydün

12. **büseye:-y, -e**

Gazel 1760

Mısra: 13

Öpme, öpücük.

Bir
büseyeMuhibbîcânnağdivi
rüpaldüñ
Gün gibi zâhirassuñ bir
zerre yok ziyânuñ

13. **büseñe:-ñ, -e**

Gazel 1770

Mısra: 3

Öpme, öpücük.

Bir büseñevirürdümidüm
bu nağd-i cânı

Kim gördimiskîn olmaz
didibahâsıcanuñ

14. **büseyi:-yi**

Gazel 1807

Mısra: 7

Öpme, öpücük.

Naqd-i cānā alayın
büseyidümdidiyār
Rāyegān girmez ele
añabahā ister iseñ

15. **büse:**

Gazel 1813

Mısra: 6

Öpme, öpücük.

CānviremFerhād-veş her
dem leb-i şîrînüñe
Yañılupsehv-ile
cānābüseyikrāreyleseñ

16. **büseler:-ler**

Gazel 1825

Mısra: 11

Öpme, öpücük.

İyMuhibbî ister-iken
leblerinden büseler
Şimdi varupışiginbüse-
kenār itsem gerek

büseitsün:

1. **büseitsün:-sün**

Gazel 1974

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Öpmek.

Sāğarda var nezākettā
bula ete hürmet
Cānālebüñibüseitsün a
ele al

büsevir:

1. **büsevir:**

Gazel 1695

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Öpücük vermek,

öpmek.

Cür'añıçdümlerüñdenb
üsevirdidümdidi
Mest olup sözüñuzatduñ
şöyle beñzer giderek

büsevirdüm:

1. **büsevirdüm:-düm**

Gazel 1906

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Öpücük vermek,

öpmek.

Büsevirdümdimiş iken
alubancānnaqdini
Şimdi inkār idesin sanduñ
anı ğırevdegül

büse-i la'l-i nābdan:

1. **büse-i la'l-i nābdan:-
dan**

Gazel 1858

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Kırmızı şarap

dudaklının öpücüğü II

Sevgilinin öpücüğü.

İster-isem büse-i la'l-i
nābdan 'ayb eyleme
Her kimüñ kim derdi var
lā-büdañadermān gerek

büse-kenār itsem:

1. **büse-kenār itsem:-sem**

Gazel 1825

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

Öpmek ve

kucaklamak.

İyMuhibbî ister-iken
leblerinden büseler
Şimdi varupışiginbüse-
kenār itsem gerek

büseñi ister:

1. **büseñi ister:-r**

Gazel 1731

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Öpücük istemek.

Nigārābüseñi ister
Muhibbîcānidüptuñfe
Hemānikrārdurdırler ki
hāmüşicevābitdüñ

büs-i rikābitdüñ:

1. **büs-i rikābitdüñ:-düñ**

Gazel 1731

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Makam sahibinin

atının üzengisini öpmek.
Saña yitmez mi bu devlet
yitişdüñpāy-ı dildāra
Bi-ħamdi'llāh müyesser
oldıçünbüs-i rikābitdüñ

büsitan:

1. **büsitanuñ:-uñ**

Gazel 1719

Mısra: 8

Çiçek ve gül

*kokularının çok olduğu
yer, bahçe.*

Gülşende gördüm oynar
hār-ıla gül budadı
Ben dañıkāşolaydum bir
hārübüsitanuñ

2. **büsitanuñ:-uñ**

Gazel 1762

Mısra: 8

Çiçek ve gül

kokularının çok olduğu

yer, bahçe.

Lâyıkdegüldirem ben

berg-i gül-ruhuñdan

Ëâr u hesî de olsam kâş ol

büsitanuñ

büsitan-ı dehr:

1. **büsitan-ı dehr:**

Gazel 1665

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Dünya bahçesi.

Gonca mı var gülşen

içinde şehâagzuñ gibi

Büsitan-ı dehr ara kıddüñ

gibi şimşâd yok

büy:

1. **büy-ıla:--ıla**

Gazel 1504

Mısra: 10

Far. Koku.

El urur her dem

Muhibbîşâne 'ıtr-ı zülfine

Büy-ıla 'âlemtolar eyler

anuñçünşânehaz

2. **büyüñ:-uñ**

Gazel 1538

Mısra: 3

Far. Koku.

Ger bâğ içinde irmese

büyüñdimâğuma

Bir âhum-ıla oda yana

gülsitân u bâğ

3. **büyüñ:-uñ**

Gazel 1686

Mısra: 6

Far. Koku.

Çöz

mu'anberzülfüñitagitruhu

nüstinde kim

İster-iseñ tuta cümle

'âlemibüyüñsenüñ

4. **büyüñdur:-uñdur**

Gazel 1755

Mısra: 4

Far. Koku.

Gülşenüñ 'ıtrnaolmuş

'arız u zülfüñsebeb

Gül benefşedendegüldür

bil ki büyüñdursenüñ

5. **büyüñdur:-uñdur**

Gazel 1771

Mısra: 1

Far. Koku.

Eyleyen

cânâmu'aţtardehribüyüñd

ursenüñ

Tütiyâ bu gözlerümeĥâk-i

küyüñdursenüñ

6. **büyün:-ın**

Gazel 1871

Mısra: 9

Far. Koku.

Ma'rifetbüymMuhibbîâşi

kâritseñ ne tañ

Siĥriderçünakıdur her

dem devâtuñcüy-ı müşğ

7. **büy-ıla:--ıla**

Gazel 1885

Mısra: 1

Far. Koku.

Alur gül 'arızuñdabüy-

ilareng

Velîgoncalebüñdenoldı

dil teng

8. **büyün:-ın**

Gazel 1941

Mısra: 2

Far. Koku.

Ĥ'âb-

ıgâfletdeyaturkenoldıçünb

î-dâr gül

Ķudret-i ĤâĶĶ-ılabüyün

eyledi izĥâr gül

büyüğürdi:

1. **büyüğürdi:-di-ı**

Gazel 1511

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Koku getirmek.

Sünbülündengetürdübüym

esîm

Anuñ-içün olur

şabâdanĥaz

büyüğüür:

1. **büyüğüür:**

Gazel 1508

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Koku getirmek.

Sünbülündengetürürbüym

esîm

Anuñiçünalursâbâdanĥaz

büy-ı gülden:

1. **büy-ı gülden:-den**

Gazel 1606

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Gül kokusu.

Na'ra-i bülbül üninden

ser-te-ser gülşen tolu

Büy-1 gülden mest olup-
durur gelürgüftāraşevk

büy-1 müşg:

1. **büy-1 müşg:**

Gazel 1703

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Misk kokusu.

Hüsgülzārında otlar
gözlerüñhü-yımüşg
Çin-i zülfünde prede tuta
cihānbüy-1 müşg

2. **büy-1 müşg:**

Gazel 1703

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Misk kokusu.

Zülfüñiyusam gül-āb-1
eşküm-ile iyşanem
Bil daħırevnağ bulur
gitmeye andan büy-1
müşg

büy-1 müşgalurdi:

1. **büy-1 müşgalurdi:** -ur,
-dı

Gazel 1871

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Misk kokusu almak.

Çin-i zülfündenmeşām-1
cānalurdıbüy-1 müşg
Çin ü Māçin ü
Hotendeyog-ıdıāhü-
yımüşg

büy-1 vefā:

1. **büy-1 vefā:**

Gazel 1942

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Vefa kokusu.

Yār göstermez Muħibbī
gül gibi büy-1 vefā
Bülbül-āsā sen de her dem
āh u feryādeylegil

büy-1 vişāli:

1. **büy-1 vişāli:-i**

Gazel 1952

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Kavuşma kokusu.

Geçdi 'ömr kandasın
iynesim-i şubħ
Büy-1
vişāli lütüfidüpirgürdimāğ-1
dil

büy-1 zülfünñhevāsı ile:

1. **büy-1 zülfünñhevāsı
ile:**

Gazel 1543

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Saçlarının

kokusunun arzusu ile.
Lāle-
veşşinemdeyakdumħasreti
yletāzedāğ
Büy-1 zülfünñhevāsı ile
pür-sevdādımāğ

büy-1 zülfün:

1. **büy-1 zülfün:**

Gazel 1546

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Saç kokusu II

Sevgilinin saç kokusu.
Büy-1 zülfün ile pür-
sevdādımāğ

Döstumoldıbañatagüstibā
ğ

büy-1 zülfünñ:

1. **büy-1 zülfünñ:-üñ**

Gazel 1561

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Saç kokusu II

Sevgilinin saç kokusu.
Çine vardı büy-1
zülfünñmeger bir
şemmesi
Hasret ile kana
döndikurudıāhūdanāf

büyüñalaldan:

1. **büyüñalaldan:-aldan**

Gazel 1756

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Kokusunu almak. //

*Bir şeyin kokusundan
almak.*

Gülşendesenüñbüyüñalald
an gül [ü] gönca
Hırka birisi
pārekılupcāme biri çāk

2. **büyüñalaldan:-aldan**

Gazel 1781

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Kokusunu almak. //

*Bir şeyin kokusundan
almak.*

Gülşendeşehābüyüñalalda
n gül [ü] gönca
Gör fark ile cāmeniçe
eylediler çāk

büyüñirışdi:

1. **büyuñirişdi:-di**

Gazel 1742

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Kokunun ulaşması.

Gözi açılsa

Ya'kūbuñn'olaiyYūsuf-ı

Mışrı

İrişdiçünañapīrāhenüñleze

rrecebüyuñ

büyuñıalup:

1. **büyuñıalup:-u, -ñ, -ı-**

up

Gazel 1740

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Kokusunu almak.

Gülşendebüyuñı gül ü

gonca alupsenüñ

Kim hırkasınıpāre kimi

itdicāmeçāk

2. **büyuñıalup:-up**

Gazel 1741

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Kokusunu almak.

Gülşendebüyuñı gül ü

gonca alupsenüñ

Kim hırkasınıpāre kimi

itdicāmeçāk

buyur:-

1. **buyursun:-sun**

Gazel 1518

Mısra: 8

Emretmek, söylemek.

Gāh yaksa gāh kesse

başumısulţān-ı 'ışk

Her ne emr itse buyursun

bende-fermānumçü şem'

buyur:

1. **buyursañ:-sa, -ñ**

Gazel 1527

Mısra: 10

Emretmek, söylemek.

Cān-ısa

dañımurāduñn'olaemr it

kuluñam

Pādişāhānebuyursañolura

mañamuñı'

2. **buyurmuşlar:-mış, -lar**

Gazel 1560

Mısra: 1

Emretmek, söylemek.

Nağd-i

'ömrizāhidāniçünbuyurmuş

şlar selef

Her ne kim hāşıl kıla olur

riyā ile telef

3. **buyur:**

Gazel 1585

Mısra: 9

Emretmek, söylemek.

İytabıb-i dil buyur

hālümnedürşāficevāb

ĤastalarçokdurMuñıbbı

gibi bir bīmār yok

4. **buyurmuş:-muş**

Gazel 1601

Mısra: 1

Emretmek, söylemek.

Niçeyirlerdekelāmındabu

yurmuşçünküĤağ

Her ne kim emr eylediyse

cān u dilden tut kulak

5. **buyur:**

Gazel 1565

Mısra: 10

Sunmak.

Virdi yoluñacān u dili

çünküMuñıbbı

İydöst buyur

dīdeñirindāna tekellüf

büyüt:

1. **büyütdüñ:-düñ**

Gazel 1869

Mısra: 1

Büyük duruma

getirmek, genişletmek. II

Olgunlaştırmak.

İy dil çü ser-i zülfi-ile

sevdāybüyütdüñ

Küyındafigāneyleyüğavgā

yıbyütdüñ

2. **büyütdüñ:-düñ**

Gazel 1869

Mısra: 2

Büyük duruma

getirmek, genişletmek. II

Olgunlaştırmak.

İy dil çü ser-i zülfi-ile

sevdāybüyütdüñ

Küyındafigāneyleyüğavgā

yıbyütdüñ

3. **büyütdüñ:-düñ**

Gazel 1869

Mısra: 4

Büyük duruma

getirmek, genişletmek. II

Olgunlaştırmak.

Sebze

ħatımağlayuaglayubitürdü

ñ

Derdävüdirig ol ħad-i

bālāybüyütdüñ

4. **büyütdün:-düñ**

Gazel 1869

Mısra: 6

Büyük duruma

getirmek, genişletmek. II

Olgunlaştırmak.

Gördüm çügöñül mülkini

ğam virdi ħarāba

Nüş itmek-içüncām-ı

muşaffāyibüyütdün

5. **büyütdün:-düñ**

Gazel 1869

Mısra: 8

Büyük duruma

getirmek, genişletmek. II

Olgunlaştırmak.

Hercāyīn'ola dinse

ķamer-çehre nigāra

Her yaña salar pertev o

bedr ayı büyütdün

6. **büyütdün:-düñ**

Gazel 1869

Mısra: 10

Büyük duruma

getirmek, genişletmek. II

Olgunlaştırmak.

Baħroldıyaşumfülk-i dil

irmedi kenāra

Beñzer ki Muħibbī yine

deryāyibüyütdün

büyütdük:

1. **büyütdük:**

Gazel 1715

Mısra: 1

Büyük duruma

getirmek, genişletmek. II

Olgunlaştırmak.

Nāz-ılaçün ol yār-ı dil-

ārāyibüyütdük

Beñzetmekiçünyüzinebed
r ayı büyütdük

2. **büyütdük:**

Gazel 1715

Mısra: 2

Büyük duruma

getirmek, genişletmek. II

Olgunlaştırmak.

Nāz-ılaçün ol yār-ı dil-

ārāyibüyütdük

Beñzetmekiçünyüzinebed
r ayı büyütdük

3. **büyütdük:**

Gazel 1715

Mısra: 4

Büyük duruma

getirmek, genişletmek. II

Olgunlaştırmak.

Cem'iyetidüp bir

niçedivāneler olduk

Āhuñ 'alemini çeküp

alayı büyütdük

4. **büyütdük:**

Gazel 1715

Mısra: 6

Büyük duruma

getirmek, genişletmek. II

Olgunlaştırmak.

Bu keşt-i dil ola ki irişe

murāda

Gözyaşı ile āh-

ıladeryāyibüyütdük

5. **büyütdük:**

Gazel 1715

Mısra: 8

Büyük duruma

getirmek, genişletmek. II

Olgunlaştırmak.

Zülfün hevesin eylese

dīvāne 'aceb mi

Günden güne

başındağısevdayıbüyütdü

k

6. **büyütdük:**

Gazel 1715

Mısra: 10

Büyük duruma

getirmek, genişletmek. II

Olgunlaştırmak.

Bir zerrekadar girmede

güşınaMuħibbī

Küyınavarupāh-

ılağavğāyibüyütdük

C:

ca'd:

1. **ca'da:-a**

Gazel 1802

Mısra: 10

Kıvrıcık saç.

'Ārızuñnürünizāhid

görmese olmaz 'aceb

Ca'da sor

'ālemededirħurşid-i

ħāvergörmedik

cāhil:

1. **cāhilān:-ān**

Gazel 1560

Mısra: 3

Belli bir konuda

yeterli bilgisi olmayan,

akıllıca hareket etmeyen.

Nükteyi 'irfāna sor ne

bilsün anı cāhilān

Gevher ü dür ħāşil itmez

isteme illāsādef

2. **cāhile:-e**

Gazel 1756

Mısra: 8

Belli bir konuda

*yeterli bilgisi olmayan,
akıllıca hareket etmeyen.*

Her dem atar

'aşıkāşeyh̄ta'ne taşını

Dīvāneye serzeniş

cāhileçibāk

3. **cāhil:**

Gazel 1974

Mısra: 9

Belli bir konuda

*yeterli bilgisi olmayan,
akıllıca hareket etmeyen.*

Cāhilgeyersedibā irmez

maķām-ı evce

Bulmaz

Muhibbīnokşāndānāeger

geye şāl

cālīnūs:

1. **cālīnūs:**

Gazel 1858

Mısra: 4

İslām tıbbını

*etkileyen ünlü Grek tabip
ve filozofu.*

Çāresicānvirmek-ise derd-

i 'ışkuñ 'ākıbet

Aña da iy dil ne Cālīnūs u

ne Loķmān gerek

cālīnūs-ı 'akl:

1. **cālīnūs-ı 'akl:**

Gazel 1964

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Ünlü filozof

Calinus'un akl.

Cālīnūs-ı 'akliseñ de

'ışkdanbaḡs eyleme

Ḥall-i müşkilkeşfolınmaz

bunda vardur çok cedel

cām:

1. **cāmın:-ı, -n**

Gazel 1693

Mısra: 9

Kadeh. || Şarap.

Sākiyā sun

leblerüncāmınMuhibbī

teşneye

Ger murād-ısa anı

ānīdeserhoş eylemek

2. **cāmı:-ı**

Gazel 1907

Mısra: 1

Kadeh. || Şarap.

Dāfi'-i ğamdurdilānūs

eyle cāmı iç şen ol

Ger keder var-ısa dilde

anı şāf it rüşen ol

3. **cām:**

Gazel 1841

Mısra: 4

Şeffaf ve parlak olan

şey.

Bezm-i ğamda döne döne

olalı bagrumkebāb

Ḥün-ı dil nūşitmege bu

gözlerüncāmeyledüñ

cāme:

1. **cāme:**

Gazel 1740

Mısra: 6

Libas, elbise.

Gülşendebüyuñı gül ü

gonca alupsenüñ

Kim hırkasınıpāre kimi

itdicāmeçāk

2. **cāme:**

Gazel 1741

Mısra: 6

Libas, elbise.

Gülşendebüyuñı gül ü

gonca alupsenüñ

Kim hırkasınıpāre kimi

itdicāmeçāk

3. **cāme:**

Gazel 1756

Mısra: 6

Libas, elbise.

Gülşendesenüñbüyuñalald

an gül [ü] gonca

Ḥırka birisi

pārekılupcāme biri çāk

4. **cāme:**

Gazel 1781

Mısra: 6

Libas, elbise.

Gülşendeşehābüyuñalalda

n gül [ü] gonca

Gör fark ile cāmeniçe

eylediler çāk

5. **cāme:**

Gazel 1781

Mısra: 10

Libas, elbise.

Ġālib-i şevķemMuhibbī

'ışkımeştür eyleme

Olayım şimdengirü mest

disünlercāmeçāk

6. **cāmesini:-(s)i, -(n)i**

Gazel 1955

Mısra: 1

Libas, elbise.

Câmesini eyledi ol
nâzenînum geydi al
Kana
girmekdürmurâdiütdi bu
vech-ile al

câmegevdüñ:

1. **câmegeydüñ:-düñ**

Gazel 1836

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Elbise giymek.

Kanımı dökme
egerkaşduñdegülsedöstum
Ne sebebdenür ki böyle
câmegeydüñ al reng

câm-ı cem:

1. **câm-ı cem:**

Gazel 1985

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Şarabın mucidi eski

İran padişahlarından

Cem'in içki kadehi.

Câm-ı Cem olmaz ise
hastamuñbîye ne ğam
Yiter ol muğbeçe
destindeki bir pâresifâl

câm-ı ceme:

1. **câm-ı ceme:-e**

Gazel 1944

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Cemşid'in kadehi.

Minnit itmez güşe-i
meyhânedecâm-ı Ceme
Bir sifâli eyleye destinde
ger peymâne dil

câm-ı cemüñ:

1. **câm-ı cemüñ:-üñ**

Gazel 1744

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

Şarabın mucidi eski

İran padişahlarından

Cem'in içki kadehi.

Cür'a-i 'ışkıMuñbîçün

ezel eyledi nüş

Çekemez minnetini olur

ise câm-ı Cemüñ

2. **câm-ı cemüñ:-üñ**

Gazel 1804

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Şarabın mucidi eski

İran padişahlarından

Cem'in içki kadehi.

Der-i meyhânedede ger ola

kañbañasifâl

Neme yarar ki çekem

minnetini câm-ı Cemüñ

câm-ı firāk:

1. **câm-ı firāk:**

Gazel 1631

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Ayrılık kadehi.

İyMuñbî her kişi 'iyş ile

göñlinhoşider

Beni gör kim içerem

ancak hemâncâm-ı firāk

câm-ı 'ışkı:

1. **câm-ı 'ışkı:-ı**

Gazel 1646

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Aşk şarabı.

Çünüñdicâm-ı

'ışkıoldıMuñbî ser-mest

Tañ mı melâmet olsa
nâmüs-ı 'arayir yok

câm-ı la'l-i dilberi:

1. **câm-ı la'l-i dilberi:**

Gazel 1548

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Sevgilinin kırmızı

dudaklarının kadehi.

Câm-ı la'l-i dilberi bilmez

ğidâ-yırūhdur

Zâhidi gör

dâyimâhayvânlayın ister

'alef

câm-ı la'lüni:

1. **câm-ı la'lüni:-ü, -ñi**

Gazel 1985

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Lal taşu gibi kırmızı

kadeh. II Kırmızı dudak.

Câm-ı la'lüni neden

bañaharâm eyleyesin

Ben saña itmiş iken

kanumiydösthelâl

câm-ı lebüñden:

1. **câm-ı lebüñden:-üñ, -den**

Gazel 1997

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Şarap renkli dudak.

Döstumcâm-ı

lebüñdencür'a sun ben

hastaya

Çün dem-i rihlet-durur

anuñla dil hoşeylegil

câm-ı mahabbet:

1. **cām-ı maḥabbet:**

Gazel 1666

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Muhabbet kadehi.

Muḥibbīnūşidüpcām-ı
maḥabbet
Dimiş sermest
cānlarcānidur ‘ışk

cām-ı meyi:

1. **cām-ı meyi:-i**

Gazel 1933

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

İçki kadehi.

‘Aks-i la’lühlemegernüş
idesin cām-ı meyi
Telḥşerbetdür anı ol
lezzetiylekand kıl

cām-ı muşaffā:

1. **cām-ı muşaffā:**

Gazel 1688

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Arutılmış berrak

şarap.

Biz içüpcām-ı
muşaffāvirelümçānaşafā
Zāhidūñgönligözitoptolu
hep gerd gerek

cām-ı muşaffānuñ:

1. **cām-ı muşaffānuñ:-
nuñ**

Gazel 1893

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Saf şarap.

Muḥibbībādenüñ öpmek
ayagınımuḥkarrerdür

Görebilse idüm bir kez
yüzincām-ı muşaffānuñ

cām-ı muşaffāvi:

1. **cām-ı muşaffāvi:-yı**

Gazel 1869

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Arutılmış berrak

şarap.

Gördüm çügönül mülkini
ğam virdi ḥarāba
Nüş itmek-içüncām-ı
muşaffāyibüyütdüñ

cām-ı şāf:

1. **cām-ı şāf:**

Gazel 1567

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Halis (şarabın

bulunduğu) kadeh.

Jeng-i

ğamdankurtarımazsingöñ
ülāyīnesin

Sāki-i gül-ruḥ elinden
içmeyince cām-ı şāf

cām-ı şarāb-ı erğuvān:

1. **cām-ı şarāb-ı**

erğuvān:

Gazel 1841

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Erguvan renkli şarap

kadehi.

Puḥteturmaziçelümcām-ı
şarāb-ı erğuvān
Zāhidāañma müselles
sözlerüñḥāmeyledüñ

cām-ı zülāl:

1. **cām-ı zülāl:**

Gazel 1820

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Saf, berrak su kadehi

II Kevser suyu.

Hicr-i dilberden
yanardumiçmeseydüm
ben müdām
Elde olan dāyimācām-ı
zülāl olmak gerek

cāmi’-i ḥüsn:

1. **cāmi’-i ḥüsn:**

Gazel 1677

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Güzellik camisi. ||

*Güzelliğin toplandığı yer
(sevgilinin yüzü).*

Mestle geçmiş gözleri
ḥalkāimāmetitmege
Cāmi’-i ḥüsn içre gel
kaşındaki mihrāba bak

cāmi’-i ḥüsnin:

1. **cāmi’-i ḥüsnin:-in**

Gazel 1639

Mısra: 13

Kelime Tipi: -

Güzellik camisi. ||

*Güzelliğin toplandığı yer
(sevgilinin yüzü).*

İyMuḥibbīcāmi’-i
ḥüsnintemāşāiderek
Kudret ile ḥalk olan ol
kaşları mihrāba bak

2. **cāmi’-i ḥüsnin:-in**

Gazel 1612

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Güzellik camisi. ||

*Güzelliğin toplandığı yer
(sevgilinin yüzü).*

Cāmi'-i hüsünin görüp
kaldurmabaşuñ secdeden
Cāngöziyle kaşları
mihrābınuñtākına bak

cāmi'-i hüsünde:

1. **cāmi'-i hüsünde:**

Gazel 1581

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Güzellik camisi. ||

*Güzelliğin toplandığı yer
(sevgilinin yüzü).*

Cāmi'-i hüsünde saf
safoluban 'āşıkları
Çeşmiolmuşdurimāmmihr
āb olan ebrūya bak

cāmi'in:

1. **cāmi'in:-in**

Gazel 1786

Mısra: 7

Müslümanların,

*içinde vakit namazlarıyla
cuma ve bayram
namazlarını kıldıkları ve
ibâdet ettikleri mihraplı,
minberli, genellikle
minârelibinâ, büyük
mescit.*

Kıbleidindiehl-i 'ışkcān-
ılahüsününcāmi'in
Mihrāblāzımduraña olsa
revāebrūlaruñ

cān:

1. **cāna:-a**

Gazel 1504

Mısra: 2

Beden, ruh, insanın

maddi ve manevi varlığı.

Dōstlarcevr ü cefādan
eyler ol cānāneḥaz
Çünkiandandurdaḥıartukg
elür bu cānaḥaz

2. **cāndan:-dan**

Gazel 1529

Mısra: 3

Beden, ruh, insanın

maddi ve manevi varlığı.

Sakla

cāndandidedenesrāruñ

“Küllü sırrın cāveze'l-
isneynişā”

3. **cān:**

Gazel 1540

Mısra: 10

Beden, ruh, insanın

maddi ve manevi varlığı.

Muḥibbīcān u dil
gitdivaruban 'ışka kul oldu
Anuñçün kaldı ten tenhā
ki andan oldicānfāriğ

4. **cānumuñ:-um, -uñ**

Gazel 1541

Mısra: 5

Beden, ruh, insanın

maddi ve manevi varlığı.

Cānumuñhemdil hem-
derdi benümlāle gibi
Gehdutarşahn-ı çemende
dil-i ḥünundanayağ

5. **cānum:-um**

Gazel 1559

Mısra: 3

Beden, ruh, insanın

maddi ve manevi varlığı.

Dōstum ben sañacānum

nite kim bu tendedür

Şıdķ-ı

da'vāmagüvāhumoldıçeng
ü nāy u def

6. **cān:**

Gazel 1566

Mısra: 2

Beden, ruh, insanın

maddi ve manevi varlığı.

Gevher-i 'ışkaolaldan dil
sadeḥ

Nāveg-i derde olupdurcān

hedef

7. **cān:**

Gazel 1567

Mısra: 9

Beden, ruh, insanın

maddi ve manevi varlığı.

Dil

niçekılsuntaḥammülcānni

çedöysüngama

Ursalar bār-ı ğamı kılmaz

taḥammülküh-ı Kāf

8. **cānumı:-um, -ı**

Gazel 1567

Mısra: 3

Beden, ruh, insanın

maddi ve manevi varlığı.

Merve

ḥaḳķıyçünŞafādancānumı

ķurbān idem

Ger müyesser ola kılmak

Ka'be-i kūyuñtavāf

9. **cān:**

Gazel 1586

Mısra: 6

Beden, ruh, insanın

maddi ve manevi varlığı.

Şöyle maḥvitdi bu

'ışkuñateşiküllitenüm

Kim bakarsa dir ki dil
yandı bile cān anda yok

10. cānda:-da

Gazel 1593

Mısra: 12

*Beden, ruh, insanın
maddi ve manevi varlığı.*

Bu

Muhibbīḥastayihicrānṣebi

ndeañmaduñ

İytabīb-i dil iriş kim

cānda kaldı bir ramak

11. cān:

Gazel 1599

Mısra: 7

*Beden, ruh, insanın
maddi ve manevi varlığı.*

Cān be-ğāyethüzn içinde

dil katı ğamnākdür

Sākiyā mey sun ki virsün

bu dil-i ğamḥāraşevk

12. cān:

Gazel 1610

Mısra: 2

*Beden, ruh, insanın
maddi ve manevi varlığı.*

Didümcānāyüzüñe oldum

‘aşık

Didi terk eyle cāntā dine

şadık

13. cān:

Gazel 1615

Mısra: 2

*Beden, ruh, insanın
maddi ve manevi varlığı.*

Bezm-i ğamdana’ra-i

rindān-ı nūş-a-nūşa bak

‘Aqlḥayrāncānsergerdān u

dil-medhūşa bak

14. cān:

Gazel 1639

Mısra: 9

*Beden, ruh, insanın
maddi ve manevi varlığı.*

Çeşm-i cellādi elinden

kim anuñcānkurtarur

Ele cānkaşdına almış

ḥançer-i tiz-āba bak

15. cān:

Gazel 1640

Mısra: 9

*Beden, ruh, insanın
maddi ve manevi varlığı.*

Muhibbīderd-i

ḥasretlevedā’ eyler mi cān

tenden

Olur mı ölmeden

yāḥūdānuñlamerḥabā

kılmak

16. cānuñ:-uñ, -ı

Gazel 1641

Mısra: 2

*Beden, ruh, insanın
maddi ve manevi varlığı.*

Boynuñazencir-i ‘ışkıy

dil-i dīvānedak

Cānuñpervāne-veş şem’-i

muḥabbet içre yak

17. cān-ıla:-ıla

Gazel 1648

Mısra: 9

*Beden, ruh, insanın
maddi ve manevi varlığı.*

Niçeler terk ide rezm içre

yine cān-ıla baş

Kana ger teşne olup ‘azm

ide meydānaşadağ

18. cān:-ı

Gazel 1655

Mısra: 2

*Beden, ruh, insanın
maddi ve manevi varlığı.*

Her kimüñ kim bu

cihānbāğında bir cānānı

yok

Fi’l-ḥaḳīkamürdedür

cisminde anuñcānı yok

19. cān:

Gazel 1661

Mısra: 3

*Beden, ruh, insanın
maddi ve manevi varlığı.*

Dellāl-ı ‘ışkavirdüm dil

naḳdini bile cān

Aldummetā’-ı derdi bu da

ticāret ancak

20. cānā:-a

Gazel 1662

Mısra: 11

*Beden, ruh, insanın
maddi ve manevi varlığı.*

Eger bulsam seni

tenḥādacānā

Kolumdan ğayribilüñe

kemer yok

21. cān:-ı

Gazel 1662

Mısra: 7

*Beden, ruh, insanın
maddi ve manevi varlığı.*

Cemālūñ görüp

itdümccānteslīm

Bahāririşdiçün kim dir

sefer yok

22. cān:

Gazel 1681

Mısra: 5
*Beden, ruh, insanın
maddi ve manevi varlığı.*
Döstumhicrânşebinde
gelmiş-idi cān lebe
Cānfedā olsun beni vaşluñ
ile şadeyledüñ

23. cān:

Gazel 1684

Mısra: 2

*Beden, ruh, insanın
maddi ve manevi varlığı.*
Virüremcānnağdinibaña
leb-i cānān gerek
Ne cihān olsun
bañacānānesüz ne cān
gerek

24. cān:

Gazel 1684

Mısra: 7

*Beden, ruh, insanın
maddi ve manevi varlığı.*
İstedüñ dil anı virdümcān
da isterseñn'ola
Pādişehsinbendeñem
senden hemānfermān
gerek

25. cāna:-ā

Gazel 1684

Mısra: 9

*Beden, ruh, insanın
maddi ve manevi varlığı.*
Cāna kalma
iyMuhibbīmerd-i meydān
ol yūri
Kişiyē añılmağāñirde ad
u san gerek

26. cānuñ:-un, -ı

Gazel 1684

Mısra: 4
*Beden, ruh, insanın
maddi ve manevi varlığı.*
Ka'be-i küyuñ müyesser
oldıçünitdümtaşvāf
Farzdurelbetdeiy dil
cānuñıķurbān gerek

27. cānuñ:-uñ

Gazel 1692

Mısra: 8

*Beden, ruh, insanın
maddi ve manevi varlığı.*
Büseñe al nağd-i
cānumıdidüm dilber didi
Ol bahāyavirmezem ger
biñ ola cānuñsenüñ

28. cān-ıla:--ıla

Gazel 1694

Mısra: 11

*Beden, ruh, insanın
maddi ve manevi varlığı.*
Baş açuşpeng-i
cefāyakarşuturupcān-ıla
Dögdürtüp bu
cismümiāñirgubār itsem
gerek

29. cānum:-um

Gazel 1694

Mısra: 4

*Beden, ruh, insanın
maddi ve manevi varlığı.*
Nezrüm oldur kim
görürsem ol güzeller
şāhını
Atı ayagina bu
cānumnisār itsem gerek

30. cān:

Gazel 1696

Mısra: 8

*Beden, ruh, insanın
maddi ve manevi varlığı.*
Ka'bedürküyieger ola
müyesser varasın
Cāñkurbānuñ ola merd-
iseñ ol yirdesenüñ

31. cān-ıla:-ıla

Gazel 1707

Mısra: 7

*Beden, ruh, insanın
maddi ve manevi varlığı.*
Agziçüncengidercān-ıla
dil
Bilmedüm yok
yirlerenedür bu ceng

32. cānum:-um

Gazel 1723

Mısra: 5

*Beden, ruh, insanın
maddi ve manevi varlığı.*
Gelse türüñiykemān-ebürü
bulur cānumferah
Sīnem içre her biri bir
yādigār olmak gerek

33. cānı:-ı

Gazel 1736

Mısra: 8

*Beden, ruh, insanın
maddi ve manevi varlığı.*
Ġamzeñ oklarına
cānākılalıdan dil nişān
Cānıķaşdıtdümkaşuñ
yasına ķurbān eylemek

34. cān:

Gazel 1745

Mısra: 10

*Beden, ruh, insanın
maddi ve manevi varlığı.*

Görmez
Muhibbıla'lüñicānā neden
didüm
Didi ki cāngörine mi
gözden nihān gerek

35. **cānumi:-i, -um**

Gazel 1755

Mısra: 1

*Beden, ruh, insanın
maddi ve manevi varlığı.*
Cānumıpervāne iden
şem'-i rüyūñdursenūñ
Göñlümdivāne kılan zülf
ü müyuñdursenūñ

36. **cānum:-um**

Gazel 1762

Mısra: 6

*Beden, ruh, insanın
maddi ve manevi varlığı.*
Kurbānolamḥabībūmküyu
ñā ger varursam
Devlet-durur ger ola
cānumfedā-yıcānuñ

37. **cānuñ:-uñ**

Gazel 1763

Mısra: 1

*Beden, ruh, insanın
maddi ve manevi varlığı.*
Kıymeti var-ısa
egeryanuñdacānuñ
Yürükurbān ide-gör yolına
sen cānānuñ

38. **cānuñ:-uñ**

Gazel 1764

Mısra: 1

*Beden, ruh, insanın
maddi ve manevi varlığı.*
'Āşıkiseñ ger
dilādimesañacānuñ

gerek
Cān u dil terkinu ur ancak
cānānuñ gerek

39. **cān:**

Gazel 1766

Mısra: 7

*Beden, ruh, insanın
maddi ve manevi varlığı.*
Nāme-i rahmet ola bula
bu ten mürdesicān
İrişürsebaña ger ḥāme-i
müştğınrakamuñ

40. **cānını:-in, -i**

Gazel 1772

Mısra: 3

*Beden, ruh, insanın
maddi ve manevi varlığı.*
Şem'ecānını yakar
'āşıkhemānpervānedür
Bülbüle sunıldı ancak āh
u nālān eylemek

41. **cānı:-i**

Gazel 1789

Mısra: 9

*Beden, ruh, insanın
maddi ve manevi varlığı.*
Kapuña varsa
Muhibbicānıpışkeşiletür
El öpülmez
çünküşchlerkapusındabī-
bilek

42. **cānı:-i**

Gazel 1792

Mısra: 8

*Beden, ruh, insanın
maddi ve manevi varlığı.*
Ḥil'at-i vaşluñıgeydür tek
bañaāsāngelür

Ten libāsın terk idüp bu
cānı 'üryān eylemek

43. **cānsın:-sın**

Gazel 1802

Mısra: 4

*Beden, ruh, insanın
maddi ve manevi varlığı.*
Sañadırsem ben melek
yāḥūdperī olur ḥaḫā
Bir muşavvercānsın
'ālemde gözler görmedük

44. **cān:**

Gazel 1805

Mısra: 10

*Beden, ruh, insanın
maddi ve manevi varlığı.*
Senūñçünüynā-mihribān
hem çüMuhibbīnātüvān
Terk eyledüm bu yolda
cān sen di ki yārisıñkimüñ

45. **cānı:-i**

Gazel 1807

Mısra: 9

*Beden, ruh, insanın
maddi ve manevi varlığı.*
İyMuhibbīyolınacānırevā
n it su gibi
Bir boyıserv-i sehīmāh-
likā ister iseñ

46. **cān[ı]:-[ı]**

Gazel 1809

Mısra: 7

*Beden, ruh, insanın
maddi ve manevi varlığı.*
Ka'bedürküy[ı]
niğāruñcān[ı]
kurbānidegör
Keysa'ādetdür olursa
ölecek yirtüñsenüñ

47. cānuñ:-uñ

Gazel 1821

Mısra: 6

Beden, ruh, insanın

maddi ve manevi varlığı.

Müyyesser olmadı

çünvuşlat-ı yār

Baña ne

fāyidedurmakdacānuñ

48. cānuñ:-uñ

Gazel 1821

Mısra: 9

Beden, ruh, insanın

maddi ve manevi varlığı.

Muhibbiyolına terk eyle

cānuñ

Ele girmezse ol rûh-ı

revānuñ

49. cānda:-da

Gazel 1824

Mısra: 5

Beden, ruh, insanın

maddi ve manevi varlığı.

Cāndaṭākat kalmadı dilde

taḥammülzerrece

Kuru ğayret denn' olur

'azm-i nigār itmek gerek

50. cān:

Gazel 1825

Mısra: 1

Beden, ruh, insanın

maddi ve manevi varlığı.

Bir gün ol serv-i

revānacānnisār itsem

gerek

Tuḥfe bir

cāniltübencānānşikār

itsem gerek

51. cān:

Gazel 1832

Mısra: 10

Beden, ruh, insanın

maddi ve manevi varlığı.

Vaşlınacānuñ dilermiş

iyMuhibbī ol perī

Yolına bir

cānnedürbiñcānfedācānān

enüñ

52. cān:

Gazel 1832

Mısra: 10

Beden, ruh, insanın

maddi ve manevi varlığı.

Vaşlınacānuñ dilermiş

iyMuhibbī ol perī

Yolına bir

cānnedürbiñcānfedācānān

enüñ

53. cānuñ:-uñ

Gazel 1832

Mısra: 9

Beden, ruh, insanın

maddi ve manevi varlığı.

Vaşlınacānuñ dilermiş

iyMuhibbī ol perī

Yolına bir

cānnedürbiñcānfedācānān

enüñ

54. cān:-ı

Gazel 1838

Mısra: 4

Beden, ruh, insanın

maddi ve manevi varlığı.

Lezzet-i derdi bilen

sanma ki dermān ister

Ġam u derd-ile

anuñcānıferahnāk gerek

55. cānsuz:-suz

Gazel 1839

Mısra: 4

Beden, ruh, insanın

maddi ve manevi varlığı.

Gül

yüzünesünbülündeneyled

üñbeñzerniķāb

Āh kim

cānbülbulincānsuzgülistān

suzkoduñ

56. cānsuz:-suz

Gazel 1839

Mısra: 10

Beden, ruh, insanın

maddi ve manevi varlığı.

La'l-i

şīrīnūñfirāķındanMuhibbī

bendeñi

Kühken gibi belākühında

sen cānsuzkoduñ

57. cān:

Gazel 1855

Mısra: 2

Beden, ruh, insanın

maddi ve manevi varlığı.

Sen olmayınca dimezemi

dil cihān gerek

N'eylercihānışol ki

dimezbañacān gerek

58. cānuma:-um, -a

Gazel 1856

Mısra: 12

Beden, ruh, insanın

maddi ve manevi varlığı.

Sīne ger

ġamzesinüñfirineḥavf

itme göñül

Ne ḥaṭāsi var-ısa

ugrayacānumaanuñ

59. **cānuñi**:-uñ, -i

Gazel 1858

Mısra: 6

*Beden, ruh, insanın
maddi ve manevi varlığı.
Ka'be-i kuyı müyesser
oldıçünkılduñtavāf
Lāzımıdursañaiy dil
cānuñıķurbān gerek*

60. **cān**:

Gazel 1859

Mısra: 7

*Beden, ruh, insanın
maddi ve manevi varlığı.
Cānisāritdümdidümyolu
ñdaiyārām-ı cān
Didi ne minnet gerek bu
eski kārūñdursenüñ*

61. **cāndan**:-dan

Gazel 1866

Mısra: 2

*Beden, ruh, insanın
maddi ve manevi varlığı.
İy dil ĥadeng-i
miñnetesīneñ siper gerek
Meydān-ı 'ışka girene
cāndangüzer gerek*

62. **cānını**:-ın, -i

Gazel 1874

Mısra: 5

*Beden, ruh, insanın
maddi ve manevi varlığı.
Cānınıķurbāniderremz-ile
ehl-i dillerüñ
İy güzeller
serveriñoşdurkemālikaşuñ
uñ*

63. **cānumı**:-ı, -um

Gazel 1875

Mısra: 9

*Beden, ruh, insanın
maddi ve manevi varlığı.
Ėamzeñ oklarına çün kim
cānumıkılduñ siper
Bu Muħıbbıyekoatsun
oklarını kirpügüñ*

64. **cān**:

Gazel 1881

Mısra: 2

*Beden, ruh, insanın
maddi ve manevi varlığı.
İy kaşı ya çün elif gibi
gele tırūnsenüñ
Çagurup dil dirañacān
içre gel yirūnsenüñ*

65. **cān**:

Gazel 1882

Mısra: 7

*Beden, ruh, insanın
maddi ve manevi varlığı.
Kūyına varsa göñlüm anı
tuħfecānider
Mālikdegülçügayra anı
armagantutuñ*

66. **cān**:

Gazel 1892

Mısra: 14

*Beden, ruh, insanın
maddi ve manevi varlığı.
KūyınayārūñMuħıbbıvarı
cak
Ka'beye varana
cānķurbān gerek*

67. **cānı**:-ı

Gazel 1892

Mısra: 1

*Beden, ruh, insanın
maddi ve manevi varlığı.
Cānın'eyler 'aşıķacānān
gerek
Derdi hoş görüp
dimezdermān gerek*

68. **cāndan**:-dan

Gazel 1900

Mısra: 6

*Beden, ruh, insanın
maddi ve manevi varlığı.
Sakinursam seni kem
gözden ta'accüb eyleme
Sakinurcāndan 'azızdür
gözde olan merdümek*

69. **cānı**:-ı

Gazel 1914

Mısra: 1

*Beden, ruh, insanın
maddi ve manevi varlığı.
'İşķbāzārınageldüñcānıvir
üpzaħmet al
Rāyegān sanma diyeler
sañaderd ü miñnet al*

70. **cānı**:-ı

Gazel 1920

Mısra: 4

*Beden, ruh, insanın
maddi ve manevi varlığı.
Gül
yüzüñşevķinecānıvirürem
pervāne-veş
Yakaram şem'-i cemālūñe
dil-ile cānı bil*

71. **cān**:

Gazel 1929

Mısra: 5

*Beden, ruh, insanın
maddi ve manevi varlığı.*

Dil hasta olup derd-ile bu
cân lebe geldi
Derdine kişi bulmaya bir
çäre ne müşkil

72. **cānumdan:-um, -dan**

Gazel 1931

Mısra: 3

*Beden, ruh, insanın
maddi ve manevi varlığı.*

Sırr-ı

‘ışkısınemecānumdan
evvel saklaram
Bu cihānda sırrımı fāş
eyleyen hōd er degül

73. **cānuñi:-uñ, -ı**

Gazel 1935

Mısra: 1

*Beden, ruh, insanın
maddi ve manevi varlığı.*
Pişkeş it cānuñiyi dil der-i
cānāna gel

Çünkikulsinhālūñi

‘arzitmegesultāna gel

74. **cān:**

Gazel 1964

Mısra: 10

*Beden, ruh, insanın
maddi ve manevi varlığı.*
Cān giderse gamdegülçün
geldi peykān dile
İyMuhibbīdotalumcānyiri
ne anı bedel

75. **cān-ıla:--ıla**

Gazel 1966

Mısra: 9

*Beden, ruh, insanın
maddi ve manevi varlığı.*
Hūdādanğayrısınarh it
Muhibbīcān-ıla dilden

Hūdādanğayrı ‘ālemde ne
kim var-ısa bil bātil

76. **cān-ıla:-ıla**

Gazel 1975

Mısra: 3

*Beden, ruh, insanın
maddi ve manevi varlığı.*

Bendeñoldıcān-ıla dil
dañıyüzüñ görmeden
Baş egmezken bu dehr
içinde bir sultāna dil

77. **cān[ı]:-[ı]**

Gazel 1975

Mısra: 8

*Beden, ruh, insanın
maddi ve manevi varlığı.*

Bulmak içinhüsrevā ben
genc-i hüsñüñdennişān
Eyledümcān[ı]
ħarābekıldumvirāne dil

78. **cān:**

Gazel 1988

Mısra: 5

*Beden, ruh, insanın
maddi ve manevi varlığı.*

Sen baña göster
cemālūñsem’inicān
yakayım
Āteşi görse yanar
döymeksüzinpervāne gel

79. **cāni:-ı**

Gazel 1988

Mısra: 12

*Beden, ruh, insanın
maddi ve manevi varlığı.*

Tekye-i dilde
gelüpçünşāh-ı
gamitdiķarār

CānıPişkeşeylep sen
dañıdervişāne gel

80. **cānuñi:-uñ, -ı**

Gazel 1988

Mısra: 2

*Beden, ruh, insanın
maddi ve manevi varlığı.*

Boynuñadakzülfi
zencirūñ dil-i divāne gel
Şem’-i
hüsñecānuñpervāne eyle
yana gel

81. **cānna:-ı, -na**

Gazel 1995

Mısra: 9

*Beden, ruh, insanın
maddi ve manevi varlığı.*

KıyduñMuhibbīcānınabaş
dañıķarduñāh
Bilmezlik ile sen
sañaitdüñsañagöñül

82. **cān:**

Gazel 1996

Mısra: 1

*Beden, ruh, insanın
maddi ve manevi varlığı.*

Revān olursa cān tenden
komazmıhrūñi elden dil
Ki
cānvirmekgelürāsānmaħa
bbetterkidürmüşkil

cānalmag-ısa:

1. **cānalmag-ısa:**

Gazel 1565

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Can almak.

Cānalmag-ısa cevri-ile
cānāna tekellūf

Cānikomişuzyoluñacānā
ne tekellūf

cānbūlbūli:

1. **cānbūlbūli:**

Gazel 1848

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Can būlbūlü.

Kişver-i Rumı koyup gitdi

*Acem iklimine

Āsitānıttı bu

cānbūlbūlinā-çār terk

2. **cānbūlbūli:**

Gazel 1926

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Can būlbūlü.

Ney gibi bagrum delindi

hasretiyleşubha dek

Gül yüzüñsüz sanma kim

cānbūlbūlinālāndegül

cānbūlbūlin:

1. **cānbūlbūlin:-n**

Gazel 1839

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Can būlbūlü.

Gül

yüzüñesünbūlūñdeneyled

ūñbeñzerniķāb

Āh kim

cānbūlbūlincānsuzgūlistān

suzkoduñ

cānbūlbūlinūñ:

1. **cānbūlbūlinūñ:-nūñ**

Gazel 1650

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

*Gönül būlbūli; āşık,
seven.*

Düşeli hicrāñşebinde gün

yüzüñdenayruāh

Sanma kim

cānbūlbūlinūñşubhōlmcaz

ārı yok

cān çıkar:

1. **cānçıkār:-ar**

Gazel 1853

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Ölmek, ruhunu

teslim etmek.

Gelse Muħibbīderd ü

belākarşucān çıkar

Zīrābilürķadrini ol

āşinālaruñ

cāndimāğını:

1. **cāndimāğını:-nı**

Gazel 1921

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Ruh hafızası, ruħlar

aleminde yaşanılan

hadiseler; gönül hafızası.

Cāndimāğınımu'aṭṭar

eyledi bir dilberūñ

Zūlfinedokımdıbeñzerdōstl

arbād-ı şimāl

cānfedā olsun:

1. **cānfedāolsun:-sun**

Gazel 1681

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Canını bir uğurda

verme.

Dōstumhicrāñşebinde

gelmiş-idi cān lebe

Cānfedā olsun beni vaşluñ
ile şādeyledūñ

cān giderse:

1. **cāngiderse:-er, -se**

Gazel 1964

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Ölmek.

Cān giderse ğamdegūlçün

geldi peykān dile

İyMuħibbīdotalumcānyiri

ne anı bedel

cāngözi:

1. **cāngözi:**

Gazel 1956

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

İnsanda gözle

görünmeyi gören,

sezen, hissedenden mânevî

güç, uyanıklık, basiret.

N'olazāhirde görmezsem

egernür-ı tecellāsın

Bi-ħamdillāh ki

cāngöziaçukdur yok

añahāyil

2. **cāngözi:**

Gazel 1630

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Kendi, şahsı.

Şadhezārāñhüb-rūy dil

temāşāistesēñ

Cāngözi görür cemāl-i

yār[1] aç her cāya bak

cāngözin:

1. **cāngözin:**

Gazel 1579

Mısra: 4

Kelime Tipi: -
*İnsanda gözle
görünmeyeni gören,
sezen, hisseden mânevî
güç, uyanıklılık, basîret.*
Niçedurmuşdurmu'allakuş
buçarh-ı bî-sütün
Cāngözin aç 'ibret al bu
künbed-i mînāya bak

2. cāngözin:

Gazel 1991

Mısra: 6

Kelime Tipi: -
*İnsanda gözle
görünmeyeni gören,
sezen, hisseden mânevî
güç, uyanıklılık, basîret.*
Her
varağdayazılıp durçün
ezel āyāt-ı 'ışk
Cāngözin aç her birinden
okuyup gel hikmet al

3. cāngözin:-n

Gazel 1652

Mısra: 4

Kelime Tipi: -
Kendi, şahsı II
*Kişideki sezgi gücü, gönül
gözü.*
Ger küdüretdendilerseñşāf
ola mir'āt-ı dil
Bir dem
ırmacāngözindāyimcemāl
-i yāra bak

cāngözini:

1. cāngözini:

Gazel 1577

Mısra: 2

Kelime Tipi: -
İnsanda gözle

*görünmeyeni gören,
sezen, hisseden mânevî
güç, uyanıklılık, basîret.*
Şüfiyā gel bāde ile hırka-i
sālūsa bak
Cāngözünirüşen eyle şîşe-i
nāmūsa bak

2. cāngözini:-ni

Gazel 1660

Mısra: 8

Kelime Tipi: -
*İnsanda gözle
görünmeyeni gören,
sezen, hisseden mânevî
güç, uyanıklılık, basîret.*
Şadhezārānhübüiy dil ger
temāşāisteseñ
Rüşen eyle cāngöziniyārı
gör her cāya bak

cāngöziyle:

1. cāngöziyle:-yle

Gazel 1612

Mısra: 4

Kelime Tipi: -
Kendi, şahsı II
*Kişideki sezgi gücü, gönül
gözü.*
Cāmi'-i hüsünin görüp
kaldurmabaşuñ secdeden
Cāngöziyle kaşları
mihrābinuñtākına bak

cānharmanında:

1. cānharmanında:-nda

Gazel 1516

Mısra: 4

Kelime Tipi: -
Can harmanı.
Nāhun-ıla mezra'-ı
sīnemdeekdümtöhm-ı
ğam

Eyledümcānharmanında
āşıl-ı 'ışkıcı cem'

cānhāsıladı:

1. cānhāsıladı:

Gazel 1541

Mısra: 2

Kelime Tipi: -
*Can hasıl oldu,
ortaya çıktı.*

Reşkiderkākülüñüşivesin
esünbül-i bāğ
Oldıcānhāsıl [u] dūd-ı dili
sevdā-yıdımāğ

cānkaşdına:

1. cānkaşdına:-na

Gazel 1639

Mısra: 10

Kelime Tipi: -
*Canı kastetme,
öldürme niyetiyle.*

Çeşm-i cellādi elinden
kim anuñcānkurtarur
Ele cānkaşdına almış
hançer-i tiz-āba bak

cānkurbānuñ:

1. cānkurbānuñ:-uñ

Gazel 1764

Mısra: 4

Kelime Tipi: -
*Canını feda etme, bir
değer veya kimse uğruna
ölme.*

Ka'be'dürküymigāruñeyle
dükkünkiçavāf
Çünmurāduñhāsıladıcānğ
urbānuñ gerek

cān kurtara:

1. cān kurtara:

Gazel 1602

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Can(in)ı kurtarmak.

Ėamzesinden kim ola
anuñ bugün cān kurtara
Ėatline
'āşıkılarınbağlandıçünçeş
mişadağ

2. cānkurtara:-a

Gazel 1776

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

*Ölmekten kurtulmak,
sıkıntıya düşmekten
kurtulmak.*

Çeşm-i cellādı elinden
kim anuñcān kurtara
Çünkübrūsikemān elde
ola Ėamzeğadeng

cānmurğı:

1. cānmurğı:

Gazel 1645

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Gönül kuşu.

Ėamzeñ gelesi
sīnemeıyrūh-ı revānum
Cānmurğıdağı durmaya
sındı Ėafesüm yok

2. cānmurğı:

Gazel 1687

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Gönül kuşu.

Cānmurğı yine seyr-i
cemālūñiderkenāh
Lu'b-ılaçekdiaga anı kara
perçemüñ

cānnağdi:

1. cānnağdi:

Gazel 1760

Mısra: 13

Kelime Tipi: -

Can sermayesi.

Bir
büseyeMuħıbbıccānnağdivi
rūpalduñ
Gün gibi zāhirassuñ bir
zerre yok ziyānuñ

cānnağdini:

1. cānnağdini:

Gazel 1507

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Can sermayesi.

Virdüm evvel
göñlümisoñraviremcānna
ğdini
Büseıkrārınainkārıtdi
peyden ne Ėaz

2. cānnağdini:-ni

Gazel 1717

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Can sermayesi.

Büseyecānnağdinin'ıçün
Muħıbbıvırmeduñ
Sen sañaitdün bu bāzār
ıçre ihmāyleduñ

3. cānnağdini:-ni

Gazel 1804

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Can sermayesi.

Geldi ābād-ı dile
çünküsipāh-ı Ėam-ı 'ışk
Virdi cānnağdini dil aldı
belāvüelemüñ

4. cānnağdini:-ni

Gazel 1709

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Can sermayesi,

hayat.
Virüpcānnağdini bir
büsealduñ
Dilāşād ol ki olmaya
ziyānuñ

5. cānnağdini:-ni

Gazel 1849

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Can sermayesi; en

kıymetli olan şey.
Aldummetā'-ı
büseñicānnağdinivirüp
Bāzār-ı 'ışk içinde
Ėarīdārūñamsenüñ

6. cānnağdini:-ni

Gazel 1906

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Can sermayesi; en

kıymetli olan şey.
Büsevirdümdimiş iken
alubancānnağdini
Şimdi inkār idesin sanduñ
anı Ėrevdegül

cānnağdinivirürem:

1. cānnağdinivirürem:-

ürem

Gazel 1684

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Can sermayesini, en
kıymetli olan şeyi vermek.
Virüremcānnağdiniibaña
leb-i cānān gerek

Ne cihān olsun
bañacānānesüz ne cān
gerek

cān terk itmedüm:

1. **cān terk itmedüm:-**
me, -düm

Gazel 1725

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

*Ccanını terk etmek,
canından vazgeçmek,
ölümü göze almak, ölmek
II Kendinden, istek ve
arzularından vazgeçmek.*

N'içün evvel
yüziniğördükdecān terk
itmedüm
Göz göre öldürmelüdür
beni ihmālümgörün

cān terk in evleyen:

1. **cān terk in eyleyen:-**
yen

Gazel 1992

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

*Kendinden, istek ve
arzularından vazgeçmek.
Şirinlebinün 'ışkınacān
terk in eyleyen
Ferhād gibi 'ālemedestān
olan gönül*

cān terk in ur:

1. **cān terk in ur:**

Gazel 1954

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

*Canından
vazgeçmek.
İtdünmaḥabbet fikrini
kıldünmeveddetzıkrını*

Şimdengirücān terk in ur
var ṭālib-i cānāne ol

cān terk in uran:

1. **cān terk in uran:-an**

Gazel 1903

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

*Canından
vazgeçmek.
Ne bilürMecnün u Vāmık
sorma 'ışkuñhālını
Sor belākühındacān terk in
uran Ferhāda gül*

cān terk in urur:

1. **cān terk in urur:-ur**

Gazel 1596

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

*Canından
vazgeçmek.
Her ki 'āşık geçe elbette o
cān terk in urur
Mezheb-i 'ışk içinde bu
da bir ad ancak*

cān terk in i:

1. **cān terk in i:-ni**

Gazel 1852

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

*Canından vazgeçme.
Urmayancān terk in i irmez
vişāl-i dilbere
Terk-i cān iden
irişürvaşlınacānānenün*

cāntuhfeidüp:

1. **cāntuhfeidüp:-üp**

Gazel 1731

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

*Canı hediye etmek,
bağışlamak.*

Nigārābūseñi ister
Muḥibbīcānidüptuḥfe
Hemāniḳrārdurdirler ki
ḥāmūşicevābitdün

cān u başa kalma:

1. **cān u başa kalma:-ma**

Gazel 1547

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

*Can ve baş derdine
düşmemek.
Merd ol Muḥibbī kalma
bugün cān u başa sen
Nā-merd ola itmeye kim
sīnesinşikāf*

cān u başı:

1. **cān u başı:-ı**

Gazel 1824

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

*Can ve başı.
Ol ṭabīb-i dil gele
sormaga ger ben ḥastasını
Cān u başı pāyına ol dem
nisār itmek gerek*

cān u dil:

1. **cān u dil:**

Gazel 1561

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

*Can ve gönül.
Cān u dil aldı
bañavirmedī bir būsasını
Māh-
rūlardamegerzerreḳadar
yok inşāf*

2. cān u dil:

Gazel 1601

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Can ve gönül.

Cān u dil terkin urur
'āşıkhemānpervānedür
Gülşen içre bülbüle ancak
sunıldıyırlamak

3. cān u dil:

Gazel 1633

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Can ve gönül.

Niçeyıldurhüsniñiçüncen
giderlercān u dil
Dōstum gel bir nazarluṭf
eyle ol savaşa bak

4. cān u dil:

Gazel 1816

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Can ve gönül.

GözümüñyaşdırCeyhūno
lupdurcān u dil pür hūn
Beni sen
eyledüñmecnūnn' için
dün geçgelmedüñ

5. cān u dil:

Gazel 1865

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Can ve gönül.

Ger sorarsañcān u dil
çokdanhelāküñdürsenüñ
Rāh-ı küyuñadüşelden bil
ki ḥāküñdürsenüñ

6. cān u dil:

Gazel 1528

Mısra: 13

Kelime Tipi: -

Ruh ve gönül.

Tañmıdurpervāne kılsa bu
Muḥibbīcān u dil
Oldıçünvuşlatşebinde
'āriz-ı cānāne şem'

7. cān u dil:

Gazel 1530

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Ruh ve gönül.

Tutalıdan 'ışkuñ-
ılaüncānācān u dil
Eyledi cümle
cihānuñvarlıgındaninkıṭā'

8. cān u dil:

Gazel 1533

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Ruh ve gönül.

Lebleri yādnadüşdicān u
dil meyḥāneye
Ol
sebebdendürelümdendāyi
mā düşmez ayāğ

9. cān u dil:

Gazel 1572

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Ruh ve gönül.

Leyli zülfiyle leb-i şīrīni
aldı cān u dil
Çekdüğümi çekmedi
Mecnūn-ılaFehād-ı 'ışk

10. cān u dil:

Gazel 1584

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Ruh ve gönül.

Şem-i ruḥsāruñcānācān u
dil yaksam n'ola
Bāl ü perden
ğayrıçünpervānenüñhıçbā
rı yok

11. cān u dil:

Gazel 1764

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Ruh ve gönül.

'Āşıkiseñ ger
dilādimesañcānuñ
gerek
Cān u dil terkin ur ancak
cānānuñ gerek

12. cān u dil:

Gazel 1786

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Ruh ve gönül.

Kākülüñcān u dil
baglamış iken bendbend
Tīr ile açdı anı müşkil-
güşāebrūlaruñ

13. cān u dil:

Gazel 1795

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Ruh ve gönül.

Bezm-i ğamda göz yaşı
dāyimşarāb olmak gerek
Cān u dil ol meclise
yanupkebāb olmak gerek

14. cān u dil:

Gazel 1817

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Ruh ve gönül.

Hicr-ile yanupcân u dil
kül oldıcişmüm ser-te-ser
Rûy-ı
zerdümbenümyaşumla
sen al eyledüñ

15. cân u dil:

Gazel 1854

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Ruh ve gönül.

MaşşerdeMuhibbümara
m ide şefâ'at
Cân u dil ile
bendesiyemçünki ben
âluñ

16. cân u dil:

Gazel 1902

Mısra: 13

Kelime Tipi: -

Ruh ve gönül.

Ger hevâ-yı 'ışkâpervâz
itse tañ mı cân u dil
Himmet
idüpçünkimihırüñperr-ile
bâyleledüñ

17. cân u dil:

Gazel 1921

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Ruh ve gönül.

İki sanma virmetâ'-ı
vaşlınabiñcân u dil
Çünkü 'ışkâ ehlî Muhibbî
eylemez fikr-i muhâl

18. cân u dil:

Gazel 1930

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Ruh ve gönül.

Cân u dil terk
itdiyoluñdaMuhibbîbilme
düñ
İşanemşimdengirü mihri
hemânağyâra kıl

19. cân u dil:

Gazel 1954

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Ruh ve gönül.

Ger bulmak
isterseñdilâzülfineanuñ
dest-res
Tığ-ı gam-ılacân u dil kıl
pârepâreşâne ol

20. cân u dil:

Gazel 1975

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Can ve gönül.

Servkaddüñlâleçaddüñ
göreliden cân u dil
Gülşenemâyilteferrüc
eylemez seyrâna dil

cân u dil gitti:

1. cân u dil gitti:

Gazel 1540

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Ruh ve gönülün

uzaklaşması, gitmesi.

Muhibbîcân u dil
gitdivaruban 'ışkâ kul oldu
Anuñçün kaldı ten tenhâ
ki andan oldıcânfarîğ

cân u dil kaşına:

1. cân u dil kaşına:-na

Gazel 1759

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Can ve gönül kasti.

Tîr-i gamzeñcân u dil
kaşınagelür yek-be-yek
Mâlik olup
soñradanoldılarammâ
müşterek

cân u dil ma'müresi:

1. cân u dil ma'müresi:

Gazel 1694

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Can ve gönülün

mamur yeri, şehri.

Yıkılırsağamdegül bu cân
u dil ma'müresi
'İşkâ-ıla anı yîñidenüstüvâr
itsem gerek

cân u dil mülkini:

1. cân u dil mülkini:-ni

Gazel 1830

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Can ve gönül ülkesi.

// Kalp.

Cân u dil mülkini evvel
eyledi yağmagözün
Öldüriserbilüremâñir beni
şehlâgözün

cân u dil nakdîn:

1. cân u dil nakdîn:-n

Gazel 1867

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

En değerli şey olan

can ve gönül sermâyesi,

can ve gönül varlığı.

Pāy-ı dildāraMuhibbī
gevher-i eşkisaçup
Cān u dil
nağdındaḥıāḥirmisār itsem
gerek

cān u dilden:

1. **cān u dilden:-den**

Gazel 1722

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Can ve gönül.

Cān u dilden
eylegilibrācdünyā çirkini
Seni yoldan çıkaran māl ü
menālüñdürsenüñ

2. **cān u dilden:-den**

Gazel 1931

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Ruh ve gönül.

Zülfiniçevgānidüpnāz-
ilacevlān eylese
Cān u dilden yolına top
olmayan ser ser degül

3. **cān u dilden:**

Gazel 1597

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

İçten, samimiyetle,

bütin benlikle.
Bu ḥüsn ü bu tarāvet kim
göre sende cānā
Elbetdecān u dilden
yüzüñe ola 'aşık

4. **cān u dilden:**

Gazel 1601

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

İçten, samimiyetle,
bütin benlikle.
Niçeyirlerdekelāmındabu
yurmuşçünküḤaḳ
Her ne kim emr eylediyse
cān u dilden tut kulak

5. **cān u dilden:**

Gazel 1810

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

İçten, samimiyetle,

bütin benlikle.
Gāhcevr ü
gehcefākılsañeyāsultān-ı
ḥüsn
Bu Muhibbīcān u dilden
bende-fermānuñsenüñ

6. **cān u dilden:**

Gazel 1944

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

İçten, samimiyetle,

bütin benlikle.
Cān u dilden bende oldı
sen şeh-i devrāna dil
Anuñ-ıçun her ne
emritseñtururfermāna dil

7. **cān u dilden:**

Gazel 1981

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

İçten, samimiyetle,

bütin benlikle.
Ḥusrevā gel bu
göñülkişverinesultān ol
Cān u dilden kul olalum
bize gel tek ḥan ol

8. **cān u dilden:**

Gazel 1790

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

Can ve gönülden;

çok arzu ederek.
Ger müyesser olsa itsem
kūyuñı bir kez tavāf
Cān u dilden olayım
iydöstḳurbānuñsenüñ

9. **cān u dilden:**

Gazel 1861

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Can ve gönülden;

çok arzu ederek.
Şefā'atdenMuhibbī olma
nevmīd
Kulısincān u dilden
Muştāfānuñ

10. **cān u dilden:-den**

Gazel 1840

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

Candan ve gönülden.

|| *İçtenlikle.*

Muşḥaf-i
ḥüsnüñḥaḳıyçunKa'bedür
kūyuñşehā
Bu Muhibbīcān u dilden
oldıḳurbānuñsenüñ

cān u dile:

1. **cān u dile:-e**

Gazel 1965

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Can ve gönül.

Bir ḥarāret virdi
ḥüsnüñnırı bu cān u dile
Teşne kıldı
leblerüñdenvirañaāb-ı
zülāl

cân u dili:

1. **cân u dili:-i**

Gazel 1502

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Can ve gönül.

Zülfî egerçicân u dili kıldı
münkabız

La'liegerçiḡhände ile virdi
inbisât

2. **cân u dili:-i**

Gazel 1917

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Can ve gönül.

Āteş-i
ruḡsârayandursamn'olacâ
n u dili
Şem'e yakar nite kim
pervâne görse perr ü bâl

3. **cân u dili:-i**

Gazel 1565

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Ruh ve gönül.

Virdi yoluñacân u dili
çünküMuḡhibbî
İydöst buyur
dīdeñirindâna tekellüf

4. **cân u dili:-i**

Gazel 1832

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Ruh ve gönül.

Şem'-i
ruḡsârinayandursamn'olac
ân u dili
Oda yanmaktur işi kanda
ise pervânenüñ

cân u gönülden:

1. **cân u gönülden:-den**

Gazel 1769

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Can ve gönül.

Düram gerçi velîcân u
gönüldendevletüñ
İderem her kanda olsam
da du'â-güyuñsenüñ

2. **cân u gönülden:**

Gazel 1645

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

İçtenlikle, çok

isteyerek, caniyürekten.
Küyınımaḡameylemişemc
ân u gönülden
'Arz eyleseler cenneti
añahevesüm yok

3. **cân u gönülden:**

Gazel 1686

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Gönülden isteyerek,

büyük bir arzıyla.
Niçeyıldurgörmedüm ben
gerçi kim rüyuñsenüñ
Olmışamcân u gönülden
bil seg-i küyuñsenüñ

cân u serler:

1. **cân u serler:-ler**

Gazel 1558

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Can ve baş.

Ḳaddiüzrezülfın açmış
sīm-berler her taraf

Asmaga her bir kılında
cân u serler her taraf

cānvir:

1. **cānvir:**

Gazel 1613

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Ölmek, ruhunu

teslim etmek.

Ṭurrâ-i Şeb-rengüñ ol
mecnünlayındivânesi

La'l-i Şîrîn'e de
cānvirn'itdi gör Ferhād'a
bak

cānvire:

1. **cānvire:-e**

Gazel 1823

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Ölmek, ruhunu

teslim etmek.

Zerre-veştolaşuban gün
yüzişevḡinegönül
Cānvire irmeye mihrine o
meh-rünüñ

2. **cānvire:**

Gazel 1523

Mısra: 13

Kelime Tipi: -

Can vermek, ölmek.

Añuḡhayâl-i şem'-i ruḡuñ
her ki cānvire
Laḡdindeañaşu'levireüstü
h'ânı şem'

cānvirem:

1. **cānvirem:-em**

Gazel 1813

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

*Ölmek, ruhunu
teslim etmek.*
CānviremFerhād-veş her
dem leb-i şîrînüñe
Yañılupsehv-ile
cānābüseiķrāreyleseñ

cānvirenüñ:

1. **cānvirenüñ:**

Gazel 1718

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

1. *Ölmek* 2. *Canını*

feda etmek.

Bister-i gülde yatan nāz-
ılaḥālîn ne bilür
Seng-i
ḥāradöşenüḫaşret-ile
cānvirenüñ

cānvirmede:

1. **cānvirmede:-mede**

Gazel 1758

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Ölmek, ruhunu

teslim etmek.

Egercānvirmedeoldıysata
ķşîr
Virüpcān eyle iy dil ‘özr-
ḥ’āhuñ

cānvirmek:

1. **cānvirmek:-mek**

Gazel 1924

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Ölmek, ruhunu

teslim etmek.

Cānvirmekanuñyolmaāsā
ngelürammā
Ayrulıgnadöymekanuñāḥ
ne müşkil

2. **cānvirmek:-mek**

Gazel 1996

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Ölmek, ruhunu

teslim etmek.

Revān olursa cān tenden
komazmıhrüñi elden dil
Ki
cānvirmekgelürāsānmaḥa
bbetterkidürmüşkil

cānvirmek-ise:

1. **cānvirmek-ise:-mek-
ise**

Gazel 1858

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Ölmek, ruhunu

teslim etmek.

Çāresicānvirmek-ise derd-
i ‘ışkūñ ‘ākıbet
Aña da iy dil ne Cālînüs u
ne Loķmān gerek

cānvirmeveyim:

1. **cānvirmeveyim:-
meyeyim**

Gazel 1676

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Ölmek, ruhunu

teslim etmek.

Göricekleblerüñi ben
niçecānvirmeveyim
Bilürem ben anı bu
derdümedermān ancak

cānvirmevince:

1. **cānvirmevince:-
meyince**

Gazel 1506

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Ölmek, ruhunu

teslim etmek.

Ser kesüpcānvirmeyince
‘āşık irmez vuşlata
Boynınabār-ı girānduraña
bu serden ne ḥaz

cānvirüp:

1. **cānvirüp:-üp**

Gazel 1758

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Ölmek, ruhunu

teslim etmek.

Egercānvirmedeoldıysata
ķşîr
Virüpcān eyle iy dil ‘özr-
ḥ’āhuñ

cān yakma:

1. **cānyakma:-ma**

Gazel 1678

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Zulmetmek, eziyet

etmek; üzmek, acı

çektirmek.

Dil virme ser-i

zülfinedivānedegülseñ

Cān yakma

ruḫıšem’inepervānedegüls
eñ

cān vandı:

1. **cānyandı:-dı**

Gazel 1586

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Üzölmek, canı

yanmak.

İyMuhibbî cilve eyler
māh-rûlar her taraf
Reşkdecân yandı
gördişâh-ı hûbân anda
yok

cânâ:

1. cânâ:

Gazel 1501

Mısra: 5

(Ey) Sevgilim, cân

kadar yakın dost, cânım.

Muşhaf-ı

hüsnüñdecânâhatıñihakk
eyleme

Çünbilürsin dest-i kudret
yazmadı anı ğalağ

2. cânâ:

Gazel 1505

Mısra: 6

(Ey) Sevgilim, cân

kadar yakın dost, cânım.

Çünkibañamihritüñ yok
eksiltme cefâñı gel

İdem göricekkañruñcânâ
dil ü cāndanħaz

3. cânâ:

Gazel 1505

Mısra: 7

(Ey) Sevgilim, cân

kadar yakın dost, cânım.

Cānyüzüñi görsem
incinme yüzüm sürsem

Muşhafgöricekmü'min
eyler meger andan ħaz

4. cânâ:

Gazel 1506

Mısra: 7

(Ey) Sevgilim, cân

kadar yakın dost, cânım.

Cānaalur kıymetin bilen
bugün söz cevherin
Fark itmez 'ākıl olan
seng-i cevherden ne ħaz

5. cânâ:

Gazel 1509

Mısra: 7

(Ey) Sevgilim, cân

kadar yakın dost, cânım.

Cānaalurkıymetin bilen
bugün söz gevherin

Şol ki ğāfildür ne
bilsünaña cevherden ne
ħaz

6. cânâ:

Gazel 1514

Mısra: 11

(Ey) Sevgilim, cân

kadar yakın dost, cânım.

Ruħlaruñüstindecāñ ol
siyāhzülfüñ gibi

Tutdı od içre vañanoldı
semender-vār şem'

7. cânâ:

Gazel 1521

Mısra: 1

(Ey) Sevgilim, cân

kadar yakın dost, cânım.

Giceler 'ışkuñlacāñâ
yanar oldum hem çü şem'

Dānedāneanuñiçüngözler
ümaktıdı dem'

8. cânâ:

Gazel 1522

Mısra: 5

(Ey) Sevgilim, cân

kadar yakın dost, cânım.

Cānadaħıdımevākıfolmas
un ol rāzuña

Ĥağdimişler "külli
sırruncāvizü'l-isneynişâ"

9. cânâ:

Gazel 1528

Mısra: 7

(Ey) Sevgilim, cân

kadar yakın dost, cânım.

Rüşenitseñ'olacāñakülbe
-i aħzānumı

Dāyimāmeħpertevindençü
n yakar pervāne şem'

10. cânâ:

Gazel 1530

Mısra: 1

(Ey) Sevgilim, cân

kadar yakın dost, cânım.

Cān-ısa cāñamurāduñ bu
göñül itmez nizā'

Yoluña olsun fedābunuñ
gibi nice metā'

11. cânâ:

Gazel 1530

Mısra: 3

(Ey) Sevgilim, cân

kadar yakın dost, cânım.

Tutalıdan 'ışkuñ-

ılaüñscāñcāñ u dil

Eyledi cümle

cihānuñvarlıgındanıñkıtā'

12. cânâ:

Gazel 1536

Mısra: 7

(Ey) Sevgilim, cân

kadar yakın dost, cânım.

Kākül-i

müşğınmidürbaşuñdakicā

nādidüm

Didi eyle görünür dūd

yansa bālā-yıçerāğ

13. cānā:

Gazel 1565

Mısra: 2

(Ey) Sevgilim, cân

kadar yakın dost, cânım.

Cānalmag-ısa cevri-ile

cānāna tekellüf

Cānıkomısuzyoluñacānā

ne tekellüf

14. cānā:

Gazel 1575

Mısra: 9

(Ey) Sevgilim, cân

kadar yakın dost, cânım.

Görelî cānāMuhibbî gül

yüzüñ

Oldı bülbül gibi ol gūyā-

yı ‘ışk

15. cānā:

Gazel 1584

Mısra: 5

(Ey) Sevgilim, cân

kadar yakın dost, cânım.

Şem-i ruḥsāruñacānācān u

dil yaksam n’ola

Bāl ü perden

ğayrıçünpervānenüñhıçbā

rı yok

16. cānā:

Gazel 1590

Mısra: 9

(Ey) Sevgilim, cân

kadar yakın dost, cânım.

Cānāceñfāvücevrüñ ire

gönüleglenür

Sanma

Muhibbībendeñizevç u

şafası yok

17. cānā:

Gazel 1591

Mısra: 6

(Ey) Sevgilim, cân

kadar yakın dost, cânım.

Gerçi dirlertür-i āhiseng-i

ḥārādan geçer

Likte’siritmegecānāsaña

bir çäre yok

18. cānā:

Gazel 1591

Mısra: 7

(Ey) Sevgilim, cân

kadar yakın dost, cânım.

La’l-i cān-

baḥşuñlacānāmürdeler

bulur hayāt

N’eyleyemderdāhemān

ben ‘āşık-ı bīmāre yok

19. cānā:

Gazel 1597

Mısra: 3

(Ey) Sevgilim, cân

kadar yakın dost, cânım.

Bu ḥüsn ü bu tarāvet kim

göre sende cānā

Elbetdecān u dilden

yüzüñe ola ‘āşık

20. cānā:

Gazel 1600

Mısra: 7

(Ey) Sevgilim, cân

kadar yakın dost, cânım.

Geçer gün hafta ay u yıl

yüzüñiğörmezecānā

Bu

dirlikdenölemyigdümedür

bu intizār olmak

21. cānā:

Gazel 1608

Mısra: 1

(Ey) Sevgilim, cân

kadar yakın dost, cânım.

Gelüpcānā dil-i pür-

derdüme bak

Sirişk-i germ ü āh-ı

serdüme bak

22. cānā:

Gazel 1610

Mısra: 1

(Ey) Sevgilim, cân

kadar yakın dost, cânım.

Didümcānāyüzüñe oldum

‘āşık

Didi terk eyle cāntā dine

şadıķ

23. cānā:

Gazel 1620

Mısra: 13

(Ey) Sevgilim, cân

kadar yakın dost, cânım.

Bilmek

isterseñegercānāderünüm

ḥālını

Tīg-ı

cevrüñleMuhibbīsinesini

eyle şak

24. cānā:

Gazel 1646

Mısra: 5

(Ey) Sevgilim, cân

kadar yakın dost, cânım.

Hicrāñşebindecānāñhālüm

katı diğergün

Ben ḥasretiyle öldüm gel

intizārayir yok

25. cānā:

Gazel 1649

Mısra: 11

(Ey) Sevgilim, cân

kadar yakın dost, cânım.

Görüp

Muhibbüzülfünğamzeñledi

dicānā

Biri cihānaaşüb birisi āfet

ancak

26. cānā:

Gazel 1651

Mısra: 4

(Ey) Sevgilim, cân

kadar yakın dost, cânım.

Bugün gülzār-ı hüsn içre

yüzi gül gönca lebler çok

Leṭāfetdevelicānāsañabeñ

zer gül-i ter yok

27. cānā:

Gazel 1653

Mısra: 5

(Ey) Sevgilim, cân

kadar yakın dost, cânım.

Bilmek

isterseñegercānāderūnum

hālını

Gör niçenālişler eyler bir

nazar gel nāya bak

28. cānā:

Gazel 1656

Mısra: 1

(Ey) Sevgilim, cân

kadar yakın dost, cânım.

Yüzüñgöstermeyüpcānāid

ersindürlüfettānlık

Be kāfiruşbuzulm ile olur

mı hiçmüsülmānlık

29. cānā:

Gazel 1656

Mısra: 9

(Ey) Sevgilim, cân

kadar yakın dost, cânım.

Lebüñdenbüse istersem

beni ‘ayb eyleme cānā

‘Acebmidürṭaleb itse kişi

derdine dermānlık

30. cānā:

Gazel 1674

Mısra: 1

(Ey) Sevgilim, cân

kadar yakın dost, cânım.

Gelüpcānā dil-i pür-

derdüme bak

Sirişk-i sürh u rüy-ı

zerdüme bak

31. cānā:

Gazel 1719

Mısra: 9

(Ey) Sevgilim, cân

kadar yakın dost, cânım.

CānāMuhibböldişermend

eitlerüñden

Küyuñavardugincakarşu

çıkar sükkānuñ

32. cānā:

Gazel 1732

Mısra: 5

(Ey) Sevgilim, cân

kadar yakın dost, cânım.

Koduñhālün yine

zülfüñdecānā

Göñülmurgına anı

dānesalduñ

33. cānā:

Gazel 1736

Mısra: 7

(Ey) Sevgilim, cân

kadar yakın dost, cânım.

Ġamzeñ oklarına

cānākılalıdan dil nişān

Cānıkaşditdümkaşuñ

yasına kurbān eylemek

34. cānā:

Gazel 1739

Mısra: 6

(Ey) Sevgilim, cân

kadar yakın dost, cânım.

Leylüzülfüñdürnigārāgöñl

ümi tar eyleyen

Rüşen iden ‘ālemicānā

‘izāruñdursenüñ

35. cānā:

Gazel 1745

Mısra: 9

(Ey) Sevgilim, cân

kadar yakın dost, cânım.

Görmez

Muhibbīla’lünicānā neden

didüm

Didi ki cāngörine mi

gözden nihān gerek

36. cānā:

Gazel 1771

Mısra: 1

(Ey) Sevgilim, cân

kadar yakın dost, cânım.

Eyleyen

cānāmu’atṭardehribüyuñd

ursenüñ

Tütüyā bu gözlerümeḥāk-i

küyuñdursenüñ

37. cānā:

Gazel 1773

Mısra: 3

(Ey) Sevgilim, cân
kadar yakın dost, cânım.
Girçek imiş dirler idi kan
idercânâ seni
Öldürür 'âşık larılâ-
büdsenüñ bu hûlaruñ

38. cânâ:

Gazel 1797

Mısra: 1

(Ey) Sevgilim, cân
kadar yakın dost, cânım.
'Âlemienver kılan
cânâcemâlûñdürsenüñ
Nokta-i dâğ-ı maḥabbet
yüzde hâlûñdürsenüñ

39. cânâ:

Gazel 1813

Mısra: 6

(Ey) Sevgilim, cân
kadar yakın dost, cânım.
Cân virem Ferhâd-veş her
dem leb-i şîrîñüñe
Yañılıpsehv-ile
cânâbüseikrâreyleseñ

40. cânâ:

Gazel 1815

Mısra: 8

(Ey) Sevgilim, cân
kadar yakın dost, cânım.
Zulmidüp ben
'âşıkaküyuñdakılduñ çok
cefâ
Ġayrılarvardukçacânâlutf
uñı 'âmeyledüñ

41. cânâ:

Gazel 1819

Mısra: 10

(Ey) Sevgilim, cân
kadar yakın dost, cânım.

Vādî-i ğamdaMuḥibbî
çekse cevruñi ne tañ
Cevruñiçekmegecânâ
kimi mu'tâditmedüñ

42. cânâ:

Gazel 1827

Mısra: 1

(Ey) Sevgilim, cân
kadar yakın dost, cânım.
Tâb-ı meyden yine
cânâruḥ-ı gülgünitdün
Yine
iyğoncadehenyüregümiḥû
nitdün

43. cânâ:

Gazel 1829

Mısra: 7

(Ey) Sevgilim, cân
kadar yakın dost, cânım.
Zülf-i
ṭarrârûñicânâtagıdup gül
yüzüñe
Bir siyehHindüçeyi sen
Rūmasultāneyledüñ

44. cânâ:

Gazel 1830

Mısra: 5

(Ey) Sevgilim, cân
kadar yakın dost, cânım.
Ḥamdü-lillâh kim
lebüñdenirişürcânâḥayât
Pes ne ğam öldürse ger
'âşık larıñ 'nâgözüñ

45. cânâ:

Gazel 1846

Mısra: 4

(Ey) Sevgilim, cân
kadar yakın dost, cânım.

Başın
egdigördiḥaṭṭuñibenefşeḫa
sta-dil
Sünbülisevdâlaradüşürdic
ânâkâkülüñ

46. cânâ:

Gazel 1846

Mısra: 7

(Ey) Sevgilim, cân
kadar yakın dost, cânım.
Zülfüñüñ 'ahdine cânâ
ben senüñaldanmazam
Bir başı vardur veli biñ
var dili ol sünbülüñ

47. cânâ:

Gazel 1849

Mısra: 7

(Ey) Sevgilim, cân
kadar yakın dost, cânım.
Cânâğamuñlaiñler isem
ney gibi ne tañ
Bülbül gibi
şubḥadeğinzârûñamsenüñ

48. cânâ:

Gazel 1849

Mısra: 13

(Ey) Sevgilim, cân
kadar yakın dost, cânım.
Sevmek seni günâh-ısa
cânâMuḥibbîyi
Öldür hemân sorma
günehkârûñamsenüñ

49. cânâ:

Gazel 1860

Mısra: 1

(Ey) Sevgilim, cân
kadar yakın dost, cânım.
Siyehzülfüñgelürcânâbaña
mülk-i 'Arabdanyig

Degüldürşekker-i
Mısrîşehâşolşehd-i lebden
yig

50. cānā:

Gazel 1860

Mısra: 6

(Ey) Sevgilim, cân

kadar yakın dost, cânım.

Güzeller

sîmemâyildürn' için

'aynuña almazsın

Degülmidüryaşumsîm ü

yüzüm cānāzehebdenyig

51. cānā:

Gazel 1870

Mısra: 3

(Ey) Sevgilim, cân

kadar yakın dost, cânım.

Çekdügümcānāfirākıylabe

lāvümühneti

Şerholınmazbiñzebānum

olsa hālümhaşre dek

52. cānā:

Gazel 1871

Mısra: 7

(Ey) Sevgilim, cân

kadar yakın dost, cânım.

Zülfüñi çok

başlucānāçeşmüñi 'ayyār

iden

HüsnBağdād' maḥaṭṭuñ

eyledi bārū-yımüşg

53. cānā:

Gazel 1896

Mısra: 1

(Ey) Sevgilim, cân

kadar yakın dost, cânım.

Beni āşüfte kılan

cānācemālündürsenüñ

Āl iden bu bend-ile ol
çeşm-i āluñdursenüñ

54. cānā:

Gazel 1905

Mısra: 2

(Ey) Sevgilim, cân

kadar yakın dost, cânım.

Çinidüpebrüaruñgöñlüme

virdüñinfi'āl

Niçeye dek idesin

cānābizümlmekr ü āl

55. cānā:

Gazel 1920

Mısra: 1

(Ey) Sevgilim, cân

kadar yakın dost, cânım.

Fırkat-ile eşk-i

çeşmümlölcānā hem

çüñil

İrmez-isem vaşluñahicrān

beni eyler katil

56. cānā:

Gazel 1926

Mısra: 3

(Ey) Sevgilim, cân

kadar yakın dost, cânım.

Şöyle

ḥayrānolmışamcānāgörel

enyüzüñi

Kimse mi vardurbenüm

bu hālümehayrāndegül

57. cānā:

Gazel 1929

Mısra: 9

(Ey) Sevgilim, cân

kadar yakın dost, cânım.

Şirinelebüñüñsevķinecānā

bu Muḥibbī

Ferhād-şıfat ger düşe
kühsāra ne müşkil

58. cānā:

Gazel 1933

Mısra: 3

(Ey) Sevgilim, cân

kadar yakın dost, cânım.

Cānāgeldümçüntemennāe

yledümşirinelebüñ

Bāri gel düşünām ile bu

göñlümiḥursend kıl

59. cānā:

Gazel 1956

Mısra: 7

(Ey) Sevgilim, cân

kadar yakın dost, cânım.

Ḥayālünfıkrüñcānāgöñüll

evḥindenakşoldı

Vücüdümüñlīmāḥv olsa o

dilden olmaya zāyil

60. cānā:

Gazel 1962

Mısra: 1

(Ey) Sevgilim, cân

kadar yakın dost, cânım.

Cānānazar it derd-i dil-i

mübtelāma gel

Yāḥūd iriş zülf-ile dām-ı

belāma gel

61. cānā:

Gazel 1966

Mısra: 5

(Ey) Sevgilim, cân

kadar yakın dost, cânım.

Cemāl-i ḥüsnüñicānā

bugün 'āşıklara 'arz it

Ki anlar

müsteḥakolmuşolupdur

cümlesi sāyil

62. cānā:

Gazel 1966

Mısra: 7

(Ey) Sevgilim, cân

kadar yakın dost, cânım.

Virüpzülfüne dil

cānābañaamecnūnlaķabdirl

er

Diyenler haķdimişlerdür

olur gökdenlaķabnāzil

63. cānā:

Gazel 1967

Mısra: 11

(Ey) Sevgilim, cân

kadar yakın dost, cânım.

İnen başuñacānāand

içersem

Sözüm

şıdkınaolmuşdurhamāyil

64. cānā:

Gazel 1974

Mısra: 6

(Ey) Sevgilim, cân

kadar yakın dost, cânım.

Sāğarda var nezākettā

bula ete hürmet

Cānālebūñibūseitsün anı

ele al

65. cānā:

Gazel 1988

Mısra: 9

(Ey) Sevgilim, cân

kadar yakın dost, cânım.

Virme yüz zülfünecānā

kesmez ol zūnnārını

Niçekerredimiş iken aña

sen imāna gel

66. cānā:

Gazel 1990

Mısra: 9

(Ey) Sevgilim, cân

kadar yakın dost, cânım.

İki ‘ālemdeMuħibbīye

yiter cānākapuñ

Andan özge olmaya

hıçbābañaħacetdegül

cāna kıyan:

1. cānakıyan:-an

Gazel 1624

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Canı feda etmek.

LeylīvüMecnūnHüsrev ü

Şīrīnañılurvelī

Cāna kıyan ‘ışķ ser-bāzı

olan Ferhāda bak

cāna kıyar:

1. cāna kıyar:

Gazel 1688

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Canı feda etmek.

Kimdür ol

sevdiğinüñyolına terk ide

serin

Aña bir bencileyin cāna

kıyar merd gerek

2. cānakıyar:-ar

Gazel 1678

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Canını acımadan

vermek, esirgememek,

feda etmek.

‘Uşşāķ ara olmayasın

merdMuħibbī

Meydān-ı muħabbetde

kıyar cānādegülseñ

cāna kıymavınca:

1. cānakıymavınca:-ma,

-yın, -

Gazel 1637

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Canı feda etmek.

Ėıl ü Ėısdansayķal it

āyīneñi ol pāk ‘ışķ

Cāna kıymavınca olmaz

‘aķl-ılaıdrāk ‘ışķ

cānasafāvirelüm:

1. cānasafāvirelüm:-

elüm

Gazel 1688

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Canı huzur vermek.

Biz içüpcām-ı

muşaffāvirelümecānasafā

Zāhidüñgöñligözitoptolu

hep gerd gerek

cānān:

1. cānāne:-e

Gazel 1504

Mısra: 1

Gönül verilmiş,

sevgili. II Dost.

Döstlarcevr ü cefādan

eyler ol cānāneħaz

Çünkiandandurdaħıartukg

elür bu cānaħaz

2. cānān:

Gazel 1510

Mısra: 4

Gönül verilmiş,

sevgili. II Dost.

Âhumokına her dem
kaddümikemânitdüm
Gördüm ki idercânântür-
ile kemândanḥaz

3. **cānāne:-e**

Gazel 1528

Mısra: 1

Gönül verilmiş,
sevgili. II Dost.

Kılsa ger vuşlatşebinde
‘ârızincānāne şem’
Pertev-i ḥurşid olan yirde
ne ḥacet yana şem’

4. **cānān:**

Gazel 1530

Mısra: 9

Gönül verilmiş,
sevgili. II Dost.

İyMuḥibbî ‘arziderse
‘ârızincānāneger
Minnet idüp mihr ü
mehgelüp ala andan şu’â’

5. **cānāni:-ı**

Gazel 1655

Mısra: 1

Gönül verilmiş,
sevgili. II Dost.

Her kimüñ kim bu
cihānbāğında bir cānāni
yok
Fi’l-ḥaḳīkamürdedür
cisminde anuñcāni yok

6. **cānāna:-a**

Gazel 1732

Mısra: 1

Gönül verilmiş,
sevgili. II Dost.

Maḥabbetçün ezel
cānānasalduñ

Dil ü
cānyakuphicrānasalduñ

7. **cānān:**

Gazel 1748

Mısra: 10

Gönül verilmiş,
sevgili. II Dost.
İyMuḥibbî ‘ışık ara tā
kılmayınca terk-i ser
Bellü bil girmez
elüñeräyegāncānānsenüñ

8. **cānānenüñ:-enüñ**

Gazel 1749

Mısra: 2

Gönül verilmiş,
sevgili. II Dost.
Ḥālını ‘arzitmege kim
varsa bu dīvānenüñ
Ol daḥişeydāsı olur
göricekcānānenüñ

9. **cānānuñ:-uñ**

Gazel 1754

Mısra: 1

Gönül verilmiş,
sevgili. II Dost.
Kapusında kul oldum çün
yine cān-ılacānānuñ
‘Aceb mi terkini ursam bu
yolda ben dil ü cānuñ

10. **cānānuñ:-uñ**

Gazel 1763

Mısra: 2

Gönül verilmiş,
sevgili. II Dost.
Qıymeti var-ısa
egeryanuñdacānuñ
Yürükurbān ide-gör yolına
sen cānānuñ

11. **cānānuñ:-uñ**

Gazel 1764

Mısra: 2

Gönül verilmiş,
sevgili. II Dost.
‘Āşıkiseñ ger
dilādimesañacānuñ
gerek
Cān u dil terkini ur ancak
cānānuñ gerek

12. **cānānuñ:-un**

Gazel 1810

Mısra: 1

Gönül verilmiş,
sevgili. II Dost.
Şem’-veş her meclise
varmasa cānānuñsenüñ
Giceler yanmazdı iy dil
şubḥa dek cānuñsenüñ

13. **cānānuñ:-un**

Gazel 1812

Mısra: 1

Gönül verilmiş,
sevgili. II Dost.
İygönülhercāyidür gün
gibi cānānuñsenüñ
Göklere ire ‘aceb mi āh u
efğānuñsenüñ

14. **cānān:**

Gazel 1825

Mısra: 2

Gönül verilmiş,
sevgili. II Dost.
Bir gün ol serv-i
revānacānnisār itsem
gerek
Tuḥfe bir
cāniltübencānānşikār
itsem gerek

15. **cānāne:-e**

Gazel 1826

Mısra: 8

*Gönül verilmiş,
sevgili. II Dost.*
Yakalar çâkidelüm gül
demi ‘işret idelüm
Bize sun
sâğarısâķīsañacānāne
gerek

16. **cānānenüñ:-enüñ**

Gazel 1852

Mısra: 12

*Gönül verilmiş,
sevgili. II Dost.*
Urmayancān terkini irmez
vişāl-i dilbere
Terk-i cān iden
irişürvaşlınacānānenüñ

17. **cānān:**

Gazel 1892

Mısra: 1

*Gönül verilmiş,
sevgili. II Dost.*
Cānın’eyler ‘aşıķacānān
gerek
Derdı hoş görüp
dimezdermān gerek

18. **cānān:**

Gazel 1906

Mısra: 7

*Gönül verilmiş,
sevgili. II Dost.*
Kim ki
‘aşıķdurkılurcānānyolında
terk-i cān
Kūh-kenŞırīne
‘aşıķdurvelīHusrevdegül

19. **cānānı:-ı**

Gazel 1945

Mısra: 3

*Gönül verilmiş,
sevgili. II Dost.*
Egerzāhir göz-ile ben ne
ğamcānānı görmezsem
Bi-ħamdillāh ki çeşm-i
cānaçukduraña yok hāyil

20. **cānāne:-e**

Gazel 1957

Mısra: 1

*Gönül verilmiş,
sevgili. II Dost.*
Gördi elde
zūlfiniçevgānidercānāne
dil
Başını top eyleyüp geldi
hemānmeydāna dil

21. **cānāna:-a**

Gazel 1562

Mısra: 1

*Maşuka, dilber,
sevilen kadın.*
Eylesem dil mülkini ben
tañımdurcānānavakf
Olıgelmişdür ezelden
genciçünvirānevakf

cānāna:

1. **cānāna:-+a**

Gazel 1565

Mısra: 1

*Gönül verilmiş,
sevgili. II Dost.*
Cānalmag-ısa cevr-ile
cānāna tekellüf
Cānıkomışuzyoluñacānā
ne tekellüf

cānāne:

1. **cānāne:**

Gazel 1648

Mısra: 1

*Gönül verilmiş,
sevgili. II Dost.*
Bağlanaçün biline nāz-
ılacānāneşadaķ
Ķalb-i ‘uşşākı ser-ā-ser
kıla virāneşadaķ

2. **cānānesüz:-süz**

Gazel 1684

Mısra: 2

*Gönül verilmiş,
sevgili. II Dost.*
Virüremcānağdinibaña
leb-i cānān gerek
Ne cihān olsun
bañacānānesüz ne cān
gerek

3. **cānānenüñ:-nüñ**

Gazel 1832

Mısra: 1

*Gönül verilmiş,
sevgili. II Dost.*
Mihirini terk
itmeyemölince ben
cānānenüñ
Ol göziāhüyüzi gül
gözleri mestānenüñ

4. **cānānenüñ:-nüñ**

Gazel 1832

Mısra: 10

*Gönül verilmiş,
sevgili. II Dost.*
Vaşlınacānuñ dilermiş
iyMuħibbī ol perī
Yolına bir
cānnedürbiñcān fedācānān
enüñ

5. **cānānenüñ:-nūñ**

Gazel 1852

Mısra: 1

*Gönül verilmiş,
sevgili. II Dost.*

Gül

yüziniğörmeyeldendöstar
cānānenüñ
Kalmadı bülbül gibi şabrı
dil-i dīvānenüñ

6. **cānānenüñ:-nūñ**

Gazel 1988

Mısra: 3

*Gönül verilmiş,
sevgili. II Dost.*

Genc-i vaşlın bulmak
isterseñeğercānānenüñ
Bulmazsıñgayrıyırde bu
dil-i vīrāna gel

cāndan:

1. **cāndan:**

Gazel 1969

Mısra: 8

*İçten, yürekte;
istekle; candan, hayattan.*

Pāre kılmuş
itlerüñdirleñrağīb-i kāfiri
Her kim işitdi ise
cāndandini`me`l-bedel

cāndangeçüp:

1. **cāndangeçüp:-üp**

Gazel 1776

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Canından

*vazgeçmek, canını
vermek.*

Vādī-i hicre düşen
irişmedipāyānına

Kimisi cāndangeçüp kimi
olup vādīdeleng

cāndansevenüñ:

1. **cāndansevenüñ:-üñ**

Gazel 1718

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Yürekte seven. ||

Tüm kalbiyle seven.

Budur

iydöstgüzellikdevefākā`id
esi

Dökesin yirlere kanın seni
cāndansevenüñ

cāndan severse:

1. **cāndanseverse:-erse**

Gazel 1824

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

İçten sevmek.

Ger beni cāndan severse
terk-i ser kalsundimiş
Boynumuz bir kıldan ince
pes ne var itmek gerek

cān-ı cevır ü ğam-

perverdüme:

1. **cān-ı cevır ü ğam-**
perverdüme:-düme

Gazel 1674

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Eziyet ve gamla

beslenmiş can.

Niçebār-ı
ğamañākatgetürdüm
Bu cān-ı cevır ü ğam-
perverdüme bak

cān-ı cihānum:

1. **cān-ı cihānum:-um**

Gazel 1636

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Dünyanın canı II

Sevgili.

Mañabbetcāminüñçümdü

‘ālemden kamu geçdüm

Cefā-keş ‘aşıkam

‘aşıkbenemcān-ı cihānum

yok

cān-ı ğamnāk:

1. **cān-ı ğamnāk:**

Gazel 1767

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Gamlı, kederli can.

Ğamuñdanoldümürdesine

hem çāk

Cevābeyt ola dīdecān-ı

ğamnāk

cān-ı ğam-perverdüme:

1. **cān-ı ğam-**

perverdüme:

Gazel 1608

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Gamla beslenen can.

Ğam artar dem-be-dem

kalmadı şabrum

Niğārācān-ı ğam-

perverdüme bak

cānisagkurtarursam:

1. **cānisagkurtarursam:-**
ursam

Gazel 1544

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Ölmeden canlı

olarak kurtulabilmek,
hayatta kalabilmek.
Yine bir zühre-
cebînkarşumakurdıbenüm
ag
Pehlevānam ben ol
agdankurtarursamcānisag

cānisagkurtulur mı:

1. **cānisagkurtulur mı:**

Gazel 1533

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

(Bu tuzaktan) Sağ

salim kurtulur mu?.

Ḥāl-i

müşgînünlegörelensînes

ünbüllerüñ

Dāmadüşdi bu

Muḥibbîkurtulur mı

cānisag

cānteslîm evleve:

1. **cānteslîmeyleye:-ye**

Gazel 1523

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Canan geçmek,

canım sunmak.

Tururöññüñdeşevk-

ılayanupyakılmaga

Budur ümîzi eyleye

teslîmcāni şem'

cānivirem:

1. **cānivirem:-em**

Gazel 1807

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Can vermek, ölmek.

Borcum olsun

yolınacāniviremdimişidüñ

Kıl edāborcîdilāva'vevefā
ister iseñ

cānivirürem:

1. **cānivirürem:-ür, -em**

Gazel 1920

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Can vermek, ölmek.

Gül

yüzüñşevkinecānivirürem

pervāne-veş

Yakaram şem'-i cemālūñe

dil-ile cāni bil

cānivirürsem:

1. **cānivirürsem:-ür, -sem**

Gazel 1923

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Can vermek, ölmek.

Sikender-veşümîd ile bu

yolda

Virürsem teşne leb cāni

ne müşkil

cān-ıla:

1. **cān-ıla:**

Gazel 1588

Mısra: 9

Can ile, canıyla,

canan, büyük gayret ve

istekle, gönülden.

Dileremcān-ıla dilden ire

herkese in'āmuñ

Gelene çani'embaña

kimesneye ḥasūdum yok

2. **cān-ıla:**

Gazel 1616

Mısra: 9

Can ile, canıyla,

canan, büyük gayret ve
istekle, gönülden.

Bende

olmuşdurMuḥibbîcān-

ıladergāhuña

Çünkü sensin faḥr-ı 'alem

bir aduñmaḥbûb-ı Ḥaḳ

3. **cān-ıla:**

Gazel 1619

Mısra: 3

Can ile, canıyla,

canan, büyük gayret ve

istekle, gönülden.

'Āşık oldum işidüpnām-ı

şerîfûñcān-ıla

Bu meseldür gözden

evvel 'āşıkolurmuş kulak

4. **cān-ıla:**

Gazel 1643

Mısra: 1

Can ile, canıyla,

canan, büyük gayret ve

istekle, gönülden.

Oldum hezārcān-ıla ben

mübtelā-yı 'ışk

Eksükdegülbaşdananuñçü

nbelā-yı 'ışk

5. **cān-ıla:**

Gazel 1670

Mısra: 2

Can ile, canıyla,

canan, büyük gayret ve

istekle, gönülden.

'İşkmezdânında top itmiş

serini merde bak

Cān-ıladermānvirüp derdi

alan pür-derde bak

6. **cān-ıla:**

Gazel 1734

Mısra: 10

*Can ile, canıyla,
candan, büyük gayret ve
istekle, gönülden.*

Yiter Muhibbisaña bu
devlet cihānda kim
Olduñmuhibbicān-
ilaāliMuḥammedüñ

7. cān-ıla:

Gazel 1754

Mısra: 1

*Can ile, canıyla,
candan, büyük gayret ve
istekle, gönülden.*

Kapusında kul oldum çün
yine cān-ilacānānuñ
'Aceb mi terkini ursam bu
yolda ben dil ü cānuñ

8. cān-ıla:

Gazel 1758

Mısra: 14

*Can ile, canıyla,
candan, büyük gayret ve
istekle, gönülden.*

Muhibbikullugından
çıkma zinhār
Kulisincān-ıla ol
pādişāhuñ

9. cān-ıla:

Gazel 1776

Mısra: 7

*Can ile, canıyla,
candan, büyük gayret ve
istekle, gönülden.*

Kaçı mı cevri ü cefādan
seni cān-ıla seven
Yüzini döndürmeye
cevrünleyagsa başa seng

10. cān-ıla:

Gazel 1786

Mısra: 7

*Can ile, canıyla,
candan, büyük gayret ve
istekle, gönülden.*

Qıbleidindiehl-i 'ıřkacān-
ılaḥüsnüñcāmi'in
Miḥrāblāzımduraña olsa
revāebrūlaruñ

11. cān-ıla:

Gazel 1933

Mısra: 9

*Can ile, canıyla,
candan, büyük gayret ve
istekle, gönülden.*

Oldıḥācetmendcān-
ılaMuhibbiyüzüñe
Gösterüpdervişe yüz
kendüyihācetmend kıl

12. cān-ıla:

Gazel 1936

Mısra: 5

*Can ile, canıyla,
candan, büyük gayret ve
istekle, gönülden.*

Ḥamdü-lillāhbendeñ
oldum dergehüñdecān-ıla
İstemez sultān ola
řimdengirüdevrāna dil

13. cān-ıla:

Gazel 1979

Mısra: 4

*Can ile, canıyla,
candan, büyük gayret ve
istekle, gönülden.*

Ola ki dilber
viresañazekāt-ı ḥüsnini
Kapusincān-ıla eyle
nazar var sāyil ol

14. cān-ıla:

Gazel 1992

Mısra: 2

*Can ile, canıyla,
candan, büyük gayret ve
istekle, gönülden.*

Bezm-i gam içre ney gibi
nālān olan gönül
Tennür-ı 'ıřkacān-
ılabiryān olan gönül

cān-ıla serden geçmeve:

1. cān-ıla serden

geçmeve:-meye

Gazel 1678

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

*Candan ve baştan
vazgeçmek.*

'Aşık mı-durur geçmeve
ol cān-ıla serden
'ıřkuñyolınaugramamerdā
nedegülseñ

cānıngızına almak:

1. cānıngızına almak:-
mak

Gazel 1926

Mısra: 14

Kelime Tipi: -

*Canımı dişine almak,
hayatını tehlikeye koyacak
bir işe girişmek.*

La'l-i nābıngızına almak
kolay mı iygönül
Kişi cānıngızına almak
iñenāsāndegül

cānına:

1. cānına:

Gazel 1853

Mısra: 1

*İnsanın kendi varlığı,
yaşama, yaşayış, hayat;
canına.*

Gelse ne deñlücânınacevr
ü cefâlaruñ
Anı
vefâbilürözinemübtelâlaru
ñ

cânnakiyup:

1. **cânnakiyup:-up**

Gazel 1897

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Canımı fedâ etmek.

‘İşk ehli niçe çeke çeke
hicrbelâsın
Cânnakiyupvireeger ser
dañınâzük

cân-ısa:

1. **cân-ısa:**

Gazel 1527

Mısra: 9

Can ise.

Cân-ısa
dañımurâduñn’olaemr it
kuluñam
Pâdişâhânebuyursañolura
mañamuñı’

2. **cân-ısa:**

Gazel 1530

Mısra: 1

Can ise.

Cân-ısa cãnâmurâduñ bu
göñül itmez nizâ’
Yoluña olsun fedâbunuñ
gibi nice metâ’

3. **cân-ısa:**

Gazel 1818

Mısra: 12

Can ise.

Dir-imiş kılunfidâ
yoluma cümle varını
Cân-ısa dañıMuhibbî pes
ne var itsem gerek

cânlarcânidur:

1. **cânlarcânidur:-dur**

Gazel 1666

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Canlar canı, candan

da kıymetli olan.

Muhibbînüşidüpcâm-ı
mahabbet
Dimiş sermest
cânlarcânidur ‘ışk

cânsuz:

1. **cânsuz:**

Gazel 1839

Mısra: 1

Canısız, hareketsiz,

durgun, güçsüz.

Gitdüñiyârâm-ı cân ben
bendeyi cãnsuzkoduñ
N’eyledüñniy dil tabîbi
beni dermãnsuzkoduñ

cânum:

1. **cânumdan:-dan**

Gazel 1739

Mısra: 4

Beden, ruh, insanın

maddi ve manevi varlığı.

Sînem içre
saklarampeykãnuñcãnum
gibi

Bil ki cãnumdan
‘azîzdüryâdigãruñdursenü
ñ

2. **cânum:**

Gazel 1845

Mısra: 1

"Canım, ruhum"

*anlamında muhataba olan
sevgi ve yakınlığı ifade
eden bir hitap sözü.*

Benümservümbenümcãnu

mn’içün dün

gicegelmedüñ

Güzeller

şâhısulñanumn’içün dün

gicegelmedüñ

3. **cânum:**

Gazel 1845

Mısra: 10

"Canım, ruhum"

*anlamında muhataba olan
sevgi ve yakınlığı ifade
eden bir hitap sözü.*

Revãmidurbenümñhanum

kararsın yirlerekanum

Benümmãhumbenümcãnu

mn’içün dün

gicegelmedüñ

cãnumalup:

1. **cãnumalup:-up**

Gazel 1680

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Canımı almak.

Büseihşân ideyim dimiş-

idüñcãnumalup

‘Ahd ü ikrãruña tur kişide

iğrãr gerek

cãnumfedãdur:

1. **cãnumfedãdur:-dur**

Gazel 1931

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

*Canını gözden
çıkarmak, canından
vazgeçmek.*
Yoluñacānumfedādur
sanma sīm ü zer degül
Dem mi vardurhicr
elinden uşbuçeşmüm ter
degül

cānum gibi:

1. **cānum gibi:**

Gazel 1533

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

*Canım gibi, her
şeyden korur bir biçimde.*
Saklaramğamzeokın bu
sīnedecānum gibi
Merd olanlara dimişlerdür
gerek lā-büdyarag

2. **cānum gibi:**

Gazel 1739

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

*Canım gibi, her
şeyden korur bir biçimde.*
Sīnem içre
saklarampeykānuñicānum
gibi
Bil ki cānumdan
'azīzdüryādīgāruñdursenü
ñ

cānumageçdi:

1. **cānumageçdi:-di**

Gazel 1676

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

*Bedenine girmek,
canı çok yanmak.*
Cānumageçdimüjeñhançe
riyrüh-ı revān

Bir nazar eyle
elüñdegörinen kan ancak

cānumı al:

1. **cānumı al:**

Gazel 1905

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

*Öldürmek, canı ele
geçirmek.*

Didi dilber kıl
nazarhüsünüsaña 'arz
ideyim
Ben didüm gerçek misin
bu cānumışükrāne al

cānumialup:

1. **cānumialup:-up**

Gazel 1877

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Öldürmek.
Ne
virdüñgöñlümeiyeçşm-i
bed-mest
Alupcānumınā-ħağ kana
girdüñ

canuñbahāsi:

1. **canuñbahāsi:**

Gazel 1770

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Canın kıymeti.
Bir büseñevirürdümdidüm
bu nağd-i cānı
Kim gördimiskīn olmaz
didibahāsiçanuñ

cānuñ çıkar:

1. **cānuñ çıkar:-ar**

Gazel 1812

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

*Ölmek. || Hayatı son
bulmak.*

La'liniagzumaaldum dil
ferah olup didi
Sakin agzuñdan çıkarma
kim çıkar cānuñsenüñ

2. **cānuñ çıkar:-ar**

Gazel 1840

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

*Ölmek. || Hayatı son
bulmak.*
Kapusındaboynumieğdüm
görüp bir ehl-i dil
Didişabr it bir nefes şimdi
çıkarmı cānuñsenüñ

cānuñ kalmadı:

1. **cānuñ kalmadı:-madı**

Gazel 1710

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

*Bitkin bir duruma
gelmek, gücü tükenmek. ||
Ölmek.*
Bir lu'b ile leblerini
sāğaröpelden
Meclisdeşürāhiyedidüm
kalmadı cānuñ

cānuñ yanmazdı:

1. **cānuñ yanmazdı:-**

mazdı

Gazel 1810

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

*Üzülmek, canı
yanmak.*

Şem'-veş her meclise
varmasa cānānuñsenüñ

Giceler yanmazdı iy dil
şubha dek cânunşenüñ

cānuñkurbān eylemek:

1.

cānuñkurbāneylemek:-

mek

Gazel 1792

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Canını feda etmek.

Ka’bedürküyü Muhibbīeyl
edüñçünki tavāf
Hācı olduñ farzdurcānuñık
urbān eylemek

cārī:

1. cārī:

Gazel 1913

Mısra: 9

Akan, akıcı.

İy Muhibbīyaşumıcārī
görüp ol serv-quad
Nāz-ıladıdigözün yaşına
beñzer ‘aynı mül

cārüb:

1. cārübdu:-dur

Gazel 1633

Mısra: 3

Süpürge.

Göz yaşı
saqqāolaldankirpügümcār
übdur
Āsitān-ı dilberi pāk
eyleyen ferrāşa bak

2. cārüb[ı]:

Gazel 1762

Mısra: 2

Süpürge.

Feryādageldümiydöst
görüp de sükkānuñ

Müy-ı sefid[ı]
kıldumcārüb[ı] āsitānuñ

cārüb-ı āsitānuñ:

1. cārüb-ı āsitānuñ:-uñ

Gazel 1770

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Eşiğinin süpürgesi

olmak; kendini adamak.

Bir dem elüme girse

iydöstreh-i mekānuñ

Müy-ı sefidı kılsam

cārüb-ı āsitānuñ

cārüb-ı āsitānuñ olsa:

1. cārüb-ı āsitānuñolsa:-

sa-uñ

Gazel 1719

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Eşiğinin süpürgesi

olmak; kendini adamak.

Saqqā olup bu

çeşmümküyuñda su

sepelden

Müjgānum olsa tañ mı

cārüb-ı āsitānuñ

cāy:

1. cāyına:-ı, -(n)a

Gazel 1833

Mısra: 8

Yer, mahal, mevki.

Bülbül-i cāniçeferyād u

fiğāneylemesün

Gül gibi çünkivarurcāyına

her hār u heşüñ

2. cāya:-a

Gazel 1921

Mısra: 9

Yer, mahal, mevki.

Degme bir
cāyaanuñçündöstlar baş
egmezem
Secdegāh-ı dil
olupdurbaña ol ebrühilāl

cāvitdi:

1. cāyitdi:-di

Gazel 1607

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Yer etmek.

‘Ālemigeşt eyledi

dutmadı bir yirdemekān

‘Ākıbet kıldı

karārgöñlümdeitdicāy ‘ışk

cāy-ı gül:

1. cāy-ı gül:

Gazel 1963

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Gülün yeri.

Vaqt-ı güldür kāmıñı al

bir niçeyārān ile

Göresin bir niçe günden

hār almış cāy-ı gül

cāy-ı hāşvirdüñ:

1. cāy-ı hāşvirdüñ:-düñ

Gazel 1752

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Özel bir yer, mekân

vermek.

Kimin eflākeçıkarduñ

anda virdüñcāy-ı hāş

Kimini ka’r-ı zemīn

içinde segsāreyledüñ

cāy-ı hüb:

1. cāy-ı hüb:

Gazel 1751

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Güzellik yeri.

Evvel

açupgözlerüñgördicihānıc

āy-ı hūb

Āhır anda bilmedünküy-ı

ādemdürmenzilūñ

cāy-ı zer’:

1. cāy-ı zer’:

Gazel 1517

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Yeşermiş ekin yeri.

Yagdurupeşkümiitdümnā

hūn-ıla anı qar’

Ekmegetoħm-ı

ġamısīnemolupdurcāy-ı

zer’

cebr:

1. cebr-ile:--ile

Gazel 1638

Mısra: 4

Zorlama, zor

kullanma, zor.

Egercürm ise

‘aşıklıkıyanuñdaiykemāne

brū

Sen alduñcebr-ile

göñlinanuñçendāngünāhı

yok

cebre’ıl:

1. cebre’ıl:

Gazel 1619

Mısra: 7

Peygamberlere vahiy

tebliġe memur olan

melāike.

Ĥāzretineda’vetitdi geldi

sañaCebre’ıl

On sekiz biñ ‘ālemūñ

seyrin idüpbindūñBurak

cedel:

1. cedel:

Gazel 1964

Mısra: 8

Savaş, kavga.

Cālinūs-ı ‘aqliseñ de

‘ışkdanbaħs eyleme

Hāl-i müşkilkeşfolınmaz

bunda vardur çok cedel

cedel evlersin:

1. cedeleylersin:-r, -sin

Gazel 1969

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Tartışmak, çekişmek,

münakaşa etmek.

Feylesof-ı ‘aql-ıla itme

Muħibbibaħs-i ‘ışk

Ĥālīdürħikmetden ol yok

yire evlersin cedel

cedvel:

1. cedvel:

Gazel 1970

Mısra: 12

Yazma kitaplarda

levhaların sayfa

kenarlarında bulunan

çizgiler.

Yiter

şi’rūmeziynetdürma’ānī

Ne ĥacetañatezhīb-ile

cedvel

cefā:

1. cefāñ:-ñ, -ı

Gazel 1505

Mısra: 5

Eziyet, sıkıntı, acı.

Çünkibañamihrūñ yok

eksiltme cefāñı gel

İdem göricekķahruñcānā

dil ü cāndanħaz

2. cefādan:-dan

Gazel 1511

Mısra: 1

Eziyet, sıkıntı, acı.

Çünkü almış-durur

cefādanħaz

Göñlümüz eylemez

vefādanħaz

3. cefāñ:-ñı

Gazel 1634

Mısra: 11

Eziyet, sıkıntı, acı.

Dimezembāñakālīl eyle

cefāñı ya kesİR

Bu Muħibbīħoş görür her

ne gelürse az [u] çok

4. cefādan:-dan

Gazel 1705

Mısra: 2

Eziyet, sıkıntı, acı.

Yine eşkümeoldıla’l

hem-reng

Cefādanbaşumaeksükdeg

ülseñg

5. cefādan:-dan

Gazel 1721

Mısra: 4

Eziyet, sıkıntı, acı.

Terk

idersindiyücevrüñçekerüz

şām u seher

Biz cefādanusanup sen ne

perīşānolduñ

6. **cefādan:-dan**

Gazel 1777

Mısra: 2

Eziyet, sıkıntı, acı.

Yaşumolduğıçunhaddüñle
hem-reng
Cefādanyagdurursınbaşı
maseng

7. **cefā:**

Gazel 1810

Mısra: 9

Eziyet, sıkıntı, acı.

Gāhcevr ü
gehcefākılsañeyāsultān-ı
hüsn
Bu Muhibbīcān u dilden
bende-fermānuñsenüñ

8. **cefā:**

Gazel 1864

Mısra: 1

Eziyet, sıkıntı, acı.

Yārdangāhıcefāgeh mihri
hoş görmek gerek
Nüşidüp her ne gelürse
zehri hoş görmek gerek

9. **cefā:**

Gazel 1876

Mısra: 9

Eziyet, sıkıntı, acı.

Bu
Muhibbīyecefāğayravefāl
ar idesin
Var-
ımişkadriyanuñdan'ideyin
her dünüñ

10. **cefāya:-y, -a**

Gazel 1878

Mısra: 7

Eziyet, sıkıntı, acı.

Dāl-ı

zülfüñdālgösterdüñcefāyai
yşanem

Bār-ı gāmdan bu elif
kaddümbenümnüneyledüñ

11. **cefā:**

Gazel 1879

Mısra: 7

Eziyet, sıkıntı, acı.

Gehcefāvügāhşivegāhcevr
ü gāhnāz
Bilüremāhir beni
öldürisercünbişlerüñ

12. **cefā:**

Gazel 1979

Mısra: 1

Eziyet, sıkıntı, acı.

Gehcefāgehcevr gönderse
niğaruñkâyıl ol
Pādişehdür her ne fermān
eyler-ise 'āmil ol

13. **cefāda:-da**

Gazel 1994

Mısra: 2

Eziyet, sıkıntı, acı.

Her dem cefālar eyleme
iyemehvefāda ol
Dāyimvefāda kalma
vügāhıcefāda ol

cefā çekse:

1. **cefāçekse:-se**

Gazel 1911

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Zulüm görmek,

sıkıntı çekmek.

Hergizcefāvü cevrin
añupnāle kılmaya

Çekse Muhibbī bir niçe
yıllar cefāgönül

cefā eyler:

1. **cefāeyler:-r**

Gazel 1581

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Üzme, eziyet etmek,

azap vermek.

Eylemez hergizvefā eyler
cefā 'āşıklara
Raħmı yok nā-ħakıyre
kanlar döken bed-ħüya
bak

cefā evleve:

1. **cefāevleve:-ye**

Gazel 1924

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Eziyet etmek,

sıkıntıya sokmak.

Bir yañacefā eyleye ol
yār-ı cefākār
Ta'n eyleye il bir yaña her
gāh ne müşkil

cefā fenninde:

1. **cefāfenninde:-nde**

Gazel 1802

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Cefa ilmi.

Gerçi meh-rülarcefā
fenninde kāmildürvelī
Cümlenüñüstādı sensin
sañabeñizergörmedük

cefā itme:

1. **cefāitme:-me**

Gazel 1644

Mısra: 3

Kelime Tipi: -
Eziyet etmek, üzme,
acı çektirmek.
Kıl vefâ itme
cefâdisemmigâra güç gelür
Gerçek imiş
döstaragirgelürmiş söz-i
hak

cefâkılduñ:

1. **cefâkılduñ:-duñ**

Gazel 1815

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Eziyet, zulüm

yapmak; sıkıntı, üzüntü
vermek.

Zulmidüp ben

‘âşikaküyuñdakılduñ çok

cefâ

Gayrılarvardukçacânâlutf

uñı ‘âmeyleduñ

cefâkılsañ:

1. **cefâkılsañ:-sañ**

Gazel 1951

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Eziyet, zulüm

yapmak; sıkıntı, üzüntü
vermek.

Döstim her ne ki gelse

baña senden gamdegül

Her ne

deñlücevidüpkılsañcefâ

ol kem degül

cefâsengi:

1. **cefâsengi:**

Gazel 1690

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Cefa taşı.

Hâk-i
miñnetlecefâsenginedürdi
dümdidi
Ol
harâbolmuşıldilüñüstüvâr
itsem gerek

cefâ sengin:

1. **cefâsengin:-n**

Gazel 1727

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Cefa taşı.

Niçe yıllar añmaz-iken bu

dil-i ğamginiâh

Şükr kim şimdi cefâ

sengin atuşşâdeyleduñ

2. **cefâsengin:-n**

Gazel 1884

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Cefa taşı.

Gehcefâ sengin atar

gehgönderürġam leşkerin

Aña mı kaldı gönül

şehrini vîrân eylemek

cefâsengini:

1. **cefâsengini:-ni**

Gazel 1596

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Cefa taşı.

At cefâsengini seni

karşuaña baş açayım

Her ne senden gele

anuñlagönülşâd ancak

2. **cefâsengini:-ni**

Gazel 1759

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Cefa taşı.

Başuma gönder

cefâsengini eyle imtiñân

Rüy-ı zerdüme sorayım

baña olsun ol mehek

3. **cefâsengini:-ni**

Gazel 1900

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Cefa taşı.

Zer gibi hâlişlıgum

bilmek dilerseñiyperî

At cefâsengini olsun

ortamuzda ol mehek

cefâsengiyle:

1. **cefâsengiyle:-yle**

Gazel 1659

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Cefa taşı.

Döstumitdüncefâsengiyle

bu gönülümharâb

Bir nazar kıl

niçesinmişdur dil-i âb-

gîne bak

cefâ taşıyla:

1. **cefâ taşıyla:-yla**

Gazel 1716

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Eziyet taşı. II Eziyet

çektirme.

Hâliş geçer Muhibbîçü

‘ışkuñlaķalbdegül

N’içüncefâ taşıyla

iderimtiñânkaşuñ

2. **cefâ taşıyla:-y, -la**

Gazel 1837

Mısra: 7
Kelime Tipi: -
Eziyet taşı. II Eziyet
çektirme.
Cefâ taşıyla sındı
şabrayağı
Yakaldanbaşumacevrün-
ile seng

cefâtiğün:

1. **cefâtiğün:-n**

Gazel 1956

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Cefa kılıcı.

Muhibbî kanını içer dem-
â-dem çeşm-i hûn-rîzi
Dutar mıydı cefâtiğün
elinde olmasa kâtil

cefâtirîl atup:

1. **cefâtirîl atup:-up**

Gazel 1786

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Cefa oku atmak.

Atupcefâtirîl ile
itdiMuhibbiyihelâk
Kâtil mi dinür olmasa ehl-
i vefâebrûlaruñ

cefâvücevr:

1. **cefâvücevr:**

Gazel 1582

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Eziyet ve azap.

Gel beni öldür
cefâvücevrden eyle hâlâş
Kim cefâvücevr içinde
sañabeñzeryâr yok

cefâvücevrden:

1. **cefâvücevrden:-den**

Gazel 1582

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Eziyet ve azap.

Gel beni öldür
cefâvücevrden eyle hâlâş
Kim cefâvücevr içinde
sañabeñzeryâr yok

cefâvücevr[i]:

1. **cefâvücevr[i]:-[i]**

Gazel 1622

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Eziyet ve azap.

Cefâvücevr[i] gel bârî kıl
anı özüne 'âdet
Güzeller içre 'ayb ise
kerem mihr ü vefâ kılmak

cefâvü cevri:

1. **cefâvücevri:-i**

Gazel 1775

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Eziyet ve azap.

Cefâvü cevri yazduñlevh-i
dilde
Vefâharfını anda
eyledüñhakk

cefâvücevr-i cânânı:

1. **cefâvücevr-i cânânı:-ı**

Gazel 1682

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Sevgilinin eziyet ve

zulmü.

Cefâvücevr-i cânânıkoñ
anı bañaöğretmeñ
Bu

dünyâdanvefâummañcihâ
nıbañaöğretmeñ

cefâvücevr-ile:

1. **cefâvücevr-ile:**

Gazel 1580

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Eziyet ve sıkıntı ile.

Sınsa ger
göñlümcefâvücevr-ile
olmaz 'aceb
Hiçtahammül mi
idersengetokınsaşışe bak

cefâvü cevri:

1. **cefâvücevri:-in**

Gazel 1911

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Eziyet ve azap.

Hergizcefâvü cevri
añupnâle kılmaya
Çekse Muhibbî bir niçe
yıllar cefâgöñül

2. **cefâvücevri:-in**

Gazel 1958

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Eziyet ve azap.

Cefâvü cevri arturdıbaña
ol şüh-ı sengin-dil
Benüm bu
derdümedermân katı
hâlüm olup müşkil

cefâvücevrün:

1. **cefâvücevrün:-üñ**

Gazel 1590

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Eziyet ve azap.

Cānācefāvücevrüñ ire
gönüleglenür
Sanma
Muhibbibeñizevķ u
şafası yok

cefävüderd ü

ğamgördüñ:

1. cefävüderd ü

ğamgördüñ:-düñ

Gazel 1805

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Cefa,dert ve gam

görmek, çekmek.

Çekdüñdiläderd ü elem
gördüñcefävüderd ü ğam
Ol mehdidişabr it gelem
sen intizārısinkimüñ

cefävüelemüñ:

1. cefävüelemüñ:-üñ

Gazel 1766

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Gam ve keder.

Sanma
cevrüñni'metinķadrini
bilmeye Muhib
Şehd ü
şekkerğörinürañacefävüel
emüñ

cefā-cü:

1. cefā-cüya:-ya

Gazel 1879

Mısra: 9

*Cefa edici, cefakar,
zâlim, gaddar, acımasız.*

Bir cefā-cüya yine
oldıMuhibbimübtelā
Dädelüñdeniygönülçokdu
rbaña bu işlerüñ

cefākār:

1. cefākārüm:-um

Gazel 1845

Mısra: 11

Eziyet eden (sevgili).

Habībümkebk-i
reftārümvefāsı yok
cefākārüm
Benüm 'ömrüm
benümvarumn'ıçün dün
gicegelmedün

cefā-keş:

1. cefā-keş:

Gazel 1636

Mısra: 8

Cefa çeken, eziyet ve

sıkıntıya katlanan.
Maħabbetecāmınııçdümdü
'ālemden kamu geçdüñ
Cefā-keş 'aşıkam
'aşıkbenemcān-ı cihānum
yok

cefālar eyleme:

1. cefālareyleme:-me

Gazel 1994

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Zulmetmek, eziyet

etmek.

Her dem cefālar eyleme
iymehvefāda ol
Dāyimvefāda kalma
vügāhıcefāda ol

cefālareylevüp:

1. cefālareylevüp:-yüp

Gazel 1839

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

*Zulmetmek, eziyet
etmek.*

Eyleyüpdürlücefālar
öldürüp āhir beni
Gülşen-i küyuñşehāmürg-
ı hoş-elhānsuzkoduñ

cefāları eyle:

1. cefāları eyle:

Gazel 1899

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Eziyet etmek,

sıkıntıya sokmak.

Eyle dile
cefālarıtāsürevüzzevķ u
şafā
Gele baña o
merħabāzulmsenüñ sitem
senüñ

cefā-pişe:

1. cefā-pişe:

Gazel 1730

Mısra: 6

Eziyet etmeyi

*alışkanlık haline getiren -
Sevgili-.*

Yüregüm ney gibi deldüñ
düşürüp nālelere
İycefā-pişesenüñ böyle
midürķānunuñ

cefāsınçekmişem:

1. cefāsınçekmişem:-mi,
-şem

Gazel 1821

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Acısını çekmek,

eziyetlerine katlanmak.

Vefāsıngörmedümdevr-i
zamānuñ

Cefâsınçekmişemdöyince
anuñ

cefâ-yıdide:

1. **cefâ-yıdide:**

Gazel 1993

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Gözün cefası.

Bilmem ne çârederdüme
kim râhatolmadum
Gâhicefâ-
yıdidevügâhicefâ-yı dil

cefâ-yı dil:

1. **cefâ-yı dil:**

Gazel 1993

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Gönül cefası.

Bilmem ne çârederdüme
kim râhatolmadum
Gâhicefâ-
yıdidevügâhicefâ-yı dil

cefâ-yınışdür:

1. **cefâ-yınışdür:-dür**

Gazel 1615

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Zehir eziyeti.

Teşne-i bî-dillere iren
cefâ-yınışdür
Ġayrılarlala'l-i nâb-
ılairişennüşa bak

cehâlet:

1. **cehâlet:**

Gazel 1649

Mısra: 4

Cahillik,

bilmemezlik.

‘İşkuñvücüdüşüfi gün gibi
rüşen iken
Münkervirilmekañağayetc
ehâlet ancak

cehd:

1. **cehd-ile:-ile**

Gazel 1689

Mısra: 9

*Çalışıp çabalama,
büyük gayret sarfetme,
uğraşma.*

İdemezsincehd-ile anı
Muhibbî sen şikâr
Şöyle beñzer kim perî-
zâoldınañcürüñsenüñ

cehdeyleyüp:

1. **cehdeyleyüp:-yüp**

Gazel 1950

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

*Çalışıp çabalamak,
uğraşmak.*

BulımazsınHakkı sen
cehdeyleyüpkendüñi bil
Añgünâhuñaglayuptâşubh
a dek yaşuñı sil

cehd it:

1. **cehd it:**

Gazel 1605

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Çalışıp çabalamak.

Her ne söz ki
söyleseñcehd it
anuñicrâsına
Saña düşmez
söyleyüpñalk-ı
cihâñaldamak

2. **cehd it:**

Gazel 1620

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

*Gayret etmek, çaba
göstermek, çalışıp
çabalamak.*

Defter-i a’malicehd it
sunalar sagelüñe
Çekesin
soñranedâmetolıcak anda
solak

cehditdükçe:

1. **cehditdükçe:-dükçe**

Gazel 1668

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Çalışıp çabalamak.

‘Aklıl terk itmek ister
gerçi ‘ışkı
O cehditdükçe olur
muñkem ‘ışk

cehd kıl:

1. **cehd kıl:**

Gazel 1979

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

*Uğraşmak, çaba
sarfetmek.*

Ka’beküyımanigârıñçünkü
togrıduñMuhibb
Cehd kıl ol vâdide ‘uşşâk
ara ser-mañmil ol

cehdüñ olsun:

1. **cehdüñ olsun:-sun**

Gazel 1550

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Çalışmak.

Dürr ü
gevherdüregerçisözlerüñ
Cehdüñ olsun eylesin
cümle şâf

cehennem:

1. **cehennem:**

Gazel 1752

Mısra: 6

Ahirette

*günahkârların ceza ve
azap görecekleri yer.*

Kimine virdüñ behişt ü
hîl'at ü tâc u kemer
Kiminüñyirin cehennem
menzilin nâreyledüñ

cellâd:

1. **cellâd:**

Gazel 1527

Mısra: 8

Ölüm cezasına

*çarptırılanları öldürmekle
görevli olan kimse.*

Kanumığamzelerüñdökdi
didümyardıdı
Kim ki cellâd ola elbette
olur fi'lişenî'

2. **cellâd:**

Gazel 1789

Mısra: 7

Ölüm cezasına

*çarptırılanları öldürmekle
görevli olan kimse.*

Bî-
günehcellâdçeşmikanımı
dökmek diler
Hey
müsülmanlarmededeyleñ
o hüniden dilek

cellâd-ı çarh:

1. **cellâd-ı çarh:**

Gazel 1919

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Feleğin celladı.

Cellâd-ı çarhvirmeyiser
kimseye amân
Yitmez mi
sañan'eylediBehrâm-ı
Gûra gel

cem':

1. **cem'e:**

Gazel 1704

Mısra: 10

Hepsi, toplamı,

tümü.

İyMuhibbî gerçi kim
meddâhıçokdur ol şehüñ
Şâdmân ol özüñi ol
cem'edâhıleyledük

cem' eyledüm:

1. **cem' eyledüm:**-dü, -m-
düm

Gazel 1516

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Toplanmak.

Nâhun-ıla mezra'-ı
sînemdeekdütohm-ı
ğam

Eyledümcânharmanındağ
âşıl-ı 'ışkıçü cem'

cem' eyledüñ:

1. **cem' eyledüñ:**-düñ

Gazel 1545

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Toplamak, bir araya

getirmek.

Târ-ı zülfüñhatt-ı

sebzüñle neden cem'

eyledüñ

Bâğ-ı hüsnüñderevâ mı

tütîler yanında zâğ

cem' evlemiş:

1. **cem' evlemiş:**-miş

Gazel 1521

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Toplamak, bir araya

*getirmek II kaynaştırmak,
bağdaştırmak.*

Bu ne hikmet bu ne

ğudret bu ne

'ibretdürHudâ

Âb u âteşbâd u hâki

evlemiş insanda cem'

cem' evler:

1. **cem' evler:**

Gazel 1512

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Toplamak, bir araya

getirmek.

Gâh olur meyhâreler eyler

şarâb u âbı cem'

İyMuhibbîzidd iken itdi

su âteşictimâ'

cem' iderseñ:

1. **cem' iderseñ:**-er, -sen

Gazel 1955

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Toplamak, bir araya

getirmek.

Cem' iderseñmâl-ı Kârünü

da cidd ü cehd-ile

Mârolısarıyiyisedür seni

[ol] kabır içre mâl

cem' idüp:

1. **cem' idüp:-üüp**

Gazel 1738

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Toplamak II bir

araya getirmek.

Käkülünde cem' idüpbî-

dilleri hâbsitmege

Nâzükâneğabgâbındakazd

uğıçâhıgörüñ

cem' it:

1. **cem' it:**

Gazel 1784

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Toplamak II bir

araya getirmek.

NigârâKa'beküyuña varan

'aşıklarun cem' it

Gel eyle cümlesin

bismilkabül ola ta

qurbânun

cem' itmiş:

1. **cem' itmiş:-miş**

Gazel 1669

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Toplamak, bir araya

getirmek.

Zerreler içinde kendin

saklamış hürşîdi gör

Qatrelerdenniçe cem'

itmiş özinderyâyı bak

cem' kıldı:

1. **cem' kıldı:-dı**

Gazel 1738

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Toplamak, bir araya

getirmek.

Cem' kıldı bu Muhibbî

gerçi 'aklıhürmenin

Her yañatagıdı

'ışkuñbâdı ol kâhıgörüñ

cem' ola:

1. **cem' ola:**

Gazel 1520

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Bir arada olmak.

Tañmıdurencümmissâli

cem' ola pervâneler

Çünkü bu bezm içre

oldıtâl'at-i cânâne şem'

cem' olan:

1. **cem' olan:**

Gazel 1660

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Toplanmak, bir

araya gelmek.

Şu'levirürâtes-i dil olsa

bu eşkümrevân

Bu 'acebdürâtes ile cem'

olan deryâya bak

cem' oldı:

1. **cem' oldı:-dı**

Gazel 1768

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Toplamak, bir araya

getirmek.

Bâğdaşoşbete cem'

oldıharîfânhemepâk

Pâkosunlar yüzüm üzre

ideyim rüyumıñhâk

cem' olduğın:

1. **cem' olduğın:-duğın**

Gazel 1794

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Toplamak, bir araya

getirmek.

Olmış iken

'ışkan'idemeşk-i bî-

pâyânağarğ

Kim görüpdürâb-ıla cem'

oldugımâtesüñ

cem' olunmuş:

1. **cem' olunmuş:-mış**

Gazel 1625

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Toplanma,

toplanmış.

Zerreler yakar

çerâğhürşîd-i 'âlem-

tâbdan

Qatrelerden cem' olunmuş

bu yidideryâya bak

cem' olmuş:

1. **cem' olmuş:-mış**

Gazel 1579

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Toplamak, bir araya

getirmek.

Leşker-i encümle cem'

olmuşyürükenmâhitâb

Togsa kalmaz mañv olur

mıhr-i cihân-ârâya bak

cem' olmuş-durur:

1. **cem' olmuş-durur:--**

durur

Gazel 1630

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

*Toplanmak,
derlenmek, bir araya
gelmek.*
Niçe cem' olmuş-durur
eşkümleāhumāteşi
Görmek isterseñ 'aceb bu
āteşınderyāya bak

cem' olup:

1. cem' olup:

Gazel 1615

Mısra: 14

Kelime Tipi: -

Toplanmak.

Müsteħaķolmuş-durur
virmekzekāt-ı hüsünü
'Arz kıl kūyuñda cem'
olup varan dervişe bak

cemāl:

1. cemālūñi:-üñ, -i

Gazel 1514

Mısra: 6

Güzellik || Sevgilinin

güzel yüzü.

Her gece yıldız sayar
yummaz gözünüsubħa dek
Tā göre bir kez cemālūñi
olur bīdār şem'

2. cemālūñe:-üñ, -e

Gazel 1582

Mısra: 9

Güzellik || Sevgilinin

güzel yüzü.

Men' kılma ger nazar
kılssa cemālūñemūdām
Bu Muħibbī gibi çün bir
'āşık-ı dīdār yok

3. cemālūñ:-ün

Gazel 1646

Mısra: 3

Güzellik || Sevgilinin
güzel yüzü.
Şāmolıdıçünkizülfüñrüz
olalı cemālūñ
Yiter cihānda bunlar leyl
ü nehārayir yok

4. cemālūñ:-ün

Gazel 1662

Mısra: 7

Güzellik || Sevgilinin

güzel yüzü.

Cemālūñ görüp
itdümcanıteslīm
Bahāriřişdiçün kim dir
sefer yok

5. cemālūñdür:-üñ, -dür

Gazel 1698

Mısra: 1

Güzellik || Sevgilinin

güzel yüzü.

Māhtābanürbaş iden
cemālūñdürsenüñ
'Āşıkāhançer çeken her
dem hilālūñdürsenüñ

6. cemālīdür:-i, -dür

Gazel 1735

Mısra: 4

Güzellik || Sevgilinin

güzel yüzü.

Şu'le ursa gün
yüzindenpertev-i
'ışktañımdur
'Āşıkāyüne her dem
çüncemālīdüranuñ

7. cemālūñ:-ün

Gazel 1737

Mısra: 2

Güzellik || Sevgilinin

güzel yüzü.

Nigārāgölşen-i
hüsünüñbañabāğ-ı
iremdenyig
Nazardan gel dirig itme
cemālūñ yok keremden
yig

8. cemālūñ:-ün

Gazel 1797

Mısra: 5

Güzellik || Sevgilinin

güzel yüzü.

Ĥ'āb u bī-
dārumdagörinencemālūñ
ürıdur
Gicede gündüzde
eglencemħayālūñdürsenü
ñ

9. cemālūñdür:-üñdür

Gazel 1797

Mısra: 1

Güzellik || Sevgilinin

güzel yüzü.

'Ālemienver kılan
cāñacemālūñdürsenüñ
Nokta-i dāğ-ı maħabbet
yüzde ĥālūñdürsenüñ

10. cemālīni:-i, -(n)i

Gazel 1846

Mısra: 1

Güzellik || Sevgilinin

güzel yüzü.

Görse bir şebgölşen
içinde cemālīnigölüñ
Nāle eyler
tāşehrdiñmezfiğāñbülbü
lüñ

11. cemālī:-i

Gazel 1874

Mısra: 1

*Güzellik || Sevgilinin
güzel yüzü.
Gözlerümetâ ki duş
oldıcemâlikaşuñuñ
Gönlümüñlevhindenakşol
dihayâlikaşuñuñ*

12. **cemâlin:-iñ**

Gazel 1883

Mısra: 1

*Güzellik || Sevgilinin
güzel yüzü.
Görmek
isterseñegerdâyimcemâlin
döstuñ
Levh-i dilde nakş kıl her
dem hayâлиндöstuñ*

13. **cemâlündür:-üñdür**

Gazel 1896

Mısra: 1

*Güzellik || Sevgilinin
güzel yüzü.
Beni âşüfte kılan
cânâcemâlündürsenüñ
Âl iden bu bend-ile ol
çeşm-i âluñdursenüñ*

14. **cemâl:**

Gazel 1915

Mısra: 1

*Güzellik || Sevgilinin
güzel yüzü.
Mihr idüp ‘âşıqlara gün
gibi gel göster cemâl
Çünnaazardan gelmedi
hurşid-i rahşânazevâl*

cemâl ü hüsne:

1. **cemâl ü hüsne:-e**

Gazel 1593

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Yüz güzelliği ||

Güzellik.

*Ğirre olma gel cemâl ü
hüsne ben dervîşe bak
Virzekât-ı
hüsünüñyokduraña bundan
eḫaḫ*

cemâlüstine:

1. **cemâlüstine:**

Gazel 1527

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Yüz üzerinde.

*Varaḫ-ı
hüsünüñeḫaḫtuñyazâlîḫaḫt-ı
bedî’
Kaşlaruñoldıcemâlüstinet
uḡrâ-yireff’*

cemâlî:

1. **cemâlî:**

Gazel 1922

Mısra: 2

Allah'ın güzellik ve

rahmetle tecellisi.

Yine evvel

bahâroidiğanîmetdür ele

al mül

Cemâligülsitânındafigâna

başlasun bülbül

cemâl-i hüsünüñi:

1. **cemâl-i hüsünüñi:-üñi**

Gazel 1966

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Yüz güzelliği.

Cemâl-i hüsünüñicânâ

bugün ‘âşıqlara ‘arz it

Ki anlar

müstehâkolmuşolupdur

cümlesi sayıl

cemâl-i şem’e:

1. **cemâl-i şem’e:-e**

Gazel 1609

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Mumun güzelliği.

Yanuppervâne gibi terk-i

ser kıl

Cemâl-i şem’eçünkioldı

‘âşık

cemâl-i yâra:

1. **cemâl-i yâra:-a**

Gazel 1652

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Sevgilinin güzel

yüzü.

Ger küdüretdendilerseñşâf

ola mir’ât-ı dil

Bir dem

ırmacângözindâyimcemâl

-i yâra bak

cemâl-i yâri:

1. **cemâl-i yâri:-i**

Gazel 1798

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Sevgilinin güzel

yüzü.

Ger cemâl-i yâri görmek

ister iseñiygönül

Şâf kıl âyîne-i kalbüñi

bulsun sâdelik

cemâl-i yâr[ı]:-[ı]

1. **cemâl-i yâr[ı]:-[ı]**

Gazel 1630

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

*Sevgilinin güzel
yüzü.
Şadhezārānhüb-rüiy dil
temāşāisteseñ
Cāngözi görür cemāl-i
yār[1] aç her cāya bak*

cemālūñsem'ini:

1. **cemālūñsem'ini:**

Gazel 1988

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

*Cemalin, güzelliğin
mumu.*

*Sen baña göster
cemālūñsem'inicān
yakayım
Āteşi görse yanar
döymeksüzinpervāne gel*

cemī'-i hişāli:

1. **cemī'-i hişāli:-a**

Gazel 1734

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Güzel huylar.

*Artarsa n'olanür-ı
cemāliMuḥammedūñ
Kisbidegülcemī'-i
hişāliMuḥammedūñ*

cem'ivvetidüp:

1. **cem'ivvetidüp:-üp**

Gazel 1715

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Birleşmiş, toplanmış.

*Cem'ivvetidüp bir
niçedivāneler olduk
Āhuñ 'alemini çeküp
alayı büyütdük*

cemmāş:

1. **cemmāş:**

Gazel 1661

Mısra: 7

*Çapkın, zampara. //
şuh, büyüleyici, çarpıcı,
etkileyici.*

Cemmāşçeşmüñiydöst

ser-fitnesi zamānuñ

Ġamzeñde yok teraḥḥüm

göz göre āfet ancak

cemşidcāmına:

1. **cemşidcāmına:**

Gazel 1557

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

*Cemşid'in kadehi. ||
Efsaneye göre Cem'in
şarap içtiği yedi
madenden yapılmış sihirli
kadeh.*

Minnet itmezse ne

gamCemşidcāmınadilā

Şolgedāmeyḥāneküncinde

tuta meyle ḥazef

cengidemezsın:

1. **cengidemezsın:-emez,**

-sim

Gazel 1985

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Savaşmak.

Sanma āsāndilāma'reke-i

derd ü gamı

'İşk ile cengidemezsın

olasın Rüstem-i Zāl

cengiderler:

1. **cengiderler:-er, -ler**

Gazel 1633

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Tartışmak, çekişmek.

*Niçeyıldurḥüsnüñiçüncen
giderlercān u dil*

Döstüm gel bir nazarlutḥ

eyle ol savaşa bak

ceng ü cidāl:

1. **ceng ü cidāl:**

Gazel 1916

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Savaş ve mücadele.

Çündegülbākīciḥāna

eyleme iy dil tama'

Saña kalmaz

çünbilürsinyānedürceng ü

cidāl

cennet:

1. **cennetde:-de**

Gazel 1506

Mısra: 4

Cennet, āhirette

müminlere Allah

tarafından vadedilen

ebedi hayat yaşanacak

yer.

Kim ki la'lüñden bugün

idersenüñ bir cür'anuş

Eylemez cennetdeiderāb-ı

kevserden ne ḥaz

2. **cennetdür:-dür**

Gazel 1556

Mısra: 2

Cennet, āhirette

müminlere Allah

tarafından vadedilen

ebedi hayat yaşanacak

yer.

Kim der-i cānāndan ide

i'tikāf

Menzili cennetdüranuñbî-
hilâf

3. **cenneti:-i**

Gazel 1645

Mısra: 4

Cennet; âhirette

*müminlere Allah
tarafından vadedilen
ebedî hayat yaşanacak
yer.*

Küyünmağâmeylemişemc

ân u gönülden

‘Arz eyleseler cenneti

añahevesüm yok

4. **cennetden:-den**

Gazel 1834

Mısra: 7

Cennet; âhirette

*müminlere Allah
tarafından vadedilen
ebedî hayat yaşanacak
yer.*

Çıkardı

Âdemicennetdeniblis

Beni

düritdiküyümandanhabîbüñ

5. **cennetden:--den**

Gazel 1856

Mısra: 9

Cennet; âhirette

*müminlere Allah
tarafından vadedilen
ebedî hayat yaşanacak
yer.*

Açıla

qabrinecennetdenanuñrev

zeneler

Ruğlarıñ fikri

lebüñzikriniderkenölenüñ

cennetsarâbi:

1. **cennet şarâbi:**

Gazel 1864

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Cennet şarabı.

Vā’izā cennet

şarâbikevser ü hürisaña

Şimdilik mañbüb-ı meyle

dehrihoş görmek gerek

cennet ü firdevsi:

1. **cennet ü firdevsi:-i**

Gazel 1680

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Firdevs cenneti.

Zâhid eylerse eger cennet

ü Firdevsişaleb

‘Aşıkambañahemân ‘ışk-

ıladîdâr gerek

cennet-i firdevsde:

1. **cennet-i firdevsde:-de**

Gazel 1972

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Firdevs Cenneti.

Yokdurimkânbağbânâ

cennet-i firdevsde

Bulnaqaddinigarabeñzey

enâzüknihâl

cennetü’l-me’vâda:

1. **cennetü’l-me’vâda:**

Gazel 1658

Mısra: 1

Şehit ve müminlerin

barınağı ve konağı olan

cennet.

Sañabeñzeriy melek-

rücennetü’l-me’vâda yok

Bir benüm tek ‘aşık-ı dil-
haste de dünyâda yok

cerâ:

1. **cerâyı:-yı**

Gazel 1508

Mısra: 11

*“Olan olmuş, olmuş
bitmiş” anlamına gelen*

Cerâmâ-cerâ sözünde

geçer.

Diñle bir dem bu

cerâyıdidüm

Didi almaz bu

mâcerâdanhaç

cev:

1. **cev:**

Gazel 1906

Mısra: 12

Arpa tanesi.

Ne ekersenî anı biçersin

Muhibbîñhayr u şer

Cevkübengendüm umup

dimeañacevdegül

2. **cev:**

Gazel 1906

Mısra: 12

Arpa tanesi.

Ne ekersenî anı biçersin

Muhibbîñhayr u şer

Cevkübengendüm umup

dimeañacevdegül

cevâb:

1. **cevâb:**

Gazel 1585

Mısra: 9

Cevap, yanıt.

İytabîb-i dil buyur

hâlümnedürşâficevâb

ḤastalarçokdurMuḥibbī
gibi bir bīmār yok

2. **cevāb:**

Gazel 1684

Mısra: 5

Cevap, yanıt.

İster-isem iṭṭabīb-i dil
n'ola senden cevāb
Her kimūñ kim derdi var
lā-būdañadermān gerek

3. **cevāb:**

Gazel 1748

Mısra: 5

Cevap, yanıt.

İyṭabīb-i dil mededla'l-i
lebūñden bir cevāb
Eytmezişeñölüremboynuñ
a düşer kan senūñ

4. **cevāb:**

Gazel 1767

Mısra: 2

Cevap, yanıt.

Ġamuñdanoldımürdesīne
hem çāk
Cevābeyt ola dīdecān-ı
ġamnāk

5. **cevāb:**

Gazel 1773

Mısra: 9

Cevap, yanıt.

Zinde eyle bir cevāb ile
yine dil mürdesin
Ḥokḡa-i la'l içre
vardursakludārūlarūñ

6. **cevāba:-a**

Gazel 1775

Mısra: 1

Cevap, yanıt.

Su'ālūmecevābaağızuñ
berk

Dönüp var mı dehānuñda
olup şek

7. **cevāb:**

Gazel 1792

Mısra: 5

Cevap, yanıt.

Dil
ṭabībisinlebūñdenn'ola
umsam bir cevāb
Sañaāsāndurbenünderdü
medermān eylemek

8. **cevāb:**

Gazel 1935

Mısra: 9

Cevap, yanıt.

Dil ṭabībindenn'ola ger
isteseñşāfıcevāb
İyMuḥibbīderdüñi
'arṣitmegegermāna gel

cevāb almak:

1. **cevāb almak:-mak**

Gazel 1784

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Sorusuna karşılık

almak.

Lebūñden bir cevāb
almak bu gönülüm istemez
bir kez
Niġārākorkaramraḡne ola
la'l-i Bedaḡşānuñ

cevāb alsam:

1. **cevāb alsam:-sa, -m-**
sam

Gazel 1504

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Karşılık almak.

Leblerinden bir cevāb
alsam olur gönülümferah
Nite kim derdi olan ire
iderdermānaḡaz

cevāb eyle:

1. **cevāb eyle:**

Gazel 1606

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Cevaplamak, cevap

vermek.

Ḥastadurküyuñdayaturiyṭa
bīb-i dil meded
Bir cevāb eyle
lebūñdengelsün ol
bīmāraşevḡ

2. **cevāb eyle:**

Gazel 1981

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Cevaplamak, cevap

vermek.

Leblerūñdār-ı
şifāsındayaturḡastagōñül
Bir cevāb eyle
benünderdüme gel
dermān ol

cevābitdūñ:

1. **cevābitdūñ:-dūñ**

Gazel 1731

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

*Bir soruya karşı söz
söylemek, cevap vermek.*

Niġārābüseñi ister
Muḥibbīcānidüptuḡfe
Hemāniġrārdürdirler ki
ḡāmūşicevābitdūñ

cevâb itmez:

1. **cevâbitmez:-mez**

Gazel 1638

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Bir soruya karşı söz söylemek, cevap vermek.

Egerbiñ kez sü'al itsem
dönüp bir kez cevâb itmez
Dehâniçün diyenler haq ki
gâhî var [u] gâhî yok

cevâbın al:

1. **cevâbın al:**

Gazel 1971

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Sorduğu soruya karşılık bulmak.

Süvâlevarumvir al
cevâbın
Keşim itmez
kapudanredd-i säyil

cevâhir:

1. **cevâhirdür:-dür**

Gazel 1989

Mısra: 10

Cevherler II Güzel

ve değerli söz.

Bu
Muhibbiniçeyildurharcide
r söz gevherrin
Eksük olmaz toptolu yine
cevâhirdürgöñül

cevce:

1. **cevce:**

Gazel 1571

Mısra: 7

Arpa tanesi; arpa

tanesi kadar az.

Hırmen-i 'ömrüm
bañavirmezdicevcehâşılı
Gözlerümden her
seheryagma ger bārān-ı
'ışk

cevher:

1. **cevherden:-den**

Gazel 1509

Mısra: 8

Cevher, elmas.

Cānaalurkıymetin bilen
bugün söz gevherrin
Şol ki gāfildür ne
bilsünaña cevherden ne
haz

2. **cevherin:-iñ**

Gazel 1658

Mısra: 9

Cevher, elmas.

Bu
Muhibbittācidedenħāk-i
pāyuñ cevherin
Kim göre eydür bu gevher
efser-i Dārāda yok

3. **cevheri:-i**

Gazel 1802

Mısra: 13

Cevher, elmas.

Dal ma'ānibaħrınayārāna
gönder cevheri
Diyeler nazm ehli ħaqqā
böyle gevher görmedük

cevher-i 'ışkı:

1. **cevher-i 'ışkı:-ı**

Gazel 1842

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Aşk madeni

(mücevheri).

Cevher-i
'ışkıMuhibbisañasermāye
yiter
Almazammālını bir
ħabbeye ben Kārūnuñ

cevlān:

1. **cevlānuñ:-uñ**

Gazel 1726

Mısra: 1

Dolaşma, gezinme.

'İydirdiküšte kıldı
ħalkıcevlānuñsenüñ
Umulur maqbül ola bu
cümle ħurbānuñsenüñ

cevlān evlese:

1. **cevlāneylese:-se**

Gazel 1931

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Dolaşmak, gezinmek.

Zülfiniçevgānidüpnāz-
ılavevlān eylese
Cān u dilden yolına top
olmayan ser ser degül

cevr:

1. **cevr-ile:-ile**

Gazel 1565

Mısra: 1

Eziyet, cefa.

Cānalmag-ısa cevr-ile
cānāna tekellüf
Cānikomışuzyoluñacānā
ne tekellüf

2. **cevr-ile:-ile**

Gazel 1572

Mısra: 9

Eziyet, cefa.

Ten esāsın oda yakdıcevr-
ile meh-pāreler

Ḥüblar resmi budur kim
olmayamâbâd-ı 'ışk

3. **cevr-ile:--ile**

Gazel 1697

Mısra: 10

Eziyet, cefa.

N'eyledüñseyledüñaldüñ
Muḥibbîgöñlini
Cevr-ile bir
çärekiñduñsoñrâbed-
ḥäleyledüñ

4. **cevrüñ:-üñ, -ile**

Gazel 1766

Mısra: 9

Eziyet, cefa.

Sanma
cevrüñni'metinkadrini
bilmeye Muḥîb
Şehd ü
şekkergörinürâñacefâvüel
emüñ

5. **cevrüñle:-üñ, -ile**

Gazel 1776

Mısra: 8

Eziyet, cefa.

Kaça mı cevr ü cefâdan
seni cân-ıla seven
Yüzini döndürmeye
cevrüñleiyagsa başa seng

6. **cevri:-i**

Gazel 1803

Mısra: 2

Eziyet, cefa.

Ẓulm elin uzatmasun
'âlemdeyârıkimsenüñ
Cevri 'âdetitmesünyâ Rab
niğârnikimsenüñ

7. **cevr:**

Gazel 1810

Mısra: 9

Eziyet, cefa.

Gâhcevr ü
gehcefâkılşañeyâsulṭân-ı
ḥüsn
Bu Muḥibbîcân u dilden
bende-fermânuñsenüñ

8. **cevrinden:-i, -n, -den**

Gazel 1820

Mısra: 3

Eziyet, cefa.

Dil-rübâlarcevriderse
kaçma cevrinden göñül
Sevdügiyolında kişi pây-
mâl olmak gerek

9. **cevri:-i**

Gazel 1834

Mısra: 1

Eziyet, cefa.

Devâdurderdüme cevri
ḥabîbüñ
Gerekmez minneti
bañaṭabîbüñ

10. **cevrüñ-ile:-üñ, -ile**

Gazel 1837

Mısra: 8

Eziyet, cefa.

Cefâ taşıyla sındı
şabrayağı
Yakaldanbaşumacevrüñ-
ile seng

11. **cevr-ile:-ile**

Gazel 1840

Mısra: 9

Eziyet, cefa.

Evvel alduñgöñlümicevr-
ile âḥîr öldürüp

Kanda gitdi ara yirde 'ahd
ü peymânuñsenüñ

12. **cevrüñ-ile:-üñ, -ile**

Gazel 1844

Mısra: 3

Eziyet, cefa.

Vaḳtidür gel beni öldür
şanemâcevrüñ-ile
Mürdeler zinde ola ger
irişe 'İsîdemüñ

13. **cevr-ile:-ile**

Gazel 1862

Mısra: 5

Eziyet, cefa.

İncinür sanma beni cevr-
ile râḥatbuluram
Çekmişemcevrüñi çok
arta kemâl-i keremüñ

14. **cevr-ile:--ile**

Gazel 1875

Mısra: 3

Eziyet, cefa.

Cevr-ile delmek dilermiş
sînesinehl-i dilüñ
Ḥişmidüp tutar elinde
gönderini kirpügüñ

15. **cevr:**

Gazel 1879

Mısra: 7

Eziyet, cefa.

Gehcefâvügâḥşivegâhcevr
ü gâhnâz
Bilüremâḥîr beni
öldürisercünbişlerüñ

16. **cevrüñ:-üñ**

Gazel 1962

Mısra: 4

Eziyet, cefa.

Mihr ü vefâ eyleme terk-i
cefâdahı
Cevrüh yiter
bañadimezemvefâma gel

17. **cevr:**

Gazel 1979

Mısra: 1

Eziyet, cefa.

Gehcefâgehcevr gönderse
niğârühkâyil ol
Pâdişehdür her ne fermân
eyler-ise ‘âmil ol

cevr evleme:

1. **cevreyleme:-me**

Gazel 1535

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Eziyet etmek.

Hüsünñemağrür olup cevr
eyleme ‘uşşâka gel
Gül gibi ‘ömrüh geçer
durmaz bilürsinçünkiçag

cevriderse:

1. **cevriderse:-er, -se**

Gazel 1820

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Eziyet etmek.

Dil-rübâlarcevriderse
kaçma cevrinden gönül
Sevdügiyolında kişi pây-
mâl olmak gerek

cevridüp:

1. **cevridüp:-üp**

Gazel 1951

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Eziyet etmek.

Döstim her ne ki gelse
baña senden ğamdegül
Her ne
deñlücevrüdüpkiısañcefâ
ol kem degül

cevr kıl:

1. **cevr kıl:**

Gazel 1500

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Eziyet etmek.

Dimezem mihr eyle
bâricevr kıl oran-ıla

Fağr-ı

‘âlemçündimişhayru’l-
umür olur vaşat

cevr ü belâvüderd-i ser:

1. **cevr ü belâvüderd-i**

ser:

Gazel 1662

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Eziyet, bela ve kafa

derdi.

Egerçi dilde varlıktan
eser yok
Velicevr ü belâvüderd-i
ser yok

cevr ü cefâ:

1. **cevr ü cefâ:**

Gazel 1525

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

İncitici söz veya

davranışlar (sevgiliden

gelen).

Mâh-rûlar okumamışlar

vefâdestânım

Her biri cevr ü cefâ

fenninde lîkmuhteri’

2. **cevr ü cefâ:**

Gazel 1640

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

İncitici söz veya

davranışlar (sevgiliden

gelen).

Anuñçüneyledünzulm u

sitem cevr ü cefâ ‘âdet

Yanuñdayog-

ımışkullaruñalut’u vefâ

kılmak

3. **cevr ü cefâ:**

Gazel 1932

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Eziyet ve sıkıntı.

Bülbülinidâyimâcevr ü

cefâbimârider

İtdüğini görmedi kimse

añatimâr gül

4. **cevr ü cefâ:**

Gazel 1761

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Eziyet ve sıkıntı.

Her kanda olsa güzel bî-

vefâ gerek

Cümle işi dâyimâcevr ü

cefâ gerek

5. **cevr ü cefâ:**

Gazel 1910

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

İncitici söz veya

davranış.

Bañacevr ü cefâğahr u

sitem kıl

Dimem mihr ü vefâlutfu
kerem kıl

6. cevr ü cefâ:

Gazel 1967

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

İncitici söz veya

davranış.

Bañacevr ü

cefâğayravefâlar

Cihânda var mı kimse

buñakâyil

cevr ü cefâ atına:

1. cevr ü cefâatına:-na

Gazel 1701

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Eziyet ve zulüm attı.

Binmesüncevr ü cefâ

atına yânkimsenüñ

Kalmasun bencileyin

görüp qarâr kimsenüñ

cevr ü cefâevleseñ:

1. cevr ü cefâevleseñ:-

señ

Gazel 1899

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Üzme, eziyet etmek,

azap vermek.

Ger eyleseñcevr ü

cefâderdsenüñ elem senüñ

Yâhüd dönüp mihr ü

vefâlutfsenüñ kerem

senüñ

cevr ü cefâ fennin:

1. cevr ü cefâfennin:-i, -

n-n

Gazel 1635

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Eziyet ve sıkıntı ilimi.

Ol şeh-i hûbânı gör hiç

kullarına dâdı yok

Hoşbilürcevr ü cefâ

fennin velüstâdı yok

cevr ü cefâ kılmak:

1. cevr ü cefâkılmak:-

mak

Gazel 1640

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Eziyet ve işkence

etmek; zahmet ve sıkıntı

vermek, canını yakmak.

Saña mı kaldı 'âlemde

dile cevr ü cefâ kılmak

Beni yâdeyleyüp her dem

rağîbiâşinâ kılmak

2. cevr ü cefâ kılmak:

Gazel 1622

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Eziyet ve sıkıntı

vermek.

Nedürim meh bu miskîne

sitem cevr ü cefâ kılmak

Beni yâdeyleyüp her dem

rağîbiâşinâ kılmak

cevr ü cefâkılmakda:

1. cevr ü cefâkılmakda:-

makda

Gazel 1727

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Eziyet ve sıkıntı

vermek.

Bî-vefâlık fennini senden

görür meh-pâreler

Her birin cevr ü

cefâkılmakdaüstâdeyledü

ñ

cevr ü cefâokına:

1. cevr ü cefâokına:-na

Gazel 1835

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Eziyet ve cefa oku.

Niçe bir cevr ü cefâokına

dil ola siper

Bir yañacevr-i habîb ü bir

yañakahr-ı felek

cevr ü cefâ resmini:

1. cevr ü cefâresmini:-ni

Gazel 1942

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Eziyet ve sıkıntı

resmi.

Döstumcevr ü cefâ

resmini bünyâdeylegil

Öldürüp 'aşıklar' âlemde

bir dâdeylegil

cevr ü cefâvüelemüñ:

1. cevr ü cefâvüelemüñ:-

üñ

Gazel 1862

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Eziyet, sıkıntı ve

keder.

Eksük itme şanemâcevr ü

cefâvüelemüñ

Baña sor lezzetini ben

bilüremderd ü gamuñ

cevr ü cefâdan:

1. cevr ü cefâdan:-dan

Gazel 1503

Mısra: 4
Kelime Tipi: -
İncitici söz veya davranışlar (sevgiliden gelen).

Maḥabbet ehli ‘ālemde
kamu mihr ü vefā ister
Benümgönlüm tutup
‘aksin idercevr ü
cefādanḥaz

2. **cevr ü cefādan:-dan**

Gazel 1508

Mısra: 2
Kelime Tipi: -
İncitici söz veya davranışlar (sevgiliden gelen).

Gönül itmez mihr ü
vefādanḥaz
Bilünidercevr ü
cefādanḥaz

3. **cevr ü cefādan:-dan**

Gazel 1776

Mısra: 7
Kelime Tipi: -
İncitici söz veya davranışlar (sevgiliden gelen).

Kaçā mı cevr ü cefādan
seni cān-ıla seven
Yüzini döndürmeye
cevrünleyagsa başā seng

4. **cevr ü cefādan:-dan**

Gazel 1504

Mısra: 1
Kelime Tipi: -
İncitici söz veya davranış.

Döstlarcevr ü cefādan
eyler ol cānāneḥaz

Çünkiandandurdaḥıartukg
elür bu cānaḥaz

cevr ü cefālar:

1. **cevr ü cefālar:-lar**

Gazel 1522

Mısra: 11
Kelime Tipi: -
İncitici söz veya davranışlar (sevgiliden gelen).

Şolḳadar ben ḥastayacevr
ü cefālareyledün
Şabraḫāḳat kalmadı
şehründenitdüm el-vedā’

2. **cevr ü cefālar:-lar**

Gazel 1776

Mısra: 2
Kelime Tipi: -
İncitici söz veya davranışlar (sevgiliden gelen).

Gösterüp gün yüzini ol
itdi bu ‘aḳlumıdeng
Soñradancevr ü cefālar ile
geçdidürlüreng

cevr ü cefālarevleyüp:

1. **cevr ü**

cefālarevleyüp:-yüp

Gazel 1697

Mısra: 1
Kelime Tipi: -
Bela ve eziyet etmek.

Eyleyüpcevr ü cefālar
beni ḥoş-ḥāyleyedün
Zehrsunduñ sanma anı
şekker ü bāyleyedün

cevr ü cefālardan:

1. **cevr ü cefālardan:-lardan**

Gazel 1670

Mısra: 3
Kelime Tipi: -
İncitici söz veya davranışlar (sevgiliden gelen).

İtdügüncevr ü
cefālardanferāḥ olur bu
dil
Ana raḥmindenberü
gülmez o ḡam-perverde
bak

cevr ü cefālaruñ:

1. **cevr ü cefālaruñ:-lar, -un**

Gazel 1853

Mısra: 1
Kelime Tipi: -
Eza ve eziyet.
Gelse ne deñlücānıncevr
ü cefālaruñ
Anı
vefābilürözinemübtelālaru
ñ

cevr ü cefāñı:

1. **cevr ü cefāñı:**

Gazel 1627

Mısra: 7
Kelime Tipi: -
(Sevgiliden gelen)
incitici söz ve davranışlar,
eziyet ve zulüm.

Çekeyim cevr ü cefāñı ire
bir gün rāḫatuñ
Bu meseldürşehde döner
şabr-ıladirler koruk

cevr ü cefāsı:

1. **cevr ü cefāsı:-sı**

Gazel 1590

Mısra: 1

Kelime Tipi: -
Eziyet ve sıkıntı.
Dimeñ o mâh-rûya ki cevri
ü cefâsı yok
Her ne ki olsa
bulunurillâvefâsı yok

cevr ü cefâyı:

1. **cevr ü cefâyı:-yı**

Gazel 1983

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

İncitici söz veya

davranış.

Dilâcevr ü cefâyı sen vefâ
bil
Gelürsederd-i miñnet de
devâ bil

cevr ü sitemün:

1. **cevr ü sitemün:-üñ**

Gazel 1844

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Eziyet ve zulüm.

Dâl kaldı bilümiñhasret-i
ebrû-yıñamuñ
Yakdı odlara beni hicr-ile
cevr ü sitemün

cevr-i habîb:

1. **cevr-i habîb:**

Gazel 1835

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Sevgilinin eziyeti.

Niçe bir cevr ü cefâokına
dil ola siper
Bir yañacevr-i habîb ü bir
yañakahr-ı felek

cevrin çekem:

1. **cevrin çekem:-em**

Gazel 1694

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Eziyet çekmek,

*zahmet ve sıkıntıya
uğramak.*

Niçe bir cevrin çekem
terk-i diyâr itsem gerek
Ğurbet illerin
varubaniñtiyâr itsem
gerek

cevrin çeken:

1. **cevrin çeken:**

Gazel 1861

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Sıkıntısını çekenler.

II Sıkıntı yaşayanlar.

Fiğâniçarhañhîsümâna
İrer cevrin çeken devr-i
zamânuñ

cevrin çekesin:

1. **cevrin çekesin:-esin**

Gazel 1773

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Eziyet çekmek,

*zahmet ve sıkıntıya
uğramak.*

Çekesin iy dil niçe cevrin
kad-i dil-cûlaruñ
Ya niçe bir aka
iydidegözündensularuñ

cevrini çekmek:

1. **cevrini çekmek:-mek**

Gazel 1820

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Sıkıntı çekmek.

Vaşlıçün olmaz müyesser
cevrini çekmek gerek
Mâh-rûlarmübtelâsipây-
mâl olmak gerek

cevrini çekmeyem:

1. **cevrini çekmeyem:-**
meyem

Gazel 1842

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Sıkıntı çekmek.

Çekmeyem ger dir-iseñ
cevrini sen gerdüñüñ
Lâle-veş koma
elüñdenkadeh-i gülgüñüñ

cevrüñçekerüz:

1. **cevrüñçekerüz:-erüz**

Gazel 1721

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Eziyet (eziyetini)

*çekmek, meşakkate
(meşakkatine) katlanmak.*

Terk
idersindiüyücevrüñçekerüz
şâm u şehër
Biz cefâdanusanup sen ne
perîşânolduñ

cevrüñçekmege:

1. **cevrüñçekmege:-**
mege

Gazel 1819

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Eziyet çekmek, zulüm

görmek.

Vâdî-i gamdaMuñhibbî
çekse cevrüñi ne tañ
Cevrüñçekmegecânâ
kimi mu'tâditmedüñ

cevrüni çekmek:

1. **cevrüni çekmek:**-mek

Gazel 1800

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Eziyet çekmek, zulüm görmek.

İy kaşı ya çekmek

olurdıölincecevrüni

Dil uzatmasa gelüp her

yañapeykānuñsenüñ

cevrüni çekmişem:

1. **cevrüni çekmişem:**-

miş, -em

Gazel 1862

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Eziyet çekmek, zulüm görmek.

İncinür sanma beni cevr-

ile rāhatbuluram

Çekmişemcevrüni çok

arta kemāl-i keremüñ

cevrüni çekse:

1. **cevrüni çekse:**-se

Gazel 1819

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Eziyet çekmek, zulüm görmek.

Vādī-i ğamdaMuhibbī

çekse cevrüni ne tañ

Cevrüniçekmegecānā

kimi mu'tāditedüñ

ceyhün:

1. **ceyhünüñ:**-uñ

Gazel 1730

Mısra: 10

Ceyhun Nehri.

Kim gözüm yaşına bend

itse Muhibbīañadı

Kimse

sedbaglamadıöñinehīçCey

hünüñ

2. **ceyhün:**

Gazel 1816

Mısra: 11

Ceyhun Nehri.

GözümüñyaşıdurCeyhūno

lupdurecān u dil pür hūn

Beni sen

eyledüñmecnūñn' içtün

dün gicegelmedüñ

3. **ceyhünüñ:**-uñ

Gazel 1842

Mısra: 8

Ceyhun Nehri.

Eşkseylābınıāsān mı

sanurmerdüm-i çeşm

Kim ola māñi' ola

akmasına Ceyhünüñ

4. **ceyhün:**

Gazel 1889

Mısra: 2

Ceyhun Nehri.

Hālümüāhgöñül yine

diger-günitdūñ

Bir boyı servi görüp

yaşımıCeyhünitdūñ

cezbider:

1. **cezbider:**-er

Gazel 1695

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Kendine doğru

çekmek, çekiciliğinin

etkisi altına almak II

kendinden geçirmek,

aklını başından almak.

Göreliden

hālünüñçeşmümdekanum

kalmadı

Gerçek imiş

cezbiderdirlerdi kanı

mercimek

cidd:

1. **cidd-ile:**--ile

Gazel 1629

Mısra: 9

Ciddiyet.

İremezsın sen

Muhibbīcidd-ile bil

vaħdete

İtmeyince

kendükendüñden bu dem

benliğı yok

cidd ü cehd eyle:

1. **cidd ü cehd eyle:**

Gazel 1620

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Çalışıp çabalamak.

Cidd ü cehd eyle irişe

hālka senden menfa'at

Yoksa bir sāyeolursın

meyvesi yok bir kavak

2. **cidd ü cehd eyle:**

Gazel 1883

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Çalışıp çabalamak.

Künc-i hālvetdegözüñ

yaşın dök istiğfāra gel

Cidd ü cehd eyle bulasın

ittişālindöstüñ

cidd ü cehd-ile:

1. **cidd ü cehd-ile:--ile**

Gazel 1955

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Çabalamak ve

uğraşmak.

Cem' iderseñmâl-ı Kârûm

da cidd ü cehd-ile

Mârolısarıyiserdür seni

[ol] kabır içre mâl

2. **cidd ü cehd-ile:--ile**

Gazel 1969

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Çabalamak ve

uğraşmak.

Açamazsın 'uğde-i zülfini

esme işsabâ

Degmecidd ü cehd-ile

olmaya hîç bu 'uğdehal

ciger:

1. **cigeri:-i**

Gazel 1730

Mısra: 8

Ciğer, bağır, yürek.

Sanmañuzlâlevü gül

vâdîler içre görinen

Gözi yaşı cigeri kanı-

durur Mecnûnuñ

2. **ciger:**

Gazel 1866

Mısra: 14

Ciğer, bağır, yürek.

Didüm ki tîr-i

ğamzeñesinem siper ola

DidiMuhibbîñaademürden

ciger gerek

cigerhünniçem:

1. **cigerhünniçem:-em**

Gazel 1535

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Ciğer kanı içmek.

Bezm-i ğamdako beni her

dem cigerhünniçem

Nüş-ı cân olsun nigârâ

koma elden sen ayağ

cigerhünmüdüki:

1. **cigerhünmüdüki:-di**

Gazel 1548

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Ciğer kanını dökmek.

Şolkadardökdicigerhününü

çeşmitdi telef

Lâlezâroldianuñçünhün-ı

dilden her taraf

ciger kanın:

1. **cigerkanın:-n**

Gazel 1830

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Ciğer kanı.

Ğamze-i mestüñ yine

turmazciger kanın içer

Niçenâ-ħağ kan içüpdür

yine bî-pervâgözüñ

cigerinipāralar:

1. **cigerinipāralar:-r**

Gazel 1875

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Ciğerini parçalamak.

|| *Acı çektirmek.*

Tîr-i müjgānylanâ-

ħağyire döker kanımı

Pāralaruş ben

ğarîbüñcigerinikirpügüñ

cihân:

1. **cihân:**

Gazel 1518

Mısra: 5

Ar. Dünya, kâinat.

Düd-ı

âhumçıkıdışummdancihân

oldıkebüd

Şubħa kalmış gibi çok

geldi lebe cânümçü şem'

2. **cihânda:-da**

Gazel 1521

Mısra: 5

Ar. Dünya, kâinat.

İster-iseñ olmaya

'aybuñcihândaâşikâr

Sen daħıdutmadilâ bir

kimsenüñ 'aybına sem'

3. **cihânda:-da**

Gazel 1545

Mısra: 9

Ar. Dünya, kâinat.

İyMuhibbî bu cihânda

kim ki 'uzlet isteye

Varlığından ol gerekdür

eyleye evvel ferâğ

4. **cihânda:-da**

Gazel 1584

Mısra: 10

Ar. Dünya, kâinat.

Biñbenüm gibi belâ-keş

işigindemübtelâ

Bu Muhibbînüñcihânda

andan özge varı yok

5. **cihânda:-da**

Gazel 1591

Mısra: 1

Ar. Dünya, kâinat.

Zülf-i tarrârî gibi 'âlemde
bir tarrâre yok
Bu
cihândaruşlarınmânendi bir
sehhâre yok

6. **cihânuñ:-uñ**

Gazel 1610

Mısra: 5

Ar. Dünya, kâinat.

Sakın âhına aldanma
cihânuñ
Niçeyirden satıldı ol
halâyık

7. **cihâni:-ı**

Gazel 1621

Mısra: 4

Ar. Dünya, kâinat.

Yagdurmıyaydı 'âleme
ger dîde göz yaşın
Başdan yakardı
uşbucihânişerâr-ı 'ışık

8. **cihâna:-a**

Gazel 1649

Mısra: 12

Ar. Dünya, kâinat.

Görüp
Muhibbüzülfünğamzeñledi
dicânâ
Biri cihânaaşüb birisi âfet
ancak

9. **cihân:**

Gazel 1677

Mısra: 7

Ar. Dünya, kâinat.

Kimseye kılmaz vefâ
itmez teraħhüm bu cihân
Bilmek isterseñdilâ
İskender ü Dârâya bak

10. **cihâni:-ı**

Gazel 1682

Mısra: 2

Ar. Dünya, kâinat.

Cefâvücevr-i cânânıkoñ
anı bañaöğretmeñ
Bu
dünyâdanvefâummañcihâ
nıbañaöğretmeñ

11. **cihân:**

Gazel 1684

Mısra: 2

Ar. Dünya, kâinat.

Virüremcânnağdinibaña
leb-i cânân gerek
Ne cihân olsun
bañacânânesüz ne cân
gerek

12. **cihâni:-ı**

Gazel 1690

Mısra: 6

Ar. Dünya, kâinat.

Nev-bahâr-ı
hüşnüñañupdidümiyarâm-
ı cân
Kanluyaşumlacihânilâlezâ
r itsem gerek

13. **cihâni:-ı**

Gazel 1751

Mısra: 3

Ar. Dünya, kâinat.

Evvel
açupgözlerüñgördicihâniç
ây-ı hûb
Âhîr anda bilmedüñküy-ı
âdemdürmenzilüñ

14. **cihân:**

Gazel 1753

Mısra: 4

Ar. Dünya, kâinat.

Lebinden kim söz işitse
bulur dil 'ömr-i cāvîdi
Bulmur mı bu vech-ile
cihân içinde lebden yig

15. **cihân:**

Gazel 1759

Mısra: 9

Ar. Dünya, kâinat.

Baħr-ı eşkümeMuhibbî
bu cihânfülk olalı
Zevraķimehkülegi gün
bâd-bânidur felek

16. **cihân:**

Gazel 1771

Mısra: 9

Ar. Dünya, kâinat.

Yüzüñüzülf-ile örtme
olmasunzulmetcihân
'Âlemi kılan münevver
çünkirüyuñdursentüñ

17. **cihâna:-a**

Gazel 1773

Mısra: 11

Ar. Dünya, kâinat.

Sakın aldanma cihâna bir
gün eylersin sükün
Niçeye dek arturursınhây-
ıla bu hülaruñ

18. **cihâna:-a**

Gazel 1789

Mısra: 5

Ar. Dünya, kâinat.

Şöyle
tağıtdicihânaħakümiâhum
yili
Bulmaya bir zerresinçarħ
eline alsa elek

19. **cihān:**

Gazel 1855

Mısra: 1

Ar. Dünya, kâinat.

Sen olmayınca dimezemiy
dil cihān gerek
N'eylercihānişol ki
dimezbañacān gerek

20. **cihān:-ı**

Gazel 1855

Mısra: 2

Ar. Dünya, kâinat.

Sen olmayınca dimezemiy
dil cihān gerek
N'eylercihānişol ki
dimezbañacān gerek

21. **cihān:**

Gazel 1861

Mısra: 5

Ar. Dünya, kâinat.

Cihānbāķidegüldār-ı
fenādur
Ne assı var olan zevķ u
şafānuñ

22. **cihān:**

Gazel 1882

Mısra: 11

Ar. Dünya, kâinat.

Çünkiribāţ-ı köhne
dimişlercihāniçün
Halk-ı cihānikondi göçer
kārbāntutuñ

23. **cihāna:-a**

Gazel 1886

Mısra: 6

Ar. Dünya, kâinat.

Gezdümkenār-ı gülşeni
bir dānegörmedüm

Bakmaz cihāna var mı
ferāģibenefşentüñ

24. **cihān:**

Gazel 1892

Mısra: 5

Ar. Dünya, kâinat.

Basma
dünyāyamülevvesdürcihā
n
Merd olanlar pāk ü hoş-
dāmān gerek

25. **cihāna:-a**

Gazel 1916

Mısra: 7

Ar. Dünya, kâinat.

Çündegülbāķcihāna
eyleme iy dil tama'
Saña kalmaz
çünbilürsinyānedürceng ü
cidāl

26. **cihānda:-da**

Gazel 1919

Mısra: 1

Ar. Dünya, kâinat.

Var mı cihānda bir kişi
diye huzūra gel
Ya kurtulup bu
guşşavügamdansürūra gel

27. **cihān:-ı**

Gazel 1946

Mısra: 8

Ar. Dünya, kâinat.

İtmeseñnür-ı şerī'atle
münevver 'ālemi
Dutar-idi bu cihāni ser-te-
ser zulm u dālāl

28. **cihān:**

Gazel 1968

Mısra: 12

Ar. Dünya, kâinat.

İltifāt itme bu dehre sakın
aldanma sakın
'İyş ü 'işret bu cihān içre
hemānh'āb u hayāl

29. **cihān:**

Gazel 1973

Mısra: 8

Ar. Dünya, kâinat.

GeçdiMecnūnuñzamānıde
vr[i] Ferhāduñ kanı
Böyledür geçer cihān
kimseye müsellemedgül

30. **cihān:-ı**

Gazel 1983

Mısra: 5

Ar. Dünya, kâinat.

Sipāh-ı eşk-ile geşt it
cihāni
Dilüñdedüd-ı ahuñlivā bil

31. **cihāna:-a**

Gazel 1984

Mısra: 5

Ar. Dünya, kâinat.

Dutalum kim
cihānamālikolduñ
Gider elden saña andan ne
hāşıl

32. **cihāndan:-dan**

Gazel 1991

Mısra: 7

Ar. Dünya, kâinat.

Sakın aldanma cihāndan
kimseye gelmez vefā
Husrev ü İskender ü
Dārā'daniy dil 'İbret al

33. **cihāna:-a**

Gazel 1998

Mısra: 5

Ar. Dünya, kâinat.

Nigārāburka'ünkeşf it
cihāna gün yüzüñ göster
Gele mihr ü mehe dehşet
felek çeşminihayrān kıl

cihānahvālin:

1. **cihānahvālin:-n**

Gazel 1618

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Dünyanın hālleri.

Rüyuñaçün "ahsenü't-
taqvīm" dimişdürHakīm
Bilmek
isterseñcihānahvālin ol
taqvīme bak

cihānbāğında:

1. **cihānbāğında:-nda**

Gazel 1651

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Dünya bahçesi. II

Yeryüzü, dünya, kâinat.

Qıyāmetkaddüñebeñzerci
hānbāğında 'arar yok
Yücelünmuntehākaddüña
ña 'ālemdede hem-ser yok

2. **cihānbāğında:-nda**

Gazel 1655

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Dünya bahçesi. II

Yeryüzü, dünya, kâinat.

Her kimüñ kim bu
cihānbāğında bir cānānı
yok

Fi'l-hakīkamürdedür
cisminde anuñcānı yok

cihānbāzārına:

1. **cihānbāzārına:-ına**

Gazel 1636

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Dünya pazarı.

Harīd-i

'ıřkamiyñ'ācecihānbāzārı
navardum

Nuķūd-ı

'ömrişarftdümbenümsüd
u ziyānım yok

cihāngavğaların:

1. **cihāngavğaların:**

Gazel 1543

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Bu dünyanın

kavğaları, karmaşaları.

Bařuñaalduñdilā sen bu
cihāngavğaların
Yigdegülmidürsañaitseñ
bu sevdādanferāğ

cihāngülzārına:

1. **cihāngülzārına:-na**

Gazel 1922

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Dünya(nın) gül

bahçesi.

CihāngülzārınabakupMuğ
ibbī sakın aldanma
Meseldür 'ālem içinde
yiter çün 'ārife bir gül

cihānhalkı:

1. **cihānhalkı:**

Gazel 1546

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

İnsanlar. Bu

dünyada yaşayanlar.

Bu

cihānhalkıkamusımübtelā
Arasañ bir kimse yok
içinde sag

cihānhalkına:

1. **cihānhalkına:-na**

Gazel 1841

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Dünya halkı; herkes.

Bī-nařīb itmek

revāmıdurMuğıbbibendeñ
i

Hi'ön-

ıvařluñıcihānhalkınaçün
'āmeyledüñ

cihānhalkını:

1. **cihānhalkını:-nı**

Gazel 1789

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Dünya halkı; herkes.

Defter itdi bu

cihānhalkınıñhattāt-ı felek
Yazmadı meh-rūlar içre
sañabeñzer bir melek

2. **cihānhalkını:-nı**

Gazel 1982

Mısra: 16

Kelime Tipi: -

Dünya halkı; herkes.

Ararsañbulımmazsınyār-ı

hem-dem

Cihānhalkını cümle bī-
vefā bil

cihân içre:

1. cihân içre:

Gazel 1505

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Dünya içerisinde,
içinde.

Var mı bu cihân içre
itmeye cinândanhaz
Olmasa bile ger yâr ben
itmeyem andan haz

2. cihân içre:

Gazel 1689

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Dünya içerisinde,
içinde.

Kullanursañ bu cihân içre
tecerrüd 'âlemin
Umaram 'İsî gibi eflâk ola
yirüñsenüñ

3. cihân içre:

Gazel 1872

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Dünya içerisinde,
içinde.

Boyuñserv ü yüzüñ
güllden tenüñberg-i
semenden yig
Bu vech-ile cihân içre
bulunmaz kimse senden
yig

4. cihân içre:

Gazel 1918

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Dünya içerisinde,
içinde.

Gerçi kim halkacihân içre
belâeksükdegül
Cümlesine
irişengamdanbañaeksükde
gül

cihânmeñ-rûları:

1. cihânmeñ-rûları:

Gazel 1731

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Cihanın ay yüzlü
güzelleri.

Cihânmeñ-rûlarıncüm
gibi bir demde mañvoldı
Kaçan sen 'arz-ı
hüsnidüpyüzünüñâfîtabitdü
ñ

cihân mülkin:

1. cihân mülkin:

Gazel 1576

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Dünya malı.

Zerreye almaya cihân
mülkin
'Aşıkunmañlabiziyâde-i
'ışk

cihân mülkine:

1. cihân mülkine:-ne

Gazel 1761

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Dünya malı.

Cümle cihân mülkine ger
pâdişâh ise
Kapuñdasenüñkemterin ol
bir gedâ gerek

cihân mülkini:

1. cihân mülkini:-ni

Gazel 1633

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Dünya malı.

Sürme kıl hâk-i derini
açıla tãgözlerüñ
Bu cihân mülkini seyr it
dâne-i haşhâşa bak

2. cihân mülkini:-ni

Gazel 1848

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Dünya malı.

LeylîzülfinîkabülitdiMuñi
bbiçün ezel
Eyledi cümle cihân
mülkini Mecnün-vâr terk

cihânda:

1. cihânda:

Gazel 1585

Mısra: 1

Ar. Dünya, kâinat.

'Âlem içre kıl nazariy dil
cihândayâr yok
Añabeñzer kim cihânda
bir gül-i bî-hâr yok

2. cihânda:

Gazel 1585

Mısra: 2

Ar. Dünya, kâinat.

'Âlem içre kıl nazariy dil
cihândayâr yok
Añabeñzer kim cihânda
bir gül-i bî-hâr yok

3. cihânda:

Gazel 1634

Mısra: 6

Ar. Dünya, kâinat.

Çengidergehkâmetingehn
â gibi inîlgergöñül
Var mıdur bilsem cihânda
bencileyin sazı çok

4. **cihânda:**

Gazel 1646

Mısra: 4

Ar. Dünya, kâinat.

Şâmolıdıçünkizülfüñrüz
olalı cemâlün
Yiter cihânda bunlar leyl
ü nehârayir yok

5. **cihânda:**

Gazel 1734

Mısra: 9

Ar. Dünya, kâinat.

Yiter Muhibbîsaña bu
devlet cihânda kim
Olduñmuhibbicân-
ılaâliMuhammedün

6. **cihânda:**

Gazel 1737

Mısra: 7

Ar. Dünya, kâinat.

Cihâdamüstedâm olsun
komaz bir dem beni tenhâ
Anuñlaeglenürgöñlümbañ
a olmaya ğamdanyig

7. **cihânda:**

Gazel 1737

Mısra: 10

Ar. Dünya, kâinat.

Günehkârũsaredd itme
Muhibbîderdendüñdür
'Aţâ-bağş ol cihânda yok
şehâlutf u keremden yig

8. **cihânda:**

Gazel 1820

Mısra: 2

Ar. Dünya, kâinat.

İygöñülçün
'aşıkolduñhastahâl olmak
gerek
Bu cihânda 'ışkuñafıkr-i
muğâl olmak gerek

9. **cihânda:**

Gazel 1864

Mısra: 5

Ar. Dünya, kâinat.

Bulunur sanma cihânda bir
vefâlumihribân
İygöñül ol bî-vefâbî-mihri
hoş görmek gerek

10. **cihânda:**

Gazel 1873

Mısra: 7

Ar. Dünya, kâinat.

Her ki 'arifdürcihândaism
ü resmi terk ider
Şartıdur 'aşıklarun terk
ide evvel nâm u neng

11. **cihânda:**

Gazel 1902

Mısra: 7

Ar. Dünya, kâinat.

San'at-ı cevruñcihânda ad
ola diyümüdâm
Ol elif
kaddünlebükdünkâmetüm
dâyleledün

12. **cihânda:**

Gazel 1926

Mısra: 9

Ar. Dünya, kâinat.

Yüregiñünolmaduk var mı
cihândaademî

Yâhü bu devrân elinden
kimdür ol giryândegül

13. **cihânda:**

Gazel 1931

Mısra: 4

Ar. Dünya, kâinat.

Sırr-ı
'ışkısnemecânımdan
evvel saklaram
Bu cihânda sırrımı fâş
eyleyen hod er degül

14. **cihânda:**

Gazel 1931

Mısra: 8

Ar. Dünya, kâinat.

Hıçte'sir ide mi yaşum ile
âhumaña
Kalbineyârũcihânda kim
diye mermer degül

15. **cihânda:**

Gazel 1939

Mısra: 4

Ar. Dünya, kâinat.

Bâğa gel senden
vefâbüyün umar 'aşıklarun
Bu cihânda gerçi kim
virdügiyokdurbâr gül

16. **cihânda:**

Gazel 1949

Mısra: 4

Ar. Dünya, kâinat.

'İşkuñamüstağrakam
kılmam nazâr sol u saga
Bilmezem var mı
cihândasañabeñzer ya
degül

17. **cihânda:**

Gazel 1956

Mısra: 1

Ar. Dünya, kâinat.

Kelâm-ı Hakk-ıla her kim
cihânda olmaya 'âmil
Olur her bir işi ebter olur
her itdügibâtl

18. **cihânda:**

Gazel 1967

Mısra: 6

Ar. Dünya, kâinat.

Bañacevr ü
cefâgayravefâlar
Cihânda var mı kimse
buñakâyil

19. **cihânda:**

Gazel 1993

Mısra: 8

Ar. Dünya, kâinat.

Yanmasam eger zer gibi
hicrâteşine ger
Hergizcihânda bulmaz
idüm ben şafâ-yı dil

cihângezdüm:

1. **cihângezdüm:-düm**

Gazel 1534

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Dünyayı dolaşmak.

Döginüptaşdan taşa
gezdümcihânı su gibi
Düşeli ol serv-ıkadnâ-
mihribânundanırag

cihânı tuta:

1. **cihânı tuta:**

Gazel 1703

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Bütün cihanı

kaplamak, doldurmak.

Hüsngülzârında otlar

gözlerühâhü-yımüşg

Çın-i zülfühdeprede tuta

cihânübü-yı müşg

cilävirsün:

1. **cilävirsün:-sün**

Gazel 1720

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Parlatmak, parlaklık

vermek II bir şeyin

etkisini artırmak.

Dilühâyinesini kaplasa

ğam

Cilävirsünşarâb iç olmaya

jeng

cilve:

1. **cilvesin:-s, -i, -n**

Gazel 1577

Mısra: 5

İşve, naz; salınarak

gezinme, kırıtma.

Cilvesin görmek dilersenñ

ol gül endâmuñ yine

Gülşen ü bağ içre iy dil

cilve-i tāvüsa bak

cilve eyler:

1. **cilve eyler:-r**

Gazel 1586

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Hoş ve latif bir

şekilde görünme, ortaya

çıkma.

İyMuhibbî cilve eyler

mâh-rûlar her taraf

Reşkdencân yandı

gördişâh-ı hûbân anda

yok

2. **cilve eyler:-r**

Gazel 1828

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Hoş ve latif bir

şekilde görünme, ortaya

çıkma.

Cilve eyler kanda âb olsa

perîler dem-be-dem

Âb-ıla pür olsa tañ mı

çeşmesârîçeşmümün

cilve kıl:

1. **cilve kıl:**

Gazel 1771

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Görünmek, ortaya

çıkma; dikkat çekici

şekilde hareket etmek.

Cilve kıl meydân-ı hüsün

içre semend-i nâz-ıla

Söylenen dillerde şimdi

güft ü güyüñdursenñ

cilve-i tāvüsa:

1. **cilve-i tāvüsa:-a**

Gazel 1577

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Tavus kuşunun

cilvesi.

Cilvesin görmek dilersenñ

ol gül endâmuñ yine

Gülşen ü bağ içre iy dil

cilve-i tāvüsa bak

cilveler eyle:

1. **cilveler eyle:**

Gazel 1748

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

*Cilvelenmek, işveler
yapmak.*

Bin semend-i nāza eyle
cilveler meydānsenūñ
Başumı top ideyim
zūlfūñi sun çevgānsenūñ

cīm:

1. **cīmīne:-ine**

Gazel 1618

Mısra: 2

*Arap alfabesindeki
cim harfi II Sevgilinin cim
harfi gibi kıvrımlı saçı.*

Ḥāl-i müşğini gör olmuş
‘arız-ı sīme bak
Zūlfi cīmīnazar hem gel
o agzımīme bak

2. **cīm:**

Gazel 1696

Mısra: 1

*Arap alfabesindeki
cim harfi II Sevgilinin cim
harfi gibi kıvrımlı saçı.*

Cīmzūlfūñ elif ol kāmēt ü
mīm ol dehenūñ
Līk yok nām u nişānı ol
dehendensuhenūñ

cīmklup:

1. **cīmklup:-up**

Gazel 1827

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Cim harfi şekline

sokmak.

Zūlfūñicīmklupleblerūñi
mīmīdūben
Elif iken bu
benümķāmetūminūnitdūñ

cinān:

1. **cināndan:-dan**

Gazel 1505

Mısra: 1

Cennetler.

Var mı bu cihān içre
itmeye cināndanhaz
Olmasa bile ger yār ben
itmeyem andan haz

cism:

1. **cismūmi:-üm, -i**

Gazel 1572

Mısra: 6

Beden, gövde, vücut.

Hicrūñodıñu’le virdi
yüregümde ‘ākıbet
Cismūmiḥākisteritdidōstla
rferyād-ı ‘ışk

2. **cisminde:-i, -n, -de**

Gazel 1655

Mısra: 2

Beden, gövde, vücut.

Her kimūñ kim bu
cihānbāğında bir cānānı
yok
Fi’l-ḥākīkamürdedür
cisminde anuñcānı yok

3. **cisme:-e**

Gazel 1657

Mısra: 10

Beden, gövde, vücut.

İyMuḥıbbāñhidüpañdukça
bu ‘iñyānuñı
Lerze gelür cisme sanki
bād-iladitrer varak

4. **cismūmi:-üm, -i**

Gazel 1694

Mısra: 12

Beden, gövde, vücut.

Baş açupseng-i
cefāyakarşuturupcān-ıla
Dögdürüp bu
cismūmiāñirgubār itsem
gerek

5. **cismūmi:-üm, -i**

Gazel 1789

Mısra: 4

Beden, gövde, vücut.

Gözlerüm yaşı benüm
artar Furāt u Dieleden
Anuñiçün götürür
cismūmimānend-i kelek

6. **cismūm:-üm**

Gazel 1817

Mısra: 7

Beden, gövde, vücut.

Hicr-ile yanupcān u dil
kül oldıcismūm ser-te-ser
Rūy-ı
zerdūmibenümyaşumla
sen al eyledūñ

7. **cismūm:-üm**

Gazel 1867

Mısra: 6

Beden, gövde, vücut.

Ola kim

ilteşabāğerdümreh-i

cānāneye

Seng-i

miñnetledögüpcismūmğu

bār itsem gerek

8. **cismūñi:-ü, -ñi**

Gazel 1991

Mısra: 9

Beden, gövde, vücut.

DāğlarlaiyMuḥıbbīcismūñ

izeyneyleyüp

Şāh-ı 'ıŝkuñ devletinde
egnüñe bir hil'at al

cism-i nātüvānı:

1. **cism-i nātüvānı:**

Gazel 1894

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Halsiz vücut.

Gicelertāsubhōlıncaāh u
feryād ideli
Ža'f-ıla dil-ħastecism-i
nātüvānıbülbülüñ

cism-i zārum:

1. **cism-i zārum:-um**

Gazel 1692

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Ağlayan, inleyen

beden.

Cism-i zārum yollar
üzrehāk olaydı kāŝki
Ölse idüm yüzüme
tokinsadāmānuñsenüñ

civān:

1. **civān:**

Gazel 1987

Mısra: 14

Genç, taze delikanlı.

Pirolduñ ise sanma
Muħibbī ola dil pīr
Bir
tāzecivānısevübenāzecivā
n ol

2. **civānı:-ı**

Gazel 1987

Mısra: 14

Genç, taze delikanlı.

Pirolduñ ise sanma
Muħibbī ola dil pīr

Bir
tāzecivānısevübenāzecivā
n ol

cūlarakıtsun:

1. **cūlarakıtsun:-sun**

Gazel 1981

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Nehirler (gibi)

akıtmak..

Dıdelercūlarakıtsunyürisü
nayaguña
Sen yüriserv-i sehī gibi
ħırāmān ol

cūllāb:

1. **cūllāb:**

Gazel 1990

Mısra: 4

Gül şerbeti.

Leblerüñŝehdi var-iken
'āŝık-ı dil-ħasteye
İstemez kand ü
nebātcūllābañahācetdegül

cümle:

1. **cümle:**

Gazel 1517

Mısra: 8

Bütün, hep, tüm.

Ŗi'rümenazm ehli baksa
dir budur aşl-ı kelām
Buñanisbetğayrılaŝ'arıol
mış cümle fer'

2. **cümle:**

Gazel 1550

Mısra: 8

Bütün, hep, tüm.

Dürr ü
gevherdüregerçisözlerüñ

Cehdüñ olsun eyleyesin
cümle ŝāf

3. **cümle:**

Gazel 1555

Mısra: 2

Bütün, hep, tüm.

Ŗāf-ı bādenüş kıl eyle
anuñlaķalbiŝāf
Yürüyüp mestāne eyle
gülşeni cümle taṽāf

4. **cümle:**

Gazel 1584

Mısra: 8

Bütün, hep, tüm.

Āb u gül serv ü çemen
sākī elinde bāde pūr
Cümle 'iŝesbābı var
illāmünāsibyārı yok

5. **cümle:**

Gazel 1600

Mısra: 10

Bütün, hep, tüm.

Görelde sen perī-
rūyıMuħibbī 'aķlı
başından
Gidüpdürçeşmine 'ālem
'aceb mi cümle tār olmak

6. **cümle:**

Gazel 1726

Mısra: 2

Bütün, hep, tüm.

'İydirışdiküşte kıldı
ħalkıcevlānuñsenüñ
Umulur maķbül ola bu
cümle ķurbānuñsenüñ

7. **cümle:**

Gazel 1729

Mısra: 8
Bütün, hep, tüm.
Tâ ki yazdumḥaṭṭ-ı mihr-i
‘arîzuñlevḥ-i dile
Oldı andan naḡş-ı nâm-ı
sâde-rüyân cümle ḥak

8. cümlesi: -si

Gazel 1746

Mısra: 5

Bütün, hep, tüm.

Deyr-i ḥüsnuñdeşanemler
cümlesi oldıkadîd
Çünkiğördiler yazılmış
anda taşvürüñsenüñ

9. cümle:

Gazel 1761

Mısra: 2

Bütün, hep, tüm.

Her kanda olsa güzel bî-
vefâ gerek
Cümle işi dâyimâcevr ü
cefâ gerek

10. cümle:

Gazel 1761

Mısra: 7

Bütün, hep, tüm.

Cümle cihân mülkine ger
pâdişâh ise
Kapuñdasenüñkemterîn ol
bir gedâ gerek

11. cümle:

Gazel 1779

Mısra: 4

Bütün, hep, tüm.

İtdivîrânegelüpşehr-i dili
ğamsipehi
Cümle târâchemân kıldı
firâḡ-ı elemüñ

12. cümlesin: -sin

Gazel 1784

Mısra: 8

Bütün, hep, tüm.

NigârâKa’beküyuña varan
‘âşıklarauñ cem’ it
Gel eyle cümlesin
bismilḡabül ola ta
ḡurbânuñ

13. cümlesi: -si

Gazel 1786

Mısra: 6

Bütün, hep, tüm.

Sînemüñpütasinabiñnâvek
atsañḡaşd-ıla
İrer nişâna cümlesi itmez
ḡaṭæbrûlaruñ

14. cümle:

Gazel 1825

Mısra: 4

Bütün, hep, tüm.

Leylîzülfinüñhevâsımaanu
ñMecnün-vâr
‘Aḡl u şabr u ‘ârî cümle
târumâr itsem gerek

15. cümle:

Gazel 1848

Mısra: 10

Bütün, hep, tüm.

LeylîzülfiniḡabülitdiMuḡi
bbîḡün ezel
Eyledi cümle cihân
mülkini Mecnün-vâr terk

16. cümle:

Gazel 1901

Mısra: 4

Bütün, hep, tüm.

Nâlekılduñşolḡadargülzâr
-ı ḡüsniñdeanuñ

Gülsitânuñbûlbûlini
cümle ḡamüşeyledüñ

17. cümle:

Gazel 1901

Mısra: 7

Bütün, hep, tüm.

Kâyinâtuñ cümle
aḡvâlineolduñmuṭṭali’
Ol melek-
sîmâdanalduñçünḡadeḡnû
şeyledüñ

18. cümleten:

Gazel 1901

Mısra: 9

Bütün, hep, tüm.

ḡoş-dil itdüñ cümleten
‘âşıklarauñbuldımurâd
Bu Muḡibbî ne günâhitdi
ki nâ-ḡoşeyledüñ

19. cümlesine: -si, -n, -e

Gazel 1918

Mısra: 2

Bütün, hep, tüm.

Gerçi kim ḡalkacihân içre
belâeksükdegül
Cümlesine
irişengamdanbañaeksükde
gül

20. cümle:

Gazel 1962

Mısra: 8

Bütün, hep, tüm.

Bir dem ḡarâr eyleye bu
derd-i dilümdiyem
Vâḡıf olasın cümle bu
mâcerâma gel

21. cümlesi: -si

Gazel 1966

Mısra: 6
Bütün, hep, tüm.
Cemâl-i hüsnüñicânâ
bugün ‘aşıklara ‘arz it
Ki anlar
müsteħaķolmuş olupdur
cümlesi sayıl

22. **cümle:**

Gazel 1982

Mısra: 16

Bütün, hep, tüm.

Ararsañ bulmazsınyâr-ı
hem-dem
Cihân halkını cümle bî-
vefâ bil

23. **cümle:**

Gazel 1989

Mısra: 7

Bütün, hep, tüm.

Cümle meh-rûlar görüp
eş’ârüñameyl eyledi
Şimdi bildümfenn’-i şi’r
içinde sâhirdürgönül

24. **cümle:**

Gazel 1997

Mısra: 2

Bütün, hep, tüm.

Sâķi-i gül-ruh elinden
bâde al nüşeylegil
Ĝuşşavüĝamķarını cümle
ferâmüşeylegil

25. **cümle:**

Gazel 1997

Mısra: 6

Bütün, hep, tüm.

Gülşen-i
hüsninekarşunâleferyâdey
leyüp

Bülbül-i gülzârıy dil
cümle hāmüşeylegil

26. **cümleñüñ:-nüñ**

Gazel 1802

Mısra: 6

Bütün, hep, tüm.

Gerçi meh-rûlarcefâ
fenninde kāmildürvelî
Cümleñüñüstâdı sensin
sañabeñzergörmedük

cümle ‘âlem:

1. **cümle ‘âlem:**

Gazel 1780

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Bütün dünya, her

taraf.

Hemân “kün” didioldı
cümle ‘âlem
Kamu baħr-
ılaberşun’ıduranuñ

2. **cümle ‘âlem:**

Gazel 1885

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Bütün dünya, her

taraf.

Muñ’üñdür ser-â-ser
cümle ‘âlem
İderçeşmüñhemân yok
yirlereceng

cümle ‘âlemi:

1. **cümle ‘âlemi:**

Gazel 1686

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Bütün alem, her yer.

Çöz

mu’anberzülfüñitagıtruħu

ñüstinde kim
İster-iseñ tuta cümle
‘âlemibüyuñsenüñ

cümlecihân:

1. **cümle cihân:**

Gazel 1540

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Bütün dünya.

Çözüp zülf-i
perişanuñperişan eyle
‘uşşâķı
Kamu yoluñdacânırsün
sen ol cümle cihânfarıĝ

cümlecihānuñ:

1. **cümle cihānuñ:-uñ**

Gazel 1530

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Bütün dünya.

Tutalıdan ‘ışķuñ-
ılaüñsancāñ u dil
Eyledi cümle
cihānuñvarlıĝındanıñķıñā’

2. **cümle cihānuñ:-uñ**

Gazel 1710

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Bütün dünya.

Vaşfuñsenüñniçebeyān
ide Muħıbbî
Sen pādışehiolmuş iken
cümle cihānuñ

cümleħakıķı:

1. **cümle ħakıķı:**

Gazel 1761

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Tüm gerçekler.

Zinhâr sakın söyleme
şi'rimecâzîden
Dilden gelen cümle
hâkîkîedâ gerek

cümlehalâvık:

1. cümle halâyık:

Gazel 1597

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Bütün yaratılmışlar.

Eyle nazârşefî' ol sensin
şefî'-i ümmet
Gülbängüni çekerler
cümle sentünhalâyık

cümle varını:

1. cümle varını:

Gazel 1818

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Bütün varlığı.

Dir-imiş kılsunfidâ
yoluma cümle varını
Cân-ısa dahıMuhibbî pes
ne var itsem gerek

cümle-i 'uşşâkda:

1. cümle-i 'uşşâkda:-da

Gazel 1589

Mısra: 14

Kelime Tipi: -

Âşıkların hepsi.

Zür-ı bázüsüyla 'ışkuñ
kimseler tutışmaya
İyMuhibbî cümle-i
'uşşâkda ol pence yok

cünbiş:

1. cünbişi:-i

Gazel 1852

Mısra: 10

Zevk, eğlence.

Başını top itmeyen bu
yolda bilmez anı kim
İhtiyâr-
ıladegüldürçünbişimerdân
enüñ

2. cünbişlerüñ:-ler, -uñ

Gazel 1879

Mısra: 8

Kııldama, hareket

etme; oyun, eğlence. II

Hile, düzen.

Gehcefavügâhşivegâhcevr

ü gâhnâz

Bilüremâhir beni

öldüriserçünbişlerüñ

cünün:

1. cünün:

Gazel 1787

Mısra: 11

Delilik.

Sen perî-rüyı görüp geldi

Muhibbîyecünün

Âh günden güne

hâlümidigerünitdüñ

cür'a:

1. cür'a:

Gazel 1509

Mısra: 3

Damla, yudum.

Kim ki la'lüñdenider bir

gün senüñ bir cür'anuş

Añabâg-ı cennet içre âb-ı

kevserden ne hâz

2. cür'a:

Gazel 1656

Mısra: 13

Damla, yudum.

Şarâb-ı la'l-i

nâbindanMuhibbîcür'aiste

rseñ

Ser-i küyındadildârüñ var
it hâk-ile yeksânlık

3. cür'asından:-sından

Gazel 1673

Mısra: 9

Damla, yudum.

Cür'asından ister-iseñ ola
tâsañanaşib

Yüzüñhâkeyleyüp sür

yirleretopraga bak

4. cür'añ:-ñ

Gazel 1695

Mısra: 3

Damla, yudum.

Cür'añıçdümlerüñdenb
üsevirdidümdidi

Mest olup sözüñuzatduñ

şöyle beñzer giderek

5. cür'asın:-sın

Gazel 1852

Mısra: 5

Damla, yudum.

Saçmag-ıçun yüzüm

üzrecür'asın ol muğbeçe

Hâk-i pâyı olsa

idümkâşkımeyhânenüñ

6. cür'asın:-sın

Gazel 1852

Mısra: 14

Damla, yudum.

Mest-i

'ışkoldıMuhibbîdahıhuşyâ

r olmaya

İçeli bir cür'asın ol

gözleri mestânenüñ

7. cür'a:

Gazel 1996

Mısra: 9

Damla, yudum.

Ezel bezminde bir
cür'amaḥabbecāmınıçdi
Muḥibbīanuñ-
içüdürgörünür mest ü lā-
ya'kıl

8. cür'a:

Gazel 1997

Mısra: 9

Damla, yudum.

Döstimcām-ı
lebüñdencür'a sun ben
ḥastaya
Çün dem-i rıḥlet-durur
anuñla dil ḥoşeylegil

cür'a-i 'ışkı:

1. cür'a-i 'ışkı:-ı

Gazel 1744

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Aşk yudumu.

Cür'a-i 'ıŝkıMuḥibbīçün
ezel eyledi nüş
Çekemez minnetini olur
ise cām-ı Cemüñ

cür'a-i la'lüñ:

1. cür'a-i la'lüñ:-üñ

Gazel 1958

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Sevgilinin şarap gibi

*kırmızı dudağından bir
öpücük; şarap
kadehindeki son damla.
Muḥibbīkendüzün bilmez
temennā-yıvişāl eyler
İçeldencür'a-i
la'lüñolupdur mest-i lā-
ya'kıl*

cürm:

1. cürmine:-i, -n, -e

Gazel 1552

Mısra: 12

Suç, günah, kabahat.

Her ne deñlü var-ısa 'afv

it günāhındangeçüp

CürmineoldıHudāyāçünM

uḥibbīmu'terif

2. cürm:

Gazel 1566

Mısra: 9

Suç, günah, kabahat.

Cürm ise seni

Muḥibbīsevdügi

'Afv kılma öldür anı kıl

telef

3. cürmi:-i

Gazel 1580

Mısra: 9

Suç, günah, kabahat.

Cürmibī-ḥaddürMuḥibbī

senden umar şefkati

Nev-

civānidümsefidoldıkapuñ

darıŝe bak

4. cürm-ise:-ise

Gazel 1587

Mısra: 3

Suç, günah, kabahat.

Egercürm-ise yanuñda

seni sevmek benim

'ömrüm

Sen alduñgöñlümi benden

benümçendāngünāhum

yok

5. cürmüm:-üm

Gazel 1587

Mısra: 11

Suç, günah, kabahat.

Muḥibbīçog-ısa cürmüm
ümīdikesmezem andan
Kulıyampādiŝāhumdurben
ümğayrıİlāhum yok

6. cürm:

Gazel 1638

Mısra: 3

Suç, günah, kabahat.

Egercürm ise

'āŝıklıkyanuñdaiykemāne
brū

Sen alduñcebr-ile

göñlinanuñçendāngünāhı

yok

7. cürm:

Gazel 1657

Mısra: 8

Suç, günah, kabahat.

Yumayayideñizdaḥıyüz
ümüñ karasın

Cürm çok benden

yuyılmazşefkat it ḥālüme

bak

cürm ü ḥatā:

1. cürm ü ḥatā:

Gazel 1772

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Suç ve yanlış.

Bu

Muḥibbī'dengelürcürm ü

ḥatā her ŝubḥ u ŝām

ŝānuña düşer senüñlütf-

ııaiḥsān eylemek

cürm ü 'ıŝvānuñ:

1. cürm ü 'ıŝvānuñ:-uñ

Gazel 1622

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Günah ve isyan.

Muhibbîcürm ü
'işyānuñegerçihaddenaşm
ışdur
Bi-
hamdillāhvirilmişdürşefā'
atMuştāfā kılmak

cüş eyledi:

1. cüşeyledi:-di

Gazel 1527

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Coşmak.

La'l-i nābuñañıcakḥūn-ı
ciger eyledi cüş
Servkaddūñi görüp oldu
gözüm yaşı serī'

cüşevledün:

1. cüşevledün:-dün

Gazel 1901

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Coşmak.

Çün ezel
alduñmaḥabbetbādesinnüş
eyledün
Kaynaduñderyāyadöndün
dem-be-dem cüşevledün

cüşevlegil:

1. cüşevlegil:-gil

Gazel 1997

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

Coşmak.

Bahr-ı eşküme dokunsun
ko bu āhumşarşarı
Her

yañadankaynayıpderyāla
yincüşeylegil

cüş u hurüşider:

1. cüş u hurüşider:-er

Gazel 1548

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

*Coşmak, coşkun hale
gelmek.*

'Āşıkolmişdurmegerderyā
idercüş u hurüş
Üştür-i sermeste
dönmişdüryüzinitudıkef

cüşagetürür:

1. cüşagetürür:-ür

Gazel 1791

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Coşturmak.

Çünkü

'ışkbahrınıcüşagetürürşarş
ar-ı ğam

Yiryirin kelle-i

'uşşākañahabāb gerek

cüşān:

1. cüşān:

Gazel 1676

Mısra: 14

Coşkun.

Aglaramyāriğörem gibi
Muhibbiseḥerī
Dīdelersegriyüben dil
daḥıcüşān ancak

cüst ü çabük:

1. cüst ü çabük:

Gazel 1754

Mısra: 13

Kelime Tipi: -

Çabuk ve hızlı.

Muhibbîçirk-i dünyāya
bulaşma cüst ü çabük ol
Sakinmazsañmuḥarrerdür
mülevves ola dāmānuñ

cüst ü cüy-ı müşg evler:

1. cüst ü cüy-ı

müşgeyler:-r

Gazel 1871

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Misk kokusunu

aramak.

Keyḥaṭāduriyegönül bu
ḥāl-i 'anber var-iken
Kim varup eyler Ḥaṭā
mülkinde cüst ü cüy-ı
müşg

cüybār:

1. cüybāra:-a

Gazel 1628

Mısra: 2

Far. Irmak, büyük

irmak.

Sīnemdedilāderd olan
yādigāra bak

Dīdemden akan her yaña
ol cüybāra bak

2. cüybārından:-ından

Gazel 1958

Mısra: 5

Far. Irmak, büyük

irmak.

Gözümünçüybārındanyaş
umderyāsımevcurdı
Viriser 'ālemigarḳa ki zīrā
yok añaḥāyil

cüy-ı enhār:

1. cüy-ı enhār:

Gazel 1752

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Nehir, akarsu.

Kiminüñkâddinikılduñser

v ü 'ar'ardan yüce

Gözleri yaşın kimüñcüy-ı

enhäreyledüñ

cüv-ı müşg:

1. **cüv-ı müşg:**

Gazel 1871

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Misk kokusunu

aramak.

Ma'rifetbüymMuhıbbiāşi

kāritseñ ne tañ

Sihriderçünakıdır her

dem devātuñcüy-ı müşg

cüv-ı nil:

1. **cüv-ı nil:**

Gazel 1950

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Nil nehri.

Mısr-ı

hüsñüñdesenüñçünitdümi

yYūsuf-cemāl

Bir temāşā ile çeşmümden

akar san cüy-ı Nıl

Ç:

çabük:

1. **çabük:**

Gazel 1790

Mısra: 3

Çabuk, tez, hızlı.

Hüsñmeydānıñaldüñçü

nkiiyçabüksüvār

Başımı top eyle oldızülf-i

çevgānuñsenüñ

çabük-süvār:

1. **çabük-süvār:**

Gazel 1803

Mısra: 11

Usta binici.

Esb-i nāzüzregöricek seni

iyçabük-süvār

Kalamaz elde 'inān-ı

ihtiyārikimsenüñ

çag durmaz:

1. **çag durmaz:-maz**

Gazel 1535

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

*Zamanın, mevsimin
durması.*

Hüsñüñemağrūr olup cevr

eyleme 'uşşāka gel

Gül gibi 'ömrüñ geçer

durmaz bilürsinçünkiçag

çāğı:

1. **çāğı:**

Gazel 1886

Mısra: 2

Zaman, vakit,

mevsim.

Faşl-ı şitādatoñdı mı

yagıbenefşenüñ

İrdi bahār olmadı

çagıbenefşenüñ

çagur:

1. **çagurup:-up**

Gazel 1881

Mısra: 2

Herhangi birinin bir

yere gelmesini istemek,

davet etmek.

İy kaşı ya çün elif gibi

gele tırüñsenüñ

Çagurup dil dirañacān

içre gel yirüñsenüñ

2. **çagurur:-ur**

Gazel 1940

Mısra: 6

Herhangi birinin bir

yere gelmesini istemek,

davet etmek.

Demidür 'İyş ü şafā eyle

diyü her bir agaç

Çagururlālevü gül her biri

güyā mı degül

çāh:

1. **çāh:-ı**

Gazel 1738

Mısra: 8

Kuyu, çukur II Çene.

Kākülünde cem' idüpbī-

dilleri hābsitmege

Nāzükāneğabğabındakazd

uğıçāhıgörüñ

2. **çāha:-a**

Gazel 1983

Mısra: 7

Makam, rütbe,

heybet, ihtışam.

Sakın aldanma çāha olma

mağrūr

Elüñdentiz gider anı hevā

bil

çāh-ı zekandan:

1. **çāh-ı zekandan:-ndan**

Gazel 1872

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Çene çukuru.

Göñüldüzdiniküyında

tutup zülfinebenditdüm

Olur mı 'aşıkamaḥbes
'acebçāh-ı zekāndanyig

çāh-ı zekānuñ:

1. **çāh-ı zekānuñ:-uñ**

Gazel 1696

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Çene çukuru.

Ser-nigün ola Muḥibbī
göreyim hem çükālem
Kim ki yazmak dileye
vaşfınıçāh-ı zekānuñ

2. **çāh-ı zekānuñ:-uñ**

Gazel 1782

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Çene çukuru.

Ser-nigün ola göreyim
çeh-i bābilçükālem
Bilmeye qādrini ger
zerreceçāh-ı zekānuñ

çāh-ı zenaḥdānuñ:

1. **çāh-ı zenaḥdānuñ:-
nuñ**

Gazel 1784

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Çene çukuru.

Şu deñlü teşne
olmışdurdehān u sīnemiy
dilber
Tevakku' iderem göster
bañaçāh-ı zenaḥdānuñ

2. **çāh-ı zenaḥdānuñ:-uñ**

Gazel 1810

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Çene çukuru.

Buldıgönümdüzdinikūyu
ñdazülfüñbendidüp
Ḥabse saldı āḥirīçāh-ı
zenaḥdānuñsenüñ

çāk:

1. **çākin:-in**

Gazel 1712

Mısra: 10

Yarik, çatlak, parça

parça.

SīneñüñdāğınMuḥibbīyle
düñ gerçi nihān
Pīreheñçākinvelīkintābe-
dāmāneyledüñ

2. **çāk:**

Gazel 1740

Mısra: 6

Yarik, çatlak, parça

parça.

Gülşendebüyuñi gül ü
gonca alupsenüñ
Kim ḥırkasımpāre kimi
itdicāmeçāk

3. **çāk:**

Gazel 1741

Mısra: 6

Yarik, çatlak, parça

parça.

Gülşendebüyuñi gül ü
gonca alupsenüñ
Kim ḥırkasımpāre kimi
itdicāmeçāk

4. **çāk:**

Gazel 1756

Mısra: 6

Yarik, çatlak, parça

parça.

Gülşendesenüñbüyuñalald
an gül [ü] gonca

Ḥırқа birisi
pārekilupcāme biri çāk

5. **çāk:**

Gazel 1767

Mısra: 1

Yarik, çatlak, parça

parça.

Ġamuñdanoldımürdesīne
hem çāk
Cevābeyt ola dīdecān-ı
ğamnāk

6. **çāk:**

Gazel 1781

Mısra: 10

Yarik, çatlak, parça

parça.

Ġālib-i şevķemMuḥibbī
'ışkimestür eyleme
Olayım şimdengirtü mest
disünlercāmeçāk

7. **çāk:**

Gazel 1838

Mısra: 2

Yarik, çatlak, parça

parça.

'Āşıkuñ çehresi zerd ü
gözinemnāk gerek
'İşķda'vīsın iden sīnesi
hem çāk gerek

çākçākoldı:

1. **çākçākoldı:-dı**

Gazel 1831

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Parça parça olmak.

Tīğ-ı 'ışķuñ yarasından
oldısīnemçākçāk
Eylerem ben ol sebebden
her dem āh-ı derdnāk

çakçak olsa:

1. **çakçakolsa:-sa**

Gazel 1863

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Parça parça olmak.

Tır-i müjgân-ıla olsa tañ

mı sînemçakçak

Merd olan lâ-büd olur

mejdân-ı 'ışık içre helâk

çak eylediler:

1. **çakeylediler:-diler**

Gazel 1781

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Yırtmak.

Gülşendeşehâbüyuñalalda

n gül [ü] ğonca

Gör fark ile cāmeniçe

eylediler çak

çakevlesün:

1. **çakevlesün:-sün**

Gazel 1542

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Yırtmak.

Gül ruñuñşevkiyle güller

pirehençakevlesün

Yādidüphālīniyaksunsīnes

inelāledağ

çak evleye:

1. **çakevleye:-ye**

Gazel 1768

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Yırtmak.

Hergizpîr-i

muğāndāmenin elden

komayam

Ger gelüptiğ-ı ecel eyleye

bu sînemîçak

çakevleyüp:

1. **çakevleyüp:-yüp**

Gazel 1907

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Yırtmak.

Māni' olup ger gire vuşlat

deminde araya

Şevk-ile

çakevleyüppîrāheniyektā

ten ol

çak ide-gör:

1. **çak ide-gör:-e, --gör**

Gazel 1807

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Yırtmak,

parçalamak.

Zülfî sevdāsını al başa

belā ister iseñ

Sīneñiçak ide-gör derde

devā ister iseñ

çakidelüm:

1. **çakidelüm:-elüm**

Gazel 1826

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Yırtmak,

parçalamak.

Yakalar çakidelüm gül

demi 'işret idelüm

Bize sun

sāğarisākīsañacānāne

gerek

çakitdi:

1. **çakitdi:-di**

Gazel 1627

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Yaralar çizmek,

parçalamak.

Od yanarken

sīnedeğamtüğüitdiçak anı

Çıkmagādūd-ı dilüme

eyledi yiryiryaruk

çak itse:

1. **çakitse:-se**

Gazel 1718

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Yırtmak,

parçalamak.

Yaka çak itse Muñibbī

yine şevk-ile ne tañ

Sīnesinañdimeger ol gül-i

nāzükbedenüñ

çakoldı:

1. **çakoldı:-dı**

Gazel 1740

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Yırtılmak,

parçalanmak.

Pür-hūnoldıderd-ile dil

sīneoldıçak

Yana felekler oda çekem

āh-ı derdnāk

2. **çakoldı:-dı**

Gazel 1781

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Yırtılmak,

parçalanmak II mevcut

olmamak, yok olmak.

Dil āteş-ile

yanalıdanoldısīneçak

Gökler yüzineitdi
'urücāh-ı derdnāk

3. **çākoldı:-dı**

Gazel 1741

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Yırtılmak,

parçalanmak.

Pür-hūnoldıderd-ile dil

sīneoldıçāk

Yana felekler oda çekem

āh-ı derdnāk

4. **çākoldı:-dı**

Gazel 1756

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Yırtılmak,

parçalanmak.

Dil-hūn olup derd-ile

āhumoldısiñeçāk

Yana felek oda çekem āh-

ı derdnāk

çāk olmaya:

1. **çāk olmaya:-maya**

Gazel 1718

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Yırtılmak,

parçalanmak.

Virmeağyār eline

dāmenüñiydöst sakın

'Ākıbet gül gibi çāk

olmaya tāpīrehenüñ

çāker:

1. **çākeri:-i**

Gazel 1838

Mısra: 7

Kul, köle, bende.

'İşkuñuñçākeri yüz tāc u
kabāyıyandurur
Çāker-i 'ışk olan
dünyedebī-bāk gerek

çāker-i 'ışk:

1. **çāker-i 'ışk:**

Gazel 1838

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Aşk kölesi.

'İşkuñuñçākeri yüz tāc u
kabāyıyandurur
Çāker-i 'ışk olan
dünyedebī-bāk gerek

çāk-i girībān:

1. **çāk-i girībān:**

Gazel 1890

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Yaka parçalamak,

yırtmak.

İyMuħıbbī yine bir mihr-i

münevver şevkine

Eyleyüpçāk-i girībāntā-

be-dāmāneyledüñ

çāk-i girībānuñ:

1. **çāk-i girībānuñ:-uñ**

Gazel 1764

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Yaka parçalamak,

yırtmak.

Başumasultān iken dīvāne

oldum 'ışk-ıla

Budur 'ışkuñ evveli çāk-i

girībānuñ gerek

2. **çāk-i girībānuñ:-uñ**

Gazel 1726

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Yaka yırtığı.

İyMuħıbbīyüziniğördüñ

olup bī-iħtiyār

Sırruñıfāş eyledi çāk-i

girībānuñsenüñ

çal:

1. **çalına:**

Gazel 1948

Mısra: 2

Sūr isimli borununun

çalınması (Öldürücü ve

diriltici güce sâhip ilâhî

neşhanın üfürülmesinde

vâsıta olan ve isminden

dolayı boruya benzetilen

şey.).

Meydān-ı

maħabbetdebaşuñıdüpäre

kıl

Sūr-ı belāda çalına anı

naķāre kıl

2. **çalar:-ar**

Gazel 1677

Mısra: 4

(Bir mûsikî eserini)

Bir çalgı ile icrâ etmek.

Çünkidöndikāmetümtārol

diñler her kılum

Ġam eli turmaz çalar

destindeki mızrāba bak

3. **çāl:**

Gazel 1980

Mısra: 8

(Bir mûsikî eserini)

Bir çalgı ile icrâ etmek.

Dik sipihruzre bu dilden

yine āhuñ 'alemin

Çıkdüñeflākehemānhimm

etüññküsnıçāl

çanakçanak:

1. **çanak çanak:**

Gazel 1647

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Çokça, bol miktarda.

Gözden akıtdıhün-ı dili
yireehl-i 'ışk
İçdi o kanı lâleler ol dem
çanak çanak

çäre:

1. **çäre:**

Gazel 1525

Mısra: 6

Çare, çözüm, çıkar

yol.

Başa yazıldı ezel
'ışkuñbelâsıdöstlar
Çâretedbîr-ile anı kimse
kılmaz mündefî'

2. **çäre:**

Gazel 1591

Mısra: 6

Çare, çözüm, çıkar

yol.

Gerçi dirlertîr-i âhıseng-i
hârâdan geçer
Likte'siritmegecânâsaña
bir çäre yok

3. **çärenüñ:-nüñ**

Gazel 1700

Mısra: 2

Çare, çözüm, çıkar

yol.

Vaşlına irilmez ölmeyince
ol meh-pârenüñ
Arayuarayu buldum ben
nişânınçârenüñ

4. **çäre:**

Gazel 1763

Mısra: 7

Çare, çözüm, çıkar

yol.

Derd-i 'ışka ne ola var mı
bir çâredidüm
Didi bir rindmegerderdüñ
ola dermânuñ

5. **çâresi:-si**

Gazel 1858

Mısra: 3

Çare, çözüm, çıkar

yol.

Çâresicânvirmeğe ise derd-
i 'ışkuñ 'âkıbet
Aña da iy dil ne Câlîñüs u
ne Loqmân gerek

6. **çäre:**

Gazel 1860

Mısra: 8

Çare, çözüm, çıkar

yol.

Gelüpğam leşkeri ister ide
dil mülknigâret
Bulunmaz def'ine
çâreanuñmâ-i 'inebdenyig

7. **çäre:**

Gazel 1866

Mısra: 7

Çare, çözüm, çıkar

yol.

'İşkîyolındaçüñkidilâşabr
açäre yok
Şabr olmaz-ısa
'âşıkadirlir sefer gerek

8. **çäre:**

Gazel 1878

Mısra: 3

Çare, çözüm, çıkar

yol.

Hasta oldum hier ara
bildümşifâyâçäre yok
İytabîb-i dil meded sen
terk-i kânüneyledüñ

9. **çäre:**

Gazel 1918

Mısra: 10

Çare, çözüm, çıkar

yol.

Yüz karasın
yuMuhibbigözlerüñ yaşı
ile
Bulasın bir
çâreçünçeşmüñdemâeksü
kdegül

çärebulunmaz:

1. **çärebulunmaz:-inmaz**

Gazel 1803

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Bir meseleyi

halletmeye çalışmak,

çözüm yolu aramak.

Âh kim bî-

çâreyemçârebulunmazderd

üme

Böyle düşvârolmasın

'âlemdekârñkimsenüñ

çärebulmadum:

1. **çärebulmadum:-ma, -
dum**

Gazel 1592

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Deva bulmak, tedavi

etmek; çözüm yolu

bulmak.

Küynayârûnirmege bir
çärebulmadum
İtmiş anuñçu yolların
eşküm batak batak

çäre bulmaya:

1. **çärebulmaya:**-ma, -ya

Gazel 1929

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Bir meseleyi

halletmeye çalışmak,

çözüm yolu aramak.

Dil hasta olup derd-ile bu

cân lebe geldi

Derdine kişi bulmaya bir

çäre ne müşkil

çäre kıl:

1. **çäre kıl:**

Gazel 1930

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Bir meseleyi

halletmeye çalışmak,

sorunu çözmeye çalışmak.

Gün gibi hercâyilik itmek

revâmıdursaña

Dimezemşimdengirü dil-

hasteye gel çäre kıl

2. **çäre kıl:**

Gazel 1948

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Bir meseleyi

halletmeye çalışmak,

sorunu çözmeye çalışmak.

Āhumyiliyleitditemevvüc

gözüm yaşı

Ġarķoldıgönülzevraķı kim

dir ki çäre kıl

çäre kılduñ:

1. **çäre kılduñ:**-duñ

Gazel 1697

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Bir meseleyi

halletmeye çalışmak,

sorunu çözmeye çalışmak.

N'eyledüñseeyledüñaldüñ

Muħibbıgönlini

Cevr-ile bir

çäre kılduñsoñrabad-

hāyledüñ

çäre yok:

1. **çäre yok:**

Gazel 1736

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Çözümün, yolunun

olmaması.

‘Arz-ı hāl itme

tabıbeçünki andan çäre

yok

Derdünevirenden olur

yine dermān eylemek

çäre yokdur:

1. **çäre yokdur:**-dur

Gazel 1861

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Çözümün, yolunun

olmaması.

Ṭabıbāçäre yokdurderd-i

‘ışkā

Ne kânūna uyar ne

ħodşifānuñ

çarħ:

1. **çarħ:**-a

Gazel 1531

Mısra: 7

Felek, dünya. || Baht,

talih.

Ḥāk-i

pāyıntācideldençarħairgür

düm seri

Bu mesel devlet

dimişlerdürdegül erden

ırag

2. **çarħı:**-ı

Gazel 1574

Mısra: 1

Felek, dünya. || Baht,

talih.

Çarħı güm gümgümlüdür

her dem bu hüy u hāy-ı

‘ışk

‘Ālemibaşdan baş

ğarķavürderyā-yı ‘ışk

3. **çarħ:**

Gazel 1789

Mısra: 6

Felek, dünya. || Baht,

talih.

Şöyle

tagıtdicihānaħākümiāhum

yili

Bulmaya bir zerresinçarħ

eline alsa elek

4. **çarħa:**-a

Gazel 1791

Mısra: 8

Felek, dünya. || Baht,

talih.

Baħr-ı

eşkümdegönülzevraķıgird

āba düşer

Getüreçarħa anı göz gibi

girdāb gerek

5. **çarhūn:-uñ**

Gazel 1851

Mısra: 5

Felek, dünya. || Baht, talih.

Mest-i 'ışkam sun
bañaçarhūn tokuz
peymānesin
Bir nefes almakçadır anı
içüpnüş eylemek

6. **çarhı:-ı**

Gazel 1859

Mısra: 1

Felek, dünya. || Baht, talih.

İnledençarhıdilāferyād u
zāruñdursenūñ
Görinenencümdegül her
şebşerāruñdursenūñ

7. **çarha:-a**

Gazel 1861

Mısra: 3

Felek, dünya. || Baht, talih.

Fiğānıçarhaāhıāsümāna
İrer cevrin çeken devr-i
zamānuñ

8. **çarh:**

Gazel 1948

Mısra: 9

Felek, dünya. || Baht, talih.

Āvāredürçü 'ışk-ılaçarh
eylemez qarār
Sen de Muhibbī 'āşıkiseñ
dil āvāre kıl

çarh-ı bī-sütün:

1. **çarh-ı bī-sütün:**

Gazel 1579

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Direksiz, sütunsuz

felek yada dağ II Dünya.

Niçedurmuşdurmu'allakuş

buçarh-ı bī-sütün

Cāngözin aç 'ibret al bu

künbed-i mīnāya bak

çarh-ı felek:

1. **çarh-ı felek:**

Gazel 1750

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Feleğin çarkı, baht, talih, çarkıfelek.

Gün yüzüñgörmeyelden

bu Muhibbīhāste-dil

Karañuoldıgörmemezgözin

eçarh-ı felek

çarh-ı felekden:

1. **çarh-ı felekden:-den**

Gazel 1986

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Baht, talih.

Āsitānuñ gerçi kim çarh-ı

felekdenyücedür

Çıkmagaāhum yiter

hīçrisimāñhācetdegül

çarh-ı nā-hemvāra:

1. **çarh-ı nā-hemvāra:-a**

Gazel 1652

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Uygunsuz, kötü

dünya.

Kimisi hāndān u şādān

kimisi ğamgīnhāzīn

'İbret alsun bir nazar bu

çarh-ı nā-hemvāra bak

cārüb-keş:

1. **cārüb-keş:**

Gazel 1578

Mısra: 5

Süpürgeci, süpüren.

Gülşenehıdmetiçünolmuş

abācārüb-keş

Su sepersakka-şıfat bu

kubbe-i mīnāya bak

çaruk:

1. **çaruk:**

Gazel 1629

Mısra: 8

Çarık.

Yol uzakdur irmek

isterseñvişāli şehrine

Eyle āhenden

'aşāpāyuñademürdençaru

k

çeh-i bābil:

1. **çeh-i bābil:**

Gazel 1782

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Bābil'deHarut ile

Marut'un kıyamete kadar

saçlarından asılı

kalacakları kuyı.

Ser-nigün ola göreyim

çeh-i bābilçükalem

Bilmeye kıdrini ger

zerreceçāh-ı zeķanuñ

çehre:

1. **çehresi:-si**

Gazel 1615

Mısra: 10

Yüz, sima.

Söylemedin kışsa-i

'ışkıMuhibbīfāş olur

Çehresi söyler 'ayân sen
var dil-i hâmuşa bak

2. **çehresinden:-sin, -den**

Gazel 1654

Mısra: 12

Yüz, sima.

İyMuhibbî gizleme
fâşoldı 'ışkuñ 'âleme
Çehresinden bellüdürçün
'âşikuñâsâr-ı 'ışk

3. **çehresi:-si**

Gazel 1688

Mısra: 1

Yüz, sima.

'Âşikuñ gözleri nem
çehresi de zerd gerek
Taşrası dağ-ıla pür içi tolu
derd gerek

4. **çehrem:-m**

Gazel 1729

Mısra: 3

Yüz, sima.

Döstum
'ışkuñğamındanoldı
çehrem hem çü zer
İmtihân kıl gönder olsun
seng-i bî-dâduñmehek

5. **çehresi:-si**

Gazel 1838

Mısra: 1

Yüz, sima.

'Âşikuñ çehresi zerd ü
gözinemnâk gerek
'İşkda'vîsin iden sînesi
hem çâk gerek

çek:

1. **çekelüm:-elüm**

Gazel 1536

Mısra: 3

Katlanmak,

tahammül etmek.

Niçeye dek çekelümiydöst
bu hicrânşebin
'Ârızuñlarüşen it
itdüntemennâ-yıçerâğ

2. **çekdügümi:-düg, -ü, -**

m, -i

Gazel 1572

Mısra: 8

Katlanmak,

tahammül etmek.

Leyli zülfiyle leb-i şîrîni
aldı cân u dil
Çekdügümi çekmedi
Mecnûn-ılaFerhâd-ı 'ışk

3. **çekdügi:-dügi**

Gazel 1628

Mısra: 3

Katlanmak,

tahammül etmek.

Bülbüllerüñçekdügirencka
lur 'âkıbet
Gülşende kalan gül yirine
anda hâra bak

4. **çeksün:-sün**

Gazel 1671

Mısra: 3

Katlanmak,

tahammül etmek.

Zâhidikoçeksün ol
havrâvü cennet guşşâsın
Sen dilâ su gibi şaf ol
dâyimâdildâra bak

5. **çekmedüm:-me, -düm**

Gazel 1822

Mısra: 3

Katlanmak,

tahammül etmek.

Çam mı var 'âlem içinde
çekmedüm ben mübtelâ
Sîne mi var delmedi
şolgamze-i tîrûñsenüñ

6. **çekdi:-di**

Gazel 1751

Mısra: 2

Cezbetmek,

yönlendirmek.

Ka'bedürküymaärzütdiva
rmagadilüñ
Bilmezemsuyuñ mı çekdi
seni anda ya gilüñ

7. **çeken:-en**

Gazel 1769

Mısra: 2

Cezbetmek,

yönlendirmek.

Niçe yıllar devrider bu dil
sü-yıküyuñsenüñ
Zîrâkullâb-ı mağabbetdür
çeken süyuñsenüñ

8. **çekmeye:-meye**

Gazel 1770

Mısra: 8

Cezbetmek,

yönlendirmek.

Ebrükemânuñiydöstgâyet
de berk kemândur
Rüstem dağı el ursa
çekmeye ol kemânuñ

9. **çekdün:-dün**

Gazel 1783

Mısra: 3

Bir yöne çekmek,

yönlendirmek, meyletmek.

Zülfününzencirineçekdüñ
dil-i dīvāneyi
Virdüñañalakaıbmecnüñdi
yünāmeyledüñ

10. çekdi:-di

Gazel 1809

Mısra: 3

*Bir yöne çekmek,
yönlendirmek, meyletmek.*

Zülfinün bendine
çekdigönümündivānesin
Didimiskīngamyimezülfol
dizencirünsenün

11. çekerler:-erler

Gazel 1597

Mısra: 10

Söylemek.

Eyle nazārşefi' ol sensin
şefi'-i ümmet
Gülbāngüñi çekerler
cümle senünhalāyık

12. çekmemişdür:-me, -
miş, -dür

Gazel 1762

Mısra: 4

(Kaş) çekmek.

Ebrū-yıyār[1] her kim
gördükde katı yadur
Çün kimse çekmemişdür
ben de çekem kemānuñ

13. çekmege:-meg, -e

Gazel 1975

Mısra: 1

(Kaş) çekmek.

Ya kaşuñçekmege girdi
yine meydāna dil
Bir hüner 'arz eylemek
ister megersultāna dil

14. çek:

Gazel 1962

Mısra: 6

Çekmek II Yazı

yazmak(mecazen).

Rüyumsiyāhnāme gibi
fażluñumaram
Çek
mağfirethāmesinvarağ-ı
hiṭāma gel

15. çeküp:-üp

Gazel 1715

Mısra: 4

Üzüntüyle derinden

*soluk almak anlamında ah
çekmek.*

Cem'iyetidüp bir
niçedivāneler olduk
Āhuñ 'alemini çeküp
alayı büyütüdük

16. çek:

Gazel 1899

Mısra: 9

Üzüntüyle derinden

*soluk almak anlamında ah
çekmek.*

SīneñitablidüpMuhib çek
bu livā-yīāhuñı
Çünşeh-i mülk-i
'ışksıntablsenün 'alem
senün

17. çekmede:-me, -de

Gazel 1955

Mısra: 3

(Yayı) çekmek,

germek.

'Işk yayın çekmede elde
kepādemdürbenüm
Görinenevc-i
felekdedirlerañakavs-i zāl

18. çekse:-se

Gazel 1567

Mısra: 8

*Beyitte itikafa girmek
anlamında kullanılmıştır.*
Bir kadeh meyden irişür
'ışk eri bir menzile
Zāhid-i şadsāle irmez
çekse yüz biñi'tikāf

19. çekmege:-me, -ge

Gazel 1785

Mısra: 4

Katlanmak,

tahammül etmek.
Dāgıla dil lāle-veş her
lahza her dem yanmada
Çekmegezülfigāmin bir
sünbül-i müşg-bū gerek

20. çekmege:-me, -ge

Gazel 1791

Mısra: 11

Yönlendirmek,

kanalize etmek, iletmek.
Her yañakādir ola
çekmegeeşkümsipehin
Gözlerüm gibi aña bir
şeh-i dārāb gerek

21. çekem:-em

Gazel 1740

Mısra: 2

Üzüntüyle derinden

*soluk almak anlamında ah
çekmek.*
Pür-hūnoldıderd-ile dil
sīneoldıçāk
Yana felekler oda çekem
āh-ı derdnāk

22. **çekem:-em**

Gazel 1741

Mısra: 2

Üzüntüyle derinden
soluk almak anlamında ah
çekmek.

Pür-hünoldıderd-ile dil

sîneoldıçäk

Yana felekler oda çekem

âh-ı derdnäk

çek-:

1. **çekmedi:-me, -di**

Gazel 1572

Mısra: 8

Katlanmak,
tahammül etmek.

Leyli zülfiyle leb-i şîrîni

aldı cân u dil

Çekdiğümi çekmedi

Mecnün-ılaFerhâd-ı ‘ışk

2. **çekesin:-e, -sin**

Gazel 1620

Mısra: 6

Katlanmak,
tahammül etmek.

Defter-i a’ mâlicehd it

sunalar sagelüñe

Çekesin

soñranedâmetolıcak anda

solak

3. **çekeyim:-e, -y, -im**

Gazel 1627

Mısra: 7

Katlanmak,
tahammül etmek.

Çekeyim cevır ü cefâñı ire

bir gün rāhatuñ

Bu meseldürşehde döner

şabr-ıladirler koruk

4. **çek:**

Gazel 1659

Mısra: 1

Bir yöne çekmek,
yönlendirmek, meyletmek.

Zülfiniķat’ it ĥatın çek it

ruĥ-ı rengine bak

Kaşd-ı İmān eylemişler ol

iki bî-dîne bak

5. **çekerem:-erem**

Gazel 1561

Mısra: 7

Yönlendirmek,

kanalize etmek, iletmek.

Çekeremeskipāhımidüpā

hum ‘alem

Eyleremsäyemleyirdegök

debaĥtumlameşāf

çekdür:

1. **çekdüresin:-esin**

Gazel 1814

Mısra: 12

Yaşatmak, maruz

bırakmak.

Bu Muĥıbbıķuluñı sürme

kapuñdan kerem it

Niçe bir çekdüresinĥa’ nını

her bir düñuñ

çeke çeke:

1. **çeke çeke:**

Gazel 1897

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Çeke çeke, çekerek.

‘İşk ehli niçe çeke çeke

hicrbelāsın

Cānıakıyupvireeger ser

daĥınāzük

çeken:

1. **çekendür:-dür**

Gazel 1685

Mısra: 3

Güç durumlara
dayanan, katlanan kimse.

Binüpsmend-i nāz-ıla

‘uşşākıçekendür

Kaldı ayakda ‘āşıkıçeksün

‘inānkaşuñ

çekic:

1. **çekici:**

Gazel 1763

Mısra: 4

Çekiç.

Katı saĥtdur dili ol

olamaz kimseye rām

Katı yadur kaşı yokdur

çekici ol yanuñ

çekil:

1. **çekilmiş:-miş**

Gazel 1569

Mısra: 3

(Kaş) çekmek.

Nāme-i ĥüsñünde kim

gördi çekilmiş kaşlaruñ

Didiĥük-m-i şāĥıdürlā-büd

olur tuĥralaĥif

2. **çekilmez:-mez**

Gazel 1760

Mısra: 4

(Kaş) çekmek.

Ebrülaruñı gördüm

bildüm ki katı yadur

Çekilmedi çekilmez

didisenüñkemānuñ

3. **çekilmez:-mez**

Gazel 1994

Mısra: 7

(Kaş) çekmek.

Kaşı kemānkatıdır elde
çekilmez āh
Kavs-i kūzah elinde
gerekse kepāde ol

çekil-:

1. çekilen:-en

Gazel 1743

Mısra: 1

*Çekilme, tahammül
edilme.*

Rāh-ı maḥabbet içre
çekilen belālaruñ
Derde devābilürler anı
mübtelālaruñ

çel:

1. çel:

Gazel 1750

Mısra: 8

*Ayak uzatarak
düşürmek.*

‘İşkmezdānında ger
zūlfüñiçevgāneyleseñ
Başımı top
eyleyemoluñda gel çel
anı tek

çemen:

1. çemende:-de, -

Gazel 1572

Mısra: 3

*Ağaçlı, çiçekli,
yeşillik olan yer, bahçe.*

İñiler bülbül çemende
gördüğüçün her seḫer
Niçe serler hūn-
ılaāğıştēdürmeydān-ı ‘ışk

2. çemenler:-ler

Gazel 1578

Mısra: 1

*Ağaçlı, çiçekli,
yeşillik olan yer, bahçe.*
Lālezārdı çemenler
iygönülşahrāya bak
Kendüzingülşendezeyn
itmiş gül-i ḫamrāya bak

3. çemende:-de

Gazel 1646

Mısra: 2

*Ağaçlı, çiçekli,
yeşillik olan yer, bahçe.*
Geldi benefşeḫaṭṭuñbāg u
bahārayir yok
Kaddüñ yiter çemende
serv ü çınārayir yok

4. çemenüñ:-üñ

Gazel 1718

Mısra: 10

*Ağaçlı, çiçekli,
yeşillik olan yer, bahçe.*
Şāhid ü sāğar u mülserv ü
semen āb-ı revān
Revnaḫ-ı gül demidür
seyrini kıl var çemenüñ

5. çemen:

Gazel 1791

Mısra: 6

*Ağaçlı, çiçekli,
yeşillik olan yer, bahçe.*
‘Arızuñşevḫınevarurḫaṭṭu
ñıgörmege dil
Şeb-i zulmetde çemen
seyrine mehtāb gerek

6. çemen:

Gazel 1941

Mısra: 7

*Ağaçlı, çiçekli,
yeşillik olan yer, bahçe.*

Kuş dilin ta’līmider
bülbül çemen eṫfāline
Medḫlerintā ki iderler her
biri īsār gül

çendān:

1. çendān:

Gazel 1587

Mısra: 4

Pek fazla.

Egercürm-ise yanuñda
seni sevmek benüm
‘ömrüm
Sen alduñgönlümi benden
benümçendāngünāhum
yok

2. çendān:

Gazel 1638

Mısra: 4

Pek fazla.

Egercürm ise
‘āşıklıkyanuñdaıykemāne
brü
Sen alduñcebr-ile
gönlinanuñçendāngünāhı
yok

3. çendān:

Gazel 1998

Mısra: 2

Pek fazla.

Gidüprūzeirişdi
‘ıydḫadeḫbādeyleḫandān
kıl
Hilālebrüñi gel göster
benüm ‘ıydümiçendān kıl

çeng:

1. çeng:

Gazel 1667

Mısra: 5

Çeng, çalgı aleti;
aşığın boyu.
Bezm-i ğamdaçeng gibi
iñlemekkânün olur
Her kimüñgöñlinde kala
bu şadā-yınāy-ı 'ışk

2. çeng:

Gazel 1705

Mısra: 4

Çeng, çalgı aleti;
aşığın boyu.

Figān u nāle kılsam
nāyioḥşar
Olaldan meclis-i
ğamdağudümçeng

3. çeng:

Gazel 1720

Mısra: 1

Çeng, çalgı aleti;
aşığın boyu.

Dilā kıl sīneñi def
kāmētünçeng
Dimeñkılunaña ney gibi
āheng

4. çeng:

Gazel 1728

Mısra: 6

Çeng, çalgı aleti;
aşığın boyu.

Bezm-i ğamdaḥün-ı
dilden tolu çeşmümsāğarı
Nüşidüpiñlergöñülkaddü
molaldan hem çüçeng

5. çeng:

Gazel 1707

Mısra: 8

Savaş, cenk, çatışma.
Agziüçengidercān-ıla
dil

Bilmedüm yok
yirlerenedür bu ceng

6. çeng:

Gazel 1805

Mısra: 7

İki büklüm olmuş.
İyçengnedürbezm-i şafā
bu nāle bu āh-ılavā
Bir kez nazar kıl gel Kāfa
gör sen nigārisıñkimüñ

çengider:

1. çengider:-er

Gazel 1707

Mısra: 6

Kelime Tipi: -
Savaşmak.

Zülfineḥışm eylese tañ mı
gözi
Cengiderāhū kaçan görse
peleng

2. çengider:-er

Gazel 1707

Mısra: 7

Kelime Tipi: -
Savaşmak.

Agziüçengidercān-ıla
dil
Bilmedüm yok
yirlerenedür bu ceng

3. çengider:-er

Gazel 1885

Mısra: 4

Kelime Tipi: -
Savaşmak.

Muṭī'üñdür ser-ā-ser
cümle 'ālem
İderçeşmüñhemān yok
yirlereceng

4. çengider:-er

Gazel 1634

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Yay gibi eğri etmek.

Çengidergehkāmetingehn
ā gibi iñlergöñül
Var mıdır bilsem cihānda
bencileyin sazı çok

çengidüben:

1. çengidüben:-üben

Gazel 1842

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

*Boyunu iki büklüm
etmek.*

'İşkbezmіндеşehākemetü
miçengidüben
Ney gibi iñledesin böyle
midürkânunuñ

çengolaldan:

1. çengolaldan:-alidan

Gazel 1837

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Çeng haline gelmek,

çeng gibi iki büklüm

olmak II Eğilmek, iki

büklüm olmak.

Ğamuñlaolaldançāmetüm

çeng

İderembezm-i

ğamdanāyaāheng

çengoldı:

1. çengoldı:-dı

Gazel 1751

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Çeng haline gelmek,

çeng gibi iki büklüm

*olmak II Eğilmek, iki
büklüm olmak.*
Kāmetüñçengoldıçüntār
eyle bu rengīnyaşuñ
Durmasunāh u
fiğānlareylesün her bir
kiluñ

çengoldukda:

1. **çengoldukda:**-duk, -da

Gazel 1873

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Çeng haline gelmek,

çeng gibi iki büklüm

olmak II Eğilmek, iki

büklüm olmak.

Tañdegüldürzülf-i

müşgīninegertār eylese

Ĥam olup bezm-i

belādaķāmetümoldukdaçe

ng

çengolupdur:

1. **çengolupdur:**-up, -dur

Gazel 1885

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Boy iki büklüm

olmak.

İñilerseMuĥibbībezm-i

ğamda

‘Aceb olmaz

olupdurķāmetiçeng

çeng ü nāy u def:

1. **çeng ü nāy u def:**

Gazel 1559

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Çeng, ney ve tef.

Dōstum ben sañacānum

nite kim bu tendedür

Şıdk-ı

da’vāmagüvāhumoldıçeng

ü nāy u def

çengāl:

1. **çengāl:**

Gazel 1817

Mısra: 4

Çengel.

Kaşd-i ruĥsāritdi dil

düşdieñegüñçāhına

Dōstumçıkarmagazülfüñiç

engāleyledüñ

çengālevledüñ:

1. **çengālevledüñ:**-düñ

Gazel 1717

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Darağacındaki ip

şekline sokmak.

(Sevgilinin kıvrımlı saçı

bağlamında).

Baĥr-ı ĥüsnüñdesenüñ

‘ışk ehli māĥiler gibi

Anları

şayditmegezülfüñiçengāle

yledüñ

çep:

1. **çep:**

Gazel 1887

Mısra: 6

Kale.

Gehhicāzıseyridergāhnevā

darāstı

Çepdegülgüyendedürĥoşd

uredāsıbülbülüñ

çepçevrekusadup:

1. **çepçevre kuşadup:**-up

Gazel 1579

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Çepeçevre kuşatmak.

Her ne kim

yirdebulınurbahrdabiñ ol

ķadar

‘Ālemi çepçevre kuşadup

yatan deryāya bak

çerāğ:

1. **çerāğ:**

Gazel 1533

Mısra: 6

Mum, kandil. // Ay.

Deyrūñ içre her

gicetāşubĥa dek

iymuğbeçe

Eksük olmaz

āhumodmdanañahergizçer

āğ

2. **çerāğ:**

Gazel 1537

Mısra: 2

Mum, kandil. // Ay.

Dilberāsensüzbañadūzahğ

örinürgeşt-i bağ

‘Ārızuñsuzrüşen itmez

göñlümidegmeçerāğ

3. **çerāğ:**

Gazel 1625

Mısra: 9

Mum, kandil. // Ay.

Zerreler yakar

çerāğĥurşīd-i ‘ālem-

tābdan

Ķatrelerden cem’ olunmuş

bu yidideryāya bak

çerāgolupdur:

1. **çerāgolupdur:**-updur

Gazel 1538

Mısra: 8

Kelime Tipi: -
Çıra (mum) olmak. ||
Aşığın sevgili için yanıp
tutuşması.
Hâcetdegül bu hâne-i
hicrânaiyrefîk
Yakma bu
şeb̄s̄nemolupdurañaçerâğ

çerâğ uvardı:

1. **çerâğuyardı:-dı**

Gazel 1542

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Işık yakmak, mum
yakmak.

Tekye-i ‘ışkuñ ezel
Ferhâd urup bünyâdını
Bu
Muhibbîbâgrınıñyağıyla
uyardı çerâğ

çerâğ uvardum:

1. **çerâğuyardum:-dum**

Gazel 1532

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Işık yakmak, mum
yakmak.

Ehl-i ‘ışkadiñşalâdur
‘ışkdergâhıaçuk
Tekye-i ‘ışk içre Mecnûn-
veşuyardum bir çerâğ

çerâğ yakmak:

1. **çerâğyakmak:-mak**

Gazel 1544

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Kandil yakmak.
Ben niçepervâne-
veşkarşuñapervâzitmeyem
Sen var-iken

döstumhâcetdegül
yakmak çerâğ

çerâğyakmañuz:

1. **çerâğyakmañuz:-**

mañuz

Gazel 1534

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Kandil yakmak;
aydınlatmak, ısıtmak.

Bu Muhibbîye yiter
hicrânşebinde şem’-i dil
Döstlarhâcetdegüldüryak
mañuz anda çerâğ

çerâğ yakmasaydı:

1. **çerâğyakmasaydı:-**

masaydı

Gazel 1545

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Kandil yakmak;
aydınlatmak, ısıtmak.

Mihr ü mehdênhiç bulur
mıydı bu ‘âlemziyâ
Yakmasaydı nûr-ı
hüşnüñdengelüp anlar
çerâğ

çerâğyandurdu:

1. **çerâğyandurdu:-dı**

Gazel 1546

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Mumun/ kandilin
fîtilinin ateşlenmesi, ışık
vermesi.
YapdıMecnûntekye-i ‘ışkı
ezel
Geldi yandurduMuhib
anda çerâğ

çerâğ-ı dil:

1. **çerâğ-ı dil:**

Gazel 1952

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Gönül mumu.

Ol mâhbenümçeşmüm
olup hem çerâğ-ı dil
Vâhasretâ gitmeye gibi bu
dâğ-ı dil

2. **çerâğ-ı dil:**

Gazel 1952

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

Gönül mumu.

Her
gicegelürçünkiMuhibbîha
yâl-i döst
Şevkımeanuñ sen
dahıyandurçerâğ-ı dil

çesm:

1. **çeşmüñ:-üñ**

Gazel 1539

Mısra: 3

Göz, ayn, dide.

Her kaçan kim çeşmüñ ele
ala kaşuñ yayını
Ben degülgamzeñokından
kalmaya bir kimse sag

2. **çeşmi:-i, -**

Gazel 1540

Mısra: 7

Göz, ayn, dide.

Ele ebrûların almış atar
çeşmibaña oklar
Nişân it sîneye dilden
degültür ü kemânfarîğ

3. **çeşm:**

Gazel 1548

Mısra: 1

Göz, ayn, dide.

Şolqadardökdicigerhünını
çeşmitdi telef
Lâlezâroldıanuñçünhün-ı
dilden her taraf

4. **çeşmüñ:-üñ**

Gazel 1554

Mısra: 7

Göz, ayn, dide.

Çeşmüñ alsa tığ ele
karşuvarup ‘aşıklarunı
Biribirinenaşihatleyüp
irlâ-tahaf

5. **çeşmidür:-idür**

Gazel 1557

Mısra: 8

Göz, ayn, dide.

Mescid-i hüsnineirdükiy
dil eyle iktidâ
Uy
imâmaçeşmidürmüjgânlar
olmuş anda saf

6. **çeşmüm:-ü, -m**

Gazel 1559

Mısra: 6

Göz, ayn, dide.

Gözlerümüñ yaşını
‘ummānabeñzetti gören
Zāhıriderdürleriçeşmümol
updurçünşadef

7. **çeşmi:-i, -**

Gazel 1581

Mısra: 6

Göz, ayn, dide.

Cāmi’-i hüsninde saf
safoluban ‘aşıkları

Çeşmiolmuşdurimāmmihr
āb olan ebrüya bak

8. **çeşmüñ:-üñ**

Gazel 1592

Mısra: 6

Göz, ayn, dide.

Zülfüñ uzandı boynuña
ister ki salına
Çeşmüñdidi ki hālını
bilmez babakbabak

9. **çeşmümden:-ü, -m, -
den**

Gazel 1593

Mısra: 6

Göz, ayn, dide.

İy güzeller
şāhipāyuñasenüñsāriçün
La’l-ile ben hāzıritdüm iki
çeşmümdentabak

10. **çeşmüm:-ü, -m**

Gazel 1595

Mısra: 4

Göz, ayn, dide.

Kaynayup bu hün-ı dil
başumdanaşmasundiyü
Taşduğıncaeyledümanün-
ıçunçeşmüm savak

11. **çeşmine:-i, -n, -e**

Gazel 1600

Mısra: 10

Göz, ayn, dide.

Görelen sen perī-
rüyıMuhibbī ‘aqlı
başından
Gidüpdürçeşmine ‘ālem
‘aceb mi cümle tār olmak

12. **çeşmi:-i, -**

Gazel 1602

Mısra: 4

Göz, ayn, dide.

Ġamzesinden kim ola
anuñ bugün cān kurtara
Katline
‘aşıklarunıbaglandıçünçeş
mişadağ

13. **çeşmidür:-idür**

Gazel 1604

Mısra: 8

Göz, ayn, dide.

Semend-i bād-
pāyuñlagöttürgilhākiniyird
en
İde kühl-i başar anı
melekler çeşmidürmüştāk

14. **çeşmin:-in**

Gazel 1626

Mısra: 5

Göz, ayn, dide.

Yüzinimescid ü
çeşminimām it
Kaşı mihrāb olsun dideñe
tak

15. **çeşmümdeki:-ümdeki**

Gazel 1639

Mısra: 4

Göz, ayn, dide.

Bahr-ı eşkümde ne tañ dil
fülki itmezse qarār
Çigzinüpārām[ı] yok
çeşmümdekigirdābā bak

16. **çeşmüm:-üm**

Gazel 1641

Mısra: 4

Göz, ayn, dide.

İñleiy dil derd-ile
tāçıñılasun tas-ı felek

Aglaiyçeşmüm dem-â-
dem su gibi her yaña ak

17. **çeşm:**

Gazel 1642

Mısra: 5

Göz, ayn, dide.

Aglaiyçeşmaglatâ kim
yuyasın 'işyânuñı
İñleiy dil iñle her dem
başuñı taşlara kak

18. **çeşmi:-i, -**

Gazel 1649

Mısra: 8

Göz, ayn, dide.

Seccâde saldı zülfiâb-ı
'izârî üze
Çeşmiimâmet eyler ulu
kerâmet ancak

19. **çeşmüñ:-üñ**

Gazel 1665

Mısra: 4

Göz, ayn, dide.

Âh kim kaşd eyledi
kanum döke yok yirlere
Neşterin almış ele çeşmüñ
gibi faşşâd yok

20. **çeşmi:-i, -**

Gazel 1671

Mısra: 8

Göz, ayn, dide.

Kâkülinedâr kılmış
niçebiñbî-dilleri
Çeşmi nergis yüzi gül ol
zülfi-i 'anber-bâra bak

21. **çeşmümde:-iim, -de**

Gazel 1695

Mısra: 9

Göz, ayn, dide.

Göreliden

hâlûñiçeşmümdekanum

kalmadı

Gerçek imiş

cezbiderdirlerdi kanı

mercimek

22. **çeşm-ile:-ile**

Gazel 1696

Mısra: 3

Göz, ayn, dide.

'İlm-i ğayb oldu
megerçeşm-ile zülf ü
dehenüñ
Şerh-i ma'nâsına kim
kâdir olur böyle fenüñ

23. **çeşmi:-i, -**

Gazel 1705

Mısra: 11

Göz, ayn, dide.

Hâzer kıl
çeşmimüjgânındaniy dil
Giriz eyler kişi görse şaf-ı
ceng

24. **çeşmüñe:-ü, -n, -e**

Gazel 1706

Mısra: 5

Göz, ayn, dide.

Disem ben çeşmüñekâfir

'aceb mi

İdüpdür biline

zünñarazülfüñ

25. **çeşmüñ-ile:-üñ, --ile**

Gazel 1716

Mısra: 8

Göz, ayn, dide.

Rahm eyler-idi derd-i dili
söylesem eger
Bir olmasaydı çeşmüñ-ile
bî-amânkaşuñ

26. **çeşmüm:-ü, -m**

Gazel 1719

Mısra: 3

Göz, ayn, dide.

Sakķā olup bu
çeşmümķuyuñda su
sepelden
Müjgānum olsa tañ mı
cārüb-ı āsitānuñ

27. **çeşmüm:-ü, -m**

Gazel 1724

Mısra: 5

Göz, ayn, dide.

Dile sultān-ı
ġamgeldükçeçeşmüm
Tolarmüjgānum eyler
yolların پاک

28. **çeşmümden:-ü, -m, -
den**

Gazel 1729

Mısra: 5

Göz, ayn, dide.

Sensüzinçeşmümdenoldıy
iryüziencümmissâl
Diyemaħvâlümisañadiñle
imdi yek-be-yek

29. **çeşmüñ:-üñ**

Gazel 1759

Mısra: 7

Göz, ayn, dide.

Azmasundiyü bu
sînemüzreçeşmüñ yarası
Tuzlu su diyü döker
yaş[in] bu çeşm-i
merdümek

30. **çeşmüm:-iim**

Gazel 1770

Mısra: 9
Göz, ayn, dide.
Âh eylesem
Muhibbîçeşmütolar nem
ile
Budur ezel nem eyler
hâşiyet-i dāmānuñ

31. **çeşmüm**: -ü, -m

Gazel 1779

Mısra: 11

Göz, ayn, dide.

Dökmedi dem gözden
Muhibbîgördiçeşmühālū
mi
Didūmartsunmüstedām ol
eksükolmasundemūñ

32. **çeşm**:

Gazel 1785

Mısra: 7

Göz, ayn, dide.

Çeşmtür-i
belāebrūlarıkavs-i fiten
Göñlümalmagaçüninçeşm
ü çünānebrū gerek

33. **çeşm**:

Gazel 1785

Mısra: 8

Göz, ayn, dide.

Çeşmtür-i
belāebrūlarıkavs-i fiten
Göñlümalmagaçüninçeşm
ü çünānebrū gerek

34. **çeşmi**: -i, -

Gazel 1789

Mısra: 7

Göz, ayn, dide.

Bī-
günehcellādçeşmikanumu
dökmek diler

Hey
müslmānarmededeyleñ
o hūnīden dilek

35. **çeşmüñi**: -üñ, -i

Gazel 1827

Mısra: 3

Göz, ayn, dide.

Nergis-i mest gibi
çeşmüñih̄ābdanuyarup
Niçe 'ākīlleri sen göz göre
mecnūnitdūñ

36. **çeşmümūñ**: -ü, -m, -

üñ

Gazel 1828

Mısra: 2

Göz, ayn, dide.

Pür olupdur kan-
ılaçünkibiñarıçeşmümūñ
Ayagınala'l ü
gevherdürnisārīçeşmümūñ

37. **çeşmümūñ**: -ü, -m, -

üñ

Gazel 1828

Mısra: 4

Göz, ayn, dide.

Cilve eyler kanda āb olsa
perīler dem-be-dem
Āb-ıla pür olsa tañ mı
çeşmesārīçeşmümūñ

38. **çeşmümūñ**: -ü, -m, -

üñ

Gazel 1828

Mısra: 6

Göz, ayn, dide.

Derd-i dilden bilmezem
kim kime feryād ideyim
Giryeye ile kalmadı dükendi
varı çeşmümūñ

39. **çeşmümūñ**: -ü, -m, -
üñ

Gazel 1828

Mısra: 8

Göz, ayn, dide.

Gül
yüzidāyiresindegördihtañ
nmūr-veş
Ol sebebden kalmadı şabr
u qarārīçeşmümūñ

40. **çeşmümūñ**: -ü, -m, -

üñ

Gazel 1828

Mısra: 10

Göz, ayn, dide.

İyMuhibbibeñzer ol
maħbūb-ı cānumdur gelen
Kim bugün durmaz yine
segrürkenārīçeşmümūñ

41. **çeşmüñ**: -üñ

Gazel 1854

Mısra: 5

Göz, ayn, dide.

Öldürdimedeylemez-
ise beni çeşmüñ
Mīmdehenüñlegörinensol
iki dāluñ

42. **çeşmüñ**: -üñ

Gazel 1855

Mısra: 7

Göz, ayn, dide.

Çeşmüñ ki kanımı içe
virla'lüñagzuma
Sulṭan-ı 'ışk emri budur
kana kan gerek

43. **çeşmüm**: -üm

Gazel 1870

Mısra: 2

Göz, ayn, dide.

Tâb-1 dilden ser-te-ser
yanardı arz u nüh felek
Dökmese seylâb-ı
eşkiçeşmüm içre
merdümek

44. **çeşmüni**: -üñ, -i

Gazel 1871

Mısra: 7

Göz, ayn, dide.

Zülfüni çok
başlucânâçeşmüni ‘ayyâr
iden
HüsnBağdâd’mahtañtuñ
eyledi bārū-yımüşg

45. **çeşmün**: -üñ

Gazel 1885

Mısra: 4

Göz, ayn, dide.

Muñi’üñdür ser-â-ser
cümle ‘âlem
İderçeşmünhemân yok
yirlereceng

46. **çeşmini**: -i, -n, -i

Gazel 1896

Mısra: 6

Göz, ayn, dide.

Kâse-i miñnet içer
hicrânşebindeehl-i ‘ışk
Çeşminirüşen kılan
ğayruñvişâlüñdürsenüñ

47. **çeşmün**: -ün

Gazel 1902

Mısra: 3

Göz, ayn, dide.

Şıvevünâz ile
çeşmünfirimeftün ideli
Halk-ı ‘âlem içre gör kim
niçe hoş-hâyleydüñ

48. **çeşmünde**: -üñ, -de

Gazel 1918

Mısra: 10

Göz, ayn, dide.

Yüz karasın
yuMuhibbîgözlerüñ yaşı
ile
Bulasın bir
çäreçünçeşmündemâeksü
kdegül

49. **çeşmüm**: -ü, -m

Gazel 1931

Mısra: 2

Göz, ayn, dide.

Yoluñacânumfedâdur
sanma sım ü zer degül
Dem mi vardurhicr
elinden uşbuçeşmüm ter
degül

50. **çeşmümden**: -ü, -m, -den

Gazel 1950

Mısra: 6

Göz, ayn, dide.

Mısr-ı
hüsnüñdesenüñçünitdümi
yYüsuf-cemâl
Bir temâşâ ile çeşmümden
akar san cüy-ı Nıl

51. **çeşmüm**: -ü, -m

Gazel 1952

Mısra: 1

Göz, ayn, dide.

Ol mâhbenümçeşmüm
olup hem çerâğ-ı dil
Vâhasretâ gitmeye gibi bu
dâğ-ı dil

52. **çeşmün**: -üñ

Gazel 1965

Mısra: 1

Göz, ayn, dide.

Gördilerşâdoldıçeşmüñdid
ilerzülfüñidâl
Bunlaruñ fikri ile
vardurgöñüldeşadñayâl

53. **çeşmüm**: -ü, -m

Gazel 1970

Mısra: 6

Göz, ayn, dide.

Gözümden hâk-i
pâyüñküñ olalı
Bu çeşmümdürüşen hem
mukahhal

54. **çeşmini**: -i, -n, -i

Gazel 1998

Mısra: 6

Göz, ayn, dide.

Nigârâburka’uñkeş it
cihâna gün yüzüñ göster
Gele mihr ü mehe dehşet
felek çeşminiñhayrân kıl

55. **çeşmün**: -üñ

Gazel 1661

Mısra: 7

Göz.

Cemmâşçeşmüñiydöst
ser-fitnesi zamânuñ
Ğamzeñde yok terahhüm
göz göre âfet ancak

çesm [ül] tiri:

1. **çesm [ü] tiri**: -i

Gazel 1785

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Göz ve ok. Sevgilinin

gözü ve kirpiği.

‘Arızın ‘arzitmege bir
ruhlarımeh-rü gerek

Çeşm [ü] tūrihāzırolmuş
elde ya ebrū gerek

çeşm ü zülf ü dehenün:

1. **çeşm ü zülf ü**

dehenün:-üñ

Gazel 1782

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Göz, saç ve ağız.

Çeşm ü zülf ü dehenün
'ilm-i ledün oldımeğer
İtmedi kimse
beyānmüşkilinişbufenün

çeşmüzre:

1. **çeşmüzre:**

Gazel 1687

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Gözün üzerinde.

Çeşmüzre görüp alnuñ o
dem säyebān olur
Gün
şavkıdegmesüندیübimār
aperçemün

çeşmesār:

1. **çeşmesārı:-ı**

Gazel 1828

Mısra: 4

Çeşme başı.

Cilve eyler kanda āb olsa
periler dem-be-dem
Āb-ıla pür olsa tañ mı
çeşmesārıçeşmümün

çeşmesār-ı āvnuma:

1. **çeşmesār-ı āvnuma:-**

uma

Gazel 1797

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Göz çeşmesi.

Çeşmesār-ı

āvnumageldükçe itmezsın

karār

İyperizülfeyn-i gīsüperr ü

bālündürsenün

çeşm-i ālıdur:

1. **çeşm-i ālıdur:-ı, -dur**

Gazel 1735

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Kırmızı göz.

Şayd iden dil
murgınızülfıylehālidüranu
ñ
Bagrumihün eyleyen de
çeşm-i ālıduranuñ

çeşm-i āluñdur:

1. **çeşm-i āluñdur:-uñdur**

Gazel 1896

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Kırmızı göz.

Beni āşüfte kılan
cānācemālündürsenün
Āl iden bu bend-ile ol
çeşm-i āluñdursenün

2. **çeşm-i āluñdur:-uñ, -**

dur

Gazel 1698

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Kırmızı göz.

Bir yañaebrülaruñ bir

yañaclāgözlerün

Beni bī-hüş eyleyen ol

çeşm-i āluñdursenün

çeşm-i 'aşık:

1. **çeşm-i 'aşık:**

Gazel 1664

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Aşığın gözü.

Çeşm-i 'aşık gibi olmuş

her taraf sular revān

İygönülüşürıdelikeyyāmıdu

rşahrāya bak

çeşm-i bed-mest:

1. **çeşm-i bed-mest:**

Gazel 1877

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Sarhoş göz. || Baygın

göz.

Ne

virdün gönlümeiyeçşm-i

bed-mest

Alupcānumınā-ħak kana

girdün

çeşm-i bīmāruñ:

1. **çeşm-i bīmāruñ:-uñ**

Gazel 1713

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Hasta göz II

Sevgilinin baygın

bakışları.

Şabrumıyagmaya virdi

göñlibimār eyledi

Āh kıyın kıyın bakan

şolçeşm-i bīmāruñsenün

çeşm-i cān:

1. **çeşm-i cān:**

Gazel 1945

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Gönül gözü. || Can

gözü.

Egerzâhir göz-ile ben ne
ğamcânâni görmezsem
Bi-ğamdillâh ki çeşm-i
cânaçukduraña yok hâyil

çeşm-i cellâdı:

1. **çeşm-i cellâdı:-ı**

Gazel 1551

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Sevgilinin

merhametsiz, öldürme işlevini gerçekleştiren cellat gözü.

Çeşm-i cellâdı yeterken
‘âleme

Pes ne hâcetsihr ide
sehğârazülf

2. **çeşm-i cellâdı:-ı**

Gazel 1639

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Sevgilinin

merhametsiz, öldürme işlevini gerçekleştiren cellat gözü.

Çeşm-i cellâdı elinden
kim anuñcânkurtarur
Ele cânkaşdına almış
hançer-i tiz-âba bak

3. **çeşm-i cellâdı:-ı**

Gazel 1776

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Sevgilinin

merhametsiz, öldürme işlevini gerçekleştiren cellat gözü.

Çeşm-i cellâdı elinden
kim anuñcân kurtara

Çünkübrūsikemân elde
ola ğamzeğadeng

4. **çeşm-i cellâdı:-ı**

Gazel 1804

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Sevgilinin

merhametsiz, öldürme işlevini gerçekleştiren cellat gözü.

Çeşm-i cellâdıMuhibbî
seni ger küşte kıla
Bu sa’âdetsaña pes
bulnatığındademüñ

çeşm-i cellâduñ:

1. **çeşm-i cellâduñ:-uñ**

Gazel 1792

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Sevgilinin

merhametsiz, öldürme işlevini gerçekleştiren cellat gözü.

Çeşm-i cellâduñ eline
tığalup kanlar döker
Zülfüñüñ kim pîşesi diller
perişân eylemek

çeşm-i fettânuñ:

1. **çeşm-i fettânuñ:-uñ**

Gazel 1692

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Fitne çıkararak göz.

Sihr-ile

‘aqlumtagıtdiçeşm-i
fettânuñsenüñ
Sînemîitdinişânetîr-i
müjğânuñsenüñ

2. **çeşm-i fettânuñ:-uñ**

Gazel 1800

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Fitne çıkararak göz.

Öldürür ‘uşşâkı gerçi
çeşm-i fettânuñsenüñ
Ğamdegülühyâiderlâ’l-i
Bedağşânuñsenüñ

çeşm-i giryânuñ:

1. **çeşm-i giryânuñ:-uñ**

Gazel 1764

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Ağlayan gözyaşı.

Ger dilersen açıla
güşende dilber gül gibi
Karşubâd-ı âh-ıla bu
çeşm-i giryânuñ gerek

çeşm-i hün-âlüdeme:

1. **çeşm-i hün-âlüdeme:-me**

Gazel 1957

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Kana bulanmış göz.

Ğâk-i pâyı var-iken bu
çeşm-i hün-âlüdeme
Minnet itmez
kühliçünŞîrâz u İşfâhâna
dil

çeşm-i hün-feşânı:

1. **çeşm-i hün-feşânı:-ı**

Gazel 1679

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Kan saçan göz.

İyMuhibbîgörünen güller
degülgülzârda

Saçılıpdur bil ki çeşm-i
hün-feşānıbülbülün

çeşm-i hün-ıla:

1. çeşm-i hün-ıla:--ıla

Gazel 1664

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Kanlı göz.

Çeşm-i hün-ılasuwardum
yine sīnemdāğını
Bir nazar eyle temāşā ol
gül-i hāmraya bak

çeşm-i hün-rīzi:

1. çeşm-i hün-rīzi:-i

Gazel 1956

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Kan dökücü gözler.

Muhibbī kanını içerdem-
ā-dem çeşm-i hün-rīzi
Dutar mıydı cefātığın
elinde olmasa kâtil

çeşm-i hün-rīzüñe:

1. çeşm-i hün-rīzüñe:-
üñe

Gazel 1905

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Kan dökücü gözler.

Sen
bañavaşluñharāmitdüñyüz
üñgöstermedüñ
Çeşm-i hün-
rīzüñeıçürkanumitdüm
ben helāl

çeşm-i melek:

1. çeşm-i melek:

Gazel 1895

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Nurlu göz.

Derd-ile āh eylesem yanar
felek

Bu

duñāndangücenürçeşm-i
melek

çeşm-i merdümek:

1. çeşm-i merdümek:

Gazel 1759

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Gözbebeği.

Azmasundiyü bu
sīnemüzreçeşmün yarası
Tuzlu su diyü döker
yaş[in] bu çeşm-i
merdümek

çeşm-i mestidür:

1. çeşm-i mestidür:-i, -
dür

Gazel 1584

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Sarhoş göz.

Çeşm-i mestidür bugün
bīmār iden ‘āşıqları
Hasetāderdādirīgāderdü
müñfīmārı yok

çeşm-i mestüñ:

1. çeşm-i mestüñ:-üñ

Gazel 1811

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Sarhoş göz.

Çeşm-i mestüñragbet
eyler ehl-i ‘ışkuñkatline
Bilmezemñ’olduñbañagel
düñ de ihmāyleyedüñ

çeşm-i mestüñe:

1. çeşm-i mestüñe:-ü, -ñ,
-e-üñe

Gazel 1582

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Sarhoş göz.

Zülf-i şeb-rengüñ gibi
‘ālemde bir tarrār yok
Çeşm-i mestüñemüşābih
dünyada şehhār yok

çeşm-i rüšenüñ:

1. çeşm-i rüšenüñ:-üñ

Gazel 1938

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Parlak göz. || Nazar.

Sürme-i mā-zāğoldı iki
çeşm-i rüšenüñ
Kilk-i şāni’
bagladırhuşāruñüzrereng-i
al

çeşm-i ter:

1. çeşm-i ter:

Gazel 1899

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Hoş göz.

İy gözüm ağla gāh sen
gāh döküp hün-ı ciger
Tā diyeler ki çeşm-i ter
māsenüñ ü dem senüñ

çeşm[i] üstinde:

1. çeşm[i] üstinde:

Gazel 1541

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Göz üstünde.

Çeşm[i] üstindekarāritdi
gören kaşlarını
Ser-i
bādāmasanurüzrekonupdu
r iki zāğ

çeşm-i vāra:

1. **çeşm-i yāra:-a**

Gazel 1606

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Sevgilinin gözü.

Kanumiçdükçe gelse tañ
mı çeşm-i yāraşevk
Her kaçan nüş itse mey
lā-büdgelürgüftāraşevk

çeşmine gözlük itse:

1. **çeşmine gözlük itse:-**

se

Gazel 1695

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Gözüne gözlük

yapmak.

Ay u günden gözlük itse
çeşminepīr-i felek
Görmeye gökler yüzinde
bir sañabeñzer melek

çeşmümsāğarı:

1. **çeşmümsāğarı:**

Gazel 1728

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Göz kadehi. || Göz.

Bezm-i ğamdañun-ı
dilden tolu çeşmümsāğarı
Nüşidüpiñlergöñülkaddü
molaldan hem çüçeng

çeşmümünbñarı:

1. **çeşmümünbñarı:**

Gazel 1828

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Göz pınarı.

Pür olupdur kan-
ılaçünkibiñarıçeşmümün
Ayagmala'l ü
gevherdürnisārīçeşmümün

çevgān:

1. **çevgān:**

Gazel 1748

Mısra: 2

Cirit oyununda

*hayvan üstünden topu
tutup almaya mahsus ucu
eğri değnek; cirit değneği,
polo sopası. II Sevgilinin
kvrım kvırım olan saçı.*
Bin semend-i nāza eyle
cilveler meydānsenün
Başımı top ideyim
zülfüñi sun çevgānsenün

2. **çevgāne:**

Gazel 1826

Mısra: 4

Cirit oyununda

*hayvan üstünden topu
tutup almaya mahsus ucu
eğri değnek; cirit değneği,
polo sopası. II Sevgilinin
kvrım kvırım olan saçı.*
Murğ-ı dil dolaşalı zülfine
ol muğbeçenün
Dir ki bu başuñı top eyle
ki çevgāne gerek

3. **çevgān:**

Gazel 1892

Mısra: 10

Cirit oyununda

*hayvan üstünden topu
tutup almaya mahsus ucu
eğri değnek; cirit değneği,
polo sopası. II Sevgilinin
kvrım kvırım olan saçı.*
'Işkmeydānında top it
başuñı
Lāyık ol topa
kadūñçevgān gerek

4. **çevgānına:-ma**

Gazel 1898

Mısra: 3

Cirit oyununda

*hayvan üstünden topu
tutup almaya mahsus ucu
eğri değnek; cirit değneği,
polo sopası. II Sevgilinin
kvrım kvırım olan saçı.*
Esb-i nāzüzre el
urduñzülfüñüñçevgānına
Başımı top
eyleyüpyoluñdağaltāneyle
dūñ

5. **çevgān:**

Gazel 1987

Mısra: 3

Cirit oyununda

*hayvan üstünden topu
tutup almaya mahsus ucu
eğri değnek; cirit değneği,
polo sopası. II Sevgilinin
kvrım kvırım olan saçı.*
Top eyle başım al
elüñezülfüñiçevgān
Gehğamzeokınsineme at
kaşı kemān ol

6. **çevgānına:-ı, -n, -a**

Gazel 1988

Mısra: 7

Cirit oyununda

hayvan üstünden topu
tutup almaya mahsus ucu
eğri değnek; cirit değneği,
polo sopası. II Sevgilinin
kıvrım kıvrım olan saçı.
Zülfünüñçevgânına top
eyledümidüm seri
Didimerdiseñ bu
da'vâdahemânmejdâna
gel

cevgân eyler-iseñ:

1. **cevgân eyler-iseñ:-er-iseñ**

Gazel 1565

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Değnek eylemek.

İydöstegey eyler-
iseñzülfünüñçevgân
Ben
dahıkılambaşumımejdâna
tekellüf

cevgân eylese:

1. **cevgâneylese:-se**

Gazel 1952

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Değnek eylemek.

'Azm-i
mejdâneyleyüpzülfiniçev
gân eylese
Başımı top itmek
ideriñtirâğ-ı dil

cevgâneyleseñ:

1. **cevgâneyleseñ:-señ**

Gazel 1750

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Değnek eylemek.

'İşkmejdânında ger
zülfünüñçevgâneyleseñ
Başımı top
eyleyemiyoluñda gel çel
anı tek

cevgâneylesün:

1. **cevgâneylesün:-sün**

Gazel 1736

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Değnek eylemek.

Hişnmejdânında tek
zülfünüñçevgâneylesün
Borcum olsun
başımıyoluñdağaltân
eylemek

cevgânidelden:

1. **cevgânidelden:-el, -den**

Gazel 1890

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

*Çevgan etmek.(Ucu
eğri değnek yapmak).*
Zülfünüñçevgânideldenberü
işşâhib-cemâl
Başımı top
eyleyüpyoluñdağaltâneyle
düñ

2. **cevgânidelden:-el, -den**

Gazel 1944

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

*Çevgan
etmek.(Değnek yapmak.).*
ZülfünüñçevgânideldeniyM
uñibbîdilberüm
Başımı top eyleyüp girdi
bugün mejdâna dil

cevgânider:

1. **cevgânider:-er**

Gazel 1957

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Çevgan

etmek.(Değnek yapmak.).
Gördi elde
zülfünüñçevgânidercânâne
dil
Başımı top eyleyüp geldi
hemânmejdâna dil

cevgânidüp:

1. **cevgânidüp:-üp**

Gazel 1931

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

*Çevgan etmek.(Ucu
eğri değnek yapmak.).*
Zülfünüñçevgânidüpnâz-
ilacevlân eylese
Cân u dilden yolına top
olmayan ser ser degül

cevgân itse:

1. **cevgânitse:-se**

Gazel 1942

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Çevgan

etmek.(Değnek yapmak.).
Yârçevgân itse
zülfünbaşuñı top it dilâ
Sen de mejdân-ı
mañabbetdeeyü ad eylegil

cevgân kıl:

1. **cevgân kıl:**

Gazel 1998

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

*Çevgan oyununda
kullanılan ucu eğri
değnek yapmak.*
Başum top
eyleyüptuħfegetürdümiyş
eh-i ħübān
Süvār ol esb-i nāzüzre
ser-i zülfüñiçevgān kıl

çevgān-ı ‘ışk:

1. çevgān-ı ‘ışk:

Gazel 1570

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Aşk ciridi.

Hüsnimeydānında yāruñkıl
magabāzīçeyi
Başumı top
itdibükdiğaddümiçevgān-ı
‘ışk

çevür-:

1. çevürdüñ:-düñ

Gazel 1731

Mısra: 8

Döndürmek.

Şarāb ister
gözünmestürkoıçşünkan
umı her dem
Çevürdüñsīħ-i
miñnetleçübagrumkebābi
tdüñ

çi:

1. çi:

Gazel 1740

Mısra: 8

(Fa.) Ne.

Zāhid ki ta’na taşını atar
bu ‘āşıka
Dīvānerāz-ı serzeniş-i
cāhilānçibāk

2. çi:

Gazel 1741

Mısra: 8

(Fa.) Ne.

Zāhid ki ta’na taşını atar
bu ‘āşıka
Dīvānerāz-ı serzeniş-i
cāhilānçibāk

3. çi:

Gazel 1756

Mısra: 8

(Fa.) Ne.

Her dem atar
‘āşıkaşeyħta’ne taşını
Dīvāneye serzeniş
cāhileçibāk

4. çi:

Gazel 1767

Mısra: 8

(Fa.) Ne.

Didüm
‘uşşākın’içünöldürürsin
Didimerd olan anlar
bañaçibāk

çigned:

1. çignedüp:-üp

Gazel 1701

Mısra: 3

*Çiğnetmek; ayakla
veya bir taşıt altında
ezilmesine sebep olmak,
ezdirmek.*

Çignedüp ‘āşıkları
öldürmek-ise ‘ādetüñ
Gel beni öldür günāhın
alma bārıkimsenüñ

çignetme:

1. çignetme:

Gazel 1857

Mısra: 3

*Ezdirme! II Ayaklar
altında bırakma!*
Ĥayfdurkullaruñiçignetme
Şehsüvāramatuñ başın
çekerek

çigzin:

1. çigzinüp:

Gazel 1639

Mısra: 4

Dönmek, dolaşmak.

Baħr-ı eşkümde ne tañ dil
fülki itmezse karar
Çigzinüpārām[1] yok
çeşmümdekigirdābā bak

çık:

1. çıkmaz:-maz

Gazel 1573

Mısra: 6

Çıkmak, kurtulmak.

Nihāyet var dimederyā-yı
‘ışka
Düşen çıkmaz ne dipsüz
göl-durur ‘ışk

2. çıkdı:-dı

Gazel 1519

Mısra: 2

*Yukarı doğru gitmek,
yüksekteki bir yere
erişmek.*

Tutuşup ‘ışkäteşine dün
gicenāgāħ şem’
Çıkdı başından duħānı
eyledi bir āħ şem’

3. çıkar:-ar

Gazel 1588

Mısra: 8

Yukarı doğru gitmek,

yüksekteki bir yere
erişmek.
Nigārāāteş-i 'ışkuñ
yanaldan sīnemüstinde
Egerāh eylesem dilden
çıkar sanma ki düdüm yok

4. **çıkan:-an**

Gazel 1608

Mısra: 6

Yukarı doğru gitmek,
yüksekteki bir yere
erişmek.

Ğubārumkaldururāhumyil
iāh
Felek sakfına çıkan
gerdüme bak

5. **çıkma:-ma**

Gazel 1758

Mısra: 13

Yukarı doğru gitmek,
yüksekteki bir yere
erişmek.

Muhibbikullugından
çıkma zinhār
Kulisincān-ıla ol
pādişāhuñ

6. **çıkma:-a**

Gazel 1847

Mısra: 8

Yukarı doğru gitmek,
yüksekteki bir yere
erişmek.

Āteş-i āhuñ ile gel bu
zemini oda yak
Dūd-ı āhuñ ki çıka
menzili eflāk gerek

7. **çıkduñ:-duñ**

Gazel 1980

Mısra: 8

Yukarı doğru gitmek,
yüksekteki bir yere
erişmek.

Dik sipihruzre bu dilden
yine āhuñ 'alemin
Çıkduñeflākehēmānhimm
etüññküsıñāl

8. **çıkarmaga:-ar, -ma, -ga**

Gazel 1817

Mısra: 4

Ortaya çıkmasını,
görünmesini, elde
edilmesini sağlamak.
Kaşd-i ruhsāritdi dil
düşdieñegüñçāhına
Döstumçıkarmagazülfüñiç
engāleyledüñ

9. **çıkıdı:-dı**

Gazel 1518

Mısra: 5

Yukarı doğru gitmek,
yüksekteki bir yere
erişmek.
Dūd-ı
āhumçıkıdıbaşumdancihān
oldıkebūd
Şubha kalmış gibi çok
geldi lebe cānumçü şem'

10. **çıkma:-ma**

Gazel 1552

Mısra: 3

*Ayrılmak. || Uzak
durmak.*
Sen tārīk-ı Hākkı gözle
çıkma sakın şer'den
Sen yoluñtoğrutegerçi
var nedāmetmuhtelif

11. **çıkma:-ma, -ga**

Gazel 1627

Mısra: 6

Yukarı doğru gitmek,
yüksekteki bir yere
erişmek.
Od yanarken
sīnedeğamtüñitdiçäk anı
Çıkmagadüd-ı dilüme
eyledi yiryiryaruk

çık-:

1. **çıkma:-a**

Gazel 1963

Mısra: 6

Çıkmak.
Hayme kıldı döşedi yine
zümürüddenbisāt
Taht-ı zerrine çıka ya
otura dārā-yı gül

2. **çıkma:-mağ, -a**

Gazel 1986

Mısra: 4

Yukarı doğru gitmek,
yüksekteki bir yere
erişmek.
Āsitānuñ gerçi kim çarh-ı
felekdenyücedür
Çıkmağāhum yiter
hīçrīsīmāñhācetdegül

çıkan:

1. **çıkan:**

Gazel 1738

Mısra: 4

Yukarı doğru gitmek,
yüksekteki bir yere
erişmek.
Korkaram gün yüzine
bulut gibi māni' ola
Dūd gibi sīneden her dem
çıkan āhıgörüñ

çıkır:

1. **çıkarp:**-up

Gazel 1615

Mısra: 6

Birinin veya bir

şeyin çıkmasını sağlamak,

çıkmasına sebep olmak.

Baħr-ı taħ'umdan yine

yārāniçün söz cevherin

Çıkarp her

birinüñgüşindakimengüşa

bak

2. **çikarur:**-ur

Gazel 1637

Mısra: 8

Birinin veya bir

şeyin çıkmasını sağlamak,

çıkmasına sebep olmak.

Her kimün evvel

yakupküllivücüdinhākider

Çikarurāħiryüzin eyler

anuñeflāk-i 'ışk

3. **çikarmaga:**-mag, -a

Gazel 1711

Mısra: 7

Birinin veya bir

şeyin çıkmasını sağlamak,

çıkmasına sebep olmak.

Dōstlarğavvāş olup

çikarmaga söz gevherin

Baħr olup dil gözlerüm

yaşı gibi deryā gerek

4. **çikarma:**-ma

Gazel 1812

Mısra: 8

Birinin veya bir

şeyin çıkmasını sağlamak,

çıkmasına sebep olmak.

La'liniazgumaaldum dil

ferah olup didi

Sakin agzuñdan çikarma

kim çikar cānuñsenün

5. **çikardı:**-dı

Gazel 1834

Mısra: 7

Birinin veya bir

şeyin çıkmasını sağlamak,

çıkmasına sebep olmak.

Çikardı

Ādemicennetdeniblis

Beni

dūritdiküyindanħabībün

6. **çikardum:**-dum

Gazel 1934

Mısra: 5

Ortaya çıkmasını,

görünmesini, elde

edilmesini sağlamak.

Kān-ı dilden yine

çikardum bu söz

gevherlerin

Bilmek

isterseñbahāsınıanuñsarrāf

a gel

çıkl:

1. **çikilmaga:**-maga

Gazel 1745

Mısra: 3

Çikmak II

Tirmanmak.

'İşkuñsarāyiyücedürānaçı

kilmaga

Derd ü belāvümiñnet ü

ğammerdübān gerek

çin:

1. **çin:**

Gazel 1614

Mısra: 3

Şin = Gerçekten,
gerçek, hakikaten.

Gicelemnāle kılsam çin
sehergeh

Saçılurgözlerümden

şebnem-i 'ışk

2. **çin:**

Gazel 1680

Mısra: 3

Şin = Gerçekten,

gerçek, hakikaten.

İñleremkumrı gibi

dōstdiyü çin seher

Gönüleglencesi

'ālemdehemānyār gerek

3. **çin:**

Gazel 1838

Mısra: 12

Şin = Gerçekten,

gerçek, hakikaten.

Tutuşup āteş-i 'ışk-

ılaMuħibbigiceler

Dūd-ı āhuñmaķarı çin

seherefāk gerek

çinidüben:

1. **çinidüben:**-üben

Gazel 1817

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Kıvrımlı hale

getirmek.

Çinidübenkaşlaruñalduñk

arār u şabrumı

Gül ruħuñüstineçün sen

zülfüñidāyleledün

çinidüp:

1. **çinidüp:**-üp

Gazel 1905

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Kıvrımlı hale

getirmek.

Çinidüpebrülaruñgönlüme

virdüñnifi'âl

Niçeye dek idesin

cānābizümlemekr ü âl

çin ü mâçin ü hotende:

1. **çin ü mâçin ü**

hotende:-de

Gazel 1871

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Çin, Maçin ve Hoten.

Çin-i zülfündenmeşâm-ı

cānalurdibüy-ı müşg

Çin ü Mâçin ü

Hotendeyog-ıdıāhü-

yımüşg

çine:

1. **çine:**

Gazel 1561

Mısra: 11

Çin ülkesi.

Çine vardı büy-ı

zülfünüñmeger bir

şemmesi

Hasret ile kana

döndikurudiāhüdanāf

çin-i zülfün:

1. **çin-i zülfün:-üñ**

Gazel 1703

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Saçın kıvrımı.

Hüsgülzârında otlar

gözlerünāhü-yımüşg

Çin-i zülfünde prede tuta

cihānibüy-ı müşg

çin-i zülfünden:

1. **çin-i zülfünden:**

Gazel 1871

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Yüzün iki tarafından

sarkan saç lülesinin

kıvrımı.

Çin-i zülfündenmeşâm-ı

cānalurdibüy-ı müşg

Çin ü Mâçin ü

Hotendeyog-ıdıāhü-

yımüşg

çınla:

1. **çınlasun:-sun**

Gazel 1641

Mısra: 3

Çin diye ses

çıkarmak, yankı vermek.

II. Uğuldamak.

İñleyi dil derd-ile

tāçinlasun tas-ı felek

Aglaiyçeşmüm dem-ā-

dem su gibi her yaña ak

çıplak:

1. **çıplak:**

Gazel 1583

Mısra: 6

Soyunmak, her

şeyden uzak kalmak.

Kimi mün'im bu halkuñ

kimi müflis

Kimi dībāgeyer kimisi

çıplak

çirk-i dünyā:

1. **çirk-i dünyā:**

Gazel 1983

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Dünyanın kirleri,

pislikleri (Dünyaya ait

makam, mal, mülk

bağlamında).

Göñülden gitmeyince

çirk-i dünyā

Muqarrerdürdilüñ olmaz

şafâ bil

çirk-i dünyāya:

1. **çirk-i dünyāya:-ya**

Gazel 1754

Mısra: 13

Kelime Tipi: -

Dünyanın kirleri,

pislikleri (Dünyaya ait

makam, mal, mülk

bağlamında).

Muhibbîçirk-i dünyāya

bulaşma cüst ü çâbuk ol

Sakinmazsañmuqarrerdür

mülevves ola dāmānuñ

çirkin:

1. **çirkini:-i**

Gazel 1722

Mısra: 7

Hüsnüz, "güzel"

mukabili.

Cān u dilden

eylegilihırcdünyā çirkini

Seni yoldan çıkarana māl ü

menālündürsenüñ

çog olsa:

1. **çogolsa:-sa**

Gazel 1847

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Artmak.

Korkma çog olsa

'adüküyına var dildāruñ

Bilmedüñ mi bunı kim
'ışk eri bî-bâk gerek

çoğ-ısa:

1. **çoğ-ısa:**

Gazel 1587

Mısra: 11

*Çok ise dahi, çoksa
da.*

Muhibbîçoğ-ısa cürmüm
ümîdikesmezem andan
Kulıyampâdişâhumdurben
ümğayrılâhum yok

çok:

1. **çok:**

Gazel 1507

Mısra: 9

Çok, fazla.

Çok yimedünyâna'îmin
olmayasın imtilâ
İyMuhibbîsoñradanitdürd
üğükaydan ne hız

2. **çok:**

Gazel 1518

Mısra: 6

Çok, fazla.

Düd-ı
âhumçıkıdışumcancihân
oldıkebüd
Şubha kalmış gibi çok
geldi lebe cânımcü şem'

3. **çokdur:-dur**

Gazel 1585

Mısra: 10

Çok, fazla.

İytabî-i dil buyur
hâlümnedürşâficevâb
HastalarçokdurMuhibbî
gibi bir bîmâr yok

4. **çok:**

Gazel 1634

Mısra: 1

Çok, fazla.

'Âşık oldum bir melek-
ruhsâragâyetnâzi çok
Yüksek uçar bir
hümâdurdâyimâpervâzi
çok

5. **çok:**

Gazel 1634

Mısra: 2

Çok, fazla.

'Âşık oldum bir melek-
ruhsâragâyetnâzi çok
Yüksek uçar bir
hümâdurdâyimâpervâzi
çok

6. **çok:**

Gazel 1634

Mısra: 4

Çok, fazla.

Göz ucıyla bir nazar
kılmaz geçer 'âşıklara
Görmedümüştmedümanu
ñ gibi iğmâzi çok

7. **çok:**

Gazel 1634

Mısra: 6

Çok, fazla.

Çengidergehkâmetingehn
â gibi inlergönül
Var mıdur bilsem cihânda
bencileyin sazı çok

8. **çok:**

Gazel 1634

Mısra: 8

Çok, fazla.

Gülşen-i küyındairgür
göklere feryâduñı
Bülbülün olsa
bülendmergübdurâvâz[ı]
çok

9. **çok:**

Gazel 1634

Mısra: 10

Çok, fazla.

İygönül aldanma sakın bu
felek bir hoşkabâz
Her nefes
biñdürülülü'bingösterür ol
bâzi çok

10. **çok:**

Gazel 1651

Mısra: 3

Çok, fazla.

Bugün gülzâr-ı hüsn içre
yüzi gül gonca lebler çok
Letâfetdevelicânâsañabeñ
zer gül-i ter yok

11. **çok:**

Gazel 1657

Mısra: 8

Çok, fazla.

Yumayayideñizdahıyüz
ümün karasın
Cürm çok benden
yuyılmazşefkat it hâlüme
bak

12. **çok:**

Gazel 1702

Mısra: 9

Çok, fazla.

Hâfâsı çok
Muhibbînünmuñkırdur
eylemez inkâr

Bi-ḥamdi'llāh tutar şāhum
'atāsınığazabdanyig

13. **çokdur:-dur**

Gazel 1704

Mısra: 9

Çok, fazla.

İyMuḥibbī gerçi kim
meddāhıçokdur ol şehūñ
Şādmān ol özüñi ol
cem'edāhıleyledük

14. **çok:**

Gazel 1708

Mısra: 3

Çok, fazla.

Bu günühoşgörelüm çok
minnet olsun Ḥālīka
Zāhidāferdāgāmınyı sen
yüriendişe çek

15. **çok:**

Gazel 1713

Mısra: 7

Çok, fazla.

Sevdüğüm seni günāh-ısa
günāhum çok benüm
Gel beni öldür benüm tek
yok günāhkāruñsenüñ

16. **çok:**

Gazel 1720

Mısra: 6

Çok, fazla.

Lebüñgoncayañaguñ al
idersin
Geçersin baña bu nev'-ile
çok reng

17. **çokdur:-dur**

Gazel 1743

Mısra: 10

Çok, fazla.

YokdurMuḥibbī gibi
selīmīşiddīkhīç
Çokduregerçipādīşehümāş
inālaruñ

18. **çok:**

Gazel 1751

Mısra: 12

Çok, fazla.

İyMuḥibbīyārādīñhüsüne
mağrūrolmasun
Zirā çok gördüm
yilevrākınsavurmışdurgül
üñ

19. **çok:**

Gazel 1757

Mısra: 10

Çok, fazla.

Gördüm yatur kırılmış bir
bölük 'āşıkıların
Nev-
civānsındöstumküyuñda
çok kan eyledüñ

20. **çok:**

Gazel 1788

Mısra: 9

Çok, fazla.

Ḥatāsı çok
Muḥibbīnünmuqırdur
eylemez inḳār
Bi-ḥamdillāhdutarşāhum
'atāsınığazabdanyig

21. **çok:**

Gazel 1815

Mısra: 7

Çok, fazla.

Zulmidüp ben
'āşıkaküyuñdakılduñ çok
cefā

Ġayrılarvardukçacānālutf
uñı 'āmeyledüñ

22. **çok:**

Gazel 1818

Mısra: 3

Çok, fazla.

Gün gibi rüşendegülmidür
anı çok sevdiğüm
Sırr-ı
'ışkısaklamayupāşıkār
itsem gerek

23. **çok:**

Gazel 1862

Mısra: 6

Çok, fazla.

İncinür sanma beni cevri-
ile rāhatbuluram
Çekmişemcevrüñi çok
arta kemāl-i keremüñ

24. **çok:**

Gazel 1925

Mısra: 4

Çok, fazla.

Dilber oldur kim vefāda
olmaya eksükligi
Yoḥsazulm u cevri çok
nā-mihribāneksükdegül

25. **çokdur:-dur**

Gazel 1946

Mısra: 11

Çok, fazla.

Teşneyemçokdurgünāhum
sen mürüvvet kāmısın
Umaramidüpşefā' atviresi
nāb-ı zülāl

26. **çok:**

Gazel 1964

Mısra: 8

Çok, fazla.

Câlinûs-ı 'akliseñ de
'ışkdanbañs eyleme
Hall-i müşkilkeşfolınmaz
bunda vardur çok cedel

27. **çok:**

Gazel 1996

Mısra: 3

Çok, fazla.

Egerçi mezra'-ı dilde
gözüm tohumını çok
saçdum
Belâvügayrımiñnetdenbañ
avirmedihîçhâşıl

çokbaşlı:

1. **çok başlı:**

Gazel 1871

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Çok başlı (zulf

bağlamında).

Zülfüñi çok
başlucânâçeşmüñi 'ayyâr
iden
HüsnBağdâd' mañatıñ
eyledi bârû-yımüşg

çok olsun:

1. **çok olsun:-sun**

Gazel 1793

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Çok olmak, fazla

olmak.

Göreyim girye ile yaşı
çok olsun gözümün
Zerd-i levhîni görüp
itdimünakkaşyüzümün

çokzamân:

1. **çok zamân:**

Gazel 1615

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Uzun zaman.

Çok
zamânmeçrühölupdurtır-i
ğamzeñden yürek
Merhem itsün gönder
agzuñ yarın ol dil-rîşe bak

çokdan:

1. **çokdan:**

Gazel 1637

Mısra: 9

Çoktan beri, çok

zamandan beri.

MärzülfindenMuhibbîçok
danolurdihelâk
Leblerinden
agzınadamzurmasatiryâk-i
'ışk

2. **çokdan:**

Gazel 1739

Mısra: 2

Çoktan beri, çok

zamandan beri.

Merdüm-i çeşme nazar kıl
bî-karârûndursenüñ
Tut elin kaldur ki
çokdanhâksârûndursenüñ

3. **çokdan:**

Gazel 1801

Mısra: 8

Çoktan beri, çok

zamandan beri.

Ğâfil olma salıurnâgâh
bir gün boynuña
Zıraçokdan 'ışkuñ-
ılamübtelâdurkâkülün

4. **çokdan:**

Gazel 1865

Mısra: 1

Çoktan beri, çok
zamandan beri.

Ger sorarsañcân u dil
çokdanhelâküñdursenüñ
Râh-ı küyuñadüşelden bil
ki hâküñdursenüñ

çokdur:

1. **çokdur:**

Gazel 1638

Mısra: 5

Çok, fazla.

Benüm gibi
kuluñçokduregerçiâsitânu
ñda
Ve lîkinehl-i
'ışkuñhîçsenün tek
pâdişâhı yok

2. **çokdur:**

Gazel 1879

Mısra: 10

Çok, fazla.

Bir cefâ-cüya yine
oldıMuhibbîmübtelâ
Dâdelüñdeniygönülçokdu
rbaña bu işlerüñ

çoklar:

1. **çoklar:**

Gazel 1606

Mısra: 12

Çok kişiler,

birçokları.

İyMuhibbîmerd-iseñ gel
vir bu dünyâyatalâk
Bilmeyüp gösterdi çoklar
bu zen-i mekkâraşevk

çöz:

1. çöz:

Gazel 1686

Mısra: 5

Serbest bırakmak.

Çöz

mu'anberzülfünitagitruhu
nüstinde kim
İster-iseñ tuta cümle
'âlemibüyuñsenüñ

2. çözüp:-üip

Gazel 1540

Mısra: 5

*(Saçı) çözmek,
açmak.*

Çözüp zülf-i
perişānuñperişān eyle
'uşşākı
Kamu yoluñdacānvirsün
sen ol cümle cihānfāriğ

çü:

1. çü:

Gazel 1505

Mısra: 9

Çünkü.

GördüñçüMuhibbī sen
ğambārtezāyüdde
Ger 'āşık-ısañ eyle ol bār-
ı girāndanhaz

2. çü:

Gazel 1649

Mısra: 9

Çünkü.

Kūyında bu ğarībe itim
dimişçüdüldār
Olsun ziyādeluñfi bize
ri'āyet ancak

3. çü:

Gazel 1716

Mısra: 9

Çünkü.

Hāliš geçer Muhibbīçü
'ışkuñlakalbedgül
N'içincefā taşıyla
iderimtiñānkaşuñ

4. çü:

Gazel 1734

Mısra: 6

Çünkü.

Müşgivübüy-ı 'anberi
'aynumaalmazam
Yiter bañaçüzülf-ile
hāliMuhammedüñ

5. çü:

Gazel 1761

Mısra: 9

Çünkü.

Hākim-durur
çühükmanuñihtiyāranuñ
KulsınMuhibbī her ne
gelürserzā gerek

6. çü:

Gazel 1866

Mısra: 6

Çünkü.

Didümbelā-yızülfineiy dil
tolaşma gel
Güşitmedüñçüpendümisa
ña beter gerek

7. çü:

Gazel 1882

Mısra: 8

Çünkü.

Kūyına varsa gönülüm anı
tuñfecānider
Mālikdegülçügayra anı
armagantutuñ

8. çü:

Gazel 1948

Mısra: 9

Çünkü.

Āvaredürçü 'ışk-ılaçarh
eylemez karar
Sen de Muhibbī 'āşıkiseñ
dil āvāre kıl

9. çü:

Gazel 1516

Mısra: 4

Ki bağlacı.

Nāhun-ıla mezra'-ı
sīnemdeekdütohm-ı
ğam
Eyledümcānharmanındañ
āşıl-ı 'ışkıçü cem'

10. çü:

Gazel 1911

Mısra: 1

Ki bağlacı.

Oldı ezel çü 'ışkuñ-
ılamübtelāğönül
Kendü eliyle başına aldı
belāğönül

11. çü:

Gazel 1855

Mısra: 3

*Ne vakit ki, -dığ
zaman, -dığında.*

Āhumgöürinürāteş-i

'ışkumçüdüldedür

Bir hāneye ki od düşe lā-
büdduñan gerek

12. çü:

Gazel 1869

Mısra: 1

*Ne vakit ki, -dığ
zaman, -dığında.*

İy dil çü ser-i zülfi-ile
sevdâyübüydüdüñ
Küyındafigâneyleyüğüvğā
yibüydüdüñ

13. çü:

Gazel 1869

Mısra: 5

*Ne vakit ki, -diği
zaman, -diğında.*
Gördüm çüğüñül mülkini
ğam virdi hārāba
Nüş itmek-içüncām-ı
muşaffāyibüydüdüñ

14. çü:

Gazel 1731

Mısra: 8

*"Ayrıca, bundan
başka" anlamında bağlaç.*
Şarāb ister
gözünmestdürkoıçsünkan
umu her dem
Çevürdüñsih-i
miñnetleçübagrumıkebābi
tdüñ

15. çü:

Gazel 1782

Mısra: 7

*Bu sebeple, bundan
dolayı.*
Ser-nigün ola göreyim
çeh-i bābilçükālem
Bilmeye qadrini ger
zerreceğāh-ı zeķanun

16. cular:-lar

Gazel 1616

Mısra: 6

Akarsu, ırmak.

Dıdeler yaşı
yiñilmezsekoaksunyiridür

Cular ile serv-
kadlerpāyına [hem] yüz
sür ak

17. cü:

Gazel 1682

Mısra: 3

Akarsu, ırmak.

Salındukçañırāmāñi
gözüm yaşıñı cū eyler
Hıramāñkadd-ile serv-i
revāñbañāögretmeñ

18. cular:-lar

Gazel 1757

Mısra: 3

Akarsu, ırmak.

Gözlerümdenakdıçular
gibi yaşumpāyuña
Serv gibi her kaçan
güleşdeseyrāñeyledüñ

19. cular:-lar

Gazel 1957

Mısra: 3

Akarsu, ırmak.

Gözlerüm yaşı akar
gördibenümcular gibi
Eksükolmasundidi bu
dāde-i giryāna dil

20. cular:-lar

Gazel 1963

Mısra: 2

Akarsu, ırmak.

Nāza geldi gülsitāñāñahid-
i ra'nā-yı gül
Her tarafcularrevāñoldı
vara berpāy-ı gül

çü şem':

1. çü şem':

Gazel 1518

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Mum gibi.

Şu'le virdi dil çerāğı göz
yaşı yağı gibi
Niçe yıllar tekye-i 'ışk
içre sūzānumçü şem'

2. çü şem':

Gazel 1518

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Mum gibi.

Dūd-ı

āhumçıkdıbaşumdancihāñ
oldıkebūd
Şubha kalmış gibi çok
geldi lebe cānumçü şem'

3. çü şem':

Gazel 1518

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Mum gibi.

Gāh yaksa gāh kesse
başumısulñāñ-ı 'ışk
Her ne emr itse buyursun
bende-fermānumçü şem'

4. çü şem':

Gazel 1518

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Mum gibi.

Hāñe-i dil yansa kül olsa
Muñibbītañdegül
Āh kılsam derd-ile āteş-
bereñşānumçü şem'

5. çü şem':

Gazel 1518

Mısra: 1

Kelime Tipi: -
Mum gibi.
Āteş-i 'ışkayanuphāl-i
perīşānumçü şem'
Gicelertāsubhōlıncazār u
giryānumçü şem'

6. çü şem':

Gazel 1518

Mısra: 2

Kelime Tipi: -
Mum gibi.

Āteş-i 'ışkayanuphāl-i
perīşānumçü şem'
Gicelertāsubhōlıncazār u
giryānumçü şem'

çün:

1. çün:

Gazel 1500

Mısra: 4

*Bu nedenden,
bundan dolayı.*
Dimezem mihr eyle
bārīcevr kıl oran-ıla
Fāhr-ı
'ālemçündimişhayru'l-
umūr olur vaşat

2. çün:

Gazel 1501

Mısra: 6

*Bu nedenden,
bundan dolayı.*
Muşhaf-ı
hüsñüñdecānāhattūñihakk
eyleme
Çünbilürsin dest-i kudret
yazmadı anı ğalaṭ

3. çün:

Gazel 1510

Mısra: 5

*Bu nedenden,
bundan dolayı.*
Toldur berü sun sākīçün
'ömrdegülbākī
Bārīlalum bir dem 'ömr-i
güzerāndanḥaz

4. çün:

Gazel 1640

Mısra: 3

*Bu nedenden,
bundan dolayı.*
Bu dil derdine sen
dermānçünāhiritmeyecekd
üñ
Ne idi gösterüp evvel
yüzünimübtelā kılmak

5. çün:

Gazel 1751

Mısra: 7

*Bu nedenden,
bundan dolayı.*
Kāmetüñçengoldıçüntār
eyle bu rengīnyaşuñ
Durmasunāh u
fiğānlareylesün her bir
kılūñ

6. çün:

Gazel 1848

Mısra: 1

*Bu nedenden,
bundan dolayı.*
Eyledi düşmen söziyleçün
ol yār terk
Günde biñ kez öldüre
itmeme anı zinhār terk

7. çün:

Gazel 1858

Mısra: 5

*Bu nedenden,
bundan dolayı.*
Ka'be-i kuyı müyesser
oldıçünkılduñtavāf
Lāzımdursañaiy dil
cānuñıqurbān gerek

8. çün:

Gazel 1880

Mısra: 8

*Bu nedenden,
bundan dolayı.*
Reşkidersetañdegülvāh-
ı kudsilerbaña
İtlerüñleçün beni
küyuñdaderbāneyledüñ

9. çün:

Gazel 1901

Mısra: 8

*Bu nedenden,
bundan dolayı.*
Kāyinātuñ cümle
aḥvālineolduñmutṭalı'
Ol melek-
sīmādanaldüñçünkadeḥñü
şeyledüñ

10. çün:

Gazel 1905

Mısra: 9

*Bu nedenden,
bundan dolayı.*
Nazm-
ılabulduñMuḥıbbıçünNizā
mıṭarızını
Ḥüsn-i
eş'aruñatahsınitdilerehl-i
kemāl

11. çün:

Gazel 1941

Mısra: 4

*Bu nedenden,
bundan dolayı.*
Göñli katılar bulursa
yiridürneşv ü nemā
Zāhiritdiçün bu faşl-ı
sebze de didār gül

12. çün:

Gazel 1941

Mısra: 6

*Bu nedenden,
bundan dolayı.*
Şahn-ı gülşendenazar kıl
her varak bir nüktedür
Rüşen olsun sor
çünoldımağzen-i esrār gül

13. çün:

Gazel 1916

Mısra: 7

-dığı için.

Çündegülbākīcihāna
eyleme iy dil tama'
Saña kalmaz
çünbilürsinyānedürçeng ü
cidāl

14. çün:

Gazel 1532

Mısra: 1

*"Amacıyla,
maksadıyla"*
anlamlarında edat.
Servkaddünhasretindeneyl
edümçüngeşt-i bağ
Lālehaddünşevķinesīnem
deyaktumtāzedāğ

15. çün:

Gazel 1704

Mısra: 5

"Amacıyla,

maksadıyla"
anlamlarında edat.
Serv gibi ser çeküpçün
her yañakıldıñnazar
Pāyuña bu gözlerüm
yaşını māyileyledük

16. çün:

Gazel 1714

Mısra: 7

*"Amacıyla,
maksadıyla"*
anlamlarında edat.
ÇüngönülManşürifāşitdim
aħabbet sırrını
Tā ki ber-dār ola anda
zülfidārumdur gerek

17. çün:

Gazel 1732

Mısra: 1

*"Amacıyla,
maksadıyla"*
anlamlarında edat.
Maħabbetçün ezel
cānānasalduñ
Dil ü
cāniyakuphicrānasalduñ

18. çün:

Gazel 1522

Mısra: 7

Ki bağlacı.

Zāhid-i bārid-nefes her bir
sözidürçünriyā
Ķalbate'sir eylemez ancak
virür başa şudā'

19. çün:

Gazel 1644

Mısra: 9

Ki bağlacı.

Bu Muħibbī sözleri çün
her biri dürdānedür
Anı mengüşeyleyüp gel
döstumgüşuñadak

20. çün:

Gazel 1904

Mısra: 3

Ki bağlacı.

Mür gibi çün beni pā-
māyleledüñ
Ya gel öldür ya
terahħümeylegil

21. çün:

Gazel 1910

Mısra: 5

Ki bağlacı.

Ķadembasduñ bugün çün
mülk-i 'ışka
Yaşuñ leşker dilāāhuñ
'alem kıl

22. çün:

Gazel 1917

Mısra: 9

Ki bağlacı.

İyMuħibbībulınurşı'ründe
çüntarz-ı ħasen
Yiridürşimdengirü ger
diyeler sañaKemāl

23. çün:

Gazel 1932

Mısra: 6

Ki bağlacı.

Bülbülüñkanlu yaşın
görse anı bārānsanur
Esse çünbād-ı seħerşādān
olup oynar gül

24. çün:

Gazel 1933

Mısra: 3
Ki bağlacı.
Cānageldümçüntemennāe
yledümşīrīnlebūñ
Bāri gel düşnām ile bu
göñlümiḥursend kıl

25. çün:

Gazel 1941

Mısra: 1

Ki bağlacı.

Ḥāb-
ıgāfletdeyaturkenoldıçünb
ī-dār gül
Ḳudret-i Ḥaḳḳ-ılabūyın
eyledi izḥār gül

26. çün:

Gazel 1967

Mısra: 10

Ki bağlacı.

Ḥalāş olmak ne
mümkündür bu bendden
Dakılaboynuñaçünzülfsel
āsıl

27. çün:

Gazel 1991

Mısra: 5

Ki bağlacı.

Her
varaḳdayazılıp durçün
ezel āyāt-ı ‘ışḳ
Cāngözin aç her birinden
okuyup gel ḥikmet al

28. çün:

Gazel 1557

Mısra: 10

Böylece.

Ref
idüpnefsünḥicābingördiḥü
sn-i dilberi

Bu Muḥibbīoldıçün
nükte-şinās-ı men-’aref

29. çün:

Gazel 1532

Mısra: 10

-dıḡı vakit, -mca, -

ince, ne zaman ki.

Büseiḥsāneylegilla’l-i
lebūñdendöstum
Meclis içre
çünMuḥibbīaçısaña bir
ayaḡ

30. çün:

Gazel 1646

Mısra: 9

-dıḡı vakit, -mca, -

ince, ne zaman ki.

Çüniçdicām-ı
‘ışḳıoldıMuḥibbī ser-mest
Tañ mı melāmet olsa
nāmūs-ı ‘arayir yok

31. çün:

Gazel 1684

Mısra: 3

-dıḡı vakit, -mca, -

ince, ne zaman ki.

Ka’be-i küyuñ müyesser
oldıçünitdümṭavāf
Farzdurelbetdeiy dil
cānuñıḳurbān gerek

32. çün:

Gazel 1731

Mısra: 4

-dıḡı vakit, -mca, -

ince, ne zaman ki.

Saña yitmez mi bu devlet
yitişdüñpāy-ı dildāra
Bi-ḥamdi’llāh müyesser
oldıçünbūs-ı riḳābitdün

33. çün:

Gazel 1744

Mısra: 11

-dıḡı vakit, -mca, -

ince, ne zaman ki.

Cür’a-i ‘ışḳıMuḥibbīçün
ezel eyledi nüş
Çekemez minnetini olur
ise cām-ı Cemūñ

34. çün:

Gazel 1746

Mısra: 10

-dıḡı vakit, -mca, -

ince, ne zaman ki.

‘IşḳrāḥındaMuḥibbī başa
cānakalmagil
Böyle
telḳineylemişdürçün ezel
pīrūñsenūñ

35. çün:

Gazel 1881

Mısra: 1

-dıḡı vakit, -mca, -

ince, ne zaman ki.

İy kaşı ya çün elif gibi
gele tīrūñsenūñ
Çagurup dil dirāñcān
içre gel yirūñsenūñ

36. çün:

Gazel 1946

Mısra: 1

-dıḡı vakit, -mca, -

ince, ne zaman ki.

Çün ezel ressām-ı ḳudret
yazdı ḥüsñüñber-kemāl
Naḳş-ı
şun’ıduririşmezañahıçfeh
m ü ḥayāl

37. **çün:**

Gazel 1564

Mısra: 3

Gibi, benzer.

Rüşenkılamzulmet-i

küfir[i] çünāfitāb

Ger şubḡāhtıgçeküp

idem ez-ğilāf

38. **çün:**

Gazel 1889

Mısra: 8

Gibi, benzer.

Ka'beküyuñıtavāf

eylemek oldıbañafarız

Gözlerüm yaşımı sımçün

yüzüm altunitdün

39. **çün:**

Gazel 1503

Mısra: 8

Çünkü, sebebiyle.

Kulak tut bir nefes

nālišlerümebezm-i ğam

içre

İderzevk ehlî çün

'ālemdenāy-ı hoş-

nevādanḡaz

40. **çün:**

Gazel 1504

Mısra: 4

Çünkü, sebebiyle.

Gül yüziolmayıcak olmaz

gülistānrevnağı

Gül

açıldıkağelürçünbāğ-

ılabüstānaḡaz

41. **çün:**

Gazel 1507

Mısra: 8

Çünkü, sebebiyle.

Pendidüpdürbañanāşih

geç mey ü māḡbūbdan

Çünmelāḡat yok

sözindeitdügideyden ne

ḡaz

42. **çün:**

Gazel 1512

Mısra: 8

Çünkü, sebebiyle.

Sırr-ı

'ışkısaklagılsineñdeizḡar

eyleme

Çündimişler "külli sırrın

cāvizü'l-isneynişā'"

43. **çün:**

Gazel 1519

Mısra: 8

Çünkü, sebebiyle.

Yok dimeinkārıkozāhid

sakın rişüñ yanar

Sīnesineehl-i

'ışkuñyakkıçünAllāḡ şem'

44. **çün:**

Gazel 1519

Mısra: 10

Çünkü, sebebiyle.

Göñlümünvīrānesinirüşen

it māhumbenüm

Çün ola-gelmiş-durur

vīrānelerdemāḡ şem'

45. **çün:**

Gazel 1520

Mısra: 1

Çünkü, sebebiyle.

Mihr-i ḡusninde o

māhuñoldıçünpervāne

şem'

'Arz-ı ḡusnitsün de

görsün niçeyirden yana

şem'

46. **çün:**

Gazel 1528

Mısra: 8

Çünkü, sebebiyle.

Rüşenitseñn'olacānākülbe

-i aḡzānumı

Dāyimāmeḡpervānindençü

n yakar pervāne şem'

47. **çün:**

Gazel 1528

Mısra: 14

Çünkü, sebebiyle.

Tañımdurpervāne kılsa bu

Muḡbībçān u dil

Oldıçünvuşlatşebinde

'arız-ı cānāne şem'

48. **çün:**

Gazel 1533

Mısra: 2

Çünkü, sebebiyle.

ḡastāḡālemḡicrodındanyir

yiroidisinedağ

Şerbet-i la'lüñ umar

çünoldı pür-sevdādımāğ

49. **çün:**

Gazel 1535

Mısra: 3

Çünkü, sebebiyle.

Bir perīpeyker melek

sīmāyaçünvirdümgöñül

ḡālümü her kim sorarsa

işidenlerdenrağ

50. **çün:**

Gazel 1541

Mısra: 10

Çünkü, sebebiyle.

Görinürse ne ‘acebküh-ı
belâ kaplanı
Çün yakar sîneye durmaz
bu Muhibbîniçedâğ

51. **çün:**

Gazel 1550

Mısra: 4

Çünkü, sebebiyle.

Yüzüñe baksam beni
‘afveylegil
Çün begüm
divânecolmuşdurmu’âf

52. **çün:**

Gazel 1552

Mısra: 10

Çünkü, sebebiyle.

Dürlüdürlü ‘ilm-i
ğaybdanzâhidâvirmehaber
Olmamışdur ‘ilm-i gaybî
kimseye çünmünkeşif

53. **çün:**

Gazel 1552

Mısra: 12

Çünkü, sebebiyle.

Her ne deñlü var-ısa ‘afv
it günâhdangeçüp
CürmineoldıHudâyâçünM
uhibbîmu’terif

54. **çün:**

Gazel 1553

Mısra: 6

Çünkü, sebebiyle.

Sîm ü zer kim görünür bil
anı dünyâçirkidür
Çün bile gitmez
senüñleüstinekef geçme
kef

55. **çün:**

Gazel 1559

Mısra: 6

Çünkü, sebebiyle.

Gözlerümün yaşını
‘ummânabeñzetdi gören
Zâhiriderdürleriçeşmümol
updurçünşadef

56. **çün:**

Gazel 1560

Mısra: 6

Çünkü, sebebiyle.

Aldı ‘aql u hüşı elden
‘işve-i sâkî yine
Pür kılupmeclisde meyle
dudıçünsâğar be-kef

57. **çün:**

Gazel 1560

Mısra: 9

Çünkü, sebebiyle.

Fitne-i devr-i
kamerdürçünMuhibbîrüy-
ı yâr
Zülf-i fettân fitne başı
olsa tañ mı her taraf

58. **çün:**

Gazel 1570

Mısra: 1

Çünkü, sebebiyle.

Kurdiçünşahrâ-yı dilde
haymesinsultân-ı ‘ışk
Tañ mı olsa ‘aql u şabrum
bende-i fermân-ı ‘ışk

59. **çün:**

Gazel 1570

Mısra: 4

Çünkü, sebebiyle.

Düşeli girdâb-ı bahrafülk-
i dil hayretdedür

Kaynadı
çünbaşdanaşdıbañr-ı bî-
pâyân-ı ‘ışk

60. **çün:**

Gazel 1576

Mısra: 1

Çünkü, sebebiyle.

Çünezeldür kişiye dâde-i
‘ışk
Tâebed olsa tañ mı zâde-i
‘ışk

61. **çün:**

Gazel 1578

Mısra: 3

Çünkü, sebebiyle.

Çün döşendi bu
zemînzrezümürüddenbi
sât
Gösterür kendin peleng
şeklinde yirirsâye bak

62. **çün:**

Gazel 1582

Mısra: 10

Çünkü, sebebiyle.

Men’ kılma ger nazar
kılma cemâlünemüdâm
Bu Muhibbî gibi çün bir
‘âşık-ı dîdâr yok

63. **çün:**

Gazel 1584

Mısra: 6

Çünkü, sebebiyle.

Şem-i ruhsârûnacânâcân u
dil yaksam n’ola
Bâl ü perden
ğayrıçünpervänenüñhiçbâ
rı yok

64. **çün:**

Gazel 1589

Mısra: 12

Çünkü, sebebiyle.

ĖarĖavirseşk-i çeşmitaň
mı gönlümkişverin
Gözlerüm yaşına
nisbetçünbilürsin Tunca
yok

65. **çün:**

Gazel 1593

Mısra: 3

Çünkü, sebebiyle.

İnledümçüngülşen-i
küyünda ben bülbül-şifat
Tutmaduñiybî-vefâ gül
gibi sen hergiz kulak

66. **çün:**

Gazel 1595

Mısra: 1

Çünkü, sebebiyle.

Çün ezelden
eylemişdürsaña ‘aşık beni
Hak
Tañrıçün gel bu
benümderd-i dilüme tut
kulak

67. **çün:**

Gazel 1602

Mısra: 4

Çünkü, sebebiyle.

Ėamzesinden kim ola
anuñ bugün cān kurtara
Katline
‘aşıklarunıbaglandıçünçeş
mişadağ

68. **çün:**

Gazel 1603

Mısra: 5

Çünkü, sebebiyle.

Dest-i kudreturdu
‘ışkuñçün ezel bünyādımı
Oldımuħkemtāebedkimdü
r diyen mi’ māri yok

69. **çün:**

Gazel 1604

Mısra: 10

Çünkü, sebebiyle.

Muħibbīmār-ı zülfinden
irerse zehrbî-bāk ol
Lebi çün dil
tabîbidürbulınurānîdetiryā
k

70. **çün:**

Gazel 1611

Mısra: 2

Çünkü, sebebiyle.

Muħibbî mest-i ‘ışk ol
olma ayık
Ezelden
gördilerçünsaňalāyık

71. **çün:**

Gazel 1611

Mısra: 11

Çünkü, sebebiyle.

Çüniçdüñ sen ezel
‘ışkuñşarābın
Yürimestāne olma hergiz
ayık

72. **çün:**

Gazel 1612

Mısra: 6

Çünkü, sebebiyle.

Her ki ‘aşıkdurhayāl-i
yāri dilde saklasun
Çün ezel sultān-ı ‘ışkdan
böyle olmışdur yasak

73. **çün:**

Gazel 1616

Mısra: 4

Çünkü, sebebiyle.

Saña düşmez idesin iy dil
‘işyān u Ėurūr
Çün seni bilmez misin bir
kaçredenħalkitdiHak

74. **çün:**

Gazel 1618

Mısra: 3

Çünkü, sebebiyle.

Rüyuñaçün ‘aħsenü’t-
taķvīm” dimişdürHakīm
Bilmek
isterseñcihānaħvālin ol
taķvīme bak

75. **çün:**

Gazel 1618

Mısra: 5

Çünkü, sebebiyle.

Döstumçünkişver-i
ħübīmüsellemdürsaña
Hıdmetiçünħalkakadkmışğ
üşaheftiķlime bak

76. **çün:**

Gazel 1622

Mısra: 3

Çünkü, sebebiyle.

Devāçünāħiritmezdüñ bu
derde iytabîb-i dil
Ne idi yā beni evvel bu
derde mübtelā kılmak

77. **çün:**

Gazel 1622

Mısra: 8

Çünkü, sebebiyle.

Egershevyleyüpdirse
ser-i zülfüne 'anberdür
Hâfâkıldum beşerden çün
'aceb olmaz hâfâ kılmak

78. çün:

Gazel 1639

Mısra: 11

Çünkü, sebebiyle.

Ğarra olma dâr-ı
dünyâçündergüldâr-ı karar
Kanda gitdi 'ibret al
İskender ü Dârâya bak

79. çün:

Gazel 1641

Mısra: 10

Çünkü, sebebiyle.

Virzekât-ı hüsünü itme
Muhibbîdendirîğ
Çüngedâ-yı 'ışkam u
benden aňayokdurehak

80. çün:

Gazel 1642

Mısra: 4

Çünkü, sebebiyle.

Niçe bir yoldan saparsın
iygönülinşafa gel
Gir şırât-ı
müstağimeçünsaemritdi
Hak

81. çün:

Gazel 1642

Mısra: 9

Çünkü, sebebiyle.

Çünşefâ' atkânısiyevm-i
cezâda ümmete
Bu
Muhibbîderdmendühâlin
elütf eyle bak

82. çün:

Gazel 1648

Mısra: 1

Çünkü, sebebiyle.

Baglanaçün biline nâz-
ılacânâneşadağ
Kâlb-i 'uşşâkı ser-â-ser
kıla vîrâneşadağ

83. çün:

Gazel 1648

Mısra: 3

Çünkü, sebebiyle.

'Âlemikırmaga yiter
müjesihançeriçün
Ne için pes takınur ol
gözimestâneşadağ

84. çün:

Gazel 1654

Mısra: 12

Çünkü, sebebiyle.

İyMuhibbî gizleme
fâşoldı 'ışkuñ 'âleme
Çehresinden bellüdürçün
'aşıkuñsâr-ı 'ışk

85. çün:

Gazel 1662

Mısra: 8

Çünkü, sebebiyle.

Cemâlün görüp
itdümcâniteslîm
Bahâririşdiçün kim dir
sefer yok

86. çün:

Gazel 1675

Mısra: 5

Çünkü, sebebiyle.

Çün dil-i
dîvâneyiitdünşehâhabs-i
zenah

Luţfidüpcencîr-i
zülfünibenüm boynuma
dak

87. çün:

Gazel 1678

Mısra: 7

Çünkü, sebebiyle.

Çüngenc-durur
vaşlinigârûñ ele girmez
İy dil talebin eyleme
vîrânedegülseñ

88. çün:

Gazel 1691

Mısra: 9

Çünkü, sebebiyle.

İyMuhibbînazmumanazm
ehli çün baş indürür
Ben
dağışı' rümKemâliyleHuce
nd itsem gerek

89. çün:

Gazel 1704

Mısra: 4

Çünkü, sebebiyle.

Mâh-tabuñbedr iken
âyinesibuldıkesâd
Çün güneş ruhsârûña anı
muqâbileyledük

90. çün:

Gazel 1715

Mısra: 1

Çünkü, sebebiyle.

Nâz-ılaçün ol yâr-ı dil-
ârâyıbüyütdük
Beñzetmekiçünüyüzinebed
r ayı büyütdük

91. çün:

Gazel 1716

Mısra: 1
Çünkü, sebebiyle.
Aldı eline şive ile
çünkemânkaşuñ
Ġamzeokinasînemiitdiniş
ânkaşuñ

92. **çün:**
Gazel 1718
Mısra: 1
Çünkü, sebebiyle.
Seni
öldürmeğedürkaşdıçün ol
ğamze-zenüñ
Sun boyn emrine var
boynuñatakupkefenüñ

93. **çün:**
Gazel 1719
Mısra: 1
Çünkü, sebebiyle.
Alduñelüñeydösttir-ile
çünkemānuñ
Şahrā-yı dilde dikdüm
olsun bu dil nişānuñ

94. **çün:**
Gazel 1735
Mısra: 4
Çünkü, sebebiyle.
Şu'le ursa gün
yüzindenpertev-i
'ışktañmıdır
'Āşikaāyîne her dem
çüncemālidüranuñ

95. **çün:**
Gazel 1742
Mısra: 4
Çünkü, sebebiyle.
Gözi açılrsa
Ya'kūbuñn'olaiyYūsuf-ı
Mısrı

İrişdiçünañapirāhenüñleze
rrecebüyuñ

96. **çün:**
Gazel 1753
Mısra: 11
Çünkü, sebebiyle.

Edebçüntāc-ı
devletdürMuhibbī götürür
başa
Bulunmaz nesne 'ālemde
ola hergizedebdenyig

97. **çün:**
Gazel 1754
Mısra: 1
Çünkü, sebebiyle.
Kapusında kul oldum çün
yine cān-ilacānānuñ
'Aceb mi terkini ursam bu
yolda ben dil ü cānuñ

98. **çün:**
Gazel 1755
Mısra: 6
Çünkü, sebebiyle.
İtmeseñ ger bir
nazarküyuñdaki 'āşıqlara
Kimse 'ayb itmez seni
çün eski hūyuñdursenüñ

99. **çün:**
Gazel 1758
Mısra: 8
Çünkü, sebebiyle.
'Aceb mi mālİK olsa
mülk-i 'ışka
Dilāeşküñolupdurçünsipā
huñ

100. **çün:**
Gazel 1762

Mısra: 4
Çünkü, sebebiyle.
Ebrü-yıyār[ı] her kim
gördükde katı yadur
Çün kimse çekmemişdür
ben de çekem kemānuñ

101. **çün:**
Gazel 1764
Mısra: 4
Çünkü, sebebiyle.
Ka'be'dürküymigāruñeyle
dükçünkiñtavāf
Çünmurāduñhāşiloldıcāñk
urbānuñ gerek

102. **çün:**
Gazel 1787
Mısra: 8
Çünkü, sebebiyle.
Ka'beküyuña yüzüm
sürmeğefarzoldıbaña
Çün gözüm yaşını sīm ü
yüzüm[i] altunitdün

103. **çün:**
Gazel 1805
Mısra: 3
Çünkü, sebebiyle.
Ārāste-i bezm-i
vişālefrühçeçünmehcemāl
üñ
İy gül bu hüs ü bu kemāl
sen nev-bahārisıñkimüñ

104. **çün:**
Gazel 1809
Mısra: 9
Çünkü, sebebiyle.
Eyledüñsınemçerāğınyak
magaçün dil fitil
Şöyle bil şimdengirü od
olısaryirüñsenüñ

105. **çün:**
Gazel 1812
Mısra: 4
Çünkü, sebebiyle.
Tañmıdurzülfün görüp
hālümperişānolduđı
Dil
perişāneylemekdürçünperī
şānuñsenüñ

106. **çün:**
Gazel 1812
Mısra: 6
Çünkü, sebebiyle.
Āh kim bu ğam elinden
olmazsın sen hālāş
Şöyle muhkemduğıy dil
çüngirībānuñsenüñ

107. **çün:**
Gazel 1813
Mısra: 3
Çünkü, sebebiyle.
Derdümeçünla'l-i
dilberdürdevādan çek elüñ
İytabībāderdüm artar
bañatīmāreyleseñ

108. **çün:**
Gazel 1813
Mısra: 11
Çünkü, sebebiyle.
Yiridürçünsañauyduñyğöñ
üloldımağal
Dücihānı bu Muħıbbī
başına dar eyleseñ

109. **çün:**
Gazel 1815
Mısra: 10
Çünkü, sebebiyle.

Bend-i
zülfündenMuħıbbıolısar
mı hıçhālāş
Hālkağhālkağakākülündenañā
çündāmeyledüñ

110. **çün:**
Gazel 1817
Mısra: 6
Çünkü, sebebiyle.
Çinidübenkaşlaruñalduñk
arār u şabrumı
Gül ruħuñüstineçün sen
zülfüñidāyledüñ

111. **çün:**
Gazel 1818
Mısra: 5
Çünkü, sebebiyle.
Her kişi çün bir kemāl ile
bulupdurıftihār
Ben güzeller sevmek ile
iftihār itsem gerek

112. **çün:**
Gazel 1820
Mısra: 1
Çünkü, sebebiyle.
İygönülçün
'āşıkolduñhastahāl olmak
gerek
Bu cihānda 'ışkuñafıkr-i
muħāl olmak gerek

113. **çün:**
Gazel 1820
Mısra: 5
Çünkü, sebebiyle.
Vaşlıçün olmaz müyesser
cevrini çekmek gerek
Māh-rülarımbütelāsıpay-
māl olmak gerek

114. **çün:**
Gazel 1821
Mısra: 5
Çünkü, sebebiyle.
Müyesser olmadı
çünvuşlat-ı yār
Baña ne
fāyidedurmakdacānuñ

115. **çün:**
Gazel 1822
Mısra: 9
Çünkü, sebebiyle.
Çündutişduñnār-ı
'ışkaiyMuħıbbī ser-te-ser
Oda yaka 'ālemiāh-ı
şeher-hızüñsenüñ

116. **çün:**
Gazel 1824
Mısra: 7
Çünkü, sebebiyle.
Düşmesün bir kişi
'ışkaçün düşe bī-ihtiyār
Ölmeği 'ışkından evvel
ihtiyār itmek gerek

117. **çün:**
Gazel 1825
Mısra: 5
Çünkü, sebebiyle.
Fāşoldı 'ālem içre çün
bugün esrār-ı 'ışk
Ol
perīnünzülfinekendümidār
itsem gerek

118. **çün:**
Gazel 1831
Mısra: 7
Çünkü, sebebiyle.
Zerre-veş ser-geştesinçün
ol güneş ruħsāra sen

Bu hevā-yı 'ışk-ıla it
özünüyolındaḥāk

119. **çün:**

Gazel 1841

Mısra: 10

Çünkü, sebebiyle.

Bī-naşib itmek
revāmıdurMuḥibbībendeñ
i

Ḥ'ön-

ıvaşluñıcihāñḥalkınaçün
'ameyledüñ

120. **çün:**

Gazel 1848

Mısra: 9

Çünkü, sebebiyle.

LeylüzülfiniḳabülitdiMuḥi
bbiçün ezel
Eyledi cümle cihān
mülkini Mecnün-vār terk

121. **çün:**

Gazel 1849

Mısra: 12

Çünkü, sebebiyle.

Kaldumayakda al elümi
dest-gürüm ol
Çünderd-i ḥasret-ile dil-
figaruñamsenüñ

122. **çün:**

Gazel 1851

Mısra: 8

Çünkü, sebebiyle.

Rüz-ı
maḥşerdedaḥıbulmabaşu
mdaḥumār
Çün ezel
oldımaḥabbetcür'asınnüş
eylemek

123. **çün:**

Gazel 1867

Mısra: 3

Çünkü, sebebiyle.

Çünperīşānitdizülfinruḥlar
rüstindeyār
Dil perīşān 'aql u
şabrumtārümār itsem
gerek

124. **çün:**

Gazel 1870

Mısra: 14

Çünkü, sebebiyle.

Vuşlat el virmezMuḥibbī
kılmayınca terk-i ser
Çün budur
'ışkuñtarıḳıdöstlar ölmek
gerek

125. **çün:**

Gazel 1871

Mısra: 10

Çünkü, sebebiyle.

Ma'rifetbüyümMuḥibbīaşı
kâritseñ ne tañ
Siḥriderçünakıdur her
dem devātuñcüy-ı müşg

126. **çün:**

Gazel 1874

Mısra: 4

Çünkü, sebebiyle.

İdemeztaşvīranuñşüretin[i
] naḳḳāş-ı Çin
Dest-i
ḳudreḥaḥıdurçümmīm ü
dālıḳaşuñuñ

127. **çün:**

Gazel 1876

Mısra: 2

Çünkü, sebebiyle.

Direm-i

eşkidüketdümdimeḥarc it
ḥūnuñ
Ġamyimedāğ-ı cigerdür
başı çün ol sunuñ

128. **çün:**

Gazel 1877

Mısra: 1

Çünkü, sebebiyle.

Dilā 'ışk-
ılaçünmeydānagirdüñ
Başuñ top itmez-iseñyā ne
girdüñ

129. **çün:**

Gazel 1881

Mısra: 8

Çünkü, sebebiyle.

Bir nefes sanma gide
naḳşuñḥayālisīneden
Levh-i dilde çün ezel
naḳşoldıtaşvīrūñsenüñ

130. **çün:**

Gazel 1884

Mısra: 13

Çünkü, sebebiyle.

Ġamsehābındanyagarçün
başa miḥnetyagmurı
YaraşursañaMuḥibbīāḥ u
efġān eylemek

131. **çün:**

Gazel 1899

Mısra: 10

Çünkü, sebebiyle.

SīneñıtablıdüpMuḥib çek
bu livā-yıāhuñı
Çünşeh-i mülk-i
'ışksınıtablsenüñ 'alem
senüñ

132. **çün:**
Gazel 1900
Mısra: 11
Çünkü, sebebiyle.
Dār-ı
dünyānuñMuhibbîhâliçün
bu nev'adur
Kimine halkuñnaşîb olur
emek kime yimek

133. **çün:**
Gazel 1901
Mısra: 1
Çünkü, sebebiyle.
Çün ezel
alduñmaḥabbetbâdesinnüş
eyledüñ
Kaynaduñderyâyadöndüñ
dem-be-dem cüşeyledüñ

134. **çün:**
Gazel 1906
Mısra: 9
Çünkü, sebebiyle.
Çünkirā-y-
ılagirübenuşbudünyâḥânnın
a
Tiz göçersin saña bu
zîrāmukarrer ev degül

135. **çün:**
Gazel 1912
Mısra: 10
Çünkü, sebebiyle.
Bu Muhibbîgülşen-i
ḥüsñüñdeefgâneylesün
'Âdetolmuşduriderçün
'andelbinzâr gül

136. **çün:**
Gazel 1915
Mısra: 2
Çünkü, sebebiyle.

Mihr idüp 'aşıklara gün
gibi gel göster cemâl
Çünnazardan gelmedi
ḥurşîd-i raḥşānazevâl

137. **çün:**
Gazel 1916
Mısra: 8
Çünkü, sebebiyle.
Çündegülbâkîcihâna
eyleme iy dil ṭama'
Saña kalmaz
çünbilürsinyânedürceng ü
cidâl

138. **çün:**
Gazel 1918
Mısra: 10
Çünkü, sebebiyle.
Yüz karasın
yuMuhibbîgözlerüñ yaşı
ile
Bulasın bir
çäreçünçeşmüñdemâeksü
kdegül

139. **çün:**
Gazel 1930
Mısra: 5
Çünkü, sebebiyle.
El irişmezçüñnigârüñzulf-
i 'anber-bârına
İygöñül yiter bu yolda
kendüñiäväre kıl

140. **çün:**
Gazel 1941
Mısra: 13
Çünkü, sebebiyle.
Çekdi bülbül mest olup
gülşendeçünâvâzeler
Didikoñ kan aglayam
gülsün yiter her bâr gül

141. **çün:**
Gazel 1945
Mısra: 7
Çünkü, sebebiyle.
Ribât-ı köhnedürdünyâ
göçer çünkârbân-ı dil
Buña dil
baglamazdânâgöñülvirme
zbuña 'âkil

142. **çün:**
Gazel 1964
Mısra: 9
Çünkü, sebebiyle.
Cân giderse gamdegülçün
geldi peykân dile
İyMuhibbîdotalumcânyiri
ne anı bedel

143. **çün:**
Gazel 1987
Mısra: 5
Çünkü, sebebiyle.
Bir kimse
ḥabervirmediçün ince
bilinden
Kim diditaleb eyle
göñülmüy-miyân ol

144. **çün:**
Gazel 1988
Mısra: 11
Çünkü, sebebiyle.
Tekye-i dilde
gelüpçünşâh-ı
gamitdiḳarâr
Câmpîşkeşeyleyüp sen
daḥıdervîşâne gel

145. **çün:**
Gazel 1997

Mısra: 10
Çünkü, sebebiyle.
Döstumcām-ı
lebüñdencür'a sun ben
hastaya
Çün dem-i rihlet-durur
anuñla dil hoşeylegil

146. **çün:**
Gazel 1997
Mısra: 14
Çünkü, sebebiyle.
İyMuhibbîşu'le-i ahuñdan
eyle tãc-ı zer
Çünmaħabbetşâhısın gel
anı ser-püşeylegil

147. **çün:**
Gazel 1999
Mısra: 1
Çünkü, sebebiyle.
H'ab-
ıgafletdenyaturkenoldıçün
bidâr gül
Sâkiyâ sun vaqtidür gel
sen berü her bâr gül

148. **çün:**
Gazel 1999
Mısra: 12
Çünkü, sebebiyle.
'Arızuñabeñzedemdimişm
eger kim yañılıp
Çünhâñdur bildi itdibiñ
kez istigfâr gül

çün kim:
1. **çün kim:**
Gazel 1575
Mısra: 4
Kelime Tipi: -
Çünkü, nedeniyle.

Gitdişabr u 'aql oldum bî-
karâr
Geldi çün kim
başumağavğâ-yı 'ışk

2. **çün kim:**
Gazel 1875
Mısra: 9
Kelime Tipi: -
Çünkü, nedeniyle.
Ġamzeñ oklarına çün kim
cānumikılduñ siper
Bu Muhibbîyekootsun
oklarını kirpügüñ

3. **çün kim:**
Gazel 1548
Mısra: 6
Kelime Tipi: -
Çünkü, nedeniyle.
Ġayra atma iykemān-
ebrühadeng-i ġamzeñi
Sīnemeydānındaçün kim
eyledüm ben dil hedef

çünân:
1. **çünân:**
Gazel 1785
Mısra: 8
Bunun gibi, böyle.
Çeşmfır-i
belâebrülarıkavs-i fiten
Göñlümalmagaçüninçeşm
ü çünânebrü gerek

çünin:
1. **çünin:**
Gazel 1785
Mısra: 8
Böyle, bunun gibi.
Çeşmfır-i
belâebrülarıkavs-i fiten

Göñlümalmagaçüninçeşm
ü çünânebrü gerek

çünkü:
1. **çünkü:**
Gazel 1757
Mısra: 1
Sanki.
'Aleme gün gibi
nūruñçünkirahşāneyledüñ
Hüblarencümözüñ sen
māh-ı tãbāneyledüñ

2. **çünkü:**
Gazel 1504
Mısra: 2
Çünkü II -ın
sebebiyle.
Döstlarcevr ü cefâdan
eyler ol cāñaneħaz
Çünkiandandurdaħıartukg
elür bu cānaħaz

3. **çünkü:**
Gazel 1505
Mısra: 5
Çünkü II -ın
sebebiyle.
Çünkibañamihruñ yok
eksiltme cefāñı gel
İdem göricekkahruñcāñā
dil ü cāndanħaz

4. **çünkü:**
Gazel 1507
Mısra: 5
Çünkü II -ın
sebebiyle.
Çünkidirler ölmeyince ele
girmez vaşl-ı döst
Böyledüryâ bu olan
dünyâdakiħaydan ne ħaz

5. **çünkü:**

Gazel 1511

Mısra: 1

Çünkü II -in

sebebiyle.

Çünkü almış-durur
cefādanhāz
Gönlümüz eylemez
vefādanhāz

6. **çünkü:**

Gazel 1512

Mısra: 6

Çünkü II -in

sebebiyle.

‘Aşıkabiñdürülühāletgöster
ürperr-i meges
Çünkianünşāvtınuñma’nā
sın eyler istimā’

7. **çünkü:**

Gazel 1520

Mısra: 4

Çünkü II -in

sebebiyle.

Tañmıdurencümmisāli
cem’ ola pervāneler
Çünkü bu bezm içre
oldıtal’at-i cānāne şem’

8. **çünkü:**

Gazel 1523

Mısra: 5

Çünkü II -in

sebebiyle.

Pervāne gibi yandı görüp
çünkühüsñüñi
Mağv olsa ne tañ kılmasa
hergiznişāñı şem’

9. **çünkü:**

Gazel 1535

Mısra: 6

Çünkü II -in

sebebiyle.

Hüsñüñemağrūr olup cevır
eyleme ‘uşşāka gel
Gül gibi ‘ömrün geçer
durmaz bilürsinçünkiçag

10. **çünkü:**

Gazel 1544

Mısra: 4

Çünkü II -in

sebebiyle.

Ben niçebī-hüş olup
feryād u efgānitmeyem
Āşikārebülbulñyirinitud
içünkizāğ

11. **çünkü:**

Gazel 1565

Mısra: 9

Çünkü II -in

sebebiyle.

Virdi yoluñacān u dili
çünküMuhibbī
İydöst buyur
dīdenirindāna tekellūf

12. **çünkü:**

Gazel 1582

Mısra: 6

Çünkü II -in

sebebiyle.

Āfitābı kimse teşbīh
eylemez ruhsāruña
Çünkü anda hāl ü hāttı u
zülf-i ‘anber-bār yok

13. **çünkü:**

Gazel 1595

Mısra: 7

Çünkü II -in

sebebiyle.

Bahr-ı ‘ışk içre bu dil
çünküşināverlikider
İñlerem kim iki
çeşmümañaolmuşdur
kabak

14. **çünkü:**

Gazel 1596

Mısra: 9

Çünkü II -in

sebebiyle.

Dil-i

vīrānedeçünkibulnurgenc
-i vişāl
AñavīrāneMuhibbīdimeāb
ād ancak

15. **çünkü:**

Gazel 1597

Mısra: 7

Çünkü II -in

sebebiyle.

ÇünküMuhibbīçdi bir
cür’a mey ezelden
Tāhaşre dek olup mest
olmaya hergiz ayık

16. **çünkü:**

Gazel 1601

Mısra: 1

Çünkü II -in

sebebiyle.

Niçeyirlerdekelāmındabu
yurmışçünküHak
Her ne kim emr eylediyse
cān u dilden tut kulak

17. **çünkü:**

Gazel 1606

Mısra: 10

Çünkü II -in

sebebiyle.

Her kaçan āh eylesem
artar bu sīnemāteşi
Tañdegülçüngikgelürbādes
dügincenāraşevk

18. **çünkü:**

Gazel 1607

Mısra: 6

Çünkü II -in

sebebiyle.

Āh kim ser-
geşteyembaşumhevā ile
tolu
Güşkildumçünkikarşumda
çalındı nāy-ı ‘ışk

19. **çünkü:**

Gazel 1609

Mısra: 8

Çünkü II -in

sebebiyle.

Yanuppervāne gibi terk-i
ser kıl
Cemāl-i şem’eçünkioldı
‘aşık

20. **çünkü:**

Gazel 1611

Mısra: 7

Çünkü II -in

sebebiyle.

Gidersin çünkiāhīr bir
kefenle
Nedür bu dünyeye bunca
‘alāyık

21. **çünkü:**

Gazel 1616

Mısra: 10

Çünkü II -in

sebebiyle.

Bende
olmuşdurMuhibbīcān-

ıladergāhuña
Çünkü sensin fahr-ı ‘alem
bir aduñmaħbüb-ı Ĥak

22. **çünkü:**

Gazel 1623

Mısra: 9

Çünkü II -in

sebebiyle.

Görmek olmaz
iyMuhibbīçünkü ol meh-
pāreyi
Ruħlarışevkīyle her
şebbedrolmuş aya bak

23. **çünkü:**

Gazel 1632

Mısra: 4

Çünkü II -in

sebebiyle.

Yüzüme baksañiymeh-rū
‘ayān olur sañahālüm
Bañaderdümi söyletme
beyānaçünkiħacet yok

24. **çünkü:**

Gazel 1646

Mısra: 3

Çünkü II -in

sebebiyle.

Şāmodıçünkizülfüñrüz
olalı cemālūñ
Yiter cihānda bunlar leyl
ü nehārayir yok

25. **çünkü:**

Gazel 1650

Mısra: 6

Çünkü II -in

sebebiyle.

Māhitābı kim-durur kim
diye beñzeralnuña

Çünkianuñlāleħaddūñ gibi
gül ruħsarı yok

26. **çünkü:**

Gazel 1658

Mısra: 4

Çünkü II -in

sebebiyle.

Sen güzeller şāhını
sevmeğ degülħaddümveli
İhtiyārın’eylesünçünkü
dil-i şeydāda yok

27. **çünkü:**

Gazel 1673

Mısra: 7

Çünkü II -in

sebebiyle.

Sular olmuşdur ezelden
çünkididār ‘aşıkı
Başını taşdan taşa döğüp
akan ırmaga bak

28. **çünkü:**

Gazel 1677

Mısra: 3

Çünkü II -in

sebebiyle.

Çünkidöndikāmetümtārol
diñler her kılum
Ĥam eli turmaz çalar
destindeki mızrāba bak

29. **çünkü:**

Gazel 1680

Mısra: 9

Çünkü II -in

sebebiyle.

Gözlemez ‘aşık olan
çünkiselāmet yakasın
Saña ne nām u Muhibbīvü
ne hod ‘ār gerek

30. **çünkü:**

Gazel 1682

Mısra: 6

Çünkü II -in

sebebiyle.

Kaçan dil âteşe yansa
çıkar bu âhumeflâke
Görinürâteşiçünkinihânb
añaögretmeñ

31. **çünkü:**

Gazel 1683

Mısra: 2

Çünkü II -in

sebebiyle.

Gün yüzine ‘aşıkolduñ
gitse ârâmuñsenüñ
Tañdegülhercâyidürçünkü
dil-ârâmuñsenüñ

32. **çünkü:**

Gazel 1696

Mısra: 6

Çünkü II -in

sebebiyle.

Sorma
ğayralebüñüñlezzetini gel
baña sor
Bilüremlezzetiniçünkü o
şekker-şikenüñ

33. **çünkü:**

Gazel 1699

Mısra: 2

Çünkü II -in

sebebiyle.

Mest-i
‘ışkambañarâhıngösterüñ
meyhânenüñ
Çünkü ancak kâdrini ben
bilürempeymânenüñ

34. **çünkü:**

Gazel 1707

Mısra: 4

Çünkü II -in

sebebiyle.

Zülfüñüñ geldi
hayâliceşmüme
Nîl içinde
bulmurçünkineheng

35. **çünkü:**

Gazel 1736

Mısra: 9

Çünkü II -in

sebebiyle.

‘Arz-ı hâl itme
tabîbeçünkü andan çäre
yok
Derdünevirenden olur
yine dermân eylemek

36. **çünkü:**

Gazel 1746

Mısra: 6

Çünkü II -in

sebebiyle.

Deyr-i hüsñüñdeşanemler
cümlesi oldıkadîd
Çünküördiler yazılmış
anda taşvîrñsenüñ

37. **çünkü:**

Gazel 1754

Mısra: 6

Çünkü II -in

sebebiyle.

Dilâ gel ihtirâz eyle sakın
bu nefs-i zâlimden
Sakınmak
çünkü lâzımdursañaşeytând
anîmânuñ

38. **çünkü:**

Gazel 1764

Mısra: 3

Çünkü II -in

sebebiyle.

Ka’be’dürküymigârüñeyle
dükçünkiçavâf
Çünmurâduñhâşıldoldıcânk
urbânuñ gerek

39. **çünkü:**

Gazel 1764

Mısra: 10

Çünkü II -in

sebebiyle.

Sakla sen
yârıMuhibbîdâyimâağyâr
dan
Çünkimüslimsinsañadîn-
ile îmânuñ gerek

40. **çünkü:**

Gazel 1771

Mısra: 10

Çünkü II -in

sebebiyle.

Yüzünizülf-ile örtme
olmasunzulmetcihân
‘Âlemi kılan münevver
çünkirüyuñdursenüñ

41. **çünkü:**

Gazel 1776

Mısra: 4

Çünkü II -in

sebebiyle.

Çeşm-i cellâdı elinden
kim anuñcân kurtara
Çünkiebrüsikemân elde
ola gamzehadeng

42. **çünkü:**

Gazel 1789

Mısra: 10
Çünkü II -in
sebebiyle.
Kapuña varsa
Muhibbicāmpīşkeşiletür
El öpülmez
çünküşehlerkapusındabî-
bilek

43. çünkü:
Gazel 1790
Mısra: 3
Çünkü II -in
sebebiyle.
Hüsmeydānınegeldünçü
nkiiyçābüksüvār
Başımı top eyle oldızülf-i
çevgānuñsenüñ

44. çünkü:
Gazel 1791
Mısra: 9
Çünkü II -in
sebebiyle.
Çünkü
‘ışkbahrıncūşagetürürşarş
ar-ı ğam
Yiryirin kelle-i
‘uşşakañahabāb gerek

45. çünkü:
Gazel 1791
Mısra: 16
Çünkü II -in
sebebiyle.
Sakla şohbet edebin
bakma nigāruñyüzine
Çünkü ‘ālemdehemān
kişiye ādāb gerek

46. çünkü:
Gazel 1792
Mısra: 9

Çünkü II -in
sebebiyle.
Ka’bedürküyüMuhibbīeyl
edüñçünkiāvāf
Hāciolduñfarzdurcānuñık
urbān eylemek

47. çünkü:
Gazel 1795
Mısra: 11
Çünkü II -in
sebebiyle.
‘İşkadüşdümçünki yok bu
vartadanbañahālāş
Baħr-ı eşk içre
Muhibbīğark-ı āb olmak
gerek

48. çünkü:
Gazel 1798
Mısra: 9
Çünkü II -in
sebebiyle.
İyMuhibbiyigğörinürçünk
iañlasdanpalās
İstemezsem
tañmıdurşımdengirüāmād
elik

49. çünkü:
Gazel 1804
Mısra: 3
Çünkü II -in
sebebiyle.
Geldi ābād-ı dile
çünkisipāh-ı ğam-ı ‘ışk
Virdi cānağdini dil aldı
belāvüelemüñ

50. çünkü:
Gazel 1806
Mısra: 5

Çünkü II -in
sebebiyle.
Çünkü gelmezsin işit oldu
elemden intizār
Bāri öldür niçeye dek
intizār itsem gerek

51. çünkü:
Gazel 1806
Mısra: 11
Çünkü II -in
sebebiyle.
Çünkitogrıldıgelür dil
şehrine sultān-ı ğam
Gözlerümdenpāynadürler
nisār itsem gerek

52. çünkü:
Gazel 1808
Mısra: 6
Çünkü II -in
sebebiyle.
Kelle-i ‘uşşakdan yapa ne
tañkaşr u sarāy
Hün-ı merdümden
güzeller çünkibî-pervā
gerek

53. çünkü:
Gazel 1813
Mısra: 9
Çünkü II -in
sebebiyle.
Bakmasañ ‘āşıklaraçünki
güzeller şāhısın
Pādişehsintañdegülderviş
den ‘āreyleseñ

54. çünkü:
Gazel 1826
Mısra: 1
Çünkü II -in
sebebiyle.

Döstlarçünkiğamuñ
def'ine peymâne gerek
Vā'ize meclis ü
'aşıklararūmḥāne gerek

55. **çünkü:**

Gazel 1828

Mısra: 1

Çünkü II -in

sebebiyle.

Pür olupdur kan-
ılaçünkibiñarıçesümümün
Ayagınala'l ü
gevherdürmisārıçesümümün

56. **çünkü:**

Gazel 1833

Mısra: 8

Çünkü II -in

sebebiyle.

Bülbül-i cāniçeferyād u
fiğāneylemesün
Gül gibi çünkivarurcāyına
her ḥār u ḥesün

57. **çünkü:**

Gazel 1840

Mısra: 3

Çünkü II -in

sebebiyle.

Dünyedeqatlı eyledi çünkü
beni kātīlgözün
Tutam elden
komayammaḥşerdedāmān
uñsenün

58. **çünkü:**

Gazel 1843

Mısra: 1

Çünkü II -in

sebebiyle.

Gün
yüzüñdenzülfüñçünkiperi

şāneyledün
Ḥālinibī-
dillerünḡāyetperīşāneyled
ün

59. **çünkü:**

Gazel 1854

Mısra: 10

Çünkü II -in

sebebiyle.

MaḥşerdeMuḥibbūmara
m ide şefā'at
Cān u dil ile
bendesiyemçünki ben
āluñ

60. **çünkü:**

Gazel 1855

Mısra: 9

Çünkü II -in

sebebiyle.

Gözüm yaşıyla baña yiter
çünkirüy-ı zerd
DimeMuḥibbī
'aşıkāğayrınışān gerek

61. **çünkü:**

Gazel 1866

Mısra: 7

Çünkü II -in

sebebiyle.

'İşkıyolındaçünkidilāşabr
açāre yok
Şabr olmaz-ısa
'aşıkādirlir sefer gerek

62. **çünkü:**

Gazel 1873

Mısra: 4

Çünkü II -in

sebebiyle.

'Arızuñdandurşehāeşkülüm
benümsurholduğı

La'lalurkān içre mihrüñtā
yaşından çünkireng

63. **çünkü:**

Gazel 1882

Mısra: 11

Çünkü II -in

sebebiyle.

Çünkiribāt-ı köhne
dimişlercihāniçün
Ḥalk-ı cihānkondı göçer
kārbāntutuñ

64. **çünkü:**

Gazel 1902

Mısra: 14

Çünkü II -in

sebebiyle.

Ger hevā-yı 'ışkapervāz
itse tañ mı cān u dil
Himmet
idüpçünkimihürñperr-ile
bāyleyedün

65. **çünkü:**

Gazel 1907

Mısra: 9

Çünkü II -in

sebebiyle.

Çünkü 'ālem mülkine bir
kimse mālik olmadı
Bī-vefādünyāya dil
virmeMuḥibbī sen sen ol

66. **çünkü:**

Gazel 1909

Mısra: 2

Çünkü II -in

sebebiyle.

Olmasa
dünyāmurāduñcadilāhīçga
mdegül

Çünkibunuşādılığıtız
geçer bir dem degül

67. **çünkü:**

Gazel 1909

Mısra: 10

Çünkü II -in

sebebiyle.

İyMuhibbîrāyegānḥarc

eyleme söz cevherin

Çünkülfāzuñ görenler

dirgüherden kem degül

68. **çünkü:**

Gazel 1921

Mısra: 12

Çünkü II -in

sebebiyle.

İki sanma virmetā'-ı

vaşlınabiñcān u dil

Çünkü 'ışk ehli Muhibbî

eylemez fikr-i muḥāl

69. **çünkü:**

Gazel 1935

Mısra: 2

Çünkü II -in

sebebiyle.

Pişkeş it cānuñiy dil der-i

cānāna gel

Çünkükulsınḥālūñi

'arzitmegeşultāna gel

70. **çünkü:**

Gazel 1952

Mısra: 11

Çünkü II -in

sebebiyle.

Her

gicegelürçünküMuhibbîḥa

yāl-i dōst

Şevkıneanuñ sen

daḥıyandurçerāğ-ı dil

71. **çünkü:**

Gazel 1979

Mısra: 11

Çünkü II -in

sebebiyle.

Ka'bekūyinanigāruñçünkü

toğrıduñMuḥīb

Cehd kıl ol vādide 'uşşāk

ara ser-maḥmil ol

72. **çünkü:**

Gazel 1982

Mısra: 13

Çünkü II -in

sebebiyle.

Degülsinçünkü kim sen bir

şecerde

Uyan yüzüñedokınanşabā

bil

73. **çünkü:**

Gazel 1991

Mısra: 4

Çünkü II -in

sebebiyle.

Ğammetā'ına gel iy dil

nağd-i cānıḥarc kıl

Çünkü

'ālemdealursıntuḥfe-i bī-

kıymet al

74. **çünkü:**

Gazel 1999

Mısra: 4

Çünkü II -in

sebebiyle.

Koma elden bāde-i

ḥamrāyı her dem 'ārif ol

Çünküoldı her şükūfeye

bugün serdār gül

75. **çünkü:**

Gazel 1999

Mısra: 6

Çünkü II -in

sebebiyle.

Turmaferyād u fiğān eyle

o meh-rūşevkıne

Çünkü itmek

ādetidürbülünizār gül

76. **çünkü:**

Gazel 1954

Mısra: 5

-diğı zaman, -

diğında, -ınca/-ince.

Çünkimaḥabbet şerbeti

sunıldııçdüñ sen ezel

Şimdengirühüşyārlik

fikrini komestāne ol

çünküm:

1. **çünküm:**

Gazel 1559

Mısra: 10

Çünkü II -in

sebebiyle.

Gerçi Mecnūn 'ışk iline

tācdārolmuş idi

Gitse n'olaçünküoldı bu

Muḥibañāḥalef

D:

da:

1. **da:**

Gazel 1511

Mısra: 12

De, da bağlacı.

Ḥōş-durur bu

Muḥibbīderdüñ-ile

Olsa da eylemez

devādanḥaz

2. da:

Gazel 1596

Mısra: 4

De, da bağlacı.

Her ki 'âşık geçe
elbette o cān terkin
urur
Mezheb-i 'ışk
içinde bu da bir ad
ancak

3. da:

Gazel 1649

Mısra: 2

De, da bağlacı.

'İşkâtesine düşmek
bir özge hâlet ancak
Ol âteşgöyünmek
ol da sa'âdet ancak

4. da:

Gazel 1661

Mısra: 4

De, da bağlacı.

Dellâl-ı
'ışkavirdüm dil
naqdini bile cān
Aldummetâ'-ı derdi
bu da ticâret ancak

5. da:

Gazel 1684

Mısra: 7

De, da bağlacı.

İstedüh dil anı
virdümcān da
isterseñn'ola
Pâdişehsinbendeñe
m senden
hemānfermān gerek

6. da:

Gazel 1760

Mısra: 5

De, da bağlacı.

Agzuñanoқта
dınmiş gerçi ki ol
da mevhum
Kıldan da ince
dirlerliksenühmiyān
uñ

7. da:

Gazel 1778

Mısra: 2

De, da bağlacı.

Nāz-ıladidi ol
şanembañagiriftārik
imüh
Ben
'âşıkamdidümsañaa
mmā da sen
yārikimüh

8. da:

Gazel 1791

Mısra: 2

De, da bağlacı.

Ser-i küyuñda
gözüm yaşı tohāb
gerek
Anı akıtmağa da dil
gibi dölāb gerek

9. da:

Gazel 1858

Mısra: 4

De, da bağlacı.

Çāresicānvirmek-
ise derd-i 'ışkuñ
'ākıbet
Aña da iy dil ne
Cālınūs u ne
Loqmān gerek

10. da:

Gazel 1955

Mısra: 5

De, da bağlacı.

Cem' iderseñmāl-ı
Kārūnı da cidd ü
cehd-ile
Mārolıarıyiserdür
seni [ol] kabır içre
māl

11. da:

Gazel 1993

Mısra: 6

De, da bağlacı.

Yitmez mi
benübaşumazülfib
elāları
Her demde gelür
her yañadan da
belā-yı dil

dād:

1. dād:-ı

Gazel 1635

Mısra: 1

Adalet, doğruluk.

Ol şeh-i hūbānı gör
hiç kullarına dādı
yok
Hoşbilürcevr ü cefā
fennin velüstādı
yok

2. dād:

Gazel 1665

Mısra: 2

Adalet, doğruluk.

Sanma iyşeh kim
kapuñdanālevüferyā
d yok
Hey ne

zālimsinsenüñbeñze
rkatuñdadād yok

3. **dād:**

Gazel 1879

Mısra: 10

Adalet, doğruluk.

Bir cefā-cūya yine
oldıMuḥibbīmübtel
ā

Dādelüñdeniygöñül
çokdurbaña bu
işlerüñ

dādevlegil:

1. **dādevlegil:-gil**

Gazel 1942

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

*Adaletle, iyilikle
muamele etmek.*

Dōstumcevr ü cefā
resmini
bünyādeylegil
Öldürüp ‘aşıkları
‘ālemde bir
dādeylegil

dādıstevü:

1. **dādıstevü:-yü**

Gazel 1526

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

*Yardım istemek,
adalet istemek, niyaz
etmek.*

Zulmaugradımeğer
gelmiş-durur
dādıstevü
Anuñiçünkarşuña
başına yakar nār
şem’

dādıtmedüñ:

1. **dādıtmedüñ:-medüñ**

Gazel 1819

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

İnsaf etmek.

İy güzeller
şāhıgördüñzulmumu
dādıtmedüñ

Bu
ḥarābolmışgöñül
şehrini
ābādıtmedüñ

dād itmeyen:

1. **dād itmeyen:-meyen**

Gazel 1738

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

İnsaf etmek.

Zulmidüp
‘aşıklaradād
itmeyen şāhıgörüñ
Kapusındarüz u
şebferyād-
ılaāhıgörüñ

dādumageldi:

1. **dādumageldi:**

Gazel 1594

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

İmdad umarak

gelmek.

Pādişāhumdādumag
eldiMuḥibbīkapaña
Gösterürsinhiçrevā
mıdur ana bī-dādlık

dāde-i ‘ışk:

1. **dāde-i ‘ışk:**

Gazel 1576

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

*Aşka gönül veren,
âşık.*

Çünezeldür kişiye
dāde-i ‘ışk
Tābed olsa tañ mı
zāde-i ‘ışk

dāfi’-i ğamdur:

1. **dāfi’-i ğamdur:-dur**

Gazel 1907

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Üzüntüyü gideren.

Dāfi’-i
ğamdurdilānüş eyle
cāmı iç şen ol
Ger keder var-ısa
dilde anı şāf it rüşen
ol

dağ:

1. **dāğlardur:-lar, -dur**

Gazel 1531

Mısra: 3

(Ar.) Yara, yanık

yarası, aşk yarası.

Her elifler
servyiryirdāğlardur
gül gibi
Devlet-i
‘ışkındaoldışaḥn-ı
sīnemtāzebāğ

2. **dağ:**

Gazel 1534

Mısra: 1

(Ar.) Yara, yanık

yarası, aşk yarası.

Eşküm akar su
elifler
servlerdürlāledağ

İysehîservümüyiridür
eyler-iseñgeşt-i bâğ

3. **dâğ:**

Gazel 1538

Mısra: 2

(Ar.) Yara, yanık

yarası, aşk yarası.

Güller
şüküftehalkferah
her biri ferâğ
Lâle-şifât ve
lîkbenümbagrumüzr
edâğ

4. **dâğın:-in**

Gazel 1557

Mısra: 5

(Ar.) Yara, yanık

yarası, aşk yarası.

Sînemüñdâğın
gören kûy-ı hârâbât
içre dir
Pullarıyla tekye-i
gamdayatur bir eski
def

5. **dâğ:**

Gazel 1568

Mısra: 1

(Ar.) Yara, yanık

yarası, aşk yarası.

Sînemidâgeyleyüpç
ekdümañayiryir elif
Sanki bir bâğ içre
bitmiş serv ü
lâlemuhtelif

6. **dâğdan:-dan**

Gazel 1568

Mısra: 10

(Ar.) Yara, yanık

yarası, aşk yarası.

Tekye-i dilde
Muhibbî yazmak
içünşekl-i âh
Dâğdanşakreyleyüp
üstineçekmişdür
elif

7. **dâğum:-umu**

Gazel 1660

Mısra: 10

(Ar.) Yara, yanık

yarası, aşk yarası.

İyMuhibbîbaña bir
hil'atgeyürdişâh-ı
'ışk
Dâğumi gör ol
kumâşüstindekitam
ğâya bak

8. **dâğa:-a**

Gazel 1673

Mısra: 4

(Ar.) Yara, yanık

yarası, aşk yarası.

Döstumbagrumniçe
yanmış
firâkuñdansenüñ
Lâle tek şahrâya var
bagrında olan dâğa
bak

9. **dâğ-ıla:--ıla**

Gazel 1688

Mısra: 2

(Ar.) Yara, yanık

yarası, aşk yarası.

'Âşkuñ gözleri
nem çehresi de zerd
gerek
Taşrası dâğ-ıla pür
içi tolu derd gerek

10. **dâğın:-in**

Gazel 1712

Mısra: 9

(Ar.) Yara, yanık

yarası, aşk yarası.

SîneñüñdâğınMuhi
bbîyledüñ gerçi
nihân
Pîreheñâkinvelîkin
tâbe-dâmâneyledüñ

11. **dâğlarla:-lar, -la**

Gazel 1868

Mısra: 7

(Ar.) Yara, yanık

yarası, aşk yarası.

Dâğlarlatenümi kim
göre şahrâdasanur
Zâğlardur sanasın
kondılarüstindeleşü
ñ

12. **dâğunuñ:-uñ, -uñ**

Gazel 1898

Mısra: 10

(Ar.) Yara, yanık

yarası, aşk yarası.

Âferîn olsun
Muhibbîâsümân-ı
'ışkda
Dâğunuñ her
penbesinimâh-ı
tâbâneyledüñ

13. **dâğlarla:-lar, -la**

Gazel 1991

Mısra: 9

(Ar.) Yara, yanık

yarası, aşk yarası.

DâğlarlaiyMuhibbîc
ismüñizeyneyleyüp
Şâh-ı 'ışkuñ

devletinde egnüne
bir hıl'at al

14. **dāğlarla:** -lar, -la

Gazel 1836

Mısra: 8

Dağ.

Şîri oldum bîşe-i
'ışkuñ bu rüy-ı
zerd-ile
Dāğlarladir gören
küh-ı belâ içre
peleng

dağoldı:

1. **dağoldı:** -dı

Gazel 1533

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Yara haline

gelmek.

Hastahâlemhicrodın
danyiryiroidisineda
ğ
Şerbet-i la'lüñ umar
çünoldı pür-
sevdâdimâğ

dāğ uran:

1. **dāğ uran:** -an

Gazel 1896

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Dağlamak,

yaralamak, yakmak.

Sînesinelâle gibi
dāğ uran 'âşıkıların
Ruhlarıñdagörineni
ydoştâlündürsenüñ

dağyakaldan:

1. **dağyakaldan:**

Gazel 1537

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Yara yakıldığından

beri. // Sine

dağlandığından beri.

Küh-ı gamdadir
gören beni peleng-i
pîşedür
Derd-i
hasretleyakaldansîn
emüzreniçedağ

dağ yakan:

1. **dağ yakan:** -an

Gazel 1539

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Kızgın demirle

damga vurmak, yakmak

II yüreğini dağlamak.

Acıyla ve özlemle içi

yanmak, acıyla

kıvrınmak.

Döstimzülfünkeme
ndidür takan
boynuma bag
Lâleḥaddüñdür
yakan bu sîneme
her lahzadağ

dağ yakdı:

1. **dağ yakdı:** -dı

Gazel 1535

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Kızgın demirle

damga vurmak, yakmak

II yüreğini dağlamak.

Acıyla ve özlemle içi

yanmak, acıyla

kıvrınmak.

Yakdı

'âşıkıñsînesinelâle

gibi tâzedâğ

Yârkurdışahñ-ı

gülşende yine

gülden otağ

dāğ yakdum:

1. **dāğ yakdum:** -dum

Gazel 1543

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Dağlamak.

Lâle-

veşsînemdeyakdum

ḥasretiyletâzedâğ

Büy-ı

zülfinüñhevâsı ile

pür-sevdâdimâğ

2. **dāğ yakdum:** -dum

Gazel 1794

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Dağlamak.

'İşkınabiñdāğ yakdu

msîneme bir

mehveşüñ

Çekmegeçerd ü

belâiy dil

bulınmazbeñdeşüñ

3. **dāğ yakdum:** -dum

Gazel 1532

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Kızgın demirle

damga vurmak, yakmak

II yüreğini dağlamak.

Acıyla ve özlemle içi

yanmak, acıyla

kıvrınmak.

Servḳaddüñḥasretin

deneyledümçüngeşt

-i bağ

Läleḥaddüñşevkine
sînemdeyakdumtâz
edâğ

4. **dağykdum:-dum**

Gazel 1545

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

*Kızgın demirle
damga vurmak, yakmak
II yüreğini dağlamak.
Acıyla ve özlemle içi
yanmak, acıyla
kıvranmak.*

Lälelerle gördüm
olmuş pür
şüküfedeşt ü bağ
Aña göre sîneme
ben
dağykdumniçedâğ

dağyaksun:

1. **dağyaksun:-sun**

Gazel 1542

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Dağlamak.

Gül ruḥuñşevkiyle
güller
pîreñçâkeylesün
Yâdidüḫâliniyaksu
nsînesinelâledâğ

dâğ-ı cigerdür:

1. **dâğ-ı cigerdür:-dür**

Gazel 1876

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Ciğer yarası.

Direm-i
eşkidüketdümdimeḫ
arc it ḫūnuñ
Ġamyimedâğ-ı

cigerdür başı çün ol
sunuñ

dâğ-ı dil:

1. **dâğ-ı dil:**

Gazel 1952

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Gönül yarası.

Ol
mâhbenümçeşmüm
olup hem çerâğ-ı dil
Vâḫasretâ gitmeye
gibi bu dâğ-ı dil

dâğ-ı ğamla:

1. **dâğ-ı ğamla:-la**

Gazel 1858

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Gam yarası.

Dâğ-ı ğamla her ki
'âşıkḫurderümü kan
gerek
Bülbül-i şürîde-veş
ol dâyimânâlân
gerek

dâğ-ı 'ışkı:

1. **dâğ-ı 'ışkı:-ı**

Gazel 1625

Mısra: 13

Kelime Tipi: -

Aşk yarası.

Görmek
isterseñMuḫibbîdâğ
-ı 'ışkısînede
Var şafağ içinde
bedrolmıştogarken
aya bak

dâğ-ı nihân:

1. **dâğ-ı nihân:**

Gazel 1925

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Gizli yara.

Sensüziy dilber
bañaâh u
fiğâneksükdegül
Läle-veşbagrumda
hem dâğ-ı
nihâneksükdegül

dağıd:-

1. **dâğıdur:-ur**

Gazel 1842

Mısra: 6

Dağıtmak.

Gözlerüm yaş
teraḫḫî ide başladı
yine
Var-ısa başını çeker
dâğıdur ol sū'nuñ

dağıd:

1. **dağıdup:-up**

Gazel 1811

Mısra: 2

Dağıtmak.

'Ârızuñ
'arzeyleyüpbaña
'acebâyledüñ
Dağıdupşabr-ıla
'aḫlum beni bed-
ḫâyleyediñ

dağıl:

1. **dâğıla:-a**

Gazel 1785

Mısra: 3

Dağılmak.

Dâğıla dil lâle-veş
her laḫza her dem
yanmada

Çekmegezülfiğamın
bir sünbül-i müşg-
bū gerek

dāğlaryakdı:

1. dāğlaryakdı:-dı

Gazel 1873

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Dağlamak, ateşle

yara açmak.

DāğlaryakdıMuhibb
İsinedeşoldenlü kim
Her gören küh-ı
belâ içre anı sanur
peleng

dahı:

1. dahı:

Gazel 1500

Mısra: 2

"Bile, da/de"

anlamlarına gelen

kuvvetlendirme sözü.

Muşhaf-i
hüşnıneyāruñ virdi
ziynet hāl ü hıa
Hıağahırüşengörünü
r olsa i`rāb u nuqağ

2. dahı:

Gazel 1521

Mısra: 6

"Bile, da/de"

anlamlarına gelen

kuvvetlendirme sözü.

İster-iseñ olmaya
'aybuñcihāndaāşikā
r
Sen dahıdutmadilā
bir kimsenüñ
'aybına sem'

3. dahı:

Gazel 1522

Mısra: 5

"Bile, da/de"

anlamlarına gelen

kuvvetlendirme sözü.

Cānadađıdimevākıf
olmasun ol rāzuña
Hıağdimişler "külli
sırruncāvizü'l-
isneynişā"

4. dahı:

Gazel 1527

Mısra: 9

"Bile, da/de"

anlamlarına gelen

kuvvetlendirme sözü.

Cān-ısa
dahımurāduñın'olac
mr it kuluñam
Pādişāhānebuyursa
ñoluramañamuñı'

5. dahı:

Gazel 1552

Mısra: 6

"Bile, da/de"

anlamlarına gelen

kuvvetlendirme sözü.

Bir kıadeğ meyle
ben ırgürdümbügün
maşşüda yol
Şavma'aküncindezā
hıddağıtururmu'teki
f

6. dahı:

Gazel 1571

Mısra: 3

"Bile, da/de"

anlamlarına gelen

kuvvetlendirme sözü.

Komazam elden
ölince belki
maşşerededağı
Hıamdüillāhelüme
girdi benümdāmān-
ı 'ışk

7. dahı:

Gazel 1597

Mısra: 2

"Bile, da/de"

anlamlarına gelen

kuvvetlendirme sözü.

Sañabenümişüm
yok bir
zerrecemuvāfık
Sen dahı işle işüñ
her ne ki sañalāyık

8. dahı:

Gazel 1600

Mısra: 2

"Bile, da/de"

anlamlarına gelen

kuvvetlendirme sözü.

Yaraşur gül gibi ol
mehhemîşe gül-
'izār olmak
Baña budur
dahılāyıkāñakarşuh
ezār olmak

9. dahı:

Gazel 1626

Mısra: 7

"Bile, da/de"

anlamlarına gelen

kuvvetlendirme sözü.

Bozarduñtevbēñi
sen dahıızāhid
Egerbāde suna bir
sımınsāk

10. **dağı:**

Gazel 1645

Mısra: 6

"Bile, da/de"

*anlamlarına gelen
kuvvetlendirme sözü.*

Ġamzeñ geleli
sīnemeiy rūḥ-ı
revānum

Cānmurğıdağı
durmaya sındı
kafesüm yok

11. **dağı:**

Gazel 1657

Mısra: 7

"Bile, da/de"

*anlamlarına gelen
kuvvetlendirme sözü.*

Yumayayidideñizda
ḥiyüzümüñ karasın
Cürm çok benden
yuyılmazşefkat it
ḥālūme bak

12. **dağı:**

Gazel 1676

Mısra: 14

"Bile, da/de"

*anlamlarına gelen
kuvvetlendirme sözü.*

Aglaramyāriğörem
gibi Muḥibbīşeḥerī
Dīdelersegriyüben
dil daḥicüşān ancak

13. **dağı:**

Gazel 1691

Mısra: 10

"Bile, da/de"

*anlamlarına gelen
kuvvetlendirme sözü.*

İyMuḥibbīnazmum
anazm ehli çün baş
indürür

Ben
daḥışı'rümKemāliyl
eḤucend itsem
gerek

14. **dağı:**

Gazel 1700

Mısra: 8

"Bile, da/de"

*anlamlarına gelen
kuvvetlendirme sözü.*

Yaralugönlüme
merhem
istedükçeyārdan
Yara urdıdağı beter
üstine ol yaranuñ

15. **dağı:**

Gazel 1719

Mısra: 6

"Bile, da/de"

*anlamlarına gelen
kuvvetlendirme sözü.*

Kuçamdidümmyān
uñ korkum budur ki
ammā
Yokdurmışanı ince
kıldan daḥımıyānuñ

16. **dağı:**

Gazel 1719

Mısra: 8

"Bile, da/de"

*anlamlarına gelen
kuvvetlendirme sözü.*

Gülşende gördüm
oynar ḥār-ıla gül
budagı
Ben

daḥıkāşolaydum bir
ḥārbüsitanuñ

17. **dağı:**

Gazel 1744

Mısra: 4

"Bile, da/de"

*anlamlarına gelen
kuvvetlendirme sözü.*

Levh-i dilde var-
iken 'ışk-ıla bu
ğamraşamı
Yog-ıdınām u
nişānıdaḥılevḥ ü
kalemüñ

18. **dağı:**

Gazel 1753

Mısra: 2

"Bile, da/de"

*anlamlarına gelen
kuvvetlendirme sözü.*

Görenler dīde-i
eşkümdidimā-ı
'inebdenyig
İşidennāleferyādum
dağı 'iyş ü
tarabdanyig

19. **dağı:**

Gazel 1770

Mısra: 8

"Bile, da/de"

*anlamlarına gelen
kuvvetlendirme sözü.*

Ebrükemānuñiydöst
ğāyet de berk
kemāndur
Rüstem dağı el ursa
çekmeye ol
kemānuñ

20. **dağı:**
Gazel 1779
Mısra: 6
"Bile, da/de"
anlamlarına gelen
kuvvetlendirme sözü.
Yazulu idi bu dil
levhine
'ışkuñrakamı
Yog-ıdınām u
nişāmdağılevh ü
kalemün
21. **dağı:**
Gazel 1791
Mısra: 4
"Bile, da/de"
anlamlarına gelen
kuvvetlendirme sözü.
Bezm-i
gamdagicelerşubha
dek 'iyyeylemege
Dil
kebāboldıyaşumdağı
ı mey-i nāb gerek
22. **dağı:**
Gazel 1804
Mısra: 6
"Bile, da/de"
anlamlarına gelen
kuvvetlendirme sözü.
Var-ıdılevh-i dil
üzreyazuluğamrağa
mı
Yog-ıdınām u
nişāmdağılevh ü
kalemün
23. **dağı:**
Gazel 1818
Mısra: 12
"Bile, da/de"

- anlamlarına gelen*
kuvvetlendirme sözü.
Dir-imiş kılsunfidā
yoluma cümle
varını
Cān-ısa
dağıMuhibbī pes ne
var itsem gerek
24. **dağı:**
Gazel 1819
Mısra: 8
"Bile, da/de"
anlamlarına gelen
kuvvetlendirme sözü.
Gönlümi mücrim
diyüdakduñbelāzen
cīrine
Hamdü-
lillāhkulluguñdanda
hıāzāditedüñ
25. **dağı:**
Gazel 1851
Mısra: 7
"Bile, da/de"
anlamlarına gelen
kuvvetlendirme sözü.
Rüz-ı
mağşerdedağıbulına
başumdağumār
Çün ezel
oldımağabbetür'as
mnüş eylemek
26. **dağı:**
Gazel 1852
Mısra: 13
"Bile, da/de"
anlamlarına gelen
kuvvetlendirme sözü.
Mest-i
'ışkoldıMuhibbīdağı

- ihuşyār olmaya
İçeli bir cür'asın ol
gözleri mestānenünñ
27. **dağı:**
Gazel 1856
Mısra: 5
"Bile, da/de"
anlamlarına gelen
kuvvetlendirme sözü.
Şāh-ı 'ālemsedağı
anı gönülden kul
ider
Her kaçan söze gele
ol leb-i şīrīn-
suhenünñ
28. **dağı:**
Gazel 1857
Mısra: 8
"Bile, da/de"
anlamlarına gelen
kuvvetlendirme sözü.
Reddiderkapusında
naglar-ısam
İğitligedağısitāre
gerek
29. **dağı:**
Gazel 1862
Mısra: 4
"Bile, da/de"
anlamlarına gelen
kuvvetlendirme sözü.
Tāk-ı ebrūsına baş
açdıgönül secde
kılır
Bakmayısardağımih
rābınaBeytü'l-
haramunñ
30. **dağı:**
Gazel 1867

Mısra: 10
"Bile, da/de"
anlamlarına gelen
kuvvetlendirme sözü.
Pāy-ı
dildāraMuhibbī
gevher-i eşkisaçup
Cān u dil
nağdındaḥiāḥirnisār
itsem gerek

31. daḥı:
Gazel 1902
Mısra: 16
"Bile, da/de"
anlamlarına gelen
kuvvetlendirme sözü.
Destgīr-i miskīn
olmak lāzım iken
şānuña
Zülfūnucı gibi bizi
daḥıpāmāyleyedūn

32. daḥı:
Gazel 1904
Mısra: 2
"Bile, da/de"
anlamlarına gelen
kuvvetlendirme sözü.
Aç güherdürcin
tekellüm eylegil
Ġonca-veşdaḥı
tekellüm eylegil

33. daḥı:
Gazel 1909
Mısra: 6
"Bile, da/de"
anlamlarına gelen
kuvvetlendirme sözü.
Gül ruḥūndandūr
olalı
iyletāfetgūlşeni

Ḥātırım açılmadı
gönlümdaḥıḥurrem
degül

34. daḥı:
Gazel 1942
Mısra: 9
"Bile, da/de"
anlamlarına gelen
kuvvetlendirme sözü.
Nāḥun-ıla gel dilā
sen daḥı kes
ğamkūhını
Kūh-
kenlikgösterüpaduñ
ıFerhādeylegil

35. daḥı:
Gazel 1952
Mısra: 12
"Bile, da/de"
anlamlarına gelen
kuvvetlendirme sözü.
Her
gicegelürçünkiMuḥi
bbīḥayāl-i dōst
Şevkıneanuñ sen
daḥıyandurçerāğ-ı
dil

36. daḥı:
Gazel 1968
Mısra: 2
"Bile, da/de"
anlamlarına gelen
kuvvetlendirme sözü.
Dest-i kudretle
yazıldı
yüzüñüzreḥatt u ḥāl
Yüzüñiitdi güneş
ebrūlaruñdaḥıḥilāl

37. daḥı:
Gazel 1975
Mısra: 3
"Bile, da/de"
anlamlarına gelen
kuvvetlendirme sözü.
Bendeñoldıcān-ıla
dil daḥıyüzüñ
görmeden
Baş egmezken bu
dehr içinde bir
sultāna dil

38. daḥı:
Gazel 1988
Mısra: 12
"Bile, da/de"
anlamlarına gelen
kuvvetlendirme sözü.
Tekye-i dilde
gelüpçünşāh-ı
ğamitdiḥarār
Cānıpīşkeşeyleyüp
sen daḥıdervīşāne
gel

39. daḥı:
Gazel 1504
Mısra: 2
Ayrıca, bundan
başka.
Dōstlarcevr ü
cefādan eyler ol
cānāneḥaz
Çünkiandandurdaḥı
artukgelür bu
cānaḥaz
40. daḥı:
Gazel 1888
Mısra: 1
Ayrıca, bundan
başka.

İyruhları gül lebleri
şekkerdaḥnāzük
Zikrinianuñ eyle
mükerrer daḥnāzük

41. **daḥı:**

Gazel 1888

Mısra: 2

Ayrıca, bundan

başka.

İyruhları gül lebleri
şekkerdaḥnāzük
Zikrinianuñ eyle
mükerrer daḥnāzük

42. **daḥı:**

Gazel 1888

Mısra: 4

Ayrıca, bundan

başka.

Ḳaddini görüp
pāyınayaşuñirevān
it
‘İşk-ılaeger terk
ideriseñdaḥnāzük

43. **daḥı:**

Gazel 1888

Mısra: 6

Ayrıca, bundan

başka.

Bend olmak idi
zül-f-i dil-
āvızinegöñlüm
Asılmak aña ola
müyesser
daḥnāzük

44. **daḥı:**

Gazel 1888

Mısra: 8

Ayrıca, bundan

başka.

Derd-ile
belāvügamuñhoş
görür ‘aşık
Ger olsa anuñhāli
mükedder
daḥnāzük

45. **daḥı:**

Gazel 1888

Mısra: 10

Ayrıca, bundan

başka.

Her kim ki Muḥibbī
göre bu şî-r-i laḫfi
Eydürgörinür gül
gibi hoş-ter
daḥnāzük

46. **daḥı:**

Gazel 1897

Mısra: 1

Ayrıca, bundan

başka.

La’l-i lebüññkandi
ne sükkerdaḥnāzük
Dişüñlesözündürri
ne gevher
daḥnāzük

47. **daḥı:**

Gazel 1897

Mısra: 2

Ayrıca, bundan

başka.

La’l-i lebüññkandi
ne sükkerdaḥnāzük
Dişüñlesözündürri
ne gevher
daḥnāzük

48. **daḥı:**

Gazel 1897

Mısra: 4

Ayrıca, bundan
başka.

Hoş devlet idi ayak
ayakkaşruña
varsam
El virsevişāl olsa
müyesser
daḥnāzük

49. **daḥı:**

Gazel 1897

Mısra: 6

Ayrıca, bundan

başka.

‘İşk ehli niçe çeke
çeke hicrbelāsın
Cānnakiyupvireege
r ser daḥnāzük

50. **daḥı:**

Gazel 1897

Mısra: 8

Ayrıca, bundan

başka.

Ḥammāmagirüpyār
eger gelse trāşa
Ben olsam añakaşkı
berber daḥnāzük

51. **daḥı:**

Gazel 1897

Mısra: 10

Ayrıca, bundan

başka.

Rengīnsözün kim
göre
nazmuñdaMuḥibbī
Diye gül-i terden bu
gazellerdaḥnāzük

52. **daḥı:**

Gazel 1925

Mısra: 10

Ayrıca, bundan başka.

Gönli açılmaz
Muhibbîserv-
kaddün görmese
Serv ü bāğ u gül
daḥıāb-ı
revāneksükdegül

53. **daḥı:**

Gazel 1962

Mısra: 3

Ayrıca, bundan başka.

Mihr ü vefā eyleme
terk-i cefādaḥı
Cevrūn yiter
baḥādimezemvefām
a gel

54. **daḥı:**

Gazel 1695

Mısra: 12

Artık, bir daha, bundan sonra, sonrasında.

İtleri silkine olasin
Muhibbîmünselik
Ol
yirelāyıkdegülseñda
ḥıtsünler dilek

55. **daḥı:**

Gazel 1703

Mısra: 8

Artık, bir daha, bundan sonra, sonrasında.

Zülfüñiyusam gül-
āb-ı eşküm-ile
iysanem
Bil daḥırevnaḥ

bulur gitmeye
andan büy-ı müşg

56. **daḥı:**

Gazel 1709

Mısra: 6

Artık, bir daha, bundan sonra, sonrasında.

Eñ evvel ‘ışkuñoyını
terk-i serdür
Daḥı var mı be
zāhidimtiḥānuñ

57. **daḥı:**

Gazel 1780

Mısra: 2

Artık, bir daha, bundan sonra, sonrasında.

Ḥabervirmedi bir
kimse nişānuñ
Daḥı bilinmedi
hergizmekānuñ

58. **daḥı:**

Gazel 1968

Mısra: 6

Artık, bir daha, bundan sonra, sonrasında.

Müşgebeñzetdümḥa
ḫā-y-
ılamu’anberzülfüñi
Daḥı ol demden
bertü gitmez bu
dilden infi’āl

dāhıleyledük:

1. **dāhıleyledük: -dük**

Gazel 1704

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Katmak, sokmak. // Dahil etmek.

İyMuhibbî gerçi
kim meddāḥıçokdur
ol şehūñ
Şādmān ol özüñi ol
cem’edāḥıleyledük

dahl itme:

1. **daḥlitme: -me**

Gazel 1788

Mısra: 7

Kelime Tipi: -
Karışmak, sataşmak II laf atmak, birine dokunaklı söz söylemek.

N’olarengin ise
şi’rüm selef
şi’rinedaḥl itme
Dimişler ‘ālem
içinde
bulınmazḥıçedebde
nyig

2. **daḥlitme: -me**

Gazel 1702

Mısra: 7

Kelime Tipi: -
Karışmak, müdahale etmek.
N’olarengin ise
şi’rūñ selef
şi’rinedaḥl itme
Dimişler ‘ālem
içinde
bulınmazḥıçedebde
nyig

dak:

1. **dakd: -dı**

Gazel 1557

Mısra: 2

*Takmak, iliştirmek,
asmak.*

Bāğda geydi
benefşe başına t̄ac-ı
şadef
Dakdı güller
jālelerdengüşinadür
r-i Necef

2. dak:

Gazel 1602

Mısra: 2

*Takmak, iliştirmek,
asmak.*

Şem'-veş gel āteş-i
'ıřkılilābaşuñda
yak
Dānedānedür-i
eşkirışte-i
cānüzredak

dakdutmayup:

1. dakdutmayup:-

mayup

Gazel 1537

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

*İtiraz etmek, kusur
bulmak.*

Hıçrevā mı ola
güşendeMuhibbübü
lbülün
Dutmayupdağnālesi
ne olasin andan irag

dakik-i nazmumdan:

1. dakik-i

nazmumdan:-um, -

dan-umdan

Gazel 1857

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Şiirin inceliği.

İyMuhibbīdakik-i
nazmumdan
'Ağd-ı
pervīneṭab'umasdı
elek

dakil:

1. dakıla:-a

Gazel 1967

Mısra: 10

*Takılmak,
bağlamak.*

Ḥalāş olmak ne
mümkindür bu
bendden
Dakılaboynuñaçünz
ülfselāsil

dal:

1. daldum:-dum

Gazel 1563

Mısra: 3

*Dalmak.Suyun
içine bütün vücuduyla
ve hızla girmek.*

Bağr-ı 'ışka gerçi
kim
daldumañagavvāş-
vār
İrmedümpāyānınak
ey katı buldum
an[ı] jerf

dāl:

1. dāl[ı]:-[ı]

Gazel 1765

Mısra: 4

*Arap alfabesindeki
"ı" II .imsi ninışrah
.uyob niğışA
Maşşerde kamu
eyleye
'āşılereşefkat*

İki mīm ile ḥā ile
dāl[ı] Muḥmmadūñ

2. dālīdur:-ı, -dur

Gazel 1735

Mısra: 8

*Ağaç dalı.
Gözlerüm yaşın
dem-ā-dem eyleyen
āb-ı revān
Bāğ-ı
ḥüsnindegöriñen
servi dālīduranuñ*

3. dāl:

Gazel 1917

Mısra: 1

*Delālet eden.
Delil, işaret.
Ṭālib-i iksīr-i
'ışkolduguma
yitmez mi dāl
Püte-i
ğamdaeriyüpolmışa
m zer gibi kal*

4. dālūñ:-uñ

Gazel 1854

Mısra: 6

*Dal harfi. //
Sevgilinin saçı.
Öldürdimeded
eylemez-ise beni
çeşmūñ
Mīmdehenūñlegöri
nenşol iki dālūñ*

5. dāl:

Gazel 1878

Mısra: 7

*Dal harfi. //
Sevgilinin saçı.*

Dāl-1
zülfündālgösterdün
cefāyaişanem
Bār-1 ğamdan bu
elif
ḳaddümbenümnüne
yledün

6. dāl:

Gazel 1965

Mısra: 1

Dal harfî. //

Sevgilinin saçı.

Gördilersādoldıçeş
müñdidilerzülfüñid
āl
Bunlaruñ fikri ile
vardurgönüldesadħa
yāl

dālevledün:

1. dālevledün:-dün

Gazel 1817

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Dal harfî gibi

boyunu bükmek.

İy kaşı ya kirpügi
ok ne

‘acebāleyledün

Yüregümsadpārekıl

duñḳaddümidāleyle

dün

2. dālevledün:-dün

Gazel 1902

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Dal harfî gibi

boyunu bükmek.

San’at-1

cevrüñcihānda ad

ola diyümüdām

Ol elif
ḳaddünlebükdüñḳā
metümdāleyledün

3. dālevledün:-dün

Gazel 1817

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Saçı dal harfî

şekline getirmek.

Çñidübenkaşlaruñā

lduñḳarār u şabrumı

Gül ruħuñüstineçün

sen

zülfüñidāleyledün

dāl ola:

1. dālola:-a

Gazel 1904

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Dal harfî gibi

olmak, iki büklüm

olmak.

Bu elif

ḳaddümdilerseñdāl

ola

Gösterüpzülfüñteke

rrümeylegil

dāloldı:

1. dāloldı:-dı

Gazel 1725

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Dal harfî gibi

olmak, iki büklüm

olmak.

Künc-i

miñnetħastasıyamd

östlarħālümğörün

Bār-1

ğamdankāmetümdāl
oldıaħvālümğörün

dālāl:

1. dālāl:

Gazel 1953

Mısra: 10

Sapḳınlık, doğru

yoldan ayrılma.

Uyma

ıkrārınadınyānuñM

uħıb

Seni oldur hem

muğıldür hem dālāl

dāl-ı zülfün:

1. dāl-ı zülfün:-üñ

Gazel 1878

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Saçların büklüm,

kıvrımlı hāli.

Dāl-1

zülfündālgösterdün

cefāyaişanem

Bār-1 ğamdan bu

elif

ḳaddümbenümnüne

yledün

dām:

1. dāmına:-ı, -n, -a

Gazel 1694

Mısra: 5

Tuzak, ağ.

Şayd olurken ol

hümānuñdāmına

‘Anḳā-yıḲāf

Bāz-1 himmet birle

ben anı şıḳār itsem

gerek

dāmevledün:

1. **dāmeyledūn:-dūñ**

Gazel 1783

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Tuzak haline

getirmek.

Şehbāzğönlümidutu

pşehārāmeyledūñ

Künde

takupayagınazülf-

ile dāmeyledūñ

2. **dāmeyledūn:-dūñ**

Gazel 1815

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Tuzak haline

getirmek.

Zülfünihalkakılıp

dil

almagadāmeyledūñ

Dānehalūñi döküp

dil

murğınırāmeyledūñ

3. **dāmeyledūn:-dūñ**

Gazel 1815

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Tuzak haline

getirmek.

Bend-i

zülfündenMuhibbō

hısr mı hıçhalāş

Halkahalkakākülün

denañaçündāmeyle

dūñ

4. **dāmeyledūn:-dūñ**

Gazel 1841

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Tuzak haline

getirmek.

Halkahalkasinedāğı

n gerçi kim

dāmeyledūñ

Sanma iy dil kim o

murğ-ı

vaḥşiyirāmeyledūñ

dāmeleyüp:

1. **dāmeleyüp:-yüp**

Gazel 1733

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Tuzak haline

getirmek.

Fitne-i devr-i

kamerdürgösterüpk

āfirḥaṭūñ

Zülfünidāmeleyüp

şayd-ı

müselmāneyledūñ

dāmidüp:

1. **dāmidüp:-üp**

Gazel 1717

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Tuzak etmek.

Dāmidüpzülfeynüñi

tutmaga bu dil

murğını

Dānedökdüñzülfün

içre adını

hāleyledūñ

dāmitdūñ:

1. **dāmitdūñ:-dūñ**

Gazel 1845

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Tuzak etmek.

Ser-i

zülfünidāmitdūñ

elif

ḳaddümilāmitdūñ

Beni rüsvā-yı

'āmitdūñ' için dün

gicegelmedūñ

dāmkurduñ:

1. **dāmkurduñ:-duñ**

Gazel 1697

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Tuzak kurmak.

Dānesaçduñdāmkur

duñ yine bu dil

murğına

Zülfidüñ birine

adın birin

hāleyledūñ

dām olup:

1. **dām olup:-up**

Gazel 1938

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Tuzak olmak.

İyMuhibbışayd olur

mıydı bu dil

murğıaña

Dām olup

zülfiiçinde

olmasaydı dāneḥāl

dāmadüşdi:

1. **dāmadüşdi:-di**

Gazel 1533

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Tuzağa düşmek.

Hāl-i

müşğününlegörelde

nsinesünbüllerün

Dāmadüşdi bu
Muhibbīkurtılur mı
cānisag

dāma düşüre:

1. **dāmadüşüre:-e**

Gazel 1528

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Tuzağa düşürmek.

Kaşdı bu dāma
düşüre dem-be-dem
pervāneyi
Ol sebebdendür
döker etrāfa her
dem dāne şem'

dāmān:

1. **dāmānuñ:-uñ**

Gazel 1692

Mısra: 4

Etek.

Cism-i zārum yollar
üzreḥāk olaydı
kāşki
Ölse idüm yüzüme
tokınsadāmānuñsen
uñ

2. **dāmānuñ:-uñ**

Gazel 1784

Mısra: 2

Etek.

Degüleksükşehā
dilden senüñ bu
zaḥm-ı peykānuñ
Anuñçünḥūnağarko
İmiş-durur her
lahzadāmānuñ

3. **dāmānuñ:-uñ**

Gazel 1790

Mısra: 10

Etek.

Kurtaram sanma
elümden kim
alurdāmānuñı
Rüz-ı
maḥşerbulnadestü
mdedāmānuñsenüñ

4. **dāmānuñ:-u, -ñ, -ı**

Gazel 1790

Mısra: 9

Etek.

Kurtaram sanma
elümden kim
alurdāmānuñı
Rüz-ı
maḥşerbulnadestü
mdedāmānuñsenüñ

5. **dāmānuñ:-uñ**

Gazel 1812

Mısra: 10

Etek.

İşanemdutdıMuhib
bī 'ışk-ıladāmānuñı
Kesseler
elümkalurdestümde
dāmānuñsenüñ

6. **dāmānuñ:-u, -ñ, -ı**

Gazel 1812

Mısra: 9

Etek.

İşanemdutdıMuhib
bī 'ışk-ıladāmānuñı
Kesseler
elümkalurdestümde
dāmānuñsenüñ

7. **dāmānuñ:-uñ**

Gazel 1840

Mısra: 4

Etek.

Dünyedekatlı eyledi
çünki beni
kātılgozüñ
Tutam elden
komayammaḥşerde
dāmānuñsenüñ

8. **dāmānuñ:-uñ**

Gazel 1754

Mısra: 14

Etek; uç, kenar II

namus.

Muhibbīçirk-i
dünyāya bulaşma
cüst ü çābuk ol
Sakınmazsañmuḥar
rerdür mülevves ola
dāmānuñ

dāmān-ı 'ışk:

1. **dāmān-ı 'ışk:**

Gazel 1571

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Aşk eteği.

Komazam elden
ölince belki
maḥşerededaḥı
Ḥamdülillāhelüme
girdi benümdāmān-
ı 'ışk

dāmen:

1. **dāmenin:-in**

Gazel 1606

Mısra: 3

Etek.

Dāmeninbend ü
miyān yüzden
gidermiş burka'n
Nāzider gelmiş

meger ol serv-
kadreftrāşevk

2. **dāmenūn:-ūñ**

Gazel 1718

Mısra: 3

Etek.

Virmeağyār eline
dāmenūñiydōst
sakın
‘Āķıbet gül gibi çāk
olmaya tāpīrehenūñ

3. **dāmenin:-in**

Gazel 1768

Mısra: 7

Etek.

Hergizpīr-i
muğāndāmenin
elden komayam
Ger gelüptīğ-ı ecel
eyleye bu
sīnemiçāk

dāmen-i gül:

1. **dāmen-i gül:**

Gazel 1664

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Gülün eteği.

Dāmen-i gül hār
elinde
bülbülünhāliharāb
Niçeiñlerderd-ile ol
‘āşık-ı şeydāya bak

dāmen-i ‘ışka:

1. **dāmen-i ‘ışka:-a**

Gazel 1847

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Aşk eteği.

Dest uran dāmen-i

‘ışka yakası çāk

gerek

Göklere ahırüp

gözleri nemnāk

gerek

dāmenini dut:

1. **dāmenini dut:**

Gazel 1765

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Eteğinden tutmak.

Elden koma

dāmenini dut

Muhibbī berk

Dilden giderme

zıkriniāl-i

Muhammedūñ

dām-ı belā:

1. **dām-ı belā:**

Gazel 1739

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Bela, sıkıntı tuzağı.

Görinenzülfünmidü

rdidümyağüddām-ı

belā

Didiyañlışañladuñbī

-çāredāruñdursenūñ

dām-ı belāma:

1. **dām-ı belāma:-ma**

Gazel 1962

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Bela, sıkıntı tuzağı.

Cānānağar it derd-i

dil-i mübtelāma gel

Yāğūd iriş zülf-ile

dām-ı belāma gel

dām-ı belāya:

1. **dām-ı belāya:-ya**

Gazel 1818

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Bela tuzağı.

Bend olup dām-ı

belāyahicr elinden

niçe gün

Furşat el virdi

hemān ‘azm-i nigār

itsem gerek

dām-ı belāya düşüren:

1. **dām-ı belāya**

düşüren:

Gazel 1698

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Belā tuzağıma

düşüren.

Düşüren dil

murğımdām-ı

belāyanāgehān

Görünen

zülfünucındadānehā

lūñdürsenūñ

dām-ı firāk:

1. **dām-ı firāk:**

Gazel 1631

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Ayrılık tuzağı.

Bu gönülbāl ü

perümdür yandı bir

per kalmadı

Mezra’-ı zirek gibi

kim tutdı anı dām-ı

firāk

dām-ı zülfünle:

1. **dām-ı zülfünle:-ünle**

Gazel 1683

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Saç tuzağı;

*sevgilinin saçından
kurulmuş olan tuzak.*

Bende düşümdām-

ı

zülfünlegörelendhāl

ünü

Niçelersaydeylemiş

dürdānevüdümuñse

nün

damzur:

1. **damzurmasa:**

Gazel 1637

Mısra: 10

Damlatmak.

MärzülfindenMuhib

bıçokdanolurdihelā

k

Leblerinden

agzınadamzurmasat

iryāk-i 'ışk

dānā:

1. **dānā:**

Gazel 1945

Mısra: 8

Alim, bilgin,

bilgili.

Ribāt-ı

köhnedürdünyā

göçer çünkərbān-ı

dil

Buña dil

baglamazdānāgöñül

virmezbuña 'ākil

2. **dānā:**

Gazel 1974

Mısra: 10

Alim, bilgin,

bilgili.

Cāhilgeyersedībā

irmez maqām-ı

evce

Bulmaz

Muhibbīnoqşāndān

āeger geye şāl

dāne:

1. **dāne:**

Gazel 1757

Mısra: 7

Tane, adet, miktar.

Dirmesünlerdiyühü

snüñdensenün bir

dāne gül

Zülfünü iki tarafından

iki der-bāneyledün

2. **dāne:**

Gazel 1678

Mısra: 6

Tane, yem.

Didümrühüstinde

görüñ hāl-i siyāhın

Ödür beni dil

murğına ger

dānedegülseñ

3. **dāne:**

Gazel 1732

Mısra: 6

Tane, yem.

Koduñhālün yine

zülfündecānā

Göñülmurğına anı

dānesalduñ

4. **dāne:**

Gazel 1775

Mısra: 3

Tane, yem.

İdüpzülfüniağ u

dāneñhālün

Dutıldımurg idi dil

gerçi zīrek

5. **dāne:**

Gazel 1886

Mısra: 5

Tane, yem.

Gezdümkenār-ı

gülşeni bir

dānegörmedüm

Bakmaz cihāna var

mı

ferāğıbenefşenün

6. **dānesine:-si, -n, -e**

Gazel 1951

Mısra: 5

Tane, yem.

Seyl-i

eşkümvirmedidānes

ine 'ıškuñhalel

Eski bünyādolicak

kim

dirañamuñkemdegü

ı

7. **dāne:**

Gazel 1698

Mısra: 4

Yem, küçük yiyecek

parçası. II Sevgilinin

vücudundaki siyah

nokta, ben.

Düşüren dil

murğınımdām-ı

belāyanāgehān

Görünen

zülfünucındadāneñhā

lündürsenün

8. dâne:

Gazel 1815

Mısra: 2

*Yem, küçük yiyecek
parçası. II Sevgilinin
vücudundaki siyah
nokta, ben.*

Zülfünîhalkakılıp
dil
almagadâmeyledüñ
Dânehâlünü döküp
dil
murgınırâmeyledüñ

9. dâne:

Gazel 1826

Mısra: 10

*Yem, küçük yiyecek
parçası. II Sevgilinin
vücudundaki siyah
nokta, ben.*

Bu Muhibbî ser-i
zülfindekihâlingöric
ek
Didi dil murgını pes
dutmaga bir dâne
gerek

10. dâne:

Gazel 1938

Mısra: 10

*Yem, küçük yiyecek
parçası. II Sevgilinin
vücudundaki siyah
nokta, ben.*

İyMuhibbîşayd olur
mydı bu dil
murgıaña
Dâm olup zülfi
içinde olmasaydı
dânehâl

dânedâne:

1. dânedâne:

Gazel 1602

Mısra: 2

Kelime Tipi: -
Damla, damla.

Şem'-veş gel âteş-i
'ışkıdilâbaşuñda
yak
Dânedânedürr-i
eşkirîşte-i
cânüzredak

2. dânedâne:

Gazel 1521

Mısra: 2

Kelime Tipi: -
Damla damla.

Giceler
'ışkuñlacânâ yanar
oldum hem çü şem'
Dânedâneanuñçün
gözlerümakıtdı
dem'

dânedökdün:

1. dânedökdün:-düñ

Gazel 1717

Mısra: 4

Kelime Tipi: -
*(Tuzaklara) Tohum
dökmek, serpmek.*

Dâmidüpzülfeynüñi
tutmaga bu dil
murgını
Dânedökdünzülfün
içre adını
hâyleyledün

dâne döker:

1. dâne döker:

Gazel 1528

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

(Tuzaklara) Tohum

dökmek, serpmek.

Kaşdı bu dâma
düşüre dem-be-dem
pervâneyi
Ol sebebdendür
döker etrâfa her
dem dâne şem'

dânedökmüş:

1. dânedökmüş:-miş

Gazel 1532

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

(Tuzaklara) Tohum

dökmek, serpmek.

Âh kim şayyâd-ı
çeşmimurg-ı dil
şayditmege
Hâllerendânedökm
işylemişdürzülfına
g

dâne ide hâlini:

1. dâne ide hâlini:

Gazel 1546

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Benini kuş

yemi\tane gibi etmek.

Hîç olur mı kurtıla
bu murg-ı dil
Dâne ide
hâlinizülfiniag

dânesaçduñ:

1. dânesaçduñ:-duñ

Gazel 1697

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

*Kuş yemi, tane
saçmak.*
Dānesaçduñdāmkur
duñ yine bu dil
murgına
Zülfididüñ birine
adın birin
hāyleledüñ

dānevüdām:

1. **dānevüdām:**

Gazel 1902

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Tane/yem ve tuzak.

Dānevüdām ile her
dem murg-ı diller
şaydidüp
Söze geldüğüñce
adın zülf ile
hāyleledüñ

dānevüdāmuñ:

1. **dānevüdāmuñ:-uñ**

Gazel 1683

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Tane ve tuzak

*(sevgilinin yanağındaki
ben ve yanağa sarkan
saç bağlamında).*

Bende düşdümdām-
ı
zülfüñlegörelendhāl
üñi
Niçelerşaydeylemiş
dürdānevüdāmuñse
nūñ

dāne-i hashhāsa:

1. **dāne-i hashhāsa:-a**

Gazel 1633

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Haşhaş tanesi.

Sürme kıl hāk-i

derini açıla

tāgözlerüñ

Bu cihān mülkini

seyr it dāne-i

haşhāsa bak

dār:

1. **dāruñdur:-uñdur**

Gazel 1739

Mısra: 12

İdama mahkum

*olanları asmak için
dikilen direk.*

Görinenzülfüñmidü
rdidümyahüddām-ı
belā

Didiyañlışañladuñbī
-çāredāruñdursenüñ

2. **dāra:-a**

Gazel 1891

Mısra: 2

İdama mahkum

*olanları asmak için
dikilen direk.*

Dil düzdini tutup

yine āh kara

perçemüñ

As dāradiyü söyledi

gör yāraperçemüñ

3. **dāra:-a**

Gazel 1929

Mısra: 4

İdama mahkum

*olanları asmak için
dikilen direk.*

La'l-i

lebümiañdidiyüñış

m ide zülfi

Yok nesne için

asıla dil dāra ne

müşkil

darevleseñ:

1. **dar eyleseñ:-señ**

Gazel 1813

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

Ev, yurt haline

getirmek.

Yiridürçünsañauydı

iygöñüloldımañhal

Dücihāni bu

Muñibbī başına dar

eyleseñ

dār itsem:

1. **dāritsem:-sem**

Gazel 1825

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Asmak.

Fāşoldı ‘ālem içre

çün bugün esrār-ı

‘ışk

Ol

perñnünzülfinekend

ümidār itsem gerek

dār kılmaş:

1. **dār kılmaş:-muş**

Gazel 1671

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Dar ağacı kılmak.

Kākülinedār kılmaş

niçebiñbī-dilleri

Çeşmi nergis yüzi

gül ol zülf-i ‘anber-

bāra bak

dār olmak:

1. **dârolmak**:-*mak*

Gazel 1600

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Darağacı olmak.

Gönüldüzdinianuñç

ün ser-i

küyuñagönderdüm

Murâdumdur ser-i

zülfüñaña bendiyle

dâr olmak

dârâ:

1. **dârâ'ya**:- *'ya*

Gazel 1579

Mısra: 14

Yönetimdeki

gücüyle meşhur İran

hükümdarı.

İyMuhibbîgâfil

olma bu felekden

kıl hâzer

Pâdişâh-ı dehr iken

gör n'eylediDârâ'ya

bak

2. **dârâya**:-*ya*

Gazel 1639

Mısra: 12

Yönetimdeki

gücüyle meşhur İran

hükümdarı.

Ğarra olma dâr-ı

dünyâçündegüldâr-ı

çarâr

Kanda gitdi 'ibret al

İskender ü Dârâya

bak

3. **dârâyı**:-*yı*

Gazel 1669

Mısra: 10

Yönetimdeki

gücüyle meşhur İran

hükümdarı.

İyMuhibbîğarra

olma revnaķına

'âlemün

Saña bu 'ibret yiter

kim

kandadırDârâyı

bak

4. **dârânuñ**:-*nuñ*

Gazel 1763

Mısra: 6

Yönetimdeki

gücüyle meşhur İran

hükümdarı.

Gehfelegeçikarur

seni gehyire çalar

Sakin aldanma

sakin mülkine sen

Dârânuñ

dârâ-yı gül:

1. **dârâ-yı gül:**

Gazel 1963

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Gül hükümdarı.

Hayme kıldı döşedi

yine

zümürüddenbisât

Taht-ı zerrîne çika

ya otura dârâ-yı gül

darb-ı şemşirün:

1. **darb-ı şemşirün**:-*ün*

Gazel 1881

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Kılıç darbesi.

Döstum ger

döndürenseng-i

cefâdanbaşımı

Ugrasunbaşumañhir

darb-ı

şemşirünsenün

dâr-ı dünyâ:

1. **dâr-ı dünyâ:**

Gazel 1639

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Dünya yurdu,

yeryüzü.

Ğarra olma dâr-ı

dünyâçündegüldâr-ı

çarâr

Kanda gitdi 'ibret al

İskender ü Dârâya

bak

dâr-ı dünyâda:

1. **dâr-ı dünyâda**:-*da*

Gazel 1591

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Dünya yurdu,

yeryüzü.

Zülfinebaglanmadır

dümpendümigüşitm

edün

Dâr-ı

dünyâdasañabeñzer

gönülâvâre yok

dâr-ı dünyânuñ:

1. **dâr-ı dünyânuñ**:-

nuñ

Gazel 1900

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Dünya yurdu,

yeryüzü.

Dâr-ı

dünyânuñMuhibbîh

âliçün bu nev'adur

Kimine halkuñnaştb
olur emek kime
yimek

dār-ı dünyāyı:

1. **dār-ı dünyāyı:-yı**

Gazel 1983

Mısra: 14

Kelime Tipi: -

*Dünya yurdu,
yeryüzü.*

Gelür her şadinün
ardınca biñgam
Muhibbîdâr-ı
dünyâyibelâ bil

dār-ı fenâdur:

1. **dār-ı fenâdur:-dur**

Gazel 1861

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Yokluk dünyası.

Cihānbākîdegüldâr-
ı fenâdur
Ne assı var olan
zevk u şafānuñ

dār-ı huld:

1. **dār-ı huld:**

Gazel 1902

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Cennet yurdu.

Dâr-ı
huldolmışmakāmuñ
her zamāniyhâl-i
yâr
Ol siyehrüyüñla
bilsem
niçea'mäleyledüñ

dār-ı karâr:

1. **dār-ı karâr:**

Gazel 1639

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

*Karar kılınacak,
ebedi durulacak yer.*

Ġarra olma dâr-ı
dünyâçüñdegüldâr-ı
karâr
Kanda gitdi 'ibret al
İskender ü Dārāya
bak

dār-ı şifâsında:

1. **dār-ı şifâsında:-nda**

Gazel 1981

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Şifa kapısı.

Leblerüñdâr-ı
şifâsındayaturhâsta
göñül
Bir cevâb eyle
benümerdüme gel
dermân ol

dârü:

1. **dârülaruñ:-laruñ**

Gazel 1773

Mısra: 10

Far. İlâç.

Zinde eyle bir
cevâb ile yine dil
mürdesin
HoĠka-i la'l içre
vardursakludârülaru
ñ

2. **dârüsü:-sı**

Gazel 1910

Mısra: 10

Far. İlâç.

Muhibbîhastaduriy
dil tabîbi
Lebüñdârüsü ile aña
em kıl

dârü's-sifâ:

1. **dârü's-sifâ:**

Gazel 1646

Mısra: 7

Şifahane,

hastahane.

La'l-i

lebüñşifâdurdârü's-
şifâişigün

Ya n' için anda bu
ben bîmâr u zârayir
yok

dârü-yımüşg:

1. **dârü-yımüşg:**

Gazel 1703

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Misk ilacı.

'İşkuñ-ılaolmuşam
günden güne ben
nâtüvân
Ġâlünüñöpdür ki
olsun ol bañadârü-
yımüşg

daş:

1. **daşın:-ın**

Gazel 1979

Mısra: 9

Taş.

Her ne deñlü atsalar
ta'nadaşın eyle
qabül
Ko ne
dirlersedisünler sen
hemânderyâ-dil ol

dāsītān:

1. **dāsītānuñ:-uñ**

Gazel 1709

Mısra: 12

Destan; uzun

hikaye.

Olupdurkıışsa-i

Ferhād-ı köhne

Muhibbītāzeterdürd

āsītānuñ

2. **dāsītān:-ı**

Gazel 1894

Mısra: 8

Destan; uzun

hikaye.

Kim

añardıbülbüligülü de

bülbül olmasa

Okunur mıydı

gülün de dāsītānı

olmasa

da'vā:

1. **da'vāya:-ya**

Gazel 1935

Mısra: 6

İddia, mesele.

Ġamze oklarına

didüm tutayım

sīnem siper

Didida'vāya gerek

māni'

hemānmezdāna gel

2. **da'vāda:-da**

Gazel 1988

Mısra: 8

İddia, mesele.

Zülfününçevgānına

top eyledümdidüm

seri

Didimerdiseñ bu

da'vādahemānmezd

āna gel

da'vet evleşem:

1. **da'veteleşem:-sem**

Gazel 1903

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Davet etmek,

çağırarak; birinin bir

şeye uymasını istemek.

Kaşr-ı

'ışkıyapmagaFerhā

dıda'vet evleşem

Ġıdmet-i senge

koyup dirdüm ben

ol ırgāda gül

da'vetiddi:

1. **da'vetiddi:-di**

Gazel 1619

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Davet etmek,

gelmesini istemek.

Ġazretineda'vetitdi

geldi sañaCebre'ıl

On sekiz

biñ'ālemün seyrin

idüpbindünBurak

da'vetitmege:

1. **da'vetitmege:-me, -**

ge

Gazel 1941

Mısra: 15

Kelime Tipi: -

Çağırarak; birinin

bir şeye uymasını

istemek.

DehrFir'av'nınmeg

erīmānada'vetitmeg

e

Gösterürmu'ciz

yed-i beyzāyīMūsī-

vār gül

da'vet kıl:

1. **da'vet kıl:**

Gazel 1904

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Çağırarak.

Ġāne-i dil böyle

tenhāturmasun

Derdi da'vet kıl

tena'um eylegil

da'vī evleşim:

1. **da'vīevleşim:-miş**

Gazel 1520

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Dava etmek,

iddiada bulunmak.

Meclisünde dün

giceyanmagada'vī

eylemiş

Tutuşalum tek

berügelşünhemānm

eydāna şem'

dāvim:

1. **dāyim:**

Gazel 1583

Mısra: 2

Dāima, her zaman.

Diger-

gündurbakarsañ sen

bu āfāk

Aç 'ibret

çesminidāyimaña

bak

2. dāyim:

Gazel 1652

Mısra: 4

Daima, her zaman.

Ger

küdüretdendilerseñs

āf ola mir'āt-ı dil

Bir dem

ırmacāngözindāyim

cemāl-i yāra bak

3. dāyim:

Gazel 1751

Mısra: 6

Daima, her zaman.

Gülşen içre gül olur

hār-ıla her dem

hem-nişîn

'Ömrigiçerāh u

feryād-

ıladāyimbülbülün

4. dāyim:

Gazel 1775

Mısra: 5

Daima, her zaman.

Yüzüñlezülfüñ[i]

dāyimhemīşe

Ola

şubhuñsa'ıdşāmuñ

mübārek

5. dāyim:

Gazel 1795

Mısra: 1

Daima, her zaman.

Bezm-i ğamda göz

yaşı dāyimşarāb

olmak gerek

Cān u dil ol meclise

yanupkebāb olmak

gerek

6. dāyim:

Gazel 1832

Mısra: 5

Daima, her zaman.

Sākiyā sun lebleri

yādınadāyimsāğarı

'İşkınanüşidelüm ol

dişleri dūr-dānenün

7. dāyim:

Gazel 1843

Mısra: 7

Daima, her zaman.

Bir görüp ben

'āşıkıdāyimrakīb-i

şüm-ıla

Bülbül ile ne 'aceb

sen

zāğiyeksāneyledün

8. dāyim:

Gazel 1852

Mısra: 3

Daima, her zaman.

Ben ıraklarda dem-

ā-dem dāyim oynar

zülfi-ile

Pāralansun göreyim

bagrıhemīşeşānenü

ñ

9. dāyim:

Gazel 1852

Mısra: 8

Daima, her zaman.

Āteş-i hüsine

yansa dil ü cān

olmaz 'aceb

Bāl ü per yakmak-

durur dāyim işi

pervānenün

10. dāyim:

Gazel 1883

Mısra: 1

Daima, her zaman.

Görmek

isterseñgerdāyimc

emālındōstuñ

Levh-i dilde naķş

kıl her dem

hāyālındōstuñ

11. dāyim:

Gazel 1994

Mısra: 2

Daima, her zaman.

Her dem cefālar

eyleme

ıymehvefāda ol

Dāyimvefāda kalma

vüġāhıcefāda ol

12. dāyim:

Gazel 1994

Mısra: 10

Daima, her zaman.

Başdan çıkarsa

zülfiMuhibbıyığam

degül

Kim didibunıaña ki

dāyimhevāda ol

dāyim olmasa:

1. dāyimolmasa:-masa

Gazel 1744

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Devamlı, ebedi

olan.

Dāyim olmasa eger

bu dile iyyārgamuñ

Görmedümzerreced

isem olur-

ıdıkeremün

2. **dāyimolmasa:-masa**

Gazel 1804

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Devamlı, ebedi

olan.

Dāyim olmasa eger
bu dile iyyārgamuñ
Dir-
idümşekvekilupluṭf-
ılayokdurkeremün

dāyimā:

1. **dāyimā:**

Gazel 1528

Mısra: 8

Daima, her zaman.

Rüşenitseñin'olacān
ākülbe-i alhzānumı
Dāyimāmehpertevi
ndençün yakar
pervāne şem'

2. **dāyimā:**

Gazel 1528

Mısra: 11

Daima, her zaman.

Şem'e yanarken
'acebdürdāyimāper
vāneler
'Ārızuñakarşuolmuş
dur bu şebpervāne
şem'

3. **dāyimā:**

Gazel 1533

Mısra: 8

Daima, her zaman.

Lebleri
yādinadüşdicān u
dil meyḥāneye
Ol

sebebdendürelümde
ndāyimā düşmez
ayāğ

4. **dāyimā:**

Gazel 1548

Mısra: 10

Daima, her zaman.

Cām-ı la'l-i dilberi
bilmez ğidā-
yırūhdur
Zāhidi gör
dāyimāḥayvānlayın
ister 'alef

5. **dāyimā:**

Gazel 1634

Mısra: 2

Daima, her zaman.

'Āşık oldum bir
melek-
ruḥsārağāyetnāzi
çok
Yüksek uçar bir
hümādurdāyimāper
vāzi çok

6. **dāyimā:**

Gazel 1671

Mısra: 4

Daima, her zaman.

Zāhidikoçeksün ol
ḥavrāvü cennet
ğuşşāsın
Sen dilā su gibi şaf
ol dāyimādildāra
bak

7. **dāyimā:**

Gazel 1761

Mısra: 2

Daima, her zaman.

Her kanda olsa
güzel bî-vefā gerek
Cümle işi
dāyimācevr ü cefā
gerek

8. **dāyimā:**

Gazel 1764

Mısra: 9

Daima, her zaman.

Sakla sen
yārıMuḥibbīdāyimā
ağyārdan
Çünkimüslimsinsañ
adın-ile imānuñ
gerek

9. **dāyimā:**

Gazel 1779

Mısra: 1

Daima, her zaman.

Dāyimā gelmese
iyyār dile derd ile
ğamuñ
Didümzerrekadargö
rmedümiydöstkere
müñ

10. **dāyimā:**

Gazel 1820

Mısra: 8

Daima, her zaman.

Hicr-i dilberden
yanardumiçmeseyd
üm ben müdām
Elde olan
dāyimācām-ı zülāl
olmak gerek

11. **dāyimā:**

Gazel 1829

Mısra: 4

Daima, her zaman.

‘Aşık-ı dil-ḥasteler
bulmadılar bir
zerrekām
İt raḳībīdāyimā sen
şād u
ḥandāneyledüñ

12. **dāyimā:**

Gazel 1838

Mısra: 10

Daima, her zaman.

‘Işknürnatecellīye
varan Mūsī-vār
Dāyimā meşrebi su
gibi anuñpāk gerek

13. **dāyimā:**

Gazel 1858

Mısra: 2

Daima, her zaman.

Dāğ-ı ğamla her ki
‘aşıkdurderümi kan
gerek
Bülbül-i şürīde-veş
ol dāyimānālān
gerek

14. **dāyimā:**

Gazel 1887

Mısra: 14

Daima, her zaman.

İyMuḥibbī bir
vefāsuzyārsevmişdü
rmeger
Eksük olmaz
dāyimāderd ü
belāsübülbülüñ

15. **dāyimā:**

Gazel 1932

Mısra: 7

Daima, her zaman.

Bülbülinidāyimācev
r ü cefābīmārider
İtdüğini görmedi
kimse añañmār gül

16. **dāyimā:**

Gazel 1941

Mısra: 20

Daima, her zaman.

İyMuḥibbīğayret ile
yansa bülbül
tañdegül
Kol sunar
boynmaḥāruñdāyim
ā oynar gül

17. **dāyimā:**

Gazel 1978

Mısra: 7

Daima, her zaman.

Ehl-i
‘irfānuñayagınayüz
üñ sür dāyimā
Devlet
isterseñegervarupm
etā’-ı himmet al

dāvire:

1. **dāyiresinde:** -si, -n, -
de

Gazel 1828

Mısra: 7

Çember

biçimindeki şekil, daire.

Gül
yüzidāyiresindegör
diḥatñmür-veş
Ol sebebden
kalmadı şabr u
ḳarārīçeşmümüñ

de:

1. **de:**

Gazel 1778

Mısra: 8

Demek, söylemek.

Vīrānegöñlümi
görüp
ḳaşditmedüñta’ mīri
ne
Bilmem
didümiyseng-dil
bārī de
mi’ mārīkimüñ

2. **de:**

Gazel 1520

Mısra: 2

"De" bağlacı.

Mīhr-i ḥüsninde o
māhuñoldıçünpervā
ne şem’
‘Arz-ı ḥüsnitsün de
görsün niçeyirden
yana şem’

3. **de:**

Gazel 1576

Mısra: 3

"De" bağlacı.

Boynıbaglu kul
iderşāh ise de
Kim ala
boynınaḳlāde-i ‘ışk

4. **de:**

Gazel 1613

Mısra: 4

"De" bağlacı.

Ṭurrā-i şeb-rengüñ
ol
mecnünlayındivāne
si
La’l-i Şīrīn’e de

cānvirn'itdi gör
Ferhād'a bak

5. de:

Gazel 1643

Mısra: 8

"De" bağlacı.

Hoşduregerçikışsa-i
Mecnūn u Kūhken
Benden de yādigār
kala niçenüktehā-yı
'ışk

6. de:

Gazel 1650

Mısra: 10

"De" bağlacı.

Bu
Muḥibbīyeraḳībūnd
enidersin kem nazar
Kim ki
'āşıkoldiitden kem
diseñ de 'ārı yok

7. de:

Gazel 1658

Mısra: 2

"De" bağlacı.

Sañabeñzeriy
melek-rücennetü'l-
me'vāda yok
Bir benüm tek
'āşık-ı dil-ḥaste de
dünyāda yok

8. de:

Gazel 1682

Mısra: 7

"De" bağlacı.

Ḳadiyāruñḳiyāmetd
ürgözi de 'ayn-ı
āfetdür
Belürdi fitne-i

āhīrzamānıbañaögre
tmeñ

9. de:

Gazel 1688

Mısra: 1

"De" bağlacı.

'Āşıkuñ gözleri
nem çehresi de zerd
gerek
Taşrası dāğ-ıla pür
içi tolu derd gerek

10. de:

Gazel 1690

Mısra: 10

"De" bağlacı.

İyMuḥibbī 'ārife bir
hırḳavü bir güşebes
'Ārifem ben de
ikisin ihtiyār itsem
gerek

11. de:

Gazel 1720

Mısra: 10

"De" bağlacı.

Gelüpsinemetfiriev
zenaçsun
Muḥibbīoldıgāyet
de bu dil teng

12. de:

Gazel 1735

Mısra: 2

"De" bağlacı.

Şayd iden dil
murğınızülfiyleḥāli
düranuñ
Bagrumıḥün
eyleyen de çeşm-i
ālıduranuñ

13. de:

Gazel 1762

Mısra: 1

"De" bağlacı.

Feryādageldümiydō
st görüp de
sükkānuñ
Müy-ı sefid[i]
kıldumcārüb[ı]
āsitānuñ

14. de:

Gazel 1762

Mısra: 8

"De" bağlacı.

Lāyıkdegüldirem
ben berg-i gül-
ruḥūndan
Ḥār u ḥesī de olsam
kāş ol büsitānuñ

15. de:

Gazel 1811

Mısra: 4

"De" bağlacı.

Çeşm-i
mestüñrağbet eyler
ehl-i 'ışkuñḳatline
Bilmezemñ'olduñb
añageldüñ de
ihmāleyledüñ

16. de:

Gazel 1816

Mısra: 4

"De" bağlacı.

Elāiyḥūblaruñşāhise
verem seni vallāhi
Severseñ sen de
Allāh'ın'ičün dün
gicegelmedüñ

17. de:

Gazel 1894

Mısra: 7

"De" bağlacı.

Kim
añardıbülbüligülü de
bülbül olmasa
Okunur mıydı
gülün de dāsītānı
olmasa

18. de:

Gazel 1894

Mısra: 8

"De" bağlacı.

Kim
añardıbülbüligülü de
bülbül olmasa
Okunur mıydı
gülün de dāsītānı
olmasa

19. diye:-y, -e

Gazel 1897

Mısra: 10

"De" bağlacı.

Rengīnsözün kim
göre
nazmuñdaMuhibbī
Diye gül-i terden bu
ğazellerdañnāzük

20. de:

Gazel 1942

Mısra: 4

"De" bağlacı.

Yārçevgān itse
zülfinbaşuñı top it
dilā
Sen de meydān-ı
maħabbetdeeyü ad
eylegil

21. de:

Gazel 1942

Mısra: 12

"De" bağlacı.

Yār göstermez
Muhibbī gül gibi
büy-ı vefā
Bülbül-āsā sen de
her dem āh u
feryādeylegil

22. de:

Gazel 1948

Mısra: 10

"De" bağlacı.

Āvāredürçü 'ışk-
ılaçarh eylemez
karār
Sen de Muhibbī
'āşıkiseñ dil āvāre
kıl

23. de:

Gazel 1959

Mısra: 10

"De" bağlacı.

Āhāteşine ger
yakasın
dehriMuhibbī
Raħmeylemeyüpdır
bile sen de yan u
yakıl

24. de:

Gazel 1964

Mısra: 7

"De" bağlacı.

Cālinūs-ı 'akliseñ
de 'ışkdanbaħs
eyleme
Hāll-i
müşkilkeşfolınmaz

bunda vardur çok
cedel

25. de:

Gazel 1968

Mısra: 14

"De" bağlacı.

Gül
ruħıngördünMuhibb
ī eyle āh u nāleler
Vaqt-ı gülde sen de
bülbül gibi durma
eyle nāl

26. de:

Gazel 1972

Mısra: 2

"De" bağlacı.

Gerçi
tengoldidehānuñvaş
fını itmek muħāl
Mümüyānuñfıkr[i]
de
ğalbümdeolmuşdurh
ayāl

27. de:

Gazel 1972

Mısra: 5

"De" bağlacı.

Yār düşmen baħttār
u dehr de nā-
mihribān
Āhderdāvüdirıgbulı
nmazesbāb-ı vişāl

28. de:

Gazel 1980

Mısra: 4

"De" bağlacı.

Hırş-ıla her kim ki
yimek istedi oldu
aç

Doymadı
doymayırsardur
eline girse de bal

29. **de:**

Gazel 1983

Mısra: 2

"De" bağlacı.

Dilâcevr ü cefâyı
sen vefâ bil
Gelürsederd-i
miñnet de devâ bil

de-:

1. **dimiş:-miş**

Gazel 1649

Mısra: 9

Demek, söylemek.

Küymda bu ğarîbe
itim dimişçüidildâr
Olsun ziyâdeluţfi
bize ri'âyet ancak

2. **dimiş:-miş**

Gazel 1666

Mısra: 10

Demek, söylemek.

Muhibbînüşidüpçâ
m-ı maħabbet
Dimiş sermest
cânlarcânıdır 'ışk

def:

1. **def'ine:**

Gazel 1544

Mısra: 10

Zilli ve pullu bir

çembere gerilmiş
deriden yapılan çalgı. ||
Bağır, göğüs.

Fürkat ü
hicriñnodındayüregü
m pür-süzdur

Bu harâret def'ine
içdümMuhibbî ben
ayag

2. **def'ine:**

Gazel 1860

Mısra: 8

Zilli ve pullu bir

çembere gerilmiş
deriden yapılan çalgı. ||
Bağır, göğüs.

Gelüpğam leşkeri
ister ide dil
mülknigâret
Bulnmaz def'ine
çâreanuñmâ-i
'inebdenyig

def:

1. **def:**

Gazel 1548

Mısra: 12

Zilli ve pullu bir

çembere gerilmiş
deriden yapılan çalgı. ||
Bağır, göğüs.

Bezm-i ğamda bu
Muhibbî içeli hün-ı
ciger
Çenge
döndikâmetiñlerolu
pdursine def

2. **def:**

Gazel 1557

Mısra: 6

Zilli ve pullu bir

çembere gerilmiş
deriden yapılan çalgı. ||
Bağır, göğüs.

Sinemündâğın
gören küy-ı harâbât
içre dir

Pullarıyla tekye-i
ğamdayatur bir eski
def

3. **def:**

Gazel 1563

Mısra: 8

Zilli ve pullu bir

çembere gerilmiş
deriden yapılan çalgı. ||
Bağır, göğüs.

Bezm-i
ğamdadöstlarnüş
ideli hün-ı ciger
Nâyadöndü bu
gönülsinemdögülür
hem çü def

4. **def:**

Gazel 1720

Mısra: 1

Zilli ve pullu bir

çembere gerilmiş
deriden yapılan çalgı. ||
Bağır, göğüs.

Dilâ kıl sineñi def
kâmetünçeng
Dimeñkılunaña
ney gibi âheng

defter:

1. **defter:**

Gazel 1789

Mısra: 1

Yapıştırılarak veya
dikilerek kitap biçimine
sokulmuş kağıt destesi
II şiir kitabı, dîvân;
gönül.

Defter itdi bu
cihânħalkınıħattât-ı
felek
Yazmadı meh-rular

içre sañabeñzer bir
melek

defter-i a'mali:

1. **defter-i a'mali:-i**

Gazel 1620

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Amel defteri.

Defter-i a'malicehd

it sunalar sagelüne

Çekesin

soñranedāmetolıcak

anda solak

defter-i gülden:

1. **defter-i gülden:-den**

Gazel 1644

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Gülün defteri

(Gülün yaprakları ve

gül bahçesi

bağlamında) II

Sevgilinin yüzü.

Gülşen içre bülbül-ī

'ışk dersini

tekrārider

Defter-i gülden ele

almış okur bir

kaçvaraq

deg:

1. **deger:-er**

Gazel 1868

Mısra: 5

Bedel, eş.

N'eyleyem bir

yañaañgāmzelerüñ

oka deger

Öldürür bir yañadan

yine girişmeyle

kaşuñ

2. **degme:-me**

Gazel 1969

Mısra: 4

Dokunmak, el

sürmek.

Açamazsın 'uqde-i

zülfini esme işabā

Degmecidd ü cehd-

ile olmaya hıç bu

'uqdehal

değer:

1. **deger:**

Gazel 1668

Mısra: 8

Bedel olmak,

karşılığın gelmek.

Sorarsañbaña

'ışkuñkıymetini

İki 'ālemedeger bir

dem-i 'ışk

değiş:

1. **değiş:**

Gazel 1991

Mısra: 2

Değişmek,

değiştirmek.

Gel şarāb-ı 'ışkınış

eyle şafāvülezzet al

Derdi

dermānadeğişya'nıñ

elāvümüñnet al

degme:

1. **degmede:-de**

Gazel 1522

Mısra: 14

Olur olmaz,

rastgele, sıradan,

herhangi bir.

Virmedi kimse

miyāniyladehānında

nñhaber

Degmede olmaz

Muhibbī 'ālem-i

ğaybaıttılā'

2. **degme:**

Gazel 1537

Mısra: 2

Olur olmaz,

rastgele, sıradan,

herhangi bir.

Dilberāsensüzbañad

ūzañgöřinürgeşt-i

bāğ

'Ārızuñsuzrüşen

itmez

göñlümidegmeçerā

ğ

3. **degme:**

Gazel 1568

Mısra: 6

Olur olmaz,

rastgele, sıradan,

herhangi bir.

Virmedi bir kes

miyānuñladehānuñd

anñhaber

Sırr-ı ğayb olmaz

muğarrerdegme

merde münkeşif

4. **degme:**

Gazel 1835

Mısra: 11

Olur olmaz,

rastgele, sıradan,

herhangi bir.

Degme kimse katı

yayını Muhibbī

çekemez

Hele bir kerredeñe
al elüñesîneye çek

5. **degme:**

Gazel 1847

Mısra: 9

*Olur olmaz,
rastgele, sıradan,
herhangi bir.*

Degmenâ-kes ne
bilür
'ışkıMuhibbîyesoru
ñ
'ıŝkuñuñ nüktesini
bilmegeidrâk gerek

6. **degme:**

Gazel 1921

Mısra: 9

*Olur olmaz,
rastgele, sıradan,
herhangi bir.*

Degme bir
cāyaanuñçündöstar
baş egmezem
Secdegâh-ı dil
olupdurbaña ol
ebrühilâl

7. **degme:**

Gazel 1966

Mısra: 2

*Olur olmaz,
rastgele, sıradan,
herhangi bir.*

Egerçisāye-i
Hağdurdinür bir
kişiye iy dil
Bunidegmeñired
bilmez ki ğāyet de
bu söz müşkil

degme bir kişi:

1. **degme bir kişi:**

Gazel 1542

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Sıradan biri.

İstemeseñiygöñül
'ırzuñsenüñyıkıldug
ın

Sen sen ol gel
degme bir kişi ile
eyleme lâğ

degme kes:

1. **degme kes:**

Gazel 1668

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Sıradan kimseler.

Muhibbîdegme kes
ğadrini bilmez
Küşādedürhevā-yı
'ālem-i 'ışk

degmesündiyü:

1. **degmesündiyü:**

Gazel 1687

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Değmesin,

dokunmasın diye.

Çeşmüzre görüp
alnuñ o dem
sāyebān olur
Gün
şavkıdegmesündiyü
bimāraperçemüñ

degül:

1. **degülseñ:-se, -ñ**

Gazel 1678

Mısra: 1

Değilsen.

Dil virme ser-i
zülfinedivānedegüls
eñ
Cān yakma
ruñışem'inepervāne
degülseñ

2. **degülseñ:-se, -ñ**

Gazel 1678

Mısra: 2

Değilsen.

Dil virme ser-i
zülfinedivānedegüls
eñ
Cān yakma
ruñışem'inepervāne
degülseñ

3. **degülseñ:-se, -ñ**

Gazel 1678

Mısra: 4

Değilsen.

'Āŝık mı-durur
geçmeye ol cān-ıla
serden
'ıŝkuñyolınaugrama
merdānedegülseñ

4. **degülseñ:-se, -ñ**

Gazel 1678

Mısra: 6

Değilsen.

Didümruñüstinde
görüp ħāl-i siyāhın
Öldür beni dil
murgına ger
dānedegülseñ

5. **degülseñ:-se, -ñ**

Gazel 1678

Mısra: 8

Değilsen.

Çüngenc-durur
vaşlınıgârûñ ele
girmez
İy dil talebin
eyleme
vîrânedegülseñ

6. **degülseñ**: -se, -ñ

Gazel 1678

Mısra: 10

Değilsen.

‘Uşşâk ara
olmayasın
merdMuhibbî
Meydân-ı
muhabbetde kıyar
cânadegülseñ

7. **degül**:

Gazel 1539

Mısra: 4

Cümle içinde

*yüklem olumsuz
çekimini sağlayan
kelime, değil.*

Her kaçan kim
çeşmüñ ele ala
kaşuñ yayını
Ben
degülgamzeñokında
n kalmaya bir
kimse sag

8. **degül**:

Gazel 1639

Mısra: 11

Cümle içinde

*yüklem olumsuz
çekimini sağlayan
kelime, değil.*

Ġarra olma dâr-ı
dünyâçüñdegüldâr-ı
karâr

Kanda gitdi ‘ibret al
İskender ü Dârâya
bak

9. **degül**:

Gazel 1676

Mısra: 10

Cümle içinde

*yüklem olumsuz
çekimini sağlayan
kelime, değil.*

Gözlerüm yaşına
rahm eyle
didümdidiniğâr
Yaş degül bu
dökilendürr-ile
mercân ancak

10. **degül**:

Gazel 1679

Mısra: 9

Cümle içinde

*yüklem olumsuz
çekimini sağlayan
kelime, değil.*

İyMuhibbîgörinen
güller
degülgülzârda
Saçılupdur bil ki
çeşm-i hün-
feşâmbülbulün

11. **degül**:

Gazel 1716

Mısra: 9

Cümle içinde

*yüklem olumsuz
çekimini sağlayan
kelime, değil.*

Hâliş geçer
Muhibbîçü
‘ışkuñlakalbdegül

N’içüncefâ taşıyla
iderimtiñkaşuñ

12. **degül**:

Gazel 1734

Mısra: 2

Cümle içinde

*yüklem olumsuz
çekimini sağlayan
kelime, değil.*

Artarsa n’olanür-ı
cemâliMuhammedü
ñ
Kisbîdegülcemî’-i
hişâliMuhammedün

13. **degül**:

Gazel 1735

Mısra: 9

Cümle içinde

*yüklem olumsuz
çekimini sağlayan
kelime, değil.*

İyMuhibbîgerdenin
degörinenkâküldeg
ül
Ehl-i
‘ışkuñboynınadışm
işvebâlidüranıñ

14. **degül**:

Gazel 1747

Mısra: 4

Cümle içinde

*yüklem olumsuz
çekimini sağlayan
kelime, değil.*

Olmaz-ıdıfâş
‘ışkum göz yaşını
dökmesem
İhtiyâr-ıladegül
dilden çıkan
âhıgörün

15. **degül:**

Gazel 1753

Mısra: 8

*Cümle içinde
yüklemin olumsuz
çekimini sağlayan
kelime, değil.*

‘Aceb mi olsa ger
t̄alibMışır’da Yūsufa
bir zen
Degül bir nesneye
mālīk elindeki
kelebdenyig

16. **degüldür:-dür**

Gazel 1755

Mısra: 4

*Cümle içinde
yüklemin olumsuz
çekimini sağlayan
kelime, değil.*

Gülşenüñ
‘ıtrınaolmuş ‘arız u
zülfüñsebeb
Gül
benefşedendegüldür
bil ki
büyuñdursenüñ

17. **degül:**

Gazel 1758

Mısra: 5

*Cümle içinde
yüklemin olumsuz
çekimini sağlayan
kelime, değil.*

Degülzülfgörinenbo
ynuñdakäkül
Kamu
‘ışkēhlinüñaldüñgü
nāhın

18. **degül:**

Gazel 1785

Mısra: 5

*Cümle içinde
yüklemin olumsuz
çekimini sağlayan
kelime, değil.*

Küh-ı ‘ışkikesmege
her bir kesi
k̄ādirdegül
Tīşeyi elden
komazFehād-
veşbāzū gerek

19. **degülse:-se**

Gazel 1836

Mısra: 3

*Cümle içinde
yüklemin olumsuz
çekimini sağlayan
kelime, değil.*

Kanımı dökmek
egerkaşduñdegülsed
östum
Ne sebeddendür ki
böyle cāmegeydüñ
al reng

20. **degül:**

Gazel 1842

Mısra: 4

*Cümle içinde
yüklemin olumsuz
çekimini sağlayan
kelime, değil.*

Yanalı āteş-i ‘ışka
heves-i Leylī ile
Müdegül başında
duḥānıgörinürMecn
ūnuñ

21. **degüldür:-dür**

Gazel 1852

Mısra: 10

*Cümle içinde
yüklemin olumsuz
çekimini sağlayan
kelime, değil.*

Başını top itmeyen
bu yolda bilmez anı
kim
İhtiyār-
ıladegüldürcünbişi
merdānenüñ

22. **degül:**

Gazel 1859

Mısra: 2

*Cümle içinde
yüklemin olumsuz
çekimini sağlayan
kelime, değil.*

İñledençarḥıdılāfery
ād u zāruñdursenüñ
Görinenencümdegü
l her
şebşerāruñdursenüñ

23. **degül:**

Gazel 1860

Mısra: 12

*Cümle içinde
yüklemin olumsuz
çekimini sağlayan
kelime, değil.*

Ne
ḥaddüñdürgelüpḥāl-
i siyāhın miske
beñzetmek
Anı bilmez misin iy
dil degül bir şey’
edebdenyig

24. **degüldür:-dür**

Gazel 1860

Mısra: 2

*Cümle içinde
yüklemin olumsuz
çekimini sağlayan
kelime, değil.*

Siyehzülfüngelürca
nābaña mülk-i
'Arabdanyig
Degüldürşekker-i
Mısrîşehāşolşehd-i
lebden yig

25. **degüldür:-dür**

Gazel 1876

Mısra: 5

*Cümle içinde
yüklemin olumsuz
çekimini sağlayan
kelime, değil.*

Tag u
şahrādabitüplāledeg
üldürgörinen
Gözleri yaşı
dökilmişdür ola
Mecnūnuñ

26. **degül:**

Gazel 1882

Mısra: 8

*Cümle içinde
yüklemin olumsuz
çekimini sağlayan
kelime, değil.*

Kūyına varsa
gönlüm anı
tuhfecānider
Mālikdegülçügayra
anı armagantutuñ

27. **degül:**

Gazel 1887

Mısra: 6

*Cümle içinde
yüklemin olumsuz*

*çekimini sağlayan
kelime, değil.*

Gehhicāzıseyriderg
āhnevādarāstı
Çepdegülgüyended
ürhoşduredāsıbülbü
lüñ

28. **degül:**

Gazel 1906

Mısra: 1

*Cümle içinde
yüklemin olumsuz
çekimini sağlayan
kelime, değil.*

Hüblikdabeñzemez
ebrūnamāh-ı
nevdegül
Nür-ı
hüsünümuqābil
her biri pertevdegül

29. **degül:**

Gazel 1906

Mısra: 2

*Cümle içinde
yüklemin olumsuz
çekimini sağlayan
kelime, değil.*

Hüblikdabeñzemez
ebrūnamāh-ı
nevdegül
Nür-ı
hüsünümuqābil
her biri pertevdegül

30. **degül:**

Gazel 1906

Mısra: 4

*Cümle içinde
yüklemin olumsuz
çekimini sağlayan
kelime, değil.*

Göreliden gün
yüzün bir kez
senüñiyāfitāb
Bilmez oldum
kendümi
'aqlumbaña pey-
revdegül

31. **degül:**

Gazel 1906

Mısra: 6

*Cümle içinde
yüklemin olumsuz
çekimini sağlayan
kelime, değil.*

Büsevirdümdimiş
iken
alubancānağdini
Şimdi inkār idesin
sanduñ anı
girevdegül

32. **degül:**

Gazel 1906

Mısra: 8

*Cümle içinde
yüklemin olumsuz
çekimini sağlayan
kelime, değil.*

Kim ki
'āşıkdurkılurcānāny
olında terk-i cān
Küh-kenŞirine
'āşıkdurveliHusrev
degül

33. **degül:**

Gazel 1906

Mısra: 10

*Cümle içinde
yüklemin olumsuz
çekimini sağlayan
kelime, değil.*

Çünkirā-y-
ılagirübenuşbudüny
āḥānına
Tiz göçersin saña
bu zīrāmuḳarrer ev
degül

34. **degül:**

Gazel 1906

Mısra: 12

*Cümle içinde
yüklemin olumsuz
çekimini sağlayan
kelime, değil.*

Ne ekerseñ anı
biçersin
Muḥibbīḥayr u şer
Cevekübengendüm
umup
dimeañacevdegül

35. **degül:**

Gazel 1908

Mısra: 1

*Cümle içinde
yüklemin olumsuz
çekimini sağlayan
kelime, değil.*

Şīrīnlebūñegoncadı
mek bir hüner degül
Her kim didiye bu
sözididümnazardeg
ül

36. **degül:**

Gazel 1908

Mısra: 2

*Cümle içinde
yüklemin olumsuz
çekimini sağlayan
kelime, değil.*

Şīrīnlebūñegoncadı
mek bir hüner degül

Her kim didiye bu
sözididümnazardeg
ül

37. **degül:**

Gazel 1908

Mısra: 4

*Cümle içinde
yüklemin olumsuz
çekimini sağlayan
kelime, değil.*

Virdi ğubār-ı
ḥāttıgelüpgöñlüme
keder
Bu bir keder-durur
ki göñülde gider
degül

38. **degül:**

Gazel 1908

Mısra: 6

*Cümle içinde
yüklemin olumsuz
çekimini sağlayan
kelime, değil.*

Tīr-i müjem ki
sīneñi deldi
didididüm
Ger turmaz-ısa
dilde göñülde
geçer degül

39. **degül:**

Gazel 1908

Mısra: 8

*Cümle içinde
yüklemin olumsuz
çekimini sağlayan
kelime, değil.*

Virseziyayı
‘ālemeruḥsārtañde
gül
Kim dir ki gün

yüzianuñ alnı
ḳamerdegül

40. **degül:**

Gazel 1908

Mısra: 10

*Cümle içinde
yüklemin olumsuz
çekimini sağlayan
kelime, değil.*

Naẓm-ı dürer-
nisārımı her kim ki
güş ide
Var mı Muḥibbī
diye
anuñüngüherdegül

41. **degül:**

Gazel 1909

Mısra: 1

*Cümle içinde
yüklemin olumsuz
çekimini sağlayan
kelime, değil.*

Olmasa
dünyāmurāduñcadil
āḥiçgamdegül
Çünkibunūñşādılığ
tiz geçer bir dem
degül

42. **degül:**

Gazel 1909

Mısra: 2

*Cümle içinde
yüklemin olumsuz
çekimini sağlayan
kelime, değil.*

Olmasa
dünyāmurāduñcadil
āḥiçgamdegül
Çünkibunūñşādılığ

tîz geçer bir dem
degül

43. **degül:**

Gazel 1909

Mısra: 4

*Cümle içinde
yüklemin olumsuz
çekimini sağlayan
kelime, değil.*

İstemez âb-ı
hayâtikevsere
kılmaz nazar
Her ne dil kim
lebleri şehdi ile
hem-dem degül

44. **degül:**

Gazel 1909

Mısra: 6

*Cümle içinde
yüklemin olumsuz
çekimini sağlayan
kelime, değil.*

Gül ruhuñdandür
olalı
iyletâfetgüşeni
Hâtırım açılmadı
göñlümdağıhürrem
degül

45. **degül:**

Gazel 1909

Mısra: 8

*Cümle içinde
yüklemin olumsuz
çekimini sağlayan
kelime, değil.*

Zâhir olsa gün gibi
râz-ı
nihânumtañmıdır
Dil ise

dîvâneolmuşyâr ise
mahremdegül

46. **degül:**

Gazel 1909

Mısra: 10

*Cümle içinde
yüklemin olumsuz
çekimini sağlayan
kelime, değil.*

İyMuhibbîrâyegânı
arc eyleme söz
cevherin
Çünküfâzuñ
görenler
dirgüherden kem
degül

47. **degülse:-se**

Gazel 1915

Mısra: 4

*Cümle içinde
yüklemin olumsuz
çekimini sağlayan
kelime, değil.*

Bir nazarla aldı
göñlüm beni
mecnûn eyledi
Gözleri
sâhirdegülse ya
nedürbaña bu hâl

48. **degül:**

Gazel 1916

Mısra: 7

*Cümle içinde
yüklemin olumsuz
çekimini sağlayan
kelime, değil.*

Çündegülbâkîcihân
a eyleme iy dil
tâma'
Saña kalmaz

çünbilürsinyânedür
ceng ü cidâl

49. **degül:**

Gazel 1918

Mısra: 5

*Cümle içinde
yüklemin olumsuz
çekimini sağlayan
kelime, değil.*

Zâhidâ şer'e
muhâlif mi degül
bu işlerüñ
Hânkâh içinde her
dem hü y u
hâeksükdegül

50. **degül:**

Gazel 1926

Mısra: 1

*Cümle içinde
yüklemin olumsuz
çekimini sağlayan
kelime, değil.*

Her ne dil kim şâh-ı
'ışka bende-i
fermândegül
Ehl-i diller arasında
döstlarinsândegül

51. **degül:**

Gazel 1926

Mısra: 2

*Cümle içinde
yüklemin olumsuz
çekimini sağlayan
kelime, değil.*

Her ne dil kim şâh-ı
'ışka bende-i
fermândegül
Ehl-i diller arasında
döstlarinsândegül

52. **degül:**

Gazel 1926

Mısra: 4

*Cümle içinde
yüklemin olumsuz
çekimini sağlayan
kelime, değil.*

Şöyle

hayrānolmışamcānā
göreldenyüzüñi

Kimse mi

vardurbenüm bu

hālümehayrāndegül

53. **degül:**

Gazel 1926

Mısra: 6

*Cümle içinde
yüklemin olumsuz
çekimini sağlayan
kelime, değil.*

Hasta-

dilveniytabīb-i

cānnedürhālüm didü

m

Didiymiskīn bu

derdüñkābil-i

dermāndegül

54. **degül:**

Gazel 1926

Mısra: 8

*Cümle içinde
yüklemin olumsuz
çekimini sağlayan
kelime, değil.*

Ney gibi bagrum

delindi

hasretiyleşubhā dek

Gül yüzüñsüz

sanma kim

cānbülbülinālāndeg

ül

55. **degül:**

Gazel 1926

Mısra: 10

*Cümle içinde
yüklemin olumsuz
çekimini sağlayan
kelime, değil.*

Yüregihünolmaduk

var mı

cihāndaādemī

Yāhū bu devrān

elinden kimdür ol

giryāndegül

56. **degül:**

Gazel 1926

Mısra: 12

*Cümle içinde
yüklemin olumsuz
çekimini sağlayan
kelime, değil.*

Aglayupzārīlık

itsem her seher

bülbül gibi

Gül gibi sanmañ ki

dilber

hālümehāndāndegül

57. **degül:**

Gazel 1926

Mısra: 14

*Cümle içinde
yüklemin olumsuz
çekimini sağlayan
kelime, değil.*

La'l-i nābınagzuña

almak kolay mı

iygöñül

Kişi cānıngzına

almak

iñenāsāndegül

58. **degül:**

Gazel 1926

Mısra: 16

*Cümle içinde
yüklemin olumsuz
çekimini sağlayan
kelime, değil.*

Kaynadı tennür-ı

dilden göz yaşı

oldırevān

İyMuhibbī kim-

durur aña diyen

tūfāndegül

59. **degül:**

Gazel 1927

Mısra: 1

*Cümle içinde
yüklemin olumsuz
çekimini sağlayan
kelime, değil.*

Gözlerümdenñün-ı

dıldürdökilenyaşum

degül

Görinenküh-ı

belāduroñmadukbaş

umdegül

60. **degül:**

Gazel 1927

Mısra: 2

*Cümle içinde
yüklemin olumsuz
çekimini sağlayan
kelime, değil.*

Gözlerümdenñün-ı

dıldürdökilenyaşum

degül

Görinenküh-ı

belāduroñmadukbaş

umdegül

61. **degül:**

Gazel 1927

Mısra: 4

*Cümle içinde
yüklemin olumsuz
çekimini sağlayan
kelime, değil.*

Toğmamışdum ben
ezel Mecnûn-ıla bir
anadan
Sanmañuz kim ol
benümsüd bir
karındaşumdegül

62. **degül:**

Gazel 1927

Mısra: 6

*Cümle içinde
yüklemin olumsuz
çekimini sağlayan
kelime, değil.*

Ol lebi şîrindenayru
düşeli taglaraâh
Döstlarkimdürdiyen
Ferhâd'ıyoldaşumd
egül

63. **degül:**

Gazel 1927

Mısra: 8

*Cümle içinde
yüklemin olumsuz
çekimini sağlayan
kelime, değil.*

Sırr-ı 'ışkıgözlerüm
yaşı-durur fâş
eyleyen
Gamdan özge 'âlem
içre kimse
sırdaşumdegül

64. **degül:**

Gazel 1927

Mısra: 10

*Cümle içinde
yüklemin olumsuz
çekimini sağlayan
kelime, değil.*

Şem' gibi
hâsretiylegicelertâş
ubha dek
İyMuhibbîhün-ı
dildürdökilenyaşum
degül

65. **degül:**

Gazel 1931

Mısra: 1

*Cümle içinde
yüklemin olumsuz
çekimini sağlayan
kelime, değil.*

Yoluñacânumfedâd
ur sanma sîm ü zer
degül
Dem mi vardurhic
elinden
uşbuçeşmüm ter
degül

66. **degül:**

Gazel 1931

Mısra: 2

*Cümle içinde
yüklemin olumsuz
çekimini sağlayan
kelime, değil.*

Yoluñacânumfedâd
ur sanma sîm ü zer
degül
Dem mi vardurhic
elinden
uşbuçeşmüm ter
degül

67. **degül:**

Gazel 1931

Mısra: 4

*Cümle içinde
yüklemin olumsuz
çekimini sağlayan
kelime, değil.*

Sırr-ı
'ışkısînemecânumd
an evvel saklaram
Bu cihânda sırrını
fâş eyleyen hod er
degül

68. **degül:**

Gazel 1931

Mısra: 6

*Cümle içinde
yüklemin olumsuz
çekimini sağlayan
kelime, değil.*

Zülfineçevgânidüpn
âz-ılacevlân eylese
Cân u dilden yolına
top olmayan ser ser
degül

69. **degül:**

Gazel 1931

Mısra: 8

*Cümle içinde
yüklemin olumsuz
çekimini sağlayan
kelime, değil.*

Hîçte'sîr ide mi
yaşum ile âhumaña
Kâlbineyârüñcihând
a kim diye mermer
degül

70. **degül:**

Gazel 1931

Mısra: 10

*Cümle içinde
yüklemin olumsuz
çekimini sağlayan
kelime, değil.*

Ḥāk-i
pāyınaMuḥibbīyüzi
ni sürmek diler
Midḥat-i ḥüsnü
dilinde dem mi var
ezber degül

71. **degül:**

Gazel 1940

Mısra: 1

*Cümle içinde
yüklemin olumsuz
çekimini sağlayan
kelime, değil.*

Gül ile şahñ-ı
çemen nakş-ı
muşaffâ mı degül
Bülbülünzârıñıḡay
ret-i dünyâ mı
degül

72. **degül:**

Gazel 1940

Mısra: 2

*Cümle içinde
yüklemin olumsuz
çekimini sağlayan
kelime, değil.*

Gül ile şahñ-ı
çemen nakş-ı
muşaffâ mı degül
Bülbülünzârıñıḡay
ret-i dünyâ mı
degül

73. **degül:**

Gazel 1940

Mısra: 4

Cümle içinde

*yüklemin olumsuz
çekimini sağlayan
kelime, değil.*

N'olabārān-ıla
dirilse
yirünmürdeleri
Nefes-i bād-ı
şabāneḡa-i 'İsā mı
degül

74. **degül:**

Gazel 1940

Mısra: 6

*Cümle içinde
yüklemin olumsuz
çekimini sağlayan
kelime, değil.*

Demidür 'ıyş ü şafâ
eyle diyü her bir
agaç
Çagururlâlevü gül
her biri güyâ mı
degül

75. **degül:**

Gazel 1940

Mısra: 8

*Cümle içinde
yüklemin olumsuz
çekimini sağlayan
kelime, değil.*

Şerḡ yazmış varak-ı
ḡüsneyārūñḡattı
Ḥatt-ı reyḡān-ıla ol
şafḡamuḡaşşâ mı
degül

76. **degül:**

Gazel 1940

Mısra: 10

*Cümle içinde
yüklemin olumsuz*

*çekimini sağlayan
kelime, değil.*

Vakt-ı gülde bu
Muḡibbīsözine eyle
nazar
Beytinün her birisi
bir gül-i ra'nâ mı
degül

77. **degül:**

Gazel 1949

Mısra: 1

*Cümle içinde
yüklemin olumsuz
çekimini sağlayan
kelime, değil.*

Rind-i
ḡallāşambenümḡıkr
ümḡam-ı
ferdādegül
Bāde-i
şāfeldedürsanmañ
dem-i şaḡbādegül

78. **degül:**

Gazel 1949

Mısra: 2

*Cümle içinde
yüklemin olumsuz
çekimini sağlayan
kelime, değil.*

Rind-i
ḡallāşambenümḡıkr
ümḡam-ı
ferdādegül
Bāde-i
şāfeldedürsanmañ
dem-i şaḡbādegül

79. **degül:**

Gazel 1949

Mısra: 4

Cümle içinde

*yüklem̄in olumsuz
çekimini sağlayan
kelime, değil.*
‘Iřkuñamüstaęraқа
m kilmam nazar sol
u saga
Bilmezem var mı
cihāndasañabeñzer
ya degül

80. **degül:**

Gazel 1949

Mısra: 6

Cümle içinde

*yüklem̄in olumsuz
çekimini sağlayan
kelime, değil.*

Ġāhmesciddegehīde
yr ü gehīmeyhānede
Seni isterler kamu
itdükleriğavğādegül

81. **degül:**

Gazel 1949

Mısra: 8

Cümle içinde

*yüklem̄in olumsuz
çekimini sağlayan
kelime, değil.*

Eşk-i
çeřmümdürihāta
eyleyen ‘ālemleri
Siz anı
deryāsanursızgörine
nderyādegül

82. **degül:**

Gazel 1949

Mısra: 10

Cümle içinde

*yüklem̄in olumsuz
çekimini sağlayan
kelime, değil.*

Bu
Muhibbīgöñlinalup
zār iden bülbül gibi
Sanmañ ol gül
ruhlar ol
ķāmetibālādegül

83. **degül:**

Gazel 1951

Mısra: 1

Cümle içinde

*yüklem̄in olumsuz
çekimini sağlayan
kelime, değil.*

Dōstum her ne ki
gelse baña senden
ęamdegül
Her ne
deñlücevidüpkılsañ
cefā ol kem degül

84. **degül:**

Gazel 1951

Mısra: 2

Cümle içinde

*yüklem̄in olumsuz
çekimini sağlayan
kelime, değil.*

Dōstum her ne ki
gelse baña senden
ęamdegül
Her ne
deñlücevidüpkılsañ
cefā ol kem degül

85. **degül:**

Gazel 1951

Mısra: 4

Cümle içinde

*yüklem̄in olumsuz
çekimini sağlayan
kelime, değil.*

Ķaddüm olsa bār-ı
ęamdaniyşanem
olmaz ‘aceb
Diyemezsin kıl
nazar görüp anı sen
ęamdegül

86. **degül:**

Gazel 1951

Mısra: 6

Cümle içinde

*yüklem̄in olumsuz
çekimini sağlayan
kelime, değil.*

Seyl-i
eřkümvirmedidānes
ine ‘ıřkuñhalel
Eski bünyādolicak
kim
dirañamuñkemdegü
l

87. **degül:**

Gazel 1951

Mısra: 8

Cümle içinde

*yüklem̄in olumsuz
çekimini sağlayan
kelime, değil.*

Leblerüñtiryākini
bu bendeden itme
dirīę
Mār-ı
zülfüñdenirişenbaña
sanma sem degül

88. **degül:**

Gazel 1951

Mısra: 10

Cümle içinde

*yüklem̄in olumsuz
çekimini sağlayan
kelime, değil.*

Va'de kıldı vaşlını
gerçi yine itdiñilâf
İyMuhibbîtdüğü
sanma saña kerem
degül

89. **degül:**

Gazel 1973

Mısra: 4

*Cümle içinde
yüklemin olumsuz
çekimini sağlayan
kelime, değil.*

Zehr-i
zülfindenkaçup
ister lebüñtiryâkini
Kime mâr-ı zañm
irse añakemdür sem
degül

90. **degül:**

Gazel 1973

Mısra: 6

*Cümle içinde
yüklemin olumsuz
çekimini sağlayan
kelime, değil.*

Ya
Ferîdüntopragıdurin
dügüñ elde kadeñ
İçdügüñ mey yirine
sanma ki hün-ı Cem
degül

91. **degül:**

Gazel 1973

Mısra: 8

*Cümle içinde
yüklemin olumsuz
çekimini sağlayan
kelime, değil.*

GeçdiMecnûnuñza
māñıdevr[i]

Ferhâduñ kanı
Böyledür geçer
cihân kimseye
müsellem degül

92. **degül:**

Gazel 1973

Mısra: 10

*Cümle içinde
yüklemin olumsuz
çekimini sağlayan
kelime, değil.*

Rüy-ı zerd-ile
Muhibbîdeşt-i
ğamarlanıdır
Göz yaşı
zencîridinmiş kim
der-i zayğamdegül

93. **degülsin:-sin**

Gazel 1982

Mısra: 13

*Cümle içinde
yüklemin olumsuz
çekimini sağlayan
kelime, değil.*

Degülsinçünkü kim
sen bir şecerde
Uyan
yüzüñedokınanşabâ
bil

degül mi:

1. **degül mi:**

Gazel 1601

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Değil mi.

Bilür iken kimseye
gelmez bu
dünyâdanvefâ
Katı eblehlik degül

mi
añagöñübaglamak

2. **degül mi:**

Gazel 1702

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

*Tasdik ettirme,
onaylatma anlamında
kullanılan bir söz.*

Gözüm yaşın
şarâbidüpğöñüldenn
äleler kılsam
Degül mi meclis-i
ğamda bulur 'iys ü
tarabdanyig

3. **degül mi:**

Gazel 1788

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Değil mi?

Gözüm yaşın
şarâbidüpğöñüldenn
äleler kılsam
Degül mi meclis-i
ğamda bulur 'iys ü
tarabdanyig

4. **degül mi:**

Gazel 1737

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Değil mi?

*Onaylatma
anlamındadır.*

Dükendi gevher-i
eşkümyoluñda
'ayna almazsın
Güzeller
sîmemâyıldürdegül
mi ol diremdenyig

degülmüdür:

1. **degülmüdür:**

Gazel 1818

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Değil midir

(*Tasdik ettirme makamında*).

Gün gibi

rüşendegülmüdür

anı çok sevdiğüm

Sırr-1

‘ışkısaklamayupāşi

kār itsem gerek

2. **degülmüdür:**

Gazel 1860

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Değil midir?

Güzeller

sīmemāyıldürn’ için

‘aynuña almazsın

Degülmidüryaşumsī

m ü yüzüm

cānāzehebdenyig

dehān:

1. **dehānından:-ı, -n, - dan**

Gazel 1522

Mısra: 13

Ağız.

Virmedi kimse

miyānıyladehānında

nḥaber

Degmede olmaz

Muḥibbī ‘ālem-i

ğaybatıtlā’

2. **dehānuñdan:-u, -ñ, - dan**

Gazel 1568

Mısra: 5

Ağız.

Virmedi bir kes

miyānuñladehānuñd

anḥaber

Sırr-1 ğayb olmaz

muḥarrerdegme

merde münkeşif

3. **dehānuñdan:-u, -ñ, - dan**

Gazel 1589

Mısra: 3

Ağız.

Nokḩadirdümagzuñ

a olsa dehānuñdan

eser

Bilünemüdir-

idümmüincelikde

anca yok

4. **dehanuñdan:-u, -ñ, - dan**

Gazel 1602

Mısra: 13

Ağız.

Bu Muḥibbī

görmedi

hergizdehanuñdan

eser

Müşkilihall it

ḥabībüm söyle

deprensün dudak

5. **dehān:**

Gazel 1638

Mısra: 12

Ağız.

Egerbiñ kez sü’āl

itsem dönüp bir kez

cevāb itmez

Dehāniçün diyenler

ḥaḩ ki gāhī var [u]
gāhī yok

6. **dehānuñ:-uñ**

Gazel 1709

Mısra: 1

Ağız.

Niḩānıvirmedi

kimse dehānuñ

Didiler kıldan

incedürmiyānuñ

7. **dehānuñda:-un, -da**

Gazel 1775

Mısra: 2

Ağız.

Su’ālümeccevābağı

zuñ berk

Dönüp var mı

dehānuñda olup şek

8. **dehāniyla:-ıyla**

Gazel 1797

Mısra: 7

Ağız.

Araduñiy dil

dehāniylamiyānında

n eser

Bulmaduñ ancak

hemān bir kıl ü

ḩālüñdürsenüñ

9. **dehānuñ:-uñ**

Gazel 1972

Mısra: 1

Ağız.

Gerçi

tengoldidehānuñvaş

fını itmek muḩāl

Mümiyānuñfıkr[i]

de

ḩalbümdeolmuşdurḩ

ayāl

dehân u sînem:

1. **dehân u sînem:**

Gazel 1784

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Ağız ve yürek.

Şu deñlü teşne
olmuşdurdehân u
sînemiy dilber
Tevakku' iderem
göster bañaçâh-ı
zenahdânuñ

dehen:

1. **dehenden:-den**

Gazel 1696

Mısra: 2

Ağız.

Cîmzülfûñ elif ol
kâmet ü mîm ol
dehenüñ
Lîk yok nâm u
nişânı ol
dehendensuhenüñ

2. **dehenüñ:-üñ**

Gazel 1696

Mısra: 1

Ağız.

Cîmzülfûñ elif ol
kâmet ü mîm ol
dehenüñ
Lîk yok nâm u
nişânı ol
dehendensuhenüñ

3. **dehenüñ:-üñ**

Gazel 1782

Mısra: 1

Ağız.

Lebüñemîm diyen
gördi mi bilsem

dehenüñ

Ya işiddi mi ola

nâz-ıla bir kez

suhenüñ

4. **dehenüñ:-üñ**

Gazel 1856

Mısra: 4

Ağız.

Ğoncanuñagzınıaç
magamecâlinkomad
1
Gülşen-i hüsnüñ ile
zâhirolaldandehenü
ñ

5. **dehenüñ:-üñ**

Gazel 1968

Mısra: 3

Ağız.

Dehenüñ sırrını
fehm eylemedi ehl-i
hîred
Leb-i
şîrîñüñivaşfitmege
yok nutkamecâl

dehr:

1. **dehrüñ:-üñ**

Gazel 1706

Mısra: 3

Dünya, âlem.

Mu'attareylegildehr
üñdimâğın
Ele al şâne ile tara
zülfüñ

2. **dehri:-i**

Gazel 1754

Mısra: 11

Dünya, âlem.

Ser-â-ser
dehrigeştitdümbulı

madumhaber andan

Nişânın virdiler âhîr

ara bul göñl-i

vîrânuñ

3. **dehr:**

Gazel 1765

Mısra: 5

Dünya, âlem.

Olurdu kamu zulmet
ile dehrkarañu
İrmese egnür-ı bî-
zevâl[i]
Muhammedüñ

4. **dehri:-i**

Gazel 1771

Mısra: 1

Dünya, âlem.

Eyleyen
cânâmu'attardehrib
üyuñdursenüñ
Tütüyâ bu
gözlerümeñak-i
küyuñdursenüñ

5. **dehri:-i**

Gazel 1864

Mısra: 4

Dünya, âlem.

Vâ'izâ cennet
şarâbıkevser ü
hürîsaña
Şimdilik mañbüb-ı
meyle dehrîhoş
görmek gerek

6. **dehrüñ:-üñ**

Gazel 1903

Mısra: 1

Dünya, âlem.

Nağşına aldanma
dehrüñ eyle

gönlüñsâde gül
Serv gibi ol
ta'alluğdan kamu
âzâde gül

7. **dehrüñ:-üñ**

Gazel 1915

Mısra: 7

Dünya, âlem.

Ziynetine sakın
aldanma bu dehrüñ
şimdilik
Olırsardur anı fikr
eyle kim âhîrpây-
mâl

8. **dehr:**

Gazel 1941

Mısra: 15

Dünya, âlem.

DehrFîr'av'ninmeg
erîmânada'vetitmeg
e
Gösterürmu'ciz
yed-i beyzâyıMûsî-
vâr gül

9. **dehrüñ:-üñ**

Gazel 1946

Mısra: 9

Dünya, âlem.

İyMuhibbîmerd-
iseñ aldanma
dehrüñâlına
Mâl u câh-ıla seni
aldamasun sakın bu
Zâl

10. **dehri:**

Gazel 1959

Mısra: 9

Dünya, âlem.

Âhâteşine ger
yakasın
dehriMuhibbî
Rağmeylemeyüpdîr
bile sen de yan u
yakıl

11. **dehre:-e**

Gazel 1968

Mısra: 11

Dünya, âlem.

İltifât itme bu dehre
sakın aldanma sakın
'İyş ü 'işret bu
cihân içre
hemânḥ'âb u ḥayâl

12. **dehr:**

Gazel 1972

Mısra: 5

Dünya, âlem.

Yâr düşmen baḥttâr
u dehr de nâ-
mihribân
Âhderdâvüdirîğbulı
nmazesbâb-ı vişâl

13. **dehre:-e**

Gazel 1980

Mısra: 9

Dünya, âlem.

Virme dil
dehreMuhibbî itme
añai'timâd
Virüriseñ seni eyler
ğuşşa ile pây-mâl

14. **dehr:**

Gazel 1984

Mısra: 3

Dünya, âlem.

Egerçidehr evvel
gösterürkand

Velâḥiriçürür ol
helâhil

dehr ara:

1. **dehr ara:**

Gazel 1841

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Dünyada.

Boynuma
takduñbelâzencîrini
Mecnûn-vâr
Dehr ara
dîvânekiñduñḥalkâb
ed-nâmeyledüñ

dehr elinden:

1. **dehr elinden:**

Gazel 1664

Mısra: 13

Kelime Tipi: -

Dünya elinden II

talihsizlik yüzünden.

İyMuhibbîdehr
elinden her biri
eyler fiğân
Aç
ḥaḳîkatçeşminikânü
n u çeng ü nâya bak

2. **dehr elinden:**

Gazel 1673

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Dünyanın elinden,

talihsizliği yüzünden

feryat etmek.

İygöñülbâd-ı ḥazân
gör n'eylemiş gel
bâğa bak
Dehr elinden
inleyüp yaşını
döken taga bak

dehr içinde:

1. **dehr içinde:**

Gazel 1975

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Bu dünya

içerisinde.

Bendeñoldıcân-ıla

dil daħıyüzüñ

görmeden

Baş egmezken bu

dehr içinde bir

sultāna dil

dehr içre:

1. **dehr içre:**

Gazel 1663

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Dünya, zaman

içinde.

Gülşen-i hüsnüñ

gibi dehr içre

gülşengörmedüm

Serverākaddüñ gibi

bir serv bu dünyāda

yok

dehşet:

1. **dehşet:**

Gazel 1998

Mısra: 6

Korku ve telaş.

Nigārāburka'uñkeşf

it cihāna gün yüzüñ

göster

Gele mihr ü mehe

dehşet felek

çeşminiñhayrān kıl

dekāvık:

1. **dekāvık:**

Gazel 1611

Mısra: 14

(Ar.) İncelikler,

güçlükler.

Ĥaķikīdür sözüñ

sanmañmeczāi

Bulnurdıķkatolınsa

dekāvık

del:

1. **deldüñ:-düñ**

Gazel 1730

Mısra: 5

Delik açmak,

yaralamak.

Yüregüm ney gibi

deldüñ düşürüp

nālelere

İycefā-pīşesenüñ

böyle

midürkänünüñ

2. **delmedi:-me, -di**

Gazel 1822

Mısra: 4

Delik açmak,

yaralamak.

Ėam mı var 'ālem

içinde çekmedüm

ben mübtelā

Sīne mi var delmedi

şolgamze-i

türüñsenüñ

3. **deldi:-di**

Gazel 1908

Mısra: 5

Delik açmak,

yaralamak.

Tır-i müjem ki

sīneñi deldi

didididüm

Ger turmaz-ısa

dilde gönülden

geçer degül

del-:

1. **delmek:-mek**

Gazel 1875

Mısra: 3

Delik açmak,

yaralamak.

Cevr-ile delmek

dilermiş sīnesinehl-

i dilüñ

Ĥıñmidüp tutar

elinde gönderini

kirpügüñ

delāvil:

1. **delāvil:**

Gazel 1967

Mısra: 4

Deliller.

Gözüm yaş

sīneāteşdüd-ı āhum

Bular yitmez mi

'ışkumadelāvil

delil:

1. **delil:**

Gazel 1920

Mısra: 8

Bir davayı ispata

yarayan şey, kanıt.

Zāhidā bilmek

dilerseñ

'ışkñālindenñaber

Ölmeğiasānider

evvel bu yitmez mi

delil

2. **delil:**

Gazel 1950

Mısra: 10

*Bir davayı ispata
yarayan şey, kanıt.*

İyMuhibbîteşk-i
çeşmümrüy-ı
zerdüm var iken
İstemek
hâcetdegüldür
'ışkumağayrıdelîl

3. delil:

Gazel 1968

Mısra: 10

*Bir davayı ispata
yarayan şey, kanıt.*

'Aşıkamrindembed-
nâm [u] melâmet
olalı
'ışkuma bunlar delîl
yitmez mi ne
hâcetsü'âl

delin:

1. delinüpdür:-üp, -dür

Gazel 1857

Mısra: 1

Parçalanmak.

Delinüpdürğam-ı
müjeñle yürek
Bireziy kaşı ya
okuñ çekerek

dellâl-ı 'ıška:

1. dellâl-ı 'ıška:-a

Gazel 1661

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Aşk tellalı.

Dellâl-ı
'ışkavirdüm dil
nağdini bile cân
Aldummetâ'-ı derdi
bu da ticâret ancak

delükdelük evledi:

1. delükdelükeyledi:-di

Gazel 1592

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Delik deşik etmek.

Ġamzeokıyla eyledi
bagrumdelükdelük
Baglandıkaşduma
yine dilber sadak
sadak

delükdelükükti:

1. delükdelükükti:-di

Gazel 1685

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Delik deşik etmek.

ĠamzeñMuhibbîsîn
esinitdidelükdelük
Tutar yine elinde
megertir ü
kemânkaşuñ

dem:

1. dem:

Gazel 1637

Mısra: 4

An, vakit, zaman.

'Aybılmañderd-i
dilden inleyüpâh
eylesem
Dem mi vardur
itmeye bu
sînemişad-çâk 'ışk

2. demde:-de

Gazel 1717

Mısra: 5

An, vakit, zaman.

Gözlerüm 'üryân
seni gördüğü demde

h'âbda

'Aklumialup bu ben
dervîşiabdâyleyedüñ

3. demidür:

Gazel 1940

Mısra: 5

An, vakit, zaman.

Demidür 'ıyş ü şafâ
eyle diyü her bir
agaç
Çagururlâlevü gül
her biri güyâ mı
degül

4. demün:-ün

Gazel 1779

Mısra: 12

Nefes.

Dökmedi dem
gözden
Muhibbîgördiçeşmü
mñâlümü
Didümartsunmüsted
âm ol
eksükolmasundemü
ñ

5. demine:-i, -n, -e

Gazel 1861

Mısra: 1

Herhangi bir

*nağmeye sürekli şekilde
eşlik eden ses.*

Demine
reşkiderşehlergedân
uñ

Ki zîrâ yok

hüzürpâdişânüñ

6. demün:-üñ

Gazel 1804

Mısra: 10
Kan, hun.
Çeşm-i
cellâdıMuhibbî seni
ger küşte kıla
Bu sa'âdetsaña pes
bulnafîğindademûñ

7. dem:

Gazel 1899

Mısra: 6

Kan, hun.

İy gözüm ağla gâh
sen gâh döküp hün-
ı ciger
Tâ diyeler ki çeşm-i
ter mâsenûñ ü dem
senûñ

8. dem:

Gazel 1931

Mısra: 2

Kan, hun.

Yoluñacânümfedâd
ur sanma sîm ü zer
degül
Dem mi vardurhicr
elinden
uşbuçeşmüm ter
degül

9. dem:

Gazel 1931

Mısra: 10

Kan, hun.

Hâk-i
pâyınaMuhibbîyüzi
ni sürmek diler
Midhat-i hüsni
dilinde dem mi var
ezber degül

dem' akıtdı:

1. dem' akıtdı:-dı

Gazel 1521

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Kan akıtmak.

Giceler
'ıŝkuñlacânâ yanar
oldum hem çü şem'
Dânedâneanuñiçün
gözlerümakıtdı
dem'

demdem:

1. dem dem:

Gazel 1802

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Zaman zaman.

Dem dem artar hoş
çekersin miñnet ü
bâr-ı ğamı
Hiçsenûñ gibi dilâ
bir üştür-i
nergörmedük

dem-â-dem:

1. dem-â-dem:

Gazel 1623

Mısra: 1

Ara sıra, zaman

zaman.

'Arz-ı nür eyler
dem-â-dem 'arız-ı
zîbâya bak
Halka halkagörinür
ol zülf-i semen-sâya
bak

2. dem-â-dem:

Gazel 1641

Mısra: 4

Ara sıra, zaman

zaman.

İñleiy dil derd-ile
tâçîñlasun tas-ı
felek
Aglaiyçeşmüm
dem-â-dem su gibi
her yaña ak

3. dem-â-dem:

Gazel 1735

Mısra: 7

Ara sıra, zaman

zaman.

Gözlerüm yaşın
dem-â-dem eyleyen
âb-ı revân
Bâğ-ı
hüsningörinen
servi dâlıduranuñ

4. dem-â-dem:

Gazel 1852

Mısra: 3

Ara sıra, zaman

zaman.

Ben ıraklarda dem-
â-dem dâyim oynar
zülf-ile
Pâralansun göreyim
bagrihemîşeşänenü
ñ

5. dem-â-dem:

Gazel 1956

Mısra: 9

Ara sıra, zaman

zaman.

Muhibbî kanımı içer
dem-â-dem çeşm-i
hün-rîzi
Dutar mıydı
cefâtığın elinde
olmasa kâtil

dem-be-dem:

1. **dem-be-dem:**

Gazel 1528

Mısra: 9

Ara sıra, zaman

zaman.

Kaşdı bu dāma
düşüre dem-be-dem
pervāneyi
Ol sebebdendür
döker etrāfa her
dem dāne şem'

2. **dem-be-dem:**

Gazel 1608

Mısra: 3

Ara sıra, zaman

zaman.

Ġam artar dem-be-
dem kalmadı
şabrum
Nigārācān-ı ğam-
perverdūme bak

3. **dem-be-dem:**

Gazel 1652

Mısra: 2

Ara sıra, zaman

zaman.

Hālını bilmek
dilerseñbülülūngül
zāra bak
Su gibi şāfiderūn ol
dem-be-dem dīdāra
bak

4. **dem-be-dem:**

Gazel 1736

Mısra: 2

Ara sıra, zaman

zaman.

Zülfüne mi kaldı
her dem dil perişān
eylemek
Ġamzeñelāyıkımdı
r pes dem-be-dem
kan eylemek

5. **dem-be-dem:**

Gazel 1828

Mısra: 3

Ara sıra, zaman

zaman.

Cilve eyler kanda
āb olsa perīler dem-
be-dem
Āb-ıla pür olsa tañ
mı
çeşmesārīçeşmümü
ñ

6. **dem-be-dem:**

Gazel 1901

Mısra: 2

Ara sıra, zaman

zaman.

Çün ezel
alduñmaħabbetbāde
sinnüşeyledüñ
Kaynaduñderyāyad
öndüñ dem-be-dem
cüşeyledüñ

demeirişdüğine:

1. **deme irişdüğine:**

Gazel 1578

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Zamana erişmek,

zamana ulaşmak.

Bu deme
irişdüğineşükridlerle
r her biri
Fāhteķumrı ne

söyler bülül-i
güyāya bak

dem-i 'ışk:

1. **dem-i 'ışk:**

Gazel 1668

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Aşkın nefesi.

Sorarsañbaña

'ışkuñkıymetini

İki 'ālemedeger bir

dem-i 'ışk

dem-i rihlet-durur:

1. **dem-i rihlet-durur:-**

-durur

Gazel 1997

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Ölüm zamanı.

Döstumcām-ı

lebündencür'a sun

ben ħastaya

Çün dem-i rihlet-

durur anuñla dil

ħoşeylegil

dem-i şahbā:

1. **dem-i şahbā:**

Gazel 1949

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Şarap zamanı.

Rind-i

ķallāşambenümfır

ümġam-ı

ferdādegül

Bāde-i

şāfeldedürsanmañ

dem-i şahbādegül

deminiżāvi' evlemez:

1. demini zāyi'

eylemez:-mez

Gazel 1553

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Zamanını boşa

harcamamak.

Her kim

insāndurkemālātair

üp bulur şeref

Eylemez zāyi'

demini eylemez

'ömrin telef

demün:

1. demün:

Gazel 1862

Mısra: 8

Kan, hun.

Bezm-i ğamda pür

iderseñgözümüñsāğ

arını

Dilegüm bu ki

ziyād ola

eyādidedemün

demür:

1. demürden:-den

Gazel 1629

Mısra: 8

Demir.

Yol uzakdur irmek

isterseñvişāli

şehrine

Eyle āhenden

'aşāpāyuñademürde

nçaruk

2. demürden:-den

Gazel 1866

Mısra: 14

Demir.

Didüm ki tır-i

ġamzeñesīnem

siper ola

DidiMuħibbīñade

mürdenciger gerek

deñe:

1. deñe:

Gazel 1835

Mısra: 12

Denemek.

Degme kimse katı

yayını Muħibbī

çekemez

Hele bir kerredeñe

al elüñesīneye çek

dengitdi:

1. dengitdi:-di

Gazel 1776

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Hayran etmek.

Gösterüp gün

yüzini ol itdi bu

'aklumideng

Soñradancevr ü

cefālar ile

geçdidürlüeng

deng ola:

1. dengola:-a

Gazel 1781

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Denk olmak,

benzer olmak.

Reftār idesin şayd

ola sañaniçe diller

Güftār idesin deng

ola her sözüñeidrāk

deni:

1. deni:

Gazel 1515

Mısra: 3

Alçak, değersiz.

Sevme

dünyāyılḥācedenī

sakın

Gel ḥariş olup itme

mālaṭama'

deñlü:

1. deñlü:

Gazel 1632

Mısra: 6

Kadar, derece.

İderdümāsitanuñda

gicelerāh u feryādı

Komazsinitlerüñdeñ

lümeger bende

liyākat yok

depred:-

1. deprede:-e

Gazel 1703

Mısra: 2

Kımıldatmak,

hareket ettirmek.

Ḥüsngülzārında

otlar gözlerüñāhü-

yımüşg

Çīn-i zülfüñdeprede

tuta cihāñbüy-ı

müşg

depren:

1. deprensün:-sün

Gazel 1602

Mısra: 14

Kımıldamak,

hareket etmek.

Bu Muħibbī

görmedi

hergizdehanuñdan

eser
Müşkilihall it
habībüm söyle
deprensün dudak

depret:

1. **depretdüñ:-düñ**

Gazel 1829

Mısra: 9

Kımlatmak.

Zülf-i dildârı yine
depretdüñiybâd-ı
şabâ
Uşbu ‘âlem içre anı
‘anber-
eşâneyledüñ

der ü dîvâr:

1. **der ü dîvâr:**

Gazel 1912

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Kapı ve duvar.

Şolkadar kan
agladumhicrûñ
elinden âh kim
Oldı bu
kanluyaşumdan her
der ü dîvâr gül

derâğüşevlegil:

1. **derâğüşevlegil:-gil**

Gazel 1997

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Kucaklamak,

sarmak.

Serv-
kadlerhasretinden
bir elif çek sîneye
Gicelertâşubha dek
anı derâğüşevlegil

derâğüş eylemek:

1. **derâğüşeylemek:-**

mek

Gazel 1851

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Kucaklamak,

sarmak.

Âh kim

hicrânşebindebañah

‘âb olsa naşib

Düşdebârî ol boyı

servi derâğüş

eylemek

2. **derâğüşeylemek:-**

mek

Gazel 1893

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Kucaklamak,

sarmak.

Kenâragetürüpyârıd

erâğüş eylemek

ister

Güzel gördükçe

anuñçün salar el

mevcideryânuñ

der-bân:

1. **der-bân:**

Gazel 1757

Mısra: 8

Kapıcı.

Dirmesünlerdiyühü

snüñdensenüñ bir

dâne gül

Zülfünü iki tarafından

iki der-bâneyledüñ

derbâneyledüñ:

1. **derbâneyledüñ:-düñ**

Gazel 1880

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Kapıcı, bekçi

yapmak.

Reşkidersetañdegül

ervâh-ı

ķudsilerbaña

İtlerüñleçün beni

küyuñdaderbâneyle

düñ

2. **derbâneyledüñ:-dü,**

-ñ-düñ

Gazel 1898

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Kapıcı, bekçi

yapmak.

Baña bu devlet yiter

dil istemez sultân

ola

Ĥamdü-lillâh kim

kapuñda beni

derbâneyledüñ

derbân eylemek:

1. **derbâneylemek:-**

mek

Gazel 1772

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Kapıcı, bekçi

yapmak.

Bundan özge yok

ķarârumuşbufânîdü

nyede

Âsitânuñavarupken

dümiderbân

eylemek

derd:

1. **derdi:-i**

Gazel 1504

Mısra: 8

Dert, sıkıntı, keder.

Leblerinden bir
cevāb alsam olur
gönlümferah
Nite kim derdi olan
ire iderdermānaḥaz

2. **derdüñ-ile:-üñ, -ile**

Gazel 1508

Mısra: 13

Dert, sıkıntı, keder.

Bu Muḥibbīye yiter
derdüñ-ile
Öliceek eylemez
devādanḥaz

3. **derdüñ-ile:-üñ, -ile**

Gazel 1511

Mısra: 11

Dert, sıkıntı, keder.

Hōş-durur bu
Muḥibbīderdüñ-ile
Olsa da eylemez
devādanḥaz

4. **derd-ile:--ile**

Gazel 1518

Mısra: 10

Dert, sıkıntı, keder.

Hāne-i dil yansa kül
olsa
Muḥibbītañdegül
Āh kılsam derd-ile
āteş-berefşānumçü
şem'

5. **derdüme:-üme**

Gazel 1544

Mısra: 7

Dert, sıkıntı, keder.

Derdümedermān

olur mı bilmezemyā

Rab benüm

Işkumapāyān olur

mı

yüregümtoptoludāğ

6. **derdā:-ā**

Gazel 1584

Mısra: 4

Dert, sıkıntı, keder.

Çeşm-i mestidür
bugün bīmār iden
'āşıqları
Ḥasretāderdādirīğād
erdümüntümārı yok

7. **derdümi:-ümi**

Gazel 1610

Mısra: 4

Dert, sıkıntı, keder.

Görüp
ḥüsnüñididisaña
'Azrā
Bilenler
derdümidirbañaVā
mıç

8. **derde:-e**

Gazel 1622

Mısra: 4

Dert, sıkıntı, keder.

Devāçünāḥiritmezd
üñ bu derde iytabīb-
i dil
Ne idi yā beni evvel
bu derde mübtelā
kılmak

9. **derdümi:-üm, -i**

Gazel 1632

Mısra: 4

Dert, sıkıntı, keder.

Yüzüme

baksāñiyemeh-rū

'ayān olur

sañaḥālüm

Bañaderdümi

söyletme

beyānaçünkiḥācet

yok

10. **derd-ile:--ile**

Gazel 1641

Mısra: 3

Dert, sıkıntı, keder.

İñleiy dil derd-ile
tāçinlasun tas-ı
felek
Aglaiyçeşmüm
dem-ā-dem su gibi
her yaña ak

11. **derddür:-dür**

Gazel 1655

Mısra: 6

Dert, sıkıntı, keder.

Derd-i 'ışkı sor
baña bilmez anı bī-
derd olan
Bir
devāsuzderddürherg
izanuñdermānı yok

12. **derdine:-i, -ne**

Gazel 1656

Mısra: 10

Dert, sıkıntı, keder.

Lebüñdenbüse
istersem beni 'ayb
eyleme cānā
'Acebmidürtaleb
itse kişi derdine
dermānlık

13. **derdümüñ:-üm, -üñ**

Gazel 1666

Mısra: 2

Dert, sıkıntı, keder.

Bakarsañ gerçi
bagrumkanıdır ‘ışk
Velî bu
derdümüñdermānıd
ur ‘ışk

14. **derdi:-i**

Gazel 1670

Mısra: 2

Dert, sıkıntı, keder.

‘İşkmezdānında top
itmiş serini merde
bak
Cān-ıladermānvirüp
derdi alan pür-derde
bak

15. **derdümi:-üm, -i**

Gazel 1670

Mısra: 6

Dert, sıkıntı, keder.

‘İşkümü görmek
dilerseñ kan
yaşuma kıl nazar
Derdümi bilmek
hākīkat ise rüy-ı
zerde bak

16. **derdüme:-üm, -e**

Gazel 1676

Mısra: 12

Dert, sıkıntı, keder.

Göricikleblerüñi
ben
niçecānvirmeyeyim
Bilürem ben anı bu
derdümedermān
ancak

17. **derdi:-i**

Gazel 1684

Mısra: 6

Dert, sıkıntı, keder.

İster-isem iyṭabīb-i
dil n’ola senden
cevāb
Her kimüñ kim
derdi var lā-
büdañadermān
gerek

18. **derd:**

Gazel 1688

Mısra: 2

Dert, sıkıntı, keder.

‘Āşıkuñ gözleri
nem çehresi de zerd
gerek
Taşrası dāğ-ıla pür
içi tolu derd gerek

19. **derdüñe:-üñ, -e**

Gazel 1736

Mısra: 10

Dert, sıkıntı, keder.

‘Arz-ı hāl itme
ṭabībeçüñki andan
çāre yok
Derdüñevirendenol
ur yine dermān
eylemek

20. **derd-ile:--ile**

Gazel 1740

Mısra: 1

Dert, sıkıntı, keder.

Pür-hūnoldıderd-ile
dil sīneoldıçāk
Yana felekler oda
çekem āh-ı derdnāk

21. **derd-ile:--ile**

Gazel 1741

Mısra: 1

Dert, sıkıntı, keder.

Pür-hūnoldıderd-ile
dil sīneoldıçāk
Yana felekler oda
çekem āh-ı derdnāk

22. **derdüm:-üm**

Gazel 1743

Mısra: 7

Dert, sıkıntı, keder.

Derdümbaña yiter
yüri var sen de
iyṭabīb
‘Arz itme baña bir
yaña acı devālaruñ

23. **derde:-e**

Gazel 1754

Mısra: 4

Dert, sıkıntı, keder.

Belā-yımıhñeti ‘ışkı
dinilse haşre dek
dinmez
Umar mısın ki sen
iy dil bulasın derde
dermānuñ

24. **derd-ile:--ile**

Gazel 1756

Mısra: 1

Dert, sıkıntı, keder.

Dil-hūn olup derd-
ile āhumoldısiñeçāk
Yana felek oda
çekem āh-ı derdnāk

25. **derd-ile:--ile**

Gazel 1761

Mısra: 4

Dert, sıkıntı, keder.

Dil şū'lesiniseyl-i
sirişkūmiderziyād
Dilden çıkan derd-
ile āhumhevā gerek

26. **derdūn:-üñ**

Gazel 1763

Mısra: 8

Dert, sıkıntı, keder.

Derd-i 'ışka ne ola
var mı bir
çāredidüm
Didi bir
rindmegerderdūñ
ola dermānuñ

27. **derdine:-+i, --(n)e**

Gazel 1772

Mısra: 2

Dert, sıkıntı, keder.

Ka'bedürküyuñsenü
ñ 'uşşāķıķurbān
eylemek
Hayragirmekdüranu
ñ derdine dermān
eylemek

28. **derdüme:-üm, -e**

Gazel 1792

Mısra: 6

Dert, sıkıntı, keder.

Dil
tabībisinlebūñdenn'
ola umsam bir
cevāb
Sañaāsāndurbenüm
derdümedermān
eylemek

29. **derdüme:-üm, -e**

Gazel 1803

Mısra: 9

Dert, sıkıntı, keder.

Āh kim bī-
çāreyemçārebulınm
azderdüme
Böyle
düşvārolmasun
'ālemdekārıkimsen
üñ

30. **derde:-e**

Gazel 1807

Mısra: 2

Dert, sıkıntı, keder.

Zülfī sevdāsını al
başa belā ister iseñ
Sīneñiçāk ide-gör
derde devā ister
iseñ

31. **derdüm:-üm**

Gazel 1813

Mısra: 4

Dert, sıkıntı, keder.

Derdümeçünla'l-i
dilberdürdevādan
çek elüñ
İytabībāderdüm
artar
bañatīmāreyleseñ

32. **derdüme:-üme**

Gazel 1813

Mısra: 3

Dert, sıkıntı, keder.

Derdümeçünla'l-i
dilberdürdevādan
çek elüñ
İytabībāderdüm
artar
bañatīmāreyleseñ

33. **derdüme:-üm, -e**

Gazel 1834

Mısra: 1

Dert, sıkıntı, keder.

Devādurderdüme
cevri habībūñ
Gerekmez minneti
bañatābībūñ

34. **derdūn-ile:-üñ, -ile**

Gazel 1835

Mısra: 5

Dert, sıkıntı, keder.

Gicelderderdūñ-ile
āhidūpaglarsameger
Āhumeflāke ire
kanluyuşumķa'r-ı
semek

35. **derdine:-+i, --(n)e**

Gazel 1843

Mısra: 10

Dert, sıkıntı, keder.

Kūyuñavardukçaur
duñsīneyeğamz
okların
Bu
Muħibbīkuluñuñ
derdine
dermāneyledüñ

36. **derd-ile:-ile**

Gazel 1849

Mısra: 10

Dert, sıkıntı, keder.

Yandumfirāķāteşine
iytabīb-i dil
Andan berü ki derd-
ile
bīmāruñamsenüñ

37. **derdi:-i**

Gazel 1851

Mısra: 9

Dert, sıkıntı, keder.

- Bī-devādūr bu
Muḥibbī derdi iy
‘İsī-nefes
Bir söz-ile anı
āsāndursañahōş
eylemek
38. **derd:**
Gazel 1853
Mısra: 7
Dert, sıkıntı, keder.
Dermānın’ider ol ki
bilürderdkıymetin
Var iyṭabībbaşuña
olsun devālaruñ
39. **derdi:-i**
Gazel 1858
Mısra: 8
Dert, sıkıntı, keder.
İster-isem büse-i
la’l-i nābdan ‘ayb
eyleme
Her kimüñ kim
derdi var lā-
būdañadermān
gerek
40. **derdüñle:-ü, -ñ, -le**
Gazel 1870
Mısra: 11
Dert, sıkıntı, keder.
Gicelerderdüñle
ben
āhidüpaglarsameger
Āhumeflāke ire
kanluyaşumka’r-ı
semek
41. **derd-ile:--ile**
Gazel 1888
Mısra: 7
Dert, sıkıntı, keder.

- Derd-ile
belāvügamuñhoş
görür ‘āşık
Ger olsa anuñhāli
mükedder
daḥnāzük
42. **derdi:-i**
Gazel 1892
Mısra: 2
Dert, sıkıntı, keder.
Cānın’eyler
‘āşıkacānān gerek
Derd-i hoş görüp
dimezdermān gerek
43. **derd-ile:--ile**
Gazel 1895
Mısra: 1
Dert, sıkıntı, keder.
Derd-ile āh eylesem
yanar felek
Bu
duḥāndangücenürçe
şm-i melek
44. **derdümi:-ümi**
Gazel 1898
Mısra: 6
Dert, sıkıntı, keder.
GeçdiFerahād-
ılaMecnünkışsasıefs
ānedür
Sen benüm bu
derdümi dillerde
destāneyledüñ
45. **derd:**
Gazel 1899
Mısra: 1
Dert, sıkıntı, keder.
Ger eyleseñcevr ü
cefāderdsenüñ elem

- senüñ
Yāḥūd dönüp mihr
ü vefālutfsenüñ
kerem senüñ
46. **derdi:-i**
Gazel 1904
Mısra: 8
Dert, sıkıntı, keder.
Ḥāne-i dil böyle
tenhāturmasun
Derd-i da’vet kıl
tena’’um eylegil
47. **derd:**
Gazel 1911
Mısra: 7
Dert, sıkıntı, keder.
Dermānın’eyler ol
ki
bilürderdkıymetin
Alup giderse
istemeye bir
devāgönül
48. **derdüñ:-üñ**
Gazel 1926
Mısra: 6
Dert, sıkıntı, keder.
Ḥasta-
dilveniyṭabīb-i
cānnedürḥālümdidü
m
Didiiymiskān bu
derdüñkābil-i
dermāndegül
49. **derd-ile:--ile**
Gazel 1929
Mısra: 5
Dert, sıkıntı, keder.
Dil ḥasta olup derd-
ile bu cān lebe geldi

Derdine kişi
bulmaya bir çäre ne
müşkil

50. **derdine**:-+i, -(n)e

Gazel 1929

Mısra: 6

Dert, sıkıntı, keder.

Dil ĥasta olup derd-
ile bu cān lebe geldi
Derdine kişi
bulmaya bir çäre ne
müşkil

51. **derdüni**:-üñi

Gazel 1935

Mısra: 10

Dert, sıkıntı, keder.

Dil tabībindenn'ola
ger isteseñşāficevāb
İyMuĥibbīderdüñi
'arzitmeGEDERMĀna
gel

52. **derdüme**:-üme

Gazel 1958

Mısra: 2

Dert, sıkıntı, keder.

Cefāvü cevrin
arturdıbaña ol şūĥ-ı
sengīn-dil
Benüm bu
derdümedermān
katı ĥālüm olup
müşkil

53. **derd-ile**:-ile

Gazel 1959

Mısra: 4

Dert, sıkıntı, keder.

Okumaya 'ıřkuñ ne
bile naĥv-ile şarfin

Derd-ile belāolmuş
iken aña 'Avāmīl

54. **derdüme**:-üm, -e

Gazel 1981

Mısra: 10

Dert, sıkıntı, keder.

Leblerüñdār-ı
şifāsındayaturĥasta
göñül
Bir cevāb eyle
benünderdüme gel
dermān ol

55. **derd-ile**:-ile

Gazel 1990

Mısra: 2

Dert, sıkıntı, keder.

'Āřıķa yaşı yiter
hīçbañaĥācetdegül
İñlesünderd-ile dil
dölābañaĥācetdegül

56. **derdi**:-i

Gazel 1991

Mısra: 2

Dert, sıkıntı, keder.

Gel řarāb-ı 'ışkınüş
eyle řafāvülezzet al
Derdi
dermānadeğışya'nīb
elāvümüĥnet al

57. **derdüme**:-üme

Gazel 1993

Mısra: 3

Dert, sıkıntı, keder.

Bilmem ne
çārederdüme kim
rāhatolmadum
Gāĥicefā-
yīdīdevügāĥicefā-yı
dil

58. **derd**:

Gazel 1995

Mısra: 3

Dert, sıkıntı, keder.

Dermānķabül
itmediler derd var-
iken
'Āřıķlar içre şimdi
budur
müdde'āgöñül

derd ehline:

1. **derdehline**:-ne

Gazel 1708

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Sıkıntı çeken

insanlar//Āřıķlar.

İyMuĥibbībezm-i
ğamdapışkeşderd
ehline

Ĥün-ı dilden

gözlerüñle iki tolu

şışe çek

derdehlinüñ:

1. **derdehlinüñ**:-nüñ

Gazel 1643

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Sıkıntı çeken

insanlar.

Kāritdifakĥtevb-i

taķvā-yıĥā'atı

Derdehlinüñ işi

du'ā-yısenā-yı 'ıřķ

derd ile ĥamuñ:

1. **derd ile ĥamuñ**:-uñ

Gazel 1779

Mısra: 1

Kelime Tipi: -
Dert ve keder.
Dāyimā gelmese
iyyār dile derd ile
ğamuñ
Didümzerreğadargö
rmedümiydöstkere
müñ

derd olan:

1. **derdolan:-an**

Gazel 1628

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Dert , sıkıntı

olmak.

Sīnemdedilāderd
olan yādigāra bak
Dīdemden akan her
yaña ol cūybāra bak

derd ü belā:

1. **derd ü belā:**

Gazel 1853

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Dert ve bela.

Gelse Muḥibbīderd
ü belākarşucān
çıkār
Zīrābilürqadrini ol
āşinālaruñ

2. **derd ü belā:**

Gazel 1954

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Dert ve bela.

Derd ü belā mey
yirineḥūn-ı
cigernüşitmege
İydīde sen

yārāniçün elde tolu
peymāne ol

derd ü belāçekdüğümi:

1. **derd ü**

belāçekdüğümi:-

düğümi

Gazel 1823

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Dert ve sıkıntı

çekmek.

Kūh-ı ğamda ne
bilürderd ü
belāçekdüğümi
Bister-i gülde yatan
ḥālını bu maḥzūnuñ

derd ü belāçekmege:

1. **derd ü**

belāçekmege:-mege

Gazel 1794

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Dert ve sıkıntı

çekmek.

‘İşkınabiñdāğyakdu
msīneme bir
mehveşüñ
Çekmege derd ü
belāiy dil
bulınmazbeñdeşüñ

derd ü belāvümiḥnet ü

ğam:

1. **derd ü**

belāvümiḥnet ü ğam:

Gazel 1745

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Dert, bela, sıkıntı

ve keder.

‘İşkuñsarāyiyücedü
rañaçıklımağa

Derd ü

belāvümiḥnet ü

ğamnerdübān gerek

2. **derd ü**

belāvümiḥnet ü ğam:

Gazel 1947

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Dert, bela, sıkıntı

ve keder.

Derd ü

belāvümiḥnet ü

ğam gelse tañımdur

Kim dididilāsaña

evvel bī-vefāda ol

derd ü belādan:

1. **derd ü belādan:-dan**

Gazel 1681

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Dert ve bela.

İytabīb-i dil bu ben
dil-

ḥasteyiyādeyledüñ

Kurtarupderd ü

belādanğamdanāzād

eyledüñ

derd ü belāsi:

1. **derd ü belāsi:-sı**

Gazel 1887

Mısra: 14

Kelime Tipi: -

Dert ve bela.

İyMuḥibbī bir

vefāsuzyārsevmişdü

rmeger

Eksük olmaz

dāyimāderd ü
belāsibülbulün

derd ü belāsını:

1. **derd ü belāsını:**-*st, -
ni*

Gazel 1934

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Dert ve bela.

‘İşkuñuñderd ü
belāsınıMuhibbiden
işit
Anı
vaşfitsündilerseñ
gel berüvaşşāfa gel

derd ü belāya:

1. **derd ü belāya:**-*ya*

Gazel 1574

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Dert ve bela.

Kendühālümde
yürürken
başumasultānidüm
Eyledi derd ü
belāyamübtelāgavğ
ā-yı ‘ışk

derd ü belāvā düşürüp:

1. **derd ü**

belāvādüşürüp:-*üp*

Gazel 1787

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Derde ve belāya

uğratmak.

Göreyim seni iy dil
oda yanup yakılasın
Düşürüp derd ü
belāvā beni
mağbünitdün

derd ü elem çekdün:

1. **derd ü elem**

çekdün:-*düñ*

Gazel 1805

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Üzüntü ve acı

*çekmek; yapılan yanlış
bir işin doğurduğu
sıkıntı ve üzüntü içinde
bulunmak.*

Çekdüñdilāderd ü

elem

gördüñcefāvüderd ü

ğam

Ol mehdidişabr it

gelem sen

intizārısınkimün

derd ü elemünlezzetini:

1. **derd ü**

elemünlezzetini:-*ni*

Gazel 1744

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Dert ve kederin

lezzeti.

Ne bilür

‘ışkşafāsınıdilā her

nā-kes

Baña sor

lezzetinidünyededer

d ü elemün

derd ü ğamuñ:

1. **derd ü ğamuñ:**-*uñ*

Gazel 1766

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Dert ve üzüntü.

Şükrüm oldur ki

beni hālīkomazderd

ü ğamuñ
Şād olurдум
yüzümñüstine
bassa kademün

2. **derd ü ğamuñ:**-*uñ*

Gazel 1862

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Dert ve üzüntü.

Eksük itme

şanemācevr ü

cefāvüelemün

Baña sor lezzetini

ben bilüremderd ü

ğamuñ

3. **derd ü ğamuñ:**-*uñ*

Gazel 1973

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Dert ve üzüntü.

Gerçi kim derd ü

ğamuñ bir lahza

dilde kem degül

Āhiren ger

vaşlümüdi olur-ısa

gamdegül

derd ü miñnet:

1. **derd ü miñnet:**

Gazel 1614

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

*Dert ve tasa içinde
olmak.*

Gelürğamderd ü

miñneteksük olmaz

Anuñçünoldı bunlar

mañrem-i ‘ışk

2. **derd ü miñnet:**

Gazel 1914

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Dert ve sıkıntı.

‘İşkbāzārınageldünc

ānıvırtüpzaḥmet al

Rāyegān sanma

diyeler sañaderd ü

miḥnet al

derd ü miḥnetdür:

1. **derd ü miḥnetdür:**-
dür

Gazel 1571

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Dert ve sıkıntı.

Derd ü

miḥnetdürügdāoldıḥ

arābī gözyaşı

Tekye-i

gamdaMuḥibbī kim

ola miḥmān-ı ‘ışk

derdā:

1. **derdā:**

Gazel 1525

Mısra: 1

Yazık, eyvah.

‘Āşıkamderdādegül

ḥālūme kimse

muṭṭali’

Nāleferyād eylesem

yokduraña hem

müstemi’

2. **derdā:**

Gazel 1591

Mısra: 8

Yazık, eyvah.

La’l-i cān-

baḥşunlacānāmürde

ler bulur ḥayāt

N’eyleyemderdāhe

mān ben ‘āşıq-ı

bīmāre yok

3. **derdā:**

Gazel 1915

Mısra: 6

Yazık, eyvah.

İstedükçevaşluñısal

duñ beni ferdälara

İrmedüm ol

rüzaderdāgeçdiniçe

māh u sāl

derdävüdirig:

1. **derdävüdirig:**

Gazel 1869

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Eyvah, ne yazık

ki!

Sebze

ḥatınıaglayuaglayub

itürdüñ

Derdävüdirig ol

ḳad-i

bālāybüyütdüñ

2. **derdävüdirig:**

Gazel 1972

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Eyvah, ne yazık

ki!

Yār düşmen baḥttār

u dehr de nā-

mihribān

Āhderdävüdirigbulı

nmazesbāb-ı vişāl

derd-i derūnumdan:

1. **derd-i**

derūnumdan:-um, -dan

Gazel 1519

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Gönül derdi.

Dökdi yaşlar

gicelertāsubḥolınca

agladı

Oldı bu derd-i

derūnumdanmeğerā

gāh şem’

derd-i dil:

1. **derd-i dil:**

Gazel 1598

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Gönlün derdi.

Derd-i dil ḥālin

yazarken

nāgehānāheyledüm

Tutuşup elde ḳalem

yandı kül oldı hem

varak

2. **derd-i dil:**

Gazel 1793

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Gönlün derdi.

Derd-i dil

ḥālinitakrîreşürü’

eyledümāh

Korkaram oda yaka

süz-ı

cihānısözümüñ

3. **derd-i dil:**

Gazel 1900

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Gönlün derdi.

Derd-i dil

aḥvālinivaramḥikāy

etitmege

Korkaram kim
kışşamyardıñlemey
e yek-be-yek

derd-i dil ahvālını:

1. **derd-i dil ahvālını:-**
ni

Gazel 1624

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Gönül halinin

derdi.

Yāra kim ilte ola bu
derd-i dil ahvālını
Ya gözün yaşına
‘arż ya āh-
ılaferyāda bak

derd-i dil

hāliniyazaram:

1. **derd-i dil**

hāliniyazaram:-aram

Gazel 1522

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Gönül derdinin

halini yazmak.

Tiredür gerçi şeb-i
hicrānammāyazara
m
Derd-i dil
hāliniolmuşdurbaña
āhumşu’ā’

derd-i dilden:

1. **derd-i dilden:-den**

Gazel 1524

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Gönlün derdi.

Derd-i dilden geldi
kapuñāşikāyetitmeg
e

Anuñiçündür yakar
başına her dem nār
şem’

2. **derd-i dilden:-den**

Gazel 1828

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Gönlün derdi.

Derd-i dilden
bilmezem kim kime
feryād ideyim
Giryē ile kalmadı
dükendi varı
çeşmümün

3. **derd-i dilden:-den**

Gazel 1637

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Gönlü derdi.

‘Aybıkılmañderd-i
dilden inleyüpāh
eyleşem
Dem mi
varduritmeye bu
sīnemışad-çāk ‘ışk

derd-i dili:

1. **derd-i dili:-i**

Gazel 1716

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Gönlü derdi.

Rahm eyler-idi
derd-i dili söylesem
eger
Bir olmasaydı
çeşmün-ile bī-
amānkaşuñ

derd-i dil-i mübtelāma:

1. **derd-i dil-i**

mübtelāma:-ma

Gazel 1962

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Müptela olmuş

gönlün derdi.

Cānānazar it derd-i
dil-i mübtelāma gel
Yāhūd iriş zülfi-ile
dām-ı belāma gel

derd-i dilüm:

1. **derd-i dilüm:-üm**

Gazel 1962

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Gönlün derdi.

Bir dem karar
eyleye bu derd-i
dilümdiyem
Vākıf olasın cümle
bu mācerāma gel

derd-i dilüme:

1. **derd-i dilüme:-üme**

Gazel 1595

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Gönlün derdi.

Çün ezelden
eylemişdürsaña
‘āşık beni Hāk
Tañrıçün gel bu
benümderd-i
dilüme tut kulak

derd-i dilümi:

1. **derd-i dilümi:-üm, -i**

Gazel 1959

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Gönlün derdi.

Derd-i dilümişafha-
i ruhsārayazupāh
Āhumlasaṅgönder
üpitdüm anı ḥāmil

derd-i ğamı:

1. **derd-i ğamı:-ı**

Gazel 1541

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Gam derdi, dert

acı.

Gelmese tūrūñ
açılmaz dil-i pür
derd-i ğamı
Eyleme tūr-i
müjeñden beni
iydōstrag

derd-i ḥasret-ile:

1. **derd-i ḥasret-ile:-ile**

Gazel 1849

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

Hasret derdi.

Kaldumayakda al
elümi dest-gürüm ol
Çünderd-i ḥasret-ile
dil-figāruñamsenüñ

derd-i ḥasretle:

1. **derd-i ḥasretle:-le**

Gazel 1537

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Hasret derdi.

Küh-ı ğamdadır
gören beni peleng-i
pīşedür
Derd-i
ḥasretleyakaldansın
emüzreniçedağ

2. **derd-i ḥasretle:-le**

Gazel 1640

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Hasret derdi.

Muḥibbīderd-i
ḥasretlevedā' eyler
mi cān tenden
Olur mı ölmeden
yāḥūdanuñlamerḥab
ā kılmak

derd-i 'ışka:

1. **derd-i 'ışka:-a**

Gazel 1763

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Aşk derdi.

Derd-i 'ışka ne ola
var mı bir
çāredidüm
Didi bir
rindmegerderdün
ola dermānuñ

2. **derd-i 'ışka:-a**

Gazel 1803

Mısra: 17

Kelime Tipi: -

Aşk derdi.

Mübtelādurdurd-i
'ışka bu
Muḥibbīrüz u şeb
Geçmesün bu nev'-
ile leyl ü
nehārıkimsenüñ

3. **derd-i 'ışka:-a**

Gazel 1861

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Aşk derdi.

Ṭabībāçāreyokdurd
erd-i 'ışka
Ne kânūna uyar ne
ḥoşifānuñ

derd-i 'ışkı:

1. **derd-i 'ışkı:-ı**

Gazel 1641

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Aşk derdi.

Derd-i 'ışkı sorma
Ferḥād-ılaKaysa sor
baña
Niçekerre
'ışkdanyazdum ben
anlara sebak

2. **derd-i 'ışkı:-ı**

Gazel 1655

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Aşk derdi.

Derd-i 'ışkı sor
baña bilmez anı bī-
derd olan
Bir
devāsuzderddürherg
izanuñdermānı yok

derd-i 'ışkuñ:

1. **derd-i 'ışkuñ:-uñ**

Gazel 1858

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Aşk derdi.

Çāresicānvirmek-
ise derd-i 'ışkuñ
'ākıbet
Aña da iy dil ne
Cālīnūs u ne
Loḳmān gerek

derd-i 'ıŝkuñla:

1. **derd-i 'ıŝkuñla:** -uñ,
-la

Gazel 1920

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Aşk derdi.

Bu Muhibbiderd-i
'ıŝkuñlasenüñüftâde
dür
Sanasın kim
mürdürpâ-
mâlidüpdürpây-ı pîl

derd-i miñnet:

1. **derd-i miñnet:**

Gazel 1983

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Gam, sıkıntı derdi.

Dilâcevr ü cefâyı
sen vefâ bil
Gelürsederd-i
miñnet de devâ bil

derd-ile:

1. **derd-ile:**

Gazel 1558

Mısra: 9

Keder ile, acı ile.

Bu
Muhibbîgamşebind
ederd-ile âh eylese
'Âleme odlar düşer
çıkâr şererler her
taraf

2. **derd-ile:**

Gazel 1664

Mısra: 8

Keder ile, acı ile.

Dâmen-i gül hâr
elinde
bülbülünhâliharâb
Niçeñlerderd-ile ol
'âşık-ı şeydâya bak

derd-ile ğam:

1. **derd-ile ğam:**

Gazel 1956

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Dert ve gam.

Maħabbettohmmiek
dümeğerçi mezra'-ı
dilde
Yaşumbârâniyagdu
kça olur derd-ile
ġamhâşıl

derdinüñdermânını

ister:

1. **derdinüñdermânını**

ister:

Gazel 1601

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Derdine çare

istemek.

Senden ister bu
Muhibbiderdinüñde
rmânını
Mübtelâ-
yıderdolmuşışidenle
rden ırak

derdmend:

1. **derdmendüñ:-üñ**

Gazel 1642

Mısra: 10

Dertli II Âşık.

Çünşefâ'atkânısını
evm-i cezâda
ümmete

Bu

Muhibbiderdmendü
ñhâlineLuft eyle bak

2. **derdmendüñdür:-**

üñ, -dür

Gazel 1737

Mısra: 9

Dertli II Âşık.

Günehkârünşaredd
itme
Muhibbiderdmendü
ñdür
'Atâ-bağş ol
cihânda yok
şehâluft u keremden
yig

3. **derdmend:**

Gazel 1768

Mısra: 9

Dertli II Âşık.

Sâye sal
ħâkoldıküyuñdaMu
hibbiderdmend
Servler her kanda
kim bite salar sâye
be-ħâk

4. **derdmendüñ:-üñ**

Gazel 1775

Mısra: 9

Dertli II Âşık.

Muhibbiderdmendü
ñ bu du'âsı
Ķabül ide
du'âmıħaĶtebârek

5. **derdmendi:-i**

Gazel 1797

Mısra: 9

Dertli II Âşık.

Bu
Muhibbīderdmendi
hākeyeksāneyledüñ
Anuñiçünyollaruñd
apāymālüñdürsenüñ

6. **derdmendi:-i**

Gazel 1829

Mısra: **11**

Dertli II Aşık.

Tır-i
ğamzeñleMuhibbīd
derdmendi öldürüp
Hamdü-lillāh ki
anuñ derdine
dermāneyledüñ

7. **derdmend:**

Gazel 1999

Mısra: **9**

Dertli II Aşık.

Ġonca-veş kanlar
yudarbī-çäre bülbül
derdmend
Zerrece ‘aynıma
almaz hār-ıla oynar
gül

derdmenditdün:

1. **derdmenditdün:-**

düñ

Gazel 1811

Mısra: **10**

Kelime Tipi: -

Dertli hale

getirmek. //

Dertlendirmek.

Rāh-ı ‘ışkuñdabilür
misin
Muhibbīyişchā
Dermenditdün ser-
i

küyuñdaabdāleyled
üñ

derdmend itsem:

1. **derdmenditsem:-**

sem

Gazel 1850

Mısra: **8**

Kelime Tipi: -

Dertli hale

getirmek. //

Dertlendirmek.

Öldürüp kurtar beni
hıcrüñbelāsındandid
üm
Didiāhırgamyimeiy
derdmend itsem
gerek

derdnākitdün:

1. **derdnākitdün:-düñ**

Gazel 1816

Mısra: **5**

Kelime Tipi: -

Dertli, kederli

etmek.

Beni sen
derdnākitdünvücüd
umküñlīhākitdün
Beni
vallāhelākitdünñ’i
çün dün
gıcegelmedüñ

derdümüñtımārı:

1. **derdümüñtımārı:**

Gazel 1584

Mısra: **4**

Kelime Tipi: -

Derdin tedavisi.

Çeşm-i mestidür
bugün bīmār iden
‘āşıkları

Hasretāderdādirīgād
erdümüñtımārı yok

derdüñi söyleme:

1. **derdüñisöyleme:-me**

Gazel 1524

Mısra: **13**

Kelime Tipi: -

Derdini anlatmak.

İyMuhibbī yan
yakıl derdüñiammā
söyleme
Niçe yanar oda gör
hıç eylemez güftār
şem’

dergāh:

1. **dergāhuña:-uñ, -a**

Gazel 1616

Mısra: **9**

Dergah, kapı. II

Sevgilinin eşiği.

Bende
olmuşdurMuhibbīcā
n-ıladergāhuña
Çünkü sensin fahr-ı
‘alem bir
aduñmağbüb-ı Hāğ

dergeh:

1. **dergehünde:-üñ, -de**

Gazel 1936

Mısra: **5**

Dergah //

Huzur,makam.

Hamdü-
lillāhbendeñ oldum
dergehüñdecān-ıla
İstemez sultān ola
şimdengirüdevrāna
dil

2. **dergehi:-i**

Gazel 1960

Mısra: 8

Dergah //

Huzur,makam.

Zārılık eyle ola ki
ola du`āñkabül
Sür yüz
yiredergehiālicenāb
kıl

dergeh-i sultāna:

1. **dergeh-i sultāna:-a**

Gazel 1877

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Sultanın dergahı.

Gözün gevherlerini
tuħfe eyle
Muħibbīdergeh-i
sultānagirdün

der-güş eylemek:

1. **der-güşeylemek:-**

mek

Gazel 1693

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Kucaklamak.

Söz geçer gevher
velīammā ki
olmazsa zeri
Şöyle bil
mümkindegüldür
anı der-güş eylemek

deri:

1. **deri:**

Gazel 1620

Mısra: 8

Deri, ten.

Diler-iseñ bir
kemānçe ola bu

gönlünsenün

Başuñtäreyleyüp

bul bir deri sineñe

yak

2. **deri:**

Gazel 1626

Mısra: 4

Deri, ten.

İñilesañadisünleke
mānçe
Yaşuñtārsīneñüzre
bir deri yak

der-i cānāna:

1. **der-i cānāna:**

Gazel 1935

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Sevgilinin kapısı.

Pişkeş it cānuñıy
dil der-i cānāna gel
Çünkikulsınhālünı'
arzitmegeşultāna
gel

der-i cānāndan:

1. **der-i cānāndan:-dan**

Gazel 1556

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Sevgilinin kapısı.

Kim der-i cānāndan
ide i'tikāf
Menzili
cennetdüranuñbī-
hılāf

der-i meyhānede:

1. **der-i meyhānede:-de**

Gazel 1804

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Meyhane kapısı.

Der-i meyhānede
ger ola

çadeħbañasifāl

Neme yarar ki

çekem minnetini

cām-ı Cemün

der-i zaygām:

1. **der-i zaygām:**

Gazel 1973

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Arslan kapısı.

Rüy-ı zerd-ile

Muħibbīdeşt-i

ğamarslanıdır

Göz yaşı

zencīridinmiş kim

der-i zaygāmdegül

derin:

1. **derindendür:-den, -dür**

Gazel 1856

Mısra: 8

*Dibi yüzeyinden
veya ağzından uzak
olan.*

Zülfüne ne yüz-ile

öykünür iyzühre-

cebīn

Derindendüyüzieğ

er var-ısa müşğ-i

Hotennün

derinden:

1. **derinden:-den**

Gazel 1928

Mısra: 9

İçten.

Yıllar geçer aınmaz
bu Muhibbî'yi
derinden
Unıdıla bu 'âşıkdır
yine ne müşkil

der-kenār itmek:

**1. der-kenāritmek:-
mek**

Gazel 1824

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Kucaklamak,

kucağa almak.

Bagrumıhūnitdifırk
at 'azm-i yār itmek
gerek
Varup ol gül yüzlü
yāri der-kenār
itmek gerek

dermān:

1. dermān:

Gazel 1640

Mısra: 3

Çare, ilaç, devâ.

Bu dil derdine sen
dermānçünāhiritme
yecekdüñ
Ne idi gösterüp
evvel
yüzüñimübtelā
kılmak

2. dermānı:-ı

Gazel 1655

Mısra: 6

Çare, ilaç, devâ.

Derd-i 'ışkı sor
baña bilmez anı bī-
derd olan
Bir

devāsuzderddürherg
izanūndermānı yok

3. dermānlık:-lık

Gazel 1656

Mısra: 10

Çare, ilaç, devâ.

Lebüñdenbüse
istersem beni 'ayb
eyleme cānā
'Acebmidürtaleb
itse kişi derdine
dermānlık

4. dermānidur:-ıdur

Gazel 1666

Mısra: 2

Çare, ilaç, devâ.

Bakarsañ gerçi
bagrumkanıdur 'ışk
Velī bu
derdüñüñdermānid
ur 'ışk

5. dermān:

Gazel 1676

Mısra: 12

Çare, ilaç, devâ.

Göricikleblerüñi
ben
niçecānvirmeyeyim
Bilürem ben anı bu
derdümedermān
ancak

6. dermān:

Gazel 1684

Mısra: 6

Çare, ilaç, devâ.

İster-isem iytabīb-i
dil n'ola senden
cevāb
Her kimüñ kim

derdi var lā-
büdañadermān
gerek

7. dermānuñ:-un

Gazel 1763

Mısra: 8

Çare, ilaç, devâ.

Derd-i 'ışka ne ola
var mı bir
çāredidüm
Didi bir
rindmegerderdüñ
ola dermānuñ

8. dermān:

Gazel 1838

Mısra: 3

Çare, ilaç, devâ.

Lezzet-i derdi bilen
sanma ki dermān
ister
Ġam u derd-ile
anuñcānıferahnāk
gerek

9. dermānsuz:-suz

Gazel 1839

Mısra: 2

Çare, ilaç, devâ.

Gitdüñiyārām-ı cān
ben bendeyi
cānsuzkoduñ
N'eyledüñiy dil
tabībi beni
dermānsuzkoduñ

10. dermānı:-ı

Gazel 1853

Mısra: 7

Çare, ilaç, devâ.

Dermānın'ider ol ki
bilürderdkıymetin

Var iytabıbbuşuña
olsun devâlaruñ

11. **dermân:**

Gazel 1858

Mısra: 8

Çare, ilaç, devâ.

İster-isem büse-i
la'l-i nâbdan 'ayb
eyleme

Her kimüñ kim
derdi var lâ-
bûdañadermân
gerek

12. **dermân:**

Gazel 1892

Mısra: 2

Çare, ilaç, devâ.

Cânın'eyler
'âşıkacânân gerek
Derdi hoş görüp
dimezdermân gerek

13. **dermânı:-ı**

Gazel 1911

Mısra: 7

Çare, ilaç, devâ.

Dermânın'eyler ol
ki
bilürderdkıymetin
Alup giderse
istemeye bir
devâgönül

14. **dermâna:-a**

Gazel 1935

Mısra: 10

Çare, ilaç, devâ.

Dil tabıbindenn'ola
ger isteseñşâfıcevâb
İyMuhibbiderdüñi

'arzitmeGEDERMĀNA
gel

15. **dermân:**

Gazel 1958

Mısra: 2

Çare, ilaç, devâ.

Cefâvü cevrin
arturdıbaña ol şūh-ı
sengīn-dil

Benüm bu
derdümedermân
katı hâlüm olup
müşkil

16. **dermâna:**

Gazel 1991

Mısra: 2

Çare, ilaç, devâ.

Gel şarâb-ı 'ışkınüş
eyle şafâvülezzet al
Derdi
dermânadeğişya'nīb
elâvümüñnet al

17. **dermân:**

Gazel 1995

Mısra: 3

Çare, ilaç, devâ.

Dermânkabül
itmediler derd var-
iken
'Âşıklar içre şimdi
budur
müdde'âgönül

dermâneyledüñ:

1. **dermâneyledüñ:-
düñ**

Gazel 1829

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

Şifa vermek.

Tır-i

ğamzeñleMuhibbid
erdmendi öldürtip
Hamdü-lillâh ki
anuñ derdine
dermâneyledüñ

2. **dermâneyledüñ:-
düñ**

Gazel 1843

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Şifa vermek.

Küyuñavardukçaur
duñsineyeğamz
okların
Bu
Muhibbikuluñuñ
derdine
dermâneyledüñ

dermân evlemek:

1. **dermâneylemek:-
mek**

Gazel 1792

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Şifa vermek.

Dil
tabıbisinlebüñdenn'
ola umsam bir
cevâb
Sañaâsândurbenüm
derdümedermân
evlemek

2. **dermâneylemek:-
mek**

Gazel 1736

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

İyileştirmek,

*sıkıntısını gidermek,
derdine çare bulmak.*
'Arz-ı hâl itme
tabîbeçünki andan
çâre yok
Derdünevirenden
olur yine dermân
eylemek

**3. dermâneylemek:-
mek**

Gazel 1772

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

*İyileştirmek,
sıkıntısını gidermek,
derdine çare bulmak.*
Ka'bedürküyuñsenü
ñ 'uşşâkıqurbân
eylemek
Hayragirmekdüranu
ñ derdine dermân
eylemek

dermân ol:

1. dermân ol:

Gazel 1981

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

*Şifa vermek,
iyileştirmek.*
Leblerüñdâr-ı
şifâsındayaturhâsta
göñül
Bir cevâb eyle
benünderdüme gel
dermân ol

dermân olmadı:

**1. dermânolmadı:-
madi**

Gazel 1705

Mısra: 9

Kelime Tipi: -
Çare olmak.
Dili şâfîtmege
olmadı dermân
Tutupdurgönlümün
âyînesinjeng

dermân olur:

1. dermânolur:-ur

Gazel 1544

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Çare olmak.
Derdümedermân
olur mı bilmezemyâ
Rab benüm
Işkumapâyân olur
mı
yüregümtoptoludâğ

dermânvirüp:

1. dermânvirüp:-üp

Gazel 1670

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

*Derdin, üzüntünün
çaresini bahşetmek.*
'Işkmeydânında top
itmiş serini merde
bak
Cân-ııadermânvirüp
derdi alan pür-derde
bak

dermâna ire:

1. dermânaire:-a-e

Gazel 1504

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Kurtuluşu
kavuşmak.
Leblerinden bir
cevâb alsam olur

gönlümferah
Nite kim derdi olan
ire iderdermânağaz

dermânuñ bulasın:

**1. dermânuñbulasın:-
asın**

Gazel 1754

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Çare bulmak.

Belâ-yımıhneti 'ışkı
dinilse haşre dek
dinmez
Umar mısın ki sen
iy dil bulasın derde
dermânuñ

der-miyân olsun:

1. der-miyânolsun:-sun

Gazel 1998

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Ortada olmak.

Egerfermân idesin
sen dil ü cân der-
miyân olsun
Muhibbîkemterin
kuldur hemân tek
añfermân kıl

ders:

1. dersini:-i, -n, -i

Gazel 1644

Mısra: 5

Bir öğreticinin

belli bir konuda

öğrencilere verdiği

bilgi.

Gülşen içre bülbül-î

'ışk dersini

tekrârider

Defter-i gülden ele

almış okur bir
kaçarak

2. **dersini:-i, -n, -i**

Gazel 1647

Mısra: 7

*Bir öğreticinin
belli bir konuda
öğrencilere verdiği
bilgi.*

Bülbül bahār
dersini ezber okur
güle
Faşl-ı hazānı
görmedi
beñzervarakarak

dert:

1. **derde:-e**

Gazel 1622

Mısra: 3

*Acı, üzüntü, keder,
tasa, sıkıntı.*

Devāçünāhiritmezd
ün bu derde iyṭabīb-
i dil
Ne idi yā beni evvel
bu derde mübtelā
kılmak

2. **derde:-e**

Gazel 1743

Mısra: 2

*Acı, üzüntü, keder,
tasa, sıkıntı.*

Rāh-ı maḥabbet içre
çekilen belālaruñ
Derde devābilürler
anı mübtelālaruñ

3. **derdine:-i, -ne**

Gazel 1801

Mısra: 10

*Acı, üzüntü, keder,
tasa, sıkıntı.*

OldimecnünüñMuḥi
bbiyy saçı leylā yine
Çek anı zencire
derdine
devādürkākülün

4. **derdine:-i, -ne**

Gazel 1829

Mısra: 12

*Acı, üzüntü, keder,
tasa, sıkıntı.*

Tır-i
ğamzeñleMuḥibbīd
erdmeni öldürüp
Ḥamdü-lillāh ki
anuñ derdine
dermāneyledün

derün:

1. **derünümdan:-um, -
dan**

Gazel 1599

Mısra: 11

Kalp, yürek, iç.

Bir
muşāhibyārdurvür
derünümdanḥaber
Ehl-i derd olan
anuñçüngösterüreş'
āraşevk

2. **derünüm:-u, -m**

Gazel 1633

Mısra: 7

Kalp, yürek, iç.

Bilmek
isterseñderünümḥāli
ni gör nālemi
'İşkumaşāhid
gerekse gözden
akan yaşa bak

3. **derün:-i**

Gazel 1858

Mısra: 1

Kalp, yürek, iç.

Dāğ-ı gamla her ki
'āşıkdurderümi kan
gerek
Bülbül-i şürīde-veş
ol dāyimānālān
gerek

derüniderdümi:

1. **derüniderdümi:-ümi**

Gazel 1540

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

İç sıkıntısı, derdi.

Degül mihrinden ol
māhuñ dil ü cān bir
zamānfāriğ
Derüniderdümi
bilmez velinā-
mihribānfāriğ

derünümḥālini:

1. **derünümḥālini:-u, -
m**

Gazel 1620

Mısra: 13

Kelime Tipi: -

Gönlümün ḥālini.

Bilmek
isterseñgercānāder
ünümḥālini
Tığ-ı
cevrüñleMuḥibbīsīn
esini eyle şak

2. **derünümḥālini:-ini**

Gazel 1653

Mısra: 5

Kelime Tipi: -
Gönlümün hâlini.
Bilmek
isterseñegercânâder
ünümhâlini
Gör niçenâlişler
eyler bir nazar gel
nâya bak

dervâze:

1. **dervâze:**-y, -e

Gazel 1748

Mısra: 3

*Kale ve şehirlerin,
külliyyelerin büyük giriş
kapısı.*

Gelmişem şey-
lillâhiçüntapuñader
vâzeve

Virzekât-ı

hüşnüñigöster

yüzüñihşânsenüñ

2. **dervâze:**

Gazel 1976

Mısra: 8

*Kale ve şehirlerin,
külliyyelerin büyük giriş
kapısı.*

Oturup taht-ı
çemende başına
sultân iken
Hiç düşer mi
kapukapu eyleye
dervâze gül

dervîs:

1. **dervîs:**-e

Gazel 1580

Mısra: 2

*Tarikata girip bir
şeyhe bağlanan, tarikat
müntesibi.*

Nev-
civânidümsefidoldı
kapuñdarîşe bak
'İşkuñ-
ılağstadurrahm
eyle bu dervîşe bak

2. **dervîs:**-e

Gazel 1593

Mısra: 1

*Tarikata girip bir
şeyhe bağlanan, tarikat
müntesibi.*

Ğurre olma gel
cemâl ü hüsne ben
dervîşe bak
Virzekât-ı
hüşnüñiyokduraña
bundan çhaq

3. **dervîs:**-e

Gazel 1615

Mısra: 14

*Tarikata girip bir
şeyhe bağlanan, tarikat
müntesibi.*

Müsteħakolmuş-
durur virmekzekât-ı
hüşnüñi
'Arz kıl küyuñda
cem' olup varan
dervîşe bak

4. **dervîs:**-e

Gazel 1708

Mısra: 8

*Tarikata girip bir
şeyhe bağlanan, tarikat
müntesibi.*

İster-iseñ bu
güzellik sende ola
pâyidâr
Döstumhüşnüñzekâ

tını bu ben dervîşe
çek

5. **dervîs:**-i

Gazel 1717

Mısra: 6

*Tarikata girip bir
şeyhe bağlanan, tarikat
müntesibi.*

Gözlerüm 'üryân
seni gördüğü demde
h'âbda
'Aqlumalup bu ben
dervîşiabdâleyledüñ

6. **dervîsden:**-den

Gazel 1813

Mısra: 10

*Tarikata girip bir
şeyhe bağlanan, tarikat
müntesibi.*

Bakmasañ
'âşıklaraçünkü
güzeller şâhısın
Pâdişehsintañdegül
dervîşden
'äreyleseñ

7. **dervîs:**-e

Gazel 1933

Mısra: 10

*Tarikata girip bir
şeyhe bağlanan, tarikat
müntesibi.*

Oldihâcetmendcân-
ılaMuhibbîyüzüñe
Gösterüpdervîşe
yüz
kendüyihâcetmend
kıl

dervîsâne:

1. **dervîşâne:**

Gazel 1562

Mısra: 6

*Bir tarikata girip
ilim gören talebeye
yakışır tarzda, eksik
olarak.*

Konmak için her
gicemiñnetbelâvüde
rd ü ğam
Eyledüm dil
mülkini anlara
dervîşânevağf

2. **dervîşâne:**

Gazel 1988

Mısra: 12

*Bir tarikata girip
ilim gören talebeye
yakışır tarzda, eksik
olarak.*

Tekye-i dilde
gelüpçünşâh-ı
ğamitdiğarâr
Cânıpîşkeşeyleyüp
sen dağıdervîşâne
gel

dervâ:

1. **deryâ:**

Gazel 1548

Mısra: 7

Deniz.

‘Aşıkolmuşdurmege
rderyâidercüş u
hurüş
Üştür-i sermeste
dönmişdüryüzinitut
dıkef

2. **deryâyâ:-ya**

Gazel 1579

Mısra: 10

Deniz.

Her ne kim
yırdebulmurbahırda
biñ ol kadar
‘Alemler çepçevre
kuşadup yatan
deryâyâ bak

3. **deryâyâ:-ya**

Gazel 1630

Mısra: 6

Deniz.

Niçe cem’ olmuş-
durur
eşkülmeâhumâteşi
Görmek isterseñ
‘aceb bu
âteşinderyâyâ bak

4. **deryâyâ:-ya**

Gazel 1656

Mısra: 6

Deniz.

Yaşumdan bil ki
ğâfildürbaña kim
dirğabâgeysün
O kim
deryâyadüşmişdüra
ñalâzımdur
‘üryanlık

5. **deryâyâ:-y, -a**

Gazel 1660

Mısra: 4

Deniz.

Şu’levirürâteş-i dil
olsa bu eşkülrevân
Bu ‘acebdürâteş ile
cem’ olan deryâyâ
bak

6. **deryâyâ:-y, -a**

Gazel 1664

Mısra: 12

Deniz.

Bâd-ı âhumla yürür
dil fülkibahr-ı eşk
ara
Hadd ü pâyânına el
irmez gel ol
deryâyâ bak

7. **deryâyâ:-yü**

Gazel 1669

Mısra: 6

Deniz.

Zerreler içinde
kendin saklamış
hurşîdi gör
Kahtrelerdenniçe
cem’ itmiş
özinderyâyı bak

8. **deryâ:**

Gazel 1711

Mısra: 8

Deniz.

Döstlargavvâş olup
çıkarmaga söz
gevherin
Bağır olup dil
gözlerüm yaşı gibi
deryâ gerek

9. **deryâyâ:-yü**

Gazel 1715

Mısra: 6

Deniz.

Bu keşti-i dil ola ki
irişe murâda
Gözyaşı ile âh-
ıladeryâyıbüyütdük

10. deryā:

Gazel 1795

Mısra: 7

Deniz.

Tiğ-i hūn-rīzi kaçan

mevc eyleye deryā

gibi

Kelle-i

‘uṣṣākdanbī-

hadḥabāb olmak

gerek

11. deryāyī: -yı

Gazel 1869

Mısra: 10

Deniz.

Baħroldıyaşumfūlk-

i dil irmedi kenāra

Beñzer ki Muḥibbī

yine

deryāyībüyüdüñ

12. deryānuñ: -n, -uñ

Gazel 1893

Mısra: 4

Deniz.

Kenāragetürüpyārıd

erāğüş eylemek

ister

Güzel gördükçe

anuñçün salar el

mevcideryānuñ

13. deryāda: -da

Gazel 1900

Mısra: 10

Deniz.

Murğlarevc-i

hevādaāhumaraḥm

eyledi

Acıdı acı

yaşumıgördideryād

asemek

14. deryāya: -ya

Gazel 1901

Mısra: 2

Deniz.

Çün ezel

alduñmaḥabbetbāde

sinnüşeyledüñ

Kaynaduñderyāyad

öndüñ dem-be-dem

cüşeyledüñ

15. deryā:

Gazel 1936

Mısra: 3

Deniz.

Hālī olmaz acı

yaşlar dökmeden

deryā gibi

Ola kim raḥm

eyleye bu dīde-i

giryāna dil

16. deryā:

Gazel 1949

Mısra: 8

Deniz.

Eşk-i

çeşmümdürihāta

eyleyen ‘ālemleri

Siz anı

deryāsanursızgörine

nderyādegül

17. deryā:

Gazel 1949

Mısra: 8

Deniz.

Eşk-i

çeşmümdürihāta

eyleyen ‘ālemleri

Siz anı

deryāsanursızgörine
nderyādegül

18. deryā:

Gazel 1978

Mısra: 1

Deniz.

Bak bu deryā

‘āleminiçe kuşatmış

‘ibret al

Gör

nehengindürlüdürlü

māhilerden heybet

al

deryā-dil ol:

1. deryā-dil ol:

Gazel 1979

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Gönlü geniş olma,

her şeyi hoş görme.

Her ne deñlü atsalar

ta’nadaşın eyle

ķabül

Ko ne

dirlersedisünler sen

hemānderyā-dil ol

deryālayın:

1. deryālayın:

Gazel 1555

Mısra: 6

Deniz gibi.

Döstüm düşmen

görinseyüzümidönd

ürmezem

Mevc urup

deryālayındüşmān

olursa şāfşāf

2. deryālayın:

Gazel 1944

Mısra: 3
Deniz gibi.
Acı yaşlar
dökdügingördi
gözüm deryālayın
Acıdı kıldı
terahhumdide-i
giryāna dil

3. **deryālayın:**

Gazel 1997

Mısra: 12
Deniz gibi.
Baħr-ı eşkūme
dokunsun ko bu
āhumşarşarı
Her
yañadankaynayupd
eryālayincüseylegil

deryāvadöndürdi:

1. **deryāvadöndürdi:**

Gazel 1587

Mısra: 7
Kelime Tipi: -
Denize döndürdü,
deniz gibi eyledi.
Niğārāküyuñetrāfın
yaşumderyāyadönd
ürdi
Geçilmez yolum
olmuşdurañavarmag
arāhum yok

deryā-yībī-pāyān-ı 'ışk:

1. **deryā-yībī-pāyān-ı**

'ışk:

Gazel 1571

Mısra: 1
Kelime Tipi: -
Aşkın sonsuz
denizi.

Mevcurur her
güşedenderyā-yībī-
pāyān-ı 'ışk
Ser-te-ser
ğarkidiserdür
'ālemiñfān-ı 'ışk

deryā-vı 'ışk:

1. **deryā-vı 'ışk:**

Gazel 1574

Mısra: 2
Kelime Tipi: -
Aşk denizi.

Çarhı güm
gümgümedür her
dem bu hüy u hāy-ı
'ışk
'Ālemibaşdan baş
ğarkavirürderyā-yı
'ışk

2. **deryā-vı 'ışk:**

Gazel 1575

Mısra: 6
Kelime Tipi: -
Aşk denizi.

'Ākıbet dil
fülkiniğarkidiser
Rüzigār-ı āh-
ıladeryā-yı 'ışk

3. **deryā-vı 'ışk:**

Gazel 1667

Mısra: 4
Kelime Tipi: -
Aşk denizi.

Ka'rınairişmedümm
āhī olup
kaşdeyledüm
Tül u 'arzi yok
'aceb 'ummān-
ımuşderyā-yı 'ışk

deryā-vı 'ışka:

1. **deryā-yı 'ışka:**

Gazel 1573

Mısra: 5
Kelime Tipi: -
Aşk denizi.
Nihāyet var
dimederyā-yı 'ışka
Düşen çıkmaz ne
dipsüz göl-durur
'ışk

2. **deryā-yı 'ışka:-a**

Gazel 1629

Mısra: 3
Kelime Tipi: -
Aşk denizi.
Düşeli deryā-yı
'ışkairmedümpāyān
ıma
Gerçi kim oldum o
baħr içinde
mānend-i baluk

3. **deryā-yı 'ışka:-a**

Gazel 1947

Mısra: 7
Kelime Tipi: -
Aşk denizi.
Deryā-yı 'ışka
düşeli 'ışk ehli ğark
olur
Zāhidselāmet ister
iseñ var qarada ol

dest:

1. **destindeki:-ki, -de, -i**

Gazel 1677

Mısra: 4
El.
Çünkidöndikāmetü
mtāroldiñler her

kılum
Ġam eli turmaz
çalar destindeki
mızrâba bak

2. **destümde:-üm, -de**

Gazel 1812

Mısra: 10

El.

İyşanemdutdıMuhib
bī ‘ışk-ıladāmānuñı
Kesseler
elümkalurdestümde
dāmānuñsenüñ

3. **destinde:-i, -n, -de**

Gazel 1944

Mısra: 8

El.

Minnet itmez gūşe-i
meyhānedecām-ı
Ceme
Bir sıfālī eyleye
destinde ger
peymāne dil

4. **destindeki:-ki, -de, -i**

Gazel 1985

Mısra: 10

El.

Cām-ı Cem olmaz
ise hıstaMuhibbiye
ne ğam
Yiter ol muğbeçe
destindeki bir
pāresifāl

dest ü bāğ:

1. **deşt ü bāğ:**

Gazel 1545

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Çöl ve bahçe.

Lälelerle gördüm
olmuş pür
şüküfedest ü bāğ
Aña göre sīneme
ben
dahıyakdumniçedāğ

dest uran:

1. **dest uran:-an**

Gazel 1847

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

El vurmak,

dokunmak.

Dest uran dāmen-i

‘ışka yakası çāk

gerek

Göklere āhırüp

gözleri nemnāk

gerek

destān:

1. **destānını:-ını**

Gazel 1525

Mısra: 7

Hikaye, söylene.

Māh-rūlar

okumamışlar

vefādestānını

Her biri cevri ü cefā

fenninde

likmuhteri’

destān olan:

1. **destānolan:-an**

Gazel 1992

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Destan olmak,

ağızdan ağıza, nesilden

nesile anlatılmak.

Şirinlebinüñ

‘ışkınacān terkin

eyleyen
Ferhād gibi
‘ālemedestān olan
göñül

deste-i sünbül:

1. **deste-i sünbül:**

Gazel 1922

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Sünbül destesi.

Ruḥüstindedildāru

ñgöreldenzülf-i

müşğinin

Sanuramhırmen-i

gülde komşlar

deste-i sünbül

dest-gir:

1. **dest-girüm:-üm**

Gazel 1849

Mısra: 11

Düşenin elinden

tutan, yardımcı olan.

Kaldumayakda al

elümi dest-girüm ol

Çünder-i ḥasret-ile

dil-figāruñamsenüñ

destgir-i miskin:

1. **destgir-i miskin:**

Gazel 1902

Mısra: 15

Kelime Tipi: -

Acizin elinden

tutan.

Destgir-i miskin

olmak lāzım iken

şānuña

Zülfüñuci gibi bizi

dahıpāmāyleledüñ

deşt-i ğam:

1. **deşt-i ğam:**

Gazel 1973

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Keder çölü.

Rüy-yı zerd-ile

Muhibbideşt-i

ğamarlandıdır

Göz yaşı

zenciridinmiş kim

der-i zaygamdegül

deşt-i ğamda:

1. **deşt-i ğamda:-da**

Gazel 1605

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Keder çölü.

Deşt-i ğamda

gözyaşın

zenciridüpboynuña

dak

Kim göre diye ki bu

Mecnündandivâne-

rak

2. **deşt-i ğamda:-da**

Gazel 1635

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Keder çölü.

Şöyle

mecnünolmuşam

görelî leylizülfini

Deşt-i ğamda ser-

te-ser geştitmeyem

bir vâdi yok

3. **deşt-i ğamda:-da**

Gazel 1950

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Keder çölü.

Deşt-i ğamda

bulmaz-iken hiç kes

bir kaçre su

Bu ne hikmetdür

ben itdüm gözlerim

yaşın sebîl

deşt-i hicrānuñ:

1. **deşt-i hicrānuñ:-uñ**

Gazel 1655

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Ayrılık çölü.

Ka'be-i

vaşlairerdükiygönül

kaç' eyleseñ

Deşt-i

hicrānuñvelikinhad

di yok pâyânı yok

deşt-i kuderetle:

1. **deşt-i kuderetle:-le**

Gazel 1642

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Kudret eli ||

Allah'ın kudreti.

Dest-i kuderetle

ezelden yazuludur

her varak

Her ki

'ārifdürnażarkılupal

ur andan sebak

deşt-i kudret:

1. **deşt-i kudret:**

Gazel 1603

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Kudret eli.

Dest-i kudreturdu

'ıŝkuñçün ezel

bünyādını

Oldımuñkemtāebed

kindür diyen

mi'māri yok

2. **deşt-i kudret:**

Gazel 1671

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Kudret eli.

Almak

isterseñerhikmetk

itābındansabağ

Gör ne yazmış deşt-

i kudretsafha-i

eşçāra bak

3. **deşt-i kudret:**

Gazel 1594

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Kudret eli II

Allah'ın ol emri, takdiri.

Ehl-i 'ıŝkuñ deşt-i

kudretbunı yazmış

alnına

Geçüre

'ömrincefāda

görmeye ol şādlık

4. **deşt-i kudret:**

Gazel 1874

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Kudret eli II

Allah'ın ol emri, takdiri.

İdemeztaşvīranuñşü

retin[i] naqqāş-ı Çin

Dest-i

kudrethattıdurçünm

īm ü dālīkaşuñuñ

5. **deşt-i kudret:**

Gazel 1583

Mısra: **11**
Kelime Tipi: -
Kudret eli //
Allah'ın kudreti.
Neler yazmış neler
bu dest-i kudret
Muhibbî kıl nazar
al ele evrāk

6. dest-i kudret:

Gazel 1501

Mısra: **6**

Kelime Tipi: -

Kudret eli II

Kudret sahibi

Yaratıcı'nın tasarrufu.

Muşhaf-ı

hüşnünde cânâhâttu

ñihakk eyleme

Çünbilürsin dest-i

kudret yazmadı anı

ğalať

dest-i kudretle:

1. dest-i kudretle:

Gazel 1752

Mısra: **1**

Kelime Tipi: -

Kudret eli.

Dest-i kudretle yok

iken 'ālemi var

eyledüñ

Kimini

müslimkılup kimini

küffäreyledüñ

2. dest-i kudretle:-le

Gazel 1633

Mısra: **2**

Kelime Tipi: -

Kudret eli II

Allah'ın ol emri, takdiri.

Dimezemsañadilām
ehveşde kaş u göze
bak

Dest-i kudretle anı

naķş eyleyen

naķķaşa bak

3. dest-i kudretle:-le

Gazel 1968

Mısra: **1**

Kelime Tipi: -

Kudret eli II

Allah'ın ol emri, takdiri.

Dest-i kudretle

yazıldı

yüzüñüzreħať u ħāl

Yüzüñiitdi güneş

ebrülaruñdaħihilāl

dest-i mazlümde:

1. dest-i mazlümde:-da

Gazel 1754

Mısra: **8**

Kelime Tipi: -

Mazlumun eli.

Bugün 'adl eyle

'ādil ol kozulmı

eyleme pīşe

Ki yarın dest-i

mazlümdebulınmay

agirībānuñ

destine alsa:

1. destine alsa:-sa

Gazel 1957

Mısra: **10**

Kelime Tipi: -

Eline almak,

tutmak. II Sahip olmak,

elde etmek.

Himmeti devrinde

görinmezgözinekāy

ināt

Alsa destine

Muhibbî her kaçan

peymāne dil

dest-res:

1. dest-resüm:-üm

Gazel 1645

Mısra: **2**

Eli yetişen,

muktedir, muvaffak,

nail.

'Ālemdebenümğam

dan ulu hem-

nefesüm yok

Feryād u

figāneyleremāh

dest-resüm yok

2. dest-res:

Gazel 1954

Mısra: **7**

Eli yetişen,

muktedir, muvaffak,

nail.

Ger bulmak

isterseñdilāzülfinea

nuñ dest-res

Tiğ-ı ğam-ılacān u

dil kıl pārepāreşāne

ol

destümdebulna:

1. destümdebulna:

Gazel 1790

Mısra: **10**

Kelime Tipi: -

Elinde

bulundurmak.

Kurtaram sanma

elümden kim

alurdāmānuñı

Rüz-ı

maḥşerbulınadestü
mdedāmānuñsenüñ

dest-yār:

1. **dest-yāruñdur:-**

uñdur

Gazel 1739

Mısra: **14**

Elden tutan,

yardımcı.

Pehlevān-ı

‘ışkolsañiyMuḥibbīt

añmıdır

Vāmıķ u Ferhād u

Mecnūn dest-

yāruñdursenüñ

devā:

1. **devādan:-dan**

Gazel 1508

Mısra: **14**

Çare, derman.

Bu Muḥibbīye yiter

derdün-ile

Ölicek eylemez

devādanḥaz

2. **devādan:-dan**

Gazel 1511

Mısra: **12**

Çare, derman.

Ḥōş-durur bu

Muḥibbīderdün-ile

Olsa da eylemez

devādanḥaz

3. **devā:**

Gazel 1622

Mısra: **3**

Çare, derman.

Devāçünāḥiritmezd

üñ bu derde iytābīb-

i dil

Ne idi yā beni evvel
bu derde mübtelā
kılmak

4. **devādur:-dur**

Gazel 1627

Mısra: **11**

Çare, derman.

‘İşk bir mühlik

devādur kim anı

nüş eylese

Tīzzamāndan siz

ta’accübeylemeñ

ger ola yok

5. **devā:**

Gazel 1743

Mısra: **2**

Çare, derman.

Rāh-ı maḥabbet içre

çekilen belālaruñ

Derde devābilürler

anı mübtelālaruñ

6. **devālaruñ:-laruñ**

Gazel 1743

Mısra: **8**

Çare, derman.

Derdümbaña yiter

yüri var sen de

iytabīb

‘Arz itme baña bir

yaña acı devālaruñ

7. **devādur:-dur**

Gazel 1801

Mısra: **10**

Çare, derman.

OldimecnünüñMuḥi

bbīy saçı leylā yine

Çek anı zencīre

derdine

devādurkākülün

8. **devā:**

Gazel 1807

Mısra: **2**

Çare, derman.

Zülfī sevdāsını al

başa belā ister iseñ

Sīneñiçāk ide-gör

derde devā ister

iseñ

9. **devādan:-dan**

Gazel 1813

Mısra: **3**

Çare, derman.

Derdümeçünla’l-i

dilberdürdevādan

çek elün

İytābībāderdüm

artar

bañatīmāreyleseñ

10. **devādur:-dur**

Gazel 1834

Mısra: **1**

Çare, derman.

Devādurderdüme

cevri ḥabībün

Gerekmez minneti

bañatābībün

11. **devālaruñ:-laruñ**

Gazel 1853

Mısra: **8**

Çare, derman.

Dermānın’ider ol ki

bilürderdkıymetin

Var iytābībbaşuña

olsun devālaruñ

12. **devā:**

Gazel 1911

Mısra: 8

Çare, derman.

Dermânın 'eyler ol
ki
bilürderdkıymetin
Alup giderse
istemeye bir
devāgöñül

13. **devā:**

Gazel 1983

Mısra: 2

Çare, derman.

Dilācevr ü cefāyı
sen vefā bil
Gelürsederd-i
miñnet de devā bil

devāsuz:

1. **devāsuz:**

Gazel 1655

Mısra: 6

Çaresiz, şifa

bulmaz, onulmaz.

Derd-i 'ışkı sor
baña bilmez anı bî-
derd olan
Bir
devāsuzderddürherg
izanuñdermānı yok

devāsuz derde:

1. **devāsuzderde:-e**

Gazel 1863

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Çaresiz derd.

Bir devāsuz derde
düşmişdürMuhibbîh
asta-dil
Sīnesindeneksük
olmaz sūz-ı āh-ı
derdnāk

devāt:

1. **devātuñ:-uñ**

Gazel 1871

Mısra: 10

Divit, kalem

*koymak için uzun
madenî sapı ve ucunda
bir de hokkası bulunan
âlet.*

Ma'rifetbüyünMuhi

bbiāşikāritseñ ne

tañ

Sihriderçünakıdurh

er dem devātuñcüy-

ı müşg

devlet:

1. **devlet:**

Gazel 1531

Mısra: 8

Devlet, makam.

Ĥāk-i

pāyıntācidedençarĥ

airgürdüm seri

Bu mesel devlet

dimişlerdürdegül

erden irag

2. **devlet:**

Gazel 1898

Mısra: 7

Devlet, makam.

Baña bu devlet yiter

dil istemez sultān

ola

Ĥamdü-lillāh kim

kapuñda beni

derbānceyledüñ

3. **devletinde:-inde**

Gazel 1918

Mısra: 4

Devlet, makam.

SanmañuzFerhād u
Mecnūngitdi bu
'ālemtehī
'İşk-ı şāhī
devletinde
mübtelāeksükdegül

4. **devletinde:-inde**

Gazel 1991

Mısra: 10

Devlet, makam.

DāğlarlaiyMuhibbīc
ismüñizeyneyleyp
Şāh-ı 'ışkuñ
devletinde egnüñe
bir ĥil'at al

5. **devlet:**

Gazel 1731

Mısra: 3

Baht, talih, büyük

saadet, kut, büyük

mutluluk.

Saña yitmez mi bu
devlet yitişdüñpāy-ı
dildāra
Bi-ĥamdi'llāh
müyesser
oldıçünbūs-ı
riķābitdüñ

6. **devlet:**

Gazel 1734

Mısra: 9

Baht, talih, büyük

saadet, kut, büyük

mutluluk.

Yiter Muhibbīsaña
bu devlet cihānda
kim

Olduñmuḥibbicān-
ılaāliMuḥammedüñ

7. **devlet-durur**:--dur, -
ur

Gazel 1762

Mısra: 6

*Baht, talih, büyük
saadet, kut, büyük
mutluluk.*

Ḳurbānolamḥabībū
mkūyuña ger
varursam
Devlet-durur ger
ola cānumfedā-
yicānuñ

8. **devletüñ**: -üñ

Gazel 1769

Mısra: 3

*Baht, talih, büyük
saadet, kut, büyük
mutluluk.*

Dūram gerçi
velīcān u
göñüldendevletüñ
İderem her kanda
olsam da du'ā-
gūyuñsenüñ

9. **devlet**:

Gazel 1859

Mısra: 10

*Baht, talih, büyük
saadet, kut, büyük
mutluluk.*

İşiginde itleriyle yār
bir görmiş seni
Devlet el virdi
Muḥibbī'tibāruñdu
rsenüñ

10. **devlet**:

Gazel 1897

Mısra: 3

*Baht, talih, büyük
saadet, kut, büyük
mutluluk.*

Ḥoş devlet idi ayak
ayakkaşruña
varsam
El virsevişāl olsa
müyesser
daḥināzük

11. **devletdür**: -dür

Gazel 1955

Mısra: 8

*Baht, talih, büyük
saadet, kut, büyük
mutluluk.*

Şan'at ile her kişi
elbette irer devlete
Kimseyi
ayakdakomaz eyle
devletdürkemāl

12. **devlet**:

Gazel 1978

Mısra: 8

*Baht, talih, büyük
saadet, kut, büyük
mutluluk.*

Ehl-i
'irfānuñayagınayüz
üñ sür dāyimā
Devlet
istersenēgervarupm
etā'-ı himmet al

devlete irer:

1. **devlete irer**: -er

Gazel 1955

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Mutluluğa erişmek.
Şan'at ile her kişi
elbette irer devlete
Kimseyi
ayakdakomaz eyle
devletdürkemāl

devlet-i 'ışkında:

1. **devlet-i 'ışkında**:

Gazel 1531

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Aşk devleti.
Her elifler
servyiryirdāğlardur
gül gibi
Devlet-i
'ışkındaoldışaḥn-ı
sīnemtāzebāğ

devr:

1. **devre**: -e

Gazel 1647

Mısra: 2

*Dönme, dönüp
dolaşma.*
Sākigetürdibādeyi
bezme kabak kabak
Başladı devre şevḳ-
ile sāğar ayak ayak

2. **devrinde**: -in, -de

Gazel 1957

Mısra: 9

Devir, çağ, zaman.
Himmeti devrinde
görinmezgözinekāy
ināt
Alsa destine
Muḥibbī her kaçan
peymāne dil

3. **devr[i]:-[i]**

Gazel 1973

Mısra: 7

Devir, çağ, zaman.

GeçdiMecnunuñza

mānıdevr[i]

Ferhādūñ kanı

Böyledür geçer

cihān kimseye

müsellem degül

devrider:

1. **devrider:-er**

Gazel 1769

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Dönmek, dönüp

dolaşmak.

Niçe yıllar devrider

bu dil sü-

yıküyuñsenüñ

Zirākullāb-ı

maħabbetdür çeken

süyuñsenüñ

devrān:

1. **devrāna:-a**

Gazel 1936

Mısra: 6

Felek, kader;

zaman, devir.

Ĥamdü-

lillāhbendeñ oldum

dergehüñdecān-ıla

İstemez sultān ola

şimdengirüdevrāna

dil

devrān elinden:

1. **devrānelinden:-nden**

Gazel 1926

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Felek yüzünden.

Yüreğihünolmaduk

var mı

cihāndaādemī

Yāhū bu devrān

elinden kimdür ol

giryāndegül

devrānuñ sür:

1. **devrānuñ sür:**

Gazel 1710

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Rahat bir şekilde

hayat yaşamak,

mesrūriyet içinde

olmak.

Devrānuñ sür gül

gibi bir taze

güzelsin

Ĥattuñgelicek kim

göre

dirgeçdizamānuñ

devr-i felek:

1. **devr-i felek:**

Gazel 1900

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Zaman, kader,

talih.

Gelmedi

mislüñsenüñgeçdini

çedevr-i felek

Anuñ-içundur

beşerden dinmedi

eğdal melek

devr-i gül:

1. **devr-i gül:**

Gazel 1887

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

İlkbahar.

Devr-i gül mümted

olup

irdümvişālinediyü

Gicelertāsubħa dek

budur

du'āsıbülbülün

2. **devr-i gül:**

Gazel 1679

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Gül mevsimi,

ilkbahar.

Okıdı gül defterinde

devr-i gül bir

haftadur

Budur āh u zār-ıla

geçer

zamānıbülbülün

devr-i zamāndan:

1. **devr-i zamāndan:**

Gazel 1510

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Kader, talih.

Nürāyetidür dilde

zıkr eyle ruħın her

dem

Kimdür kim Muħib

itmez bu devr-i

zamāndanħaz

devr-i zamānuñ:

1. **devr-i zamānuñ:-uñ**

Gazel 1821

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Dönen zaman;

kader.

Vefâsıngörmedümd
evr-i zamānuñ
Cefâsınçekmişemdö
yinceanuñ

2. **devr-i zamānuñ:-uñ**

Gazel 1861

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Kader, talih.

Fiğānıçarhaāhıāsüm
āna
İrer cevrin çeken
devr-i zamānuñ

devr:

1. **deyden:-den**

Gazel 1507

Mısra: 8

Kış mevsimi.

Pendidüpdürbañanā
şih geç mey ü
māhbūbdan
Çümmelāhat yok
sözindeitdügideyde
n ne hāz

devr:

1. **deyre:-e**

Gazel 1820

Mısra: 10

Manastır. II

Dünya.

İyMuhibbüzühd-ile
yāruñ ele girmez
senüñ
Hāneqahdandeyreiy
dil intikāl olmak
gerek

2. **deyre:-e**

Gazel 1863

Mısra: 7

Manastır. II
Dünya.

Deyrevarumkalbü
mişāf it didüm bir
muğbeçe
Bir kadeh meyle
gönülāyīnesiniitdip
āk

3. **deyr:**

Gazel 1949

Mısra: 5

Manastır. II

Dünya.

Ġāhmesciddegehīde
yr ü gehīmeyhānede
Seni isterler kamu
itdüklerigavğādegül

deyr-i ‘ālemde:

1. **deyr-i ‘ālemde:-de**

Gazel 1651

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Dünya manastırı.

Egerçi
‘āşıkolmuşlarbulınur
deyr-i ‘ālemde
Muhibbī gibi
‘ālemdevelihāli
mükedder yok

deyr-i hüsnünde:

1. **deyr-i hüsnünde:-
iñde**

Gazel 1746

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Güzellik kilisesi

veya âlemi.

Deyr-i
hüsnündeşanemler
cümlesi oldıkadid

Çüñkigördiler
yazılmış anda
taşvürüñsenüñ

devrün içre:

1. **deyrün içre:**

Gazel 1533

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

*Dünya içerisinde,
dünyada.*

Deyrün içre her
gicetāşubha dek
iymuğbeçe
Eksük olmaz
āhumodındañaher
gizçerāğ

di:

1. **didiler:-di, -ler**

Gazel 1589

Mısra: 2

Demek,

adlandırmak.

Beñzemez bir
müyüñaiydöstLeyli
sence yok
KaşaMecnündidile
rmecnüñlik içre
bence yok

2. **disünle:-sün, -le**

Gazel 1626

Mısra: 3

Demek,

adlandırmak.

İñilesañadisünleke
māñçe
Yaşuñtārsīneñüzre
bir deri yak

3. **dirler:-r, -ler**

Gazel 1643

Mısra: 10
Demek,
adlandırmak.
'Aşık olalı irdi
Muhibbîmurâdına
Hem
pâdişâhdirleraña
hem gedâ-yı 'ışk

4. **dirse:-r, -se**

Gazel 1846

Mısra: 5

Demek,
adlandırmak.
Leblerüñebâdedirse
beñzemez olmaz
'aceb
Mestdürma'zür ola
her ne ki söylerse
mülûñ

5. **dimek:-mek**

Gazel 1908

Mısra: 1

Demek,
adlandırmak.
Şîrînlebüñeğoncadı
mek bir hüner degül
Her kim didiyse bu
sözididümnazardeg
ül

6. **diyeler:-ye, -ler**

Gazel 1917

Mısra: 10

Demek,
adlandırmak.
İyMuhibbîbulnurşî
'ründeçüntarız-ı
hasen
Yiridürşimdengirü
ger diyeler
sañaKemâl

7. **dirler:-r, -ler**

Gazel 1955

Mısra: 4

Demek,
adlandırmak.
'İşk yayın çekmede
elde
kepâdemdürbenüm
Görinenevc-i
felekdedirlerañakav
s-i zâl

8. **diyü:-y, -ü**

Gazel 1595

Mısra: 3

(diyü, deyi, diyi):
Diye .
Kaynayup bu hün-ı
dil
başumdanaşmasund
iyü
Taşdugıncaeyledüm
anün-ıçunçeşmüm
savak

9. **diyü:-yü**

Gazel 1757

Mısra: 7

(diyü, deyi, diyi):
Diye .
Dirmesünlerdiyühü
snüñdensenün bir
dâne gül
Zülfünü iki tarafından
iki der-bâneyledün

10. **diyü:-yü**

Gazel 1860

Mısra: 9

(diyü, deyi, diyi):
Diye .

Şarâb içer
diyüzâhididerța'nı
bu 'uşşâka
Velî 'âlemde ger
sorsañaña yok
nesne hıbdanyig

11. **diyü:-yü**

Gazel 1887

Mısra: 3

(diyü, deyi, diyi):
Diye .
Devr-i gül mümted
olup
irdümvişâlinediyü
Gicelertâsubha dek
budur
du'âsibülbulün

12. **diyü:-yü**

Gazel 1891

Mısra: 2

(diyü, deyi, diyi):
Diye .
Dil düzdini tutup
yine âh kara
perçemün
As dâradiyü söyledi
gör yâraperçemün

13. **diyü:-yü**

Gazel 1902

Mısra: 7

(diyü, deyi, diyi):
Diye .
San'at-ı
cevrüñcihânda ad
ola diyümüdâm
Ol elif
kaddüñlebükdüñkâ
metümdäleyledün

14. **diyü:-y, -ü**

Gazel 1929

Mısra: 3

(diyü, deyi, diyi):

Diye .

La'l-i
lebümiañdidiyühüş
m ide zülfi
Yok nesne için
asıla dil dâra ne
müşkil

15. **diyü:-yü**

Gazel 1932

Mısra: 4

(diyü, deyi, diyi):

Diye .

Çoncahemyânı
içinde sîm ile zer
saklayup
Bâd-ı şübh 'ayyârı
olmaya diyü korkar
gül

16. **diyen:-yen**

Gazel 1927

Mısra: 6

Söyleyen kimse.

Ol lebi şîrindenayru
düşeli taglaraâh
Döstlarkimdür
diyen
Ferhâd'ıyoldaşumd
egül

17. **dimezem:-mez, -em**

Gazel 1855

Mısra: 1

Demek, söylemek;

|| *Diye düşünmek.*

Sen olmayınca
dimezemiy dil
cihân gerek

N'eylercihânişol ki
dimezbañacân
gerek

18. **diye:-y, -e**

Gazel 1782

Mısra: 9

Demek, söylemek

Il saymak, kabul etmek.

İyMuhibbî kim

okursa diye

şi'rüñehasen

Kalmaya

kıymetişimdengirüş

i'r-i Hasenüñ

19. **dimiş:-miş**

Gazel 1500

Mısra: 4

Demek, söylemek.

Dimezem mihr eyle

bârıcevr kıl oran-ıla

Fağır-ı

'âlemçündimişğayr

u'l-umür olur vaşat

20. **dimişler:-miş, -ler**

Gazel 1501

Mısra: 7

Demek, söylemek.

Kim tarîkı

'ışkuñuñyokdurdım

işler evveli

Bulmadılar

arayupañanihâyet

ya vaşat

21. **didüm:-dü, -m**

Gazel 1508

Mısra: 11

Demek, söylemek.

Diñle bir dem bu

cerâyıdidüm

Didi almaz bu
mâcerâdanğaz

22. **dimişler:-miş, -ler**

Gazel 1512

Mısra: 8

Demek, söylemek.

Sırr-ı

'ışkısaklagılsîneñde
izhâr eyleme

Çündimişler "külli

sırrın cävizü'l-

isneynişâ'"

23. **didiler:-di, -ler**

Gazel 1519

Mısra: 12

Demek, söylemek.

Âhum ile gördiler

dilde

Muhibbâteşüm

Didiler olmak

'acebdürbâd-ıla

hem-râh şem'

24. **dime:-me**

Gazel 1522

Mısra: 5

Demek, söylemek.

Cânadağıdimevâkıf

olmasun ol râzuña

Hağdimişler "külli

sırruncävizü'l-

isneynişâ'"

25. **dimişler:-miş, -ler**

Gazel 1522

Mısra: 6

Demek, söylemek.

Cânadağıdimevâkıf

olmasun ol râzuña

Hağdimişler "külli

sırruncāvizü'l-
isneynişâ”

26. **didî:-di**

Gazel 1527

Mısra: 7

Demek, söylemek.

Kanumıgamzelerüñ
dökdidedümyârdidi
Kim ki cellâd ola
elbette olur
fi’lişeni’

27. **didüm:-dü, -m**

Gazel 1527

Mısra: 7

Demek, söylemek.

Kanumıgamzelerüñ
dökdidedümyârdidi
Kim ki cellâd ola
elbette olur
fi’lişeni’

28. **diyüp:-y, -üp**

Gazel 1529

Mısra: 2

Demek, söylemek.

Eylemez kimse
güzelden intifâ’
Kimi yok var diyüp
eylerler nizâ’

29. **dimişlerdür:-miş, -
ler, -dür, -**

Gazel 1531

Mısra: 8

Demek, söylemek.

Hâk-i
pâyıntâcideldençarlı
airgürdüm seri
Bu mesel devlet
dimişlerdürdegül
erden irag

30. **dimişlerdür:-miş, -
ler, -dür**

Gazel 1533

Mısra: 4

Demek, söylemek.

Saklaramgamzeokı
n bu sinedecânım
gibi
Merd olanlara
dimişlerdür gerek
lâ-büyarag

31. **didüm:-dü, -m**

Gazel 1536

Mısra: 7

Demek, söylemek.

Kâkül-i
müşgînmidürbaşuñ
dakicânâdidüm
Didi eyle görünür
düd yansa bâlâ-
yıçerâğ

32. **dir:-r**

Gazel 1537

Mısra: 5

Demek, söylemek.

Küh-ı ğamdadir
gören beni peleng-i
pîşedür
Derd-i
hasretleyakaldansîn
emüzreniçedağ

33. **dime:-me**

Gazel 1538

Mısra: 11

Demek, söylemek.

DimeMuhibbîşî’rini
bilmez nazîredir
Bülbül

terennüminebeñzed
e mi sözinkelâğ

34. **dir:-r**

Gazel 1538

Mısra: 9

Demek, söylemek.

Her kim
Muhibbîşî’rini
bilmez nazîredir
Kebk-i
hırâmabeñzemeyehî
çkâr-ı zâğ

35. **direm:-r, -em**

Gazel 1543

Mısra: 4

Demek, söylemek.

Başdasevdâ dilde
ğavğâ gözde nem
sînemde od
Hâlîmi sorana
diremişidenlerdenır
ag

36. **didiler:-di, -ler**

Gazel 1554

Mısra: 4

Demek, söylemek.

Sümm-i
esbünlebasup gel
eyle rüyuñdannişân
Sikke olmayınca
olmaz didiler zerde
şeref

37. **dime:-me**

Gazel 1554

Mısra: 1

Demek, söylemek.

Mâh-
rûlaryolnaitdümdi
me ‘ömri telef

- İde-gelmişdür
ezelden böyle
'uşşâk-ı selef
38. **dir:-r**
Gazel 1557
Mısra: 5
Demek, söylemek.
Sînemüñdâğın
gören kûy-ı
hârâbâtiçre dir
Pullarıyla tekye-i
gamdayatur bir eski
def
39. **didiler:-di, -ler**
Gazel 1559
Mısra: 2
Demek, söylemek.
Tevbe itmek
istedümtâtutmayam
sâğar be-kef
İşidüprindândidiler
nûş-ı mey kıl lâ-
tuhaf
40. **dir:-r**
Gazel 1560
Mısra: 8
Demek, söylemek.
Mârzülfiistedükçe
eylese beni helâk
La'l-i cân-bağşı
dönüp
dirbañapinhânâ-
tahaf
41. **diye:-ye**
Gazel 1569
Mısra: 8
Demek, söylemek.
Hüsnüñiiymah-rû
bir kez temâşâ

- eyleyen
Diye tağsîn ü
hezârânâferînleryâl
atîf
42. **dime:-me**
Gazel 1573
Mısra: 5
Demek, söylemek.
Nihâyet var
dimederyâ-yı 'ışka
Düşen çıkmaz ne
dipsüz göl-durur
'ışk
43. **dimem:-me, -m**
Gazel 1579
Mısra: 12
Demek, söylemek.
Bes-durur
egnüñdedünyâdasen
üñ bir köhne şâl
Merd-
iseñsañadimem var
atlas u dîbâya bak
44. **didiler:-di, -ler**
Gazel 1582
Mısra: 4
Demek, söylemek.
Kime sorsam
leblerüñ-ile
miyânuñdanhaber
Didiler kim
bilmezüdirleranuñ
çün var yok
45. **dime:-me**
Gazel 1586
Mısra: 4
Demek, söylemek.
Sanki ebr-i nev-
bahârîdürsañakarşu

- gözüm
Yagdurur her dem
sirîşkidimebârân
anda yok
46. **dir:-r**
Gazel 1589
Mısra: 8
Demek, söylemek.
Dirmedenmağşül-i
hüsnüñgîdi
'ömrüm hâşılı
İstedükçeküfr-i
zülfüñdirbaña
asınca yok
47. **dir-idüm:-r, --i, -
dü, -m**
Gazel 1589
Mısra: 4
Demek, söylemek.
Noğtadirdümagzûñ
a olsa dehânuñdan
eser
Bilüñemüdir-
idümmüñcelikde
anca yok
48. **dirsin:-r, -sin**
Gazel 1589
Mısra: 6
Demek, söylemek.
Âlidersingösterürsi
nâl-ıla evvel yüzüñ
Bu
'acebdürsoñradirsın
göñlümi alınca yok
49. **didüm:-dü, -m**
Gazel 1590
Mısra: 8
Demek, söylemek.

Dil zevrakı ki düşdi
yine baħr-ı eşküme
Āhumdan özge
didümanuñhıçhevās
ı yok

50. **dirlər:-r, -ler**

Gazel 1591

Mısra: 5

Demek, söylemek.

Gerçi dirlertür-i
āhiseng-i ħārādan
geçer
Likte'siritmegecānā
saña bir çäre yok

51. **dime:-me**

Gazel 1596

Mısra: 10

Demek, söylemek.

Dil-i
vīrānedecünkibulın
urgenc-i vişāl
AñavīrāneMuħıbbīd
imeābād ancak

52. **dirsın:-r, -sın**

Gazel 1598

Mısra: 2

Demek, söylemek.

Ruħlarıñ gördüm
niğārāberg-i gülden
bir varağ
Ol varağdan
'ıışkdırsınokıyup ol
dem sebağ

53. **didüm:-dü, -m**

Gazel 1599

Mısra: 5

Demek, söylemek.

Gün
yüzindeħalkaħalkaz

ülfini görüp didüm
Kıuvveti artar
gelüryatdukça
günde mārāşevk

54. **didı:-dı**

Gazel 1602

Mısra: 12

Demek, söylemek.

Küh-ı
ğamdakondıbaşumü
stinemurg-ı belā
Didi bundan özge
yir yok ola baña
oturak

55. **diyen:-yen**

Gazel 1603

Mısra: 6

Demek, söylemek.

Dest-i kudreturdı
'ıışkuñçün ezal
bünyādını
Oldımuħkemtāēbed
kimdür diyen
mi'mārı yok

56. **dirlər:-r, -ler**

Gazel 1604

Mısra: 6

Demek, söylemek.

Girü kıl ħırka-i
zerkuñ bugün gel
bādeyeşüfi
Görenler bu libās
ile
sañadirlerhemānzer
rāk

57. **dirlərse:-r, -ler, -se**

Gazel 1605

Mısra: 11

Demek, söylemek.

Ra'ddirlerse
'acebmidürfiğān u
na'rama
Şu'levirürāteş-i
āhum içinde san ki
berk

58. **didüm:-dü, -m**

Gazel 1610

Mısra: 1

Demek, söylemek.

Didümcanāyüzüñe
oldum 'āşık
Didi terk eyle cāntā
dine şādık

59. **dir:-r**

Gazel 1610

Mısra: 4

Demek, söylemek.

Görüp
ħüsünüdidisaña
'Azrā
Bilenler
derdümidirbañaVā
mık

60. **didiler:-dı, -ler**

Gazel 1611

Mısra: 6

Demek, söylemek.

Görenler
sīnemüzrekanluyaş
um
Didileryirir
açılmış şakāyık

61. **diye:-ye**

Gazel 1616

Mısra: 2

Demek, söylemek.

Gözlerüñ yaşın
dilāzençiridüpböyn

uñadək
Tā görenler diye ol
zencîre yok senden
çhaq

62. **dimişdür:-miş, -dür**

Gazel 1618

Mısra: 3

Demek, söylemek.

Rüyuñaçün
“aḥsenü’t-taḳvīm”
dimişdürḤakīm
Bilmek
isterseñcihānaḥvāli
n ol taḳvīme bak

63. **dür:-r**

Gazel 1621

Mısra: 1

Demek, söylemek.

Kim ki göremdir
bugün nev-bahār-ı
‘ışk
Sīnemenazar ide
göre lālezār-ı ‘ışk

64. **didiler:-di, -ler**

Gazel 1627

Mısra: 9

Demek, söylemek.

Didilerbaşuñdaāhuñ
dannedür bu
burmalar
Ehl-i
‘ışkādīdümlāzımdur
böyle saruk

65. **didüm:-dü, -m**

Gazel 1627

Mısra: 10

Demek, söylemek.

Didilerbaşuñdaāhuñ
dannedür bu

burmalar
Ehl-i
‘ışkādīdümlāzımdur
böyle saruk

66. **di:**

Gazel 1629

Mısra: 1

Demek, söylemek.

Āhın alma raḥm kıl
ḥalk-ı
cihānadiyazuk
Girü dönmez her
kaçan kim atıla
ilerü ok

67. **didüm:-dü, -m**

Gazel 1632

Mısra: 9

Demek, söylemek.

Muḥibbiküyuña
geldi didüm bir
büseiḥsān it
Didiresm olmadı
ḥūblartarıḳında bu
‘ādet yok

68. **dimesünler:-me, -
sün, -ler**

Gazel 1635

Mısra: 8

Demek, söylemek.

Gülşen-i
ḥüsninekarşuiy dil
arturnāleñi
Dimesünler bülbül-i
şüridenüñferyadı
yok

69. **didiler:-di, -ler**

Gazel 1638

Mısra: 14

Demek, söylemek.

Muḥibbī ‘ışkaşāhid
ne hemān-dem
giryelerkıldum
Didilereşk-i
āhındanmegerğayrı
güvāhı yok

70. **didümse:-dü, -m, -
se**

Gazel 1640

Mısra: 7

Demek, söylemek.

Didümsezülfüne
‘anberkılup ya
nāfeyeteşbīh
Ḥaṭāmıdır bu ben
miskīn
‘acebmidürḥaṭā
kılmak

71. **disem:-se, -m**

Gazel 1644

Mısra: 3

Demek, söylemek.

Kıl vefā itme
cefādisemniğāra
güç gelür
Gerçek imiş
döstlaragirgelürmiş
söz-i ḥaḳ

72. **dimege:-me, -ge**

Gazel 1645

Mısra: 10

Demek, söylemek.

Dakboynnazülfünü
Muḥibbīnünēyādöst
Yanumda sakın
dimegeḥāzırmeresü
m yok

73. **didi:-di**

Gazel 1649

Mısra: 11
Demek, söylemek.
Görüp
Muhibbîzülfüñgam
zeñledidicānā
Biri cihānaaşüb
birisi āfet ancak

74. **diyeler:**-y, -e, -ler

Gazel 1654

Mısra: 8
Demek, söylemek.
Yazıcak
‘uşşākıyazsunlar
beni ser-deftere
Okuyanlar diyeler
kim var-ı mışserdār-
ı ‘ışk

75. **diyen:**-yen

Gazel 1655

Mısra: 10
Demek, söylemek.
İyMuhibbîhūblarda
var iken zülf ü
zeķan
Anlara kimdür
diyen kim bendi
yok zindānı yok

76. **dir:**-r

Gazel 1658

Mısra: 6
Demek, söylemek.
Gül yüzündendür
olalı gicclertāşubħa
dek
Güş iden
efğānumdır bülbül-
i güyāda yok

77. **dir:**-r

Gazel 1659

Mısra: 8
Demek, söylemek.
Zülfiniārāyiş itmiş
hāllerzeyn eylemiş
Kim gören
diriygöñül bu vech-
ile tezyñe bak

78. **dime:**-me

Gazel 1663

Mısra: 2
Demek, söylemek.
Şāhid ü şem’ ü
şarāb u
nuķlhergizbāde yok
Kıl
talebvirmekHudānu
ñdime hey üftāde
yok

79. **dimez:**-mez

Gazel 1663

Mısra: 4
Demek, söylemek.
Vādi-i miñnetde
gözyaşı su
olmuşgamğidā
Böyle ni’met var-
iken ‘āşık dimez bu
zāda yok

80. **didüm:**-dü, -m

Gazel 1676

Mısra: 9
Demek, söylemek.
Gözlerüm yaşına
rahm eyle
didümididiniğār
Yaş degül bu
dökilendürr-ile
mercān ancak

81. **diyecek:**-y, -ecek

Gazel 1676

Mısra: 3
Demek, söylemek.
Bulmadum bir kişi
ben hālümiaña
diyecek
Görüremāyñede
ben dañıhayrān
ancak

82. **didüm:**-dü, -m

Gazel 1678

Mısra: 5
Demek, söylemek.
Didümruñüstinde
görüp hāl-i siyahın
Öldür beni dil
murğına ger
dānedegülseñ

83. **dir-iseñ:**-r, --ise, -ñ

Gazel 1687

Mısra: 5
Demek, söylemek.
Dir-iseñdimāğ-ı
‘ālemeger tola
müşg-ile
İyzühre-çehre şāne
ile tara perçemüñ

84. **didüm:**-dü, -m

Gazel 1690

Mısra: 5
Demek, söylemek.
Nev-bahār-ı
hüsñüñañupdidümi
yārām-ı cān
Kanluyaşumlacihān
ılālezār itsem gerek

85. **didüm:**-dü, -m

Gazel 1690

Mısra: 7
Demek, söylemek.
Hāk-i
mihnetlecefasengin
edürdidümdidi
Ol
harābolmışdilünüst
üvār itsem gerek

86. **didüm:-dü, -m**

Gazel 1691

Mısra: 3

Demek, söylemek.

Hällerümiâtes-i
haddündekeydidüm
didi
Hüsnume göz
degmesün anı
sipend itsem gerek

87. **dirlardi:-rlerdi**

Gazel 1695

Mısra: 10

Demek, söylemek.

Göreliden
hālünîçeşmümdeka
num kalmadı
Gerçek imiş
cezbiderdirlerdi
kanı mercimek

88. **didün:-dü, -ñ**

Gazel 1697

Mısra: 6

Demek, söylemek.

Dānesaçduñdāmkur
duñ yine bu dil
murğına
Zülfididün birine
adın birin
hāyleydün

89. **didüm:-dü, -m**

Gazel 1698

Mısra: 7

Demek, söylemek.

Gerdenindezülfini
gösterdi
dildāradidüm
Ehl-i
'ışkaitdügünbeñzer
vebälündürsenüñ

90. **dir-iseñ:-r, --ise, -ñ**

Gazel 1698

Mısra: 13

Demek, söylemek.

Baş u cānı yoluma
komazMuhibbīdir-
iseñ
Ol reh-i 'ışk içre
ancak
ih̄timālündürsenüñ

91. **dimişler:-ler, -miş**

Gazel 1702

Mısra: 8

Demek, söylemek.

N'olarenğın ise
şi'rün selef
şi'rinedağl itme
Dimişler 'ālem
içinde
bulınmazhıçedebde
nyig

92. **dimişlerdür:-**

mişlerdür

Gazel 1702

Mısra: 1

Demek, söylemek.

Dimişlerdüregerçirü
zrüşendür
'Arab'danyig
Tazarru' itmege

'āşık olur mı
añşebedenyig

93. **didiler:-di, -ler**

Gazel 1706

Mısra: 7

Demek, söylemek.

Didilerravza'datāvu
sabeñzer
Salınsa her kaçan
ruhsārazülfüñ

94. **didüm:-dü, -m**

Gazel 1710

Mısra: 8

Demek, söylemek.

Bir lu'b ile leblerini
sāğaröpelden
Meclisdeşürāhiyedi
düm kalmadı cānuñ

95. **didügin:-dügin**

Gazel 1716

Mısra: 3

Demek, söylemek.

Zülfünkulaguñaegil
üp ne didügin
Fehm itmez-idi
olmasa ger
tercemānkaşuñ

96. **didi:-di**

Gazel 1722

Mısra: 4

Demek, söylemek.

Noğtadidümagzuña
dönüp miyāna kıl
didüm
Diditaşsıntab'uña
ince
hāyälündürsenüñ

97. **didüm**:-dü, -m

Gazel 1722

Mısra: 3

Demek, söylemek.

Noktadidümagzuña

dönüp miyāna kıl

didüm

Diditaḥsīntab'uña

ince

ḥayālūñdürsenüñ

98. **didüm**:-dü, -m

Gazel 1722

Mısra: 3

Demek, söylemek.

Noktadidümagzuña

dönüp miyāna kıl

didüm

Diditaḥsīntab'uña

ince

ḥayālūñdürsenüñ

99. **didüm**:-dü, -m

Gazel 1722

Mısra: 9

Demek, söylemek.

Vaşluña ire

Muḥibbīdidümiyārā

m-ı cān

Didiyybī-çāre bu

fikr-i

muḥālūñdürsenüñ

100. **didüm**:-dü, -m

Gazel 1723

Mısra: 7

Demek, söylemek.

Ḥüsnüñi kılmış

iḥāzazülfüñi görüp

didüm

Kanda kim genc ola

lā-büd anda mār

olmak gerek

101. **di**:

Gazel 1730

Mısra: 9

Demek, söylemek.

Kim gözüm yaşına

bend itse

Muḥibbīāñadi

Kimse

sedbaglamadıñine

hīçCeyḥūnuñ

102. **didüm**:-dü, -m

Gazel 1739

Mısra: 7

Demek, söylemek.

Didümiy dilber

nedürküyuñdaferyā

d u fiğān

Didiyy dil-

ḥastebeñzerāh u

zāruñdürsenüñ

103. **disem**:-se, -m

Gazel 1744

Mısra: 2

Demek, söylemek.

Dāyim olmasa eger

bu dile iyyārgamuñ

Görmedümzerreced

isem olur-

ıdıkeremüñ

104. **didüm**:-dü, -m

Gazel 1745

Mısra: 9

Demek, söylemek.

Görmez

Muḥibbīla'lüñicānā

neden didüm

Didi ki cāngörine

mi gözden nihān

gerek

105. **diye**:-ye

Gazel 1750

Mısra: 6

Demek, söylemek.

Kim seni bu ḥüsn-

ile görse beşer

sanmaz saña

Diye ḥürī ya perī ya

indi göklerden

melek

106. **dir**:-r

Gazel 1760

Mısra: 2

Demek, söylemek.

Küyuña varsam

iydöstkarşugelürsük

kānuñ

Dir kandasın berü

gel kandaydı

āşiyānuñ

107. **direm**:-r, -em

Gazel 1762

Mısra: 7

Demek, söylemek.

Lāyıkdegüldirem

ben berg-i gül-

ruḥuñdan

Ḥār u ḥesī de olsam

kāş ol büsitānuñ

108. **dir**:-r

Gazel 1763

Mısra: 9

Demek, söylemek.

Naẓmuñi gören

MuḥibbīdirNizāmīn

azmıdur

Okuyan şī'rüñidir

'aynı-durur

Selmānuñ

109. **dimem**:-*me, -m*

Gazel 1764

Mısra: 1

Demek, söylemek.

‘Aşıkiseñ ger
dilâdimensañacānu
ñ gerek
Cān u dil terkinu ur
ancak cānānuñ
gerek

110. **didüm**:-*dü, -m*

Gazel 1770

Mısra: 3

Demek, söylemek.

Bir
būseñevirürdümdid
üm bu naqd-i cānı
Kim gördimiskīn
olmaz
didibahāsıcanuñ

111. **dirlir**:-*r, -ler*

Gazel 1770

Mısra: 6

Demek, söylemek.

Bir
noçtadurlebüñden
kimse nişānevirmez
Mūdanincedürdirler
gören şehāmiyānuñ

112. **didüm**:-*dü, -m*

Gazel 1778

Mısra: 8

Demek, söylemek.

Vīrānegönlümi
görüp
kaşditmedüñta’mīri
ne
Bilmem
didümiyseng-dil

bārī de

mi’ mārikimūñ

113. **didüm**:-*dü, -m*

Gazel 1778

Mısra: 9

Demek, söylemek.

DidümMuhibbīşubh
a dek bu
gözlerümüılduzsaya
r

Didi ki

hergizgörmedüm bu
vech-i bīdārikimūñ

114. **dimedi**:-*me, -di*

Gazel 1778

Mısra: 4

Demek, söylemek.

Gül
haddinekarşuanuñş
oldeñlükıldumnālel
er
Güşnaalupdimedi
bu āh u bu
zārikimūñ

115. **didüm**:-*dü, -m*

Gazel 1779

Mısra: 2

Demek, söylemek.

Dāyimā gelmese
iyyār dile derd ile
ğamuñ
Didümzerrekadargö
rmedümiydöstkere
mūñ

116. **didüm**:-*dü, -m*

Gazel 1779

Mısra: 12

Demek, söylemek.

Dökmedi dem

gözden

Muhibbīgördiçeşmü

mhālümü

Didümartsunmüsted

ām ol

eksükolmasundemü

ñ

117. **disünler**:-*sün, -ler*

Gazel 1781

Mısra: 10

Demek, söylemek.

Ğalib-i

şevķemMuhibbī

‘işkimestür eyleme

Olayım şimdengirü

mest

disünlercāmeçāk

118. **dimişler**:-*miş, -ler*

Gazel 1788

Mısra: 8

Demek, söylemek.

N’olarenğīn ise

şi’rüm selef

şi’rinedağl itme

Dimişler ‘ālem

içinde

bulınmazhıçedebde

nyig

119. **dimişlerdür**:-

mişlerdür

Gazel 1788

Mısra: 1

Demek, söylemek.

Egerçirüşen-i

rūzadimişlerdür

‘arabdanyig

Tazarru’ itmege

‘āşık olur mı

añāşebdenyig

120. **dir:-r**

Gazel 1793

Mısra: 9

Demek, söylemek.

Şeb-i

hicründen edürhâl-i

Muhibbîdiriseñ

Âh u vâh-ıla geçer

her

gicesigündüzümüñ

121. **dir:-r**

Gazel 1795

Mısra: 5

Demek, söylemek.

Tâb-ı mülden gül

gül olsa ‘arızımdır

gören

Âbdanâteş

‘ayânâteşdenâb

olmak gerek

122. **dime:-me**

Gazel 1798

Mısra: 3

Demek, söylemek.

Dime saçına

dolaşdum olmadum

bir dem küşâd

Ya

perîşân zülfineâsân

mıdurdıldâdelik

123. **diyeler:-e, -ler**

Gazel 1802

Mısra: 14

Demek, söylemek.

Dal

ma’ânîbahırınayârân

a gönder cevheri

Diyeler nazm ehli

hakkâ böyle gevher
görmedük

124. **dimez:-mez**

Gazel 1803

Mısra: 13

Demek, söylemek.

İy saçı leylâgöricek

kim

bañamecnündimez

Olıcaktîvânehıklaışt

ihârikimsenüñ

125. **dir-idüm:-r, --i, -**

dü, -m

Gazel 1804

Mısra: 2

Demek, söylemek.

Dâyim olmasa eger

bu dile iyyârgamuñ

Dir-

idümşekvekilupluţf-

ılayokdurkeremüñ

126. **didüm:-dü, -m**

Gazel 1806

Mısra: 7

Demek, söylemek.

Yâradidüm şem’

yakar her

gicepervânesin

Didi bunda

yimegam ‘uşşâk[1]

nâr itsem gerek

127. **didüm:-dü, -m**

Gazel 1807

Mısra: 7

Demek, söylemek.

Naqd-i cânâ alayın

büseydidümdidiyâr

Râyegân girmez ele

añabahâ ister iseñ

128. **dimiş:-miş**

Gazel 1807

Mısra: 5

Demek, söylemek.

Borcum olsun

yolnacânıviremdim

işidüñ

Kıl

edâborcıldilâva’deve

fâ ister iseñ

129. **dimiş:-miş**

Gazel 1824

Mısra: 9

Demek, söylemek.

Ger beni cân dan

severse terk-i ser

kılsundimiş

Boynumuz bir

kıldan ince pes ne

var itmek gerek

130. **dir-idüm:-r, --i, -**

dü, -m

Gazel 1830

Mısra: 3

Demek, söylemek.

Dir-idüm dil

virmeyem ‘âlemde

ben meh-rûlara

Bilmezemn’itdibañ

aitdi beni

rüsvâgözün

131. **dir-iseñ:-r, --ise, -**

ñ

Gazel 1842

Mısra: 1

Demek, söylemek.

Çekmeyem ger dir-

iseñ cevriñi sen

gerdünüñ

Lāle-veş koma
elūñdenkadeh-i
gülğünüñ

132. **dimedi**:-me, -di

Gazel 1854

Mısra: 4

Demek, söylemek.

Rahm eylemedi
hālümesengīn dil
imiş āh
Bir kez
yañılıpdimedimiskī
nniçeğhālūñ

133. **dime**:-me

Gazel 1855

Mısra: 10

Demek, söylemek.

Gözüm yaşıyla
baña yiter çünkirüy-
ı zerd
DimeMuhibbī
'āşıkāğayrınışān
gerek

134. **didüm**:-dü, -m

Gazel 1859

Mısra: 7

Demek, söylemek.

Cānisāritdümidü
myoluñdaiyārām-ı
cān
Didi ne minnet
gerek bu eski
kāruñdursenüñ

135. **didi**:-di

Gazel 1864

Mısra: 8

Demek, söylemek.

Didümiyservüm
yiter itdüñ gözüm

yaşın revān
Gül gibi güldididi
bu nehri hoş
görmek gerek

136. **didüm**:-dü, -m

Gazel 1865

Mısra: 7

Demek, söylemek.

'İşk ya Mecnūnuñ
olsun ya benüm
olsun didüm
Dimesünler
'ışkiçinde
iştirāküñdürsenüñ

137. **diyeler**:-e, -ler

Gazel 1865

Mısra: 6

Demek, söylemek.

Anuñ-ıçunsineme
yazıldı şekl-i zü'l-
fikār
Tā görenler diyeler
kim
sīneçäküñdürsenüñ

138. **didüm**:-dü

Gazel 1866

Mısra: 5

Demek, söylemek.

Didümbelā-
yızülfineiy dil
tolaşma gel
Güşitmedüñçüpend
ümisaña beter gerek

139. **dime**:-me

Gazel 1876

Mısra: 1

Demek, söylemek.

Direm-i
eşkidüketdümdimeğ

arc it hūnuñ
Ġamyimedāğ-ı
cigerdür başı çün ol
sunuñ

140. **dır**:-r

Gazel 1881

Mısra: 2

Demek, söylemek.

İy kaşı ya çün elif
gibi gele tırüñsenüñ
Çagurup dil
dirañacān içre gel
yirüñsenüñ

141. **dimişler**:-miş, -ler

Gazel 1882

Mısra: 11

Demek, söylemek.

Çünkiribāt-ı köhne
dimişlercihāniçün
Halk-ı cihānikondı
göçer kərbāntutuñ

142. **dimezin**:-mez, -in

Gazel 1889

Mısra: 10

Demek, söylemek.

Eyledüñküy-ı
harābātuMuhibbiye
mağām
Şükridüphālümebun
ıdimezindüñitdüñ

143. **dimez**:-mez

Gazel 1892

Mısra: 2

Demek, söylemek.

Cānın 'eyler
'āşıkacānān gerek
Derdi hoş görüp
dimezdermān gerek

144. **didüm:-dü, -m**

Gazel 1896

Mısra: 7

Demek, söylemek.

Gerdenindegösterüp

zülünsü'âlitdididü

m

Hâyżâlimboynuñad

üşmişvebälündürse

nüñ

145. **dir:-r**

Gazel 1896

Mısra: 9

Demek, söylemek.

Ėayrılarla bu

Muhibbîyâröldidir

eñ

Hâşa-lillâhâşa-

lillâh bu

hayâlünürsenün

146. **diyeler:-e, -ler**

Gazel 1899

Mısra: 6

Demek, söylemek.

İy gözüm ağla gâh

sen gâh döküp hün-

ı ciger

Tâ diyeler ki çeşm-i

ter mâsenün ü dem

senün

147. **dirdüm:-r, -düm**

Gazel 1903

Mısra: 6

Demek, söylemek.

Kaşr-ı

'ışkıyapmağFerhâ

dida'vet eylesem

Hıdmet-i senge

koyup dirdüm ben

ol ırğâda gül

148. **didüm:-dü, -m**

Gazel 1905

Mısra: 7

Demek, söylemek.

Noқтаagzuñ kıl

miyânüñyâdnadidü

mğazel

Şâ'ir-i şîrîn-suhen

itse ne tañ ince

hayâl

149. **dime:-me**

Gazel 1906

Mısra: 12

Demek, söylemek.

Ne ekersen anı

biçersin

Muhibbîhayr u şer

Cevkübengendüm

umup

dimeañcevdegül

150. **dimiş:-miş**

Gazel 1906

Mısra: 5

Demek, söylemek.

Büsevirdümdimiş

iken

alubancannağdini

Şimdi inkâr idesin

sanduñ anı

gîrevdegül

151. **didiyse:-di, -y, -se**

Gazel 1908

Mısra: 2

Demek, söylemek.

Şîrînlebüñeğoncadı

mek bir hüner degül

Her kim didiye bu

sözididümnazardeg

ül

152. **didüm:-dü, -m**

Gazel 1908

Mısra: 2

Demek, söylemek.

Şîrînlebüñeğoncadı

mek bir hüner degül

Her kim didiye bu

sözididümnazardeg

ül

153. **didüm:-düm**

Gazel 1908

Mısra: 5

Demek, söylemek.

Tîr-i müjem ki

sîneñi deldi

didididüm

Ger turmaz-ısa

dilde göñülden

geçer degül

154. **dimem:-me, -m**

Gazel 1910

Mısra: 2

Demek, söylemek.

Bañacevr ü

cefâkahr u sitem kıl

Dimem mihr ü

vefâlutf u kerem kıl

155. **didi:-di**

Gazel 1913

Mısra: 10

Demek, söylemek.

İyMuhibbîyaşumicâ

rî görüp ol serv-ğad

Nâz-ıladidigözün

yaşına beñzer 'aynı

mül

156. **didüm:-dü, -m**

Gazel 1913

Mısra: 1

Demek, söylemek.

Bir güzeller
şahınısevdumdidüm
ğarrāgazel
İşidendirgörmedük
unuñ gibi
ra'nāgazel

157. **didüm**: -dü, -m

Gazel 1917

Mısra: 3

Demek, söylemek.

Ġamğubārınlevha-i
dilden ne ref' eyler
didüm
Şaykal-ı
meydüridipīr-i
muğānref'-i melāl

158. **didüm**: -dü, -m

Gazel 1926

Mısra: 5

Demek, söylemek.

Hasta-
dilveniytabīb-i
cānnedürhālümdidü
m
Didiymiskīn bu
derdüñkābil-i
dermādegül

159. **diyen**: -yen

Gazel 1926

Mısra: 16

Demek, söylemek.

Kaynadı tennūr-ı
dilden göz yaşı
oldrevān
İyMuhibbī kim-
durur aña diyen
tūfādegül

160. **didī**: -di

Gazel 1928

Mısra: 7

Demek, söylemek.

Bugün göreyim
yüzüñdidüñdifer
dā
Dil-ḥasteeger
irmeye yarına ne
müşkil

161. **didügümce**: -düg, -
üm, -ce

Gazel 1928

Mısra: 5

Demek, söylemek.

Sakın didügümce
ser-i zülfinetolaşdı
Düşvār işe el
urdıgönül yine ne
müşkil

162. **didün**: -dü, -ñ

Gazel 1928

Mısra: 7

Demek, söylemek.

Bugün göreyim
yüzüñdidüñdifer
dā
Dil-ḥasteeger
irmeye yarına ne
müşkil

163. **diye**: -ye

Gazel 1931

Mısra: 8

Demek, söylemek.

Hıçte'sir ide mi
yaşum ile āhumaña
Kālbineyāruñcihānd
a kim diye mermer
degül

164. **didiler**: -di, -ler

Gazel 1934

Mısra: 8

Demek, söylemek.

Kāfir idi
'adlkıldugüçünNüş
rrevān
Görmedi nār-ı
caḥīmididilerA'rafa
gel

165. **didī**: -di

Gazel 1941

Mısra: 14

Demek, söylemek.

Çekdi bülbül mest
olup
gülşendeçünāvāzele
r
Didikoñ kan
aglayam gülsün
yiter her bār gül

166. **diyemezsin**: -ye, -
mez, -sin

Gazel 1951

Mısra: 4

Demek, söylemek.

Qaddüm olsa bār-ı
ğamdaniyşanem
olmaz 'aceb
Diyemezsin kıl
nazar görüp anı sen
ḥamdegül

167. **dir**: -r

Gazel 1959

Mısra: 10

Demek, söylemek.

Āhāteşine ger
yakasın
dehriMuhibbī
Raḥmeylemeyüpdür

bile sen de yan u
yakıl

168. **didiyse:-di, -y, -se**

Gazel 1961

Mısra: 9

Demek, söylemek.

Her ne didiyse
eyledi 'ahde
vefâMuhib
Ahsendidi böyle
gerek ola yâr-ı dil

169. **dimezem:-mez, -em**

Gazel 1962

Mısra: 4

Demek, söylemek.

Mihr ü vefâ eyleme
terk-i cefâdağı
Cevrûñ yiter
bañadimezemvefâm
a gel

170. **diyeler:-e, -ler**

Gazel 1965

Mısra: 10

Demek, söylemek.

Ol şeker lebden
Muhibbî söz
açupgüftâra gel
İşidenlersenüñiçün
diyeler şîrinmakâl

171. **dimişlerdür:-mişlerdür**

Gazel 1966

Mısra: 8

Demek, söylemek.

Virüpzülfüne dil
cânâbañamecnünlağ
abdiler
Diyenler

hağdimişlerdür olur
gökdenlağabnâzil

172. **dinür:-n, -ür**

Gazel 1966

Mısra: 1

Demek, söylemek.

Egerçisâye-i
Hağdurdinür bir
kişiye iy dil
Bunidegmehîred
bilmez ki gâyet de
bu söz müşkil

173. **dirler:-r, -ler**

Gazel 1966

Mısra: 7

Demek, söylemek.

Virüpzülfüne dil
cânâbañamecnünlağ
abdiler
Diyenler
hağdimişlerdür olur
gökdenlağabnâzil

174. **didiler:-di, -ler**

Gazel 1981

Mısra: 17

Demek, söylemek.

Mey ü
mağbûbaMuhibbidi
dilertevbelüdür
İşidüpehl-i şafâ her
biri dir andan ol

175. **dir:-r**

Gazel 1981

Mısra: 18

Demek, söylemek.

Mey ü
mağbûbaMuhibbidi
dilertevbelüdür

İşidüpehl-i şafâ her
biri dir andan ol

176. **dime:-me**

Gazel 1982

Mısra: 17

Demek, söylemek.

Muhibbîintihâ var
dime 'ışka
Sen
anuñintihâsımbtidâ
bil

177. **diyeler:-e, -ler**

Gazel 1984

Mısra: 11

Demek, söylemek.

Nedendür kim
diyeler
Kaşamecnün
Ben andan
bilmezemdünyâda
'âkil

178. **didüm:-düm**

Gazel 1985

Mısra: 1

Demek, söylemek.

Görüp
ebrûñdidümbaña
budur 'iyd-i hilâl
Teşneyem ben
lebûñi sun içeyim
âb-ı zülâl

179. **didüm:-dü, -m**

Gazel 1985

Mısra: 3

Demek, söylemek.

Kalması mâl ü
menâl kaldı
didümnağd-i gamuñ
Didi yitmez mi

sañaşbuqadarmāl
u menāl

180. **dimişsin:-miş, -sin**

Gazel 1986

Mısra: 9

Demek, söylemek.

Öldürem bir gün
Muhibbîyidimişsind
östum
Dur
vefâikrârûñavirmek
amānhâcetdegül

181. **didüm:-dü, -m**

Gazel 1988

Mısra: 7

Demek, söylemek.

Zülfününçevgânına
top eyledümidüm
seri
Didimerdiseñ bu
da'vādahemānmezd
āna gel

182. **dimiş:-miş**

Gazel 1988

Mısra: 10

Demek, söylemek.

Virme yüz
zülfünecānā kesmez
ol zünnārını
Niçekerredimiş
iken aña sen imāna
gel

183. **dime:-me**

Gazel 1992

Mısra: 9

Demek, söylemek.

Yakarsa seni
lādimepervāneler
gibi

Şem'-i
cemālîşevkinesüzān
olan göñül

184. **dimiş:-miş**

Gazel 1999

Mısra: 11

Demek, söylemek.

'Arızuñabeñzedemd
imişmeger kim
yañılıp
Çünhātādur bildi
itdibiñ kez istigfār
gül

185. **diseler:-se, -ler**

Gazel 1657

Mısra: 2

Demek, söylemek.

Yānebiyyallāhitdün
mu'cizünle ayı şağ
Diselersaña
'acebmidürşehāmağ
büb-ı Hağ

186. **dirlir:-r, -ler**

Gazel 1866

Mısra: 8

Demek, söylemek.

'İşkıyolındaçünkidil
āşabraçāre yok
Şabr olmaz-ısa
'āşıkadirler sefer
gerek

187. **dirlir:-r, -ler**

Gazel 1866

Mısra: 10

Demek, söylemek.

İrmez vişāl-i yāra
kişi zür u zār ile
Dirlervişāle irmek-
içünsim ü zer gerek

188. **dirseñ:-r, -señ**

Gazel 1971

Mısra: 11

Demek, söylemek.
Göremdirseñegersu
n'-ı Hūdāyı
Alupāyinehūsne kıl
muqābil

di:-

1. **didi:-di**

Gazel 1675

Mısra: 10

Demek,
adlandırmak.
Āteş-i
āhumlasürholdikenā
r-ı āsümān
Bilmeyen anı
Muhibbîyañılıpdidi
şafak

2. **disem:-se, -m**

Gazel 1706

Mısra: 5

Demek,
adlandırmak.
Disem ben
çeşmüñekāfir 'aceb
mi
İdüpdür biline
zünnārazülfün

3. **disem:-se, -m**

Gazel 1816

Mısra: 7

Demek,
adlandırmak.
Ezelden olmışam
'āşıküzüñe gün
disemlāyık
Ki sen 'Azrāvü ben

Vāmıkn'ıçün dün
gicegelmedüñ

4. **dimezem**:-mez, -em

Gazel 1500

Mısra: 3

Demek, söylemek.

Dimezem mihr eyle
bārıcevr kıl oran-ıla
Faḥr-ı
'ālemçüdimiṣḥayr
u'l-umür olur vaṣat

5. **dirlr**:-rler

Gazel 1507

Mısra: 5

Demek, söylemek.

Çünküdirler
ölmeyince ele
girmez vaṣl-ı dōst
Böyledüryā bu olan
dünyādakiḥaydan
ne ḥaz

6. **didi**:-di

Gazel 1520

Mısra: 9

Demek, söylemek.

Bezm-i ḥüsünde
görüp dil āteşin
dilber didi
İyMuḥibbī pes ne
ḥacetdürmeh-i
devrāna ṣem'

7. **didi**:-di

Gazel 1526

Mısra: 3

Demek, söylemek.

Hicr-ile yanmakdan
ise didiyig baş
oynamak
Baş koyup ortaya

itdi 'ıṣkıniizḥār
ṣem'

8. **dirlr**:-rler

Gazel 1582

Mısra: 4

Demek, söylemek.

Kime sorsam
leblerüñ-ile
miyānuñdanḥaber
Didiler kim
bilmezüzdirleranuñ
çün var yok

9. **dirdüm**:-r, -dü, -m

Gazel 1589

Mısra: 3

Demek, söylemek.

Noḫṭadirdümagzuñ
a olsa dehānuñdan
eser
Bilüñemüdir-
idümmüincelikde
anca yok

10. **dirdüm**:-r, -dü, -m

Gazel 1591

Mısra: 3

Demek, söylemek.

Zülfinebaglanmadir
dümpendümügüṣitm
edüñ
Dār-ı
dünyādasāñabeñzer
göñülāvāre yok

11. **dirsem**:-r, --se, --m

Gazel 1622

Mısra: 7

Demek, söylemek.

Egersehveyleyüpdır
sem ser-i zülfüñe
'anberdür

Ḥaṭākıldum
beşerden çün 'aceb
olmaz ḥaṭā kılmak

12. **dimezem**:-mez, -em

Gazel 1633

Mısra: 1

Demek, söylemek.

Dimezemañadilām
ehveşde kaş u göze
bak
Dest-i ḳudretle anı
naḳş eyleyen
naḳḳāşa bak

13. **dimezem**:-mez, -em

Gazel 1634

Mısra: 11

Demek, söylemek.

Dimezemañakālil
eyle cefāñı ya kesir
Bu Muḥibbīḥoş
görür her ne gelürse
az [u] çok

14. **dimeñ**:-me, -ñ

Gazel 1638

Mısra: 8

Demek, söylemek.

Varupzülfi
siyāhında kaçan dil
kılsa şebrevlik
Başında düd-ı
āhındandimeñ ki
şeb-külāhı yok

15. **dirdüm**:-r, -dü, -m

Gazel 1650

Mısra: 1

Demek, söylemek.

Ḡoncadirdümagzuñ
alīkinanuñgüftarı
yok

- Servdirdümḳaddüñe
ammāanuñrefṭarı
yok
16. **dirdüm**:-r, -dü, -m
Gazel 1650
Mısra: 2
Demek, söylemek.
Ḡoncadirdümagzuñ
alıkinanuñḡüftarı
yok
Servdirdümḳaddüñe
ammāanuñrefṭarı
yok
17. **diseñ**:-ñ, -se
Gazel 1650
Mısra: 10
Demek, söylemek.
Bu
Muḥibbīyeraḳībünd
enidersin kem nazar
Kim ki
'aşıḳoldiitden kem
diseñ de 'arı yok
18. **didi**:-di
Gazel 1690
Mısra: 1
Demek, söylemek.
Gülşen-i
ḥüsnümdedidi seni
zār itsem gerek
Şubḥolincazārılık
eyler hezār itsem
gerek
19. **didiler**:-diler
Gazel 1709
Mısra: 2
Demek, söylemek.
Nişānıvirmedi
kimse dehānuñ

- Didiler kıldan
incedürmiyānuñ
20. **diyeler**:-ye, -ler
Gazel 1721
Mısra: 10
Demek, söylemek.
Baş
açuptḡınaboynınıM
uḥibbīuzadur
Bunu umar diyeler
'ışḳ ara
ḳurbānolduñ
21. **dimek**:-mek
Gazel 1750
Mısra: 4
Demek, söylemek.
Ḥayra gir 'uṣṣāḳa
göster gel zekāt-ı
ḥüsnüñi
Döstum senden
ḳabül itmek anı
benden dimek
22. **dirliler**:-r, -ler
Gazel 1760
Mısra: 6
Demek, söylemek.
Agzuñanoḳta
dinmiş gerçi ki ol
da mevḥüm
Kıldan da ince
dirlilerliksenüñmiyān
uñ
23. **dirsin**:-rsin
Gazel 1760
Mısra: 12
Demek, söylemek.
Nā-ḥaḳyireniçe bir
'uṣṣāḳ[i] öldürürsin
Sorılmaya mı

- dirsinboynuñdaki o
kanuñ
24. **didüm**:-dü, -m
Gazel 1767
Mısra: 7
Demek, söylemek.
Didüm
'uṣṣāḳın' için öldürü
rsin
Didimerd olan anlar
bañaḳibāk
25. **dinür**:-n, -ür
Gazel 1780
Mısra: 7
Demek, söylemek.
Dinür su vühevānuñ
rengi yokdur
Yaratdı ol bilür
rengin hevānuñ
26. **dinür**:-n, -ür
Gazel 1786
Mısra: 10
Demek, söylemek.
Atupceḡātür[i] ile
itdiMuḥibbīyihelāk
Ḳātıl mi dinür
olmasa ehl-i
veḡāebrūlaruñ
27. **dirsem**:-r, --se, --m
Gazel 1802
Mısra: 3
Demek, söylemek.
Sañadirsem ben
melek yāḥūdperfi
olur ḥaṭā
Bir muşavvercānsın
'ālemdede gözler
görmedük

28. **didi:-di**

Gazel 1805

Mısra: 6

Demek, söylemek.

Çekdüñdilâderd ü
elem
gördüñcefâvüderd ü
ğam
Ol mehdidişabr it
gelem sen
intizârısınkimüñ

29. **dirdüñ:-r, -düñ**

Gazel 1810

Mısra: 5

Demek, söylemek.

Bugün öldürem seni
dirdüñkomayam
yarına
Âh kim bildüm yok
imiş ‘ahd ü
peymānuñsenüñ

30. **dirsem:--r, --se, --m**

Gazel 1814

Mısra: 7

Demek, söylemek.

Pādşāh-ı
dücihāndurañadirse
mlāyık
‘Işķkitābını oku
hālını bil Mecnūnuñ

31. **dirsem:--r, --se, --m**

Gazel 1816

Mısra: 1

Demek, söylemek.

N’oladirsemaña
‘ömrüm n’ için dün
gicegelmedüñ
Vefāsuzsınbenüm
‘ömrüm n’ için dün
gicegelmedüñ

32. **dir-imiş:-r, -imiş**

Gazel 1818

Mısra: 11

Demek, söylemek.

Dir-imiş kılsunfidā
yoluma cümle
varını
Cān-ısa
dañıMuħibbī pes ne
var itsem gerek

33. **didüm:-dü, -m**

Gazel 1850

Mısra: 7

Demek, söylemek.

Öldürüp kurtar beni
hicrūñbelāsındandid
üm
Didiāħirğamyimeiy
dermend itsem
gerek

34. **dimezem:-mez, -em**

Gazel 1857

Mısra: 6

Demek, söylemek.

Seyr-i bustān ide
benümle o māh
Felegedimezem
‘aceb mi kelek

35. **didüm:-dü, -m**

Gazel 1863

Mısra: 7

Demek, söylemek.

Deyrevardumkalbü
mişāf it didüm bir
muğbeçe
Bir kadeh meyle
göñülāyinesiniitdip
āk

36. **didi:-di**

Gazel 1908

Mısra: 5

Demek, söylemek.

Tır-i müjem ki
sīneñi deldi
didididüm
Ger turmaz-ısa
dilde göñülden
geçer degül

37. **diyeler:-ye, -ler**

Gazel 1914

Mısra: 8

Demek, söylemek.

Ger bugün elden
komayasın
şerī’atdāmenin
Havz-ı kevserden
diyeler sañayārān
şerbet al

38. **diyler:-y, -ler**

Gazel 1914

Mısra: 6

Demek, söylemek.

Hayr-ħ’āh ol itme
hīç bir kimseye sen
kem nazar
Halk-ı
‘ālemtädiylersenüñi
çünrahmet al

39. **dimezem:-mez, -em**

Gazel 1930

Mısra: 4

Demek, söylemek.

Gün gibi hercāyilik
itmek
revāmıdursaña
Dimezemşimdengir
ü dil-ħasteye gel
çāre kıl

40. **didî:-dî**

Gazel 1947

Mısra: 6

Demek, söylemek.

Derd ü
belâvümüñnet ü
ğam gelse tañmıdur
Kim dididilâsaña
evvel bî-vefâda ol

41. **diyem:-y, -em**

Gazel 1962

Mısra: 7

Demek, söylemek.

Bir dem karar
eyleye bu derd-i
dîlümdiyem
Vâkıf olasın cümle
bu mâcerâma gel

42. **didüm:-dî, -m**

Gazel 1964

Mısra: 2

Demek, söylemek.

Yüzüñi gördüm
müselmân oldum
rûz-ı ezel
Haţtuñîâhîr görüp
didümirişdiâh ecel

43. **dirsin:-r, -sin**

Gazel 1965

Mısra: 7

Demek, söylemek.

‘Âķilemdirsinvişâl-i
yâr eylersin taleb
Ol şeh-i ‘âlem-
gedâsınyâ ne bu
fıkr-i muhâl

44. **diyüben:-(y)üben**

Gazel 1965

Mısra: 6

Demek, söylemek.

Ĥâk-i pâyuñ olmak
içünyollaruñdarüyu
mı
Basasın bir gün ola
diyübenitdümpâyım
âl

45. **didî:-dî**

Gazel 1969

Mısra: 8

Demek, söylemek.

Pâre kılmış
itlerüñdirlerrakıb-i
kâfirî
Her kim işitdi ise
cândandidini’me’l-
bedel

di ki:

1. **di ki:**

Gazel 1805

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

De ki. || Söyle ki.

Senüñçüniynâ-
mihribân hem
çüMuħıbbînâtüvân
Terk eyledüm bu
yolda cân sen di ki
yârısıñkimüñ

dîbâ:

1. **dîbâ:**

Gazel 1583

Mısra: 6

Dallı çiçekli bir

cins ipek kumaş.

Kimi mün’im bu
ħalkuñ kimi müflis
Kimi dîbâgeyer
kimisi çıplak

2. **dîbâ:**

Gazel 1974

Mısra: 9

Dallı çiçekli bir

cins ipek kumaş.

Câhilgeyersedîbâ

irmez maķâm-ı

evce

Bulmaz

Muħıbbînokşândân

âeger geye şâl

dîdâr:

1. **dîdârüñ:-uñ**

Gazel 1616

Mısra: 11

Güzel yüz, güzellik.

// *Sevgili.*

‘Âşık oldum [ben]

ezelden

güşidüpdîdârüñi

Ĥâkdimişler ‘âşık

olur gözden evvel

kulak

2. **dîdâra:-a**

Gazel 1636

Mısra: 4

Güzel yüz, güzellik.

// *Sevgili.*

Ne dünyâğuşşası

bende ne ‘uķbâ

fıkrin eyler dil

Hemândîdâra

‘âşıkvanhevây-ı ñn

ü ânım yok

3. **dîdâra:-a**

Gazel 1652

Mısra: 2

Güzel yüz, güzellik.

// *Sevgili.*

Hālını bilmek
dilerseñbülbüñgöl
zāra bak
Su gibi şāfīderün ol
dem-be-dem dīdāra
bak

4. **dīdāruñi:-uñi**

Gazel 1657

Mısra: 3

Güzel yüz, güzellik.

// *Sevgili.*

Görmedin
dīdāruñisañamaḥab
betbagladum
Bu meseldür
gözden öñdindirler
‘āşıkdur kulak

5. **dīdār:**

Gazel 1680

Mısra: 8

Güzel yüz, güzellik.

// *Sevgili.*

Zāhid eylerse eger
cennet ü
Fırdevsītaleb
‘Āşıkambañahemān
‘ışk-ıladīdār gerek

6. **dīdāruña:**

Gazel 1739

Mısra: 9

Güzel yüz, güzellik.

// *Sevgili.*

Su
revānolmuşmeger
‘āşık-durur
dīdāruña
Her ne yirde od
yanarsa
tābdāruñdursenüñ

7. **dīdār:**

Gazel 1932

Mısra: 2

Güzel yüz, güzellik.

// *Sevgili.*

Kendüyirāh-ı
‘ademde eyledi
izhār gül
Bülbül-i bī-dillere
tā göstere dīdār gül

8. **dīdār:**

Gazel 1937

Mısra: 2

Güzel yüz, güzellik.

// *Sevgili.*

Ḥamdü-lillāh kim
ser-ā-ser
görinürgülzār gül
Bülbül-i şūrīdeye
‘arz eyledi dīdār gül

9. **dīdār:**

Gazel 1941

Mısra: 4

Güzel yüz, güzellik.

// *Sevgili.*

Göñli katılar
bulursa yiridürneşv
ü nemā
Zāhiritdiçün bu
faşl-ı sebze dīdār
gül

dīdār ‘āşıkolmuşdur:

1. **dīdār**

‘āşıkolmuşdur:-mişdur

Gazel 1673

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Sevgilinin aşığı

olmuştur.

Sular olmuşdur
ezelden çünkidīdār
‘āşıkı
Başını taşdan taşa
dögüp akan ırmaga
bak

dīde:

1. **dīdeden:-den**

Gazel 1529

Mısra: 3

Göz, görme

organı.

Sakla
cāndandīdedenesrār
uñi
“Küllü sırrın
cāveze’l-
isneynişā”

2. **dīdeñi:-ñi**

Gazel 1565

Mısra: 10

Göz, görme

organı.

Virdi yoluñacān u
dili çünkiMuḥıbbī
İydöst buyur
dīdeñirindāna
tekellüf

3. **dīde:**

Gazel 1621

Mısra: 3

Göz, görme

organı.

Yagdurmıyadı
‘āleme ger dīde göz
yaşın
Başdan yakardı
uşbucihāñşerār-ı
‘ışk

4. **dīdeñe:-ñe**

Gazel 1626

Mısra: 6

Göz, görme

organı.

Yüzinimescid ü
çeşminimâm it
Kaşî mihrâb olsun
dīdeñe tak

5. **dīdemden:-m, -den**

Gazel 1628

Mısra: 2

Göz, görme

organı.

Sīnemdedilâderd
olan yâdigâra bak
Dīdemden akan her
yaña ol cūybâra bak

6. **dīde:**

Gazel 1676

Mısra: 1

Göz, görme

organı.

Gördizülfeynini bu
dīdeperīşân ancak
Didi ‘âşıklara bu
hâl-i perīşân ancak

7. **dīdeler:-ler**

Gazel 1676

Mısra: 14

Göz, görme

organı.

Aglaramyârigörem
gibi Muḥibbīşeherī
Dīdelersegriyüben
dil daḥicūşân ancak

8. **dīde:**

Gazel 1721

Mısra: 5

*Göz, görme
organı.*

Boyaduñ kan-
ılayıdīde yine
pīrehenüñ
Bilmezemn’oldısañ
a yine tolu kan
olduñ

9. **dīde:**

Gazel 1744

Mısra: 10

Göz, görme

organı.

Raḥmidüphâlüme
her
gıcebañaaglırsın
Dilerembunı ki
eksilmeye
ıydīdenemüñ

10. **dīde:**

Gazel 1758

Mısra: 9

Göz, görme

organı.

Geyürdiegnümedīd
e ser-â-ser
Başumatâcoldıdūd-ı
âhuñ

11. **dīde:**

Gazel 1767

Mısra: 2

Göz, görme

organı.

Ğamuñdanoldımürd
esīne hem çâk
Cevâbeyt ola
dīdecân-ı ğamnâk

12. **dīde:**

Gazel 1773

Mısra: 2

Göz, görme

organı.

Çekesin iy dil niçe
cevrin kaç-i dil-
cūlaruñ
Ya niçe bir aka
ıydīdegözüñdensula
ruñ

13. **dīde:**

Gazel 1862

Mısra: 8

Göz, görme

organı.

Bezm-i ğamda pür
iderseñgözümüñsâğ
arını
Dileğüm bu ki
ziyâd ola
eyâdīdedemüñ

14. **dīdeden:-den**

Gazel 1868

Mısra: 2

Göz, görme

organı.

Yakdı odlara seni
ḥasreti ol mâh-
veşüñ
Kalmadı
dīdedenakmag-ıla
bu kanluyaşuñ

15. **dīde:**

Gazel 1954

Mısra: 10

Göz, görme

organı.

Derd ü belâ mey
yirineḥün-ı
cıgernüşımege
ıydīde sen

yārāniçün elde tolu
peymāne ol

16. **dīdeler:-ler**

Gazel 1981

Mısra: 3

Göz, görme

organı.

Dīdelercūlarakitsun

yürisünayaguña

Sen yüriserv-i sehī

gibi hīrāmān ol

dīde-i āfāk:

1. **dīde-i āfāk:**

Gazel 1604

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Ufukların gözü.

Ĥam-ı

ebrūlaruñgördifelek

de kalmadı hiçtāk

Yüzüñnüri ile

rüşengörinürdīde-i

āfāk

dīde-i esküm:

1. **dīde-i eşküm:**

Gazel 1753

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Gözyaşı.

Görenler dīde-i

eşkūmidimā-ı

‘inebdenyig

İşidennāleferyādum

daĥı ‘iyş ü

tarabdanyig

dīde-i giryāna:

1. **dīde-i giryāna:-a**

Gazel 1936

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Ağlayan göz, yaşlı

göz.

Ĥālī olmaz acı

yaşlar dökmeden

deryā gibi

Ola kim raĥm

eyleye bu dīde-i

giryāna dil

2. **dīde-i giryāna:-a**

Gazel 1944

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Ağlayan göz, yaşlı

göz.

Acı yaşlar

dökdügingördi

gözüm deryālayın

Acıdı kıldı

terahĥumdīde-i

giryāna dil

3. **dīde-i giryāna:-a**

Gazel 1957

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Ağlayan göz, yaşlı

göz.

Gözlerüm yaşı akar

gördibenümcūlar

gibi

Eksükolmasundidi

bu dīde-i giryāna

dil

dīde-i hūn-bārıdur:

1. **dīde-i hūn-bārıdur:-**

dur

Gazel 1652

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Kan dolu göz.

Her biri bir ehl-i

‘ışkuñdīde-i hūn-

bārıdur

Sanma yiriyirläleler

açıldı gel kühsāra

bak

dīdeler yaşı:

1. **dīdeler yaşı:**

Gazel 1616

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Gözlerin yaşları.

Dīdeler yaşı

yiñilmezsekoaksun

yiridür

Cūlar ile serv-

ĥadlerpāyına [hem]

yüz sür ak

didi:

1. **didi:-di**

Gazel 1508

Mısra: 12

Dedi, söyledi.

Diñle bir dem bu

cerāyıdidüm

Didi almaz bu

mācerādanĥaz

2. **didi:**

Gazel 1531

Mısra: 10

Dedi, söyledi.

Ĥattıgeldüginigördi

kesdizülfındilbertüm

Keydegüldür hem-

nişin olmak

didiñtüyeyzāğ

3. **didi:-di**

Gazel 1536

Mısra: 8

Dedi, söyledi.

Käkül-i
müştünmidürbaşuñ
dakicānādidüm
Didi eyle görütür
dūd yansa bālā-
yıçerāğ

4. **didiler:-ler**

Gazel 1549

Mısra: 5

Dedi, söyledi.

Penbe-i dağum
görenler
sīnemüzredidiler
Yıryirinberf-i
zemīndenoldıgūya
bu külef

5. **didī:**

Gazel 1569

Mısra: 4

Dedi, söyledi.

Nāme-i hüsnünde
kim gördi çekilmiş
kaşlaruñ
Didihükmi-
şāhīdūrlā-būd olur
tugralatīf

6. **didī:**

Gazel 1610

Mısra: 2

Dedi, söyledi.

Didümcānāyüzüñe
oldum ‘āşık
Didi terk eyle cāntā
dine şādık

7. **didī:**

Gazel 1610

Mısra: 3

Dedi, söyledi.

Görüp
hüsnüñdidisaña
‘Azrā
Bilenler
derdümidirbañaVā
mık

8. **didī:-di**

Gazel 1632

Mısra: 10

Dedi, söyledi.

Muhibbikūyuña
geldi didüm bir
büseihsān it
Didiresm olmadı
hūblartarıkında bu
‘ādet yok

9. **didī:**

Gazel 1652

Mısra: 10

Dedi, söyledi.

Yiridürseng-i
melāmet itse
sīneñdenišan
Kim didisañavarup
ol şāhid-i bāzāra
bak

10. **didī:**

Gazel 1676

Mısra: 2

Dedi, söyledi.

Gördizülfeynini bu
dīdeperīşān ancak
Didi ‘āşıklara bu
hāl-i perīşān ancak

11. **didī:**

Gazel 1676

Mısra: 9

Dedi, söyledi.

Gözlerüm yaşına
rahm eyle
didümididinigār
Yaş degül bu
dökilendürr-ile
mercān ancak

12. **didī:-di**

Gazel 1690

Mısra: 7

Dedi, söyledi.

Hāk-i
miñnetlecefasengin
edürdidümdidi
Ol
hārābolmuşdilüñüst
üvār itsem gerek

13. **didī:**

Gazel 1691

Mısra: 3

Dedi, söyledi.

Hāllerümüāteş-i
haddündekeydidüm
didi
Hüsnüme göz
degmesün anı
sipend itsem gerek

14. **didī:**

Gazel 1692

Mısra: 7

Dedi, söyledi.

Büseñe al naqd-i
cānumıdidüm dilber
didi
Ol bahāyavirmezem
ger biñ ola
cānuñsenüñ

15. **didi:**

Gazel 1695

Mısra: 3

Dedi, söyledi.

Cür'aniçdümleblerü
ñdenbüsevirdidümd
idi
Mest olup
sözünuzatduñ şöyle
beñzer giderek

16. **didi:**

Gazel 1722

Mısra: 10

Dedi, söyledi.

Vaşluña ire
Muhibbidümiyārā
m-ı cān
Didiyyī-çāre bu
fıkr-i
muḥālūñdürsenūñ

17. **didi:**

Gazel 1739

Mısra: 8

Dedi, söyledi.

Didümiy dilber
nedürküyuñdaferyā
d u fiğān
Didiyy dil-
ḥastebeñzerāh u
zāruñdursenūñ

18. **didi:**

Gazel 1739

Mısra: 12

Dedi, söyledi.

Görinenzülfiñmidü
rdidümyaḥūddām-ı
belā
Didiyañlışañladuñbī
-çāredāruñdursenūñ

19. **didi:**

Gazel 1753

Mısra: 1

Dedi, söyledi.

Görenler dīde-i
eşkümdidimā-ı
'inebdenyig
İşidennāleferyādum
daḥı 'iyy ü
ṭarabdanyig

20. **didi:**

Gazel 1760

Mısra: 4

Dedi, söyledi.

Ebrūlaruñı gördüm
bildüm ki katı
yadur
Çekilmedi çekilmez
didisenūñkemānuñ

21. **didi:**

Gazel 1763

Mısra: 8

Dedi, söyledi.

Derd-i 'iṣṣā ne ola
var mı bir
çāredidüm
Didi bir
rindmegerderdüñ
ola dermānuñ

22. **didi:-di**

Gazel 1767

Mısra: 8

Dedi, söyledi.

Didüm
'uṣṣākın' i'çünöldürü
rsin
Didimerd olan anlar
bañaçibāk

23. **didi:**

Gazel 1770

Mısra: 4

Dedi, söyledi.

Bir
büseñevirtürdümdid
üm bu naqd-i cānı
Kim gördimiskīn
olmaz
didibahāsıcanuñ

24. **didi:**

Gazel 1778

Mısra: 1

Dedi, söyledi.

Nāz-ıladidi ol
şanembañagiriftānk
imūñ
Ben
'āşıkamdidümsaḥāa
mmā da sen
yānkimūñ

25. **didi:**

Gazel 1780

Mısra: 5

Dedi, söyledi.

Hemān "kūn"
didioldı cümle
'ālem
Kamu baḥr-
ılaberşun' iduranuñ

26. **didi:**

Gazel 1791

Mısra: 14

Dedi, söyledi.

Dil okurken
ḥaṭuñzūlf-ile
ḥālūñgöriccek
Didilā-büd o
ḥaṭanoḫṭavūi' rāb
gerek

27. **didi:**
Gazel 1806
Mısra: 8
Dedi, söyledi.
Yāradidüm şem'
yakar her
gicepervānesin
Didi bunda
yimegam 'uṣṣāk[1]
nār itsem gerek

28. **didi:**
Gazel 1807
Mısra: 7
Dedi, söyledi.
Naqd-i cānā alayın
būseyididümdidiyār
Rāyegān girmez ele
aṅabahā ister iseñ

29. **didi:**
Gazel 1809
Mısra: 4
Dedi, söyledi.
Zülfünñ bendine
çekdigöñlümñdīvā
nesin
Didimiskīngamyim
ezülfoldızencirūñse
nūñ

30. **didi:**
Gazel 1812
Mısra: 7
Dedi, söyledi.
La'liniazgumaaldu
m dil feraḥ olup
didi
Sakin agzuñdan
çıkarma kim çıkar
cānuñsenūñ

31. **didi:-di**
Gazel 1826
Mısra: 10
Dedi, söyledi.
Bu Muḥibbī ser-i
zülfindekiḥālingöric
ek
Didi dil murğını pes
dutmaga bir dāne
gerek

32. **didi:**
Gazel 1840
Mısra: 8
Dedi, söyledi.
Kapusındaboynumı
egdüm görüp bir
ehl-i dil
Didiṣabr it bir nefes
şimdi çıkar
cānuñsenūñ

33. **didi:**
Gazel 1850
Mısra: 8
Dedi, söyledi.
Öldürüp kurtar beni
hicrūñbelāsındandid
üm
Didiāḥirgamyimeiy
dermend itsem
gerek

34. **didi:**
Gazel 1859
Mısra: 8
Dedi, söyledi.
Cānnisāritdümdidü
myoluñdaiyārām-ı
cān
Didi ne minnet
gerek bu eski
kāruñdursenūñ

35. **didi:**
Gazel 1866
Mısra: 14
Dedi, söyledi.
Didüm ki tır-i
ğamzeñesīnem
siper ola
DidiMuḥibbīañade
mürdenciger gerek

36. **didi:**
Gazel 1872
Mısra: 10
Dedi, söyledi.
Muḥibbīluṭf-ı
ṭab'uñdankemāle
ireli nazmuñ
İşidüp gören
eş'aruñdidişi'r-i
Ḥasan'danyig

37. **didi:**
Gazel 1905
Mısra: 3
Dedi, söyledi.
Didi dilber kıl
nazarḥüsnuñsaña
'arz ideyim
Ben didüm gerçek
misin bu
cānumışükrāne al

38. **didi:**
Gazel 1917
Mısra: 4
Dedi, söyledi.
Ğamğubārınlevḥa-i
dilden ne ref'eyler
didüm
Şaykal-ı
meydürdidipir-i
muğānref'-i melāl

39. **didi:-di**

Gazel 1926

Mısra: 6

Dedi, söyledi.

Hasta-
dilveniytabīb-i
cānnedürhālūmdidü
m
Didiymiskīn bu
derdüñkâbil-i
dermādegül

40. **didi:**

Gazel 1935

Mısra: 6

Dedi, söyledi.

Ġamze oklarına
didüm tutayım
sīnem siper
Didida'vāya gerek
māni'
hemānmezdāna gel

41. **didi:-di**

Gazel 1935

Mısra: 8

Dedi, söyledi.

Gördüğimde
okudum zülfini
"Ve'l-leyl" âyetin
Gösterüpyüzindidi
"Ve'ş-şems"
okıKur'āna gel

42. **didi:**

Gazel 1957

Mısra: 4

Dedi, söyledi.

Gözlerüm yaşı akar
gördibenümcülar
gibi

Eksükolmasundidib
u dīde-i giryāna dil

43. **didi:**

Gazel 1961

Mısra: 10

Dedi, söyledi.

Her ne didiye
eyledi 'ahde
vefāMuhib
Ahsendidi böyle
gerek ola yār-ı dil

44. **didiler:-ler**

Gazel 1965

Mısra: 1

Dedi, söyledi.

Gördilersādoldiçeş
müñdidilerzülfüñid
āl
Bunlaruñ fikri ile
vardurgöñüldeşadha
yāl

45. **didi:**

Gazel 1981

Mısra: 14

Dedi, söyledi.

Ka'bedürküyınıfarz
oldıtavāfeyleyelüm
Dil didienfa' budur
anda varupkurbān
ol

46. **didi:**

Gazel 1985

Mısra: 4

Dedi, söyledi.

Kalmadı māl ü
menāl kaldı
didümnaqd-i ğamuñ
Didi yitmez mi

sañauşbuqadarmāl
u menāl

47. **didi:-di**

Gazel 1987

Mısra: 6

Dedi, söyledi.

Bir kimse
habervirmediçün
ince bilinden
Kim didi'taleb eyle
göñülmü-miyān ol

48. **didi:**

Gazel 1988

Mısra: 8

Dedi, söyledi.

Zülfüñüñcevġanına
top eyledümdidüm
seri
Didimerdiseñ bu
da'vādahemānmezd
āna gel

49. **didi:**

Gazel 1994

Mısra: 10

Dedi, söyledi.

Başdan çıkarsa
zülfüMuhibbiyiġam
degül
Kim didibunıaña ki
dāyimhevāda ol

didi ki:

1. **didi ki:**

Gazel 1592

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Dedi ki.

Zülfüñ uzandı
boynuña ister ki
salma

Çeşmüñdidi ki
hâlini bilmez
babakbabak

2. **didî ki:**

Gazel 1745

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Dedi ki.

Ol servkaddibâğ-ı

hüşnde görüp

gözüm

Didi ki

pâyınayaşumanuñre

vân gerek

3. **didî ki:**

Gazel 1745

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Dedi ki.

Görmez

Muhibbîla'lüñicânâ

neden didüm

Didi ki cāngörine

mi gözden nihân

gerek

4. **didî ki:**

Gazel 1778

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Dedi ki.

DidümMuhibbîşubh

a dek bu

gözlerümyılduz

sayar

Didi ki

hergizgörmedüm bu

vech-i bîdârikimüñ

5. **didî ki:**

Gazel 1854

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Dedi ki.

Kim gördişehâla'l-i

lebünüzrekihalün

Didi ki sakın

kondimegesüstineb

aluñ

6. **didî ki:**

Gazel 1934

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Dedi ki.

Haqqı gözle

koriyâyızâhidâinşâf

a gel

Saña kim didi ki

meclislerde her dem

lâfa gel

didî kim:

1. **didî kim:**

Gazel 1932

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Dedi ki.

Yâriagyâr-

ılagördükdeMuhibb

îtdiâh

Didi kim olmaz-

ımlış 'âlemdehîçbî-

hâr gül

didüm:

1. **didüm:**

Gazel 1692

Mısra: 7

Dedim.

Büseyne al naqd-i

cânumididüm dilber

didî

Ol bahâyavirmezem

ger biñ ola

cânuñsenüñ

2. **didüm:**

Gazel 1695

Mısra: 3

Dedim.

Cür'âñiçdümleblerü

ñdenbüsevirdidümd

idi

Mest olup

sözünuzatduñ şöyle

beñzer giderek

3. **didüm:**

Gazel 1695

Mısra: 7

Dedim.

'İşk ya Mecnûnuñ

olsun ya benüm

olsun didüm

İstemem bir şeyde

olam kimse ile

müşterek

4. **didüm:**

Gazel 1719

Mısra: 5

Dedim.

Kuçamdidümmyân

uñ korkum budur ki

ammâ

Yokdurnişanı ince

kıldan dañımiyânuñ

5. **didüm:**

Gazel 1739

Mısra: 11

Dedim.

Görinenzülfüñmidü

rdidümyahüddâm-ı

belâ

Didiyañlışañladuñbī
-çāredāruñdursenüñ

6. **didüm:**

Gazel 1763

Mısra: 7

Dedim.

Derd-i 'ışka ne ola
var mı bir
çāredidüm
Didi bir
rindmegerderdüñ
ola dermānuñ

7. **didüm:**

Gazel 1778

Mısra: 2

Dedim.

Nāz-ıladidi ol
şanembañagiri ftārik
imüñ
Ben
'āşıkamdidümsañaa
mmā da sen
yārıkimüñ

8. **didüm:**

Gazel 1778

Mısra: 6

Dedim.

Gördüm ki genc-i
hüsnezeülfin[i]
itmiş pāsban
Didümeger ejder
ola bu nev'e yok
mārikimüñ

9. **didüm:**

Gazel 1864

Mısra: 7

Dedim.

Didümüyservüm
yiter itdün gözüm

yaşın revān
Gül gibi güldididi
bu nehri hoş
görmek gerek

10. **didüm:**

Gazel 1905

Mısra: 4

Dedim.

Didi dilber kıl
nazarhüsnuñsaña
'arz ideyim
Ben didüm gerçek
misin bu
cānumişükrāne al

11. **didüm:**

Gazel 1935

Mısra: 5

Dedim.

Ġamze oklarına
didüm tutayım
sīnem siper
Didida'vāya gerek
māni'
hemānmezdāna gel

didüm ki:

1. **didüm ki:**

Gazel 1569

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Şöyle söyledim, ...

dedim.

Lebleri nāzükruhu
dil-keş qadibālātañf
Her ne
vaçtkıldumnazardid
üm ki ser-tā-pālañf

2. **didüm ki:**

Gazel 1593

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Şöyle söyledim, ...

dedim.

Leylüzülfini görüp
didüm ki iyārām-ı
cān
Ben anuñsevdā-y-
ılamecünüyam
boynuma dak

3. **didüm ki:**

Gazel 1866

Mısra: 13

Kelime Tipi: -

Şöyle söyledim, ...

dedim.

Didüm ki tūr-i
ğamzeñesinem
siper ola
DidiMuñibbāñade
mürdenciger gerek

diğer:

1. **diğer:**

Gazel 1730

Mısra: 1

Öteki, öbür.

Hālümüitdidigerğam
ze-i pūr-efsünün
Oldıefsāne-i halk
olalı dil meftünün

diğerün:

1. **diğerün:**

Gazel 1787

Mısra: 12

Değişmiş,

başkalaşmış, bozuk.

Sen perī-rüyı görüp
geldi

Muñibbiyecünün

Āh günden güne

hālūmidigergūnitdü
ñ

diger-gün:

1. **diger-gündur:-dur**

Gazel 1583

Mısra: 1

Değişmiş,

başkalaşmış, bozuk.

Diger-
gündurbakarsañ sen
bu āfāk
Aç ‘ibret
çesminidāyimaña
bak

2. **diger-gün:**

Gazel 1646

Mısra: 5

Değişmiş,

başkalaşmış, bozuk.

Hicrānşebindecānāh
ālüm katı diger-gün
Ben hasretiyle
öldüm gel
intizārayir yok

diger-günitdün:

1. **diger-günitdün:-dün**

Gazel 1889

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Değiştirmek,

bozmak.

Hālūmiāhgönül
yine diger-günitdün
Bir boyı servi görüp
yaşımıCeyhūnitdün

dik:

1. **dik:**

Gazel 1980

Mısra: 7

*Bir cismi dik
olarak durdurmak.*

Dik sipihruzre bu

dilden yine āhuñ

‘alemin

Çıkduñeflākehemān

himmetūññkūsıncı

āl

2. **dikdüm:-dü, -m**

Gazel 1998

Mısra: 3

Bir cismi dik

olarak durdurmak.

Bugün meydān-

ı’ışk içre bu

sīnemtablasındikdü

m

At oklar

iykemānebrūsüvār

ol ‘azm-i meydān

kıl

3. **dikdüm:-dü, -m**

Gazel 1719

Mısra: 2

Yetiştirmek.

Alduñelüñeydöstür

-ile çünkemānuñ

Şahrā-yı dilde

dikdüm olsun bu dil

nişānuñ

diken:

1. **dikenün:-ün**

Gazel 1856

Mısra: 14

Bazı nebatatta

bulunan sivri ve batan

iğne.

Hāzer itme müjeden

bas bu

Muhibbīgözine

Žarar itmez biticek
kişiye
sevdādikenün

2. **dikenden:-den**

Gazel 1872

Mısra: 8

Bazı nebatatta

*bulunan sivri ve batan
iğne.*

Ko bülbül

eylesünzārı anı terk

itdidildārı

Gülünñhod yok-

durur yārı bu

‘ālemde dikenden

yig

dikkat:

1. **dikḳati:-i**

Gazel 1515

Mısra: 7

Duygularla

düşünceyi bir şey

üzerinde toplama,

uyanıklık.

Beli gelmez

ḥayāledikḳatiko

Kılma iy dil

iñenmuḥāletama’

dikkatolnsa:

1. **dikḳatolnsa:**

Gazel 1611

Mısra: 14

Kelime Tipi: -

Dikkat etmek.

Ḥaḳīkīdür sözüüm

sanmañmecāzī

Bulmurdikḳatolnsa

deḳāyık

dikkatler evle:

1. **dikkatler eyle:**

Gazel 1974

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Dikkat etmek.

Şeb-dîz-i âhum ile
gülüneşkikoşdum
Dikkatler eyle iy dil
yügrüginî görüp al

dil:

1. **dilünde:**-ü, -ñ, -de

Gazel 1609

Mısra: 10

Dil, lisan.

Konuşma dili.

Muhibbî söyleme
beyhüde sözler
Hemândilünde
olsun zıkr-i Hâlîk

2. **dillerde:**-lerde

Gazel 1771

Mısra: 6

Dil, lisan.

Konuşma dili.

Cilve kıl meydân-ı
hüşn içre semend-i
nâz-ıla
Söylenen dillerde
şimdi güft ü
güyuñdursenüñ

3. **dil:**

Gazel 1502

Mısra: 4

Aşk ve sevginin

kaynağı, gönül, kalp.

Evvel
refîksoñratarîk bu
mesel-durur
Yol korkuludur eyle
dil 'ışk-ılaihtilâ

4. **dil:**

Gazel 1503

Mısra: 1

Aşk ve sevginin

kaynağı, gönül, kalp.

'Acebmidüriderse
dil gam u derd ü
belâdanhaz
Kim ola itmeye-
bilsen
kadimâşinâdanhaz

5. **dilde:**-de

Gazel 1510

Mısra: 9

Aşk ve sevginin

kaynağı, gönül, kalp.

Nürâyetidür dilde
zıkr eyle ruñın her
dem
Kimdür kim Muhib
itmez bu devr-i
zamândanhaz

6. **dil:**

Gazel 1511

Mısra: 3

Aşk ve sevginin

kaynağı, gönül, kalp.

Çamgelürse dil
añakarşu çıkar
Olur elbette
âşinâdanhaz

7. **dil:**

Gazel 1512

Mısra: 1

Aşk ve sevginin

kaynağı, gönül, kalp.

Fâriğ ol gel eyleme
dünyâicüniy dil
nizâ'

Hâşıl itmezsin sen
andan nesne
hıçillâşudâ'

8. **dil:**

Gazel 1515

Mısra: 8

Aşk ve sevginin

kaynağı, gönül, kalp.

Beli gelmez
hayâledikkatiko
Kılma iy dil
iñenmuñâletama'

9. **dilden:**-den

Gazel 1516

Mısra: 6

Aşk ve sevginin

kaynağı, gönül, kalp.

Afitâb-ı
dehriymâhum görür
her gün zevâl
Kâdir olmaz 'ışkuñı
bir zerre dilden ide
kam'

10. **dilde:**-de

Gazel 1519

Mısra: 11

Aşk ve sevginin

kaynağı, gönül, kalp.

Âhum ile gördiler
dilde
Muhibbîâteşüm
Didiler olmak
'acebdürbâd-ıla
hem-râh şem'

11. **dilden:**-den

Gazel 1521

Mısra: 4

Aşk ve sevginin

kaynağı, gönül, kalp.

Gerçi
kâdîrsinyüzüñ
göstermeyesin
'âşıka
Lîkkâdirolmazsın
'ışk dilden ola kam'

12. **dil:**

Gazel 1525

Mısra: 10

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*
İyMuhibbîh kim
zülfi perîşânın
görüp
Dil perîşânoldıvü
olmadı
hergizmüctemi'

13. **dil:**

Gazel 1529

Mısra: 6

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*
Hoşgelürbezm içre
nâyufnâlesi
Mevlevîler gibi
eyler dil semâ'

14. **dil:**

Gazel 1529

Mısra: 7

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*
'İş ü 'işret görse
dil dirmerhabâ
Lîkkâr-ı zühdden
eyler el-vedâ'

15. **dilden:-den**

Gazel 1540

Mısra: 8

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*

Ele ebrûların almış
atar çeşmibaña
oklar
Nişân it sîneye
dilden degülfir ü
kemânfarîğ

16. **dilde:-de**

Gazel 1543

Mısra: 3

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*
Başdasevdâ dilde
ğavğâ gözde nem
sînemde od
Hâlûmi sorana
diremişidenlerdenır
ag

17. **dil:**

Gazel 1548

Mısra: 6

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*
Gayra atma
iykemân-
ebrûhadeng-i
gamzeñi
Sînemeydânındaçün
kim eyledüm ben
dil hedef

18. **dil:**

Gazel 1554

Mısra: 12

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*
Ya kaşıyla gamze
okların ele alsa
nigâr
'İşkmeydânında

eyler bu Muhibbî
dil hedef

19. **dil:**

Gazel 1557

Mısra: 7

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*
Mescid-i
hüsnineirdükiy dil
eyle iktidâ
Uy
imâmaçeşmidürmüj
gânlarolmuş anda
şaf

20. **dil:**

Gazel 1563

Mısra: 6

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*
İy kaşı ya
durmadan at sen
bañağamz okların
Key ulu devlet-
durur aña ola bu dil
hedef

21. **dil:**

Gazel 1566

Mısra: 1

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*
Gevher-i
'ışkaolaldan dil
şadef
Nâveg-i derde
olupdurcân hedef

22. **dil:-se**

Gazel 1567

Mısra: 9

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*
Dil
niçekılsuntaħammül
cänniçedöysüngama
Ursalar bār-ı ğamı
kılmaz
taħammülküh-ı Kāf

23. **dil:**

Gazel 1572

Mısra: 11

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*

Āteş-i ‘ışk içre dil
girdi semenderler
gibi
Olalıdan bu
Muħibbödostlarmu’t
ād-ı ‘ışk

24. **dilden:-den**

Gazel 1573

Mısra: 3

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*

İçen
‘ışkuñşarābıngeçdi
dilden
Haķıķatbāğ-ı ‘ömri
soldurur ‘ışk

25. **dil:**

Gazel 1577

Mısra: 6

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*

Cilvesin görmek
dilerseñ ol gül
endāmuñ yine
Gülşen ü bāğ içre iy
dil cilve-i tāvüsa
bak

26. **diller:-ler**

Gazel 1581

Mısra: 2

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*

Hüblarencüm-durur
içinde ol meh-rüya
bak
Niçe diller
mübtelāzülfıucında
müya bak

27. **dil:**

Gazel 1586

Mısra: 6

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*

Şöyle maħvitdi bu
‘ışkuñāteşiküllitenü
m
Kim bakarsa dir ki
dil yandı bile cān
anda yok

28. **dil:**

Gazel 1586

Mısra: 7

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*

Gülşen içre gördi
dil hem-ser
olupdurhār-ıla
Bülbülünhālın bilen
dir mi ki efgān anda
yok

29. **dilden:-den**

Gazel 1588

Mısra: 8

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*

Nigārāāteş-i ‘ışkuñ
yanaldan
sīnemüstinde
Egerāh eylesem
dilden çıkar sanma
ki düdum yok

30. **dilden:-den**

Gazel 1588

Mısra: 9

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*

Dileremcān-ıla
dilden ire herkese
in’āmuñ
Gelene
ķani’embaña
kimesneye
ħasüdum yok

31. **dile:-e**

Gazel 1592

Mısra: 1

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*

Endüh-ı derdümi
dile
yazdumvaraķvaraķ
‘İşk ehli tā gele ala
benden sabaksabaķ

32. **dil:**

Gazel 1595

Mısra: 5

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*

Bir ħarāret virdi
‘ışkuñ geldi bu dil
lerzeye
Bilmek
isteseñegerahvālüm
i sen bīde bak

33. **dil:**

Gazel 1595

Mısra: 7

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*

Bahr-ı 'ışk içre bu
dil
çünküşinâverlikider
İñlerem kim iki
çesmümañaolmışdu
r kabak

34. **dil:**

Gazel 1596

Mısra: 1

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*

Ḥusrevâ dil leb-i
şîrînüñeFerhâd
ancak
Küh-ı gam kesmede
bir nev'deüstâd
ancak

35. **dil:**

Gazel 1599

Mısra: 7

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*

Cân be-ğâyethüzn
içinde dil katı
ğamnâkdür
Sâkiyâ mey sun ki
virsün bu dil-i
gamh'araşevk

36. **dil:**

Gazel 1602

Mısra: 5

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*

Bahr-i eşk içre
düşüp bu dil

şinâverlikider

Korkmaz

zîrâdüçeşmiañaolmı

şdur kabak

37. **dilden:-den**

Gazel 1614

Mısra: 2

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*

Ne hoşdur 'âlem
içre 'âlem-i 'ışk
Ki eksük olmaya
dilden gam-ı 'ışk

38. **dil:**

Gazel 1615

Mısra: 15

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*

Dil kebâbidüp yine
sanduñ bugün
ğamsîhine
Niçeaglarıñçeñlerr
akşa girmiş şîşe bak

39. **dil:**

Gazel 1616

Mısra: 3

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*

Saña düşmez idesin
iy dil 'işyân u gurür
Çün seni bilmez
misin bir
kañredenñalkitdiHa
k

40. **dil:**

Gazel 1620

Mısra: 12

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*

Taht-ı Efrîdüna

bakmaz tâc-ı

Ḥusrev gözlemez

Atları haylinde ister

ola bu dil bir burağ

41. **diller:-ler**

Gazel 1625

Mısra: 5

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*

Zülfinün her bir
kılında niçe diller
baglamış
Asmak ister bî-
günâh ol zülf-i
'anber-sâya bak

42. **dil:**

Gazel 1630

Mısra: 1

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*

Gülşen-i hüsindeiy
dil ol kad-i bälâya
bak
Serv[i] nisbet
eyleme inşâf kıl
'alâya bak

43. **dil:**

Gazel 1630

Mısra: 3

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*

Şadhezârânñüb-rüiy
dil temâşâisteseñ
Cângözi görür
cemâl-i yâr[ı] aç
her câya bak

44. **dil:**

Gazel 1635

Mısra: 7
*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*
Gülşen-i
hüsninekarşuiy dil
arturnäleñi
Dimesünler bülbül-i
şüridenüñferyadı
yok

45. **dil:**

Gazel 1636

Mısra: 3
*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*

Ne dünyāğuşşası
bende ne ‘uqbā
fikrin eyler dil
Hemāndidāra
‘āşıkvanhevāy-ı ĩn
ü ānum yok

46. **dil:**

Gazel 1638

Mısra: 7
*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*
Varupzülfi
siyāhında kaçan dil
kılşa şebrevlik
Başında dūd-ı
āhındandimeñ ki
şeb-külāhı yok

47. **dilinde:-i, -n, -de**

Gazel 1638

Mısra: 2
*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*
Ne kılsun ‘āşık-ı bī-
dil ki bezm-i
vaşlarāhı yok
Anı

sanmañgöziyaşlu
dilinde āh u vāhı
yok

48. **dile:-e**

Gazel 1640

Mısra: 1
*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*

Saña mı kaldı
‘ālemde dile cevri ü
cefa kılmak
Beni yādeyleyüp
her dem rakībiāşinā
kılmak

49. **dil:**

Gazel 1641

Mısra: 3
*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*

İñleyi dil derd-ile
tāciñlasun tas-ı
felek
Aglaiyçeşmüm
dem-ā-dem su gibi
her yaña ak

50. **dil:**

Gazel 1642

Mısra: 6
*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*

Aglaiyçeşmaglatā
kim yuyasın
‘işıyānuñı
İñleyi dil iñle her
dem başuñı taşlara
kak

51. **dil:**

Gazel 1645

Mısra: 8

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*

İydöst seni
gördigöñülüz-ı
ezelde
Sevdi seni dil
sevmeye
ğayrısevesüm yok

52. **dilden:-den**

Gazel 1654

Mısra: 9
*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*

‘İşkadüşdüm
kalmadı şabrum
olup dilden berī
Yāllāhīolmasunhīç
kimseler nā-çār-ı
‘ışk

53. **dil:**

Gazel 1660

Mısra: 7
*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*
Şadhezārāñhübüiy
dil ger
temāşāisteseñ
Rüşen eyle
cāngöziniyārı gör
her cāya bak

54. **dilde:-de**

Gazel 1662

Mısra: 1
*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*
Egerçi dilde
varlıktan eser yok
Velicevri ü
belāvüderd-i ser
yok

55. **dilinden:-in, -den**

Gazel 1667

Mısra: 1

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.
'Āşikuñ gitmez
dilinden hiçhüy u
hây-ı 'ışk
Tutısararız u semâyı
ser-te-ser gavğâ-ı
'ışk*

56. **dil:**

Gazel 1670

Mısra: 3

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.
İtdügüncevr ü
cefâlardanferah olur
bu dil
Ana rahmindenberü
gülmez o gam-
perverde bak*

57. **dil:**

Gazel 1676

Mısra: 14

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.
Aglaramyârigörem
gibi Muhibbîseherî
Dîdelersegriyüben
dil daħıcüşân ancak*

58. **dil:**

Gazel 1678

Mısra: 8

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.
Çüngenc-durur
vaşlınıgâruñ ele
girmez*

İy dil talebin
eyleme
vîrânedegülseñ

59. **dil:**

Gazel 1682

Mısra: 5

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.
Kaçan dil âteşe
yansa çıkar bu
âhumeflâke
Görinürâteşçünkini
hânıbañaöğretmeñ*

60. **dil:**

Gazel 1684

Mısra: 4

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.
Ka'be-i küyüñ
müyesser
oldıçünitdümtavâf
Farzdurelbedeiy dil
cânuñıķurbân gerek*

61. **dil:**

Gazel 1684

Mısra: 7

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.
İstedüñ dil anı
virdümcân da
isterseñn'ola
Pâdişehsinbendeñe
m senden
hemânfermân gerek*

62. **dilden:-den**

Gazel 1686

Mısra: 4

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*

Tîğ-i hicr-ile
iderseñ sen beni ger
şâhşâh
Gitmeye dilden
hayâl-i kıdd-i dil-
cüyüñsenüñ

63. **dil:**

Gazel 1689

Mısra: 5

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.
'İşkmezdânındaıy
dil olalı sen
pehlevân
Vâmık u Ferhâd u
Mecnündurmiyângî
rûñsenüñ*

64. **dilüñi:-iñi**

Gazel 1690

Mısra: 8

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.
Hâk-i
miñnetlecefasengin
edürdümddi
Ol
harâbolmışdilüñiüst
üvâr itsem gerek*

65. **dil:**

Gazel 1692

Mısra: 5

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.
Leylîzülfüñi görüp
dil
niçemecnünolmasu
n
Boynuma
zencirdürzülfi
perîşânuñsenüñ*

66. dil:

Gazel 1705

Mısra: 6

Aşk ve sevginin

kaynağı, gönül, kalp.

Dirîgâolmadumherg

izküşâde

Velî günden güne

oldı bu dil teng

67. dil:

Gazel 1705

Mısra: 11

Aşk ve sevginin

kaynağı, gönül, kalp.

Hazer kıl

çemişmüjgânındani

y dil

Girîz eyler kişi

görse şaf-ı ceng

68. dili:-i

Gazel 1705

Mısra: 9

Aşk ve sevginin

kaynağı, gönül, kalp.

Dili şâfitmege

olmadı dermân

Tutupdurgönlümün

âyinesinjeng

69. dil:

Gazel 1707

Mısra: 7

Aşk ve sevginin

kaynağı, gönül, kalp.

Agziüncengidercâ

n-ıla dil

Bilmedüm yok

yirlerenedür bu

ceng

70. dil:

Gazel 1711

Mısra: 8

Aşk ve sevginin

kaynağı, gönül, kalp.

Döstlarğavvâş olup

çıkarmaga söz

gevherin

Bahr olup dil

gözlerüm yaşı gibi

deryâ gerek

71. dilde:-de

Gazel 1711

Mısra: 2

Aşk ve sevginin

kaynağı, gönül, kalp.

Gönlümüñdivânesin

e bir saçı leylâ

gerek

Başdasevdâ dilde

âteş gözde her dem

mâ gerek

72. dil:

Gazel 1714

Mısra: 5

Aşk ve sevginin

kaynağı, gönül, kalp.

Gözlerün yaşımı iy

dil dökme

teskînolmasun

Sînem içre süziş-i

‘ışk-ılanârumdur

gerek

73. dil:

Gazel 1719

Mısra: 2

Aşk ve sevginin

kaynağı, gönül, kalp.

Alduñelüñeydöstfir

-ile çünkemānuñ

Şahrâ-yı dilde

dikdüm olsun bu dil

nişānuñ

74. dil:

Gazel 1720

Mısra: 10

Aşk ve sevginin

kaynağı, gönül, kalp.

Gelüpsînemefirrev

zenaçsun

Muhibbîoldıgâyet

de bu dil teng

75. dil:

Gazel 1724

Mısra: 1

Aşk ve sevginin

kaynağı, gönül, kalp.

Hayâl-i zülf-ile dil

giceğamnâk

Güneş yüzünü

göster eyle bî-bâk

76. dil:

Gazel 1724

Mısra: 3

Aşk ve sevginin

kaynağı, gönül, kalp.

Uşanmaz ‘akreb-i

zülfüñ görüp dil

Bilürle’l-i lebüñdür

tolu tiryâk

77. dile:-e

Gazel 1724

Mısra: 5

Aşk ve sevginin

kaynağı, gönül, kalp.

Dile sultân-ı

ğamgeldükçeçüşmü

m

Tolarmüjgānum
eyler yolların pāk

78. **dilde:-de**

Gazel 1726

Mısra: 6

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*

Gerçi
kıldumiykemān-
ebrū bu sīnem ben
siper
Kalmadı
tūrūnlegeçdi dilde
peykānuñsenūñ

79. **dil:**

Gazel 1730

Mısra: 2

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*
Hālūmiitdidīgergam
ze-i pūr-efsūnuñ
Oldiefsāne-i halk
olalı dil meftūnuñ

80. **dilden:-den**

Gazel 1734

Mısra: 4

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*
Gördüm düşümde
gicemübārekcemāli
ni
Dilden gider mi
hīçhayāliMuhamme
dūñ

81. **dil:**

Gazel 1736

Mısra: 1

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*

Zülfüne mi kaldı
her dem dil perīşān
eylemek
Ġamzeñelāyıkımdı
r pes dem-be-dem
kan eylemek

82. **dil:**

Gazel 1736

Mısra: 7

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*

Ġamzeñ oklarına
cānākılalıdan dil
nişān
Cānıkāşdıtdümkaşu
ñ yasına kurbān
eylemek

83. **dil:**

Gazel 1740

Mısra: 1

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*
Pūr-hūnoldıderd-ile
dil sīneoldıçāk
Yana felekler oda
çekem āh-ı derdnāk

84. **dil:**

Gazel 1741

Mısra: 1

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*
Pūr-hūnoldıderd-ile
dil sīneoldıçāk
Yana felekler oda
çekem āh-ı derdnāk

85. **dile:-e**

Gazel 1744

Mısra: 1

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*
Dāyim olmasa eger
bu dile iyyārgamuñ
Görmedümzerreced
isem olur-
ıdıkeremūñ

86. **dil:**

Gazel 1749

Mısra: 9

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*
Āteş-i ruhsāruña
yaksa Muhibbī dil
ne gam
Şem'eyanmaktang
örünpervāsı yok
pervānenūñ

87. **dilün:-üñ**

Gazel 1751

Mısra: 1

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*
Ka'bedürküyınaärz
üitdivarmagadilūñ
Bilmezemsuyuñ mı
çekdi seni anda ya
gilūñ

88. **dil:**

Gazel 1753

Mısra: 3

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*
Lebinden kim söz
işitse bulur dil
'ömr-i cāvīdi
Bulmur mı bu vech-
ile cihān içinde
lebden yig

89. **dil:**

Gazel 1754

Mısra: 4

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*

Belâ-yımihneti 'ışkı
dinilse haşre dek
dinmez

Umar mısın ki sen
iy dil bulasın derde
dermānuñ

90. **dil:**

Gazel 1758

Mısra: 4

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*

Egercānvirmedeoldı
ysataķşır

Virüpçān eyle iy dil
'özt-h'āhuñ

91. **dili:-i**

Gazel 1763

Mısra: 3

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*

Katı saħtdur dili ol
olamaz kimseye
rām

Katı yadur kaşı
yokdur çekici ol
yanuñ

92. **dil:**

Gazel 1769

Mısra: 1

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*

Niçe yıllar devrider
bu dil sū-
yıkūyuñsenüñ
Zirāķullāb-ı

maħabbetdür çeken
sūyuñsenüñ

93. **dil:**

Gazel 1773

Mısra: 1

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*

Çekesin iy dil niçe
cevrin ķad-i dil-
cūlaruñ

Ya niçe bir aka
iydidegözündensula
ruñ

94. **dil:**

Gazel 1775

Mısra: 4

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*

İdüpzülfüñiag u
dāneħālūñ

Dutıldımurğ idi dil
gerçi zīrek

95. **dile:-e**

Gazel 1779

Mısra: 1

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*

Dāyimā gelmese
ıyyār dile derd ile
ģamuñ

Didümzerrekadargö
rmedümiydöstkere
müñ

96. **dil:**

Gazel 1780

Mısra: 9

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*

Günāhuñāñ [u] iy
dil eyle zārī
Koçıksun göklere
āh u figānuñ

97. **dil:**

Gazel 1781

Mısra: 1

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*

Dil āteş-ile
yanalıdanoldisineçā
k

Gökler yüzineitdi
'urücāh-ı derdnāk

98. **diller:-ler**

Gazel 1781

Mısra: 7

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*

Reftār idesin şayd
ola sañaniçe diller
Güftār idesin deng
ola her sözüñeidrāk

99. **dil:**

Gazel 1783

Mısra: 6

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*

Rūze-i hicr içre
nāgāh ol
hilālebrūların
Gördüñiy dil şükrüñ
artar tāze bayram
eyledüñ

100. **dilden:-den**

Gazel 1784

Mısra: 1

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*

Degüleksükşehā
dilden senüñ bu
zahm-ı peykānuñ
Anuñçünhūnağarko
lmiş-durur her
lahzadāmānuñ

101. **dil:**

Gazel 1785

Mısra: 3

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*

Dāğıla dil lāle-veş
her lahza her dem
yanmada
Çekmegezülfigamın
bir sünbül-i müşg-
bū gerek

102. **dil:**

Gazel 1787

Mısra: 3

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*

Göreym seni iy dil
oda yanup yakılasın
Düşürüp derd ü
belāyā beni
mağbūnitdūñ

103. **dil:**

Gazel 1791

Mısra: 2

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*

Ser-i kūyuñda
gözüm yaşı toliāb
gerek
Anı akırtmaga da dil
gibi dōlāb gerek

104. **dil:**

Gazel 1791

Mısra: 4

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*

Bezm-i

ğamdagicelerşubha

dek ‘iyyeylemege

Dil

kebāboldıyaşumdağ

ı mey-i nāb gerek

105. **dil:**

Gazel 1791

Mısra: 5

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*

‘Arızuñşevkinevaru
rħaṭtuñgörmeye dil
Şeb-i zulmetde
çemen seyrine
mehtāb gerek

106. **dil:**

Gazel 1791

Mısra: 13

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*

Dil okurken

ħatuñzülf-ile

ħālūñgöricek

Didilā-büd o

ħaṭanoḳṭavüi’rāb

gerek

107. **diller:-ler**

Gazel 1792

Mısra: 4

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*

Çeşm-i cellāduñ

eline tīğalup kanlar

döker

Zülfüññ kim pīşesi

diller perīşān
eylemek

108. **dil:**

Gazel 1794

Mısra: 2

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*

‘Işkınabiñdāğyakdu
msīneme bir
mehveşüñ
Çekmege derd ü
belāiy dil
bulınmazbeñdeşüñ

109. **dil:**

Gazel 1797

Mısra: 7

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*

Araduñiy dil
dehānyilamiyānında
n eser
Bulmaduñ ancak
hemān bir kīl ü
kālūñdürsenüñ

110. **diller:-ler**

Gazel 1801

Mısra: 5

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*

Diller alup her taraf
‘asker
yanuñcağamzeler
Başuñüzrehusrevātu
g u livādurkākülūñ

111. **dil:**

Gazel 1804

Mısra: 4

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*

Geldi ābād-ı dile
çünkisipāh-ı ğam-ı
'ışk
Virdi cānağdini dil
aldı belāvülemūñ

112. **dile:-e**

Gazel 1804

Mısra: 1

Aşk ve sevginin

kaynağı, gönül, kalp.

Dāyim olmasa eger
bu dile iyyārgamuñ
Dir-
idümşekveklıpluñf-
ılayokdurkeremūñ

113. **dil:**

Gazel 1809

Mısra: 9

Aşk ve sevginin

kaynağı, gönül, kalp.

Eyledüñsīnemçerāğ
ınyakmagaçün dil
fitil
Şöyle bil
şimdengirü od
olisarıyirüñsenūñ

114. **dil:**

Gazel 1810

Mısra: 2

Aşk ve sevginin

kaynağı, gönül, kalp.

Şem'-veş her
meclise varmasa
cānānuñsenūñ
Giceler yanmazdı
iydil şubha dek
cānuñsenūñ

115. **dil:**

Gazel 1812

Mısra: 4

Aşk ve sevginin

kaynağı, gönül, kalp.

Tañmıdurzülfüñ
görüp
hālümperīşānolduğı
Dil
perīşāneylemekdürç
ünperīşānuñsenūñ

116. **dil:**

Gazel 1812

Mısra: 6

Aşk ve sevginin

kaynağı, gönül, kalp.

Āh kim bu ğam
elinden olımsızın
sen hālāş
Şöyle
muhkemduñdiy dil
çüngirībānuñsenūñ

117. **dil:**

Gazel 1812

Mısra: 7

Aşk ve sevginin

kaynağı, gönül, kalp.

La'liniagzumaaldu
m dil ferağ olup
didi
Sakın agzuñdan
çıkarma kim çıkar
cānuñsenūñ

118. **dil:**

Gazel 1817

Mısra: 3

Aşk ve sevginin

kaynağı, gönül, kalp.

Kaşd-i ruşsāritdi dil
düşdieñegüñçāhına
Döstümçıkarmagaz

ülfüñiçengāyleyedi
ñ

119. **dil:**

Gazel 1819

Mısra: 3

Aşk ve sevginin

kaynağı, gönül, kalp.

Dil
hayālünıtahtgāhiolm
ış-iken döstüm
Kendümülküñtārum
āritdüñeyü ad
itmedün

120. **dil:**

Gazel 1820

Mısra: 10

Aşk ve sevginin

kaynağı, gönül, kalp.

İyMuhibbüzühd-ile
yāruñ ele girmez
senūñ
Hānekahtandeyreyi
dil intikāl olmak
gerek

121. **dilde:-de**

Gazel 1824

Mısra: 5

Aşk ve sevginin

kaynağı, gönül, kalp.

Cāndañākat kalmadı
dilde
taħammülzerrece
Kuru
ğayret denn' olur
'azm-i nigār itmek
gerek

122. **dil:**

Gazel 1832

Mısra: 7

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*
Kankı dil kim
tolaşazülfine ol
olmaz halâş
Bend ü zencîre olur
lâyıķ işi dîvânenüñ

123. **dil:**

Gazel 1833

Mısra: 1

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*
Vaşlınairmege ger
var-ısa iy dil
hevesüñ
Terk-i cân eyle
yolında pes ol ‘İsî-
nefesüñ

124. **dil:**

Gazel 1835

Mısra: 9

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*
Niçe bir cevır ü
cefâokına dil ola
siper
Bir yañacevr-i
habîb ü bir
yañakahr-ı felek

125. **dil:**

Gazel 1841

Mısra: 2

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*
Halkaḥalkasînedâğı
n gerçi kim
dâmeyledüñ
Sanma iy dil kim o
murğ-ı
vaḥşiyirâmeyledüñ

126. **dil:**

Gazel 1843

Mısra: 3

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*
Eñegüñçâhmadüşdit
olaşaldan zülfe dil
Hey o
miskîñüñyirinzencîr
ü zindâneyledüñ

127. **dili:-i**

Gazel 1846

Mısra: 8

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*
Zülfüñüñ ‘ahdine
cânâ ben
senüñaldanmazam
Bir başı vardur veli
biñ var dili ol
sünbülüñ

128. **dil:**

Gazel 1855

Mısra: 1

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*
Sen olmayınca
dimezemiy dil
cihân gerek
N’eylercihâñışol ki
dimezbañacân
gerek

129. **dildedür:-de, -dür**

Gazel 1855

Mısra: 3

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*
Âhumgöñürürâteş-i
‘ışķumçüñdildedür

Bir ḥâneye ki od
düşe lâ-büddüḥân
gerek

130. **dil:**

Gazel 1858

Mısra: 4

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*
Çâresicânırmek-
ise derd-i ‘ışķuñ
‘âķıbet
Aña da iy dil ne
Câlîñüs u ne
Loķmân gerek

131. **dil:**

Gazel 1858

Mısra: 6

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*
Ka’be-i ķuyı
müyesser
oldıķıñkılduñtavâf
Lâzımıdursañaiy dil
cânüñıķurbân gerek

132. **dil:**

Gazel 1859

Mısra: 6

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*
Sîneâteş gözde nem
başumdasevdâ-
yihavâ
Niçeyıllarduryatur
dil
ḥâksârüñdursenüñ

133. **dil:**

Gazel 1860

Mısra: 12

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*

Ne
haddüñdürgelüphâl-
i siyâhın miske
beñzetmek
Anı bilmez misin iy
dil degül bir şey'
edebdenyig

134. **dil:**

Gazel 1866

Mısra: 1

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*

İy dil hadeng-i
miñnetesineñ siper
gerek
Meydân-ı 'ışka
girene cāndangüzer
gerek

135. **dil:**

Gazel 1866

Mısra: 5

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*

Didümbelâ-
yızülfineiy dil
tolaşma gel
Güşitmedüñçüpend
ümisaña beter gerek

136. **dil:**

Gazel 1867

Mısra: 4

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*

Çünperîşānitdizülfî
nruḥlarıüstindeyār
Dil perîşān 'aql u
şabrumtārumār
itsem gerek

137. **dil:**

Gazel 1869

Mısra: 1

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*

İy dil çü ser-i zülf-
ile sevdāyibüyütdüñ
Küyındafîgāneyley
ügavgāyibüyütdüñ

138. **dil:**

Gazel 1881

Mısra: 2

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*

İy kaşı ya çün elif
gibi gele türüñsenüñ
Çagurup dil
dirañacān içre gel
yirüñsenüñ

139. **dil:**

Gazel 1881

Mısra: 5

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*

Tekye-i 'ışk içre
ta'nider bugün
Mecnūna dil
Boynuma
bendolalıdanzülf-i
zencirüñsenüñ

140. **dil:**

Gazel 1884

Mısra: 1

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*

Dil diler
'ışkâtesinsinemdeki
tmān eylemek
Hiç olur mı

karañudaberkpinhā
n eylemek

141. **dil:**

Gazel 1885

Mısra: 2

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*

Alur gül
'arızuñdabüy-
ilareng
Velîgoncalebüñden
oldı dil teng

142. **dil:**

Gazel 1892

Mısra: 12

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*

La'lebeñzetmege
bu söz gevherin
Hāşılı dil gibi
añakān gerek

143. **dile:-e**

Gazel 1893

Mısra: 1

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*

Getürmez idi Fürs
ehli dile Kum-
ılaKāşānuñ
Varupmeh-rūların
görse Sitanbul u
Ġalātānuñ

144. **dil:**

Gazel 1898

Mısra: 7

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*

Baña bu devlet yiter
dil istemez sultān

ola
Hamdü-lillâh kim
kapuñda beni
derbâneyledüñ

145. **dile:-e**

Gazel 1899

Mısra: 7

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*

Eyle dile
cefâlarıtäsürevüzze
vķ u şafâ
Gele baña o
merħabâzulmsenüñ
sitem senüñ

146. **dilde:-de**

Gazel 1907

Mısra: 2

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*

Dâfi'-i
ğamdurdilânüş eyle
câmı iç şen ol
Ger keder var-ısa
dilde anı şâf it rüşen
ol

147. **dilde:-de**

Gazel 1908

Mısra: 6

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*

Tır-i müjem ki
sîneñi deldi
didididüm
Ger turmaz-ısa
dilde gönülünden
geçer degül

148. **dil:**

Gazel 1909

Mısra: 4

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*

İstemez âb-ı
hayâtikevsere
kılmaz nazar
Her ne dil kim
lebleri şehdi ile
hem-dem degül

149. **dil:**

Gazel 1909

Mısra: 8

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*

Zâhir olsa gün gibi
râz-ı
nihânümtañımdur
Dil ise
dīvâneolmışyâr ise
mahremdegül

150. **dil:**

Gazel 1910

Mısra: 9

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*

Muhibbîħastaduriy
dil tabîbi
Lebüñdârüsü ile aña
em kıl

151. **dil:**

Gazel 1914

Mısra: 12

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*

Ĥardan gül
bitürürgeç döner
anı yitürür
İy gözüm kıl bir
nazariy dil gel
andan 'ibret al

152. **dil:**

Gazel 1916

Mısra: 7

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*
Çüñdegülbâķcihân
a eyleme iy dil
tama'
Saña kalmaz
çünbilürsinyânedür
ceng ü cidâl

153. **dil-ile:--ile**

Gazel 1920

Mısra: 4

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*
Gül
yüzüñşevķinecânıvı
rürempervâne-veş
Yakaram şem'-i
cemâlüne dil-ile
câmı bil

154. **dilde:-de**

Gazel 1921

Mısra: 1

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*
Kalmadı dilde ķarâr
u şabr u bu tende
mecâl
Âh kim
hiçbilmedümbañane
dendürüşbuħâl

155. **dil:**

Gazel 1925

Mısra: 6

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*

Gehḫayālidür
konan gön̄lüm
evinde gehḫamı
Dil ḫarābe evde
mihmān her
zamāneksükdegül

156. **dil:**

Gazel 1926

Mısra: 1

*Aşk ve sevginin
kaynaḫı, gönül, kalp.*

Her ne dil kim şāh-ı
'ıḫka bende-i
fermāndegül
Ehl-i diller arasında
dōstlarinsāndegül

157. **dil:**

Gazel 1929

Mısra: 4

*Aşk ve sevginin
kaynaḫı, gönül, kalp.*

La'l-i
lebümiañdıdıyühş
m ide zülfi
Yok nesne için
asıla dil dāra ne
müḫkil

158. **dil:**

Gazel 1929

Mısra: 5

*Aşk ve sevginin
kaynaḫı, gönül, kalp.*

Dil ḫasta olup derd-
ile bu cān lebe geldi
Derdine kişi
bulmaya bir çāre ne
müḫkil

159. **dilinde:-i, -nde**

Gazel 1931

Mısra: 10

*Aşk ve sevginin
kaynaḫı, gönül, kalp.*

Ḫāk-i
pāyınaMuḫibbiyüzi
ni sürmek diler
Midḫat-i ḫüsni
dilinde dem mi var
ezber degül

160. **dil:**

Gazel 1935

Mısra: 1

*Aşk ve sevginin
kaynaḫı, gönül, kalp.*

Piḫkeş it cānuñııy
dil der-i cānāna gel
Çünkikulsınḫälüñi
'arzitmegeşultāna
gel

161. **dil:**

Gazel 1936

Mısra: 1

*Aşk ve sevginin
kaynaḫı, gönül, kalp.*

Tırkeşoldimeger
kim ḫamze-i cānāna
dil
Kaşları yayına
beñzetdiözinkurbān
a dil

162. **dil:**

Gazel 1936

Mısra: 2

*Aşk ve sevginin
kaynaḫı, gönül, kalp.*

Tırkeşoldimeger
kim ḫamze-i cānāna
dil
Kaşları yayına

beñzetdiözinkurbān
a dil

163. **dil:**

Gazel 1936

Mısra: 4

*Aşk ve sevginin
kaynaḫı, gönül, kalp.*

Ḫālī olmaz acı
yaşlar dökmeden
deryā gibi
Ola kim raḫm
eyleye bu dīde-i
giryāna dil

164. **dil:**

Gazel 1936

Mısra: 6

*Aşk ve sevginin
kaynaḫı, gönül, kalp.*

Ḫamdü-
lillāhbendeñ oldum
dergehüñdecān-ıla
İstemez sulṫān ola
şimdengirüdevrāna
dil

165. **dil:**

Gazel 1936

Mısra: 8

*Aşk ve sevginin
kaynaḫı, gönül, kalp.*

Şolgedā kim eyleye
meyḫāneküncindeḫ
arār
KendüyiḪusrevsan
ur alsa ele peymāne
dil

166. **dil:**

Gazel 1936

Mısra: 10

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*

Ruḥlarışevki ile
yandı Muḥibbī
odlara
Nār-ı 'ışkı
yakalıdan sīne-i
süzāna dil

167. **dil:**

Gazel 1944

Mısra: 1

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*

Cān u dilden bende
oldı sen şeh-i
devrāna dil
Anuñ-ıçun her ne
emritseñtururfermā
na dil

168. **dil:**

Gazel 1944

Mısra: 2

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*

Cān u dilden bende
oldı sen şeh-i
devrāna dil
Anuñ-ıçun her ne
emritseñtururfermā
na dil

169. **dil:**

Gazel 1944

Mısra: 4

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*

Acı yaşlar
dökdügingördi
gözüm deryālayın
Acıdı kıldı

terahḥumdīde-i
giryāna dil

170. **dil:**

Gazel 1944

Mısra: 6

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*

Yanalıdanruḥlarıñş
evki ile āteşlere
Kaçmaz oldımūnis
olup āteş-i süzāna
dil

171. **dil:**

Gazel 1944

Mısra: 8

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*

Minnet itmez gūşe-i
meyḥānedecām-ı
Ceme
Bir sıfāli eyleye
destinde ger
peymāne dil

172. **dil:**

Gazel 1944

Mısra: 10

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*

Zülfiniçevgānidelde
niyMuḥibbīdilberü
m
Başını top
eyleyüpgirdi bugün
meydāna dil

173. **dilden:-den**

Gazel 1945

Mısra: 9

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*

Muḥibbītarḥ kıl
dilden bu hāy u
hūy-ı dārāti
Saña ancak bu
sevdādanbelāvügam
-durur ḥāşıl

174. **dil:**

Gazel 1947

Mısra: 1

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*

İy dil kemend-i
zülfine dil virbelāda
ol
Ya'nībunuñlazevku
ñıarturşafāda ol

175. **dil:**

Gazel 1948

Mısra: 4

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*

Gelse ḥayāl-i ejder
zülfı o dem
göñlüme
Añamaqām-ı
sīneñiiy dil mağāra
kıl

176. **dil:**

Gazel 1948

Mısra: 10

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*

Āvāredürçü 'ışk-
ılaçarḥ eylemez
qarār
Sen de Muḥibbī
'āşıkiseñ dil āvāre
kıl

177. **dil:**

Gazel 1954

Mısra: **1**

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*

İy dil eger 'aşıkiseñ

'aşıklara hem-hâne

ol

Na' üzere sür dil

baydağın yek yek

varupferzâne ol

178. **dilden:-den**

Gazel 1956

Mısra: **8**

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*

Hayâlünfıkrüncânâ

gönüllevhindenakşo

ldı

Vücüdüm küllîmahv

olsa o dilden

olmaya zâyil

179. **dil:**

Gazel 1957

Mısra: **1**

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*

Gördi elde

zülfiniçevgânidercâ

nâne dil

Başını top eyleyüp

geldi

hemânmejdâna dil

180. **dil:**

Gazel 1957

Mısra: **2**

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*

Gördi elde

zülfiniçevgânidercâ

nâne dil

Başını top eyleyüp

geldi

hemânmejdâna dil

181. **dil:**

Gazel 1957

Mısra: **4**

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*

Gözlerüm yaşı akar

gördibenümcular

gibi

Eksükolmasundidi

bu dide-i giryâna

dil

182. **dil:**

Gazel 1957

Mısra: **6**

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*

Hâk-i pâyı var-iken

bu çeşm-i hün-

âlüdeme

Minnet itmez

kühliçünŞirâz u

İşfâhâna dil

183. **dil:**

Gazel 1957

Mısra: **8**

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*

Oldıbî-zer-i

harîdüñkılmaduñlık

nazar

Ser çeküp baş

egmez iken günbed-

i devrâna dil

184. **dil:**

Gazel 1957

Mısra: **10**

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*

Himmeti devrinde

görinmezgözinekây

inât

Alsa destine

Muhibbî her kaçan

peymâne dil

185. **dil:**

Gazel 1958

Mısra: **4**

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*

Hayâl-i zülfün

eylersem aña 'ömr-i

tavîl irmez

Temennâ-yıvîşâlün

dil idersefıkr-i bî-

hâşıl

186. **dil:**

Gazel 1960

Mısra: **4**

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*

Birdürkelâm

nüktelerin kimse

añlamaz

İy dil ma'ânî

sözlerin bārîkitâb

kıl

187. **dilde:-de**

Gazel 1964

Mısra: **3**

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*

Şöyle

muhkemeyledüm

dilde esâs-ı 'ışkuñı

Añlamamtüfân-ı

ğamseyl-i
belāvirehalel

188. **dile:-e**

Gazel 1964

Mısra: 9

Aşk ve sevginin

kaynağı, gönül, kalp.

Cân giderse
gamdegülçün geldi
peykân dile
İyMuhibbidutalumc
ānyirine anı bedel

189. **dil:**

Gazel 1966

Mısra: 1

Aşk ve sevginin

kaynağı, gönül, kalp.

Egerçisāye-i
Hakdurdinür bir
kişiye iy dil
Bunıdegmeşred
bilmez ki gāyet de
bu söz müşkil

190. **dilden:-den**

Gazel 1966

Mısra: 9

Aşk ve sevginin

kaynağı, gönül, kalp.

Hudādangayrısıntar
h it Muhibbicān-ıla
dilden
Hudādangayrı'ālem
de ne kim var-ısa
bil bātıl

191. **dilden:-den**

Gazel 1968

Mısra: 6

Aşk ve sevginin

kaynağı, gönül, kalp.

Müşgebeñzetedümha

ṭā-y-

ılamu'anberzülfüñi

Dağı ol demden

berü gitmez bu

dilden infi'āl

192. **dilde:-de**

Gazel 1969

Mısra: 5

Aşk ve sevginin

kaynağı, gönül, kalp.

Dilde
muḥkemurdıbünyād
ın ezal bennā-yı
'ışk
Gelmeye bārān-ı
eşkümdenañahergiz
halel

193. **dil:**

Gazel 1971

Mısra: 2

Aşk ve sevginin

kaynağı, gönül, kalp.

Şütürhāzırnigārumḥ
accamāyil
Añahıdmetiçün
böyle koşam dil

194. **dilde:-de**

Gazel 1973

Mısra: 1

Aşk ve sevginin

kaynağı, gönül, kalp.

Gerçi kim derd ü
gamuñ bir lahza
dilde kem degül
Āhiren ger
vaşlümıdi olur-ısa
gamdegül

195. **dil:**

Gazel 1974

Mısra: 4

Aşk ve sevginin

kaynağı, gönül, kalp.

Şeb-diz-i āhum ile
gülgüneşkikoşdum
Dikḳatler eyle iy dil
yügrüğini görüp al

196. **dilden:-den**

Gazel 1974

Mısra: 8

Aşk ve sevginin

kaynağı, gönül, kalp.

İtse tırāş-ı ebrü
olmaz kişi ḳalender
Tā yonmayınca
dilden naḳş-ı hevā-
yıabdal

197. **dil:**

Gazel 1975

Mısra: 1

Aşk ve sevginin

kaynağı, gönül, kalp.

Ya kaşuñçekmege
girdi yine meydāna
dil
Bir hüner 'arz
eylemek ister
megersultāna dil

198. **dil:**

Gazel 1975

Mısra: 2

Aşk ve sevginin

kaynağı, gönül, kalp.

Ya kaşuñçekmege
girdi yine meydāna
dil
Bir hüner 'arz

eylemek ister
megersultāna dil

199. **dil:**

Gazel 1975

Mısra: 3

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*

Bendeñoldıcân-ıla
dil daħıyüzüñ
görmeden
Baş egmezken bu
dehr içinde bir
sultāna dil

200. **dil:**

Gazel 1975

Mısra: 4

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*

Bendeñoldıcân-ıla
dil daħıyüzüñ
görmeden
Baş egmezken bu
dehr içinde bir
sultāna dil

201. **dil:**

Gazel 1975

Mısra: 6

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*

Servkaddüñlâleħad
düñ göreliden cān u
dil
Gülşenemāyiltferr
üc eylemez seyrāna
dil

202. **dil:**

Gazel 1975

Mısra: 8

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*

Bulmak
içünħusrevā ben
genc-i
ħüsñüñdennişān
Eyledümcān[1]
ħarābekıldumvīrāne
dil

203. **dil:**

Gazel 1975

Mısra: 10

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*

Bu Muħibbī olalı
mecnuñsaçuñleylelāsı
na
Görineşimdengirüşe
ydāgönñüldivāne dil

204. **dil:**

Gazel 1979

Mısra: 8

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*

Himmetüñbāzınısal
sañ ol
hümāyışaydıçün
Nāleñiayagınaiy dil
takubanı zil ol

205. **dilden:-den**

Gazel 1980

Mısra: 7

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*

Dik sipihruzre bu
dilden yine āhuñ
‘alemin
Çıkdüñeflākehemān
himmetüñüñkūsımıç
āl

206. **dil:**

Gazel 1981

Mısra: 6

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*

Bañaārāmkomayup
şabrumıyagmayavir
üp
Göreym seni iy dil
‘ālemesergerdān ol

207. **dil:**

Gazel 1981

Mısra: 14

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*

Ka’bedürküymıfarz
oldıtavāfeyleyleüm
Dil didienfa’ budur
anda varupħurbān
ol

208. **dilün:-üñ**

Gazel 1983

Mısra: 12

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*

Gönñülden
gitmeyince çirk-i
dünyā
Muħarrerdüñdilüñ
olmaz şafā bil

209. **dilünde:-üñ, -de**

Gazel 1983

Mısra: 6

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*

Sipāh-ı eşk-ile geşt
it cihānı
Dilüñdedüd-ı
āhuñlivā bil

210. **dil:**

Gazel 1987

Mısra: **13**

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*

Pirolduñ ise sanma
Muhibbî ola dil pîr
Bir
tâzeczivânisevübentâ
zeczivân ol

211. **diller:-ler**

Gazel 1988

Mısra: **13**

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*

Bu Muhibbî gibi
eylersin niçe diller
helâk
Kıl
terahhumdöstumzül
füñeurmaşâne gel

212. **dil:**

Gazel 1990

Mısra: **2**

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*

‘Âşıka yaşı yiter
hiçabañağacetdegül
İñlesünderd-ile dil
dölâbañağacetdegül

213. **dil:**

Gazel 1991

Mısra: **3**

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*

Ġammetâ’na gel iy
dil naqd-i cânıharc
kıl
Çünkü

‘âlemdealursintuñfe
-i bî-kıymet al

214. **dil:**

Gazel 1991

Mısra: **8**

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*

Sakın aldanma
cihândan kimseye
gelmez vefâ
Husrev ü İskender ü
Dârâ’daniy dil
‘îbret al

215. **dil:**

Gazel 1994

Mısra: **4**

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*

Zâhidşarâb-ı
kevseriicşünmübâre
ki
İy dil şarâb-ı
‘ışkıçüp sen şafâda
ol

216. **dil:**

Gazel 1996

Mısra: **1**

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*

Revân olursa cân
tenden
komazmihrüñi
elden dil
Ki
cânvirmekgelürāsân
maħabbetterkidürm
üşkil

217. **dil:**

Gazel 1997

Mısra: **6**

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*

Gülşen-i
hüşninekarşunâlefer
yâdeyleyüp
Bülbül-i gülzâriy
dil cümle
hâmüşeylegil

218. **dil:**

Gazel 1997

Mısra: **10**

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*

Döstumcâm-ı
lebûñdencür’a sun
ben hastaya
Çün dem-i riħlet-
durur anuñla dil
hoşeylegil

219. **dillerde:-lerde**

Gazel 1755

Mısra: **10**

*Dillerde. //
Ağızlarda.*

İyMuhibbîşi’rûñeta
hşinidüpehl-i ħired
Söylenen dillerde
şimdi güft ü
güyüñdursenüñ

220. **dillü:-lü**

Gazel 1844

Mısra: **6**

*Birçok aletin uzun,
yassı ve çoğu hareketli
bölümleri.*

Sırrumıkâğıda
yazdı beni fâşitdi
yine
Göreym kaç’ ola

başı iki
dillükalemün

dilalmaga:

1. **dil almaga:**-maga

Gazel 1815

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

*Gönül almak, âşık
etmek.*

Zülfünîhalkakılıp

dil

almagadāmeyledüñ

Dāneḥālūñi döküp

dil

murğınırāmeyledüñ

dilāteşin:

1. **dil āteşin:**-n

Gazel 1520

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Gönül ateşi.

Bezm-i hüsninde

görüp dil āteşin

dilber didi

İyMuḥibbī pes ne

ḥacetdürmeh-i

devrāna şem'

dilāvinesi:

1. **dil āyinesi:**-si

Gazel 1777

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Gönül aynası.

Getürsākīşarāb-ı

erğuvānı

Ġam-ılaoldı dil

āyinesijeng

dilāvinesini:

1. **dil āyinesini:**-ni

Gazel 1728

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Gönül aynası.

Sun

muşaffācāmısākītā

bula göñlümşafā

Niçedemlerdür bu

dil

āyinesinitutdjeng

dilbagladı:

1. **dil bagladı:**-dı

Gazel 1706

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Gönül bağlamak.

II Âşık olmak.

Yine sihr eyledi

sehḥārezülfün

Niçe dil bagladı bir

tārazülfün

dilbagladuguñ:

1. **dil bagladuguñ:**-du,

-guñ-duguñ

Gazel 1688

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Tutulmak, yürekten

sevmek, sevgi ile

bağlanmak.

İyMuḥibbī nite kim

'ışk-

ılamümtāzolduñ

Ḥüsn-ile zülfine dil

bagladuguñferd

gerek

dilbaglamak:

1. **dil baglamak:**-mak

Gazel 1929

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Gönül bağlamak.

II Âşık olmak.

Dil bağlamak ol

zülf-i siyehkāra ne

müşkil

Bil bağlamış ol göz

göre zünnāra ne

müşkil

dilbaglamaz:

1. **dil baglamaz:**-maz

Gazel 1945

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Gönül bağlamak.

II Âşık olmak.

Ribāt-ı

köhnedürdünyā

göçer çünkārbān-ı

dil

Buña dil

baglamazdānāgönül

virmezbuña 'ākil

dilbaglaya:

1. **dil baglaya:**-ya

Gazel 1928

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Gönül bağlamak,

sevmek.

Ol zülf-i

siyehbaglaya dil

kīne ne müşkil

Sunarsa egerküfr

elini dīne ne müşkil

dilbaglayan:

1. **dil baglayan:**

Gazel 1808

Mısra: 1

Kelime Tipi: -
Gönül bağlamak.
II Âşık olmak.
Zülfine dil bağlayan
elbette ol şeydâ
gerek
Terk idüpnâmüs u
'ârı 'âlemerüsvâ
gerek

dilbaydakın:

1. **dil baydakın:-ın**

Gazel 1954

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Gönül piyonu.

İy dil eger 'âşıkiseñ

'âşıklara hem-ḥâne

ol

Naṭ' üzre sür dil

baydakın yek yek

varupferzâne ol

dilbübüline:

1. **dil bübüline:-ne**

Gazel 1628

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Gönül bübülü;

âşık.

İyyâr-ı mihrübân gül

gibi gel eyle beni

şâd

Dil

bübülînerahmkılup

âh u zâra bak

dilcerâğı:

1. **dil çerâğı:**

Gazel 1518

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Gönül kandili.

Şu'le virdi dil
çerâğı göz yaşı yağı
gibi
Niçe yıllar tekye-i
'ışk içre süzânumçü
şem'

dil derdine:

1. **dil derdine:-ne**

Gazel 1640

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Gönül derdi.

Bu dil derdine sen
dermânçünâhiritme
yecekdün

Ne idi gösterüp

evvel

yüzünimübtelâ

kılmak

dildüzdini:

1. **dil düzdini:-ni**

Gazel 1890

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Gönül hırsızı.

Bâğ-ı hüsnünde
gezerken buluban

dil düzdini

Zülfünebendeyleyü

pḥabs-i

zenaḥdâneyledün

2. **dil düzdini:**

Gazel 1891

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Gönül hırsızı.

Dil düzdini tutup

yine âh kara

perçemün

As dâradiyü söyledi
gör yâraperçemün

dilefğanı:

1. **dil efğanı:-ı**

Gazel 1507

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Gönül feryadı.

Var iken

meygünlebün bu

gönlüme meyden ne

haz

Meclis-i gamda dil

efğanı yiter neyden

ne haz

dilfülki:

1. **dil fülki:**

Gazel 1639

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Gönül gemisi.

Baḥr-ı eşkümde ne

tañ dil fülki itmezse

ḳarâr

Çigzinüpârâm[ı]

yok

çeşmümdeki girdâbâ

bak

2. **dil fülki:**

Gazel 1664

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Gönül gemisi.

Bâd-ı âhumla yürür

dil fülkibaḥr-ı eşk

ara

Ḥadd ü pâyânına el

irmez gel ol

deryâya bak

dilfûlkini:

1. **dil fûlkini:-ni**

Gazel 1575

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Gönül gemisi.

‘Âkıbet dil

fûlkinigarکیدiser

Rûzigâr-ı âh-

ıladeryâ-yı ‘ışk

dilhânesi:

1. **dil hânesi:-si**

Gazel 1613

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Gönül evi. II

Âşığın gönlü.

Her kimün kim

‘ışkı var olur hârâb

dil hânesi

Eşk-i eşkinden hâlel

gelmiş ol[an]

bünyâda bak

dilhânesinde:

1. **dil hânesinde:-nde**

Gazel 1961

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Gönül evi.

Bulmadı seni berr-

ile bahırngeştidüp

Dil hânesinde

yledi bulup karar-ı

dil

dilhânesine:

1. **dil hânesine:-ne**

Gazel 1910

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Gönül evi.

Kaçan sulţân-ı ‘ışk

dil hânesine

Gele

îsâriçünyâşuñdirem

kıl

dilkandiliniyakkama:

1. **dil**

ğandiliniyakkama:-

maga

Gazel 1539

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Gönül kandilini

yakmak.

Tekye-i dilde yine

yakmaga dil

ğandilini

Bagrum ile

gözlerüm biri su

iltür biri yağ

dilkasdına:

1. **dil kaçdına:**

Gazel 1549

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Gönül şehri.

Leşker-i ğam gerçi

kim dil

kaçdınabagladışaf

Sâkıânî bir kadehle

anı kılurber-ţaraf

dilkişverin:

1. **dil kişverin:-n**

Gazel 1890

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Gönül ülkesi. II

Gönül.

Bir

nazarlavirübentârâc

a bu dil kişverin

Gönderüpğam

leşkerini

soñravîrâneyledüñ

dilkişverini:

1. **dil kişverini:-ni**

Gazel 1774

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Gönül ülkesi. II

Gönül.

Muhibbîşâh-ı ğam

dil kişverini

Alur yok şulh ne

hodţakat-ı ceng

2. **dil kişverini:-ni**

Gazel 1875

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Gönül ülkesi. II

Gönül.

Yine

şafhareylemişdür

leşkerini kîrpügüñ

Veh ki târâcidiser

dil

kişverinikîrpügüñ

dillevhine:

1. **dil levhine:-ne**

Gazel 1779

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Gönül levhası.

Yazulu idi bu dil

levhine

‘ışkuñrağamı

Yog-ıdnâm u

nişānıdahılevh ü
kalemün

dil mülkine:

1. **dil mülkine:-ne**

Gazel 1921

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Gönül ülkesi.

Her kaçan dil
mülkine ‘azm
eylese sultān-ı ‘ışk
Karşularsüzāngönül
elde tutar fānūs-ı āl

dil mülkini:

1. **dil mülkini:-ni**

Gazel 1562

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Gönül mülkü.

Eylesem dil mülkini
ben
tañımdurcānānavak
f
Olıgelmişdür
ezelden
genciünvirānevakf

2. **dil mülkini:**

Gazel 1562

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Gönül mülkü.

Konmak için her
gicemiñnetbelāvüde
rd ü ğam
Eyledüm dil
mülkini anlara
dervīşānevakf

3. **dil mülkini:**

Gazel 1575

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Gönül mülkü.

Pāymālitdi yine

ğam leşkeri

Eyledi dil mülkini

yagma-yı ‘ışk

dilmülkni:

1. **dil mülkni:-ni**

Gazel 1860

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Gönül ülkesi.

Gelüpğam leşkeri

ister ide dil

mülkniğaret

Bulınmaz def’ine

çāreanuñmā-i

‘ınebdenyig

dilmürdesin:

1. **dil mürdesin:**

Gazel 1773

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Ölü kalp, duygusuz

gönül.

Zinde eyle bir

cevāb ile yine dil

mürdesin

Hoğka-i la’l içre

vardursakludārularu

ñ

dilmurğı:

1. **dil murğı:**

Gazel 1723

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Gönül kuşu.

Bülbül-i cān

meskeni bir gül’-

izār olmak gerek
Şevkine bir gül-
ruhuñ dil murğızār
olmak gerek

2. **dil murğı:**

Gazel 1938

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Gönül kuşu.

İyMuhibbīşayd olur
mıydı bu dil
murğıtaña
Dām olup zülfi
içinde olmasaydı
dāneçāl

dilmurğına:

1. **dil murğına:-ma**

Gazel 1678

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Gönül kuşu.

Didümruñüstinde
görüp hāl-i siyāhın
Öldür beni dil
murğına ger
dānedegülseñ

2. **dil murğına:-na**

Gazel 1697

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Gönül kuşu.

Dānesaçduñdāmkur
duñ yine bu dil
murğına
Zülfdidüñ birine
adın birin
hāleyledüñ

dilmurğını:

1. **dil murğını:-ı, -nı**

Gazel 1698

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Gönül kuşu.

Düşüren dil
murğınıdām-ı
belāyanāgehān
Görünen
zūlfūñucımdadānehā
lūndürsenūñ

2. **dil murğını:-nı**

Gazel 1717

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Gönül kuşu.

Dāmidüpzūlfeynüñi
tutmaga bu dil
murğını
Dānedökdüñzūlfūñ
içre adını
hāyleyedüñ

3. **dil murğını:-nı**

Gazel 1735

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Gönül kuşu.

Şayd iden dil
murğınızūlfıylehāli
düranūñ
Bagrumıhūn
eyleyen de çeşm-i
āhduranūñ

4. **dil murğını:-nı**

Gazel 1815

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Gönül kuşu.

Zūlfūñihalkakılıp
dil

almagadāmeyledüñ
Dāneḥālūñi döküp
dil
murğınırāmeyledüñ

5. **dil murğını:-nı**

Gazel 1826

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Gönül kuşu.

Bu Muḥıbbı ser-i
zūlfındeķihālingöric
ek
Didi dil murğını pes
dutmaga bir dāne
gerek

dilnaḳdini:

1. **dil naḳdini:-nı**

Gazel 1661

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Gönül sermayesi.

Dellāl-ı
‘ışkavirdüm dil
naḳdini bile cān
Aldummetā’-ı derdi
bu da ticāret ancak

dil şehrine:

1. **dil şehrine:-ne**

Gazel 1806

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Gönül şehri, gönül.

Çünkitogrıldıgelür
dil şehrine sultān-ı
gam
Gözlerümdenpāyına
dürlernisār itsem
gerek

dil şehri:

1. **dil şehri:-nı**

Gazel 1712

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Gönül şehri, gönül.

Gönderüpgam
leşkerini gāret-i
cāneyledüñ
Eşk-i çeşmümle bu
dil şehri
vırāneyledüñ

dilşşesin:

1. **dil şşesin:-nı**

Gazel 1706

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Gönül şşesi.

Asup dil şşesin
zūlfe Muḥıbbı
Sıyup kıldı anı
şadpārezūlfūñ

dilşu’lesini:

1. **dil şu’lesini:-nı**

Gazel 1761

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Gönül ışıḡı. ||

Gönül alevi.

Dil şu’lesiniseyl-i
sirışkümiderziyād
Dilden çıkan derd-
ile āhumhevā gerek

diltabibi:

1. **dil tabibi:**

Gazel 1839

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Gönül hekimi II

Sevgili.

Gitdüñiyārām-ı cān
ben bendeyi
cānsuzkoduñ
N'eyledüñiy dil
tabîbi beni
dermānsuzkoduñ

diltabîbidür:

1. **dil tabîbidür:** -dür

Gazel 1604

Mısra: **10**

Kelime Tipi: -

Gönül hekimi II

Sevgili.

Muhibbîmār-ı
zülfinden irerse
zehrî-bāk ol
Lebi çün dil
tabîbidürbulnurānî
detiryāk

diltabîbinden:

1. **dil tabîbinden:** -n, -
den

Gazel 1935

Mısra: **9**

Kelime Tipi: -

Gönül doktoru.

Dil tabîbindenn'ola
ger isteseñşāfıcevāb
İyMuhibbîderdüñi
'arzitmegegermāna
gel

diltabîbisin:

1. **dil tabîbisin:** -sin

Gazel 1792

Mısra: **5**

Kelime Tipi: -

Gönül hekimi II

Sevgili.

Dil
tabîbisinlebündenn'

ola umsam bir
cevāb
Sañaāsāndurbenüm
derdümedermān
eylemek

diltıflı:

1. **dil tıflı:**

Gazel 1850

Mısra: **3**

Kelime Tipi: -

Gönül çocuğu.

İsterem dil tıflı
ezber kıla
hüşnünmüşafın
Niçe bir kendüm
gibi anı levend
itsem gerek

dil ü 'aklum:

1. **dil ü 'aklum:** -um

Gazel 1946

Mısra: **5**

Kelime Tipi: -

Gönül ve akıl.

Ṭāḳolupdurfıkr-i
zātuñda dil ü
'aklumbenüm
Ben ne yüzden
vaşfuñeydem ki
oldum bî-mecāl

dil ü cān:

1. **dil ü cān:**

Gazel 1510

Mısra: **1**

Kelime Tipi: -

Gönül ve cān.

Almaz dil ü
cānsensüz bu milk-i
cihāndanḥaz
Alur dil ü

cānḳuvveti sen ḳūt-ı
revāndanḥaz

2. **dil ü cān:**

Gazel 1540

Mısra: **1**

Kelime Tipi: -

Gönül ve cān.

Degül mihrinden ol
māhuñ dil ü cān bir
zamānfāriğ
Derüniderdümi
bilmez velinā-
mihribānfāriğ

3. **dil ü cān:**

Gazel 1852

Mısra: **7**

Kelime Tipi: -

Gönül ve cān.

Āteş-i hüşnine
yansa dil ü cān
olmaz 'aceb
Bāl ü per yakmak-
durur dāyim işi
pervānenüñ

4. **dil ü cān:**

Gazel 1998

Mısra: **9**

Kelime Tipi: -

Gönül ve cān.

Egerfermān idesin
sen dil ü cān der-
miyān olsun
Muhibbîkemterin
kuldur hemān tek
añfermān kıl

dil ü cānḳuvveti:

1. **dil ü cānḳuvveti:**

Gazel 1510

Mısra: **2**

Kelime Tipi: -
Gönül ve can
kuvveti.
Almaz dil ü
cânsensüz bu milk-i
cihândanhaz
Alur dil ü
cânkuvveti sen küt-ı
revândanhaz

dil ü cāndan:

1. **dil ü cāndan:-dan**

Gazel 1505

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Gönül ve can.

Çünkibañamihruñ
yok eksiltme cefāñı
gel
İdem
göriccek̄ahruñcānā
dil ü cāndanhaz

dil ü cānyakup:

1. **dil ü cānyakup:-up**

Gazel 1732

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Gönül ve canı

yakmak.
Maḥabbetçün ezel
cānānasaldūñ
Dil ü
cānyakuphicrānasa
lduñ

dil ü cān-ıla:

1. **dil ü cān-ıla:--ıla**

Gazel 1826

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Gönül ve can.

Ruḥiṣem'ine yakam
bu dil ü cān-ıla seri
Her kiṣi
sevdüginüñyolınape
rvāne gerek

dil ü cānum:

1. **dil ü cānum:-um**

Gazel 1731

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Gönül ve can.

Gelüpiytürk-i çeşm-
i mest dil ü
cānumḥarābitdūñ
Beni sen odlara
yakduñ yiter nāz u
'itābitdūñ

dil ü cānuñ:

1. **dil ü cānuñ:-uñ**

Gazel 1754

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Gönül ve can.

Kapusında kul
oldum çün yine
cān-ılacānānuñ
'Aceb mi terkini
ursam bu yolda ben
dil ü cānuñ

dil ü cānuñ:

1. **dil ü cānuñ:-uñı**

Gazel 1675

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Gönül ve can.

Serv-kadlerpāyına
kim dirsaña su gibi
ak
Āteş-i ruḥsār-ı yāra
ya dil ü cānuñı yak

dil uzatmasa:

1. **dil uzatmasa:-masa**

Gazel 1800

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Haber vermek.

İy kaşı ya çekmek
olurdıölincecevrüñi
Dil uzatmasa gelüp
her
yañapeykānuñsenüñ

2. **dil uzatmasa:-ma, -sa**

Gazel 1523

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

*Bir kimse veya bir
şey için kötü söylemek,
yermek, beddua etmek,
iftira etmek.*

Şem'-i
ruḥuñakarşusenüñ
dil uzatmasa
Kesdürmez idi
meclis içinde
zebānı şem'

dilvir:

1. **dil vir:**

Gazel 1947

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

1. Gönül vermek.

2. *Sevmek.* 3. *Âşık
olmak.*

İy dil kemend-i
zülfine dil virbelāda
ol
Ya'nībunuñlazevku
ñıarturşafāda ol

dilvirelden:

1. **dil virelden:-elden**

Gazel 1798

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

*Gönül verdiğinden
beri. // Aşık olduğundan
beri.*

Dil virelden bende
oldum
bulmadumazâdelik
Müşkilışdürdöstar
'âşıklık u üftâdelik

dilvirme:

1. **dil virme:-me**

Gazel 1903

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

1. *Gönül vermek.*

2. *Sevmek.* 3. *Aşık*

olmak.

Görinür amı
Muhibbî olur ol
demde nihân
Âl-ılagönlüñalür dil
virmeperrî-zâde gül

2. **dil virme:**

Gazel 1678

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

*Gönül vermek, âşık
olmak.*

Dil virme ser-i
zülfinedivânedegüls
eñ
Cân yakma
ruşsem'inepervâne
degülseñ

3. **dil virme:**

Gazel 1907

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

*Gönül vermek,
sevmek.*

Çünkü 'âlem
mülkine bir kimse
mâlik olmadı
Bî-vefâdünyâya dil
virmeMuhibbî sen
sen ol

4. **dil virme:-me**

Gazel 1980

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

*Gönül vermek, âşık
olmak.*

Virme dil
dehreMuhibbî itme
añai'timâd
Virüriseñ seni eyler
ğuşsa ile pây-mâl

dilvirmeyem:

1. **dil virmeyem:-**

meyem

Gazel 1830

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

*Gönül vermek,
sevmek.*

Dir-idüm dil
virmeyem 'âlemde
ben meh-rûlara
Bilmezemn'itdibañ
aitdi beni
rüsvegözün

dilvirüp:

1. **dil virüp:-üp**

Gazel 1966

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

*Gönül vermek, âşık
olmak.*

Virüpzülfüne dil
cânâbañamecnünlağ
abdirler
Diyyenler
hağdemişlerdür olur
gökdenlağabnâzil

dilzevrakı:

1. **dil zevrakı:**

Gazel 1590

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

*Gönül sandalı;
aşığın gönlü.*

Dil zevrakı ki düşdi
yine bañr-ı eşküme
Âhumdan özge
didümanuñhiçheväs
ı yok

2. **dil zevrakı:**

Gazel 1677

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

*Gönül sandalı;
aşığın gönlü.*

Bañr-ı eşkümden ne
müminkurtıla dil
zevrakı
İyMuhibbîeşk-i
çeşm içre olan
girdâba bak

dilzevrakın:

1. **dil zevrakın:-m-n**

Gazel 1603

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Gönül sandalı. ||
Aşğın gönü.
Bād-ı āhum saldı
baħr-ı eşke bu dil
zevrağın
Zāhiroidimevclerdi
nür mi hıçāsarı yok

dilā:

1. dilā:

Gazel 1521

Mısra: 6

Ey gönül!

İster-iseñ olmaya
'aybuñcihāndaāşikā
r
Sen daħıdutmadilā
bir kimsenüñ
'aybına sem'

2. dilā:

Gazel 1543

Mısra: 7

Ey gönül!

Başuñaaalduñdilā
sen bu
cihāngavğāların
Yigdegülmidürsaña
itseñ bu
sevdādanferāğ

3. dilā:

Gazel 1550

Mısra: 2

Ey gönül!

'Āşık-isañ terk-i
cān it urnalāf
Merd olanlardan
dilā gelmez hilāf

4. dilā:

Gazel 1557

Mısra: 3

Ey gönül!

Mınnet itmezse ne
ğamCemşidcāmına
dilā
Şolgedāmeyhānekü
ncinde tuta meyle
hazef

5. dilā:

Gazel 1602

Mısra: 1

Ey gönül!

Şem'-veş gel āteş-i
'ışkıdilābaşuñda
yak
Dānedānedür-r-i
eşkirışte-i
cānüzredak

6. dilā:

Gazel 1609

Mısra: 1

Ey gönül!

Dilāfāş itme esrār-ı
hākāyık
Ki zīrāolımaz her
gūşalāyık

7. dilā:

Gazel 1616

Mısra: 1

Ey gönül!

Gözlerüñ yaşın
dilāzenciridüpboyn
uñadak
Tā görenler diye ol
zencire yok senden
eħak

8. dilā:

Gazel 1628

Mısra: 1

Ey gönül!

Sīnemdedilāderd
olan yādīgāra bak
Dīdemden akan her
yaña ol cüybara bak

9. dilā:

Gazel 1633

Mısra: 1

Ey gönül!

Dimezemsañadilām
ehveşde kaş u göze
bak
Dest-i kudretle anı
nağş eyleyen
nağkāşa bak

10. dilā:

Gazel 1659

Mısra: 5

Ey gönül!

Ola kim pāyāna irse
rūze-i hicrūñdilā
'İyd-i
vaşlıngözleyüpebrül
arı ayına bak

11. dilā:

Gazel 1671

Mısra: 4

Ey gönül!

Zāhidikoçekstün ol
havrāvü cennet
ğuşşāsın
Sen dilā su gibi
şafol dāyimādildāra
bak

12. dilā:

Gazel 1677

Mısra: 8

Ey gönül!

Kimseye kılmaz
vefâ itmez
terahhüm bu cihân
Bilmek isterseñdilâ
İskender ü Dârâya
bak

13. dilâ:

Gazel 1704

Mısra: 2

Ey gönül!

Küy-ı
yâravarmagaķat'-ı
menâzileyledük
Hamdülillâh kim
dilâmaķşüdihâşıleyl
edük

14. dilâ:

Gazel 1709

Mısra: 3

Ey gönül!

Dilâaheyleyüp
dökme gözüm yaş
Sakın kim fâş olur
râz-ı nihânuñ

15. dilâ:

Gazel 1709

Mısra: 8

Ey gönül!

Virüpcânaķdini bir
büsealduñ
Dilâşâd ol ki
olmaya ziyânuñ

16. dilâ:

Gazel 1720

Mısra: 1

Ey gönül!

Dilâ kıl sineñi def
ķâmetünçeng

Dimeñkılısunaña
ney gibi âheng

17. dilâ:

Gazel 1743

Mısra: 5

Ey gönül!

Uyduñhevâ-
yızülfineuslanmadu
ñdilâ
Saña neler kıla
göresin bu
hevâlaruñ

18. dilâ:

Gazel 1744

Mısra: 5

Ey gönül!

Ne bilür
'ıķşafâsımdilâ her
nâ-kes
Baña sor
lezzetini dünyededer
d ü elemüñ

19. dilâ:

Gazel 1746

Mısra: 8

Ey gönül!

Gözlerüm yaş ı eser
itmedi yârüñķalbine
Seng-i hârâdadilâ
olur mı
te'sirtüñsenüñ

20. dilâ:

Gazel 1754

Mısra: 5

Ey gönül!

Dilâ gel ihtirâz eyle
sakın bu nefsi
zâlimden
Sakınmak

ķünkilâzımdursañaş
eytândanımânuñ

21. dilâ:

Gazel 1757

Mısra: 6

Ey gönül!

Leblerüñzikreyledü
ñañduñğubâr-ı
ķaıtını
Gâh mest
itdüñdilâgeh beni
ķayrâneyledüñ

22. dilâ:

Gazel 1758

Mısra: 8

Ey gönül!

'Aceb mi mâlik
olsa mülk-i 'ıķķa
Dilâeşķüñolupdurķü
nsipâhuñ

23. dilâ:

Gazel 1764

Mısra: 1

Ey gönül!

'Âşķiseñ ger
dilâdimemsañacânu
ñ gerek
Cân u dil terkinu ur
ancak cânânuñ
gerek

24. dilâ:

Gazel 1780

Mısra: 4

Ey gönül!

Ne ol kimseye
kimse añabeñzer
Dilâvaşındaķaşırdu
rzebânuñ

25. **dilā:**

Gazel 1802

Mısra: 8

Ey gönül!

Dem dem artar hoş
çekersin miñnet ü
bār-ı ğamı
Hiçsenüñ gibi dilā
bir üştür-i
nergörmedük

26. **dilā:**

Gazel 1805

Mısra: 5

Ey gönül!

Çekdüñdilāderd ü
elem
gördüñcefāvüderd ü
ğam
Ol mehdidişabr it
gelem sen
intizārısinkimüñ

27. **dilā:**

Gazel 1807

Mısra: 6

Ey gönül!

Borcum olsun
yolınacānıviremdim
işidüñ
Kıl
edāborcıldilāva’deve
fā ister iseñ

28. **dilā:**

Gazel 1838

Mısra: 6

Ey gönül!

Düşmeyen bañr-ı
ğama
‘umķınıdrākidemez
Bilmege anı

dilāhaylıcedrāk
gerek

29. **dilā:**

Gazel 1853

Mısra: 6

Ey gönül!

Baş koşma bend-i
zülfinedüşdükbelāla
ra
Başdan çıkara seni
dilā bu hevālaruñ

30. **dilā:**

Gazel 1859

Mısra: 1

Ey gönül!

İñledençarlıdilāfery
ād u zāruñdursenüñ
Görinenencümdegü
l her
şebşerāruñdursenüñ

31. **dilā:**

Gazel 1866

Mısra: 7

Ey gönül!

‘İşkiyolındaçüñkidil
āşabraçäre yok
Şabr olmaz-ısa
‘āşıkadirlir sefer
gerek

32. **dilā:**

Gazel 1877

Mısra: 1

Ey gönül!

Dilā ‘ışķ-
ılaçünmeydānagird
üñ
Başuñ top itmez-
iseñyā ne girdüñ

33. **dilā:**

Gazel 1877

Mısra: 3

Ey gönül!

Dilāzülfi
zenāhdānuucından
Niçe kez bend-ile
zindānagirdüñ

34. **dilā:**

Gazel 1907

Mısra: 1

Ey gönül!

Dāfi’-i
ğamdurdilānüş eyle
cāmı iç şen ol
Ger keder var-ısa
dilde anı şāf it rüşen
ol

35. **dilā:**

Gazel 1909

Mısra: 1

Ey gönül!

Olmasa
dünyāmurāduñcadil
āhiçğamdegül
Çüñkibunūñşādılığı
tız geçer bir dem
degül

36. **dilā:**

Gazel 1910

Mısra: 6

Ey gönül!

Çadembasduñ
bugün çün mülk-i
‘ışķa
Yaşuñ leşker
dilāāhuñ ‘alem kıl

37. **dilā:**

Gazel 1918

Mısra: 8
Ey gönül!
Tevbeyleyüp günâh
a tut ümîdüñhâzrete
Görürem sende
dilâhavf u
recâeksükdegül

38. **dilâ:**

Gazel 1942

Mısra: 3
Ey gönül!
Yârçevgân itse
zülfinbaşuñı top it
dilâ
Sen de meydân-ı
mahabbetdeeyü ad
eylegil

39. **dilâ:**

Gazel 1942

Mısra: 9
Ey gönül!
Nâhun-ıla gel dilâ
sen dañı kes
gamkühını
Küh-
kenlikgösterüpaduñ
ıFerhâdeylegil

40. **dilâ:**

Gazel 1947

Mısra: 6
Ey gönül!
Derd ü
belâvümüñnet ü
gam gelse tañmıdur
Kim dididilâsaña
evvel bî-vefâda ol

41. **dilâ:**

Gazel 1954

Mısra: 7
Ey gönül!
Ger bulmak
isterseñdilâzülfinea
nuñ dest-res
Tîğ-ı gam-ılacân u
dil kıl pârepâreşâne
ol

42. **dilâ:**

Gazel 1982

Mısra: 1
Ey gönül!
Dilâ gün
yüzinişun'-ı Hudâ
bil
Kıyâmetkâmetinim
üntehâ bil

43. **dilâ:**

Gazel 1983

Mısra: 1
Ey gönül!
Dilâcevr ü cefâyı
sen vefâ bil
Gelürsederd-i
miñnet de devâ bil

44. **dilâ:**

Gazel 1985

Mısra: 5
Ey gönül!
Sanma
âsâñdilâma'reke-i
derd ü gamı
'Işık ile
cengidemezsın
olasın Rüstem-i Zâl

dil-âram:

1. **dil-ârâmuñ:-uñ**

Gazel 1683

Mısra: 2

*Gönülleri süsleyen,
sevgili.
Gün yüzine
'aşıkolduñ gitse
ârâmuñsenüñ
Tañdegülhercâyıdır
çünki dil-
ârâmuñsenüñ*

dilâver:

1. **dilâverdür:-dür**

Gazel 1637

Mısra: 6
*Yürekli, cesur.
Kan sorılmaz bu-
durur 'âdetkesilür
başlar
Bir dilâverdür
elinde tîğ-i âteşnâk-
i 'ışık*

dilber:

1. **dilberüñ:-üñ**

Gazel 1500

Mısra: 9
*Gönül alan güzel ||
Sevgili.*

Nâme içre
nâminıañmıñMuñib
bîdilberüñ
Sehv-ile yazmıñ
megeryâñhudyazılmı
şdurğalañ

2. **dilber:**

Gazel 1503

Mısra: 5
*Gönül alan güzel ||
Sevgili.*

Yüzüme 'arider
bakmaz bakar
âyineye dilber
Budur meşhürmeh-

rularidersüret-
nümādanhaz

3. **dilber:**

Gazel 1520

Mısra: 9

Gönül alan güzel ||

Sevgili.

Bezm-i hüsninde
görüp dil āteşin
dilber didi
İyMuhibbī pes ne
hācetdürmeh-i
devrāna şem'

4. **dilberüm:-üm**

Gazel 1531

Mısra: 9

Gönül alan güzel ||

Sevgili.

Haṭṭıgeldüginigördi
kesdizülfındilberüm
Keydegüldür hem-
nişin olmak
didiṭütüyezāğ

5. **dilber:**

Gazel 1592

Mısra: 10

Gönül alan güzel ||

Sevgili.

Ġamzeokıyla eyledi
bagrumdelükdeluk
Baglandıkaşdumayi
ne dilber sadak
sadağ

6. **dilberden:-den**

Gazel 1632

Mısra: 8

Gönül alan güzel ||

Sevgili.

Ṭulū' itmez neden
bilsem
sa'ādetnecmibaşum
a
Yaḥūdbī-
ṭāli'ümbeñzer ya
dilberden 'ināyet
yok

7. **dilberün:-ün**

Gazel 1635

Mısra: 9

Gönül alan güzel ||

Sevgili.

Dilberün mihrin
görüp itme
Muhibbī'timād
Ḥātır-ı 'āşık gibi bir
kaşrdurbünyadı yok

8. **dilber:**

Gazel 1649

Mısra: 5

Gönül alan güzel ||

Sevgili.

Gelse kıyāma dilber
beñzetmeserve anı
Ne serv-i kāmēt
olsun ol kađkıyāmet
ancak

9. **dilber:**

Gazel 1656

Mısra: 11

Gönül alan güzel ||

Sevgili.

Lebüñzıkrindeniy
dilber be-ğāyet
mest iken göñlüm
Ġubār-ı ḥaṭṭuñı
gördüm
irişdibañahayrānlık

10. **dilber:**

Gazel 1692

Mısra: 7

Gönül alan güzel ||

Sevgili.

Büseñe al nağd-i
cānumıdídüm dilber
didi
Ol bahāyavirmezem
ger biñ ola
cānuñsenün

11. **dilberün:-ün**

Gazel 1700

Mısra: 3

Gönül alan güzel ||

Sevgili.

Katı
göñlidilberünbeñzer
ki seng-i ḥāredür
Dokınur mı
kimseye
hiçnef iseng-i
ḥārenün

12. **dilber:**

Gazel 1739

Mısra: 7

Gönül alan güzel ||

Sevgili.

Didümiy dilber
nedürküyuñdaferyā
d u fiğān
Didiiy dil-
ḥastebeñzerāh u
zāruñdursenün

13. **dilber:**

Gazel 1764

Mısra: 7

Gönül alan güzel ||

Sevgili.

Ger dilerseñ açıla
gülşende dilber gül
gibi
Karşubād-ı āh-ıla
bu çeşm-i giryānuñ
gerek

14. **dilber:**

Gazel 1784

Mısra: 5

Gönül alan güzel ||

Sevgili.

Şu deñlü teşne
olmışdurdehān u
sīnemi dilber
Tevakku' iderem
göster bañaçāh-ı
zenaḥdānuñ

15. **dilberüñ: -üñ**

Gazel 1799

Mısra: 7

Gönül alan güzel ||

Sevgili.

Kim ki
şebrevlikiderzülfi
şebindedilberüñ
Dūd-ı āhı başına bir
şeb-külāh olmak
gerek

16. **dilber:**

Gazel 1834

Mısra: 6

Gönül alan güzel ||

Sevgili.

Siyāh eyler felek
āyīnesini
Sakın āhındaniy
dilber garībüñ

17. **dilber:**

Gazel 1905

Mısra: 3

Gönül alan güzel ||

Sevgili.

Didi dilber kıl
nazarhüsnumsaña
'arz ideyim
Ben didüm gerçek
misin bu
cānumışükrāne al

18. **dilber:**

Gazel 1912

Mısra: 7

Gönül alan güzel ||

Sevgili.

Terk-i ağıyar eyle iy
dilber bugün gel
gülşene
Kim el üstinde
tutarlar itse terk-i
hār gül

19. **dilberüñ: -üñ**

Gazel 1921

Mısra: 7

Gönül alan güzel ||

Sevgili.

Cādimāğınımı'att
ar eyledi bir
dilberüñ
Zülfinedokındibeñz
erdöstlarbād-ı şimāl

20. **dilber:**

Gazel 1925

Mısra: 1

Gönül alan güzel ||

Sevgili.

Sensüziy dilber
bañaāh u
fiğāneksükdegül
Lāle-veşbagrumda

hem dāğ-ı
nihāneksükdegül

21. **dilber:**

Gazel 1925

Mısra: 3

Gönül alan güzel ||

Sevgili.

Dilber oldur kim
vefāda olmaya
eksükligi
Yoḥsazulm u cevri
çok nā-
mihribāneksükdegü
1

22. **dilber:**

Gazel 1926

Mısra: 12

Gönül alan güzel ||

Sevgili.

Aglayupzārılık
itsem her seḥer
bülbul gibi
Gül gibi sanmañ ki
dilber
ḥālümehāndāndegül

23. **dilberüm: -üm**

Gazel 1944

Mısra: 9

Gönül alan güzel ||

Sevgili.

Zülfiniçevgānidelde
niyMuḥibbīdilberü
m
Başını top
eyleyüpgirdi bugün
meydāna dil

24. **dilber:**

Gazel 1979

Mısra: 3

Gönül alan güzel ||
Sevgili.
Ola ki dilber
viresañazekât-ı
hüşnini
Kapusinacân-ıla
eyle nazar var sâyil
ol

dilberâ:

1. **dilberâ:**

Gazel 1537

Mısra: 1

Ey gönül

alan(sevgili).

Dilberâsensüzbañad
ûzahğörinürgeşt-i
bâğ
‘Arızuñsuzrüşen
itmez
gönlümidegmeçerâ
ğ

2. **dilberâ:**

Gazel 1602

Mısra: 10

Ey gönül

alan(sevgili).

Leblertüñ öpsem
olur bu
gözlerümden yaş
revân
Dilberâ ‘ayb
eyleme olur
ferahdanaglamak

dilber-i bedr-ayı:

1. **dilber-i bedr-ayı:**

Gazel 1669

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Dolunayın

sevgilisi.

San şafağ içinde
gökdezhâhirolmuşayd
ur
Allar geymiş yine
ol dilber-i bedr-ayı
bak

dildāde:

1. **dildādelik:-lik**

Gazel 1798

Mısra: 4

Far. Gönül vermiş,

âşık.

Dime saçına
dolaşdumolmadum
bir dem küşād
Ya
perîşānzülfineāsān
mıdurildādelik

dildār:

1. **dildāra:-a**

Gazel 1551

Mısra: 1

Birinin gönlüne

malik olan maşuka:

güzel || Sevgili.

Hālümü ‘arz itmedi
dildārazülf
Raħmı kim kâfir-
durur ol kara zülf

2. **dildārı:-ı**

Gazel 1584

Mısra: 1

Birinin gönlüne

malik olan maşuka:

güzel || Sevgili.

Her kimüñ yanında
bir sımın-beden
dildārı yok
Müflise beñzer ki

anuñ ‘ālem içre varı
yok

3. **dildār:**

Gazel 1649

Mısra: 9

Birinin gönlüne

malik olan maşuka:

güzel || Sevgili.

Küyında bu ğaribe
itim dimişçüdüldār
Olsun zıyādeluñfi
bize ri’āyet ancak

4. **dildāruñ:-uñ**

Gazel 1656

Mısra: 14

Birinin gönlüne

malik olan maşuka:

güzel || Sevgili.

Şarāb-ı la’l-i
nābındanMuħıbbıci
r’aisterseñ
Ser-i
küyındadıldāruñ var
it ħāk-ile yeksānlık

5. **dildāra:-a**

Gazel 1671

Mısra: 4

Birinin gönlüne

malik olan maşuka:

güzel || Sevgili.

Zāhidikoçeksün ol
ħavrāvü cennet
ğuşşāsın
Sen dilā su gibi şaf
ol dāyımādıldāra
bak

6. **dildāra:-a**

Gazel 1698

Mısra: 7

*Birinin gönlüne
malik olan maşuka:
güzel | Sevgili.*
Gerdenindezülfini
gösterdi
dildāradidüm
Ehl-i
'ışkaitdügünbeñzer
vebālūñdürsenūñ

7. **dildāruma:-(u)m, -a**

Gazel 1725

Mısra: 5

*Birinin gönlüne
malik olan maşuka:
güzel | Sevgili.*
Nāmeyazdum göz
karasından yine
dildāruma
Ola kim bu nev'-ile
yāriğöremālumgörü
ñ

8. **dildārı:-ı**

Gazel 1811

Mısra: 8

*Birinin gönlüne
malik olan maşuka:
güzel | Sevgili.*
Göz karasın
hallidüpbeñzer ki
yazduñnāmeyi
Görmeğedildārı bu
nev'-ile
irsāyledüñ

9. **dildārūñ:-uñ, -**

Gazel 1847

Mısra: 5

*Birinin gönlüne
malik olan maşuka:
güzel | Sevgili.*

Korkma çoğ olsa
'adüküyına var
dildārūñ
Bilmedūñ mi bunu
kim 'ışk eri bī-bāk
gerek

10. **dildārı:-ı**

Gazel 1872

Mısra: 7

*Birinin gönlüne
malik olan maşuka:
güzel | Sevgili.*

Ko bülbül
eylesünzārı anı terk
itdidildārı
Gülūñhod yok-
durur yārı bu
'ālemde dikenden
yig

11. **dildārūñ:-uñ**

Gazel 1922

Mısra: 7

*Birinin gönlüne
malik olan maşuka:
güzel | Sevgili.*

Ruñüstindedildārı
ñgörelendzülfi
müşğinin
Sanuramñürmen-i
gülde komşlar
deste-i sünbül

dildeātes:

1. **dilde ātes:**

Gazel 1535

Mısra: 14

Kelime Tipi: -

*Gönülde aşk
ateşinin olması, acı
çekmek.*

İyşanemsensüzeger
sorsañMuñibbīhālın
i
Gözde nem başında
sevdā dilde
āteşsinedağ

dildesaklasun:

1. **dilde saklasun:-sun**

Gazel 1612

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

*Dilde saklamak,
dile getirmemek;
gönülde saklamak,
gizlemek.*

Her ki
'āşıkdurñayāl-i yārı
dilde saklasun
Çün ezel sultān-ı
'ışkdan böyle
olmuşdur yasak

dilden çıkan:

1. **dilden çıkan:-an**

Gazel 1761

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Gönülden çıkmak.
Dil şu'lesiniseyl-i
sirişkümiderziyād
Dilden çıkan derd-
ile āhumhevā gerek

dilden çıkan āhı:

1. **dilden çıkan āhı:**

Gazel 1747

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

*Gönülden yükselen
ah.*

Olmaz-ıdıfāş

'ışkum göz yaşını

dökmesem
İhtiyâr-ıladegül
dilden çıkan
âhıgörün

dilden gelen:

1. **dilden gelen:**

Gazel 1761

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

*İçten, gönülden
gelmek.*

Zinhâr sakın
söyleme
şi' rimecâziden
Dilden gelen cümle
haķıķiedâ gerek

dilden giderme:

1. **dilden giderme:**

Gazel 1765

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

*Gönülden
uzaklaştırmak.*

Elden koma
dâmenini dut
Muħibbî berk
Dilden giderme
zıkriniâl-i
Muħammedün

dilden gitmeye:

1. **dilden gitmeye:-**

meye

Gazel 1767

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

*Gönülden gitmek,
unutmak.*

Ölem gitmeye
dilden nâmıķaddün

Ki levh-i dilde anı
itmişemtâk

dile:-

1. **dilerseñ:-i, -se, -ñ**

Gazel 1626

Mısra: 1

*Dilemek, istemek,
arzulamak.*

Dilerseñ ki ola
senüñyüzün ak
Gözetme kimse
hâlinhâlüne bak

2. **dilerseñ:-r, -señ**

Gazel 1652

Mısra: 3

*Dilemek, istemek,
arzulamak.*

Ger
küdüretdendilerseñş
âf ola mir'ât-ı dil
Bir dem
ırmacângözindâyim
cemâl-i yâra bak

3. **dileseñ:-se, -ñ**

Gazel 1652

Mısra: 11

*Dilemek, istemek,
arzulamak.*

Dileseñtab'uñMuħi
bbîñüñ-veşgüyâ ola

Ol lebi
şekkerdekiâyîne-i
ruhsâra bak

4. **dilerem:-r, -em**

Gazel 1744

Mısra: 10

*Dilemek, istemek,
arzulamak.*

Raħmidüphâlüme
her
gicebañaaglarsın
Dilerembunı ki
eksilmeye
iydidenemün

5. **dilerseñ:-i, -se, -ñ**

Gazel 1764

Mısra: 7

*Dilemek, istemek,
arzulamak.*

Ger dilerseñ açıla
gülşende dilber gül
gibi
Karşubâd-ı âh-ıla
bu çeşm-i giryânun
gerek

6. **diler:-r**

Gazel 1789

Mısra: 7

*Dilemek, istemek,
arzulamak.*

Bî-
günehcellâdçeşmika
numı dökmeκ diler
Hey
müsülmanlarmeded
eyleñ o ħüniden
dileκ

7. **diler:-r**

Gazel 1884

Mısra: 1

*Dilemek, istemek,
arzulamak.*

Dil diler
'ışkâtesinsinemdeki
tmân eylemek
Hiç olur mı
karañudaberķpinhâ
n eylemek

8. **diler:-r**

Gazel 1931

Mısra: 9

Dilemek, istemek,
arzulamak.

Hâk-i
pâyınaMuhibbîyüzi
ni sürmek diler
Midhat-i hüsni
dilinde dem mi var
ezber degül

dile:

1. **diler-iseñ:-r, --iseñ**

Gazel 1565

Mısra: 5

Dilemek, istemek,
arzulamak.

Ger diler-iseñ as
beni ol zülf-i siyâha
Kim eylemiş
başumıurgâna
tekellüf

2. **dilerem:-r, -e, -m**

Gazel 1588

Mısra: 9

Dilemek, istemek,
arzulamak.

Dileremcân-ıla
dilden ire herkese
in'âmuñ
Gelene
kanı'embaña
kimesneye
hasüdum yok

3. **diler-iseñ:-r, --iseñ**

Gazel 1620

Mısra: 7

Dilemek, istemek,
arzulamak.

Diler-iseñ bir
kemânçe ola bu
göñlüñsenüñ
Başuñtäreyleyüp
bul bir deri sineñe
yak

4. **dilerseñ:-+r, ++se, -**
+ñ

Gazel 1620

Mısra: 1

Dilemek, istemek,
arzulamak.

Ger dilerseñ olasin
iki cihādayüzi ak
Kimsenüñ 'aybın
gözetme kendüzüñ
'aybına bak

5. **diler:-r**

Gazel 1625

Mısra: 2

Dilemek, istemek,
arzulamak.

Lebleri
kevserşarābı ol
kadibālāya bak
Añairişmek diler bu
himmeti bālāya bak

6. **dilerseñ:-+r, ++se, -**
+ñ

Gazel 1652

Mısra: 1

Dilemek, istemek,
arzulamak.

Hâlini bilmek
dilerseñbülbülüñgül
zâra bak
Su gibi şâfiderün ol
dem-be-dem dîdâra
bak

7. **dilerseñ:-+r, ++se, -**
+ñ

Gazel 1723

Mısra: 9

Dilemek, istemek,
arzulamak.

İyMuhibbî ger
dilerseñşi'rüñirengî
n ola
Fikr ü zikrûñ her
nefesdela'l-i yâr
olmak gerek

8. **diler:-r**

Gazel 1737

Mısra: 6

Dilemek, istemek,
arzulamak.

Geyüpihrâmi
'âşıklargelür her
biri kurbâna
Tavâf itmek diler
küyuñharîm-i
muhteremdenyig

9. **dilerem:-r, -em**

Gazel 1760

Mısra: 10

Dilemek, istemek,
arzulamak.

Düşnâmuñ ez-
zebânetbañadu'â-
yicândur
Kesilmesündilerem
düşnâm-ılazebânuñ

10. **dilermiş:-r, -miş**

Gazel 1832

Mısra: 9

Dilemek, istemek,
arzulamak.

Vaşlınacânuñ
dilermiş iyMuhibbî

ol perī
Yolına bir
cānnedürbiñcān fedā
cānānenūñ

11. **dilerseñ:-r, -se, -ñ**

Gazel 1860

Mısra: 14

*Dilemek, istemek,
arzulamak.*

Muhibbīḥ-āb-
ıgafletden sakın her
gicebī-dār ol
Dilerseñ iresin
vaşlabulınmazsañaş
ebdenyig

12. **dilermiş:-r, -miş**

Gazel 1875

Mısra: 3

*Dilemek, istemek,
arzulamak.*

Cevr-ile delmek
dilermiş sīnesinehl-
i dilūñ
Hışmidüp tutar
elinde gönderini
kirpügün

13. **dilerseñ:-r, -se, -ñ**

Gazel 1904

Mısra: 5

*Dilemek, istemek,
arzulamak.*

Bu elif
kaddümdilerseñdāl
ola
Gösterüpzülfüñteke
rümeylegil

14. **dilerseñ:-r, -se, -ñ**

Gazel 1934

Mısra: 10

*Dilemek, istemek,
arzulamak.*

‘İşkuñuñderd ü
belāsınıMuhibbīden
işit
Anı
vaşfitsündilerseñ
gel berüvaşşāfa gel

dileg:

1. **dilegüm:-üm**

Gazel 1862

Mısra: 8

*Dilek, istek, arzu,
temenni.*

Bezm-i ğamda pür
iderseñgözümüñsāg
arını
Dilegüm bu ki
ziyād ola
eyādīdedemüñ

dilek:

1. **dilegüm:-üm**

Gazel 1746

Mısra: 4

Arzu, istek, rica.

Tīr-i
müjġānuñakarşusīn
esini tutmayan
Dilegüm bu
tokınaboynınaşemşī
rūñsenüñ

2. **dilek:**

Gazel 1789

Mısra: 8

Arzu, istek, rica.

Bī-
günehcellādçeşmika
numıdökmek diler
Hey
müsülmānlarmeded

eyleñ o hūñiden
dilek

dilekītsünler:

1. **dilek itsünler:**

Gazel 1695

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

Dilemek, istemek.

İtleri silkine olasin

Muhibbīmünselik

Ol

yirelāyıkdegülseñda

hıitsünler dilek

dil-figār:

1. **dil-figāruñam:-**

uñam

Gazel 1849

Mısra: 12

Gönlü yaralı II

Âşık.

Kaldumayakda al
elümi dest-gürüm ol
Çünderd-i ḥasret-ile
dil-figāruñamsenüñ

dil-haste:

1. **dil-ḥasteyi:-yi**

Gazel 1681

Mısra: 1

*Gönlü hasta, hasta
gönüllü, üzgün, kederli
âşık.*

İyṭabīb-i dil bu ben

dil-

ḥasteyiyādeyledüñ

Kurtarupderd ü

belādangamdanāzād

eyledüñ

2. **dil-ḥaste:**

Gazel 1739

Mısra: 8
*Gönlü hasta, hasta
gönüllü, üzgün, kederli
âşık.*

Didümiy dilber
nedürküyuñdaferyā
d u fiğān
Didiyy dil-
ḥastebeñzerāh u
zāruñdursenüñ

3. **dil-ḥaste:**

Gazel 1894

Mısra: 4

*Gönlü hasta, hasta
gönüllü, üzgün, kederli
âşık.*

Gicelertāşubḥolınca
āh u feryād ideli
Za’f-ıla dil-
ḥastecism-i
nātüvānıbülbülüñ

4. **dil-ḥastenüñ:-nüñ**

Gazel 1913

Mısra: 7

*Gönlü hasta, hasta
gönüllü, üzgün, kederli
âşık.*

Mācerā-yı
‘ışkınyazmaga bu
dil-ḥastenüñ
Kātib-i eşküm
yüzüm altunıtdi
yine ḥall

5. **dil-ḥaste:**

Gazel 1928

Mısra: 8

*Gönlü hasta, hasta
gönüllü, üzgün, kederli
âşık.*

Bugün göreyim
yüzüñdidüñdidifer
dā
Dil-ḥasteeger
irmeye yarına ne
müşkil

6. **dil-ḥaste:-ye**

Gazel 1930

Mısra: 4

*Gönlü hasta, hasta
gönüllü, üzgün, kederli
âşık.*

Gün gibi hercāyilik
itmek
revāmıdursaña
Dimezemşimdengir
ü dil-ḥaste gel
çāre kıl

7. **dil-ḥaste:**

Gazel 1937

Mısra: 8

*Gönlü hasta, hasta
gönüllü, üzgün, kederli
âşık.*

Penbe ile
jāledenbād-ı
seḥerazına su
Tamzurur ‘ışkuñla
dil-ḥasteyatürbimār
gül

dil-ḥastevübimār:

1. **dil-ḥastevübimār:**

Gazel 1526

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Hasta gönüllü,

biçare.

‘İşkuñarüz-ı
ezelden olmasa ger
yār şem’

Olmaz idi sararup
dil-ḥastevübimār
şem’

dil-hün olup:

1. **dil-hün olup:-up**

Gazel 1756

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

İçi kan ağlamak.

Dil-hün olup derd-
ile āhumoldıñsineçāk
Yana felek oda
çekem āh-ı derdnāk

dil-i āb-gīne:

1. **dil-i āb-gīne:-e**

Gazel 1659

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

*Gönül şişesi, gönül
aynası.*

Döstumitdüñcefāse
ngiyle bu
gönümḥarāb
Bir nazar kıl
niçesınmışdur dil-i
āb-gīne bak

dil-i āvārenüñ:

1. **dil-i āvārenüñ:-nüñ**

Gazel 1700

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

*Dağmık, perişan
gönül.*

Gülşen-i küyuñda
eyler bülbül-i dil
nāleler
Göklere
irişdiferyādı dil-i
āvārenüñ

dil-i bî-karâra:

1. **dil-i bî-karâra:-a**

Gazel 1628

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Kararsız gönül;

*rahatsız, huzursuz
gönül II çapkın âşık; acı
çeken âşık.*

Hayretdeyemgönlü

ñeâhum eser itmez

Bu söz bî-karâr dil-i

bî-karâra bak

dil-i bîmâr-ı muhibbîye:

1. **dil-i bîmâr-ı**

muhibbîye:-ye

Gazel 1823

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Hasta gönüllü

Muhibbi.

Dil-i bîmâr-ı

Muhibbîyeşifâ

itmeyesin

İytabîb-i dil ü cân

böyle

midürkânunuñ

dil-i dîvâne:

1. **dil-i dîvâne:**

Gazel 1540

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Deli gönül.

Kenâr-ı küh [u]

şahrâlartolıâvâze-i

‘ışkum

Dil-i

dîvâneMecnûn-

veşolupdur her

miyânfâriğ

2. **dil-i dîvâne:**

Gazel 1641

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Deli gönül.

Boynuñazencîr-i

‘ışkıy dil-i

dîvânedak

Cânüñipervâne-veş

şem’-i muhabbet

içre yak

3. **dil-i dîvâne:**

Gazel 1988

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Deli gönül.

Boynuñadakzülfi

zencîrûñ dil-i

dîvâne gel

Şem’-i

hüsneçânüñpervân

e eyle yana gel

dil-i dîvâneden:

1. **dil-i dîvâneden:-den**

Gazel 1587

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Deli gönül.

Dil-i

dîvânedensorsañned

ür

‘âlemdemağşüduñ

Yiter âyîne-i

hüsñüñbenümğayra

nigâhum yok

dil-i dîvânenüñ:

1. **dil-i dîvânenüñ:-nüñ**

Gazel 1852

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Deli gönül.

Gül

yüzinigörmeyelden

döstlarcânänenüñ

Kalması bülbül gibi

şabrı dil-i

dîvânenüñ

dil-i dîvânevi:

1. **dil-i dîvânevi:-yi**

Gazel 1675

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Deli gönül.

Çün dil-i

dîvâneviiddüñşehâh

abs-i zenağ

Luftidüpzençîr-i

zülfüñibenüm

boynuma dak

2. **dil-i dîvânevi:-yi**

Gazel 1783

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Deli gönül.

Zülfüñüñzencîrineç

ekdüñ dil-i dîvânevi

Virdüñañalakañmec

nündiyünâmeyledü

ñ

dil-i ğamgîni:

1. **dil-i ğamgîni:-i**

Gazel 1727

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Gamlı, kederli

gönül.

Niçe yıllar añmaz-

iken bu dil-i

ğamgîniâh

Şükr kim şimdi cefâ
sengin
atupşâdeyledün

dil-i ğamh'âra:

1. **dil-i ğamh'âra:-a**

Gazel 1599

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Kederlenen gönül.

Cân be-ğäyethüzn
içinde dil katı
ğamnâkdür
Sâkiyâ mey sun ki
virsün bu dil-i
ğamh'âraşevk

dil-i hāmūşa:

1. **dil-i hāmūşa:-a**

Gazel 1615

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Suskun gönül.

Söylemedin kışşa-i
'ışkıMuhibbîfâş
olur
Çehresi söyler
'ayân sen var dil-i
hāmūşa bak

dil-i hūnumdan:

1. **dil-i hūnumdan:-um,
-dan**

Gazel 1541

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

*Kanlar içindeki
gönül,yaralı gönül.*

Cānumūhemdil
hem-derdi
benümlâle gibi
Gehdutarşahn-ı

çemende dil-i
hūnumdanayağ

dil-i mecrūhuma:

1. **dil-i mecrūhuma:-**

uma

Gazel 1800

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Yaralı gönül.

Gerçi tūrūñ merhem
olmuşdur dil-i
mecrūhuma
Bir oñulmaz
yaradur bu zaħm-ı
hicrānuñsenüñ

dil-i nālüm:

1. **dil-i nālüm:-üm**

Gazel 1725

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

İnleyen gönül.

Bezm-i
ğamdaiyMuhibbîgic
elertāsubħa dek
Nāy-veşnālîşler
eyler bu dil-i
nālümgörtün

dil-i pür:

1. **dil-i pür:**

Gazel 1541

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Çok dolu gönül.

Gelmese tūrūñ
açılmaz dil-i pür
derd-i ğamı
Eyleme tır-i
müjeñden beni
iydöstirag

dil-i pür-derdüme:

1. **dil-i pür-derdüme:**

Gazel 1608

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

*Dert dolu/dertli
gönül.*

Gelüpcānā dil-i pür-
derdüme bak
Sirişk-i germ ü āh-ı
serdüme bak

2. **dil-i pür-derdüme:**

Gazel 1674

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Dertle dolu gönül.

Gelüpcānā dil-i pür-
derdüme bak
Sirişk-i sürħ u rüy-ı
zerdüme bak

dil-i rüsvāvı:

1. **dil-i rüsvāvı:-yı**

Gazel 1669

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Perişan gönül.

Bir saçı
leylāyahabsolmuş
dil-i rüsvāvı bak
Olmış ol
dīvānesiMecnūnlayı
nşeydāyı bak

dil-i şeydāda:

1. **dil-i şeydāda:-da**

Gazel 1658

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Çılgın gönül.

Sen güzeller şâhını
sevmek
degülhaddümvellî
İhtiyârın'eylesünçü
nki dil-i şeydâda
yok

dil-i sevdâva:

1. **dil-i şeydâva:**-ya

Gazel 1653

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Çılgın gönül.

İy saçı

leylâMuhibbîoldıM

ecnündan beter

Boynuma zencîr-i

zülfüñ tak dil-i

şeydâya bak

dil-i şürîde:

1. **dil-i şürîde:**

Gazel 1953

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Perişan gönül.

İy dil-i şürîdeefgân

eyle kim

Gitdihicrân gelmedi

rûz-ı vişâl

dil-i şürîdemi:

1. **dil-i şürîdemi:**-mi

Gazel 1697

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Perişan gönül.

Gül yüzüñüzre yine

zülfüñperîşâneyleyü

p

Bu dil-i

şürîdemiâşüfteahvâl

eyledüñ

dil-i süzân:

1. **dil-i süzân:**

Gazel 1892

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Yanmış yürek.

Her ki

'âşıkduryanup

'ışkodına

Gice gündüz ol dil-i

süzân gerek

dil-i vîrâna:

1. **dil-i vîrâna:**-a

Gazel 1935

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Yıkık, harap gönül.

Bulmak

isterseñvişâli

gencini meh-

rûlaruñ

Ġayrıyirde isteme

toğrı dil-i vîrâna gel

2. **dil-i vîrâna:**-a

Gazel 1988

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Yıkık, harap gönül.

Genc-i vaşlın

bulmak

isterseñegercânänen

üñ

Bulmazsıñgayrıyir

de bu dil-i vîrâna

gel

dil-i vîrânedede:

1. **dil-i vîrânedede:**-de

Gazel 1596

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Yıkık, harap gönül.

Dil-i

vîrânedechünkibulın

urgenc-i vişâl

AñavîrâneMuhibbîd

imeâbâd ancak

dil-i za'fumi:

1. **dil-i za'fumi:**-umu

Gazel 1774

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Zayıf, güçsüz

gönül.

Dil-i za'fumi gel

itmeñmelâmet

Revâdegülatasızşşe

yeseng

dilindengitmeyüp:

1. **dilinden gitmeyüp:**

Gazel 1752

Mısra: 15

Kelime Tipi: -

Dilinden

düşmemek.

Yârkıduñ kimini

tevñd dilinden

gitmeyüp

Kimini merdûdidüp

kimini

ağyäreyledüñ

dil-kes:

1. **dil-kes:**

Gazel 1569

Mısra: 1

Gönül çekici,

gönül cezbedici.

Lebleri nâzükruñı

dil-keş kadibâlâlañf

Her ne

vaçtkıldumnazardid
üm ki ser-tā-pālañf

dilleralduñ:

1. **diller alduñ:-duñ**

Gazel 1726

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Gönüller almak,

kendine âşık etmek.

Diller alduñ evvel

âhîrgâret-i

dîneyledüñ

Hey

göziâfetmegeryog-

ımışîmānuñsenüñ

dillerhānesin:

1. **diller hānesin:-n**

Gazel 1733

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Gönüller evi.

Kākülüneşāneurduñ

tagıdupbî-dilleri

Niçe diller

hānesinzulm-

ılavîrāneyledüñ

dillerdedestāneyledüñ:

1. **dillerde**

destāneyledüñ:-dü, -ñ-

dün

Gazel 1898

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

*Dilden dile, her
yerde anlatılmak.*

GeçdiFerhād-

ılaMecnünkışşasıefs

ānedür

Sen benüm bu

derdümi dillerde
destāneyledüñ

dil-rîşe:

1. **dil-rîşe:**

Gazel 1615

Mısra: 12

Yaralı gönül.

Çok

zamānmecrūholupd

urtūr-i ğamzeñden

yürek

Merhem itsün

gönder agzuñ yarın

ol dil-rîşe bak

dil-rübā:

1. **dil-rübānuñ:-nuñ**

Gazel 1530

Mısra: 7

Gönül kapıcı,

mahbube.

Zülfî ile kim

görürse dil-

rübānuñyüzini

Dir ‘acebşām u

seher bir yirde itmiş

ictimā’

2. **dil-rübālar:-lar**

Gazel 1820

Mısra: 3

Gönül kapıcı,

mahbube.

Dil-

rübālarcevriderse

kaçma cevrenden

gönül

Sevdügiyolında kişi

pāy-māl olmak

gerek

dil-teşne:

1. **dil-teşne:**

Gazel 1625

Mısra: 11

Bağrı yanık,

susamış gönül.

Hasret-i Leylā ile

dil-teşne içer hün-ı

dil

Kāse-i

çeşmiylemecnün-ı

dil-i şeydāya bak

dilüñāyinesini:

1. **dilüñāyinesini:-ni**

Gazel 1720

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Gönül aynası.

Dilüñāyinesini

kaplasa ğam

Cilāvirsünşarāb iç

olmaya jeng

dimāğ:

1. **dimāğm:-ın**

Gazel 1706

Mısra: 3

Zihin, akıl.

Mu’atğareylegildehr

üñdimāğm

Ele al şāne ile tara

zülfüñ

2. **dimāğnuñ:-u, -ñı**

Gazel 1947

Mısra: 3

Zihin, akıl.

Sevdā-yı ser-i zülf-
ile toldur dimāğnuñı

Her şebfığān u

nālekılupāh u vāda

ol

dimāğ pür-sevdāoldı:

1. **dimāğ pür-sevdāoldı:-dı**

Gazel 1533

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Zihnin sevda dolu

olması.

Ḥastahālemhicrodın

danyiryiroidisineda

ğ

Şerbet-i la'lüñ umar

çünoldı pür-

sevdādimāğ

dimāğ-ı 'ālem:

1. **dimāğ-ı 'ālem:**

Gazel 1687

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Kâinatın bilinci.

Dir-iseñdimāğ-ı

'ālemeger tola

müşg-ile

İyzühre-çehre şâne

ile tara perçemüñ

dimāğ-ı dil:

1. **dimāğ-ı dil:**

Gazel 1952

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Gönlün bilinci,

aklı.

Geçdi 'ömr

kandasın iynesim-i

şubḥ

Büy-ı

vişāililütfidüpürgürdi

māğ-ı dil

dimāğuma irmese:

1. **dimāğumairmese:-mese**

Gazel 1538

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Aklına gelmek.

Ger bāğ içinde

irmese

büyüñdimāğuma

Bir āhum-ıla oda

yana gülsitān u bāğ

dime:

1. **dime:**

Gazel 1519

Mısra: 7

Dememek,

söylememek.

Yok

dimeinkārıközāhid

sakın rişüñ yanar

Sīnesineehl-i

'ışkuñyakdıçünAllā

h şem'

2. **dimeñüz:-ñ, -üz**

Gazel 1580

Mısra: 7

Dememek,

söylememek.

DimeñüzFehād'ab

eñzerküh ara dīvāne

yok

Eksilür mi kühsār

içre pelengden mīşe

bak

3. **dimeñ:-ñ**

Gazel 1590

Mısra: 1

Dememek,

söylememek.

Dimeñ o māh-rüya

ki cevri ü cefāsı yok

Her ne ki olsa

bulınurillāvefāsı

yok

4. **dimesünler:-sün, -ler**

Gazel 1596

Mısra: 6

Dememek,

söylememek.

Yazsañ 'uşşākı bu

ben

'āşıkunıyādağettür

Dimesünler ser-i

küyüñdasenüñyād

ancak

5. **dimesünler:-sün, -ler**

Gazel 1865

Mısra: 8

Dememek,

söylememek.

'İşk ya Mecnūnuñ

olsun ya benüm

olsun didüm

Dimesünler 'ışk

içinde

iştirāküñdürsentüñ

6. **dimeye:-y, -e**

Gazel 1924

Mısra: 10

Dememek,

söylememek.

Ger Ḥaḫ ide bir

daḫıvişālūñi

müyesser

Hergiz bu

Muḥibbīdimeyeāh

ne müşkil

dime:-

1. **dimez:-z**

Gazel 1753

Mısra: 10

Dememek,

söylememek.

Yanuñdamüdde'in'

eyler gel ol 'uşşâka

hem-şoĥbet

Dimez bir kimse

anuñçün kim ola

Bü-lehebdenyig

2. **dimez:-z**

Gazel 1855

Mısra: 2

Dememek,

söylememek.

Sen olmayınca

dimezemiy dil

cihân gerek

N'eylercihânişol ki

dimezbañacân

gerek

dimeñ:

1. **dimeñ:**

Gazel 1720

Mısra: 2

Demeyin.

Dilâ kıl sîneñi def

ķametünçeng

Dimeñkılsunaña

ney gibi âheng

din:

1. **dinmez:-mez**

Gazel 1754

Mısra: 3

Söylenmek, ifade

edilmek.

Belâ-yımıĥneti 'ışkı

dinilse ĥaşre dek

dinmez

Umar mısın ki sen

iy dil bulasın derde

dermānuñ

2. **dinmiş:-miş**

Gazel 1760

Mısra: 5

Söylenmek, ifade

edilmek.

Agzuñanoķta

dinmiş gerçi ki ol

da mevhüm

Kıldan da ince

dirlerlîksenüñmiyān

uñ

3. **dine:-e**

Gazel 1782

Mısra: 6

Söylenmek, ifade

edilmek.

Lebüñañdukçadinür

şi'rümeiydöstmelîĥ

Her bir elfāzumatañ

mı dine şekker-

şikenüñ

4. **dinür:-(ii)r**

Gazel 1782

Mısra: 5

Söylenmek, ifade

edilmek.

Lebüñañdukçadinür

şi'rümeiydöstmelîĥ

Her bir elfāzumatañ

mı dine şekker-

şikenüñ

5. **dinse:**

Gazel 1869

Mısra: 7

Söylenmek, ifade

edilmek.

Hercāyīn'ola dinse

ķamer-ķehre nigāra

Her yaña salar

pertev o bedr ayı

büyütdüñ

6. **dinmedi:-me, -di**

Gazel 1900

Mısra: 2

Söylenmek, ifade

edilmek.

Gelmedi

mislüñsenüñgeçdini

ķedevr-i felek

Anuñ-ıçundur

beşerden dinmedi

efđal melek

7. **diñmez:-mez**

Gazel 1679

Mısra: 2

Sona ermek,

bitmek, durmak.

Ĥār-

ılamemlūolaldangül

sitānbülbülüñ

Gicelertāşubĥa dek

diñmezfiğānbülbül

üñ

8. **diñmez:-mez**

Gazel 1846

Mısra: 2

Sona ermek,

bitmek, durmak.

Görse bir şebgölşen

içinde

cemālinigülüñ

Näle eyler

tāşehrdiñmezfiğānı

bülbülüñ

9. **diñ:**

Gazel 1532

Mısra: 7

Din, inanç.

Ehl-i

‘ışkadiñşalâdur

‘ışkdergâhıaçuk

Tekye-i ‘ışk içre

Mecnûn-

veşuyardum bir

çerâğ

10. **dine:-e**

Gazel 1610

Mısra: 2

Din, inanç.

Didümcânâyüzüñe

oldum ‘âşık

Didi terk eyle cāntā

dine şādık

11. **dīn:**

Gazel 1733

Mısra: 6

Din, inanç.

Zülf ü haṭṭ u

kākülün her

yañadan eyler

hücüm

‘Ârızuñdīn şehri

iken

kāfiristāneyledün

12. **dīn-ile:--ile**

Gazel 1764

Mısra: 10

Din, inanç.

Sakla sen

yārıMuḥibbīdāyimā

ağyārdan

Çünkimüslimsinsañ

adīn-ile imānuñ

gerek

13. **dīne:-e**

Gazel 1928

Mısra: 2

Din, inanç.

Ol zülf-i

siyehbaglaya dil

kīne ne müşkil

Sunarsa egerküfr

elini dīne ne müşkil

14. **diñ:**

Gazel 1751

Mısra: 11

Deyin, söyleyin;

diyerek, söyleyerek.

İyMuḥibbīyāradiñh

üşninemağrūrolmas

un

Zīrā çok gördüm

yilevrākınsavurmuş

durgülün

dīni:

1. **dīni:**

Gazel 1655

Mısra: 8

Din, inanç.

Göz göre

ḥaṭṭıgelüpkaşd

eyledi imānuma

Hey ne

kāfirdürmeded ol

dīni yok imāni yok

dinil:-

1. **dinilse:-se**

Gazel 1754

Mısra: 3

Denilmek,

söylenilmek.

Belā-yımıḥneti ‘ışkı

dinilse ḥaşre dek

dinmez

Umar mısın ki sen

iy dil bulasın derde

dermānuñ

diñle:

1. **diñle:**

Gazel 1508

Mısra: 11

Kulak vermek,

dinlemek.

Diñle bir dem bu

cerāyīdidüm

Didi almaz bu

mācerādanḥaz

2. **diñledi:-di**

Gazel 1710

Mısra: 1

Kulak vermek,

dinlemek.

Kim

diñledişirñsözün ol

ğoncadehānuñ

Ya kim ḥaberin

virdi ki ol ince

miyānuñ

3. **diñle:**

Gazel 1729

Mısra: 6

Kulak vermek,

dinlemek.

Sensüzünçeşmümde

noldıyiryüziencüm

misāl

Diyemaḥvālümisañ

adiñle imdi yek-be-

yek

4. **diñlemez:-mez**

Gazel 1821

Mısra: 4

*Kulak vermek,
dinlemek.*
Felek cevri elinden
yandı bagruñ
Kimsene
diñlemezâh u
fiğānuñ

5. **diñlemeye:-me, -ye**

Gazel 1900

Mısra: 8

*Kulak vermek,
dinlemek.*

Derd-i dil
aḥvālinivaramḥikāy
etitmege
Korkaram kim
kışşamyardıñlemey
e yek-be-yek

6. **diñlesün:-sün**

Gazel 1814

Mısra: 2

*Kulak vermek,
dinlemek.*

Kim ki bilmek
dilese ḥālini bu
maḥzūnuñ
Diñlesünkışşa-i
Ferhād-ıla ol
Mecnūn'ıñ

7. **diñlesün:-sün**

Gazel 1976

Mısra: 3

*Kulak vermek,
dinlemek.*

Diñlesün bülbül
üninkosunzağanaşv
ātını
Āb-ı rüyidökileeger
uya nā-sāza gül

dinür mi hiç:

1. **dinür mi hiç:**

Gazel 1603

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Hiç diner mi?.

Bād-ı āhum saldı
baḥr-ı eşke bu dil
zevraḳın
Zāhiroldımevclerdi
nür mi hiçāsarı yok

dipsüz göl-durur:

1. **dipsüz göl-durur:-
durur**

Gazel 1573

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

*Dibi olmayan, çok
derin göl.*

Nihāyet var
dimederyā-yı 'ışka
Düşen çıkmaz ne
dipsüz göl-durur
'ışk

dir:

1. **dirler:-ler**

Gazel 1549

Mısra: 7

De-, der, söyler.

'Āriferrūḥ-ı
ğıdādirlerşarāb u
şāb-ıdı
Zāhidāḥayvān gibi
lāyıkşañayimek
'alef

2. **dir:**

Gazel 1554

Mısra: 8

De-, der, söyler.

Çeşmüñ alsa tığ ele
karşuvarup
'āşıkıların
Biribirinenaşḥateyl
eyüpdirlā-taḥaf

3. **dir:**

Gazel 1561

Mısra: 9

De-, der, söyler.

Kimisi kıl dir biline
kimisi inkārda
Anuñçündür düşer
'āşıklar içre iḥtilāf

4. **dir:**

Gazel 1585

Mısra: 4

De-, der, söyler.

Ruḥlarıüstınvaṭan
kılsa n'olazülf-i
siyāh
Kanda genc olsa
anuñüstinde kim
dirmār yok

5. **dir:**

Gazel 1662

Mısra: 8

De-, der, söyler.

Cemālūñ görüp
itdümcānteslīm
Bahāririşdiçün kim
dir sefer yok

6. **dir:**

Gazel 1710

Mısra: 6

De-, der, söyler.

Devrānuñı sür gül
gibi bir taze
güzelsin
Ḥaṭṭuñgelicek kim

göre
dirgeçdizamānuñ

7. **dir:**

Gazel 1909

Mısra: 10

De-, der, söyler.

İyMuhibbīrāyegānḥ
arc eyleme söz
cevherin
Çünkielfāzuñ
görenler
dirgüherden kem
degül

8. **dir:**

Gazel 1913

Mısra: 2

De-, der, söyler.

Bir güzeller
şāhınisevdümdidüm
ğarrāgazel
İşidendirgörmēdükb
unuñ gibi
ra'nāgazel

9. **dirlər:-ler**

Gazel 1969

Mısra: 7

De-, der, söyler.

Pāre kılmuş
itlerüñdirlerraḳīb-i
kāfiri
Her kim işitdi ise
cāndandidini'me'l-
bedel

10. **dirse:-se**

Gazel 1922

Mısra: 5

Söylemek, demek.

Lebüñbeñzeremdir
señen incinme

iyemeh-rū
Özünisözini bilmez
kızıl dīvāne-durur
mül

11. **dirdi:-di**

Gazel 1928

Mısra: 3

Demek, söylemek.

Ḳurbān olayın
dirdikaşuñ yayına
göñlüm
Kīşoldımüjeñtürine
bu sīne ne müşkil

12. **dirlər:-ler**

Gazel 1536

Mısra: 6

Demek, söylemek.

Görmeyesin ayaguñ
altındaki 'āşıkları
Bu
meseldürkarañudirl
er olur pāy-ı çerāğ

13. **dir:**

Gazel 1517

Mısra: 7

Söylemek, demek.

Şi'rümenazm ehli
baksa dir budur aşı-
ı kelām
Buñanisbetğayrıhare
ş'arıolmuş cümle
fer'

14. **dir:**

Gazel 1529

Mısra: 7

Söylemek, demek.

'İyş ü 'işret görse
dil dirmerḥabā

Likkār-ı zühdden
eyler el-vedā'

15. **dir:**

Gazel 1530

Mısra: 8

Söylemek, demek.

Zülfī ile kim
görürse dil-
rübānuñyüzini
Dir 'acebşām u
seher bir yirde itmiş
ictimā'

16. **dir:**

Gazel 1538

Mısra: 11

Söylemek, demek.

DimeMuhibbīşī'rini
bilmez nazīredir
Bülbül
terennüminebeñzed
e mi sözinkelāğ

17. **dir:**

Gazel 1586

Mısra: 8

Söylemek, demek.

Gülşen içre gördi
dil hem-ser
olupdurḥār-ıla
Bülbülñhālın bilen
dir mi ki efgān anda
yok

18. **dir:**

Gazel 1763

Mısra: 10

Söylemek, demek.

Naẓmuñı gören
MuhibbīdirNizāmın
azmıdur
Okuyan şī'rüñidir

‘aynı-durur
Selmānuñ

19. **dir:**

Gazel 1836

Mısra: 8

Söylemek, demek.

Şîri oldum bîşe-i
‘ışkuñ bu rüy-ı
zerd-ile
Dāğlarladir gören
küh-ı belâ içre
peleng

20. **dir:**

Gazel 1928

Mısra: 10

Söylemek, demek.

Yıllar geçer aınmaz
bu Muhibbî’yi
derinden
Unıdıla bu ‘âşıkdir
yine ne müşkil

21. **dir:**

Gazel 1802

Mısra: 10

Demek, açıklamak,

izah etmek.

‘Ârızuñnürünizâhid
görmese olmaz
‘aceb
Ca’da sor
‘âlemedirhurşîd-i
hâvergörmedük

dir-:

1. **direm:-em**

Gazel 1522

Mısra: 9

De-, der, söyler.

‘Işk ya Mecnūnuñ
olsun ya benüm

olsun direm
İstemem bir kimse
kim ola benüm-ile
meşâ’

2. **dirmeden:-meden**

Gazel 1589

Mısra: 7

Toplamak.

Dirmedenmağşül-i
hüşnünğitdi
‘ömrüm hâşılı
İstedükçeküfr-i
zülfüñdirbaña
asınca yok

3. **dir-idüñ:-idüñ**

Gazel 1939

Mısra: 12

Demek, söylemek.

Mevsim-i gülde
Muhibbînaşmınakıl
sañnazâr
Dir-idüñtab’-ı
nihâlinüñucında var
gül

dir ki:

1. **dir ki:**

Gazel 1586

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Der ki.

Şöyle mağvitdi bu
‘ışkuñâteşiküllitenü
m
Kim bakarsa dir ki
dil yandı bile cân
anda yok

2. **dir ki:**

Gazel 1826

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Der ki.

Murğ-ı dil dolaşalı
zülfine ol
muğbeçenüñ
Dir ki bu başuñı top
eyle ki çevgâne
gerek

direm:

1. **direm:**

Gazel 1910

Mısra: 8

Akçe, para,

dirhem.

Kaçan sultân-ı ‘ışk
dil hânesine
Gele
İsâriçünyaşuñdirem
kıl

2. **diremden:-den**

Gazel 1737

Mısra: 4

Akçe, para,

dirhem.

Dükendi gevher-i
eşkümüluñda
‘ayna almazsın
Güzeller
sîmemâyıldürdegül
mi ol diremdenyig

direm-i eski:

1. **direm-i eski:-i**

Gazel 1876

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Gözyaşı dirhemi.

Direm-i
eşkidüketdümdimeğ
arc it hünüñ
Ğamyimedâğ-ı

cigerdür başı çün ol
sunuñ

dirîg:

1. **dirîgâ:**

Gazel 1584

Mısra: 4

Eyvah, ne yazık

ki!

Çeşm-i mestidür
bugün bîmâr iden
‘âşıkları
Hasretâderdâdirîgâd
erdümünñimârı yok

2. **dirîgâ:**

Gazel 1705

Mısra: 5

Eyvah, ne yazık

ki!

Dirîgâolmadumherg
izküşâde
Velî günden güne
oldı bu dil teng

3. **dirîgâ:**

Gazel 1970

Mısra: 9

Eyvah, ne yazık

ki!

Dirîgâ az imiş
vaşluñzamânı
Velîhicrânağadyokd
urmuñavvel

dirîg itme:

1. **dirîg itme:**

Gazel 1641

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Esirgemek,

sakınmak.

Virzekât-ı hüsnuñi
itme

Muhibbîdendirîg

Çüngedâ-yı ‘ışkam

u benden

añayokdurehâk

2. **dirîg itme:-me**

Gazel 1737

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Esirgemek,

sakınmak.

Nigârâgölşen-i
hüsnuñbañabâg-ı
iremdenyig

Naẓardan gel dirîg

itme cemâlûñ yok

keremden yig

3. **dirîg itme:-me**

Gazel 1951

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Esirgemek,

sakınmak.

Leblerünñtiryâkini
bu bendeden itme

dirîg

Mâr-ı

zülfüñdenirişenbaña

sanma sem degül

dirîgâ:

1. **dirîgâ:**

Gazel 1567

Mısra: 1

"Eyvah, çok yazık"

anlamında ünlem.

‘Ahdine

turmazdirîgâva’dey

e eyler hilâf

Yâğıyâse’l-

müsteğîsinneccinâ
mimmânehâf

2. **dirîgâ:**

Gazel 1632

Mısra: 2

"Eyvah, çok yazık"

anlamında ünlem.

Nigârâhüsnuñebildü

msenünñhergiznihây

et yok

Velî ol

hüsnebakmagadirîg

â bende tâkat yok

3. **dirîgâ:**

Gazel 1992

Mısra: 5

"Eyvah, çok yazık"

anlamında ünlem.

Bir dem vişâl-i

şubhadirîgâirişmedi

Her şebmuğîm-i

güşe-i hicrân olan

gönül

diril:

1. **dirile:-e**

Gazel 1524

Mısra: 6

Canlanmak, hayat

bulmak.

Görmek ister

hüsnuñiolmuşmeger

dîvânesi

Her gice dirile

mescidde seni arar

şem’

2. **dirilse:-se**

Gazel 1940

Mısra: 3

Canlanmak, hayat
bulmak.

N'olabārān-ıla
dirilse
yirūnmürdeleri
Nefes-i bād-ı
şabānefḥa-i 'İsā mı
degül

dirler idi:

1. **dirler idi:**

Gazel 1773

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Demek, söylemek

*II Rivāyet etmek,
nakletmek.*

Gırçek imiş dirler
idi kan idercānā
seni
Öldürür 'aşıklarılā-
büdsenūñ bu
ḥūlaruñ

dirler ki:

1. **dirler ki:**

Gazel 1731

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Derler ki. //

Söylerler ki.

Nigārābüseñi ister
Muḥibbīcānidüptuḥ
fe
Hemāniḳrārdurdirle
r ki
ḥāmūşicevābitdüñ

dirlik:

1. **dirlikden:-den**

Gazel 1600

Mısra: 8

Bir tedirginliği,

üzüntü ve sıkıntısı
olmama durumu, huzur,
rahat.

Geçer gün hafta ay
u yıl
yüzüñgörmezemcā
nā
Bu
dirlikdenölemyigdü
rmedür bu intizār
olmak

dirme:

1. **dirmesünler:-sünler**

Gazel 1757

Mısra: 7

Derlemek,

toplamak.

Dirmesünlerdiyühü
snüñdensenüñ bir
dāne gül
Zülfüñi iki taraftan
iki der-bāneyledüñ

dirsem ki:

1. **dirsem ki:**

Gazel 1879

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

(Söyle) dersem ki.

Leblerüñetañmıdur
dirsem ki
la'leynḥoḳkadur
Ḥıfziçünincü gibi
içinde lü'lüdişlerüñ

dirseñ:

1. **dirseñ:**

Gazel 1978

Mısra: 3

Söylemek.

Kullanamdirseñvuḥ
üş u ḫayrı sen

Mecnūnlayın
Şoḫbet-i insānı
evvel terk idüben
'uzlet al

dir[ir]sü[r]:

1. **dir[ir]sü[rü]p:-ü]p**

Gazel 1806

Mısra: 17

Derlemek,

toplamak.

Naḥl-ı dilden
d[ir]sü[rü]p her
dem ma'ān[ī]
meyvesin
Sözlerümleş'i'rümi
ben ābdār itsem
gerek

diş:

1. **dişi:-i**

Gazel 1671

Mısra: 9

Diş.

Dür dişi fikrin
Muḥibbī eyle her
laḫḫayāl
Ḥoḳka-la'l içre
gizlülü'lü'-i
şehvāra bak

2. **dişleri:-ler, -i**

Gazel 1832

Mısra: 6

Diş.

Sāḳiyā sun lebleri
yādınadāyimsāğarı
'İşḳınanüşidelüm ol
dişleri dür-dānenüñ

3. **dişlerüñ:-ler, -üñ**

Gazel 1879

Mısra: 4

Diş.

Leblerüñetañımdur
dirsem ki
la'leynhoğkadur
Hıfzıçünincü gibi
içinde lü'lüdişlerüñ

4. **dişüñle:-üñ, -le**

Gazel 1897

Mısra: 2

Diş.

La'l-i lebüñüñkandı
ne sükkerdañınâzük
Dişüñlesözündürri
ne gevher
dañınâzük

dişe çek:

1. **dişe çek:**

Gazel 1708

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Dişlemek, ısırma.

Mevsim-i gülde ele
girse eger bir
nâzenin
Öp elin sal
boynınakoluñ lebin
dişe çek

ditre:-

1. **ditreyüp:-üip, -y**

Gazel 1517

Mısra: 6

Titremek.

Ol perî-rüyı
görenler 'ağldan
olur berî
Ditreyüpyire düşer
güyâ ki tutar anı
şar'

2. **ditrer:-r**

Gazel 1657

Mısra: 10

Titremek.

İyMuhibbîâhidüpañ
dukça bu 'işıyanuñı
Lerze gelür cisme
sanki bād-iladitrer
varak

dīvān tursun:

1. **dīvāntursun:-sun**

Gazel 1517

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

*Toplanmak,
sıralanmak.*

Pādişāhumkarşuñad
İvān tursun ehl-i
'ışk
Asitānuñdan inende
kullaruñı itme ħar'

dīvāne:

1. **dīvānesi:-si**

Gazel 1669

Mısra: 2

Deli, mecnun.

Bir saçı
leylāyahabsolmuş
dil-i rüsvāyı bak
Olmış ol
dīvānesiMecnūnlayı
nşeydāyı bak

2. **dīvāne:**

Gazel 1975

Mısra: 10

Deli, mecnun.

Bu Muhibbî olalı
mecnūnşaçuñleyleylası
na

Görineşimdengirüşe
ydāgönüldivāne dil

3. **dīvāne:**

Gazel 1580

Mısra: 7

*Aşk ile kendinden
geçmiş, aşk delisi.*
DimeñüzFerhād'ab
eñzerkūh ara dīvāne
yok
Eksilür mi kühsār
içre pelengden mişe
bak

4. **dīvānedür:-dür**

Gazel 1607

Mısra: 9

*Aşk ile kendinden
geçmiş, aşk delisi.*
Bu
Muhibbîtağlaradüş
miş yürür dīvānedür
Böyledürüz-ı
ezelden kim sever
tenhā-yı 'ışk

5. **dīvānesi:-si**

Gazel 1613

Mısra: 3

*Aşk ile kendinden
geçmiş, aşk delisi.*
Turrā-i şeb-rengüñ
ol
mecnūnlayındivāne
si

La'l-i Şirîn'e de
cānvirm'itdi gör
Ferhād'a bak

6. **dīvāneyem:-y, -em**

Gazel 1644

Mısra: 2

*Aşk ile kendinden
geçmiş, aşk delisi.*
Zülfününzencirini
gel döstüm
boynuma dak
Zîra ben dîvâne-yem
benden
aňayokdurehâk

7. **dîvâne:**

Gazel 1678

Mısra: 1

*Aşk ile kendinden
geçmiş, aşk delisi.*
Dil virme ser-i
zülfinedîvānedegüls
eñ
Cān yakma
ruhışem'inepervāne
degülseñ

8. **dîvāneler:-ler**

Gazel 1715

Mısra: 3

*Aşk ile kendinden
geçmiş, aşk delisi.*
Cem'iyetidüp bir
niçedîvāneler olduk
Āhuñ 'alemini
çeküp alayı
büyütdük

9. **dîvâne:**

Gazel 1740

Mısra: 8

*Aşk ile kendinden
geçmiş, aşk delisi.*
Zāhid ki ta'na taşını
atar bu 'āşıkā
Dîvānerāz-ı
serzeniş-i
cāhilānçibāk

10. **dîvâne:**

Gazel 1741

Mısra: 8

*Aşk ile kendinden
geçmiş, aşk delisi.*
Zāhid ki ta'na taşını
atar bu 'āşıkā
Dîvānerāz-ı
serzeniş-i
cāhilānçibāk

11. **dîvānenüñ:-nüñ**

Gazel 1749

Mısra: 1

*Aşk ile kendinden
geçmiş, aşk delisi.*
Hālini 'arzitmege
kim varsa bu
dîvānenüñ
Ol dahışeydāsı olur
göricekcānānenüñ

12. **dîvānesi:-si**

Gazel 1751

Mısra: 9

*Aşk ile kendinden
geçmiş, aşk delisi.*
OlmışamMecnūn-
veş ben
zülfünündîvānesi
Boynuma zencir kıl
gel ol müselsel
kākülün

13. **dîvāneye:-ye**

Gazel 1756

Mısra: 8

*Aşk ile kendinden
geçmiş, aşk delisi.*
Her dem atar
'āşıkāşeyhta'ne
taşını

Dîvāneye serzeniş
cāhileçibāk

14. **dîvānesin:-sin**

Gazel 1809

Mısra: 3

*Aşk ile kendinden
geçmiş, aşk delisi.*
Zülfünün bendine
çekdigönlümündîvā
nesin
Didimiskingamyim
ezülfoldızencirünse
nüñ

15. **dîvānenüñ:-nüñ**

Gazel 1832

Mısra: 8

*Aşk ile kendinden
geçmiş, aşk delisi.*
Kankı dil kim
tolaşazülfine ol
olmaz hālāş
Bend ü zencire olur
lāyık işi dîvānenüñ

16. **dîvāneyem:-y, -em**

Gazel 1921

Mısra: 3

*Aşk ile kendinden
geçmiş, aşk delisi.*
Bilmezemkendümyi
türdüm bir
'acebdîvāneyem
Gözlerüme duş
olalıdanbenüm ol
zülf ü hāl

17. **dîvāne-durur:--**

durur

Gazel 1922

Mısra: 6

*Aşk ile kendinden
geçmiş, aşk delisi.*
Lebünebeñzeremdir
señen incinme
iyemeh-rü
Özünisözini bilmez
kızıl dīvāne-durur
mül

dīvāne eyledi:

1. **dīvāneeyledi:-di**

Gazel 1621

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Deli, divane etmek.

Tagıtdı ‘aql u
şabrumdīvāne
eyledi
Var mı ‘aceb
bencileyin bī-ķarār-
ı ‘ışk

dīvāne eylese:

1. **dīvāneeylese:-se**

Gazel 1715

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Deli, divane etmek.

Zülfüñ hevesin
eylese dīvāne ‘aceb
mi
Günden güne
başıñdagısevdäyibü
yütdük

dīvāne kılan:

1. **dīvānekılan:-an**

Gazel 1755

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

*Delirtmek, çılgına
çevirmek, düşkün hale
getirmek.*

Cānumıpervāne
iden şem’-i
rūyuñdursenüñ
Göñlümidīvāne
kılan zülf ü
mūyuñdursenüñ

dīvānekılduñ:

1. **dīvānekılduñ:-duñ**

Gazel 1841

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

*Delirtmek, çılgına
çevirmek.*

Boynuma
takduñbelāzencirini
Mecnün-vār
Dehr ara
dīvānekılduñhalkab
ed-nāmeyleduñ

dīvāne oldum:

1. **dīvāneoldum:-dum**

Gazel 1764

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Deli divane olmak.

Başumasultāñ iken
dīvāne oldum ‘ışk-
ıla
Budur ‘ışkuñ evveli
çāk-i girībānuñ
gerek

dīvāneolmuş:

1. **dīvāneolmuş:-muş**

Gazel 1909

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Deli divane olmak.
Zāhir olsa gün gibi
rāz-ı
nihānumtañmıdur

Dil ise
dīvāneolmuşyār ise
mañremdegül

dīvāneolmuşam:

1. **dīvāneolmuşam:-**

muşam

Gazel 1808

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Deli divane olmak.

Boynuma
ayagumazencırolup
dur göz yaşı
Olmuşamdīvānebañ
abend-i ser-tā-pā
gerek

dīvāneolmuşdur:

1. **dīvāneolmuşdur:-**

muş, -dur-muşdur

Gazel 1550

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Deli divane olmak.

Yüzüñe baksam
beni ‘afveylegil
Çün begüm
dīvāneolmuşdurmu’
āf

dīvāne olsa:

1. **dīvāneolsa:-sa**

Gazel 1528

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Deli divane olmak.

Ayagında bendi var
başında ‘ışkuñāteşi
Meclis içre
ıyperiolsa ne
tañdīvāne şem’

divâne-i hengâme:

1. **divâne-i hengâme:**

Gazel 1631

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

*Kavganın divanesi,
delisi.*

‘Âkıbetdivâne-i

hengâme kaldılar

beni

Dutdianuñçüngönül

hengâmehengâm-ı

fırâk

divânelik:

1. **divânelikla:-la**

Gazel 1803

Mısra: 14

Delilik.

İy saçı leylâgörecek

kim

bañamecnündimez

Olcakdivâneliklaışt

ihârkinsenüñ

divâne-rak:

1. **divâne-rak:**

Gazel 1605

Mısra: 2

Daha çok

divânedir.

Deşt-i ğamda

gözyaşın

zencîridüpboynuña

dak

Kim göre diye ki bu

Mecnündandivâne-

rak

divânesi:

1. **divânesine:-ne**

Gazel 1711

Mısra: 1

Çılgın, deli,

mecnun.

Gönlümündivânesin

e bir saçı leylâ

gerek

Başdasevdâ dilde

âteş gözde her dem

mâ gerek

divânesi ol-:

1. **divânesi ol-:**

Gazel 1524

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Delisi olmak,

deliye dönmek.

Görmek ister

hüşnüniolmuşmeger

divânesi

Her gice dirile

mescidde seni arar

şem’

divânesi oldum:

1. **divânesi oldum:-dum**

Gazel 1790

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Delisi olmak,

deliye dönmek.

Zülf-i zencîrîñ

görüp oldum

anuñdivânesi

Beni mecnûnîdi bu

zülf-i

perîşānuñsenüñ

divâne-vâr:

1. **divâne-vâr:**

Gazel 1891

Mısra: 4

Deliler gibi.

LeylîsaçuñhasretiM

ecnünadönderüp

Divâne-vâr eyledi

āvāreperçemüñ

diye:

1. **diye:**

Gazel 1755

Mısra: 8

T. ed. Güya, sözde,

diyerek, sanki.

Zannıyla, iddiasıyla,

bahanesiyle.

Esb-i nâzüzre el

ursa zülf-i çevgāna

güzel

Ehl-i ‘ışık serden

geçüben diye

küyüñdursenüñ

2. **diye:**

Gazel 1903

Mısra: 8

(diyü, deyi, diyi):

Diye , diyerek.

Mürlar gibi reh-i

küyındapā-māl

olayın

Yüzüm üzrepā

koyup diye be-hey

üftāde gül

3. **diye:**

Gazel 1908

Mısra: 10

(diyü, deyi, diyi):

Diye , diyerek.

Naẓm-ı dürer-

nisārımı her kim ki

güş ide

Var mı Muhibbî

diye

anuñçüngüherdegül

4. diye:

Gazel 1916

Mısra: 4

(diyü, deyi, diyi):

Diye , diyerek.

Kim ki görse
yüzünü üstündeki
rūlaruñ
Āfitābüzre
'acebtogmak diye
iki hilāl

5. diye:

Gazel 1919

Mısra: 1

(diyü, deyi, diyi):

Diye , diyerek.

Var mı cihānda bir
kişi diye huzūra gel
Ya kurtılup bu
ğuşşavü ğamdansürü
ra gel

6. diyeler:-ler

Gazel 1569

Mısra: 10

Demek, söylemek.

Bu Muḥibbī gül
ruḥuñmedhinde
olsa 'andelīb
Diyeler
gülşendeyokdur
böyle bir gūyālaḫif

7. diye:

Gazel 1650

Mısra: 5

Demek, söylemek.

Māhitābı kim-durur
kim diye
beñzeralnuña
Çünkianuñlāleḫadd

üñ gibi gül ruḥsārı
yok

diye ki:

1. diye ki:

Gazel 1605

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Desin ki.

Deşt-i ğamda
gözyaşın
zencirdüpboynuña
dak
Kim göre diye ki bu
Mecnündandivāne-
rak

diyeler:

1. diyeler:

Gazel 1914

Mısra: 2

Desinler.

'İşkbāzārınageldüñc
ānıvirüpzaḫmet al
Rāyegān sanma
diyeler sañaderd ü
miḫnet al

2. diyeler:

Gazel 1919

Mısra: 6

Desinler.

Olma mecāzī 'ışk-
ıla gözle ḫaḫikati
Añ ol zamānı kim
diyeler sañagūra gel

diyen:

1. diyenler:-ler

Gazel 1638

Mısra: 12

Diyen, söyleyen.

Egerbiñ kez sü'āl
itsem dönüp bir kez
cevāb itmez
Dehāniçün diyenler
ḫaḫ ki gāḫī var [u]
gāḫī yok

2. diyen:

Gazel 1782

Mısra: 1

Diyen, söyleyen.

Lebünemīm diyen
gördi mi bilsem
dehenüñ
Ya işiddi mi ola
nāz-ıla bir kez
suḫenüñ

3. diyenler:-ler

Gazel 1966

Mısra: 8

Diyen, söyleyen.

Virüpzülfüne dil
cānābañamecnünlaḫ
abdirler
Diyenler
ḫaḫdimişlerdür olur
gökdenlaḫabnāzil

diyü:

1. diyü:

Gazel 1553

Mısra: 9

(diyü, deyi, diyi):

Diye.

Āḫirü'l-
emrigrüremdiyüñiṣā
n-ı maḫlaba
Bu Muḥibbīatdıñı
oklarını her taraf

2. diyü:

Gazel 1707

Mısra: 9
(diyü, deyi, diyi):
Diye.
Fikrideldenagzı var
midurdiyü
Oldı bu
'âlemMuhibbîbañat
eng

3. diyü:
Gazel 1796
Mısra: 7
(diyü, deyi, diyi):
Diye.

İki yirdenbenditdün
boynuma
zaygamdiyü
Âheşkündakduñiy
'ışkbañazencireyled
ün

4. diyü:
Gazel 1514
Mısra: 7
(diyü, deyi, diyi):
Diye , diyerek.

Sırr-ı 'ışkı meclis
ehli içre
fâşitdün diyü
Kesdiler gerçi
zebânın itmedi ikrâr
şem'

5. diyü:
Gazel 1605
Mısra: 6
(diyü, deyi, diyi):
Diye , diyerek.

Bas gözüm üstine
itme hâr-ı
müjgândanhazer
Yaşum-ılabezm

olsun
diyüitdümüslâmak

6. diyü:
Gazel 1680
Mısra: 3
(diyü, deyi, diyi):
Diye , diyerek.

İñleremkumrı gibi
döstdiyü çın seher
Göñüleglencesi
'âlemdehemânyâr
gerek

7. diyü:
Gazel 1721
Mısra: 3
(diyü, deyi, diyi):
Diye , diyerek.

Terk
idersindiyücevrüñçe
kertüzşâm u seher
Biz cefâdanusanup
sen ne perîşânolduñ

8. diyü:
Gazel 1759
Mısra: 7
(diyü, deyi, diyi):
Diye , diyerek.

Azmasundiyü bu
sînemüzreçeşmüñ
yarası
Tuzlu su diyü döker
yaş[in] bu çeşm-i
merdümek

9. diyü:
Gazel 1819
Mısra: 7
(diyü, deyi, diyi):
Diye , diyerek.

Göñlümi mücrim
diyüdakduñbelâzen
cîrine
Hamdü-
lillâhkulluguñdanda
hıazâditmedüñ

10. diyü:
Gazel 1863
Mısra: 5
(diyü, deyi, diyi):
Diye , diyerek.

Basasın bir gün
gelüp yüzüme
iyemeh-rüdiyü
Bu
ümîdeniçeyıldurolm
ışamyoluñdañhak

11. diyü:
Gazel 1940
Mısra: 5
(diyü, deyi, diyi):
Diye , diyerek.

Demidür 'ıyş ü şafâ
eyle diyü her bir
agaç
Çagururlâlevü gül
her biri güyâ mı
degül

12. diyü:
Gazel 1971
Mısra: 5
(diyü, deyi, diyi):
Diye , diyerek.

Göreyim na'lçañ
izini diyü
Gözüm yaşıyla
itdüm yolların gil

13. diyü:
Gazel 1980

Mısra: 5
(diyü, deyî, diyî):
Diye, diyerek.
‘İyd-i
vaşlarişe[yi]m
diyüdütdumrüzeler
Baña göstermedi
tâli’
görmedümebrühilâl

14. diyü:

Gazel 1759

Mısra: 8
Diyerek,
zannederek, sanarak.
Azmasundiyü bu
sînemüzreçeşmüñ
yarası
Tuzlu su diyü döker
yaş[in] bu çeşm-i
merdümek

15. diyü:

Gazel 1783

Mısra: 4
Diye; olarak.

Zülfüññzencîrineç
ekdüñ dil-i dîvâneyi
Virdüñañalaqabmec
nündiyünâmeyledü
ñ

16. diyü:

Gazel 1809

Mısra: 6
Diye; olarak.

Düd-ı âhumbaşuma
olalı murğ-ı âşiyân
Yazılurmecnündiyü
her
yirdetaşvîrññsenüñ

diz:

1. dizmege:-mege

Gazel 1882

Mısra: 6
Dizmek. II
Nesneleri yan yana
veya tek tek sıralamak.
Fikr-i miyâni ile
tenümdöndi bir kıla
Dizmegedürr-i
eşküm anı
rîsmântutuñ

dizâr göre tâ:

1. dizâr göre tâ:

Gazel 1524

Mısra: 12
Kelime Tipi: -
Sevgilinin yüzünü
görene dek.

Eksük itmez
gicelertâşubha dek
göz yaşların
Su gibi akıtmak
ister tâ göre dizâr
şem’

dög:

1. dögüp:-üp

Gazel 1793

Mısra: 3
Dövmek.
Seng-i cevri-ile
dögüp beni egerhâk
ide yâr
Kühliçünkapuşalare
hl-i
muhabbetozumuñ

2. dögüp:-üp

Gazel 1867

Mısra: 6
Dövmek.

Ola kim
ilteşabâgerdümh-i
cânâneye
Seng-i
miñnetledögüpcism
ümğubâr itsem
gerek

dögdür:-

1. dögdürüp:-üp

Gazel 1694

Mısra: 12
Dövdürmek.
Baş açupseng-i
cefâyakarşuturupcâ
n-ıla
Dögdürüp bu
cismümiâhîrgubâr
itsem gerek

dögedöge:

1. dögedöge:

Gazel 1827

Mısra: 10
Kelime Tipi: -
Döve döve, vura
vura.

Küh-ı gamda bu
Muhibbîyibelâsengi
-y-ile
Âsiyâ-veşdögedöge
anı sen un itdüñ

döger:

1. dögerem:-em

Gazel 1566

Mısra: 4
Dövmek, vurmak.
Bezmi-ı gamdanây
olalı bu gönül
Dögerem bu
sînemimânend-i def

dögil:

1. **dögilür:-ür**

Gazel 1563

Mısra: 8

*Döğülmek, ezilip
parçalanmak.*

Bezm-i

ğamdadöstlarnüş

ideli hün-ı ciger

Nâyadöndi bu

gönülsinemdögilür

hem çü def

döginüp:

1. **döginüp:**

Gazel 1534

Mısra: 5

Dövünüp durmak.

*yanıp yakılmak
manasında.*

Döginüptaşdan taşa

gezdümcihâni su

gibi

Düşeli ol serv-

kadnâ-

mihribânımdanırag

dök:

1. **dökmese:-me, -se**

Gazel 1870

Mısra: 2

*Akıtmak, dökmek,
serpmek.*

Tâb-ı dilden ser-te-

ser yanardı arz u

nüh felek

Dökmese seylâb-ı

eşkiçeşmüm içre

merdümek

2. **döke:-e**

Gazel 1647

Mısra: 6

Akıtmak, dökmek.

Ol serv-i nâz eylese

nâz-ılageşt-i bâğ

Pâyınasım ü zer

döke güller tabak

tabak

3. **döke:-e**

Gazel 1665

Mısra: 3

Akıtmak, dökmek.

Âh kim kaçd eyledi

kanum döke yok

yirlere

Neşterin almış ele

çeşmün gibi faşşâd

yok

4. **dökme:-me**

Gazel 1709

Mısra: 3

Akıtmak, dökmek.

Dilââheyleyüp

dökme gözüm yaş

Sakın kim fâş olur

râz-ı nihânuñ

5. **döküp:-üp**

Gazel 1815

Mısra: 2

Akıtmak, dökmek.

Zülfünîhalkakılup

dil

almagadâmeyledün

Dânehâlünü döküp

dil

murğınırâmeyledün

6. **dök:**

Gazel 1883

Mısra: 3

Akıtmak, dökmek.

Künc-i

halvetdegözün

yaşın dök istigfâra

gel

Cidd ü cehd eyle

bulasın

ittişâlındöstuñ

7. **döksem:-sem**

Gazel 1895

Mısra: 7

Akıtmak, dökmek.

Bahra döksem

âhumodışemmesin

Kaynayupbişerdi

içinde semek

8. **döküp:-üp**

Gazel 1899

Mısra: 5

Akıtmak, dökmek.

İy gözüm ağla gâh

sen gâh döküp hün-

ı ciger

Tâ diyeler ki çeşm-i

ter mâsenün ü dem

senün

9. **dökmeden:-me, -den**

Gazel 1936

Mısra: 3

Akıtmak, dökmek.

Hâlî olmaz acı

yaşlar dökmeden

deryâ gibi

Ola kim

rahmeyleye bu

dide-i giryâna dil

10. **dökeyim:-eyim**

Gazel 1981

Mısra: 7

Akıtmak, dökmek.

Dökeyim āh u fiğān
ile yaşumyagmurını
Ġonca-veş tek sen
açıl gül gibi ħandān
ol

dökil:

1. **dökilür:-ür**

Gazel 1558

Mısra: 8

*Dökülmek,
saçılmak, serpilmek,
etrafa yayılmak.*

Yanmayınca şem'-i
ħüsnesürmezempāy
ına yüz
Dökilürpervāne
yansa bāl ü perler
her taraf

2. **dökilür:-ür**

Gazel 1623

Mısra: 4

*Dökülmek,
saçılmak, serpilmek,
etrafa yayılmak.*

Ger sorarsañ
leblerinden söze
geldükçenigār
Dökilüretrāfına ol
la'l-i şekker-ħāya
bak

3. **dökilen:-en**

Gazel 1676

Mısra: 10

*Dökülmek,
saçılmak, serpilmek,
etrafa yayılmak.*

Gözlerüm yaşına
rahm eyle
didümdidinigār
Yaş degül bu

dökilendürr-ile
mercān ancak

4. **dökilmişdür:-miş, -
dür**

Gazel 1876

Mısra: 6

*Dökülmek,
saçılmak, serpilmek,
etrafa yayılmak.*

Tag u
şahrādabitüplāledeg
üldürgörinen
Gözleri yaşı
dökilmişdür ola
Mecnūnuñ

5. **dökilür:-ür**

Gazel 1894

Mısra: 2

*Dökülmek,
saçılmak, serpilmek,
etrafa yayılmak.*

Āşikār olsa ne
tañrāz-ı
nihānibülbülñ
Yaş
yirinedökilürgülşen
de kanı bülbülñ

6. **dökilen:-en**

Gazel 1927

Mısra: 1

*Dökülmek,
saçılmak, serpilmek,
etrafa yayılmak.*

Gözlerümdenħün-ı
dildürdökilenaşum
degül
Görinenküh-ı
belādуроñmadukbaş
umdegül

7. **dökilen:-en**

Gazel 1927

Mısra: 10

*Dökülmek,
saçılmak, serpilmek,
etrafa yayılmak.*

Şem' gibi
ħāsretiylegicelertāş
ubħa dek
İyMuħibbīħün-ı
dildürdökilenaşum
degül

8. **dökile:-e**

Gazel 1976

Mısra: 4

*Dökülmek,
saçılmak, serpilmek,
etrafa yayılmak.*

Diñlesün bülbül
üninkosunzağanaşv
ātını
Āb-ı rüyüdükkileeger
uya nā-sāza gül

dökilmişdānedür:

1. **dökilmişdānedür:-
dür**

Gazel 1535

Mısra: 11

Kelime Tipi: -
*Saçılmış kuş yemi,
tohum.*

Ĥällersanmañ anı
yiryirdökilmişdāned
ür
Ehl-i diller
şaydiçüneylemiştü
rzülfinağ

dokın:

1. **dokındı:-dı**

Gazel 1921

Mısra: 8
Dokunmak, temas etmek.

Cāndimāğınımı'att
ar eyledi bir
dılberūñ
Zūlfinedokındıbeñz
erdöstlarbād-ı şimāl

2. **dokunan:-an**

Gazel 1982

Mısra: 14

Dokunmak, temas etmek.

Degülsinçünki kim
sen bir şecerde
Uyan
yüzüñedokınansabā
bil

dokun:

1. **dokunsun:-sun**

Gazel 1997

Mısra: 11

Ellemek, el sürmek, el sürüp karıştırmak.

Bahr-ı eşküme
dokunsun ko bu
āhumşarşarı
Her
yañadankaynayupd
eryālayıncüşeylegil

dol:

1. **dolup:-up**

Gazel 1690

Mısra: 3

Bir yere iyice yayılmak, kaplamak.

Gün yüzüm üzre
dolup zūlfüm
perīşāneyleyüp

Rüşen iken 'ālemi
dün gibi tār itsem
gerek

dolāb:

1. **dölāba:-a**

Gazel 1639

Mısra: 2

Felek, çark.

Görmek isterseñ
gözüm yaşını var
seylāba bak
Bilmek
isterseñgöñüñnālişe
rindölāba bak

2. **dölāba:-a**

Gazel 1677

Mısra: 1

Felek, çark.

Niçeññlerdöstumgö
ñlümdekidölāba
bak
Anı gerdān eyleyen
gözümden akan āba
bak

3. **dölāb:**

Gazel 1990

Mısra: 2

Ar. Hareket-i

devriyyesi olan şey,
(dolap) II Dünya.

'Āşıkā yaşı yiter
hiçābañhāçetdegül
İñlesünderd-ile dil
dölābañhāçetdegül

4. **dölāb:**

Gazel 1791

Mısra: 2

Su değirmeni.

Ser-i küyuñda
gözüm yaşı tolıāb
gerek
Anı akıtmaga da dil
gibi dölāb gerek

dolaş:

1. **dolaşdum:-dum**

Gazel 1798

Mısra: 3

*Güç çözüdür
duruma gelmek
(sevgilinin saçı
bağlamında).*

Dime saçına
dolaşdumolmadum
bir dem küşād
Ya
perīşānzūlfineāsān
mıdurdıldādēlik

dön-:

1. **dönmişdür:-miş, -dür**

Gazel 1548

Mısra: 8

*...gibi olmak,
benzemek.*

'Āşıkolmuşdurmege
rderyāidercüş u
hurüş
Üştür-i sermeste
dönmişdürüzünitut
dikef

2. **döndi:-di**

Gazel 1561

Mısra: 12

*...gibi olmak,
benzemek.*

Çine vardı bü-y-ı
zūlfüññmeger bir
şemmesi

Hasret ile kana
döndikurudihüdān
āf

3. **döndi:-di**

Gazel 1677

Mısra: 3

...gibi olmak,

benzemek.

Çünküdöndikāmetü
mtāröldiñler her
kılum
Ġam eli turmaz
çalar destindeki
mızrāba bak

4. **döndi:-di**

Gazel 1882

Mısra: 5

...gibi olmak,

benzemek.

Fikr-i miyāni ile
tenümdöndi bir kıla
Dizmegedürr-i
eşküm anı
rīsmāntutuñ

5. **dönüp:-üp**

Gazel 1775

Mısra: 2

(Bir yere) Geri

gitmek veya geri

gelmek, avdet etmek.

Su'ālümeccevābağı
zuñ berk
Dönüp var mı
dehānuñda olup şek

dön:

1. **döndi:-di**

Gazel 1563

Mısra: 8

...gibi olmak,
benzemek.

Bezm-i

ğamdadöstlarnüş

ideli hün-ı ciger

Nāyadöndi bu

göñülsinemdögilür

hem çü def

2. **döne:-e**

Gazel 1648

Mısra: 11

...gibi olmak,

benzemek.

Gelse meydāna

siper sīnesiğalbūra

döne

Her kaçan kim ura

el tīr-ile

peykānaşadağ

3. **dönüpdür:-üp, -dür**

Gazel 1648

Mısra: 5

...gibi olmak,

benzemek.

Tīrūñūñla'ledönüpd

ür lebi kan içmeg-

ile

Döstum olmaz

'aceb itse heves

kana şadağ

4. **dönmişdür:-miş, -dür**

Gazel 1681

Mısra: 9

...gibi olmak,

benzemek.

Kāhadönmişdürza'ī

foldıMuğhibbī 'ışk-

ıla

İygöñülāh itme

yoğsa anı
berbādeyledüñ

5. **döndüñ:-dü, -ñ**

Gazel 1901

Mısra: 2

...gibi olmak,

benzemek.

Çün ezel

alduñmağabbetbāde

sinnüşeyledüñ

Kaynaduñderyāyad

öndüñ dem-be-dem

cüşeyledüñ

6. **dönüp:-üp**

Gazel 1638

Mısra: 11

Yönelmek, dönmek.

Egerbiñ kez sü'āl

itsem dönüp bir kez

cevāb itmez

Dehāniçün diyenler

hağ ki gāhī var [u]

gāhī yok

7. **dönüp:-+üp**

Gazel 1722

Mısra: 3

Yönelmek, dönmek.

Noğtadidümagzuña

dönüp miyāna kıl

didüm

Diditağsīntab'uña

ince

ğayālūñdürsenüñ

8. **dönüp:-üp**

Gazel 1899

Mısra: 2

Yönelmek, dönmek.

Ger eyleseñcevr ü

cefāderdsenüñ elem

senüñ
Yâhüd dönüp mihr
ü vefâlutfsenüñ
kerem senüñ

9. **döner:-er**

Gazel 1914

Mısra: 11

Yönelmek, dönmek.

Hârdan gül
bitürürgeh döner
anı yitürür
İy gözüm kıl bir
nazariy dil gel
andan 'ibret al

10. **dönmezem:-mez, -em**

Gazel 1555

Mısra: 3

Geri dönmek.

'İşkür yolum tarîk-
i
müstaķimdendönme
zem
Söylemem ben
zâhidâsenüñ gibi
her dem güzâf

11. **dönüp:-üp**

Gazel 1560

Mısra: 8

Geri dönmek.

Märzülfiistedükçe
eylese beni helâk
La'l-i cân-baḥşı
dönüp
dirbañapinhânlä-
taḥaf

12. **dönüp:-üp**

Gazel 1594

Mısra: 7

Geri dönmek.

Göñlümüñ şehriñi
vîrâneyleypâḥir
dönüp
Koduñ ol vîrânenüñ
adin ḥarâb-âbâdlık

dönder:

1. **dönderdi:-di**

Gazel 1668

Mısra: 1

Döndürmek,

*benzetmek. || ... bir
duruma getirmek.*

Sirişkümla'ledönde
rdiğam-ı 'ışk
Olsa tañ mı nigîn-i
ḥâtem-i 'ışk

2. **dönderüp:-üp**

Gazel 1891

Mısra: 3

Döndürmek,

*benzetmek. || ... bir
duruma getirmek.*

LeylîsaçuñḥasretiM
ecnünadönderüp
Dîvâne-vâr eyledi
âvâreperçemüñ

döndür:

1. **döndüre:-e**

Gazel 1547

Mısra: 2

Döndürmek,

*benzetmek. || ... bir
duruma getirmek.*

Karşuda leşker ola
ķaftâ be-ķâf
Nâmerd ola kim ki
yüzün döndüre
meşâf

2. **döndürem:-em**

Gazel 1881

Mısra: 3

Çevirmek,

yönelmek.

Döstum ger
döndüremşeng-i
cefâdanbaşımı
Ugrasunbaşumaāḥir
ḍarb-ı
şemşîrüşenüñ

döne döne:

1. **döne döne:**

Gazel 1841

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Dönerek.

Bezm-i ğamda döne
döne olalı
bagrumkebâb
Ḥün-ı dil nüşitmege
bu
gözlerüñcâmeyledü
ñ

2. **döne döne:**

Gazel 1916

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Dönerek.

Döne döne Mevlevî
gibi ide âhum 'urüc
Ehl-i sūza ney gibi
nâlemvirüvecd-ile
ḥâl

döse:

1. **döşedi:-di**

Gazel 1963

Mısra: 5

*Döşemek, yaymak,
sermek.*

Hayme kıldı döşedi
yine
zümürüddenbisât
Taht-ı zerrîne çıka
ya otura dârâ-yı gül

döşen:

1. **döşendi:-di**

Gazel 1578

Mısra: 3

*Döşenmek,
serilmek.*

Çün döşendi bu
zemînürezümürüd
denbisât
Gösterür kendin
peleng şeklinde
yiryirsâye bak

2. **döşenmiş:-miş**

Gazel 1579

Mısra: 8

*Döşenmek,
serilmek.*

Hikmetinkılgitemâ
şâ gül bitürürhârdan
Bâğa var naţ'-ı
pelenglerle
döşenmiş sâye bak

3. **döşenüp:-üp**

Gazel 1718

Mısra: 6

*Döşenmek,
serilmek.*

Bister-i gülde yatan
nâz-ılağâlin ne bilür
Seng-i
hâradöşenüpahasret-
ile cânvirenüñ

4. **döşendi:-di**

Gazel 1976

Mısra: 9

*Döşenmek,
serilmek.*

İyMuhibbîgülşene
döşendi bir
rengînbisât
Ortası
sünbûlbenefşoalmış
pervâze gül

döst:

1. **döstlar:-lar**

Gazel 1504

Mısra: 1

*1. Birini riyâsız ve
samîmî duygularla
seven, her bakımdan
kendisine güvenilir
kimse, enis. 2. Sevgili,
yâr.*

Döstlarcevr ü
cefâdan eyler ol
cânânehâz
Çünküandandurdağı
artukgelür bu
cânâhâz

2. **döst:**

Gazel 1506

Mısra: 1

*1. Birini riyâsız ve
samîmî duygularla
seven, her bakımdan
kendisine güvenilir
kimse, enis. 2. Sevgili,
yâr.*

Olmasa
meygünlebüñiydöst
şekkerden ne hâz
Ruğlaruñ olmasa

gülşende gül-i
terden ne hâz

3. **döst:**

Gazel 1509

Mısra: 1

*1. Birini riyâsız ve
samîmî duygularla
seven, her bakımdan
kendisine güvenilir
kimse, enis. 2. Sevgili,
yâr.*

Olmasa
meygünlebüñiydöst
şekkerden ne hâz
Ruğlaruñ olmasa
gülşende gül-i
terden ne hâz

4. **döst:**

Gazel 1523

Mısra: 15

*1. Birini riyâsız ve
samîmî duygularla
seven, her bakımdan
kendisine güvenilir
kimse, enis. 2. Sevgili,
yâr.*

İydöstsenüñyâduña
ben niçeyanaram
Luţf eyle beni bir
gice it imtiğânı
şem'

5. **döstlar:**

Gazel 1525

Mısra: 5

*1. Birini riyâsız ve
samîmî duygularla
seven, her bakımdan
kendisine güvenilir
kimse, enis. 2. Sevgili,
yâr.*

Başa yazıldı ezel
'ıŝkuñbelâsıdöstlar
Çâretedbîr-ile anı
kimse kılmaz
mündefî'

6. **döstum:-um**

Gazel 1532

Mısra: 9

1. *Birini riyâsız ve
samîmî duygularla
seven, her bakımdan
kendisine güvenilir
kimse, enis. 2. Sevgili,
yâr.*

Büseihşâneylegilla'
l-i lebüñdendöstum
Meclis içre
çünMuhibbıtaçdısañ
a bir ayag

7. **döstlar:-lar**

Gazel 1534

Mısra: 10

1. *Birini riyâsız ve
samîmî duygularla
seven, her bakımdan
kendisine güvenilir
kimse, enis. 2. Sevgili,
yâr.*

Bu Muhibbıye yiter
hicrânşebinde şem'-
i dil
Döstlarhâcetdegüld
üryakmañuz anda
çerâğ

8. **döst:**

Gazel 1536

Mısra: 3

1. *Birini riyâsız ve
samîmî duygularla
seven, her bakımdan*

*kendisine güvenilir
kimse, enis. 2. Sevgili,
yâr.*

Niçeye dek
çekelümiydöst bu
hicrânşebın
'Ârızuñlarüşen it
itdüñtemennâ-
yıçerâğ

9. **döstum:-um**

Gazel 1539

Mısra: 1

1. *Birini riyâsız ve
samîmî duygularla
seven, her bakımdan
kendisine güvenilir
kimse, enis. 2. Sevgili,
yâr.*

Döstumzülfüñkeme
ndidür takan
boynuma bag
Lâleñaddüñdür
yakan bu sîneme
her lañzadağ

10. **döst:**

Gazel 1541

Mısra: 8

1. *Birini riyâsız ve
samîmî duygularla
seven, her bakımdan
kendisine güvenilir
kimse, enis. 2. Sevgili,
yâr.*

Gelmese türüñ
açılmaz dil-i pür
derd-i ğamı
Eyleme tîr-i
müjeñden beni
iydösturag

11. **döstum:-um**

Gazel 1544

Mısra: 6

1. *Birini riyâsız ve
samîmî duygularla
seven, her bakımdan
kendisine güvenilir
kimse, enis. 2. Sevgili,
yâr.*

Ben niçepervâne-
veŝkarşuñapervâzıt
meyem
Sen var-iken
döstumhâcetdegül
yakmak çerâğ

12. **döstum:-um**

Gazel 1546

Mısra: 2

1. *Birini riyâsız ve
samîmî duygularla
seven, her bakımdan
kendisine güvenilir
kimse, enis. 2. Sevgili,
yâr.*

Büy-ı zülfüñ ile
pür-sevdâdimâğ
Döstumoldıbañatag
üstibâğ

13. **döstlar:-lar**

Gazel 1549

Mısra: 4

1. *Birini riyâsız ve
samîmî duygularla
seven, her bakımdan
kendisine güvenilir
kimse, enis. 2. Sevgili,
yâr.*

Bezm-i
ğamdadögeyim sine
m kılâyım nâleler
Döstlarhâcetdegül

anda çalınmak nây
ü def

14. **döstum:**-um

Gazel 1555

Mısra: 5

1. *Birini riyâsız ve samîmî duygularla seven, her bakımdan kendisine güvenilir kimse, enis. 2. Sevgili, yâr.*

Döstum düşmen
görinseyüzümidönd
ürmezem
Mevc urup
deryâlayındüşmân
olursa şâfşâf

15. **döstum:**-um

Gazel 1559

Mısra: 3

1. *Birini riyâsız ve samîmî duygularla seven, her bakımdan kendisine güvenilir kimse, enis. 2. Sevgili, yâr.*

Döstum ben
sañacânım nite kim
bu tendedür
Şıdık-ı
da'vâmagüvâhumol
diçeng ü nây u def

16. **döstum:**-um

Gazel 1562

Mısra: 4

1. *Birini riyâsız ve samîmî duygularla seven, her bakımdan kendisine güvenilir*

kimse, enis. 2. Sevgili, yâr.

Küyuñavardukça
'uşşâkuñsañakurbân
olur
Hayruñ olsun
döstum gel eyle bir
ser-hânevağf

17. **döst:**

Gazel 1565

Mısra: 3

1. *Birini riyâsız ve samîmî duygularla seven, her bakımdan kendisine güvenilir kimse, enis. 2. Sevgili, yâr.*

İydösteger eyler-
iseñzülfüñiçevgân
Ben
dañıklambaşumıme
ydâna tekellüf

18. **döst:**

Gazel 1565

Mısra: 10

1. *Birini riyâsız ve samîmî duygularla seven, her bakımdan kendisine güvenilir kimse, enis. 2. Sevgili, yâr.*

Virdi yoluñacân u
dili çünküMuñibbî
İydöst buyur
dîdeñirindâna
tekellüf

19. **döstlar:**-lar

Gazel 1572

Mısra: 6

1. *Birini riyâsız ve*

samîmî duygularla seven, her bakımdan kendisine güvenilir kimse, enis. 2. Sevgili, yâr.

Hicrûñodıñu'le
virdi yüregümde
'âkıbet
Cismümiñhâkisteritd
idöstlarferyâd-ı 'ışk

20. **döst:**

Gazel 1589

Mısra: 1

1. *Birini riyâsız ve samîmî duygularla seven, her bakımdan kendisine güvenilir kimse, enis. 2. Sevgili, yâr.*

Beñzemez bir
müyuñaiydöstLeyli
sence yok
KaýsaMecnündidile
rmecnünlük içre
bence yok

21. **döst:**

Gazel 1597

Mısra: 5

1. *Birini riyâsız ve samîmî duygularla seven, her bakımdan kendisine güvenilir kimse, enis. 2. Sevgili, yâr.*

Gördükçe beni
iydöstbîgâne gibi
bakduñ
Kaş olmayaydı
hergizensenüñleaşınâl
ık

22. **döstum:-um**

Gazel 1602

Mısra: 8

1. Birini riyâsız ve samîmî duygularla seven, her bakımdan kendisine güvenilir kimse, enis. 2. Sevgili, yâr.

Leylizülfûñgösterüp
âheyledüñmecnün
beni
Döstumzencîr-i
zülfe yok-durur
benden eḫaḫ

23. **döst:**

Gazel 1611

Mısra: 9

1. Birini riyâsız ve samîmî duygularla seven, her bakımdan kendisine güvenilir kimse, enis. 2. Sevgili, yâr.

Hâzer eyle gözüm
yaşından iydöst
Gelürseyloldi kan-
ıla bulank

24. **döstum:-um**

Gazel 1618

Mısra: 5

1. Birini riyâsız ve samîmî duygularla seven, her bakımdan kendisine güvenilir kimse, enis. 2. Sevgili, yâr.

Döstumçünkişver-i
hübîmüsellemdürsa
ña
Hıdmetiçünhalkada

kmışgūshaeftiklîme
bak

25. **döstum:-um**

Gazel 1633

Mısra: 10

1. Birini riyâsız ve samîmî duygularla seven, her bakımdan kendisine güvenilir kimse, enis. 2. Sevgili, yâr.

Niçeyıldurhüşnüñiç
üncengiderlercân u
dil
Döstum gel bir
nazarlutf eyle ol
savaşa bak

26. **döstum:-um**

Gazel 1644

Mısra: 1

1. Birini riyâsız ve samîmî duygularla seven, her bakımdan kendisine güvenilir kimse, enis. 2. Sevgili, yâr.

Zülfüñzencîrini
gel
döstumboynuma
dak
Zîra ben divāneyem
benden
añayokdureḫaḫ

27. **döstum:-um**

Gazel 1644

Mısra: 10

1. Birini riyâsız ve samîmî duygularla seven, her bakımdan kendisine güvenilir

kimse, enis. 2. Sevgili, yâr.

Bu Muḫibbî sözleri
çün her biri
dürdānedür
Anı mengūşeyleyüp
gel
döstumgūşuñadık

28. **döst:**

Gazel 1645

Mısra: 7

1. Birini riyâsız ve samîmî duygularla seven, her bakımdan kendisine güvenilir kimse, enis. 2. Sevgili, yâr.

İydöst seni
gördigöñülürz-ı
ezelde
Sevdi seni dil
sevmeye
ğayrısevesüm yok

29. **döst:**

Gazel 1645

Mısra: 9

1. Birini riyâsız ve samîmî duygularla seven, her bakımdan kendisine güvenilir kimse, enis. 2. Sevgili, yâr.

Dakboynnazülfüñi
Muḫibbînüñeyādöst
Yanumda sakın
dimegeḫâzırmeresü
m yok

30. **döstum:-um**

Gazel 1648

Mısra: 6

1. Birini riyâsız ve
samîmî duygularla
seven, her bakımdan
kendisine güvenilir
kimse, enis. 2. Sevgili,
yâr.

Tırûññıla'ledönüpd
ür lebi kan içmeg-
ile
Döstum olmaz
'aceb itse heves
kana şadağ

31. **döstum:-um**

Gazel 1659

Mısra: 3

1. Birini riyâsız ve
samîmî duygularla
seven, her bakımdan
kendisine güvenilir
kimse, enis. 2. Sevgili,
yâr.

Döstumitdüñcefâse
ngiyle bu
göñlümharâb
Bir nazar kıl
niçesinmişdur dil-i
âb-gîne bak

32. **döst:**

Gazel 1661

Mısra: 7

1. Birini riyâsız ve
samîmî duygularla
seven, her bakımdan
kendisine güvenilir
kimse, enis. 2. Sevgili,
yâr.

Cemmâşçeşmüñiyd
öst ser-fitnesi
zamānuñ
Ğamzeñde yok

terahhüm göz göre
âfet ancak

33. **döstum:-um**

Gazel 1672

Mısra: 1

1. Birini riyâsız ve
samîmî duygularla
seven, her bakımdan
kendisine güvenilir
kimse, enis. 2. Sevgili,
yâr.

Döstum göster
yüzüñitdürmebañaz
ârlık
İster iseñ bulasın
'âlemdeberhürdârlı
k

34. **döstum:-um**

Gazel 1673

Mısra: 3

1. Birini riyâsız ve
samîmî duygularla
seven, her bakımdan
kendisine güvenilir
kimse, enis. 2. Sevgili,
yâr.

Döstumbagrumniçe
yanmış
firâkuñdansenüñ
Lâle tek şahrâya var
bâgrında olan dâğa
bak

35. **döstum:-um**

Gazel 1677

Mısra: 1

1. Birini riyâsız ve
samîmî duygularla
seven, her bakımdan
kendisine güvenilir

kimse, enis. 2. Sevgili,
yâr.

Niçeñilerdöstumgö
ñlümdekidölâba
bak
Anı gerdân eyleyen
gözümdeñ akan âba
bak

36. **döst:**

Gazel 1680

Mısra: 3

1. Birini riyâsız ve
samîmî duygularla
seven, her bakımdan
kendisine güvenilir
kimse, enis. 2. Sevgili,
yâr.

İñleremkumrıñ gibi
döstüydü çın şehër
Göñüleglencesi
'âlemdehemânyâr
gerek

37. **döstum:-um**

Gazel 1681

Mısra: 5

1. Birini riyâsız ve
samîmî duygularla
seven, her bakımdan
kendisine güvenilir
kimse, enis. 2. Sevgili,
yâr.

Döstumhicrânşebini
de gelmiş-idi cân
lebe
Cânfedâ olsun beni
vaşluñ ile
şâdeyledüñ

38. **döstum:-um**

Gazel 1708

Mısra: 8

1. Birini riyâsız ve
samîmî duygularla
seven, her bakımdan
kendisine güvenilir
kimse, enis. 2. Sevgili,
yâr.

İster-iseñ bu
güzellik sende ola
pâyidâr
Döstumhüsnuñzekâ
tını bu ben dervîşe
çek

39. **döstlar:-lar**

Gazel 1711

Mısra: 7

1. Birini riyâsız ve
samîmî duygularla
seven, her bakımdan
kendisine güvenilir
kimse, enis. 2. Sevgili,
yâr.

Döstlarğavvâş olup
çıkarmaga söz
gevherin
Baħr olup dil
gözlerüm yaşı gibi
deryâ gerek

40. **döstum:-um**

Gazel 1711

Mısra: 4

1. Birini riyâsız ve
samîmî duygularla
seven, her bakımdan
kendisine güvenilir
kimse, enis. 2. Sevgili,
yâr.

Kankıbî-dildür
görüp zülfüñiber-
dâr olmaya
Ehl-i 'ışkuñdöstum

pes himmeti bālâ
gerek

41. **döst:**

Gazel 1713

Mısra: 1

1. Birini riyâsız ve
samîmî duygularla
seven, her bakımdan
kendisine güvenilir
kimse, enis. 2. Sevgili,
yâr.

Berg-i gülden
tâzedüriydöstruhsâr
uñsenüñ
Servi pest itmiş
durur
gülşendereftâruñsen
üñ

42. **döst:**

Gazel 1718

Mısra: 3

1. Birini riyâsız ve
samîmî duygularla
seven, her bakımdan
kendisine güvenilir
kimse, enis. 2. Sevgili,
yâr.

Virmeağyâr eline
dâmenüñiydöst
sakın
'Âkıbet gül gibi çāk
olmaya tâpirehenüñ

43. **döst:**

Gazel 1718

Mısra: 7

1. Birini riyâsız ve
samîmî duygularla
seven, her bakımdan
kendisine güvenilir

kimse, enis. 2. Sevgili,
yâr.

Budur
iydöstgüzellikdevef
ākā'idesi
Dökesin yirlere
kanın seni
cândansevenüñ

44. **döst:**

Gazel 1719

Mısra: 1

1. Birini riyâsız ve
samîmî duygularla
seven, her bakımdan
kendisine güvenilir
kimse, enis. 2. Sevgili,
yâr.

Alduñelüñeydöstfir
-ile çünkemānuñ
Şahrâ-yı dilde
dikdüm olsun bu dil
nişānuñ

45. **döstlar:-lar**

Gazel 1725

Mısra: 1

1. Birini riyâsız ve
samîmî duygularla
seven, her bakımdan
kendisine güvenilir
kimse, enis. 2. Sevgili,
yâr.

Künc-i
miñnethastasıyamd
östlarhālümgörün
Bâr-ı
ğamdankâmetümdâl
oldıaħvālümgörün

46. **döstum:-um**

Gazel 1729

Mısra: 3

1. Birini riyâsız ve
samîmî duygularla
seven, her bakımdan
kendisine güvenilir
kimse, enis. 2. Sevgili,
yâr.

Döstum
‘ıŝkuñğamındanoldı
çehrem hem çü zer
İmtihân kıl gönder
olsun seng-i bî-
dâduñmehek

47. **döstum:-um**

Gazel 1750

Mısra: 4

1. Birini riyâsız ve
samîmî duygularla
seven, her bakımdan
kendisine güvenilir
kimse, enis. 2. Sevgili,
yâr.

Hayra gir ‘uşşaka
göster gel zekât-ı
hüsnüñi
Döstum senden
kabül itmek anı
benden dimek

48. **döstum:-um**

Gazel 1757

Mısra: 10

1. Birini riyâsız ve
samîmî duygularla
seven, her bakımdan
kendisine güvenilir
kimse, enis. 2. Sevgili,
yâr.

Gördüm yatur
kırılmış bir bölük
‘âşıklarun
Nev-
civânsındöstumküy

uñda çok kan
eyledün

49. **döst:**

Gazel 1760

Mısra: 1

1. Birini riyâsız ve
samîmî duygularla
seven, her bakımdan
kendisine güvenilir
kimse, enis. 2. Sevgili,
yâr.

Küyuña varsam
iydöstkarşugelürsük
kânun
Dir kandasın berü
gel kandaydı
âŝiyânun

50. **döst:**

Gazel 1762

Mısra: 1

1. Birini riyâsız ve
samîmî duygularla
seven, her bakımdan
kendisine güvenilir
kimse, enis. 2. Sevgili,
yâr.

Feryâdageldümiydö
st görüp de
sükkânun
Müy-ı sefid[i]
kıldumcârüb[1]
âsitânun

51. **döst:**

Gazel 1766

Mısra: 5

1. Birini riyâsız ve
samîmî duygularla
seven, her bakımdan
kendisine güvenilir

kimse, enis. 2. Sevgili,
yâr.

Mâh gibi kaçan
iydösttulü’
eyleyesin
Hüblarencüm olup
görinehayl ü
haşemün

52. **döstum:-um**

Gazel 1768

Mısra: 3

1. Birini riyâsız ve
samîmî duygularla
seven, her bakımdan
kendisine güvenilir
kimse, enis. 2. Sevgili,
yâr.

Döstumlâ’l-i lebüñ
‘âşık-ı dil-ğastelere
İrmese şerbet
‘inebineftedfâyide-
nâk

53. **döst:**

Gazel 1770

Mısra: 1

1. Birini riyâsız ve
samîmî duygularla
seven, her bakımdan
kendisine güvenilir
kimse, enis. 2. Sevgili,
yâr.

Bir dem elüme
girse iydöstreh-i
mekânun
Müy-ı sefidî kılsam
cârüb-ı âsitânun

54. **döst:**

Gazel 1770

Mısra: 7

1. Birini riyâsız ve

*samîmî duygularla
seven, her bakımdan
kendisine güvenilir
kimse, enis. 2. Sevgili,
yâr.*

Ebrükemānuñiydōst
ğāyet de berk
kemāndur
Rüstem daḥı el ursa
çekmeye ol
kemānuñ

55. **dōstum:-um**

Gazel 1772

Mısra: 6

*1. Birini riyâsız ve
samîmî duygularla
seven, her bakımdan
kendisine güvenilir
kimse, enis. 2. Sevgili,
yâr.*

Bî-günehdür kanını
yirlere dökme
‘āşıkunñ
Nev-
civānsındōstumlāyı
kımıdur kan
eylemek

56. **dōst:**

Gazel 1779

Mısra: 2

*1. Birini riyâsız ve
samîmî duygularla
seven, her bakımdan
kendisine güvenilir
kimse, enis. 2. Sevgili,
yâr.*

Dāyimā gelmese
iyyār dile derd ile
gamuñ
Didümzerreḳadargö

rmedümiydōstkere
müñ

57. **dōst:**

Gazel 1782

Mısra: 5

*1. Birini riyâsız ve
samîmî duygularla
seven, her bakımdan
kendisine güvenilir
kimse, enis. 2. Sevgili,
yâr.*

Lebüñañdukçadinür
şi'rümeiydōstmelîḥ
Her bir elfāzumatañ
mı dine şekker-
şikenüñ

58. **dōst:**

Gazel 1790

Mısra: 12

*1. Birini riyâsız ve
samîmî duygularla
seven, her bakımdan
kendisine güvenilir
kimse, enis. 2. Sevgili,
yâr.*

Ger müyesser olsa
itsem küyuñı bir
kez tavāf
Cān u dilden
olayım
iydōstḳurbānuñsenü
ñ

59. **dōst:**

Gazel 1796

Mısra: 2

*1. Birini riyâsız ve
samîmî duygularla
seven, her bakımdan
kendisine güvenilir*

*kimse, enis. 2. Sevgili,
yâr.*

Kaşuñı ya
eyleyüpmüjgānlaru
ñtıreyledüñ
Beni
öldürmegeiydōst
yine el-bir eyledüñ

60. **dōstum:-um**

Gazel 1808

Mısra: 8

*1. Birini riyâsız ve
samîmî duygularla
seven, her bakımdan
kendisine güvenilir
kimse, enis. 2. Sevgili,
yâr.*

Kangıbî-dıldür
görüp zülfüñiber-
dār olmaya
Ehl-i ‘ışkuñdōstum
pes himmeti bālā
gerek

61. **dōstum:-um**

Gazel 1817

Mısra: 4

*1. Birini riyâsız ve
samîmî duygularla
seven, her bakımdan
kendisine güvenilir
kimse, enis. 2. Sevgili,
yâr.*

Ḳaşd-i ruḥsāritdi dil
düşdieñegüñçāhına
Dōstumçıkarmagaz
ülfüñçengāleyledü
ñ

62. **dōstum:-um**

Gazel 1819

Mısra: 3

1. Birini riyâsız ve
samîmî duygularla
seven, her bakımdan
kendisine güvenilir
kimse, enis. 2. Sevgili,
yâr.

Dil
hayâlün tahtgâhı olm
ış-iken döstüm
Kendümülkün tārüm
āritdüñeyü ad
itmedün

63. **döstlar:-lar**

Gazel 1826

Mısra: 1

1. Birini riyâsız ve
samîmî duygularla
seven, her bakımdan
kendisine güvenilir
kimse, enis. 2. Sevgili,
yâr.

Döstlarçünki gamuñ
def'ine peymāne
gerek
Vā'ize meclis ü
'āşıklara humhāne
gerek

64. **döst:**

Gazel 1829

Mısra: 1

1. Birini riyâsız ve
samîmî duygularla
seven, her bakımdan
kendisine güvenilir
kimse, enis. 2. Sevgili,
yâr.

Zülfün içre
yüzünüñ döstpinhān
eyledün
Küfr-i zülfün gibi
bu

hālümperîşāneyledü
ñ

65. **döstlar:-lar**

Gazel 1829

Mısra: 5

1. Birini riyâsız ve
samîmî duygularla
seven, her bakımdan
kendisine güvenilir
kimse, enis. 2. Sevgili,
yâr.

Döstlar mihr ü
vefālarkılmaga ikrār
idüp
Göz göre iybī-
vefākendüñebühtān
eyledün

66. **döstum:-um**

Gazel 1835

Mısra: 4

1. Birini riyâsız ve
samîmî duygularla
seven, her bakımdan
kendisine güvenilir
kimse, enis. 2. Sevgili,
yâr.

Görmeze
urmaşehāşım-ıla
kıl bārīnazar
Döstüm kanı
aramuzda olan
haqq-ı nemek

67. **döstum:-um**

Gazel 1836

Mısra: 3

1. Birini riyâsız ve
samîmî duygularla
seven, her bakımdan
kendisine güvenilir

kimse, enis. 2. Sevgili,
yâr.

Kanımı dökmek
egerkaşduñdegülsed
döstüm
Ne sebebdendür ki
böyle cāmegeydün
al reng

68. **döstum:-um**

Gazel 1839

Mısra: 7

1. Birini riyâsız ve
samîmî duygularla
seven, her bakımdan
kendisine güvenilir
kimse, enis. 2. Sevgili,
yâr.

Başladı hūn-ı
cigerdendöstümkarz
olmaga
Akmag-ı lacşk-i
çeşmüm kalmadı
kansuzkoduñ

69. **döstum:-um**

Gazel 1870

Mısra: 10

1. Birini riyâsız ve
samîmî duygularla
seven, her bakımdan
kendisine güvenilir
kimse, enis. 2. Sevgili,
yâr.

Görmeze
urmaşehāşım ile
kıl bārīnazar
Döstüm kanı
aramuzda olan nān
u nemek

70. **döst:**

Gazel 1871

Mısra: 5

1. Birini riyâsız ve
samîmî duygularla
seven, her bakımdan
kendisine güvenilir
kimse, enis. 2. Sevgili,
yâr.

Döstvaşlm isteyen
'âşık gerekdürpöst-
püş
Nâfetâ sarılmayınca
olmadı pehlû-
yımüşg

71. **döstum:-un**

Gazel 1880

Mısra: 4

1. Birini riyâsız ve
samîmî duygularla
seven, her bakımdan
kendisine güvenilir
kimse, enis. 2. Sevgili,
yâr.

'Arızuñdazülfüñk
esdüñ yine
zünñarını
Döstum ol
kâfiribeñzermüselm
âneyledüñ

72. **döstum:-un**

Gazel 1881

Mısra: 3

1. Birini riyâsız ve
samîmî duygularla
seven, her bakımdan
kendisine güvenilir
kimse, enis. 2. Sevgili,
yâr.

Döstum ger
döndürenseng-i
cefâdanbaşımı
Ugrasunbaşumaâhîr

darb-ı

şemşirünsenüñ

73. **döstuñ:-un**

Gazel 1883

Mısra: 1

1. Birini riyâsız ve
samîmî duygularla
seven, her bakımdan
kendisine güvenilir
kimse, enis. 2. Sevgili,
yâr.

Görmek
isterseñegerdâyimc
emâlındöstuñ
Levh-i dilde nakş
kıl her dem
hayâlındöstuñ

74. **döstuñ:-un**

Gazel 1883

Mısra: 2

1. Birini riyâsız ve
samîmî duygularla
seven, her bakımdan
kendisine güvenilir
kimse, enis. 2. Sevgili,
yâr.

Görmek
isterseñegerdâyimc
emâlındöstuñ
Levh-i dilde nakş
kıl her dem
hayâlındöstuñ

75. **döstuñ:-un**

Gazel 1883

Mısra: 4

1. Birini riyâsız ve
samîmî duygularla
seven, her bakımdan
kendisine güvenilir

kimse, enis. 2. Sevgili,
yâr.

Künc-i
halvetdegözüñ
yaşın dök istigfâra
gel
Cidd ü cehd eyle
bulasın
ittişâlındöstuñ

76. **döstuñ:-un**

Gazel 1883

Mısra: 6

1. Birini riyâsız ve
samîmî duygularla
seven, her bakımdan
kendisine güvenilir
kimse, enis. 2. Sevgili,
yâr.

Tatmayanlar
'ışkcâmını ne
bilsünlezzetin
İçmeyenlerden
haber sorma
zülâlındöstuñ

77. **döstuñ:-un**

Gazel 1883

Mısra: 8

1. Birini riyâsız ve
samîmî duygularla
seven, her bakımdan
kendisine güvenilir
kimse, enis. 2. Sevgili,
yâr.

Sırr-ı 'ışkı açma her
'âşî anı fehm
eylemez
Añlamazhuffâş olan
nür-ı cemâlındöstuñ

78. **döstuñ:-un**

Gazel 1883

Mısra: 10
1. Birini riyâsız ve
samîmî duygularla
seven, her bakımdan
kendisine güvenilir
kimse, enis. 2. Sevgili,
yâr.

Pendümigüş it
Muhibbî kesreti
terk eyle kim
‘Âlem-i
vaḥdetdebulursınvış
âlındöstuñ

79. **döst:**

Gazel 1896

Mısra: 4

1. Birini riyâsız ve
samîmî duygularla
seven, her bakımdan
kendisine güvenilir
kimse, enis. 2. Sevgili,
yâr.

Sînesinelâle gibi
dâğ uran ‘âşıkıların
Ruḥlarındagörineni
ydoştḥâlündürsenüñ

80. **döstum:-um**

Gazel 1907

Mısra: 3

1. Birini riyâsız ve
samîmî duygularla
seven, her bakımdan
kendisine güvenilir
kimse, enis. 2. Sevgili,
yâr.

İç
kızarsundöstumgülg
ûnyaḡaḡuñgülleri
Bezm-i meydüriy
lebi

goncaaçılıpgülşen
ol

81. **döstlar:-lar**

Gazel 1921

Mısra: 8

1. Birini riyâsız ve
samîmî duygularla
seven, her bakımdan
kendisine güvenilir
kimse, enis. 2. Sevgili,
yâr.

Cândimâḡınımu’atḡ
ar eyledi bir
dilberüñ
Zülfinedokındıbeñz
erdöstlarbâd-ı şimâl

82. **döstlar:-lar**

Gazel 1926

Mısra: 2

1. Birini riyâsız ve
samîmî duygularla
seven, her bakımdan
kendisine güvenilir
kimse, enis. 2. Sevgili,
yâr.

Her ne dil kim şâh-ı
‘ışka bende-i
fermâdegül
Ehl-i diller arasında
döstlarinsâdegül

83. **döstum:-um**

Gazel 1933

Mısra: 5

1. Birini riyâsız ve
samîmî duygularla
seven, her bakımdan
kendisine güvenilir
kimse, enis. 2. Sevgili,
yâr.

Döstum serkeşlik
eylerse bu
göñlümtevseni
Rişte-i
câmalupayagınapey
vend kıl

84. **döstum:-um**

Gazel 1938

Mısra: 7

1. Birini riyâsız ve
samîmî duygularla
seven, her bakımdan
kendisine güvenilir
kimse, enis. 2. Sevgili,
yâr.

Göreliden döstum
ser-çeşme-i
la’lünsenüñ
Pâyüñaoldrevân
yüz sürmegeâb-ı
zülâl

85. **döstum:-um**

Gazel 1942

Mısra: 1

1. Birini riyâsız ve
samîmî duygularla
seven, her bakımdan
kendisine güvenilir
kimse, enis. 2. Sevgili,
yâr.

Döstumcevr ü cefâ
resmini
bünyâdeylegil
Öldürüp ‘âşıkları
‘âlemde bir
dâdeylegil

86. **döstum:-um**

Gazel 1942

Mısra: 8

1. Birini riyâsız ve

*samîmî duygularla
seven, her bakımdan
kendisine güvenilir
kimse, enis. 2. Sevgili,
yâr.*

Ben senüñ
'ıŝkuñılasergerdân u
hayrânolmuşam
Döstum bu kalb-i
mecrühümüâbâdeyle
gil

87. **döstum:-um**

Gazel 1951

Mısra: 1

*1. Birini riyâsız ve
samîmî duygularla
seven, her bakımdan
kendisine güvenilir
kimse, enis. 2. Sevgili,
yâr.*

Döstum her ne ki
gelse baña senden
gamdegül
Her ne
deñlücevidüpkılsañ
cefâ ol kem degül

88. **döst:**

Gazel 1985

Mısra: 8

*1. Birini riyâsız ve
samîmî duygularla
seven, her bakımdan
kendisine güvenilir
kimse, enis. 2. Sevgili,
yâr.*

Câm-ı la'lüñi neden
bañañarâm
eyleyesin
Ben saña itmiş iken
kanumiydösthelâl

89. **döstum:-um**

Gazel 1986

Mısra: 9

*1. Birini riyâsız ve
samîmî duygularla
seven, her bakımdan
kendisine güvenilir
kimse, enis. 2. Sevgili,
yâr.*

Öldürem bir gün
Muhibbîyidimişsind
döstum
Dur
vefâikrârünavirmek
amânâhâcetdegül

90. **döst:**

Gazel 1987

Mısra: 1

*1. Birini riyâsız ve
samîmî duygularla
seven, her bakımdan
kendisine güvenilir
kimse, enis. 2. Sevgili,
yâr.*

Reftâragelüpserv
gibi iydöstrevân ol
Güftâragelüpnâz-ıla
bir göncahân ol

91. **döstum:-um**

Gazel 1988

Mısra: 14

*1. Birini riyâsız ve
samîmî duygularla
seven, her bakımdan
kendisine güvenilir
kimse, enis. 2. Sevgili,
yâr.*

Bu Muhibbî gibi
eylersin niçe diller
helâk
Kıl

terahhumdöstumzül
füñeurmaşâne gel

92. **döstum:-um**

Gazel 1990

Mısra: 5

*1. Birini riyâsız ve
samîmî duygularla
seven, her bakımdan
kendisine güvenilir
kimse, enis. 2. Sevgili,
yâr.*

Ka'beküyuñavarınc
akdöstum
'aşıklaruñ
Kendüzinkurbânide
rkâşşâbañañâhâcetdeg
ül

93. **döstum:-um**

Gazel 1997

Mısra: 9

*1. Birini riyâsız ve
samîmî duygularla
seven, her bakımdan
kendisine güvenilir
kimse, enis. 2. Sevgili,
yâr.*

Döstumcâm-ı
lebündencür'a sun
ben hastaya
Çün dem-i rihlet-
durur anuñla dil
hoşeylegil

döstdâr:

1. **döstdârisım:-ısın**

Gazel 1805

Mısra: 1

*Dost tutan,
sevgilisi olan.
İyşüh bil ben
yârüñam sen*

döstdârisinkimûñ
Her vakt ben ğam-
h`ârũñam sen ğam-
güsârisinkimûñ

dostlar:

1. döstlar:

Gazel 1563

Mısra: 7

Arkadaş, dost.

Bezm-i
ğamadöstlarnüş
ideli hûn-ı ciger
Nâyadöndi bu
göñülsinemdögilür
hem çü def

2. döstlar:

Gazel 1567

Mısra: 11

Arkadaş, dost.

Bu
Muhibbisanmañuz
kim döstlar yüz
döndüre
Leşker-i a`däeger
olsa hezârânşâfşâf

3. döstlar:

Gazel 1572

Mısra: 12

Arkadaş, dost.

Āteş-i ‘ışk içre dil
girdi semenderler
gibi
Olalıdan bu
Muhibbîdöstlarmu’t
ād-ı ‘ışk

4. döstlar:

Gazel 1594

Mısra: 11

Arkadaş, dost.

Döstlar her bir
sözüm
Husrevkelâmıdurbe
nüm
İdeyim
şâ’irlereşimdengirü
üstâdlık

5. döstlar:

Gazel 1644

Mısra: 4

Arkadaş, dost.

Kıl vefâ itme
cefâdisemniğâra
güç gelür
Gerçek imiş
döstlaragırgelürmiş
söz-i hâk

6. döstlar:

Gazel 1682

Mısra: 9

Arkadaş, dost.

Muhibbîdöstlar
sürsün
yüzinkoñhâk-i
pâyına
Bilür ol qâdrinianuñ
siz anı
bañaöğretmeñ

7. döstlar:

Gazel 1798

Mısra: 2

Arkadaş, dost.

Dil virelden bende
oldum
bulmadumâzâdelik
Müşkilîşdürdöstlar
‘âşıklık u üftâdelik

8. döstlar:

Gazel 1825

Mısra: 8

Arkadaş, dost.

Gül yüzünüñyâdına
her gece bir bülbül
gibi
Şubholıncadöstlar
ben âh u zâr itsem
gerek

9. döstlar:

Gazel 1852

Mısra: 1

Arkadaş, dost.

Gül
yüzinigörmeyelden
döstlarcânänenüñ
Kalmadı bülbül gibi
şabrı dil-i
dīvānenüñ

10. döstlar:

Gazel 1870

Mısra: 14

Arkadaş, dost.

Vuşlat el
virmezMuhibbî
kılmayınca terk-i
ser
Çün budur
‘ışkuñtarıkıdöstlar
ölmek gerek

11. döstlar:

Gazel 1882

Mısra: 10

Arkadaş, dost.

Ol kaşı ya almış ele
ğamze okların
DöstlarMuhibbîsîne
sinañanişāntutuñ

12. döstlar:

Gazel 1921

Mısra: 9

Arkadaş, dost.

Degme bir
cāyaanuñçündöstar
baş egmezem
Secdegāh-ı dil
olupdurbaña ol
ebrūhilāl

13. **döstarlar:**

Gazel 1927

Mısra: 6

Arkadaş, dost.

Ol lebi şirindenayru
düşeli taglaraāh
Döstarlarkimdür
diyen
Ferhād'iyoldaşumd
egül

14. **döstarlar:**

Gazel 1986

Mısra: 5

Arkadaş, dost.

Döstarlar umar
mıszımdengirünā
m u nişān
Bī-nevā bir 'āşıkam
benden
nişānhācetdegül

döstum:

1. **döstum:**

Gazel 1535

Mısra: 9

Sevgilim!.

Gülşen-i
hüsnünden'eyler
kov raķıbidöstum
Bülbül-i
güyātururkenlāyık
olmaz anda zāğ

döstumolmuş:

1. **döstumolmuş:-miş**

Gazel 1703

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Dost, sırdaş olmak.

Her tarafdangülşen-
i hüsnüñihāta
eylemiş
Döstumolmuşmeger
hattuñsenünbārū-
yımüşg

döy:

1. **döysün:-sün**

Gazel 1567

Mısra: 9

Dayanmak,

tahammül etmek.

Dil
niçekılsuntaħammül
cānniçedöysünğama
Ursalar bār-ı ğamı
kılmaz
taħammülküñ-ı Kāf

2. **döyince:-yince**

Gazel 1821

Mısra: 2

Dayanmak,

tahammül etmek.

Vefāsingörmedümd
evr-i zamānuñ
Cefāsinçekmişemdö
yinceanuñ

3. **döymek:-mek**

Gazel 1924

Mısra: 4

Dayanmak,

tahammül etmek.

Cānvirmekanuñyolu
naāsāngelürammā
Ayrulıgmadöymeka
nuñāh ne müşkil

4. **döymeksüzün:-mek, -süz, -in**

Gazel 1988

Mısra: 6

Dayanmak,

tahammül etmek.

Sen baña göster
cemālünüşem'inicān
yakayım
Āteşi görse yanar
döymeksüzünpervān
e gel

5. **doymadı:-ma, -dı**

Gazel 1980

Mısra: 4

Doymak.

Hırş-ıla her kim ki
yemek istedi ol oldı
aç
Doymadı
doymayırsardur
eline girse de bal

6. **doymayırsardur:-ma, -yı, -sar, -dur**

Gazel 1980

Mısra: 4

Doymak.

Hırş-ıla her kim ki
yemek istedi ol oldı
aç
Doymadı
doymayırsardur
eline girse de bal

dü 'ālemden:

1. **dü 'âlemden:-den**

Gazel 1636

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

İki dünya(dünya ve ahiret).

Maḥabbetcâmmiçd
ümdü 'âlemden
kamu geçdüm
Cefâ-keş 'âşıkam
'âşıkbenemcân-ı
cihânım yok

düçesmi:

1. **düçesmi:-i**

Gazel 1758

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

İki göz.

Kim isterse eger
'ıŝkuñaŝâhid
Düçesmiḥün-
feŝânüñdurgüvâhuñ

2. **düçesmi:**

Gazel 1602

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

İki göz.

Baḥr-i eşk içre
düşüp bu dil
şinâverlikider
Korkmaz
zîrâdüçesmiañaolmı
şdur kabak

dücihâni:

1. **dücihâni:**

Gazel 1862

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

İki dünya: Dünya ve ahiret.

Dücihâni virüp aldı
bu Muḥibbîgamuñı
Görmesünŝâdîlik ol
kim
viredünyâyagamuñı

2. **dücihâni:-ı**

Gazel 1813

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

İki dünya. II

Dünya ve ahiret.

Yiridürçünsaḥauydı
iygöñüldimaḥal
Dücihâni bu
Muḥibbî başına dar
eyleseñ

düpâre kıl:

1. **düpâre kıl:**

Gazel 1948

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

İki parça hâline

*getirmek. || İkiye
bölmek.*

Meydân-ı
maḥabbetdebaŝuñıd
üpâre kıl
Sür-ı belâda çalina
anı naḳâre kıl

du'â:

1. **du'âmı:-mı**

Gazel 1775

Mısra: 10

Allah'a yalvarma;

niyaz.

Muḥibbîdermendü
ñ bu du'âsı
Ḳabül ide
du'âmıḤaḳtebârek

2. **du'âsı:-sı**

Gazel 1775

Mısra: 9

Allah'a yalvarma;
niyaz.

Muḥibbîdermendü
ñ bu du'âsı
Ḳabül ide
du'âmıḤaḳtebârek

3. **du'âsı:-sı**

Gazel 1887

Mısra: 4

Allah'a yalvarma;
niyaz.

Devr-i gül mümted
olup
irdümvişâlinediyü
Gicelertâŝubḥa dek
budur
du'âsıbülbülñ

4. **du'âñ:-ñ**

Gazel 1960

Mısra: 7

Allah'a yalvarma;
niyaz.

Zârîlık eyle ola ki
ola du'âñḳabül
Sür yüz
yiredergehiâlîcenâb
kıl

du'â-güv:

1. **du'â-güyuñ:-uñ**

Gazel 1769

Mısra: 4

Dua eden, duacı.
Dürâm gerçi
velîcân u
göñüldendevletüñ
İderem her kanda

olsam da du'ā-
gūyuñsenüñ

du'ā-ıyıcāndur:

1. **du'ā-ıyıcāndur:**-dur

Gazel 1760

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Can duası.

Düşnāmuñ ez-
zebānetbañadu'ā-
ıyıcāndur
Kesilmesündilerem
düşnām-ılazebānuñ

du'ā-ıyisenā-vı 'ışk:

1. **du'ā-ıyisenā-vı 'ışk:**

Gazel 1643

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

*Aşk övgüsünün
duası.*

Kāritdifakıhtevebe-i
taqvā-yı'tā'ati
Derdehlinüñ işi
du'ā-ıyisenā-vı 'ışk

dūd:

1. **dūd:**

Gazel 1536

Mısra: 8

Duman.

Kākül-i
müşgīnmidürbaşuñ
dakicānādidüm
Didi eyle görünür
dūd yansa bālā-
yıçerāğ

2. **dūdum:**-um

Gazel 1588

Mısra: 8

Duman.

Nigārāāteş-i 'ışkuñ
yanaldan
sīnemüstinde
Egerāh eylesem
dilden çıkar sanma
ki dūdum yok

dūd gibi:

1. **dūd gibi:**

Gazel 1738

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Duman gibi.

Korkaram gün
yüzine bulut gibi
māni' ola
Dūd gibi sīneden
her dem çıkan
āhıgörün

dudak:

1. **dudak:**

Gazel 1602

Mısra: 14

Dudak.

Bu Muħıbbī
görmedi
hergizdehanuñdan
eser
Müşkiliħall it
ħabībüm söyle
deprensün dudak

dūd-ı āhı:

1. **dūd-ı āhı:**-ı

Gazel 1799

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Ahın dumanı.

Kim ki
şebrevlikiderzulf-i
şebindedilberün
Dūd-ı āhı başına bir

şeb-külāh olmak
gerek

dūd-ı āh-ı

derdnākūñdür:

1. **dūd-ı āh-ı**

derdnākūñdür:-üñdür

Gazel 1865

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

*Dertli āhın
dumanı.*

İyMuħıbbī bu tokuz
çarħuñgörendügikeb
ūd
Şöyle beñzerdūd-ı
āh-ı
derdnākūñdürsenüñ

dūd-ı āhından:

1. **dūd-ı āhından:**-
ından

Gazel 1638

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Ahın dumanı.

Varupzulf-i
siyāhında kaçan dil
kılsa şebrevlik
Başında dūd-ı
āhındandimeñ ki
şeb-külāhı yok

2. **dūd-ı āhından:**-
ından

Gazel 1654

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Ahın dumanı.

Sīnesini her
kimünyakdı ezelden
nār-ı 'ışk
Dūd-ı

âhindankılırsatañm
ıduresrâr-ı ‘ışk

3. **dūd-ı âhindan:-ndan**

Gazel 1799

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Çekilen ateşli

âhlardan çıkan duman l

Yürek yangını.

İşi güci ‘âşıkun her
lahzaâh olmak

gerek

Bu tokuz çarhdūd-ı

âhindansiyâh olmak

gerek

dūd-ı âhum:

1. **dūd-ı âhum:**

Gazel 1736

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Çekilen ateşli

âhlardan çıkan duman,

yürek yangını.

İyMuhibbısırr-ı

‘ışkıdūd-ı

âhumfâşider

Penbe içre âteşi

olur mı pinhân

eylemek

2. **dūd-ı âhum:-um**

Gazel 1518

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Ahın dumanı.

Dūd-ı

âhumçıkıbaşumda

ncihânoldıkebūd

Şubha kalmış gibi

çok geldi lebe

cânümçü şem’

3. **dūd-ı âhum:-um**

Gazel 1809

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Ahın dumanı.

Dūd-ı âhumbaşuma

olalı murğ-ı âşiyân

Yazılırmecnüdiyü

her

yirdetaşvîrûnsenûn

4. **dūd-ı âhum:-um**

Gazel 1967

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Ahın dumanı.

Gözüm yaş

sîneâtesdūd-ı âhum

Bular yitmez mi

‘ışkumadelâyil

dūd-ı âhumdan:

1. **dūd-ı âhumdan:**

Gazel 1729

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Ahın dumanı.

Dūd-ı âhumdan

kaçan firûze-reng

olsa felek

Ra’diñlernâle eyler

hâlûmeaglar melek

dūd-ı âhumdur:

1. **dūd-ı âhumdur:-dur**

Gazel 1630

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Çekilen ateşli

âhlardan çıkan duman,

yürek yangını.

Sakf-ı çarh-ı bî-

sütünadūd-ı

âhumdursütün

Ger

inanmazsañbaña bu

ķubbe-i mîñâya bak

2. **dūd-ı âhumdur:-**

umdur

Gazel 1603

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Ahın dumanı.

Dūd-ı

âhumdurbaşumdan

göklere iden ‘urüc

Gıcevü gündüz

yanar

sînemdesanmañnârı

yok

3. **dūd-ı âhumdur:-**

umdur

Gazel 1660

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Ahın dumanı.

Sakf-ı çarh-ı bî-

sütünadūd-ı

âhumdursütün

Zâhir olsun bir

nazar bu ķubbe-i

mîñâya bak

dūd-ı âhumı:

1. **dūd-ı âhumı:-um, -ı**

Gazel 1691

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Ahın dumanı.

Yine bir lu’b-ıla ol

âhüyibend itsem

gerek

Ele alupdūd-ı
āhumkemend itsem
gerek

dūd-ı āhuñ:

1. **dūd-ı āhuñ:-uñ**

Gazel 1513

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Ahın dumanı.

Kesilmez dūd-ı
āhuñhiçbaşuñdan
Benüm tek yakılup
pür nār olan şem'

2. **dūd-ı āhuñ:-uñ**

Gazel 1758

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Ahın dumanı.

Geyürdiegnümedid
e ser-ā-ser
Başumatācoldidūd-ı
āhuñ

3. **dūd-ı āhuñ:-uñ**

Gazel 1838

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

Ahın dumanı.

Tutuşup āteş-i 'ışk-
ılaMuḥıbbıgiceler
Dūd-ı āhuñmağarı
çın şehereflāk gerek

4. **dūd-ı āhuñ:-uñ**

Gazel 1847

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Ahın dumanı.

Āteş-i āhuñ ile gel
bu zemini oda yak

Dūd-ı āhuñ ki çıka
menzili eflāk gerek

dūd-ı āhuñ:

1. **dūd-ı āhuñ:-uñ**

Gazel 1982

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Ahın dumanı.

Olupsınberr-i
'ışkıçerümeccün
Başuñdadūd-ı āhuñı
yuva bil

2. **dūd-ı āhuñ:-uñ**

Gazel 1983

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Ahın dumanı.

Sipāh-ı eşk-ile geşt
it cihānı
Dilüñdedūd-ı
āhuñilivā bil

dūd-ı dili:

1. **dūd-ı dili:-i**

Gazel 1541

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

-Gönül dumanı,

yürekte çıkan ah.

Reşkiderkākülünñ
şivesinesünbül-i
bāğ
Oldicāñhāşıl [u]
dūd-ı dili sevdā-
yıdımağ

dūd-ı dilüme:

1. **dūd-ı dilüme:-üme**

Gazel 1627

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Yürekte çıkan ah.

Od yanarken

sinedegamtiğitdiçā

k anı

Çıkmağadūd-ı

dilüme eyledi

yiryiryaruk

duḥān:

1. **duḥān:-ı**

Gazel 1519

Mısra: 2

Dumanı.

Tutuşup 'ışkäteşine
dün gicenāgāh şem'
Çıkdı başından
duḥānı eyledi bir āh
şem'

2. **duḥān:-ı**

Gazel 1842

Mısra: 4

Dumanı.

Yanahı āteş-i 'ışka
heves-i Leyli ile
Müdegül başında
duḥānıgöürinürMecn
ünüñ

3. **duḥān:**

Gazel 1855

Mısra: 4

Dumanı.

Āhumgöürinürāteş-i
'ışkumçüdidedür
Bir ḥāneye ki od
düşe lā-büdduḥān
gerek

4. **duḥāndan:-dan**

Gazel 1895

Mısra: 2
Duman.
Derd-ile âh eylesem
yanar felek
Bu
duhândangücenürçe
şm-i melek

düken:

1. **dükendi:-di**

Gazel 1737

Mısra: 3

*Bitmek, sona
ermek.*

Dükendi gevher-i
eşkümüyoluında
'ayna almazsın
Güzeller
sîmemâyildürdegül
mi ol diremdenyig

2. **dükendi:-di**

Gazel 1828

Mısra: 6

*Bitmek, sona
ermek.*

Derd-i dilden
bilmezem kim kime
feryâd ideyim
Girye ile kalmadı
dükendi varı
çeşmümün

düket:-

1. **düketdüm:-dü, -m**

Gazel 1876

Mısra: 1

*Tüketmek,
bitirmek.*

Direm-i
eşkidüketdümdimeh
arc it hûnuñ
Ġamyimedâğ-ı

cigerdür başı çün ol
sunuñ

dün:

1. **dünuñ:-uñ**

Gazel 1814

Mısra: 12

Aşağılık, soysuz.

Bu Muhibbîkuluñı
sürme kapuñdan
kerem it
Niçe bir
çekdüresinta'nını
her bir dünuñ

2. **dünuñ:-uñ**

Gazel 1823

Mısra: 1

Aşağılık, soysuz.

Niçe bir
güşidelümta'nını
her bir dünuñ
Sun
bertinüşidelümsâķī
mey-i gülgünuñ

3. **dünuñ:-uñ**

Gazel 1876

Mısra: 10

Aşağılık, soysuz.

Bu
Muhibbîyecefeğayr
avefâlar idesin
Var-
ımışkadriyanuñdan'
ideyin her dünuñ

4. **dün:**

Gazel 1690

Mısra: 4

Gece.

Gün yüzüm üzre
dolup zülfüm

perîşâneyleyüp
Rüşen iken 'âlemi
dün gibi târ itsem
gerek

düngice:

1. **dün gice:**

Gazel 1519

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Dün gece.

Tutuşup 'ışkâteşine
dün gicenâğâh şem'
Çıkdı başından
duhâni eyledi bir âh
şem'

2. **dün gice:**

Gazel 1520

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Dün gece.

Meclisünde dün
giceyanmagada'vî
eylemiş
Tutuşalum tek
berügelünhemânım
eydâna şem'

3. **dün gice:**

Gazel 1635

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Dün gece.

Hasret-ile dün
giceşoldeñlödökdü
mgözyaşın
Kevkebi saymak
olur lîkanuña'dadı
yok

4. **dün gice:**

Gazel 1729

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Dün gece.

Berq-i ahumşu'le
virdi iyMuhibbî dün
gice
Anuñ-ıçundur ki
rüşengörinürbezm-i
felek

5. **dün gice:**

Gazel 1816

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Dün gece.

N'oladirsemsaña
'ömrüm n' için dün
gicegelmedüñ
Vefäsuzsınbenüm
'ömrüm n' için dün
gicegelmedüñ

6. **dün gice:**

Gazel 1816

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Dün gece.

N'oladirsemsaña
'ömrüm n' için dün
gicegelmedüñ
Vefäsuzsınbenüm
'ömrüm n' için dün
gicegelmedüñ

7. **dün gice:**

Gazel 1816

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Dün gece.

Elāiyhūblaruñşāhise
verem seni vallāhi
Severseñ sen de

Allāh'ın' için dün
gicegelmedüñ

8. **dün gice:**

Gazel 1816

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Dün gece.

Beni sen
derdnākitdünvücüd
umkülliḥākitdün
Beni
vallāhelākītdün'n'i
çün dün
gicegelmedüñ

9. **dün gice:**

Gazel 1816

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Dün gece.

Ezelden olmuşam
'aşıküzüne gün
disemlayık
Ki sen 'Azrāvü ben
Vāmıkn' için dün
gicegelmedüñ

10. **dün gice:**

Gazel 1816

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Dün gece.

Firākodı-y-
ılayandummediy
lebleri kandüm
Seni ben yār ola
sandumn' için dün
gicegelmedüñ

11. **dün gice:**

Gazel 1816

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

Dün gece.

GözümüñyaşadırCe
yḥünolupdurcān u
dil pür ḥün
Beni sen
eyledüñmecnünn' iç
ün dün
gicegelmedüñ

12. **dün gice:**

Gazel 1816

Mısra: 14

Kelime Tipi: -

Dün gece.

İçürdün 'ālemüñ
zehrin
akıtduñgözlerüm
nehirin
Ḥarābitdünğönül
şehrin n' için dün
gicegelmedüñ

13. **dün gice:**

Gazel 1816

Mısra: 16

Kelime Tipi: -

Dün gece.

Göreldeñ ol gözi
kaşı Muhibbīnün
akar yaşı
Komışduryoluña
başı n' için dün
gicegelmedüñ

14. **dün gice:**

Gazel 1845

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Dün gece.

Benümservümbenü
mcānumn' için dün
gicegelmedüñ

Güzeller
şâhısulţânımn'ıçün
dün gicegelmedüñ

15. **dün gice:**

Gazel 1845

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Dün gece.

Benümservümbenü
mcânımn'ıçün dün
gicegelmedüñ

Güzeller
şâhısulţânımn'ıçün
dün gicegelmedüñ

16. **dün gice:**

Gazel 1845

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Dün gece.

Ser-i
zülfüñidâmitdün
elif
kaddümilâmitdün
Beni rüsvâ-yı
'âmitdün'ıçün dün
gicegelmedüñ

17. **dün gice:**

Gazel 1845

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Dün gece.

Yüzüme bir güle
bakduñ beni
'ıışkodımayakduñ
Kanı benim ile
'ahdüñ'ıçün dün
gicegelmedüñ

18. **dün gice:**

Gazel 1845

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Dün gece.

Emür-i
tâcdârımsinkuluña
mşehr-i yârımsın
İki
'âlemdevarımsın'ı
çün dün
gicegelmedüñ

19. **dün gice:**

Gazel 1845

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Dün gece.

Revâmıdurbenümha
num kararsın
yirlerekanum
Benümmâhumbenü
mcânımn'ıçün dün
gicegelmedüñ

20. **dün gice:**

Gazel 1845

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

Dün gece.

Ĥabîbümkebk-i
reftârumvefâsı yok
cefâkârum
Benüm 'ömrüm
benümvarımn'ıçün
dün gicegelmedüñ

21. **dün gice:**

Gazel 1845

Mısra: 14

Kelime Tipi: -

Dün gece.

Muĥıbbînüñ akar
yaşı
oñulmazbagrumıñ

başı

Bu

ĥalıduymasunnâşın'

ıçün dün

gicegelmedüñ

dünitdün:

1. **dünitdün:-dün**

Gazel 1889

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Alaşağı etmek.

Eyledüñküy-ı
ĥarâbâtuMuĥıbbıye
makâm
Şükridüphâlümebun
ıdimezindünitdün

dün ü gün:

1. **dün ü gün:**

Gazel 1561

Mısra: 13

Kelime Tipi: -

Dün ve bugün.

İyMuĥıbbıgötürürsi
n dün ü gün bâr-ı
ğamı
Âferînsañataĥammü
lidemezdıañaKâf

dündâr:

1. **dündâra:-a**

Gazel 1891

Mısra: 10

Eski ordu

düzeninde artçı birlik.

Ordu-yıĥüsnüñ

ıçine hergiz

girilmeye

Bekler

kafañıbeñzedidündâ

raperçemüñ

dünyâ:

1. **dünyâdaki:-da, -ki**

Gazel 1507

Mısra: 6

Cihan, alem,

evren.

Çünküdirler
ölmeyince ele
girmez vaşl-ı dōst
Böyledüryâ bu olan
dünyâdakihaydan
ne hâz

2. **dünyâyı:-y, -t**

Gazel 1515

Mısra: 3

Cihan, alem,

evren.

Sevme
dünyâyıh'âcedenî
sakın
Gel hârîş olup itme
mâlaţama'

3. **dünyâda:-da**

Gazel 1572

Mısra: 1

Cihan, alem,

evren.

Kılmadı
dünyâdahergiz ben
ğarîbişâd 'ışk
Gerçi kim
miñnetyolındaolmuş
amüstâd-ı 'ışk

4. **dünyâda:-da**

Gazel 1579

Mısra: 11

Cihan, alem,

evren.

Bes-durur

egnüñdedünyâdasen

üñ bir köhne şâl

Merd-

iseñsañadimem var

aţlas u dîbâya bak

5. **dünyâda:-da**

Gazel 1582

Mısra: 2

Cihan, alem,

evren.

Zülf-i şeb-rengüñ
gibi 'âlemde bir
ţarrâr yok
Çeşm-i
mestüñemüşâbih
dünyâda şehhâr yok

6. **dünyâyâ:-y, -a**

Gazel 1590

Mısra: 4

Cihan, alem,

evren.

Aldar seni o bir
niçe gün yüzüñe
güler
Dünyâyagöñlibagla
mazîrâbekâsı yok

7. **dünyâ:**

Gazel 1599

Mısra: 13

Cihan, alem,

evren.

Nev-'arûs-ı hüsñine
aldanma
dünyâbîvedür
İyMuhibbîmerd
olan itmez zen-i
mekkâraşevk

8. **dünyâdan:-dan**

Gazel 1601

Mısra: 5

Cihan, alem,

evren.

Bilür iken kimseye
gelmez bu
dünyâdanvefâ
Katı eblehlik degül
mi
añagöñülibglamak

9. **dünyâyâ:-ya**

Gazel 1606

Mısra: 11

Cihan, alem,

evren.

İyMuhibbîmerd-
iseñ gel vir bu
dünyâyataalâk
Bilmeyüp gösterdi
çoklar bu zen-i
mekkâraşevk

10. **dünyâda:-da**

Gazel 1627

Mısra: 1

Cihan, alem,

evren.

Her ne deñlü var
günâhdünyâdaitdü
mgizlü yok
Sañarüşendür kamu
hiçsañagizlü nesne
yok

11. **dünyâda:-da**

Gazel 1658

Mısra: 2

Cihan, alem,

evren.

Sañabeñzeriy
melek-rücenneti'l-

me'vāda yok
Bir benüm tek
'āşık-ı dil-ḥaste de
dünyāda yok

12. **dünyāda:--+da**

Gazel 1663

Mısra: 8

Cihan, alem,

evren.

Gülşen-i ḥüsnüñ
gibi dehr içre
gülşengörmedüm
Serverākaddüñ gibi
bir serv bu dünyāda
yok

13. **dünyādan:-dan**

Gazel 1682

Mısra: 2

Cihan, alem,

evren.

Cefāvücevr-i
cānānikoñ anı
bañaöğretmeñ
Bu
dünyādanvefāumma
ñcihānıbañaöğretme
ñ

14. **dünyā:**

Gazel 1722

Mısra: 7

Cihan, alem,

evren.

Cān u dilden
eylegiliḥrācdünyā
çirkini
Seni yoldan çıkaran
māl ü
menālüñdürsenüñ

15. **dünyāya:-ya**

Gazel 1754

Mısra: 9

Cihan, alem,

evren.

Göñülvirme bu
dünyāyavefāsı bir
iki gündür
Kim andan
merḥamet gelmez
döker āḥiryirekanuñ

16. **dünyāya:-y, -a**

Gazel 1862

Mısra: 10

Cihan, alem,

evren.

Dücihānıvirüp aldı
bu Muḥibbīgamuñı
Görmesünşādılık ol
kim
viredünyāyağamuñı

17. **dünyāya:-y, -a**

Gazel 1892

Mısra: 5

Cihan, alem,

evren.

Basma
dünyāyamülevvesd
ürcihān
Merd olanlar pāk ü
ḥoş-dāmān gerek

18. **dünyā:**

Gazel 1906

Mısra: 9

Cihan, alem,

evren.

Çüñkirā-y-
ılagirübenuşbudüny
āḥānına
Tiz göçersin saña

bu zīrāmuḳarrer ev
degül

19. **dünyāya:-ya**

Gazel 1907

Mısra: 10

Cihan, alem,

evren.

Çüñki 'ālem
mülkine bir kimse
mālik olmadı
Bī-vefādünyāya dil
virmeMuḥibbī sen
sen ol

20. **dünyā:**

Gazel 1909

Mısra: 1

Cihan, alem,

evren.

Olmasa
dünyāmurāduñcadil
āḥiçgamdegül
Çüñkibununşādılığı
tiz geçer bir dem
degül

21. **dünyā:**

Gazel 1914

Mısra: 10

Cihan, alem,

evren.

Giceñitevhid ile
geçürMuḥibbīşubḥa
dek
Hīçdünyālezzetineb
eñzemez bir lezzet
al

22. **dünyā:**

Gazel 1945

Mısra: 7

*Cihan, alem,
evren.*
Ribât-ı
köhnedürdünyâ
göçer çünkârbân-ı
dil
Buña dil
baglamazdânâgöñül
virmezbuña 'âkil

23. **dünyânuñ:-nuñ**

Gazel 1953

Mısra: 9

*Cihan, alem,
evren.*
Uyma
iķrârınadünyânuñM
uķîb
Seni oldur hem
muķıldür hem dâlâl

24. **dünyâ:**

Gazel 1954

Mısra: 12

*Cihan, alem,
evren.*
BulduñMuķibbîaray
uyâr-ılaolduñâşinâ
Terk it
ta'alluķmührinidün
yâ ile bîgâne ol

25. **dünyâda:-da**

Gazel 1984

Mısra: 12

*Cihan, alem,
evren.*
Nedendür kim
diyeler
Kaysamecnün
Ben andan
bilmezemdünyâda
'âkil

26. **dünyâ:**

Gazel 1507

Mısra: 9

(Fani, geçici olan)

dünya.

Çok
yimedünyâna'timin
olmayasın imtilâ
İyMuķibbîsoñradan
itdürdüğükaydan ne
haz

27. **dünyâ:**

Gazel 1512

Mısra: 1

(Fani, geçici olan)

dünya.

Fâriğ ol gel eyleme
dünyâiçüniy dil
nizâ'
Hâşıl itmezsin sen
andan nesne
hîçillâşudâ'

28. **dünyâ:**

Gazel 1562

Mısra: 7

(Fani, geçici olan)

dünya.

Alısardurnaķd-i
'ömrüñ
'âķıbetdünyâsenüñ
Eyle farz it kim bu
naķdieyledüñ ol
hânavaķf

29. **dünyâ:**

Gazel 1959

Mısra: 2

(Fani, geçici olan)

dünya.

Mecnûneger
soralar eydemaña
'âķil
Terk itdi kamu
olmadı dünyâ ile
'âmil

30. **dünyâ:**

Gazel 1966

Mısra: 3

(Fani, geçici olan)

dünya.

Bu
dünyâmiñnetevdür
ne kardaşdan ne
yoldaşdan
Vefâ gelse kıyar
mıydı ki nâ-
haķHâbileKâbil

31. **dünyâya:-y, -a**

Gazel 1984

Mısra: 1

(Fani, geçici olan)

dünya.

Eger sen olasın
dünyâyamâyil
Olur elbette ol
uķrâdahâyil

dünyâçirkidir:

1. **dünyâçirkidir:-dür**

Gazel 1553

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Dünyanın kiri,

pası.

Sîm ü zer kim
görünür bil anı
dünyâçirkidir
Çün bile gitmez
senüñleüstinekef
geçme kef

dünyâğuşsası:

1. **dünyâğuşsası:**

Gazel 1636

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Dünya sıkıntısı.

Ne dünyâğuşsası

bende ne ‘uqbâ

fikrin eyler dil

Hemânidâra

‘aşıkvanhevây-ı in

ü ânum yok

dünyâna’îmin:

1. **dünyâna’îmin:**

Gazel 1627

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Dünya nimeti,

dünyada bolluk ve

bahtiyarlık içinde

yaşayış.

Bilseler

dünyâna’îminhırş

artar gün-be-gün

Âh kim olmaz imiş

bu dehr içinde

kimse tok

dünyâ-yıdûna:

1. **dünyâ-yıdûna:-a**

Gazel 1583

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Alçak, aşâğılık

dünya.

Harîş olma

iñendünyâ-yıdûna

Toyuramaz gözleri

illâ ki toprak

2. **dünyâ-yıdûna:-a**

Gazel 1661

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Alçak, aşâğılık

dünya.

Sakın

Muhibbîgönlüñdün

yâ-yıdünavirme

Anda

vefâbulımmazsoñine

dâmet ancak

dünye:

1. **dünyeye:-ye**

Gazel 1611

Mısra: 8

Dünya, dünya

hayatı.

Gidersin çünküñhir

bir kefenle

Nedür bu dünyeye

buca ‘alâyık

2. **dünyede:-de**

Gazel 1744

Mısra: 6

Dünya, dünya

hayatı.

Ne bilür

‘ışkşafâsımdilâ her

nâ-kes

Baña sor

lezzetindünyededer

d ü elemün

3. **dünyede:-de**

Gazel 1838

Mısra: 8

Dünya, dünya

hayatı.

‘İşkññçâkeri yüz

tâc u

ķabâyıyandırur

Çâker-i ‘ışk olan

dünyedebî-bâk

gerek

4. **dünyede:-de**

Gazel 1840

Mısra: 3

Dünya, dünya

hayatı.

Dünyedekatlı eyledi

çünkü beni

ķâtilgözün

Tutam elden

komayammaşerde

dâmânuñsenün

dur:

1. **durmaz:-maz**

Gazel 1541

Mısra: 10

Kalmak, beklemek.

Görünürse ne

‘acebküh-ı belâ

kaplanı

Çün yakar sîneye

durmaz bu

Muhibbîniçedâğ

2. **durmaya:-maya**

Gazel 1645

Mısra: 6

Kalmak, beklemek.

Ėamzeñ geleli

sînemeıyrüh-ı

revânum

Cânmurğıdañı

durmaya sındı

ķafesüm yok

3. **durmakda:-mak, -da**

Gazel 1821

Mısra: 6
Kalmak, beklemek.
Müyesser olmadı
çünvuşlat-ı yâr
Baña ne
fâyidedurmakdacân
uñ

4. **dur:**

Gazel 1986

Mısra: 10
Kalmak, beklemek.
Öldürem bir gün
Muhibbîyidimişsind
östum
Dur
vefâikrârûñavirmek
amânñâcetdegül

5. **durmuş:-miş**

Gazel 1999

Mısra: 7
Kalmak, beklemek.
Ruğlarıvaşfın okur
durmuşnevâdarâstı
Bülbül-i
şeydâyata'lîm
eylemiş edvâr gül

6. **dürler:-ler**

Gazel 1554

Mısra: 6
İnci.
Gönlüñipâk eyle
evvel soñra kıl
şi'reşürü'
Dürlerhâşıl mı eyler
olıcaknâ-pâkşadef

7. **dürleri:-ler, -i**

Gazel 1559

Mısra: 6
İnci.

Gözlerümün yaşını
'ummânabeñzetdig
ören
Zâhiriderdürleriçeş
mümolupdurçünşad
ef

8. **dür:**

Gazel 1671

Mısra: 9
İnci.
Dür dişi fikrin
Muhibbî eyle her
lahzahayâl
Hoğka-i la'l içre
gizlülü'lü'-i
şehvâra bak

9. **dürler:-ler**

Gazel 1806

Mısra: 12
İnci.
Çünkitogrıldıgelür
dil şehrine sultân-ı
gam
Gözlerümdenpâyına
dürlernisâr itsem
gerek

10. **dürri:-i**

Gazel 1897

Mısra: 2
İnci.
La'l-i lebüññkandi
ne sükkerdañmâzük
Dişüñlesözündürri
ne gevher
dañmâzük

11. **durmasun:-masun**

Gazel 1751

Mısra: 8

*Sona ermek,
kesilmek.*
Kâmetüñçengoldıçü
ntâr eyle bu
rengînyaşuñ
Durmasunâh u
figâñlareylesün her
bir kılûñ

12. **durmaz:-maz**

Gazel 1828

Mısra: 10
*Sona ermek,
kesilmek.*
İyMuhibbibeñzer ol
mañbüb-ı cānumdur
gelen
Kim bugün durmaz
yine
segrürkenarıçeşmü
müñ

13. **düram:-am, -**

Gazel 1769

Mısra: 3
Uzak olmak.
Düram gerçi
velîcân u
göñöldendevletüñ
İderem her kanda
olsam da du'â-
güyuñsenüñ

14. **durmuşdur:--miş, --
dur**

Gazel 1579

Mısra: 3
*Varlığını
sürdürmek.*
Niçedurmuşdurmu'a
llağuşbuçarğ-ı bî-
sütün
Cāngözün aç 'ibret

al bu künbed-i
mînāya bak

15. **durur:-ur**

Gazel 1713

Mısra: 2

Varlığını

sürdürmek.

Berg-i gülden
tāzedüriydōstruḥsār
uñsenüñ
Servi pest itmiş
durur
gülşendereftāruñsen
üñ

dürdişün:

1. **dür dişün:**

Gazel 1724

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

İnci diş.

Gicezıkr itse dür
dişünMuḥıbbı
Saçar başına gevher
ol dem eflāk

dür gibi:

1. **dür gibi:**

Gazel 1617

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

İnci gibi.

Gel Resülün
sözlerini dür gibi
güşuña tak
İster-iseñrüz-ı
maḥşerde ola
tāyüzün ak

düridüp:

1. **düridüp:-üüp**

Gazel 1815

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Uzaklaştırmak.

Zülfünigöstermeyü
phälümperışāneyley
üp
Gün
yüzündendüridüpşu
bḥumbenümşāmeyl
edüñ

dür it:

1. **dür it:**

Gazel 1984

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Uzaklaştırmak.

Oku “lā-ḥavl” ki
şeytāndür it
Gehñefsüñi
öldürüp ğazā bil

düritdi:

1. **düritdi:-di**

Gazel 1834

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Uzaklaştırmak.

Çıkardı
Ādemicennetdenıblı
s
Beni
düritdiküyundanḥabı
bün

dür olalı:

1. **dürolalı:-alı**

Gazel 1658

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Uzak olmak.

Gül yüzündendür
olalı gicelertāşubḥa

dek

Güş iden

efğānumıdır bülbül-

i güyāda yok

2. **dürolalı:-alı**

Gazel 1909

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Uzak olmak.

Gül ruḥñdandür
olalı
iyletāfetgüşeni
Ḥātırım açılmadı
göñlümдахıḥurrem
degül

dürolmuş-iken:

1. **dürolmuş-iken:**

Gazel 1742

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Uzak olmuşken. ||

Uzak düşmüşken.

Niçe yıllar-durur
dürolmuş-iken
āsitānuñdan
İrişdümāşınāçıkıdbi
-ḥamdi’llāhseg-i
küyuñ

dürc-i cevāhir:

1. **dürc-i cevāhir:**

Gazel 1777

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Sandık, cevāhir

kutusu.

Dutaram ben anı

dürc-i cevāhir

Tola peykānuñ-

ılasñe-i teng

dürdâne:

1. **dürdânedür:**-dür

Gazel 1644

Mısra: 9

İnci tanesi.

Bu Muhibbî sözleri

çün her biri

dürdânedür

Anı mengüşeyleyüp

gel

döstumgüşüñadak

dür-dâne:

1. **dür-dânenüñ:**-nüñ

Gazel 1832

Mısra: 6

İnci tanesi.

Sâkiyâ sun lebleri

yâdınadâyımsâğarı

‘İşkınanüşidelüm ol

dişleri dür-dânenüñ

düris:

1. **dürişüp:**-üp

Gazel 1807

Mısra: 3

Çalışmak,

çabalamak.

İyHalîl’ümdürişüp

Ka’beyiyapmakdan

ise

Yap

gönülhânesinibeyt-i

Ĥudâ ister iseñ

dürl:

1. **dürler:**-er

Gazel 1563

Mısra: 1

Ar. inci.

Dürler ile

gözlerümtolı idi

hem çüşadef

Bî-

vefâdilberlerüñyolu

nda hep oldı telef

dürlü:

1. **dürlü:**

Gazel 1656

Mısra: 1

Türlü, çeşitli.

Yüzüñgöstermeyüp

cânâidersindürlüfett

ânlık

Be kâfiruşbuzulm

ile olur mı

hîçmüsülmânlık

2. **dürlü:**

Gazel 1776

Mısra: 2

Türlü, çeşitli.

Gösterüp gün

yüzini ol itdi bu

‘aklumıdeng

Soñrancedevr ü

cefâlar ile

geçdidürlüreng

3. **dürlü:**

Gazel 1839

Mısra: 5

Türlü, çeşitli.

Eyleyüpdürlücefâla

r öldürüp âhir beni

Gülşen-i

küyüñşehâmurg-ı

hoş-elhânsuzkoduñ

dürlüdürlü:

1. **dürlüdürlü:**

Gazel 1552

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Çeşit çeşit.

Dürlüdürlü ‘ilm-i

gaybdanzâhidâvirm

eğaber

Olmamışdur ‘ilm-i

ğaybî kimseye

çünmünkeşif

2. **dürlüdürlü:**

Gazel 1874

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Çeşit çeşit.

Tutdı bu

âhîrzamânıdürlüdürlü

lü fitneler

Şolgözünle bir olalı

mekr ü âlıkışıñuñ

3. **dürlüdürlü:**

Gazel 1978

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Çeşit çeşit.

Bak bu deryâ

‘âleminiçe kuşatmış

‘ibret al

Gör

nehengindürlüdürlü

mâhîlerden heybet

al

durma:

1. **durma:**

Gazel 1968

Mısra: 14

Durma, haydi !.

Gül

ruhıngördüñMuhibb

î eyle âh u nâleler

Vaqt-ı gülde sen de

bülbül gibi durma
eyle nâl

durmadan:

1. **durmadan:**

Gazel 1563

Mısra: 5

Sürekli, devamlı.

İy kaşı ya
durmadan at sen
bañağamz okların
Key ulu devlet-
durur aña ola bu dil
hedef

dürr:

1. **dürr-ile:--ile**

Gazel 1676

Mısra: 10

Ar. İnci.

Gözlerüm yaşına
rahm eyle
didümididinigâr
Yaş degül bu
dökilendürr-ile
mercân ancak

2. **dürr:**

Gazel 1981

Mısra: 16

Ar. İnci.

Nazar itmez bu
gözüm gevherine
âhhabîb
İy gözüm yaşı
gerek dürr ü gerek
mercân ol

dürr ü gevherdür:

1. **dürr ü gevherdür:-**

dür

Gazel 1550

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

İnci ve mücevher.

Dürr ü

gevherdüregerçisözl

erün

Cehdün olsun

eyleyesin cümle şâf

dürr-i eski:

1. **dürr-i eski:-i**

Gazel 1602

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Gözyaşı incisi.

Şem'-veş gel âteş-i

'ışkıdilâbaşuında

yak

Dânedânedürr-i

eşkirişte-i

cânüzredak

dürr-i esküm:

1. **dürr-i esküm:-üm**

Gazel 1882

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Gözyaşı incisi.

Fikr-i miyânı ile

tenümdöndi bir kıla

Dizmege dürr-i

eşküm anı

rîsmântutuñ

dürr-i hoş-âb:

1. **dürr-i hoş-âb:**

Gazel 1795

Mısra: 14

Kelime Tipi: -

Parlak inci.

Kıymetinfehmeyley

üptâ kim alalar

güşına

Sözlerün gevher ü

yâdürr-i hoş-âb

olmak gerek

dürr-i meknün:

1. **dürr-i meknün:**

Gazel 1878

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Dizilmiş inci.

Kılmag-

ıçunğüşväreehl-i

nazmuñgüşına

İyMuhibbîsözlerünî

dürr-i

meknüneyledün

dürr-i nefec:

1. **dürr-i nefec:**

Gazel 1557

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Nefec Denizi'nden

çıkarılan inci.

Bâgda geydi

benefşe başına tâc-ı

şadef

Dakdı güller

jâlelerdengüşınadır

r-i Nefec

düş:-

1. **düşdüm:-dü, -m**

Gazel 1663

Mısra: 5

(Kötü bir durum

yüzünden) İstenmeyecek

bir yerde ve durumda

bulunmaya mecbur

olmak.

Sen

lebîşîrîniçündüşdü

mbelekühsârına

Ĥusrevâ bilsem

neden meylün bu
ben Ferhâda yok

2. **düşdüm:-dü, -m**

Gazel 1849

Mısra: 1

(Kötü bir durum
yüzünden) İstenmeyecek
bir yerde ve durumda
bulunmaya mecbur
olmak.

Düşdümhevâ-yı
zülfe
hevâdaruñamsenüñ
Yine belâ-yı zülfe
giriñaruñamsenüñ

düş:

1. **düşüp:-üp**

Gazel 1779

Mısra: 7

(Kötü bir durum
yüzünden) İstenmeyecek
bir yerde ve durumda
bulunmaya mecbur
olmak.

Eyleyemñevüfery
âd düşüp vâdilere
Ġayrılar ide tavâf
ger harem-i
muhteremüñ

2. **düşüp:-üp**

Gazel 1795

Mısra: 10

(Kötü bir durum
yüzünden) İstenmeyecek
bir yerde ve durumda
bulunmaya mecbur
olmak.

İster iseñesb-i
dilber pâ koya
ruhsârûña

Yolları üzre düşüp
anuñtürâb olmak
gerek

3. **düşdük:-dü, -k**

Gazel 1853

Mısra: 5

(Kötü bir durum
yüzünden) İstenmeyecek
bir yerde ve durumda
bulunmaya mecbur
olmak.

Baş koşma bend-i
zülfinedüşdükelâla
ra
Başdan çıkara seni
dilâ bu hevâlaruñ

4. **düşmişdür:-miş, -
dür**

Gazel 1863

Mısra: 9

(Kötü bir durum
yüzünden) İstenmeyecek
bir yerde ve durumda
bulunmaya mecbur
olmak.

Bir devâsuz derde
düşmişdürMuhibbîñ
asta-dil
Sînesindeneksük
olmaz süz-ı âh-ı
derdnâk

5. **düşer:-e**

Gazel 1929

Mısra: 10

(Kötü bir durum
yüzünden) İstenmeyecek
bir yerde ve durumda
bulunmaya mecbur
olmak.

Şîrinlebünñşevçkin
ecânâ bu Muhibbî
Ferhâd-şifat ger
düşe kühsâra ne
müşkil

6. **düşde:-de**

Gazel 1791

Mısra: 17

Uyurken zihinde
beliren hayaller ve
düşünceler, rüyâ.

Düşde görse yüzüñi
ola Muhibbîkânî'
Kanî tâlî' seni
görmege göze h'âb
gerek

7. **düşde:-de**

Gazel 1851

Mısra: 4

Uyurken zihinde
beliren hayaller ve
düşünceler, rüyâ.

Âh kim
hicrânşebindebañah
âb olsa naşîb
Düşdebârî ol boyı
servi derâğüş
eylemek

8. **düşer:-er**

Gazel 1772

Mısra: 10

Uygun olmak,
yakışmak.

Bu
Muhibbî' dengelürc
ürm ü hañâ her şubñ
u şâm
Şânûña düşer
senüñlütf-ilaihsân
eylemek

9. düşer:-er

Gazel 1558

Mısra: 10

Dökülmek.

Bu
Muhibbîğamşebind
ederd-ile âh eylese
‘Âleme odlar düşer
çıkar şererler her
taraf

10. düşer:-er

Gazel 1813

Mısra: 1

Denk gelmek

*(nasip olmak, payına
düşmek bağlamında).*

Güllere haclet düşer
ger seyr-i
gülzâreyleseñ
Serverağbet mi
kalurnâz-
ılareftâreyleseñ

11. düşmiş:-miş

Gazel 1607

Mısra: 9

Düşmek, gitmek.

Bu
Muhibbîtaglaradüş
miş yürür dîvânedür
Böyledürrüz-ı
ezelden kim sever
tenhâ-yı ‘ışk

12. düşeli:-eli

Gazel 1815

Mısra: 3

Düşmek, gitmek.

Leylîzülfüñhasretiyl
e düşeli şahrâlara
Sen beni

Mecnûngibi
rûsvâvübed-
nâmeyledüñ

13. düşdi:-di

Gazel 1590

Mısra: 7

Düşmek, batmak,

dalmak.

Dil zevrakı ki düşdi
yine baħr-ı eşküme
Âhumdan özge
didümanuñhîçhevâs
ı yok

14. düşüp:-üp

Gazel 1602

Mısra: 5

Düşmek, batmak,

dalmak.

Baħr-i eşk içre
düşüp bu dil
şinâverlikider
Korkmaz
zîrâdüçemişiañaolmı
şdur kabak

15. düşmişdür:-miş, -
dür

Gazel 1656

Mısra: 6

Düşmek, batmak,

dalmak.

Yaşumdan bil ki
ğâfildürbaña kim
dirkabâgeysün
O kim
deryâyadüşmişdüra
ñalâzımdur
‘üryanlık

16. düşeli:-eli

Gazel 1947

Mısra: 7

*Düşmek, batmak,
dalmak.*

Deryâ-yı ‘ışka
düşeli ‘ışk ehli ğark
olur
Zâhidselâmet ister
iseñ var karada ol

17. düşdün:-dü, -ñ

Gazel 1502

Mısra: 9

(Bir şeye karşı)

*Büyük düşkünlük, aşırı
ilgi veya sevgi duymak,
müptela olmak.*

DüşdünMuhibbîbâteş
-i ‘ışkanedür bu âh
‘Âşıkımdur ki
eyleye ol
servdenihtiyât

18. düşdüm:-dü, -m

Gazel 1683

Mısra: 3

(Bir şeye karşı)

*Büyük düşkünlük, aşırı
ilgi veya sevgi duymak,
müptela olmak.*

Bende düşdümdâm-
ı
zülfüñlegöredenñâl
üñi
Niçelersaydeylemiş
dürdânevüdâmuñse
nüñ

19. düşdi:-di

Gazel 1843

Mısra: 5

(Bir şeye karşı)

Büyük düşkünlük, aşırı

*ilgi veya sevgi duymak,
müptela olmak.*

Düşdisevdâ-yı ser-i
zülfüne bu âşüfte
dil
N' için ol bî-çareyi
sen böyle
hayrâneyledün

20. **düşelden:-elden**

Gazel 1865

Mısra: 2

(Bir şeye karşı)

*Büyük düşkünlük, aşırı
ilgi veya sevgi duymak,
müptela olmak.*

Ger sorarsañcân u
dil
çokdanhelâkündürs
enün
Râh-ı
küyuñadüşelden bil
ki hâkündürsenün

21. **düşen:-en**

Gazel 1573

Mısra: 6

*Bulunduğu yerden
ayrılıp aşağı doğru
inmek, düşmek.*

Nihâyet var
dimederyâ-yı 'ışka
Düşen çıkmaz ne
dipsüz göl-durur
'ışk

22. **düşmek:-mek**

Gazel 1649

Mısra: 1

*Bulunduğu yerden
ayrılıp aşağı doğru
inmek, düşmek.*

'İşkâtesine düşmek
bir özge hâlet ancak
Ol âteşegöyünmek
ol da sa'âdet ancak

23. **düşer:-er**

Gazel 1656

Mısra: 8

*Bulunduğu yerden
ayrılıp aşağı doğru
inmek, düşmek.*

Gözüm yaşı revân
olsun nigârâbâg-ı
hüsünüde
Salın her
yañaiyservüm düşer
sañahırâmânlik

24. **düşer:-er**

Gazel 1748

Mısra: 6

*Bulunduğu yerden
ayrılıp aşağı doğru
inmek, düşmek.*

İytabîb-i dil
mededla'l-i
lebünden bir cevâb
Eytmeziseñölüremb
oynuña düşer kan
senün

25. **düşer:-er**

Gazel 1791

Mısra: 7

*Bulunduğu yerden
ayrılıp aşağı doğru
inmek, düşmek.*

Bahr-ı
eşkümedegönülzevra
kıgirdâba düşer
Getüreçarha anı göz
gibi girdâb gerek

26. **düşdi:-i**

Gazel 1817

Mısra: 3

*Bulunduğu yerden
ayrılıp aşağı doğru
inmek, düşmek.*

Kaşd-i ruhsâritdi dil
düşdieñegünçâhına
Döstümçikarmagaz
ülfünîçengäleyledü
ñ

27. **düşdi:-di**

Gazel 1843

Mısra: 3

*Bulunduğu yerden
ayrılıp aşağı doğru
inmek, düşmek.*

Eñegünçâhınadüşdit
olaşaldan zülfe dil
Hey o
miskînüñyirinzencîr
ü zindâneyledün

28. **düşer:-er**

Gazel 1943

Mısra: 2

*Bulunduğu yerden
ayrılıp aşağı doğru
inmek, düşmek.*

Salınupnâz-
ılayiserv-i revânum
gitme gel
Ölürem yoksa düşer
boynuñakanum
gitme gel

29. **düşmiş:-miş**

Gazel 1735

Mısra: 10

*Zuhur etmek,
görünmek.*

İyMuhibbîgerdenin
degörinenkâküldeg
ül
Ehl-i
'ışkuñboynınadüşm
işvebâlidüranuñ

30. **düşeli:-eli**

Gazel 1570

Mısra: 3

*Düşmek, batmak,
dalmak.*

Düşeli girdâb-ı
bahrafülk-i dil
hayretdedür
Kaynadı
çünbaşdanaşdıbahır-
ı bî-pâyân-ı 'ışk

31. **düşelden:-el, -den**

Gazel 1610

Mısra: 7

*Düşmek, batmak,
dalmak.*

Düşelden 'ışkuñ ile
bahır-ı 'ışka
Yürürem her
yañamânend-i balık

32. **düşeli:-eli**

Gazel 1629

Mısra: 3

*Düşmek, batmak,
dalmak.*

Düşeli deryâ-yı
'ışkairmedümpâyân
ına
Gerçi kim oldum o
bahır içinde
mânend-i baluk

dusolalıdan:

1. **duş olalıdan:-alı, -
dan**

Gazel 1921

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

*Uğramak, müptela
olmak.*

Bilmezemkendümyi
türdüm bir
'acebdîvâneyem
Gözlerüme duş
olalıdanbenüm ol
zül f ü hâl

dusoldı:

1. **duş oldı:-dı**

Gazel 1874

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

*Uğramak, müptela
olmak.*

Gözlerümetâ ki duş
oldıcemâlikaşuñuñ
Gönlümünlevhinde
naşşoldıhayâlikaşu
ñuñ

düşen:

1. **düşen:**

Gazel 1776

Mısra: 5

*Bir durumu, olayı,
zorluğu yaşayan, içine
düşen kimse.*

Vâdî-i hicre düşen
irişmedipâyânına
Kimisi
cândangeçüp kimi
olup vâdîdeleng

düşer mi:

1. **düşer mi:**

Gazel 1601

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

*Yakışır mı? Yakışık
alır mı?.*

Hîç düşer mi alasın
nâm-ı şerîfinagzuña
Evvelâlâyık budur
agzuñ gül-âb-ıla
yumak

düşman:

1. **düşmân:**

Gazel 1555

Mısra: 6

*(Birine karşı) İyi
duygular beslemeyen,
kötülük etmek için fırsat
kollayan kimse, yağı,
hasım, adu.*

Döstum düşmen
görinseyüzümidönd
ürmezem
Mevc urup
deryâlayındüşmân
olursa şâfsâf

düşmen:

1. **düşmen:**

Gazel 1547

Mısra: 7

*Dost olmayan,
hasım, düşman.*

Düşmen yüzünü
döndüre bir demde
ardına
Ger ola Hâkmu"ın ü
çekem tîğ ez-ğılâf

2. **düşmen:**

Gazel 1555

Mısra: 5

*Dost olmayan,
hasım, düşman.*

Dōstum düşmen
görinseyüzümidönd
ürmezem
Mevc urup
deryālayındüşmān
olursa şāfşāf

3. **düşmen:**

Gazel 1848

Mısra: 1

*Dost olmayan,
hasım, düşman.*

Eyledi düşmen
söziyleçün ol yār
terk

Günde biñ kez
öldüre itmey anı
zinhār terk

4. **düşmenlik:-lik**

Gazel 1915

Mısra: 10

*Dost olmayan,
hasım, düşman.*

Gün yüzini
göremem
yāruñMuḥibbīn'eyl
eyem
Bañadüşmenlikider
māni' olur bu eşk-i
al

5. **düşmen:**

Gazel 1972

Mısra: 5

*Dost olmayan,
hasım, düşman.*

Yār düşmen baḥttār
u dehr de nā-
mihribān
Āhderdāvüdirīğbulı
nmazesbāb-ı vişāl

düşmen-i nān:

1. **düşmen-i nān:**

Gazel 1554

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Ekmek düşmanı.

N'eydüginmağşūd-ı
aşılıbmeyüpzāhidh
emān

Düşmen-i nānoldı
ancak arayup ister
'alef

düşmeyen:

1. **düşmeyen:**

Gazel 1838

Mısra: 5

*Bir durumu, olayı,
zorluğu yaşamayan,
içine düşmeyen kimse.*

Düşmeyen baḥr-ı
ğama
'umkınıdrākidemez
Bilmege anı
dilāḥaylıceidrāk
gerek

düşnām:

1. **düşnām-ıla:-mesün**

Gazel 1760

Mısra: 10

*Sövme, sövüp
sayma, ta'n.*

Düşnāmuñ ez-
zebānetbañadu'ā-
yıcāndur
Kesilmesündilerem
düşnām-ılazebānuñ

2. **düşnāmuñ:-uñ**

Gazel 1760

Mısra: 9

*Sövme, sövüp
sayma, ta'n.*

Düşnāmuñ ez-

zebānetbañadu'ā-
yıcāndur

Kesilmesündilerem
düşnām-ılazebānuñ

3. **düşnām-ıla:-mesün**

Gazel 1762

Mısra: 10

*Sövme, sövüp
sayma, ta'n.*

Bulurđı ulu devlet
irerdi hem sa'adet
AñsaMuḥibbīnānıñ
düşnām-ılazebānuñ

4. **düşnām:**

Gazel 1933

Mısra: 4

*Sövme, sövüp
sayma, ta'n.*

Cānageldümçünitem
ennāeyledümşirīnle
büñ
Bāri gel düşnām ile
bu gönlümiḥursend
kıl

düşümde gördüm:

1. **düşümde gördüm:**

Gazel 1734

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Rüyada görmek.
Gördüm düşümde
gicemübārekcemālī
ni
Dilden gider mi
hiçḥayālīMuḥamme
düñ

düşür:

1. **düşürüp: -üp**

Gazel 1730

Mısra: 5

... (ya) uğratmak.

Yüregüm ney gibi

deldüñ düşürüp

nâlelere

İycefâ-pîşesenüñ

böyle

midürkânünüñ

düşvâr:

1. **düşvâr:**

Gazel 1928

Mısra: 6

Güç, müşkül, zor.

Sakın didüğümce

ser-i zülfinetolaşdı

Düşvâr işe el

urduğöñül yine ne

müşkil

düşvârolmasun:

1. **düşvârolmasun:-**

masun

Gazel 1803

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Zor olmak.

Âh kim bî-

çâreyemçârebulımm

azderdüme

Böyle

düşvârolmasun

‘âlemdekârıkimsen

üñ

dut:

1. **dutdı:**

Gazel 1631

Mısra: 8

*Tutmak,
zapdetmek, kaplamak.*

‘Âkıbetdîvâne-i

hengâme kıldılar

beni

Dutdıanuñçüngöñül

hengâmehengâm-ı

fırâk

2. **dutdı:-dı**

Gazel 1887

Mısra: 1

Tutmak,

zapdetmek, kaplamak.

Gülşenüñ her

güşesindutdışadāsıb

ülbülüñ

‘Âşık-ı şürîdedür

gitmez

hevāsıbülbülüñ

3. **dutar-idi:-ar, --idi**

Gazel 1946

Mısra: 8

Tutmak,

zapdetmek, kaplamak.

İtmeseñnür-ı

şerî’atle münevver

‘âlemi

Dutar-idi bu cihānı

ser-te-ser zulm u

dalāl

4. **dutsun:-sun**

Gazel 1948

Mısra: 7

Tutmak,

zapdetmek, kaplamak.

Dutsun şadā-

yına’ra-i ‘ışkuñ

felekleri

Ķandil-i ‘arşı

yakmagaāhuñşerāre
kıl

5. **dut:**

Gazel 1967

Mısra: 14

Tutmak, yerine

getirmek.

ÖlümüñāñMuħıbbı

günde bñ kez

Sakın bu pendümi

dut olma Ķāfil

6. **dutılmaz:-ıl, -maz**

Gazel 1771

Mısra: 7

Tutmak.

Göñlümüñtevsenidu

tılmaz iken zencir

ile

Bende çeküprām

iden

zülfüñdemüyuñdurs

enüñ

7. **dutaram:-ar, -am**

Gazel 1777

Mısra: 3

Tutmak.

Dutaram ben anı

dürc-i cevāhir

Tola peykānuñ-

ılasıne-i teng

8. **dutup:-up**

Gazel 1783

Mısra: 1

Tutmak.

Şehbāzgöñlümidutu

pşehārāmeyledüñ

Künde

takupayagmazülf-

ile dāmeyledüñ

9. **dutdr:-dı**

Gazel 1812

Mısra: 9

Tutmak.

İyşanemdutdıMuhib
bī ‘ışk-ıladāmānuñı
Kesseler
elümkalurdestümde
dāmānuñisenüñ

10. **dutar:-ar**

Gazel 1956

Mısra: 10

Tutmak.

Muhibbī kanımı içer
dem-ā-dem çeşm-i
hūn-rīzi
Dutar mıydı
cefātığın elinde
olmasa kātıl

11. **dutmadı:-ma, -dı**

Gazel 1607

Mısra: 3

Bir yerde kalmaya

karar vermek; bir

kararda durmak.

‘Ālemigeşt eyledi
dutmadı bir
yirdemekān
‘Ākıbet kıldı
karārgönlümdeitdic
āy ‘ışk

12. **dutdr:-dı**

Gazel 1808

Mısra: 9

Tutmak. (Pas, kir.).

Jeng-i
ğamdutdıMuhibbīg
öñlümüñāyīnesin
Anı şāfikılmaga

elde mey-i şahbā
gerek

13. **dut:**

Gazel 1639

Mısra: 8

Kendini vermek,

yönelmek.

İy müeccim
bilemezsın ol
mehūnmāhiyyetin
Āfitābakarşu dut
biñkerreusturlāba
bak

14. **dutmaga:-ma, -ga**

Gazel 1826

Mısra: 10

Yakalamak.

Bu Muhibbī ser-i
zülfindekihālingöric
ek
Didi dil murgını pes
dutmaga bir dāne
gerek

dut:-

1. **dutar:-ar**

Gazel 1788

Mısra: 10

Uymak, itaat

etmek.

Haşası çok
Muhibbīnünmuqırd
ur eylemez inķār
Bi-
hamdillāhdutarşāhu
m
‘ataşınığazabdanyig

2. **dutalum:-alum**

Gazel 1964

Mısra: 10

Varsaymak, farz
etmek.

Cān giderse

ğamdegülçün geldi

peykān dile

İyMuhibbīdutalumc

ānyirine anı bedel

3. **dut:**

Gazel 1617

Mısra: 9

Tutmak.

İyMuhibbī koma
elden dut
şerī’atdāmenin
İster-iseñrüz-ı
maşşerde ola
tāyüzüñ ak

dü-tā:

1. **dü-tā:**

Gazel 1799

Mısra: 10

Far. sf. İki kat,

bükülmüş, kambur.

‘Arşa-i ‘ışk içre

atmaga yine āh

okların

Ya olup

ķaddiMuhibbīnün

ü-tā olmak gerek

dü-tāoldı:

1. **dü-tāoldı:-dı**

Gazel 1730

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Bükülmek.

Niçetākatgetüremba

kmaga ben gün

yüzüne

Gördihüsünüñdü-

tâoldıkad-i
gerdünüñ

dutalum kim:

1. **dutalum kim:**

Gazel 1984

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Varsayalım ki, tut

ki.

Dutalum kim
cihānamālikolduñ
Gider elden saña
andan ne hāşıl

dutıl:

1. **dutıldı:-dı**

Gazel 1775

Mısra: 4

Tutulmak,

yakalanmak.

İdüpzülfüñiag u
dānehālūñ

Dutıldımurg idi dil
gerçi zirek

dutıs:

1. **dutışduñ:-duñ**

Gazel 1822

Mısra: 9

Tutuşmak.

Çündutışduñnār-ı
'ışkaiyMuhibbī ser-
te-ser
Oda yaka 'ālemiāh-
ı seher-ħizūñsenüñ

2. **dutışup:-up**

Gazel 1979

Mısra: 6

Tutuşmak.

Saña yiter
ruħlarınakarşu ol

gül-ruħuñ
Şevkı-y-ile
dutişupbaşdanayaga
dek kül ol

duy:

1. **duymasun:-ma, -sun**

Gazel 1845

Mısra: 14

Öğrenmek, haber

almak; işitmek, ses
almak.

Muhibbīnūñ akar
yaşı

oñulmazbagrumuñ
başı

Bu
hāliduymasunnāşin'
içün dün
gicegelmedüñ

dūzah:

1. **dūzahı:-ı**

Gazel 1589

Mısra: 9

Cehennem.

Zikridersindūzahııy
zāhid-i bārid-neses
Dūzah-ı hicrān gibi
'ışk ehline işkence
yok

2. **dūzahı:-a**

Gazel 1822

Mısra: 6

Cehennem.

Dūzah u nār-
ılazāhid 'āşıkı
korkutma kim
Dūzahıiltür seni
āħir bu
perhizūñsenüñ

dūzahgöürinür:

1. **dūzahgöürinür:-ür**

Gazel 1537

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Cehennem gibi

görünmek.

Dilberāsenstüzbañad

ūzahgöürinürgeşt-i

bāğ

'Arızuñsuzrüşen

itmez

göñlümidegmeçerā

ğ

dūzah u nār-ıla:

1. **dūzah u nār-ıla:--ıla**

Gazel 1822

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Cehennem ve ateş.

Dūzah u nār-

ılazāhid 'āşıkı

korkutma kim

Dūzahıiltür seni

āħir bu

perhizūñsenüñ

dūzah-ı hicrān:

1. **dūzah-ı hicrān:**

Gazel 1589

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Ayrılık cehennem.

Zikridersindūzahııy

zāhid-i bārid-neses

Dūzah-ı hicrān gibi

'ışk ehline işkence

yok

düzd:

1. **düzdi:-i**

Gazel 1592

Mısra: 4

Hırsız.

Gönlümgözinigüşe-
be-güşe arar yürür
İster ki bula tuta o
düzdi yatak yatak

2. **düzdini:-ini**

Gazel 1810

Mısra: 3

Hırsız.

Buldıgönlümdüzdin
iküyuñdazülfüñben
didüp
Hıbsa saldı
âhirîçâh-ı
zenahdânuñsenüñ

E:

ebed:

1. **ebed:**

Gazel 1599

Mısra: 9

Ebediyet, sonsuz.

Kıbleden dönsün
yüziğamdanebedkur
tılmasun
Küyımı koyup kim
ide Ka'be-i
envâraşevk

2. **ebed:**

Gazel 1603

Mısra: 6

Ebediyet, sonsuz.

Dest-i kudreturdu
'ışkuñçün ezel
bünyâdını
Oldımuñkemtâbed

kindür diyen
mi'mârı yok

3. **ebed:**

Gazel 1666

Mısra: 7

Ebediyet, sonsuz.

Ezelden tâebed
gıtmez göñülden
Sanurlar
bilmeyenler ânîdür
'ışk

eblehlik:

1. **eblehlik:**

Gazel 1601

Mısra: 6

Akulsız, ahmak

olma halî.

Bilür iken kimseye
gelmez bu
dünyâdanvefâ
Kati eblehlik degül
mi
añagöñülblaglamak

ebr:

1. **ebr:**

Gazel 1551

Mısra: 10

Bulut.

Mâni' olur gün
yüzinebakmaga
Ebr gibi iyMuñibbî
kara zülf

ebr-i nev-bahâridür:

1. **ebr-i nev-**

bahâridür:-idür

Gazel 1586

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

İlkbahar bulutu.

Sanki ebr-i nev-
bahâridürsañakarşu
gözüm
Yagdurur her dem
sirişkidimebârân
anda yok

ebrû:

1. **ebrûların:-lar, -im**

Gazel 1540

Mısra: 7

Kaş.

Ele ebrûların almış
atar çeşmibaña
oklar
Nişân it sîneye
dilden degültür ü
kemânfarîg

2. **ebrûya:-y, -a**

Gazel 1581

Mısra: 6

Kaş.

Câmi'-i hüsninde
saf safoluban
'âşıkları
Çeşmiolmuşdurimâ
mmihrâb olan
ebrûya bak

3. **ebrûları:-lar, -ı**

Gazel 1659

Mısra: 6

Kaş.

Ola kim pâyâna irse
rûze-i hicrûndilâ
'İyd-i
vaşlıngözleyüpebrül
arî ayına bak

4. **ebrûlarıñ:-lar, -uñ,**

-ı

Gazel 1760

Mısra: 3

Kaş.

Ebrûlaruñı gördüm

bildüm ki katı

yadur

Çekilmedi çekilmez

didisenüñkemānuñ

5. **ebrüsü:-s, -ı**

Gazel 1776

Mısra: 4

Kaş.

Çeşm-i cellâdı

elinden kim

anuñcân kurtara

Çünkiebrüsikemân

elde ola

ğamzehadeng

6. **ebrü:**

Gazel 1785

Mısra: 2

Kaş.

‘Ârızın ‘arzitmege

bir ruğlarımeh-rû

gerek

Çeşm [ü]

türîhâzirolmuş elde

ya ebrü gerek

7. **ebrü:**

Gazel 1785

Mısra: 8

Kaş.

Çeşmtür-i

belâebrûlarıkavs-i

fiten

Göñlümalmagaçünî

nçeşm ü çünânebrü

gerek

8. **ebrûları:-lar, -ı**

Gazel 1785

Mısra: 7

Kaş.

Çeşmtür-i

belâebrûlarıkavs-i

fiten

Göñlümalmagaçünî

nçeşm ü çünânebrü

gerek

9. **ebrûlarıñ:-lar, -u, -**

ñ

Gazel 1786

Mısra: 1

Kaş.

Olmasaydı

işyanemkavs-i

każâebrûlarıñ

Oldıanuñçun

‘âşıkâtür-i

belâebrûlarıñ

10. **ebrûlarıñ:-lar, -u, -**

ñ

Gazel 1786

Mısra: 2

Kaş.

Olmasaydı

işyanemkavs-i

każâebrûlarıñ

Oldıanuñçun

‘âşıkâtür-i

belâebrûlarıñ

11. **ebrûlarıñ:-lar, -u, -**

ñ

Gazel 1786

Mısra: 4

Kaş.

Kâkülünçân u dil

baglamış iken

bendbend

Tür ile açdı anı

müşkil-

güşâebrûlarıñ

12. **ebrûlarıñ:-lar, -u, -**

ñ

Gazel 1786

Mısra: 6

Kaş.

Sînemüñpütasinabi

ñnâvekatsañkaşd-ıla

İrer nişâna cümlesi

itmez haţâebrûlarıñ

13. **ebrûlarıñ:-lar, -u, -**

ñ

Gazel 1786

Mısra: 8

Kaş.

Ûbleidindiehl-i

‘işkcân-

ılağüsünçâmî’in

Mihrâblâzımduraña

olsa revâebrûlarıñ

14. **ebrûlarıñ:-lar, -u, -**

ñ

Gazel 1786

Mısra: 10

Kaş.

Atupcefâtür[i] ile

itdiMuhibbîyihelâk

Ûtîl mi dinür

olmasa ehl-i

vefâebrûlarıñ

15. **ebrûlarıñ:-lar, -u, -**

ñ

Gazel 1905

Mısra: 1

Kaş.

Çînidüpebrûlarıñgö

ñlümevirdüñinfi’âl

Niçeye dek idesin

cānābizümlemekr ü
āl

16. **ebrūña:-n, -a**

Gazel 1906

Mısra: 1

Kaş.

Ĥüblikdabeñzemez

ebrūñamāh-ı

nevdegül

Nūr-ı

ĥüsnüñemukañbil

her biri pertevdegül

17. **ebrūlaruñ:-lar, -u, -ñ**

Gazel 1916

Mısra: 3

Kaş.

Kim ki görse

yüzüññüstindekieb

rūlaruñ

Āfitābüzre

‘acebtogmak diye

iki hilāl

18. **ebrūlaruñ:-lar, -u, -ñ**

Gazel 1968

Mısra: 2

Kaş.

Dest-i kudretle

yazıldı

yüzüññüzreĥaṭṭ u ĥāl

Yüzüññitdi güneş

ebrūlaruñdañhilāl

19. **ebrūñ:-ñ, -ı**

Gazel 1985

Mısra: 1

Kaş.

Görüp

ebrūñdidümbaña

budur ‘ıyd-i hilāl
Teşneyem ben
lebūñi sun içeyim
āb-ı zülāl

ebrūhilāl:

1. **ebrūhilāl:**

Gazel 1921

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Hilāle benzer kaş.

Degme bir

cāyaanuñçündöstlar

baş egmezem

Secdegāh-ı dil

olupdurbaña ol

ebrūhilāl

2. **ebrūhilāl:**

Gazel 1980

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Hilāle benzer kaş.

‘ıyd-i

vaşlairaşe[yi]m

diyüdütdumrüzeler

Baña göstermedi

ṭāli’

görmedümebrūhilāl

ebrükemānuñ:

1. **ebrükemānuñ:-uñ**

Gazel 1770

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Yay kaşlı.

Ebrükemānuñıydöst

ğāyet de berk

kemāndur

Rüstem dañı el ursa

çekmeye ol

kemānuñ

ebrūñuñhavāli:

1. **ebrūñuñhavāli:**

Gazel 1568

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

(Sevgilinin)

kaşlarının hayali.

Eyledi

ḳaddüñhevāsımüsta

ḳimṭab’umbenüm

Lıkebrūñuñhavāliit

di ‘aqlummünharif

ebrū-vıvār[ı]:

1. **ebrū-yıyār[ı]:**

Gazel 1762

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Sevgilinin kaşlı.

Ebrū-yıyār[ı] her

kim gördükde katı

yadur

Çün kimse

çekmemişdür ben

de çekem kemānuñ

ebter olur:

1. **ebterolur:-ur**

Gazel 1945

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Eksik olmak.

Kelām-ı Ĥaḳka her

kim ki gönülden

olmaya māyıl

Olur her itdügiebter

ü her ne eylese bāṭıl

2. **ebterolur:-ur**

Gazel 1956

Mısra: 2

Kelime Tipi: -
Eksik olmak.
Kelām-ı Hakk-ıla
her kim cihānda
olmaya ‘āmil
Olur her bir işi
ebter olur her
itdügibātl

ecelirişdi:

1. **ecel irişdi:-di**

Gazel 1964

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

*Ömrün tamama
ermesi.*

Yüzüni gördüm
müselmān oldum
rüz-ı ezel
Haṭṭuñiāhir görüp
didümirişdiāh eccl

edā:

1. **edāsi:-s, -t**

Gazel 1887

Mısra: 6

Naz, işve, cilve.

Gehhicāzıseyriderg
āhnevādarāstı
Çepdegülgüyended
ürhoşduredāsıbülbü
lün

2. **edā:**

Gazel 1761

Mısra: 6

*Söyleme, ifade,
terennüm.*

Zinhār sakın
söyleme
şi'rimecāziden
Dilden gelen cümle
haḳıḳedā gerek

3. **edāda:-da**

Gazel 1947

Mısra: 10

*Söyleme, ifade,
terennüm.*

Eyle
MuḥibbīnazmuñıḤu
srev gibi ḥasan
İrsünkemālesan'atış
irinedāda ol

edā kıl:

1. **edā kıl:**

Gazel 1807

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

*Yerine getirmek. II
Oluşturmak, meydana
getirmek.*

Borcum olsun
yolnacānıviremdim
işidün
Kıl
edāborcıldilāva'deve
fā ister iseñ

edeb:

1. **edebden:-den**

Gazel 1702

Mısra: 8

Edeb, terbiye.

N'olarenğın ise
şi'rün selef
şi'rinedaḳl itme
Dimişler 'ālem
içinde
bulınmazhıçedebde
nyig

2. **edeb:**

Gazel 1753

Mısra: 11

Edeb, terbiye.

Edebçüntāc-ı
devletdürMuḥibbī
götürür başa
Bulınmaz nesne
'ālemde ola
hergizedebdenyig

3. **edebden:-den**

Gazel 1753

Mısra: 12

Edeb, terbiye.

Edebçüntāc-ı
devletdürMuḥibbī
götürür başa
Bulınmaz nesne
'ālemde ola
hergizedebdenyig

4. **edebden:-den**

Gazel 1788

Mısra: 8

Edeb, terbiye.

N'olarenğın ise
şi'rüm selef
şi'rinedaḳl itme
Dimişler 'ālem
içinde
bulınmazhıçedebde
nyig

5. **edebin:-in**

Gazel 1791

Mısra: 15

Edeb, terbiye.

Sakla şöḳbet edebin
bakma
niğāruñyüzine
Çünkü
'ālemdehemān
kişiyē ādāb gerek

6. **edebden:-den**

Gazel 1860

Mısra: 12

Edeb, terbiye.

Ne

haddüñdürgelüphâl-

i siyâhın miske

benzetmek

Anı bilmez misin iy

dil degül bir şey'

edebdenyig

edvâr:

1. **edvâr:**

Gazel 1999

Mısra: 8

Devirler, çağlar,

zamanlar.

Ruğlarıvaşfın okur

durmışnevâdarâstı

Bülbül-i

şeydâyata'lim

eylemiş edvâr gül

efdal:

1. **efdal:**

Gazel 1900

Mısra: 2

Daha faziletli, çok

üstün.

Gelmedi

mislüñsenüñgeçdini

çedevr-i felek

Anuñ-içundur

beşerden dinmedi

efdal melek

efgân:

1. **efgân:**

Gazel 1586

Mısra: 8

Feryat, inleyiş.

Gülşen içre gördi

dil hem-ser

olupdurhâr-ıla

Bülbülünhâlin bilen

dir mi ki efgân anda

yok

2. **efgânımı:-um, -ı**

Gazel 1658

Mısra: 6

Feryat, inleyiş.

Gül yüzündendür

olalı gicelertâşubha

dek

Güş iden

efgânımıdır bülbül-

i güyâda yok

3. **efgânıñ:-uñ**

Gazel 1800

Mısra: 12

Feryat, inleyiş.

Bunca gündür ol

meh-i nâ-

mihribânıgörmedüñ

Göklere çıksa

Muhibbîtañ mı

efgânıñsenüñ

4. **efgânım-ıla:-um, --
ıla**

Gazel 1825

Mısra: 10

Feryat, inleyiş.

Müdde'ilerzu'mına

durşâd u

handânoldugum

Yoksa ben

efgânım-

ılamurğızâr itsem

gerek

5. **efgânlar:-lar**

Gazel 1889

Mısra: 3

Feryat, inleyiş.

Bezm-i

ğamdagiceler ney

gibi efgânlaridüp

İçmegeşâgar ile

yaşumıgülgünitdün

efgân eyle:

1. **efgân eyle:**

Gazel 1953

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Feryat etmek,

haykırmak.

İy dil-i şürıdeefgân

eyle kim

Gitdihicrân gelmedi

rüz-ı vişâl

efgân eylemek:

1. **efgâneylemek:-mek**

Gazel 1736

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Feryat etmek,

haykırmak.

Gül

ruğmdağattınızâhir

görüp âheyledüm

Ĥâr elinden yaraşur

bülbül tek efgân

eylemek

efgâneylesün:

1. **efgâneylesün:-sün**

Gazel 1912

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Feryat etmek,

haykırmak.

Bu Muḥibbīgülşen-i
ḥüsnüñdeefgâneyles
ün
'Ādetolmuşduriderç
ün 'andelîbinzâr gül

eflāk:

1. eflāk:

Gazel 1689

Mısra: 4

Felekler, gökler.

Kullanursañ bu
cihān içre tecerrüd
'ālemin
Umaram 'İsī gibi
eflāk ola
yirtüñsenüñ

2. eflāk:

Gazel 1724

Mısra: 10

Felekler, gökler.

Gicezıkr itse dür
dişüñMuḥibbî
Saçar başına gevher
ol dem eflāk

3. eflākde:-de

Gazel 1728

Mısra: 3

Felekler, gökler.

Yaralardurgörinene
flākdesanmañuznüç
üm
Sīnesineirişür her
giceāhumdanḥaden
g

4. eflāk:

Gazel 1749

Mısra: 3

Felekler, gökler.

Māhitābum gün
gibi eflāk olsun
menzilüñ
Ben muḳîmi olayın
bu güşe-i vīrānenüñ

5. eflāk:-e

Gazel 1835

Mısra: 6

Felekler, gökler.

Gicelerderdüñ-ile
āhidüpaglarsameger
Āhumeflāke ire
kanluyuşumka'r-ı
semek

6. eflāk:

Gazel 1838

Mısra: 12

Felekler, gökler.

Tutuşup āteş-i 'ışk-
ılaMuḥibbīgiceler
Düd-ı āhuñmaḳarı
çın şehereflāk gerek

7. eflāk:

Gazel 1847

Mısra: 8

Felekler, gökler.

Āteş-i āhuñ ile gel
bu zemini oda yak
Düd-ı āhuñ ki çıka
menzili eflāk gerek

8. eflākî:-i

Gazel 1880

Mısra: 5

Felekler, gökler.

Gözlerüm yaşını
kılduñ mihr
eflākiniçüm
Penbe-i dāğımı

hem bir mäh-ı
tābāneyledüñ

9. eflāk:-e

Gazel 1980

Mısra: 8

Felekler, gökler.

Dik sipihrüze bu
dilden yine āhuñ
'ālemin
Çıkduñeflākehemān
himmetüñnküsinıç
āl

eflāke çıkar:

1. eflākeçikar:-ar

Gazel 1682

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Göklere çıkmak;

göğe yükselmek.

Kaçan dil āteş

yansa çıkar bu

āhumeflāke

Görinürāteşçünkini

hānıbañaöğretmeñ

2. eflākeçikar:-ar

Gazel 1744

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Göklere çıkmak;

göğe yükselmek.

Berḳururāteş-i dil

āh-ılaeflāke çıkar

Şāh-ı 'ışksınbiledür

kanda yürürseñ

'ālemüñ

3. eflākeçikar:-ar

Gazel 1779

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Göklere çıkmak;
göğe yükselmek.
Āteş-i
āhdiküpsu'lesineflā
ke çıkar
Meh ü
hürşidemüşābih ola
tā ki 'alemüñ

eflakecikarduñ:

1. **eflakecikarduñ:-duñ**
Gazel 1752
Mısra: 9
Kelime Tipi: -
Göklere çıkmak,
yükselmek.
Kimin
eflakecikarduñ anda
virdüñcāy-ı hāş
Kimini ka'r-ı zemīn
içinde
segsāreyledüñ

eflake ire:

1. **eflakeire:-e**
Gazel 1870
Mısra: 12
Kelime Tipi: -
Gökyüzüne çıkmak,
ulaşmak.
Gicelerderdüñle
ben
āhidüpaglarsameger
Āhumeflake ire
kanluyuşumka'r-ı
semek

eflak-i 'ışk:

1. **eflak-i 'ışk:**
Gazel 1637
Mısra: 8
Kelime Tipi: -
Aşkın gökyüzü.

Her kimüñ evvel
yakupküllivücüdinh
ākider
Çıkarurāhiryüzin
eyler anuñeflak-i
'ışk

efrühte:

1. **efrühte:**

Gazel 1805

Mısra: 3

Far. sf. Yanmış,

yanık.

Ārāste-i bezm-i
vişālefrühteçünmeh
cemālūñ
İy gül bu hüsn ü bu
kemāl sen nev-
bahārisinkimūñ

efsāne:

1. **efsānedür:-dür**

Gazel 1898

Mısra: 5

1. Asılsız, hayal

mahsülü hikāye,
söylence, masal, fesāne:
2. edeb. Halkın hayal
gücünden doğan ve
dilden dile söylenirken
bu hayal gücüyle şekil
değiştirerek olağan üstü
nitelikler kazanan
hikāye.

GeçdiFehād-
ılaMecnünkışşasiefs
ānedür
Sen benüm bu
derdümi dillerde
destāneyledüñ

efsāne-i halk:

1. **efsāne-i halk:**

Gazel 1730

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Halk efsanesi.

Hālümüitdidigergam
ze-i pür-efsūnuñ
Oldiefsāne-i halk
olalı dil meftūnuñ

efser:

1. **efser:**

Gazel 1853

Mısra: 4

Tac.

Baş egmez-ise tañ
mı egerheftkişver
Hāk-i
derüñiefseridinenge
dālaruñ

efser-i dārāda:

1. **efser-i dārāda:-da**

Gazel 1658

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Dārā'nın tacı.

Bu
Muhibbütācidedlenh
āk-i pāyuñ cevherin
Kim göre eydür bu
gevher efser-i
Dārāda yok

efser-i keyhusrev-ile:

1. **efser-i keyhusrev-ile:-ile**

Gazel 1577

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Keyhusrev'in tacı

(Keyhusrev, İran

Keyaniyan sūlalesinin

ilki olup Keykavus'un
torunu, Siyavuş'un
oğludur) II Derecesi en
yüksek padişahın
sultanlığı.

N'olısarhālūñMuhi
bbī bilmek
isterseñeger
Efser-i Keyhusrev-
ile tãc-ı Keykāvūsa
bak

eger:

1. eger:

Gazel 1516

Mısra: 7

Eğer, şart edati.

Şevk-ile taşubha
dek her gice
yanmazdı eger
Şem'enür-ı
'arızuñdan irmese
bir zerrelem'

2. eger:

Gazel 1530

Mısra: 9

Eğer, şart edati.

İyMuhibbī
'arziderse
'arızincāñaneger
Minnet idüp mihr ü
mehgelüp ala andan
şu'a'

3. eger:

Gazel 1535

Mısra: 13

Eğer, şart edati.

İyşanemsensüzeger
sorsañMuhibbīhālın
i
Gözde nem başında

sevdā dilde
âteşsinedağ

4. eger:

Gazel 1565

Mısra: 3

Eğer, şart edati.

İydösteger eyler-
iseñzülfüñiçevgān
Ben
dañıklambaşumıme
ydāna tekellüf

5. eger:

Gazel 1567

Mısra: 12

Eğer, şart edati.

Bu
Muhibbīsanmañuz
kim dōstlar yüz
dōndüre
Leşker-i a'däeger
olsa hezārāñşāfşāf

6. eger:

Gazel 1577

Mısra: 3

Eğer, şart edati.

Bilmek isterseñeger
ney gibi
sīnemnālīşın
Var sefer kıl Hind
iline nağme-i
kañnūsa bak

7. eger:

Gazel 1577

Mısra: 9

Eğer, şart edati.

N'olısarhālūñMuhi
bbī bilmek
isterseñeger
Efser-i Keyhusrev-

ile tãc-ı Keykāvūsa
bak

8. eger:

Gazel 1581

Mısra: 3

Eğer, şart edati.

Bilmek isterseñeger
sen kāyinātañvālını
'Arızı 'ālem-
nümāāyinedür gül
rūya bak

9. eger:

Gazel 1581

Mısra: 9

Eğer, şart edati.

Bu
Muhibbīnūñegergō
ñlini alsa tañmıdır
'Ālemiteshīridüpdü
r ol gözicāzūya bak

10. eger:

Gazel 1587

Mısra: 3

Eğer, şart edati.

Egercürm-ise
yanuñda seni
sevmek benüm
'ömrüm
Sen alduñgöñlümi
benden
benümçendāngünāh
um yok

11. eger:

Gazel 1588

Mısra: 8

Eğer, şart edati.

Nigārāateş-i 'ışkuñ
yanaldan
sīnemüstinde

Egerāh eylesem
dilden çıkar sanma
ki dūdum yok

12. eger:

Gazel 1595

Mısra: 6

Eğer, şart edati.

Bir hārāret virdi
'ıŝkuñ geldi bu dil
lerzeye
Bilmek
isteseñegerahvālüm
i sen bīde bak

13. eger:

Gazel 1620

Mısra: 13

Eğer, şart edati.

Bilmek
isterseñegercānāder
ünümhālını
Tīg-ı
cevrüñleMuhibbīsın
esini eyle şak

14. eger:

Gazel 1622

Mısra: 7

Eğer, şart edati.

Egersehveyleyüpdır
sem ser-i zülfüñe
'anberdür
Haṭākıldum
beşerden çün 'aceb
olmaz haṭā kılmak

15. eger:

Gazel 1623

Mısra: 5

Eğer, şart edati.

Tā ser-ü-pā almak
isterseñeger bir

büsesin
Ruḥlarına kıl nazar
her laḥza her dem
pāya bak

16. eger:

Gazel 1626

Mısra: 8

Eğer, şart edati.

Bozarduñtevebeñi
sen daḥızāhid
Egerbāde suna bir
sīmīnsāk

17. eger:

Gazel 1638

Mısra: 3

Eğer, şart edati.

Egercürm ise
'āŝıklıkıyanuñdaiyke
mānebrü
Sen alduñcebr-ile
göñlinanuñçendāng
ünāhı yok

18. eger:

Gazel 1638

Mısra: 11

Eğer, şart edati.

Egerbiñ kez sü'al
itsem dönüp bir kez
cevāb itmez
Dehāniçün diyenler
ḥak ki gāhı var [u]
gāhı yok

19. eger:

Gazel 1653

Mısra: 5

Eğer, şart edati.

Bilmek
isterseñegercānāder
ünümhālını

Gör niçenālişler
eyler bir nazar gel
nāya bak

20. eger:

Gazel 1662

Mısra: 11

Eğer, şart edati.

Eger bulsam seni
tenhādacānā
Kolumdan
ğayribilüñe kemer
yok

21. eger:

Gazel 1671

Mısra: 5

Eğer, şart edati.

Almak
isterseñegerḥikmetk
itābindansabak
Gör ne yazmış dest-
i kudretşafḥa-i
eşcāra bak

22. eger:

Gazel 1673

Mısra: 11

Eğer, şart edati.

Gülsitāna var
Muhibbī
'İbretisterseñeger
Gül yirineḥār gör
bülbul yirinezāga
bak

23. eger:

Gazel 1674

Mısra: 5

Eğer, şart edati.

Egerḥākoldugum
bilmek dilerseñ

Şabâeliye kalkan
gerdüme bak

24. eger:

Gazel 1680

Mısra: 7

Eğer, şart edati.

Zâhid eylerse eger
cennet ü

Firdevsişâleb

‘Âşıkambañahemân

‘ışk-ıladidâr gerek

25. eger:

Gazel 1687

Mısra: 5

Eğer, şart edati.

Dir-iseñdimâğ-ı

‘âlemeger tola

müşg-ile

İyzühre-çehre şâne

ile tara perçemüñ

26. eger:

Gazel 1696

Mısra: 7

Eğer, şart edati.

Ka’bedürküyieger

ola müyesser

varasın

Cânçurbânüñ ola

merd-iseñ ol

yirdesenüñ

27. eger:

Gazel 1708

Mısra: 5

Eğer, şart edati.

Mevsim-i gülde ele

girse eger bir

nâzenin

Öp elin sal

boynınakoluñ lebini
dişe çek

28. eger:

Gazel 1716

Mısra: 7

Eğer, şart edati.

Rağm eyler-idi
derd-i dili söylesem
eger

Bir olmasaydı

çesmüñ-ile bî-
amânkaşuñ

29. eger:

Gazel 1742

Mısra: 7

Eğer, şart edati.

Nigârâgenc-i

hüsnüñdeñlısmitseñ

egerzülfüñ

Görine her ki kaçd

itse

gözinemârlarmüyuñ

30. eger:

Gazel 1744

Mısra: 1

Eğer, şart edati.

Dâyim olmasa eger

bu dile iyâyârgamuñ

Görmedümzerreced

isem olur-

ıdıkeremüñ

31. eger:

Gazel 1758

Mısra: 3

Eğer, şart edati.

Egercânvirmedeoldı

ysatakaşır

Virüpcân eyle iy dil

‘özü-ğ’âhuñ

32. eger:

Gazel 1758

Mısra: 11

Eğer, şart edati.

Kim isterse eger

‘ışkuñaşâhid

Düçemişhün-

feşânuñdurgüvâhuñ

33. eger:

Gazel 1763

Mısra: 1

Eğer, şart edati.

Qıymeti var-ısa

egeryanuñdacânuñ

Yürükurbân ide-gör

yolına sen cânânuñ

34. eger:

Gazel 1765

Mısra: 6

Eğer, şart edati.

Olurdı kamu zulmet

ile dehrkarañu

İrmese egerñür-ı bî-

zevâl[i]

Muhammedüñ

35. eger:

Gazel 1778

Mısra: 6

Eğer, şart edati.

Gördüm ki genc-i

hüsninezülfîn[i]

itmiş pâsbân

Didümeğer ejder

ola bu nev’e yok

mârikimüñ

36. eger:

Gazel 1793

Mısra: 3

Eğer, şart edatı.

Seng-i cevr-ile
dögüp beni egerhâk
ide yâr
Kühliçünkapuşalare
hl-i
muhabbetozumuñ

37. eger:

Gazel 1804

Mısra: 1

Eğer, şart edatı.

Dâyim olmasa eger
bu dile iyârğamuñ
Dir-
idümşekvekilupluñf-
ılayokdurkeremuñ

38. eger:

Gazel 1835

Mısra: 5

Eğer, şart edatı.

Gicelerderdün-ile
âhidüpaglarsameger
Âhumeflâke ire
kanluyuşumka'r-ı
semek

39. eger:

Gazel 1836

Mısra: 3

Eğer, şart edatı.

Kanımı dökmek
egerkaşduñdegülsed
östum
Ne sebebdendür ki
böyle câmegeydün
al reng

40. eger:

Gazel 1853

Mısra: 3

Eğer, şart edatı.

Baş egmez-ise tañ
mı egerheftkişver
Hâk-i
derüñiefseridinenge
dâlaruñ

41. eger:

Gazel 1856

Mısra: 8

Eğer, şart edatı.

Zülfüne ne yüz-ile
öykünür izzühre-
cebîn
Derindendüryüzieg
er var-ısa müşg-i
Hotennüñ

42. eger:

Gazel 1870

Mısra: 11

Eğer, şart edatı.

Gicelerderdünle
ben
âhidüpaglarsameger
Âhumeflâke ire
kanluyuşumka'r-ı
semek

43. eger:

Gazel 1873

Mısra: 5

Eğer, şart edatı.

Tañdegüldürzülf-i
müşgîninegertâr
eylese
Ham olup bezm-i
belâdaķâmetümoldu
kdaçeng

44. eger:

Gazel 1883

Mısra: 1

Eğer, şart edatı.

Görmek
isterseñegerdâyimc
emâlındöstuñ
Levh-i dilde naķş
kıl her dem
hayâlındöstuñ

45. eger:

Gazel 1888

Mısra: 4

Eğer, şart edatı.

Ķaddini görüp
pâyınayaşuñirevân
it
'Işķ-ılaeger terk
ideriseñdañınâzük

46. eger:

Gazel 1897

Mısra: 6

Eğer, şart edatı.

'Işķ ehli niçe çeke
çeke hicrbelâsın
Cânınakiyupvireege
r ser dañınâzük

47. eger:

Gazel 1897

Mısra: 7

Eğer, şart edatı.

Ķammâmagirüpyâr
eger gelse tirâşa
Ben olsam añaķaşķı
berber dañınâzük

48. eger:

Gazel 1924

Mısra: 8

Eğer, şart edatı.

Hicrünüleşhâ kaldı
gönülrâh-ı belâda

Olmasa
egerğambaña hem-
râh ne müşkil

49. eger:

Gazel 1928

Mısra: 2

Eğer, şart edatı.

Ol zülf-i
siyehbaglaya dil
kîne ne müşkil
Sunarsa egerküfr
elini dîne ne müşkil

50. eger:

Gazel 1928

Mısra: 8

Eğer, şart edatı.

Bugün göreyim
yüzünüdidüdidifer
dâ
Dil-ğasteeger
irmeye yarına ne
müşkil

51. eger:

Gazel 1945

Mısra: 3

Eğer, şart edatı.

Egerzâhir göz-ile
ben ne ğamcânâni
görmezsem
Bi-ğamdillâh ki
çeşm-i
cânaçukduraña yok
hâyil

52. eger:

Gazel 1954

Mısra: 1

Eğer, şart edatı.

İy dil eger 'âşıkiseñ
'âşıklara hem-ğâne

ol
Nat' üzere sür dil
baydağın yek yek
varupferzâne ol

53. eger:

Gazel 1956

Mısra: 3

Eğer, şart edatı.

N'olazâhirde
görmezsem
egernür-ı tecellâsm
Bi-ğamdillâh ki
cângöziaçukdur yok
añahâyil

54. eger:

Gazel 1959

Mısra: 1

Eğer, şart edatı.

Mecnûneger
soralar eydemaña
'âkil
Terk itdi kamu
olmadı dünyâ ile
'âmil

55. eger:

Gazel 1971

Mısra: 11

Eğer, şart edatı.

Göremdirseñegerşu
n'-ı Hudâyı
Alupâyinehüsne kıl
muqâbil

56. eger:

Gazel 1974

Mısra: 10

Eğer, şart edatı.

Câhilgeyersedîbâ
irmez maqâm-ı
evce

Bulmaz
Muhibbînokşândân
âeger geye şâl

57. eger:

Gazel 1976

Mısra: 4

Eğer, şart edatı.

Diñlesün bülbül
üninkosunzağanaşv
âtını
Âb-ı rüyidökileeger
uya nâ-sâza gül

58. eger:

Gazel 1978

Mısra: 8

Eğer, şart edatı.

Ehl-i
'irfânuñayagımayüz
üñ sür dâyimâ
Devlet
isterseñegervarupm
etâ'-ı himmet al

59. eger:

Gazel 1984

Mısra: 1

Eğer, şart edatı.

Eger sen olasın
dünyâyamâyil
Olur elbette ol
uğrâdahâyil

60. eger:

Gazel 1988

Mısra: 3

Eğer, şart edatı.

Genc-i vaşlın
bulmak
isterseñegercânänen
üñ
Bulımazsıngayrıyır

de bu dil-i vîrâna
gel

61. eger:

Gazel 1993

Mısra: 7

Eğer, şart edati.

Yanmasam eger zer
gibi hicrâtesine ger
Hergizcihânda
bulmaz idüm ben
şafâ-yı dil

62. eger:

Gazel 1998

Mısra: 9

Eğer, şart edati.

Egerfermân idesin
sen dil ü cân der-
miyân olsun
Muhibbîkemterîn
kuldur hemân tek
añafermân kıl

eger kim:

1. eger kim:

Gazel 1868

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Meğer, aslında;

gerçek o ki.

Zülfî çevgânına el
urduMuhibbî yine
yâr
Ne
sa'âdetdüregerkim
aña top ola başuñ

egerçi:

1. egerçi:

Gazel 1550

Mısra: 7

Gibi.

Dürr ü
gevherdüregerçisözl
erüñ
Cehdüñ olsun
eyleyesin cümle şâf

2. egerçi:

Gazel 1638

Mısra: 5

Gerçi, doğrusu.

Benüm gibi
kuluñçokduregerçiâ
sitânuñda
Ve likinehl-i
'ışkuñhîçsenün tek
pâdişâhı yok

3. egerçi:

Gazel 1638

Mısra: 9

Gerçi, doğrusu.

Felekdenyücedürka
şruñegerçiiyķamert
al'at
Sanursın 'âşıküñ
elde kemend-i düd-ı
âhı yok

4. egerçi:

Gazel 1643

Mısra: 7

Gerçi, doğrusu.

Hoşduregerçikişsa-i
Mecnün u Kûhken
Benden de
yâdigârkala
niçenüktehâ-yı 'ışķ

5. egerçi:

Gazel 1702

Mısra: 1

Gerçi, doğrusu.

Dimişlerdüregerçirü
zrüşendür
'Arab'danyig
Tažarru' itmege
'âşık olur mı
añaşebdenyig

6. egerçi:

Gazel 1743

Mısra: 10

Gerçi, doğrusu.

YokdurMuhibbî
gibi selimîşiddîkhîç
Çokduregerçipâdişe
hümâşinâlaruñ

7. egerçi:

Gazel 1893

Mısra: 5

Gerçi, doğrusu.

Egerçi geçmedi
kimse
benümşebdiz-i
âhumdan
Velîgülgünyaşumda
serî'idür bu
meydânuñ

8. egerçi:

Gazel 1956

Mısra: 5

Gerçi, doğrusu.

Maħabbettoħmîmek
dümegeçî mezra'-ı
dilde
Yaşumbârânyagdu
ķça olur derd-ile
ğamhâşıl

9. egerçi:

Gazel 1984

Mısra: 3

Gerçi, doğrusu.

- Egerçidehr evvel
gösterürkand
Velâhîriçürür ol
helâhil
10. egerçi:
Gazel 1996
Mısra: 3
Gerçi, doğrusu.
Egerçi mezra'-ı
dilde gözüm
tohumını çok saçdum
Belâvügayrımiñnet
denbañavirmedihç
hâşıl
11. egerçi:
Gazel 1622
Mısra: 9
-dığı zaman.
Muñibbîcürm ü
'iñyânuñegerçihadd
enaşmışdur
Bi-
hamdillâhvirilmişdü
rşefâ'atMuştafâ
kılmak
12. egerçi:
Gazel 1552
Mısra: 4
Eğer ki.
Sen tarîk-ı Hakkı
gözle çıkma sakın
şer'den
Sen
yoluñtogrultegerçi
var
nedâmetmuhtelif
13. egerçi:
Gazel 1651

- Mısra: 9
Eğer ki.
Egerçi
'âşıkolmuşlarbulunur
deyr-i 'âlemde
Muñibbî gibi
'âlemdevelihâli
mükedder yok
14. egerçi:
Gazel 1662
Mısra: 1
Eğer ki.
Egerçi dilde
varlıktan eser yok
Velicevr ü
belâvüderd-i ser
yok
15. egerçi:
Gazel 1788
Mısra: 1
Eğer ki.
Egerçirüşen-i
rûzadimişlerdür
'arabdanyig
Tažarru' itmege
'âşık olur mı
añaşebdenyig
16. egerçi:
Gazel 1966
Mısra: 1
Eğer ki.
Egerçisâye-i
Hağdurdinür bir
kişiyeye iy dil
Bunidegmehîredbil
mez ki ğâyet de bu
söz müşkil
17. egerçi:
Gazel 1502

- Mısra: 7
*Gerçi, her ne
kadar.*
Zülfi egerçicân u
dili kıldı münkabız
La'liegerçihande ile
virdi inbisât
18. egerçi:
Gazel 1502
Mısra: 8
*Gerçi, her ne
kadar.*
Zülfi egerçicân u
dili kıldı münkabız
La'liegerçihande ile
virdi inbisât
- egil:**
1. egilüp:-üip
Gazel 1558
Mısra: 3
*Biraz öne veya bir
yana doğru
meylettirmek, çevirmek,
eğik duruma getirmek,
bükmek.*
Güşuña söyler
benümçünegilüpkeç
râkaşuñ
Söylenüranuñ-
ıçunegrihaberler her
taraf
2. egilüp:-üip
Gazel 1716
Mısra: 3
*Biraz öne veya bir
yana doğru
meylettirmek, çevirmek,
eğik duruma getirmek,
bükmek.*

Zülfünkulaguñaegil
üp ne didüğini
Fehm itmez-idi
olmasa ger
tercemânkaşuñ

eglen:

1. **eglenür:-ür**

Gazel 1737

Mısra: 8

Hoşça vakit

geçirmek II oyalanmak.

Cihādamüstedām
olsun komaz bir
dem beni tenhā
Anuñlaeglenürgöñl
ümbaña olmaya
gamdanyig

eglence:

1. **eglencem:-m**

Gazel 1797

Mısra: 6

Eğlendiren, neşeli

ve hoş vakit geçirten

şey, iş veya uğraş.

H̄'āb u bī-
dārumdagörinence
mālūñnürıdur
Gicede gündüzde
eglencemhayālündü
rsenüñ

egn:

1. **egnüñde:-üñ, -de**

Gazel 1579

Mısra: 11

Sırt.

Bes-durur
egnüñdedünyādasen
üñ bir köhne şāl
Merd-

iseñsañadimem var
atlas u dībāya bak

2. **egnüme:-üm, -e**

Gazel 1758

Mısra: 9

Sırt.

Geyürdiegnümedīd
e ser-ā-ser
Başumatācoldıdūd-ı
āhuñ

3. **egnüñe:-ün, -e**

Gazel 1991

Mısra: 10

Sırt.

DāğlarlaiyMuhibbīc
ismüñizeyneyleyüp
Şāh-ı 'ışkuñ
devletinde egnüñe
bir h̄il'at al

egri:

1. **egri:**

Gazel 1558

Mısra: 4

T. sf. Doğru

olmayan.

Güşuña söyler
benümçünegilüpkeç
rākaşuñ
Söylenüranuñ-
ıçunegrihaberler her
taraf

ehak:

1. **ehak:**

Gazel 1602

Mısra: 8

Hakkı olmak, layık

olmak.

Leylüzülfüñgösterüp
āheyledüñmecnün

beni
Döstumzencir-i
zülfe yok-durur
benden ehak

2. **ehak:**

Gazel 1641

Mısra: 10

Hakkı olmak, layık
olmak.

Virzekāt-ı h̄üsnüñi
itme

Muhibbīdendirīg
Çüngedā-yı 'ışkam
u benden
añayokdurehak

3. **ehak:**

Gazel 1644

Mısra: 2

Hakkı olmak, layık
olmak.

Zülfüñüzencirini
gel döstum
boynuma dak
Zīra ben dīvāneyem
benden
añayokdurehak

ehakyokdur:

1. **ehakyokdur:-dur**

Gazel 1593

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Lâyık olmamak.

Ğırre olma gel
cemāl ü h̄üsne ben
dervīşe bak
Virzekāt-ı
h̄üsnüñiyokduraña
bundan ehak

ehibbā:

1. **eḥibbâsın:-sın**

Gazel 1831

Mısra: 4

*Tanıdıklar,
bildikler, dostlar.*

Ni'met-i
vaşluñğayrabañahi
crân şerbetin
Hiçeḥibbâsın kişi
zehr-ile eyler mi
helâk

ehl:

1. **ehli:-i**

Gazel 1893

Mısra: 1

*(Ar.) Ehil, bir işten
anlayan.*

Getürmez idi Fürs
ehli dile Kum-
ılaKâşânuñ
Varupmeh-rûların
görse Sitanbul u
Galâţânuñ

ehl-i derd:

1. **ehl-i derd:**

Gazel 1599

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

Dert ehli.

Bir
muşâhibyârdurvirtür
derünumdanhâber
Ehl-i derd olan
anuñçüngösterüreş'
âraşevk

ehl-i dil:

1. **ehl-i dil:**

Gazel 1840

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

*Âşıklar, gönül
adamları, ârifler.*

Kapusındaboynumı
egdüm görüp bir
ehl-i dil
Didişabr it bir nefes
şimdi çıkar
cânuñsenüñ

ehl-i diller:

1. **ehl-i diller:-ler**

Gazel 1535

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

Gönül ehli II

Şâirler.

Ḥällersanmañ anı
yiryirdökilmişdâned
ür
Ehl-i diller
şaydıçüneylemiştü
rzülfinâğ

2. **ehl-i diller:-ler**

Gazel 1703

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Gönül ehli II

Şâirler.

VirdidinürdiMuhib
bēhl-i diller
nazmuñı
Ellerine girse idi
ger bu güft ü güy-ı
müştğ

3. **ehl-i diller:-ler**

Gazel 1926

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Gönül ehli II

Şâirler.

Her ne dil kim şâh-ı
'ışka bende-i
fermândegül
Ehl-i diller arasında
döstlarinsândegül

4. **ehl-i diller:-ler**

Gazel 1983

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Gönül ehli II

Şâirler.

Yüzüñ sür ehl-i
diller ayagina
Gözüñehâk-i
pâyıntütiyâ bil

ehl-i dillerüñ:

1. **ehl-i dillerüñ:-ler, -
iñ**

Gazel 1874

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Gönül ehli II

Şâirler.

Cânınıqurbâniderre
mz-ile ehl-i dillerüñ
İy güzeller
serverihoşdurkemâl
ikaşuñuñ

ehl-i dilüñ:

1. **ehl-i dilüñ:-iñ**

Gazel 1875

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Gönül ehli II

Şâirler.

Cevr-ile delmek
dilermiş sînesinehl-
i dilüñ
Ḥışmidüp tutar

elinde gönderini
kirpügün

ehl-i hāl:

1. **ehl-i hāl:**

Gazel 1980

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Hāl, gönül ehli.

Sıret olmasa şeref

virmeyehiçhüsni ü

cemāl

Şüretealdanmayupsī

retgözetdiehl-i hāl

ehl-i hıred:

1. **ehl-i hıred:**

Gazel 1755

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Akıl sahipleri.

İyMuhibbişi'rüñeta

hsinidüpehl-i hıred

Söylenen dillerde

şimdi güft ü

güyuñdursenüñ

2. **ehl-i hıred:**

Gazel 1968

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Akıl sahipleri.

Dehenüñ sırrını

fehmi eylemedi ehl-i

hıred

Leb-i

şirñünñivaşfitmege

yok nuḫkamecāl

ehl-i 'irfānuñ:

1. **ehl-i 'irfānuñ:-uñ**

Gazel 1978

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

İrfan sahibi,

bilgili.

Ehl-i

'irfānuñayagınayüz

üñ sür dāyimā

Devlet

isterseñegervarupm

etā'-ı himmet al

ehl-i 'ışk:

1. **ehl-i 'ışk:**

Gazel 1504

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Aşk ehli, âşık.

Leblerüñyādeyleyü

p içse şarābiehl-i

'ışk

Germ olur

meyhāneler içre

idermestāneḫaz

2. **ehl-i 'ışk:**

Gazel 1517

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Aşk ehli, âşık.

Pādişāhumkarşuñad

ivān tursun ehl-i

'ışk

Asitānuñdan inende

kullaruñı itme ḫar'

3. **ehl-i 'ışk:**

Gazel 1603

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Aşk ehli, âşık.

Ehl-i 'ışk ister

melāmet bil

selāmetden kaçar

İyMuhibbi 'āşıkūñ

adıyla san u 'arı

yok

4. **ehl-i 'ışk:**

Gazel 1647

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Aşk ehli, âşık.

Gözden akıtdıḫün-i

dili yireehl-i 'ışk

İçdi o kanı lāleler ol

dem çanak çanak

5. **ehl-i 'ışk:**

Gazel 1755

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Aşk ehli, âşık.

Esb-i nāzüzre el

ursa zülf-i çevgāna

güzel

Ehl-i 'ışk serden

geçüben diye

küyuñdursenüñ

6. **ehl-i 'ışk:**

Gazel 1786

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Aşk ehli, âşık.

Ḳıbleidindiehl-i

'ışkcān-

ılaḫüsñüñcāmi'in

Miḫrāblāzımduraña

olsa revāebrūlaruñ

7. **ehl-i 'ışk:**

Gazel 1889

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Aşk ehli, âşık.

Leylüzülfini yine

boynuma

zencîrkılıp
Ehl-i 'ışk içre beni
göz göre
Mecnûnitdüñ

8. ehl-i 'ışk:

Gazel 1896

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Aşk ehli, âşık.

Kāse-i miñnet içer
hicrāñşebindeehl-i
'ışk
Çeşminirüşen kılan
ğayruñvişälüñdürse
nüñ

9. ehl-i 'ışk:

Gazel 1580

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Aşk ehli, âşıklar.

Ğamzesitürinekarşu
sîne tutar ehl-i 'ışk
Baş u cān terkin
urur eyler mi gör
endîşe bak

ehl-i 'ışka:

1. ehl-i 'ışka:

Gazel 1627

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Aşk ehli.

Didilerbaşuñdaāhuñ
dannedür bu
burmalar
Ehl-i
'ışkadidümlāzımdur
böyle saruk

2. ehl-i 'ışka:-a

Gazel 1532

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Aşk ehli, âşıklar.

Ehl-i

'ışkadiñşalādur

'ışkdergāñçuk

Tekye-i 'ışk içre

Mecnūn-

veşuyardum bir

çerāğ

3. ehl-i 'ışka:-a

Gazel 1555

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Aşk ehli, âşıklar.

Ehl-i 'ışkazāhidüñ

her dem

melāmetdür işi

Sanasın kim

kendüsiolmuşberāt-

ılamu'af

4. ehl-i 'ışka:-a

Gazel 1570

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Aşk ehli, âşıklar.

Ehl-i 'ışkazerrece

gelmez felekde

mıhr ü mäh

Rif'atiylenühfelekd

enyücedüreyvān-ı

'ışk

5. ehl-i 'ışka:-a

Gazel 1698

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Aşk ehli, âşıklar.

Gerdenindezülfini

gösterdi

dildāradidüm

Ehl-i

'ışkaitdügünbeñzer

vebālüñdürsenüñ

ehl-i 'ışkuñ:

1. ehl-i 'ışkuñ:

Gazel 1594

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Aşk ehli.

Ehl-i 'ışkuñ dest-i
ğudretbunı yazmış
alnına

Geçüre

'ömrincefāda

görmeye ol şādık

2. ehl-i 'ışkuñ:-uñ

Gazel 1638

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Aşk ehli, âşık.

Benüm gibi
kuluñçokduregerçā
sitānuñda

Ve lîkinehl-i

'ışkuñhiçsenün tek

pādişāhı yok

3. ehl-i 'ışkuñ:-uñ

Gazel 1652

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Aşk ehli, âşık.

Her biri bir ehl-i

'ışkuñdide-i hün-

bāridur

Sanma yiryirläleler

açıldı gel kühsāra

bak

4. ehl-i 'ışkuñ:-uñ

Gazel 1711

Mısra: 4
Kelime Tipi: -
Aşk ehli, âşık.
Kankıbî-dildür
görüp zülfünüber-
dâr olmaya
Ehl-i 'ışkuñdöstum
pes himmeti bālā
gerek

5. ehl-i 'ışkuñ:-uñ

Gazel 1808

Mısra: 8
Kelime Tipi: -
Aşk ehli, âşık.
Kangıbî-dildür
görüp zülfünüber-
dâr olmaya
Ehl-i 'ışkuñdöstum
pes himmeti bālā
gerek

6. ehl-i 'ışkuñ:-uñ

Gazel 1811

Mısra: 3
Kelime Tipi: -
Aşk ehli, âşık.
Çeşm-i
mestüñrağbet eyler
ehl-i 'ışkuñkatline
Bilmezem'olduñb
añageldüñ de
ihmāleyledüñ

7. ehl-i 'ışkuñ:-uñ

Gazel 1519

Mısra: 8
Kelime Tipi: -
Aşk ehli, âşıklar.
Yok
dimeinkārikozāhid
sakın rişüñ yanar
Sīnesineehl-i

'ışkuñyakdıçünAllā
h şem'

8. ehl-i 'ışkuñ:-uñ

Gazel 1624

Mısra: 2
Kelime Tipi: -
Aşk ehli, âşıklar.
Ğirreolmuşhüsine
ol ħusrev-i bī-dāda
bak
Kapusındaehl-i
'ışkuñitdügifyāda
bak

9. ehl-i 'ışkuñ:-uñ

Gazel 1735

Mısra: 10
Kelime Tipi: -
Aşk ehli, âşıklar.
İyMuħibbigerdenin
degörinenkāküldeg
ül
Ehl-i
'ışkuñboynnadüşm
işvebālidüranuñ

10. ehl-i 'ışkuñ:-uñ

Gazel 1971

Mısra: 4
Kelime Tipi: -
Aşk ehli, âşıklar.
Sefer mümkindegül
yok şabraťakat
Olupdurehl-i
'ışkuñhālimüşkil

ehl-i kemāl:

1. ehl-i kemāl:

Gazel 1905

Mısra: 10
Kelime Tipi: -
İlim ve fazilet

*sahipleri, kamil
insanlar.*

Nazm-
ılabulduñMuħibbiç
ünNiżāmıtarzını
Ĥüsn-i
eş'aruñataħsinitdile
rehl-i kemāl

ehl-i muħabbet:

1. ehl-i muħabbet:

Gazel 1793

Mısra: 4
Kelime Tipi: -
Muħabbet

sahipleri.

Seng-i cevri-ile
dögüp beni egerħāk
ide yār
Kühliçünkapuşalare
hl-i
muħabbetozumuñ

ehl-i nazmuñ:

1. ehl-i nazmuñ:-uñ

Gazel 1878

Mısra: 9
Kelime Tipi: -
Nazım ehli, şâir.

Kılmag-
ıçungüşvāreehl-i
nazmuñgüşına
İyMuħibbīsözlerüñi
dürr-i
meknūneyledüñ

ehl-i şafā:

1. ehl-i şafā:

Gazel 1981

Mısra: 18
Kelime Tipi: -
Zevk ehli.

Mey ü
maḥbūbaMuḥibbidi
dilertevbelüdü
İşidüpehl-i şafâ her
biri dir andan ol

ehl-i süza:

1. **ehl-i süza:-a**

Gazel 1916

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Yananlar ehli,

ıstırap ehli.

Döne döne Mevlevî
gibi ide âhum ‘urüc
Ehl-i süza ney gibi
nâlemvirürvecd-ile
hâl

ehl-i vefâ:

1. **ehl-i vefâ:**

Gazel 1786

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Vefa ehli. //

Âşıklar.

Atupcefatür[i] ile
itdiMuḥibbîyihelâk
Kâtil mi
dinürolmasa ehl-i
vefâebrûlaruñ

2. **ehl-i vefâ:**

Gazel 1794

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Vefa ehli. //

Âşıklar.

Görmedüm
‘âlemdehergiz
kalmadı ehl-i vefâ
Bir zamândur kanın

içer şimdi
kardaşkardaşuñ

ejdehâ:

1. **ejdehâ:**

Gazel 1982

Mısra: 6

Büyük yılan.

*(Sevgilinin saçları
bağlamında).*

Țılısmı var-durur el

urma zülfe

Ser-i

zülfinianuñejdehâ

bil

ejder:

1. **ejder:**

Gazel 1656

Mısra: 4

Az çok yılan

*benzeyen efsanevi,
korkunç, pek büyük
hayvan. II Saç teli.*

Göñül

‘ışkuñḥarâbıdurḥaz

er kıl pâyemâl itme

Ḥayâl-i zülf-ile

ejder yatagıdur o

vîrânlık

2. **ejder:**

Gazel 1773

Mısra: 6

Az çok yılan

*benzeyen efsanevi,
korkunç, pek büyük
hayvan. II Saç teli.*

Genc-i

ḥüsnüñdemegersiḥr

eyledi sâhîrgözün

Zülfüñgösterür

ejder
mâritdimûlaruñ

3. **ejder:**

Gazel 1778

Mısra: 6

Az çok yılan

*benzeyen efsanevi,
korkunç, pek büyük
hayvan. II Saç teli.*

Gördüm ki genc-i

ḥüsninezülfîn[i]

itmiş pâsbân

Didümeğer ejder

ola bu nev’e yok

mârikimûñ

ek:

1. **ekdüm:-düm**

Gazel 1516

Mısra: 3

Toprağa tohum

atmak veya gömmek.

Nâḥun-ıla mezra’-ı

sînemdeekdümtoḥm

-ı ğam

Eyledümcânḥarman

ındaḥâşıl-ı ‘ışkıçü

cem’

2. **ekmege:-meg, -e**

Gazel 1517

Mısra: 2

Toprağa tohum

atmak veya gömmek.

Yagdurupeşkümüitd

ümnâḥun-ıla anı

ḫar’

Ekmegetoḥm-ı

ġamisînemolupdurc

ây-ı zer’

3. **eküben:-üben**

Gazel 1906

Mısra: **12**

*Toprağa tohum
atmak veya gömmek.*

Ne ekerseñ anı

biçersin

Muhibbîhâyır u şer

Cevkübenkendüm

umup

dimeañacevdegül

4. **ekdüm:-düm**

Gazel 1956

Mısra: **5**

*Toprağa tohum
atmak veya gömmek.*

Maḥabbettoḥmıniek

dümeğerçi mezra'-ı

dilde

Yaşumbārāniyagdu

kça olur derd-ile

ğamhâşıl

eklevlemegil:

1. **eklevlemegil:-me, -
gil**

Gazel 1995

Mısra: **5**

Kelime Tipi: -

Bir şeyi yemek.

Eklevlemegilni'met

-i 'ışkısanupāsān

Korkum budur ki

almayasın

imtilāgönül

eksil:

1. **eksilür:-ür**

Gazel 1580

Mısra: **8**

Eksilmek, azâlmak.

DimeñüzFerhād'ab
eñzerküh ara dīvâne
yok

Eksilür mi kühsār
içre pelengden mîşe
bak

2. **eksilmeye:-meye**

Gazel 1744

Mısra: **10**

Eksilmek, azâlmak.

Raḥmidüphälüme

her

gicebañaaglırsın

Dilerembunı ki

eksilmeye

iydidenemün

3. **eksilmesün:-me, -sün**

Gazel 1879

Mısra: **6**

Eksilmek, azâlmak.

Su gibi akduñ yine

bir serv-

ḳaddünpâyına

Müstedām ol

iygönüleksilmesüna

kışlaruñ

eksilt:

1. **eksiltme:-me**

Gazel 1505

Mısra: **5**

Azâlmak, kısmak.

Çünkibañamihruñ

yok eksiltme cefāñı

gel

İdem

göriceḳḳahruñcānā

dil ü cāndanḥaz

eksük:

1. **eksükligi:-lig, -i**

Gazel 1925

Mısra: **3**

Noksanlık.

Dilber oldur kim

vefāda olmaya

eksükligi

Yoḥsazulm u cevri

çok nā-

mihribāneksükdegü

l

eksükdegül:

1. **eksükdegül:**

Gazel 1784

Mısra: **1**

Kelime Tipi: -

Eksik değil.

Degüleksükşehā

dilden senüñ bu

zaḥm-ı peykānuñ

Anuñcünḥünağarko

lmış-durur her

laḥzadāmānuñ

2. **eksükdegül:**

Gazel 1705

Mısra: **2**

Kelime Tipi: -

Eksik değil.

Yine

eşkümeoldıla'l

hem-reng

Cefādanbaşumaeks

ükdegülseng

3. **eksükdegül:**

Gazel 1643

Mısra: **2**

Kelime Tipi: -

Eksik değil, her

zaman var.

Oldum hezārcān-ıla
ben mübtelā-yı ‘ışk
Eksükdegülbaşdana
nuñçünbelā-yı ‘ışk

4. **eksükdegül:**

Gazel 1918

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Eksik değil, her

zaman var.

Gerçi kim
halkacihān içre
belāeksükdegül
Cümlesine
irişengāmdanbañae
ksükdegül

5. **eksükdegül:**

Gazel 1918

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Eksik değil, her

zaman var.

Gerçi kim
halkacihān içre
belāeksükdegül
Cümlesine
irişengāmdanbañae
ksükdegül

6. **eksükdegül:**

Gazel 1918

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Eksik değil, her

zaman var.

SanmañuzFehād u
Mecnūngitdi bu
‘ālemtehī
‘Işk-ı şāhī
devletinde
mübtelāeksükdegül

7. **eksükdegül:**

Gazel 1918

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Eksik değil, her

zaman var.

Zāhidā şer’e
muḥālif mi degül
bu işlerüñ
Ḥānkāh içinde her
dem hūy u
hāeksükdegül

8. **eksükdegül:**

Gazel 1918

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Eksik değil, her

zaman var.

Tevbeyleyüpgünāh
a tut ümüdünḥazrete
Görürem sende
dilāḥavf u
recāeksükdegül

9. **eksükdegül:**

Gazel 1918

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Eksik değil, her

zaman var.

Yüz karasın
yuMuḥibbīgözlerüñ
yaşı ile
Bulasın bir
çāreçünçeşmündem
āeksükdegül

10. **eksükdegül:**

Gazel 1925

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

*Eksik değil, her
zaman var.*

Sensüziy dilber
bañāāh u
figāneksükdegül
Lāle-veşbagrumda
hem dāğ-ı
nihāneksükdegül

11. **eksükdegül:**

Gazel 1925

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Eksik değil, her

zaman var.

Sensüziy dilber
bañāāh u
figāneksükdegül
Lāle-veşbagrumda
hem dāğ-ı
nihāneksükdegül

12. **eksükdegül:**

Gazel 1925

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Eksik değil, her

zaman var.

Dilber oldur kim
vefāda olmaya
eksükligi
Yoḥsazulm u cevri
çok nā-
mihribāneksükdegü
l

13. **eksükdegül:**

Gazel 1925

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Eksik değil, her

zaman var.

Gehhayâlidür
konan gönülüm
evinde gehğamı
Dil hârâbe evde
mihmân her
zamâneksükdegül

14. **eksükdegül:**

Gazel 1925

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Eksik değil, her

zaman var.

La'l-i
nâbuñhasretindeniyi
etâfetgölşeni
Gözlerümdenşübha
dek bir demde kan
eksükdegül

15. **eksükdegül:**

Gazel 1925

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Eksik değil, her

zaman var.

Gönli açılmaz
Muhibbîserv-
kaddün görmese
Serv ü bāğ u gül
dañıâb-ı
revâneksükdegül

eksük itme:

1. **eksük itme:**

Gazel 1862

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Eksik etmek II Bir

şeyden mahrum

bırakmak.

Eksük itme
şanemâcevr ü

cefâvüelemün
Baña sor lezzetini
ben bilüremderd ü
gamuñ

eksük itmez:

1. **eksük itmez:-mez**

Gazel 1524

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Eksik etmek II Bir

şeyden mahrum

bırakmak.

Eksük itmez
gicelertâşubha dek
göz yaşların
Su gibi akıtmak
ister tâ göre dîzâr
şem'

2. **eksük itmez:**

Gazel 1937

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Her zaman

*bulundurmak; uzun ara
vermemek.*

Şi'r-i
renginümMuhibbî
bir nihâl-i tâzedür
Eksük itmez gicevü
gündüz virürtekrâr
gül

eksükolmasun:

1. **eksükolmasun:-ma,**

-sun

Gazel 1957

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Her zaman

bulunur olmak.

Gözlerüm yaşı akar
gördibenümcular
gibi
Eksükolmasundidi
bu dîde-i giryâna
dil

2. **eksükolmasun:**

Gazel 1779

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

Eksik olmamak:

Her zaman var olmak,

hep bulunmak.

Dökmedi dem
gözden
Muhibbîgördiçeşmü
mñâlümü
Didümartsunmüsted
âm ol
eksükolmasundemü
ñ

eksük olmaya:

1. **eksük olmaya:**

Gazel 1614

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Eksik olmamak,

her zaman var olmak,

hep bulunmak.

Ne hoşdur 'âlem
içre 'âlem-i 'ışk
Ki eksük olmaya
dilden gam-ı 'ışk

eksük olmaz:

1. **eksük olmaz:**

Gazel 1614

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Her zaman

bulunur olmak.

Gelürğamderd ü
miñneteksük olmaz
Anuñçünoldı bunlar
mahrem-i 'ışk

2. eksük olmaz:

Gazel 1863

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Her zaman

bulunur olmak.

Bir devāsuz derde
düşmişdürMuhibbîh
asta-dil
Sīnesindeneksük
olmaz sūz-ı āh-ı
derdnāk

3. eksük olmaz:

Gazel 1887

Mısra: 14

Kelime Tipi: -

Her zaman

bulunur olmak.

İyMuhibbî bir
vefāsuzyārsevmişdü
rmeger
Eksük olmaz
dāyimāderd ü
belāsübülülün

4. eksükolmaz:-maz

Gazel 1989

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Her zaman

bulunur olmak.

Bu
Muhibbîniçeyıldurh
arcider söz gevherin
Eksük olmaz
toptolu yine
cevāhirdürgönül

5. eksükolmaz:-maz

Gazel 1533

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Her zaman

bulunur olmak.

Deyrūñ içre her
gicetāşubha dek
iymuğbeçe
Eksük olmaz
āhumodındanānaher
gizçerāğ

6. eksük olmaz:

Gazel 1858

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Eksik olmamak:

*Her zaman var olmak,
hep bulunmak.*

Hāne-i dilde
Muhibbîgehgelürğa
mgehbelā
Eksük olmaz budur
'ādettekyedemihmā
n gerek

el:

1. elinden:-i, -n, -den

Gazel 1821

Mısra: 3

Vasuta, araç.

Felek cevri elinden
yandı bagruñ
Kimsene
diñlemezāh u
fiğānuñ

2. elinden:-i, -n, -den

Gazel 1912

Mısra: 5

Vasuta, araç.

Hār elinden kan
yudar gül şevkine
bülbul müdām
Salınupbād-ı
seherdehār-ıla
oynar gül

3. eliyle:-iyle

Gazel 1995

Mısra: 2

Vasuta, araç.

Zülfini görüp oldı
yine mübtelāgönül
Başına aldı kendü
eliyle belāgönül

4. elde:-de

Gazel 1638

Mısra: 10

*El II Güç, iktidar,
irade.*

Felekdenyücedürka
şruñegerçiiykamert
al'at
Sanursın 'āşkuñ
elde kemend-i dūd-ı
āhı yok

5. elinden:-i(n), -den

Gazel 1639

Mısra: 9

*El II Güç, iktidar,
irade.*

Çeşm-i cellādı
elinden kim
anuñcānkurtarur
Ele cānkaşdına
almış hançer-i tiz-ı
āba bak

6. elde:-de

Gazel 1776

Mısra: 4

*El II Güç, iktidar,
irade.*

Çeşm-i cellâdı
elinden kim
anuñcân kurtara
Çünkübrüsikemân
elde ola
ğamzeḥadeng

7. **elinden:-i(n), -den**

Gazel 1776

Mısra: 3

*El II Güç, iktidar,
irade.*

Çeşm-i cellâdı
elinden kim
anuñcân kurtara
Çünkübrüsikemân
elde ola
ğamzeḥadeng

8. **elini:-ini**

Gazel 1928

Mısra: 2

*El II Güç, iktidar,
irade.*

Ol zülf-i
siyehbaglaya dil
kîne ne müşkil
Sunarsa egerküfr
elini dîne ne müşkil

9. **elünden:-üñ, -den**

Gazel 1983

Mısra: 8

*El II Güç, iktidar,
irade.*

Sakin aldanma cāha
olma mağrūr
Elüñdentiz gider anı
hevâ bil

10. **elinden:-i, -n, -den**

Gazel 1567

Mısra: 6

*Bedenin bir uzvu,
el.*

Jeng-i
ğamdankurtarımazs
ingöñülâyînesin
Sâkı-i gül-ruh
elinden içmeyince
cām-i şâf

11. **elde:-de**

Gazel 1598

Mısra: 8

*Bedenin bir uzvu,
el.*

Derd-i dil hâlin
yazarken
nāgehānāheyledüm
Tutuşup elde kalem
yandı kül oldu hem
varaḥ

12. **elinde:-de, -n, -i**

Gazel 1637

Mısra: 6

*Bedenin bir uzvu,
el.*

Kan sorılmaz bu-
durur ‘âdetkesilür
başlar
Bir dilâverdurelinde
tiğ-i âteşnâk-i ‘ışk

13. **elinde:-i, -(n)de**

Gazel 1664

Mısra: 7

*Bedenin bir uzvu,
el.*

Dâmen-i gül hâr
elinde
bülbülñhâliharâb

Niçeiñlerderd-ile ol
‘âşık-ı şeydâya bak

14. **elüñde:-üñ, -de**

Gazel 1676

Mısra: 8

*Bedenin bir uzvu,
el.*

Cānumageçdimüjeñ
ḥançeriyyırūḥ-ı
revân
Bir nazâr eyle
elüñdegörinen kan
ancak

15. **elin:-i, -n**

Gazel 1749

Mısra: 8

*Bedenin bir uzvu,
el.*

Pāralarsa bu
göñülkendüzini
olmaz ‘aceb
Her nefes görür elin
zülfüñucındaşānenüñ

16. **elindeki:-i, -n, -de, -ki**

Gazel 1753

Mısra: 8

*Bedenin bir uzvu,
el.*

‘Aceb mi olsa ger
tālibMışır’daYūsufa
bir zen
Degül bir nesneye
mālik elindeki
kelebdenyig

17. **elüñde:-üñ, -de**

Gazel 1800

Mısra: 6

Bedenin bir uzvu,
el.

Top idüpmeydân-ı
'ışk içre serin bî-
ihtiyâr
Görse 'ışk ehli
elüñdezül-f-i
çevgānuñsenüñ

18. **elde:-de**

Gazel 1808

Mısra: 10

Bedenin bir uzvu,

el.

Jeng-i
ğamdutdıMuhibbîg
öñlümünñâyinesin
Anı şâfıkılmaga
elde mey-i şahbâ
gerek

19. **elüm:-üm**

Gazel 1812

Mısra: 10

Bedenin bir uzvu,

el.

İyşanemdutdıMuhib
bî 'ışk-ıladāmānuñı
Kesseler
elümkalurdestümde
dāmānuñsenüñ

20. **elümi:-ü, -m, -i**

Gazel 1849

Mısra: 11

Bedenin bir uzvu,

el.

Kaldumayakda al
elümi dest-gürüm ol
Çünderd-i hasret-ile
dil-figāruñamsenüñ

21. **elde:-de**

Gazel 1955

Mısra: 3

Bedenin bir uzvu,

el.

'İşk yaym çekmede
elde
kepādemdürbenüm
Görinenevc-i
felekdedirlerañakav
s-i zāl

22. **elinde:-de, -n, -i**

Gazel 1956

Mısra: 10

Bedenin bir uzvu,

el.

Muhibbî kanımı içer
dem-ā-dem çeşm-i
hün-rîzi
Dutar mıydı
cefâtıgın elinde
olmasa kâtil

23. **elde:-de**

Gazel 1957

Mısra: 1

Bedenin bir uzvu,

el.

Gördi elde
zülfiniçevgānidercā
nāne dil
Başımı top eyleyüp
geldi
hemānmeydāna dil

24. **elde:-de**

Gazel 1973

Mısra: 5

Bedenin bir uzvu,

el.

Ya
Ferīdüntopragıdurin

dügün elde kadeh
İçdügün mey yirine
sanma ki hün-ı Cem
degül

25. **elüñi:-üñ, -i**

Gazel 1987

Mısra: 9

Bedenin bir uzvu,

el.

Öldür beni evvel
elüñi kana bulaşdur
Öldürdüğüñesoñran
ihāyetpeşmān ol

26. **elde:-de**

Gazel 1994

Mısra: 7

Bedenin bir uzvu,

el.

Kaşı kemānkatıdur
elde çekilmez āh
Kavs-i kūzah elinde
gerekse kepāde ol

elirişmez:

1. **el irişmez:-mez**

Gazel 1930

Mısra: 5

Kelime Tipi: -
Gücü yetmek, bir
şeye ulaşacak kadar
güçlü olmak.

El
irişmezçüñnigāruñz
ül-f-i 'anber-bārına
İygönül yiter bu
yolda kendüñiäväre
kıl

el irmez:

1. **el irmez:-mez**

Gazel 1664

Mısra: **12**
Kelime Tipi: -
Gücü yetmemek,
ulaşamamak.
Bād-ı āhumla yürür
dil fülkibaḥr-ı eşk
ara
Ḥadd ü pāyānına el
irmez gel ol
deryāya bak

el öpülmez:

1. **el öpülmez:-mez**
Gazel 1789
Mısra: **10**
Kelime Tipi: -
(Birinin) elini
öpmek II bir işi
yaptırmak için çok
yalvarmak; dalkavukluk
etmek.
Kapuña varsa
Muḥibbīcānı pışkeşi
letür
El öpülmez
çünküşehlerkapusın
dabī-bilek

el salar:

1. **el salar:-ar**
Gazel 1893
Mısra: **4**
Kelime Tipi: -
El uzatmak; el
sallamak, el ile işaret
yapmak.
Kenāra getürtüpyārıd
erāğūş eylemek
ister
Güzel gördükçe
anuñçün salar el
mevcideryānuñ

el ura:

1. **el ura:-a**
Gazel 1648
Mısra: **12**
Kelime Tipi: -
Dokunmak; ele
almak.
Gelse meydāna
siper sīnesīkalbūra
döne
Her kaçan kim ura
el tūr-ile
peykānaşadak

el urdu:

1. **el urdu:-dı**
Gazel 1868
Mısra: **9**
Kelime Tipi: -
Dokunmak.
Zülfī çevgānına el
urduMuḥibbī yine
yār
Ne sa'ādetdüreger
kim aña top ola
başuñ

2. **el urdu:-dı**

Gazel 1928
Mısra: **6**
Kelime Tipi: -
Bir işi yapmak,
girişmek.
Sakın didügümce
ser-i zülfinetolaşdı
Düşvār işe el
urduğönül yine ne
müşkil

el urduñ:

1. **el urduñ:-duñ**
Gazel 1898

Mısra: **3**
Kelime Tipi: -
Bir işi yapmak,
girişmek.
Esb-i nāzüzre el
urduñzülfüñüñçevg
ānına
Başumı top
eyleyüpyoluñdağalt
āneyledüñ

el urma:

1. **el urma:-ma**
Gazel 1982
Mısra: **5**
Kelime Tipi: -
Dokunmak.
Tılısmı var-durur el
urma zülfe
Ser-i
zülfinianuñejdehā
bil

el ursa:

1. **el ursa:-sa**
Gazel 1573
Mısra: **7**
Kelime Tipi: -
Dokunmak.
Maḥabbetbūsitānına
el ursa
Gönülbāğını gülden
toldurur 'ışk

2. **el ursa:-sa**

Gazel 1770
Mısra: **8**
Kelime Tipi: -
Bir işi yapmak,
girişmek.
Ebrükemānuñyüydöst
ğāyet de berk
kemāndur

Rüstem dağı el ursa
çekmeye ol
kemānuñ

3. **el ursa: -sa**

Gazel 1755

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

*El vurmak,
dokunmak, bir işi
yapmaya girişmek.*

Esb-i nāzüzre el
ursa zülf-i çevgāna
güzel
Ehl-i 'ışk serden
geçüben diye
küyuñdursenüñ

elurur:

1. **el urur: -ur**

Gazel 1504

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

*Dokunmak; ele
almak.*

El urur her dem
Muhibbîşâne 'ıtr-ı
zülfine
Büy-ıla 'ālemtolar
eyler
anuñçünşānehaz

elüstinde tutarlar:

1. **el üstinetutarlar: -
ar, -lar**

Gazel 1912

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

*Elde tutmak,
taşımak; sahip olmak. II
Bir kimseye çok saygı
ve sevgi göstermek.*

Terk-i ağıyar eyle iy
dilber bugün gel
gülşene
Kim el üstinde
tutarlar itse terk-i
hār gül

el uzatma:

1. **el uzatma: -ma**

Gazel 1950

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Yardım istemek.

Sen Hūdādan iste
ğayrı kimseye
uzatma el
Gülşen oldı kudret-i
Hakık-ıla gör nār-ı
Halıl

el virdi:

1. **el virdi: -di**

Gazel 1818

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

*Yardım etmek,
fırsat vermek.*

Bend olup dām-ı
belāyahic elinden
niçe gün
Furşat el virdi
hemān 'azm-i nigār
itsem gerek

2. **el virdi: -di**

Gazel 1859

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

*Yardım etmek,
fırsat vermek.*
İşiginde itleriyle yār
bir görmüş seni
Devlet el virdi

Muhibbî'tibāruñdu
rsenüñ

elvirmez:

1. **el virmez: -mez**

Gazel 1870

Mısra: 13

Kelime Tipi: -

İzin vermek.

Vuşlat el
virmezMuhibbî
kılmayınca terk-i
ser
Çün budur
'ışkuñtarıkıdostlar
ölmek gerek

2. **el virmez:**

Gazel 1700

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Olmamak II

Olanaksız olmak.

İyMuhibbî'tali' el
virmezsitāreñ yok
gibi
Senüñ-ile yıldızı
barışmaz ol meh-
pārentün

elvirse:

1. **el virse: -se**

Gazel 1897

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Yardım etmek,

fırsat vermek.

Hoş devlet idi ayak
ayakkaşruña
varsam
El virsevişāl olsa
müyesser
dañmāzük

elâ:

1. **elâ:**

Gazel 1816

Mısra: 3

(Ar.) Başlama ve
tenbih edatıdır;
nazımda sözün başında
kullanılır; bundan
sonra "ey" nidası gelir.

Elâiyhûblaruñşâhise
verem seni vallâhi
Severseñ sen de
Allâh'ın' için dün
gicegelmedün

elbette:

1. **elbette:**

Gazel 1508

Mısra: 4

*Elbette, şüphesiz,
mutlaka.*

Ğamgelürse bu
göñülkarşu çıkar
Alurelbetteâşinâda
nħaz

2. **elbette:**

Gazel 1597

Mısra: 4

*Elbette, şüphesiz,
mutlaka.*

Bu ħüsn ü bu
tarâvet kim göre
sende cānâ
Elbetdecān u dilden
yüzüñe ola 'âşık

3. **elbette:**

Gazel 1684

Mısra: 4

*Elbette, şüphesiz,
mutlaka.*

Ka'be-i küyuñ
müyesser
oldıçüñitdüm̄tavāf
Farzdurelbetteiy dil
cānuñıķurbān gerek

elbette:

1. **elbette:**

Gazel 1511

Mısra: 4

*Elbette, şüphesiz,
mutlaka.*

Ğamgelürse dil
añakarşu çıkar
Olur elbette
âşinâdanħaz

2. **elbette:**

Gazel 1527

Mısra: 8

*Elbette, şüphesiz,
mutlaka.*

Kanumıgamzelerüñ
dökdidedümyardıdi
Kim ki cellād ola
elbette olur
fi'lişeni'

3. **elbette:**

Gazel 1596

Mısra: 3

*Elbette, şüphesiz,
mutlaka.*

Her ki 'âşık geçe
elbette o cān terkin
urur
Mezheb-i 'ışık
içinde bu da bir ad
ancak

4. **elbette:**

Gazel 1699

Mısra: 6

*Elbette, şüphesiz,
mutlaka.*
Şem'epervāneyanu
pkülinsavurmışbād-
ı şubħ
Küligögesavırlur
elbette oda yananuñ

5. **elbette:**

Gazel 1808

Mısra: 1

*Elbette, şüphesiz,
mutlaka.*

Zülfine dil bağlayan
elbette ol şeydā
gerek
Terk idüpnāmüs u
'arı 'ālemerüsvā
gerek

6. **elbette:**

Gazel 1955

Mısra: 7

*Elbette, şüphesiz,
mutlaka.*

Şan'at ile her kişi
elbette irer devlete
Kimseyi
ayakdakomaz eyle
devletdürkemāl

7. **elbette:**

Gazel 1984

Mısra: 2

*Elbette, şüphesiz,
mutlaka.*

Eger sen olasın
dünyāyamāyil
Olur elbette ol
uħrādahāyil

el-bir evledün:

1. **el-bir eyledün:-dün**

Gazel 1796

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

El birliği etmek.

Kaşuñi ya
eyleyüpmüjgânlaru
ñitreyledün
Beni
öldürmegeyidöst
yine el-bir eyledün

elde:

1. **elde:**

Gazel 1785

Mısra: 2

Elinde.

‘Ărızın ‘arzitmege
bir ruħlarımeh-rü
gerek
Çeşm [ü]
tîrihâzirolmuş elde
ya ebrü gerek

2. **elddür:-dür**

Gazel 1949

Mısra: 2

Elinde.

Rind-i
kallâşambenümfikr
ümğam-ı
ferdâdegül
Bâde-i
şâfelledürsanmañ
dem-i şahbâdegül

3. **elde:**

Gazel 1954

Mısra: 10

Elinde.

Derd ü belâ mey
yirinehün-ı
cigernüşıtmege

İydide sen

yârâniçün elde tolu

peymâne ol

eldegüldür:

1. **elde degüldür:-dür**

Gazel 1977

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Elinde olmamak II

*Yapabilecek bir
durumun olmaması.*

İztırâb eyler
Muhibbîgörmeyü
zin iver
N’eylesün elde
degüldürüzıtırâb ister
göñül

elddutam:

1. **elde dutam:-am**

Gazel 1969

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Gerekir diye

bekletmek.

‘Ăşık oldum
göreliden
‘ârızuñşubh-ı ezel
Komayup elde
dutamzülfüñitâşâm-ı
ecel

elde kalamaz:

1. **elde kalamaz:-amaz**

Gazel 1803

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

Elinde kalmak,

*bulunmak, elde kalan
şey.*

Esb-i
nâzüzregöricek seni

iyçâbü-k-süvâr

Kalamaz elde ‘inân-

ı ihtiyâr-kimsenüñ

elde olan:

1. **elde olan:-an**

Gazel 1820

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Mümkün olmak,

muktedir olmak.

Hicr-i dilberden
yanardumiçmeseyd
üm ben müdâm
Elde olan
dâyimâcâm-ı zülâl
olmak gerek

elde tutar:

1. **elde tutar:-ar**

Gazel 1921

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Elinde tutmak,

bulundurmak.

Her kaçan dil
mülkine ‘azm
eylese sulţân-ı ‘ışk
Karşularsüzângöñül
elde tutar fânüs-ı âl

eldekipeymâne:

1. **eldeki peymâne:**

Gazel 1565

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Elde bulunan

kadeh.

Olsañn’olaiyhür-ı
behişt bendeye
mihmân
Hün-ıla tolu eldeki
peymâne tekellüf

elden aldı:

1. elden aldı: -*di*

Gazel 1560

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

*Elinden almak,
mahrum etmek.*

Aldı 'aql u hüşı
elden 'işve-i sâkî
yine
Pür kılupmeclisde
meyle
dudıçünsâgar be-
kef

elden gider:

1. elden gider:

Gazel 1984

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Bir şeyi yitirmek.

Dutalum kim
cihânamâlikolduñ
Gider elden saña
andan ne hâşıl

elden koma:

1. elden koma:

Gazel 1617

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Elden bırakmak II

*Her zaman tutmak, bir
şeye her daim bağlı
kalmak.*

İyMuhibbî koma
elden dut
şerî'atdâmenin
İster-iseñrüz-ı
maşşerde ola
tâyüzüñ ak

2. elden koma:

Gazel 1999

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Elden bırakmak II

*Her zaman tutmak, bir
şeye her daim bağlı
kalmak.*

Koma elden bâde-i
hamrâyı her dem
'ârif ol
Çünküoldı her
şüküfeye bugün
serdâr gül

3. elden koma: -*ma*

Gazel 1765

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

*Elden bırakmak,
terk etmek, ihmal etmek.*

Elden koma
dâmenini dut
Muhibbî berk
Dilden giderme
zikriniâl-i
Muhammedüñ

eldenkomayam:

1. elden komayam: -

ma, -yam

Gazel 1840

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Bırakmak.

Dünyedeğatlı eyledi
çünkü beni
kâtilgözüñ
Tutam elden
komayammaşşerde
dâmânuñsenüñ

2. elden komayam: -

yam

Gazel 1768

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Elden bırakmak II

*Her zaman tutmak, bir
şeye her daim bağlı
kalmak.*

Hergizpîr-i
muğândâmenin
elden komayam
Ger gelüptüğü-ı eccl
eyleye bu
sînemiçâk

elden komayasın:

1. elden komayasın: -

yasın

Gazel 1914

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Bırakmak,

vazgeçmek, ayrılmak.

Ger bugün elden
komayasın
şerî'atdâmenin
Havz-ı
kevserdendiyeler
sañayârân şerbet al

eldenkomaz:

1. elden komaz: -*maz*

Gazel 1996

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Bırakmak.

Revân olursa cân
tenden
komazmihrüñi
elden dil
Ki
cânvirmeğgelüräsân

maḥabbetterkidürm
üşkil

2. **elden komaz:**

Gazel 1785

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Elden bırakmamak

İl terk etmemek.

Küh-ı ‘ışkikesmege

her bir kesi

ķadırdegül

Tişeyi elden

komazFerhād-

veşbāzū gerek

eldenkomazam:

1. **elden komazam:-**

mazam

Gazel 1571

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Bırakmak.

Komazam elden

ölince belki

maḥşerdedaḥı

Ḥamdülillāhelüme

girdi benümdāmān-

ı ‘ışk

eldenvitürdüm:

1. **elden yitürdüm:-**

düm

Gazel 1867

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Kaybetmek.

Gönlümi elden

yitürdüm ‘azm-i yār

itseme gerek

Mihnet ü derd ü

belāgamihtiyār

itseme gerek

ele:

1. **elek:-k**

Gazel 1789

Mısra: 6

Taneli veya un gibi

toz durumunda olan

şeyleri yabancı

maddelerden ayıklamak

veya incesini

kabasından ayırmak

için kullanılan, tahta bir

kasnak ve tek tarafa

gerilmiş, gözenekli tel,

kıl, bez vb.nden oluşan

araç.

Şöyle

tagıtdicihānahāküm

iāhumyili

Bulmaya bir

zerresinçarḥ eline

alsa elek

2. **elek:-k**

Gazel 1857

Mısra: 10

Taneli veya un gibi

toz durumunda olan

şeyleri yabancı

maddelerden ayıklamak

veya incesini

kabasından ayırmak

için kullanılan, tahta bir

kasnak ve tek tarafa

gerilmiş, gözenekli tel,

kıl, bez vb.nden oluşan

araç.

İyMuḥibbīdaḳīḳ-i

naẓmumdan

‘Aḳd-ı

pervīneṭab’umasdı

elek

ele al:

1. **ele al:**

Gazel 1583

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

Elinde tutmak,

eline almak.

Neler yazmış neler

bu dest-i ḳudret

Muḥibbī kıl naẓar

al ele evrāk

2. **ele al:**

Gazel 1706

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Elinde tutmak,

eline almak.

Mu’aṭṭareylegildehr

üñdimāğın

Ele al şāne ile tara

zülfüñ

3. **ele al:**

Gazel 1922

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Elinde tutmak,

eline almak.

Yine evvel

bahāroldığanimetdü

r ele al mül

Cemāligülsitānındaf

iğānabaşlasun

bülbül

4. **ele al:**

Gazel 1974

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Elinde tutmak,

eline almak.

Sāğarda var
nezākettā bula ete
hürmet
Cānālebūñbüseitsü
n anı ele al

ele ala:

1. **ele ala:-a**

Gazel 1539

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Tutmak, eline

almak.

Her kağan kim
çeşmüñ ele ala
kaşuñ yayını
Ben
degülgamzeñokında
n kalmaya bir
kimse sag

ele alma:

1. **ele alma:-ma**

Gazel 1653

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Elinde tutmak,

eline almak.

Zāhidā alma ele tek
sen şarāb u şāhidi
Var saña olsun
mübārekkevser iç
havrāya bak

ele almış:

1. **ele almış:-mış**

Gazel 1540

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Elinde tutmak,

eline almak.

Ele ebrūların almış
atar çeşmibaña

oklar
Nişān it sīneye
dilden degültür ü
kemānfāriğ

2. **ele almış:-e-mış**

Gazel 1639

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Elinde tutmak,

eline almak.

Çeşm-i celladı
elinden kim
anuñcānkurtarur
Ele cānkaşdına
almış hañçer-i tiz-
āba bak

3. **ele almış:-mış**

Gazel 1644

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Elinde tutmak,

eline almak.

Gülşen içre bülbül-ī
‘ışk dersini
tekrārider
Defter-i gülden ele
almış okur bir
kaçvarak

4. **ele almış:-mış**

Gazel 1665

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Elinde tutmak,

eline almak.

Āh kim kaşd eyledi
kanum döke yok
yirlere
Neşterin almış ele
çeşmüñ gibi faşşād
yok

5. **ele almış:-mış**

Gazel 1699

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Elinde tutmak,

eline almak.

Yār ele almış
Muhibbīşānezülfınş
āneler
Göreym bagrum
gibi
biñpārebagrınşānen
üñ

6. **ele almış:-mış**

Gazel 1882

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Elinde tutmak,

eline almak.

Ol kaşı ya almış ele
gamze okların
DöstlarMuhibbīsīne
sinañanişāntutuñ

ele alsa:

1. **ele alsa:-sa**

Gazel 1554

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Elinde tutmak,

eline almak.

Çeşmüñ alsa tiğ ele
karşuvarup
‘āşıkıların
Biribirinenāşihateyl
eyüpdirlā-tahaf

2. **ele alsa:-sa**

Gazel 1936

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

*Elinde tutmak,
eline almak.*
Şolgedā kim eyleye
meyhāneküncindek
arār
KendüyiHusrevsan
ur alsa ele peymāne
dil

3. ele alsa:

Gazel 1554

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

*Ele almak, elinde
tutmak.*

Ya kaşıyla ğamze
okların ele alsa
niġār
‘İşkmeydānında
eyler bu Muhibbī
dil hedef

elealup:

1. ele alup:-up

Gazel 1691

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

*Elinde tutmak,
eline almak.*

Yine bir lu’b-ıla ol
āhūyibend itsem
gerek
Ele alupdūd-ı
āhumkemend itsem
gerek

2. ele alup:

Gazel 1922

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

*Elinde tutmak,
eline almak.*

Ser-i
zülfihevāsındaniçe
‘āşıklarölmüştür
Bu ben
miskīnekaşditdikem
endalup ele kākül

ele girmez:

1. ele girmez:-mez

Gazel 1807

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Ele geçmek.

Naqd-i cānā alayın
būseyididümdidiyār
Rāyegān girmez ele
añabahā ister iseñ

2. ele girmez:-mez

Gazel 1507

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Ele geçmemek II

sahip olamamak.

Çünküdirler
ölmeyince ele
girmez vaşl-ı dōst
Böyledüryā bu olan
dünyādakihaydan
ne hāz

3. ele girmez:-mez

Gazel 1678

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Elde etmek,

ulaşmak, erişmek.

Çüngenc-durur
vaşlniġāruñ ele
girmez
İy dil talebin
eyleme
vīrānedegülseñ

4. ele girmez:-mez

Gazel 1820

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Elde etmek,

ulaşmak, erişmek.

İyMuhibbüzühd-ile

yāruñ ele girmez

senüñ

Hānekahtandeyreyi

dil intiķāl olmak

gerek

ele girmezse:

**1. ele girmezse:-mez, -
se**

Gazel 1821

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Ele geçmek.

Muhibbīyolına terk

eyle cānuñ

Ele girmezse ol

rūh-ı revānuñ

ele girse:

1. ele girse:-se

Gazel 1708

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Ele geçmek.

Mevsim-i gülde ele

girse eger bir

nāzenīn

Öp elin sal

boynnakoluñ lebin

dişe çek

eletiġalup:

1. ele tiġalup:-up

Gazel 1732

Mısra: 3

Kelime Tipi: -
Ele kılıç almak. ||
Kılıç çekmek.
Revāfızkaşdınaalup
ele tığ
Çektüp 'asker bizi
İrān' asaldun

elem:

1. **elemden:-den**

Gazel 1806

Mısra: 5

Üzüntü, tasa,

keder.

Çünkü gelmezsin
işit oldı elemden
intizār
Bāri öldür niçeye
dek intizār itsem
gerek

2. **elem:**

Gazel 1899

Mısra: 1

Üzüntü, tasa,

keder.

Ger eyleseñcevr ü
cefāderdsenün elem
senün
Yāhūd dönüp mihr
ü vefālutfsenün
kerem senün

3. **elemi:-i**

Gazel 1929

Mısra: 7

Üzüntü, tasa,

keder.

Hicrān elemi
pārekılurkenyüregü
māh
Bir yaña ura

hançer-i ğam yara
ne müşkil

elfāz:

1. **elfāzuñi:-uñi**

Gazel 1619

Mısra: 5

Kelimeler, sözler.

Saçılan dürler sana
kim işideelfāzuñi
Tāze güller bitüre
ger 'arızuñi dōke
'araç

2. **elfāzuma:-uma**

Gazel 1782

Mısra: 6

Kelimeler, sözler.

Lebüñañdukçadinür
şi'rümeiydōstmeliñ
Her bir elfāzumatañ
mı dine şekker-
şikenün

3. **elfāzuñ:-uñ**

Gazel 1909

Mısra: 10

Kelimeler, sözler.

İyMuħibbirāyegāñh
arc eyleme söz
cevherin
Çünkielfāzuñgörenl
er dirgüherden kem
degül

el-firāk:

1. **el-firāk:**

Gazel 1612

Mısra: 2

Elveda.

Tiredürrüzumbenü
māh düşeli senden
ırak

Gicelertāsubħa dek
niçediyem ben el-
firāk

eli:

1. **eliye:**

Gazel 1674

Mısra: 6

Sebebiyle, etki.

Egerħākoldugum
bilmek dilerseñ
Şabāeliye kalkan
gerdüme bak

elif:

1. **elifler:-ler**

Gazel 1531

Mısra: 3

*Arap alfabesinin
ilk harfi II Yara, yark.*
Her elifler
servyiryirdāğlardur
gül gibi
Devlet-i
'ışkındaoldışaħn-ı
sīnemtāzebāğ

2. **elifler:**

Gazel 1534

Mısra: 1

*Arap alfabesinin
ilk harfi || Doğru,
düzgün, eğri olmayan.*
Eşküml akar su
elifler
servlerdürlāledağ
İysehīservümüyiridür
eyler-iseñgeşt-i bāğ

3. **elif:**

Gazel 1696

Mısra: 1

Arap alfabesinin

*ilk harfî || Doğru,
düzgün, eğri olmayan.*

Cîmzülfüñ elif ol
kâmet ü mîm ol
dehenûñ
Lîk yok nâm u
nişânı ol
dehendensuhenûñ

4. elif:

Gazel 1827

Mısra: 8

Arap alfabesinin

*ilk harfî || Doğru,
düzgün, eğri olmayan.*

Zülfüñicîmkıluplebl
erüñimîmidüben
Elif iken bu
benümkâmetüminü
nitdüñ

elif çek:

1. elif çek:

Gazel 1997

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Elif harfî gibi

*göğüste boylamasına
yara açmak.*

Serv-
kadlerhasretinden
bir elif çek sîneye
Gicelertâşubha dek
anı derâğüşeylegil

elif çekdüm:

1. elif çekdüm:-düm

Gazel 1568

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Vücutta elif

*şeklinde açılmış
yaralar. II Aşığın*

*sinesine yapıştırdığı
nalı derisine tutturmak
için kullandığı çuvaldız.*

Sînemidâgeyleyüpç
ekdümañayiryir elif
Sanki bir bāğ içre
bitmiş serv ü
lâlemuhtelif

2. elif çekdüm:-düm

Gazel 1615

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Vücutta elif

*şeklinde açılmış
yaralar. II Aşığın
sinesine yapıştırdığı
nalı derisine tutturmak
için kullandığı çuvaldız.*

Serv-
kadleryādmasîneme
çekdüm bir elif
Olmasunnâ-
çârehasretle olan
âğüşa bak

elif çekmişdür:

**1. elif çekmişdür:-miş,
-dür**

Gazel 1568

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Elif harfî gibi

*göğüste boylamasına
yara açmak.*

Tekye-i dilde
Muhibbî yazmak
içünşekl-i âh
Dâğdanşakreyleyüp
üstineçekmişdür
elif

elif gibi:

1. elif gibi:

Gazel 1881

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Elif harfî gibi.

İy kaşı ya çün elif
gibi gele tîrûñsenüñ
Çagurup dil
dirañacân içre gel
yirüñsenüñ

elifkaddüm:

1. elif kaddüm:-üm

Gazel 1878

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Dimdik ve düz boy.

Dâl-1
zülfüñdâlgösterdüñ
cefâyaişanem
Bâr-1 gamdan bu
elif
kaddümbenümnüne
yledüñ

2. elif kaddüm:-üm

Gazel 1904

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Dimdik ve düz boy.

Bu elif
kaddümdilerseñdâl
ola
Gösterüpzülfüñteke
rrümeylegil

elifkaddümi:

1. elif kaddümi:-ümi

Gazel 1845

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

*Elif gibi uzun, ince
ve düzgün boy.*

Ser-i
zülfüñidāmitdūñ
elif
ḳaddūmilāmitdūñ
Beni rüsvā-yı
'āmitdūñn' için dün
gicegelmedūñ

elifkaddūñle:

1. **elif ḳaddūñle:-üñle**

Gazel 1902

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Dimdik ve düz boy.

San'at-ı
cevrüñcihānda ad
ola diyümüdām
Ol elif
ḳaddūñlebükdūñḳā
metümdāyleledūñ

elifolmuş iken:

1. **elif olmuşiken:-miş
iken**

Gazel 1552

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

*Elif gibi dimdik
durmak.*

Lām kıldı
ḳaddümiolmuş iken
hem çün elif
Bu şıfatla her ki
'āşık-durur olur
muttaşif

elin öp:

1. **elin öp:**

Gazel 1708

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Elini öpmek.

Mevsim-i gülde ele
girse eger bir
nāzenīn
Öp elin sal
boynakoluñ lebinin
dişe çek

elinde:

1. **elinde:**

Gazel 1584

Mısra: 7

*Elinde tutmak,
bulundurmak.*

Āb u gül serv ü
çemen sāķī elinde
bāde pür
Cümle 'iyyesbābı
var illāmünāsibyārı
yok

2. **elinde:**

Gazel 1994

Mısra: 8

*Elinde tutmak,
bulundurmak.*

Kaşı kemānikatıdur
elde çekilmez āh
Ḳavs-i kūzah elinde
gerekse kepāde ol

elinde tutar:

1. **elinde tutar:**

Gazel 1685

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

*Sahip olma, elinde
bulundurma.*

Bāğ-ı cemāl-i ḥüsne
olup pāsbanḳaşuñ
Tutar elinde tır-ile
ḥāzırkemānḳaşuñ

2. **elinde tutar:**

Gazel 1685

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

*Sahip olma, elinde
bulundurma.*

ĠamzeñMuḥibbīsīn
esinitidelükdölük
Tutar yine elinde
megerfir ü
kemānḳaşuñ

3. **elinde tutar:-ar**

Gazel 1875

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

*Eliyle kavramak,
elde taşımak.*

Cevr-ile delmek
dilermiş sīnesinehl-
i dilüñ
Ḥısmidüp tutar
elinde gönderini
kirpügüñ

elinden:

1. **elinden:**

Gazel 1736

Mısra: 4

... yüzünden, ...

sebebiyle.

Gül
ruhındaḥattınızāḥır
görüp āheyledüm
Ḥār elinden yaraşur
bülbul tek efgān
eylemek

2. **elinden:**

Gazel 1912

Mısra: 3

... yüzünden, ...

sebebiyle.

Şolqadar kan
agladumhicrūñ
elinden āh kim
Oldı bu
kanluyuşumdan her
der ü dīvār gül

elinden al:

1. **elinden al:**

Gazel 1997

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

*Sahip olunan bir
şeyden mahrum kılmak.*

Sāki-i gül-ruḥ
elinden bāde al
nūşeylegil
Çuşşavüğamkārını
cümle
ferāmūşeylegil

eline ala:

1. **eline ala:-a**

Gazel 1939

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

*Eline almak,
tutmak, sahip olmak.*

Gülşen içre ol gül-i
nev-reste bes bu
bülbüle
İstemez ala eline bu
gönültekrār gül

eline aldı:

1. **eline aldı:-dı**

Gazel 1716

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

*Eline almak,
tutmak II sahip olmak.*

Aldı eline şive ile
çünkemānkaşuñ

Çamzeokınasīnemii
tdinişānkaşuñ

eline alsa:

1. **eline alsa:-sa**

Gazel 1789

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

*Eline almak,
tutmak II sahip olmak.*

Şöyle
tağıtdıcihānāhāküm
iāhumyili
Bulmaya bir
zerresinçarḥ eline
alsa elek

eline girse:

1. **eline girse:-se**

Gazel 1980

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

*Eline geçmek, elde
etmek.*

Ḥırş-ıla her kim ki
yemek istedi ol oldu
aç
Doymadı
doymayısardur
eline girse de bal

elinetığalup:

1. **eline tığalup:-up**

Gazel 1792

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

*Eline kılıç alma II.
Savaşa hazır hale
gelme.*

Çeşm-i cellāduñ
eline tığalup kanlar
döker
Zülfüñün kim pīşesi

diller perişān
eylemek

elinevirme:

1. **eline virme:-me**

Gazel 1718

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

*Eline vermek,
tutuşturmak; teslim
etmek.*

Virmeağyār eline
dāmenüñiydōst
sakın
‘Ākıbet gül gibi çāk
olmaya tāpirehenüñ

2. **eline virme:-me**

Gazel 1549

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Eline verme!.

İyMuḥibbī her
sözün bir gevher-i
yek-dānedür
Kıymetin bilmez
eline virme eylersin
telef

ellerine girse:

1. **ellerine girse:-se**

Gazel 1703

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

*Ele geçirmek, elde
edilmek.*

VirdidinürdiMuḥib
bīehl-i diller
nazmuñı
Ellerine girse idi
ger bu güft ü güy-ı
müşg

elümde yok:

1. **elümde yok:**

Gazel 1837

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Elinde olmamak. //

Sahip olmamak.

Uzak menzil

elümde yok zevâde

Varabilmem

olupdurmerkebümle

ng

elümden düşmez:

1. **elümden düşmez:**

Gazel 1533

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Sürekli elinde

tutup kullanmak,

bırakmamak.

Lebleri

yâdnadüşdicân u

dil meyhâneye

Ol

sebebdendürelümde

ndâyimâ düşmez

ayâğ

elümdengitdi:

1. **elümdengitdi:-di**

Gazel 1588

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Elden gitmek; bir

*şeyi yitirmek, ondan
yoksun kalmak.*

Elümdengitdisermâ

yeümâdiâhsüdum

yok

Beni şeydâ mı

sanursızvücüdum

bil ki bûdum yok

elümden kim alır:

1. **elümden kim alır:**

Gazel 1790

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Elimden alamaz.

Kurtaram sanma

elümden kim

alurdâmânuñı

Rûz-ı

maşşerbulinadestü

mdedâmânuñsenüñ

elüme alam:

1. **elümealam:-am**

Gazel 1592

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Ele almak, tutmak.

Pîr oldum ise

meyden elüme ‘aşâ

alam

Her bir

çademdebaña ola ol

tayaktayak

elüme girdi:

1. **elümegirdi:-di**

Gazel 1571

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Ele geçirmek,

yakalanmak.

Komazam elden

ölince belki

maşşerdedağı

Hamdülillâhelüme

girdi benümdâmân-

ı ‘ışk

elüme girse:

1. **elüme girse:**

Gazel 1770

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Elde etmek.

Bir dem elüme

girse iydöstreh-i

mekânüñ

Müy-ı sefidî kılsam

cârüb-ı âsitanüñ

elümüzdün düşmez:

1. **elümüzdün düşmez:**

Gazel 1531

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Elinden düşmemek,

sürekli onunla

ilgilenmek.

Mevsim-i gülde lebi

yâdına mey

nüşeylertüz

Biz harâbâtehlîyüz

düşmez

elümüzdünayâğ

elün çek:

1. **elün çek:**

Gazel 1813

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Elini geri çekmek,

uzaklaştırmak. II

Vazgeçmek.

Derdümeçünla'l-i

dilberdürdevâdan

çek elün

İytabâbâderdüm

artar

bañatimäreyleseñ

elünden:

1. **elünden:**

Gazel 1879

Mısra: **10**

... yüzünden, ...

sebebiyle.

Bir cefâ-cüya yine
oldıMuhibbîmübtel
â

Dâdelündeniygöñül
çokdurbaña bu
işlerüñ

elünden koma:

1. **elünden koma:**

Gazel 1842

Mısra: **2**

Kelime Tipi: -

Elden bırakma! II

Elinden düşürme!.

Çekmeyem ger dir-
iseñ cevriñi sen
gerdüñüñ

Lâle-veş koma
elündenkañdeç-i
gülğünüñ

elüne al:

1. **elüne al:**

Gazel 1835

Mısra: **12**

Kelime Tipi: -

Ele almak:

*Üzerinde çalışmaya,
uğraşmaya başlamak.*

Degme kimse katı
yayını Muhibbî
çekemez

Hele bir kerredeñe
al elüñesîneye çek

2. **elüne al:**

Gazel 1987

Mısra: **3**

Kelime Tipi: -

Tutmak, elle bir

nesneyi kavramak.

Top eyle başum al
elüñezülfüñiçevğân
Gehğamzeokınsîne
me at kaşı kemân ol

elüñealdüñ:

1. **elüñealdüñ:-duñ**

Gazel 1719

Mısra: **1**

Kelime Tipi: -

Eline almak, elinde

olmak.

Aldüñelüñeydöstfir
-ile çünkemānuñ
Şahrâ-yı dilde
dikdüm olsun bu dil
nişānuñ

elüne girmez:

1. **elüñegirmez:-mez**

Gazel 1748

Mısra: **10**

Kelime Tipi: -

Ulaşmak, sahip

*olmak; vakti gelmek,
kavuşmak.*

İyMuhibbî ‘ışk ara
tâ kılmayınca terk-i
ser

Bellü bil girmez
elüñerâyegāncānāns
enüñ

elüne girse:

1. **elüñegirse:-se**

Gazel 1934

Mısra: **3**

Kelime Tipi: -

*Ulaşmak, sahip
olmak.*

Kıt kanâ’at girse bir
loğmaelüñekāni’ ol
Hırş-ıla olma meges
‘AnkâolubanKāfa
gel

el-vedâ’ evler:

1. **el-vedâ’ eyler:-r**

Gazel 1529

Mısra: **8**

Kelime Tipi: -

Veda eylemek.

‘İyş ü ‘işret görse
dil dirmerhabâ
Likkâr-ı zühdden
eyler el-vedâ’

el-vedâ’ itdüm:

1. **el-vedâ’ itdüm:-düm**

Gazel 1522

Mısra: **12**

Kelime Tipi: -

Elveda etmek.

Şolkadar ben
hastayacevr ü
cefâlareyledün
Şabraţâkat kalmadı
şehründenitdüm el-
vedâ’

em kıl:

1. **em kıl:**

Gazel 1910

Mısra: **10**

Kelime Tipi: -

Şifa bulmak. ||

Öpmek.

Muhibbîhastaduriy
dil tabîbi

Lebündârûsı ile aña
em kıl

emek:

1. **emek:**

Gazel 1695

Mısra: 6

*Bir iş uğruna
gayret ve çaba sarf
etmek.*

Zâhidüñgöñlinde
şek
'âşıkirişdivuşlata
Böyledür kime
emek sunuldı
kimine yimek

2. **emek:**

Gazel 1900

Mısra: 12

*Bir iş uğruna
gayret ve çaba sarf
etmek.*

Dâr-ı
dünyānuñMuhibbîh
âliçün bu nev' adur
Kimine halkuñnaşb
olur emek kime
yimek

emekçekmişem:

1. **emek çekmişem:-**

mişem

Gazel 1750

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

*Bir iş için
çalışmak, zahmet
çekmek.*

Gerçi kim
'ışkuñyolındaçekmi
şembî-had emek
Hamdü-lillâh kim

naşiboldıbañavaşlın
yimek

emir-i tâcdârumsın:

1. **emir-i**

tâcdârumsın:-um, -sın

Gazel 1845

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Hükümdarın

emirlerini ileten.

Emir-i

tâcdârumsınkuluña

mşehr-i yârumsın

İki

'âlemdevarumsın'n'ı

çün dün

gicegelmedüñ

emr:

1. **emrine:-i, -n, -e**

Gazel 1718

Mısra: 2

Emir, buyruk.

Seni

öldürmeğedürkaşdı

çün ol ğamze-zenüñ

Sun boyun emrine

var

boynuñatakupkefen

üñ

2. **emrüne:-üñ, -le**

Gazel 1752

Mısra: 11

Emir, buyruk.

Rüzirüşeneyledüñe

mrüne gün itditülü'

Giceyencümler ile

zeynidüptäreyledüñ

3. **emri:-i**

Gazel 1855

Mısra: 8

Emir, buyruk.

Çeşmüñ ki kanımı

içe virle'lüñagzuma

Sultân-ı 'ışk emri

budur kana kan

gerek

4. **emridür:-idür**

Gazel 1887

Mısra: 7

Emir, buyruk.

Gülşenegeldügiemri

dürreyâhınşâhınuñ

Tâ ki haqqında ola

medh ü

senâsibülbulün

5. **emrüne:-ü, -ñ, -e**

Gazel 1899

Mısra: 4

Emir, buyruk.

Tiğ çekerse

ğamzeler

boynumuz ince

müydan

Emrüneerâmolmuşuz

seyfsenüñkalemsen

üñ

emr evlediyse:

1. **emreylediyse:-diyse**

Gazel 1601

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Emretmek.

Niçeyirlerdekelâmi

ndabuyurmuşçünki

Haq

Her ne kim emr

eylediye cân u

dilden tut kulak

emr it:

1. **emr it:**

Gazel 1527

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Emir etmek,

buyurmak.

Cân-ısa

dağımurâduñn'olae

mr it kuluñam

Pâdişâhânebuyursa

ñoluramañamuñi'

emritdi:

1. **emritdi:-di**

Gazel 1642

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Emir etmek,

buyurmak.

Niçe bir yoldan

saparsın

iygönülinşâfa gel

Gir şırâf-ı

müstaķimeçünsañae

mrirdiHak

emr itse:

1. **emr itse:**

Gazel 1518

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Buyurmak.

Gâh yaksa gâh

kesse başumısultân-

ı 'ışk

Her ne emr itse

buyursun bende-

fermânumçü şem'

emritseñ:

1. **emritseñ:-señ**

Gazel 1944

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Emir etmek,

buyurmak.

Cân u dilden bende

oldı sen şeh-i

devrâna dil

Anuñ-içun her ne

emritseñtururfermâ

na dil

emr ola:

1. **emrola:-a**

Gazel 1892

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Hükmetmek, emir

vermek.

Kapusındaboynıbag

lubendeyüz

Kullara ne emr ola

fermân gerek

emr-i hakkı:

1. **emr-i hakkı:**

Gazel 1612

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Allah'ın emri.

İyMuħibbîemr-i

Hakkı tut çıkma

şer'den

İster iseñrüz-ı

maħşerde olasın

yüzi ak

eñ evvel:

1. **eñ evvel:**

Gazel 1709

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

İlk önce.

Eñ evvel 'ışkuñoyını

terk-i serdür

Dağı var mı be

zâhidimtiñhânuñ

encüm:

1. **encüm:**

Gazel 1520

Mısra: 3

Yıldızlar.

Tañmudurencümmiss

âli cem' ola

pervâneler

Çünkü bu bezm içre

oldıtal'at-i cânâne

şem'

2. **encümler:-ler**

Gazel 1579

Mısra: 1

Yıldızlar.

Gicelerencümler ile

zeynolınmış aya

bak

Başı aşğa turan

ķudretle hem

tübâya bak

3. **encüm-durur:-durur**

Gazel 1581

Mısra: 1

Yıldızlar.

Hüblarencüm-durur

içinde ol meh-rüya

bak

Niçe diller

mübtelâzülfıucında

müya bak

4. **encüm:**

Gazel 1721

Mısra: 2
Yıldızlar.
Bezmümüzrüşenidü
p şem’-i
şebistânolduñ
Hüblarencüm olup
sen meh-i
tâbânolduñ

5. **encüm:**

Gazel 1723

Mısra: 4

Yıldızlar.

Âh kılsam
kanluyuşumzâhir
olsa tañdegül
Kim şeb-i târ içre
encümâşikâr olmak
gerek

6. **encümler:-ler**

Gazel 1752

Mısra: 12

Yıldızlar.

Rüzürüşenyledüñe
mrüñle gün itdiñlü’
Giceyencümler ile
zeynidüptäreyledüñ

7. **encüm:**

Gazel 1757

Mısra: 2

Yıldızlar.

‘Âleme gün gibi
nürüñçünkirahşâney
ledüñ
Hüblarencümözüñ
sen mâh-ı
tâbâneyledüñ

8. **encüm:**

Gazel 1766

Mısra: 6
Yıldızlar.
Mâh gibi kaçan
ıydösttülü’
eyleyesin
Hüblarencüm olup
görinehayl ü
haşemüñ

9. **encüm:**

Gazel 1859

Mısra: 2

Yıldızlar.

İñledençarhıdilâfery
âd u zârüñdursenüñ
Görinenencümdegü
I her
şebşerârüñdursenüñ

encüm gibi:

1. **encüm gibi:**

Gazel 1731

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Yıldız gibi II toplu

hâlde, toplanarak.

Cihânmeñ-
rûlarıncüm gibi bir
demde mañvoldı
Kaçan sen ‘arż-ı
hüşnidüpyüzüñiâfıt
âbitdüñ

encümmisâl:

1. **encümmisâl:**

Gazel 1729

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Yıldızlar gibi.

Sensüzünçüşmümde
noldıyiryüziencüm
misâl
Diyemañvâlümisañ

adiñle imdi yek-be-
yek

endise:

1. **endişem:-m**

Gazel 1945

Mısra: 5

*Düşünce, hayal,
fikir.*

Gicevü gündüz
endişemniğârüñfikr
ü zikridür
Eser kalmaya ger
benden o hâlet
olmaya zâyil

endise cek:

1. **endişe çek:**

Gazel 1708

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Kaygılanmak.

Bu günühoşgörelüm
çok minnet olsun
Hâlîka
Zâhidâferdâgamıñı
sen yüriendişe çek

endişe evler:

1. **endişeyler:-r**

Gazel 1580

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

*Endişelenmek,
kaygılanmak.*

Ğamzesitirinekarşu
sîne tutar ehl-i ‘ışk
Baş u cân terkin
urur eyler mi gör
endişe bak

endüh u ğam:

1. **endüh u ğam:**

Gazel 1618

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Keder ve tasa.

Kimine şādīvirilmiş

kimine endüh u

ğam

Hātırūñhoş dut

Muhibbī sen

hemāntaksīme bak

endüh-ı derdümi:

1. **endüh-ı derdümi:-**

üm, -i-ümi

Gazel 1592

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Derdin tasası,

sıkıntısı.

Endüh-ı derdümi

dile

yazdumvaraķvaraķ

‘Işķ ehli tā gele ala

benden sabaksabaķ

eñegüñçāhına:

1. **eñegüñçāhına:**

Gazel 1817

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Çene çukuru.

Kaşd-i ruhsāritdi dil

düşdieñegüñçāhına

Döstumçıkarmagaz

ülfüñiçengāleyledü

ñ

2. **eñegüñçāhına:-na**

Gazel 1843

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Çene çukuru.

Eñegüñçāhınadüşdit

olaşaldan zülfe dil

Hey o

miskīnūñyirinzencīr

ü zindāneyledüñ

enfa’:

1. **enfa’:**

Gazel 1981

Mısra: 14

Çok faydalı,

yararlı.

Ka’bedürküymıfarz

oldıtavāfeyleyelüm

Dil didienfa’ budur

anda varupķurbān

ol

enīs-i mahrem:

1. **enīs-i mahrem:**

Gazel 1609

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Mahrem dost,

sevgili.

Aradumbulımadum

‘ışķdan özge

Enīs-i mahrem ü

yār-ı muvāfiķ

envār:

1. **envārına:-ına**

Gazel 1651

Mısra: 7

Nurlar,

aydınlıklar.

Yüzüñenvārınabeñz

er güzellik

āsümānında

Şarķdan bir tülū’

itmiş meh ü mihr-i

münevver yok

enver kılan:

1. **enverkılan:-an**

Gazel 1797

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Aydınlatmak.

‘Ālemienver kılan

cānācemālūñdürsen

üñ

Noķta-i dāĝ-ı

maħabbet yüzde

ħālūñdürsenüñ

er:

1. **erden:-den**

Gazel 1531

Mısra: 8

Erkek, kişi.

Ĥāk-i

pāyıntācidedençarķ

airgürdüm seri

Bu mesel devlet

dimişlerdürdegül

erden irag

2. **er:**

Gazel 1895

Mısra: 10

Erkek, kişi.

Nev-’arūs-ı

dehremeylitmemeg

e

Bu Muħibbī gibi

gerçek er gerek

3. **er:**

Gazel 1931

Mısra: 4

Erkek, kişi.

Sırr-ı

‘ışķısīnemecānumd

an evvel saklaram

Bu cihānda sırrımı
fāş eyleyen hōd er
degül

eri-:

1. **eriyüp:-üüp, -**

Gazel 1917

Mısra: 2

Erimek.

Tālib-i iksīr-i

‘ışkolduguma

yitmez mi dāl

Püte-i

ğamdaeriyüpolmuşa

m zer gibi kal

ervāh-ı kudsiler:

1. **ervāh-ı kudsiler:-ler**

Gazel 1880

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Kutsi, yüce ruhlar.

Reşkidersetañdegül

ervāh-ı

kudsilerbaña

İtlerünleçün beni

küyuñdaderbāneyle

dūñ

erzānī:

1. **erzānī:**

Gazel 1752

Mısra: 19

Bahşiş.

Zāhidāerzānīkılduñ

kevser ü hūr u

behişt

Bu Muhibbī’yi

şükür tālib-i

dīdāreyledūñ

es:

1. **esdi:-di**

Gazel 1877

Mısra: 7

Esmek.

Yaşummevcurdiesd

ibād-ı āhum

Sakin iyfūlk-i dil

‘ummānagirdūñ

2. **esse:-se**

Gazel 1932

Mısra: 6

Esmek.

Bülbülünkanlu

yaşın görse anı

bārānsanur

Esse çünbād-ı

seherşādān olup

oynar gül

es’ār:

1. **es’āra:-a**

Gazel 1599

Mısra: 12

Şiirler.

Bir

muşāhibiyārdurvirür

derünumdandhaber

Ehl-i derd olan

anuñçüngösterüreş’

āraşevk

2. **es’āruñ:-uñ**

Gazel 1872

Mısra: 10

Şiirler.

Muhibbīlutf-ı

tab’uñdankemāle

ireli nazmuñ

İşidüp gören

es’āruñdidişi’r-i

Hasan’danyig

3. **es’āruña:-uña**

Gazel 1989

Mısra: 7

Şiirler.

Cümle meh-rūlar

görüüp es’āruñameyl

eyledi

Şimdi bildümfenn’-

i şi’r içinde

sāhirdürgöñül

es’ār u divānuñ:

1. **es’ār u divānuñ:-uñ**

Gazel 1692

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Şiir ve divan.

Yārdanhercāyilik

ismin

Muhibbīögrenüp

Turmayup meclis

gezer es’ār u

divānuñsenüñ

2. **es’ār u divānuñ:-uñ**

Gazel 1810

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Şiir ve divan.

Yārdanhercāyilik

resmini

öğrendimeger

Her gice meclis

gezer es’ār u

divānuñsenüñ

esās:

1. **esāsın:-ı, -n**

Gazel 1572

Mısra: 9

Temel, asıl,

hakikat.

Ten esâsın oda
yakdıcevr-ile meh-
pâreler
Hüblar resmi budur
kim olmayamâbâd-ı
'ışk

esâs-ı 'ışkuñı:

1. esâs-ı 'ışkuñı:-uñ, -ı

Gazel 1964

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Aşkın temeli, esası.

Şöyle
muhkemeyledüm
dilde esâs-ı 'ışkuñı
Añlamamñfân-ı
ğamseyl-i
belâvirehalel

esbâb:

1. esbâbı:-ı

Gazel 1584

Mısra: 8

*Ar. Sebeb'ler,
vasıtalar, vesileler.*

Âb u gül serv ü
çemen sâkî elinde
bâde pür
Cümle 'iyeşebâbı
var illâmünâsıbyârı
yok

esbâb-ı vişâl:

1. esbâb-ı vişâl:

Gazel 1972

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Kavuşma sebebi.

Yâr düşmen bahttâr
u dehr de nâ-
mihribân

Âhderdâvüdirîğbulı
nmazesbâb-ı vişâl

esb-i dilber:

1. esb-i dilber:

Gazel 1795

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Sevgilinin atı.

İster iseñesb-i
dilber pâ koya
ruhsârûña
Yolları üzre düşüp
anuñtürâb olmak
gerek

esb-i nâz:

1. esb-i nâz:

Gazel 1755

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Naz attı.

Esb-i nâzüzre el
ursa zülf-i çevgâna
güzel
Ehl-i 'ışk serden
geçüben diye
küyüñdursenüñ

2. esb-i nâz:

Gazel 1803

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Naz attı.

Esb-i
nâzüzregöricek seni
iyeçâbük-süvâr
Kalamaz elde 'inân-
ı ihtiyârñkimsenüñ

3. esb-i nâz:

Gazel 1898

Mısra: 3

Kelime Tipi: -
Naz attı.

Esb-i nâzüzre el
urduñzülfüñüñçevg
ânına
Başımı top
eyleyüpyoluñdağalt
âneyledüñ

4. esb-i nâz:

Gazel 1998

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Naz attı.

Başım top
eyleyüptuñfegetürd
ümişeh-i hüban
Süvâr ol esb-i
nâzüzre ser-i
zülfüñiçevgân kıl

eser:

1. eser:

Gazel 1589

Mısra: 3

Eser, iz, nişan.

Noğtadirdümagzuñ
a olsa dehânuñdan
eser
Bilüñemüdir-
idümmüñcelikde
anca yok

2. eser:

Gazel 1797

Mısra: 7

Eser, iz, nişan.

Araduñiy dil
dehânyılamıyânında
n eser
Bulmaduñ ancak
hemân bir kıl ü
ğâlüñdursenüñ

3. **eser:**

Gazel 1865

Mısra: 3

Eser, iz, nişan.

Gice kim
vardurşehâzülf-i
siyâhuñdan eser
Gün tülû' eyler
sehergehrü-yı
pâküñdürsenüñ

eser görmedi:

1. **eser görmedi:**

Gazel 1602

Mısra: 13

Kelime Tipi: -

Herhangi bir iz,

*işaret görmek; bir şeyle
ilgili bir belirtiyile
karşılaşmak.*

Bu Muhibbî
görmedi
hergizdehanuñdan
eser
Müşkilihall it
habîbüm söyle
dopensün dudak

eser itmedi:

1. **eser itmedi:-medi**

Gazel 1746

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Tesir etmek, etki

etmek.

Gözlerüm yaşî eser
itmedi yâruñkalbine
Seng-i hârâdadilâ
olur mı
te'sirüñsenüñ

eser itmez:

1. **eser itmez:-mez**

Gazel 1628

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Tesir etmek, etki

etmek.

Hayretdeyemgönlü
ñeâhum eser itmez
Bu söz bî-çarâr dil-i
bî-çarâra bak

eser kalmaya:

1. **eser kalmaya:-ma, -
ya**

Gazel 1945

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Hiçbir belirti, iz

olmamak.

Gicevü gündüz
endişemniğaruñfikir
ü zikridür
Eser kalmaya ger
benden o hâlet
olmaya zâyil

eser yok:

1. **eser yok:**

Gazel 1662

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

İz, işaret

bulunmamak.

Egerçi dilde
varlıktan eser yok
Velicevr ü
belâvüderd-i ser
yok

eshâs:

1. **eşhâşdan:-dan**

Gazel 1978

Mısra: 5

Şahıslar. Kişiler.

'Âkıliseñgördüğüne
şhâşdan 'âr eyleme
Beñzemez biri
birine her birinden
şan'at al

esk:

1. **eşküm:-ü, -m**

Gazel 1534

Mısra: 1

Gözyaşı.

Eşküm akar su
elifler
servlerdürlâledağ
İysehîservümyiridür
eyler-iseñgeşt-i bāğ

2. **eşküm:-üm**

Gazel 1592

Mısra: 12

Gözyaşı.

Küynayaruñirmege
bir çârebulmadum
İtmiş anuñçü
yolların eşküm
batak batak

3. **eşkümle:-üm, -le**

Gazel 1630

Mısra: 5

Gözyaşı.

Niçe cem' olmuş-
durur
eşkümleâhumâteşi
Görmek isterseñ
'aceb bu
âteşînderyâya bak

4. **eşküm:-üm**

Gazel 1660

Mısra: 3
Gözyaşı.
Şu'levirüräteş-i dil
olsa bu eşkümrevân
Bu 'acebdüräteş ile
cem' olan deryāya
bak

5. eşkümle:-üm, -le

Gazel 1705

Mısra: 1
Gözyaşı.
Yine
eşkülmeoldıla'l
hem-reng
Cefādanbaşumaeks
ükdegülseng

6. eşküñ-ile:-üñ-ile

Gazel 1757

Mısra: 11
Gözyaşı.
Eşküñ-ile yine
zeynitudüñMuhibbīsī
neñi
Ger hayāli gelse
menzilgāh-ı
hübāneyledüñ

7. eşküñ:-üñ

Gazel 1758

Mısra: 8
Gözyaşı.
'Aceb mi mālīk
olsa mülk-i 'ışқа
Dilāeşküñolupdurçü
nsipāhuñ

8. eşküm:-üm

Gazel 1791

Mısra: 11
Gözyaşı.

Her yañakādir ola
çekmegeeşkümsipe
hin
Gözlerüm gibi aña
bir şeh-i dārāb
gerek

9. eşk-ile:--ile

Gazel 1796

Mısra: 9
Gözyaşı.
Eşk-ile
yazduñMuhibbīyāra
gönderdüñgazel
Nāme-i āgazlakamu
hālitaķrēyledüñ

10. eşküm:-üm

Gazel 1796

Mısra: 8
Gözyaşı.
İki yirdenbenditdüñ
boynuma
zayğamdüyü
Āheşkümdakduñiy
'ışqbañazencēyled
üñ

11. eşküm:-üm

Gazel 1873

Mısra: 3
Gözyaşı.
'Ārīzuñdandurşehāe
şkümbenümsurhold
ugı
La'lalurkān içre
mihrüntā yaşından
çünkireng

12. eşki:-i

Gazel 1974

Mısra: 3
Gözyaşı.

Şeb-diz-i āhum ile
gülgüneşkikoşum
Dikķatler eyle iy dil
yügrüğini görüp al

13. eşk:

Gazel 1717

Mısra: 1
Aşk, sevgi.
Var ol iyeşkevelā
bu sīnemi al
eyledüñ
Yiresalduñsoñradan
kendüñipā-
māyledüñ

eşksevlābını:

1. eşksevlābını:-nı

Gazel 1842

Mısra: 7
Kelime Tipi: -
Gözyaşı seli.
Eşksevlābımāsān
mı sanurmerdüm-i
çeşm
Kim ola māni' ola
akmasına
Ceyhünüñ

eşksipāhını:

1. eşksipāhını:

Gazel 1561

Mısra: 7
Kelime Tipi: -
Aşk ordusu.
Çekeremeşksipāhını
idüpāhum 'alem
Eyleremsāyemleyir
degökdebahtumlam
eşāf

eski:

1. eski:

Gazel 1557

Mısra: 6

Çok zaman geçmiş

olan, kadim.

Sīnemüñdāğın
gören kūy-ı ḥarābāt
içre dir
Pullarıyla tekve-i
gamdayatur bir eski
def

2. eski:

Gazel 1755

Mısra: 6

Çok zaman geçmiş

olan, kadim.

İtmeseñ ger bir
nazarküyüñdaki
'aşıklara
Kimse 'ayb itmez
seni çün eski
ḥüyuñdursenüñ

3. eski:

Gazel 1771

Mısra: 12

Çok zaman geçmiş

olan, kadim.

Bu
Muḥibbīanuñiçünsa
ñavirmişdürgöñül
'Aşık öldürmek
günehsüz eski
ḥüyuñdursenüñ

4. eski:

Gazel 1859

Mısra: 8

Çok zaman geçmiş

olan, kadim.

Cānisāritdümidü
myoluñdaiyārām-ı

cān

Didi ne minnet

gerek bu eski

kāruñdursenüñ

5. eski:

Gazel 1951

Mısra: 6

Çok zaman geçmiş

olan, kadim.

Seyl-i
eşkümvirmedidānes
ine 'ışkuñḥalel
Eski bünyādolıcak
kim
dirāñamuḥkemdegü
I

esk-i āhından:

1. esk-i āhından: -ın, -
dan-ndan

Gazel 1638

Mısra: 14

Kelime Tipi: -

Ahın gözyaşı.

Muḥibbī 'ışkaşāhid
ne hemān-dem
giryelerkıldum
Didilereşk-i
āhındanmegergayrı
güvāhı yok

esk-i al:

1. esk-i al:

Gazel 1915

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Kırmızı gözyaşı. II

Kanlı gözyaşı.

Gün yüzini
göremem
yāruñMuḥibbīn'eyl
eyem

Bañadüşmenlikider
māni' olur bu eşk-i
al

esk-i bī-pāyāna:

1. esk-i bī-pāyāna: -a

Gazel 1794

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Sonsuz gözyaşı.

Olmuş iken
'ışkan' idemeşk-i bī-
pāyānağarḳ
Kim görüpdürāb-ıla
cem'
oldugınıāteşüñ

esk-i çeşm:

1. esk-i çeşm:

Gazel 1677

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Gözyaşı.

Baḥr-ı eşkümden ne
mümkinkurtıla dil
zevraḳı
İyMuḥibbīeşk-i
çeşm içre olan
girdāba bak

esk-i çeşmi:

1. esk-i çeşmi: -i

Gazel 1589

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Gözyaşı.

Ġarḳavirseesk-i
çeşmitañ mı
göñlümkişverin
Gözlerüm yaşına
nisbetçünbilürsin
Tunca yok

esk-i cesmüm:

1. **esk-i çeşmüm:-üm**

Gazel 1500

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Gözyaşı.

Eşk-i

çeşmümğarkavirmiş

ken ser-ā-ser ‘ālemi

Bu

gönülpervāyimezol

miş o bahr içinde

bağ

2. **esk-i çeşmüm:-üm**

Gazel 1839

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Gözyaşı.

Başladı hün-ı

cigerdendöstumkarz

olmaga

Akmağ-ılaeşk-i

çeşmüm kalmadı

kansuzkoduñ

3. **esk-i çeşmüm:-üm**

Gazel 1920

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Gözyaşı.

Fırkat-ile eşk-i

çeşmümlölcānā

hem çüNıl

İrmez-isem

vaşluñahicrān beni

eyler kañıl

4. **esk-i çeşmüm:-üm**

Gazel 1950

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Gözyaşı.

İyMuhibbēşk-i

çeşmümrü-yı

zerdüm var iken

İstemek

hācetdegüldür

‘ışkumağayrıdelıl

esk-i cesmümdür:

1. **esk-i çeşmümdür:-**

üm, -dür

Gazel 1949

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Gözyaşı.

Eşk-i

çeşmümdürihāta

eyleyen ‘ālemleri

Siz anı

deryāsanursızgörine

nderyādegül

esk-i çeşmümle:

1. **esk-i çeşmümle:-**

ümle

Gazel 1712

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Gözyaşı.

Gönderüpğam

leşkerini gāret-i

cāneyledüñ

Eşk-i çeşmümle bu

dil şehriñi

vırāneyledüñ

esk-i çeşmüñ:

1. **esk-i çeşmüñ:-üñ**

Gazel 1846

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Gözyaşı.

Ger gül-

ābitseñMuhibbēşk-

i çeşmüñyiridür

Hāşılı baş

agrısıdurpādişehlik

dankuluñ

esk-i eskinden:

1. **esk-i eskinden:-**

inden

Gazel 1613

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Gözyaşı aşkı.

Her kimüñ kim

‘ışkı var olur hārāb

dil hānesi

Eşk-i eskinden hālel

gelmiş ol[an]

bünyāda bak

esk-i mahabbet:

1. **esk-i mahabbet:**

Gazel 1628

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Aşkın gözyaşı.

Eşk-i mahabbet içre

Muhibbī o gevheri

Atdikenārabulımad

umrüzigāra bak

esk-i surh:

1. **esk-i surh:**

Gazel 1986

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Kırmızı gözyaşı.

Eşk-i surh u rüy-ı

zerdümdenbilürler

‘ışkumı

Olsa bir nesne

‘ayānañabeyānhācet
degül

esme:

1. **esme:**

Gazel 1969

Mısra: 3

*Hava bir yönden
bir yöne akmak, rüzgâr
olmak.*

Açamazsın ‘uğde-i
zülfini esme işabā
Degmecidd ü cehd-
ile olmaya hiç bu
‘uğdehal

esrār:

1. **esrār-uñi: -uñ, -ı**

Gazel 1529

Mısra: 3

Sırlar, gizler.

Sakla
cāndandidedenesrār
uñı
“Küllü sırrın
cāveze’l-
isneynişā”

esrār-ı hakāyık:

1. **esrār-ı hakāyık:**

Gazel 1609

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Hakikat sırrı.

Dilāfāş itme esrār-ı
hakāyık
Ki zīrāolımaz her
güşalāyık

esrār-ı ‘ışk:

1. **esrār-ı ‘ışk:**

Gazel 1654

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Aşkın sırları.

Sīnesini her
kimüñyaktı ezelden
nār-ı ‘ışk
Dūd-ı
āhındankılsatañım
ıduresrār-ı ‘ışk

2. **esrār-ı ‘ışk:**

Gazel 1555

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Aşkın sırrı.

İyMuñibbī kimseye
keşf olmadı esrār-ı
‘ışk
Müşkilihallitmeyüp
‘aqlolmuş-iken mū-
şikāf

3. **esrār-ı ‘ışk:**

Gazel 1825

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Aşkın sırrı.

Fāşoldı ‘ālem içre
çün bugün esrār-ı
‘ışk
Ol
perīnünzülfinekend
ümidār itsem gerek

ete:

1. **ete:-e**

Gazel 1974

Mısra: 5

Beden, vücut.

Sāğarda var
nezākettā bula ete
hürmet
Cānālebünbüseitsü
n anı ele al

etfāl:

1. **etfālīne:-ine**

Gazel 1941

Mısra: 7

Çocuklar.

Kuş dilin ta’līmider
būlbūl çemen
etfālīne
Medhlerintā ki
iderler her biri īsar
gül

etrāf:

1. **etrāfa:-a**

Gazel 1528

Mısra: 10

Yan, çevre. II Her

yer.

Kaşdı bu dāma
düşüre dem-be-dem
pervāneyi
Ol sebebdendür
döker etrāfa her
dem dāne şem’

2. **etrāfın:-ın**

Gazel 1587

Mısra: 7

Yan, çevre. II Her

yer.

Nīgārākūyuñetrāfın
yaşumderyāyadōnd
ürdi
Geçilmez yolum
olmuşdurañavarmag
arāhum yok

3. **etrāfına:-ın, -a**

Gazel 1623

Mısra: 4

Yan, çevre. II Her

yer.

Ger sorarsañ
leblerinden söze
geldükçenigâr
Dökilüreträfina ol
la'l-i şekker-hâya
bak

ev:

1. ev:

Gazel 1906

Mısra: 10

Ev, hane.

Çünkirâ-y-
ılagirübenuşbudüny
âhânına
Tiz göçersin saña
bu zîrâmuqarrer ev
degül

2. evde:-de

Gazel 1925

Mısra: 6

Ev, hane.

Gehhayâlidür
konan gönlüm
evinde gehğamı
Dil hârâbe evde
mihmân her
zamâneksükdegül

3. evinde:-in, -de

Gazel 1925

Mısra: 5

Ev, hane.

Gehhayâlidür
konan gönlüm
evinde gehğamı
Dil hârâbe evde
mihmân her
zamâneksükdegül

evc-i felekde:

1. evc-i felekde:-de

Gazel 1955

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Gökyüzü.

‘Işık yayın çekmede
elde

kepâdemdürbenüm
Görinenevc-i
felekdedirlerañakav
s-i zâl

evc-i hevâda:

1. evc-i hevâda:-da

Gazel 1900

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

*Havanın en yüksek
tabakası, gökyüzü.*

Murglarevc-i
hevâdaâhumaraşm
eyledi
Acıdı acı
yaşumıgördideryâd
asemek

evrâ:

1. evrâda:-da

Gazel 1613

Mısra: 8

Her zaman

yinelenen dua.

Ben tevekkül
eyledümirdüm bu
dem maşşüduma
Sen yüritesbîh ü
zıkr [it]
zâhidâevrâda bak

evrâdtesbîhin:

1. evrâdtesbîhin:-n

Gazel 1759

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

*Her zaman yinelen
dualar ve zikirler.*

Şöyle âhitdüm

bugün

kopdıkiyâmet

sandılar

Yañılıpevrâdtesbîhi

nunıtdı her melek

evrâk:

1. evrâk:

Gazel 1583

Mısra: 12

Yapraklar,

sayfalar, kağıtlar.

Neler yazmış neler

bu dest-i kudret

Muhibbî kıl nazâr

al ele evrâk

2. evrâkın:-ın

Gazel 1751

Mısra: 12

Yapraklar,

sayfalar, kağıtlar.

İyMuhibbîyârâdîñh
üşninemâğrûrolmas

un

Zîrâ çok gördüm

yilevrâkınsavurmuş

durgülün

evvel:

1. evvel:

Gazel 1507

Mısra: 3

Başlangıçta,

evvelâ, ilk önce, ilk

olarak.

Virdüm evvel

gönlümisoñravirem

cânağdini

Büseikrânainkârit
di peyden ne hâz

2. evvel:

Gazel 1545

Mısra: 10

*Başlangıçta,
evvelâ, ilk önce, ilk
olarak.*

İyMuhibbî bu
cihânda kim ki
'uzlet isteye
Varlıgından ol
gerekdür eyleye
evvel ferâğ

3. evvel:

Gazel 1554

Mısra: 5

*Başlangıçta,
evvelâ, ilk önce, ilk
olarak.*

Gönlüñipâk eyle
evvel soñra kıl
şî'reşürü'
Dürlerhâşıl mı eyler
olıcaknâ-pâkşadef

4. evvel:

Gazel 1589

Mısra: 5

*Başlangıçta,
evvelâ, ilk önce, ilk
olarak.*

Âlidersingösterürsi
nâl-ıla evvel yüzün
Bu
'acebdürsoñradirsın
göñlümi alınca yok

5. evvel:

Gazel 1616

Mısra: 12

*Başlangıçta,
evvelâ, ilk önce, ilk
olarak.*

'Âşık oldum [ben]
ezelden
güşidüp dîdârûñı
Hâkdimişler 'âşık
olur gözden evvel
kulak

6. evvel:

Gazel 1622

Mısra: 4

*Başlangıçta,
evvelâ, ilk önce, ilk
olarak.*

Devâçünâhiritmezd
üñ bu derde iytâbîb-
i dil
Ne idi yâ beni evvel
bu derde mübtelâ
kılmak

7. evvel:

Gazel 1637

Mısra: 7

*Başlangıçta,
evvelâ, ilk önce, ilk
olarak.*

Her kimüñ evvel
yakupküllivücüdñh
âkider
Çıkarurâhîryüzün
eyler anuñeflâk-i
'ışk

8. evvel:

Gazel 1640

Mısra: 4

*Başlangıçta,
evvelâ, ilk önce, ilk
olarak.*

Bu dil derdine sen
dermânçünâhiritme
yecekdüñ
Ne idi gösterüp
evvel
yüzünimübtelâ
kılmak

9. evvel:

Gazel 1725

Mısra: 7

*Başlangıçta,
evvelâ, ilk önce, ilk
olarak.*

N'îçün evvel
yüzünigördükdecân
terk itmedüm
Göz göre
öldürmelüdür beni
ihmâlümgörün

10. evvel:

Gazel 1726

Mısra: 7

*Başlangıçta,
evvelâ, ilk önce, ilk
olarak.*

Diller alduñ evvel
âhîrgâret-i
dîneyledüñ
Hey
göziâfetmegeryog-
ımışimânuñsenüñ

11. evvel:

Gazel 1733

Mısra: 1

*Başlangıçta,
evvelâ, ilk önce, ilk
olarak.*

Sünbülün evvel
ruhuñda 'anber-
efşâneyledüñ

Soñrahañtuñgösterü
phâtırperîşaneyledü
ñ

12. evvel:

Gazel 1751

Mısra: 3

Başlangıçta,
evvelâ, ilk önce, ilk
olarak.

Evvel
açupgözlerüñgördic
ihâncây-ı hûb
Âhîr anda
bilmedüñküy-ı
âdemdürmenzilüñ

13. evvel:

Gazel 1768

Mısra: 5

Başlangıçta,
evvelâ, ilk önce, ilk
olarak.

Yüzüñigösterüp
evvel
komaduñzerremecâl
Soñradañgamzeñok
ıylaeyledüñ beni
helâk

14. evvel:

Gazel 1824

Mısra: 8

Başlangıçta,
evvelâ, ilk önce, ilk
olarak.

Düşmesün bir kişi
'ışkaçün düşe bî-
ihtiyâr
Ölmeği 'ışkından
evvel ihtiyâr itmek
gerek

15. evvel:

Gazel 1830

Mısra: 1

Başlangıçta,
evvelâ, ilk önce, ilk
olarak.

Cân u dil mülkini
evvel eyledi
yagmagözüñ
Öldüriserbilüremâhi
r beni şehlâgözüñ

16. evvel:

Gazel 1840

Mısra: 9

Başlangıçta,
evvelâ, ilk önce, ilk
olarak.

Evvel
alduñgöñlümicevr-
ile âhîr öldürüp
Kanda gitdi ara
yırde 'ahd ü
peymânuñsenüñ

17. evvel:

Gazel 1873

Mısra: 8

Başlangıçta,
evvelâ, ilk önce, ilk
olarak.

Her ki
'ârifdürcehândaism
ü resmi terk ider
Şartıdur 'aşıklarüñ
terk ide evvel nâm
u neng

18. evvel:

Gazel 1880

Mısra: 9

Başlangıçta,

evvelâ, ilk önce, ilk
olarak.

Gösterüp evvel
yüzüñalduñMuhibbî
göñlini
Yüz
çevürdüñsoñradanz
ulmıfirâvâneyledüñ

19. evvel:

Gazel 1920

Mısra: 8

Başlangıçta,
evvelâ, ilk önce, ilk
olarak.

Zâhidâ bilmek
dilersen
'ışkhalindenhaber
Ölmeğiâsânider
evvel bu yitmez mi
delîl

20. evvel:

Gazel 1922

Mısra: 1

Başlangıçta,
evvelâ, ilk önce, ilk
olarak.

Yine evvel
bahâroldığanimetdü
r ele al mül
Cemâligülsitânındaf
igânabaşlasun
bülbul

21. evvel:

Gazel 1931

Mısra: 3

Başlangıçta,
evvelâ, ilk önce, ilk
olarak.

Sırr-ı
'ışkısînemecânımd

an evvel saklaram
Bu cihānda sırrını
fāş eyleyen hōd er
degül

22. **evvel:**

Gazel 1938

Mısra: 1

Başlangıçta,
evvelâ, ilk önce, ilk
olarak.

Hüsnüniressām-ı
kudret yazdı evvel
ber-kemāl
Ol muḳanni'
naşahergiz iremez
vehm ü hayāl

23. **evvel:**

Gazel 1947

Mısra: 6

Başlangıçta,
evvelâ, ilk önce, ilk
olarak.

Derd ü
belävümühnet ü
ğam gelse tañmıdur
Kim dididilāsaña
evvel bī-vefāda ol

24. **evvel:**

Gazel 1972

Mısra: 7

Başlangıçta,
evvelâ, ilk önce, ilk
olarak.

Metn-i hüsnı yazdı
evvel gerçi hattāt-ı
ezel
Soñradantefsiritdige
lūbenihatt u hāl

25. **evvel:**

Gazel 1978

Mısra: 4

Başlangıçta,
evvelâ, ilk önce, ilk
olarak.

Kullanamdirseñvuh
üş u tayrı sen
Mecnūnlayın
Şohbet-i insānı
evvel terk idūben
'uzlet al

26. **evvel:**

Gazel 1984

Mısra: 3

Başlangıçta,
evvelâ, ilk önce, ilk
olarak.

Egerçidehr evvel
gösterürkand
Velihiriçürür ol
helāhil

27. **evvel:**

Gazel 1987

Mısra: 9

Başlangıçta,
evvelâ, ilk önce, ilk
olarak.

Öldür beni evvel
elüñi kana bulaşdur
Öldürdüğüñesoñran
ihāyetpeşimān ol

evvelbahārı:

1. **evvel bahārı:-ı**

Gazel 1714

Mısra: 1

Kelime Tipi: -
İlkbahar.

N'eylerem evvel
bahārıbañayārumdu

r gerek
Kāmetiserv ü yüzi
gül gül-'izārumdur
gerek

evvelkademde:

1. **evvel kademde:**

Gazel 1866

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

İlk başta, ilk
olarak.

Her kimde kim
hevā-yı ser-i zülfi
yār ola
Evvel kademdelā-
būdaña terk-i ser
gerek

evvelrefiksoñratarik:

1. **evvel**

refiksoñratarik:

Gazel 1502

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

"Önce yoldaş
sonra yol" şeklindeki
Arap söylemi.

Evvel
refiksoñratarik bu
mesel-durur
Yol korkuludur eyle
dil 'ışk-ılaihtilāt

evvelâ:

1. **evvelâ:**

Gazel 1524

Mısra: 3

Başlangıçta,
evvelâ, ilk önce, ilk
olarak.

Evvelāber-
dāridüpsoña

yakarlar âteşe
Sırr-ı 'ışk[1]
itdügiyüçünfâşMans
ür-vâr şem'

2. **evvelâ:**

Gazel 1601

Mısra: 4

*Başlangıçta,
evvelâ, ilk önce, ilk
olarak.*

Hîç düşer mi alâsın
nâm-ı şerîfinagzuña
Evvelâlâyık budur
agzuñ gül-âb-ıla
yumak

3. **evvelâ:**

Gazel 1717

Mısra: 1

*Başlangıçta,
evvelâ, ilk önce, ilk
olarak.*

Var ol iyeşkevvellâ
bu sînemi al
eyledüñ
Yiresalduñsoñradan
kendüñipâ-
mâleyledüñ

evveli:

1. **evveli:**

Gazel 1764

Mısra: 6

*Birinci, ilk,
başlangıç.*

Başumasultân iken
dîvâne oldum 'ışk-
ıla
Budur 'ışkuñ evveli
çâk-i girîbânüñ
gerek

evvelkiçag:

1. **evvelki çag:**

Gazel 1543

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

*Önceki çağlar,
yaşlar.*

Baş ditreppîr oldum
pâda kudret kalmadı
Zür-ı bâzû kanda
gitdi kanı ol evvelki
çag

evâ:

1. **evâ:**

Gazel 1645

Mısra: 9

"Ey, hey"

*manasına gelen ve
Arapça kelime ve
terkiplere giren nidâ
edatıdır.*

Dakboynınazülfüñi
Muhibbînüñeyâdöst
Yanumda sakın
dimegehâzırmeresü
m yok

2. **evâ:**

Gazel 1810

Mısra: 9

"Ey, hey"

*manasına gelen ve
Arapça kelime ve
terkiplere giren nidâ
edatıdır.*

Gâhcevr ü
gehcefâkılşañeyâsul
tân-ı hüsn
Bu Muhibbîcân u
dilden bende-
fermânüñsenüñ

3. **evâ:**

Gazel 1862

Mısra: 8

"Ey, hey"

*manasına gelen ve
Arapça kelime ve
terkiplere giren nidâ
edatıdır.*

Bezm-i gâmda pür
iderseñgözümüñsâg
arını
Dilegüm bu ki
ziyâd ola
eyâdidedemüñ

4. **evâ:**

Gazel 1994

Mısra: 5

"Ey, hey"

*manasına gelen ve
Arapça kelime ve
terkiplere giren nidâ
edatıdır.*

Hicrânşebindekaldı
meyâmehlikâmeded
Eyle tulû' yüzüñi
göster ziyâda ol

eyd-:

1. **eydürsin: -ür, -sin**

Gazel 1658

Mısra: 8

Demek, söylemek.

Âşikârebüseñiñsâni
dersiniyşanem
Bir 'acebsırdur ki
eydürsinbañatenhâd
a yok

2. **eydür: -ür**

Gazel 1888

Mısra: 10

Demek, söylemek.

Her kim ki Muhibbî
göre bu şi'r-i laîfî
Eydürgörüntür gül
gibi hoş-ter
daḥinâzük

3. **eydem:-em**

Gazel 1959

Mısra: 1

Demek, söylemek.

Mecnûneger
soralar eydemaña
'âkil
Terk itdi kamu
olmadı dünyâ ile
'âmil

eyd:

1. **eydür:-ür**

Gazel 1625

Mısra: 7

Demek, söylemek.

Zâhideydür sevme
hûbı içme bâdefâriğ
ol
Bâver itme pendine
ol sözleri sermâya
bak

eydem ki:

1. **eydem ki:**

Gazel 1946

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Söylesem ki.

Ṭâqolupdurfıkr-i
zâtuñda dil ü
'aqlumbenüm
Ben ne yüzden
vaşfuñeydem ki
oldum bî-mecâl

eyit:

1. **eydür:-ür**

Gazel 1607

Mısra: 2

Demek, söylemek.

Leylîzülfi[i]dür iden
mecnûnlayınşeydâ-
yı 'ışk
Anuñçün kim göre
eydürbañarüsvâ-yı
'ışk

2. **eydür:-ür**

Gazel 1658

Mısra: 10

Demek, söylemek.

Bu
Muhibbîtâcideldenḥ
âk-i pâyuñ cevherin
Kim göre eydür bu
gevher efser-i
Dârâda yok

evle:

1. **eyle:**

Gazel 1903

Mısra: 1

Oyalamak.

Naqşına aldanma
dehrûñ eyle
göñlüñsâde gül
Serv gibi ol
ta'alluqdan kamu
âzâde gül

2. **eyle:**

Gazel 1562

Mısra: 8

Öyle, o şekilde.

Alısardurnağd-i
'ömrûñ
'âkıbetdünyâsenüñ

Eyle farz it kim bu
naḥdieyledüñ ol
ḥânavâkf

3. **eylemez:-mez**

Gazel 1506

Mısra: 4

*Etmek, eylemek,
yapmak.*

Kim ki la'lüñden
bugün idersenüñ bir
cür'anuş
Eylemez
cennetdeiderâb-ı
kevserden ne ḥaz

4. **eyledüñ:-düñ**

Gazel 1522

Mısra: 11

*Etmek, eylemek,
yapmak.*

Şolkadar ben
ḥastayacevr ü
cefâlareyledüñ
Şabraṭâkat kalmadı
şehrûñdenitdüm el-
vedâ'

5. **eyleyüp:-y, -üp**

Gazel 1568

Mısra: 1

*Etmek, eylemek,
yapmak.*

Sînemidâgeyleyüpç
ekdümañayiryir elif
Sanki bir bâğ içre
bitmiş serv ü
lâlemuhtelif

6. **eyleyüp:-yüp**

Gazel 1568

Mısra: 10

*Etmek, eylemek,
yapmak.*
Tekye-i dilde
Muhibbî yazmak
içünşekl-i âh
Dâgdansağkreyleyüp
üstineçekmişdür
elif

7. **eyledi:-di**

Gazel 1575

Mısra: 8

*Etmek, eylemek,
yapmak.*

Pâymalıtdi yine
gam leşkeri
Eyledi dil mülkini
yagma-yı 'ışk

8. **eylemiş:-miş**

Gazel 1613

Mısra: 2

*Etmek, eylemek,
yapmak.*

Ġamzesi kanlar içer
her demde ol bî-
dâda bak
Eylemiş fenn-i
cefâtekmlin ol
üstâda bak

9. **eylemiş:-miş**

Gazel 1625

Mısra: 3

*Etmek, eylemek,
yapmak.*

İrmek ister zülf-i
yâra eylemiş tül-ı
emel
Añairişmekmuḥâl
başındaki sevdâya
bak

10. **eyledi:-di**

Gazel 1627

Mısra: 6

*Etmek, eylemek,
yapmak.*

Od yanarken
sinedeğamtiğiidîçâ
k anı
Çıkmagadüd-ı
dilüme eyledi
yiryiryaruk

11. **eylese:-se**

Gazel 1627

Mısra: 14

*Etmek, eylemek,
yapmak.*

İyMuhibbî yüz
çevürmesîneñi eyle
siper
Kaşı yayından
atuban eylese
müjgânın ok

12. **eyle:**

Gazel 1629

Mısra: 8

*Etmek, eylemek,
yapmak.*

Yol uzakdur irmek
istersenvişâli
şehrine
Eyle âhenden
'aşâpâyunaademürde
nçaruk

13. **eyler:-r**

Gazel 1637

Mısra: 8

*Etmek, eylemek,
yapmak.*

Her kimün evvel
yakupküllivücüdñh

âkider

Çıkarurâhiryüzün
eyler anuñeflâk-i
'ışk

14. **eylese:-se**

Gazel 1647

Mısra: 5

*Etmek, eylemek,
yapmak.*

Ol serv-i nâz eylese
nâz-ılageşt-i bâğ
Pâyınasım ü zer
döke güller tabak
tabak

15. **eylemişler:-miş, -
ler**

Gazel 1659

Mısra: 2

*Etmek, eylemek,
yapmak.*

Zülfiniḳaṭ' it ḫatın
çek it ruḫ-ı rengine
bak
Kaşd-ı imân
eylemişler ol iki bî-
dîne bak

16. **eyler:-e**

Gazel 1682

Mısra: 3

*Etmek, eylemek,
yapmak.*

Salındukçaḫırâmânî
gözüm yaşını cü
eyler
Ḥırâmankadd-ile
serv-i
revânibañaöğretme
ñ

17. **eyledüñ:-dü, -ñ**

Gazel 1697

Mısra: 2

*Etmek, eylemek,
yapmak.*

Eyleyüpcevr ü
cefâlar beni hoş-
hâleyledüñ
Zehrsunduñ sanma
anı şekker ü
bâleyledüñ

18. **eyledüñ:-düñ**

Gazel 1697

Mısra: 6

*Etmek, eylemek,
yapmak.*

Dânesaçduñdâmkur
duñ yine bu dil
murgına
Zülfüdüñ birine
adın birin
hâleyledüñ

19. **eyle:**

Gazel 1708

Mısra: 2

*Etmek, eylemek,
yapmak.*

Bir lebi şiriniçün
her demde göñlüñ
işe çek
Kühkenlik eyle bu
gamkühına gel tîşe
çek

20. **eyledüñ:-dü, -ñ**

Gazel 1712

Mısra: 6

*Etmek, eylemek,
yapmak.*

Kaşd-ı İmân eyledi
gördük yine

kâfirsaçuñ

Kesübenzünnârını

anı

müselmâneyledüñ

21. **eyledüñ:-dü, -ñ**

Gazel 1717

Mısra: 4

*Etmek, eylemek,
yapmak.*

Dâmidüpzülfeynüñi
tutmaga bu dil
murgını
Dânedökdüñzülfüñ
içre adını
hâleyledüñ

22. **eyledüñ:-dü, -ñ**

Gazel 1733

Mısra: 6

*Etmek, eylemek,
yapmak.*

Zülf ü haṭṭ u
kâkülün her
yañadan eyler
hücüm
‘Ârızuñdîn şehri
iken
kâfiristâneyledüñ

23. **eyledüñ:-dü, -ñ**

Gazel 1733

Mısra: 10

*Etmek, eylemek,
yapmak.*

İyMuḥibbîḤusrev-i
mülk-i suḥensin
var-ısa
Şi’rünüñtarz-ı
Ḥassândanazm-ı
Selmâneyledüñ

24. **eyledüñ:-dü, -ñ**

Gazel 1752

Mısra: 6

*Etmek, eylemek,
yapmak.*

Kimine virdüñ
behişt ü hil’at ü tâc
u kemer
Kiminüñyirin
cehennem menzilin
nâreyledüñ

25. **eyledüñ:-dü, -ñ**

Gazel 1752

Mısra: 8

*Etmek, eylemek,
yapmak.*

Kiminüñkâddinikıld
uñserv ü ‘ar’ardan
yüce
Gözleri yaşın
kimüñcüy-ı
enhâreyledüñ

26. **eyledüñ:-dü, -ñ**

Gazel 1757

Mısra: 2

*Etmek, eylemek,
yapmak.*

‘Âleme gün gibi
nürüñçünkirahşaney
ledüñ
Ḥüblarencümözüñ
sen mâh-ı
tâbâneyledüñ

27. **eyle:**

Gazel 1758

Mısra: 4

*Etmek, eylemek,
yapmak.*

Egercânvirmedeoldı
ysataḫşir

Virüpcân eyle iy dil
'özü-ğ'āhuñ

28. **eyledüñ:-dü, -ñ**

Gazel 1783

Mısra: **10**

Etmek, eylemek,
yapmak.

İstedî
vaşluñMuhibbîaña
yüz göstermeyüp
N'eyledüñseeyledü
ñ sen anı bî-
kâmeyledüñ

29. **eyledüñ:-düñ**

Gazel 1809

Mısra: **9**

Etmek, eylemek,
yapmak.

Eyledüñsînemçerâğ
myakmagaçün dil
fitîl
Şöyle bil
şimdengirü od
olisaryirüñsenüñ

30. **eyleseñ:-señ**

Gazel 1813

Mısra: **1**

Etmek, eylemek,
yapmak.

Güllere haclet düşer
ger seyr-i
gülzâreyleseñ
Serverağbet mi
kalurnâz-
ılareftâreyleseñ

31. **eyledüñ:-dü, -ñ**

Gazel 1815

Mısra: **4**

Etmek, eylemek,
yapmak.

Leylîzülfüñhasretiyl
e düşeli şahrâlara
Sen beni Mecnün
gibi rüsvävübed-
nâmeyledüñ

32. **eyledüñ:-dü, -ñ**

Gazel 1817

Mısra: **4**

Etmek, eylemek,
yapmak.

Kaşd-i ruhsâritdi dil
düşdieñegüñçâhına
Döstümçıkarmagaz
ülfüñiçengäleyledü
ñ

33. **eyleyüp:-y, -üp**

Gazel 1827

Mısra: **5**

Etmek, eylemek,
yapmak.

Gösterüp ya
kaşuñkîrpügüñieyl
eyüp ok
Bagrumîpâreleyüpy
aşumîgülgünitdüñ

34. **eyledi:-di**

Gazel 1833

Mısra: **5**

Etmek, eylemek,
yapmak.

Ġamzesi eyledi bu
sînemiğîrbâl-şıfat
Murğ-ı dil
turmayısar yandı
bozıldııkafesüñ

35. **eyledüñ:-dü, -ñ**

Gazel 1841

Mısra: **6**

Etmek, eylemek,
yapmak.

Puhteturmaziçelüm
câm-ı şarâb-ı
erğuvân
Zâhidâaña
müselles
sözlerüññâmeyledü
ñ

36. **eyledi:-di**

Gazel 1871

Mısra: **8**

Etmek, eylemek,
yapmak.

Zülfüni çok
başlucânâçeşmüñi
'ayyâr iden
HüsnBağdâd'ınañat
tuñ eyledi bârü-
yımüşğ

37. **eylemişdür:-miş, -
dür**

Gazel 1875

Mısra: **1**

Etmek, eylemek,
yapmak.

Yine
şafhareylemişdür
leşkerini kîrpügüñ
Veh ki târâcidiser
dil
kişverinikîrpügüñ

38. **eyledüñ:-düñ**

Gazel 1880

Mısra: **4**

Etmek, eylemek,
yapmak.

'Arîzuñdazülfüñüñk
esdüñ yine

zünnârını
Döstum ol
kâfiribeñzermüselm
âneyledüñ

39. **eyledüñ:-dü, -ñ**

Gazel 1880

Mısra: 6

Etmek, eylemek,
yapmak.

Gözlerüm yaşını
kılduñ mihr
eflâkinücüm
Penbe-i dağumihem
bir mäh-ı
tâbâneyledüñ

40. **eylemek:-mek**

Gazel 1884

Mısra: 4

Etmek, eylemek,
yapmak.

Korkum oldur küy-ı
dildära ide bir gün
zarar
Yoksa seyl-i
eşkümü ne-y-idi
tūfân eylemek

41. **eyledüñ:-dü, -ñ**

Gazel 1890

Mısra: 6

Etmek, eylemek,
yapmak.

Bâğ-ı hüsnünde
gezerken buluban
dil düzdini
Zülfünebendeyleyü
phabs-i
zenaḥdâneyledüñ

42. **eyledüñ:-dü, -ñ**

Gazel 1890

Mısra: 10
Etmek, eylemek,
yapmak.

İyMuḥibbî yine bir
mihr-i münevver
şevkine
Eyleyüpçāk-i
girībāntā-be-
dāmāneyledüñ

43. **eyleyüp:-yüp**

Gazel 1890

Mısra: 10

Etmek, eylemek,
yapmak.

İyMuḥibbî yine bir
mihr-i münevver
şevkine
Eyleyüpçāk-i
girībāntā-be-
dāmāneyledüñ

44. **eyledüñ:-dü, -ñ**

Gazel 1901

Mısra: 10

Etmek, eylemek,
yapmak.

Ḥoş-dil itdüñ
cümleten
‘aşıklarūñbuldımurā
d
Bu Muḥibbî ne
günāhitdi ki nā-
ḥoşeyledüñ

45. **eyledüñ:-dü, -ñ**

Gazel 1902

Mısra: 12

Etmek, eylemek,
yapmak.

Dār-ı
ḥuldolmıışmaḳāmuñ
her zamāniyhāl-i

yār
Ol siyehrüyuñla
bilsem
niçea'māleyledüñ

46. **eyledüñ:-düñ**

Gazel 1902

Mısra: 14

Etmek, eylemek,
yapmak.

Ger hevā-yı
‘ıŝkapervāz itse tañ
mı cān u dil
Himmet
idüpçünkimihrüñpe
rr-ile bāleyledüñ

47. **eyle:**

Gazel 1912

Mısra: 7

Etmek, eylemek,
yapmak.

Terk-i ağyār eyle iy
dilber bugün gel
gülşene
Kim el üstinde
tutarlar itse terk-i
ḥār gül

48. **eylegil:-gil**

Gazel 1942

Mısra: 10

Etmek, eylemek,
yapmak.

Nāḥun-ıla gel dilā
sen daḥı kes
gamkühını
Küh-
kenlikgösterüpaduñ
ıFerhādeylegil

49. **eyleye:-y, -e**

Gazel 1944

Mısra: 8
Etmek, eylemek,
yapmak.
Minnet itmez gūşe-i
meyhānedecām-ı
Ceme
Bir sıfālī eyleye
destinde ger
peymāne dil

50. **eylese:-se**

Gazel 1945

Mısra: 2

Etmek, eylemek,
yapmak.

Kelām-ı Hāḫḫa her
kim ki gönülden
olmaya māyil
Olur her itdügiebter
ü her ne eylese bāḫıl

51. **eyle:**

Gazel 1955

Mısra: 8

Etmek, eylemek,
yapmak.

Şan'at ile her kişi
elbette irer devlete
Kimseyi
ayakdakomaz eyle
devletdürkemāl

52. **eyle:-r**

Gazel 1958

Mısra: 9

Etmek, eylemek,
yapmak.

Muḫibbikendüzün
bilmez temennā-
yivişāl eyler
İçeldencür'a-i
la'lüñolupdur mest-
i lā-ya'kıl

53. **eylesem:-r, -se, -m**

Gazel 1958

Mısra: 3

Etmek, eylemek,
yapmak.

Ḥayāl-i zülfün
eylesem aña 'ömr-i
ṭavīl irmez
Temennā-yivişālün
dil idersefıkr-i bī-
hāşıl

54. **eyledi:-di**

Gazel 1961

Mısra: 6

Etmek, eylemek,
yapmak.

Bulmadı seni berr-
ile baḫringeştidüp
Dil hānesinde
eyledi bulup ḫarār-ı
dil

55. **eyleyesin:-yesin**

Gazel 1971

Mısra: 10

Etmek, eylemek,
yapmak.

Ḥabāb-ı
yaşlarumıḫaymeitd
üm
Umaram eyleyesin
anı menzil

56. **eyledüm:-dü, -m**

Gazel 1975

Mısra: 8

Etmek, eylemek,
yapmak.

Bulmak
içünḫusrevā ben
genc-i

ḫüsnüñdennişān
Eyledümcān[ı]
ḫarābekıldumvīrāne
dil

57. **eyleye:-ye**

Gazel 1976

Mısra: 8

Etmek, eylemek,
yapmak.

Oturup taḫt-ı
çemende başına
sultān iken
Hİç düşer mi
kapukapu eyleye
dervāze gül

58. **eyleyüp:-y, -üp**

Gazel 1988

Mısra: 12

Etmek, eylemek,
yapmak.

Tekye-i dilde
gelüpçünşāh-ı
ğamitdiḫarār
Cānıpīşkeşeyleyüp
sen daḫıdervīşāne
gel

59. **eyle:**

Gazel 1997

Mısra: 13

Etmek, eylemek,
yapmak.

İyMuḫibbīşu'le-i
āhuñdan eyle tāc-ı
zer
Çünmaḫabbetşāhısı
n gel anı ser-
püşeylegil

60. **eylegil:-gil**

Gazel 1997

Mısra: 4
Etmek, eylemek,
yapmak.
Müdde'ilerkavlinig
üş eyle iysultân-ı
türk
Kafl-i
'uşşakeyleyüp hem
çüSiyâvuşeylegil

61. **eylegil:-gil**
Gazel 1997
Mısra: 14
Etmek, eylemek,
yapmak.

İyMuhibbişu'le-i
âhuñdan eyle tãc-ı
zer
Çünmaħabbetşâhısı
n gel anı ser-
püşeylegil

62. **eylemek:-mek**
Gazel 1884
Mısra: 6
Etmek, eylemek,
yapmak.

Ġonca gibi açılıp
gül gibi
kılsunħandeyâr
Borcum olsun
gözlerüm yaşını
bârân eylemek

evle:-

1. **eyledüñ:-dü, -ñ**
Gazel 1697
Mısra: 8
Etmek, eylemek,
yapmak.
Virmez iken
kimseler sırr-ı
dehânuñdanħaber

Ĥande ile gül gibi
sen ĥall-i
eşkáyleyedüñ

2. **eyledüñ:-dü, -ñ**
Gazel 1712
Mısra: 10
Etmek, eylemek,
yapmak.

SîneñüñdâğınMuħi
bbıeyledüñ gerçi
nihân
Pıreħençâkinvelîkin
tãbe-dãmâneyledüñ

3. **eyledüñ:-dü, -ñ**
Gazel 1733
Mısra: 8
Etmek, eylemek,
yapmak.

Fitne-i devr-i
ķamerdürgösterüpk
âfirħaţuñ
Zülfüñidãmeyleyüp
şayd-ı
müselmâneyledüñ

4. **eyledüñ:-dü, -ñ**
Gazel 1752
Mısra: 10
Etmek, eylemek,
yapmak.

Kimin
eflãkeçıkarduñ anda
virdüñcãy-ı ĥãş
Kimini ka'r-ı zemîn
içinde
segsãreyledüñ

5. **eyledüñ:-dü, -ñ**
Gazel 1752
Mısra: 20

Etmek, eylemek,
yapmak.
Zâhidãerzânîkılduñ
kevser ü ĥür u
behişt
Bu Muħibbî'yi
şükür tãlib-i
dîdãreyledüñ

6. **eyledüñ:-dü, -ñ**
Gazel 1757
Mısra: 8
Etmek, eylemek,
yapmak.

Dirmesünlerdiyüħü
snüñdensenüñ bir
dãne ġül
Zülfüñi iki tarafdan
iki der-bãneyledüñ

7. **eyledüñ:-dü, -ñ**
Gazel 1757
Mısra: 12
Etmek, eylemek,
yapmak.

Eşküñ-ile yine
zeynitdüñMuħibbîsî
neñi
Ger ĥayãli gelse
menzilġãh-ı
ĥübãneyledüñ

8. **eyledüñ:-dü, -ñ**
Gazel 1796
Mısra: 8
Etmek, eylemek,
yapmak.

İki yirdenbenditdüñ
boynuma
zayġamdiyü
Âheşkümdakduñiy
'ışkbañazencireyled
üñ

9. **eyledüñ:-dü, -ñ**

Gazel 1839

Mısra: 3

*Etmek, eylemek,
yapmak.*

Gül

yüzüñesünbülününden

eyledüñbeñzerniķāb

Āh kim

cānbülübüñcānsuzg

ülistānsuzkoduñ

10. **eyledüñ:-dü, -ñ**

Gazel 1841

Mısra: 4

*Etmek, eylemek,
yapmak.*

Bezm-i ğamda döne

döne olahı

bagrumkebab

Hün-ı dil nüşitmege

bu

gözlerüñcāmeyledü

ñ

11. **eyledüñ:-dü, -ñ**

Gazel 1843

Mısra: 4

*Etmek, eylemek,
yapmak.*

Eñegüñçāhınadüşdit

olaşaldan zülfe dil

Hey o

miskīnünüyirinzencir

ü zindāneyledüñ

12. **eyledüñ:-dü, -ñ**

Gazel 1878

Mısra: 10

*Etmek, eylemek,
yapmak.*

Kılmağ-

ıçungüşvārechl-i

nazmuñgüşına

İyMuħibbīsözlerüñi

dürr-i

meknüneyledüñ

13. **eyledüñ:-dü, -ñ**

Gazel 1898

Mısra: 10

*Etmek, eylemek,
yapmak.*

Āferin olsun

Muħibbīāsümān-ı

‘ışķda

Dāġuñuñ her

penbesinimāh-ı

tābāneyledüñ

14. **eyledüñ:-dü, -ñ**

Gazel 1901

Mısra: 6

*Etmek, eylemek,
yapmak.*

Pādişāh-ı

‘ışķsıngedydüñ yine

nürdankülāh

Şu’le-i

āhuñalupbaşuñaserp

üşeyledüñ

15. **eyledüñ:-dü, -ñ**

Gazel 1902

Mısra: 18

*Etmek, eylemek,
yapmak.*

İşve

idüpgöñlinalmagla

Muħibbībendeñi

Ĥamdü-

lillāhġayrılardanfāri

ġu’l-bāleyledüñ

evle görünür:

1. **eyle görünür:-ür**

Gazel 1536

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

*O şekilde, öyle
görünmek.*

Kākül-i

müşġinmidürbaşuñ

dakicānādīdüm

Didi eyle görünür

dūd yansa bālā-

yıçerāġ

evlerhaz:

1. **eyler hāz:**

Gazel 1504

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

*Hoşlanmak, zevk
duymak.*

Döstlarcevr ü

cefādan eyler ol

cānāneħaz

Çünkiandandurdaħı

artukgelür bu

cānaħaz

2. **eyler hāz:**

Gazel 1504

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

*Hoşlanmak, zevk
duymak.*

El urur her dem

Muħibbīşāne ‘ıtr-ı

zülfine

Büy-ıla ‘ālemtolar

eyler

anuñçünşāneħaz

evlevehtivāt:

1. eyleye ihtiyāt:

Gazel 1502

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

*Akıllı davranmak,
işin daima ilerisini
hesap ederek basiret
üzere bulunmak.*

DüşdünMuhibbīāteş

-i 'ışkanedür bu āh

'Āşıkımdur ki

eyleye ol

servdenihtiyāt

evt-:

1. eytmez:-mez

Gazel 1748

Mısra: 6

Söylemek, demek.

İytabīb-i dil

mededla'l-i

lebūfiden bir cevāb

Eytmeziseñölüremb

oynuña düşer kan

senüñ

2. eyt:

Gazel 1767

Mısra: 2

Söylemek, demek.

Ġamuñdanoldımürd

esîne hem çāk

Cevābeyt ola

dīdecān-ı ğamnāk

evü:

1. eyü:

Gazel 1819

Mısra: 4

İyi, hoş.

Dil

hayālünhtahtgāholm

ış-iken dōstum

Kendümülküñtārum

āritdüneyü ad

itmedün

2. eyü:

Gazel 1942

Mısra: 4

İyi, hoş.

Yārçevġān itse

zülfinbaşuñı top it

dilā

Sen de meydān-ı

maħabbetdeeyü ad

eylegil

evü olmaz-ısañ:

1. eyü olmaz-ısañ:

Gazel 1699

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

İyi olmazsan.

Sen eyü olmaz-ısañ

senden

sorılmazhīçneseb

Faħr kılma assısı

yok saña ata ananuñ

evvān-ı 'ışk:

1. evvān-ı 'ışk:

Gazel 1570

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Aşk sarayı.

Ehl-i 'ışkazerrece

gelmez felekde

mıhr ü mäh

Rif'atıylenühfelekd

enyücedüreyvān-ı

'ışk

evvām:

1. evvāmıdur:-ı, -dur

Gazel 1664

Mısra: 6

Günler, vakitler.

Çeşm-i 'āşık gibi

olmuş her taraf sular

revān

İygönülşürüdelikeyy

āmıdurşahrāya bak

evvām-ı firāk:

1. evvām-ı firāk:

Gazel 1631

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Ayrılık günleri.

Her kişi bir

nesneden korkar

ben evvām-ı firāk

Olmasaydı kāşkı

'ālemdehīçnām-ı

firāk

evvām-ı şitā:

1. evvām-ı şitā:

Gazel 1976

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Kış günleri.

Kalmış idi hār u

heštahtındaevvām-ı

şitā

ŞükriderPerverdigār

'airdügiyçün yaza

gül

ezber:

1. ezber:

Gazel 1931

Mısra: 10

Zihinde tutma, hıfz.

Ĥāk-i

pāyınaMuhibbīyüzi

ni sürmek diler

Mıdhat-i hüsni

dilinde dem mi var
ezber degül

ezber kıla:

1. **ezber kıla:-a**

Gazel 1850

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

*Ezberlemek, hıfz
etmek.*

İsterem dil tıflı
ezber kıla
hüşnüñmuşhafın
Niçe bir kendüm
gibi anı levend
itsem gerek

ezber okur:

1. **ezber okur:-r**

Gazel 1647

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

*Ezber, ezbere
okumak.*

Bülbül bahār
dersini ezber okur
güle
Faşl-ı hazānı
görmedi
beñzervarakvarak

ezel:

1. **ezel:**

Gazel 1525

Mısra: 5

Çok eskiden beri II

*Başlangıcı belli
olmayan zaman,
öncesizlik II*

ElestBezminden beri.

Başa yazıldı ezel
'ışkuñbelāsıdöstlar
Çāretedbīr-ile anı

kimse kılmaz
mündefi'

2. **ezel:**

Gazel 1542

Mısra: 9

Çok eskiden beri II

*Başlangıcı belli
olmayan zaman,
öncesizlik II*

ElestBezminden beri.

Tekye-i 'ışkuñ ezel
Ferhād urup
bünyādını
Bu
Muhibbībagrınuñya
gıyla uyardı çerāğ

3. **ezel:**

Gazel 1546

Mısra: 9

Çok eskiden beri II

*Başlangıcı belli
olmayan zaman,
öncesizlik II*

ElestBezminden beri.

YapdıMecnūntekye
-i 'ışkı ezel
Geldi
yandurdıMuhib
anda çerāğ

4. **ezeldür:-dür**

Gazel 1576

Mısra: 1

Çok eskiden beri II

*Başlangıcı belli
olmayan zaman,
öncesizlik II*

ElestBezminden beri.

Çünezeldür kişiye
dāde-i 'ışk

Tāebed olsa tañ mı
zāde-i 'ışk

5. **ezel:**

Gazel 1593

Mısra: 7

Çok eskiden beri II

*Başlangıcı belli
olmayan zaman,
öncesizlik II*

ElestBezminden beri.

Hamdü-lillāh kim
ezel ben
'ışkıtekmilitmişem
Vāmık u Ferhād u
Mecnūn aldılar
benden sabak

6. **ezelden:-den**

Gazel 1595

Mısra: 1

Çok eskiden beri II

*Başlangıcı belli
olmayan zaman,
öncesizlik II*

ElestBezminden beri.

Çün ezelden
eylemişdürsaña
'āşık beni Hağ
Tañrıçün gel bu
benümderd-i
dilüme tut kulak

7. **ezelden:-den**

Gazel 1597

Mısra: 7

Çok eskiden beri II

*Başlangıcı belli
olmayan zaman,
öncesizlik II*

ElestBezminden beri.

ÇünkiMuhibbīçdi
bir cūr'a mey

ezelden
Tâhâşre dek olup
mest olmaya hergiz
ayık

8. **ezel:**

Gazel 1603

Mısra: 5

Çok eskiden beri II

Başlangıcı belli

olmayan zaman,

öncesizlik II

ElestBezminden beri.

Dest-i kudreturdu
'ışkuñçün ezel
bünyâdını
Oldımuhkemtâebed
kimdür diyen
mi'mârı yok

9. **ezel:**

Gazel 1611

Mısra: 11

Çok eskiden beri II

Başlangıcı belli

olmayan zaman,

öncesizlik II

ElestBezminden beri.

Çüniçdüñ sen ezel
'ışkuñşarâbın
Yürimestâne olma
hergiz ayık

10. **ezelden:-den**

Gazel 1611

Mısra: 2

Çok eskiden beri II

Başlangıcı belli

olmayan zaman,

öncesizlik II

ElestBezminden beri.

Muhibbî mest-i 'ışk
ol olma ayık

Ezelden
gördilerçünsañalâyı
k

11. **ezel:**

Gazel 1612

Mısra: 6

Çok eskiden beri II

Başlangıcı belli

olmayan zaman,

öncesizlik II

ElestBezminden beri.

Her ki
'âşıkdurhayâl-i yârı
dilde saklasun
Çün ezel sultân-ı
'ışkdan böyle
olmuşdur yasak

12. **ezelden:-den**

Gazel 1616

Mısra: 11

Çok eskiden beri II

Başlangıcı belli

olmayan zaman,

öncesizlik II

ElestBezminden beri.

'Âşık oldum [ben]
ezelden
güşidüp dîdârûñı
Hâkdemişler 'âşık
olur gözden evvel
kulak

13. **ezelden:-den**

Gazel 1642

Mısra: 1

Çok eskiden beri II

Başlangıcı belli

olmayan zaman,

öncesizlik II

ElestBezminden beri.

Dest-i kudretle
ezelden yazuludur
her varak
Her ki
'ârifdurnazarkılupal
ur andan sebak

14. **ezelden:-den**

Gazel 1654

Mısra: 1

Çok eskiden beri II

Başlangıcı belli

olmayan zaman,

öncesizlik II

ElestBezminden beri.

Sînesini her
kimünyakdı ezelden
nâr-ı 'ışk
Düd-ı
âhındankılırsatañım
ıduresrâr-ı 'ışk

15. **ezelden:-den**

Gazel 1666

Mısra: 7

Çok eskiden beri II

Başlangıcı belli

olmayan zaman,

öncesizlik II

ElestBezminden beri.

Ezelden tâebed
gitmez gönülden
Sanurlar
bilmeyenler ânîdür
'ışk

16. **ezelden:-den**

Gazel 1673

Mısra: 7

Çok eskiden beri II

Başlangıcı belli

olmayan zaman,

öncesizlik II

ElestBezminden beri.

Sular olmuşdur
ezelden çünkididār
'āşığı
Başını taşdan taşa
dögüp akan ırmaga
bak

17. **ezelden:-den**

Gazel 1704

Mısra: 7

Çok eskiden beri II

Başlangıcı belli

olmayan zaman,

öncesizlik II

ElestBezminden beri.

Hüsninemagrürolmı
şdur ezelden āftāb
Burka' uñkeşfeyleyü
ben anı
kayıleyleduk

18. **ezel:**

Gazel 1732

Mısra: 1

Çok eskiden beri II

Başlangıcı belli

olmayan zaman,

öncesizlik II

ElestBezminden beri.

Maḥabbetçün ezel
cānānasalduñ
Dil ü
cāniyakuphicrānasa
lduñ

19. **ezel:**

Gazel 1744

Mısra: 11

Çok eskiden beri II

Başlangıcı belli

olmayan zaman,

öncesizlik II

ElestBezminden beri.

Cür'a-i
'ışkıMuḥibbīçün
ezel eyledi nüş
Çekemez minnetini
olur ise cām-ı
Cemüñ

20. **ezel:**

Gazel 1746

Mısra: 10

Çok eskiden beri II

Başlangıcı belli

olmayan zaman,

öncesizlik II

ElestBezminden beri.

'İşkrāhındaMuḥibbī
başa cānakalmagil
Böyle
telkineylemişdürçü
n ezel pürüñsenüñ

21. **ezel:**

Gazel 1770

Mısra: 10

Çok eskiden beri II

Başlangıcı belli

olmayan zaman,

öncesizlik II

ElestBezminden beri.

Āh eylesem
Muḥibbīçeşmümtol
ar nem ile
Budur ezel nem
eyler ḥāşiyet-i
dāmānuñ

22. **ezelden:-den**

Gazel 1816

Mısra: 7

Çok eskiden beri II

Başlangıcı belli

olmayan zaman,

öncesizlik II

ElestBezminden beri.

Ezelden olmuşam
'āşıküzüne gün
disemlāyık
Ki sen 'Azrāvü ben
Vāmıkn' için dün
gicegelmedüñ

23. **ezel:-i**

Gazel 1835

Mısra: 7

Çok eskiden beri II

Başlangıcı belli

olmayan zaman,

öncesizlik II

ElestBezminden beri.

Gerçi ser-defter-i
'uşşāk idi
Mecnūnezeli
Yazdılar
adumınāmıñidüben
anları ḥek

24. **ezel:**

Gazel 1848

Mısra: 9

Çok eskiden beri II

Başlangıcı belli

olmayan zaman,

öncesizlik II

ElestBezminden beri.

Leylüzülfiniḳabülitd
iMuḥibbīçün ezel
Eyledi cümle cihān
mülkini Mecnūn-
vār terk

25. **ezel:**

Gazel 1851

Mısra: 8

Çok eskiden beri II

*Başlangıcı belli
olmayan zaman,
öncesizlik II
ElestBezminden beri.*
Rüz-1
maşşerdedaḥıbulına
başumdaḥumār
Çün ezel
oldımaḥabbetcür'as
innüş eylemek

26. ezel:

Gazel 1881

Mısra: 8

Çok eskiden beri II

*Başlangıcı belli
olmayan zaman,
öncesizlik II
ElestBezminden beri.*

Bir nefes sanma
gide
naḥşunḥayālīsīnede
n
Levh-i dilde çün
ezel
naḥşoldıtaşvīrūnsen
ün

27. ezelden:-den

Gazel 1887

Mısra: 10

Çok eskiden beri II

*Başlangıcı belli
olmayan zaman,
öncesizlik II
ElestBezminden beri.*

Almaz idi bāğ ara
her bir şecerden ol
ḥarāc
Ger ezelden olmasa
idi livāsıbülbülün

28. ezel:

Gazel 1895

Mısra: 5

Çok eskiden beri II

*Başlangıcı belli
olmayan zaman,
öncesizlik II
ElestBezminden beri.*

Yazdı Mecnūnı ezel
serdār-ı 'ışk
Beni yazdı şimdi
anı itdiḥak

29. ezel:

Gazel 1901

Mısra: 1

Çok eskiden beri II

*Başlangıcı belli
olmayan zaman,
öncesizlik II
ElestBezminden beri.*

Çün ezel
aldunḥabbetbāde
sinnüşeyledün
Kaynadunḍeryāyad
öndün dem-be-dem
cüşeyledün

30. ezel:

Gazel 1911

Mısra: 1

Çok eskiden beri II

*Başlangıcı belli
olmayan zaman,
öncesizlik II
ElestBezminden beri.*

Oldı ezel çü 'ışkuñ-
ılamübtelāgönül
Kendü eliyle başına
aldı belāgönül

31. ezel:

Gazel 1913

Mısra: 5

Çok eskiden beri II

*Başlangıcı belli
olmayan zaman,
öncesizlik II
ElestBezminden beri.*

'İşkennāsi ezel
gönlümeyapdı bir
binā
Tākıyāmetgelmeye
bir taşına anuñḥalel

32. ezel:

Gazel 1927

Mısra: 3

Çok eskiden beri II

*Başlangıcı belli
olmayan zaman,
öncesizlik II
ElestBezminden beri.*

Togmamışdum ben
ezel Mecnūn-ıla bir
anadan
Sanmañuz kim ol
benümsüd bir
karındaşumdegül

33. ezel:

Gazel 1946

Mısra: 1

Çok eskiden beri II

*Başlangıcı belli
olmayan zaman,
öncesizlik II
ElestBezminden beri.*

Çün ezel ressam-ı
kudret yazdı
ḥüsnünber-kemāl
Naḥş-ı
şun'ıduririşmezaña
hiçfehm ü ḥayāl

34. **ezel:**
Gazel 1954
Mısra: 5
Çok eskiden beri II
Başlangıcı belli
olmayan zaman,
öncesizlik II
ElestBezminden beri.
Çünkimaḥabbet
şerbeti
sunıldıçdüñsen
ezel
Şimdengirühüşyârlı
k fikrini komestâne
ol

35. **ezel:**
Gazel 1969
Mısra: 5
Çok eskiden beri II
Başlangıcı belli
olmayan zaman,
öncesizlik II
ElestBezminden beri.
Dilde
muḥkemurdıbünyād
ın ezel bennā-yı
'ışk
Gelmeye bārān-ı
eşkümdenañahergiz
halel

36. **ezel:**
Gazel 1991
Mısra: 5
Çok eskiden beri II
Başlangıcı belli
olmayan zaman,
öncesizlik II
ElestBezminden beri.
Her
varaqdayazılıpduṛç
ün ezel āyāt-ı 'ışk

Cāngözün aç her
birinden okuyup gel
ḥikmet al

37. **ezel:**
Gazel 1995
Mısra: 8
Çok eskiden beri II
Başlangıcı belli
olmayan zaman,
öncesizlik II
ElestBezminden beri.
Bīgānesanup 'āşıkı
gözden bırakma
kim
Olmışdur ezel
'ışkuñ ile
āşināgöñül

ezelbezminde:

1. **ezel bezminde:-nde**
Gazel 1996
Mısra: 9
Kelime Tipi: -
Ezel meclisi,
başlangıç meclisi.
Ezel bezminde bir
cür'amaḥabbetcāmı
niçdi
Muḥibbīanuñ-
içündürgörinür
mest ü lā-ya'kıl

ezeldenolgelmişdür:

1. **ezelden**
olgelmişdür:
Gazel 1562
Mısra: 2
Kelime Tipi: -
Eskiden beri aynı
şekilde sürmek,
süregelmek.

Eylesem dil mülkini
ben
tañmıdurcānānavak
f
Olgelmişdür
ezelden
genciçünvīrānevaḥf

ez-ğılāf idem:

1. **ez-ğılāfidem:-em**

Gazel 1564

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Kılıftan çıkarmak.
Rüşenkılamzulmet-i
küfr[i] çünāfitāb
Ger
şubḥgāhtığçeküp
idem ez-ğılāf

ezhār:

1. **ezhāra:-a**

Gazel 1671

Mısra: 2

Çiçekler.

Aç gözünü 'ibret al
bir laḥza gel
gülzāra bak
Her birin bir nev'e
kılmış şun'-ı
Ḥaḳezhāra bak

ez-zebānet:

1. **ez-zebānet:**

Gazel 1760

Mısra: 9

(Onun) dilinden.

Düşnāmuñ ez-
zebānetbañadu'ā-
yıcāndur
Kesilmesündilerem
düşnām-ılazebānuñ

F:

fahr:

1. fahr:-ı

Gazel 1574

Mısra: 9

A. Övünme,

büyüklenme.

İyMuhibbî

‘aşıkunıfahırımelâme

tolduğu

Gözlemez nâmüs u

‘arı ol olur rüsvâ-yı

‘ışk

fahr kılma:

1. fahrkılma:-ma

Gazel 1699

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Övünmek,

gururlanmak.

Sen eyü olmaz-ısañ

senden

sorılmazhıçneseb

Fahr kılma assısı

yok saña ata ananuñ

fahr-ı ‘âlem:

1. fahr-ı ‘âlem:

Gazel 1616

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Alemin iftiharı.

Bende

olmuşdurMuhibbîcâ

n-ıladergâhuña

Çünkü sensin fahr-ı

‘âlem bir

aduñmañbüb-ı Hâk

2. fahr-ı ‘âlem:

Gazel 1617

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Alemin iftiharı.

İstediler

mu’cizekâfirleritdil

er ‘inād

Fahr-ı

‘âlembarmagılaitdi

ayı iki şâk

3. fahr-ı ‘âlem:

Gazel 1500

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Âlemin, kainatın

öväncü; Hazreti

Muhammed.

Dimezem mihr eyle

bârıcevr kıl oran-ıla

Fahr-ı

‘âlemçündimişğayr

u’l-umür olur vaşat

fâhte:

1. fâhte:

Gazel 1578

Mısra: 8

Üveyik kuşu,

yabani güvercin.

Bu deme

irişdügineşükridlerle

r her biri

Fâhteğumrı ne

söyler bülbül-i

güyâya bak

fakat:

1. fakat:

Gazel 1501

Mısra: 10

Sadece.

Bu

Muhibbînüñmuradı

nısorarsañ sen

hemân

Yok

murâdığayrımihrüñ

dür bu ‘âlemdefağat

fakih:

1. fakih:

Gazel 1643

Mısra: 3

Anlayışı kuvvetli

olan kişi.

Kâritdifakihıtevbe-i

tağvâ-yıtâ’ati

Derdehlitüñ işi

du’â-yısenâ-yı ‘ışk

fânidünvede:

1. fânidünvede:-de

Gazel 1772

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Fani dünya.

Ölümlü, kalımsız dünya.

Bundan özge yok

ğarârumuşbufânidü

nyede

Âsitânuñavarupken

dümiderbân

eylemek

fânüs-ı âl:

1. fânüs-ı âl:

Gazel 1921

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Sadece

pağışahlara mahsus

olan kırmızı renkli

fanus.

Her kaçan dil

mülkine ‘azm

eylese sultân-ı ‘ışk

Karşularsüzāngöñül
elde tutar fānūs-ı āl

fāriğ:

1. fāriğ:

Gazel 1540

Mısra: 2

Vazgeçmiş,

çekilmiş; rahat, asude.

Degül mihrinden ol
māhuñ dil ü cān bir
zamānfāriğ
Derüniderdümibilm
ez velīnā-
mihribānfāriğ

2. fāriğ:

Gazel 1540

Mısra: 4

Vazgeçmiş,

çekilmiş; rahat, asude.

Kenār-ı kūh [u]
şahrālartolīāvāze-i
'ışķum
Dil-i
dīvāneMecnūn-
veşolupdur her
miyānfāriğ

3. fāriğ:

Gazel 1540

Mısra: 6

Vazgeçmiş,

çekilmiş; rahat, asude.

Çözüp zūlf-i
perīşānuñperīşān
eyle 'uşşākı
Kamu
yoluñdacānvirsün
sen ol cümle
cihānfāriğ

4. fāriğ:

Gazel 1545

Mısra: 8

Vazgeçmiş,

çekilmiş; rahat, asude.

İster-iseñ sen huzūri
tut tecerrüd 'ālemin
Fāriğ u merd-i
cihān ol gözleme
hīç sol u sag

fāriğdegül:

1. fāriğdegül:

Gazel 1540

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Uzaklaşmış değil,

rahat değil.

Degül mihrinden ol
māhuñ dil ü cān bir
zamānfāriğ
Derüniderdümi
bilmez velīnā-
mihribānfāriğ

2. fāriğdegül:

Gazel 1540

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Uzaklaşmış değil,

rahat değil.

Ele ebrūların almış
atar çeşmibaña
oklar
Nişān it sīneye
dilden degültir ü
kemānfāriğ

fāriğ ol:

1. fāriğ ol:

Gazel 1625

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

*El çekmek, uzak
durmak, vazgeçmek,.
Zāhideydür sevmek
hūbı içme bādefāriğ
ol
Bāver itme pendine
ol sözleri sermāya
bak*

2. fāriğ ol:

Gazel 1714

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

*El çekmek, uzak
durmak, vazgeçmek,
geri durmak, uzak
kalmak.*

İyMuhibbībī-
vefālar sevmeden
gel fāriğ ol
İki
'ālemdesañaperverd
igārumdur gerek

3. fāriğ ol:

Gazel 1512

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

*Feragat etmek,
geri durmak, uzak
kalmak.*

Fāriğ ol gel eyleme
dünyāiçüniy dil
nizā'
Hāşıl itmezsin sen
andan nesne
hīçillāşudā'

fāriğoldı:

1. fāriğoldı: -dī

Gazel 1540

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Rahatlamak, huzur bulmak.

Muhibbîcân u dil
gıtdıvaruban 'ışka
kul oldı
Anuñçün kaldı ten
tenhâ ki andan
oldıcânfâriğ

fâriğü'l-bâl:

1. **fâriğü'l-bälüm:-üm**

Gazel 1725

Mısra: 4

*Her türlü kayıttan
kurtulmuş. II Gönül
rahatlığı.*

İñleşemâh eylesem
güşeyleyüp kılmaz
nazar
Hey ne zâlimdür o
yârşolfâriğü'l-
bälümgörün

2. **fâriğü'l-bâl:**

Gazel 1902

Mısra: 18

*Her türlü kayıttan
kurtulmuş. II Gönül
rahatlığı.*

İşve
idüpgöñlinalmagla
Muhibbîbendeñi
Hamdü-
lillâhgayrırlardanfâri
ğü'l-bäleyledün

fark:

1. **fark:**

Gazel 1781

Mısra: 6

*İki hususu ya da
maddeyi birbirinden
ayıran özellikler.*

Gülşendeşehâbüyuñ
alaldan gül [ü]
ğonca
Gör fark ile
câmeniçe eylediler
çäk

farkitmesün:

1. **farkitmesün:-mesün**

Gazel 1605

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

*Fark etmek, ayırt
etmek, ayırmak.*

Bülbülündür bu
Muhibzâğ u
zağandurmüdde'î
Gülşenündeitmesün
anları lâyıq mı fark

fark itmez:

1. **fark itmez:**

Gazel 1506

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

*Fark etmek, ayırt
etmek, ayırmak.*

Cânaalur kıymetin
bilen bugün söz
cevherin
Fark itmez 'âkil
olan seng-i
cevherden ne hâz

farz:

1. **farzdur:-dur**

Gazel 1684

Mısra: 4

Allah'ın,

*insanların yapmaları
için şart koştuğu dini
emir, şart ve gerekli
olan şey.*

Ka'be-i küyuñ
müyesser
oldıçünitdüm'tavâf
Farzdurelbedtey dil
cânunıqurbân gerek

2. **farzdur:-dur**

Gazel 1792

Mısra: 10

Allah'ın,

*insanların yapmaları
için şart koştuğu dini
emir, şart ve gerekli
olan şey.*

Ka'bedürküyüMuhi
bb'eyledünçünki'tav
âf
Hâciolduñfarz'durcâ
nuñıqurbân
eylemek

farz it kim:

1. **farz it kim:**

Gazel 1562

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Farz et ki.

Alısardurnağd-i
'ömrün
'âkıbetdünyâsenün
Eyle farz it kim bu
nağdieyledün ol
hânavakf

farzoldı:

1. **farzoldı:-dı**

Gazel 1787

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

*Kaçınılmaz olmak,
bir şeyi kesin olarak
yapmak.*

Ka'beküyuña
yüzüm
sürmegefarzoldıbañ
a
Çün gözüm yaşını
sım ü yüzüm[i]
altunitdün

2. **farzoldı:-dı**

Gazel 1889

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

*Kaçınılmaz olmak,
bir şeyi kesin olarak
yapmak.*

Ka'beküyuñıtavâf
eylemek
oldıbañafarż
Gözlerüm yaşını
sımçün yüzüm
altunitdün

3. **farzoldı:-dı**

Gazel 1981

Mısra: 13

Kelime Tipi: -

*Kaçınılmaz olmak,
bir şeyi kesin olarak
yapmak.*

Ka'bedürküymıfarż
oldıtavāfeyleyelüm
Dil didienfa' budur
anda varupqurbān
ol

fāş evledi:

1. **fāşeyledi:-dı**

Gazel 1726

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

*Ortaya çıkarmak,
ifşa etmek.*

İyMuhibbîyüziniğör
dün olup bî-ih̄tiyār
Sırruñıfāş eyledi
çāk-i
girībānuñsenün

fāş evleyen:

1. **fāşeyleyen:-yen**

Gazel 1927

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

*Ortaya çıkarmak,
ifşa etmek.*

Sırr-ı 'ışkığözlerüm
yaşı-durur fāş
eyleyen
Ġamdan özge 'ālem
içre kimse
sırdaşumdegül

2. **fāşeyleyen:-yen**

Gazel 1931

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

*Ortaya çıkarmak,
ifşa etmek.*

Sırr-ı
'ışkısınemecānumd
an evvel saklaram
Bu cihānda sırrını
fāş eyleyen ħod er
degül

fāşider:

1. **fāşider:-er**

Gazel 1736

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

*Ortaya çıkarmak,
ortaya dökmek.*

İyMuhibbîsırr-ı
'ışkıdūd-ı
āhumfāşider

Penbe içre āteşi
olur mı pinhān
eylemek

fāşitdi:

1. **fāşitdi:-dı**

Gazel 1714

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

*Ortaya çıkarmak.
ÇüngöñülManşürifā
şitdimahabbet
sırrını
Tā ki ber-dār ola
anda zülfidārumdur
gerek*

2. **fāşitdi:-dı**

Gazel 1844

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

*Ortaya çıkarmak.
Sırrumıkāğıda
yazdı beni fāşitdi
yine
Göreyim kaţ' ola
başı iki
dillükālemün*

fāşitdügiyçün:

1. **fāşitdügiyçün:-**

dügiyçün

Gazel 1524

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

*Ortaya çıkarmak,
meydana getirmek.
Evvelāber-
dāridüpsoñra
yakarlar āteşe
Sırr-ı 'ışk[1]
itdügiyçünfāşMans
ūr-vār şem'*

fāşitdūn:

1. fāşitdūn:

Gazel 1514

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Ortaya çıkarmak.

Sırr-ı 'ışkı meclis

ehli içre

fāşitdūndiyü

Kesdiler gerçi

zebānın itmedi ikrār

şem'

fāş itme:

1. fāşitme:-me

Gazel 1609

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Ortaya çıkarmak.

Dilāfāş itme esrār-ı

hakāyık

Ki zīrāolımaz her

gūşalāyık

fāşoldı:

1. fāşoldı:-dı

Gazel 1654

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Meydana çıkmak,

açığa vurmak.

İyMuhibbī gizleme

fāşoldı 'ışkuñ

'āleme

Çehresinden

bellüdüçün

'āşıkunāsār-ı 'ışk

2. fāşoldı:-dı

Gazel 1825

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Meydana çıkmak,
açığa vurmak.

Fāşoldı 'ālem içre

çün bugün esrār-ı

'ışk

Ol

perīnünzülfinekend

ümüdār itsem gerek

fāş olmaz-ıdı:

1. fāş olmaz-ıdı:-maz-ıdı

Gazel 1747

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Meydana çıkmak,

açığa vurmak.

Olmaz-ıdıfāş

'ışkum göz yaşını

dökmesem

İhtiyār-ıladegül

dilden çıkan

āhıgörüñ

fāş olur:

1. fāş olur:-ur

Gazel 1615

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Meydana çıkmak,

açığa vurmak.

Söylemedin kışsa-i

'ışkıMuhibbīfāş

olur

Çehresi söyler

'ayān sen var dil-i

hāmūşa bak

2. fāş olur:-ur

Gazel 1679

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Meydana çıkmak,
açığa vurmak.

'Aklıdandürşabrı

yok bir 'āşık-ı

dīvānedür

Ol sebebdenfāş olur

rāz-ı

nihānībülülün

3. fāş olur:-ur

Gazel 1709

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Meydana çıkmak,

açığa vurmak.

Dilāāheyleyüp

dökme gözüm yaş

Sakın kim fāş olur

rāz-ı nihānuñ

faşl-ı hazānı:

1. faşl-ı hazānı:-ı

Gazel 1647

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Güz mevsimi.

Bülül bahār

dersini ezber okur

güle

Faşl-ı hazānı

görmedi

beñzervaraçvaraq

faşl-ı rebī':

1. faşl-ı rebī':

Gazel 1527

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Bahar mevsimi.

Haddüñigördigönül

meylideroldılebüne

Kim ola içmeye

mey irse kaçan faşl-
ı rebî'

faşl-ı sebzede:

1. faşl-ı sebzede:-de

Gazel 1941

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Yeşillik zamanı.

Gönli katılar

bulursa

yiridürneşvü nemā

Zāhiritdiçün bu

faşl-ı sebzede dīdār

gül

faşl-ı şitāda:

1. faşl-ı şitāda:-da

Gazel 1886

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Kış mevsimi.

Faşl-ı şitādatoñdı

mı yagibenefşenüñ

İrdi bahār olmadı

çağibenefşenüñ

fassād:

1. faşşād:

Gazel 1665

Mısra: 4

Kan alan, cerrah.

Āh kim kaşd eyledi

kanum döke yok

yirlere

Neşterin almış ele

çeşmüñ gibi faşşād

yok

fāvide yok:

1. fāvide yok:

Gazel 1577

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Faydası yok.

İytabībā ol mesīhī-

demden olmazsa

'ilāc

Fāyide yok günde

biñ kez tıbb-ı

Cālīnūsa bak

fāvide-nāk:

1. fāvide-nāk:

Gazel 1768

Mısra: 4

Faydalı.

Döstümlā'l-i lebüñ

'āşık-ı dil-ħastelere

İrmese şerbet

'inebineftedfāyide-

nāk

fażl:

1. fażluñ:-uñ

Gazel 1962

Mısra: 5

İyilik, erdem, lütuf.

Rüyumsiyāhnāme

gibi fażluñumaram

Çek

mağfirethāmesinvar

aķ-ı ħitāma gel

fażl-ı ħaķķ-ıla:

1. fażl-ı ħaķķ-ıla:--ıla

Gazel 1648

Mısra: 14

Kelime Tipi: -

Allah'un yardımı.

Ķalb-i

a'dāyıMuħıbbīşıya

ger āhen ise

Fażl-ı ħaķķ-ıla

kaçan kuşana

merdāneşadaķ

fedā:

1. fedā:

Gazel 1832

Mısra: 10

Feda olsun.

Vaşlınacānuñ

dilermiş iyMuħıbbī

ol perī

Yolına bir

cānedürbiñcānfedā

cānānenüñ

fedā-yıcānuñ:

1. fedā-yıcānuñ:-uñ

Gazel 1762

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Canı feda etmek,

uğruna can vermek. II

Can ve başını vermeye

hazır olmak; ölümlü

göze alabilmek. III Tüm

varlığını feda etmek.

Ķurbānolamħabībū

mkūyuña ger

varursam

Devlet-durur ger

ola cānumfedā-

yıcānuñ

fehmi evlemedi:

1. fehmeylemedi:-me, -

di

Gazel 1968

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Anlamak.

Dehenüñ sırrını

fehmi evlemedi ehl-i

ħıred

Leb-i

şirînünîvaşfitmege
yok nuḫkamecāl

feh̄m eylemez:

1. **feh̄meylemez:**-mez

Gazel 1883

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Anlamak.

Sırr-ı ‘ışkî açma her

‘āşî anı

feh̄meylemez

Añlamazḫuffāş olan

nūr-ı cemālindöstuñ

feh̄meylevüp:

1. **feh̄meylevüp:**-vüp

Gazel 1795

Mısra: 13

Kelime Tipi: -

Anlamak.

Qıymetinfeh̄meyley

üptā kim alalar

güşına

Sözlerüñ gevher ü

yädür-i ḫoş-āb

olmak gerek

feh̄m itmez-idi:

1. **feh̄m itmez-idi:**-mez-
idi

Gazel 1716

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Anlamak,

düşünmek.

Zülfünkulaguñaegil

üp ne didüğini

Feh̄m itmez-idi

olmasa ger

tercemānkaşuñ

feh̄m ü havāl:

1. **feh̄m ü havāl:**

Gazel 1946

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

İdrak ve hayāl.

Çün ezel ressām-ı

ḫudret yazdı

ḫüsnünber-kemāl

Naqş-ı

şun’ıduririşmezaña

hıçfeh̄m ü havāl

feleğecikarur:

1. **feleğecikarur:**-ur

Gazel 1763

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Gökyüzüne çıkmak,

göklere ulaşmak.

Gehfeleğecikarur

seni gehyire çalar

Sakin aldanma

sakin mülkine sen

Dārānuñ

felek:

1. **felekde:**-de

Gazel 1570

Mısra: 5

Ar. Gök, asuman.

Ehl-i ‘ışkazerrece

gelmez felekde

mihr ü mäh

Rif’atilyenühfelekd

enyücedüreyvān-ı

‘ışk

2. **felekde:**-de

Gazel 1587

Mısra: 1

Ar. Gök, asuman.

Felekde bir

sañabeñzerbenüm

mihr-ile mähum

yok

Güzeller hep saña

bende senün tek

pādişahum yok

3. **felekde:**-de

Gazel 1604

Mısra: 1

Ar. Gök, asuman.

ḫam-ı

ebrülaruñgördifelek

de kalmadı hıçtāk

Yüzünürü ile

rüşengörinürdide-i

āfāk

4. **felek:**

Gazel 1729

Mısra: 1

Ar. Gök, asuman.

Dūd-ı āhumdan

kaçan firūze-reng

olsa felek

Ra’diñlernäle eyler

ḫälümeaglar melek

5. **felekler:**-ler

Gazel 1740

Mısra: 2

Ar. Gök, asuman.

Pür-ḫünoldıderd-ile

dil sineoldıçāk

Yana felekler oda

çekem āh-ı derdnāk

6. **felekler:**-ler

Gazel 1741

Mısra: 2

Ar. Gök, asuman.

Pür-ḫünoldıderd-ile

dil sineoldıçāk

Yana felekler oda
çekem āh-ı derdnāk

7. felek:

Gazel 1756

Mısra: 2

Ar. Gök, asuman.

Dil-ḥūn olup derd-
ile āhumoldısīneçāk
Yana felek oda
çekem āh-ı derdnāk

8. felek:

Gazel 1759

Mısra: 10

Ar. Gök, asuman.

Bahr-ı
eşkümdeMuḥibbī
bu cihānfülk olalı
Zevraḳımehkülegi
gün bād-bānıdur
felek

9. felek:

Gazel 1834

Mısra: 5

Ar. Gök, asuman.

Siyāh eyler felek
āyīnesini
Sakın āhındaniy
dilber ḡarībūn

10. felege:

Gazel 1857

Mısra: 6

Ar. Gök, asuman.

Seyr-i bustān ide
benümle o māh
Felegedimezem
'aceb mi kelek

11. felek:

Gazel 1895

Mısra: 1

Ar. Gök, asuman.

Derd-ile āh eylesem
yanar felek

Bu

duḥāndangücenürçe
şm-i melek

12. felekleri:

Gazel 1948

Mısra: 7

Ar. Gök, asuman.

Dutsun şadā-
yına'ra-i 'işkuñ
felekleri
Ḳandil-i 'arşı
yakmagaāhuşerāre
kıl

13. felekden:-den

Gazel 1579

Mısra: 13

Baht, talih, kader.

İyMuḥibbīgāfil
olma bu felekden
kıl ḥazer
Pādişāh-ı dehr iken
gör n'eylediDārā'ya
bak

14. felek:

Gazel 1634

Mısra: 9

Baht, talih, kader.

İygönül aldanma
sakın bu felek bir
ḥoḳkabāz
Her nefes
biñdürlülü'bingöste
rür ol bāzı çok

15. felekden:-den

Gazel 1638

Mısra: 9

Baht, talih, kader.

Felekdenyücedürka
şruñegerçiiyḳamerḫ
al'at
Sanursın 'āşıḳuñ
elde kemend-i dūd-ı
āhı yok

16. felek:

Gazel 1998

Mısra: 6

Baht, talih, kader.
Nigārāburḳa'uñkeşf
it cihāna gün yüzüñ
göster
Gele mihr ü mehe
dehşet felek
çeşminiḥayrān kıl

felek cevri:

1. felek cevri:

Gazel 1821

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

*Feleḡin, dünyanın
cefası.*

Felek cevri elinden
yandı bagruñ
Kimsene
diñlemezāh u
fiḡānuñ

feleksakfi:

1. felek sakfi:

Gazel 1996

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Gök kubbesi.

Benüm bu tūr-i
āhumdan felek
sakfimişebbakdur
İrişür göklere

māhum gel olma
āhdangāfil

feleksakfına:

1. felek sakfına:

Gazel 1608

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Gök kubbesi.

Ġubārūmkaldururāh

umyiliāh

Felek sakfına çıkan

gerdüme bak

fen:

1. fenni:-ni

Gazel 1592

Mısra: 14

İlim, hüner, sanat,

marifet.

Şi'rūmMuḥibbī irse

kemāle 'acebmidür

İletdüm bu fenni

ilerüye ben ayak

ayak

2. fenüñ:-üñ

Gazel 1696

Mısra: 4

İlim, hüner, sanat,

marifet.

'İlm-i ğayb oldu

megerçeşm-ile zülf

ü dehenüñ

Şerḥ-i ma'nāsına

kim kādır olur

böyle fenüñ

3. fenüñ:-üñ

Gazel 1782

Mısra: 4

İlim, hüner, sanat,

marifet.

Çeşm ü zülf ü
dehenüñ 'ilm-i
ledün oldimeger
İtmedi kimse
beyānmüşkiliniuşbu
fenüñ

4. fenne:-ne

Gazel 1959

Mısra: 8

İlim, hüner, sanat,

marifet.

Kimdür okuyan

'ıŝkkitābınberügels

ün

Bir kimse yok bu

fenne benden ola

kāmil

fenn:

1. fenninde:-i, -n, -de

Gazel 1525

Mısra: 8

İlim, hüner, sanat,

marifet.

Māh-rūlar

okumamışlar

vefādestānını

Her biri cevır ü cefā

fenninde

līkmuḥterī'

fenn-i cefā:

1. fenn-i cefā:

Gazel 1613

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Cefa ilmi.

Ġamzesi kanlar içer

her demde ol bī-

dāda bak

Eylemiş fenn-i

cefātekmīlin ol
üstāda bak

fenn-i 'ışkda:

1. fenn-i 'ışkda:-da

Gazel 1512

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Aşk fenni, aşk ilmi.

'ışk ehli her biri

alurgelüp benden

sabağ

Fenn-i

'ışkdağördiler var

bende niçeiḥtirā'

fenn'-i şi'r:

1. fenn'-i şi'r:

Gazel 1989

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Şiir ilmi.

Cümle meh-rūlar

görüp eş'aruñameyl

eyledi

Şimdi bildümfenn'-

i şi'r içinde

sāhirdürgönül

fer' olmuş:

1. fer' olmuş:-miş

Gazel 1517

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Önemsiz olmak.

Şi'rümenazm ehli

baksa dir budur aşl-

ı kelām

Buñanissetğayrırlare

ŝ'arıolmuş cümle

fer'

ferāğ:

1. ferâğ:

Gazel 1538

Mısra: 1

*Azat olma,
kurtulma.*

Güller

şüküftehalkferah

her biri ferâğ

Lâle-şifât ve

likbenümbagrumüzr

edâğ

2. ferâğı:-ı

Gazel 1886

Mısra: 6

*Azat olma,
kurtulma.*

Gezdümkenâr-ı

gülşeni bir

dânegörmedüm

Bakmaz cihâna var

mi

ferâğibenefşenüñ

ferâğevledüm:

1. ferâğevledüm:-düm

Gazel 1537

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Vazgeçmek, el etek

çekmek.

Görüremyokdurvef

âsı hem beğâsı

‘âlemüñ

Mâl u

câhındananuñçüney

ledümanuñferâğ

ferâğ eyleve:

1. ferâğeyleve:-ye

Gazel 1545

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

*Vazgeçmek, el etek
çekmek.*

İyMuhibbî bu

cihânda kim ki

‘uzlet isteye

Varlıgından ol

gerekdür eyleye

evvel ferâğ

ferâğitseñ:

1. ferâğitseñ:-señ

Gazel 1543

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

*Vazgeçmek, terk
etmek.*

Başuñaalduñdilâ

sen bu

cihângavğâların

Yigdegülmidürsaña

itseñ bu

sevdâdanferâğ

ferâğ-ı dil:

1. ferâğ-ı dil:

Gazel 1952

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

*Gönlün rahatlığı,
huzuru.*

Hâtırdasenüñ

gitmedi âh görüp

ğamuñ

Şâdolmayıcak

bulmaya gibi ferâğ-

ı dil

ferah:

1. ferah:

Gazel 1538

Mısra: 1

*Ferahlık veren, iç
açıcı.*

Güller

şüküftehalkferah

her biri ferâğ

Lâle-şifât ve

likbenümbagrumüzr

edâğ

2. ferah:

Gazel 1583

Mısra: 7

*Ferahlık veren, iç
açıcı.*

Kimi halkuñferah

kimisi ğamğın

Kimisi zehryimiş

kimisi tiryâğ

ferah bulur:

1. ferah bulur:

Gazel 1723

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

*Sevinmek, içi
açılmak.*

Gelse

türüniyekmân-ebürü

bulur cânumferah

Sînem içre her biri

bir yâdigâr olmak

gerek

ferah olup:

1. ferah olup:-up

Gazel 1812

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

*Rahatlamak,
ferahlamak.*

La'liniagzumaaldu

m dil ferah olup

didi

Sakın agzuñdan

çıkarma kim çıkar
cānuñsenüñ

ferah olur:

1. **feraholur:-ur**

Gazel 1670

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

*Rahat, huzurlu
olmak, mesut olmak.*

İtdügüñcevr ü
cefalardanferah olur
bu dil
Ana rahmindenberü
gülmez o ğam-
perverde bak

2. **feraholur:-ur**

Gazel 1504

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

*Rahat, huzurlu
olmak, mesut olmak.*

Leblerinden bir
cevāb alsam olur
göñlümferah
Nite kim derdi olan
ire iderdermānaḥaz

ferahnāk:

1. **ferahnāk:**

Gazel 1838

Mısra: 4

Sevinçli.

Lezzet-i derdi bilen
sanma ki dermān
ister
Ğam u derd-ile
anuñcānıferahnāk
gerek

ferāmüseylegil:

1. **ferāmüseylegil:-gil**

Gazel 1997

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Unutmak.

Sāki-i gül-ruh
elinden bāde al
nüşeylegil
Ğuşşavüğamkārını
cümle
ferāmüseylegil

ferāmüş eylemek:

1. **ferāmüş eylemek:-**

mek

Gazel 1693

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Unutmak.

Müdde'isözünrevām
ıdurşehāğuş
eylemek
'Āşık-ı üftādeñi
böyle ferāmüş
eylemek

2. **ferāmüş eylemek:-**

mek

Gazel 1851

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Unutmak.

Ulu devletdürşadā-
yı 'āşıkığuş
eylemek
Şabr u 'aqlıküllī bir
yirdenferāmüş
eylemek

ferd:

1. **ferd:**

Gazel 1688

Mısra: 10

Kişi II insan.

İyMuhibbī nite kim
'ışk-
ılamümtāzolduñ
Hüsn-ile zülfine dil
bagladuğuñferd
gerek

ferdā:

1. **ferdā:**

Gazel 1708

Mısra: 4

*Yarın, gelecek
zaman.*

Bu günühoşgörelüm
çok minnet olsun
Hālka
Zāhidāferdāğamnyı
sen yüriendişe çek

2. **ferdālara:-la, -ra**

Gazel 1915

Mısra: 5

*Yarın, gelecek
zaman.*

İstedükçevaşluñısal
duñ beni ferdālara
İrmedüm ol
rüzaderdāgeçdiniçe
māh u sāl

3. **ferdā:**

Gazel 1923

Mısra: 5

*Yarın, gelecek
zaman.*

Şehā 'ahd itmiş-
iken vaşlaferdā
Sımak 'ahd-ile
peymānı ne müşkil

4. **ferdā:**

Gazel 1928

Mısra: 7

Yarın, gelecek

zaman.

Bugün göreyim
yüzünü didü didifer
dā
Dil-
hasteegerirmeye
yarına ne müşkil

ferhād:

1. **ferhād:**

Gazel 1542

Mısra: 9

Ferhad ile Şîrîn

*hikayesinin erkek
kahramanıdır.*

Tekye-i 'ışkuñ ezel
Ferhād urup
bünyādını
Bu
Muhibbı bagrınıñya
gıyla uyardı çerāğ

2. **ferhād'a: -'a**

Gazel 1580

Mısra: 7

Ferhad ile Şîrîn

*hikayesinin erkek
kahramanıdır.*

Dimeñüz Ferhād'ab
eñzerküh ara dīvāne
yok
Eksilür mi kühsār
içre pelengden mişe
bak

3. **ferhād:**

Gazel 1596

Mısra: 1

Ferhad ile Şîrîn

hikayesinin erkek

kahramanıdır.

Ḥusrevā dil leb-i

şîrîñüñe Ferhād

ancak

Küh-ı ğam kesmede

bir nev' deüstād

ancak

4. **ferhād'a: -'a**

Gazel 1613

Mısra: 4

Ferhad ile Şîrîn

hikayesinin erkek

kahramanıdır.

Ṭurrā-i şeb-rengüñ

ol

mecnün layındivāne

si

La'l-i Şîrîn'e de

cānvîrî'tdi gör

Ferhād'a bak

5. **ferhāda: -a**

Gazel 1624

Mısra: 4

Ferhad ile Şîrîn

hikayesinin erkek

kahramanıdır.

Leylîvü Mecnün Ḥus

rev ü Şîrînañılurvelî

Cāna kıyan 'ışk ser-

bāzı olan Ferhāda

bak

6. **ferhād-ıla: --ıla**

Gazel 1641

Mısra: 7

Ferhad ile Şîrîn

hikayesinin erkek

kahramanıdır.

Derd-i 'ışkı sorma

Ferhād-ıla Kaıysa sor

baña

Niçekerre

'ışkdanyazdum ben

anlara sebağ

7. **ferhāda: -a**

Gazel 1663

Mısra: 6

Ferhad ile

Şîrînhikayesinin erkek

kahramanıdır.

Sen

lebîşîrîniçündüşdü

mbelekühsārına

Ḥusrevā bilsem

neden meylüñ bu

ben Ferhāda yok

8. **ferhād:**

Gazel 1819

Mısra: 5

Ferhad ile Şîrîn

hikayesinin erkek

kahramanıdır.

Ḥusrevāşîrîñlebüñyü

ādına Ferhād olmışa

m

Küh-ı ğamda ben

ğarîbi bir nefes

şādıtmedüñ

9. **ferhād-ıla: --ıla**

Gazel 1898

Mısra: 5

Ferhad ile Şîrîn

hikayesinin erkek

kahramanıdır.

Geçdi Ferhād-

ıla Mecnünkışsasıefs

ānedür

Sen benüm bu

derdümi dillerde

destāneyledüñ

10. **ferhāda**:-a

Gazel 1903

Mısra: 4

Ferhad ile Şîrîn

*hikayesinin erkek
kahramanıdır.*

Ne bilürMecnûn u
Vâmîk sorma
'ıŝkuñhâlini
Sor belâkühındacân
terkin uran Ferhâda
gül

11. **ferhād**:-ı

Gazel 1903

Mısra: 5

Ferhad ile Şîrîn

*hikayesinin erkek
kahramanıdır.*

Kaşr-ı
'ışkıyapmagaFerhâ
dida'vet eylesem
Hıdmet-i senge
koyup dirdüm ben
ol ırğâda gül

12. **ferhād**'ı:-ı

Gazel 1927

Mısra: 6

Ferhad ile Şîrîn

*hikayesinin erkek
kahramanıdır.*

Ol lebi şîrindenayru
düşeli taglaraâh
Döŝtlarkimdür
diyen
Ferhād'ıyoldaşumd
egül

13. **ferhād**:

Gazel 1942

Mısra: 10

Ferhad ile Şîrîn
*hikayesinin erkek
kahramanıdır.*

Nâhun-ıla gel dilâ
sen dağı kes
ğamkühını
Küh-
kenlikgösterüpaduñ
ıFerhâdeylegil

14. **ferhād**:

Gazel 1992

Mısra: 4

Ferhad ile Şîrîn

*hikayesinin erkek
kahramanıdır.*

Şîrinlebinüñ
'ışkınacân terkin
eyleyen
Ferhād gibi
'âlemedestân olan
gönül

ferhād:-

1. **ferhāduñ**:-(u)ñ

Gazel 1973

Mısra: 7

Ferhad ile Şîrîn

*hikayesinin erkek
kahramanıdır.*

GeçdiMecnūnuñza
mānıdevr[i]
Ferhāduñ kanı
Böyledür geçer
cihân kimseye
müsellem degül

ferhādevledüñ:

1. **ferhādeyledüñ**:-düñ

Gazel 1727

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

*Ferhad gibi âşık
olmak.*

Bir söz-ile la'l-i

ŝîrînüñekılduñmübt
elâ

Bu

Muhibbîyibelākūhı
ndaFerhādeyledüñ

ferhād u mecnün:

1. **ferhād u mecnün**:

Gazel 1802

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Ferhât ile Mecnun.

Gerçi kim Ferhād u
Mecnūnañılurserdâr
-ı 'ışk
Lîk anlardan
Muhibbî seni
kemtergörmüdük

2. **ferhād u mecnün**:

Gazel 1918

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Ferhât ve Mecnün

(Ünlü aşk

*mesnevilerinin erkek
kahramanları).*

SanmañuzFerhād u

Mecnüngitdi bu

'âlemtehî

'ışk-ı ŝahî

devletinde

mübtelâeksükdegül

ferhād u mecnün gibi:

1. **ferhād u mecnün**

gibi:

Gazel 1534

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

*Ferhad ve Mecnun
gibi.*

Bir saçı leylâ lebi
şîrinegönülvireli
MeskenümFerhâd u
Mecnûn gibi
oldıber ü tag

ferhâd-ı 'ışk:

1. ferhâd-ı 'ışk:

Gazel 1572

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Aşkın Ferhad'ı.

Leyli zülfiyle leb-i
şîrîni aldı cân u dil
Çekdügümi
çekmedi Mecnûn-
ılaFerhâd-ı 'ışk

ferhâd-şîfat:

1. ferhâd-şîfat:

Gazel 1929

Mısra: 10

Ferhât gibi.

Şîrinlebüñüñşevkım
ecânâ bu Muhibbî
Ferhâd-şîfat ger
düşe kühsâra ne
müşkil

ferhâd-ves:

1. ferhâd-ves:

Gazel 1558

Mısra: 5

Ferhât gibi,

*"meşhur Ferhât ile Şîrîn
mesnevisindeki erkek
kahraman."*

La'l-i
nâbuñyâdınaFerhâd
-veşiygonca leb
Küh-ı gamda var

niçehünincigerler
her taraf

2. ferhâd-ves:

Gazel 1785

Mısra: 6

Ferhât gibi,

*"meşhur Ferhât ile
Şîrînmesnevisindeki
erkek kahraman."*

Küh-ı 'ışkikesmege
her bir kesi
kâdirdegül
Tîşeyi elden
komazFerhâd-
veşbâzû gerek

3. ferhâd-ves:

Gazel 1813

Mısra: 5

Ferhât gibi,

*"meşhur Ferhât ile Şîrîn
mesnevisindeki erkek
kahraman."*

CânviremFerhâd-
veş her dem leb-i
şîrînüñe
Yañılupsehv-ile
cânâbüseikrâreylese
ñ

ferhunde-fâl:

1. ferhunde-fâl:

Gazel 1953

Mısra: 2

Tâlihli, kutlu,

uğurlu, talihi kutlu.

Hâtırümâşüftevüñhâl
ümmelâl
Yüzüñi 'arz it
iyferhunde-fâl

feridün:

1. feridün:

Gazel 1973

Mısra: 5

*Şehname'de
yeryüzü padişahı
olması, adaleti,
doğruluğu,
iyilikseverliği ile anılan
Pers kralı.*

Ya

Feridüntopragıdurin
düğün elde kadeh
İçdüğün mey yirine
sanma ki hün-ı Cem
degül

fermân:

1. fermân:

Gazel 1684

Mısra: 8

Emir, buyruk.

İstedün dil anı
virdümcân da
isterseñ'ola
Pâdişehsinbendeñe
m senden
hemânfermân gerek

2. fermânüñ:-uñ

Gazel 1790

Mısra: 14

Emir, buyruk.

Ser kaçurmaz bu
Muhibbî her ne kim
hükmeyleseñ
Tîğüñateslimiderbo
ynınıfermânüñsenü
ñ

3. fermân:

Gazel 1892

Mısra: 4

Emir, buyruk.

Kapusındaboynıbag
lubendeyüz
Kullara ne emr ola
fermân gerek

4. **fermāna:-a**

Gazel 1944

Mısra: 2

Emir, buyruk.

Cân u dilden bende
oldı sen şeh-i
devrāna dil
Anuñ-ıçun her ne
emritseñtururfermā
na dil

fermān evler-ise:

1. **fermān eyler-ise:-**
ler, --ise

Gazel 1979

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Buyurmak.

Gehcefāgehcevr
gönderse
nigāruñkâyil ol
Pādişehdür her ne
fermān eyler-ise
'āmil ol

fermān idesin:

1. **fermānidesin:-esin**

Gazel 1998

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Buyurmak.

Egerfermān idesin
sen dil ü cān der-
miyān olsun
Muhibbīkemterīn
kuldur hemān tek
añfermān kıl

fermān kıl:

1. **fermān kıl:**

Gazel 1998

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Emretmek,

buyurmak.

Egerfermān idesin
sen dil ü cān der-
miyān olsun
Muhibbīkemterīn
kuldur hemān tek
añfermān kıl

ferrās:

1. **ferrāşa:-a**

Gazel 1633

Mısra: 4

Süpüren, çöpçü,

hizmetçi.

Göz yaşı
saqqāolaldankirpüg
ümcārübür
Āsitān-ı dilberi pāk
eyleyen ferrāşa bak

fervād:

1. **feryāduña:-uñ**

Gazel 1516

Mısra: 10

Yüksek sesle ve

kuvvetle bağırma,

bağırta, haykırış, çığlık,

āvāze, figan.

İyMuhibbīniçe bir
feryād u zārī idesin
Saht-dil olan tutar
mı hiçferyāduña
sem'

2. **feryāda:-a**

Gazel 1624

Mısra: 2

Yüksek sesle ve

kuvvetle bağırma,

bağırta, haykırış, çığlık,

āvāze, figan.

Ğirreolmuşsüne

ol husrev-i bī-dāda

bak

Kapusındaehl-i

'ışkuñitdügiferyāda

bak

3. **feryāda:-a**

Gazel 1624

Mısra: 6

Yüksek sesle ve

kuvvetle bağırma,

bağırta, haykırış, çığlık,

āvāze, figan.

Yāra kim ilte ola bu

derd-i dil aḥvālini

Ya gözün yaşına

'ārız ya āh-

ılaferyāda bak

4. **feryāduñ:-uñ, -ı**

Gazel 1634

Mısra: 7

Yüksek sesle ve

kuvvetle bağırma,

bağırta, haykırış, çığlık,

āvāze, figan.

Gülşen-i

küyındaırgür

göklere feryāduñı

Bülbülün olsa

bülendmerğübdurāv

āz[1] çok

5. **feryād:-ı**

Gazel 1635

Mısra: 8

Yüksek sesle ve

*kuvvetle bağırma,
bağırta, haykırış, çığlık,
âvâze, figan.*

Gülşen-i
hüsninekarşuiy dil
arturnâleñi
Dimesünler bülbül-i
şüridenüñferyâdı
yok

6. feryâd-ıla:--ıla

Gazel 1738

Mısra: 2

*Yüksek sesle ve
kuvvetle bağırma,
bağırta, haykırış, çığlık,
âvâze, figan.*

Zulmidüp
‘aşıklaradād
itmeyen şahıgörün
Kapusındarüz u
şebferyâd-
ılaâhıgörün

7. feryâdum:-um

Gazel 1753

Mısra: 2

*Yüksek sesle ve
kuvvetle bağırma,
bağırta, haykırış, çığlık,
âvâze, figan.*

Görenler dide-i
eşkümdidimā-ı
‘inebdenyig
İşidennāleferyâdum
dağı ‘iyş ü
tarabdanyig

8. feryâda:-a

Gazel 1762

Mısra: 1

*Yüksek sesle ve
kuvvetle bağırma,*

*bağırta, haykırış, çığlık,
âvâze, figan.*

Feryâdageldümiydö
st görüp de
sükkānuñ
Müy-ı sefid[i]
kaldumcārüb[1]
āsitānuñ

9. feryâd:

Gazel 1848

Mısra: 5

*Yüksek sesle ve
kuvvetle bağırma,
bağırta, haykırış, çığlık,
âvâze, figan.*

Niçeyirden ney gibi
bil
bagladunferyâdiçün
İdeli bu bülbülün ol
yüzi gül gülzâr terk

fervâdevledün:

1. feryâdeyledün:-dün

Gazel 1681

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

*Yüksek sesle
bağırma, inlemek;
yardım dilemek.*

Hâr-ıla gördük
meger sen ol gül-i
nev-resteyi
Anuñ-ıçun bülbül-i
şürıdeferyâdeyledü
ñ

2. feryâdeyledün:-dün

Gazel 1727

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Yüksek sesle

*bağırma, inlemek;
yardım dilemek.*

Gülşen-i
hüsninibeñzer ol
gülünüyâdeyledün
Bülbül-
āsāiygönültāşubhfer
yâdeyledün

fervâd evleşem:

1. feryâdeleşem:-sem

Gazel 1525

Mısra: 2

Kelime Tipi: -
*Yüksek sesle
bağırma, inlemek;
yardım dilemek.*

‘Āşıkamderdâdegül
hālüm kimse
muttali’
Nāleferyâd evleşem
yokduraña hem
müstemi’

fervâdevleşüp:

1. feryâdeleşüp:-yüp

Gazel 1997

Mısra: 5

Kelime Tipi: -
*Yüksek sesle
bağırma, inlemek;
yardım dilemek.*

Gülşen-i
hüsninekarşunālefer
yâdeleşüp
Bülbül-i gülzārıy
dil cümle
hāmüşeylegil

fervâd ide:

1. feryâd ide:

Gazel 1510

Mısra: 7

Kelime Tipi: -
Feryat etmek;
Yüksek sesle bağırarak,
haykırmak. II İnlemek,
sızlanmak.

Şâhüzre tura güller
feryâd ide bülbüller
Bil mürdedür ol kes
kim eylemeye
andan haz

fervâd ideyim:

1. **feryâdideyim:**-*eyim*

Gazel 1828

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Feryat etmek,
sızlanmak.

Derd-i dilden
bilmezem kim kime
feryâd ideyim
Giryeye ile kalmadı
dükendi varı
çeşmümün

fervâd u efğânitmeyem:

1. **feryâd u**

efğânitmeyem:-*meyem*

Gazel 1544

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Bağırıp inlemek.

Ben niçebî-hüş olup
feryâd u
efğânitmeyem
Âşikârebülbülünîyiri
nitutdıçünkizâg

fervâd u fiğân:

1. **feryâd u fiğân:**

Gazel 1739

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Bağırıp çağırma,
ağlayıp sızlama.

Didümiy dilber
nedürküyuñdaferyâ
d u fiğân

Didiyy dil-
hastebeñzerâh u
zâruñdursenüñ

fervâd u fiğân eyle:

1. **feryâd u fiğân eyle:**

Gazel 1999

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Feryat etmek,
ıstırapla bağırarak,
sızlanmak, inlemek.

Turmaferyâd u
fiğân eyle o meh-
rüşevkıme
Çünkü itmek
âdetidürbülünizâr
gül

fervâd u

fiğâneylemesün:

1. **feryâd u**

fiğâneylemesün:-*me, -*

sün

Gazel 1833

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Feryat etmek,
ıstırapla bağırarak,
sızlanmak, inlemek.

Bülbül-i
cänniçeferyâd u
fiğâneylemesün
Gül gibi
çünkivarurcâyına
her hâr u hesün

fervâd u fiğâneylemerem:

1. **feryâd u**

fiğâneylemerem:-*rem*

Gazel 1645

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Feryat etmek,
ıstırapla bağırarak,
sızlanmak, inlemek.

‘Âlemdebenümğam
dan ulu hem-
nefesüm yok
Feryâd u
fiğâneylemeremâh
dest-resüm yok

fervâd u zârî idesin:

1. **feryâd u zârî idesin:**-
esin

Gazel 1516

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

İnleme ve
sızlanma.

İyMuhıbbîniçe bir
feryâd u zârî idesin
Saht-dil olan tutar
mı hiçferyâduña
sem?

fervâd u zâruñdur:

1. **feryâd u zâruñdur:**-
uñ, -dur

Gazel 1859

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Feryat ve inlemek.
İñledençarhıdılâferyâ
âd u zâruñdursenüñ
Görinenencümdegü
I her
şebşerâruñdursenüñ

fervâdı göklere irişdi:

1. feryâdı göklere
irişdi:-di

Gazel 1700

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

*Feryadının göklere
ulaşması.*

Gülşen-i küyüñda

eyler bülbül-i dil

nâleler

Göklere

irişdiferyâdı dil-i

âvârenüñ

fervâd-ı ‘ışk:

1. feryâd-ı ‘ışk:

Gazel 1572

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Aşk feryadı.

Hicrûñodıŝu’le

virdi yüregümde

‘âkıbet

Cismümiñâkisteritd

idöstlarferyâd-ı ‘ışk

fervâdlıkevlerem:

1. feryâdlıkevlerem:-
rem

Gazel 1594

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Feryad etmek.

Hasretiyle sen gül-i

nevrestenüñ her

giceâh

Şubholıncaeylerem

bülbül gibi

feryâdlık

ferzâne:

1. ferzâne:

Gazel 1954

Mısra: 2

Satrançta vezir.

İy dil eger ‘âşıkiseñ

‘âşıklara hem-hâne

ol

Na’ üzre sür dil

baydağın yek yek

varupferzâne ol

feth idem:

1. fethidem:-em

Gazel 1876

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Açmak, ele

geçirmek.

Ähtopınıhevâya

kaçan atsam pertâb

Feth idem gibi

gelürkal’asınığerdü

nuñ

feth ola:

1. fethola:-a

Gazel 1806

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Ele geçirilmek,

zaptedilmek.

Umaramfeth ola

âhırbañagöñlikañ’as

ı

Top-ı âhumla anı

varuphasâr itsem

gerek

fettânlıkidersin:

1. fettânlıkidersin:-

ersin-lık

Gazel 1656

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

*Fitne ve fesathk
etmek.*

Yüzüñgöstermeyüp

cânâidersindürlüfett

ânlık

Be kâfiruşbuzulm

ile olur mı

hiçmüsülmânlık

fevlesof-ı ‘aql-ıla:

1. fevlesof-ı ‘aql-ıla:--
ıla

Gazel 1969

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Aklın filozofu.

Fevlesof-ı ‘aql-ıla

itme Muhibbibağs-i

‘ışk

Hâlîdürhikmetden

ol yok yire eylersin

cedel

fevz:

1. fevz:

Gazel 1515

Mısra: 9

Bereket, bolluk;

huzur, refah, mutluluk.

Feyzbağsoldısañaru

h-ı Kemâl

Şi’r-ile kıl

MuhibKemâletama’

fidākılsun:

1. fidākılsun:-sun

Gazel 1818

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Feda etmek,

vazgeçmek.

Dir-imiş kılsunfidâ

yoluma cümle

varını
Cân-ısa
dağıMuhibbî pes ne
var itsem gerek

fiğân:

1. **fiğânı:-ı**

Gazel 1846

Mısra: 2

*Izdırapla bağıрма,
haykırma, feryat.*

Görse bir şebgülşen
içinde
cemâlinigülün
Nâle eyler
tâşherdiñmezfiğânı
bülbulün

2. **fiğânı:-ı**

Gazel 1861

Mısra: 3

*Izdırapla bağıрма,
haykırma, feryat.*

Fiğânıçarhaâhîsüm
âna
İrer cevrin çeken
devr-i zamānuñ

3. **fiğânı:-ı**

Gazel 1894

Mısra: 10

*Izdırapla bağıрма,
haykırma, feryat.*

İyMuhibbîşidenler
nâlesinrahîtdiler
Bu ‘acebgüş-ı güle
girmez
fiğânibülbulün

4. **fiğâna:-a**

Gazel 1922

Mısra: 2

*Izdırapla bağıрма,
haykırma, feryat.*

Yine evvel
bahâroldığanîmetdü
r ele al mül
Cemâligülsitânındaf
iğânabaşlasun
bülbul

fiğân evler:

1. **fiğân eyler:**

Gazel 1664

Mısra: 13

Kelime Tipi: -

*Üzüntü ile bağırp
çağırmak.*

İyMuhibbîdehr
elinden her biri
eyler fiğân

Aç
haqîkatçemişnikânü
n u çeng ü nâya bak

fiğânelevü:

1. **fiğâneyleyü:-yü**

Gazel 1869

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

*Üzüntü ile bağırp
çağırmak, feryat etmek.*

İy dil çü ser-i zülf-
ile sevdâyibüyütdün
Küyındafîğâneyley
üğüvğâyibüyütdün

fiğânidüp:

1. **fiğânidüp:-üp**

Gazel 1740

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

*Acı ile bağırp
çağırmak, inlemek.*

AglarMuhibbî gelse
hayâlünfiğânidüp
Yaşı semek bulur
işidürnâlesinsimâk

2. **fiğânidüp:-üp**

Gazel 1741

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

*Acı ile bağırp
çağırmak, inlemek.*

AglarMuhibbî gelse
hayâlünfiğânidüp
Yaşı semek bulur
işidürnâlesinsimâk

fiğân u âh u zâr:

1. **fiğân u âh u zâr:**

Gazel 1834

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

*Feyta, âh ve
inleme.*

Gicelertâşherâh it
Muhibbî
Fiğân u âh u zâr
imiş naşibün

fiğân u nâle kılsam:

1. **fiğân u nâlekılsam:-
sam**

Gazel 1705

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Ağlayıp inlemek.
Fiğân u nâle kılsam
nâyiohşar
Olaldan meclis-i
ğamda kudümçeng

fiğân u nâlekılup:

1. **fiğân u nâlekılup:-
up**

Gazel 1947

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Ağlayıp inlemek.

Sevdā-yı ser-i zülf-
ile toldur dimāguñı
Her şebfiğān u
nālekilupāh u vāda
ol

fiğān u na'rama:1. **fiğān u na'rama:-ma****Gazel 1605**

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

*Bağırıp çağırma ve
nara.*

Ra'ddirlerse
'acebmidürfiğān u
na'rama
Şu'levirürātes-i
āhum içinde san ki
berk

fikr:1. **fikrin:-iñ****Gazel 1671**

Mısra: 9

(Ar.) Düşünce.

Dür dişi fikrin
Muhibbī eyle her
lahzāhayāl
Hoqqa-i la'l içre
gizlülü'lü'-i
şhvāra bak

2. **fikri:-i****Gazel 1691**

Mısra: 5

(Ar.) Düşünce.

Kıl miyānuñ fikri
ile eyledüm anca
hayāl

Leblerünzikreyleyü
pşi'rümikand itsem
gerek

3. **fikri:-i****Gazel 1856**

Mısra: 10

(Ar.) Düşünce.

Açıla
kabrinecennetdenan
uñrevzeneler
Ruğlaruñ fikri
lebünzikriniderkenö
lenün

4. **fikrüm:-iüm****Gazel 1949**

Mısra: 1

(Ar.) Düşünce.

Rind-i
kallāşambenümfikr
ümğam-ı
ferdādegül
Bāde-i
şāfeldedürsanmañ
dem-i şahbādegül

5. **fikrini:-i, -n, -i****Gazel 1954**

Mısra: 3

(Ar.) Düşünce.

İtdünmaḥabbet
fikrini
kılduñmeveddetzikh
ini
Şimdengirücān
terkin ur var tālib-i
cānāne ol

6. **fikrini:-i, -n, -i****Gazel 1954**

Mısra: 6

(Ar.) Düşünce.

Çünkimaḥabbet
şerbeti sunulduçdün
sen ezel
Şimdengirühüşyārılı
k fikrini komestāne
ol

7. **fikrün:-iñ****Gazel 1956**

Mısra: 7

(Ar.) Düşünce.

Ḥayālünfikrünçānā
gönüllevhindenakşo
ldı
Vücūdumküllimaḥv
olsa o dilden
olmaya zāyil

8. **fikri:-i****Gazel 1965**

Mısra: 2

(Ar.) Düşünce.

Gördilersādoldıçes
mündidilerzulfünid
āl
Bunlaruñ fikri ile
vardurgönüldeşadḥa
yāl

fikr eyle:1. **fikr eyle:****Gazel 1984**

Mısra: 13

Kelime Tipi: -

Düşün, tefekkür et.

Muhibbī her
işüñfikr eyle işle
Ki soñrayañlursın
olma ğāfil

2. **fikr eyle:****Gazel 1915**

Mısra: 8

Kelime Tipi: -
Düşünmek,
tefekür etmek.
Ziyetine sakin
aldanma bu dehrün
şimdilik
Olsardur anı fikr
eyle kim âhîrpây-
māl

fikridelden:

1. **fikridelden:**-*elden*

Gazel 1707

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Düşünmek.

Fikrideldenagzı var
mıdurdiyü
Oldı bu
‘âlemMuhibbibañat
eng

fikridüben:

1. **fikridüben:**-*üben*

Gazel 1981

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

Düşünmek.

Geh lebi zıkrı ile
eyle gönül rindin[i]
mest
Gehğubâr-ı
hattınifikridübenha
yrân ol

fikr kılsam:

1. **fikr kılsam:**-*sam*

Gazel 1619

Mısra: 13

Kelime Tipi: -

Düşünmek.

Fikr kılsam
hayretalurbilmezem

hālüm’n’ola
Yok
zevâdelengmerkebâ
h kim menzil uzak

fikr ü zikridür:

1. **fikr ü zikridür:**-*i, -
dür*

Gazel 1945

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Düşünme ve anma.

Gıcevü gündüz
endişemniğaruñfıkr
ü zikridür
Eser kalmaya ger
benden o hâlet
olmaya zâyil

fikr ü zikrûñ:

1. **fikr ü zikrûñ:**-*üñ*

Gazel 1723

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Düşünme ve anma.

ÿyMuhibbî ger
dilerseñşi’rûñirengî
n ola
Fikr ü zikrûñ her
nefesdela’l-i yâr
olmak gerek

fikr[i]:

1. **fikr[i]:**

Gazel 1972

Mısra: 2

(Ar.) Düşünce.

Gerçi
tengoldidehânuñvaş
fını itmek muhâl
Mümiyânuñfikr[i]
de

ğalbümdeolmuşdurğ
ayâl

fikr-i bî-hâsıl:

1. **fikr-i bî-hâsıl:**

Gazel 1958

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Faydasız düşünce.

Hayâl-i zülfün
eylersem aña ‘ömr-i
tavîl irmez
Temennâ-yıvişâlûñ
dil idersefikr-i bî-
hâsıl

fikr-i miyânı:

1. **fikr-i miyânı:**-*ı*

Gazel 1882

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Sevgilinin ince

belinin hayali.

Fikr-i miyânı ile
tenümdöndi bir kıla
Dizmegeğürri-
eşküñ anı
rîsmântutuñ

fikr-i muhâl:

1. **fikr-i muhâl:**

Gazel 1965

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

İmkansız

düşünceler.

‘Âkilemdirsınvişâl-i
yâr eylersin taleb
Ol şeh-i ‘âlem-
gedâsinyâ ne bu
fikr-i muhâl

fikr-i muhâl eylemez:

1. fikr-i

muh aleylemez:-mez

Gazel 1921

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

Olmayacak

düşüncelere kapılmak,

boş hayaller kurmak.

İki sanma virmet -
ı vaşınabiñc n u dil

Çünkü 'ışk ehli

Muhibb  eylemez

fikr-i muh al

fikr-i muh al olmak:

1. fikr-i muh al olmak:-
mak

Gazel 1820

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

İmkansız

düşüncelere, hayallere
kapılmak.

İyg n l n

' řıkolduñhastah l

olmak gerek

Bu cih nda

'ıřkuñafikr-i muh al

olmak gerek

fikr-i muh l nd r:

1. fikr-i muh l nd r:-
 nd r

Gazel 1722

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

İmkansız

düşünceler.

Vaşluña ire

Muhibb did miy r 

m-ı c n

Didiyyb - are bu

fikr-i

muh l nd rsen ñ

fikr-i tab' n :

1. fikr-i tab' n :-uñ

Gazel 1698

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

Yaratılış fikri.

Kıl yararsın

viriceky ruñmiy n 

ndanħaber

Fikr-i tab' n  m 

vey  ince

ħay l nd rsen ñ

fikr-i z tuñda:

1. fikr-i z tuñda:-uñ, -
da

Gazel 1946

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Kişinin d şüncesi.

T kolupdurfikr-i

z tuñda dil  

'aklumben m

Ben ne y zden

vařfuñeydem ki

oldum b -mec l

fikrin eyler:

1. fikrin eyler:

Gazel 1636

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

D şünmek,

m lahaza etmek.

Ne d ny ġuřsası

bende ne 'uķb 

fikrin eyler dil

Hem nd d r 

' şıkv nev y-ı ĩn

   num yok

2. fikrin eyler:

Gazel 1747

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

D şünmek.

T l-ı z lf n fikrin

eyler iremez

p y nına

Bir uzun sevd -y-

ıla bu ' mr-i

k t hig r n

fi'l:

1. fi'li:-i

Gazel 1527

Mısra: 8

İş, eylem, amel.

Kanum gamzeler n

d kdidid my rdidi

Kim ki cell d ola

elbette olur

fi'lişen'

fi'l-hak ka:

1. fi'l-ħak ka:

Gazel 1655

Mısra: 2

(Ar.) Ger ekte.

Her kim n kim bu

cih nbaġında bir

c n n  yok

Fi'l-

ħak kam rded r

cisminde anuñc n 

yok

fir k:

1. fir kuñdan:-uñ, -
dan

Gazel 1524

Mısra: 2

Ayrılık, hicran.

Mihr-i
ruhsârũñgörmüştür
megeriyyâr şem'
Odlara
yanupfirâkuñdanolu
pdurzâr şem'

2. **firâk-ıla:--ıla**

Gazel 1621

Mısra: 9

Ayrılık, hicran.

Yanar
Muhibbîgicevü
gündüz firâk-ıla
Pes böyle geçer
böylece leyl ü
nehâr-ı 'ışk

3. **firâk:**

Gazel 1631

Mısra: 4

Ayrılık, hicran.

Hamevünâme yanar
ger eylesem tahtîr-i
hâl
Hazreteniçe idem
tahtîr ü i'lâmfirâk

4. **firâkuñdan:-uñ, -
dan**

Gazel 1673

Mısra: 3

Ayrılık, hicran.

Döstumbagrumniçe
yanmış
firâkuñdansenüñ
Lâle tek şahrâya var
bagrında olan dâğa
bak

5. **firâkuñla:-u, -ñ, -la**

Gazel 1740

Mısra: 4

Ayrılık, hicran.

Bîmâr-ı
'ışkolmuşamiyyâr-ı
mihribân
Sorsañ beni
firâkuñlaolmuşamhe
lâk

6. **firâkuñla:-u, -ñ, -la**

Gazel 1741

Mısra: 4

Ayrılık, hicran.

Bîmâr-ı
'ışkolmuşamiyyâr-ı
mihribân
Sorsañ beni
firâkuñlaolmuşamhe
lâk

7. **firâkından:-ı, -n, -
dan**

Gazel 1839

Mısra: 9

Ayrılık, hicran.

La'l-i
şîrînüñfirâkındanM
uhibbîbendeñi
Kühken gibi
belâkühında sen
cânsuzkoduñ

8. **firâkıyla:-ıyla**

Gazel 1870

Mısra: 3

Ayrılık, hicran.

Çekdügümcânâfirâk
ıylabelävümüñneti
Şerholınmazbiñzeb
ânum olsa
hâlümhaşre dek

firâkâtesine:

1. **firâkâtesine:-ne**

Gazel 1849

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Ayrılık ateşi.

Yandumfirâkâtesine
iytabîb-i dil
Andan berü ki derd-
ile
bîmârũñamsenüñ

firâkodu-y-ıla:

1. **firâkodu-y-ıla:-y, -ıla**

Gazel 1816

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Ayrılık ateşi.

Firâkodu-y-
ılayandummedediy
lebleri kândüm
Seni ben yâr ola
sandumn'içün dün
gicegelmedüñ

firâk-ı elemüñ:

1. **firâk-ı elemüñ:-üñ**

Gazel 1779

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Ayrılık kederi.

İtdivîrânegelüpşehr-
i dili ğamsipehi
Cümle târâchemân
kıldı firâk-ı elemüñ

firâk-ı yâra:

1. **firâk-ı yâra:**

Gazel 1662

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Sevgiliden ayrılık.

Firâk-ı yâraşabr
itmek hünerdür

N'idem kim bende
hergiz bu hüner yok

firâr eyledi:

1. **firâreyledi:-di**

Gazel 1961

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Kaçmak, firar

etmek.

Gördüm

yüzinigtidizi-dest

ihtiyâr-ı dil

İtdifirâr eyledi

benden karar-ı dil

firâvâneyledüñ:

1. **firâvâneyledüñ:-düñ**

Gazel 1880

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Artırma.k II

Bollaştırmak.

Gösterüp evvel

yüzüñaldüñMuhibbî

göñlini

Yüz

çevürdüñsoñradanz

ulmıfirâvâneyledüñ

fir'av'n:

1. **fir'av'nın:-ın**

Gazel 1941

Mısra: 15

Firavun, Hazret-i

Musa aleyhisselâma

iman etmeyen şahıs.

DehrFir'av'nınmeg

erimânada'vetitmeg

e

Gösterürmu'ciz

yed-i beyzâyıMüsî-

vâr gül

firkat:

1. **firkat:**

Gazel 1824

Mısra: 1

Ayrılık, hicran.

Bagrumıñünitdifirk

at 'azm-i yâr itmek

gerek

Varup ol gül yüzlü

yârı der-kenâr

itmek gerek

2. **firkat:**

Gazel 1840

Mısra: 5

Ayrılık, hicran.

Öldürür bir

yañağam bir

yañañfirkatbaşuma

Bir yañadan gör

neler

getürdihicrânuñsen

üñ

3. **firkat-ile:-ile**

Gazel 1920

Mısra: 1

Ayrılık, hicran.

Firkat-ile eşk-i

çeşmümdicânâ

hem çüñil

İrmez-istem

vaşluñahicrân beni

eyler katıl

firûze:

1. **firûze-reng:--reng**

Gazel 1729

Mısra: 1

Firuze rengi, mavi

renk.

Düd-ı âhumdan

kaçan firûze-reng

olsa felek

Ra'diñlernäle eyler

hâlümeaglar melek

fitil:

1. **fitil:**

Gazel 1809

Mısra: 9

Mum, kandil ve

lambalarda içtiği yağ

veya gazın yanmasıyla

aydınlanmayı,

çakmalarda benzinin

yanması suretiyle bir

şeyi yakmayı sağlayan

bükülmüş, dokunmuş

pamuk ip veya şerit;

Kanamayı durdurmak,

irini boşaltmak için

derin yaraların içine

sokulan, ilaçlı veya

ilaçsız steril bez.

Eyledüñsinemçerâğ

ınyakmagaçün dil

fitil

Şöyle bil

şimdengirü od

olısarıyirüñsenüñ

fitne:

1. **fitne:**

Gazel 1822

Mısra: 2

Belâ, mihnet.

Hey ne

şirindürşehâlâ'l-i

şeker-rizüñsenüñ

'Âleme fitne

virürzül-f-i dil-

âvüzüñsenüñ

2. **fitneler:-ler**

Gazel 1874

Mısra: 7

Belâ, mihnet.

Tutdı bu

âhîrzamânıdürlüdür

lû fitneler

Şolgözünle bir olalı

mekr ü âlîkaşuñuñ

fitneâtesin:

1. **fitne âtesin:-n**

Gazel 1618

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Fitne âteşi.

Ger hasüdân fitne

âtesin yakarsa

ğamdegül

Ƙudretindengülşen

olan âteş-i

İbrâhîm'e bak

fitne bası:

1. **fitne başı:**

Gazel 1560

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

*Fitneyi çıkaran ve
sürdüren.*

Fitne-i devr-i

ķamerdürçünMuhib

bîrüy-ı yâr

Zülf-i fettân fitne

başı olsa tañ mı her

taraf

fitneta'lîmin:

1. **fitne ta'lîmin:-in-n**

Gazel 1653

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Fitne öğretimi.

Nibelâ-engîzdürşol

nergis-i şehlâya bak

Fitne ta'lîminider ol

zülf-i 'anber-sâya

bak

fitne-i âhîrzamânı:

1. **fitne-i âhîrzamânı:-ı**

Gazel 1682

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Ahîr zaman fitnesi.

Ƙadiyârûñkıyâmetd

ürgözi de 'ayn-ı

âfetdür

Belürdi fitne-i

âhîrzamânıbañaögre

tmeñ

fitne-i devr-i kamerdür:

1. **fitne-i devr-i**

ķamerdür:-dür

Gazel 1560

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Ahîr zaman fitnesi.

Fitne-i devr-i

ķamerdürçünMuhib

bîrüy-ı yâr

Zülf-i fettân fitne

başı olsa tañ mı her

taraf

2. **fitne-i devr-i**

ķamerdür:-dür

Gazel 1733

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Ahîr zaman fitnesi.

Fitne-i devr-i

ķamerdürgösterüpk

âfirhañuñ

Zülfüñidâmeyleyüp

şayd-ı

müselmâneyledüñ

fitnelermenba'ı:

1. **fitneler menba'ı:**

Gazel 1676

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Fitne kaynağı.

Korkaramğanzeleri

göñlümibaşdan

çıkara

Fitneler menba'ı ol

gözleri fettân ancak

fülk:

1. **fülk:**

Gazel 1759

Mısra: 9

Gemi.

Baħr-ı

eşķümdeMuhibbî

bu cihânfülk olalı

Zevraķimehķülegi

gün bād-bâmdur

felek

fülk-i dil:

1. **fülk-i dil:**

Gazel 1570

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Göñül gemisi.

Düşeli girdâb-ı

baħrafülk-i dil

ħayretdedür

Kaynadı

çünbaşdanaşdıbaħr-

ı bî-pâyân-ı 'ışķ

2. **fülk-i dil:**

Gazel 1869

Mısra: 9

Kelime Tipi: -
Gönül gemisi.
Baħroldıyaşumfülk-
i dil irmedi kenāra
Beñzer ki Muħibbī
yine
deryāybüyütdün

3. **fülk-i dil:**

Gazel 1877
Mısra: 8
Kelime Tipi: -
Gönül gemisi.
Yaşummevcurdıesd
ibād-ı āhum
Sakin iyfülk-i dil
'ummānagirdün

fürāt:

1. **furāt:**
Gazel 1501
Mısra: 4
Fırat nehri.
Āteş-i āhum
yakardı
gönlümünBağdādın
1
Anda yaşum olmasa
biri Furāt u biri Şat

furāt u dicleden:

1. **furāt u dicleden:-**
den
Gazel 1789
Mısra: 3
Kelime Tipi: -
Fırat ve Dicle
Nehirleri.
Gözlerüm yaşı
benüm artar Furāt u
Dicleden
Anuñiçün götürür

cismümimānend-i
kelek

fürkat ü hicrūnodında:

1. **fürkat ü**
hicrūnodında:-nda
Gazel 1544
Mısra: 9
Kelime Tipi: -
Ayrılık ve hicranın
ateşi.
Fürkat ü
hicrūnodındayüregü
m pür-süzdur
Bu ħarāret def ine
içdümMuħibbī ben
ayag

fürs:

1. **fürs:**
Gazel 1893
Mısra: 1
Şark kavimleri.
(Fars).
Getürmez idi Fürs
ehli dile Kum-
ılaKāşānuñ
Varupmeh-rūların
görse Sitanbul u
Ġalātānuñ

fursat:

1. **furşat:**
Gazel 1818
Mısra: 10
Fursat, uygun
zaman.
Bend olup dām-ı
belāyahier elinden
niçe gün
Furşat el virdi
hemān 'azm-i nigār
itsem gerek

fütāde-i 'ışk olan:

1. **fütāde-i 'ışkolan:-an**
Gazel 1576
Mısra: 10
Kelime Tipi: -
Aşk düşkünü
olmak.
Rāh-ı
miñnetdepāymālolis
ar
İyMuħibbī olan
fütāde-i 'ışk

G:

ğabğab:

1. **ğabğabında:-ı, -n, -**
da
Gazel 1738
Mısra: 8
Ar. Çene altı.
Kākülünde cem'
idüpbī-dilleri
ħabsitmege
Nāzükāneğabğabın
dakazduğıçāhıgörüñ

ğaddār:

1. **ğaddār-ıla:--ıla**
Gazel 1515
Mısra: 1
Gadredici, hain,
ceřakār.
Eyledüm ol ğaddār-
ılaşama'
Teşne olan
iderzülāleřama'

ğāfil:

1. **ğāfildür:-dür**
Gazel 1509
Mısra: 8

*Gafil, gerçeği
bilmeyen kişi.*
Cānaalurkıymetin
bilen bugün söz
gevherin
Şol ki ğāfildür ne
bilsünaña
cevherden ne hāz

2. **ġāfildür:-dür**

Gazel 1656

Mısra: 5

*Gafil, gerçeği
bilmeyen kişi.*
Yaşumdan bil ki
ġāfildürbaña kim
dirġabāgeysün
O kim
deryāyadüşmişdüra
ñalāzımdur
'üryānlık

ġāfil olma:

1. **ġāfilolma:-ma**

Gazel 1967

Mısra: 14

Kelime Tipi: -

*Gaflette bulunmak,
tedbirsiz olmak.*

ÖlümüñañMuħibbī
günde biñ kez
Sakın bu pendümi
dut olma ġāfil

2. **ġāfilolma:-ma**

Gazel 1984

Mısra: 14

Kelime Tipi: -

*Gaflette bulunmak,
tedbirsiz olmak.*

Muħibbī her
işüñfıkr eyle işle

Ki soñrayañılursın
olma ġāfil

3. **ġāfilolma:-ma**

Gazel 1996

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

*Gaflette bulunmak,
tedbirsiz olmak.*

Benüm bu tūr-i
āhumdan felek
saġfımüşebbaġdur
İrişür göklere
māhum gel olma
āhdangāfil

4. **ġāfil olma:**

Gazel 1579

Mısra: 13

Kelime Tipi: -

*Gaflet içinde
olmak, habersiz
bulunmak.*

İyMuħibbīġāfil
olma bu felekden
kıl hāzer
Pādişāh-ı dehr iken
gör n'eylediDārā'ya
bak

5. **ġāfil olma:**

Gazel 1801

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

*Gaflette bulunmak,
tedbirsiz olmak.*

Ġāfil olma
salıurnāġāh bir
gün boynuña
Zıraçokdan 'işkuñ-
ılamübtelādurkākül
üñ

6. **ġāfil olma:**

Gazel 1917

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

*Gaflette bulunmak,
tedbirsiz olmak.*

Her ne gelse ġāni'
ol ger gelme
göster rızā
Ġāfil olma kim seni
yoldan
çıkarruħubb-ı māl

ġāh:

1. **ġāh:**

Gazel 1512

Mısra: 9

Bazen, ara sıra.

Ġāh olur
meyhāreler eyler
şarāb u ābı cem'
İyMuħibbīzıdd iken
itdi su āteşictimā'

2. **ġāh:**

Gazel 1810

Mısra: 9

Bazen, ara sıra.

Ġāhcevr ü
gehcefākılsañeyāsul
fān-ı ħüsn
Bu Muħibbīcān u
dilden bende-
fermānuñsenüñ

3. **ġāh:**

Gazel 1879

Mısra: 7

Bazen, ara sıra.

Gehcefāvüġāhşiveġ
āhcevr ü ġāhnāz
Bilüremāħir beni

öldürisercünbişlerü
ñ

4. **gâh:**

Gazel 1879

Mısra: 7

Bazen, ara sıra.

Gehcefävügâhşiveg
âhcevr ü gâhnâz
Bilüremâhîr beni
öldürisercünbişlerü
ñ

5. **gâh:**

Gazel 1879

Mısra: 7

Bazen, ara sıra.

Gehcefävügâhşiveg
âhcevr ü gâhnâz
Bilüremâhîr beni
öldürisercünbişlerü
ñ

6. **gâh:**

Gazel 1887

Mısra: 5

Bazen, ara sıra.

Gehhicâzıseyriderg
âhnevâdarâstı
Çepdegülgüyended
ürhoşduredâsıbülbü
lün

7. **gâh:**

Gazel 1891

Mısra: 14

Bazen, ara sıra.

‘Aklımyitüre
bilmeye kendin
Muhibbiâh
Salınsa gâhzülf-ile
ruhsâraperçemün

8. **gâh:**

Gazel 1899

Mısra: 5

Bazen, ara sıra.

İy gözüm ağla gâh
sen gâh döküp hün-
ı ciger
Tâ diyeler ki çeşm-i
ter mâsenün ü dem
senün

9. **gâh:**

Gazel 1899

Mısra: 5

Bazen, ara sıra.

İy gözüm ağla gâh
sen gâh döküp hün-
ı ciger
Tâ diyeler ki çeşm-i
ter mâsenün ü dem
senün

10. **gâh:**

Gazel 1949

Mısra: 5

Bazen, ara sıra.

Ġâhmesciddegehîde
yr ü gehîmeyhânede
Seni isterler kamu
itdüklorigavğâdegül

gâhgâh:

1. **gâhgâh:**

Gazel 1518

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Ara ara, bazen.

Gâh yaksa gâh
kesse başumsultân-
ı ‘ışk
Her ne emr itse
buyursun bende-
fermânumçü şem’

gâhgâhî:

1. **gâhgâhî:**

Gazel 1705

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Zaman

*zaman(vakit vakit): Ara
sıra belli olmayan
zamanlarda.*

Beni ‘addeyleküyuñ
itlerinden
Añadurgâhgâhîatub
anseng

gâhgeh:

1. **gâhgeh:**

Gazel 1672

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Bazen...bazen.

Gün yüzünü
göremem tolar bu
gözüm yaş-ıla
Gâhâhumgehschâb-
ı zülfidersettârlık

2. **gâhgeh:**

Gazel 1757

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Bazen...bazen.

Leblerünzikreyledü
ñañduñğubâr-ı
hâttını
Gâh mest
itdüñdilâgeh beni
hayrâneyledün

gâhgehî:

1. **gâhgehî:**

Gazel 1648

Mısra: 8

Kelime Tipi: -
Vakit vakit, bazı bazı, ara sıra.
YiñileRūmagelūp
şöhreti
artdukçageyer
Gāh zer-beft ü
gehīl'at-i
şāhānesadağ

gāhi:

1. **gāhi:**

Gazel 1864

Mısra: 1

Bazen, ara sıra.

Yārdangāhicefāgeh
mihri hoş görmek
gerek
Nüşidüp her ne
gelürse zehri hoş
görmek gerek

2. **gāhi:**

Gazel 1878

Mısra: 5

Bazen, ara sıra.

Zülf-i pīç-ā-
pīçüñizencīridüpğā
hīkemend
Hey niçe 'ākilleri
'ışkuñlaMecnūneyl
edüñ

3. **gāhi:**

Gazel 1894

Mısra: 5

Bazen, ara sıra.

Güllerüñmedhīnaña
ngāhīHicāz u geh
'ırağ
Rüz u
şebanuñiçünturmaz
zebāñibülbulüñ

4. **gāhi:**

Gazel 1992

Mısra: 7

Bazen, ara sıra.

Gāhīşarāb-ı la'l-ile
mestānegörinür
Gāhīgübār-ı haţţ-
ılağayrān olan
gönül

5. **gāhi:**

Gazel 1992

Mısra: 8

Bazen, ara sıra.

Gāhīşarāb-ı la'l-ile
mestānegörinür
Gāhīgübār-ı haţţ-
ılağayrān olan
gönül

6. **gāhi:**

Gazel 1993

Mısra: 4

Bazen, ara sıra.

Bilmem ne
çārederdüme kim
rāhatolmadum
Gāhicefā-
yıdıdevügāhicefā-yı
dil

7. **gāhi:**

Gazel 1993

Mısra: 4

Bazen, ara sıra.

Bilmem ne
çārederdüme kim
rāhatolmadum
Gāhicefā-
yıdıdevügāhicefā-yı
dil

8. **gāhi:**

Gazel 1994

Mısra: 2

Bazen, ara sıra.

Her dem cefālar
eyleme
iymehvefāda ol
Dāyimvefāda kalma
vügāhicefāda ol

gāhi var [u] gāhi yok:

1. **gāhi var [u] gāhi**

yok:

Gazel 1638

Mısra: 12

Kelime Tipi: -
Bazen var bazen yok. (Sevgilinin ağzı için).

Egerbiñ kez sü'āl
itsem dönüp bir kez
cevāb itmez
Dehāniçün diyenler
hağ ki gāhi var [u]
gāhi yok

ğalatvazılmışdur:

1. **ğalatvazılmışdur:-**

mışdur

Gazel 1500

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Yanlış yazılmak.

Nāme içre
nāmınıañmışMuhib
bīdilberüñ
Sehv-ile yazmış
megeryāhudyazılmı
şdurğalat

ğalat vazmadı:

1. **ğalatvazmadı:-madi**

Gazel 1501

Mısra: 6
Kelime Tipi: -
Yanlı yazmak.
Muşhaf-ı
hüsnünde cānāhattu
ñihakk eyleme
Çünbilürsin dest-i
kudret yazmadı anı
ğalağ

ğālib-i şevkem:

1. **ğālib-i şevkem:**-em

Gazel 1781

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Şevk galibi.

Ğālib-i
şevkem Muhibbī
'ışkı mestür eyleme
Olayım şimdengirü
mest
disünlercāmeçāk

ğaltānevledün:

1. **ğaltānevledün:**-dün

Gazel 1890

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Yuvarlamak //

Hareket ettirmek.

Zülfün çe v gānideld
enbertüi şāhib-
cemāl
Başımı top
eyleyüpyoluñdağalt
ānevledün

2. **ğaltānevledün:**-dün

Gazel 1898

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Yuvarlamak //

Hareket ettirmek.

Esb-i nāzüzre el
urduñzülfüñüñevg
ānına
Başımı top
eyleyüpyoluñdağalt
ānevledün

ğaltān eylemek:

1. **ğaltān eylemek:**-mek

Gazel 1736

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Yuvarlamak.

Hüsnmeydānında
tek
zülfini çe v gānevlesü
n
Borcum olsun
başımıyoluñdağaltā
n eylemek

ğaltān ide:

1. **ğaltān ide:**

Gazel 1726

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Yuvarlanmak.

Başımı top
eyleyüpgeldümvefā
meydānına
Ola kim ğaltān ide
bu zülf-i
çe v gānuñsenün

ğam:

1. **ğam:**

Gazel 1511

Mısra: 3

Dert, keder, tasa,

kaygı.

Ğamgelürse dil

añakarşu çıkar

Olur elbette
āşinādanħaz

2. **ğam:**

Gazel 1566

Mısra: 5

Dert, keder, tasa,

kaygı.

'Āşıka göz yaşı

mādurğamğında

'Ārif olan istemez

āb u 'alef

3. **ğama:**-a

Gazel 1567

Mısra: 9

Dert, keder, tasa,

kaygı.

Dil

niçekılsuntaħammül

cānni çe döysüngama

Ursalar bār-ı ğamı

kılmaz

taħammülküh-ı Kāf

4. **ğam:**

Gazel 1608

Mısra: 3

Dert, keder, tasa,

kaygı.

Ğam artar dem-be-

dem kalmadı

şabrum

Nigārācān-ı ğam-

perverdüme bak

5. **ğamdan:**-dan

Gazel 1645

Mısra: 1

Dert, keder, tasa,

kaygı.

'Ālemdebenümğam

dan ulu hem-

nefesüm yok
Feryād u
fiğāneyleremāh
dest-resüm yok

6. **ğamından:-ından**

Gazel 1654

Mısra: 3

Dert, keder, tasa,

kaygı.

Bir gül-
endāmuñgamındang
icelerbülbulleyin
İñleremtāsubhölinc
aolmuşambīmār-ı
‘ışk

7. **ğam:**

Gazel 1663

Mısra: 3

Dert, keder, tasa,

kaygı.

Vādi-i miñnetde
gözyaşı su
olmuşgamğidā
Böyle ni’met var-
iken ‘āşıkdimez bu
zāda yok

8. **ğamdan:-dan**

Gazel 1665

Mısra: 8

Dert, keder, tasa,

kaygı.

Rāh-ı ‘ışkatogrılıp
‘azmeyleyüp kılsam
sefer
Ğamdan özge āh ol
vādihergizzād
yok

9. **ğamdan:-dan**

Gazel 1681

Mısra: 2

Dert, keder, tasa,

kaygı.

İytabīb-i dil bu ben
dil-

ħasteyiyādeyledüñ
Kurtarupderd ü
belādanğamdanāzād
eyledüñ

10. **ğamın:-ı, -n**

Gazel 1708

Mısra: 4

Dert, keder, tasa,

kaygı.

Bu günühoşgörelüm
çok minnet olsun
Hālıķa
Zāhidāferdāğamınyı
sen yüriendişe çek

11. **ğam:**

Gazel 1720

Mısra: 3

Dert, keder, tasa,

kaygı.

Dilüñāyinesini
kaplasa ğam
Cilāvirsünşarāb iç
olmaya jeng

12. **ğamdan:-dan**

Gazel 1737

Mısra: 8

Dert, keder, tasa,

kaygı.

Cihāndamüstedām
olsun komaz bir
dem beni tenhā
Anuñlaeglenürgöñl
ümbāña olmaya
ğamdanyig

13. **ğamuñ:**

Gazel 1744

Mısra: 1

Dert, keder, tasa,

kaygı.

Dāyim olmasa eger
bu dile iyyārğamuñ
Görmedümzerreced
işem olur-
ıdıkeremüñ

14. **ğam:**

Gazel 1749

Mısra: 9

Dert, keder, tasa,

kaygı.

Āteş-i ruhsāruña
yaksa Muħibbī dil
ne ğam
Şem’eyanmaktang
örünpervāsı yok
pervānenüñ

15. **ğamuñdan:-uñdan**

Gazel 1767

Mısra: 1

Dert, keder, tasa,

kaygı.

Ğamuñdanoldımürd
esīne hem çāk
Cevābeyt ola
dīdecān-ı ğamnāk

16. **ğamın:-ı, -n**

Gazel 1785

Mısra: 4

Dert, keder, tasa,

kaygı.

Dāğıla dil lāle-veş
her laħza her dem
yanmada
Çekmegezülfiğamın

- bir sünbül-i müşğ-
bū gerek
17. **ğam:**
Gazel 1796
Mısra: 4
Dert, keder, tasa,
kaygı.
Āh kim pā-
mālidüpsalduñ beni
ayaklara
Yine
iyğamgöñlümiyıkdu
ñ kara yireyledüñ
18. **ğamuñ:-uñ**
Gazel 1804
Mısra: 1
Dert, keder, tasa,
kaygı.
Dāyim olmasa eger
bu dile iyyārgamuñ
Dir-
idümşekvekilupluṭf-
ılayokdurkeremüñ
19. **ğam:**
Gazel 1822
Mısra: 3
Dert, keder, tasa,
kaygı.
Ğam mı var ‘ālem
içinde çekmedüm
ben mübtelā
Sīne mi var delmedi
şolğamze-i
tīrūñsenüñ
20. **ğamuñla:-uñ, -ile**
Gazel 1837
Mısra: 1
Dert, keder, tasa,
kaygı.

- Ğamuñlaolalıdankā
metümçeng
İderembezm-i
ğamdanāyaāheng
21. **ğam:**
Gazel 1840
Mısra: 5
Dert, keder, tasa,
kaygı.
Öldürür bir
yañağam bir
yañaфіrkatbaşuma
Bir yañadan gör
neler
getürdihicrānuñsen
üñ
22. **ğamuñla:-uñ, -ile**
Gazel 1849
Mısra: 7
Dert, keder, tasa,
kaygı.
Cānāğamuñlaiñler
isem ney gibi ne tañ
Bülbül gibi
şubhādeginzāruñam
senüñ
23. **ğam:**
Gazel 1858
Mısra: 9
Dert, keder, tasa,
kaygı.
Hāne-i dilde
Muhibbīgehgelürğa
mgehbelā
Eksük olmaz budur
‘ādettekyedemihmā
n gerek
24. **ğamuñ:-uñ**
Gazel 1862

- Mısra: 10
Dert, keder, tasa,
kaygı.
Dücihānıvirüp aldı
bu Muhibbīğamuñı
Görmesünşādīlık ol
kim
viredünyāyağamuñ
25. **ğamuñ:-uñ, -ı**
Gazel 1862
Mısra: 9
Dert, keder, tasa,
kaygı.
Dücihānıvirüp aldı
bu Muhibbīğamuñı
Görmesünşādīlık ol
kim
viredünyāyağamuñ
26. **ğam:**
Gazel 1867
Mısra: 2
Dert, keder, tasa,
kaygı.
Göñlümi elden
yitürdüm ‘azm-i yār
itsem gerek
Miñnet ü derd ü
belāğamiñtiyār
itsem gerek
27. **ğam:**
Gazel 1869
Mısra: 5
Dert, keder, tasa,
kaygı.
Gördüm çügöñül
mülkini ğam virdi
harāba
Nüş itmek-
içüncām-ı
muşaffāybüyükdün

28. **ġam:**
Gazel 1909
Mısra: 1
Dert, keder, tasa,
kaygı.
Olmasa
dünyāmurāduñcadil
āhīçgamdegül
Çünkibunūñşādīlğı
tīz geçer bir dem
degül

29. **ġamdān:-dan**
Gazel 1918
Mısra: 2
Dert, keder, tasa,
kaygı.
Gerçi kim
ħalkacihān içre
belāeksükdegül
Cümlesine
irişengāmdānbañaē
ksükdegül

30. **ġam:**
Gazel 1924
Mısra: 8
Dert, keder, tasa,
kaygı.
Hicrūñleşhā kaldı
gōñülrāh-ı belāda
Olmasa
egerġambaña hem-
rāh ne müşkil

31. **ġamı:-ı**
Gazel 1925
Mısra: 5
Dert, keder, tasa,
kaygı.
Gehħayālidür
konan gōñlüm

evinde geħgamı
Dil ħarābe evde
mihmān her
zamāneksükdegül

32. **ġamdān:-dan**
Gazel 1927
Mısra: 8
Dert, keder, tasa,
kaygı.
Sırr-ı 'ışkıgözlerüm
yaşı-durur fāş
eyleyen
ġamdān özge 'ālem
içre kimse
sırdaşumdegül

33. **ġam:**
Gazel 1951
Mısra: 1
Dert, keder, tasa,
kaygı.
Dōstum her ne ki
gelse baña senden
ġamdegül
Her ne
deñlücevrıdüpkişañ
cefā ol kem degül

34. **ġamuñ:-uñ**
Gazel 1952
Mısra: 3
Dert, keder, tasa,
kaygı.
Ĥātırdasenüñ
gitmedi āh görüp
ġamuñ
Şādolmayıcak
bulmaya gibi ferāğ-
ı dil

35. **ġam:**
Gazel 1983

Mısra: 13
Dert, keder, tasa,
kaygı.
Gelür her şādınüñ
ardınca biñgam
Muħibbīdār-ı
dünyāyibelā bil

ġambāri:

1. **ġambāri:-ı**
Gazel 1505
Mısra: 9
Kelime Tipi: -
Gam yükü.
GördünçüMuħibbī
sen
ġambāritezāyüdde
Ger 'āşık-ısañ eyle
ol bār-ı girāndanħaz

ġambeyābānında:

1. **ġambeyābānında:-
nda**
Gazel 1728
Mısra: 1
Kelime Tipi: -
*Gam çölü (ıssızlık
ve yalnızlık
bağlamında).*
ġambeyābānında
urdum
gōgsümeşoldeñlüse
ng
Saçılıp kanlar
zemīnūñoldıyüzilāl
ereng

ġamdegül:

1. **ġamdegül:**
Gazel 1694
Mısra: 9
Kelime Tipi: -

Ne çıkar, Zararı
yok, Aldırma.
Yıkılırsağamdegül
bu cān u dil
ma'müresi
'İşk-ıla anı
yiñidenüstüvār
itsem gerek

2. **ğamdegül:**

Gazel 1618

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Ne çıkar, zararı
yok, aldırma!

Ger ḥasūdān fitne
āteşin yakarsa
ğamdegül
Kudretindengülşen
olan āteş-i
İbrāhīm'e bak

3. **ğamdegül:**

Gazel 1672

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Ne çıkar, zararı
yok, aldırma!

Her yañadantığlar
çekse ger
a'dākaşduma
Ğamdegülpervāyim
embaña sen
itseñyārlik

4. **ğamdegül:**

Gazel 1800

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Ne çıkar, zararı
yok, aldırma!

Öldürür 'uşşākı
gerçi çeşm-i

fettānuñsenüñ
Ğamdegülühyāiderl
ā'l-i
Bedaḥşānuñsenüñ

5. **ğamdegül:**

Gazel 1964

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Ne çıkar, zararı
yok, aldırma!

Cān giderse
ğamdegülçün geldi
peykān dile
İyMuḥibbīdotalumc
ānyirine anı bedel

6. **ğamdegül:**

Gazel 1973

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Ne çıkar, zararı
yok, aldırma!

Gerçi kim derd ü
ğamuñ bir laḥza
dilde kem degül
Āḥiren ger
vaşlümīdi olur-ısa
ğamdegül

7. **ğamdegül:**

Gazel 1994

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Ne çıkar, zararı
yok, aldırma!

Başdan çıkarsa
zülfiMuḥibbīyiğam
degül
Kim didibunıña ki
dāyimhevāda ol

ğam eli:

1. **ğam eli:**

Gazel 1677

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Dert, sıkıntı içinde
olma durumu.

Çünküdöndiğāmetü
mtāroldiñler her
kılum
Ğam eli turmaz
çalar destindeki
mızrāba bak

ğam elinden:

1. **ğamelinden:-n, -den**

Gazel 1812

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Dert, sıkıntı içinde
olma durumu.

Āh kim bu ğam
elinden olımsızın
sen ḥalāş
Şöyle
muḥkemduddiy dil
çüngirībānuñsenüñ

ğamgelür:

1. **ğamgelür:-ür**

Gazel 1614

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Gamın, kederin
ortaya çıkması.

Gelürğamderd ü
miñneteksük olmaz
Anuñçünoldı bunlar
maḥrem-i 'ışk

ğamgelürse:

1. **ğamgelürse:**

Gazel 1508

Mısra: 3

Kelime Tipi: -
*Gamn, kederin
ortaya çıkması.*
Ġamgelürse bu
göñülkarşu çıkar
Alurelbetdeāşināda
nħaz

ġamġubārın:

1. **ġamġubārın:-n**

Gazel 1917

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Gam tozu.

Ġamġubārınlevħa-i
dilden ne ref' eyler
didüm
Şaykal-ı
meydürididipir-i
muġānref'-i melāl

ġamkühına:

1. **ġamkühına:-na**

Gazel 1708

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Gam daġı.

Bir lebi şiriniçün
her demde göñlüñ
işe çek
Kühkenlik eyle bu
ġamkühına gel tışe
çek

ġamkühını:

1. **ġamkühını:-nı**

Gazel 1942

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Gam daġı.

Nāħun-ıla gel dilā
sen daħı kes
ġamkühını

Küh-
kenlikgösterüpaduñ
ıFerhādeylegil

ġam leşkeri:

1. **ġam leşkeri:**

Gazel 1531

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Gam askeri.

Yakalı ġam leşkeri
bu
sīnemüzretāzedāġ
'İşķşāhıkurdı san
şahrā-
yımihnetdeotag

2. **ġam leşkeri:**

Gazel 1575

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Gam askeri.

Pāymālitdi yine
ġam leşkeri
Eyledi dil mülkini
yagma-yı 'ışķ

3. **ġamleşkeri:-i**

Gazel 1860

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Gam askeri.

Gelüpġam leşkeri
ister ide dil
mülknigāret
Bulınmaz def'ine
çāreanuñmā-i
'İnebdenyig

ġam leşkerin:

1. **ġamleşkerin:-n**

Gazel 1884

Mısra: 7

Kelime Tipi: -
Gam askeri.
Gehcefā sengin atar
gehgönderürġam
leşkerin
Aña mı kaldı göñül
şehrini vīrān
eylemek

ġam leşkerini:

1. **ġamleşkerini:-nı**

Gazel 1712

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Gam askeri.

Gönderüpġam
leşkerini ġāret-i
cāneyledüñ
Eşk-i çeşmümle bu
dil şehrini
vīrāneyledüñ

2. **ġamleşkerini:-nı**

Gazel 1890

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Gam askeri.

Bir
nazarlavirübentārāc
a bu dil kişverin
Gönderüpġam
leşkerini
soñravīrāneyledüñ

ġam meclisinde:

1. **ġammeclisinde:-nde**

Gazel 1574

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Gam, keder

meclisi.

Meylidüpgöñlümhe
vāyanāleyeāhengide

r
Her ne dem ki
çalına ğam
meclisinde nāy-ı
'ışk

2. **ġammeclisinde:-nde**

Gazel 1774

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Gam, keder

meclisi.

Göñülkoñiñlesünga
m meclisinde
Yaşumtārınaitdümķ
āmetümçeng

ġammetā'ına:

1. **ġammetā'ına:-na**

Gazel 1991

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Gam sermayesi.

Ġammetā'ına gel iy
dil naķd-i cāniħarc
kıl

Çünkü
'āledealursintuħfe
-i bī-ķiyet al

ġamrakamı:

1. **ġamrakamı:**

Gazel 1744

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Gam işareti.

Levh-i dilde var-
iken 'ışk-ıla bu
ġamrakamı

Yog-ıdınām u
nişāndaħılevħ ü
kalemün

2. **ġamrakamı:**

Gazel 1804

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Gam işareti.

Var-ıdilevh-i dil
üzreyazuluġamraķa
mı

Yog-ıdınām u
nişāndaħılevħ ü
kalemün

ġamşebinde:

1. **ġamşebinde:-nde**

Gazel 1526

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Gam, dert gecesi.

Ġamşebinde kalmış
idümañmasamruħsā
ruñı

Gitdizulmethamdü-
lillāheyledümbī-dār
şem'

2. **ġamşebinde:**

Gazel 1528

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Gam, dert gecesi.

Her
gicetāşubħolınca
gözyaşın

dökmekdeyüz
Ġamşebindeanuñ-
ıçundurbaña hem-
ħāne şem'

3. **ġamşebinde:-nde**

Gazel 1558

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Gam, dert gecesi.

Bu

Muħibbīġamşebind
ederd-ile āh eylese
'Āleme odlar düşer
çıkar şererler her
taraf

4. **ġamşebinde:-nde**

Gazel 1747

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Gam, dert gecesi.

Ġamşebindegöñlüm
üñdüzdinbenümben
ditmege

Piçpīç itmiş
kemend-i zülfin ol
māhıgörüñ

ġamşehābindan:

1. **ġamşehābindan:-ndan**

Gazel 1884

Mısra: 13

Kelime Tipi: -

Gam bulutu.

Ġamşehābindanyag
arçün başa
miħnetyagmuru

YaraşursañaMuħibb
tāh u efgān eylemek

ġamsihine:

1. **ġamsihine:-ne**

Gazel 1615

Mısra: 15

Kelime Tipi: -

Gam şişi.

Dil kebābidüp yine
sandıñ bugün
ġamsihine

Niçeaglarıñçeñlerr
akşa girmiş şişe bak

ğamsipehi:

1. **ğamsipehi:**

Gazel 1779

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Gam askeri.

İtdivîrānegelüpşehr-

i dili ğamsipehi

Cümle tārāchemān

kıldı fırāk-ı elemūñ

ğamtîği:

1. **ğamtîği:**

Gazel 1627

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Gam kılıcı.

Od yanarken

sīnedeğamtîğiitdiçā

k anı

Çıkmagadūd-ı

dilūme eyledi

yiryiryaruk

ğam u derd ü belādan:

1. **ğam u derd ü**

belādan:-dan

Gazel 1503

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Dert, keder, sıkıntı.

‘Acebmidüriderse

dil ğam u derd ü

belādanhaz

Kim ola itmeye-

bilsem

kađimāşināndanhaz

ğam u derd-ile:

1. **ğam u derd-ile:-ile**

Gazel 1838

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Keder ve sıkıntı.

Lezzet-i derdi bilen

sanma ki dermān

ister

Ğam u derd-ile

anuñcānıferāñnāk

gerek

ğamvime:

1. **ğamyime:-me**

Gazel 1809

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Tasalanmak,

kaygılanmak.

Zülfinūñ bendine

çekdigöñlümündivā

nesin

Didimiskīngamyim

ezülfoldızencürünse

nūñ

2. **ğamyime:-me**

Gazel 1850

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Tasalanmak,

kaygılanmak.

Öldürüp kurtar beni

hicrūñbelāsındandid

üm

Didiāñhırğamyimeiy

derdmend itsem

gerek

3. **ğamyime:-me**

Gazel 1806

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Dertlenmek,

kederlenmek,

tasalanmak.

Yāradidüm şem’

yakar her

gicepervānesin

Didi bunda

yimeğam ‘uşşāk[1]

nār itsem gerek

4. **ğamyime:**

Gazel 1876

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Üzülmemek.

Direm-i

eşkidüketdümdimeğ

arc it ħūnuñ

Ğamyimedāğ-ı

cigerdür başı çün ol

sunuñ

ğamdankurtulmasun:

1.

ğamdankurtulmasun:

Gazel 1599

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Gamdan, kederden

kurtulmak.

Қıbleden dönsün

yüziğamdanebedkur

tılmasun

Küyını koyup kim

ide Ka’be-i

envāraşevk

ğamgîn:

1. **ğamgîn:**

Gazel 1583

Mısra: 7

Gamlı, hüznü.

Kimi ħalkuñferah

kimisi ğamgîn

Kimisi zehryimiş

kimisi tiryāk

2. **ğamgîn:**

Gazel 1652

Mısra: 7

Gamlı, hüznü.

Kimisi hândân u
şādân kimisi
ğamgînîhazîn
‘İbret alsun bir
nażar bu çarh-ı nâ-
hemvâra bak

ğamgîn olursa:

1. **ğamgîn olursa: -ursa**

Gazel 1669

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Kederlenmek,

üzülmek.

Ne kadargamgîn
olursa
açılurgönülümgözi
Hil’at-i sebz-ile
zeynolmuşşeherşahr
âyı bak

ğam-güsâr:

1. **ğam-güsârısın: -ısın**

Gazel 1805

Mısra: 2

Gam keder

gideren, teselli veren.

İyşüh bil ben
yâruñam sen
döstdârısinkimüñ
Her vaqt ben ğam-
h̄’aruñam sen ğam-
güsârısinkimüñ

ğam-h̄’âr:

1. **ğam-h̄’aruñam: -**

uñam

Gazel 1805

Mısra: 2

Dert ortağı. ||

Dertli.

İyşüh bil ben
yâruñam sen
döstdârısinkimüñ
Her vaqt ben ğam-
h̄’aruñam sen ğam-
güsârısinkimüñ

ğam-ı ferdâ:

1. **ğam-ı ferdâ:**

Gazel 1949

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Yarımın derdi. II

Gelecek kaygısı.

Rind-i
kallâşambenümfıkr
ümğam-ı
ferdâdegül
Bâde-i
şâfeldedürsanmañ
dem-i şahbâdegül

ğam-ı ‘ışk:

1. **ğam-ı ‘ışk:**

Gazel 1668

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Aşk üzüntüsü.

Sirişkümla’ledönde
rdıgam-ı ‘ışk
Olsa tañ mı niğîn-i
h̄âtem-i ‘ışk

2. **ğam-ı ‘ışk:**

Gazel 1614

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Aşk derdi, gamı.

Ne hoşdur ‘âlem
içre ‘âlem-i ‘ışk

Ki eksük olmaya
dilden ğam-ı ‘ışk

ğam-ı müjeñle:

1. **ğam-ı müjeñle: -ñ, -**
le

Gazel 1857

Mısra: 1

Kelime Tipi: -
Kirpik gamı.

Delinüpdürgam-ı
müjeñle yürek
Bireziy kaşı ya
okuñ çekerek

ğam-ıla:

1. **ğam-ıla:**

Gazel 1777

Mısra: 8

Ar. Kaygı, tasa,
endüh, gussa.

Getürsâkîşarâb-ı
erğuvânı
Ğam-ılaoldı dil
âyînesijeng

ğamnâk:

1. **ğamnâkdür: -dür**

Gazel 1599

Mısra: 7

Gamlı, kederli.

Cân be-ğâyethüzn
içinde dil katı
ğamnâkdür
Sâkiyâ mey sun ki
virsün bu dil-i
ğamh̄’araşevk

2. **ğamnâk:**

Gazel 1724

Mısra: 1

Gamlı, kederli.

Hayāl-i zülf-ile dil
giceğamnāk
Güneş yüzünü
göster eyle bî-bāk

ğam-perverde:

1. **ğam-perverde:-e**

Gazel 1670

Mısra: 4

Gamla beslenmiş.

İtdügüñcevr ü
cefâlardanferah olur
bu dil
Ana rahmindenberü
gülmez o ğam-
perverde bak

ğamuñ def'ine:

1. **ğamuñdef'ine:-ine-
ne**

Gazel 1826

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Sıkıntının

giderilmesi.

Döstarçünkiğamuñ
def'ine peymâne
gerek
Vā'ize meclis ü
'āşıklarahumhâne
gerek

ğamz okların:

1. **ğamz okların:**

Gazel 1563

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Yan bakış oku.

İy kaşı ya
durmadan at sen
bañağamz okların
Key ulu devlet-

durur aña ola bu dil
hedef

2. **ğamzokların:-lar, -
m**

Gazel 1843

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Yan bakış oku.

Küyuñavardukçaur
duñsineyegamz
okların
Bu
Muhibbikuluñuñ
derdine
dermâneyledüñ

ğamze:

1. **ğamzeleri:-ler, -i**

Gazel 1505

Mısra: 4

Süzerek göz ucu ile

yan bakış.

İtmez idi ol hünî
'āşıklarınıqurbân
Ger ğamzeleri her
dem eylemese
kandan hâz

2. **ğamzelerüñ:-ler, -üñ**

Gazel 1527

Mısra: 7

Süzerek göz ucu ile

yan bakış.

Kanumığamzelerüñ
dökdidedümyârdidi
Kim ki cellâd ola
elbette olur
fi'lişen'

3. **ğamzesinden:-**

+si+n+den

Gazel 1602

Mısra: 3

*Süzerek göz ucu ile
yan bakış.*

Ğamzesinden kim
ola anuñ bugün cân
kurtara
Çatline
'āşıklarunıbaglandıç
ünçeşmişadaç

4. **ğamzesi:-s, -i**

Gazel 1613

Mısra: 1

*Süzerek göz ucu ile
yan bakış.*

Ğamzesi kanlar içer
her demde ol bî-
dâda bak
Eylemiş fenn-i
cefâtekmlin ol
üstâda bak

5. **ğamzeñ:-n**

Gazel 1645

Mısra: 5

*Süzerek göz ucu ile
yan bakış.*

Ğamzeñ geleli
sînemeiyruh-ı
revânüm
Cânmurğıdağı
durmaya sındı
kafeşüm yok

6. **ğamzeñle:-ñ, -le**

Gazel 1649

Mısra: 11

*Süzerek göz ucu ile
yan bakış.*

Görüp
Muhibbizülfüñğam
zeñledidicânâ

Biri cihānaāşüb
birisi āfet ancak

7. **ġamzeñde:-ñ, -de**

Gazel 1661

Mısra: 8

Süzerek göz ucu ile

yan bakış.

Cemmāşçeşmüñiyd
ōst ser-fitnessi
zamānuñ
Ġamzeñde yok
terahhüm göz göre
āfet ancak

8. **ġamzeleri:-leri**

Gazel 1676

Mısra: 5

Süzerek göz ucu ile

yan bakış.

Korkaramġamzeleri
göñlümibaşdan
çıkara
Fitneler menba'ı ol
gözleri fettān ancak

9. **ġamzeñ:-n**

Gazel 1685

Mısra: 9

Süzerek göz ucu ile

yan bakış.

ĠamzeñMuħibbīsīn
esinitdidelükdellik
Tutar yine elinde
megertir ü
kemānkaşuñ

10. **ġamzeñe:-ñ, -e**

Gazel 1736

Mısra: 2

Süzerek göz ucu ile

yan bakış.

Zülfüne mi kaldı
her dem dil perişān
eylemek
Ġamzeñelāyıkımdı
r pes dem-be-dem
kan eylemek

11. **ġamze:**

Gazel 1776

Mısra: 4

Süzerek göz ucu ile

yan bakış.

Çeşm-i cellādı
elinden kim
anuñcān kurtara
Çüñkiebrūsikemān
elde ola
ġamzeħadeng

12. **ġamzeler:-ler**

Gazel 1801

Mısra: 5

Süzerek göz ucu ile

yan bakış.

Diller alup her taraf
'asker
yanuñcaġamzeler
Başuñüzreħusrevātu
g u livādurkākülün

13. **ġamzesi:-si**

Gazel 1833

Mısra: 5

Süzerek göz ucu ile

yan bakış.

Ġamzesi eyledi bu
sīnemiġırbāl-şıfat
Murġ-ı dil
turmayısar yandı
bozıldıķafesüñ

14. **ġamzesinüñ:-si, -nüñ**

Gazel 1856

Mısra: 11

Süzerek göz ucu ile

yan bakış.

Sīne ger
ġamzesinüñtīrineħa
vf itme göñül
Ne ħatāsı var-ısa
ugrayacānumaanuñ

15. **ġamzelerüñ:-ler, -üñ**

Gazel 1868

Mısra: 5

Süzerek göz ucu ile

yan bakış.

N'eyleyem bir
yañaaħġamzelerüñ
oka deger
Öldürür bir yañadan
yine girişmeyle
kaşuñ

16. **ġamzeler:-ler**

Gazel 1879

Mısra: 2

Süzerek göz ucu ile

yan bakış.

Bilmezemķavs-i
belāmidurmuķavves
kaşlaruñ
Ġamzeleamidürvey
ātīr-i belā ya
kaşlaruñ

17. **ġamzeler:-ler**

Gazel 1899

Mısra: 3

Süzerek göz ucu ile

yan bakış.

Tiġ çerkerse
ġamzeler
boynumuz ince

müydan
Emrüne rāmolmışuz
seyfsen üñ kalem sen
üñ

18. **ğamze[si]:-[si]**

Gazel 1982

Mısra: 3

*Süzerek göz ucu ile
yan bakış.*

Olur her ğamze[si]
bir tır-i dil-süz
Muqavves kaşlarını
iki ya bil

ğamzeokın:

1. **ğamzeokın:-n**

Gazel 1533

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

*Yan bakışlarının
okları.*

Saklaram ğamzeokı
n bu sinedecānum
gibi
Merd olanlara
dimişlerdür gerek
lā-büdyarag

2. **ğamzeokın:**

Gazel 1987

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

*Yan bakışlarının
okları.*

Top eyle başum al
elüñezülfüñiçevgān
Gehğamzeokınsīne
me at kaşı kemān ol

ğamzeokına:

1. **ğamzeokına:-na**

Gazel 1716

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

*Yan bakışlarının
okları.*

Aldı eline şive ile
çünkemānkaşuñ
Ğamzeokınsīnemii
tdinişānkaşuñ

ğamzeokıyla:

1. **ğamzeokıyla:-yla**

Gazel 1592

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

*Yan bakışlarının
okları.*

Ğamzeokıyla eyledi
bagrumdelükdellük
Baglandıkaşduma
yine dilber sadak
sadak

ğamze okların:

1. **ğamze okların:**

Gazel 1554

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Yan bakış oku.

Ya kaşıyla ğamze
okların ele alsa
nigār
‘Işkmeydānında
eyler bu Muhibbī
dil hedef

2. **ğamzeokların:-lar, -
ın**

Gazel 1882

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Yan bakış oku.

Ol kaşı ya almış ele
ğamze okların

Döstlar Muhibbīsīne
sinañanişāntutuñ

ğamze oklarına:

1. **ğamzeoklarına:-lar,**

-i, -na

Gazel 1935

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

*Yan bakışlarının
okları.*

Ğamze oklarına
didüm tutayım
sīnem siper
Didida`vāya gerek
māni`
hemānmezdāna gel

ğamze-i cānāna:

1. **ğamze-i cānāna:-a**

Gazel 1936

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

*Sevgilinin etkili,
yan bakışları.*

Tırkeşoldimeger
kim ğamze-i cānāna
dil
Kaşları yayına
beñzetdiözinkurbān
a dil

ğamze-i mestüñ:

1. **ğamze-i mestüñ:-üñ**

Gazel 1830

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

*Sarhoş, kendinden
geçmiş yan bakış.*

Ğamze-i mestüñ
yine turmazciger
kanın içere
Niçenā-ħağ kan

içüpdür yine bî-
pervāgözün

ğamze-i pür-efsünüñ:

1. **ğamze-i pür-
efsünüñ: -uñ**

Gazel 1730

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

(Sevgilinin) sihirli

yan bakışları.

Hälümiitdidigerğam

ze-i pür-efsünüñ

Oldiefsâne-i halk

olalı dil meftünüñ

ğamze-i tîrûñ:

1. **ğamze-i tîrûñ: -üñ**

Gazel 1822

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Yan bakışın oku.

Ğam mı var 'âlem

içinde çekmedüm

ben mübtelâ

Sîne mi var delmedi

şolğamze-i

tîrûñsenüñ

ğamzeñhadengi:

1. **ğamzeñhadengi:**

Gazel 1961

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Sevgilinin

gamzesinin okları.

Ğamzeñhadengi

geldi o

peykânsînde

Şadambunuñlaoldıb

añayadigâr-ı dil

ğamzeñokından:

1. **ğamzeñokından:-
ndan**

Gazel 1539

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

(Sevgilinin) yan

bakışlarının oku.

Her kaçan kim

çeşmüñ ele ala

kaşuñ yayını

Ben

degülğamzeñokında

n kalmaya bir

kimse sag

ğamzeñokıvıla:

1. **ğamzeñokıvıla: -yla**

Gazel 1768

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Yan bakış oku.

Yüzüñigösterüp

evvel

komaduñzerremecâl

Soñradangamzeñok

ıylaeyledüñ beni

helâk

ğamzeñ oklarına:

1. **ğamzeñ oklarına:-
larına**

Gazel 1736

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

(Sevgilinin) Yan

bakışlarının oku.

Ğamzeñ oklarına

cânâkılalıdan dil

nişân

Cânıkaşdıtdümkaşu

ñ yasına kurbân

eylemek

2. **ğamzeñ oklarına:**

Gazel 1875

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

(Sevgilinin) Yan

bakışlarının oku.

Ğamzeñ oklarına

çün kim

cânumıkılduñ siper

Bu

Muhibbîyekoatsun

oklarını kirpügüñ

ğamzesitîrine:

1. **ğamzesitîrine: -ne-si**

Gazel 1580

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Yan bakış oku .

Ğamzesitîrinekarşu

sîne tutar ehl-i 'ışk

Baş u cân terkin

urur eyler mi gör

endîşe bak

ğamze-zen:

1. **ğamze-zenüñ: -üñ**

Gazel 1718

Mısra: 1

Göz işareti ile

vuran.

Seni

öldürmeğedürkaşdı

çün ol ğamze-zenüñ

Sun boyun emrine

var

boynuñatakupkefen

üñ

ğanîmet:

1. **ğanîmetdür: -dür**

Gazel 1922

Mısra: 1

(Ar.) Emeksiz
kazanç, ele geçen fırsat.
Yine evvel
bahâroldığanîmetdü
r ele al mül
Cemâligülsitânındaf
igânabaşlasun
bülbül

ğâret ide:

1. **ğâretide:-e**

Gazel 1860

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

*Yağma, çalıp alma,
talan etme.*

Gelüpğam leşkeri
ister ide dil
mülknigâret
Bulunmaz def'ine
çareanuñmâ-i
'inebdenyig

ğâret-i cânveledüñ:

1. **ğâret-i cânveledüñ:-
düñ**

Gazel 1712

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

*Canı yağmalamak
II Birinin canına
kastetmek, öldürmek.*

Gönderüpğam
leşkerini ğâret-i
cânveledüñ
Eşk-i çeşmümle bu
dil şehrini
vîrâneyledüñ

ğâret-i dîneyledüñ:

1. **ğâret-i dîneyledüñ:-
düñ**

Gazel 1726

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

*Din yağmacılığı
yağmak.*

Diller alduñ evvel
âhîrgâret-i
dîneyledüñ
Hey
göziâfetmegeryog-
mışîmânuñsenüñ

ğarîb:

1. **ğarîbe:-e**

Gazel 1649

Mısra: 9

*Düşkün, zavallı,
biçare || Âşık.*

Küyünda bu ğarîbe
itim dimişçüdidâr
Olsun ziyâdeluñfi
bize ri'âyet ancak

2. **ğarîbi:-i**

Gazel 1819

Mısra: 6

*Düşkün, zavallı,
biçare || Âşık.*

Husrevâşîrînlebüñy
âdınaFerhâdolmışa
m
Küh-i ğamda ben
ğarîbi bir nefes
şâditmedüñ

3. **ğarîbüñ:-üñ**

Gazel 1834

Mısra: 6

*Düşkün, zavallı,
biçare || Âşık.*

Siyâh eyler felek
âyînesini
Sakın âhındaniy
dilber ğarîbüñ

4. **ğarîbüñ:-üñ**

Gazel 1875

Mısra: 8

*Düşkün, zavallı,
biçare || Âşık.*

Tîr-i müjgânylanâ-
hâkyire döker
kanımı
Pâralaruş ben
ğarîbüñcigerinikip
ügün

ğarkidiser:

1. **ğarkidiser:-iser**

Gazel 1575

Mısra: 5

Kelime Tipi: -
*Batırmak, alabora
etmek.*

'Âkıbet dil
fülkinigarkidiser
Rüzigâr-ı âh-
iladeryâ-yı 'ışk

ğarkidiserdür:

1. **ğarkidiserdür:-
iserdür**

Gazel 1571

Mısra: 2

Kelime Tipi: -
*Batırmak, alabora
etmek.*

Mevcurur her
güşedenderyâ-yıbî-
pâyân-ı 'ışk
Ser-te-ser
ğarkidiserdür
'âlemiñüfân-ı 'ışk

ğark ol:

1. **ğark ol:**

Gazel 1919

Mısra: 4
Kelime Tipi: -
Boğulmak, batmak.
Pervâne-
vârşevkineşem'üñy
akup peri
Ġarķ ol
gözünşirişkineyanm
aganūra gel

ġarkoldı:

1. **ġarkoldı:-dı**

Gazel 1948

Mısra: 6
Kelime Tipi: -
Boğulmak, batmak.
Āhumyiliyleitditem
evvüc gözüm yaşı
Ġarkoldıgönülzevra
ķı kim dir ki çäre
kıl

ġarkolmıŝ:

1. **ġarkolmıŝ:-mış**

Gazel 1794

Mısra: 3
Kelime Tipi: -
Boğulmak, batmak.
Olmış iken
'ıŝķan'idemeŝķ-i bī-
pāyānaġarķ
Kim görüpdürāb-ıla
cem'
oldugınıāteŝüñ

ġarkolmıŝ-durur:

1. **ġarkolmıŝ-durur:-
mış-durur**

Gazel 1784

Mısra: 2
Kelime Tipi: -
Boğulmak, batmak.

Degüleksükŝehā
dilden senün bu
zaķm-ı peykānuñ
Anuñçünhūnaġarķo
lmış-durur her
laķzadāmānuñ

ġark olur:

1. **ġark olur:-ur**

Gazel 1947

Mısra: 7
Kelime Tipi: -
Boğulmak, batmak.
Deryā-yı 'ıŝķa
düşeli 'ıŝķ ehli ġarķ
olur
Zāhidselāmet ister
iseñ var ķarada ol

ġarkaviriser:

1. **ġarkaviriser:-iser**

Gazel 1958

Mısra: 6
Kelime Tipi: -
*Boğmak; suya
batırmak.*
Gözümüñcüybārınd
anyaŝumderyāsime
vcurdı
Viriser 'ālemiġarķa
ki zırā yok añaķāyıl

ġarkavirmıŝken:

1. **ġarkavirmıŝken:-a-
miŝken**

Gazel 1500

Mısra: 5
Kelime Tipi: -
*Suya vermek,
batırmak.*
Eŝķ-i
çeŝmümġarķavirmıŝ
ken ser-ā-ser 'ālemi

Bu
gönülpervāyimezol
mış o baķr içinde
baķ

ġarkavirse:

1. **ġarkavirse:-se**

Gazel 1589

Mısra: 11
Kelime Tipi: -
*Suyla doldurmak,
sular altında bırakmak,
boğmak.*
Ġarķavirseŝķ-i
çeŝmitañ mı
gönümkiŝverin
Gözlerüm yaşına
nisbetçünbilürsin
Tunca yok

ġarkavirür:

1. **ġarkavirür:-ür**

Gazel 1574

Mısra: 2
Kelime Tipi: -
*Boğmak, sular
altında bırakmak;
dalmak, aşkı doyasıya
tatmak.*
Çarķı güm
gümgümlüdür her
dem bu hü y hāy-ı
'ıŝķ
'Ālemibaŝdan baş
ġarķavirürderyā-yı
'ıŝķ

ġarķ-ı āb:

1. **ġarķ-ı āb:**

Gazel 1795

Mısra: 12
Kelime Tipi: -

*Suya batma,
gömülme.
'İşkādüşdümçünki
yok bu
vartadanbañahalış
Baħr-ı eşk içre
Muħibbîğark-ı āb
olmak gerek*

ğarra:

1. **ğarra:**
Gazel 1639
Mısra: **11**
Güzel, gösterişli.
Ğarra olma dār-ı
dünyāçündergüldār-ı
karār
Kanda gitdi 'ibret al
İskender ü Dārāya
bak

2. **ğarrā:**
Gazel 1913
Mısra: **1**
Güzel, gösterişli.
Bir güzeller
şāhınisevdümdidüm
ğarrāğazel
İşidendirgörmüdükb
unuñ gibi
ra'nāğazel

ğarra olma:

1. **ğarraolma:-ma**
Gazel 1669
Mısra: **9**
Kelime Tipi: -
*Gururlanmak,
kibirlenmek.*
İyMuħibbîğarra
olma revnaķına
'ālemüñ
Saña bu 'ibret yiter

kim
kandadırDārāyı
bak

ğavğā:

1. **ğavğā:**
Gazel 1543
Mısra: **3**
Kavga, mücadele.

II Kargaşa.
Başdasevdā dilde
ğavğā gözde nem
sīnemde od
Hālūmi sorana
diremişidenlerdenır
ag

2. **ğavğāyı:-y, -ı**
Gazel 1715
Mısra: **10**
Kavga, mücadele.

II Kargaşa.
Bir zerrekadar
girmedı
güşınaMuħibbī
Küyınavarupāh-
ılagavğāyıbüyütdük

3. **ğavğāyı:-y, -ı**
Gazel 1869
Mısra: **2**
Kavga, mücadele.

II Kargaşa.
İy dil çü ser-i zülf-
ile sevdāyıbüyütdüñ
Küyındafıgāneyley
üğavğāyıbüyütdüñ

4. **ğavğā:**
Gazel 1949
Mısra: **6**
Kavga, mücadele.
II Kargaşa.

Ğāħmesciddegeħide
yr ü gehīmeyhānede
Seni isterler kamu
itdükleriğavğādegül

ğavğā-ı 'ışk:

1. **ğavğā-ı 'ışk:**
Gazel 1667
Mısra: **2**
Kelime Tipi: -
Aşk kavgası.
'Āşıkuñ gitmez
dilinden hīçhüy u
hāy-ı 'ışk
Tutısararız u semāyı
ser-te-ser ğavğā-ı
'ışk

ğavğā-yı 'ışk:

1. **ğavğā-yı 'ışk:**
Gazel 1574
Mısra: **6**
Kelime Tipi: -
Aşk kavgası.
Kendühālümde
yürürken
başumasultānidüm
Eyledi derd ü
belāyamütblēgavğ
ā-yı 'ışk

2. **ğavğā-yı 'ışk:**

Gazel 1575
Mısra: **4**
Kelime Tipi: -
Aşk kavgası.
Gitdişabr u 'aķl
oldum bī-ķarār
Geldi çün kim
başumağavğā-yı
'ışk

3. ğavġā-yı 'ışk:

Gazel 1607

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Aşk kavgası, aşk meşgalesi.

SanmañuzMecnün[1

] siz olmuş

'alāyıkdanberī

Bir dem ārām

eylemez başında

var ğavġā-yı 'ışk

ġavvās olup:

1. ġavvāřolup:-up

Gazel 1711

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Dalgıç olmak, dalmak.

Dōstlarġavvāř olup

çıkarmaga söz

gevherin

Bahr olup dil

gözlerüm yaşı gibi

deryā gerek

ġavvās-vār:

1. ġavvāř-vār:

Gazel 1563

Mısra: 3

Dalgıç gibi.

Bahr-ı 'ışka gerçi

kim

daldumañaġavvāř-

vār

İrmedümpāyānınak

ey katı buldum

an[1] jerf

ġāyet:

1. ġāyet:

Gazel 1634

Mısra: 1

Çok, epey,

oldukça.

'Āřık oldum bir

melek-

ruħsāraġāyetnāzı

çok

Yüksek uçar bir

hümādurdāyimāper

vāzı çok

2. ġāyet:

Gazel 1649

Mısra: 4

Çok, epey,

oldukça.

'Iřkuñvücüdiřüfi

gün gibi rüşen iken

Münkervirilmekaña

ġāyetcehālet ancak

3. ġāyet:

Gazel 1720

Mısra: 10

Çok, epey,

oldukça.

Gelüpsīnemefīrev

zenaçsun

Muhibbīoldıġāyet

de bu dil teng

4. ġāyet:

Gazel 1843

Mısra: 2

Çok, epey,

oldukça.

Gün

yüzüñdenzülfüñiçü

nkiperīřāneyledüñ

Ĥālinibī-

dillerüñġāyetperīřā

neyledüñ

ġāyet de:

1. ġāyet de:

Gazel 1770

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Oldukça.

Ebrükemānuñiydōst

ġāyet de berk

kemāndur

Rüstem daĥı el ursa

çekmeye ol

kemānuñ

2. ġāyet de:

Gazel 1966

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Oldukça, son derece.

Egerçisāye-i

Ĥaġdurdinür bir

kişiye iy dil

Bunidegmehūred

bilmez ki ġāyet de

bu söz müşkil

ġavr:

1. ġayrı:-ı

Gazel 1662

Mısra: 12

Allah'tan başka

her şey.

Eger bulsam seni

tenhādacānā

Kolumdan

ġayribilüñe kemer

yok

2. ġayra:-a

Gazel 1587

Mısra: 6

Başkaları,
gayrılar. II Rakip.
Dil-i
dīvānedensorsañned
ür
'ālemdemağşūduñ
Yiter āyīne-i
hüsnüñbenümgayra
niğāhum yok

3. **ğayra:-a**

Gazel 1588

Mısra: 12

Başkaları,
gayrılar. II Rakip.

Muhibbimescid-i
hüsnünde görüp
tāk-ı ebrūñı
Anı
mihrābidinmişdüran
uñğayrasüçüdü
yok

4. **ğayra:-a**

Gazel 1696

Mısra: 5

Başkaları,
gayrılar. II Rakip.

Sorma
ğayralebüññlezzeti
ni gel baña sor
Bilüremlezzetiniçün
ki o şeker-şikenüñ

5. **ğayra:-a**

Gazel 1831

Mısra: 3

Başkaları,
gayrılar. II Rakip.

Ni'met-i
vaşluñğayrabañahi
crān şerbetin
Hiçehibbāsın kişi

zehr-ile eyler mi
helāk

6. **ğayra:-a**

Gazel 1876

Mısra: 9

Başkaları,
gayrılar. II Rakip.

Bu
Muhibbiyecefeğayr
avefālar idesin
Var-
ımışkadiyanuñdan'
ideyin her dūnuñ

7. **ğayra:-a**

Gazel 1882

Mısra: 8

Başkaları,
gayrılar. II Rakip.

Küyına varsa
göñlüm anı
tuhfecānider
Mālikdegülçüğayra
anı armagantutuñ

8. **ğayruñ:-uñ**

Gazel 1896

Mısra: 6

Başkaları,
gayrılar. II Rakip.

Kāse-i miñnet içer
hircānşebindeehl-i
'ışk
Çeşminirüşen kılan
ğayruñvişālüñdürse
nüñ

9. **ğayrı:-ı**

Gazel 1935

Mısra: 4

Başkaları,
gayrılar. II Rakip.

Bulmak
isterseñvişāli
gencini meh-
rūlaruñ
Ğayrıyirde isteme
togrı dil-i vīrāna gel

10. **ğayra:-a**

Gazel 1967

Mısra: 5

Başkaları,
gayrılar. II Rakip.

Bañacevr ü
cefāğayravefālar
Cihānda var mı
kimse buñakāyil

11. **ğayrı:-ı**

Gazel 1996

Mısra: 4

Başkaları,
gayrılar. II Rakip.

Egerçi mezra'-ı
dilde gözüm
toñmını çok saçdum
Belāvüğayrımiñnet
denbañavirmedihç
hāşıl

ğayra atma:

1. **ğayraatma:-ma**

Gazel 1548

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Başkasına atmak.

Ğayra atma
iykemān-
ebrūhadeng-i
gamzeñi
Sīnemeydānındaçün
kim eyledüm ben
dil hedef

ğayret:

1. **ğayretten:-den**

Gazel 1824

Mısra: 6

Çaba, azim.

Cāndaṭāḳat kalmadı

dilde

taḥammülzerrece

Kuru

ğayret denn' olur

'azm-i nigār itmek

gerek

2. **ğayret:**

Gazel 1941

Mısra: 19

Çaba, azim.

İy Muḥibbīğayret ile

yansa bülbül

tañdegül

Kol sunar

boynınahāruñdāyim

ā oynar gül

ğayrı:

1. **ğayrı:**

Gazel 1501

Mısra: 10

Artık, bundan

böyle.

Bu

Muḥibbīnūñmuradı

nı sorarsañ sen

hemān

Yok

muradığayrımihrūñ

dür bu 'ālemedefaḳat

2. **ğayrı:**

Gazel 1587

Mısra: 12

*Artık, bundan
böyle.*

Muḥibbīçog-ısa

cürmüm

ümīdikesmezem

andan

Kuliyampādişāhum

durbenümğayrıİlāh

um yok

3. **ğayrı:**

Gazel 1638

Mısra: 14

Artık, bundan

böyle.

Muḥibbī 'ışkaşāhid

ne hemān-dem

giryelerkıldum

Didilereşk-i

āhındanmegerğayrı

güvāhı yok

4. **ğayrı:**

Gazel 1645

Mısra: 8

Artık, bundan

böyle.

İydöst seni

gördigöñülüz-ı

ezelde

Sevdi seni dil

sevmeğe

ğayrısevesüm yok

5. **ğayrı:**

Gazel 1855

Mısra: 10

Artık, bundan

böyle.

Gözüm yaşıyla

baña yiter çünkirüy-

ı zerd

DimeMuḥibbī

'āşıkāğayrınişān
gerek

6. **ğayrı:**

Gazel 1950

Mısra: 3

Artık, bundan

böyle.

Sen Ḥudādan iste

ğayrı kimseye

uzatma el

Gülşen oldıkdret-i

Ḥaḳḳ-ıla gör nār-ı

Ḥalil

7. **ğayrı:**

Gazel 1950

Mısra: 10

Artık, bundan

böyle.

İy Muḥibbībeşk-i

çeşmümürü-yı

zerdüm var iken

İstemek

ḥācetdegüldür

'ışkumağayrıdelil

8. **ğayrılarla:-lar, -la**

Gazel 1615

Mısra: 4

Yabancı, başka. II

Rakip.

Teşne-i bī-dillere

iren cefā-yınışdür

Ğayrılarlala'l-i nāb-

ılairişennüşa bak

9. **ğayrılar:-lar**

Gazel 1779

Mısra: 8

Yabancı, başka. II

Rakip.

Eyleyemnâlevüfery
âd düşüp vâdfile
Gayrılar ide tavâf
ger harem-i
muhteremün

10. **ğayrılar:-lar**

Gazel 1815

Mısra: 8

Yabancı, başka. II

Rakip.

Zulmidüp ben
‘âşıkaküyuñdakıldu
ñ çok cefâ
Gayrılarvardukçacâ
nâluftuñı
‘ameyledün

11. **ğayrılarla:-lar, -la**

Gazel 1896

Mısra: 9

Yabancı, başka. II

Rakip.

Gayrılarla bu
Muhibbîyâroldıdiris
eñ
Hâşa-lillâhâşa-
lillâh bu
hayâlünürsenün

12. **ğayrılardan:-lar, -dan**

Gazel 1902

Mısra: 18

Yabancı, başka. II

Rakip.

İşve
idüpgöñlinalmagla
Muhibbîbendeñi
Hamdü-
lillâhğayrılardanfâri
gu'l-bâyleledün

13. **ğayrıya:-ya**

Gazel 1989

Mısra: 2

Yabancı, başka. II

Rakip.

Gicelertâşubha dek
kapuñdahâzırdurgö
ñül
Ğayrıya kılmaz
nazarrüyuñanâzırdı
rgöñül

14. **ğayrı:**

Gazel 1584

Mısra: 6

-den başka.

Şem-i
ruhsârüñacânâcân u
dil yaksam n’ola
Bâl ü perden
ğayrıçünpervânenü
ñhîçbârı yok

15. **ğayrı:**

Gazel 1966

Mısra: 10

-den başka.

Hudâdanğayrısın tar
h it Muhibbîcân-ıla
dilden
Hudâdanğayrı
‘âlemde ne kim var-
ısa bil bâtil

16. **ğayrısın:-sın**

Gazel 1966

Mısra: 9

-den başka.

Hudâdanğayrısın tar
h it Muhibbîcân-ıla
dilden
Hudâdanğayrı

‘âlemde ne kim var-
ısa bil bâtil

17. **ğayrı:**

Gazel 1988

Mısra: 4

-den başka.

Genc-i vaşlın
bulmak
isterseñegercânânen
ün
Bulmazsınğayrıyır
de bu dil-i vîrâna
gel

ğavrilares’arı:

1. **ğavrilares’arı:-ı**

Gazel 1517

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Başkalarının

şirleri.

Şi’rûmenazm ehli
baksa dir budur aşl-
ı kelâm
Buñanisbetğayrılare
ş’arıolmuş cümle
fer’

ğazâ:

1. **ğazâ:**

Gazel 1984

Mısra: 10

Din uğruna

yapılan savaş. II Nefis

mücadelesi.

Oku “lâ-ğav!” ki
şeytândür it
Gehînefsüñi
öldürüp ğazâ bil

ğazâb:

1. **ğazabdan:-dan**

Gazel 1702

Mısra: 10

Hiddet, öfke.

Haṭāsı çok
Muḥibbīnünmukırd
ur eylemez inkār
Bi-ḥamdi'llāh tutar
şāhum
'atāsınığazabdanyig

2. **ğazabdan:-dan**

Gazel 1788

Mısra: 10

Hiddet, öfke.

Haṭāsı çok
Muḥibbīnünmukırd
ur eylemez inkār
Bi-
ḥamdillāhdutarşāhu
m
'atāsınığazabdanyig

ğazāl:

1. **ğazāluñ:-uñ**

Gazel 1854

Mısra: 8

Ahu, ceylan.

İşitdimegerzülfihev
āsındayilersin
Şahrā-
yıḤotendegöbegidü
şdiğazāluñ

ğazel:

1. **ğazel:**

Gazel 1796

Mısra: 9

Gazel, şiir.

Eşk-ile
yazduñMuḥibbīyāra
gönderdüñğazel
Nāme-i āğazla

kamu

ḥālitakrēyledüñ

2. **ğazeller:-ler**

Gazel 1897

Mısra: 10

Gazel, şiir.

Reṅṅinsözün kim
göre
nazmuñdaMuḥibbī
Diye gül-i terden bu
ğazellerdaḥmāzük

3. **ğazel:**

Gazel 1905

Mısra: 7

Gazel, şiir.

Noḳtaagzuñ kıl
miyānuñyādınadidü
mğazel
Şā'ir-i şīrīn-suḥen
itse ne tañ ince
ḥayāl

4. **ğazel:**

Gazel 1913

Mısra: 1

Gazel, şiir.

Bir güzeller
şāhımısevdümdidüm
ğarrāğazel
İşidendirgörmedük
unuñ gibi
ra'nāğazel

5. **ğazel:**

Gazel 1913

Mısra: 2

Gazel, şiir.

Bir güzeller
şāhımısevdümdidüm
ğarrāğazel
İşidendirgörmedük

unuñ gibi

ra'nāğazel

geç-:

1. **geçer:-er**

Gazel 1591

Mısra: 5

Bir engeli aşmak.

Gerçi dirlertir-i
āhıseng-i ḥārādan
geçer
Lıkte'siritmegecānā
saña bir çāre yok

2. **geçer:-er**

Gazel 1634

Mısra: 3

Bir taraftan başka

bir tarafa doğru
yürümek.

Göz ucuyla bir
nazar kılmaz geçer
'āşıklara
Görmedümişitmedü
manuñ gibi iğmāzı
çok

3. **geçdi:-di**

Gazel 1809

Mısra: 1

(Bir miktarı, bir
sınır veya haddi) Aşıp
ilerisine gitmek.

Geçdisinemen den öte
iy kaşı ya
firūnsenüñ
Başımı top itdiāhir
geldi
şemşirūnsenüñ

4. **geçer:-er**

Gazel 1716

Mısra: 9

Bitmek, geçmek
(Zaman bağlamında).
Hâliş geçer
Muhibbîçü
'ışkuñlaqalbdögül
N' içüncefâ taşıyla
iderimtiñânkaşuñ

5. **geçer:-er**

Gazel 1908

Mısra: 6

Bitmek, geçmek
(Zaman bağlamında).

Tir-i müjem ki
sîneñi deldi
didididüm
Ger turmaz-ısa
dilde gönülden
geçer degül

geç:

1. **geçmedi:-me, -di**

Gazel 1893

Mısra: 5

Bir nesnenin bir
tarafından girip öbür
tarafından çıkmak.

Egerçi geçmedi
kimse
benümşebdiz-i
âhumdan
Velîgülgünyaşumda
serî' idür bu
meydānuñ

2. **geçdi:-di**

Gazel 1726

Mısra: 6

Bitmek, sona
ermek.

Gerçi
kıldumiykemān-
ebrū bu sīnem ben

siper
Kalmadı
tirüñlegeçdi dilde
peykānuñsenüñ

3. **geçdi:-di**

Gazel 1898

Mısra: 5

Bitmek, sona
ermek.

GeçdiFerhād-
ılaMecnünkışşasiefs
ānedür
Sen benüm bu
derdümi dillerde
destāneyledüñ

4. **geçdi:-di**

Gazel 1900

Mısra: 1

Bitmek, sona
ermek.

Gelmedi
mislüñsenüngeçdini
çedevr-i felek
Anuñ-ıçundur
beşerden dinmedi
efđal melek

5. **geçdi:-di**

Gazel 1915

Mısra: 6

Bitmek, sona
ermek.

İstedükçevaşluñısal
duñ beni ferdälara
İrmedüm ol
rüzaderdāgeçdiniçe
māh u sāl

6. **geçdi:-di**

Gazel 1952

Mısra: 5

Bitmek, sona
ermek.

Geçdi 'ömr
kandasın iynesīm-i
şubh
Büy-1
vişālılutfidüpirgürdi
māğ-1 dil

7. **geçdi:-di**

Gazel 1973

Mısra: 7

Bitmek, sona
ermek.

GeçdiMecnūnuñza
mānıdevr[i]
Ferhāduñ kanı
Böyledür geçer
cihān kimseye
müsellem degül

8. **geç:**

Gazel 1507

Mısra: 7

Vazgeçmek,
bırakmak.

Pendidüpdürbañanā
şih geç mey ü
māhbübdan
Çünmelāhat yok
sözindeitdügideyde
n ne hāz

9. **geçdi:-di**

Gazel 1573

Mısra: 3

Vazgeçmek,
bırakmak.

İçen
'ışkuñşarābıngaçdi
dilden
Hāqīkatbāğ-1 'ömri
soldurur 'ışk

10. **geçdüm:-düm**

Gazel 1636

Mısra: 7

Vazgeçmek,

bırakmak.

Maḥabbetcāmıñıçd

ümdü ‘ālemden

kamu geçdüm

Cefā-keş ‘āşıkam

‘āşıkbenemcân-ı

cihānum yok

11. **geçmeyen:-me, -y, -**

en

Gazel 1653

Mısra: 4

Vazgeçmek,

bırakmak.

İrmedümpâyân-ı

zülfe irdi ‘ömrüm

āḥire

Niçeyıllardur bu

serden geçmeyen

sevdāya bak

12. **geç:**

Gazel 1644

Mısra: 5

Vazgeçmek,

bırakmak.

Geç mey ü

maḥbūbdan her

dem budur

zāhidsözi

Lik ‘āşıkırind olan

itmez bu kavlı-ile

‘amel

13. **geçer:-er**

Gazel 1600

Mısra: 7

Bitmek, geçmek

(Zaman bağlamında).

Geçer gün hafta ay

u yıl

yüzünügörmezemcā

nā

Bu

dirlikdenölemyigdü

rmedür bu intizār

olmak

14. **geçer:-er**

Gazel 1621

Mısra: 10

Bitmek, geçmek

(Zaman bağlamında).

Yanar

Muḥibbīgicevü

gündüz firāk-ıla

Pes böyle geçer

böylece leyl ü

nehār-ı ‘ışk

15. **geçdi:-di**

Gazel 1776

Mısra: 2

Bitmek, geçmek

(Zaman bağlamında).

Gösterüp gün

yüzini ol itdi bu

‘aklumıdeng

Soñradancevr ü

cefālar ile

geçdidürlüreng

16. **geçer:-er**

Gazel 1793

Mısra: 10

Bitmek, geçmek

(Zaman bağlamında).

Şeb-i

hicrūndenedürḥāl-i

Muḥibbīdiriseñ

Āh u vāh-ıla geçer

her

gicesigündüzümün

17. **geçmesün:-me, -sün**

Gazel 1803

Mısra: 18

Bitmek, geçmek

(Zaman bağlamında).

Mübtelādurdırd-i

‘ışka bu

Muḥibbīrüz u şeb

Geçmesün bu nev’-

ile leyl ü

nehārıkimsenün

18. **geçer:-er**

Gazel 1961

Mısra: 8

Bitmek, geçmek

(Zaman bağlamında).

Gül

‘ārızuñakāmeteserv

saça sünbül

Medḥūñi okur

böyle geçer rüzigār-

ı dil

19. **geçer:-er**

Gazel 1973

Mısra: 8

Bitmek, geçmek

(Zaman bağlamında).

GeçdiMecnūnuñza

mānıdevr[i]

Ferhāduñ kanı

Böyledür geçer

cihān kimseye

müsellem degül

20. **geçen:-en**

Gazel 1984

Mısra: 8

Bitmek, geçmek
(Zaman bağlamında).
Sakın nefsüne uyup
mağrūr olma
Anuñ ile geçen
‘ömrihebā bil

geçerzamānı:

1. **geçer zamānı:**

Gazel 1679

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Zamanı geçmek.

Okıdı gül defterinde
devr-i gül bir
haftadur
Budur āh u zār-ıla
geçer
zamānıbülbülün

geçil:

1. **geçilmez:-mez**

Gazel 1587

Mısra: 8

Aşılmak, geçilmek.

Nigārāküyüñetrāfın
yaşumderiyāyadönd
ürdi
Geçilmez yolum
olmuşdurañavarmag
arāhum yok

geçür:

1. **geçür:**

Gazel 1914

Mısra: 9

Geçirmek,

harcamak.

Giceñitevhīd ile
geçürMuhibbīşubħa
dek
Hiçdünyālezzetineb

eñzemez bir lezzet
al

gedā:

1. **gedā:**

Gazel 1557

Mısra: 4

Düşkün, dilenci,

fakir ve kimsesiz; kul.

Mıñnet itmezse ne
ğamCemşīdcāmına
dilā
Şolgedāmeyhānekü
ncinde tuta meyle
hazef

2. **gedā:**

Gazel 1702

Mısra: 6

Düşkün, dilenci,

fakir ve kimsesiz; kul.

Yüri bir
şan’atıtekmīlidüp
olup hārābāfī
Kemāl ehli gedā
olsa olur ‘ālī-
nesebdenyig

3. **gedālaruñ:-lar, -uñ**

Gazel 1743

Mısra: 4

Düşkün, dilenci,

fakir ve kimsesiz; kul.

Meyl eylemezse

mülk-i cihāna

‘acebmidür

‘İşkuñğamınışehlig

evirmezgedālaruñ

4. **gedā:**

Gazel 1761

Mısra: 8

Düşkün, dilenci,
fakir ve kimsesiz; kul.

Cümle cihān

mülkine ger pādīşāh

ise

Kapuñdasenüñkent

erīn ol bir gedā

gerek

5. **gedā-y-ısa:-y-ısa**

Gazel 1788

Mısra: 6

Düşkün, dilenci,

fakir ve kimsesiz; kul.

Yüri bir

şan’atıtekmīlidüp

olup hārābāfī

Kemāl ehli gedā-y-

ısa olur ‘ālī-

nesebdenyig

6. **gedālaruñ:-lar, -uñ**

Gazel 1853

Mısra: 4

Düşkün, dilenci,

fakir ve kimsesiz; kul.

Baş eğermeze-ise tañ

mı eğerheftkişver

Hāk-i

derüñiefseridinenge

dālaruñ

7. **gedānuñ:-n, -uñ**

Gazel 1861

Mısra: 1

Düşkün, dilenci,

fakir ve kimsesiz; kul.

Demine

reşkiderşehlergedān

uñ

Ki zīrā yok

hüzürüpādīşānuñ

8. **gedā:**

Gazel 1911

Mısra: 4

*Düşkün, dilenci,
fakir ve kimsesiz; kul.*

Her dem
anuñvişâlin umarsın
'aceb bu kim
Ol pâdişâh-ı hüsni
ola sen bir
gedâgönül

9. **gedā:**

Gazel 1936

Mısra: 7

*Düşkün, dilenci,
fakir ve kimsesiz; kul.*

Şolgedā kim eyleye
meyhāneküncindek
arār
KendüyiHusrevsan
ur alsa ele peymāne
dil

gedā-vı 'ışk:

1. **gedā-yı 'ışk:**

Gazel 1643

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Aşk kölesi.

'Āşık olalı irdi
Muhibbîmurādına
Hem
pâdişâhdirleraña
hem gedā-yı 'ışk

gedā-vı 'ışkam:

1. **gedā-yı 'ışkam:-am**

Gazel 1641

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Aşk kölesi.

Virzekāt-ı hüsni

itme

Muhibbîdendirîg

Çüngedā-yı 'ışkam

u benden

añayokdurehâk

geh:

1. **geh:**

Gazel 1541

Mısra: 6

Bazen, kimi vakit.

Cānumuñhemdil
hem-derdi
benümlāle gibi
Gehdutarşahn-ı
çemende dil-i
hūnumdanayağ

2. **geh:**

Gazel 1864

Mısra: 1

Bazen, kimi vakit.

Yārdangāhicefāgeh
mihri hoş görmek
gerek
Nüşidüp her ne
gelürse zehri hoş
görmek gerek

3. **geh:**

Gazel 1879

Mısra: 7

Bazen, kimi vakit.

Gehcefvügāhşiveg
āhcevr ü gāhnāz
Bilüremāhîr beni
öldüriserçünbişlerü
ñ

4. **geh:**

Gazel 1884

Mısra: 11

Bazen, kimi vakit.

'İşk bir sehlüñ-
durur gehāşikār u
gehnihān
Lāzıııoldı 'āşıkı
ney gibi nālān
eylemek

5. **geh:**

Gazel 1884

Mısra: 11

Bazen, kimi vakit.

'İşk bir sehlüñ-
durur gehāşikār u
gehnihān
Lāzıııoldı 'āşıkney
gibi nālān eylemek

6. **geh:**

Gazel 1887

Mısra: 5

Bazen, kimi vakit.

Gehhicāzıseyriderg
āhnevādarāstı
Çepdegülgüyended
ürhoşduredāsıbulbü
lün

7. **geh:**

Gazel 1894

Mısra: 5

Bazen, kimi vakit.

Güllerünmedhinaña
ngāhîHicāz u geh
'ıraq
Rüz u
şebanuñçünturmaz
zebānıbulbülün

8. **geh:**

Gazel 1914

Mısra: 11

Bazen, kimi vakit.

Hârdan gül
bitürürgeç döner
anı yitürür
İy gözüm kıl bir
nazariy dil gel
andan 'ibret al

9. **geh:**

Gazel 1987

Mısra: 4

Bazen, kimi vakit.

Top eyle başum al
elüñezülfüñiçevgân
Gehğamzeokınsîne
me at kaşı kemân ol

10. **geh:**

Gazel 1806

Mısra: 2

"Geh ... gâh ..."

*bağlacı. Bazen, kimi
zaman.*

Kalmadı şabrum bu
göñlumbî-çarâr
itsem gerek
Gehyanupgehaglay
up terk-i diyâr
itsem gerek

11. **geh:**

Gazel 1806

Mısra: 2

"Geh ... gâh ..."

*bağlacı. Bazen, kimi
zaman.*

Kalmadı şabrum bu
göñlumbî-çarâr
itsem gerek
Gehyanupgehaglay
up terk-i diyâr
itsem gerek

12. **geh:**

Gazel 1810

Mısra: 9

"Geh ... gâh ..."

*bağlacı. Bazen, kimi
zaman.*

Gâhcevr ü
gehcefâkılşañeyâsul
tân-ı hüsn
Bu Muhibbîcân u
dilden bende-
fermânuñsenüñ

gehgeh:

1. **gehgeh:**

Gazel 1634

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Bazen... bazen...

Çengidergehkâmeti
ngehnâ gibi
iñlergöñül
Var midür bilsem
cihânda bencileyin
sazı çok

2. **gehgeh:**

Gazel 1763

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Bazen... bazen...

Gehfelegeçikarur
seni gehyire çalar
Sakın aldanma
sakın mülkine sen
Dârânuñ

3. **gehgeh:**

Gazel 1858

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Bazen... bazen...

Hâne-i dilde

Muhibbîgehgeltürğa
mgehbela

Eksük olmaz budur

'âdetkeyedemihmâ

n gerek

4. **gehgeh:**

Gazel 1884

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Bazen... bazen...

Gehcefâ sengin atar
gehgönderürğam
leşkerin
Aña mı kaldı göñül
şehrini vîrân
eylemek

5. **gehgeh:**

Gazel 1925

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Bazen... bazen...

Gehhayâlidür
konan göñlüm
evinde gehğamı
Dil harâbe evde
mihmân her
zamâneksükdegül

6. **gehgeh:**

Gazel 1979

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Bazen... bazen...

Gehcefâgehcevr
gönderse
niğârüñkâyil ol
Pâdişehdür her ne
fermân eyler-ise
'âmil ol

7. **gehgeh:**

Gazel 1981

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

Bazen... bazen...

Geh lebi zikri ile
eyle gönül rindin[i]
mest

Gehgubâr-ı
hâttınıfikridübenha
yrân ol

gehî:

1. **gehî:**

Gazel 1767

Mısra: 3

Bazen, ara sıra.

Gehîbâlinideremsen
g[i] başa
Gehîrâhuñda
yüzüm ideremhâk

2. **gehî:**

Gazel 1767

Mısra: 4

Bazen, ara sıra.

Gehîbâlinideremsen
g[i] başa
Gehîrâhuñda
yüzüm ideremhâk

3. **gehî:**

Gazel 1949

Mısra: 5

Bazen, ara sıra.

Ġähmesciddegehîde
yr ü gehîmeyhânede
Seni isterler kamu
itdükleriġavġâdegül

4. **gehî:**

Gazel 1949

Mısra: 5

Bazen, ara sıra.

Ġähmesciddegehîde
yr ü gehîmeyhânede
Seni isterler kamu
itdükleriġavġâdegül

5. **gehî:**

Gazel 1984

Mısra: 10

Bazen, ara sıra.

Oku "lâ-havl" ki
şeytândür it
Gehînefsüñi
öldürüp ġazâ bil

6. **gehî:**

Gazel 1989

Mısra: 3

Bazen, ara sıra.

Gülşen-i
hüsnühayâl eyler
gehîzülfüñânar
Gice gündüz
meskeni yok bir
müsâfirdürgönül

gel-:

1. **gelüp:-üp**

Gazel 1545

Mısra: 4

(Bir maksatla) Bir

*yere uğramak,gelmek,
ziyâret etmek.*

Mihr ü mehdenhîç
bulur mıydı bu
'âlemziyâ
Yakmasaydı nûr-ı
hüsnüñdengelüp
anlar çerâġ

2. **geldi:-di**

Gazel 1546

Mısra: 10

*(Bir maksatla) Bir
yere uğramak,gelmek,
ziyâret etmek.*

YapdıMecnüntekye
-i 'ışkı ezel
Geldi
yandurduMuhib
anda çerâġ

3. **gele:-e**

Gazel 1592

Mısra: 2

*(Bir maksatla) Bir
yere uğramak,gelmek,
ziyâret etmek.*

Endüh-ı derdümi
dile
yazdumvaraġvaraġ
'İşk ehli tâ gele ala
benden sabaksabaġ

4. **gelüp:-üp**

Gazel 1608

Mısra: 1

*(Bir maksatla) Bir
yere uğramak,gelmek,
ziyâret etmek.*

Gelüpcânâ dil-i pür-
derdüme bak
Sirişk-i germ ü âh-ı
serdüme bak

5. **geldi:-di**

Gazel 1646

Mısra: 1

*(Bir maksatla) Bir
yere uğramak,gelmek,
ziyâret etmek.*

Geldi
benefşeġattuñbâġ u
bahârayir yok
Ķaddüñ yiter

çemende serv ü
çınarayir yok

6. **gelse:-se**

Gazel 1648

Mısra: 11

(Bir maksatla) Bir

yere uğramak,gelmek,
ziyâret etmek.

Gelse meydâna
siper sînesikalbûra
döne
Her kaçan kim ura
el tîr-ile
peykânaşadağ

7. **gelür:-ür**

Gazel 1657

Mısra: 10

(Bir maksatla) Bir

yere uğramak,gelmek,
ziyâret etmek.

İyMuhibbîhîdûpañ
dukça bu ‘işyânuñı
Lerze gelür cisme
sanki bād-ıladîtrer
varak

8. **gelür:-ür**

Gazel 1737

Mısra: 5

(Bir maksatla) Bir

yere uğramak,gelmek,
ziyâret etmek.

Geyüpihrâmı
‘âşıklargelür her
biri kırbâna
Tavâf itmek diler
küyuñharîm-i
muhteremdenyig

9. **geldün:-dü, -ñ**

Gazel 1790

Mısra: 3

(Bir maksatla) Bir

yere uğramak,gelmek,
ziyâret etmek.

Hüsnmeydânınagel
düñçünkiiyçâbüksü
vâr

Başımı top eyle
oldızülf-i
çevgânuñsenüñ

10. **gelem:-em**

Gazel 1805

Mısra: 6

(Bir maksatla) Bir

yere uğramak,gelmek,
ziyâret etmek.

Çekdüñdilâderd ü
elem
gördüñcefavüderd ü
ğam
Ol mehdidişabr it
gelem sen
intizârısıñkimüñ

11. **geldi:-di**

Gazel 1840

Mısra: 1

(Bir maksatla) Bir

yere uğramak,gelmek,
ziyâret etmek.

Sînemeşoldenlü
geldi tîr-i
müjgânuñsenüñ
Bulınatâhaşre dek
sînemdepeykânuñse
nüñ

12. **gele:-e**

Gazel 1910

Mısra: 8

(Bir maksatla) Bir

yere uğramak,gelmek,
ziyâret etmek.

Kaçan sultân-ı ‘ışk
dil hânesine
Gele
İsâriçünyaşuñdirem
kıl

13. **geldün:-dü, -ñ**

Gazel 1914

Mısra: 1

(Bir maksatla) Bir

yere uğramak,gelmek,
ziyâret etmek.

‘İşkbaşârınageldüñc
ânivirüpzañmet al
Râyegân sanma
diyeler sañaderd ü
miñnet al

14. **gel:**

Gazel 1934

Mısra: 4

(Bir maksatla) Bir

yere uğramak,gelmek,
ziyâret etmek.

Kıt kanâ’at girse bir
loğmaelüñekâni’ ol
Hırş-ıla olma meges
‘AnkâolubanKâfa
gel

15. **gel:**

Gazel 1934

Mısra: 6

(Bir maksatla) Bir

yere uğramak,gelmek,
ziyâret etmek.

Kân-ı dilden yine
çıkardum bu söz
gevherlerin
Bilmek

isterseñbahāsınıanu
ñşarrāfa gel

16. gel:

Gazel 1934

Mısra: 8

(Bir maksatla) Bir
yere uğramak, gelmek,
ziyâret etmek.

Kâfir idi
‘adlkıldugıçünNüşı
revân
Görmedi nâr-ı
cahîmididilerA’râfa
gel

17. gel:

Gazel 1934

Mısra: 10

(Bir maksatla) Bir
yere uğramak, gelmek,
ziyâret etmek.

‘İşkuñuñderd ü
belāsınıMuhibbîden
işit
Anı
vaşfitsündilerseñ
gel berüvaşşâfa gel

18. gel:

Gazel 1935

Mısra: 1

(Bir maksatla) Bir
yere uğramak, gelmek,
ziyâret etmek.

Pişkeş it cânuñıiy
dil der-i cânâna gel
Çünkikulsınhâlüñi
‘arzitmeğesultâna
gel

19. gel:

Gazel 1935

Mısra: 2

(Bir maksatla) Bir
yere uğramak, gelmek,
ziyâret etmek.

Pişkeş it cânuñıiy
dil der-i cânâna gel
Çünkikulsınhâlüñi
‘arzitmeğesultâna
gel

20. gel:

Gazel 1935

Mısra: 4

(Bir maksatla) Bir
yere uğramak, gelmek,
ziyâret etmek.

Bulmak
isterseñvişâli
gencini meh-
rûlaruñ
Ğayrıyirde isteme
toğrı dil-i vîrâna gel

21. gel:

Gazel 1935

Mısra: 6

(Bir maksatla) Bir
yere uğramak, gelmek,
ziyâret etmek.

Ğamze oklarına
didüm tutayım
sînem siper
Didida’vâya gerek
mâni’
hemânmejdâna gel

22. gel:

Gazel 1939

Mısra: 3

(Bir maksatla) Bir
yere uğramak, gelmek,
ziyâret etmek.

Bâğa gel senden
vefâbüyün umar
‘âşıkıların
Bu cihânda gerçi
kim
virdügiyokdurbâr
gül

23. geldi:-di

Gazel 1957

Mısra: 2

(Bir maksatla) Bir
yere uğramak, gelmek,
ziyâret etmek.

Gördi elde
zülfiniçevğânidercâ
nânedil
Başını top eyleyüp
geldi
hemânmejdâna dil

24. gel:

Gazel 1998

Mısra: 2

(Bir maksatla) Bir
yere uğramak, gelmek,
ziyâret etmek.

Gidüprüzeirişdi
‘ıydķadehñbâdeyleħa
ndân kıl
Hilâlebrüñi gel
göster benüm
‘ıydümüçendân kıl

25. gelmeye:-me, -y, -e

Gazel 1844

Mısra: 10

Gelmek. II Ortaya
çıkmaq.

Ger müyesser ola
küyuñdaMuhibbîye
vañan
Gelmeye zerre

heves gönlinebâğ-ı
iremüñ

26. **gelse:-se**

Gazel 1853

Mısra: 9

Gelmek. II Ortaya

çıkmaq.

Gelse Muhibbîderd

ü belâkarşucân

çıkâr

Zîrâbilürkâdrini ol

âşinâlaruñ

27. **gelse:-se**

Gazel 1951

Mısra: 1

Gelmek. II Ortaya

çıkmaq.

Döstüm her ne ki

gelse baña senden

ğamdegül

Her ne

deñlicevridüpkılsañ

cefâ ol kem degül

28. **geldüm:-dü, -m**

Gazel 1726

Mısra: 3

Gelmek II

Ulaşmak, erişmek.

Başımı top

eyleyüpgeldümvefâ

meydânına

Ola kim ğaltân ide

bu zülf-i

çevġanuñsenüñ

29. **gelmişem:-miş, -em**

Gazel 1748

Mısra: 3

Gelmek II

Ulaşmak, erişmek.

Gelmişem şey-
lillâhiçüntapuñader
vâzeye

Virzekât-ı hüsnüñi

göster

yüzüñihsânsenüñ

30. **geldüm:-dü, -m**

Gazel 1762

Mısra: 1

Gelmek II

Ulaşmak, erişmek.

Feryâdageldümiydö

st görüp de

sükkânuñ

Mü-y-ı sefid[i]

kıldumcârüb[1]

âsitânuñ

31. **gel:**

Gazel 1919

Mısra: 2

Gelmek II

Ulaşmak, erişmek.

Var mı cihânda bir

kişi diye hużûra gel

Ya kurtılup bu

ğuşsavüġamdansürü

ra gel

32. **gel:**

Gazel 1919

Mısra: 4

Gelmek II

Ulaşmak, erişmek.

Pervâne-

vârşevkineşem'üñy

akup peri

Ġarç ol

gözüñsirirşikineyanm

aganûra gel

33. **gel:**

Gazel 1919

Mısra: 6

Gelmek II

Ulaşmak, erişmek.

Olma mecâzi 'ışk-

ıla gözle haķîķati

Añ ol zamânı kim

diyeler sañagûra gel

34. **gel:**

Gazel 1919

Mısra: 8

Gelmek II

Ulaşmak, erişmek.

Senden

aşagadanyüri eyle

ķabülpend

Yitmez mi

sañahişşeSüleymân

u mûra gel

35. **geldüm:-dü, -m**

Gazel 1933

Mısra: 3

Gelmek II

Ulaşmak, erişmek.

Cânageldümçünitem

ennâyledümşirînle

büñ

Bâri gel düşünâm ile

bu gönlümiñhursend

kıl

36. **gel:**

Gazel 1935

Mısra: 10

Gelmek II

Ulaşmak, erişmek.

Dil tabîbindenn'ola

ger isteseñşâficevâb

ÏyMuhibbîderdüñi

‘arzıtmegegermāna
gel

gel:

1. gel:

Gazel 1542

Mısra: 6

Bak, dinle.

İstemeseñiygöñül
‘ırzuñsenüñyıkıldug
ın
Sen sen ol gel
degme bir kişi ile
eyleme lāğ

2. gelse:-se

Gazel 1740

Mısra: 9

Canlanmak, göz

önüne gelmek.

AglarMuhibbī gelse
hayālünfiğānidüp
Yaşı semek bulur
işidümālesinsimāk

3. gelse:-se

Gazel 1741

Mısra: 9

Canlanmak, göz

önüne gelmek.

AglarMuhibbī gelse
hayālünfiğānidüp
Yaşı semek bulur
işidümālesinsimāk

4. gel:

Gazel 1935

Mısra: 8

Dikkatini bir

konuya yöneltmek.

Gördüğümde
okudum zülfini
“Ve'l-leyl” âyetin

Gösterüpyüzindidi
“Ve’ş-şems”
okıKur’āna gel

5. gel:

Gazel 1505

Mısra: 5

Gel hele! \ Hadi!.

Çünkibañamihruñ
yok eksiltme cefāñı
gel
İdem
göricekkahruñcānā
dil ü cāndanhaz

6. gel:

Gazel 1535

Mısra: 5

Gel hele! \ Hadi!.

Hüsñüñemağrür
olup cevri eyleme
‘uşşāka gel
Gül gibi ‘ömrüñ
geçer durmaz
bilürsinçünkiçag

7. gel:

Gazel 1538

Mısra: 5

Gel hele! \ Hadi!.

Püşide dut
pīrehentüñvirmebād
a gel
Her nā-sezā-yı ‘ıtr-
ıla pür itme dimāğ

8. gel:

Gazel 1554

Mısra: 3

Gel hele! \ Hadi!.

Sümm-i
esbünlebasup gel
eyle rüyuñdannişān

Sikke olmayınca
olmaz didiler zerde
şeref

9. gel:

Gazel 1562

Mısra: 4

Gel hele! \ Hadi!.

Küyuñavardukça
‘uşşākuñsañakurbān
olur
Hayruñ olsun
döstum gel eyle bir
ser-hānevakf

10. gel:

Gazel 1577

Mısra: 1

Gel hele! \ Hadi!.

Şüfiyā gel bāde ile
hırka-i sālūsa bak
Cāngözünirüşen
eyle şīşe-i nāmūsa
bak

11. gel:

Gazel 1578

Mısra: 9

Gel hele! \ Hadi!.

Jeng-i ğamdan gel
halāş eyle
göñülmir’ātını
İyMuhibbītarf-ı
gülşen kıl mey-i
şahbāya bak

12. gel:

Gazel 1582

Mısra: 7

Gel hele! \ Hadi!.

Gel beni öldür
cefāvücevrden eyle
halāş

Kim cefävücevr
içinde
sañabeñzeryâr yok

13. gel:

Gazel 1593

Mısra: 1

Gel hele! | Hadi!.

Ğurre olma gel
cemâl ü hüsne ben
dervîşe bak
Virzekât-ı
hüşnüñiyokduraña
bundan eħak

14. gel:

Gazel 1595

Mısra: 2

Gel hele! | Hadi!.

Çün ezelden
eylemişdürsaña
‘âşik beni Hâk
Tañriçün gel bu
benümderd-i
dilüme tut kulak

15. gel:

Gazel 1602

Mısra: 1

Gel hele! | Hadi!.

Şem’-veş gel âteş-i
‘ışkıdilâbaşuñda
yak
Dānedānedür-i
eşkişişte-i
cānüzredak

16. gel:

Gazel 1604

Mısra: 5

Gel hele! | Hadi!.

Girü kıl hırka-i
zerkuñ bugün gel

bādeyeşüfi
Görenler bu libās
ile
sañadirlerhemānzer
rāk

17. gel:

Gazel 1617

Mısra: 1

Gel hele! | Hadi!.

Gel Resülün
sözlerini dür gibi
gūşuña tak
İster-iseñrüz-ı
maħşerde ola
tâyüzün ak

18. gel:

Gazel 1618

Mısra: 2

Gel hele! | Hadi!.

Ĥâl-i müşgini gör
olmuş ‘arız-ı sime
bak
Zülfî ciminenażar
hem gel o
agzımime bak

19. gel:

Gazel 1622

Mısra: 5

Gel hele! | Hadi!.

Cefävücevr[i] gel
bār kıl anı özüne
‘âdet
Güzeller içre ‘ayb
ise kerem mihr ü
vefâ kılmak

20. gel:

Gazel 1628

Mısra: 7

Gel hele! | Hadi!.

İyyâr-ı mihrیبân gül
gibi gel eyle beni
şād
Dil
bülbulineraħmkılup
âh u zāra bak

21. gel:

Gazel 1633

Mısra: 10

Gel hele! | Hadi!.

Niçeyıldurhüşnüñiç
üncengiderlercân u
dil
Döstum gel bir
nazarluţf eyle ol
savaşa bak

22. gel:

Gazel 1644

Mısra: 1

Gel hele! | Hadi!.

Zülfüñünzencirini
gel döstum
boynuma dak
Zıra ben dīvāneyem
benden
añayokdureħak

23. gel:

Gazel 1644

Mısra: 10

Gel hele! | Hadi!.

Bu Muħibbî sözleri
çün her biri
dürdānedür
Anı mengüşeyleyüp
gel
döstumgūşuñadak

24. gel:

Gazel 1646

Mısra: 6

Gel hele! \ Hadi!

Hicrânşebindecânâh
âlüm katı diğer-gün
Ben hasretiyle
öldüm gel
intizârayir yok

25. gel:

Gazel 1652

Mısra: 6

Gel hele! \ Hadi!

Her biri bir ehl-i
'ıŝkuñdide-i hün-
bâridur
Sanma yiryirlâleler
açıldı gel kühsâra
bak

26. gel:

Gazel 1653

Mısra: 6

Gel hele! \ Hadi!

Bilmek
isterseñegercânâder
ünümhâlini
Gör niçenâlişler
eyler bir nazar gel
nâya bak

27. gel:

Gazel 1664

Mısra: 12

Gel hele! \ Hadi!

Bâd-ı âhumla yürür
dil fülkibañr-ı eşk
ara
Hadd ü pâyânna el
irmez gel ol
deryâya bak

28. gel:

Gazel 1671

Mısra: 1

Gel hele! \ Hadi!

Aç gözünü 'ibret al
bir lahza gel
gülzâra bak
Her birin bir nev'e
kılmış şun'-ı
Hâkezhâra bak

29. gel:

Gazel 1673

Mısra: 1

Gel hele! \ Hadi!

İygöñülbâd-ı hazân
gör n'eylemiş gel
bâğa bak
Dehr elinden
iñleyüp yaşını
döken taga bak

30. gel:

Gazel 1677

Mısra: 6

Gel hele! \ Hadi!

Mestle geçmiş
gözleri
halkaimâmetitmege
Câmi'-i hüsn içre
gel kaşındaki
mihrâba bak

31. gel:

Gazel 1696

Mısra: 5

Gel hele! \ Hadi!

Sorma
ğayralebüññlezzeti
ni gel baña sor
Bilüremlezzetiniçün
ki o şekker-şikenüñ

32. gel:

Gazel 1701

Mısra: 4

Gel hele! \ Hadi!

Çignedüp 'aşıkları
öldürmek-ise
'âdetüñ
Gel beni öldür
günâhın alma
bârikimsenüñ

33. gel:

Gazel 1708

Mısra: 2

Gel hele! \ Hadi!

Bir lebi şiriniçün
her demde gönülün
işe çek
Kühkenlik eyle bu
gamkühına gel tüşe
çek

34. gel:

Gazel 1713

Mısra: 8

Gel hele! \ Hadi!

Sevdüğüm seni
günâh-ısa günâhum
çok benüm
Gel beni öldür
benüm tek yok
günâhkârüñsenüñ

35. gel:

Gazel 1714

Mısra: 9

Gel hele! \ Hadi!

İyMuñibbîbî-
vefâlar sevmeden
gel fâriğ ol
İki
'âlemdesañaperverd
igârumdur gerek

36. gel:

Gazel 1737

Mısra: 2

Gel hele! | Hadi!

Nigārāgülşen-i
hüşnüñbañabāğ-ı
iremdenyig
Nazardan gel dirîğ
itme cemālũñ yok
keremden yig

37. gel:

Gazel 1750

Mısra: 3

Gel hele! | Hadi!

Hayra gir ‘uşşaka
göster gel zekāt-ı
hüşnüñi
Döstum senden
kabül itmek anı
benden dimek

38. gel:

Gazel 1750

Mısra: 8

Gel hele! | Hadi!

‘İşkmeydânında ger
zülfüñiçevgâneyles
eñ
Başumı top
eyleyemyoluñda gel
çel anı tek

39. gel:

Gazel 1751

Mısra: 10

Gel hele! | Hadi!

OlmuşamMecnün-
veş ben
zülfüñüñdivānesi
Boynuma zencir kıl
gel ol müselsel
kākülũñ

40. gel:

Gazel 1754

Mısra: 5

Gel hele! | Hadi!

Dilā gel ihtirāz eyle
sakın bu nefsi
zālinden
Sakınmak
çünkilāzımdursañaş
eytāndanīmānuñ

41. gel:

Gazel 1784

Mısra: 8

Gel hele! | Hadi!

NigārāKa’beküyüña
varan ‘aşıklarũñ
cem’ it
Gel eyle cümlesin
bismillkabül ola ta
kurbānuñ

42. gel:

Gazel 1805

Mısra: 8

Gel hele! | Hadi!

İyçengnedürbezm-i
şafā bu nāle bu āh-
ılavā
Bir kez nazar kıl gel
Kāfa gör sen
niğārısıñkimũñ

43. gel:

Gazel 1844

Mısra: 3

Gel hele! | Hadi!

Vaktidür gel beni
öldür
şanemācevrũñ-ile
Mürdeler zinde ola
ger irişe ‘İsıdemũñ

44. gel:

Gazel 1847

Mısra: 7

Gel hele! | Hadi!

Āteş-i āhuñ ile gel
bu zemini oda yak
Dūd-ı āhuñ ki çıka
menzili eflāk gerek

45. gel:

Gazel 1872

Mısra: 5

Gel hele! | Hadi!

Rumüz-ı ‘ışkı gel
sorma ne
bilsünKaş-
ılaFerhād
Baña sor eydeyin
bir birbirilür yok
kimse benden yig

46. gel:

Gazel 1881

Mısra: 2

Gel hele! | Hadi!

İy kaşı ya çün elif
gibi gele türüñsenũñ
Çagurup dil
dirañacān içre gel
yirüñsenũñ

47. gel:

Gazel 1883

Mısra: 3

Gel hele! | Hadi!

Künc-i
hālvettegözũñ
yaşın dök istiğfāra
gel
Cidd ü cehd eyle
bulasın
ittişālıñdöstũñ

48. gel:

Gazel 1904

Mısra: 4

Gel hele! \ Hadi!

Mür gibi çün beni
pā-māyledüñ
Ya gel öldür ya
terahhümeylegil

49. gel:

Gazel 1914

Mısra: 12

Gel hele! \ Hadi!

Hārdan gül
bitürürgeh döner
anı yitürür
İy gözüm kıl bir
nazariy dil gel
andan 'ibret al

50. gel:

Gazel 1915

Mısra: 1

Gel hele! \ Hadi!

Mihr idüp 'āşıklara
gün gibi gel göster
cemāl
Çünnazardan
gelmedi hürşid-i
rahşānazevāl

51. gel:

Gazel 1919

Mısra: 10

Gel hele! \ Hadi!

Bu geşt-gür-i dehr-
ile kimse tutışmadı
Bî-fāyide-durur
añabiñkerrezūra gel

52. gel:

Gazel 1930

Mısra: 4

Gel hele! \ Hadi!

Gün gibi hercāyilik
itmek
revāmıdursaña
Dimezemşimdengir
ü dil-hasteye gel
çäre kıl

53. gel:

Gazel 1933

Mısra: 1

Gel hele! \ Hadi!

Qüt-ı cāndur
'āşıkaıygonca leb
gel hānd kıl
Zülfüñüñtārını 'āşık
başına gel bend kıl

54. gel:

Gazel 1933

Mısra: 2

Gel hele! \ Hadi!

Qüt-ı cāndur
'āşıkaıygonca leb
gel hānd kıl
Zülfüñüñtārını 'āşık
başına gel bend kıl

55. gel:

Gazel 1933

Mısra: 4

Gel hele! \ Hadi!

Cānageldümçünitem
ennāeyledümşirñle
büñ
Bāri gel düşnām ile
bu göñlümiñhursend
kıl

56. gel:

Gazel 1942

Mısra: 9

Gel hele! \ Hadi!

Nāhun-ıla gel dilā
sen dañı kes
ğamkühını
Küh-
kenlikgösterüpaduñ
ıFerhādeylegil

57. gel:

Gazel 1943

Mısra: 1

Gel hele! \ Hadi!

Salınupnāz-
ılaiyserv-i revānum
gitme gel
Ölürem yoksa düşer
boynuñakanum
gitme gel

58. gel:

Gazel 1943

Mısra: 2

Gel hele! \ Hadi!

Salınupnāz-
ılaiyserv-i revānum
gitme gel
Ölürem yoksa düşer
boynuñakanum
gitme gel

59. gel:

Gazel 1943

Mısra: 4

Gel hele! \ Hadi!

Gül yüzüñşevkine
her sebtāşeher
bülbül gibi
Hālî olmaz
nālevüāh u figānum
gitme gel

60. gel:

Gazel 1943

Mısra: 6

Gel hele! \ Hadi!.

Kıla döndüm
hasret-ile ince
bilüñgörmedüm
Kılca rahmuñ yok
bañanā-mihribānum
gitme gel

61. gel:

Gazel 1943

Mısra: 8

Gel hele! \ Hadi!.

Āb-ı hayvāndur leb-
i la'lüñsenüñ bir
söz ile
Mürdelerihyāider
'İsī-dehānum gitme
gel

62. gel:

Gazel 1943

Mısra: 10

Gel hele! \ Hadi!.

KāsidołmasunMuñi
bbīnaẓmına eyle
naẓar
Sözlerüñşarrāfisiñiy
ħurde-dānum gitme
gel

63. gel:

Gazel 1960

Mısra: 5

Gel hele! \ Hadi!.

'Ālemyüzininürüñ-
ıla gel münevver it
Götür niķāb gün
yüzüñiāfitāb kıl

64. gel:

Gazel 1962

Mısra: 1

Gel hele! \ Hadi!.

Cānānaẓar it derd-i
dil-i mübtelāma gel
Yāħūd iriř zülf-ile
dām-ı belāma gel

65. gel:

Gazel 1962

Mısra: 2

Gel hele! \ Hadi!.

Cānānaẓar it derd-i
dil-i mübtelāma gel
Yāħūd iriř zülf-ile
dām-ı belāma gel

66. gel:

Gazel 1962

Mısra: 4

Gel hele! \ Hadi!.

Mihr ü vefā eyleme
terk-i cefādaħı
Cevrūñ yiter
bañadimezemvefām
a gel

67. gel:

Gazel 1962

Mısra: 6

Gel hele! \ Hadi!.

Rüyumsiñyāhnāme
gibi faẓluñumaram
Çek
mağfirethāmesinvar
aķ-ı ħiṭāma gel

68. gel:

Gazel 1962

Mısra: 8

Gel hele! \ Hadi!.

Bir dem karar

eyleye bu derd-i

dilümdiyem

Vāķıf olasin cümle

bu mācerāma gel

69. gel:

Gazel 1962

Mısra: 10

Gel hele! \ Hadi!.

VirseselāmsañaMu
ħibbīçevürme yüz
Tañriselāmin gel
ķabül eyle selāma
gel

70. gel:

Gazel 1962

Mısra: 10

Gel hele! \ Hadi!.

VirseselāmsañaMu
ħibbīçevürme yüz
Tañriselāmin gel
ķabül eyle selāma
gel

71. gel:

Gazel 1965

Mısra: 9

Gel hele! \ Hadi!.

Ol şeker lebden
Muħibbī söz
açupgüftāra gel
İřidenlersenüñiçün
diyeler şırınmaķāl

72. gel:

Gazel 1981

Mısra: 1

Gel hele! \ Hadi!.

Ĥusrevā gel bu
göñülkişverinesultā
n ol

Cān u dilden kul
olalum bize gel tek
han ol

73. gel:

Gazel 1981

Mısra: 2

Gel hele! \ Hadi!.

Ḥusrevā gel bu
göñülkişverinesultā
n ol
Cān u dilden kul
olalum bize gel tek
han ol

74. gel:

Gazel 1981

Mısra: 10

Gel hele! \ Hadi!.

Leblerüñdār-ı
şifāsındayaturḥasta
göñül
Bir cevāb eyle
benümderdüme gel
dermān ol

75. gel:

Gazel 1982

Mısra: 11

Gel hele! \ Hadi!.

Gel inkār eyleme
sen şūr u şerre
Kamu a'zāñıña sen
güvā bil

76. gel:

Gazel 1988

Mısra: 1

Gel hele! \ Hadi!.

Boynuñadakzülfi
zencirüñ dil-i
dīvāne gel
Şem'-i

ḥüsnecānuñpervān
e eyle yana gel

77. gel:

Gazel 1988

Mısra: 2

Gel hele! \ Hadi!.

Boynuñadakzülfi
zencirüñ dil-i
dīvāne gel
Şem'-i
ḥüsnecānuñpervān
e eyle yana gel

78. gel:

Gazel 1988

Mısra: 4

Gel hele! \ Hadi!.

Genc-i vaşlın
bulmak
isterseñegercānānen
üñ
Bulmazsıngayrıyır
de bu dil-i vīrāna
gel

79. gel:

Gazel 1988

Mısra: 6

Gel hele! \ Hadi!.

Sen baña göster
cemālünşem'inicān
yakayım
Āteşi görse yanar
döymeksüzinpervān
e gel

80. gel:

Gazel 1988

Mısra: 8

Gel hele! \ Hadi!.

Zülfüñüñçevgānma
top eyledümdidüm

seri
Didimerdiseñ bu
da'vādahemānmeýd
āna gel

81. gel:

Gazel 1988

Mısra: 10

Gel hele! \ Hadi!.
Virme yüz
zülfüñecānā kesmez
ol zünnārımı
Niçekerredimiş
iken āna sen ĩmāna
gel

82. gel:

Gazel 1988

Mısra: 12

Gel hele! \ Hadi!.
Tekye-i dilde
gelüpçünşāh-ı
gamitdikārār
Cānıpışkeşeyleyüp
sen dañıdervīşāne
gel

83. gel:

Gazel 1988

Mısra: 14

Gel hele! \ Hadi!.
Bu Muḥibbī gibi
eylersin niçe diller
helāk
Kıl
terahḥumdöstumzül
füñeurmaşāne gel

84. gel:

Gazel 1991

Mısra: 1

Gel hele! \ Hadi!.

Gel şarâb-ı 'ışkînüş
eyle şafâvülezzet al
Derdi
dermânadegişya'nîb
elâvümühnet al

85. gel:

Gazel 1991

Mısra: 3

Gel hele! | Hadi!

Ġammetâ'ına gel iy
dil naqd-i cânıharc
kıl
Çünkü
'âlemdealursintuhfe
-i bî-kıymet al

86. gel:

Gazel 1991

Mısra: 6

Gel hele! | Hadi!

Her
varağdayazılıpduç
ün ezel âyât-ı 'ışk
Cângözin aç her
birinden okuyup gel
hikmet al

87. gel:

Gazel 1996

Mısra: 5

Gel hele! | Hadi!

Gel iyserv-i
hırâmânum gözüm
yaşın revânitdüm
Ola kim hâk-i
pâyuña bu nev'-ile
olamvâşıl

88. gel:

Gazel 1996

Mısra: 8

Gel hele! | Hadi!

Benüm bu tîr-i
âhumdan felek
sakfimumüşebbakdur
İrişür göklere
mâhum gel olma
âhdangâfîl

89. gel:

Gazel 1997

Mısra: 14

Gel hele! | Hadi!

İyMuhibbîşu'le-i
âhuñdan eyle tâc-ı
zer
Çünmağabbetsâhısı
n gel anı ser-
püşeylegil

90. gel:

Gazel 1999

Mısra: 2

Gel hele! | Hadi!

Ĥ'âb-
ıgâfletdenyaturkeno
ldiçünbîdâr gül
Sâkiyâ sun vaqtidür
gel sen berü her bâr
gül

91. gel:

Gazel 1512

Mısra: 1

Boşver, vazgeç.

Fâriğ ol gel eyleme
dünyâiçüniy dil
nizâ'
Ĥâşıl itmezsin sen
andan nesne
hîçillâşudâ'

92. gel:

Gazel 1515

Mısra: 4

Boşver, vazgeç.

Sevme

dünyâyıh'âcedenî

sakın

Gel hârîş olup itme

mâlaţama'

93. gelür:-ür

Gazel 1952

Mısra: 11

(Aklına) gelmek.

Her

gicegelürçünküMuhi

bbîhayâl-i döst

Şevkıneanuñ sen

dağıyandurçerâğ-ı

dil

94. gel:

Gazel 1502

Mısra: 2

(Bir maksatla) Bir

yere uğramak, gelmek,
ziyâret etmek.

Sâkîpiyâle sun ki

virür 'işret ü neşât

Bezm-i çemende

gel kuralum gül

gibi bisât

95. gelüp:-üp

Gazel 1512

Mısra: 3

(Bir maksatla) Bir

yere uğramak, gelmek,
ziyâret etmek.

'İşk ehli her biri

alurgelüp benden

sabağ

Fenn-i

'ışkdagördiler var

bende niçeihtirâ'

96. **geldi:-di**
Gazel 1619
Mısra: 7
(Bir maksatla) Bir
yere uğramak,gelmek,
ziyâret etmek.

Hażretineda'vetitdi
geldi sañaCebre'ıl
On sekiz biñ
'âlemün seyrin
idüpbindünBurak

97. **geldi:-+di**
Gazel 1632
Mısra: 9
(Bir maksatla) Bir
yere uğramak,gelmek,
ziyâret etmek.

Muhibbiküyuña
geldi didüm bir
büseihsân it
Didiresm olmadı
hüblartarıkında bu
'âdet yok

98. **gelüp:-üip**
Gazel 1648
Mısra: 7
(Bir maksatla) Bir
yere uğramak,gelmek,
ziyâret etmek.

YiñileRümagelüp
şöhreti
artduçageyer
Gâh zer-beft ü
gehîhil'at-i
şâhâneşadağ

99. **gelüp:-üip**
Gazel 1674
Mısra: 1
(Bir maksatla) Bir

yere uğramak,gelmek,
ziyâret etmek.
Gelüpcânâ dil-i pür-
derdüme bak
Sirişk-i sürh u rüy-ı
zerdüme bak

100. **gelüp:-üip**
Gazel 1675
Mısra: 4
(Bir maksatla) Bir
yere uğramak,gelmek,
ziyâret etmek.

İster-iseñ kim ola
hâl-i derünümâşikâr
Tîğ-ı
çeşmüñlegelüp eyle
bu sînem iki şak

101. **gelüp:-üip**
Gazel 1720
Mısra: 9
(Bir maksatla) Bir
yere uğramak,gelmek,
ziyâret etmek.

Gelüpsînetirirev
zenaçsun
Muhibbîoldıgâyet
de bu dil teng

102. **gelüp:-üip**
Gazel 1731
Mısra: 1
(Bir maksatla) Bir
yere uğramak,gelmek,
ziyâret etmek.

Gelüpiytürk-i çeşm-
i mest dil ü
cânümharâbitdüñ
Beni sen odlara
yakduñ yiter nâz u
'itâbitdüñ

103. **gel:**
Gazel 1753
Mısra: 9
(Bir maksatla) Bir
yere uğramak,gelmek,
ziyâret etmek.

Yanuñdamüdde'in'
eyler gel ol 'uşşâka
hem-şoğbet
Dimez bir kimse
anuñçün kim ola
Bü-lehebdenyig

104. **gelüp:-üip**
Gazel 1779
Mısra: 3
(Bir maksatla) Bir
yere uğramak,gelmek,
ziyâret etmek.

İtdivîrânegelüpşehr-
i dili ğamsipehi
Cümle târâchemân
kıldı firâğ-ı elemün

105. **gelüp:-üip**
Gazel 1792
Mısra: 2
(Bir maksatla) Bir
yere uğramak,gelmek,
ziyâret etmek.

Baña düşer
âhidüpyaşumbarân
eylemek
Sañalâyıkdurgelüp
gül gibi handân
eylemek

106. **gelüp:-üip**
Gazel 1800
Mısra: 10
(Bir maksatla) Bir
yere uğramak,gelmek,
ziyâret etmek.

İy kaşı ya çekmek
olurdiölincecevrüni
Dil uzatmasa gelüp
her
yañapeykānuñsenüñ

107. **gelseñ:-+se, -+n**

Gazel 1822

Mısra: 7

(Bir maksatla) Bir
yere uğramak,gelmek,
ziyâret etmek.

Her kaçan meydân-ı
hüşnegelseñiyYüsuf
-cemâl
Başumı top idiser ol
zülf-i
şebdüzüñsenüñ

108. **gele:-e**

Gazel 1824

Mısra: 3

(Bir maksatla) Bir
yere uğramak,gelmek,
ziyâret etmek.

Ol tabîb-i dil gele
sormaga ger ben
hastasını
Cân u başı pâyına
ol dem nisâr itmek
gerek

109. **gelüp:-üp**

Gazel 1860

Mısra: 7

(Bir maksatla) Bir
yere uğramak,gelmek,
ziyâret etmek.

Gelüpğam leşkeri
ister ide dil
mülkniğâret
Bulınmaz def'ine

çâreanuñmâ-i
‘ñebdenyig

110. **gelüp:-üp**

Gazel 1860

Mısra: 11

(Bir maksatla) Bir
yere uğramak,gelmek,
ziyâret etmek.

Ne
haddüñdürgelüpğâl-
i siyâhın miske
beñzetmek
Anı bilmez misin iy
dil degül bir şey’
edebdenyig

111. **gelüp:-üp**

Gazel 1863

Mısra: 5

(Bir maksatla) Bir
yere uğramak,gelmek,
ziyâret etmek.

Basasın bir gün
gelüp yüzüme
iymeh-rüdiyü
Bu
ümîdeniçeyıldurolm
ışamyoluñdağâk

112. **gel:**

Gazel 1866

Mısra: 5

(Bir maksatla) Bir
yere uğramak,gelmek,
ziyâret etmek.

Didümbelâ-
yızülfineiy dil
tolaşma gel
Güşitmedüñçüpend
ümisaña beter gerek

113. **gelse:-se**

Gazel 1897

Mısra: 7

(Bir maksatla) Bir
yere uğramak,gelmek,
ziyâret etmek.

Ĥammâmagirüpyâr
eger gelse tırâşa
Ben olsam añağaşkî
berber dağınâzük

114. **gelüp:-üp**

Gazel 1908

Mısra: 3

(Bir maksatla) Bir
yere uğramak,gelmek,
ziyâret etmek.

Virdi gubâr-ı
ğâttıgelüpgöñlüme
keder
Bu bir keder-durur
ki göñülden gider
degül

115. **gel:**

Gazel 1912

Mısra: 7

(Bir maksatla) Bir
yere uğramak,gelmek,
ziyâret etmek.

Terk-i ağyâr eyle iy
dilber bugün gel
gülşene
Kim el üstinde
tutarlar itse terk-i
ğâr gül

116. **gelüp:-üp**

Gazel 1987

Mısra: 1

(Bir maksatla) Bir
yere uğramak,gelmek,
ziyâret etmek.

Reftāragelüpserv
gibi iydöstrevān ol
Güftāragelüpnāz-ıla
bir goncadehān ol

117. **gelüp:-üp**

Gazel 1988

Mısra: **11**

(Bir maksatla) Bir
yere uğramak, gelmek,
ziyâret etmek.

Tekye-i dilde
gelüpçünşâh-ı
ğamitdikarâr
Cānîpîşkeşeyleyüp
sen daḥîdervîşâne
gel

118. **gel:**

Gazel 1999

Mısra: **13**

(Bir maksatla) Bir
yere uğramak, gelmek,
ziyâret etmek.

Nev-bahârî görmek
isterseñîMuḥibbîbâğ
a gel
Kıl temâşâ her
tarafserv ü semen
gülrâr gül

119. **gel:**

Gazel 1774

Mısra: **3**

Gel etme. ||

Yapma.

Dil-i za'fumu gel
itmeñmelâmet
Revâdegülatasızîşe
yeseng

120. **geldi:-di**

Gazel 1961

Mısra: **3**

*Gelmek. || İsabet
etmek.*

Ġamzeñḥadengi
geldi o
peykānsīnede
Şādambunuñlaoldıb
añayādigār-ı dil

121. **geldi:-di**

Gazel 1964

Mısra: **9**

*Gelmek. || İsabet
etmek.*

Cān giderse
ğamdegülçün geldi
peykān dile
İyMuḥibbîdotalumc
ānyirine anı bedel

122. **gelmedi:-me, -di**

Gazel 1900

Mısra: **1**

*Dünyaya gelmek,
yaşamak, hayat sürmek.*

Gelmedi
mislüñsenüñgeçdini
çedevr-i felek
Anuñ-ıçundur
beşerden dinmedi
efdal melek

123. **geleli:-eli**

Gazel 1645

Mısra: **5**

*Gelmek. || İsabet
etmek.*

Ġamzeñ geleli
sīnemeiyruh-ı
revānum
Cānmurğıdaḥı
durmaya sındı
kafeşüm yok

124. **gelürse:-ürse**

Gazel 1511

Mısra: **3**

*Gelmek. II Ortaya
çıkma.*
Ġamgelürse dil
añakarşu çıkar
Olur elbette
āşinādanḥaz

125. **gelme:-me, -se**

Gazel 1541

Mısra: **7**

*Gelmek. II Ortaya
çıkma.*
Gelmeşe firūñ
açılmaz dil-i pür
derd-i ğamı
Eyleme tūr-i
müjeñden beni
iydöstirag

126. **gelmez:-mez**

Gazel 1570

Mısra: **5**

*Gelmek. II Ortaya
çıkma.*
Ehl-i 'ışkazerrece
gelmez felekde
mıhr ü māh
Rif'atiylenühfelekd
enyücedüreyvān-ı
'ışk

127. **gel:**

Gazel 1606

Mısra: **11**

*Gelmek. II Ortaya
çıkma.*
İyMuḥibbîmerd-
iseñ gel vir bu
dünyāyatalāk

- Bilmeyüp gösterdi
çoklar bu zen-i
mekkâraşevk
128. **geldükçe:-dükce**
Gazel 1621
Mısra: 7
Gelmek. II Ortaya
çıkmaq.
Geldükçemüjetirine
karşugögsin gere
'Uşşâk ara var mı
ola şehsüvâr-ı 'ışk
129. **gelüp:-üp**
Gazel 1655
Mısra: 7
Gelmek. II Ortaya
çıkmaq.
Göz göre
hattıgelüpkaşd
eyledi imânuma
Hey ne
kâfirdürmeded ol
dîni yok imâni yok
130. **gelicek:-icek**
Gazel 1710
Mısra: 6
Gelmek. II Ortaya
çıkmaq.
Devrânunı sür gül
gibi bir taze
güzelsin
Hattunğelicek kim
göre
dirgeçdizamânun
131. **gelse:-se**
Gazel 1723
Mısra: 5
Gelmek. II Ortaya
çıkmaq.

- Gelse
tîrûniyekemân-ebrû
bulur cânümerah
Sînem içre her biri
bir yâdigâr olmak
gerek
132. **geldükçe:-dük, -çe**
Gazel 1724
Mısra: 5
Gelmek. II Ortaya
çıkmaq.
Dile sultân-ı
ğamgeldükçeçeşmü
m
Tolarmüjgânum
eyler yolların pâk
133. **gelür:-ür**
Gazel 1772
Mısra: 9
Gelmek. II Ortaya
çıkmaq.
Bu
Muhibbî'dengelürc
ürm ü haţâ her şubh
u şâm
Şânunâ düşer
senünlutf-ilaihsân
eylemek
134. **gelmese:-me, -se**
Gazel 1779
Mısra: 1
Gelmek. II Ortaya
çıkmaq.
Dâyimâ gelmese
iyyâr dile derd ile
gamun
Didümzerrekadargö
rmedümiydöstkere
mün

135. **geldi:-di**
Gazel 1787
Mısra: 11
Gelmek. II Ortaya
çıkmaq.
Sen perî-rüyü görüp
geldi
Muhibbîyecünün
Âh günden güne
hâlümidigergünitdü
ñ
136. **geldükçe:-dük, -çe**
Gazel 1797
Mısra: 3
Gelmek. II Ortaya
çıkmaq.
Çeşmesâr-ı
âynumageldükçe
itmezsın karar
İyperîzülfeyn-i
gîsüperr ü
bâlündürsenün
137. **geldi:-di**
Gazel 1804
Mısra: 3
Gelmek. II Ortaya
çıkmaq.
Geldi âbâd-ı dile
çünkisipâh-ı gam-ı
'ışk
Virdi cânnağdini dil
aldı belâvüelemün
138. **gelmezsın:-mez, -sin**
Gazel 1806
Mısra: 5
Gelmek. II Ortaya
çıkmaq.
Çünkü gelmezsın
işit oldı elemden

- intizār
Bāri öldür niçeye
dek intizār itsem
gerek
139. **gelür:-ür**
Gazel 1806
Mısra: **11**
Gelmek. II Ortaya
çıkma.
Çünkitogrıldıgelür
dil şehrine sultān-ı
ğam
Gözlerümdenpâyına
dürlernisār itsem
gerek
140. **geldi:-di**
Gazel 1809
Mısra: **2**
Gelmek. II Ortaya
çıkma.
Geçdisinembeden öte
iy kaşı ya
tūrüñsenüñ
Başumı top itdiāhir
geldi
şemşirūñsenüñ
141. **gelse:-se**
Gazel 1853
Mısra: **1**
Gelmek. II Ortaya
çıkma.
Gelse ne
deñlucānıncevr ü
cefālaruñ
Anı
vefābilürözinemübt
elālaruñ
142. **gelür:-ür**
Gazel 1858

- Mısra: **9**
Gelmek. II Ortaya
çıkma.
Hāne-i dilde
Muhibbīgehgelürğa
mgehbelā
Eksük olmaz budur
‘ādettekyledemihmā
n gerek
143. **gelür:-ür**
Gazel 1876
Mısra: **4**
Gelmek. II Ortaya
çıkma.
Āhtopınıhevāya
kaçan atsam pertāb
Feth idem gibi
gelürkal’asımıgerdü
nuñ
144. **gelse:-se**
Gazel 1884
Mısra: **9**
Gelmek. II Ortaya
çıkma.
Başuñamecnūnlayı
n gelse sezā yüz
biñbelā
Leylīzūlfine neden
kendūñperīşān
eylemek
145. **gele:-e**
Gazel 1899
Mısra: **8**
Gelmek. II Ortaya
çıkma.
Eyle dile
cefālarıtāsürevüzze
vķ u şafā
Gele baña o

- merhabāzulmsenüñ
sitem senüñ
146. **gelmese:-me, -se**
Gazel 1917
Mısra: **7**
Gelmek. II Ortaya
çıkma.
Her ne gelse kāni’
ol ger gelmese
göster rızā
Ġāfil olma kim seni
yoldan
çıkma. rħubb-ı māl
147. **gelse:-se**
Gazel 1947
Mısra: **5**
Gelmek. II Ortaya
çıkma.
Derd ü
belāvümüñnet ü
ğam gelse tañmıdur
Kim dididilāsaña
evvel bī-vefāda ol
148. **gelse:-se**
Gazel 1948
Mısra: **3**
Gelmek. II Ortaya
çıkma.
Gelse hayāl-i ejder
zūlfi o dem
göñlüme
Añamaķām-ı
sineñiiy dil mağāra
kıl
149. **gelmedi:-me, -di**
Gazel 1953
Mısra: **4**
Gelmek. II Ortaya
çıkma.

İy dil-i şūrīdeefgān
eyle kim
Gītdīhicrān gelmedi
rūz-ı vīşāl

150. **gelse:-se**

Gazel 1966

Mısra: 4

*Gelmek. II Ortaya
çıkma.*

Bu
dünyāmiḥnetevidür
ne kardaşdan ne
yoldaşdan
Vefā gelse kıyar
mıydı ki nā-
ḥaḫHābileKābil

151. **gelübeni:-übeni**

Gazel 1972

Mısra: 8

*Gelmek. II Ortaya
çıkma.*

Metn-i ḥüsni yazdı
evvel gerçi ḥattāt-ı
ezel
Soñradantefsīritdige
lūbeniḥattı u ḥāl

152. **gelür:-ür**

Gazel 1983

Mısra: 13

*Gelmek. II Ortaya
çıkma.*

Gelür her şādinūñ
ardınca biñgam
Muḥibbīdār-ı
dünyāyibelā bil

153. **gelürse:-ürse**

Gazel 1983

Mısra: 2

*Gelmek. II Ortaya
çıkma.*

Dilācevr ü cefāyı
sen vefā bil
Gelürsederd-i
miḥnet de devā bil

154. **gelür:-ür**

Gazel 1993

Mısra: 6

*Gelmek. II Ortaya
çıkma.*

Yitmez mi
benūbaşumazülfiḥ
elāları
Her demde gelür
her yañadan da
belā-yı dil

155. **gelmez:-mez**

Gazel 1573

Mısra: 1

*Gelmek, geri
dönme.*

Giden gelmez ne
müşkil yol-durur
‘ışk
O yolda āḫir anı
öldürür ‘ışk

156. **gelse:-se**

Gazel 1521

Mısra: 9

*Gelmek,
buyurma,
şereflendirmek.*

Sürme
kapuñdanMuḥibbī
gelse ‘arz-ı ḥālīçün
Şāh
‘ādildürkühenenolı
mazḥiç kimse men’

157. **gelse:-se**

Gazel 1649

Mısra: 5

*Gelmek,
buyurma,
şereflendirmek.*

Gelse kıyāma dilber
beñzetmeserve anı
Ne serv-i kāmēt
olsun ol ḫadkıyāmet
ancak

158. **gelmedüñ:-me, -
düñ**

Gazel 1816

Mısra: 1

*Gelmek,
buyurma,
şereflendirmek.*

N’oladirsemaña
‘ömrüm n’içün dün
gicegelmedüñ
Vefāsuzsınbenüm
‘ömrüm n’içün dün
gicegelmedüñ

159. **gelmedüñ:-me, -
düñ**

Gazel 1816

Mısra: 2

*Gelmek,
buyurma,
şereflendirmek.*

N’oladirsemaña
‘ömrüm n’içün dün
gicegelmedüñ
Vefāsuzsınbenüm
‘ömrüm n’içün dün
gicegelmedüñ

160. **gelmedüñ:-me, -
düñ**

Gazel 1816

Mısra: 4
Gelmek,
buyurmak,
şereflendirmek.
Elâiyhüblaruñşâhise
verem seni vallâhi
Severseñ sen de
Allâh'ın' için dün
gicegelmedüñ

161. **gelmedüñ**: -me, -
düñ

Gazel 1816

Mısra: 6
Gelmek,
buyurmak,
şereflendirmek.
Beni sen
derdnâkitdüñvücüd
umküllîhâkitdüñ
Beni
vallâhelâkitdüñn'i
çün dün
gicegelmedüñ

162. **gelmedüñ**: -me, -
düñ

Gazel 1816

Mısra: 8
Gelmek,
buyurmak,
şereflendirmek.
Ezelden olmışam
'âşıküzüñe gün
disemlâyık
Ki sen 'Azrâvü ben
Vâmıkn' için dün
gicegelmedüñ

163. **gelmedüñ**: -me, -
düñ

Gazel 1816

Mısra: 10

Gelmek,
buyurmak,
şereflendirmek.
Fırâkodı-y-
ılayandummededi
lebleri kândüm
Seni ben yâr ola
sandumn' için dün
gicegelmedüñ

164. **gelmedüñ**: -me, -
düñ

Gazel 1816

Mısra: 12
Gelmek,
buyurmak,
şereflendirmek.
Gözümün yaşıdırCe
yñnolupdurcân u
dil pür hün
Beni sen
eyledüñmecnün'n' iç
ün dün
gicegelmedüñ

165. **gelmedüñ**: -me, -
düñ

Gazel 1816

Mısra: 14
Gelmek,
buyurmak,
şereflendirmek.
İçürdüñ 'âlemün
zehrin
akıtduñgözlerüm
nehriñ
Hârâbitdüñgöñül
şehriñ n' için dün
gicegelmedüñ

166. **gelmedüñ**: -me, -
düñ

Gazel 1816

Mısra: 16
Gelmek,
buyurmak,
şereflendirmek.
Göreldeñ ol gözi
kaşı Muhibbînün
akar yaşı
Komişduryoluñabaş
ı n' için dün
gicegelmedüñ

167. **gelmedüñ**: -me, -
düñ

Gazel 1845

Mısra: 1
Gelmek,
buyurmak,
şereflendirmek.
Benümservümbenü
mcânumn' için dün
gicegelmedüñ
Güzeller
şâhısultânumn' için
dün gicegelmedüñ

168. **gelmedüñ**: -me, -
düñ

Gazel 1845

Mısra: 2
Gelmek,
buyurmak,
şereflendirmek.
Benümservümbenü
mcânumn' için dün
gicegelmedüñ
Güzeller
şâhısultânumn' için
dün gicegelmedüñ

169. **gelmedüñ**: -me, -
düñ

Gazel 1845

Mısra: 4

Gelmek,
buyurmak,
şerefleştirmek.
Ser-i
zülfüñidāmitdūñ
elif
kaddūmilāmitdūñ
Beni rüsvā-yı
'āmitdūñ' için dün
gicegelmedūñ

170. **gelmedūñ**: -me, -
dūñ

Gazel 1845

Mısra: 6

Gelmek,
buyurmak,
şerefleştirmek.

Yüzüme bir güle
bakduñ beni
'ıřkodımayakduñ
Kanı benim ile
'ahdūñ' için dün
gicegelmedūñ

171. **gelmedūñ**: -me, -
dūñ

Gazel 1845

Mısra: 8

Gelmek,
buyurmak,
şerefleştirmek.

Emīr-i
tācdārumsinkuluña
mşehr-i yārumsın
İki
'ālemdevarumsın'ı
çün dün
gicegelmedūñ

172. **gelmedūñ**: -me, -
dūñ

Gazel 1845

Mısra: 10
Gelmek,
buyurmak,
şerefleştirmek.
Revāmıdurbenümha
num kararsın
yirlerekanum
Benümmāhumbenü
mcānumn' için dün
gicegelmedūñ

173. **gelmedūñ**: -me, -
dūñ

Gazel 1845

Mısra: 12

Gelmek,
buyurmak,
şerefleştirmek.

Habībümkebk-i
reftārumvefāsı yok
cefākārum
Benüm 'ömrüm
benümvarumn' için
dün gicegelmedūñ

174. **gelmedūñ**: -me, -
dūñ

Gazel 1845

Mısra: 14

Gelmek,
buyurmak,
şerefleştirmek.

Muhibbīnūñ akar
yaşı
oñulmazbagrumūñ
başı
Bu
hāliduymasunnāşın'
içün dün
gicegelmedūñ

175. **gel:**

Gazel 1919

Mısra: 12
Gelmek,
buyurmak,
şerefleştirmek.
Cellād-ı
çarhıvirmeyiser
kimseye amān
Yitmez mi
sañan' eylediBehrā
m-ı Gūra gel

176. **gel:**

Gazel 1919

Mısra: 14

Gelmek,
buyurmak,
şerefleştirmek.

Vādī-i 'ışka
'azmider-
iseñMuhibbiyā
Her bir
kademdeyüzüñi sür
yireTūr'a gel

177. **gelüp**: -üp

Gazel 1530

Mısra: 10

Gelmek II

Ulaşmak, erişmek.

İyMuhibbī
'arziderse
'ārızıncānānegere
Minnet idüp mihr ü
mehgelüp ala andan
şu'ā'

178. **gelse**: -se

Gazel 1564

Mısra: 5

Gelmek II

Ulaşmak, erişmek.

Ger na'raçeküp
gelse 'adü hem

- çünerre-şîr
Tîr-ile idem bir
dem
anuñsînesinşikâf
179. **geldi:-di**
Gazel 1595
Mısra: **5**
Gelmek II
Ulaşmak, erişmek.
Bir harâret virdi
'ışkuñ geldi bu dil
lerzeye
Bilmek
isteseñegerahvâlüm
i sen bîde bak
180. **gelür:-ür**
Gazel 1611
Mısra: **10**
Gelmek II
Ulaşmak, erişmek.
Hazer eyle gözüm
yaşından iydöst
Gelürseyoldı kan-
ıla bulanık
181. **gelürse:-ür, -se**
Gazel 1634
Mısra: **12**
Gelmek II
Ulaşmak, erişmek.
Dimezembañakalîl
eyle cefâñı ya kesîr
Bu Muhibbîhoş
görür her ne gelürse
az [u] çok
182. **gelmiş-idi:-miş, -
idi**
Gazel 1681
Mısra: **5**

- Gelmek II*
Ulaşmak, erişmek.
Döstumhicrânşebin
de gelmiş-idi cân
lebe
Cânfedâ olsun beni
vaşluñ ile
şâdeyledüñ
183. **geldük:-dük**
Gazel 1732
Mısra: **7**
Gelmek II
Ulaşmak, erişmek.
Tavâfitmegegeldük
Ka'beküyın
Sa'âdetdürözünkurb
ânasalduñ
184. **gelmez:-mez**
Gazel 1754
Mısra: **10**
Gelmek II
Ulaşmak, erişmek.
Gönülvirme bu
dünyâyavefâsı bir
iki gündür
Kim andan
merhamet gelmez
döker âhîryirekanuñ
185. **gelüp:-üp**
Gazel 1768
Mısra: **8**
Gelmek II
Ulaşmak, erişmek.
Hergizpîr-i
muğândâmenin
elden komayam
Ger gelüptîğ-ı eccl
eyleye bu
sînemiçâk

186. **geldüñ:**
Gazel 1783
Mısra: **8**
Gelmek II
Ulaşmak, erişmek.
Geştkılduñberr ü
bahriyleyüpbi-ğad
sefer
Geldüñâhîrküy-ı
cânân içre
ârâmeyledüñ
187. **geldüñ:**
Gazel 1811
Mısra: **4**
Gelmek II
Ulaşmak, erişmek.
Çeşm-i
mestüñrağbet eyler
ehl-i 'ışkuñkatline
Bilmezemn'olduñb
añageldüñ de
ihmâleyledüñ
188. **gele:-e**
Gazel 1881
Mısra: **1**
Gelmek II
Ulaşmak, erişmek.
İy kaşı ya çün elif
gibi gele tîrünsenüñ
Çagurup dil
dirañacân içre gel
yirüñsenüñ
189. **geldügi:-düg, -i**
Gazel 1887
Mısra: **7**
Gelmek II
Ulaşmak, erişmek.
Gülşenegeldügiemri
dürreyâhîñşâhnuñ
Tâ ki haqqında ola

medh ü
senâsıbülbülün

190. **gelür:-ür**

Gazel 1967

Mısra: 7

Gelmek II

Ulaşmak, erişmek.

Güneş gördüm
gelür her gün
kapuña
Zekât-ı hüsnün
umar oldısâyil

191. **geldi:-di**

Gazel 1976

Mısra: 1

Gelmek II

Ulaşmak, erişmek.

Bâğa geldi nâz-ıla
geydi libâs[in] tâze
gül
Nâle bülbüller kılır
güldükçe her dem
tâze gül

192. **gelmez:-mez**

Gazel 1991

Mısra: 7

Gelmek II

Ulaşmak, erişmek.

Sakın aldanma
cihândan kimseye
gelmez vefâ
Hüsrev ü İskender ü
Dârâ'daniy dil
'İbret al

193. **gele:-e**

Gazel 1998

Mısra: 6

Gelmek II

Ulaşmak, erişmek.

Nigârâburka'unkeşf
it cihâna gün yüzün
göster

Gele mihr ü mehe
dehşet felek
çeşminihayrân kıl

194. **gelür:-ür**

Gazel 1759

Mısra: 1

Gelmek. || İsabet

etmek.

Tîr-i gamzeñcân u
dil kaçdımagelür
yek-be-yek
Mâlik olup
soñradanoldıaram
mâ müşterek

gel aldanma:

1. **gel aldanma:**

Gazel 1553

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Aldanma, aldırış

etme!.

Ni'met-i dünyâya
gel aldanma
perhîzüre ol
Gice gündüz
yimehayvân gibi
turmayup 'alef

gelberü:

1. **gel berü:**

Gazel 1934

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Yakınlaşmak.

'İşkuñuñderd ü
belâsınıMuhibbîden
işit
Anı

vaşfitsündilerseñ
gel berüvaşşâfa gel

geldi lebe cânum:

1. **geldi lebe cânum:-**

um

Gazel 1518

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Canı ağzına

gelmek.

Düd-ı

âhumçıkdıbaşumda
ncihânoldıkebud
Şubha kalmış gibi
çok geldi lebe
cânumçü şem'

geldüginigördi:

1. **geldüginigördi:**

Gazel 1531

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Geldiğini görmek.

Hañğeldüginigördi
kesdizülfındilberüm
Keydegüldür hem-
nişin olmak
didiñtüyözâğ

gelen:

1. **gelene:-e**

Gazel 1588

Mısra: 10

Gelen(şey).

Dileremcân-ıla
dilden ire herkese
in'âmuñ
Gelene
kanı'embaña
kimesneye
hasüdum yok

2. **gelen:**

Gazel 1828

Mısra: 9

Gelen (kimse).

İyMuḥibbibeñzer ol
maḥbûb-ı cānumdur
gelen
Kim bugün durmaz
yine
segrürkenārıçeşmü
müñ

genc:

1. **genc:**

Gazel 1562

Mısra: 2

Hazine. II Genç.

Eylesem dil mülkini
ben
tañmıdurcānānavak
f
Olgelmişdür
ezelden
genciünvîrānevaḳf

2. **genc:**

Gazel 1600

Mısra: 6

Hazine. II Genç.

Nigāruñgenc-i
ḥüsine girilmez
zülfulur māni'
'Acebmidür ki
gencüzretılısm olup
ya mār olmak

3. **genc-durur:--durur**

Gazel 1678

Mısra: 7

Hazine. II Genç.

Çüngenc-durur
vaşlınıgāruñ ele
girmez

İy dil talebin

eyleme

vîrānedegülseñ

4. **genc:**

Gazel 1745

Mısra: 6

Hazine. II Genç.

Zülfini korsa
'ārızütre
'acebdegül
Her kanda genc ola
añapāsbān gerek

genc ola:

1. **gencola:-a**

Gazel 1723

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

*Hazine olmak,
değerli olmak.*

Ḥüsünü kılmaş
ihātaüzülfünü görüp
didüm

Kanda kim genc ola
lā-büd anda mār
olmak gerek

genc olsa:

1. **gencolsa:-sa**

Gazel 1585

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

*Hazine olmak,
değerli olmak.*

Ruḥlarıüstınvaṭan
kılma n'olazülf-i
siyāh

Kanda genc olsa
anuñüstinde kim
dirmār yok

genc-i ḥüsine:

1. **genc-i ḥüsine:-ine**

Gazel 1778

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Güzellik hazinesi.

Gördüm ki genc-i
ḥüsinezülfün[i]
itmiş pāsbān
Didümeğer ejder
ola bu nev'e yok
mārikimüñ

2. **genc-i ḥüsine:-ine**

Gazel 1600

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Güzellik hazinesi.

Nigāruñgenc-i
ḥüsine girilmez
zülfulur māni'
'Acebmidür ki
gencüzretılısm olup
ya mār olmak

genc-i ḥüsünüde:

1. **genc-i ḥüsünüde:-
üñde**

Gazel 1773

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Güzellik hazinesi.

Genc-i
ḥüsünüdemegersiḥr
eyledi sāḥirgözün
Zülfünügösterür
ejder
māritdimūlaruñ

2. **genc-i ḥüsünüde:-
üñde**

Gazel 1742

Mısra: 7

Kelime Tipi: -
Güzellik hazinesi.
Nigārāgenc-i
hüsñüñdeṭlismitseñ
egerzülftün
Görine her ki kaçd
itse
gözinemārlarmüyuñ

genc-i hüsñünden:

1. **genc-i hüsñünden:-**
üñ, -den

Gazel 1975
Mısra: 7
Kelime Tipi: -
Güzellik hazinesi.
Bulmak
içünḥusrevā ben
genc-i
hüsñüñdennişān
Eyledümçān[1]
ḥarābekıldumvīrāne
dil

genc-i 'ömrüñ:

1. **genc-i 'ömrüñ:-üñ**

Gazel 1559
Mısra: 7
Kelime Tipi: -
Ömür hazinesi.
Genc-i 'ömrüñḥāşılı
her bir sözüñ
gevher-durur
Ḥayf ola anı kim
yok yire idesin telef

genc-i vaşl-ı dilberi:

1. **genc-i vaşl-ı**
dilberi:-i

Gazel 1795
Mısra: 3
Kelime Tipi: -

Sevgilinin kavuşma
hazinesi.

Eyler iseñārzū sen
genc-i vaşl-ı dilberi
Gönlüñivīrānekılup
ya ḥarāb olmak
gerek

genc-i vaşlın:

1. **genc-i vaşlın:-in**

Gazel 1988
Mısra: 3
Kelime Tipi: -
Kavuşma hazinesi.
Genc-i vaşlın
bulmak
isterseñegercānānen
üñ
Bulmazsıñgayrıyir
de bu dil-i vīrāna
gel

genc-i vişāl:

1. **genc-i vişāl:**

Gazel 1596
Mısra: 9
Kelime Tipi: -
Kavuşma hazinesi.
Dil-i
vīrānedecünkibulın
urgenc-i vişāl
AñavīrāneMuḥibbīd
imeābād ancak

gendüm:

1. **gendüm:**

Gazel 1906
Mısra: 12
Buğday tanesi.
Ne ekerseñ anı
biçersin
Muḥibbīḥayr u şer
Cevekübengendüm

umup
dimeañacevdegül

ger:

1. **ger:**

Gazel 1505

Mısra: 2

"Eğer" kelimesinin
kısaltılmışı.

Var mı bu cihān

içre itmeye

cināndanḥaz

Olmasa bile ger

yārben itmeyem

andan ḥaz

2. **ger:**

Gazel 1505

Mısra: 4

"Eğer" kelimesinin
kısaltılmışı.

İtmez idi ol ḥünī

'āşıkklarınıḳurbān

Ger ğamzeleri her

dem eylemese

kandan ḥaz

3. **ger:**

Gazel 1505

Mısra: 10

"Eğer" kelimesinin
kısaltılmışı.

GördüñçüMuḥibbī

sen

ġambāritezāyüdde

Ger 'āşık-ısañ eyle

ol bār-ı girāndanḥaz

4. **ger:**

Gazel 1523

Mısra: 9

"Eğer" kelimesinin
kısaltılmışı.

Ger kīmyā-yı ‘ışk-
ılatoptolusīnesi
Olmasa neden
zāhirider zer miyānı
şem’

5. ger:

Gazel 1526

Mısra: 1

"Eğer" kelimesinin
kısaltılmışı.

‘İşkuñarüz-ı
ezelden olmasa ger
yār şem’
Olmaz idi sararup
dil-ḥastevübīmār
şem’

6. ger:

Gazel 1528

Mısra: 1

"Eğer" kelimesinin
kısaltılmışı.

Kılsa ger
vuşlatşebinde
‘arızincānāne şem’
Pertev-i ḥurşīd olan
yırde ne ḥācet yana
şem’

7. ger:

Gazel 1538

Mısra: 3

"Eğer" kelimesinin
kısaltılmışı.

Ger bāğ içinde
irmese
büyuñdimāğuma
Bir āhum-ıla oda
yana gülsitān u bāğ

8. ger:

Gazel 1547

Mısra: 3

"Eğer" kelimesinin
kısaltılmışı.

Ger na’ra ura
ḥaşmum ola hem
çünerre-şīr
Peykān-
ılaagzımdikemurma
yatā ki lāf

9. ger:

Gazel 1564

Mısra: 4

"Eğer" kelimesinin
kısaltılmışı.

Rūşenkılamzulmet-i
küfr[i] çünāfıtāb
Ger
şubḡāhtīğçeküp
idem ez-ğılāf

10. ger:

Gazel 1564

Mısra: 5

"Eğer" kelimesinin
kısaltılmışı.

Ger na’raçeküp
gelse ‘adū hem
çünerre-şīr
Tīr-ile idem bir
dem
anuñsīnesinşīkāf

11. ger:

Gazel 1565

Mısra: 5

"Eğer" kelimesinin
kısaltılmışı.

Ger diler-iseñ as
beni ol zūlf-i siyāha
Kim eylemiş
başumurgāna
tekellūf

12. ger:

Gazel 1567

Mısra: 4

"Eğer" kelimesinin
kısaltılmışı.

Merve
ḥakkıyçünŞafādanc
ānumıķurbān idem
Ger müyesser ola
kılmak Ka’be-i
küyuñtavāf

13. ger:

Gazel 1568

Mısra: 7

"Eğer" kelimesinin
kısaltılmışı.

Zāhidā ‘ucb-ıla ger
sen çekdūñ-ise
i’tikāf
Ben daḥıķınc-i
ḥarābāt içre oldum
mu’tekif

14. ger:

Gazel 1571

Mısra: 8

"Eğer" kelimesinin
kısaltılmışı.

Ḥırmen-i ‘ömrüm
bañavirmezdicevce
ḥāşılı
Gözlerümden her
seḥeryagmaşa ger
bārān-ı ‘ışk

15. ger:

Gazel 1580

Mısra: 3

"Eğer" kelimesinin
kısaltılmışı.

Sinsa ger
gönlümcefavücevr-
ile olmaz 'aceb
Hiçtaħammül mi
idersengetokınsaşış
e bak

16. ger:

Gazel 1582

Mısra: 9

"Eğer" kelimesinin

kısaltılmışı.

Men' kılma ger
nazar kılsa
cemâlünemüdām
Bu Muħıbbī gibi
çün bir 'āşık-ı dīdār
yok

17. ger:

Gazel 1588

Mısra: 4

"Eğer" kelimesinin

kısaltılmışı.

Bi-ħamdi'llāh ki
'ıškuñlalibāsumıpal
āsıtdüm
Ne ğam ger atlas-ı
iķbāldentār-
ılapūdum yok

18. ger:

Gazel 1618

Mısra: 7

"Eğer" kelimesinin

kısaltılmışı.

Ger ħasūdān fitne
āteşin yakarsa
ğamdegül
Kudretindengülşen
olan āteş-i
İbrāhīm'e bak

19. ger:

Gazel 1619

Mısra: 6

"Eğer" kelimesinin

kısaltılmışı.

Saçılan dürlər sana
kim işideelfāzuñı
Tāze güller bitüre
ger 'arızuñ döke
'araķ

20. ger:

Gazel 1620

Mısra: 1

"Eğer" kelimesinin

kısaltılmışı.

Ger dilerseñ olasın
iki cihāndayüzi ak
Kimsenüñ 'aybın
gözetme kendüzüñ
'aybına bak

21. ger:

Gazel 1621

Mısra: 3

"Eğer" kelimesinin

kısaltılmışı.

Yagdurmayaydı
'āleme ger dīde göz
yaşın
Başdan yakardı
uşbucihānişerār-ı
'ışķ

22. ger:

Gazel 1623

Mısra: 3

"Eğer" kelimesinin

kısaltılmışı.

Ger sorarsañ
leblerinden söze
geldükçenigār
Dökilüretırafına ol

la'l-i şekker-ħāya
bak

23. ger:

Gazel 1627

Mısra: 12

"Eğer" kelimesinin

kısaltılmışı.

'Işķ bir mühlik
devādur kim anı
nüş eylese
Tızzamāndan siz
ta'accübeylemeñ
ger ola yok

24. ger:

Gazel 1630

Mısra: 8

"Eğer" kelimesinin

kısaltılmışı.

Sakf-ı çarķı-ı bī-
sütünadūd-ı
āhumdursütün
Ger
inanmazsañbaña bu
ķubbe-i mīnāya bak

25. ger:

Gazel 1630

Mısra: 9

"Eğer" kelimesinin

kısaltılmışı.

Bulmak
isterseñMuħıbbī ger
ħarīm-i dergehin
Menzil[i]
maħmüdduranuñma
ķşadü'l-aķşāya bak

26. ger:

Gazel 1631

Mısra: 3

"Eğer" kelimesinin
kısaltılmışı.

Ḥamevünāme yanar
ger eylesem tahrîr-i
ḥāl
Ḥazreteniçe idem
taḫrîr ü i'lāmîrāk

27. ger:

Gazel 1648

Mısra: 10

"Eğer" kelimesinin

kısaltılmışı.

Niçeler terk ide
rezm içre yine cān-
ıla baş
Kana ger teşne olup
'azm ide
meydānaşadaḳ

28. ger:

Gazel 1648

Mısra: 13

"Eğer" kelimesinin

kısaltılmışı.

Ḳalb-i
a'dāyîMuḥibbîşîya
ger āhen ise
Fazl-ı ḥaḳḳ-ıla
kaçan kuşana
merdāneşadaḳ

29. ger:

Gazel 1652

Mısra: 3

"Eğer" kelimesinin

kısaltılmışı.

Ger
küdüretdendilerseñş
āf ola mir'āt-ı dil
Bir dem
ırmacāngözindāyim
cemāl-i yāra bak

30. ger:

Gazel 1660

Mısra: 7

"Eğer" kelimesinin

kısaltılmışı.

Şadhezārānhübüiy
dil ger
temāşāisteseñ
Rüşen eyle
cāngöziniyārî gör
her cāya bak

31. ger:

Gazel 1664

Mısra: 1

"Eğer" kelimesinin

kısaltılmışı.

Ger murāduñserv
ise ol ḳāmet-i
bālāya bak
Seyr-i
nergisdenn'olur ol
gözleri şehlāya bak

32. ger:

Gazel 1672

Mısra: 7

"Eğer" kelimesinin

kısaltılmışı.

Her yañadanfiğlar
çekse ger
a'dāḳaşduma
Ġamdegülpervāyim
embaña sen
itseñyārîlık

33. ger:

Gazel 1678

Mısra: 6

"Eğer" kelimesinin

kısaltılmışı.

Didümrühüstinde
görüp ḥāl-i siyāhm
Öldür beni dil
murğına ger
dānedegülseñ

34. ger:

Gazel 1683

Mısra: 10

"Eğer" kelimesinin

kısaltılmışı.

Görmeden
yārîMuḥibbîyledü
ñ sen terk-i cān
N'olisar ger
yüziniğörseñserenc
āmuñsenüñ

35. ger:

Gazel 1686

Mısra: 3

"Eğer" kelimesinin

kısaltılmışı.

Tiğ-i hicr-ile
iderseñ sen beni ger
şāḥşāḥ
Gitmeye dilden
ḥayāl-i ḳadd-i dil-
cūyuñsenüñ

36. ger:

Gazel 1692

Mısra: 8

"Eğer" kelimesinin

kısaltılmışı.

Büseñe al naḳd-i
cānumıdidüm dilber
didi
Ol bahāyavirmezem
ger biñ ola
cānuñsenüñ

37. **ger:**
Gazel 1693
Mısra: **10**
"Eğer" kelimesinin
kısaltılmışı.

Sākiyā sun
leblerüncāmınMuḥi
bbī teşneye
Ger murād-ısa anı
ānīdeserhoş
eylemek

38. **ger:**
Gazel 1703
Mısra: **10**
"Eğer" kelimesinin
kısaltılmışı.

VirdidinürdiMuḥib
bēhl-i diller
nazmuñı
Ellerine girse idi
ger bu güft ü güy-ı
müşg

39. **ger:**
Gazel 1710
Mısra: **4**
"Eğer" kelimesinin
kısaltılmışı.

Sevdā-yı ser-i
zülfiylebaşdan mı
çıkardı
Ger şem'
sözindinlemesebād-
ı şabānuñ

40. **ger:**
Gazel 1713
Mısra: **6**
"Eğer" kelimesinin
kısaltılmışı.

Hāk-i pāyuñarevān
olmazdı iyserv-i

revān
Gözlerüm yaşı ger
olmasa
hevādāruñsenüñ

41. **ger:**
Gazel 1716
Mısra: **4**
"Eğer" kelimesinin
kısaltılmışı.

Zülfüñkulaguñægil
üp ne didüğini
Fehm itmez-idi
olmasa ger
tercemānkaşuñ

42. **ger:**
Gazel 1723
Mısra: **9**
"Eğer" kelimesinin
kısaltılmışı.

İyMuḥibbī ger
dilerseñşi'rüñirengī
n ola
Fikr ü zikrūñ her
nefesdela'l-i yār
olmak gerek

43. **ger:**
Gazel 1750
Mısra: **7**
"Eğer" kelimesinin
kısaltılmışı.

‘İşkmeydānında ger
zülfüñiçevgāneyles
eñ
Başumı top
eyleyemyoluñda gel
çel anı tek

44. **ger:**
Gazel 1753
Mısra: **7**

"Eğer" kelimesinin
kısaltılmışı.

‘Aceb mi olsa ger
tālibMışır'daYūsufa
bir zen
Degül bir nesneye
mālik elindeki
kelebdenyig

45. **ger:**
Gazel 1755
Mısra: **5**
"Eğer" kelimesinin
kısaltılmışı.

İtmeseñ ger bir
nazarküyuñdaki
‘āşıqlara
Kimse ‘ayb itmez
seni çün eski
hūyuñdursenüñ

46. **ger:**
Gazel 1757
Mısra: **12**
"Eğer" kelimesinin
kısaltılmışı.

Eşküñ-ile yine
zeynitdüñMuḥibbīsī
neñi
Ger ḥayāli gelse
menzilgāh-ı
ḥübāneyledüñ

47. **ger:**
Gazel 1761
Mısra: **7**
"Eğer" kelimesinin
kısaltılmışı.

Cümle cihān
mülkine ger pādīşāh
ise
Kapuñdasenüñkemt

erīn ol bir gedā
gerek

48. ger:

Gazel 1762

Mısra: 5

"Eğer" kelimesinin
kısaltılmışı.

Ḳurbānolamḥabībū
mkūyuña ger
varursam
Devlet-durur ger
ola cānumfedā-
yicānuñ

49. ger:

Gazel 1762

Mısra: 6

"Eğer" kelimesinin
kısaltılmışı.

Ḳurbānolamḥabībū
mkūyuña ger
varursam
Devlet-durur ger
ola cānumfedā-
yicānuñ

50. ger:

Gazel 1764

Mısra: 1

"Eğer" kelimesinin
kısaltılmışı.

‘Āşıkiseñ ger
dilādimensañacānu
ñ gerek
Cān u dil terkini ur
ancak cānānuñ
gerek

51. ger:

Gazel 1764

Mısra: 7

"Eğer" kelimesinin
kısaltılmışı.

Ger dilerseñ açıla
gülşende dilber gül
gibi
Karşubād-ı āh-ıla
bu çeşm-i giryānuñ
gerek

52. ger:

Gazel 1766

Mısra: 8

"Eğer" kelimesinin
kısaltılmışı.

Nāme-i rahmet ola
bula bu ten
mürdesicān
İrişürsebaña ger
ḥāme-i
müştğınrakamuñ

53. ger:

Gazel 1768

Mısra: 8

"Eğer" kelimesinin
kısaltılmışı.

Hergizpīr-i
muğāndāmenin
elden komayam
Ger gelüptğ-ı ecel
eyleye bu
sīnemiçāk

54. ger:

Gazel 1779

Mısra: 8

"Eğer" kelimesinin
kısaltılmışı.

Eyleyemnālevüfery
ād düşüp vādilere
Ġayrılar ide tavāf
ger ḥarem-i
muḥteremuñ

55. ger:

Gazel 1782

Mısra: 8

"Eğer" kelimesinin
kısaltılmışı.

Ser-nigün ola
göreym çeh-i
bābilçükalem
Bilmeye kadrini ger
zerreceçāh-ı
zeḳanuñ

56. ger:

Gazel 1790

Mısra: 11

"Eğer" kelimesinin
kısaltılmışı.

Ger müyesser olsa
itsem küyuñ bir
kez tavāf
Cān u dilden
olayım
iydöstḳurbānuñsenü
ñ

57. ger:

Gazel 1798

Mısra: 5

"Eğer" kelimesinin
kısaltılmışı.

Ger cemāl-i yāri
görmek ister
iseñiygönül
Şāf kıl āyine-i
ḳalbūni bulsun
sādelik

58. ger:

Gazel 1798

Mısra: 7

"Eğer" kelimesinin
kısaltılmışı.

Âdem olmaz ad-ıla
ger âdemiyyet
olmasa
Assı itmez âdeme
'âlemdemerdü-
zâdelik

59. ger:

Gazel 1804

Mısra: 7

"Eğer" kelimesinin
kısaltılmışı.

Der-i meyhânedede
ger ola
kadehbañasifâl
Neme yarar ki
çekem minnetini
câm-ı Cemûn

60. ger:

Gazel 1804

Mısra: 9

"Eğer" kelimesinin
kısaltılmışı.

Çeşm-i
cellâdıMuhibbî seni
ger küşte kıla
Bu sa'âdetsaîna pes
bulınatîğindademûn

61. ger:

Gazel 1813

Mısra: 1

"Eğer" kelimesinin
kısaltılmışı.

Güllere haclet düşer
ger seyr-i
gülzâreyleseñ
Serverağbet mi
kalurnâz-
ılareftâreyleseñ

62. ger:

Gazel 1813

Mısra: 8

"Eğer" kelimesinin
kısaltılmışı.

Gün
yüzinebakmayaydu
mmuşhaf-ı
hüsnuñhâkı
Bir nazar ger
pertev-i
hüsnuñiizhâreylese
ñ

63. ger:

Gazel 1824

Mısra: 3

"Eğer" kelimesinin
kısaltılmışı.

Ol tabîb-i dil gele
sormaga ger ben
hastası
Cân u başı pâyına
ol dem nisâr itmek
ger

64. ger:

Gazel 1824

Mısra: 9

"Eğer" kelimesinin
kısaltılmışı.

Ger beni cândan
severse terk-i ser
kılındımış
Boynumuz bir
kıldan ince pes ne
var itmek gerek

65. ger:

Gazel 1830

Mısra: 6

"Eğer" kelimesinin
kısaltılmışı.

Hamdü-lillâh kim
lebûndenirişürçânağ
ayât
Pes ne gam öldürse
ger
'aşıklarına'nâgözün

66. ger:

Gazel 1833

Mısra: 1

"Eğer" kelimesinin
kısaltılmışı.

Vaşlınairmege ger
var-ısa iy dil
hevesün
Terk-i cân eyle
yolında pes ol 'İsî-
nefesün

67. ger:

Gazel 1842

Mısra: 1

"Eğer" kelimesinin
kısaltılmışı.

Çekmeyem ger dir-
iseñ cevriñi sen
gerdünüñ
Lâle-veş koma
elündenkadeh-i
gülünüñ

68. ger:

Gazel 1844

Mısra: 4

"Eğer" kelimesinin
kısaltılmışı.

Vahtidür gel beni
öldür
şanemâcevrün-ile
Mürdeler zinde ola
ger irişe 'İsîdemün

69. ger:

Gazel 1844

Mısra: 9

"Eğer" kelimesinin
kısaltılmışı.

Ger müyesser ola
küyuñdaMuhibbiye
vatan
Gelmeye zerre
heves gönlinebâğ-ı
iremüñ

70. ger:

Gazel 1846

Mısra: 9

"Eğer" kelimesinin
kısaltılmışı.

Ger gül-
âbitsenMuhibbişek-
i çeşmüñyiridür
Hâsılı baş
agrısıdurpâdişehlîk
dankuluñ

71. ger:

Gazel 1850

Mısra: 5

"Eğer" kelimesinin
kısaltılmışı.

Ben marîz-ı 'ışka
ger hâcet olursa
gül-şeker
Gül
ruhuñşekerlebüñle
behremend itsem
gerek

72. ger:

Gazel 1856

Mısra: 11

"Eğer" kelimesinin
kısaltılmışı.

Sîne ger

ğamzesinüñfirineha

vf itme gönül

Ne hâtası var-ısa

ugrayacânumaanüñ

73. ger:

Gazel 1860

Mısra: 10

"Eğer" kelimesinin
kısaltılmışı.

Şarâb içer
diyüzâhididerta'nı
bu 'uşşâka
Veli 'âlemdede ger
sorsañaña yok
nesne hıbdanyig

74. ger:

Gazel 1865

Mısra: 1

"Eğer" kelimesinin
kısaltılmışı.

Ger sorarsañcân u
dil
çokdanhelâküñdürs
enüñ
Râh-ı
küyuñadüşelden bil
ki hâküñdürsenüñ

75. ger:

Gazel 1874

Mısra: 10

"Eğer" kelimesinin
kısaltılmışı.

Bu
Muhibbînüñşebiğad
r ü günü bayram ola
Ger görineşâm-ı
hicinde
hilâlikaşuñüñ

76. ger:

Gazel 1881

Mısra: 3

"Eğer" kelimesinin
kısaltılmışı.

Döstüm ger
döndürenseng-i
cefâdanbaşumı
Ugrasunbaşumaâhır
darb-ı
şemşirüñsenüñ

77. ger:

Gazel 1887

Mısra: 10

"Eğer" kelimesinin
kısaltılmışı.

Almaz idi bâğ ara
her bir şecerden ol
harâc
Ger ezelden olmasa
idi livâsıbülbülüñ

78. ger:

Gazel 1888

Mısra: 8

"Eğer" kelimesinin
kısaltılmışı.

Derd-ile
belâvügamuñhoş
görür 'aşık
Ger olsa anuñhâli
mükedder
dağınâzük

79. ger:

Gazel 1899

Mısra: 1

"Eğer" kelimesinin
kısaltılmışı.

Ger eyleseñcevr ü
cefâderdsenüñ elem
senüñ

Yāhūd dönüp mihr
ü vefālutfsenūñ
kerem senūñ

80. ger:

Gazel 1902

Mısra: 13

"Eğer" kelimesinin
kısaltılmışı.

Ger hevā-yı
‘ışkapervāz itse tañ
mı cān u dil
Himmet
idüpçünkimihırūñpe
rr-ile bāyleyedūñ

81. ger:

Gazel 1907

Mısra: 2

"Eğer" kelimesinin
kısaltılmışı.

Dāfi’-i
ğamdurdilānūş eyle
cāmi iç şen ol
Ger keder var-ısa
dilde anı şāf it rūşen
ol

82. ger:

Gazel 1907

Mısra: 7

"Eğer" kelimesinin
kısaltılmışı.

Māni’ olup ger gire
vuşlat deminde
araya
Şevk-ile
çākeyleyüppīrāheni
yektā ten ol

83. ger:

Gazel 1908

Mısra: 6

"Eğer" kelimesinin
kısaltılmışı.

Tīr-i müjem ki
sīneñi deldi
didididüm
Ger turmaz-ısa
dilde gönülden
geçer degül

84. ger:

Gazel 1914

Mısra: 7

"Eğer" kelimesinin
kısaltılmışı.

Ger bugün elden
komayasın
şerī’atdāmenin
Havz-ı kevserden
diyeler sañayārān
şerbet al

85. ger:

Gazel 1916

Mısra: 1

"Eğer" kelimesinin
kısaltılmışı.

Gün gibi ‘arz idesin
hüsñüñ ger iyşāhib-
cemāl
Halk-ı
‘ālemolubanhayrān
olur āşüfte-hāl

86. ger:

Gazel 1917

Mısra: 7

"Eğer" kelimesinin
kısaltılmışı.

Her ne gelse kāni’
ol ger gelmese
göster rızā
Ġāfil olma kim seni

yoldan
çıkarruhubb-ı māl

87. ger:

Gazel 1917

Mısra: 10

"Eğer" kelimesinin
kısaltılmışı.

İyMuhibbībulnurşī
’rūñdeçüntarz-ı
haşen
Yiridürşimdengirüg
er diyeler
sañaKemāl

88. ger:

Gazel 1920

Mısra: 5

"Eğer" kelimesinin
kısaltılmışı.

Tīr-i
ğamzeñiykemānebr
ū ger öldürse beni
Başumaluprağşura
mtāhaşrolınca ben
zelīl

89. ger:

Gazel 1924

Mısra: 9

"Eğer" kelimesinin
kısaltılmışı.

Ger Hāk ide bir
dañıvışālūñi
müyesser
Hergiz bu
Muhibbīdimeyeāh
ne müşkil

90. ger:

Gazel 1929

Mısra: 10

"Eğer" kelimesinin
kısaltılmışı.

Şîrînlebüñüñşevkım
ecānā bu Muḥibbī
Ferhād-şifat ger
düşe kühsāra ne
müşkil

91. ger:

Gazel 1935

Mısra: 9

"Eğer" kelimesinin
kısaltılmışı.

Dil ṭabībindenn'ola
ger isteseñşāficevāb
İyMuḥibbīderdüñi
'arzitmegedermāna
gel

92. ger:

Gazel 1944

Mısra: 8

"Eğer" kelimesinin
kısaltılmışı.

Minnet itmez güşe-i
meyḥānedecām-ı
Ceme
Bir sıfālī eyleye
destinde ger
peymāne dil

93. ger:

Gazel 1945

Mısra: 6

"Eğer" kelimesinin
kısaltılmışı.

Gicevü gündüz
endişemniğāruñfıkr
ü zıkrıdür
Eser kalmaya ger
benden o ḥālet
olmaya zāyil

94. ger:

Gazel 1952

Mısra: 9

"Eğer" kelimesinin
kısaltılmışı.

Ger irse müjeñtîr-i
niğāh-ı sîne
Güller açılır kan
saçılıcekzi-bāğ-ı dil

95. ger:

Gazel 1954

Mısra: 7

"Eğer" kelimesinin
kısaltılmışı.

Ger bulmak
istersēñdilāzūlfinea
nuñ dest-res
Tîğ-ı ğam-ılacān u
dil kıl pārepāreşāne
ol

96. ger:

Gazel 1959

Mısra: 9

"Eğer" kelimesinin
kısaltılmışı.

Āhāteşine ger
yakasın
dehriMuḥibbī
Raḥmeylemeyüpdır
bile sen de yan u
yakıl

97. ger:

Gazel 1960

Mısra: 9

"Eğer" kelimesinin
kısaltılmışı.

Bed-nām-ı dehr
olmayasın
iyMuḥibbī ger

Uzatma sakın zulm
elini ictināb kıl

98. ger:

Gazel 1972

Mısra: 10

"Eğer" kelimesinin
kısaltılmışı.

İyMuḥibbīşî'r ara
Ḥusrevṭarīkingözle
düñ
Tañımdur ger
bulına anda ḥayālāt-
ı kemāl

99. ger:

Gazel 1973

Mısra: 2

"Eğer" kelimesinin
kısaltılmışı.

Gerçi kim derd ü
ğamuñ bir laḥza
dilde kem degül
Āḥiren ger
vaşlümîdi olur-ısa
ğamdegül

100. ger:

Gazel 1993

Mısra: 7

"Eğer" kelimesinin
kısaltılmışı.

Yanmasam eger zer
gibi hicrāteşine ger
Hergizcihānda
bulmaz idüm ben
şafā-yı dil

gerhakmu'ın ola:

1. ger ḥaḳmu'ın ola:

Gazel 1547

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

*Allah yardımcısı
olur ise.
Düşmen yüzünü
döndüre bir demde
ardına
Ger ola Hâkmu'nin ü
cekem tîğî ez-ğilâf*

gerçek:

1. gerçek:

Gazel 1644

Mısra: 4

Doğru, hakiki.

Kıl vefâ itme
cefâdisemniğâra
güç gelür
Gerçek imiş
döstlaragırgelürmiş
söz-i hâk

2. gerçek:

Gazel 1895

Mısra: 10

Doğru, hakiki.

Nev-'arûs-ı
dehremeylitmemeg
e
Bu Muhibbî gibi
gerçek er gerek

3. gerçek:

Gazel 1905

Mısra: 4

Doğru, hakiki.

Didi dilber kıl
nazarhüsnuşna
'arz ideyim
Ben didüm gerçek
misin bu
cânumişükrâne al

gerçek imiş:

1. gerçek imiş:

Gazel 1695

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

*Gerçekmiş, aslı
varmış, doğruymuş.
Göreliden
hâlünüçeşmümdeka
num kalmadı
Gerçek imiş
cezbiderdirlerdi
kanı mercimek*

gerçi:

1. gerçi:

Gazel 1514

Mısra: 8

Aslında, gerçi.

Sırr-ı 'ışkı meclis
ehli içre
faşitdüñdiyü
Kesdiler gerçi
zebânın itmedi ikrâr
şem'

2. gerçi:

Gazel 1521

Mısra: 3

Aslında, gerçi.

Gerçi
kâdîrsinyüzün
göstermeyesin
'âşıkâ
Likkâdirolmazsın
'ışk dilden ola kâam'

3. gerçi:

Gazel 1522

Mısra: 3

Aslında, gerçi.

Tiredür gerçi şeb-i
hicrânammâyazara
m

Derd-i dil
hâliniolmuşdurbaña
âhumşu'a'

4. gerçi:

Gazel 1559

Mısra: 9

Aslında, gerçi.

Gerçi Mecnûn 'ışk
iline tâcdârolmuşidi
Gitse
n'olaçünkimoldı bu
Muhibâñañalef

5. gerçi:

Gazel 1585

Mısra: 8

Aslında, gerçi.

Âteş-i 'ışkı ser-â-
ser yakdı 'âlem
mülkini
Gerçi
baksañzâhirengörin
ür anda nâr yok

6. gerçi:

Gazel 1591

Mısra: 5

Aslında, gerçi.

Gerçi dirlertir-i
âhîseng-i hârâdan
geçer
Likte'sîritmegecânâ
saña bir çâre yok

7. gerçi:

Gazel 1610

Mısra: 12

Aslında, gerçi.

Muhibbîyikapuñdan
itme mañrûm
Degüldürhürmetüñe
gerçi lâyıq

8. gerçi:

Gazel 1666

Mısra: 1

Aslında, gerçi.

Bakarsañ gerçi
bagrumkanıdur ‘ışk
Velī bu
derdümüñdermānıd
ur ‘ışk

9. gerçi:

Gazel 1668

Mısra: 5

Aslında, gerçi.

‘Akıl terk itmek
ister gerçi ‘ışkı
O cehditdükçe olur
muhkem ‘ışk

10. gerçi:

Gazel 1675

Mısra: 7

Aslında, gerçi.

Aramuzda gerçi var
senüñlebu’de’l-
maşrıqayn
Līk olmazsın
göñülden bir nefes
bir dem ırak

11. gerçi:

Gazel 1712

Mısra: 9

Aslında, gerçi.

SīneñüñdāğınMuhi
bbıeyledüñ gerçi
nihān
Pīreheñākınvelīkin
tābe-dāmāneyledüñ

12. gerçi:

Gazel 1726

Mısra: 5

Aslında, gerçi.

Gerçi
kıldumiykemān-
ebrü bu sīnem ben
siper
Kalmadı
tīrünülegeçdi dilde
peykānuñsenüñ

13. gerçi:

Gazel 1738

Mısra: 9

Aslında, gerçi.

Cem’ kıldı bu
Muhibbī gerçi
‘aklıhurmenin
Her yañatagıtdı
‘ışkuñbādı ol
kāhıgörüñ

14. gerçi:

Gazel 1750

Mısra: 1

Aslında, gerçi.

Gerçi kim
‘ışkuñyolındaçekmi
şembī-ħad emek
Ĥamdü-lillāh kim
naşiboldıbañavaşlın
yimek

15. gerçi:

Gazel 1769

Mısra: 3

Aslında, gerçi.

Dūram gerçi
velīcān u
göñüldendeveltüñ
İderem her kanda
olsam da du’ā-
gūyuñsenüñ

16. gerçi:

Gazel 1775

Mısra: 4

Aslında, gerçi.

İdüpzülfüñiag u
dāneħālūñ
Dutıldımurğ idi dil
gerçi zīrek

17. gerçi:

Gazel 1800

Mısra: 1

Aslında, gerçi.

Öldürür ‘uşşākı
gerçi çeşm-i
fettānuñsenüñ
Ĝamdegülihyāiderl
ā’l-i
Bedaħşānuñsenüñ

18. gerçi:

Gazel 1800

Mısra: 7

Aslında, gerçi.

Gerçi tīrūñ merhem
olmuşdur dil-i
mecrūħuma
Bir oñulmaz
yaradur bu zaħm-ı
hicrānuñsenüñ

19. gerçi:

Gazel 1802

Mısra: 5

Aslında, gerçi.

Gerçi meh-rūlarcefā
fenninde
kāmildürvelī
Cümlenüñüstādı
sensin
sañabeñzergörmedü
k

20. gerçi:

Gazel 1802

Mısra: 11

Aslında, gerçi.

Gerçi kim Ferhād u

Mecnūnañılurserdār

-1 ‘ışk

Līk anlardan

Muhibbī seni

kemtergörmüdük

21. gerçi:

Gazel 1835

Mısra: 7

Aslında, gerçi.

Gerçi ser-defter-i

‘uşşāk idi

Mecnūnezeli

Yazdılar

adumınāmınidüben

anları hek

22. gerçi:

Gazel 1841

Mısra: 1

Aslında, gerçi.

Halkāhalkāsinedāğı

n gerçi kim

dāmeyledüñ

Sanma iy dil kim o

murğ-ı

vaşşiyirāmeyledüñ

23. gerçi:

Gazel 1951

Mısra: 9

Aslında, gerçi.

Va’de kıldı vaşlını

gerçi yine itdiñılāf

İyMuhibbütüği

sanma saña kerem

degül

24. gerçi:

Gazel 1970

Mısra: 1

Aslında, gerçi.

Yazıldı metni

hüsñüñ gerçi

mücmel

Hañuñşerh eyledi

soñramufaşşal

25. gerçi:

Gazel 1972

Mısra: 1

Aslında, gerçi.

Gerçi

tengoldıdehānuñvaş

fını itmek muhāl

Mūmiyānuñfıkr[i]

de

kalbümdeolmuşdurh

ayāl

26. gerçi:

Gazel 1972

Mısra: 7

Aslında, gerçi.

Metn-i hüsni yazdı

evvel gerçi hattāt-ı

ezel

Soñradantefsīritdige

lūbenihatt u hāl

gerçi ki:

1. gerçi ki:

Gazel 1760

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Her ne kadar,

...ise de.

Agzuñanoqta

dinmiş gerçi ki ol

da mevhum

Kıldan da ince

dirlerliksenüñmiyān
uñ

gerçi kim:

1. gerçi kim:

Gazel 1549

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Her ne kadar.

Leşker-i gam gerçi

kim dil

kaşdıñabagladışaf

Sākāñ bir kadehle

anı kılurber-ıaraf

2. gerçi kim:

Gazel 1563

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Her ne kadar.

Bahr-ı ‘ışka gerçi

kim

daldumañağavvāş-

vār

İrmedümpāyāñınak

ey katı buldum

an[i] jerf

3. gerçi kim:

Gazel 1572

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Her ne kadar.

Kılmadı

dünyādahergiz ben

ğarībışād ‘ışk

Gerçi kim

miñnetyolındaolmuş

amüstād-ı ‘ışk

4. gerçi kim:

Gazel 1704

Mısra: 9

Kelime Tipi: -
Her ne kadar.
İyMuhibbî gerçi
kim meddâhıçokdur
ol şehûn
Şâdmân ol özüni ol
cem'edâhıyledük

5. gerçi kim:

Gazel 1773

Mısra: 16

Kelime Tipi: -

Her ne kadar.

İytabî-i dil
Muhibbîkey ölümlü
hastadur
Gerçi kim bî-
hadkapuñda var
senüñsayrularuñ

6. gerçi kim:

Gazel 1918

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Her ne kadar.

Gerçi kim
halkacihân içre
belâeksükdegül
Cümlesine
irişengamdanbañae
ksükdegül

7. gerçi kim:

Gazel 1973

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Her ne kadar.

Gerçi kim derd ü
gamuñ bir lahza
dilde kem degül
Âhiren ger
vaşlümîdi olur-ısa
gamdegül

8. gerçi kim:

Gazel 1629

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Her ne kadar,

...ise de.

Düşeli deryâ-yı
'ışkairmedümpâyân
ma
Gerçi kim oldum o
bañr içinde
mânend-i baluk

9. gerçi kim:

Gazel 1686

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Doğrusu.

Niçeyıldurgörmedü
m ben gerçi kim
rüyüñsenüñ
Olmuşamcân u
göñülden bil seg-i
küyuñsenüñ

10. gerçi kim:

Gazel 1939

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Doğrusu.

Bâğa gel senden
vefâbüyün umar
'âşıklarüñ
Bu cihânda gerçi
kim
virdügiyokdurbâr
gül

11. gerçi kim:

Gazel 1986

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Doğrusu.

Âsitânuñ gerçi kim
çarh-ı
felekdenyücedür
Çıkmağâhum yiter
hîçrisimânhâcetdeg
ül

gerd:

1. **gerdüme:-üm, -e**

Gazel 1608

Mısra: 6

Toz, toprak, gubar.

Ğubârunkaldururâh
umyiliâh
Felek sañfına çıkan
gerdüme bak

2. **gerde:-e**

Gazel 1670

Mısra: 8

Toz, toprak, gubar.

Hâk-i pây oldum
yolındaişabâlutf it
götür
Küy-ı dildâra ilet
bi'llâhyatur ol
gerde bak

3. **gerdüme:-üm, -e**

Gazel 1674

Mısra: 6

Toz, toprak, gubar.

Egerhâkoldugum
bilmek dilerseñ
Şabâeliye kalkan
gerdüme bak

4. **gerd:**

Gazel 1688

Mısra: 8

Toz, toprak, gubar.

Biz içüpcâm-ı
muşaffâvirelümçân
aşafâ
Zâhidüñgöñligözito
ptolu hep gerd
gerek

5. **gerdüm:**

Gazel 1867

Mısra: 5

Toz, toprak, gubar.

Ola kim
ilteşabâgerdümreh-i
cânâneye
Seng-i
miñnetledögüpçism
ümğubâr itsem
gerek

gerdân evleyen:

1. **gerdâneyleyen:-yen**

Gazel 1677

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Döndürmek.

Niçeiñlerdöstümgö
ñlümdekidölâba
bak
Anı gerdân eyleyen
gözümnden akan âba
bak

gerden:

1. **gerdeninde:-in, -de**

Gazel 1514

Mısra: 9

Boyun, gerdan.

Gündüzün her kanda
olsa gerdeninde
bendi var
Gice olsa
kendükendühâlinea
glar şem'

2. **gerdeninde:-in, -de**

Gazel 1698

Mısra: 7

Boyun, gerdan.

Gerdenindezülfini
gösterdi
dildâradidüm
Ehl-i
'ışkaitdügünbeñzer
vebälündürsenüñ

3. **gerdeninde:-in, -de**

Gazel 1735

Mısra: 9

Boyun, gerdan.

İyMuñhibbigerdenin
degörinenkâküldeg
ül
Ehl-i
'ışkuñboynınadüşm
işvebâlidüranüñ

4. **gerdeninde:-in, -de**

Gazel 1896

Mısra: 7

Boyun, gerdan.

Gerdenindegösterüp
zülünsü'âlitdididü
m
Hâyzâlimboynuñad
üşmişvebälündürse
nüñ

gerdün:

1. **gerdüñüñ:-uñ**

Gazel 1842

Mısra: 1

Dünya, felek.

Çekmeyem ger dir-
iseñ cevriñi sen
gerdüñüñ
Lâle-veş koma

elüñdenkadeh-i
gülğünüñ

2. **gerdüñüñ:-uñ**

Gazel 1876

Mısra: 4

Dünya, felek.

Âhtopınıhevâya
kaçan atsam pertâb
Feth idem gibi
gelürkal'asınıgerdü
nüñ

3. **gerdün:**

Gazel 1958

Mısra: 8

Dünya, felek.

Kesüpberr ü
beyâbânyöñeldüm
Ka'beküyına
Yine âh eylesem
gerdün bile hem
nâka hem mañmil

gerek:

1. **gerekdür:-dür**

Gazel 1545

Mısra: 10

Gerek, olmalı,

lazım.

İyMuñhibbî bu
cihânda kim ki
'uzlet isteye
Varlığından ol
gerekdür eyleye
evvel ferâğ

2. **gerekse:-se**

Gazel 1633

Mısra: 8

Gerek, olmalı,

lazım.

Bilmek
isterseñderünümhâli
ni gör nâlemi
'İşkumaşâhid
gerekse gözden
akan yaşa bak

3. **gerek:**

Gazel 1680

Mısra: 1

Gerek, olmalı,

lazım.

Baňa bir gönca leb
ü 'ârızgüzlâr gerek
Şubha dek karşıuaña
bülbül-i dil zâr
gerek

4. **gerek:**

Gazel 1680

Mısra: 2

Gerek, olmalı,

lazım.

Baňa bir gönca leb
ü 'ârızgüzlâr gerek
Şubha dek karşıuaña
bülbül-i dil zâr
gerek

5. **gerek:**

Gazel 1680

Mısra: 4

Gerek, olmalı,

lazım.

İñleremkumrı gibi
döstdiyü çın seher
Göñüleglencesi
'âlemdehemânyâr
gerek

6. **gerek:**

Gazel 1680

Mısra: 6

Gerek, olmalı,
lazım.

Büseihşân ideyim
dimiş-
idüncânımalup
'Ahd ü ikrâruña tur
kişide ikrâr gerek

7. **gerek:**

Gazel 1680

Mısra: 8

Gerek, olmalı,

lazım.

Zâhid eylerse eger
cennet ü
Firdevsîtaleb
'Âşıkambañahemân
'ışk-ıladîdâr gerek

8. **gerek:**

Gazel 1680

Mısra: 10

Gerek, olmalı,

lazım.

Gözlemez 'âşık
olan çünki selâmet
yakasın
Saña ne nâm u
Muhibbîvü ne hod
'âr gerek

9. **gerek:**

Gazel 1684

Mısra: 1

Gerek, olmalı,

lazım.

Virüremcânnağdini
baña leb-i cânân
gerek
Ne cihân olsun
bañacânânesüz ne
cân gerek

10. **gerek:**

Gazel 1684

Mısra: 2

Gerek, olmalı,

lazım.

Virüremcânnağdini
baña leb-i cânân
gerek
Ne cihân olsun
bañacânânesüz ne
cân gerek

11. **gerek:**

Gazel 1684

Mısra: 4

Gerek, olmalı,

lazım.

Ka'be-i küyuñ
müyesser
oldıçünitdümtavâf
Farzdurelbedtey dil
cânıñıqurbân gerek

12. **gerek:**

Gazel 1684

Mısra: 6

Gerek, olmalı,

lazım.

İster-istem iytabîb-i
dil n'ola senden
cevâb
Her kimüñ kim
derdi var lâ-
büdañadermân
gerek

13. **gerek:**

Gazel 1684

Mısra: 8

Gerek, olmalı,

lazım.

İstedüñ dil anı
virdümcân da

isterseñn'ola
Pâdişehsinbendeñe
m senden
hemānfermān gerek

14. gerek:

Gazel 1684

Mısra: 10

Gerek, olmalı,

lazım.

Cāna kalma
iyMuḥibbīmerd-i
meydān ol yūri
Kişiyē
añılmagaāñhirde ad u
san gerek

15. gerek:

Gazel 1688

Mısra: 1

Gerek, olmalı,

lazım.

'Āşīkuñ gözleri
nem çehresi de zerd
gerek
Taşrası dāğ-ıla pūr
içi tolu derd gerek

16. gerek:

Gazel 1688

Mısra: 2

Gerek, olmalı,

lazım.

'Āşīkuñ gözleri
nem çehresi de zerd
gerek
Taşrası dāğ-ıla pūr
içi tolu derd gerek

17. gerek:

Gazel 1688

Mısra: 4

Gerek, olmalı,
lazım.

Kimdür ol
sevdüginüñyolına
terk ide serin
Aña bir bencileyin
cāna kıyar merd
gerek

18. gerek:

Gazel 1688

Mısra: 6

Gerek, olmalı,

lazım.

İy gönül ister-iseñ
būlbūl-i güyā olayın
Baña bir serv-i
sehī-ḳadd ü
ruḥıverd gerek

19. gerek:

Gazel 1688

Mısra: 8

Gerek, olmalı,

lazım.

Biz içüpcām-ı
muşaffāvirelümçān
aşafā
Zāhidüñgöñligözito
ptolu hep gerd
gerek

20. gerek:

Gazel 1688

Mısra: 10

Gerek, olmalı,

lazım.

İyMuḥibbī nite kim
'ışk-
ılamümtāzolduñ
Ḥüsn-ile zūlfine dil
bagladuñferd
gerek

21. gerek:

Gazel 1690

Mısra: 1

Gerek, olmalı,

lazım.

Gülşen-i
ḥüsnümedidi seni
zār itsem gerek
Şubḥolıncazārılık
eyler hezār itsem
gerek

22. gerek:

Gazel 1690

Mısra: 2

Gerek, olmalı,

lazım.

Gülşen-i
ḥüsnümedidi seni
zār itsem gerek
Şubḥolıncazārılık
eyler hezār itsem
gerek

23. gerek:

Gazel 1690

Mısra: 4

Gerek, olmalı,

lazım.

Gün yüzüm üzre
dolup zūlfüm
perīşāneyleyüp
Rüşen iken 'ālemi
dün gibi tār itsem
gerek

24. gerek:

Gazel 1690

Mısra: 6

Gerek, olmalı,

lazım.

Nev-bahār-ı
hüşnünāñupdidümi
yārām-ı cān
Kanluyaşumlacihān
ılālezār itsem gerek

25. gerek:

Gazel 1690

Mısra: 8

Gerek, olmalı,

lazım.

Hāk-i
miñnetlecefāsengin
edürdidümdidi
Ol
harābolmışdilüñüst
üvār itsem gerek

26. gerek:

Gazel 1690

Mısra: 10

Gerek, olmalı,

lazım.

İyMuħıbbī ‘ārife bir
hırkavü bir güşebes
‘Ārifem ben de
ikisin ihtiyār itsem
gerek

27. gerek:

Gazel 1691

Mısra: 1

Gerek, olmalı,

lazım.

Yine bir lu’b-ıla ol
āhüyibend itsem
gerek
Ele alupdūd-ı
āhumkemend itsem
gerek

28. gerek:

Gazel 1691

Mısra: 2

Gerek, olmalı,

lazım.

Yine bir lu’b-ıla ol
āhüyibend itsem
gerek
Ele alupdūd-ı
āhumkemend itsem
gerek

29. gerek:

Gazel 1691

Mısra: 4

Gerek, olmalı,

lazım.

Hāllerümüāteş-i
haddündekeydidüm
didi
Hüşnüme göz
degmesün anı
sipend itsem gerek

30. gerek:

Gazel 1691

Mısra: 6

Gerek, olmalı,

lazım.

Kıl miyānuñ fikri
ile eyledüm anca
hayāl
Leblerünzıkreyleyü
pşi’rümüķand itsem
gerek

31. gerek:

Gazel 1691

Mısra: 8

Gerek, olmalı,

lazım.

Bitimek her
satritāzenaħl u
ħarfimeyvedür
Anı ma’nägülleriyle

naħl-bend itsem
gerek

32. gerek:

Gazel 1691

Mısra: 10

Gerek, olmalı,

lazım.

İyMuħıbbīnazmum
anażm ehli çün baş
indürür
Ben
daħşi’rümKemāliyl
eħucend itsem
gerek

33. gerek:

Gazel 1694

Mısra: 1

Gerek, olmalı,

lazım.

Niçe bir cevrin
çekem terk-i diyār
itsem gerek
Ĝurbet illerin
varubanihtiyār
itsem gerek

34. gerek:

Gazel 1694

Mısra: 2

Gerek, olmalı,

lazım.

Niçe bir cevrin
çekem terk-i diyār
itsem gerek
Ĝurbet illerin
varubanihtiyār
itsem gerek

35. gerek:

Gazel 1694

Mısra: 4

*Gerek, olmalı,
lazım.*

Nezrüm oldur kim
görürsem ol
güzeller şahımı
Atı ayagina bu
cānumnisār itsem
gerek

36. **gerek:**

Gazel 1694

Mısra: 6

*Gerek, olmalı,
lazım.*

Şayd olurken ol
hümānuñdāmına
‘Ankā-yıKāf
Bāz-ı himmet birle
ben anı şikār itsem
gerek

37. **gerek:**

Gazel 1694

Mısra: 8

*Gerek, olmalı,
lazım.*

Serv gibi
salınupgüşendegüls
eñ gül gibi
Karşuñabülbülleyin
ben āh u zār itsem
gerek

38. **gerek:**

Gazel 1694

Mısra: 10

*Gerek, olmalı,
lazım.*

Yıkılırsağamdegül
bu cān u dil
ma’ müresi
‘Işık-ıla anı

yiñidenüstüvār
itsem gerek

39. **gerek:**

Gazel 1694

Mısra: 12

*Gerek, olmalı,
lazım.*

Baş açupseng-i
cefâyakarşuturupcā
n-ıla
Dögdürüp bu
cismümiāhirgubār
itsem gerek

40. **gerek:**

Gazel 1694

Mısra: 14

*Gerek, olmalı,
lazım.*

Seyre gelsün tek
Muhibbīyārsinembā
ğına
Yolların
kanluyaşumlalālezā
r itsem gerek

41. **gerek:**

Gazel 1711

Mısra: 1

*Gerek, olmalı,
lazım.*

Gönlümündivānesin
e bir saçı leylā
gerek
Başdasevdā dilde
āteş gözde her dem
mā gerek

42. **gerek:**

Gazel 1711

Mısra: 2

*Gerek, olmalı,
lazım.*

Gönlümündivānesin
e bir saçı leylā
gerek
Başdasevdā dilde
āteş gözde her dem
mā gerek

43. **gerek:**

Gazel 1711

Mısra: 4

*Gerek, olmalı,
lazım.*

Kankībī-dildür
görüp zülfüñber-
dār olmaya
Ehl-i ‘ışkuñdöstum
pes himmeti bālā
gerek

44. **gerek:**

Gazel 1711

Mısra: 6

*Gerek, olmalı,
lazım.*

Zerre gibi gün
yüzüñşevkiyleserge
rdān olan
Senden ayruñüşicek
‘ālemdenā-peydā
gerek

45. **gerek:**

Gazel 1711

Mısra: 8

*Gerek, olmalı,
lazım.*

Döstlarğavvāş olup
çıkarmaga söz
gevherin
Baħr olup dil

gözlerüm yaşı gibi
deryâ gerek

46. **gerek:**

Gazel 1711

Mısra: 10

Gerek, olmalı,

lazım.

Zâhidâpend eyleme

tutmaz

Muhibbîpendegüş

‘Âşık olan ‘âr u

nâmûsın’ iderrüsvâ

gerek

47. **gerek:**

Gazel 1714

Mısra: 1

Gerek, olmalı,

lazım.

N’eylerem evvel

bahârıbañayârumdu

r gerek

Ûâmetiserv ü yüzi

gül gül-’izârumdur

gerek

48. **gerek:**

Gazel 1714

Mısra: 2

Gerek, olmalı,

lazım.

N’eylerem evvel

bahârıbañayârumdu

r gerek

Ûâmetiserv ü yüzi

gül gül-’izârumdur

gerek

49. **gerek:**

Gazel 1714

Mısra: 4

Gerek, olmalı,
lazım.

Gülşen-i

hüsnuñekarşugicele

r bülbül gibi

İyyüzi gül tâşer

bu âh u zârumdur

gerek

50. **gerek:**

Gazel 1714

Mısra: 6

Gerek, olmalı,

lazım.

Gözlerün yaşını iy

dil dökme

teskînolmasun

Sînem içre sūziş-i

‘ışk-ılanârumdur

gerek

51. **gerek:**

Gazel 1714

Mısra: 8

Gerek, olmalı,

lazım.

ÇüngönülManşûrifâ

şitimağabbet

sırrını

Tâ ki ber-dâr ola

anda zülfidârumdur

gerek

52. **gerek:**

Gazel 1714

Mısra: 10

Gerek, olmalı,

lazım.

İyMuhibbîbî-

vefâlar sevmeden

gel fâriğ ol

İki

‘âlemdesañaperverd
igârumdur gerek

53. **gerek:**

Gazel 1723

Mısra: 1

Gerek, olmalı,

lazım.

Bülbül-i cân

meskeni bir gül’-

izâr olmak gerek

Şevkine bir gül-

ruhuñ dil murğızâr

olmak gerek

54. **gerek:**

Gazel 1723

Mısra: 2

Gerek, olmalı,

lazım.

Bülbül-i cân

meskeni bir gül’-

izâr olmak gerek

Şevkine bir gül-

ruhuñ dil murğızâr

olmak gerek

55. **gerek:**

Gazel 1723

Mısra: 4

Gerek, olmalı,

lazım.

Âh kılsam

kanluyuşumzâhir

olsa tañdegül

Kim şeb-i târ içre

encümâşikâr olmak

gerek

56. **gerek:**

Gazel 1723

Mısra: 6

*Gerek, olmalı,
lazım.*

Gelse
tūrūniykemān-ebūrū
bulur cānumferah
Sīnem içre her biri
bir yādīgār olmak
gerek

57. **gerek:**

Gazel 1723

Mısra: 8

Gerek, olmalı,

lazım.

Hüsünü kılmış
ihātażülfüni görüp
didüm
Kanda kim genc ola
lā-būd anda mār
olmak gerek

58. **gerek:**

Gazel 1723

Mısra: 10

Gerek, olmalı,

lazım.

İyMuhibbī ger
dilerseñşi'rūñirengī
n ola
Fikr ü zikrūñ her
nefesdela'l-i yār
olmak gerek

59. **gerek:**

Gazel 1745

Mısra: 1

Gerek, olmalı,

lazım.

Küyinaugradısaşabā
dannişān gerek
Budur nişān ki hāk-
i deri armagan
gerek

60. **gerek:**

Gazel 1745

Mısra: 2

Gerek, olmalı,

lazım.

Küyinaugradısaşabā
dannişān gerek
Budur nişān ki hāk-
i deri armagan
gerek

61. **gerek:**

Gazel 1745

Mısra: 4

Gerek, olmalı,

lazım.

'İşkuñsarāyiyücedü
rañaçıkılmaga
Derd ü
belāvümüñnet ü
ğammerdübān gerek

62. **gerek:**

Gazel 1745

Mısra: 6

Gerek, olmalı,

lazım.

Zülfini korsa
'āñzüüzre
'acebdegül
Her kanda genc ola
añapāsbān gerek

63. **gerek:**

Gazel 1745

Mısra: 8

Gerek, olmalı,

lazım.

Ol servkaddibāğ-ı
hüsnde görüp
gözüm
Didi ki

pāyınayaşumanuñre
vān gerek

64. **gerek:**

Gazel 1745

Mısra: 10

Gerek, olmalı,

lazım.

Görmez
Muhibbīla'lüñicānā
neden didüm
Didi ki cāngörine
mi gözden nihān
gerek

65. **gerek:**

Gazel 1761

Mısra: 1

Gerek, olmalı,

lazım.

Her kanda olsa
güzel bī-vefā gerek
Cümle işi
dāyimācevr ü cefā
gerek

66. **gerek:**

Gazel 1761

Mısra: 2

Gerek, olmalı,

lazım.

Her kanda olsa
güzel bī-vefā gerek
Cümle işi
dāyimācevr ü cefā
gerek

67. **gerek:**

Gazel 1761

Mısra: 4

Gerek, olmalı,

lazım.

Dil şü'lesiniseyl-i
sirişkümiderziyād
Dilden çıkan derd-
ile āhumhevā gerek

68. gerek:

Gazel 1761

Mısra: 6

Gerek, olmalı,

lazım.

Zinhār sakın
söyleme
şi'rimecāziden
Dilden gelen cümle
haķiķiedā gerek

69. gerek:

Gazel 1761

Mısra: 8

Gerek, olmalı,

lazım.

Cümle cihān
mülkine ger pādīşāh
ise
Kapuñdasenüñkemt
erīn ol bir gedā
gerek

70. gerek:

Gazel 1761

Mısra: 10

Gerek, olmalı,

lazım.

Hākim-durur
çühükmanuñihtiyār
anuñ
KulsınMuħibbī her
ne gelürserizā gerek

71. gerek:

Gazel 1764

Mısra: 1

Gerek, olmalı,
lazım.

‘Āşıkiseñ ger
dilādimesañacānu
ñ gerek
Cān u dil terkini ur
ancak cānānuñ
gerek

72. gerek:

Gazel 1764

Mısra: 2

Gerek, olmalı,

lazım.

‘Āşıkiseñ ger
dilādimesañacānu
ñ gerek
Cān u dil terkini ur
ancak cānānuñ
gerek

73. gerek:

Gazel 1764

Mısra: 4

Gerek, olmalı,

lazım.

Ka’be’dürküymigār
uñeyledükçünkiṭavā
f
Çünmurāduñhāşılol
dıcānķurbānuñ
gerek

74. gerek:

Gazel 1764

Mısra: 6

Gerek, olmalı,

lazım.

Başumasultān iken
dīvāne oldum ‘ışk-
ıla
Budur ‘ışkuñ evveli

çāk-i girībānuñ
gerek

75. gerek:

Gazel 1764

Mısra: 8

Gerek, olmalı,

lazım.

Ger dilerseñ açıla
gülşende dilber gül
gibi
Karşubād-ı āh-ıla
bu çeşm-i giryānuñ
gerek

76. gerek:

Gazel 1764

Mısra: 10

Gerek, olmalı,

lazım.

Sakla sen
yārıMuħibbīdāyimā
ağyardan
Çünkimüslimsinsañ
adīn-ile imānuñ
gerek

77. gerek:

Gazel 1785

Mısra: 1

Gerek, olmalı,

lazım.

‘Ārızın ‘arzitmege
bir ruħlarimeh-rū
gerek
Çeşm [ü]
tūrihāzırolmuş elde
ya ebrū gerek

78. gerek:

Gazel 1785

Mısra: 2

Gerek, olmalı,
lazım.
‘Ărızın ‘arzitmege
bir ruĥlarımeh-rũ
gerek
Çeşm [ũ]
tĩriĥĂzirolmıř elde
ya ebrũ gerek

79. **gerek:**

Gazel 1785

Mısra: 4

Gerek, olmalı,

lazım.

DĂgıla dil lĂle-veř
her laĥza her dem
yanmada
Çekmegezũlfigamın
bir sũnbũl-i mũřg-
bũ gerek

80. **gerek:**

Gazel 1785

Mısra: 6

Gerek, olmalı,

lazım.

Kũh-ı ‘ışıkıkesmege
her bir kesi
ĥĂdirdegũl
Tĩřeyi elden
komazFerĥĂd-
veřbĂzũ gerek

81. **gerek:**

Gazel 1785

Mısra: 8

Gerek, olmalı,

lazım.

Çeřmtĩr-i
belĂebrũlarıĥavs-i
fiten
Gũnlũmalmagaĥũnĩ

nçeřm ũ ĥũnĂnebrũ
gerek

82. **gerek:**

Gazel 1785

Mısra: 10

Gerek, olmalı,

lazım.

Bũlbũl ile iki
ũleřdũkMuĥıbbĩgũl
şeni
Baňa bir serv-i
sehĩaňa gũl-i ĥod-rũ
gerek

83. **gerek:**

Gazel 1791

Mısra: 1

Gerek, olmalı,

lazım.

Ser-i kũyuũda
gũzũm yařı toliĂb
gerek
Anı akıtмага da dil
gibi dũlĂb gerek

84. **gerek:**

Gazel 1791

Mısra: 2

Gerek, olmalı,

lazım.

Ser-i kũyuũda
gũzũm yařı toliĂb
gerek
Anı akıtмага da dil
gibi dũlĂb gerek

85. **gerek:**

Gazel 1791

Mısra: 4

Gerek, olmalı,

lazım.

Bezm-i
ĥamdagicelerřubĥa
dek ‘işeyilemege
Dil
kebaboldıyařumdaĥ
ı mey-i nĂb gerek

86. **gerek:**

Gazel 1791

Mısra: 6

Gerek, olmalı,

lazım.

‘Ărızũñřevĥınevaru
rĥaĥtũñgũrmege dil
şeb-i zulmetde
ĥemen seyrine
meĥtĂb gerek

87. **gerek:**

Gazel 1791

Mısra: 8

Gerek, olmalı,

lazım.

Baĥr-ı
eřkũmdegũnlũzevra
ĥıgirdĂba dũřer
Getũreĥarĥa anı gũz
gibi girdĂb gerek

88. **gerek:**

Gazel 1791

Mısra: 10

Gerek, olmalı,

lazım.

Çũnki
‘ıřĥbaĥrınıcũřaĥetũ
rũrřarřar-ı ĥam
Yĩryirin kelle-i
‘uřřĂkaňaĥabĂb
gerek

89. **gerek:**

Gazel 1791

Mısra: **12**
Gerek, olmalı,
lazım.
Her yañakâdir ola
çekmegeeşkünsipe
hin
Gözlerüm gibi aña
bir şeh-i dārâb
gerek

90. **gerek:**

Gazel 1791

Mısra: **14**

Gerek, olmalı,

lazım.

Dil okurken
hañuñzulf-ile
hâlûñgöriccek
Didilâ-büd o
hañanoñtavüi'râb
gerek

91. **gerek:**

Gazel 1791

Mısra: **16**

Gerek, olmalı,

lazım.

Sakla şöhet edebin
bakma
niğaruñyüzine
Çünkü
'âlemdehemân
kişiy e adâb gerek

92. **gerek:**

Gazel 1791

Mısra: **18**

Gerek, olmalı,

lazım.

Düşde görse yüzüñi
ola Muñibbîkâni'
Kanı tâli' seni

görmege göze h'âb
gerek

93. **gerek:**

Gazel 1795

Mısra: **1**

Gerek, olmalı,

lazım.

Bezm-i ğamda göz
yaşı dâyimşarâb
olmak gerek
Cân u dil ol meclise
yanupkebâb olmak
gerek

94. **gerek:**

Gazel 1795

Mısra: **2**

Gerek, olmalı,

lazım.

Bezm-i ğamda göz
yaşı dâyimşarâb
olmak gerek
Cân u dil ol meclise
yanupkebâb olmak
gerek

95. **gerek:**

Gazel 1795

Mısra: **4**

Gerek, olmalı,

lazım.

Eyler iseñârzü sen
genc-i vaşl-ı dilberi
Göñlünivîrânekılup
ya ħarâb olmak
gerek

96. **gerek:**

Gazel 1795

Mısra: **6**

Gerek, olmalı,

lazım.

Tâb-ı mülden gül
gül olsa 'ârızımıdır
gören
Âbdanâteş
'ayânâteşdenâb
olmak gerek

97. **gerek:**

Gazel 1795

Mısra: **8**

Gerek, olmalı,

lazım.

Tîğ-i ħün-rîzi kaçan
mevc eyleye deryâ
gibi
Kelle-i
'uşşâkdanbî-
ħadħabâb olmak
gerek

98. **gerek:**

Gazel 1795

Mısra: **10**

Gerek, olmalı,

lazım.

İster iseñesb-i
dilber pâ koya
ruĥsârûña
Yolları üzre düşüp
anuñtîrâb olmak
gerek

99. **gerek:**

Gazel 1795

Mısra: **12**

Gerek, olmalı,

lazım.

'İşkadüşdümçünki
yok bu
varñadanbañahâlâş
Baĥr-ı eşk içre
Muñibbîğarğ-ı âb
olmak gerek

100. **gerek:**

Gazel 1795

Mısra: **14**

Gerek, olmalı,

lazım.

Kıymetinfehmeyley

üptâ kim alalar

güşına

Sözlertüñ gevher ü

yädür-i hoş-âb

olmak gerek

101. **gerek:**

Gazel 1806

Mısra: **1**

Gerek, olmalı,

lazım.

Kalmadı şabrum bu

gönümbî-karâr

itsem gerek

Gehyanupgehaglay

up terk-i diyâr

itsem gerek

102. **gerek:**

Gazel 1806

Mısra: **2**

Gerek, olmalı,

lazım.

Kalmadı şabrum bu

gönümbî-karâr

itsem gerek

Gehyanupgehaglay

up terk-i diyâr

itsem gerek

103. **gerek:**

Gazel 1806

Mısra: **4**

Gerek, olmalı,

lazım.

Niçeye dek

saklayamsînemde

‘ışkuñâteşin

Bir gün âhumla anı

ben âşikâr itsem

gerek

104. **gerek:**

Gazel 1806

Mısra: **6**

Gerek, olmalı,

lazım.

Çünkü gelmezsin

işit oldı elemden

intizâr

Bâri öldür niçeye

dek intizâr itsem

gerek

105. **gerek:**

Gazel 1806

Mısra: **8**

Gerek, olmalı,

lazım.

Yâradidüm şem’

yakar her

gicepervânesin

Didi bunda

yimeğam ‘uşşâk[1]

nâr itsem gerek

106. **gerek:**

Gazel 1806

Mısra: **10**

Gerek, olmalı,

lazım.

Umaramfeth ola

âhırbañagönlikağ’as

1

Top-ı âhumla anı

varuphasâr itsem

gerek

107. **gerek:**

Gazel 1806

Mısra: **12**

Gerek, olmalı,

lazım.

Çünkitogrıldıgelür

dil şehrine sultân-ı

gam

Gözlerümdenpâyına

dürlernisâr itsem

gerek

108. **gerek:**

Gazel 1806

Mısra: **14**

Gerek, olmalı,

lazım.

Gülşen-i

hüsnekarşugiceler

bülbül gibi

Tâşehernâlâanoluban

âh u zâr itsem gerek

109. **gerek:**

Gazel 1806

Mısra: **16**

Gerek, olmalı,

lazım.

İyMuhibbî olalı

başumbañaküh-ı

belâ

İki ‘aynumiaña iki

bñnar itsem gerek

110. **gerek:**

Gazel 1806

Mısra: **18**

Gerek, olmalı,

lazım.

Nağl-ı dilden

d[ir]şü[rü]p her

dem ma’ân[î]

meyvesin

Sözlerümleşi'rümi
ben âbdâr itsem
gerek

111. **gerek:**

Gazel 1808

Mısra: 1

Gerek, olmalı,

lazım.

Zülfine dil bağlayan
elbette ol şeydâ
gerek
Terk idüpnâmüs u
'ârî 'âlemerüsvâ
gerek

112. **gerek:**

Gazel 1808

Mısra: 2

Gerek, olmalı,

lazım.

Zülfine dil bağlayan
elbette ol şeydâ
gerek
Terk idüpnâmüs u
'ârî 'âlemerüsvâ
gerek

113. **gerek:**

Gazel 1808

Mısra: 4

Gerek, olmalı,

lazım.

Boynuma
ayagumazencîrolup
dur göz yaşı
Olmışamdîvânebañ
abend-i ser-tâ-pâ
gerek

114. **gerek:**

Gazel 1808

Mısra: 6

Gerek, olmalı,
lazım.

Kelle-i 'uşşâkdan
yapa ne tañkaşr u
sarây

Ĥün-ı merdümden
güzeller çünkibî-
pervâ gerek

115. **gerek:**

Gazel 1808

Mısra: 8

Gerek, olmalı,

lazım.

Kangibî-dildür
görüp zülfünber-
dâr olmaya
Ehl-i 'ışkuñdöstum
pes himmeti bālâ
gerek

116. **gerek:**

Gazel 1808

Mısra: 10

Gerek, olmalı,

lazım.

Jeng-i
ğamdutdıMuhibbîg
öñlümünâyînesin
Anı şâfikılmaga
elde mey-i şahbâ
gerek

117. **gerek:**

Gazel 1818

Mısra: 1

Gerek, olmalı,

lazım.

Bagrumıñhünitdihasr
et 'azm-i yâr itsem
gerek
Gözlerüm
gevherlerin

yâranisâr itsem
gerek

118. **gerek:**

Gazel 1818

Mısra: 2

Gerek, olmalı,

lazım.

Bagrumıñhünitdihasr
et 'azm-i yâr itsem
gerek
Gözlerümgevherleri
n yâranisâr itsem
gerek

119. **gerek:**

Gazel 1818

Mısra: 4

Gerek, olmalı,

lazım.

Gün gibi
rüşendegülmidür
anı çok sevdüğüm
Sırr-ı
'ışkısaklamayupâşi
kâr itsem gerek

120. **gerek:**

Gazel 1818

Mısra: 6

Gerek, olmalı,

lazım.

Her kişi çün bir
kemâl ile
bulupduriftihâr
Ben güzeller
sevmek ile iftiñâr
itsem gerek

121. **gerek:**

Gazel 1818

Mısra: 8

*Gerek, olmalı,
lazım.*
Gülşen-i
hüşnindeyârûngicel
ertâşubha dek
Bülbül-i şūrîde gibi
âh u zâr itsem gerek

122. **gerek:**
Gazel 1818
Mısra: **10**
Gerek, olmalı,

lazım.
Bend olup dām-ı
belāyahicr elinden
niçe gün
Furşat el virdi
hemân ‘azm-i nigâr
itsem gerek

123. **gerek:**
Gazel 1818
Mısra: **12**
Gerek, olmalı,

lazım.
Dir-imiş kılsunfidâ
yoluma cümle
varını
Cân-ısa
dağıMuhibbî pes ne
var itsem gerek

124. **gerek:**
Gazel 1820
Mısra: **1**
Gerek, olmalı,

lazım.
İygönülçün
‘âşıkolduñhastahâl
olmak gerek
Bu cihânda
‘ışkuñafıkr-i muhâl
olmak gerek

125. **gerek:**
Gazel 1820
Mısra: **2**
Gerek, olmalı,

lazım.
İygönülçün
‘âşıkolduñhastahâl
olmak gerek
Bu cihânda
‘ışkuñafıkr-i muhâl
olmak gerek

126. **gerek:**
Gazel 1820
Mısra: **4**
Gerek, olmalı,

lazım.
Dil-
rübâlarcevriderse
kaçma cevrenden
gönül
Sevdügiyolında kişi
pây-mâl olmak
gerek

127. **gerek:**
Gazel 1820
Mısra: **5**
Gerek, olmalı,

lazım.
Vaşlıçün olmaz
müyesser cevri
çekmek gerek
Mâh-
rûlarmübtelâsipây-
mâl olmak gerek

128. **gerek:**
Gazel 1820
Mısra: **6**
Gerek, olmalı,

lazım.

Vaşlıçün olmaz
müyesser cevri
çekmek gerek
Mâh-
rûlarmübtelâsipây-
mâl olmak gerek

129. **gerek:**
Gazel 1820
Mısra: **8**
Gerek, olmalı,

lazım.
Hicr-i dilberden
yanardumiçmeseyd
üm ben müdâm
Elde olan
dâyimâcâm-ı zülâl
olmak gerek

130. **gerek:**
Gazel 1820
Mısra: **10**
Gerek, olmalı,

lazım.
İyMuhibbîzühd-ile
yârûñ ele girmez
senüñ
Hânekahdandeyreyi
dil intikâl olmak
gerek

131. **gerek:**
Gazel 1824
Mısra: **1**
Gerek, olmalı,

lazım.
Bagrumihünitdirfırk
at ‘azm-i yâr itmek
gerek
Varup ol gül yüzlü
yârı der-kenâr
itmek gerek

132. **gerek:**

Gazel 1824

Mısra: 2

Gerek, olmalı,

lazım.

Bagrumihūnitdifırk

at ‘azm-i yār itmek

gerek

Varup ol gül yüzlü

yāri der-kenār

itmek gerek

133. **gerek:**

Gazel 1824

Mısra: 4

Gerek, olmalı,

lazım.

Ol ṭabīb-i dil gele

sormaga ger ben

ḥastasını

Cān u başı pāyına

ol dem nisār itmek

gerek

134. **gerek:**

Gazel 1824

Mısra: 6

Gerek, olmalı,

lazım.

Cāndaṭākāt kalmadı

dilde

taḥammülzerrece

Kuru

gayret denn’ olur

‘azm-i nigār itmek

gerek

135. **gerek:**

Gazel 1824

Mısra: 8

Gerek, olmalı,

lazım.

Düşmesün bir kişi

‘ışkaçün düşe bī-

iḥtiyār

Ölmeği ‘ışkından

evvel iḥtiyār itmek

gerek

136. **gerek:**

Gazel 1824

Mısra: 10

Gerek, olmalı,

lazım.

Ger beni cāndan

severse terk-i ser

kılsundimiş

Boynumuz bir

kıldan ince pes ne

var itmek gerek

137. **gerek:**

Gazel 1824

Mısra: 12

Gerek, olmalı,

lazım.

Gül yüzinekarşu her

dem giceler bülbül

gibi

ŞubḥolıncaiyMuḥib

bīāh u zār itmek

gerek

138. **gerek:**

Gazel 1825

Mısra: 1

Gerek, olmalı,

lazım.

Bir gün ol serv-i

revānacānnisār

itsem gerek

Tuḥfe bir

cāniltübencānānşikā

r itsem gerek

139. **gerek:**

Gazel 1825

Mısra: 2

Gerek, olmalı,

lazım.

Bir gün ol serv-i

revānacānnisār

itsem gerek

Tuḥfe bir

cāniltübencānānşikā

r itsem gerek

140. **gerek:**

Gazel 1825

Mısra: 4

Gerek, olmalı,

lazım.

Leylüzülfinühhevāsı

naanuñMecnūn-vār

‘Aql u şabr u ‘ārı

cümle tārūmār

itsem gerek

141. **gerek:**

Gazel 1825

Mısra: 6

Gerek, olmalı,

lazım.

Fāşoldı ‘ālem içre

çün bugün esrār-ı

‘ışk

Ol

perīnühzülfinenkend

ümidār itsem gerek

142. **gerek:**

Gazel 1825

Mısra: 8

Gerek, olmalı,

lazım.

Gül yüzünühnyādına

her gice bir bülbül

gibi

Şubhölincadöstlar
ben āh u zār itsem
gerek

143. **gerek:**

Gazel 1825

Mısra: **10**

Gerek, olmalı,

lazım.

Müdde'ilerzu'mına
durşād u
hāndānoldugum
Yoksa ben
efgānum-
ılamurğızār itsem
gerek

144. **gerek:**

Gazel 1825

Mısra: **12**

Gerek, olmalı,

lazım.

İyMuhıbbī ister-
iken leblerinden
büseler
Şimdi
varuşişiginbüse-
kenār itsem gerek

145. **gerek:**

Gazel 1826

Mısra: **1**

Gerek, olmalı,

lazım.

Döstlarçünkiğamuñ
def'ine peymāne
gerek
Vā'ize meclis ü
'āşıklarağumhāne
gerek

146. **gerek:**

Gazel 1826

Mısra: **2**

Gerek, olmalı,

lazım.

Döstlarçünkiğamuñ
def'ine peymāne
gerek
Vā'ize meclis ü
'āşıklarağumhāne
gerek

147. **gerek:**

Gazel 1826

Mısra: **4**

Gerek, olmalı,

lazım.

Murğ-ı dil dolaşalı
zülfine ol
muğbeçenüñ
Dir ki bu başuñı top
eyle ki çevgāne
gerek

148. **gerek:**

Gazel 1826

Mısra: **6**

Gerek, olmalı,

lazım.

Ruñışem'ine yakam
bu dil ü cān-ıla seri
Her kişi
sevdiğinüñyolınape
rvāne gerek

149. **gerek:**

Gazel 1826

Mısra: **8**

Gerek, olmalı,

lazım.

Yakalar çākidelüm
gül demi 'işret
idelüm
Bize sun

sāğarısaķısañacānān
e gerek

150. **gerek:**

Gazel 1826

Mısra: **10**

Gerek, olmalı,

lazım.

Bu Muhıbbī ser-i
zülfindekihālingöric
ek
Didi dil murğımı pes
dutmaga bir dāne
gerek

151. **gerekmez:-me, -z**

Gazel 1834

Mısra: **2**

Gerek, olmalı,

lazım.

Devādurdırdüme
cevri habıbüñ
Gerekmez minneti
bañatabıbüñ

152. **gerek:**

Gazel 1838

Mısra: **1**

Gerek, olmalı,

lazım.

'Āşıkuñ çeħresi
zerd ü gözinemnāk
gerek
'İşkda'vısın iden
sınesi hem çāk
gerek

153. **gerek:**

Gazel 1838

Mısra: **2**

Gerek, olmalı,

lazım.

‘Ăşıkuñ çehresi
zerd ü gözinemnäk
gerek
‘Işkıda’vîsin iden
sînesi hem çäk
gerek

154. **gerek:**

Gazel 1838

Mısra: 4

Gerek, olmalı,

lazım.

Lezzet-i derdi bilen
sanma ki dermân
ister
Ĝam u derd-ile
anuñcânîferahnäk
gerek

155. **gerek:**

Gazel 1838

Mısra: 6

Gerek, olmalı,

lazım.

Düşmeyen baır-ı
ğama
‘umkıniidrâkidemez
Bilmege anı
dilâhayliceidrâk
gerek

156. **gerek:**

Gazel 1838

Mısra: 8

Gerek, olmalı,

lazım.

‘Işkuñuñçâkeri yüz
tâc u
kabâyıyandurur
Çâker-i ‘ışk olan
dünyedebî-bâk
gerek

157. **gerek:**

Gazel 1838

Mısra: 10

Gerek, olmalı,

lazım.

‘Işknürinatecellîye
varan Müsî-vâr
Dâyimâ meşrebi su
gibi anuñpâk gerek

158. **gerek:**

Gazel 1838

Mısra: 12

Gerek, olmalı,

lazım.

Tutuşup âteş-i ‘ışk-
ılaMuhibbîgiceler
Düd-ı âhuñmağarı
çın şehreflâk gerek

159. **gerek:**

Gazel 1847

Mısra: 1

Gerek, olmalı,

lazım.

Dest uran dâmen-i
‘ışka yakası çäk
gerek
Göklere âhiirüp
gözleri nemnäk
gerek

160. **gerek:**

Gazel 1847

Mısra: 2

Gerek, olmalı,

lazım.

Dest uran dâmen-i
‘ışka yakası çäk
gerek
Göklere âhiirüp
gözleri nemnäk
gerek

161. **gerek:**

Gazel 1847

Mısra: 4

Gerek, olmalı,

lazım.

Var-ısa sende heves
görmegerü-yı yarı
Meşrebüñâb-ı revân
gibi yüzüñhâk
gerek

162. **gerek:**

Gazel 1847

Mısra: 6

Gerek, olmalı,

lazım.

Korkma çoğ olsa
‘adüküyına var
dildâruñ
Bilmedüñ mi bunu
kim ‘ışk eri bî-bâk
gerek

163. **gerek:**

Gazel 1847

Mısra: 8

Gerek, olmalı,

lazım.

Âteş-i âhuñ ile gel
bu zemini oda yak
Düd-ı âhuñ ki çıka
menzili eflâk gerek

164. **gerek:**

Gazel 1847

Mısra: 10

Gerek, olmalı,

lazım.

Degmenâ-kes ne
bilür
‘ışkıMuhibbîyesoru
ñ

‘İşkuñuñ nüktesini
bilmegeidrāk gerek

165. **gerek:**

Gazel 1850

Mısra: 1

Gerek, olmalı,

lazım.

Gönlümüñşirinezülf
üñdenkemend itsem

gerek

İki

yirdenya’nizencir

ile bend itsem gerek

166. **gerek:**

Gazel 1850

Mısra: 2

Gerek, olmalı,

lazım.

Gönlümüñşirinezülf
üñdenkemend itsem

gerek

İki

yirdenya’nizencir

ile bend itsem gerek

167. **gerek:**

Gazel 1850

Mısra: 4

Gerek, olmalı,

lazım.

İsterem dil tıflı
ezber kıla
hüşnüñmuşhafın
Niçe bir kendüm
gibi anı levend
itsem gerek

168. **gerek:**

Gazel 1850

Mısra: 6

Gerek, olmalı,
lazım.

Ben mariz-ı ‘ışka

ger hâcet olursa

gül-şeker

Gül

ruhuñşekerlebüñle

behremend itsem

gerek

169. **gerek:**

Gazel 1850

Mısra: 8

Gerek, olmalı,

lazım.

Öldürüp kurtar beni

hicrübelaşındandid

üm

Didiāhırgamyimeiy

derdmend itsem

gerek

170. **gerek:**

Gazel 1850

Mısra: 10

Gerek, olmalı,

lazım.

İyMuhibbikaldurup

yine livā-yiāhumı

‘Alemerāyat-ı ‘ışkı

ser-bülend itsem

gerek

171. **gerek:**

Gazel 1855

Mısra: 1

Gerek, olmalı,

lazım.

Sen olmayınca

dimezemiy dil

cihān gerek

N’eylercihānişol ki

dimezbañacān
gerek

172. **gerek:**

Gazel 1855

Mısra: 2

Gerek, olmalı,

lazım.

Sen olmayınca

dimezemiy dil

cihān gerek

N’eylercihānişol ki

dimezbañacān

gerek

173. **gerek:**

Gazel 1855

Mısra: 4

Gerek, olmalı,

lazım.

Åhumgöriñüräteş-i

‘ışkumçüdidledür

Bir hāneye ki od

düşe lā-büdduhān

gerek

174. **gerek:**

Gazel 1855

Mısra: 6

Gerek, olmalı,

lazım.

Agzuñ-ıla sırrını

bilüññüñkimdürañlay

an

Bu nükteleri

bilmegekeynüktedā

n gerek

175. **gerek:**

Gazel 1855

Mısra: 8

Gerek, olmalı,

lazım.

Çeşmüñ ki kanımı
içe virla'lüñagzuma
Sulţan-ı 'ışk emri
budur kana kan
gerek

176. **gerek:**

Gazel 1855

Mısra: 10

Gerek, olmalı,

lazım.

Gözüm yaşıyla
baña yiter çünkirüy-
ı zerd
DimeMuhibbî'âşıka
ğayrınışân gerek

177. **gerek:**

Gazel 1857

Mısra: 8

Gerek, olmalı,

lazım.

Reddiderkapusunda
naglar-ısam
İgitligedaşısitäre
gerek

178. **gerek:**

Gazel 1858

Mısra: 1

Gerek, olmalı,

lazım.

Dâğ-ı ğamla her ki
'âşıkdurderüñi kan
gerek
Bülbül-i şürîde-veş
ol dâyimânâlân
gerek

179. **gerek:**

Gazel 1858

Mısra: 2

Gerek, olmalı,
lazım.

Dâğ-ı ğamla her ki
'âşıkdurderüñi kan
gerek
Bülbül-i şürîde-veş
ol dâyimânâlân
gerek

180. **gerek:**

Gazel 1858

Mısra: 4

Gerek, olmalı,

lazım.

Çâresicânvirilmek-
ise derd-i 'ışkuñ
'âkıbet
Aña da iy dil ne
Câlinüs u ne
Loqmân gerek

181. **gerek:**

Gazel 1858

Mısra: 6

Gerek, olmalı,

lazım.

Ka'be-i kıuyı
müyesser
oldıçünküduñtavâf
Lâzımıdursañaiy dil
cânüñikurbân gerek

182. **gerek:**

Gazel 1858

Mısra: 8

Gerek, olmalı,

lazım.

İster-isem büse-i
la'l-i nâbdan 'ayb
eyleme
Her kimüñ kim
derdi var lâ-

büdañadermân
gerek

183. **gerek:**

Gazel 1858

Mısra: 10

Gerek, olmalı,

lazım.

Hâne-i dilde
Muhibbîgehgelürğa
mgehbela
Eksük olmaz budur
'âdettekyedemihmâ
n gerek

184. **gerek:**

Gazel 1859

Mısra: 8

Gerek, olmalı,

lazım.

Cânnisâritdümidü
myoluñdaiyârâm-ı
cân
Didi ne minnet
gerek bu eski
kârüñdursenüñ

185. **gerek:**

Gazel 1864

Mısra: 1

Gerek, olmalı,

lazım.

Yârdangâhicefâğeh
mihri hoş görmek
gerek
Nüşidüp her ne
gelürse zehri hoş
görmek gerek

186. **gerek:**

Gazel 1864

Mısra: 2

*Gerek, olmalı,
lazım.*

Yārdangāhīcefāgeh
mihri hoş görmek
gerek
Nūşidüp her ne
gelürse zehri hoş
görmek gerek

187. **gerek:**

Gazel 1864

Mısra: 4

*Gerek, olmalı,
lazım.*

Vā'izā cennet
şarābıkevser ü
hürisaña
Şimdilik maḥbüb-i
meyle dehrihoş
görmek gerek

188. **gerek:**

Gazel 1864

Mısra: 6

*Gerek, olmalı,
lazım.*

Bulınur sanma
cihānda bir
vefālumihrībān
İygönül ol bī-
vefābī-mihri hoş
görmek gerek

189. **gerek:**

Gazel 1864

Mısra: 8

*Gerek, olmalı,
lazım.*

Didümiyservüm
yiter itdüñ gözüm
yaşın revān
Gül gibi güldididi

bu nehri hoş
görmek gerek

190. **gerek:**

Gazel 1864

Mısra: 10

*Gerek, olmalı,
lazım.*

Şād olup
vaşlaMuḥibbī olma
hicrānamelül
Her ne gelse luṭfdur
ya kahrı hoş
görmek gerek

191. **gerek:**

Gazel 1866

Mısra: 1

*Gerek, olmalı,
lazım.*

İy dil ḥadeng-i
miḥnetesineñ siper
gerek
Meydān-ı 'ışka
girene cāndangüzer
gerek

192. **gerek:**

Gazel 1866

Mısra: 2

*Gerek, olmalı,
lazım.*

İy dil ḥadeng-i
miḥnetesineñ siper
gerek
Meydān-ı 'ışka
girene cāndangüzer
gerek

193. **gerek:**

Gazel 1866

Mısra: 4

*Gerek, olmalı,
lazım.*

Her kimde kim
hevā-yı ser-i zülf-i
yār ola
Evvel ḳademdelā-
būdaña terk-i ser
gerek

194. **gerek:**

Gazel 1866

Mısra: 6

*Gerek, olmalı,
lazım.*

Didümbelā-
yızülfineiy dil
tolaşma gel
Güşitmedüñçüpend
ümisaña beter gerek

195. **gerek:**

Gazel 1866

Mısra: 8

*Gerek, olmalı,
lazım.*

'İşkiyolındaçüñkidil
āşabraçāre yok
Şabr olmaz-ısa
'āşıkadirlir sefer
gerek

196. **gerek:**

Gazel 1866

Mısra: 10

*Gerek, olmalı,
lazım.*

İRmez vişāl-i yāra
kişi zūr u zār ile
Dirlervişāle irmek-
içüñsīm ü zer gerek

197. **gerek:**

Gazel 1866

Mısra: 12
Gerek, olmalı,
lazım.

Öpmez lebini
meclis içinde
megerkadeh
Ancak bilini
kuçmagaanuñ
kemer gerek

198. **gerek:**

Gazel 1866

Mısra: 14

Gerek, olmalı,

lazım.

Didüm ki tır-i
ğamzeñesinemsiper
ola
DidiMuhibbīañade
mürdenciger gerek

199. **gerek:**

Gazel 1867

Mısra: 1

Gerek, olmalı,

lazım.

Gönlümi elden
yitürdüm ‘azm-i yār
itsem gerek
Mihnet ü derd ü
belāgamihtiyār
itsem gerek

200. **gerek:**

Gazel 1867

Mısra: 2

Gerek, olmalı,

lazım.

Gönlümi elden
yitürdüm ‘azm-i yār
itsem gerek
Mihnet ü derd ü

belāgamihtiyār
itsem gerek

201. **gerek:**

Gazel 1867

Mısra: 4

Gerek, olmalı,

lazım.

Çünperīşānitdizülfi
nruhlariüstindeyār
Dil perīşān ‘aql u
şabrumtārūmār
itsem gerek

202. **gerek:**

Gazel 1867

Mısra: 6

Gerek, olmalı,

lazım.

Ola kim
ilteşabāgerdümreh-i
cānāneye
Seng-i
miñnetledögüpcism
ümğubār itsem
gerek

203. **gerek:**

Gazel 1867

Mısra: 8

Gerek, olmalı,

lazım.

Kim-durur
‘iškāteşinisinedepin
hān ide
‘Işkıımı gün gibi
rūşenāşikār itsem
gerek

204. **gerek:**

Gazel 1867

Mısra: 10

Gerek, olmalı,
lazım.

Pāy-ı

dildāraMuhibbī

gevher-i eşkisaçup

Cān u dil

nağdındañāñirnisār

itsem gerek

205. **gerek:**

Gazel 1870

Mısra: 14

Gerek, olmalı,

lazım.

Vuşlat el

virmezMuhibbī

kılmayınca terk-i

ser

Çün budur

‘işkuñtarıkdöstlar

ölmek gerek

206. **gerekdür: -dür**

Gazel 1871

Mısra: 5

Gerek, olmalı,

lazım.

Döstvaşlın isteyen

‘āşıkgerkdürpöst-

püş

Nāfetā sarılmayınca

olmadı pehlü-

yımüşg

207. **gerek:**

Gazel 1892

Mısra: 1

Gerek, olmalı,

lazım.

Cānın’eyler

‘āşıkacānān gerek

Derdi hoş görüp

dimezdermān gerek

208. **gerek:**
Gazel 1892
Mısra: 2
Gerek, olmalı,
lazım.
Cānın'eyler
'āşıkacānān gerek
Derdi hoş görüp
dimezdermān gerek

209. **gerek:**
Gazel 1892
Mısra: 4
Gerek, olmalı,
lazım.
Kapusındaboynıbag
lubendeyüz
Kullara ne emr ola
fermān gerek

210. **gerek:**
Gazel 1892
Mısra: 6
Gerek, olmalı,
lazım.
Basma
dünyāyamülevvesd
ürchān
Merd olanlar pāk ü
hoş-dāmān gerek

211. **gerek:**
Gazel 1892
Mısra: 8
Gerek, olmalı,
lazım.
Her ki
'āşıkduyanup
'ışkodına
Gice gündüz ol dil-i
süzān gerek

212. **gerek:**
Gazel 1892
Mısra: 10
Gerek, olmalı,
lazım.
'İşkmezdānında top
it başuñı
Lāyık ol topa
ķadūñçevgān gerek

213. **gerek:**
Gazel 1892
Mısra: 12
Gerek, olmalı,
lazım.
La'lebeñzetmege
bu söz gevherin
Hāşılı dil gibi
añakān gerek

214. **gerek:**
Gazel 1892
Mısra: 14
Gerek, olmalı,
lazım.
KüyınayāruñMuhib
bīvarıcak
Ka'beye varana
cānķurbān gerek

215. **gerek:**
Gazel 1895
Mısra: 10
Gerek, olmalı,
lazım.
Nev-'arūs-ı
dehremeylitmemeg
e
Bu Muhibbī gibi
gerçek er gerek

216. **gerek:**
Gazel 1935

Mısra: 6
Gerek, olmalı,
lazım.
Ġamze oklarına
didüm tutayım
sīnem siper
Didida'vāya gerek
māni'
hemānmezdāna gel

217. **gerekmez:-me, -z**
Gazel 1970
Mısra: 3
Gerek, olmalı,
lazım.
Gerekmez
zūlfünemeşşātaherg
iz
Olur mı
āfitābmuhtāc-ı
şayķal

218. **gerekse:-se**
Gazel 1994
Mısra: 8
Gerek, olmalı,
lazım.
Kaşı kemānkatıdur
elde çekilmez āh
Ķavs-i kūzah elinde
gerekse kepāde ol

gerek gerek:

1. **gerek gerek:**
Gazel 1981
Mısra: 16
Kelime Tipi: -
Gerek...gerekse
şeklinde kullanılır.
Başına geldiği
kelimelerin hepsinin
birden düşünüldüğünü

*anlatır. (Eğer...eğer,
ister...ister).*

Nazar itmez bu
gözüm gevherine
âhhabîb
İy gözüm yaşı
gerek dürr ü gerek
mercân ol

gerek ola:

1. **gerek ola:-a**

Gazel 1961

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Lazım olmak.

Her ne didiyse
eyledi 'ahde
vefâMuhîb
Ahsendidi böyle
gerek ola yâr-ı dil

germ it:

1. **germ it:**

Gazel 1859

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

*Hararetlendirmek,
çoşkunluk vermek,
şevke getirmek.*

Bezm-i
ğamdasâğâr-ı
çeşmüñlenüş it hün-
1 dil
Meclisi germ it
belâvüderdyâruñdur
senüñ

germ olur:

1. **germ olur:-ur**

Gazel 1504

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

*Isınmak,
hararetlenmek.*

Leblerüñyâdeyleyü
p içse şarâbiehl-i
'ışk
Germ olur
meyhâneler içre
idermestânehaz

gest eyledi:

1. **geşteyledi:-di**

Gazel 1607

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Dolaşmak, gezmek.

'Âlemigeşt eyledi
dutmadı bir
yirdemekân
'Âkıbet kıldı
karârgöñlümdeitdic
ây 'ışk

geştidüp:

1. **geştidüp:-üp**

Gazel 1961

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Dolaşmak, gezmek.

Bulmadı seni berr-
ile bahringeştidüp
Dil hânesinde
eyledi bulup karâr-ı
dil

gest it:

1. **geşt it:**

Gazel 1983

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Gezmek, dolaşmak.

Sipâh-ı eşk-ile geşt
it cihânı

*Dilüñdedüd-ı
âhuñlivâ bil*

geştidüm:

1. **geştidüm:-düm**

Gazel 1754

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Gezmek, dolaşmak.

Ser-â-ser

dehrigeştidümbulı
madumhaber andan
Nişânın virdiler âhîr
ara bul göñl-i
vîrânuñ

geştitemem:

1. **geştitemem:-meyem**

Gazel 1635

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Gezmek, dolaşmak.

Şöyle

mecnünolmuşam
görelî leylizülfini
Deşt-i ğamda ser-
te-ser geştitemem
bir vâdi yok

geştikldüñ:

1. **geştikldüñ:-duñ**

Gazel 1783

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Gezmek, dolaşmak.

Geştikldüñberr ü
bahriyleyüpbî-ğad
sefer
Geldüñâhîrküy-ı
cânân içre
ârâmeyledüñ

geşt-gîr-i dehr-ile:

1. **geşt-gİR-i dehr-ile:--**
ile

Gazel 1919

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Dünyanın dönüşü.

Bu geşt-gİR-i dehr-
ile kimse tutuşmadı
Bİ-fâyide-durur
aňabiñkerrezüra gel

gest-i bağ:

1. **geşt-i bağ:**

Gazel 1647

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Gül bahçesi

gezintisi.

Ol serv-i nâz eylese
nâz-ılageşt-i bağ
Pâyınasım ü zer
döke güller tabak
tabak

2. **geşt-i bağ:**

Gazel 1537

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Bağ gezintisine

çıkmaK II Gezinti, seyir
yerinde dolaşmak.

Dilberâsensüzbañad
ûzahğörinürgeşt-i
bağ
‘Arızuñsuzrüşen
itmez
göñlümedegmeçerâ
ğ

gest-i bağevledüm:

1. **geşt-i bağevledüm:-**

düm

Gazel 1532

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Bağ gezintisine

çıkmaK II Gezinti, seyir
yerinde dolaşmak.

Servkaddüñhasretin
deneyledümçüngeşt

-i bağ

Lâleğaddüñşevkine

sînemdeyakdumtâz

edâğ

geşt-i bağ eyler-iseñ:

1. **geşt-i bağ eyler-**

iseñ:-isen-r-iseñ

Gazel 1534

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Bağ gezintisine

çıkmaK II Gezinti, seyir
yerinde dolaşmak.

Eşküm akar su

elifler

servlerdürlâledeğ

İyehiservümüyiridür

eyler-iseñgeřt-i bağ

getür:-

1. **getürdi:-di**

Gazel 1608

Mısra: 7

Eriştirmek,

ulaştirmek.

Tenümyirdengetürd

iseyl-i eşküm

Ĥas ü Ĥaşâk-i âb-

âverdüme bak

2. **getür:**

Gazel 1777

Mısra: 7

Eriştirmek,

ulaştirmek.

Getürsâķıřarâb-ı

erğuvânı

Ėam-ılaoldı dil

âyinesijeng

3. **getürdüm:-dü, -m**

Gazel 1998

Mısra: 7

Eriştirmek,

ulaştirmek.

Başum top

eyleyüptuhfegetürd

ümiyşeh-i Ĥübân

Süvâr ol esb-i

nâzüzre ser-i

zülfüñiçevğân kıl

getür:

1. **getürdi:-di**

Gazel 1647

Mısra: 1

Eriştirmek,

ulaştirmek.

Sâķigetürdibâdeyi

bezme kabak kabak

Başladı devre şevķ-

ile sâğar ayak ayak

2. **getüre:-e**

Gazel 1791

Mısra: 8

Eriştirmek,

ulaştirmek.

BaĤr-ı

eřkümdegöñülzevra

ķıgirdâba düşer

GetüreçarĤa anı göz

gibi girdâb gerek

3. **getürdi:-di**

Gazel 1840

Mısra: 6

*Eriştirmek,
ulaştirmek.*
Öldürür bir
yañağam bir
yañafırkatbaşuma
Bir yañadan gör
neler
getürdihicrānuñsen
üñ

4. **getür:**

Gazel 1886

Mısra: 10

*Eriştirmek,
ulaştirmek.*
SākīMuhibbī
teşneye
gülgünşārāb sun
Yāhūdgetür var-ısa
ağıbenefşenüñ

5. **getürmez:-mez**

Gazel 1893

Mısra: 1

*Eriştirmek,
ulaştirmek.*
Getürmez idi Fürs
ehli dile Kum-
ılaKāşānuñ
Varupmeh-rūların
görse Sitanbul u
Ġalātānuñ

6. **getürüp:-üp**

Gazel 1893

Mısra: 3

*Eriştirmek,
ulaştirmek.*
Kenāragetürüpyārid
erāğüş eylemek
ister
Güzel gördükçe

anuñcün salar el
mevcideryānuñ

gevher:

1. **gevhere:-e**

Gazel 1553

Mısra: 8

*Cevher, elmas,
mücevher, inci.*
Nükte-i ‘irfān bulur
talan
göñülderyāsına
Gevhere tālīb olan
bahragirüp arar
şadef

2. **gevher-durur:-durur**

Gazel 1559

Mısra: 7

*Cevher, elmas,
mücevher, inci.*
Genc-i ‘ömrüñhāşılı
her bir sözüñ
gevher-durur
Ĥayf ola anı kim
yok yire idesin telef

3. **gevheri:-i**

Gazel 1628

Mısra: 9

*Cevher, elmas,
mücevher, inci.*
Eşk-i maħabbet içre
Muhibbī o gevheri
Atdikenārabulımad
umrüzigāra bak

4. **gevher:**

Gazel 1658

Mısra: 10

*Cevher, elmas,
mücevher, inci.*

Bu
Muhibbītācideldenñ
āk-i pāyuñ cevherin
Kim göre eydür bu
gevher efser-i
Dārāda yok

5. **gevher:**

Gazel 1693

Mısra: 7

*Cevher, elmas,
mücevher, inci.*
Söz geçer gevher
velāmmā ki
olmazsa zeri
Şöyle bil
mümkindegüldür
anı der-güş eylemek

6. **gevher:**

Gazel 1724

Mısra: 10

*Cevher, elmas,
mücevher, inci.*
Gicezıkr itse dūr
dişüñMuhibbī
Saçar başına gevher
ol dem eflāk

7. **gevher:**

Gazel 1795

Mısra: 14

*Cevher, elmas,
mücevher, inci.*
Kıymetinfehmeyley
üptā kim alalar
güşına
Sözlerüñ gevher ü
yādür-r-i hoş-āb
olmak gerek

8. **gevher:**

Gazel 1802

Mısra: 14
*Cevher, elmas,
mücevher, inci.*

Dal
ma'ânıbaırınayārān
a gönder cevheri
Diyeler nazm ehli
haqqā böyle gevher
görmedük

9. **gevherlerin:-ler, -
i(n)**

Gazel 1818

Mısra: 2

*Cevher, elmas,
mücevher, inci.*

Bagrumihūnıtdıhasr
et 'azm-i yāritsem
gerek
Gözlerüm
gevherlerin
yāranısār itsem
gerek

10. **gevherlerini:-ler, -
ini**

Gazel 1877

Mısra: 9

*Cevher, elmas,
mücevher, inci.*

Gözün gevherlerini
tuħfe eyle
Muħıbbıdergeh-i
sultānagirdün

11. **gevher:**

Gazel 1897

Mısra: 2

*Cevher, elmas,
mücevher, inci.*

La'l-i lebününkandi
ne sükkerdaħınāzük
Dişünlesözündürri

ne gevher
daħınāzük

12. **gevherine:-i, -ne**

Gazel 1981

Mısra: 15

*Cevher, elmas,
mücevher, inci.*

Nazar itmez bu
gözüm gevherine
āhhabıb
İy gözüm yaşı
gerek dürr ü gerek
mercān ol

gevher ü dür:

1. **gevher ü dür:**

Gazel 1560

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

İnci ve mücevher.

Nükteyi 'ırfāna sor
ne bilsün anı
cāhilān

Gevher ü dür hāşıl
itmez isteme
illāsādef

gevher-i eški:

1. **gevher-i eški:-i**

Gazel 1867

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Gözyaşı incisi.

Pāy-ı
dildāraMuħıbbı
gevher-i eškisaçup
Cān u dil
naқdındaħıāħırnısār
itsem gerek

gevher-i ešküm:

1. **gevher-i ešküm:-üm**

Gazel 1737

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Gözyaşı incisi.

Dükendi gevher-i
eškümüluında
'ayna almazsın
Güzeller
sımemāyıldürdegül
mi ol diremdenyig

gevher-i 'ıška:

1. **gevher-i 'ıška:-a**

Gazel 1566

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Aşk cevheri.

Gevher-i
'ıškaolaldan dil
şadef
Nāveg-i derde
olupdurcān hedef

gevher-i vek-dānedür:

1. **gevher-i yek-**

dānedür:-dür

Gazel 1549

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

*Eşi olmayan tek
taneli cevher.*

İyMuħıbbı her
sözün bir gevher-i
yek-dānedür
Kıymetin bilmez
eline virme eylersin
telef

gev-:

1. **geyer:-er**

Gazel 1583

Mısra: 6

*Giyinmek, örtünüp
korunmak için bir şeyi
vücuduna geçirmek.*

Kimi mün'im bu
halkuñ kimi müflis
Kimi dibāgeyer
kimisi çıplak

2. **geysün:-sün**

Gazel 1656

Mısra: 5

*Giyinmek, örtünüp
korunmak için bir şeyi
vücuduna geçirmek.*

Yaşumdan bil ki
gāfildürbaña kim
dirkabāgeysün
O kim
deryāyadüşmişdüra
ñalāzımdur
'üryānlık

3. **geysün:-sün**

Gazel 1835

Mısra: 1

*Giyinmek, örtünüp
korunmak için bir şeyi
vücuduna geçirmek.*

Geysün ol hür-ı
cinānnāz-ılagülgünī
benek
'Āşıkamhāsta-dilem
baña yiter bir
kepenek

4. **geydi:-di**

Gazel 1955

Mısra: 1

*Giyinmek, örtünüp
korunmak için bir şeyi
vücuduna geçirmek.*

Cāmesini eyledi ol
nāzeninüm geydi al

Kana
girmekdürmurāditud
i bu vech-ile al

gev:

1. **geydi:-di**

Gazel 1557

Mısra: 1

*Giyinmek, örtünüp
korunmak için bir şeyi
vücuduna geçirmek.*

Bāğda geydi
benefşe başına tāc-ı
şadef
Dakdı güller
jālelengüşınadür
r-i Necef

2. **geyürdi:-ür, -di**

Gazel 1587

Mısra: 9

*Giyinmek, örtünüp
korunmak için bir şeyi
vücuduna geçirmek.*

Geyürdigözlerüm
yaşı ser-ā-ser hıl'at-ı
şāhī
Başumdaşu'le-i
āhumbenümsanmañ
külāhum yok

3. **geyüpdür:-üp, -dür**

Gazel 1623

Mısra: 7

*Giyinmek, örtünüp
korunmak için bir şeyi
vücuduna geçirmek.*

Hıl'at-ı
sebzigeypdürnāz-ı
ılagülşendeyār
Salınur her bir yaña
ol serv-қadbālāya
bak

4. **geyer:-er**

Gazel 1648

Mısra: 7

*Giyinmek, örtünüp
korunmak için bir şeyi
vücuduna geçirmek.*

YinileRūmagelüp
şöhreti
artdukçageyer
Gāh zer-beft ü
gehīhıl'at-ı
şāhāneşadaқ

5. **geymiş:-miş**

Gazel 1669

Mısra: 4

*Giyinmek, örtünüp
korunmak için bir şeyi
vücuduna geçirmek.*
San şafaқ içinde
gökdezhāhirolmışıyadur
Allar geymiş yine
ol dilber-i bedr-ayı
bak

6. **geyürdi:-ür, -di**

Gazel 1758

Mısra: 9

*Giyinmek, örtünüp
korunmak için bir şeyi
vücuduna geçirmek.*

Geyürdiegnümedid
e ser-ā-ser
Başumatācoldıdūd-ı
āhuñ

7. **geydün:-dün**

Gazel 1901

Mısra: 5

Giyinmek, örtünüp

korunmak için bir şeyi
vücuduna geçirmek.

Pâdişâh-ı
'ışksingeydün yine
nürdankülâh
Şu'le-i
âhuñalupbaşuñaserp
üşeyledün

8. **geye:-e**

Gazel 1974

Mısra: 10

*Giyinmek, örtünüp
korunmak için bir şeyi
vücuduna geçirmek.*

Câhilgeyersedîbâ
irmez maķâm-ı
evce
Bulmaz
Muhibbînoķşândân
âeger geye şâl

9. **geyirse:-er, -se**

Gazel 1974

Mısra: 9

*Giyinmek, örtünüp
korunmak için bir şeyi
vücuduna geçirmek.*

Câhilgeyersedîbâ
irmez maķâm-ı
evce
Bulmaz
Muhibbînoķşândân
âeger geye şâl

10. **geydi:-di**

Gazel 1976

Mısra: 1

*Giyinmek, örtünüp
korunmak için bir şeyi
vücuduna geçirmek.*

Bâġa geldi nâz-ıla
geydi libâs[ın] tâze

göl
Nâle bülbüller kılır
güldükçe her dem
tâze gül

gevdür:

1. **geydür:**

Gazel 1792

Mısra: 7

Giydirmek.

Ĥil'at-i
vaşluñıgeydür tek
bañaäsângelür
Ten libâsın terk
idüp bu cânı 'üryân
eylemek

geyür:

1. **geyürdi:-di**

Gazel 1660

Mısra: 9

Giydirmek.

İyMuhibbîbaña bir
Ĥil'atgeyürdişâh-ı
'ışķ
Dâġımı gör ol
kumâşüstindekitam
ġâya bak

gez:

1. **gezer:-er**

Gazel 1633

Mısra: 12

Gezmek. II

Dolaşmak.

Bu Muhibbîbâde-i
'ışķuñmüşidüpmüd
âm
Mest-i lâ-ya'kıl
gezer ol 'âşık-ı
'ayyaşa bak

2. **gezdüm:-düm**

Gazel 1665

Mısra: 9

Gezmek. II

Dolaşmak.

'Âlemigezdüm
kamu ĥalkı görüp
şâd [u] feraĥ
Bu Muhibbî gibi lîk
arada [hîç] nâ-şâd
yok

3. **gezdüm:-dü, -m**

Gazel 1886

Mısra: 5

Gezmek. II

Dolaşmak.

Gezdümkenâr-ı
gülşeni bir
dâneġormedüm
Bakmaz cihâna var
mı
ferâġibenefşenüñ

4. **gezerken:-er, -ken**

Gazel 1890

Mısra: 5

Gezmek. II

Dolaşmak.

Bâġ-ı ĥüsnuñde
gezerken buluban
dil düzdini
Zülfüñebendeyleyü
pĥabs-i
zenaĥdâneyledüñ

gez:-

1. **gezer:-er**

Gazel 1692

Mısra: 10

Gezmek. II

Dolaşmak.

Yârdanhercâyîlik
ismîn
Muhibbîöğrenüp
Turmayup meclis
gezer eş'âr u
dîvânuñsenüñ

2. **gezer:-er**

Gazel 1810

Mısra: 8

Gezmek. II

Dolaşmak.

Yârdanhercâyîlik
resmini
öğrendimeger
Her gice meclis
gezer eş'âr u
dîvânuñsenüñ

gibi:

1. **gibi:**

Gazel 1502

Mısra: 2

*Benzetme edatı II -
e benzer.*

Sâķīpiyâle sun ki
virür 'işret ü neşât
Bezm-i çemende
gel kuralum gül
gibi bisât

2. **gibi:**

Gazel 1513

Mısra: 9

*Benzetme edatı II -
e benzer.*

Muhibbî gibi
yakupbagrıyağın
Sarardupbeñzinibîm
âr olan şem'

3. **gibi:**

Gazel 1514

Mısra: 11

*Benzetme edatı II -
e benzer.*

Ruĥlaruñüstindecân
â ol siyâhzülfüñ
gibi
Tutdı od içre
vağanoldı
semender-vâr şem'

4. **gibi:**

Gazel 1518

Mısra: 3

*Benzetme edatı II -
e benzer.*

Şu'le virdi dil
çerâğı göz yağı
gibi
Niçe yıllar tekye-i
'ışk içre sūzânumçü
şem'

5. **gibi:**

Gazel 1523

Mısra: 5

*Benzetme edatı II -
e benzer.*

Pervâne gibi yandı
görüp çünkiĥüsnüñi
Maĥv olsa ne tañ
kılmasa
hergiznişâni şem'

6. **gibi:**

Gazel 1529

Mısra: 6

*Benzetme edatı II -
e benzer.*

Ĥoşgelürbezm içre
nâyuñnâlesi
Mevlevîler gibi
eyler dil semâ'

7. **gibi:**

Gazel 1551

Mısra: 10

*Benzetme edatı II -
e benzer.*

Mâni' olur gün
yüzinebakmaga
Ebr gibi iyMuhibbî
kara zülf

8. **gibi:**

Gazel 1561

Mısra: 1

*Benzetme edatı II -
e benzer.*

Küyını
'âşıkiseñKa'be gibi
eyle tavâf
Terk-i cân
itmeyesin eyleme
'ışkdanyürilâf

9. **gibi:**

Gazel 1569

Mısra: 6

*Benzetme edatı II -
e benzer.*

Kâtib-i
ĥudreyazupruĥsâru
ñaNürâyetin
Olmaya ĥatıñ gibi
hîç bir ĥatızîbâlatîf

10. **gibi:**

Gazel 1572

Mısra: 11

*Benzetme edatı II -
e benzer.*

Âteş-i 'ışk içre dil
girdi semenderler
gibi
Olalıdan bu

Muhibbîdöstlarmu't
ād-ı 'ışk

11. **gibi:**

Gazel 1575

Mısra: **10**

*Benzetme edatı ll -
e benzer.*

Görelî cānāMuhibbî
gül yüzüñ
Oldı bülbül gibi ol
güyā-yı 'ışk

12. **gibi:**

Gazel 1577

Mısra: **3**

*Benzetme edatı ll -
e benzer.*

Bilmek isterseñeger
ney gibi
sīnemnālîşin
Var sefer kıl Hind
iline nağme-i
kağnūsa bak

13. **gibi:**

Gazel 1582

Mısra: **1**

*Benzetme edatı ll -
e benzer.*

Zülf-i şeb-rengüñ
gibi 'ālemde bir
tarrār yok
Çeşm-i
mestüñemüşābih
dünyada şehhār yok

14. **gibi:**

Gazel 1582

Mısra: **10**

*Benzetme edatı ll -
e benzer.*

Men' kılma ger
nazār kılsa
cemālūñemüdām
Bu Muhibbî gibi
çün bir 'āşık-ı didār
yok

15. **gibi:**

Gazel 1585

Mısra: **10**

*Benzetme edatı ll -
e benzer.*

İytabîb-i dil buyur
hālümnedürşāficevā
b
HastalarçokdurMuğ
ibbî gibi bir bīmār
yok

16. **gibi:**

Gazel 1589

Mısra: **10**

*Benzetme edatı ll -
e benzer.*

Zikriddersindüzañıy
zāhid-i bārid-nefes
Düzağ-ı hicrān gibi
'ışk ehline işkence
yok

17. **gibi:**

Gazel 1591

Mısra: **2**

*Benzetme edatı ll -
e benzer.*

Zülf-i tarrārı gibi
'ālemde bir tarrāre
yok
Bu
cihāndaruğlarımāne
ndi bir şehhāre yok

18. **gibi:**

Gazel 1593

Mısra: **4**

*Benzetme edatı ll -
e benzer.*

İñledümçüngülşen-i
kūyuñda ben
bülbül-şıfat
Tutmaduñıybî-vefā
gül gibi sen hergiz
kulak

19. **gibi:**

Gazel 1631

Mısra: **6**

*Benzetme edatı ll -
e benzer.*

Bu gönülbāl ü
perümdür yandı bir
per kalmadı
Mezra'-ı zirek gibi
kim tutdı anı dām-ı
firāk

20. **gibi:**

Gazel 1634

Mısra: **5**

*Benzetme edatı ll -
e benzer.*

Çengidergehkāmeti
ngehnā gibi
iñlergönül
Var mıdur bilsem
cihānda bencileyin
sazı çok

21. **gibi:**

Gazel 1635

Mısra: **10**

*Benzetme edatı ll -
e benzer.*

Dilbertüñ mihrin
görüp itme

Muhibbî'timād
Hâtır-ı 'âşık gibi bir
kaşrdurbünyadı yok

22. **gibi:**

Gazel 1641

Mısra: 4

Benzetme edatı ll -

e benzer.

İnleiy dil derd-ile
tâçinlasun tas-ı
felek
Aglaiyçeşmüm
dem-â-dem su gibi
her yaña ak

23. **gibi:**

Gazel 1650

Mısra: 6

Benzetme edatı ll -

e benzer.

Mâhitâbı kim-durur
kim diye
beñzeralnuña
Çünkianuñlâleḥadd
uñ gibi gül ruḥsârı
yok

24. **gibi:**

Gazel 1651

Mısra: 10

Benzetme edatı ll -

e benzer.

Egerçi
'âşıkolmuşlarbulunur
deyr-i 'âlemde
Muhibbî gibi
'âlemdevelihâli
mükedder yok

25. **gibi:**

Gazel 1663

Mısra: 7

Benzetme edatı ll -
e benzer.

Gülşen-i ḥüsnüñ
gibi dehr içre
gülşengörmedüm
Serverâḳaddüñ gibi
bir serv bu dünyâda
yok

26. **gibi:**

Gazel 1663

Mısra: 8

Benzetme edatı ll -

e benzer.

Gülşen-i ḥüsnüñ
gibi dehr içre
gülşengörmedüm
Serverâḳaddüñ gibi
bir serv bu dünyâda
yok

27. **gibi:**

Gazel 1664

Mısra: 5

Benzetme edatı ll -

e benzer.

Çeşm-i 'âşık gibi
olmuş her taraf sular
revân
İygöñülşürîdelikeyy
âmıdurşahrâya bak

28. **gibi:**

Gazel 1665

Mısra: 4

Benzetme edatı ll -

e benzer.

Âh kim kaşd eyledi
kanum döke yok
yirlere
Neşterin almış ele
çeşmüñ gibi faşşâd
yok

29. **gibi:**

Gazel 1665

Mısra: 5

Benzetme edatı ll -

e benzer.

Ḡonca mı var
gülşen içinde
şehâagzuñ gibi
Büsitân-ı dehr ara
ḳaddüñ gibi şimşâd
yok

30. **gibi:**

Gazel 1665

Mısra: 6

Benzetme edatı ll -

e benzer.

Ḡonca mı var
gülşen içinde
şehâagzuñ gibi
Büsitân-ı dehr ara
ḳaddüñ gibi şimşâd
yok

31. **gibi:**

Gazel 1665

Mısra: 10

Benzetme edatı ll -

e benzer.

'Âlemigezdüm
kamu ḥalkı görüp
şâd [u] feraḥ
Bu Muhibbî gibi lîk
arada [hiç] nâ-şâd
yok

32. **gibi:**

Gazel 1667

Mısra: 5

Benzetme edatı ll -

e benzer.

Bezm-i ğamdaçeng
gibi inlemekkânün
olur
Her kimüñgöñlinde
kala bu şadâ-yınây-ı
'ışk

33. **gibi:**

Gazel 1676

Mısra: 13

*Benzetme edatı ll -
e benzer.*

Aglaramyârigörem
gibi Muhibbîşeherî
Didelersegriyüben
dil daħicüşân ancak

34. **gibi:**

Gazel 1683

Mısra: 8

*Benzetme edatı ll -
e benzer.*

Baş u cân terkini ur
yolına bu şîrînlebûñ
Añılatäkühken gibi
bugün nâmuñsenüñ

35. **gibi:**

Gazel 1687

Mısra: 10

*Benzetme edatı ll -
e benzer.*

Zülfüñhevâsı kıldı
Muhibbiyibî-ķarâr
Yil gibi eyledi anı
avâreperçemüñ

36. **gibi:**

Gazel 1689

Mısra: 4

*Benzetme edatı ll -
e benzer.*

Kullanursañ bu
cihân içre tecerrüd
'âlemin
Umaram 'Īsî gibi
eflâk ola
yirtüñsenüñ

37. **gibi:**

Gazel 1690

Mısra: 4

*Benzetme edatı ll -
e benzer.*

Gün yüzüm üzre
dolup zülfüm
perîşâneyleyüp
Rüşen iken 'âlemi
dün gibi târ itsem
gerek

38. **gibi:**

Gazel 1699

Mısra: 10

*Benzetme edatı ll -
e benzer.*

Yâr ele almış
Muhibbîşânezülfînş
âneler
Göreyim bagrum
gibi
biñpârebagrınşânen
üñ

39. **gibi:**

Gazel 1711

Mısra: 8

*Benzetme edatı ll -
e benzer.*

Döstlarğavvâş olup
çıkarmaga söz
gevherin
Baħr olup dil
gözlerüm yaşı gibi
deryâ gerek

40. **gibi:**

Gazel 1716

Mısra: 5

*Benzetme edatı ll -
e benzer.*

'İşkumbenümħafice
iken rûze gibi âh
'İyd ayı gibi
gösterüpitdi
'ayânkaşuñ

41. **gibi:**

Gazel 1716

Mısra: 6

*Benzetme edatı ll -
e benzer.*

'İşkumbenümħafice
iken rûze gibi âh
'İyd ayı gibi
gösterüpitdi
'ayânkaşuñ

42. **gibi:**

Gazel 1717

Mısra: 7

*Benzetme edatı ll -
e benzer.*

Baħr-ı
ħüsünüñdesenüñ 'ışk
ehli mâhîler gibi
Anları
şayditmegezülfüñiç
engâyleyedüñ

43. **gibi:**

Gazel 1720

Mısra: 2

*Benzetme edatı ll -
e benzer.*

Dilâ kıl sineñi def
ķâmetünçeng

Dimeñkılısunaña
ney gibi āheng

44. **gibi:**

Gazel 1721

Mısra: 7

*Benzetme edatı ll -
e benzer.*

Kullaruñ gibi
varupkarşuña hep
'āşıklar
Tursalar n'ola ki
sen
'ālemesultānolduñ

45. **gibi:**

Gazel 1730

Mısra: 5

*Benzetme edatı ll -
e benzer.*

Yüregüm ney gibi
delduñ düşürtip
nālelere
İycefā-pişesenüñ
böyle
midürkânunuñ

46. **gibi:**

Gazel 1743

Mısra: 9

*Benzetme edatı ll -
e benzer.*

YokdurMuhibbī
gibi selimışiddikhiç
Çokduregerçipādişe
hümāşinālaruñ

47. **gibi:**

Gazel 1757

Mısra: 3

*Benzetme edatı ll -
e benzer.*

Gözlerümdenakdicū
lar gibi
yaşumpāyuña
Serv gibi her kaçan
gülşendeseyrāneyle
düñ

48. **gibi:**

Gazel 1764

Mısra: 7

*Benzetme edatı ll -
e benzer.*

Ger dilersen açıla
gülşende dilber gül
gibi
Karşubād-ı āh-ıla
bu çeşm-i giryānuñ
gerek

49. **gibi:**

Gazel 1766

Mısra: 5

*Benzetme edatı ll -
e benzer.*

Māh gibi kaçan
iydöstülü'
eyleyesin
Hüblarencüm olup
görinehayl ü
haşemüñ

50. **gibi:**

Gazel 1791

Mısra: 2

*Benzetme edatı ll -
e benzer.*

Ser-i küyuñda
gözüm yaşı toliāb
gerek
Anı akıtmaga da dil
gibi dölāb gerek

51. **gibi:**

Gazel 1791

Mısra: 8

*Benzetme edatı ll -
e benzer.*

Bahr-ı
eşkümdөгönülzevra
kıgirdāba düşer
Gettüreçarha anı göz
gibi girdāb gerek

52. **gibi:**

Gazel 1791

Mısra: 12

*Benzetme edatı ll -
e benzer.*

Her yañaqādir ola
çekmegeçkümsipe
hin
Gözlerüm gibi aña
bir şeh-i dārāb
gerek

53. **gibi:**

Gazel 1795

Mısra: 7

*Benzetme edatı ll -
e benzer.*

Tiğ-i hün-rizi kaçan
mevc eyleye deryā
gibi
Kelle-i
'uşşākdanbī-
hadhabāb olmak
gerek

54. **gibi:**

Gazel 1802

Mısra: 2

*Benzetme edatı ll -
e benzer.*

Gülşen içre
haddüñbeñzer gül-

i ter görmedük
Bâğdağaddüñ gibi
serv ü
şanavbergörmedük

55. **gibi:**

Gazel 1802

Mısra: 8

*Benzetme edatı II -
e benzer.*

Dem dem artar hoş
çekersin miñnet ü
bâr-ı ğamı
Hîçsenüñ gibi
dilâbir üstür-i
nergörmedük

56. **gibi:**

Gazel 1803

Mısra: 8

*Benzetme edatı II -
e benzer.*

Giceler kan
aglasamtâşubha dek
olmaz ‘aceb
Şem’ gibi
yanmasun başında
nârikimsenüñ

57. **gibi:**

Gazel 1806

Mısra: 13

*Benzetme edatı II -
e benzer.*

Gülşen-i
hüsinekarşugiceler
bülbül gibi
Tâşeherñâlâñoluban
âh u zâr itsem gerek

58. **gibi:**

Gazel 1807

Mısra: 9

*Benzetme edatı II -
e benzer.*

İyMuhibbîyolnacâ
nırevân it su gibi
Bir boyiserv-i
sehîmâh-likâ ister
iseñ

59. **gibi:**

Gazel 1811

Mısra: 6

*Benzetme edatı II -
e benzer.*

Āteş-i
hicerânayakduñ
‘âkıbet ben ‘âşıkı
Hâlišitdünğill ü
ğışdan zer gibi
kâleyledün

60. **gibi:**

Gazel 1815

Mısra: 4

*Benzetme edatı II -
e benzer.*

Leylîzülfüñhasretiyl
e düşeli şahrâlara
Sen beni Mecnûn
gibi rüsvâvübed-
nâmeyledün

61. **gibi:**

Gazel 1818

Mısra: 8

*Benzetme edatı II -
e benzer.*

Gülşen-i
hüsindeyârüñgicel
ertâşubha dek
Bülbül-i şürîde gibi
âh u zâr itsem gerek

62. **gibi:**

Gazel 1824

Mısra: 11

*Benzetme edatı II -
e benzer.*

Gül yüzinekarşu her
dem giceler bülbül
gibi
ŞubholıncayıMuhib
bîâh u zâr itmek
gerek

63. **gibi:**

Gazel 1825

Mısra: 7

*Benzetme edatı II -
e benzer.*

Gül yüzünñyâdına
her gice bir bülbül
gibi
Şubholıncadöstlar
ben âh u zâr itsem
gerek

64. **gibi:**

Gazel 1827

Mısra: 3

*Benzetme edatı II -
e benzer.*

Nergis-i mest gibi
çeşmüñih’âbdanuya
rup
Niçe ‘âkılleri sen
göz göre
mecnûnitdün

65. **gibi:**

Gazel 1829

Mısra: 2

*Benzetme edatı II -
e benzer.*

Zülfün içre
yüzünñiydöstpinhân

eyledüñ
Küfr-i zülfüñ gibi
bu
hâlümperîşaneyledü
ñ

66. **gibi:**

Gazel 1830

Mısra: **10**

*Benzetme edatı ll -
e benzer.*

Leylüzülfüñhasretin
den bu
Muhibbîbendeñi
Eyledi Mecnûn gibi
'âlemlererüsvâgözü
ñ

67. **gibi:**

Gazel 1833

Mısra: **8**

*Benzetme edatı ll -
e benzer.*

Bülbül-i
cänniçeferyâd u
fiğâneylemesün
Gül gibi
çünküvarurcâyına
her hâr u hestün

68. **gibi:**

Gazel 1838

Mısra: **10**

*Benzetme edatı ll -
e benzer.*

'İşkñürinatecellîye
varan Mûsî-vâr
Dâyimâ meşrebi su
gibi anuñpâk gerek

69. **gibi:**

Gazel 1839

Mısra: **10**

*Benzetme edatı ll -
e benzer.*

La'l-i
şîrînüñfirâkındanM
uhibbîbendeñi
Kühken gibi
belâkühmda sen
cânsuzkoduñ

70. **gibi:**

Gazel 1842

Mısra: **10**

*Benzetme edatı ll -
e benzer.*

'İşkbezmindeşehâk
ametümiçengidüben
Ney gibi inledeyin
böyle
midürkânunuñ

71. **gibidür:-dür**

Gazel 1844

Mısra: **7**

*Benzetme edatı ll -
e benzer.*

Koma
ağyârîşehâkapuñakâ
fırgibidür
Ne revâdur ki gire
içine Beytü'l-
haremün

72. **gibi:**

Gazel 1847

Mısra: **4**

*Benzetme edatı ll -
e benzer.*

Var-ısa sende heves
görmegeürü-yı yârı
Meşrebüñâb-ı revân
gibi yüzüñhâk
gerek

73. **gibi:**

Gazel 1848

Mısra: **5**

*Benzetme edatı ll -
e benzer.*

Niçeyirden ney gibi
bil
bagladunferyâdiçün
İdeli bu bülbülün ol
yüzi gül güzlâr terk

74. **gibi:**

Gazel 1849

Mısra: **7**

*Benzetme edatı ll -
e benzer.*

Cânâgamuñlaiñler
isem ney gibi ne tañ
Bülbül gibi
şubhadeginzârüñam
senün

75. **gibi:**

Gazel 1849

Mısra: **8**

*Benzetme edatı ll -
e benzer.*

Cânâgamuñlaiñler
isem ney gibi ne tañ
Bülbül gibi
şubhadeginzârüñam
senün

76. **gibi:**

Gazel 1850

Mısra: **4**

*Benzetme edatı ll -
e benzer.*

İsterem dil tıflı
ezber kıla
hüsnüñmuşhafın
Niçe bir kendüm

gibi anı levend
itsem gerek

77. **gibi:**

Gazel 1852

Mısra: 2

*Benzetme edatı II -
e benzer.*

Gül
yüzini görmeyelden
döstlarcânânenün
Kalmadı bülbül gibi
şabrı dil-i
dîvânenün

78. **gibi:**

Gazel 1864

Mısra: 8

*Benzetme edatı II -
e benzer.*

Didümiyservüm
yiter itdüñ gözüm
yaşın revân
Gül gibi güldididi
bu nehri hoş
görmek gerek

79. **gibi:**

Gazel 1876

Mısra: 4

*Benzetme edatı II -
e benzer.*

Âhtopımhevāya
kaçan atsam pertāb
Feth idem gibi
gelürkal'asınıgerdü
nuñ

80. **gibi:**

Gazel 1879

Mısra: 4

*Benzetme edatı II -
e benzer.*

Leblerüñetañmıdur
dirsem ki
la'leynhoğkadur
Hıfzicünincü gibi
içinde lü'lüdişlerün

81. **gibi:**

Gazel 1879

Mısra: 5

*Benzetme edatı II -
e benzer.*

Su gibi akduñ yine
bir serv-
kaddüñpâyına
Müstedām ol
iygöñüleksilmesüna
kışlaruñ

82. **gibi:**

Gazel 1884

Mısra: 5

*Benzetme edatı II -
e benzer.*

Çonca gibi açılıp
gül gibi
kılunhandeyār
Borcum olsun
gözlerüm yaşını
bārān eylemek

83. **gibi:**

Gazel 1884

Mısra: 5

*Benzetme edatı II -
e benzer.*

Çonca gibi açılıp
gül gibi
kılunhandeyār
Borcum olsun
gözlerüm yaşını
bārān eylemek

84. **gibi:**

Gazel 1884

Mısra: 12

*Benzetme edatı II -
e benzer.*

'İşk bir schlün-
durur gehāşikār u
gehnihān
Lāzıııoldı 'āşıkı
ney gibi nālān
eylemek

85. **gibi:**

Gazel 1886

Mısra: 4

*Benzetme edatı II -
e benzer.*

Yokdurmecāl[i]
kaldura başın
zeminden āh
Hep hasta gibi yok
yirisagıııbenefşenün

86. **gibi:**

Gazel 1888

Mısra: 10

*Benzetme edatı II -
e benzer.*

Her kim ki Muħıbbı
göre bu şı'r-i lañıfı
Eydürgörünür gül
gibi hoş-ter
daħımāzük

87. **gibi:**

Gazel 1889

Mısra: 3

*Benzetme edatı II -
e benzer.*

Bezm-i
ğamdagiceler ney
gibi efğānlarıııdüp

İçmegeşāgar ile
yaşumıgülgünitdūñ

88. **gibi:**

Gazel 1892

Mısra: 12

*Benzetme edatı ll -
e benzer.*

La'lebeñzetmege
bu söz gevherin
Hāşılı dil gibi
añakān gerek

89. **gibi:**

Gazel 1895

Mısra: 10

*Benzetme edatı ll -
e benzer.*

Nev-'arūs-ı
dehremeylitmemeg
e
Bu Muhibbī gibi
gerçek er gerek

90. **gibi:**

Gazel 1896

Mısra: 3

*Benzetme edatı ll -
e benzer.*

Sīnesinelāle gibi
dağ uran 'āşıklarūñ
Ruḥlarıñdagörineni
ydoşthālūñdürsenūñ

91. **gibi:**

Gazel 1900

Mısra: 3

*Benzetme edatı ll -
e benzer.*

Zer gibi ḥālışlıgum
bilmek
dilerseñiyperī
At cefāsengini

olsun ortamuzda ol
meḥek

92. **gibi:**

Gazel 1902

Mısra: 16

*Benzetme edatı ll -
e benzer.*

Destgīr-i miskīn
olmak lāzım iken
şānuña
Zülfüñuci gibi bizi
daḥpāmāyleydūñ

93. **gibi:**

Gazel 1903

Mısra: 2

*Benzetme edatı ll -
e benzer.*

Naqşına aldanma
dehrūñ eyle
göñlüñsāde gül
Serv gibi ol
ta'alluḡdan kamu
āzāde gül

94. **gibi:**

Gazel 1903

Mısra: 7

*Benzetme edatı ll -
e benzer.*

Mūrlar gibi reh-i
kūyındapā-māl
olayın
Yüzüm üzrepā
koyup diye be-hey
üftāde gül

95. **gibi:**

Gazel 1904

Mısra: 3

*Benzetme edatı ll -
e benzer.*

Mūr gibi çün beni
pā-māyleydūñ
Ya gel öldür ya
terahḥümeylegil

96. **gibi:**

Gazel 1913

Mısra: 2

*Benzetme edatı ll -
e benzer.*

Bir güzeller
şāhımısevdümidüm
ğarrāğazel
İşidendirgörmedük
unuñ gibi
ra'nāğazel

97. **gibi:**

Gazel 1916

Mısra: 5

*Benzetme edatı ll -
e benzer.*

Döne döne Mevlevī
gibi ide āhum 'urūc
Ehl-i sūza ney gibi
nālemvirürvecd-ile
ḥāl

98. **gibi:**

Gazel 1916

Mısra: 6

*Benzetme edatı ll -
e benzer.*

Döne döne Mevlevī
gibi ide āhum 'urūc
Ehl-i sūza ney gibi
nālemvirürvecd-ile
ḥāl

99. **gibi:**

Gazel 1917

Mısra: 2

*Benzetme edatı II -
e benzer.*

Tālib-i iksīr-i
‘ışkolduguma
yitmez mi dāl
Püte-i
ğamdaeriyüpolmışa
m zer gibi kal

100. **gibi:**

Gazel 1926

Mısra: 7

*Benzetme edatı II -
e benzer.*

Ney gibi bagrum
delindi
hasretiyleşubha dek
Gül yüzüñsüz
sanma kim
cānbülbülinālāndeg
ül

101. **gibi:**

Gazel 1926

Mısra: 11

*Benzetme edatı II -
e benzer.*

Aglayupzārīlık
itsem her seher
bülbül gibi
Gül gibi sanmañ ki
dilber
hālümehāndādegül

102. **gibi:**

Gazel 1926

Mısra: 12

*Benzetme edatı II -
e benzer.*

Aglayupzārīlık
itsem her seher
bülbül gibi
Gül gibi sanmañ ki

dilber

hālümehāndādegül

103. **gibi:**

Gazel 1927

Mısra: 9

*Benzetme edatı II -
e benzer.*

Şem’ gibi
hāsretiylegicelertāş
ubha dek
İyMuhibbīhūn-ı
dıldürdökilenyaşum
degül

104. **gibi:**

Gazel 1936

Mısra: 3

*Benzetme edatı II -
e benzer.*

Hālī olmaz acı
yaşlar dökmeden
deryā gibi
Ola kim raħm
eyleye bu dīde-i
giryāna dil

105. **gibi:**

Gazel 1942

Mısra: 11

*Benzetme edatı II -
e benzer.*

Yār göstermez
Muhibbī gül gibi
būy-ı vefā
Bülbül-āsā sen de
her dem āh u
feryādeylegil

106. **gibi:**

Gazel 1943

Mısra: 3

*Benzetme edatı II -
e benzer.*

Gül yüzüñşevkine
her şebtāseher
bülbül gibi
Hālī olmaz
nālevüāh u figānum
gitme gel

107. **gibi:**

Gazel 1947

Mısra: 9

*Benzetme edatı II -
e benzer.*

Eyle
MuhibbīnazmuñıHu
srev gibi hasen
İrsünkemālesan’atış
īrīnedāda ol

108. **gibi:**

Gazel 1949

Mısra: 9

*Benzetme edatı II -
e benzer.*

Bu
Muhibbīgöñlinalup
zār iden bülbül gibi
Sanmañ ol gül
ruħlar ol
kāmētibālādegül

109. **gibi:**

Gazel 1952

Mısra: 2

*Benzetme edatı II -
e benzer.*

Ol
māhbenümçeşmüm
olup hem çerāğ-ı dil
Vāhasretā gitmeye
gibi bu dāğ-ı dil

110. **gibi:**

Gazel 1952

Mısra: 4

Benzetme edatı ll -

e benzer.

Hâtırdasenüñ
gıtmedi âh görüp
ğamuñ
Şādolmayıcak
bulmaya gibi ferâğ-
ı dil

111. **gibi:**

Gazel 1957

Mısra: 3

Benzetme edatı ll -

e benzer.

Gözlerüm yaşı akar
gördibenümcûlar
gibi
Eksükolmasundidi
bu dîde-i giryâna
dil

112. **gibi:**

Gazel 1962

Mısra: 5

Benzetme edatı ll -

e benzer.

Rüyumsi-yâhnâme
gibi fazluñumaram
Çek
mağfirethâmesinvar
ağ-ı hıñâma gel

113. **gibi:**

Gazel 1968

Mısra: 14

Benzetme edatı ll -

e benzer.

Gül
ruñıngördüñMuhibb
î eyle âh u nâleler

Vaqt-ı gülde sen de
bülbül gibi durma
eyle nâl

114. **gibi:**

Gazel 1981

Mısra: 4

Benzetme edatı ll -

e benzer.

Dîdelercûlarakıtsun
yürisünayaguña
Sen yüriserv-i sehî
gibi hıramân ol

115. **gibi:**

Gazel 1981

Mısra: 8

Benzetme edatı ll -

e benzer.

Dökeyim âh u fiğân
ile yaşumyagmurını
Çonca-veş tek sen
açıl gül gibi hândân
ol

116. **gibi:**

Gazel 1987

Mısra: 1

Benzetme edatı ll -

e benzer.

Reftâragelüpserv
gibi iydöstrevân ol
Güftâragelüpnâz-ıla
bir goncadehân ol

117. **gibi:**

Gazel 1987

Mısra: 7

Benzetme edatı ll -

e benzer.

Bir zerre gibi
eyleyeyim
‘âlemiseyrân

Tek gün
yüzünügösterübenba
ña ‘ayân ol

118. **gibi:**

Gazel 1988

Mısra: 13

Benzetme edatı ll -

e benzer.

Bu Muhibbî gibi
eylersin niçe diller
helâk
Kıl
terahhümdöstumzül
füñeurmaşâne gel

119. **gibi:**

Gazel 1992

Mısra: 1

Benzetme edatı ll -

e benzer.

Bezm-i gam içre
ney gibi nâlân olan
gönül
Tennür-ı ‘ışkacân-
ılabiryân olan gönül

120. **gibi:**

Gazel 1992

Mısra: 4

Benzetme edatı ll -

e benzer.

Şîrinlebinüñ
‘ışkınacân terkin
eyleyen
Ferhâd gibi
‘âlemedestân olan
gönül

121. **gibi:**

Gazel 1992

Mısra: 9

*Benzetme edatı ll -
e benzer.*

Yakarsa seni
lādimepervāneler
gibi
Şem'-i
cemālişevķinesūzān
olan göñül

122. **gibi:**

Gazel 1993

Mısra: 7

*Benzetme edatı ll -
e benzer.*

Yanmasam eger zer
gibi hicrāteşine ger
Hergizcihānda
bulmaz idüm ben
şafā-yı dil

gice:

1. **gice:**

Gazel 1514

Mısra: 10

Gece, geceleyin.

Gündüzün her kanda
olsa gerdeninde
bendi var
Gice olsa
kendükendühālinea
glar şem'

2. **giceler:-ler**

Gazel 1526

Mısra: 9

Gece, geceleyin.

Bu
Muħibbīgicelerħüsn
üñañupāh eylese
Tola
āhışu'lesindenkünb
ed-i devvār şem'

3. **giceler:-ler**

Gazel 1579

Mısra: 1

Gece, geceleyin.

Gicelerencümler ile
zeynolinmiş aya
bak

Başı aşaga turan
ķudretle hem
tūbāya bak

4. **giceler:-ler**

Gazel 1614

Mısra: 3

Gece, geceleyin.

Gicelernāle kılsam
çın seħergeh
Saçılırgözlerümden
şebnem-i 'ışk

5. **giceler:-ler**

Gazel 1654

Mısra: 3

Gece, geceleyin.

Bir gül-
endāmuñgamındang
icelerbūlbūlleyin
İñleremtāşubħolınc
aolmuşambīmār-ı
'ışk

6. **gice:**

Gazel 1724

Mısra: 1

Gece, geceleyin.

Ĥayāl-i zūlf-ile dil
giceğamnāk
Güneş yüzüñi
göster eyle bī-bāk

7. **gice:**

Gazel 1724

Mısra: 9

Gece, geceleyin.

Gicezıkr itse dūr
dişüñMuħibbī
Saçar başına gevher
ol dem eflāk

8. **gice:**

Gazel 1734

Mısra: 3

Gece, geceleyin.

Gördüm düşümdə
gicemübārekcemāli
ni
Dilden gider mi
hıçhayālīMuħamme
dūñ

9. **giceyi:-y, -i**

Gazel 1752

Mısra: 12

Gece, geceleyin.

Rüzürüşeneyledüñe
mrüñle gün itdiñlü'
Giceyiencümler ile
zeynidüptāreyleydūñ

10. **gicede:-de**

Gazel 1797

Mısra: 6

Gece, geceleyin.

Ĥāb u bī-
dārumdagörinence
mālūñnürıdur
Gicede gündüzde
eglencemħayālündü
rsenüñ

11. **giceler:-ler**

Gazel 1803

Mısra: 7

Gece, geceleyin.

Giceler kan
aglasamtāşubha dek
olmaz ‘aceb
Şem’ gibi
yanmasun başında
nārıkimsenüñ

12. **giceler:-ler**

Gazel 1806

Mısra: 13

Gece, geceleyin.

Gülşen-i
hüşnınekarşugiceler
bülbül gibi
Tāşehernālānoluban
āh u zār itsem gerek

13. **giceler:-ler**

Gazel 1810

Mısra: 2

Gece, geceleyin.

Şem’-veş her
meclise varmasa
cānānuñsenüñ
Giceler yanmazdı iy
dil şubha dek
cānuñsenüñ

14. **giceler:-ler**

Gazel 1835

Mısra: 5

Gece, geceleyin.

Gicelerderdüñ-ile
āhidüpaglarsameger
Āhumeflāke ire
kanluyuşumka’r-ı
semek

15. **gice:**

Gazel 1837

Mısra: 9

Gece, geceleyin.

Muhibbīgicearturāh
u zāruñ
Şeb-i hicr içre sīneñ
olalı teng

16. **gice:**

Gazel 1865

Mısra: 3

Gece, geceleyin.

Gice kim
vardurşehāzülf-i
siyāhuñdan eser
Gün tūlū’ eyler
sehergehrü-yı
pāküñdürsenüñ

17. **giceler:-ler**

Gazel 1870

Mısra: 11

Gece, geceleyin.

Gicelerderdüñle
ben
āhidüpaglarsameger
Āhumeflāke ire
kanluyuşumka’r-ı
semek

18. **giceler:-ler**

Gazel 1889

Mısra: 3

Gece, geceleyin.

Bezm-i
ğamdagiceler ney
gibi efgānlaridüp
İçmegesāgar ile
yaşumıgülgüñitdün

19. **giceñi:-ñ, -i**

Gazel 1914

Mısra: 9

Gece, geceleyin.

Giceñitevhīd ile
geçürMuhibbīşubha

dek
Hīçdünyālezzetineb
eñzemez bir lezzet
al

gice:-

1. **giceler:-ler**

Gazel 1521

Mısra: 1

Gece, geceleyin.

Giceler
‘ışkuñlacānā yanar
oldum hem çü şem’
Dānedāneanuñiçün
gözlerümakıdı
dem’

2. **giceler:-ler**

Gazel 1632

Mısra: 5

Gece, geceleyin.

İderdümāsitanuñda
gicelerāh u feryādı
Komazsmitlerüñdeñ
lümeger bende
liyākat yok

3. **giceler:-ler**

Gazel 1714

Mısra: 3

Gece, geceleyin.

Gülşen-i
hüşnüñekarşugicele
r bülbül gibi
İyyüzi gül tāşehar
bu āh u zārumdur
gerek

4. **giceler:-ler**

Gazel 1824

Mısra: 11

Gece, geceleyin.

Gül yüzinekarşu her
dem giceler bülbül
gibi
ŞubhölıncaiyMuhib
bāh u zār itmek
gerek

5. **giceler:-ler**

Gazel 1838

Mısra: 11

Gece, geceleyin.

Tutuşup âteş-i 'ışk-
ılaMuhibbîgiceler
Düd-ı âhuñmağarı
çin şehereflāk gerek

gice gündüz:

1. **gice gündüz:**

Gazel 1735

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Aralıksız, sürekli,

her zaman.

Rüze-i hicr içre
kaldumgice gündüz
gözlerem
'İyd-i vaşlairmege
kaşî hilâlidüranuñ

2. **gice gündüz:**

Gazel 1989

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Aralıksız, sürekli,

her zaman.

Gülşen-i
hüşnüñhayâl eyler
gehizülfüñañar
Gice gündüz
meskeni yok bir
müsâfirdürgöñül

3. **gice gündüz:**

Gazel 1553

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Gece ve gündüz.

Ni'met-i dünyāya
gel aldanma
perhîzüre ol
Gice gündüz
yimehayvān gibi
turmayup 'alef

4. **gice gündüz:**

Gazel 1892

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Gece ve gündüz.

Her ki
'âşıkduyanup
'ışkodına
Gice gündüz ol dil-i
süzān gerek

5. **gice gündüz:**

Gazel 1747

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

*Gece gündüz: Her
zaman, ara vermeden,
durmadan, devamlı
olarak.*

Zulm-ıla
'âşıklarūñgöñlin
yıkan şāhigörūñ
Kapusındagice
gündüz āh-
ılavāhigörūñ

gicevü gündüz:

1. **gicevü gündüz:**

Gazel 1603

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Gece ve gündüz.

Düd-ı

āhumdurbaşumdan
göklere iden 'urüc
Gicevü gündüz
yanar
sīnemdesanmañnārı
yok

2. **gicevü gündüz:**

Gazel 1621

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Gece ve gündüz;

aralıksız, devamlı.

Yanar

Muhibbîgicevü
gündüz firāk-ıla
Pes böyle geçer
böylece leyl ü
nehār-ı 'ışk

3. **gicevü gündüz:**

Gazel 1945

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Gece ve gündüz;

aralıksız, devamlı.

Gicevü gündüz
endişemniğaruñfıkr
ü zikridür
Eser kalmaya ger
benden o hālet
olmaya zāyil

4. **gicevü gündüz:**

Gazel 1937

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Gece ve gündüz.

Şi'r-i

rengīnumMuhibbî

bir nihâl-i tâzedür
Eksük itmez gicevü
gündüz virürtekrâr
gül

gicelersubha dek:

1. **gicelersubha dek:**

Gazel 1513

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Geceden sabaha

kadar.

Gicelersubha dek
bîdâr olan şem'
Döküp gözyaşlarını
zâr olan şem'

2. **gicelersubha dek:**

Gazel 1791

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Geceden sabaha

kadar.

Bezm-i
ğamdagicelersubha
dek 'iyyeylemege
Dil
kebâboldıyaşumdağ
ı mey-i nâb gerek

gicelertâseher:

1. **gicelertâseher:**

Gazel 1834

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Gece sabaha

kadar.

Gicelertâseherâh it
Muhibbî
Fîğân u âh u zâr
imiş naşibüñ

gicelertâsubholinca:

1.

gicelertâsubholinca:-

m, -ca

Gazel 1518

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Geceden sabaha

dek.

Āteş-i

'ışkayanuphâl-i

perîşânumçü şem'

Gicelertâsubholinca

zâr u giryânumçü

şem'

2. **gicelertâsubholinca:**

Gazel 1519

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Geceden sabaha

dek.

Dökdi yaşlar

gicelertâsubholinca

agladı

Oldı bu derd-i

derünundanmegerâ

gâh şem'

3. **gicelertâsubholinca:**

Gazel 1894

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Geceden sabaha

dek.

Gicelertâsubholinca

âh u feryâd ideli

Ža'f-ıla dil-

hastecism-i

nâtüvânibülbülün

gicelertâsubha dek:

1. **gicelertâsubha dek:**

Gazel 1524

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Geceden sabaha

kadar.

Eksük itmez

gicelertâsubha dek

göz yaşların

Su gibi akıtırmak

ister tâ göre dîzâr

şem'

2. **gicelertâsubha dek:**

Gazel 1612

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Geceden sabaha

kadar.

Tiredürüzumbenü

mâh düşeli senden

ırak

Gicelertâsubha dek

niçediyem ben el-

firâk

3. **gicelertâsubha dek:**

Gazel 1658

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Geceden sabaha

kadar.

Gül yüzündendür

olalı gicelertâsubha

dek

Güş iden

efğânımdır bülbül-

i güyâda yok

4. **gicelertâsubha dek:**

Gazel 1679

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Geceden sabaha

kadar.

Hār-
ılamemlūolaldangül
sitānıbülbülün
Gicelertāşubha dek
diñmezfigānıbülbül
ün

5. **gicelertāşubha dek:**

Gazel 1725

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Geceden sabaha

kadar.

Bezm-i
ğamdaiyMuhibbıgic
elertāşubha dek
Nāy-veşnālişler
eyler bu dil-i
nālümgörün

6. **gicelertāşubha dek:**

Gazel 1752

Mısra: 18

Kelime Tipi: -

Geceden sabaha

kadar.

Güller ile gülşen
içre hār[ı] kıldıñ
hem-nişin
Gicelertāşubha dek
bülbülleri
zāreyledün

7. **gicelertāşubha dek:**

Gazel 1818

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Geceden sabaha

kadar.

Gülşen-i
hüşinideyāruñgicel
ertāşubha dek

Bülbül-i şūrīde gibi
āh u zār itsem gerek

8. **gicelertāşubha dek:**

Gazel 1887

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Geceden sabaha

kadar.

Devr-i gül mümted
olup
irdümvişālinediyü
Gicelertāşubha dek
budur
du'āsıbülbülün

9. **gicelertāşubha dek:**

Gazel 1927

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Geceden sabaha

kadar.

Şem' gibi
hāsretiylegicelertāş
ubha dek
İyMuhibbıhün-ı
dildürdökilenyaşum
degül

10. **gicelertāşubha**

dek:

Gazel 1989

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Geceden sabaha

kadar.

Gicelertāşubha dek
kapuñdahāzırdurgö
ñül
Ġayrıya kılmaz
nazarrıyuñanāzırdı
rgöñül

11. **gicelertāşubha**
dek:

Gazel 1997

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Geceden sabaha

kadar.

Serv-

ğadlerhasretinden
bir elif çek sineye
Gicelertāşubha dek
anı derāğüşeylegil

gid:

1. **gide:-e**

Gazel 1881

Mısra: 7

Kaybolmak,

ortadan kalkmak.

Bir nefes sanma

gide

nağşuñhayālisinede

n

Levh-i dilde çün

ezel

nağsoldıtaşvırüñsen

ün

2. **gidüp:-üp**

Gazel 1998

Mısra: 1

Kaybolmak,

ortadan kalkmak.

Gidüprüzeirişdi

'ıydıkadēhbādeyleğa

ndān kıl

Hilālebrüñi gel

göster benüm

'ıydümiçendān kıl

3. **gidersin:-er, -sin**

Gazel 1611

Mısra: 7

*Bir yerden ayrılıp
uzaklaşmak.*

Gidersin çünküâhir
bir kefenle
Nedür bu dünyeye
bunca 'alâyık

4. **gider:-er**

Gazel 1908

Mısra: 4

*Bir yerden ayrılıp
uzaklaşmak.*

Virdi gubâr-ı
hâtıgelüpgönlüme
keder
Bu bir keder-durur
ki gönülden gider
degül

5. **giderse:-er, -se**

Gazel 1911

Mısra: 8

*Bir yerden ayrılıp
uzaklaşmak.*

Dermânın'eyler ol
ki
bilürderdkıymetin
Alup giderse
istemeye bir
devâgöñül

6. **gidergil:-er, -gil**

Gazel 1990

Mısra: 7

*Bir yerden ayrılıp
uzaklaşmak.*

Okuramhüsünüñkitâ
bınıgidergilhâtıtuñı
Müsta'id olan okur
i'râbañahâcetedgül

gid:-

1. **giderek:-erek**

Gazel 1695

Mısra: 4

*Bir yerden ayrılıp
uzaklaşmak.*

Cür'añıçdümlerü
ñdenbüsevirdidümd
idi
Mest olup
sözüñuzatduñ şöyle
beñzer giderek

2. **gider:-er**

Gazel 1983

Mısra: 8

*Bir yerden ayrılıp
uzaklaşmak.*

Sakin aldanma câha
olma mağrür
Elüñdentiz gider anı
hevâ bil

ğidâ:

1. **ğida:**

Gazel 1566

Mısra: 5

*Hayat kaynağı,
kuvvet ve güç veren şey,
besleyici unsur.*

'Âşıka göz yaşı
mâdurğamğıda

'Ârif olan istemez
âb u 'alef

2. **ğidâ:**

Gazel 1571

Mısra: 9

*Hayat kaynağı,
kuvvet ve güç veren şey,
besleyici unsur.*

Derd ü
miñnetdürğidâoldıñ
arâbı gözyaşı

Tekye-i

ğamdaMuhibbî kim
ola miñmân-ı 'ışk

3. **ğidâ:**

Gazel 1663

Mısra: 3

*Hayat kaynağı,
kuvvet ve güç veren şey,
besleyici unsur.*

Vâdi-i miñnetde
gözyaşı su
olmuşğamğidâ
Böyle ni'met var-
iken 'âşıkdimez bu
zâda yok

ğidâ-yırühdur:

1. **ğidâ-yırühdur:-dur**

Gazel 1548

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

*Ruhun gıdası.
Câm-ı la'l-i dilberi
bilmez ğidâ-
yırühdur
Zâhidi gör
dâyimâhayvânlayın
ister 'alef*

gider:

1. **gidermiş:-miş**

Gazel 1606

Mısra: 3

*Gidermek;
kaldırmak.*

Dâmeninbend ü
miyân yüzden
gidermiş burka'ın
Nâzider gelmiş
meger ol serv-
kadrefîrâşevk

gider mi hîç:

1. **gider mi hîç:**

Gazel 1734

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Hiç gitmez.

(*Gönülden*).

Gördüm düşümde
gicemübârekcemâli
ni
Dilden gider mi
hîçhayâliMuhamme
düñ

gil:

1. **gilün:-üñ**

Gazel 1751

Mısra: 2

Balçık, çamur.

Ka'bedürküynaârz
üitdivarmagadilün
Bilmezemsuyuñ mı
çekdi seni anda ya
gilün

gilitdüm:

1. **gilitdüm:-düm**

Gazel 1971

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Balçık haline

getirmek.

Göreyim na'lçañ
izini diyü
Gözüm yaşıyla
itdüm yolların gil

ğill ü ğışdan:

1. **ğill ü ğışdan:-dan**

Gazel 1637

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Düşmanlık ve kin.

Ğill ü ğışdansaykal
it äyîneñi ol pāk
'ışk
Cāna kıymayınca
olmaz 'aql-ılaidrāk
'ışk

2. **ğill ü ğışdan:-dan**

Gazel 1811

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Düşmanlık ve kin.

Āteş-i
hicrānayakduñ
'ākıbet ben 'aşıkı
Hālîşitdünğill ü
ğışdan zer gibi
kālileydün

3. **ğill u ğışdan:-dan**

Gazel 1817

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Düşmanlık ve kin.

'İşkuñ içinde
Muhibbığill u
ğışdanpāk olup
Püte-i hicrān içinde
anı sen kālileydün

gir:

1. **girilmez:-ilmez**

Gazel 1600

Mısra: 5

Girmek, dahil

olmak.

Nigāruñgenc-i
hüşnine girilmez
zülfulur māni'
'Acebmidür ki

gencüzretılısm olup
ya mār olmak

2. **girmiş:-miş**

Gazel 1615

Mısra: 16

Girmek, dahil

olmak.

Dil kebābidüp yine
sanduñ bugün
ğamsîhine
Niçeaglamıñeñlerr
ağşa girmiş şîşe bak

3. **gir:**

Gazel 1642

Mısra: 4

Girmek, dahil

olmak.

Niçe bir yoldan
saparsın
iygönülünşāfa gel
Gir şırāt-ı
müstakîmeçünsañac
mritdiHāk

4. **girmişdür:-miş, -dür**

Gazel 1659

Mısra: 9

Girmek, dahil

olmak.

Mārzülfinünñhayālin
içegirmişdürvelī
Bilmek
isterseñMuhibbîsine
m içre ine bak

5. **gire:-e**

Gazel 1699

Mısra: 4

Girmek, dahil

olmak.

Bezm-i ğamdakey
sakin ‘aql ile olma
āşinā
Yol degüldür
meclis-i hāşa gire
bġānenüñ

6. **gire:-e**

Gazel 1844

Mısra: 8

Girmek, dahil

olmak.

Koma
aġyārīşehākapuñakā
fırgibidür
Ne revādür ki gire
içine Beytül’l-
haremüñ

7. **girene:-en, -e**

Gazel 1866

Mısra: 2

Girmek, dahil

olmak.

İy dil hadeng-i
miñnetesīneñ siper
gerek
Meydān-ı ‘ışkā
girene cāndangüzer
gerek

8. **girdüñ:-dü, -ñ**

Gazel 1877

Mısra: 1

Girmek, dahil

olmak.

Dilā ‘ışk-
ılaçünmeydānagird
üñ
Başuñ top itmez-
iseñyā ne girdüñ

9. **girdüñ:-dü, -ñ**

Gazel 1877

Mısra: 2

Girmek, dahil

olmak.

Dilā ‘ışk-
ılaçünmeydānagird
üñ
Başuñ top itmez-
iseñyā ne girdüñ

10. **girdüñ:-dü, -ñ**

Gazel 1877

Mısra: 4

Girmek, dahil

olmak.

Dilāzülfi
zenahdānuucından
Niçe kez bend-ile
zindānagirdüñ

11. **girdüñ:-dü, -ñ**

Gazel 1877

Mısra: 8

Girmek, dahil

olmak.

Yaşummevcurdiesd
ibād-ı āhum
Sakin iyfülk-i dil
‘ummānagirdüñ

12. **girdüñ:-dü, -ñ**

Gazel 1877

Mısra: 10

Girmek, dahil

olmak.

Gözüñ gevherlerini
tuñfe eyle
Muñibbīdergeh-i
sultānagirdüñ

13. **girmez:-mez**

Gazel 1894

Mısra: 10

Girmek, dahil

olmak.

İyMuñibbīşidenler
nālesinrahmitdiler
Bu ‘acebgüş-ı güle
girmez
fiġāmbülbülün

14. **girüben:-üben**

Gazel 1906

Mısra: 9

Girmek, dahil

olmak.

Çünkirā-y-
ılagirübenuşbudüny
āhānına
Tiz göçersin saña
bu zīrāmuğarrer ev
degül

gir:-

1. **girdi:-di**

Gazel 1572

Mısra: 11

Girmek, dahil

olmak.

Āteş-i ‘ışk içre dil
girdi semenderler
gibi
Olalıdan bu
Muñibbīdöstlarmu’t
ād-ı ‘ışk

2. **girüp:-üp**

Gazel 1897

Mısra: 7

Girmek, dahil

olmak.

Ĥammāmagirüpyār
eger gelse tıraşa
Ben olsam añakaşkī
berber dañnāzük

3. **girdi:-di**

Gazel 1944

Mısra: 10

Girmek, dahil

olmak.

Zülfiniçevgânidelde

niyMuhibbîdilberü

m

Başını top eyleyüp

girdi bugün

meydâna dil

4. **girdi:-di**

Gazel 1975

Mısra: 1

Girmek, dahil

olmak.

Ya kaşuñiçekmege

girdi yine meydâna

dil

Bir hüner ‘arz

eylemek ister

megersultâna dil

ğurbâl-şifat:

1. **ğurbâl-şifat:**

Gazel 1833

Mısra: 5

Kalbur gibi.

Ġamzesi eyledi bu

sînemiğurbâl-şifat

Murg-ı dil

turmayısar yandı

bozıldııkafesüñ

girçek imiş:

1. **girçek imiş:**

Gazel 1773

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Gerçek; doğru.

Girçek imiş dirler

idi kan idercânâ

seni

Öldürür ‘aşıklarılâ-

büdsenüñ bu

hûlaruñ

girdâb:

1. **girdâbâ:-a**

Gazel 1639

Mısra: 4

Su çevrintisi. II

Denizlerde, nehirlerde

suların döndüğü

tehlikeli bölge. II

Girdap.

Baħr-ı eşkümde ne

tañ dil fülki itmezse

karâr

Çigzinüpârâm[1]

yok

çeşmümdেকigirdâbâ

bak

2. **girdâbâ:-a**

Gazel 1677

Mısra: 10

Su çevrintisi. II

Denizlerde, nehirlerde

suların döndüğü

tehlikeli bölge. II

Girdap.

Baħr-ı eşkümden ne

mümkinkurtıla dil

zevraķı

İyMuhibbîeşk-i

çeşm içre olan

girdâba bak

3. **girdâb:**

Gazel 1791

Mısra: 8

Su çevrintisi. II

Denizlerde, nehirlerde

suların döndüğü

tehlikeli bölge. II

Girdap.

Baħr-ı

eşkümdęgöñülzevra

ķigirdâba düşer

Getüreçarķa anı göz

gibi girdâb gerek

4. **girdâbâ:-a**

Gazel 1791

Mısra: 7

Su çevrintisi. II

Denizlerde, nehirlerde

suların döndüğü

tehlikeli bölge. II

Girdap.

Baħr-ı

eşkümdęgöñülzevra

ķigirdâba düşer

Getüreçarķa anı göz

gibi girdâb gerek

girdâb-ı bahra:

1. **girdâb-ı bahra:-a**

Gazel 1570

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Deniz girdabı.

Düşeli girdâb-ı

baħrafülk-i dil

ħayretdedür

Kaynadı

çünbaşdanaşdıbaħr-

ı bî-pâyân-ı ‘ışķ

girev:

1. **girev:**

Gazel 1906

Mısra: 6

Rehin.

Büsevirümdimiş
iken
alubancānnaqdini
Şimdi inkār idesin
sanduñ anı
gırevdegül

giribān:

1. **giribānuñ:-uñ**

Gazel 1754

Mısra: 8

Yaka, ceyb.

Bugün 'adl eyle
'ādil ol kozulmı
eyleme pışe
Ki yarın dest-i
mazlūmdabulınmay
agiribānuñ

2. **giribānuñ:-uñ**

Gazel 1790

Mısra: 6

Yaka, ceyb.

Āfitāb-ı hūsn andan
her şehertāli' olur
Maṭla'-ı
hırşiddürgüyāgiribā
nuñsenüñ

3. **giribānuñ:-uñ**

Gazel 1812

Mısra: 6

Yaka, ceyb.

Āh kim bu ğam
elinden olmazsın
sen hālāş
Şöyle
muhkemdutdıy dil
çüngiribānuñsenüñ

giriftār:

1. **giriftārı:-ı**

Gazel 1778

Mısra: 1
Tutulmuş,
yakalanmış.
Nāz-ıladidi ol
şanembañagiriftārık
imüñ
Ben
'āşıkamdidümsañaa
mmā da sen
yārıkimüñ

2. **giriftāruñam:-uñam**

Gazel 1849

Mısra: 2

Tutulmuş,
yakalanmış.
Düşdümhevā-yı
zülfe
hevādāruñamsenüñ
Yine belā-yı zülfe
giriftāruñamsenüñ

giril:

1. **girilmeye:-me, -ye**

Gazel 1891

Mısra: 9

Girmek, dahil
olmak. içeriye varmak.
Ordu-yıhüsünüñ
içine hergiz
girilmeye
Bekler
kafañıbeñzedidüñdā
raperçemüñ

girişme:

1. **girişmeyle:-yle**

Gazel 1868

Mısra: 6

Naz, işve, kaş ve
gözle yapılan işaret.
N'eyleyem bir
yañaañgānzelerüñ

oka deger
Öldürür bir yañadan
yine girişmeyle
kaşuñ

giriz evler:

1. **girizeyler:-r**

Gazel 1705

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

Kaçmak.

Ĥazer kıl
çeşmimüjgānımdani
y dil
Giriz eyler kişi
görse şaf-ı ceng

ğurre olma:

1. **ğurreolma:-ma**

Gazel 1593

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Kibirlemek.

Ğurre olma gel
cemāl ü hūsne ben
dervişe bak
Virzekāt-ı
hūsünüñyokduraña
bundan ehaş

ğurreolmuş:

1. **ğurreolmuş:-muş**

Gazel 1624

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Gururlanmak.

Ğurreolmuşhūsine
ol husrev-i bī-dāda
bak
Kapusındaehl-i
'ışkuñitdügifyāda
bak

girü:

1. **girü:**

Gazel 1604

Mısra: 5

Artık, bundan

böyle.

Girü kıl hırka-i

zerkuñ bugün gel

bādeyeşüfi

Görenler bu libās

ile

sañadirlerhemānzer

rāḳ

2. **girü:**

Gazel 1782

Mısra: 10

Artık, bundan

böyle.

İyMuḥibbī kim

okursa diye

şi'rüñḥāsen

Kalmaya

kıymetişimdengirüş

i'r-i Hasenüñ

girü dönmez:

1. **girü dönmez:-mez**

Gazel 1629

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Geri dönmek.

Āhın alma raḥm kıl

ḥalk-ı

cihānadiyazuk

Girü dönmez her

kaçan kim atıla

ilerü ok

girvān:

1. **girvān:**

Gazel 1926

Mısra: 10

Gözyaşı dōken,

aḡlayan.

Yüregihünolmaduk

var mı

cihāndaādemī

Yāḥū bu devrān

elinden kimdür ol

giryāndegül

girve:

1. **girve:**

Gazel 1793

Mısra: 1

Aḡlama, aḡlayış. II

Gözyaşı.

Göreyim girve ile

yaşı çok olsun

gözümün

Zerd-i levḥini görüp

itdimünakḡşayüzüm

ün

2. **girve:**

Gazel 1828

Mısra: 6

Aḡlama, aḡlayış. II

Gözyaşı.

Derd-i dilden

bilmezem kim kime

feryād ideyim

Girve ile kalmadı

dükendi varı

çeşmümün

girvelerkıldum:

1. **girvelerkıldum:-dum**

Gazel 1638

Mısra: 13

Kelime Tipi: -

Aḡlamak.

Muḥibbī 'ışḡaşāhid

ne hemān-dem

giryelerkıldum

Didilereşk-i

āhındanmegerḡayrı

güvāhı yok

gīsü:

1. **gīsülarıñ:-lar, -uñ**

Gazel 1773

Mısra: 8

Omuz üstüne

dökülen saç.

Leylüzülfüñbildüm

mecnüniderāḥir

beni

İdesin zencirbārī

boynuma gīsülarıñ

git:-

1. **gitdi:-di**

Gazel 1548

Mısra: 3

Ölmek, dünyadan

göçmek.

GitdiMecnūntekye-i

'ışḡıbaña ısmarladı

Tañmıdır tutsam

yiriniolmışamañaḡa

lef

2. **gitdi:-di**

Gazel 1639

Mısra: 12

Ayrılmak,

uzaklaşmak.

Ġarra olma dār-ı

dünyāçüñdegüldār-ı

ḡarār

Kanda gitdi 'ibret al

İskender ü Dārāya

bak

3. **gitme:-me**

Gazel 1943

Mısra: 1
Ayrılmak,
uzaklaşmak.
Salınupnāz-
ılayiserv-i revānum
gitme gel
Ölürem yoksa düşer
boynuñakanum
gitme gel

4. **gitme:-me**

Gazel 1943

Mısra: 4
Ayrılmak,
uzaklaşmak.
Gül yüzünşevkine
her şebtāsheher
bülbül gibi
Hālī olmaz
nālevüäh u fiğānum
gitme gel

5. **gitme:-me**

Gazel 1943

Mısra: 6
Ayrılmak,
uzaklaşmak.
Kıla döndüm
hasret-ile ince
bilünğörmedüm
Kılca rahmuñ yok
bañanā-mihribānum
gitme gel

6. **gitme:-me**

Gazel 1943

Mısra: 8
Ayrılmak,
uzaklaşmak.
Āb-ı hayvāndur leb-
i la'lüñsenüñ bir
söz ile
Mürdelerihyāider

‘İsī-dehānum gitme
gel

7. **gitme:-me**

Gazel 1943

Mısra: 10
Ayrılmak,
uzaklaşmak.
KāsıdolmasunMuñi
bbīnazmına eyle
nażar
Sözlerünşarrāfısmiy
hürde-dānum gitme
gel

8. **gitdi:-di**

Gazel 1961

Mısra: 1
Ayrılmak,
uzaklaşmak.
Gördüm
yüzinigitdizi-dest
ihtiyār-ı dil
İtdifirār eyledi
benden qarār-ı dil

9. **gitmez:-mez**

Gazel 1887

Mısra: 2
Bitmek, tükenmek,
sona ermek.
Gülşenüñ her
güşesindutdışadāsıb
ülbülün
‘Āşık-ı şürīdedür
gitmez
hevāsibülbülün

10. **gitmedi:-me, -di**

Gazel 1952

Mısra: 3
Bitmek, tükenmek,
sona ermek.

Hātırdasenüñ
gitmedi āh görüp
gamuñ
Şādolmayıcak
bulmaya gibi ferāğ-
ı dil

11. **gitdi:-di**

Gazel 1953

Mısra: 4
Bitmek, tükenmek,
sona ermek.
İy dil-i şürīdeefğān
eyle kim
Gitdihicrān gelmedi
rüz-ı vişāl

12. **gitmez:-mez**

Gazel 1968

Mısra: 6
Bitmek, tükenmek,
sona ermek.
Müşgebeñzetdümha
fā-y-
ılamu’anberzülfüñi
Dağı ol demden
berü gitmez bu
dilden infī’āl

git:

1. **gitdi:-di**

Gazel 1918

Mısra: 3
Ölmek, dünyadan
göçmek.
SanmañuzFerhād u
Mecnüngitdi bu
‘ālemtehī
‘İşk-ı şāhī
devletinde
mübtelāeksükdegül

2. **gitse:-se**

Gazel 1559

Mısra: 10

*Ayrılmak,
uzaklaşmak.*

Gerçi Mecnûn 'ışk
iline tâcdârolmuş idi
Gitse
n'olaçûnkimoldı bu
Muhibâñahalef

3. **giden:-en**

Gazel 1573

Mısra: 1

*Ayrılmak,
uzaklaşmak.*

Giden gelmez ne
müşkil yol-durur
'ışk
O yolda âhîr anı
öldürür 'ışk

4. **gitmez:-mez**

Gazel 1666

Mısra: 7

*Ayrılmak,
uzaklaşmak.*

Ezelden tâebed
gitmez gönülden
Sanurlar
bilmeyenler ânîdür
'ışk

5. **gıtdûn:-dü, -ñ**

Gazel 1839

Mısra: 1

*Ayrılmak,
uzaklaşmak.*

Gıtdûñiyârâm-ı cân
ben bendeyi
cânsuzkoduñ
N'eyledûñiy dil

tabîbi beni

dermânsuzkoduñ

6. **gitmez:-mez**

Gazel 1941

Mısra: 12

*Ayrılmak,
uzaklaşmak.*

Karşındamedh
okursa bülbüle gül
incinür
Lîk gitmez hîç
yanından olımazbî-
hâr gül

7. **gitme:-me**

Gazel 1943

Mısra: 2

*Ayrılmak,
uzaklaşmak.*

Salmupnâz-
ılayiserv-i revânum
gitme gel
Ölürem yoksa düşer
boynuñakanum
gitme gel

8. **gıtdi:-di**

Gazel 1575

Mısra: 3

*Bitmek, tükenmek,
sona ermek.*

Gıtdişabr u 'aql
oldum bî-çarâr
Geldi çün kim
başumagavgâ-yı
'ışk

9. **gıtdi:-di**

Gazel 1589

Mısra: 7

*Bitmek, tükenmek,
sona ermek.*

Dirmedenmahşûl-i

hüsnuñgıtdi

'ömrüm hâşılı

İstedükçeküfr-i

zülfündirbaña

asınca yok

10. **gitmez:-mez**

Gazel 1667

Mısra: 1

*Bitmek, tükenmek,
sona ermek.*

'Âşikuñ gitmez
dilinden hiçhüy u
hây-ı 'ışk
Tutısararız u semâyı
ser-te-ser gavgâ-ı
'ışk

11. **gitse:-se**

Gazel 1683

Mısra: 1

*Bitmek, tükenmek,
sona ermek.*

Gün yüzine
'âşıkolduñ gitse
ârâmuñsenüñ
Tañdegülhercâyîdür
çünkü dil-
ârâmuñsenüñ

12. **gitmeye:-me, -y, -e**

Gazel 1686

Mısra: 4

*Bitmek, tükenmek,
sona ermek.*

Tîğ-i hicr-ile
iderseñ sen beni ger
şâhşâh
Gitmeye dilden
hayâl-i kıdd-i dil-
cüyüñsenüñ

13. **gitmeye:-me, -y, -e**

Gazel 1703

Mısra: 8

*Bitmek, tükenmek,
sona ermek.*

Zülfünîyusam gül-
âb-1 eşküm-ile
iyşanem
Bil dahırevnağ
bulur gitmeye
andan büy-1 müşğ

14. **gitmeye:-me, -y, -e**

Gazel 1952

Mısra: 2

*Bitmek, tükenmek,
sona ermek.*

Oı
mâhbenümçeşmüm
olup hem çerâğ-1 dil
Vâhasretâ gitmeye
gibi bu dâğ-1 dil

15. **gitmeyince:-me, -y,
-ince**

Gazel 1983

Mısra: 11

*Bitmek, tükenmek,
sona ermek.*

Gönülden
gitmeyince çirk-i
dünyâ
Muqarrerdürdilün
olmaz şafâ bil

16. **gitmeye:-me, -y, -e**

Gazel 1993

Mısra: 2

*Bitmek, tükenmek,
sona ermek.*

Var mı ‘aceb
bencileyin mübtelâ-
yı dil

Başından anuñ
gitmeye bir dem
hevâ-yı dil

gizle:

1. **gizleme:-me**

Gazel 1654

Mısra: 11

*Gizlemek,
saklamak.*
İyMuhibbî gizleme
fâşoldı ‘ışkuñ
‘âleme
Çehresinden
bellüdürçün
‘âşikuñāsâr-1 ‘ışk

gizlü:

1. **gizlü:**

Gazel 1627

Mısra: 1

*Gizli, saklı,
başkaları tarafından
bilinmeyen.*
Her ne deñlü var
günâhdünyâdaitdü
mgizlü yok
Sañarüşendür kamu
hıçsañagizlü nesne
yok

2. **gizlü:**

Gazel 1627

Mısra: 2

*Gizli, saklı,
başkaları tarafından
bilinmeyen.*

Her ne deñlü var
günâhdünyâdaitdü
mgizlü yok
Sañarüşendür kamu
hıçsañagizlü nesne
yok

3. **gizlü:**

Gazel 1671

Mısra: 10

*Gizli, saklı,
başkaları tarafından
bilinmeyen.*

Dür dişi fikrin
Muhibbî eyle her
lahzağayâl
Hoğka-i la’l içre
gizlülü’lü’-i
şehvâra bak

göbegidüşdi:

1. **göbegidüşdi:-di**

Gazel 1854

Mısra: 8

*Kelime Tipi: -
Ceylanın
göbeğindeki miski
düşürmesi.*

İşitdimegerzülfihev
âsındayilersin
Şahrâ-
yıHotendegöbegidü
şdigazâlûñ

göç:

1. **göçersin:-er, -sin**

Gazel 1906

Mısra: 10

*Bulunduğu yerden
ayrılıp yerleşmek üzere
başka yere gitmek, yurt
değiştirmek, göç etmek.*

Çünkirâ-y-
ılagirübenuşbudüny
âhânına
Tiz göçersin saña
bu zîrâmuqarrer ev
degül

2. **göçer:-er**

Gazel 1945

Mısra: 7

*Bulunduğu yerden
ayrılıp yerleşmek üzere
başka yere gitmek, yurt
değiştirmek, göç etmek.*

Ribāt-ı
köhnedürdünyā
göçer çünkārbān-ı
dil
Buña dil
baglamazdānāgöñül
virmezbuña 'ākil

gög:

1. **göge:-e**

Gazel 1699

Mısra: 6

Gök, gökyüzü.
Şem'epervāneyanu
pkülinsavurmuşbād-
ı şubh
Küligögesavrilur
elbette oda yananuñ

gögsin gere:

1. **gögsingere:-e**

Gazel 1621

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Karşı

*koymak, dayanmak,
kendini siper etmek.*

Geldükçemüjetirine
karşugögsin gere
'Uşşāk ara var mı
ola şehsüvār-ı 'ışk

gögsini tutar:

1. **gögsini tutar:**

Gazel 1547

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

*Göğsünü germek,
göğsünü tutmak.*

Tîğ u tebere az
bulnurgögsini tutar
Zer-düz işin
işleyemez her haşır-
bāf

gögüs:

1. **gögsüme:-üme**

Gazel 1728

Mısra: 1

*Bağır, sine; kalp,
gönül.*

Ğambeyābānında
urdum
gögsümeşoldenlüse
ng
Saçılıp kanlar
zemīnūñoldiyüzilāl
ereng

gök:

1. **gökde:-de**

Gazel 1561

Mısra: 8

Gökyüzü, sema.
Çekeremeşkipāhım
idüpāhum 'alem
Eyleremsāyemleyir
degökdebahtımlam
eşāf

2. **göklere:-ler, -e**

Gazel 1603

Mısra: 3

Gökyüzü, sema.
Düd-ı
āhumdurbaşumdan
göklere iden 'urüc
Gicevü gündüz
yanar

sīnemdesanmañnārı
yok

3. **göklere:-ler, -e**

Gazel 1634

Mısra: 7

Gökyüzü, sema.
Gülşen-i
küyındairgür
göklere feryāduñı
Bülbülün olsa
bülendmergübdurāv
āz[ı] çok

4. **gökde:-de**

Gazel 1669

Mısra: 3

Gökyüzü, sema.
San şafağ içinde
gökdezhāhirolmuşayd
ur
Allar geymiş yine
ol dilber-i bedr-ay
bak

5. **göklerde:-ler, -de**

Gazel 1746

Mısra: 2

Gökyüzü, sema.
Bir nefesle
mürdelerihyāsitedbī
rūñsenün
Olsa göklerde
Mesīhā-
veşn'olayirūñsenün

6. **göklere:-ler, -e**

Gazel 1803

Mısra: 4

Gökyüzü, sema.
Şöyle hākitdūñ beni
yirdengötürdürüzigā
r

Göklere
peyvesteolmasunğu
bârikimsenüñ

7. **göklere:**-ler, -e

Gazel 1847

Mısra: 2

Gökyüzü, sema.

Dest uran dâmen-i
'ışka yakası çäk
gerek
Göklere âhürüp
gözleri nemnäk
gerek

8. **gökden:**-den

Gazel 1966

Mısra: 8

Gökyüzü, sema.

Virüpzülfüñe dil
cânâbañamecnûnlağ
abdirler
Diyenler
hağdimişlerdür olur
gökdenlağabnâzil

göklervüzinde:

1. **göklere yüzinde:**-nde

Gazel 1695

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

1. *Gökyüzü* 2.

*Sevgilinin göğe
benzeyen yüzü.*

Ay u günden
gözlük itse
çeşminepîr-i felek
Görmeye gökler
yüzinde bir
sañabeñzer melek

göklervüzine:

1. **göklere yüzine:**

Gazel 1781

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Gökyüzü.

Dil âteş-ile
yanalıdanoldısîneçâ
k

Göklere yüzineitdi
'urücâh-ı derdnäk

göklere indiden:

1. **göklere indiden:**

Gazel 1750

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

*Allah tarafından
gönderilmek.*

Kim seni bu hüsn-
ile görse beşer
sanmaz saña
Diye hürî ya perî ya
indiden göklere
melek

göklere çıkışa:

1. **göklere çıkışa:**

Gazel 1800

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

Yükselmek,

yücelmek.

Bunca gündür ol
meh-i nâ-
mihribânıgörmüdün
Göklere çıkışa
Muhibbîtañ mı
efğânuñsenüñ

göklere çıkışun:

1. **göklere çıkışun:**-sun

Gazel 1780

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

*Yükselmek,
gökyüzüne ulaşmak.*

Günâhuñâñ [u] iy
dil eyle zârî
Koçıksun göklere
âh u figânuñ

göklere ire:

1. **göklere ire:**-e

Gazel 1812

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Göklere

çıkılmak/yükselmek.

İygönülhercâyidür
gün gibi
cânânuñsenüñ
Göklere ire 'aceb
mi âh u
efğânuñsenüñ

göklere irişür:

1. **göklere irişür:**-ür

Gazel 1996

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Göklere irişmek.

Benüm bu tîr-i
âhumdan felek
sağfımüşebbakdur
İrişür göklere
mâhum gel olma
âhdangâfil

ğonca:

1. **ğonca:**-yı

Gazel 1603

Mısra: 2

Açmamış gül,

ğonca.

Servi

kimdürbeñzedekad

düñe kim refîarı
yok
Ġoncayıagzuñı kim
teşbihidergüftarı
yok

2. **ġonca:**

Gazel 1650

Mısra: 1

Açmamış gül,

gonca.

Ġoncadirdümagzuñ
alıkinanuñgüftarı
yok
Servdirdümqaddüñe
ammāanuñrefîarı
yok

3. **ġonca:**

Gazel 1651

Mısra: 3

Açmamış gül,

gonca.

Bugün gülzār-ı
hüsn içre yüzi gül
ġonca lebler çok
Leṭāfetdevelicānāsa
ñabeñzer gül-i ter
yok

4. **ġonca:**

Gazel 1665

Mısra: 5

Açmamış gül,

gonca.

Ġonca mı var
gülşen içinde
şehāagzuñ gibi
Büsitān-ı dehr ara
qaddüñ gibi şimşād
yok

5. **ġonca:**

Gazel 1720

Mısra: 5

Açmamış gül,

gonca.

Lebüñġoncayañagu
ñ al idersin
Geçersin baña bu
nev'-ile çok reng

6. **ġoncanuñ:-nuñ**

Gazel 1856

Mısra: 3

Açmamış gül,

gonca.

Ġoncanuñagzınıaç
magamecālinkomad
ı
Gülşen-i hüsnüñ ile
zāhirolaldandehenü
ñ

7. **ġoncadur:-dur**

Gazel 1882

Mısra: 3

Açmamış gül,

gonca.

Zülfi benefşe 'ārızı
gül ġoncadur lebi
Eyleñnezāreyarı gül
ü gülsitāntutuñ

8. **ġonca:**

Gazel 1884

Mısra: 5

Açmamış gül,

gonca.

Ġonca gibi açılıp
gül gibi
kılşunḥandeyār
Borcum olsun
gözlerüm yaşını
bārān eylemek

9. **ġonca:**

Gazel 1908

Mısra: 1

Açmamış gül,

gonca.

Şirīnlebüñeġoncadı
mek bir hüner degül
Her kim didiyse bu
sözididümnazardeg
ül

10. **ġonca:**

Gazel 1932

Mısra: 3

Açmamış gül,

gonca.

Ġoncahemyānı
içinde sīm ile zer
saklayup
Bād-ı şübḥ 'ayyārı
olmaya diyü korkar
gül

11. **ġonca:**

Gazel 1938

Mısra: 6

Açmamış gül,

gonca.

Gülşen içre
qaddüñe baş egdi
görüp servler
Ruḥlaruñdan gül
ḥacildürleblerüñden
ġoncalāl

12. **ġonca:**

Gazel 1946

Mısra: 4

Açmamış gül,

gonca.

Gülşen içre
qāmetüñ yanında

servüñkaddipest
Leblerüñgüftârınışı
tdioldıgöncaläl

göncadehân:

1. **göncadehân:**

Gazel 1987

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

*Ağzı gonca gibi
olan, goncaya benzeyen
(sevgili).*

Reftâragelüpserv
gibi iydöstrevân ol
Güftâragelüpnâz-ıla
bir göncadehân ol

göncadehânuñ:

1. **göncadehânuñ:-uñ**

Gazel 1710

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

*Ağzı gonca gibi
olan, goncaya benzeyen
(sevgili).*

Kim
diñledişirînsözün ol
göncadehânuñ
Ya kim haberin
virdi ki ol ince
miyânuñ

göncadehen:

1. **göncadehen:**

Gazel 1827

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

*Ağzı gonca gibi
(olan sevgili).*

Tâb-ı meyden yine
cânârulı-ı
gülgünitdün
Yine

iygöncadehenyüreg
ümiñünitdün

göncaleb:

1. **göncaleb:**

Gazel 1558

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

*Gonca ağz. ||
Küçük ağzılı.
La'l-i
nâbuñyâdınaFerhâd
-veşiygonca leb
Küh-ı ğamda var
niçeñünincigerler
her taraf*

2. **göncaleb:**

Gazel 1933

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

*Gonca ağz. ||
Küçük ağzılı.
Küt-ı cändur
'âşıkaiygonca leb
gel hand kıl
Zülfünüñtârını 'âşık
başına gel bend kıl*

3. **göncaleb:**

Gazel 1968

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

*Gonca dudak. ||
Gonca gibi küçük
dudaklı sevgili.
Kadkıyâmetgonca
leb gül 'arız u
şirindehân
Her kaçan kılsam
nazar sende
görünürü'tidäl*

göncaleb ü 'arızı:

1. **göncaleb ü 'arızı:-ı**

Gazel 1680

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

*Gonca gibi dudak
ve yanak.*

Baña bir göncaleb
ü 'arızıgüzlâr gerek
Şubha dek karşuaña
bülbül-i dil zâr
gerek

göncalebüñden:

1. **göncalebüñden:-üñ,
-den**

Gazel 1885

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

*Gonca ağz. ||
Küçük ağzılı.
Alur gül
'arızuñdabüy-
ılareng
Velîgöncalebüñden
oldı dil teng*

göncaveş:

1. **göncaveş:**

Gazel 1878

Mısra: 1

Gonca gibi.

Göncaveş-
veştengileyüpğöñl
ümbenümhüneyled
üñ
Ol
sebebdengözlerüm
yaşını
gülgüneyledün

2. **gonca-veş:**

Gazel 1904

Mısra: 2

Gonca gibi.

Aç güherdürcin
tekellüm eylegil
Gonca-veşdağı
tekellüm eylegil

3. **gonca-veş:**

Gazel 1981

Mısra: 8

Gonca gibi.

Dökeyim âh u fiğân
ile yaşumyagmurını
Gonca-veş tek sen
açıl gül gibi hândân
ol

4. **gonca-veş:**

Gazel 1999

Mısra: 9

Gonca gibi.

Gonca-veş kanlar
yudarbî-çäre bülbül
dermend
Zerrece ‘aynına
almaz hâr-ıla oynar
gül

gönder:

1. **gönderdüm:-düm**

Gazel 1600

Mısra: 3

Göndermek,

ulaştırmak.

Göñüldüzdinianuñç
ün ser-i
küyuñagönderdüm
Murādumdur ser-i
zülfüñaña bendiyle
dâr olmak

2. **gönder:**

Gazel 1615

Mısra: 12

Göndermek,
ulaştırmak.

Çok
zamānmecrūholupd
urtür-i gamzeñden
yürek
Merhem itsün
gönder agzuñ yarın
ol dil-rîşe bak

3. **gönderüp:-üp**

Gazel 1712

Mısra: 1

Göndermek,
ulaştırmak.

Gönderüpğam
leşkerini gâret-i
câneyledüñ
Eşk-i çeşmümle bu
dil şehrinin
vîrâneyledüñ

4. **gönder:**

Gazel 1729

Mısra: 4

Göndermek,
ulaştırmak.

Döstüm
‘ışkuñgamındanoldı
çehrem hem çü zer
İmtihân kıl gönder
olsun seng-i bî-
dāduñmehek

5. **gönder:**

Gazel 1759

Mısra: 5

Göndermek,
ulaştırmak.

Başuma gönder
cefâsengini eyle
imtiñhân
Rüy-ı zerdüme
sorayım baña olsun
ol mehek

6. **gönderdün:-dün**

Gazel 1796

Mısra: 9

Göndermek,
ulaştırmak.

Eşk-ile
yazduñMuhibbîyâra
gönderdünğazel
Nâme-i ağazla
kamu
hâlitakrîreyledün

7. **gönder:**

Gazel 1802

Mısra: 13

Göndermek,
ulaştırmak.

Dal
ma’ânîbahırınayārân
a gönder cevheri
Diyeler nazm ehli
haqqâ böyle gevher
görmedük

8. **gönderür:-ür**

Gazel 1884

Mısra: 7

Göndermek,
ulaştırmak.

Gehcefâ sengin atar
gehgönderürğam
leşkerin
Aña mı kaldı gönül
şehrini vîrân
eylemek

9. **gönderüp:-üp**

Gazel 1890

Mısra: 8

*Göndermek,
ulaştırmak.*

Bir
nazarlavirübentārāc
a bu dil kişverin
Gönderüpğam
leşkerini
soñravirāneyledüñ

10. **gönderüp:-üp**

Gazel 1959

Mısra: 6

*Göndermek,
ulaştırmak.*

Derd-i dilümişafha-
i ruhsārayazupāh
Āhumlasañagönder
üpitdüm anı hāmīl

11. **gönderse:-se**

Gazel 1979

Mısra: 1

*Göndermek,
ulaştırmak.*

Gehcefāgehcevr
gönderse
nigāruñkāyil ol
Pādişehdür her ne
fermān eyler-ise
'āmil ol

gönderi:

1. **gönderini:-ni**

Gazel 1875

Mısra: 4

*Direk, bağlama
çubuğu.*

Cevr-ile delmek
dilermiş sīnesinehl-
i dilüñ

Hışmidüp tutar
elinde gönderini
kirpügüñ

gönl:

1. **gönlümüz:-ümüz**

Gazel 1511

Mısra: 2

*Aşk ve sevginin
kaynağı, kalp, dil.*

Çünkü almış-durur
cefādanhāz
Gönlümüz eylemez
vefādanhāz

2. **gönlüme:-üme**

Gazel 1513

Mısra: 6

*Aşk ve sevginin
kaynağı, kalp, dil.*

Sebebsingörmegeyā
ruñcemālin
Bu
hastagönlümetimār
olan şem'

3. **gönlümüñ:-üm, -üñ**

Gazel 1519

Mısra: 9

*Aşk ve sevginin
kaynağı, kalp, dil.*

Gönlümüñvīrānesin
irüşen it
māhumbenüm
Çün ola-gelmiş-
durur
vīrānelerdemāh
şem'

4. **gönlüni:-ü, -ñ, -i**

Gazel 1554

Mısra: 5

*Aşk ve sevginin
kaynağı, kalp, dil.*

Gönlüñipāk eyle
evvel soñra kıl
şi' reşürü'

Dürlerhāşıl mı eyler
olıcaknā-pākşadef

5. **gönlümde:-üm, -de**

Gazel 1607

Mısra: 4

*Aşk ve sevginin
kaynağı, kalp, dil.*

'Ālemigeşt eyledi
dutmadı bir
yirdemekān
'Ākıbet kıldı
karārgönlümdeitdic
āy 'ışk

6. **gönlüñ:-üñ**

Gazel 1620

Mısra: 7

*Aşk ve sevginin
kaynağı, kalp, dil.*

Diler-iseñ bir
kemāñce ola bu
gönlüñsenüñ
Başuñitäreyleyüp
bul bir deri sīneñe
yak

7. **gönlün:-i, -n**

Gazel 1631

Mısra: 9

*Aşk ve sevginin
kaynağı, kalp, dil.*

İyMuhibbī her kişi
'iyş ile
gönlünhoşider
Beni gör kim
içerem ancak
hemāncām-ı firāk

8. **gönlüm:-üm**
Gazel 1656
Mısra: 11
Aşk ve sevginin
kaynağı, kalp, dil.
Lebüñzikrindeniy
dilber be-ğäyet
mest iken gönlüm
Ġubār-ı hattuñı
gördüm
irişdi bañahayrānlık

9. **gönlüm:-üm**
Gazel 1659
Mısra: 3
Aşk ve sevginin
kaynağı, kalp, dil.
Döstumitdüncefāse
ngiyle bu
gönlümharāb
Bir nazar kıl
niçesinmişdur dil-i
āb-gīne bak

10. **gönlün:-üñ**
Gazel 1661
Mısra: 9
Aşk ve sevginin
kaynağı, kalp, dil.
Sakın
Muhibbīgönlüñdün
yā-yıdūnavirme
Anda
vefābulınmazsoñine
dāmet ancak

11. **gönlümdeki:-üm, -**
de, -ki
Gazel 1677
Mısra: 1
Aşk ve sevginin
kaynağı, kalp, dil.

Niçeñlerdöstumgö
ñlümdekidölāba
bak
Anı gerdān eyleyen
gözümden akan āba
bak

12. **gönlün:-üñ**
Gazel 1708
Mısra: 1
Aşk ve sevginin
kaynağı, kalp, dil.

Bir lebi şiriniçün
her demde gönlün
işe çek
Kühkenlik eyle bu
ğamkühına gel tışe
çek

13. **gönlümün:-üm, -üñ**
Gazel 1711
Mısra: 1
Aşk ve sevginin
kaynağı, kalp, dil.

Gönlümüñdivānesin
e bir saçı leylā
gerek
Başdasevdā dilde
āteş gözde her dem
mā gerek

14. **göñli:-i**
Gazel 1713
Mısra: 3
Aşk ve sevginin
kaynağı, kalp, dil.

Şabrumıyagmaya
virdi göñlibimār
eyledi
Āh kıyın kıyın
bakan şolçeşm-i
bīmāruñsenüñ

15. **gönlümün:-üm, -üñ**
Gazel 1771
Mısra: 7
Aşk ve sevginin
kaynağı, kalp, dil.
Gönlümüntevsenidu
tılmaz iken zencir
ile
Bende çeküprām
iden
zülfüñdemüyuñdurs
enüñ

16. **gönlümi:-üm, -i**
Gazel 1783
Mısra: 1
Aşk ve sevginin
kaynağı, kalp, dil.
Şehbāzgönlümidutu
pşehārāmeyledüñ
Künde
takupayagmazül-f
ile dāmeyledüñ

17. **gönlüm:-üm**
Gazel 1784
Mısra: 3
Aşk ve sevginin
kaynağı, kalp, dil.

Lebüñden bir cevāb
almak bu gönlüm
istemez bir kez
Nigārākorkaramrah
ne ola la'l-i
Bedahşānuñ

18. **gönlüni:-ü, -ñ, -i**
Gazel 1795
Mısra: 4
Aşk ve sevginin
kaynağı, kalp, dil.

Eyler iseñärzū sen
genc-i vaşl-ı dilberi

Gönlüñivirānekılup
ya ħarāb olmak
gerek

19. **gönlüm:-üm**

Gazel 1800

Mısra: 3

*Aşk ve sevginin
kaynağı, kalp, dil.*

Niçepā-
mālolasungönlüm
perīşānhāl olup
Görürem örter
yüzüñzülfi
perīşānuñsenüñ

20. **gönlümüñ:-üm, -üñ**

Gazel 1803

Mısra: 15

*Aşk ve sevginin
kaynağı, kalp, dil.*

Gönlümüñbāzınısal
dum ol hümāy[1]
şaydiçün
Olmaz iken ben
şikāritdüñşikārikim
senüñ

21. **gönlümi:-üm, -i**

Gazel 1819

Mısra: 7

*Aşk ve sevginin
kaynağı, kalp, dil.*

Gönlümi mücrim
diyüdakduñbelāzen
cīrine
Ħamdü-
lillāhkulluguñdanda
ĥiāzādītmedüñ

22. **gönlümüñ:-üm, -üñ**

Gazel 1850

Mısra: 1

*Aşk ve sevginin
kaynağı, kalp, dil.*

Gönlümüñşirinezülf
üñdenkemend itsem
gerek

İki

yirdenya`nizencīr

ile bend itsem gerek

23. **gönlüñ:-üñ**

Gazel 1903

Mısra: 1

*Aşk ve sevginin
kaynağı, kalp, dil.*

Naqşına aldanma
dehrüñ eyle
gönlüñsāde gül
Serv gibi ol
ta`alluqdan kamu
āzāde gül

24. **gönlüme:-üme**

Gazel 1908

Mısra: 3

*Aşk ve sevginin
kaynağı, kalp, dil.*

Virdi ğubār-ı
ĥattıgelüpgönlüme
keder
Bu bir keder-durur
ki gönülden gider
degül

25. **gönlüm:-üm**

Gazel 1909

Mısra: 6

*Aşk ve sevginin
kaynağı, kalp, dil.*

Gül ruĥuñdandür
olalı
iyletāfetgölşeni
Ħātırum açılmadı

gönlümdaĥıĥurrem
degül

26. **gönlüm:-üm**

Gazel 1928

Mısra: 3

*Aşk ve sevginin
kaynağı, kalp, dil.*

Ħurbān olayın
dirdikaşuñ yayına
gönlüm
Kīşoldımüjeñtirine
bu sīne ne müşkil

27. **gönlüm:-üm**

Gazel 1933

Mısra: 5

*Aşk ve sevginin
kaynağı, kalp, dil.*

Dōstum serkeşlik
eylerse bu
gönlümtevseni
Rişte-i
cāmıalupayagınapey
vend kıl

28. **gönlümde:-üm, -de**

Gazel 1982

Mısra: 9

*Aşk ve sevginin
kaynağı, kalp, dil.*

Sorarsañ var-durur
gönlümdeāteş
Gözümde
māvübaşumdahevā
bil

göñli açılmaz:

1. **göñli açılmaz:**

Gazel 1925

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Etrafındaki

*güzellikleri görerek
ferahlamak,
neşelenmek.*

Gönlü açılmaz
Muhibbîserv-
kaddüñ görmese
Serv ü bāğ u gül
daḥīb-ı
revāeksükdegül

gönlübaglama:

1. **gönlübaglama:-ma**

Gazel 1590

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Severek

*bağlanmak, içten
sevmek.*

Aldar seni o bir
niçe gün yüzüñe
güler
Dünyāyagönlübagla
mazirābekāsi yok

gönlü katılar:

1. **gönlükatılar:-lar**

Gazel 1941

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Merhametsiz.

Gönlü katılar
bulursa yiridürneşv
ü nemā
Zāhiritdiçün bu
faşl-ı sebzede dīdār
gül

gönl-i vīrānuñ:

1. **gönl-i vīrānuñ:-uñ**

Gazel 1754

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

Viran olmuş gönül.

Ser-ā-ser
dehriğeştirdümbulı
madumḥaber andan
Nişānın virdiler āḥir
ara bul gönl-i
vīrānuñ

gönlinalduñ:

1. **gönlinalduñ:-duñ-in**

Gazel 1638

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Āşık etmek,

*kendine bağlamak,
gönlünü çelmek.*

Egercürm ise
'āşıklıkyanuñdaiyke
mānebrū
Sen alduñcebr-ile
gönlinanuñçendāng
ünāhı yok

gönlinalmagla:

1. **gönlinalmagla:-**

magla

Gazel 1902

Mısra: 17

Kelime Tipi: -

Gönlünü çelmek,

kandırmak, āşık etmek.

İşve
idüpgönlinalmagla
Muhibbībendeñi
Ḥamdü-
lillāḥgayrırlardanfāri
ğü'l-bāleyledüñ

gönlinalup:

1. **gönlinalup:-up**

Gazel 1949

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

*Gönlünü çelmek,
kandırmak, āşık etmek.*

Bu

Muhibbīgönlinalup
zār iden bülbül gibi
Sanmañ ol gül
ruḥlar ol
kāmētibālādegül

gönlün yıkan:

1. **gönlün yıkan:-an**

Gazel 1747

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Kalbini kırmak, bir

kimseyi üzecek

davranışta veya

beyanda bulunmak.

Zulm-ıla

'āşıklarūñgönlün

yıkan şāhıgörüñ

Kapusındağice

gündüz āh-

ılavāhıgörüñ

gönlinalduñ:

1. **gönlinalduñ:-duñ**

Gazel 1697

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Gönlünü almak,

hoşnut etmek.

N'eyledüñseeyledü

ñalduñMuhibbīgönl

ini

Cevr-ile bir

çārekılduñsoñrabad

-ḥāyleledüñ

2. **gönlinalduñ:-duñ**

Gazel 1880

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

*Gönlünü almak,
hoşnut etmek.*
Gösterüp evvel
yüzüñalduñMuhibbî
gönlini
Yüz
çevürdüñsoñradanz
ulmıfirāvāneyledüñ

gönlüni alsa:

1. **gönlüni alsa:**

Gazel 1581

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

*Gönlünü almak,
hoşnut etmek.*

Bu
Muhibbîñüñegergö
ñlini alsa tañımdur
'Älemiteshîridüpdü
r ol gözicazûya bak

gönlüm:

1. **gönlümün:-ün**

Gazel 1501

Mısra: 3

Gönül evi, kalp.

Äteş-i âhum
yakardı
gönlümünBağdâdın
1

Anda yaşum olmasa
biri Furât u biri Şaţ

gönlüm aldı:

1. **gönlümaldı:-dı**

Gazel 1707

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

*Kendine âşık
etmek, bağlamak.*

Gönlüm aldı âl-ıla
bir şüh u şeng

İtdirüsvâkomadınā
mylaneng

2. **gönlümaldı:-dı**

Gazel 1915

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

*Kendine âşık
etmek, bağlamak.*

Bir nazarla aldı
gönlüm beni
mecnün eyledi
Gözleri
sâhirdegülse ya
nedürbaña bu hâl

gönlümaldıñ:

1. **gönlümaldıñ:-duñ**

Gazel 1848

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

*Kendine âşık
etmek, bağlamak.*

Gönlümaldıñ bir
nazarlasînemimecrü
hidüp
İytabîb-i dil
n'ičüñitdün beni her
bâr terk

gönlümalmaga:

1. **gönlümalmaga:-**

maga

Gazel 1785

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

*Kendine âşık eden,
bağlayan.*

Çeşmtür-i
belâebrülarıkavs-i
fiten
Gönlümalmagaçünî

nçeşm ü çünânebrü
gerek

gönlümgöziacılar:

1. **gönlümgöziacılar:-**

ur

Gazel 1669

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

*Gözü gönlü
açılmak, ferahlamak,
neşelenmek.*

Ne kadarğamgîn
olursa
açılurgönlümgözi
Hil'at-i sebz-ile
zeynolmuşşeherşahr
âyı bak

gönlümgözini:

1. **gönlümgözini:-ni**

Gazel 1592

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Gönül gözü.

Gönlümgöziniğüşe-
be-güşe arar yürür
İster ki bula tuta o
düzdü yatak yatak

gönlümkişverin:

1. **gönlümkişverin:-n**

Gazel 1589

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Gönül ülkesi.

Ėarķavirseşek-i
çeşmitañ mı
gönlümkişverin
Gözlerüm yaşına
nisbetçünbilürsin
Tunca yok

gönlümialduñ:

1. **gönlümialduñ:-duñ**

Gazel 1840

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Âşık etmek,

kendine bağlamak.

Evvel

alduñgönlümicevr-

ile âhir öldürüp

Kanda gitdi ara

yirde ‘ahd ü

peymānuñsenüñ

2. **gönlümialduñ:-duñ-**

üm, -i

Gazel 1587

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Gönlü alan,

beğenilen, âşık olunan,

sevgili.

Egercürm-ise

yanuñda seni

sevmek benüm

‘ömrüm

Sen alduñgönlümü

benden

benümçendāngünāh

um yok

gönlümü alınca:

1. **gönlümialınca:-ınca**

Gazel 1589

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Âşık etmek,

kendine bağlamak.

Ālidersingösterürsi

nāl-ıla evvel yüzüñ

Bu

‘acebdürsoñradirsın

gönlümü alınca yok

gönlümivir:-

1. **gönlümivir:-dü, -m**

Gazel 1507

Mısra: 3

Kelime Tipi:

Deyim

Sevmek, âşık

olmak.

Virdüm evvel

gönlümisoñravirem

cānnağdini

Büseikrārınainkārıt

dı peyden ne hāz

gönlümüiyıkduñ:

1. **gönlümüiyıkduñ:-duñ**

Gazel 1796

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Gönlü kırmak,

incitmek, gücendirmek,

perişan etmek.

Āh kim pā-

mālidüpsalduñ beni

ayaklara

Yine

iyğamgönlümüiyıkdu

ñ kara yireyledüñ

gönlümüñāyinesin:

1. **gönlümüñāyinesin:**

Gazel 1705

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Gönlü aynası.

Dili şāfıtmege

olmadı dermān

Tutupdurgönlümüñ

āyinesinjeng

2. **gönlümüñāyinesin:-**

n

Gazel 1808

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Gönlü aynası.

Jeng-i

ğamdutdıMuħıbbıg

öñlümüñāyinesin

Anı şāfıkılmaga

elde mey-i şahbā

gerek

gönlümüñdüzdin:

1. **gönlümüñdüzdin:-n**

Gazel 1747

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Gönlü hırsızı.

Ġamşebindegönlüm

üñdüzdinbenümben

ditmege

Pıçpıç itmiş

kemend-i zülfın ol

māhıgörüñ

gönlümüñşahbāzını:

1.

gönlümüñşahbāzını:-

nı

Gazel 1701

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Gönlü doğanı. ||

Gönlü kuşu.

Gönlümüñşahbāzını

āvārekıldumāh u

vāh

Bir hümākāşdında

kim olmaz

şikārıkimsenüñ

gönlümüñ şehriñi:

1. gönlümün şehri:

Gazel 1594

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Gönül şehri.

Gönlümün şehri

vîrâneyleypâhir

dönüp

Koduñ ol vîrânenüñ

adin harâb-âbâdlık

gönlümüzmaga:

1. gönlümüzmaga:-

maga

Gazel 1902

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Sevindirmek,

kırılan bir kimseyi güzel

bir davranışla hoşnut

etmek.

Lâle-i

hamrâdaniyemeh gül

ruhuñ al eyledüñ

Gönlümüzmagabe

ñzer yine bir al

eyledüñ

gönlüñalur:

1. gönlüñalur:-ur

Gazel 1903

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Gönlünü avlamak,
çelmek.

Görinür anı

Muhibbî olur ol

demde nihân

Âl-ılagönlüñalur dil

virmeperrî-zâde gül

göñül:

1. göñül:

Gazel 1500

Mısra: 6

Aşk ve sevginin

kaynağı, kalp, dil.

Eşk-i

çeşmümğarkavirmiş

ken ser-â-ser ‘âlemi

Bu

göñülpervâyimezol

miş o bahr içinde

bağ

2. göñlüm:-üm

Gazel 1503

Mısra: 4

Aşk ve sevginin

kaynağı, kalp, dil.

Mağabbet ehli

‘âlemde kamu mihr

ü vefâ ister

Benümgöñlüm

tutup ‘aksin

idercevr ü

cefâdanhaz

3. göñlüm:-üm

Gazel 1504

Mısra: 7

Aşk ve sevginin

kaynağı, kalp, dil.

Leblerinden bir

cevâb alsam olur

göñlümferah

Nite kim derdi olan

ire iderdermânahaz

4. göñül:

Gazel 1508

Mısra: 1

Aşk ve sevginin

kaynağı, kalp, dil.

Göñül itmez mihr ü

vefâdanhaz

Bilüñidercevr ü

cefâdanhaz

5. göñül:

Gazel 1508

Mısra: 3

Aşk ve sevginin

kaynağı, kalp, dil.

Ğangelürse bu

göñülkarşu çıkar

Alurelbeddeâşinâda

nğaz

6. göñül:

Gazel 1508

Mısra: 8

Aşk ve sevginin

kaynağı, kalp, dil.

Göriccek gün

yüzüñişâdoluram

Zirâ eyler

göñülşafâdanhaz

7. göñül:

Gazel 1511

Mısra: 8

Aşk ve sevginin

kaynağı, kalp, dil.

Göriccek gün

yüzüñişâdoluram

Zirâ eyler

göñülşafâdanhaz

8. göñül:

Gazel 1519

Mısra: 5

Aşk ve sevginin

kaynağı, kalp, dil.

Yandugincaâteş-i

‘ışkagöñülhandân

olur

Nite kim
kendüziyânına
güler her gâh şem'

9. **göñül:**

Gazel 1527

Mısra: 3

*Aşk ve sevginin
kaynağı, kalp, dil.*

Ĥaddüñigördigöñül
meylideroldılebüne
Kim ola içmeye
mey irse kaçan faşl-
ı rebî'

10. **göñül:**

Gazel 1530

Mısra: 1

*Aşk ve sevginin
kaynağı, kalp, dil.*

Cân-ısa
cânâmurâduñ bu
göñül itmez nizâ'
Yoluña olsun
fedâbunuñ gibi nice
metâ'

11. **göñlüm:-üm**

Gazel 1534

Mısra: 3

*Aşk ve sevginin
kaynağı, kalp, dil.*

Nâr-ı 'ışkı içre ol
meh-
pärenüñgöñlüm
yine
Eylemezdi olmasa
idi semender-
veşturağ

12. **göñlümi:-üm, -i**

Gazel 1537

Mısra: 2

*Aşk ve sevginin
kaynağı, kalp, dil.*

Dilberâsensüzbañad
üzağgörinürgeşt-i
bâğ
'Ârızuñsuzrüşen
itmez
göñlümidegmeçerâ
ğ

13. **göñül:**

Gazel 1542

Mısra: 5

*Aşk ve sevginin
kaynağı, kalp, dil.*

İstemeseñiygöñül
'ırzûñsenüñyıkıldug
ın
Sen sen ol gel
degme bir kişi ile
eyleme lâğ

14. **göñül:**

Gazel 1561

Mısra: 3

*Aşk ve sevginin
kaynağı, kalp, dil.*

Sırr-ı 'ışkı bu
göñülzâhiriderse ne
'aceb
Gösterür her ne ki
içinde ola şîşe-i sâf

15. **göñül:**

Gazel 1563

Mısra: 8

*Aşk ve sevginin
kaynağı, kalp, dil.*

Bezm-i
ğamdadöstlarnüş
ideli hün-ı ciger
Nâyadöndi bu

göñülsinemdögilür
hem çü def

16. **göñül:**

Gazel 1566

Mısra: 3

*Aşk ve sevginin
kaynağı, kalp, dil.*

Bezm-i ğamdanây
olalı bu göñül
Dögerem bu
sînemimânenend-i def

17. **göñül:**

Gazel 1578

Mısra: 1

*Aşk ve sevginin
kaynağı, kalp, dil.*

Lâlezâroldı
çemenler
iygöñülşahrâya bak
Kendüzingülşendez
eyn itmiş gül-i
hamrâya bak

18. **göñlüm:-üm**

Gazel 1580

Mısra: 3

*Aşk ve sevginin
kaynağı, kalp, dil.*

Sınsa ger
göñlümcefavücevr-
ile olmaz 'aceb
Hiçtaħammül mi
idersengetokınsaşış
e bak

19. **göñül:**

Gazel 1591

Mısra: 4

*Aşk ve sevginin
kaynağı, kalp, dil.*

Zülfinebağlanmadır
dümpendümiğüşitm
edüñ
Dâr-ı
dünyâdasañabeñzer
göñülâvâre yok

20. **göñül:**

Gazel 1596

Mısra: 8

*Aşk ve sevginin
kaynağı, kalp, dil.*

At ceñsengini sen
karşuaña baş
açayım
Her ne senden gele
anuñlagöñülşâd
ancak

21. **göñlüñe: -üñ, -e**

Gazel 1628

Mısra: 5

*Aşk ve sevginin
kaynağı, kalp, dil.*

Hayretdeyemgöñlü
ñeâhum eser itmez
Bu söz bî-ķarâr dil-i
bî-ķarâra bak

22. **göñül:**

Gazel 1629

Mısra: 5

*Aşk ve sevginin
kaynağı, kalp, dil.*

İygöñül 'Anķā-
yıĶāf ol var
ķanā'atĶafına
Ħırş-ılakendüñi
atma ġurrât içre
tavuk

23. **göñül:**

Gazel 1631

Mısra: 5

*Aşk ve sevginin
kaynağı, kalp, dil.*

Bu göñülbâl ü
perümdür yandı bir
per kalmadı
Mezra'-ı zîrek gibi
kim tutdı anı dām-ı
firāk

24. **göñül:**

Gazel 1631

Mısra: 8

*Aşk ve sevginin
kaynağı, kalp, dil.*

'Āķıbetdīvâne-i
hengâme kıldılar
beni
Dutdıanuñçüngöñül
hengâmehengâm-ı
firāk

25. **göñül:**

Gazel 1634

Mısra: 5

*Aşk ve sevginin
kaynağı, kalp, dil.*

Çengidergehkâmeti
ngehnâ gibi
iñlergöñül
Var mıdur bilsem
cihânda bencileyin
sazı çok

26. **göñül:**

Gazel 1634

Mısra: 9

*Aşk ve sevginin
kaynağı, kalp, dil.*

İygöñül aldanma
sakın bu felek bir
ħokķabâz
Her nefes

biñdürlülu'bingöste
rür ol bâzi çok

27. **göñül:**

Gazel 1639

Mısra: 2

*Aşk ve sevginin
kaynağı, kalp, dil.*

Görmek isterseñ
gözüm yaşını var
seylâba bak
Bilmek
isterseñgöñülnâlişle
rindölâba bak

28. **göñül:**

Gazel 1642

Mısra: 3

*Aşk ve sevginin
kaynağı, kalp, dil.*

Niçe bir yoldan
saparsın
iygöñülinşâfa gel
Gir şırât-ı
müstakîmeçünsañae
mritdiĦak

29. **göñül:**

Gazel 1645

Mısra: 7

*Aşk ve sevginin
kaynağı, kalp, dil.*

İydöst seni
gördigöñülrüz-ı
ezelde
Sevdi seni dil
sevmeye
ğayrısevesüm yok

30. **göñül:**

Gazel 1655

Mısra: 3

*Aşk ve sevginin
kaynağı, kalp, dil.*
Ka'be-i
vaşlairerdükiygönül
ka't' eylesen
Deşt-i
hicrānuñvelikinhad
di yok pâyāni yok

31. **gönül:**

Gazel 1656

Mısra: 3

*Aşk ve sevginin
kaynağı, kalp, dil.*

Gönül
'ışkuñharābıdurhaz
er kıl pāymāl itme
Hayāl-i zülf-ile
ejder yatagıdır o
vīrānlık

32. **gönül:**

Gazel 1659

Mısra: 8

*Aşk ve sevginin
kaynağı, kalp, dil.*

Zülfiniārāyiş itmiş
hāllerzeyn eylemiş
Kim gören
diriygönül bu vech-
ile tezyine bak

33. **gönül:**

Gazel 1662

Mısra: 5

*Aşk ve sevginin
kaynağı, kalp, dil.*

Gönülmir'āt-ı
şāfidürvelāh
Temāşākılmağasāhi
b-nazar yok

34. **gönül:**

Gazel 1664

Mısra: 6

*Aşk ve sevginin
kaynağı, kalp, dil.*

Çeşm-i 'āşık gibi
olmuş her taraf sular
revān
İygönülşürdelikeyy
āmıdırşahrāya bak

35. **gönülden:-den**

Gazel 1666

Mısra: 7

*Aşk ve sevginin
kaynağı, kalp, dil.*

Ezelden tāebed
gitmez gönülden
Sanurlar
bilmeyenler ānīdür
'ışk

36. **gönülümün:-üm, -ün**

Gazel 1667

Mısra: 7

*Aşk ve sevginin
kaynağı, kalp, dil.*

Gönülümünşehbāzı
'ulvilerde itmişken
karār
Bir 'aceblu'b-
ılaşayditdi anı
'Ankā-yı 'ışk

37. **gönül:**

Gazel 1673

Mısra: 6

*Aşk ve sevginin
kaynağı, kalp, dil.*

Pādişāh-ı 'ışkolduñ
eyle āhumdan 'alem
Leşkerüñdüriygönül

gözyaşı sol u saga
bak

38. **gönülden:-den**

Gazel 1675

Mısra: 8

*Aşk ve sevginin
kaynağı, kalp, dil.*

Aramuzda gerçi var
senüñlebu'de'l-
maşrııkayn
Līk olmazsın
gönülden bir nefes
bir dem ırak

39. **gönlümi:-üm, -i**

Gazel 1676

Mısra: 5

*Aşk ve sevginin
kaynağı, kalp, dil.*

Korkaramğamzeleri
gönlümbaşdan
çıkara
Fitneler menba'ı ol
gözleri fettān ancak

40. **gönül:**

Gazel 1681

Mısra: 10

*Aşk ve sevginin
kaynağı, kalp, dil.*

Kāhadönmişdürza'ı
foldıMuñıbbı 'ışk-
ıla
İygönülāh itme
yoğsa anı
berbādeyledüñ

41. **gönlümi:-üm, -i**

Gazel 1687

Mısra: 1

*Aşk ve sevginin
kaynağı, kalp, dil.*

Sıhr-ile
çekdigönlümi bir
tāraperçemüñ
Teşbîh kıldı
kendüzinimāraperçe
müñ

42. **gönül:**

Gazel 1688

Mısra: 5

Aşk ve sevginin

kaynağı, kalp, dil.

İy gönül ister-iseñ
bülbul-i güyâ olayn
Baña bir serv-i
sehî-kadd ü
ruḥıverd gerek

43. **gönülden:-den**

Gazel 1702

Mısra: 3

Aşk ve sevginin

kaynağı, kalp, dil.

Gözüm yaşın
şarābidüpgönüldenn
āleler kılsam
Degül mi meclis-i
gamda bulur ‘iyy ü
tarabdanyig

44. **gönül:**

Gazel 1714

Mısra: 7

Aşk ve sevginin

kaynağı, kalp, dil.

ÇüngönülManşürifā
şitdimahabbet
sırrını
Tā ki ber-dār ola
anda zülfidārumdur
gerek

45. **gönül:**

Gazel 1727

Mısra: 2

Aşk ve sevginin

kaynağı, kalp, dil.

Gülşen-i
hüsninibeñzer ol
gülüñyādeyledüñ
Bülbul-
āsāiygönültāsubḥfer
yādeyledüñ

46. **gönüm:-üm**

Gazel 1728

Mısra: 7

Aşk ve sevginin

kaynağı, kalp, dil.

Sun
muşaffācāmısākītā
bula gönümşafā
Niçedemlerdür bu
dil
āyīnesinitutdıjeng

47. **gönül:**

Gazel 1728

Mısra: 6

Aşk ve sevginin

kaynağı, kalp, dil.

Bezm-i gamdahün-ı
dilden tolu
çeşmümsāğarı
Nüşidüpiñlergönülk
addümolaldan hem
çüçeng

48. **gönül:**

Gazel 1738

Mısra: 5

Aşk ve sevginin

kaynağı, kalp, dil.

İrmek ister
zülfinüñpâyānaşe

ydāgönül

Ne uzun

sevdāyadüşmiş

‘ömr-i kütāhıgörün

49. **gönlümi:-üm, -i**

Gazel 1739

Mısra: 5

Aşk ve sevginin

kaynağı, kalp, dil.

Leylüzülfüñdürmigār
āgönlümi tar
eyleyen
Rüşen iden
‘ālemicānā
‘izāruñdursenüñ

50. **gönül:**

Gazel 1749

Mısra: 7

Aşk ve sevginin

kaynağı, kalp, dil.

Pāralarsa bu
gönülkendüzini
olmaz ‘aceb
Her nefes görür elin
zülfüñucındaşānenü
ñ

51. **gönlümi:-üm, -i**

Gazel 1755

Mısra: 2

Aşk ve sevginin

kaynağı, kalp, dil.

Cānumıpervāne
iden şem’-i
rūyuñdursenüñ
Gönlümidivānekıla
n zülfü
mūyuñdursenüñ

52. **gönül:**

Gazel 1771

Mısra: 3
Aşk ve sevginin
kaynağı, kalp, dil.
Mürde iken bu
gönülvaşluñı eyler
ârzü
Bañasermâyeçhayâtü
mmîd-i
rüyüñdursenüñ

53. **gönül:**

Gazel 1773

Mısra: 13
Aşk ve sevginin
kaynağı, kalp, dil.
Umar-ıdum gele
idüñniygönülinsâfa
sen
Görürem artar
senüñ günden güne
ârzülaruñ

54. **gönül:**

Gazel 1774

Mısra: 5
Aşk ve sevginin
kaynağı, kalp, dil.
Gönülkoññilesünğa
m meclisinde
Yaşumtârınaitdümğ
âmetümçeng

55. **gönül:**

Gazel 1787

Mısra: 1
Aşk ve sevginin
kaynağı, kalp, dil.
İygönül 'ışk-ıla bu
bagrumı pür-
hünitdün
Ol sebebdendür ki
gözüm yaşını
gülgünitdün

56. **gönülden:-den**

Gazel 1788

Mısra: 3
Aşk ve sevginin
kaynağı, kalp, dil.
Gözüm yaşın
şarâbidüpğönüldenn
âleler kılsam
Degül mi meclis-i
ğamda bular 'iyş ü
tarabdanyig

57. **gönül:**

Gazel 1796

Mısra: 6
Aşk ve sevginin
kaynağı, kalp, dil.
Bu giceağyâra
gösterdi meger ol
mehyüzin
İygönültâşubholınc
aâh u şeb-
gıreyledüñ

58. **gönül:**

Gazel 1798

Mısra: 5
Aşk ve sevginin
kaynağı, kalp, dil.
Ger cemâl-i yâri
görmek ister
iseñiygönül
Şâf kıl âyîne-i
kalbünî bulsun
sâdelik

59. **gönülüm:-üm**

Gazel 1806

Mısra: 1
Aşk ve sevginin
kaynağı, kalp, dil.

Kalmadı şabrüm bu
gönlümbî-çarâr
itsem gerek
Gehyanupgehaglay
up terk-i diyâr
itsem gerek

60. **gönülümün:-üm, -ün**

Gazel 1809

Mısra: 3
Aşk ve sevginin
kaynağı, kalp, dil.
Zülfinün bendine
çekdigönülümündivâ
nesin
Didimiskîngamyim
ezülfoldızencirünse
nüñ

61. **gönülüm:-üm**

Gazel 1810

Mısra: 3
Aşk ve sevginin
kaynağı, kalp, dil.
Buldıgönüldüzdün
iküyuñdazülfünben
didüp
Hâbse saldı
âhîriçâh-ı
zenahdânuñsenüñ

62. **gönül:**

Gazel 1812

Mısra: 1
Aşk ve sevginin
kaynağı, kalp, dil.
İygönülhercâyidür
gün gibi
cânânuñsenüñ
Göklere ire 'aceb
mi âh u
efğânuñsenüñ

63. **göñül:**

Gazel 1813

Mısra: **11**

Aşk ve sevginin

kaynağı, kalp, dil.

Yiridürçünsañauydı
iygöñüloldımaḥal
Dücihāmı bu
Muḥibbī başıma dar
eylesenī

64. **göñül:**

Gazel 1820

Mısra: **1**

Aşk ve sevginin

kaynağı, kalp, dil.

İygöñülçün
'āşıkolduñḥastahāl
olmak gerek
Bu cihānda
'ışkuñafıkr-i muḥāl
olmak gerek

65. **göñül:**

Gazel 1820

Mısra: **3**

Aşk ve sevginin

kaynağı, kalp, dil.

Dil-
rübālarcevriderse
kaçma cevrenden
göñül
Sevdügiyolında kişi
pāy-māl olmak
gerek

66. **göñül:**

Gazel 1823

Mısra: **9**

Aşk ve sevginin

kaynağı, kalp, dil.

Zerre-veştolaşuban
gün

yüzişevkinegöñül

Cānvire irmeye

mihrine o meh-

rünüñ

67. **göñül:**

Gazel 1856

Mısra: **11**

Aşk ve sevginin

kaynağı, kalp, dil.

Sīne ger
ğamzesinüñfirineḥa
vf itme göñül
Ne ḥaḫāsı var-ısa
ugrayacānumaanuñ

68. **göñül:**

Gazel 1862

Mısra: **3**

Aşk ve sevginin

kaynağı, kalp, dil.

Ṭāk-ı ebrūsına baş
açdıgöñül secde
kılır
Bakmayısardaḫımıñ
rābınaBeytü'l-
ḥaramuñ

69. **göñül:**

Gazel 1864

Mısra: **6**

Aşk ve sevginin

kaynağı, kalp, dil.

Bulınur sanma
cihānda bir
vefālumiḥribān
İygöñül ol bī-
vefābī-mihri hoş
görmek gerek

70. **göñlümi:** -üm, -i

Gazel 1867

Mısra: **1**

Aşk ve sevginin

kaynağı, kalp, dil.

Göñlümi elden

yitürdüm 'azm-i yār

itsem gerek

Mihnet ü derd ü

belāgamiḫtiyār

itsem gerek

71. **göñül:**

Gazel 1871

Mısra: **3**

Aşk ve sevginin

kaynağı, kalp, dil.

Keyḫaḫāduriygöñül
bu ḥāl-i 'anber var-
iken
Kim varup eyler
Ḥaḫā mülkinde cüst
ü cüy-ı müşg

72. **göñlümüñ:** -üm, -ün

Gazel 1874

Mısra: **2**

Aşk ve sevginin

kaynağı, kalp, dil.

Gözlerümetā ki duş
oldıcemālikaşuñuñ
Göñlümüñlevḥinde
naşşoldıḫayālikaşu
ñuñ

73. **göñül:**

Gazel 1879

Mısra: **6**

Aşk ve sevginin

kaynağı, kalp, dil.

Su gibi akduñ yine
bir serv-
ḫaddüñpāyına
Müstedām ol
iygöñüleksilmesüna
kışlaruñ

74. **gönül:**

Gazel 1879

Mısra: 10

*Aşk ve sevginin
kaynağı, kalp, dil.*

Bir cefâ-cüya yine
oldıMuhibbimübtel
â
Dâdelüñdeniygönül
çokdurbaña bu
işlerün

75. **gönül:**

Gazel 1889

Mısra: 1

*Aşk ve sevginin
kaynağı, kalp, dil.*

Hâlümüâhgönül
yine diger-günitdün
Bir boyı servi görüp
yaşımıCeyhünitdün

76. **gönülden:-deñ**

Gazel 1908

Mısra: 4

*Aşk ve sevginin
kaynağı, kalp, dil.*

Virdi ğubâr-ı
hâttıgelüpgöñlüme
keder
Bu bir keder-durur
ki gönülden gider
degül

77. **gönülden:-deñ**

Gazel 1908

Mısra: 6

*Aşk ve sevginin
kaynağı, kalp, dil.*

Tîr-i müjem ki
sîneñi deldi
didididüm

Ger turmaz-ısa
dilde gönülden
geçer degül

78. **gönül:**

Gazel 1911

Mısra: 1

*Aşk ve sevginin
kaynağı, kalp, dil.*

Oldı ezel çü 'ışkuñ-
ılamübtelâgönül
Kendü eliyle başına
aldı belâgönül

79. **gönül:**

Gazel 1911

Mısra: 2

*Aşk ve sevginin
kaynağı, kalp, dil.*

Oldı ezel çü 'ışkuñ-
ılamübtelâgönül
Kendü eliyle başına
aldı belâgönül

80. **gönül:**

Gazel 1911

Mısra: 4

*Aşk ve sevginin
kaynağı, kalp, dil.*

Her dem
anuñvişâlin umarsın
'aceb bu kim
Ol pâdişâh-ı hüsn
ola sen bir
gedâgönül

81. **gönül:**

Gazel 1911

Mısra: 6

*Aşk ve sevginin
kaynağı, kalp, dil.*

İster yüzini süre
varuphâk-i pâyına

Alupgözine anı kıla
tütiyâgönül

82. **gönül:**

Gazel 1911

Mısra: 8

*Aşk ve sevginin
kaynağı, kalp, dil.*

Dermânın'eyler ol
ki
bilürderdkıymetin
Alup giderse
istemeye bir
devâgönül

83. **gönül:**

Gazel 1911

Mısra: 10

*Aşk ve sevginin
kaynağı, kalp, dil.*

Hergizcefavü
cevrin añupnâle
kılmaya
Çekse Muhibbî bir
niçe yıllar
cefâgönül

84. **gönülümde:-üm, -de**

Gazel 1913

Mısra: 5

*Aşk ve sevginin
kaynağı, kalp, dil.*

'İşkbenñası ezel
gönülümdeyapdı bir
binâ
Tâkıyâmet gelmeye
bir taşına anuñhalel

85. **gönül:**

Gazel 1921

Mısra: 6

*Aşk ve sevginin
kaynağı, kalp, dil.*

Her kaçan dil
mülkine 'azm
eylese sultân-ı 'ışk
Karşularsüzângöñül
elde tutar fânüs-ı âl

86. **göñül:**

Gazel 1924

Mısra: 7

*Aşk ve sevginin
kaynağı, kalp, dil.*

Hicrûnleşehâ kaldı
göñülrah-ı belâda
Olmasa
egerğambaña hem-
rah ne müşkil

87. **göñül:**

Gazel 1926

Mısra: 13

*Aşk ve sevginin
kaynağı, kalp, dil.*

La'l-i nâbinagzuña
almak kolay mı
iygöñül
Kişi cânınagzına
almak
iñenâsândegül

88. **göñül:**

Gazel 1928

Mısra: 6

*Aşk ve sevginin
kaynağı, kalp, dil.*

Sakin didügümce
ser-i zülfinetolaşdı
Düşvâr işe el
urdıgöñül yine ne
müşkil

89. **göñül:**

Gazel 1930

Mısra: 6

*Aşk ve sevginin
kaynağı, kalp, dil.*

El
irişmezçünnigârûñz
ül-f-i 'anber-bârna
İygöñül yiter bu
yolda kendüñiäväre
kıl

90. **göñlümi:-üm, -i**

Gazel 1933

Mısra: 4

*Aşk ve sevginin
kaynağı, kalp, dil.*

Cânageldümçüntem
ennâeyledümşîrînle
büñ
Bâri gel düşnâm ile
bu göñlümiğursend
kıl

91. **göñül:**

Gazel 1939

Mısra: 6

*Aşk ve sevginin
kaynağı, kalp, dil.*

Gülşen içre ol gül-i
nev-reste bes bu
bülbüle
İstemez ala eline bu
göñültekrâr gül

92. **göñülde:-de**

Gazel 1965

Mısra: 2

*Aşk ve sevginin
kaynağı, kalp, dil.*

Gördilersâdoldıçes
müñdidilerzülfüñid
âl
Bunlaruñ fikri ile
vardurgöñüldeşadha
yâl

93. **göñül:**

Gazel 1975

Mısra: 10

*Aşk ve sevginin
kaynağı, kalp, dil.*

Bu Muhibbî olalı
mecnuñsaçuñleylâsı
na
Görineşimdengirüşe
ydägöñüldivâne dil

94. **göñül:**

Gazel 1977

Mısra: 1

*Aşk ve sevginin
kaynağı, kalp, dil.*

Nür-ılabaşdan başa
bir âfitâb ister
göñül
Bilemez
miğdârınalmagatâb
ister göñül

95. **göñül:**

Gazel 1977

Mısra: 2

*Aşk ve sevginin
kaynağı, kalp, dil.*

Nür-ılabaşdan başa
bir âfitâb ister
göñül
Bilemez
miğdârınalmagatâb
ister göñül

96. **göñül:**

Gazel 1977

Mısra: 4

*Aşk ve sevginin
kaynağı, kalp, dil.*

Başa buyruk
istemez kim

‘ālemesultān ola
Līk kul olmaga bir
‘ālī-cenāb ister
göñül

97. **göñül:**

Gazel 1977

Mısra: 6

*Aşk ve sevginin
kaynağı, kalp, dil.*

‘Aşıkammā ki
añmamhergiz ben
vuşlatı
Yārdan ancak
hemānkahr u ‘itāb
ister göñül

98. **göñül:**

Gazel 1977

Mısra: 8

*Aşk ve sevginin
kaynağı, kalp, dil.*

Umaram ki
yüzümüñüstinde bir
gün pā koya
Anuñiçünāsītānında
türāb ister göñül

99. **göñül:**

Gazel 1977

Mısra: 10

*Aşk ve sevginin
kaynağı, kalp, dil.*

İztırāb eyler
Muħibbīgörmegeyü
zin iver
N’eylesün elde
degüldürñztırāb ister
göñül

100. **göñül:**

Gazel 1981

Mısra: 9

*Aşk ve sevginin
kaynağı, kalp, dil.*

Leblerüñdār-ı
şifāsındayaturħasta
göñül
Bir cevāb eyle
benünderdüme gel
dermān ol

101. **göñül:**

Gazel 1981

Mısra: 11

*Aşk ve sevginin
kaynağı, kalp, dil.*

Geh lebi zikri ile
eyle göñül rindin[i]
mest
Gehgubār-ı
ħattınıfikridübenħa
yrān ol

102. **göñülden:-deñ**

Gazel 1983

Mısra: 11

*Aşk ve sevginin
kaynağı, kalp, dil.*

Göñülden
gıtmeyince çirk-i
dünyā
Muħarrerdürdilüñ
olmaz şafā bil

103. **göñül:**

Gazel 1987

Mısra: 6

*Aşk ve sevginin
kaynağı, kalp, dil.*

Bir kimse
ħabervirmediçün
ince bilinden
Kim didiñaleb eyle
göñülmüy-miyān ol

104. **göñül:**

Gazel 1989

Mısra: 1

*Aşk ve sevginin
kaynağı, kalp, dil.*

Gicelertāsubħa dek
kapuñdaħāzırdurgö
ñül
Ĝayrıya kılmaz
nazarrüyuñanāzırdı
rgöñül

105. **göñül:**

Gazel 1989

Mısra: 2

*Aşk ve sevginin
kaynağı, kalp, dil.*

Gicelertāsubħa dek
kapuñdaħāzırdurgö
ñül
Ĝayrıya kılmaz
nazarrüyuñanāzırdı
rgöñül

106. **göñül:**

Gazel 1989

Mısra: 4

*Aşk ve sevginin
kaynağı, kalp, dil.*

Gülşen-i
ħüsñüñħayāl eyler
gehizülfüñañar
Gice gündüz
meskeni yok bir
müsāfırdürgöñül

107. **göñül:**

Gazel 1989

Mısra: 6

*Aşk ve sevginin
kaynağı, kalp, dil.*

Kühtaħammül
itmez iken götürür

bār-ı ğamı
Üştür-i
sermestdüryükinekā
dırdürgöñül

108. **göñül:**

Gazel 1989

Mısra: 8

*Aşk ve sevginin
kaynağı, kalp, dil.*

Cümle meh-rûlar
görüp eş'aruñameyl
eyledi
Şimdi bildümfenn'-
i şî'r içinde
sâhirdürgöñül

109. **göñül:**

Gazel 1989

Mısra: 10

*Aşk ve sevginin
kaynağı, kalp, dil.*

Bu
Muhibbîniçeyıldurğ
arcider söz gevherin
Eksük olmaz
toptolu yine
cevâhirdürgöñül

110. **göñül:**

Gazel 1992

Mısra: 1

*Aşk ve sevginin
kaynağı, kalp, dil.*

Bezm-i ğam içre
ney gibi nālân olan
göñül
Tennür-ı 'ışkacân-
ılabiryân olan göñül

111. **göñül:**

Gazel 1992

Mısra: 2

*Aşk ve sevginin
kaynağı, kalp, dil.*

Bezm-i ğam içre
ney gibi nālân olan
göñül
Tennür-ı 'ışkacân-
ılabiryân olan göñül

112. **göñül:**

Gazel 1992

Mısra: 4

*Aşk ve sevginin
kaynağı, kalp, dil.*

Şîrinlebinûñ
'ışkınacân terkin
eyleyen
Ferhâd gibi
'âlemedestân olan
göñül

113. **göñül:**

Gazel 1992

Mısra: 6

*Aşk ve sevginin
kaynağı, kalp, dil.*

Bir dem vişâl-i
şubhadirîğâirişmedi
Her şebmuğîm-i
güşe-i hicrân olan
göñül

114. **göñül:**

Gazel 1992

Mısra: 8

*Aşk ve sevginin
kaynağı, kalp, dil.*

Gâhîşarâb-ı la'l-ile
mestânegörinür
Gâhîğübâr-ı hağğ-
ılağayrân olan
göñül

115. **göñül:**

Gazel 1992

Mısra: 10

*Aşk ve sevginin
kaynağı, kalp, dil.*

Yakarsa seni
lâdimepervâneler
gibi
Şem'-i
cemâlişevķinesüzân
olan göñül

116. **göñül:**

Gazel 1992

Mısra: 12

*Aşk ve sevginin
kaynağı, kalp, dil.*

Şimdi Muhibbî bir
şanemebaglubended
ür
Baş egmeyen
kimseye sultân olan
göñül

117. **göñül:**

Gazel 1995

Mısra: 1

*Aşk ve sevginin
kaynağı, kalp, dil.*

Zülfini görüp oldı
yine mübtelâgöñül
Başına aldı kendü
eliyle belâgöñül

118. **göñül:**

Gazel 1995

Mısra: 2

*Aşk ve sevginin
kaynağı, kalp, dil.*

Zülfini görüp oldı
yine mübtelâgöñül
Başına aldı kendü
eliyle belâgöñül

119. **göñül:**

Gazel 1995

Mısra: 4

*Aşk ve sevginin
kaynağı, kalp, dil.*

Dermānķabūl
itmediler derd var-
iken
'Āşıklar içre şimdi
budur
müdde'āgöñül

120. **göñül:**

Gazel 1995

Mısra: 6

*Aşk ve sevginin
kaynağı, kalp, dil.*

Ekleyemegilni'met
-i 'ışkısanupāsān
Korkum budur ki
almayasın
imtilāgöñül

121. **göñül:**

Gazel 1995

Mısra: 8

*Aşk ve sevginin
kaynağı, kalp, dil.*

Bīgānesanup 'āşığı
gözden bırakma
kim
Olmışdur ezel
'ışkuñ ile
āşināgöñül

122. **göñül:**

Gazel 1995

Mısra: 10

*Aşk ve sevginin
kaynağı, kalp, dil.*

KıyduñMuħibbīcānı
nabaşdançıkarduñā

h

Bilmezlik ile sen
sañaitdüñsañagöñül

göñ(ü):

1. **göñlüme:**-üm, -e

Gazel 1507

Mısra: 1

*Aşk ve sevginin
kaynağı, kalp, yürek.*

Var iken
meygünlebūñ bu
göñlüme meyden ne
haz
Meclis-i ğamda dil
efġānı yiter neyden
ne haz

2. **göñlüm:**-üm

Gazel 1574

Mısra: 3

*Aşk ve sevginin
kaynağı, kalp, yürek.*

Meylidüpgöñlümhe
vāyanāleyeāhengide
r
Her ne dem ki
çalına ğam
meclisinde nāy-ı
'ışk

3. **göñlüm:**-üm

Gazel 1575

Mısra: 1

*Aşk ve sevginin
kaynağı, kalp, yürek.*

Gördigöñlümzülfüñ
isevdā-yı 'ışk
Oluramşimdengirür
üsvā-yı 'ışk

4. **göñlünde:**-i, -(n)de

Gazel 1667

Mısra: 6

*Aşk ve sevginin
kaynağı, kalp, yürek.*

Bezm-i ğamdaçeng
gibi inlemekķāñun
olur
Her kimüñgöñlünde
kala bu şadā-ymāy-ı
'ışk

5. **göñli:**-i

Gazel 1688

Mısra: 8

*Aşk ve sevginin
kaynağı, kalp, yürek.*

Biz içüpcām-ı
muşaffāvirelümecān
aşafā
Zāhidüñgöñligözito
ptolu hep gerd
gerek

6. **göñlünde:**-i, -(n)de

Gazel 1695

Mısra: 5

*Aşk ve sevginin
kaynağı, kalp, yürek.*

Zāhidüñgöñlünde
şek
'āşıkirişdivuşlata
Böyledür kime
emek sunıldı
kimine yimek

7. **göñlüm:**-üm

Gazel 1737

Mısra: 8

*Aşk ve sevginin
kaynağı, kalp, yürek.*

Cihādamüstedām
olsun komaz bir
dem beni tenhā
Anuñlaeglenürgöñl

ümbaña olmaya
ğamdanyig

8. **gönlü:-i**

Gazel 1806

Mısra: 9

*Aşk ve sevginin
kaynağı; kalp, yürek.*

Umaramfeth ola
âhirbañagöñlikañ'as

ı

Top-ı âhumla anı
varuñhasâr itsem
gerek

9. **göñline:-i, -(n)e**

Gazel 1844

Mısra: 10

*Aşk ve sevginin
kaynağı; kalp, yürek.*

Ger müyesser ola
küyuñdaMuñibbiye
vañan
Gelmeye zerre
heves göñlinebâğ-ı
iremüñ

10. **göñlüme:-üm, -e**

Gazel 1877

Mısra: 5

*Aşk ve sevginin
kaynağı; kalp, yürek.*

Ne
virdüñgöñlümeiye
şm-i bed-mest
Alupeñnuminâ-ñak
kana girdüñ

11. **göñlüm:-üm**

Gazel 1878

Mısra: 1

*Aşk ve sevginin
kaynağı; kalp, yürek.*

Çonca-
veştengileyüpöñl
ümbenümñüneyled
üñ
Ol
sebebdengözlerüm
yaşını
gülgüneyledüñ

12. **göñlüm:-üm**

Gazel 1882

Mısra: 7

*Aşk ve sevginin
kaynağı; kalp, yürek.*

Küyına varsa
göñlüm anı
tuñfecânider
Mâlikdegülçügayra
anı armagantutuñ

13. **göñlüm:-üm**

Gazel 1888

Mısra: 5

*Aşk ve sevginin
kaynağı; kalp, yürek.*

Bend olmak idi
zülf-i dil-
âvîzinegöñlüm
Asılmak aña ola
müyesser
dañınâzük

14. **göñlüme:-üm, -e**

Gazel 1905

Mısra: 1

*Aşk ve sevginin
kaynağı; kalp, yürek.*

Çñidüpebrülaruñgö
ñlümevirdüñinfi'âl
Niçeye dek idesin
cânâbizümlemekr ü
âl

15. **göñlüm:-üm**

Gazel 1925

Mısra: 5

*Aşk ve sevginin
kaynağı; kalp, yürek.*

Gehñayâlidür
konan göñlüm
evinde gehğamı
Dil ñarâbe evde
mihmân her
zamâneksükdegül

16. **göñlüme:-üm, -e**

Gazel 1948

Mısra: 3

*Aşk ve sevginin
kaynağı; kalp, yürek.*

Gelse ñayâl-i ejder
zülf-i dem
göñlüme
Añamakâm-ı
sineñiiy dil mağâra
kıl

göñülâvînesin:

1. **göñülâvînesin:-n**

Gazel 1567

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Göñül aynası.

Jeng-i
ğamdankurtarımazs
ıngöñülâvînesin
Sâki-i gül-ruñ
elinden içmeyince
câm-ı şâf

göñülâvînesini:

1. **göñülâvînesini:-ni**

Gazel 1863

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Göñül aynası.

Deyrevar dumkalbü
mişâf it didüm bir
muğbeçe
Bir kadeh meyle
gönülâyinesiniitdip
āk

gönülbâgını:

1. gönülbâgını:-*ni*

Gazel 1573

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Gönül bahçesi.

Maḥabbetbüsitätına
el ursa
Gönülbâgını gülden
toldurur ‘ışk

gönülbağlamak:

1. gönülbağlamak:-
mak

Gazel 1601

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Candan

*bağlanmak, sevmek,
âşık olmak, gönül
vermek.*

Bilür iken kimseye
gelmez bu
dünyādanvefā
Katı eblehlik degül
mi
aḡagönülbağlamak

gönülderyāsına:

1. gönülderyāsına:

Gazel 1553

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Gönül denizi.

Nükte-i ‘irfān bulur
talan

gönülderyāsına
Gevhere tālib olan
baḡragirüp arar
şadef

gönüldeyrine:

1. gönüldeyrine:-*ne*

Gazel 1930

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Gönül kilisesi.

Niçe kez
kaşdeyledüm bir
dem vişāleirmedüm
Bu ‘acebdür ki
gönüldeyrineistiḡār
e kıl

gönüldüzdini:

1. gönüldüzdini:-*ni*

Gazel 1600

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Gönül hırsızı.

Gönüldüzdinianuñç
ün ser-i
kūyuñagönderdüm
Murādumdur ser-i
zülfüñaña bendiyle
dār olmak

2. gönüldüzdini:

Gazel 1685

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Gönül hırsızı.

Kūyuñdaasmaga bu
gönüldüzdinişehā
Kıldı o zülfi
‘anberinirīsimānkaş
uñ

3. gönüldüzdini:

Gazel 1872

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Gönül hırsızı.

Gönüldüzdinikūyın
da tutup
zülfinebenditdüm
Olur mı
‘aşıkamaḡbes
‘acebçāh-ı
zekandanyig

gönüleglencesi:

1. gönüleglencesi:

Gazel 1636

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Gönlü avutan şey.

Gönüleglencesi
‘ālemde bir ārām-ı
cānum yok
Maḡabbet mülkine
şāhamvelī bir
mihribānum yok

2. gönüleglencesi:

Gazel 1680

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Gönlü avutan şey.

İñleremḡumrı gibi
dōstdiyü çın şeh̄er
Gönüleglencesi
‘ālemdeḡmānyār
gerek

gönüleglenür:

1. gönüleglenür:

Gazel 1590

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Gönül hoş olur.

Cānācefāvücevrüñ
ire gönüleglenür
Sanma
Muhibbībendeñizev
k u şafası yok

gönülhānesini:

1. **gönülhānesini:-ni**

Gazel 1807

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Gönül evi; aşığın

gönlü.

İyHalil'ümdürişüp
Ka'beyiyapmakdan
ise
Yap
gönülhānesinibeyt-i
Hudā ister iseñ

gönülkişverine:

1. **gönülkişverine:-ne**

Gazel 1981

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Gönül ülkesi.

Hüsrevā gel bu
gönülkişverinesultā
n ol
Cān u dilden kul
olalum bize gel tek
han ol

gönüllevhinde:

1. **gönüllevhinde:-nde**

Gazel 1956

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Gönül levhası,

gönül sayfası.

Hayālünfıkrüncānā
gönüllevhindenakşo
ldı

Vücūdumküllimaḥv
olsa o dilden
olmaya zāyil

gönülmir'atını:

1. **gönülmir'atını:**

Gazel 1578

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Gönül aynası, kalp

aynası.

Jeng-i ğamdan gel
halāş eyle
gönülmir'atını
İyMuhibbītarf-ı
gülşen kıl mey-i
şahbāya bak

gönül mülkini:

1. **gönülmülkini:-ni**

Gazel 1869

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Gönül mülkü,

ülkesi.

Gördüm çügönül
mülkini ğam virdi
harāba
Nüş itmek-
içüncām-ı
muşaffāybüyütdün

gönülmurğına:

1. **gönülmurğına:-na**

Gazel 1732

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Gönül kuşu.

Koduñhālün yine
zülfüñdecānā
Gönülmurğına anı
dānesalduñ

gönül şehrin:

1. **gönülşehrin:-in**

Gazel 1816

Mısra: 14

Kelime Tipi: -

(Aşkın) gönül

şehri.

İçürdün 'ālemün
zehrin
akıtduñgözlerüm
nehrin
Harābitdünğönül
şehrin n'içün dün
gicegelmedün

gönül şehri:

1. **gönülşehrini:-ni**

Gazel 1819

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

(Aşkın) gönül

şehri.

İy güzeller
şāhıgördünzulumu
dāditmedün
Bu
harābolmuşgönül
şehrini
ābāditmedün

2. **gönülşehrini:-ni**

Gazel 1884

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

(Aşkın) gönül

şehri.

Gehcefā sengin atar
gehgönderürġam
leşkerin
Aña mı kaldı gönül
şehrini vīrān
eylemek

gönlütahtında:

1. **gönlütahtında:-nda**

Gazel 1923

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

*Gönlü tahtı, gönlü
makamı.*

Yine kul görmemek

hanı ne müşkil

Gönlütahtında sulţān

ı ne müşkil

gönlüvirānesin:

1. **gönlüvirānesin:-n**

Gazel 1681

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Gönlü harabesi.

Bir selām-

ılagönlüvirānesinm

a' müridü

Hayragirdüñ ol

harāb-

ābādıābādeyledüñ

gönlüvirdüm:

1. **gönlüvirdüm:-düm**

Gazel 1535

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

*Gönlü vermek,
sevmek, meyletmek.*

Bir perīpeyker

melek

sīmāyaçünvirdüm

öñül

Hālümü her kim

sorarsa

işidenlerdenrag

gönlüvireli:

1. **gönlüvireli:-eli**

Gazel 1534

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

*Gönlü vermek,
sevmek, meyletmek.*

Bir saçı leylā lebi

şīrīnegönlüvireli

MeskenümFerhād u

Mecnün gibi

oldıberr ü tag

gönlüvirenler:

1. **gönlüvirenler:-enler**

Gazel 1590

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

*Gönlü vermek,
sevmek, meyletmek.*

Gönlüvirenler

'ışkabakupibtidāsım

a

Soñrabilürler anı ki

hıçintihāsı yok

gönlüvirme:

1. **gönlüvirme:**

Gazel 1754

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

*Bütün varlığı ile
bağlanmak, gönlü
bağlamak.*

Gönlüvirme bu

dünyāyavefāsı bir

iki gündür

Kim andan

merhāmet gelmez

döker āhīryirekanuñ

gönlüvirmez:

1. **gönlüvirmez:-mez**

Gazel 1945

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

*Gönlünü vermek,
sevip aşık olmak.*

Ribāt-ı

köhnedürdünyā

göçer çünkārbān-ı

dil

Buña dil

bağlamazdānāgöñül

virmezbuña 'ākıl

gönlüvirmişdür:

1. **gönlüvirmişdür:-
mişdür**

Gazel 1771

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

*Gönlü vermek,
sevmek, meyletmek.*

Bu

Muhibbīānuñiçünsa

ñavirmişdürgöñül

'Aşık öldürmek

günehsüz eski

hūyuñdursenüñ

gönlüzevrakı:

1. **gönlüzevrakı:-ı**

Gazel 1791

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Gönlü kayığı.

Bağır-ı

eşkümdēgöñülzevra

kıgirdāba düşer

Getüreçarha anı göz

gibi girdāb gerek

2. **gönlüzevrakı:**

Gazel 1948

Mısra: 6

Kelime Tipi: -
Gönül kayığı.
Âhumyiliyleitditem
evvüc gözüm yaşı
ĠarĠoldıgönülzevra
kı kim dir ki çäre
kıl

gönülден:

1. **gönülден:**

Gazel 1856

Mısra: 5

Yüreken, içten,
candan.

Şâh-ı 'âlemsedağı
anı gönülден kul
ider
Her kaçan söze gele
ol leb-i şîrîn-
suhenün

2. **gönülден:**

Gazel 1945

Mısra: 1

Yüreken, içten,
candan.

Kelâm-ı Hâkka her
kim ki gönülден
olmaya mâyil
Olur her itdügiebter
ü her ne eylese bâtil

gör:

1. **görinen:-in, -en**

Gazel 1927

Mısra: 2

Ortaya çıkmak,
görünmek.

Gözlerümdenhün-ı
dildürdökilenyaşum
degül
Görinenküh-ı

belâdуроñmadukbaş
umdegül

2. **gördün:-dü, -n**

Gazel 1505

Mısra: 9

(Bir şeyin oluşuna
veya var olduğuna)
Şâhit olmak, müşâhede
etmek.

GördünçüMuhibbî
sen
ğambâritezâyüdde
Ger 'âşik-ısañ eyle
ol bâr-ı girândanĠaz

3. **göricek:-icek**

Gazel 1505

Mısra: 6

(Bir şeyin oluşuna
veya var olduğuna)
Şâhit olmak, müşâhede
etmek.

Çünkibañamihrüñ
yok eksiltme cefâñı
gel
İdem
göricekĠahruñcânâ
dil ü cândanĠaz

4. **gördi:-di**

Gazel 1516

Mısra: 1

(Bir şeyin oluşuna
veya var olduğuna)
Şâhit olmak, müşâhede
etmek.

Gördinâr-ı 'ışk-
ılayandugını acıdı
şem'
Anuñ-ıçundur
döker her gice
gözden kanlu dem'

5. **görüp:-üp**

Gazel 1520

Mısra: 9

(Bir şeyin oluşuna
veya var olduğuna)
Şâhit olmak, müşâhede
etmek.

Bezm-i ħüsninde
görüp dil âteşin
dilber didi
İyMuhibbî pes ne
Ġâcetdürmeh-i
devrâna şem'

6. **görmüşdür:-miş, -dür**

Gazel 1524

Mısra: 1

(Bir şeyin oluşuna
veya var olduğuna)
Şâhit olmak, müşâhede
etmek.

Mihr-i
ruĠsârüñgörmüşdür
megeriyyâr şem'
Odlara
yanupfirâkuñdanolu
pdurzâr şem'

7. **görüp:-üp**

Gazel 1525

Mısra: 9

(Bir şeyin oluşuna
veya var olduğuna)
Şâhit olmak, müşâhede
etmek.

İyMuhibbîâh kim
zülfi-perişânın
görüp
Dil perişânoldıvü
olmadı
hergizmüctemi'

8. **görenler:-en, -ler**

Gazel 1549

Mısra: 5

(Bir şeyin oluşuna
veya var olduğuna)

Şâhit olmak, müşâhede
etmek.

Penbe-i dâğum
görenler
sînemüzredidiler
Yıyirinberf-i
zemîndenoldıgüya
bu külef

9. **görmeyüp:-me, -yüp**

Gazel 1585

Mısra: 5

(Bir şeyin oluşuna
veya var olduğuna)

Şâhit olmak, müşâhede
etmek.

Görmeyüp kimse
miyânıvirmezagzı
ndanhaber
Anuñ-ıçunbunlaruñ
adı olupdur var yok

10. **görüp:-üp**

Gazel 1588

Mısra: 11

(Bir şeyin oluşuna
veya var olduğuna)

Şâhit olmak, müşâhede
etmek.

Muhibbimescid-i
hüsnünde görüp
tâk-ı ebrûñı
Anı
mihrâbidinmişdüran
uñğayrasücüdum
yok

11. **görüp:-üp**

Gazel 1593

Mısra: 9

(Bir şeyin oluşuna
veya var olduğuna)

Şâhit olmak, müşâhede
etmek.

Leylîzülfini görüp
didüm ki iyârâm-ı
cân
Ben anuñsevdâ-y-
ılamecnünıyam
boynuma dak

12. **görüp:-üp**

Gazel 1599

Mısra: 5

(Bir şeyin oluşuna
veya var olduğuna)

Şâhit olmak, müşâhede
etmek.

Gün
yüzindehalkahalkaz
ülfini görüp didüm
Kuvveti artar
gelüryatdukça
günde mârâşevk

13. **görenler:-en, -ler**

Gazel 1616

Mısra: 2

(Bir şeyin oluşuna
veya var olduğuna)

Şâhit olmak, müşâhede
etmek.

Gözlerüñ yaşın
dilâzencîridüpboyn
uñadak
Tâ görenler diye ol
zencîre yok senden
eħak

14. **görmedi:-me, -di**

Gazel 1620

Mısra: 9

(Bir şeyin oluşuna
veya var olduğuna)

Şâhit olmak, müşâhede
etmek.

İyşabâyârenedeħiç
görmedi şubh-ı
vişâl
Kalmış
zulmetşebindeişide
nlerden ırak

15. **görüp:-üp**

Gazel 1635

Mısra: 9

(Bir şeyin oluşuna
veya var olduğuna)

Şâhit olmak, müşâhede
etmek.

Dilberüñ mihrin
görüp itme
Muhibbî'timâd
Hâtır-ı 'âşık gibi bir
kaşrdurbünyâdı yok

16. **gördi:-di**

Gazel 1645

Mısra: 7

(Bir şeyin oluşuna
veya var olduğuna)

Şâhit olmak, müşâhede
etmek.

İydöst seni
gördigöñülürüz-ı
ezelde
Sevdi seni dil
sevmeye
ğayrısevesüm yok

17. **görmedin:-me, -din**

Gazel 1657

Mısra: 3
(Bir şeyin oluşuna
veya var olduğuna)
Şâhit olmak, müşâhede
etmek.

Görmedin
dîdârûñısañamañab
betbagladum
Bu meseldür
gözden öñdindirler
‘aşıkdur kulak

18. gör:

Gazel 1660

Mısra: 8

(Bir şeyin oluşuna
veya var olduğuna)
Şâhit olmak, müşâhede
etmek.

Şadhezârânñübüñiy
dil ger
temâşâisteseñ
Rüşen eyle
cângöziniyârı gör
her cāya bak

19. görüp:-üp

Gazel 1662

Mısra: 7

(Bir şeyin oluşuna
veya var olduğuna)
Şâhit olmak, müşâhede
etmek.

Cemâlün görüp
itdümcâniteslîm
Bahâriñiñdiçün kim
dir sefer yok

20. görmeden:-meden

Gazel 1683

Mısra: 9

(Bir şeyin oluşuna
veya var olduğuna)

Şâhit olmak, müşâhede
etmek.

Görmeden
yârıMuñibbîeyledü
ñ sen terk-i cân
N’olısar ger
yüziniğörseñserenc
āmuñsenüñ

21. görmedüm:-me, -
dü, -m

Gazel 1686

Mısra: 1

(Bir şeyin oluşuna
veya var olduğuna)
Şâhit olmak, müşâhede
etmek.

Niçeyıldurgörmedü
m ben gerçi kim
rüyüñsenüñ
Olmışamcân u
göñülden bil seg-i
küyüñsenüñ

22. görüp:-üp

Gazel 1687

Mısra: 7

(Bir şeyin oluşuna
veya var olduğuna)
Şâhit olmak, müşâhede
etmek.

Çeşmüzre görüp
alnuñ o dem
sāyebān olur
Gün
şavkıdegmesündiyü
bîmârapercemüñ

23. görüp:-üp

Gazel 1701

Mısra: 2

(Bir şeyin oluşuna
veya var olduğuna)

Şâhit olmak, müşâhede
etmek.

Binmesüncevr ü
cefâ atına
yâñkimsenüñ
Kalmasun
bencileyin görüp
karârıkimsenüñ

24. gördük:-dü, -k

Gazel 1712

Mısra: 5

(Bir şeyin oluşuna
veya var olduğuna)
Şâhit olmak, müşâhede
etmek.

Kaşd-ı imān eyledi
gördük yine
kâfirsacuñ
Kesübenzüñnârına
nı
müselmāneyledüñ

25. görüp:-üp

Gazel 1723

Mısra: 7

(Bir şeyin oluşuna
veya var olduğuna)
Şâhit olmak, müşâhede
etmek.

Ĥüsnüñi kılmış
ihâtañzülfüñi görüp
didüm
Kanda kim genc ola
lâ-büd anda mār
olmak gerek

26. görüp:-üp

Gazel 1724

Mısra: 3

(Bir şeyin oluşuna
veya var olduğuna)

Şâhit olmak, müşâhede etmek.

Uşanmaz 'akreb-i
zülfüñ görüp dil
Bilürle'l-i lebüñdür
tolu tiryāk

27. **göresin:-esin**

Gazel 1743

Mısra: 6

(Bir şeyin oluşuna
veya var olduğuna)
Şâhit olmak, müşâhede etmek.

Uyduñhevâ-
yızülfineuslanmadu
ñdilâ
Saña neler kıla
göresin bu
hevâlaruñ

28. **görmedüm:-me, -
dü, -m**

Gazel 1744

Mısra: 2

(Bir şeyin oluşuna
veya var olduğuna)
Şâhit olmak, müşâhede etmek.

Dâyim olmasa eger
bu dile iyyârgamuñ
Görmedümzerreced
isem olur-
ıdıkeremüñ

29. **görse:-se**

Gazel 1750

Mısra: 5

(Bir şeyin oluşuna
veya var olduğuna)
Şâhit olmak, müşâhede etmek.

Kim seni bu hüsn-
ile görse beşer
sanmaz saña
Diye hürî ya perî ya
indi göklerden
melek

30. **gördüm:-dü, -m**

Gazel 1751

Mısra: 12

(Bir şeyin oluşuna
veya var olduğuna)
Şâhit olmak, müşâhede etmek.

ÿMuhibbîyaradiñh
üşninemağrörolmas
un
Zîrâ çok gördüm
yilevrâkınsavurmuş
durgülüñ

31. **gördüm:-dü, -m**

Gazel 1760

Mısra: 3

(Bir şeyin oluşuna
veya var olduğuna)
Şâhit olmak, müşâhede etmek.

Ebrülaruñı gördüm
bildüm ki katı
yadur
Çekilmedi çekilmez
didisenüñkemānuñ

32. **görüp:-üp**

Gazel 1762

Mısra: 1

(Bir şeyin oluşuna
veya var olduğuna)
Şâhit olmak, müşâhede etmek.

Feryādageldümiydō
st görüp de

sükkānuñ
Müy-ı sefid[i]
kıldumcārüb[i]
āsitanuñ

33. **gördüm:-dü, -m**

Gazel 1769

Mısra: 5

(Bir şeyin oluşuna
veya var olduğuna)
Şâhit olmak, müşâhede etmek.

Ķāmetüñ gördüm
kıyāmitdüñnamāza
başladum
Bañamihrābolalıdan
tāk-ı ebrüyuñsenüñ

34. **görüp:-üp**

Gazel 1769

Mısra: 9

(Bir şeyin oluşuna
veya var olduğuna)
Şâhit olmak, müşâhede etmek.

Servkaddüñbāğda
görüp yaşını
itdirevān
Bu Muhibbî
göreliden kadd-i
dil-cüyuñsenüñ

35. **görürem:-ür, -em**

Gazel 1773

Mısra: 14

(Bir şeyin oluşuna
veya var olduğuna)
Şâhit olmak, müşâhede etmek.

Umar-ıdum gele
idüñiygöñülinsāfa
sen
Görürem artar

senüñ günden güne
ârzülaruñ

36. **görüp:-üp**

Gazel 1778

Mısra: 7

(Bir şeyin oluşuna
veya var olduğuna)
Şâhit olmak, müşâhede
etmek.

Vîrânegöñlümi
görüp
kaşditmedüñta'mîri
ne
Bilmem
didümiyseng-dil
bârî de
mi'mârkimüñ

37. **görmedüm:-me, -
dü, -m**

Gazel 1779

Mısra: 2

(Bir şeyin oluşuna
veya var olduğuna)
Şâhit olmak, müşâhede
etmek.

Dâyimâ gelmese
iyyâr dile derd ile
gamuñ
Didümzerrekadargö
rmedümiydöstkere
müñ

38. **görüp:-üp**

Gazel 1790

Mısra: 7

(Bir şeyin oluşuna
veya var olduğuna)
Şâhit olmak, müşâhede
etmek.

Zülf-i zencîrûñ
görüp oldum

anuñdîvânesi
Beni mecnûnitdi bu
zülf-i
perîşānuñsenüñ

39. **görüpdür:-üp, -dür**

Gazel 1794

Mısra: 4

(Bir şeyin oluşuna
veya var olduğuna)
Şâhit olmak, müşâhede
etmek.

Olmış iken
'ışkan'idemeşk-i bî-
pâyānağark
Kim görüpdürâb-ıla
cem'
oldugınıâteşüñ

40. **görse:-se**

Gazel 1800

Mısra: 6

(Bir şeyin oluşuna
veya var olduğuna)
Şâhit olmak, müşâhede
etmek.

Top idüpmeydân-ı
'ışk içre serin bî-
ihtiyâr
Görse 'ışk ehli
elüñdezülf-i
çevgānuñsenüñ

41. **görürem:-ür, -em**

Gazel 1800

Mısra: 4

(Bir şeyin oluşuna
veya var olduğuna)
Şâhit olmak, müşâhede
etmek.

Niçepā-
mālölmasungöñlüm
perîşānhâl olup

Görürem örter
yüzüñzülf-i
perîşānuñsenüñ

42. **görmese:-me, -se**

Gazel 1802

Mısra: 9

(Bir şeyin oluşuna
veya var olduğuna)
Şâhit olmak, müşâhede
etmek.

'Ârîzuñnürinîzâhid
görmese olmaz
'aceb
Ca'da sor
'âlemedirhurşîd-i
hâvergörmüdü

43. **göricek:-icek**

Gazel 1803

Mısra: 11

(Bir şeyin oluşuna
veya var olduğuna)
Şâhit olmak, müşâhede
etmek.

Esb-i
nâzüzregöricek seni
içcâbük-süvâr
Kalamaz elde 'inân-
ı ihtiyârıkimsenüñ

44. **görüp:-üp**

Gazel 1808

Mısra: 7

(Bir şeyin oluşuna
veya var olduğuna)
Şâhit olmak, müşâhede
etmek.

Kangîbî-dıldür
görüp zülfüñber-
dâr olmaya
Ehl-i 'ıŝkuñdöstum

pes himmeti bālā
gerek

45. **göreliden:-el(i), -den**

Gazel 1816

Mısra: 15

(Bir şeyin oluşuna
veya var olduğuna)
Şâhit olmak, müşâhede
etmek.

Göreliden ol gözi
kaşı Muhibbînün
akar yaşı
Komişduryoluña
başı n'îçün dün
gicegelmedün

46. **görüp:-üp**

Gazel 1840

Mısra: 7

(Bir şeyin oluşuna
veya var olduğuna)
Şâhit olmak, müşâhede
etmek.

Kapusındaboynumu
egdüm görüp bir
ehl-i dil
Didişabr it bir nefes
şimdi çıkar
cānuñsenün

47. **görince:-ince**

Gazel 1882

Mısra: 1

(Bir şeyin oluşuna
veya var olduğuna)
Şâhit olmak, müşâhede
etmek.

Yāruñgörincekaddi
niserv-i revāntutuñ
Servayagındayaşum
iāb-ı revāntutuñ

48. **görüp:-üp**

Gazel 1889

Mısra: 2

(Bir şeyin oluşuna
veya var olduğuna)
Şâhit olmak, müşâhede
etmek.

Hālümüāhgöñül
yine diger-günitdün
Bir boyı servi görüp
yaşumıCeyhünitdün

49. **görenler:-en, -ler**

Gazel 1909

Mısra: 10

(Bir şeyin oluşuna
veya var olduğuna)
Şâhit olmak, müşâhede
etmek.

İyMuhibbürāyegāñh
arc eyleme söz
cevherin
Çünkielfāzuñ
görenler
dirgüherden kem
degül

50. **görürem:-ür, -em**

Gazel 1918

Mısra: 8

(Bir şeyin oluşuna
veya var olduğuna)
Şâhit olmak, müşâhede
etmek.

Tevbeyleyüpğünāh
a tut ümīdünhāzrete
Görürem sende
dilāhāv f u
recāeksükdegül

51. **görmedi:-me, -di**

Gazel 1932

Mısra: 8

(Bir şeyin oluşuna
veya var olduğuna)
Şâhit olmak, müşâhede
etmek.

Bülbülinidāyimācev
r ü cefābīmārider
İtdüğini görmedi
kimse añatīmār gül

52. **görmedi:-me, -di**

Gazel 1934

Mısra: 8

(Bir şeyin oluşuna
veya var olduğuna)
Şâhit olmak, müşâhede
etmek.

Kāfir idi
'adlkılduğıñünNüşı
rrevān
Görmedi nār-ı
cahīmididilerA'rāfa
gel

53. **görüp:-üp**

Gazel 1938

Mısra: 5

(Bir şeyin oluşuna
veya var olduğuna)
Şâhit olmak, müşâhede
etmek.

Gülşen içre
kaddüne baş egdi
görüp servler
Ruħlarıñdan gül
hacildürleblerüñden
goncalāl

54. **görüpdür:-üp, -dür**

Gazel 1939

Mısra: 10

(Bir şeyin oluşuna
veya var olduğuna)

Şâhit olmak, müşâhede etmek.

Gülşen-i hüsnine
gördüm zülfisokmuş
başını
Kim görüpdürbunı
kim agzına ala mâr
gül

55. **görüp:-üp**

Gazel 1951

Mısra: 4

(Bir şeyin oluşuna
veya var olduğuna)
Şâhit olmak, müşâhede etmek.

Qaddüm olsa bār-ı
gamdanişanem
olmaz 'aceb
Diyemezsin kıl
nazar görüp anı sen
hamdegül

56. **görüp:-üp**

Gazel 1952

Mısra: 3

(Bir şeyin oluşuna
veya var olduğuna)
Şâhit olmak, müşâhede etmek.

Hâtırdasenün
gitmedi âh görüp
gamuñ
Şâdolmayıcak
bulmaya gibi ferâğ-
ı dil

57. **gördi:-di**

Gazel 1957

Mısra: 1

(Bir şeyin oluşuna
veya var olduğuna)

Şâhit olmak, müşâhede etmek.

Gördi elde
zülfiniçevgânidercâ
nâne dil
Başını top eyleyüp
geldi
hemânmejdâna dil

58. **görüp:-üp**

Gazel 1964

Mısra: 2

(Bir şeyin oluşuna
veya var olduğuna)
Şâhit olmak, müşâhede etmek.

Yüzünü gördüm
müselmân oldum
rûz-ı ezel
Hattuñîâhîr görüp
didümirişdiâh ecel

59. **gördüm:-dü, -m**

Gazel 1967

Mısra: 7

(Bir şeyin oluşuna
veya var olduğuna)
Şâhit olmak, müşâhede etmek.

Güneş gördüm
gelür her gün
kapuña
Zekât-ı hüsnün
umar oldısâyil

60. **gör:**

Gazel 1971

Mısra: 14

(Bir şeyin oluşuna
veya var olduğuna)
Şâhit olmak, müşâhede etmek.

Muhibbî umma bir
kesdenvefâ sen
Niçe kıydı gör
HâbileKâbil

61. **görem:-em**

Gazel 1971

Mısra: 11

(Bir şeyin oluşuna
veya var olduğuna)
Şâhit olmak, müşâhede etmek.

Göremdirseñegerşu
n'-ı Hüdâyı
Alupâyinehüsne kıl
muqâbil

62. **göreym:-e, -y, -im**

Gazel 1971

Mısra: 5

(Bir şeyin oluşuna
veya var olduğuna)
Şâhit olmak, müşâhede etmek.

Göreym na'çañ
izini diyü
Gözüm yaşıyla
itdüm yolların gil

63. **görüp:-üp**

Gazel 1974

Mısra: 4

(Bir şeyin oluşuna
veya var olduğuna)
Şâhit olmak, müşâhede etmek.

Şeb-dîz-i âhum ile
gülgüneşkikoşdum
Dikqatler eyle iy dil
yügrüğünü görüp al

64. **gördüğün:-dük, -ün**

Gazel 1978

Mısra: 5
(Bir şeyin oluşuna
veya var olduğuna)
Şâhit olmak, müşâhede
etmek.

‘Âkiliseñgördüğüne
şhâşdan ‘âr eyleme
Beñzemez biri
birine her birinden
şan’at al

65. **görüp:-üp**

Gazel 1989

Mısra: 7

(Bir şeyin oluşuna
veya var olduğuna)
Şâhit olmak, müşâhede
etmek.

Cümle meh-rûlar
görüp eş’ârüñameyl
eyledi
Şimdi bildümfenn’-
i şî’r içinde
şâhirdürgönül

66. **görüp:-üp**

Gazel 1995

Mısra: 1

(Bir şeyin oluşuna
veya var olduğuna)
Şâhit olmak, müşâhede
etmek.

Zülfini görüp oldu
yine mübtelâgönül
Başına aldı kendü
eliyle belâgönül

67. **gör:**

Gazel 1524

Mısra: 14

Anla!, İdrak et!.

İyMuhibbî yan
yakıl derdüñiammâ

söyleme
Niçe yanar oda gör
hiç eylemez güftâr
şem’

68. **gör:**

Gazel 1548

Mısra: 10

Anla!, İdrak et!.

Câm-ı la’l-i dilberi
bilmez ğdâ-
yırûhdur
Zâhidi gör
dâyimâhayvânlayın
ister ‘alef

69. **gör:**

Gazel 1579

Mısra: 14

Anla!, İdrak et!.

İyMuhibbîgâfil
olma bu felekden
kıl hâzer
Pâdişâh-ı dehr iken
gör n’eylediDârâ’ya
bak

70. **gör:**

Gazel 1580

Mısra: 6

Anla!, İdrak et!.

Ġamzesitürinekarşu
sîne tutar ehl-i ‘ışk
Baş u cân terkin
urur eyler mi gör
endişe bak

71. **gör:**

Gazel 1642

Mısra: 7

Anla!, İdrak et!.

Gör ne
mu’cizgösterüpdür

ol Resül-i kâyinât
Kim
mübârekbarmağıyla
eyledi bedr ayı şak

72. **gör:**

Gazel 1660

Mısra: 10

Anla!, İdrak et!.

İyMuhibbîbaña bir
hil’atgeyürdişâh-ı
‘ışk
Dâğımı gör ol
kumâşüstindekitam
ğâyâ bak

73. **gör:**

Gazel 1671

Mısra: 6

Anla!, İdrak et!.

Almak
isterseñegerhikmetk
itâbındansabağ
Gör ne yazmış dest-
i kudretşafha-i
eşcâra bak

74. **gör:**

Gazel 1805

Mısra: 8

Anla!, İdrak et!.

İyçengnedürbezm-i
şafâ bu nâle bu âh-
ılavâ
Bir kez nazar kıl gel
Kâfa gör sen
niğârısinkimüñ

75. **gör:**

Gazel 1840

Mısra: 6

Anla!, İdrak et!.

Öldürür bir
yañağam bir
yañafırkatbaşuma
Bir yañadan gör
neler
getürdihicrānuñsen
üñ

76. **gör:**

Gazel 1891

Mısra: 2

Anla!, İdrak et!

Dil düzdini tutup
yine āh kara
perçemüñ
As dārادیü söyledi
gör yāraperçemüñ

77. **görsün:-sün**

Gazel 1520

Mısra: 2

Anlamak, fark

etmek, idrak etmek.

Mihr-i hüsninde o
māhuñoldıçünpervā
ne şem'
'Arz-ı hüsnitsün de
görsün niçeyirden
yana şem'

78. **görürem:-ür, -em**

Gazel 1537

Mısra: 3

Anlamak, fark

etmek, idrak etmek.

Görüremyokdurvef
āsı hem beğāsı
'ālemüñ
Māl u
cāhındananuñçüney
ledümanuñferāğ

79. **gördüm:-düm**

Gazel 1719

Mısra: 7

Anlamak, fark

etmek, idrak etmek.

Gülşende gördüm
oynar hār-ıla gül
budagı
Ben
dahıkāşolaydum bir
hārbüsitanuñ

80. **gördüm:-düm**

Gazel 1757

Mısra: 9

Anlamak, fark

etmek, idrak etmek.

Gördüm yatur
kırılmış bir bölük
'āşıklarüñ
Nev-
civānsındöstumküy
uñda çok kan
eyledüñ

81. **gördüñ:-dü, -ñ**

Gazel 1783

Mısra: 6

Anlamak, fark

etmek, idrak etmek.

Rüze-i hicr içre
nāgāh ol
hilālebrülarnı
Gördüñiy dil şükrüñ
artar tāze bayram
eyledüñ

82. **gör:**

Gazel 1821

Mısra: 8

Anlamak, fark

etmek, idrak etmek.

Utanmaz

hırkasındanşüfımisk

İN

Bize yok yire gör

ta'nımanuñ

83. **görse:-se**

Gazel 1846

Mısra: 1

Anlamak, fark

etmek, idrak etmek.

Görse bir şebgülşen
içinde
cemālinigülün
Nāle eyler
tāsheđrdiñmezfiğānı
bülbulün

84. **göre:-e**

Gazel 1897

Mısra: 9

Anlamak, fark

etmek, idrak etmek.

Renginsözün kim

göre

nazmuñdaMuhibbī

Diye gül-i terden bu

ğazellerdahınāzük

85. **görmesün:-me, -sün**

Gazel 1862

Mısra: 10

Görmek, bakmak.

// Şahit, tanık olmak.

Dücihānıvirüp aldı

bu Muhibbīğamuñı

Görmesünşādılık ol

kim

viredünyāyagamuñ

86. **görinen:-in, -en**

Gazel 1730

Mısra: 7

*Aşıkâr, belirgin,
açıkta.*

Sanmañuzlâlevü
gül vâdîler içre
görinen
Gözi yaşı cigeri
kanı-durur
Mecnûnuñ

87. **görinen:-in, -en**

Gazel 1876

Mısra: 5

*Aşıkâr, belirgin,
açıkta.*

Tag u
şahrâdabitüplâledeg
üldürgörinen
Gözleri yaşı
dökilmişdür ola
Mecnûnuñ

88. **göre:-e**

Gazel 1605

Mısra: 2

*(Bir şeyin oluşuna
veya var olduğuna)
Şâhit olmak, müşâhede
etmek.*

Deşt-i gâmda
gözyaşın
zencîridüpboynuña
dak
Kim göre diye ki bu
Mecnündandivâne-
rak

89. **görüp:-üp**

Gazel 1692

Mısra: 5

*(Bir şeyin oluşuna
veya var olduğuna)
Şâhit olmak, müşâhede
etmek.*

Leylîzülfüni görüp
dil
niçemecnûnolmasu
n
Boynuma
zencîrdürzülfi
perîşânuñsenüñ

90. **görmege:-meg, -e**

Gazel 1513

Mısra: 5

Bakmak, görmek.

Sebebsingörmegeyâ
ruñcemâlin
Bu
ğastagöñlümetümâr
olan şem'

91. **göre:-e**

Gazel 1514

Mısra: 6

Bakmak, görmek.

Her giceyılduz
sayar yummaz
gözinişubha dek
Tâ göre bir kez
cemâlünü olur bîdâr
şem'

92. **gördiler:-di, -ler**

Gazel 1519

Mısra: 11

Bakmak, görmek.

Âhum ile gördiler
dilde
Muhibbîâteşüm
Didiler olmak
'acebdürbâd-ıla
hem-râh şem'

93. **görse:-se**

Gazel 1529

Mısra: 7

Bakmak, görmek.

'İyş ü 'işret görse
dil dirmerhabâ
Likkâr-ı zühdden
eyler el-vedâ'

94. **görmeyesin:-**

meyesin

Gazel 1536

Mısra: 5

Bakmak, görmek.

Görmeyesin ayaguñ
altındaki 'aşıkları
Bu
meseldürkarañudirl
er olur pây-ı çerâğ

95. **gördügiyçün:-dügi,**

-y, -çün

Gazel 1572

Mısra: 3

Bakmak, görmek.

İñiler bülbül
çemende
gördügiyçün her
seher
Niçe serler hün-
ılaâğıştédürmeydân
-ı 'ışk

96. **gördükçe:-dük, -çe**

Gazel 1597

Mısra: 5

Bakmak, görmek.

Gördükçe beni
iydöstbîgâne gibi
bakduñ
Kâş olmayadı
hergizsenüñleâşinâl
ık

97. gör:

Gazel 1616

Mısra: 8

Bakmak, görmek.

Bāğa var eyle nazar
her bir şecerden
'ibret al
Gör neler
halkylemişdürgöst
erür gülden tabak

98. gör:

Gazel 1618

Mısra: 1

Bakmak, görmek.

Hāl-i müşğni gör
olmuş 'arız-ı sime
bak
Zülfi
ciminenazarhem gel
o agzımime bak

99. görem:-em

Gazel 1621

Mısra: 1

Bakmak, görmek.

Kim ki göremdir
bugün nev-bahār-ı
'ışk
Sīnemenazar ide
göre lālezār-ı 'ışk

100. görmek:-mek

Gazel 1623

Mısra: 9

Bakmak, görmek.

Görmek olmaz
iyMuḥibbīçünkü ol
meh-pāreyi
Ruḥlarışevkıyle her
şebbedrolmuş aya
bak

101. görmek:-mek

Gazel 1630

Mısra: 6

Bakmak, görmek.

Niçe cem' olmuş-
durur
eşkümlēahumāteşi
Görmek isterseñ
'aceb bu
āteşinderyāya bak

102. görür:-ür

Gazel 1630

Mısra: 4

Bakmak, görmek.

Şadhezārānhüb-rüiy
dil temāşāistesēñ
Cāngözi görür
cemāl-i yār[1] aç
her cāya bak

103. gör:

Gazel 1631

Mısra: 10

Bakmak, görmek.

İyMuḥibbī her kişi
'iyş ile
göñlinḥoşider
Beni gör kim
içerem ancak
hemāncām-ı firāk

104. gör:

Gazel 1633

Mısra: 7

Bakmak, görmek.

Bilmek
isterseñderūnumḥāli
ni gör nālemi
'İşkumaşāhid
gerekse gözden
akan yaşa bak

105. gör:

Gazel 1635

Mısra: 1

Bakmak, görmek.

Ol şeh-i ḥübāmi gör
hiç kullarına dādı
yok
Ḥoşbilürcevr ü cefā
fennin velüstādı
yok

106. görüp:-üp

Gazel 1649

Mısra: 11

Bakmak, görmek.

Görüp
Muḥibbīzülfüñgam
zeñledidicānā
Biri cihānāşüb
birisi āfet ancak

107. gör:

Gazel 1653

Mısra: 6

Bakmak, görmek.

Bilmek
isterseñegercānāder
ūnumḥālini
Gör niçenālişler
eyler bir nazar gel
nāya bak

108. göricek:-icek

Gazel 1654

Mısra: 5

Bakmak, görmek.

Bāl ü per yak şem'-
i
ḥüsnegöricekpervān
e-vār
Gülşen içre ola
bülbül gibi ancak
zār-ı 'ışk

109. **gördüğü:-düğ, -i**

Gazel 1662

Mısra: 13

Bakmak, görmek.

Muhibbîgördüğühüb
ı sever âh
Anı 'âlemdehergiz
bir sever yok

110. **görmedüm:-me, -
dü, -m**

Gazel 1663

Mısra: 7

Bakmak, görmek.

Gülşen-i hüsnüñ
gibi dehr içre
gülşengörmedüm
Serverâkaddüñ gibi
bir serv bu dünyâda
yok

111. **gör:**

Gazel 1669

Mısra: 5

Bakmak, görmek.

Zerreler içinde
kendin saklamış
hurşîdi gör
Kaatrelerdenniçe
cem' itmiş
özinderyâyı bak

112. **gör:**

Gazel 1673

Mısra: 1

Bakmak, görmek.

İygönülbâd-ı hazân
gör n'eylemiş gel
bâğa bak
Dehr elinden
iñleyüp yaşını
döken taga bak

113. **gör:**

Gazel 1673

Mısra: 12

Bakmak, görmek.

Gülsitâna var
Muhibbî
'İbretisterseñeger
Gül yirinehâr gör
bülbul yirinezâğa
bak

114. **görem:-em**

Gazel 1676

Mısra: 13

Bakmak, görmek.

Aglaramyârigörem
gibi Muhibbîşeheri
Dîdelersegriyübend
il dañıcüşân ancak

115. **göricek:-icek**

Gazel 1676

Mısra: 11

Bakmak, görmek.

Göricikleblerüñi
ben
niçecânvirmezeyim
Bilürem ben anı bu
derdümedermân
ancak

116. **gördük:-dü, -k**

Gazel 1681

Mısra: 7

Bakmak, görmek.

Hâr-ıla gördük
meğer sen ol gül-i
nev-resteyi
Anuñ-ıçun bülbul-i
şürîdeferyâdeyledü
ñ

117. **görürsem:-ür, -se,
-m**

Gazel 1694

Mısra: 3

Bakmak, görmek.

Nezrüm oldur kim
görürsem ol
güzeller şâhını
Atı ayagına bu
cânumnisâr itsem
gerek

118. **görmeye:-meye**

Gazel 1695

Mısra: 2

Bakmak, görmek.

Ay u gündün
gözlük itse
çeşminepîr-i felek
Görmeye gökler
yüzünde bir
sañabeñzer melek

119. **göreym:-eyim**

Gazel 1696

Mısra: 9

Bakmak, görmek.

Ser-nigün ola
Muhibbî göreym
hem çükalem
Kim ki yazmak
dileye vaşfınıçâh-ı
zeķanuñ

120. **gördükde:-dükde**

Gazel 1725

Mısra: 7

Bakmak, görmek.

N'içün evvel
yüzinigördükdecân
terk itmedüm
Göz göre

öldürmelüdür beni
ihmālümgörün

121. **görmez:-mez**

Gazel 1745

Mısra: 9

Bakmak, görmek.

Görmez
Muhibbıla'lüñicānā
neden didüm
Didi ki cāngörine
mi gözden nihān
gerek

122. **gördükde:-dük, -
de**

Gazel 1762

Mısra: 3

Bakmak, görmek.

Ebrū-yıyār[1] her
kim gördükde katı
yadur
Çün kimse
çekmemişdür ben
de çekem kemānuñ

123. **görmedüm:-me, -
dü, -m**

Gazel 1778

Mısra: 10

Bakmak, görmek.

DidümMuhibbışubh
a dek bu
gözlerümyılduz
sayar
Didi ki
hergizgörmedüm bu
vech-i bīdārikimün

124. **gör:**

Gazel 1781

Mısra: 6

Bakmak, görmek.

Gülşendeşehābüyuñ
alaldan gül [ü]
gonca
Gör fark ile
cāmeniçe eylediler
çāk

125. **göreyim:-eyim**

Gazel 1787

Mısra: 3

Bakmak, görmek.

Göreyim seni iy dil
oda yanup yakılasın
Düşürüp derd ü
belāyā beni
mağbünitdün

126. **göricek:-icek**

Gazel 1791

Mısra: 13

Bakmak, görmek.

Dil okurken
haṭuñzülf-ile
hālüngöricek
Didilā-büd o
haṭanoḳtavüi'rāb
gerek

127. **görmege:-mek, -e**

Gazel 1791

Mısra: 5

Bakmak, görmek.

'Arızuñşevḳanevaru
rḥaṭtuñgörmege dil
Şeb-i zulmetde
çemen seyrine
mehtāb gerek

128. **görmege:-mek, -e**

Gazel 1791

Mısra: 18

Bakmak, görmek.

Düşde görse yüzün
ola Muhibbīḳāni'
Kanı ṭāli' seni
görmege göze ḥ'āb
gerek

129. **göreyim:-eyim**

Gazel 1793

Mısra: 1

Bakmak, görmek.

Göreyim girye ile
yaşı çok olsun
gözümün
Zerd-i levhini görüp
itdimünakḳaşyüzüm
ün

130. **görmedün:-me, -
dü, -ñ**

Gazel 1800

Mısra: 11

Bakmak, görmek.

Bunca gündür ol
meh-i nā-
mihribānıgörmedün
Göklere çıksa
Muhibbīṭaṭıñ mı
efḡānuñsenün

131. **görmege:-mek, -e**

Gazel 1811

Mısra: 8

Bakmak, görmek.

Göz karasın
hallidüpbeñzer ki
yazduñnāmeyi
Görmege dildārı bu
nev'-ile
irsāyleydün

132. **görmedüm:-me, -
dü, -m**

Gazel 1821

Mısra: 1
Bakmak, görmek.
Vefāsingörmedümd
evr-i zamānuñ
Cefāsınçekmişemdö
yinceanuñ

133. **görüp:-üp**

Gazel 1843

Mısra: 7

Bakmak, görmek.

Bir görüp ben
‘aşıkıdāyimrakīb-i
şüm-ıla
Bülbül ile ne ‘aceb
sen
zāğıyeksāneyledüñ

134. **görmege:-mek, -e**

Gazel 1847

Mısra: 3

Bakmak, görmek.

Var-ısa sende heves
görmegerüy-ı yarı
Meşrebüñāb-ı revān
gibi yüzüñhāk
gerek

135. **gör:**

Gazel 1863

Mısra: 3

Bakmak, görmek.

Bunca istiğnā-y-ıla
gör āfitāb-ı ‘ālemi
‘Işık-ılaüftādeolmuş
yollar üzresüzināk

136. **görmedüm:-me, -
dü, -m**

Gazel 1886

Mısra: 5

Bakmak, görmek.

Gezdümkenār-ı
gülşeni bir
dānegörmedüm
Bakmaz cihāna var
mı
ferāğıbenefşenuñ

137. **görüp:-üp**

Gazel 1888

Mısra: 3

Bakmak, görmek.

Ƙaddini görüp
pāyınayaşuñrevān
it
‘Işık-ılaeger terk
ideriseñdañmāzük

138. **gör:**

Gazel 1891

Mısra: 12

Bakmak, görmek.

‘Uşşākı öldürüp
başa
dakmışotagasın
Göstermiş uzun
illere gör kara
perçemuñ

139. **gördükçe:-dük, -
çe**

Gazel 1893

Mısra: 4

Bakmak, görmek.

Kenāragetürüpyārıd
erāğüş eylemek
ister
Güzel gördükçe
anuñçün salar el
mevcideryānuñ

140. **görse:-se**

Gazel 1893

Mısra: 2

Bakmak, görmek.

Getürmez idi Fürs
ehli dile Kum-
ılaKāşānuñ
Varupmeh-rūların
görse Sitanbul u
Ĝalātānuñ

141. **görüp:-üp**

Gazel 1913

Mısra: 9

Bakmak, görmek.

İyMuhibbiyaşumıcā
rī görüp ol serv-ğad
Nāz-ıladidigözüñ
yaşına beñzer ‘aynı
mül

142. **göremem:-e, -me,
-m**

Gazel 1915

Mısra: 9

Bakmak, görmek.

Gün yüzini
göremem
yāruñMuhibbīn’eyl
eyem
Bañadüşmenlikider
māni’ olur bu eşk-i
al

143. **görse:-se**

Gazel 1916

Mısra: 3

Bakmak, görmek.

Kim ki görse
yüzüñüñüstindekieb
rūlaruñ
Āfitābüzre
‘acebtogmak diye
iki hilāl

144. **görmese:-me, -se**

Gazel 1925

Mısra: 9

Bakmak, görmek.

Gönlü açılmaz

Muhibbîserv-

ğaddûñ görmese

Serv ü bağ u gül

dañıāb-ı

revāneksükdegül

145. **gördükde:-dük, -de**

Gazel 1932

Mısra: 9

Bakmak, görmek.

Yāriāğyār-

ılagördükdeMuhibb

ītdiāh

Didi kim olmaz-

mıñ ‘ālemdēhīçbī-

hār gül

146. **görse:-se**

Gazel 1932

Mısra: 5

Bakmak, görmek.

Bülbülüñkanlu

yaşın görse anı

bārānsanur

Esse çünbād-ı

şeḫşādān olup

oynar gül

147. **gördüğümde:-düg, -üm, -de**

Gazel 1935

Mısra: 7

Bakmak, görmek.

Gördüğümde

okudum zülfini

“Ve’l-leyl” āyetin

Gösterüpyüzindidi

“Ve’ş-şems”

okıKur’āna gel

148. **gör:**

Gazel 1950

Mısra: 4

Bakmak, görmek.

Sen Ḥudādan iste

ğayrı kimseye

uzatma el

Gülşen oldıkdret-i

Ḥaqq-ıla gör nār-ı

Ḥalīl

149. **gördüm:-dü, -m**

Gazel 1961

Mısra: 1

Bakmak, görmek.

Gördüm

yüzinigtidizi-dest

iḥtiyār-ı dil

İtdifirār eyledi

benden karar-ı dil

150. **görmege:-mek, -e**

Gazel 1967

Mısra: 1

Bakmak, görmek.

Kaçan olsam seni

görme gemāyil

Şeḫāb-ı zülf olur

gün yüze ḥāyil

151. **gördüñ:-dü, -ñ**

Gazel 1968

Mısra: 13

Bakmak, görmek.

Gül

ruḥıngördüñMuhibb

ī eyle āh u nāleler

Vaqt-ı gülde sen de

bülbül gibi durma

eyle nāl

152. **gördüm:-dü, -m**

Gazel 1974

Mısra: 1

Bakmak, görmek.

‘İyş ü şafāda

gördüm la’l-i

lebüñdekiḫāl

Her kanda şehd ü

şekker konar

megeşyāḫūd bal

153. **görmege:-me, -ge**

Gazel 1977

Mısra: 9

Bakmak, görmek.

Izṭırāb eyler

Muhibbīgörmegeyü

zin iver

N’eylesün elde

degüldürizṭırāb ister

göñül

154. **gör:**

Gazel 1978

Mısra: 2

Bakmak, görmek.

Bak bu deryā

‘āleminiçe kuşatmış

‘ibret al

Gör

nehengindürlüdürlü

māhīlerden heybet

al

155. **görse:-se**

Gazel 1988

Mısra: 6

Bakmak, görmek.

Sen baña göster

cemālūñşem’inicān

yakayım

Āteşi görse yanar

döymeksüzinpervân
e gel

gör-:

1. **göricek:-icek**

Gazel 1505

Mısra: 8

(Bir şeyin oluşuna
veya var olduğuna)
Şâhit olmak, müşâhede
etmek.

Cânâyüzünü görsem
incinme yüzüm
sürsem
Muşhafgöricekmü'
min eyler meger
andan haz

2. **göricek:-icek**

Gazel 1511

Mısra: 7

(Bir şeyin oluşuna
veya var olduğuna)
Şâhit olmak, müşâhede
etmek.

Göricek gün
yüzünüişädoluram
Zîrâ eyler
gönülşafâdanhaz

3. **gördiler:-di, -ler**

Gazel 1512

Mısra: 4

(Bir şeyin oluşuna
veya var olduğuna)
Şâhit olmak, müşâhede
etmek.

'İşk ehli her biri
alurgelüp benden
sabağ
Fenn-i
'ışkdagördiler var
bende niçeihtirâ'

4. **gördi:-di**

Gazel 1527

Mısra: 3

(Bir şeyin oluşuna
veya var olduğuna)
Şâhit olmak, müşâhede
etmek.

Haddüniğördigönül
meylideroldilebüne
Kim ola içmeye
mey irse kaçan faşl-
ı rebî'

5. **gördüm:-dü, -m**

Gazel 1545

Mısra: 1

(Bir şeyin oluşuna
veya var olduğuna)
Şâhit olmak, müşâhede
etmek.

Lâlelerle gördüm
olmuş pür
şüküfedeşt ü bāğ
Aña göre sîneme
ben
dahıyakdumniçedâğ

6. **gördi:-di**

Gazel 1557

Mısra: 9

(Bir şeyin oluşuna
veya var olduğuna)
Şâhit olmak, müşâhede
etmek.

Ref'
idüpnefsünühicâbing
ördihüs-n-i dilberi
Bu Muhibbîoldiçün
nükte-şinâs-ı men-
'aref

7. **gördi:-di**

Gazel 1566

Mısra: 8

(Bir şeyin oluşuna
veya var olduğuna)
Şâhit olmak, müşâhede
etmek.

Sînesindeşabr
olmaz 'aşıkuñ
Bâdı kim gördi ki
anı tuta kef

8. **gördüm:-dü, -m**

Gazel 1598

Mısra: 1

(Bir şeyin oluşuna
veya var olduğuna)
Şâhit olmak, müşâhede
etmek.

Ruğlarıñ gördüm
niğârâberg-i gülden
bir varak
Ol varakdan
'ışkdirsinokıyup ol
dem sebağ

9. **gördi:-di**

Gazel 1604

Mısra: 1

(Bir şeyin oluşuna
veya var olduğuna)
Şâhit olmak, müşâhede
etmek.

Ham-ı
ebrularuñgördifelek
de kalmadı hiçtâğ
Yüzünüñürî ile
rüşengörinürdide-i
âfâğ

10. **görenler:-en, -ler**

Gazel 1611

Mısra: 5

(Bir şeyin oluşuna
veya var olduğuna)
Şâhit olmak, müşâhede
etmek.

Görenler
sînemüzrekanluyuş
um
Didileryiryir
açılmış şakâyık

11. **göre:-e**

Gazel 1621

Mısra: 2

(Bir şeyin oluşuna
veya var olduğuna)
Şâhit olmak, müşâhede
etmek.

Kim ki göremdir
bugün nev-bahâr-ı
'ışk
Sîmenazar ide
göre lâlezâr-ı 'ışk

12. **görmedüm:-me, -
dü, -m**

Gazel 1634

Mısra: 4

(Bir şeyin oluşuna
veya var olduğuna)
Şâhit olmak, müşâhede
etmek.

Göz ucıyla bir
nazar kılmaz geçer
'âşıklara
Görmedümişitmedü
manuñ gibi iğmâzı
çok

13. **görmedi:-me, -di**

Gazel 1647

Mısra: 8

(Bir şeyin oluşuna
veya var olduğuna)

Şâhit olmak, müşâhede
etmek.

Bülbül bahâr
dersini ezber okur
güle
Faşl-ı hazâni
görmedi
beñzervaraķvaraķ

14. **gördi:-di**

Gazel 1676

Mısra: 1

(Bir şeyin oluşuna
veya var olduğuna)
Şâhit olmak, müşâhede
etmek.

Gördizülfeynini bu
dîdeperîşân ancak
Didi 'âşıklara bu
hâl-i perîşân ancak

15. **göreym:-eyim**

Gazel 1699

Mısra: 10

(Bir şeyin oluşuna
veya var olduğuna)
Şâhit olmak, müşâhede
etmek.

Yâr ele almış
Muhibbîşânezülfînş
âneler
Göreym bagrum
gibi
biñpârebagrıñşânen
üñ

16. **görse:-se**

Gazel 1705

Mısra: 12

(Bir şeyin oluşuna
veya var olduğuna)
Şâhit olmak, müşâhede
etmek.

Hazer kıl
çeşmimüjgânındani
y dil
Giriz eyler kişi
görse şaf-ı ceng

17. **görün:-ün**

Gazel 1725

Mısra: 1

(Bir şeyin oluşuna
veya var olduğuna)
Şâhit olmak, müşâhede
etmek.

Künc-i
miñnethastasıyamd
östlarhâlümgörün
Bâr-ı
gamdankâmetümdâl
oldıahvâlümgörün

18. **görün:-ün**

Gazel 1725

Mısra: 2

(Bir şeyin oluşuna
veya var olduğuna)
Şâhit olmak, müşâhede
etmek.

Künc-i
miñnethastasıyamd
östlarhâlümgörün
Bâr-ı
gamdankâmetümdâl
oldıahvâlümgörün

19. **görün:-ün**

Gazel 1725

Mısra: 4

(Bir şeyin oluşuna
veya var olduğuna)
Şâhit olmak, müşâhede
etmek.

İñleşemâh eylesem
güşeyleyüp kılmaz

nazar
Hey ne zâlimdür o
yârşolfâriğu'l-
bâlümgörün

20. **görün:-ün**

Gazel 1725

Mısra: 6

(Bir şeyin oluşuna
veya var olduğuna)
Şâhit olmak, müşâhede
etmek.

Nâmeyazdum göz
karasından yine
dildâruma
Ola kim bu nev'-ile
yâriğöremâlumgörü
ñ

21. **görün:-ün**

Gazel 1725

Mısra: 8

(Bir şeyin oluşuna
veya var olduğuna)
Şâhit olmak, müşâhede
etmek.

N' için evvel
yüziniğördükdecân
terk itmedüm
Göz göre
öldürmelüdür beni
ihmâlümgörün

22. **görün:-ün**

Gazel 1725

Mısra: 10

(Bir şeyin oluşuna
veya var olduğuna)
Şâhit olmak, müşâhede
etmek.

Bezm-i
ğamdaiyMuhibbîgic
elertâşubha dek

Nây-veşnâlişler
eyler bu dil-i
nâlümgörün

23. **görür:-ür**

Gazel 1727

Mısra: 3

(Bir şeyin oluşuna
veya var olduğuna)
Şâhit olmak, müşâhede
etmek.

Bî-vefâlık fennini
senden görür meh-
pâreler
Her birin cevri ü
cefâkılmakdaüstâde
yledün

24. **görse:-se**

Gazel 1791

Mısra: 17

(Bir şeyin oluşuna
veya var olduğuna)
Şâhit olmak, müşâhede
etmek.

Düşde görse yüzünü
ola Muhibbîkâni'
Kanı tâli' seni
görmege göze h'âb
gerek

25. **görmedüm:-me, -**

dü, -m

Gazel 1794

Mısra: 7

(Bir şeyin oluşuna
veya var olduğuna)
Şâhit olmak, müşâhede
etmek.

Görmedüm
'âlemdehergiz
kalmadı ehl-i vefâ
Bir zamândur kanın

içer şimdi
kardaşkardaşuñ

26. **görmek:-mek**

Gazel 1798

Mısra: 5

(Bir şeyin oluşuna
veya var olduğuna)
Şâhit olmak, müşâhede
etmek.

Ger cemâl-i yâri
görmek ister
iseñiygönül
Şâf kıl âyine-i
çalbünü bulsun
sâdelik

27. **görmedük:-me, -**

dü, -k

Gazel 1802

Mısra: 1

(Bir şeyin oluşuna
veya var olduğuna)
Şâhit olmak, müşâhede
etmek.

Gülşen içre
haddüñebeñzer gül-
i ter görmedük
Bâğdağaddüñ gibi
serv ü
şanavbergörmedük

28. **görmedük:-me, -**

dü, -k

Gazel 1802

Mısra: 2

(Bir şeyin oluşuna
veya var olduğuna)
Şâhit olmak, müşâhede
etmek.

Gülşen içre
haddüñebeñzer gül-
i ter görmedük

Bâğdağaddûñ gibi
serv ü
şanavbergörmedük

29. **görmedük:** -me, -
dü, -k

Gazel 1802

Mısra: 6

(Bir şeyin oluşuna
veya var olduğuna)
Şâhit olmak, müşâhede
etmek.

Gerçi meh-rûlarcefâ
fenninde
kâ mildürvelî
Cümlenüñüstâdı
sensin
sañabeñzergörmedü
k

30. **görmedük:** -me, -
dü, -k

Gazel 1802

Mısra: 8

(Bir şeyin oluşuna
veya var olduğuna)
Şâhit olmak, müşâhede
etmek.

Dem dem artar hoş
çekersin miñnet ü
bâr-ı ğamı
Hiçsenüñ gibi dilâ
bir üştür-i
nergörmedük

31. **görmedük:** -me, -
dü, -k

Gazel 1802

Mısra: 10

(Bir şeyin oluşuna
veya var olduğuna)
Şâhit olmak, müşâhede
etmek.

‘Ârızuñnürünizâhid
görmese olmaz
‘aceb
Ca’da sor
‘âlemedirhürşid-i
hâvergörmedük

32. **görmedük:** -me, -
dü, -k

Gazel 1802

Mısra: 12

(Bir şeyin oluşuna
veya var olduğuna)
Şâhit olmak, müşâhede
etmek.

Gerçi kim Ferhâd u
Mecnûnañılurserdâr
-ı ‘ışk
Lîk anlardan
Muhibbî seni
kemtergörmedük

33. **görmedük:** -me, -
dü, -k

Gazel 1802

Mısra: 14

(Bir şeyin oluşuna
veya var olduğuna)
Şâhit olmak, müşâhede
etmek.

Dal
ma’ânîbahırınayârân
a gönder cevheri
Diyeler nazm ehli
hakkâ böyle gevher
görmedük

34. **görmedüm:** -me, -
dü, -m

Gazel 1814

Mısra: 10

(Bir şeyin oluşuna
veya var olduğuna)

Şâhit olmak, müşâhede
etmek.

Zerre-veşâhum-ıla
‘âlemibiñ kez
tolanur
Görmedüm gün
yüziniâh ben ol
meh-rûnuñ

35. **gördüñ:** -dü, -ñ

Gazel 1819

Mısra: 1

(Bir şeyin oluşuna
veya var olduğuna)
Şâhit olmak, müşâhede
etmek.

İy güzeller
şâhıgördüñzulmumu
dâditmedüñ
Bu
hârâbolmuşgönül
şehrini
âbâditmedüñ

36. **gördi:** -di

Gazel 1828

Mısra: 7

(Bir şeyin oluşuna
veya var olduğuna)
Şâhit olmak, müşâhede
etmek.

Gül
yüzidâyiresindegör
diñatınmür-veş
Ol sebebden
kalmadı şabr u
karârıçesmümün

37. **göre:** -e

Gazel 1833

Mısra: 9

(Bir şeyin oluşuna
veya var olduğuna)

Şâhit olmak, müşâhede etmek.

Gözleri hîre olur
her ki göre
ruhlarıñı
Bu
Muhibbîniçemedh
eyleye hâl-i 'adesüñ

38. **göreyim:** *-eyim*

Gazel 1844

Mısra: 6

(Bir şeyin oluşuna veya var olduğuna)
Şâhit olmak, müşâhede etmek.

Sırrumıkâğıda
yazdı beni fâşitdi
yine
Göreyim kat' ola
başı iki
dillükalemüñ

39. **göreyim:** *-e, -(y)im*

Gazel 1852

Mısra: 4

(Bir şeyin oluşuna veya var olduğuna)
Şâhit olmak, müşâhede etmek.

Ben iraklarda dem-
â-dem dâyim oynar
zülf-ile
Pâralansun göreyim
bagrıhemîşeşânenü
ñ

40. **gördüm:** *-dü, -m*

Gazel 1869

Mısra: 5

(Bir şeyin oluşuna veya var olduğuna)

Şâhit olmak, müşâhede etmek.

Gördüm çügöñül
mülkini gam virdi
harâba
Nüş itmek-
içüncâm-ı
muşaffâyübüyütdüñ

41. **gören:** *-(e)n*

Gazel 1872

Mısra: 10

(Bir şeyin oluşuna veya var olduğuna)
Şâhit olmak, müşâhede etmek.

Muhibbîlutf-ı
tab'uñdankemâle
ireli nazmuñ
İşidüp gören
eş'aruñdidişi'r-i
Hasan'danyig

42. **göre:** *-e*

Gazel 1888

Mısra: 9

(Bir şeyin oluşuna veya var olduğuna)
Şâhit olmak, müşâhede etmek.

Her kim ki Muhibbî
göre bu şi'r-i laţfî
Eydürgörinür gül
gibi hoş-ter
dañınâzük

43. **gördi:** *-di*

Gazel 1900

Mısra: 10

(Bir şeyin oluşuna veya var olduğuna)
Şâhit olmak, müşâhede etmek.

Murglarevc-i

hevâdaâhumarañm
eyledi
Acıdı acı
yaşumıgördideryâd
asemek

44. **görmedük:** *-me, -dü, -k*

Gazel 1913

Mısra: 2

(Bir şeyin oluşuna veya var olduğuna)
Şâhit olmak, müşâhede etmek.

Bir güzeller
şâhınısevdümidüm
ğarrâğazel
İşidendirgörmedük
unuñ gibi
ra'nâğazel

45. **görse:** *-se*

Gazel 1917

Mısra: 6

(Bir şeyin oluşuna veya var olduğuna)
Şâhit olmak, müşâhede etmek.

Âteş-i
ruhsârayandursam
'olacân u dili
Şem'e yakar nite
kim pervâne görse
perr ü bâl

46. **gördüm:** *-dü, -m*

Gazel 1939

Mısra: 9

(Bir şeyin oluşuna veya var olduğuna)
Şâhit olmak, müşâhede etmek.

Gülşen-i hüsnine
gördüm zülfisokmuş
başını
Kim görüpdürbunı
kim agzına ala mâr
gül

47. **gördügi:-düg, -i**

Gazel 1941

Mısra: 9

(Bir şeyin oluşuna
veya var olduğuna)
Şâhit olmak, müşâhede
etmek.

Âteş ile penbeyi bir
yirde kim gördügi
var
Bu âcebdürbülbüli
saklar semender-vâr
gül

48. **görmedüm:-me, -
dü, -m**

Gazel 1943

Mısra: 5

(Bir şeyin oluşuna
veya var olduğuna)
Şâhit olmak, müşâhede
etmek.

Kıla döndüm
hasret-ile ince
bilüñgörmedüm
Kılca rahmuñ yok
bañanâ-mihribânum
gitme gel

49. **gördi:-di**

Gazel 1944

Mısra: 3

(Bir şeyin oluşuna
veya var olduğuna)
Şâhit olmak, müşâhede
etmek.

Acı yaşlar
dökdügingördi
gözüm deryâlayın
Acıdı kıldı
terahhumdide-i
giryâna dil

50. **görmezsem:-mez, -
se, -m**

Gazel 1956

Mısra: 3

(Bir şeyin oluşuna
veya var olduğuna)
Şâhit olmak, müşâhede
etmek.

N'olazâhirde
görmezsem
egernür-ı tecellâsın
Bi-ğamdillâh ki
cângöziaçukdur yok
añahâyil

51. **gördi:-di**

Gazel 1957

Mısra: 3

(Bir şeyin oluşuna
veya var olduğuna)
Şâhit olmak, müşâhede
etmek.

Gözlerüm yaşı akar
gördibenümcülar
gibi
Eksükolmasundidi
bu dide-i giryâna
dil

52. **göresin:-e, -sin**

Gazel 1963

Mısra: 8

(Bir şeyin oluşuna
veya var olduğuna)
Şâhit olmak, müşâhede
etmek.

Vakt-ı güldür
kâmuñı al bir
niçeyârân ile
Göresin bir niçe
günden hâr almış
cây-ı gül

53. **gördiler:-di, -ler**

Gazel 1965

Mısra: 1

(Bir şeyin oluşuna
veya var olduğuna)
Şâhit olmak, müşâhede
etmek.

Gördilersâdoldiçeş
müñdidilerzülfüñid
âl
Bunlaruñ fikri ile
vardurgönüldeşadha
yâl

54. **görmedüm:-me, -
dü, -m**

Gazel 1980

Mısra: 6

(Bir şeyin oluşuna
veya var olduğuna)
Şâhit olmak, müşâhede
etmek.

‘İyd-i
vaşlairişe[yi]m
diyüdütdumrüzeler
Baña göstermedi
tâli’
görmedümebrühilâl

55. **göreyim:-e, -(y)im**

Gazel 1981

Mısra: 6

(Bir şeyin oluşuna
veya var olduğuna)
Şâhit olmak, müşâhede
etmek.

Baḥāārāmkomayup
şabrumıyagmayavir
üp
Göreyim seni iy dil
'ālemesergerdān ol

56. **görüp:-üp**

Gazel 1985

Mısra: 1

(Bir şeyin oluşuna
veya var olduğuna)
Şāhit olmak, müşāhede
etmek.

Görüp
ebrūñdidümbaña
budur 'iyd-i hilāl
Teşneyem ben
lebūñi sun içeyim
āb-ı zülāl

57. **gören:-en**

Gazel 1659

Mısra: 8

Gören (kimseler).
Zūlfiniārāyiş itmiş
hāllerzeyn eylemiş
Kim gören
diriygöñül bu vech-
ile tezyine bak

58. **gören:-en**

Gazel 1836

Mısra: 8

Görmek; gören
kişi.

Şīri oldum bīşe-i
'ışkuñ bu rüy-ı
zerd-ile
Dāğlarladir gören
küh-ı belā içre
peleng

59. **gördi:-di**

Gazel 1527

Mısra: 11

Anlamak, fark
etmek, idrak etmek.

Husrevāgördimuḥa
kkaḥkuluñoldı bu
Muḥib
Varaḥ-ı
hüsnüñeḥaṭṭuñyazāl
iḥōştevķī'

60. **gördi:-di**

Gazel 1586

Mısra: 7

Anlamak, fark
etmek, idrak etmek.

Gülşen içre gördi
dil hem-ser
olupdurḥār-ıla
Bülbülünñhālın bilen
dir mi ki efgān anda
yok

61. **gördi:-di**

Gazel 1586

Mısra: 10

Anlamak, fark
etmek, idrak etmek.

İyMuḥibbī cilve
eyler māh-rūlar her
taraf
Reşkdencān yandı
gördişāh-ı hūbān
anda yok

62. **gör:**

Gazel 1613

Mısra: 4

Anlamak, fark
etmek, idrak etmek.

Ṭurrā-i şeb-rengūñ
ol

mecnūnlayındivāne
si
La'l-i Şīrīn'e de
cānvirm'itdi gör
Ferhād'a bak

63. **gördi:-di**

Gazel 1751

Mısra: 3

Anlamak, fark
etmek, idrak etmek.

Evvel
açupgözlerünñgördic
ihāncāy-ı hūb
Āḥir anda
bilmedünküy-ı
ādemdürmenzilün

64. **gören:-en**

Gazel 1763

Mısra: 9

Anlamak, fark
etmek, idrak etmek.

Nazmuñi gören
MuḥibbīdirNizāmın
azmıdur
Okuyan şi'rūñidir
'aynı-durur
Selmānuñ

65. **görüp:-üp**

Gazel 1527

Mısra: 6

Bakmak, görmek.
La'l-i
nābuñañıcakḥūn-ı
ciger eyledi cūş
Servḥaddūñi görüp
oldı gözüm yaşı
serī'

66. **gördi:-di**

Gazel 1569

Mısra: 3

Bakmak, görmek.

Nāme-i hüsnünde
kim gördi çekilmiş
kaşlaruñ
Didihükmi
şāhidürlā-büd olur
tugralatīf

67. **gördi:-di**

Gazel 1575

Mısra: 1

Bakmak, görmek.

Gördigöñlümzülfüñ
isevdā-yı 'ışk
Oluramşimdengirür
üsvā-yı 'ışk

68. **görüp:-üp**

Gazel 1612

Mısra: 3

Bakmak, görmek.

Cāmi'-i hüsnin
görüp
kaldurmabaşuñ
secededen
Cāngöziyle kaşları
mihrābinuñtāķına
bak

69. **gördüm:-dü, -m**

Gazel 1656

Mısra: 12

Bakmak, görmek.

Lebüñzikrindeniy
dilber be-gāyet
mest iken göñlüm
Ġubār-ı haţtuñı
gördüm
irişdiñaahayrānlık

70. **görüp:-üp**

Gazel 1665

Mısra: 9

Bakmak, görmek.

'Ālemigezdüm
kamu halkı görüp
şād [u] ferah
Bu Muḥibbī gibi līk
arada [hiç] nā-şād
yok

71. **görürem:-ür, -em**

Gazel 1676

Mısra: 4

Bakmak, görmek.

Bulmadum bir kişi
ben hālümiaña
diyecek
Görüremāyinedebe
n daḥıhayrān ancak

72. **görüp:-üp**

Gazel 1678

Mısra: 5

Bakmak, görmek.

Didümruḥüstinde
görüp hāl-i siyāhın
Öldür beni dil
murġına ger
dānedegülseñ

73. **gördiler:-diler**

Gazel 1689

Mısra: 8

Bakmak, görmek.

Hep güzeller saña
bakar
hüsnüñolmuşāyine
Gördilerḥayrān
olup bu nev'e
taşvirüñsenüñ

74. **görse:-se**

Gazel 1707

Mısra: 6

Bakmak, görmek.

Zülfineḥışm eylese
tañ mı gözi
Cengiderāhü kaçan
görse peleng

75. **görem:-e, -m**

Gazel 1725

Mısra: 6

Bakmak, görmek.

Nāmeyazdum göz
karasından yine
dildāruma
Ola kim bu nev'-ile
yārigöremālumgörü
ñ

76. **gördi:-di**

Gazel 1730

Mısra: 4

Bakmak, görmek.

Niçetākatgetüremba
kmaga ben ġün
yüzüñe
Gördihüsnüñidü-
tāoldıķad-i
gerdüñuñ

77. **görüp:-üp**

Gazel 1736

Mısra: 3

Bakmak, görmek.

Gül
ruḥındaḥaţtuñinzāḥir
görüp āheyledüm
Ḥār elinden yaraşur
bülbül tek eġġān
eylemek

78. **görüp:-üp**

Gazel 1745

Mısra: 7

Bakmak, görmek.

Ol servkaddibâğ-ı

hüsnde görüp

gözüm

Didi ki

pâyınayaşumanuñre

vân gerek

79. **gördiler:-di, -ler**

Gazel 1746

Mısra: 6

Bakmak, görmek.

Deyr-i

hüsnüñdeşanemler

cümlesi oldıkadîd

Çünkügördiler

yazılmış anda

taşvîrûñsenüñ

80. **görür:-ür**

Gazel 1749

Mısra: 8

Bakmak, görmek.

Pâralarsa bu

göñülkendüzini

olmaz ‘aceb

Her nefes görür elin

zülfüñucındaşänenü

ñ

81. **göreyim:-eyim**

Gazel 1782

Mısra: 7

Bakmak, görmek.

Ser-nigün ola

göreyim çeh-i

bâbilçükâlem

Bilmeye kadrini ger

zerreceçâh-ı

zeķanuñ

82. **görüp:-üp**

Gazel 1787

Mısra: 11

Bakmak, görmek.

Sen perî-rüyı görüp

geldi

Muhibbîyecünün

Âh günden güne

hâlümidiğergünitdü

ñ

83. **görüp:-üp**

Gazel 1793

Mısra: 2

Bakmak, görmek.

Göreyim girye ile

yaşı çok olsun

gözümün

Zerd-i levhini görüp

itdimünakkaşyüzüm

ün

84. **görüp:-üp**

Gazel 1812

Mısra: 3

Bakmak, görmek.

Tañmıdurzülfüñ

görüp

hâlümperîşânolduğı

Dil

perîşâneylemekdürç

ünperîşānuñsenüñ

85. **gördi:-di**

Gazel 1846

Mısra: 3

Bakmak, görmek.

Başın

egdigördiħaţtuñben

eşehasta-dil

Sünbülisevdālaradü

şürdicānākākülün

86. **gördi:-di**

Gazel 1854

Mısra: 1

Bakmak, görmek.

Kim gördişehāla’l-i

lebünüzrekiħālün

Didi ki sakın

kondimegesüstineb

aluñ

87. **görmemek:-memek**

Gazel 1923

Mısra: 1

Bakmak, görmek.

Yine kul görmemek

ħanı ne müşkil

Göñültahtındaşulţān

ı ne müşkil

88. **göreyim:-eyim**

Gazel 1928

Mısra: 7

Bakmak, görmek.

Bugün göreyim

yüzünididüñdifer

dā

Dil-ħasteeger

irmeye yarına ne

müşkil

89. **görmezsem:-mez, -se, -m**

Gazel 1945

Mısra: 3

Bakmak, görmek.

Egerzāhir göz-ile

ben ne ğamcānānı

görmezsem

Bi-ħamdillāh ki

çeşm-i

cānaçukduraña yok

ħāyil

gör kim:

1. **gör kim:**

Gazel 1902

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Gör ki.

Şivevünāz ile
çeşmüñfirimeftün
ideli
Halk-ı 'ālem içre
gör kim niçehoş-
hāyleledüñ

gördi mi:

1. **gördimi:-di mi**

Gazel 1782

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Görmek.

Lebünemim diyen
gördi mi bilsem
dehenün
Ya işiddi mi ola
nāz-ıla bir kez
suhenün

gördüm ki:

1. **gördüm ki:**

Gazel 1778

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Gördüm ki II

öğrendim ki.

Gördüm ki genc-i
hüşninezülfin[i]
itmiş pāsbān
Didümeger ejder
ola bu nev'e yok
mānikimün

2. **gördüm ki:**

Gazel 1510

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Gördüm ki, fark

ettim ki.

Āhumokına her

dem

ğaddümikemānitdü

m

Gördüm ki

idercānāntir-ile

kemāndanhaz

göre mi şıhhatyüzün:

1. **göre mi şıhhatyüzün:**

Gazel 1670

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Sağlık yüzü görür

mü?.

Şerbet-i

hicrünüçelden bu

Muhibbīhastā-dil

Göre mi

şıhhatyüzünüçüdügize

hr-i derde bak

görebil-:

1. **göremem:-me, -m**

Gazel 1672

Mısra: 5

Görebilmek, gözle

bir nesneyi

algılayabilmek.

Gün yüzünü

göremem tolar bu

gözüm yaş-ıla

Gāhāhumgehsehāb-

ı zülfidersettārlık

görebil:

1. **görebilse:-se**

Gazel 1893

Mısra: 10

*Görebilmek, gözle
bir nesneyi*

algılayabilmek.

Muhibbībādenün

öpmek

ayagınımuqarrerdür

Görebilse idüm bir

kez yüzincām-ı

muşaffānuñ

göreliden:

1. **göreliden:**

Gazel 1533

Mısra: 9

Gördüğümden bu

yana, gördüğüm

zamandan beri.

Hāl-i

müşğününlegörelde

nsinesünbüllerün

Dāmadüşdi bu

Muhibbīkurtılır mı

cānısağ

2. **göreliden:**

Gazel 1600

Mısra: 9

Gördüğümden bu

yana, gördüğüm

zamandan beri.

Göreliden sen perī-

rüyıMuhibbī 'aklı

başından

Gidüpdürçeşmine

'ālem 'aceb mi

cümle tār olmak

3. **göreliden:**

Gazel 1683

Mısra: 3

Gördüğümden bu

yana, gördüğüm

zamandan beri.

Bende düşdümdâm-
1
zülfünlegörelidenhâl
üñi
Niçelerşaydeylemiş
dürdânevüdâmuñse
nüñ

4. göreliden:

Gazel 1922

Mısra: 7

*Gördüğümden bu
yana, gördüğüm
zamandan beri.*

Ruḥüstindedildârü
ñgörelidenzülf-i
müşgînin
Sanuramḥırmen-i
gülde komışlar
deste-i sünbül

5. göreliden:

Gazel 1926

Mısra: 3

*Gördüğümden bu
yana, gördüğüm
zamandan beri.*

Şöyle
ḥayrânolmışamcânâ
görelidenyüzüñi
Kimse mi
vardurbenüm bu
ḥâlümehayrândegül

göreliden:

1. göreliden:

Gazel 1575

Mısra: 9

*Gördüğümden bu
yana, gördüğüm
zamandan beri.*

Göreliden cânâMuḥibbî
gül yüzüñ

Oldı bülbül gibi ol
güyâ-yı ‘ışk

2. göreliden:

Gazel 1635

Mısra: 3

*Gördüğümden bu
yana, gördüğüm
zamandan beri.*

Şöyle
mecnûnolmuşam
görelidenleylüzülfini
Deşt-i ğamda ser-
te-ser geştitmeyem
bir vâdi yok

göreliden:

1. göreliden:

Gazel 1542

Mısra: 7

*Gördüğümden bu
yana, gördüğüm
zamandan beri.*

Göreliden ol saç
leylâyıMecnûnolmı
şam
Bir görünürvâdî-i
miḥnetdebaña sol u
sag

2. göreliden:

Gazel 1695

Mısra: 9

*Gördüğümden bu
yana, gördüğüm
zamandan beri.*

Göreliden
ḥâlünîçeşmümdeka
num kalmadı
Gerçek imiş
cezbiderdirlerdi
kanı mercimek

3. göreliden:

Gazel 1769

Mısra: 10

*Gördüğümden bu
yana, gördüğüm
zamandan beri.*

Servḳaddüñbâğda
görüp yaşını
itdirevân
Bu Muḥibbî
göreliden ḳadd-i
dil-cüyüñsenüñ

4. göreliden:

Gazel 1906

Mısra: 3

*Gördüğümden bu
yana, gördüğüm
zamandan beri.*

Göreliden gün
yüzün bir kez
senüñiyâfitâb
Bilmez oldum
kendümi
‘aḳlumbaña pey-
revdegül

5. göreliden:

Gazel 1938

Mısra: 7

*Gördüğümden bu
yana, gördüğüm
zamandan beri.*

Göreliden döstüm
ser-çeşme-i
la’lünñsenüñ
Pâyüñaoldırevân
yüz sürmegeâb-ı
zülâl

6. göreliden:

Gazel 1969

Mısra: 1

*Gördüğümden bu
yana, gördüğüm
zamandan beri.
'Aşık oldum
göreliden
'arızuñşubh-ı ezel
Komayup elde
dutamzülfüñitâşâm-
ı ecel*

7. göreliden:

Gazel 1975

Mısra: 5

*Gördüğümden bu
yana, gördüğüm
zamandan beri.*

*Servkaddüñlâlehad
düñ göreliden cân u
dil
Gülşenemâyilteferr
üc eylemez seyrâna
dil*

gören:

1. görenler:-ler

Gazel 1517

Mısra: 5

*Bakan, gören,
şahit olan.*

*Ol perî-rüyı
görenler 'aqlıdan
olur berî
Ditreyüpyire düşer
güyâ ki tutar anı
şar'*

2. gören:

Gazel 1537

Mısra: 5

*Bakan, gören,
şahit olan.*

*Küh-ı gamdadır
gören beni peleng-i*

*pîşedür
Derd-i
hasretleyakaldansîn
emüzreniçedağ*

3. gören:

Gazel 1557

Mısra: 5

*Bakan, gören,
şahit olan.*

*Sînemüñdâğın
gören küy-ı harâbât
içre dir
Pullarıyla tekye-i
gamdayatur bir eski
def*

4. gören:

Gazel 1559

Mısra: 5

*Bakan, gören,
şahit olan.*

*Gözlerümüñ yaşını
'ummânabeñzetdi
gören
Zâhiriderdürleriçeş
mümolupdurçünşad
ef*

5. görenler:-ler

Gazel 1604

Mısra: 6

*Bakan, gören,
şahit olan.*

*Girü kıl hırka-i
zerkuñ bugün gel
bâdeyeşüfi
Görenler bu libäs
ile
sañadirlerhemânzer
râk*

6. gören:

Gazel 1742

Mısra: 2

*Bakan, gören,
şahit olan.*

*Okurlar âyet-i secde
açubanmuşhaf-ı
rüyüñ
Hemânmihrâb-ı
ebrüñakılur secde
gören boyuñ*

7. görenler:-ler

Gazel 1753

Mısra: 1

*Bakan, gören,
şahit olan.*

*Görenler dîde-i
eşkümdidimâ-ı
'inebdenyig
İşidennâleferyâdum
dağı 'iyş ü
tarabdanyig*

8. gören:

Gazel 1770

Mısra: 6

*Bakan, gören,
şahit olan.*

*Bir
noqtadurlebünden
kimse nişânevirmez
Müdanincedürdirler
gören şehâmiyânüñ*

9. gören:

Gazel 1795

Mısra: 5

*Bakan, gören,
şahit olan.*

*Tâb-ı mülden gül
gül olsa 'arızımıdır
gören*

Ābdanāteş
'ayānāteşdenāb
olmak gerek

10. **görenler:-ler**

Gazel 1865

Mısra: 6

*Bakan, gören,
şahit olan.*

Anuñ-içünsineme
yazıldı şekl-i zü'l-
fıķār
Tā görenler diyeler
kim
sineçäkündürsenüñ

göriccek:

1. **göriccek:**

Gazel 1508

Mısra: 7

*Gördüğü zaman,
görünce.*

Göriccek gün
yüzünüñşadoluram
Zirā eyler
gönülşafādanhaz

2. **göriccek:**

Gazel 1749

Mısra: 2

*Gördüğü zaman,
görünce.*

Hālını 'arzitmege
kim varsa bu
dīvānenüñ
Ol daħışeydāsı olur
göriccekcānānenüñ

3. **göriccek:**

Gazel 1803

Mısra: 13

*Gördüğü zaman,
görünce.*

İy saçı leylāgöriccek
kim
bañamecnündimez
Olıcaktīvānelıķlaışt
ihārikimsentüñ

4. **göriccek:**

Gazel 1826

Mısra: 9

*Gördüğü zaman,
görünce.*

Bu Muħıbbī ser-i
zülfindekihālingöric
ek
Didi dil murğını pes
dutmaga bir dāne
gerek

görin:

1. **görinse:-se**

Gazel 1555

Mısra: 5

*Görünmek. II -
mış/-mış gibi gelmek.*

Döstüm düşmen
görinseyüzümidönd
ürmezem
Mevc urup
deryālayındüşmān
olursa şāfşāf

2. **görinür:-ür**

Gazel 1623

Mısra: 2

*Görünmek. II -
mış/-mış gibi gelmek.*

'Arz-ı nūr eyler
dem-ā-dem 'arız-ı
zībāya bak
Halkaħalkagörinür
ol zülf-i semen-sāya
bak

3. **görinen:-en**

Gazel 1735

Mısra: 8

*Görünmek. II -
mış/-mış gibi gelmek.*

Gözlerüm yaşın
dem-ā-dem eyleyen
āb-ı revān
Bāğ-ı
hüşnindegörinen
servi dālıduranuñ

4. **görinen:-en**

Gazel 1735

Mısra: 9

*Görünmek. II -
mış/-mış gibi gelmek.*

İy Muħıbbīgerdenin
degörinenkāküldeg
ül
Ehl-i
'ışkuñboynınadışm
işvebālıdüranuñ

5. **göriine:-e**

Gazel 1766

Mısra: 6

*Görünmek. II -
mış/-mış gibi gelmek.*

Māh gibi kaçan
iydösttülü'
eyleyesin
Hüblarencüm olup
görinehayl ü
haşemüñ

6. **görinür:-ür**

Gazel 1888

Mısra: 10

*Görünmek. II -
mış/-mış gibi gelmek.*

Her kim ki Muħıbbī
göre bu şı'r-i latīfı

Eydürgörinür gül
gibi hoş-ter
dahınâzük

7. **görinür:-ür**

Gazel 1903

Mısra: 9

Görünmek. II -

mış/-miş gibi gelmek.

Görinür anı
Muhibbî olur ol
demde nihân
Âl-ılagönlüñalür dil
virneperrî-zâde gül

8. **görinür:-ür**

Gazel 1992

Mısra: 7

Görünmek. II -

mış/-miş gibi gelmek.

Gâhîşarâb-ı la'l-ile
mestânegörinür
Gâhîgübâr-ı hañt-
ılahayrân olan
göñül

9. **görinürse:-ür, -se**

Gazel 1541

Mısra: 9

Görülür duruma

gelmek, görülür olmak,

gözükmek; izlenim

uyandırmak.

Görinürse ne
'acebküh-ı belâ
kaplanı
Çün yakar sîneye
durmaz bu
Muhibbîniçedâğ

10. **görinür:-ür**

Gazel 1553

Mısra: 5

Görülür duruma
gelmek, görülür olmak,
gözükmek; izlenim
uyandırmak.

Sîm ü zer kim
görinür bil anı
dünyaçirkidür
Çün bile gitmez
senüñleüstinekef
geçme kef

11. **görinür:-ür**

Gazel 1585

Mısra: 8

Görülür duruma

gelmek, görülür olmak,
gözükmek; izlenim
uyandırmak.

Âteş-i 'ışkı ser-â-
ser yaddı 'âlem
mülkini
Gerçi
baksañzâhirengörin
ür anda nâr yok

12. **görine:-e**

Gazel 1604

Mısra: 3

Görülür duruma

gelmek, görülür olmak,
gözükmek; izlenim
uyandırmak.

Görinena'l-i
tevsenüñgözineşekl
-i mihrâbî
İdersetañmıdır anı
kokılsunkıblegâh
'uşşâk

13. **görinür:-ür**

Gazel 1682

Mısra: 6

Görülür duruma

gelmek, görülür olmak,
gözükmek; izlenim
uyandırmak.

Kaçan dil âteşe
yansa çıkar bu
âhumeflâke
Görinürâteşiçünkini
hânıbañaöğretmeñ

14. **görinen:**

Gazel 1728

Mısra: 3

Görülür duruma

gelmek, görülür olmak,
gözükmek; izlenim
uyandırmak.

Yaralardurgörinene
flâkdesanmañuznüc
üm
Sînesineirişür her
giceâhumdanñaden
g

15. **görinen:-en**

Gazel 1739

Mısra: 11

Görülür duruma

gelmek, görülür olmak,
gözükmek; izlenim
uyandırmak.

Görinenzülfüñmidü
rdidümyahüddâm-ı
belâ
Didiyañlışañladuñbî
-çâredârüñdursenüñ

16. **görinür:-ür**

Gazel 1798

Mısra: 9

Görülür duruma

gelmek, görülür olmak,
gözükmek; izlenim
uyandırmak.

İyMuhibbiyigörin
ürçünkiatlasdanpalā
s
İstemezsem
tañmidurşimdengirtü
āmādelik

17. **görünür:-ür**

Gazel 1842

Mısra: 4

*Görülür duruma
gelmek, görülür olmak,
gözükmek; izlenim
uyandırmak.*

Yanalı âteş-i 'ışka
heves-i Leylî ile
Müdegül başında
duhānıgörünürMecn
ünüñ

18. **görünen:-en**

Gazel 1854

Mısra: 6

*Görülür duruma
gelmek, görülür olmak,
gözükmek; izlenim
uyandırmak.*

Öldürdimeded
eylemes-ise beni
çeşmüñ
Mimdehenüñlegöri
nenşol iki dāluñ

19. **görünür:-ür**

Gazel 1855

Mısra: 3

*Görülür duruma
gelmek, görülür olmak,
gözükmek; izlenim
uyandırmak.*

Āhumgörünürāteş-i
'ışkumçüdidildedür
Bir hāneye ki od

düşe lā-büdduhān
gerek

20. **görünen:-en**

Gazel 1859

Mısra: 2

*Görülür duruma
gelmek, görülür olmak,
gözükmek; izlenim
uyandırmak.*

İñledençarhıdilāfery
ād u zāruñdursenüñ
Görinenencümdegü
l her
şebşerāruñdursenüñ

21. **görindügi:-düğ, -i**

Gazel 1865

Mısra: 9

*Görülür duruma
gelmek, görülür olmak,
gözükmek; izlenim
uyandırmak.*

İyMuhibbī bu tokuz
çarhıñgörindügikeb
ūd
Şöyle beñzerdūd-ı
āh-ı
derdnāküñdursenüñ

22. **görüne:-e**

Gazel 1874

Mısra: 10

*Görülür duruma
gelmek, görülür olmak,
gözükmek; izlenim
uyandırmak.*

Bu
Muhibbīnünñşebıkad
r ü günü bayram ola
Ger görinesām-ı
hicrinde
hilālīkaşuñuñ

23. **görünürde:-ür, -de**

Gazel 1887

Mısra: 12

*Görülür duruma
gelmek, görülür olmak,
gözükmek; izlenim
uyandırmak.*

Her neye mālīk ise
gül pāyınaitdinisār
Görünürde kaldı
ancak bir
'abāsıbülbülüñ

24. **görünmez:-mez**

Gazel 1923

Mısra: 3

*Görülür duruma
gelmek, görülür olmak,
gözükmek; izlenim
uyandırmak.*

Görinmez
'arızısünbül
saçından
Kim örte küfr ü
İmānı ne müşkil

25. **görünür:-ür**

Gazel 1937

Mısra: 1

*Görülür duruma
gelmek, görülür olmak,
gözükmek; izlenim
uyandırmak.*

Ĥamdü-lillāh kim
ser-ā-ser
görinürgülzār gül
Bülbül-i şürıdeye
'arz eyledi didār gül

26. **görünür:-ür**

Gazel 1968

Mısra: 8

*Görülür duruma
gelmek, görülür olmak,
gözükmek; izlenim
uyandırmak.*

Kađkıyāmetgonca
leb gül 'arız u
şrīndehān
Her kaçan kılsam
nazar sende
görinüri'tidāl

27. **görinür:-ür**

Gazel 1996

Mısra: 10

*Görülür duruma
gelmek, görülür olmak,
gözükmek; izlenim
uyandırmak.*

Ezel bezminde bir
cür'amahabbetcāmı
niçdi
Muhibbīanuñ-
içündürgörinür
mest ü lā-ya'kıl

görin:-

1. **görinür:-(ü)r**

Gazel 1766

Mısra: 10

*Görünmek. II -
mış/-miş gibi gelmek.*

Sanma
cevrüñni'metinkadr
ini bilmeye Muhib
Şehd ü
şekkergörinürāñace
fāvülemüñ

2. **görine:-e**

Gazel 1745

Mısra: 10

*Görülür duruma
gelmek, görülür olmak,*

*gözükmek; izlenim
uyandırmak.*

Görmez

Muhibbīla'lüñicānā

neden didüm

Didi ki cāngörine

mi gözden nihān

gerek

3. **görine:-e**

Gazel 1975

Mısra: 10

*Görülür duruma
gelmek, görülür olmak,
gözükmek; izlenim
uyandırmak.*

Bu Muhibbī olalı
mecnuñsaçuñleylāsı
na

Görineşimdengirüşe
ydāgönüldivāne dil

görinen:

1. **görinen:-inen**

Gazel 1676

Mısra: 8

*Aşık, belirgin,
açıkta.*

Cānumageçdimtüjeñ

hançeriyruh-ı

revān

Bir nazar eyle

elüñdegörinen kan

ancak

2. **görinen:**

Gazel 1679

Mısra: 9

*Aşık, belirgin,
açıkta.*

İyMuhibbīgörinen

güller

degülgülzārda

Saçılıpdur bil ki
çeşm-i hün-
feşānıbülbülün

3. **görinen:**

Gazel 1758

Mısra: 5

*Aşık, belirgin,
açıkta.*

Degülzülfgörinenbo

ynuñdakākül

Kamu

'ışkehlünüñaldüñgü
nāhın

4. **görinen:**

Gazel 1797

Mısra: 5

*Aşık, belirgin,
açıkta.*

H'āb u bī-

dārumdagörinence

mālüñnürıdır

Gicede gündüzde

eglencemhayālündü

rsenüñ

5. **görinen:**

Gazel 1896

Mısra: 4

*Aşık, belirgin,
açıkta.*

Sīnesinelāle gibi

dāğ uran 'aşıklarun

Ruħlarıñdagörineni

ydōsthālündürsenüñ

6. **görinen:**

Gazel 1949

Mısra: 8

*Aşık, belirgin,
açıkta.*

Eşk-i
çeşmümdürîhâta
eyleyen 'âlemleri
Siz anı
deryâsanursızgörüne
nderyâdegül

7. görinen:

Gazel 1955

Mısra: 4

*Âşıkar, belîrgin,
açıkta.*

'Işık yayın çekmede
elde
kepâdemdürbenüm
Görinenevc-i
felekdedirlerañakav
s-i zâl

görmekdilerseñ:

1. **görmek dilerseñ:-r, -señ**

Gazel 1577

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Görmek istemek.

Cilvesin görmek
dilerseñ ol gül
endâmuñ yine
Gülşen ü bâğ içre iy
dil cilve-i fâvüsa
bak

2. **görmek dilerseñ:-rseñ**

Gazel 1670

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Görmek istemek.

'Işkumı görmek
dilerseñ kan
yaşuma kıl nazar
Derdümi bilmek

hâkikat ise rüy-ı
zerde bak

görmek ister:

1. **görmek ister:-r**

Gazel 1524

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Görmeyi dilemek.

Görmek ister
hüsnüñiolmuşmeger
dîvânesi
Her gice dirile
mescidde seni arar
şem'

görmekisterseñ:

1. **görmek isterseñ:-r, -señ-se, -ñ**

Gazel 1625

Mısra: 13

Kelime Tipi: -

Görmeyi dilemek.

Görmek
isterseñMuhibbîdâğ
-ı 'ışkısînede
Var şafağ içinde
bedrolmuştogarken
aya bak

2. **görmek isterseñ:-r, -señ-rseñ**

Gazel 1639

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Görmeyi dilemek.

Görmek isterseñ
gözüm yaşımı var
seylâba bak
Bilmek
isterseñgönülnâlişle
rindölâba bak

3. **görmek isterseñ:-r, -señ**

Gazel 1883

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Görmeyi dilemek.

Görmek
isterseñegerdâyime
emâlındöstuñ
Levh-i dilde naķş
kıl her dem
hayâlındöstuñ

4. **görmek isterseñ:-r, -señ**

Gazel 1999

Mısra: 13

Kelime Tipi: -

Görmeyi dilemek.

Nev-bahârı görmek
isterseñMuhibbîbâğ
a gel
Kıl temâşâ her
tarafserv ü semen
gülzâr gül

görmevelden:

1. **görmeyelden:**

Gazel 1750

Mısra: 9

Görmediğimden

beri.

Gün
yüzüñigörmeyelden
bu Muhibbîhâste-
dil
Karañuoldıgörinme
zgözineçarh-ı felek

2. **görmeyelden:**

Gazel 1852

Mısra: 1

*Görmediğimden
beri.
Gül
yüzini görmeyelden
dostlarcanänenün
Kalmadı bülbül gibi
şabrı dil-i
dīvānenün*

görmezeurma:

1. **görmeze urma:-ma**

Gazel 1835

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Görmezden

*gelmek, görmemiş gibi
davranmak.*

Görmeze
urmaşehâhışm-ıla
kıl bārīnazar
Dōstum kanı
aramuzda olan
hakk-ı nemek

2. **görmeze urma:**

Gazel 1870

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Görmezden

gelmek.

Görmeze
urmaşehâhışm ile
kıl bārīnazar
Dōstum kanı
aramuzda olan nān
u nemek

görün:

1. **görün:**

Gazel 1738

Mısra: 1

Bakin! Görün!.

Zulmidüp
'āşıklaradād
itmeyen şāhıgörüñ
Kapusındarüz u
şebferyād-
ılaāhıgörüñ

2. **görün:**

Gazel 1738

Mısra: 2

Bakin! Görün!.

Zulmidüp
'āşıklaradād
itmeyen şāhıgörüñ
Kapusındarüz u
şebferyād-
ılaāhıgörüñ

3. **görün:**

Gazel 1738

Mısra: 4

Bakin! Görün!.

Korkaram gün
yüzine bulut gibi
māni' ola
Dūd gibi sīneden
her dem çıkan
āhıgörüñ

4. **görün:**

Gazel 1738

Mısra: 6

Bakin! Görün!.

İrmek ister
zülfinüñpāyānınaşe
ydāgönül
Ne uzun
sevdayadüşmiş
'ōmr-i kütāhıgörüñ

5. **görün:**

Gazel 1738

Mısra: 8

Bakin! Görün!.

Kākülünde cem'
idüpbī-dilleri
habsitmege
Nāzūkāneğabgabin
dakazduğıāhıgörüñ

6. **görün:**

Gazel 1738

Mısra: 10

Bakin! Görün!.

Cem' kıldı bu
Muhibbī gerçi
'aqlıhırmenin
Her yañatagıtdı
'ışkuñbādı ol
kāhıgörüñ

7. **görün:**

Gazel 1747

Mısra: 1

Bakin! Görün!.

Zulm-ıla
'āşıklarūñgönlin
yıkan şāhıgörüñ
Kapusındagice
gündüz āh-
ılavāhıgörüñ

8. **görün:**

Gazel 1747

Mısra: 2

Bakin! Görün!.

Zulm-ıla
'āşıklarūñgönlin
yıkan şāhıgörüñ
Kapusındagice
gündüz āh-
ılavāhıgörüñ

9. **görün:**

Gazel 1747

Mısra: 4

Bakın! Görün!.

Olmaz-ıdîfâş
'ışkum göz yaşını
dökmesem
İhtiyâr-ıladegül
dilden çıkan
âhıgörün

10. **görün:**

Gazel 1747

Mısra: 6

Bakın! Görün!.

Ğamşebindegönüm
üñdüzdinbenümben
dıtmege
Pıçpıç itmiş
kemend-i zülfın ol
mâhıgörün

11. **görün:**

Gazel 1747

Mısra: 8

Bakın! Görün!.

Tül-ı zülfün fikrin
eyler iremez
pâyânına
Bir uzun sevdâ-y-
ıla bu 'ömr-i
kütâhıgörün

12. **görün:**

Gazel 1747

Mısra: 10

Bakın! Görün!.

İyMuhibbizülf ü
haddenseyr kıl şâm
u seher
Kadr ü nev-rûzı bir
iden
kudretu'llâhıgörün

13. **görün:**

Gazel 1749

Mısra: 10

Bakın! Görün!.

Āteş-i ruhsârûña
yaksa Muhibbî dil
ne ğam
Şem'eyanmakdang
örünpervâsı yok
pervânenün

görünen:

1. **görünen:**

Gazel 1698

Mısra: 4

*Görüldüğü kadar,
görünenden ibaret.*

Düşüren dil
murgındâm-ı
belâyanâgehân
Görünen
zülfünucındadânehâ
lünürsenün

göster:

1. **gösterür:-ür**

Gazel 1512

Mısra: 5

Görülmesini

*sağlamak, görmesine
yol açmak.*

'Āşıkabîndürlühâlet
gösterürperr-i
meges
Çünküânşâvtınuñ
ma'nâsın eyler
istimâ'

2. **gösterürsin:-ürsin**

Gazel 1589

Mısra: 5

Görülmesini

*sağlamak, görmesine
yol açmak.*

Ālidersingösterürsi
nâl-ıla evvel yüzün

Bu

'acebdürsoñradirsın
gönlümi alınca yok

3. **gösterüp:-üp**

Gazel 1602

Mısra: 7

Görülmesini

*sağlamak, görmesine
yol açmak.*

Leylüzülfünğösterüp
âheyledünmecnün
beni
Döstumzencîr-i
zülfе yok-durur
benden ehağ

4. **gösterür:-ür**

Gazel 1634

Mısra: 10

Görülmesini

*sağlamak, görmesine
yol açmak.*

İygönül aldanma
sakın bu felek bir

hoğkabâz

Her nefes

bîndürlülü'bingöste

rür ol bâzı çok

5. **gösterüp:-üp**

Gazel 1640

Mısra: 4

Görülmesini

*sağlamak, görmesine
yol açmak.*

Bu dil derdine sen
dermânçünâhiritme
yecekdün

Ne idi gösterüp
evvel
yüzüñimübtelâ
kılmak

6. **göstermedi:-medi**
Gazel 1668
Mısra: 4
Görülmesini
sağlamak, görmesine
yol açmak.
Olup
hicrânşebindezâr u
giryân
Baña göstermedi
şubh hem-dem-i
'ışk

7. **göster:**
Gazel 1693
Mısra: 5
Görülmesini
sağlamak, görmesine
yol açmak.
Gün yüzüñ göster
vefâ kıl
'ahdüñeybî-vefâ
Hiç düşer mi
va'deyi terk
eyleyüp hoş
eylemek

8. **gösterüñ:-üñ**
Gazel 1699
Mısra: 1
Görülmesini
sağlamak, görmesine
yol açmak.
Mest-i
'ışkambañarâhngös
terüñmeyhânenüñ
Çünkü ancak kadrini
ben

bilürempeymänenü
ñ

9. **gösterüp:-üp**
Gazel 1716
Mısra: 6
Görülmesini
sağlamak, görmesine
yol açmak.
'İşkumbenümhâfice
iken rûze gibi âh
'İyd ayı gibi
gösterüpitdi
'ayânkaşuñ

10. **göster:**
Gazel 1724
Mısra: 2
Görülmesini
sağlamak, görmesine
yol açmak.
Hayâl-i zülf-ile dil
giceğamnâk
Güneş yüzüñi
göster eyle bî-bâk

11. **gösterüp:-üp**
Gazel 1733
Mısra: 2
Görülmesini
sağlamak, görmesine
yol açmak.
Sünbülün evvel
ruhuñda 'anber-
eşşâneyledüñ
Soñrahañtuñgösterü
phâtırperîşâneyledü
ñ

12. **gösterüp:-üp**
Gazel 1733
Mısra: 7
Görülmesini

sağlamak, görmesine
yol açmak.
Fitne-i devr-i
kâmerdürgösterüpk
âfirhañuñ
Zülfüñidâmeyleyüp
şayd-ı
müselmâneyledüñ

13. **gösterür:-ür**
Gazel 1773
Mısra: 6
Görülmesini
sağlamak, görmesine
yol açmak.
Genc-i
hüsnüñdemegersihr
eyledi sâhirgözün
Zülfüñigösterür
ejder
mâritdimülaruñ

14. **gösterüp:-üp**
Gazel 1776
Mısra: 1
Görülmesini
sağlamak, görmesine
yol açmak.
Gösterüp gün
yüzini ol itdi bu
'aqlumıdeng
Soñradancevr ü
cefâlar ile
geçdidürlüreng

15. **gösterür:-ür**
Gazel 1776
Mısra: 10
Görülmesini
sağlamak, görmesine
yol açmak.
İyMuhibbîbâğa var
şun'-ı Hüdâya kıl

nazar
Sâyesini gösterür
her bir ağaçnağ'-ı
peleng

16. **göster:**

Gazel 1784

Mısra: 6

Görülmesini

*sağlamak, görmesine
yol açmak.*

Şu deñlü teşne
olmışdurdehân u
sînemiy dilber
Tevakku' iderem
göster bañaçâh-ı
zenahdânûñ

17. **göstermeyüp:-
meyüp**

Gazel 1815

Mısra: 5

Görülmesini

*sağlamak, görmesine
yol açmak.*

Zülfünigöstermeyü
phâlümperîşâneyley
üp
Gün
yüzündendüridüşu
bhumbenümşâmeyley
edüñ

18. **gösterüp:-üp**

Gazel 1827

Mısra: 5

Görülmesini

*sağlamak, görmesine
yol açmak.*

Gösterüp ya
kaşuñıkirpügüñieyley
eyüp ok

Bagrumipäreleyüpy
aşumıgülgünitdüñ

19. **gösterdüñ:-dü, -ñ**

Gazel 1878

Mısra: 7

Görülmesini

*sağlamak, görmesine
yol açmak.*

Dâl-ı
zülfüñdâlgösterdüñ
cefâyaişanem
Bâr-ı gamdan bu
elif
kaddümbenümnüne
yledüñ

20. **gösterüp:-üp**

Gazel 1890

Mısra: 1

Görülmesini

*sağlamak, görmesine
yol açmak.*

Gösterüpagzuñdala'
lüñsoñrapinhâneyle
düñ
Öldürüp 'aşıkları
yok yirlere kan
eyledüñ

21. **göstermiş:-miş**

Gazel 1891

Mısra: 12

Görülmesini

*sağlamak, görmesine
yol açmak.*

'Uşşâkı öldürüp
başa
dakmışotagasın
Göstermiş uzun
illere gör kara
perçemüñ

22. **gösterüp:-üp**

Gazel 1896

Mısra: 7

Görülmesini

*sağlamak, görmesine
yol açmak.*

Gerdenindegösterüp
zülfinsü'âlitdididü
m
Hâyzâlimboynuñad
üşmişvebâlüdürse
nüñ

23. **gösterüp:-üp**

Gazel 1904

Mısra: 6

Görülmesini

*sağlamak, görmesine
yol açmak.*

Bu elif
kaddümdilerseñdâl
ola
Gösterüpzülfüñteke
rrümeylegil

24. **göstere:-e**

Gazel 1932

Mısra: 2

Görülmesini

*sağlamak, görmesine
yol açmak.*

Kendüyirâh-ı
'ademde eyledi
izhâr gül
Bülbül-i bî-dillere
tâ göstere dîdâr gül

25. **gösterüp:-üp**

Gazel 1935

Mısra: 8

Görülmesini

*sağlamak, görmesine
yol açmak.*

Gördüğümde
okudum zülfini
“Ve'l-leyl” âyetin
Gösterüpyüzindidi
“Ve’ş-şems”
okıKur’âna gel

26. **göstermez:-mez**

Gazel 1942

Mısra: **11**

Görülmesini

*sağlamak, görmesine
yol açmak.*

Yâr göstermez

Muhibbî gül gibi

büy-ı vefâ

Bülbül-âsâ sen de

her dem âh u

feryâdeylegil

27. **gösterüp:-üp**

Gazel 1942

Mısra: **10**

Görülmesini

*sağlamak, görmesine
yol açmak.*

Nâhün-ıla gel dilâ

sen daħı kes

ğamkühını

Küh-

kenlikgösterüpaduñ

ıFerhâdeylegil

28. **göstermedi:-me, -di**

Gazel 1980

Mısra: **6**

Görülmesini

*sağlamak, görmesine
yol açmak.*

‘İyd-i

vaşlarişe[yi]m

diyüdütdumrüzeler

Baña göstermedi

tâli’

görmedümebrühilâl

29. **gösterür:-ür**

Gazel 1984

Mısra: **3**

Görülmesini

*sağlamak, görmesine
yol açmak.*

Egerçidehr evvel

gösterürkand

Velâhiriçürür ol

helâhil

30. **gösterüben:-üben**

Gazel 1987

Mısra: **8**

Görülmesini

*sağlamak, görmesine
yol açmak.*

Bir zerre gibi

eyleyeyim

‘âlemiseyrân

Tek gün

yüzüñigösterübenba

ña ‘ayân ol

31. **göster:**

Gazel 1988

Mısra: **5**

Görülmesini

*sağlamak, görmesine
yol açmak.*

Sen baña göster

cemâlünşem’inicân

yakayım

Âteşi görse yanar

döymeksüzinpervân

e gel

32. **göster:**

Gazel 1998

Mısra: **2**

*Görülmesini
sağlamak, görmesine
yol açmak.*

Gidüprüzeirişdi

‘iydkadehbâdeyleħa

ndan kıl

Hilâlebrüñi gel

göster benüm

‘iydümiçendân kıl

göster:-

1. **gösterür:-ür**

Gazel 1561

Mısra: **4**

Görülmesini

*sağlamak, görmesine
yol açmak.*

Sırr-ı ‘ışkı bu

gönülzâhiriderse ne

‘aceb

Gösterür her ne ki

içinde ola şîşe-i sâf

2. **gösterür:-ür**

Gazel 1616

Mısra: **8**

Görülmesini

*sağlamak, görmesine
yol açmak.*

Bâğa var eyle nazar

her bir şecerden

‘ibret al

Gör neler

ħalkeylemişdürgöst

erür gülden tıbaħ

3. **gösterdi:-di**

Gazel 1698

Mısra: **7**

Görülmesini

*sağlamak, görmesine
yol açmak.*

Gerdenindezülfini
gösterdi
dildāradidüm
Ehl-i
'ıŧkaidügünbeñzer
vebālūñdürsenūñ

4. **göster:**

Gazel 1750

Mısra: 3

*Görülmesini
sağlamak, görmesine
yol açmak.*

Hayra gir 'uŧŧāka
göster gel zekāt-ı
hüsñüñi
Dōstum senden
kabül itmek anı
benden dimek

5. **göster:**

Gazel 1915

Mısra: 1

*Görülmesini
sağlamak, görmesine
yol açmak.*

Mihr idüp 'āŧıqlara
gün gibi gel göster
cemāl
Çünnazardan
gelmedi hürŧid-i
rağŧānazevāl

6. **göster:**

Gazel 1998

Mısra: 5

*Görülmesini
sağlamak, görmesine
yol açmak.*

Nigārāburka'uñkeŧf
it cihāna gün yüzüñ
göster
Gele mihr ü mehe

dehŧet felek
çeŧminiħayrān kıl

göstereldenberü:

1. **göstereldenberü:**

Gazel 1787

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Gösterdiğinden

beri.

Göstereldenberüzül
feyñüñiyleylıhürām
Beni zencīr ile
bağlamalumeñnūnit
düñ

götür:

1. **götürgil:-gil**

Gazel 1604

Mısra: 7

Alıp götürme.

Semend-i bād-
pāyuñlagötürgilhāki
niyirden
İde kühl-i baŧar anı
melekler
çeŧmidürmüŧtāk

2. **götür:**

Gazel 1670

Mısra: 7

Alıp götürme.

ħāk-i pāy oldum
yolıñdaiyŧabālūtf it
götür
Kūy-ı dildāra ilet
bi'llāhyatur ol
gerde bak

3. **götürür:-ür**

Gazel 1753

Mısra: 11

Alıp götürme.

Edebeçüntāc-ı
devletdürMuħıbbı
götürür baŧa
Bulınmaz nesne
'ālemde ola
hergizedebdenyig

4. **götürür:-ür**

Gazel 1789

Mısra: 4

Alıp götürme.
Gözlerüm yaŧı
benüm artar Furāt u
Dicleden
Anuñçün götürür
cismümimāñend-i
kelek

5. **götürdi:-di**

Gazel 1803

Mısra: 3

Alıp götürme.
ŧöyle ħākitdüñ beni
yirdengötürdirüzigā
r
Göklere
peyvesteolmasunğu
bāñkimsenūñ

6. **götür:**

Gazel 1960

Mısra: 6

Alıp götürme.
'Ālemyüzininürüñ-
ıla gel münevver it
Götür niķāb gün
yüzüñiāñitāb kıl

7. **götürür:-ür**

Gazel 1989

Mısra: 5

Alıp götürme.

Kūhtaḥammūl
itmez iken götürür
bār-ı ğamı
Üştür-i
sermestdüryükinekā
dirdürgöñül

götür-:

1. **götürürsin:-ürsin**

Gazel 1561

Mısra: 13

Alıp götürme.

İyMuḥibbīgötürürsi
n dün ü gün bār-ı
ġamı
Āferīnsañataḥammū
lidemezdiañaKāf

gövin:

1. **göyinmek:-mek**

Gazel 1649

Mısra: 2

Yanmak.

‘Işkâteşine düşmek
bir özge ḥālet ancak
Ol âteşegöyinmek
ol da sa’ādet ancak

göz:

1. **gözden:-den**

Gazel 1516

Mısra: 2

Göz, görme

organı.

Gördinār-ı ‘ışk-
ılayandugını acıdı
şem’
Anuñ-ıçundur
döker her gice
gözden kanlu dem’

2. **gözlerüm:-lerüm, -**

Gazel 1521

Mısra: 2

Göz, görme

organı.

Giceler
‘ışkuñlacānā yanar
oldum hem çü şem’
Dānedāneanuñçün
gözlerümakıtdı
dem’

3. **gözde:-de**

Gazel 1535

Mısra: 14

Göz, görme

organı.

İyşanemsensüzeger
sorsañMuḥibbīḥālin
i
Gözde nem başında
sevdā dilde
âteşsīnedağ

4. **gözde:--de**

Gazel 1543

Mısra: 3

Göz, görme

organı.

Başdasevdā dilde
ğavğā gözde nem
sīnemde od
Ḥālūmi sorana
diremişidenlerdenır
ag

5. **gözlerüm:-ler, -üm**

Gazel 1563

Mısra: 1

Göz, görme

organı.

Dürler ile
gözlerümtolı idi
hem çüşādef
Bī-

vefādilberlerüñyolu
nda hep oldı telef

6. **gözlerümden:-ler, -**
üm, -den

Gazel 1571

Mısra: 8

Göz, görme

organı.

Ḥırmen-i ‘ömrüm
bañavirmezdicevce
ḥāşılı
Gözlerümden her
seheryagmaşa ger
bārān-ı ‘ışk

7. **gözleri:-ler, -i**

Gazel 1583

Mısra: 4

Göz, görme

organı.

Ḥarīş olma
iñendünyā-yıdūna
Toyurmaz gözleri
illā ki toprak

8. **gözüm:-üm**

Gazel 1586

Mısra: 3

Göz, görme

organı.

Sanki ebr-i nev-
bahārīdürsañakarşu
gözüm
Yagdurur her dem
sirişkidimebārān
anda yok

9. **gözlerümden:-ler, -**
üm, -den

Gazel 1602

Mısra: 9

Göz, görme
organı.
Leblerüñ öpsem
olur bu
gözlerümden yaş
revân
Dilberâ 'ayb
eyleme olur
ferâhdanaglamak

10. **gözine:-i, -n, -e**

Gazel 1604

Mısra: 3

Göz, görme

organı.

Görinena'l-i
tevsenüñgözineşekl
-i mihrâbî
İdersetañımdur anı
kokılsunķiblegâh
'uşşâk

11. **gözlerümden:-ler, -
üm, -den**

Gazel 1614

Mısra: 4

Göz, görme

organı.

Gicelemnâle kılsam
çın şehergeh
Saçılurgözlerümden
şebnem-i 'ışk

12. **gözden:-den**

Gazel 1616

Mısra: 12

Göz, görme

organı.

'Āşık oldum [ben]
ezelden
güşidüpdîdaruñı
Haķdemişler 'āşık

olur gözden evvel
kulak

13. **gözden:-den**

Gazel 1633

Mısra: 8

Göz, görme

organı.

Bilmek
isterseñderünümhâli
ni gör nâlemi
'Işkumaşâhid
gerekse gözden
akan yaşa bak

14. **gözlerüñ:-ler, -üñ**

Gazel 1633

Mısra: 5

Göz, görme

organı.

Sürme kıl hâk-i
derini açıla
tâgözlerüñ
Bu cihân mülkini
seyr it dâne-i
haşhâşa bak

15. **gözleri:-ler, -i**

Gazel 1664

Mısra: 2

Göz, görme

organı.

Ger murâduñserv
ise ol kâmet-i
bâlâya bak
Seyr-i
nergisdenn'olur ol
gözleri şehlâya bak

16. **gözüm:-üm**

Gazel 1672

Mısra: 5

Göz, görme
organı.

Gün yüzüñi
göremem tolar bu
gözüm yaş-ıla
Gâhâhumgehshâb-
ı zülfidersettârlık

17. **gözleri:-ler, -i**

Gazel 1677

Mısra: 5

Göz, görme

organı.

Mestle geçmiş
gözleri
halkaimâmetitmege
Câmi'-i hüsn içre
gel kaşındaki
mihrâba bak

18. **gözümden:-ümden**

Gazel 1677

Mısra: 2

Göz, görme

organı.

Niçeñlerdöstumgö
ñlümdekidölâba
bak
Anı gerdân eyleyen
gözümdeñ akan âba
bak

19. **gözi:-i**

Gazel 1682

Mısra: 7

Göz, görme

organı.

Ķadiyârũñķiyâmetd
ürgözi de 'ayn-ı
âfetdür
Belürdi fitne-i
âhîrzamânibañaögre
tmeñ

20. **gözi:-i**

Gazel 1688

Mısra: **8**

Göz, görme

organı.

Biz içüpcâm-ı
muşaffâvirelümçân
aşafâ
Zâhidüñgönligözito
ptolu hep gerd
gerek

21. **gözleri:-ler, -i**

Gazel 1688

Mısra: **1**

Göz, görme

organı.

‘Âşıkûñ gözleri
nem çehresi de zerd
gerek
Taşrası dâğ-ıla pür
içi tolu derd gerek

22. **gözlerüñ:-ler, -üñ**

Gazel 1703

Mısra: **1**

Göz, görme

organı.

Hüsngülzârında
otlar gözlerüñâhü-
yımüşg
Çın-i zülfüñdeprede
tuta cihâñbüy-ı
müşg

23. **gözi:-i**

Gazel 1707

Mısra: **5**

Göz, görme

organı.

Zülfineşım eylese
tañ mı gözi

Cengiderâhü kaçan
görse peleng

24. **gözlerüñle:-ler, -
üñ, -le**

Gazel 1708

Mısra: **10**

Göz, görme

organı.

İyMuhibbibezm-i
ğamdapışkeşderd
ehline
Hün-ı dilden
gözlerüñle iki tolu
şşe çek

25. **gözüm:-üm**

Gazel 1709

Mısra: **3**

Göz, görme

organı.

Dilâahyleyüp
dökme gözüm yaş
Sakin kim fâş olur
râz-ı nihânuñ

26. **gözüm:-üm**

Gazel 1709

Mısra: **9**

Göz, görme

organı.

Gözüm yaş-
ılatolarâh kılsam
Nem eyler hâşşası
budur tumanuñ

27. **gözde:-de**

Gazel 1711

Mısra: **2**

Göz, görme

organı.

Gönlümündivânesin
e bir saçı leylâ

gerek

Başdasevdâ dilde
âteş gözde her dem
mâ gerek

28. **gözi:-i**

Gazel 1726

Mısra: **8**

Göz, görme

organı.

Diller alduñ evvel
âhîrgâret-i
dîneyledüñ
Hey
göziâfetmegeryog-
ımışimânuñsenüñ

29. **gözün:-ün**

Gazel 1731

Mısra: **7**

Göz, görme

organı.

Şarâb ister
gözünmestdürkoış
ünkanımı her dem
Çevürdüñsîh-i
miñnetleçübagrumı
kebâbitdüñ

30. **gözden:-den**

Gazel 1745

Mısra: **10**

Göz, görme

organı.

Görmez
Muhibbîla’lünicânâ
neden didüm
Didi ki cängörine
mi gözden nihân
gerek

31. **gözüm:-üm**

Gazel 1745

Mısra: 7
Göz, görme
organı.
Ol servkaddibâg-ı
hüsnde görüp
gözüm
Didi ki
pâyınayaşumanuñre
vân gerek

32. **gözlerüme:-ler, -
üm, -e**

Gazel 1771

Mısra: 2

Göz, görme

organı.

Eyleyen
cânâmu'atârdehrib
üyüñdursenüñ
Tütüyâ bu
gözlerümeçhâk-i
küyuñdursenüñ

33. **gözünden:-üñ, -den**

Gazel 1773

Mısra: 2

Göz, görme

organı.

Çekesin iy dil niçe
cevrin kad-i dil-
cûlaruñ
Ya niçe bir aka
iydîdegözündensula
ruñ

34. **gözlerüm:-ler, -üm**

Gazel 1778

Mısra: 9

Göz, görme

organı.

DidümMuhibbîşubh
a dek bu
gözlerümyılduz

sayar
Didi ki
hergizgörmedüm bu
vech-i bîdârikimüñ

35. **göz:**

Gazel 1791

Mısra: 8

Göz, görme

organı.

Baħr-ı
eşkümedegönülzevra
kıgirdâba düşer
Getüreçarħa anı göz
gibi girdâb gerek

36. **göze:-e**

Gazel 1791

Mısra: 18

Göz, görme

organı.

Düşde görse yüzüñi
ola Muhibbîkâni'
Kanı tâli' seni
görmege göze ħ'âb
gerek

37. **gözlerüm:-lerüm, -**

Gazel 1791

Mısra: 12

Göz, görme

organı.

Her yañakâdir ola
çekmegeeşkümsipe
hin
Gözlerüm gibi aña
bir şeh-i dârâb
gerek

38. **gözümün:-ü, -m, -**

üñ

Gazel 1793

Mısra: 1

Göz, görme
organı.

Göreym girye ile
yaşı çok olsun
gözümün
Zerd-i levhini görüp
itdimünakçaşyüzüm
ün

39. **gözüm:-üm**

Gazel 1794

Mısra: 6

Göz, görme

organı.

Raħmidersinhâlüme
añdukçaaglargıñmü
dâm
Müstedâm ol
müstedâm ol iy
gözüm aksunyaşuñ

40. **gözlerümden:-ler, -
üm, -den**

Gazel 1806

Mısra: 12

Göz, görme

organı.

Çünkitogrıldıgelür
dil şehrine sultân-ı
ğam
Gözlerümdenpâyına
dürlernisâr itsem
gerek

41. **gözi:-i**

Gazel 1816

Mısra: 15

Göz, görme

organı.

Göreldeñ ol gözi
kaşı Muhibbîñüñ
akar yaşı
Komışduryoluña

başı n' için dün
gicegelmedün

42. **gözlerüm:-ler, -üm**

Gazel 1816

Mısra: 13

Göz, görme

organı.

İçürdün 'alemün
zehrın
akıtduñgözlerüm
nehrin
Harābitdünğönül
şehrın n' için dün
gicegelmedün

43. **gözlerüm:-ler, -üm**

Gazel 1818

Mısra: 2

Göz, görme

organı.

Bagrumıhūnitdihasr
et 'azm-i yār itsem
gerek
Gözlerüm
gevherlerin
yāranısār itsem
gerek

44. **gözün:-ün**

Gazel 1830

Mısra: 1

Göz, görme

organı.

Cān u dil mülkini
evvel eyledi
yagmağözün
Öldüriserbilüremāhi
r beni şehlāgözün

45. **gözün:-ün**

Gazel 1830

Mısra: 4

Göz, görme

organı.

Dir-idüm dil
virmeyem 'ālemde
ben meh-rūlara
Bilmezemn'itdibañ
aitdi beni
rüs-vāgözün

46. **gözün:-ün**

Gazel 1830

Mısra: 10

Göz, görme

organı.

Leylüzülfünhasretin
den bu
Muhibbībendeñi
Eyledi Mecnün gibi
'ālemlererüs-vāgözü
ñ

47. **gözleri:-leri**

Gazel 1832

Mısra: 2

Göz, görme

organı.

Mihrini terk
itmeyemölince ben
cānānenün
Ol göziāhüyüzi gül
gözleri mestānenün

48. **gözleri:-ler, -i**

Gazel 1833

Mısra: 9

Göz, görme

organı.

Gözleri hīre olur
her ki göre
ruhlaruñı
Bu
Muhibbīniçemedh
eyleye hāl-i 'adesün

49. **gözi:-i**

Gazel 1838

Mısra: 1

Göz, görme

organı.

'Āşıkun çehresi
zerd ü gözinemnāk
gerek
'Işkda'vīsin iden
sīnesi hem çāk
gerek

50. **gözleriün:-ler, -ün**

Gazel 1841

Mısra: 4

Göz, görme

organı.

Bezm-i ğamda döne
döne olalı
bagrumkebāb
Hūn-ı dil nūşitmege
bu
gözleriücāmeyledü
ñ

51. **gözleri:-ler, -i**

Gazel 1847

Mısra: 2

Göz, görme

organı.

Dest uran dāmen-i
'ışka yakası çāk
gerek
Göklere āhıırüp
gözleri nemnāk
gerek

52. **gözleri:-ler, -i**

Gazel 1852

Mısra: 14

Göz, görme

organı.

Mest-i
'ışkoldıMuhibbıdağ
ıhuşyār olmaya
İçeli bir cür'asın ol
gözleri mestānenüñ

53. **gözine:-i, -(n)e**

Gazel 1856

Mısra: **13**

Göz, görme

organı.

Hāzer itme müjeden
bas bu
Muhibbıgözine
Zarar itmez biticek
kişiyē
sevdādikenüñ

54. **gözde:--de**

Gazel 1859

Mısra: **5**

Göz, görme

organı.

Sıneāteş gözde nem
başumdasevdā-
yıhevā
Niçeyıllarduryatur
dil
hāksāruñdursenüñ

55. **gözlerüme:-ler, -
üm, -e**

Gazel 1874

Mısra: **1**

Göz, görme

organı.

Gözlerümetā ki duş
oldıcemālıkaşuñuñ
Göñlümünlevhinde
naşoldıhayālıkaşu
ñuñ

56. **gözünle:-üñ, -le**

Gazel 1874

Mısra: **8**

Göz, görme

organı.

Tutdı bu
āhırzamāndürlüdüür
lü fitneler
Şolgözünle bir olalı
mekr ü ālıkaşuñuñ

57. **gözün:-üñ**

Gazel 1877

Mısra: **9**

Göz, görme

organı.

Gözün gevherlerini
tuħfe eyle
Muhibbıdergeh-i
sulṭānagirdüñ

58. **gözüme:-üm, -e**

Gazel 1893

Mısra: **7**

Göz, görme

organı.

Gözüme iyşabā
hinde ideremhāk-i
dıldārı
Gözüme
koymamazhergiz
yiter
kühliŞıfāhānuñ

59. **gözüm:-üm**

Gazel 1899

Mısra: **5**

Göz, görme

organı.

İy gözüm ağla gāh
sen gāh döküp hün-
ı ciğer
Tā diyeler ki çeşm-i

ter māsēnūñ ü dem
senüñ

60. **gözde:--de**

Gazel 1900

Mısra: **6**

Göz, görme

organı.

Sakınursam seni
kem gözden
ta'accüb eyleme
Sakıncāndan
'azızdür gözde olan
merdümek

61. **gözine:-i, -(n)e**

Gazel 1911

Mısra: **6**

Göz, görme

organı.

İster yüzini süre
varuḫhāk-i pāyına
Aluḫgözine anı kıla
tütiyāgöñül

62. **gözüm:-üm**

Gazel 1914

Mısra: **12**

Göz, görme

organı.

Hārdan gül
bitürürgeh döner
anı yitürür
İy gözüm kıl bir
nazariy dil gel
andan 'ibret al

63. **gözleri:-ler, -i**

Gazel 1915

Mısra: **4**

Göz, görme

organı.

Bir nazarla aldı
gönlüm beni
mecnûn eyledi
Gözleri
sâhirdegülse ya
nedürbaña bu hâl

64. **gözüñ:-ün**

Gazel 1919

Mısra: 4

Göz, görme

organı.

Pervâne-
vârşevkineşem'üñy
akup peri
Ĝarķ ol
gözünşirişkineyanm
aganūra gel

65. **gözlerüme:-ler, -
üm, -e**

Gazel 1921

Mısra: 4

Göz, görme

organı.

Bilmezemkendümyi
türdüm bir
'acebdivāneyem
Gözlerüme duş
olalıdanbenüm ol
zül f ü hâl

66. **gözlerümden:-ler, -
üm, -den**

Gazel 1925

Mısra: 8

Göz, görme

organı.

La'l-i
nābuñhasretindeniyi
eťāfetgüļşeni
Gözlerümdenşübha

dek bir demde kan
eksükdegül

67. **gözlerümden:-ler, -
üm, -den**

Gazel 1927

Mısra: 1

Göz, görme

organı.

Gözlerümdenñün-ı
dildürdökilenaşum
degül
Görinenküh-ı
belādуроñmadukbaş
umdegül

68. **gözüm:-üm**

Gazel 1944

Mısra: 3

Göz, görme

organı.

Acı yaşlar
dökdügingördi
gözüm deryālayın
Acıdı kıldı
terahñumdīde-i
giryāna dil

69. **gözümüñ:-üm, -üñ**

Gazel 1958

Mısra: 5

Göz, görme

organı.

Gözümüñcüybārınd
anyaşumderyāsime
vcurdu
Viriser 'ālemigarka
ki zīrā yok añañāyil

70. **gözüm:-üm**

Gazel 1967

Mısra: 3

Göz, görme
organı.

Gözüm yaş
sīneāteşdüd-ı āhum
Bular yitmez mi
'ışkumadelāyil

71. **gözümden:-üm, -
den**

Gazel 1970

Mısra: 5

Göz, görme

organı.

Gözümden hāk-i
pāyuñkühl olalı
Bu
çeşmümdürüşen
hem mukahñhal

72. **gözüm:-üm**

Gazel 1981

Mısra: 15

Göz, görme

organı.

Nazar itmez bu
gözüm gevherine
āhñhabīb
İy gözüm yaşı
gerek dürr ü gerek
mercān ol

73. **gözümde:-üm, -de**

Gazel 1982

Mısra: 10

Göz, görme

organı.

Sorarsañ var-durur
göñlümdeāteş
Gözümde
māvübaşumdahevā
bil

74. **gözüne**: -üñ, -e

Gazel 1983

Mısra: 10

Göz, görme

organı.

Yüzün sür ehl-i
diller ayagina
Gözünehâk-i
pâyıntütiyâ bil

75. **gözüm**: -üm

Gazel 1996

Mısra: 3

Göz, görme

organı.

Egerçi mezra'-ı
dilde gözüm
tohumını çok saçdum
Belâvügayrımıhnet
denbañavirmedihç
hâşıl

gözdegmesün:

1. **göz degmesün**: -me, -
sün

Gazel 1691

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Nazar değmek II

*Uğursuzluk, kötülük
getirdiğine inanılan
kıskanç veya hayran
bakışlar dolayısıyla
kötü bir duruma
düşmek.*

Hâllertümiâteş-i
haddüñdekeydidüm
didi
Hüsnüme göz
degmesün anı
sipend itsem gerek

göz göre:

1. **göz göre:**

Gazel 1725

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Herkesin gözü

önünde.

N'îçün evvel
yüziniğördükdecân
terk itmedüm
Göz göre
öldürmelüdür beni
ihmalümgörün

2. **göz göre:**

Gazel 1827

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Herkesin gözü

önünde.

Nergis-i mest gibi
çeşmüñiñ'âbdanuya
rup
Niçe 'âkilleri sen
göz göre
mecnüñitdün

3. **göz göre:**

Gazel 1829

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Herkesin gözü

önünde.

Döştlar mihr ü
vefâlarıkılmagaiqrâr
idüp
Göz göre iybî-
vefâkendüñebühtân
eyledün

4. **göz göre:**

Gazel 1889

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

*Herkesin gözü
önünde.*

Leylîzülfini yine
boynuma
zencîrkıluş
Ehl-i 'ışk içre beni
göz göre
Mecnüñitdün

5. **göz göre:**

Gazel 1898

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Herkesin gözü

önünde.

Söylemedüñleblerü
ñagzuñdapinhâneyl
edün
Öldürtüp 'aşıklarunı
göz göre kan
eyledün

6. **göz göre:**

Gazel 1929

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Herkesin gözü

önünde.

Dil bağlamak ol
zülfi siyehkâra ne
müşkil
Bil bağlamış ol göz
göre zünnâra ne
müşkil

7. **göz göre:**

Gazel 1655

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Göz göre göre.

Göz göre
hâttigelüpkaşd
eyledi imânuma

Hey ne
kâfirdürmeded ol
dîni yok îmânı yok

8. göz göre:

Gazel 1661

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Göz görünce //

Göz gördüğünde.

Cemmâşçeşmüniyd
öst ser-fitnessi
zamānuñ
Ġamzeñde yok
terahhüm göz göre
âfet ancak

göz karasın:

1. göz karasın:-n

Gazel 1811

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Gözün siyah kısmı.

Göz karasın
hallidüpbeñzer ki
yazduñnâmeyi
Görmege dildârı bu
nev'-ile
irsâleyledüñ

göz karasından:

1. göz karasından:-n, -
dan

Gazel 1725

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Gözün siyah kısmı.

Nâmeyazdum göz
karasından yine
dildâruma
Ola kim bu nev'-ile
yârıgöremâlumgörü
ñ

gözucıyla:

1. göz ucıyla:

Gazel 1634

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Yan bakış, gamze

*II Başını çevirmeden,
gözlerini yana çevirerek
sezdirmeden (bakmak).*

Göz ucıyla bir
nazar kılmaz geçer
'âşıklara
Görmedümişitmedü
manuñ gibi iğmâzi
çok

göz yaş:

1. göz yaş:

Gazel 1799

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Gözyaşı.

Tâ ki zâhir olmak
içün 'âşıkuñ
'âşıklığı
Hün olup göz yaş
her dem beñizkâh
olmak gerek

göz yaşı:

1. göz yaşı:

Gazel 1795

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Gözyaşı.

Bezm-i gamda göz
yaşı dâyimşarâb
olmak gerek
Cân u dil ol meclise
yanupkebâb olmak
gerek

2. göz yaşı:

Gazel 1808

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Gözyaşı.

Boynuma
ayagumazencîrolup
dur göz yaşı
Olmuşamdîvânebañ
abend-i ser-tâ-pâ
gerek

3. göz yaşı:

Gazel 1633

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Gözyaşı.

Göz yaşı
sağkâolaldankirpüg
ümcârübdur
Âsitân-ı dilberi pāk
eyleyen ferrâşa bak

4. göz yaşı:

Gazel 1566

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Gözyaşı.

'Âşıka göz yaşı
mâdurgamğıda
'Ârif olan istemez
âb u 'alef

5. göz yaşı:

Gazel 1799

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Gözyaşı.

Pâdişâh-ı
'ışkkaldursunlivâ-
yâhını
Her yañadan göz

yaşı añasipāh olmak
gerek

6. göz yaşı:

Gazel 1926

Mısra: 15

Kelime Tipi: -

Gözyaşı.

Kaynadı tennür-ı

dilden göz yaşı

oldirevān

İyMuhibbî kim-

durur aña diyen

tūfāndegül

7. göz yaşı:

Gazel 1973

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Gözyaşı.

Rüy-ı zerd-ile

Muhibbîdeşt-i

ğamarslanıdur

Göz yaşı

zencīridinmiş kim

der-i zayğamdegül

göz yaşı yağı:

1. göz yaşı yağı:

Gazel 1518

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Gözyaşı yağı.

Şu'le virdi dil

çerāği göz yaşı yağı

gibi

Niçe yıllar tekye-i

'ışk içre sūzānumçü

şem'

göz yaşını:

1. göz yaşını:

Gazel 1621

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Gözyaşı.

Yagdurmayaydı

'āleme ger dīde göz

yaşın

Başdan yakardı

uşbucihānişerār-ı

'ışk

göz yaşını dökdi:

1. göz yaşını dökdi:-di

Gazel 1523

Mısra: 17

Kelime Tipi: -

Gözyaşı dökmek II

Ağlamak.

İşkuñyolındadökdib

enüm gibi göz yaşını

ḤakkāMuhibbî

itmedi hergizziyāni

şem'

göz yaşını:

1. göz yaşını:-nı

Gazel 1809

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Gözyaşı.

İyMuhibbîāhidüp

göz yaşını harc

eyleme

Yārāhen-çalb ola

olur mı

te'sirüñsenüñ

göz yaşını dökmesem:

1. göz yaşını

dökmesem:-mesem

Gazel 1747

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Ağlamak.

Olmaz-ıdıfāş

'ışkum göz yaşını

dökmesem

İhtiyār-ıladegül

dilden çıkan

āhıgörtüñ

göz yaşıyla:

1. göz yaşıyla:-yla

Gazel 1619

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Gözyaşı.

Yüz karasını

Muhibbî göz

yaşıyla bunda yu

İster-iseñ yarın ola

rüz-ı mahşeryüzüñ

ak

göz yaşların:

1. göz yaşların:

Gazel 1524

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Gözyaşı.

Eksük itmez

gicelertāşubha dek

göz yaşların

Su gibi akıtmak

ister tā göre dīzār

şem'

gözden akan cüvüñ:

1. gözden akan

cüvüñ:-uñ

Gazel 1742

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Gözden akan su. ||

Gözyaşı.

Muhibbîñāz-ıla itse

kıyām ol serv-i

bālā-kağ
Yüzinihāk-i pāyine
süre gözden akan
cüyuñ

gözdenakıtdı:

1. gözden akıtdı:-dı

Gazel 1647

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

*Gözden süzülmek,
dökülmek.*

Gözden akıtdıhün-ı
dili yireehl-i 'ışk
İçdi o kanı lāleler ol
dem çanak çanak

gözden bırakma:

1. gözden bırakma:-

ma

Gazel 1995

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Gözden düşürmek.

Bīgānesanup 'āşıkı
gözden bırakma
kim
Olmuşdur ezel
'ışkuñ ile
āşināgöñül

gözden dem dökmedi:

1. gözden dem

dökmedi:-medi

Gazel 1779

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

*Gözden kan
dökmek.*

Dökmedi dem
gözden
Muhibbīgördiçeşmü
mḥālūmi

Didümartsumüsted
ām ol
eksükolmasundemü
ñ

gözden evvel

'āşıkolurmuş kulak:

1. gözden evvel

'āşıkolurmuş kulak:

Gazel 1619

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

*"Gözden önce
kulak āşık olur imiş."*

'Āşık oldum
işidüpnām-ı
şerifüñcān-ıla
Bu meseldür
gözden evvel
'āşıkolurmuş kulak

gözdenöndindirler

'āşıkdur kulak:

1. gözden öndindirler

'āşıkdur kulak:

Gazel 1657

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

*"Kulak āşık
olurmuş gözden önce"*

Görmedin
dīdaruñısañamaḥab
betbağladum
Bu meseldür
gözden öndindirler
'āşıkdur kulak

gözet:

1. gözetme:-me

Gazel 1626

Mısra: 2

Gözetmek, bir

*duruma tüm dikkatini
sevketmek.*

Dilerseñ ki ola
senüñyüzüñ ak
Gözetme kimse
ḥālinḥālūñe bak

2. gözetdi:-di

Gazel 1980

Mısra: 2

*Gözetmek, bir
duruma tüm dikkatini
sevketmek.*

Sīret olmasa şeref
virmeyehiçḥüsñ ü
cemāl
Şüretealdanmayupsī
retgözetdiehl-i ḥāl

gözet:-

1. gözetme:-me

Gazel 1620

Mısra: 2

*Gözetmek, bir
duruma tüm dikkatini
sevketmek.*

Ger dilerseñ olasin
iki cihāndayüzi ak
Kimsenüñ 'aybın
gözetme kendüzüñ
'aybına bak

gözi açılma:

1. göziaçılma:-sa

Gazel 1742

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

*Gözü iyileşmek,
görür olmak.*

Gözi açılma
Ya'kūbuñn'olaiyYü
suf-ı Mışrī

İrişdiçünañapīrahēn
ünlezerrecebüyuñ

göziähü:

1. **göziähü:**

Gazel 1832

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Ceylan gözli.

Mihrini terk
itmeyemölince ben
cānānenün
Ol göziähüyüzi gül
gözleri mestānenün

göziçāzüva:

1. **göziçāzüva:-da**

Gazel 1581

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Büyüleyen göz.

Bu
Muhibbününegergö
ñlini alsa tañmidur
'Ālemiteshīridüpdü
r ol göziçāzüva bak

gözimestāne:

1. **gözimestāne:**

Gazel 1648

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

*Gözü sarhoşcasına
bakan. | Sevgili.*

'Ālemikirmaga
yiter
müjesihānçeriçün
Ne içün pes taknur
ol
gözimestāneşadağ

gözi yaşı:

1. **gözi yaşı:**

Gazel 1730

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Gözyaşı.

Sanmañuzlālevü
gül vādiler içre
görinen
Gözi yaşı cigeri
kanı-durur
Mecnünüñ

gözi yaşın:

1. **göziyaşın:-ı, -n**

Gazel 1503

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Gözyaşı.

Muhibbīhāk-i
pāyüñegözi yaşın
revānitdi
Neden serv-i
hıramānumidemezsi
n o mādanhaz

gözivaslu:

1. **gözivaslu:**

Gazel 1638

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Gözleri

yaşlı; gözleri yaşla dolu.

Ne kılsun 'aşık-ı bī-
dil ki bezm-i
vaşlarāhi yok
Anı
sanmañgöziyaşlu
dilinde āh u vāhi
yok

göz-ile:

1. **göz-ile:**

Gazel 1945

Mısra: 3

*Göz ile; görme
organı.*

Egerzāhir göz-ile
ben ne
ğamcānānıgörmez
em
Bi-ħamdillāh ki
çeşm-i
cānaçukduraña yok
hāyil

gözinegörine:

1. **gözinegörine:**

Gazel 1742

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

*Görünür hale
gelmek, bir olayın başa
gelmeye yakın olma
durumu.*

Nigārāgenc-i
hüsnüñdeñilsmitseñ
egerzülfün
Görine her ki kaçdı
itse
gözinemārlarmüyuñ

gözinegörinmez:

1. **gözinegörinmez:**

Gazel 1957

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

*Yanında bir değeri
olmamak.*

Himmeti devrinde
görinmezgözinekāy
ināt
Alsa destine
Muhibbī her kaçan
peymāne dil

2. **gözinegörünmez:-**
mez

Gazel 1750

Mısra: **10**

Kelime Tipi: -

*Görünür hale
gelmek, bir olayın başa
gelmeye yakın olma
durumu.*

Gün
yüzünü görmeyelden
bu Muhibbîhâste-
dil
Karañuoldıgöörinme
zgözineçarlı-ı felek

gözinekühl iden:

1. **gözinekühliden:-ine**

Gazel 1511

Mısra: **5**

Kelime Tipi: -

*Gözüne sürme gibi
çeken.*

Hâk-i pâyüñkühl
iden gözine
İtmese tañ mı
tütiyâdanhaz

gözle:

1. **gözler:-r**

Gazel 1556

Mısra: **10**

*Gözlemek,
beklemek, gelmesini
beklemek.*

İyMuhibbî gözle
istiğnâyüzin
Nite kim gözler anı
'Ankâ-yıKâf

2. **gözlerem:-r, -em**

Gazel 1735

Mısra: **5**

*Gözlemek,
beklemek, gelmesini
beklemek.*

Rüze-i hicr içre
kaldungice gündüz
gözlerem
'İyd-i vaşlairmege
kaşı hilâlîdüranuñ

3. **gözleme:-me**

Gazel 1545

Mısra: **8**

*Gözetmek, bir
duruma tüm dikkatini
sevketmek.*

İster-iseñ sen huzûri
tut tecerrüd 'âlemin
Fâriğ u merd-i
cihân ol gözleme
hiç sol u sag

4. **gözle:**

Gazel 1552

Mısra: **3**

*Gözetmek, bir
duruma tüm dikkatini
sevketmek.*

Sen tarîk-ı Hâkkı
gözle çıkma sakın
şer'den
Sen
yoluñtogrultegerçi
var
nedâmetmuhtelif

5. **gözle:**

Gazel 1556

Mısra: **9**

*Gözetmek, bir
duruma tüm dikkatini
sevketmek.*

İyMuhibbî gözle
istiğnâyüzin

Nite kim gözler anı
'Ankâ-yıKâf

6. **gözleyüp:-y, -iip**

Gazel 1659

Mısra: **6**

*Gözetmek, bir
duruma tüm dikkatini
sevketmek.*

Ola kim pâyâna irse
rûze-i hicrûndilâ
'İyd-i
vaşlîngözleyüpebrül
arı ayına bak

7. **gözleme:-mez**

Gazel 1680

Mısra: **9**

*Gözetmek, bir
duruma tüm dikkatini
sevketmek.*

Gözlemez 'âşık
olan çünkiselâmet
yakasın
Saña ne nâm u
Muhibbîvü ne hod
'âr gerek

8. **gözleye:**

Gazel 1777

Mısra: **6**

*Gözetmek, bir
duruma tüm dikkatini
sevketmek.*

Kozâhid itme 'ışk
ehlin melâmet
Hiç 'âşık gözleye
mi nâm-ılaneng

9. **gözle:**

Gazel 1919

Mısra: **5**

Gözetmek, bir

*duruma tüm dikkatini
sevmek.*

Olma mecâzî 'ışk-
ıla gözle hakîkati
Añ ol zamânı kim
diyeler sañagūra gel

10. **gözler:-r**

Gazel 1937

Mısra: 3

Gözetmek, bir

*duruma tüm dikkatini
sevmek.*

Servler baş
kaldurup her
yañadan gözler seni
Şevk-i
ruhsârûñlayakdîsîne
sinenâr gül

11. **gözledüñ:-düñ**

Gazel 1972

Mısra: 9

Gözetmek, bir

*duruma tüm dikkatini
sevmek.*

İyMuhibbîşi'r ara
Husrevtarîkîngözle
düñ
Tañmıdır ger
bulna anda hayâlât-
ı kemâl

12. **gözlerüm:-rüm**

Gazel 1717

Mısra: 5

Gözlemek,

seyretmek.

Gözlerüm 'üryân
seni gördüğü demde
h'âbda
'Aqlumıalup bu ben
dervîşabdâyleydüñ

gözle:-

1. **gözlemez:-mez**

Gazel 1574

Mısra: 10

Gözetmek, bir

*duruma tüm dikkatini
sevmek.*

İyMuhibbî
'âşıkunfahırîmelâme
tolduğu
Gözlemez nâmüs u
'ârî ol olur rüsvâ-yı
'ışk

2. **gözlemez:-mez**

Gazel 1620

Mısra: 11

Gözetmek, bir

*duruma tüm dikkatini
sevmek.*

Taht-ı Efrîdüna
bakmaz tâc-ı
Husrev gözlemez
Atları haylinde ister
ola bu dil bir burak

gözlergörmedik:

1. **gözler görmedük:**

Gazel 1802

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Gözlerin

*görmediği II Eşine az
rastlanan.*

Sañadirsem ben
melek yâhüdperî
olur hañâ
Bir muşavvercânsın
'âlemde gözler
görmedük

gözlerifettân:

1. **gözleri fettân:**

Gazel 1676

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Gözleri fettân.

*(Sevgilinin fitne ve
fesâda teşvik eden
gözleri).*

Korkaramğamzeleri
göñlümibaşdan
çıkara
Fitneler menba'ı ol
gözleri fettân ancak

gözleri yaşı:

1. **gözleri yaşı:**

Gazel 1876

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Gözyaşı.

Tag u
şahrâdabittüplâledeg
öldürgörinen
Gözleri yaşı
dökilmışdür ola
Mecnûnuñ

gözleri yaşın:

1. **gözleri yaşın:**

Gazel 1752

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Gözyaşı.

Kiminüñkâddinikıld
uñserv ü 'ar'ardan
yüce
Gözleri yaşın
kimüñcü-yı
enhâreyledüñ

gözlerine ceken:

1. **gözlerine ceken:**

Gazel 1508

Mısra: 5
Kelime Tipi: -
Gözüne çekmek,
sürmek.

Hâk-i pâyûnı çeken
gözlerine
İtmese tañ mı
tütiyâdanhaz

gözlerüm yaşı:

1. gözlerüm yaşı:

Gazel 1587

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Gözyaşı.

Geyürdigözlerüm
yaşı ser-â-ser hil'at-
i şâhî
Başumdaşu'le-i
âhumbenümsanmañ
külâhum yok

2. gözlerüm yaşı:

Gazel 1711

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Gözyaşı.

Döstlargavvâş olup
çıkarmaga söz
gevherin
Baħr olup dil
gözlerüm yaşı gibi
deryâ gerek

3. gözlerüm yaşı:

Gazel 1713

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Gözyaşı.

Hâk-i pâyûnarevân
olmazdı iyserv-i
revân
Gözlerüm yaşı ger

olmasa
hevâdârûnsenüñ

4. gözlerüm yaşı:

Gazel 1746

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Gözyaşı.

Gözlerüm yaşı eser
itmedi yârûñkalbine
Seng-i hârâdadilâ
olur mı
te'sirüñsenüñ

5. gözlerüm yaşı:

Gazel 1789

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Gözyaşı.

Gözlerüm yaşı
benüm artar Furât u
Dicleden
Anuñiçün götürür
cismümimânend-i
kelek

6. gözlerüm yaşı:

Gazel 1814

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Gözyaşı.

Gözlerüm yaşı ile
'âlemigülgünitdüm
Var-ısa tığ-ı
cıgerdür başı ol
sunuñ

7. gözlerüm yaşı:

Gazel 1823

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Gözyaşı.

Gözlerüm yaşı akup
'âlemi pür-hün itse
Tañdegültığ-ı
cıgerdür başı sonuñ

8. gözlerüm yaşı:

Gazel 1842

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Gözyaşı.

Gözlerüm yaşı
terakķi ide başladı
yine
Var-ısa başını çeker
dâğıdur ol sü'nuñ

9. gözlerüm yaşı:

Gazel 1957

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Gözyaşı.

Gözlerüm yaşı akar
gördibenümcülar
gibi
Eksükolmasundidi
bu dîde-i giryâna
dil

gözlerüm yaşı-durur:

1. gözlerüm yaşı-

durur:--durur

Gazel 1927

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Gözyaşı.

Sırr-ı 'ışkıgözlerüm
yaşı-durur fâş
eyleyen
Ėamdan özge 'âlem
içre kimse
sırdaşumdegül

gözlerüm yaşın:

1. gözlerüm yaşın:

Gazel 1950

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Gözyaşları.

Deşt-i ğamda
bulmaz-iken hiç kes
bir kaatre su
Bu ne hikmetdür
ben itdüm gözlerüm
yaşın sebîl

2. gözlerümyaşın:-n

Gazel 1735

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Gözyaşı.

Gözlerüm yaşın
dem-â-dem eyleyen
âb-ı revân
Bâğ-ı
hüsninde görinen
servi dâhduranuñ

gözlerüm yaşına:

1. gözlerümyaşına:-na

Gazel 1589

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

Gözyaşı.

Ġarķavirseşk-i
çeşmitañ mı
göñlümkişverin
Gözlerüm yaşına
nisbetçün bilürsin
Tunca yok

2. gözlerümyaşına:-na

Gazel 1676

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

*Gözyaşı bezlerinin
salgıladığı sıvı, gözyaşı.*

Gözlerüm yaşına

rahm eyle

didümididiniġâr

Yaş degül bu

dökilendür-ile

mercân ancak

gözlerüm yaşını:

1. gözlerümyaşını:-nı

Gazel 1704

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Gözyaşı.

Serv gibi ser
çeküpçün her
yañakıldıñ nazar
Pâyüña bu
gözlerüm yaşını
mâyileyledük

2. gözlerümyaşını:-nı

Gazel 1880

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Gözyaşı.

Gözlerüm yaşını
kıldıñ mihr
eflâkinücüm
Penbe-i dâğımı
hem bir mâh-ı
tâbâneyledüñ

3. gözlerümyaşını:-nı

Gazel 1878

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Gözyaşı.

Ġonca-
veştengileyüp göñl
ümbenümhüneyled
üñ
Ol
sebedengözlerüm

yaşını

gülgüneyledüñ

4. gözlerümyaşını:-nı

Gazel 1884

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Gözyaşı.

Ġonca gibi açılıp
gül gibi
kılsunġandeyâr
Borcum olsun
gözlerüm yaşını
bârân eylemek

5. gözlerümyaşını:-nı

Gazel 1889

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Gözyaşı.

Ka'beküyuñı tavâf
eylemek
oldıbañafarz
Gözlerüm yaşını
sımçün yüzüm
altunitedüñ

gözlerümdenakdı:

1. gözlerümdenakdı:

Gazel 1757

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

*Gözden akmak,
ağlamak.*

Gözlerümdenakdı
lar gibi
yaşumpâyüña
Serv gibi her kaçan
gülşendeseyrâneyle
düñ

gözlerümden dökme:

1.
gözlerümdendökmese:

-mese

Gazel 1570

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

*Gözden dökülmek,
ağlamak.*

Āteş-i

‘ışkayanarduñiyMu

hibbī ser-te-ser

Hün-ı

bagrumgözlerümde

n dökme bārān-ı

‘ışk

gözlerümüñ yaşını:

1. **gözlerümüñ yaşını:**

-mı-nı

Gazel 1559

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Gözyaşı.

Gözlerümüñ yaşını

‘ummānabeñzetdi

gören

Zāhıriderdürleriçeş

mümulupdurçünşad

ef

gözlerüñaçup:

1. **gözlerüñaçup:-up**

Gazel 1751

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Fark etmek. //

Görmek.

Evvel

açupgözlerüñgördic

ihānıcāy-ı hūb

Āhır anda

bilmedüñküy-ı

ādemdürmenzilüñ

gözlerüñ yaşı:

1. **gözlerüñ yaşı:**

Gazel 1918

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Gözyaşı.

Yüz karasın

yuMuhibbigözlerüñ

yaşı ile

Bulasın bir

çäreçünçeşmüñdem

äeksükdegül

gözlerüñ yaşını:

1. **gözlerüñ yaşını:**

Gazel 1616

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Gözyaşı.

Gözlerüñ yaşını

dilāzenciridüpboyn

uñadak

Tā görenler diye ol

zencire yok senden

eħaķ

gözlerüñ yaşını dökme:

1. **gözlerüñ yaşını**

dökme:-me

Gazel 1714

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Gözyaşı dökme,

ağlamak.

Gözlerüñ yaşını iy

dil dökme

teskīnolmasın

Sīnem içre süziş-i

‘ışk-ılanārumdur

gerek

gözümüstine:

1. **gözüm üstine:**

Gazel 1605

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Gözüm üzerine.

Bas gözüm üstine
itme hār-ı

müjgāndanhazer

Yaşum-ılabezm

olsun

diyüitdümüslāmak

gözüm yaşı:

1. **gözüm yaşı:-ı**

Gazel 1500

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Gözyaşı.

Küy-ı dilberde

gözüm yaşı revān

olur revān

Nite kim Bağdād

şehri içre akar nehr-

i Şať

2. **gözüm yaşı:**

Gazel 1656

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Gözyaşı.

Gözüm yaşı revān

olsun nigārābāğ-ı

hüsñünde

Salın her

yañaiyservüm düşer

sañahırāmānlık

3. **gözüm yaşı:**

Gazel 1674

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Gözyaşı.

Gözüm yaşı
n'olakapıñailtse
Hes u hâşâk-i âb-
âverdüme bak

4. **gözüm yaşı:**

Gazel 1791

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Gözyaşı.

Ser-i küyuñda
gözüm yaşı toliáb
gerek
Anı akıtmaga da dil
gibi döláb gerek

5. **gözüm yaşı:**

Gazel 1948

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Gözyaşı.

Âhumyiliyleitditem
evvüc gözüm yaşı
ĠarĠoldıgönülzevra
kı kim dir ki çäre
kıl

6. **gözüm yaşı:**

Gazel 1981

Mısra: 16

Kelime Tipi: -

Gözyaşı.

Nazar itmez bu
gözüm gevherine
âhhabîb
İy gözüm yaşı
gerek dürr ü gerek
mercân ol

7. **gözüm yaşı:**

Gazel 1527

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Gözyaşı.

La'l-i

nâbuñañıcakñün-ı
ciger eyledi cüş
ServĠaddüñi görüp
oldı gözüm yaşı
serî'

gözüm yaşın:

1. **gözüm yaşın:**

Gazel 1788

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Gözyaşı.

Gözüm yaşın
şarâbidüpgönüldenn
âleler kılsam
Degül mi meclis-i
Ġamda bular 'iyş ü
tarabdanyig

2. **gözüm yaşın:**

Gazel 1702

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Gözyaşı.

Gözüm yaşın
şarâbidüpgönüldenn
âleler kılsam
Degül mi meclis-i
Ġamda bulur 'iyş ü
tarabdanyig

3. **gözüm yaşın:**

Gazel 1864

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Gözyaşı.

Didümiyservüm
yiter itdün gözüm
yaşın revân
Gül gibi güldididi

bu nehri hoş
görmek gerek

4. **gözüm yaşın:**

Gazel 1996

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Gözyaşı.

Gel iyserv-i
hürâmânüm gözüm
yaşın revânitdüm
Ola kim hâk-i
pâyuña bu nev'-ile
olamvâşıl

gözüm yaşına:

1. **gözüm yaşına:-na**

Gazel 1730

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Gözyaşı.

Kim gözüm yaşına
bend itse
Muhibbiañadi
Kimse
sedbaglamadıöñine
hiçCeyhünuñ

gözüm yaşından:

1. **gözüm yaşından:-ndan**

Gazel 1611

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Gözyaşı.

Hâzer eyle gözüm
yaşından iydüst
Gelürseyoldı kan-
ıla bulanık

2. **gözüm yaşından:-ndan**

Gazel 1662

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Gözyaşı.

Bu güneharciçün ol
sım-endām

Gözüm yaşından
özge sım ü zer yok

3. **gözüm yaşından:-**
ndan

Gazel 1774

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Gözyaşı.

Ruḥumzerd idi
āhumāteşinden
Gözüm yaşından
oldı şimdi gül-reng

gözüm yaşını:

1. **gözüm yaşını:**

Gazel 1787

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Gözyaşı.

İygönül 'ışk-ıla bu
bagrumı pür-
hünitdün

Ol sebebdendür ki
gözüm yaşını
gülgünitdün

2. **gözüm yaşını:-nı**

Gazel 1639

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Gözyaşı.

Görmek isterseñ
gözüm yaşını var
seylāba bak
Bilmek
isterseñgönülnālişle
rindölāba bak

3. **gözüm yaşını:**

Gazel 1682

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Gözyaşı.

Salındukçaḥırāmānī
gözüm yaşını cū
eyler
Ḥırāmānkadd-ile
serv-i
revānibañaögretme
ñ

4. **gözüm yaşını:**

Gazel 1787

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Gözyaşı.

Ka'beküyuña
yüzüm
sürmegefarzoldıbañ
a
Çün gözüm yaşını
sım ü yüzüm[i]
altunitdün

gözüm yaşıyla:

1. **gözüm yaşıyla:**

Gazel 1674

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Gözümün yaşıyla.

Muḥibbīdennişānist
erseñ 'ışka
Gözüm yaşıyla āh-ı
serdüme bak

2. **gözüm yaşıyla:-yla**

Gazel 1855

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Gözyaşı.

Gözüm yaşıyla
baña yiter çünkirüy-
ı zerd
DimeMuḥibbī
'āşıkāğayrınışān
gerek

3. **gözüm yaşıyla:-yla**

Gazel 1971

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Gözyaşı.

Göreyim na'lçañ
izini diyü
Gözüm yaşıyla
itdüm yolların gil

gözümekoyamazam:

1. **gözümekoyamazam:**

koyamazam:-maz, -am

Gazel 1893

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Göze koymak. ||

Göze sürmek.

Gözümekoyamazam
hinde ideremḥāk-i
dildārı
Gözümekoyamazam
yiter
kühliŞıfāhānuñ

gözümünşāğarını:

1. **gözümünşāğarını:-**
nı

Gazel 1862

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

*Göz kadehi. || Göz
çukuru.*

Bezm-i gamda pür
iderseñgözümünşāğ

arını
Dilegüm bu ki
ziyād ola
eyādidedemūñ

gözümüñyaşudur:

1. **gözümüñyaşudur:-**
dur

Gazel 1816

Mısra: **11**

Kelime Tipi: -

Gözyaşı.

GözümüñyaşudurCe
yñunolupdurcān u
dil pür hñn
Beni sen
eyledüñmecnñn'ic
ün dün
gicgelmedün

gözün gevherlerini:

1. **gözüngevherlerini:-**
ni

Gazel 1732

Mısra: **9**

Kelime Tipi: -

Gözünün

mücevherleri. //

Gözyaşı.

Gözün gevherlerini
kān-ı dilden
Muhibbıçıkarypār
ānasalduñ

gözün yaşı:

1. **gözün yaşı:**

Gazel 1614

Mısra: **9**

Kelime Tipi: -

Gözyaşı.

Gözün yaşı
Muhibbıla'lolaldan

Nigīnidindi anı
hātem-i 'ışk

gözün yaşın:

1. **gözün yaşın:**

Gazel 1883

Mısra: **3**

Kelime Tipi: -

Gözyaşı.

Künc-i
hāvetdegözün
yaşın dök istiğfāra
gel
Cidd ü cehd eyle
bulasın
ittişālındöstuñ

gözün yaşına:

1. **gözün yaşına:-na**

Gazel 1624

Mısra: **6**

Kelime Tipi: -

Gözyaşı.

Yāra kim ilte ola bu
derd-i dil aħvālini
Ya gözün yaşına
'ārz ya āh-
ılaferyāda bak

2. **gözün yaşına:-na**

Gazel 1913

Mısra: **10**

Kelime Tipi: -

Gözyaşı.

İyMuhibbıyaşumicā
rī görüp ol serv-şad
Nāz-ıladidigözün
yaşına beñzer 'aynı
mül

gözünü aç:

1. **gözünü aç:**

Gazel 1671

Mısra: **1**

Kelime Tipi: -

Dikkat etmek;

uyanık olmak.

Aç gözünü 'ibret al
bir lahza gel
gülzāra bak
Her birin bir nev'e
kılmış şun'-ı
Hāzezhāra bak

gözvası:

1. **gözvası:**

Gazel 1571

Mısra: **9**

Gözyaşı.

Derd ü
miñnetdürğidāoldış
arābı gözyaşı
Tekye-i
ğamdaMuhibbı kim
ola miñmān-ı 'ışk

2. **gözvasın:-n**

Gazel 1605

Mısra: **1**

Gözyaşı.

Deşt-i ğamda
gözvasın
zencīridüpboynuña
dak
Kim göre diye ki bu
Mecnūndandivāne-
rak

3. **gözvası:**

Gazel 1663

Mısra: **3**

Gözyaşı.

Vādi-i miñnetde
gözvası su
olmuşğamğıdā
Böyle ni'met var-

iken 'aşıkdimez bu
zâda yok

4. **gözyaşı:**

Gazel 1673

Mısra: 6

Gözyaşı.

Pâdişâh-ı 'ışkolduñ
eyle âhumdan 'alem
Leşkerüñdürüygöñül
gözyaşı sol u saga
bak

5. **gözyaşı:**

Gazel 1715

Mısra: 6

Gözyaşı.

Bu keşî-i dil ola ki
irişe murâda
Gözyaşı ile âh-
ıladeryâyıbüyütdük

gözyaşındökdüm:

1. **gözyaşın dökdüm:-
düm**

Gazel 1635

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Ağlamak.

Hasret-ile dün
giceşoldenlödökdü
m gözyaşın
Kevkebi saymak
olur lîkanuñ'a'dadı
yok

gözyaşındökmekdeyüz:

1. **gözyaşın
dökmekdeyüz:-
mekdeyüz**

Gazel 1528

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Ağlamak.

Her

gicetâşubholınca

gözyaşın

dökmekdeyüz

Ġamşebindeanuñ-

ıçundurbaña hem-

hâne şem'

gözyaşlarını döküp:

1. **gözyaşlarını**

döküp:-lar, -ın, -ı-üp

Gazel 1513

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Ağlamak, gözyaşı

dökmek.

Gicelerşubha dek

bîdâr olan şem'

Döküp gözyaşlarını

zâr olan şem'

ğubâr:

1. **ğubârı:-ı**

Gazel 1803

Mısra: 4

Toz, toprak.

Şöyle hâkitdüñ beni

yirdengötürdürüzigâ

r

Göklere

peyvesteolmasunğu

bârikimsenüñ

ğubâr itsem:

1. **ğubâritsem:-sem**

Gazel 1694

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

Toz etmek. // Toz

hâline getirmek.

Baş açupseng-i

cefâyakarşuturupcâ

n-ıla

Dögdürüp bu

cismümüâhîrgubâr

itsem gerek

2. **ğubâritsem:-sem**

Gazel 1867

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Toz etmek. // Toz

hâline getirmek.

Ola kim

ilteşabâgerdümreh-i

cânâneye

Seng-i

miñnetledögüpçism

ümğubâr itsem

gerek

ğubâr-ı hâttı:

1. **ğubâr-ı hâttı:-ı**

Gazel 1908

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Ayva tüylerinin

tozu.

Virdi ğubâr-ı

hâttıgelüpğöñlüme

keder

Bu bir keder-durur

ki göñülden gider

degül

ğubâr-ı hatt-ıla:

1. **ğubâr-ı hatt-ıla:--ıla**

Gazel 1992

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Ayva tüylerinin

tozu.

Gāhīşarāb-ı la'l-ile
mestānegörinür
Gāhīgübār-ı hatt-
ılaḥayrān olan
gönül

ğubār-ı hattını:

1. **ğubār-ı hattını:**

Gazel 1757

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

*Sevgilinin yüzünde
yeni çıkmaya başlayan
tozlu gibi görünen tüy;
ayva tüyü.*

Leblerünzikreyledü
ñañduñğubār-ı
hattını
Gāh mest
itdüñdilāgeh beni
ḥayrāneyledüñ

2. **ğubār-ı hattını:-nı**

Gazel 1981

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

*Ayva tüylerinin
tozu.*

Geh lebi zikri ile
eyle gönül rindin[i]
mest
Gehğubār-ı
hattınıfikridübenḥa
yrān ol

ğubār-ı hattını:

1. **ğubār-ı hattını:-ı**

Gazel 1656

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

*Ayva tüylerinin
tozu.*

Lebüñzikrindeniy
dilber be-ğäyet
mest iken gönülüm
Ğubār-ı hattını
gördüm
irişdibañḥayrānlık

ğubārumkaldurur:

1. **ğubārumkaldurur:**

Gazel 1608

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Toz kaldırmak.

Ğubārumkaldururāḥ
umyiliāḥ
Felek saḫfına çıkan
gerdüme bak

güçgelür:

1. **güç gelür:-ür**

Gazel 1644

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Herhangi bir

durumu

*gerçekleştirmenin zor
olması.*

Kıl vefā itme
cefādisemniğāra
güç gelür
Gerçek imiş
dōstlaragırgelürmiş
söz-i ḥaḫ

gücen:

1. **gücenür:-ür**

Gazel 1895

Mısra: 2

Gücenme, darılma.

Derd-ile āḥ eylesem
yanar felek
Bu

duḥāndangücenürçe
şm-i melek

güft ü gūsıdur:

1. **güft ü gūsıdur:-st, -
dur**

Gazel 1970

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Dedikodu. II

*Karşılıklı söyleşme,
konuşma.*

Ḥadīs-i

*zülḥiḫkūteh olur
mı*

Anuñcüngüft ü

gūsıdur müselsel

güft ü güv-ı müşg:

1. **güft ü güv-ı müşg:**

Gazel 1703

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Misk sözleri.

VirdidinürdiMuḥib

bīehl-i diller

nazmuñı

Ellerine girse idi

ger bu güft ü güv-ı

müşg

güft ü güyuñdur:

1. **güft ü güyuñdur:-
uñdur**

Gazel 1755

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Dedikodu.

İyMuḥibbīşî'rüñeta

ḥsımidüpehl-i ḥired

Söylenen dillerde

şimdi güft ü

güyuñdursenüñ

2. **güft ü güyuñdur:-**
uñdur

Gazel 1771

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Dedikodu olmak.

Cilve kıl meydân-ı

hüşn içre semend-i

nâz-ıla

Söylenen dillerde

şimdi güft ü

güyuñdursenüñ

güftâr:

1. **güftârı:-ı**

Gazel 1603

Mısra: 2

Söz, kelam.

Servi

kimdürbeñzedekad

düñe kim reftârı

yok

Ġoncayıagzuña kim

teşbihidergüftârı

yok

2. **güftâra:-a**

Gazel 1606

Mısra: 2

Söz, kelam.

Kanumiçdükçe

gelse tañ mı çeşm-i

yâraşevk

Her kaçan nüş itse

mey lâ-

büdgelürgüftâraşev

k

3. **güftâra:-a**

Gazel 1606

Mısra: 6

Söz, kelam.

Na'ra-i bülbül

üninden ser-te-ser

gülşen tolu

Büy-ı gülden mest

olup-durur

gelürgüftâraşevk

4. **güftârı:-ı**

Gazel 1650

Mısra: 1

Söz, kelam.

Ġoncadirdümagzuñ

alîkinanuñgüftârı

yok

Servdirdümkaddüñe

ammâanuñreftârı

yok

5. **güftârını:-ı, -n, -ı**

Gazel 1946

Mısra: 4

Söz, kelam.

Gülşen içre

kâmetüñ yanında

servüñkaddipest

Leblerüñgüftârınışı

tdioldığoncalâl

6. **güftâra:-a**

Gazel 1965

Mısra: 9

Söz, kelam.

Ol şeker lebden

Muhibbî söz

açupgüftâra gel

İşidenlersenüñiçün

diyeler şîrînmağâl

güftâreyledüñ:

1. **güftâreyledüñ:-düñ**

Gazel 1752

Mısra: 14

Kelime Tipi: -

Konuşmak,

söylemek, dile gelmek,

söz söylemek.

Hâl diliyle zikrünü

eyler senüñseng-i

hacer

Söyledüp her birini

ğudretlegüftâreyled

üñ

güftâr eylemez:

1. **güftâreylemez:-mez**

Gazel 1524

Mısra: 14

Kelime Tipi: -

Konuşmak,

söylemek.

İyMuhibbî yan

yakıl derdüñiammâ

söyleme

Niçe yanar oda gör

hiç eylemez güftâr

şem'

güftâr idesin:

1. **güftâridesin:-esin**

Gazel 1781

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Söz etmek,

bahsetmek.

Reftâr idesin şayd

ola sañaniçe diller

Güftâr idesin deng

ola her sözüñeidrâk

güftâragelüp:

1. **güftâragelüp:-üp**

Gazel 1987

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Söze gelmek,

konuşmaya başlamak.

Reftāragelüpserv
gibi iydöstrevān ol
Güftāragelüpnāz-ıla
bir goncadehān ol

güher:

1. **güher:**

Gazel 1908

Mısra: **10**

Cevher, inci.

Nazm-ı dürer-
nisārumı her kim ki
güş ide
Var mı
Muhibbīdiye
anuñçüngüherdegül

2. **güherden:-den**

Gazel 1909

Mısra: **10**

Cevher, inci.

İyMuhibbirāyegānḥ
arc eyleme söz
cevherin
Çünkielfāzuñ
görenler
dirgüherden kem
degül

güherdürcin:

1. **güherdürcin:-n**

Gazel 1904

Mısra: **1**

Kelime Tipi: -

Cevher kutusu.

Aç güherdürcin
tekellüm eylegil
Gonca-veşdaḥı
tekellüm eylegil

gül:-

1. **gül:-er**

Gazel 1519

Mısra: **6**
Gülmek,tebessüm
etmek.

Yandugıncaāteş-i
'ıışkagöñülḥandān
olur

Nite kim
kendüziyānına
gülür her gāḥ şem'

2. **gülseñ:-se, -ñ**

Gazel 1694

Mısra: **7**

Gülmek,tebessüm
etmek.

Serv gibi
salınupgülşendegüls
eñ gül gibi
Karşuñabülbülleyin
ben āḥ u zār itsem
gerek

gül:

1. **gülsün:-sün**

Gazel 1941

Mısra: **14**

Gülmek II.

Çiçeklerin açması.

Çekdi bülbül mest
olup
gülşendeçünāvāzele
r
Didikoñ kan
aglayam gülsün
yiter her bār gül

2. **gülmez:-mez**

Gazel 1670

Mısra: **4**

Gülmek,tebessüm
etmek.

İtdügüñcevr ü
cefālardanferāḥ olur

bu dil
Ana rahmindenbertü
gülmez o ğam-
perverde bak

3. **güldi:**

Gazel 1864

Mısra: **8**

Gülmek,tebessüm
etmek.

Didümiyservüm
yiter itdüñ gözüm
yaşın revān
Gül gibi
güldididibu nehri
ḥoş görmek gerek

4. **gül:**

Gazel 1903

Mısra: **1**

Gülmek,tebessüm
etmek.

Naşşına aldanma
dehrüñ eyle
göñlüñsāde gül
Serv gibi ol
ta'alluḫdan kamu
āzāde gül

5. **gül:**

Gazel 1903

Mısra: **2**

Gülmek,tebessüm
etmek.

Naşşına aldanma
dehrüñ eyle
göñlüñsāde gül
Serv gibi ol
ta'alluḫdan kamu
āzāde gül

6. **gül:**

Gazel 1903

Mısra: 4
*Gülmek,tebessüm
etmek.*

Ne bilürMecnûn u
Vâmîk sorma
'ışkuñhâlini
Sor belâkühındacân
terkin uran Ferhâda
gül

7. gül:

Gazel 1903

Mısra: 6
*Gülmek,tebessüm
etmek.*

Kaşr-ı
'ışkıyapmagaFerhâ
dıda'vet eylesem
Hıdmet-i senge
koyup dirdüm ben
ol ırğâda gül

8. gül:

Gazel 1903

Mısra: 8
*Gülmek,tebessüm
etmek.*

Mûrlar gibi reh-i
küyındapâ-mâl
olayın
Yüzüm üzrepâ
koyup diye be-hey
üftâde gül

9. gül:

Gazel 1903

Mısra: 10
*Gülmek,tebessüm
etmek.*

Görinür anı
Muhibbî olur ol
demde nihân

Âl-ılagönlüñalür dil
virneperrî-zâde gül

10. güler:-er

Gazel 1963

Mısra: 3
*Gülmek,tebessüm
etmek.*

Hâr-ılabâzîçe eyler
gül güler hândân
olur
Bî-hâberdür bülbül
andan
olduginşeydâ-yı gül

11. güldükçe:-dükçe

Gazel 1976

Mısra: 2
*Gülmek,tebessüm
etmek.*
Bâga geldi nâz-ıla
geydi libâs[ın] tâze
gül
Nâle bülbüller kılur
güldükçe her dem
tâze gül

12. gülleri:-ler, -i

Gazel 1907

Mısra: 3
*Çok sevilen ve
beğenilen, katmerli ve
kokulu olan çiçek. II
Yanak.*

İç
kızarsundöstumgülğ
ünyañaguñ gülleri
Bezm-i meydüriy
lebi
goncaaçılupgülşen
ol

13. gül:

Gazel 1502

Mısra: 2
*Çok sevilen ve
beğenilen, katmerli ve
kokulu olan çiçek.*

Sâkîpiyâle sun ki
virür 'ışret ü neşât
Bezm-i çemende
gel kuralum gül
gibi bisât

14. gül:

Gazel 1504

Mısra: 4
*Çok sevilen ve
beğenilen, katmerli ve
kokulu olan çiçek.*

Gül yüziolmayıcak
olmaz
gülîstânrevnaķı
Gül
açıldukçagelürçünb
âğ-ılabüstânaħaz

15. güller:-ler

Gazel 1510

Mısra: 7
*Çok sevilen ve
beğenilen, katmerli ve
kokulu olan çiçek.*

Şâhüzre tura güller
feryâd ide bülbüller
Bil müreddür ol kes
kim eylemeye
andan ħaz

16. gülden:-den

Gazel 1535

Mısra: 2
*Çok sevilen ve
beğenilen, katmerli ve
kokulu olan çiçek.*

Yakdı
'āşıkşīnesinelāle
gibi tāzedag
Yārkurdışāhn-ı
gülşende yine
gülden otag

17. **güller:-ler**

Gazel 1538

Mısra: 1

*Çok sevilen ve
beğenilen, katmerli ve
kokulu olan çiçek.*

Güller
şüküftehalkferah
her biri ferāğ
Lāle-şifāt ve
līkbenümbagrumüsr
edāğ

18. **güller:-ler**

Gazel 1542

Mısra: 3

*Çok sevilen ve
beğenilen, katmerli ve
kokulu olan çiçek.*

Gül ruhuñşevkiyle
güller
pīrehençākeylesün
Yādidüphālīniyaksu
nsīnesinelāledag

19. **güller:-ler**

Gazel 1557

Mısra: 2

*Çok sevilen ve
beğenilen, katmerli ve
kokulu olan çiçek.*

Bāğda geydi
benefşe başına tāc-ı
şadef
Dakdı güller

jālelerdengüşīnadür
r-i Necef

20. **gülden:-den**

Gazel 1573

Mısra: 8

*Çok sevilen ve
beğenilen, katmerli ve
kokulu olan çiçek.*

Maḥabbetbūsītānına
el ursa
Gönülbāğını gülden
toldurur 'ışk

21. **gül:**

Gazel 1579

Mısra: 7

*Çok sevilen ve
beğenilen, katmerli ve
kokulu olan çiçek.*

Hikmetinkılğiltemā
şā gül bitürürhārdan
Bāğa var nağ'-ı
pelenglerle
döşenmiş sāye bak

22. **gül:**

Gazel 1593

Mısra: 4

*Çok sevilen ve
beğenilen, katmerli ve
kokulu olan çiçek.*

İñledümçüngülşen-i
kūyuñda ben
būlbül-şifāt
Tutmaduñiybī-vefā
gül gibi sen hergiz
kulak

23. **güld:-de**

Gazel 1598

Mısra: 4

Çok sevilen ve

*beğenilen, katmerli ve
kokulu olan çiçek.*

Gül
yüzüñgördihārāretd
en kızardı gülsitān
Ol
sebebdendürşeherge
hbulmur güld
'arak

24. **gülden:-den**

Gazel 1616

Mısra: 8

*Çok sevilen ve
beğenilen, katmerli ve
kokulu olan çiçek.*

Bāğa var eyle nazar
her bir şecerden
'ibret al
Gör neler
ḥalkkeyleşdürgöst
ertür gülden ṭabak

25. **gül:**

Gazel 1628

Mısra: 4

*Çok sevilen ve
beğenilen, katmerli ve
kokulu olan çiçek.*

Būlbüllerüñçekdügi
renckalur 'ākıbet
Gülşende kalan gül
yirine anda ḥāra
bak

26. **güle:-e**

Gazel 1647

Mısra: 7

*Çok sevilen ve
beğenilen, katmerli ve
kokulu olan çiçek.*

Būlbül bahār
dersini ezber okur

güle
Faşl-ı hazānı
görmedi
beñzervaraçvarak

27. **güller:-ler**

Gazel 1647

Mısra: 6

*Çok sevilen ve
beğenilen, katmerli ve
kokulu olan çiçek.*

Ol serv-i nāz eylese
nāz-ılageşt-i bāğ
Pāyınasīm ü zer
döke güller tabak
tabak

28. **gül:**

Gazel 1651

Mısra: 3

*Çok sevilen ve
beğenilen, katmerli ve
kokulu olan çiçek.*

Bugün gülzār-ı
hüsn içre yüzi gül
ğonca lebler çok
Leṭāfetdevelicānāsa
ñabeñzer gül-i ter
yok

29. **gül:**

Gazel 1671

Mısra: 8

*Çok sevilen ve
beğenilen, katmerli ve
kokulu olan çiçek.*

Kākülinedār kılmış
niçebîñbî-dilleri
Çeşmi nergis yüzi
gül ol zülf-i 'anber-
bāra bak

30. **gül:**

Gazel 1672

Mısra: 9

*Çok sevilen ve
beğenilen, katmerli ve
kokulu olan çiçek.*

Sinemüñdāğınıseyr
it her biri gül
lāledür
Kānlu yaşından
Muhibbî eyledi
güzlārlik

31. **gül:**

Gazel 1673

Mısra: 12

*Çok sevilen ve
beğenilen, katmerli ve
kokulu olan çiçek.*

Gülsitāna var
Muhibbî
'ıfbretisterseñeger
Gül yirinehār gör
bülbül yirinezāğa
bak

32. **güller:-ler**

Gazel 1679

Mısra: 9

*Çok sevilen ve
beğenilen, katmerli ve
kokulu olan çiçek.*

İyMuhibbîgöriñen
güller
degülgüzlārda
Saçılıpdur bil ki
çeşm-i hün-
feşāmbülbülün

33. **gül:**

Gazel 1689

Mısra: 2

Çok sevilen ve

*beğenilen, katmerli ve
kokulu olan çiçek.*

Serv şeklin
nağşidersinemdeşe
mşürünsenün
Bāğ-ı dilde gül
bitürürzağm-
ılatürünsenün

34. **gülleriyle:-ler, -i, -
y, -le**

Gazel 1691

Mısra: 8

*Çok sevilen ve
beğenilen, katmerli ve
kokulu olan çiçek.*

Bitimek her
satırıtāzenahl u
ḥarfimeyvedür
Anı ma'nā
gülleriyle naḥl-bend
itsem gerek

35. **gülün:-ün**

Gazel 1727

Mısra: 1

*Çok sevilen ve
beğenilen, katmerli ve
kokulu olan çiçek.*

Gülşen-i
hüsninibeñzer ol
gülünüyādeyledün
Bülbül-
āsāiygöñültāşubḥfer
yādeyledün

36. **gül:**

Gazel 1751

Mısra: 5

*Çok sevilen ve
beğenilen, katmerli ve
kokulu olan çiçek.*

Gülşen içre gül olur
hâr-ıla her dem
hem-nişîn
'Ömriçiçerâh u
feryâd-
ıladâyimbülbülün

37. **gülün:-üñ**

Gazel 1751

Mısra: **12**

*Çok sevilen ve
beğenilen, katmerli ve
kokulu olan çiçek.*

İyMuhibbiyâradiñh
üşninemâgrürolmas
un
Zirâ çok gördüm
yilevrâkınsavurmuş
durgülün

38. **güller:-ler**

Gazel 1752

Mısra: **17**

*Çok sevilen ve
beğenilen, katmerli ve
kokulu olan çiçek.*

Güller ile gülşen
içre hâr[ı] kıldıñ
hem-nişîn
Gicelertâşubha dek
bülbülleri
zâreyledün

39. **gül:**

Gazel 1755

Mısra: **4**

*Çok sevilen ve
beğenilen, katmerli ve
kokulu olan çiçek.*

Gülşenün
'ıtrınaolmuş 'arız u
zülfüñsebeb
Gül

benefşedendegüldür
bil ki
büyuñdursenün

40. **gül:**

Gazel 1757

Mısra: **7**

*Çok sevilen ve
beğenilen, katmerli ve
kokulu olan çiçek.*

Dirmesünlerdiyühü
snüñdensenün bir
dâne gül
Zülfüñi iki tarafından
iki der-bâneyledün

41. **gülünden:-ün, -den**

Gazel 1760

Mısra: **7**

*Çok sevilen ve
beğenilen, katmerli ve
kokulu olan çiçek.*

Lâyıkmıyamgülünd
engülşendebü alam
ben
Kâş olsam ol
gülsitānuñ yiterdi
bâgbānuñ

42. **gül:**

Gazel 1764

Mısra: **7**

*Çok sevilen ve
beğenilen, katmerli ve
kokulu olan çiçek.*

Ger dilerseñ açıla
gülşende dilber gül
gibi
Karşubād-ı âh-ıla
bu çeşm-i giryānuñ
gerek

43. **gül:**

Gazel 1805

Mısra: **4**

*Çok sevilen ve
beğenilen, katmerli ve
kokulu olan çiçek.*

Ārāste-i bezm-i
vişālefrüñteçünmeh
cemālün
İy gül bu hüsn ü bu
kemāl sen nev-
bahārısınkimün

44. **güllere:-ler, -e**

Gazel 1813

Mısra: **1**

*Çok sevilen ve
beğenilen, katmerli ve
kokulu olan çiçek.*

Güllere haclet düşer
ger seyr-i
gülzāreyleseñ
Serverağbet mi
kalurnāz-
ılareftāreyleseñ

45. **gül:**

Gazel 1833

Mısra: **8**

*Çok sevilen ve
beğenilen, katmerli ve
kokulu olan çiçek.*

Bülbül-i
cānniçeferyād u
figāneylemesün
Gül gibi
çünkivarurcāyına
her hâr u hesün

46. **gülün:-üñ**

Gazel 1846

Mısra: **1**

Çok sevilen ve

beğenilen, katmerli ve kokulu olan çiçek.

Görse bir şebgülşen
içinde
cemâlinigülün
Nâle eyler
tâşehrdiñmezfiğânı
bülbülün

47. **gül:**

Gazel 1864

Mısra: 8

Çok sevilen ve beğenilen, katmerli ve kokulu olan çiçek.

Didümiyservüm
yiter itdün gözüm
yaşın revân
Gül gibi güldididi
bu nehri hoş
görmek gerek

48. **gülden:-den**

Gazel 1872

Mısra: 1

Çok sevilen ve beğenilen, katmerli ve kokulu olan çiçek.

Boyuñserv ü yüzün
gülden tenüñberg-i
semenden yig
Bu vech-ile cihân
içre bulunmaz kimse
senden yig

49. **gülün:-ün**

Gazel 1872

Mısra: 8

Çok sevilen ve beğenilen, katmerli ve kokulu olan çiçek.

Ko bülbül
eylesünzârı anı terk

itdidildârı

Gülünñhod yok-
durur yârı bu
‘âlemde dikenden
yig

50. **gül:**

Gazel 1882

Mısra: 3

Çok sevilen ve beğenilen, katmerli ve kokulu olan çiçek.

Zülfî benefşe ‘ârızı
gül gönçadur lebi
Eyleñnezâreyârı gül
ü gülsitântutuñ

51. **gül:**

Gazel 1884

Mısra: 5

Çok sevilen ve beğenilen, katmerli ve kokulu olan çiçek.

Çonca gibi açılıp
gül gibi
kılsunñhandeyâr
Borcum olsun
gözlerüm yaşını
bârân eylemek

52. **gül:**

Gazel 1887

Mısra: 11

Çok sevilen ve beğenilen, katmerli ve kokulu olan çiçek.

Her neye mâlik ise
gül pâymaidimisâr
Görinürde kaldı
ancak bir
‘abâsibülbülün

53. **gül:**

Gazel 1888

Mısra: 1

Çok sevilen ve beğenilen, katmerli ve kokulu olan çiçek.

İyruñları gül lebleri
şekkerdañınâzük
Zikrinianuñ eyle
mükerrer dañınâzük

54. **gül:**

Gazel 1888

Mısra: 10

Çok sevilen ve beğenilen, katmerli ve kokulu olan çiçek.

Her kim ki Muñhibbî
göre bu şî'r-i latîfi
Eydürgörinür gül
gibi hoş-ter
dañınâzük

55. **güli:-i**

Gazel 1894

Mısra: 7

Çok sevilen ve beğenilen, katmerli ve kokulu olan çiçek.

Kim
añardibülbüligüli de
bülbül olmasa
Okunur mıydı
gülün de dâsitâni
olmasa

56. **güllerün:-ler, -ün**

Gazel 1894

Mısra: 5

Çok sevilen ve beğenilen, katmerli ve kokulu olan çiçek.

Güllerünmedhınaña
ngāhīHicāz u geh
‘ırak
Rūz u
şebanuñiçünturmaz
zebānıbülbülün

57. **gülün:-iün**

Gazel 1894

Mısra: 8

*Çok sevilen ve
beğenilen, katmerli ve
kokulu olan çiçek.*

Kim
añardıbülbüligülü de
bülbül olmasa
Okunur mıydı
gülün de dāsītāni
olmasa

58. **gül:**

Gazel 1912

Mısra: 1

*Çok sevilen ve
beğenilen, katmerli ve
kokulu olan çiçek.*

‘Arızuñdan almasa
reng-ile büiyyār gül
Bulmaz-ıdırāğbeti
‘ālemde bu miqdār
gül

59. **gül:**

Gazel 1912

Mısra: 2

*Çok sevilen ve
beğenilen, katmerli ve
kokulu olan çiçek.*

‘Arızuñdan almasa
reng-ile büiyyār gül
Bulmaz-ıdırāğbeti
‘ālemde bu miqdār
gül

60. **gül:**

Gazel 1912

Mısra: 4

*Çok sevilen ve
beğenilen, katmerli ve
kokulu olan çiçek.*

Şolşadar kan
agladumhicrün
elinden āh kim

Oldı bu

kanluyuşumdan her
der ü dīvār gül

61. **gül:**

Gazel 1912

Mısra: 5

*Çok sevilen ve
beğenilen, katmerli ve
kokulu olan çiçek.*

Hār elinden kan
yudar gül şevkine
bülbül müdām
Salınupbād-ı
seherdehār-ıla
oynar gül

62. **gül:**

Gazel 1912

Mısra: 6

*Çok sevilen ve
beğenilen, katmerli ve
kokulu olan çiçek.*

Hār elinden kan
yudar gül şevkine
bülbül müdām
Salınupbād-ı
seherdehār-ıla
oynar gül

63. **gül:**

Gazel 1912

Mısra: 8

*Çok sevilen ve
beğenilen, katmerli ve
kokulu olan çiçek.*

Terk-i agyār eyle iy
dilber bugün gel
gülşene
Kim el üstinde
tutarlar itse terk-i
hār gül

64. **gül:**

Gazel 1912

Mısra: 10

*Çok sevilen ve
beğenilen, katmerli ve
kokulu olan çiçek.*

Bu Muhibbīgülşen-i
hüsünüdeefgāneyles
ün
‘Ādetolmuşduriderç
ün ‘andelibinzār gül

65. **gül:**

Gazel 1925

Mısra: 10

*Çok sevilen ve
beğenilen, katmerli ve
kokulu olan çiçek.*

Göñli açılmaz
Muhibbīserv-
kaddün görmese
Serv ü bāğ u gül
dahıāb-ı
revāneksükdegül

66. **gül:**

Gazel 1926

Mısra: 12

*Çok sevilen ve
beğenilen, katmerli ve
kokulu olan çiçek.*

Aglayupzārılık
itsem her seher

bülbül gibi
Gül gibi sanmañ ki
dilber
hâlümehandādegül

67. **gül:**

Gazel 1932

Mısra: 1

*Çok sevilen ve
beğenilen, katmerli ve
kokulu olan çiçek.*

Kendüyirāh-ı
'ademde eyledi
izhār gül
Bülbül-i bī-dillere
tā göstere dīdār gül

68. **gül:**

Gazel 1932

Mısra: 2

*Çok sevilen ve
beğenilen, katmerli ve
kokulu olan çiçek.*

Kendüyirāh-ı
'ademde eyledi
izhār gül
Bülbül-i bī-dillere
tā göstere dīdār gül

69. **gül:**

Gazel 1932

Mısra: 4

*Çok sevilen ve
beğenilen, katmerli ve
kokulu olan çiçek.*

Goncahemyānı
içinde sīm ile zer
saklayup
Bād-ı şübḥ 'ayyārı
olmaya diyü korkar
gül

70. **gül:**

Gazel 1932

Mısra: 6

*Çok sevilen ve
beğenilen, katmerli ve
kokulu olan çiçek.*

Bülbülünkanlu
yaşın görse anı
bārānsanur
Esse çünbād-ı
sheşşādān olup
oynar gül

71. **gül:**

Gazel 1932

Mısra: 8

*Çok sevilen ve
beğenilen, katmerli ve
kokulu olan çiçek.*

Bülbülinidāyimācev
r ü cefābimārider
İtdüğini görmedi
kimse añañimār gül

72. **gül:**

Gazel 1932

Mısra: 10

*Çok sevilen ve
beğenilen, katmerli ve
kokulu olan çiçek.*

Yāriağyār-
ılagördükdeMuḥibb
ñtdiāh
Didi kim olmaz-
ımış 'ālemdehıçbı-
hār gül

73. **gül:**

Gazel 1937

Mısra: 1

*Çok sevilen ve
beğenilen, katmerli ve
kokulu olan çiçek.*

Ḥamdü-lillāh kim
ser-ā-ser
görinürgülzār gül
Bülbül-i şürıdeye
'arz eyledi dīdār gül

74. **gül:**

Gazel 1937

Mısra: 2

*Çok sevilen ve
beğenilen, katmerli ve
kokulu olan çiçek.*

Ḥamdü-lillāh kim
ser-ā-ser
görinürgülzār gül
Bülbül-i şürıdeye
'arz eyledi dīdār gül

75. **gül:**

Gazel 1937

Mısra: 4

*Çok sevilen ve
beğenilen, katmerli ve
kokulu olan çiçek.*

Servler baş
kaldurup her
yañadan gözler seni
Şevḳ-i
ruḥsārūñlayakdısine
sinenār gül

76. **gül:**

Gazel 1937

Mısra: 6

*Çok sevilen ve
beğenilen, katmerli ve
kokulu olan çiçek.*

Sen şarāb iç
karşuña bülbül
serāğāzeylesün
Tāb-ı
müldeñkızarup

olsun şehāruhsār
gül

77. **gül:**

Gazel 1937

Mısra: 8

*Çok sevilen ve
beğenilen, katmerli ve
kokulu olan çiçek.*

Penbe ile
jâledenbād-ı
seherazına su
Tamzurur
'ışkuñladil-
hasteyaturbimār gül

78. **gül:**

Gazel 1937

Mısra: 10

*Çok sevilen ve
beğenilen, katmerli ve
kokulu olan çiçek.*

Şi'r-i
renginümMuhibbī
bir nihāl-i tazedür
Eksük itmez gıcevü
gündüz virürtekrār
gül

79. **gül:**

Gazel 1938

Mısra: 6

*Çok sevilen ve
beğenilen, katmerli ve
kokulu olan çiçek.*

Gülşen içre
kaddüñe baş egdi
görüp servler
Ruḥlarıñdan gül
hacildürleblerüñden
goncalāl

80. **gül:**

Gazel 1939

Mısra: 1

*Çok sevilen ve
beğenilen, katmerli ve
kokulu olan çiçek.*

Yine 'arz-ı
hüsnidüpıtdiyüziniz
hār gül
İdiser bülbüllerini
vaḳti geldi zār gül

81. **gül:**

Gazel 1939

Mısra: 2

*Çok sevilen ve
beğenilen, katmerli ve
kokulu olan çiçek.*

Yine 'arz-ı
hüsnidüpıtdiyüziniz
hār gül
İdiser bülbüllerini
vaḳti geldi zār gül

82. **gül:**

Gazel 1939

Mısra: 4

*Çok sevilen ve
beğenilen, katmerli ve
kokulu olan çiçek.*

Bāğa gel senden
vefābüyın umar
'āşıqlaruñ
Bu cihānda gerçi
kim
virdügiyokdurbār
gül

83. **gül:**

Gazel 1939

Mısra: 6

Çok sevilen ve

*beğenilen, katmerli ve
kokulu olan çiçek.*

Gülşen içre ol gül-i
nev-reste bes bu
bülbüle
İstemez ala eline bu
gönültekrār gül

84. **gül:**

Gazel 1939

Mısra: 8

*Çok sevilen ve
beğenilen, katmerli ve
kokulu olan çiçek.*

Halk-ı 'ālem içre
bulur mıydı böyle
rağbeti
Ruḥlarıñabeñzemes
eydisenüñiyyār gül

85. **gül:**

Gazel 1939

Mısra: 10

*Çok sevilen ve
beğenilen, katmerli ve
kokulu olan çiçek.*

Gülşen-i hüsnine
gördüm zülfisokmış
başını
Kim görüpdürbunu
kim agzına ala mār
gül

86. **gül:**

Gazel 1939

Mısra: 12

*Çok sevilen ve
beğenilen, katmerli ve
kokulu olan çiçek.*

Mevsim-i gülde
Muhibbīnazmınakıl
sañnazār
Dir-idüñtab'-ı

nihâlinüñucında var
gül

87. **gül:**

Gazel 1940

Mısra: 1

*Çok sevilen ve
beğenilen, katmerli ve
kokulu olan çiçek.*

Gül ile şahñ-ı
çemen nakş-ı
muşaffâ mı degül
Bülbülüñzârıñıñhay
ret-i dünyâ mı
degül

88. **gül:**

Gazel 1941

Mısra: 1

*Çok sevilen ve
beğenilen, katmerli ve
kokulu olan çiçek.*

H̄'âb-
ıgâfletdeyaturkenol
dîçünbî-dâr gül
Kudret-i Hâk-
ılabûyın eyledi
izhâr gül

89. **gül:**

Gazel 1941

Mısra: 2

*Çok sevilen ve
beğenilen, katmerli ve
kokulu olan çiçek.*

H̄'âb-
ıgâfletdeyaturkenol
dîçünbî-dâr gül
Kudret-i Hâk-
ılabûyın eyledi
izhâr gül

90. **gül:**

Gazel 1941

Mısra: 4

*Çok sevilen ve
beğenilen, katmerli ve
kokulu olan çiçek.*

Gönli katlar
bulursa yiridürneşv
ü nemâ
Zâhiritdiçün bu
faşl-ı sebze de dîdâr
gül

91. **gül:**

Gazel 1941

Mısra: 6

*Çok sevilen ve
beğenilen, katmerli ve
kokulu olan çiçek.*

Şahñ-ı
gülşendenazar kıl
her varak bir
nüktedür
Rüşen olsun sor
çünoldımağzen-i
esrâr gül

92. **gül:**

Gazel 1941

Mısra: 8

*Çok sevilen ve
beğenilen, katmerli ve
kokulu olan çiçek.*

Kuş dilin ta'limider
bülbül çemen
eţfâline
Medhlerintâ ki
iderler her biri isâr
gül

93. **gül:**

Gazel 1941

Mısra: 10

*Çok sevilen ve
beğenilen, katmerli ve
kokulu olan çiçek.*

Âteş ile penbeyi bir
yirde kim gördüğü
var
Bu âcebdürbülbülü
saklar semender-vâr
gül

94. **gül:**

Gazel 1941

Mısra: 11

*Çok sevilen ve
beğenilen, katmerli ve
kokulu olan çiçek.*

Karşusındamedh
okursa bülbüle gül
incinür
Lîk gitmez hiç
yanından olımağzî-
hâr gül

95. **gül:**

Gazel 1941

Mısra: 12

*Çok sevilen ve
beğenilen, katmerli ve
kokulu olan çiçek.*

Karşusındamedh
okursa bülbüle gül
incinür
Lîk gitmez hiç
yanından olımağzî-
hâr gül

96. **gül:**

Gazel 1941

Mısra: 14

*Çok sevilen ve
beğenilen, katmerli ve
kokulu olan çiçek.*

Çekdi bülbül mest
olup
gülşendeçünāvāzele
r
Didikoñ kan
aglayam gülsün
yiter her bār gül

97. **gül:**

Gazel 1941

Mısra: **16**

*Çok sevilen ve
beğenilen, katmerli ve
kokulu olan çiçek.*

DehrFir'av'nınmeg
erīmānada'vetitmeg
e
Gösterürmu'ciz
yed-i beyzāyıMūsī-
vār gül

98. **gül:**

Gazel 1941

Mısra: **18**

*Çok sevilen ve
beğenilen, katmerli ve
kokulu olan çiçek.*

Kendüeyitdimehāfe
āşiyānımbülbüli
Hicretin
bildürdiḥalkā eyledi
izhār gül

99. **gül:**

Gazel 1941

Mısra: **20**

*Çok sevilen ve
beğenilen, katmerli ve
kokulu olan çiçek.*

İyMuḥibbīgayret ile
yansa bülbül
tañdegül
Kol sunar

boynınaḥāruñdāyim
ā oynar gül

100. **gül:**

Gazel 1942

Mısra: **11**

*Çok sevilen ve
beğenilen, katmerli ve
kokulu olan çiçek.*

Yār göstermez
Muḥibbī gül gibi
būy-ı vefā
Bülbül-āsā sen de
her dem āh u
feryādeylegil

101. **gül:**

Gazel 1963

Mısra: **3**

*Çok sevilen ve
beğenilen, katmerli ve
kokulu olan çiçek.*

Ḥār-ılabāzīçe eyler
gül güler ḥandān
olur
Bī-ḥaberdür bülbül
andan
olduḡınşeydā-yı gül

102. **gül:**

Gazel 1976

Mısra: **1**

*Çok sevilen ve
beğenilen, katmerli ve
kokulu olan çiçek.*

Bāḡa geldi nāz-ıla
geydi libās[ın] tāze
gül
Nāle bülbüller kılır
güldükçe her dem
tāze gül

103. **gül:**

Gazel 1976

Mısra: **2**

*Çok sevilen ve
beğenilen, katmerli ve
kokulu olan çiçek.*

Bāḡa geldi nāz-ıla
geydi libās[ın] tāze
gül
Nāle bülbüller kılır
güldükçe her dem
tāze gül

104. **gül:**

Gazel 1976

Mısra: **4**

*Çok sevilen ve
beğenilen, katmerli ve
kokulu olan çiçek.*

Diñlesün bülbül
üninkosunzaḡanaşv
ātını
Āb-ı rüyıdökileeger
uya nā-sāza gül

105. **gül:**

Gazel 1976

Mısra: **6**

*Çok sevilen ve
beğenilen, katmerli ve
kokulu olan çiçek.*

Kalmış idi ḥār u
ḥestaḡtındaeyyām-ı
şitā
ŞükriderPerverdigār
'airdügiyçün yaza
gül

106. **gül:**

Gazel 1976

Mısra: **8**

Çok sevilen ve

beğenilen, katmerli ve kokulu olan çiçek.

Oturup taht-ı
cemende başına
sultân iken
Hiç düşer mi
kapukapu eyleye
dervâze gül

107. **gül:**

Gazel 1976

Mısra: **10**

Çok sevilen ve beğenilen, katmerli ve kokulu olan çiçek.

İyMuhibbîgülşene
döşendi bir
rengînbisât
Ortası
sünbülbenefşeolmuş
pervâze gül

108. **gül:**

Gazel 1981

Mısra: **8**

Çok sevilen ve beğenilen, katmerli ve kokulu olan çiçek.

Dökeyim âh u fiğân
ile yaşumyagmurını
Gonca-veş tek sen
açıl gül gibi handân
ol

109. **gül:**

Gazel 1999

Mısra: **1**

Çok sevilen ve beğenilen, katmerli ve kokulu olan çiçek.

Hî'âb-
ıgâfletdenyaturkeno
İdîçünbîdâr gül

Sâkiyâ sun vâktidür
gel sen berü her bâr
gül

110. **gül:**

Gazel 1999

Mısra: **2**

Çok sevilen ve beğenilen, katmerli ve kokulu olan çiçek.

Hî'âb-
ıgâfletdenyaturkeno
İdîçünbîdâr gül
Sâkiyâ sun
vâktidürgel sen
berü her bâr gül

111. **gül:**

Gazel 1999

Mısra: **4**

Çok sevilen ve beğenilen, katmerli ve kokulu olan çiçek.

Koma elden bâde-i
hamrâyı her dem
'ârif ol
Çünküldı her
şüküfeye bugün
serdâr gül

112. **gül:**

Gazel 1999

Mısra: **6**

Çok sevilen ve beğenilen, katmerli ve kokulu olan çiçek.

Turmaferyâd u
fiğân eyle o meh-
rüşevkine
Çünkü itmek
âdetidürbülünizâr
gül

113. **gül:**

Gazel 1999

Mısra: **8**

Çok sevilen ve beğenilen, katmerli ve kokulu olan çiçek.

Ruğlarıvaşfin okur
durmuşnevâdarâstı
Bülbül-i
şeydâyata'lim
eylemiş edvâr gül

114. **gül:**

Gazel 1999

Mısra: **10**

Çok sevilen ve beğenilen, katmerli ve kokulu olan çiçek.

Ġonca-veş kanlar
yudarbî-çâre bülbül
derdmend
Zerrece 'aynına
almaz hâr-ıla oynar
gül

115. **gül:**

Gazel 1999

Mısra: **12**

Çok sevilen ve beğenilen, katmerli ve kokulu olan çiçek.

'Ârîzuñabeñzedemd
imîşmeğer kim
yañılıp
Çünhâdûr bildi
itdibiñ kez istiğfâr
gül

116. **gül:**

Gazel 1999

Mısra: **14**

Çok sevilen ve

beğenilen, katmerli ve
kokulu olan çiçek.

Nev-bahârî görmek
isterseñMuhîbbîbâğ
a gel
Kıl temâşâ her
tarafserv ü semen
gülzâr gül

gül 'arız:

1. gül 'arız:

Gazel 1968

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Gül yanak.

Kadkıyâmetgonca
leb gül 'arız u
şîrîndehân
Her kaçan kılsam
nazar sende
görünürî'tidâl

gül 'arızuña:

1. gül 'arızuña:-ña

Gazel 1961

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Gül yanak.

Gül
'arızuñakâmeteserv
saça sünbül
Medhûñi okur
böyle geçer rüzigâr-
ı dil

gül 'arızuñda:

1. gül 'arızuñda:-uñ, - da

Gazel 1885

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Gül yanak.

Alur gül
'arızuñdabüy-
ılareng
Velîgoncalebüñden
oldı dil teng

gülbitürür:

1. gül bitürür:-ür, -ür

Gazel 1914

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Gül yetişir, büyür.

Hârdan gül
bitürürgeher döner
anı yitürür
İy gözüm kıl bir
nazariy dil gel
andan 'ibret al

gülbudagı:

1. gül budagı:

Gazel 1719

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Gül dalı.

Gülşende gördüm
oynar hâr-ıla gül
budagı
Ben
dahıkâşolaydum bir
hâribüsitanuñ

gül defterinde:

1. gül defterinde:-de, - n, -i-n, -de

Gazel 1679

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

*Gül defteri,
güldeste. II Hazan
bağlamında "gül vakti,
ilkbahar."*

Okıdı gül defterinde
devr-i gül bir
haftadur
Budur âh u zâr-ıla
geçer
zamânıbülbülün

gül demi:

1. gül demi:

Gazel 1826

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Gül zamanı.

Yakalar çâkidelüm
gül demi 'işret
idelüm
Bize sun
sâğarısâkîsañacânân
e gerek

gülendâmuñ:

1. gül endâmuñ:-uñ

Gazel 1577

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

*Güzel endâmlı,
boyu gül gibi nâzik ve
lâtif olan.*

Cilvesin görmek
dilerseñ ol gül
endâmuñ yine
Gülşen ü bâğ içre iy
dil cilve-i fâvüsa
bak

gül gibi:

1. gül gibi:

Gazel 1694

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Gül gibi.

*(Gülümseme
bağlamında).*

Serv gibi
salınupgölşendegüls
eñ gül gibi
Karşuñabülbülleyin
ben āh u zār itsem
gerek

2. **gül gibi:**

Gazel 1600

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Gül gibi.

Yaraşur gül gibi ol
mehhemşe gül-
'izār olmak
Baña budur
dañılâyıkañakarşuh
ezār olmak

3. **gül gibi:**

Gazel 1628

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Gül gibi.

İyyār-ı mihrībān gül
gibi gel eyle beni
şād
Dil
bülbülinerañmklup
āh u zāra bak

4. **gül gibi:**

Gazel 1697

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Gül gibi.

Virmez iken
kimseler sırr-ı
dehānuñdanñhaber
Hānde ile gül gibi
sen hāl-i
eşkāyledüñ

5. **gül gibi:**

Gazel 1718

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Gül gibi.

Virmeağyār eline
dāmenüñiydöst
sakın
'Ākıbet gül gibi çāk
olmaya tāpirehenüñ

6. **gül gibi:**

Gazel 1792

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Gül gibi.

Baña düşer
āhidüpyaşumıbārān
eylemek
Sañalāyıkduşgelüp
gül gibi hāndān
eylemek

7. **gül gibi:**

Gazel 1531

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Gül şeklinde,

biçiminde.

Her elifler
servyiryirdāğlardur
gül gibi
Devlet-i
'ışkındaoldışañn-ı
sīnemtāzebāğ

8. **gül gibi:**

Gazel 1535

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Gül gibi güzel.

Hüsünüñemağrūr
olup cevri eyleme

'uşşāka gel
Gül gibi 'ömrüñ
geçer durmaz
bilürsünçünkiçag

9. **gül gibi:**

Gazel 1710

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Gül gibi güzel.

Devrānuñı sür gül
gibi bir taze
güzelsin
Hattūñgelicek kim
göre
dirgeçdizamānuñ

10. **gül gibi:**

Gazel 1728

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

*Gül gibi(Güzel ve
kırmızı).*

İyMuhibbī var-iken
'ışk eyleme
zühdiñhayāl
Gül gibi
bādetururken 'aklı
gümdür yiye beng

gül gül olsa:

1. **gül gül olsa:-sa**

Gazel 1795

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Parça parça

*kızarmak, pembe pembe
olmak.*

Tāb-ı mülden gül
gül olsa 'arızımıdır
gören
Ābdanāteş

'ayānāteşdenāb
olmak gerek

gūlhaddine:

1. **gūl ḥaddine:-ine**

Gazel 1778

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

(Sevgilinin) Gūl
rengindeki yanağı.

Gūl

ḥaddinekarşuanuñş

oldeñlükıldumnālel

er

Gūşınaalupdimedi

bu āh u bu

zārikimūñ

gūlruhın:

1. **gūl ruḥın:-in**

Gazel 1968

Mısra: 13

Kelime Tipi: -

Gūl yanaklı.

Gūl

ruḥıngördüñMuḥibb

ī eyle āh u nāleler

Vaqt-ı gülde sen de

būlbūl gibi durma

eyle nāl

gūlruhında:

1. **gūl ruḥında:-ında**

Gazel 1736

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Gūl yanak.

Gūl

ruḥındaḥattımızāḥir

görüñ āheyledüm

Ḥār elinden yaraşur

būlbūl tek efgān

eylemek

gūlruhunuñ:

1. **gūl ruḥunuñ:-ın, -uñ**

Gazel 1904

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Gūl yanaklı.

İyMuḥibbī gūl

ruḥunuñşevķine

Būlbūl ol her dem

terennüm eylegil

gūlruhlar:

1. **gūl ruḥlar:-lar**

Gazel 1949

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Gūl yanaklı

sevgili/güzel.

Bu

Muḥibbīgöñlinalup

zār iden būlbūl gibi

Sanmañ ol gūl

ruḥlar ol

ķāmetibālādegūl

gūlruhsārı:

1. **gūl ruḥsārı:-ı**

Gazel 1650

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Gūl gibi yanak.

Māhitābı kim-durur

kim diye

beñzeralnuña

Çūnkianuñlāleḥadd

uñ gibi gūl ruḥsārı

yok

gūlruhunuñ:

1. **gūl ruḥunuñ:-uñ**

Gazel 1817

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Gūl yanaklı.

Çīnidūbenkaşlaruña

İduñķarār u şabrumı

Gūl ruḥuñüstineçün

sen

zūlfūñidāleyledūñ

2. **gūl ruḥunuñ:-uñ**

Gazel 1850

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Gūl yanaklı.

Ben marīz-ı 'ışķa

ger ḥācet olursa

gūl-şeker

Gūl

ruḥuñşekerlebuñle

behremend itsem

gerek

3. **gūl ruḥunuñ:**

Gazel 1542

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Gūl yanak.

Gūl ruḥuñşevķiyle

güller

pīreḥençākeylesün

Yādidūphāliniyaksu

nsīnesinelāledağ

4. **gūl ruḥunuñ:**

Gazel 1569

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Gūl yanak.

Bu Muḥibbī gūl

ruḥuñmedḥinde

olsa 'andelīb

Diyeler

gūlşendeyokdur

böyle bir gūyālaḥīf

5. **göl ruhuñ:**

Gazel 1902

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Göl yanak.

Läle-i

hamrādaniyemeh gül

ruhuñ al eyledüñ

Göñlümüzalmagabe

ñzer yine bir al

eyledüñ

gölruhuñdan:

1. **göl ruhuñdan:**-uñ, -
dan

Gazel 1909

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Göl yanaklı.

Göl ruhuñdandür

olalı

iyletāfetgölşeni

Hāṭırum açılmadı

göñlümdaḥıḥurrem

degöl

göl rüya:

1. **göl rüya:**-ya

Gazel 1581

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Göl yüzlü (sevgili).

Bilmek isterseñeger

sen kāyinātaḥvālini

‘Ārıza ‘ālem-

nümāāyinedür gül

rüya bak

göl ü gonca:

1. **göl ü gonca:**

Gazel 1740

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Göl ve gonca.

Gölşendebüyuñı gül

ü gonca alupsenüñ

Kim ḥırkasınıpäre

kimi itdicāmeçäk

2. **göl ü gonca:**

Gazel 1741

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Göl ve gonca.

Gölşendebüyuñı gül

ü gonca alupsenüñ

Kim ḥırkasınıpäre

kimi itdicāmeçäk

göl [ü] gonca:

1. **göl [ü] gonca:**

Gazel 1756

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Göl ve gonca.

Gölşendesenüñbüyu

ñalaldan gül [ü]

gonca

Ḥırka birisi

päreklupcāme biri

çäk

2. **göl [ü] gonca:**

Gazel 1781

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Göl ve gonca.

Gölşendeşehābüyuñ

alaldan gül [ü]

gonca

Gör fark ile

cāmeniçe eylediler

çäk

göl ü gülsitān:

1. **göl ü gülsitān:**

Gazel 1882

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Göl ve gül bahçesi.

Zülfı benefşe ‘ārızı

gül goncadur lebi

Eyleñnezāreyarı gül

ü gülsitāntutuñ

gölvüzi:

1. **göl yüzi:**

Gazel 1504

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

*(Sevgilinin) gül(e
benzeyen) yüzü/yanacağı.*

Göl yüziolmayıcak

olmaz

gölüstānrevnaķı

Göl

açıldıķçagelürçünb

āğ-ılabüstānaḥaz

2. **göl yüzi:**

Gazel 1828

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

*(Sevgilinin) gül(e
benzeyen) yüzü/yanacağı.*

Göl

yüzi dāyiresindegör

dihāṭṭınnmür-veş

Ol sebebden

kalmadı şabr u

ķararıçemişmümüñ

gölvüzine:

1. **göl yüzine:**-ne

Gazel 1824

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

(Sevgilinin) gül(e)
benzeyen) yüzü/yanağı.
Gül yüzinekarşu her
dem giceler bülbül
gibi
ŞubhölincayıMuhib
bāh u zār itmek
gerek

gülvüzini:

1. gül yüzini:-ni

Gazel 1852

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

(Sevgilinin) gül(e)
benzeyen) yüzü/yanağı.

Gül
yüzini görmeyelden
döstrarcānenün
Kalmadı bülbül gibi
şabri dil-i
dīvānenün

gülvüzünvādına:

1. gül yüzünvādına:-
na

Gazel 1825

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

(Sevgilinin) gül
yüzünün hatrası.

Gül yüzünvādına
her gice bir bülbül
gibi
Şubhölincadöstrlar
ben āh u zār itsem
gerek

gül yüzlü yarı:

1. gül yüzlü yarı:-ı

Gazel 1824

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Gül yüzlü yar,
sevgili.
Bagrumhünitdifırk
at 'azm-i yār itmek
gerek
Varup ol gül yüzlü
yārı der-kenār
itmek gerek

gülvüzün:

1. gül yüzün:

Gazel 1943

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

(Sevgilinin) gül(e)
benzeyen) yüzü/yanağı.

Gül yüzünşevkine
her şebtāşeher
bülbül gibi
Hālī olmaz
nālevüāh u figānum
gitme gel

2. gül yüzün:-ün

Gazel 1575

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Sevgilinin güle
benzeyen yüzü/yanağı.

Görelī cānāMuhibbī
gül yüzün
Oldı bülbül gibi ol
gūyā-yı 'ışk

3. gül yüzün:

Gazel 1920

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Güle benzeyen yüz,
yanak.

Gül
yüzünşevkinecānıvi
rürempervāne-veş

Yakaram şem'-i
cemālūne dil-ile
cānı bil

4. gül yüzün:

Gazel 1986

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Güle benzeyen yüz,
yanak.

Servkaddün var
iken serv-i
revānhācetdegül
Gül yüzün yiter
nigārāgülsitānhācet
degül

gülvüzünğördi:

1. gül yüzünğördi:-di

Gazel 1598

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

(Sevgilinin) gül(e)
benzeyen)

yüzü/yanağını görmek.

Gül
yüzünğördihāretd
en kızardı gülsitān
Ol
sebebdendürşeherge
hbulmur güldē
'arak

gülvüzünüzre:

1. gül yüzünüzre:

Gazel 1697

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Gül yüzün
üzerinde.

Gül yüzünüzre yine
zülfüñperīşāneyleyü
p

Bu dil-i
şüridemiâşüfteahvâl
eyledüñ

gülüzüñden:

1. gül yüzüñden:-
üñden

Gazel 1658

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

(Sevgilinin) gül(e

benzeyen) yüzü/yanağı.

Gül yüzüñdendür

olalı gicelertâşubha

dek

Güş iden

efgânumidir bülbül-

i güyâda yok

gülüzüñe:

1. gül yüzüñe:-ñe

Gazel 1829

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

(Sevgilinin) gül(e

benzeyen) yüzü/yanağı.

Zülf-i

tarâraruñcânâtagıdu

p gül yüzüñe

Bir siyehHindüçeyi

sen

Rümasultâneyledüñ

2. gül yüzüñe:-ñe

Gazel 1839

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Güle benzeyen yüz,

yanak.

Gül

yüzüñesünbülüñden

eyledüñbeñzernikâb

Âh kim

cânbülbülincânsuzg
ülistânsuzkoduñ

gülüzüñsüz:

1. gül yüzüñsüz:-üñ, -
süz

Gazel 1926

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

(Sevgilinin) gül(e

benzeyen) yüzü/yanağı.

Ney gibi bagrum

delindi

hasretiyleşubha dek

Gül yüzüñsüzsanma

kim

cânbülbülinâlândeg

ül

gül-âb:

1. gül-âb:

Gazel 1846

Mısra: 9

Far. Gül suyu,

cülâb.

Ger gül-

âbitseñMuhibbîeşek-

i çeşmüñyiridür

Hâşılı baş

agrısıdurpâdişehlik

dankuluñ

gül-âb-ı eşküm-ile:

1. gül-âb-ı eşküm-ile:-
üm-ile

Gazel 1703

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Gülsuyu gibi

gözyaşı.

Zülfüñiyusam gül-

âb-ı eşküm-ile

işanem

Bil dahırevnak
bulur gitmeye
andan büy-ı müşg

gül-âb-ıla vumak:

1. gül-âb-ılayumak:-
mak

Gazel 1601

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Gül suyu ile

yıkamak.

Hîç düşer mi alasin

nâm-ı şerîfinagzuña

Evvelâlâyık budur

agzuñ gül-âb-ıla

yumak

gülbaş:

1. gülbaşüñi:-üñi

Gazel 1597

Mısra: 10

Şakma; hoş ses

çıkarma bağlamında.

Eyle nazârşefi' ol

sensin şefi'-i

ümmet

Gülbaşüñi

çekerler cümle

senüñhalâyık

gülebakduñ:

1. güle bakduñ:-duñ

Gazel 1845

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Gülerek bakmak. II

Gülümsemek.

Yüzüme bir güle

bakduñ beni

'ışkodınayakduñ

Kanı benim ile

'ahdüñn' için dün
gicegelmedüñ

gül-endām:

1. **gül-endāmuñ:-uñ**

Gazel 1654

Mısra: 3

Güzel endāmlı,

*boyu gül gibi nâzik ve
lâtif olan || Sevgili.*

Bir gül-
endāmuñgamındang
icelerbülülleyin
İñleremtāsubhōlinc
aolmuşambīmār-ı
'ışk

gülgün:

1. **gülgün:**

Gazel 1893

Mısra: 6

Gül renkli.

Egerçi geçmedi
kimse
benümşebdiz-i
āhumdan
Velīgülgünyaşumda
serī'idür bu
meydānuñ

2. **gülgün:**

Gazel 1974

Mısra: 3

Gül renkli.

Şeb-diz-i āhum ile
gülüneşkikoşdum
Dikkatler eyle iy dil
yügrüginini görüp al

gülünevledüñ:

1. **gülünevledüñ:-düñ**

Gazel 1878

Mısra: 2

Kelime Tipi: -
*Kızılaştırmak, gül
rengine dönüştürmek.*

Çonca-
veştengeyleyüpğöñl
ümbenümhüneyled
üñ
Ol
sebebdengözlerüm
yaşını
gülünevledüñ

gülünitdüm:

1. **gülünitdüm:-düm**

Gazel 1814

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Gül renkli, kırmızı

yapmak.
Gözlerüm yaşı ile
'ālemigülünitdüm
Var-ısa tığ-ı
ciğerdür başı ol
sunuñ

gülünitdüñ:

1. **gülünitdüñ:-düñ**

Gazel 1787

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Gül renkli yapmak.

İygöñül 'ışk-ıla bu
bagrumı pür-
hünitdüñ
Ol sebebdendür ki
gözüm yaşını
gülünitdüñ

2. **gülünitdüñ:-düñ**

Gazel 1827

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

*Gül renkli, kırmızı
yapmak.*

Gösterüp ya
kaşuñkırpügüñeyl
eyüp ok
Bagrumıpareleyüpy
aşumıgülünitdüñ

3. **gülünitdüñ:-düñ**

Gazel 1889

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Gül renkli, kırmızı

yapmak.
Bezm-i
ğamdagiceler ney
gibi efgānlaridüp
İçmegeşāgar ile
yaşumıgülünitdüñ

gülünsārāb:

1. **gülünsārāb:**

Gazel 1886

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Gül renkli, kırmızı

şarap.
SākīMuhibbī
teşneye
gülünsārāb sun
Yāhüdgetür var-ısa
agıbenefşenüñ

gülünvañaguñ:

1. **gülünvañaguñ:-uñ**

Gazel 1907

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Gül renkli, pembe

yanak.
İç
kızarsundöstumgül
ünvañaguñ gülleri

Bezm-i meydüriy
lebi
ğoncaaçılpugülşen
ol

gül-günî:

1. **gül-günî:**

Gazel 1835

Mısra: 1

Gül renkli.

Geysün ol hür-ı
cinānnāz-ılagül-günî
benek
‘Aşıkamhastā-dilem
baña yiter bir
kepenek

gül-i bî-hār:

1. **gül-i bî-hār:**

Gazel 1585

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Dikensiz gül.

‘Ālem içre kıl
nazariy dil
cihāndayār yok
Añabeñzer kim
cihānda bir gül-i bî-
hār yok

gül-i gülzāra:

1. **gül-i gülzāra:-a**

Gazel 1599

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

*Gül bahçesinin
gülü.*

Aglayupāh eylesem
gelürruh-ı
dildāraşevk
Bād u bārān-
ıladurlā-büd gül-i
gülzāraşevk

gül-i hamrāya:

1. **gül-i hamrāya:-ya**

Gazel 1578

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Kırmızı gül.

Lālezāroldı
çemenler
iygönülşahrāya bak
Kendüzingülşendez
eyn itmiş gül-i
hamrāya bak

2. **gül-i hamrāya:-ya**

Gazel 1664

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Kırmızı gül.

Çeşm-i hūn-
ılasuvardum yine
sīnemdāğımı
Bir nazar eyle
temāşā ol gül-i
hamrāya bak

gül-i hod-rū:

1. **gül-i hod-rū:**

Gazel 1785

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Kendi kendine

biten, yetişen gül.

Bülbül ile iki
üleşdükmuhıbbıgül
şeni
Baña bir serv-i
sehīaña gül-i hod-rū
gerek

gül-i nāzükbedenüñ:

1. **gül-i**

nāzükbedenüñ:-üñ

Gazel 1718

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

*Nazık bir gül gibi
olan beden.*

Yaka çāk itse
Muhibbī yine şevk-
ile ne tañ
Sīnesinañdimeger
ol gül-i
nāzükbedenüñ

gül-i nev-reste:

1. **gül-i nev-reste:**

Gazel 1939

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

*Taze gül (sevgili
için gençlik ve güzelliği
ifade etmek
bağlamında).*

Gülşen içre ol gül-i
nev-reste bes bu
bülbüle
İstemez ala eline bu
gönültekrār gül

gül-i nevrestenüñ:

1. **gül-i nevrestenüñ:-
nüñ**

Gazel 1594

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

*Taze gül. II Körpe,
genç sevgili.*

Hasretiyle sen gül-i
nevrestenüñ her
giceāh
Şubhölinceaylerem
bülbül gibi
feryādlık

gül-i nev-restevi:

1. **gül-i nev-resteyi:-yi**

Gazel 1681

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Taze gül (sevgili için gençlik ve güzelliği ifade etmek bağlamında).

Hār-ıla gördük
meger sen ol gül-i
nev-resteyi
Anuñ-ıçun bülbül-i
şürıdeferyādeyledü
ñ

gül-i ra'nā:

1. **gül-i ra'nā:**

Gazel 1940

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Yarısı sarı, yarısı kırmızı çok güzel gül.

Vaqt-ı gülde bu
Muhibbısözine eyle
nazar
Beytinüñ her birisi
bir gül-i ra'nā mı
degül

gül-i ter:

1. **gül-i ter:**

Gazel 1586

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Taze gül.

Bāğavardumāh ol
serv-i hırāmān anda
yok
Ol gül-i ter nev-
şükuftegoncaḥandā
n anda yok

2. **gül-i ter:**

Gazel 1651

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Taze gül.

Bugün gülzār-ı
ḥüsn içre yüzi gül
gonca lebler çok
Leṭāfetdevelcānāsa
ñabeñzer gül-i ter
yok

3. **gül-i ter:**

Gazel 1802

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Taze gül.

Gülşen içre
ḥaddüñebeñzer gül-
i ter görmedük
Bāğdaḳaddüñ gibi
serv ü
şanavbergörmedük

gül-i terden:

1. **gül-i terden:-den**

Gazel 1506

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Taze gül.

Olmasa
meygünlebüñiydöst
şekkerden ne ḥaz
Ruḥlaruñ olmasa
gülşende gül-i
terden ne ḥaz

2. **gül-i terden:-den**

Gazel 1509

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Taze gül.

Olmasa

meygünlebüñiydöst
şekkerden ne ḥaz
Ruḥlaruñ olmasa
gülşende gül-i
terden ne ḥaz

3. **gül-i terden:-den**

Gazel 1897

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Taze gül.

Rengīnsözüñ kim
göre
nazmuñdaMuhibbī
Diye gül-i terden bu
ğazellerdaḥmāzük

gül-i tersā:

1. **gül-i tersā:**

Gazel 1679

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Hristiyan gülü.

Yüzüñe kanmı
sürdüñbeñzer ol
şürıdenüñ
Ḥayr kılmaz iy gül-
i tersā ki kanı
bülbülün

gülistān:

1. **gülistān:**

Gazel 1504

Mısra: 3

Gül bahçesi.

Gül yüziolmayıcak
olmaz
gülistānrevnaḳı
Gül
açıldıḳçagelürçünb
āğ-ılabüstānaḥaz

2. **gülistānuñ:-uñ**

Gazel 1790

Mısra: 1

Gül bahçesi.

Ruḥlarıñdantā

‘ayānoldıgülistānuñ

senüñ

Olmışam bülbül

gibi āhzār-ı

giryānuñsenüñ

3. **gülistānsuz:-suz**

Gazel 1839

Mısra: 4

Gül bahçesi.

Gül

yüzüñesünbülününden

eyledüñbeñzernikāb

Āh kim

cānbülbülinecānsuzg

ülistānsuzkoduñ

gül’-izār:

1. **gül’-izār:**

Gazel 1723

Mısra: 1

Gül yanaklı.

Bülbül-i cān

meskeni bir gül’-

izār olmak gerek

Şevkine bir gül-

ruḥuñ dil murğızār

olmak gerek

gül’-izār:

1. **gül’-izār:**

Gazel 1600

Mısra: 1

Gül yanaklı.

Yaraşur gül gibi ol

mehhemīşe gül-

’izār olmak

Baña budur

daḥılāyıkāñakarşuh

ezār olmak

2. **gül’-izārumdur:-um,**

-dur

Gazel 1714

Mısra: 2

Gül yanaklı.

N’eylerem evvel

bahārıbañayārumdu

r gerek

Ķāmetiserv ü yüzi

gül gül’-izārumdur

gerek

gülleraçılır:

1. **güller açılır:**

Gazel 1952

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Güllerin açılması.

Ger irse müjeñtir-i

niğāh-ı sīneme

Güller açılır kan

saçılıcekzi-bāğ-ı dil

güllerbitürdüñ:

1. **güller bitürdüñ:-düñ**

Gazel 1752

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Güller bitirmek,

güller açtırmak.

Ḥārdan güller

bitürdüñnaḥldenḥur

mā-yı ter

‘İbret

içüñkullaruñahikme

tizhāreyledüñ

gül-rengoldı:

1. **gül-rengoldı:-dı**

Gazel 1774

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Gül renkli olmak.

|| *Kırmızı olmak.*

Ruḥumzerd idi

āhumāteşinden

Gözüm yaşından

oldı şimdi gül-reng

gül-ruḥ:

1. **gül-ruḥuñ:-un**

Gazel 1723

Mısra: 2

Gül yanaklı.

Bülbül-i cān

meskeni bir gül’-

izār olmak gerek

Şevkine bir gül-

ruḥuñ dil murğızār

olmak gerek

2. **gül-ruḥuñ:-uñ**

Gazel 1979

Mısra: 5

Gül yanaklı.

Saña yiter

ruḥlarınakarşu ol

gül-ruḥuñ

Şevkı-y-ile

duşıpbaşdanayaga

dek küñ ol

gül-şeker:

1. **gül-şeker:**

Gazel 1850

Mısra: 5

Gül şekeri. II

Sevgilinin dudakları.

Ben mariz-ı ‘ışka

ger hācet olursa

gül-şeker

Gül

ruḥuñşekerlebüñle

behremend itsem
gerek

gölşen:

1. **gölşende:-de**

Gazel 1506

Mısra: 2

Göl bahçesi.

Olmasa
meygünlebüniydöst
şekkerden ne haz
Ruğlarıñ olmasa
gölşende gül-i
terden ne haz

2. **gölşende:-de**

Gazel 1509

Mısra: 2

Göl bahçesi.

Olmasa
meygünlebüniydöst
şekkerden ne haz
Ruğlarıñ olmasa
gölşende gül-i
terden ne haz

3. **gölşende:-de**

Gazel 1537

Mısra: 9

Göl bahçesi.

Hıçrevā mı ola
gölşendeMuhibbübü
İbülüñ
Dutmayupdağnālesi
ne olasin andan irag

4. **gölşeni:-i**

Gazel 1555

Mısra: 2

Göl bahçesi.

Şāf-ı bādenüş kıl
eyle anuñlağalbişāf
Yürüyüp mestāne

eyle gülşeni cümle
tavāf

5. **gölşende:-de**

Gazel 1569

Mısra: 10

Göl bahçesi.

Bu Muhibbī gül
ruğıñmedhinde
olsa ‘andelīb
Diyeler
gölşendeyokdur
böyle bir güyālatīf

6. **gölşende:-de**

Gazel 1578

Mısra: 2

Göl bahçesi.

Lālezāroldı
çemenler
iygönülşahrāya bak
Kendüzingölşendez
eyn itmiş gül-i
hamrāya bak

7. **gölşene:-e**

Gazel 1578

Mısra: 5

Göl bahçesi.

Gölşenehidmetiçün
olmışsabācārüb-keş
Su sepersakka-şıfat
bu kubb-e-i mīnāya
bak

8. **gölşenünde:-ünde**

Gazel 1605

Mısra: 10

Göl bahçesi.

Bülbülündür bu
Muhibzāğ u
zağandurmüdde’i

Gölşenüñdeitmesün
anları lāyık mı fark

9. **gölşen:**

Gazel 1606

Mısra: 5

Göl bahçesi.

Na’ra-i bülbül
üninden ser-te-ser
gölşen tolu
Büy-ı gülden mest
olup-durur
gelürgüftāraşevk

10. **gölşen:**

Gazel 1618

Mısra: 8

Göl bahçesi.

Ger hasūdān fitne
āteşin yakarsa
ğamdegül
Kudretindengölşen
olan āteş-i
İbrāhīm’e bak

11. **gölşende:-de**

Gazel 1623

Mısra: 7

Göl bahçesi.

Hil’at-i
sebzigeyüpdürmāz-
ılagölşendeyār
Salınur her bir yaña
ol serv-ğadbālāya
bak

12. **gölşende:-de**

Gazel 1628

Mısra: 4

Göl bahçesi.

Bülbüllerüñçekdügi
renckalur ‘ākıbet
Gölşende kalan gül

yirine anda hāra
bak

13. **gülşen:**

Gazel 1663

Mısra: 7

Gül bahçesi.

Gülşen-i hüsnüñ
gibi dehr içre
gülşengörmedüm
Serverākaddüñ gibi
bir serv bu dünyāda
yok

14. **gülşende:-de**

Gazel 1694

Mısra: 7

Gül bahçesi.

Serv gibi
salnupgülşendegüls
eñ gül gibi
Karşuñabülbüleyin
ben āh u zār itsem
gerek

15. **gülşenüñde:-üñde**

Gazel 1705

Mısra: 13

Gül bahçesi.

Muhibbübülbüñdü
rgülşenüñde
Okur
medhüñiolmışdurho
ş-āheng

16. **gülşende:-de**

Gazel 1713

Mısra: 2

Gül bahçesi.

Berg-i gülden
tāzedüriydöstruhsār
uñsenüñ
Servi pest itmiş

durur
gülşendereftāruñsen
üñ

17. **gülşende:-de**

Gazel 1719

Mısra: 7

Gül bahçesi.

Gülşende gördüm
oynar hār-ıla gül
budagı
Ben
dahıkāşolaydum bir
hārībüsitānuñ

18. **gülşende:-de**

Gazel 1740

Mısra: 5

Gül bahçesi.

Gülşendebüyuñı gül
ü gonca alupsenüñ
Kim hırkasımpäre
kimi itdicāmeçäk

19. **gülşende:-de**

Gazel 1741

Mısra: 5

Gül bahçesi.

Gülşendebüyuñı gül
ü gonca alupsenüñ
Kim hırkasımpäre
kimi itdicāmeçäk

20. **gülşenüñ:-üñ**

Gazel 1755

Mısra: 3

Gül bahçesi.

Gülşenüñ
‘ıtrınaolmış ‘ārız u
zülfüñsebeb
Gül
benefşedendegüldür

bil ki
büyuñdursenüñ

21. **gülşende:-de**

Gazel 1756

Mısra: 5

Gül bahçesi.

Gülşendesenüñbüyu
ñalaldan gül [ü]
ğonca
Hırka birisi
päreklupcāme biri
çäk

22. **gülşende:-de**

Gazel 1757

Mısra: 4

Gül bahçesi.

Gözlerümdenakdıcu
lar gibi
yaşumpāyuña
Serv gibi her kaçan
gülşendeseyrāneyle
düñ

23. **gülşende:-de**

Gazel 1760

Mısra: 7

Gül bahçesi.

Lāyıkmyamgülüñd
engülşendebü alam
ben
Kāş olsam ol
gülsitānuñ yiterdi
bāğbānuñ

24. **gülşende:-de**

Gazel 1764

Mısra: 7

Gül bahçesi.

Ger dilerseñ açıla
gülşende dilber gül
gibi

Karşubād-ı āh-ıla
bu çeşm-i giryānuñ
gerek

25. **gülşende:-de**

Gazel 1777

Mısra: 10

Gül bahçesi.

AñuphaddinMuhibb
inālekılsañ
İdergülşende bülbül
sañaaheng

26. **gülşende:-de**

Gazel 1781

Mısra: 5

Gül bahçesi.

Gülşendeşehābüyuñ
alaldan gül [ü]
ğonca
Gör fark ile
cāmeniçe eylediler
çāk

27. **gülşeni:-i**

Gazel 1785

Mısra: 9

Gül bahçesi.

Bülbül ile iki
üleşdükMuhibbīgül
şeni
Baña bir serv-i
sehñaña gül-i hod-rū
gerek

28. **gülşen:**

Gazel 1846

Mısra: 1

Gül bahçesi.

Görse bir şebgülşen
içinde
cemālinigülün
Nāle eyler

tāşerdiñmezfigānı
bülbülün

29. **gülşene:-e**

Gazel 1887

Mısra: 7

Gül bahçesi.

Gülşenegeldügiemri
dürreyāhınşāhınuñ
Tā ki hāqqında ola
medh ü
senāsıbülbülün

30. **gülşenün:-iñ**

Gazel 1887

Mısra: 1

Gül bahçesi.

Gülşenün her
güşesindutdışadāsıb
ülbülün
'Āşık-ı şūrīdedür
gitmez
hevāsıbülbülün

31. **gülşende:-de**

Gazel 1894

Mısra: 2

Gül bahçesi.

Āşikār olsa ne
tañrāz-ı
nihānıbülbülün
Yaş
yirinedökilürgülşen
de kanı bülbülün

32. **gülşen:**

Gazel 1907

Mısra: 4

Gül bahçesi.

İç
kızarsundöstumgülğ
ünyañaguñ gülleri
Bezm-i meydüriy

lebi
ğoncaaçılıpgülşen
ol

33. **gülşene:-e**

Gazel 1912

Mısra: 7

Gül bahçesi.

Terk-i ağyār eyle iy
dilber bugün gel
gülşene
Kim el üstinde
tutarlar itse terk-i
hār gül

34. **gülşende:-de**

Gazel 1941

Mısra: 13

Gül bahçesi.

Çekdi bülbül mest
olup
gülşendeçünāvāzele
r
Didikoñ kan
aglayam gülsün
yiter her bār gül

35. **gülşen:**

Gazel 1950

Mısra: 4

Gül bahçesi.

Sen Hūdādan iste
ğayrı kimseye
uzatma el
Gülşen oldıkudret-i
Hāqq-ıla gör nār-ı
Halil

36. **gülşene:-e**

Gazel 1975

Mısra: 6

Gül bahçesi.

Servkaddünlâlehad
düñ göreliden cān u
dil
Gülşenemâyilteferr
üc eylemez seyrāna
dil

37. **gülşene: -e**

Gazel 1976

Mısra: 9

Gül bahçesi.

İyMuhibbîgülşene
döşendi bir
rengînbisât
Ortası
sünbülbenefşcolmuş
pervāze gül

gülşen içinde:

1. **gülşen içinde:**

Gazel 1665

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Gülbahçesi içinde.

Gonca mı var
gülşen içinde
şehāagzuñ gibi
Büsitan-ı dehr ara
kaddüñ gibi şimşād
yok

gülşen içre:

1. **gülşen içre:**

Gazel 1539

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Gül bahçesi içinde.

Bir degüldür bu
Muhibbiylerakîb-i
rû-siyâh
Gülşen içre bülbüle
nisbetolmur mı
kelâğ

2. **gülşen içre:**

Gazel 1586

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Gül bahçesi içinde.

Gülşen içre gördi
dil hem-ser
olupdurhâr-ıla
Bülbülünhâlin bilen
dir mi ki efgân anda
yok

3. **gülşen içre:**

Gazel 1601

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Gül bahçesi içinde.

Cān u dil terkin
urur
‘aşîkhemānpervāne
dür
Gülşen içre bülbüle
ancak
sunıldıyırlamak

4. **gülşen içre:**

Gazel 1624

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Gül bahçesi içinde.

İyMuhibbîserv gibi
ol ta'allukdanberî
Gülşen içre şād u
hândān yürür ol
āzāde bak

5. **gülşen içre:**

Gazel 1644

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Gül bahçesi içinde.

Gülşen içre bülbül-î
‘ışk dersini
tekrârider
Defter-i gülden ele
almış okur bir
kaçvarak

6. **gülşen içre:**

Gazel 1654

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Gül bahçesi içinde.

Bāl ü per yak şem’-
i
hüsnegöricekpervān
e-vār
Gülşen içre ola
bülbül gibi ancak
zār-ı ‘ışk

7. **gülşen içre:**

Gazel 1751

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Gül bahçesi içinde.

Gülşen içre gül olur
hâr-ıla her dem
hem-nişîn
‘Ömrigiçerāh u
feryād-
ıladâyimbülbülün

8. **gülşen içre:**

Gazel 1752

Mısra: 17

Kelime Tipi: -

Gül bahçesi içinde.

Güller ile gülşen
içre hâr[ı] kıldıñ
hem-nişîn
Gicelertāsubhā dek
bülbülleri
zāreyledün

9. **gülşen içre:**

Gazel 1802

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Gül bahçesi içinde.

Gülşen içre
haddünebeñzer gül-
i ter görmedük
Bâğdağaddün gibi
serv ü
şanavbergörmedük

10. **gülşen içre:**

Gazel 1938

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Gül bahçesi içinde.

Gülşen içre
kaddüne baş egdi
görüp servler
Ruğlaruñdan gül
hacildürleblerüñden
ğoncalâl

11. **gülşen içre:**

Gazel 1939

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Gül bahçesi içinde.

Gülşen içre ol gül-i
nev-reste bes bu
bülbüle
İstemez ala eline bu
gönültekrâr gül

12. **gülşen içre:**

Gazel 1946

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Gül bahçesi içinde.

Gülşen içre
kâmetün yanında

servünkaddipest
Leblerünğüftârımışı
tdioldığoncalâl

gülşen ü bāğ:

1. **gülşen ü bāğ:**

Gazel 1577

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Yüz güzelliğinin

bağı ve gül bahçesi.
Cilvesin görmek
dilerseñ ol gül
endâmuñ yine
Gülşen ü bāğ içre iy
dil cilve-i tāvüsa
bak

gülşen-i hüsninde:

1. **gülşen-i hüsninde:-**

in, -de-inde

Gazel 1630

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Güzelliğın gül

bahçesi.
Gülşen-i hüsnindeiy
dil ol kad-i bālāya
bak
Serv[i] nisbet
eyleme inşāf kıl
'alāya bak

2. **gülşen-i hüsninde:-**

inde

Gazel 1818

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Güzelliğın gül

bahçesi.
Gülşen-i
hüsnindeyârüñgicel
ertāşubha dek

Bülbül-i şürde gibi
āh u zār itsem gerek

gülşen-i hüsnine:

1. **gülşen-i hüsnine:-in,**

-e

Gazel 1997

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Güzelliğın gül

bahçesi.
Gülşen-i
hüsninekarşunālefer
yādeyleyüp
Bülbül-i gülzārıy
dil cümle
hāmüşeylegil

2. **gülşen-i hüsnine:-**

ine

Gazel 1635

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Güzelliğın gül

bahçesi; sevgilinin
mekanı.
Gülşen-i
hüsninekarşuiy dil
arturnāleñi
Dimesünler bülbül-i
şüridenünferyādı
yok

3. **gülşen-i hüsnine:-**

ine

Gazel 1806

Mısra: 13

Kelime Tipi: -

Güzelliğın gül

bahçesi.
Gülşen-i
hüsninekarşugiceler
bülbül gibi

Tāschernālānoluban
āh u zār itsem gerek

4. **gülşen-i hüsnine:-**
ine

Gazel 1939

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Güzelliğin gül

bahçesi.

Gülşen-i hüsnine
gördüm zülfisokmuş
başını
Kim görüpdürbun
kim agzına ala mār
gül

gülşen-i hüsnini:

1. **gülşen-i hüsnini:-ini**

Gazel 1727

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Güzelliğin gül

bahçesi.

Gülşen-i
hüsninibeñzer ol
gülüñyādeyledüñ
Bülbül-
āsāiygöñültāşubhfer
yādeyledüñ

gülşen-i hüsnümde:

1. **gülşen-i hüsnümde:-**

üm, -de-ümde

Gazel 1690

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Güzelliğin gül

bahçesi.

Gülşen-i
hüsnümdedidi seni
zār itsem gerek
Şubhölncazārılık

eyler hezār itsem
gerek

gülşen-i hüsnüñ:

1. **gülşen-i hüsnüñ:**

Gazel 1737

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Güzelliğin gül

bahçesi.

Nigārāgülşen-i
hüsnüñbañabāğ-ı
iremdenyig
Nazardan gel dirîğ
itme cemālūñ yok
keremden yig

2. **gülşen-i hüsnüñ:-üñ**

Gazel 1663

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Güzelliğin gül

*bahçesi; padişahın şîr
meclisi.*

Gülşen-i hüsnüñ
gibi dehr içre
gülşengörmedüm
Serverākaddüñ gibi
bir serv bu dünyāda
yok

3. **gülşen-i hüsnüñ:-üñ**

Gazel 1989

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Güzelliğin gül

*bahçesi; padişahın şîr
meclisi.*

Gülşen-i
hüsnüñhayāl eyler
gehizülfüñañar
Gice gündüz

meskeni yok bir
müsāfirdürgöñül

4. **gülşen-i hüsnüñ:-üñ**

Gazel 1703

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Güzelliğin gül

bahçesi.

Her tarafdangülşen-
i hüsnüñihāta
eylemiş
Dōstumolmuşmeger
hañtuñsenüñbārū-
yimüşğ

5. **gülşen-i hüsnüñ:-**
nüñ

Gazel 1856

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Güzelliğin gül

bahçesi.

Ġoncanuñagzınıaç
magamecālīnkomad
ı
Gülşen-i hüsnüñ ile
zāhirolaldandehenü
ñ

gülşen-i hüsnünde:

1. **gülşen-i hüsnünde:-**

üñ, -de

Gazel 1535

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Güzelliğin gül

bahçesi.

Gülşen-i
hüsnünden'eyler
kov raķıbidōstum
Bülbül-i

güyâaturkenlâyık
olmaz anda zâğ

2. **gülşen-i hüsnünde:-**
uñ, -de

Gazel 1912

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Güzelliğın gül

bahçesi.

Bu Muhibbîgülşen-i
hüsnündeefgâneyles
ün
‘Adetolmuşduriderç
ün ‘andelîbinzâr gül

gülşen-i hüsnünde:

1. **gülşen-i hüsnünde:-**
uñe

Gazel 1714

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Güzelliğın gül

bahçesi.

Gülşen-i
hüsnünekarşugicele
r bülbül gibi
İyyüzi gül tâşehar
bu âh u zârumdur
gerek

gülşen-i küyünde:

1. **gülşen-i küyünde:-**
ında

Gazel 1634

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

(Sevgilinin)

Köyünün gül bahçesi.

Gülşen-i
küymdairegür
göklere feryâduñı
Bülbülün olsa

bülendmergübürâv
âz[ı] çok

gülşen-i küyünde:

1. **gülşen-i küyünde:-**
uñ

Gazel 1839

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Mahallenin gül

bahçesi; sevgilinin

bulunduğu yerdeki gül

bahçesi.

Eyleyüpdürlücefâla
r öldürüp âhir beni
Gülşen-i
küyünşehâmurg-ı
hoş-elhânsuzkoduñ

gülşen-i küyünde:

1. **gülşen-i küyünde:-**
uñda

Gazel 1700

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Mahallenin gül

bahçesi; sevgilinin

bulunduğu yerdeki gül

bahçesi.

Gülşen-i küyünde
eyler bülbül-i dil
nâleler
Göklere
irişdiferyâdı dil-i
âvârenüñ

2. **gülşen-i küyünde:**

Gazel 1593

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Sevgilinin semtinin

gül bahçesi.

İñledümçüngülşen-i
küyünde ben

bülbül-şıfat
Tutmaduñiybî-vefâ
gül gibi sen hergiz
kulak

gülşen-i küyünde:

1. **gülşen-i küyünde:-**
uñdan

Gazel 1532

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Sevgilinin semtinin
gülbahçesi.

Kov rakîbigülşen-i
küyünden ‘uşşâkuñ
yiter
Bülbül-i
güyâatururkenlâyık
olmaz anda zâğ

gülsitân:

1. **gülsitân:**

Gazel 1598

Mısra: 3

Gül bahçesi.

Gül
yüzüñgördiharâret
en kızardı gülsitân
Ol
sebebdendürşehge
hbulmur gülde
‘arâk

2. **gülsitâna:-a**

Gazel 1673

Mısra: 11

Gül bahçesi.

Gülsitâna var

Muhibbî

‘İbretisterşehge

Gül yirinehâr gör

bülbül yirinezâğa

bak

3. **gülsitānı:-ı**

Gazel 1679

Mısra: 1

Gül bahçesi.

Hār-

ılamemlūoldangül

sitānıbülbülün

Gicelertāşubha dek

diñmezfigānıbülbül

ün

4. **gülsitānuñ:-uñ**

Gazel 1760

Mısra: 8

Gül bahçesi.

Lāyıkmyamgüluñd

engülşendebū alam

ben

Kāş olsam ol

gülsitānuñ yiterdi

bāgbānuñ

5. **gülsitānuñ:-uñ**

Gazel 1901

Mısra: 4

Gül bahçesi.

Nālekıduñşolqadar

gülgār-ı

hüşnindeanuñ

Gülsitānuñbülbülünü

cümle

hāmüşeyledün

6. **gülsitānında:-ında**

Gazel 1922

Mısra: 2

Gül bahçesi.

Yine evvel

bahāroldığanımetdü

r ele al mül

Cemāligülsitānındaf

igānabaşlasun

bülbül

7. **gülsitāna:-a**

Gazel 1963

Mısra: 1

Gül bahçesi.

Nāza geldi

gülsitānaşāhid-i

ra'nā-yı gül

Her

tarafcūlarrevānoldı

vara berpāy-ı gül

8. **gülsitān:**

Gazel 1986

Mısra: 2

Gül bahçesi.

Servkaddün var

iken serv-i

revānhācetdegül

Gül yüzün yiter

nigārāgülsitānhācet

degül

gülsitān u bāğ:

1. **gülsitān u bāğ:**

Gazel 1538

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Gül bahçesi ve

bāğ.

Ger bāğ içinde

irmese

būyuñdimāğuma

Bir āhum-ıla oda

yana gülsitān u bāğ

gülgār:

1. **gülgār:-a**

Gazel 1652

Mısra: 1

Bahçe, gül

bahçesi.

Hālini bilmek

dilerseñbülbülünğül

zāra bak

Su gibi şāfiderün ol

dem-be-dem dīdāra

bak

2. **gülgār:-a**

Gazel 1671

Mısra: 1

Bahçe, gül

bahçesi.

Aç gözüñi 'ibret al

bir lahza gel

gülgār bak

Her birin bir nev'e

kılmış şun'-ı

Hākezhāra bak

3. **gülgārda:-da**

Gazel 1679

Mısra: 9

Bahçe, gül

bahçesi.

İyMuhibbīgörinen

güller

degülgülgārda

Saçılıpdur bil ki

çeşm-i hün-

feşānıbülbülün

4. **gülgār:**

Gazel 1680

Mısra: 1

Bahçe, gül

bahçesi.

Baňa bir gonca leb

ü 'ārızıgülgār gerek

Şubha dek karşuaňa

bülbül-i dil zār

gerek

5. **gülzâr:**

Gazel 1848

Mısra: **6**

Bahçe, gül

bahçesi.

Niçeyirden ney gibi

bil

bagladunferyâdiçün

İdeli bu bülbülün ol

yüzi gül gülzâr terk

6. **gülzâr:**

Gazel 1937

Mısra: **1**

Bahçe, gül

bahçesi.

Hamdü-lillâh kim

ser-â-ser

görinürgülzâr gül

Bülbül-i şürîdeye

‘arz eyledi dîdâr gül

7. **gülzâr:**

Gazel 1999

Mısra: **14**

Bahçe, gül

bahçesi.

Nev-bahârı görmek

isterseñMuhıbbîbâğ

a gel

Kıl temâşâ her

tarafserv ü semen

gülzâr gül

gülzâr-ı hüsn:

1. **gülzâr-ı hüsn:**

Gazel 1651

Mısra: **3**

Kelime Tipi: -

Güzellik gül

bahçesi.

Bugün gülzâr-ı

hüsn içre yüzi gül

ğonca lebler çok

Leţâfetdevelicânâsa

ñabeñzer gül-i ter

yok

gülzâr-ı hüsninde:

1. **gülzâr-ı hüsninde:-**

in, -de

Gazel 1901

Mısra: **3**

Kelime Tipi: -

Güzellik bahçesi.

Nâlekılduñşolqadar

gülzâr-ı

hüsnindeanuñ

Gülsitânuñbülbülünü

cümle

hâmüşeyledüñ

gülzâr-ı hüsnüne:

1. **gülzâr-ı hüsnüne:-**

üne

Gazel 1891

Mısra: **5**

Kelime Tipi: -

Güzelliğın gül

bahçesi.

Gülzâr-ı

hüsnüneşenüñ ayak

mı basdurur

Oldıtılısmbeñzeyeli

mâraperçemüñ

gülzârlık evledi:

1. **gülzârlık evledi:-di**

Gazel 1672

Mısra: **10**

Kelime Tipi: -

Gül bahçesi

eylemek.

Sinemüñdâğınıseyr

it her biri gül

lâledür

Çanlu yaşından

Muhibbî eyledi

gülzârlık

güm:

1. **gümdür:-dür**

Gazel 1728

Mısra: **10**

Yitik, kayıp.

İyMuhibbî var-iken

‘ışk eyleme

zühdihayâl

Gül gibi

bâdetururken ‘aklı

gümdür yiye beng

gümgümgümlüdür:

1. **güm gümgümlüdür:**

Gazel 1574

Mısra: **1**

Kelime Tipi: -

Güm güm diye ses

çıkmasına neden olmak.

Çarhı güm

gümgümlüdür her

dem bu hü y u hây-ı

‘ışk

‘Âlemibaşdan baş

ğarkavirürderyâ-yı

‘ışk

gün:

1. **günde:-de**

Gazel 1599

Mısra: **6**

Güneş.

Gün

yüzindehalkahalkaz

ülfini görüp didüm

Çuvveti artar

gelüryatdukça
günde mārāşevk

2. gün:

Gazel 1619

Mısra: 1

Güneş.

Kapuñagelürseher
gün ala
hüşnüñdensabağ
Bedr iken
itdüñişâret aya oldu
iki şağ

3. gün:

Gazel 1752

Mısra: 11

Güneş.

Rüzürüşeneyledüñe
mrüñle gün itdiñlü'
Giceyencümler ile
zeynidüptäreyledüñ

4. gün:

Gazel 1759

Mısra: 10

Güneş.

Baħr-ı
eşkümdedeMuħibbî
bu cihāñfülk olalı
Zevrañmehkülegi
gün bād-bāñdır
felek

5. gün:

Gazel 1816

Mısra: 7

Güneş.

Ezelden olmışam
'aşıkıyüzüñe gün
disemlâyık
Ki sen 'Azrāvü ben

Vāmıkn' için dün
gicegelmedüñ

6. gün:

Gazel 1865

Mısra: 4

Güneş.

Gice kim
vardurşehāzülf-i
siyāhuñdan eser
Gün ÷lü' eyler
sehergehrü-y-ı
pāküñdürsenüñ

7. gün:

Gazel 1509

Mısra: 3

Gün II Zaman.

Kim ki
la'lüñdenider bir
gün senüñ bir
cür'anüş
Añabāğ-ı cennet
içre āb-ı kevserden
ne ħaz

8. gün:

Gazel 1590

Mısra: 3

Gün II Zaman.

Aldar seni o bir
niçe gün yüzüñe
güler
Dünyāyagöñlibağla
mazirābekāsı yok

9. gün:

Gazel 1627

Mısra: 7

Gün II Zaman.

Çekeyim cevri ü
cefañı ire bir gün
rāħatuñ

Bu meseldürşehde
döner şabr-ıladirler
koruk

10. günü:-i

Gazel 1708

Mısra: 3

Gün II Zaman.

Bu günühoşgörelüm
çok minnet olsun
Hālıka
Zāhidāferdāgamınyı
sen yüriendişe çek

11. gündür:-dür

Gazel 1800

Mısra: 11

Gün II Zaman.

Bunca gündür ol
meh-i nā-
mihribāñgörmедüñ
Göklere çıkısa
Muħibbītañ mı
efğānuñsenüñ

12. günü:-i

Gazel 1874

Mısra: 9

Gün II Zaman.

Bu
Muħibbīnünñşebiğad
r ü günü bayram ola
Ger görineşām-ı
hicrinde
hilālikaşuñuñ

13. gün:

Gazel 1884

Mısra: 3

Gün II Zaman.

Korkum oldur küy-ı
dildāra ide bir gün
zarar

Yoksa seyl-i
eşkümi ne-y-idi
tūfān eylemek

14. **günden:-den**

Gazel 1963

Mısra: 8

Gün II Zaman.

Vaqt-ı güldür
kāmuñı al bir
niçeyārān ile
Göresin bir niçe
günden hār almış
cāy-ı gül

15. **gün:**

Gazel 1977

Mısra: 7

Gün II Zaman.

Umaram ki
yüzümüñüstinde bir
gün pā koya
Anuñiçünāsītānında
türāb ister gönül

16. **gün:**

Gazel 1986

Mısra: 9

Gün II Zaman.

Öldürem bir gün
Muhibbīyidimişsind
ōstum
Dur
vefāikrāruñavirmek
amānhācetdegül

gün gibi:

1. **gün gibi:**

Gazel 1749

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Güneş gibi.

Māhitābum gün
gibi eflāk olsun
menzilüñ
Ben muķīmi olayın
bu güşe-i vīrānenüñ

2. **gün gibi:**

Gazel 1757

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Güneş gibi.

‘Āleme gün gibi
nūruñçünkīrahşāney
ledüñ
Hūblarencümözüñ
sen māh-ı
tābāneyledüñ

3. **gün gibi:**

Gazel 1812

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Güneş gibi.

İygöñülhercāyidür
gün gibi
cānānuñsenüñ
Göklere ire ‘aceb
mi āh u
efgānuñsenüñ

4. **gün gibi:**

Gazel 1818

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Güneş gibi.

Gün gibi
rūşendegülmidür
anı çok sevdüğüm
Sırr-ı
‘ışkısaklamayupāşi
kār itsem gerek

5. **gün gibi:**

Gazel 1867

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Güneş gibi.

Kim-durur
‘ışkäteşinisinedepin
hān ide
‘İşkumı gün gibi
rūşenāşikār itsem
gerek

6. **gün gibi:**

Gazel 1915

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Güneş gibi.

Mihr idüp ‘āşıklara
gün gibi gel göster
cemāl
Çünnazardan
gelmedi hūrşīd-i
rahşānazeval

7. **gün gibi:**

Gazel 1909

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Güneş gibi. ||

Āşıkār.

Zāhir olsa gün gibi
rāz-ı
nihānumtañmidur
Dil ise
dīvāneolmuşyār ise
maħremdegül

8. **gün gibi:**

Gazel 1916

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Güneş gibi. ||

Āşıkār.

Gün gibi 'arz idesin
hüsnuñ ger iyşâhib-
cemâl
Halk-ı
'âlemolubanhayrân
olur âşüfte-hâl

9. gün gibi:

Gazel 1930

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Güneş gibi. ||

Âşıkâr.

Gün gibi hercâyilik
itmek
revâmıdursaña
Dimezemşimdengir
ü dil-hasteye gel
çäre kıl

10. gün gibi:

Gazel 1649

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Âşıkâr, ortada.

'İşkuñ vücüdışüfî
gün gibi rüşen iken
Münkervirilmekaña
ğayetcehâlet ancak

gün gibi zâhir:

1. gün gibi zâhir:

Gazel 1760

Mısra: 14

Kelime Tipi: -

Gün gibi açık,

meydanda.

Bir
büseyeMuhibbîcân
akdivirüpalduñ
Gün gibi zâhirassuñ
bir zerre yok
ziyânüñ

gün hafta ay u yıl:

1. gün hafta ay u yıl:

Gazel 1600

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Gün, hafta, ay ve

yıl.

Geçer gün hafta ay
u yıl
yüzüñgörmezemcâ
nâ

Bu
dirlikdenölemyigdü
rmedür bu intizâr
olmak

günşavkı:

1. gün şavkı:

Gazel 1687

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Gün ışığı.

Çeşmüze görüp
alnuñ o dem
sâyebân olur

Gün
şavkıdegmesündiyü
bimâraperçemüñ

gün yüze:

1. gün yüze:-e

Gazel 1967

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Güneş gibi parlak

yüz.

Kaçan olsam seni
görmegeñyil
Şehâb-ı zülf olur
gün yüze hâyil

günvüzi:

1. gün yüzi:

Gazel 1823

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Güneş gibi olan

yüz.

Zerre-veştolaşuban
gün
yüzişevkinegöñül
Cânvire irmeye
mihrine o meh-
rünüñ

2. gün yüzi:

Gazel 1908

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Güneş gibi olan

yüz.

Virseziyâyı
'âlemeruhsârtañde
gül
Kim dir ki gün
yüzianuñ alnı
kamerdegül

günvüzinde:

1. gün yüzinde:-ni

Gazel 1599

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Güneş gibi olan

yüz.

Gün
yüzindehalkahalkaz
ülfini görüp didüm
Kuvveti artar
gelüryatdukça
günde mârâşevk

günvüzinden:

1. gün yüzinden:-n, -

den

Gazel 1735

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Güneş gibi olan

yüz.

Şu'le ursa gün
yüzindenpertev-i
'ışktañmdur
'Aşıkaâyine her
dem
çüncemâlidüranuñ

günyüzine:**1. gün yüzine:****Gazel 1683**

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Güneş gibi parlak

yüzlü olan.

Gün yüzine
'âşıkolduñ gitse
ârâmuñsenüñ
Tañdegülhercâyîdür
çünkü dil-
ârâmuñsenüñ

2. gün yüzine:**Gazel 1738**

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Güneş gibi parlak

yüzlü olan.

Korkaram gün
yüzine bulut gibi
mâni' ola
Düd gibi sîneden
her dem çıkan
âhıgörün

3. gün yüzine:**Gazel 1551**

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

*Güneş gibi parlak,
güzel ve nurlu yüz.*

Mâni' olur gün
yüzinebakmaga
Ebr gibi iyMuhibbi
kara zülf

4. gün yüzine:-ni**Gazel 1813**

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Güneş gibi olan

yüz.

Gün
yüzinebakmayaydu
mmuşhaf-ı
hüsnüñhâkı
Bir nazâr ger
pertev-i
hüsnüñihâreylese
ñ

günyüzini:**1. gün yüzini:-ni****Gazel 1776**

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Güneş gibi olan

yüz.

Gösterüp gün
yüzini ol itdi bu
'aqlumıdeng
Soñradancevr ü
cefâlar ile
geçdidürlüeng

2. gün yüzini:-ni**Gazel 1814**

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Güneş gibi olan

yüz.

Zerre-veşâhum-ıla
'âlemibiñ kez
tolanur
Görmedüm gün
yüziniâh ben ol
meh-rünüñ

3. gün yüzini:-ni**Gazel 1915**

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Güneş gibi olan

yüz.

Gün yüzini
göremem
yâruñMuhibbîn'eyl
eyem
Bañadüşmenlikider
mâni' olur bu eşk-i
al

4. gün yüzini:-ni**Gazel 1982**

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Güneş gibi olan

yüz.

Dilâ gün
yüzinişun'-ı Hudâ
bil
Kıyâmetkâmetininim
üntehâ bil

gün yüzüm:**1. gün yüzüm:-üm****Gazel 1690**

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Güneş gibi parlak

yüz.

Gün yüzüm üzre
dolup zülfüm
perîşâneyleyüp

Rüşen iken 'âlemi
dün gibi tār itsem
gerek

günyüzüñ:

1. gün yüzüñ:

Gazel 1906

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Güneş yüzlü

(sevgili).

Göreliden gün
yüzüñ bir kez
senüñiyâfitâb
Bilmez oldum
kendümi
'aqlumbaña pey-
revdegül

2. gün yüzüñ:

Gazel 1998

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Güneş yüzlü

(sevgili).

Nigārāburka`uñkeşf
it cihāna gün yüzüñ
göster
Gele mihr ü mehe
dehşet felek
çeşminiḥayrān kıl

3. gün yüzüñ:

Gazel 1693

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Güneş gibi parlak,

güzel ve nurlu yüz.

Gün yüzüñ göster
vefā kıl
'ahdüñeybī-vefā
Hiç düşer mi
va'deyi terk

eyleyüp hoş
eylemek

günyüzüñşevkiyle:

1. gün yüzüñşevkiyle:

Gazel 1711

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Güneş gibi yüzün

arzusu.

Zerre gibi gün
yüzüñşevkiyleserge
rdān olan
Senden ayruğuşecek
'âlemdenā-peydā
gerek

günyüzüñden:

1. gün yüzüñden:-ñden

Gazel 1650

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Güneş gibi parlak

yüzünün ışıltısı, nuru.

Düşeli
hicrāñşebinde gün
yüzüñdenayruāh
Sanma kim
cānbülbinünñşubḥo
lncazarı yok

2. gün yüzüñden:-ñden

Gazel 1815

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Güneş yüzlü

(sevgili).

Zülfünigöstermeyü
pḥālümperīşāneyley
üp
Gün
yüzüñdendüridüşu

bḥumbenüñşāmeyle
edüñ

**3. gün yüzüñden:-ñ, -
den**

Gazel 1843

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Güneş yüzlü

(sevgili).

Gün
yüzüñdenzülfünüñü
nkiperīşāneyledüñ
Ḥālinibī-
dillerünğāyetperīşā
neyledüñ

günyüzüñbakmaga:

1. gün

**yüzüñbakmaga:-ma, -
ga**

Gazel 1730

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

(Sevgilin) güneş

gibi yüzüne bakmak.

Niçetākatgetüremba
kmaga ben gün
yüzüñe
Gördiḥüsünüñidü-
tāoldıķad-i
gerdüñüñ

günyüzüñi:

1. gün yüzüñi:-ü, -ñ, -i

Gazel 1508

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Güneş gibi parlak

yüz.

Göricek gün
yüzüñişādoluram

ZİRÄ EYLER
GÖNÜLŞAFADANHAZ

2. **gün yüzüni**: -ü, -ñ, -i

Gazel 1511

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Güneş gibi parlak

yüz.

Göricek gün
yüzünişādoluram
ZİRÄ EYLER
GÖNÜLŞAFADANHAZ

3. **gün yüzüni**: -ü, -ñi

Gazel 1750

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Güneş gibi parlak

yüz.

GÜN
YÜZÜNİĞÖRMAYELDEN
BU MUHİBBİHĀSTE-
DİL
KARAŇUOLDIĞÖRİNME
ZGÖZİNEÇARć-ı FELEK

4. **gün yüzüni**: -ñi

Gazel 1712

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Güneş gibi yüz.

‘AHDKILDUŇ GÜN
YÜZÜNİ İDESİN BİR
DEM ‘AYĀN
SOŇRAN’OLDİBİLMEZE
MZÜLFÜŇLEPINHĀNEYL
EDÜŇ

5. **gün yüzüni**:

Gazel 1672

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Güneş gibi parlak
yüz.

GÜN YÜZÜNİ
GÖREMEM TOLAR BU
GÖZÜM YAŞ-ILA
GĀHĀHUMGEHSEHĀB-
ı ZÜLFİDERSETTĀRLİK

6. **gün yüzüni**:

Gazel 1960

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Güneş gibi parlak

yüz.

‘ĀLEMYÜZİNİNÜRÜŇ-
ILA GEL MÜNEVVER İT
GÖTÜR NİKĀB GÜN
YÜZÜNİĀFİTĀB KIL

7. **gün yüzüni**: -üñ, -i

Gazel 1987

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Güneş gibi parlak

yüz.

BİR ZERRE GİBİ
EYLEYİYİM
‘ĀLEMİSEYRĀN
TEK GÜN
YÜZÜNİĞÖSTERÜBENBA
ŇA ‘AYĀN OL

günāh-:

1. **günāhuñ**: -(u)ñ

Gazel 1543

Mısra: 9

Suç, Allah katında

yasaklanan kusur kabul
edilen şey.

İYMUHİBBİĀĞÜNĀH
UŇTEVBEGE GEL
TEVBEGE
OLASIM

mağsergünindeçalk
içinde yüziag

günāh:

1. **günāhum**: -um

Gazel 1587

Mısra: 4

Suç, Allah katında

yasaklanan kusur kabul
edilen şey.

EGERCÜRM-İSE
YANUŇDA SENİ
SEVMEK BENÜM
‘ÖMRÜM
SEN ALDUŇGÖŇLÜMİ
BENDEN
BENÜMÇENDĀNGÜNĀH
UM YOK

2. **günāh:**

Gazel 1627

Mısra: 1

Suç, Allah katında

yasaklanan kusur kabul
edilen şey.

HER NE DEŇLİ VAR
GÜNĀHDÜNYĀDAİTDÜ
MGİZLİ YOK
SAŇARÜŞENDÜR KAMU
HİÇSAŇAGİZLİ NESNE
YOK

3. **günāhı**: -ı

Gazel 1638

Mısra: 4

Suç, Allah katında

yasaklanan kusur kabul
edilen şey.

EGERCÜRM İSE
‘AŞIKLIKİYANUŇDAİYKE
MĀNEBRÜ
SEN ALDUŇCEBR-İLE

gönlinanuñçendāng
ünāhi yok

4. **günāh-isa:--isa**

Gazel 1713

Mısra: 7

*Suç, Allah katında
yasaklanan kusur kabul
edilen şey.*

Sevdüğüm seni
günāh-isa günāhum
çok benüm
Gel beni öldür
benüm tek yok
günāhkāruñsenüñ

5. **günāhum:-um**

Gazel 1713

Mısra: 7

*Suç, Allah katında
yasaklanan kusur kabul
edilen şey.*

Sevdüğüm seni
günāh-isa günāhum
çok benüm
Gel beni öldür
benüm tek yok
günāhkāruñsenüñ

6. **günāhuñ:-uñ**

Gazel 1780

Mısra: 9

*Suç, Allah katında
yasaklanan kusur kabul
edilen şey.*

Günāhuñāñ [u] iy
dīl eyle zārī
Koçıksun göklere
āh u fiğānuñ

7. **günāh-isa:-isa**

Gazel 1849

Mısra: 13

*Suç, Allah katında
yasaklanan kusur kabul
edilen şey.*

Sevmek seni günāh-
isa cānāMuhibbīyi
Öldür hemān sorma
günehkāruñamsenü
ñ

8. **günāh-isa:-isa**

Gazel 1910

Mısra: 3

*Suç, Allah katında
yasaklanan kusur kabul
edilen şey.*

Seni sevmek günāh-
isa habībüm
Beni öldür bu yolda
müttehem kıl

9. **günāha:-a**

Gazel 1918

Mısra: 7

*Suç, Allah katında
yasaklanan kusur kabul
edilen şey.*

Tevbeyleyüp günāh
a tut ümīdünñhāzrete
Görürem sende
dilāhāvfu
recāeksükdegül

10. **günāhum:-um**

Gazel 1946

Mısra: 11

*Suç, Allah katında
yasaklanan kusur kabul
edilen şey.*

Teşneyemçokdurgü
nāhum sen
mürüvvet kānısın
Umaramidüpşefā'at
viresināb-ı zülāl

11. **günāhuñ:-uñ**

Gazel 1950

Mısra: 2

*Suç, Allah katında
yasaklanan kusur kabul
edilen şey.*

BulımazsınHakķı
sen
cehdeyleyüpkendüñ
i bil
Añgünāhuñaglayupt
āşubħa dek yaşuñı
sil

günāhıalduñ:

1. **günāhıalduñ:-duñ**

Gazel 1758

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Günah almak. ||

Haksız yere bir

davranışta bulunmak.

Degülzülfgörinenbo
ynuñdakākül
Kamu
'ışkehlinüñalduñgü
nāhın

günāhın alma:

1. **günāhın alma:**

Gazel 1701

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Günah almak. ||

Haksız yere bir

davranışta bulunmak.

Çignedüp 'aşıkları
öldürmek-ise
'ādetüñ
Gel beni öldür
günāhın alma
bārķimsenüñ

günahındangeçüp:

1. **günahındangeçüp:**

Gazel 1552

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Günahını

önemsememek, bir kenara bırakmak.

Her ne deñlü var-

ısa 'afv it

günahındangeçüp

CürmineoldıHudāy

açünMuhibbīmu'ter

if

günāhkār:

1. **günāhkārūñ:-uñ**

Gazel 1713

Mısra: 8

Günah işleyici,

işleyen, âsim, suçlu.

Sevdüğüm seni

günāh-ısa günāhum

çok benüm

Gel beni öldür

benüm tek yok

günāhkārūñsenüñ

günbed-i devrāna:

1. **günbed-i devrāna:-a**

Gazel 1957

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Gök kubbe.

Oldıbī-zer-i

harīdüñkılmañlık

nazar

Ser çeküp baş

egmez iken günbed-

i devrāna dil

gün-be-gün:

1. **gün-be-gün:**

Gazel 1627

Mısra: 3

Günden güne, gün

geçtikçe.

Bilseler

dünyāna'tminhırş

artar gün-be-gün

Åh kim olmaz imiş

bu dehr içinde

kimse tok

günde:

1. **günde:**

Gazel 1577

Mısra: 8

Bir gün içinde.

İytabbā ol mesihī-

demden olmazsa

'ilāc

Fāyide yok günde

biñ kez tıbb-ı

Cālīnūsa bak

2. **günde:**

Gazel 1848

Mısra: 2

Bir gün içinde.

Eyledi düşmen

söziyleçün ol yār

terk

Günde biñ kez

öldüre itmem anı

zinhār terk

3. **günde:**

Gazel 1967

Mısra: 13

Bir gün içinde.

ÖlümūñañMuhibbī

günde biñ kez

Sakın bu pendümi

dut olma ğāfil

günden güne:

1. **günden güne:**

Gazel 1703

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Gün geçtikçe, git

gide, her gün biraz

daha.

'İşkuñ-ılaolmuşam

günden güne ben

nātüvān

Hālūñiöpdür ki

olsun ol bañadārū-

yımüşg

2. **günden güne:**

Gazel 1705

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Gün geçtikçe, git

gide, her gün biraz

daha.

Dirīğāolmadumherg

izküşāde

Velī günden güne

oldı bu dil teng

3. **günden güne:**

Gazel 1715

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Gün geçtikçe, git

gide, her gün biraz

daha.

Zülfüñ hevesin

eylese dīvāne 'aceb

mi

Günden güne

başuñdagisevdāyibü

yütdük

4. **günden güne:**

Gazel 1765

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

*Gün geçtikçe, git
gide, her gün biraz
daha.*

Yitmez midi
kâfireâhîr bu
mu'cize
Günden güne arta
kemâl[i]
Muhammedûn

5. **günden güne:**

Gazel 1787

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

*Gün geçtikçe, git
gide, her gün biraz
daha.*

Sen perî-rüyî görüp
geldi
Muhibbîyecünün
Âh günden güne
hâlümidigergünitdü
ñ

günden güne artar:

1. **günden güne artar:-
ar**

Gazel 1773

Mısra: 14

Kelime Tipi: -

*Her geçen gün
artmak.*

Umar-ıdum gele
idüñiygöñülünşâfa
sen
Görürem artar
senüñ günden güne
ârzularuñ

gündüz:

1. **gündüzin:-in**

Gazel 1514

Mısra: 9

*Günün aydınlık
olan yani güneşle
aydınlanan kısmı.*
Gündüzin her kanda
olsa gerdeninde
bendi var
Gice olsa
kendükendüñhâlinea
glar şem'

2. **gündüzde:-de**

Gazel 1797

Mısra: 6

*Günün aydınlık
olan yani güneşle
aydınlanan kısmı.*
H'âb u bî-
dârumdagörinence
mâlûñnürıdur
Gicede gündüzde
eglencemhayâlündü
rsenüñ

günehkâr:

1. **günehkârûña:-uñsa**

Gazel 1737

Mısra: 9

*Günah işlemiş
kimse.*
Günehkârûnsaredd
itme
Muhibbîderdmendü
ñdür
'Atâ-bağş ol
cihânda yok
şehâluñf u keremden
yig

2. **günehkârûñam:-
uñam**

Gazel 1849

Mısra: 14

*Günah işlemiş
kimse.*
Sevmek seni günâh-
ısa cânâMuhibbîyi
Öldür hemân sorma
günehkârûñamsenü
ñ

günehsüz:

1. **günehsüz:**

Gazel 1771

Mısra: 12

Günahsız.

Bu
Muhibbîanufiçünsa
ñavirmişdürgöñül
'Âşık öldürmek
günehsüz eski
hüyuñdursenüñ

güneş:

1. **güneş:**

Gazel 1967

Mısra: 7

Güneş.

Güneş gördüm
gelür her gün
kapuña
Zekât-ı hüsnüñ
umar oldısâyil

2. **güneş:**

Gazel 1968

Mısra: 2

Güneş.

Dest-i kudretle
yazıldı
yüzünüzreğatt u hâl

Yüzünüitdi güneş
ebrülaruñdañhilâl

güneşruhsāra:

1. güneş ruhsāra:-a

Gazel 1831

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Aydınlık yüz.

(Sevgilinin yüzü

bağlamında).

Zerre-veş ser-
geştesinçün ol
güneş ruhsāra sen
Bu hevā-yı 'ışk-ıla
it özüñiyolındañak

güneşruhsāruña:

1. güneş ruhsāruña:-
uña

Gazel 1704

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Güneş gibi parlak

yüz.

Māh-tābuñbedr
iken
āyñesibuldikesād
Çün güneş
ruhsāruña anı
muķābileyledük

güneşyüzüñi:

1. güneş yüzüñi:-ñi

Gazel 1724

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Güneş gibi

parlayan yüz.

Hayāl-i zülf-ile dil
giceğamnāk
Güneş yüzüñi
göster eyle bī-bāk

gür:

1. gūra:-a

Gazel 1919

Mısra: 6

Kabir, mezar.

Olma mecāzī 'ışk-
ıla gözle haķıķati
Añ ol zamānı kim
diyeler sañagūra gel

gurbet illerin:

1. gurbetillerin:-lerin

Gazel 1694

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Yabancı şehirler.

Niçe bir cevrin
çekem terk-i diyār
itsem gerek
Ġurbet illerin
varubanihtiyār
itsem gerek

gurr:

1. gurrāt:-āt

Gazel 1629

Mısra: 6

Toprağı eşeleme

sonucunda oluşan
çukur.

İygöñül 'Ankā-
yıKāf ol var
kanā'atKafına
Hırş-ılakendüñi
atma gurrāt içre
tavuk

güş:

1. güşina:-ına

Gazel 1557

Mısra: 2

Kulak.

Bāğda geydi
benefşe başına tāt-ı
şadef
Dakdı güller
jālelerdengüşınadür
r-i Necef

2. güşuña:-una

Gazel 1558

Mısra: 3

Kulak.

Güşuña söyler
benümçünegilüpkeç
rākaşuñ
Söylenüranuñ-
ıçunegrihaberler her
taraf

3. güşa:-a

Gazel 1609

Mısra: 2

Kulak.

Dilāfāş itme esrār-ı
haķāyık
Ki zırāolmaz her
güşalāyık

4. güşındaki:-ındaki

Gazel 1615

Mısra: 6

Kulak.

Baħr-ı tāt'umdan
yine yārāniçün söz
cevherin
Çıkarup her
birinüñgüşındakime
ngüşa bak

5. güşina:-ı, -n, -a

Gazel 1831

Mısra: 5

Kulak.

Ol
mehûngüşinate'sır
eylemez âhsirişk
Berri
bahritdiyaşumâhum
irişditâsimâk

6. **güşına:-ina**

Gazel 1878

Mısra: 9

Kulak.

Kılmag-
ıçungüşvârechl-i
nazmuñgüşına
İyMuhibbisözlerüñi
dürr-i
meknüneyledüñ

güş evle:

1. **güş eyle:**

Gazel 1997

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Dinlemek, kulak

vermek.

Müdde'tlerkavlinig
üş eyle iysultân-ı
türk
Kaṭl-i
'uşşakeyleyüp hem
çüSiyâvuşeylegil

güş eylemek:

1. **güşeylemek:-mek**

Gazel 1693

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Dinlemek, kulak

vermek.

Müdde'isözinvâm
ıdurşehâgüş
eylemek
'Âşık-ı üftâdeñi

böyle ferâmüş
eylemek

2. **güşeylemek:-mek**

Gazel 1851

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Dinlemek, kulak

vermek.

Ulu devletdürşadâ-
yı 'âşıkıgüş
eylemek
Şabr u 'aqlıküllî bir
yirdenferâmüş
eylemek

güşevleyüp:

1. **güşeyleyüp:-yüp**

Gazel 1725

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Dinlemek, kulak

vermek.

İñleşemâh eylesem
güşeyleyüp kılmaz
nażar
Hey ne zâlimdür o
yârşolfâriğu'l-
bâlümgörtün

güş ide:

1. **güşide:-e**

Gazel 1908

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Dinlemek, kulak

vermek, işitmek.

Nażm-ı dürer-
nisârumı her kim ki
güş ide
Var mı Muhibbî
diye
anuñçüngüherdegül

güşidelüm:

1. **güşidelüm:-elüm**

Gazel 1823

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Dinlemek, kulak

vermek, işitmek.

Niçe bir
güşidelümṭa'nını
her bir dünuñ
Sun
berünüşidelümsâķī
mey-i gülgünüñ

güş iden:

1. **güşiden:-en**

Gazel 1658

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Dinlemek, kulak

vermek, işitmek.

Gül yüzündendür
olalı gicelertāsubḥa
dek
Güş iden
efğānumıdır bülbül-
i güyâda yok

güşidüp:

1. **güşidüp:-üp**

Gazel 1616

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Dinlemek.

'Âşık oldum [ben]
ezelden
güşidüpdidâruñı
Ḥaķdimişler 'âşık
olur gözden evvel
kulak

güş it:

1. **gūş it:**

Gazel 1883

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Dinlemek.

Pendümigūş it

Muhibbī kesreti

terk eyle kim

‘Ālem-i

vaḥdetdebulursınviş

ālındōstuñ

gūşitmedüñ:

1. **gūşitmedüñ:**-*me, -
düñ*

Gazel 1866

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Dinlemek.

Didümbelā-

yızülfineiy dil

tolaşma gel

Gūşitmedüñçüpend

ümisaña beter gerek

2. **gūşitmedüñ:**-*medüñ*

Gazel 1591

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Dinlemek, kulak

vermek, işitmek.

Zülf-i tarrārı gibi

‘ālemde bir tarrāre

yok

Bu

cihāndaruḥlarımnāne

ndi bir seḥḥāre yok

gūşkıldum:

1. **gūşkıldum:**-*dum*

Gazel 1607

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Kulak tutmak,

kulak vermek, dikkatle

dinlemek.

Āh kim ser-

geşteyembaşumhev

ā ile tolu

Gūşkıldumçünkikar

şumda çalındı nāy-ı

‘ışk

gūş tutmaz:

1. **gūşutalmaz:**-*maz*

Gazel 1711

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Kulak vermek.

Zāhidāpend eyleme

tutmaz

Muhibbīpendegūş

‘Āşık olan ‘ār u

nāmūsın’iderrüsvā

gerek

gūşa almaz:

1. **gūşaalmaz:**-*maz*

Gazel 1963

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Dinlemek, kulak

vermek.

Nāle kılsa aḡlasa

bülbül

Muhibbītāşeçer

Gūşa almaz

kendüyemaḡrürbī-

pervāy gül

gūşahalkadakmış:

1. **gūşahalkadakmış:**-
mış

Gazel 1618

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Kulağa halka

takmak.

Dōstumçünkişver-i

ḥübümüsellemdürsa

ña

Ḥıdmetiçünḥalkada

kmışgūşaheftiklīme

bak

gūşe:

1. **gūşe:**

Gazel 1690

Mısra: 9

Köşe.

İyMuhibbī ‘ārifem bir

ḥırkavü bir gūşebes

‘Ārifem ben de

ikisın ihtiyār itsem

gerek

2. **gūşesin:**-*sin*

Gazel 1887

Mısra: 1

Köşe.

Gülşenüñ her

gūşesindutdışadāsıb

ülbülün

‘Āşık-ı şürīdedür

gitmez

hevāsıbülbülün

gūşe-be-gūşe:

1. **gūşe-be-gūşe:**

Gazel 1592

Mısra: 3

Köşeden köşeye.

Göñlümgöziniḡşe-

be-gūşe arar yürür

İster ki bula tuta o

düzdü yatak yatak

gūşe-i mevhānede:

1. **gūşe-i meyhānede:-**
de

Gazel 1944

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Meyhane köşesi.

Minnet itmez gūşe-i

meyhānedecām-ı

Ceme

Bir sıfālî eyleye

destinde ger

peymāne dil

gūşe-i vīrānenūn:

1. **gūşe-i vīrānenūn:-**
ūn

Gazel 1749

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Harabolmuş köşe,
yer.

Māhitābum gün

gibi eflāk olsun

menzilūn

Ben muķīmi olayın

bu gūşe-i vīrānenūn

gūş-ı güle:

1. **gūş-ı güle:-e**

Gazel 1894

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Gülün kulağı.

İyMuḥibbīşidenler

nālesinraḥmitdiler

Bu ‘acebgūş-ı güle

girmez

fiğānibülülūn

gūşına alalar:

1. **gūşınaalalar:-alar**

Gazel 1795

Mısra: 13

Kelime Tipi: -

Kulak vermek,

dinlemek, merak edip

dinlemek. II

Önemsemek, dikkate

almak, itibar etmek.

Ḳıymetinfehmeyley

üptā kim alalar

gūşına

Sözlerūn gevher ü

yādür-r-i hoş-āb

olmak gerek

gūşınaalup:

1. **gūşınaalup:-up**

Gazel 1778

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Kulak vermek,

dinlemek, merak edip

dinlemek II önemsemek,

dikkate almak, itibar

etmek.

Gül

ḥaddinekarşuanuñş

oldeñlükıldumnālel

er

Gūşınaalupdimedi

bu āh u bu

zānkimūn

gūşına girmedi:

1. **gūşınagirmedi:-me, -**
di

Gazel 1715

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Kulağına girmek,

dinlemek.

Bir zerrekadar

girmedi

gūşınaMuḥibbī

Kūyınavarupāh-

ılağavğāyibüyütdük

gussa:

1. **gūşşa:**

Gazel 1980

Mısra: 10

Ar. Kalbe tari olan
sıkıntı, kaygı, tasa.

Virme dil

dehreMuḥibbī itme

añai’timād

Virüriseñ seni eyler

gūşşa ile pāy-māl

gūşsavügamkārını:

1. **gūşsavügamkārını:-**
ni

Gazel 1997

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Gam ve keder işi.

Sākī-i gül-ruḥ

elinden bāde al

nūşeylegil

Ġuşsavügamkārını

cümle

ferāmūşeylegil

gūşsavügamdan:

1. **gūşsavügamdan:-**
dan

Gazel 1542

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Gam ve keder.

İster iseñ olasın sen

gūşsavügamdanırag

Meclise bir sākī-i

gül-ruḥgetür sunsun

ayağ

2. **ğuşşavügamdan:-**
dan

Gazel 1919

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Gam ve keder.

Var mı cihānda bir

kişi diye huzūra gel

Ya kurtılup bu

ğuşşavügamdansürü

ra gel

ğuşumairişmese:

1. **ğuşumairişmese:-**
me, -se

Gazel 1563

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

Kulağına gelmek,

işitmek, duymak.

TevbeeylerdümMu

hibbîbâdedenirişme

se

Guşşumapîr-i

muğânbezmindeban

g-i lâ-taḥaf

ğuşuñadak:

1. **ğuşuñadak:**

Gazel 1644

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Kulağa takmak,

iliştirmek.

Bu Muḥibbî sözleri

çün her biri

dürdânedür

Anı mengüşeyleyüp

gel

döstumğuşuñadak

ğuşuñna tak:

1. **ğuşuñna tak:**

Gazel 1617

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Kulağına takmak.

Gel Resülün

sözlerini dür gibi

ğuşuñna tak

İster-iseñrüz-ı

maḥşerde ola

tâyüzün ak

ğuşvâr:

1. **ğuşvâr:-e**

Gazel 1878

Mısra: 9

Küpe.

Kılmag-

ıçunguşvâreehl-i

naẓmuñğuşına

İyMuḥibbîsözlerüñi

dür-i

meknüneyledün

ğüvâ:

1. **ğüvâ:**

Gazel 1982

Mısra: 12

Şahit, delil, tanık.

Gel inkâr eyleme

sen şür u şerre

Kamu a'zâñıña sen

ğüvâ bil

ğüvâh:

1. **ğüvâh:**

Gazel 1638

Mısra: 14

Şahit, tanık; delil.

Muḥibbî 'ışkaşâhid

ne hemân-dem

giryelerkıldum

Didilereşk-i

âhındanmegerğayrı
ğüvâhı yok

2. **ğüvâhuñ:-uñ**

Gazel 1758

Mısra: 12

Şahit, tanık; delil.

Kim isterse eger

'ışkuñşâhid

Düçeşmiḥün-

feşânuñdurgüvâhuñ

ğüvâhisterseñ:

1. **ğüvâhisterseñ:-rseñ**

Gazel 1608

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Tanık, şahit

istemek.

Muḥibbîdengüvâhis

terseñ 'ışka

Sirişk-i surḥ u rüy-i

zerdüme bak

ğüvâhumoldı:

1. **ğüvâhumoldı:-dı**

Gazel 1559

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Tanık, şahit olmak.

Döstum ben

sañacânım nite kim

bu tendedür

Şıdḳ-ı

da'vâmagüvâhumol

dıçeng ü nây u def

ğüvâ:

1. **ğüvâ:**

Gazel 1940

Mısra: 6

Konuşan, söyleyen.

Demidür 'ıyş ü şafâ
eyle diyü her bir
agaç
Çagururlâlevü gül
her biri güyâ mı
degül

2. **güya:**

Gazel 1549

Mısra: 6

Sanki, adeta.

Penbe-i dâgum
görenler
sînemüzredidiler
Yıryirinberf-i
zemîndenoldıgüya
bu külef

3. **güyâ:**

Gazel 1790

Mısra: 6

Sanki, adeta.

Âfitâb-ı hüsni andan
her şehertâli' olur
Maṭla'-ı
hürşiddürgüyâgirîbâ
nuñsenüñ

güyâ ki:

1. **güyâ ki:**

Gazel 1517

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

*Varsayalım ki,
farzedelim ki.*

Ol perî-rüyı
görenler 'aḳldan
olur berî
Ditreyüpyire düşer
güyâ ki tutar anı
şar'

güyâlatîf:

1. **güyâlatîf:**

Gazel 1569

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Güzel konuşan.

Bu Muḥibbî gül
ruḥuñmedḥinde
olsa 'andelîb
Diyeler
gülşendeyokdur
böyle bir güyâlatîf

güyâ ola:

1. **güyâola:-a**

Gazel 1652

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Dile gelmek,

*konusmak II (Coşkuyla,
sevinçle) çıḡlık atmak.*

Dileseñṭab'uñMuḥi
bbîṭüñ-veşgüyâ ola
Ol lebi
şekkerdekiâyîne-i
ruḥsâra bak

güyâ-vı 'ışk:

1. **güyâ-yı 'ışk:**

Gazel 1575

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Aşk söyleyen.

Görelî cānāMuḥibbî
gül yüzüñ
Oldı bülbül gibi ol
güyâ-yı 'ışk

güyende:

1. **güyendedür:-dür**

Gazel 1887

Mısra: 6

Far. Söyleyici,

söyleyen, kail.

Gehhicâzıseyriderg
âhnevâdarâstı
Çepdegülgüyended
ürḥoşduredâsıbülbü
lüñ

güzâf:

1. **güzâf:**

Gazel 1555

Mısra: 4

Boş söz, mânâsız

lâf.

'İşkdur yolum tarîḳ-
i
müstakîmdendönme
zem
Söylemem ben
zâhidâsenüñ gibi
her dem güzâf

güzel:

1. **güzelden:-den**

Gazel 1529

Mısra: 1

Güzel. || Dilber.

Eylemez kimse
güzelden intifâ'
Kimi yok var diyüp
eylerler nizâ'

2. **güzeller:-ler**

Gazel 1587

Mısra: 2

Güzel. || Dilber.

Felekde bir
sañabeñzerbenüm
mihir-ile mâhum
yok
Güzeller hep saña
bende senüñ tek
pâdişâhum yok

3. **güzeller:-ler**

Gazel 1622

Mısra: 6

Güzel. || Dilber.

Cefävücevr[i] gel
bārī kıl amı özüñe
'âdet
Güzeller içre 'ayb
ise kerem mihr ü
vefâ kılmak

4. **güzeller:-ler**

Gazel 1689

Mısra: 7

Güzel. || Dilber.

Hep güzeller saña
bakar
hüşnüñolmuşâyine
Gördilerhayrâñolup
bu nev'e
taşvîrñsenñ

5. **güzelsin:-sîn**

Gazel 1710

Mısra: 5

Güzel. || Dilber.

Devrânuñı sür gül
gibi bir tâze
güzelsin
Hañtuñgelicek kim
göre
dirgeçdizamânuñ

6. **güzeller:-ler**

Gazel 1737

Mısra: 4

Güzel. || Dilber.

Dükendi gevher-i
eşkümyoluñda
'ayna almazsın
Güzeller
sîmemâyildürdegül
mi ol diremdenyig

7. **güzel:**

Gazel 1755

Mısra: 7

Güzel. || Dilber.

Esb-i nâzüzre el
ursa zülf-i çevgâna
güzel
Ehl-i 'ışk serden
geçüben diye
küyuñdursenñ

8. **güzel:**

Gazel 1761

Mısra: 1

Güzel. || Dilber.

Her kanda olsa
güzel bî-vefâ gerek
Cümle işi
dâyimâcevr ü cefâ
gerek

9. **güzeller:-ler**

Gazel 1808

Mısra: 6

Güzel. || Dilber.

Kelle-i 'uşşâkdan
yapa ne tañkaşr u
sarây
Hün-ı merdümden
güzeller çünkibî-
pervâ gerek

10. **güzeller:-ler**

Gazel 1818

Mısra: 6

Güzel. || Dilber.

Her kişi çün bir
kemâl ile
bulupduriftihâr
Ben güzeller
sevmek ile iftihâr
itsen gerek

11. **güzeller:-ler**

Gazel 1860

Mısra: 5

Güzel. || Dilber.

Güzeller
sîmemâyildürn 'içün
'aynuña almazsın
Degülmidüryaşumsî
m ü yüzüm
cânâzehebdenyig

12. **güzel:**

Gazel 1893

Mısra: 4

Güzel. || Dilber.

Kenârağeturüpyârîd
erâğüş eylemek
ister
Güzel gördükçe
anuñçün salar el
mevcideryânuñ

güzellersâhı:

1. **güzeller şâhı:**

Gazel 1593

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Güzeller sultanı.

İy güzeller
şâhıpyaşañsenüñsâ
riçün
La'l-ile ben
hâzırtdüm iki
çeşmümdentabağ

2. **güzeller şâhı:**

Gazel 1819

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Güzeller sultanı.

İy güzeller
şâhıgördüñzulmumu

dāditmedūñ

Bu

hārābolmıŝgöñül

ŝhrini

ābāditedūñ

3. **güzeller ŝāhı:**

Gazel 1845

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Güzeller sultanı,

en güzel.

Benümservümbenü

meānumn'ıçün dün

gicegelmedūñ

Güzeller

ŝāhısulţānumn'ıçün

dün gicegelmedūñ

güzellersāhını:

1. **güzeller ŝāhını:-ını**

Gazel 1658

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Güzeller sultanı.

Sen güzeller ŝāhını

sevmek

degülhaddümveli

İhtiyārın'eylestünçü

nki dil-i ŝeydāda

yok

2. **güzeller ŝāhını:-ını**

Gazel 1694

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Güzeller sultanı.

Nezrüm oldur kim

görürsem ol

güzeller ŝāhını

Atı ayagina bu

cānumnisār itsem

gerek

3. **güzeller ŝāhını:-ını**

Gazel 1913

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Güzeller sultanı.

Bir güzeller

ŝāhınısevdümdidüm

ğarrāğazel

İŝidendirgörmeküb

unuñ gibi

ra'nāğazel

güzellersāhını:

1. **güzeller ŝāhını:-ını**

Gazel 1813

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Güzeller sultanı.

Bakmasañ

'āŝıqlaraçünkü

güzeller ŝāhını

Pādiŝehsintañdegül

dervişden

'āreyleseñ

güzellerserveri:

1. **güzeller serveri:**

Gazel 1874

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Güzeller sultanı. ||

Güzellerin başı.

Cānınıkurbāniderre

mz-ile ehl-i dillerüñ

İy güzeller

serverihoŝdurkemāl

ikaŝuñuñ

güzellik:

1. **güzellik:**

Gazel 1708

Mısra: 7

Estetik bir zevk,

coŝku, hoşlanma

duygusu uyandıran

nitelik, hüsn.

İster-iseñ bu

güzellik sende ola

pāyidār

Döstümhüsnüñzekā

tını bu ben dervişe

çek

2. **güzellikde:-de**

Gazel 1718

Mısra: 7

Estetik bir zevk,

coŝku, hoşlanma

duygusu uyandıran

nitelik, hüsn.

Budur

iydöstgüzellikdevef

ākā'idesi

Dökesin yirlere

kanın seni

cāndansevenüñ

güzellikāsümānında:

1. **güzellik**

āsümānında:-nda

Gazel 1651

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Güzellik gökyüzü.

Yüzüñenvārınabeñz

er güzellik

āsümānında

ŝarğdan bir tulū'

itmiş meh ü mihr-i

münevver yok

güzer:

1. **güzer:**

Gazel 1866

Mısra: 2

Geçme, geçiş.

İy dil hadeng-i
mihnetesineñ siper
gerek
Meydân-ı 'ışka
girene cândangüzer
gerek

H:

hâ:

1. **hâ:**

Gazel 1765

Mısra: 4

Ha (ح), Arap

alfabesinin altıncı harfi.

Maşşerde kamu
eyleye
'aşilereşefkat
İki mîm ile hâ ile
dâl[ı] Muḥammadüñ

h'âb:

1. **h'âbda:** -*da*

Gazel 1717

Mısra: 5

Uyku.

Gözlerüm 'üryân
seni gördügi demde
h'âbda
'Aqlumıalup bu ben
dervîşabdâleyledüñ

2. **h'âb:**

Gazel 1791

Mısra: 18

Uyku.

Düşde görse yüzüni
ola Muḥibbikâni'
Kanı ḫâli' seni
görmege göze h'âb
gerek

3. **h'âb:**

Gazel 1851

Mısra: 3

Uyku.

Âh kim

hicerânşebindebañah

'âb olsa naşîb

Düşdebârî ol boyı

servi derâğüş

eylemek

h'âb u bî-dârumda:

1. **h'âb u bî-dârumda:**-

um, -da

Gazel 1797

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Uyku ve uyanıklık.

H'âb u bî-

dârumdagörinence

mâlünürîdur

Gicede gündüzde

eglenceḫayâlündü

rsenüñ

h'âb u havâl:

1. **h'âb u ḫayâl:**

Gazel 1968

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

Uyku ve hayal.

İltifât itme bu dehre

sakın aldanma sakın

'İyş ü 'işret bu

cihân içre

hemânḫ'âb u ḫayâl

ḫabâb:

1. **ḫabâb:**

Gazel 1791

Mısra: 10

Ar. 1. Su üzerinde

peyda olan kabarcık. 2.

Şebnem.

Çünkü

'ışkbaḫrınıcüşağetu

rürşarşar-ı ğam

Yiryirin kelle-i

'uşşâkañahabâb

gerek

ḫabâb olmak:

1. **ḫabâbolmak:**-*mak*

Gazel 1795

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Hava kabarcığı

olmak.

Tiğ-i ḫün-rîzi kaçan

mevc eyleye deryâ

gibi

Kelle-i

'uşşâkdanbî-

ḫadḫabâb olmak

gerek

ḫabâb-ı yaşlarumı:

1. **ḫabâb-ı yaşlarumı:**-

um, -ı

Gazel 1971

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Gözyaşı kabarcığı.

ḫabâb-ı

yaşlarumıḫaymeitd

üm

Umaram eyleyesin

anı menzil

ḫabbe:

1. **ḫabbeye:**-(y)e

Gazel 1842

Mısra: 12

Küçük tane,

buğday, arpa vb. tahıl tanesi.

Cevher-i
'ıŝkıMuhibbîsañase
rmāye yiter
Almazammālını bir
habbeye ben
Kārūnuñ

h'ābdanuyarup:

1. **h'ābdanuyarup:-up**

Gazel 1827

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

*Uykudan
uyandırmak.*

Nergis-i mest gibi
çesmūñih'ābdanuya
rup
Niçe 'ākılleri sen
göz göre
mecnūnitdūñ

haber:

1. **haberler:-ler**

Gazel 1558

Mısra: 4

Bilgi, havadis.

Gūŝuñā söyler
benūmçünegilüpkeç
rākaŝuñ
Söylenüranuñ-
ıçunegrihaberler her
taraf

2. **haber:**

Gazel 1582

Mısra: 3

Bilgi, havadis.

Kime sorsam
leblerūñ-ile
miyānuñdanhaber
Didiler kim

bilmezüzdirleranuñ
çün var yok

3. **haber:**

Gazel 1754

Mısra: 11

Bilgi, havadis.

Ser-ā-ser
dehriğeŝitdūmbulı
madumhaber andan
Niŝānın virdiler aḫir
ara bul gönli-i
vīrānuñ

4. **haber:**

Gazel 1920

Mısra: 7

Bilgi, havadis.

Zāhidā bilmek
dilerseñ
'ışkhalindenhaber
Ölmeğiāsānider
evvel bu yitmez mi
delil

haber sorma:

1. **habersorma:-ma**

Gazel 1883

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

*Haber almak, bilgi
edinmek.*

Tatmayanlar
'ıŝcāmını ne
bilsünlezzetin
İçmeyenlerden
haber sorma
zülalindöstuñ

haberviricek:

1. **haberviricek:-icek**

Gazel 1698

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

*Ulaştırmak,
bildirmek.*

Kıl yararsın
viricekyāruñmiyānı
ndanhaber
Fikr-i tab'uñ mı
veyā ince
ḫayālūñdürsenūñ

habervirme:

1. **habervirme:**

Gazel 1552

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

*Bir şeyi bildirmek,
bir şey hakkında bilgi
vermek.*

Dürlüdürlü 'ilm-i
ğaybdanzāhidāvirm
eḫaber
Olmamışdur 'ilm-i
ğaybī kimseye
çünmünkeşif

habervirmedi:

1. **habervirmedi:-medi**

Gazel 1522

Mısra: 13

Kelime Tipi: -

*Ulaştırmak,
bildirmek.*

Virmedi kimse
miyānyladehānında
nhaber
Degmede olmaz
Muhibbī 'ālem-i
ğaybatıtlā'

2. **habervirmedi:-medi**

Gazel 1568

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

*Ulaştırmak,
bildirmek.*

Virmedi bir kes
miyānuñladehānuñd
anhaber
Sırr-ı ğayb olmaz
muķarrerdegme
merde münkeşif

3. **ħabervirmedi:-me, -
di**

Gazel 1987

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

*Bildirmek,
ulaştırmak.*

Bir kimse
ħabervirmedičün
ince bilinden
Kim diditaleb eyle
gönülmüy-miyān ol

4. **ħabervirmedi:-medi**

Gazel 1780

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

*Bildirmek,
ulaştırmak.*

ħabervirmedi bir
kimse niřānuñ
Daħı bilinmedi
hergizmekānuñ

ħabervirmez:

1. **ħabervirmez:-mez**

Gazel 1585

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

*Ulaştırmak,
bildirmek.*

Görmeyüp kimse
miyānıvirmezagzı
ndanhaber

Anuñ-içunbunlaruñ
adı olupdur var yok

2. **ħabervirmez:-mez**

Gazel 1697

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

*Ulaştırmak,
bildirmek.*

Virmez iken
kimseler sırr-ı
dehānuñdanhaber
ħande ile gül gibi
sen ħall-i
eřkäleyledüñ

ħabervirür:

1. **ħabervirür:-ür**

Gazel 1599

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

*Bildirmek,
ulaştırmak.*

Bir
muřāħıbyārdurvirür
derünundanhaber
Ehl-i derd olan
anuñçüngösterüreř'
ārařevķ

ħaberin virdi:

1. **ħaberinvirdi:-di**

Gazel 1710

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

*Bildirmek, haber
ulaştırmak.*

Kim
diñlediřirñsözün ol
ğoncadehānuñ
Ya kim ħaberin
virdi ki ol ince
miyānuñ

ħāb-iġafletde:

1. **ħāb-iġafletde:-de**

Gazel 1941

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Gaflet uykusu.

ħāb-

iġafletdeyaturkenol
dıçünbī-dār gül
ķudret-i Ĥaķķ-
ılabüyün eyledi
izħār gül

ħāb-iġafletden:

1. **ħāb-iġafletden:-den**

Gazel 1860

Mısra: 13

Kelime Tipi: -

Gaflet uykusu.

Muħıbbıħāb-

iġafletden sakın her

gıcebī-dār ol

Dilerseñ iresin

vařlabulınmazsañaş

ebdenyig

2. **ħāb-iġafletden:-den**

Gazel 1999

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Gaflet uykusu.

ħāb-

iġafletdenyaturkeno

ldıçünbīdār gül

Sāķiyā sun vaķtidür

gel sen berü her bār

gül

ħabib:

1. **ħabībüm:-üm**

Gazel 1602

Mısra: 14

*Sevilen kimse,
sevgili.*

Bu Muḥibbī
görmedi
hergizdehanuñdan
eser
Müşkilihall it
ḥabībüm söyle
deprensün dudak

2. ḥabībüm:-üm

Gazel 1762

Mısra: 5

*Sevilen kimse,
sevgili.*

Ḳurbānolamḥabībū
mküyuña ger
varursam
Devlet-durur ger
ola cānumfedā-
yıcānuñ

3. ḥabībūn:-üñ

Gazel 1834

Mısra: 1

*Sevilen kimse,
sevgili.*

Devādurderdüme
cevri ḥabībūn
Gerekmez minneti
bañaḥabībūn

4. ḥabībūn:-üñ

Gazel 1834

Mısra: 8

*Sevilen kimse,
sevgili.*

Çıkardı
Ādemicennetdenibli
s
Beni
dūritdiküyüñdanḥabī
būñ

5. ḥabībüm:-üm

Gazel 1845

Mısra: 11

*Sevilen kimse,
sevgili.*

Ḥabībümkebk-i
refṭārumvefāsı yok
cefākārum
Benüm 'ömrüm
benümvarumn' için
dün gicegelmedüñ

6. ḥabībüm:-üm

Gazel 1910

Mısra: 3

*Sevilen kimse,
sevgili.*

Seni sevmek günāh-
ısa ḥabībüm
Beni öldür bu yolda
müttehem kıl

7. ḥabīb:

Gazel 1981

Mısra: 15

*Sevilen kimse,
sevgili.*

Nażar itmez bu
gözüm gevherine
āḥḥabīb
İy gözüm yaşı
gerek dürr ü gerek
mercān ol

ḥabıl:

1. ḥābile:-e

Gazel 1966

Mısra: 4

*Hz. Adem'in küçük
oğlunun adı.*

Bu
dünyāmiḥnetevidür

ne kardaşdan ne
yoldaşdan
Vefā gelse kıyar
mıydı ki nā-
ḥaḳḤabileḲābil

2. ḥābile:-e

Gazel 1971

Mısra: 14

*Hz. Adem'in küçük
oğlunun adı.*

Muḥibbī umma bir
kesdenvefā sen
Niçe kıydı gör
ḤabileḲābil

ḥabs:

1. ḥabs:-e

Gazel 1810

Mısra: 4

Hapis.
Buldıgöñlümdüzdün
iküyuñdazülfüñben
didüp
Ḥabs saldı
āḥırıçāh-ı
zenaḥdānuñsenüñ

ḥabsitmege:

1. ḥabsitmege:-mege

Gazel 1738

Mısra: 7

*Kelime Tipi: -
Zorla bir yerde
tutmak.*

Kākūlinde cem'
idüpbī-dilleri
ḥabsitmege
Nāzūkāneḡabḡabın
dakazduḡaçāḡörüñ

ḥabsolms:

1. **habsolmuş:-miş**

Gazel 1669

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

*Bir yerde dışarı
çıkamayacak şekilde
kapalı kalmak.*

Bir saç

leylāyahabsolmuş

dil-i rüsvāyī bak

Olmış ol

dīvānesiMecnūnlayı

nşeydāyī bak

habs-i zenahtdün:

1. **habs-i zenahtdün:-
dün**

Gazel 1675

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

*Çene çukuruna
haps etmek.*

Çün dil-i

dīvāneyitdünşehāh

abs-i zenaḥ

Luḥfidüpzencir-i

zülfüñibenüm

boynuma dak

habs-i zenahdān:

1. **habs-i zenahdān:-
dān**

Gazel 1890

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

*Çene çukuruna
hapsetmek.*

Bāğ-ı ḥüsnünde

gezerken buluban

dil düzdini

Zülfüñebendeyleyü

phabs-i

zenahdāneyledün

hacc:

1. **hacca:-a**

Gazel 1971

Mısra: 1

*(Ar.) İslam'ın
şartlarından biri, Hac.*

Şütürhāzırnigārumḥ

accamāyil

Añahıdmetiçün

böyle koşam dil

hacc itmiş:

1. **haccitmiş:-miş**

Gazel 1748

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

*Hacc ibadetini
yerine getirmek.*

Ka'be-i

kūyuñdahacc itmiş

bugün 'aşıklarun

Ḥayragirseñeyleseñ

bir bir kamu

ḳurbānsenün

hacc-ı ekberdür:

1. **hacc-ı ekberdür:-
dür**

Gazel 1550

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

En büyük hac.

Ḳibleḥaḳḳıḥacc-ı

ekberdürsaña

İyMuḥıbbıküyımı

eyle ṭavāf

h'âce:

1. **h'âce:**

Gazel 1515

Mısra: 3

Efendi, hoca.

Sevme

dünyāyih'ācedenī

sakın

Gel ḥariş olup itme

mālaṭama'

hacetdegül:

1. **hacetdegül:**

Gazel 1986

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

*Gerekmez, İhtiyacı
yoktur.*

Servḳaddün var

iken serv-i

revānhacetdegül

Gül yüzün yiter

nigārāgülsitānhacet

degül

2. **hacetdegül:**

Gazel 1986

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

*Gerekmez, İhtiyacı
yoktur.*

Servḳaddün var

iken serv-i

revānhacetdegül

Gül yüzün yiter

nigārāgülsitānhacet

degül

3. **hacetdegül:**

Gazel 1986

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

*Gerekmez, İhtiyacı
yoktur.*

Āsitānuñ gerçi kim

çarḥ-ı

felekdenyücedür

Çıkmagaāhum yiter

hıcrısımānhācetdeg
ül

4. **hācetdegül:**

Gazel 1990

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Gerekmez, İhtiyacı

yoktur.

‘Āşıka yaşı yiter
hıçābañahācetdegül
İñlesünderd-ile dil
dölābañahācetdegül

5. **hācetdegül:**

Gazel 1538

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Gerekmez, ihtiyacı

yoktur.

Hācetdegül bu
hñe-i
hicrānaiyrefik
Yakma bu
şebşīnemolupdurañ
açerāg

6. **hācetdegül:**

Gazel 1544

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Gerekmez, ihtiyacı

yoktur.

Ben niçepervāne-
veşkarşuñapervāzit
meyem
Sen var-iken
döstümhācetdegül
yakmak çerāg

7. **hācetdegül:**

Gazel 1549

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Gerekmez, ihtiyacı

yoktur.

Bezm-i
ğamdadögeyimsīne
m kılayım nāleler
Döstlarhācetdegül
anda çalınmak nāy
ü def

8. **hācetdegül:**

Gazel 1986

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Gerekmez, ihtiyacı

yoktur.

Döstlar umar
mıszımdengirünā
m u nişān
Bī-nevā bir ‘āşıkam
benden
nişānhācetdegül

9. **hācetdegül:**

Gazel 1986

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Gerekmez, ihtiyacı

yoktur.

Eşk-i surh u rüy-ı
zerdümdenbilürler
‘ışkumı
Olsa bir nesne
‘ayānañabeyānhācet
degül

10. **hācetdegül:**

Gazel 1986

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Gerekmez, ihtiyacı

yoktur.

Öldürem bir gün
Muhibbīyidimişsind
östum

Dur

vefāikrāruñavirmek

amānhācetdegül

11. **hācetdegül:**

Gazel 1990

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Gerekmez, ihtiyacı

yoktur.

‘Āşıka yaşı yiter
hıçābañahācetdegül
İñlesünderd-ile dil
dölābañahācetdegül

12. **hācetdegül:**

Gazel 1990

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Gerekmez, ihtiyacı

yoktur.

Leblerüñşehdi var-
iken ‘āşıq-ı dil-
hasteye
İstemez kand ü
nebātcüllābañahācet
degül

13. **hācetdegül:**

Gazel 1990

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Gerekmez, ihtiyacı

yoktur.

Ka’beküyüñavarınc
akdöstum
‘aşıklarūñ
Kendüzinkurbānide
rkāşşābañahācetdeg
ül

14. **hâcetdegül:**
Gazel 1990
Mısra: 8
Kelime Tipi: -
Gerekmez, ihtiyacı yoktur.

Okuramhüsünñkitâ
bınıgidergilhâttuñ
Müsta'id olan okur
i'râbañañhâcetdegül

15. **hâcetdegül:**
Gazel 1990
Mısra: 10
Kelime Tipi: -
Gerekmez, ihtiyacı yoktur.

İki
'âlemdeMuhibbîye
yiter cânâkapuñ
Andan özge olmaya
hıçbâbañañhâcetdegü
1

hâcetdegüldür:

1. **hâcetdegüldür:-dür**
Gazel 1534
Mısra: 10
Kelime Tipi: -
Gerekmez, İhtiyacı yoktur.

Bu Muhibbîye yiter
hicrânşebinde şem'-
i dil
Döstarlarhâcetdegüld
üryakmañuz anda
çerâğ

2. **hâcetdegüldür:-dür**
Gazel 1950
Mısra: 10
Kelime Tipi: -

Gerekmez, İhtiyacı yoktur.

İyMuhibbîeşk-i
çeşmümrü-yı
zerdüm var iken
İstemek
hâcetdegüldür
'ışkumağayrıdelil

hâcet olursa:

1. **hâcetolursa:-ursa**
Gazel 1850
Mısra: 5
Kelime Tipi: -
Gerekmek, lazım olmak.

Ben marîz-ı 'ışka
ger hâcet olursa
gül-şeker
Gül
ruhuñşekkerlebüñle
behremend itsem
gerek

hâcet yok:

1. **hâcet yok:**
Gazel 1632
Mısra: 4
Kelime Tipi: -
Gerek yok, gerekli değil, ihtiyacı duymamak.

Yüzüme
baksañiymeh-rü
'ayân olur
sañañhâlüm
Bañaderdümi
söyletme
beyânaçünkiñhâcet
yok

hâcetmend:

1. **hâcetmend:**

Gazel 1933
Mısra: 9
*Ar. Hâcetli,
muhtaç, fakir.*
Oldıñhâcetmendcân-
ılaMuhibbîyüzüñe
Gösterüpdervîşe
yüz
kendüyihâcetmend
kıl

2. **hâcetmend:**

Gazel 1933
Mısra: 10
*Ar. Hâcetli,
muhtaç, fakir.*
Oldıñhâcetmendcân-
ılaMuhibbîyüzüñe
Gösterüpdervîşe
yüz
kendüyihâcetmend
kıl

hâciolduñ:

1. **hâciolduñ:-duñ**
Gazel 1792
Mısra: 10
Kelime Tipi: -
Hacca gitmek, hacı olmak.
Ka'bedürküyüñMuhi
bbîyledüñçünkiñtav
âf
Hâciolduñfarzıdurcâ
nuñıqurbân
eylemek

hacil:

1. **hacildür:-dür**
Gazel 1938
Mısra: 6
Utlanmış, mahçup.

Gülşen içre
kaddüñe baş egdi
görüp servler
Ruḥlaruñdan gül
ḥacildürleblerüñden
ḡoncalāl

ḥaclet:

1. **ḥaclet:**

Gazel 1813

Mısra: 1

Utanma.

Güllere ḥaclet düşer
ger seyr-i
gülzäreyleseñ
Serveraḡbet mi
kalurnāz-
ılareftäreyleseñ

ḥadyokdur:

1. **ḥadyokdur:-dur**

Gazel 1970

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Sınır olmamak.

Diriḡā az imiş
vaşluñzamāni
Velīhicrānaḥadyokd
urmutavvel

ḥadd:

1. **ḥaddüñi:-ü, -ñ, -i**

Gazel 1527

Mısra: 3

(Sevgilinin)

yanāḡı.

Ḥaddüñigördigöñül
meylideroldilebüñe
Kim ola içmeye
mey irse kaçan faşl-
ı rebī'

2. **ḥaddin:-in**

Gazel 1777

Mısra: 9

(Sevgilinin)

yanāḡı.

AñupḥaddinMuḥibb
inālekılsañ
İdergülşende bülbül
sañaāheng

3. **ḥaddüñle:-üñ, -le**

Gazel 1777

Mısra: 1

(Sevgilinin)

yanāḡı.

Yaşumolduḡıçunḥa
ddüñle hem-reng
Cefādanyagdurursın
başumaseng

4. **ḥaddüñe:-üñ, -e**

Gazel 1802

Mısra: 1

(Sevgilinin)

yanāḡı.

Gülşen içre
ḥaddüñebeñzer gül-
i ter görmedük
Bāḡdaḡkaddüñ gibi
serv ü
şanavbergörmedük

5. **ḥaddi:-i**

Gazel 1655

Mısra: 4

Sınır, bir şeyin

sonu.

Ka'be-i
vaşlairerdükiyögöñül
kaḡ' eyleseñ
Deşt-i
hicrānuñvelikinḥad
dı yok pâyāni yok

ḥadd ü pâyānına:

1. **ḥadd ü pâyānına:-**

ina

Gazel 1664

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

Sınır ve son.

Bād-ı āhumla yürür
dil fülkibaḡr-ı eşk
ara
Ḥadd ü pâyānına el
irmez gel ol
deryāya bak

ḥaddenāşmışdur:

1. **ḥaddenāşmışdur:-**

mışdur

Gazel 1622

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Sınırı aşmak, aşırı

ḡitmek.

Muḥibbīcürm ü
'işyānuñegerçihadd
enaşmışdur
Bi-
ḥamdillāhvırlimışdü
rşefā'atMuştafa
kılmak

ḥaddümdeḡül:

1. **ḥaddümdeḡül:**

Gazel 1658

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

(Bir kimsenin bir

*şey yapmaya) Hakkı,
yetkisi veya yeterliḡi
olmamak, (o iş) ona
düşmemek.*

Sen güzeller şāhını
sevmek

değülhaddümveli
İhtiyarın'eylesünçü
nki dil-i şeydâda
yok

hadeng:

1. **hadeng:**

Gazel 1776

Mısra: 4

*Kayın ağacından
yapılmış ok; sevgilinin
kirpiği.*

Çeşm-i cellâdı
elinden kim
anuñcân kurtara
Çünkiebrüsikemân
elde ola
ğamzehadeng

2. **hadeng:**

Gazel 1836

Mısra: 2

*Kayın ağacından
yapılmış ok; sevgilinin
kirpiği.*

Sinemerevzenleraç
maga yine ol şüh-ı
şeng
Kaşları yayın
çeküpkipüklerin
kılmış hadeng

3. **hadeng:**

Gazel 1873

Mısra: 1

*Kayın ağacından
yapılmış ok; sevgilinin
kirpiği.*

Kaşı yası deldi
sînemitdimüjgânınğ
adeng
Her

tarafdanrevzenaçdı
olmaya tāsîneteng

hadengirişür:

1. **hadengirişür:-, -ür**

Gazel 1728

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Okun erişmesi,

saplanması.

Yaralardurgörinene
flâkdesanmañuznüc
üm
Sînesineirişür her
giceâhumdanğaden
g

hadeng-i ğamzeñi:

1. **hadeng-i ğamzeñi:-**

ñi

Gazel 1548

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Sevgilinin yan

bakış oku.

Ğayra atma
iykemân-
ebrūhadeng-i
ğamzeñi
Sînemeydânındaçün
kim eyledüm ben
dil hedef

hadeng-i ğamzesin:

1. **hadeng-i ğamzesin:-**

sin

Gazel 1664

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Sevgilinin yan

bakış oku.

Hîççalâşayir mi
kalur anı men'

itmez siper
Şolhadeng-i
ğamzesinğışm-ıla
atan yaya bak

hadeng-i miñnete:

1. **hadeng-i miñnete:-e**

Gazel 1866

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Gam oku. //

*Sevgilinin sebep olduğu
acılar.*

İy dil hadeng-i
miñnetesineñ siper
gerek
Meydân-ı 'ışka
girene cāndangüzer
gerek

hadis-i zülf:

1. **hadis-i zülf:**

Gazel 1970

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Saç bahsi.

Hadis-i
zülfhîçküteh olur
mı
Anuñcüngüft ü
güsıdur müselsel

hafı:

1. **hafıce:-ce**

Gazel 1716

Mısra: 5

Gizli.

'İşkumbenümhafıce
iken rüze gibi âh
'İyd ayı gibi
gösterüpıtdi
'ayânkaşuñ

hak:

1. **hak:**

Gazel 1595

Mısra: 1
Allah (c.c.).
Çün ezelden
eylemişdürsaña
'aşık beni Hak
Tañrıçün gel bu
benümderd-i
dilüme tut kulak

2. **hak:**

Gazel 1601

Mısra: 1
Allah (c.c.).
Niçeyirlerdekelâmı
ndabuyurmuşçünki
Hak
Her ne kim emr
eylediye cân u
dilden tut kulak

3. **hak:**

Gazel 1616

Mısra: 4
Allah (c.c.).
Saña düşmez idesin
iy dil 'işyân u gurür
Çün seni bilmez
misin bir
katreden halkitidiHa
k

4. **hak:**

Gazel 1642

Mısra: 4
Allah (c.c.).
Niçe bir yoldan
saparsın
iygönülünşâfa gel
Gir şırât-ı

müstakîmeçünsañae
mritdiHak

5. **hak:**

Gazel 1775

Mısra: 10
Allah (c.c.).
Muhibbîderdmendü
ñ bu du'ası
Kabül ide
du'âmıHaktebarek

6. **hak:**

Gazel 1924

Mısra: 9
Allah (c.c.).
Ger Hak ide bir
dahıvişâlünü
müyesser
Hergiz bu
Muhibbîdimeyeâh
ne müşkil

7. **hak:**

Gazel 1522

Mısra: 6
Doğru, hakikat,
gerçek.
Cânadahdimevâkıf
olmasun ol rāzuña
Hakdimişler "külli
sırruncāvizü'l-
isneynişâ"

8. **hak:**

Gazel 1638

Mısra: 12
Doğru, hakikat,
gerçek.
Egerbiñ kez sü'âl
itsem dönüp bir kez
cevâb itmez
Dehâniçün diyenler

hak ki gâhî var [u]
gâhî yok

9. **hak:**

Gazel 1966

Mısra: 8
Doğru, hakikat,
gerçek.
Virüpzülfüne dil
cânâbañamecnünlak
abdirlir
Diyenler
hakdimişlerdür olur
gökdenlakabnâzil

10. **hakı:-ı**

Gazel 1813

Mısra: 7
Değer, kıymet,
önem.
Gün
yüzinebakmayaydu
mmuşhaf-ı
hüsnüñhaki
Bir nazar ger
pertev-i
hüsnüñiizhâreylese
ñ

11. **hakini:-ini**

Gazel 1604

Mısra: 7
Toprak, türap.
Semend-i bād-
pāyuñlagötürgilhaki
niyirden
İde kühl-i başar anı
melekler
çeşmidürmüştak

12. **hak-ile:-ile**

Gazel 1656

Mısra: 14

Toprak, türap.

Şarâb-ı la'l-i
nâbından Muhibbîcü
r'aisterseñ
Ser-i
küyündadıldaruñ var
it hâk-ile yeksânlik

13. **hâkümi:-i, -üm**

Gazel 1789

Mısra: 5

Toprak, türap.

Şöyle
tagıtdicihâna hâküm
iâhumiyli
Bulmaya bir
zerresinçarh eline
alsa elek

14. **hâke:-e**

Gazel 1797

Mısra: 9

Toprak, türap.

Bu
Muhibbîderdmendi
hâkeyeksâneyledüñ
Anuñiçünyollaruñd
apâymalıñdürsenüñ

15. **hâk:**

Gazel 1847

Mısra: 4

Toprak, türap.

Var-ısa sende heves
görmegerü-yı yarı
Meşrebüñâb-ı revân
gibi yüzüñhâk
gerek

16. **hâküñdür:-üñ, -dür**

Gazel 1865

Mısra: 2

Toprak, türap.

Ger sorarsañcân u
dil
çokdanhelâküñdürs
enüñ
Râh-ı
küyuñadüşelden bil
ki hâküñdürsenüñ

hâkdimişler:

1. **hâkdimişler:-mişler**

Gazel 1616

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

Doğru söylemek.

'Âşık oldum [ben]
ezelden
güşidüpdidaruñı
Hâkdimişler 'âşık
olur gözden evvel
kulak

hâk ide:

1. **hâkide:-e**

Gazel 1793

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Toprak olmak. II

Ölmek.

Seng-i cevr-ile
dögüp beni egerhâk
ide yâr
Kühliçünkapuşalare
hl-i
muhabbetozumuñ

hâkider:

1. **hâkider:-er**

Gazel 1637

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Toprak olmak. II

Ölmek.

Her kimüñ evvel
yakupküllivücüdinh
âkider
Çıkarurâhıryüzün
eyler anuñeflâk-i
'ışk

hâkiderem:

1. **hâkiderem:-erem**

Gazel 1767

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Toprak etmek.

Gehibâlinideremsen
g[i] başa
Gehirâhuñda
yüzüm ideremhâk

hâk ideyim:

1. **hâkideyim:-eyin**

Gazel 1768

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Toprak etmek.

Bâğdaşohbete cem'
oldıharifânhemepâk
Pâkosunlar yüzüm
üzre ideyim
rüyumıhâk

hâk it:

1. **hâk it:**

Gazel 1831

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Toprak etmek.

Zerre-veş ser-
geştesinçün ol
güneş ruhsâra sen
Bu hevâ-yı 'ışk-ıla
it özünüyolında hâk

hakitdi:

1. **hakitdi:-di**

Gazel 1895

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Toprak olmak. II

Ölmek.

Yazdı Mecnūni ezel

serdār-ı 'ışk

Beni yazdı şimdî

anı itdiḥak

hakitdün:

1. **hakitdün:-dün**

Gazel 1803

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Toprak olmak. II

Ölmek.

Şöyle hakitdün beni

yirdengötürdirüzigā

r

Göklere

peyvesteolmasungu

bārikimsenün

2. **hakitdün:-dün**

Gazel 1816

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Toprak etmek II

Öldürmek.

Beni sen

derdnākitdünvücūd

umküllīḥakitdün

Beni

vallāhhelākkitdün'n'i

çün dün

gicegelmedün

hāk olaydı:

1. **hāk olaydı:-aydı**

Gazel 1692

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Toprak olma //

Ölmek.

Cism-i zārüm yollar

üzrehāk olaydı

kāşki

Ölse idüm yüzüme

tokınsadāmānuşen

ün

hakoldı:

1. **hakoldı:-dı**

Gazel 1768

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Ölmek.

Sāye sal

ḥākoldıküyündaMu

ḥıbbīdermend

Servler her kanda

kim bite salar sāye

be-ḥāk

2. **hakoldı:-dı**

Gazel 1729

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Toprak olma //

Ölmek.

Tā ki yazdumḥaṭṭ-ı

mıhr-i 'ārızunlevḥ-i

dile

Oldı andan naşş-ı

nām-ı sāde-rūyān

cümle ḥak

hākoldugum:

1. **hākoldugum:-dugum**

Gazel 1674

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Toprak olma //

Ölmek.

Egerḥākoldugum

bilmek dilerseñ

Şabāeliye kalkan

gerdüme bak

hākoldımşam:

1. **hākoldımşam:-mışam**

Gazel 1724

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Toprak olma //

Ölmek.

Umaram basasın bir

kez yüzüme

Anuñçünrāhuñüzre

oldımşamḥāk

2. **hākoldımşam:-mış, -**

am

Gazel 1863

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Toprak olma //

Ölmek.

Basasın bir gün

gelüp yüzüme

ıymeh-rūdiyü

Bu

ümīdeniçeyıldurolm

ışamıyoluñdaḥāk

hāk-i deri:

1. **hāk-i deri:**

Gazel 1745

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Kapı, eşik, eşğin

toprağı.

Küyınaugradısaşabā

dannişān gerek

Budur nişan ki hāk-
i deri armagan
gerek

hāk-i derini:

1. **hāk-i derini:** -i, -ni-
ini

Gazel 1633

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

(*Sevgilinin*)

kapısının toprağı. II
Eşik.

Sürme kıl hāk-i
derini açila
tāgözlerüñ
Bu cihān mülkini
seyr it dāne-i
haşhāşa bak

hāk-i derüñi:

1. **hāk-i derüñi:** -üñi

Gazel 1853

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

(*Sevgilinin*)

kapısının / eşiğinin
toprağı.

Baş egmez-ise tañ
mı egerheftkişver
Hāk-i
derüñiefseridinenge
dālaruñ

hāk-i dildarı:

1. **hāk-i dildarı:** -ı

Gazel 1893

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

(*Sevgilinin toprağı.*

Gözüme iyşabā
hinde ideremhāk-i
dildarı

Gözüme
koymamazhergiz
yiter
kühliŞifāhānuñ

hāk-i küyuñdur:

1. **hāk-i küyuñdur:**-
uñdur

Gazel 1771

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

(*Sevgilinin köyünün*

toprağı.

Eyleyen
cānāmu'attardehrib
üyuñdursenüñ
Tütiyā bu
gözlerümeḥāk-i
küyuñdursenüñ

hāk-i miñnetle:

1. **hāk-i miñnetle:** -le

Gazel 1690

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

(*Hüzün toprağı.*

Hāk-i
miñnetlecefāsengin
edürdidedididi
Ol
ḥarābolmışdilüñüst
üvār itsem gerek

hāk-i pāy:

1. **hāk-i pāy:**

Gazel 1670

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

(*Ayak toprağı.*

Hāk-i pāy oldum
yolındaiyşabāluṭf it
götür
Küy-ı dildāra ilet

bi'llāhyatur ol
gerde bak

hāk-i pāy:

1. **hāk-i pāy:** -ı

Gazel 1852

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

(*Ayak toprağı.*

Saçmag-ıçun
yüzüm üzrecür'asın
ol muğbece
Hāk-i pāy olsa
idümkäşkimeyhāne
nüñ

2. **hāk-i pāy:** -ı

Gazel 1957

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

(*Ayak toprağı.*

Hāk-i pāy var-iken
bu çeşm-i hün-
ālüdeme
Minnet itmez
kühliçünŞirāz u
İşfāhāna dil

hāk-i pāy-ı dilber:

1. **hāk-i pāy-ı dilber:**

Gazel 1530

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

(*Sevgilinin ayağının*

toprağı.

Bu ṭarīk-ı 'ışkda her
kimse kim 'aşık
geçer
Hāk-i pāy-ı dilber
ile eylesün ol intifā'

hāk-i pāyın:

1. **ḥāk-i pāym:-in**

Gazel 1531

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Ayak toprağı.

Ḥāk-i

pāyintācideldençarḥ

airgürdüm seri

Bu mesel devlet

dimişlerdürdegül

erden irag

2. **ḥāk-i pāym:-in**

Gazel 1983

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Ayak toprağı.

Yüzün sür ehl-i

diller ayagina

Gözünḥāk-i

pāyintütiyā bil

ḥāk-i pāyına:

1. **ḥāk-i pāyına:-ina**

Gazel 1682

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Ayak toprağı.

Muḥibbīdöstlar

sürsün

yüzinkoḥāk-i

pāyına

Bilür ol ḳadrinianuñ

siz anı

bañaöğretmeñ

2. **ḥāk-i pāyına:-ina**

Gazel 1911

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Ayak toprağı.

İster yüzini süre

varuḥāk-i pāyına

Alupgözine anı kıla
tütiyāgönül

3. **ḥāk-i pāyına:-i, -na**

Gazel 1931

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Ayak toprağı.

Ḥāk-i

pāyınaMuḥibbīyüzi

ni sürmek diler

Midḥat-i ḥüsni

dilinde dem mi var

ezber degül

ḥāk-i pāyuñ:

1. **ḥāk-i pāyuñ:-uñ**

Gazel 1658

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Ayak toprağı.

Bu

Muḥibbītācideldenḥ

āk-i pāyuñ cevherin

Kim göre eydür bu

gevher efser-i

Dārāda yok

2. **ḥāk-i pāyuñ:-uñ**

Gazel 1965

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Ayak toprağı.

Ḥāk-i pāyuñ olmak

içünyollaruñdarüyu

mı

Basasın bir gün ola

diyübenitdümpāym

āl

3. **ḥāk-i pāyuñ:-uñ**

Gazel 1970

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Ayak toprağı.

Gözümden ḥāk-i

pāyuñküñ olalı

Bu

çesmümdürüşen

hem mukahḥal

ḥāk-i pāyuña:

1. **ḥāk-i pāyuña:-uña**

Gazel 1713

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Ayak toprağı.

Ḥāk-i pāyuñarevān

olmazdı iyserv-i

revān

Gözlerüm yaşı ger

olmasa

hevādāruñsenüñ

2. **ḥāk-i pāyuña:-uñ, -a**

Gazel 1996

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Ayak toprağı.

Gel iyserv-i

ḥırāmānum gözüm

yaşın revānitdüm

Ola kim ḥāk-i

pāyuña bu nev'-ile

olamvāşıl

ḥāk-i pāyüñe:

1. **ḥāk-i pāyüñe:-ü, -ñ,**

-e

Gazel 1503

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Ayak toprağı.

Muḥibbīḥāk-i

pāyüñegözi yaşın

revānitdi

Neden serv-i
hırāmānumidemezsi
n o mādanhaz

hāk-i pāyuñ:

1. **hāk-i pāyuñ: -uñi**

Gazel 1508

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Ayak toprağı.

Hāk-i pāyuñi çeken
gözlerine
İtmese tañ mı
tütiyādanhaz

2. **hāk-i pāyuñ: -u, -ñ, -**

t

Gazel 1511

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Ayak toprağı.

Hāk-i pāyuñiküh
iden gözine
İtmese tañ mı
tütiyādanhaz

hāk-i rāhuñ:

1. **hāk-i rāhuñ:**

Gazel 1758

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

(Sevgilinin)

Eşiğinin toprağı.

Serümkāş olsa idi
hāk-i rāhuñ
Anı top eylese zülf-
i siyāhuñ

hakikat:

1. **hakikat:**

Gazel 1573

Mısra: 4

*Doğruluk,
gerçeklik.*

İçen

‘ışkuñşarābingeçdi

dilden

Hākikatbāğ-ı ‘ömri

soldurur ‘ışk

2. **hakikat:**

Gazel 1670

Mısra: 6

*Doğruluk,
gerçeklik.*

‘İşkümü görmek

dilersenñ kan

yaşuma kıl nazar

Derdümi bilmek

hakikat ise rüy-ı

zerde bak

3. **hakikati: -i**

Gazel 1919

Mısra: 5

*Doğruluk,
gerçeklik.*

Olma mecāzī ‘ışk-

ıla gözle hakikati

Añ ol zamāni kim

diyeler sañagūra gel

hakikatçesmini:

1. **hakikatçesmini: -ni**

Gazel 1664

Mısra: 14

Kelime Tipi: -

Hakikat gözü.

İyMuhibbidehr

elinden her biri

eyler fiğān

Aç

hakikatçesminikānū

n u çeng ü nāya bak

hakiki:

1. **hakikidür: -dür**

Gazel 1611

Mısra: 13

Gerçek.

Hākikidür sözüüm

sanmañmecāzī

Bulmurdikkatolinsa

deqāyık

hakim:

1. **hakim:**

Gazel 1618

Mısra: 3

Allah.

Rüyuñaçün

“ahsenü”t-takvīm”

dimişdürHākīm

Bilmek

isterseñcihānahvāli

n ol takvīme bak

2. **hakim-durur: --
durur**

Gazel 1761

Mısra: 9

Hükmeden,

buyruğunu yürüten;

bilge kişi, hakim.

Hākīm-durur

çühükmanuñihtiyār

anuñ

KulsınMuhibbī her

ne gelürserizā gerek

hakister:

1. **hakister:**

Gazel 1572

Mısra: 6

Ateşli kül, kül ile

karışık ince kor II Ateş

*koru ve külü ile
kavılcımları.*

Hicrũñodıŝu'le
virdi yüregümde
'âkıbet
Cismũmiñhâkisteritd
idõstlarferyâd-ı 'ışk

hakıvcün:

1. haqqıçun:

Gazel 1840

Mısra: 11

Hakkı için,

hürmetine.

Muşhaf-i
hũsnũñhaqqıçunKa'
bedürküyuñŝehâ
Bu Muñhibbican u
dilden
oldıqurbanuñsenũñ

hakk:

1. haqqâ:-a

Gazel 1523

Mısra: 18

Allah (c.c.).

Iŝkuñyolındadõkdib
enüm gibi göz yaşın
HaqqâMuñibbî
itmedi hergizziyanı
şem'

2. haqqı:-ı

Gazel 1950

Mısra: 1

Allah (c.c.).

BulımazsınHaqqı
sen
cehdeyleypkendũñ
i bil
Añgũnâhuñaglayupt
âşubha dek yaŝuñı
sil

3. haqqâ:-a

Gazel 1987

Mısra: 11

Allah (c.c.).

Biz eyleyelüm her
ne gelürHaqqâ
tevekkül
İyzâhid-i ÷od-
bĩnyũri sen tãlib-i
nãn ol

hakkeyledũñ:

1. hakkeyledũñ:-dũñ

Gazel 1775

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Hakikate uygun

kılmak.

Cefãvũ cevri
yazduñlevh-i dilde
Vefãharfını anda
eyledũñhakk

hakk evleme:

1. hakkeyleme:-me

Gazel 1501

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Kazımak, silmek.

Muşhaf-ı
hũsnũñdecãnãhañtu
ñıhakk eyleme
Çũnbilürsin dest-i
kudret yazmadı anı
ğalat

hakkâ:

1. haqqâ:

Gazel 1802

Mısra: 14

Gerçekten,

doğrusu.

Dal

ma'ãnıbañrınyārãn
a gönder cevheri
Diyeler nazm ehli
haqqâ böyle gevher
görmedük

hakkı gözle:

1. haqqı gözle:

Gazel 1934

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

*Adil olmak, her
hak sahibine hakkını
vermek.*

Haqqı gözle
koriyãyzãhidãinŝãf
agel
Saña kim didi ki
meclislerde her dem
lãfa gel

hakk-ı nemek:

1. haqq-ı nemek:

Gazel 1835

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

*Tuz hakkı. II Vefa
borcu.*

Görmeze
urmaŝehãñıŝm-ıla
kıl bãrınazar
Dõstum kanı
aramızda olan
haqq-ı nemek

hakkında:

1. haqqında:

Gazel 1887

Mısra: 8

*Hususunda,
üzerine.*

Gülşenegeldügiemri
dürreyâhînşâhınıñ
Tâ ki haqqında ola
medh ü
senâsîbülbülün

hakkıyçün:

1. **haqqıyçün:**

Gazel 1567

Mısra: 3

Hakki için. ||

Hürmetine.

Merve
haqqıyçünŞafâdanc
ânumıķurbân idem
Ger müyesser ola
kılmak Ka'be-i
küyuñtavâf

2. **haqqıyçün:**

Gazel 1571

Mısra: 6

Hakki için. ||

Hürmetine.

Ka'be-i küyuñnaşîb
olsa varup görsem
yüzüñ
Merve
haqqıyçünŞafâ'dan
oluramķurbân-ı 'ışk

hâksâr:

1. **hâksârüñdur:-uñdur**

Gazel 1739

Mısra: 2

*Toz toprak içinde
kalmış, hâliperişân.*

Merdüm-i çeşme
nazar kıl bî-
ķarârüñdursenüñ
Tut elin kaldur ki
çokdanhâksârüñdur
senüñ

2. **hâksârüñdur:-uñdur**

Gazel 1859

Mısra: 6

*Toz toprak içinde
kalmış, hâliperişân.*

Sîneâteş gözde nem
başumdasevdâ-
yihavâ
Niçeyıllarduryatur
dil
hâksârüñdursenüñ

hâl:

1. **hâline:-i, -n, -e, -**

Gazel 1514

Mısra: 10

Durum, vaziyet,

hâl.

Gündüzün her kanda
olsa gerdeninde
bendi var
Gice olsa
kendükendühâlinea
glar şem'

2. **hâlün:-üñ**

Gazel 1514

Mısra: 13

Durum, vaziyet,

hâl.

Bildiler
hâlünMuhibbîsîne-i
süzândan
Nite kim her
şebidersüz-ı dilin
izhâr şem'

3. **hâlüme:-üme**

Gazel 1525

Mısra: 1

Durum, vaziyet,

hâl.

'Âşıkamderdâdegül
hâlüme kimse
muttali'
Nâleferyâd eylesem
yokduraña hem
müstemi'

4. **hâlini:-in, -i**

Gazel 1542

Mısra: 4

*Durum, vaziyet,
hâl.*

Gül ruhuñşevkiyle
güller
pîreheñakeylesün
Yâdidüphâliniyaksu
nsînesinelâledağ

5. **hâlümi:-üm, -i**

Gazel 1551

Mısra: 1

*Durum, vaziyet,
hâl.*

Hâlümi 'arz itmedi
dildârazülf
Raħmı kim kâfir-
durur ol kara zülf

6. **hâlün:-üñ**

Gazel 1577

Mısra: 9

*Durum, vaziyet,
hâl.*

N'olısarhâlünMuhi
bbi bilmek
isterseñeger
Efser-i Keyħusrev-
ile tâc-ı Keykävüsa
bak

7. **hâlin:-i, -n**

Gazel 1586

Mısra: 8

Durum, vaziyet,
hâl.
Gülşen içre gördi
dil hem-ser
olupdurhâr-ıla
Bülbülünhâlin bilen
dir mi ki efgân anda
yok

8. **hâlin:-i, -n**

Gazel 1598

Mısra: 7

Durum, vaziyet,

hâl.

Derd-i dil hâlin
yazarken
nâgehânâheyledüm
Tutuşup elde kalem
yandı kül oldu hem
varak

9. **hâlüm:-üm**

Gazel 1619

Mısra: 13

Durum, vaziyet,

hâl.

Fikr kılsam
hayretalurbilmezem
hâlüm'n'ola
Yok
zevâdelengmerkebâ
h kim menzil uzak

10. **hâlin:-i, -n**

Gazel 1626

Mısra: 2

Durum, vaziyet,

hâl.

Dilerseñ ki ola
senüñyüzüñ ak
Gözetme kimse
hâlinhâlüne bak

11. **hâlüne:-üne**

Gazel 1626

Mısra: 2

Durum, vaziyet,

hâl.

Dilerseñ ki ola
senüñyüzüñ ak
Gözetme kimse
hâlinhâlüne bak

12. **hâlüm:-üm**

Gazel 1632

Mısra: 3

Durum, vaziyet,

hâl.

Yüzüme
baksañiymeh-rü
'ayân olur
sañahâlüm
Bañaderdümi
söyletme
beyânaçünkühâcet
yok

13. **hâlini:-in, -i**

Gazel 1633

Mısra: 7

Durum, vaziyet,

hâl.

Bilmek
istersenđerünümhâli
ni gör nâlemi
'İşkumaşâhid
gerekse gözden
akan yaşa bak

14. **hâline:-i, -n, -e, -**

Gazel 1642

Mısra: 10

Durum, vaziyet,

hâl.

Çünşefâ'atkânısınıy
evm-i cezâda

ümmete

Bu

Muhibbîderdmendü
ñhâlinelutf eyle bak

15. **hâlüm:-üm**

Gazel 1646

Mısra: 5

Durum, vaziyet,

hâl.

Hicrânşebindecânâh
âlüm katı diger-gün
Ben
hasretiyleöldüm gel
intizârayir yok

16. **hâli:-i**

Gazel 1651

Mısra: 10

Durum, vaziyet,

hâl.

Egerçi
'aşıkolmuşlarbulunur
deyr-i 'âlemde
Muhibbî gibi
'âlemdevelîhâli
mükedder yok

17. **hâlüm:-üme**

Gazel 1657

Mısra: 8

Durum, vaziyet,

hâl.

Yumayayidideñizda
hıyüzümüñ karasın
Cürm çok benden
yuyılmazşefkat it
hâlüm bak

18. **hâli:-i**

Gazel 1664

Mısra: 7

Durum, vaziyet,
hâl.
Dâmen-i gül hâr
elinde
bûlbûlñhâliharâb
Niçeiñlerderd-ile ol
'âşık-ı şeydâya bak

19. **hâlûmi:-iim, -i**

Gazel 1676

Mısra: 3

Durum, vaziyet,

hâl.

Bulmadum bir kişi
ben hâlümiaña
diyecek
Görüemâyîne
ben dahıhayrân
ancak

20. **hâlûni:-iün, -i**

Gazel 1683

Mısra: 3

Durum, vaziyet,

hâl.

Bende düşdümdâm-
ı
zülfüñlegöreldeñhâl
üñi
Niçelerşaydeylemiş
dürdânevüdâmuñse
nüñ

21. **hâlüm:-iim**

Gazel 1725

Mısra: 1

Durum, vaziyet,

hâl.

Künc-i
miñnetñastasıyamd
östlarñhâlümgörün
Bâr-ı

ğamdankâmetümdâl
oldıahvâlümgörün

22. **hâlûme:-iime**

Gazel 1729

Mısra: 2

Durum, vaziyet,

hâl.

Düd-ı ahumdan
kaçan fırûze-reng
olsa felek
Ra'diñlernälecyler
hâlûmeaglar melek

23. **hâlûmi:-iim, -i**

Gazel 1730

Mısra: 1

Durum, vaziyet,

hâl.

Ĥâlümüitdidigerğam
ze-i pür-efsünüñ
Oldiefsâne-i halk
olalı dil meftünüñ

24. **hâlûme:-iim, -e**

Gazel 1744

Mısra: 9

Durum, vaziyet,

hâl.

Rahmidüphâlûme
her
gıcebañaaglarsın
Dilerembunı ki
eksilmeye
ıydıdenemün

25. **hâlîni:-in, -i**

Gazel 1749

Mısra: 1

Durum, vaziyet,

hâl.

Ĥâlîni 'arzitmege
kim varsa bu

dîvânenün
Ol dahışeydâsı olur
göricekcânânenün

26. **hâlûmi:-iim, -i**

Gazel 1787

Mısra: 12

Durum, vaziyet,

hâl.

Sen perî-rüyı görüp
geldi
Muhibbiyecünün
Âh günden güne
hâlümidigerğünitdü
ñ

27. **hâlîni:-in, -i**

Gazel 1793

Mısra: 5

Durum, vaziyet,

hâl.

Derd-i dil
hâlînitakrîreşürü'
eyledümâh
Korkaram oda yaka
süz-ı
cihânisözümüñ

28. **hâlûme:-iim, -e**

Gazel 1794

Mısra: 5

Durum, vaziyet,

hâl.

Rahmidersinñhâlûme
añdukçaaglarsınmü
dâm
Müstedâm ol
müstedâm ol iy
gözüm aksunyaşuñ

29. **hâlî:-i**

Gazel 1796

Mısra: 10

Durum, vaziyet,
hâl.
Eşk-ile
yazduñMuhibbiyâra
gönderdüñgazel
Nâme-i âgazla
kamu
hâlitakrîreyledüñ

30. **hâlüm:-üm**

Gazel 1812

Mısra: 3

Durum, vaziyet,

hâl.

Tañımdurzülfüñ
görüp
hâlümperîşânolduğı
Dil
perîşâneylemekdürç
ünperîşânunñsenüñ

31. **hâlini:-in, -i**

Gazel 1814

Mısra: 1

Durum, vaziyet,

hâl.

Kim ki bilmek
dilese hâlini bu
mañzunuñ
Diñlesünkışsa-i
Ferhâd-ıla ol
Mecnün'ün

32. **hâlini:-in, -i**

Gazel 1814

Mısra: 8

Durum, vaziyet,

hâl.

Pâdşâh-ı
dücihândurañadirse
mlâyık
'İşkkitâbını oku
hâlini bil Mecnunuñ

33. **hâlüm:-üm**

Gazel 1815

Mısra: 5

Durum, vaziyet,

hâl.

Zülfüñigöstermeyü
phâlümperîşâneyley
üp
Gün
yüzüñdendüridüşu
bñumbenüşşameyl
edüñ

34. **hâlini:-in, -i**

Gazel 1823

Mısra: 4

Durum, vaziyet,

hâl.

Küh-ı ğamda ne
bilürderd ü
belâçekdüğümi
Bister-i gülde yatan
hâlini bu mañzunuñ

35. **hâlüm:-üm**

Gazel 1829

Mısra: 2

Durum, vaziyet,

hâl.

Zülfüñ içre
yüzüñiidyöstpinhân
eyledüñ
Küfr-i zülfüñ gibi
bu
hâlümperîşâneyledü
ñ

36. **hâlini:-in, -i**

Gazel 1843

Mısra: 2

Durum, vaziyet,

hâl.

Gün

yüzüñdenzülfüñiçü
nkiperîşâneyledüñ
Hâlinibi-
dillertüñgâyetperîşâ
neyledüñ

37. **hâli:-i**

Gazel 1845

Mısra: 14

Durum, vaziyet,

hâl.

Muhibbinüñ akar
yaşı
oñulmazbagrumuñ
başı
Bu
hâliduymasunnâşin'
içün dün
gicegelmedüñ

38. **hâlüm:-üm, -e**

Gazel 1854

Mısra: 3

Durum, vaziyet,

hâl.

Raħm eylemedi
hâlümesengin dil
imiş âh
Bir kez
yañılpdimedimiskî
nniçehâlün

39. **hâlün:-ün**

Gazel 1854

Mısra: 4

Durum, vaziyet,

hâl.

Raħm eylemedi
hâlümesengin dil
imiş âh
Bir kez

yañılupdimedimiskī
nniçeḡālūñ

40. **ḡālūm:-üm**

Gazel 1870

Mısra: 4

Durum, vaziyet,

hâl.

Çekdügümcānāfirāk
ıylabelāvümiḡneti
Şerḡolinmazbiñzeb
ānum olsa
ḡālūmḡaşre dek

41. **ḡālūme:-üm, -e**

Gazel 1889

Mısra: 10

Durum, vaziyet,

hâl.

Eyledüñküy-ı
ḡarābatıMuḡibbiye
maḡām
Şükridüḡḡālūmebun
ıdimezindüñitdūñ

42. **ḡālūmi:-üm, -i**

Gazel 1889

Mısra: 1

Durum, vaziyet,

hâl.

ḡālūmiāḡḡönül
yine diḡer-güñitdūñ
Bir boyı servi görüp
yaşımıCeyḡüñitdūñ

43. **ḡāli:-i**

Gazel 1900

Mısra: 11

Durum, vaziyet,

hâl.

Dār-ı
düñyāñMuḡibbiḡ
āliçün bu nev'adur

Kimine ḡalkūñnaşīb
olur emek kime
yimek

44. **ḡāl:**

Gazel 1915

Mısra: 4

Durum, vaziyet,

hâl.

Bir nazarla aldı
ḡöñlüm beni
mecnün eyledi
Gözleri
sāḡirdegülse ya
nedürbaña bu ḡāl

45. **ḡāl:**

Gazel 1921

Mısra: 2

Durum, vaziyet,

hâl.

Kalması dilde ḡarār
u şabr u bu tende
mecāl
Āḡ kim
ḡiçbilmedümbañane
dendürşubḡāl

46. **ḡālūm:-üm**

Gazel 1926

Mısra: 5

Durum, vaziyet,

hâl.

ḡasta-
dilveniḡtabīb-i
cāñnedürḡālūmdidü
m
Didiiymiskīn bu
derdüñḡābil-i
dermāndegül

47. **ḡālūme:-üm, -e**

Gazel 1926

Mısra: 4

Durum, vaziyet,

hâl.

Şöyle
ḡayrānolmuşamcānā
ḡoreldenyüzüñi
Kimse mi
vardurbenüm bu
ḡālūmeḡayrāndegül

48. **ḡālūme:-üm, -e**

Gazel 1926

Mısra: 12

Durum, vaziyet,

hâl.

Aḡlayupzārīlık
itsem her şerḡer
bülbül gibi
Gül gibi sanmañ ki
dilber
ḡālūmeḡandāndegül

49. **ḡālūñi:-ü, -ñ, -i**

Gazel 1935

Mısra: 2

Durum, vaziyet,

hâl.

Pişkeş it cāñuñiy
dil der-i cāñāna gel
Çünkikulsınḡālūñi
'arziḡmegesultāna
gel

50. **ḡālūm:-üm**

Gazel 1953

Mısra: 1

Durum, vaziyet,

hâl.

ḡāḡrumāşüftevüḡāl
ümmelāl
Yüzüñi 'arz it
iyferḡunde-fāl

51. **hālüm:-üm**

Gazel 1958

Mısra: 2

Durum, vaziyet,

hâl.

Cefävü cevrin
arturdıbaña ol şüh-ı
sengîn-dil
Benüm bu
derdümedermân
katı hālüm olup
müşkil

52. **hâli:-i**

Gazel 1971

Mısra: 4

Durum, vaziyet,

hâl.

Sefer mümkindegül
yok şabrağakat
Olupdurehl-i
'ıŝkuñhâlimüşkil

53. **hâlünden:-, -den**

Gazel 1501

Mısra: 2

Ben, vücuttaki

siyah noktalar.

Hoş yaraşmış
'arızuñüstinde ol
reyhân-ı hağ
Zülfî
i'râbıolupdurañahâl
üñdennuğat

54. **hâllerden:-lerden**

Gazel 1532

Mısra: 6

Ben, vücuttaki

siyah noktalar.

Âh kim şayyâd-ı
çeşmimurğ-ı dil
şayditmege

Hâllerendânedökm

işeylemiştürzülfinâ

g

55. **hâller:-ler**

Gazel 1535

Mısra: 11

Ben, vücuttaki

siyah noktalar.

Hâllersanmañ anı
yiryirdökilmişdâned
ür
Ehl-i diller
şaydıçüneylemiştü
rzülfinâğ

56. **hâller:-ler**

Gazel 1659

Mısra: 7

Ben, vücuttaki

siyah noktalar.

Zülfiniârâyış itmiş
hâllerzeyn eylemiş
Kim gören
diriygöñül bu vech-
ile tezyîne bak

57. **hâllerümi:-ler, -üm,**

-i

Gazel 1691

Mısra: 3

Ben, vücuttaki

siyah noktalar.

Hâllerümüâteş-i
haddüñdekeydidüm
didi
Hüsñüme göz
degmesün anı
sipend itsem gerek

58. **hâlüni:-üñ, -i**

Gazel 1695

Mısra: 9

Ben, vücuttaki

siyah noktalar.

Göreliden

hâlüñiçeşmümdeka

num kalmadı

Gerçek imiş

cezbiderdirdedi

kanı mercimek

59. **hâl:**

Gazel 1697

Mısra: 6

Ben, vücuttaki

siyah noktalar.

Dânesaçduñdâmkur
duñ yine bu dil
murğına
Zülfdidüñ birine
adın birin
hâleyledüñ

60. **hâlüñdür:-üñ, -dür**

Gazel 1698

Mısra: 4

Ben, vücuttaki

siyah noktalar.

Düşüren dil

murğımıdâm-ı

belâyanâgehân

Görünen

zülfüñucıñdâñehâ

lündürsenüñ

61. **hâlüñi:-üñi**

Gazel 1703

Mısra: 4

Ben, vücuttaki

siyah noktalar.

'İŝkuñ-ılaolmuşam

günden güne ben

nâtüvân

Hâlüñiöpdür ki

olsun ol bañadârü-
yımüşg

62. **hâl:**

Gazel 1717

Mısra: 4

Ben, vücuttaki

siyah noktalar.

Dâmidüpzülfeynüni
tutmaga bu dil
murğını
Dânedökdünzülfün
içre adını
hâleyledün

63. **hâli:-i**

Gazel 1734

Mısra: 6

Ben, vücuttaki

siyah noktalar.

Müşgivübü-yı
‘anberi
‘aynumaal mazam
Yiter bañaçüzülf-ile
hâliMuhammedün

64. **hâlidür:-i, -dür**

Gazel 1735

Mısra: 1

Ben, vücuttaki

siyah noktalar.

Şayd iden dil
murğınızülfylehâli
düranuñ
Bagrumıhün
eyleyen de çeşm-i
âldüranuñ

65. **hâlüne:-üñ, -e**

Gazel 1769

Mısra: 7

Ben, vücuttaki

siyah noktalar.

Hâlüne ‘anberhaṭā
ile
didümzülfünemüşg
Olmuşamtäzindeem
şermende-i
rüyünsenün

66. **hâlündür:-üñ, -dür**

Gazel 1797

Mısra: 2

Ben, vücuttaki

siyah noktalar.

‘Älemienver kılan
cânâcemâlündürsen
ün
Nokṭa-i dâğ-ı
maḥabbet yüzde
hâlündürsenün

67. **hâlünü:-üñi**

Gazel 1815

Mısra: 2

Ben, vücuttaki

siyah noktalar.

Zülfünihalkakılup
dil
almagadâmeyledün
Dânehâlünü döküp
dil
murğınırâmeyledün

68. **hâlin:-i(n)**

Gazel 1826

Mısra: 9

Ben, vücuttaki

siyah noktalar.

Bu Muḥibbî ser-i
zülfindekihâlingöric
ek
Didi dil murğını pes
dutmaga bir dâne
gerek

69. **hâlün:-iin**

Gazel 1854

Mısra: 1

Ben, vücuttaki

siyah noktalar.

Kim gördişehâla’l-i
lebünüzrekiḥâlün
Didi ki sakın
kondımegesüstineb
aluñ

70. **hâlündür:-üñ, -dür**

Gazel 1896

Mısra: 4

Ben, vücuttaki

siyah noktalar.

Sînesinelâle gibi
dâğ uran ‘aşıklarun
Ruḥlarundagörineni
ydösthâlündürsenün

71. **hâl:**

Gazel 1938

Mısra: 10

Ben, vücuttaki

siyah noktalar.

İyMuḥibbîşayd olur
mıydı bu dil
murğıaṅa
Dâm olup zülfı
içinde olmasaydı
dânehâl

72. **hâl:**

Gazel 1974

Mısra: 1

Ben, vücuttaki

siyah noktalar.

‘İyş ü şafâda
gördüm la’l-i
lebündekiḥâl
Her kanda şehd ü

şekker konar
megesyāhūd bal

hāl-:

1. **hālūn:-(ü)ñ**

Gazel 1732

Mısra: 5

Ben, vücuttaki

siyah noktalar.

Koduñhālūn yine

zūlfūndecānā

Gönülmurğına amı

dānesalduñ

2. **hālūn:-(ü)ñ**

Gazel 1775

Mısra: 3

Ben, vücuttaki

siyah noktalar.

İdüpzūlfūñiag u

dānehālūn

Dutıldımurğ idi dil

gerçi zîrek

3. **hālūn:-(ü)ñ**

Gazel 1791

Mısra: 13

Ben, vücuttaki

siyah noktalar.

Dil okurken

haṭuñizūlf-ile

hālūñgöricek

Didilā-büd o

haṭanoḳtavüi'rāb

gerek

hāl diliyle:

1. **hāldiliyle:-yle**

Gazel 1752

Mısra: 13

Kelime Tipi: -

Düşüncelerini

duruşuyla,

davranışlarıyla sessizce ifade etme.

Hāl diliyle zıkrūñi

eyler senüñseng-i

hacer

Söyledüp her birini

ḳudretlegüftāreyled

üñ

hālevledüñ:

1. **hālevledüñ:-düñ**

Gazel 1902

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Öldürmek.

Dānevüdām ile her

dem murğ-ı diller

şaydidüp

Söze geldüğüñce

adın zūlf ile

hālevledüñ

hal olmaya:

1. **hāl olmaya:-ma, -ya**

Gazel 1969

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Çözülmek.

Açamazsın 'uḳde-i

zūlfini esme işşabā

Degmecidd ü cehd-

ile olmaya hıç bu

'uḳdeḫal

hāl ü haṭ:

1. **hāl ü haṭ:**

Gazel 1500

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Ben ve ayva tüyü.

Muşhaf-i

hüşnıneyāruñ virdi

ziynet hāl ü haṭ

Hāṭdahırüşengörünü
r olsa i'rāb u nuḳaṭ

hāl ü haṭ u zūlf-i

'anber-bār:

1. **hāl ü haṭ u zūlf-i**

'anber-bār:

Gazel 1582

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Ben, ayva tüyü ve

anber kokulu saç.

Āfitābı kimse teşbīh

eylemez ruḫsāruña

Çünkü anda hāl ü

haṭ u zūlf-i 'anber-

bār yok

hālvirür:

1. **hālvirür:-ür**

Gazel 1916

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Manevi tesiri

altına almak.

Döne döne Mevlevī

gibi ide āhum 'urūc

Ehl-i sūza ney gibi

nālemvirürvecd-ile

hāl

halās:

1. **halāşa:-a**

Gazel 1664

Mısra: 3

Kurtulma,

kurtuluş.

Hıçhalāşayir mi

kalur anı men'

itmez siper

Şolḫadeng-i

gamzesinḫışm-ıla

atan yaya bak

2. **ḥalāṣ:**

Gazel 1795

Mısra: 11

Kurtulma,

kurtuluş.

‘İşkadüşdümçünkü

yok bu

vartadanbañaḥalāṣ

Bahr-ı eşk içre

Muḥibbîğark-ı âb

olmak gerek

halās eyle:

1. **ḥalāṣ eyle:**

Gazel 1578

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Kurtulmak.

Jeng-i ğamdan gel

ḥalāṣ eyle

gönülmir’âtını

İyMuḥibbîtarf-ı

gülşen kıl mey-i

şahbâya bak

2. **ḥalāṣ eyle:**

Gazel 1582

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Kurtarmak.

Gel beni öldür

cefâvücevrden eyle

ḥalāṣ

Kim cefâvücevr

içinde

sañabeñzeryâr yok

halāṣolmazsın:

1. **ḥalāṣolmazsın:-**

mazsın

Gazel 1812

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Kurtulmak.

Âh kim bu ğam

elinden olımsızsın

sen ḥalāṣ

Şöyle

muḥkemdutdiy dil

çüngirîbânuñsenüñ

halāṣolısar:

1. **ḥalāṣolısar:-ısar**

Gazel 1815

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Kurtulmak.

Bend-i

zülfündenMuḥibbîo

ılsar mı hîçḥalāṣ

Ḥalkaḥalkakākülün

denañaçündāmeyle

düñ

halās olmak:

1. **ḥalāṣolmak:-mak**

Gazel 1967

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Kurtulmak.

Ḥalāṣ olmak ne

mümkindür bu

benden

Dakılaboynuñaçünz

ülfselâsil

halās olmaz:

1. **ḥalāṣolmaz:-maz**

Gazel 1832

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Kurtulmak.

Kankı dil kim

tolaşazülfine ol

olmaz ḥalāṣ

Bend ü zencîre olur

lâyık işi dîvânenüñ

halâyık:

1. **ḥalâyık:**

Gazel 1610

Mısra: 6

Cariyeler,

hizmetçiler.

Sakın âlına aldanma

cihânuñ

Niçeyirden satıldı

ol ḥalâyık

halefoldı:

1. **ḥalefoldı:-dı**

Gazel 1559

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Sonradan gelen ve

birinin yerine geçen

kimse olmak.

Gerçi Mecnün ‘ışk

iline tâcdârolmuş idi

Gitse

n’olaçünkimoldı bu

Muḥibañaḥalef

halefolmuşam:

1. **ḥalefolmuşam:-**

müşam

Gazel 1548

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Sonradan gelen ve

birinin yerine geçen

kimse olmak.

GitdiMecnüntekye-i

‘ışkıbaña ısmarladı

Tañımdur tutsam

yiriniolmuşamañaḥa

lef

2. **halefolmuşam:** -miş, -
am

Gazel 1563

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

*Sonradan gelen ve
birinin yerine geçen
kimse olmak.*

Eyledi

Mecnûnvaşiyetbañ

a 'ıŝkuñtekyesin

Tañımdur geçsem

yirincolmışamañha

lef

halel gelmeve:

1. **halelgelmeye:** -me, -
ye

Gazel 1913

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

*Bozulmak, zarara
uğramak.*

'Iŝkbennâsı ezel

göñlümdeyapdı bir

binâ

Tâkıyâmet gelmeye

bir taşıma anuñhalel

2. **halelgelmeye:** -me, -
ye

Gazel 1969

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

*Bozulmak, zarara
uğramak.*

Dilde

muñkemurdıbünyâd

ın ezel bennâ-yı

'ışk

Gelmeye bārân-ı

eŝkümdenañahergiz

halel

halel gelmiş:

1. **halelgelmiş:** -miş

Gazel 1613

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

*Zarar gelmek,
zarara uğramak.*

Her kimüñ kim

'ışkı var olur ħarâb

dil ħânesi

Eşk-i eşkenden halel

gelmiş ol[an]

bünyâda bak

halelvire:

1. **halelvire:** -e

Gazel 1964

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

*Bozmak, sarsmak;
zarar vermek.*

Söyle

muñkemyleydüm

dilde esâs-ı 'ıŝkuñı

Añlamamñüfân-ı

ğamseyl-i

belâvireħalel

halelvirmedi:

1. **halelvirmedi:** -me, -
di

Gazel 1951

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

*Bozmak, sarsmak;
zarar vermek.*

Seyl-i

eşkümvirmedidânes

ine 'ıŝkuñhalel

Eski bünyâdolıcak

kim

dirañamuñkemdegü
l

hâlet:

1. **hâlet:**

Gazel 1512

Mısra: 5

Durum, hal.

'Āŝıkabîndürlüħâlet

gösterürperri-

megeŝ

Çünkianünŝävıtnuñ

ma'nâsın eyler

istimâ'

2. **hâlet:**

Gazel 1588

Mısra: 5

Durum, hal.

Şadâ-

yıfıĝuñiŝitdümiriŝdi

baña bir ħâlet

Bu yüzden

sanmañuzzevķ u

şafâ-y-ılasürüdü

yok

3. **hâlet:**

Gazel 1649

Mısra: 1

Durum, hal.

'Işkâteşine düşmek

bir özge ħâlet ancak

Ol âteşegöyünmek

ol da sa'âdet ancak

4. **hâlet:**

Gazel 1661

Mısra: 2

Durum, hal.

Başdanayaga 'âşık

yürür

melâmetancak

Bu tavr-ı 'ışk içinde
bir özge hâlet ancak

5. hâlet:

Gazel 1945

Mısra: 6

Durum, hal.

Gıcevü gündüz
endîşemniğârüñfıkr
ü zıkrıdır
Eser kalmaya ger
benden o hâlet
olmaya zâyil

hâli:

1. hâli:

Gazel 1888

Mısra: 8

Durum, vaziyet.

Derd-ile
belâvügamuñıhoş
görür 'âşık
Ger olsa anuñhâli
mükedder
dañınâzük

2. hâlidür:-dür

Gazel 1969

Mısra: 10

Durum, vaziyet.

Feylesof-ı 'aql-ıla
itme Muhibbîbağs-i
'ışk
Hâlidürhikmetden
ol yok yire eylersin
cedel

hâl-i 'adesüñ:

1. hâl-i 'adesüñ:-üñ

Gazel 1833

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

*Mercimek tanesine
benzer ben.*

Gözleri hîre olur

her ki göre

ruhlarıñı

Bu

Muhibbîniçemedh

eyleye hâl-i 'adesüñ

hâl-i 'anber:

1. hâl-i 'anber:

Gazel 1871

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

(Sevgilinin

yanağındaki) misk

kokulu ben.

Keyhâduriygöñül

bu hâl-i 'anber var-

iken

Kim varup eyler

Hañâ mülkinde cüst

ü cüy-ı müşg

hâl-i derünüm:

1. hâl-i derünüm:-um

Gazel 1675

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Ruh hali, vaziyeti.

İster-iseñ kim ola

hâl-i derünümâşikâr

Tîğ-ı

çeşmüñlegelüp eyle

bu sînem iki şak

hâlikomaz:

1. hâlikomaz:

Gazel 1766

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Boş bırakmamak.

Şükrüm oldur ki
beni hâlikomazderd
ü gamuñ
Şad olurum
yüzümünüstine
bassa kademüñ

hâli mi var:

1. hâli mi var:

Gazel 1833

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Hâli mi var ? ||

Hâli yok.

Yakısar 'âkıbeti kül
idiserâh beni
'Acabâ bencilayin
hâli mi var
hîçkesüñ

hâl-i muhibbî:

1. hâl-i muhibbî:

Gazel 1793

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Muhibbî'nin hali,

durumu // (Kanûnî

Sultan Süleyman'ın

mahlası.II Muhabbet

edici, dost.).

Şeb-i

hicründenederhâl-i

Muhibbîdiriseñ

Âh u vâh-ıla geçer

her

gicesigündüzümün

hâl-i müşgîni:

1. hâl-i müşgîni:

Gazel 1618

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Misk kokulu ben.

Hāl-i müşgîni gör
olmuş ‘arız-ı sîme
bak
Zülfî cîminenazar
hem gel o
agzımîme bak

hāl-i müşgînüñle:

1. **hāl-i müşgînüñle:**

Gazel 1533

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Misk kokulu ben.

Hāl-i
müşgînüñlegörelde
nsînesünbüllerüñ
Dāmadüşdi bu
Muhibbîkurtılır mı
cānisag

hālî olmaz:

1. **hālî olmaz:**

Gazel 1936

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Dermanı, takati

olmamak.

Hālî olmaz acı
yaşlar dökmeden
deryâ gibi
Ola kim rahm
eyleye bu dîde-i
giryâna dil

2. **hālî olmaz:**

Gazel 1943

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Dermanı, takati

olmamak.

Gül yüzüñşevkine
her şebtâşeher
bûlbûl gibi

Hālî olmaz
nâlevüah u figānum
gitme gel

hāl-i perîşân:

1. **hāl-i perîşân:**

Gazel 1676

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Perîşan, acınacak

hal.

Gördizülfeynini bu
dîdeperîşân ancak
Didi ‘âşıklara bu
hāl-i perîşân ancak

hāl-i perîşānum:

1. **hāl-i perîşānum:**

Gazel 1518

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Perîşan, acınacak

durum.

Āteş-i
‘ışkayanuphāl-i
perîşānumçü şem’
Gicelertâşubhölınca
zâr u giryānumçü
şem’

hāl-i siyâhın:

1. **hāl-i siyâhın:-in**

Gazel 1678

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Sevgilinin

yüzündeki siyah nokta.

Didümrühüstinde
görüp hāl-i siyâhın
Öldür beni dil
murgına ger
dānedegülseñ

2. **hāl-i siyâhın:-in**

Gazel 1860

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Sevgilinin

yüzündeki siyah nokta.

Ne

haddüñdürgelüp hāl-

i siyâhın miske

beñzetmek

Anı bilmez misin iy

dil degül bir şey’

edebdenyig

hāl-i yâr:

1. **hāl-i yâr:**

Gazel 1902

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Sevgilinin beni.

Dâr-ı

huldolmuşmakāmuñ

her zamāniyhāl-i

yâr

Ol siyehrüyüñla

bilsem

niçea’ mâleyledüñ

halık:

1. **hālîka:-â**

Gazel 1708

Mısra: 3

Ey yaratıcı.

Bu günühoşgörelüm

çok minnet olsun

Hālîka

Zâhidâferdâgamınyı

sen yüriendişe çek

2. **hālîk:**

Gazel 1610

Mısra: 10

Yaratıcı, Allah.

İtā'at eyle
tā'atdenırılma
Ne için halk kıldı
seni HālİK

halil:

1. **halil'üm:-üm**

Gazel 1807

Mısra: 3

Dost, sevgili // Hz.

İbrahim.

İyHalil'ümdürüşüp
Ka'beyiyapmakdan
ise
Yap
gönüllhānesinibeyt-i
Hudā ister iseñ

hālın ne bilür:

1. **hālın ne bilür:**

Gazel 1718

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

"Halini ne bilir?"

// Halini ne bilsin.

Bister-i gülde yatan
nāz-ılaḥālın ne bilür
Seng-i
ḥāradöşentüḫasret-
ile cānvirenüñ

hālını bilmek:

1. **hālını bilmek:**

Gazel 1652

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Durumunu

anlamak.

Hālını bilmek
dilerseñbülülüngül
zāra bak
Su gibi şāfīderün ol

dem-be-dem dīdāra
bak

hālını bilmez:

1. **hālını bilmez:-mez**

Gazel 1592

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Durumunu

anlamak.

Zülfün uzandı
boynuña ister ki
salına
Çeşmüñdidi ki
hālını bilmez
babakbabak

hālını sorsañ:

1. **hālını sorsañ:-sañ**

Gazel 1531

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Halini, hatırını

sormak.

Bu
Muḥibbīḥastanuñ
hicriyle
sorsañhālını
Āh u efgānoldı işi
işidenlerdenrag

2. **hālını sorsañ:-sañ**

Gazel 1535

Mısra: 13

Kelime Tipi: -

Hālını, hatırını

sormak.

İyşanemsensüzeger
sorsañMuḥibbīḥālın
i
Gözde nem başında
sevdā dilde
āteşsinedağ

hālis:

1. **hāliš:**

Gazel 1716

Mısra: 9

Saf ve temiz

*yürekli, samimi, içten
olarak.*

Hāliš geçer

Muḥibbīçü

'ışkuñlaḳalbedgül

N'ıçüncefā taşıyla

iderimtiḥānkaşuñ

hālišitdün:

1. **hālišitdün:-dün**

Gazel 1811

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Temizlemek.

Āteş-i

hicrānayakduñ

'ākıbet ben 'āşığı

Hālišitdünğill ü

ğışdan zer gibi

ḳāleyledün

hālišıg:

1. **hālišıgum:-um**

Gazel 1900

Mısra: 3

Saflık.

Zer gibi hālišıgum

bilmek

dilerseñiyperī

At cefāseğini

olsun ortamızda ol

meḫek

halk:

1. **halk:**

Gazel 1538

Mısra: 1
Ahali. II İnsanlar.
Güller
şüküftehalkferah
her biri ferâğ
Lâle-şifât ve
lîkbenümbagrumüZR
edâğ

2. **halkuñ:-uñ**

Gazel 1583
Mısra: 5
Ahali. II İnsanlar.
Kimi mün'im bu
halkuñ kimi müflis
Kimi dîbâgeyer
kimisi çıplak

3. **halkuñ:-uñ**

Gazel 1583
Mısra: 7
Ahali. II İnsanlar.
Kimi halkuñferah
kimisi gamgîn
Kimisi zehryimiş
kimisi tiryâk

4. **halka:-a**

Gazel 1620
Mısra: 3
Ahali. II İnsanlar.
Cidd ü cehd eyle
irişe halka senden
menfa'at
Yoksa bir
sâyeolursın
meyvesi yok bir
kavak

5. **halkı:-ı**

Gazel 1665
Mısra: 9
Ahali. II İnsanlar.

‘Âlemigezdüm
kamu halkı görüp
şâd [u] ferah
Bu Muhibbî gibi lîk
arada [hiç] nâ-şâd
yok

6. **halka:-a**

Gazel 1677
Mısra: 5
Ahali. II İnsanlar.
Mestle geçmiş
gözleri
halkaimâmetitmege
Câmi'-i hüsn içre
gel kaşındaki
mihrâba bak

7. **halkı:-ı**

Gazel 1726
Mısra: 1
Ahali. II İnsanlar.
‘İydirişdiküşte kıldı
halkıcevlânüñsenüñ
Umulur maqbül ola
bu cümle
kurbânüñsenüñ

8. **halka:-a**

Gazel 1841
Mısra: 8
Ahali. II İnsanlar.
Boynuma
takduñbelâzencîrini
Mecnûn-vâr
Dehr ara
dîvânekılduñhalkab
ed-nâmeyledüñ

9. **halkuñ:-uñ**

Gazel 1900
Mısra: 12
Ahali. II İnsanlar.

Dâr-ı
dünyânuñMuhibbîh
âliçün bu nev'adur
Kimine halkuñnaşîb
olur emek kime
yimek

10. **halka:-a**

Gazel 1918
Mısra: 1
Ahali. II İnsanlar.
Gerçi kim
halkacihân içre
belâeksükdegül
Cümlesine
irişengamdanbañae
ksükdegül

11. **halka:-a**

Gazel 1941
Mısra: 18
Ahali. II İnsanlar.
Kendüyeitdimehâfe
âşiyânınbülbülü
Hicretin
bildürdihalka eyledi
izhâr gül

12. **halkuñ:-uñ**

Gazel 1787
Mısra: 9
Ahali. II İnsanlar.
Halkuñ kimini mey-
hör u harâbâtıkılup
Kimini zühd-ile
taqvâ ile Zü'n-
nünitdüñ

halkevlemişdür:

1. **halkvelemişdür:-**
mişdür

Gazel 1616
Mısra: 8

Kelime Tipi: -
Yaratmak.
Bāğa var eyle nazar
her bir şecerden
‘ibret al
Gör neler
halkylemişdürgöst
erür gülden tabak

halk içinde:

1. **halk içinde:**

Gazel 1543

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

İnsanlar arasında.

İyMuhibbiāngünāh
uñtevbeye gel
tevbeye
Olasın
maşşergünindehalk
içinde yüziag

halkitdi:

1. **halkitdi:-di**

Gazel 1616

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Yaratmak.

Saňa düşmez idesin
iy dil ‘işyān u gurūr
Çün seni bilmez
misin bir
katredenhalkitdiHa
k

halk kıldı:

1. **halkkıldı:-di**

Gazel 1610

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Yaratmak.

İtā’at eyle
tā’atdenırılma

Ne içinhalk kıldı
seni HālİK

halk olan:

1. **halkolan:-an**

Gazel 1639

Mısra: 14

Kelime Tipi: -

Yaratılmak, var

olmak, meydana

gelmek.

İyMuhibbīcāmi’-i
hüsnintemāşāiderek
Kudret ile halk olan
ol kaşları mihrāba
bak

halkahalka:

1. **halkahalka:**

Gazel 1537

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Kıvrım kıvrım (zülf

bağlamında).

Halkahalkakākülün
olmuşbenüm
boynuma bend
Zülf-i
müşgününidelden
beni pür-
sevdādimāğ

2. **halkahalka:**

Gazel 1599

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Kıvrım kıvrım (zülf

bağlamında).

Gün
yüzindehalkahalkaz
ülfini görüp didüm
Kuvveti artar

gelüryatdukça
günde mārāşevk

3. **halkahalka:**

Gazel 1623

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Kıvrım kıvrım (zülf
bağlamında).

‘Arz-ı nūr eyler

dem-ā-dem ‘arız-ı

zībāya bak

Halkahalkagörünür

ol zülf-i semen-sāya

bak

4. **halkahalka:**

Gazel 1801

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Kıvrım kıvrım (zülf
bağlamında).

Tolu sevdān-

ılabaşumdahevādūr

kākülün

Halkahalka

boynuma bend ü

belādürkākülün

5. **halkahalka:**

Gazel 1815

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Kıvrım kıvrım (zülf
bağlamında).

Bend-i

zülfündenMuhibbīo

İsar mı hiçhalāş

Halkahalkakākülün

denaňaçündāmeyle

dün

6. **ḥalkaḥalka:**

Gazel 1841

Mısra: **1**

Kelime Tipi: -

Halka halka.

Ḥalkaḥalkasinedāğı

n gerçi kim

dāmeyledüñ

Sanma iy dil kim o

murğ-ı

vaḥşiyirāmeyledüñ

halkakılup:

1. **ḥalkakılup:-up**

Gazel 1815

Mısra: **1**

Kelime Tipi: -

Halka haline

getirmek,

yuvarlaklaştırmak.

Zülfüñiḥalkakılup

dil

almagadāmeyledüñ

Dāneḥālüni döküp

dil

murğınırāmeyledüñ

halk-ı 'ālem:

1. **ḥalk-ı 'ālem:**

Gazel 1639

Mısra: **5**

Kelime Tipi: -

Dünya halkı,

herkes.

Kimi şāfi kimi

şüfihalk-ı

'ālemmuḥtelif

Herkesüñ bir kār[1]

vardurşeyh-ile var

şāba bak

2. **ḥalk-ı 'ālem:**

Gazel 1902

Mısra: **4**

Kelime Tipi: -

Dünya halkı,

herkes.

Şivevünāz ile

çeşmüñtürimeftün

ideli

Ḥalk-ı 'ālem içre

gör kim niçeḥoş-

ḥāleyledüñ

3. **ḥalk-ı 'ālem:**

Gazel 1914

Mısra: **6**

Kelime Tipi: -

Dünya halkı,

herkes.

Ḥayr-ḥ'āh ol itme

hīç bir kimseye sen

kem nazar

Ḥalk-ı

'ālemtādiylersenüñi

çünrahmet al

4. **ḥalk-ı 'ālem:**

Gazel 1916

Mısra: **2**

Kelime Tipi: -

Dünya halkı,

herkes.

Gün gibi 'arz idesin

ḥüsnüñ ger işsāhib-

cemāl

Ḥalk-ı

'ālemolubanḥayrān

olur āşüfte-ḥāl

5. **ḥalk-ı 'ālem:**

Gazel 1939

Mısra: **7**

Kelime Tipi: -

Dünya halkı,

herkes.

Ḥalk-ı 'ālem içre

bulur mıydı böyle

rağbeti

Ruḥlaruñabeñzemes

eydisenüñiyyār gül

halk-ı cihāna:

1. **ḥalk-ı cihāna:-a**

Gazel 1629

Mısra: **1**

Kelime Tipi: -

Herkes, cümlesi.

Āhın alma raḥm kıl

ḥalk-ı

cihānadiyazuk

Girü dönmez her

kaçan kim atıla

ilerü ok

halk-ı cihāni:

1. **ḥalk-ı cihāni:-ı**

Gazel 1882

Mısra: **12**

Kelime Tipi: -

Herkes, cümlesi.

Çünkiribāt-ı köhne

dimişlercihāniçün

Ḥalk-ı cihānikondi

göçer kārbandutun

2. **ḥalk-ı cihāni:**

Gazel 1605

Mısra: **4**

Kelime Tipi: -

Dünya halkı, bütün

yaratılmışlar.

Her ne söz ki

söyleseñcehd it

anuñicrāsına

Saña düşmez

söyleyüpḥalk-ı

cihānıaldamak

hallidüp:

1. **hallidüp:-üp**

Gazel 1811

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Üstesinden gelmek.

Göz karasın

hallidüpbeñzer ki

yazduñnâmeyi

Görmegedildârı bu

nev'-ile

irsâyledüñ

hallitdi:

1. **hallitdi:-di**

Gazel 1913

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Halletmek, bir

sorunu çözmek.

Mâcerâ-yı

'ışkınyazmaga bu

dil-ħastenüñ

Kâtib-i eşküm

yüzüm altunıitdi

yine ħall

hallitmeyüp:

1. **hallitmeyüp:-meyüp**

Gazel 1555

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Üstesinden gelmek.

İyMuħibbî kimseye

keşf olmadı esrâr-ı

'ışk

Müşkilihallitmeyüp

'aqlolmuş-iken mü-

şikâf

hall-i eşkâl:

1. **hall-i eşkâl:**

Gazel 1697

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Anlaşılması güç,

muğlak meseleleri

çözme.

Virmez iken

kimseler sırr-ı

deħānuñdanħaber

Ĥande ile gül gibi

sen ħall-i

eşkâyledüñ

hall-i müşkil:

1. **hall-i müşkil:**

Gazel 1964

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Zor mesele. //

Zorluk.

Câlinüs-ı 'aqliseñ

de 'ışkdanbaħs

eyleme

Ĥall-i

müşkilkeşfolınmaz

bunda vardur çok

cedel

ħälümnedür:

1. **ħälümnedür:**

Gazel 1585

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Ĥâlim nasıldır?.

İytabîb-i dil buyur

ħälümnedürşâficevâ

b

ĤastalarçokdurMuħ

ibbî gibi bir bîmâr

yok

ħälümiğördi:

1. **ħälümiğördi:-di**

Gazel 1779

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Ĥâli, durumu

görmek.

Dökmedi dem

gözden

Muħibbîğördiçeşmü

mħâlümi

Didümartsunmüsted

âm ol

eksükolmasundemü

ñ

ħälümi sorana:

1. **ħälümisorana:-ana**

Gazel 1543

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Bir kimseye

nasılsınız, ne

durumdasınız

anlamında nezaket

sorusu yöneltmek.

Başdasevdâ dilde

ğavğâ gözde nem

sînemde od

Ĥälümi sorana

diremişidenlerdenır

ag

ħälümi sorarsa:

1. **ħälümisorarsa:-arsa**

Gazel 1535

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Bir kimseye

nasılsınız, ne

durumdasınız

anlamında nezaket

sorusu yöneltmek.

Bir perîpeyker
melek
sîmâyaçünvirdümğ
öñül
Hâlümü her kim
sorarsa
işidenlerdenırag

hām:

1. **hām:**

Gazel 1841

Mısra: 6

Olmamış,

pişmemiş, çiğ.

Puhteturmaziçelüm
cām-ı şarāb-ı
erğuvān
Zāhidāaınma
müselles
sözlerüñhāmeyledü
ñ

2. **hām:**

Gazel 1951

Mısra: 4

Eğri, bükülmüş,

yay biçiminde, kemerli.

Qaddüm olsa bār-ı
ğamdanişanem
olmaz ‘aceb
Diyemezsin kıl
nazar görüp anı sen
hāmdegül

ham olup:

1. **ham olup:-up**

Gazel 1873

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Eğilmek,

bükülmek.

Tañdegüldürzülfi
müştğîninegertār

eylese
Ham olup bezm-i
belādaqāmetümoldu
kdaçeng

hamāvil:

1. **hamāvil:**

Gazel 1967

Mısra: 12

Tılsım, muska.

İnen başuñacānāand
içersem
Sözüm
şıdķınaolmışdurħa
māyil

hamdü-lillāh:

1. **hamdü-lillāh:**

Gazel 1571

Mısra: 4

Allah'a şükür,

Allah'a hamd olsun.

Komazam elden
ölince belki
maşşerdedaħı
Hamdü-lillāhelüme
girdi benümdāmān-
ı ‘ışķ

hamdü-lillāh:

1. **hamdü-lillāh:**

Gazel 1526

Mısra: 8

Allah'a şükür,

Allah'a hamd olsun.

Ğamşebinde kalmış
idümañmasamruşsā
ruñı
Gitdizulmethamdü-
lillāheyledümbi-dār
şem’

2. **hamdü-lillāh:**

Gazel 1750

Mısra: 2

Allah'a şükür,

Allah'a hamd olsun.

Gerçi kim
‘ışķuñyolındaçekmi
şembī-ħad emek
Hamdü-lillāh kim
naşīboldıbañavaşlın
yimek

3. **hamdü-lillāh:**

Gazel 1819

Mısra: 8

Allah'a şükür,

Allah'a hamd olsun.

Göñlümi mücrim
diyüdakduñbelāzen
cīrine
Hamdü-
lillāhkulluguñdanda
ħıazādıtmedüñ

4. **hamdü-lillāh:**

Gazel 1898

Mısra: 8

Allah'a şükür,

Allah'a hamd olsun.

Baña bu devlet yiter
dil istemez sultān
ola
Hamdü-lillāh kim
kapuñda beni
derbāneyledüñ

5. **hamdü-lillāh:**

Gazel 1902

Mısra: 18

Allah'a şükür,

Allah'a hamd olsun.

İşve
idüpgöñlinalmagla

Muhibbībendeñi
Ħamdü-
lillāhğayrırlardanfāri
ğū'l-bāleyledün

6. Ħamdü-lillāh:

Gazel 1936

Mısra: 5

Allah'a şükür,

Allah'a hamd olsun.

Ħamdü-
lillāhbendeñ oldum
dergehüñdecān-ıla
İstemez sultān ola
şimdengirüdevrāna
dil

7. Ħamdü-lillāh:

Gazel 1937

Mısra: 1

Allah'a şükür,

Allah'a hamd olsun.

Ħamdü-lillāh kim
ser-ā-ser
görinürgülzār gül
Bülbül-i şürdeye
'arz eyledi dīdār gül

Ħamdü-lillāh ki:

1. Ħamdü-lillāh ki:

Gazel 1829

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

Allah'a şükürler

olsun ki.

Tır-i
ğamzeñleMuhibbīd
erdmendi öldürüp
Ħamdü-lillāh ki
anuñ derdine
dermāneyledün

Ħamdülillāh kim:

1. Ħamdülillāh kim:

Gazel 1704

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Allah'a şükürler

olsun ki.

Küy-ı
yāravarmagaqağ'-ı
menāzileyledük
Ħamdülillāh kim
dilāmaşşüdhāşıyleyl
edük

Ħamdü-lillāh kim:

1. Ħamdü-lillāh kim:

Gazel 1593

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Allah'a şükürler

olsun ki.

Ħamdü-lillāh kim
ezel ben
'ışkıtekmilitmişem
Vāmıq u Ferhād u
Mecnün aldılar
benden sabak

2. Ħamdü-lillāh kim:

Gazel 1830

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Allah'a şükürler

olsun ki.

Ħamdü-lillāh kim
lebündenirişürcānağ
ayāt
Pes ne ğam öldürse
ger
'āşıklarına'nāgözün

Ħamevünāme:

1. Ħamevünāme:

Gazel 1631

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Kalem ve kitap.

Ħamevünāme yanar
ger eylesem taħrīr-i
hāl
Ħazreteniçe idem
taħrīr ü i'lāmfirāk

Ħāme-i müşğīn:

1. Ħāme-i müşğīn:

Gazel 1766

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Siyah kalem.

Nāme-i raħmet ola
bula bu ten
mürdesicān
İrişürsebaña ger
Ħāme-i
müşğīnraħamuñ

Ħam-ı ebrūlaruñ:

**1. Ħam-ı ebrūlaruñ:-
laruñ**

Gazel 1604

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Kaş kıvrımı.

Ħam-ı
ebrūlaruñgördifelek
de kalmadı hıçtāk
Yüzüñnürü ile
rüşengörinürdide-i
āfāk

Ħāmitdüm:

1. Ħāmitdüm:-düm

Gazel 1959

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Kendinde

bulunduran, sâhip olan,

yüklenmiş olan şey
hâline getirmek.

Derd-i dilümişafha-
i ruhsarayazupâh
Âhumlasağgönder
üpitdüm anı hâmil

hammām:

1. **ḥammāma:-a**

Gazel 1897

Mısra: 7

Hamam,

yıkanılacak yer,
kaplıca.

Hamāmagirüpyār
eger gelse tırâşa
Ben olsam añaşaķı
berber daḥınâzük

hāmüşeyledüñ:

1. **ḥāmüşeyledüñ:-düñ**

Gazel 1901

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Suskun bir hale

getirmek, susturmak.

Nâlekıduñşolķadar
gülzâr-ı
ḥüsnindeanuñ
Gülsitânuñbülbülini
cümle
ḥāmüşeyledüñ

hāmüşeylegil:

1. **ḥāmüşeylegil:-gil**

Gazel 1997

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Suskun bir hale

getirmek, susturmak.

Gülşen-i
ḥüsninekarşunâlefer
yâdeyleyüp

Bülbül-i gülzâriy
dil cümle
ḥāmüşeylegil

hāmüşi:

1. **ḥāmüşi:**

Gazel 1731

Mısra: 10

Sessizlik,

suskunluk.

Nigārâbüseñi ister
Muḥibbîcânidüptuḥ
fe
Hemâniķrârdurdirle
r ki
ḥāmüşiçevâbitdüñ

hân:

1. **ḥânna:-ına**

Gazel 1906

Mısra: 9

Ev, konut, hâne.

Çünkirâ-y-
ılagirübenuşbudüny
âḥânma
Tîz göçersin saña
bu zîrâmuķarrer ev
degül

2. **ḥâna:-a**

Gazel 1562

Mısra: 8

Sultan, hükümdar.

Alısardurnaķd-i
‘ömrüñ
‘âķıbetdünyâsenüñ
Eyle farz it kim bu
naķdieyledüñ ol
ḥânavaķf

3. **ḥanum:-um**

Gazel 1845

Mısra: 9

Sultan, hükümdar.

Revâmıdurbanümḥa
num kararsın
yirlerekanum
Benümmâhumbenü
mcânumn’içün dün
gicegelmedüñ

4. **ḥanı:-ı**

Gazel 1923

Mısra: 1

Sultan, hükümdar.

Yine kul görmemek
ḥanı ne müşkil
Göñültaḥtında sulṫān
ı ne müşkil

5. **ḥan:**

Gazel 1981

Mısra: 2

Sultan, hükümdar.

Ḥusrevâ gel bu
göñülkişverinesulṫā
n ol
Cân u dilden kul
olalum bize gel tek
ḥan ol

hançer:

1. **hançeri:-i**

Gazel 1648

Mısra: 3

Hançer. II

(Sevgilinin) Kirpikleri.

‘Âlemikırmaga
yiter
müjesihânçeriçün
Ne içün pes
takınurol
gözimestâneşadaķ

2. **hançerini**: -i, -n, -i

Gazel 1875

Mısra: 6

Hançer. II

(Sevgilinin) Kirpikleri.

Yüregümekanlukan

lu yaralar urmag-

ıçun

Niçe ser-

tizeylemişdürhançer

inikirpügün

hançer çeken:

1. **hançerçeken**: -en

Gazel 1698

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Hançeri aniden

eline alarak birisine

doğrultmak; sevgilinin

aşığa yan bakış atması.

Mâhtâbanürbaş

iden

cemâlündürsenüñ

‘Aşıkahançer çeken

her dem

hilâlündürsenüñ

hançer-i cevri-ile:

1. **hançer-i cevri-ile**: --

ile

Gazel 1930

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Eziyet, zulüm

hançeri.

İyperilutf-

ılamihrüñihemânag

yâra kıl

Hançer-i cevri-ile

yiter sînemişadpâre

kıl

hançer-i ğam:

1. **hançer-i ğam:**

Gazel 1929

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Gam, keder

hançeri.

Hicrân elemi

pârekılurkenyüregü

mâh

Bir yaña ura

hançer-i ğam yara

ne müşkil

hançer-i tiz-âba:

1. **hançer-i tiz-âba**: -a

Gazel 1639

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Kezzap hançeri.

Çeşm-i cellâdi

elinden kim

anuñcânkurtarur

Ele cânkaşdna

almış hançer-i tiz-

âba bak

hand:

1. **hand:**

Gazel 1933

Mısra: 1

Gülüş.

Ķüt-ı cândur

‘aşıkaiygonca leb

gel hand kıl

Zülfüñüñtârımı ‘aşık

başına gel bend kıl

handân:

1. **handân:**

Gazel 1926

Mısra: 12

Gülücü, gülen.

Ağlayupzârılık

itsem her seher

bülbül gibi

Gül gibi sanmañ ki

dilber

hâlümehandâdegül

2. **handân:**

Gazel 1981

Mısra: 8

Gülücü, gülen.

Dökeyim âh u fiğân

ile yaşumyagmurını

Ķonca-veş tek sen

açıl gül gibi handân

ol

3. **handân:**

Gazel 1998

Mısra: 1

Gülücü, gülen.

Gidüprüzeirişdi

‘iydkadehbâdeyleha

ndân kıl

Hilâlebrüñi gel

göster benüm

‘iydümiçendân kıl

handân eylemek:

1. **handâneylemek**: -

mek

Gazel 1792

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Güldürmek,

sevindirmek.

Baña düşer

âhidüpyaşumıbârân

eylemek

Sañalâyıkduргelüp

gül gibi hāndān
eylemek

handān olur:

1. **hāndānolur:-ur**

Gazel 1963

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Mutlu olmak.

Hār-ılabāzıçe eyler

gül güler hāndān

olur

Bī-ḥaberdür bülbül

andan

olduğınşeydā-yı gül

2. **hāndānolur:-ur**

Gazel 1519

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Neşeli, sevinçli

olmak.

Yandugıncaāteş-i

‘ışkağönülhāndān

olur

Nite kim

kendüziyānına

güler her gāh şem’

handān u şādān:

1. **hāndān u şādān:**

Gazel 1652

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Mutlu ve huzurlu.

Kimisi hāndān u

şādān kimisi

ğamgīnḥazīn

‘İbret alsun bir

nazar bu çarḥ-ı nā-

hemvāra bak

hande:

1. **hānde:**

Gazel 1502

Mısra: 8

Far. Gülme, gülüş.

Zülfi egerçicān u

dili kıldı münkabız

La’liegerçihānde ile

virdi inbisāt

2. **hānde:**

Gazel 1697

Mısra: 8

Far. Gülme, gülüş.

Virmez iken

kimseler sırr-ı

dehānuñdanḥaber

Hānde ile gül gibi

sen ḥall-i

eşkäleyledüñ

handekılsun:

1. **hādekılsun:-sun**

Gazel 1884

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Gülmek.

Çonca gibi açılıp

gül gibi

kılsunḥandeyār

Borcum olsun

gözlerüm yaşını

bārān eylemek

hāne:

1. **hāneye:-ye**

Gazel 1855

Mısra: 4

Ev, mesken, yapıt.

Āhumgörinürāteş-i

‘ışkumçüdidledür

Bir hāneye ki od

düşe lā-büdduḥān

gerek

hāne-i dil:

1. **hāne-i dil:**

Gazel 1904

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Gönül evinden.

Hāne-i dil böyle

tenhāturmasun

Derdi da’vet kıl

tena’um eylegil

2. **hāne-i dil:**

Gazel 1518

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Gönül evi.

Hāne-i dil yansa kül

olsa

Muḥibbītañdegül

Āh kılsam derd-ile

āteş-berefşānumçü

şem’

hāne-i dilde:

1. **hāne-i dilde:-de**

Gazel 1858

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Gönül evinden.

Hāne-i dilde

Muḥibbīgeḥgelürğa

mgehbelā

Eksük olmaz budur

‘ādettekyedemihmā

n gerek

hāne-i hicrāna:

1. **hāne-i hicrāna:-a**

Gazel 1538

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

*Ayrılıktan kaynaklı
keder evi. II Gönül.*

Hâcetdegül bu
hâne-i
hicrânaiyrefîk
Yakma bu
şeb̄s̄nemolupdurañ
açerâg

hânekâh:

1. **hânekâhdan:-dan**

Gazel 1820

Mısra: 10
Tekke, dergâh.
İyMuhibbîzühd-ile
yâruñ ele girmez
senüñ
Hânekâhdandeyreyi
dil intikâl olmak
gerek

hânkâh:

1. **hânkâh:**

Gazel 1918

Mısra: 6
Tekke, dergâh.
Zâhidâ şer'e
muḥâlîf mi degül
bu işlerüñ
Hânkâh içinde her
dem hüy u
hâeksükdegül

har:

1. **hârdan:-dan**

Gazel 1579

Mısra: 7
Diken II Rakip.
Hikmetinkilgitemâ
şâ gül bitürürhârdan
Bâga var naṭ'-ı
pelenglerle
döşenmiş sâye bak

2. **hâr-ıla:--ıla**

Gazel 1586

Mısra: 7
Diken II Rakip.
Gülşen içre gördi
dil hem-ser
olupdurhâr-ıla
Bülbülünhâlin bilen
dir mi ki efgân anda
yok

3. **hâra:-a**

Gazel 1628

Mısra: 4
Diken II Rakip.
Bülbüllerünçekdügi
renckalur 'âkıbet
Gülşende kalan gül
yirine anda hâra
bak

4. **hâr:**

Gazel 1664

Mısra: 7
Diken II Rakip.
Dâmen-i gül hâr
elinde
bülbülünhâliharâb
Niçeñlerderd-ile ol
'âşıq-ı şeydâya bak

5. **hâr:**

Gazel 1673

Mısra: 12
Diken II Rakip.
Gülsitâna var
Muhibbî
'İbretisterseñeger
Gül yirinehâr gör
bülbül yirinezâga
bak

6. **hâr-ıla:--ıla**

Gazel 1679

Mısra: 1
Diken II Rakip.
Hâr-
ılamemlûolaldangül
sitâmbülbülün
Gicelertâşubḥa dek
diñmezfiğâmbülbül
ün

7. **hâr-ıla:--ıla**

Gazel 1681

Mısra: 7
Diken II Rakip.
Hâr-ıla gördük
meger sen ol gül-i
nev-resteyi
Anuñ-ıçun bülbül-i
şürıdeferyâdeyledü
ñ

8. **hâr-ıla:--ıla**

Gazel 1719

Mısra: 7
Diken II Rakip.
Gülşende gördüm
oynar hâr-ıla gül
budagı
Ben
dahıkâşolaydum bir
hârıbüsitânuñ

9. **hârı:-ı**

Gazel 1719

Mısra: 8
Diken II Rakip.
Gülşende gördüm
oynar hâr-ıla gül
budagı
Ben
dahıkâşolaydum bir
hârıbüsitânuñ

10. **hār:**

Gazel 1736

Mısra: 4

Diken II Rakip.

Gül

ruḥındaḥattınızāhir

görüp āheyledüm

Ḥār elinden yaraşur

bülbül tek efġān

eylemek

11. **hār-ıla:--ıla**

Gazel 1751

Mısra: 5

Diken II Rakip.

Gülşen içre gül olur

hār-ıla her dem

hem-nişin

‘Ömriğiçerāh u

feryād-

ıladāyimbülbülün

12. **hārdan:-dan**

Gazel 1752

Mısra: 3

Diken II Rakip.

Ḥārdan güller

bitürdüñnaḥldenḥur

mā-yı ter

‘İbret

içünkullaruñahikme

tizhäreyledün

13. **hār:**

Gazel 1912

Mısra: 5

Diken II Rakip.

Ḥār elinden kan

yudar gül şevkine

bülbül müdām

Salınupbād-ı

seherdeḥār-ıla

oynar gül

14. **hār-ıla:-ıla**

Gazel 1912

Mısra: 6

Diken II Rakip.

Ḥār elinden kan

yudar gül şevkine

bülbül müdām

Salınupbād-ı

seherdeḥār-ıla

oynar gül

15. **hārdan:-dan**

Gazel 1914

Mısra: 11

Diken II Rakip.

Ḥārdan gül

bitürürgeh döner

anı yitürür

İy gözüm kıl bir

nażariy dil gel

andan ‘ibret al

16. **hāruñ:-uñ**

Gazel 1941

Mısra: 20

Diken II Rakip.

İyMuḥibbīgayret ile

yansa bülbül

tañdegül

Kol sunar

boynınaḥāruñdāyim

ā oynar gül

17. **hār:**

Gazel 1963

Mısra: 8

Diken II Rakip.

Vaqt-ı güldür

kāmuñı al bir

niçeyārān ile

Göresin bir niçe

günden hār almış

cāy-ı gül

18. **hār-ıla:--ıla**

Gazel 1963

Mısra: 3

Diken II Rakip.

Ḥār-ılabāzıçe eyler

gül güler ḥandān

olur

Bī-ḥaberdür bülbül

andan

olduğınşeydā-yı gül

19. **hār-ıla:--ıla**

Gazel 1999

Mısra: 10

Diken II Rakip.

Ġonca-veş kanlar

yudarbī-çäre bülbül

derdmend

Zerrece ‘aynına

almaz hār-ıla oynar

gül

har’ it-:

1. **hār’ it-:-me**

Gazel 1517

Mısra: 4

Kelime Tipi: **Kalıp**

İfade

Hor görmek,

aşağılamak.

Pādişāhumkarşuñad

İvān tursun ehl-i

‘ışk

Asitānuñdan inende

kullaruñı itme ḥar’

hār u ḥaşāk:

1. **hār u ḥaşāk:**

Gazel 1767

Mısra: 10
Kelime Tipi: -
Diken ve otu. //

Çer çöp, döküntü.
Muhibbî ola mı
hîçsaña hem-ser
Ki sen bir tâze gül
ol hâr u hâşâk

hâr u hes:

1. **hâr u hes:**

Gazel 1591

Mısra: 8
Kelime Tipi: -
Süprüntü.

La'l-i cân-
başuñlacânâmürde
ler bulur hayât
N'eyleyemderdâhe
mân ben 'âşık-ı
bîmâre yok

2. **hâr u hes:**

Gazel 1976

Mısra: 5
Kelime Tipi: -
Süprüntü.

Kalmış idi hâr u
heştahındaeyyâm-ı
şitâ
ŞükriderPerverdîgâr
'airdügiyçün yaza
gül

hâr u hesi:

1. **hâr u hesi:**

Gazel 1762

Mısra: 8
Kelime Tipi: -
Çalı çırpı,

süprüntü, çer çöp.
Lâyıkdegöldirem
ben berg-i gül-

ruhuñdan
Hâr u hesî de olsam
kâş ol bûsitânuñ

hâr u hesüñ:

1. **hâr u hesüñ:-üñ**

Gazel 1833

Mısra: 8
Kelime Tipi: -
Çalı çırpı,

süprüntü, çer çöp II
rakip.

Bülbül-i
cânniçeferyâd u
fiğâneylemesün
Gül gibi
çünkivarurcâyına
her hâr u hesüñ

harâb:

1. **harâbidur:-ıdur**

Gazel 1656

Mısra: 3
A.Yıkıntı, yıkılmış,
bakımsız.

Gönül
'ışkuñharâbidurhâz
er kıl pâyımâl itme
Hayâl-i zülf-ile
ejder yatagıdur o
vîrânlık

2. **harâb:**

Gazel 1664

Mısra: 7
Yıkık, viran II

perişan, yorgun (âşık
için).

Dâmen-i gül hâr
elinde
bülbülñhâliharâb
Niçeñlerderd-ile ol
'âşık-ı şeydâya bak

harâbitdüñ:

1. **harâbitdüñ:-düñ**

Gazel 1659

Mısra: 3
Kelime Tipi: -
Yıkmak, viran
etmek.

Döstumitdüñcefâse
ngiyle bu
göñlümharâb
Bir nazar kıl
niçesınmışdur dil-i
âb-gñe bak

2. **harâbitdüñ:-düñ**

Gazel 1731

Mısra: 1
Kelime Tipi: -
Yıkmak, viran
etmek.

Gelüpiyttürk-i çeşm-
i mest dil ü
cânümharâbitdüñ
Beni sen odlara
yakduñ yiter nâz u
'itâbitdüñ

3. **harâbitdüñ:-düñ**

Gazel 1816

Mısra: 14
Kelime Tipi: -
Yıkmak, viran
etmek.

İçürdüñ 'âlemüñ
zehrin
akıtduñgözlerüm
nehrin
Harâbitdüñgönül
şehrin n'içün dün
gicegelmedüñ

harâb kıl:

1. **ḥarāb kıl:**

Gazel 1960

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Yıkmak, harap

etmek.

Şüffimetā'-ı

ḥırkañirehn-i şarāb

kıl

Yıkupbinā-i

bütüñiküllīḥarāb kıl

ḥarāb olmak:

1. **ḥarābolmak:-k**

Gazel 1795

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Harap olmak;

parçalanmak, yıkılmak.

Eyler iseñārzü sen

genc-i vaşl-ı dilberi

Göñlüñivirānekılup

ya ḥarāb olmak

gerek

ḥarābolmuş:

1. **ḥarābolmuş:-mış**

Gazel 1690

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Yıkmak, tahrip

olmak.

Ḥāk-i

miḥnetlecefaşengin

edürdidümdidi

Ol

ḥarābolmuşdilüñüst

üvār itsem gerek

2. **ḥarābolmuş:-mış**

Gazel 1819

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Yıkmak, tahrip

olmak.

İy güzeller

şāhıgördüñzulmumu

dāditmedüñ

Bu

ḥarābolmuşgöñül

şehrini

ābāditmedüñ

ḥarāb olur:

1. **ḥarābolur:-ur**

Gazel 1613

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Yıkmak, tahrip

olmak.

Her kimüñ kim

'ışkı var olur ḥarāb

dil ḥānesi

Eşk-i eşkenden ḥalel

gelmiş ol[an]

bünyāda bak

ḥarāba virdi:

1. **ḥarābavirdi:-di**

Gazel 1869

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Perişan etmek,

yakıp yıkmak.

Gördüm çügöñül

mülkini ḡam virdi

ḥarāba

Nüş itmek-

içüncām-ı

muşaffāyibüyüdüñ

ḥarāb-ābād:

1. **ḥarāb-ābādlık:-lık**

Gazel 1594

Mısra: 8

Harabe, yıkık

dökük yer. II Aşığın

göñlü.

Göñlümün şehrini

vīrāneyleyüpāhir

dönüp

Koduñ ol vīrānenüñ

adın ḥarāb-ābādlık

2. **ḥarāb-ābādı:-ı**

Gazel 1681

Mısra: 4

Harabe, yıkık

dökük yer. II Aşığın

göñlü.

Bir selām-

ılagöñülvīrānesinm

a'mürüdüp

Ḥayragirdüñ ol

ḥarāb-

ābādıābādeyledüñ

ḥarābāt:

1. **ḥarābāta:-a**

Gazel 1978

Mısra: 10

Meyhaneler, içki

içilen yerler.

Nev-

bāhāreyyāmıdurind

ān-ıla mey içmege

Var

ḥarābātaMuḥırbpīr-i

muḡāndanbī'at al

ḥarābātehlivüz:

1. **ḥarābātehlivüz:-vüz**

Gazel 1531

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Meyhane ehli II

Rint.

Mevsim-i gülde lebi

yādına mey

nüşeylerüz
Biz Һarābātehliyüz
düşmez
elümüzdenayāġ

Һarābātī:

1. Һarābātī:

Gazel 1702

Mısra: 5

Sarhoş.

Yüri bir
šan'atıtekmilidüp
olup Һarābātī
Kemāl ehli gedā
olsa olur 'ālī-
nesebdenyig

2. Һarābātī:

Gazel 1787

Mısra: 9

Sarhoş.

Һalkuñ kimini mey-
hõr u Һarābātīkılup
Kimini zühd-ile
taqvā ile Zü'n-
nūnitdüñ

Һarābātī olup:

1. Һarābātī olup: -up

Gazel 1788

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Meyhane ehlinden

olmak.

Yüri bir
šan'atıtekmilidüp
olup Һarābātī
Kemāl ehli gedā-y-
ısa olur 'ālī-
nesebdenyig

Һarābe:

1. Һarābe:

Gazel 1666

Mısra: 3

Harabe, virane.

Sorarsañkişver-i
dildürҺarābe
'Aceb kılma
anuñsultānidur 'ışk

2. Һarābe:

Gazel 1925

Mısra: 6

Harabe, virane.

GehҺayālidür
konan göñlüm
evinde gehġamı
Dil Һarābe evde
mihmān her
zamāneksükdegül

3. Һarābe:

Gazel 1975

Mısra: 8

Harabe, virane.

Bulmak
içünҺusrevā ben
genc-i
Һüsünüdennişān
Eyledümcān[1]
Һarābekıldumvīrāne
dil

Һarāc almaz:

1. Һarāc almaz: -maz

Gazel 1887

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

*Haraç almak, zor
kullanarak para veya
kıymetli bir şeyi almak.*

Almaz idi bāġ ara
her bir şecerden ol
Һarāc

Ger ezelden olmasa
idi livāsıbülbülün

Һarām:

1. Һarām:

Gazel 1667

Mısra: 9

*1. Din kurallarına
aykırı olan, dinī
bakımdan yasak olan,
helal karşıtı. 2. Yasak.
3. Yakışmaz.,*

İyMuħibbī 'ālem
içre aña
'āşıklıkhārām
Bu melāmetküyü
içre olmaya rüsvā-
yı 'ışk

Һarām evlevesin:

1. Һarāmeyleyesin: -
yesin

Gazel 1985

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Haram etmek.

Cām-ı la'lüñi neden
bañahārām
eyleyesin
Ben saña itmiş iken
kanumiydösthelāl

Һarāmitdüñ:

1. Һarāmitdüñ: -düñ

Gazel 1905

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

*Bir şeyden umulan
lezzeti tattırmamak.*

Sen
bañavaşluñҺarāmitd
üñyüzüñgöstermedü
ñ

Çeşm-i hün-
rîzûneîçürkanumitd
üm ben helâl

harâret:

1. **harâret:**

Gazel 1544

Mısra: 10

Sıcaklık II Şevk,
arzu, istek.

Fürkat ü
hicrûnodındayüregü
m pür-süzdur
Bu harâret def'ine
içdümMuhibbî ben
ayag

2. **harâretiden:-den**

Gazel 1598

Mısra: 3

Sıcaklık II Şevk,
arzu, istek.

Gül
yüzüñgördiharâretd
en kızardı gülsitân
Ol
sebebdendürseherge
hbulmur gülde
'araç

harâret virdi:

1. **harâretvirdi:-di**

Gazel 1965

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Yakıcı halde kasvet
vermek.

Bir harâret virdi
hüsnüñnûri bu cânu
dile
Teşne kıldı
leblerüñdenvirañaâ
b-ı zülâl

2. **harâretvirdi:-di**

Gazel 1595

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Coşkunkluk vermek,
ısıtmak.

Bir harâret virdi
'ışkuñ geldi bu dil
lerzeye
Bilmek
isteseñegerahvâlüm
i sen bîde bak

harc:

1. **harc:**

Gazel 1662

Mısra: 3

Harcanan;
tüketilen şey, masraf.
Bu güneharcıçün ol
sîm-endâm
Gözüm yaşından
özge sîm ü zer yok

2. **harc:**

Gazel 1991

Mısra: 3

Harcanan;

tüketilen şey, masraf.
Çammetâ'na gel iy
dil naqd-i cânıharc
kıl
Çünkü
'âlemdelursıntuñfe
-i bî-kıymet al

harc eyleme:

1. **harceyleme:-me**

Gazel 1909

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Harcamak,
tüketmek; feda etmek.
İyMuhibbîrâyegânñ
arc eyleme söz
cevherin
Çünküelfazuñ
görenler
dirgüherden kem
degül

2. **harceyleme:-me**

Gazel 1809

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Harcamak,
tüketmek. II Feda
etmek.
İyMuhibbîtâhidüp
göz yaşını harc
eyleme
Yârâhen-kalb ola
olur mı
te'sîrûñsenüñ

harcider:

1. **harcider:-er**

Gazel 1989

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Harcamak, sarf
etmek, uğruna feda
etmek.

Bu
Muhibbîniçeyıldurñ
arcider söz gevherin
Eksük olmaz
toptolu yine
cevâhirdürgönül

harc it:

1. **harc it:**

Gazel 1876

Mısra: 1

Kelime Tipi: -
*Boşa vermek,
elden çıkarmak, sarf
etmek.*
Direm-i
eşkidüketdümdimeh
arc it hūnuñ
Ġamyimedāğ-ı
cıgerdür başı çün ol
sunuñ

harem-i muhteremüñ:

1. **harem-i
muhteremüñ:-üñ**
Gazel 1779
Mısra: 8
Kelime Tipi: -
*Saygıdeğer kutsal
yer.*
Eyleyemnälevüfery
ād düşüp vādilere
Ġayrılar ide tavāf
ger harem-i
muhteremüñ

harf:

1. **harfi:-i**
Gazel 1691
Mısra: 7
*Dildeki sesleri
gösteren ve alfabeyle
meydana getiren
işâretlerden her biri.*
Bitimek her
satırıtâzenahl u
harfimeyvedür
Anı ma'nâgülleriyle
nahl-bend itsem
gerek

hâr[ı]:

1. **hâr[ı]:**
Gazel 1752

Mısra: 17
Diken II Rakip.
Güller ile gülşen
içre hâr[ı] kılduñ
hem-nişin
Gicelertâşubha dek
bülbüleri
zâreyledüñ

hâr-ı müjgândan:

1. **hâr-ı müjgândan:-
dan**
Gazel 1605
Mısra: 5
Kelime Tipi: -
*Kirpik dikenii II
Sevgilinin kirpikleri.*
Bas gözüm üstine
itme hâr-ı
müjgândanhazer
Yaşum-ılabezm
olsun
diyüitdümlâmak

haridâr:

1. **haridârünam:-uñ, -
am**
Gazel 1849
Mısra: 4
*Müşteri, talip,
alıcı; âşık, seven.*
Aldummetâ'-ı
büseñicânnakdinvir
üp
Bâzâr-ı 'ışk içinde
haridârüñamsenüñ

harid-i 'ışkam:

1. **harid-i 'ışkam:-am**
Gazel 1636
Mısra: 5
Kelime Tipi: -
Aşk müşterisi.

Harid-i
'ışkamiyh'âcecihân
bâzârnavardum
Nuğüd-ı
'ömrişarfitdümbentü
msüd u ziyânüm
yok

harifân:

1. **harifân:**

Gazel 1768

Mısra: 1

Sohbet

arkadaşları.

Bâğdaşöbete cem'
oldıharifânhemepâk
Pâkosunlar yüzüm
üzre ideyim
rüyumiñhak

harim-i dergehin:

1. **harim-i dergehin:-in**

Gazel 1630

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Dergahın kapısı.

Bulmak

isterseñMuñıbbı ger

harim-i dergehin

Menzil[i]

mañmüdduranuñma

ğşadü'l-ağşâyâ bak

harim-i muhteremden:

1. **harim-i**

muhteremden:-den

Gazel 1737

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Saygıdeğer kutsal

yer.

Geyüpiñrâmı

'âşıkılgelür her

biri kurbāna
Ṭavāf itmek diler
kūyuñharīm-i
muhteremdenyig

harīs olma:

1. **ḥarīṣ olma:**

Gazel 1583

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Aç gözli olmamak.

Ḥarīṣ olma
iñendünyā-yıdūna
Toyurmaz gözleri
illā ki toprak

harīs olup:

1. **ḥarīṣ olup:-up**

Gazel 1515

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

*Hırsli olmak, çok
istemek, çok arzu etmek.*

Sevme
dünyāyih̄ācedenī
sakın
Gel ḥarīṣ olup itme
mālaṭama'

hās ü ḥāṣāk-i āb-

āverdūme:

1. **hās ü ḥāṣāk-i āb-**

āverdūme:-üme

Gazel 1608

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

*Çer çöp ve suyun
getirdiği süprüntü.*

Tenümyirdengetird
iseyl-i eşküm
Ḥās ü ḥāṣāk-i āb-
āverdūme bak

hāsa-lillāh:

1. **ḥāsa-lillāh:**

Gazel 1896

Mısra: 10

Allah

göstermesin!.

Ġayrılarla bu
Muḥibbiyāroldıdiris
eñ
Ḥāsa-lillāhḥāsa-
lillāh bu
ḥayālündürsenüñ

2. **ḥāsa-lillāh:**

Gazel 1896

Mısra: 10

Allah

göstermesin!.

Ġayrılarla bu
Muḥibbiyāroldıdiris
eñ
Ḥāsa-lillāhḥāsa-
lillāh bu
ḥayālündürsenüñ

hasār itsem:

1. **ḥasāritsem:-sem**

Gazel 1806

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Hasara uğratmak.

Umaramfeth ola
āḥirbañagönlikañ'as
ı
Top-ı āhumla anı
varupḥasār itsem
gerek

hasen:

1. **ḥasen:**

Gazel 1782

Mısra: 9

Ar. güzel, iyi.

İyMuḥibbī kim

okursa diye

şi'rüneḥasen

Kalmaya

kıymetişimdengirüş

i'r-i Hasenüñ

hasen eyle:

1. **ḥasen eyle:**

Gazel 1947

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Güzellik eylemek.

Eyle

MuḥibbināzmuñıñHu

srev gibi ḥasen

İrsünkemālesan'atış

irinedāda ol

hāsıl:

1. **ḥāsıl:-ı**

Gazel 1559

Mısra: 7

Fayda, yarar.

Genc-i 'ömrüñḥāşılı

her bir sözüñ

gevher-durur

Ḥayf ola anı kim

yok yire idesin telef

2. **ḥāsıl:**

Gazel 1945

Mısra: 10

Fayda, yarar.

Muḥibbiṭarḥ kıl

dilden bu ḥay u

hūy-ı dārātı

Sañā ancak bu

sevdādanbelāvügam

-durur ḥāşıl

3. hâşıl:

Gazel 1996

Mısra: 4

Fayda, yarar.

Egerçi mezra'-ı

dilde gözüm

tohumını çok saçdum

Belâvügayrımiñnet

denbañavirmedihç

hâşıl

hâşileyledük:

1. hâşileyledük:-dük

Gazel 1704

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Elde etmek.

Küy-ı

yâravarmagağat'-ı

menâzileyledük

Hamdüillâh kim

dilâmağşüdhâşileyl

edük

hâşıl evler:

1. hâşıleyler:-r

Gazel 1554

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Elde etmek.

Gönlünipâk eyle

evvel soñra kıl

şi'reşürü'

Dürlerhâşıl mı eyler

olıcaknâ-pâksadef

hâşıl itmez:

1. hâşılitmez:-mez

Gazel 1560

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Elde etmek,

edinmek.

Nükteyi 'irfâna sor

ne bilsün anı

câhilân

Gevher ü dür hâşıl

itmez isteme

illâsâdef

hâşıl itmezsin:

1. hâşılitmezsin:-mez, -sin

Gazel 1512

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Edinmek, yerine

getirmek.

Fârîğ ol gel eyleme

dünyâiçüniy dil

nizâ'

Hâşıl itmezsin sen

andan nesne

hîçillâşudâ'

hâşıl kıla:

1. hâşılkıla:-a

Gazel 1560

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Elde etmek,

edinmek.

Nağd-i

'ömrizâhidâniçünbu

yurmuşlar selef

Her ne kim hâşıl

kıla olur riyâ ile

telef

hâşıloldı:

1. hâşıloldı:-dı

Gazel 1764

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Elde edilmek,

kazanılmak.

Ka'be'dürküynigâr

uñeyledükçünkitavâ

f

Çünmurâduñhâşılol

dıcankurbânuñ

gerek

hâşıl olur:

1. hâşılolur:-ur

Gazel 1956

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Elde etmek,

meydana gelmek.

Mağabbettohımıniek

dümegeçî mezra'-ı

dilde

Yaşumbârâniyagdu

kça olur derd-ile

ğamhâşıl

hâşılı:

1. hâşılı:

Gazel 1846

Mısra: 10

Doğrusu, sözün

kıtası, kısacası.

Ger gül-

âbitseñMuhıbbîeşk-

i çeşmüñyiridür

Hâşılı baş

agrisıdurpâdişehlik

dankuluñ

2. hâşılı:

Gazel 1892

Mısra: 12

Doğrusu, sözün

kıtası, kısacası.

La'lebeñzetmege

bu söz gevherrin

Hâşılı dil gibi

añakân gerek

hâsıl-ı 'ışkı:

1. **hâşıl-ı 'ışkı:-ı**

Gazel 1516

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

*Husûle gelen,
meydana çıkan aşk.
Nâhun-ıla mezra'-ı
sînemdeekdümtöhm
-ı ğam
Eyledümcânharman
ında hâşıl-ı 'ışkıçü
cem'*

hâsılvirmezdi:

1. **hâşılvirmezdi:-mez,
-di-mezdi**

Gazel 1571

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Mahsul vermek.

*Hırmen-i 'ömrüm
bañavirmezdicevce
hâşılı
Gözlerümden her
seheryagmaşa ger
bârân-ı 'ışk*

haşır-bâf:

1. **haşır-bâf:**

Gazel 1547

Mısra: 6

Hasır ören.

*Tîg u tebere az
bulnurgögsinitutar
Zer-düz işin
işleyemez her haşır-
bâf*

hâsiyyet-i dâmānuñ:

1. **hâsiyyet-i**

dâmānuñ:-uñ

Gazel 1770

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Eteğinin niteliği.

Āh eylesem

Muhibbîçeşmümtol

ar nem ile

Budur ezel nem

eyler hâsiyyet-i

dâmānuñ

hasmum ola:

1. **haşmumola:-a**

Gazel 1547

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Düşman olmak.

Ger na'ra ura

haşmum ola hem

çünerre-şîr

Peykân-

ılaagzınıdikemurma

yatâ ki lâf

haşre dek:

1. **haşre dek:**

Gazel 1754

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Kıyamete kadar.

Belâ-yımıhneti 'ışkı

dinilse haşre dek

dinmez

Umar mısın ki sen

iy dil bulasın derde

dermānuñ

2. **haşre dek:**

Gazel 1870

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Kıyamete kadar.

Çekdügümcânâfirāk

ıylabelāvümühneti

Şerholınmazbiñzeb

ānum olsa

hālümhaşre dek

hasret:

1. **hasretinden:-i, -n, -
den**

Gazel 1532

Mısra: 1

Hasret, özlem.

Servkaddüñhasretin

deneyledümpüngeşt

-i bâğ

Lâle haddüñşevkine

sînemdeyakdumtâz

edâğ

2. **hasretiyle:-iyle**

Gazel 1543

Mısra: 1

Hasret, özlem.

Lâle-

veşsînemdeyakdum

hasretiyletâzedâğ

Büy-ı

zülfinüñhevâsı ile

pür-sevdâdimâğ

3. **hasretle:-le**

Gazel 1551

Mısra: 3

Hasret, özlem.

Niçeyillardur beni

hasretleâh

Kodı yollarda

kılupâvârezülf

4. **hasretiyle:-iyle**

Gazel 1594

Mısra: 5

Hasret, özlem.

Hasretiyle sen gül-i
nevrestenün her
giceâh
Şubhölıncaeylerem
bülbul gibi
feryâdlık

5. **hasretle:-le**

Gazel 1615

Mısra: 8

Hasret, özlem.

Serv-
kâdleryâdınasîneme
çekdüm bir elif
Olmasunnâ-
çârehasretle olan
âgûşa bak

6. **hasretiyle:-i, -y, -le**

Gazel 1646

Mısra: 6

Hasret, özlem.

Hicrânşebindecânâh
âlüm katı diger-gün
Ben hasretiyle
öldüm gel
intizârayir yok

7. **hasretiyle:-i, -y, -le**

Gazel 1815

Mısra: 3

Hasret, özlem.

Leylüzülfünhasretiyi
e düşeli şahrâlara
Sen beni Mecnün
gibi rüsvâvübed-
nâmeyledün

8. **hasret:**

Gazel 1818

Mısra: 1

Hasret, özlem.

Bagrumıhünitdihasr
et 'azm-i yâr itsem
gerek
Gözlerüm
gevherlerin
yâranisâr itsem
gerek

9. **hasretinden:-i, -
(n)den**

Gazel 1830

Mısra: 9

Hasret, özlem.

Leylüzülfünhasretin
den bu
Muhibbîbendeñi
Eyledi Mecnün gibi
'âlemlerervâgözü
ñ

10. **hasreti:-i**

Gazel 1868

Mısra: 1

Hasret, özlem.

Yakdı odlara seni
hasreti ol mâh-
veşün
Kalmadı
dîdedenakmag-ıla
bu kanluyaşun

11. **hasreti:-i**

Gazel 1891

Mısra: 3

Hasret, özlem.

LeylisaçunıhasretiM
ecnünadönderüp
Dîvâne-vâr eyledi
âvâreperçemün

12. **hasretinden:-inden**

Gazel 1925

Mısra: 7

Hasret, özlem.

La'l-i
nâbuñhasretindeniyi
etâfetgülşeni
Gözlerümdensübha
dek bir demde kan
eksükdegül

13. **hasretiyle:-i, -y, -le**

Gazel 1926

Mısra: 7

Hasret, özlem.

Ney gibi bagrum
delindi
hasretiyleşubha dek
Gül yüzünüz
sanma kim
cânbülünâlandeg
ül

14. **hasretiyle:-iyle**

Gazel 1927

Mısra: 9

Hasret, özlem.

Şem' gibi
hâsretiylegicelertâş
ubha dek
İyMuhibbîhün-ı
dildürdökilenyaşum
degül

15. **hasret-ile:--ile**

Gazel 1943

Mısra: 5

Hasret, özlem.

Kıla döndüm
hasret-ile ince
bilünğörmedüm
Kılca rahmuñ yok
bañanâ-mihribânım
gitme gel

16. **hasretinden:-i, -**
(n)den

Gazel 1997

Mısra: 7

Hasret, özlem.

Serv-
kadlerhasretinden
bir elif çek sîneye
Gicelertâşubha dek
anı derâğüşeylegil

hasret ile:

1. **hasret ile:**

Gazel 1561

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

Özlemle, hasretle.

Çîne vardı büy-ı
zülfününmeger bir
şemmesi
Hasret ile kana
döndikurudîâhûdan
âf

hasretâ:

1. **hasretâ:**

Gazel 1584

Mısra: 4

Yazık! Eyvah!

Çeşm-i mestidür
bugün bîmâr iden
‘âşıkların
Hasretâderdâdirîğâd
erdümünîmârı yok

2. **hasretâ:**

Gazel 1952

Mısra: 2

Yazık! Eyvah!

Ol
mâhbenümçeşmüm
olup hem çerâğ-ı dil

Vâhasretâ gitmeye
gibi bu dâğ-ı dil

hasret-i ebrû-yıhamuñ:

1. **hasret-i ebrû-**

yıhamuñ:-uñ

Gazel 1844

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Kıvrım kaşların

hasreti.

Dâl kıldı

bilümühasret-i ebrû-

yıhamuñ

Yakdı odlara beni

hicr-ile cevr ü

sitemün

hasret-i levlâ:

1. **hasret-i leylâ:**

Gazel 1625

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Leyla hasreti.

Hasret-i Leylâ ile

dil-teşne içer hün-ı

dil

Kâse-i

çeşmiylemecnün-ı

dil-i şeydâya bak

hasret-ile:

1. **hasret-ile:**

Gazel 1635

Mısra: 5

Özlemle, özlem

yüzünden.

Hasret-ile dün

giçeşoldeñlödökdü

m gözyaşın

Kevkebi saymak

olur lîkanuña’dadı

yok

2. **hasret-ile:**

Gazel 1718

Mısra: 6

Özlemle, özlem

yüzünden.

Bister-i güldde yatan

nâz-ılahâlin ne bilür

Seng-i

hâradöşenüphasret-

ile cânvirenün

hâssa:

1. **hâşşası:-sı**

Gazel 1709

Mısra: 10

Bir şeyde bulunup

benzerlerinde

bulunmayan nitelik.

Gözüm yaş-

ılatolarâh kılsam

Nem eyler hâşşası

budur tumanuñ

hasta:

1. **hasta:**

Gazel 1513

Mısra: 6

Sağlıklı olmayan,

hasta, dertli, aşk

derdiyle dertlenmiş.

Sebebsingörmegeyâ

ruñcemâlin

Bu

hashtagöñlümetimâr

olan şem’

2. **hastaya:-ya**

Gazel 1522

Mısra: 11

Sağlıklı olmayan,

hasta, dertli, aşk

derdiyle dertlenmiş.

Şolkadâr ben
hastayacevr ü
cefâlâreyledüñ
Şabratâkât kalmadı
şehrüñdenitdüm el-
vedâ'

3. **hastanuñ:-nuñ**

Gazel 1531

Mısra: **11**

*Sağlıklı olmayan,
hasta, dertli, aşk
derdiyle dertlenmiş.*

Bu
Muhibbîhastanuñ
hicriyle
sorsañhâlini
Âh u efgânoldı işi
işidenlerdenrag

4. **hastadur:-dur**

Gazel 1580

Mısra: **2**

*Sağlıklı olmayan,
hasta, dertli, aşk
derdiyle dertlenmiş.*

Nev-
civânidümsefidoldı
kapuñdarîşe bak
'İşkuñ-
ılahastadurrahm
eyle bu dervîşe bak

5. **hastalar:-lar**

Gazel 1585

Mısra: **10**

*Sağlıklı olmayan,
hasta, dertli, aşk
derdiyle dertlenmiş.*

İytabîb-i dil buyur
hâlümnedürşâficevâ
b
HastalarçokdurMuğ

ibbî gibi bir bîmâr
yok

6. **hastayı:-yı**

Gazel 1593

Mısra: **11**

*Sağlıklı olmayan,
hasta, dertli, aşk
derdiyle dertlenmiş.*

Bu
Muhibbîhastayıhicr
ânşebindeañmaduñ
İytabîb-i dil iriş kim
cânda kaldı bir
ramak

7. **hastadur:-dur**

Gazel 1606

Mısra: **7**

*Sağlıklı olmayan,
hasta, dertli, aşk
derdiyle dertlenmiş.*

Hastadurküyüñdaya
turiytabîb-i dil
meded
Bir cevâb eyle
lebüñdengelsün ol
bîmâraşevk

8. **hastasıyam:-sı, -yam**

Gazel 1725

Mısra: **1**

*Sağlıklı olmayan,
hasta, dertli, aşk
derdiyle dertlenmiş.*

Künc-i
miñnethastasıyamd
östlarhâlümgörün
Bâr-ı
ğamdankâmetümdâl
oldıahvâlümgörün

9. **hastasını:-sı, -nı**

Gazel 1824

Mısra: **3**

*Sağlıklı olmayan,
hasta, dertli, aşk
derdiyle dertlenmiş.*

Ol tabîb-i dil gele
sormaga ger ben
hastasını
Cân u başı pâyına
ol dem nisâr itmek
gerek

10. **hastayı:-yı, -ı**

Gazel 1880

Mısra: **2**

*Sağlıklı olmayan,
hasta, dertli, aşk
derdiyle dertlenmiş.*

N'eyledüñn'itdüñle
büñagzuñdapinhâne
yledüñ
Öldürüp ben hastayı
yok yire bir kan
eyledüñ

11. **hasta:**

Gazel 1886

Mısra: **4**

*Sağlıklı olmayan,
hasta, dertli, aşk
derdiyle dertlenmiş.*

Yokdurmecâl[i]
kaldura başın
zeminden âh
Hep hasta gibi yok
yirisagıbenefşenüñ

12. **hastadur:-dur**

Gazel 1910

Mısra: **9**

Sağlıklı olmayan,

*hasta, dertli, aşk
derdiyle dertlenmiş,
Muhibbîhastaduriy
dil tabîbi
Lebündârûsı ile aña
em kıl*

13. **hasta:**

Gazel 1981

Mısra: 9

*Sağlıklı olmayan,
hasta, dertli, aşk
derdiyle dertlenmiş,
Leblerüñdâr-ı
şifâsındayaturhasta
gönül
Bir cevâb eyle
benümderdüme gel
dermân ol*

14. **hastaya:-y, -a**

Gazel 1997

Mısra: 9

*Sağlıklı olmayan,
hasta, dertli, aşk
derdiyle dertlenmiş,
Döstümcâm-ı
lebüñdencür'a sun
ben hastaya
Çün dem-i rihlet-
durur anuñla dil
hoşeylegil*

hastahâl olmak:

1. **hastahâlolmak:-mak**

Gazel 1820

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

*Hastalanmak,
güçsüz durumda olmak.
İygönülçün
'aşıkolduñhastahâl
olmak gerek*

Bu cihânda
'ışkuñafikr-i muhâl
olmak gerek

hastahâlem:

1. **hastahâlem:-em**

Gazel 1533

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

*Hastalanmak,
güçsüz durumda olmak.
Hastahâlemhicrodın
danyiryroidisineda
ğ
Şerbet-i la'lüñ umar
çünoldı pür-
sevdâdimâğ*

hasta oldum:

1. **hastaoldum:-dum**

Gazel 1878

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Hasta olmak.

*Hasta oldum hier
ara
bildümşifâyâçäre
yok
İytabîb-i dil meded
sen terk-i
kânüneyledüñ*

hasta olmaz:

1. **hastaolmaz:-maz**

Gazel 1985

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Hasta olmak.

*Câm-ı Cem olmaz
ise hastaMuhibbîye
ne gam
Yiter ol muğbeçe*

destindeki bir
pâresifâl

hasta olup:

1. **hastaolup:-up**

Gazel 1929

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

*Aşk derdiyle
dertlenmek.*

*Dil hasta olup derd-
ile bu cân lebe geldi
Derdine kişi
bulmaya bir çäre ne
müskil*

hasta-dil:

1. **hasta-dil:**

Gazel 1524

Mısra: 9

*Gönlü yorgun,
yorgun gönüllü.*

*İstese
zülfünşebinde
'ârızuñ bu hasta-dil
Tañdegülzulmetde
ister kalıcaktimâr
şem'*

2. **hasta-dil:**

Gazel 1670

Mısra: 9

*Gönlü yorgun,
yorgun gönüllü.*

*Şerbet-i
hicrüñiçelden bu
Muhibbîhastadil
Göre mi
şihhatyüziniçdügize
hr-i derde bak*

3. **hasta-dil:**

Gazel 1831

Mısra: 9
Gönlü yorgun,
yorgun gönüllü.
İrişüprüz-ı vişâle bu
Muhibbîḥasta-dil
Olısarhicrânşebinde
âhir ol miskînhelâk

4. ḥasta-dilem: -em

Gazel 1835

Mısra: 2
Gönlü yorgun,
yorgun gönüllü.

Geysün ol hür-ı
cinännâz-ılagülgünî
benek
‘Âşıkamḥasta-dilem
baña yiter bir
kepenek

5. ḥasta-dil:

Gazel 1846

Mısra: 3
Gönlü yorgun,
yorgun gönüllü.

Başın
egdigördiḥaṭṭuñiben
eḫḫasta-dil
Sünbülisevdâlaradü
şurdicânâkâkülüñ

6. ḥasta-dil:

Gazel 1863

Mısra: 9
Gönlü yorgun,
yorgun gönüllü.

Bir devâsuz derde
düşmişdürMuhibbîḥ
asta-dil
Sînesindeneksük
olmaz süz-ı âh-ı
derdnâk

7. ḥasta-dilven: -ven

Gazel 1926

Mısra: 5
Gönlü yorgun,
yorgun gönüllü.
Ḥasta-
dilveniṭabîb-i
cânnedürḥâlüm didü
m
Didiymiskîn bu
derdüñkâbil-i
dermândegül

ḥaste-dil:

1. ḥaste-dil:

Gazel 1750

Mısra: 9
Gönlü yorgun,
yorgun gönüllü.
Gün
yüzüñigörmeyelden
bu Muhibbîḥaste-
dil
Karañuoldıgörinme
zgözineçarḫ-ı felek

ḥasû:

1. ḥasûdân: -dân

Gazel 1618

Mısra: 7
Hasetçi, kıskanç. I
Düşman.

Ger ḥasûdân fitne
âteşin yakarsa
gamdegül
Ḳudretindengülşen
olan âteş-i
İbrâhîm’e bak

ḥasûd:

1. ḥasûd:

Gazel 1564

Mısra: 9
Çok hased eden.
Her dem ḥasûd
kendin
koeylesünhelâk
Âyîne-veşşîneñi sen
it Muhibbîşâf

2. ḥasûdum: -um

Gazel 1588

Mısra: 10
Çok hased eden.

Dileremcân-ıla
dilden ire herkese
in’amuñ
Gelene
ḫani’embaña
kimesneye
ḥasûdum yok

ḥat:

1. ḥat:

Gazel 1500

Mısra: 2
Sevgilinin
yüzündeki ince ayva
tüyleri.

Muşḫaf-i
ḥüsnineyârûñ virdi
ziynet ḥâl ü ḫat
Ḥatdaḫrûşengörinü
r olsa i’râb u nuḫat

2. ḫat:

Gazel 1569

Mısra: 6
Sevgilinin
yüzündeki ince ayva
tüyleri.

Kâtib-i
ḫudreyazupruḫsârü
ñaNürâyetin

Olmaya **ḥaṭṭuñ** gibi
hiç bir **ḥaṭzībālaṭf**

3. **ḥatn:-in**

Gazel 1659

Mısra: 1

Sevgilinin

*yüzündeki ince ayva
tüyleri.*

Zülfiniḳaṭ' it **ḥatn**
çek it ruḥ-ı rengine
bak
Kaşd-ı İmān
eylemişler ol iki bī-
dīne bak

4. **ḥaṭṭn:-i, -n, -i**

Gazel 1736

Mısra: 3

Sevgilinin

*yüzündeki ince ayva
tüyleri.*

Gül
ruḥındaḥaṭṭnızāḥir
görüp āheyledüm
Ḥār elinden yaraşur
bülbul tek efgān
eylemek

5. **ḥaṭa:-a**

Gazel 1791

Mısra: 14

Sevgilinin

*yüzündeki ince ayva
tüyleri.*

Dil okurken
ḥaṭuñzülfi-ile
ḥālūngöricek
Didilā-büd o
ḥaṭanoḳṭavüi'rāb
gerek

6. **ḥaṭuñ:-uñ**

Gazel 1791

Mısra: 13

Sevgilinin

*yüzündeki ince ayva
tüyleri.*

Dil okurken
ḥaṭuñzülfi-ile
ḥālūngöricek
Didilā-büd o
ḥaṭanoḳṭavüi'rāb
gerek

7. **ḥaṭuñ:-uñ**

Gazel 1836

Mısra: 5

Sevgilinin

*yüzündeki ince ayva
tüyleri.*

Küfr-i
zülfüñilivākılupḥaṭu
ñ leşker çeküp
Tolisariḳlīm-i ḥüsn
içre yine āşüb u
ceng

8. **ḥaṭṭdur:-tı, -dur**

Gazel 1874

Mısra: 4

Sevgilinin

*yüzündeki ince ayva
tüyleri.*

İdemeztāşvīranuñşū
retin[i] naḳḳāş-ı Çin
Dest-i
ḳudreḥaṭṭdurçünm
īm ü dālḥaşuñuñ

9. **ḥaṭuñ:-uñ**

Gazel 1970

Mısra: 2

Sevgilinin

*yüzündeki ince ayva
tüyleri.*

Yazıldı metni
ḥüsnüñ gerçi
mücmel
Ḥaṭuñşerḥ eyledi
soñramufaşşal

ḥatā:

1. **ḥaṭāsı:-sı**

Gazel 1702

Mısra: 9

Hata, yanlış.

Ḥaṭāsı çok
Muḥibbīñmūḳırd
ur eylemez inkār
Bi-ḥamdı'llāh tutar
şāhum
'aṭāsınıgāzābdanyig

2. **ḥaṭāsı:-sı**

Gazel 1788

Mısra: 9

Hata, yanlış.

Ḥaṭāsı çok
Muḥibbīñmūḳırd
ur eylemez inkār
Bi-
ḥamdillāhdutarşāhu
m
'aṭāsınıgāzābdanyig

3. **ḥaṭāsı:**

Gazel 1856

Mısra: 12

Hata, yanlış.

Sīne ger
ğamzesinüñfirineḥa
vf itme gönül
Ne **ḥaṭāsı** var-ısa
ugrayacānumaanuñ

4. **ḥaṭādur**:-dur

Gazel 1871

Mısra: 3

Hata, yanlış.

Keyḥaṭādurıygönül

bu ḥāl-i ‘anber var-
iken

Kim varup eyler

Ḥaṭā mülkinde cüst
ü cüy-ı müşg

5. **ḥaṭā-y-ıla**:-y, --ıla

Gazel 1968

Mısra: 5

Hata, yanlış.

Müşgebeñzetdümḥa

tā-y-

ılamu ‘anberzülfüni

Daḥı ol demden

berü gitmez bu

dilden infı’āl

6. **ḥaṭādur**:-dur

Gazel 1999

Mısra: 12

Hata, yanlış.

‘Ārızuñabeñzedemd

imişmeger kim

yañılup

Çünḥaṭādur bildi

itdibiñ kez istiğfār

gül

ḥaṭā ile didüm:

1. **ḥaṭā ile didüm**:-düm

Gazel 1769

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Yanlışlıkla

*söylemek. || Hata ile
demek.*

Ḥālüne ‘anberḥaṭā

ile

didümzülfüñemüşg

Olmuşamtäzindeem

şermende-i

rüyuñsenüñ

ḥaṭā itmez:

1. **ḥaṭāitmez**:-mez

Gazel 1786

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Yanlışlık yapmak,

yanılıya düşmek.

Sīnemüñpütasinabi

ññavekatsañkaşd-ıla

İrer nişāna cümlesi

itmez ḥaṭāebrülaruñ

ḥaṭākıldum:

1. **ḥaṭākıldum**:-dum

Gazel 1622

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Hata yapmak,

yanılmak.

Egershevyleyüpdır

sem ser-i zülfüne

‘anberdür

Ḥaṭākıldum

beşerden çün ‘aceb

olmaz ḥaṭā kılmak

ḥaṭā kılmak:

1. **ḥaṭākılmak**:-mak

Gazel 1622

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Hata yapmak,

yanılmak.

Egershevyleyüpdır

sem ser-i zülfüne

‘anberdür

Ḥaṭākıldum

beşerden çün ‘aceb

olmaz ḥaṭā kılmak

2. **ḥaṭākılmak**:-mak

Gazel 1640

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Yanlışlık yapmak.

Didümsezülfüne

‘anberkılyup ya

nāfeyeteşbih

Ḥaṭāmıdır bu ben

miskīn

‘acebmidürḥaṭā

kılmak

ḥaṭā mülkinde:

1. **ḥaṭāmülkinde**:-nde

Gazel 1871

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Çin Halk

Cumhuriyeti'nin Sincan

Uygur Özerk

Bölgesi'nin

güneybatısında bir il.

Keyḥaṭādurıygönül

bu ḥāl-i ‘anber var-

iken

Kim varup eyler

Ḥaṭā mülkinde cüst

ü cüy-ı müşg

ḥaṭā olur:

1. **ḥaṭāolur**:-ur

Gazel 1802

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Yanlış olmak, hata

edilmek.

Sañadirem ben

melek yāḥūdperī

olur ḥaṭā

Bir muşavvercânsın
'âlemde gözler
görmedük

hâtem-i 'ısk:

1. **hâtem-i 'ısk:**

Gazel 1614

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Aşk mührü.

Gözün yaşı

Muhibbîla'lolaldan

Nigînidindi anı

hâtem-i 'ısk

hâtır:

1. **hâtır:**

Gazel 1733

Mısra: 2

Zihin, fikir, gönül.

Sünbülün evvel

ruhuında 'anber-

efşâneyledüñ

Soñrahattuñgösterü

phâtırperîşâneyledü

ñ

2. **hâtırum:-um**

Gazel 1909

Mısra: 6

Zihin, fikir, gönül.

Gül ruhuñdandür

olalı

iyletâfetgüşeni

Hâtırum açılmadı

göñlümdağıhürrem

degül

3. **hâtırda:-da**

Gazel 1952

Mısra: 3

Zihin, fikir, gönül.

Hâtırdasenün
gitmedi âh görüp
gamuñ
Şadolmayıcak
bulmaya gibi ferâğ-
ı dil

4. **hâtırum:-um**

Gazel 1953

Mısra: 1

Zihin, fikir, gönül.

Hâtırumâşüftevühâl

ümmelâl

Yüzünü 'arz it

iyferhunde-fâl

hâtır-ı 'aşık:

1. **hâtır-ı 'aşık:**

Gazel 1635

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Âşığın gönü.

Dilberün mihrin

görüp itme

Muhibbî'timâd

Hâtır-ı 'aşık gibi bir

kaşrdurbünyâdı yok

hâtıruñhoş dut:

1. **hâtıruñhoş dut:**

Gazel 1618

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Gönlünün hoş tut.

Kimine şādīvirilmiş

kimine endüh u

gam

Hâtıruñhoş dut

Muhibbî sen

hemāntaksīme bak

hatt:

1. **hâttuñ:-u, -ñ, -ı**

Gazel 1501

Mısra: 5

Ayva tüyü, sakal

vb. tüyler.

Muşhaf-ı

hüsnüñdecāñhattu

ñihakk eyleme

Çünbilürsin dest-i

küdrēt yazmadı anı

ğalať

2. **hâttuñ:-uñ**

Gazel 1527

Mısra: 1

Ayva tüyü, sakal

vb. tüyler.

Varať-ı

hüsnüñhattuñyazâl

ıhatt-ı bedī'

Kaşlaruñoldıcemâlü

stinetügrā-yirefi'

3. **hâttuñ:-uñ**

Gazel 1527

Mısra: 12

Ayva tüyü, sakal

vb. tüyler.

Hüsrevāgördimuħa

kkakkuluñoldı bu

Muhib

Varať-ı

hüsnüñhattuñyazâl

ıhōştevkī'

4. **hâttı:-ı**

Gazel 1531

Mısra: 9

Ayva tüyü, sakal

vb. tüyler.

Hâttıgeldüginigördi

kesdizülfındilberüm

Keydegüldür hem-

nişin olmak
didiütütyezāg

5. **ḥaṭṭuñ:-uñ**

Gazel 1569

Mısra: 6

Ayva tüyü, sakal

vb. tüyler.

Kātib-i
kudreyazupruḥsāru
ñaNürāyetin
Olmaya ḥaṭṭuñ gibi
hîç bir ḥaṭzîbālaṭîf

6. **ḥaṭṭuñ:-uñ**

Gazel 1646

Mısra: 1

Ayva tüyü, sakal

vb. tüyler.

Geldi
benefşḥaṭṭuñbāg u
bahārayir yok
Kaddūñ yiter
çemende serv ü
çinārayir yok

7. **ḥaṭṭi:-ı**

Gazel 1655

Mısra: 7

Ayva tüyü, sakal

vb. tüyler.

Göz göre
ḥaṭṭigelüpkaşd
eyledi imānuma
Hey ne
kāfirdürmeded ol
dīni yok imānı yok

8. **ḥaṭṭuñ:-uñ**

Gazel 1703

Mısra: 6

Ayva tüyü, sakal

vb. tüyler.

Her taraftangülşen-
i ḥüsnüñihāta
eylemiş
Döstümlümeşeger
ḥaṭṭuñsenüñbārū-
yımüşg

9. **ḥaṭṭuñ:-uñ**

Gazel 1710

Mısra: 6

Ayva tüyü, sakal

vb. tüyler.

Devrānuñı sür gül
gibi bir tāze
güzelsin
Ḥaṭṭuñgelicek kim
göre
dirgeçdizamānuñ

10. **ḥaṭṭuñ:-uñ**

Gazel 1733

Mısra: 2

Ayva tüyü, sakal

vb. tüyler.

Sünbülün evvel
ruḥuñda ‘anber-
eşāneyledüñ
Soñraḥaṭṭuñgösterü
pḥātırperīşāneyledü
ñ

11. **ḥaṭṭuñ:-uñı**

Gazel 1791

Mısra: 5

Ayva tüyü, sakal

vb. tüyler.

‘Ārızuñşevkınevaru
rḥaṭṭuñgörmege dil
Şeb-i zulmetde
çemen seyrine
mehtāb gerek

12. **ḥaṭṭuñ:-ı, -n**

Gazel 1828

Mısra: 7

Ayva tüyü, sakal

vb. tüyler.

Gül
yüzidāyiresindegör
diḥaṭṭuñmür-veş
Ol sebebden
kalmadı şabr u
karārıçeşmümün

13. **ḥaṭṭuñ:-uñı**

Gazel 1846

Mısra: 3

Ayva tüyü, sakal

vb. tüyler.

Başın
egdigördiḥaṭṭuñben
eşşehasta-dil
Sünbülisevdālaradü
şürdicānākākülün

14. **ḥaṭṭuñ:-uñ**

Gazel 1871

Mısra: 8

Ayva tüyü, sakal

vb. tüyler.

Zülfüñi çok
başlucānāçeşmüñi‘a
yyār iden
ḤüsnBağdād’ınaḥaṭ
tuñ eyledi bārū-
yımüşg

15. **ḥaṭṭi:-ı**

Gazel 1940

Mısra: 7

Ayva tüyü, sakal

vb. tüyler.

Şerḥ yazmış varak-ı
ḥüsnineyārūñḥaṭṭı
Ḥaṭṭı-ı reyḥān-ıla ol

şafhamuhaşşâ mı
degül

16. **ḥaṭṭuñi**: -un, -ı

Gazel 1964

Mısra: 2

Ayva tüyü, sakal

vb. tüyler.

Yüzüñi gördüm
müselmân oldum
rüz-ı ezel
Ḥaṭṭuñiâḥir görüp
didümirişdiâh ecel

17. **ḥaṭṭuñi**: -uñi

Gazel 1990

Mısra: 7

Ayva tüyü, sakal

vb. tüyler.

Okuramḥüsñüñkitâ
bımgidergilḥaṭṭuñi
Müsta'id olan okur
i'râbañahâcetdegül

hatt u hâl:

1. **ḥaṭṭ u hâl:**

Gazel 1968

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

(Sevgilinin

yanağındaki) ayva

tüyleri ve ben.

Dest-i kudretle
yazıldı
yüzüñüzreḥaṭṭ u hâl
Yüzüñiitdi güneş
ebrülaruñdaḥhilâl

2. **ḥaṭṭ u hâl:**

Gazel 1972

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

(Sevgilinin

yanağındaki) ayva
tüyleri ve ben.

Metn-i ḥüsni yazdı

evvel gerçi ḥaṭṭâ-ı

ezel

Soñradantefsîritdige

lübeniḥaṭṭ u hâl

hattât-ı ezel:

1. **ḥaṭṭât-ı ezel:**

Gazel 1972

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Ezel katibi.

Metn-i ḥüsni yazdı

evvel gerçi ḥaṭṭât-ı

ezel

Soñradantefsîritdige

lübeniḥaṭṭ u hâl

hattât-ı felek:

1. **ḥaṭṭât-ı felek:**

Gazel 1789

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Dünyanın

hattatları.

Defter itdi bu

cihânḥalkınıḥaṭṭât-ı

felek

Yazmadı meh-rûlar

içre sañabeñzer bir

melek

hatt-ı bedî':

1. **ḥaṭṭ-ı bedî':**

Gazel 1527

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Benzersiz, eşi ve

benzeri olmayan yazı.

Varaḥ-ı

ḥüsñüñḥaṭṭuñyazâl

ḥaṭṭ-ı bedî'

Kaşlaruñoldicemâlû

stinetuğrâ-yırefi'

hatt-ı mihr-i 'arîzuñ:

1. **ḥaṭṭ-ı mihr-i**

'arîzuñ:-uñ

Gazel 1729

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Yanağının

güneşinin yazısı.

Tâ ki yazdumḥaṭṭ-ı

mihr-i 'arîzuñlevḥ-i

dile

Oldı andan naḡş-ı

nâm-ı sâde-rüyan

cümle ḥak

hatt-ı revḥân-ıla:

1. **ḥaṭṭ-ı revḥân-ıla:--**

ıla

Gazel 1940

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Ayva tüyü. II.

Reyhani hat yazısı.

Şerḥ yazmış varaç-ı

ḥüsñineyârüñḥaṭṭı

Ḥaṭṭ-ı revḥân-ıla ol

şafhamuhaşşâ mı

degül

hatt-ı sebzüñ:

1. **ḥaṭṭ-ı sebzüñ:-üñ**

Gazel 1856

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Yeşil ayva tüyü.

Revnaḳı kalmadı

bir zerreceşahñ-ı

çemenüñ

Ḥaṭṭ-1 sebzūn biteli
'arīzuñüstindesenūn

hatt-1 sebzūnle:

1. **ḥaṭṭ-1 sebzūnle:-üñle**

Gazel 1545

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Taze ayva tüyleri.

Tār-1 zülfünḥaṭṭ-1

sebzūnle neden

cem' eyledün

Bāğ-1 ḥüsnüñdervā

mı tūḫīler yanında

zāğ

havf itme:

1. **ḥavfıtme:-me**

Gazel 1856

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Korkmak.

Sīne ger

ğamzesinüñfirineḥa

vf itme göñül

Ne ḥaṭṭası var-ısa

ugrayacānumaanuñ

havf u recā:

1. **ḥavf u recā:**

Gazel 1918

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Korku ve ümit.

Tevbeyleyüpgünāh

a tut ümīdünḥazrete

Görürem sende

dilāḥavf u

recāeksükdegül

havrā:

1. **ḥavrāya:-ya**

Gazel 1653

Mısra: 8

Huri, huriler.

Zāhidā alma ele tek

sen şarāb u şāhidi

Var saña olsun

mübārekkevser iç

ḥavrāya bak

havrāvü cennet

ğuşşāsın:

1. **ḥavrāvü cennet**

ğuşşāsın:-n

Gazel 1671

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Hurilerin ve

cennetin sıkıntısı.

Zāhidikoçeksün ol

ḥavrāvü cennet

ğuşşāsın

Sen dilā su gibi şaf

ol dāyimādildāra

bak

havz-ı kevserden:

1. **ḥavz-ı kevserden:-**

den

Gazel 1914

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Kevser havuzu,

cennette bulunan bir

havuz. II Hayat veren

kaynak.

Ger bugün elden

komayasın

şerī'atdāmenin

Ḥavz-ı kevserden

diyeler sañayārān

şerbet al

hav:

1. **ḥaydan:-dan**

Gazel 1507

Mısra: 6

Aman, medet,

eyvah. II Hey, ey.

Çünküdirler

ölmeyince ele

girmez vaşl-ı dōst

Böyledüryā bu olan

dünyādakiḥaydan

ne ḥaz

2. **ḥāy-ıla:--ıla**

Gazel 1773

Mısra: 12

Aman, medet,

eyvah. II Hey, ey.

Sakın aldanma

cihāna bir gün

eylersin sükün

Niçeye dek

arturursinhāy-ıla bu

hūlaruñ

3. **ḥāy:**

Gazel 1896

Mısra: 8

Aman, medet,

eyvah. II Hey, ey.

Gerdenindegösterüp

zūlfinsü'ālitdididü

m

Hāyzālimboynuñad

üşmişvebālündürse

nüñ

ḥāy u hūy-ı dārātı:

1. **ḥāy u hūy-ı dārātı:-ı**

Gazel 1945

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Azametin

gürültüsü, kargaşası.

Muhibbītarḥ kıl
dilden bu hāy u
hūy-ı dārātı
Saña ancak bu
sevdādanbelāvügam
-durur hāşıl

havāl:

1. **ḥayāli:-i**

Gazel 1659

Mısra: 9

Hayal, düş, fikir.

Mārzülfinüñḥayālin
içegirmişdürvelī
Bilmek
isterseñMuhibbīsīne
m içre ine bak

2. **ḥayālündür:-üñ, -
dür**

Gazel 1698

Mısra: 12

Hayal, düş, fikir.

Kıl yararsın
viricekyāruñmiyānı
ndanḥaber
Fikr-i ṭab`uñ mı
veyā ince
ḥayālündürsenüñ

3. **ḥayāli:-i**

Gazel 1734

Mısra: 4

Hayal, düş, fikir.

Gördüm düşümde
gicemübārekcemāli
ni
Dilden gider mi
hīçḥayāliMuḥamme
düñ

4. **ḥayālün:-üñ**

Gazel 1740

Mısra: 9

Hayal, düş, fikir.

AğlarMuhibbī gelse
ḥayālünfiğānidüp
Yaşı semek bulur
işidürnālesinsimāk

5. **ḥayālün:-üñ**

Gazel 1741

Mısra: 9

Hayal, düş, fikir.

AğlarMuhibbī gelse
ḥayālünfiğānidüp
Yaşı semek bulur
işidürnālesinsimāk

6. **ḥayālündür:-üñ, -
dür**

Gazel 1797

Mısra: 6

Hayal, düş, fikir.

Ḥ`āb u bī-
dārumdagörinence
mālünürıdur
Gicede gündüzde
eglenceḥayālündü
rsenüñ

7. **ḥayālün:-üñ**

Gazel 1819

Mısra: 3

Hayal, düş, fikir.

Dil
ḥayālünṭaḥṭgāhıolm
ış-iken dōstum
Kendümülküñtārum
āritdüñeyü ad
itmedüñ

8. **ḥayāli:-i**

Gazel 1874

Mısra: 2

Hayal, düş, fikir.

Gözlerümetā ki düş
oldıcemālikaşuñuñ
Göñlümünlevhinde
naşsoldıḥayālikaşu
ñuñ

9. **ḥayāli:-i**

Gazel 1881

Mısra: 7

Hayal, düş, fikir.

Bir nefes sanma
gide
naşuñḥayālisinede
n
Levh-i dilde çün
ezel
naşsoldıtaşvürüñsen
üñ

10. **ḥayālin:-i, -n**

Gazel 1883

Mısra: 2

Hayal, düş, fikir.

Görmek
isterseñegerdāyım
emālındōstuñ
Levh-i dilde naş
kıl her dem
ḥayālındōstuñ

11. **ḥayālündür:-üñ, -
dür**

Gazel 1896

Mısra: 10

Hayal, düş, fikir.

Ġayrılarla bu
Muhibbīyāroldıdiris
eñ
Ḥāşa-lillāhḥāşa-
lillāh bu
ḥayālündürsenüñ

12. **ḥayālūn:-ūñ**

Gazel 1956

Mısra: 7

Hayal, düş, fikir.

Ḥayālūñfikrūñcānā

göñüllevhindenakşo

ldı

Vücūdumküllīmaḥv

olsa o dilden

olmaya zāyil

13. **ḥayāl:**

Gazel 1965

Mısra: 2

Hayal, düş, fikir.

Gördilersādoldıçeş

müñdidilerzülfüñid

āl

Bunlaruñ fikri ile

vardurgöñüldesadḥa

yāl

havāl:-

1. **ḥayālidür:-i, -dür**

Gazel 1925

Mısra: 5

Hayal, düş, fikir.

Gehḥayālidür

konan göñlüm

evinde gehḡamı

Dil ḥarābe evde

mihmān her

zamāneksükdegül

havāl evle:

1. **ḥayāl evle:**

Gazel 1671

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Hayal etmek.Bir

şeyi zihinde tasarlayıp

canlandırmak.

Dür dişi fikrin

Muḥibbī eyle her

laḥzaḥayāl

Ḥokka-i la'l içre

gizlülü'lü'-i

şehvāra bak

havālevledüm:

1. **ḥayāleyledüm:-düm**

Gazel 1691

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Hayal etmek.Bir

şeyi zihinde tasarlayıp

canlandırmak.

Kıl miyānuñ fikri

ile eyledüm anca

ḥayāl

Leblerüñzikreyleyü

pşi'rümüikand itsem

gerek

havāl evleme:

1. **ḥayāleyleme:-me**

Gazel 1728

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Zihinde tasarlayıp

canlandırmak,

düşünmek II benzetmek.

İyMuḥibbī var-iken

'ışk evleme

zühdiḥayāl

Gül gibi

bādetururken 'aklı

gümdür yiye beng

havāl eyler:

1. **ḥayāl eyler:**

Gazel 1989

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Hayal etmek.Bir

şeyi zihinde tasarlayıp
canlandırmak.

Gülşen-i

ḥüsünüñḥayāl eyler

gehizülfüññañar

Gice gündüz

meskeni yok bir

müsāfirdürgöñül

havāl itse:

1. **ḥayālitse:-se**

Gazel 1905

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Hayal, tasavvur

etmek.

Noḡtaagzuñ kıl

miyānuñyādnadidü

mḡazel

Şā'ir-i şīrīn-suḥen

itse ne tañ ince

ḥayāl

havālolmuşdur:

1. **ḥayālolmuşdur:-muş,**
-dur

Gazel 1972

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Gerçekleşmesi

olanaksız olmak,

gerçekleştirilememek.

Gerçi

tengoldideḥānuñvaş

fını itmek muḥāl

Mümüyānuñfikr[i]

de

ḡalbümdeolmuşdurḡ

ayāl

havālat-ı kemāl:

1. **ḥayālat-ı kemāl:**

Gazel 1972

Mısra: 10
Kelime Tipi: -
Ünlü şâir Kemal'in
hayalleri.
İyMuhibbişi'r ara
Husrevtarıkingözle
düñ
Tañmıdır ger
bulına anda hayâlât-
ı kemâl

havâle gelmez:

1. **hayâlegelmez:-mez**
Gazel 1515
Mısra: 7
Kelime Tipi: -
Hayal etmek,
hayalinde canlanmak.
Beli gelmez
hayâledikkatiko
Kılma iy dil
iñenmuhäletama'

havâliceşmüme geldi:

1.
hayâliceşmümegeldi:-
di
Gazel 1707
Mısra: 3
Kelime Tipi: -
(Sevgilin saçının)
hayâlinin göz önüne
gelmesi.
Zülfüñüñ geldi
hayâliceşmüme
Nîl içinde
bulınurçünkineheng

havâl-i döst:

1. **hayâl-i döst:**
Gazel 1952
Mısra: 11

Kelime Tipi: -
Sevgilinin hayali.
Her
gicegelürçünkiMuhi
bbihayâl-i döst
Şevkımeanuñ sen
dañrıyandurçerâğ-ı
dil

havâl-i ejder:

1. **hayâl-i ejder:**

Gazel 1948

Mısra: 3
Kelime Tipi: -
Ejder hayali.
Gelse hayâl-i ejder
zülfi o dem
göñlüme
Añamağâm-ı
sîneñiy dil mağâra
kıl

havâli gelse:

1. **hayâligelse:-se**

Gazel 1757

Mısra: 12
Kelime Tipi: -
Hayalin
görünmesi.
Eşkûñ-ile yine
zeynitdüñMuhibbîsî
neñi
Ger hayâli gelse
menzilgâh-ı
hübâneyledüñ

havâl-i kadd-i dil-cüyuñ:

1. **hayâl-i kadd-i dil-**
cüyuñ:-uñ

Gazel 1686

Mısra: 4
Kelime Tipi: -

Gönül alıcı boyun
hayali.
Tîğ-i hicr-ile
iderseñ sen beni ger
şâhşâh
Gitmeye dilden
hayâl-i kadd-i dil-
cüyüñsenüñ

havâl-i şem'-i ruhuñ:

1. **hayâl-i şem'-i**

ruhuñ:

Gazel 1523

Mısra: 13
Kelime Tipi: -
Sevgilinin
parlayan, ııldayan
yanağının hayâli.
Añuphayâl-i şem'-i
ruhuñ her ki cânvire
Lağdindeañaşu'levi
reüstüh'ânı şem'

havâl-i yarı:

1. **hayâl-i yarı:-ı**

Gazel 1612

Mısra: 5
Kelime Tipi: -
Sevgilinin hayali.
Her ki
'aşıkdurhayâl-i yarı
dilde saklasun
Çün ezel sultân-ı
'ışkdan böyle
olmuşdur yasak

havâl-i zülf-ile:

1. **hayâl-i zülf-ile:--ile**

Gazel 1724

Mısra: 1
Kelime Tipi: -
(Sevgilinin)

*Saçlarını düşünmek,
hayal etmek.*

Hayâl-i zülf-ile dil
giceğamnâk
Güneş yüzünü
göster eyle bî-bâk

2. hayâl-i zülf-ile:

Gazel 1656

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Sevgilinin saçının

hayali.

Gönül
‘ışkuñharâbidurhaz
er kıl pâymâl itme
Hayâl-i zülf-ile
ejder yatagıdır o
vîrânlık

havâl-i zülfün:

1. hayâl-i zülfün: -üñ

Gazel 1958

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Zülfün hayali.

Hayâl-i zülfün
eylersem aña ‘ömr-i
tavîl irmez
Temennâ-yıvîşâlün
dil idersefıkr-i bî-
hâşıl

havâlün gelse:

1. hayâlüngelse: -se

Gazel 1756

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Hayali canlanmak.

Her şebMuhibbî
gelse
hayâlünrevânider
Yaşını

semegeirgürübennâl
esinsem mâk

havât:

1. hayât:

Gazel 1771

Mısra: 4

Hayat, yaşam.

Mürde iken bu
gönülvaşluñ eyler
ârzü
Bañasermâye hayâtü
mmîd-i
rüyüñdursenün

2. hayât:

Gazel 1830

Mısra: 5

Hayat, yaşam.

Hamdü-lillâh kim
lebündenirişürcânañ
ayât
Pes ne ğam öldürse
ger
‘âşıkklarına’ nâgözün

havât bulur:

1. hayât bulur:

Gazel 1591

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Canlanmak, ölü

halden diri hale

geçmek.

Gerçi dirletir-i
âhiseng-i hârâdan
geçer
Lîkte’ siritmegecânâ
saña bir çäre yok

hayf:

1. hayfdur: -dur

Gazel 1857

Mısra: 3

Yazık!

Hayfdurkullaruñıçı
gnetme
Şehsüvâramatuñ
başın çekerek

hayf ola:

1. hayf ola:

Gazel 1559

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Yazıklar olsun.

Genc-i ‘ömrünhâşılı
her bir sözüñ
gevher-durur
Hayf ola anı kim
yok yire idesin telef

hâyil:

1. hâyil:

Gazel 1945

Mısra: 4

Perde, engel,

mani.

Egerzâhir göz-ile
ben ne ğamcânâni
görmezsem
Bi-ğamdillâh ki
çeşm-i
cânaçukduraña yok
hâyil

2. hâyil:

Gazel 1956

Mısra: 4

Perde, engel,

mani.

N’olazâhirde
görmezsem
egernür-ı tecellâsın
Bi-ğamdillâh ki

cāngöziaçukdur yok
aňahāyil

3. **hāyil:**

Gazel 1958

Mısra: 6

Perde, engel,

mani.

Gözümüñcüybārınd
anyaşumderiyāsıme
vcurdu
Viriser ‘ālemigarka
ki zīrā yok aňahāyil

hāvil olur:

1. **hāyilolur:-ur**

Gazel 1967

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Perde olmak,

engellemek.

Kaçan olsam seni
görmege māyil
Şehāb-ı zūlf olur
gün yüze hāyil

2. **hāyilolur:-ur**

Gazel 1984

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Engel, māni olmak.

Eger sen olasın
dünyāyamāyil
Olur elbette ol
uħrāda hāyil

hāy-ilahūyuñ:

1. **hāy-ilahūyuñ:**

Gazel 1686

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Gürültü, patırdı,

karışıklık, kargaşa.

Āh-ı serd itme
Muhibbīkey sakın
kim ‘ālemi
Od bıragupyakısar
bu hāy-
ilahūyuñsenüñ

hāyl ü haşemüñ:

1. **hāyl ü haşemüñ:-üñ**

Gazel 1766

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Padişahın

*askerleri ve yanında
bulunanlar.*

Māh gibi kaçan
iydöstülü’
eyleyesin
Hūblarencüm olup
görine hāyl ü
haşemüñ

hāyllice:

1. **hāyllice:**

Gazel 1838

Mısra: 6

Çokça, hayli

zaman, bir müddet.

Düşmeyen baħr-ı
ğama
‘umkınidrākidemez
Bilmege anı
dilāhāylceidrāk
gerek

hāylin:

1. **hāylinde:-nde**

Gazel 1620

Mısra: 12

Süvari, atlı asker.

Taħt-ı Efrūdına
bakmaz tāc-ı
Husrev gözlemez

Atları hāylinde ister
ola bu dil bir burak

hayme:

1. **hayme:**

Gazel 1963

Mısra: 5

Çadır.

Hāyme kıldı dōşedi
yine
zümürüddenbisāt
Taħt-ı zerrine çıka
ya otura dārā-yı gül

2. **hayme:**

Gazel 1971

Mısra: 9

Çadır.

Hābāb-ı
yaşlarumı hāymeitd
üm
Umaram eyleyesin
anı menzil

haymesinkurdu:

1. **haymesinkurdu:-dı**

Gazel 1570

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Çadır kurmak.

Kurdiçün şahrā-yı
dilde
hāymesinsultān-ı
‘ışk
Tañ mı olsa ‘aql u
şabrum bende-i
fermān-ı ‘ışk

hayr:

1. **hayrı:-ı**

Gazel 1506

Mısra: 10

İyilik, fayda.

İyMuhibbî bil
zahîrîy-ı
zerdûñleyaşıñ
Var vebâlihayrı yok
bu sîm-ile zerden
ne haz

2. hayrı:-ı

Gazel 1509

Mısra: 10

İyilik, fayda.

İyMuhibbî bil
zahîrîy-ı
zerdûñleyaşıñ
Var vebâlihayrı yok
bu sîm-ile zerden
ne haz

hayr iden hayrın bulur:

1. hayr iden hayrın

bulur:

Gazel 1617

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

İyilik eden iyilik

bulur.

Hayr iden hayrın
bulur şerden
gerekdürictinâb
Kim bu sözde
eylemişlerdür ulular
ittifâk

hayr kılmaz:

1. hayrkılmaz:-maz

Gazel 1679

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Hayra yaramak:

*İyi ve faydalı bir işe
yaramak, iyilik için
kullanılmak.*

Yüzüne kanını
sürdünbeñzer ol
şüridenün
Hayr kılmaz iy gül-
i tersâ ki kanı
bülbülün

hayr u şer:

1. hayr u şer:

Gazel 1906

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

İyilik ve kötülük.

Ne ekersen anı
biçersin
Muhibbîhayr u şer
Cevekübingendüm
umup
dimeañacevdegül

havra gir:

1. havra gir:

Gazel 1750

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

İyilik etmek, fayda

sağlamak.

Hayra gir ‘uşşâka
göster gel zekât-ı
hüsnüñi
Döstüm senden
kabül itmek anı
benden dimek

havragirdün:

1. havragirdün:-dün

Gazel 1681

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

İyilik etmek, fayda

sağlamak.

Bir selâm-
ılagönülvîrânesinm

a’ müridüp
Hayragirdün ol
harâb-
âbâdiâbâdeyledün

havragirmekdür:

1. havragirmekdür:-

mekdür

Gazel 1772

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

İyilik etmek, fayda

sağlamak.

Ka’bedürküyuñsenü
ñ ‘uşşâkıqurbân
eylemek
Hayragirmekdüranu
ñ derdine dermân
eylemek

havragirseñ:

1. havragirseñ:-señ

Gazel 1748

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

İyilik etmek, fayda

sağlamak.

Ka’be-i
küyuñdahacc itmiş
bugün ‘aşıklarun
Hayragirseñeyleseñ
bir bir kamu
qurbânsenün

havrân:

1. havrân:

Gazel 1615

Mısra: 2

Çok beğenen,

hayranlık duyan, tutkun.

Bezm-i

ğamdana’ra-i

rindân-ı nüş-a-nüşa

bak
'Aklıhayrāncānserge
rdān u dil-medhūşa
bak

2. **ḥayrān:**

Gazel 1676

Mısra: 4

*Çok beğenen,
hayranlık duyan, tutkun.*

Bulmadum bir kişi
ben ḥālūmiaña
diyecek
Görüremāyinede
ben daḥıḥayrān
ancak

3. **ḥayrān:**

Gazel 1870

Mısra: 6

*Çok beğenen,
hayranlık duyan, tutkun.*

Kim-durur bir kez
yüzüñ görüp
yoluñda ölmeye
Ḥüsnüñḥayrān
iken şems ü
kamerḥūr u melek

4. **ḥayrān:**

Gazel 1926

Mısra: 4

*Çok beğenen,
hayranlık duyan, tutkun.*

Şöyle
ḥayrānolmuşamcānā
göreldenyüzüñi
Kimse mi
vardurbenüm bu
ḥālūmeḥayrāndegül

ḥayrānevledüñ:

1. **ḥayrānevledüñ:-düñ**

Gazel 1757

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Şaşırtmak,

etkilemek.

Leblerüñzikreyledü

ñañduñgubār-ı

ḥaṭṭını

Gāh mest

itdüñdilāgeh beni

ḥayrānevledüñ

2. **ḥayrānevledüñ:-düñ**

Gazel 1843

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Hayranlık

uyandırmak, çok

etkilemek.

Düşdisevdā-yı ser-i

zülfüñe bu āşüfte

dil

N'ıçün ol bī-çāreyi

sen böyle

ḥayrānevledüñ

ḥayrān kıl:

1. **ḥayrān kıl:**

Gazel 1998

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Kendinden

geçirmek, şaşırtmak.

Nigārāburka'uñkeşf

it cihāna gün yüzüñ

göster

Gele mihr ü mehe

deḥşet felek

çeşminiḥayrān kıl

ḥayrān ol:

1. **ḥayrān ol:**

Gazel 1981

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

Çok beğenmek,

kendinden geçmek;

bağlanmak.

Geh lebi zikri ile

eyle gönül rindin[i]

mest

Gehgubār-ı

ḥaṭṭımfikridübenḥa

yrān ol

ḥayrān olan:

1. **ḥayrānolan:-an**

Gazel 1992

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

*Beğenmek, sevmek,
gönül vermek.*

Gāhīşarāb-ı la'l-ile

mestānegörinür

Gāhīgubār-ı ḥaṭṭ-

ılaḥayrān olan

gönül

ḥayrānolmuşam:

1. **ḥayrānolmuşam:-**

mış, -am

Gazel 1926

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

*Hayran olmak, çok
beğenmek.*

Şöyle

ḥayrānolmuşamcānā

göreldenyüzüñi

Kimse mi

vardurbenüm bu

ḥālūmeḥayrāndegül

ḥayrānoluban:

1. **ḥayrānoluban**: -uban

Gazel 1916

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Tutkun olmak, çok arzu etmek.

Gün gibi ‘arz idesin

hüsnüñ ger iyşāhib-

cemāl

Ḥalk-ı

‘ālemolubanḥayrān

olur āşüfte-ḥāl

ḥayrān olup:

1. **ḥayrānolup**: -up

Gazel 1689

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Hayran olmak.

Hep güzeller saña

bakar

hüsnüñolmuşāyine

Gördilerḥayrān

olup bu nev’e

taşvırüñsenüñ

ḥayrānlık:

1. **ḥayrānlık**:

Gazel 1656

Mısra: 12

Etkilenme, hayran olma.

Lebüñzıkrindeniy

dilber be-ğāyet

mest iken göñlüm

Ġubār-ı ḥattıñı

gördüm

irişdiñaḥayrānlık

ḥayret:

1. **ḥayretdedür**: -de, -

dür

Gazel 1570

Mısra: 3

Şaşırma, şaşırıp kalma, ne yapacağımı bilmeme.

Düşeli girdāb-ı

baḥrafülk-i dil

ḥayretdedür

Kaynadı

çünbaşdanaşdıbaḥr-

ı bī-pāyān-ı ‘ışık

2. **ḥayretdeyem**: -de, -y, -em

Gazel 1628

Mısra: 5

Şaşırma, şaşırıp kalma, ne yapacağımı bilmeme.

Ḥayretdeyemgöñlü

ñeāhum eser itmez

Bu söz bī-ḳarār dil-i

bī-ḳarāra bak

ḥayretalur:

1. **ḥayretalur**:

Gazel 1619

Mısra: 13

Kelime Tipi: -

Hayrete düşmek.

Fıkr kılsam

ḥayretalurbilmezem

ḥālümñ’ola

Yok

zevādelengmerkebā

h kim menzil uzak

ḥayret-i dünyā:

1. **ḥayret-i dünyā**:

Gazel 1940

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Dünyanın hayreti.

Gül ile şahn-ı

çemen nakş-ı

muşaffā mı degül

Bülbülünzārılığıḥay

ret-i dünyā mı

degül

ḥayr-ḥ’āh:

1. **ḥayr-ḥ’āh**:

Gazel 1914

Mısra: 5

Hayır isteyenler.

Ḥayr-ḥ’āh ol itme

hiç bir kimseye sen

kem nazar

Ḥalk-ı

‘ālemtādiylersenüñi

çünrahmet al

ḥayru’l-umūr olur

vaşat:

1. **ḥayru’l-umūr olur**

vaşat:

Gazel 1500

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Hayru’l umuru

evsatuha: her işin ortası

(ölçülüsü) hayırlı olur.

Dimezem mihr eyle

bārīcevr kıl oran-ıla

Fahr-ı

‘ālemçündimişḥayr

u’l-umūr olur vaşat

ḥayruñ olsun:

1. **ḥayruñ olsun**: -sun

Gazel 1562

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

İyilik yapmak.

Küyuñavardukça

‘uşşākuñsañaḳurbān

olur
Hayruñ olsun
döstüm gel eyle bir
ser-ḥānevāḳf

havvān gibi 'alefvime:

1. ḥayvān gibi

'alefvime: -me

Gazel 1553

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

*Hayvan gibi yem
ile beslenmek.*

Ni'met-i dünyāya
gel aldanma
perhīzüzre ol
Gice gündüz
yimeḥayvān gibi
turmayup 'alef

havvān gibi 'alefvimek:

1. ḥayvān gibi

'alefvimek: -mek

Gazel 1549

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

*Hayvan gibi yem
ile beslenmek.*

'Āriferrūḥ-ı
ḡidādirlersarāb u
şāb-ıdı
Zāhidāḥayvān gibi
lāyıkṣāñayimek
'alef

havvānlavın:

1. ḥayvānlavın:

Gazel 1548

Mısra: 10

Hayvan gibi.

Cām-ı la'l-i dilberi
bilmez ḡidā-
yırūḥdur

Zāhidi gör
dāyimāḥayvānlavın
ister 'alef

haz:

1. ḥaz:

Gazel 1503

Mısra: 4

*Hoşa ḡitme, zevk,
hoşlanma.*

Maḥabbet ehli
'ālemde kamu mihr
ü vefā ister
Benümgönlüm
tutup 'aksin
idercevr ü
cefādanḥaz

hazalalum:

1. ḥazalalum: -alum

Gazel 1510

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

*Hoşlanmak, zevk
almak.*

Toldur berü sun
sākīçün
'ömrdegülbākī
Bārīalalum bir dem
'ömr-i
ḡuzerāndanḥaz

haz almaz:

1. ḥazalmaz: -maz

Gazel 1508

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

*Hoşlanmak, zevk
almak.*

Diñle bir dem bu
cerāydidüm
Didi almaz bu
mācerādanḥaz

2. ḥazalmaz: -maz

Gazel 1510

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

*Hoşlamamak, zevk
almamak.*

Almaz dil ü
cānsensüz bu milk-i
cihāndanḥaz
Alur dil ü
cāñkuvveti sen ḡüt-ı
revāndanḥaz

hāz almış-durur:

1. ḥāz almış-durur:

Gazel 1511

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

*Hoşlanmak, zevk
duymak.*

Çünki almış-durur
cefādanḥaz
Gönlümüz eylemez
vefādanḥaz

hazalur:

1. ḥazalur: -ur

Gazel 1508

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

*Hoşlanmak, zevk
almak.*

Sünbülüñdengetürtü
rbüyinesīm
Anuñiçunalurşābād
anḥaz

2. ḥazalur: -ur

Gazel 1510

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Hoşlanmak, zevk almak.

Almaz dil ü
cânsensüz bu milk-i
cihândanhaz
Alur dil ü
cânkuvveti sen küt-ı
revândanhaz

3. hâzalur:-ur

Gazel 1508

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Hoşnut olmak, bir şeyden duygusal veya manevi sevinç duymak.

Ġamgelürse bu
göñülkarşu çıkar
Alurelbetdeâşinâda
nhaz

haz eyle:

1. hâz eyle:

Gazel 1505

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Hoşlanmak, zevk duymak.

GördüñçüMuhibbî
sen
ġambâritezâyüdde
Ger ‘âşık-ısañ eyle
ol bār-ı girândanhaz

haz eyleme:

1. hâzeyleme:-me, -se

Gazel 1505

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Hoşlanmak, zevk duymak.

İtmez idi ol hünî
‘âşıklarınıkurbân

Ger ġamzeleri her
dem eylemese
kandan haz

haz eyleme:

1. hâzeyleme:-meye

Gazel 1510

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Hoşlanmamak, zevk duymamak.

Şâhüzre tura güller
feryâd ide bülbüller
Bil mürdedür ol kes
kim eylemeye
andan haz

haz eylemez:

1. hâzeylemez:-mez

Gazel 1511

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Hoşlanmamak, zevk duymamak.

Çünkü almış-durur
cefâdanhâz
Göñlümüz eylemez
vefâdanhaz

2. hâzeylemez:-mez

Gazel 1511

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

Hoşlanmamak, zevk duymamak.

Ĥōş-durur bu
Muhibbîderdün-ile
Olsa da eylemez
devâdanhaz

3. hâzeylemez:-mez

Gazel 1508

Mısra: 14

Kelime Tipi: -

Hoşlanmak, zevk duymak.

Bu Muhibbîye yiter
derdün-ile
Ölicek eylemez
devâdanhaz

haz eyler:

1. hâzeyler:-r

Gazel 1505

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Hoşlanmak, zevk duymak.

Cânâyüzüñi görsem
incinme yüzüm
sürsem
Muşhafgöricemkü’
min eyler meger
andan haz

2. hâzeyler:-r

Gazel 1508

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Hoşlanmak, zevk duymak.

Göricек gün
yüzüñişadoluram
Zîrâ eyler
göñülşafâdanhaz

3. hâzeyler:-r

Gazel 1511

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Hoşlanmak, zevk duymak.

Göricек gün
yüzüñişadoluram
Zîrâ eyler
göñülşafâdanhaz

hazgelür:

1. **hazgelür:-ür**

Gazel 1504

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

(Bir şeyden) haz
gelmesi, haz duyulması.

Döstarcevr ü
cefādan eyler ol
cānānehaz
Çünküandandurdağı
artukgelür bu
cānahaz

2. **hazgelür:-ür**

Gazel 1504

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

(Bir şeyden) haz
gelmesi, haz duyulması.

Gül yüziolmayıcak
olmaz
gülistānrevnağı
Gül
açıldukçagelürçünb
āğ-ilabüstānahaz

haz idem:

1. **hazidem:-em**

Gazel 1505

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

*Hoşlanmak, zevk
duymak.*

Çünkibañamihrüñ
yok eksiltme cefāñı
gel
İdem
göricekkahruñcāñā
dil ü cāndan haz

hazider:

1. **hazider:-er**

Gazel 1510

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

*Hoşlanmak,
sevmek, ilgi duymak.*

Āhumokına her
dem
kaddümikemānitdü
m
Gördüm ki
idercāñāñtīr-ile
kemāndan haz

2. **hazider:-er**

Gazel 1508

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

*Hoşlanmak, zevk
duymak.*

Gönül itmez mihr ü
vefādan haz
Bilünidercevr ü
cefādan haz

haz itmese:

1. **hazitmese:-me, -se-
mese**

Gazel 1508

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

*Hoşlanmak,
sevmek, ilgi duymak.*

Ĥāk-i pāyuñı çeken
gözlerine
İtmese tañ mı
tütiyādan haz

2. **hazitmese:-mese**

Gazel 1511

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

*Hoşlanmak,
sevmek, ilgi duymak.*

Ĥāk-i pāyuñküñl
iden gözine
İtmese tañ mı
tütiyādan haz

haz itmeve:

1. **hazitmeye:-ye**

Gazel 1505

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

*Hoşlanmak, zevk
duymak.*

Var mı bu cihāñ
içre itmeye
cināndan haz
Olmasa bile ger yār
ben itmeyem andan
haz

hazitmeyem:

1. **hazitmeyem:-yem**

Gazel 1505

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

*Hoşlanmak, zevk
duymak.*

Var mı bu cihāñ
içre itmeye
cināndan haz
Olmasa bile ger yār
ben itmeyem andan
haz

haz itmez:

1. **hazitmez:-mez**

Gazel 1508

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

*Hoşlanmak, zevk
duymak.*

Göñül itmez mihr ü
vefâdanhaz
Bilüñidercevr ü
cefâdanhaz

2. **hazıtmez:-mez**

Gazel 1510

Mısra: **10**

Kelime Tipi: -

*Hoşlanmamak,
zevk duymamak.*

Nürâyetidür dilde
zıkr eyle ruhın her
dem

Kimdür kim Muhib
itmez bu devr-i
zamândanhaz

haz olur:

1. **haz olur:**

Gazel 1511

Mısra: **4**

Kelime Tipi: -

*Mutlulu, hoşnutluk
duyma.*

Ġamgelürse dil
añakarşu çıkar
Olur elbette
âşinâdanhaz

2. **haz olur:**

Gazel 1511

Mısra: **10**

Kelime Tipi: -

*Mutlulu, hoşnutluk
duyma.*

Sünbülün dengetürdi
büyinesîm
Anuñ-ıçun olur
şabâdanhaz

hazef:

1. **hazef:**

Gazel 1557

Mısra: **4**

*Çanak çömlek gibi
çamurdan işlenip ateşte
pişirilen şeyler.*

Minnet itmezse ne
gam Cemşîdcâmına
dilâ
Şolgedâmeyhânekü
ncinde tuta meyle
hazef

hazer eyle:

1. **hazer eyle:**

Gazel 1611

Mısra: **9**

Kelime Tipi: -

*Sakınmak,
kaçınmak.*

Hâzer eyle gözüm
yaşından iydöst
Gelürseyloldı kan-
ıla bulanık

hazer itme:

1. **hazer itme:**

Gazel 1605

Mısra: **5**

Kelime Tipi: -

*Çekinmemek, sakla-
nmamak, gizlenmemek.*

Bas gözüm üstine
itme hâr-ı
müjgândanhazer
Yaşum-ılabezm
olsun
diyüitdümislâmak

2. **hazeritme:-me**

Gazel 1856

Mısra: **13**

Kelime Tipi: -

*Sakınmak,
çekinmek.*

Hâzer itme müjeden
bas bu
Muhibbîgözine
Zarar itmez biticek
kişiye
sevdâdikenüñ

hazer kıl:

1. **hazer kıl:**

Gazel 1579

Mısra: **13**

Kelime Tipi: -

*Sakınmak,
çekinmek.*

İyMuhibbîgâfil
olma bu felekden
kıl hâzer
Pâdişâh-ı dehr iken
gör n'eylediDârâ'ya
bak

2. **hazer kıl:**

Gazel 1656

Mısra: **3**

Kelime Tipi: -

*Sakınmak,
çekinmek.*

Göñül
'ışkuñharâbidurhaz
er kıl pâyâmâl itme
Hayâl-i zülf-ile
ejder yatagıdır o
vîrânlık

3. **hazer kıl:**

Gazel 1705

Mısra: **11**

Kelime Tipi: -

*Sakınmak,
çekinmek.*

Hazer kıl
çeşmimüjgânındani
y dil
Giriz eyler kişi
görse şaf-ı ceng

hazîn:

1. **hazîn:**

Gazel 1652

Mısra: 7

*Hüzünlü, kederli,
mahzun, gamlı.*

Kimisi hândân u
şādân kimisi
gamgîn hazîn
‘İbret alsun bir
nazar bu çarh-ı nâ-
hemvâra bak

hâzır:

1. **hâzır:**

Gazel 1645

Mısra: 10

Hazır, mevcut.

Dakboyn nazül fûni
Muhibbînüneyâdöst
Yanumda sakın
dimegeç hâzır meresü
m yok

2. **hâzır:**

Gazel 1685

Mısra: 2

Hazır, mevcut.

Bâğ-ı cemâl-i hüsne
olup pâsbânkaşuñ
Tutar elinde tîr-ile
hâzırkemânkaşuñ

3. **hâzır:**

Gazel 1971

Mısra: 1

Hazır, mevcut.

Şütürhâzırnigârumh
accamâyil
Añahıdmetiçün
böyle koşam dil

4. **hâzırdur:** -dur

Gazel 1989

Mısra: 1

Hazır, mevcut.

Gicelertâşubha dek
kapuñdahâzırdurgö
ñül
Ğayrıya kılmaz
nazarrüyuñanâzırdu
rgönül

hâzırtdüm:

1. **hâzırtdüm:** -düm

Gazel 1593

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Belli bir işe

*yarayacak, kullanılacak
bir duruma getirmek.*

İy güzeller
şâhipâyüñasenüñisâ
riçün
La'l-ile ben
hâzırtdüm iki
çeşmümdentabağ

hâzırolmuş:

1. **hâzırolmuş:** -miş

Gazel 1785

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Her duruma karşı

*hazırlıklı, uygun
vaziyette olmak.*

‘Arızın ‘arzitmege
bir ruhlarımeh-rü
gerek
Çeşm [ü]

tîrihâzırolmuş elde
ya ebrü gerek

hâzret:

1. **hâzretine:** -i, -n, -e

Gazel 1619

Mısra: 7

(Ar.) Huzur, kat.

Hâzretineda’vetitdi
geldi saña Cebre’l
On sekiz biñ
‘âlemün seyrin
idüpbindüñBurak

2. **hâzrete:** -e

Gazel 1631

Mısra: 4

Allah.

Hamevünâme yanar
ger eylesem tañrîr-i
hâl
Hâzreteniçe idem
tañrîr ü i’lâmfirâk

3. **hâzrete:** -e

Gazel 1918

Mısra: 7

Allah.

Tevbeyleyüpgünâh
a tut ümîdüñhâzrete
Görürem sende
dilâhâvf u
recâeksükdegül

hebâ:

1. **hebâ:**

Gazel 1984

Mısra: 8

Boş, beyhude,

nafile.

Sakın nefsüne uyup
mağrur olma

Anuñ ile geçen
'mrihebā bil

hedefyledm:

1. **hedef eyledm:-dm**

Gazel 1548

Mısra: **6**

Kelime Tipi: -

Hedef yapmak. II

Aşğın, sevgilinin ok

gibi kirpiklerine

kendisini hedef etmesi.

Gayra atma

iykemān-

ebrhadeng-i

gamzeñi

Snemeydānındaın

kim eyledm ben

dil hedef

hedef evler:

1. **hedef eyler:-r**

Gazel 1554

Mısra: **12**

Kelime Tipi: -

Hedef olmak.

Ya kaşıyla gamze

okların ele alsa

niğār

'Işkmeydānında

eyler bu Muħibbī

dil hedef

hedef ola:

1. **hedef ola:-a**

Gazel 1563

Mısra: **6**

Kelime Tipi: -

Bir şeyin hedefi

haline gelmek.

İy kaşı ya

durmadan at sen

bañağamz okların

Key ulu devlet-
durur aña ola bu dil
hedef

hedefolupdur:

1. **hedef olupdur:-**

updur

Gazel 1566

Mısra: **2**

Kelime Tipi: -

Nişan alınan yer

olmak.

Gevher-i

'ışkaolaldan dil

şadef

Nāveg-i derde

olupdurcān hedef

hederitdn:

1. **heder itdn:-dn**

Gazel 1517

Mısra: **9**

Kelime Tipi: -

Boşuna harcamak,

ziyan etmek.

AsitānuñdaMuħibbī

kanuñitdn heder

Kanda gitdi kanı

inşāfuñ be zālīm

kanı şer'

heftiklme:

1. **heftiklme:-e**

Gazel 1618

Mısra: **6**

Kelime Tipi: -

Yedi iklim,

yeryz, btn alem.

Dstumnkişver-i

ħbmsellemdrsa

ña

ħıdmetinħalkada

kmışğşaheftiklme
bak

heftkişver:

1. **heftkişver:**

Gazel 1853

Mısra: **3**

Kelime Tipi: -

*Yedi iklim (Her
yer).*

Baş egmez-ise tañ

mı egerheftkişver

ħāk-i

dernieseridinenge

dālaruñ

hekidben:

1. **hekidben:-ben**

Gazel 1835

Mısra: **8**

Kelime Tipi: -

Yazı vs. kazımak,

slmek.

Gerçi ser-defter-i

'uşşāk idi

Mecnnezeli

Yazdılar

adumınāmınidben

anları ħek

helāhilirr:

1. **helāhilirr:**

Gazel 1984

Mısra: **4**

Kelime Tipi: -

Zehir içirmek.

Egerçidehr evvel

gsterrkand

Veliāħirirr ol

helāhil

helāk:

1. **heläkündür:-ün, -dür**

Gazel 1865

Mısra: 1

Mahvolma, perişan hale gelme; ölme.

Ger sorarsañcân u
dil
çokdanheläkündürs
enüñ
Râh-ı
küyuñadüşelden bil
ki hâkündürsenüñ

heläkeyledüñ:

1. **heläkeyledüñ:-düñ**

Gazel 1768

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Mahvetmek, perişan etmek.

Yüzüñigösterüp
evvel
komaduñzerremecâl
Soñradanğamzeñok
ıyläyaledüñ beni
heläk

2. **heläkeyledüñ:-düñ**

Gazel 1727

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Perişan etmek.

Eyledüñ
'aşıklarküyuñavard
ukçaheläk
Kelle-i 'uşşâkdan
bir
kaşrbünyädeyledüñ

heläk evler:

1. **heläkeyler:-r**

Gazel 1831

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Mahvetmek,

perişan etmek.

Ni'met-i
vaşluñığayrabañahi
crân şerbetin
Hiçehibbâsın kişi
zehr-ile eyler mi
heläk

heläk evlersin:

1. **heläkeylersin:-r, -sin**

Gazel 1988

Mısra: 13

Kelime Tipi: -

Perişan etmek.

Bu Muhibbî gibi
eylersin niçe diller
heläk
Kıl
terahhumdöstumzül
füñeurmaşâne gel

heläk evlese:

1. **heläkeylese:-se**

Gazel 1560

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Helak etmek, yok etmek.

Märzülfiistedükçe
eylese beni heläk
La'l-i cân-bahşı
dönüp
dirbañapinhänlä-
tañaf

heläkeylesün:

1. **heläkeylesün:-sün**

Gazel 1564

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Perişan etmek.

Her dem hasüd
kendin
koeylesünheläk
Äyine-veşsineñi sen
it Muhibbîşâf

heläkitdi:

1. **heläkitdi:-di**

Gazel 1786

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Heläk etmek

(eylemek): Mahvetmek, yok etmek.

Atupcefâtür[i] ile
itdiMuhibbîyiheläk
Çätül mi dinür
olmasa ehl-i
vefâebrülaruñ

heläkitdüñ:

1. **heläkitdüñ:-düñ**

Gazel 1816

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Heläk etmek

(eylemek): Mahvetmek, yok etmek.

Beni sen
derdnäkitdüñvücüd
umküllîhâkitdüñ
Beni
vallâhheläkitdüñ'i
çün dün
gicegelmedüñ

heläkolsar:

1. **heläkolsar:-isar**

Gazel 1831

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

*Mahvolmak,
perişân hâle gelmek.
İrişüpürüz-ı vişâle bu
Muhibbîhâsta-dil
Olisarhicrânşebinde
âhir ol miskînhelâk*

helâkolmuşam:

1. **helâkolmuşam:-**
mışam

Gazel 1740

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

*Mahvolmak,
perişan hale gelmek;
ölmek.*

Bîmâr-ı

‘ışkolmuşamiyyâr-ı

mihribân

Sorsañ beni

firâkuñlaolmuşamhe

lâk

2. **helâkolmuşam:-**
mışam

Gazel 1741

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

*Mahvolmak,
perişan hale gelmek;
ölmek.*

Bîmâr-ı

‘ışkolmuşamiyyâr-ı

mihribân

Sorsañ beni

firâkuñlaolmuşamhe

lâk

3. **helâkolmuşam:-**
mışam

Gazel 1756

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

*Mahvolmak,
perişan hale gelmek;
ölmek.*

Bîmâr-ı

‘ışkolmuşamiyyâr-ı

mihribân

Sorsañ beni hicrûñ-

ile olmuşamhelâk

helâk olur:

1. **helâk olur:-ur**

Gazel 1863

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Yok olmak, ölmek.

*II Yorulmak, bitkin
duruma gelmek.*

Tîr-i müjgân-ıla

olsa tañ mı

sînemçâkçâk

Merd olan lâ-büd

olur meydân-ı ‘ışk

içre helâk

helâk olurdu:

1. **helâk olurdu:-urdu**

Gazel 1637

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

*Mahvolmak,
perişan hale gelmek;
ölmek.*

MârzülfindenMuhib

bîçokdanolurdihelâ

k

Leblerinden

agzınadamzurmasat

iryâk-i ‘ışk

helâleyledüm:

1. **helâleyledüm:-düm**

Gazel 1953

Mısra: 8

Kelime Tipi: -
*(Yaptığı veya
verdiği şeyi) Cân ü
gönülden bağışlamak,
verdiği kimsenin hakkı
olarak kabul etmek.*

San hürâm-ı vaşl

budur bu ‘aceb

Eyledüm bu

kanumısañahelâl

helâlitdüm:

1. **helâlitdüm:-düm**

Gazel 1905

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Helal etmek.

Sen

bañavaşluñharâmitd

üñyüzüñgöstermedü

ñ

Çeşm-i hün-

rîzüñeicürkanumitd

üm ben helâl

helâl itmiş:

1. **helâl itmiş:-miş**

Gazel 1985

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Helal etmek.

Câm-ı la’lûñi neden

bañaharâm

eyleyesin

Ben saña itmiş iken

kanumiydöşthelâl

hele:

1. **hele:**

Gazel 1835

Mısra: 12

Hele bir.

Degme kimse katı
yayını Muḥibbī
çekemez
Hele bir kerredeñe
al elüñesineye çek

hem:

1. hem:

Gazel 1525

Mısra: 2

Aynı zamanda ,

ilâve olarak.

‘Āşıkamderdâdegül
hâlîme kimse
muḥṭalı’
Nâleferyâd eylesem
yokduraña hem
müstemi’

2. hem:

Gazel 1537

Mısra: 3

Aynı zamanda ,

ilâve olarak.

Görüremyokdurvef
âsı hem beḳâsı
‘âlemüñ
Mâl u
câhındananuñçüney
ledümanuñferâğ

3. hem:

Gazel 1579

Mısra: 2

Aynı zamanda ,

ilâve olarak.

Gicelerencümler ile
zeynolnıñmiş aya
bak
Başı aşğa turan
kudretle hem
tübâya bak

4. hem:

Gazel 1598

Mısra: 8

Aynı zamanda ,

ilâve olarak.

Derd-i dil hâlin
yazarken
nâgehânâheyledüm
Tutuşup elde kalem
yandı kül oldu hem
varağ

5. [hem]:

Gazel 1616

Mısra: 6

Aynı zamanda ,

ilâve olarak.

Dîdeler yaşı
yiñilmezsekoaksun
yiridür
Cûlar ile serv-
kâdlerpâyına [hem]
yüz sür ak

6. hem:

Gazel 1618

Mısra: 2

Aynı zamanda ,

ilâve olarak.

Hâl-i müşğîni gör
olmuş ‘ârîz-ı sîme
bak
Zülfi cîminenazar
hem gel o
agzımîme bak

7. hem:

Gazel 1762

Mısra: 9

Aynı zamanda ,

ilâve olarak.

Bulurdı ulu devlet
irerdi hem sa’âdet

AñsaMuḥibbînâmin
düşnâm-ı lazebânüñ

8. hem:

Gazel 1767

Mısra: 1

Aynı zamanda ,

ilâve olarak.

Ġamuñdanoldımürd
esîne hem çâk
Cevâbeyt ola
dîdecân-ı ğamnâk

9. hem:

Gazel 1838

Mısra: 2

Aynı zamanda ,

ilâve olarak.

‘Āşıküñ çehresi
zerd ü gözinemnâk
gerek
‘İşğda’vîsin iden
sînesi hem çâk
gerek

10. hem:

Gazel 1925

Mısra: 2

Aynı zamanda ,

ilâve olarak.

Sensüziy dîlber
bañaâh u
fiğâneksükdegül
Lâle-veşbagrumda
hem dâğ-ı
nihâneksükdegül

11. hem:

Gazel 1952

Mısra: 1

Aynı zamanda ,

ilâve olarak.

Ol
māhbenümçeşmüm
olup hem çerāğ-ı dil
Vāhasretā gitmeye
gibi bu dāğ-ı dil

12. **hem:**

Gazel 1970

Mısra: 6

*Aynı zamanda ,
ilāve olarak.*

Gözümden hāk-i
pāyuñkühl olalı
Bu
çeşmümdürüşen
hem mukahhal

hem bir:

1. **hem bir:**

Gazel 1880

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Hem bir.

Gözlerüm yaşımı
kılduñ mihr
eflākinücüm
Penbe-i dāğımı
hem bir māh-ı
tābāneyleduñ

hemcü:

1. **hem çü:**

Gazel 1521

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

(Onun) gibi.

Giceler
'ıŝkuñlacānā yanar
oldum hem çü şem'
Dānedāneanuñçün
gözlerümakıtdı
dem'

2. **hem çü:**

Gazel 1563

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

(Onun) gibi.

Bezm-i
ğamdadöstlarnüş
ideli hūn-ı ciger
Nāyadöndi bu
göñülsinemdögilür
hem çü def

3. **hem çü:**

Gazel 1997

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

(Onun) gibi.

Müdde'ilerkavlinig
üş eyle iysultān-ı
türk
Kağl-i
'uşşākeyleyüp hem
çüSiyāvuşeylegil

4. **hem çü:**

Gazel 1563

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Gibi.

Dürler ile
gözlerümtolı idi
hem çüşadef
Bī-
vefādilberlerüñyolı
nda hep oldı telef

5. **hem çü:**

Gazel 1564

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Gibi.

Ger na'raçeküp
gelse 'adū hem

çünerre-şır
Tır-ile idem bir
dem
anuñsinesinşikāf

6. **hem çü:**

Gazel 1728

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

*Böylece, gibi, onun
gibi, bu şekilde.*

Bezm-i ğamdağūn-ı
dilden tolu
çeşmümsāğarı
Nüşidüpiñlergöñülük
addümolaldan hem
çüçeng

7. **hem çü:**

Gazel 1729

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

*Böylece, gibi, onun
gibi, bu şekilde.*

Döstum
'ıŝkuñgamındanoldı
çehrem hem çü zer
İmtihān kıl gönder
olsun seng-i bī-
dāduñmehek

8. **hem çü:**

Gazel 1547

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

(Onun) gibi.

Ger na'ra ura
haşmum ola hem
çünerre-şır
Peykān-
ılaagzınidikemurma
yatā ki lāf

9. **hem çü:**

Gazel 1696

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

(*Onun*) gibi.

Ser-nigün ola
Muhibbî göreyim
hem çükalem
Kim ki yazmak
dileye vaşfınıçâh-ı
zeķanuñ

10. **hem çü:**

Gazel 1920

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

(*Onun*) gibi.

Fırķat-ile eşk-i
çeşmüoldıcânâ
hem çüNîl
İrmez-istem
vaşluñahicrân beni
eyler katîl

11. **hem çü:**

Gazel 1805

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Onun gibi,

*böylece, gibi, bu
şekilde.*

Senüñçüniynâ-
mihribân hem
çüMuhibbînâtüvân
Terk eyledüm bu
yolda cân sen di ki
yârisinkimüñ

hemçün:

1. **hem çün:**

Gazel 1552

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Gibi.

Lâm kıldı
ķaddümiolmuş iken
hem çün elif
Bu şıfatla her ki
'âşık-durur olur
muttaşif

hemçünsikender:

1. **hem çünsikender:**

Gazel 1698

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

İskender gibi.

Aradum hem
çünSikenderbulmad
umâb-ı hayât
Beni sergerdân iden
'ayn-ı
zülâlündürsenüñ

hemhem:

1. **hem hem:**

Gazel 1643

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Bağlaç

(*hem...hem*).

'Âşık olalı irdi
Muhibbîmurâdına
Hem
pâdişâhdirleraña
hem gedâ-yı 'ışk

2. **hem hem:**

Gazel 1953

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Bağlaç

(*hem...hem*).

Uyma
iķrârınadünyānuñM

uķīb

Seni oldur hem

muğıldür hem dālāl

3. **hem hem:**

Gazel 1958

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Bağlaç

(*hem...hem*).

Kesüpberr ü
beyabāmyöneldüm
Ka'beküyına
Yine āh eylesem
gerdün bile hem
nāka hem maħmil

hemân:

1. **hemân:**

Gazel 1554

Mısra: 9

Sürekli, daima.

N'eydüginmaķşüd-ı
aşlıbilmeyüpzâhidh
emân
Düşmen-i
nânoldıancak
arayup ister 'alef

2. **hemân:**

Gazel 1556

Mısra: 6

Sürekli, daima.

Yakamazsın bāl ü
perpervâne-veş
Bülbülâ ancak
hemân var sende lâf

3. **hemân:**

Gazel 1684

Mısra: 8

Sürekli, daima.

İstedüh dil anı
virdümcân da
isterseñn'ola
Pâdişehsinbendeñe
m senden
hemânfermân gerek

4. **hemân:**

Gazel 1731

Mısra: 10

Sürekli, daima.

Nigārābüseñi ister
Muhibbîcānidüptuğ
fe
Hemāniķrārdurdirle
r ki
ğāmüşicevābitdüh

5. **hemân:**

Gazel 1968

Mısra: 12

Sürekli, daima.

İltifāt itme bu dehre
sakın aldanma sakın
'İyş ü 'işret bu
cihān içre
hemāñ'āb u ħayāl

6. **hemân:**

Gazel 1591

Mısra: 8

Ancak, sadece,

yalnızca.

La'l-i cān-
bağşuñlacānāmürde
ler bulur ħayāt
N'eyleyemderdāhe
mān ben 'āşık-ı
bīmāre yok

7. **hemân:**

Gazel 1595

Mısra: 9

Ancak, sadece,
yalnızca.

Bu

Muhibbînünmuradı
bendeñolmakdurhe
mān
YāResülallāhķabül
it olmasun senden
ırak

8. **hemân:**

Gazel 1604

Mısra: 6

Ancak, sadece,
yalnızca.

Girü kıl ħırķa-i
zerķuñ bugün gel
bādeyeşüfi
Görenler bu libās
ile
sañadirlerhemānzer
rāk

9. **hemân:**

Gazel 1609

Mısra: 10

Ancak, sadece,
yalnızca.

Muhibbî söyleme
beyhüde sözler
Hemāndilüñde
olsun zıkr-i Ĥālķ

10. **hemân:**

Gazel 1618

Mısra: 10

Ancak, sadece,
yalnızca.

Kimine şādīvirilmiş
kimine endüh u
ğam
Ĥātıruñhoş dut

Muhibbî sen
hemāntaksīme bak

11. **hemân:**

Gazel 1631

Mısra: 10

Ancak, sadece,
yalnızca.

İyMuhibbî her kişi
'iyş ile
göñlinhoşider
Beni gör kim
içerem ancak
hemāncām-ı firāk

12. **hemân:**

Gazel 1636

Mısra: 4

Ancak, sadece,
yalnızca.

Ne dünyāğuşşası
bende ne 'uķbā
fikrin eyler dil
Hemāndidāra
'āşıkvanhevāy-ı ĩn
ü ānum yok

13. **hemân:**

Gazel 1680

Mısra: 4

Ancak, sadece,
yalnızca.

İñleremķumrı gibi
döstdiyü çın seher
Göñüleglencesi
'ālemdehemānyār
gerek

14. **hemân:**

Gazel 1680

Mısra: 8

Ancak, sadece,
yalnızca.

Zāhid eylerse eger
cennet ü
Firdevsîtaleb
‘Āşıkambañahemān
‘ışk-ıladidār gerek

15. **hemān:**

Gazel 1772

Mısra: 3

Ancak, sadece,

yalnızca.

Şem’ecānını yakar
‘āşıkhemānpervāne
dür
Bülbüle sunıldı
ancak āh u nālān
eylemek

16. **hemān:**

Gazel 1779

Mısra: 4

Ancak, sadece,

yalnızca.

İtdivirānegelüpşehr-
i dili ğamsipehi
Cümle tārāchemān
kıldı firāk-ı elemüñ

17. **hemān:**

Gazel 1780

Mısra: 5

Ancak, sadece,

yalnızca.

Hemān “kūn”
didioldı cümle
‘ālem
Kamu baħr-
ılaberşun’ıduranuñ

18. **hemān:**

Gazel 1791

Mısra: 16

Ancak, sadece,
yalnızca.

Sakla şoħbet edebin
bakma
nigāruñyüzine
Çünkü
‘ālemdehemān
kişiye ādāb gerek

19. **hemān:**

Gazel 1797

Mısra: 8

Ancak, sadece,

yalnızca.

Araduñiy dil
dehāniylamiyānında
n eser
Bulmaduñ ancak
hemān bir kııl ü
kālündürsenüñ

20. **hemān:**

Gazel 1818

Mısra: 10

Ancak, sadece,

yalnızca.

Bend olup dām-ı
belāyahicr elinden
niçe gün
Furşat el virdi
hemān ‘azm-i nigār
itsem gerek

21. **hemān:**

Gazel 1930

Mısra: 12

Ancak, sadece,

yalnızca.

Cān u dil terk
itdiyoluñdaMuħibbī
bilmedüñ
İyşanemşimdengirü

miħri hemānağyāra
kııl

22. **hemān:**

Gazel 1980

Mısra: 8

Ancak, sadece,

yalnızca.

Dik sipiħrüzre bu
dilden yine āhuñ
‘alemin
Çıkduñeflākehemān
himmetüññküsiniç
āl

23. **hemān:**

Gazel 1998

Mısra: 10

Ancak, sadece,

yalnızca.

Egerfermān idesin
sen dil ü cān der-
miyān olsun
Muħibbīkemterin
kuldur hemān tek
añfermān kııl

24. **hemān:**

Gazel 1501

Mısra: 9

Derhal, çabucak,

hiç vakit geçirmeden.

Bu
Muħibbīññmurādı
nısorarsañ sen
hemān
Yok
murādığayrımiħrūñ
dür bu ‘ālemdefaķat

25. **hemān:**

Gazel 1520

Mısra: 8

*Derhal, çabucak,
hiç vakit geçirmeden.
Meclisünde dün
gıceyanmagada'vī
eylemiş
Tutuşalum tek
berügelsünhemānm
eydāna şem'*

26. **hemān:**

Gazel 1742

Mısra: 2

*Derhal, çabucak,
hiç vakit geçirmeden.
Okurlar āyet-i secde
açubanmuşhaf-ı
rūyuñ
Hemānmihrāb-ı
ebrūñakılur secde
gören boyuñ*

27. **hemān:**

Gazel 1849

Mısra: 14

*Derhal, çabucak,
hiç vakit geçirmeden.
Sevmek seni günāh-
ısa cānāMuħibbīyi
Öldür hemān sorma
günehkāruñamsenü
ñ*

28. **hemān:**

Gazel 1885

Mısra: 4

*Derhal, çabucak,
hiç vakit geçirmeden.
Muḫ'ūñdür ser-ā-
ser cümle 'ālem
İderçeşmūñhemān
yok yirlereceng*

29. **hemān:**

Gazel 1930

Mısra: 1

*Derhal, çabucak,
hiç vakit geçirmeden.
İyperilutf-
ılamihrūñihemānag
yāra kıl
Ḥançer-i cevri-ile
yiter sīnemışadpāre
kıl*

30. **hemān:**

Gazel 1935

Mısra: 6

*Derhal, çabucak,
hiç vakit geçirmeden.
Ġamze oklarına
didüm tutayım
sīnem siper
Didida'vāya gerek
māni'
hemānmezdāna gel*

31. **hemān:**

Gazel 1957

Mısra: 2

*Derhal, çabucak,
hiç vakit geçirmeden.
Gördi elde
zūlfineçevgānidercā
nāne dil
Başını top eyleyüp
geldi
hemānmezdāna dil*

32. **hemān:**

Gazel 1977

Mısra: 6

*Derhal, çabucak,
hiç vakit geçirmeden.
'Āşıkammā ki
añmamhergiz ben*

vuşlatı
Yārdan ancak
hemāñkahr u 'itāb
ister gönül

33. **hemān:**

Gazel 1979

Mısra: 10

*Derhal, çabucak,
hiç vakit geçirmeden.
Her ne deñlü atsalar
ta'nadaşım eyle
ķabūl
Ko ne
dirlersedisünler sen
hemānderyā-dil ol*

34. **hemān:**

Gazel 1988

Mısra: 8

*Derhal, çabucak,
hiç vakit geçirmeden.
Zūlfüñüñçevgānına
top eyledüdidüm
seri
Didimerdiseñ bu
da'vādahemānmezd
āna gel*

35. **hemān:**

Gazel 1601

Mısra: 7

*Aynı, sanki.
Cān u dil terkin
urur
'āşıkhemānpervāne
dür
Gülşen içre bülbüle
ancak
sunıldıyırlamak*

hemān-dem:

1. **hemân-dem:**

Gazel 1638

Mısra: 13

*Hemen, o anda,
vakit kaybetmeden.*

Muhibbî 'ışkaşâhid

ne hemân-dem

giryelerkıldum

Didilereşk-i

âhındanmeğerğayrı

güvâhı yok

hem-dem:

1. **hem-dem:**

Gazel 1909

Mısra: 4

*Birlikte bulunan,
samîmî, canciğer
arkadaş, dost.*

İstemez âb-ı

hayâtıkevsere

kılmaz nazar

Her ne dil kim

lebleri şehdi ile

hem-dem degül

hem-dem-i 'ışk:

1. **hem-dem-i 'ışk:**

Gazel 1668

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Aşk dostu.

Olup

hicrânşebindezâr u

giryân

Baňa göstermedi

şubh hem-dem-i

'ışk

hem-derd:

1. **hem-derdi:-i**

Gazel 1541

Mısra: 5

Dert ortağı.

Cânumuñhemdil

hem-derdi

benümlâle gibi

Gehdutarşahn-ı

çemende dil-i

hünnumdanayağ

hemdil:

1. **hemdil:**

Gazel 1541

Mısra: 5

Gönül ortağı.

Cânumuñhemdil

hem-derdi

benümlâle gibi

Gehdutarşahn-ı

çemende dil-i

hünnumdanayağ

heme:

1. **heme:**

Gazel 1768

Mısra: 1

Bütün, hep, cümle.

Bâğdaşohbete cem'

oldıharîfânhemepâk

Pâkosunlar yüzüm

üzre ideyim

rüyumhâk

hem-hâne:

1. **hem-hâne:**

Gazel 1528

Mısra: 6

Dost, arkadaş.

Her

gicetâşubholınca

gözyaşın

dökmekdeyüz

Ġamşebindeanuñ-

ıçundurbaña hem-
hâne şem'

2. **hem-hâne:**

Gazel 1954

Mısra: 1

Dost, arkadaş.

İy dil eger 'âşıkiseñ
'âşıklara hem-hâne
ol

Nağ' üzre sür dil

baydağın yek yek

varupferzâne ol

hemîse:

1. **hemîse:**

Gazel 1600

Mısra: 1

*Daima, her vakit,
her zaman.*

Yaraşur gül gibi ol

mehhemîşe gül-

'izâr olmak

Baňa budur

dağılıyıkâñakarşuh

ezâr olmak

2. **hemîse:**

Gazel 1775

Mısra: 5

*Daima, her vakit,
her zaman.*

Yüzüñlezülfüñ[i]

dâyimhemîşe

Ola

şubhuñsa'îdşâmuñ

mübârek

3. **hemîse:**

Gazel 1852

Mısra: 4

*Daima, her vakit,
her zaman.*

Ben iraklarda dem-
ā-dem dāyim oynar
zūlf-ile
Pāralansun göreyim
bagrihemīşeşānenü
ñ

hem-nefes:

1. **hem-nefesüm:-üm**

Gazel 1645

Mısra: 1

Arkadaş, dost.

‘Ālemdebenümğam
dan ulu hem-
nefesüm yok
Feryād u
fiğāneyleremāh
dest-resüm yok

hem-nişin:

1. **hem-nişin:**

Gazel 1751

Mısra: 5

Berber oturup

kalkan, teklifsiz

arkadaş.

Gülşen içre gül olur
hār-ıla her dem
hem-nişin
‘Ömriğicerāh u
feryād-
ıladāyimbülbülün

hem-nişinkılduñ:

1. **hem-nişinkılduñ:-**

duñ

Gazel 1752

Mısra: 17

Kelime Tipi: -

Dost kılmak.

Güller ile gülşen
içre hār[ı] kılduñ
hem-nişin

Gicelertāşubha dek
bülbülleri
zāreyledün

hem-nişin olmak:

1. **hem-nişin olmak:**

Gazel 1531

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Dost/yakın

arkadaş olmak.

Haṭṭıgeldüginigördi
kesdizülfındilberüm
Keydegüldür hem-
nişin olmak
didiṭüfıyezāğ

hem-rāh olmak:

1. **hem-rāholmak:-mak**

Gazel 1519

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

Yoldaş olmak.

Āhum ile gördiler
dilde
Muḥıbbāteşüm
Didiler olmak
‘acebdürbād-ıla
hem-rāh şem’

hem-rāh olmasa:

1. **hem-rāholmasa:-**

ma, -sa

Gazel 1924

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Yoldaş olmak.

Hicrūñleşehā kaldı
göñülrāh-ı belāda
Olmasa
egergambaña hem-
rāh ne müşkil

hem-reng:

1. **hem-reng:**

Gazel 1777

Mısra: 1

Aynı renkli olmak.

Yaşumolduğınunha
ddüñle hem-reng
Cefādanyagdurursın
başumaseng

hem-rengoldı:

1. **hem-rengoldı:-dı**

Gazel 1705

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Aynı renkli olmak.

Yine
eşkümeoldıla’l
hem-reng
Cefādanbaşumaecks
ükdegülseng

hem-ser:

1. **hem-ser:**

Gazel 1586

Mısra: 7

Benzer, eş, denk.

Gülşen içre gördi
dil hem-ser
olupdurhār-ıla
Bülbülünhālın bilen
dir mi ki efgān anda
yok

2. **hem-ser:**

Gazel 1651

Mısra: 2

Benzer, eş, denk.

Ḳıyāmetḳaddüñebe
ñzercihānbāğında
‘arar yok
Yücelşünmuntehāk

addüñaña ‘âlemde
hem-ser yok

hem-ser ola mı:

1. **hem-ser ola mı:-a mı**

Gazel 1767

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

*Arkadaş olmak;
denk, eş olmak.*

Muhibbî ola mı
hîçsaña hem-ser
Ki sen bir tâze gül
ol hâr u hâşâk

hem-sohbet:

1. **hem-şoĥbet:**

Gazel 1753

Mısra: 9

*Birbiriyle sohbet
ve arkadaşlık eden
kimse, arkadaş.*

Yanuñdamüdde’in’
eyler gel ol ‘uşşâka
hem-şoĥbet
Dimez bir kimse
anuñçün kim ola
Bü-lehebdenyig

hem-yân:

1. **hem-yânı:-ı**

Gazel 1932

Mısra: 3

*Kese, torba, çanta,
dağarcık.*

Ġoncahem-yânı
içinde sîm ile zer
saklayup
Bâd-ı şübĥ ‘ayyârı
olmaya diyü korkar
gül

hengâme:

1. **hengâme:**

Gazel 1631

Mısra: 8

*Kavga, şamata,
velvele.*

‘Ăkıbetdîvâne-i
hengâme kıldılar
beni
Dutdıanuñçüngöñül
hengâmehengâm-ı
firāk

hengâm-ı firāk:

1. **hengâm-ı firāk:**

Gazel 1631

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Ayrılık zamanı.

‘Ăkıbetdîvâne-i
hengâme kıldılar
beni
Dutdıanuñçüngöñül
hengâmehengâm-ı
firāk

hep:

1. **hep:**

Gazel 1587

Mısra: 2

Daima, her zaman.

Felekde bir
sañabeñzerbenüm
mihir-ile mâhum
yok
Güzeller hep saña
bende senüñ tek
pâdişâhum yok

2. **hep:**

Gazel 1721

Mısra: 7

Daima, her zaman.

Kullaruñ gibi
varupkarşuña hep
‘âşıklar
Tursalar n’ola ki
sen
‘âlemesultânolduñ

3. **hep:**

Gazel 1886

Mısra: 4

Daima, her zaman.
Yokdurmeçâl[i]
kaldura başın
zeminden âh
Hep ĥasta gibi yok
yirisagıbenefşenüñ

4. **hep:**

Gazel 1689

Mısra: 7

Bütün, hep.
Hep güzeller saña
bakar
ĥüsnüñolmışâyine
Gördilerĥayrân
olup bu nev’e
taşvürüñsenüñ

5. **hep:**

Gazel 1563

Mısra: 2

*Büsbütün,
tamamen.*

Dürler ile
gözlerümtolı idi
hem çüşadef
Bî-
vefâdilberlerüñyolu
nda hep oldı telef

6. **hep:**

Gazel 1688

Mısra: 8

Büsbütün,
tamamen.
Biz içüpcâm-ı
muşaffâvirelümçân
aşafâ
Zâhidüñgöñligözito
ptolu hep gerd
gerek

her:

1. her:

Gazel 1531

Mısra: 3

"Bütün, her bir"

anlamlarında belgisiz
sıfat.

Her elifler
servyiryirdâğlardur
gül gibi
Devlet-i
'ışkındaoldışahn-ı
sînemtâzebâğ

2. her:

Gazel 1538

Mısra: 6

"Bütün, her bir"

anlamlarında belgisiz
sıfat.

Püşide dut
pîrehenüñvirmebâd
a gel
Her nâ-sezâ-yı 'ıtr-
ıla pür itme dimâğ

3. her:

Gazel 1540

Mısra: 4

"Bütün, her bir"

anlamlarında belgisiz
sıfat.

Kenâr-ı küh [u]
şahrâlartoliävâze-i

'ışkum
Dil-i
dîvâneMecnûn-
veşolupdur her
miyânfarîğ

4. her:

Gazel 1547

Mısra: 6

"Bütün, her bir"

anlamlarında belgisiz
sıfat.

Tîğ u tebere az
bulnurgögsini tutar
Zer-düz için
işleyemez her haşîr-
bâf

5. her:

Gazel 1591

Mısra: 9

"Bütün, her bir"

anlamlarında belgisiz
sıfat.

İyMuhibbîruğlarınd
anbûalur her hâr u
hes
Bir naşîb andan
n' için ben bülbül-i
pür-zâra yok

6. her:

Gazel 1609

Mısra: 2

"Bütün, her bir"

anlamlarında belgisiz
sıfat.

Dilâfâş itme esrâr-ı
hağâyık
Ki zîrâolmaz her
güşalâyık

7. her:

Gazel 1642

Mısra: 1

"Bütün, her bir"

anlamlarında belgisiz
sıfat.

Dest-i kûderetle
ezelden yazuludur
her varağ
Her ki
'ârifdürmazarkılupal
ur andan sebak

8. her:

Gazel 1666

Mısra: 5

"Bütün, her bir"

anlamlarında belgisiz
sıfat.

Yaşum her kaçresi
bir pâre-i la'l
Anuñçün kim bu
sînemkânıdur 'ışk

9. her:

Gazel 1672

Mısra: 7

"Bütün, her bir"

anlamlarında belgisiz
sıfat.

Her yañadantîğlar
çekse ger
a'dâkaşduma
Ğamdegülpervâyim
embaña sen
itseñyârlık

10. her:

Gazel 1677

Mısra: 3

"Bütün, her bir"

anlamlarında belgisiz
sıfat.

*anlamlarında belgisiz
şifâ.*

Şolkadâr kan
agladumhicrûñ
elinden âh kim
Oldı bu
kanluyuşumdan her
der ü dîvâr gül

21. **her:**

Gazel 1941

Mısra: 5

"Bütün, her bir"

*anlamlarında belgisiz
şifâ.*

Şahn-ı
gülşendenazar kıl
her varak bir
nüktedür
Rüşen olsun sor
çünoldımağzen-i
esrâr gül

22. **her:**

Gazel 1945

Mısra: 2

"Bütün, her bir"

*anlamlarında belgisiz
şifâ.*

Kelâm-ı Hakkâ her
kim ki gönülden
olmaya mâyil
Olur her itdügiebter
ü her ne eylese bâtil

23. **her:**

Gazel 1956

Mısra: 2

"Bütün, her bir"

*anlamlarında belgisiz
şifâ.*

Kelâm-ı Hakk-ıla
her kim cihânda

olmaya 'âmil
Olur her bir işi
ebter olur her
itdügiebâtil

24. **her:**

Gazel 1982

Mısra: 3

"Bütün, her bir"

*anlamlarında belgisiz
şifâ.*

Olur her gamze[si]
bir tîr-i dil-süz
Muqavves kaşlarını
iki ya bil

25. **her:**

Gazel 1983

Mısra: 13

"Bütün, her bir"

*anlamlarında belgisiz
şifâ.*

Gelür her şâdinüñ
ardınca biñgam
Muhibbîdâr-ı
dünyâyibelâ bil

26. **her:**

Gazel 1984

Mısra: 13

"Bütün, her bir"

*anlamlarında belgisiz
şifâ.*

Muhibbî her
işüñfîkr eyle işle
Ki soñrayañılursın
olma gâfil

27. **her:**

Gazel 1991

Mısra: 5

"Bütün, her bir"

*anlamlarında belgisiz
şifâ.*

Her
varakdayazılıpduç
ün ezel âyât-ı 'ışk
Cängözün aç her
birinden okuyup gel
hikmet al

28. **her:**

Gazel 1999

Mısra: 4

"Bütün, her bir"

*anlamlarında belgisiz
şifâ.*

Koma elden bâde-i
hamrâyı her dem
'ârif ol
Çünkioldı her
şüküfeye bugün
serdâr gül

herbâr:

1. **her bâr:**

Gazel 1848

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

*Her seferinde,
süreklî.*

Göñlümaldüñ bir
nazarlasînemimecrü
hidüp
İytabîb-i dil
n'îçünitdüñ beni her
bâr terk

2. **her bâr:**

Gazel 1941

Mısra: 14

Kelime Tipi: -

*Her seferinde,
süreklî.*

Çekdi bülbül mest
olup
gülşendeçünāvāzele
r
Didikoñ kan
aglayam gülsün
yiter her bār gül

3. her bār:

Gazel 1999

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

*Her seferinde,
sürekli.*

Ḥ'āb-
ıgafletdenyaturkeno
ldıçünbīdār gül
Sākiyā sun vaqtidür
gel sen berü her bār
gül

4. her bār:

Gazel 1514

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Her an.

Od yanar başında
var Mecnün-
şıfatsevdā-yı 'ışk
Rāḥat olmaz bir
nefes yaşlar döker
her bār şem'

her bir:

1. her bir:

Gazel 1625

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Her biri.

Zülfinūñ her bir
kılında niçe diller
baglamış
Asmak ister bī-

günāh ol zülf-i
'anber-sāya bak

2. her bir:

Gazel 1776

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Her biri.

İyMuḥibbībāğa var
şun'-ı Ḥudāya kıl
nazar
Sāyesinigösterür
her bir ağaçnağ'-ı
peleng

3. her bir:

Gazel 1558

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Her bir.

Ḳaddiüzrezülfin
açmış sīm-berler
her taraf
Asmaga her bir
kılında cān u serler
her taraf

4. her bir:

Gazel 1592

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Her bir.

Pīr oldum ise
meyden elüme
'aşāalam
Her bir
ḳademdebaña ola ol
tayaktayak

5. her bir:

Gazel 1594

Mısra: 11

Kelime Tipi: -
Her bir.

Döstlar her bir
sözüm
Ḥusrevkelāmdurbe
nüm
İdeyim
şā'irlereşimdengirü
üstādlık

6. her bir:

Gazel 1616

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Her bir.

Bāğa var eyle nazar
her bir şecerden
'ibret al
Gör neler
ḥalḳeylemişdürgöst
erür gülden ṭabaḳ

7. her bir:

Gazel 1751

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Her bir.

Ḳāmetüñçengoldıçü
ntār eyle bu
rengīnyaşuñ
Durmasunāh u
fiğānlareylesün her
bir kılıñ

8. her bir:

Gazel 1782

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Her bir.

Lebüñāñdukçadinür
şi'rümeiydöstmelih
Her bir elfāzumatañ

mı dine şekker-
şikenüñ

9. **her bir:**

Gazel 1785

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Her bir.

Küh-ı 'ışkikesmege

her bir kesi

kâdirdegül

Tişeyi elden

komazFerhâd-

veşbâzū gerek

10. **her bir:**

Gazel 1823

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Her bir.

Niçe bir

güşidelümta'nını

her bir dünuñ

Sun

berünüşidelümsâkî

mey-i gülgünüñ

11. **her bir:**

Gazel 1919

Mısra: 14

Kelime Tipi: -

Her bir.

Vādī-i 'ışka

'azmider-

iseñMuhibbiyâ

Her bir

kađemdeyüzüñi sür

yireTür'a gel

12. **her bir:**

Gazel 1956

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Her bir.

Kelâm-ı Haqq-ıla

her kim cihânda

olmaya 'âmil

Olur her bir işi

ebter olur her

itdügibâtl

13. **her bir:**

Gazel 1814

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

Her bir.

Bu Muhibbikuluñı

sürme kapuñdan

kerem it

Niçe bir

çekdüresinta'nını

her bir dünuñ

14. **her bir:**

Gazel 1887

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Her bir.

Almaz idi bāğ ara

her bir şecerden ol

harâc

Ger ezelden olmasa

idi livâsıbülbülün

15. **her bir:**

Gazel 1940

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Her bir.

Demidür 'İyş ü şafâ

eyle diyü her bir

agaç

Çagururlâlevü gül

her biri güyâ mı

degül

16. **her bir:**

Gazel 1559

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Her bir II Ayrı ayrı

III Tüm, hepsi.

Genc-i 'ömrüñhâşılı

her bir sözüñ

gevher-durur

Hayf ola anı kim

yok yire idesin telef

her bir sözidir:

1. **her bir sözidir:-dür**

Gazel 1522

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Sözlerinden her

biri.

Zâhid-i bârid- nefes

her bir

sözidürçünriyâ

Çalbate'sir eylemez

ancak virür başa

şudâ'

her bir yaña:

1. **her bir yaña:**

Gazel 1623

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Her bir taraf.

Hił'at-i

sebzigeypdümnâz-

ılagülşendeyâr

Salnur her bir

yañaol serv-

kağbâlâyâ bak

her biri:

1. **her biri:**

Gazel 1512

Mısra: 3
Kelime Tipi: -
Her biri.
'Işık ehli her biri
alurgelüp benden
sabağ
Fenn-i
'ışıkdağördiler var
bende niçihtirā'

2. her biri:

Gazel 1538

Mısra: 1
Kelime Tipi: -
Her biri.

Güller
şüküftehalkferah
her biri ferāğ
Lāle-şifāt ve
likbenümbagrumüze
edāğ

3. her biri:

Gazel 1578

Mısra: 7
Kelime Tipi: -
Her biri.

Bu deme
irişdügineşikriderle
r her biri
Fāhteğumrı ne
söyler bülbül-i
güyāya bak

4. her biri:

Gazel 1644

Mısra: 9
Kelime Tipi: -
Her biri.

Bu Muhibbî sözleri
çün her biri
dürdānedür
Anı mengüşeyleyüp

gel
döstumgüşuñadak

5. her biri:

Gazel 1652

Mısra: 5
Kelime Tipi: -
Her biri.

Her biri bir ehl-i
'ışkuñdide-i hün-
bāridur
Sanma yiryirläleler
açıldı gel kühsāra
bak

6. her biri:

Gazel 1664

Mısra: 13
Kelime Tipi: -
Her biri.

İyMuhibbidehr
elinden her biri
eyler fiğān
Aç
hağikatçeşminikānū
n u çeng ü nāya bak

7. her biri:

Gazel 1672

Mısra: 9
Kelime Tipi: -
Her biri.

Sinemüñdāğınıseyr
it her biri gül
lāledür
Çanlu yaşından
Muhibbî eyledi
gülzārlık

8. her biri:

Gazel 1723

Mısra: 6

Kelime Tipi: -
Her biri.

Gelse
türüniykemān-ebrū
bulur cānumferah
Sīnem içre her biri
bir yādigār olmak
gerek

9. her biri:

Gazel 1737

Mısra: 5
Kelime Tipi: -
Her biri.

Geyüpihrāmı
'āşıkılgelür her
biri kurbāna
Tāvāf itmek diler
küyuñharīm-i
muhteremdenyig

10. her biri:

Gazel 1906

Mısra: 2
Kelime Tipi: -
Her biri.

Hüblıkdabeñzemez
ebrūñamāh-ı
nevdegül
Nūr-ı
hüsnüñemuğābil
her biri pertevdegül

11. her biri:

Gazel 1940

Mısra: 6
Kelime Tipi: -
Her biri.

Demidür 'İyş ü şafā
eyle diyü her bir
agaç
Çagururlālevü gül

her biri gūyā mı
degül

12. **her biri:**

Gazel 1941

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Her biri.

Kuş dilin ta'limider
bülbül çemen
eḫfāline
Medḫlerintā ki
iderler her biri isār
gül

13. **her biri:**

Gazel 1981

Mısra: 18

Kelime Tipi: -

Her biri.

Mey ü
maḫbūbaMuḫbibidi
dilertevbelüdür
İşidüpehl-i şafā her
biri dir andan ol

14. **her biri:**

Gazel 1525

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Her bir tanesi.

Māh-rūlar
okumamışlar
vefādestānını
Her biri cevr ü cefā
fenninde
likmuḫteri'

her birin:

1. **her birin:**

Gazel 1671

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Her birinin.

Aç gözünü 'ibret al
bir laḫza gel
gülzāra bak
Her birin bir nev'e
kılmış şun'-ı
Ḥaḫezhāra bak

2. **her birin:**

Gazel 1727

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Her birini.

Bī-vefālık fennini
senden görür meh-
pāreler
Her birin cevr ü
cefākılmakdaüstāde
yledün

her birinden:

1. **her birinden:**

Gazel 1978

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Her biri, ayrı ayrı

hepsi.

'Ākiliseñgördüğüne
şḫāşdan 'ār eyleme
Beñzemez biri
birine her birinden
şan'at al

2. **her birinden:**

Gazel 1991

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Her biri, ayrı ayrı

hepsi.

Her
varaḫdayazılıpduḫ
ün ezel āyāt-ı 'ışḫ

Cāngözün aç her
birinden okuyup gel
ḫikmet al

her birini:

1. **her birini:**

Gazel 1752

Mısra: 14

Kelime Tipi: -

Teker teker, hepsi.

Ḥāl diliyle zikrünü
eyler senüñsenseng-i
ḫacer
Söyledüp her birini
ḫudretlegüftāreyled
ün

herbirinün:

1. **her birinün:**

Gazel 1615

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Her biri; hepsi.

Baḫr-ı ṭab'umdan
yine yārāniçün söz
cevherin
Çıkarup her
birinünğüşındakime
ngüşa bak

her birisi:

1. **her birisi:**

Gazel 1940

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Her biri.

Vaḫt-ı gülde bu
Muḫbibisözine eyle
nazar
Beytinün her birisi
bir gül-i ra'nā mı
degül

hercāya:

1. **her cāya:-ya**

Gazel 1660

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Her yer.

Şadhezārānhübübiy

dil ger

temāşāisteseñ

Rüşen eyle

cāngöziniyārī gör

her cāya bak

2. **her cāya:-a**

Gazel 1630

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Her yer, etraf.

Şadhezārānhüb-rüiy

dil temāşāisteseñ

Cāngözi görür

cemāl-i yār[1] aç

her cāya bak

her dem:

1. **her dem:**

Gazel 1504

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Her zaman.

El urur her dem

Muḥibbīşāne ‘ıtr-ı

zūlfine

Büy-ıla ‘ālemtolar

eyler

anuñçünşānehāz

2. **her dem:**

Gazel 1505

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Her zaman.

İtmez idi ol ḥünī

‘āşıklarınıkurbān

Ger ğamzeleri her

dem eylemese

kandan ḥāz

3. **her dem:**

Gazel 1510

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Her zaman.

Āhumokına her

dem

ḳaddümikemānıtdü

m

Gördüm ki

idercānāntır-ile

kemāndanḥāz

4. **her dem:**

Gazel 1528

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Her zaman.

Ḳaşdı bu dāma

düşüre dem-be-dem

pervāneyi

Ol sebebdendür

döker eṫrāfa her

dem dāne şem’

5. **her dem:**

Gazel 1535

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Her zaman.

Bezm-i ğamdako

beni her dem

cigerḥūnnıçem

Nüş-ı cān olsun

nigārā koma elden

sen ayağ

6. **her dem:**

Gazel 1555

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Her zaman.

‘İşkdur yolum ṫarīḳ-
i

müstakīmdendönme

zem

Söylemem ben

zāhidāsenüñ gibi

her dem güzāf

7. **her dem:**

Gazel 1555

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Her zaman.

Ehl-i ‘ışḳazāhidüñ

her dem

melāmetdür işi

Sanasın kim

kendüsiolmuşberāt-

ılamu’āf

8. **her dem:**

Gazel 1556

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Her zaman.

Korkıdurnāz-ıla her

dem ‘āşıkı

Sanki

zāhidkendüolmuşdu

rnu’āf

9. **her dem:**

Gazel 1564

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Her zaman.

Her dem ḥasūd

kendin

koeylesünhelāk
Āyīne-veşşīneñi sen
it Muhibbīşāf

10. **her dem:**

Gazel 1574

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Her zaman.

Çarhı güm
gümgümledür her
dem bu hü y u hāy-ı
'ışk
'Ālemibaşdan baş
ğarkavirürderyā-yı
'ışk

11. **her dem:**

Gazel 1586

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Her zaman.

Sanki ebr-i nev-
bahārīdürsañakarşu
gözüm
Yagdurur her dem
sirişkidimebārān
anda yok

12. **her dem:**

Gazel 1598

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Her zaman.

Āhumodından
yanar her dem
kenār-ı āsümān
Bilmeyen sanur anı
kim
zāhirolmuşdurşafağ

13. **her dem:**

Gazel 1622

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Her zaman.

Nedüriymeh bu
miskīne sitem cevri
ü cefā kılmak
Beni yādeyleyüp
her dem raqībiāşinā
kılmak

14. **her dem:**

Gazel 1623

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Her zaman.

Tā ser-ü-pā almak
istersēñeger bir
büsesin
Ruğlarına kıl nazar
her lahza her dem
pāya bak

15. **her dem:**

Gazel 1640

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Her zaman.

Sañā mı kaldı
'ālemdede dile cevri ü
cefā kılmak
Beni yādeyleyüp
her dem raqībiāşinā
kılmak

16. **her dem:**

Gazel 1642

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Her zaman.

Ağlaiçeşmaglatā
kim yuyasın
'işyānuñı
İñleyi dil iñle her

dem başuñı taşlara
kak

17. **her dem:**

Gazel 1698

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Her zaman.

Māhtābanürbaş
iden
cemālūñdürsenūñ
'Āşikañançer çeken
her dem
hilālūñdürsenūñ

18. **her dem:**

Gazel 1711

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Her zaman.

Göñlümūñdīvānesin
e bir saçı leylā
gerek
Başdasevdā dilde
āteş gözde her dem
mā gerek

19. **her dem:**

Gazel 1731

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Her zaman.

Şarāb ister
gözūñmestdürkoiçs
ünkanımı her dem
Çevürdüñsiñ-i
miñnetleçübagrumı
kebabitdūñ

20. **her dem:**

Gazel 1735

Mısra: 4

Kelime Tipi: -
Her zaman.
Şu'le ursa gün
yüzindenpertev-i
'ıŝktañımdır
'Āŝıkaāyîne her
dem
çüncemālidüranuñ

21. **her dem:**

Gazel 1736

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Her zaman.

Zülfüne mi kaldı
her dem dil perîşân
eylemek
Ġamzeñelāyıkımdı
r pes dem-be-dem
kan eylemek

22. **her dem:**

Gazel 1738

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Her zaman.

Korkaram gün
yüzine bulut gibi
māni' ola
Düd gibi sînedin
her dem çıkan
āhıgörüñ

23. **her dem:**

Gazel 1756

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Her zaman.

Her dem atar
'āŝıkaŝeyhta'ne
taşını
Divāneye serzeniş
cāhileçibāk

24. **her dem:**

Gazel 1785

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Her zaman.

Dāgıla dil lāle-veş
her lahza her dem
yanmada
Çekmegezülfiğamın
bir sünbül-i müşg-
bū gerek

25. **her dem:**

Gazel 1799

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Her zaman.

Tā ki zāhir olmak
içün 'āŝıkuñ
'āŝıklığı
Hün olup göz yaş
her dem beñizkāh
olmak gerek

26. **her dem:**

Gazel 1806

Mısra: 17

Kelime Tipi: -

Her zaman.

Naħl-ı dilden
d[ir]şü[rü]p her
dem ma'ān[ı]
meyvesin
Sözlerümleşi'rümi
ben ābdār itsem
gerek

27. **her dem:**

Gazel 1824

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Her zaman.

Gül yüzinekarşu her
dem giceler bülbül
gibi
ŞubholıncayıMuħib
bīāh u zār itmek
gerek

28. **her dem:**

Gazel 1831

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Her zaman.

Tiğ-ı 'ıŝkuñ
yarasından
oldisînemçākçāk
Eylerem ben ol
sebebdin her dem
āh-ı derdnāk

29. **her dem:**

Gazel 1871

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Her zaman.

Ma'rifetbüyünMuħi
bbiāŝikāritseñ ne
tañ
Siħriderçünakıdır
her dem
devātuñcüy-ı müşg

30. **her dem:**

Gazel 1883

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Her zaman.

Görmek
isterseñegerdāyım
emālındöstuñ
Levh-i dilde nağş
kıl her dem
hayālindöstuñ

31. **her dem:**

Gazel 1902

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Her zaman.

Dānevūdām ile her

dem murğ-ı diller

şaydidüp

Söze geldüğüñce

adın zülf ile

hāyleydüñ

32. **her dem:**

Gazel 1904

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Her zaman.

İyMuhibbī gül

ruḥnuñşevkine

Bülbül ol her dem

terennüm eylegil

33. **her dem:**

Gazel 1911

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Her zaman.

Her dem

anuñvişālin umarsın

‘aceb bu kim

Ol pādişāh-ı ḥüsn

ola sen bir

gedāgönül

34. **her dem:**

Gazel 1918

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Her zaman.

Zāhidā şer’e

muḥālif mi degül

bu işlerüñ

Hānkāh içinde her

dem hüy u

hāeksükdegül

35. **her dem:**

Gazel 1930

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Her zaman.

Ol şeh-i

ḥübānsiyehzülfinde

n ayırdı beni

Yālāhımüdde’iyüzi

ni her dem kara kıl

36. **her dem:**

Gazel 1934

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Her zaman.

Ḥakkı gözle

koriyâyızāhidāınşāf

a gel

Saña kim didi ki

meclislerde her dem

lāfa gel

37. **her dem:**

Gazel 1942

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

Her zaman.

Yār göstermez

Muhibbī gül gibi

büy-ı vefā

Bülbül-āsā sen de

her dem āh u

feryādeylegil

38. **her dem:**

Gazel 1964

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Her zaman.

Geç mey ü

maḥbūbdan her

dem budur

zāhidsözi

Līk ‘āşıkıñd olan

itmez bu kavlı-ile

‘amel

39. **her dem:**

Gazel 1976

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Her zaman.

Bāğa geldi nāz-ıla

geydi libās[ın] tāze

gül

Nāle bülbüller kılur

güldükçe her dem

tāze gül

40. **her dem:**

Gazel 1994

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Her zaman.

Her dem cefālar

eyleme

ıymehvefāda ol

Dāyimvefāda kalma

vügāhıcefāda ol

41. **her dem:**

Gazel 1999

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Her zaman.

Koma elden bāde-i

ḥamrāyı her dem

‘ārif ol

Çünkioldı her

şüküfeye bugün

serdār gül

42. **her dem:**

Gazel 1813

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Her zaman.

CānviremFerhād-
veş her dem leb-i
şīrīnūñe
Yañılupsehv-ile
cānābüseikrāreylese
ñ

43. **her dem:**

Gazel 1510

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Her an.

Nūrāyetidür dilde
zīkr eyle ruḥım her
dem
Kımdür kim Muḥib
itmez bu devr-i
zamāndanḥaz

44. **her dem:**

Gazel 1751

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Her an.

Gülşen içre gül olur
ḥār-ıla her dem
hem-nişīn
'Ömriğıçerāh u
feryād-
ıladāyimbülbülñ

45. **her dem:**

Gazel 1524

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

*Her zaman, her an,
daima.*

Derd-i dilden geldi
kapuñaşıkāyetitmeg
e
Anuñiçündür yakar
başına her dem nār
şem'

her demde:

1. **her demde:-de**

Gazel 1708

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Her zaman.

Bir lebi şīriniçün
her demde gönlüñ
işe çek
Kühkenlik eyle bu
gamkühına gel tīşe
çek

2. **her demde:-de**

Gazel 1993

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Her zaman.

Yitmez mi
benümbaşumazülfi
elāları
Her demde gelür
her yañadan da
belā-yı dil

3. **her demde:**

Gazel 1613

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Her an, daima.

Ġamzesi kanlar içer
her demde ol bī-
dāda bak
Eylemiş fenn-i
cefātekmīlin ol
üstāda bak

hergāh:

1. **her gāh:**

Gazel 1519

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Her zaman.

Yandugıncaāteş-i
'ışkagöñülḥandān
olur
Nite kim
kendüziyānına
güler her gāh şem'

2. **her gāh:**

Gazel 1924

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Her zaman.

Bir yañacefā eyleye
ol yār-ı cefākār
Ṭa'n eyleye il bir
yaña her gāh ne
müşkil

hergice:

1. **her gice:**

Gazel 1514

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Her gece.

Her giceyılduz
sayar yummaz
gözinişubḥa dek
Tā göre bir kez
cemālūñi olur bīdār
şem'

2. **her gice:**

Gazel 1516

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Her gece.

Şevk-ile t̄aşubħa
dek her gice
yanmazdı eger
Şem'enür-ı
'arızuñdan irmese
bir zerrelem'

3. her gice:

Gazel 1524

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Her gece.

Görmek ister
ħüsnüñiolmuşmeger
d̄ivānesi
Her gice dirile
mescidde seni arar
şem'

4. her gice:

Gazel 1528

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Her gece.

Her
gicet̄aşubħolınca
gözyaşın
dökmekdeyüz
Ĝamşebindeanuñ-
ıçundurbaña hem-
ħāne şem'

5. her gice:

Gazel 1533

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Her gece.

Deyrũñ içre her
gicet̄aşubħa dek
iymuğbeçe
Eksük olmaz
āhumodındañaher
gizçerāğ

6. her gice:

Gazel 1562

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Her gece.

Konmak içün her
gicemiħnetbelāvüde
rd ü ğam
Eyledüm dil
mülkini anlara
dervîşānevākf

7. her gice:

Gazel 1516

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Her gece.

Gördinār-ı 'ışk-
ılayandugını acıdı
şem'
Anuñ-ıçundur
döker her gice
gözden kanlu dem'

8. her gice:

Gazel 1728

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Her gece.

Yaralardurgörinene
flākdesanmañuznüc
üm
Sīnesineirişür her
giceāhumdanħaden
g

9. her gice:

Gazel 1744

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Her gece.

Raħmidüphālüme
her
gicebañaaglargıñ
Dilerembunı ki
eksilmeye
iydidenemũñ

10. her gice:

Gazel 1806

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Her gece.

Yāradidüm şem'
yakar her
gicepervānesin
Didi bunda
yimeğam 'uşşāk[1]
nār itsem gerek

11. her gice:

Gazel 1810

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Her gece.

Yārdanhercāyılık
resmini
öğrendimeger
Her gice meclis
gezer eş'ār u
d̄ivānuñsenũñ

12. her gice:

Gazel 1825

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Her gece.

Gül yüzünñyādına
her gice bir bülbül
gibi
Şubħolıncadöstlarb
en āh u zār itsem
gerek

13. **her gece:**

Gazel 1860

Mısra: 13

Kelime Tipi: -

Her gece.

Muhibbîh'âb-
ıgafletden sakın her
gicebî-dâr ol
Dilersen iresin
vaşlabulınmazsañaş
ebdenyig

14. **her gece:**

Gazel 1952

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Her gece.

Her
gicegelürçünkiMuhi
bbîhayâl-i döst
Şevkineanuñ sen
dañıyandurçerâğ-ı
dil

15. **her gece:**

Gazel 1594

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Her gece.

Hasretiyle sen gül-i
nevrestenüñ her
giceâh
Şubholıncaeylerem
bûlbül gibi
feryâdlık

hergicesigündüzümüñ:

1. **her**

gicesigündüzümüñ:

Gazel 1793

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

*Her gece ve
gündüz. ||Sürekli.*

Şeb-i

hicrûñdenedürhâl-i

Muhibbîdiriseñ

Âh u vâh-ıla geçer

her

gicesigündüzümüñ

her gören:

1. **her gören:**

Gazel 1873

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Her gören kimse.

DâğlaryakdıMuhibb

îsinedeşoldeñlü kim

Her gören küh-ı

belâ içre anı sanur

peleng

her gün:

1. **her gün:**

Gazel 1516

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Her gün, daima.

Afitâb-ı

dehriymâhum görür

her gün zevâl

Qâdir olmaz 'ışkuñı

bir zerre dilden ide

kam'

2. **her gün:**

Gazel 1967

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Her gün, daima.

Güneş gördüm

gelür her gün

kapuña

Zekât-ı hüsnuñ
umar oldısâyıl

hergüsededen:

1. **her güsededen:-den**

Gazel 1571

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Her bir köşe, her

yer.

Mevcurur her

güşedenderyâ-yıbî-

pâyân-ı 'ışk

Ser-te-ser

ğarkidiserdür

'âlemiñtûfân-ı 'ışk

herhaşîr-bâf:

1. **her haşîr-bâf:**

Gazel 1564

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Her hasır ören.

Nâmerd olan

sînesineşerha

çekmeye

Zer-düz işini

eylemeye her haşîr-

bâf

her kaçan:

1. **her kaçan:**

Gazel 1606

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Her ne zaman ki,

her ne vakit.

Kanumiçdükçe

gelse tañ mı çeşm-i

yâraşevk

Her kaçan nüş itse

mey lâ-

büdgelürgüftâraşev
k

2. her kaçan:

Gazel 1606

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Her ne zaman ki,

her ne vakit.

Her kaçan âh
eyleşem artar bu
sînemâteşi
Tañdegülçünkigelür
bâdesdügincenâraşe
vk

3. her kaçan:

Gazel 1629

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Her ne zaman ki,

her ne vakit.

Âhın alma rahm kıl
halk-ı
cihânadiyazuk
Girü dönmez her
kaçan kim atıla
ilerü ok

4. her kaçan:

Gazel 1660

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Her ne zaman ki,

her ne vakit.

Her kaçan reftâra
gelse ol kad-i
bâlâya bak
Servenisbet eyleme
inşâf kıl a'lâya bak

5. her kaçan:

Gazel 1706

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Her ne zaman ki,

her ne vakit.

Didilerravza'daţâvu

sabeñzer

Salınsa her kaçan

ruhsârazülfüñ

6. her kaçan:

Gazel 1757

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Her ne zaman ki,

her ne vakit.

Gözlerümdenakdicü

lar gibi

yaşumpâyüña

Serv gibi her kaçan

gülşendeseyrâneyle

düñ

7. her kaçan:

Gazel 1822

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Her ne zaman ki,

her ne vakit.

Her kaçan meydân-ı

hüşnegelseñiyYüsuf

-cemâl

Başımı top idiser ol

zülfi

şebdüzüñsenüñ

8. her kaçan:

Gazel 1856

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Her ne zaman ki,

her ne vakit.

Şâh-ı 'âlemsedağı

anı gönülden kul

ider

Her kaçan söze gele

ol leb-i şîrîn-

suhenüñ

9. her kaçan:

Gazel 1921

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Her ne zaman ki,

her ne vakit.

Her kaçan dil

mülkine 'azm

eyleşe sultân-ı 'ışk

Karşularsüzângönül

elde tutar fânüs-ı âl

10. her kaçan:

Gazel 1968

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Her ne zaman ki,

her ne vakit.

Çadkıyâmetğonca

leb gül 'ârız u

şîrîndeñân

Her kaçan kılsam

nazar sende

görinürî'tidâl

11. her kaçan:

Gazel 1957

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Her ne zaman, ne

vakit.

Himmeti devrinde

görinmezgözinekây

inât

Alsa destine

Muhibbî her kaçan

peymâne dil

her kaçan kim:

1. **her kaçan kim:**

Gazel 1539

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Her ne zaman ki.

Her kaçan kim

çeşmüñ ele ala

kaşuñ yayını

Ben

degülgamzeñokında

n kalmaya bir

kimse sag

2. **her kaçan kim:**

Gazel 1648

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

Her ne zaman ki.

Gelse meydāna

siper sinesikalbūra

döne

Her kaçan kim ura

el tūr-ile

peykānaşadağ

her kanda:

1. **her kanda:**

Gazel 1514

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Her nerede.

Gündüzin her kanda

olsa gerdeninde

bendi var

Gice olsa

kendükendühālīnea

glar şem'

2. **her kanda:**

Gazel 1745

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Her nerede.

Zülfini korsa

'ārüzüzre

'acebdegül

Her kanda genc ola

añapāsbān gerek

3. **her kanda:**

Gazel 1768

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Her nerede.

Sāye sal

hākoldıkūyuñdaMu

hıbbīderdmend

Servler her kanda

kim bite salar sāye

be-hāk

4. **her kanda:**

Gazel 1974

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Her nerede.

'İyş ü şafāda

gördüm la'l-i

lebündekiḫāl

Her kanda şehd ü

şekker konar

megesyāhūd bal

her kanda olsa:

1. **her kanda olsa:**

Gazel 1761

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Her nerede olursa

olsun.

Her kanda olsa

güzel bī-vefā gerek

Cümle işi

dāyimācevr ü cefā

gerek

her kanda olsam da:

1. **her kanda olsam da:**

Gazel 1769

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Her nerede olsam.

Dūram gerçi

velīcān u

gönüldendevletün

İderem her kanda

olsam da du'ā-

gūyuñsenün

her ki:

1. **her ki:**

Gazel 1523

Mısra: 13

Kelime Tipi: -

Kim olursa olsun,

herkes.

Añupḫayāl-i şem'-i

ruḫuñ her ki cānvire

Laḫdindeaşa'u'levi

reüstüh'ānı şem'

2. **her ki:**

Gazel 1552

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Kim olursa olsun,

herkes.

Lām kıldı

ḫāddümiolmuş iken

hem çün elif

Bu şıfatla her ki

'āşık-durur olur

muttaşif

3. **her ki:**

Gazel 1742

Mısra: 8
Kelime Tipi: -
Kim olursa olsun,
herkes.

Nigārāgenc-i
hüşnündeṭılısmitseñ
egerzülfüñ
Görine her ki kaçd
itse
gözinemārlarmüyuñ

4. her ki:

Gazel 1833

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Kim olursa olsun,

herkes.

Gözleri hüre olur
her ki göre
ruḥlarıñı
Bu
Muhibbiniçemedh
eyleye hāl-i ‘adesüñ

5. her ki:

Gazel 1892

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Kim olursa olsun,

herkes.

Her ki
‘āşıkduryanup
‘ışkodına
Gice gündüz ol dil-i
süzān gerek

6. her ki:

Gazel 1596

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Her kim ki.

Her ki ‘āşık geçe
elbette o cān terkin

urur
Mezheb-i ‘ışkıçinde
bu da bir ad ancak

7. her ki:

Gazel 1612

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Her kim ki.

Her ki
‘āşıkdurhayāl-i yarı
dilde saklasun
Çün ezel sultān-ı
‘ışkıdan böyle
olmuşdur yasak

8. her ki:

Gazel 1642

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Her kim ki.

Dest-i kuderetle
ezelden yazuludur
her varaç
Her ki
‘ārifdümazarkılupal
ur andan sebaç

9. her ki:

Gazel 1858

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Her kim ki.

Dāğ-ı ğamla her ki
‘āşıkdurderümü kan
gerek
Bülbül-i şüride-veş
ol dāyimānālān
gerek

10. her ki:

Gazel 1873

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Her kim ki.

Her ki

‘ārifdürcihāndaism
ü resmi terk ider
Şartıdur ‘āşıkıların
terk ide evvel nām
u neng

her kim:

1. her kim:

Gazel 1762

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Kim olursa olsun.

Ebrü-yıyār[ı] her
kim gördükde katı
yadur
Çün kimse
çekmemişdür ben
de çekem kemānuñ

2. her kim:

Gazel 1956

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Kim olursa olsun.

Kelām-ı Hakk-ıla
her kim cihānda
olmaya ‘āmil
Olur her bir işi
ebter olur her
itdüğibātil

3. her kim:

Gazel 1969

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Kim olursa olsun.

Pāre kılmış
itleründirlerraķīb-i
kāfiri
Her kim işitdi ise

cāndandidini'me'l-
bedel

4. **her kim:**

Gazel 1535

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Hangi kimse ki,

her kim ki.

Bir perîpeyker
melek
sîmâyaçünvirdümg
öñül
Hâlümü her kim
sorarsa
işidenlerdenrag

5. **her kim:**

Gazel 1908

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Her kim, kimse.

Şîrînlebüñeğoncadı
mek bir hüner degül
Her kim didiyse bu
sözididümnazardeg
ül

6. **her kim:**

Gazel 1538

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Hangi kimse ki,

her kim ki.

Her kim
Muhibbîşi'rini
bilmez nazîredir
Kebk-i
hırâmabeñzemeyehî
çkâr-ı zâğ

7. **her kim:**

Gazel 1553

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Her kim ki.

Her kim

insāndurkemālâtair

üp bulur şeref

Eylemez zâyî'

demini eylemez

'ömrin telef

her kim ki:

1. **her kim ki:**

Gazel 1980

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Hangi kimse

olursa olsun.

Hırş-ıla her kim ki
yemek istedi ol oldu
aç
Doymadı
doymayırsardur
eline girse de bal

2. **her kim ki:**

Gazel 1888

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Hangi kimse ki.

Her kim ki Muhibbî
göre bu şi'r-i laîfî
Eydürgörinür gül
gibi hoş-ter
dañınâzük

3. **her kim ki:**

Gazel 1908

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Hangi kimse ki.

Naẓm-ı durer-
nisârımı her kim ki
güş ide

Var mı Muhibbî

diye

anuñçüngüherdegül

4. **her kim ki:**

Gazel 1945

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Hangi kimse ki.

Kelâm-ı Hâkka her
kim ki gönülden
olmaya mâyil
Olur her itdügiebter
ü her ne eylese bâtil

her kimde kim:

1. **her kimde kim:**

Gazel 1866

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Her kimde ki. //

Her kimde varsa.

Her kimde kim
hevâ-yı ser-i zülf-i
yâr ola
Evvel qademedelâ-
büdaña terk-i ser
gerek

her kimse kim:

1. **her kimse kim:**

Gazel 1530

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Her kimse ki.

Bu tarîk-ı 'ışkda her
kimse kim 'aşık
geçer
Hâk-i pây-ı dilber
ile eylesün ol intifâ'

herkimün:

1. **her kimūn:**

Gazel 1584

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Her kimin, her kim

olursa olsun.

Her kimūn yanında

bir sīmīn-beden

dildārı yok

Müflise beñzer ki

anuñ 'ālem içre varı

yok

2. **her kimūn:**

Gazel 1637

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Her kimin, her kim

olursa olsun.

Her kimūn evvel

yakupküllivücüdünh

ākider

Çıkarurāhıryüzün

eyler anuñeflāk-i

'ışk

3. **her kimūn:**

Gazel 1654

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Her kimin, her kim

olursa olsun.

Sīnesini her

kimūñyaktı ezelden

nār-ı 'ışk

Dūd-ı

āhındankılırsatañm

ıduresrār-ı 'ışk

4. **her kimūn:**

Gazel 1655

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

*Her kimin, her kim
olursa olsun.*

Her kimūn kim bu

cihānbāğında bir

cānānı yok

Fi'l-

haķıķamürdedür

cisminde anuñcānı

yok

5. **her kimūn:**

Gazel 1667

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Her kim, kim

olursa olsun.

Bezm-i ğamdaçeng

gibi inlemekkānūn

olur

Her kimūñgöñlünde

kala bu şadā-yınāy-ı

'ışk

herkimūn kim:

1. **her kimūn kim:**

Gazel 1613

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Her kimin ki.

Her kimūn kim

'ışkı var olur harāb

dil hānesi

Eşk-i eşkinden hālel

gelmiş ol[an]

bünyāda bak

2. **her kimūn kim:**

Gazel 1684

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Her kimin ki.

İster-isem iytabīb-i

dil n'ola senden

cevāb

Her kimūn kim

derdi var lā-

büdañadermān

gerek

3. **her kimūn kim:**

Gazel 1858

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Her kimin ki.

İster-isem büse-i

la'l-i nābdan 'ayb

eyleme

Her kimūn kim

derdi var lā-

büdañadermān

gerek

her kişi:

1. **her kişi:**

Gazel 1631

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Herkes.

Her kişi bir

nesneden korkar

ben eyyām-ı firāk

Olmasaydı kāşkī

'ālemdehıçnām-ı

firāk

2. **her kişi:**

Gazel 1631

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Herkes.

İyMuhibbī her kişi

'iyş ile

göñlinhoşider

Beni gör kim

içerem ancak

hemāncām-ı firāk

3. her kişi:

Gazel 1818

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Herkes.

Her kişi çün bir
kemâl ile
bulupduriftihâr
Ben güzeller
sevmele ile iftihâr
itsem gerek

4. her kişi:

Gazel 1826

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Herkes.

Ruħıšem'ine yakam
bu dil ü cân-ıla seri
Her kişi
sevdiğinüñyolmape
rvâne gerek

5. her kişi:

Gazel 1955

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Herkes.

Şan'at ile her kişi
elbette irer devlete
Kimseyi
ayakdakomaz eyle
devletdürkemâl

herlahza:

1. her lahza:

Gazel 1539

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Her an.

Döstumzülfünkeme
ndidür takan

boynuma bag

Lälehadüdüryaka

n bu sîneme her

lahzadag

2. her lahza:

Gazel 1623

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Her an.

Tâ ser-ü-pâ almak
isterseneger bir
büsesin
Ruħlarına kıl nazar
her lahza her dem
pâya bak

3. her lahza:

Gazel 1671

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Her an.

Dür dişi fikrin
Muhibbî eyle her
lahzaahayâl
Hoķka-i la'l içre
gizlülü'lü'-i
şhvâra bak

4. her lahza:

Gazel 1784

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Her an.

Degüleksükşehâ
dilden sentün bu
zahm-ı peykânun
Anuñçünhünagârko
lmış-durur her
lahzadâmânun

5. her lahza:

Gazel 1785

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Her an.

Dâgıla dil lâle-veş
her lahza her dem
yanmada
Çekmegezülfiğamın
bir sünbül-i müşg-
bū gerek

6. her lahza:

Gazel 1799

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Her an.

İşi güci 'âşikuñ her
lahzaah olmak
gerek
Bu tokuz çarhdüd-ı
âhindansiyâh olmak
gerek

her meclise:

1. her meclise:-e

Gazel 1523

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Bütün meclislere.

İster
yüzünigörmege her
meclise varur
Başed ki bulamdüyü
arar her mekânı
şem'

hermekanı:

1. her mekânı:-ı

Gazel 1523

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Her mekan, her

yer.

İster
yüzüñigörmege her
meclise varur
Başed ki bulamdiyü
arar her mekânı
şem'

her ne:

1. her ne:

Gazel 1518

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Neyi, hangisi.

Gâh yaksa gâh
kesse başumisultân-
ı 'ışk
Her ne emr itse
buyursun bende-
fermânümçü şem'

2. her ne:

Gazel 1634

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

Neyi, hangisi.

Dimezembañakalıl
eyle cefâñı ya kesîr
Bu Muhibbîhoş
görür her ne gelürse
az [u] çok

3. her ne:

Gazel 1944

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Neyi, hangisi.

Cân u dilden bende
oldı sen şeh-i
devrâna dil
Anuñ-ıçun her ne
emritseñtururfermâ
na dil

4. her ne:

Gazel 1945

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Neyi, hangisi.

Kelâm-ı Hâkka her
kim ki gönülde
olmaya mâyil
Olur her itdügiebter
ü her ne eylese bâtıll

5. her ne:

Gazel 1605

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Hangi, hangi şey.

Her ne söz ki
söyleseñcehd it
anuñicrâsına
Saña düşmez
söyleyüphalk-ı
cihâñaldamak

6. her ne:

Gazel 1926

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Hangi.

Her ne dil kim şâh-ı
'ışka bende-i
fermândeğül
Ehl-i diller arasında
döstlarinsândeğül

7. her ne:

Gazel 1909

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Hangi şey, neyi, ne

olursa olsun.

İstemez âb-ı
hayâtıkevsere
kılmaz nazar

Her ne dil kim
lebleri şehdi ile
hem-dem degül

8. her ne:

Gazel 1979

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Hangi şey, neyi, ne

olursa olsun.

Gehcefâgehcevr
gönderse
nigârüñkâyil ol
Pâdişehdür her ne
fermân eyler-ise
'âmil ol

9. her ne:

Gazel 1617

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Her ne.

Her ne
sanursañözüne anı
san kardaşuña
Âdem oldur kim
anuñkalbinde
olmaya nifâk

10. her ne:

Gazel 1961

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Her ne.

Her ne didiye
eyledi 'ahde
vefâMuhib
Ahsendidi böyle
gerek ola yâr-ı dil

her ne dem ki:

1. her ne dem ki:

Gazel 1574

Mısra: 4
Kelime Tipi: -
Her ne zaman ki.
Meylidüp gönlümhe
vāyanāleyeāhengide
r
Her ne dem ki
çalına ğam
meclisinde nāy-ı
'ışk

her ne deñlü:

1. **her ne deñlü:**

Gazel 1552

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Her ne kadar.

Her ne deñlü var-
ısa 'afv it
günāhındangeçüp
CürmineoldıHudāy
āçünMuhibbīmu'ter
if

2. **her ne deñlü:**

Gazel 1627

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Her ne kadar.

Her ne deñlü var
günāhdünyādaıtü
mgizlü yok
Sañarüşendür kamu
hıçsañagizlü nesne
yok

3. **her ne deñlü:**

Gazel 1951

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Her ne kadar.

Döstum her ne ki
gelse baña senden

ğamdegül
Her ne
deñlücevrıdüpkiısañ
cefā ol kem degül

4. **her ne deñlü:**

Gazel 1979

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Her ne kadar.

Her ne deñlü atsalar
ta'nadaşın eyle
ķabül
Ko ne
dirlersedüstünler sen
hemānderyā-dil ol

her ne gelse:

1. **her ne gelse:**

Gazel 1864

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

*Her ne gelse, her
ne gelirse gelsin.*

Şād olup
vaşlaMuhibbī olma
hicrānamelül
Her ne gelse luţfdur
ya kahrı hoş
görmek gerek

2. **her ne gelse:-se**

Gazel 1917

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

*Her ne gelse, her
ne gelirse gelsin.*
Her ne gelse ķāni'
ol ger gelseme
göster rızā
Ġāfil olma kim seni
yoldan
çıkaturhubb-ı māl

her ne gelür:

1. **her ne gelür:**

Gazel 1987

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

*Her ne gelirse
gelsin.*

Biz eyleyelüm her
ne gelürHaķķa
tevekkül
İyzāhid-i ħod-
bīnyüri sen tālib-i
nān ol

her ne gelürse:

1. **her ne gelürse:**

Gazel 1761

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

*Her ne gelirse
gelsin.*

Hākim-durur
çühükmanuñihtiyār
anuñ
KulsınMuhibbī her
ne gelürserizā gerek

2. **her ne gelürse:**

Gazel 1864

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

*Her ne gelirse
gelsin.*

Yārdangāhicefāgeh
mihri hoş görmek
gerek
Nüşidüp her ne
gelürse zehri hoş
görmek gerek

her ne ki:

1. **her ne ki:**

Gazel 1561

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Her ne, her ne ki.

Sırr-ı 'ışkı bu
gönülzâhirirde ne
'aceb
Gösterür her ne ki
içinde ola şîşe-i sâf

2. **her ne ki:**

Gazel 1951

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Her ne, her ne ki.

Döstüm her ne ki
gelse baña senden
gamdegül
Her ne
deñlücevidüpkılsañ
cefâ ol kem degül

3. **her ne ki:**

Gazel 1590

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Her ne, her ne ki.

Dimeñ o mâh-rûya
ki cevri ü cefâsı yok
Her ne ki olsa
bulınurillâvefâsı
yok

4. **her ne ki:**

Gazel 1597

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Her ne, her ne ki.

Sañabenümişüm
yok bir
zerrecemuvâfık

Sen dağı işle işüñ
her ne ki sañalâyıık

her ne ki söylerse:

1. **her ne ki söylerse:-r,**
-se

Gazel 1846

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Her ne söylerse.

Leblerüñebâdedirse
beñzemez olmaz
'aceb
Mestdürma'zür ola
her ne ki söylerse
mülûñ

her ne kim:

1. **her ne kim:**

Gazel 1579

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Her ne kim olursa

olsun.

Her ne kim
yirdebulmurbahırda
biñ ol kadar
'Âlemi çepçevre
kuşadup yatan
deryâya bak

2. **her ne kim:**

Gazel 1560

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Her kim olursa

olsun.

Nağd-i
'ömrizâhidâniçünbu
yurmuşlar selef
Her ne kim hâşıl
kıla olur riyâ ile
telef

3. **her ne kim:**

Gazel 1601

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Her kim olursa
olsun.

Niçeyirlerdekelâmı
ndabuyurmuşçünki
Hağ
Her ne kim emr
eylediye cân u
dilden tut kulak

4. **her ne kim:**

Gazel 1790

Mısra: 13

Kelime Tipi: -

Her kim olursa

olsun.

Ser kaçuramaz bu
Muhibbî her ne kim
hükmeyleseñ
Tiğünateslimiderbo
ynınıfermānuñsenü
ñ

her ne vakt:

1. **her ne vakt:**

Gazel 1569

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Her ne zaman.

Lebleri nâzükruñı
dil-keş kadibâlâlañf
Her ne
vaktıldumnazardid
üm ki ser-tâ-pâlañf

her ne virde:

1. **her ne virde:**

Gazel 1739

Mısra: 10

Kelime Tipi: -
*Her ne yerde ki,
her nerede, İl herhangi
bir yere.*

Su
revānolmuşmeger
'āşık-durur
dīdāruña
Her ne yirde od
yanarsa
tābdāruñdursenüñ

her nefes:

1. her nefes:

Gazel 1634

Mısra: **10**

Kelime Tipi: -

Her an.

İygönül aldanma
sakın bu felek bir
hoğkabāz
Her nefes
biñdürlülü'bingöste
rür ol bāzi çok

2. her nefes:

Gazel 1749

Mısra: **8**

Kelime Tipi: -

Her an.

Pāralarsa bu
gönülkendüzini
olmaz 'aceb
Her nefes görür elin
zülfüñucındaşānenü
ñ

hernefesde:

1. her nefesde:

Gazel 1780

Mısra: **11**

Kelime Tipi: -

Her bir nefes.

Muhibbī her
nefesdeşükürñartur
Var-ımuş bir nefes
dağızamānuñ

2. her nefesde:

Gazel 1723

Mısra: **10**

Kelime Tipi: -

Her an. // Her

zaman.

İyMuhibbī ger
dilerseñşi'rüñirengī
n ola
Fikr ü zikrūñ her
nefesdela'l-i yār
olmak gerek

her neye:

1. her neye:

Gazel 1887

Mısra: **11**

Kelime Tipi: -

Hangi nesneye.

Her neye mālİK ise
gül pāyınaitdimisār
Görinürde kaldı
ancak bir
'abāsibülbülüñ

herşeb:

1. her şeb:

Gazel 1514

Mısra: **14**

Kelime Tipi: -

Her gece.

Bildiler
hālūñMuhibbīsine-i
süzāndan
Nite kim her
şebidersüz-ı dilin
izhār şem'

2. her şeb:

Gazel 1623

Mısra: **10**

Kelime Tipi: -

Her gece.

Görmek olmaz
iyMuhibbīçünkü ol
meh-pāreyi
Ruğlarışevkıyle her
şebbedrolmuş aya
bak

3. her şeb:

Gazel 1756

Mısra: **9**

Kelime Tipi: -

Her gece.

Her şebMuhibbī
gelse
hāyālūñrevānider
Yaşını
semegeirgürübennāl
esinsemmək

4. her şeb:

Gazel 1859

Mısra: **2**

Kelime Tipi: -

Her gece.

İñledençarhıdılāfery
ād u zāruñdursenüñ
Görinenencümdegü
l her
şebşerāruñdursenüñ

5. her şeb:

Gazel 1943

Mısra: **3**

Kelime Tipi: -

Her gece.

Gül yüzüñşevkıne
her şebtāşeher
bülbül gibi

Hālî olmaz
nâlevüâh u figânum
gitme gel

6. her şeb:

Gazel 1947

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Her gece.

Sevdâ-yı ser-i zülf-
ile toldur dimâğuñı
Her şebfigân u
nâlekılupâh u vâda
ol

7. her şeb:

Gazel 1992

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Her gece.

Bir dem vişâl-i
şubhadirîgâirişmedi
Her şebmuqîm-i
güşe-i hicrân olan
gönül

herseher:

1. her seher:

Gazel 1572

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Her sabah.

İñiler bülbül
çemende
gördügiyçün her
seher
Niçe serler hün-
ılaâğıştürmeydân
-1 'ışk

2. her seher:

Gazel 1790

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Her sabah.

Âfitâb-ı hüsn andan
her seherfâli' olur
Mafla'-ı
hürşiddürgüyâgiribâ
nuñsenüñ

3. her seher:

Gazel 1926

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Her sabah.

Ağlayupzârîlik
itsem her seher
bülbül gibi
Gül gibi sanmañ ki
dilber
hâlümehândâdegül

4. her seher:

Gazel 1571

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Her sabah.

Hürmen-i 'ömrüm
bañavirmezdicevce
hâşılı
Gözlerümden her
seher yagmaşa ger
bârân-ı 'ışk

hersözün:

1. her sözün:

Gazel 1549

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Her sözün.

İyMuhibbî her
sözün bir gevher-i
yek-dânedür
Kıymetin bilmez

eline virme eylersin
telef

hersözün:

1. her sözün:-üñe

Gazel 1781

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Her sözü.

Reftâr idesin şayd
ola sañaniçe diller
Güftâr idesin deng
ola her sözün eidrâk

her subh u şam:

1. her şubh u şam:

Gazel 1772

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Her sabah ve

akşam.

Bu

Muhibbî' dengelürç
ürm ü hatâ her şubh
u şam
Şānuña düşer
senüñlütf-ılañhsân
eylemek

her taraf:

1. her taraf:

Gazel 1664

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Her taraf, Her yer.
Çeşm-i 'aşık gibi
olmuş her taraf sular
revân
İygönülşür idelikeyy
âmidürşahrâya bak

2. her taraf:

Gazel 1586

Mısra: 9
Kelime Tipi: -
Her tarafta, her yerde.

İyMuhibbî cilve
eyler mâh-rûlar her
taraf
Reşkdencân yandı
gördişâh-ı hûbân
anda yok

3. her taraf:

Gazel 1963

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Her tarafta, her

yerde.

Nâza geldi
gülsitânaşâhid-i
ra'nâ-yı gül
Her
tarafcûlarrevânoldı
vara berpây-ı gül

4. her taraf:

Gazel 1553

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Her taraf, her yer,

her yan.

Âhîrî'l-
emrîrgüremdiyünişâ
n-ı maṭlaba
Bu Muhibbâtıdâhı
oklarını her taraf

5. her taraf:

Gazel 1558

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Her taraf, her yer,

her yan.

Ḳaddiüzrezülfin
açmış sîm-berler
her taraf
Asmaga her bir
kılında cân u serler
her taraf

6. her taraf:

Gazel 1558

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Her taraf, her yer,

her yan.

Ḳaddiüzrezülfin
açmış sîm-berler
her taraf
Asmaga her bir
kılında cân u serler
her taraf

7. her taraf:

Gazel 1558

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Her taraf, her yer,

her yan.

Güşuṅa söyler
benümçünegilüpkeç
râkaşuṅ
Söylenüranuṅ-
içunegriḡaberler her
taraf

8. her taraf:

Gazel 1558

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Her taraf, her yer,

her yan.

La'l-i
nâbuṅyâdınaFerhâd
-veşiygonca leb
Kûh-ı ḡamda var

niçehünİncigerler
her taraf

9. her taraf:

Gazel 1558

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Her taraf, her yer,

her yan.

Yanmayınca şem'-i
hüşnesürmezempây
ma yüz
Dökilürpervâne
yansa bâl ü perler
her taraf

10. her taraf:

Gazel 1558

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Her taraf, her yer,

her yan.

Bu
Muhibbîḡamşebind
ederd-ile âh eylese
'Âleme odlar düşer
çıkâr şererler her
taraf

11. her taraf:

Gazel 1560

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Her taraf, her yer,

her yan.

Fitne-i devr-i
kâmerdürçünMuhib
bîrüy-ı yâr
Zülf-i fettân fitne
başı olsa tañ mı her
taraf

12. **her taraf:**

Gazel 1801

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Her taraf, her yer,

her yan.

Diller alup her taraf

‘asker

yanuñcağamzeler

Başuñüzreħusrevātu

g u livādurkākülün

13. **her taraf:**

Gazel 1999

Mısra: 14

Kelime Tipi: -

Her taraf, her yer,

her yan.

Nev-bahārı görmek

isterseñMuħibbībāğ

a gel

Kıl temāşā her

tarafserv ü semen

güzlār gül

hertaraflālezāroldı:

1. **her**

tarafılālezāroldı:-dı

Gazel 1548

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Her yanın lale

baħçesi haline gelmesi.

Şolqadarökdiciger

ħüniniçesmitdi telef

Lālezāroldıanuñçün

ħün-ı dilden her

taraf

hertarafdan:

1. **her tarafdan:**

Gazel 1703

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Her taraf, her yan.

Her tarafdangülşen-

i ħüsnüñihāta

eylemiş

Döstumolmışmeger

ħattuñsenüñbārū-

yımüşg

2. **her tarafdan:**

Gazel 1873

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Her taraf, her yan.

Kaşı yası deldi

sīnemitdimüjgānıñ

adeng

Her

tarafdanrevzenaçdı

olmaya tāsīneteng

hervakt:

1. **her vaqt:**

Gazel 1805

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Her zaman.

İyşüh bil ben

yāruñam sen

döstdārisıñkimün

Her vaqt ben ğam-

ħ~āruñam sen ğam-

güsārisıñkimün

hervaña:

1. **her yaña:**

Gazel 1610

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Her taraf, her yön.

Düşelden ‘ışkuñ ile

baħr-ı ‘ışka

Yürürem her

yañamānend-i balık

2. **her yaña:**

Gazel 1628

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Her taraf, her yön.

Sīnemdedilāderd

olan yādīgāra bak

Dīdemden akan her

yaña ol cüybara bak

3. **her yaña:**

Gazel 1685

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Her taraf, her yön.

Zülfüñucını her

yañazencir-i

‘adlider

Oluپ serir-i

ħüsnüñeNüşirvānka

şuñ

4. **her yaña:**

Gazel 1738

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Her taraf, her yön.

Cem’ kıldı bu

Muħibbī gerçi

‘aqlıħırmenin

Her yañatagıtdı

‘ışkuñbādı ol

kāhıgörüñ

5. **her yaña:**

Gazel 1791

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Her taraf, her yön.

Her yañakadır ola
çekmegeşkümsipe
hin
Gözlerüm gibi aña
bir şeh-i dārāb
gerek

6. her yaña:

Gazel 1641

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Her taraf.

İñleiy dil derd-ile
tāçñılasun tas-ı
felek
Aglaiyçeşmüm
dem-ā-dem su gibi
her yaña ak

7. her yaña:

Gazel 1656

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Her taraf, her yön.

Gözüm yaşı revān
olsun nigārābāğ-ı
hüşnüñde
Salın her
yañaiyservüm düşer
sañahırāmānlık

8. her yaña:

Gazel 1704

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Her taraf, her yön.

Serv gibi ser
çeküpçün her
yañakıldıñnazar
Pāyuña bu
gözlerüm yaşını
māyileyledük

9. her yaña:

Gazel 1800

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Her taraf, her yön.

İy kaşı ya çekmek
olurdıölincevrüñi
Dil uzatmasa gelüp
her
yañapeykānuñsenüñ

10. her yaña:

Gazel 1869

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Her taraf, her yön.

Hercāyīn'ola dinse
kamer-çehre nigāra
Her yaña salar
pertev o bedr ayı
büyütdüñ

hervañadan:

1. her yañadan:-dan

Gazel 1733

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Her taraf, her yön.

Zülf ü haṭṭ u
kākülün her
yañadan eyler
hücüm
‘Arızuñdīn şehri
iken
kāfiristāneyledüñ

2. her yañadan:

Gazel 1799

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

*Her yandan, her
tarafıñ.*

Pādişāh-ı

‘ışkkaldursunlivā-
yīāhını
Her yañadan göz
yaşı añaşipāh olmak
gerek

3. her yañadan:

Gazel 1937

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Her yandan, her

tarafıñ.

Servler baş
kaldurup her
yañadan gözler seni
Şevk-i
ruhsāruñlayakdıñsine
sinenār gül

4. her yañadan:

Gazel 1993

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Her yandan, her

tarafıñ.

Yitmez mi
benümbaşumazülñib
elāları
Her demde gelür
her yañadan da
belā-yı dil

5. her yañadan:

Gazel 1997

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

Her yandan, her

tarafıñ.

Baḥr-ı eşküme
dokunsun ko bu
āhumşarşarı
Her

yañadankaynayupd
eryälâyincüşeylegil

hervirde:

1. **her yirde:-de**

Gazel 1809

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Her yer, her taraf.

Dūd-1 āhumbaşuma

olalı murğ-1 āşiyān

Yazılırmecnüdiyü

her

yirdetaşvīrūñsenüñ

herzamān:

1. **her zamān:**

Gazel 1902

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Her zaman.

Dār-1

huldolmuşmaķāmuñ

her zamāniyhāl-i

yār

Ol siyehrūyuñla

bilsen

niçea'māleyledüñ

2. **her zamān:**

Gazel 1925

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Her zaman.

Gehḥayālīdür

konan

göñlümevinde

gehğamı

Dil ḥarābe evde

mihmān her

zamāneksükdegül

hercāvī:

1. **hercāvīdür:-dür**

Gazel 1683

Mısra: 2

Sebatsız, kararsız,

vefasız.

Gün yüzine

'āşıkolduñ gitse

ārāmuñsenüñ

Tañdegülhercāvīdür

çünki dil-

ārāmuñsenüñ

2. **hercāvīdür:-dür**

Gazel 1812

Mısra: 1

Sebatsız, kararsız,

vefasız.

İygöñülhercāvīdür

gün gibi

cānānuñsenüñ

Göklere ire 'aceb

mi āh u

eḡānuñsenüñ

3. **hercāvī:**

Gazel 1869

Mısra: 7

Sebatsız, kararsız,

vefasız.

Hercāvīn'ola dınse

ķamer-çehre niğāra

Her yaña salar

pertev o bedr ayı

büyütdüñ

hercāvīlik:

1. **hercāvīlik:**

Gazel 1692

Mısra: 9

Uçarlık, her aşığa

yüz verme hali,

sabırsızlık ve kararsızlık

durumu.

Yārdanhercāvīlik

ismin

Muḥibbīögrenüp

Turmayup meclis

gezer eş'ār u

divānuñsenüñ

2. **hercāvīlik:**

Gazel 1810

Mısra: 7

Uçarlık, her aşığa

yüz verme hali,

sabırsızlık ve kararsızlık

durumu.

Yārdanhercāvīlik

resmini

öğrendimeger

Her gice meclis

gezer eş'ār u

dīvānuñsenüñ

3. **hercāvīlik:**

Gazel 1930

Mısra: 3

Uçarlık, her aşığa

yüz verme hali,

sabırsızlık ve kararsızlık

durumu.

Gün gibi hercāvīlik

itmek

revāmdursaña

Dimezemşimdengir

ü dil-ḥasteye gel

çäre kıl

hergiz:

1. **hergiz:**

Gazel 1523

Mısra: 6

Asla, hiçbir zaman.

Pervāne gibi yandı

görüp çünkiḥüsñüñi

Maḥv olsa ne tañ

kılmasa
hergiznişānı şem'

2. **hergiz:**

Gazel 1523

Mısra: 18

Asla, hiçbir zaman.

Işkuñyolımdadökdib
enüm gibi göz yaşın
HaqqāMuhibbī
itmedi hergizziyānı
şem'

3. **hergiz:**

Gazel 1525

Mısra: 10

Asla, hiçbir zaman.

İyMuhibbīāh kim
zūlf-i perīşānın
görüp
Dil perīşānoldıvü
olmadı
hergizmüctemi'

4. **hergiz:**

Gazel 1533

Mısra: 6

Asla, hiçbir zaman.

Deyrūn içre her
gicetāşubhā dek
iymuğbeçe
Eksük olmaz
āhumodındanāher
gizçerāğ

5. **hergiz:**

Gazel 1572

Mısra: 1

Asla, hiçbir zaman.

Kılmadı
dünyādahergiz ben
ğarībişād 'ışk
Gerçi kim

miñnetyolındaolmuş
amüstād-ı 'ışk

6. **hergiz:**

Gazel 1581

Mısra: 7

Asla, hiçbir zaman.

Eylemez hergizvefā
eyler cefā 'āşıklara
Raħmı yok nā-
ħakyire kanlar
döken bed-ħūya bak

7. **hergiz:**

Gazel 1593

Mısra: 4

Asla, hiçbir zaman.

İñledümçüngülşen-i
kūyuñda ben
būlbül-şıfat
Tutmaduñiybī-vefā
gül gibi sen hergiz
kulak

8. **hergiz:**

Gazel 1597

Mısra: 6

Asla, hiçbir zaman.

Gördükçe beni
iydöstbīgāne gibi
bakduñ
Kāş olmayaydı
hergizsenüñleāşınāl
ıķ

9. **hergiz:**

Gazel 1597

Mısra: 8

Asla, hiçbir zaman.

ÇünküMuhibbīiçdi
bir cür'a mey
ezelden
Tāħaşre dek olup

mest olmaya hergiz
ayık

10. **hergiz:**

Gazel 1602

Mısra: 13

Asla, hiçbir zaman.

Bu Muhibbī
görmedi
hergizdehanuñdan
eser
Müşkiliħall it
ħabībüm söyle
depreñsün dudak

11. **hergiz:**

Gazel 1611

Mısra: 12

Asla, hiçbir zaman.

Çüniçdüñ sen ezel
'ışkuñşarābın
Yürimestāne olma
hergiz ayık

12. **hergiz:**

Gazel 1632

Mısra: 1

Asla, hiçbir zaman.

Nigārāhüsñüñbildü
msenüñhergiznihāy
et yok
Velī ol
ħüsnebakmagadirīg
ā bende tāķat yok

13. **hergiz:**

Gazel 1650

Mısra: 4

Asla, hiçbir zaman.

Niçeteşbīhideyinzül
füñe ben süñbülleri
Rište-i

cānamüşābihhergiz
anuñtārı yok

14. **hergiz:**

Gazel 1655

Mısra: 6

Asla, hiçbir zaman.

Derd-i 'ışkı sor
baña bilmez anı bī-
derd olan
Bir
devāsuzderddürherg
izanuñdermānı yok

15. **hergiz:**

Gazel 1662

Mısra: 10

Asla, hiçbir zaman.

Firāk-ı yāraşabr
itmek hünerdür
N'idem kim bende
hergiz bu hüner yok

16. **hergiz:**

Gazel 1662

Mısra: 14

Asla, hiçbir zaman.

Muhibbīgördügiñüb
ı sever āh
Anı 'ālemdehergiz
bir sever yok

17. **hergiz:**

Gazel 1663

Mısra: 1

Asla, hiçbir zaman.

Şāhid ü şem' ü
şarāb u
nuñlhergizbāde yok
Kıl
talebvirmekHudānu
ñdime hey üftāde
yok

18. **hergiz:**

Gazel 1665

Mısra: 8

Asla, hiçbir zaman.

Rāh-ı 'ışkatogrılıp
'azmeleyüp kılsam
sefer
Ġamdan özge āh ol
vādidehergizzād
yok

19. **hergiz:**

Gazel 1705

Mısra: 5

Asla, hiçbir zaman.

Dirġāolmadumherg
izküşāde
Velī günden güne
oldı bu dil teng

20. **hergiz:**

Gazel 1753

Mısra: 12

Asla, hiçbir zaman.

Edebçüntāc-ı
devletdürMuhibbī
götürür başa
Bulınmaz nesne
'ālemde ola
hergizedebdenyig

21. **hergiz:**

Gazel 1768

Mısra: 7

Asla, hiçbir zaman.

Hergizpīr-i
muġāndāmenin
elden komayam
Ger gelüptġ-ı ecel
eyleye bu
sīnemiçāk

22. **hergiz:**

Gazel 1778

Mısra: 10

Asla, hiçbir zaman.

DidümMuhibbīşubh
a dek bu
gözlerümyılduz
sayar
Didi ki
hergizgörmedüm bu
vech-i bīdārīkimüñ

23. **hergiz:**

Gazel 1780

Mısra: 2

Asla, hiçbir zaman.

Hābervirmedi bir
kimse nişānuñ
Dağı bilinmedi
hergizmekānuñ

24. **hergiz:**

Gazel 1794

Mısra: 7

Asla, hiçbir zaman.

Görmedüm
'ālemdehergiz
kalmadı ehl-i vefā
Bir zamāndur kanın
içer şimdi
kardaşkardaşuñ

25. **hergiz:**

Gazel 1891

Mısra: 9

Asla, hiçbir zaman.

Ordu-yihūsñüñ
içine hergiz
girilmeye
Bekler
kafañibeñzedidündā
raperçemüñ

26. **hergiz:**

Gazel 1893

Mısra: 8

Asla, hiçbir zaman.

Gözüme işşabā
hinde ideremhāk-i
dildārı
Gözüme
koymazamhergiz
yiter
kühliŞifāhānuñ

27. **hergiz:**

Gazel 1911

Mısra: 9

Asla, hiçbir zaman.

Hergizcefāvü
cevrin añupnāle
kılmaya
Çekse Muhibbī bir
niçe yıllar
cefāgöñül

28. **hergiz:**

Gazel 1924

Mısra: 10

Asla, hiçbir zaman.

Ger Hāk ide bir
dañıvişālūñi
müyesser
Hergiz bu
Muhibbīdimeyeāh
ne müşkil

29. **hergiz:**

Gazel 1938

Mısra: 2

Asla, hiçbir zaman.

Hüsñüñiressām-ı
kudret yazdı evvel
ber-kemāl
Ol muğanni'

nağşahergiz iremez
vehm ü hayāl

30. **hergiz:**

Gazel 1969

Mısra: 6

Asla, hiçbir zaman.

Dilde
muğkemurdıbünyād
ın ezal bennā-yı
'ışk
Gelmeye bārān-ı
eşkümdenañahergiz
halel

31. **hergiz:**

Gazel 1970

Mısra: 3

Asla, hiçbir zaman.

Gerekmez
zülfüñemeşşātaherg
iz
Olur mı
āfitābmuhtāc-ı
şaykal

32. **hergiz:**

Gazel 1977

Mısra: 5

Asla, hiçbir zaman.

'Āşıkammā ki
añmamhergiz ben
vuşlatı
Yārdan ancak
hemāñkahr u 'itāb
ister göñül

33. **hergiz:**

Gazel 1993

Mısra: 8

Asla, hiçbir zaman.

Yanmasam eger zer
gibi hicrāteşine ger

Hergizcihānda
bulmaz idüm ben
şafā-yı dil

34. **hergiz:**

Gazel 1993

Mısra: 9

Asla, hiçbir zaman.

Benden Muhibbī
isteme hergizşalāh
u zühd
Rüsvā-yıhalkitdi
beni mācerā-yı dil

herkes:

1. **herkese:-e**

Gazel 1588

Mısra: 9

*Kim varsa hepsi,
mevcut olan bütün
insanlar.*

Dileremcān-ıla
dilden ire herkese
in'āmuñ
Gelene
kanı'embaña
kimesneye
hasūdum yok

2. **herkesün:-üñ**

Gazel 1639

Mısra: 6

*Kim varsa hepsi,
mevcut olan bütün
insanlar.*

Kimi şāfi kimi
şūfiñhalk-ı
'ālemmuhtelif
Herkesün bir kār[ı]
vardurşeyh-ile var
şāba bak

hes u hâşâk-i âb-

âverdüme:

1. **hes u hâşâk-i âb-**
âverdüme:

Gazel 1674

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

*Çer çöp ve suyun
getirdiği süprüntü.*

Gözüm yaşı

n'olakapıñaitse

Ĥes u hâşâk-i âb-

âverdüme bak

hevâ:

1. **hevâsı:-sı**

Gazel 1568

Mısra: 3

Arzu, heves.

Eyledi

ķaddüñhevâsimüsta

ķımtab'umbenüm

Lıkebrüññhayâliit

di 'aķlumünharif

2. **hevâya:-ya**

Gazel 1574

Mısra: 3

Arzu, heves.

Meylidüpgöñlümhe

vâyanâleyeâhengide

r

Her ne dem ki

çalına ğam

meclisinde nây-ı

'ışk

3. **hevâsı:-sı**

Gazel 1590

Mısra: 8

Arzu, heves.

Dil zevrakı ki düşdi

yine baħr-ı eşküme

Āhumdan özge

didümanuññiçhevâs

ı yok

4. **hevâlaruñ:-laruñ**

Gazel 1743

Mısra: 6

Arzu, heves.

Uyduñhevâ-

yızülfineuslanmadu

ñdilâ

Saña neler kıla

göresin bu

hevâlaruñ

5. **hevâ:**

Gazel 1761

Mısra: 4

Arzu, heves.

Dil şu'lesiniseyl-i

sirişkümiderziyâd

Dilden çıkan derd-

ile âhumhevâ gerek

6. **hevâdur:-dur**

Gazel 1801

Mısra: 1

Arzu, heves.

Tolu sevdâñ-

ılabâşumdahevâdur

kâkülüñ

Ĥalkaħalka

boynuma bend ü

belâdurkâkülüñ

7. **hevâlaruñ:-lar, -uñ**

Gazel 1853

Mısra: 6

Arzu, heves.

Baş koşma bend-i

zülfinedüşdükbelâ

ra

Başdan çıkara seni

dilâ bu hevâlaruñ

8. **hevâsında:-sı, -n, -da**

Gazel 1854

Mısra: 7

Arzu, heves.

İşitdimegerzülfihev

âsındayilersin

Şahrâ-

yıHotendegöbegidü

şdigazâluñ

9. **hevâya:-ya**

Gazel 1876

Mısra: 3

Arzu, heves.

Āhtopınhevâya

kaçan atsam pertâb

Fetħ idem gibi

gelürķal'asınıgerdü

nuñ

10. **hevâsı:-sı**

Gazel 1887

Mısra: 2

Arzu, heves.

Gülşenüñ her

güşesindutdışadâsıb

ülbülüñ

'Āşık-ı şürîdedür

gitmez

hevâsıbülbülüñ

11. **hevâsında:-sı, -n, -da**

Gazel 1922

Mısra: 3

Arzu, heves.

Ser-i

zülfihevâsındañiç

'âşıklarölmüşdür

Bu ben
miskînekaşditdikem
endalup ele kâkül

12. **hevâ:**

Gazel 1982

Mısra: 10

Arzu, heves.

Sorarsañ var-durur
gönlümdeâteş
Gözümde
māvübaşumdahevā
bil

13. **hevâ:**

Gazel 1983

Mısra: 8

Arzu, heves.

Sakin aldanma cāha
olma mağrūr
Elüñdentiz gider anı
hevā bil

14. **hevāda:-da**

Gazel 1994

Mısra: 10

Arzu, heves.

Başdan çıkarsa
zülfiMuhibbiyiğam
degül
Kim didibumaña ki
dāyimhevāda ol

hevā ile tolu:

1. **hevā ile tolu:**

Gazel 1607

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Arzu\heves ile

dolu.

Āh kim ser-
geşteyembaşumhev
ā ile tolu

Güşkıldumçünkikar
şumda çalındı nāy-ı
‘ışk

hevādār:

1. **hevādāruñam:-uñ, -**
am

Gazel 1849

Mısra: 1

Āşık. II Heva

sahibi, meyilli.

Düşdümhevā-yı
zülfe

hevādāruñamsenüñ

Yine belā-yı zülfe

giriñtāruñamsenüñ

hevādāruñ olmasa:

1. **hevādāruñolmasa:-**
masa

Gazel 1713

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Dost olmak;

tutkunu olmak.

Ĥāk-i pāyuñarevān

olmazdı iyserv-i

revān

Gözlerüm yaşı ger

olmasa

hevādāruñsenüñ

hevānuñ rengin:

1. **hevānuñ rengin:**

Gazel 1780

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Havanın rengi.

Dinür su vühevānuñ

rengi yokdur

Yaratdı ol bilür

rengin hevānuñ

hevā-vı ‘ālem-i ‘ışk:

1. **hevā-yı ‘ālem-i ‘ışk:**

Gazel 1668

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Aşk aleminin

arzusu.

Muhibbidegme kes

qadrini bilmez

Küşādedürhevā-yı

‘ālem-i ‘ışk

hevā-vı dil:

1. **hevā-yı dil:**

Gazel 1993

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Gönlün arzusu,

isteği.

Var mı ‘aceb

bencileyin mübtelā-

yı dil

Başından anuñ

gitmeye bir dem

hevā-yı dil

hevāy-ı in ü ānum:

1. **hevāy-ı in ü ānum:-**

um

Gazel 1636

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Ne yakına ne

uzağa heves (yok).

Ne dünyāğuşşası

bende ne ‘uqbā

fikrin eyler dil

Hemāñdāra

‘āşıkvanhevāy-ı in

ü ānum yok

hevā-vı ‘ışk:

1. hevä-yı 'ışk:

Gazel 1643

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Aşk havası II Aşk

arzusu.

Zülf-i

nigârıitdiperîşânnēs

îm-i şubh

Virdüm bu

'ömribādāvüaldumh

evā-yı 'ışk

hevā-yı 'ışka:

1. hevä-yı 'ışka:-a

Gazel 1902

Mısra: 13

Kelime Tipi: -

Aşk havası II Aşk

arzusu.

Ger hevä-yı

'ışkapervāz itse tañ

mı cān u dil

Himmat

idüpçünkimihrüñpe

rr-ile bāyleydüñ

hevā-yı 'ışk-ıla:

1. hevä-yı 'ışk-ıla:--ıla

Gazel 1831

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Aşk havası II Aşk

arzusu.

Zerre-veş ser-

geştesinçün ol

güneş ruhsāra sen

Bu hevä-yı 'ışk-ıla

it özüñiyolındaḥāk

hevā-yı ser-i zülf-i vār:

1. hevä-yı ser-i zülf-i

yār:

Gazel 1866

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Sevgilinin saçının

ucunun arzusu.

Her kimde kim

hevā-yı ser-i zülf-i

yār ola

Evvel ḳademdelā-

büdaña terk-i ser

gerek

hevā-yı zülfe:

1. hevä-yızülfe:-e

Gazel 1849

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

(Sevgilinin)

saçının arzusu, hevesi;

(sevgilinin) saçının

sevgisi.

Düşdümhevā-yı

zülfe

hevādāruñamsenüñ

Yine belā-yı zülfe

giriñtāruñamsenüñ

hevā-yızülfine:

1. hevä-yızülfine:-ne

Gazel 1743

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Sevgilinin saçının

arzusu.

Uyduñhevā-

yızülfineuslanmadu

ñdilā

Sañā neler kıla

göresin bu

hevālaruñ

heves:

1. hevesüm:-iüm

Gazel 1645

Mısra: 4

Arzu, istek.

Küyünimaḳāmeyle

mişemcān u

gönülden

'Arz eyleseler

cenneti añahevesüm

yok

2. hevesin:-in

Gazel 1715

Mısra: 7

Arzu, istek.

Zülfüñ hevesin

eylese dīvāne 'aceb

mi

Günden güne

başıñdagısevdayıbü

yütdük

3. hevesüñ:-üñ

Gazel 1833

Mısra: 1

Arzu, istek.

Vaşlınairmege ger

var-ısa iy dil

hevesüñ

Terk-i cān eyle

yolında pes ol 'İsī-

nefesüñ

4. heves:

Gazel 1844

Mısra: 10

Arzu, istek.

Ger müyesser ola

küyüñdaMuḥibbīye

vaṭan

Gelmeye zerre

heves gönlinebāğ-ı

iremüñ

5. heves:

Gazel 1847

Mısra: 3

Arzu, istek.

Var-ısa sende heves
görmegerü-yı yarı
Meşrebüñâb-ı revân
gibi yüzüñhâk
gerek

heves itse:

1. heves itse:-se

Gazel 1648

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Heveslenmek.

Türüñüñla' ledönüpd
ür lebi kan içmeg-
ile
Döstüm olmaz
'aceb itse heves
kana şadağ

heves-i levli:

1. heves-i levli:

Gazel 1842

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Leylâ'nun arzusu.

Yanalî âteş-i 'ışğa
heves-i Leylî ile
Müdegül başında
duñânıgörinürMecn
ünüñ

hey:

1. hey:

Gazel 1655

Mısra: 8

Nida, seslenme

ünlemi.

Göz göre

hattıgelüpkaşd

eyledi îmānuma

Hey ne

kāfirdürmeded ol

dīni yok îmānı yok

2. hey:

Gazel 1663

Mısra: 2

Nida, seslenme

ünlemi.

Şāhid ü şem' ü

şarāb u

nuqlhergizbāde yok

Kıl

ṭalebvirmekHūdānu

ñdime hey üftāde

yok

3. hey:

Gazel 1665

Mısra: 2

Nida, seslenme

ünlemi.

Sanma iyşeh kim

kapuñdanālevüferyā

d yok

Hey ne

zālimsinsenüñbeñze

rkatuñdadād yok

4. hey:

Gazel 1725

Mısra: 4

Nida, seslenme

ünlemi.

İñlesemāh eylesem

güşeyleyüp kılmaz

nazar

Hey ne zālimdür o

yārşolfāriğu'l-

bālümgörün

5. hey:

Gazel 1726

Mısra: 8

Nida, seslenme

ünlemi.

Diller alduñ evvel

āhırgāret-i

dīneyledün

Hey

göziāfetmegeryog-

ımişimānuñsenün

6. hey:

Gazel 1789

Mısra: 8

Nida, seslenme

ünlemi.

Bī-

günehcellādçeşmika

numı dökmek diler

Hey

müslmānlarmeded

eyleñ o hūñiden

dilek

7. hey:

Gazel 1822

Mısra: 1

Nida, seslenme

ünlemi.

Hey ne

şīrindürşehālā'l-i

şeker-rizüñsenün

'Āleme fitne

virürzül-f-i dil-

āvüzüñsenün

8. hey:

Gazel 1843

Mısra: 4

Nida, seslenme

ünlemi.

Eñegüñçâhınadüşdit
olaşaldan zülfe dil
Hey o
miskînüñyirinzencîr
ü zindâneyledüñ

9. hey:

Gazel 1878

Mısra: 6

Nida, seslenme

ünlemi.

Zülf-i pîç-â-
pîçüñizencîridüpgâ
hîkemend
Hey niçe ‘âkilleri
‘ışkuñlaMecnüneyl
edüñ

heybet:

1. heybetüñden:-(ü)ñ, -
den

Gazel 1657

Mısra: 6

Büyüklük, azamet.

Burqa’uñkeşfeyledü
ñyüzüñdeniyşâh-ı
rüsül
Heybetüñden on
sekiz biñ
‘âlemitdiler ‘arağ

2. heybet:

Gazel 1978

Mısra: 2

Büyüklük, azamet.

Bak bu deryâ
‘âleminîçe kuşatmış
‘ibret al
Gör
nehengindürlüdürlü
mâhîlerden heybet
al

hezâr:

1. hezâr:

Gazel 1643

Mısra: 1

Bülbül II Aşık.

Oldum hezârcân-ıla
ben mübtelâ-yı ‘ışk
Eksükdegülbaşdana
nuñçünbelâ-yı ‘ışk

hezâr itsem:

1. hezâritsem:-sem

Gazel 1690

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Binlerce etmek,

çoğaltmak.

Gülşen-i
hüşnümedidî seni
zâr itsem gerek
Şubholincazârnlık
eyler hezâr itsem
gerek

hezâr olmak:

1. hezâr olmak:

Gazel 1600

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Bülbül (gibi)

olmak.

Yaraşur gül gibi ol
mehemîşe gül-
‘izâr olmak
Baña budur
dañılâyıkañakarşuh
ezâr olmak

hezârân:

1. hezârân:

Gazel 1567

Mısra: 12

Pek çok, fazla.

Bu

Muñibbîsanmañuz
kim döstlar yüz
döndüre
Leşker-i a’daeger
olsa hezârânşâfşâf

2. hezârân:

Gazel 1630

Mısra: 3

Pek çok, fazla.

Şadhezârânñüb-rüiy
dil temâşâisteseñ
Cângözi görür
cemâl-i yâr[1] aç
her cāya bak

hîç:

1. hîç:

Gazel 1512

Mısra: 2

Asla, hiçbir zaman.

Fâriğ ol gel eyleme
dünyâiçüñiy dil
nizâ’
Hâşıl itmezsin sen
andan nesne
hîçillâşudâ’

2. hîç:

Gazel 1513

Mısra: 3

Asla, hiçbir zaman.

Kesilmez düd-ı
âhuññiçbaşuñdan
Benüm tek yakılup
pür nâr olan şem’

3. hîç:

Gazel 1524

Mısra: 14

Asla, hiçbir zaman.

İyMuhıbbî yan
yakıl derdüñiammâ
söyleme
Niçe yanar oda gör
hîç eylemez güftâr
şem'

4. hîç:

Gazel 1538

Mısra: 10

Asla, hiçbir zaman.

Her kim
Muhıbbîşî' rini
bilmez nazîredir
Kebk-i
hürâmabeñzemeyehî
çkâr-ı zâğ

5. hîç:

Gazel 1545

Mısra: 8

Asla, hiçbir zaman.

İster-iseñ sen huzûri
tut tecerrüd 'âlemin
Fâriğ u merd-i
cihân ol gözleme
hîç sol u sag

6. hîç:

Gazel 1620

Mısra: 9

Asla, hiçbir zaman.

İşabâyârenedeñç
görmedi şubh-ı
vişâl
Kalmış
zulmetşebindeişide
nlerden ırak

7. hîç:

Gazel 1627

Mısra: 2

Asla, hiçbir zaman.

Her ne deñlü var
günâhdünyâdaitdü
mgizlü yok
Sañarüşendür kamu
hîçsañagizlü nesne
yok

8. hîç:

Gazel 1631

Mısra: 2

Asla, hiçbir zaman.

Her kişi bir
nesneden korkar
ben eyyâm-ı firâk
Olmasaydı kâşkî
'âlemdehîçnâm-ı
firâk

9. hîç:

Gazel 1635

Mısra: 1

Asla, hiçbir zaman.

Ol şeh-i hûbâni gör
hîç kullarına dâdı
yok
Hoşbilürcevr ü cefâ
fennin veliüstâdı
yok

10. hîç:

Gazel 1638

Mısra: 6

Asla, hiçbir zaman.

Benüm gibi
kuluñçokduregerçiâ
sitânuñda
Ve lîkinehl-i
'ışkuñhîçsenün tek
pâdişâhi yok

11. hîç:

Gazel 1654

Mısra: 10

Asla, hiçbir zaman.

'İşkâdüşdüm
kalmadı şabrüm
olup dilden berî
Yâllâhîolmasunhîç
kimseler nâ-çâr-ı
'ışk

12. hîç:

Gazel 1664

Mısra: 3

Asla, hiçbir zaman.

Hîçhalâşayir mi
kalur anı men'
itmez siper
Şolhadeng-i
gamzesinhişm-ıla
atan yaya bak

13. [hîç]:

Gazel 1665

Mısra: 10

Asla, hiçbir zaman.

'Âlemigezdüm
kamu halkı görüp
şâd [u] ferağ
Bu Muhıbbî gibi lîk
arada [hîç] nâ-şâd
yok

14. hîç:

Gazel 1667

Mısra: 1

Asla, hiçbir zaman.

'Âşıkun gitmez
dilinden hîçhüy u
hây-ı 'ışk
Tutsararız u semâyı
ser-te-ser gavğâ-ı
'ışk

15. hîç:

Gazel 1686

Mısra: 8

Asla, hiçbir zaman.

Öğrenüpsinhiçrodın

ayakmagı

‘aşıklarun

Hîçnazrûñyog-ıdı

olmasa bu

hüyüñsenün

16. hîç:

Gazel 1699

Mısra: 7

Asla, hiçbir zaman.

Sen eyü olmaz-ısañ

senden

sorilmazhîçneseb

Faħr kılma assısı

yok saña ata ananuñ

17. hîç:

Gazel 1700

Mısra: 4

Asla, hiçbir zaman.

Katı

göñlidilberünbeñzer

ki seng-i hâredür

Dokınur mı

kimseye

hîçnef’iseng-i

hârenün

18. hîç:

Gazel 1702

Mısra: 8

Asla, hiçbir zaman.

N’olarenğın ise

şi’rün selef

şi’rinedaħl itme

Dimişler

‘âlemiçinde

bulınmazhîçedebede
nyig

19. hîç:

Gazel 1730

Mısra: 10

Asla, hiçbir zaman.

Kim gözüm yaşına

bend itse

Muħibbîañadi

Kimse

sedbaglamadıñine

hîçCeyhunuñ

20. hîç:

Gazel 1743

Mısra: 9

Asla, hiçbir zaman.

YokdurMuħibbî

gibi selimışiddikhîç

Çokduregerçipâdişe

hümâşınâlarun

21. hîç:

Gazel 1753

Mısra: 6

Asla, hiçbir zaman.

Kaçan ki tîre-şeb

olsa irer maṭlûbına

‘âşık

Yanında ‘âşıkâ

nesne

görinmezhiçşebden

yig

22. hîç:

Gazel 1767

Mısra: 9

Asla, hiçbir zaman.

Muħibbî ola mı

hîçsaña hem-ser

Ki sen bir tâze gül

ol hâr u hâşâk

23. hîç:

Gazel 1788

Mısra: 8

Asla, hiçbir zaman.

N’olarenğın ise

şi’rüm selef

şi’rinedaħl itme

Dimişler ‘âlem

içinde

bulınmazhîçedebede

nyig

24. hîç:

Gazel 1802

Mısra: 8

Asla, hiçbir zaman.

Dem dem artar hoş

çekersin miħnet ü

bâr-ı ğamı

Hîçsenün gibi dilâ

bir üstür-i

nergörmedük

25. hîç:

Gazel 1815

Mısra: 9

Asla, hiçbir zaman.

Bend-i

zulfündenMuħibbîo

ılsar mı hîççalâş

Halkaħalkakākülün

denañaçündameyle

dün

26. hîç:

Gazel 1860

Mısra: 4

Asla, hiçbir zaman.

Niçe yıllar

ṭalebıldumirişdüm

şükri maṭlûba

Bilen hoş bilmeyen

bilsünyog-
mıŧıŧıçtaledbenyig

27. hıç:

Gazel 1909

Mısra: 1

Asla, hiçbir zaman.

Olmasa
dünyāmurāduñcadil
āhıçgamdegül
Çünkibunūñşādılığı
tız geçer bir dem
degül

28. hıç:

Gazel 1914

Mısra: 10

Asla, hiçbir zaman.

Giceñitevhıd ile
geçürMuhibbıŧubħa
dek
Hıçdünyālezzetineb
eñzemez bir lezzet
al

29. hıç:

Gazel 1921

Mısra: 2

Asla, hiçbir zaman.

Kalması dilde karar
u ŧabr u bu tende
mecāl
Āh kim
hıçbilmedümbañane
dendürüŧubħāl

30. hıç:

Gazel 1932

Mısra: 10

Asla, hiçbir zaman.

Yarığyar-
ılagördükdeMuhibb
ııtdiāh

Didi kim olmaz-
mıŧı ‘ālemdehıçbı-
ħār gül

31. hıç:

Gazel 1941

Mısra: 12

Asla, hiçbir zaman.

Karŧusındamedħ
okursa bülbüle gül
incinür
Lık gitmez hıç
yanından olımazbı-
ħār gül

32. hıç:

Gazel 1946

Mısra: 2

Asla, hiçbir zaman.

Çün ezal ressām-ı
kudret yazdı
ħüsnünber-kemāl
Nağŧ-ı
ŧun’ıdurırıŧmezaña
hıçfehm ü ħayāl

33. hıç:

Gazel 1969

Mısra: 4

Asla, hiçbir zaman.

Açamazsın ‘uğde-i
zülfini esme işsabā
Degmecidd ü cehd-
ile olmaya hıç bu
‘uğdeħal

34. hıç:

Gazel 1980

Mısra: 1

Asla, hiçbir zaman.

Sıret olmasa ŧeref
virmeyehıçħüsn ü
cemāl

ŧüretealdanmayupsı
retgözetdiehl-i ħāl

35. hıç:

Gazel 1986

Mısra: 4

Asla, hiçbir zaman.

Āsitānuñ gerçi kim
çarħ-ı
felekdenyücedür
Çıkmagaāhum yiter
hıçrısimāñħacetdeg
ül

36. hıç:

Gazel 1990

Mısra: 1

Asla, hiçbir zaman.

‘Āŧıka yaŧı yiter
hıçābañahācetdegül
İñlesünderd-ile dil
dölābañahācetdegül

37. hıç:

Gazel 1990

Mısra: 10

Asla, hiçbir zaman.

İki
‘ālemdeMuhibbıye
yiter cāñakapuñ
Andan özge olmaya
hıçbābañahācetdegü
l

38. hıç:

Gazel 1996

Mısra: 4

Asla, hiçbir zaman.

Egerçi mezra’-ı
dilde gözüm
toħmını çok ŧaçdum
Belāvüğayrımiñnet

denbañavirmedihç
hâşıl

39. **hiç:**

Gazel 1545

Mısra: 3

Mümkün mü?

Mihr ü mehdenhîç

bulur mıydı bu

‘âlemziyâ

Yakmasaydı nūr-ı

hüsnüñdengelüp

anlar çerâğ

40. **hiç:**

Gazel 1931

Mısra: 7

Mümkün mü?

Hîçte’sîr ide mi

yaşum ile âhumaña

Qalbıneyârũñcihând

a kim diye mermer

degül

41. **hiç:**

Gazel 1970

Mısra: 7

Mümkün mü?

Hadîs-i

zülfhîçkûteh olur

mi

Anuñçüngüft ü

güsidur müselsel

42. **hiç:**

Gazel 1580

Mısra: 4

Fiilin anlamını

pekiştirmek için

kullanılan söz.

Sınsa ger

göñlümcefävücevr-

ile olmaz ‘aceb

Hîçtaħammül mi
idersengetokınsaşış
e bak

43. **hiç:**

Gazel 1601

Mısra: 3

Fiilin anlamını

pekiştirmek için

kullanılan söz.

Hîç düşer mi alasin

nām-ı şerfınagzuña

Evvelâlâyıķ budur

agzuñ gül-âb-ıla

yumak

44. **hiç:**

Gazel 1777

Mısra: 6

Fiilin anlamını

pekiştirmek için

kullanılan söz.

Kozâhid itme ‘ışķ

ehlin melâmet

Hîç ‘âşıķ gözleye

mi nām-ılaneng

45. **hiç:**

Gazel 1831

Mısra: 4

Fiilin anlamını

pekiştirmek için

kullanılan söz.

Ni’met-i

vaşluñığayrabañahi

crân şerbetin

Hîçehıbbâsın kişi

zehr-ile eyler mi

helâk

46. **hiç:**

Gazel 1590

Mısra: 6

*Far. hiç, önemsiz,
hiç denecek kadar az.*

Göñülvirenler

‘ışķabakupıbtidâsın

a

Soñrabilürler anı ki

hiçintihâsı yok

47. **hiç:**

Gazel 1590

Mısra: 8

*Far. hiç, önemsiz,
hiç denecek kadar az.*

Dil zevrakı ki düşdi

yine baħr-ı eşkûme

Âhumdan özge

didümanũñhîçhevâs

ı yok

48. **hiç:**

Gazel 1604

Mısra: 1

*Far. hiç, önemsiz,
hiç denecek kadar az.*

Ĥam-ı

ebrülarũğördifelek

de kalmadı hîçtâķ

Yüzüñnürü ile

rüşengörinürdide-i

âfâķ

49. **hiç:**

Gazel 1584

Mısra: 6

Hiç, başka.

Şem-i

ruhsârũnacânâcân u

dil yaksam n’ola

Bâl ü perden

ğayrıçünpervânenü

ñhîçbârı yok

hiç bir:

1. hîç bir:

Gazel 1569

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Hiçbir.

Kâtib-i

küdretyazupruhsâru

ñaNürâyetin

Olmaya hâttuñ gibi

hîç bir hâtzîbâlañif

hîç bir kimseve:

1. hîç bir kimseve:-ye

Gazel 1914

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Hiç kimse.

Hây-ñ'âh ol itme

hîç bir kimseve sen

kem nazar

Halk-ı

'âlemtâdiylersenüñi

çünrahmet al

hîç düşer mi:

1. hîç düşer mi:

Gazel 1693

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Hiç uygun olur

mu? || Uygun değildir,
yakışmaz.

Gün yüzüñ göster

vefâ kıl

'ahdüñeybî-vefâ

Hîç düşer mi

va'deyi terk

eyleyüp hoş

eylemek

2. hîç düşer mi:

Gazel 1976

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Hiç uygun olur
mu? || Uygun değildir,
yakışmaz.

Oturup taht-ı

çemende başına

sulñan iken

Hîç düşer mi

kapukapu eyleye

dervâze gül

hîç kes:

1. hîç kes:

Gazel 1950

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Hiç kimse.

Deşt-i ğamda

bulmaz-iken hîç kes

bir kaçre su

Bu ne hikmetdür

ben itdüm gözlerüm

yaşın sebîl

hîçkesüñ:

1. hîçkesüñ:-üñ

Gazel 1833

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Hiç kimse.

Yakısar 'âkıbeti kül

idiserâh beni

'Acabâ bencileyin

hâli mi var

hîçkesüñ

hîç kimse:

1. hîç kimse:

Gazel 1521

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Hiç kimse, bir kişi
bile.

Sürme

kapuñdanMuñibbî

gelse 'arz-ı hâliçün

Şâh

'âdildürküñendenolı

mazhîç kimse men'

hîç ola mı:

1. hîç ola mı:

Gazel 1886

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Hiç olur mu?

Olmaz.

Sünbül saçına hîç

ola mı an[ı]

beñzedem

Bâzâr içinde bir

pula

bağıbenefşenüñ

hîç olur mı:

1. hîç olur mı:

Gazel 1884

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Hiç olur mu? II

olmaz.

Dil diler

'ışkâteşinsinemdeki

tmân eylemek

Hîç olur mı

karañudaberķpinhâ

n eylemek

hîç olur mı kurtıla:

1. hîç olur mı kurtıla:

Gazel 1546

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Hiç kurtulabilir
mi?.

Hîç olur mı kurtıla
bu murg-ı dil
Dâne ide
hâlinizülfiniag

hiçrevâ mı ola:

1. **hiçrevâ mı ola:**

Gazel 1537

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Hiç uygun olur

mu?

Hîçrevâ mı ola
gülşendeMuhibbîbü
lbülûñ
Dutmayupdañnâlesi
ne olasin andan irag

hiçrevâmdur:

1. **hiçrevâmdur:**

Gazel 1594

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Uygun mudur? II

Hiç yakıştır mı?

Pâdişâhumdâdumag
eldiMuhibbîkapuña
Gösterürsinhiçrevâ
mdur ana bî-dâdlık

2. **hiçrevâmdur:**

Gazel 1624

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Uygun mudur? II

Hiç yakıştır mı?

Hîçrevâmdurnigârâ
olmuş iken âşinâ
Saña kim telkîn
kıldı anı koyup
yâda bak

hicâb:

1. **hicâbın:-m**

Gazel 1557

Mısra: 9

Perde, örtü.

Ref'

idüpnefsünhicâbing
ördihüsni dilberi
Bu Muhibbîoldıçün
nükte-şinâs-ı men-
'aref

hicâz:

1. **hicâz:**

Gazel 1894

Mısra: 5

Mekke ve Medine

*şehirlerinin bulunduğu
coğrafya.*

Güllerünmedhinaña
ngâhîHicâz u geh
'ıraq
Rüz u
şebanuñiçünturmaz
zebânibülülün

2. **hicâzı:-ı**

Gazel 1887

Mısra: 5

Müzikte Hicaz

*makamı. IIMekke ve
Medine şehirlerinin
bulunduğu coğrafya.*

Gehhicâzıseyriderg
âhnevâdarâstı
Çepdegülgüyended
ürhoşduredâsıbülbü
lün

hicr:

1. **hicr:**

Gazel 1515

Mısra: 5

Ayrılık.

Hicr imiş
soñıvuşlatuñbildüm
İtmem andan
berüvişâletama'

2. **hicriyle:-i, -yle**

Gazel 1531

Mısra: 11

Ayrılık.

Bu

Muhibbîhastanuñ

hicriyle

sorsañhâlini

Âh u efgânoldı işi

işidenlerdenrag

3. **hicrûn-ile:-üñ, --ile**

Gazel 1756

Mısra: 4

Ayrılık.

Bîmâr-ı

'ışkolmuşamiyyâr-ı

mihribân

Sorsañ beni hicrûn-

ile olmuşamhelâk

4. **hicr-ile:--ile**

Gazel 1817

Mısra: 7

Ayrılık.

Hicr-ile yanupcân u

dil kül oldıcismüm

ser-te-ser

Rüy-ı

zerdümbenümyaşu

mı sen al eyledün

5. **hicr-ile:--ile**

Gazel 1844

Mısra: 2

Ayrılık.

Dâl kıldı

bilümühasret-i ebrû-

yıhamuñ
Yakdı odlara beni
hicr-ile cevr ü
sitemuñ

6. **hicrũñ:-ũñ**

Gazel 1912

Mısra: 3

Ayrılık.

Şolkadar kan
agladumhicrũñ
elinden āh kim
Oldı bu
kanluyuşumdan her
der ü dīvār gül

7. **hicrũñle:-ũñle**

Gazel 1924

Mısra: 7

Ayrılık.

Hicrũñleşchā kaldı
göñülrāh-ı belāda
Olmasa
egergambaña hem-
rāh ne müşkil

hicr ara:

1. **hicr ara:**

Gazel 1878

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Ayrılık içinde. II

Ayrılık ile.

Hasta oldum hicr
ara
bildümşifâyâçäre
yok
İytabîb-i dil
mededsen terk-i
kânüneyledüñ

hicrâtesine:

1. **hicrâtesine:-ne**

Gazel 1993

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Ayrılık ateşi.

Yanmasam eger zer
gibi hicrâtesine ger
Hergizcihânda
bulmaz idüm ben
şafâ-yı dil

hicrbelâsın:

1. **hicrbelâsın:-n**

Gazel 1897

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Ayrılık belası.

‘Işk ehli niçe çeke
çeke hicrbelâsın
Cânnakıyupvireege
r ser dañınâzük

hicr elinden:

1. **hicrelinden:-nden**

Gazel 1818

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Ayrılık elinden.

Bend olup dām-ı
belâyahicr elinden
niçe gün
Furşat el virdi
hemān ‘azm-i nigār
itsem gerek

2. **hicr elinden:**

Gazel 1931

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Ayrılık elinden.

Yoluñacānumfedād
ur sanma sîm ü zer
degül

Dem mi vardurhicr
elinden
uşbuçeşmüm ter
degül

hicrodına:

1. **hicrodına:-na**

Gazel 1686

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Ayrılık ateşi.

Ögrenüpsinhicrodın
ayakmagı
‘âşıklaruñ
Hiçnazürüñyog-ıdı
olmasa bu
hüyuñsenüñ

hicrodından:

1. **hicrodından:-ndan**

Gazel 1533

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Ayrılık ateşi.

Hastahālemhicrodın
danyiryroidisineda
ğ
Şerbet-i la’lũñ umar
çünoldı pür-
sevdādımāğ

hicrān:

1. **hicrāna:-a**

Gazel 1732

Mısra: 2

Ayrılık.

Maḥabbetçün ezal
cānānasalduñ
Dil ü
cānıyakuphicrānasa
lduñ

2. **hicrānuḥ:-uḥ**

Gazel 1840

Mısra: 6

Ayrılık.

Öldürür bir
yañağam bir
yañafirkatbaşuma
Bir yañadan gör
neler
getürdihicrānuḥisen
uḥ

3. **hicrāna:-a**

Gazel 1864

Mısra: 9

Ayrılık.

Şād olup
vaşlaMuḥibbī olma
hicrānamelül
Her ne gelse luḥdur
ya kahrı hoş
görmek gerek

4. **hicrān:**

Gazel 1920

Mısra: 2

Ayrılık.

Fırkat-ile eşk-i
çeşmüoldıcānā
hem çüNİL
İrmez-istem
vaşluñahicrān beni
eyler katİL

5. **hicrān:**

Gazel 1929

Mısra: 7

Ayrılık.

Hicrān eleml
pārekilurkenyüregü
māh
Bir yaña ura

ḥançer-i ğam yara
ne müşkil

6. **hicrān:**

Gazel 1953

Mısra: 4

Ayrılık.

İy dil-i şürıdeefġān
eyle kim
Gıtdihicrān gelmedi
rüz-ı vişāl

7. **hicrāna:-a**

Gazel 1970

Mısra: 10

Ayrılık.

Dirġā az imiş
vaşluñzamānı
Velhicrānahadyokd
urmuḥavvel

hicrānşebın:

1. **hicrānşebın:-n**

Gazel 1536

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Ayrılık gecesi.

Niçeye dek
çekelümiydöst bu
hicrānşebın
'Ārızuñlarüşen it
itdüñtemennā-
yıçerāġ

hicrānşebinde:

1. **hicrānşebinde:-nde**

Gazel 1534

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Ayrılık gecesi.

Bu Muḥibbīye yiter
hicrānşebindeşem'-i
dil

Döstlarḥācetdegüld
üryakmañuz anda
çerāġ

2. **hicrānşebinde:-nde**

Gazel 1593

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Ayrılık gecesi.

Bu
Muḥibbīḥastayihicr
ānşebindeañmaduñ
İyḫabīb-i dil iriş kim
cānda kaldı bir
ramaġ

3. **hicrānşebinde:-nde**

Gazel 1646

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Ayrılık gecesi.

Hicrānşebindecānāḥ
ālüm katı dıger-gün
Ben ḥasretiyle
öldüm gel
intizārayir yok

4. **hicrānşebinde:-nde**

Gazel 1650

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Ayrılık gecesi.

Düşeli
hicrānşebinde gün
yüzüñdenayruāḥ
Sanma kim
cānbülbülinüñşubḫo
İncazārı yok

5. **hicrānşebinde:-nda-**

e

Gazel 1668

Mısra: 3

Kelime Tipi: -
Ayrılık gecesi.

Olup
hicrānşebindezār u
giryāñ
Baña göstermedi
şubh hem-dem-i
‘ışk

6. **hicrānşebinde:-nde**

Gazel 1681

Mısra: 5

Kelime Tipi: -
Ayrılık gecesi.

Dōstumhicrānşebin
de gelmiş-idi cān
lebe
Cānfedā olsun beni
vaşluñ ile
şādeyledüñ

7. **hicrānşebinde:-n, -
de**

Gazel 1831

Mısra: 10

Kelime Tipi: -
Ayrılık gecesi.

İrişüprüz-ı vişāle bu
Muhibbīhāsta-dil
Olısarhicrānşebinde
āhir ol miskīnhelāk

8. **hicrānşebinde:-nde**

Gazel 1851

Mısra: 3

Kelime Tipi: -
Ayrılık gecesi.

Āh kim
hicrānşebindebañah
‘āb olsa naşib
Düşdebārī ol boyı
servi derāgūş
eylemek

9. **hicrānşebinde:-nde**

Gazel 1896

Mısra: 5

Kelime Tipi: -
Ayrılık gecesi.

Kāse-i miñnet içer
hicrānşebindeehl-i
‘ışk
Çeşminirūşen kılan
ğayruñvişālūñdürse
nūñ

10. **hicrānşebinde:-n, -
de**

Gazel 1994

Mısra: 5

Kelime Tipi: -
Ayrılık gecesi.

Hicrānşebindekaldu
meyāmehlikāmeded
Eyle ulū’ yüzüñi
göster ziyāda ol

hicrān şerbetin:

1. **hicrānşerbetin:-n**

Gazel 1831

Mısra: 3

Kelime Tipi: -
Ayrılık şerbeti.

Ni’met-i
vaşluñığayrabañahi
crān şerbetin
Hīçehibbāsın kişi
zehr-ile eyler mi
helāk

hicret:

1. **hicretin:-iñ**

Gazel 1941

Mısra: 18

*Hz. Muhammed’in
altı yüz yirmi iki yılında*

*Mekke’den Medine’ye
göç etmesi.*

Kendüyeitdimehāfe
āşiyānınbülbüli
Hicretin
bildürdiğalka eyledi
izhār gül

hicr-i dilberden:

1. **hicr-i dilberden:-
den**

Gazel 1820

Mısra: 7

Kelime Tipi: -
Sevgiliden ayrılık.

Hicr-i dilberden
yanardumiçmeseyd
üm ben müdām
Elde olan
dāyimācām-ı zülāl
olmak gerek

hicr-ile yanmakdan:

1. **hicr-ile**

yanmakdan:-makdan

Gazel 1526

Mısra: 3

Kelime Tipi: -
Ayrılık acısı ile

yanmak.

Hicr-ile yanmakdan
ise didiyig baş
oynamak
Baş koyup ortaya
itdi ‘ışkınıizhār
şem’

hicrübelaşından:

1. **hicrübelaşından:-
ndan**

Gazel 1850

Mısra: 7

Kelime Tipi: -
Ayrılık belası.
Öldürüp kurtar beni
hicrûnbelâsındandid
üm
Didiâhîrgamyimeiy
dermend itsem
gerek

hicrûnodi:

1. **hicrûnodi:**

Gazel 1572

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Ayrılığın ateşi.

Hicrûnodişu'le
virdi yüregümde
'âkıbet
Cismümiḥâkisteritd
idöstlarferyâd-ı 'ışk

hıdmet:

1. **hıdmete:-e**

Gazel 1520

Mısra: 5

Hizmet (Birinin

işini görme, saygı
duyulan birinin işlerini
yapmaya hazır olma
durumu).

Bir ayagüzreturup
bil
baglayupdurhıdmet
e
Tâc-ı zerrîn başına
alsa ne tañşâhâne
şem'

2. **hıdmet:**

Gazel 1971

Mısra: 2

Hizmet (Birinin

işini görme, saygı

duyulan birinin işlerini
yapmaya hazır olma
durumu).

Şütürhâzîrnigârumḥ

accamâyil

Añâhıdmetiçün

böyle koşam dil

hıdmetiçün:

1. **hıdmetiçün:**

Gazel 1578

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Hizmet için.

Gülşeneḥıdmetiçün
olmuşsabâcârüb-keş
Su sepersakka-şifat
bu ḳubbe-i mînâya
bak

2. **hıdmetiçün:**

Gazel 1618

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Hizmet için.

Döstümçünkişver-i
ḥübîmüsellemdürsa
ña
Ḥıdmetiçünḥalkada
kmışgüsaheftiklime
bak

hıdmet-i senge:

1. **hıdmet-i senge:-e**

Gazel 1903

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Taş hizmeti.

Ḳaşr-ı
'ışkıyapmagaFerhâ
dıda'vet eylesem
Ḥıdmet-i senge

koyup dirdüm ben
ol ırgâda gül

hıfz:

1. **hıfz:**

Gazel 1879

Mısra: 4

Korumak,

muhafaza altına almak.

Leblerüñetañmıdır

dirsem ki

la'leynḥoḳḳadır

Ḥıfziçünincü gibi

çinde lü'lüdişlertün

hikâvetitmege:

1. **hikâvetitmege:-me, -**

ge

Gazel 1900

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Anlatmak, ifade

etmek.

Derd-i dil

aḥvâlinivaramḥikây

etitmege

Korkaram kim

ḳışşamyârđiñlemey

e yek-be-yek

hikmet:

1. **hikmet:**

Gazel 1521

Mısra: 7

Hakikat sırrı,

bilgelik, öz.

Bu ne hikmet bu ne

ḳudret bu ne

'ibretdürḤudâ

Âb u âteşbâd u ḥâki

eylemiş insanda

cem'

2. **hikmetin:-i, -n**

Gazel 1579

Mısra: 7

Hakikat sırrı,

bilgelik, öz.

Hikmetinkılgiitemā
şā gül bitürürhārdan
Bāğa var naṭ'-ı
pelenglerle
döşenmiş sāye bak

3. **hikmet:**

Gazel 1752

Mısra: 4

Hakikat sırrı,

bilgelik, öz.

Hārdan güller
bitürdüñnaḥldenḥur
mā-yı ter
‘İbret
içüñkullaruñahikme
tizhāreyledüñ

4. **hikmetdür:-dür**

Gazel 1950

Mısra: 8

Hakikat sırrı,

bilgelik, öz.

Deşt-i ğamda
bulmaz-iken hīç kes
bir kaṭre su
Bu ne hikmetdür
ben itdüm gözlerüm
yaşın sebīl

5. **hikmetden:-den**

Gazel 1969

Mısra: 10

Hakikat sırrı,

bilgelik, öz.

Feylesof-ı ‘aql-ıla
itme Muḥibbībaḥs-i
‘ışk

Hālidürhikmetden
ol yok yire eylersin
cedel

6. **hikmet:**

Gazel 1991

Mısra: 6

Hakikat sırrı,

bilgelik, öz.

Her
varaḳdayazılıpduṛç
ün ezel āyāt-ı ‘ışk
Cāngözin aç her
birinden okuyup gel
hikmet al

hikmetkitābından:

1. **hikmetkitābından:-
ndan**

Gazel 1671

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Kainatın yaratılış

*gayesini açıklayan
kitap.*

Almak

isterseñegerhikmetk

itābındansabaḳ

Gör ne yazmış dest-

i kudretşafḥa-i

eşcāra bak

hilāf evler:

1. **hilāfeyler:-r**

Gazel 1567

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Karşı gelmek,

aksini belirtmek.

‘Ahdine

turmazdirīgāva’dey

e eyler hilāf

Yāğıyāse’l-

müsteğisinneccinā
mimmāneḥāf

hilāf gelmez:

1. **hilāfgelmez:-mez**

Gazel 1550

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Yalan gelmez.

‘Āşık-ısañ terk-i

cān it urnalāf

Merd olanlardan

dilā gelmez hilāf

hilāfitdi:

1. **hilāfitdi:-di**

Gazel 1951

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Karşı gelmek.

Va’de kıldı vaşlını

gerçi yine itdiḥilāf

İyMuḥibbītdügi

sanma saña kerem

degül

hilāl:

1. **hilālüñdür:-ün, -dür**

Gazel 1698

Mısra: 2

Yeni ay II

Sevgilinin kaşları.

Māhtābanürbaḥş

iden

cemālüñdürsenüñ

‘Āşıkahāñçer çeken

her dem

hilālüñdürsenüñ

2. **hilāli:-i**

Gazel 1874

Mısra: 10

Yeni ay II
Sevgilinin kaşları.

Bu
Muhibbînünşebîkad
r ü günü bayram ola
Ger görineşâm-ı
hicrinde
hilâlikaşuñuñ

3. hilâl:

Gazel 1968

Mısra: 2

Yeni ay II

Sevgilinin kaşları.

Dest-i kudretle
yazıldı
yüzünüzrehtañ u hâl
Yüzünüitdi güneş
ebrüaruñdañhilâl

hilâlebrüların:

1. hilâlebrüların:-ların

Gazel 1783

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Hilal kaşlı.

Rûze-i hicr içre
nâgâh ol
hilâlebrüların
Gördüñiy dil şükrüñ
artar tâze bayram
eyledüñ

hilâlebrüñ:

1. hilâlebrüñ:-ñi

Gazel 1998

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Hilal kaşlı.

Gidüprüzeirişdi
‘ıydkañdehbâdeyleña
ndân kıl
Hilâlebrüñi gel

göster benüm
‘ıydümüçendân kıl

hil’at:

1. hil’at:

Gazel 1660

Mısra: 9

Elbise, kaftan.

İyMuhibbîbaña bir
hil’atgeyürdişâh-ı

‘ışk

Dâgımı gör ol
kumâşüstindekitam
ğâya bak

2. hil’at:

Gazel 1991

Mısra: 10

Elbise, kaftan.

DâğlarlaiyMuhibbîc
ismünüzeyneyleyüp
Şâh-ı ‘ışkuñ
devletinde egnüñe
bir hil’at al

hil’at-i şâhâne:

1. hil’at-i şâhâne:

Gazel 1648

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Hükümdara yakıştır

kaftan.

YiñileRümagelüp
şöhreti
artdukçageyer
Gâh zer-beft ü
gehîhil’at-i
şâhâneşadağ

hil’at-i şâhî:

1. hil’at-i şâhî:

Gazel 1587

Mısra: 9

Kelime Tipi: -
Hükümdarlık

kaftanı.

Geyürdigözlerüm
yaşı ser-â-ser hil’at-
i şâhî
Başumdaşu’le-i
âhumbenümsanmañ
külâhum yok

hil’at-i sebzi:

1. hil’at-i sebzi:-i

Gazel 1623

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Yeşil elbise.

Hil’at-i
sebzigeypdümnâz-
ılagülşendeyâr
Salınur her bir yaña
ol serv-kañbâlâya
bak

hil’at-i sebz-ile:

1. hil’at-i sebz-ile:--ile

Gazel 1669

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

Yeşil elbise.

Ne kañarğamgîn
olursa
açılurgöñlümgözi
Hil’at-i sebz-ile
zeynolmuşseherşâhr
âyı bak

hil’at-i vaşluñ:

1. hil’at-i vaşluñ:-uñı

Gazel 1792

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Kavuşma kaftanı.

Hil'at-i
vaşluñgeydür tek
bañaāsāngelür
Ten libāsın terk
idüp bu cānı 'üryān
eylemek

himmet:

1. **himmeti:-i**

Gazel 1711

Mısra: 4

Lütuf, kerem,

yardım || Manevi
yardım.

Kankıbī-dıldür
görüp zülfüñiber-
dār olmaya
Ehl-i 'ışkuñdöstüm
pes himmeti bālā
gerek

2. **himmeti:-i**

Gazel 1808

Mısra: 8

Lütuf, kerem,

yardım || Manevi
yardım.

Kangıbī-dıldür
görüp zülfüñiber-
dār olmaya
Ehl-i
'ışkuñdöstümpes
himmeti bālā gerek

3. **himmeti:-i**

Gazel 1957

Mısra: 9

Lütuf, kerem,

yardım || Manevi
yardım.

Himmeti devrinde
görinmezgözinekāy
ināt

Alsa destine
Muhibbī her kaçan
peymāne dil

4. **himmetüñ:-üñ**

Gazel 1979

Mısra: 7

Lütuf, kerem,

yardım || Manevi
yardım.

Himmetüñbāzınısal
sañ ol
hümāyışaydiçün
Näleñiyagınaıy dil
takubanı zil ol

5. **himmetüñüñ:-üñ, -
üñ**

Gazel 1980

Mısra: 8

Lütuf, kerem,

yardım || Manevi
yardım.

Dik siphrüzre bu
dilden yine āhuñ
'alemin
Çıkuñneflākehemān
himmetüñüñkūsınıç
āl

himmetidüp:

1. **himmet idüp:-üp**

Gazel 1902

Mısra: 14

Kelime Tipi: -

Yardım etmek.

Ger hevā-yı
'ışkapervāz itse tañ
mı cān u dil
Himmet
idüpçünkimihrüñpe
rr-ile bāyleydüñ

himmetibālāya:

1. **himmeti bālāya:**

Gazel 1625

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Gayreti, çabası

yüksek olan.

Lebleri

kevsersarābı ol

çadibālāya bak

Añairişmek diler bu

himmeti bālāya bak

hind:

1. **hind:**

Gazel 1577

Mısra: 4

Hindistan.

Bilmek isterseñeger

ney gibi

sīnemnālīşin

Var sefer kıl Hind

iline nağme-i

çaknūsa bak

hindeiderem:

1. **hinde iderem:-erem**

Gazel 1893

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Sürme yapmak. ||

Sürme hāline getirmek.

Gözüme iyşabā

hinde ideremhāk-i

dildārı

Gözüme

koymazamhergiz

yiter

kühliŞıfāhānuñ

hindü:

1. **hindüçeyi**: -yi

Gazel 1829

Mısra: 8

Hintli, köle, siyah.

Zülf-i

ıarrârüñicânâtagıdu

p gül yüzüne

Bir siyehHindüçeyi

sen

Rümasultfâneyledüñ

hürāmān:

1. **hürāmānlık**: -lık

Gazel 1656

Mısra: 8

Salınan, salınarak

yürüyen.

Gözüm yaşı revān

olsun nigārābāğ-ı

hüşnüñde

Salın her

yañaiyservüm düşer

sañahürāmānlık

2. **hürāmān**:

Gazel 1682

Mısra: 4

Salınan, salınarak

yürüyen.

Salındukçaḥürāmānī

gözüm yaşımı cū

eyler

Ḥürāmāñkadd-ile

serv-i

revāñibañaöğretme

ñ

3. **hürāmānī**: -i

Gazel 1682

Mısra: 3

Salınan, salınarak

yürüyen.

Salındukçaḥürāmānī

gözüm yaşımı cū

eyler

Ḥürāmāñkadd-ile

serv-i

revāñibañaöğretme

ñ

4. **hürāmān**:

Gazel 1981

Mısra: 4

Salınan, salınarak

yürüyen.

Dıdelercūlarakıtsun

yürisünayaguña

Sen yüriserv-i sehī

gibi ḥürāmān ol

hürām-ı vaşl:

1. **hürām-ı vaşl**:

Gazel 1953

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Kavuşma

yürüyüşü.

San ḥürām-ı vaşl

budur bu ‘aceb

Eyledüm bu

kanumisañahelāl

hüre olur:

1. **hüre olur**: -ur

Gazel 1833

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Donuk, fersiz

olmak.

Gözleri hüre olur

her ki göre

ruḥlaruñı

Bu

Muḥibbīniçemedḥ

eyleye ḥāl-i ‘adesüñ

hired:

1. **hired**:

Gazel 1966

Mısra: 2

Far Akıl, zekâ.

Egerçisāye-i

Ḥaḫdurdinür bir

kişiye iy dil

Bunidegmeḥired

bilmez ki ḡāyet de

bu söz müşkil

hırka:

1. **hırkasını**: -s, -ı, -n, -ı

Gazel 1740

Mısra: 6

Dervişlerin

üstlerine giydikleri,

biçimi ve rengi mensup

oldukları tarıkata göre

değişen, kollu, yakasız,

pamuklu giyecek.

Gülşendebüyuñı gül

ü gonca alupsenüñ

Kim hırkasınıpāre

kimi itdicāmeçāk

2. **hırkasını**: -s, -ı, -n, -ı

Gazel 1741

Mısra: 6

Dervişlerin

üstlerine giydikleri,

biçimi ve rengi mensup

oldukları tarıkata göre

değişen, kollu, yakasız,

pamuklu giyecek.

Gülşendebüyuñı gül

ü gonca alupsenüñ

Kim hırkasınıpāre

kimi itdicāmeçāk

3. hırka:

Gazel 1756

Mısra: 6

*Dervişlerin
üstlerine giydikleri,
biçimi ve rengi mensup
oldukları tarikata göre
değişen, kollu, yakasız,
pamuklu giyecek.*

Gülşendesenüñbüyu
ñalaldan gül [ü]
ğonca
Hırka birisi
pârekilupcâme biri
çäk

4. hırka:

Gazel 1690

Mısra: 9

*Dervişlerin
üstlerine giydikleri,
biçimi ve rengi mensup
oldukları tarikata göre
değişen, kollu, yakasız,
pamuklu giyecek. ||
Dervişlik.*

İyMuhibbî 'ârifem bir
hırkavü bir güşebes
'Ârifem ben de
ikisin ihtiyâr itsem
gerek

5. hırkasından:-sın, - dan

Gazel 1821

Mısra: 7

*Dervişlerin
üstlerine giydikleri,
biçimi ve rengi mensup
oldukları tarikata göre
değişen, kollu, yakasız,
pamuklu giyecek. ||
Dervişlik.*

Utanmaz

hırkasındanşüfmisk

ñn

Bize yok yire gör

ta'nınanun

hırka-i sâlûsa:

1. hırka-i sâlûsa:

Gazel 1577

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Riyakarlık hırkası.

Şüfiyâ gel bâde ile
hırka-i sâlûsa bak
Cângözindirüşen
eyle şîşe-i nâmûsa
bak

hırka-i zerkuñ:

1. hırka-i zerkuñ:-un

Gazel 1604

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Hile ve ikiyezlülük

hırkası.

Girü kıl hırka-i
zerkuñ bugün gel
bâdeyeşüfi
Görenler bu libäs
ile
sañadirlerhemânzer
rāk

hırka-i zühd ü salâhı:

1. hırka-i zühd ü

şalâhı:-ı

Gazel 1712

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Sofuluk ve

dindarlık hırkası.

Hırka-i zühd ü
şalâhızâhidâMecnü

nlayın

Bâdeyerehne koyup

kendüñi

'üryâneyledün

hırmen:

1. hırmenin:-in

Gazel 1738

Mısra: 9

Harman II Kazanç.

Cem' kıldı bu
Muhibbî gerçi
'aqlıhırmenin
Her yañatagıtdı
'ışkuñbâdı ol
kâhıgörüñ

hırmen-i güld:

1. hırmen-i güld:-de

Gazel 1922

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Gül harmanı.

Ruñüstindedildârü
ñgörendenzülf-i
müşgînin
Sanuramhırmen-i
güld komşlar
deste-i sünbül

hırmen-i 'ömrüm:

1. hırmen-i 'ömrüm:- üm

Gazel 1571

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Ömür harmanı.

Hırmen-i 'ömrüm
bañavirmezdicevce
hâşılı
Gözlerümden her
seçeryagmaşa ger
bârân-ı 'ışk

hırs:

1. **hırş:**

Gazel 1627

Mısra: 3

Bir şeyi

*lüzumundan ziyade
talep, bir şeye ziyade
rağbet, hırs.*

Bilseler

dünyâna'îminhırş

artar gün-be-gün

Âh kim olmaz imiş

bu dehr içinde

kimse tok

2. **hırş-ıla:--ıla**

Gazel 1629

Mısra: 6

Bir şeyi

*lüzumundan ziyade
talep, bir şeye ziyade
rağbet, hırs.*

İygönül 'Ankâ-

yıKâf ol var

kanâ'atKafına

Hırş-ılakendüñi

atma gurrât içre

tavuk

3. **hırş-ıla:ıla**

Gazel 1934

Mısra: 4

Bir şeyi

*lüzumundan ziyade
talep, bir şeye ziyade
rağbet, hırs.*

Kıt kanâ'at girse bir

loğmaelüñekâni' ol

Hırş-ıla olma meges

'AnkâolubanKâfa

gel

4. **hırş-ıla:ıla**

Gazel 1980

Mısra: 3

Bir şeyi

*lüzumundan ziyade
talep, bir şeye ziyade
rağbet, hırs.*

Hırş-ıla her kim ki

yemek istedi ol oldu

aç

Doymadı

doymayırsardur

eline girse de bal

hısm:

1. **hısm-ıla:--ıla**

Gazel 1664

Mısra: 4

Öfke, kızgınlık,

gazap.

Hıçhalâşayir mi

kalur anı men'

itmez siper

Şolhadeng-i

ğamzesinhısm-ıla

atan yaya bak

2. **hısm-ıla:--ıla**

Gazel 1835

Mısra: 3

Öfke, kızgınlık,

gazap.

Görmeze

urmaşehâhısm-ıla

kıl bārınazar

Döstum kanı

aramuzda olan

hağk-ı nemek

hısm eylese:

1. **hısmeylese:-se**

Gazel 1707

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Kızmak,

öfkelenmek.

Zülfinehısm eylese

tañ mı gözi

Cengiderâhü kaçan

görsse peleng

hısm ide:

1. **hısmide:-e**

Gazel 1929

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Kızmak, gazap

etmek.

La'l-i

lebümiañdıyühış

m ide zülfi

Yok nesne için

asıla dil dâra ne

müşkil

hısmidüp:

1. **hısmidüp:-üp**

Gazel 1875

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Kızmak, gazap

etmek.

Cevr-ile delmek

dilermiş sinesinehl-

i dilüñ

Hısmidüp tutar

elinde gönderini

kirpügün

hısm ile:

1. **hısm ile:**

Gazel 1870

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Öfkeyle.

Görmeze
urmaşehâşım ile
kıl bârînaazar
Döstüm kanı
aramuzda olan nân
u nemek

hisse:

1. **hişşe:**

Gazel 1919

Mısra: 8

Hisse, pay, nasip.

Senden
aşagadanyüri eyle
kabūlpend
Yitmez mi
sañahişşeSüleymân
u mūra gel

hızr gibi:

1. **hızr gibi:**

Gazel 1539

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Hızır Aleyhisselam

gibi.

KaluridümHızr gibi
tâkıyâmethaşre dek
İymesîhâiçebilesem
lebleründen bir
ayağ

hod:

1. **hod:**

Gazel 1774

Mısra: 10

Tamamen, baştan

baş.

Muhibbîşâh-ı gam
dil kişverini
Alur yok şulh ne
hodtâkat-ı ceng

2. **hod:**

Gazel 1861

Mısra: 8

De/da, bizzat,

dahi.

Tabîbâçâyokdurd
erd-i 'ışka
Ne kânûna uyar ne
hodşifânûn

3. **hod:**

Gazel 1872

Mısra: 8

De/da, bizzat,

dahi.

Ko bülbül
eylesünzârı anı terk
itdidildârı
Gülünhod yok-
durur yârı bu
'âlemde dikenden
yig

4. **hod:**

Gazel 1931

Mısra: 4

De/da, bizzat,

dahi.

Sırr-ı
'ışkısînemecânımd
an evvel saklaram
Bu cihânda sırrını
fâş eyleyen hod er
degül

hokkabâz:

1. **hokkabâz:**

Gazel 1634

Mısra: 9

Hilekar,

dolandırıcı.

İygönül aldanma
sakın bu felek bir

hokkabâz

Her nefes

bindürlülü'bingöste

rür ol bâzi çok

hokka-i la'l:

1. **hokka-i la'l:**

Gazel 1671

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Mücevher kutusu II

*Sevgilinin hokka gibi
ağzı.*

Dür dişi fikrin
Muhibbî eyle her
lağzağayâl
Hokka-i la'l içre
gizlülü'lü'-i
şehvâra bak

2. **hokka-i la'l:**

Gazel 1773

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Sevgilinin hokka

*gibi gizli, kapalı
dudağı.*

Zinde eyle bir
cevâb ile yine dil
mürdesin
Hokka-i la'l içre
vardursakludârûları
ñ

h'ön-ıvasluñı:

1. **h'ön-ıvasluñı:-uñı**

Gazel 1841

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Kavuşma sofrası.

Bî-naşîb itmek
revâmıdurMuhibbîb
endeñi

H'ön-
ıvaşluñcihānhalkın
açün 'āmeyledüñ

h'öridüp:

1. **h'öridüp:-üp**

Gazel 1683

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Hakir, aşâğılık

hâle getirmek.

H'öridüp 'uşşâkı

eylersin

raķıbeihıtırām

Ne sebedendür ol

ite bunca

ikrāmuñsenüñ

hös:

1. **hös-durur:--dur, -ur**

Gazel 1511

Mısra: 11

Hoş, güzel.

Hös-durur bu

Muhibbıderdüñ-ile

Olsa da eylemez

devādanhaz

2. **hös:**

Gazel 1527

Mısra: 12

Hoş, güzel.

Husrevāgördimuha

ķķakkuluñoldı bu

Muhib

Varaķ-ı

hüsnüñeħattıñyazâl

ıħōştıvķı'

3. **hoşdur:-dur**

Gazel 1643

Mısra: 7

Hoş, güzel.

Hoşduregerçıkıssa-i
Mecnün u Kūhken
Benden de yādigār
kala niçenüktehā-yı
'ışk

4. **hoş:**

Gazel 1860

Mısra: 4

Hoş, güzel.

Niçe yıllar

taletkıldumirişdüm

şükr-i maṭlūba

Bilen hoş bilmeyen

bilsünyog-

ıñışıħtaletbdenyig

5. **hoşdur:-dur**

Gazel 1874

Mısra: 6

Hoş, güzel.

Cānınıķurbānıderre

mz-ile ehl-i dillerüñ

İy güzeller

serverihoşdurkemāl

ıkaşuñuñ

6. **hoşdur:-dur**

Gazel 1887

Mısra: 6

Hoş, güzel.

Gehhicāzıseyriderg

āhnevādarāstı

Çepdegülgüyended

ürhoşduredāsıbülbü

lün

7. **hoş:**

Gazel 1897

Mısra: 3

Hoş, güzel.

Hoş devlet idi ayak

ayakķaşruña

varsam
El virsevişāl olsa
müyesser
daħımāzük

8. **hoş:**

Gazel 1802

Mısra: 7

Gerçi, ancak, ama.

Dem dem artar hoş

çekersin miñnet ü

bār-ı ğamı

Hıçsenüñ gibi dilā

bir üştür-i

nergörmedük

hosbilür:

1. **hoşbilür:**

Gazel 1635

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

İyi bilmek, bir şey

hakkında yeterli

derecede malumat

sahibi olmak.

Ol şeh-i hübanı gör

hiç kullarına

dādıyok

Hoşbilürcevr ü cefā

fennin velüstādı

yok

hoşevlegil:

1. **hoşevlegil:-gil**

Gazel 1997

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Rahatla, içini

ferah tut.

Döstumcām-ı

lebüñdencür'a sun

ben ħastaya

Çün dem-i riħlet-

durur anuñla dil
hoşeylegil

hos eylemek:

1. **hoşeylemek:-mek**

Gazel 1851

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Rahatla, içini

ferah tut.

Bî-devâdur bu
Muhibbî derdi iy
‘İsî- nefes
Bir söz-ile anı
âsândursañahşoş
eylemek

2. **hoş eylemek:-mek**

Gazel 1693

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Rahatlık vermek,

mutlu etmek. | Avutmak.

Gün yüzün göster
vefâ kıl
‘ahdüñeybî-vefâ
Hiç düşer mi
va’deyi terk
eyleyüp hoş
eylemek

hosgelür:

1. **hoşgelür:-ür**

Gazel 1529

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

İyi, güzel gelmek.

Hoşgelürbezm içre
nâyüñnâlesi
Mevlevîler gibi
eyler dil semâ’

2. **hoşgelür:**

Gazel 1749

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Hoşa gitmek | Hoş

görünmek, güzel

gelmek.

Âşinâñı yad

idüpbġaneyiyâdeyl

edüñ

Bilmezem kim saña

nesi

hoşgelürbġänenüñ

hoşgörelüm:

1. **hoşgörelüm:-elüm**

Gazel 1708

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Hoş tutmak,

incitmemek, iyi

davranmak.

Bu günühoşgörelüm

çok minnet olsun

Hâlîka

Zâhidâferdâğamıñı

sen yüriendişe çek

hoş görmek:

1. **hoş görmek:**

Gazel 1864

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Anlayış göstermek.

Yârdangâhîcefâgeh

mihri hoş görmek

gerek

Nüşidüp her ne

gelürse zehri hoş

görmek gerek

2. **hoş görmek:**

Gazel 1864

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Anlayış göstermek.

Yârdangâhîcefâgeh

mihri hoş görmek

gerek

Nüşidüp her ne

gelürse zehri hoş

görmek gerek

3. **hoş görmek:**

Gazel 1864

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Anlayış göstermek.

Vâ’izâ cennet

şarâbıkevser ü

hürîsaña

Şimdilik mañbûb-ı

meyle dehrîhoş

görmek gerek

4. **hoş görmek:**

Gazel 1864

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Anlayış göstermek.

Bulınur sanma

cihânda bir

vefâlumihribân

İygöñül ol bî-

vefâbî-mihri hoş

görmek gerek

5. **hoş görmek:**

Gazel 1864

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Anlayış göstermek.

Didümiyservüm

yiter itdüñ gözüm

yaşın revân

Gül gibi güldididi

bu nehri hoş
görmek gerek

6. hoş görmek:

Gazel 1864

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Anlayış göstermek.

Şād olup
vaşlaMuhibbî olma
hicrānamelül
Her ne gelse lutfdur
ya kahrı hoş
görmek gerek

hos görüp:

1. hoşgörüp:-üip

Gazel 1892

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

*Kusuru sorun
yapmamak, anlayışla
karşılama.*

Cānın'eyler
'āşıkacānān gerek
Derdi hoş görüp
dimezdermān gerek

hos görür:

1. hoşgörür:-ür

Gazel 1888

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

*Kusuru sorun
yapmamak, anlayışla
karşılama.*

Derd-ile
belāvügamuñhoş
görür 'āşık
Ger olsa anuñhāli
mükedder
dañnāzük

2. hoşgörür:-ür

Gazel 1634

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

*Iyiye yormak,
hoşgörü ile karşılamak.*

Dimezembāñakālil
eyle cefāñi ya kesir
Bu Muhibbîhoş
görür her ne gelirse
az [u] çok

hoşider:

1. hoşider:-er

Gazel 1631

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

*Mutlu, mesut
etmek; gönlü
şenlendirmek.*
İyMuhibbî her kişi
'işi ile
göñlinhoşider
Beni gör kim
içerem ancak
hemāncām-ı firāk

hoş varasmıs:

1. hoşvarasmıs:-miş

Gazel 1501

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Yakışmak.
Hoş varasmıs
'ārızuñüstinde ol
reyhān-ı hať
Zülfî
i'rābiolupdurañahāl
üñdennuķať

hoş-āhengolmışdur:

1. hoş-

āhengolmışdur:-

mışdur

Gazel 1705

Mısra: 14

Kelime Tipi: -

*Hoş ahenkli, hoş
sesli olmak.*

Muhibbîbülbulündü
rgülşenüñde
Okur
medhüñiolmışdurho
ş-āheng

hoş-dil:

1. hoş-dil:

Gazel 1901

Mısra: 9

*Gönlü hoş, içi
rahat, halinden
memnun.*

Hoş-dil itdün
cümleten
'āşıklarūñbuldımurā
d
Bu Muhibbî ne
günāhitdi ki nā-
hoşeyledün

hoş-hāyleyledün:

1. hoş-hāyleyledün:-dün

Gazel 1697

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

*Memnun, mutlu
etmek.*

Eyleyüpcevr ü
cefālar beni hoş-
hāyleyledün
Zehrsunduñ sanma
anı şekker ü
bāyleyledün

2. hoş-hāyleyledün:-dün

Gazel 1902

Mısra: 4
Kelime Tipi: -
Memnun, mutlu
etmek.

Şīvevünāz ile
çeşmüñfirimeftün
ideli
Halk-ı 'ālem içre
gör kim niçe hoş-
hāleyledüñ

hoş-ter:

1. **hoş-ter:**

Gazel 1888

Mısra: 10

1. *Daha hoş* 2. *Hoş*
ıslaklık, hoş nem.

Her kim ki Muhibbī
göre bu şî'r-i laṭīfi
Eydürgörinür gül
gibi hoş-ter
daḥınāzük

hū:

1. **hūlaruñ:-laruñ**

Gazel 1773

Mısra: 4

(*Fa.*) *Huy,*
karakter.

Girçek imiş dirlər
idi kan idercānā
seni
Öldürür 'āşıklarılā-
büdsenüñ bu
hūlaruñ

2. **hūlaruñ:-laruñ**

Gazel 1773

Mısra: 12

Allah'ın zikri.

Sakın aldanma
cihāna bir gün
eylersin sükün

Niçeye dek
arturursinhāy-ıla bu
hūlaruñ

hüb:

1. **hūblar:-lar**

Gazel 1572

Mısra: 10

Güzel, hoş. II

Sevgili.

Ten esāsın oda
yakdıcevr-ile meh-
pāreler
Hūblar resmi budur
kim olmayamābād-ı
'ışk

2. **hūbı:-ı**

Gazel 1625

Mısra: 7

Güzel, hoş. II

Sevgili.

Zāhideydür sevmə
hūbı içmə bādefāriğ
ol
Bāver itme pendine
ol sözleri sermāya
bak

3. **hūblar:-lar**

Gazel 1632

Mısra: 10

Güzel, hoş. II

Sevgili.

Muhibbīküyuña
geldi didüm bir
büseihsān it
Didiresm olmadı
hūblartarıkında bu
'ādet yok

4. **hūblarda:-lar, -da**

Gazel 1655

Mısra: 9

Güzel, hoş. II

Sevgili.

İyMuhibbīhūblarda
var iken zülf ü
zeḳan
Anlara kimdür
diyen kim bendi
yok zindānı yok

5. **hūbı:-ı**

Gazel 1660

Mısra: 7

Güzel, hoş. II

Sevgili.

Şadhezārānhūbıy
dil ger
temāşāisteseñ
Rüşen eyle
cāngöziniyārı gör
her cāya bak

6. **hūbı:-ı**

Gazel 1662

Mısra: 13

Güzel, hoş. II

Sevgili.

Muhibbīgördüğühūb
ı sever āh
Anı 'ālemdehergiz
bir sever yok

7. **hūblar:-lar**

Gazel 1721

Mısra: 2

Güzel, hoş. II

Sevgili.

Bezmümzüşşenidü
p şem'-i
şebistānolduñ
Hūblarencüm olup
sen meh-i
tābānolduñ

8. **hüblar:-lar**

Gazel 1757

Mısra: 2

Güzel, hoş. II

Sevgili.

‘Äleme gün gibi
nürüñçünkırışaney
ledün
Hüblarencümözün
sen mäh-ı
tábâneyledün

9. **hüblar:-lar**

Gazel 1766

Mısra: 6

Güzel, hoş. II

Sevgili.

Mäh gibi kaçan
iydösttülü’
eyleyesin
Hüblarencüm olup
görinehayl ü
haşemün

10. **hubdan:-dan**

Gazel 1860

Mısra: 10

Güzel, hoş. II

Sevgili.

Şarāb içer
diyüzāhididerta’ını
bu ‘uşşāka
Velī ‘ālemde ger
sorsañaña yok
nesne hubdanyig

hubb-ı māl:

1. **hubb-ı māl:**

Gazel 1917

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

*Mal, mülk
düşkünlüğü.*

Her ne gelse kâni’
ol ger gelmese
göster rızā
Ġāfil olma kim seni
yoldan
çıkarruhubb-ı māl

hüblar içinde:

1. **hüblarıçinde:-lar**

Gazel 1581

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Güzeller içinde.

Hüblarencüm-durur
içinde ol meh-rüya
bak
Niçe diller
mübtelāzülfıucında
müya bak

hüblaruñsāhı:

1. **hüblaruñsāhı:**

Gazel 1816

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Güzellerin şahı.

Elāiyhüblaruñsāhıse
verem seni vallāhi
Severseñ sen de
Allāh’ın’içün dün
gicegelmedün

hüblık:

1. **hüblıkda:-da**

Gazel 1906

Mısra: 1

Güzellik.

Hüblıkda beñzemez
ebrūnamāh-ı
nevdegül
Nür-ı

hüsnüñemükābil
her biri pertevdegül

hüb-rü:

1. **hüb-rü:**

Gazel 1630

Mısra: 3

Güzel yüz.

Şadhezārānhüb-rüiy
dil temāşāisteseñ
Cāngözi görür
cemāl-i yār[ı] aç
her cāya bak

hucend:

1. **hucend:**

Gazel 1691

Mısra: 10

*Tacikistan'da bir
şehir.*
İyMuhibbīnazmum
anazm ehli çün baş
indürür
Ben
dağışı’rümKemāliyl
eHucend itsem
gerek

hücüm evler:

1. **hücümeyler:-r**

Gazel 1733

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Saldırmak.

Zülf ü haṭṭ u
kākülün her
yañadan eyler
hücüm
‘Ārızuñdın şehri
iken
kāfiristāneyledün

hudā:

1. **ḥudā:**

Gazel 1521

Mısra: 7

Allah (c.c.).

Bu ne ḥikmet bu ne
ḳudret bu ne
'ibretdürḤudā
Āb u āteşbād u ḥāki
eylemiş insanda
cem'

2. **ḥudāyā:-(y)a**

Gazel 1552

Mısra: 12

Allah (c.c.).

Her ne deñlü var-
ısa 'afv it
günāhındangeçüp
CürmineoldıḤudāy
açünMuḥibbīmu'ter
if

3. **ḥudānuñ:-nun**

Gazel 1663

Mısra: 2

Allah (c.c.).

Şāhid ü şem' ü
şarāb u
nuḳlhergizbāde yok
Kıl
ṭalebvirmekḤudānu
ñdime hey üftāde
yok

4. **ḥudādan:-dan**

Gazel 1950

Mısra: 3

Allah (c.c.).

Sen Ḥudādan iste
ğayrı kimseye
uzatma el
Gülşen oldıḳudret-i

Ḥaḳḳ-ıla gör nār-ı

Ḥalīl

5. **ḥudādan:-dan**

Gazel 1966

Mısra: 9

Allah (c.c.).

Ḥudādanğayrısınṭar
ḥ it Muḥibbīcān-ıla
dilden
Ḥudādanğayrı
'ālemde ne kim var-
ısa bil bātıl

6. **ḥudādan:-dan**

Gazel 1966

Mısra: 10

Allah (c.c.).

Ḥudādanğayrısınṭar
ḥ it Muḥibbīcān-ıla
dilden
Ḥudādanğayrı
'ālemde ne kim var-
ısa bil bātıl

ḥuffāş olan:

1. **ḥuffāşolan:-an**

Gazel 1883

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Yarasa (gibi

aydınlığı görmeyen)

olmak.

Sırr-ı 'ışkı açma her

'āşī anı fehm

eylemez

Añlamazḥuffāş olan

nūr-ı cemālındöstuñ

ḥükm:

1. **ḥükm:**

Gazel 1761

Mısra: 9

Emir, buyruk.

Ḥākim-durur

çühükmanuñihtiyār
anuñ

KulsınMuḥibbī her
ne gelürserizā gerek

2. **ḥükmine:-i, -(n)e**

Gazel 1823

Mısra: 8

Emir, buyruk.

'İşğ mihri

sīnedemühr-i

Süleymān olmasa

Vaḥşilerḥükminerā

m olmaz-

ıdıMecnūnuñ

ḥükmeyleseñ:

1. **ḥükmeyleseñ:-señ**

Gazel 1790

Mısra: 13

Kelime Tipi: -

Hüküm, karar

vermek.

Ser kaçurmaz bu

Muḥibbī her ne kim

ḥükmeyleseñ

Tiğūñateslimiderbo

ynınıfermānuñsenü

ñ

ḥük-m-i şāhidür:

1. **ḥük-m-i şāhidür:-dür**

Gazel 1569

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Padişahın hükümü.

Nāme-i ḥüsnünde

kim gördi çekilmiş

kaşlaruñ

Didiḥük-m-i

şāhīdūrlā-būd olur
tugralatīf

hümā:

1. **hümādur:-dur**

Gazel 1634

Mısra: 2

*Devlet kuşu, talih
kuşu. Kaf dağında,
Okyanus adalarında
veya Çin'de yaşadığına
inanılan efsanevi bir
kuş.*

‘Aşık oldum bir
melek-
ruhsāragāyetnāzı
çok
Yüksek uçar bir
hümādurdayimāper
vāzı çok

2. **hümānuñ:-nuñ**

Gazel 1694

Mısra: 5

*Devlet kuşu, talih
kuşu. Kaf dağında,
Okyanus adalarında
veya Çin'de yaşadığına
inanılan efsanevi bir
kuş.*

Şayd olurken ol
hümānuñdāmına
‘Ankā-yıKāf
Bāz-ı himmet birle
ben anı şikār itsem
gerek

3. **hümā:**

Gazel 1701

Mısra: 8

*Devlet kuşu, talih
kuşu. Kaf dağında,
Okyanus adalarında*

*veya Çin'de yaşadığına
inanılan efsanevi bir
kuş.*

Gönlümünşahbāzını
āvārekıldumāh u
vāh
Bir hümākaşında
kim olmaz
şikārıkimsenūñ

4. **hümāyı:-yı**

Gazel 1979

Mısra: 7

*Devlet kuşu, talih
kuşu. Kaf dağında,
Okyanus adalarında
veya Çin'de yaşadığına
inanılan efsanevi bir
kuş.*

Himmetünbāzınısal
sañ ol
hümāyışaydıçün
Nāleñiyagımaıy dīl
takubanı zil ol

humār:

1. **humār:**

Gazel 1851

Mısra: 7

*Baş ağrısı,
mahmurluk.
Rüz-ı
maşşerdedaḥıbulına
başumdaḥumār
Çün ezel
oldımaḥabbetür’as
innüş eylemek*

hümāy[ı] sayd:

1. **hümāy[ı] sayd:**

Gazel 1803

Mısra: 15

Kelime Tipi: -
Av kuşu.

Gönlümünbāzınısal
dum ol hümāy[ı]
şaydıçün
Olmaz iken ben
şikāritdümşikārıkim
senūñ

humhāne:

1. **humhāne:**

Gazel 1826

Mısra: 2

Far. 1. Meyhane.

2. **Şarap mahzeni.**

Döstlarçünkigamuñ
def’ine peymāne
gerek
Vā’ize meclis ü
‘āşıklaraḥumhāne
gerek

hün:

1. **hün-ıla:--ıla**

Gazel 1572

Mısra: 4

Kan.

İñiler bülbül
çemende
gördügiyçün her
seher
Niçe serler hün-
ılaāğıştedürmeydān
-ı ‘ışk

2. **hūna:-a**

Gazel 1784

Mısra: 2

Kan.

Degüleksükşehā
dilden sentūñ bu
zaḥm-ı peykānuñ
Anuñçünhūnağarço

lmış-durur her
lahzadāmānuñ

3. **hūnuñ:-uñ**

Gazel 1876

Mısra: 1

Kan.

Direm-i
eşkidüketdümdimeḥ
arc it hūnuñ
Ġamyimedāġ-ı
cigerdür başı çün ol
sunuñ

4. **hūn:**

Gazel 1926

Mısra: 9

Kan.

Yüregihūnolmaduk
var mı
cihāndaādēmī
Yāḥū bu devrān
elinden kimdür ol
giryāndegül

hūneyledüñ:

1. **hūneyledüñ:-düñ**

Gazel 1878

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

*Kanla doldurmak,
kanatmak, yaralamak.*

Ġonca-
veştengeyleyüpgöñl
ümbenümhūneyled
üñ
Ol
sebebdengözlerüm
yaşını
gülgūneyledüñ

hūn evleyen:

1. **hūneyleyen:-yen**

Gazel 1735

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Yaralamak,

kanatmak.

Şayd iden dil
murġınızülfiyleḥālī
düranuñ
Bagrumihūn
eyleyen de çeşm-i
ālīduranuñ

hūnitdi:

1. **hūnitdi:-di**

Gazel 1818

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Kanlandırma, acı

vermek.

Bagrumihūnitdiḥasr
et ‘azm-i yār itsem
gerek
Gözlerüm
gevherlerin
yāranisār itsem
gerek

2. **hūnitdi:-di**

Gazel 1824

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Kanatmak,

yaralamak.

Bagrumihūnitdifırk
at ‘azm-i yār itmek
gerek
Varup ol gül yüzü
yārı der-kenār
itmek gerek

hūnitdüñ:

1. **hūnitdüñ:-düñ**

Gazel 1827

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Kanatmak,

yaralamak.

Tāb-ı meyden yine
cānārūḥ-ı
gülgūnitdüñ
Yine
iygoncadehenyüreg
ümiḥūnitdüñ

hūn olup:

1. **hūn olup:**

Gazel 1799

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Kanlanmak. //

Kanlı olmak.

Tā ki zāhir olmak
içün ‘āşıkūñ
‘āşıklığı
Hūn olup göz yaş
her dem beñizkāh
olmak gerek

hüner:

1. **hüner:**

Gazel 1662

Mısra: 10

*Maharet, marifet,
ustalık.*

Firāk-ı yāraşabr
itmek hünerdür
N’idem kim bende
hergiz bu hüner yok

2. **hünerdür:-dür**

Gazel 1662

Mısra: 9

*Maharet, marifet,
ustalık.*

Firāk-ı yāraşabr
itmek hünerdür
N'idem kim bende
hergiz bu hüner yok

3. **hüner:**

Gazel 1908

Mısra: 1

*Maharet, marifet,
ustalık.*

Şîrînlebüñeğoncadı
mek bir hüner degül
Her kim didiyse bu
sözididümnazardeg
ül

4. **hüner:**

Gazel 1975

Mısra: 2

*Maharet, marifet,
ustalık.*

Ya kaşuñiçekmege
girdi yine meydāna
dil
Bir hüner 'arz
eylemek ister
megersultāna dil

hün-feşān:

1. **hün-feşānuñdur:-
uñdur**

Gazel 1758

Mısra: 12

*Kan saçııcı, kan
saçan, serpen.*

Kim isterse eger
'ışkuñaşāhid
Düçeşmiñhün-
feşānuñdurgüvāhuñ

hünî:

1. **hünî:**

Gazel 1505

Mısra: 3

*Kan dökücü, kan
içici.*

İtmez idi ol hünî
'aşıklarınıkurbān
Ger gānzeleri her
dem eylemese
kandan hāz

2. **hüniden:-deñ**

Gazel 1789

Mısra: 8

*Kan dökücü, kan
içici.*

Bî-
günehcellādçeşmika
numı dökme diler
Hey
müslmānlarmeded
eyleñ o hüniden
dilek

hün-ı bagrum:

1. **hün-ı bagrum:**

Gazel 1570

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Yürek, ciğer kanı.

Āteş-i

'ışkayanarduñiyMu
hibbî ser-te-ser

Hün-ı

bagrumgözlerümde

n dökme bārān-ı

'ışk

hün-ı cem:

1. **hün-ı cem:**

Gazel 1973

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Cem'in kanı.

Ya

Ferīdüntoprığıdurin
dügüñ elde kadeh
İçdügüñ mey yirine
sanma ki hün-ı Cem
degül

hün-ı ciğer:

1. **hün-ı ciğer:**

Gazel 1527

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Ciğer kanı.

La'l-i

nābuñañıcakhün-ı
ciğer eyledi cüş
Servkaddüñi görüp
oldı gözüm yaşı
serî'

2. **hün-ı ciğer:**

Gazel 1563

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Ciğer kanı.

Bezm-i

ğamdadöstlarnüş

ideli hün-ı ciğer

Nāyadöndü bu

gönülsinemdögülür
hem çü def

3. **hün-ı ciğer:**

Gazel 1899

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Ciğer kanı.

İy gözüm ağla gāh
sen gāh döküp hün-
ı ciğer
Tā diyeler ki çeşm-i
ter māsenuñ ü dem
senüñ

4. **h n-ı ciger:**

Gazel 1954

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Ciğer kanı.

Derd ü belâ mey

yirineh n-ı

ciğernüşitmege

İydide sen

yârâniç n elde tolu

peymâne ol

h n-ı ciger içeli:

1. **h n-ı ciger içeli:**

Gazel 1548

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Ciğer kanı

içtiğinden beri.

Bezm-i ğamda bu

Muhibbî içeli h n-ı

ciger

Çenge

d ndikâmeti nlerolu

pdursine def

h n-ı cigeriçmege:

1. **h n-ı cigeriçmege:-**

me, -ge

Gazel 1562

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Ciğer kanı içmek.

Meclis-i

ğamdaMuhibbîiçme

geh n-ı ciger

ŖiŖe-i

çeŖmindenitmiŖd r

iki peymânevağf

h n-ı cigerden:

1. **h n-ı cigerden:-den**

Gazel 1839

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Ciğer kanı.

Başladı h n-ı

cigerdend stumğar z

olmaga

Akmağ-ılaeŖk-i

çeŖm m kalmadı

kansuzkodu n

h n-ı dil:

1. **h n-ı dil:**

Gazel 1595

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

G n l kanı.

Kaynayup bu h n-ı

dil

baŖumdanaŖmasund

iy 

TaŖdugıncaeyled m

an n-içunçeŖm m

savak

2. **h n-ı dil:**

Gazel 1625

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

G n l kanı.

Ėasret-i Leylâ ile

dil-teŖne içer h n-ı

dil

Kâse-i

çeŖmiylemecn n-ı

dil-i Ŗeydâya bak

3. **h n-ı dil:**

Gazel 1841

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

G n l kanı.

Bezm-i ğamda d ne

d ne olalı

bagrumkebab

H n-ı dil n Ŗitmege

bu

g zler ncâmeyled 

 n

4. **h n-ı dil:**

Gazel 1859

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

G n l kanı.

Bezm-i

ğamdasâğar-ı

çeŖm nlen Ŗ it h n-

ı dil

Meclisi germ it

belâv derdyâr nd r

sen n

h n-ı dilden:

1. **h n-ı dilden:-den**

Gazel 1548

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

G n l kanı.

Ŗolkadard kdiciger

h n-ıniçeŖmitdi telef

Lâlezâroldıanuñç n

h n-ı dilden her

taraf

2. **h n-ı dilden:-den**

Gazel 1728

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

G n l kanı.

Bezm-i ğamda h n-ı

dilden tolu

çeŖm msâğarı

N Ŗid pi nlerg n lk

addümolaldan hem
çüçeng

3. **hün-ı dilden:-den**

Gazel 1836

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Gönül kanı.

Bezm-i ğamda bu
Muhibbîtolılarınüşit
mege
Hün-ı dilden sāğar-ı
çeşmişarâb-ı
lâlereng

4. **hün-ı dilden:-den**

Gazel 1708

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Gönül/çiğەر kanı.

İyMuhibbîbezm-i
ğamdapîşkeşderd
ehline
Hün-ı dilden
gözlerünle iki tolu
şîşe çek

hün-ı dildür:

1. **hün-ı dildür:-dür**

Gazel 1927

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Gönül kanı.

Gözlerümden hün-ı
dildürdökilenyaşum
degül
Görinenküh-ı
belâduroñmadukbaş
umdegül

2. **hün-ı dildür:-dür**

Gazel 1927

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Gönül kanı.

Şem' gibi

hâsretiylegicelertâş

ubha dek

İyMuhibbîhün-ı

dildürdökilenyaşum

degül

hün-ı dili:

1. **hün-ı dili:-i**

Gazel 1647

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Gönül kanı.

Gözden akıtdı hün-ı

dili yireehl-i 'ışk

İçdi o kanı lâleler ol

dem çanak çanak

hün-ı merdümden:

1. **hün-ı merdümden:-den**

Gazel 1808

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Gözbebeği kanı.

Kelle-i 'uşşâkdan

yapa ne tañkaşr u

sarây

Hün-ı merdümden

güzeller çünkibî-

pervâ gerek

hün-ıla tolu:

1. **hün-ıla tolu:**

Gazel 1565

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Kan ile dolu.

Olsaññ'olaiyhür-ı

behişt bendeye

mihmân

Hün-ıla tolu eldeki
peymâne tekellüf

hünincigerler:

1. **hünincigerler:-ler**

Gazel 1558

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Kanlı çiğەر.

La'l-i

nâbuñyâdınaFehâd

-veşiygonca leb

Küh-ı ğamda var

niçe hünincigerler

her țaraf

hurde-dân:

1. **hurde-dânım:-um**

Gazel 1943

Mısra: 10

Nikteleri ve

incelikleri anlayan.

KâsidolmasunMuhi

bbınazmına eyle

nazar

Sözlerünşarrâfisiniy

hurde-dânım gitme

gel

hürî:

1. **hürî:**

Gazel 1750

Mısra: 6

Huri II Cennet kızı.

Kim seni bu hüsn-

ile görse beşer

sanmaz saña

Diye hürî ya perî ya

indi göklerden

melek

hür-ı behişt:

1. **hür-ı behişt:**

Gazel 1565

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Cennet hurisi. II

Sevgili.

Olsañn'olaiyhür-ı

behişt bendeye

mihmân

Hün-ıla tolu eldeki

peymâne tekellüf

hür-ı cinân:

1. **hür-ı cinân:**

Gazel 1835

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Cennetler hurisi.

Geysün ol hür-ı

cinännâz-ılagulgünî

benek

‘Aşıkamhasta-dilem

baña yiter bir

kepenek

hurma-yı ter:

1. **hurma-yı ter:**

Gazel 1752

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Taze hurma.

Hârdan güller

bitürdüñnağldenhur

mâ-yı ter

‘İbret

içünkullaruñahikme

tizhäreyledüñ

hürmet:

1. **hürmetüne:-üne**

Gazel 1610

Mısra: 12

Ar. Haysiyet, şeref.

II. İhtiram.

Muhibbîyikapuñdan

itme mahrûm

Degüldürhürmetüne

gerçi lâyıq

2. **hürmet:**

Gazel 1974

Mısra: 5

Ar. Haysiyet, şeref.

II. İhtiram.

Sâgarda var

nezâkettâ bula ete

hürmet

Cânâlebünübüseitsü

n anı ele al

hurrem:

1. **hurrem:**

Gazel 1909

Mısra: 6

Ar. I. Sevinçli,

mesrur.

Gül ruñuñdandür

olalı

iyletâfetgölşeni

Hâtırum açılmadı

göñlümdağıñhurrem

degül

hurrem ü şadeylegil:

1. **hurrem ü**

şadeylegil:-gil

Gazel 1942

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Sevinçli ve mutlu

etmek.

Âsitânuñdan bu ben

üftâdeyireddeyleyü

p

Müdde'îyi mücrim

idüphurrem ü

şadeylegil

hürsend:

1. **hürsend:**

Gazel 1933

Mısra: 4

Sevinçli, neşeli,

memnun, tokgözlü.

Cânageldümçünitem

ennâeyledümşirñle

büñ

Bâri gel düşnâm ile

bu göñlümiñhürsend

kıl

hurşid:

1. **hurşidi:-i**

Gazel 1669

Mısra: 5

Güneş. II Sevgili.

Zerreler içinde

kendin saklamış

hurşidi gör

Kaşrelerdenñice

cem' itmiş

özinderyâyı bak

hurşid-i 'âlem-tâbdan:

1. **hurşid-i 'âlem-**

tâbdan:-dan

Gazel 1625

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Cihanı aydınlatan

güneş.

Zerreler yakar

çerâğhurşid-i

'âlem-tâbdan

Kaşrelerden cem'

olmuş bu

yidideryâya bak

hurşid-i enver:

1. **hurşid-i enver:**

Gazel 1609

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Parlak güneş.

Yüzin gösterdi ol

hurşid-i enver

Ki

nâgâhzhâhiroidışubh

-ı şadık

hurşid-i häver:

1. **hurşid-i häver:**

Gazel 1802

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Doğunun güneşi.

‘Ârızuñnürünizâhid

görmese olmaz

‘aceb

Ca’da sor

‘âlemedirhurşid-i

hâvergörmedük

hurşid-i rahşâna:

1. **hurşid-i rahşâna:-a**

Gazel 1915

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Parlak güneş.

Mihr idüp ‘âşıklara

gün gibi gel göster

cemâl

Çünnazardan

gelmedi hurşid-i

rahşânazevâl

hurşid-ile mâh:

1. **hurşid-ile mâh:**

Gazel 1552

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Güneş ile ay.

Öykünürse

sînemüñdâgınağurşî

d-ile mâh

Mihre

irişürkesâfetmâh

olur münhasif

hüsn:

1. **hüsnüñi:-ü, -ñ, -i**

Gazel 1524

Mısra: 5

Güzellik.

Görmek ister

hüsnüñiolmışmeger

dīvānesi

Her gice dirile

mescidde seni arar

şem’

2. **hüsnüñ:-üñ**

Gazel 1526

Mısra: 9

Güzellik.

Bu

Muhibbîgicelerhüsn

üñañupâh eylese

Tola

âhışu’lesindenküñb

ed-i devvâr şem’

3. **hüsnüñe:-üñ, -e**

Gazel 1535

Mısra: 5

Güzellik.

Hüsnüñemağrür

olup cevri eyleme

‘uşşâka gel

Gül gibi ‘ömrüñ

geçer durmaz

bilürsinçünkiçag

4. **hüsnüñi:-ü, -ñ, -i**

Gazel 1569

Mısra: 7

Güzellik.

Hüsnüñiiymah-rû

bir kez temâşâ

eyleyen

Diye tahsîn ü

hezârânâferînleryâl

atîf

5. **hüsnüñden:-ün, -den**

Gazel 1619

Mısra: 1

Güzellik.

Kapuñagelürşeçer

gün ala

hüsnüñdensabağ

Bedr iken

itdüñişâret aya oldu

iki şak

6. **hüsnine:-i, -n, -e**

Gazel 1624

Mısra: 1

Güzellik.

Ğirreolmuşhüsnine

ol husrev-i bî-dâda

bak

Kapusındaehl-i

‘işkuñitdüğiferyâda

bak

7. **hüsne:-e**

Gazel 1632

Mısra: 2

Güzellik.

Nigârâhüsnüñebildü

msenüñhergiznihây

et yok

Velî ol

hüsnebakmagadirîğ

â bende tâqat yok

8. **hüsnüñe**:-üñ, -e

Gazel 1632

Mısra: 1

Güzellik.

Nigārāhüsnüñebildü

msenüñhergiznihây

et yok

Velî ol

hüsnebakmagadirîğ

â bende tākāt yok

9. **hüsnüñ**:

Gazel 1633

Mısra: 9

Güzellik.

Niçeyıldurhüsñüñiç

üncengiderlercân u

dil

Dōstum gel bir

nazarluṭf eyle ol

savaşa bak

10. **hüsnüñ**:-üñ

Gazel 1689

Mısra: 7

Güzellik.

Hep güzeller saña

bakar

hüsñüñolmuşâyine

Gördilerḥayrân

olup bu nev'e

taşvîrñsenüñ

11. **hüsnüme**:-üm, -e

Gazel 1691

Mısra: 4

Güzellik.

Ḥâllerümüâteş-i

ḥaddüñdekeydidüm

didi

Hüsñüme göz

degmesün anı

sipend itsem gerek

12. **hüsnüñe**:-üñ, -e

Gazel 1701

Mısra: 5

Güzellik.

Aç yüzüñâşüfte

olsun hüsnüñe ay u

güneş

Şâne ur

zülfüñekalmasunḡar

ârikimsenüñ

13. **hüsnüñe**:-i, -n, -e

Gazel 1704

Mısra: 7

Güzellik.

Hüsñinemağrölmlü

şdur ezelden âftâb

Burḡa'uñkeşfeyleyü

ben anı

ḡâyileyledük

14. **hüsnüñi**:-ü, -ñ, -i

Gazel 1723

Mısra: 7

Güzellik.

Hüsñüñi kılmış

iḡâtañzülfüñi görüp

didüm

Kanda kim gene ola

lâ-büd anda mâr

olmak gerek

15. **hüsnüñi**:-üñ, -i

Gazel 1730

Mısra: 4

Güzellik.

Niçetâḡatgetüremba

kmaga ben ḡün

yüzüñe

Gördiñhüsñüñidü-

tâoldıḡad-i

gerdünüñ

16. **hüsnüñe**:-in, -e

Gazel 1751

Mısra: 11

Güzellik.

İyMuḡibbîyâradîññ

üsñinemağrölmlü

un

Zîrâ çok gördüm

yilevrâḡınsavurmuş

durgülñ

17. **hüsnüñden**:-ü, -ñ, -den

Gazel 1757

Mısra: 7

Güzellik.

Dirmesünlerdiyühü

snüñdensenüñ bir

dâne gül

Zülfüñi iki tarañdan

iki der-bâneyledüñ

18. **hüsnüñ**:-üñ

Gazel 1786

Mısra: 7

Güzellik.

Ḳıbleidindiehl-i

'iḡcân-

ılahüsñüñcâmi'in

Miḡrâblâzımduraña

olsa revâebrülaruñ

19. **hüsn**:

Gazel 1805

Mısra: 4

Güzellik.

Ârâste-i bezm-i

vişâlefrüḡteçünmeh

cemâlñ

İy gül bu hüsn ü bu

kemāl sen nev-
bahārisıncıkimüñ

20. **hüsnüñe:-üñ, -e**

Gazel 1870

Mısra: 6

Güzellik.

Kim-durur bir kez
yüzüñ görüp
yoluñda ölmeye
Hüsnüñeñayrān
iken şems ü
kamerhūr u melek

21. **hüsn:**

Gazel 1871

Mısra: 8

Güzellik.

Zülfüñi çok
başlucānāçeşmüñi
'ayyār iden
HüsnBağdād'ınahat
tuñ eyledi bārū-
yımüşg

22. **hüsnüm:-ü, -m**

Gazel 1905

Mısra: 3

Güzellik.

Didi dilber kıl
nazarhüsnümsañā
'arz ideyim
Ben didüm gerçek
misin bu
cānumişükrāne al

23. **hüsnüñ:**

Gazel 1916

Mısra: 1

Güzellik.

Gün gibi 'arz idesin
hüsnüñ ger işāhib-
cemāl

Halk-ı
'ālemolubanhayrān
olur āşüfte-ñāl

24. **hüsnüñi:-ü, -ñ, -i**

Gazel 1938

Mısra: 1

Güzellik.

Hüsnüñiressām-ı
kudret yazdı evvel
ber-kemāl
Ol muğanni'
nağşahergiz iremez
vehm ü hayāl

25. **hüsnüñ:-üñ**

Gazel 1946

Mısra: 1

Güzellik.

Çün ezal ressām-ı
kudret yazdı
hüsnüñber-kemāl
Nağş-ı
şun'ıduririşmezaña
hıçfehm ü hayāl

26. **hüsnüñ:-üñ**

Gazel 1965

Mısra: 3

Güzellik.

Bir harāret virdi
hüsnüñnürü bu cān
u dile
Teşne kıldı
leblerüñdenvirañaā
b-ı zülāl

27. **hüsnüñ:**

Gazel 1970

Mısra: 1

Güzellik.

Yazıldı metni
hüsnüñ gerçi

mücmel
Hañuşerh eyledi
soñramufaşşal

28. **hüsne:-e**

Gazel 1971

Mısra: 12

Güzellik.

Göremdirseñegerşu
n'-ı Hudāyı
Alupāyinehüsne kıl
muğābil

29. **hüsnüñ:-üñ**

Gazel 1990

Mısra: 7

Güzellik.

Okuramhüsnüñkitā
bınığidergilhātıtuñı
Müsta'id olan okur
i'rābañahācetdegül

hüsnügülzārında:

1. **hüsnügülzārında:-
nda**

Gazel 1703

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Güzellik bahçesi.

Hüsnügülzārında
otlar gözlerüññāhü-
yımüşg
Çın-i zülfüñdeprede
tuta cihānıbüy-ı
müşg

hüsnmeydānna:

1. **hüsnmeydānna:-na**

Gazel 1790

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Güzellik meydanı

II sevgilinin bulunduğu yer.

Hüsnmeydānı nagel
düñçünki iyyābüksü
vār
Başımı top eyle
oldı zülf-i
çevgānuñsenüñ

hüsnmeydānında:

1. **hüsnmeydānında:-**
nda

Gazel 1736

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Güzellik meydanı

II sevgilinin bulunduğu yer.

Hüsnmeydānında
tek
zülfini çevgāneylesü
n
Borcum olsun
başımı yolında gāltā
n eylemek

hüsn ü cemāl:

1. **hüsn ü cemāl:**

Gazel 1980

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Güzellik ve güzel

yüz.

Siret olmasa şeref
virmeyehiç hüsn ü
cemāl
Şürete aldanmayupsī
retgözetdiehl-i hāl

hüsn-i dilberi:

1. **hüsn-i dilberi:-i**

Gazel 1557

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Güzel

dilber, sevgili.

Ref'

idüpnefsünhicābıng

ördihüsn-i dilberi

Bu Muhibbî oldıçün

nükte-şinās-ı men-

'aref

hüsn-i eş'aruña:

1. **hüsn-i eş'aruña:-**

uña

Gazel 1905

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Şiirin güzelliği.

Nazm-

ılabulduñ Muhibbîç

ün Nizāmîtarzını

Hüsn-i

eş'aruñatahsinidile

rehl-i kemāl

hüsn-ile:

1. **hüsn-ile:**

Gazel 1688

Mısra: 10

Güzellik ile.

İy Muhibbî nite kim

'ışk-

ılamümtāzolduñ

Hüsn-ile zülfine dil

bagladuğñferd

gerek

2. **hüsn-ile:**

Gazel 1750

Mısra: 5

Güzellik ile.

Kim seni bu hüsn-

ile görse beşer

sanmaz saña

Diye hürî ya perî ya
indi göklerden
melek

hüsnüñmushafın:

1. **hüsnüñmushafın:**

Gazel 1850

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Güzelliğin kitabı II

Sevgilinin yüzü.

İsterem dil tıflı

ezber kıla

hüsnüñmushafın

Niçe bir kendüm

gibi anı levend

itsem gerek

hüsnüñzekatını çek:

1. **hüsnüñzekatını çek:**

Gazel 1708

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Güzelliğinin

zekatını vermek.

İster-iseñ bu

güzellik sende ola

pāyidār

Döstum hüsnüñzekā

tını bu ben dervişe

çek

hüsnüñi görüp:

1. **hüsnüñi görüp:-üp**

Gazel 1523

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

(Sevgilinin)

güzelliğini görmek.

Pervāne gibi yandı

görüp çünki hüsnüñi

Maḥv olsa ne tañ

kılmasa
hergiznişāni şem'

2. **hüsünüñgörüüp:-üüp**

Gazel 1610

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

(Sevgilinin)

güzelliğini görmek.

Görüüp

hüsünüñdidisaña

'Azrā

Bilenler

derdümidirbañaVā

mıķ

husrev:

1. **husreve:-e**

Gazel 1784

Mısra: 9

Hüsrev ü Şirîn

öyküsünün erkek

kahramanı olan

hükümdar, İran şahı.

Muhibbīnazm-ı dil-

sūzuñolaldanHusre

vemānend

Okınmazoldı

kalmadı revācışı'r-i

Selmānuñ

2. **husrev:**

Gazel 1906

Mısra: 8

Hüsrev ü Şirîn

öyküsünün erkek

kahramanı olan

hükümdar, İran şahı.

Kim ki

'āşıķdurkılurcānāny

olında terk-i cān

Küh-kenŞirîne

'āşıķdurvelīHüsrev
degül

3. **husrev:**

Gazel 1936

Mısra: 8

Hüsrev ü Şirîn

öyküsünün erkek

kahramanı olan

hükümdar, İran şahı.

Şolgedā kim eyleye

meyhāneküncindeķ

arār

KendüyiHüsrevsan

ur alsa ele peymāne

dil

4. **husrev:**

Gazel 1947

Mısra: 9

Hüsrev ü Şirîn

öyküsünün erkek

kahramanı olan

hükümdar, İran şahı.

Eyle

MuhibbīnazmuñıñHu

srev gibi hasen

İrsünkemālesan'atış

irinedāda ol

5. **husrev:**

Gazel 1972

Mısra: 9

Hüsrev ü Şirîn

öyküsünün erkek

kahramanı olan

hükümdar, İran şahı.

İyMuhibbīşı'r ara

Hüsrevtarıķingözle

düñ

Tañmıdur ger

bulına anda hayālāt-

ı kemāl

husrevkelāmdur:

1. **husrevkelāmdur:-**

dur

Gazel 1594

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Hüsrev'in sözü.

Döstlar her bir

sözüm

Hüsrevkelāmdurbe

nüm

İdeyim

şā'irlereşimdengirtü

üstādlık

husrev ü iskender ü

dārā'dan:

1. **husrev ü iskender ü**

dārā'dan:- 'dan

Gazel 1991

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Hüsrev, İskender

ve Dārā.

Sakın aldanma

cihāndan kimseye

gelmez vefā

Hüsrev ü İskender ü

Dārā'daniy dil

'İbret al

husrev ü şirîn:

1. **husrev ü şirîn:**

Gazel 1624

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Hüsrev ve Şirîn.

LeylīvüMecnünHüs

rev ü Şirīnañılurvelī

Cāna kıyan 'ışķ ser-

bāzı olan Ferhāda

bak

husrevā:

1. **husrevā:**

Gazel 1527

Mısra: 11

Ey padişah! II Ey

sevgili!

Ḥusrevāgördimuḥa
kkaḳkuluñoldı bu
Muḥib
Varaq-ı
ḥüsnüñehattıñyazâl
iḥōştevki'

2. **husrevā:**

Gazel 1596

Mısra: 1

Ey padişah! II Ey

sevgili!

Ḥusrevā dil leb-i
şirîñüñeFerhād
ancak
Küh-ı ğam kesmede
bir nev'deüstād
ancak

3. **husrevā:**

Gazel 1663

Mısra: 6

Ey padişah! II Ey

sevgili!

Sen
lebşirîñiçüñdüşdü
mbelākühsārına
Ḥusrevā bilsem
neden meylüñ bu
ben Ferhāda yok

4. **husrevā:**

Gazel 1801

Mısra: 6

Ey padişah! II Ey

sevgili!

Diller alup her taraf

'asker

yanuñcağamzeler

Başuñüzreḥusrevātu

g u livādurkākülün

5. **husrevā:**

Gazel 1819

Mısra: 5

Ey padişah! II Ey

sevgili!

Ḥusrevāşirîñlebüñy
ādınaFerhādolmışa
m

Küh-ı ğamda ben

ġarbi bir nefes

şāditlemedüñ

6. **husrevā:**

Gazel 1975

Mısra: 7

Ey padişah! II Ey

sevgili!

Bulmak
içünḥusrevā ben
genc-i
ḥüsnüñdenişān
Eyledümcān[1]
ḥarābekaldumvîrāne
dil

7. **husrevā:**

Gazel 1981

Mısra: 1

Ey padişah! II Ey

sevgili!

Ḥusrevā gel bu
göñülkişverinesultā
n ol
Cān u dilden kul
olalum bize gel tek
ḥan ol

husrev-i bî-dāda:

1. **husrev-i bî-dāda:-a**

Gazel 1624

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Acımasız

hükümdar.

Ġirreolmuşḥüsnine
ol ḥusrev-i bî-dāda
bak
Kapusındaehl-i
'işkuñitdüğiferyāda
bak

husrev-i mülk-i

suhensin:

1. **husrev-i mülk-i**

suhensin:-sin

Gazel 1733

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Söz ülkesinin

padişahi.

İyMuḥibbīḤusrev-i
mülk-i suhensin
var-ısa
Şi'rüñitarz-ı
Ḥassādanażm-ı
Selmāneyledüñ

husvār:

1. **hüşyārılık:-lık**

Gazel 1954

Mısra: 6

Far. Hüş sahibi,

akıllı, uyanık, akli
başında.

Çünkümaḥabbet
şerbeti sunuldıçdüñ
sen ezel
Şimdengirühüşyārılı

k fikrini komestâne
ol

huşyār olmaya:

1. **huşyār olmaya:**-*ma, -ya*

Gazel 1852

Mısra: **13**

Kelime Tipi: -

Aklı başına

*gelmek, kendine gelmek,
uyanmak.*

Mest-i

‘ışkoldıMuhibbīdaḥ

ihuşyār olmaya

İçeli bir cür’asın ol

gözleri mestānenüñ

hūy:

1. **hūyuñ:**-*un*

Gazel 1686

Mısra: **8**

İnsanın yaradılış

*ve ruh özelliklerinin
bütünü, mizaç, tabiat.*

Öğrenüpsinhicrodın

ayakmağı

‘āşıqlaruñ

Hıçnazırüñyog-ıdı

olmasa bu

hūyuñsenüñ

2. **hūyuñdur:**-*uñ, -dur*

Gazel 1755

Mısra: **6**

İnsanın yaradılış

*ve ruh özelliklerinin
bütünü, mizaç, tabiat.*

İtmeseñ ger bir

nażarkūyuñdaki

‘āşıqlara

Kimse ‘ayb itmez

seni çün eski
hūyuñdursenüñ

3. **hūyuñdur:**-*uñ, -dur*

Gazel 1771

Mısra: **12**

İnsanın yaradılış

*ve ruh özelliklerinin
bütünü, mizaç, tabiat.*

Bu

Muhibbīanuñiçünsa

ñavirmişdürgöñül

‘Āşık öldürmek

günehsüz eski

hūyuñdursenüñ

hūy u hā:

1. **hūy u hā:**

Gazel 1918

Mısra: **6**

Kelime Tipi: -

İnilti, gürültü,

feryat.

Zāhidā şer’e

muḥālif mi degül

bu işlerüñ

Ḥānkāh içinde her

dem hūy u

hāeksükdegül

hūy u hāy-ı ‘ışk:

1. **hūy u hāy-ı ‘ışk:**

Gazel 1574

Mısra: **1**

Kelime Tipi: -

Aşkın huyu, adeti.

Çarḥı güm

gümgümedür her

dem bu hūy u hāy-ı

‘ışk

‘Ālemibaşdan baş

ğarḳavirürderyā-yı

‘ışk

2. **hūy u hāy-ı ‘ışk:**

Gazel 1667

Mısra: **1**

Kelime Tipi: -

Aşkın huyu, adeti.

‘Āşikuñ gitmez

dilinden hıçhūy u

hāy-ı ‘ışk

Tutısararız u semāyı

ser-te-ser ğavġā-ı

‘ışk

hüzün içinde:

1. **hüzün içinde:**

Gazel 1599

Mısra: **7**

Kelime Tipi: -

Hüzün içerisinde,

üzüntü içerisinde.

Cān be-ġāyetḥüzün

İçinde dil katı

ġamnākdür

Sāḳiyā mey sun ki

virşün bu dil-i

ġamḥ’āraşevḳ

huşur:

1. **huşurı:**-ı

Gazel 1545

Mısra: **7**

İç rahatlığı,

hâlinden memnun olup

gönlünde rahatlık

duyma, kendini rahat ve

memnun hissetme

durumu.

İster-iseñ sen huşurı

tut tecerrüd ‘ālemin

Fāriğ u merd-i

cihān ol gözleme

hıç sol u sag

2. **huzûrı:**

Gazel 1861

Mısra: 2

*İç rahatlığı,
hâlimden memnun olup
gönlünde rahatlık
duyma, kendini rahat ve
memnun hissetme
durumu.*

Demine
reşkiderşehlergedân
uñ
Ki zîrâ yok
huzûrîpâdişânûñ

huzûra gel:

1. **huzûra gel:**

Gazel 1919

Mısra: 1

Kelime Tipi: -
(Makam yüksek
olan bir kimsenin)
Önüne, huzuruna
çıkmaq.

Var mı cihânda bir
kişi diye huzûra gel
Ya kurtulup bu
guşşavügamdânsürü
ra gel

huzûr-ıla:

1. **huzûr-ıla:**

Gazel 1583

Mısra: 10

*İç rahatlığı,
hâlimden memnun olup
gönlünde rahatlık
duyma, kendini rahat ve
memnun hissetme
durumu ile beraber.*

Niçeverabilem kim
lengmerkeb

Huzûr-ıla irilmez
menzil uzak

hatâ:

1. **hatâ:**

Gazel 1640

Mısra: 8

Hata, yanlış.
Didümsezülfüne
'anberkılıp ya
nâfeyeteşbîh
Haţâmıdur bu ben
miskîn
'acebmidürhatâ
kılmak

î:

î-:

1. **idüñ:-dî, -ñ**

Gazel 1807

Mısra: 5

Ek eylem.
Borcum olsun
yolnacânıviremdim
işidün
Kıl
edâborcıldilâva'deve
fâ ister iseñ

î:

1. **idi:-di**

Gazel 1523

Mısra: 12

Ek eylem.
Şem'-i
ruhuñakarşusenüñ
dil uzatmasa
Kesdürmez idi
meclis içinde
zebânı şem'

2. **idi:-di**

Gazel 1559

Mısra: 9

Ek eylem.
Gerçi Mecnûn 'ışk
iline tâcdârolmış idi
Gitse
n'olaçünkimoldı bu
Muhibâñahalef

3. **idi:-di**

Gazel 1563

Mısra: 1

Ek eylem.
Dürler ile
gözlerümtolı idi
hem çüşadef
Bî-
vefâdilberlerüñyolı
nda hep oldı telef

4. **idi:-di**

Gazel 1622

Mısra: 4

Ek eylem.
Devâçünâhiritmez
üñ bu derde iytabîb-
i dil
Ne idi yâ beni evvel
bu derde mübtelâ
kılmak

5. **idi:-di**

Gazel 1774

Mısra: 7

Ek eylem.
Ruhumzerd idi
âhumâteşinden
Gözüm yaşından
oldı şimdi gül-reng

6. **idi:-di**

Gazel 1775

Mısra: 4

Ek eylem.

İdüpzülfüñiag u
dânehâlûñ
Dutıldımurğ idi dil
gerçi zîrek

7. **idi:-di**

Gazel 1779

Mısra: 5

Ek eylem.

Yazulu idi bu dil
levhine
'ışkuñraşamı
Yog-ıdınâm u
nişânıdahılevh ü
kalemün

8. **iken:-ken**

Gazel 1786

Mısra: 3

Ek eylem.

Kâkûlûncân u dil
baglamış iken
bendbend
Tır ile açdı anı
müşkil-
güşäebrülaruñ

9. **imiş:-miş**

Gazel 1793

Mısra: 8

Ek eylem.

Bir giceolmadum ol
mâhamuqârinn'idey
im
Naḥs imiş katı
sitâresimegeryılduz
umuñ

10. **iseñ:-se, -ñ**

Gazel 1793

Mısra: 9

Ek eylem.

Şeb-i
hicrûñdenedürhâl-i
Muḥibbîdiriseñ
Âh u vâh-ıla geçer
her
gicesigündüzümüñ

11. **imiş:-miş**

Gazel 1834

Mısra: 10

Ek eylem.

Gicelertäşeherâh it
Muḥibbî
Figân u âh u zâr
imiş naşibüñ

12. **isem:-se, -m**

Gazel 1849

Mısra: 7

Ek eylem.

Cânâgamuñlaiñler
isem ney gibi ne tañ
Bülbül gibi
şubhadeginzârüñam
senüñ

13. **iken:-ken**

Gazel 1870

Mısra: 6

Ek eylem.

Kim-durur bir kez
yüzüñ görüp
yoluñda ölmeye
Ḥüsñüñeḥayrân
iken şems ü
kamerḥür u melek

14. **idi:-di**

Gazel 1887

Mısra: 9

Ek eylem.

Almaz idi bāğ ara
her bir şecerden ol

ḥarâc
Ger ezelden olmasa
idi livâsıbülbülüñ

15. **idi:-di**

Gazel 1887

Mısra: 10

Ek eylem.

Almaz idi bāğ ara
her bir şecerden ol
ḥarâc
Ger ezelden olmasa
idi livâsıbülbülüñ

16. **idi:-di**

Gazel 1888

Mısra: 5

Ek eylem.

Bend olmak idi
zülf-i dil-
ävizinegöñlüm
Asılmak aña ola
müyesser
dahınâzük

17. **idi:-di**

Gazel 1893

Mısra: 1

Ek eylem.

Getürmez idi Fürs
ehli dile Kum-
ılaKâşânuñ
Varupmeh-rüların
görse Sitanbul u
Ġalâtânuñ

18. **idi:-di**

Gazel 1897

Mısra: 3

Ek eylem.

Ḥoş devlet idi ayak
ayakkaşruña
varsam

El virsevişāl olsa
müyesser
daḥnāzük

19. **idi: -di**

Gazel 1934

Mısra: 7

Ek eylem.

Kāfir idi
'adlkıldugıñçünNüşı
rrevān
Görmedi nār-ı
caḥīmıdidilerA'rāfa
gel

20. **iken: -ken**

Gazel 1957

Mısra: 8

Ek eylem.

Oldıbı-zer-i
ḥarīdüñkılmađuñlık
naẓar
Ser çeküp baş
egmez iken günbed-
i devrāna dil

21. **iken: -ken**

Gazel 1959

Mısra: 4

Ek eylem.

Okumaya 'ıŝkuñ ne
bile naḥv-ile şarfin
Derd-ile belāolmuş
iken aña 'Avāmil

22. **imiş: -miş**

Gazel 1970

Mısra: 9

Ek eylem.

Dirīgā az imiş
vaşluñzamānı
Velīhicrānaḥadyokd
urmutavvel

23. **idi: -di**

Gazel 1976

Mısra: 5

Ek eylem.

Kalmış idi ḥār u
ḥestaḥtındaeyyām-ı
ŝitā
ŞükriderPerverdigār
'airdügiyçün yaza
gül

24. **iken: -ken**

Gazel 1985

Mısra: 8

Ek eylem.

Cām-ı la'lüñi neden
bañaharām
eyleyesin
Ben saña itmiş iken
kanumıydöŝthelāl

25. **iseñ: -se, -ñ**

Gazel 1988

Mısra: 8

Ek eylem.

Zülfüñüñçevgānına
top eyledümdidüm
seri
Didimerdiseñ bu
da'vādahemānmejd
āna gel

ıblis:

1. **ıblis:**

Gazel 1834

Mısra: 7

Şeytan.

Çıkardı
Ādemicennetdenıblı
s
Beni

dürıtdiküyındanḥabı
büñ

'ıbret:

1. **'ıbretdür: -dür**

Gazel 1521

Mısra: 7

*Yanlış veya kötü
davranıŝlardan alması
gereken sonuç, ders.*

Bu ne ḥikmet bu ne
ḡudret bu ne
'ıbretdürḤudā
Āb u āteşbād u ḥāki
eylemiş insanda
cem'

2. **'ıbret:**

Gazel 1669

Mısra: 10

*Yanlış veya kötü
davranıŝlardan alması
gereken sonuç, ders.*

İyMuḥıbbıgarrā
olma revnaķına
'ālemüñ
Saña bu 'ıbret yiter
kim
kandadırDārāyı
bak

3. **'ıbret:**

Gazel 1752

Mısra: 4

*Yanlış veya kötü
davranıŝlardan alması
gereken sonuç, ders.*

Ḥārdan güller
bitürdüñnaḥıldenḥur
mā-yı ter
'ıbret
içünkullaruñahıke
tizḥāreyledüñ

'ibret al:

1. **'ibret al:**

Gazel 1991

Mısra: **8**

Kelime Tipi: -

Ders almak.

Sakın aldanma
cihândan kimseye
gelmez vefâ
Hüsrev ü İskender ü
Dārâ'daniy dil
'ibret al

2. **'ibret al:**

Gazel 1579

Mısra: **4**

Kelime Tipi: -

*Ders almak, ibret
almak.*
Niçedurmuşdurmu'a
llaquşbuçarh-ı bî-
sütün
Cāngözin aç 'ibret
al bu künbed-i
mīnāya bak

3. **'ibret al:**

Gazel 1616

Mısra: **7**

Kelime Tipi: -

*Ders almak, ibret
almak.*
Bāğa var eyle nazar
her bir şecerden
'ibret al
Gör neler
halkçylemişdürgöst
erür gülden tabak

4. **'ibret al:**

Gazel 1639

Mısra: **12**

Kelime Tipi: -

*Ders almak, ibret
almak.*

Ġarra olma dār-ı
dünyāçündergüldār-ı
karār
Kanda gitdi 'ibret al
İskender ü Dārāya
bak

5. **'ibret al:**

Gazel 1671

Mısra: **1**

Kelime Tipi: -

*Ders almak, ibret
almak.*
Aç gözünü 'ibret al
bir lahza gel
güzlāra bak
Her birin bir nev'e
kılmış şun'-ı
Haqezhāra bak

6. **'ibret al:**

Gazel 1914

Mısra: **12**

Kelime Tipi: -

*Ders almak, ibret
almak.*
Hārdan gül
bitürürgeh döner
anı yitürür
İy gözüm kıl bir
nazariy dil gel
andan 'ibret al

7. **'ibret al:**

Gazel 1978

Mısra: **1**

Kelime Tipi: -

*Ders almak, ibret
almak.*

Bak bu deryā

'āleminiče kuşatmış
'ibret al
Gör
nehengindürlüdürlü
māhilerden heybet
al

'ibretalsun:

1. **'ibret alsun:-sun**

Gazel 1652

Mısra: **8**

Kelime Tipi: -

*Ders almak, ibret
almak.*
Kimisi hāndān u
şādān kimisi
gamgīnhezān
'İbret alsun bir
nazar bu çarh-ı nā-
hemvāra bak

'ibretcesmini:

1. **'ibret çeşmini:**

Gazel 1583

Mısra: **2**

Kelime Tipi: -

İbret alan göz.
Diğer-
gündurbakarsañ sen
bu āfāk
Aç 'ibret
çeşminidāyimaña
bak

'ibretisterseñ:

1. **'ibretisterseñ:-rseñ**

Gazel 1673

Mısra: **11**

Kelime Tipi: -

*Ders, ibret
istemek.*

Gülsitāna var
Muhibbī
‘İbretisterseñeger
Gül yirinehār gör
bülbul yirinezāğa
bak

ibtidā:

1. **ibtidā:**

Gazel 1982

Mısra: **18**

Başlamak.

Muhibbīintihā var
dime ‘ışka

Sen
anuñintihāsımbtidā
bil

ibtidāsınabakup:

1. **ibtidāsınabakup:**

Gazel 1590

Mısra: **5**

Kelime Tipi: -

Başlangıçma

bakmak.

Gönülvirenler
‘ışkabakupibtidāsın
a
Soñrabilürler anı ki
hıçintihāsı yok

ic:

1. **icse:-se**

Gazel 1504

Mısra: **5**

Bir sıvıyı ağza alıp

yudumlamak.

Leblerünyādeyleyü
p icse şarābıehl-i
‘ışk
Germ olur
meyhāneler içre
idermestāneḥaz

2. **icmeyince:-me, -y, -
ince**

Gazel 1567

Mısra: **6**

*Bir sıvıyı ağza alıp
yudumlamak.*

Jeng-i
ğamdankurtarımazs
mgöñülāyinesin
Sāki-i gül-ruh
elinden icmeyince
cām-ı şāf

3. **icdüñ:-dü, -n**

Gazel 1611

Mısra: **11**

*Bir sıvıyı ağza alıp
yudumlamak.*

Çünicdüñ sen ezel
‘ışkuñşarābın
Yürimestāne olma
hergiz ayık

4. **icser:-er**

Gazel 1625

Mısra: **11**

*Bir sıvıyı ağza alıp
yudumlamak.*

Ḥasret-i Leylā ile
dil-teşne içre hün-ı
dil
Kāse-i
çeşmiylemecnün-ı
dil-i şeydāya bak

5. **icme:-me**

Gazel 1625

Mısra: **7**

*Bir sıvıyı ağza alıp
yudumlamak.*

Zāhideydür sevme
hūbı icme bādefāriğ

ol
Bāver itme pendine
ol sözleri sermāya
bak

6. **icrem:-er, -em**

Gazel 1631

Mısra: **10**

*Bir sıvıyı ağza alıp
yudumlamak.*

İyMuhibbī her kişi
‘iyş ile
göñlinḥošider
Beni gör kim
icrem ancak
hemāncām-ı firāk

7. **icdüm:-düm**

Gazel 1636

Mısra: **7**

*Bir sıvıyı ağza alıp
yudumlamak.*

Maḥabbetcāmınıicd
ümdü ‘ālemden
kamu geçdüm
Cefā-keş ‘āşıkam
‘āşıkbenemcān-ı
cihānum yok

8. **icdi:-di**

Gazel 1646

Mısra: **9**

*Bir sıvıyı ağza alıp
yudumlamak.*

Çünicdicām-ı
‘ışkıoldıMuhibbī
ser-mest
Tañ mı melāmet
olsa nāmūs-ı ‘ārayir
yok

9. **ic:**

Gazel 1653

Mısra: 8
*Bir sıvıyı ağza alıp
yudumlamak.*

Zāhidā alma ele tek
sen şarāb u şāhidi
Var saña olsun
mübārekkevser iç
havrāya bak

10. içdügi:-*düg, -i*

Gazel 1670

Mısra: 10
*Bir sıvıyı ağza alıp
yudumlamak.*

Şerbet-i
hicrūñiçelden bu
Muḥibbīḥasta-dil
Göre mi
şıḥḥatyüziniçdügize
hr-i derde bak

11. içelden:-*elden*

Gazel 1670

Mısra: 9
*Bir sıvıyı ağza alıp
yudumlamak.*

Şerbet-i
hicrūñiçelden bu
Muḥibbīḥasta-dil
Göre mi
şıḥḥatyüziniçdügize
hr-i derde bak

12. içdüm:-*düm*

Gazel 1695

Mısra: 3
*Bir sıvıyı ağza alıp
yudumlamak.*

Cür'añiçdümlerü
ñdenbüsevirdidümd
idi
Mest olup

sözünuzatduñ şöyle
beñzer giderek

13. içmeseydüm:-*me, -
sey, -düm*

Gazel 1820

Mısra: 7
*Bir sıvıyı ağza alıp
yudumlamak.*

Hicr-i dilberden
yanardumiçmeseyd
üm ben müdām
Elde olan
dāyimācām-ı zülāl
olmak gerek

14. içer:-*er*

Gazel 1830

Mısra: 7
*Bir sıvıyı ağza alıp
yudumlamak.*

Ġamze-i mestün
yine turmazciger
kanın içer
Niçenā-ḥaḥ kan
içüpdür yine bī-
pervāgözün

15. içelüm:-*elüm*

Gazel 1841

Mısra: 5
*Bir sıvıyı ağza alıp
yudumlamak.*

Puḥteturmaziçelüm
cām-ı şarāb-ı
erguvān
Zāhidāañma
müselles
sözlerünñḥāmeyledü
ñ

16. içüp:-*üp*

Gazel 1851

Mısra: 6
*Bir sıvıyı ağza alıp
yudumlamak.*

Mest-i 'ışķam sun
bañaçarḥuñ tokuz
peymānesin
Bir nefes
almakçadur anı
içüpnüş eylemek

17. içeli:-*eli*

Gazel 1852

Mısra: 14
*Bir sıvıyı ağza alıp
yudumlamak.*

Mest-i
'ışķoldıMuḥibbīdaḥ
iḥşyār olmaya
İçeli bir cür'asın ol
gözleri mestānenünñ

18. içe:-*e*

Gazel 1855

Mısra: 7
*Bir sıvıyı ağza alıp
yudumlamak.*

Çeşmün ki kanımı
içe virla'lüñagzuma
Sultān-ı 'ışķ emri
budur kana kan
gerek

19. içmeyenlerden:-
me, -yen, -ler, -den

Gazel 1883

Mısra: 6
*Bir sıvıyı ağza alıp
yudumlamak.*

Tatmayanlar
'ışķcāmını ne
bilsünlezzetin
İçmeyenlerden

haber sorma
zülalindöstuñ

20. **ıçmege:-meg, -e**

Gazel 1889

Mısra: 4

*Bir sıvıyı ağza alıp
yudumlamak.*

Bezm-i
ğamdagiceler ney
gibi efgânlaridüp
İçmegeşâgar ile
yaşumıgülgünitdün

21. **ıçer:-er**

Gazel 1896

Mısra: 5

*Bir sıvıyı ağza alıp
yudumlamak.*

Kâse-i miñnet ıçer
hicrânşebindeehl-i
'ışk
Çeşminirüşen kılan
gayruñvişälündürse
nün

22. **ıçür:-ür**

Gazel 1905

Mısra: 6

*Bir sıvıyı ağza alıp
yudumlamak.*

Sen
bañavaşluñharāmitd
üñyüzüñgöstermedü
ñ
Çeşm-i hün-
rüzüñeiçürkanumitd
üm ben helâl

23. **ıç:**

Gazel 1907

Mısra: 1

*Bir sıvıyı ağza alıp
yudumlamak.*

Dāfi'-i

ğamdurdilānüş eyle

cāmı iç şen ol

Ger keder var-ısa

dilde anı şāf it rüşen

ol

24. **ıç:**

Gazel 1907

Mısra: 3

*Bir sıvıyı ağza alıp
yudumlamak.*

İç

kızarsundöstumgülg

ünyañaguñ gülleri

Bezm-i meydüriy

lebi

ğoncaaçılıpğüşen

ol

25. **ıç:**

Gazel 1937

Mısra: 5

*Bir sıvıyı ağza alıp
yudumlamak.*

Sen şarāb iç

karşuña bülbül

serāğāzeylestün

Tāb-ı

müldeñkızarup

olsun şehāruşsār

gül

26. **ıçdün:-dü, -n**

Gazel 1954

Mısra: 5

*Bir sıvıyı ağza alıp
yudumlamak.*

Çünkimahabbet

şerbeti sunıldııçdün

sen ezel

Şimdengirühüşyārlı
k fikrini komestāne
ol

27. **ıçer:-er**

Gazel 1956

Mısra: 9

*Bir sıvıyı ağza alıp
yudumlamak.*

Muhibbī kanımı ıçer

dem-ā-dem çeşm-i

hün-rizi

Dutar mıydı

cefātüñ elinde

olmasa kātıl

28. **ıçelden:-elden**

Gazel 1958

Mısra: 10

*Bir sıvıyı ağza alıp
yudumlamak.*

Muhibbikendüzin

bilmez temennā-

yıvişāl eyler

İçeldencür'a-i

la'lüñolupdur mest-

i lā-ya'kıl

29. **ıçdügün:-düg, -ü, -n**

Gazel 1973

Mısra: 6

*Bir sıvıyı ağza alıp
yudumlamak.*

Ya

Ferīdüntopragıdurin

dügüñelde kadeh

İçdügün mey yirine

sanma ki hün-ı Cem

degül

30. **ıçeyim:-eyim**

Gazel 1985

Mısra: 2

*Bir sıvıyı ağza alıp
yudumlamak.*

Görüp
ebrûñdidümbaña
budur 'iyd-i hilâl
Teşneyem ben
lebûñi sun içeyim
âb-1 zülâl

31. **İçsün:-sün**

Gazel 1994

Mısra: 3

*Bir sıvıyı ağza alıp
yudumlamak.*

Zâhidşarâb-1
kevseriîçsünmübâre
ki
İy dil şarâb-1
'ışkıîçüp sen şafâda
ol

32. **İçinde:-i, -n, -de**

Gazel 1582

Mısra: 8

*Bir durum içinde
olmak.*

Gel beni öldür
cefâvücevrden eyle
halâş
Kim cefâvücevr
içinde
sañabeñzeryâr yok

33. **İçinde:-i, -n, -de**

Gazel 1661

Mısra: 2

*Bir durum içinde
olmak.*

Başdanayaga 'âşık
yürür melâmet
ancak
Bu tavr-1 'ışk içinde
bir özge hâlet ancak

34. **İçinde:-i, -n, -de**

Gazel 1669

Mısra: 5

*Bir durum içinde
olmak.*

Zerreler içinde
kendin saklamış
hurşîdi gör
Kaatrelerdenniçe
cem' itmiş
özinderyâyı bak

35. **İçinde:-in, -de**

Gazel 1500

Mısra: 6

*Bir şeyin kendi
sınırları içinde kalan
kısmi.*

Eşk-i
çeşmümğarkavirmiş
ken ser-â-ser 'âlemi
Bu
gönülpervâyimezol
mış o baħr içinde
bağ

36. **İçre:-re**

Gazel 1500

Mısra: 9

*Bir şeyin kendi
sınırları içinde kalan
kısmi.*

Nâme içre
nâminiañmışMuhib
bîdilberûñ
Sehv-ile yazmış
megeryâhudyazılmı
şdurgalağ

37. **İçinde:-i, -n, -de**

Gazel 1596

Mısra: 4

*Bir şeyin kendi
sınırları içinde kalan
kısmi.*

Her ki 'âşık geçe
elbette o cân terkin
urur
Mezheb-i 'ışk
içinde bu da bir ad
ancak

38. **İçre:-+re**

Gazel 1602

Mısra: 5

*Bir şeyin kendi
sınırları içinde kalan
kısmi.*

Baħr-i eşk içre
düşüp bu dil
şinâverlikider
Korkmaz
zîrâdüçemişiañolmı
şdur kabak

39. **İçinde:-i, -(n)de**

Gazel 1625

Mısra: 14

*Bir şeyin kendi
sınırları içinde kalan
kısmi.*

Görmek
isterseñMuhibbîdâğ
-1 'ışkısinede
Var şafak içinde
bedrolmuştogarken
aya bak

40. **İçi:-i**

Gazel 1688

Mısra: 2

*Bir şeyin kendi
sınırları içinde kalan
kısmi.*

‘Ăşıkuñ gözleri
nem çehresi de zerd
gerek
Taşrası dâğ-ıla pür
içi tolu derd gerek

41. **îçre:-re**

Gazel 1743

Mısra: 1

Bir şeyin kendi

*sınırları içinde kalan
kısmı.*

Râh-ı maḥabbet içre
çekilen belâlaruñ
Derde devâbilürler
anı mübtelâlaruñ

42. **îçinde:-i, -n, -de**

Gazel 1752

Mısra: 10

Bir şeyin kendi

*sınırları içinde kalan
kısmı.*

Kimin
eflâkeçıkarduñ anda
virdüncây-ı ḥâş
Kimini ka’r-ı zemîn
îçinde
segsâreyledüñ

43. **îçinde:-i(n), -de**

Gazel 1753

Mısra: 4

Bir şeyin kendi

*sınırları içinde kalan
kısmı.*

Lebinden kim söz
işitse bulur dil
‘ömr-i cāvīdi
Bulınur mı bu vech-
ile cihân içinde
lebden yig

44. **îçinde:-i, -n, -de**

Gazel 1817

Mısra: 9

Bir şeyin kendi

*sınırları içinde kalan
kısmı.*

‘İşkuñ içinde
Muḥibbîğıll u
ğışdanpāk olup
Püte-i hicrân içinde
anı sen kâleyledüñ

45. **îçine:-ine**

Gazel 1844

Mısra: 8

Bir şeyin kendi

*sınırları içinde kalan
kısmı.*

Koma
ağyârışehâkapuñakâ
fırgibidür
Ne revâdur ki gire
îçine Beytû’l-
ḥaremüñ

46. **îçinde:-i, -n, -de**

Gazel 1846

Mısra: 1

Bir şeyin kendi

*sınırları içinde kalan
kısmı.*

Görse bir şebgölşen
îçinde
cemâlinigülüñ
Nâle eyler
tâşeherdinmezfigâni
bülbülüñ

47. **îçinde:-i(n), -de**

Gazel 1866

Mısra: 11

Bir şeyin kendi

*sınırları içinde kalan
kısmı.*

Öpmez lebinin
meclis içinde
megerkadeḥ
Ancak bilini
kuçmagaanuñ
kemer gerek

48. **îçre:-+re**

Gazel 1870

Mısra: 2

Bir şeyin kendi

*sınırları içinde kalan
kısmı.*

Tâb-ı dilden ser-te-
ser yanardı arz u
nüḥ felek
Dökmese seylâb-ı
eşkiçeşmüm içre
merdümek

49. **îçre:-re**

Gazel 1873

Mısra: 4

Bir şeyin kendi

*sınırları içinde kalan
kısmı.*

‘Ărızuñdandurşehâe
şkümbenümsurḥold
ugi
La’lalurkân içre
mihrüntâ yaşından
çünkireng

50. **îçinde:-in, -de**

Gazel 1886

Mısra: 8

Bir şeyin kendi

*sınırları içinde kalan
kısmı.*

Sünbül saçına hiç
ola mı an[1]

beñzedem
Bāzār içinde bir
pula
bagıbenefşenüñ

51. **icine:-i, -n, -e**

Gazel 1891

Mısra: 9

*Bir şeyin kendi
sınırları içinde kalan
kısım.*

Ordu-yihüsünñ
icine hergiz
girilmeye
Bekler
kafañıbeñzedidüñdā
raperçemün

52. **icide:-i, -(n)de**

Gazel 1889

Mısra: 8

*Bir şeyin kendi
sınırları içinde kalan
kısım.*

Cümle meh-rûlar
görüp eş'aruñameyl
eyledi
Şimdi bildümfenn'-
i şî'r içinde
sâhirdürgönül

ic:-

1. **icdi:-di**

Gazel 1647

Mısra: 4

*Bir sıvıyı ağza alıp
yudumlamak.*

Gözden akıtdıhün-ı
dili yireehl-i 'ışk
İçdi o kanı lāleler ol
dem çanak çanak

2. **icüp:-üp**

Gazel 1688

Mısra: 7

*Bir sıvıyı ağza alıp
yudumlamak.*

Biz içüpcām-ı
muşaffāvirelümçān
aşafā
Zāhidüñgönligözito
ptolu hep gerd
gerek

3. **icüp:-üp**

Gazel 1994

Mısra: 4

*Bir sıvıyı ağza alıp
yudumlamak.*

Zāhidşarāb-ı
kevseriçsünmübāre
ki
İy dil şarāb-ı
'ışkıçüp sen şafāda
ol

4. **icdi:-di**

Gazel 1996

Mısra: 9

*Bir sıvıyı ağza alıp
yudumlamak.*

Ezel bezminde bir
cür'amaħabbecāmı
miçdi
Muħibbānuñ-
içündürgörinür
mest ü lā-ya'kıl

5. **icide:-i, -n, -de**

Gazel 1523

Mısra: 12

*Bir şeyin kendi
sınırları içinde kalan
kısım.*

Şem'-i
ruħuñakarşusenüñ
dil uzatmasa
Kesdürmez idi
meclis içinde
zebānı şem'

icerü:

1. **icerü:**

Gazel 1982

Mısra: 7

İçeri.
Olupsınberr-i
'ışkıçerümeccün
Başuñdadüd-ı āhuñı
yuva bil

icide:

1. **icide:**

Gazel 1546

Mısra: 8

*Bir şeyin iç kısmı,
içi.*

Bu
cihāñhalkıkamusım
übtelā
Arasañ bir kimse
yok içinde sag

2. **icide:**

Gazel 1669

Mısra: 3

*Bir şeyin iç kısmı,
içi.*

San şafāk içinde
gökdezhāhirolmuşayd
ur
Allar geymiş yine
ol dilber-i bedr-ay
bak

3. **icide:**

Gazel 1702

Mısra: 8
Bir şeyin iç kısmı,
içi.
N'olarenğın ise
şi'rün selef
şi'rinedaħl itme
Dimişler 'âlem
içinde
bulınmazhıçedebede
nyig

4. içinde:

Gazel 1707

Mısra: 4

Bir şeyin iç kısmı,

içi.
Zülfünün geldi
hayâliceşmüme
Nîl içinde
bulınurçünküneheng

5. içinde:

Gazel 1817

Mısra: 10

Bir şeyin iç kısmı,

içi.
'İşkuñ içinde
Muħibbîğill u
ğışdanpâk olup
Püte-i hicrân içinde
anı sen kıâleyledün

6. içinde:

Gazel 1849

Mısra: 4

Bir şeyin iç kısmı,

içi.
Aldummetâ'-ı
büseñicâñnağdinivir
üp
Bâzâr-ı 'ışk içinde
ħarîdaruñamsenün

7. içinde:

Gazel 1865

Mısra: 8

Bir şeyin iç kısmı,

içi.
'İşk ya Mecnûnuñ
olsun ya benüm
olsun didüm
Dimesünler 'ışk
içinde
iştirākündürsenün

8. içinde:

Gazel 1879

Mısra: 4

Bir şeyin iç kısmı,

içi.
Leblerünetañmıdur
dirsem ki
la'leynhoğkadur
Hıfzicünincü gibi
içinde lü'lüdişlerün

9. içinde:

Gazel 1895

Mısra: 8

Bir şeyin iç kısmı,

içi.
Baħra döksem
âhumodışemmesin
Kaynayupbişerdi
içinde semek

10. içinde:

Gazel 1918

Mısra: 6

Bir şeyin iç kısmı,

içi.
Zâhidâ şer'e
muħâlîf mi degül
bu işlerün
Ĥânkâh içinde her

dem hüy u
häeksükdegül

11. içinde:

Gazel 1932

Mısra: 3

Bir şeyin iç kısmı,

içi.
Ėoncahemyanı
içinde sîm ile zer
saklayup
Bâd-ı şübħ 'ayyârı
olmaya diyü korkar
gül

12. içinde:

Gazel 1938

Mısra: 10

Bir şeyin iç kısmı,

içi.
İyMuħibbîşayd olur
mıydı bu dil
murğıaña
Dâm olup zülfi
içinde olmasaydı
dâneħâl

İçinde ola:

1. içinde ola:

Gazel 1561

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

İçerisinde olanı.

Sırr-ı 'ışkı bu
gönülzâhiridirse ne
'aceb
Gösterür her ne ki
içinde ola şîşe-i sâf

İçine giren:

1. içine giren:-en

Gazel 1868

Mısra: 4

Kelime Tipi: -
İçine girmek.
İhtiyâyeylemişem
'ışkını ben rûz-ı
ezel
Baş u cân terkin
urur içine giren
savaşuñ

icrâ:

1. **icrâsına:** -sı, -na

Gazel 1605

Mısra: 3

*Yapma, yerine
getirme, uygulama.*

Her ne söz ki
söyleseñcehd it
anuñicrâsına
Saña düşmez
söyleyüphalk-ı
cihâñaldamak

icre:

1. **icre:**

Gazel 1500

Mısra: 8

-da/-de, içinde.

Kûy-ı dilberde
gözüm yaşı revân
olur revân
Nite kim Bağdâd
şehri icre akar nehr-
i Şağ

2. **icre:**

Gazel 1503

Mısra: 7

-da/-de, içinde.

Kulak tut bir nefes
nâlişlerümebezm-i
gam icre
İderzevk ehli çün

'âlemdenây-ı hoş-
nevâdanhaz

3. **icre:**

Gazel 1504

Mısra: 6

-da/-de, içinde.

Leblerüñyâdeyleyü
p icse şarâbiehl-i
'ışk
Germ olur
meyhâneler icre
idermestânehaz

4. **icre:**

Gazel 1509

Mısra: 4

-da/-de, içinde.

Kim ki
la'lüñdenider bir
gün senüñ bir
cür'anüş
Añabâğ-ı cennet
icre âb-ı kevserden
ne haz

5. **icre:**

Gazel 1514

Mısra: 7

-da/-de, içinde.

Sırr-ı 'ışkı meclis
ehli icre
fâşitdüñdiyü
Kesdiler gerçi
zebânın itmedi ikrâr
şem'

6. **icre:**

Gazel 1514

Mısra: 12

-da/-de, içinde.

Ruğlarıñüstindecân
â ol siyâhzülfün

gibi
Tutdı od icre
vañanoldı
semender-vâr şem'

7. **icre:**

Gazel 1518

Mısra: 4

-da/-de, içinde.

Şu'le virdi dil
çerâğı göz yaşı yağı
gibi
Niçe yıllar tekyc-i
'ışk icre süzânıçü
şem'

8. **icre:**

Gazel 1528

Mısra: 4

-da/-de, içinde.

Ayagında bendi var
başında 'ışkuñâteşi
Meclis icre iyperî
olsa ne tañdîvâne
şem'

9. **icre:**

Gazel 1532

Mısra: 8

-da/-de, içinde.

Ehl-i
'ışkadiñşalâdur
'ışkdergâñhaçuk
Tekyc-i 'ışk icre
Mecnün-
veşuyardum bir
çerâğ

10. **icre:**

Gazel 1532

Mısra: 10

-da/-de, içinde.

Büseihsâneylegilla'
l-i lebündendöstum
Meclis içre
çünMuhibbîaçdısañ
a bir ayag

11. içre:

Gazel 1534

Mısra: 3

-da/-de, içinde.

Nār-ı 'ışkî içre ol
meh-
pārenüñgönlüm
yine
Eylemezdi olmasa
idi semender-
veşturağ

12. içre:

Gazel 1557

Mısra: 5

-da/-de, içinde.

Sīnemüñdāğın
gören kūy-ı hārābāt
içre dir
Pullarıyla tekye-i
ğamdayatur bir eski
def

13. içre:

Gazel 1568

Mısra: 8

-da/-de, içinde.

Zāhidā 'ucb-ıla ger
sen çekdüñ-ise
i'tikāf
Ben dañkūnc-i
hārābāt içre oldum
mu'tekif

14. içre:

Gazel 1572

Mısra: 11

-da/-de, içinde.

Āteş-i 'ışk içre dil
girdi semenderler
gibi
Olalıdan bu
Muhibbîdöstlarmu't
ād-ı 'ışk

15. içre:

Gazel 1577

Mısra: 6

-da/-de, içinde.

Cilvesin görmek
dilerseñ ol gül
endāmuñ yine
Gülşen ü bağ içre iy
dil cilve-i tāvüsa
bak

16. içre:

Gazel 1580

Mısra: 8

-da/-de, içinde.

DimeñüzFerhād'ab
eñzerküh ara dīvāne
yok
Eksilür mi kühsār
içre pelengden mīşe
bak

17. içre:

Gazel 1589

Mısra: 2

-da/-de, içinde.

Beñzemez bir
müyuñaiydöstLeylī
sence yok
KaysaMecnündidile
rmeccünlik içre
bence yok

18. içre:

Gazel 1595

Mısra: 7

-da/-de, içinde.

Bahr-ı 'ışk içre bu
dil
çünkişināverlikider
İñlerem kim iki
çeşmümañaolmuşdu
r kabak

19. içre:

Gazel 1622

Mısra: 6

-da/-de, içinde.

Cefāvücevr[i] gel
bārī kıl anı özüñe
'ādet
Güzeller içre 'ayb
ise kerem mihr ü
vefā kılmak

20. içre:

Gazel 1628

Mısra: 9

-da/-de, içinde.

Eşk-i maħabbet içre
Muhibbī o gevheri
Atdikenārabulımad
umrüzigāra bak

21. içre:

Gazel 1629

Mısra: 6

-da/-de, içinde.

İygöñül 'Anķā-
yıKāf ol var
ķanā'atKāfına
Hırş-ılakendüñi
atma ğurrāt içre
tavuk

22. içre:

Gazel 1641

Mısra: 2

-da/-de, içinde.

Boynuñazencir-i
'ışkiy dil-i
dİvānedak
Cānuñpervāne-veş
şem'-i muħabbet
içre yak

23. içre:

Gazel 1648

Mısra: 9

-da/-de, içinde.

Niçeler terk ide
rezm içre yine cān-
ıla baş
Kana ger teşne olup
'azm ide
meydānařadař

24. içre:

Gazel 1651

Mısra: 3

-da/-de, içinde.

Bugün gūlzār-ı
ħiřn içre yūzi gūl
gonca lebler çok
Leřāfetdevelicānāsa
ñabeñzer gūl-i ter
yok

25. içre:

Gazel 1659

Mısra: 10

-da/-de, içinde.

Mārzūlfinūñhayālin
iegirmiřdūrvelī
Bilmek
isterseñMuħibbisine
m içre ine bak

26. içre:

Gazel 1667

Mısra: 10

-da/-de, içinde.

İyMuħibbī 'ālem
içre aña
'āřıklıkħarām
Bu melāmetkūyı
içre olmaya rüsvā-
yı 'ışk

27. içre:

Gazel 1671

Mısra: 10

-da/-de, içinde.

Dür dişi fikrin
Muħibbī eyle her
laħzahayāl
Hoşka-i la'l içre
gizlülü'lü'-i
řehvāra bak

28. içre:

Gazel 1677

Mısra: 6

-da/-de, içinde.

Mestle geçmiş
gözleri
ħalkaimāmetitmege
Cāmi'-i ħiřn içre
gel kaşındaki
miħrāba bak

29. içre:

Gazel 1677

Mısra: 10

-da/-de, içinde.

Baħr-ı eřkūmden ne
mūmkinkurtıla dil
zevraķı
İyMuħibbīeřk-i
Çeşm içre olan
girdāba bak

30. içre:

Gazel 1698

Mısra: 14

-da/-de, içinde.

Baş u cānı yoluma
komazMuħibbīdir-
iseñ
Ol reh-i 'ışk içre
ancak
iħtimālūñdürsenūñ

31. içre:

Gazel 1717

Mısra: 4

-da/-de, içinde.

Dāmidūpzūlfeynūñi
tutmaga bu dil
murğını
Dānedōkdūñzūlfūñ
içre adını
ħāleyledūñ

32. içre:

Gazel 1717

Mısra: 10

-da/-de, içinde.

Būseyecānnaķdinin
'iünMuħibbīvirme
dūñ
Sen sañaitdūñ bu
bāzār içre
ihmāleyledūñ

33. içre:

Gazel 1730

Mısra: 7

-da/-de, içinde.

Sanmañuzlālevü
gūl vādiler içre
görinen
Gözi yaşı ciġeri

kanı-durur
Mecnūnuñ

34. içre:

Gazel 1735

Mısra: 5

-da/-de, içinde.

Rūze-i hicr içre
kaldumgice gūndūz
gōzlerem
'İyd-i vaşlairmege
kaşı hilālidūranuñ

35. içre:

Gazel 1736

Mısra: 12

-da/-de, içinde.

İyMuħibbīsırr-ı
'ışkıdūd-ı
āhumfāşider
Penbe içre āteşı
olur mı pinhān
eylemek

36. içre:

Gazel 1771

Mısra: 5

-da/-de, içinde.

Cilve kıl meydān-ı
ħūsn içre semend-i
nāz-ıla
Sōylenen dillerde
şimdi ğuft ũ
ġūyuñdursenūñ

37. içre:

Gazel 1773

Mısra: 10

-da/-de, içinde.

Zinde eyle bir
cevāb ile yine dil
mürdesin
Hoķķa-i la'l içre

vardursakludārūlaru
ñ

38. içre:

Gazel 1783

Mısra: 5

-da/-de, içinde.

Rūze-i hicr içre
nāġāh ol
hilālebrūların
Ġōrdūñiy dil şūkrūñ
artar tāze bayram
eyledūñ

39. içre:

Gazel 1783

Mısra: 8

-da/-de, içinde.

Ġeştkılduñberr ũ
bahıreyleyüpbī-ħad
sefer
Ġeldūñāħirkūy-ı
cānān içre
ārāmeyledūñ

40. içre:

Gazel 1789

Mısra: 2

-da/-de, içinde.

Defter itdi bu
cihānhalkınıħattāt-ı
felek
Yazmadı meh-rūlar
içre sañabeñzer bir
melek

41. içre:

Gazel 1799

Mısra: 9

-da/-de, içinde.

'Arşa-i 'ışk içre
atmaga yine āh
okların

Ya olup
ķaddiMuħibbīnūñd
ū-tā olmak gerek

42. içre:

Gazel 1800

Mısra: 5

-da/-de, içinde.

Top idüpmeydān-ı
'ışk içre serin bī-
ihıtiyār
Ġörse 'ışk ehli
elūñdezūlf-i
çevġānuñsenūñ

43. içre:

Gazel 1829

Mısra: 1

-da/-de, içinde.

Zūlfūñ içre
yüzūñiydōstpinhān
eyledūñ
Kūfr-i zūlfūñ gibi
bu
ħālümperīşāneyledü
ñ

44. içre:

Gazel 1836

Mısra: 6

-da/-de, içinde.

Kūfr-i
zūlfūñilivākılupħaıu
ñ leşker çeküp
Tolısariķlīm-i ħūsn
içre yine āşūb u
ceng

45. içre:

Gazel 1836

Mısra: 8

-da/-de, içinde.

Şîri oldum bîşe-i
'ıŝkuñ bu rûy-ı
zerd-ile
Dāğlarladir gören
küh-ı belâ içre
peleng

46. içre:

Gazel 1837

Mısra: 10

-da/-de, içinde.

Muhibbîgicearturâh
u zâruñ
Şeb-i hicr içre sîneñ
olalı teng

47. içre:

Gazel 1863

Mısra: 2

-da/-de, içinde.

Tîr-i müjgân-ıla
olsa tañ mı
sînemçâkçâk
Merd olan lâ-büd
olur meydân-ı 'ışk
içre helâk

48. içre:

Gazel 1873

Mısra: 10

-da/-de, içinde.

DāğlaryakdıMuhibb
İsînedişoldeñlü kim
Her gören küh-ı
belâ içre anı sanur
peleng

49. içre:

Gazel 1881

Mısra: 2

-da/-de, içinde.

İy kaşı ya çün elif
gibi gele firûnsenüñ

Çagurup dil
dirañacân içre gel
yirüñsenüñ

50. içre:

Gazel 1881

Mısra: 5

-da/-de, içinde.

Tekye-i 'ışk içre
ta'nider bugün
Mecnûna dil
Boynuma
bendolalıdzülf-i
zencîrûnsenüñ

51. içre:

Gazel 1889

Mısra: 6

-da/-de, içinde.

Leylîzülfini yine
boynuma
zencîrkılup
Ehl-i 'ışk içre beni
göz göre
Mecnûnitdüñ

52. içre:

Gazel 1902

Mısra: 4

-da/-de, içinde.

Şîvevünâz ile
çeşmüñtîrimeftün
ideli
Halk-ı 'âlem içre
gör kim niçeşoş-
hâyleydüñ

53. içre:

Gazel 1939

Mısra: 7

-da/-de, içinde.

Halk-ı 'âlem içre
bulur mıydı böyle

rağbeti
Ruğlaruñabeñzemes
eydisenüñiyyâr gül

54. içre:

Gazel 1955

Mısra: 6

-da/-de, içinde.

Cem' iderseñmâl-ı
Kârûnı da cidd ü
cehd-ile
Mârolısarıyiserdür
seni [ol] kabr içre
mâl

55. içre:

Gazel 1968

Mısra: 12

-da/-de, içinde.

İltifât itme bu dehre
sakın aldanma sakın
'İyş ü 'işret bu
cihân içre
hemânñ'âb u hayâl

56. içre:

Gazel 1992

Mısra: 1

-da/-de, içinde.

Bezm-i gam içre
ney gibi nâlân olan
gönül
Tennür-ı 'ışkacân-
ılabiryân olan gönül

57. içre:

Gazel 1995

Mısra: 4

-da/-de, içinde.

Dermânkabül
itmediler derd var-
iken
'Âşıklar içre şimdi

budur
müdde'âgönül

58. **icre:**

Gazel 1998

Mısra: 3

-da/-de, içinde.

Bugün meydân-
r'ışk icre bu
sînemtablasındıkü
m
At oklar
iykemânebrüsüvâr
ol 'azm-i meydân
kıl

ictimâ' itdi:

1. **ictimâ' itdi:-di**

Gazel 1512

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Bir araya gelmek.

Gâh olur
meyhâreler eyler
şarâb u âbı cem'
İyMuhibbîzıdd iken
itdi su âteşictimâ'

ictimâ' itmiş:

1. **ictimâ' itmiş:-miş**

Gazel 1530

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Bir araya gelmek.

Zülfî ile kim
görürse dil-
rübânünyüzini
Dir 'acebşâm u
seher bir yirde itmiş
ictimâ'

ictinâb:

1. **ictinâb:**

Gazel 1960

Mısra: 10

*Kaçınmak, uzak
durmak.*

Bed-nâm-ı dehr
olmayasın
iyMuhibbî ger
Uzatma sakın zulm
elini ictinâb kıl

ictinâbgerekdür:

1. **ictinâbgerekdür:-
dür**

Gazel 1617

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Çekinmek,

sakınmak gerekir.

Hayr iden hayrın
bulur şerden
gerekdürictinâb
Kim bu sözde
eylemişlerdür ulular
ittifâk

içün:

1. **içün:**

Gazel 1882

Mısra: 11

İçin, hakkında,

ilgili olarak.

Çünkiribâ't-ı köhne
dimişlercihâniçün
Halk-ı cihânkondı
göçer kârbântutuñ

2. **içün:**

Gazel 1914

Mısra: 6

İçin, hakkında,

ilgili olarak.

Hayr-ıh'âh ol itme
hîç bir kimseye sen
kem nazar
Halk-ı
'âlemtâdiylersenüni
çünrahmet al

3. **içün:**

Gazel 1965

Mısra: 10

İçin, hakkında,

ilgili olarak.

Ol şeker lebden
Muhibbî söz
açupgüftâra gel
İşidenlersenüniçün
diyeler şirînmağâl

4. **içün:**

Gazel 1512

Mısra: 1

"İçin, uğruna"

anlamlarında edat.

Fâriğ ol gel eyleme
dünyâiçünüy dil
nizâ'
Hâşıl itmezsin sen
andan nesne
hîçillâşudâ'

5. **içün:**

Gazel 1560

Mısra: 1

"İçin, uğruna"

anlamlarında edat.

Naqd-i
'ömrizâhidâniçünbu
yurmuşlar selef
Her ne kim hâşıl
kıla olur riyâ ile
telef

6. için:

Gazel 1638

Mısra: 12

"İçin, uğruna"

anlamlarında edat.

Egerbiñ kez sü'âl
itsem dönüp bir kez
cevâb itmez
Dehâniçün diyenler
hağ ki gâhî var [u]
gâhî yok

7. için:

Gazel 1708

Mısra: 1

"İçin, uğruna"

anlamlarında edat.

Bir lebi şiriniçün
her demde göñlüñ
işe çek
Kühkenlik eyle bu
gamkühına gel tişe
çek

8. için:

Gazel 1910

Mısra: 8

"İçin, uğruna"

anlamlarında edat.

Kaçan sultân-ı 'ışk
dil hânesine
Gele
İsâriçünyaşuñdirem
kıl

9. için:

Gazel 1954

Mısra: 10

"İçin, uğruna"

anlamlarında edat.

Derd ü belâ mey
yirinehün-ı
cigernüşitmege

İydide sen

yârâniçün elde tolu

peymâne ol

10. için:

Gazel 1957

Mısra: 6

"İçin, uğruna"

anlamlarında edat.

Ĥāk-i pâyı var-iken
bu çeşm-i hün-
âlüdeme
Minnet itmez
kühliçünŞirâz u
İşfâhâna dil

11. için:

Gazel 1979

Mısra: 7

"İçin, uğruna"

anlamlarında edat.

Himmetünbâzınısal
sañ ol
hümâyışaydiçün
Nâleñiayagımayı dil
takubanı zil ol

12. için:

Gazel 1535

Mısra: 12

"Amacıyla ve

uğruna" anlamlarında

edat.

Ĥâllersanmañ anı
yiryirdökilmişdâned
ür

Ehl-i diller

şaydiçüneylemişdü

rzülfinâğ

13. için:

Gazel 1615

Mısra: 5

"Amacıyla ve
uğruna" anlamlarında
edat.

Baħr-ı şab'umdan
yine yârâniçün söz
cevherin
Çıkarup her
birinüñgüşındakime
ngüşa bak

14. için:

Gazel 1633

Mısra: 9

"Amacıyla ve
uğruna" anlamlarında
edat.

Niçeyıldurhüsünüñ
üncengiderlercân u
dil
Döstum gel bir
nazarluş eyle ol
savaşa bak

15. için:

Gazel 1707

Mısra: 7

"Amacıyla ve
uğruna" anlamlarında
edat.

Agziçüncengidercâ
n-ıla dil
Bilmedüm yok
yirlerenedür bu
ceng

16. için:

Gazel 1715

Mısra: 2

"Amacıyla ve
uğruna" anlamlarında
edat.

Nâz-ılaçün ol yâr-ı
dil-ârâybüyütdük

Beñzetmekiçünyüzi
nebedr ayı
büyütdük

17. için:

Gazel 1748

Mısra: 3

"Amacıyla ve
uğruna" anlamlarında
edat.

Gelmişem şey-
lillâhiçüntapuñader
vâzeeye
Virzekât-ı hüsnüni
göster
yüzüñihsânsenüñ

18. için:

Gazel 1934

Mısra: 7

İçin, yüzünden,
sebebiyle.

Kâfir idi
'adlkıldugniçünNüşî
rrevân
Görmedi nâr-ı
cahîmididilerA'râfa
gel

19. için:

Gazel 1521

Mısra: 9

"Amacıyla,
maksadıyla" anlamında
edat.

Sürme
kapuñdanMuhibbî
gelse 'arz-ı hâliçün
Şâh
'âdildürkühendenoñ
mazhîç kimse men'

20. için:

Gazel 1562

Mısra: 2

"Amacıyla,
maksadıyla" anlamında
edat.

Eylesem dil mülkini
ben
tañmıdurcânânavak
f
Olğelmişdür
ezelden
gençiçünvîrânevağf

21. için:

Gazel 1568

Mısra: 9

"Amacıyla,
maksadıyla" anlamında
edat.

Tekye-i dilde
Muhibbî yazmak
içünşekl-i âh
Dâğdanşakreyleyüp
üstineçekmişdür
elif

22. için:

Gazel 1593

Mısra: 5

"Amacıyla,
maksadıyla" anlamında
edat.

İy güzeller
şâhıpâyüñasenüñisâ
riçün
La'l-ile ben
hâzritdüm iki
çeşmümdentabak

23. için:

Gazel 1662

Mısra: 3

"Amacıyla,
maksadıyla" anlamında
edat.

Bu güneħarcıçün ol
sîm-endâm
Gözüm yaşından
özge sîm ü zer yok

24. için:

Gazel 1663

Mısra: 5

"Amacıyla,
maksadıyla" anlamında
edat.

Sen
lebîşirniçündüştü
mbelâkühsârına
Husrevâ bilsem
neden meylüñ bu
ben Ferhâda yok

25. için:

Gazel 1752

Mısra: 4

"Amacıyla,
maksadıyla" anlamında
edat.

Hârdan güller
bitürdüñnaħldenħur
mâ-yı ter
'İbret
içünkullaruñahikme
tizhâreyledüñ

26. için:

Gazel 1793

Mısra: 4

"Amacıyla,
maksadıyla" anlamında
edat.

Seng-i cevr-ile
dögüp beni egerħâk
ide yâr

Kühliçünkapuşalare
hl-i
muḥabbetozumuñ

27. için:

Gazel 1799

Mısra: 3

"Amacıyla,
maksadıyla" anlamında
edat.

Tā ki zāhir olmak
içün 'āşıkūñ
'āşıklığı
Ḥün olup göz yaş
her dem beñizkāh
olmak gerek

28. için:

Gazel 1803

Mısra: 15

"Amacıyla,
maksadıyla" anlamında
edat.

Gönlümünbāzımsal
dum ol hümāy[1]
şaydiçün
Olmaz iken ben
şikāritdümşikārkim
senün

29. için:

Gazel 1848

Mısra: 5

"Amacıyla,
maksadıyla" anlamında
edat.

Niçeyirden ney gibi
bil
bagladunferyādiçün
İdeli bu bülbülün ol
yüzi gül gülzār terk

30. için:

Gazel 1879

Mısra: 4

"Amacıyla,
maksadıyla" anlamında
edat.

Leblerünetañmıdır
dirsem ki
la'leynhoḳkadur
Ḥifziçünincü gibi
içinde lü'lüdişlerün

31. için:

Gazel 1929

Mısra: 4

"Amacıyla,
maksadıyla" anlamında
edat.

La'l-i
lebümiañdidiyühüş
m ide zülfi
Yok nesne için
asıla dil dāra ne
müşkil

32. için:

Gazel 1965

Mısra: 5

"Amacıyla,
maksadıyla" anlamında
edat.

Ḥāk-i pāyuñ olmak
içün yollaruñdarūyu
mı
Basasın bir gün ola
diyübenitdüm pāym
āl

33. için:

Gazel 1971

Mısra: 2

"Amacıyla,

*maksadıyla" anlamında
edat.*

Şütürhāzırnigārumḥ
accamāyil
Añahıdmetiçün
böyle koşam dil

34. için:

Gazel 1975

Mısra: 7

"Amacıyla,
maksadıyla" anlamında
edat.

Bulmak
içün ḥusrevā ben
genc-i
ḥüsnüñdennişān
Eyledüm cān[1]
ḥarābekıldumvīrāne
dil

İçür:

1. için: -dün

Gazel 1816

Mısra: 13

İçmesini sağlamak.
İçürdün 'ālemün
zehrın
akıtduñ gözlerüm
nehrin
Ḥarābitdün gönül
şehrın n' için dün
gicegelmedün

İd-:

1. iderse: -er, -se

Gazel 1604

Mısra: 4

*Etmek, eylemek,
yapmak.*
Görinena'l-i
tevsenüñ gözineşekl
-i mihrābī

İdersetañmıdır anı
kokılsunkıblegāh
'uşşāk

2. **idelüm:**-e, -lüm

Gazel 1907

Mısra: 5

Etmek, eylemek,
yapmak.

Şoĥbet-i ĥāşidelüm
yol bulmasun anda
raķīb
Bir şurāĥī bir ķadeĥ
bir ben olayım bir
sen ol

3. **iderse:**-er, -se

Gazel 1958

Mısra: 4

Etmek, eylemek,
yapmak.

Ĥayāl-i zülfün
eylersem aña 'ömr-i
tavıl irmez
Temennā-yıvişālün
dil idersefıkr-i bī-
ĥāşıl

id:

1. **iderüz:**-erüz

Gazel 1502

Mısra: 6

Etmek, eylemek,
yapmak.

Biz lā'übālirind ü
mücerredķalenderü
z
Meyĥāne 'azmini
iderüzihdinā'ş-şırāt

2. **idinmişdür:**-i, -n, -

miş, -dür

Gazel 1588

Mısra: 12

Etmek, eylemek,
yapmak.

Muĥibbīmescid-i

ĥüsnünde görüp

ťāk-ı ebrūñı

Anı

miĥrābidinmişdüran

uñğayrasücüdum

yok

3. **ide:**-e

Gazel 1604

Mısra: 8

Etmek, eylemek,
yapmak.

Semend-i bād-

pāyuñlagötürgilĥāki

niyirden

İde küĥl-i başar anı

melekler

çeşmidürmüştāk

4. **ider:**-er

Gazel 1653

Mısra: 2

Etmek, eylemek,
yapmak.

Nibelā-engizdürşol

nergis-i şehlāya bak

Fitne ta'līminder ol

zülfi 'anber-sāya

bak

5. **ider:**-er

Gazel 1685

Mısra: 5

Etmek, eylemek,
yapmak.

Zülfüñucımı her

yañazencir-i

'adlıder

Olup serir-i

ĥüsnüñeNüşirvānka
şuñ

6. **idemezsın:**-emez, -
sın

Gazel 1689

Mısra: 9

Etmek, eylemek,
yapmak.

İdemezsincehd-ile
anı Muĥibbī sen
şikār
Şöyle beñzer kim
perī-
zādoldınaĥcürüñsen
üñ

7. **idüp:**-üp

Gazel 1702

Mısra: 3

Etmek, eylemek,
yapmak.

Gözüm yaşın
şarābidüpgönüldenn
āleler kılsam
Degül mi meclis-i
ğamda bulur 'iyş ü
tarabdanyig

8. **idüpdür:**-üp, -dür

Gazel 1706

Mısra: 6

Etmek, eylemek,
yapmak.

Disem ben
çeşmüñekāfir 'aceb
mi
İdüpdür biline
zünnārazülfün

9. **idersın:**-er, -sın

Gazel 1720

Mısra: 5

*Etmek, eylemek,
yapmak.*
Lebünğoncayañagu
ñ al idersin
Geçersin baña bu
nev' -ile çok reng

10. **iderem:-er, -em**

Gazel 1769

Mısra: 4

*Etmek, eylemek,
yapmak.*

Düram gerçi
velicân u
göñüldendevletün
İderem her kanda
olsam da du'â-
güyuñsenün

11. **idüp:-üp**

Gazel 1788

Mısra: 3

*Etmek, eylemek,
yapmak.*

Gözüm yaşın
şarâbidüpgöñüldenn
äleler kılsam
Degül mi meclis-i
ğamda bular 'iyş ü
tarabdanyig

12. **ide:-e**

Gazel 1857

Mısra: 5

*Etmek, eylemek,
yapmak.*

Seyr-i bustân ide
benümle o mäh
Felegedimezem
'aceb mi kelek

13. **idüp:-üp**

Gazel 1889

Mısra: 3
*Etmek, eylemek,
yapmak.*

Bezm-i
ğamdagiceler ney
gibi efğânlaridüp
İçmegesâğar ile
yaşumıgülgünitdün

14. **idüp:-üp**

Gazel 1899

Mısra: 9

*Etmek, eylemek,
yapmak.*

SîneñiñtablidüpMuhi
b çek bu livâ-
yâhuñi
Çünşeh-i mülk-i
'ışksınıñabsenün
'alem senün

15. **idüp:-üp**

Gazel 1902

Mısra: 17

*Etmek, eylemek,
yapmak.*

İşve
idüpgöñlinalmagla
Muhibbîbendeñi
Hamdü-
lillâhğayrırlardanfâri
gu'l-bäleyledün

16. **ider:-er**

Gazel 1915

Mısra: 10

*Etmek, eylemek,
yapmak.*

Gün yüzini
göremem
yâruñMuhibbîn'eyl
eyem
Bañadüşmenlikider

mâni' olur bu eşk-i
al

17. **ider:-er**

Gazel 1952

Mısra: 8

*Etmek, eylemek,
yapmak.*

'Azm-i
meydâneyleyüpzülf
iniçevğân eylese
Başını top itmek
ideriñtirâğ-ı dil

ide-gelmişdür ezelden

böyle:

1. **ide-gelmişdür**

ezelden böyle:

Gazel 1554

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

(Eskiden beri)

böyle yapılmış.

Mäh-

rülaryolınaitdümdi

me 'ömri telef

İde-gelmişdür

ezelden böyle

'uşşâk-ı selef

idemezsınhaz:

1. **idemezsınhaz:**

Gazel 1503

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Hoşlanmamak,

zevk duymamak.

Muhibbîhâk-i

pâyüñegözi yaşın

revânitdi

Neden serv-i

hırâmânuidemezsi

n o mädanğaz

iderhaz:

1. **iderhaz:**

Gazel 1503

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

*Hoşlanmak, zevk
duymak.*

Yüzüme 'ārider
bakmaz bakar
âyineye dilber
Budur meşhürmeh-
rûlaridersüret-
nümâdanhaz

2. **iderhaz:**

Gazel 1503

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

*Hoşlanmak, zevk
duymak.*

Kulak tut bir nefes
nâlişlerümebezm-i
ğam içre
İderzevk ehli çün
'âlemdenây-ı hoş-
nevâdanhaz

3. **iderhaz:**

Gazel 1504

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

*Hoşlanmak, zevk
duymak.*

Leblerüñyâdeyleyü
p içse şarâbiehl-i
'ışk
Germ olur
meyhâneler içre
idermestânehaz

4. **iderhaz:**

Gazel 1504

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

*Hoşlanmak, zevk
duymak.*

Leblerinden bir
cevâb alsam olur
gönlümferah
Nite kim derdi olan
ire iderdermânahaz

idersehaz:

1. **idersehaz:**-er, -se

Gazel 1503

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

*Hoşlanmak, zevk
duymak.*

'Acebmidüriderse
dil ğam u derd ü
belâdanhaz
Kim ola itmeye-
bilsem
kâdimîâşinâdanhaz

idi:

1. **idüm:**-üm

Gazel 1574

Mısra: 5

Ek fülün görülen

geçmiş zaman çekimi.

Kendühâlümde
yürürken
başumasultânidüm
Eyledi derd ü
belâyamübtelâğavğ
â-yı 'ışk

2. **idüm:**-üm

Gazel 1580

Mısra: 1

Ek fülün görülen

geçmiş zaman çekimi.

Nev-

civânidümsefidoldı
kapuñdarîşe bak
'İşkuñ-
ılağastadurrahm
eyle bu dervîşe bak

3. **idüm:**-üm

Gazel 1580

Mısra: 10

*Ek fülün görülen
geçmiş zaman çekimi.*

Cürmibî-
haddürMuhibbî
senden umar şefkati
Nev-
civânidümsefidoldı
kapuñdarîşe bak

4. **idün:**-ü

Gazel 1619

Mısra: 10

*Ek fülün görülen
geçmiş zaman çekimi.*

Kim-durur
senüñyoluñda baş u
cân terk itmeyen
Yaradılmadan bu
'âlem sen
idünmağbüb-ı Hâk

5. **idi:**

Gazel 1703

Mısra: 10

*Ek fülün görülen
geçmiş zaman çekimi.*

VirdidinürdiMuhib
bîehl-i diller
nazmuñı
Ellerine girse idi
ger bu güft ü güy-ı
müşg

6. **idi:**

Gazel 1758

Mısra: 1

*Ek filin görülen
geçmiş zaman çekimi.*

Serümkâş olsa idi
hâk-i râhuñ
Anı top eylese zülf-
i siyâhuñ

7. **idi:**

Gazel 1835

Mısra: 7

*Ek filin görülen
geçmiş zaman çekimi.*

Gerçi ser-defter-i
'uşşâk idi
Mecnûnezeli
Yazdılar
adumınâminidüben
anları hek

8. **idüm:-üm**

Gazel 1893

Mısra: 10

*Ek filin görülen
geçmiş zaman çekimi.*

Muhibbîbâdenüñ
öpmeğ
ayagınımuğarrerdür
Görebilse idüm bir
kez yüzincâm-ı
muşaffânuñ

9. **idüm:-üm**

Gazel 1993

Mısra: 8

*Ek filin görülen
geçmiş zaman çekimi.*

Yanmasam eger zer
gibi hicrâtesine ger
Hergizcihânda

bulmaz idüm ben
şafâ-yı dil

idin:

1. **idindi:-di**

Gazel 1614

Mısra: 10

*Edinmek, almak,
sahip olmak.*

Gözün yaşı

Muhibbîla'lolaldan

Niginidindi anı

hâtem-i 'ışk

2. **idinen:-en**

Gazel 1853

Mısra: 4

*Edinmek, almak,
sahip olmak.*

Baş egmez-ise tañ

mı egerheftkişver

Hâk-i

derüñiefseridinenge

dâlaruñ

3. **idinmiş:-miş**

Gazel 1973

Mısra: 10

*Edinmek, almak,
sahip olmak.*

Rüy-ı zerd-ile

Muhibbîdeşt-i

ğamarslanıdır

Göz yaşı

zencîridinmiş kim

der-i zaygamdegül

idlâleyledüñ:

1. **idlâleyledüñ:-düñ**

Gazel 1902

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Doğruluktan

*ayırma, şaşırma,
azdırma.*

İşabâsaña uyalı

çıkdıbaşdanzülf-i

döst

Billâh ol

miskînin' için böyle

idlâleyledüñ

idrâk:

1. **idrâk:**

Gazel 1637

Mısra: 2

Anlayış, anlama.

Ğıll ü ğışdanşaykâl

it âyîneñi ol pâk

'ışk

Câna kıymayınca

olmaz 'aql-ılaidrâk

'ışk

2. **idrâk:**

Gazel 1781

Mısra: 8

Anlayış, anlama.

Reftâr idesin şayd

ola sañaniçe diller

Güftâr idesin deng

ola her sözüñeidrâk

3. **idrâk:**

Gazel 1838

Mısra: 6

Anlayış, anlama.

Düşmeyen bañr-ı

ğama

'umkıñidrâkidemez

Bilmege anı

dilâhâyliceidrâk

gerek

4. **idrâk:**

Gazel 1847

Mısra: **10**
Anlayış, anlama.
Degmenâ-kes ne
bilür
'ışkıMuhibbîyesoru
ñ
'İŝkuñuñ nüktesini
bilmegeidrâk gerek

idrâkidemez:

1. **idrâkidemez:-emez**

Gazel 1838

Mısra: **5**

Kelime Tipi: -

*Anlamak,
kavramak.*

Düşmeyen baır-ı
ğama
'umkınidrâkidemez
Bilmege anı
dilâhaylıceidrâk
gerek

idü:

1. **idüm:-m**

Gazel 1692

Mısra: **4**

*Ek fiilin görülen
geçmiş zaman çekimi.*

Cism-i zârum yollar
üzreğâk olaydı
kâşki
Ölse idüm yüzüme
tokınsadâmânuñsen
üñ

iftihâr:

1. **iftihâr:**

Gazel 1818

Mısra: **5**

Övünme, övünç.

Her kişi çün bir
kemâl ile

bulupduriftihâr
Ben güzeller
sevmek ile iftihâr
itsem gerek

iftihâr itsem:

1. **iftihâritsem:-sem**

Gazel 1818

Mısra: **6**

Kelime Tipi: -

*Övünmek, göğsü
kabarmak. II. Mutlu
olmak. III.
Böbürlenmek.*

Her kişi çün bir
kemâl ile
bulupduriftihâr
Ben güzeller
sevmek ile iftihâr
itsem gerek

igitlik:

1. **igitlige:-e**

Gazel 1857

Mısra: **8**

Yiğitlik, gençlik.

Reddiderkapusunda
naglar-ısam
İğitligedañisitäre
gerek

igmâz:

1. **igmâzı:-ı**

Gazel 1634

Mısra: **4**

Görmezlikten

gelme.

Göz ucıyla bir
nazar kılmaz geçer
'âşıklara
Görmedümişitmedü
manuñ gibi igmâzı
çok

ihâta eylemiş:

1. **ihâtaeylemiş:-miş**

Gazel 1703

Mısra: **5**

Kelime Tipi: -

*Kuşatmak, sarmak,
içine almak.*

Her tarafdangülşen-
i ħüsnüñihâta
eylemiş
Döstumolmışmeger
ĥaţtuñsenüñbârü-
ymüŝğ

ihâta eyleven:

1. **ihâtaeyleven:-yen**

Gazel 1949

Mısra: **7**

Kelime Tipi: -

*İhata etmek,
çevirmek, kuşatmak,
sarmak.*

Eşk-i
çeşmümdürîhâta
eyleven 'âlemleri
Siz anı
deryâsanursızgörine
nderyâdegül

ihâta kılması:

1. **ihâtakılması:-miş**

Gazel 1723

Mısra: **7**

Kelime Tipi: -

*Etrafını sarmak,
çevrelemek, kuşatmak;
sevgilinin çevresini
sarmak.*

Ĥüsnüñi kılması
ihâtazulfüñi görüp
didüm
Kanda kim genc ola

lā-büd anda mār
olmak gerek

ihdinā's-şırāt:

1. **ihdinā's-şırāt:**

Gazel 1502

Mısra: 6

"Bize doğru yolu
göster." *Fatiha 1/6.*

Biz lā'übālirind ü
mücerredkalerü
z
Meyhâne 'azmini
iderüzihdinā's-şırāt

ihmāl:

1. **ihmālüm:-üm**

Gazel 1725

Mısra: 8

*Gereken ilgiyi
göstermeme, boşlama.*

N'içün evvel
yüziniğördükdecân
terk itmedüm
Göz göre
öldürmelüdür beni
ihmālümgörün

ihmāleyledün:

1. **ihmāleyledün:-dün**

Gazel 1717

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Önem vermeme.

Büseycännakdinin
'içünMuhibbivirme
dün
Sen sañaitdün bu
bāzār içre
ihmāleyledün

2. **ihmāleyledün:-dün**

Gazel 1811

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Üstüne düşeni

*zamânında yapmamak,
gereken ilgiyi
göstermemek, önem
vermeyip kendi hâline
bırakmak.*

Çeşm-i

mestünrağbet eyler

ehl-i 'ışkuñkatline

Bilmezemn'olduñb

añageldün de

ihmāleyledün

ihräceylegil:

1. **ihräceylegil:-gil**

Gazel 1722

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

*Dışarı atma,
çıkarma.*

Cân u dilden

eylegilihräcdünyâ

çirkini

Seni yoldan çıkaran

mâl ü

menälüñdürsenün

ihramıgeyüp:

1. **ihramıgeyüp:-üp**

Gazel 1737

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

*Hacıların Kâbe'yi
tavâf için Mekke
hâricinde örtünmeğe
mecbur oldukları
dikişsiz ve pamuktan
yapılma elbise giymek.*

Geyüpihrâmı

'âşıklargelür her

biri kırbâna

Ṭavâf itmek diler
küyuñharîm-i
muhteremdenyig

ihsân:

1. **ihsân:**

Gazel 1748

Mısra: 4

*Bağışlamak, lütuf,
ihsan.*

Gelmişem şey-

lillâhiçüntapuñader

vâzeye

Virzekât-ı hüsünü

göster

yüzünihşansenün

ihsâneylegil:

1. **ihsâneylegil:-gil**

Gazel 1532

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

*Bağışlamak,
armağan etmek,
vermek.*

Büseihşâneylegilla'

l-i lebüñdendöstum

Meclis içre

çünMuhibbîaçdısañ

a bir ayağ

ihsân eylemek:

1. **ihsâneylemek:-mek**

Gazel 1772

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

*Bağışlamak,
armağan etmek,
vermek, bahşetmek.*

armağan etmek,

vermek, bahşetmek.

Bu

Muhibbî'dengelürç

ürm ü haṭâ her şubh

u şâm

Şānuña düşer
senüñlütf-ılahsān
eylemek

ihsānidersin:

1. **ihsānidersin:**-*ersin*

Gazel 1658

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Bağışlamak,

bağışta bulunmak.

Āşikārebūseñihsāni

dersinişanem

Bir ‘acebsırdur ki

eydürsinbañatenhād

a yok

ihsān ideyim:

1. **ihsānideyim:**-*eyim*

Gazel 1680

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Yardım etmek,

iyilikte bulunmak,

bağışlamak.

Būseihsān ideyim

dimiş-

idüñcānumalup

‘Ahd ü ikrāruña tur

kişide ikrār gerek

ihsān it:

1. **ihsān it:**

Gazel 1632

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Yardım etmek,

iyilikte bulunmak,

bağışlamak.

Muhibbikūyuña

geldi didüm bir

būseihsān it

Didiresm olmadı

hūblartarıkında bu
‘ādet yok

ihtilāf icre düşer:

1. **ihtilāf icre düşer:**-*er*

Gazel 1561

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Anlaşmazlığa

düşmek.

Kimisi kıl dir biline

kimisi inkārda

Anuñçüdür düşer

‘āşıklar icre ihtilāf

ihtilāt eyle:

1. **ihtilāt eyle:**

Gazel 1502

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Karşılaşp

görüşmek, görüşüp

temas etmek, içli dışlı,

sıkı fıkı olmak.

Evvel

refiḫsoñratarık bu

mesel-durur

Yol korkuludur eyle

dil ‘ışk-ılahiñtilāt

ihtimāl:

1. **ihtimālüñdür:**-*üñdür*

Gazel 1698

Mısra: 14

Mümkünlük,

imkân, akla yakın olma,

bir şeyin olabilmesi,

olasılık.

Baş u cāni yoluma

komazMuhibbēdir-

iseñ

Ol reh-i ‘ışk icre

ancak
ihtimālüñdürsenüñ

ihtirā’:

1. **ihtirā’:**

Gazel 1512

Mısra: 4

Buluş, icat.

‘Işk ehli her biri

alurgelüp benden

sabağ

Fenn-i

‘ışkdagördiler var

bende niçeihtirā’

ihtirā’ yok:

1. **ihtirā’ yok:**

Gazel 1529

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

İcadın olmaması.

Söyleden

‘ışkdurMuhibbēyim

üdām

Kendüzinden bir

söze yok ihtirā’

ihtirāğ-ı dil:

1. **ihtirāğ-ı dil:**

Gazel 1952

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Göntül yangını.

‘Azm-i

meydāneyleyüpzülf

iniçevgān eylese

Başını top itmek

iderihtirāğ-ı dil

ihtirām evlersin:

1. **ihtirāmevlersin:**-*rsin*

Gazel 1683

Mısra: 5

Kelime Tipi: -
Saygı göstermek.
H̄'örüdüp 'uşşâkı
eylersin
rakıbeihtirâm
Ne sebedendür ol
ite bunca
ikrâmuñsenüñ

ih̄tirâz eyle:

1. **ih̄tirâz eyle:**

Gazel 1754

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Sakınmak,
çekinmek.

Dilâ gel ih̄tirâz eyle
sakın bu nefsi-i
zâlimden
Sakınmak
çünkü lâzımdursañış
eyfândanîmânüñ

ih̄tivâr:

1. **ih̄tivârî:-ı**

Gazel 1658

Mısra: 4

Seçme, tercih etme,

irade.

Sen güzeller şâhını
sevmek
degülhaddümvelî
İhtiyârın'eylesünçü
nki dil-i şeydâda
yok

2. **ih̄tivâr:**

Gazel 1761

Mısra: 9

Seçme, tercih etme,

irade.

Hâkim-durur
çühükmanüñih̄tivâr

anuñ
KulsınMuhibbî her
ne gelürserizâ gerek

3. **ih̄tivâr-ıla:--ıla**

Gazel 1852

Mısra: 10

Seçme, tercih etme,
irade.

Başını top itmeyen
bu yolda bilmez anı
kim
İhtiyâr-
ıladegüldürçünbişi
merdânenüñ

ih̄tiyârevlemişem:

1. **ih̄tiyârevlemişem:-**
mişem

Gazel 1868

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Seçmek, tercih
etmek; kabullenmek,
razı olmak.

İhtiyârevlemişem
'ışkıñı ben rûz-ı
ezel
Baş u cân terkin
urur içine giren
savaşıñ

ih̄tivâr itmek:

1. **ih̄tivâr itmek:-mek**

Gazel 1824

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Seçmek.

Düşmesün bir kişi
'ışkaçün düşe bî-
ih̄tivâr
Ölmeği 'ışkıñdan

evvel ih̄tivâr itmek
gerek

ih̄tivâr itsem:

1. **ih̄tivâr itsem:-sem**

Gazel 1694

Mısra: 2

Kelime Tipi: -
Katlanmak.

Niçe bir cevrin
çekem terk-i diyâr
itsem gerek
Ğurbet illerin
varubanihtiyâr
itsem gerek

2. **ih̄tivâr itsem:-sem**

Gazel 1867

Mısra: 2

Kelime Tipi: -
Seçmek.

Göñlümi elden
yitürdüm 'azm-i yâr
itsem gerek
Mih̄net ü derd ü
belâgamihtiyâr
itsem gerek

3. **ih̄tivâr itsem:-sem**

Gazel 1690

Mısra: 10

Kelime Tipi: -
Seçmek, üstün

görmek, tercih etmek.
İyMuhibbî 'ârifem bir
hırkavü bir güşebes
'Ârifem ben de
ikisin ih̄tivâr itsem
gerek

ih̄tivâr-ıla:

1. **ih̄tivâr-ıla:**

Gazel 1747

Mısra: 4
İrade || istek.
Olmaz-ıdîfâş
'ışkum göz yaşını
dökmesem
İhtiyâr-ıladegül
dilden çıkan
âhıgörün

ihvâ:

1. **ihyâsi:**-s, -ı

Gazel 1746

Mısra: 1

Diriltme,
canlandırma II
mutluluk, keyif verici
olma.

Bir nefesle
mürdelerihyâsitedbî
rûnşenün
Olsa göklerde
Mesîhâ-
veşn'olayirûnşenün

ihvâider:

1. **ihyâider:**-er

Gazel 1800

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Yeniden
canlandırmak,
diriltmek. II
Sevindirmek, memnun
etmek.

Öldürür 'uşşâkı
gerçi çeşm-i
fettânuñsenün
Ġamdegülühyâiderl
â'l-i
Bedaŝŝânuñsenün

2. **ihyâider:**-er

Gazel 1943

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Yeniden

canlandırmak,
diriltmek. II
Sevindirmek, memnun
etmek.

Āb-ı hayvândur leb-
i la'lûnşenün bir
söz ile
Mürdelerihyâider
'İsî-dehânum gitme
gel

iken:

1. **iken:**

Gazel 1507

Mısra: 1

Ek-fülün zarf-fül

eki almış biçimi.
Var iken
meygünlebün bu
gönlüme meyden ne
haz
Meclis-i ğamda dil
efĝanı yiter neyden
ne haz

2. **iken:**

Gazel 1512

Mısra: 10

Ek-fülün zarf-fül

eki almış biçimi.
Ġâh olur
meyhâreler eyler
şarâb u âbı cem'
İyMuhibbîzıdd iken
itdi su âteşictimâ'

3. **iken:**

Gazel 1579

Mısra: 14

Ek-fülün zarf-fül
eki almış biçimi.
İyMuhibbîĝâfil
olma bu felekden
kıl hâzer
Pâdişâh-ı dehr iken
gör n'eylediDârâ'ya
bak

4. **iken:**

Gazel 1619

Mısra: 2

Ek-fülün zarf-fül

eki almış biçimi.
Kapuñagelürşeher
gün ala
hüsnüñdensabağ
Bedr iken
itdüñŝaret aya oldı
iki şağ

5. **iken:**

Gazel 1624

Mısra: 7

Ek-fülün zarf-fül

eki almış biçimi.
Hîçrevâmıdurnigârâ
olmuş iken âşinâ
Saña kim telķin
kıldı amı koyup
yâda bak

6. **iken:**

Gazel 1649

Mısra: 3

Ek-fülün zarf-fül

eki almış biçimi.
'İŝkuñvücüdüşüfî
gün gibi rûŝen iken
Münkervirilmekaña
ĝayetcehâlet ancak

7. iken:

Gazel 1690

Mısra: 4

Ek-fülin zarf-fül

eki almış biçimi.

Gün yüzüm üzre
dolup zülfüm
perîşâneyleyüp
Rüşen iken 'âlemi
dün gibi târ itsem
gerek

8. iken:

Gazel 1697

Mısra: 7

Ek-fülin zarf-fül

eki almış biçimi.

Virmez iken
kimseler sırr-ı
dehânuñdanhaber
Hânde ile gül gibi
sen hâll-i
eşkâyleyedüñ

9. iken:

Gazel 1704

Mısra: 3

Ek-fülin zarf-fül

eki almış biçimi.

Mâh-tâbuñbedr
iken
âyînesibuldıkesâd
Çün güneş
ruhsârûña anı
muşkâbileyledük

10. iken:

Gazel 1710

Mısra: 10

Ek-fülin zarf-fül

eki almış biçimi.

Vaşfuñisenüñniçebe
yân ide Muhibbî

Sen pâdişehiolmuş

iken cümle cihânuñ

11. iken:

Gazel 1716

Mısra: 5

Ek-fülin zarf-fül

eki almış biçimi.

'İşkumbenümhâfice
iken rûze gibi âh
'İyd ayı gibi
gösterüpitdi
'ayânkaşuñ

12. iken:

Gazel 1733

Mısra: 6

Ek-fülin zarf-fül

eki almış biçimi.

Zülf ü hâtt u
kâkülüñ her
yañadan eyler
hücüm
'Ârızuñdîn şehri
iken
kâfiristâneyledüñ

13. iken:

Gazel 1764

Mısra: 5

Ek-fülin zarf-fül

eki almış biçimi.

Başumastuñtan iken
dîvâne oldum 'ışk-
ıla
Budur 'ışkuñ evveli
çâk-i girîbânuñ
gerek

14. iken:

Gazel 1771

Mısra: 3

Ek-fülin zarf-fül

eki almış biçimi.

Mürde iken bu
gönülvaşluñı eyler
ârzü
Bañasermâyehayâtü
mmîd-i
rüyüñdursenüñ

15. iken:

Gazel 1771

Mısra: 7

Ek-fülin zarf-fül

eki almış biçimi.

Göñlümüñtevsenidu
tılmaz iken zencîr
ile
Bende çeküprâm
iden
zülfüñdemüyuñdurs
enüñ

16. iken:

Gazel 1794

Mısra: 3

Ek-fülin zarf-fül

eki almış biçimi.

Olmış iken
'ışkan'idemeşk-i bî-
pâyânağark
Kim görüpdürâb-ıla
cem'
oldugümiäteşüñ

17. iken:

Gazel 1803

Mısra: 16

Ek-fülin zarf-fül

eki almış biçimi.

Göñlümüñbâzınısal
dum ol hümay[ı]
şaydıçün
Olmaz iken ben

şikāritdümşikānkim
senūñ

18. **iken:**

Gazel 1827

Mısra: **8**

Ek-fil'in zarf-fil

eki almış biçimi.

Zülfüñicimkıluplebl

erüñimimidüben

Elif iken bu

benümķāmetüminū

nitdūñ

19. **iken:**

Gazel 1902

Mısra: **15**

Ek-fil'in zarf-fil

eki almış biçimi.

Destgīr-i miskīn

olmak lāzım iken

şānuña

Zülfüñuci gibi bizi

dañpāmāyleyledūñ

20. **iken:**

Gazel 1906

Mısra: **5**

Ek-fil'in zarf-fil

eki almış biçimi.

Büsevirdümdimiş

iken

alubancānnağdini

Şimdi inkār idesin

sanduñ anı

gīrevdegül

21. **iken:**

Gazel 1976

Mısra: **7**

Ek-fil'in zarf-fil

eki almış biçimi.

Oturup tañt-ı

çemende başına

sultān iken

Hīç düşer mi

kapukapu eyleye

dervāze gül

22. **iken:**

Gazel 1986

Mısra: **1**

Ek-fil'in zarf-fil

eki almış biçimi.

Servķaddūñ var

iken serv-i

revāñhācetdegül

Gül yüzün yiter

nigārāgülsitāñhācet

degül

23. **iken:**

Gazel 1988

Mısra: **10**

Ek-fil'in zarf-fil

eki almış biçimi.

Virme yüz

zülfüñecāñ kesmez

ol zünnārını

Niçekerredimiş

iken aña sen imāña

gel

24. **iken:**

Gazel 1989

Mısra: **5**

Ek-fil'in zarf-fil

eki almış biçimi.

Kūhtañammül

itmez iken götürür

bār-ı ğamı

Üştür-i

sermestdüryükinekā

dirdürgönül

iki:

1. **iki:**

Gazel 1562

Mısra: **10**

Birden sonra gelen

sayı, sayı sıfatı.

Meclis-i

ğamdaMuñibbīiçme

geñün-ı ciger

Şişe-i

çeşmindenitmişdür

iki peymānevaķf

2. **iki:**

Gazel 1593

Mısra: **6**

Birden sonra gelen

sayı, sayı sıfatı.

İy güzeller

şāñpāyuñasenüñisā

riçün

La'l-ile ben

hāzırtdüm iki

çeşmümdentabaķ

3. **iki:**

Gazel 1659

Mısra: **2**

Birden sonra gelen

sayı, sayı sıfatı.

Zülfiniķat' it ĥatın

çek it ruñ-ı rengine

bak

Kaşd-ı imāñ

eylemişler ol iki bī-

dine bak

4. **iki:**

Gazel 1708

Mısra: **10**

Birden sonra gelen

sayı, sayı sıfatı.

İyMuḥibbībezm-i
ğamdapīşkeşderd
ehline
Ḥün-ı dilden
gözlertünle iki tolu
şışe çek

5. iki:

Gazel 1757

Mısra: 8

*Birden sonra gelen
sayı, sayı sıfatı.*

Dirmesünlerdiyühü
snüñdensenün bir
dâne gül
Zülfünü iki tarafından
iki der-bāneyledün

6. iki:

Gazel 1757

Mısra: 8

*Birden sonra gelen
sayı, sayı sıfatı.*

Dirmesünlerdiyühü
snüñdensenün bir
dâne gül
Zülfünü iki tarafından
iki der-bāneyledün

7. iki:

Gazel 1765

Mısra: 4

*Birden sonra gelen
sayı, sayı sıfatı.*

Maḥşerde kamu
eyleye
‘āşīlereşefkat
İki mīm ile ḥā ile
dāl[1] Muḥmmadün

8. iki:

Gazel 1785

Mısra: 9

*Birden sonra gelen
sayı, sayı sıfatı.*

Bülbül ile iki
üleşdükMuḥibbīgül
şeni
Baña bir serv-i
sehñaña gül-i ḥod-rü
gerek

9. iki:

Gazel 1806

Mısra: 16

*Birden sonra gelen
sayı, sayı sıfatı.*

İyMuḥibbī olalı
başumbañaküh-ı
belā
İki ‘aynumiaña iki
biñar itsem gerek

10. iki:

Gazel 1806

Mısra: 16

*Birden sonra gelen
sayı, sayı sıfatı.*

İyMuḥibbī olalı
başumbañaküh-ı
belā
İki ‘aynumiaña iki
biñar itsem gerek

11. iki:

Gazel 1844

Mısra: 6

*Birden sonra gelen
sayı, sayı sıfatı.*

Sırrumıkāğıda
yazdı beni fāşitdi
yine
Göreyim kaç’ ola
başı iki
dillükalemün

12. iki:

Gazel 1850

Mısra: 2

*Birden sonra gelen
sayı, sayı sıfatı.*

Gönlümüñşirinezülf
ünñdenkemend itsem
gerek
İki
yirdenya’nizencir
ile bend itsem gerek

13. iki:

Gazel 1854

Mısra: 6

*Birden sonra gelen
sayı, sayı sıfatı.*

Öldürdimeded
eylemez-ise beni
çeşmün
Mimdehenünñlegöri
nenşol iki dāluñ

14. iki:

Gazel 1921

Mısra: 11

*Birden sonra gelen
sayı, sayı sıfatı.*

İki sanma virmetā’-
ı vaşlınabiñcān u dil
Çünkü ‘ışk ehli
Muḥibbī eylemez
fıkr-i muḥāl

15. iki:

Gazel 1938

Mısra: 3

*Birden sonra gelen
sayı, sayı sıfatı.*

Sürme-i mā-zāğoldı
iki çeşm-i rüşenün
Kilk-i şāni’

bağladırhuşsāruñüzr
ereng-i al

16. **iki:**

Gazel 1982

Mısra: 4

*Birden sonra gelen
sayı, sayı sıfatı.*

Olur her ğamze[si]

bir tūr-i dil-sūz

Muqavves kaşlarını

iki ya bil

iki 'ālemde:

1. **iki 'ālemde:**

Gazel 1714

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Dünya ve ahiret.

İyMuḥibbībī-

vefālar sevmeden

gel fāriğ ol

İki

'ālemdesānaperverd

igārumdur gerek

2. **iki 'ālemde:-de**

Gazel 1990

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

İki dünya; dünya

ve ahiret.

İki

'ālemdeMuḥibbīye

yiter cānākapuñ

Andan özge olmaya

hīçbābañahācetdegü

1

3. **iki 'ālemde:-de**

Gazel 1845

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Dünya ve ahiret.

Emīr-i

tācdārumsinkuluña

mşehr-i yārumsın

İki

'ālemdevarumsın'ı

çün dün

gicegelmedüñ

iki 'āleme:

1. **iki 'āleme:-e**

Gazel 1668

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

İki dünya; dünya

ve ahiret.

Sorarsañbaña

'ışkuñkıymetini

İki 'ālemedeger bir

dem-i 'ışk

ikicesmüm:

1. **iki çeşmüm:-üm**

Gazel 1595

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Bir çift göz.

Baḥr-ı 'ışk içre bu

dil

çünkişināverlikider

İñlerem kim iki

çeşmümañaolmuşdu

r kabak

ikicihānda:

1. **iki cihānda:**

Gazel 1620

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Dünya ve ahiret.

Ger dilerseñ olasın

iki cihāndayüzi ak

Kimsenüñ 'aybın

gözetme kendüzüñ

'aybına bak

ikihilāl:

1. **iki hilāl:**

Gazel 1916

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

İki hilāl. ||

Sevgilinin kaşları.

Kim ki görse

yüzüñüñüstindekieb

rūlaruñ

Āfitābüzre

'acebtogmak diye

iki hilāl

ikimīm ü hā ile dāl:

1. **iki mīm ü hā ile**

dāl:

Gazel 1734

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

İki mim harfi, ha

harfi ve dal harfi.

Yevm-i

cezādaumaram ide

şefā'ati

Ol iki mīm ü hā ile

dālīMuḥammedüñ

ikişak evle:

1. **iki şak eyle:**

Gazel 1675

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

İki parçaya

ayırarak.

İster-iseñ kim ola

hāl-i derūnumāşikār

Tiğ-ı

çeşmüñlegelüp eyle
bu sînem iki şak

ikişakitdi:

1. **iki şakitdi:**

Gazel 1617

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

İkiye ayırmak. II

Peygamberimizin ayı

ikiye ayırma mucizesi.

İstediler

mu'cizekâfirleritdil

er 'inād

Faḥr-ı

'ālebarmagilaitdi

ayı iki şak

ikişakoldı:

1. **iki şakoldı:-dı**

Gazel 1619

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

İkiye ayrılma, iki

parça olmak.

Kapuñagelürşeher

gün ala

hüsnüñdensabaḳ

Bedr iken

itdüñişâret aya oldı

iki şak

ikiyirden:

1. **iki yirden:**

Gazel 1796

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

İki yerden. || İki

tarafıan.

İki yirdenbenditdüñ

boynuma

zayḡamdiyü

Āheşkümdakduñiy

'ışkbañazencireyled
üñ

ikizâg:

1. **iki zâg:**

Gazel 1541

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

İki karga.

Çeşm[i]

üstindekarâritdi

gören kaşlarını

Ser-i

bādāmasanurüzreko

nupdur iki zâg

ikisin:

1. **ikisin:**

Gazel 1690

Mısra: 10

İkisini (de).

İyMuḥibbî 'ārifem bir

hırkavü bir güşebes

'Ārifem ben de

ikisin ihtiyâr itsem

gerek

iklîm-i hüsn:

1. **iklîm-i hüsn:**

Gazel 1836

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Güzellik ülkesi.

Küfr-i

zülfüñilivākılupḥaṭu

ñ leşker çeküp

Tolisariḳlîm-i hüsn

içre yine âşüb u

ceng

ikrām:

1. **ikrāmuñ:-uñ**

Gazel 1683

Mısra: 6

*Ağırlamak, hürmet
etmek saygı göstermek.*

H`ōridüp 'uşşāḳı

eylersin

raḳîbeihtirām

Ne sebedendür ol

ite bunca

ikrāmuñsenüñ

ikrār:

1. **ikrārına:-ı, -na**

Gazel 1507

Mısra: 4

Söz verme, kabul

etme.

Virdüm evvel

göñlümisoñravirem

cānnaḳdini

Büseikrārınainkārıt

di peyden ne ḥaz

2. **ikrār:**

Gazel 1680

Mısra: 6

Söz verme, kabul

etme.

Büseiḥsān ideyim

dimiş-

idüñcānumalup

'Ahd ü ikrārına tur

kişide ikrār gerek

3. **ikrārdur:-dur**

Gazel 1731

Mısra: 10

Söz verme, kabul

etme.

Nigārābüseñi ister

Muḥibbcānidüptuḥ

fe

Hemānikrārdurdirle

r ki
h m ſcevb bitd n

4. **ikr rına:-in, -a**

Gazel 1953

Mısra: 9

S z verme, kabul

etme.

Uyma
ikr rınadıny nu M
u hb
Seni oldur hem
mu ild r hem  al l

5. **ikr ru na:-u na**

Gazel 1986

Mısra: 10

S z verme, kabul

etme.

 ld rem bir g n
Mu ibb yidimi sind
 stum
Dur
vef ikr ru navirmek
am n acetdeg l

ikr revlese :

1. **ikr revlese :-se **

Gazel 1813

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Kabul etme, tasdik

etme.

C nviremFerh d-
ve  her dem leb-i
 r n ne
Ya n lupsehv-ile
c n b seikr reylese
 

ikr rid p:

1. **ikr rid p:- p**

Gazel 1829

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Karar kılma, kabul

etmek.

D stlar mihr  
vef lark lma ai kr r
id p
G z g re iyb -
vef kend neb ht n
eyled n

ikr r itmedi:

1. **ikr ritmedi:-me, -di**

Gazel 1514

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Karar kılma, kabul

etmek.

S rr-1 ‘i ſki meclis
ehli i re
fa itd ndiy 
Kesdiler ger i
zeb n n itmedi i kr r
 em’

ikr ru naturmadu :

1.

ikr ru naturmadu :-

madu 

Gazel 1895

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

S z nde

durmamak.

Kanı
‘ahd nturmadu ni kr
 ru na
Kanda gitdi arada
n n u nemek

iktid  evle:

1. **iktid  evle:**

Gazel 1557

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Uymak, tabi

olmak.

Mescid-i
 s nineird kiy dil
eyle iktid 
Uy
im ma e mid rm j
g nlarolm ſ anda
 af

il:

1. **iline:-i , -e**

Gazel 1577

Mısra: 4

Memleket,  lke.

Bilmek isterse ger
ney gibi
s nemn li ſin
Var sefer k l Hind
iline na me-i
ka n sa bak

2. **illere:-ler, -e**

Gazel 1891

Mısra: 12

El, ba kaları.

‘U ſ k i  ld rt p
ba a
dakm ſotagas n
G stermi  uzun
illere g r kara
per em n

3. **il:**

Gazel 1924

Mısra: 6

El, ba kaları.

Bir ya acef  eyleye
ol y r-ı cef k r
Ta’n eyleye il bir

yaña her gâh ne
müşkil

'ilâcevelegil:

1. **'ilâceylegil:-gil**

Gazel 1781

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

İlaç, deva olmak II

çare olmak. Çözüm

yolu, çıkar yolu

göstermek.

Bîmâruñam 'ışkuñ

ile eylegil 'ilâc

Ûftâde olup

olmuşamuşbister-i

helâk

'ilâc olmazsa:

1. **'ilâcolmazsa:-maz, -
sa**

Gazel 1577

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

İlaç bulunmak;

çare, çözüm yolu olmak

(Şarap var olmak

bağlamında).

İytabîbâ ol mesîhî-

demden olmazsa

'ilâc

Fâyide yok günde

biñ kez tıbb-ı

Câlinûsa bak

ilâh:

1. **ilâhum:-um**

Gazel 1587

Mısra: 12

Yaratıcı, Allah.

Muhibbîçoğ-ısa

cürmüm

ümîdikesmezem

andan
Kuliyampâdişâhum
durbenümğayrıİlâh
um yok

ile:

1. **ile:**

Gazel 1765

Mısra: 4

İle bağlacı.

Maşşerde kamu

eyleye

'âşîlereşefkat

İki mîm ile hâ ile

dâl[ı] Muħmmadüñ

2. **ile:**

Gazel 1765

Mısra: 4

İle bağlacı.

Maşşerde kamu

eyleye

'âşîlereşefkat

İki mîm ile hâ ile

dâl[ı] Muħmmadüñ

3. **ile:**

Gazel 1995

Mısra: 10

"Araç, vasıta"

anlamında edat.

KıyduñMuħibbîcânı

nabaşdançıkarduñâ

h

Bilmezlik ile sen

sañaitdüñsañagönül

4. **ile:**

Gazel 1502

Mısra: 8

"Birlikte, beraber"

anlamlarında kullanılan

edat.

Zülfî egerçîcân u
dili kıldı münkabız
La'liegerçîhânde ile
viridi inbisât

5. **ile:**

Gazel 1519

Mısra: 11

"Birlikte, beraber"

anlamlarında kullanılan

edat.

Âhum ile gördiler

dilde

Muħibbîâteşüm

Didiler olmak

'acebdürbâd-ıla

hem-râh şem'

6. **ile:**

Gazel 1530

Mısra: 6

"Birlikte, beraber"

anlamlarında kullanılan

edat.

Bu tarîk-ı 'ışkda her

kimse kim 'âşîk

geçer

Ĥâk-i pây-ı dilber

ile eylesün ol intifâ'

7. **ile:**

Gazel 1530

Mısra: 7

"Birlikte, beraber"

anlamlarında kullanılan

edat.

Zülfî ile kim

görürece dil-

rübânunıyüzini

Dir 'acebşâm u

seher bir yirde itmiş

ictimâ'

8. ile:

Gazel 1542

Mısra: 6

"Birlikte, beraber"

anlamlarında kullanılan edat.

İstemeseñiygönül
‘ırzuñsenüñyıkıldug
ın
Sen sen ol gel
degme bir kişi ile
eyleme lāğ

9. ile:

Gazel 1546

Mısra: 1

"Birlikte, beraber"

anlamlarında kullanılan edat.

Büy-ı zülfün ile
pür-sevdādimāğ
Dōstumoldıbañatag
üstibāğ

10. ile:

Gazel 1546

Mısra: 4

"Birlikte, beraber"

anlamlarında kullanılan edat.

İster-iseñ
‘ırzuñıyıkılmasun
Olur olmaz kimse
ile itme lāğ

11. ile:

Gazel 1560

Mısra: 2

"Birlikte, beraber"

anlamlarında kullanılan edat.

Nağd-i
‘ömrizāhidāniçünbu

yurmuşlar selef

Her ne kim hāşıl

kıla olur riyā ile

telef

12. ile:

Gazel 1563

Mısra: 1

"Birlikte, beraber"

anlamlarında kullanılan edat.

Dürler ile
gözlerümtolı idi
hem çüşadef
Bī-
vefādilberlerüñyolı
nda hep oldı telef

13. ile:

Gazel 1577

Mısra: 1

"Birlikte, beraber"

anlamlarında kullanılan edat.

Şüfiyā gel bāde ile
hırka-i sālūsa bak
Cāngözinirüşen
eyle şışe-i nāmūsa
bak

14. ile:

Gazel 1579

Mısra: 1

"Birlikte, beraber"

anlamlarında kullanılan edat.

Gicelerencümler ile
zeynolınmış aya
bak
Başı aşaga turan
kudretle hem
tübāya bak

15. ile:

Gazel 1604

Mısra: 2

"Birlikte, beraber"

anlamlarında kullanılan edat.

Ham-ı
ebrūlaruñgördifelek
de kalmadı hıçtāk
Yüzüñnürı ile
rüşengörinürdide-i
āfāk

16. ile:

Gazel 1604

Mısra: 6

"Birlikte, beraber"

anlamlarında kullanılan edat.

Girü kıl hırka-i
zerkuñ bugün gel
bādeyeşüfi
Görenler bu libās
ile
sañadirlerhemānzer
rāk

17. ile:

Gazel 1610

Mısra: 7

"Birlikte, beraber"

anlamlarında kullanılan edat.

Düşelden ‘ışkuñ ile
baħr-ı ‘ışka
Yürürem her
yañamānend-i balık

18. ile:

Gazel 1616

Mısra: 6

"Birlikte, beraber"

anlamlarında kullanılan edat.

Dideler yaşı
yiñilmezsekoaksun
yiridür
Cûlar ile serv-
kadlerpâyına [hem]
yüz sür ak

19. ile:

Gazel 1625

Mısra: 11

"Birlikte, beraber"

anlamlarında kullanılan edat.

Hasret-i Leylâ ile
dil-teşne içre hün-ı
dil
Kâse-i
çeşmiylemecnün-ı
dil-i şeydâya bak

20. ile:

Gazel 1631

Mısra: 9

"Birlikte, beraber"

anlamlarında kullanılan edat.

İyMuhibbî her kişi
'iyy ile
göñlinhoşider
Beni gör kim
içerem ancak
hemâncâm-ı firâk

21. ile:

Gazel 1639

Mısra: 14

"Birlikte, beraber"

anlamlarında kullanılan edat.

İyMuhibbicâmi'-i
hüsintemâşâiderek

Ƙudret ile halk olan
ol kaşları mihrâba
bak

22. ile:

Gazel 1660

Mısra: 4

"Birlikte, beraber"

anlamlarında kullanılan edat.

Şu'levirürâteş-i dil
olsa bu eşkümrevân
Bu 'acebdürâteş ile
cem' olan deryâya
bak

23. ile:

Gazel 1681

Mısra: 6

"Birlikte, beraber"

anlamlarında kullanılan edat.

Döstumhicrânşebini
de gelmiş-idi cân
lebe
Cânfedâ olsun beni
vaşluñ ile
şâdeyledüñ

24. ile:

Gazel 1691

Mısra: 5

"Birlikte, beraber"

anlamlarında kullanılan edat.

Kıl miyânunñ fikri
ile eyledüm anca
hayâl
Leblerünñzikreyleyü
pşi'rümüikand itsem
gerek

25. ile:

Gazel 1695

Mısra: 8

"Birlikte, beraber"

anlamlarında kullanılan edat.

'İşk ya Mecnûnunñ
olsun ya benüm
olsun didüm
İstemem bir şeyde
olam kimse ile
müşterek

26. ile:

Gazel 1697

Mısra: 8

"Birlikte, beraber"

anlamlarında kullanılan edat.

Virmez iken
kimseler sırr-ı
dehânuñdanhaber
Hände ile gül gibi
sen hall-i
eşkâleyledüñ

27. ile:

Gazel 1699

Mısra: 3

"Birlikte, beraber"

anlamlarında kullanılan edat.

Bezm-i ğamdakey
sakın 'aql ile olma
âşinâ
Yol degüldür
meclis-i hâşa gire
bîĝânenünñ

28. ile:

Gazel 1706

Mısra: 4

"Birlikte, beraber"

anlamlarında kullanılan
edat.

Mu'attareylegildehr
üñdimâğın
Ele al şâne ile tara
zülfüñ

29. ile:

Gazel 1710

Mısra: 7

"Birlikte, beraber"

anlamlarında kullanılan
edat.

Bir lu'b ile leblerini
sâğaröpelden
Meclisdeşürâhiyedi
düm kalmadı cânuñ

30. ile:

Gazel 1715

Mısra: 6

"Birlikte, beraber"

anlamlarında kullanılan
edat.

Bu keştî-i dil ola ki
irişe murâda
Gözyaşı ile âh-
ıladeryâyıbüyütdük

31. ile:

Gazel 1752

Mısra: 12

"Birlikte, beraber"

anlamlarında kullanılan
edat.

Rüzirüşeneyledüñe
mrünle gün itdiñlü'
Giceyiencümler ile
zeynidüptäreyledüñ

32. ile:

Gazel 1752

Mısra: 17

"Birlikte, beraber"
anlamlarında kullanılan
edat.

Güller ile gülşen
içre hâr[1] kıldıñ
hem-nişîn
Gicelertâşubha dek
bülbülleri
zäreyledüñ

33. ile:

Gazel 1765

Mısra: 5

"Birlikte, beraber"

anlamlarında kullanılan
edat.

Olurdı kamu zulmet
ile dehrkarañu
İrmese egerñür-ı bî-
zevâl[i]
Muhammedüñ

34. ile:

Gazel 1770

Mısra: 9

"Birlikte, beraber"

anlamlarında kullanılan
edat.

Āh eylesem
Muhibbîçeşmümtol
ar nem ile
Budur ezel nem
eyler hâşiyet-i
dāmānuñ

35. ile:

Gazel 1771

Mısra: 7

"Birlikte, beraber"

anlamlarında kullanılan
edat.

Göñlümüntevsenidu
tılmaz iken zencir

ile
Bende çeküpüräm
iden
zülfüñdemüyuñdurs
enüñ

36. ile:

Gazel 1773

Mısra: 9

"Birlikte, beraber"

anlamlarında kullanılan
edat.

Zinde eyle bir
cevâb ile yine dil
mürdesin
Hoğka-i la'l içre
vardursakludârularu
ñ

37. ile:

Gazel 1776

Mısra: 2

"Birlikte, beraber"

anlamlarında kullanılan
edat.

Gösterüp gün
yüzini ol itdi bu
'aqlumıdeng
Soñradancevr ü
cefâlar ile
geçdidürlüreng

38. ile:

Gazel 1781

Mısra: 6

"Birlikte, beraber"

anlamlarında kullanılan
edat.

Gülşendeşehâbüyuñ
alaldan gül [ü]
ğonca
Gör fark ile

cāmeniçe eylediler
çāk

39. **ile:**

Gazel 1785

Mısra: 9

"Birlikte, beraber"

*anlamlarında kullanılan
edat.*

Bülbül ile iki
üleşdükmühıbbıgöl
şeni
Baña bir serv-i
sehñaña gül-i hod-rū
gerek

40. **ile:**

Gazel 1786

Mısra: 9

"Birlikte, beraber"

*anlamlarında kullanılan
edat.*

Atupcefātūr[i] ile
itdiMühıbbıyihelāk
Kātil mi dinür
olmasa ehl-i
vefāebrūlaruñ

41. **ile:**

Gazel 1787

Mısra: 10

"Birlikte, beraber"

*anlamlarında kullanılan
edat.*

Halkuñ kimini mey-
hör u harābātıkılup
Kimini zühd-ile
taqvā ile Zü'n-
nünitdüñ

42. **ile:**

Gazel 1793

Mısra: 1

"Birlikte, beraber"
*anlamlarında kullanılan
edat.*

Göreyim girye ile
yaşı çok olsun
gözümüñ
Zerd-i levhini görüp
itdimünakkaşyüzüm
üñ

43. **ile:**

Gazel 1814

Mısra: 5

"Birlikte, beraber"

*anlamlarında kullanılan
edat.*

Gözlerüm yaşı ile
'ālemigölünitdüm
Var-ısa tığ-ı
cigerdür başı ol
sunuñ

44. **ile:**

Gazel 1818

Mısra: 5

"Birlikte, beraber"

*anlamlarında kullanılan
edat.*

Her kişi çün bir
kemāl ile
bulupduriftihār
Ben güzeller
sevmek ile iftiḥār
itsem gerek

45. **ile:**

Gazel 1818

Mısra: 6

"Birlikte, beraber"

*anlamlarında kullanılan
edat.*

Her kişi çün bir
kemāl ile

bulupduriftihār
Ben güzeller
sevmek ile iftiḥār
itsem gerek

46. **ile:**

Gazel 1828

Mısra: 6

"Birlikte, beraber"

*anlamlarında kullanılan
edat.*

Derd-i dilden
bilmezem kim kime
feryād ideyim
Girye ile kalmadı
dükendi varı
çeşmümüñ

47. **ile:**

Gazel 1842

Mısra: 3

"Birlikte, beraber"

*anlamlarında kullanılan
edat.*

Yanalı āteş-i 'ışka
heves-i Leyli ile
Müdegül başında
duḥāngörinürMecn
ūnuñ

48. **ile:**

Gazel 1843

Mısra: 8

"Birlikte, beraber"

*anlamlarında kullanılan
edat.*

Bir görüp ben
'āşıkıdāyimrakıḥb-i
şüm-ıla
Bülbül ile ne 'aceb
sen
zāğiyeksāneyledüñ

49. ile:

Gazel 1847

Mısra: 7

"Birlikte, beraber"
anlamlarında kullanılan
edat.

Āteş-i āhuñ ile gel
bu zemini oda yak
Dūd-ı āhuñ ki çıka
menzili eflāk gerek

50. ile:

Gazel 1850

Mısra: 2

"Birlikte, beraber"
anlamlarında kullanılan
edat.

Gönlümüñşirinezülf
ündenkemend itsem
gerek
İki
yirdenya'nizencir
ile bend itsem gerek

51. ile:

Gazel 1854

Mısra: 10

"Birlikte, beraber"
anlamlarında kullanılan
edat.

MaşşerdeMuhibbū
maram ide şefā'at
Cān u dil ile
bendesiyemçünki
ben āluñ

52. ile:

Gazel 1856

Mısra: 4

"Birlikte, beraber"
anlamlarında kullanılan
edat.

Ġoncanuñagzınıaç
magamecālinkomad

1

Gülşen-i hüsnuñ ile
zāhirolaldandehentü
ñ

53. ile:

Gazel 1866

Mısra: 9

"Birlikte, beraber"
anlamlarında kullanılan
edat.

İrmez vişāl-i yāra
kişi zūr u zār ile
Dirlervişāle irmek-
içünsim ü zer gerek

54. ile:

Gazel 1882

Mısra: 5

"Birlikte, beraber"
anlamlarında kullanılan
edat.

Fikr-i miyānı ile
tenümdöndi bir kıla
Dizmegedür-i
eşküñ anı
rismāntutuñ

55. ile:

Gazel 1889

Mısra: 4

"Birlikte, beraber"
anlamlarında kullanılan
edat.

Bezm-i
ğamdagiceler ney
gibi efgānlaridüp
İçmegesāğar ile
yaşumıgülgünitdün

56. ile:

Gazel 1902

Mısra: 3

"Birlikte, beraber"
anlamlarında kullanılan
edat.

Şivevünāz ile
çeşmütürimeftün
ideli
Halk-ı 'ālem içre
gör kim niçehoş-
hāleyledün

57. ile:

Gazel 1902

Mısra: 5

"Birlikte, beraber"
anlamlarında kullanılan
edat.

Dānevüdām ile her
dem murğ-ı diller
şaydidüp
Söze geldüğüñce
adın zülf ile
hāleyledün

58. ile:

Gazel 1902

Mısra: 6

"Birlikte, beraber"
anlamlarında kullanılan
edat.

Dānevüdām ile her
dem murğ-ı diller
şaydidüp
Söze geldüğüñce
adın zülf ile
hāleyledün

59. ile:

Gazel 1909

Mısra: 4

"Birlikte, beraber"

anlamlarında kullanılan
edat.

İstemez āb-ı
hayātikevsere
kılmaz nazar
Her ne dil kim
lebleri şehdi ile
hem-dem degül

60. ile:

Gazel 1910

Mısra: 10

"Birlikte, beraber"

anlamlarında kullanılan
edat.

Muhibbīhastaduriy
dil tabībi
Lebüñdārūsı ile aña
em kıl

61. ile:

Gazel 1914

Mısra: 9

"Birlikte, beraber"

anlamlarında kullanılan
edat.

Giceñitevhīd ile
geçürMuhibbīşubha
dek
Hiçdünyālezzetineb
eñzemez bir lezzet
al

62. ile:

Gazel 1918

Mısra: 9

"Birlikte, beraber"

anlamlarında kullanılan
edat.

Yüz karasın
yuMuhibbīgözlerüñ
yaşı ile
Bulasın bir

çäreçünçeşmüñdem
äeksükdegül

63. ile:

Gazel 1923

Mısra: 7

"Birlikte, beraber"

anlamlarında kullanılan
edat.

Sikender-veşümīd
ile bu yolda
Virürsem teşne leb
cānı ne müşkil

64. ile:

Gazel 1931

Mısra: 7

"Birlikte, beraber"

anlamlarında kullanılan
edat.

Hiçte'sir ide mi
yaşum ile āhumaña
Kālbineyāruñcihānd
a kim diye mermer
degül

65. ile:

Gazel 1933

Mısra: 4

"Birlikte, beraber"

anlamlarında kullanılan
edat.

Cānageldümçüntem
ennāeyledümşirīnle
būñ
Bāri gel düşnām ile
bu göñlümiğursend
kıl

66. ile:

Gazel 1936

Mısra: 9

"Birlikte, beraber"

anlamlarında kullanılan
edat.

Ruğlarışevki ile
yandı Muhibbī
odlara
Nār-ı 'ışkı
yakalıdan sīne-i
süzāna dil

67. ile:

Gazel 1937

Mısra: 7

"Birlikte, beraber"

anlamlarında kullanılan
edat.

Penbe ile
jāledenbād-ı
şeheragzına su
Tamzurur 'ışkuñla
dil-ğasteyaturbīmār
gül

68. ile:

Gazel 1940

Mısra: 1

"Birlikte, beraber"

anlamlarında kullanılan
edat.

Gül ile şahñ-ı
çemen naqş-ı
muşaffā mı degül
Bülbülünzārılığıhay
ret-i dünyā mı
degül

69. ile:

Gazel 1941

Mısra: 9

"Birlikte, beraber"

anlamlarında kullanılan
edat.

Āteş ile penbeyi bir
yirde kim gördügi

var
Bu ācebdürbübüli
saklar semender-vār
gül

70. **ile:**

Gazel 1941

Mısra: 19

"Birlikte, beraber"

anlamlarında kullanılan edat.

İyMuḥibbīḡayret ile
yansa bülbül
tañdegül
Kol sunar
boynınaḡāruñdāyim
ā oynar gül

71. **ile:**

Gazel 1943

Mısra: 7

"Birlikte, beraber"

anlamlarında kullanılan edat.

Āb-ı ḡayvāndur leb-
i la'lüñsenüñ bir
söz ile
Mürdeleriḡyāider
'Īsī-deḡānum gitme
gel

72. **ile:**

Gazel 1944

Mısra: 5

"Birlikte, beraber"

anlamlarında kullanılan edat.

Yanalıdanruḡlarıñş
evḡi ile āteşlere
Kaçmaz
oldımünisolup āteş-
i sūzāna dil

73. **ile:**

Gazel 1950

Mısra: 6

"Birlikte, beraber"

anlamlarında kullanılan edat.

Mısr-ı

ḡüsnüñdesenüñçüni

tdümiyYūsuf-cemāl

Bir temāşā ile

çeşmümden akar

san cūy-ı Nıl

74. **ile:**

Gazel 1954

Mısra: 12

"Birlikte, beraber"

anlamlarında kullanılan edat.

BulduñMuḡibbīaray

uyār-ılaolduñāşinā

Terk it

ta'alluḡmührinidün

yā ile biḡāne ol

75. **ile:**

Gazel 1955

Mısra: 7

"Birlikte, beraber"

anlamlarında kullanılan edat.

Şan'at ile her kişi

elbette irer devlete

Kimseyi

ayakdakomaz eyle

devletdürkemāl

76. **ile:**

Gazel 1959

Mısra: 2

"Birlikte, beraber"

anlamlarında kullanılan edat.

Mecnūnieger
soralar eydemaña
'āḡil
Terk itdi kamu
olmadı dünyā ile
'āmil

77. **ile:**

Gazel 1963

Mısra: 7

"Birlikte, beraber"

anlamlarında kullanılan edat.

Vaḡt-ı güldür

kāmuñı al bir

niçeyārān ile

Göresin bir niçe

günden ḡār almış

cāy-ı gül

78. **ile:**

Gazel 1965

Mısra: 2

"Birlikte, beraber"

anlamlarında kullanılan edat.

Gördilersāoldıçeş

müñdidilerzülfüñid

āl

Bunlaruñ fikri ile

vardurgönüldēşadḡa

yāl

79. **ile:**

Gazel 1974

Mısra: 3

"Birlikte, beraber"

anlamlarında kullanılan edat.

Şeb-diz-i āhum ile

gülgüneşkikoşdum

Diḡḡatler eyle iy dil

yügrüḡini görüp al

80. **ile:**

Gazel 1980

Mısra: **10**

"Birlikte, beraber"

anlamlarında kullanılan edat.

Virme dil
dehreMuhibbî itme
añai'timād
Virüriseñ seni eyler
ğuşsa ile pây-māl

81. **ile:**

Gazel 1981

Mısra: **7**

"Birlikte, beraber"

anlamlarında kullanılan edat.

Dökeyim āh u fiğān
ile yaşumyagmurını
Ġonca-veş tek sen
açıl gül gibi ħandān
ol

82. **ile:**

Gazel 1981

Mısra: **11**

"Birlikte, beraber"

anlamlarında kullanılan edat.

Geh lebi zikri ile
eyle gönül rindin[i]
mest
Gehğubār-ı
ħaṭṭımfikridübenħa
yrān ol

83. **ile:**

Gazel 1984

Mısra: **8**

"Birlikte, beraber"

anlamlarında kullanılan edat.

Sakin nefsuñe uyup
mağrūr olma
Anuñ ile geçen
'ömrihebā bil

84. **ile:**

Gazel 1985

Mısra: **6**

"Birlikte, beraber"

anlamlarında kullanılan edat.

Sanma
āsāndilāma'reke-i
derd ü ğamı
'Işk ile
cengidemezsın
olasın Rüstem-i Zāl

85. **ile:**

Gazel 1995

Mısra: **8**

"Birlikte, beraber"

anlamlarında kullanılan edat.

BĠgānesanup 'āşıkı
gözden bırakma
kim
Olmuşdur ezel
'ışkuñ ile
āşināgöñül

ilerü:

1. **ilerüye:-ye**

Gazel 1592

Mısra: **14**

İleri.

Şi'rümMuhibbî irse
kemāle 'acebmidür
İletdüm bu fenni
ilerüye ben ayak
ayak

2. **ilerü:**

Gazel 1629

Mısra: **2**

İleri, ön tarafa

doğru.

Āhın alma raħm kıl
ħalk-ı
cihānadiyazuk
Girü dönmez her
kaçan kim atıla
ilerü ok

ilet:

1. **iletüm:-dü, -m**

Gazel 1592

Mısra: **14**

Götürmek,

ulaştırmak.

Şi'rümMuhibbî irse
kemāle 'acebmidür
İletdüm bu fenni
ilerüye ben ayak
ayak

2. **ilet:**

Gazel 1670

Mısra: **8**

Götürmek,

ulaştırmak.

Ĥāk-i pây oldum
yolındaişabālutf it
götür
Küy-ı dildāra ilet
bi'llāhyatur ol
gerde bak

3. **iletür:-ür**

Gazel 1789

Mısra: **9**

Götürmek,

ulaştırmak.

Kapuña varsa
Muhibbicanıpişkeşi
letür
El öpülmez
çünkişehlerkapusın
dabî-bilek

il(ç)t-:

1. **iltse:**

Gazel 1674

Mısra: 7

Götürmek,

ulaştırmak.

Gözüm yaşı
n'olakapuñaitse
Hes u hâşâk-i âb-
âverdüme bak

illâ:

1. **illâ:**

Gazel 1590

Mısra: 2

Ancak, yalnız.

Dimeñ o mäh-rüya
ki cevri ü cefâsı yok
Her ne ki olsa
bulınurillâvefâsı
yok

2. **illâ:**

Gazel 1584

Mısra: 8

Ancak, fakat, ...

olmasına rağmen.

Âb u gül serv ü
çemen sâkî elinde
bâde pür
Cümle 'iyyesbâbı
var illâmünâsibyârı
yok

3. **illâ:**

Gazel 1512

Mısra: 2

*Bilhassa, özellikle,
bilerek isteyerek, bile
bile.*

Fâriğ ol gel eyleme
dünyâiçüniy dil
nizâ'

Hâşıl itmezsin sen
andan nesne
hîçillâşudâ'

4. **illâ:**

Gazel 1560

Mısra: 4

*Bilhassa, hele,
özellikle.*

Nükteyi 'irfâna sor
ne bilsün anı
câhilân

Gevher ü dür hâşıl
itmez isteme
illâsâdef

5. **illâ:**

Gazel 1693

Mısra: 3

*Bilhassa, hele,
özellikle.*

Bilini
kuçmakanuñmümki
ndegülillâ kemer
Leblerin sâğar öper
kaşd itse mey nüş
eylemek

illâ ki:

1. **illâ ki:**

Gazel 1583

Mısra: 4

Kelime Tipi: -
*Muhakkak,
kesinkes.*

Hârîş olma
iñendünyâ-yidüna
Toyurmaz gözleri
illâ ki toprak

'ilm-i ğayb:

1. **'ilm-i ğayb:**

Gazel 1696

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Perde arkası,

gizlilik.

'İlm-i ğayb oldu
megerçesm-ile zülf
ü dehenüñ
Şerh-i ma'nâsına
kim kâdir olur
böyle fenüñ

'ilm-i ğaybdan:

1. **'ilm-i ğaybdan:-dan**

Gazel 1552

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Gayb ilmi, ledün

ilmi.

Dürlüdürlü 'ilm-i
ğaybdanzâhidâvirm
eğaber
Olmamışdur 'ilm-i
ğaybî kimseye
çünmünkeşif

'ilm-i ğaybî:

1. **'ilm-i ğaybî:-i**

Gazel 1552

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Gayb ilmi, ledün

ilmi.

Dürlüdürlü 'ilm-i
ğaybdanzâhidâvirm
eğaber

Olmamışdur ‘ilm-i
ğaybî kimseye
çünmünkeşif

‘ilm-i ledün:

1. **‘ilm-i ledün:**

Gazel 1782

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Allah ile ilgili bilgi

ve surlara ait ilim, gayb

ve mârifet ilmidir.

Çeşm ü zülf ü

dehenûñ ‘ilm-i

ledün oldimeger

İtmedi kimse

beyānmüşkiliniuşbu

fenüñ

ilt:

1. **iltür:-ür**

Gazel 1822

Mısra: 6

Yönelmek,

kanalize etmek.

Dūzaḥ u nār-

ılazāhid ‘aşıkı

korkutma kim

Dūzaḥailtür seni

āḥir bu

perhîzünsenüñ

2. **iltür:-ür**

Gazel 1539

Mısra: 6

İletmek,

ulaştırmak.

Tekye-i dilde yine

yakmaga dil

kañdîlini

Bagrum ile

gözlerüm biri su

iltür biri yag

ilte:

1. **ilte:**

Gazel 1867

Mısra: 5

Götürmek,

ulaştırmak.

Ola kim

ilteşabâgerdümreh-i

cānāneye

Seng-i

mihnetledögüpcism

ümğubār itsem

gerek

ilte ola:

1. **ilte ola:**

Gazel 1624

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

İletmek,

ulaştırmak.

Yāra kim ilte ola bu

derd-i dil aḥvālini

Ya gözün yaşına

‘arż ya āh-

ılaferyāda bak

iltifāt itme:

1. **iltifāt itme:-me**

Gazel 1968

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Yüzünü çevirip

bakmak, ilgi göstermek.

İltifāt itme bu dehre

sakın aldanma sakın

‘İyş ü ‘işret bu

cihān içre

hemāñḥāb u ḥayāl

iltüben:

1. **iltüben:**

Gazel 1825

Mısra: 2

Götürmek.

Bir gün ol serv-i

revānacānnisār

itsem gerek

Tuḥfe bir

cāniltübencānāñşikā

r itsem gerek

imām:

1. **imāma:-a**

Gazel 1557

Mısra: 8

Namazda

kendisine iktidâ olunan

zat.

Mescid-i

ḥüsnineirdükiy dil

eyle iktidâ

Uy

imāmaçeşmidürmüj

gānlarolmuş anda

şaf

2. **imām:**

Gazel 1581

Mısra: 6

Namazda

kendisine iktidâ olunan

zat.

Cāmi’-i ḥüsninde

saf safoluban

‘aşıkları

Çeşmiolmuşdurimā

mmiḥrāb olan

ebrüya bak

imām it:

1. **imām it:**

Gazel 1626

Mısra: 5

Kelime Tipi: -
İmam yapmak,
imamlık görevine
getirmek.

Yüzinimescid ü
çeşminimâm it
Kaşî mihrâb olsun
dîdeñe tak

imâmet eyler:

1. **imâmeteyler:-r**

Gazel 1649

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

İmamlık yapmak.

Seccâde saldı
zülfiâb-ı 'izârî üze
Çeşmiimâmet eyler
ulu kerâmet ancak

imâmetitmege:

1. **imâmetitmege:-mege**

Gazel 1677

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

İmamlık yapmak.

Mestle geçmiş
gözleri
halkaimâmetitmege
Câmi'-i hüsni içre
gel kaşındaki
mihrâba bak

imân:

1. **imânı:-ı**

Gazel 1655

Mısra: 8

Allah'a inanma,

dîni inanç.

Göz göre
hattıgelüpkaşd
eyledi imânuma

Hey ne
kâfirdürmeded ol
dîni yok imânı yok

2. **imânuma:-uma**

Gazel 1655

Mısra: 7

Allah'a inanma,

dîni inanç.

Göz göre
hattıgelüpkaşd
eyledi imânuma
Hey ne
kâfirdürmeded ol
dîni yok imânı yok

3. **imânuñ:-uñ**

Gazel 1726

Mısra: 8

Allah'a inanma,

dîni inanç.

Diller alduñ evvel
âhîrgâret-i
dîneyledüñ
Hey
göziâfetmegeryog-
ımıñimânuñsenüñ

4. **imânuñ:-uñ**

Gazel 1754

Mısra: 6

Allah'a inanma,

dîni inanç.

Dilâ gel ihtirâz eyle
sakın bu nefsi-i
zâlimden
Sakınmak
çünkilâzımdursañaş
eytândanimânuñ

5. **imânuñ:-uñ**

Gazel 1764

Mısra: 10

Allah'a inanma,
dîni inanç.
Sakla sen
yârıMuhibbîdâyimâ
ağyardan
Çünkimüslimsinsañ
adın-ile imânuñ
gerek

6. **imâna:-a**

Gazel 1941

Mısra: 15

Allah'a inanma,

dîni inanç.

DehrFir'av'nınmeg
erimânada'vetitmeg
e
Gösterürmü'ciz
yed-i beyzâyıMüsî-
vâr gül

7. **imâna:-a**

Gazel 1988

Mısra: 10

Allah'a inanma,

dîni inanç.

Virme yüz
zülfüñecânâ kesmez
ol zünnârını
Niçekerredimiş
iken aña sen imâna
gel

imdi:

1. **imdi:**

Gazel 1729

Mısra: 6

İçinde bulunulan

zaman dilimi, şu an.

Sensüzünçeşmümde
noldıyiryüzüncüm
misâl
Diyemañvâlümisañ

adiñle imdi yek-be-
yek

imis:

1. **imis:**

Gazel 1515

Mısra: 5

Basit fiilleri bileşik

fil yapan çekim eki.

Hicr imiş

soñvuşlatuñbildüm

İtmem andan

berüvişâletama'

2. **imis:**

Gazel 1627

Mısra: 4

Basit fiilleri bileşik

fil yapan çekim eki.

Bilseler

dünyâna'îminhırş

artar gün-be-gün

Âh kim olmaz imiş

bu dehr içinde

kimse tok

3. **imis:**

Gazel 1644

Mısra: 4

Basit fiilleri bileşik

fil yapan çekim eki.

Kıl vefâ itme

cefâdisemniğâra

güç gelür

Gerçek imiş

döstlaragırgelürmiş

söz-i haq

4. **imis:**

Gazel 1854

Mısra: 3

Basit fiilleri bileşik

fil yapan çekim eki.

Rahm eylemedi
hâlümesengîn dil
imiş âh
Bir kez
yañılupdimedimiskî
nniçeğâlün

imkânyokdur:

1. **imkânyokdur:-dur**

Gazel 1972

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Olanak yok,

mümkün değil.

Yokdurimkânbäğbâ
nâ cennet-i
firdevsde
Bulnaqaddinigarab
eñzeyenâzüknihâl

imtiñan:

1. **imtiñanuñ:-uñ**

Gazel 1709

Mısra: 6

Denemek, sinama.

Eñ evvel 'ışkuñoynı
terk-i serdür

Dağı var mı be

zâhidimtiñanuñ

imtiñan eyle:

1. **imtiñan eyle:**

Gazel 1759

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Sınamak, denemek.

Başuma gönder

cefâsengini eyle

imtiñan

Rüy-ı zerdüme

sorayım baña olsun

ol mehek

imtiñanider:

1. **imtiñanider:-er**

Gazel 1716

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

İmtihan etmek;

denemek, sinamak.

Hâliş geçer

Muhibbîçü

'ışkuñlaqalbdögül

N'ıçüncefâ taşıyla

iderimtiñankaşuñ

imtiñan kıl:

1. **imtiñan kıl:**

Gazel 1729

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

İmtihan etmek.

Döstüm

'ışkuñgamındanoldı

çehrem hem çü zer

İmtiñan kıl gönder

olsun seng-i bî-

dâduñmehek

imtiñan it:

1. **imtiñan it:**

Gazel 1523

Mısra: 16

Kelime Tipi: -

Sınamak, denemek.

İydöstsenüñyâduña

ben niçeyanaram

Luğf eyle beni bir

gice it imtiñanı

şem'

imtilâ:

1. **imtilâ:**

Gazel 1995

Mısra: 6

*Doygunluk,
şişkinlik.*
Ekleylemegilni'met
-i 'ışkısanupāsān
Korkum budur ki
almayasın
imtilāgönül

imtilā ol-:

1. **imtilā ol-:** -ma, -y, -a,
-sın

Gazel 1507

Mısra: 9

Kelime Tipi: **Kalıp**

İfade

*Tıka basa, aşırı
doymuş olmak.*

Çok
yimedünyāna'imin
olmayasın imtilā
İyMuhibbisoñradan
itdürdügiqaydan ne
haz

in:

1. **inende:** -en, -de

Gazel 1517

Mısra: 4

*Yukarıdan aşağıya
doğru gelmek; inmek.*

Pādişāhumkarşuñad
ivān tursun ehl-i
'ışk
Asitānuñdan inende
kullaruñı itme ħar'

2. **ine:** -e

Gazel 1659

Mısra: 10

*Yukarıdan aşağıya
doğru gelmek; inmek.*

Mārzülfinüñhayālın
içegirmişdürvelī

Bilmek
isterseñMuhibbīsine
m içre ine bak

3. **indügün:** -dü, -gün

Gazel 1973

Mısra: 5

*Yukarıdan aşağıya
doğru gelmek; inmek.*

Ya
Ferūdünoprığıdurin
dügün elde kadeĥ
İçdügün mey yirine
sanma ki ĥün-ı Cem
degül

'inādıldiler:

1. **'inādıldiler:** -diler

Gazel 1617

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

*Bir konuda
dirmek, ayak diremek,
ısrar etmek.*

İstediler
mu'cizekāfirleritdil
er 'inād
Faĥr-ı
'ālembarmagılaitdi
ayı iki şak

in'am:

1. **in'amuñ:** -uñ

Gazel 1588

Mısra: 9

Nimet, iyilik.

Dileremcān-ıla
dilden ire herkese
in'amuñ
Gelene
kani'embaña
kimesneye
ĥasüdum yok

inan:

1. **inanmazsañ:**

Gazel 1630

Mısra: 8

*Bir şeyi doğru
olarak benimsemek, ona
güvenmek.*

Sakf-ı çarĥ-ı bī-

sütünadūd-ı

āhumdursütün

Ger

inanmazsañbaña bu

ķubbe-i mīnāya bak

'inānceksün:

1. **'inānceksün:** -sün

Gazel 1685

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

*Dizgin çekmek II
Aşırı gidişini
sınırlamak.*

Binüpsmend-i nāz-

ıla 'uşşākıçekendür

Kaldı ayakda

'āşıkıçeksün

'inānkaşuñ

'inān-ı ihtiyārı:

1. **'inān-ı ihtiyārı:**

Gazel 1803

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

İrade dizgini.

Esb-i

nāzüzregörićek seni

içābüć-süvār

Kalamaz elde 'inān-

ı ihtiyārıkimsenüñ

'ināvet:

1. 'ināyet:

Gazel 1632

Mısra: 8

Yardım, iyilik.

Tulū' itmez neden
bilsem
sa'ādetnecmibaşum
a
Yaḥūdbī-
ṭālī'ümbeñzer ya
dılberden 'ināyet
yok

inbisāt:

1. inbisāt:

Gazel 1502

Mısra: 8

Gönül açıklığı,

mutluluk.

Zülfi egerçicān u
dili kıldı münkabız
La'liegerçihānde ile
virdi inbisāt

ince:

1. ince:

Gazel 1698

Mısra: 12

İnce, zarif.

Kıl yararsın
viricekyāruñmiyānı
ndanḥaber
Fikr-i ṭab'uñ mı
veyā ince
ḥayālūñdürsenūñ

2. ince:

Gazel 1719

Mısra: 6

İnce, zarif.

Kuçamdidümmyān
uñ korkum budur ki
ammā

Yokdurnişānı ince
kıldan daḥmıyānuñ

3. ince:

Gazel 1905

Mısra: 8

İnce, zarif.

Noқтаagzuñ kıl
miyānuñyādınadidü
mğazel
Şā'ir-i şīrīn-suḥen
itse ne tañ ince
ḥayāl

4. ince:

Gazel 1943

Mısra: 5

İnce, zarif.

Kıla döndüm
ḥasret-ile ince
bilūñgörmədüm
Kılca raḥmuñ yok
bañanā-mihribānum
gitme gel

5. incelikde:-lik, -de

Gazel 1589

Mısra: 4

İnce, kalın

olmayan.

Noқтаdirdümagzuñ
a olsa dehānuñdan
eser
Bilūñemüdir-
idümmüincelikde
anca yok

6. incedür:-dür

Gazel 1709

Mısra: 2

İnce, kalın

olmayan.

Nişānıvirmedi
kimse dehānuñ
Didiler kıldan
incedürmiyānuñ

7. incedür:-dür

Gazel 1770

Mısra: 6

İnce, kalın

olmayan.

Bir
noқтаdurlebūñden
kimse nişānevirmez
Müdanincedürdirler
gören şehāmiyānuñ

ince bilinden:

1. ince bilinden:-in, -
den

Gazel 1987

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

(Sevgilinin) ince

beli.

Bir kimse
ḥabervirmedüñ
ince bilinden
Kim didiṭaleb eyle
göñülmüy-miyān ol

incehavālūñdür:

1. ince ḥayālūñdür:-
üñdür

Gazel 1722

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

İnce, zarif hayal

(sevgilinin belinin

inceliğini övme

bağlamında).

Noқтаdidümagzuña
dönüp miyāna kıl
didüm

Diditahsıntab'ũana
ince
hayâlũñdürsenũñ

incemiyānuñ:

1. **ince miyānuñ:-uñ**

Gazel 1710

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

İnce bel.

Kim
diñledişirĩnsözün ol
ğoncadehānuñ
Ya kim haberin
virdi ki ol ince
miyānuñ

incin:

1. **incinme:-me**

Gazel 1505

Mısra: 7

Gücenmek, gönül

koymak.

Cānāyüzũni görsem
incinme yüzüm
sürsem
Muşhafgöricekmü'
min eyler meger
andan haz

2. **incinür:-ür**

Gazel 1862

Mısra: 5

Gücenmek, gönül

koymak.

İncinür sanma beni
cevr-ile
rāhatbuluram
Çekmişemcevrũni
çok arta kemāl-i
keremũñ

3. **incinme:-me**

Gazel 1922

Mısra: 5

Gücenmek, gönül

koymak.

Lebüñebeñzeremdir
seiñen incinme
iyemeh-rũ
Özünisözini bilmez
kızıl dīvāne-durur
mül

4. **incinür:-ür**

Gazel 1941

Mısra: 11

Gücenmek, gönül

koymak.

Karşusındamedh
okursa bülbüle gül
incinür
Lĩk gitmez hĩç
yanından olamazbĩ-
hār gül

incü:

1. **incü:**

Gazel 1879

Mısra: 4

İnci.

Leblerũñetañmidur
dirsem ki
la'leynhokkadur
Hıfziçünincü gibi
içinde lü'lüdişlerũñ

iñen:

1. **iñen:**

Gazel 1515

Mısra: 8

Asla, sakın.

Beli gelmez
hayāledikķatiko

Kılma iy dil
iñenmuḥāletama'

2. **iñen:**

Gazel 1583

Mısra: 3

Asla, sakın.

Hārĩş olma
iñendünyā-yıdũna
Toyurmaz gözleri
illā ki toprak

3. **iñen:**

Gazel 1922

Mısra: 5

Asla, sakın.

Lebüñebeñzeremdir
seiñen incinme
iyemeh-rũ
Özünisözini bilmez
kızıl dīvāne-durur
mül

4. **iñen:**

Gazel 1926

Mısra: 14

Asla, sakın.

La'l-i nābımagzuña
almak kolay mı
iygöñül
Kişi cānımagzına
almak
iñenāsāndegül

5. **inen:**

Gazel 1967

Mısra: 11

Asla, sakın.

İnen başuñacāñāand
içersem
Sözüm
şıdkınaolmuşdurḥa
māyil

infi'âl:

1. **infi'âl:**

Gazel 1968

Mısra: 6

Ar. gücenme,

darılma, kızgınlık.

Müşgebeñzetdümhâ

tâ-y-

ılamu'anberzülfüñi

Dağı ol demden

berü gitmez bu

dilden infi'âl

infi'âlvirdüñ:

1. **infi'âlvirdüñ:-düñ**

Gazel 1905

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Birine içerlemek,

gücenmek (Utanmak

bağlamında) II

kızgınlığa yol açmak,

öfkelenirmek.

Çıñidüpebrülaruñgö

ñlümevirdüñinfi'âl

Niçeye dek idesin

cânâbizülmekr ü

âl

inile-:

1. **inile:**

Gazel 1626

Mısra: 3

İnlemek,

sızlanmak, feryat etmek,

ağlamak.

İñilesañadisünleke

māñce

Yaşuñtarsineñüzre

bir deri yak

inile:

1. **iniler:-r**

Gazel 1572

Mısra: 3

İnlemek,

sızlanmak, feryat etmek,

ağlamak.

İñiler bülbül

çemende

gördügiyçün her

seher

Niçe serler hün-

ılağıştedürmeydân

-ı 'ışk

2. **inilerse:-r, -se**

Gazel 1885

Mısra: 9

İnlemek,

sızlanmak, feryat etmek,

ağlamak.

İñilerseMuhibbibeze

m-i gamda

'Aceb olmaz

olupdurkâmetiçeng

inkâr:

1. **inkârı:-ı**

Gazel 1519

Mısra: 7

Kabul ve tasdik

etmemek, tanımamak.

Yok

dimeinkârıkozâhid

sakın rişüñ yanar

Sînesinehl-i

'ışkuñyakdıçünAllâ

h şem'

2. **inkârda:-da**

Gazel 1561

Mısra: 9

Kabul ve tasdik

etmemek, tanımamak.

Kimisi kıl dir biline

kimisi inkârda

Anuñiçündür düşer

'aşıklar içre ihtilâf

inkâr eyleme:

1. **inkäreyleme:-me**

Gazel 1982

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Reddetmek, kabul

etmemek.

Gel inkâr eyleme

sen şür u şerre

Kamu a'zâñiaña sen

güvâ bil

inkâr eylemez:

1. **inkäreylemez:-mez**

Gazel 1702

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Reddetmek, kabul

etmemek.

Hañası çok

Muhibbînüñmuğırd

ur eylemez inkâr

Bi-ğamdi'llâh tutar

şâhum

'atâsınığazabdanyig

2. **inkäreylemez:-mez**

Gazel 1788

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Reddetmek, kabul

etmemek.

Hañası çok

Muhibbînüñmuğırd

ur eylemez inkâr

Bi-

ğamdi'llâhdutarşâhu

m
'atâsınığazabdanyig

inkâr idesin:

1. **inkâridesin:-esin**

Gazel 1906

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

*Kabul ve tasdik
etmemek, tanımamak.*

Büsevirümdimiş
iken
alubancânağdini
Şimdi inkâr idesin
sanduñ anı
gîrevdegül

inkâr it:-

1. **inkâr it:-di**

Gazel 1507

Mısra: 4

Kelime Tipi: **Kalıp**

İfade

*Kabul ve tasdik
etmemek, tanımamak.*

Virdüm evvel
gönlümisoñravirem
cânağdini
Büseikrârnainkârit
di peyden ne hâz

inkıtâ' eyledi:

1. **inkıtâ' eyledi:-di**

Gazel 1530

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Vazgeçmek.

Tutalıdan 'ışkuñ-
ılaüncânâcân u dil
Eyledi cümle
cihânuñvarlıgındani
nkıtâ'

înle:

1. **înlerem:-rem**

Gazel 1595

Mısra: 8

Acı, üzüntü

*belirten kesik sesler
çıkarmak, inildemek.*

Bahr-ı 'ışk içre bu
dil

çünkişinâverlikider
Înlerem kim iki
çeşmümañaolmuşdu
r kabak

2. **înler:-r**

Gazel 1615

Mısra: 16

Acı, üzüntü

*belirten kesik sesler
çıkarmak, inildemek.*

Dil kebâbidüp yine
sanduñ bugün
ğamsîhine
Niçeaglarıñeînlerr
ağşa girmiş şîşe bak

3. **înler:-r**

Gazel 1634

Mısra: 5

Acı, üzüntü

*belirten kesik sesler
çıkarmak, inildemek.*

Çengidergehkâmeti
ngehnâ gibi
înlergöñül
Var mıdur bilsem
cihânda bencileyin
sazı çok

4. **înle:**

Gazel 1641

Mısra: 3

*Acı, üzüntü
belirten kesik sesler
çıkarmak, inildemek.*

Înleiy dil derd-ile
tâçinlasun tas-ı
felek
Aglaiyçeşmüm
dem-â-dem su gibi
her yaña ak

5. **înle:**

Gazel 1642

Mısra: 6

Acı, üzüntü

*belirten kesik sesler
çıkarmak, inildemek.*

Aglaiyçeşmaglatâ
kim yuyasın
'işyânuñı
Înleiy dil inle her
dem başuñı taşlara
kak

6. **înle:**

Gazel 1642

Mısra: 6

Acı, üzüntü

*belirten kesik sesler
çıkarmak, inildemek.*

Aglaiyçeşmaglatâ
kim yuyasın
'işyânuñı
Înleiy dil inle her
dem başuñı taşlara
kak

7. **înler:-r**

Gazel 1664

Mısra: 8

Acı, üzüntü

*belirten kesik sesler
çıkarmak, inildemek.*

Dāmen-i gül hār
elinde
būlbūlūñhāliharāb
Niçeiñlerderd-ile ol
'āşık-ı şeydāya bak

8. **iñlemek:-mek**

Gazel 1667

Mısra: 5

Acı, üzüntü

*belirten kesik sesler
çıkarmak, inildemek.*

Bezm-i gamdaçeng
gibi iñlemekānūn
olur
Her kimūñgöñlinde
kala bu şadā-yınāy-ı
'ışk

9. **iñleyüp:-y, -üp**

Gazel 1673

Mısra: 2

Acı, üzüntü

*belirten kesik sesler
çıkarmak, inildemek.*

İygöñülbād-ı hazān
gör n'eylemiş gel
bāğa bak
Dehr elinden
iñleyüp yaşını
döken taga bak

10. **iñler:-r**

Gazel 1677

Mısra: 1

Acı, üzüntü

*belirten kesik sesler
çıkarmak, inildemek.*

Niçeiñlerdöstümgö
ñlümdekidölāba
bak
Anı gerdān eyleyen

gözümdeñ akan āba
bak

11. **iñler:-r**

Gazel 1677

Mısra: 3

Acı, üzüntü

*belirten kesik sesler
çıkarmak, inildemek.*

Çünkidöñdikāmetü
mtāroldiñler her
kılum
Ġam eli turmaz
çalar destindeki
mızrāba bak

12. **iñler:-r**

Gazel 1728

Mısra: 6

Acı, üzüntü

*belirten kesik sesler
çıkarmak, inildemek.*

Bezm-i gamdağūn-ı
dilden tolu
çeşmümsāğarı
Nüşidüpiñlergöñülk
addümolaldan hem
çüçeng

13. **iñler:-r**

Gazel 1729

Mısra: 2

Acı, üzüntü

*belirten kesik sesler
çıkarmak, inildemek.*

Dūd-ı āhumdan
kaçan fırūze-reng
olsa felek
Ra'diñlernāle eyler
hālūmeaglar melek

14. **iñlesün:-sün**

Gazel 1774

Mısra: 5

Acı, üzüntü

*belirten kesik sesler
çıkarmak, inildemek.*

Göñülkoñiñlesünga
m meclisinde
Yaşumtārnaidümķ
āmetümçeng

15. **iñler:-r**

Gazel 1849

Mısra: 7

Acı, üzüntü

*belirten kesik sesler
çıkarmak, inildemek.*

Cānāgamuñlaiñler
isem ney gibi ne tañ
Būlbül gibi
şubhadeginzāruñam
senūñ

16. **iñleden:-den**

Gazel 1859

Mısra: 1

Acı, üzüntü

*belirten kesik sesler
çıkarmak, inildemek.*

İñledençarhıdilāfery
ād u zāruñdursenūñ
Görinenencümdegü
l her
şebşerāruñdursenūñ

17. **iñlesün:-sün**

Gazel 1990

Mısra: 2

Acı, üzüntü

*belirten kesik sesler
çıkarmak, inildemek.*

'Āşıka yaşı yiter
hıçabañahācetdegül
İñlesünderd-ile dil
dölābañahācetdegül

İNLE:-

1. **İNLER:-r**

Gazel 1548

Mısra: 12

İNlemek,

sızlanmak, feryat etmek,
ağlamak.

Bezm-i ğamda bu
Muhibbî içeli hûn-ı
ciger
Çenge
döndikâmetiİNlerolu
pdursİne def

2. **İNLEDÜM:-dü, -m**

Gazel 1593

Mısra: 3

İNlemek,

sızlanmak, feryat etmek,
ağlamak.

İNledümçüngülşen-i
küyunda ben
bülbul-şifat
Tutmaduñiybî-vefâ
gül gibi sen hergiz
kulak

3. **İNLEREM:-r, -em**

Gazel 1654

Mısra: 4

İNlemek,

sızlanmak, feryat etmek,
ağlamak.

Bir gül-
endâmuñgamındang
icelerbülbulleyin
İNleremtâşubholınc
aolmuşambîmâr-ı
'ışk

4. **İNLESEM:-se, -m**

Gazel 1725

Mısra: 3

İNlemek,

sızlanmak, feryat etmek,
ağlamak.

İNleşemâh eylesem
güşeyleyüp kılmaz
nazar
Hey ne zâlimdür o
yârşolfârîgu'l-
bâlümğörün

İNLED:

1. **İNLEDESİN:-esin**

Gazel 1842

Mısra: 10

İNlemesine yol

açmak; çok eziyet
çektirmek.

'İşkbezmindedşehâk
ametümiçengidüben
Ney gibi İnledesin
böyle
midürkânunuñ

İNLEYÜPÂH EYLESEM:

1. **İNLEYÜPÂHEYLESEM:-**
sem

Gazel 1637

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Ah etmek,

sızlanmak; aşk acısıyla
içli içli sesler çıkarmak.

'Aybkılmañderd-i
dilden İNleyüpâh
eylesem
Dem mi vardır
itmeye bu
sînemişad-çâk 'ışk

İNSÂF:

1. **İNSÂFUÑ:-uñ**

Gazel 1517

Mısra: 10

Acıma, merhamet

duygusu.

AsitânuñdaMuhibbî
kanuñitdün heder
Kanda gitdi kanı
İNşâfuñ be zâlim
kanı şer'

İNSÂF KİL:

1. **İNSÂF KİL:**

Gazel 1660

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Vicdanlı olmak,

Acımak.

Her kaçan reftâra
gelse ol kad-i
bâlâya bak
Servenisbet eyleme
İNşâf kıl a'lâya bak

2. **İNSÂF KİL:**

Gazel 1630

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Vicdanlı olmak,

acımak.

Gülşen-i hüsnindeiy
dil ol kad-i bâlâya
bak
Serv[i] nisbet
eyleme İNşâf kıl
'alâya bak

İNSÂFA GEL:

1. **İNSÂFA GEL:**

Gazel 1642

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

İnsaf, merhamet

etmek.

Niçe bir yoldan
saparsın
iygöñülinşāfa gel
Gir şırāt-ı
müstaķimeçünsañae
mritdiHāķ

2. inşāfa gel:

Gazel 1934

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

İnsaf, merhamet

etmek.

Hāķkı gözle
koryāyızāhidāinşāf
a gel
Saña kim didi ki
meclislerde her dem
lāfa gel

insāfa gele idüñ:

1. inşāfa gele idüñ:

Gazel 1773

Mısra: 13

Kelime Tipi: -

İnsafa gelmek. ||

Merhamet etmek.

Umar-ıdum gele
idüñiygöñülinşāfa
sen
Görürem artar
senüñ günden güne
ārzülaruñ

insān:

1. insanda:-da

Gazel 1521

Mısra: 8

İnsan, şahıs.

Bu ne hikmet bu ne
kudret bu ne
'ibredürHudā
Āb u āteşbād u hāķi

eylemiş insanda
cem'

2. insāndur:-dur

Gazel 1553

Mısra: 1

İnsan, şahıs.

Her kim
insāndurkemālāair
üp bulur şeref
Eylemez zāyi'
demini eylemez
'ömrin telef

3. insān:

Gazel 1926

Mısra: 2

İnsan, şahıs.

Her ne dil kim şāh-ı
'ışķa bende-i
fermādegül
Ehl-i diller arasında
dōstlarinsāndegül

intifā' evlemez:

1. intifā' evlemez:-mez

Gazel 1529

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Yararlanmak.

Eylemez kimse
güzelden intifā'
Kimi yok var diyüp
eylerler nizā'

intifā' evlesün:

1. intifā' evlesün:-sün

Gazel 1530

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Yararlanmak.

Bu tarīķ-ı 'ışķda her
kimse kim 'āşık

geçer
Hāķ-i pāy-ı dilber
ile eylesün ol intifā'

intihā:

1. intihāsi:-(s)ı

Gazel 1590

Mısra: 6

Son, nihayet.

Göñülvirenler

'ışķabakupibtidāsın

a

Soñrabilürler anı ki

hīçintihāsi yok

2. intihā:

Gazel 1982

Mısra: 17

Son, nihayet.

Muħibbīntihā var

dime 'ışķa

Sen

anuñintihāsimibtidā

bil

3. intihāsın:-sın

Gazel 1982

Mısra: 18

Son, nihayet.

Muħibbīntihā var

dime 'ışķa

Sen

anuñintihāsimibtidā

bil

intikāl olmak:

1. intikāl olmak:-mak

Gazel 1820

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Geçme, sirāyet

etme, bulaşma.

İyMuhibbüzühd-ile
yâruñ ele girmez
senüñ
Hânekahdandeyreyi
dil intikâl olmak
gerek

intizâr:

1. **intizâra:-a**

Gazel 1646

Mısra: 6

Bekleme, bekleyiş.

Hicrânşebindecânâh
âlüm katı diger-gün
Ben hasretiyle
öldüm gel
intizârayir yok

2. **intizârisın:-ısın**

Gazel 1805

Mısra: 6

Bekleme, bekleyiş.

Çekdüñdilâderd ü
elem
gördüñcefavüderd ü
gam
Ol mehdidişabr it
gelem sen
intizârisıñkimüñ

intizâr itsem:

1. **intizâritsem:-sem**

Gazel 1806

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Beklemek,

gözlemek.

Çünkü gelmezsin
işit oldı elemden
intizâr
Bâri öldür niçeye
dek intizâr itsem
gerek

intizâroldı:

1. **intizâroldı:-dı**

Gazel 1806

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Beklemek.

Çünkü gelmezsin
işit oldı elemden
intizâr
Bâri öldür niçeye
dek intizâr itsem
gerek

intizâr olmak:

1. **intizârolmak:-mak**

Gazel 1600

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Beklemek.

Geçer gün hafta ay
u yıl
yüzüñgörmezemcâ
nâ
Bu
dirlikdenölemyigdü
rmedür bu intizâr
olmak

ir:-

1. **irmese:-me, -se**

Gazel 1516

Mısra: 8

Erişmek, ulaşmak.

Şevk-ile tâşubha
dek her gice
yanmazdı eger
Şem'enür-ı
'ârızüñdan irmese
bir zerrelem'

2. **irilmez:-il, -mez**

Gazel 1583

Mısra: 10

Erişmek, ulaşmak.

Niçevarabilem kim
lengmerkeb
Huzûr-ıla irilmez
menzil uzak

3. **irmege:-meg, -e**

Gazel 1592

Mısra: 11

Erişmek, ulaşmak.

Küyınayârüñirmege
bir çârebulmadum
İtmiş anuñçü
yolların eşküñ
batak batak

4. **irişen:-iş, -en**

Gazel 1615

Mısra: 4

Erişmek, ulaşmak.

Teşne-i bî-dillere
iren cefâ-yinîşdür
Ğayrırlarla'l-i nâb-
ılairişennüşa bak

5. **irmek:-mek**

Gazel 1629

Mısra: 7

Erişmek, ulaşmak.

Yol uzakdur irmek
isterseñvişâli
şehrine
Eyle âhendin
'aşâpâyüñademürde
nçaruk

6. **irerdük:-erdük**

Gazel 1655

Mısra: 3

Erişmek, ulaşmak.

Ka'be-i
vaşlairerdükiygönül

kaṭ' eyleseñ
Dešt-i
hicrānuñvelikinḥad
di yok pāyāni yok

7. **irmege:-meg, -e**

Gazel 1735

Mısra: 6

Erişmek, ulaşmak.

Rūze-i hicr içre
kaldumgice gündüz
gözlerem
'İyd-i vaşlairmege
kaşî hilālidüranuñ

8. **irmek:-mek**

Gazel 1738

Mısra: 5

Erişmek, ulaşmak.

İrmek ister
zülfinüñpāyāniñaşe
ydağgönül
Ne uzun
sevdāyadüşmiş
'ömr-i kütāhıgörüñ

9. **irüp:-(ü)p**

Gazel 1847

Mısra: 2

Erişmek, ulaşmak.

Dest uran dāmen-i
'ışka yakası çāk
gerek
Göklere āhiirüp
gözleri nemnāk
gerek

10. **irişen:-iş, -en**

Gazel 1918

Mısra: 2

Erişmek, ulaşmak.

Gerçi kim
ḥalkacihān içre

belāeksükdegül
Cümlesine
irişengamdanbañaec
ksükdegül

11. **iremez:-emez, -**

Gazel 1938

Mısra: 2

Erişmek, ulaşmak.

Ḥüsnüñiressām-ı
ḳudret yazdı evvel
ber-kemāl
Ol muḳanni'
naḳşahergiz iremez
vehm ü ḥayāl

12. **irişen:-iş, -en**

Gazel 1951

Mısra: 8

Erişmek, ulaşmak.

Leblerüñtiryākini
bu bendeden itme
dirîğ
Mār-ı
zülfüñdenirişenbaña
sanma sem degül

13. **irmez:-mez**

Gazel 1958

Mısra: 3

Erişmek, ulaşmak.

Ḥayāl-i zülfüñ
eylersem aña 'ömr-i
ṭavīl irmez
Temennā-yıvişālüñ
dil idersefıkr-i bī-
ḥāşıl

ir:

1. **irma:-ma**

Gazel 1652

Mısra: 4

Ayırmak.

Ger
küdüretdendilerseñş
āf ola mir'āt-ı dil
Bir dem
ırmacāngözindāyim
cemāl-i yāra bak

2. **irse:-se**

Gazel 1527

Mısra: 4

Erişmek, ulaşmak.
Ḥaddüñigördigönül
meylideroldılebüñe
Kim ola içmeye
mey irse kaçan faşl-
ı rebī'

3. **irdük:-dü, -k**

Gazel 1557

Mısra: 7

Erişmek, ulaşmak.
Mescid-i
ḥüsnineirdükiy dil
eyle iktidā
Uy
imāmaçeşmidürmüj
gānlarolmuş anda
şaf

4. **irmedüm:-me, -dü, -m**

Gazel 1563

Mısra: 4

Erişmek, ulaşmak.
Baḥr-ı 'ışka gerçi
kim
daldumañağavvāş-
vār
İrmedümpāyānınak
ey katı buldum
an[i] jerf

5. **irmez:-mez**

Gazel 1567

Mısra: 8

Erişmek, ulaşmak.

Bir kadeh meyden
irişür 'ışk eri bir
menzile
Zâhid-i şadsâle
irmez çekse yüz
biñi'tikâf

6. **ire:-e**

Gazel 1588

Mısra: 9

Erişmek, ulaşmak.

Dileremcân-ıla
dilden ire herkese
in'âmuñ
Gelene
kani'embaña
kimesneye
hasüdum yok

7. **ire:-e**

Gazel 1590

Mısra: 9

Erişmek, ulaşmak.

Cânâcefâvücevrüñ
ire gönüleglenür
Sanma
Muhibbîbendeñizev
k u şafâsı yok

8. **irerse:-er, -se**

Gazel 1604

Mısra: 9

Erişmek, ulaşmak.

Muhibbîmâr-ı
zülfinden irerse
zehrîbî-bâk ol
Lebi çün dil
tabîbidürbulnurânî
detiryâk

9. **iren:-en**

Gazel 1615

Mısra: 3

Erişmek, ulaşmak.

Teşne-i bî-dillere
iren cefâ-yinîşdür
Ġayrılarlala'l-i nâb-
ılarışennüşa bak

10. **iremezin:-e, -mez, -sin**

Gazel 1629

Mısra: 9

Erişmek, ulaşmak.

İremezin sen
Muhibbîcidd-ile bil
vağdete
İtmeyince
kendükendüñden bu
dem benliği yok

11. **irmedüm:-me, -dü, -m**

Gazel 1629

Mısra: 3

Erişmek, ulaşmak.

Düşeli deryâ-yı
'ışkairmedümpâyân
ma
Gerçi kim oldum o
bañr içinde
mânend-i baluk

12. **irmedüm:-me, -dü, -m**

Gazel 1653

Mısra: 3

Erişmek, ulaşmak.

İrmedümpâyân-ı
zülfe irdi 'ömrüm
âñire
Niçeyıllardur bu

serden geçmeyen
sevdâya bak

13. **irişdi:-iş, -di**

Gazel 1662

Mısra: 8

Erişmek, ulaşmak.

Cemâlûñ görüp
itdümcâniteslîm
Bahârişdiçün kim
dir sefer yok

14. **irerdi:-erdi**

Gazel 1762

Mısra: 9

Erişmek, ulaşmak.

Bulurdi ulu devlet
irerdi hem sa'âdet
AñsaMuhibbînâmin
düşnâm-ılazebânüñ

15. **irmese:-me, -se**

Gazel 1765

Mısra: 6

Erişmek, ulaşmak.

Olurdi kamu zulmet
ile dehrkarañu
İrmese egernür-ı bî-
zevâl[i]
Muhammedüñ

16. **irmese:**

Gazel 1768

Mısra: 4

Erişmek, ulaşmak.

Döstümlâ'l-i lebüñ
'âşık-ı dil-ğastelere
İrmese şerbet
'inebineftedfâyide-
nâk

17. **irmeye:-me, -ye**

Gazel 1823

Mısra: **10**
Erişmek, ulaşmak.
Zerre-veştolaşuban
gün
yüzişevkinegönül
Cānvire irmeye
mihrine o meh-
rūnuñ

18. **ire:-e**

Gazel 1835
Mısra: **6**
Erişmek, ulaşmak.
Gicelerderdūñ-ile
āhidüpaglarsameger
Āhumeflāke ire
kanluyuşumka'r-ı
semek

19. **irmez:-mez**

Gazel 1852
Mısra: **11**
Erişmek, ulaşmak.
Urmayancān terkini
irmez vişāl-i dīlber
Terk-i cān iden
irişürvaşlınacānāne
nūñ

20. **irer:-er**

Gazel 1861
Mısra: **4**
Erişmek, ulaşmak.
Fiğānıçarhaāhiāsüm
āna
İrer cevrin çeken
devr-i zamānuñ

21. **irmez:-mez**

Gazel 1866
Mısra: **9**
Erişmek, ulaşmak.

İRmez vişāl-i yāra
kişi zūr u zār ile
Dirlervişāle irmek-
içünsīm ü zer gerek

22. **irdi:-di**

Gazel 1886
Mısra: **2**
Erişmek, ulaşmak.
Faşl-ı şitādatoñdı
mı yagibenefşenūñ
İrdi bahār olmadı
çağibenefşenūñ

23. **irmedüm:-me, -dü, -m**

Gazel 1915
Mısra: **6**
Erişmek, ulaşmak.
İstedükçevaşluñısal
duñ benī ferdālara
İrmedüm ol
rüzaderdāgeçdiniçe
māh u sāl

24. **irmeye:-me, -ye**

Gazel 1928
Mısra: **8**
Erişmek, ulaşmak.
Bugün göreyim
yüzünüdidüdidifer
dā
Dil-ḥasteeger
irmeye yarına ne
müşkil

25. **irse:-se**

Gazel 1952
Mısra: **9**
Erişmek, ulaşmak.
Ger irse müjeñtūr-i
niğāh-ı sineme

Güller açılır kan
saçılıcekzi-bāğ-ı dil

26. **iriş:-iş**

Gazel 1962

Mısra: **2**
Erişmek, ulaşmak.
Cānānazar it derd-i
dil-i mübtelāma gel
Yāhūd iriş zūlf-ile
dām-ı belāma gel

27. **irmez:-mez**

Gazel 1974

Mısra: **9**
Erişmek, ulaşmak.
Cāhilgeyersedībā
irmez maḳām-ı
evce
Bulmaz
Muḥibbīnokşāndān
āeger geye şāl

28. **irse:-se**

Gazel 1973

Mısra: **4**
Dokunmak, isabet etmek.
Zehr-i
zülfindenkaçup
ister lebūñtiryākini
Kime mār-ı zaḥm
irse añakemdür sem
degül

i'rāb:

1. **i'rāb:**

Gazel 1990

Mısra: **8**
Kelime ve fiillerin sonunda bulunan harf veya hareketlerin değişmesi ve bu

değişikliği ve
sebeplerini öğreten
ilim.

Okuramhüsünkita
bınıgidergilhattuñı
Müsta'id olan okur
i'rābañahācetdegül

i'rāb u nukat:

1. **i'rāb u nuḳaṭ:**

Gazel 1500

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Nokta ve hareke.

*(Ben ve ayva tüyleri için
kullanılmış.).*

Muşhaf-i
hüsniyaruñ virdi
ziynet hāl ü haṭ
Haṭdañırüşengörinü
r olsa i'rāb u nuḳaṭ

i'rābı:

1. **i'rābı:**

Gazel 1501

Mısra: 2

Kelime ve fiillerin

*sonunda bulunan harf
veya hareketlerin
değişmesi ve bu
değişikliği ve
sebeplerini öğreten
ilim.*

Hoş yaraşmış
'arızuñüstinde ol
reyhān-ı haṭ
Zülfi
i'rābiolupdurañahāl
üñdennuḳaṭ

irādet:

1. **irādetle:-le**

Gazel 1613

Mısra: 10

İrade, ihtiyar.

Yüri var küy-ı
muğānaiyMuhibbī
sür yüzün
Saña ne yüzden
irādetlevirürirşāda
bak

irān:

1. **irān'a:-a**

Gazel 1732

Mısra: 4

İran ülkesi //

Sevgilinin yanağı, yüzü.

Revāfızkaşdınaalup
ele tiğ
Çeküp 'asker bizi
İrān'asaldun

'irfān:

1. **'irfāna:-a**

Gazel 1560

Mısra: 3

Bilme, anlama,

kavrama (sahibi olan).

Nükteyi 'irfāna sor
ne bilsün anı
cāhilān
Gevher ü dür hāşıl
itmez isteme
illāsādef

irgür:

1. **irgürem:-em**

Gazel 1553

Mısra: 9

Eriştirmek,

ulaştırmak.

Åhirü'l-
emrigrüremdiyünışā
n-ı maṭlaba

Bu Muhibbātıñı
oklarını her taraf

2. **irgür:**

Gazel 1634

Mısra: 7

*Eriştirmek,
ulaştırmak.*

Gülşen-i
küyındaırgür
göklere feryāduñı
Bülbülün olsa
bülendmergübdurāv
āz[1] çok

3. **irgürüben:-iben**

Gazel 1756

Mısra: 10

*Eriştirmek,
ulaştırmak.*

Her şebMuhibbī
gelse
hayālünrevānider
Yaşını
semegeırgürübenñāl
esinsemñāk

4. **irgür:**

Gazel 1952

Mısra: 6

*Eriştirmek,
ulaştırmak.*

Geçdi 'ömr
kandasın inyesim-i
şubh
Büy-ı
vişālilütfidüpirgürdi
māğ-ı dil

iris:

1. **irişür:-ür**

Gazel 1567

Mısra: 7

*Erişmek, ulaşmak,
gelmek.*

Bir kadeh meyden
irişür 'ışk eri bir
menzile
Zâhid-i şadsâle
irmez çekse yüz
biñi'tikâf

2. iriş:

Gazel 1593

Mısra: 12

*Erişmek, ulaşmak,
gelmek.*

Bu
Muhibbîhastayihicr
ânşebindeañmaduñ
İytabîb-i dil iriş kim
cânda kaldı bir
ramak

3. irişmek:-mek

Gazel 1625

Mısra: 2

*Erişmek, ulaşmak,
gelmek.*

Lebleri
kevserşarâbı ol
kadibâlâya bak
Añairişmek diler bu
himmeti bâlâya bak

4. irişmek:-mek

Gazel 1625

Mısra: 4

*Erişmek, ulaşmak,
gelmek.*

İrmek ister zülf-i
yâra eylemiş tül-i
emel
Añairişmekmuhâl
başındaki sevdâya
bak

**5. irişmedüm:-me, -
düm**

Gazel 1667

Mısra: 3

*Erişmek, ulaşmak,
gelmek.*

Ka'rınairişmedümm
âhî olup
kaşdeyledüm
Tül u 'arzi yok
'aceb 'ummân-
ımışderyâ-yı 'ışk

6. irişür:-ür

Gazel 1830

Mısra: 5

*Erişmek, ulaşmak,
gelmek.*

Hamdü-lillâh kim
lebûndenirişürçânâh
ayât
Pes ne ğam öldürse
ger
'âşıklarına'nâgözün

7. irişdi:-di

Gazel 1831

Mısra: 6

*Erişmek, ulaşmak,
gelmek.*

Ol
mehûngüşinate'sir
eylemez âhsirişk
Berri
bahritdiyaşumâhum
irişditâsimâk

8. irişe:-e

Gazel 1844

Mısra: 4

*Erişmek, ulaşmak,
gelmek.*

Vaktidür gel beni
öldür
şanemâcevrûñ-ile
Mürdeler zinde ola
ger irişe 'İsîdemûñ

9. irişmez:-mez

Gazel 1946

Mısra: 2

*Erişmek, ulaşmak,
gelmek.*

Çün ezel ressâm-ı
kudret yazdı
hüsnüñber-kemâl
Nağş-ı
şun'iduririşmezaña
hîçfehmi ü hayâl

10. irişe[yi]m:-e[yi]m

Gazel 1980

Mısra: 5

*Erişmek, ulaşmak,
gelmek.*

'İyd-i
vaşlarişe[yi]m
diyüdütdumrüzeler
Baña göstermedi
tâli'
görmedümebrühilâl

iris:-

1. irişdi:-di

Gazel 1588

Mısra: 5

*Erişmek, ulaşmak,
gelmek.*

Şadâ-
yıtıġuñiştiridümirişi
baña bir hâlet
Bu yüzden
sanmañuzzevķ u
şafâ-y-ilasürüdü
yok

2. **irişdi:-di**

Gazel 1656

Mısra: 12

*Erişmek, ulaşmak,
gelmek.*

Lebünzıkrindeniy
dilber be-ğäyet
mest iken gönüm
Ġubār-ı hattuñı
gördüm
irişdibañahayrānlık

3. **irişdi:-di**

Gazel 1726

Mısra: 1

*Erişmek, ulaşmak,
gelmek.*

‘İydirişdiküşte kıldı
halkıcevlānuñsenüñ
Umulur maqbül ola
bu cümle
kurbānuñsenüñ

4. **irişdüm:-dü, -m**

Gazel 1742

Mısra: 6

*Erişmek, ulaşmak,
gelmek.*

Niçe yıllar-durur
dürolmış-iken
āsitānuñdan
İrişdümāşināçıkıdibi
-hāmdi’llāhseg-i
kūyuñ

5. **irişürse:-ür, -se**

Gazel 1766

Mısra: 8

*Erişmek, ulaşmak,
gelmek.*

Nāme-i rahmet ola
bula bu ten

mürdesicān

İrişürsebaña ger

hāme-i

müşgīnraķamuñ

6. **irişüp:-üp**

Gazel 1831

Mısra: 9

*Erişmek, ulaşmak,
gelmek.*

İrişüpüz-ı vişāle bu
Muhibbīhāsta-dil
Olısarhicrānşebinde
āhīr ol miskīnhelāk

7. **irişdüm:-dü, -m**

Gazel 1860

Mısra: 3

*Erişmek, ulaşmak,
gelmek.*

Niçe yıllar
şālebkıldumirişdüm
şükr-i maşlūba
Bilen hoş bilmeyen
bilsünyog-
ımişhīçtalebdenyig

8. **irişmedi:-me, -di**

Gazel 1992

Mısra: 5

*Erişmek, ulaşmak,
gelmek.*

Bir dem vişāl-i
şubhadirīgāirişmedi
Her şebmuķīm-i
güşe-i hicrān olan
gönül

9. **irişdi:-di**

Gazel 1998

Mısra: 1

*Erişmek, ulaşmak,
gelmek.*

Gidüprüzeirişdi

‘iydkadehbādeylehā

ndān kıl

Hilālebrūñı gel

göster benüm

‘iydümiçendān kıl

irmek ister:

1. **irmek ister:**

Gazel 1625

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Kavuşmayı

istemek.

İrmek ister zülf-i

yāra eylemiş tül-i

emel

Añairişmekmuḥāl

başındaki sevdāya

bak

irşād:

1. **irşāda:-a**

Gazel 1613

Mısra: 10

Doğru yolu

gösterme; mānen

aydınlatma, hak yolunu

gösterme, gafletten

uyandırma, uyarma.

Yüri var kūy-ı

muğānaiyMuḥibbī

sür yüzüñ

Saña ne yüzden

irādetlevirürirşāda

bak

irsālevledün:

1. **irsālevledün:-dün**

Gazel 1811

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Göndermek,
yollamak.
Göz karasın
hallidüpbeñzer ki
yazduñnāmeyi
Görmege dildārı bu
nev'-ile
irsāleyledüñ

is:

1. işi:-i

Gazel 1531

Mısra: 12

*Bir maksatla
yapılan faâliyet,
çalışma, amel.*

Bu
Muhibbîhastanuñ
hicriyle
sorsañhâlini
Âh u efgānoldı işi
işidenlerdenırag

2. işi:-i

Gazel 1555

Mısra: 7

*Bir maksatla
yapılan faâliyet,
çalışma, amel.*

Ehl-i 'ışkazāhidüñ
her dem
melāmetdür işi
Sanasın kim
kendüsiolmuşberāt-
ılamu'āf

3. işüm:-üm

Gazel 1574

Mısra: 7

*Bir maksatla
yapılan faâliyet,
çalışma, amel.*

Ķāni'emrızkuma ne
gelse
kanā'atdüşüm
Olmışamküh-ı
kanā'atde bugün
'Ankā-yı 'ışk

4. işüm:-üm

Gazel 1597

Mısra: 1

*Bir maksatla
yapılan faâliyet,
çalışma, amel.*

Sañabenüşüm
yok bir
zerrecemuvāfık
Sen dañı işle işüñ
her ne ki sañalāyık

5. işi:-i

Gazel 1643

Mısra: 4

*Bir maksatla
yapılan faâliyet,
çalışma, amel.*

Kāritdifakıhtevbe-i
tağvā-yıtā'ati
Derdehlinüñ işi
du'ā-yısenā-yı 'ışk

6. işi:-i

Gazel 1761

Mısra: 2

*Bir maksatla
yapılan faâliyet,
çalışma, amel.*

Her kanda olsa
güzel bī-vefā gerek
Cümle işi
dāyimācevr ü cefā
gerek

7. işi:-i

Gazel 1832

Mısra: 4

*Bir maksatla
yapılan faâliyet,
çalışma, amel.*

Şem'-i
ruhsārinayandursam
n'olacān u dili
Oda yanmakdur işi
kanda ise
pervānenüñ

8. işi:-i

Gazel 1832

Mısra: 8

*Bir maksatla
yapılan faâliyet,
çalışma, amel.*

Kankı dil kim
tolaşazülfine ol
olmaz halāş
Bend ü zencire olur
lāyık işi dīvānenüñ

9. işi:-i

Gazel 1852

Mısra: 8

*Bir maksatla
yapılan faâliyet,
çalışma, amel.*

Āteş-i hüsnine
yansa dil ü cān
olmaz 'aceb
Bāl ü per yakmak-
durur dāyim işi
pervānenüñ

10. işlerüñ:

Gazel 1879

Mısra: 10

Bir maksatla

yapılan faâliyet,
çalışma, amel.
Bir cefâ-cüya yine
oldıMuhibbîmübtel
â
Dâdelüñdeniygöñül
çokdurbaña bu
işlerüñ

11. işlerüñ:

Gazel 1918

Mısra: 5

*Bir maksatla
yapılan faâliyet,
çalışma, amel.*

Zâhidâ şer'e
muhâlif mi degül
bu işlerüñ
Hânkâh içinde her
dem hüy u
hâeksükdegül

12. işe:-e

Gazel 1928

Mısra: 6

*Bir maksatla
yapılan faâliyet,
çalışma, amel.*

Sakın didügümce
ser-i zülfinetolaşdı
Düşvâr işe el
urdıgöñül yine ne
müşkil

13. işi:-i

Gazel 1956

Mısra: 2

*Bir maksatla
yapılan faâliyet,
çalışma, amel.*

Kelâm-ı Haqq-ıla
her kim cihânda
olmaya 'âmil

Olur her bir işi
ebter olur her
itdügibâtl

14. işüñ:-üñ

Gazel 1984

Mısra: 13

*Bir maksatla
yapılan faâliyet,
çalışma, amel.*

Muhibbî her
işüñfıkr eyle işle
Ki soñrayañılursın
olma ğâfil

İsâr:

1. isâr:

Gazel 1593

Mısra: 5

*(Ar.) İkrâm,
bahşış. Cömertlikle
verme.*

İy güzeller
şâhıpâyüñasenüñisâ
riçün
La'l-ile ben
hâzıritdüm iki
çeşmümdentabak

2. isâr:

Gazel 1910

Mısra: 8

*(Ar.) İkrâm,
bahşış. Cömertlikle
verme.*

Kaçan sultân-ı 'ışk
dil hânesine
Gele
İsâriçünyaşuñdirem
kıl

İsâriderler:

1. isâriderler:-er, -ler

Gazel 1941

Mısra: 8

*Kelime Tipi: -
İkrâm etmek,
cömertlikle vermek.*

Kuş dilin ta'lîmider
bülbül çemen
eţfâline
Medhlerintâ ki
iderler her biri isâr
gül

İşâretitdüñ:

1. işâretitdüñ:-düñ

Gazel 1619

Mısra: 2

*Kelime Tipi: -
Göstermek || İşâret
etmek.*

Kapuñagelürşerçer
gün ala
hüsnüñdensabak
Bedr iken
itdüñişâret aya oldı
iki şak

İsbâtidersem:

1. isbâtidersem:-ersem

Gazel 1551

Mısra: 5

*Kelime Tipi: -
İspat etmek,
kanıtlamak.*

Küfriniisbâtidersem
tañdegül
Kendüzinteşbîhider
zünnârazülf

İse:

1. ise:

Gazel 1566

Mısra: 9
İse, koşul edati.
Cürm ise seni
Muhibbîsevdüğü
'Afv kılma öldür
anı kıl telef

2. ise:

Gazel 1576
Mısra: 3
İse, koşul edati.
Boynıbaglu kul
iderşâh ise de
Kim ala
boynına kılâde-i 'ışk

3. ise:

Gazel 1670
Mısra: 6
İse, koşul edati.
'İşkümü görmek
dilerseñ kan
yaşuma kıl nazâr
Derdümi bilmek
hakîkat ise rûy-ı
zerde bak

4. ise:

Gazel 1969
Mısra: 8
İse, koşul edati.
Pâre kılmış
itlerüñdir lerraķīb-i
kâfiri
Her kim işitdi ise
cândandidini'me'l-
bedel

5. ise:

Gazel 1807
Mısra: 3
... yerine.

İyHalil'ümdürüşüp
Ka'beyi yapmaktan
ise
Yap
gönülhânesinibeyt-i
Hudâ ister iseñ

6. ise:

Gazel 1526
Mısra: 3
"İse" bağlaci.
Hicr-ile yanmaktan
ise didiyig baş
oynamak
Baş koyup ortaya
itdi 'ışkınızhâr
şem'

7. ise:

Gazel 1638
Mısra: 3
"İse" bağlaci.
Egercürm ise
'âşıklıkyanuñdaiyke
mânebrü
Sen alduñcebr-ile
gönlinanuñçendâng
ünâhı yok

8. ise:

Gazel 1648
Mısra: 13
"İse" bağlaci.
Kalb-i
a'dâyıMuhibbîşıya
ger âhen ise
Faẓl-ı hakķ-ıla
kaçan kuşana
merdâneşadaķ

9. ise:

Gazel 1664

Mısra: 1
"İse" bağlaci.
Ger murâduñserv
ise ol kâmet-i
bâlâya bak
Seyr-i
nergisdenn'olur ol
gözleri şehlâya bak

10. ise:

Gazel 1702
Mısra: 7
"İse" bağlaci.
N'olarenğın ise
şî'rüñ selef
şî'rinedaħl itme
Dimişler 'âlem
içinde
bulınmazhîçedebede
nyig

11. ise:

Gazel 1761
Mısra: 7
"İse" bağlaci.
Cümle cihân
mülkine ger pâdişâh
ise
Kapuñdasenüñkemt
erîn ol bir gedâ
gerek

12. ise:

Gazel 1832
Mısra: 4
"İse" bağlaci.
Şem'-i
ruhsârınayandursam
n'olacân u dili
Oda yanmakdur işi
kanda ise
pervânenüñ

13. ise:

Gazel 1887

Mısra: 11

"İse" bağlacı.

Her neye mâlik ise
gül pâyınaitdinisâr
Görinürde kaldı
ancak bir
'abâsıbülbülün

14. ise:

Gazel 1909

Mısra: 8

"İse" bağlacı.

Zâhir olsa gün gibi
râz-ı
nihânuntañmıdır
Dil ise
dîvâneolmuşyâr ise
mahremdegül

15. ise:

Gazel 1909

Mısra: 8

"İse" bağlacı.

Zâhir olsa gün gibi
râz-ı
nihânuntañmıdır
Dil ise
dîvâneolmuşyâr ise
mahremdegül

16. ise:

Gazel 1985

Mısra: 9

"İse" bağlacı.

Câm-ı Cem olmaz
ise hastaMuhibbiye
ne ğam
Yiter ol muğbeçe
destindeki bir
pâresifâl

17. ise:

Gazel 1987

Mısra: 13

"İse" bağlacı.

Pirolduñ ise sanma
Muhibbî ola dil pîr
Bir
tâzjecivâmisevübenâ
zjecivân ol

18. iseñ:-ñ

Gazel 1561

Mısra: 1

Ek fîlin şart eki

almış çekimi.

Küyını
'âşıkiseñKa'be gibi
eyle tavâf
Terk-i cân
itmeyesin eyleme
'ışkdanyürilâf

19. ise:

Gazel 1592

Mısra: 7

Ek fîlin şart eki

almış çekimi.

Pîr oldum ise
meyden elüme 'aşâ
alam
Her bir
kademdebaña ola ol
tayaktayak

20. ise:

Gazel 1622

Mısra: 6

Ek fîlin şart eki

almış çekimi.

Cefâvücevr[i] gel
bârî kıl anı özünü
'âdet
Güzeller içre 'ayb

ise kerem mihr ü
vefâ kılmak

21. ise:

Gazel 1788

Mısra: 7

Ek fîlin şart eki

almış çekimi.

N'olarenğın ise
şi'rüm selef
şi'rinedahl itme
Dimişler 'âlem
içinde
bulınmazhîçedebede
nyig

ise çek:

1. ise çek:

Gazel 1708

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Zevk u safâya

çekmek.

Bir lebi şiriniçün
her demde gönülün
işe çek
Kühkenlik eyle bu
ğamkühına gel tîşe
çek

iseñ:

1. iseñ:

Gazel 1748

Mısra: 6

Ek fîlin şart eki

almış çekimi.

İytabîb-i dil
mededla'l-i
lebünden bir cevâb
Eytmeziseñölüremb
oynuña düşer kan
senün

2. iseñ:

Gazel 1795

Mısra: 3

Ek fülün şart eki

almış çekimi.

Eyler iseñärzū sen
genc-i vaşl-ı dilberi
Göñlüñi vîrānekı lup
ya hārāb olmak
gerek

3. iseñ:

Gazel 1798

Mısra: 5

Ek fülün şart eki

almış çekimi.

Ger cemāl-i yāri
görmek ister
iseñiygöñül
Şāf kıl āyīne-i
kalbūñi bulsun
sādelik

4. iseñ:

Gazel 1888

Mısra: 4

Ek fülün şart eki

almış çekimi.

Kāddini görüp
pāyınayaşuñirevān
it
‘İşk-ılaeger terk
ideriseñdañnāzük

5. iseñ:

Gazel 1896

Mısra: 9

Ek fülün şart eki

almış çekimi.

Ġayrılarla bu
Muhibbīyāröldidir
eñ
Hāşa-lillāhhāşa-

lillāh bu

hayālündürsenüñ

6. iseñ:

Gazel 1948

Mısra: 10

Ek fülün şart eki

almış çekimi.

Āvāredürçü ‘ışk-
ılaçarh eylemez
karār
Sen de Muhibbī
‘āşıkiseñ dil āvāre
kıl

7. iseñ:

Gazel 1954

Mısra: 1

Ek fülün şart eki

almış çekimi.

İy dil eger ‘āşıkiseñ
‘āşıklara hem-hāne
ol
Nat’ üzre sür dil
baydağın yek yek
varupferzāne ol

8. iseñ:

Gazel 1964

Mısra: 7

Ek fülün şart eki

almış çekimi.

Cālinūs-ı ‘akliseñ
de ‘ışkdanbaş
eyleme
Ġall-i
müşkilkeşfolınmaz
bunda vardur çok
cedel

9. iseñ:

Gazel 1978

Mısra: 5

*Ek fülün şart eki
almış çekimi.*

‘Ākıliseñgördüğüñe
şhāşdan ‘ār eyleme
Beñzemez biri
birine her birinden
şan’at al

‘İsī:

1. ‘İsī:

Gazel 1689

Mısra: 4

Hz. İsa.

Kullanursañ bu
cihān içre tecerrüd
‘ālemin
Umaram ‘İsī gibi
eflāk ola
yirüñsenüñ

‘İsīdemün:

1. ‘İsīdemün: -üñ

Gazel 1844

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Hz. İsa'nın ölüleri

dirilten nefesi.

Vaqtidür gel beni
öldür
şanemācevrün-ile
Mürdeler zinde ola
ger irişe ‘İsīdemün

İşigüci:

1. işi güci:

Gazel 1799

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

İşi gücü;

meşgüliyet.

İşi güci ‘āşıkñ her
lahzaāh olmak
gerek

Bu tokuz çarḥdūd-ı
āhındansiyāh olmak
gerek

işid:

1. **işidür:-ür**

Gazel 1740

Mısra: **10**

İşitmek, duymak.

AglarMuḥibbī gelse
ḥayālūñfiğānidüp
Yaşı semek bulur
işidümālesinsimāk

2. **işidür:-ür**

Gazel 1741

Mısra: **10**

İşitmek, duymak.

AglarMuḥibbī gelse
ḥayālūñfiğānidüp
Yaşı semek bulur
işidümālesinsimāk

3. **işiden:-en**

Gazel 1753

Mısra: **2**

İşitmek, duymak.

Görenler dīde-i
eşkümididimā-ı
‘inebdenyig
İşidennāleferyādum
daḥı ‘iyş ü
ṭarabdanyig

4. **işidüp:-üp**

Gazel 1872

Mısra: **10**

İşitmek, duymak.

Muḥibbīlutf-ı
ṭab’uñdankemāle
ireli nazmuñ
İşidüp gören

eş’āruñdidışı’r-i
Ḥasan’danyig

işid:-

1. **işidüp:-üp**

Gazel 1559

Mısra: **2**

İşitmek, duymak.

Tevbe itmek
istedümtātutmayam
sāğar be-kef
İşidüprindānidiler
nūş-ı mey kıl lā-
tuḥaf

2. **işide:-e**

Gazel 1619

Mısra: **5**

İşitmek, duymak.

Saçılan dūrler sana
kim işideelfāzuñı
Tāze güller
bitüreger ‘arızuñ
döke ‘arāk

3. **işidüp:-üp**

Gazel 1981

Mısra: **18**

İşitmek, duymak.

Mey ü
maḥbūbaMuḥibbidi
dilertevbelüdü
İşidüpehl-i şafā her
biri dir andan ol

işiddi mi:

1. **işiddi mi:**

Gazel 1782

Mısra: **2**

Kelime Tipi: -

Duymak, dinlemek.

Lebüñemīm diyen
gördi mi bilsem

dehenüñ
Ya işiddi mi ola
nāz-ıla bir kez
suḥenüñ

‘İsī-dehān:

1. **‘İsī-dehānum:-um**

Gazel 1943

Mısra: **8**

*Hz. İsa'nın ölüleri
dirilten nefesi
bağlamında.*

Āb-ı ḥayvāndur leb-
i la’lūñsenüñ bir
söz ile
Mürdeleriḥyāider
‘İsī-dehānum gitme
gel

işiden:

1. **işidenlerden:-lerden**

Gazel 1531

Mısra: **12**

*İşiten, duyan,
dinleyen.*

Bu
Muḥibbīḥastanuñ
hicriyle
sorsañḥālını
Āh u efgānoldı işi
işidenlerdenrag

2. **işidenlerden:-lerden**

Gazel 1535

Mısra: **4**

*İşiten, duyan,
dinleyen.*

Bir perīpeyker
melek
sīmāyaçüñvirdüm
öñül
Ḥālümü her kim

sorarsa
işidenlerdenırag

3. **işidenlerden:-lerden**

Gazel 1543

Mısra: 4

İşiten, duyan,

dinleyen.

Başdasevdā dilde
gavğā gözde nem
sīnemde od
Hālūmi sorana
diremişidenlerdenır
ag

4. **işidenlerden:-lerden**

Gazel 1601

Mısra: 10

İşiten, duyan,

dinleyen.

Senden ister bu
Muhibbīderdinūñde
rmānını
Mübtelā-
yıderdolmuşışidenle
rden ırak

5. **işidenler:-ler**

Gazel 1894

Mısra: 9

İşiten, duyan,

dinleyen.

İyMuhibbīişidenler
nālesinrahmitdiler
Bu ‘acebgüş-ı güle
girmez
fiğāmbülbülūñ

6. **işiden:**

Gazel 1913

Mısra: 2

İşiten, duyan,

dinleyen.

Bir güzeller
şāhmısevdümdidüm
ğarrāğazel
İşidendirgörmedük
unuñ gibi
ra’nāğazel

7. **işidenler:-ler**

Gazel 1965

Mısra: 10

İşiten, duyan,

dinleyen.

Ol şeker lebden
Muhibbī söz
açupğüftāra gel
İşidenlersenüñiçün
diyeler şīrīnmağāl

işidenlerden ırak:

1. **işidenlerden ırak:**

Gazel 1620

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Kötü bir durumdan

*söz edilirken
dinleyenlerin aynı
durumla
karşılaşmamalarını
dilemek için söylenen
bir söz.*

İyşabāyārenedehiç
görmedi şubh-ı
vişāl
Kalmış
zulmetşebindeişide
nlerden ırak

ışig:

1. **ışiginde:-in, -de**

Gazel 1584

Mısra: 9

Eşik II Huzur,

makam.

Biñbenüm gibi
belā-keş
ışiginde mübtelā
Bu
Muhibbīnūñcihānda
andan özge varı yok

2. **ışigün:-(ü)ñ**

Gazel 1646

Mısra: 7

Eşik II Huzur,

makam.

La’l-i
lebññşifādurdārü’ş-
şifāışigün
Ya n’içün anda bu
ben bīmār u zārayır
yok

3. **ışigin:-in**

Gazel 1825

Mısra: 12

Eşik II Huzur,

makam.

İyMuhibbī ister-
iken leblerinden
büseler
Şimdi
varupışiginbüse-
kenār itsem gerek

4. **ışiginde:-in, -de**

Gazel 1859

Mısra: 9

Eşik II Huzur,

makam.

İşiginde itleriyle yār
bir görmüş seni
Devlet el virdi
Muhibbī’tibāruñdu
rsenüñ

‘isī-nefes:

1. 'İsî- nefesün:-üñ

Gazel 1833

Mısra: 2

*İsa nefesli (Hz.
İsa'nın ölümlere hayat
bağışlayan nefesine
telmihle sevgili can
veren bir niteliğe
büründürülmüştür.).*

Vaşlınairmege ger
var-ısa iy dil
hevesün
Terk-i cân eyle
yolında pes ol 'İsî-
nefesün

2. 'İsî- nefes:

Gazel 1851

Mısra: 9

*İsa nefesli (Hz.
İsa'nın ölümlere hayat
bağışlayan nefesine
telmihle sevgili can
veren bir niteliğe
büründürülmüştür.).*

Bî-devâdur bu
Muhibbî derdi iy
'İsî- nefes
Bir söz-ile anı
âsândursañağış
eylemek

İşini evlemeve:

1. **İşini eylemeye:-meye**

Gazel 1564

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

İşini yapmak.

Nāmerd olan
sīnesineşerha
çekmeye
Zer-düz işini

eylemeye her haşîr-
bâf

İşit:

1. **İşitdüm:-dü, -m**

Gazel 1588

Mısra: 5

Duymak, işitmek.

Şadâ-
yıtîğünîşitdümirişdi
baña bir hâlet
Bu yüzden
sanmañuzzevķ u
şafâ-y-ılasürüdum
yok

2. **İşitmedüm:-me, -dü,
-m**

Gazel 1634

Mısra: 4

Duymak, işitmek.

Göz uciyla bir
nażar kılmaz geçer
'âşıklara
Görmedümişitmedü
manuñ gibi iğmâzı
çok

3. **İşit:**

Gazel 1806

Mısra: 5

Duymak, işitmek.

Çünkü gelmezsin
işit oldı elemden
intizâr
Bâri öldür niçeye
dek intizâr itsem
gerek

4. **İşitdi:-di**

Gazel 1854

Mısra: 7

Duymak, işitmek.

İşitdimegerzülfıhev
âsındayilersin
Şahrâ-
yıHotendegöbeğidü
şdigazâlun

5. **İşitmek:-mek**

Gazel 1923

Mısra: 10

Duymak, işitmek.

Muhibbî ölmeden
biñkerreartuk
İşitmek ta'n-ı
nādānı ne müşkil

6. **İşit:**

Gazel 1934

Mısra: 9

Duymak, işitmek.

'İşkuñünderd ü
belâsınıMuhibbîden
işit
Anı
vaşfitsündilerseñ
gel berüvaşşafa gel

7. **İşitdi:-di**

Gazel 1946

Mısra: 4

Duymak, işitmek.

Gülşen içre
ķāmetün yanında
servünñkaddipest
Leblerünğüftārınışi
tdioldıgoncalāl

8. **İşitdi:-di**

Gazel 1969

Mısra: 8

Duymak, işitmek.

Pāre kılmış
itlerüñdirerraķīb-i
kāfiri

Her kim işitdi ise
cāndandidini'me'l-
bedel

ışk:

1. **ışkuma:**-um, -a

Gazel 1544

Mısra: 8

Aşk, yoğun sevgi.

Derdümedermān
olur mı bilmezemyā
Rab benüm
İşkumapāyān olur
mı
yüregümtoptoludāg

ışk 'āteşine:

1. **ışk 'āteşine:**-ne

Gazel 1661

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Aşk ateşi.

Kes şem' gibi
başum
'ışkodışu'levirsün
'ışk 'āteşine
yanmak 'uşşāka
'ādet ancak

ışkbāzārına:

1. **ışkbāzārına:**-na

Gazel 1914

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Aşk pazarı.

'İşkbāzārınageldüñc
ānıvirüpzaħmet al
Rāyegān sanma
diyeler sañaderd ü
miħnet al

ışkbennāsi:

1. **ışkbennāsi:**

Gazel 1913

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Aşk mimarı.

'İşkbennāsi ezel
göñlümdeyapdı bir
binā
Tākıyāmet gelmeye
bir taşına anuñhalel

ışkbezminde:

1. **ışkbezminde:**-inde

Gazel 1842

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Aşk meclisinde.

'İşkbezmindeşehāk
ametümiçengidüben
Ney gibi inledeyin
böyle
midürkänünüñ

ışkda'vīsin:

1. **ışkda'vīsin:**-n

Gazel 1838

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Aşk davası.

'Āşıkuñ çehresi
zerd ü gözinemnāk
gerek
'İşkda'vīsin iden
sīnesi hem çāk
gerek

ışk ehli:

1. **ışk ehli:**

Gazel 1592

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Aşk erbabı. II

Āşıklar.

Endüh-ı derdümi
dile
yazdumvarakvarak
'İşk ehli tā gele ala
benden sabaksabağ

2. **ışk ehli:**

Gazel 1947

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Aşk erbabı. II

Āşıklar.

Deryā-yı 'ışka
düşeli 'ışk ehli ğarğ
olur
Zāhidselāmet ister
iseñ var qarada ol

3. **ışk ehli:**

Gazel 1512

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Aşk erbabı; āşık.

'İşk ehli her biri
alurgelüp benden
sabağ
Fenn-i
'ışkdağördiler var
bende niçeihtirā'

4. **ışk ehli:**

Gazel 1717

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Aşk erbabı; āşık.

Baħr-ı
ħüsünüdesenüñ 'ışk
ehli māhiler gibi
Anları
şayditmegezülfüñiç
engāyleledüñ

5. 'ışk ehli:

Gazel 1800

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Aşk erbabı; âşık.

Top idüpmezdân-ı

'ışk içre serin bî-

ih̄tiyâr

Görse 'ışk ehli

elüñdezülf-i

çevgânuñsenüñ

6. 'ışk ehli:

Gazel 1897

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Aşk erbabı; âşık.

'İşk ehli niçe çeke

çeke hicrbelâsın

Cânınakıyupvireege

r ser dañınâzük

7. 'ışk ehli:

Gazel 1921

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

Aşk erbabı; âşık.

İki sanma virmetâ'-

ı vaşınabiñcân u dil

Çünkü 'ışk ehli

Muhibbî eylemez

fikr-i muhâl

'ışkkıtâbını:

1. 'ışkkıtâbını:-nı

Gazel 1814

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Aşk kitabı.

Pâdşâh-ı

dücihândurañadirse

mlâyık

'İşkkıtâbını oku

hâlini bil Mecnûnuñ

'ışkmezdânında:

1. 'ışkmezdânında:-
nda

Gazel 1554

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

Aşk meydanı.

Ya kaşıyla ğamze

okların ele alsa

niĝâr

'İşkmezdânında

eyler bu Muhibbî

dil hedef

2. 'ışkmezdânında:

Gazel 1670

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Aşk meydanı.

'İşkmezdânında top

itmiş serini merde

bak

Cân-ıladermânvirüp

derdi alan pür-derde

bak

3. 'ışkmezdânında:

Gazel 1689

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Aşk meydanı.

'İşkmezdânındaıy

dil olalı sen

pehlevân

Vâmık u Ferhâd u

Mecnündurmiyāngī

rüñsenüñ

4. 'ışkmezdânında:-

nda

Gazel 1750

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Aşk meydanı.

'İşkmezdânında ger

zülfüñiçevgâneyles

eñ

Başumı top

eyleyemoluñda gel

çel anı tek

5. 'ışkmezdânında:

Gazel 1892

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Aşk meydanı.

'İşkmezdânında top

it başuñı

Lâyık ol topa

kadüñçevgân gerek

'ışk mihri:

1. 'ışk mihri:

Gazel 1823

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Aşk güneşi.

'İşk mihri

sînedemüñr-i

Süleymân olmasa

Vağşilerhükminerâ

m olmaz-

ıdıMecnûnuñ

'ışkmurgı:

1. 'ışkmurgı:

Gazel 1550

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Aşk kuşu.

'İşkmurgıkey

'azîmü's-şândur

Bir megesçeğörinür
'Ankâ-yıKâf

'isKnürına:

1. **'iŝKnürına:-na**

Gazel 1838

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Aşk ışığı II Aşk

güneşi.

'IŝKnürınatecellîye

varan Müsî-vâr

Dâyimâ meşrebi su

gibi anuñpâk gerek

'isKrâhında:

1. **'iŝKrâhında:-nda**

Gazel 1746

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Aşk yolu.

'IŝKrâhındaMuhibbî

başa cânakalmagil

Böyle

telkîneylemiŝdürçü

n ezel pîrûnsenüñ

'isKŝâhı:

1. **'iŝKŝâhı:**

Gazel 1531

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Aşk

padişahı(sevgili).

Yakalı ğam leşkeri

bu

sînemüzretâzedâĝ

'IŝKŝâhıkurdı san

şahrâ-

yımihnetdeotag

'isK vavın:

1. **'iŝKyayın:-n**

Gazel 1955

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Aşk yayı.

'Işk yayın çekmede

elde

kepâdemdürbenüm

Görinenevc-i

felekdedirlerañakav

s-i zâl

'işkadüşdüm:

1. **'işkadüşdüm:-düm**

Gazel 1654

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Aşka tutulmak,

ansızın âşık olmak.

'Işkadüşdüm

kalmadı

ŝabrumolup dilden

berî

Yâllâhîolmasunhîç

kimseler nâ-çâr-ı

'ışk

2. **'işkadüşdüm:-düm**

Gazel 1795

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Aşka tutulmak,

ansızın âşık olmak.

'Işkadüşdümçünki

yok bu

vartadanbañahalâŝ

Baħr-ı eşk içre

Muhibbîĝark-ı âb

olmak gerek

'isKence:

1. **'isKence:**

Gazel 1589

Mısra: 10

Eziyet, azap.

Zikridersindüzaħıy

zâhid-i bârid-neses

Düzaħ-ı hicrân gibi

'ışk ehline işkence

yok

'isKender:

1. **'isKender:**

Gazel 1639

Mısra: 12

Hızır ile birlikte

ölümsüzlük suyunu

arayan kral II huzuru,

refahı saĝlayan kimse.

Ğarra olma dâr-ı

dünyâçündegüldâr-ı

karâr

Kanda gitdi 'ibret al

'IsKender ü Dârâya

bak

'isKender ü dârâya:

1. **'isKender ü dârâya:-**

ya

Gazel 1677

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

'IsKender ve Dârâ.

Kimseye kılmaz

vefâ itmez

terahhüm bu cihân

Bilmek isterseñdilâ

'IsKender ü Dârâya

bak

'isK-ı şâhî:

1. **'isK-ı şâhî:**

Gazel 1918

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Aşk padişahu. ||
Sevgili.
SanmañuzFerhād u
Mecnūngitdi bu
'ālemtehī
'Işk-ı şāhī
devletinde
mübtelāeksükdegül

'iškıyolında:

1. **'iškıyolında:** -n, -da
Gazel 1866
Mısra: 7
Kelime Tipi: -
Aşk yolu.
'Iškıyolındaçünkidil
āşabraçäre yok
Şabr olmaz-ısa
'āşıkadirlir sefer
gerek

'iškuñgamını:

1. **'iškuñgamını:** -nı
Gazel 1743
Mısra: 4
Kelime Tipi: -
Aşkın gamı, derdi.
Meyl eylemezse
mülk-i cihāna
'acebmidür
'Iškuñgamınışehlig
evirmezgedālaruñ

'iškuñsarāyı:

1. **'iškuñsarāyı:** -uñ
Gazel 1745
Mısra: 3
Kelime Tipi: -
Aşkın sarayı.
'Iškuñsarāyıyücedü
rañaçıklımaga
Derd ü

belāvümüñnet ü
ğammerdübān gerek

'iškuñvücüdi:

1. **'iškuñvücüdi:**
Gazel 1649
Mısra: 3
Kelime Tipi: -
Aşkın varlığı.
'Iškuñvücüdişüfi
gün gibi rüşen iken
Münkervirilmekaña
ğayetcehālet ancak

'iškuñyolına:

1. **'iškuñyolına:** -na
Gazel 1678
Mısra: 4
Kelime Tipi: -
Aşkın yolu.
'Āşık mı-durur
geçmeye ol cān-ıla
serden
'Iškuñyolınaugrama
merdānedegülseñ

'iškuñvolında:

1. **'iškuñvolında:** -ı, -
(n)da-n, -da
Gazel 1523
Mısra: 17
Kelime Tipi: -
Aşkın yolu.
Iškuñyolındaökdi
enüm gibi göz yaşın
HaqqāMuhibbī
itmedi hergizziyānı
şem'

isle:

1. **isle:**
Gazel 1984
Mısra: 13

Yapmak ||
Eylemek.
Muhibbī her
işünfıkr eyle işle
Ki soñrayañılursın
olma ğāfil

isle-:

1. **işleyimez:** -yimez
Gazel 1547
Mısra: 6
Yapmak ||
Eylemek.

Tiğ u tebere az
bulınurgögsini tutar
Zer-düz işin
işleyimez her haşir-
bāf

ism:

1. **ism:** -in
Gazel 1692
Mısra: 9
Ad, nam.
Yārdanhercāyilik
ismın
Muhibbīögrenüp
Turmayup meclis
gezer eş'ār u
divānuñsenüñ

ism ü resmi:

1. **ism ü resmi:** -i
Gazel 1873
Mısra: 7
Kelime Tipi: -
İsim ve şekil.
Her ki
'ārifdürcihāndaism
ü resmi terk ider
Şartıdur 'āşıklarūñ
terk ide evvel nām
u neng

'işretidelüm:

1. **'işret idelüm:-elüm**

Gazel 1826

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

İçki içip eğlenmek.

Yakalar çäkidelüm

gül demi 'işret

idelüm

Bize sun

sâğarisâkîsañacânân

e gerek

'işret ü neşât:

1. **'işret ü neşât:**

Gazel 1502

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Yiyip içip(içki)

eğlenme yoluyla hoş

vakit geçirme.

Sâkîpiyâle sun ki

virtür 'işret ü neşât

Bezm-i çemende

gel kuralum gül

gibi bisât

iste-:

1. **ister:-r**

Gazel 1592

Mısra: 4

Dilemek, arzu

etmek, talep etmek.

Gönlümgöziniğüşe-

be-güşe arar yürür

İster ki bula tuta o

düzdi yatak yatak

2. **ister:-r**

Gazel 1620

Mısra: 12

*Dilemek, arzu
etmek, talep etmek.*

Taht-ı Efrîdüna

bakmaz tâc-ı

Ûsrev gözlemez

Atları haylinde ister

ola bu dil bir burak

3. **isterseñ:-r, -se, -ñ**

Gazel 1623

Mısra: 5

Dilemek, arzu

etmek, talep etmek.

Tâ ser-ü-pâ almak

isterseñeger bir

büsesin

Ruğlarına kıl nazar

her lahza her dem

pâya bak

4. **ister:-r**

Gazel 1625

Mısra: 6

Dilemek, arzu

etmek, talep etmek.

Zülfinün her bir

kılında niçe diller

baglamış

Asmak ister bî-

günâh ol zülf-i

'anber-sâya bak

5. **isterseñ:-r, -se, -ñ**

Gazel 1629

Mısra: 7

Dilemek, arzu

etmek, talep etmek.

Yol uzakdur irmek

isterseñvişâli

şehrine

Eyle âhenden

'aşâpâyüñademürde

nçaruk

6. **isterseñ:-r, -se, -ñ**

Gazel 1630

Mısra: 6

Dilemek, arzu

etmek, talep etmek.

Niçe cem' olmuş-

durur

eşkümlêahumâteşi

Görmek isterseñ

'aceb bu

âteşinderyâya bak

7. **istersem:-r, -se, -m**

Gazel 1656

Mısra: 9

Dilemek, arzu

etmek, talep etmek.

Lebündenbüse

istersem beni 'ayb

eyleme cânâ

'Acebmidürtaleb

itse kişi derdine

dermânlık

8. **isterseñ:-r, -se, -ñ**

Gazel 1656

Mısra: 13

Dilemek, arzu

etmek, talep etmek.

Şarâb-ı la'l-i

nâbındanMuhibbîcû

r'aisterseñ

Ser-i

küyüñdadıldârûñ var

it hâk-ile yeksânlık

9. **ister:-r**

Gazel 1668

Mısra: 5

Dilemek, arzu

etmek, talep etmek.

‘Akıll terk itmek
ister gerçi ‘ışkı
O cehditdükçe olur
muhkem ‘ışk

10. **isterseñ:-r, -se, -ñ**

Gazel 1684

Mısra: 7

*Dilemek, arzu
etmek, talep etmek.*

İstedün dil anı
virdümcân da
isterseñ’ola
Padişehsinbendeñe
m senden
hemânfermân gerek

11. **ister:-r**

Gazel 1893

Mısra: 3

*Dilemek, arzu
etmek, talep etmek.*

Kenâragetürüpyârid
erâğüş eylemek
ister
Güzel gördükçe
anuñçün salar el
mevcideryânuñ

iste:

1. **ister:-r**

Gazel 1503

Mısra: 3

*Dilemek, arzu
etmek, talep etmek.*

Maḥabbet ehli
‘âlemde kamu mihr
ü vefâ ister
Benümgöñlüm
tutup ‘aksın
idercevr ü
cefâdanḥaz

2. **ister-iseñ:-r-iseñ**

Gazel 1521

Mısra: 5

*Dilemek, arzu
etmek, talep etmek.*

İster-iseñ olmaya
‘aybuñcihândaâşikâ
r
Sen daḥıdutmadilâ
bir kimsenüñ
‘aybına sem’

3. **istemem:-me, -m**

Gazel 1522

Mısra: 10

*Dilemek, arzu
etmek, talep etmek.*

‘İşk ya Mecnûnuñ
olsun ya benüm
olsun direm
İstemem bir kimse
kim ola benüm-ile
meşâ’

4. **ister:-r**

Gazel 1523

Mısra: 7

*Dilemek, arzu
etmek, talep etmek.*

İster
yüzüñigörmege her
meclise varur
Başed ki bulamdiyü
arar her mekânı
şem’

5. **istemeseñ:-me, -señ**

Gazel 1542

Mısra: 5

*Dilemek, arzu
etmek, talep etmek.*

İstemeseñiygöñül
‘ırzûñsenüñyıkıldug

ın
Sen sen ol gel
degme bir kişi ile
eyleme lâğ

6. **ister-iseñ:-r, --iseñ**

Gazel 1545

Mısra: 7

*Dilemek, arzu
etmek, talep etmek.*

İster-iseñ sen ḥuzûrı
tut tecerrüd ‘âlemin
Fâriğ u merd-i
cihân ol gözleme
hiç sol u sag

7. **ister-iseñ:-r-iseñ**

Gazel 1546

Mısra: 3

*Dilemek, arzu
etmek, talep etmek.*

İster-iseñ
‘ırzûñyıkılmasun
Olur olmaz kimse
ile itme lâğ

8. **ister:-r**

Gazel 1554

Mısra: 10

*Dilemek, arzu
etmek, talep etmek.*

N’eydüginmağşüd-ı
aşlıbilmeyüpzâhidh
emân
Düşmen-i nânoldı
ancak arayup ister
‘alef

9. **istedüm:-düm**

Gazel 1559

Mısra: 1

*Dilemek, arzu
etmek, talep etmek.*

Tevbe itmek
istedümtätutmayam
sâgar be-kef
İşidüprindändidiler
nüş-ı mey kıl lâ-
tuhaf

10. **istedükçe:-dükçe**

Gazel 1560

Mısra: 7

Dilemek, arzu

etmek, talep etmek.

Märzülfiistedükçe
eylese beni helâk
La'l-i cân-bahşı
dönüp
dirbañapinhânâ-
tahaf

11. **isteme:-me**

Gazel 1560

Mısra: 4

Dilemek, arzu

etmek, talep etmek.

Nükteyi 'irfâna sor
ne bilsün anı
câhilân
Gevher ü dür hâşıl
itmez isteme
illâsâdef

12. **istemez:-mez**

Gazel 1566

Mısra: 6

Dilemek, arzu

etmek, talep etmek.

'Âşıkâ göz yaşı
mâdurgamğıda
'Ârif olan istemez
âb u 'alef

13. **istedükçe:-dükçe**

Gazel 1589

Mısra: 8

Dilemek, arzu

etmek, talep etmek.

Dirmedenmağşül-i
hüsnuñgidi
'ömrüm hâşılı
İstedükçeküfr-i
zülfüñdirbaña
asınca yok

14. **ister:-r**

Gazel 1592

Mısra: 5

Dilemek, arzu

etmek, talep etmek.

Zülfüñ uzandı
boynuña ister ki
salına
Çeşmüñdidi ki
hâlini bilmez
babakbabak

15. **istediler:-di, -ler**

Gazel 1617

Mısra: 7

Dilemek, arzu

etmek, talep etmek.

İstediler
mu'cizekâfirleritdil
er 'inâd
Fağır-ı
'âlembarmagılaitdi
ayı iki şâk

16. **ister-iseñ:-e, -iseñ**

Gazel 1617

Mısra: 2

Dilemek, arzu

etmek, talep etmek.

Gel Resülün
sözlerini dür gibi
güşuña tak
İster-iseñrüz-ı

mağşerde ola
täyüzün ak

17. **ister-iseñ:-e, -iseñ**

Gazel 1617

Mısra: 10

Dilemek, arzu

etmek, talep etmek.

İyMuhibbî koma
elden dut
şerî'atdâmenin
İster-iseñrüz-ı
mağşerde ola
täyüzün ak

18. **ister-iseñ:-e, -iseñ**

Gazel 1619

Mısra: 12

Dilemek, arzu

etmek, talep etmek.

Yüz karasını
Muhibbî göz
yaşıyla bunda yu
İster-iseñ yarıñ ola
rüz-ı mağşeryüzün
ak

19. **isteseñ:-se, -ñ**

Gazel 1630

Mısra: 3

Dilemek, arzu

etmek, talep etmek.

Şadhezârânñüb-rüiy
dil temâşâisteseñ
Cângözi görür
cemâl-i yâr[ı] aç
her cāya bak

20. **ister-iseñ:-e, -iseñ**

Gazel 1673

Mısra: 9

Dilemek, arzu

etmek, talep etmek.

Cür'asından ister-
iseñ ola tāsānanaşīb
Yüzüñhākeyleyüp
sür yirleretopraga
bak

21. **ister-iseñ:-r-iseñ**

Gazel 1675

Mısra: 3

Dilemek, arzu

etmek, talep etmek.

İster-iseñ kim ola
hāl-i derūnumāşikār
Tīğ-ı
çeşmüñlegelüp eyle
bu sīnem iki şağ

22. **istedüñ:-dü, -ñ**

Gazel 1684

Mısra: 7

Dilemek, arzu

etmek, talep etmek.

İstedüñ dil anı
virdümcān da
isterseñn'ola
Pādişehsinbendeñe
m senden
hemānfermān gerek

23. **ister-istem:-r, -ise, -m**

Gazel 1684

Mısra: 5

Dilemek, arzu

etmek, talep etmek.

İster-istem iyṭabīb-i
dil n'ola senden
cevāb
Her kimüñ kim
derdi var lā-
būdañadermān
gerek

24. **ister-iseñ:-r, --iseñ**

Gazel 1686

Mısra: 6

Dilemek, arzu

etmek, talep etmek.

Çöz
mu'anberzülfüñitag
ıtruñuñüstinde kim
İster-iseñ tuta
cümle
'ālemibüyuñsenüñ

25. **ister-iseñ:-e, -iseñ**

Gazel 1688

Mısra: 5

Dilemek, arzu

etmek, talep etmek.

İy gönül ister-iseñ
būlbūl-i güyā olayın
Baña bir serv-i
sehī-ḳadd ü
ruḫıverd gerek

26. **istemem:-mem**

Gazel 1695

Mısra: 8

Dilemek, arzu

etmek, talep etmek.

'Işğ ya Mecnūnuñ
olsun ya benüm
olsun didüm
İstemem bir şeyde
olam kimse ile
müşterek

27. **istedükçe:-dükçe**

Gazel 1700

Mısra: 7

Dilemek, arzu

etmek, talep etmek.

Yaralugöñlüme
merhem
istedükçeyārdan

Yara urdıdañı beter
üstine ol yaranuñ

28. **ister-iseñ:-e, -iseñ**

Gazel 1708

Mısra: 7

Dilemek, arzu

etmek, talep etmek.

İster-iseñ bu
güzellik sende ola
pāyidār
Dōstumḫüsñüzekā
tım bu ben dervīşe
çek

29. **ister:-r**

Gazel 1731

Mısra: 7

Dilemek, arzu

etmek, talep etmek.

Şarāb ister
gözünmestdürkoıçs
ünkanımı her dem
Çevürdüñsñ-i
miḫnetleçübagrumı
kebābitdün

30. **ister:-r**

Gazel 1738

Mısra: 5

Dilemek, arzu

etmek, talep etmek.

İrmek ister
zülfinüñpāyānnaşe
ydāgöñül
Ne uzun
sevdāyadüşmiş
'ömr-i kütāhıgörüñ

31. **isterse:-r, -se**

Gazel 1758

Mısra: 11

Dilemek, arzu etmek, talep etmek.
Kim isterse eger
'ıŝkuñaŝâhid
Düçeŝmiñün-
feŝânuñdurgüvâhuñ

32. **istedi:-di**

Gazel 1783

Mısra: 9

Dilemek, arzu etmek, talep etmek.

İstedi
vaŝluñMuñibbîaña
yüz göstermeyüp
N'eyledünŝeyledü
ñ sen anı bî-
kâmeyledüñ

33. **istemez:-mez**

Gazel 1784

Mısra: 3

Dilemek, arzu etmek, talep etmek.

Lebüñden bir cevâb
almak bu gön'lüm
istemez bir kez
Nigârâkorkaramrağ
ne ola la'l-i
Bedağŝânuñ

34. **istemezsem:-mez, -sem**

Gazel 1798

Mısra: 10

Dilemek, arzu etmek, talep etmek.

İyMuñibbiyiggörin
ürçünkiatlasdanpalâ
s
İstemezsem
tañımdurŝimdengirü
âmâdelik

35. **ister:-r**

Gazel 1798

Mısra: 5

Dilemek, arzu etmek, talep etmek.

Ger cemâl-i yâri
görmek ister
iseñiygönül
Ŗâf kıl âyîne-i
kalbüñi bulsun
sâdelik

36. **ister-iken:-r-, -iken**

Gazel 1825

Mısra: 11

Dilemek, arzu etmek, talep etmek.

İyMuñibbî ister-
iken leblerinden
büseler
Ŗimdi
varuپیŝiginbüse-
kenâr itsem gerek

37. **ister:-r**

Gazel 1838

Mısra: 3

Dilemek, arzu etmek, talep etmek.

Lezzet-i derdi bilen
sanma ki dermân
ister
Çam u derd-ile
anuñcânıferañnâk
gerek

38. **isterem:-rem**

Gazel 1850

Mısra: 3

Dilemek, arzu etmek, talep etmek.

İsterem dil tıflı
ezber kıla
ñüsnüñmuŝhafın
Niçe bir kendüm
gibi anı levend
itsem gerek

39. **ister-isem:-r, -ise, -m**

Gazel 1858

Mısra: 7

Dilemek, arzu etmek, talep etmek.

İster-isem büse-i
la'l-i nâbdan 'ayb
eyleme
Her kimüñ kim
derdi var lâ-
büdañadermân
gerek

40. **ister:-r**

Gazel 1860

Mısra: 7

Dilemek, arzu etmek, talep etmek.

Gelüpğam leşkeri
ister ide dil
mülkniğâret
Bulınmaz def'ine
çâreanuñmâ-i
'inebdenyig

41. **isteyen:-yen**

Gazel 1871

Mısra: 5

Dilemek, arzu etmek, talep etmek.

Döŝtvaŝlın isteyen
'âŝıkgerekdürpöŝt-
püş
Nâfetâ sarılmayınca

- olmadı pehlü-
yımüşg
42. **istemez:-mez**
Gazel 1898
Mısra: 7
Dilemek, arzu
etmek, talep etmek.
Baña bu devlet yiter
dil istemez sulţān
ola
Ĥamdü-lillāh kim
kapuñda beni
derbāneyledüñ
43. **istemez:-mez**
Gazel 1909
Mısra: 3
Dilemek, arzu
etmek, talep etmek.
İstemez āb-ı
ĥayātkevsere
kılmaz nazār
Her ne dil kim
lebleri ŗehdi ile
hem-dem degül
44. **istemeye:-me, -ye**
Gazel 1911
Mısra: 8
Dilemek, arzu
etmek, talep etmek.
Dermānın'eyler ol
ki
bilürderdkıymetin
Alup giderse
istemeye bir
devāgöñül
45. **ister:-r**
Gazel 1911
Mısra: 5

- Dilemek, arzu*
etmek, talep etmek.
İster yüzini süre
varupĥāk-i pāyına
Alupgözine amı kıla
tütiyāgöñül
46. **istedükçe:-dükçe**
Gazel 1915
Mısra: 5
Dilemek, arzu
etmek, talep etmek.
İstedükçevaşluñısal
duñ beni ferdālara
İrmedüm ol
rüzaderdāgeçdiniçe
māh u sāl
47. **isteme:-me**
Gazel 1935
Mısra: 4
Dilemek, arzu
etmek, talep etmek.
Bulmak
isterseñvişāli
gencini meh-
rūlaruñ
Ėayrıyırde isteme
togrı dil-i vīrāna gel
48. **isteseñ:-se, -ñ**
Gazel 1935
Mısra: 9
Dilemek, arzu
etmek, talep etmek.
Dil ŗabībindenn'ola
ger isteseñşāfıcevāb
İyMuĥıbbīderdüñi
'arzitmeGEDERMĀna
gel
49. **istemez:-mez**
Gazel 1936

- Mısra: 6
Dilemek, arzu
etmek, talep etmek.
Ĥamdü-
lillāhbendeñ oldum
dergehüñdecān-ıla
İstemez sulţān ola
ŗimhengirüdevrāna
dil
50. **istemez:-mez**
Gazel 1939
Mısra: 6
Dilemek, arzu
etmek, talep etmek.
Gülşen içre ol gül-i
nev-reste bes bu
bülbüle
İstemez ala eline bu
göñültekrār gül
51. **isterler:-r, -ler**
Gazel 1949
Mısra: 6
Dilemek, arzu
etmek, talep etmek.
Ėāhmesciddegehīde
yr ü gehīmeyĥānede
Seni isterler kamu
itdükleriĖavĖādegül
52. **iste:**
Gazel 1950
Mısra: 3
Dilemek, arzu
etmek, talep etmek.
Sen Ĥudādan iste
Ėayrı kimseye
uzatma el
Gülşen oldıkudret-i
Ĥaĥĥ-ıla gör nār-ı
Ĥalīl

53. **istemek:-mek**
Gazel 1950
Mısra: **10**
Dilemek, arzu
etmek, talep etmek.
İyMuhibbîeşk-i
çeşmümrûy-ı
zerdüm var iken
İstemek
hâcetdegüldür
‘ışkumagayırdelîl

54. **ister:-r**
Gazel 1973
Mısra: **3**
Dilemek, arzu
etmek, talep etmek.
Zehr-i
zülfindenkaçup
ister lebûntiryâkini
Kime mâr-ı zaḥm
irşe añakemdür sem
degül

55. **ister:-r**
Gazel 1975
Mısra: **2**
Dilemek, arzu
etmek, talep etmek.
Ya kaşuñçekmege
girdi yine meydâna
dil
Bir hüner ‘arz
eylemek ister
megersultâna dil

56. **istemez:-mez**
Gazel 1977
Mısra: **3**
Dilemek, arzu
etmek, talep etmek.
Başa buyruk
istemez kim

‘âlemesultân ola
Lîk kul olmaga bir
‘âlî-cenâb ister
göñül

57. **ister:-r**
Gazel 1977
Mısra: **4**
Dilemek, arzu
etmek, talep etmek.

Başa buyruk
istemez kim
‘âlemesultân ola
Lîk kul olmaga bir
‘âlî-cenâb ister
göñül

58. **ister:-r**
Gazel 1977
Mısra: **6**
Dilemek, arzu
etmek, talep etmek.

‘Âşıkammâmâ ki
añmamhergiz ben
vuşlatı
Yârdan ancak
hemânkahr u ‘itâb
ister göñül

59. **ister:-r**
Gazel 1977
Mısra: **8**
Dilemek, arzu
etmek, talep etmek.

Umaram ki
yüzümüñüstinde bir
gün pâ koya
Anuñçünâsitanında
türâb ister göñül

60. **ister:-r**
Gazel 1977
Mısra: **10**

Dilemek, arzu
etmek, talep etmek.
İzîrâb eyler
Muhibbîgörmeyü
zin iver
N’eylesün elde
degüldürîzîrâb ister
göñül

61. **ister:-r**
Gazel 1977
Mısra: **1**
Dilemek, arzu
etmek, talep etmek.
Nür-ilabaşdan başa
bir âfitâb ister
göñül
Bilemez
miḳdârınalmagatâb
ister göñül

62. **ister:-r**
Gazel 1977
Mısra: **2**
Dilemek, arzu
etmek, talep etmek.
Nür-ilabaşdan başa
bir âfitâb ister
göñül
Bilemez
miḳdârınalmagatâb
ister göñül

63. **isterseñ:-r, -se, -n**
Gazel 1978
Mısra: **8**
Dilemek, arzu
etmek, talep etmek.
Ehl-i
‘irfânuñayaginayüz
üñ sür dâyimâ
Devlet

isterseñegervarupm
etā'-ı himmet al

64. **istedi:-di**

Gazel 1980

Mısra: 3

*Dilemek, arzu
etmek, talep etmek.*

Hırş-ıla her kim ki
yimek istedi ol oldu
aç
Doymadı
doymayısardur
eline girse de bal

65. **istemez:-mez**

Gazel 1990

Mısra: 4

*Dilemek, arzu
etmek, talep etmek.*

Leblerüñşehdi var-
iken 'aşıq-ı dil-
hasteye
İstemez kând ü
nebâtcüllâbañahâcet
degül

66. **isteme:-me**

Gazel 1993

Mısra: 9

*Dilemek, arzu
etmek, talep etmek.*

Benden Muhibbî
isteme hergizsalâh
u zühd
Rüsvâ-yıhalkitdi
beni mâcerâ-yı dil

isteriseñ:

1. **ister iseñ:**

Gazel 1542

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

İstersen.

İster iseñ olasin sen
ğuşsavügamdanırag
Meclise bir sâkı-i
gül-ruhetür sunsun
ayağ

2. **ister iseñ:**

Gazel 1672

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

İstersen.

Döstüm göster
yüzüñitdürmebañaz
ârlık
İster iseñ bulasin
'âlemdeberhürdârlı
k

3. **ister iseñ:**

Gazel 1795

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

İstersen.

İster iseñesb-i
dilber pâ koya
ruhsârûña
Yolları üzre düşüp
anuñtürâb olmak
gerek

4. **ister iseñ:**

Gazel 1947

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

İstersen.

Deryâ-yı 'ışka
düşeli 'ışk ehli ğark
olur
Zâhidselâmet ister
iseñ var karada ol

5. **ister iseñ:**

Gazel 1612

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Dilemek,

arzulamak, talep etmek.

İyMuhibbîemr-i

Hakkı tut çıkma

şer'den

İster iseñrüz-ı

maşşerde olasin

yüzi ak

6. **ister iseñ:**

Gazel 1807

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Dilemek,

arzulamak, talep etmek.

İyMuhibbîyolınacâ

nrevân it su gibi

Bir boyıserv-i

sehîmâh-likâ ister

iseñ

7. **ister iseñ:**

Gazel 1807

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Dilemek,

arzulamak, talep etmek.

Zülfî sevdâsını al

başâ belâ ister iseñ

Sîneñçâk ide-gör

derde devâ ister

iseñ

8. **ister iseñ:**

Gazel 1807

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Dilemek,

arzulamak, talep etmek.

Zülfî sevdâsını al
başâ belâ ister iseñ
Sîneñiçâk ide-gör
derde devâ ister
iseñ

9. **ister iseñ:**

Gazel 1807

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Dilemek,

arzulamak, talep etmek.

ÏyHalîl'ümdürüşüp
Ka'beyiyapmakdan
ise

Yap

gönülhânesinibeyt-i

Hudâ ister iseñ

10. **ister iseñ:**

Gazel 1807

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Dilemek,

arzulamak, talep etmek.

Borcum olsun
yolınacânıviremdim
işidüñ

Kıl

edâborcıldilâva'deve

fâ ister iseñ

11. **ister iseñ:**

Gazel 1807

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Dilemek,

arzulamak, talep etmek.

Naqd-i cânâ alayın
büseyididümdidiyâr
Râyegân girmez ele
añabahâ ister iseñ

istiğfâr:

1. **istiğfâra:-a**

Gazel 1883

Mısra: 3

İstiğfar, tövbe.

Künc-i

hâvetdegözün

yaşın dök istiğfâra

gel

Cidd ü cehd eyle

bulasın

ittişâlındöstuñ

istiğfâritdi:

1. **istiğfâritdi:-di**

Gazel 1999

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

Bağışlanma, af

dilemek, tövbe etmek.

'Ârızûñabeñzedemd

imişmeger kim

yañılıp

Çünhâñadur bildi

itdibiñ kez istiğfâr

gül

istiğnâ:

1. **istiğnâ:**

Gazel 1556

Mısra: 9

Umursamazlık.

ÏyMuhibbî gözle

istiğnâyüzün

Nite kim gözler anı

'Ankâ-yıKâf

2. **istiğnâ-y-ıla:--y-ıla**

Gazel 1722

Mısra: 5

Umursamazlık.

Yücelerde

seyriderken şems

istiğnâ-y-ıla

Yüz sürer kapuñda

şimdi

pâyemâlündürsenüñ

3. **istiğnâ-y-ıla:--y-ıla**

Gazel 1863

Mısra: 3

Umursamazlık.

Bunca istiğnâ-y-ıla

gör âfitâb-ı 'âlemi

'Işk-ılaüftâdeolmuş

yollar üzresüzünâk

istihâr:

1. **istihâr:-ı**

Gazel 1803

Mısra: 14

Ar. Şöhret bulmak,

meşhur olmak.

Ïy saçı leylâgöricek

kim

bañamecnündimez

Olıcakdîvânelıklaişt

ihârikimsenüñ

istihâre:

1. **istihâre:**

Gazel 1930

Mısra: 8

Girişilecek bir işin

hayırlı olup olmadığımı

rüyadan anlamak için

abdest alıp dua

okuyarak uyuma.

Niçe kez

kaşdeyledüm bir

dem vişâleirmedüm

Bu 'acebdür ki

gönüldeyrineistiğhâr

e kıl

istimā' eyler:

1. **istimā' eyler:-r**

Gazel 1512

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

*Duymak, işitmek,
kulak vermek.*

‘Āşıkabiñdürülühālet
gösterürperr-i
meges
Çünkianünşāvtınuñ
ma'nāsın eyler
istimā'

istirāk:

1. **istirāküñdür:-üñ, -
dür**

Gazel 1865

Mısra: 8

Ortaklık.

‘Işk ya Mecnūnuñ
olsun ya benüm
olsun didüm
Dimesünler ‘ışk
içinde
istirāküñdürsenüñ

işüñ işle:

1. **işüñ işle:**

Gazel 1597

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

*Çalışmak, iş
yapmak.*

Sañabenümişüm
yok bir
zerrecemuvāfık
Sen dahı işle işüñ
her ne ki sañalāyık

işve:

1. **işve:**

Gazel 1902

Mısra: 17

Naz, eda, cilve.

İşve

idüpgöñlinalmagla

Muhibbībendeñi

Ĥamdü-

lillāhğayrırlardanfāri

ğü'l-bāleyledüñ

'işve-i sākī:

1. **'işve-i sākī:**

Gazel 1560

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Sakinin nazi,

işvesi.

Aldı 'aql u hūşı

elden 'işve-i sākī

yine

Pür kılupmeclisde

meyle

dutdıçünsāgar be-

kef

'isvān:

1. **'işyānuñ:-uñı**

Gazel 1642

Mısra: 5

Emre uymama,

itaat etmeme, itaatsizlik

etme, başkaldırma.

Ağlaiyçeşmaglatā

kim yuyasın

'işyānuñı

İñleiy dil iñle her

dem başuñı taşlara

kak

2. **'işyānuñ:-uñı**

Gazel 1657

Mısra: 9

*Emre uymama,
itaat etmeme, itaatsizlik
etme, başkaldırma.*

İyMuhibbīāhidüpañ

dukça bu 'işyānuñı

Lerze gelür cisme

sanki bād-ıladitrer

varak

'isvān u ğurūr idesin:

1. **'işyān u ğurūr**

idesin:

Gazel 1616

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

*Baş kaldırmak ve
kibirlemek.*

Sañā düşmez idesin

iy dil 'işyān u ğurūr

Çün seni bilmez

misin bir

kaçredenħalkıtdiħa

k

it-:

1. **itdi:-di**

Gazel 1568

Mısra: 4

Etmek, eylemek,

yapmak.

Eyledi

kañdünhevāsımüsta

ķimtab'umbenüm

Līkebrūñıñhayāliit

di 'aqlummünħarif

2. **itdüm:-dü, -m**

Gazel 1588

Mısra: 3

Etmek, eylemek,

yapmak.

Bi-ħamdi'llāh ki

'ışkuñlalibāsumıpal

āsıtdüm
Ne ğam ger atlas-ı
ıķbāldentār-
ılapūdum yok

3. **itdüm**:-dū, -m

Gazel 1627

Mısra: 1

Etmek, eylemek,
yapmak.

Her ne deñlü var
günāhdünyādaitdü
mgizlü yok
Sañarüşendür kamu
hıçsañagizlü nesne
yok

4. **it**:

Gazel 1656

Mısra: 14

Etmek, eylemek,
yapmak.

Şarāb-ı la'l-i
nābındanMuħıbbıcü
r'aisterseñ
Ser-i
küyındadıldāruñ var
it ħāk-ile yeksānlık

5. **itme**:-me

Gazel 1686

Mısra: 9

Etmek, eylemek,
yapmak.

Āh-ı serd itme
Muħıbbıkey sakın
kim 'ālemi
Od biragupyakısar
bu hāy-
ılahüyuñsenüñ

6. **itsem**:-se, -m

Gazel 1690

Mısra: 6

Etmek, eylemek,
yapmak.

Nev-bahār-ı
ħüsnüñāñupdidümi
yārām-ı cān
Kanluyuşumlacihān
ılälezār itsem gerek

7. **itsem**:-se, -m

Gazel 1691

Mısra: 4

Etmek, eylemek,
yapmak.

Ĥāllerümiāteş-i
ħaddüñdekeydidüm
didi
Ĥüsnüme göz
degmesün anı
sipend itsem gerek

8. **itsem**:-se, -m

Gazel 1691

Mısra: 6

Etmek, eylemek,
yapmak.

Kıl miyānuñ fikri
ile eyledüm anca
ħayāl
Leblerüñzikreyleyü
pşi'rümüñkand itsem
gerek

9. **itsem**:-se, -m

Gazel 1691

Mısra: 8

Etmek, eylemek,
yapmak.

Bitimek her
satırıtāzenaħl u
ħarfimeyvedür
Anı ma'nā

gülleriyle naħl-bend
itsem gerek

10. **itsem**:-se, -m

Gazel 1691

Mısra: 10

Etmek, eylemek,
yapmak.

İyMuħıbbıñazmum
anañm ehli çün baş
indürür
Ben
daħışi'rümKemāliyl
eĤucend itsem
gerek

11. **idüp**:-üp

Gazel 1775

Mısra: 3

Etmek, eylemek,
yapmak.

İdüpzülfüñiag u
dāneħālün
Dutıldımurg idi dil
gerçi zırek

12. **itdi**:-di

Gazel 1789

Mısra: 1

Etmek, eylemek,
yapmak.

Defter itdi bu
cihāñħalkınıħatāt-ı
felek
Yazmadı meh-rülar
içre sañabeñzer bir
melek

13. **itsem**:-se, -m

Gazel 1806

Mısra: 16

Etmek, eylemek,
yapmak.

İyMuhibbî olalı
başumbañaküh-ı
belā
İki ‘aynumiaña iki
bıñar itsem gerek

14. **itdi:-di**

Gazel 1817

Mısra: 3

Etmek, eylemek,

yapmak.

Kaşd-i ruhsāritdi dil
düşdieñegüñçāhına
Döstumçıkarmagaz
ülfüñiçengäleyledü
ñ

15. **itdün:-dü, -ñ**

Gazel 1827

Mısra: 1

Etmek, eylemek,

yapmak.

Tāb-ı meyden yine
cānāruñ-ı
gülgünitdün
Yine
iyğoncadehenyüreg
ümiñünitdün

16. **iden:-en**

Gazel 1838

Mısra: 2

Etmek, eylemek,

yapmak.

‘Āşıkuñ çehresi
zerd ü gözinemnāk
gerek
‘Işķda’vısın iden
sīnesi hem çāk
gerek

17. **itsem:-se, -m**

Gazel 1850

Mısra: 1

Etmek, eylemek,

yapmak.

Göñlümünşirinezülf
ünđenkemenditsem
gerek
İki
yirdenya’nizencir
ile bend itsem gerek

18. **iderken:-er, -ken**

Gazel 1856

Mısra: 10

Etmek, eylemek,

yapmak.

Açıla
ķabrinecennetdenan
uñrevzeneler
Ruñlaruñ fikri
lebünzikriniderkenö
lenün

19. **ider:-er**

Gazel 1882

Mısra: 7

Etmek, eylemek,

yapmak.

Küyına varsa
göñlüm anı
tuñfecānider
Mālikdegülçügayra
anı armagantutuñ

20. **itdün:-dü, -ñ**

Gazel 1901

Mısra: 9

Etmek, eylemek,

yapmak.

Hoş-dil itdün
cümleten
‘āşıkıaruñbuldımurā
d
Bu Muhibbî ne

günāhitdi ki nā-
hoşyledün

21. **itdügi:-düg, -i**

Gazel 1945

Mısra: 2

Etmek, eylemek,

yapmak.

Kelām-ı Haķķa her
kim ki göñülden
olmaya māyil
Olur her itdügiebter
ü her ne eylese bātıl

22. **itdükleri:-dük, -leri**

Gazel 1949

Mısra: 6

Etmek, eylemek,

yapmak.

Ġāhmesciddegehīde
yr ü gehīmeyhānede
Seni isterler kamu
itdükleriğavğādegül

23. **itdüm:-dü, -m**

Gazel 1950

Mısra: 5

Etmek, eylemek,

yapmak.

Mısr-ı
hüsünüdesenüñçünü
tdümüyYūsuf-cemāl
Bir temāşā ile
çeşmümden akar
san cüy-ı Nıl

24. **itdügi:-düg, -i**

Gazel 1951

Mısra: 10

Etmek, eylemek,

yapmak.

Va’de kıldı vaşlını
gerçi yine itdiñılāf

İyMuhibbütüdügisan
ma saña kerem
degül

25. **itdügi**:-düg, -i

Gazel 1956

Mısra: 2

Etmek, eylemek,
yapmak.

Kelâm-ı Hâk-ıla
her kim cihânda
olmaya ‘âmil
Olur her bir işi
ebter olur her
itdügibâtl

26. **itdüm**:-dü, -m

Gazel 1971

Mısra: 9

Etmek, eylemek,
yapmak.

Hâbâb-ı
yaşlarımıhaymeitd
üm
Umaram eylesin
anı menzil

27. **it**:

Gazel 1659

Mısra: 1

Bir şeyi güç
uygulayarak ileri
götürmek.

Zülfînîkâf’ it hâtn
çek it ruḥ-ı rengîne
bak
Kaşd-ı İmân
eylemişler ol iki bî-
dîne bak

it:

1. **itim**:-im

Gazel 1649

Mısra: 9

Köpek, kapı kulu;
âşık, seven.

Küyında bu ğarîbe
itim dimişçüidildâr
Olsun ziyâdeluḥfi
bize ri’âyet ancak

2. **itdügi**:-dü, -g, -i

Gazel 1507

Mısra: 8

Etmek, eylemek,
yapmak.

Pendidüpdürbañanâ
şih geç mey ü
mâhbûbdan
Çünmelâhat yok
sözindeitdügideyde
n ne hâz

3. **itdürdügi**:-dür, -di, -
gi

Gazel 1507

Mısra: 10

Etmek, eylemek,
yapmak.

Çok
yimedünyâna’îmin
olmayasın imtilâ
İyMuhibbîsoñradan
itdürdügîkaydan ne
hâz

4. **itdi**:-di

Gazel 1572

Mısra: 6

Etmek, eylemek,
yapmak.

Hicrûñoduşu’le
virdi yüregümde
‘âkıbet
Cismümiñâkisteritd
idöstlarferyâd-ı ‘ışk

5. **itmezdüñ**:-mez, -düñ

Gazel 1622

Mısra: 3

Etmek, eylemek,
yapmak.

Devâçünâñhiritmezd
üñ bu derde iytabîb-
i dil
Ne idi yâ beni evvel
bu derde mübtelâ
kılmak

6. **itdügi**:-düg, -i

Gazel 1624

Mısra: 2

Etmek, eylemek,
yapmak.

Ğirreolmuşhüsniye
ol ḥusrev-i bî-dâda
bak
Kapusındaehl-i
‘ışkuñitdügifyâda
bak

7. **itmeyince**:-me, -y, -
ince

Gazel 1629

Mısra: 10

Etmek, eylemek,
yapmak.

İremezsın sen
Muhibbîcidd-ile bil
vahdete
İtmeyince
kendükendüñden bu
dem benligi yok

8. **idem**:-em

Gazel 1631

Mısra: 4

Etmek, eylemek,
yapmak.

Ḥamevünāme yanar
ger eylesem taḥrīr-i
ḥāl
Ḥazreteniçe idem
taḥrīr ü i'lāmīrāk

9. **itmeyecekdüñ:-**
meyecekdüñ

Gazel 1640

Mısra: 3

Etmek, eylemek,
yapmak.

Bu dil derdine sen
dermānçünāḥiritme
yecedüñ
Ne idi gösterüp
evvel
yüzüñimübtelā
kılmak

10. **itdiler:-di, -ler**

Gazel 1657

Mısra: 6

Etmek, eylemek,
yapmak.

Burqa' uñkeşfeyledü
ñyüzüñdenişşāh-ı
rūsül
Heybetüñden on
sekiz biñ
'ālemitdiler 'araç

11. **itdügüñ:-düg, -üñ**

Gazel 1670

Mısra: 3

Etmek, eylemek,
yapmak.

İtdügüñcevr ü
cefālardanferāḥ olur
bu dil
Ana rahmindenberü
gülmez o ğam-
perverde bak

12. **itdügüñ:-düg, -(ü)ñ**

Gazel 1698

Mısra: 8

Etmek, eylemek,
yapmak.

Gerdenindezülfini
gösterdi
dildāradidüm
Ehl-i
'ıṣḫaitdügüñbeñzer
vebālündürsenüñ

13. **itdüñ:-dü, -ñ**

Gazel 1717

Mısra: 10

Etmek, eylemek,
yapmak.

Büseyecānağdinin
'içünMuḥibbīvirme
düñ
Sen sañaitdüñ bu
bāzār içre
ihmāleyledüñ

14. **itdi:-di**

Gazel 1730

Mısra: 1

Etmek, eylemek,
yapmak.

Ḥālümüitdidigerğam
ze-i pür-efsünüñ
Oldiefsāne-i ḥalk
olalı dil meftünüñ

15. **itdi:-di**

Gazel 1773

Mısra: 6

Etmek, eylemek,
yapmak.

Genc-i
ḥüsñüñdemegersiḥr
eyledi sāḥirgözün

Zülfüñigösterür
ejder
māritdimūlaruñ

16. **itdüñ:-düñ**

Gazel 1787

Mısra: 8

Etmek, eylemek,
yapmak.

Ka'beküyuña
yüzüm
sürmegefarzoldıbañ
a
Çün gözüm yaşını
sīm ü yüzüm[i]
altunitdüñ

17. **itdüñ:-dü, -ñ**

Gazel 1787

Mısra: 10

Etmek, eylemek,
yapmak.

Ḥalkuñ kimini mey-
ḥōr u ḥarābātıkılu
Kimini zühd-ile
taḫvā ile Zü'n-
nünitdüñ

18. **itdüñ:-düñ**

Gazel 1787

Mısra: 12

Etmek, eylemek,
yapmak.

Sen perī-rüyı görüp
geldi
Muḥibbīyecünün
Āḥ günden güne
ḥālümüdigergünitdü
ñ

19. **itseñ:-señ**

Gazel 1846

Mısra: 9

*Etmek, eylemek,
yapmak.*

Ger gül-
ābitsēñMuḥibbīeşk-
i çeşmüñyiridür
Hāşılı baş
agrisıdurpādişehlik
dankuluñ

20. **itdūñ:-dū, -ñ**

Gazel 1889

Mısra: 2

*Etmek, eylemek,
yapmak.*

Hālümüāhgöñül
yine diğēr-gūnitdūñ
Bir boyı servi görüp
yaşumıCeyḥūnitdūñ

21. **itdūñ:-dūñ**

Gazel 1889

Mısra: 8

*Etmek, eylemek,
yapmak.*

Ka'bekūyuñıtavāf
eylemek
oldıbañafarż
Gözlerüm yaşını
sīmçün yüzüm
altunitdūñ

22. **itse:-se**

Gazel 1912

Mısra: 8

*Etmek, eylemek,
yapmak.*

Terk-i ağıyār eyle iy
dılber bugün gel
gülşene
Kim el üstinde
tutarlar itse terk-i
ḥār gül

23. **itmek:-mek**

Gazel 1930

Mısra: 3

*Etmek, eylemek,
yapmak.*

Gün gibi hercāyilik
itmek
revāmıdursaña
Dimezemşimdengir
ü dil-ḥasteye gel
çāre kıl

24. **itdi:-di**

Gazel 1941

Mısra: 17

*Etmek, eylemek,
yapmak.*

Kendüyeitdimeḥāfe
āşiyāñınbūlbūli
Hicretin
bildürdiḥalka eyledi
izḥār gül

25. **itdüm:-düm**

Gazel 1950

Mısra: 8

*Etmek, eylemek,
yapmak.*

Deşt-i ğamda
bulmaz-iken ḥiç kes
bir kaçre su
Bu ne ḥikmetdür
ben itdüm gözlerüm
yaşın sebİL

26. **itdūñ:-dū, -ñ**

Gazel 1954

Mısra: 3

*Etmek, eylemek,
yapmak.*

İtdūñmaḥabbet
fikrini
kılduñmeveddetzikr

ini

Şimdengirücān
terkin ur var tālib-i
cānāne ol

27. **itdi:-di**

Gazel 1961

Mısra: 2

*Etmek, eylemek,
yapmak.*

Gördüm
yüziniğitdizi-dest
ihtiyār-ı dil
İtdifirār eyledi
benden qarār-ı dil

28. **itdūñ:-dūñ**

Gazel 1995

Mısra: 10

*Etmek, eylemek,
yapmak.*

KıyduñMuḥibbīcāñı
nabaşdançıkarduñā
h
Bilmezlik ile sen
sañaitdūñsañagöñül

29. **itlerūñ:-lerūñ**

Gazel 1632

Mısra: 6

Köpek. II Rakip.
İderdümāsitanuñda
gicelerāh u feryādı
Komazsmitlerūñdeñ
lümeger bende
liyākat yok

30. **itden:-den**

Gazel 1650

Mısra: 10

Köpek. II Rakip.
Bu
Muḥibbīyeraķıtbūñd

enidersin kem nazar
Kim ki
'āşıkoldıitden kem
diseñ de 'ārı yok

31. **ite:-e**

Gazel 1683

Mısra: 6

Köpek. II Rakip.

Ĥ'örüdüp 'uşşākı
eylersin
rakıbeihtirām
Ne sebedendür ol
ite bunca
ikrāmuñsenüñ

32. **itleri:-leri**

Gazel 1695

Mısra: 11

Köpek. II Rakip.

İtleri silkine olasin
Muhibbımünselik
Ol
yirelâyıkdegülseñda
hıtsünler dilek

33. **itlerinden:-ler, -
i(n), -den**

Gazel 1705

Mısra: 7

Köpek. II Rakip.

Beni 'addeyleküyuñ
itlerinden
Añadurgāhgāhiatub
anseng

34. **itleründen:-
leründen**

Gazel 1719

Mısra: 9

Köpek. II Rakip.

CānāMuhibbıoldışe
rmendeitleründen

Küyuñavardugıncak
arşu çıkar sükkānuñ

35. **it:**

Gazel 1829

Mısra: 4

Köpek. II Rakip.

'Āşık-ı dil-ħasteler
bulmadılar bir
zerrekām
İt rakıbidāyimā sen
şād u
ħandāneyledüñ

36. **itleriyle:-leriyle**

Gazel 1859

Mısra: 9

Köpek. II Rakip.

İşiginde itleriyle yār
bir görmüş seni
Devlet el virdi
Muhibbii'tibāruñdu
rsenüñ

37. **itlerüñle:-ler, -üñ, -
le**

Gazel 1880

Mısra: 8

Köpek. II Rakip.

Reşkidersetañdegül
ervāh-ı
kudsilerbaña
İtlerüñleçün beni
küyuñdaderbāneyle
düñ

38. **itlerüñ:-ler, -üñ**

Gazel 1969

Mısra: 7

Köpek. II Rakip.

Pāre kılmuş
itlerüñdirlerakıb-i
kāfiri

Her kim işitdi ise
cāndandidini'me'l-
bedel

39. **ider:-er**

Gazel 1576

Mısra: 3

Etmek, hâline

getirmek.

Boynıbaglu kul
iderşāh ise de
Kim ala
boynnaķılāde-i 'ışk

40. **itdi:-di**

Gazel 1873

Mısra: 1

Etmek, hâline

getirmek.

Kaşı yası deldi
sınemitdimüjgānıñ
adeng
Her
tarafdanrevzenaçdı
olmaya tāsineteng

41. **itdi:-di**

Gazel 1968

Mısra: 2

Etmek, hâline

getirmek.

Dest-i kudretle
yazıldı
yüzüñüzreħatt u ĥāl
Yüzüñitdi güneş
ebrularuñdaħıhılāl

itā'at evle:

1. **itā'at evle:**

Gazel 1610

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Boyun eğme,

alınan emre göre
davranma.

İtā'at eyle
tā'atdenırılma
Ne içünhalk kıldı
seni Hālık

i'tibār:

1. i'tibāruñdur: -uñ, -
dur

Gazel 1859

Mısra: 10

Saygı görme,
değerli ve güvenilir
olma durumu, saygınlık.
İşiginde itleriyle yār
bir görmüş seni
Devlet el virdi
Muhibbī'tibāruñdu
rsenüñ

i'tidāl:

1. i'tidāl:

Gazel 1968

Mısra: 8

Uygunluk.

Kadkıyāmetğonca
leb gül 'arız u
şirindehān
Her kaçan kılsam
nazar sende
görinüri'tidāl

i'tikāf:

1. i'tikāf:

Gazel 1567

Mısra: 8

Bir yere kapanıp
dışarıya çıkmadan
ibâdetle meşgul olma.
Bir kadeh meyden
irışür 'ışk eri bir
menzile

Zāhid-i şadsāle
ırmez çekse yüz
biñi'tikāf

i'tikāfçekdüñ-ise:

1. i'tikāfçekdüñ-ise:

Gazel 1568

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Kendini ibadete

vermek.

Zāhidā 'ucb-ıla ger
sen çekdüñ-ise
i'tikāf

Ben dahıkünc-i
hārābāt içre oldum
mu'tekif

i'tikāf ide:

1. i'tikāfide: -e

Gazel 1556

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Bir yere kapanıp

dışarıya çıkmadan

ibâdetle meşgul olma.

Kim der-i cānāndan
ide i'tikāf

Menzili

cennetdüranuñbī-

hilāf

i'timād itme:

1. i'timād itme:

Gazel 1635

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

İnanmak,

güvenmek.

Dilberüñ mihrin
görüp itme

Muhibbī'timād

Hātır-ı 'āşık gibi bir
kaşrdurbünyadı yok

2. i'timād itme: -me

Gazel 1980

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Güvenmek.

Virme dil

dehreMuhibbī itme

añai'timād

Virüriseñ seni eyler

ğuşsa ile pāy-māl

itmeve-bilsem haz:

1. itmeve-bilsem haz:

Gazel 1503

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Hoşlanmamak,

zevk duymamak.

'Acebmidüriderse

dil gam u derd ü

belādanhaz

Kim ola itmeve-

bilsem

kađimīaşināndanhaz

itmez idi:

1. itmez idi: -mez, -idi

Gazel 1536

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Etmek, eylemek.

Olmasa pervānenüñ

başında sevdā-

yıçerāğ

İtmez idi

kendüziniyakmagar

e'y-i çerāğ

ittifakevlemislerdür:

1.
ittifakeylemişlerdür:-
mişlerdür

Gazel 1617

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

İttifak etmek, birlik

olmak.

Hayr iden hayrın
bulur şerden
gerekdürictināb
Kim bu sözde
eylemişlerdür ulular
ittifāk

ittisāl:

1. **ittişālin:-in, -**

Gazel 1883

Mısra: 4

(Ar.)

*Yakınlık,yanyana
gelme.*

Künc-i
halvetdegözün
yaşın dök istiğfāra
gel
Cidd ü cehd eyle
bulasın
ittişālındōstuñ

iver:

1. **iver:**

Gazel 1977

Mısra: 9

Girişmek,

*kalkışmak; çabuk
davranmak.*

İztırāb eyler
Muhibbīgörmegeyü
zin iver
N'eylesün elde
degüldünztırāb ister
gönül

iy:

1. **iy:**

Gazel 1506

Mısra: 1

"Ey" seslenme

edatı.

Olmasa
meygünlebünıydöst
şekkerden ne haz
Ruğlaruñ olmasa
gülşende gül-i
terden ne haz

2. **iy:**

Gazel 1506

Mısra: 9

"Ey" seslenme

edatı.

İyMuhibbī bil
zahırerüy-ı
zerdüñleyaşuñ
Var vebālıhayrı yok
bu sım-ile zerden
ne haz

3. **iy:**

Gazel 1507

Mısra: 10

"Ey" seslenme

edatı.

Çok
yimedünyāna`ımin
olmayasın imtilā
İyMuhibbīsoñradan
itdürdüğükaydan ne
haz

4. **iy:**

Gazel 1509

Mısra: 1

"Ey" seslenme

edatı.

Olmasa
meygünlebünıydöst
şekkerden ne haz
Ruğlaruñ olmasa
gülşende gül-i
terden ne haz

5. **iy:**

Gazel 1509

Mısra: 9

"Ey" seslenme

edatı.

İyMuhibbī bil
zahırerüy-ı
zerdüñleyaşuñ
Var vebālıhayrı yok
bu sım-ile zerden
ne haz

6. **iy:**

Gazel 1512

Mısra: 1

"Ey" seslenme

edatı.

Fāriğ ol gel eyleme
dünyāičüniy dil
nizā'
Hāşıl itmezsin sen
andan nesne
hıçillāşudā'

7. **iy:**

Gazel 1512

Mısra: 10

"Ey" seslenme

edatı.

Gāh olur
meyhāreler eyler
şarāb u ābı cem'
İyMuhibbīzidd iken
itdi su āteşictimā'

8. iy:

Gazel 1514

Mısra: 1

"Ey" seslenme

edati.

Şevk-i

ruhsârũñlayanupyak

ıleriyyâr şem'

Oı sebebdeñdür ki

olur şubhõlmcazâr

şem'

9. iy:

Gazel 1515

Mısra: 8

"Ey" seslenme

edati.

Beli gelmez

hayâledikkatiko

Kılma iy dil

iñenmuñâletama'

10. iy:

Gazel 1516

Mısra: 5

"Ey" seslenme

edati.

Afitâb-ı

dehriymâhum görür

her gün zevâl

Qâdir olmaz 'ıřkuñı

bir zerre dilden ide

kam'

11. iy:

Gazel 1516

Mısra: 9

"Ey" seslenme

edati.

İyMuñibbiniçe bir

feryâd u zârı idesin

Saht-dil olan tutar

mı hiçferyâduña
sem'

12. iy:

Gazel 1520

Mısra: 10

"Ey" seslenme

edati.

Bezm-i hüsniñde

görüñ dil âteşin

dilber didi

İyMuñibbî pes ne

hâcetdüñmeñ-i

devrâna şem'

13. iy:

Gazel 1523

Mısra: 15

"Ey" seslenme

edati.

İydöñsenüñyâduña

ben niçeyanaram

Lutf eyle beni bir

gice it imtiñâmı

şem'

14. iy:

Gazel 1524

Mısra: 1

"Ey" seslenme

edati.

Mihr-i

ruhsârũñgöñmişdür

megeriyyâr şem'

Odlara

yanupfirâkuñdanolu

pdurzâr şem'

15. iy:

Gazel 1524

Mısra: 13

"Ey" seslenme

edati.

İyMuñibbî yan

yakıl derdüñiammâ

söyleme

Niçe yanar oda gör

hiç eylemez güftâr

şem'

16. iy:

Gazel 1525

Mısra: 9

"Ey" seslenme

edati.

İyMuñibbîâh kim

zülfi-i perîşânın

görüñ

Dil perîşânoldivü

olmadı

hergizmüctemi'

17. iy:

Gazel 1528

Mısra: 4

"Ey" seslenme

edati.

Ayagında bendi var

başında 'ıřkuñâteşi

Meclis içre iyperî

olsa ne tañdîvâne

şem'

18. iy:

Gazel 1530

Mısra: 9

"Ey" seslenme

edati.

İyMuñibbî

'arziderse

'ârîzincânâneger

Minnet idüp mihr ü

mehgelüp ala andan

şu'a'

19. iy:

Gazel 1533

Mısra: 5

"Ey" seslenme

edatı.

Deyrûn içre her
gicetâşubha dek
iymuğbeçe
Eksük olmaz
âhumodindanañaher
gizçerâğ

20. iy:

Gazel 1534

Mısra: 2

"Ey" seslenme

edatı.

Eşküm akar su
elifler
servlerdürlâledağ
İysehîservümyiridür
eyler-iseñgeşt-i bâğ

21. iy:

Gazel 1535

Mısra: 13

"Ey" seslenme

edatı.

İyşanemsensüzeger
sorsañMuhibbîhâlin
i
Gözde nem başında
sevdâ dilde
âteşsinedağ

22. iy:

Gazel 1536

Mısra: 3

"Ey" seslenme

edatı.

Niçeye dek
çekelümiydöst bu
hicrânşebin

‘Arızuñlarüşen it
itdüñtemennâ-
yıçerâğ

23. iy:

Gazel 1536

Mısra: 10

"Ey" seslenme

edatı.

Şem'-i ruhsârına
kılmış zülfini ol
mehnikâb
İyMuhibbî yok
siyâholduğivâlâ-
yıçerâğ

24. iy:

Gazel 1538

Mısra: 7

"Ey" seslenme

edatı.

Hâcetdegül bu
hâne-i
hicrânaiyrefik
Yakma bu
şebînemolupdurañ
açerâğ

25. iy:

Gazel 1539

Mısra: 8

"Ey" seslenme

edatı.

KaluridümHızr gibi
tâkıyâmethaşre dek
İymesîhâiçebilesem
leblerüñden bir
ayağ

26. iy:

Gazel 1541

Mısra: 8

"Ey" seslenme
edatı.

Gelmese türûñ
açılmaz dil-i pür
derd-i gamı
Eyleme tür-i
müjeden beni
iydöstrag

27. iy:

Gazel 1542

Mısra: 5

"Ey" seslenme

edatı.

İstemeseñiygöñül
‘ırzuñsenüñyıkıldug
ın
Sen sen ol gel
degme bir kişi ile
eyleme lâğ

28. iy:

Gazel 1543

Mısra: 9

"Ey" seslenme

edatı.

İyMuhibbîañgünâh
uñtevbeye gel
tevbeye
Olasın
maşşergünindehalk
içinde yüziag

29. iy:

Gazel 1545

Mısra: 9

"Ey" seslenme

edatı.

İyMuhibbî bu
cihânda kim ki
‘uzlet isteye
Varlığından ol

gerekdür eyleye
evvel ferâğ

30. iy:

Gazel 1548

Mısra: 5

"Ey" seslenme

edatı.

Ġayra atma
iykemân-
ebrûhadeng-i
ğamzeñi
Sînemeydânındaçün
kim eyledüm ben
dil hedef

31. iy:

Gazel 1549

Mısra: 9

"Ey" seslenme

edatı.

İyMuhibbî her
sözün bir gevher-i
yek-dânedür
Kıymetin bilmez
eline virme eylersin
telef

32. iy:

Gazel 1550

Mısra: 10

"Ey" seslenme

edatı.

Kıblehaqqıhacc-ı
ekberdürsaña
İyMuhibbîküyünü
eyle tavâf

33. iy:

Gazel 1551

Mısra: 10

"Ey" seslenme

edatı.

Mâni' olur gün
yüzinebakmaga
Ebr gibi iyMuhibbî
kara zülf

34. iy:

Gazel 1555

Mısra: 9

"Ey" seslenme

edatı.

İyMuhibbî kimseye
keşf olmadı esrâr-ı
'ışk
Müşkilihallitmeyüp
'aklolmuş-iken mû-
şikâf

35. iy:

Gazel 1556

Mısra: 9

"Ey" seslenme

edatı.

İyMuhibbî gözle
istignâyüzün
Nite kim gözler anı
'Ankâ-yıKâf

36. iy:

Gazel 1557

Mısra: 7

"Ey" seslenme

edatı.

Mescid-i
hüsneirdükiy dil
eyle iktidâ
Uy
imâmaçeşmidürmüj
gânlarolmuş anda
şaf

37. iy:

Gazel 1558

Mısra: 5

"Ey" seslenme
edatı.

La'l-i
nâbuñyâdınaFerhâd
-veşiygonca leb
Küh-ı ğamda var
niçehünincigerler
her taraf

38. iy:

Gazel 1561

Mısra: 13

"Ey" seslenme

edatı.

İyMuhibbîğötürürsi
n dün ü gün bâr-ı
ğamı
Âferînsañatahammü
lidemezdiañaKâf

39. iy:

Gazel 1563

Mısra: 5

"Ey" seslenme

edatı.

İy kaşı ya
durmadan at sen
bañağamz okların
Key ulu devlet-
durur aña ola bu dil
hedef

40. iy:

Gazel 1565

Mısra: 3

"Ey" seslenme

edatı.

İydösteger eyler-
iseñzülfünüçevgân
Ben
dañıkılambaşumıme
ydâna tekellüf

41. iy:

Gazel 1565

Mısra: 7

"Ey" seslenme

edati.

Olsañn'olaiyhür-ı
behişt bendeye
mihmân
Hün-ıla tolu eldeki
peymâne tekellüf

42. iy:

Gazel 1565

Mısra: 10

"Ey" seslenme

edati.

Virdi yoluñacân u
dili çünkiMuhibbî
İydöst buyur
dîdeñirindâna
tekellüf

43. iy:

Gazel 1569

Mısra: 7

"Ey" seslenme

edati.

Hüsnüñiiymah-rû
bir kez temâşâ
eyleyen
Diye taḥsîn ü
hezârânâferinleryâl
aḫîf

44. iy:

Gazel 1570

Mısra: 9

"Ey" seslenme

edati.

Āteş-i
'ışkayanarduñiyMu
hibbî ser-te-ser
Hün-ı

bagrumgözlerümde

n dökme bārân-ı

'ışk

45. iy:

Gazel 1574

Mısra: 9

"Ey" seslenme

edati.

İyMuhibbî
'âşıkunfahırımelâme
tolduğı
Gözlemez nāmüs u
'arı ol olur rüsvâ-yı
'ışk

46. iy:

Gazel 1576

Mısra: 10

"Ey" seslenme

edati.

Râh-ı
miñnetdepâymalolis
ar
İyMuhibbî olan
fütâde-i 'ışk

47. iy:

Gazel 1577

Mısra: 6

"Ey" seslenme

edati.

Cilvesin görmek
dilerseñ ol gül
endâmuñ yine
Gülşen ü bağ içre
iydil cilve-i ṭāvüsa
bak

48. iy:

Gazel 1577

Mısra: 7

"Ey" seslenme

edati.

İyṭabîbâ ol mesîhî-
demden olmazsa
'ilâc
Fâyide yok günde
biñ kez ṭıbb-ı
Cālînüsa bak

49. iy:

Gazel 1578

Mısra: 1

"Ey" seslenme

edati.

Lâlezâroldı
çemenler
iygönülşahrâya bak
Kendüzingülşendez
eyn itmiş gül-i
ḫamrâya bak

50. iy:

Gazel 1578

Mısra: 10

"Ey" seslenme

edati.

Jeng-i ğamdan gel
ḫalâş eyle
gönülmir'âtını
İyMuhibbîṭarf-ı
gülşen kıl mey-i
şahbâya bak

51. iy:

Gazel 1579

Mısra: 13

"Ey" seslenme

edati.

İyMuhibbîġâfil
olma bu felekden
kıl ḫazer
Pâdişâh-ı dehr iken

gör n'eylediDārā'ya
bak

52. iy:

Gazel 1585

Mısra: 9

"Ey" seslenme

edatı.

İytabīb-i dil buyur
hālümnedürşāficevā
b
HastalarçokdurMuğ
ibbī gibi bir bīmār
yok

53. iy:

Gazel 1586

Mısra: 9

"Ey" seslenme

edatı.

İyMuğibbī cilve
eyler mäh-rūlar her
taraf
Reşkdencān yandı
gördiŝāh-ı hūbān
anda yok

54. iy:

Gazel 1589

Mısra: 1

"Ey" seslenme

edatı.

Beñzemez bir
mūyuñaiydöstLeylī
sence yok
KaysaMecnūndidile
rmecnūnlık içre
bence yok

55. iy:

Gazel 1589

Mısra: 9

"Ey" seslenme
edatı.

Zikridersindūzağıiy
zāhid-i bārid-nefes
Dūzağ-ı hicrān gibi
'ışk ehline işkence
yok

56. iy:

Gazel 1589

Mısra: 14

"Ey" seslenme

edatı.

Zūr-ı bāzūsıyla
'ıŝkuñ kimseler
tutışmaya
İyMuğibbī cümle-i
'uŝŝākda ol pence
yok

57. iy:

Gazel 1591

Mısra: 9

"Ey" seslenme

edatı.

İyMuğibbīruğlarında
anbūalur her hār u
hes
Bir naşib andan
n'ičün ben bülbül-i
pür-zāra yok

58. iy:

Gazel 1593

Mısra: 5

"Ey" seslenme

edatı.

İy güzeller
ŝāhıpāyuñasenüñisā
riçün
La'l-ile ben
hāzırtdüm iki
çeşmümdentabağ

59. iy:

Gazel 1593

Mısra: 9

"Ey" seslenme

edatı.

Leylüzülfini görüp
didüm ki iyārām-ı
cān
Ben anuñsevdā-y-
ılamecnūniyam
boynuma dak

60. iy:

Gazel 1593

Mısra: 12

"Ey" seslenme

edatı.

Bu
Muğibbīhastayihicr
ānŝebindeañmaduñ
İytabīb-i dil iriş kim
cānda kaldı bir
ramağ

61. iy:

Gazel 1597

Mısra: 5

"Ey" seslenme

edatı.

Gördükçe beni
iydöstbiğāne gibi
bakduñ
Kāŝ olmayaydı
hergizsenüñleāŝināl
ıç

62. iy:

Gazel 1598

Mısra: 9

"Ey" seslenme

edatı.

İy saçı
leylîMuhibbîoldıme
cnūnuñsenüñ
Zülfüññzencîrinilu
tfeyleyüpboynında
k

63. iy:

Gazel 1599

Mısra: 14

"Ey" seslenme

edatı.

Nev-'arūs-ı hüsine
aldanma
dünyâbîvedür
İyMuhibbîmerd
olan itmez zen-i
mekkâraşevk

64. iy:

Gazel 1603

Mısra: 10

"Ey" seslenme

edatı.

Ehl-i 'ışk ister
melâmet bil
selâmetden kaçar
İyMuhibbî 'âşıkun
adıyla san u 'ârı
yok

65. iy:

Gazel 1606

Mısra: 7

"Ey" seslenme

edatı.

Hastadurküyuñdaya
turiytabî-i dil
meded
Bir cevâb eyle
lebüñdengelsün ol
bîmâraşevk

66. iy:

Gazel 1606

Mısra: 11

"Ey" seslenme

edatı.

İyMuhibbîmerd-
iseñ gel vir bu
dünyâyaçalâk
Bilmeyüp gösterdi
çoklar bu zen-i
mekkâraşevk

67. iy:

Gazel 1611

Mısra: 9

"Ey" seslenme

edatı.

Hâzer eyle gözüm
yaşından iydöst
Gelürseyloldı kan-
ıla bulanık

68. iy:

Gazel 1612

Mısra: 9

"Ey" seslenme

edatı.

İyMuhibbîemr-i
Haqqı tut çıkma
şer'den
İster iseñrüz-ı
mağşerde olasın
yüzi ak

69. iy:

Gazel 1613

Mısra: 9

"Ey" seslenme

edatı.

Yüri var küy-ı
muğânaiyMuhibbî
sür yüzüñ
Saña ne yüzden

irâdetlevürürüşâda
bak

70. iy:

Gazel 1616

Mısra: 3

"Ey" seslenme

edatı.

Saña düşmez idesin
iy dil 'işyân u gürür
Çün seni bilmez
misin bir
kaşredenhalkitdiHa
k

71. iy:

Gazel 1617

Mısra: 9

"Ey" seslenme

edatı.

İyMuhibbî koma
elden dut
şerî'atdâmenin
İster iseñrüz-ı
mağşerde ola
tâyüzüñ ak

72. iy:

Gazel 1620

Mısra: 9

"Ey" seslenme

edatı.

İyşabâyârenedeñç
görmedi şubh-ı
vişâl
Kalmış
zulmetşebindeişide
nlerden ırak

73. iy:

Gazel 1622

Mısra: 1

"Ey" seslenme
edati.
Nedürimem bu
miskîne sitem cevri
ü cefâ kılmak
Beni yâdeyleyüp
her dem raķîbiâşinâ
kılmak

74. iy:
Gazel 1622
Mısra: 3
"Ey" seslenme

edati.
Devâçünâhiritmezd
ün bu derde iytabîb-
i dil
Ne idi yâ beni evvel
bu derde mübtelâ
kılmak

75. iy:
Gazel 1623
Mısra: 9
"Ey" seslenme

edati.
Görmek olmaz
iyMuhibbîçünkü ol
meh-pâreyi
Ruĥlarışevkıyle her
şebbedrolmuş aya
bak

76. iy:
Gazel 1624
Mısra: 9
"Ey" seslenme

edati.
İyMuhibbîserv gibi
ol ta'alluķdanberî
Gülşen içre şâd u
ĥandân yürür ol
âzâde bak

77. iy:
Gazel 1627
Mısra: 13
"Ey" seslenme

edati.
İyMuhibbî yüz
çevürmesîneñi eyle
siper
Kaşı yayından
atuban eylese
müjgânın ok

78. iy:
Gazel 1628
Mısra: 7
"Ey" seslenme

edati.
İyyâr-ı mihrîbân gül
gibi gel eyle beni
şâd
Dil
bübülinerâĥmkılup
âh u zâra bak

79. iy:
Gazel 1629
Mısra: 5
"Ey" seslenme

edati.
İygöñül 'Anķâ-
yıĶâf ol var
ķanâ'atĶafına
Ħırş-ılakendüñi
atma ġurrât içre
tavuk

80. iy:
Gazel 1630
Mısra: 1
"Ey" seslenme

edati.

Gülşen-i ĥüsnindeiy
dil ol ķad-i bâlâya
bak
Serv[i] nisbet
eyleme inşâf kıl
'alâya bak

81. iy:
Gazel 1630
Mısra: 3
"Ey" seslenme

edati.
Şadhezârânĥüb-rüiy
dil temâşâisteseñ
Cângözi görür
cemâl-i yâr[1] aç
her câya bak

82. iy:
Gazel 1631
Mısra: 9
"Ey" seslenme

edati.
İyMuhibbî her ķişı
'iyy ile
göñlinĥoşider
Beni gör kim
içerem ancak
hemâncâm-ı firâķ

83. iy:
Gazel 1632
Mısra: 3
"Ey" seslenme

edati.
Yüzüme
baksâñiymeh-rü
'ayân olur
sañâĥâlüm
Bañaderdümi
söyletme
beyânaçünküĥacet
yok

84. iy:

Gazel 1634

Mısra: 9

"Ey" seslenme

edatı.

İygönül aldanma
sakın bu felek bir
hoğkabāz
Her nefes
biñdürülü'bingöste
rür ol bāzi çok

85. iy:

Gazel 1635

Mısra: 7

"Ey" seslenme

edatı.

Gülşen-i
hüsinekarşuyi dil
arturnāleñi
Dimesünler bülbül-i
şüridenünferyadı
yok

86. iy:

Gazel 1638

Mısra: 3

"Ey" seslenme

edatı.

Egercürm ise
'āşıklıkyanuñdaiyke
mānebrū
Sen alduñcebr-ile
göñlinanuñçendāng
ünāhı yok

87. iy:

Gazel 1638

Mısra: 9

"Ey" seslenme

edatı.

Felekdenyücedürka
şruñegerçiiykamert
al'at
Sanursın 'āşıkuñ
elde kemend-i dūd-ı
āhı yok

88. iy:

Gazel 1639

Mısra: 7

"Ey" seslenme

edatı.

İy müneccim
bilemezsin ol
mehüñmāhiyyetin
Āfitābakarşu dut
biñkerreusturlāba
bak

89. iy:

Gazel 1639

Mısra: 13

"Ey" seslenme

edatı.

İyMuḥibbīcāmi'-i
hüsintemāşāiderek
Kudret ile ḥalk olan
ol kaşları miḥrāba
bak

90. iy:

Gazel 1641

Mısra: 1

"Ey" seslenme

edatı.

Boynuñazencir-i
'ışkıy dil-i
dīvānedak
Cānuñıpervāne-
veşşem'-i muḥabbet
içre yak

91. iy:

Gazel 1641

Mısra: 3

"Ey" seslenme

edatı.

İñleiy dil derd-ile
tāçınlasun tas-ı
felek
Aglaiyçeşmüm
dem-ā-dem su gibi
her yaña ak

92. iy:

Gazel 1641

Mısra: 4

"Ey" seslenme

edatı.

İñleiy dil derd-ile
tāçınlasun tas-ı
felek
Aglaiyçeşmüm
dem-ā-dem su gibi
her yaña ak

93. iy:

Gazel 1642

Mısra: 3

"Ey" seslenme

edatı.

Niçe bir yoldan
saparsın
iygönülünşāfa gel
Gir şırāt-ı
müstakīmeçünsañae
mritdiḤağ

94. iy:

Gazel 1642

Mısra: 5

"Ey" seslenme

edatı.

Aglaiyçeşmaglatā
kim yuyasın

‘iřyānuñı
İñleiy dil iñle her
dem başuñı taşlara
kak

95. iy:

Gazel 1642

Mısra: 6

"Ey" seslenme

edatı.

Aglaiyeçřmaglatā
kim yuyasın
‘iřyānuñı
İñleiy dil iñle her
dem başuñı taşlara
kak

96. iy:

Gazel 1645

Mısra: 5

"Ey" seslenme

edatı.

Ėamzeñ geleli
sīnemeiyruh-ı
revānum
CānmurĖıdađı
durmaya sındı
kafesūm yok

97. iy:

Gazel 1645

Mısra: 7

"Ey" seslenme

edatı.

İydōst seni
gōrdigōññürüz-ı
ezelde
Sevdi seni dil
sevmeye
Ėayrısevesūm yok

98. iy:

Gazel 1651

Mısra: 6

"Ey" seslenme

edatı.

MelāhatMıřırdurla’l
üñ sorarsam
tañmıdurtekrār
Lebūñşehdineiyemeh
-rū bedel Ėand-i
mükerrer yok

99. iy:

Gazel 1653

Mısra: 9

"Ey" seslenme

edatı.

İy saçı
leylāMuħıbbīoldıM
ecnūndan beter
Boynuma zencīr-i
zūlfūñ tak dil-i
şeydāya bak

100. iy:

Gazel 1654

Mısra: 11

"Ey" seslenme

edatı.

İyMuħıbbī gizleme
fāşoldı ‘ıřkuñ
‘āleme
Çehresinden
bellūdürçün
‘āşıkuñāsār-ı ‘ışk

101. iy:

Gazel 1655

Mısra: 3

"Ey" seslenme

edatı.

Ka’be-i
vařlairerdükiygōññül
Ėat’ eyleseñ
Deşt-i

hicrānuñvelīkinħad
di yok pāyānı yok

102. iy:

Gazel 1655

Mısra: 9

"Ey" seslenme

edatı.

İyMuħıbbīħūblarda
var iken zūlf ü
zeğan
Anlara kimdür
diyen kim bendi
yok zindānı yok

103. iy:

Gazel 1656

Mısra: 8

"Ey" seslenme

edatı.

Gözüm yaşı revān
olsun nigārābāĖ-ı
ħüsñünde
Salın her
yañaiyservüm düşer
sañāħurāmānlık

104. iy:

Gazel 1656

Mısra: 11

"Ey" seslenme

edatı.

Lebūñzikrindeniy
dilber be-Ėāyet
mest iken gōññlüm
Ėubār-ı Ėatıñı
gōrdüm
irişdibañāħayrānlık

105. iy:

Gazel 1657

Mısra: 5

"Ey" seslenme
edati.

Burqa' uñkeşfeyledü
ñyüzüñdeniyşâh-ı
rüsül
Heybetüñden on
sekiz biñ
'âlemitdiler 'arâk

106. iy:

Gazel 1657

Mısra: 9

"Ey" seslenme

edati.

ÏyMuħıbbı̄bı̄hı̄dı̄pañ
dukça bu 'ıŝyānuñı
Lerze gelür cisme
sanki bād-ıladıtrer
varak

107. iy:

Gazel 1658

Mısra: 1

"Ey" seslenme

edati.

Sañabeñzeriy
melek-rücennetü'l-
me'vāda yok
Bir benüm tek
'āŝıq-ı dil-ħaste de
dünyāda yok

108. iy:

Gazel 1658

Mısra: 7

"Ey" seslenme

edati.

Āŝıkārebüŝeñı̄hsāni
dersinişanem
Bir 'acebsırdur ki
eydürsinbañatenhād
a yok

109. iy:

Gazel 1659

Mısra: 8

"Ey" seslenme

edati.

Zülfıniārāyış itmiş
ħällerzeyn eylemiş
Kim gören
diriygöñül bu vech-
ile tezyine bak

110. iy:

Gazel 1660

Mısra: 7

"Ey" seslenme

edati.

Şadhezārāñhübıııy
dil ger
temāŝāıteseseñ
Rüşen eyle
cāngözıniyāri gör
her cāya bak

111. iy:

Gazel 1660

Mısra: 9

"Ey" seslenme

edati.

ÏyMuħıbbı̄baña bir
ħıl'atgeyürdişâh-ı
'ışk
Dāğumı gör ol
kumāŝüstindekitam
ğāya bak

112. iy:

Gazel 1661

Mısra: 7

"Ey" seslenme

edati.

Cemmāŝeşmüñıııyd
öŝt ser-fitnesi
zamānuñ

Ğamzeñde yok
terahħüm göz göre
āfet ancak

113. iy:

Gazel 1663

Mısra: 9

"Ey" seslenme

edati.

ÏyMuħıbbı̄māni'
olsa pırehenvuşlat
demi
Anı bir āh-ıla yak tā
olsun ol arada yok

114. iy:

Gazel 1664

Mısra: 6

"Ey" seslenme

edati.

Çeşm-i 'āŝık gibi
olmuş her taraf sular
revān
Ïygöñülşürıdelikeyy
āmıdurşahrāya bak

115. iy:

Gazel 1664

Mısra: 13

"Ey" seslenme

edati.

ÏyMuħıbbı̄dehr
elinden her biri
eyler fığān
Aç
ħaķıķatçeşminiķānū
n u çeng ü nāya bak

116. iy:

Gazel 1665

Mısra: 1

"Ey" seslenme

edati.

Sanma iyşeh kim
kapuñdanālevüferyā
d yok
Hey ne
zālimsinsenüñbeñze
rkatuñdadād yok

117. iy:

Gazel 1667

Mısra: 9

"Ey" seslenme

edatı.

İyMuhibbī 'ālem
içre aña
'āşıklıkharām
Bu melāmetküyü
içre olmaya rüsvā-
yü 'ışk

118. iy:

Gazel 1669

Mısra: 9

"Ey" seslenme

edatı.

İyMuhibbīgarra
olma revnaķına
'ālemüñ
Saña bu 'ibret yiter
kim
kandadırDārāyü
bak

119. iy:

Gazel 1670

Mısra: 7

"Ey" seslenme

edatı.

Hāk-i pāy oldum
yolındaişabāluţf it
götür
Küy-ı dildāra ilet
bi'llāhyatur ol
gerde bak

120. iy:

Gazel 1673

Mısra: 6

"Ey" seslenme

edatı.

Pādişāh-ı 'ışkolduñ
eyle āhumdan 'alem
Leşkerüñdürüygöñül
gözyaşu sol u saga
bak

121. iy:

Gazel 1676

Mısra: 7

"Ey" seslenme

edatı.

Cānumageçdimüjeñ
hañçerüñrüh-ı
revān
Bir nażar eyle
elüñdegörinen kan
ancak

122. iy:

Gazel 1677

Mısra: 10

"Ey" seslenme

edatı.

Baħr-ı eşkümden ne
mümkin Kurtıla dil
zevraķı
İyMuhibbīeşek-i
çeşm içre olan
girdāba bak

123. iy:

Gazel 1678

Mısra: 8

"Ey" seslenme

edatı.

Çüngenc-durur
vaşlinigāruñ ele

girmez
İy dil talebin
eyleme
vīrānedegülseñ

124. iy:

Gazel 1679

Mısra: 4

"Ey" seslenme

edatı.

Yüzüne kanını
sürdüñbeñzer ol
şüridenüñ
Haıyır kılmaz iy gül-
i tersā ki kanı
bülbülüñ

125. iy:

Gazel 1679

Mısra: 9

"Ey" seslenme

edatı.

İyMuhibbīgörinen
güller
degülgülzārda
Saçılıpdur bil ki
çeşm-i hün-
feşānıbülbülüñ

126. iy:

Gazel 1681

Mısra: 1

"Ey" seslenme

edatı.

İytabīb-i dil bu ben
dil-
haşteyiyādeyledüñ
Kurtarupderd ü
belādangamdanāzād
eyledüñ

127. iy:

Gazel 1681

Mısra: 10
"Ey" seslenme
edatı.
Kāhadönmişdürza'ī
foldıMuhibbī 'ışk-
ıla
İygönülāh itme
yoḥsa anı
berbādeyledüñ

128. iy:
Gazel 1684
Mısra: 4
"Ey" seslenme
edatı.
Ka'be-i küyuñ
müyesser
oldıçünitdümṭavāf
Farzdurelbeddeiy dil
cānuñıqurbān gerek

129. iy:
Gazel 1684
Mısra: 5
"Ey" seslenme
edatı.
İster-istem iyṭabīb-i
dil n'ola senden
cevāb
Her kimüñ kim
derdı var lā-
būdañadermān
gerek

130. iy:
Gazel 1684
Mısra: 9
"Ey" seslenme
edatı.
Cāna kalma
iyMuhibbīmerd-i
meydān ol yūri
Kişiyē

añilmagaāḥirde ad u
san gerek

131. iy:
Gazel 1687
Mısra: 6
"Ey" seslenme
edatı.
Dir-iseñdimāğ-ı
'ālemeger tola
müṣg-ile
İyzühre-çehre şāne
ile tara perçemüñ

132. iy:
Gazel 1688
Mısra: 5
"Ey" seslenme
edatı.
İy gönül ister-iseñ
būlbül-i güyā olaym
Baña bir serv-i
sehī-ḳadd ü
ruḥıverd gerek

133. iy:
Gazel 1688
Mısra: 9
"Ey" seslenme
edatı.
İyMuhibbī nite kim
'ışk-
ılamümtāzolduñ
Ḥüsn-ile zūlfine dil
bagladuğuñferd
gerek

134. iy:
Gazel 1689
Mısra: 5
"Ey" seslenme
edatı.

'İşkmeydānındaıy
dil olalı sen
pehlevān
Vāmıḳ u Ferhād u
Mecnündurmiyāngī
rūñsenüñ

135. iy:
Gazel 1690
Mısra: 5
"Ey" seslenme
edatı.
Nev-bahār-ı
ḥüsnüñañupdidümi
yārām-ı cān
Kanluyuşumlacihān
ılālezār itsem gerek

136. iy:
Gazel 1690
Mısra: 9
"Ey" seslenme
edatı.
İyMuhibbī 'āriḫe bir
ḥırḳavü bir güşebes
'Ārifem ben de
ikisin iḥtiyār itsem
gerek

137. iy:
Gazel 1691
Mısra: 9
"Ey" seslenme
edatı.
İyMuhibbīnazmum
anazm ehli çün baş
indürür
Ben
daḥşı'rümKemāliyl
eḤucend itsem
gerek

138. iy:

Gazel 1693

Mısra: 5

"Ey" seslenme

edatı.

Gün yüzün göster
vefâ kıl
'ahdüñeybî-vefâ
Hiç düşer mi
va'deyi terk
eyleyüp hoş
eylemek

139. iy:

Gazel 1700

Mısra: 9

"Ey" seslenme

edatı.

İyMuhibbî'ali' el
virmezsitäreñ yok
gibi
Senün-ile yıldızı
barışmaz ol meh-
pärenün

140. iy:

Gazel 1703

Mısra: 7

"Ey" seslenme

edatı.

Zülfünîyusam gül-
âb-ı eşküm-ile
iysanem
Bil daħırevnağ
bulur gitmeye
andan bü-y-ı müşg

141. iy:

Gazel 1704

Mısra: 9

"Ey" seslenme

edatı.

İyMuhibbî gerçi

kim meddâhıçokdur

ol şehün

Şadmân ol özüñi ol

cem'edâhıleyledük

142. iy:

Gazel 1705

Mısra: 11

"Ey" seslenme

edatı.

Hazer kıl
çeşmimüjgânındani
y dil
Giriz eyler kişi
görse şaf-ı ceng

143. iy:

Gazel 1708

Mısra: 9

"Ey" seslenme

edatı.

İyMuhibbîbezm-i
ğamdapışkeşderd
ehline
Hün-ı dilden
gözlerünle iki tolu
şşe çek

144. iy:

Gazel 1713

Mısra: 1

"Ey" seslenme

edatı.

Berg-i gülden
tâzedüriydöstruhsâr
uñsenün
Servi pest itmiş
durur
gülşendereftâruñsen
ün

145. iy:

Gazel 1713

Mısra: 5

"Ey" seslenme

edatı.

Hâk-i pâyuñarevân
olmazdı iyserv-i
revân
Gözlerüm yaşı ger
olmasa
hevâdâruñsenün

146. iy:

Gazel 1713

Mısra: 9

"Ey" seslenme

edatı.

İyMuhibbî lebleri
zıkrin mükerrer
eyledün
Anuñ-
ıçunoldışırınnazm u
eş'âruñsenün

147. iy:

Gazel 1714

Mısra: 4

"Ey" seslenme

edatı.

Gülşen-i
hüsnüñekarşugicele
r bülbül gibi
İyyüzi gül taseher
bu âh u zârumdur
gerek

148. iy:

Gazel 1714

Mısra: 5

"Ey" seslenme

edatı.

Gözlerün yaşımı iy
dil dökme

teskīnolmasun
Sīnem içre sūziş-i
‘ışk-ılanārumdur
gerek

149. iy:

Gazel 1714

Mısra: 9

"Ey" seslenme

edati.

İyMuhibbībī-
vefālar sevmeden
gel fāriğ ol
İki
‘ālemdesañaperverd
igārumdur gerek

150. iy:

Gazel 1717

Mısra: 1

"Ey" seslenme

edati.

Var ol iyeşkevvēlā
bu sīnemi al
eyledūñ
Yiresalduñsoñradan
kendūñipā-
māyleyēdūñ

151. iy:

Gazel 1718

Mısra: 3

"Ey" seslenme

edati.

Virmeağyār eline
dāmenūñiydōst
sakın
‘Ākıbet gül gibi
çākolmaya
tāpīrehenūñ

152. iy:

Gazel 1718

Mısra: 7
"Ey" seslenme
edati.

Budur
iydōstgüzellikdevef
ākā’idesi
Dōkesin yirlere
kanın seni
cāndansevenūñ

153. iy:

Gazel 1719

Mısra: 1

"Ey" seslenme

edati.

Alduñelūñeydōstfīr
-ile çūnkemānuñ
Şahrā-yı dilde
dikdüm olsun bu dil
nişānuñ

154. iy:

Gazel 1721

Mısra: 5

"Ey" seslenme

edati.

Boyaduñ kan-
ılaydīde yine
pīrehenūñ
Bilmezemn’oldısañ
a yine tolu kan
olduñ

155. iy:

Gazel 1722

Mısra: 9

"Ey" seslenme

edati.

Vaşluña ire
Muhibbīdidümiyārā
m-ı cān
Didiyybī-çäre bu

fıkr-i
muñālūñdürsenūñ

156. iy:

Gazel 1722

Mısra: 10

"Ey" seslenme

edati.

Vaşluña ire
Muhibbīdidümiyārā
m-ı cān
Didiyybī-çäre bu
fıkr-i
muñālūñdürsenūñ

157. iy:

Gazel 1723

Mısra: 5

"Ey" seslenme

edati.

Gelse
fīrūñiykemān-eburū
bulur cānumferah
Sīnem içre her biri
bir yādigār olmak
gerek

158. iy:

Gazel 1723

Mısra: 9

"Ey" seslenme

edati.

İyMuhibbī ger
dilerseñşi’rūñirengī
n ola
Fıkr ü zikrūñ her
nefesdela’l-i yār
olmak gerek

159. iy:

Gazel 1725

Mısra: 9

"Ey" seslenme
edati.

Bezm-i
gamdaiyMuhibbîgic
elertâşubha dek
Nây-veşnâlişler
eyler bu dil-i
nâlümgörün

160. iy:

Gazel 1726

Mısra: 5

"Ey" seslenme

edati.

Gerçi
kıldumiykemân-
ebrü bu sînem ben
siper
Kalmadı
tîrûnlegeçdi dilde
peykânuñsenün

161. iy:

Gazel 1726

Mısra: 9

"Ey" seslenme

edati.

İyMuhibbîüziniğör
dün olup bî-ihtiyâr
Sırruñîfâş eyledi
çâk-i
gîrbânuñsenün

162. iy:

Gazel 1727

Mısra: 2

"Ey" seslenme

edati.

Gülşen-i
hüsnibeñzer ol
gülünyâdeyledün
Bülbül-

âsâiygönültâşubhfer
yâdeyledün

163. iy:

Gazel 1728

Mısra: 9

"Ey" seslenme

edati.

İyMuhibbî var-iken
'ışk eyleme
zühdîhayâl
Gül gibi
bâdetururken 'aklı
gümdür yiye beng

164. iy:

Gazel 1729

Mısra: 9

"Ey" seslenme

edati.

Berç-i âhumşu'le
virdi iyMuhibbî dün
gice
Anuñ-içundur ki
rüşengörinürbezm-i
felek

165. iy:

Gazel 1730

Mısra: 6

"Ey" seslenme

edati.

Yüregüm ney gibi
deldün düşürüp
nâlelere
İycefâ-pîşesenün
böyle
midürkânunuñ

166. iy:

Gazel 1731

Mısra: 1

"Ey" seslenme
edati.

Gelüpiytürk-i çeşm-
i mest dil ü
cânumharâbitdün
Beni sen odlara
yakduñ yiter nâz u
'itâbitdün

167. iy:

Gazel 1733

Mısra: 9

"Ey" seslenme

edati.

İyMuhibbîHusrev-i
mülk-i suhensin
var-ısa
Şi'rûñîtarz-ı
Hassâdanazm-ı
Selmâneyledün

168. iy:

Gazel 1735

Mısra: 9

"Ey" seslenme

edati.

İyMuhibbîgerdenin
degörinenkâküldeg
ül
Ehl-i
'ışkuñboynnadüşm
işvebâlidüranuñ

169. iy:

Gazel 1736

Mısra: 11

"Ey" seslenme

edati.

İyMuhibbîsırr-ı
'ışkıdüd-ı
âhumfâşider
Penbe içre âteşiolur
mı pinhân eylemek

170. iy:

Gazel 1739

Mısra: 7

"Ey" seslenme

edatı.

Didümiy dilber
nedürküyuñdaferyā
d u fiğān
Didiiy dil-
ḥastebeñzerāh u
zāruñdursenüñ

171. iy:

Gazel 1739

Mısra: 8

"Ey" seslenme

edatı.

Didümiy dilber
nedürküyuñdaferyā
d u fiğān
Didiiy dil-
ḥastebeñzerāh u
zāruñdursenüñ

172. iy:

Gazel 1739

Mısra: 13

"Ey" seslenme

edatı.

Pehlevān-ı
‘ıŝkolsañiyMuḥibbīt
añmıdur
Vāmıḳ u Ferhād u
Mecnün dest-
yāruñdursenüñ

173. iy:

Gazel 1740

Mısra: 3

"Ey" seslenme

edatı.

Bīmār-ı

‘ıŝkolmıŝamiyyār-ı

mihribān

Sorsañ beni

fırākuñlaolmıŝamhe

lāk

174. iy:

Gazel 1741

Mısra: 3

"Ey" seslenme

edatı.

Bīmār-ı

‘ıŝkolmıŝamiyyār-ı

mihribān

Sorsañ beni

fırākuñlaolmıŝamhe

lāk

175. iy:

Gazel 1742

Mısra: 3

"Ey" seslenme

edatı.

Gözi açılsa

Ya’kūbuñn’olaiyYū

suf-ı Mıŝrī

İriŝdiçünañapirāhen

ünlezerrecebüyuñ

176. iy:

Gazel 1743

Mısra: 7

"Ey" seslenme

edatı.

Derdümbaña yiter

yüri var sen de

iytabīb

‘Arz itme baña bir

yaña acı devālaruñ

177. iy:

Gazel 1744

Mısra: 1

"Ey" seslenme

edatı.

Dāyim olmasa eger

bu dile iyyārgamuñ

Görmedümzerreced

isem olur-

ıdıkeremüñ

178. iy:

Gazel 1744

Mısra: 10

"Ey" seslenme

edatı.

Raḥmidüphālūme

her

gicebañaaglarsın

Dilerembunı ki

eksilmeye

iydidenemüñ

179. iy:

Gazel 1747

Mısra: 9

"Ey" seslenme

edatı.

İyMuḥibbüzülf ü

ḥaddenseyr kıl ŝām

u seher

Ḳadr ü nev-rüzı bir

iden

ḳudretu’llāhıgörüñ

180. iy:

Gazel 1748

Mısra: 5

"Ey" seslenme

edatı.

İytabīb-i dil

mededla’l-i

lebüñden bir cevāb

Eytmeziseñölüremb

oynuña düşer kan
senüñ

181. iy:

Gazel 1748

Mısra: 9

"Ey" seslenme

edatı.

İyMuhibbî 'ışk ara
tâ kılmayınca terk-i
ser
Bellü bil girmez
elüñeräyegāncānāns
enüñ

182. iy:

Gazel 1751

Mısra: 11

"Ey" seslenme

edatı.

İyMuhibbiyāradiñh
üşninemağrūrolmas
un
Zirā çok gördüm
yilevrākınsavurmuş
durgülün

183. iy:

Gazel 1754

Mısra: 4

"Ey" seslenme

edatı.

Belā-yımıñneti 'ışkı
dinilse haşre dek
dinmez
Umar mısın ki sen
iy dil bulasın derde
dermānuñ

184. iy:

Gazel 1755

Mısra: 9

"Ey" seslenme

edatı.

İyMuhibbîşi'rūñeta
ħsinidüpehl-i ħired
Söylenen dillerde
şimdi güft ü
güyuñdursenüñ

185. iy:

Gazel 1758

Mısra: 4

"Ey" seslenme

edatı.

Egercānvirmedeoldı
ysataķşir
Virüpcān eyle iy dil
'özü-ħ'āhuñ

186. iy:

Gazel 1760

Mısra: 1

"Ey" seslenme

edatı.

Küyuña varsam
iydöstkarşugelürsük
kānuñ
Dir kandasın berü
gel kandaydı
aşıyānuñ

187. iy:

Gazel 1762

Mısra: 1

"Ey" seslenme

edatı.

Feryādageldümiydö
st görüp de
sükkānuñ
Müy-1 sefid[i]
kıldumcārüb[1]
āsitānuñ

188. iy:

Gazel 1766

Mısra: 5

"Ey" seslenme

edatı.

Māh gibi kaçan
iydösttülü'
eyleyesin
Ĥüblarencüm olup
görineĥayl ü
haşemüñ

189. iy:

Gazel 1770

Mısra: 1

"Ey" seslenme

edatı.

Bir dem elüme
girse iydöstreh-i
mekānuñ
Müy-1 sefidı kılsam
cārüb-1 āsitānuñ

190. iy:

Gazel 1770

Mısra: 7

"Ey" seslenme

edatı.

Ebrükemānuñiydöst
ğāyet de berk
kemāndur
Rüstem daĥı el ursa
çekmeye ol
kemānuñ

191. iy:

Gazel 1773

Mısra: 1

"Ey" seslenme

edatı.

Çekesin iy dil niçe
cevrin ĥad-i dil-
cūlaruñ

Ya niçe bir aka
iydîdegözündensula
ruñ

192. iy:

Gazel 1773

Mısra: 2

"Ey" seslenme

edatı.

Çekesin iy dil niçe
cevrin kad-i dil-
cûlaruñ
Ya niçe bir aka
iydîdegözündensula
ruñ

193. iy:

Gazel 1773

Mısra: 13

"Ey" seslenme

edatı.

Umar-idum gele
idüñiygöñülinsâfa
sen
Görürem artar
senüñ günden güne
ârzûlaruñ

194. iy:

Gazel 1773

Mısra: 15

"Ey" seslenme

edatı.

İytabîb-i dil
Muhibbîkey ölümlü
hastadur
Gerçi kim bî-
hadkapuñda var
senüñsayrularuñ

195. iy:

Gazel 1776

Mısra: 9

"Ey" seslenme
edatı.

İyMuhibbîbâğa var
şun'-ı Hudāya kıl
nażar
Sāyesiniğösterür
her bir agaçnaţ'-ı
peleng

196. iy:

Gazel 1778

Mısra: 8

"Ey" seslenme

edatı.

Vîrānegöñlümi
görüp
kaşditmedüñta'mîri
ne
Bilmem
didümiyseng-dil
bārî de
mi'mârikimüñ

197. iy:

Gazel 1779

Mısra: 1

"Ey" seslenme

edatı.

Dāyimā gelmese
iyyār dile derd ile
ğamuñ
Didümzerrekadargö
rmedümiydöstkere
müñ

198. iy:

Gazel 1779

Mısra: 2

"Ey" seslenme

edatı.

Dāyimā gelmese
iyyār dile derd ile
ğamuñ

Didümzerrekadargö
rmedümiydöstkere
müñ

199. iy:

Gazel 1780

Mısra: 9

"Ey" seslenme

edatı.

Günāhuñāñ [u] iy
dil eyle zārî
Koçksun göklere
āh u figānuñ

200. iy:

Gazel 1782

Mısra: 5

"Ey" seslenme

edatı.

Lebüñāñdukçadinür
şi'rümeiydöstmelîh
Her bir elfāzumatañ
mî dine şekker-
şikenüñ

201. iy:

Gazel 1782

Mısra: 9

"Ey" seslenme

edatı.

İyMuhibbî kim
okursa diye
şi'rüñehāsen
Kalmaya
kıymetişimdengirüş
i'r-i Hasenüñ

202. iy:

Gazel 1783

Mısra: 6

"Ey" seslenme

edatı.

Rûze-i hicr içre
nâgâh ol
hilâlebrûların
Gördüñiy dil şükrüñ
artar tâze bayram
eyledüñ

203. **iy:**

Gazel 1784

Mısra: 5

"Ey" seslenme

edatı.

Şu deñlü teşne
olmuşdurdehân u
sînemiy dilber
Tevakku' iderem
göster bañaçâh-ı
zenağhdânüñ

204. **iy:**

Gazel 1786

Mısra: 1

"Ey" seslenme

edatı.

Olmasaydı
iysanemkavs-i
kazâebrûlarıñ
Oldıanıñçun
'âşıkafîr-i
belâebrûlarıñ

205. **iy:**

Gazel 1787

Mısra: 1

"Ey" seslenme

edatı.

İygönül 'ışk-ıla bu
bagrumı pür-
hünitdün
Ol sebebdendür ki
gözüm yaşımı
gülgünitdün

206. **iy:**

Gazel 1787

Mısra: 3

"Ey" seslenme

edatı.

Göreym seni iy dil
oda yanup yakılasın
Düşürüp derd ü
belâyâ beni
mağbünitdün

207. **iy:**

Gazel 1787

Mısra: 5

"Ey" seslenme

edatı.

Göstereldenberüzül
feynüñiiyleylîhrâm
Beni zencîr ile
baglamalumeçnünit
dün

208. **iy:**

Gazel 1790

Mısra: 3

"Ey" seslenme

edatı.

Hüsnmeydânımagel
düñçünkiıyçâbüksü
vâr
Başımı top eyle
oldızülf-i
çevgânüñsenün

209. **iy:**

Gazel 1790

Mısra: 12

"Ey" seslenme

edatı.

Ger müyesser olsa
itsem küyuñı bir
kez tavâf
Cân u dilden

olayım

iydöstqurbânüñsenü
ñ

210. **iy:**

Gazel 1794

Mısra: 2

"Ey" seslenme

edatı.

'İşkînabiñdâgyakdu
msîneme bir
mehveşüñ
Çekmegederd ü
belâyî dil
bulınmazbeñdeşüñ

211. **iy:**

Gazel 1794

Mısra: 6

"Ey" seslenme

edatı.

Rahmidersinñhâlüme
añdukçaaglargıñmü
dâm
Müstedâm ol
müstedâm ol iy
gözüm aksunyaşuñ

212. **iy:**

Gazel 1796

Mısra: 2

"Ey" seslenme

edatı.

Kaşuñı ya
eyleyüpmüjgânlaru
ñfıreyledün
Beni
öldürmegeiydöst
yine el-bir eyledün

213. **iy:**

Gazel 1796

Mısra: 4

"Ey" seslenme
edati.
Âh kim pâ-
mâlidüpsalduñ beni
ayaklara
Yine
iyğamgöñlümiykdu
ñ kara yireyledüñ

214. iy:
Gazel 1796
Mısra: 6
"Ey" seslenme
edati.

Bu giceağyāra
gösterdi meger ol
mehyüzin
İygöñültāsubholinc
aāh u şeb-
gīreyledüñ

215. iy:
Gazel 1796
Mısra: 8
"Ey" seslenme
edati.

İki yirdenbenditdūñ
boynuma
zayğamdiyü
Âheşkümdakduñiy
'ışķbañazencireyled
üñ

216. iy:
Gazel 1797
Mısra: 4
"Ey" seslenme
edati.

Çeşmesār-ı
āynumageldükçe
itmezsin qarār
İyperizülfeyn-i

gīsüperr ü
bālündürsenüñ

217. iy:
Gazel 1797
Mısra: 7
"Ey" seslenme
edati.

Araduñiy dil
dehānylamiyānında
n eser
Bulmaduñ ancak
hemān bir kīl ü
ķālündürsenüñ

218. iy:
Gazel 1798
Mısra: 5
"Ey" seslenme
edati.

Ger cemāl-i yāri
görmek ister
iseñiygöñül
Şāf kıl āyīne-i
ķalbūñi bulsun
sādelik

219. iy:
Gazel 1798
Mısra: 9
"Ey" seslenme
edati.

İyMuħibbiyiggöriñ
ürçünkiatlasdanpalā
s
İstemezsem
tañmıdurşimdengirü
āmādelik

220. iy:
Gazel 1800
Mısra: 9

"Ey" seslenme
edati.
İy kaşı ya çekmek
olurdıölincevrüñi
Dil uzatmasa gelüp
her
yañapeykānuñsenüñ

221. iy:
Gazel 1801
Mısra: 9
"Ey" seslenme
edati.

OldımeçnūnuñMuħi
bbiy saçı leylā yine
Çek anı zencire
derdine
devādurkākülūñ

222. iy:
Gazel 1803
Mısra: 11
"Ey" seslenme
edati.

Esb-i
nāzüzregörićek seni
iyçābük-süvār
Kalamaz elde 'inān-
ı ihtiyārñimsenüñ

223. iy:
Gazel 1803
Mısra: 13
"Ey" seslenme
edati.

İy saçı leylāgörićek
kim
bañamecnündimez
Olıcakdīvānelıķlaişt
ihārñimsenüñ

224. iy:
Gazel 1804

Mısra: 1
"Ey" seslenme
edati.
Dāyım olmasa eger
bu dile iyyārgamuñ
Dir-
idümşekvekilupluṭf-
ılayokdurkeremüñ

225. iy:
Gazel 1805
Mısra: 1
"Ey" seslenme
edati.
İyşūh bil ben
yāruñam sen
döstdārisinkimüñ
Her vaqt ben ğam-
h ʾāruñam sen ğam-
güsārisinkimüñ

226. iy:
Gazel 1805
Mısra: 4
"Ey" seslenme
edati.
Ārāste-i bezm-i
vişālefrūhteçünmeh
cemālūñ
İy gül bu hüsn ü bu
kemāl sen nev-
bahārisinkimüñ

227. iy:
Gazel 1805
Mısra: 7
"Ey" seslenme
edati.
İyçengnedürbezm-i
şafā bu nālebu āh-
ılavā
Bir kez nazar kıl gel

Ḳāfa gör sen
niġārisinkimüñ

228. iy:
Gazel 1805
Mısra: 9
"Ey" seslenme
edati.
Senüñçüniynā-
mihribān hem
çüMuhibbīnātüvān
Terk eyledüm bu
yolda cān sen di ki
yārisinkimüñ

229. iy:
Gazel 1806
Mısra: 15
"Ey" seslenme
edati.
İyMuhibbī olalı
başumbañakūh-ı
belā
İki ʾaynumiaña iki
biñar itsem gerek

230. iy:
Gazel 1807
Mısra: 3
"Ey" seslenme
edati.
İyḤalilʾümdürişüp
Kaʾbeyiyapmakdan
ise
Yap
gönülhānesinibeyt-i
Ḥudā ister iseñ

231. iy:
Gazel 1807
Mısra: 9
"Ey" seslenme
edati.

İyMuhibbīyolınacā
nrevān it su gibi
Bir boyıserv-i
sehīmāh-liḳā ister
iseñ

232. iy:
Gazel 1809
Mısra: 1
"Ey" seslenme
edati.
Geçdisinemden öte
iy kaşı ya
tūrūnsenüñ
Başumı top itdiāhir
geldi
şemşirūnsenüñ

233. iy:
Gazel 1809
Mısra: 11
"Ey" seslenme
edati.
İyMuhibbīāhidüp
göz yaşını hārc
eyleme
Yārāhen-ḳalb ola
olur mı
teʾsirtūnsenüñ

234. iy:
Gazel 1810
Mısra: 2
"Ey" seslenme
edati.
Şemʾ-veş her
meclise varmasa
cānānuñsenüñ
Giceler yanmazdı iy
dil şubḫa dek
cānuñsenüñ

235. iy:

Gazel 1812

Mısra: 1

"Ey" seslenme

edati.

İygönülhercāyidür

gün gibi

cānānuñsenüñ

Göklere ire ‘aceb

mi āh u

eḡgānuñsenüñ

236. iy:

Gazel 1812

Mısra: 6

"Ey" seslenme

edati.

Āh kim bu gam

elinden olmazsın

sen ḡalāṣ

Şöyle

muḡkemdutdriy dil

çüñgirībānuñsenüñ

237. iy:

Gazel 1812

Mısra: 9

"Ey" seslenme

edati.

İyşanemdutdıMuḡhib

bī ‘iṣḡ-ıladāmānuñı

Kesseler

elümkalurdestümde

dāmānuñsenüñ

238. iy:

Gazel 1813

Mısra: 4

"Ey" seslenme

edati.

Derdümeçünla’l-i

dilberdürdevādançe

k elüñ

İytabībāderdüm

artar

bañatīmāreyleseñ

239. iy:

Gazel 1813

Mısra: 11

"Ey" seslenme

edati.

Yiridürçünsañauydı

iygönüloldımaḡal

Düciḡānı bu

Muḡhibbī başına dar

eyleseñ

240. iy:

Gazel 1816

Mısra: 3

"Ey" seslenme

edati.

Elāiyḡūblaruñşāḡıse

verem seni vallāḡı

Severseñ sen de

Allāḡ’ın’içün dün

gicegelmedüñ

241. iy:

Gazel 1816

Mısra: 9

"Ey" seslenme

edati.

Firāḡodı-y-

ılayandummedediy

lebleri ḡandüm

Seni ben yār ola

sandumn’içün dün

gicegelmedüñ

242. iy:

Gazel 1817

Mısra: 1

"Ey" seslenme

edati.

İy kaşı ya kirpüḡı

ok ne

‘acebāyleledüñ

Yüregümşadpārekıl

duñḡaddümidāyleyle

düñ

243. iy:

Gazel 1819

Mısra: 1

"Ey" seslenme

edati.

İy güzeller

şāḡıḡördüñzulumı

dāditmedüñ

Bu

ḡarābolmuşḡönül

şehrini

ābāditmedüñ

244. iy:

Gazel 1820

Mısra: 1

"Ey" seslenme

edati.

İygönülçün

‘āşıkolduñḡastahāl

olmak gerek

Bu cihānda

‘iṣḡuñafıkr-i muḡāl

olmak gerek

245. iy:

Gazel 1820

Mısra: 9

"Ey" seslenme

edati.

İyMuḡhibbızühd-ile

yārūñ ele girmez

senüñ

ḡāneḡahdandeyreyiy

dil intıḡāl olmak

gerek

246. iy:

Gazel 1820

Mısra: 10

"Ey" seslenme

edatı.

İyMuhibbüzühd-ile
yârûñ ele girmez
senüñ
Hânekahdandeyreyi
dil intikâl olmak
gerek

247. iy:

Gazel 1822

Mısra: 7

"Ey" seslenme

edatı.

Her kaçan meydân-ı
hüşnegelseñiyYûsuf
-cemâl
Başumı top idiser ol
zülfi
şebdizüñsenüñ

248. iy:

Gazel 1822

Mısra: 9

"Ey" seslenme

edatı.

Çündutişduñnâr-ı
'ışkaiyMuhibbî ser-
te-ser
Oda yaka 'âlemiâh-
ı seher-hîzüñsenüñ

249. iy:

Gazel 1823

Mısra: 12

"Ey" seslenme

edatı.

Dil-i bîmâr-ı
Muhibbîyeşifâ

itmeyesin

İytabîb-i dil ü cân

böyle

midürkânunuñ

250. iy:

Gazel 1824

Mısra: 12

"Ey" seslenme

edatı.

Gül yüzinekarşu her
dem giceler bülbül
gibi
ŞubholıncaiyMuhib
bîâh u zâr itmek
gerek

251. iy:

Gazel 1825

Mısra: 11

"Ey" seslenme

edatı.

İyMuhibbî ister-
iken leblerinden
büseler
Şimdi
varuپیşiginbüse-
kenâr itsem gerek

252. iy:

Gazel 1827

Mısra: 2

"Ey" seslenme

edatı.

Tâb-ı meyden yine
cânâruñ-ı
gülgüñitdün
Yine
iyğoncadehenyüreg
ümiñünitdün

253. iy:

Gazel 1828

Mısra: 9

"Ey" seslenme

edatı.

İyMuhibbibeñzer ol
mañbüb-ı cânumdur
gelen
Kim bugün durmaz
yine
segrürkenârîçeşmü
mün

254. iy:

Gazel 1829

Mısra: 1

"Ey" seslenme

edatı.

Zülfün içre
yüzünüydöstpinhân
eyledün
Küfr-i zülfün gibi
bu
hâlümperîşâneyledü
ñ

255. iy:

Gazel 1829

Mısra: 6

"Ey" seslenme

edatı.

Döstlar mihr ü
vefâlarıkılmagaikrâr
idüp
Göz göre iybî-
vefâkendüñebühtân
eyledün

256. iy:

Gazel 1829

Mısra: 9

"Ey" seslenme

edatı.

Zülf-i dildârı yine
depretdüñiybâd-ı

şabā
Uşbu ‘ālem içre anı
‘anber-
eşşāneyledüñ

257. iy:

Gazel 1832

Mısra: 9

"Ey" seslenme

edatı.

Vaşlınacānuñ
dilermiş iyMuhibbī
ol perī
Yolına bir
cānnedürbiñcān fedā
cānānenüñ

258. iy:

Gazel 1833

Mısra: 1

"Ey" seslenme

edatı.

Vaşlınairmege ger
var-ısa iy dil
hevesüñ
Terk-i cān eyle
yolında pes ol ‘İsī-
nefesüñ

259. iy:

Gazel 1834

Mısra: 6

"Ey" seslenme

edatı.

Siyāh eyler felek
āyīnesini
Sakın āhındaniy
dilber ğarībūñ

260. iy:

Gazel 1839

Mısra: 1

"Ey" seslenme
edatı.

Gitdüñiyārām-ı cān
ben bendeyi
cānsuzkoduñ
N’eyledüñiy dil
ṭabībi beni
dermānsuzkoduñ

261. iy:

Gazel 1839

Mısra: 2

"Ey" seslenme

edatı.

Gitdüñiyārām-ı cān
ben bendeyi
cānsuzkoduñ
N’eyledüñiy dil
ṭabībi beni
dermānsuzkoduñ

262. iy:

Gazel 1841

Mısra: 2

"Ey" seslenme

edatı.

Ḥalkaḥalkasīnedāğı
n gerçi kim
dāmeyledüñ
Sanma iy dil kim o
murğ-ı
vaḥşiyirāmeyledüñ

263. iy:

Gazel 1848

Mısra: 4

"Ey" seslenme

edatı.

Göñlümaldüñ bir
nazarlasīnemimecrū
ḥidüp
İyṭabīb-i dil

n’içünitdüñ beni her
bār terk

264. iy:

Gazel 1849

Mısra: 5

"Ey" seslenme

edatı.

Düşdümayaga su
gibi iyserv-
ḳadmeded
Göster yüzünü
‘āşık-ı
dīdāruñamsenüñ

265. iy:

Gazel 1849

Mısra: 9

"Ey" seslenme

edatı.

Yandumfirāḳāteşine
iyṭabīb-i dil
Andan berü ki derd-
ile
bīmāruñamsenüñ

266. iy:

Gazel 1850

Mısra: 8

"Ey" seslenme

edatı.

Öldürüp kurtar beni
hicrūñbelāsındandid
üm
Didiāḥirğamyimeiy
derdmend itsem
gerek

267. iy:

Gazel 1850

Mısra: 9

"Ey" seslenme

edatı.

İyMuḥibbīkaldurup
yine livā-yiāhumı
‘Ālemerāyāt-ı ‘ışkı
ser-bülend itsem
gerek

268. iy:

Gazel 1851

Mısra: 9

"Ey" seslenme

edatı.

Bî-devâdur bu
Muḥibbî derdi iy
‘İsî- nefes
Bir söz-ile anı
āsândursañahöŝ
eylemek

269. iy:

Gazel 1853

Mısra: 8

"Ey" seslenme

edatı.

Dermânın’ider ol ki
bilürderdkıymetin
Var iytabîbbaŝuña
olsun devâlaruñ

270. iy:

Gazel 1855

Mısra: 1

"Ey" seslenme

edatı.

Sen olmayınca
dimezemiy dil
cihân gerek
N’eylercihânışol ki
dimezbañacân
gerek

271. iy:

Gazel 1856

Mısra: 7

"Ey" seslenme
edatı.

Zülfüñe ne yüz-ile
öykünür iyzühre-
cebîn
Derindendüryüzieg
er var-ısa müşg-i
Ḥotennüñ

272. iy:

Gazel 1857

Mısra: 2

"Ey" seslenme

edatı.

Delinüpdürgam-ı
müjeñle yürek
Bireziy kaşı ya
okuñ çekerek

273. iy:

Gazel 1857

Mısra: 9

"Ey" seslenme

edatı.

İyMuḥibbîdaķıķ-i
nazmumdan
‘Aķd-ı
pervîneṭab’umasdı
elek

274. iy:

Gazel 1858

Mısra: 4

"Ey" seslenme

edatı.

Çâresicânvirmeķ-
ise derd-i ‘ıŝkuñ
‘ākıbet
Aña da iy dil ne
Câlinüs u ne
Loķmân gerek

275. iy:

Gazel 1858

Mısra: 6

"Ey" seslenme

edatı.

Ka’be-i kıuyı
müyesser
oldıķıñkılduñtavāf
Lâzımdursañaiy dil
cānuñķurbân gerek

276. iy:

Gazel 1859

Mısra: 7

"Ey" seslenme

edatı.

Cānisāritdümidü
myoluñdaiyārām-ı
cān
Didi ne minnet
gerek bu eski
kârüñdursenüñ

277. iy:

Gazel 1860

Mısra: 12

"Ey" seslenme

edatı.

Ne
ḥaddüñdürgelüphâl-
ı siyâhın miske
beñzetmek
Anı bilmez misin iy
dil degül bir şey’
edebdeniyig

278. iy:

Gazel 1863

Mısra: 5

"Ey" seslenme

edatı.

Basasın bir gün
gelüp yüzüme

iyemeh-rüdiyü
Bu
ümîdeniçeyıldurolm
ışamyoluñdaḥāk

279. iy:

Gazel 1864

Mısra: 6

"Ey" seslenme

edatı.

Bulunur sanma
cihānda bir
vefālumihibbān
İygöñül ol bî-
vefābî-mihri hoş
görmek gerek

280. iy:

Gazel 1864

Mısra: 7

"Ey" seslenme

edatı.

Didümiyservüm
yiter itdün gözüm
yaşın revān
Gül gibi güldididi
bu nehri hoş
görmek gerek

281. iy:

Gazel 1865

Mısra: 9

"Ey" seslenme

edatı.

İyMuḥibbî bu tokuz
çarḥuñgörindüğeke
ūd
Şöyle beñzerdūd-ı
āh-ı
derdnāküñdürsenüñ

282. iy:

Gazel 1866

Mısra: 1

"Ey" seslenme

edatı.

İy dil ḥadeng-i
miḥnetesîneñ siper
gerek
Meydān-ı 'ışḡa
girene cāndangüzer
gerek

283. iy:

Gazel 1866

Mısra: 5

"Ey" seslenme

edatı.

Didümbelā-
yızülfineiy dil
tolaşma gel
Güşitmedünçüpend
ümisaña beter gerek

284. iy:

Gazel 1869

Mısra: 1

"Ey" seslenme

edatı.

İy dil çü ser-i zülf-
ile sevdāyibüyütdün
Kūyındañgāneyley
ügavğāyibüyütdün

285. iy:

Gazel 1871

Mısra: 3

"Ey" seslenme

edatı.

Keyḥatāduriygöñül
bu ḥāl-i 'anber var-
iken
Kim varup eyler
Ḥatā mülkinde cüst
ü cüy-ı müşğ

286. iy:

Gazel 1874

Mısra: 6

"Ey" seslenme

edatı.

Cānınıḡurbāniderre
mz-ile ehl-i dillerüñ
İy güzeller
serveriḥoşdurkemāl
ikaşuñuñ

287. iy:

Gazel 1877

Mısra: 5

"Ey" seslenme

edatı.

Ne
virdünğöñlümeiççe
şm-i bed-mest
Alupcānumnā-ḥaḡ
kana girdün

288. iy:

Gazel 1877

Mısra: 8

"Ey" seslenme

edatı.

Yaşummevcurdiesd
ibād-ı āhum
Sakın iyfülk-i dil
'ummānagirdün

289. iy:

Gazel 1878

Mısra: 4

"Ey" seslenme

edatı.

Ḥasta oldum hicr
ara
bildümşifāyāçäre
yok
İyṭabîb-i dil meded

sen terk-i
kânüneyledüñ

290. iy:

Gazel 1878

Mısra: 7

"Ey" seslenme

edatı.

Dāl-ı
zülfüñdālgösterdüñ
cefāyaişanem
Bār-ı ğamdan bu
elif
kaddümbenümnüne
yledüñ

291. iy:

Gazel 1878

Mısra: 10

"Ey" seslenme

edatı.

Kılmag-
ıçungüşvärechl-i
nazmuñgüşına
İyMuhibbīsözlerüñi
dürr-i
meknüneyledüñ

292. iy:

Gazel 1879

Mısra: 6

"Ey" seslenme

edatı.

Su gibi akduñ yine
bir serv-
kaddüñpāyına
Müstedām ol
iygönüleksilmestüna
kışlaruñ

293. iy:

Gazel 1879

Mısra: 10

"Ey" seslenme

edatı.

Bir cefā-cüya yine
oldıMuhibbimübtel
ā
Dādelüñdeniygönül
çokdurbaña bu
işlerüñ

294. iy:

Gazel 1881

Mısra: 1

"Ey" seslenme

edatı.

İy kaşı ya çün elif
gibi gele türüñsenüñ
Çagurup dil
dirañacān içre gel
yirüñsenüñ

295. iy:

Gazel 1887

Mısra: 13

"Ey" seslenme

edatı.

İyMuhibbī bir
vefāsuzyārsevmişdü
rmeger
Eksük olmaz
dāyimāderd ü
belāsībülbulüñ

296. iy:

Gazel 1888

Mısra: 1

"Ey" seslenme

edatı.

İyruhları gül lebleri
şekkerdañınāzük
Zikrinianuñ eyle
mükerrer dañınāzük

297. iy:

Gazel 1890

Mısra: 3

"Ey" seslenme

edatı.

Zülfüñiçevġānideld
enberüiyyāhib-
cemāl
Başumı top
eyleyüpyoluñdağalt
āneyledüñ

298. iy:

Gazel 1890

Mısra: 9

"Ey" seslenme

edatı.

İyMuhibbī yine bir
mıhr-i münevver
şevkine
Eyleyüpçāk-i
girībāntā-be-
dāmāneyledüñ

299. iy:

Gazel 1893

Mısra: 7

"Ey" seslenme

edatı.

Gözüme iyşabā
hinde ideremhāk-i
dıldarı
Gözüme
koymamazhergiz
yiter
kühliŞıfāhānuñ

300. iy:

Gazel 1894

Mısra: 9

"Ey" seslenme

edatı.

İyMuhibbîşidenler
nâlesinrahitdiler
Bu ‘acebgüş-ı güle
girmez
fiğānbülbülün

301. iy:

Gazel 1896

Mısra: 4

"Ey" seslenme

edati.

Sînesinelâle gibi
dâğ uran ‘âşıklarun
Ruğlarındagörineni
ydoştğālündürsenün

302. iy:

Gazel 1899

Mısra: 5

"Ey" seslenme

edati.

İy gözüm ağla gâh
sen gâh döküp hün-
ı ciger
Tâ diyeler ki çeşm-i
ter mâsenün ü dem
senün

303. iy:

Gazel 1900

Mısra: 3

"Ey" seslenme

edati.

Zer gibi hâlişlğum
bilmek
dilerseniyperî
At cefâsengini
olsun ortamuzda ol
mehek

304. iy:

Gazel 1902

Mısra: 1

"Ey" seslenme
edati.

Lâle-i
hamrâdaniymeh gül
ruğun al eyledün
Gönlümüzalmazgaba
ñzer yine bir al
eyledün

305. iy:

Gazel 1902

Mısra: 9

"Ey" seslenme

edati.

İşabâsaña uyalı
çıkdıbaşdanzülf-i
döst
Billâh ol
miskînin’içün böyle
iqlâyleledün

306. iy:

Gazel 1902

Mısra: 11

"Ey" seslenme

edati.

Dâr-ı
huldolmışmağāmuñ
her zamāniyhâl-i
yâr
Ol siyehrüyüñla
bilsem
niçea’mâyleledün

307. iy:

Gazel 1904

Mısra: 9

"Ey" seslenme

edati.

İyMuhibbî gül
ruğımuñşevkine
Bülbül ol her dem
terennüm eylegil

308. iy:

Gazel 1906

Mısra: 3

"Ey" seslenme

edati.

Göreliden gün
yüzün bir kez
senüñiyâfitâb
Bilmez oldum
kendümi
‘aqlumbaña pey-
revdegül

309. iy:

Gazel 1907

Mısra: 4

"Ey" seslenme

edati.

İç
kızarsundöstumgülg
ünయాğun gülleri
Bezm-i meydüriy
lebi
goncaaçılıpğülşen
ol

310. iy:

Gazel 1909

Mısra: 5

"Ey" seslenme

edati.

Gül ruğundandür
olalı
iyletâfetgülşeni
Hâtrum açılmadı
gönlümdağıhürrem
degül

311. iy:

Gazel 1909

Mısra: 9

"Ey" seslenme
edatı.
İyMuhibbîrâyegânĥ
arc eyleme söz
cevherin
Çünkülfâzuñ
görenler
dirgüherden kem
degül

312. iy:
Gazel 1910
Mısra: 9
"Ey" seslenme
edatı.
Muhibbîĥastaduriy
dil tabîbi
Lebüñdârûsı ile aña
em kıl

313. iy:
Gazel 1912
Mısra: 1
"Ey" seslenme
edatı.
‘Ârîzuñdan almasa
reng-ile büiyyâr gül
Bulmaz-ıdırâĥbeti
‘âlemde bu miĥdâr
gül

314. iy:
Gazel 1912
Mısra: 7
"Ey" seslenme
edatı.
Terk-i aĥyâr eyle iy
dîlber bugün gel
gülşene
Kim el üstinde
tutarlar itse terk-i
ĥâr gül

315. iy:
Gazel 1913
Mısra: 9
"Ey" seslenme
edatı.
İyMuhibbîyaşumicâ
rî görüp ol serv-ĥad
Nâz-ıladidigözün
yaşına beñzer ‘aynı
mül

316. iy:
Gazel 1914
Mısra: 12
"Ey" seslenme
edatı.
Ĥârdan gül
bitürürgeĥ döner
anı yitürür
İy gözüm kıl bir
nazariy dil gel
andan ‘ibret al

317. iy:
Gazel 1914
Mısra: 12
"Ey" seslenme
edatı.
Ĥârdan gül
bitürürgeĥ döner
anı yitürür
İy gözüm kıl bir
nazariy dil gel
andan ‘ibret al

318. iy:
Gazel 1916
Mısra: 1
"Ey" seslenme
edatı.
Gün ĥibi ‘arz idesin
ĥüsnüñ ger iyşâĥib-
cemâl

Ĥalk-ı
‘âlemolubanĥayrân
olur âşüfte-ĥâl

319. iy:
Gazel 1916
Mısra: 7
"Ey" seslenme
edatı.
Çündegülbâĥciĥân
a eyleme iy dil
ĥama’
Saña kalmaz
çünbilürsinyânedür
ceng ü cidâl

320. iy:
Gazel 1916
Mısra: 9
"Ey" seslenme
edatı.
İyMuhibbîñâr-ı
‘işĥumdan
semenderler yanar
Nâmedesüz-ı
derünüm
‘arzolmakdurmuĥâl

321. iy:
Gazel 1917
Mısra: 9
"Ey" seslenme
edatı.
İyMuhibbîbulınurşî
‘ründeçüntarız-ı
ĥasen
Yiridürşimdengirüg
er diyeler
sañaKemâl

322. iy:
Gazel 1920
Mısra: 5

"Ey" seslenme
edatı.
TİR-i
ğamzeñiykemānebr
ū ger öldürse beni
Başumalupraşsura
mtāḥaşrolınca ben
zelil

323. iy:

Gazel 1922

Mısra: 5

"Ey" seslenme

edatı.

Lebüñebeñzeremdir
señnen incinme
iy meh-rü
Özünisözini bilmez
kızıl dīvāne-durur
mül

324. iy:

Gazel 1924

Mısra: 1

"Ey" seslenme

edatı.

Bir dem yüzüñi
görmemek iymāh
ne müşkil
Kim bendesini redd
ide bir şāh ne
müşkil

325. iy:

Gazel 1925

Mısra: 1

"Ey" seslenme

edatı.

Sensüziy dilber
bañaāh u
fiğāneksükdegül
Lāle-veşbagrumda

hem dāğ-ı
nihāneksükdegül

326. iy:

Gazel 1925

Mısra: 7

"Ey" seslenme

edatı.

La'l-i
nābuñḥasretindeniy
etāfetgölşeni
Gözlerümdenşübḥa
dek bir demde kan
eksükdegül

327. iy:

Gazel 1926

Mısra: 5

"Ey" seslenme

edatı.

Ḥasta-
dilveniyḥabīb-i
cānnedürḥālümdidü
m
Didiymiskīn bu
derdüñkābil-i
dermāndegül

328. iy:

Gazel 1926

Mısra: 6

"Ey" seslenme

edatı.

Ḥasta-
dilveniyḥabīb-i
cānnedürḥālümdidü
m
Didiymiskīn bu
derdüñkābil-i
dermāndegül

329. iy:

Gazel 1926

Mısra: 13

"Ey" seslenme

edatı.

La'l-i nābımagzuña
almak kolay mı
iygöñül
Kişi cānımagzına
almak
iñenāsāndegül

330. iy:

Gazel 1926

Mısra: 16

"Ey" seslenme

edatı.

Kaynadı tennür-ı
dilden göz yaş
oldırevān
İyMuḥibbī kim-
durur aña diyen
tūfāndegül

331. iy:

Gazel 1927

Mısra: 10

"Ey" seslenme

edatı.

Şem' gibi
ḥasretiylegicelertāş
ubḥa dek
İyMuḥibbīḥün-ı
dildürdökilenyaşum
degül

332. iy:

Gazel 1930

Mısra: 1

"Ey" seslenme

edatı.

İyperilutf-
ılamıhrüñihemānag
yāra kıl
Ḥançer-i cevri-ile

yiter sīnemişadpāre
kıl

333. iy:

Gazel 1930

Mısra: 6

"Ey" seslenme

edatı.

El
irişmezçünnigāruñz
ülfi 'anber-bārına
İygönül yiter bu
yolda kendüñiävāre
kıl

334. iy:

Gazel 1930

Mısra: 12

"Ey" seslenme

edatı.

Cān u dil terk
itdiyoluñdaMuhibbī
bilmedüñ
İyşanemşimdengirü
mihri hemānağyāra
kıl

335. iy:

Gazel 1933

Mısra: 1

"Ey" seslenme

edatı.

Qūt-ı cāndur
'āşıkaiyğonca leb
gel hānd kıl
Zülfüñüñtārını 'āşık
başına gel bend kıl

336. iy:

Gazel 1935

Mısra: 1

"Ey" seslenme

edatı.

Pişkeş it cānuñiy
dil der-i cānāna gel
Çüñkikulsinhālūñi
'arzitmegeşultāna
gel

337. iy:

Gazel 1935

Mısra: 10

"Ey" seslenme

edatı.

Dil tabībindenn'ola
ger isteseñşāficevāb
İyMuhibbīderdüñi
'arzitmegeşermāna
gel

338. iy:

Gazel 1938

Mısra: 9

"Ey" seslenme

edatı.

İyMuhibbīşayd olur
mıydı bu dil
murğtaña
Dām olup zülfi
içinde olmasaydı
dāneçāl

339. iy:

Gazel 1939

Mısra: 8

"Ey" seslenme

edatı.

Halk-ı 'ālem içre
bulur mıydı böyle
rağbeti
Ruğlaruñabeñzemes
eydisenüñiyyār gül

340. iy:

Gazel 1941

Mısra: 19

"Ey" seslenme
edatı.

İyMuhibbīğayret ile
yansa bülbül
tañdegül
Kol sunar
boynmağāruñdāyim
ā oynar gül

341. iy:

Gazel 1943

Mısra: 1

"Ey" seslenme

edatı.

Salınupnāz-
ilaiserv-i revānum
gitme gel
Ölürem yoksa düşer
boynuñakanum
gitme gel

342. iy:

Gazel 1943

Mısra: 10

"Ey" seslenme

edatı.

KāsıdolmasunMuhi
bbīnazmına eyle
nazar
Sözlerüñşarrāfisiñiy
hürde-dānum gitme
gel

343. iy:

Gazel 1944

Mısra: 9

"Ey" seslenme

edatı.

Zülfineçevgānidelde
niyMuhibbīdilberü
m
Başını top eyleyüp

girdi bugün
meydāna dil

344. iy:

Gazel 1946

Mısra: 9

"Ey" seslenme

edatı.

İyMuhibbimerd-
iseñ aldanma
dehrüñālına
Māl u cāh-ıla seni
aldamasun sakın bu
Zāl

345. iy:

Gazel 1947

Mısra: 1

"Ey" seslenme

edatı.

İy dil kemend-i
zülfine dil virbelāda
ol
Ya'nibunuñlazevku
ñıarturşafāda ol

346. iy:

Gazel 1948

Mısra: 4

"Ey" seslenme

edatı.

Gelse hayāl-i ejder
zülfi o dem
göñlüme
Añamaqām-ı
sineñiiy dil mağāra
kıl

347. iy:

Gazel 1950

Mısra: 5

"Ey" seslenme

edatı.

Mısr-ı

hüsñüñdesenüñçünü
tdümiyYūsuf-cemāl
Bir temāşā ile
çeşmümden akar
san cüy-ı Nıl

348. iy:

Gazel 1950

Mısra: 9

"Ey" seslenme

edatı.

İyMuhibbēşk-i
çeşmümrüy-ı
zerdüm var iken
İstemek
hācetdegüldür
'ışkumağayrıdelil

349. iy:

Gazel 1951

Mısra: 3

"Ey" seslenme

edatı.

Qaddüm olsa bār-ı
ğamdaniyşanem
olmaz 'aceb
Diyemezsin kıl
nazar görüp anı sen
hamdegül

350. iy:

Gazel 1951

Mısra: 10

"Ey" seslenme

edatı.

Va'de kıldı vaşlını
gerçi yine itdiñilāf
İyMuhibbütüğü
sanma saña kerem
degül

351. iy:

Gazel 1952

Mısra: 5

"Ey" seslenme

edatı.

Geçdi 'ömr
kandasın iynesim-i
şubh
Büy-ı
vişālilutfidüpürgürdi
māğ-ı dil

352. iy:

Gazel 1953

Mısra: 2

"Ey" seslenme

edatı.

Hāturumāşüftevühāl
ümmelāl
Yüzüñi 'arz it
iyferhunde-fāl

353. iy:

Gazel 1953

Mısra: 3

"Ey" seslenme

edatı.

İy dil-i şürideefğān
eyle kim
Gitdihicrān gelmedi
rüz-ı vişāl

354. iy:

Gazel 1954

Mısra: 1

"Ey" seslenme

edatı.

İy dil eger 'aşıkiseñ
'aşıklara hem-hāne
ol
Naṭ' üzre sür dil
baydağın yek yek
varupferzāne ol

355. iy:

Gazel 1954

Mısra: 10

"Ey" seslenme

edati.

Derd ü belâ mey
yirinehûn-ı
ciğernüşitmege
İydide sen
yârâniçün elde tolu
peymâne ol

356. iy:

Gazel 1960

Mısra: 4

"Ey" seslenme

edati.

Birdürkelâm
nüktelerin kimse
añlamaz
İy dil ma'ânî
sözlerin bârikitâb
kıl

357. iy:

Gazel 1960

Mısra: 9

"Ey" seslenme

edati.

Bed-nâm-ı dehr
olmayasın
iyMuhibbî ger
Uzatma sakın zulm
elini ictinâb kıl

358. iy:

Gazel 1964

Mısra: 10

"Ey" seslenme

edati.

Cân giderse
ğamdegülçün geldi

peykân dile

İyMuhibbîdotalumc

ânyirine anı bedel

359. iy:

Gazel 1966

Mısra: 1

"Ey" seslenme

edati.

Egerçisâye-i
Hâkdurdinür bir
kişiye iy dil
Bunidegmeçired
bilmez ki gâyet de
bu söz müşkil

360. iy:

Gazel 1969

Mısra: 3

"Ey" seslenme

edati.

Açamazsın 'uqde-i
zülfini esme işsabâ
Degmecidd ü cehd-
ile olmaya hiç bu
'uqdehal

361. iy:

Gazel 1972

Mısra: 9

"Ey" seslenme

edati.

İyMuhibbîşi'r ara
Husrevtarîkingözle
düñ
Tañmıdur ger
bulına anda hayâlât-
ı kemâl

362. iy:

Gazel 1974

Mısra: 4

"Ey" seslenme

edati.

Şeb-dîz-i âhum ile
gülüneşkikoşdum
Dikkâtlar eyle iy dil
yügrüğünü görüp al

363. iy:

Gazel 1976

Mısra: 9

"Ey" seslenme

edati.

İyMuhibbîgülşene
döşendi bir
renginbisâţ
Ortası
sünbûlbenefşoolmuş
pervâze gül

364. iy:

Gazel 1979

Mısra: 8

"Ey" seslenme

edati.

Himmetüñbâzınısal
sañ ol
hümâyışaydiçün
Nâleñiayagınaiy dil
takubanı zil ol

365. iy:

Gazel 1981

Mısra: 6

"Ey" seslenme

edati.

Bañaaârâmkomayup
şabrumıyagmayavir
üp
Göreym seni iy dil
'âlemesergerdân ol

366. iy:

Gazel 1981

Mısra: 16
"Ey" seslenme
edati.
Nazar itmez bu
gözüm gevherine
āhhabīb
İy gözüm yaşı
gerek dürr ü gerek
mercān ol

367. iy:
Gazel 1985
Mısra: 8
"Ey" seslenme
edati.
Cām-ı la'lüñi neden
bañaharām
eyleyesin
Ben saña itmiş iken
kanumiydösthelāl

368. iy:
Gazel 1987
Mısra: 1
"Ey" seslenme
edati.
Reftāragelüpserv
gibi iydöstrevān ol
Güftāragelüpnāz-ıla
bir goncadehān ol

369. iy:
Gazel 1987
Mısra: 12
"Ey" seslenme
edati.
Biz eyleyelüm her
ne gelürHakka
tevekkül
İyzāhid-i hod-
bīnyūri sen ṭālib-i
nān ol

370. iy:
Gazel 1991
Mısra: 3
"Ey" seslenme
edati.
Ġammetā'na gel iy
dil naqd-i cāñıharc
kıl
Çünkü
'ālemdealursıntuḥfe
-i bī-kıymet al

371. iy:
Gazel 1991
Mısra: 8
"Ey" seslenme
edati.
Sakın aldanma
cihāndan kimseye
gelmez vefā
Hısvrev ü İskender ü
Dārā'daniy dil
'İbret al

372. iy:
Gazel 1991
Mısra: 9
"Ey" seslenme
edati.
DāğlarlaiyMuhibbīc
ismūñizeyneyleyüp
Şāh-ı
'ıṣṣāñdevletinde
egnūñe bir ḥil'at al

373. iy:
Gazel 1994
Mısra: 1
"Ey" seslenme
edati.
Her dem cefālar
eyleme
iymehvefāda ol

Dāyimvefāda kalma
vügāhıcefāda ol

374. iy:
Gazel 1994
Mısra: 4
"Ey" seslenme
edati.
Zāhidşarāb-ı
kevsəriçşünmübāre
ki
İy dil şarāb-ı
'ıṣṣāñçüp sen şafāda
ol

375. iy:
Gazel 1996
Mısra: 5
"Ey" seslenme
edati.
Gel iyserv-i
ḥıramānum gözüm
yaşın revāñitdüm
Ola kim ḥāk-i
pāyuña bu nev'-ile
olamvāşıl

376. iy:
Gazel 1997
Mısra: 3
"Ey" seslenme
edati.
Müdde'lerķavlinig
üş eyle iysultān-ı
türk
Kaṭl-i
'uṣṣāñkeyleyüp hem
çüSiyāvüṣeylegil

377. iy:
Gazel 1997
Mısra: 6

"Ey" seslenme
edati.
Gülşen-i
hüsninekarşunâlefer
yâdeyleyüp
Bülbül-i gülzâriy
dil cümle
hâmüşeylegil

378. iy:

Gazel 1997

Mısra: 13

"Ey" seslenme

edati.

İyMuhibbîşu'le-i
âhuñdan eyle tâc-ı
zer
Çünmaḥabbetşâhısı
n gel anı ser-
püşeylegil

379. iy:

Gazel 1998

Mısra: 4

"Ey" seslenme

edati.

Bugün meydân-
ı'ışk içre bu
sînemṭablasındıkdü
m
At oklar
iykemânebrüsüvâr
ol 'azm-i meydân
kıl

380. iy:

Gazel 1998

Mısra: 7

"Ey" seslenme

edati.

Başum top
eyleyüptuhfegetürd
ümişeh-i ḥübân

Süvâr ol esb-i
nâzûzre ser-i
zülfüñiçevgân kıl

iybî-vefâ:

1. iybî-vefâ:

Gazel 1593

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Ey vefasız sevgili!

İñledümçüngülşen-i
küyünda ben
bülbül-şifat
Tutmaduñiybî-vefâ
gül gibi sen hergiz
kulak

iy dil:

1. iy dil:

Gazel 1585

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Ey gönül!

'Âlem içre kıl
nazariy dil
cihândayâr yok
Añabeñzer kim
cihânda bir gül-i bî-
ḥâr yok

iydöst:

1. iydöst:

Gazel 1722

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Ey sevgili!

Ruḥlaruñ al
eylemek
iydöstâlüñdürsenüñ
Ol
sebebdenniçelerâşüf
te-ḥâlüñdürsenüñ

iygönül:

1. iygönül:

Gazel 1673

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Ey gönül!

İygönülbâd-ı ḥazân
gör n'eylemiş gel
bâğa bak
Dehr elinden
iñleyüp yaşımı
döken taga bak

iyh'âce:

1. iyh'âce:

Gazel 1636

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Ey hoca!

Ḥarîd-i
'ışkamyıḥ'âcecihân
bâzârnavardum
Nuḳûd-ı
'ömrişarfıtdümbenü
msûd u ziyânum
yok

iyvâr-ı mihribân:

1. iyvâr-ı mihribân:

Gazel 1756

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Ey şefkatli,

*merhametli, güler yüzlü
sevgili !.*

Bîmâr-ı
'ışkolmışamıyyâr-ı
mihribân
Sorsañ beni hicrûñ-
ile olmışamhelâk

iyd:

1. 'iyd:

Gazel 1726

Mısra: 1

Bayram.

'İydirişdiküşte kıldı
halkıcevlānuñsenüñ
Umulur maqbül ola
bu cümle
kurbānuñsenüñ

2. 'iyd:

Gazel 1998

Mısra: 1

Bayram.

Gidüprüzeirişdi
'iydkādehbādeyleḥa
ndān kıl
Hilālebrüñ gel
göster benüm
'iydümiçendān kıl

3. 'iydümi:-ümi

Gazel 1998

Mısra: 2

Bayram.

Gidüprüzeirişdi
'iydkādehbādeyleḥa
ndān kıl
Hilālebrüñ gel
göster benüm
'iydümiçendān kıl

'iyd ayı:

1. 'iyd ayı:

Gazel 1716

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Bayram zamanı II

Yeni Ay.

'Işkumbenümḥafice
iken rüze gibi āh
'İyd ayı gibi

gösterüpitdi

'ayānkaşuñ

'iyd-i hilāl:

1. 'iyd-i hilāl:

Gazel 1985

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Bayram hilali.

Bayramın geldiğini

haber veren hilal.

Görüp

ebrüñdidümbaña

budur 'iyd-i hilāl

Teşneyem ben

lebüñi sun içeyim

āb-ı zülāl

'iyd-i vasl:

1. 'iyd-i vasl:

Gazel 1735

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Kavuşmanın

bayramı.

Rüze-i hicr içre

kaldumgice gündüz

gözlerem

'İyd-i vaşlairmege

kaşı hilāl idürānuñ

'iyd-i vasla:

1. 'iyd-i vasla:-a

Gazel 1980

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Kavuşma bayramı.

'İyd-i

vaşlairişe[yi]m

diyüdütdürüzeler

Baña göstermedi

ṭāli'

görmedümebrühilāl

'iyd-i vaşlın:

1. 'iyd-i vaşlın:-ın

Gazel 1659

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Kavuşmanın

bayramı.

Ola kim pâyāna irse

rüze-i hicrüdilā

'İyd-i

vaşlın gözleyüpebrül

arı ayına bak

'iys:

1. 'iys:

Gazel 1584

Mısra: 8

Hayatın zevkini

çıkarma, yiyip içme,

zevk u safa.

Āb u gül serv ü

çemen sākī elinde

bāde pür

Cümle 'iyyəsbābı

var illāmünāsibyārı

yok

2. 'iys:

Gazel 1631

Mısra: 9

Hayatın zevkini

çıkarma, yiyip içme,

zevk u safa.

İyMuḥibbī her kişi

'iys ile

göñlinḥoşider

Beni gör kim

içerem ancak

hemāncām-ı firāk

'iysvlemege:

1. 'iŷeylemege:-mege

Gazel 1791

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

*Eğlenmek, yemek-
içmek.*

Bezm-i

ğamdagicelerşubha

dek 'iŷeylemege

Dil

kebâboldıyaşumdağ

ı mey-i nâb gerek

'iŷ ü 'iŷret:

1. 'iŷ ü 'iŷret:

Gazel 1529

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

*İçkili eğlence ve
zevk ü şafâ.*

'İŷ ü 'iŷret görse

dil dirmerhabâ

Likkâr-ı zühdden

eylel el-vedâ'

2. 'iŷ ü 'iŷret:

Gazel 1968

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

*Yeme içme, içki
içme.*

İltifât itme bu dehre

sakın aldanma sakın

'İŷ ü 'iŷret bu

cihân içre

hemânḥ'âb u ḥayâl

'iŷ ü şafâ eyle:

1. 'iŷ ü şafâ eyle:

Gazel 1940

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

*Zevk ve sefa
eylemek.*

Demidür 'iŷ ü şafâ

eyle diyü her bir

agaç

Çagururlâlevü gül

her biri güyâ mı

degül

'iŷ ü şafâda:

1. 'iŷ ü şafâda:-da

Gazel 1974

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

*Zevk ve sefa
eylemek.*

'İŷ ü şafâda

gördüm la'l-i

lebündekiḥâl

Her kanda şehd ü

şekker konar

megesyâḥüd bal

'iŷ ü tarabdan:

1. 'iŷ ü tarabdan:-dan

Gazel 1702

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

*Yaşama ve
ferahlama; çalıp
söyleyerek eğlenme,
yiyip içme.*

Gözüm yaşın

şarâbidüpgöñüldenn

âleler kılsam

Degül mi meclis-i

ğamda bulur 'iŷ ü

tarabdanyig

2. 'iŷ ü tarabdan:-dan

Gazel 1753

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

*Yaşama ve
ferahlama; çalıp
söyleyerek eğlenme,
yiyip içme.*

Görenler dide-i

eşkümdidimâ-ı

'inebdenyig

İşidennâleferyâdum

daḥı 'iŷ ü

tarabdanyig

3. 'iŷ ü tarabdan:-dan

Gazel 1788

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

*Çalıp söyleyerek
yiyip içerek eğlenmek.*

Gözüm yaşın

şarâbidüpgöñüldenn

âleler kılsam

Degül mi meclis-i

ğamda bular 'iŷ ü

tarabdanyig

iz:

1. izini:-i, -(n)i

Gazel 1971

Mısra: 5

*Bir şeyin geçtiği
veya önce bulunduğu
yerde bıraktığı belirti,
nişan, alamet, emare.*

Göreyim na'lçañ

izini diyü

Gözüm yaşıyla

itdüm yolların gil

'izâr:

1. 'izârüñdur:-uñdur

Gazel 1739

Mısra: 6

Yanak, yüz.

Leylüzülfühdürmigār
āgönlümi tar
eyleyen
Rüşen iden
‘ālemicānā
‘izāruñdursenüñ

izhār eyledi:

1. **izhāreyledi:-di**
Gazel 1932
Mısra: **1**
Kelime Tipi: -
Ortaya çıkarmak,
görünmesini sağlamak.
Kendüyirāh-ı
‘ademde eyledi
izhār gül
Bülbül-i bī-dillere
tā göstere dīdār gül

2. **izhāreyledi:-di**
Gazel 1941
Mısra: **2**
Kelime Tipi: -
Ortaya çıkarmak,
görünmesini sağlamak.
H̄‘āb-
ıgāfletdeyaturkenol
dīçünbī-dār gül
Kudret-i Hāḳḳ-
ılabūyın eyledi
izhār gül

3. **izhāreyledi:-di**
Gazel 1941
Mısra: **18**
Kelime Tipi: -
Ortaya çıkarmak,
görünmesini sağlamak.
Kendüyeitdimehāfe
āşiyānımbülbüli
Hicretin

bildürdihalka eyledi
izhār gül

izhāreyledüñ:

1. **izhāreyledüñ:-dün**
Gazel 1752
Mısra: **4**
Kelime Tipi: -
Açığa vurmak,
meydana çıkarmak,
göstermek, âşikar
etmek.

Hārdan güller
bitürdünnaḥldenḥur
mā-yı ter
‘İbret
içünkullaruḥāḳikme
tizhāreyledüñ

izhār eyleme:

1. **izhāreyleme:-me**
Gazel 1512
Mısra: **7**
Kelime Tipi: -
Göstermemek,
açığa vurmamak.
Sırr-ı
‘ışkısaklagılsīneñde
izhār eyleme
Çündimişler “külli
sırrın cāvizü’l-
isneynişā”

izhāreyleseñ:

1. **izhāreyleseñ:-señ**
Gazel 1813
Mısra: **8**
Kelime Tipi: -
Ortaya çıkarmak,
görünmesini sağlamak.
Gün
yüzinebakmayaydu
mmuşhaf-ı

hüsünüḥāḳı
Bir nazar ger
pertev-i
hüsünüñizhāreylese
ñ

izhārider:

1. **izhārider:**
Gazel 1514
Mısra: **14**
Kelime Tipi: -
Meydana
çıkarmak, göstermek.
Bildiler
ḥālünMuḥibbīsīne-i
süzāndan
Nite kim her
şebidersüz-ı dilin
izhār şem’

izhāritdi:

1. **izhāritdi:-di**
Gazel 1526
Mısra: **4**
Kelime Tipi: -
Açığa vurmak,
göstermek.
Hicr-ile yanmakdan
ise didiyig baş
oynamak
Baş koyup ortaya
itdi ‘ışkıñizhār
şem’

2. **izhāritdi:-di**

Gazel 1939
Mısra: **1**
Kelime Tipi: -
Açığa vurmak,
göstermek.
Yine ‘arz-ı
hüsñidüpıtdiyüzüniz
hār gül

İdiser bülbüllerini
vaḳti geldi zār gül

iztırāb eyler:

1. **iztırābeyler:-r**

Gazel 1977

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

*Iztırāp çekmek, acı
çekmek.*

Iztırāb eyler

Muḥibbīgörmegeyü

zin iver

N'eylesün elde

degüldüriztırāb ister
gönül

I:

irag:

1. **irag:**

Gazel 1535

Mısra: 4

Uzak.

Bir perīpeyker

melek

sīmāyaçünvirdümg

önül

Hālümü her kim

sorarsa

işidenlerdenirag

2. **irag:**

Gazel 1543

Mısra: 4

Uzak.

Başdasevdā dilde

ğavğā gözde nem

sīnemde od

Hālümü sorana

diremişidenlerdenır

ag

iragdegül:

1. **iragdegül:**

Gazel 1531

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Uzak değil.

Hāk-i

pāyintācidedençarḥ

airgürdüm seri

Bu mesel devlet

dimişlerdürdegül

erden irag

irag düşeli:

1. **iragdüşeli:-eli**

Gazel 1534

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Uzaklaşmak, uzak

kalmak.

Döginüptaşdan taşa

gezdümcihānı su

gibi

Düşeli ol serv-

kadnā-

mihribānumdanirag

irag evleme beni:

1. **irag evleme beni:**

Gazel 1541

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Beni uzak etme,

uzaklaştırma.

Gelmese tūrūñ

açılmaz dil-i pür

derd-i ğamı

Eyleme tır-i

müjeñden beni

iydöstrag

irag olasin:

1. **iragolasın:-asın**

Gazel 1537

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Uzaklaşmak.

Hıçrevā mı ola

gülşendeMuḥibbübü

lbülün

Dutmayupdaḳnālesi

ne olasın andan irag

2. **iragolasın:-asın**

Gazel 1542

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Uzaklaşmak.

İster iseñ olasın sen

ğuşşavügamdanirag

Meclise bir sākī-i

gül-ruhgetür sunsun

ayağ

iragoldı:

1. **iragoldı:-dı**

Gazel 1531

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

Uzaklaşmak.

Bu

Muḥibbīḥastanuñ

hicriyle

sorsañhālını

Āh u efgānoldı işi

işidenlerdenirag

irak:

1. **irak:**

Gazel 1601

Mısra: 10

Uzak.

Senden ister bu

Muḥibbīderdinünde

rmānını

Mübtelā-

yıderdolmuşışidenle
rden irak

2. **iraklarda: -lar, -da**

Gazel 1852

Mısra: 3

Uzak.

Ben iraklarda dem-
ā-dem dāyim oynar
zūlf-ile
Pāralansun göreyim
bagrihemîşeşānenü
ñ

‘irak:

1. **‘irak:**

Gazel 1894

Mısra: 5

Irak ülkesi.

Güllerüñmedhinaña
ngāhîHicāz u geh
‘irak
Rüz u
şebanuñçünturmaz
zebānbülbülüñ

irak olmasun:

1. **irak olmasun: -**

masun

Gazel 1595

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Uzak olmak.

Bu
Muhibbînüñmurādı
bendeñolmakdurhe
mān
YāResülallahkabül
it olmasun senden
irak

irak olmazsın:

1. **irak olmazsın: -**

mazsın

Gazel 1675

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Uzak olmak.

Aramuzda gerçi var
senüñlebu’de’l-
maşrııkayn
Lîk olmazsın
göñülden bir nefes
bir dem irak

irgâd:

1. **irgâda: -a**

Gazel 1903

Mısra: 6

İşçi II Emektar.

Kaşr-ı
‘ışkıyapmagaFerhā
dıda’vet eylesem
Hıdmet-i senge
koyup dirdüm ben
ol irgâda gül

irmağ:

1. **irmağa: -a**

Gazel 1673

Mısra: 8

*Doğrudan doğruya
denize dökülen büyük
akarsu.*

Sular olmuştur
ezelden çüñkididār
‘āşıkı
Başını taşdan taşa
dögüp akan ırmaga
bak

‘ırz:

1. **‘ırzuñ: -uñ**

Gazel 1542

Mısra: 5

Haysiyet, namus.

İstemeseñiygöñül
‘ırzuñsenüñyıkıldug
ın
Sen sen ol gel
degme bir kişi ile
eyleme lāğ

2. **‘ırzın: -ın**

Gazel 1955

Mısra: 9

Haysiyet, namus.

Yıkmaga
‘ırzınMuhibbîkimse
nüñkaşd eyleme
Añazar yok
lîkboynuñdakalurse
nüñvebāl

‘ırzuñıyıkılmasun:

1. **‘ırzuñıyıkılmasun: -**
masun

Gazel 1546

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Haysiyetin

bozulması.

İster-iseñ
‘ırzuñıyıkılmasun
Olur olmaz kimse
ile itme lāğ

‘ısk:

1. **‘ışkuñuñ:**

Gazel 1501

Mısra: 7

Aşk, yoğun sevgi.

Kim tārıkı
‘ışkuñuñyokdurdım
işler evveli
Bulmadılar

arayupañanihāyet
ya vaşať

2. 'ışk-ıla:--ıla

Gazel 1502

Mısra: 4

Aşk, yoğun sevgi.

Evvel

refiķsoñratarıķ bu

mesel-durur

Yol korkuludur eyle

dil 'ışk-ılaiñtilāt

3. 'ıřkuñ:--uñ, -ı

Gazel 1516

Mısra: 6

Aşk, yoğun sevgi.

Afitāb-ı

dehriymāhum görür

her gün zevāl

Ķādir olmaz 'ıřkuñı

bir zerre dilden ide

ķam'

4. 'ışk:

Gazel 1521

Mısra: 4

Aşk, yoğun sevgi.

Gerçi

ķādirsin yüzüñ

göstermeyesin

'āřka

Lıķķādirolımazsın

'ışk dilden ola ķam'

5. 'ıřkuñla:--uñ, -la

Gazel 1521

Mısra: 1

Aşk, yoğun sevgi.

Giceler

'ıřkuñlacānā yanar

oldum hem çü şem'

Dānedāneanuñiçün

gözlerümakıtdı
dem'

6. 'ışk:

Gazel 1522

Mısra: 9

Aşk, yoğun sevgi.

'Iřk ya Mecnūnuñ

olsun ya benüm

olsun direm

İstemem bir kimse

kim ola benüm-ile

meřā'

7. 'ıřkıñ:--ı, -n, -ı

Gazel 1526

Mısra: 4

Aşk, yoğun sevgi.

Hicr-ile yanmakdan

ise didiyig baş

oynamak

Baş koyup ortaya

itdi 'ıřkıñızhār

şem'

8. 'ıřkuña:--uña

Gazel 1526

Mısra: 1

Aşk, yoğun sevgi.

'Iřkuñarüz-ı

ezelden olmasa ger

yār şem'

Olmaz idi sararup

dil-ħastevübimār

şem'

9. 'ışkdur:--dur

Gazel 1529

Mısra: 9

Aşk, yoğun sevgi.

Söyleden

'ıřkdurMuħibbiyim

üdām

Kendüzinden bir
söze yok iħtirā'

10. 'ıřkuñ-ıla:--uñ, --ıla

Gazel 1530

Mısra: 3

Aşk, yoğun sevgi.

Tutalıdan 'ıřkuñ-

ılaünscānācān u dil

Eyledi cümle

cihānuñvarlıgındani

nķıtā'

11. 'ışkdur:

Gazel 1555

Mısra: 3

Aşk, yoğun sevgi.

'Işkdur yolum tarıķ-

i

müstakımdendönme

zem

Söylemem ben

zāhidāsenüñ gibi

her dem güzāf

12. 'ışkdan:--dan

Gazel 1561

Mısra: 2

Aşk, yoğun sevgi.

Küyını

'āřıkiseñKa'be gibi

eyle tavāf

Terk-i cān

itmeyesin eyleme

'ıřkdanyürilāf

13. 'ışk:

Gazel 1572

Mısra: 1

Aşk, yoğun sevgi.

Kılmadı

dünyādahergiz ben

ğarıbiřād 'ışk

Gerçi kim
miñnetyolındaolmuş
amüstād-ı ‘ışk

14. ‘ışk:

Gazel 1573

Mısra: 1

Aşk, yoğun sevgi.

Giden gelmez ne
müşkil yol-durur

‘ışk

O yolda āhir anı

öldürür ‘ışk

15. ‘ışk:

Gazel 1573

Mısra: 2

Aşk, yoğun sevgi.

Giden gelmez ne
müşkil yol-durur

‘ışk

O yolda āhir anı

öldürür ‘ışk

16. ‘ışk:

Gazel 1573

Mısra: 4

Aşk, yoğun sevgi.

İçen

‘ışkuñşarābıngēçdi

dilden

Hakīkatbāğ-ı ‘ömri

soldurur ‘ışk

17. ‘ışk:

Gazel 1573

Mısra: 6

Aşk, yoğun sevgi.

Nihāyet var

dimederyā-yı ‘ışka

Düşen çıkmaz ne

dipsüz göl-durur

‘ışk

18. ‘ışk:

Gazel 1573

Mısra: 8

Aşk, yoğun sevgi.

Maħabbetbūsitanına

el ursa

Göñülbāğımı gülden

toldurur ‘ışk

19. ‘ışk:

Gazel 1573

Mısra: 10

Aşk, yoğun sevgi.

MaħabbetdenMuħib

bī mest olmuş

‘Aceb olmaz ki

özge mül-durur ‘ışk

20. ‘ışkuñ-ıla:-uñ-ıla

Gazel 1580

Mısra: 2

Aşk, yoğun sevgi.

Nev-

civānidümsefidoldı

kapuñdarīşe bak

‘Işkuñ-

ılaħastadurrahm

eyle bu dervīşe bak

21. ‘ışkuñla:-uñ, -la

Gazel 1588

Mısra: 3

Aşk, yoğun sevgi.

Bi-ħamdi’llāh ki

‘ışkuñlilibāsumıpal

āsıtdüm

Ne ğam ger atlas-ı

ikbāldentār-

ılapūdum yok

22. ‘ışkuñ:-uñ

Gazel 1589

Mısra: 13

Aşk, yoğun sevgi.

Zūr-ı bāzūsıyla

‘ışkuñ kimseler

tutişmaya

İyMuħibbī cümle-i

‘uşşāğda ol pence

yok

23. ‘ışka:-a

Gazel 1590

Mısra: 5

Aşk, yoğun sevgi.

Göñülvirenler

‘ışkabakupibtidāsın

a

Soñrabilürler anı ki

hīçintihāsı yok

24. ‘ışk:-ı

Gazel 1593

Mısra: 7

Aşk, yoğun sevgi.

Ĥamdü-lillāh kim

ezel ben

‘ışkıtekmilitmişem

Vāmık u Ferhād u

Mecnūn aldılar

benden sabak

25. ‘ışkuñ:-uñ

Gazel 1595

Mısra: 5

Aşk, yoğun sevgi.

Bir ĥarāret virdi

‘ışkuñ geldi bu dil

lerzeve

Bilmek

isteseñegerahvālüm

i sen bīde bak

26. ‘ışk:

Gazel 1598

Mısra: 2
Aşk, yoğun sevgi.
Ruĥlarıñ gördüm
niġārāberg-i gülden
bir varaĥ
Ol varaĥdan
'ışkdırsinokıyup ol
dem sebaĥ

27. 'ıŝkuñ:-uñ
Gazel 1603
Mısra: 5
Aşk, yoğun sevgi.
Dest-i kudreturdu
'ıŝkuñçün ezel
bünyādını
Oldımuĥkemtaēbed
kimdür diyen
mi'mārı yok

28. 'ışk:
Gazel 1607
Mısra: 4
Aşk, yoğun sevgi.
'Ālemigeŝt eyledi
dutmadı bir
yirdemekān
'Āķıbet kıldı
ķarārgöñlümdeitdic
āy 'ışk

29. 'ışka:-a
Gazel 1608
Mısra: 9
Aşk, yoğun sevgi.
Muĥıbbıdengüvāhis
terseñ 'ışka
Siriŝk-i surĥ u rūy-ı
zerdüme bak

30. 'ıŝkuñ:-un
Gazel 1610

Mısra: 7
Aşk, yoğun sevgi.
Düşelden 'ıŝkuñ ile
baĥr-ı 'ışka
Yürürem her
yañamānend-i balık

31. 'ışk:
Gazel 1627
Mısra: 11
Aşk, yoğun sevgi.
'ışk bir mühlik
devādur kim anı
nüş eylese
Tızzamāndan siz
ta'accübeylemeñ
ger ola yok

32. 'ışkuma:-uma
Gazel 1633
Mısra: 8
Aşk, yoğun sevgi.
Bilmek
isterseñderünümĥāli
ni gör nālemi
'ıŝkumaŝāhid
gerekse gözden
akan yaşa bak

33. 'ışk:
Gazel 1637
Mısra: 1
Aşk, yoğun sevgi.
Ġıll ü ġıŝdanŝayķal
it āyīneñi ol pāk
'ışk
Cāna kıymayınca
olmaz 'aķl-ılaıdrāk
'ışk

34. 'ışk:
Gazel 1637

Mısra: 2
Aşk, yoğun sevgi.
Ġıll ü ġıŝdanŝayķal
it āyīneñi ol pāk
'ışk
Cāna kıymayınca
olmaz 'aķl-ılaıdrāk
'ışk

35. 'ışk:
Gazel 1637
Mısra: 4
Aşk, yoğun sevgi.
'Aybķılmañderd-i
dilden inleyüpāh
eylesem
Dem mi vardur
itmeye bu
sīnemiŝad-çāk 'ışk

36. 'ışka:-a
Gazel 1638
Mısra: 13
Aşk, yoğun sevgi.
Muĥıbbı 'ıŝkaŝāhid
ne hemān-dem
giryelerkıldum
Didilereşk-i
āhındanmegerġayrı
güvāhı yok

37. 'ışkdan:-dan
Gazel 1641
Mısra: 5
Aşk, yoğun sevgi.
Nāŝıĥānuŝĥuñsaña
men' eyleme
'ışkdan beni
Zīra 'ahdüm bu ki
dutmam kimse
sözine kulak

38. 'ışkdan:-dan

Gazel 1641

Mısra: 8

Aşk, yoğun sevgi.

Derd-i 'ışkı sorma
Ferhād-ılaKaysa sor
baña
Niçekerre
'ışkdanyazdum ben
anlara sebak

39. 'ışkuñ:-uñ

Gazel 1654

Mısra: 11

Aşk, yoğun sevgi.

İyMuhibbî gizleme
fâşoldı 'ışkuñ
'āleme
Çehresinden
bellüdürcün
'āşikuñāsār-ı 'ışk

40. 'ışkuñ:-un

Gazel 1656

Mısra: 3

Aşk, yoğun sevgi.

Gönül
'ışkuñharābidurhaz
er kıl pāymāl itme
Hayāl-i zülf-ile
ejder yatagıdır o
vīrānlık

41. 'ışk:

Gazel 1666

Mısra: 1

Aşk, yoğun sevgi.

Bakarsañ gerçi
bagrumkanıdır 'ışk
Velī bu
derdümüñdermānıd
ur 'ışk

42. 'ışk:

Gazel 1666

Mısra: 2

Aşk, yoğun sevgi.

Bakarsañ gerçi
bagrumkanıdır 'ışk
Velī bu
derdümüñdermānıd
ur 'ışk

43. 'ışk:

Gazel 1666

Mısra: 4

Aşk, yoğun sevgi.

Sorarsañkişver-i
dildürharābe
'Aceb kılma
anuñsultānıdır 'ışk

44. 'ışk:

Gazel 1666

Mısra: 6

Aşk, yoğun sevgi.

Yaşam her kıatresi
bir pāre-i la'l
Anuñçün kim bu
sīnemkānıdır 'ışk

45. 'ışk:

Gazel 1666

Mısra: 8

Aşk, yoğun sevgi.

Ezelden tāebed
gitmez gönülden
Sanurlar
bilmeyenler ānıdır
'ışk

46. 'ışk:

Gazel 1666

Mısra: 10

Aşk, yoğun sevgi.

Muhibbīnūşidüpcā
m-ı mahabbet
Dimiş sermest
cānlarcānıdır 'ışk

47. 'ışk:

Gazel 1668

Mısra: 6

Aşk, yoğun sevgi.

'Akıll terk itmek
ister gerçi 'ışkı
O cehditdükçe olur
muhkem 'ışk

48. 'ışkı:

Gazel 1668

Mısra: 5

Aşk, yoğun sevgi.

'Akıll terk itmek
ister gerçi 'ışkı
O cehditdükçe olur
muhkem 'ışk

49. 'ışk-ıla:

Gazel 1669

Mısra: 8

Aşk, yoğun sevgi.

Ne kıdarseng-i
cefāvügamıyagarsa
başına
Baş açukkarşu
varan 'ışk-ılabī-
pervāyı bak

50. 'ışkumı:-umı

Gazel 1670

Mısra: 5

Aşk, yoğun sevgi.

'İşkumı görmek
dilerseñ kan
yaşuma kıl nazar
Derdümü bilmek

hakikat ise rüy-ı
zerde bak

51. **‘ışka:-a**

Gazel 1674

Mısra: 9

Aşk, yoğun sevgi.

Muhibbîdennişānist

erseñ ‘ışka

Gözüm yaşıyla āh-ı

serdüme bak

52. **‘ışk-ıla:**

Gazel 1680

Mısra: 8

Aşk, yoğun sevgi.

Zāhid eylerse eger

cennet ü

Firdevsîtaleb

‘Āşıkambañahemān

‘ışk-ıladidār gerek

53. **‘ışk-ıla:**

Gazel 1681

Mısra: 9

Aşk, yoğun sevgi.

Kāhadönmişdürzā’ı

foldıMuhibbî ‘ışk-

ıla

İygönülāh itme

yohsa anı

berbādeyledüñ

54. **‘ışk-ıla:--ıla**

Gazel 1688

Mısra: 9

Aşk, yoğun sevgi.

İyMuhibbî nite kim

‘ışk-

ılamümtāzolduñ

Hüsn-ile zülfine dil

bagladuğñferd

gerek

55. **‘ışk-ıla:--ıla**

Gazel 1694

Mısra: 10

Aşk, yoğun sevgi.

Yıkılursağamdegül

bu cān u dil

ma’ müresi

‘İşk-ıla anı

yiñidenüstüvār

itsem gerek

56. **‘ışk:**

Gazel 1695

Mısra: 7

Aşk, yoğun sevgi.

‘İşk ya Mecnūnuñ

olsun ya benüm

olsun didüm

İstemem bir şeyde

olam kimse ile

müşterek

57. **‘ışkuñ-ıla:-uñ-ıla**

Gazel 1703

Mısra: 3

Aşk, yoğun sevgi.

‘İşkuñ-ılaolmuşam

günden güne ben

nātüvān

Ĥālünüöpdür ki

olsun ol bañadārü-

yımüşg

58. **‘ışkuñ:-uñ**

Gazel 1709

Mısra: 5

Aşk, yoğun sevgi.

Eñ evvel ‘ışkuñoymı

terk-i serdür

Dağı var mı be

zāhidimtiñānuñ

59. **‘ışkum:-um**

Gazel 1716

Mısra: 5

Aşk, yoğun sevgi.

‘İşkumbenümĥafice

iken rüze gibi āh

‘İyd ayı gibi

gösterüpitdi

‘ayānkaşuñ

60. **‘ışkuñla:-uñ, -la**

Gazel 1716

Mısra: 9

Aşk, yoğun sevgi.

Ĥālīs geçer

Muhibbîçü

‘ışkuñlaķalbdegül

N’içüncefā taşıyla

iderimtiñānkaşuñ

61. **‘ışk:**

Gazel 1728

Mısra: 9

Aşk, yoğun sevgi.

İyMuhibbî var-iken

‘ışk eyleme

zühdiĥayāl

Gül gibi

bādetururken ‘aklı

gümdür yiye beng

62. **‘ışk-ıla:--ıla**

Gazel 1744

Mısra: 3

Aşk, yoğun sevgi.

Levh-i dilde var-

iken ‘ışk-ıla bu

ğamraķamı

Yog-ıdınām u

nişānıdahılevĥ ü

ķalemüñ

63. 'ışkum:-um

Gazel 1747

Mısra: 3

Aşk, yoğun sevgi.

Olmaz-ıdıfâş

'ışkum göz yaşını

dökmesem

İhtiyâr-ıladegül

dilden çıkan

âhıgörüñ

64. 'ışkı:-ı

Gazel 1754

Mısra: 3

Aşk, yoğun sevgi.

Belâ-yımıhneti 'ışkı

dinilse haşre dek

dinmez

Umar mısın ki sen

iy dil bulasın derde

dermânuñ

65. 'ıŝkuña:-un, -a

Gazel 1758

Mısra: 11

Aşk, yoğun sevgi.

Kim isterse eger

'ıŝkuñaŝâhid

Düçeŝmiñün-

feŝânuñdurgüvâhuñ

66. 'ışk-ıla:--ıla

Gazel 1764

Mısra: 5

Aşk, yoğun sevgi.

Başumasultân iken

dîvâne oldum 'ışk-

ıla

Budur 'ıŝkuñ evveli

çâk-i girîbânuñ

gerek

67. 'ıŝkuñ:-uñ

Gazel 1764

Mısra: 6

Aşk, yoğun sevgi.

Başumasultân iken

dîvâne oldum 'ışk-

ıla

Budur 'ıŝkuñ evveli

çâk-i girîbânuñ

gerek

68. 'ıŝkuñ:-uñ

Gazel 1779

Mısra: 5

Aşk, yoğun sevgi.

Yazulu idi bu dil

levhine

'ıŝkuñrağamı

Yog-ıdnâm u

niŝânıdañilevh ü

ğalemüñ

69. 'ışkı:-ı

Gazel 1781

Mısra: 9

Aşk, yoğun sevgi.

Ğâlib-i

şevkemMuhibbî

'ışkımeştür eyleme

Olayım şimdengirü

mest

disünlercâmeçâk

70. 'ışk-ıla:--ıla

Gazel 1787

Mısra: 1

Aşk, yoğun sevgi.

İygöñül 'ışk-ıla bu

bagrumı pür-

hünitdün

Ol sebebdendür ki

gözüm yaşımı

gülgünitdün

71. 'ışka:-a

Gazel 1794

Mısra: 3

Aşk, yoğun sevgi.

Olmış iken

'ışkan'idemeşk-i bî-

pâyânağark

Kim görüpdürâb-ıla

cem'

oldugımıäteŝüñ

72. 'ıŝkıma:-ın, -a

Gazel 1794

Mısra: 1

Aşk, yoğun sevgi.

'ıŝkınabiñdâğyakdu

msîneme bir

mehveŝüñ

Çekmege derd ü

belâiy dil

bulınmazbeñdeŝüñ

73. 'ışk:

Gazel 1796

Mısra: 8

Aşk, yoğun sevgi.

İki yirdenbenditdün

boynuma

zayğamdiyü

Âheŝkümdakduñiy

'ıŝkbañazencireyled

ün

74. 'ıŝkuñ-ıla:-uñ, --ıla

Gazel 1801

Mısra: 8

Aşk, yoğun sevgi.

Ğâfil olma

salınurnâğâh bir

gün boynuña

Zıraçokdan 'ıŝkuñ-

ılamübtelâdurkâkül
üñ

75. **‘ışk-ıla:**

Gazel 1812

Mısra: 9

Aşk, yoğun sevgi.

İyşanemdutdıMuhib
bî ‘ışk-ıladāmānuñı
Kesseler
elümkalurdestümde
dāmānuñsenüñ

76. **‘ışkuñ:-uñ**

Gazel 1817

Mısra: 9

Aşk, yoğun sevgi.

‘İşkuñ içinde
Muhibbīgill u
ğışdanpāk olup
Püte-i hicrān içinde
anı sen kâleyledüñ

77. **‘ışkuña:-un, -a**

Gazel 1820

Mısra: 2

Aşk, yoğun sevgi.

İygöñülçün
‘aşıkolduñhastahāl
olmak gerek
Bu cihānda
‘ışkuñafıkr-i muhāl
olmak gerek

78. **‘ışkından:-ından**

Gazel 1824

Mısra: 8

Aşk, yoğun sevgi.

Düşmesün bir kişi
‘ışkaçün düşe bî-
ihtiyār
Ölmeği ‘ışkından

evvel ihtiyār itmek
gerek

79. **‘ışkına:-ın, -a**

Gazel 1832

Mısra: 6

Aşk, yoğun sevgi.

Sākiyā sun lebleri
yādinadāyimsāğarı
‘İşkınanüşidelüm ol
dişleri dūr-dānenüñ

80. **‘ışkumuñ:-um, -uñ**

Gazel 1837

Mısra: 3

Aşk, yoğun sevgi.

Bilürdüñ
‘ışkumuñkeyfiyyeti
ni
Şarābiçseñyimeseñz
āhidābeng

81. **‘ışkuñuñ:-uñ, -uñ**

Gazel 1838

Mısra: 7

Aşk, yoğun sevgi.

‘İşkuñuñçakeri yüz
tāc u
kábāyıyandurur
Çaker-i ‘ışk olan
dünyedebî-bāk
gerek

82. **‘ışkı:-ı**

Gazel 1847

Mısra: 9

Aşk, yoğun sevgi.

Degmenā-kes ne
bilür
‘ışkıMuhibbīyesoru
ñ
‘İşkuñuñ nüktesini
bilmegeidrāk gerek

83. **‘ışkuñuñ:-uñ, -uñ**

Gazel 1847

Mısra: 10

Aşk, yoğun sevgi.

Degmenā-kes ne
bilür
‘ışkıMuhibbīyesoru
ñ
‘İşkuñuñ nüktesini
bilmegeidrāk gerek

84. **‘ışk-ıla:--ıla**

Gazel 1863

Mısra: 4

Aşk, yoğun sevgi.

Bunca istignā-y-ıla
gör āfitāb-ı ‘ālemi
‘İşk-ılaüftādeolmuş
yollar üzresüzināk

85. **‘ışk:**

Gazel 1865

Mısra: 7

Aşk, yoğun sevgi.

‘İşk ya Mecnūnuñ
olsun ya benüm
olsun didüm
Dimesünler ‘ışk
içinde
iştirāküñdürsenüñ

86. **‘ışk:**

Gazel 1865

Mısra: 8

Aşk, yoğun sevgi.

‘İşk ya Mecnūnuñ
olsun ya benüm
olsun didüm
Dimesünler ‘ışk
içinde
iştirāküñdürsenüñ

87. 'işkumı:-umu

Gazel 1867

Mısra: 8

Aşk, yoğun sevgi.

Kim-durur

'işkâtesininisinedepin

hân ide

'Işkumı gün gibi

rüşenâşikâr itsem

gerek

88. 'işkıı:-ı, -nı

Gazel 1868

Mısra: 3

Aşk, yoğun sevgi.

İhtiyäreylemişem

'işkıını ben rüz-ı

ezel

Baş u cân terkin

urur içine giren

savařuñ

89. 'işk-ıla:

Gazel 1877

Mısra: 1

Aşk, yoğun sevgi.

Dilâ 'işk-

ılaçünmeydânagird

üñ

Başuñ top itmez-

iseñyâ ne girdüñ

90. 'iřkuñıla:-uñ, -la

Gazel 1878

Mısra: 6

Aşk, yoğun sevgi.

Zülf-i pîç-â-

pîçüñizencîridüpğâ

hîkemend

Hey niçe 'âkılleri

'iřkuñılaMecnüneyl

edüñ

91. 'işk:

Gazel 1884

Mısra: 11

Aşk, yoğun sevgi.

'Işk bir sehlün-

durur gehâşikâr u

gehnihân

Lâzıııoldı 'âşıkı

ney gibi nâlân

eylemek

92. 'işk-ıla:--ıla

Gazel 1888

Mısra: 4

Aşk, yoğun sevgi.

Ķaddini görüp

pâyınayařuñirevân

it

'Işk-ılaeger terk

ideriseñdañınâzük

93. 'iřkuñ-ıla:-uñ, --ıla

Gazel 1911

Mısra: 1

Aşk, yoğun sevgi.

Oldı ezel çü 'iřkuñ-

ılamübtelâğöñül

Kendü eliyle başına

aldı belâğöñül

94. 'iřkuñuñ:-uñ, -uñ

Gazel 1934

Mısra: 9

Aşk, yoğun sevgi.

'Iřkuñuñderd ü

belâsınıMuhibbîden

işit

Anı

vařıtsündilerseñ

gel berüvaşşâfa gel

95. 'iřkuñıla:-uñ, -la

Gazel 1937

Mısra: 8

Aşk, yoğun sevgi.

Penbe ile

jâledenbâd-ı

seheragzına su

Tamzurur 'iřkuñıla

dil-ğasteyaturbîmâr

gül

96. 'iřkuñıla:-uñ, -la

Gazel 1942

Mısra: 7

Aşk, yoğun sevgi.

Ben senüñ

'iřkuñılasergerdân u

ğayrânolmuşam

Döstum bu Ķalb-i

mecrühümâbâdeyle

gil

97. 'işk-ıla:

Gazel 1948

Mısra: 9

Aşk, yoğun sevgi.

Âvâredürçü 'işk-

ılaçarğ eylemez

ğarâr

Sen de Muhibbî

'âřıkiseñ dil âvâre

kıl

98. 'iřkuña:-uña

Gazel 1949

Mısra: 3

Aşk, yoğun sevgi.

'Iřkuñamüstağrağâ

m kılmam nazar sol

u saga

Bilmezem var mı

cihândasañabeñzer

ya degül

99. 'işkuma:-um, -a

Gazel 1950

Mısra: 10

Aşk, yoğun sevgi.

İyMuhibbieşk-i

çeşmümrüy-ı

zerdüm var iken

İstemek

hâcetdegüldür

'işkumağayrıdelil

100. 'iřkuñ:-uñ

Gazel 1951

Mısra: 5

Aşk, yoğun sevgi.

Seyl-i

eřkümvirmedidānes

ine 'iřkuñhalel

Eski bünyādolicak

kim

dirañamuħkemdegü

l

101. 'iřkuñ:-uñ

Gazel 1959

Mısra: 3

Aşk, yoğun sevgi.

Okumaya 'iřkuñ ne

bile naħv-ile şarfin

Derd-ile belāolmuş

iken aña 'Avāmil

102. 'işkdan:-dan

Gazel 1964

Mısra: 7

Aşk, yoğun sevgi.

Cālinūs-ı 'aqliseñ

de 'iřkdanbaħs

eyleme

Hall-i

müşkilkeşfolınmaz

bunda vardur çok

cedel

103. 'işkuma:-um, -a

Gazel 1967

Mısra: 4

Aşk, yoğun sevgi.

Gözüm yaş

sīneāteřdūd-ı āhum

Bular yitmez mi

'iřkumadelāyil

104. 'işkuma:-uma

Gazel 1968

Mısra: 10

Aşk, yoğun sevgi.

'Āřkamrindembed-

nām [u] melāmet

olalı

'İşkuma bunlar delil

yitmez mi ne

hâcetsü'al

105. 'işka:-a

Gazel 1982

Mısra: 17

Aşk, yoğun sevgi.

Muhibbīntihā var

dime 'işka

Sen

anuñintihāsımbıtidā

bil

106. 'işk:

Gazel 1985

Mısra: 6

Aşk, yoğun sevgi.

Sanma

āsāndilāma'reke-i

derd ü ğamı

'İşk ile

cengidemezsın

olasın Rüstem-i Zāl

107. 'işkumı:-um, -ı

Gazel 1986

Mısra: 7

Aşk, yoğun sevgi.

Eşk-i surħ u rüy-ı

zerdümdenbilürler

'işkumı

Olsa bir nesne

'ayānañabeyānhâcet

degül

108. 'işkına:-ı, -n, -a

Gazel 1992

Mısra: 3

Aşk, yoğun sevgi.

řirinlebinüñ

'iřkınacān terkin

eyleyen

Ferhād gibi

'ālemedestān olan

göñül

109. 'iřkuñ:-un

Gazel 1995

Mısra: 8

Aşk, yoğun sevgi.

Bīęānesanup 'āřkı

gözden bırakma

kim

Olmuşdur ezel

'iřkuñ ile

āřınāgöñül

'işk ara:

1. 'işk ara:

Gazel 1721

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Aşk ile, aşk içinde.

Baş

açuptığınaboynımıM

uhibbüzadur

Bunu umar diyeler

‘ışk ara
kurbânolduñ

2. **‘ışk ara:**

Gazel 1748

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Aşk ile, aşk içinde.

İyMuhibbî ‘ışk ara
tâ kılmayınca terk-i

ser

Bellü bil girmez

elüñeräyegāncānāns

enüñ

‘ışkâtesin:

1. **‘ışkâtesin:-n**

Gazel 1884

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Aşk ateşine

*yanmak. II Aşk ateşiyle
tutuşmak, âşık olmak.*

Dil diler

‘ışkâtesinsînemdeki

tmān eylemek

Hîç olur mı

karañudaberķpinhā

n eylemek

‘ışkâtesindevanaram:

1.

‘ışkâtesindeyanaram:-

aram-nde

Gazel 1525

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Aşk ateşinde

yanmak // Aşk ateşiyle

tutuşmak, âşık olmak.

Yanaram

‘ışkâtesindenāşihā

terk itmezem

Pend-ile
pervāneyanmakdan
olur mı mümteni’

‘ışkâtesine:

1. **‘ışkâtesine:-ne**

Gazel 1519

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Aşk ateşi.

Tutuşup ‘ışkâtesine
dün gicenāgāh şem’

Çıkdı başından

duhāñı eyledi bir āh

şem’

2. **‘ışkâtesine:-ne**

Gazel 1649

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Aşk ateşi.

‘İşkâtesine düşmek
bir özge hâlet ancak

Ol âteşegöyünmek

ol da sa’âdet ancak

‘ışkâtesini:

1. **‘ışkâtesini:-ni**

Gazel 1867

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Aşk ateşi.

Kim-durur

‘ışkâtesinisinēdepin

hān ide

‘İşkümü gün gibi

rūşenāşikār itsem

gerek

‘ışkbahrını:

1. **‘ışkbahrını:-ni**

Gazel 1791

Mısra: 9

Kelime Tipi: -
Aşk denizi.

Çünkü

‘ışkbahrınıcūşagetü

rürşarşar-ı ğam

Yiryirin kelle-i

‘uşşākañahābāb

gerek

‘ışkcāmını:

1. **‘ışkcāmını:-ni**

Gazel 1883

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Aşk kadehi.

Tatmayanlar

‘ışkcāmını ne

bilsünlezzetin

İçmeyenlerden

haber sorma

zülālindöstuñ

‘ışkdergāhı:

1. **‘ışkdergāhı:**

Gazel 1532

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Aşk dergahı,

tekkesi.

Ehl-i

‘ışkadiñşalādur

‘ışkdergāhıaçuk

Tekye-i ‘ışk içre

Mecnün-

veşuyardum bir

çerāğ

‘ışk ehlin:

1. **‘ışkehlın:-n**

Gazel 1777

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Aşk erbabı; âşık.

Kozāhid itme 'ışk
ehlin melāmet
Hiç 'āřık gözleye
mi nām-ılaneng

'ışk ehline:

1. **'ışk ehline:**

Gazel 1589

Mısra: **10**

Kelime Tipi: -

Aşk ehli, erbabı.

Zıkridersindūzaħıiy
zāhid-i bārid- nefes
Dūzaħ-ı hicrān gibi
'ışk ehline işkence
yok

'ıřkehlınūn:

1. **'ıřkehlınūn:-nūñ**

Gazel 1758

Mısra: **6**

Kelime Tipi: -

Aşk erbabı; āřık.

Degūlzūlfgörinenbo
ynuñdakākūl
Kamu
'ıřkehlınūñaldūñgū
nāhın

'ışk eri:

1. **'ışk eri:**

Gazel 1847

Mısra: **6**

Kelime Tipi: -

Gönül sahibi, āřık.

Korkma çoğ olsa
'adüküyına var
dıldāruñ
Bilmedūñ mi bunı
kim 'ışk eri bī-bāk
gerek

2. **'ışk eri:**

Gazel 1567

Mısra: **7**

Kelime Tipi: -

Gönül sahibi, āřık

eri, āřık, gerçek āřık.

Bir kadeħ meyden

irişür 'ışk eri bir

menzile

Zāhid-i řadsāle

irmez çekse yüz

biñi'tikāf

'ıřkhālınden:

1. **'ıřkhālınden:-n, -den**

Gazel 1920

Mısra: **7**

Kelime Tipi: -

Aşk halı, ahvalı.

Zāhidā bilmek

dilerseñ

'ıřkhālındenħaber

Ölmeğiasānider

evvel bu yitmez mi

delil

'ışk iline:

1. **'ışk iline:-ne**

Gazel 1559

Mısra: **9**

Kelime Tipi: -

Aşk ülkesi.

Gerçi Mecnūn 'ıřk

iline tādārolmıř idi

Gitse

n'olaçūnkimoldı bu

Muħıbañahālef

'ıřkkitābın:

1. **'ıřkkitābın:-n**

Gazel 1959

Mısra: **7**

Kelime Tipi: -

Aşk kitabı. II

Kur'ān-ı Kerim.

Kimdür okuyan

'ıřkkitābınberügels

ün

Bir kimse yok bu

fenne benden ola

kāmil

'ışkodı:

1. **'ışkodı:**

Gazel 1661

Mısra: **5**

Kelime Tipi: -

Aşk ateşi.

Kes şem' gibi

başum

'ışkodışu'levirsün

'ışk 'āteřine

yanmak 'uřřāka

'ādet ancak

'ışkodına:

1. **'ışkodına:-na**

Gazel 1845

Mısra: **5**

Kelime Tipi: -

Aşk ateşi.

Yüzüme bir güle

bakduñ beni

'ıřkodınayakduñ

Kanı benüm ile

'ahdüñn'içün dün

gicegelmedūñ

'ışkodınayanup:

1. **'ışkodınayanup:-up**

Gazel 1892

Mısra: **7**

Kelime Tipi: -

Aşk ateşiyle

yanmak.

Her ki
'āşıkduyanup
'ışkodına
Gice gündüz ol dil-i
süzān gerek

'ışksafāsını:

1. **'ışksafāsını:-m**

Gazel 1744

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Aşkın huzuru.

Ne bilür
'ışksafāsımdilā her
nā-kes
Baña sor
lezzetini dünyedededer
d ü elemün

'ışk ser-bāzı:

1. **'ışk ser-bāzı:**

Gazel 1624

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Aşk yiğidi.

LeylîvüMecnûnHüs
rev ü Şîrînañılurvelî
Cāna kıyan 'ışk ser-
bāzı olan Ferhāda
bak

'ışkadüşmesün:

1. **'ışkadüşmesün:-me,
-sün**

Gazel 1824

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

*Aşka tutulmak,
ansızın âşık olmak.*

Düşmesün bir kişi
'ışkaçün düşe bî-
ihtiyār
Ölmeği 'ışkından

evvel ihtiyār itmek
gerek

'ışkdan özge:

1. **'ışkdan özge:**

Gazel 1609

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

*Aştan başka (bir
şey).*

Aradumbulmadum

'ışkdan özge

Enîs-i mahrem ü

yār-ı muvāfik

'ışkı var:

1. **'ışkı var:**

Gazel 1613

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

*Aşk duygusuna
sahip olmak.*

Her kimün kim

'ışkı var olur hārāb

dil hānesi

Eşk-i eşkinden hālel

gelmiş ol[an]

bünyāda bak

'ışkuñāteşi:

1. **'ışkuñāteşi:-i**

Gazel 1528

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Aşk ateşi.

Ayagında bendi var

başında 'ışkuñāteşi

Meclis içre iyperî

olsa ne tañdîvāne

şem'

2. **'ışkuñāteşi:-uñ**

Gazel 1586

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Aşk ateşi.

Şöyle mahvitdi bu

'ışkuñāteşiküllitenü

m

Kim bakarsa dir ki

dil yandı bile cān

anda yok

'ışkuñāteşin:

1. **'ışkuñāteşin:**

Gazel 1806

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Aşk ateşi.

Niçeye dek

saklayamsinemde

'ışkuñāteşin

Bir gün āhumla anı

ben āşikār itsem

gerek

'ışkuñbādı:

1. **'ışkuñbādı:**

Gazel 1738

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Aşkın rüzgarı.

Cem' kıldı bu

Muhibbî gerçi

'aqlıhürmenin

Her yañatagıtdı

'ışkuñbādı ol

kāhıgörüñ

'ışkuñbelāsı:

1. **'ışkuñbelāsı:**

Gazel 1525

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Aşkın derdi,

sıkıntısı.

Başa yazıldı ezel
'ıŝkuñbelâsıdöstlar
Çâretedbîr-ile anı
kimse kılmaz
mündefî'

'ıŝkuñğamından:

1. **'ıŝkuñğamından:-**
ndan

Gazel 1729

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Aşkın gamı, derdi.

Döstum

'ıŝkuñğamındanoldı
çehrem hem çü zer
İmtihân kıl gönder
olsun seng-i bî-
dâduñmehek

'ıŝkuñhâlini:

1. **'ıŝkuñhâlini:-ni**

Gazel 1903

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Aşkın hâli,

vaziyeti.

Ne bilürMecnûn u
Vâmîk sorma
'ıŝkuñhâlini
Sor belâkühındacân
terkin uran Ferhâda
gül

'ıŝkuñ ile:

1. **'ıŝkuñ ile:**

Gazel 1781

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Aŝkınla, sevginle.

Bîmâruñam 'ıŝkuñ
ile eylegil 'ilâc
Üftâde olup

olmuşamuşbister-i
helâk

'ıŝkuñkıymetini:

1. **'ıŝkuñkıymetini:-ni**

Gazel 1668

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Aşkın kıymeti.

Sorarsañbaña

'ıŝkuñkıymetini

İki 'âlemedeger bir

dem-i 'ışk

'ıŝkuñŝarâbın:

1. **'ıŝkuñŝarâbın:-n**

Gazel 1611

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Aşk şarabı.

Çüniçdüñ sen ezel

'ıŝkuñŝarâbın

Yürimestâne olma

hergiz ayık

'ıŝkuñŝarâbın için:

1. **'ıŝkuñŝarâbın için:**

Gazel 1573

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Aşk ŝarabını için

kişi.

İçen

'ıŝkuñŝarâbingeçdi

dilden

Haķıkatbâğ-ı 'ömri

soldurur 'ışk

'ıŝkuñtarîkı:

1. **'ıŝkuñtarîkı:**

Gazel 1870

Mısra: 14

Kelime Tipi: -

Aşkın yolu.

Vuşlat el

virmezMuhibbî

kılmayınca terk-i

ser

Çün budur

'ıŝkuñtarîkıdöstlar

ölmek gerek

'ıŝkuñtekyesin:

1. **'ıŝkuñtekyesin:-sin**

Gazel 1563

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Aşk tekkesi.

Eyledi

Mecnûnvaŝiyetbañ

a 'ıŝkuñtekyesin

Tañmıdur geçsem

yirineolmuşamañağa

lef

'ıŝkuñvolında:

1. **'ıŝkuñvolında:-nda**

Gazel 1750

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Aşk yolu.

Gerçi kim

'ıŝkuñyolındaçekmi

şembî-ħad emek

Ĥamdü-lillâh kim

naŝıboldıbañavaŝlın

yimek

ısmarla:

1. **ısmarladı:-dı**

Gazel 1548

Mısra: 3

Emanet etmek.

GitdiMecnûntekye-i

'ıŝkıbaña ısmarladı

Ta'ñmıdur tutsam
yiriniolmıřamañaña
lef

'itr:

1. **'ıtrına:-ına**

Gazel 1755

Mısra: 3

Güzel ve hoş koku.

Gülşenüñ

'ıtrınaolmış 'arız u

zülfüñsebeb

Gül

benefşedendegüldür

bil ki

büyuñdursenüñ

'ıtr-ı zülfine:

1. **'ıtr-ı zülfine:-i, -n, -e**

Gazel 1504

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Saçın ıtr kokusu.

El urur her dem

Muhibbîşâne 'ıtr-ı

zülfine

Büy-ıla 'âlemtolar

eyler

anuñçünşâneğaz

ıttılâ' olmaz:

1. **ıttılâ' olmaz:-maz**

Gazel 1522

Mısra: 14

Kelime Tipi: -

Haberdar olmak.

Virmedi kimse

miyâniyladehânında

nhaber

Degmede olmaz

Muhibbî 'âlem-i

gaybatıttılâ'

ıztırâb:

1. **ıztırâb:**

Gazel 1977

Mısra: 10

Acı, elem, azap,

sıkıntı.

İztırâb eyler

Muhibbîgörmegeyü

zin iver

N'eylesün elde

degüldüriztırâb ister

göñül

jäle:

1. **jälelerden:-ler, -den**

Gazel 1557

Mısra: 2

Çiğ tanesi.

Bâğda geydi

benefşe başına tâc-ı

şadef

Dakdı güller

jälelerdengüşinadür

r-i Nefef

2. **jâleden:-den**

Gazel 1937

Mısra: 7

Çiğ tanesi.

Penbe ile

jâledenbâd-ı

seheragzına su

Tamzurur 'ışkuñla

dil-ğasteyatürbimâr

gül

jeng:

1. **jeng:**

Gazel 1705

Mısra: 10

Pas, küf, kir.

Dili şâfitmege

olmadı dermân

Tutupdurgöñlümüñ

âyinesinjeng

jengoldı:

1. **jengoldı:-dı**

Gazel 1777

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Paslanmak, pas

tutmak.

Getürsâkışarâb-ı

erğuvânı

Ğam-ılaoldı dil

âyinesinjeng

jeng olmaya:

1. **jeng olmaya:-maya**

Gazel 1720

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Pas tutmak,

kirlenmek.

Dilüñâyinesini

kaplasa ğam

Cilâvirsünşarâb iç

olmaya jeng

jengtutdı:

1. **jengtutdı:-dı**

Gazel 1728

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Paslanmak.

Sun

muşaffâcâmısâkıtâ

bula göñlümşafâ

Niçedemlerdür bu

dil

âyinesinitutdıjeng

jeng-i ğam:

1. **jeng-i ğam:**

Gazel 1808

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Gam pası.

Jeng-i

ġamdutdıMuħibbġ

önlümünñāyīnesin

Anı şāfıkılmaga

elde mey-i şahbā

gerek

jeng-i ğamdan:

1. **jeng-i ğamdan:-dan**

Gazel 1567

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Gam pası.

Jeng-i

ġamdankurtarımazs

mgöñülāyīnesin

Sāki-i gül-ruħ

elinden içmeyince

cām-ı şāf

2. **jeng-i ğamdan:-dan**

Gazel 1578

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Gam pası.

Jeng-i ğamdan gel

ħalāş eyle

göñülmir’ātıını

İyMuħibbġtarf-ı

gölşen kıl mey-i

şahbāya bak

jerf:

1. **jerf:**

Gazel 1563

Mısra: 4

Derin.

Baħr-ı ‘ışka gerçi
kim

daldumañağavvāş-
vār

İrmedümpāyānınak

ey katı buldum

an[ı] jerf

kabā:

1. **ķabā:**

Gazel 1656

Mısra: 5

Ar. Üstlük, kaftan,

libas, cübbe.

Yaşumdan bil ki

ġāfildürbaña kim

dirķabāgeysün

O kim

deryāyadüşmişdüra

ñalāzımdur

‘üryānlık

K:

kabak:

1. **kabak:**

Gazel 1595

Mısra: 8

Sürüngen gövdeli,

*sarı çiçekli, birçok türü
olan bir bitki.*

Baħr-ı ‘ışk içre bu

dil

çünķişināverlikider

İñlerem kim iki

çeşmümañaolmuşdu

r kabak

2. **kabak:**

Gazel 1602

Mısra: 6

Sürüngen gövdeli,

*sarı çiçekli, birçok türü
olan bir bitki.*

Baħr-i eşk içre

düşüp bu dil

şināverlikider

Korkmaz

zīrādüçeşmiañaolmı

şdur kabak

kabakkabak:

1. **kabak kabak:**

Gazel 1647

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Kadeh kadeh. //

Bolca.

Sāķigetürdibādeyi

bezme kabak kabak

Başladı devre şevķ-

ile sāġar ayak ayak

ka’be:

1. **ka’be:**

Gazel 1561

Mısra: 1

Kible-i İslām olan

Beytullahü'l-harām.

Küyını

‘āşķiseñKa’be gibi

eyle tavāf

Terk-i cān

itmeyesin eyleme

‘ışķdanyürilāf

2. **ka’bedür:-dür**

Gazel 1696

Mısra: 7

Kible-i İslām olan

Beytullahü'l-harām.

Ka’bedürküyeger

ola müyesser

varasın

Cānķurbānuñ ola

merd-iseñ ol
yirdesenüñ

3. **ka'bedür:-dür**

Gazel 1751

Mısra: 1

Kible-i İslâm olan

Beytullahü'l-harâm.

Ka'bedürküynaärz
üitdivarmagadilüñ
Bilmezemsuyuñ mı
çekdi seni anda ya
gilüñ

4. **ka'be'dür:-dür**

Gazel 1764

Mısra: 3

Kible-i İslâm olan

Beytullahü'l-harâm.

Ka'be'dürküyiniğār
uñeyledükçünkiṭavā
f
Çünmurāduñhāşılol
dicānqurbānuñ
gerek

5. **ka'bedür:-dür**

Gazel 1772

Mısra: 1

Kible-i İslâm olan

Beytullahü'l-harâm.

Ka'bedürküyuñsenü
ñ 'uşşākıqurbān
eylemek
Ḥayragirmekdürānu
ñ derdine dermān
eylemek

6. **ka'bedür:-dür**

Gazel 1792

Mısra: 9

Kible-i İslâm olan

Beytullahü'l-harâm.

Ka'bedürküyüMuḥi
bbēyledüñçünkiṭav
āf
Ḥāciolduñfarzḍurcā
nuñqurbān
eylemek

7. **ka'beyi:-yi**

Gazel 1807

Mısra: 3

Kible-i İslâm olan

Beytullahü'l-harâm.

İyḤalil'ümdürişüp
Ka'beyiyapmakdan
ise
Yap
gönülhānesinibeyt-i
Ḥudā ister iseñ

8. **ka'bedür:-dür**

Gazel 1809

Mısra: 7

Kible-i İslâm olan

Beytullahü'l-harâm.

Ka'bedürküy[1]
niğāruñcān[1]
qurbānidegör
Keysa'ādetdür
olursa ölecek
yirüñsenüñ

9. **ka'bedür:-dür**

Gazel 1840

Mısra: 11

Kible-i İslâm olan

Beytullahü'l-harâm.

Muşhaf-i
ḥüsnüñḥaḳıyçunKa'
bedürküyuñşehā
Bu Muḥibbīcān u
dilden
oldıqurbānuñsenüñ

10. **ka'beye:-ye**

Gazel 1892

Mısra: 14

Kible-i İslâm olan

Beytullahü'l-harâm.

KüyınayāruñMuḥib
bīvarıcak
Ka'beye varana
cānqurbān gerek

11. **ka'bedür:-dür**

Gazel 1981

Mısra: 13

Kible-i İslâm olan

Beytullahü'l-harâm.

Ka'bedürküyınıfarz
oldıṭavāfeyleyelüm
Dil didienfa' budur
anda varupqurbān
ol

ka'beküyin:

1. **ka'beküyin:-in**

Gazel 1732

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

(Sevgilinin) Kabe

gibi olan mahallesini.

Ṭavāfitmegegeldük

Ka'beküyin

Sa'ādetdürözünqurb

ānasalduñ

ka'beküyina:

1. **ka'beküyina:-ina-na**

Gazel 1958

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

(Sevgilinin) Kabe

gibi olan mahallesini.

Kesüpber ü

beyābāniyöneldüm

Ka'beküyina

Yine āh eylesem
gerdün bile hem
nāka hem maḥmil

2. **ka'bekūyuṅa:**

Gazel 1979

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

(Sevgilinin) Kabe

gibi olan mahallesi.

Ka'bekūyınanigāru
ñčünkitogrıduñMu
ḥīb
Ceħd kıl ol vādīde
'uṣṣāk ara ser-
maḥmil ol

ka'bekūyuṅa:

1. **ka'bekūyuṅa:-uṅa**

Gazel 1784

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

(Sevgilinin) Kabe

gibi olan mahallesi.

NigārāKa'bekūyuṅa
varan 'āşıklaruñ
cem' it
Gel eyle cümlesin
bismilḳabül ola ta
ḳurbānuñ

2. **ka'bekūyuṅa:-ña**

Gazel 1787

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

(Sevgilinin) Kabe

gibi olan mahallesi.

Ka'bekūyuṅa
yüzüm
sürmegefarzoldıbañ
a
Çün gözüm yaşını

sīm ü yüzüm[i]
altunitdūñ

3. **ka'bekūyuṅa:-ña**

Gazel 1990

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

(Sevgilinin) Kabe

gibi olan mahallesi.

Ka'bekūyuṅavarınc
akdöstüm
'aşıklaruñ
Kendüzinḳurbānide
rḳaşşābañahācetteg
ül

ka'bekūyuṅa:

1. **ka'bekūyuṅa:-u, -ñi**

Gazel 1889

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

(Sevgilinin) Kabe

gibi olan mahallesi.

Ka'bekūyuṅıtavāf
eylemek
oldıbañafarız
Gözlerüm yaşını
sīmçün yüzüm
altunitdūñ

ka'be-i envāra:

1. **ka'be-i envāra:-a**

Gazel 1599

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Nurlar Ka'besi.

Ḳıbleden dönsün
yüzigāmdanebedkur
tılmasun
Küyümü koyup kim
ide Ka'be-i
envāraşevḳ

ka'be-i kuyı:

1. **ka'be-i kuyı:**

Gazel 1858

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Sevgilinin Kabe'ye

benzeyen mahallesi,

köyü.

Ka'be-i kuyı

müyesser

oldıçünkılduñtavāf

Lāzımıdursañaiy dil

cānuñḳurbān gerek

ka'be-i küyuṅ:

1. **ka'be-i küyuṅ:-uñ**

Gazel 1567

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

(Sevgilinin)

Kabe'ye benzetilen

mahallesi, bulunduğu

yer.

Merve

ḥaḳḳıyçünŞafādanc

ānumıḳurbān idem

Ger müyesser ola

kılmak Ka'be-i

küyuṅtavāf

2. **ka'be-i küyuṅ:-uñ**

Gazel 1684

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

(Sevgilinin)

Kabe'ye benzetilen

mahallesi, bulunduğu

yer.

Ka'be-i küyuṅ

müyesser

oldıçünitdümıtavāf

Farzdurelbedtey dil
cānuñiḳurbān gerek

3. **ka'be-i kūyuñ:**

Gazel 1571

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Kâbenin

bulunduğu yer. II

Sevgilinin bulunduğu

yer.

Ka'be-i kūyuñnaşib

olsa varup görsem

yüzüñ

Merve

ḥaḳkıyçünŞafâ'dan

oluramḳurbān-ı 'ışḳ

ka'be-i kūyuñda:

1. **ka'be-i kūyuñda:**

uñda

Gazel 1748

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

(Sevgilinin)

Kabe'ye benzetilen

mahallesi, bulunduğu

yer.

Ka'be-i

kūyuñdaḥacc itmiş

bugün 'aşḳlaruñ

Ḥayragirseñeyleseñ

bir bir kamu

ḳurbānsenüñ

ka'be-i vaşla:

1. **ka'be-i vaşla:-a**

Gazel 1655

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Kavuşma Ka'besi.

Ka'be-i

vaşlairerdükiygöñül

ḳaṭ' eyleseñ

Deşt-i

hicrānuñvelikinḥad

dı yok pâyānı yok

kābil:

1. **ḳābil:**

Gazel 1966

Mısra: 4

Hız. Adem'in büyük

oğlunun adı.

Bu

dünyāmiḥnetevیدür

ne kardaşdan ne

yoldaşdan

Vefā gelse kıyar

mıydı ki nā-

ḥaḳHābileḲābil

2. **ḳābil:**

Gazel 1971

Mısra: 14

Hız. Adem'in büyük

oğlunun adı.

Muḥibbī umma bir

kesdenvefā sen

Niçe kıydı gör

HābileḲābil

kābil-i dermān:

1. **ḳābil-i dermān:**

Gazel 1926

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Dermanı/çareyi

kabul eden.

Ḥasta-

dilveniḳtabīb-i

cānnedürḥālümdidü

m

Didiymiskīn bu

derdüñḳābil-i

dermāndegül

ḳabr:

1. **ḳabrine:-i, -ñ, -e**

Gazel 1856

Mısra: 9

Mezar.

Açıla

ḳabrinecennetdenan

uñrevzeneler

Ruḥlaruñ fikri

lebüñḳirinerkenö

lenüñ

2. **ḳabr:**

Gazel 1955

Mısra: 6

Mezar.

Cem' iderseñmāl-ı

Kārūnı da cidd ü

cehd-ile

Mārolisaryiyiserdür

seni [ol] ḳabr içre

māl

ḳabül evle:

1. **ḳabül evle:**

Gazel 1919

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Kabul etmek, razı

olmak.

Senden

aşagadanyüri evle

ḳabülpend

Yitmez mi

sañahişşeSüleymān

u mūra gel

2. **ḳabül evle:**

Gazel 1962

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Kabul etmek, razı olmak.
VirseselâmsañaMu
hibbîçevürme yüz
Tañrîselâmın gel
kabûl eyle selâma
gel

3. kabûl eyle:

Gazel 1979

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Kabul etmek, razı olmak.

Her ne deñlü atsalar
ta'nadaşın eyle
kabûl
Ko ne
dirlersedisünler sen
hemânderyâ-dil ol

kabûl ide:

1. kabûlide:-e

Gazel 1775

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

*(Allah) Katında
makbul saymak,
beğenip karşılığını
vermek.*

Muhibbîderdmendü
ñ bu du'ası
Kabûl ide
du'amıHaqtebârek

kabûl it:

1. kabûl it:

Gazel 1595

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

*Makbul saymak,
razı olmak, geri
çevirmemek.*

Bu
Muhibbînüñmuradı
bendeñolmakdurhe
mân
YâResûlallahkabûl
it olmasun senden
ırak

kabûlitdi:

1. kabûlitdi:-di

Gazel 1848

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Kabul etmek, razı olmak.

Leylîzülfinîkabûlitd
iMuhibbîçün ezel
Eyledi cümle cihân
mülkini Mecnûn-
vâr terk

kabûl itmediler:

1. kabûlitmediler:-me,

-di, -ler

Gazel 1995

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Onaylamak,

benimsemek.

Dermânkabûl
itmediler derd var-
iken
'Âşıklar içre şimdi
budur
müdde'âgöñül

kabûl itmek:

1. kabûl itmek:-mek

Gazel 1750

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

*Kabul etmek II
Onaylamak.*

Hayra gir 'uşşâka
göster gel zekât-ı
hüsnüñi
Döstim senden
kabûl itmek amı
benden dimek

kabûl ola:

1. kabûl ola:

Gazel 1784

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

*Tanrı'nın yapılan
bir ibadeti onaylaması.*

NigârâKa'beküyuña
varan 'âşıklarauñ
cem' it
Gel eyle cümlesin
bismilkabûl ola ta
kurbânuñ

2. kabûl ola:

Gazel 1960

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

*Tanrı'nın yapılan
bir ibadeti onaylaması.*

Zârılık eyle ola ki
ola du'ânkabûl
Sür yüz
yiredergehiâlîcenâb
kıl

kac:

1. kaçan:-an

Gazel 1729

Mısra: 1

*(Birinden veya bir
şeyden) Kurtulmak için
süratle uzaklaşmak.*

Düd-ı âhumdan
kaçan firûze-reng
olsa felek

Ra' diñlernâle eyler
hâlümecaglar melek

2. kaçma:-ma

Gazel 1820

Mısra: 3

(Birinden veya bir
şeyden) Kurtulmak için
süratle uzaklaşmak.

Dil-
rübâlarcevriderse
kaçma cevrenden
gönül
Sevdügiyolında kişi
pây-mâl olmak
gerek

3. kaçmaz:-maz

Gazel 1944

Mısra: 6

(Birinden veya bir
şeyden) Kurtulmak için
süratle uzaklaşmak.

Yanalıdanruhlaruñş
evki ile âteşlere
Kaçmaz oldımünis
olup âteş-i sūzāna
dil

4. kaçup:

Gazel 1973

Mısra: 3

(Birinden veya bir
şeyden) Kurtulmak için
süratle uzaklaşmak.

Zehr-i
zülfindenkaçup
ister lebüñtiryākini
Kime mār-ı zaḥm
irse añakemdür sem
degül

kaç-:

1. kaçar:-ar

Gazel 1603

Mısra: 9

(Birinden veya bir
şeyden) Kurtulmak için
süratle uzaklaşmak.

Ehl-i 'ışk ister
melāmet bil
selāmetden kaçar
İyMuḥibbī 'āşıkūñ
adıyla san u 'ārı
yok

2. kaç-a

Gazel 1776

Mısra: 7

(Birinden veya bir
şeyden) Kurtulmak için
süratle uzaklaşmak.

Kaç-a mı cev-r ü
ceḫādan seni cān-ıla
seven
Yüzini döndürmeye
cevrünleyagsa başa
seng

kaçan:

1. kaçan:

Gazel 1527

Mısra: 4

Her ne zaman ki.
Ḥaddüñigördigönül
meylileroldılebüñe
Kim ola içmeye
mey irse kaçan faşl-
ı rebī'

2. kaçan:

Gazel 1638

Mısra: 7

Her ne zaman ki.
Varupzülfi
siyāhında kaçan dil

kılsa şebrevlik
Başında düd-ı
āhındandimeñ ki
şeb-külāhı yok

3. kaçan:

Gazel 1648

Mısra: 14

Her ne zaman ki.
Kalb-i
a'dāyıMuḥibbīşıya
ger āhen ise
Fażl-ı ḥaḫḫ-ıla
kaçan kuşana
merdāneşadaḫ

4. kaçan:

Gazel 1682

Mısra: 5

Her ne zaman ki.
Kaçan dil âteşe
yansa çıkar bu
āhumeḫlāke
Görinürâteşiqünkini
hānıbañaögretmeñ

5. kaçan:

Gazel 1707

Mısra: 6

Her ne zaman ki.
Zülfineḫışm eylese
tañ mı gözi
Cengiderāhū kaçan
görse peleng

6. kaçan:

Gazel 1731

Mısra: 6

Her ne zaman ki.
Cihānmeh-
rūlarıencüm gibi bir
demde maḫvoldı
Kaçan sen 'arz-ı

hüsnidüpyüzüñiâfit
âbitdün

7. kaçan:

Gazel 1766

Mısra: 5

Her ne zaman ki.

Mâh gibi kaçan
iydösttülû'
eyleyesin
Hüblarencüm olup
görinehayl ü
haşemün

8. kaçan:

Gazel 1795

Mısra: 7

Her ne zaman ki.

Tîğ-i hün-rîzi kaçan
mevc eyleye deryâ
gibi
Kelle-i
'uşşâkdanbî-
hadhabâb olmak
gerek

9. kaçan:

Gazel 1876

Mısra: 3

Her ne zaman ki.

Âhtopimhevâya
kaçan atsam pertâb
Feth idem gibi
gelürkal'asınıgerdû
nuñ

10. kaçan:

Gazel 1910

Mısra: 7

Her ne zaman ki.

Kaçan sulţân-ı 'ışk
dil hânesine
Gele

İsâriçünyaşuñdirem
kıl

11. kaçan:

Gazel 1967

Mısra: 1

Her ne zaman ki.

Kaçan olsam seni
görmegeâyil
Şehâb-ı zülf olur
gün yüze hâyil

kaçan ki:

1. kaçan ki:

Gazel 1753

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Ne zaman ki.

Kaçan ki fire-şeb
olsa irer maţlûbına
'âşık
Yanında 'âşıkâ
nesne
görinmezhiçşebden
yig

kaçur:

1. kaçuramaz:-maz

Gazel 1790

Mısra: 13

Kaybetmek.

Ser kaçuramaz bu
Muhibbî her ne kim
hükmeyleseñ
Tîğüñateslîmiderbo
ynınıfermânuñsenü
ñ

kad:

1. kadı:-i

Gazel 1569

Mısra: 1

Boy, endam.

Lebleri nâzükruhı
dil-keş kadibâlâlaţif
Her ne
vaţtkıldumnazardid
üm ki ser-tâ-pâlaţif

2. kad:

Gazel 1649

Mısra: 6

Boy, endam.

Gelse kıyâma dilber
beñzetmeserve anı
Ne serv-i kâmet
olsun ol kadkıyâmet
ancak

3. kadı:-i

Gazel 1682

Mısra: 7

Boy, endam.

Ķadiyârûñkıyâmetd
ürgözi de 'ayn-ı
âfettür
Belürdi fitne-i
âhîrzamânıbañaögre
tmeñ

4. kadüñ:-üñ

Gazel 1892

Mısra: 10

Boy, endam.

'İşkmeydânında top
it başuñı
Lâyık ol topa
kadüñçevgân gerek

kadkıyâmet:

1. kadkıyâmet:

Gazel 1968

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Uzun boy.

Kađkıyāmetgonca
leb gül ‘arız u
şırindehān
Her kaçan kılsam
nazar sende
görinürı’tidāl

kadar:

1. **kaçar:**

Gazel 1579

Mısra: 9

"Ölçüsünde,
derecesinde" anlamında
edat.

Her ne kim
yırdebulınurbahrda
biñ ol kaçar
‘Ālemi çepeçevre
kuşadup yatan
deryāya bak

2. **kaçar:**

Gazel 1985

Mısra: 4

"Ölçüsünde,
derecesinde" anlamında
edat.

Kalmadı māl ü
menāl kaldı
didümnaqd-i ğamuñ
Didi yitmez mi
sañauşbukađarmāl
u menāl

kadd:

1. **kağdümü:-üm, -i**

Gazel 1510

Mısra: 3

Boy, endam.

Āhumokına her
dem
kađdümükemānitdü
m

Gördüm ki
idercānāntır-ile
kemāndanħaz

2. **kağdümü:-ümi**

Gazel 1552

Mısra: 1

Boy, endam.

Lām kıldı
kağdümüiolmuş iken
hem çün elif
Bu şıfatla her ki
‘āşık-durur olur
muttaşıf

3. **kağdün:-üñ**

Gazel 1568

Mısra: 3

Boy, endam.

Eyledi
kađdünhevāsımüsta
kımtab’umbenüm
Lıkebrüññhayāliit
di ‘aqlummünħarif

4. **kađdüñe:-üñ, -e**

Gazel 1603

Mısra: 1

Boy, endam.

Servi
kimdürbeñzedekad
düñe kim refıarı
yok
Ğoncayıagzuña kim
teşbihidergüftarı
yok

5. **kağdün:-üñ**

Gazel 1646

Mısra: 2

Boy, endam.

Geldi
benefşeħaıtuñbāğ u

bahārayır yok
Kağdün yiter
çemende serv ü
çınarayır yok

6. **kađdüñe:-üñe**

Gazel 1650

Mısra: 2

Boy, endam.

Ğoncadirdümagzuñ
alıkinanuñgüftarı
yok
Servdirdümkađdüñe
ammāanuñrefıarı
yok

7. **kağdün:-üñ**

Gazel 1663

Mısra: 8

Boy, endam.

Ğülşen-i ħüsñüñ
gibi dehr içre
gülşengörmedüm
Serverākađdün gibi
bir serv bu dünyāda
yok

8. **kaçd-ile:--ile**

Gazel 1682

Mısra: 4

Boy, endam.

Salındukçaħırāmāñı
gözüm yaşını cü
eyler
Ğırāmāñkađd-ile
serv-i
revāñibañaögretme
ñ

9. **kağdüm:-üm**

Gazel 1728

Mısra: 6

Boy, endam.

Bezm-i ğamdaĥûn-ı
dilden tolu
çeşmümsâĝarı
Nüşidüpiñlergönülk
addümolaldan hem
çüçeng

10. **ĥaddûñ:-üñ**

Gazel 1802

Mısra: 2

Boy, endam.

Gülşen içre
ĥaddüñebeñzer gül-
i ter görmedük
Bâĝdaĥaddüñ gibi
serv ü
şanavbergörmedük

11. **ĥaddümi:-üm, -i**

Gazel 1817

Mısra: 2

Boy, endam.

İy kaşı ya kirpügi
ok ne
'acebâyleydüñ
Yüregümşadpârekıl
duñĥaddümidâleyle
düñ

12. **ĥaddini:-i, -n, -i**

Gazel 1882

Mısra: 1

Boy, endam.

Yâruñgörinceĥaddi
niserv-i revântutuñ
Servayagındayaşum
iâb-ı revântutuñ

13. **ĥaddini:-in, -i**

Gazel 1888

Mısra: 3

Boy, endam.

Ĥaddini görüp
pâyınayaşuñrevân
it
'İşĥ-ılaeger terk
ideriseñdaĥmâzük

14. **ĥaddüñe:-üñe**

Gazel 1938

Mısra: 5

Boy, endam.

Gülşen içre
ĥaddüñe baş egdi
görüp servler
Ruĥlaruñdan gül
ĥacildürleblerüñden
ğoncalâl

15. **ĥaddi:-i**

Gazel 1946

Mısra: 3

Boy, endam.

Gülşen içre
ĥâmetüñ yanında
servüñĥaddipest
Leblerüñgüftârınışı
tdioldığoncalâl

16. **ĥaddüm:-üm**

Gazel 1951

Mısra: 3

Boy, endam.

Ĥaddüm olsa bâr-ı
ĝamdanişanem
olmaz 'aceb
Diyemezsin kıl
nażar görüp anı sen
ĥamdegül

17. **ĥaddi:-i**

Gazel 1972

Mısra: 4

Boy, endam.

Yokdurimkânbaĝbâ
nâ cennet-i
firdevsde
Bulmaĥaddiniĝarab
eñzeyenâzükniĥâl

18. **ĥaddüñ:-ün**

Gazel 1665

Mısra: 6

Boy, endam.

Ĝonca mı var
gülşen içinde
şĥâagzuñ gibi
Büsitân-ı dehr ara
ĥaddüñ gibi şimşad
yok

ĥadd-i dil-cüyuñ:

1. **ĥadd-i dil-cüyuñ:-uñ**

Gazel 1769

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

*-Sevgilinin, aşığı-
cezbeden, kendine
çeken boyu.*

Servĥaddüñbâĝda
görüp yaşını
itdirevân
Bu Muĥibbî
göreliden ĥadd-i
dil-cüyuñsenüñ

ĥaddi va olup:

1. **ĥaddi va olup:-up**

Gazel 1799

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

*Boyu yay gibi
olmak.*

'Arşa-i 'ışĥ içre
atmaga yine âĥ
okların
Ya olup

ḳaddiMuḫibbīnūnd
ü-tā olmak gerek

ḳāddini yüce ḳılduñ:

1. ḳāddini yüce

ḳılduñ:-duñ

Gazel 1752

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Boyunu ulu, uzun

eylemek.

Kiminüñḳāddinikıld

uñserv ü 'ar'ardan

yüce

Gözleri yaşın

kimüñcüy-ı

enhāreyledüñ

ḳaddümibükdi:

1. ḳaddümibükdi:-di

Gazel 1570

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Boyunu bükme l

Acz içinde bırakmak.

Hüsimeydānınday

āruñkılmaḡabāzīçey

i

Başumı top

itdübükdiḳaddümüçe

vgān-ı 'ışḳ

ḳaddüñnāmı:

1. ḳaddüñnāmı:

Gazel 1767

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Sevgilinin boyunun

varlığı.

Ölem gitmeye

dilden nāmıḳaddüñ

Ki levḫ-i dilde anı

itmişemtāk

ḳadeh:

1. ḳadeh:-le

Gazel 1549

Mısra: 2

İçki içmeye

yarayan ayaklı bardak.

Leşker-i ḡam gerçi

kim dil

ḳaşdınabaḡladışaf

Sāḳiānī bir ḳadehle

anı kılurber-ṫaraf

2. ḳadeh:

Gazel 1804

Mısra: 7

İçki içmeye

yarayan ayaklı bardak.

Der-i meyhānede

ger ola

ḳadehbañasifāl

Neme yarar ki

çekem minnetini

cām-ı Cemüñ

3. ḳadeh:

Gazel 1863

Mısra: 8

İçki içmeye

yarayan ayaklı bardak.

Deyrevardumḳalbü

mişāf it didüm bir

muḡbeçe

Bir ḳadeh meyle

göñülāyīnesiniitdip

āk

4. ḳadeh:

Gazel 1866

Mısra: 11

İçki içmeye

yarayan ayaklı bardak.

Öpmez lebini

meclis içinde

megerḳadeh

Ancak bilini

kuçmagaanuñ

kemer gerek

5. ḳadeh:

Gazel 1901

Mısra: 8

İçki içmeye

yarayan ayaklı bardak.

Kāyinātuñ cümle

aḫvālineolduñmutṫa

li'

Ol melek-

sīmādanaldüñçünḳa

dehñüşeyledüñ

6. ḳadeh:

Gazel 1907

Mısra: 6

İçki içmeye

yarayan ayaklı bardak.

Şoḫbet-i ḫāşidelüm

yol bulmasun anda

raḳīb

Bir şurāḫī bir ḳadeh

bir ben olayım bir

sen ol

7. ḳadeh:

Gazel 1973

Mısra: 5

İçki içmeye

yarayan ayaklı bardak.

Ya

Ferīdüntopraḡdurin

düḡüñ elde ḳadeh

İçdüḡüñ mey yirine

sanma ki ḫün-ı Cem

degül

8. **kağeğ:**

Gazel 1998

Mısra: 1

İçki içmeye

yarayan ayaklı bardak.

Gidüprüzeirişdi

‘iyđkađeđbādeyleđa

ndān kıl

Hilālebrūñı gel

göster benüm

‘iydümiçendān kıl

kağeğ-i gülgünüñ:

1. **kağeğ-i gülgünüñ:-**

uñ

Gazel 1842

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Gül renkli kağeğ.

Çekmeyem ger dir-

iseñ cevriñi sen

gerdüñuñ

Lāle-veş koma

elüñdenkađeđ-i

gülgünüñ

kadem:

1. **kağemde:-de**

Gazel 1592

Mısra: 8

Adım.

PİR oldum ise

meyden elüme ‘aşā

alam

Her bir

kađemdebaña ola ol

tayaktayak

2. **kağemde:-de**

Gazel 1919

Mısra: 14

Adım.

Vādī-i ‘ışka

‘azmider-

iseñMuħibbiyā

Her bir

kađemdeyüzüñi sür

yireTür’a gel

kađembasduñ:

1. **kađembasduñ:-duñ**

Gazel 1910

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Ayak basmak.

Kađembasduñ

bugün çün mülk-i

‘ışka

Yaşuñ leşker

dilāāhuñ ‘alem kıl

kağembasup:

1. **kağembasup:-up**

Gazel 1647

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Ayak basmak.

Yine Muħibbivādī-i

‘ışkabasupkağem

Kağ’-ı menāzil

eyledi yürür konak

konak

kađemüñ bassa:

1. **kađemüñbassa:-sa**

Gazel 1766

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Ayak basmak.

Şükrüm oldur ki

beni ħālīkomazderd

ü gamuñ

Şād olurдум

yüzümüñüstine

bassa kađemüñ

kağhitdi:

1. **kağhitdi:-di**

Gazel 1885

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Ayıbını söyleyerek

çekiştirme, yerme,

zemmetme.

Şarāb-ı

şāhidikađhitdizāhid

Sözünibilmeyüp

söyler-imiş neng

kađibālāya:

1. **kađibālāya:-ya**

Gazel 1625

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Boyu uzun

(sevgili).

Lebleri

kevsersarābı ol

kađibālāya bak

Añairişmek diler bu

himmeti bālāya bak

kağ-i bālāya:

1. **kağ-i bālāya:-ya**

Gazel 1630

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Yüce boy. II

Sevgilinin düzgün boyu.

Gülşen-i ħüsündeiy

dil ol kağ-i bālāya

bak

Serv[i] nisbet

eyleme inşāf kıl

‘alāya bak

2. **kağ-i bālāya:-ya**

Gazel 1660

Mısra: 1
Kelime Tipi: -
Yüce boy. II
Sevgilinin düzgün boyu.
Her kaçan reftâra
gelse ol kad-i
bâlâya bak
Servenisbet eyleme
inşâf kıl a'lâya bak

kad-i bälâyı:

1. **kad-i bälâyı:-yı**

Gazel 1869

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Yüce boy. II

Sevgilinin düzgün boyu.

Sebze

hañımağlayuaglayub

itürdüñ

Derdävüdirîg ol

kad-i

bälâyıbüyütdüñ

kad-i dil-cülaruñ:

1. **kad-i dil-cülaruñ:**

Gazel 1773

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Yârin gönül çeken

boyu.

Çekesin iy dil niçe

cevrin kad-i dil-

cülaruñ

Ya niçe bir aka

iydidegözüñdensula

ruñ

kad-i gerdünüñ:

1. **kad-i gerdünüñ:-uñ**

Gazel 1730

Mısra: 4

Kelime Tipi: -
Feleğin boyu.
Niçetâkatgetüremba
kmaga ben gün
yüzüne
Gördiñsünüñidü-
tâoldıkad-i
gerdünüñ

kadıddı:

1. **kadıddı:-dı**

Gazel 1746

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Pek zayıf, kuru ve
çelimsiz olmak.

Deyr-i

hüsünüñdeşanemler

cümlesi oldıkadıd

Çünkügördiler

yazılmış anda

taşvîrünüñ

kadimî:

1. **kadimî:**

Gazel 1503

Mısra: 2

(Ar.) Başlangıcı

olmayacak kadar eski.

'Acebmidüriderse

dil gam u derd ü

belâdanhaz

Kim ola itmeye-

bilsem

kadimîâşinâdanhaz

kâdir:

1. **kâdirsin:-sin**

Gazel 1521

Mısra: 3

Kudret sahibi;

kudretli, güçlü.

Gerçi
kâdirsinyüzüñ
göstermeyesin
'âşıkâ
Lîkkâdirolmazsın
'ışk dilden ola kam'

2. **kâdir:**

Gazel 1785

Mısra: 5

Kudret sahibi;

kudretli, güçlü.

Küh-ı 'ışkikesmege

her bir kesi

kâdirdegül

Tişeyi elden

komazFerhâd-

veşbâzû gerek

3. **kâdirdür:-dür**

Gazel 1989

Mısra: 6

Kudret sahibi;

kudretli, güçlü.

Kühtaħammül

itmez iken götürür

bâr-ı gamı

Üştür-i

sermestdüryükinekâ

dirdürgöñül

kâdir ola:

1. **kâdirola:-a**

Gazel 1791

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Gücü yetmek,

muktedir olmak.

Her yañakâdir ola

çekmegeeşkümsipe

hin

Gözlerüm gibi aña

bir ŧeh-i dārāb
gerek

kādirolmazsın:

1. **kādirolmazsın:-**

ımazsın

Gazel 1521

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Gücü yetmek,

muktedir olmak.

Gerçi

kādırsinyüzüñ

göstermeyesin

‘aşıka

Likkādirolmazsın

‘ışk dilden ola kam’

kādir olmaz:

1. **kādirolmaz:-maz**

Gazel 1516

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Gücü yetmek,

muktedir olmak.

Afitāb-ı

dehriymāhum görür

her gün zevāl

Kādir olmaz ‘ışkuñı

bir zerre dilden ide

kam’

kādir olur:

1. **kādirolur:-ur**

Gazel 1696

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Gücü yetmek,

muktedir olmak.

‘İlm-i ğayb oldu

meğerçeşm-ile zülf

ü dehenüñ

Şerh-i ma’nāsına

kim kādir olur
böyle fenüñ

kadr:

1. **kadri:-i, -n, -i**

Gazel 1682

Mısra: 10

Kıymet, değer.

Muhibbödostlar

sürsün

yüzinkoñhāk-i

pāyına

Bilür ol kadrinianuñ

siz anı

bañaöğretmeñ

2. **kadri:**

Gazel 1874

Mısra: 9

Kıymet, değer.

Bu

Muhibbününşebi kad

r ü günü bayram ola

Ger görineşām-ı

hicrinde

hilālিকাşuñuñ

3. **kadri:-i**

Gazel 1876

Mısra: 10

Kıymet, değer.

Bu

Muhibbiyecefağayr

avefālar idesin

Var-

ımişkadrıyanuñdan’

ideyin her dünüñ

kadr ü nev-rüzi:

1. **kadr ü nev-rüzi:-ı**

Gazel 1747

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

*Kadir gecesi ve
Nevruz bayramı.*

İyMuhibbüzülf ü

haddenseyr kıl şām

u seher

Qadr ü nev-rüzı bir

iden

qudretu’llāhıgörüñ

kadrini bilmeve:

1. **kadrinibilmeve:-**

meve

Gazel 1766

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Değerini bilmek,

yararlanmak.

Sanma

cevrüñi’metinkadr

ini bilmeye Muhtb

Şehd ü

şekkergörünürāface

fāvüelemüñ

2. **kadrinibilmeve:-**

meve

Gazel 1782

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Değerini bilmek,

yararlanmak.

Ser-nigün ola

göreyim çeh-i

bābilçükalem

Bilmeye kadrini ger

zerreceğāh-ı

zekanıñ

kadrini bilmez:

1. **kadrinibilmez:-mez**

Gazel 1668

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

*Değerini
bilmemek. II Kıymetini
anlamamak.*

Muhibbidegme kes
kadrini bilmez
Küşâdedürhevâ-yı
‘âlem-i ‘ışk

kadrinibilür:

1. **kadrinibilür:-ür**

Gazel 1853

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

*Gereken değeri
vermek, kıymetini
bilmek, takdir etmek.*

Gelse Muhibbîderd
ü belâkarşucân
çıkâr
Zîrâbilürkadrini ol
âşinâlaruñ

kadrinibilürem:

1. **kadrinibilürem:-
ürem**

Gazel 1699

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

*Değerini bilmek,
yararlanmak.*

Mest-i
‘ışkambañarâhîngös
terüñmeyhânenüñ
Çünkü ancak kadrini
ben
bilürempeymânenü
ñ

kâf:

1. **kâf:**

Gazel 1561

Mısra: 14

Ankâ kuşunun

*yaşadığı ve yeryüzünü
çepçevre kuşattığı kabul
edilen efsânevi dağ.*

İyMuhibbîgötürürsi
n dün ü gün bâr-ı
ğamı
Âferînsañatahammü
lidemezdiañaKâf

2. **kafına:-ı, -n, -a**

Gazel 1629

Mısra: 5

Ankâ kuşunun

*yaşadığı ve yeryüzünü
çepçevre kuşattığı kabul
edilen efsânevi dağ.*

İygöñül ‘Ankâ-
yıKâf ol var
kanâ’atKafına
Hırş-ılakendüñi
atma gurrât içre
tavuk

3. **kâfa:-a**

Gazel 1805

Mısra: 8

Ankâ kuşunun

*yaşadığı ve yeryüzünü
çepçevre kuşattığı kabul
edilen efsânevi dağ.*

İyçengnedürbezm-i
şafâ bu nâle bu âh-
ılavâ
Bir kez nazar kıl gel
Kâfa gör sen
nigârisınkimüñ

4. **kâfa:-a**

Gazel 1934

Mısra: 4

Ankâ kuşunun

yaşadığı ve yeryüzünü

*çepçevre kuşattığı kabul
edilen efsânevi dağ.*

Kıt kanâ’at girse bir
loğmaelüñekâni’ ol
Hırş-ıla olma
meges‘Ankâoluban
Kâfa gel

kâftâ be-kâf:

1. **kâftâ be-kâf:**

Gazel 1547

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

*Ta Kaf Dağı’na
kadar.*

Karşuda leşker ola
kâftâ be-kâf
Nâmerd ola kim ki
yüzün döndüre
meşâf

kafa:

1. **kafañı:**

Gazel 1891

Mısra: 10

*Kaf dağı (dünyayı
çevrelemesi ve Anka
kuşunun yaşadığı
mekân olması yönüyle);
bkz. ‘küh-ı Kâf’ md.*

Ordu-yıhüsñüñ
içine hergiz
girilmeye
Bekler
kafañıbeñzedidündâ
raperçemüñ

kafes:

1. **kafesüm:-iim**

Gazel 1645

Mısra: 6

*Hayvanlar için
aralıklı tel, metal veya*

ağaç çubuklardan
yapılmış taşınabilir
bölme.

Ġamzeñ geleli
sînemeiyruh-ı
revānum
Cānmurğıdağı
durmaya sındı
kafesüm yok

2. **kafeşün:-üñ**

Gazel 1833

Mısra: 6

Hayvanlar için
aralıklı tel, metal veya
ağaç çubuklardan
yapılmış taşınabilir
bölme.

Ġamzesi eyledi bu
sînemiğırbāl-şifat
Murğ-ı dil
turmaysar yandı
bozıldıkafeşün

kâfir:

1. **kâfir-durur:--dur, -ur**

Gazel 1551

Mısra: 2

Allah'ın varlığını
inkar eden, kâfir.

Hālümü 'arz itmedi
dildārazülf
Raḥmı kim kâfir-
durur ol kara zülf

2. **kâfirler:-ler**

Gazel 1617

Mısra: 7

Allah'ın varlığını
inkar eden, kâfir.

İstediler
mu'cizekâfirleritdil

er 'inād
Faḥr-ı
'ālebarmagılaıtdı
ayı iki şāk

3. **kâfirdür:-dür**

Gazel 1655

Mısra: 8

Allah'ın varlığını
inkar eden, kâfir.

Göz göre
ḥattıgelüpkaşd
eyledi imānuma
Hey ne
kâfirdürmeded ol
dīni yok imānı yok

4. **kâfir:**

Gazel 1656

Mısra: 2

Allah'ın varlığını
inkar eden, kâfir.

Yüzüñgöstermeyüp
cānāidersindürlüfett
ānlık
Be kâfiruşbuşulm
ile olur mı
hīçmüsülmānlık

5. **kâfir:**

Gazel 1706

Mısra: 5

Allah'ın varlığını
inkar eden, kâfir.

Disem ben
çeşmüñekâfir 'aceb
mi
İdüpdür biline
zünnārazülfüñ

6. **kâfir:**

Gazel 1712

Mısra: 5

Allah'ın varlığını
inkar eden, kâfir.

Kaşd-ı imān eyledi
gördük yine
kâfirsacıñ
Kesübenzünnārınma
nı
müselmāneyledüñ

7. **kâfire:-e**

Gazel 1765

Mısra: 7

Allah'ın varlığını
inkar eden, kâfir.

Yitmez midi
kâfireāḥir bu
mu'cize
Günden güne arta
kemāl[i]
Muḥammedüñ

8. **kâfir:**

Gazel 1844

Mısra: 7

Allah'ın varlığını
inkar eden, kâfir.

Koma
ağyārışchākapuñakā
firğibidür
Ne revādur ki gire
içine Beytül'-
ḥaremüñ

9. **kâfiri:-i**

Gazel 1880

Mısra: 4

Allah'ın varlığını
inkar eden, kâfir.
'Arızuñdazülfüñüñk
esdüñ yine
zünnārını
Döstum ol

kāfiribeñzermüselm
āneyledūñ

10. **kāfir:**

Gazel 1934

Mısra: 7

*Allah'ın varlığını
inkar eden, kāfir.*

Kāfir idi
'adlıkıldugüçünNüşü
rrevān
Görmedi nār-ı
cahīmididilerA'rāfa
gel

kāfirhatuñ:

1. **kāfirhatuñ:-uñ**

Gazel 1733

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Siyah ayva tüyü.

Fitne-i devr-i
kamerdürgösterüp
āfirhatuñ
Zülfüñidāmeyleyüp
şayd-ı
müselmāneyledūñ

kāfiristān:

1. **kāfiristān:**

Gazel 1733

Mısra: 6

*Kafirler ülkesi (saç
ve siyahlık
bağlamında).*

Zülf ü hattı u
kākülün her
yañadan eyler
hücüm
'Arızuñdın şehri
iken
kāfiristāneyledūñ

kāğid:

1. **kāğida:-a**

Gazel 1844

Mısra: 5

*Maruf'üzerine yazı
yazılan sahife.*

Sırrumıkāğıda
yazdı beni
fāşitdiyine
Göreym kaç' ola
başı iki
dillükalemün

kāh:

1. **kāha:-a**

Gazel 1681

Mısra: 9

Saman, saman

çöpü.

Kāhadönmişdürza'ı
foldıMuhibbī 'ışk-
ıla
İygönülāh itme
yoğsa anı
berbādeyledūñ

2. **kāh:-ı**

Gazel 1738

Mısra: 10

Saman, saman

çöpü.

Cem' kıldı bu
Muhibbī gerçi
'aklıhürmenin
Her yañatagıtdı
'ışkuñbādı ol
kāhigörün

3. **kāh:**

Gazel 1799

Mısra: 4

Saman, saman

çöpü.

Tā ki zāhir olmak
içün 'aşıkūñ
'aşıklığı
Hün olup göz yaş
her dem beñzıkāh
olmak gerek

kahr:

1. **kahrūñ:-uñ**

Gazel 1505

Mısra: 6

Könlük, öfke,

gazap.

Çünkibañamihruñ
yok eksiltme cefāñı
gel
İdem
göricekkahrūñcāñā
dil ü cāndanħaz

2. **kahrı:-ı**

Gazel 1864

Mısra: 10

Könlük, öfke,

gazap.

Şād olup
vaşlaMuhibbī olma
hicrānamelül
Her ne gelse luğdur
ya kahrı hoş
görmek gerek

kahr u 'itāb:

1. **kahr u 'itāb:**

Gazel 1977

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Keder ve

azarlama.

'Aşıkammā ki
añmamhergiz ben

vuşlatı
Yârdan ancak
hemânkahr u 'itâb
ister gönül

kahr u sitem:

1. **ğahr u sitem:**

Gazel 1910

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Cefa ve keder.

Bañacevr ü
cefâğahr u sitem kıl
Dimem mihr ü
vefâluţf u kerem kıl

kahr-ı felek:

1. **ğahr-ı felek:**

Gazel 1835

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Feleğın eziyeti.

Niçe bir cevr ü
cefâokına dil ola
siper
Bir yañacevr-i
ğabîb ü bir
yañakahr-ı felek

2. **ğahr-ı felek:**

Gazel 1835

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Feleğın eziyeti.

Niçe bir cevr ü
cefâokına dil ola
siper
Bir yañacevr-i
ğabîb ü bir
yañakahr-ı felek

3. **ğahr-ı felek:**

Gazel 1835

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Feleğın eziyeti.

Niçe bir cevr ü
cefâokına dil ola
siper
Bir yañacevr-i
ğabîb ü bir
yañakahr-ı felek

4. **ğahr-ı felek:**

Gazel 1835

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Feleğın eziyeti.

Niçe bir cevr ü
cefâokına dil ola
siper
Bir yañacevr-i
ğabîb ü bir
yañakahr-ı felek

5. **ğahr-ı felek:**

Gazel 1835

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Feleğın eziyeti.

Niçe bir cevr ü
cefâokına dil ola
siper
Bir yañacevr-i
ğabîb ü bir
yañakahr-ı felek

6. **ğahr-ı felek:**

Gazel 1835

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Feleğın eziyeti.

Niçe bir cevr ü
cefâokına dil ola
siper
Bir yañacevr-i

ğabîb ü bir
yañakahr-ı felek

7. **ğahr-ı felek:**

Gazel 1835

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Feleğın eziyeti.

Niçe bir cevr ü
cefâokına dil ola
siper
Bir yañacevr-i
ğabîb ü bir
yañakahr-ı felek

kā'ide:

1. **ğā'idesi:-si**

Gazel 1718

Mısra: 7

Kaide, kural,

nizam.

Budur

iydöstğüzellikdevef

ākā'idesi

Dökesin yirlere

kanın seni

cāndansevenüñ

kak:

1. **kak:**

Gazel 1642

Mısra: 6

Vurmak.

Aglaiyçeşmaglatā

kim yuyasın

'işyānuñı

İñleiy dil inle her

dem başuñı taşlara

kak

kākül:

1. **kākülün:-üñ**

Gazel 1537

Mısra: 7
Alna düşen kısa
saç demeti, perçem.
Halka halkakakakülün
olmuşbenüm
boynuma bend
Zülf-i
müşgînünidelden
beni pür-
sevdâdimâg

2. **käküline:**-(i)n, -e

Gazel 1671

Mısra: 7

Alna düşen kısa
saç demeti, perçem.
Käkülinedâr kılmış
niçebînbî-dilleri
Çeşmi nergis yüzi
gül ol zülf-i ‘anber-
bâra bak

3. **käkülüne:**-ü, -n, -e

Gazel 1733

Mısra: 3

Alna düşen kısa
saç demeti, perçem.
Käkülüneşâneurduñ
tagıdupbî-dilleri
Niçe diller
hânesinzulm-
ılavîrâneyledüñ

4. **käkül:**

Gazel 1735

Mısra: 9

Alna düşen kısa
saç demeti, perçem.
İyMuhibbîgerdenin
degörinenkäküldeg
ül
Ehl-i

‘ışkuñboynınadışm
işvebâlidüranuñ

5. **käkülünde:**-in, -de

Gazel 1738

Mısra: 7

Alna düşen kısa
saç demeti, perçem.
Käkülünde cem’
idüpbi-dilleri
habsitmege
Nâzükâneğabgabın
dakazduğıçâhgörüñ

6. **käkülün:**-üñ

Gazel 1751

Mısra: 10

Alna düşen kısa
saç demeti, perçem.
OlmışamMecnün-
veş ben
zülfüñüñdîvânesi
Boynuma zencîr kıl
gel ol müselsel
käkülün

7. **käkül:**

Gazel 1758

Mısra: 5

Alna düşen kısa
saç demeti, perçem.
Degülzülfgörinenbo
ynuñdakäkül
Kamu
‘ışkehlîñüñaldüñgü
nâhın

8. **käkülün:**-üñ

Gazel 1786

Mısra: 3

Alna düşen kısa
saç demeti, perçem.

Käkülünçân u dil
baglamış iken
bendbend
Tîr ile açdı anı
müşkil-
güşâebrülaruñ

9. **käkülünden:**-üñden

Gazel 1815

Mısra: 10

Alna düşen kısa
saç demeti, perçem.
Bend-i
zülfüñdenMuhibbîo
lısar mı hîçhalâş
Halka halkakakülün
denañaçüñdameyle
düñ

10. **käkül:**

Gazel 1922

Mısra: 4

Alna düşen kısa
saç demeti, perçem.
Ser-i
zülfihevâsındaniçe
‘âşıklarölmüşdür
Bu ben
miskînekaşdıtdikem
endalup ele käkül

käkül-i müşgîn:

1. **käkül-i müşgîn:**

Gazel 1536

Mısra: 7

Kelime Tipi: -
Misk kokulu
perçem.

Käkül-i
müşgînmidürbaşuñ
dakicânâdidüm
Didi eyle görünüñ

dūd yansa bālā-
yıçerāğ

kākülün:

1. kākülün:

Gazel 1801

Mısra: 1

Perçem, kısa saç.

II Sevgilinin saçı.

Tolu sevdān-
ılabāşumdahevādūr
kākülün
Halkaḥalka
boynuma bend ü
belādurkākülün

2. kākülün:

Gazel 1801

Mısra: 2

Perçem, kısa saç.

II Sevgilinin saçı.

Tolu sevdān-
ılabāşumdahevādūr
kākülün
Halkaḥalka
boynuma bend ü
belādurkākülün

3. kākülün:

Gazel 1801

Mısra: 4

Perçem, kısa saç.

II Sevgilinin saçı.

Sebz-i
ḥaṭṭuñzāhirolmıṣbā
ğ-ı ḥüsnündevelī
Bilmedüm ‘anber
mi yāmüṣğ-i
Ḥaṭādurkākülün

4. kākülün:

Gazel 1801

Mısra: 6

Perçem, kısa saç.

II Sevgilinin saçı.

Diller alup her taraf
‘asker
yanuñcağamzeler
Başuñüzreḥusrevātu
g u livādurkākülün

5. kākülün:

Gazel 1801

Mısra: 8

Perçem, kısa saç.

II Sevgilinin saçı.

Ġafil olma
salınurnāğāḥ bir
gün boynuña
Zıraçokdan ‘ıṣṣuñ-
ılamübtelādurkākül
ün

6. kākülün:

Gazel 1801

Mısra: 10

Perçem, kısa saç.

II Sevgilinin saçı.

OldimecnünüñMuḥi
bbtiy saçı leylā yine
Çek anı zencire
derdine
devādurkākülün

7. kākülün:

Gazel 1846

Mısra: 4

Perçem, kısa saç.

II Sevgilinin saçı.

Başın
egdigördiḥaṭṭuñben
eṣṣeḥasta-dil
Sünbülisevdālaradü
şürdicānākākülün

kākülününşivesine:

1. kākülününşivesine:-
ne

Gazel 1541

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Perçeminin işvesi.

Reşkiderkākülünün

şivesinesünbül-i

bāğ

Oldicāñḥāşıl [u]

dūd-ı dili sevdā-

yıdimāğ

kal:-

1. kaldum:-du, -m

Gazel 1994

Mısra: 5

Bir durumun

içinde olmak,

bulunmak.

Hicrāñşebindekaldu

meyāmeḥliḳāmeded

Eyle ṭulū’ yüzüñi

göster ziyāda ol

2. kalmadı:-ma, -dı

Gazel 1604

Mısra: 1

(Geriye) kalmak.

Ḥam-ı

ebrularuñgördifelek

de kalmadı ḥiçṭāk

Yüzüñnürü ile

rüşengörinürdide-i

āfāk

3. kalan:-(a)n

Gazel 1628

Mısra: 4

(Geriye) kalmak.

Bülbüllerünçekdüğü

renckalur ‘ākıbet

Gülşende kalan gül

yirine anda hāra
bak

4. **kalur:-(u)r**

Gazel 1628

Mısra: 3

(Geriye) kalmak.

Bülbüllerünçeğdüğü
renckalur 'ākıbet
Gülşende kalan gül
yirine anda hāra
bak

5. **kalmadı:-ma, -dı**

Gazel 1631

Mısra: 5

(Geriye) kalmak.

Bu gönülbāl ü
perümdür yandı bir
per kalmadı
Mezra'-ı zîrek gibi
kim tutdı anı dām-ı
firāk

6. **kalmadı:-ma, -dı**

Gazel 1856

Mısra: 1

(Geriye) kalmak.

Revnağı kalmadı
bir zerreceşahn-ı
çemenün
Hatt-ı sebzün biteli
'arızuñüstindesenün

kal:

1. **kalmaya:-ma, -ya**

Gazel 1782

Mısra: 10

Kalmamak, bitmek,

mevcud olmamak.

İyMuhibbi kim
okursa diye
şi'rünehasen

Kalmaya
kıymetişimdengirtüş
i'r-i Hasenün

2. **kalmış:-mı**

Gazel 1620

Mısra: 10

Bir durumun

çinde olmak,
bulunmak.

İşabâyârenedehiç
görmedi şubh-ı

vişāl

Kalmış

zulmetşebindeişide
nlerden ırak

3. **kaldı:-dı**

Gazel 1924

Mısra: 7

Bir durumun

çinde olmak,
bulunmak.

Hicrühleşehā kaldı

gönülrāh-ı belāda

Olmasa

egergambaña hem-

rāh ne müşkil

4. **kalmış:-mı**

Gazel 1976

Mısra: 5

Bir durumun

çinde olmak,
bulunmak.

Kalmış idi hār u

heštahtındaeyyām-ı

şitā

ŞükriderPerverdigār

'airdügiyçün yaza

gül

5. **kalma:-ma**

Gazel 1994

Mısra: 2

Bir durumun

çinde olmak,

bulunmak.

Her dem cefālar

eyleme

ıymehvefāda ol

Dāyimvefāda kalma

vügāhıcefāda ol

6. **kala:-a**

Gazel 1667

Mısra: 6

(Geriye) kalmak.

Bezm-i gāmdaçeng

gibi inlemekkânün

olur

Her kimüñgönlinde

kala bu şadā-yınāy-ı

'ışk

7. **kaldı:-dı**

Gazel 1985

Mısra: 3

(Geriye) kalmak.

Kalmadı māl ü

menāl kaldı

didümnaqd-i gāmuñ

Didi yitmez mi

sañauşbuqadarmāl

u menāl

8. **kalmaz:-maz**

Gazel 1579

Mısra: 6

Bir yerde

bulunmaya devam

etmek, kalmak.

Leşker-i encümle

cem'

olmuşürükenmāhit

āb
Togsa kalmaz maḥv
olur mihr-i cihān-
ārāya bak

9. **kalma:-ma**

Gazel 1684

Mısra: 9

Bir yerde

bulunmaya devam

etmek, kalmak.

Cāna kalma
iyMuḥibbīmerd-i
meydān ol yūri
Kişiye
añilmagaāḥirde ad u
san gerek

10. **kaldum:-dum**

Gazel 1735

Mısra: 5

Bir yerde

bulunmaya devam

etmek, kalmak.

Rūze-i hicr içre
kaldumgice gündüz
gözlerem
‘İyd-i vaşlairmege
kaşī hilālīdüranuñ

11. **kalur:-u, -r**

Gazel 1812

Mısra: 10

Bir yerde

bulunmaya devam

etmek, kalmak.

İyşanemdutdıMuḥib
bī ‘işk-ıladāmānuñı
Kesseler
elūmkalurdestūmde
dāmānuñsenūñ

12. **kaldı:-dı**

Gazel 1887

Mısra: 12

Bir yerde

bulunmaya devam

etmek, kalmak.

Her neye mālīk ise
gül pāymaitdīnisār
Görinürde kaldı
ancak bir
‘abāsībūlbūlūñ

13. **kalmaz:-maz**

Gazel 1916

Mısra: 8

Bir yerde

bulunmaya devam

etmek, kalmak.

Çündegūlbākīcīhān
a eyleme iy dil
ṭama’
Saña kalmaz
çūnbilürsinyānedür
ceng ü cidāl

14. **kalmasun:-ma, -sun**

Gazel 1701

Mısra: 2

Bitmek, tükenmek,

yok olmak.

Binmesüncevr ü
cefā atına
yārıkimsenūñ
Kalmasun
bencileyin görüp
karārıkimsenūñ

kāleyledūñ:

1. **kāleyledūñ:-dūñ**

Gazel 1817

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Eritmek, maden

*kūlçesinin eritilip
tasfiye edilmesi. //*

Konuşmak, bahsetmek.

‘İşkuñ içinde

Muḥibbīgıll u

ğışdanpāk olup

Püte-i hicrān içinde

anı sen kāleyledūñ

2. **kāleyledūñ:-dūñ**

Gazel 1811

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Eritmek, eritmek.

*II Maden külçesinin
eritilip tasfiye olunması.*

II Kāl, madenleri

saflaştırma maksadıyla

yapılmaktadır. Bu

nedenle kāl olmak hem

"şiddetli aşk ateşi ile

erimeyi ve bu iştiyakla

sāfiyāne olmayı ifade

eder.

Āteş-i

hicrānayakduñ

‘ākıbet ben ‘āşıkı

Ḥālīşitdūñgıll ü

ğışdan zer gibi

kāleyledūñ

kālolicak:

1. **kālolicak:-ıcak**

Gazel 1814

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Yanıp tutuşmak. II

Güçlü bir aşk ile

sevmek; bir şeyi elde

etmek için güçlü bir

istek duymak.

Āteş-i hicreyanup

yakılan oldur ‘aşık

Kıymetiartuk olur
kālolicakaltunuñ

kalolmısam:

1. **kal olmısam:**-miş, -
am

Gazel 1917

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

*Madenler için
erimek II Söz olmak.*

Ṭālib-i iksīr-i

‘ışkolduguma

yitmez mi dāl

Pūte-i

ğamdaeriyüpolmışa

m zer gibi kal

kal’a:

1. **kal’ası:**-sı

Gazel 1806

Mısra: 9

Kale.

Umaramfeth ola

āhırbañagöñlika’as

ı

Top-ı āhumla anı

varuphasār itsem

gerek

2. **kal’asını:**-sı, -nı

Gazel 1876

Mısra: 4

Kale.

Āhtopımhevāya

kaçan atsam pertāb

Feth idem gibi

gelürka’asınıgerdü

nuñ

kalahayretbarmagiagzın

da:

1. **kala**

hayretbarmagiagzında

:

Gazel 1913

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Çok ŝaŝırmak. ||

Hayret etmek.

Kala

hayretbarmagiagzın

da anı kim göre

Naŝımı bir vech-ile

naŝıtdinaŝkâŝ-ı

ezel

kalb:

1. **kalbe:**-e

Gazel 1522

Mısra: 8

Kalp, gönül.

Zāhid-i bārid-nefes

her bir

sözidürçünriyā

Ḳalbite’sir eylemez

ancak virür başa

ŝudā’

2. **kalbi:**-i

Gazel 1555

Mısra: 1

Kalp, gönül.

Ŝāf-ı bādenūŝ kıl

eyle anuñlaŝkalbiŝāf

Yürüyüp mestāne

eyle gülşeni cümle

taṵvāf

3. **kalb:**

Gazel 1716

Mısra: 9

Kalp, gönül.

Ḥāliŝ geçer

Muhibbıçü

‘ıŝkuñlaŝkalbdegül
N’içüncefā taşıyla
iderimtiḥānkaŝuñ

4. **kalbümi:**-ümi

Gazel 1863

Mısra: 7

Kalp, gönül.

Deyrevardumkalbü

miŝāf it didüm bir

muğbeçe

Bir ḳadeḥ meyle

gönülāyīnesiniitdip

āk

5. **kalbi:**-i

Gazel 1885

Mısra: 8

Kalp, gönül.

Yaŝumāhum neden

te’sir kılmaz

‘Acebkalbianuñāhe

n mi ya seng

6. **kalbine:**-i, -n, -e

Gazel 1931

Mısra: 8

Kalp, gönül.

Hıçte’sir ide mi

yaşum ile āhumaña

Ḳalbıneyāruñciḥānd

a kim diye mermer

degül

7. **kalbümde:**-ümde

Gazel 1972

Mısra: 2

Kalp, gönül.

Gerçi

tengoldıdeḥānuñvaŝ

fını itmek muḥāl

Mümüyānuñfıkr[i]

de

kalbümdeolmuşdurh
ayāl

kalb-i a'dāyī:

1. **kalb-i a'dāyī:-yī**

Gazel 1648

Mısra: 13

Kelime Tipi: -

*Düşmanın kalbi,
gönlü.*

Kalb-i
a'dāyīMuhibbīsiya
ger āhen ise
Fazl-ı hākk-ıla
kaçan kuşana
merdāneşadağ

kalb-i mecrūhūmī:

1. **kalb-i mecrūhūmī:-**

umī

Gazel 1942

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Yaralı gönül.

Ben senūñ
'ışkuñlasergerdān u
hayrānolmuşam
Dōstum bu kalb-i
mecrūhūmīābādeyle
gīl

kalb-i 'uşşākī:

1. **kalb-i 'uşşākī:-ī**

Gazel 1648

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Āşıkların kalbi.

Baglanaçün biline
nāz-ilacānāneşadağ
Kalb-i 'uşşākī ser-
ā-ser kıla
vīrāneşadağ

kalbūr:

1. **kalbūra:-a**

Gazel 1648

Mısra: 11

*Tahl ve başka iri
taneli maddeleri elemek
için kullanılan büyük
delikli veya seyrek telli
elek.*

Gelse meydāna
siper sīnesikalbūra
dōne
Her kaçan kim ura
el tīr-ile
peykānaşadağ

kaldur:

1. **kaldurup:-up**

Gazel 1850

Mısra: 9

Yukarı doğru

hareket ettirmek;

yükseltmek.

İyMuhibbīkaldurup
yine livā-yiāhūmī
'Ālemeṛāyāt-ı 'ışkı
ser-bülend itsem
gerek

kalem:

1. **kalem:**

Gazel 1598

Mısra: 8

*Bir çeşit siyahımsı
ve sert kamışın yazı
yazmak üzere özel bir
biçimde yontulup
açılmışı; her çeşit yazı
yazan alet, kamış.*

Derd-i dil hālin
yazarken
nāgehānāheyledüm

Tutuşup elde kalem
yandı kül oldı hem
varak

2. **kalemün:-ün**

Gazel 1844

Mısra: 6

*Bir çeşit siyahımsı
ve sert kamışın yazı
yazmak üzere özel bir
biçimde yontulup
açılmışı; her çeşit yazı
yazan alet, kamış.*

Sırrumıkāğıda
yazdı beni fāşitdi
yine
Göreyim kat' ola
başı iki
dillükalemün

3. **kalem:**

Gazel 1899

Mısra: 4

*Bir çeşit siyahımsı
ve sert kamışın yazı
yazmak üzere özel bir
biçimde yontulup
açılmışı; her çeşit yazı
yazan alet, kamış.*

Tiğ çekerse
ğanzeler
boynumuz ince
müydan
Emrūñerāmolmuşuz
seyfsenūñkalemşen
ün

4. **kalem:**

Gazel 1696

Mısra: 9

Kalem. II

*Yaratıcının ilahi surları
yazması.*

Ser-nigün ola
Muhibbî göreyim
hem çükalem
Kim ki yazmak
dileye vaşfınıçâh-ı
zeķanuñ

5. alem:

Gazel 1782

Mısra: 7

Kalem II şiiir

yazma yeteneği.

Ser-nigün ola
göreyim çeh-i
bâbilçükalem
Bilmeye adriini ger
zerreceçâh-ı
zeķanuñ

alender:

1. alenderüz:-ü, -z

Gazel 1502

Mısra: 5

Derviş.

Biz lâ'übâlırind ü
mücerredalenderü
z
Meyhâne 'azmini
iderüzihdinâ'ş-şırât

2. alender:

Gazel 1974

Mısra: 7

Derviş.

İtse trâş-ı ebrü
olmaz kişi alender
Tâ yonmayınca
dilden naķş-ı hevâ-
yıabdal

alil eyle:

1. alil eyle:

Gazel 1634

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Az eylemek,

azâltmak.

Dimezembrañakalil
eyle cefâñi ya kesîr
Bu Muhibbîhoş
görür her ne gelürse
az [u] çok

kalk:

1. kalkan:-an

Gazel 1674

Mısra: 6

Kalkmak. (Toz).

Egerhâkoldugum
bilmek dilerseñ
Şabâeliye kalkan
gerdüme bak

alma:

1. kalmadı:-dı

Gazel 1695

Mısra: 9

Bitmek, tükenmek,

yok olmak.

Göreliden
hâlünüçesümdeka
num kalmadı
Gerçek imiş
cezbiderdirdi
kanı mercimek

2. kalmadı:-dı

Gazel 1726

Mısra: 6

Bitmek, tükenmek,

yok olmak.

Gerçi
kıldumiykemân-
ebrü bu sinem ben
siper
Kalmadı

türünlegeçdi dilde
peykānuñsenün

3. kalmadı:-dı

Gazel 1794

Mısra: 7

Bitmek, tükenmek,

yok olmak.

Görmedüm
'ālemdheergiz
kalmadı ehl-i vefâ
Bir zamāndur kanın
içer şimdi
kardaşkardaşuñ

4. kalmadı:-dı

Gazel 1828

Mısra: 6

Bitmek, tükenmek,

yok olmak.

Derd-i dilden
bilmezem kim kime
feryād ideyim
Giryeye ile kalmadı
dükendi varı
çesümünüñ

5. kalmadı:-dı

Gazel 1839

Mısra: 8

Bitmek, tükenmek,

yok olmak.

Başladı hün-ı
cigerdendöstumarız
olmaga
Akmag-ılaeşk-i
çesüm kalmadı
kansuzkoduñ

6. kalmadı:-dı

Gazel 1868

Mısra: 2

*Bitmek, tükenmek,
yok olmak.*

Yakdı odlara seni
hasreti ol mäh-
veşün
Kalmadı
didedenakmag-ıla
bu kanluyaşuñ

7. kalmadı:-dı

Gazel 1921

Mısra: 1

*Bitmek, tükenmek,
yok olmak.*

Kalmadı dilde karar
u şabr u bu tende
mecāl
Āh kim
hıçbilmedümbañane
dendürüşbuñhāl

8. kalmadı:-dı

Gazel 1985

Mısra: 3

*Bitmek, tükenmek,
yok olmak.*

Kalmadı māl ü
menāl kaldı
didümnaqd-i gamuñ
Didi yitmez mi
sañauşbuqadarmāl
u menāl

kalmısidüm:

1. kalmış idüm:-idüm

Gazel 1526

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Kalmak, bir yerde

bulunmak.

Ġamşebinde kalmış
idümañmasamruşsā
ruñı

Gitdizulmethamdü-
lillāheyledümbī-dār
şem'

kalp:

1. kalbinde:-in, -de

Gazel 1617

Mısra: 6

Kalp, gönül, yürek.

Her ne
sanursañözüñe anı
san kardaşuñā
Ādem oldur kim
anuñkalbinde
olmaya nifāk

kaluridüm:

1. kaluridüm:-idüm

Gazel 1539

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Kalurdım.

KaluridümHızr gibi
tākıyāmethaşre dek
İymesihāiçebilesem
leblerüñden bir
ayağ

kām:

1. kām:

Gazel 1829

Mısra: 3

Arzu, istek. II

Mutluluk.

'Āşık-ı dil-ğasteler
bulmadılar bir
zerrekām
İt raķıbidāyimā sen
şād u
ñandāneyledüñ

kam' ide:

1. kam' ide:-e

Gazel 1516

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

İstemek.

Afitāb-ı
dehriymāhum görür
her gün zevāl
Ķādir olmaz 'ışkuñı
bir zerre dilden ide
kam'

kam' ola:

1. kam' ola:-a

Gazel 1521

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

*Arzu edilenin
gerçekleşmesi.*

Gerçi
kādırsinyüzüñ
göstermeyesin
'āşıkā
Līkkādirolmazsın
'ışk dilden ola kam'

kamer:

1. kamer:

Gazel 1908

Mısra: 8

Ar. Ay, mäh.

Virseziyāyı
'ālemeruñsāritañde
gül
Kim dir ki gün
yüzianuñ alnı
kamerdegül

kamertal'at:

1. kamertal'at:

Gazel 1638

Mısra: 9

Kelime Tipi: -
Ay yüzlü (sevgili).
Felekdenyücedürka
şruñegerçiiyķamert
al'at
Sanursın 'āşıķuñ
elde kemend-i dūd-ı
āhı yok

kamer-cehre:

1. **ķamer-ķehre:**

Gazel 1869
Mısra: 7
Ay yüzlü sevgili.
Hercāyīn'ola dinse
ķamer-ķehre nigāra
Her yaña salar
pertev o bedr ayı
büyütdüñ

kāmet:

1. **kāmetin:-in**

Gazel 1634
Mısra: 5
Boy, endam.
Çengidergehkāmeti
ngehnā gibi
iñlergöñül
Var mıdur bilsem
cihānda bencileyin
sazı çok

2. **ķāmetüm:-üm**

Gazel 1677
Mısra: 3
Boy, endam.
Çüñkidöñdīķāmetü
mtāröldüñler her
kılum
Ĝam eli turmaz
çalar destindeki
mızrāba bak

3. **ķāmet:**

Gazel 1696
Mısra: 1
Boy, endam.
Cīmzülfüñ elif ol
ķāmet ü mīm ol
dehenüñ
Līk yok nām u
nişānı ol
dehendensuñenüñ

4. **ķāmetün:-üñ**

Gazel 1720
Mısra: 1
Boy, endam.
Dilā kıl sīneñi def
ķāmetünçeng
Dimeñkılısunaña
ney gibi āheng

5. **ķāmetüm:-üm**

Gazel 1725
Mısra: 2
Boy, endam.
Künc-i
miñnetħastasıyamd
östlarħälümğörüñ
Bār-ı
ğamdanķāmetümdāl
oldıħavālümğörüñ

6. **ķāmetün:-üñ**

Gazel 1751
Mısra: 7
Boy, endam.
Ķāmetünçengoldıçü
ntār eyle bu
rengīnyaşuñ
Durmasunāh u
fiğānlareylesün her
bir kılıñ

7. **ķāmetün:-üñ**

Gazel 1769
Mısra: 5
Boy, endam.
Ķāmetün gördüm
ķıyāmıtdümmāza
başladum
Bañamiħrābolalıdan
tāk-ı ebrüyuñsenüñ

8. **ķāmetümi:-üm, -i**

Gazel 1827
Mısra: 8
Boy, endam.
Zülfüñicīmķıluplebl
erüñimimidüben
Elif iken bu
benümķāmetüminü
nitdüñ

9. **ķāmetüm:-üm**

Gazel 1837
Mısra: 1
Boy, endam.
Ĝamuñlaolalıdanķā
metümçeng
İderembezm-i
ğamdanāyaāheng

10. **ķāmetümi:-üm, -i**

Gazel 1842
Mısra: 9
Boy, endam.
'İşkbezmіндеşehāk
ametümiçengidüben
Ney gibi iñledesin
böyle
midürķāñunuñ

11. **ķāmetüm:-üm**

Gazel 1873
Mısra: 6
Boy, endam.

Tañdegüldürzülfi
müşğninegertâr
eylese
Ham olup bezm-i
belâdaķametümlüdu
kdaçeng

12. **ķāmeti:-i**

Gazel 1885

Mısra: **10**

Boy, endam.

İnilerseMuħibbîbez
m-i ğamda
'Aceb olmaz
olupdurķāmetiçeng

13. **ķāmetüm:-üm**

Gazel 1902

Mısra: **8**

Boy, endam.

San'at-ı
cevrüñcihānda ad
ola diyümüdām
Ol elif
kaddüñlebükdüñķā
metümdāyledüñ

14. **ķāmetüñ:-(ü)ñ**

Gazel 1946

Mısra: **3**

Boy, endam.

Gülşen içre
ķāmetüñ yanında
servüñkaddipest
Leblerüñğüftārınışi
tdioldıģoncalāl

15. **ķāmeti:-i**

Gazel 1949

Mısra: **10**

Boy, endam.

Bu
Muħibbîgöñlinalup

zār iden bülbül gibi
Sanmañ ol gül
ruħlar ol
ķāmetibālādegül

16. **ķāmete:-e**

Gazel 1961

Mısra: **7**

Boy, endam.

Gül
'ārızuñāķāmeteserv
saça sünbül
Medħüñi okur
böyle geçer rüzigār-
ı dil

ķāmet-i bālāya:

1. **ķāmet-i bālāya:-ya**

Gazel 1664

Mısra: **1**

Kelime Tipi: -

Uzun boy.

Ger murāduñserv
ise ol ķāmet-i
bālāya bak
Seyr-i
nergisdenn'olur ol
gözleri şehlāya bak

ķāmeti çenge döñdi:

1. **ķāmeti çenge**

döñdi:-di

Gazel 1548

Mısra: **12**

Kelime Tipi: -

*Boyun yay şeklinde
eğri, Türk musikisinde
vaktiyle kullanılmış ālet
gibi olması.*

Bezm-i ğamda bu
Muħibbî içeli ħün-ı
ciger
Çenge

döñdiķāmetiñlerolu
pdursine def

ķāmetiserv:

1. **ķāmetiserv:**

Gazel 1714

Mısra: **2**

Kelime Tipi: -

*Servi boy. // Servi
ağacı gibi uzun ve
düzgün boylu sevgili.
N'eylerem evvel
bahārıbañayārumdu
r gerek
ķāmetiserv ü yüzi
gül gül-'izārumdur
gerek*

ķāmetümçengitdüm:

1.

**ķāmetümçengitdüm:-
düm**

Gazel 1774

Mısra: **6**

Kelime Tipi: -

*Boyunu iki büklüm
etmek.
Göñülkoñiñlesünģa
m meclisinde
Yaşumtārınaitdümķ
āmetümçeng*

ķāmil:

1. **ķāmildür:-dür**

Gazel 1802

Mısra: **5**

*İlim, fazilet ve
hüner sâhibi, mânevî
meziyetleri bakımından
belli bir olgunluģa
erişmiş (kimse).*

Gerçi meh-rülarcefā
fenninde

kāmildürvelī
Cümlenüñüstādı
sensin
sañabeñzergörmedü
k

kāmil ola:

1. kāmilola: -a

Gazel 1959

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Olgunlaşmak.

Kimdür okuyan
'ışkkitābınberügels
ün
Bir kimse yok bu
fenne benden ola
kāmil

kamu:

1. kamu:

Gazel 1503

Mısra: 3

Bütün, herkes.

Maḥabbet ehli
'ālemde kamu mihr
ü vefā ister
Benümgöñlüm
tutup 'aksin
idercevr ü
cefādanḥaz

2. kamu:

Gazel 1540

Mısra: 6

Bütün, herkes.

Çözüp zülf-i
perişānuñperişān
eyle 'uşşākı
Kamu
yoluñdacānvirsün
sen ol cümle
cihānfariğ

3. kamu: -sı

Gazel 1546

Mısra: 7

Bütün, herkes.

Bu
cihānhalkıkamusım
übtelā
Arasañ bir kimse
yok içinde sag

4. kamu:

Gazel 1627

Mısra: 2

Bütün, herkes.

Her ne deñlü var
günāhdünyādaiddü
mgizlü yok
Sañarüşendür kamu
hiçsañagizlü nesne
yok

5. kamu:

Gazel 1636

Mısra: 7

Bütün, herkes.

Maḥabbetcāmınııçd
ümdü 'ālemden
kamu geçdüm
Cefā-keş 'aşıqam
'aşıqbenemcān-ı
cihānum yok

6. kamu:

Gazel 1665

Mısra: 9

Bütün, herkes.

'Ālemigezdüm
kamu ḥalkı görüp
şād [u] ferah
Bu Muḥibbī gibi lık
arada [hiç] nā-şād
yok

7. kamu:

Gazel 1758

Mısra: 6

Bütün, herkes.

Degülzülfgörinenbo
ynuñdakākül
Kamu
'ışkehlinüñalduñgü
nāhın

8. kamu:

Gazel 1765

Mısra: 3

Bütün, herkes.

Maḥşerde kamu
eyleye
'aşılereşefkat
İki mīm ile ḥā ile
dāl[1] Muḥmmadüñ

9. kamu:

Gazel 1765

Mısra: 5

Bütün, herkes.

Olurdu kamu zülmet
ile dehrkarañu
İrmese egerñür-ı bī-
zevāl[i]
Muḥammedüñ

10. kamu:

Gazel 1780

Mısra: 6

Bütün, herkes.

Hemān "kün"
didioldı cümle
'ālem
Kamu baḥr-
ılaberşun'ıduranuñ

11. kamu:

Gazel 1796

Mısra: 10
Bütün, herkes.
Eşk-ile
yazduñMuhibbiyāra
gönderdüñgazel
Nāme-i āgazla
kamu
hālitaḳrēyledüñ

12. **kamu:**

Gazel 1903
Mısra: 2
Bütün, herkes.
Naḳşına aldanma
dehrüñ eyle
göñlüñsāde gül
Serv gibi ol
ta'alluḳdan kamu
āzāde gül

13. **kamu:**

Gazel 1949
Mısra: 6
Bütün, herkes.
Ġāhmesciddegehīde
yr ü gehīmeyhānede
Seni isterler kamu
itdükleriġavġādegül

14. **kamu:**

Gazel 1959
Mısra: 2
Bütün, herkes.
Mecnüneger
soralar eydemaña
‘āḳil
Terk itdi kamu
olmadı dünyā ile
‘āmil

15. **kāmuñi:-ñi**

Gazel 1963

Mısra: 7
Bütün, herkes.
Vaḳt-ı güldür
kāmuñi al bir
niçeyārān ile
Göresin bir niçe
günden hār almış
cāy-ı gül

16. **kamu:**

Gazel 1982
Mısra: 12
Bütün, herkes.
Gel inkār eyleme
sen şür u şerre
Kamu a'zāñiaña sen
güvā bil

kan:

1. **kānısın:-+ısın**

Gazel 1642
Mısra: 9
Maden.
Çünşefā'atkānısiny
evm-i cezāda
ümmete
Bu
Muhibbīderdmendü
ñhālinelütf eyle bak

2. **kanum:-um**

Gazel 1695
Mısra: 9
Kanlı gözyaşı.
Göreliden
hālüñiçeşmümdeka
num kalmadı
Gerçek imiş
cezbiderdirlerdi
kanı mercimek

3. **kandan:-dan**

Gazel 1505

Mısra: 4
Hayatı sıvı II Kan.
İtmez idi ol hūñi
‘āşıḳlarınıḳurbān
Ger ġamzeleri her
dem eylemese
kandan hāz

4. **kanuñi:-u, -n, -i**

Gazel 1517
Mısra: 9
Hayatı sıvı II Kan.
AsitānuñdaMuhibbī
kanuñitdūñ heder
Kanda ġitdi kanı
inşāfuñ be zālīm
kanı şer'

5. **kana:-a**

Gazel 1561
Mısra: 12
Hayatı sıvı II Kan.
Çīne vardı büy-ı
zülfüñüñmeger bir
şemmesi
Hāset ile kana
döndikurudīāhūdan
āf

6. **kan-ıla:-ıla**

Gazel 1611
Mısra: 10
Hayatı sıvı II Kan.
Hāzer eyle gözüm
yaşından iydōst
Gelürseyoldı kan-
ıla bulanık

7. **kan:**

Gazel 1637
Mısra: 5
Hayatı sıvı II Kan.

Kan sorılmaz bu-
durur ‘adetkesilir
başlar
Bir dilâverdür
elinde tûğ-i âteşnâk-
i ‘ışk

8. **kanı:-ı**

Gazel 1647

Mısra: 4

Hayatî sıvı II Kan.

Gözden akıtdıhûn-ı
dili yireehl-i ‘ışk
İçdi o kanı lâleler ol
dem çanak çanak

9. **kana:-a**

Gazel 1648

Mısra: 6

Hayatî sıvı II Kan.

Türüññla’ledönüpd
ür lebi kan içmeg-
ile
Döstüm olmaz
‘aceb itse heves
kana şadağ

10. **kana:-a**

Gazel 1648

Mısra: 10

Hayatî sıvı II Kan.

Niçeler terk ide
rezn içre yine cân-
ıla baş
Kana ger teşne olup
‘azm ide
meydânaşadağ

11. **kanum:-um**

Gazel 1665

Mısra: 3

Hayatî sıvı II Kan.

Âh kim kaşd eyledi
kanum döke yok
yirlere
Neşterin almış ele
çeşmüñ gibi faşşād
yok

12. **kan:**

Gazel 1676

Mısra: 8

Hayatî sıvı II Kan.

Cānumageçdimtüjeñ
hançeriyrüh-ı
revān
Bir nazār eyle
elüñdegörinen kan
ancak

13. **kanı:-ı**

Gazel 1679

Mısra: 4

Hayatî sıvı II Kan.

Yüzüñe kanını
sürdüñbeñzer ol
şüridenüñ
Hayr kılmaz iy gül-
i tersā ki kanı
bülbulüñ

14. **kanını:-ını**

Gazel 1679

Mısra: 3

Hayatî sıvı II Kan.

Yüzüñe kanını
sürdüñbeñzer ol
şüridenüñ
Hayr kılmaz iy gül-
i tersā ki kanı
bülbulüñ

15. **kanın:-ın**

Gazel 1718

Mısra: 8

Hayatî sıvı II Kan.

Budur
iydöstgüzellikdevef
ākā’idesi
Dökesin yirlere
kanın seni
cāndansevenüñ

16. **kanlar:-lar**

Gazel 1728

Mısra: 2

Hayatî sıvı II Kan.

Ġambeyābānında
urdum
gögsümeşoldeñlüse
ng
Saçılıp kanlar
zemīñüñoldıyüzilāl
ereng

17. **kanı-durur:-ı, -
durur**

Gazel 1730

Mısra: 8

Hayatî sıvı II Kan.

Sanmañuzlālevü
gül vādiler içre
görinen
Gözi yaşı cigeri
kanı-durur
Mecnünüñ

18. **kan:**

Gazel 1748

Mısra: 6

Hayatî sıvı II Kan.

İytabīb-i dil
mededla’l-i
lebüñden bir cevāb
Eytmezişenölüremb
oynuña düşer kan
senüñ

19. **kanını:-ını**

Gazel 1772

Mısra: 5

Hayatı sıvı II Kan.

Bî-günehdür kanını

yirlere dökme

‘âşıkun

Nev-

civânsındöstumlâyı

ķmıdır kan

eylemek

20. **kansuz:-suz**

Gazel 1839

Mısra: 8

Hayatı sıvı II Kan.

Başladı hün-ı

cigerdendöstumķarż

olmaga

Aķmag-ılaeşk-i

çeşmüm kalmadı

kansuzkoduñ

21. **kanum:-um**

Gazel 1845

Mısra: 9

Hayatı sıvı II Kan.

Revâmidurbenümħa

num kararsın

yirlerekanum

Benümmâhumbenü

mcânumn’içün dün

gicegelmedün

22. **kanımı:-um, -ı**

Gazel 1855

Mısra: 7

Hayatı sıvı II Kan.

Çeşmün ki kanımı

içe vırla’lünagzuma

Sulţan-ı ‘ışk emri

budur kana kan

gerek

23. **kan:**

Gazel 1858

Mısra: 1

Hayatı sıvı II Kan.

Dâğ-ı ğamla her ki

‘âşıkdurderümü kan

gerek

Bülbül-i şürıde-veş

ol dâyimânâlân

gerek

24. **kân:**

Gazel 1873

Mısra: 4

Hayatı sıvı II Kan.

‘Ârızüñdandurşehâe

şkümbenümsurhold

ugı

La’lalurkân içre

mıhrüntâ yaşından

çünkireng

25. **kân:**

Gazel 1892

Mısra: 12

Hayatı sıvı II Kan.

La’lebeñzetmege

bu söz gevherin

Ĥâşılı dil gibi

añakân gerek

26. **kanı:-ı**

Gazel 1894

Mısra: 2

Hayatı sıvı II Kan.

Âşikâr olsa ne

tañrâz-ı

nihâñbülbülün

Yaş

yirinedökilürgülşen

de kanı bülbülün

27. **kanum:-um**

Gazel 1905

Mısra: 6

Hayatı sıvı II Kan.

Sen

bañavaşluñħarâmitd

ünüyüzünğöstermedü

ñ

Çeşm-i hün-

rızüñeıçürkanumitd

üm ben ħelâl

28. **kan:**

Gazel 1925

Mısra: 8

Hayatı sıvı II Kan.

La’l-i

nâbuñħasretindenıyl

eţâfetgülşeni

Gözlerümdensübħa

dek bir demde kan

eksükdegül

29. **kanum:-um**

Gazel 1943

Mısra: 2

Hayatı sıvı II Kan.

Salınupnâz-

ılayıserv-i revânum

gitme gel

Ölürem yoksa düşer

boynuñakanum

gitme gel

30. **kanımı:-um, -ı**

Gazel 1953

Mısra: 8

Hayatı sıvı II Kan.

San ĥırâm-ı vaşl

budur bu ‘aceb

Eyledüm bu
kanumisañahelâl

31. **kanını:-ını**

Gazel 1956

Mısra: 9

Hayatî sıvı II Kan.

Muhibbî kanını içer
dem-â-dem çeşm-i
hün-rîzi

Dutar mıydı
cefâtıgın elinde
olmasa kâtil

32. **kanımı:-um, -ı**

Gazel 1985

Mısra: 8

Hayatî sıvı II Kan.

Câm-ı la'lüñî neden
bañaharâm
eyleyesin
Ben saña itmiş iken
kanumiydösthelâl

33. **kanlar:-lar**

Gazel 1999

Mısra: 9

Hayatî sıvı II Kan.

Ğonca-veş kanlar
yudarbi-äre bülbül
derdmenđ
Zerrece 'aynına
almaz hâr-ıla oynar
gül

34. **kanı:-ı**

Gazel 1973

Mısra: 7

Soy, nesil.

GeçdiMecnünüña
mānıdevr[i]
Ferhāduñ kanı
Böyledür geçer

cihān kimseye
müsellem degül

kanagladum:

1. **kan agladum:-dum**

Gazel 1912

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

*Kanlı gözyaşı
dökmek. | Çok üzölmek.*

Şolğadar kan
agladumhicrün
elinden āh kim
Oldı bu
kanluyuşumdan her
der ü dīvār gül

kanaglasam:

1. **kan aglasam:**

Gazel 1803

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

*Derin acı ve
üzüntü duymak, içi
yanmak, çok yakınmak.*

Giceler kan
aglasamtāsubħa dek
olmaz 'aceb
Şem' gibi
yanmasun başında
nārıkimsenün

kanaglavam:

1. **kan agrayam:-yam**

Gazel 1941

Mısra: 14

Kelime Tipi: -

*Kanlı gözyaşı
dökmek. | Çok üzölmek.*

Çekdi bülbül mest
olup
gülşendeçünāvāzele
r

Didikoñ kan
aglayam gülsün
yiter her bār gül

kanevledün:

1. **kan eyledün:-dün**

Gazel 1880

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

*Başkasının kanını
dökmek, cinayet
işlemek.*

N'eyledün'n'itdünle
bünğazuñdapinhâne
yledün
Öldürüp ben ħastayı
yok yire bir kan
eyledün

2. **kan eyledün:-dün**

Gazel 1890

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

*Başkasının kanını
dökmek, cinayet
işlemek.*

Gösterüpagzuñdala'
lünsoñrapinhâneyle
dün
Öldürüp 'aşıklararı
yok yirlere kan
eyledün

3. **kan eyledün:-dün**

Gazel 1898

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

*Başkasının kanını
dökmek, cinayet
işlemek.*

Söylemedünleblerü
ñagzuñdapinhâneyl
edün

Öldürüp ‘âşıkların
göz göre kan
eyledün

4. **kan eyledün:-dün**

Gazel 1757

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

*Başkasının kanını
dökmek, cinayet
işlemek.*

Gördüm yatur
kırılmış bir bölük
‘âşıkların
Nev-
civânsındöstumküy
uñda çok kan
eyledün

kan eylemek:

1. **kan eylemek:-mek**

Gazel 1772

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

*Başkasının kanını
dökmek, cinayet
işlemek.*

Bî-günehdür kanını
yirlere dökme
‘âşıkun
Nev-
civânsındöstumlâyı
kımdur kan
eylemek

2. **kan eylemek:-mek**

Gazel 1736

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

*Başkasının kanını
dökmek, cinayet
işlemek.*

Zülfüne mi kaldı
her dem dil perîşân
eylemek
Ġamzeñelâyıkmıdu
r pes dem-be-dem
kan eylemek

kaniçmeg-ile:

1. **kan içmeg-ile:-meg,
--ile**

Gazel 1648

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

*Kanlar içinde
bırakmak, yaralamak;
üzmek, eziyet etmek.*

Tirüñüñla’ledönüpd
ür lebi kan içmeg-
ile
Döstüm olmaz
‘aceb itse heves
kana şadağ

kaniçüpdür:

1. **kan içüpdür:-üp, -
dür**

Gazel 1830

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

*Öldürmek, kanlar
içinde bırakmak; acı ve
sıkıntı vermek.*

Ġamze-i mestün
yine turmazciğer
kanın içer
Niçenâ-ħağ kan
içüpdür yine bî-
pervâgözün

kanider:

1. **kan ider:-er**

Gazel 1773

Mısra: 3

Kelime Tipi: -
*Kan etmek,
öldürmek, kan dökmek.*
Girçek imiş dirler
idi kan idercânâ
seni
Öldürür ‘âşıklarılâ-
büdsenün bu
hûlarıñ

kanoldün:

1. **kan oldün:-duñ**

Gazel 1721

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Kanla dolmak.
Boyaduñ kan-
ılayıdıde yine
pîrehenün
Bilmezemn’oldısañ
a yine tolu kan
olduñ

kansaçılcek:

1. **kan saçılcek:-icek**

Gazel 1952

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

*Kanın saçılması,
sıçraması.*

Ger irse müjeñfir-i
niğâh-ı sîneme
Güller açılır kan
saçılcekzi-bâğ-ı dil

kanvaşuma:

1. **kan vaşuma:**

Gazel 1670

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Kanlı gözyaşı.
‘Işkıñı görmek
dilerseñ kan

yaşuma kıl nazar
Derdümi bilmek
haķıķat ise rüy-ı
zerde bak

kanvudar:

1. **kan yudar:-ar**

Gazel 1912

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

*Acıya ve eziyete
dayanmak, tahammül
etmek; bir sebeple çok
acı ve eziyet çekmek.*

Hār elinden kan
yudar gül şevkine
bülbul müdām
Salınupbād-ı
şeherdehār-ıla
oynar gül

kanabulaşdur:

1. **kana bulaşdur:-dur**

Gazel 1987

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

*Kana bulanmak,
kan içinde kalmak.*

Öldür beni evvel
elüñi kana bulaşdur
Öldürdüğüñesoñran
ihāyetpeşimān ol

kanagirdüñ:

1. **kana girdüñ:-dü, -ñ-
düñ**

Gazel 1877

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

*Öldürmek, birinin
kanını dökmek, elini
kana bulamak.*

Ne
virdüñgöñlümeiyeçe
şm-i bed-mest
Alupcānuminā-ħak
kana girdüñ

kanagirmekdür:

1. **kana girmekdür:-
dür**

Gazel 1955

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

*Bir kimsenin
günahına girmek.*

Cāmesini eyledi ol
nāzenīnüm geydi al
Kana
girmekdürmurādiitd
i bu vech-ile al

kana kan:

1. **kana kan:**

Gazel 1855

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

*Kana karşı kan
(gerektir.).*

Çeşmüñ ki kanımı
içe virle'lüñagzuma
Sulţan-ı 'ışķ emri
budur kana kan
gerek

kanā'at:

1. **kanā'atdür:-dür**

Gazel 1574

Mısra: 7

*Tokgözlülük,
yetinme.*

Ķāni'emriżkuma ne
gelse
kanā'atdürişüm
Olmuşamküh-ı

kanā'atde bugün
'Anķā-yı 'ışķ

2. **kanā'at:**

Gazel 1629

Mısra: 5

*Tokgözlülük,
yetinme.*

İygöñül 'Anķā-
yıĶāf ol var
kanā'atĶāfına
Hırş-ılakendüñi
atma gurrāt içre
tavuk

kand:

1. **ķand:**

Gazel 1691

Mısra: 6

Şeker.

Kıl miyānuñ fikri
ile eyledüm anca
hayāl
Leblerüñzıkreyleyü
pşi'rümüķand itsem
gerek

2. **ķandüm:-üm**

Gazel 1816

Mısra: 9

Şeker.

Firāķodı-y-
ılayandummedediy
lebleri ķandüm
Seni ben yār ola
sandumñ'içün dün
gicegelmedüñ

3. **ķandi:-i**

Gazel 1897

Mısra: 1

Şeker.

La'l-i lebûññkandi
ne sükkerdañnâzük
Dişüñlesözüñdürri
ne gevher
dañnâzük

4. **ķand:**

Gazel 1933

Mısra: 8

Şeker.

'Aks-i
la'lüñlemegernüş
idesin cām-ı meyi
Telğşerbetdür anı ol
lezzetiyleķand kıl

5. **ķand:**

Gazel 1984

Mısra: 3

Şeker.

Egerçidehr evvel
gösterürķand
Velīāhiriçürür ol
helāhil

kand ü nebāt:

1. **ķand ü nebāt:**

Gazel 1990

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

*Şeker ve (şekerin
elde edildiği) bitki.*

Leblerüñşehdi var-
iken 'aşıķ-ı dil-
ğasteye
İstemez ķand ü
nebātçüllābañhāçet
degül

kandagitdi:

1. **kanda gitdi:**

Gazel 1543

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Nereye gitti?.

Baş ditreppir oldum
pādaķudret kalmadı
Zür-ı bāzū kanda
gitdi kanı ol evvelki
çag

2. **kanda gitdi:**

Gazel 1840

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Nereye gitti?.

Evvel
alduñgöñlümicevr-
ile āħir öldürüp
Kanda gitdi ara
yirde 'ahd ü
peymānuñsenüñ

3. **kanda gitdi:-di**

Gazel 1895

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Nereye gitti?.

Kanı
'ahdüñturmaduñiķr
āruña
Kanda gitdi arada
nān u nemek

4. **kanda gitdi:-di**

Gazel 1517

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Nereye gitti?.

AsitānuñdaMuħibbī
kanuñitdüñ heder
Kanda gitdi kanı
inşāfuñ be zālim
kanı şer'

kanda kim:

1. **kanda kim:**

Gazel 1723

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Her nerede ki.

Hüsñüñi kılmış
ihāzāzülfüñi görüp
didüm

Kanda kim genc ola
lā-büd anda mār
olmak gerek

kandasın:

1. **kandasın:**

Gazel 1952

Mısra: 5

Nerede;nerdesin.

Geçdi 'ömr

kandasın inyesīm-i

şubħ

Büy-ı

vişālilutfidüpigürdi

māğ-ı dil

kand-i mükerrer:

1. **ķand-i mükerrer:**

Gazel 1651

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Sürekli, tekrar

tekrar tatlı olan.

MelāħatMışırıdurla'l

üñ sorarsam

tañmıdurtekrār

Lebüñşehdineymeh

-rū bedel ķand-i

mükerrer yok

kandil-i 'arşı:

1. **ķandil-i 'arşı:-ı**

Gazel 1948

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

*Arşın kandilleri,
yıldızlar.*

Dutsun şadā-
yına'ra-i 'ışkuñ
felekleri
Kandil-i 'arşı
yakmagaāhuñşerāre
kıl

kandır:

1. **kandırur:-ur**

Gazel 1766

Mısra: 4

Kandırmaq.

Raħmet eyle ki katı
teşne-dil oldum
mededāh
Kandırur teşneleri
mā-i şehāb-ı
keremūñ

kangı:

1. **kangı:**

Gazel 1808

Mısra: 7

Soru sıfatı, hangi.

Kangıbī-dıldür
görüp zulfūñiber-
dār olmaya
Ehl-i 'ışkuñdöstum
pes himmeti bālā
gerek

kanı:

1. **kanı:**

Gazel 1517

Mısra: 10

Hani, nerede?.

AsitānuñdaMuħibbī
kanuñitdūñ heder
Kanda gitdi kanı
inşāfuñ be zālīm
kanı şer'

2. **kanı:**

Gazel 1517

Mısra: 10

Hani, nerede?.

AsitānuñdaMuħibbī
kanuñitdūñ heder
Kanda gitdi kanı
inşāfuñ be zālīm
kanı şer'

3. **kanı:**

Gazel 1543

Mısra: 6

Hani, nerede?.

Baş ditreppir oldum
pāda kudret kalmadı
Zür-ı bāzū kanda
gitdi kanı ol evvelki
çag

4. **kanı:**

Gazel 1695

Mısra: 10

Hani, nerede?.

Göreliden
ħālūñiçeşmümdeka
num kalmadı
Gerçek imiş
cezbiderdirdirlerdi
kanı mercimek

5. **kanı:**

Gazel 1791

Mısra: 18

Hani, nerede?.

Düşde görse yüzüñi
ola Muħibbīķāñi'
Kanı tñli' seni
görmege göze ħ'āb
gerek

6. **kanı:**

Gazel 1835

Mısra: 4

Hani, nerede?.

Görmeze
urmaşehāħışm-ıla
kıl bārīnażar
Döstum kanı
aramuzda olan
ħaķķ-ı nemek

7. **kanı:**

Gazel 1845

Mısra: 6

Hani, nerede?.

Yüzüme bir güle
bakduñ beni
'ışkodmayakduñ
Kanı benim ile
'ahdüñn' için dün
gicegelmedüñ

8. **kanı:**

Gazel 1870

Mısra: 10

Hani, nerede?.

Görmeze
urmaşehāħışm ile
kıl bārīnażar
Döstum kanı
aramuzda olan nān
u nemek

9. **kanı:**

Gazel 1895

Mısra: 3

Hani, nerede?.

Kanı
'ahdüñturmaduñıķr
āruña
Kanda gitdi arada
nān u nemek

kān-ı dilden:

1. **kān-ı dilden:** -den

Gazel 1934

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Gönül madeni.

Kān-ı dilden yine

çıkardum bu söz

gevherlerin

Bilmek

isterseñbahāsınıanu

ñşarrāfa gel

kān-ı dilden çıkarup:

1. **kān-ı dilden**

çkarup: -up

Gazel 1732

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Gönül madeninden

çkarmak.

Gözün gevherlerini

kān-ı dilden

Muhibbıçkarupyār

ānasalduñ

kāni' ol:

1. **kāni' ol:**

Gazel 1917

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

İnanmak, kanmak.

Her ne gelse kāni'

ol ger gelmese

göster rızā

Ġāfil olma kim seni

yoldan

çkarurhubb-ı māl

2. **kāni' ol:**

Gazel 1934

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

İnanmak, kanmak.

Kıt kanā'at girse bir

loğmaelünekāni' ol

Ĥırş-ıla olma

meges' Ankāoluban

Ķāfa gel

kāni' ola:

1. **kāni' ola:** -a

Gazel 1791

Mısra: 17

Kelime Tipi: -

İnanmak, kanmak.

Düşde görse yüzüñi

ola Muhibbıkāni'

Kanı ṭāli' seni

görmege göze ḥ'āb

gerek

kāni'em:

1. **kāni'em:** -em

Gazel 1574

Mısra: 7

Kanaat eden.

Ķāni'emrizkuma ne

gelse

kanā'atdurişüm

Olmışamküh-ı

kanā'atde bugün

'Ankā-yı 'ışk

2. **kāni'em:** -em

Gazel 1588

Mısra: 10

Kanaat eden.

Dileremcān-ıla

dilden ire herkese

in'āmuñ

Gelene

kāni'embaña

kimesneye

ḥasūdum yok

kan-ıla:

1. **kan-ıla:**

Gazel 1721

Mısra: 5

Hayatı sıvı II Kan.

Boyaduñ kan-

ilaydıde yine

pırehenüñ

Bilmezemn'oldısañ

a yine tolu kan

olduñ

kan-ıla pür olupdur:

1. **kan-ıla pür**

olupdur: -up, -dur-

updur

Gazel 1828

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Kan ile dolu

olmak.

Pür olupdur kan-

ılaçünkibıñarıçesmü

müñ

Ayagınala'l ü

gevherdürnisarıçes

mümüñ

kanın içer:

1. **kanın içer:** -er

Gazel 1794

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Birini öldürmek;

kan dökmekten

çekinmemek, bunu

hırsla yapmak.

Görmedüm

'ālemdehergiz

kalmadı ehl-i vefā

Bir zamāndur kanın

içer şimdi
kardaşkardaşuñ

kankı:

1. kankı:

Gazel 1711

Mısra: 3

Hangi, soru sıfatı.

Kankıbî-dildür
görüp zülfüñiber-
dâr olmaya
Ehl-i 'ışkuñdöstum
pes himmeti bālā
gerek

2. kankı:

Gazel 1832

Mısra: 7

Hangi, soru sıfatı.

Kankı dil kim
tolaşazülfine ol
olmaz hālāş
Bend ü zencire olur
lāyık işi divānenüñ

kanlar dökken bed-hüya:

1. kanlar dökken bed-

hüya:

Gazel 1581

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

*Kan dökücü, kötü
huyular.*

Eylemez hergizvefā
eyler cefā 'aşıklara
Raħmı yok nā-
hākyire kanlar
dökken bed-hüya bak

kanlar döker:

1. kanlar döker:-er

Gazel 1792

Mısra: 3

Kelime Tipi: -
*Ölüme yol açmak,
cana kıymak.*

Çeşm-i cellāduñ
eline tıgalup kanlar
döker
Zülfüñün kim
pīşesidiller perīşān
eylemek

kanlar içer:

1. kanlar içer:

Gazel 1613

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

*Birini öldürmek;
kan dökmekten
çekinmemek, bunu
hırsla yapmak.*
Ėamzesi kanlar içer
her demde ol bī-
dāda bak
Eylemiş fenn-i
cefātekmīlin ol
üstāda bak

kanlu dem' döker:

1. kanlu dem' döker:-
er

Gazel 1516

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

*Kanlı göz yaşı
dökmek.*
Gördinār-ı 'ışk-
ılayandugını acıdı
şem'
Anuñ-ıçundur
döker her gice
gözden kanlu dem'

kanlukanlu varalar:

1. kanlukanluyaralar:-
lar

Gazel 1875

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Kanlı yaralar.
Yüregümekanlukan
lu yaralar urmag-
ıçun
Niçe ser-
tizeylemişdürhançer
inikipügün

kanlu yaşın:

1. kanlu yaşın:

Gazel 1932

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Kanlı gözyaşı.
Bülbülünkanlu
yaşın görse anı
bārānsanur
Esse çünbād-ı
seherşādān olup
oynar gül

kanlu yaşından:

1. kanluyasından:-n, -
dan

Gazel 1672

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Kanlı gözyaşı.
Sinemüñdāgınıseyr
it her biri gül
lāledür
Kanlu yaşından
Muhibbī eyledi
gülzārlık

kanluyasum:

1. kanluyasum:

Gazel 1835

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Kanlı gözyaşı.

Gicelerderdüñ-ile
āhidüpaglarsameger
Āhumeflāke ire
kanluyuşumka`r-ı
semek

2. **kanluyuşum:**

Gazel 1870

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

Kanlı gözyaşı.

Gicelerderdüñle
ben
āhidüpaglarsameger
Āhumeflāke ire
kanluyuşumka`r-ı
semek

3. **kanluyuşum:**

Gazel 1723

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Kanlı yaş akıtmak:

Kanlı gözyaşı akıtmak
:Üzüntüden dolayı çok
fazla ağlamak.

Āh kılsam
kanluyuşumzāhir
olsa tañdegül
Kim şeb-i tār içre
encümāşikār olmak
gerek

4. **kanluyuşum:-um**

Gazel 1611

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Kan dolu gözyaşı.

Görenler
sīnemüzrekanluyuş

um

Didileryirir

açılmış şakāyık

kanluyuşumdan:

1. **kanluyuşumdan:-**

um, -dan

Gazel 1912

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Kan dolu gözyaşı.

Şolkadar kan
agladumhicriñ
elinden āh kim
Oldı bu
kanluyuşumdan her
der ü divār gül

kanluyuşumla:

1. **kanluyuşumla:-la**

Gazel 1690

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Kanlı gözyaşı.

Nev-bahār-ı
hüşnüñañupdidümi
yārām-ı cān
Kanluyuşumlacihān
ılālezār itsem gerek

2. **kanluyuşumla:-la**

Gazel 1694

Mısra: 14

Kelime Tipi: -

Kanlı gözyaşı.

Seyre gelsün tek
Muhibbīyārsinembā
ğna
Yolların
kanluyuşumlalālezā
r itsem gerek

kanluyuşuñ:

1. **kanluyuşuñ:-uñ**

Gazel 1868

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Kan dolu gözyaşı.

Yakdı odlara seni
h̄asreti ol m̄ah-
veşüñ
Kalmadı
d̄idedenakmag-ıla
bu kanluyuşuñ

kanum dökeseñ:

1. **kanumdökeseñ:-esin**

Gazel 1876

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Kan dökmek,

öldürmek.

Sevdüm-ise seni nā-
h̄akyirekanum
dökeseñ
Bu midur sizde töre
böyle
midürkänünüñ

kanum dökdi:

1. **kanum dökdi:-di**

Gazel 1527

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Kan dökmek, can

acıtmak.

Kanumıgamzelerüñ
dökdididümyārdidi
Kim ki cellād ola
elbette olur
fi`lişenī

kanum döker:

1. **kanum döker:-er**

Gazel 1875

Mısra: 7

Kelime Tipi: -
Kan dökmek. ||
Can yakmak.
Tır-i müjgānıylanā-
hakyire döker
kanumı
Pāralaruş ben
ğarībūñcigerinikirp
ügüñ

kanumı dökmek:

1. **kanumıdökmek:-**
mek

Gazel 1836

Mısra: 3

Kelime Tipi: -
Kanını dökmek,
katletmek.

Kanumı dökmek
egerkaşduñdegülsed
östim
Ne sebebdendür ki
böyle cāmegeydüñ
al reng

2. **kanumıdökmek:-**
mek

Gazel 1789

Mısra: 7

Kelime Tipi: -
Kan dökmek, can
acıtmak.

Bī-
günehcellādçeşmika
numı dökmek diler
Hey
müsülmānlarmeded
eyleñ o hūñiden
dilek

kanumıçdükçe:

1. **kanumıçdükçe:-**
dükçe

Gazel 1606

Mısra: 1

Kelime Tipi: -
Kanını akıtmak,
öldürmeye kastetmek.
Kanumıçdükçe
gelse tañ mı çeşm-i
yāraşevk
Her kaçan nüş itse
mey lā-
büdgelürgüftāraşev
k

kanumıçsün:

1. **kanumıçsün:-sün**

Gazel 1731

Mısra: 7

Kelime Tipi: -
Kanını akıtmak,
öldürmeye kastetmek.
Şarāb ister
gözünmestdürkoiçs
ünkanumı her dem
Çevürdüñsiñ-i
miñnetleçübagrumı
kebabitdüñ

kānūn:

1. **kānūn:**

Gazel 1667

Mısra: 5

Yasa, emir, hüküm,
geçerli olan kural.
Bezm-i ğamdaçeng
gibi inlemekkānūn
olur
Her kimüñgöñlünde
kala bu şadā-yınāy-ı
‘ışk

2. **kānūnuñ:-uñ**

Gazel 1730

Mısra: 6

Yasa, emir, hüküm,
geçerli olan kural.

Yüregüm ney gibi
deldüñ düşürüp
nālelere
İycefā-pīşesenüñ
böyle
midürkānūnuñ

3. **kanuñ:**

Gazel 1760

Mısra: 12

Yasa, emir, hüküm,
geçerli olan kural.

Nā-hakyireniçe bir
‘uşşāk[1] öldürürsin
Sorılmaya mı
dirdsinboynuñdaki o
kanuñ

4. **kānūnuñ:-uñ**

Gazel 1823

Mısra: 12

Yasa, emir, hüküm,
geçerli olan kural.

Dil-i bīmār-ı
Muhibbīyeşifā
itmeyesin
İytabīb-i dil ü cān
böyle
midürkānūnuñ

5. **kānūnuñ:-uñ**

Gazel 1842

Mısra: 10

Yasa, emir, hüküm,
geçerli olan kural.

‘İşkbezmіндеşehāk
ametümüçengidüben
Ney gibi inledesin
böyle
midürkānūnuñ

6. **ḳānūna:-a**

Gazel 1861

Mısra: 8

*Yasa, emir, hüküm,
geçerli olan kural.*

Ṭabībāçāreyokdurd
erd-i ‘ışka
Ne ḳānūna uyar ne
ḥoḍşifānuñ

7. **ḳānūnuñ:-uñ**

Gazel 1876

Mısra: 8

*Yasa, emir, hüküm,
geçerli olan kural.*

Sevdüm-ise seni nā-
ḥaḳyirekanum
dökesin
Bu mıdır sizde töre
böyle
midürḳānūnuñ

kanuñ döker:

1. **kanuñ döker:**

Gazel 1754

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

*Kanını dökmek,
öldürmek.*

Göñülvirme bu
dünyāyavefāsı bir
iki gündür
Kim andan
merḥamet gelmez
döker aḥiryirekanuñ

ḳānūn u çeng ü nāya:

1. **ḳānūn u çeng ü**

nāya:-a

Gazel 1664

Mısra: 14

Kelime Tipi: -

*Kanun, çeng ve
ney.*

İyMuḥibbīdehr

elinden her biri

eyler fiğān

Aç

ḥaḳīḳatçeşminikānū

n u çeng ü nāya bak

kapla:-

1. **kaplasa:-sa**

Gazel 1720

Mısra: 3

*Kaplamak,
kuşatmak, örtmek,
sarmak.*

Dilūñāyinesini

kaplasa ğam

Cilāvirsünşarāb iç

olmaya jeng

kapu:

1. **kapuñdan:-ñ, -dan**

Gazel 1521

Mısra: 9

*Huzur, eşik,
makam.*

Sürme

kapuñdanMuḥibbī

gelse ‘arz-ı ḥālīçün

Şāh

‘ādildürkühenenolı

mazhīç kimse men’

2. **kapuñda:-ñ, -da**

Gazel 1580

Mısra: 1

*Huzur, eşik,
makam.*

Nev-

civānidümsefidoldı

kapuñdarīşe bak

‘İşkuñ-

ılaḥastadurrahm

eyle bu dervīşe bak

3. **kapuñda:-ñ, -da**

Gazel 1580

Mısra: 10

*Huzur, eşik,
makam.*

Cürmibī-

ḥaddürMuḥibbī

senden umar şefḳati

Nev-

civānidümsefidoldı

kapuñdarīşe bak

4. **kapuñda:-ñ, -a**

Gazel 1594

Mısra: 9

*Huzur, eşik,
makam.*

Pādişāhumdādumag

eldiMuḥibbīkapuñda

Gösterürsinḥiçrevā

mıdır ana bī-dādlik

5. **kapusunda:-(s)ı, -
(n)da**

Gazel 1624

Mısra: 2

*Huzur, eşik,
makam.*

Ğırreolmuşḥüsine

ol ḥusrev-i bī-dāda

bak

Kapusındaehl-i

‘ışkuñitdügiferyāda

bak

6. **kapuñda:-n, -da**

Gazel 1665

Mısra: 1

*Huzur, eşik,
makam.*

Sanma iyşeh kim
kapuñdanälevüferyā
d yok
Hey ne
zālimsinsenüñbeñze
rkatuñdadād yok

7. **kapuña:-(ñ)a**

Gazel 1674

Mısra: 7

Huzur, eşik,

makam.

Gözüm yaşı
n'olakapuñaitse
Hes u hāşāk-i āb-
āverdüme bak

8. **kapuñda:-ñ, -da**

Gazel 1722

Mısra: 6

Huzur, eşik,

makam.

Yücelerde
seyriderken şems
istiğnā-y-ıla
Yüz sürer kapuñda
şimdi
pāymālüñdürsenüñ

9. **kapusunda:-st, -n, -
da**

Gazel 1738

Mısra: 2

Huzur, eşik,

makam.

Zulmidüp
'āşıklaradād
itmeyen şāhıgörüñ
Kapusındarüz u
şebferyād-
ılaāhıgörüñ

10. **kapusunda:-st, -n, -
da**

Gazel 1747

Mısra: 2

Huzur, eşik,

makam.

Zulm-ıla
'āşıklarüñgöñlin
yıkan şāhıgörüñ
Kapusındagice
gündüz āh-
ılavāhıgörüñ

11. **kapusunda:-(s)t, -
(n)da**

Gazel 1754

Mısra: 1

Huzur, eşik,

makam.

Kapusında kul
oldum çün yine
cān-ılacānānuñ
'Aceb mi terkini
ursam bu yolda ben
dil ü cānuñ

12. **kapuñda:-ñ, -da**

Gazel 1761

Mısra: 8

Huzur, eşik,

makam.

Cümle cihān
mülkine ger pādīşāh
ise
Kapuñdasenüñkemt
erīn ol bir gedā
gerek

13. **kapuñda:-n, -da**

Gazel 1773

Mısra: 16

Huzur, eşik,

makam.

İytabīb-i dil
Muhibbīkey ölümlü
hastadur
Gerçi kim bī-
hadkapuñda var
senüñsayrularuñ

14. **kapusunda:-st, -n, -
da**

Gazel 1789

Mısra: 10

Huzur, eşik,

makam.

Kapuña varsa
Muhibbīcānıpīşkeşi
letür
El öpülmez
çünkişehlerkapusın
dabī-bilek

15. **kapuñdan:-ñ, -dan**

Gazel 1814

Mısra: 11

Huzur, eşik,

makam.

Bu Muhibbīkuluñı
sürme kapuñdan
kerem it
Niçe bir
çekdüresinta'nını
her bir dünuñ

16. **kapusunda:-(s)t, -
(n)da**

Gazel 1840

Mısra: 7

Huzur, eşik,

makam.

Kapusındaboynumı
egdüm görüp bir
ehl-i dil
Didişabr it bir nefes

şimdi çıkar
cānuñsenüñ

17. **kapuña:-(ñ)a**

Gazel 1844

Mısra: 7

Huzur, eşik,

makam.

Koma
ağyārīşehākapuñakā
fırgıbidür
Ne revādur ki gire
içine Beytü'l-
haremüñ

18. **kapusından:-(s)i, -
(n)dan**

Gazel 1857

Mısra: 7

Huzur, eşik,

makam.

Reddiderkapusunda
naglar-ısam
İgitligedahısitäre
gerek

19. **kapusunda:-(s)i, -
(n)da**

Gazel 1892

Mısra: 3

Huzur, eşik,

makam.

Kapusındaboynıbag
lubendeyüz
Kullara ne emr ola
fermān gerek

20. **kapuñda:-ñ, -da**

Gazel 1898

Mısra: 8

Huzur, eşik,

makam.

Baña bu devlet yiter
dil istemez sulţān
ola
Ĥamdü-lillāh kim
kapuñda beni
derbāneyledüñ

21. **kapuña:-(ñ)a**

Gazel 1967

Mısra: 7

Huzur, eşik,

makam.

Güneş gördüm
gelür her gün
kapuña
Zekāt-ı ĥüsnüñ
umar oldısāyıl

22. **kapudan:-dan**

Gazel 1971

Mısra: 8

Huzur, eşik,

makam.

Süvālevarumvir al
cevābın
Kerīm itmez
kapudanredd-i sāyıl

23. **kapusına:-sı, -n, -a**

Gazel 1979

Mısra: 4

Huzur, eşik,

makam.

Ola ki dilber
viresañazekāt-ı
ĥüsnini
Kapusınacān-ıla
eyle nazār var sāyıl
ol

24. **kapuñda:-ñ, -da**

Gazel 1989

Mısra: 1

Huzur, eşik,
makam.

Gicelertāşubĥa dek
kapuñdahāzırdurgö
ñül
Ėayrıya kılmaz
nazarrüyuñanāzırdı
rgöñül

25. **kapuñ:-ñ**

Gazel 1990

Mısra: 9

Huzur, eşik,

makam.

İki
'ālemdeMuĥıbbıye
yiter cānākapuñ
Andan özge olmaya
ĥıçbābañahācetdegü
l

kapukapu:

1. **kapukapu:**

Gazel 1976

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Kapı kapı

dolaşmak.

Oturup taĥt-ı
çemende başına
sulţān iken
Ĥıç düşer mi
kapukapu eyleye
dervāze gül

kapuña geldi:

1. **kapuñageldi:-di**

Gazel 1524

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Eşiğine gelmek.

Derd-i dilden geldi
kapuñaşikāyetitmeg

e
Anuñiçündür yakar
başına her dem nār
şem'

kapuñagelür:

1. **kapuñagelür:**

Gazel 1619

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Eşiğine gelmek.

Kapuñagelürşeher

gün ala

hüsünüdensabağ

Bedr iken

itdüñişaret aya oldu

iki şağ

kapuña varsa:

1. **kapuñavarsa: -sa**

Gazel 1789

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

(Sevgilinin)

kapısına, huzuruna

varmak, gitmek.

Kapuña varsa

Muhibbicanıpışkeşi

letür

El öpülmez

çünküşehlerkapusın

dabî-bilek

kapuñdanmahrüm itme:

1. **kapuñdanmahrüm**

itme:

Gazel 1610

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Huzurdan mahrum

etmek.

Muhibbîyikapuñdan

itme mahrüm

Degüldürhürmetüne
gerçi lâyık

kapus:

1. **kapuşalar: -alar**

Gazel 1793

Mısra: 4

Kapışmak.

Seng-i cevri-ile

dögüp beni egerhāk

ide yār

Kühliçünkapuşalare

hl-i

muhabbetozumuñ

ka'r:

1. **ka'rına:**

Gazel 1667

Mısra: 3

Derinlik, dip.

Ka'rınairişmedümm

āhī olup

kaşdeyledüm

Tül u 'arzi yok

'aceb 'ummān-

ımışderyā-yı 'ışk

kār:

1. **kār[ı]:-[ı]**

Gazel 1639

Mısra: 6

Fayda, kazanç.

Kimi şāfi kimi

şüfihalk-ı

'ālemmuhtelif

Herkesün bir kār[ı]

vardurşeyh-ile var

şāba bak

2. **kāruñdur: -uñdur**

Gazel 1859

Mısra: 8

İş, çalışma.

Cānnisāritdümdidü
myoluñdaiyārām-ı
cān

Didi ne minnet

gerek bu eski

kāruñdursenün

kāritdi:

1. **kāritdi: -di**

Gazel 1643

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Kazanç elde etmek,

yarar sağlamak.

Kāritdifakihtevbe-i

taqvā-yıtā'ati

Derdehlinün işi

du'ā-yisenā-yı 'ışk

kar' itdüm:

1. **kar' itdüm: -düm**

Gazel 1517

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Kazımak.

Yagdurupeşkümiitd

ümnāhun-ıla anı

kar'

Ekmegetoḥm-ı

ğamsinemolupdurc

āy-ı zer'

kara:

1. **karada: -da**

Gazel 1947

Mısra: 8

Yeryüzünün

denizle örtülü olmayan

bölümü, toprak.

Deryā-yı 'ışka

düşeli 'ışk ehli ğarğ

olur

Zāhidselāmet ister
iseñ var qarada ol

kara kıl:

1. **kara kıl:**

Gazel 1930

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Karartmak,

karahlık, siyahlık

kaplamak.

Ol şeh-i

hübānsiyehzülfinde

n ayırdı beni

Yāllāhīmüdde'iyüzi

ni her dem kara kıl

karaperçemüñ:

1. **kara perçemüñ:-üñ**

Gazel 1687

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Siyah saç. || Siyah

kakül.

Cānmurğı yine

seyr-i

cemālühiderkenāh

Lu'b-ılaçekdiaga

anı kara perçemüñ

2. **kara perçemüñ:-üñ**

Gazel 1891

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Siyah saç. || Siyah

kakül.

Dil düzdini tutup

yine āh kara

perçemüñ

As dāradiyü söyledi

gör yāraperçemüñ

3. **kara perçemüñ:-üñ**

Gazel 1891

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

Siyah saç. || Siyah

kakül.

'Uşşākı öldürüp

başa

dakmışotagasın

Göstermiş uzun

illere gör kara

perçemüñ

karavireyledüñ:

1. **kara yireyledüñ:-**

düñ

Gazel 1796

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Boş, verimsiz bir

yer haline dönüştürmek.

Āh kim pā-

mālidüpsalduñ beni

ayaklara

Yine

iygamgöñlümiyıkdu

ñ kara yireyledüñ

karazülf:

1. **kara zülf:**

Gazel 1551

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Sevgilinin siyah

saçı.

Hālūmi 'arz itmedi

dildārazülf

Raḥmı kim kāfir-

durur ol kara zülf

2. **kara zülf:**

Gazel 1551

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Sevgilinin siyah
saçı.

Māni' olur gün

yüzinebakmaga

Ebr gibi iyMuḥibbī

kara zülf

karañu:

1. **karañu:**

Gazel 1765

Mısra: 5

Karanlık.

Olurdu kamu zülfet

ile dehrkarañu

İrmese egernür-ı bī-

zevāl[i]

Muḥammedüñ

2. **karañuda:**

Gazel 1884

Mısra: 2

Karanlık.

Dil diler

'ışkâteşinsinemdeki

tmān eylemek

Hîç olur mı

karañudaberķpinhā

n eylemek

karañuoldı:

1. **karañuoldı:-dı**

Gazel 1750

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Karanlık olmak,
kararmak.

Gün

yüzüñgörmeyelden

bu Muḥibbīḥāste-

dil

Karañuoldıgörmeme

zgözineçarḥ-ı felek

karār:

1. **kararsın:**

Gazel 1845

Mısra: 9

*Kararmak,
siyahlaşmak.*

Revāmdurbenümḥa
num kararsın
yirlerekanum
Benümmāhumbenü
meānumn' için dün
gicegelmedün

2. **karārı:-ı**

Gazel 1701

Mısra: 2

*Rahat, huzur,
dinlenme, āram.*

Binmesüncevr ü
cefā atına
yārikimsenün
Kalmasun
bencileyin görüp
karārikimsenün

3. **karārüm:-um**

Gazel 1772

Mısra: 7

*Rahat, huzur,
dinlenme, āram.*

Bundan özge yok
karārümüşbufānīdü
nyede
Āsitānuñavarupken
dümiderbān
eylemek

karār eylemez:

1. **karäreylemez:-mez**

Gazel 1948

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

*Durmak; birçok
şeyi deneyip birini
seçmek. II Sürekli
olarak belli bir
durumda, yerde
bulunmak.*

Āvāredürçü 'ışk-
ılaçarḥ eylemez
karār
Sen de Muḥibbī
'āşıkiseñ dil āvāre
kıl

karār eyleye:

1. **karäreyleye:-ye**

Gazel 1936

Mısra: 7

Kelime Tipi: -
Durmak,

konaklamak.
Şolgedā kim eyleye
meyḥāneküncindek
arār
KendüyiḤusrevsan
ur alsa ele peymāne
dil

2. **karäreyleye:-ye**

Gazel 1962

Mısra: 7

Kelime Tipi: -
Sabit durmak,

kalmak, yerleşmek.
Bir dem karār
eyleye bu derd-i
dilümdiyem
Vāqıf olasın cümle
bu mācerāma gel

karāritdi:

1. **karāritdi:-di**

Gazel 1541

Mısra: 3

Kelime Tipi: -
*Bulunmak, sabit
durmak.*

Çeşm[i]

üstindekarāritdi

gören kaşlarını

Ser-i

bādāmasanurüzreko

nupdur iki zāğ

2. **karāritdi:-di**

Gazel 1988

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

*Sabit durmak. II
Dayanmak, sabretmek.*

Tekye-i dilde

gelüpçünşāh-ı

ğamitdiḳarār

Cānıpışkeşeyleyüp

sen daḥıdervişāne

gel

karār itmezse:

1. **karāritmezse:-mezse**

Gazel 1639

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

*Dinlenmek,
konaklamak.*

Baḥr-ı eşkümden

tañ dil fülki itmezse

karār

Çigzinüpārām[ı]

yok

çeşmümdekiğirdābā

bak

karār itmezsin:

1. **karāritmezsin:-mez,**

-sin

Gazel 1797

Mısra: 3

Kelime Tipi: -
Sâbit durmak,
dayanmak, sabretmek.
Çeşmesâr-ı
âynumageldükçe
itmezsın karar
İyperizülfeyn-i
gâsüperr ü
bâlündürsenün

karâr itmişken:

1. **karâritmişken:** -miş,
-ken

Gazel 1667

Mısra: 7

Kelime Tipi: -
Sâbit durmak,
dayanmak, sabretmek.

Gönlümüñşehbâzı
‘ulvîlerde itmişken
karâr
Bir ‘aceblu’b-
ılayıdıtđı anı
‘Ankâ-yı ‘ışk

karâr kıldı:

1. **karârkıldı:** -dı

Gazel 1607

Mısra: 4

Kelime Tipi: -
Bir yerde veya bir
halde durmak.

‘Âlemigeşt eyledi
dutmadı bir
yirdemekân
‘Âkıbet kıldı
karârgönlümdeitdic
ây ‘ışk

karâr u şabr u mecâl:

1. **karâr u şabr u**

mecâl:

Gazel 1921

Mısra: 1
Kelime Tipi: -
Karar, sabır ve
mecâl.

Kalmadı dilde karar
u şabr u bu tende
mecâl
Âh kim
hîçbilmedümbañane
dendürüşbuğâl

karâr u şabrumı:

1. **karâr u şabrumı:** -
umı

Gazel 1817

Mısra: 5

Kelime Tipi: -
İstikrar ve sabır.

Çinidübenkaşlarıña
lduñkarâr u şabrumı
Gül ruñuñüstineçün
sen
zülfüñidâyleledün

karâr-ı dil:

1. **karâr-ı dil:**

Gazel 1961

Mısra: 2

Kelime Tipi: -
Gönül kararı.

Gördüm
yüzinigtidizi-dest
ihtiyâr-ı dil
İtdifirâr eyledi
benden karar-ı dil

2. **karâr-ı dil:**

Gazel 1961

Mısra: 6

Kelime Tipi: -
Gönül kararı.

Bulmadı seni berr-
ile bañrıngeştidüp

Dil hñesinde
eyledi bulup karar-ı
dil

karârkalması:

1. **karârkalması:**

Gazel 1701

Mısra: 6

Kelime Tipi: -
Rahatı, huzuru

kalmamak.

Aç yüzünâşüfte
olsun hüsünüñe ay u
güneş
Şâne ur
zülfüñekalmasıñkar
arıksenün

kârbân:

1. **kârbân:**

Gazel 1882

Mısra: 12

Kervan, tüccar ve
yolcu kâfilesi.

Çünkiribât-ı köhne
dimişlercihâniçün
Halk-ı cihânkondı
göçer kârbântutuñ

kârbân-ı dil:

1. **kârbân-ı dil:**

Gazel 1945

Mısra: 7

Kelime Tipi: -
Gönül kervanı.

Ribât-ı
köhnedürdünyâ
göçer çünkârbân-ı
dil
Buña dil
bağlamazdânâgönül
virmezbuña ‘âkıl

kardas:

1. **kardaşuña:-uña**

Gazel 1617

Mısra: 5

Aynı anne babadan

doğmuş veya anne

babalarından biri aynı

olan çocukların

birbirine göre adı,

kardeş.

Her ne

sanursañözüne anı

san kardaşuña

Ādem oldur kim

anuñkalbinde

olmaya nifāk

2. **kardaş:**

Gazel 1794

Mısra: 8

Aynı anne babadan

doğmuş veya anne

babalarından biri aynı

olan çocukların

birbirine göre adı,

kardeş.

Görmedüm

‘ālemdehergiz

kalmadı ehl-i vefā

Bir zamāndur kanın

içer şimdi

kardaşkardaşuñ

3. **kardaşuñ:-uñ**

Gazel 1794

Mısra: 8

Aynı anne babadan

doğmuş veya anne

babalarından biri aynı

olan çocukların

birbirine göre adı,

kardeş.

Görmedüm

‘ālemdehergiz

kalmadı ehl-i vefā

Bir zamāndur kanın

içer şimdi

kardaşkardaşuñ

4. **kardaşdan:-dan**

Gazel 1966

Mısra: 3

Aynı anne babadan

doğmuş veya anne

babalarından biri aynı

olan çocukların

birbirine göre adı,

kardeş.

Bu

dünyāmiñnetevidür

ne kardaşdan ne

yoldaşdan

Vefā gelse kıyar

mıydı ki nā-

ħākHābileKābil

kārı:

1. **kārı:**

Gazel 1803

Mısra: 10

İş, fül, amel II

Fayda, kazanç.

Āh kim bī-

çāreyemçārebulınn

azderdüme

Böyle

düşvārolmasun

‘ālemdekārıkimsen

uñ

ka’r-ı semek:

1. **ka’r-ı semek:**

Gazel 1835

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Göklerin işi. ||

Göklerin kazancı.

Gicelerderdüñ-ile

āhidüpaglarsameger

Āhumeflāke ire

kanluyuşumka’r-ı

semek

2. **ka’r-ı semek:**

Gazel 1870

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

Göklerin işi. ||

Göklerin kazancı.

Gicelerderdüñle

ben

āhidüpaglarsameger

Āhumeflāke ire

kanluyuşumka’r-ı

semek

kār-ı zāğ:

1. **kār-ı zāğ:**

Gazel 1538

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Karganın işi.

Her kim

Muħıbbī’si’rini

bilmez nazıredir

Kebk-i

ħıramabeñzemeyehī

çkār-ı zāğ

ka’r-ı zemīn:

1. **ka’r-ı zemīn:**

Gazel 1752

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

*Yeryüzünün dibi ,
derinliğı.*

Kimin

eflākeçıkarduñ anda

virdüncây-ı hâş
Kimini ka'r-ı zemîn
içinde
segsäreyledüñ

kâr-ı zühdden:

1. **kâr-ı zühdden:-den**

Gazel 1529

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Sofunun, zahidin

işi.

‘İyş ü ‘işret görse
dil dirmerhabâ
Likkâr-ı zühdden
eyler el-vedâ’

karşu:-

1. **karşumda:-m, -da**

Gazel 1564

Mısra: 1

Bir yerin yüzü ve

cephesi karşısında

bulunan.

Olsa ‘adüvv
leşker[i]
karşumdaşâfşâf
Sanmañ ki beni yüz
çevürüpitmeyemme
şâf

karşu:

1. **karşuña:-n, -a**

Gazel 1517

Mısra: 3

Katında, yanında,

nezdinde.

Pâdişâhumkarşuñad
İvân tursun ehl-i
‘ışk
Asitânuñdan inende
kullaruñı itme ħar’

2. **karşu:**

Gazel 1853

Mısra: 9

Karşılık olarak,

mukabil.

Gelse Muhibbîderd
ü belâkarşucân
çıkar
Zîrâbilürkadrini ol
âşinâlaruñ

3. **karşu:**

Gazel 1680

Mısra: 2

Bir şey, yer veya

*kimsenin yüz tarafının
ilerisi.*

Baña bir gönca leb
ü ‘ârızıgülzâr gerek
Şubha dek karşıuaña
bülbül-i dil zâr
gerek

4. **karşu:**

Gazel 1523

Mısra: 11

-e doğru. II

Karşılık olarak.

Şem’-i
ruĥuñakarşusenüñ
dil uzatmasa
Kesdürmez idi
meclis içinde
zebâni şem’

5. **karşu:**

Gazel 1528

Mısra: 12

-e doğru. II

Karşılık olarak.

Şem’e yanarken
‘acebdürdâyimâper
vâneler

‘Ârızuñakarşuolmuş
dur bu şebpervâne
şem’

6. **karşu:**

Gazel 1580

Mısra: 5

-e doğru. II

Karşılık olarak.

Ġamzesitîrinekarşu
sîne tutar ehl-i ‘ışk
Baş u cân terkin
urur eyler mi gör
endîşe bak

7. **karşu:**

Gazel 1621

Mısra: 7

-e doğru. II

Karşılık olarak.

Geldükçemüjetîrine
karşugöğsin gere
‘Uşşâk ara var mı
ola şehsüvâr-ı ‘ışk

8. **karşu:**

Gazel 1635

Mısra: 7

-e doğru. II

Karşılık olarak.

Gülşen-i
ĥüsninekarşuiy dil
arturnâleñi
Dimesünler bülbül-i
şürîdenüñferyâdı
yok

9. **karşu:**

Gazel 1639

Mısra: 8

-e doğru. II

Karşılık olarak.

İy müneccim
bilemezsin ol
mehûnîmâhiyyetin
Âfîtabakarşu dut
biñkerreusturlâba
bak

10. **karşu:**

Gazel 1669

Mısra: 8

-e doğru. II

Karşılık olarak.

Ne kâdarseng-i
cefâvügamıyagarsa
başına
Baş açukkarşu
varan 'ışk-ılabî-
pervâyı bak

11. **karşu:**

Gazel 1714

Mısra: 3

-e doğru. II

Karşılık olarak.

Gülşen-i
hüsnüñekarşugicele
r bülbül gibi
İyyüzi gül
tâşehrbu âh u
zârumdur gerek

12. **karşu:**

Gazel 1746

Mısra: 3

-e doğru. II

Karşılık olarak.

Tîr-i
müjgânuñakarşusîn
esini tutmayan
Dilegüm bu
tokınaboynınaşemşî
rûñsenüñ

13. **karşu:**

Gazel 1764

Mısra: 8

-e doğru. II

Karşılık olarak.

Ger dilerseñ açıla
gülşende dilber gül
gibi
Karşubâd-ı âh-ıla
bu çeşm-i giryânuñ
gerek

14. **karşu:**

Gazel 1778

Mısra: 3

-e doğru. II

Karşılık olarak.

Gül
hâddinekarşuanuñ
oldenlükıldumnâlel
er
Güşınaalupdimedi
bu âh u bu
zârikimüñ

15. **karşu:**

Gazel 1806

Mısra: 13

-e doğru. II

Karşılık olarak.

Gülşen-i
hüsninekarşugiceler
bülbül gibi
Tâşehernâlâñoluban
âh u zâr itsem gerek

16. **karşu:**

Gazel 1824

Mısra: 11

-e doğru. II

Karşılık olarak.

Gül yüzinekarşu her
dem giceler bülbül

gibi
ŞubhölmeaiyMuhib
bîâh u zâr itmek
gerek

17. **karşu:**

Gazel 1979

Mısra: 5

-e doğru. II

Karşılık olarak.

Saña yiter
ruhlarınakarşu ol
gül-ruhuñ
Şevkı-y-ile
dutişupbaşdanayaga
dek kül ol

18. **karşu:**

Gazel 1997

Mısra: 5

-e doğru. II

Karşılık olarak.

Gülşen-i
hüsninekarşunâlefer
yâdeyleyüp
Bülbül-i gülzârıy
dil cümle
hâmüşeylegil

19. **karşuña: -ñ, -a**

Gazel 1544

Mısra: 5

*Bir yerin yüzü ve
cephesi karşısında
bulunan.*

Ben niçepervâne-
veşkarşuñapervâzıt
meyem
Sen var-iken
döstumhâcetdegül
yakmak çerâğ

20. **karşuda:-da**

Gazel 1547

Mısra: 1

*Bir yerin yüzü ve
cephesi karşısında
bulunan.*

Karşuda leşker ola
kâftâ be-kâf
Nâmerd ola kim ki
yüzün döndüre
meşâf

21. **karşumda:-m, -da**

Gazel 1607

Mısra: 6

*Bir yerin yüzü ve
cephesi karşısında
bulunan.*

Âh kim ser-
geşteyembaşumhev
â ile tolu
Güşkıldumçünkikar
şumda çalındı nây-ı
'ışk

22. **karşuña:-ñ, -a**

Gazel 1694

Mısra: 8

*Bir yerin yüzü ve
cephesi karşısında
bulunan.*

Serv gibi
salınupgüşendegüls
eñ gül gibi
Karşuñabülbülleyin
ben âh u zâr itsem
gerek

23. **karşuña:-ña**

Gazel 1937

Mısra: 5

Bir yerin yüzü ve

*cephesi karşısında
bulunan.*

Sen şarâb iç
karşuña bülbül
serâgâzeylesün
Tâb-ı
müldeñkizarup
olsun şehârûhsâr
gül

24. **karşusunda:-sında**

Gazel 1941

Mısra: 11

*Bir yerin yüzü ve
cephesi karşısında
bulunan.*

Karşusındamedh
okursa bülbüle gül
incinür
Lîk gitmez hiç
yanından olamazbî-
hâr gül

karşu çıkar:

1. **karşuçıkar:-ar**

Gazel 1719

Mısra: 10

Kelime Tipi: -
*Bir görüşü,
durumu kabul etmemek,
itirazda bulunmak.*

CânâMuhibböldişe
rmendeitleründen
Küyuñavardugımcak
arşu çıkar sükkânuñ

2. **karşuçıkar:-ar**

Gazel 1508

Mısra: 3

Kelime Tipi: -
*Bir görüşü,
durumu kabul etmemek,
itirazda bulunmak.*

Ğamgelürse bu
gönülkarşu çıkar
Alurelbedeâşinâda
nhâz

3. **karşuçıkar:-ar**

Gazel 1511

Mısra: 3

Kelime Tipi: -
*Bir görüşü,
durumu kabul etmemek,
itirazda bulunmak.*

Ğamgelürse dil
añakarşu çıkar
Olur elbette
âşinâdanhâz

karşugelür:

1. **karşugelür:-ür**

Gazel 1760

Mısra: 1

Kelime Tipi: -
*Karşı gelmek, ters
düşmek.*

Küyuña varsam
iydöstkarşugelürsük
kânuñ
Dir kandasın
berügel kandaydı
âşiyânuñ

karşuturup:

1. **karşuturup:**

Gazel 1694

Mısra: 11

Kelime Tipi: -
*Direnmek,
dayanmak.*
Baş açupseng-i
cefâyakarşuturupcâ
n-ıla
Dögdürüp bu

cismümiâhîrğubâr
itseme gerek

karşula:

1. **karşular:-r**

Gazel 1921

Mısra: 6

*Karşısına çıkmak,
istikbal etmek.*

Her kaçan dil
mülkine 'azm
eylese sultân-ı 'ışk
Karşularsüzângöñül
elde tutar fânüs-ı âl

karşuîa gelmiş-durur:

1. **karşuîa gelmiş-
durur:-miş, --dur, -ur**

Gazel 1526

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

*Karşısına, uzuruna
gelmek.*

Zulmaugradımeğer
gelmiş-durur
dâdisteyü
Anuñiçünkarşuîaba
şına yakar nâr şem'

karşuîavarup:

1. **karşuîavarup:-up**

Gazel 1721

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Karşısına çıkmak.

Kullaruñ gibi
varupkarşuîa hep
'âşıklar
Tursalar n'ola ki
sen
'âlemesultânolduñ

karun:

1. **ķārūnuñ:-uñ**

Gazel 1842

Mısra: 12

Kur'an'da adı

*Firavun ve Hâmân'la
birlikte anılan, Mûsâ
Peygamber zamanında
yaşamış, zenginliği,
cimriliği, Allah'a olan
isyanıyla ünlenip
sonunda malı ve
mülküyle birlikte yere
geçmiş
İsrailoğullarından
birdir.*

Cevher-i
'ışkıMuhibbîsañase
rmâye yiter
Almazammâlımı bir
ħabbeye ben
Ķārūnuñ

karzölmaga:

1. **ķarzölmaga:-ma, -ga**

Gazel 1839

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

*Borç, ödünç
olunmak.*

Başladı ħün-ı
cigerdendöstumķarz
olmaga
Akmag-ılaeşk-i
çeşmüm kalmadı
kansuzkoduñ

kaş:

1. **ķaş:**

Gazel 1597

Mısra: 6

Keşke.

Gördükçe beni
iydöstbîgâne gibi

bakduñ
Ķaş olmayaydı
hergizensünleāşinâl
ıķ

2. **ķaş:**

Gazel 1719

Mısra: 8

Keşke.

Gülşende gördüm
oynar ħâr-ıla gül
budagı
Ben
dahıķāşolaydum bir
ħârıbüsitānuñ

3. **ķaş:**

Gazel 1758

Mısra: 1

Keşke.

Serümķāş olsa idi
ħāk-i rāhuñ
Anı top eylese zülf-
i siyāhuñ

4. **ķaş:**

Gazel 1760

Mısra: 8

Keşke.

Lāyıkmyamgülüñd
engülşendebü alam
ben
Ķaş olsam ol
gülisitānuñ yiterdi
bāğbānuñ

5. **ķaş:**

Gazel 1762

Mısra: 8

Keşke.

Lāyıkdegüldirem
ben berg-i gül-
ruħuñdan

Hār u ḥesī de olsam
kāş ol būsitanuñ

6. kaşlaruñ: -lar, -uñ

Gazel 1527

Mısra: 2

*Gözlerin üzerinde
kavisli bir çizgi
meydana getirecek
biçimde yer alan kısa
killar.*

Varaq-ı
ḥüsnüñeḥaṭṭuñyazâl
ıḥaṭṭ-ı bedî
Kaşlaruñoldicemâlû
stinetuğrâ-yırefî

7. kaşlaruñ: -lar, -uñ

Gazel 1569

Mısra: 3

*Gözlerin üzerinde
kavisli bir çizgi
meydana getirecek
biçimde yer alan kısa
killar.*

Nâme-i ḥüsnünde
kim gördi çekilmiş
kaşlaruñ
Didihükmi
şâhidürlâ-büd olur
tugralaṭîf

8. kaş: -ı

Gazel 1626

Mısra: 6

*Gözlerin üzerinde
kavisli bir çizgi
meydana getirecek
biçimde yer alan kısa
killar.*

Yüzinimescid ü
çeşminimâm it

Kaşı mihrâb olsun
dîdeñe tak

9. kaşları: -lar, -ı

Gazel 1639

Mısra: 14

*Gözlerin üzerinde
kavisli bir çizgi
meydana getirecek
biçimde yer alan kısa
killar.*

İyMuḥibbîcâmi'-i
ḥüsnitemâşâiderek
Kudret ile ḥalk olan
ol kaşları mihrâba
bak

10. kaşındaki: -ın, -da, -
ki

Gazel 1677

Mısra: 6

*Gözlerin üzerinde
kavisli bir çizgi
meydana getirecek
biçimde yer alan kısa
killar.*

Mestle geçmiş
gözleri
ḥalkaimâmetitmege
Câmi'-i ḥüsn içre
gel kaşındaki
mihrâba bak

11. kaşuñ: -uñ

Gazel 1685

Mısra: 1

*Gözlerin üzerinde
kavisli bir çizgi
meydana getirecek
biçimde yer alan kısa
killar.*

Bâğ-ı cemâl-i ḥüsne
olup pâsbânkaşuñ

Tutar elinde tîr-ile
ḥâzîrkemânkaşuñ

12. kaşuñ: -uñ

Gazel 1685

Mısra: 4

*Gözlerin üzerinde
kavisli bir çizgi
meydana getirecek
biçimde yer alan kısa
killar.*

Binüsemend-i nâz-
ıla 'uşşâkıçekendür
Kaldı ayakda
'âşkıçeksün
'inânkaşuñ

13. kaşuñ: -uñ

Gazel 1685

Mısra: 6

*Gözlerin üzerinde
kavisli bir çizgi
meydana getirecek
biçimde yer alan kısa
killar.*

Zülfüñucını her
yañazencîr-i
'adlider
Olup serîr-i
ḥüsnüñeNüşîrvânka
şuñ

14. kaşuñ: -uñ

Gazel 1685

Mısra: 8

*Gözlerin üzerinde
kavisli bir çizgi
meydana getirecek
biçimde yer alan kısa
killar.*

Küyuñdaasmağa bu
göñüldüzdinişehâ
Kıldı o zülf-i

‘anberinir̄isimānkaş
uñ

15. kaşuñ:-uñ

Gazel 1685

Mısra: 10

*Gözlerin üzerinde
kavisli bir çizgi
meydana getirecek
biçimde yer alan kısa
kollar.*

ĠamzeñMuħibbīsīn
esinitdidelükdellük
Tutar yine elinde
megertir ü
kemānkaşuñ

16. kaşuñ:-uñ

Gazel 1716

Mısra: 2

*Gözlerin üzerinde
kavisli bir çizgi
meydana getirecek
biçimde yer alan kısa
kollar.*

Aldı eline şive ile
çünkemānkaşuñ
Ġamzeokmasīnemii
tdinişānkaşuñ

17. kaşuñ:-uñ

Gazel 1716

Mısra: 4

*Gözlerin üzerinde
kavisli bir çizgi
meydana getirecek
biçimde yer alan kısa
kollar.*

Zülfünkulaguñaegil
üp ne didüğini
Fehm itmez-idi
olmasa ger
tercemānkaşuñ

18. kaşuñ:-uñ

Gazel 1716

Mısra: 6

*Gözlerin üzerinde
kavisli bir çizgi
meydana getirecek
biçimde yer alan kısa
kollar.*

‘Işkımbenümħafice
iken rüze gibi āh
‘İyd ayı gibi
gösterüpitdi
‘ayānkaşuñ

19. kaşuñ:-uñ

Gazel 1716

Mısra: 8

*Gözlerin üzerinde
kavisli bir çizgi
meydana getirecek
biçimde yer alan kısa
kollar.*

Raħm eyler-idi
derd-i dili söylesem
eger
Bir olmasaydı
çesmün-ile bī-
amānkaşuñ

20. kaşuñ:-uñ

Gazel 1716

Mısra: 10

*Gözlerin üzerinde
kavisli bir çizgi
meydana getirecek
biçimde yer alan kısa
kollar.*

Ĥalış geçer
Muħibbīçü
‘ışkıñlaķalbdegül
N’içüncefā taşıyla
iderimtiħānkaşuñ

21. kaşuñ:-uñ

Gazel 1736

Mısra: 8

*Gözlerin üzerinde
kavisli bir çizgi
meydana getirecek
biçimde yer alan kısa
kollar.*

Ġamzeñ oklarına
cānākılalıdan dil
nişān
Cānıķaşditdümkaşu
ñ yasına ķurbān
eylemek

22. kaşuñ:-ı

Gazel 1763

Mısra: 4

*Gözlerin üzerinde
kavisli bir çizgi
meydana getirecek
biçimde yer alan kısa
kollar.*

Katı saħtdur dili ol
olamaz kimseye
rām
Katı yadur kaşu
yokdur çekici ol
yanuñ

23. kaşuñ:-uñ, -ı

Gazel 1796

Mısra: 1

*Gözlerin üzerinde
kavisli bir çizgi
meydana getirecek
biçimde yer alan kısa
kollar.*

Kaşuñı ya
eyleyüpmüjgānlaru
ñtüreyledüñ
Beni

öldürmegeiydöst
yine el-bir eyledün

24. **kaşı:-ı**

Gazel 1816

Mısra: 15

*Gözlerin üzerinde
kavisli bir çizgi
meydana getirecek
biçimde yer alan kısa
killar.*

Görelen ol gözi
kaşı Muhibbînün
akar yaşı
Komışduryoluña
başı n'îçün dün
gicegelmedün

25. **kaşlarıñ:-lar, -uñ**

Gazel 1817

Mısra: 5

*Gözlerin üzerinde
kavisli bir çizgi
meydana getirecek
biçimde yer alan kısa
killar.*

Çinidübenkaşlarıña
lduñkarâr u şabrımı
Gül ruhuñüstineçün
sen
zulfünidäyleydün

26. **kaşları:-lar, -ı**

Gazel 1836

Mısra: 2

*Gözlerin üzerinde
kavisli bir çizgi
meydana getirecek
biçimde yer alan kısa
killar.*

Sinemerevzenleraç
maga yine ol şüh-ı
şeng

Kaşları yayın
çeküpkirpüklerin
kılmış hadeng

27. **kaşuñ:-uñ**

Gazel 1868

Mısra: 6

*Gözlerin üzerinde
kavisli bir çizgi
meydana getirecek
biçimde yer alan kısa
killar.*

N'eyleyem bir
yañaahgâmezelerün
oka deger
Öldürür bir
yañadanyine
girişmeyle kaşuñ

28. **kaşuñuñ:-un, -uñ**

Gazel 1874

Mısra: 1

*Gözlerin üzerinde
kavisli bir çizgi
meydana getirecek
biçimde yer alan kısa
killar.*

Gözlerümetâ ki duş
oldıcemâlikaşuñuñ
Gönlümünlevhinde
naşoldıhayâlîkaşu
ñuñ

29. **kaşuñuñ:-un, -uñ**

Gazel 1874

Mısra: 2

*Gözlerin üzerinde
kavisli bir çizgi
meydana getirecek
biçimde yer alan kısa
killar.*

Gözlerümetâ ki duş
oldıcemâlikaşuñuñ

Gönlümünlevhinde
naşoldıhayâlîkaşu
ñuñ

30. **kaşuñuñ:-un, -uñ**

Gazel 1874

Mısra: 4

*Gözlerin üzerinde
kavisli bir çizgi
meydana getirecek
biçimde yer alan kısa
killar.*

İdemeztaşvıranuñşü
retin[i] naşkâş-ı Çin
Dest-i
kudrehtañıdurçünm
im ü dâlikaşuñuñ

31. **kaşuñuñ:-un, -uñ**

Gazel 1874

Mısra: 6

*Gözlerin üzerinde
kavisli bir çizgi
meydana getirecek
biçimde yer alan kısa
killar.*

Cânınıqurbâniderre
mz-ile ehl-i dillerün
İy güzeller
serverihoşdurkemâl
ikaşuñuñ

32. **kaşuñuñ:-un, -uñ**

Gazel 1874

Mısra: 8

*Gözlerin üzerinde
kavisli bir çizgi
meydana getirecek
biçimde yer alan kısa
killar.*

Tutdı bu
âhîrzamânıdürlüdür
lü fitneler

Şolgözüñle bir olalı
mekr ü ālıkaşuñuñ

33. **kaşuñuñ:-un, -uñ**

Gazel 1874

Mısra: 10

*Gözlerin üzerinde
kavisli bir çizgi
meydana getirecek
biçimde yer alan kısa
killar.*

Bu
Muhibbünüşebikad
r ü günibayram ola
Ger görineşām-ı
hicrinde
hilālıkaşuñuñ

34. **kaşları:-lar, -ı**

Gazel 1936

Mısra: 2

*Gözlerin üzerinde
kavisli bir çizgi
meydana getirecek
biçimde yer alan kısa
killar.*

Tırkeşoldimeger
kim ğamze-i cānāna
dil
Kaşları yayına
beñzetdiöziñqurbān
a dil

35. **kaşlarını:-lar, -ı, -nı**

Gazel 1982

Mısra: 4

*Gözlerin üzerinde
kavisli bir çizgi
meydana getirecek
biçimde yer alan kısa
killar.*

Olur her ğamze[si]
bir tır-i dil-süz
Muqavves kaşlarını
iki ya bil

kaş u göze:

1. **kaş u göze:-e**

Gazel 1633

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Kaş ve göz.

Dimezemsañadilām
ehveşde kaş u göze
bak
Dest-i kudretle anı
nağş eyleyen
nağkâşa bak

kāşān:

1. **kāşānuñ:-uñ**

Gazel 1893

Mısra: 1

*Kaşan, İran'da bir
şehir.*

Getürmez idi Fürs
ehli dile Kum-
ılaKāşānuñ
Varupmeh-rūların
görse Sitanbul u
Ġalātānuñ

kaşd:

1. **kaşduma:-um, -an**

Gazel 1592

Mısra: 10

Öldürmeye

niyetlenmek.

Ġamzeokıyla eyledi
bagrumdelükdelik
Bağlandıkaşduma
yine dilber sadak
sadağ

2. **kaşduma:-u, -ma**

Gazel 1672

Mısra: 7

*Öldürmeye
niyetlenmek.*

Her yañadantığlar
çekse ger
a'dākaşduma
Ġamdegülpervāyim
embaña sen
itseñyārlık

3. **kaşdı:-ı**

Gazel 1528

Mısra: 9

Amaç, niyet.
Kaşdı bu dāma
düşüre dem-be-dem
pervāneyi
Ol sebebdendür
döker etrāfa her
dem dāne şem'

4. **kaşdında:-ında**

Gazel 1701

Mısra: 8

Amaç, niyet.
Göñlümünşahbāzını
āvārekıldumāh u
vāh
Bir hümākaşdında
kim olmaz
şikānkimsenüñ

5. **kaşdı:-ı**

Gazel 1718

Mısra: 1

Amaç, niyet.
Seni
öldürmedürkaşdı
çün ol ğamze-zenüñ
Sun boyun emrine
var

boynuñatakupkefen
üñ

6. **kaşdına:-ina**

Gazel 1732

Mısra: 3

Amaç, niyet.

Revâfîzkaşdınaalup

ele tîğ

Çeküp ‘asker bizi

İrân’asalduñ

7. **kaşdı-ıla:--ıla**

Gazel 1786

Mısra: 5

Amaç, niyet.

Sînemüñpütasinabi

ñnâvekatsañkaşdı-ıla

İrer nişâna cümlesi

itmez hañeabrûlaruñ

8. **kaşdıuñ:-uñ**

Gazel 1836

Mısra: 3

Amaç, niyet.

Kanımı dökmek

egerkaşdıuñdegülsed

ostum

Ne sebebdendür ki

böyle câmegeydüñ

al reng

kasd evledi:

1. **kaşdeyledi:-di**

Gazel 1665

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Kast etmek,

niyetlenmek.

Âh kim kaşdı eyledi

kanum döke yok

yirlere

Neşterin almış ele

çeşmüñ gibi faşşād
yok

2. **kaşdeyledi:-di**

Gazel 1655

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Kötü bir niyetle

davranmak, kötü

amaçlar uğruna hareket

etmek; etkilemek, ele

geçirmeyi amaçlamak.

Göz göre

hañigelüpkaşdı

eyledi imânuma

Hey ne

kâfirdürmeded ol

dîni yok imâni yok

kaşdeyledüm:

1. **kaşdeyledüm:-düm**

Gazel 1930

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Niyetlenmek.

Niçe kez

kaşdeyledüm bir

dem vişâleirmedüm

Bu ‘acebdür ki

gönüldeyrineistihâr

e kıl

2. **kaşdeyledüm:-düm**

Gazel 1667

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Öldürmeye

teşebbüs etmek, canına

kıymak istemek.

Ka’rınairişmedümm

âhî olup

kaşdeyledüm

Ûl u ‘arzi yok

‘aceb ‘ummân-
ımışderyâ-yı ‘ışk

kaşdı evleme:

1. **kaşdeyleme:-me**

Gazel 1955

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Niyetlenmek.

Yıkmağa

‘ırzınMuhibbîkimse

nüñkaşdı eyleme

Añazar yok

İkboynuñdakalurse

nüñvebâl

kasdeyleyüp:

1. **kaşdeyleyüp:**

Gazel 1522

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Niyetlenmek.

Katlümekaşdeyleyü

pyâr alsa tîğ-ı

inkıtâ’

Başumı ele

aluptâhaşre dek

idem semâ’

kaşdıtdi:

1. **kaşdıtdi:-di**

Gazel 1922

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Kötü şeyler

yapmaya niyetlenmek.

Ser-i

zülfihevâsındañiçe

‘aşıklarölmüşdür

Bu ben

miskînekaşdıtdikem

endalup ele kâkül

kasditdüm:

1. **kaşditdüm:-düm**

Gazel 1736

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Yönelmek, niyet

etmek.

Ġamzeñ oklarına
cānākālaldan dil
nişān
Cānīkaşditdümkaşu
ñ yasına ħurbān
eylemek

kasditmedüñ:

1. **kaşditmedüñ:-**

medüñ

Gazel 1778

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Niyetlenmek,

harekete geçmek.

Vīrānegönlümi
görüp
kaşditmedüñta'mīri
ne
Bilmem
didümiyseng-dil
bārī de
mi'mārīkimüñ

kasd itse:

1. **kaşditse:-se**

Gazel 1693

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Niyetlenmek,

harekete geçmek.

Bilini
kuçmakanuñmümki
ndegülillā kemer
Leblerin sāgar öper

kaşd itse mey nüş
eylemek

2. **kaşditse:-se**

Gazel 1742

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Niyetlenmek,

harekete geçmek.

Nigārāğenc-i
hüşnüñdeñlismitseñ
egerzülfüñ
Görine her ki kaşd
itse
gözinemārlarmüyuñ

kaşdkıldum:

1. **kaşdkıldum:-dum**

Gazel 1614

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Bir amaç güderek

bir işe girişmek, niyet
etmek.

Niçe kez

kaşdkıldum terk-i

'ışka

Ne çaresüst olmaz

muhkem-i 'ışk

kaşd-ı imān:

1. **kaşd-ı imān:**

Gazel 1659

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

İnanca kast etme.

Zülfinikaṭ' it ḥatın
çek it ruḥ-ı rengine
bak

Kaşd-ı imān
eylemişler ol iki bī-
dīne bak

kaşd-ı imān eyledi:

1. **kaşd-ı imāneyledi:-**
di

Gazel 1712

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

İmanına zarar

vermeye çalışmak.

Kaşd-ı imān eyledi
gördük yine
kāfırşaçuñ
Kesübenzünnārına
nı
müselmāneyledüñ

kaşd-i ruhsār:

1. **kaşd-i ruhsār:**

Gazel 1817

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Yanak kastı. ||

Yanak arzusu.

Kaşd-i ruhsāritdi dil
düşdieñegünçähına
Döstümçikarmagaz
ülfüñiçengäleyledü
ñ

kāse-i çeşmiyle:

1. **kāse-i çeşmiyle:-iyle**

Gazel 1625

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

Göz çukuru.

Ḥasret-i Leylā ile
dil-teşne içer hün-ı
dil

Kāse-i
çeşmiylemecnün-ı
dil-i şeydāya bak

kāse-i mihnet:

1. kâse-i miñnet:

Gazel 1896

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Bela şarabı.

Kâse-i miñnet içer
hircânşebindeehl-i
'ışk
Çeşminirüşen kılan
gayruñvişälündürse
nün

kaşihilâlidür:

1. kaşı hilâlidür:-dür

Gazel 1735

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Kaşı hilal (gibi)

kavisli.

Rûze-i hicr içre
kaldumgice gündüz
gözlerem
'İyd-i vaşlairmege
kaşı hilâlidüranuñ

kaşıkemân:

1. kaşı kemân:

Gazel 1987

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

*Keman kaşlı dilber
(kaşı kavisli ve düzgün
olması yönüyle).*

Top eyle başum al
elüñezülfünıçevgân
Gehğamzeokınsine
me at kaşı kemân ol

kaşıkemânı:

1. kaşı kemânı:-ı

Gazel 1994

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

*Keman kaşlı dilber
(kaşı kavisli ve düzgün
olması yönüyle).*

Kaşı kemânıkatıdur
elde çekilmez āh

Ƙavs-i kûzah elinde
gerekse kepāde ol

kaşı va:

1. kaşı va:

Gazel 1563

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Yay kaşlı (sevgili).

İy kaşı ya
durmadan at sen
bañāgamz okların
Key ulu devlet-
durur aña ola bu dil
hedef

2. kaşı va:

Gazel 1800

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Yay kaşlı (sevgili).

İy kaşı ya çekmek
olurdıölincevrüñi
Dil uzatmasa gelüp
her
yañapeykānuñsenüñ

3. kaşı va:

Gazel 1809

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Yay kaşlı (sevgili).

Geçdisinenden öte
iy kaşı ya
tırüñsenüñ
Başumı top itdiāhir
geldi
şemşirüñsenüñ

4. kaşı ya:

Gazel 1817

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Yay kaşlı (sevgili).

İy kaşı ya kırıpgi
ok ne
'acebāyledüñ
Yüregümşadpārekıl
duñkaddümidāyleyle
düñ

5. kaşı ya:

Gazel 1857

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Yay kaşlı (sevgili).

Delinüpdürgam-ı
müjeñle yürek
Birezıy kaşı ya
okuñ çekerek

6. kaşı ya:

Gazel 1881

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Yay kaşlı (sevgili).

İy kaşı ya çün elif
gibi gele türüñsenüñ
Çagurup dil
dirañacān içre gel
yirüñsenüñ

7. kaşı ya:

Gazel 1882

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Yay kaşlı (sevgili).

Ol kaşı ya almiş ele
ğamze okların
DöstlarMuhibbīsine
sinañanişāntutuñ

kaşı yası:

1. **kaşı yası:**

Gazel 1873

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Yaya benzeyen kaş.

Kaşı yası deldi
sīnemitdimüjgānıñ
adeng

Her

tarafdanrevzenaçdı

olmaya tāsīneteng

kaşı yayından:

1. **kaşı yayından:-ndan**

Gazel 1627

Mısra: 14

Kelime Tipi: -

Sevgilinin yay gibi

olan kaşı.

İyMuhibbī yüz

çevürmesīneñi eyle

siper

Kaşı yayından

atuban eylese

müjgānın ok

kāsid:

1. **kāsid:**

Gazel 1943

Mısra: 9

Kasteden, bir şeyi

yapmaya niyet eden

(kimse).

KāsidolmasunMuhi

bbīnazmına eyle

nazar

Sözlerüñşarrāfısmiy

hurde-dānum gitme

gel

kāşır:

1. **kāşırdur:-dur**

Gazel 1780

Mısra: 4

Köşk.

Ne ol kimseye

kimse añabeñzer

Dilāvaşfındaķāşırdu

rzebānuñ

kāşki:

1. **kāşki:**

Gazel 1631

Mısra: 2

Keşke.

Her kişi bir

nesneden korkar

ben eyyām-ı firāk

Olmasaydı kāşki

‘ālemdehīçnām-ı

firāk

2. **kāşki:**

Gazel 1692

Mısra: 3

Keşke.

Cism-i zārum yollar

üzrehāk olaydı

kāşki

Ölse idüm yüzüme

tokınsadāmānuñsen

üñ

3. **kāşki:**

Gazel 1852

Mısra: 6

Keşke.

Saçmag-ıçun

yüzüm üzrecür’asın

ol muğbeçe

Ĥāk-i pāyı olsa

idümkāşkimeyhāne

nüñ

4. **kāşki:**

Gazel 1897

Mısra: 8

Keşke.

Ĥammāmagirüpyār

eger gelse tırāşa

Ben olsam añakaşki

berber dañınāzük

kaşlarımıhrābınuñ:

1. **kaşları**

mıhrābınuñ:-ınuñ

Gazel 1612

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Yüz çevrilecek yer

olan sevgilinin kaşları.

Cāmi’-i ĥüsnin

görüp

kaldurmabaşuñ

secdeden

Cāngöziyle kaşları

mıhrābınuñtākına

bak

kaşlarını gören:

1. **kaşlarını gören:**

Gazel 1541

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Kaşlarını gören,

tanık olan.

Çeşm[i]

üstindekarāritdi

gören kaşlarını

Ser-i

bādāmasanurüzreko

nupdur iki zāğ

kaşır:

1. **kaşırdur:-dur**

Gazel 1635

Mısra: 10
Saray, köşk.
Dilberüñ mihrin
görüp itme
Muhibbii'timād
Hâtır-ı 'âşık gibi bir
kaşrdurbünyadı yok

2. **kaşruñ:-uñ**

Gazel 1638

Mısra: 9
Saray, köşk.
Felekdenyücedürka
şruñegerçiiykamert
al'at
Sanursın 'âşıkun
elde kemend-i dūd-ı
āhı yok

3. **kaşr:**

Gazel 1727

Mısra: 6
Saray, köşk.
Eyledün
'âşıklanküyuñavard
ukçahelāk
Kelle-i 'uşşākdan
bir
kaşrbünyādeyledün

4. **kaşruña:-uñ, -a**

Gazel 1897

Mısra: 3
Saray, köşk.
Hoş devlet idi ayak
ayakkaşruña
varsam
El virsevişāl olsa
müyesser
dañınāzük

kaşr u sarāy:

1. **kaşr u sarāy:**

Gazel 1808

Mısra: 5
Kelime Tipi: -
Köşk ve saray.
Kelle-i 'uşşākdan
yapa ne tañkaşr u
sarāy
Hün-ı merdümdeñ
güzeller çünkibī-
pervā gerek

kaşr-ı 'ışkı:

1. **kaşr-ı 'ışkı:-ı**

Gazel 1903

Mısra: 5
Kelime Tipi: -
Aşk sarayı.
Kaşr-ı
'ışkıyapmagaFerhā
dıda'vet eylesem
Hıdmet-i senge
koyup dirdüm ben
ol ırgāda gül

kassāb:

1. **kaşşāb:**

Gazel 1990

Mısra: 6
Hayvan
boğazlayan, et satan
sanatkār.
Ka'beküyuñavarınc
akdöstüm
'aşıklarun
Kendüzinķurbānide
rkaşşābañahācetdeg
ül

kaşuñ vavına:

1. **kaşuñyayını:-na**

Gazel 1928

Mısra: 3

Kelime Tipi: -
Sevgilinin yaya
benzeyen kaşları.
Kurbān olayın
dirdikaşuñ yayına
göñlüm
Kİşoldımüjeñfirine
bu sine ne müşkil

kaşuñ vavını:

1. **kaşuñyayını:-nı**

Gazel 1539

Mısra: 3
Kelime Tipi: -
Sevgilinin yaya
benzeyen kaşları.
Her kaçan kim
çeşmün ele ala
kaşuñ yayını
Ben
degülgamzeñokında
n kalmaya bir
kimse sag

kat:

1. **katuñda:-uñ, -da**

Gazel 1665

Mısra: 2
Huzur, makam.
Sanma iyşeh kim
kapuñdanālevüferyā
d yok
Hey ne
zālimsinsenünbeñze
rkatuñdadād yok

2. **katında:-ı, -(n)da**

Gazel 1891

Mısra: 7
Huzur, makam.
Zülfün katında
kıymeti kalmaya
sünbülün

Rağbet mi koya
nâfe-i
Tâtâraperçemüñ

kat' evleseñ:

1. **kať' evleseñ:** -*señ*

Gazel 1655

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Kesmek.

Ka'be-i

vaşlairerdükiygöñül

kať' evleseñ

Deşt-i

hicrānuñvelikinhad

di yok pâyāni yok

kat' it:

1. **kať' it:**

Gazel 1659

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Kesmek.

Zülfinikať' it hatın

çek it ruĥ-ı rengine

bak

Kaşd-ı imān

eylemişler ol iki bî-

dine bak

kat' ola:

1. **kať' ola:** -*a*

Gazel 1844

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Kesilmek, bitmek,

sona ermek.

Sırrumikâğıda

yazdı beni fâşitdi

yine

Göreyim kať' ola

başı iki

dillükalemüñ

katı:

1. **katı:**

Gazel 1760

Mısra: 3

Sert, gergin.

Ebrülaruñı gördüm

bildüm ki katı

yadur

Çekilmedi çekilmez

didisenüñkemānuñ

2. **katı:**

Gazel 1762

Mısra: 3

Sert, gergin.

Ebrü-yıyār[1] her

kim gördükde katı

yadur

Çün kimse

çekmemişdür ben

de çekem kemānuñ

3. **katı:**

Gazel 1763

Mısra: 4

Sert, gergin.

Katı sahtdur dili ol

olamaz kimseye

rām

Katı yadur kaşı

yokdur çekici ol

yanuñ

4. **katıdur:** -*dur*

Gazel 1994

Mısra: 7

Sert, gergin.

Kaşı kemānikatıdur

elde çekilmez āh

Kavs-i kûzah elinde

gerekse kepāde ol

5. **katı:**

Gazel 1563

Mısra: 4

Çok, aşırı

derecede.

Bahr-ı 'ışka gerçi

kim

daldumañağavvāş-

vār

İrmedümpâyānınak

ey katı buldum

an[1] jerf

6. **katı:**

Gazel 1599

Mısra: 7

Çok, aşırı

derecede.

Cān be-gāyethüzn

içinde dil katı

ğamnākdür

Sākıyā mey sun ki

virşün bu dil-i

ğamĥ'āraşevk

7. **katı:**

Gazel 1601

Mısra: 6

Çok, aşırı

derecede.

Bilür iken kimseye

gelmez bu

dünyādanvefā

Katı eblehlik degül

mi

añagöñülbaglamak

8. **katı:**

Gazel 1646

Mısra: 5

Çok, aşırı

derecede.

Hicrânşebindecânâh
âlüm katı diger-gün
Ben
hasretiyleöldüm gel
intizârayir yok

9. **katı:**

Gazel 1763

Mısra: 3

Çok, aşırı

derecede.

Katı sahtdur dili ol
olamaz kimseye
râm
Katı yadur kaşı
yokdur çekici ol
yanuñ

10. **katı:**

Gazel 1766

Mısra: 3

Çok, aşırı

derecede.

Rahmet eyle ki katı
teşne-dil oldum
mededâh
Kandurur teşneleri
mâ-i şehâb-ı
keremuñ

11. **katı:**

Gazel 1793

Mısra: 8

Çok, aşırı

derecede.

Bir giceolmadum ol
mâhamuķârinn'idey
im
Naħs imiş katı
sitâresimegeryılduz
umuñ

12. **katı:**

Gazel 1958

Mısra: 2

Sağlam, güçlü.

Cefâvü cevrin
arturdıbaña ol şüh-ı
sengîn-dil

Benüm bu
derdümedermân
katı hâlüm olup
müşkil

katıgönlü:

1. **katı gönlü:-i**

Gazel 1700

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Merhametsiz,

sevgisiz, taş kalpli.

Katı
göñlidilberüñbeñzer
ki seng-i hâredür
Dokınur mı
kimseye
hîçnef' iseng-i
hârenüñ

kat'-ı menâzil evledi:

1. **kať'-ı**

menâzileyledi:-di

Gazel 1647

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Yol almak, yol kat

etmek.

Yine Muħibbivâdî-i
'ıřķabasupķadem
Kať'-ı menâzil
eyledi yürür konak
konak

kat'-ı menâzileyledük:

1. **kať'-ı**

menâzileyledük:-diük

Gazel 1704

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Yol almak, yol kat

etmek.

Küy-ı

yâravarmagaķať'-ı

menâzileyledük

Ĥamdüillâh kim

dilâmaķşüdhâşıyleyl

edük

kâtib-i esküm:

1. **kâtib-i eşküm:-üm**

Gazel 1913

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Gözyaşı katibi.

Mâcerâ-yı

'ıřķınıyazmaga bu

dil-ħastenüñ

Kâtib-i eşküm

yüzüm altunnitdi

yine ĥall

kâtib-i kudret:

1. **kâtib-i ĥudret:**

Gazel 1569

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Kudret yazıcısı. II

Allah.

Kâtib-i

ķudretyazupruħsâru

ñaNürâyetin

Olmaya ĥaťtuñ gibi

hîç bir ĥaťzibâlaťıf

kâtil:

1. **kaťil:**

Gazel 1786

Mısra: **10**
Cana kıyan,
öldüren, öldürücü.
Atupcefâtür[i] ile
itdiMuhibbîyihelâk
Kâtil mi
dinürolmasa ehl-i
vefâebrûlaruñ

katil evler:

1. **katileyler:-r**

Gazel 1920

Mısra: **2**

Kelime Tipi: -

Katil yapmak. //

Katil etmek.

Fırkat-ile eşk-i
çeşmüoldıcânâ
hem çüNîl
İrmez-isem
vaşluñahicrân beni
eyler katil

kâtilgözün:

1. **katilgözün:-üñ**

Gazel 1840

Mısra: **3**

Kelime Tipi: -

Öldürücü göz.

DünyedeKatil eyledi
çünkü beni
kâtilgözün
Tutam elden
komayammaşerde
dâmānuñsenüñ

kâtil olmasa:

1. **katilolmasa:-ma, -sa**

Gazel 1956

Mısra: **10**

Kelime Tipi: -

*Katil olmak, adam
öldürmek.*

Muhibbî kanını içer
dem-â-dem çeşm-i
hün-rîzi
Dutar mıydı
cefâtîgn elinde
olmasa kâtil

katil:

1. **katilüme:-üm, -e**

Gazel 1522

Mısra: **1**

Katletmek,

öldürmek.

Katlümekâşdeyleyü
pyâr alsa tîg-ı
inçitâ'
Başımı ele
aluptâhaşre dek
idem semâ'

2. **katline:-i, -n, -e**

Gazel 1602

Mısra: **4**

Katletmek,

öldürmek.

Ğamzesinden kim
ola anuñ bugün cân
kurtara
Katline
'âşıklarūñbaglandıç
ünçeşmişadaç

3. **katline:-i, -n, -e**

Gazel 1811

Mısra: **3**

Katletmek,

öldürmek.

Çeşm-i
mestünragbet eyler
ehl-i 'ışkuñkatline
Bilmezemñ'olduñb
añageldüñ de
ihmāleyledüñ

katil eyledi:

1. **katileyledi:-di**

Gazel 1840

Mısra: **3**

Kelime Tipi: -

Katletmek,

öldürmek.

DünyedeKatil eyledi
çünkü beni
kâtilgözün
Tutam elden
komayammaşerde
dâmānuñsenüñ

katil-i 'uşşakeyleyüp:

1. **katil-i**

'uşşakeyleyüp:-yüp

Gazel 1997

Mısra: **4**

Kelime Tipi: -

Âşıkları katletmek,

öldürmek.

Müdde'ilerkavlinig
üş eyle iysultân-ı
türk
Katil-i
'uşşakeyleyüp hem
çüSiyāvuşeylegil

katre:

1. **katreden:-den**

Gazel 1616

Mısra: **4**

Damla.

Saña düşmez idesin
iy dil 'işyān u gurūr
Çün seni bilmez
misin bir
katredenħalkitdiHa
k

2. **kaşrelerden:**

Gazel 1625

Mısra: 10

Damla.

Zerreler yakar
çerâğhürşîd-i
'âlem-tâbdan
Kaşrelerden cem'
olinmiş bu
yidideryâya bak

3. **kaşresi: -si**

Gazel 1666

Mısra: 5

Damla.

Yaşum her kaşresi
bir pâre-i la'l
Anuñçün kim bu
sînemkânıdır 'ışk

4. **kaşrelerden:**

Gazel 1669

Mısra: 6

Damla.

Zerreler içinde
kendin saklamış
hürşîdi gör
Kaşrelerdenniçe
cem' itmiş
özinderyâyı bak

5. **kaşre:**

Gazel 1950

Mısra: 7

Damla.

Deşt-i gamda
bulmaz-iken hîç kes
bir kaşre su
Bu ne hikmetdür
ben itdüm gözlerüm
yaşın sebîl

kavak:

1. **kavak:**

Gazel 1620

Mısra: 4

Kavak ağacı.

Cidd ü cehd eyle
irişe halka senden
menfa'at
Yoksa bir
sâyeolursın
meyvesi yok bir
kavak

kaşl:

1. **kaşl-ile: --ile**

Gazel 1964

Mısra: 6

Söz, kelâm.

Geç mey ü
maħbûbdan her
dem budur
zâhidsözi
Lîk 'aşırind olan
itmez bu kaşl-ile
'amel

2. **kaşlini: -in, -i**

Gazel 1997

Mısra: 3

Söz, kelâm.

Müdde'tilerkaşlinig
üş eyle iysultân-ı
türk
Kaşl-i
'uşşâkeyleyüp hem
çüSiyâvuşeylegil

kavs-i belâ:

1. **kavs-i belâ:**

Gazel 1879

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Musibet yayı.

Bilmezemkaşv-i
belâmidurmuşavves
kaşlaruñ
Ğamzelermidürvey
âfir-i belâ ya
kaşlaruñ

kavs-i fiten:

1. **kavs-i fiten:**

Gazel 1785

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Sevgilinin fitne

kaşı.

Çeşmîr-i
belâebrûlarıkavs-i
fiten
Gönlümalmagaçünü
nçeşm ü çünânebrü
gerek

kavs-i kaşâ:

1. **kavs-i kaşâ:**

Gazel 1786

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Kaza yayı. II Baht,

talih, kader.

Olmasaydı
iyanemkaşv-i
kaşâebrûlarıñ
Oldıanuñçun
'aşıkafîr-i
belâebrûlarıñ

kavs-i küzah:

1. **kavs-i küzah:**

Gazel 1994

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

*Gökyüzünün yayı,
gökkuşağı.*

Kaşı kemānikatıdur
elde çekilmez āh
Kavs-i kūzah elinde
gerekse kepāde ol

kavs-i zāl:

1. **kavs-i zāl:**

Gazel 1955

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Zāl'ın kirpiğinin

yayı.

‘Işk yayın çekmede
elde
kepādemdürbenüm
Görinenevc-i
felekdedirlerañakav
s-i zāl

kay:

1. **kaydan:-dan**

Gazel 1507

Mısra: 10

Kaymak.

Çok
yimedünyāna ĩmin
olmayasın imtilā
İyMuħibbisoñradan
itdüdüğükaydan ne
haz

kāvil:

1. **kāvil:**

Gazel 1967

Mısra: 6

Söyleyen; razı

olmuş, boyun eğmiş.

Bañacevr ü
cefāgayravefālar
Cihānda var mı
kimse buñakāvil

kāvileyledük:

1. **kāvileyledük:-dük**

Gazel 1704

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Rāzı olmak, boyun

eğmek // İnanmak,

kabul etmek.

Ĥüsninemağrörolmı

şdur ezelden āftāb

Burka`uñkeşfeyleyü

ben anı

kāvileyledük

kāvil ol:

1. **kāvil ol:**

Gazel 1979

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Rıza göstermek.

Gehcefāgehecevr

gönderse

niğāruñkāvil ol

Pādişehdür her ne

fermān eyler-ise

‘āmil ol

kāvināt:

1. **kāvinātuñ:-uñ**

Gazel 1901

Mısra: 7

Yaratılmış şeylerin

hepsi, yer gök bütün

varlıklar ve bütün

mahlûkat, âlem, evren.

Kāvinātuñ cümle

aħvālineolduñmutta

li’

Ol melek-

sīmādanalduñçünka

deħnüşeyledüñ

2. **kāvināt:**

Gazel 1957

Mısra: 9

Yaratılmış şeylerin

hepsi, yer gök bütün

varlıklar ve bütün

mahlûkat, âlem, evren.

Himmeti devrinde

görinmezgözinekāy

ināt

Alsa destine

Muħibbī her kaçan

peymāne dil

kāvinātaħvālını:

1. **kāvinātaħvālını:-ni**

Gazel 1581

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Dünyanın durumu,

hāli.

Bilmek isterseñeger

sen kāvinātaħvālını

‘Ārızi ‘âlem-

nümāâyinedür gül

rüya bak

kayna:-

1. **kaynayup:**

Gazel 1595

Mısra: 3

Kaynamak. //

Coşmak.

Kaynayup bu ĥün-ı

dil

başumdanaşmasund

iyü

Taşdugıncaeyledüm

anün-ıçunçeşmüm

savak

2. **kaynayup:**

Gazel 1895

Mısra: 8

Kaynamak. //
Coşmak.
Bağra döksem
âhumodışemmesin
Kaynayupbişerdi
içinde semek

3. kaynayup:

Gazel 1997

Mısra: **12**

Kaynamak. //

Coşmak.
Bağr-ı eşküme
dokunsun ko bu
âhumşarşarı
Her
yañadankaynayupd
eryālayincüşeylegil

kayna:

1. kaynadı:-dı

Gazel 1570

Mısra: **4**

Kaynamak. //

Coşmak.
Düşeli girdâb-ı
bahrafülk-i dil
hayrettedür
Kaynadı
çünbaşdanaşdıbağr-
ı bî-pâyân-ı ‘ışk

2. kaynaduñ:-duñ

Gazel 1901

Mısra: **2**

Kaynamak. //

Coşmak.
Çün ezel
alduñmağabbetbâde
sinnüşeyledüñ
Kaynaduñderyâyad
öndüñ dem-be-dem
cüşeyledüñ

3. kaynadı:-dı

Gazel 1926

Mısra: **15**

Kaynamak. //

Coşmak.

Kaynadı tennür-ı
dilden göz yaşı
oldırevân
İyMuhibbî kim-
durur aña diyen
tūfādegül

kays:

1. kaysa:-a

Gazel 1589

Mısra: **2**

Leyla ve Mecnun

hikayesinin erkek

kahramanı Mecnun.

Beñzemez bir
müyüñaiydöstLeylî
sence yok
KaysaMecnündidile
rmecnünlık içre
bence yok

2. kaysa:-a

Gazel 1641

Mısra: **7**

Leyla ve Mecnun

hikayesinin erkek

kahramanı Mecnun.

Derd-i ‘ışkı sorma
Ferhād-ılaKaysa sor
baña
Niçekerre
‘ışkdanyazdum ben
anlara sebak

3. kaysa:-a

Gazel 1984

Mısra: **11**

Leyla ve Mecnun
hikayesinin erkek
kahramanı Mecnun.

Nedendür kim

diyeler

Kaysamecnün

Ben andan

bilmezemdünyāda

‘ākıl

kays-ılaferhād:

1. kays-ılaferhād:

Gazel 1872

Mısra: **5**

Kelime Tipi: -

Mecnun ile Ferhāt.

Rumüz-ı ‘ışkı gel

sorma ne

bilsünKays-

ılaFerhād

Baña sor eydeyin

bir birbirlik yok

kimse benden yig

kaz-:

1. kazduğı:-duğı

Gazel 1738

Mısra: **8**

Kazmak.

Kākülünde cem’

idüpbi-dilleri

ğabsitmege

Nāzükâneğabğabın

dakazduğıçāhıgörüñ

kebābidüp:

1. kebābidüp:-üp

Gazel 1615

Mısra: **15**

Kelime Tipi: -

Yakmak.

Dil kebābidüp yine

sanduñ bugün

ğamsîhine
Niçeaglarniçeînlerr
akşa girmiş şîşe bak

kebâb olalı:

1. **kebâbolalı:-alı**

Gazel 1841

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Yanmak. II Aşğın

*kavurucu ateşi
karşısında yok olma
durumu.*

Bezm-i ğamda döne
döne olalı
bagrumkebâb
Hün-ı dil nüşitmege
bu
gözlerüncâmeyledü
ñ

kebâboldı:

1. **kebâboldı:-dı**

Gazel 1791

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Yanmak. II Aşğın

*kavurucu ateşi
karşısında yok olma
durumu.*

Bezm-i
ğamdagicelersubha
dek ‘iyyeylemege
Dil
kebâboldıyaşumdağ
ı mey-i nâb gerek

kebâb olmak:

1. **kebâbolmak:-mak**

Gazel 1795

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Yanmak. II Aşğın

*kavurucu ateşi
karşısında yok olma
durumu.*

Bezm-i ğamda göz
yaşı dâyimşarâb
olmak gerek
Cân u dil ol meclise
yanupkebâb olmak
gerek

kebk-i hırâma:

1. **kebk-i hırâma:-a**

Gazel 1538

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Salınan keklık.

Her kim
Muhibbîşî’rini
bilmez nazîredir
Kebk-i
hırâmabeñzemeyehî
çkâr-ı zâğ

kebk-i reftârum:

1. **kebk-i reftârum:-um**

Gazel 1845

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Salınarak yürüyen

keklık.
Habîbümkebk-i
reftârumvefâsı yok
cefâkârum
Benüm ‘ömrüm
benümvarumn’ için
dün gicegelmedün

kebüd:

1. **kebüd:**

Gazel 1865

Mısra: 9

Mavi.

İyMuhibbî bu tokuz
çarhuñgörindügikeb
üd
Şöyle beñzerdüd-ı
âh-ı
derdnâkündürsenün

kebüddoldı:

1. **kebüddoldı:-dı**

Gazel 1518

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Gök rengi,mavi

olmak.
Düd-ı
âhumçıkdıbaşumda
ncihâoldıkebüd
Şubha kalmış gibi
çok geldi lebe
cânumçü şem’

keçrâkaşuñ:

1. **keçrâkaşuñ:-uñ**

Gazel 1558

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Eğri kaş.

Güşuña söyler
benümçünegilüpkeç
râkaşuñ
Söylenüranuñ-
ıçunegrihaberler her
taraf

keder:

1. **keder:**

Gazel 1907

Mısra: 2

Üzüntü, hüznün,

elem.

Dâfi’-i
ğamdurdilânüş eyle
câmi iç şen ol

Ger keder var-ısa
dilde anı şâf it rüşen
ol

2. **keder-durur**:--durur

Gazel 1908

Mısra: 4

Üzüntü, hüzin,
elem.

Virdi gubâr-ı
hâtıgelüpgönlüme
keder
Bu bir keder-durur
ki gönülden gider
degül

keder virdi:

1. **keder virdi**:--di

Gazel 1908

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Sıkıntı vermek.

Virdi gubâr-ı
hâtıgelüpgönlüme
keder
Bu bir keder-durur
ki gönülden gider
degül

kef geçme kef:

1. **kef geçme kef**:

Gazel 1553

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

*Mala, mülke aşırı
derecede düşkün olmak.*

Sîm ü zer kim
görünür bil anı
dünyâçirkidür
Çün bile gitmez
senüñleüstinekef
geçme kef

kef tuta:

1. **keftuta**:--a

Gazel 1566

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Elde tutmak.

Sînesindeşabr
olmaz ‘aşıkuñ
Bâdı kim gördi ki
anı tuta kef

kefen:

1. **kefenle**:--le

Gazel 1611

Mısra: 7

Ölüye sarılan bez,

kefen.

Gidersin çünkiâhir
bir kefenle
Nedür bu dünyeye
bunca ‘alâyık

2. **kefenün**:--ün

Gazel 1718

Mısra: 2

Ölüye sarılan bez,

kefen.

Seni
öldürmeğedirkaşdı
çün ol gamze-zenün
Sun boyın emrine
var
boynuñatakupkefen
ün

kelâg:

1. **kelâg**:

Gazel 1538

Mısra: 12

Bir cins karga

(kuzgun).

DimeMuhibbîşi'rini
bilmez nazîredir
Bülbül
terennüminebeñzed
e mi sözinkelâg

2. **kelâg**:

Gazel 1539

Mısra: 10

Bir cins karga

(kuzgun).

Bir degüldür bu
Muhibbiyleraķib-i
rû-siyâh
Gülşen içre bülbüle
nisbetolınur mı
kelâg

kelâm:

1. **kelâmında**:--ında

Gazel 1601

Mısra: 1

Söz, kavl. II Ayet.

Niçeyirlerdekelâmı
ndabuyurmuşçünki
Hâk
Her ne kim emr
eylediye cân u
dilden tut kulak

2. **kelâm**:

Gazel 1960

Mısra: 3

Laf, söz.

Birdürkelâm
nüktelerin kimse
añlamaz
İy dil ma'ânî
sözlerin bârîkitâb
kıl

kelâm-ı hakka:

1. **kelām-ı haqqā:**-a

Gazel 1945

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Allah'ın kelamı II

Kuran-ı Kerim.

Kelām-ı Haqqā her

kim ki

gönülden olmaya

māyil

Olur her itdügiebter

ü her ne eylese bātil

kelām-ı hakk-ıla:

1. **kelām-ı haqq-ıla:**--
ıla

Gazel 1956

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Allah'ın kelamı II

Kuran-ı Kerim.

Kelām-ı Haqq-ıla

her kim cihānda

olmaya ‘āmil

Olur her bir işi

ebter olur her

itdügibātil

kelek:

1. **kelek:**

Gazel 1857

Mısra: 6

Yeterli derecede

olgunlaşmamış, ham.

Seyr-i bustān ide

benümle o mäh

Felegedimezem

‘aceb mi kelek

kelep:

1. **kelebden:**

Gazel 1753

Mısra: 8

Büyük iplik çilesi.

‘Aceb mi olsa ger

ṭālibMısrır’daYūsufa

bir zen

Degül bir nesneye

mālik elindeki

kelebdenyig

kelle-i ‘uṣṣāk:

1. **kelle-i ‘uṣṣāk:**

Gazel 1791

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Āşıkların başı.

Çünkü

‘ışkbaħrıncüsağetü

rürşarşar-ı ğam

Yıryirin kelle-i

‘uṣṣākañahabāb

gerek

kelle-i ‘uṣṣākdan:

1. **kelle-i ‘uṣṣākdan:**-
dan

Gazel 1727

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Āşıkların başı.

Eyledüñ

‘āşıklarıküyuñavard

ukçahelāk

Kelle-i ‘uṣṣākdan

bir

kaşrbünyādeyledüñ

2. **kelle-i ‘uṣṣākdan:**-
dan

Gazel 1795

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Āşıkların başı.

Tiğ-i ħün-rīzi kaçan

mevc eyleye deryā

gibi

Kelle-i

‘uṣṣākdanbī-

ħadħabāb olmak

gerek

3. **kelle-i ‘uṣṣākdan:**-
dan

Gazel 1808

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Āşıkların başı.

Kelle-i ‘uṣṣākdan

yapa ne tañkaşr u

sarāy

Ĥün-ı merdümden

güzeller çünkibī-

pervā gerek

kem:

1. **kem:**

Gazel 1650

Mısra: 9

Değersiz, sıradan.

Bu

Muħıbbīyeraķıtbüñd

enidersin kem nazar

Kim ki

‘āşıkdıitden kem

diseñ de ‘arı yok

2. **kem:**

Gazel 1650

Mısra: 10

Değersiz, sıradan.

Bu

Muħıbbīyeraķıtbüñd

enidersin kem nazar

Kim ki

‘āşıkdıitden kem

diseñ de ‘arı yok

3. kem:

Gazel 1909

Mısra: 10

Az, eksik.

İyMuhibbirāyegānḥ
arc eyleme söz
cevherin
Çünkielfāzuñ
görenler
dirgüherden kem
degül

4. kem:

Gazel 1914

Mısra: 5

Az, eksik.

Ḥayr-ḥ'āh ol itme
hîç bir kimseye sen
kem nazar
Ḥalk-ı
'ālemtādiylersenüñi
çünrahmet al

5. kem:

Gazel 1951

Mısra: 2

Az, eksik.

Dōstum her ne ki
gelse baña senden
ğamdegül
Her ne
deñlücevidüpkılsañ
cefā ol kem degül

6. kemdür:-dür

Gazel 1973

Mısra: 4

Az, eksik.

Zehr-i
zülfindenkaçup
ister lebüntiryākini
Kime mār-ı zaḥm

irse añakemdür sem
degül

kemdegül:

1. kem degül:

Gazel 1973

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

*Eksik değil, eksik
olmaz.*

Gerçi kim derd ü
ğamuñ bir laḥza
dilde kem degül
Āḥiren ger
vaşlümüdi olur-ısa
ğamdegül

kem gözden:

1. kem gözden:-den

Gazel 1900

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

*Kötü (Kötü niyetle
bakan) göz; nazar
değdiren göz.*

Sakinursam seni
kem gözden
ta'accüb eyleme
Sakinurcāndan
'azızdür gözde olan
merdümek

kemāl:

1. kemāl[i]:-[i]

Gazel 1765

Mısra: 8

Ar. Erginilik,

olgunluk, pişkinlik.

Yitmez midi
kāfireāḥir bu
mu'cize
Günden güne arta

kemāl[i]
Muḥammedüñ

2. kemāl:

Gazel 1805

Mısra: 4

*Ar. Erginilik,
olgunluk, pişkinlik.*

Ārāste-i bezm-i
vişālefrüḥteçünmeh
cemālün
İy gül bu ḥüsn ü bu
kemāl sen nev-
bahārisinkimüñ

3. kemāl:

Gazel 1818

Mısra: 5

*Ar. Erginilik,
olgunluk, pişkinlik.*

Her kişi çün bir
kemāl ile
bulupduriftihār
Ben güzeller
sevmek ile iftiḥār
itsem gerek

4. kemāl:-i

Gazel 1874

Mısra: 6

*Ar. Erginilik,
olgunluk, pişkinlik.*

Cānınıkurbāniderre
mz-ile ehl-i dillerüñ
İy güzeller
serveriḥoşdurkemāl
ikaşuñuñ

5. kemāl:

Gazel 1955

Mısra: 8

*Ar. Erginilik,
olgunluk, pişkinlik.*

Şan'at ile her kişi
elbette irer devlete
Kimseyi
ayakdakomaz eyle
devletdürkemâl

6. **kemâliyle:-iyle**

Gazel 1691

Mısra: **10**

Kemal.

*(Dîvânşâirlerimizin
etkilendiği Kemâl
isminde iki tane İran
Şâiri vardır. Biri
Hucend'de doğan ve
1390'da ölen Kemâl
Hucendî, İkincisi
Hallak-ülMâânî
(mânâlar yaratıcı)
lakabı ile de anılan
Kemâl İsfehânî (Ölm.
1237) dir. Nâdiri'nin
hangisini kastettiği
anlaşılamamaktadır.).*

İyMuhibbînazmum
anazım ehli çün baş
indürür
Ben
dahışi'rümKemâliyl
eHucend itsem
gerek

7. **kemâle:-e**

Gazel 1515

Mısra: **10**

Kemal (ö. 894

*/1488-89'dan sonra),
Fâtih Sultân Mehmet
devri şâirlerindedir.
Sarı Kemâl, Sarıca
Kemâl ve Kemâl-i Zerd
lakaplarıyla
ünlenmiştir. Belâgat-*

nâme ve Türkçe

Divançe'si

bulunmaktadır.

Feyzbağşoldısañaru

h-ı Kemâl

Şi'r-ile kıl

MuhibKemâleţama'

8. **kemâl:**

Gazel 1917

Mısra: **10**

Kemal (ö. 894

/1488-89'dan sonra),

Fâtih Sultân Mehmet

devri şâirlerindedir.

Sarı Kemâl, Sarıca

Kemâl ve Kemâl-i Zerd

lakaplarıyla

ünlenmiştir. Belâgat-

nâme ve Türkçe

Divançe'si

bulunmaktadır.

İyMuhibbîbulınurşi

'ründeçüntarız-ı

hasen

Yiridürşimdengirü

ger diyeler

sañaKemâl

kemâl ehli:

1. **kemâl ehli:**

Gazel 1702

Mısra: **6**

Kelime Tipi: -

İlim, ahlak ve

fazilet sahibi kimseler.

Yüri bir

şan'atetekmîlidüp

olup hârâbâti

Kemâl ehli gedâ

olsa olur 'âlî-

nesebdenyig

2. **kemâl ehli:**

Gazel 1788

Mısra: **6**

Kelime Tipi: -

İlim, ahlak ve

fazilet sahibi kimseler.

Yüri bir

şan'atetekmîlidüp

olup hârâbâti

Kemâl ehli gedâ-y-

ısa olur 'âlî-

nesebdenyig

kemâlâtairüp:

1. **kemâlâtairüp:-üp**

Gazel 1553

Mısra: **1**

Kelime Tipi: -

Olgunluğa ermek.

Her kim

insândurkemâlâtair

üp bulur şeref

Eylemez zâyi'

demini eylemez

'ömrin telef

kemâleireli:

1. **kemâleireli:-eli**

Gazel 1872

Mısra: **9**

Kelime Tipi: -

Kemâle, olgunluğa

ulaştırmak, eriştirmek.

Muhibbîlütf-ı

tağ'uñdankemâle

ireli nazmuñ

İşidüp gören

eş'ârüñdişi'r-i

Hasan'danyig

kemâleirse:

1. **kemâleirse:-se**

Gazel 1592

Mısra: 13
Kelime Tipi: -
*Kemale, olgunluğa
ulaştırmak, erişirmek.*
Şi'rümMuhibbî irse
kemâle 'acebmidür
İletdüm bu fenni
ilerüye ben ayak
ayak

kemâleirsün:

1. **kemâleirsün:-sün**

Gazel 1947

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

*Kemale, olgunluğa
ulaştırmak, erişirmek.*

Eyle
MuhibbînazmuñHu
srev gibi hasen
İrsünkemâlesan'atış
irinedâda ol

kemâl-i keremün:

1. **kemâl-i keremün:-
üñ**

Gazel 1862

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

*Tam, mükemmel
yardım. II Çokça iyilik,
yardım.*

İncinür sanma beni
cevr-ile
râhatbuluram
Çekmişemcevrüñi
çok arta kemâl-i
keremün

kemân:

1. **kemândan:-dan**

Gazel 1510

Mısra: 4

*Yay II Sevgilinin
kaşı.*

Âhumokına her
dem
kaddümikemânitdü
m
Gördüm ki
idercânântîr-ile
kemândanħaz

2. **kemānuñ:-uñ**

Gazel 1719

Mısra: 1

Yay II Sevgilinin

kaşı.

Alduñelüñeydösttîr
-ile çünkemānuñ
Şahrâ-yı dilde
dikdüm olsun bu dil
nişānuñ

3. **kemāndur:-dur**

Gazel 1770

Mısra: 7

Yay II Sevgilinin

kaşı.

Ebrükemānuñiydöst
ğāyet de berk
kemāndur
Rüstem daħı el ursa
çekmeye ol
kemānuñ

4. **kemānuñ:-uñ**

Gazel 1770

Mısra: 8

Yay II Sevgilinin

kaşı.

Ebrükemānuñiydöst
ğāyet de berk
kemāndur
Rüstem daħı el ursa

çekmeye ol
kemānuñ

5. **kemān:**

Gazel 1776

Mısra: 4

Yay II Sevgilinin

kaşı.

Çeşm-i cellâdı
elinden kim
anuñcân kurtara
Çünkiebrüsükemâne
lde ola
ğamzeħadeng

kemānebrü:

1. **kemānebrü:**

Gazel 1638

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Keman kaşlı.

Egercürm ise
'aşıklıkıyanuñdaiyke
mānebrü
Sen alduñcebr-ile
göñlinanuñçendāng
ünāhı yok

2. **kemānebrü:**

Gazel 1998

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Keman kaşlı.

Bugün meydān-
ı'ışk içre bu
sīnemtablasındikdū
m
At oklar
iykemānebrüsüvār
ol 'azm-i meydān
kıl

3. **kemānebrū:**

Gazel 1920

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Yay biçiminde olan kaş.

Tır-i

ğamzeñiykemānebr

ū ger öldürse beni

Başumalupraşura

mtāḥaşrolınca ben

zelil

kemānitdüm:

1. **kemānitdüm:-düm**

Gazel 1510

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Eğmek, bükme.

Āhumokına her

dem

ḳaddümikemānitdü

m

Gördüm ki

idercānāntır-ile

kemāndanḥaz

kemānkaşuñ:

1. **kemānkaşuñ:**

Gazel 1685

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Kaşı yay gibi

düzgün olan, keman

kaşlı (bkz.: Keman-

ebrū, kaşı keman).

Bāğ-ı cemāl-i ḥüsne

olup pāsbānkaşuñ

Tutar elinde tır-ile

ḥāzırkemānkaşuñ

2. **kemānkaşuñ:**

Gazel 1716

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Kaşı yay gibi

düzgün olan, keman

kaşlı.

Aldı eline şīve ile

çünkemānkaşuñ

Ġamzeokınasīnemii

tđinişānkaşuñ

kemānçe:

1. **kemānçe:**

Gazel 1620

Mısra: 7

Türk halk

mûsikisinde kullanılan,

dikdörtgen şeklinde

uzunca bir kutuya

benzer, göğsünün iki

yanında delik bulunan

iç telli ve bu teller

üzerine parmakla

basılarak çalınan yaylı

çalgi.

Diler-iseñ bir

kemānçe ola bu

göñlüñsenüñ

Başuñitäreyleyüp

bul bir deri sineñe

yak

2. **kemānçe:**

Gazel 1626

Mısra: 3

Türk halk

mûsikisinde kullanılan,

dikdörtgen şeklinde

uzunca bir kutuya

benzer, göğsünün iki

yanında delik bulunan

iç telli ve bu teller

üzerine parmakla

basılarak çalınan yaylı

çalgi.

İñilesañadisünleke

mānçe

Yaşuñtārsīneñüzre

bir deri yak

kemān-ebrū:

1. **kemān-ebrū:**

Gazel 1548

Mısra: 5

Yay kaşlı II Sevgili.

Ġayra atma

iykemān-

ebrūḥadeng-i

ğamzeñi

Sīnemeydānındaçün

kim eyledüm ben

dil hedef

2. **kemān-ebrū:**

Gazel 1723

Mısra: 5

Yay kaşlı II Sevgili.

Gelse

türüñiykemān-ebrū

bulur cānumferāḥ

Sīnem içre her biri

bir yādigār olmak

gerek

3. **kemān-ebrū:**

Gazel 1726

Mısra: 5

Yay kaşlı II Sevgili.

Gerçi

kıldumiykemān-

ebrū bu sīnem ben

siper

Kalması

türünlegeçdi dilde

peykānuñsenüñ

kemānuñ çekem:

1. kemānuñçekem: -em

Gazel 1762

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

*Yayın çekilmesi,
gerilmesi.*

Ebrū-yıyār[1] her
kim gördükde katı
yadur
Çün kimse
çekmemişdür ben
de çekem kemānuñ

kemānuñ çekilmedi:

1. kemānuñçekilmedi: -

medi

Gazel 1760

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

*Yayın çekilmesi,
gerilmesi.*

Ebrūlaruñı gördüm
bildüm ki katı
yadur
Çekilmedi çekilmez
didisenüñkemānuñ

kemend:

1. kemend:

Gazel 1850

Mısra: 1

*Bir cismi çekmek
amacıyla atılan kalın ip.
II Sevgilinin kıvrımlı
saçı.*

Gönlümünşirinezülf
üñdenkemend itsem
gerek
İki
yirdenya'nizencir
ile bend itsem gerek

2. kemend:

Gazel 1878

Mısra: 5

*Bir cismi çekmek
amacıyla atılan kalın ip.
II Sevgilinin kıvrımlı
saçı.*

Zülf-i pîç-â-
pîçüñizenciridüpgâ
hükemend
Hey niçe 'âkılleri
'ışkuñlaMecnüneyl
edüñ

3. kemend:

Gazel 1922

Mısra: 4

*Bir cismi çekmek
amacıyla atılan kalın ip.
II Sevgilinin kıvrımlı
saçı.*

Ser-i
zülfihavāsındaniçe
'âşıklarölmişdür
Bu ben
miskînekaşditdikem
endalup ele kākül

kemend itsem:

1. kemenditsem: -sem

Gazel 1691

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

*Kement etmek,
kement yapmak, bir şey
bağlamak amacıyla bağ
yapmak.*

Yine bir lu'b-ıla ol
âhüyibend itsem
gerek
Ele alupdūd-ı

âhumikemend itsem
gerek

kemend-i dūd-ı âhı:

1. kemend-i dūd-ı âhı: -

ı

Gazel 1638

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

*Ah dumanının ipi.
Felekdenyücedürka
şruñegerçiiyıkamert
al'at
Sanursın 'âşkuñ
elde kemend-i dūd-ı
âhı yok*

kemend-i zülfin:

1. kemend-i zülfin: -in

Gazel 1747

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

*(Sevgilinin) saç
kıvrımı.*

Ğamşebindegöñlüm
üñdüzdinbenümben
ditmege
Pîçpîç itmiş
kemend-i zülfin ol
mâhıgörüñ

kemend-i zülfine:

1. kemend-i zülfine: -i,

-ne

Gazel 1947

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

*Saç bağı; idam
edileceklerin boynuna
takılan ip; sevgilinin
saçının kıvrımı.*

İy dil kemend-i
zülfine dil virbelâda

ol
Ya'nıbnunuñlazevku
ñıarturşafāda ol

kemer:

1. **kemer:**

Gazel 1662

Mısra: 12

Bel kuşağı.

Eger bulsam seni
tenhādacānā
Kolumdan
ğayrıbilüñe kemer
yok

2. **kemer:**

Gazel 1693

Mısra: 3

Bel kuşağı.

Bilini
kuçmakanuñmümki
ndegülillā kemer
Leblerin sāğar öper
kaşad itse mey nüş
eylemek

3. **kemer:**

Gazel 1866

Mısra: 12

Bel kuşağı.

Öpmez lebini
meclis içinde
megerkadeh
Ancak bilini
kuçmagaanuñ
kemer gerek

kemter:

1. **kemter:**

Gazel 1802

Mısra: 12

Çok

*değersiz, çokaşağı, pekiti
barsız, en hakir.*

Gerçi kim Ferhād u
Mecnūnañılurserdār
-ı 'ışk

Līk anlardan
Muhibbī seni
kemtergörmüdük

2. **kemterin:**

Gazel 1998

Mısra: 10

Çok

*değersiz, çokaşağı, pekiti
barsız, en hakir.*

Egerfermān idesin
sen dil ü cān der-
miyān olsun
Muhibbīkemterin
kuldur hemān tek
añfermān kıl

kemterin:

1. **kemterin:**

Gazel 1761

Mısra: 8

Pek āciz, çok

hakir.

Cümle cihān
mülkine ger pādīşāh
ise
Kapuñdasenüñkemt
erīn ol bir gedā
gerek

kenār:

1. **kenāra:-a**

Gazel 1628

Mısra: 10

*Bir şeyin, bir yerin
bitiş kısmı veya yakını,
kıyı, yaka.*

Eşk-i maḥabbet içre
Muhibbī o gevheri
Atdıkenārabulımad
umrüzigāra bak

2. **kenārı:-ı**

Gazel 1828

Mısra: 10

*Bir şeyin, bir yerin
bitiş kısmı veya yakını,
kıyı, yaka.*
İyMuhibbībeñzer ol
maḥbūb-ı cānumdur
gelen
Kim bugün durmaz
yine
segrürkenārıçeşmü
mūñ

3. **kenāra:**

Gazel 1893

Mısra: 3

*Bir şeyin, bir yerin
bitiş kısmı veya yakını,
kıyı, yaka.*
Kenārağētürüpyarıñd
erāğüş eylemek
ister
Güzel gördükçe
anuñçün salar el
mevcideryānuñ

kenāra irmedi:

1. **kenārairmedi:-me, -
di**

Gazel 1869

Mısra: 9

Kelime Tipi: -
*Kenara, kıyıya
ulaşmak.*
Baḥroldıyaşumfülk-
i dil irmedi kenāra
Beñzer ki Muhibbī

yine
deryâyibüyükdün

kenâr-ı âsümân:

1. **kenâr-ı âsümân:**

Gazel 1598

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Gökyüzünün

kenarı.

Âhumodından
yanar her dem
kenâr-ı âsümân
Bilmeyen sanur anı
kim
zâhirolmuşdurşafağ

2. **kenâr-ı âsümân:**

Gazel 1675

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Gökyüzünün

kenarı.

Âteş-i
âhumlasürhöldikenâ
r-ı âsümân
Bilmeyen anı
Muhibbîyañılupdidi
şafağ

kenâr-ı gülşeni:

1. **kenâr-ı gülşeni:-i**

Gazel 1886

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Bahçe, gül bahçesi

kenarı.

Gezdümkenâr-ı
gülşeni bir
dânegörmedüm
Bakmaz cihâna var
mı
ferâğibenefşenün

kenâr-ı küh:

1. **kenâr-ı küh:**

Gazel 1540

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Dağ kenarı.

Kenâr-ı küh [u]
şahrâlartoliâvâze-i
'ışkum

Dil-i

dîvâneMecnün-
veşolupdur her
miyânfâriğ

kendi:

1. **kendi:-n**

Gazel 1564

Mısra: 9

Kendi, dönüşlülük

zamiri.

Her dem hasûd
kendi
koylesünhelâk
Âyîne-veşsîneñi sen
it Muhibbîşâf

kendin bilmeve:

1. **kendin bilmeve:-ye**

Gazel 1891

Mısra: 13

Kelime Tipi: -

Kendini tanımak,

farkında olmak.

'Aklınıyitüre
bilmeye kendin
Muhibbîâh
Salınsa gâhzülf-ile
ruhsâraperçemün

kendingösterür:

1. **kendin gösterür:**

Gazel 1578

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Beğenilecek

*niteliklerini ortaya
koymak.*

Çün döşendi bu
zemînzrezümürtüd
denbisât
Gösterür kendin
peleng şeklinde
yiryirsâye bak

kendin saklamış:

1. **kendin saklamış:-
mak**

Gazel 1669

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Kendini saklamış.

|| *Kendini gizlemiş.*

Zerreler içinde
kendin saklamış
hürşidi gör
Kaatrelerdenniçe
cem' itmiş
özinderyâyı bak

kendü:

1. **kendü:**

Gazel 1519

Mısra: 6

Kendi, dönüşlülük

zamiri.

Yandugincaâteş-i
'ışkagöñülhandân
olur
Nite kim
kendüziyânına
güler her gâh şem'

2. **kendüzinden:-zi, -n,**

-den

Gazel 1529

Mısra: **10**
Kendi, dönüşlülük
zamiri.

Söyleden
'ışkdurMuhibbîyim
üdü
Kendüzinden bir
söze yok ihtirâ'

3. **kendüzin:** -zi, -n, -i

Gazel 1551

Mısra: **6**

Kendi, dönüşlülük
zamiri.

Küfriniisbâtidersem
tañdegül
Kendüzinteşbihider
zünnârazülf

4. **kendüsi:** -si

Gazel 1555

Mısra: **8**

Kendi, dönüşlülük
zamiri.

Ehl-i 'ışkazâhidüñ
her dem
melâmetdür işi
Sanasın kim
kendüsiolmuşberât-
ılamu'âf

5. **kendü:**

Gazel 1556

Mısra: **8**

Kendi, dönüşlülük
zamiri.

Korkıdumâz-ıla her
dem 'âşıkı
Sanki
zâhidkendüolmuşdu
rmu'âf

6. **kendüzin:** -zi, -n

Gazel 1578

Mısra: **2**

Kendi, dönüşlülük
zamiri.

Lâlezâroldı
çemenler
iygöñüşahırâya bak
Kendüzingülşendez
eyn itmiş gül-i
hamrâya bak

7. **kendüzün:** -zü, -ñ

Gazel 1620

Mısra: **2**

Kendi, dönüşlülük
zamiri.

Ger dilerseñ olasn
iki cihândayüzi ak
Kimsenüñ 'aybın
gözetme kendüzün
'aybına bak

8. **kendüni:** -ñ, -i

Gazel 1629

Mısra: **6**

Kendi, dönüşlülük
zamiri.

İygöñül 'Ankâ-
yıKâf ol var
kanâ'atKafına
Hırş-ılakendüni
atma ğurrât içre
tavuk

9. **kendüzini:** -zi, -n, -i

Gazel 1687

Mısra: **2**

Kendi, dönüşlülük
zamiri.

Sihr-ile
çekdigöñlümi bir
târaperçemün

Teşbih kıldı
kendüzinimâraperçe
mün

10. **kendüni:** -ñ, -i

Gazel 1712

Mısra: **4**

Kendi, dönüşlülük
zamiri.

Hırka-i zühd ü
şalâhızâhidâMecnü
nlayın
Bâdeyerehne koyup
kendüni
'üryaneyledün

11. **kendüni:** -ñ, -i

Gazel 1717

Mısra: **2**

Kendi, dönüşlülük
zamiri.

Var ol iyeşkevvelâ
bu sinemi al
eyledün
Yiresalduñsoñradan
kendünipâ-
mâleyledün

12. **kendümi:** -m, -i

Gazel 1772

Mısra: **8**

Kendi, dönüşlülük
zamiri.

Bundan özge yok
karârumuşbufânîdü
nyede
Âsitânuñavarupken
dümiderbân
eylemek

13. **kendü:**

Gazel 1819

Mısra: **4**

*Kendi, dönüşlülük
zamiri.*

Dil
hayālünhtahtgâhiolm
ış-iken döstüm
Kendümülküñtârum
âritdüñeyü ad
itmedün

14. **kendümi**: -m, -i

Gazel 1825

Mısra: 6

Kendi, dönüşlülük

zamiri.

Fâşoldı ‘âlem içre
çün bugün esrâr-ı
‘ışk
Ol
perinünzülfinekend
ümidâr itsem gerek

15. **kendüñe**: -ñ, -e

Gazel 1829

Mısra: 6

Kendi, dönüşlülük

zamiri.

Döstlar mihr ü
vefâlar kıl magai krâr
idüp
Göz göre iybî-
vefâkendüñebühtân
eyledün

16. **kendüm**: -m

Gazel 1850

Mısra: 4

Kendi, dönüşlülük

zamiri.

İsterem dil tıflı
ezber kıla
hüsnünmüşhafın
Niçe bir kendüm

gibi anı levend
itsem gerek

17. **kendün**: -ñ

Gazel 1884

Mısra: 10

Kendi, dönüşlülük

zamiri.

Başuñamecnünlayı
n gelse sezâ yüz
biñbelâ
Leylîzülfine neden
kendünperîşân
eylemek

18. **kendüm**: -m

Gazel 1921

Mısra: 3

Kendi, dönüşlülük

zamiri.

Bilmezemkendümyi
türdüm bir
‘acebdîvâneyem
Gözlerüme duş
olalıdanbenüm ol
zül f ü hâl

19. **kendüñi**: -ñ, -i

Gazel 1930

Mısra: 6

Kendi, dönüşlülük

zamiri.

El
irişmezçüñnigârüñz
ül-f-i ‘anber-bârına
İygönül yiter bu
yolda kendünîäväre
kıl

20. **kendüyi**: -y, -i

Gazel 1932

Mısra: 1

*Kendi, dönüşlülük
zamiri.*

Kendüyirâh-ı

‘ademde eyledi

izhâr gül

Bülbül-i bî-dillere

tâ göstere dîdâr gül

21. **kendüyi**: -y, -i

Gazel 1933

Mısra: 10

Kendi, dönüşlülük

zamiri.

Oldıhâcetmendcân-
ılaMuhibbîyüzüñe
Gösterüpdervîşe
yüz
kendüyihâcetmend
kıl

22. **kendüyi**: -y, -i

Gazel 1936

Mısra: 8

Kendi, dönüşlülük

zamiri.

Şolgedâ kim eyleye
meyhâneküncindek
arâr
KendüyiHusrevsan
ur alsa ele peymâne
dil

23. **kendüye**: -y, -e

Gazel 1941

Mısra: 17

Kendi, dönüşlülük

zamiri.

Kendüyeitdimehâfe
âşiyânınbülbüli
Hicretin
bildürdihalka eyledi
izhâr gül

24. **kendüni**: -ñ, -i

Gazel 1950

Mısra: 1

*Kendi, dönüşlülük
zamiri.*

BulmazsınHakkı
sen
cehdeyleyüpkendün
i bil
Añgünahuñaglayupt
aşubha dek yaşuñi
sil

25. **kendüye**: -y, -e

Gazel 1963

Mısra: 10

*Kendi, dönüşlülük
zamiri.*

Nâle kılsa aglasa
bülbül
Muhibbîtâşer
Güşa almaz
kendüyemağrürbî-
pervây gül

26. **kendüzin**: -zi, -n

Gazel 1990

Mısra: 6

*Kendi, dönüşlülük
zamiri.*

Ka'beküyüñavarınc
akdöstum
'aşıklarun
Kendüzinkurbânide
rkaşşâbañahâcetdeg
ül

27. **kendü**:

Gazel 1995

Mısra: 2

*Kendi, dönüşlülük
zamiri.*

Zülfini görüp oldı
yine mübtelâgönül
Başına aldı kendü
eliyle belâgönül

kendü eliyle:

1. **kendü eliyle:**

Gazel 1911

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Kendi eliyle. II

Bile bile, isteyerek.

Oldı ezel çü 'ışkuñ-
ılamübtelâgönül

Kendü eliyle başına
aldı belâgönül

kendühälümde:

1. **kendühälümde:-**

mde-üm, -de

Gazel 1574

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Kendi hâli. Kendi

kendine.

Kendühälümde

yürürken

başumasultânidüm

Eyledi derd ü

belâyamübtelâgavğ

â-yı 'ışk

kendükendü:

1. **kendükendü:**

Gazel 1514

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Kendi başına.

Gündüzin her kanda

olsa gerdeninde

bendi var

Gice olsa

kendükendühâlinea
glar şem'

kendükendüden:

1. **kendükendüden:**

Gazel 1629

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

*Kendi kendine,
kendi kendinden.*

İremezsın sen

Muhibbîcidd-ile bil

vahdete

İtmeyince

kendükendüden bu

dem benliği yok

kendümi bilmez oldum:

1. **kendümi bilmez**

oldum:

Gazel 1906

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

*Ne yaptığının ne
söylediğinin farkında
olmamak.*

Göreliden gün

yüzün bir kez

senüñiyâfitâb

Bilmez oldum

kendümi

'aqlumbaña pey-

revdegül

kendüzin bilmez:

1. **kendüzin bilmez:**

Gazel 1958

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Nerede nasıl

davranacağını, ne

yaptığını bilmek.

Muhibbikendüzin
bilmez temennâ-
yıvışâl eyler
İçeldencür'a-i
la'lüñolupdur mest-
i lâ-ya'kıl

kendüzinipāralarsa:

1.

kendüzinipāralarsa:-

rsa

Gazel 1749

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Kendisini

parçalamak.

Pāralarsa bu

göñülkendüzini

olmaz 'aceb

Her nefes görür elin

zülfiñucındaşānenü

ñ

kendüzinivakmaga:

1. **kendüzinivakmaga:**

Gazel 1536

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Kendisini yakmak

için.

Olmasa pervānenüñ

başında sevdā-

yıçerāğ

İtmez idi

kendüzinivakmagar

e'y-i çerāğ

kepāde:

1. **kepādemdür:-m, -**

dür

Gazel 1955

Mısra: 3

*Ok atma taliminde
kullanılan yay.*

'Işık yayın çekmede
elde

kepādemdürbenüm

Görinenevc-i

felekdedirlerañakav

s-i zāl

2. **kepāde:**

Gazel 1994

Mısra: 8

Ok atma taliminde

kullanılan yay.

Kaşı kemānikatdur

elde çekilmez āh

Çavs-i kūzah elinde

gerekse kepāde ol

kepenek:

1. **kepenek:**

Gazel 1835

Mısra: 2

Çobanların giydiği

kolsuz ve dikışsiz,

keçeden dövülerek

yapılan giyecek.

Geysün ol hūr-ı

cinānnāz-ılagülgünī

benek

'Āşıqamḥasta-dilem

baña yiter bir

kepenek

kerāmet:

1. **kerāmet:**

Gazel 1649

Mısra: 8

Veli kimselerin

gösterdiği mucize

türünden olağanüstü

hāller.

Seccāde saldı

zülfiāb-ı 'izārı üze

Çeşmiimāmet eyler

ulu kerāmet ancak

kerem:

1. **kerem:**

Gazel 1622

Mısra: 6

Cömertlik, lütuf,

iyilik.

Cefāvücevr[i] gel

bārī kıl anı özüñe

'ādet

Güzeller içre 'ayb

ise kerem mihr ü

vefā kılmak

2. **keremden:-den**

Gazel 1737

Mısra: 2

Cömertlik, lütuf,

iyilik.

Nigārāgölşen-i

ḥüsnünbañabāğ-ı

iremdenyig

Naẓardan gel dirīğ

itme cemālün yok

keremden yig

3. **keremün:-ün**

Gazel 1744

Mısra: 2

Cömertlik, lütuf,

iyilik.

Dāyim olmasa eger

bu dile iyyārgamuñ

Görmedümzerced

isem olur-

ıdıkeremün

4. **keremün:-ün**

Gazel 1779

Mısra: 2
*Cömertlik, lütuf,
iyilik.*
Dāyimā gelmese
iyyār dile derd ile
gamuñ
Didümzerrekağargö
rmedümiydöstkere
müñ

5. **keremüñ:-üñ**

Gazel 1804

Mısra: 2
*Cömertlik, lütuf,
iyilik.*

Dāyim olmasa eger
bu dile iyyārgamuñ
Dir-
idümşekveklupluṭf-
ılayokdurkeremüñ

6. **kerem:**

Gazel 1899

Mısra: 2
*Cömertlik, lütuf,
iyilik.*

Ger eyleseñcevr ü
cefāderdsenüñ elem
senüñ
Yāḥūd dönüp mihr
ü vefālṭfsenüñ
kerem senüñ

7. **kerem:**

Gazel 1951

Mısra: 10
*Cömertlik, lütuf,
iyilik.*

Va'de kıldı vaşlını
gerçi yine itdiḥılāf
İyMuḥibbütüdügi
sanma saña kerem
degül

kerem it:

1. **kerem it:**

Gazel 1814

Mısra: 11
Kelime Tipi: -
*Luṭf etmek, iyilikte
bulunmak.*

Bu Muḥibbīkuluñı
sürme kapuñdan
kerem it
Niçe bir
çekdüresinṭa'nını
her bir düñüñ

kerim:

1. **kerim:**

Gazel 1971

Mısra: 8
*Kerem sahibi,
cömert, ulu, büyük
(Allah).*

Süvālevarumvir al
cevābın
Kerim itmez
kapudanredd-i sāyil

kes-:

1. **kesmez:-mez**

Gazel 1988

Mısra: 9
*Kesmek,
koparmak.*

Virme yüz
zülfüñecānā kesmez
ol zünnārını
Niçekerredimiş
iken aña sen imāna
gel

kes:

1. **kesse:-se**

Gazel 1518

Mısra: 7
*Kesmek,
koparmak.*
Gāh yaksa gāh
kesse başumısultān-
ı 'ışk
Her ne emr itse
buyursun bende-
fermānumçü şem'

2. **kesmede:-me, -de**

Gazel 1596

Mısra: 2
*Kesmek,
koparmak.*
Ḥusrevā dil leb-i
şirīnūñeFerhādanca
k
Kūh-ı ğam kesmede
bir nev'deüstād
ancak

3. **kes:**

Gazel 1661

Mısra: 5
*Kesmek,
koparmak.*
Kes şem' gibi
başum
'ışkodışu'levirsün
'İşk 'āteşine
yanmak 'uşşāka
'ādet ancak

4. **kesüben:-üben**

Gazel 1712

Mısra: 6
*Kesmek,
koparmak.*
Kaşd-ı imān eyledi
gördük yine
kāfirsacıñ
Kesübenzünnārını

anı
müselmâneyledüñ

5. **kesmege:-meg, -e**

Gazel 1785

Mısra: 5

Kesmek,

koparmak.

Küh-ı 'ışkıkesmege
her bir kesi
kâdirdegül
Tışeyi elden
komazFerhâd-
veşbâzû gerek

6. **kesseler:-ler, -se**

Gazel 1812

Mısra: 10

Kesmek,

koparmak.

İyşanemdutdıMuhib
bî 'ışk-ıladâmânuñı
Kesseler
elümkalurdestümde
dâmânuñsenüñ

7. **kesdüñ:-dü, -ñ**

Gazel 1880

Mısra: 3

Kesmek,

koparmak.

'Ârızuñdazülfüñüñk
esdüñ yine
zünnârını
Döstüm ol
kâfiribeñzermüselm
âneyledüñ

8. **kes:**

Gazel 1942

Mısra: 9

Kesmek,

koparmak.

Nâhun-ıla gel dilâ
sen dañı kes
ğamkühını
Küh-
kenlikgösterüpaduñ
ıFerhâdeylegil

9. **kesilmez:-il, -mez**

Gazel 1513

Mısra: 3

Bitirmek, sona

erdirmek.

Kesilmez düd-ı
âhuñhıçbaşuñdan
Benüm tek yakılup
pür nâr olan şem'

10. **kesdiler:--di, --ler**

Gazel 1514

Mısra: 8

Bitirmek, sona

erdirmek.

Sırr-ı 'ışkı meclis
ehli içre
fâşitdüñdiyü
Kesdiler gerçi
zebânın itmedi ikrâr
şem'

11. **kesüp:-üp**

Gazel 1958

Mısra: 7

Vazgeçmek.

Kesüpber ü
beyâbâniyöneldüm
Ka'beküyına
Yine âh eylesem
gerdün bile hem
nâka hem mañmil

kesâdbuldı:

1. **kesâdbuldı:-dı**

Gazel 1704

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Durgun hâle

gelmek. || Kıymetsiz

hâle gelmek.

Mâh-tâbuñbedr

iken

âyinesibuldıkesâd

Çün güneş

ruşsârûña anı

muqâbileyledük

kesâfetirişür:

1. **kesâfetirişür:-ür**

Gazel 1552

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Pislik bulaşması.

//Bulanık olması.

||Berrak olmaması.

Öykünürse

sînemüñdâğmañurşî

d-ile mâh

Mihre

irişürkesâfetmâh

olur münhasıf

kesdür:-

1. **kesdürmez:-mez**

Gazel 1523

Mısra: 12

Kesici bir aletle

ikiye veya parçalara

böldürmek veya

kökünden ayırtmak;

biçtirmek, diktirmek.

Şem'-i

ruhuñakarşusenüñ

dil uzatmasa

Kesdürmez idi

meclis içinde

zebânı şem'

keşfeyledüñ:

1. keşfeyledüñ: -düñ

Gazel 1657

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

*Ortaya çıkarmak,
açmak, meydana
çıkarmak.*

Burka' uñkeşfeyledü

ñyüzüñdeniñşâh-ı

rüsül

Heybetüñden on

sekiz biñ

'âlemitdiler 'arağ

keşfelevüben:

1. keşfelevüben: -

yüben

Gazel 1704

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

*Açmak, açığa
çıkarmak.*

Hüsninemağrülölmü

şdur ezelden âftâb

Burka' uñkeşfelevü

ben anı

kâyileyledük

keşf it:

1. keşf it:

Gazel 1998

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Açmak, göstermek.

Nigârâburka' uñkeşf

it cihâna gün yüzüñ

göster

Gele mihr ü mehe

dehşet felek

çeşminiñhayrân kıl

keşfolınmaz:

1. keşfolınmaz: -ın, -

maz

Gazel 1964

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

*Anlaşılmak,
bilinmek; açığa çıkmak,
görünür olmak.*

Câlinüs-ı 'akliseñ

de 'ışğdanbağs

eyleme

Hall-i

müşkilkeşfolınmaz

bunda vardur çok

cedel

keşf olmadı:

1. keşf olmadı: -madı

Gazel 1555

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

*Anlaşılmak,
bilinmek; açığa çıkmak,
görünür olmak.*

İyMuhibbî kimseye

keşf olmadı esrâr-ı

'ışğ

Müşkilihallitmeyüp

'aklolmuş-iken mü-

şikâf

kesi:

1. kesi:

Gazel 1785

Mısra: 5

Bir kişi.

Küh-ı 'ışğikesmege

her bir kesi

kâdirdegül

Tîşeyi elden

komazFerhâd-

veşbâzü gerek

kesil:

1. kesilür: -ür

Gazel 1637

Mısra: 5

Kesmek, kesilmek.

Kan sorılmaz bu-

durur 'âdetkesilür

başlar

Bir dilâverdür

elinde tığ-i âteşnâk-

i 'ışğ

kesir:

1. kesir:

Gazel 1634

Mısra: 11

Çok.

Dimezembrañakalil

eyle cefâñı ya kesir

Bu Muhibbîhoş

görür her ne gelürse

az [u] çok

kesret:

1. kesreti: -i

Gazel 1883

Mısra: 9

(Ar.) Bolluk,

zenginlik.

Pendümiğüş it

Muhibbî kesreti

terk eyle kim

'Âlem-i

vañdetdebulursıñviş

âlindöstuñ

keşti-i dil:

1. keşti-i dil:

Gazel 1715

Mısra: 5

Kelime Tipi: -
Gönül gemisi.
Bu keşti-i dil ola ki
irişe murāda
Gözyaşı ile āh-
ıladeryāyibüyütdük

kevkeb:

1. **kevkebi:-i**

Gazel 1635

Mısra: 6

Yıldız.

Hasret-ile dün
giçeşoldenlödökdü
m gözyaşın
Kevkebi saymak
olur lıkanuña'dadı
yok

kevser:

1. **kevser:**

Gazel 1653

Mısra: 8

Cennette var

*olduğuna inanılan bir
nehir, çeşme veya
havuzun suyu.*

Zāhidā alma ele tek
sen şarāb u şāhidi
Var saña olsun
mübārekkevser iç
havrāya bak

2. **kevser:-e**

Gazel 1909

Mısra: 3

Cennette var

*olduğuna inanılan bir
nehir, çeşme veya
havuzun suyu.*

İstemez āb-ı
hayātikevsere
kılmaz nazar

Her ne dil kim
lebleri şehdi ile
hem-dem degül

kevserşarābı:

1. **kevserşarābı:**

Gazel 1625

Mısra: 1

Kelime Tipi: -
Kevser şarabı.

Lebleri
kevserşarābı ol
kadibālāya bak
Añairişmek diler bu
himmeti bālāya bak

kevser ü hür u behišt:

1. **kevser ü hür u
behišt:**

Gazel 1752

Mısra: 19

Kelime Tipi: -
Kevser, huri ve

cennet.
Zāhidāerzānıkılduñ
kevser ü hür u
behišt
Bu Muħibbī'yi
şükür tālīb-i
dīdāreyledüñ

kevser ü hürī:

1. **kevser ü hürī:**

Gazel 1864

Mısra: 3

Kelime Tipi: -
Kevser ve huri.

Vā'izā cennet
şarābıkevser ü
hürīsaña
Şimdilik maħbüb-ı
meyle deħrihoş
görmek gerek

key:

1. **key:**

Gazel 1550

Mısra: 5

*Gayet, oldukça,
çok.*

'İşkmurgıkey
'azīmü'ş-şāndur
Bir megesçegörinür
'Ankā-yıKāf

2. **key:**

Gazel 1563

Mısra: 4

*Gayet, oldukça,
çok.*

Bahr-ı 'ışka gerçi
kim
daldumañağavvāş-
vār
İrmedümpāyānınak
ey katı buldum
an[ı] jerf

3. **key:**

Gazel 1563

Mısra: 6

*Gayet, oldukça,
çok.*

İy kaşı ya
durmadan at sen
bañağamz okların
Key ulu devlet-
durur aña ola bu dil
hedef

4. **key:**

Gazel 1686

Mısra: 9

*Gayet, oldukça,
çok.*

Āh-ı serd itme
Muhibbîkey sakın
kim ‘âlemi
Od bıragupyakısar
bu hây-
ılahüyuñsenüñ

5. key:

Gazel 1691

Mısra: 3

Gayet, oldukça,

çok.

Hâllerümiâteş-i
haddüñdekeydidüm
didi
Hüsnume göz
degmesün anı
sipend itsem gerek

6. key:

Gazel 1699

Mısra: 3

Gayet, oldukça,

çok.

Bezm-i gamdakey
sakın ‘aql ile olma
âşinâ
Yol degüldür
meclis-i hâşa gire
bîgânenüñ

7. key:

Gazel 1773

Mısra: 15

Gayet, oldukça,

çok.

İytabîb-i dil
Muhibbîkey ölümlü
hastadur
Gerçi kim bî-
hadkapuñda var
senüñsayrularuñ

8. key:

Gazel 1809

Mısra: 8

Gayet, oldukça,

çok.

Ka’bedürküy[1]
nigârüñcân[1]
kurbânidegör
Keysa’âdetdür
olursa ölecek
yirüñsenüñ

9. key:

Gazel 1855

Mısra: 6

Gayet, oldukça,

çok.

Agzuñ-ıla sırrını
bilüññkimdürañlay
an
Bu nükteleri
bilmegekeynüktedâ
n gerek

10. key:

Gazel 1871

Mısra: 3

Gayet, oldukça,

çok.

Keyhatâduriygöñül
bu hâl-i ‘anber var-
iken
Kim varup eyler
Haṭâ mülkinde cüst
ü cüy-ı müşğ

keydegüldür:

1. keydegüldür:

Gazel 1531

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Uygun değildir.

Hattıgeldüginigördi
kesdizülfındilbertüm
Keydegüldür hem-
nişin olmak
didiñtüyözg

kevfivvet:

1. kevfivvetini: -in, -i

Gazel 1837

Mısra: 3

Bir şeyin esası ve

iç yüzü.

Bilürdüñ

‘ışkumuñkeyfivveti

ni

Şarâbiçeñyimeseñz

âhidâbeng

ki:

1. ki:

Gazel 1502

Mısra: 10

Ki bağlacı.

DüşdüñMuhibbîâteş

-i ‘ışkanedür bu âh

‘Āşıkımdur ki

eyleye ol

servdeniñtiyât

2. ki:

Gazel 1509

Mısra: 8

Ki bağlacı.

Cânaalurkıymetin

bilen bugün söz

gevherin

Şol ki gâfildür ne

bilsünaña

cevherden ne hâz

3. ki:

Gazel 1540

Mısra: **10**
Ki bağlacı.
Muhibbîcân u dil
gıtdıvaruban ‘ışka
kul oldu
Anuñçün kaldı ten
tenhâ ki andan
oldıcânfârîg

4. ki:

Gazel 1564
Mısra: **2**
Ki bağlacı.
Olsa ‘adüvv
leşker[i]
karşumdaşâfşâf
Sanmañ ki beni yüz
çevürüpitmeyemme
şâf

5. ki:

Gazel 1566
Mısra: **8**
Ki bağlacı.
Sînesindeşabr
olmaz ‘aşıkuñ
Bâdı kim gördi ki
anı tuta kef

6. ki:

Gazel 1573
Mısra: **10**
Ki bağlacı.
MaħabbetdenMuhib
bî mest olmuş
‘Aceb olmaz ki
özge mül-durur ‘ışk

7. ki:

Gazel 1586
Mısra: **8**
Ki bağlacı.

Gülşen içre gördi
dil hem-ser
olupdurhâr-ıla
Bülbülünhâlin bilen
dir mi ki efgân anda
yok

8. ki:

Gazel 1588
Mısra: **3**
Ki bağlacı.
Bi-ħamdi’llâh ki
‘ışkuñlalibâsumıpal
âsıtdüm
Ne ğam ger atlas-ı
ıkbâldentâr-
ılapüdüm yok

9. ki:

Gazel 1590
Mısra: **1**
Ki bağlacı.
Dimeñ o mâh-rüya
ki cevr ü cefâsı yok
Her ne ki olsa
bulınurillâvefâsı
yok

10. ki:

Gazel 1590
Mısra: **6**
Ki bağlacı.
Göñülvirenler
‘ışkabakupibtidâsın
a
Soñrabilürler anı ki
hıçintihâsı yok

11. ki:

Gazel 1590
Mısra: **7**
Ki bağlacı.

Dil zevrakı ki düşdi
yine baħr-ı eşkıme
Âhumdan özge
didümanuñhiçhevâs
ı yok

12. ki:

Gazel 1592

Mısra: **4**
Ki bağlacı.
Göñlümğöziniğüşe-
be-güşe arar yürür
İster ki bula tuta o
düzdü yatak yatak

13. ki:

Gazel 1592

Mısra: **5**
Ki bağlacı.
Zülfün uzandı
boynuña ister ki
salına
Çeşmüñdidi ki
hâlini bilmez
babakbabak

14. ki:

Gazel 1605

Mısra: **3**
Ki bağlacı.
Her ne söz ki
söyleseñcehd it
anuñicrâsına
Saña düşmez
söyleyüpħalk-ı
cihânıaldamak

15. ki:

Gazel 1609

Mısra: **2**
Ki bağlacı.
Dilâfâş itme esrâr-ı
ħaķâyık

Ki zīrāolımaz her
güşalāyık

16. ki:

Gazel 1609

Mısra: 4

Ki bağlacı.

Yüzin gösterdi ol
hırşīd-i enver

Ki

nāgāhzhāhiroidısubh
-ı şādık

17. ki:

Gazel 1614

Mısra: 2

Ki bağlacı.

Ne hoşdur ‘ālem
içre ‘ālem-i ‘ışk
Ki eksük olmaya
dilden ğam-ı ‘ışk

18. ki:

Gazel 1626

Mısra: 1

Ki bağlacı.

Dilerseñ ki ola
senüñyüzüñ ak
Gözetme kimse
hālīnhālūñe bak

19. ki:

Gazel 1638

Mısra: 1

Ki bağlacı.

Ne kılsun ‘āşık-ı bī-
dil ki bezm-i
vaşlarāhi yok
Anı
sanmañgöziyaşlu
dilinde āh u vāhi
yok

20. ki:

Gazel 1638

Mısra: 8

Ki bağlacı.

Varupzülfi
siyāhında kaçan dil
kılsa şebrevlik
Başında dūd-ı
āhındandimeñ ki
şeb-külāhi yok

21. ki:

Gazel 1638

Mısra: 12

Ki bağlacı.

Egerbiñ kez sü’āl
itsem dönüp bir kez
cevāb itmez
Dehāniçün diyenler
hāk ki gāhī var [u]
gāhī yok

22. ki:

Gazel 1641

Mısra: 6

Ki bağlacı.

Nāşihānuşhuñsaña
men’ eyleme
‘ışkdan beni
Zīra ‘ahdüm bu ki
dutmam kimse
sözine kulak

23. ki:

Gazel 1658

Mısra: 8

Ki bağlacı.

Āşikārebüseñihsāni
dersinişanem
Bir ‘acebsırdur ki
eydürsinbañatenhād
a yok

24. ki:

Gazel 1679

Mısra: 4

Ki bağlacı.

Yüzüñe kanını
sürdüñbeñzer ol
şūrīdenüñ
Hıyr kılmaz iy gül-
i tersā ki kanı
bülbulüñ

25. ki:

Gazel 1703

Mısra: 4

Ki bağlacı.

‘Işkuñ-ılaolmuşam
günden güne ben
nātüvān
Hālūñiöpdür ki
olsun ol bañadārū-
yımüşğ

26. ki:

Gazel 1709

Mısra: 8

Ki bağlacı.

Virüpcānnağdini bir
büsealduñ
Dilāşād ol ki
olmaya ziyānuñ

27. ki:

Gazel 1710

Mısra: 2

Ki bağlacı.

Kim
diñledişirñsözün ol
ğoncadehānuñ
Ya kim hāberin
virdi ki ol ince
miyānuñ

28. ki:

Gazel 1721

Mısra: 8

Ki bağlacı.

Kullaruñ gibi
varupkarşuña hep
'âşıklar
Tursalar n'ola ki
sen
'âlemesultânolduñ

29. ki:

Gazel 1739

Mısra: 2

Ki bağlacı.

Merdüm-i çeşme
nazar kıl bî-
karâruñdursenüñ
Tut elin kaldur ki
çokdanhâksâruñdur
senüñ

30. ki:

Gazel 1740

Mısra: 7

Ki bağlacı.

Zâhid ki ta'na taşını
atar bu 'âşıka
Dîvânerâz-ı
serzeniş-i
câhilânçibâk

31. ki:

Gazel 1741

Mısra: 7

Ki bağlacı.

Zâhid ki ta'na taşını
atar bu 'âşıka
Dîvânerâz-ı
serzeniş-i
câhilânçibâk

32. ki:

Gazel 1744

Mısra: 10

Ki bağlacı.

Raḥmidüphâlüme
her
gıcebañaaglarsın
Dilerembunı ki
eksilmeye
ıydıdenemüñ

33. ki:

Gazel 1745

Mısra: 2

Ki bağlacı.

Küyınogradısaşabâ
dannışân gerek
Budur nişân ki ḥâk-
i deri armagan
gerek

34. ki:

Gazel 1766

Mısra: 3

Ki bağlacı.

Raḥmet eyle ki katı
teşne-dil oldum
mededâh
Kandurur teşneleri
mâ-i şehâb-ı
keremüñ

35. ki:

Gazel 1767

Mısra: 6

Ki bağlacı.

Ölem gitmeye
dilden nâmıqaddüñ
Ki levḥ-i dilde anı
itmişemtâk

36. ki:

Gazel 1767

Mısra: 10

Ki bağlacı.

Muḥibbî ola mı
hıçsaña hem-ser
Ki sen bir tâze gül
ol ḥâr u ḥâşâk

37. ki:

Gazel 1816

Mısra: 8

Ki bağlacı.

Ezelden olmuşam
'âşıkıyüzüne gün
disemlâyık
Ki sen 'Azrâvü ben
Vâmıkn' için dün
gicegelmedüñ

38. ki:

Gazel 1826

Mısra: 4

Ki bağlacı.

Murğ-ı dil dolaşalı
zülfine ol
muğbeçenüñ
Dir ki bu başuñı top
eyle ki çevgâne
gerek

39. ki:

Gazel 1847

Mısra: 8

Ki bağlacı.

Âteş-i âhuñ ile gel
bu zemini oda yak
Düd-ı âhuñ ki çıka
menzili eflâk gerek

40. ki:

Gazel 1855

Mısra: 4

Ki bağlacı.

Åhumgörinüräteş-i
'ışkumçüdidildedür
Bir hāneye ki od
düşe lâ-büdduhān
gerek

41. ki:

Gazel 1855

Mısra: 7

Ki bağlacı.

Çeşmüñ ki kanımı
içe virle'lüñagzuma
Sulţan-ı 'ışk emri
budur kana kan
gerek

42. ki:

Gazel 1861

Mısra: 2

Ki bağlacı.

Demine
reşkiderşehlergedān
uñ
Ki zırā yok
hüzürpādişānuñ

43. ki:

Gazel 1899

Mısra: 6

Ki bağlacı.

İy gözüm ağla gāh
sen gāh döküp hün-
ı ciğer
Tā diyeler ki çeşm-i
ter māsenuñ ü dem
senüñ

44. ki:

Gazel 1901

Mısra: 10

Ki bağlacı.

Hoş-dil itdüñ
cümleten

'āşıklarūñbuldımurā
d
Bu Muhibbī ne
günāhitdi ki nā-
hoşyledüñ

45. ki:

Gazel 1908

Mısra: 4

Ki bağlacı.

Virdi ğubār-ı
hātıgelüpgöñlüme
keder
Bu bir keder-durur
ki göñülden gider
degül

46. ki:

Gazel 1908

Mısra: 5

Ki bağlacı.

Tır-i müjem ki
sineñi deldi
didididüm
Ger turmaz-ısa
dilde göñülden
geçer degül

47. ki:

Gazel 1958

Mısra: 6

Ki bağlacı.

Gözümüñcüybārınd
anyaşumderyāsime
vcurdı
Viriser 'ālemiğarķa
ki zırā yok añahāyil

48. ki:

Gazel 1966

Mısra: 4

Ki bağlacı.

Bu
dünyāmiñnetevidür
ne kardaşdan ne
yoldaşdan
Vefā gelse kıyar
mıydı ki nā-
hāķHābileKābil

49. ki:

Gazel 1966

Mısra: 6

Ki bağlacı.

Cemāl-i
hüşnüñicānā bugün
'āşıklara 'arz it
Ki anlar
müsteħakolmuşolup
dur cümlesi sāyil

50. ki:

Gazel 1984

Mısra: 9

Ki bağlacı.

Oku "lā-hav!" ki
şeytānidür it
Gehinefsüñi
öldürüp ğazā bil

51. ki:

Gazel 1984

Mısra: 14

Ki bağlacı.

Muhibbī her
işüñfıkr eyle işle
Ki soñrayañılursın
olma ğafil

52. ki:

Gazel 1994

Mısra: 10

Ki bağlacı.

Başdan çıkarsa
zülfiMuhibbıyığam

degül
Kim didibunıaña ki
däyımhevāda ol

53. **ki:**

Gazel 1996

Mısra: 2

Ki bağlacı.

Revān olursa cān
tenden

komazmıhrüñi
elden dil

Ki
cānvirmekgelürāsān
maḥabbetterkidürm
üşkil

54. **ki:**

Gazel 1502

Mısra: 1

" Zira, çünkü"

*anlamında bağlama
edati.*

Sākīpiyāle sun ki
virür 'işret ü neşāt
Bezm-i çemende
gel kuralum gül
gibi bisāt

55. **ki:**

Gazel 1754

Mısra: 8

" Zira, çünkü"

*anlamında bağlama
edati.*

Bugün 'adl eyle
'ādil ol kozulmı
eyleme pīşe
Ki yarın dest-i
mazlūmdabulınmay
agirībānuñ

kible:

1. **ķibleden:-den**

Gazel 1599

Mısra: 9

Kible kabul edilen

yer. II Sevgilinin eşiği.

ķibleden dönsün
yüzigāmdanebedkur
tılmasun

Küyını koyup kim
ide Ka'be-i

envāraşevķ

ķiblehakķı:

1. **ķiblehakķı:**

Gazel 1550

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Kible hakķı.

ķiblehakķıḥacc-ı
ekberdürsaña
İyMuḥıbbıküyını
eyle tavāf

ķibleidindi:

1. **ķibleidindi:-indi**

Gazel 1786

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Kible yapmak.

ķibleidindiehl-i
'ışkēcān-
ılahüşnüñcāmi'in
Miḥrāblāzımduraña
olsa revāebrūlaruñ

ķiblegāhkılsun:

1. **ķiblegāhkılsun:-sun**

Gazel 1604

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Yönelinen yer

haline getirmek.

Görinena'l-i
tevsenüñgözineşekl
-i miḥrābı
İdersetañımdır anı
kokılsunķiblegāh
'uşşāk

ķibr ü riyāvücehl-ile:

1. **ķibr ü riyāvücehl-
ile:**

Gazel 1605

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

ķibir, iki yüzlülük

ve cehalet ile.

'Āşķarüz-ı ezel
sunıldışıdķ-ılaşafā
Zāhideķibr ü
riyāvücehl-ile
virildi zerk

kıl:

1. **kılında:-ı, -n, -da**

Gazel 1558

Mısra: 2

Kıl, saç teli.

ķaddiüzrezülfın
açmış sım-berler
her taraf
Asmaga her bir
kılında cān u serler
her taraf

2. **kıl:**

Gazel 1561

Mısra: 9

Kıl, saç teli.

Kimisi kıl dir biline
kimisi inkārda
Anuñçündür düşer
'āşķıklar içre ihtilāf

3. **kılında:-ı, -n, -da**

Gazel 1625

Mısra: 5

Kıl, saç teli.

Zülfünün her bir
kılında niçe diller
baglamış
Asmak ister bî-
günâh ol zülf-i
'anber-sāya bak

4. **kılum:-um**

Gazel 1677

Mısra: 3

Kıl, saç teli.

Çünküdöndikâmetü
mtâroldüñler her
kılum
Ġam eli
turmazçalar
destindeki mızrâba
bak

5. **kıldan:-dan**

Gazel 1709

Mısra: 2

Kıl, saç teli.

Nişânınvirmedi
kimse dehânuñ
Didiler kıldan
incedürmiyânuñ

6. **kıldan:-dan**

Gazel 1719

Mısra: 6

Kıl, saç teli.

Kuçamidümmiyân
uñ korkum budur ki
ammâ
Yokdurnişâni ince
kıldan daħımiyânuñ

7. **kıl:**

Gazel 1722

Mısra: 3

Kıl, saç teli.

Noğtadidümagzuña
dönüp miyâna kıl
didüm
Diditaħsıntab'uña
ince
ħayâlündürsenüñ

8. **kıla:-a**

Gazel 1882

Mısra: 5

Kıl, saç teli.

Fıkr-i miyânı ile
tenümdöndi bir kıla
Dizmegedürr-i
eşkümi anı
rîsmântutuñ

9. **kılmaga:-ma, -ga**

Gazel 1570

Mısra: 7

Yapmak, etmek,

eylemek.

Ġüsnimeydânınday
âruñkılmagabâzîçey
i
Başımı top
itdibükdiğaddümiçe
vgân-ı 'ışk

10. **kıl:**

Gazel 1578

Mısra: 10

Yapmak, etmek,

eylemek.

Jeng-i ğamdan gel
ħalâş eyle
göñülmir'âtını
İyMuħıbbîtarf-ı

gölşen kıl mey-i
şahbāya bak

11. **kıl:**

Gazel 1604

Mısra: 5

Yapmak, etmek,
eylemek.

Girü kıl ħırka-i
zerkuñ bugün gel
bādeyeşüfî
Görenler bu libās
ile
sañadirlhermānzer
rāk

12. **kıldılar:-dı, -lar**

Gazel 1631

Mısra: 7

Yapmak, etmek,
eylemek.

'Ākıbetdīvâne-i
hengāme kıldılar
beni
Dutdıanuñçüngöñül
hengāmehengām-ı
firāk

13. **kılsun:-sun**

Gazel 1638

Mısra: 1

Yapmak, etmek,
eylemek.

Ne kılsun 'āşık-ı bî-
dil ki bezm-i
vaşlarāhi yok
Anı
sanmañgöziyaşlu
dilinde āh u vāhi
yok

14. **kılup:-up**

Gazel 1640

Mısra: 7
Yapmak, etmek,
eylemek.
Didümsezülfüne
‘anberkılup ya
nāfeyeteşbîh
Ḥaṭāmıdır bu ben
miskîn
‘acebmidürḥaṭā
kılmak

15. **kılmış:-miş**

Gazel 1671

Mısra: 2

Yapmak, etmek,
eylemek.

Aç gözünü ‘ibret al
bir lahza gel
gülzāra bak
Her birin bir nev’e
kılmış şun’-ı
Ḥaḳezhāra bak

16. **kıl:**

Gazel 1720

Mısra: 1

Yapmak, etmek,
eylemek.

Dilā kıl sîneñi def
kâmetünçeng
Dimeñkılunaña
ney gibi āheng

17. **kılsun:-sun**

Gazel 1720

Mısra: 2

Yapmak, etmek,
eylemek.

Dilā kıl sîneñi def
kâmetünçeng
Dimeñkılunaña
ney gibi āheng

18. **kıl:**

Gazel 1751

Mısra: 10

Yapmak, etmek,
eylemek.

OlmışamMecnün-
veş ben
zülfünüñdivānesi
Boynuma zencîr kıl
gel ol müselsel
kākülün

19. **kılıñ:-uñ**

Gazel 1751

Mısra: 8

Yapmak, etmek,
eylemek.

Ḳâmetünçengoldıçü
ntār eyle bu
rengînyaşuñ
Durmasunāh u
fiğānlareylesün her
bir kılıñ

20. **kıldum:-dum**

Gazel 1762

Mısra: 2

Yapmak, etmek,
eylemek.

Feryādageldümiydö
st görüp de
sükkānuñ
Müy-ı sefd[i]
kıldumcārüb[ı]
āsitānuñ

21. **kılsam:-sa, -m**

Gazel 1770

Mısra: 2

Yapmak, etmek,
eylemek.

Bir dem elüme
girse iydöstreh-i

mekānuñ

Müy-ı sefdi kılsam
cārüb-ı āsitānuñ

22. **kılup:-up**

Gazel 1787

Mısra: 9

Yapmak, etmek,
eylemek.

Ḥalkuñ kimini mey-
ḥör u ḥarābātıkılup
Kimini zühd-ile
taḳvā ile Zü’-n-
nūnitdüñ

23. **kılmış:-miş**

Gazel 1836

Mısra: 2

Yapmak, etmek,
eylemek.

Sīnemerevenleraç
maga yine ol şüh-ı
şeng
Kaşları yayın
çeküpkirpüklerin
kılmış ḥadeng

24. **kılup:-up**

Gazel 1836

Mısra: 5

Yapmak, etmek,
eylemek.

Küfr-i
zülfünülivākılupḥaṭu
ñ leşker çeküp
Tolsarıqlım-i ḥüsn
içre yine āşüb u
ceng

25. **kılmag-ıçun:-mag,
-ıçun**

Gazel 1878

Mısra: 9

*Yapmak, etmek,
eylemek.*
Kılmag-
ıçungüşväreehl-i
nazmuñgüşına
İyMuhibbîsözlerüñi
dürr-i
meknüneyledüñ

26. **kılduñ:-duñ**

Gazel 1880

Mısra: 5

*Yapmak, etmek,
eylemek.*

Gözlerüm yaşını
kılduñ mihr
eflâkinücüm
Penbe-i dâgumu
hem bir mâh-ı
tâbâneyledüñ

27. **kıl:**

Gazel 1905

Mısra: 7

*Yapmak, etmek,
eylemek.*

Noқтаagzuñ kıl
miyānuñyādınadidü
mgazel
Şā'ir-i şīrīn-suhen
itse ne tañ ince
hayāl

28. **kıl:**

Gazel 1910

Mısra: 1

*Yapmak, etmek,
eylemek.*

Bañacevr ü
cefākahr u sitem kıl
Dimem mihr ü
vefālutf u kerem kıl

29. **kıl:**

Gazel 1910

Mısra: 2

*Yapmak, etmek,
eylemek.*

Bañacevr ü
cefākahr u sitem kıl
Dimem mihr ü
vefālutf u kerem kıl

30. **kıl:**

Gazel 1910

Mısra: 4

*Yapmak, etmek,
eylemek.*

Seni sevmek günāh-
ısa habībüm
Beni öldür bu yolda
müttehem kıl

31. **kıl:**

Gazel 1910

Mısra: 6

*Yapmak, etmek,
eylemek.*

Qadembasduñ
bugün çün mülk-i
'ıŝqa
Yaşuñ leşker
dilāāhuñ 'alem kıl

32. **kıl:**

Gazel 1910

Mısra: 8

*Yapmak, etmek,
eylemek.*

Kaçan sultān-ı 'ışk
dil hānesine
Gele
İsāriçünyaşuñdirem
kıl

33. **kıl:**

Gazel 1930

Mısra: 2

*Yapmak, etmek,
eylemek.*

İyperilutf-
ılamihrüñihemānag
yāra kıl
Hañçer-i cevri-ile
yiter sīnemışadpāre
kıl

34. **kıl:**

Gazel 1930

Mısra: 8

*Yapmak, etmek,
eylemek.*

Niçe kez
kaşdeyledüm bir
dem vişāleirmedüm
Bu 'acebdür ki
gönüldeyrineistihār
e kıl

35. **kıl:**

Gazel 1933

Mısra: 1

*Yapmak, etmek,
eylemek.*

Qūt-ı cāndur
'āŝıkaıygonca leb
gel hānd kıl
Zülfüñüñtārımı 'āŝık
başına gel bend kıl

36. **kıl:**

Gazel 1933

Mısra: 2

*Yapmak, etmek,
eylemek.*

Qūt-ı cāndur
'āŝıkaıygonca leb
gel hānd kıl

Zülfünñütârını 'âşık
başına gel bend kıl

37. **kıl:**

Gazel 1933

Mısra: 4

Yapmak, etmek,

eylemek.

Cānageldümçüntem
ennāyledümşîrînle
būñ
Bāri gel düşnām ile
bu göñlümiḥursend
kıl

38. **kıl:**

Gazel 1933

Mısra: 6

Yapmak, etmek,

eylemek.

Dōstum serkeşlik
eylerse bu
göñlümtevseni
Rişte-i
cāmialupayagınapey
vend kıl

39. **kıl:**

Gazel 1933

Mısra: 8

Yapmak, etmek,

eylemek.

'Aqs-i
la'lüñlemegernüş
idesin cām-ı meyi
Telḥşerbetdür anı ol
lezzetiylekand kıl

40. **kıl:**

Gazel 1933

Mısra: 10

Yapmak, etmek,

eylemek.

Oldıḥācetmendeñ-
ılaMuḥibbiyüzüñe
Gösterüpdervîşe
yüz
kendüiḥācetmend
kıl

41. **kıl:**

Gazel 1948

Mısra: 2

Yapmak, etmek,

eylemek.

Meydān-ı
maḥabbetdebaşuñıd
üpāre kıl
Sūr-ı belāda çalina
anı naḡāre kıl

42. **kıl:**

Gazel 1948

Mısra: 4

Yapmak, etmek,

eylemek.

Gelse ḥayāl-i ejder
zülfi o dem
göñlüme
Añamaḡām-ı
sīneñiiy dil maḡāra
kıl

43. **kıl:**

Gazel 1948

Mısra: 8

Yapmak, etmek,

eylemek.

Dutsun şadā-
yına'ra-i 'işkuñ
felekleri
Ḳandīl-i 'arşı
yakmagaāhuñşerāre
kıl

44. **kılduñ: -du, -ñ**

Gazel 1954

Mısra: 3

Yapmak, etmek,

eylemek.

İtdüñmaḥabbet
fikrini
kılduñmeveddetzıkr
ini
Şımdengirücān
terkin ur var ḡālib-i
cāñāne ol

45. **kıl:**

Gazel 1960

Mısra: 4

Yapmak, etmek,

eylemek.

Birdürkelām
nüktelerin kimse
añlamaz
İy dil ma'āñi
sözlerin bārīkitāb
kıl

46. **kıl:**

Gazel 1960

Mısra: 6

Yapmak, etmek,

eylemek.

'Ālemyüzininürüñ-
ıla gel münevver it
Göttür niḡāb gün
yüzüñiāfitāb kıl

47. **kıl:**

Gazel 1960

Mısra: 8

Yapmak, etmek,

eylemek.

Zārılık eyle ola ki
ola du'āñkabül
Sür yüz

yiredergehiällicenâb
kıl

48. **kıl:**

Gazel 1960

Mısra: 10

*Yapmak, etmek,
eylemek.*

Bed-nâm-ı dehr
olmayasın
iyMuhibbî ger
Uzatma sakın zulm
elini ictinâb kıl

49. **kıldı:-dı**

Gazel 1963

Mısra: 5

*Yapmak, etmek,
eylemek.*

Hayme kıldı döşedi
yine
zümürüddenbisât
Taht-ı zerrîne çıka
ya otura dârâ-yı gül

50. **kıl:**

Gazel 1991

Mısra: 3

*Yapmak, etmek,
eylemek.*

Ġammetâ'ına gel iy
dil naqd-i cânıharc
kıl
Çünkü
'âlemdealursintuhfe
-i bî-kıymet al

51. **kıl:**

Gazel 1998

Mısra: 1

*Yapmak, etmek,
eylemek.*

Gidüprüzeirişdi
'iydkadehbâdeyleḡa
ndân kıl

Hilâlebrûnı gel

göster benüm

'iydümiçendân kıl

52. **kıl:**

Gazel 1998

Mısra: 2

*Yapmak, etmek,
eylemek.*

Gidüprüzeirişdi
'iydkadehbâdeyleḡa
ndân kıl

Hilâlebrûnı gel

göster benüm

'iydümiçendân kıl

53. **kıl:**

Gazel 1998

Mısra: 4

*Yapmak, etmek,
eylemek.*

Bugün meydân-
ı'ışḡ içre bu
sînemtablasındikdü
m
At oklar
iykemânebrüsüvâr
ol 'azm-i meydân
kıl

kıl:-

1. **kılsa:-sa**

Gazel 1528

Mısra: 1

*Yapmak, etmek,
eylemek.*

Kılsa ger
vuşlatşebinde
'ârızincânâne şem'
Pertev-i ḡurşîd olan

yirde ne ḡacet yana
şem'

2. **kıl:**

Gazel 1559

Mısra: 2

*Yapmak, etmek,
eylemek.*

Tevbe itmek
istedümtâtutmayam
sâḡar be-kef
İşidüprindândidiler
nüş-ı mey kıl lâ-
tuḡaf

3. **kılursa:**

Gazel 1654

Mısra: 2

*Yapmak, etmek,
eylemek.*

Sînesini her
kimüñyakdı ezelden
nâr-ı 'ışḡ
Düd-ı
âhındankılursatañm
ıduresrâr-ı 'ışḡ

4. **kıla:-a**

Gazel 1743

Mısra: 6

*Yapmak, etmek,
eylemek.*

Uyduñhevâ-
yızülfineuslanmadu
ñdilâ
Saña neler kıla
göresin bu
hevâlaruñ

5. **kılduñ:-duñ**

Gazel 1752

Mısra: 19

*Yapmak, etmek,
eylemek.*
Zâhidâerzânîkılduñ
kevser ü hür u
behişt
Bu Muhibbî'yi
şükür tâlib-i
dîdâreyledüñ

6. kılcañ: -sa, -ñ

Gazel 1810

Mısra: 9

*Yapmak, etmek,
eylemek.*

Gâhcevr ü
gehcefâkılcañeyâsul
tân-ı hüsn
Bu Muhibbîcân u
dilden bende-
fermânuñsenüñ

7. kıla: -a

Gazel 1911

Mısra: 6

*Yapmak, etmek,
eylemek.*

İster yüzini süre
varuphâk-i pâyına
Alupgözine anı kıla
tütüyâgöñül

kılmivânuñ:

1. kıl miyânuñ: -uñ

Gazel 1691

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

*(Sevgilinin) Kıl
kadar ince belî.*

Kıl miyânuñ fikri
ile eyledüm anca
hayâl
Leblerüñzikreleyü

pşi'rümüikand itsem
gerek

kıl ü kâlüñdür:

**1. kıl ü kâlüñdür: -üñ, -
dür**

Gazel 1797

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Dedikodu.

Araduñiy dil
dehâniylamiyânında
n eser
Bulmaduñ ancak
hemân bir kıl ü
kâlüñdürsenüñ

kıl yararsın:

1. kıl yararsın: -arsın

Gazel 1698

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

*Çok titizlik
göstermek, titiz ve
ayrıntılı bir biçimde
incelemek.*

Kıl yararsın
viricekyâruñmiyânı
ndanhaber
Fikr-i tab'uñ mı
veyâ ince
hayâlüñdürsenüñ

kıla döndüm:

1. kıla döndüm: -düm

Gazel 1943

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

*Kıla benzemek II
Kıl gibi incecik olmak;
çok zayıflamak.*

Kıla döndüm
hasret-ile ince

bilüñgörmedüm
Kılca rahmuñ yok
bañanâ-mihribânım
gitme gel

kılâde-i 'ışk:

1. kılâde-i 'ışk:

Gazel 1576

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Aşk gerdanlığı.
Boynıbaglu kul
iderşâh ise de
Kim ala
boynınaçılâde-i 'ışk

kılca:

1. kılca:

Gazel 1943

Mısra: 6

*Çok az, çok ufak,
pek önemsiz, kıl kadar.*

Kıla döndüm
hasret-ile ince
bilüñgörmedüm
Kılca rahmuñ yok
bañanâ-mihribânım
gitme gel

kıldan da ince:

1. kıldan da ince:

Gazel 1760

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Çok fazla ince.
Agzuñanoқта
dinmiş gerçi ki ol
da mevhum
Kıldan da ince
dirlerliksenüñmiyân
uñ

kıldımünkabız:

1. kıldi münkabız:

Gazel 1502

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

*Sıkıntı vermek,
daraltmak.*

Zülfi egerçicân u
dili kıldi münkabız
La'liegerçihande ile
virdi inbisâf

kilk-i şâni':

1. kilk-i şâni':

Gazel 1938

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

*Yaratıcı'nın
kalemi.*

Sürme-i mâ-zâğoldı
iki çeşm-i rüşenûñ
Kilk-i şâni'
bagladırûhsârûñüzn
ereng-i al

kim:

1. kim:

Gazel 1503

Mısra: 2

Ki bağlacı.

'Acebmidüriderse
dil gam u derd ü
belâdanhaz
Kim ola itmeye-
bilsem
kadimîaşinâdanhaz

2. kim:

Gazel 1547

Mısra: 10

Ki bağlacı.

Merd ol Muhibbî
kalma bugün cân u
baş a sen

Nâ-merd ola itmeye
kim sînesinşikâf

3. kim:

Gazel 1551

Mısra: 2

Ki bağlacı.

Hâlümü 'arz itmedi
dildârazülf
Rağmı kim kâfir-
durur ol kara zülf

4. kim:

Gazel 1553

Mısra: 5

Ki bağlacı.

Sîm ü zer kim
görinür bil anı
dünyâçirkidür
Çün bile gitmez
senüñleüstinekef
geçme kef

5. kim:

Gazel 1559

Mısra: 8

Ki bağlacı.

Genc-i 'ömrüñhâşılı
her bir sözüñ
gevher-durur
Hayf ola anı kim
yok yire idesin telef

6. kim:

Gazel 1571

Mısra: 10

Ki bağlacı.

Derd ü
miñnetdürğidâoldıñ
arâbı gözyaşu
Tekye-i
gamdaMuhibbî kim
ola miñmân-ı 'ışk

7. kim:

Gazel 1572

Mısra: 10

Ki bağlacı.

Ten esâsin oda
yakdıcevr-ile meh-
pâreler
Hüblar resmi budur
kim olmayamâbâd-ı
'ışk

8. kim:

Gazel 1582

Mısra: 4

Ki bağlacı.

Kime sorsam
leblerün-ile
miyânüñdanhaber
Didiler kim
bilmezüzdileranuñ
çün var yok

9. kim:

Gazel 1582

Mısra: 8

Ki bağlacı.

Gel beni öldür
cefâvücevrden eyle
hâlâş
Kim cefâvücevr
içinde
sañabeñzeryâr yok

10. kim:

Gazel 1583

Mısra: 9

Ki bağlacı.

Niçevarebilem kim
lengmerkeb
Huzûr-ıla irilmez
menzil uzak

11. kim:

Gazel 1585

Mısra: 2

Ki bağlacı.

‘Ālem içre kıl
nazariy dil
cihāndayār yok
Añabeñzer kim
cihānda bir gül-i bī-
hār yok

12. kim:

Gazel 1593

Mısra: 12

Ki bağlacı.

Bu
Muhibbīhastayihicr
āñşebindeañmaduñ
İytabīb-i dil iriş kim
cānda kaldı bir
ramak

13. kim:

Gazel 1594

Mısra: 2

Ki bağlacı.

Biz
senüñleāşināyuz
sen idersinyādlik
Bendeye
lāyıkımdur kim
isteye āzādlik

14. kim:

Gazel 1595

Mısra: 8

Ki bağlacı.

Bahr-ı ‘ışk içre bu
dil
çünküşināverlikider
İñlerem kim iki
çesmümañaolmışdu
r kabak

15. kim:

Gazel 1598

Mısra: 6

Ki bağlacı.

Āhumodından
yanar her dem
kenār-ı āsümān
Bilmeyen sanur anı
kim
zāhirolmuşdurşafak

16. kim:

Gazel 1603

Mısra: 1

Ki bağlacı.

Servi
kimdürbeñzedenkad
düñe kim refāri
yok
Ġoncayıagzuña kim
teşbihidergüftārı
yok

17. kim:

Gazel 1607

Mısra: 10

Ki bağlacı.

Bu
Muhibbītaglaradüş
miş yürür dīvānedür
Böyledürüz-ı
ezelden kim sever
tenhā-yı ‘ışk

18. kim:

Gazel 1617

Mısra: 4

Ki bağlacı.

Ġayr iden Ġayrın
bulur şerden
gerekdürcināb
Kim bu sözde

eylemişlerdür ulular
ittifāk

19. kim:

Gazel 1619

Mısra: 5

Ki bağlacı.

Saçılan dürlər sana
kim işideelfāzuñı
Tāze güller bitüre
ger ‘arızuñ döke
‘arak

20. kim:

Gazel 1629

Mısra: 2

Ki bağlacı.

Āhın alma raħm kıl
ħalk-ı
cihānadiyazuk
Girü dönmez her
kaçan kim atıla
ilerü ok

21. kim:

Gazel 1631

Mısra: 6

Ki bağlacı.

Bu göñülbāl ü
perümdür yandı bir
per kalmadı
Mezra’-ı zīrek gibi
kim tutdı anı dām-ı
firāk

22. kim:

Gazel 1631

Mısra: 10

Ki bağlacı.

İyMuhibbī her kişi
‘iyş ile
göñlinhoşider
Beni gör kim

içerem ancak
hemâncâm-ı firâk

23. **kim:**

Gazel 1639

Mısra: 9

Ki bağlacı.

Çeşm-i cellâdı
elinden kim
anuñcânkurtarur
Ele cânkaşdına
almış hançer-i tiz-
âba bak

24. **kim:**

Gazel 1642

Mısra: 8

Ki bağlacı.

Gör ne
mu'cizgösterüpdür
ol Resül-i kâyinât
Kim
mübârekbarmagıyla
eyledi bedr ayı şağ

25. **kim:**

Gazel 1644

Mısra: 8

Ki bağlacı.

Ťavr-ı 'ışkı sorma
bilmez Vâmık u
Ferhâd u Ťays
Sor baña kim niçe
kez virdüm ben
anlara sebağ

26. **kim:**

Gazel 1650

Mısra: 5

Ki bağlacı.

Mâhitâbı kim-durur
kim diye
beñzeralnuña

Çünkianuñlâleḥadd
uñ gibi gül ruḥsârı
yok

27. **kim:**

Gazel 1654

Mısra: 8

Ki bağlacı.

Yazıcak
'uşşâkıyazsunlar
beni ser-deftere
Okuyanlar diyeler
kim var-ı mışserdâr-
ı 'ışk

28. **kim:**

Gazel 1655

Mısra: 1

Ki bağlacı.

Her kimuñ kim bu
cihânbâğında bir
cânânı yok
Fi'l-
ḥaḫîkamürdedür
cisminde anuñcânı
yok

29. **kim:**

Gazel 1655

Mısra: 10

Ki bağlacı.

İyMuḫibbîḫüblarda
var iken zülf ü
zeḫan
Anlara kimdür
diyen kim bendi
yok zindânı yok

30. **kim:**

Gazel 1656

Mısra: 6

Ki bağlacı.

Yaşumdan bil ki
ğâfildürbaña kim
dirḫabâgeysün
O kim
deryâyadüşmişdüra
ñalâzımdur
'üryânlık

31. **kim:**

Gazel 1659

Mısra: 8

Ki bağlacı.

Zülfiniârâyış itmiş
ḥâllerzeyn eylemiş
Kim gören
diriygöñül bu vech-
ile tezyîne bak

32. **kim:**

Gazel 1662

Mısra: 10

Ki bağlacı.

Firâk-ı yâraşabr
itmek hünerdür
N'idem kim bende
hergiz bu hüner yok

33. **kim:**

Gazel 1665

Mısra: 1

Ki bağlacı.

Sanma iyşeh kim
kapuñdanâlevüferyâ
d yok
Hey ne
zâlimsinsenünbeñze
rkatuñdadâd yok

34. **kim:**

Gazel 1666

Mısra: 6

Ki bağlacı.

Yaşum her kaçresi
bir pâre-i la'l
Anuñçün kim bu
sînemkânıdır 'ışk

35. **kim:**

Gazel 1669

Mısra: 10

Ki bağlacı.

İyMuhibbîğarra
olma revnaķına
'âlemün
Saña bu 'ibret yiter
kim
kandadırDârâyı
bak

36. **kim:**

Gazel 1675

Mısra: 3

Ki bağlacı.

İster-iseñ kim ola
hâl-i derûnumâşikâr
Tîğ-ı
çesmünleğülüp eyle
bu sînem iki şak

37. **kim:**

Gazel 1686

Mısra: 5

Ki bağlacı.

Çöz
mu'anberzülfüñitag
ıruhuñüstinde kim
İster-iseñ tuta
cümle
'âlemibüyuñsenün

38. **kim:**

Gazel 1686

Mısra: 9

Ki bağlacı.

Āh-ı serd itme
Muhibbîkey sakın
kim 'âlemi
Od bıragupyakısar
bu hây-
ılahüyuñsenün

39. **kim:**

Gazel 1689

Mısra: 10

Ki bağlacı.

İdemezsinced-ile
anı Muhibbî sen
şikâr
Şöyle beñzer kim
perî-
zâoldımañcürüñsen
ün

40. **kim:**

Gazel 1701

Mısra: 8

Ki bağlacı.

Gönlümüñşahbâzını
âvârekıldumâh u
vâh
Bir hümâkaşında
kim olmaz
şikârıkimsenün

41. **kim:**

Gazel 1723

Mısra: 4

Ki bağlacı.

Āh kılsam
kanluyaşumzâhir
olsa tañdegül
Kim şeb-i târ içre
encümâşikâr olmak
gerek

42. **kim:**

Gazel 1734

Mısra: 9

Ki bağlacı.

Yiter Muhibbîsaña
bu devlet cihânda
kim
Olduñmuhibbicân-
ılaâliMuhammedün

43. **kim:**

Gazel 1749

Mısra: 6

Ki bağlacı.

Āşinâñı yad
idüpbiganeyiyâdeyl
edün
Bilmezem kim saña
nesi
hoşgelürbigänenün

44. **kim:**

Gazel 1750

Mısra: 1

Ki bağlacı.

Gerçi kim
'ışkuñyolındaçekmi
şembî-ħad emek
Ĥamdü-lillâh kim
naşiboldıbañavaşlın
yimek

45. **kim:**

Gazel 1750

Mısra: 2

Ki bağlacı.

Gerçi kim
'ışkuñyolındaçekmi
şembî-ħad emek
Ĥamdü-lillâh kim
naşiboldıbañavaşlın
yimek

46. **kim:**

Gazel 1753

Mısra: 10

Ki bağlacı.

Yanuñdamüdde'in'
eyler gel ol 'uşşāka
hem-şoĥbet
Dimez bir kimse
anuñçün kim ola
Bū-lehebdenyig

47. kim:

Gazel 1768

Mısra: 10

Ki bağlacı.

Sāye sal
ĥākoldıkūyuñdaMu
ĥibbīderdmend
Servler her kanda
kim bite salar sāye
be-ĥāk

48. kim:

Gazel 1792

Mısra: 4

Ki bağlacı.

Çeşm-i cellāduñ
eline tīğalup kanlar
döker
Zülfüñüñ kim pīşesi
diller perīşān
eylemek

49. kim:

Gazel 1794

Mısra: 4

Ki bağlacı.

Olmış iken
'ışkan'idemeşk-i bī-
pāyānağark
Kim görüpdürāb-ıla
cem'
oldugınıāteşüñ

50. kim:

Gazel 1802

Mısra: 11

Ki bağlacı.

Gerçi kim Ferhād u
Mecnūnañılurserdār
-ı 'ışk
Līk anlardan
Muĥibbī seni
kemtergörmüdük

51. kim:

Gazel 1803

Mısra: 13

Ki bağlacı.

İy saçı leylāgöricek
kim
bañamecnündimez
Olıcakdīvānelıklaışt
ihārıkimsenüñ

52. kim:

Gazel 1812

Mısra: 8

Ki bağlacı.

La'liniagzumaaldu
m dil feraĥ olup
didi
Sakin agzuñdan
çıkarma kim çıkar
cānuñsenüñ

53. kim:

Gazel 1822

Mısra: 5

Ki bağlacı.

Dūzah u nār-
ılazāhid 'āŝıķı
korkutma kim
Dūzahailtūr seni
āĥir bu
perhīzūñsenüñ

54. kim:

Gazel 1828

Mısra: 5

Ki bağlacı.

Derd-i dilden
bilmezem kim kime
feryād ideyim
Giryeye ile kalmadı
dükendi varı
çeşmümün

55. kim:

Gazel 1828

Mısra: 10

Ki bağlacı.

İyMuĥibbībeñzer ol
maĥbūb-ı cānumdur
gelen
Kim bugün durmaz
yine
segrürkenārıçeşmü
mün

56. kim:

Gazel 1832

Mısra: 7

Ki bağlacı.

Kankı dil kim
tolaşazülfine ol
olmaz ĥalāş
Bend ü zencire olur
lāyık işi dīvānenüñ

57. kim:

Gazel 1841

Mısra: 1

Ki bağlacı.

Ĥalkāĥalkāşinedāğı
n gerçi kim
dāmeyledüñ
Sanma iy dil kim o
murğ-ı
vaĥşiyirāmeyledüñ

58. kim:

Gazel 1841

Mısra: 2

Ki bağlacı.

Halka halkasinedağı

n gerçi kim

dameyledün

Sanma iy dil kim o

murğ-ı

vaşşiyirameyledün

59. kim:

Gazel 1847

Mısra: 6

Ki bağlacı.

Korkma çog olsa

'adüküyına var

dildärün

Bilmedün mi bunı

kim 'ışk eri bî-bâk

gerek

60. kim:

Gazel 1852

Mısra: 9

Ki bağlacı.

Başını top itmeyen

bu yolda bilmez anı

kim

İhtiyâr-

ıladegüldürçünbişi

merdänenün

61. kim:

Gazel 1865

Mısra: 3

Ki bağlacı.

Gice kim

vardurşehazülf-i

siyahuñdan eser

Gün tülü' eyler

sehergehrüy-ı

päkündürsenün

62. kim:

Gazel 1865

Mısra: 6

Ki bağlacı.

Anuñ-içunsıneme

yazıldı şekl-i zü'l-

fiķār

Tā görenler diyeler

kim

sıneçäkündürsenün

63. kim:

Gazel 1873

Mısra: 9

Ki bağlacı.

DāğlaryakdıMuhibb

ısınedeşoldeñlü kim

Her gören küh-ı

belâ içre anı sanur

peleng

64. kim:

Gazel 1883

Mısra: 9

Ki bağlacı.

Pendümügüş it

Muhibbî kesreti

terk eyle kim

'Ālem-i

vaḥdetdebulursınviş

älindöstuñ

65. kim:

Gazel 1894

Mısra: 7

Ki bağlacı.

Kim

añardıbülbüligülü de

bülbül olmasa

Okunur mıydı

gülün de dāsītānı

olmasa

66. kim:

Gazel 1898

Mısra: 8

Ki bağlacı.

Baña bu devlet yiter

dil istemez sulṭān

ola

Ḥamdü-lillāh kim

kapuñda beni

derbāneyledün

67. kim:

Gazel 1909

Mısra: 4

Ki bağlacı.

İstemez āb-ı

ḥayātikevsere

kılmaz naẓar

Her ne dil kim

lebleri şehdi ile

hem-dem degül

68. kim:

Gazel 1912

Mısra: 8

Ki bağlacı.

Terk-i aġyār eyle iy

dilber bugün gel

güleşene

Kim el üstinde

tutarlar itse terk-i

ḥār gül

69. kim:

Gazel 1915

Mısra: 8

Ki bağlacı.

Ziyetine sakın

aldanma bu dehrün

şimdilik

Olısdurdur anı fikr
eyle kim âhırpây-
māl

70. **kim:**

Gazel 1917

Mısra: 8

Ki bağlacı.

Her ne gelse kâni'
ol ger gelmese
göster rızâ
Ġâfil olma kim seni
yoldan
çıkardırhubb-ı māl

71. **kim:**

Gazel 1919

Mısra: 6

Ki bağlacı.

Olma mecâzî 'ışk-
ıla gözle hâkîkati
Añ ol zamânı kim
diyeler sañagūra gel

72. **kim:**

Gazel 1920

Mısra: 10

Ki bağlacı.

Bu Muhibbîderd-i
'ışkuñlasenüñüftâde
dür
Sanasın kim
mürdürpâ-
mālîdüpdürpây-ı pîl

73. **kim:**

Gazel 1923

Mısra: 4

Ki bağlacı.

Görinmez
'arızısünbül
saçından

Kim örte küfr ü
îmânı ne müşkil

74. **kim:**

Gazel 1924

Mısra: 2

Ki bağlacı.

Bir dem yüzüñi
görmemek iymâh
ne müşkil
Kim bendesini redd
ide bir şâh ne
müşkil

75. **kim:**

Gazel 1926

Mısra: 1

Ki bağlacı.

Her ne dil kim şâh-ı
'ışka bende-i
fermândegül
Ehl-i diller arasında
döştarinsândegül

76. **kim:**

Gazel 1936

Mısra: 7

Ki bağlacı.

Şolgedâ kim eyleye
meyhâneküncindek
arâr
KendüyiHusrevsan
ur alsa ele peymâne
dil

77. **kim:**

Gazel 1937

Mısra: 1

Ki bağlacı.

Ġamdü-lillâh kim
ser-â-ser
görinürgülzâr gül

Bülbül-i şürîdeye
'arz eyledi didâr gül

78. **kim:**

Gazel 1939

Mısra: 10

Ki bağlacı.

Gülşen-i hüsnine
gördüm zülfisokmuş
başını
Kim görüpdürbunı
kim agzına ala mâr
gül

79. **kim:**

Gazel 1953

Mısra: 3

Ki bağlacı.

İy dil-i şürîdeefgân
eyle kim
Ġitdihicrân gelmedi
rüz-ı vişâl

80. **kim:**

Gazel 1973

Mısra: 10

Ki bağlacı.

Rüy-ı zerd-ile
Muhibbîdeşt-i
ğamarslanıdur
Göz yaşı
zencîridinmiş kim
der-i zâygamdegül

81. **kim:**

Gazel 1977

Mısra: 3

Ki bağlacı.

Başa buyruk
istememez kim
'âlemesultân ola
Lîk kul olmaga bir

‘ālī-cenāb ister
gönül

82. **kim:**

Gazel 1982

Mısra: 13

Ki bağlacı.

Degülsinçünki kim
sen bir şecerde
Uyan
yüzüñedokınanşabā
bil

83. **kim:**

Gazel 1993

Mısra: 3

Ki bağlacı.

Bilmem ne
çarederdüme kim
rāhatolmadum
Gāhīcefā-
yīdīdevügāhīcefā-yı
dil

84. **kim:**

Gazel 1995

Mısra: 7

Ki bağlacı.

Bīgānesanup ‘āşıkı
gözden bırakma
kim
Olmışdur ezel
‘ışkuñ ile
āşināgönül

85. **kim:**

Gazel 1501

Mısra: 7

"Bu sebeple,

bundan dolayı"
anlamında kullanılan
bağlacı.

Kim tarīkı
‘ışkuñuñyokdurdım
işler evveli
Bulmadılar
arayupañanihāyet
ya vaşat

86. **kim:**

Gazel 1754

Mısra: 10

"Bu sebeple,

bundan dolayı"
anlamında kullanılan
bağlacı.

Gönülvirme bu
dünyāyavefāsı bir
iki gündür
Kim andan
merhamet gelmez
döker āḫīryirekanuñ

87. **kim:**

Gazel 1585

Mısra: 4

"Kim" soru zamiri.

Ruḫlarıüstinvatan
kılsa n’olazülf-i
siyāh
Kanda genc olsa
anuñüstinde kim
dirmār yok

88. **kim:**

Gazel 1530

Mısra: 7

"Hangi kişi?"

anlamında soru zamiri.
Zülf-i ile kim
görürse dil-
rübānuñyüzini
Dir ‘acebşām u
şeher bir yirde itmiş
ictimā’

89. **kim:**

Gazel 1565

Mısra: 6

"Hangi kişi?"

anlamında soru zamiri.

Ger diler-iseñ as
beni ol zülf-i siyāha
Kim eylemiş
başumurgāna
tekellüf

90. **kim:**

Gazel 1566

Mısra: 8

"Hangi kişi?"

anlamında soru zamiri.

Sīnesindeşabr
olmaz ‘āşıkūñ
Bādı kim gördi ki
anı tuta kef

91. **kim:**

Gazel 1569

Mısra: 3

"Hangi kişi?"

anlamında soru zamiri.

Nāme-i ḫüsnüñde
kim gördi çekilmiş
kaşlaruñ
Didihük-m-i
şāhīdürlā-büd olur
tugralatīf

92. **kim:**

Gazel 1576

Mısra: 4

"Hangi kişi?"

anlamında soru zamiri.

Boynıbaglu kul
iderşāh ise de
Kim ala
boynınaḫilāde-i ‘ışk

93. **kime:-e**

Gazel 1582

Mısra: 3

"Hangi kişi?"

anlamında soru zamiri.

Kime sorsam
leblerüñ-ile
miyānuñdanhaber
Didiler kim
bilmezüzdirleranuñ
çün var yok

94. **kim:**

Gazel 1586

Mısra: 6

"Hangi kişi?"

anlamında soru zamiri.

Şöyle maḥvitdi bu
'ıṣḳuñāteşiküllitenü
m
Kim bakarsa dir ki
dil yandı bile cān
anda yok

95. **kim:**

Gazel 1599

Mısra: 10

"Hangi kişi?"

anlamında soru zamiri.

Qıbleden dönsün
yüziğamdanebedkur
tılmasun
Küyını koyup kim
ide Ka'be-i
envāraşevk

96. **kim:**

Gazel 1603

Mısra: 2

"Hangi kişi?"

anlamında soru zamiri.

Servi

kimdürbeñzedenqad

düñe kim reftarı

yok

Çoncayıagzuña kim

teşbihidergüftarı

yok

97. **kimdür:-dür**

Gazel 1603

Mısra: 6

"Hangi kişi?"

anlamında soru zamiri.

Dest-i kudreturdi
'ıṣḳuñçün ezal
bünyādını
Oldımuḥkemtaēbed
kimdür diyen
mi'marı yok

98. **kimdür:-dür**

Gazel 1603

Mısra: 1

"Hangi kişi?"

anlamında soru zamiri.

Servi
kimdürbeñzedenqad
düñe kim reftarı
yok
Çoncayıagzuñakim
teşbihidergüftarı
yok

99. **kim:**

Gazel 1605

Mısra: 2

"Hangi kişi?"

anlamında soru zamiri.

Deşt-i ğamda
gözyaşın
zenciridüpboynuña
dak
Kim göre diye ki bu

Mecnündandivāne-
rak

100. **kim-durur:--**

durur

Gazel 1619

Mısra: 9

"Hangi kişi?"

anlamında soru zamiri.

Kim-durur
senüñyoluñda baş u
cān terk itmeyen
Yaradılmadan bu
'ālem sen
idüñmaḥbüb-ı Haḳ

101. **kim:**

Gazel 1624

Mısra: 5

"Hangi kişi?"

anlamında soru zamiri.

Yāra kim ilte ola bu
derd-i dil aḫvālini
Ya gözüñ yaşına
'ārz ya āh-
ılaferyāda bak

102. **kim:**

Gazel 1624

Mısra: 8

"Hangi kişi?"

anlamında soru zamiri.

Hıçrevāmıdurnigārā
olmuş iken āşinā
Saña kim telkīn
kıldı anı koyup
yāda bak

103. **kim:**

Gazel 1627

Mısra: 11

"Hangi kişi?"

anlamında soru zamiri.

‘Işık bir mühlik
devâdur kim anı
nüş eylese
Tızzamândan siz
ta’accübeylemeñ
ger ola yok

104. **kim-durur:**--
durur

Gazel 1650

Mısra: 5

"Hangi kişi?"

anlamında soru zamiri.

Mâhitâbı kim-durur
kim diye
beñzeralnuña
Çünkianuñlâleñhadd
uñ gibi gül ruhsarı
yok

105. **kim:**

Gazel 1652

Mısra: 10

"Hangi kişi?"

anlamında soru zamiri.

Yiridürseng-i
melâmet itse
sîneñdenişân
Kim didisañavarup
ol şâhid-i bâzâra
bak

106. **kimdür:**-dür

Gazel 1655

Mısra: 10

"Hangi kişi?"

anlamında soru zamiri.

İyMuhibbîñhüblarda
var iken zülf ü
zeķan
Anlara kimdür
diyen kim bendi
yok zindâni yok

107. **kim:**

Gazel 1662

Mısra: 8

"Hangi kişi?"

anlamında soru zamiri.

Cemâlûñ görüp
itdümcâniteslîm
Bahâriñiñdiñün kim
dir sefer yok

108. **kim:**

Gazel 1696

Mısra: 4

"Hangi kişi?"

anlamında soru zamiri.

‘İlm-i ğayb oldu
megerçeşm-ile zülf
ü dehenüñ
Şerh-i ma’nâsına
kim kâdir olur
böyle fenüñ

109. **kim:**

Gazel 1710

Mısra: 1

"Hangi kişi?"

anlamında soru zamiri.

Kim
diñledişirñsözün ol
ğoncadehânuñ
Ya kim haberin
virdi ki ol ince
miyânuñ

110. **kim:**

Gazel 1710

Mısra: 2

"Hangi kişi?"

anlamında soru zamiri.

Kim
diñledişirñsözün ol
ğoncadehânuñ

Ya kim haberin
virdi ki ol ince
miyânuñ

111. **kim:**

Gazel 1730

Mısra: 9

"Hangi kişi?"

anlamında soru zamiri.

Kim gözüm yaşına
bend itse
Muhibbîañadı
Kimse
sedbaglamadıñine
hiçCeyhûnuñ

112. **kim:**

Gazel 1741

Mısra: 6

"Hangi kişi?"

anlamında soru zamiri.

Gülşendebüyuñi gül
ü gonca alupsenüñ
Kim hırķasınıpäre
kimi itdicâmeçâķ

113. **kim:**

Gazel 1749

Mısra: 1

"Hangi kişi?"

anlamında soru zamiri.

Hâlini ‘arzitmege
kim varsa bu
dîvânenüñ
Ol dañışeydâsı olur
göriceķcânânenüñ

114. **kim:**

Gazel 1750

Mısra: 5

"Hangi kişi?"

anlamında soru zamiri.

Kim seni bu hüsn-
ile görse beşer
sanmaz saña
Diye hürî ya perî ya
indi göklerden
melek

115. **kim:**

Gazel 1758

Mısra: 11

"Hangi kişi?"

anlamında soru zamiri.

Kim isterse eger
'ıŝkuñaŝâhid
Düçeŝmiñün-
feŝânuñdurgüvâhuñ

116. **kim:**

Gazel 1776

Mısra: 3

"Hangi kişi?"

anlamında soru zamiri.

Çeşm-i cellâdı
elinden kim
anuñcân kurtara
Çünkiebrüsikemâne
Ide ola
ğamzeğadeng

117. **kimüñ:-üñ**

Gazel 1778

Mısra: 1

"Hangi kişi?"

anlamında soru zamiri.

Nâz-ıladidi ol
ŝanembañagiriftârik
imüñ
Ben
'âŝıkamdidümsañaa
mmâ da sen
yârikimüñ

118. **kimüñ:-üñ**

Gazel 1778

Mısra: 2

"Hangi kişi?"

anlamında soru zamiri.

Nâz-ıladidi ol
ŝanembañagiriftârik
imüñ
Ben
'âŝıkamdidümsañaa
mmâ da sen
yârikimüñ

119. **kimüñ:-üñ**

Gazel 1778

Mısra: 4

"Hangi kişi?"

anlamında soru zamiri.

Gül
ğaddinekarŝuanuñŝ
oldeñlükıldumnâlel
er
Güşinaalupdimedi
bu âh u bu
zârikimüñ

120. **kimüñ:-üñ**

Gazel 1778

Mısra: 6

"Hangi kişi?"

anlamında soru zamiri.

Gördüm ki genc-i
hüşninezülfin[i]
itmiş pâsbân
Didümeger ejder
ola bu nev'e yok
mârikimüñ

121. **kimüñ:-üñ**

Gazel 1778

Mısra: 8

"Hangi kişi?"

anlamında soru zamiri.

Vîrânegöñlümi
görüp
kaŝditmedüñta'mîri
ne
Bilmem
didümiyseng-dil
bârî de
mi'mârikimüñ

122. **kimüñ:-üñ**

Gazel 1778

Mısra: 10

"Hangi kişi?"

anlamında soru zamiri.

DidümMuñibbîŝubh
a dek bu
gözlerümyılduz
sayar
Didi ki
hergizgörmedüm bu
vech-i bîdârikimüñ

123. **kimüñ:-üñ**

Gazel 1805

Mısra: 1

"Hangi kişi?"

anlamında soru zamiri.

İyşüh bil ben
yâruñam sen
döstdârisinkimüñ
Her vaqt ben ğam-
h'âruñam sen ğam-
güsârisinkimüñ

124. **kimüñ:-üñ**

Gazel 1805

Mısra: 2

"Hangi kişi?"

anlamında soru zamiri.

İyşüh bil ben
yâruñam sen
döstdârisinkimüñ
Her vaqt ben ğam-

h̄'āruṇam sen ğam-
gūsārısınkimūñ

125. **kimūñ:-ūñ**

Gazel 1805

Mısra: 4

"Hangi kişi?"

anlamında soru zamiri.

Ārāste-i bezm-i
vişālefrūh̄teçünmeh
cemālūñ
İy gül bu h̄üsn ü bu
kemāl sen nev-
bahārısınkimūñ

126. **kimūñ:-ūñ**

Gazel 1805

Mısra: 6

"Hangi kişi?"

anlamında soru zamiri.

Çekdüñdilāderd ü
elem
gördüñcefāvüderd ü
ğam
Ol mehdidişabr it
gelem sen
intizārısınkimūñ

127. **kimūñ:-ūñ**

Gazel 1805

Mısra: 8

"Hangi kişi?"

anlamında soru zamiri.

İyçengnedürbezm-i
şafā bu nāle bu āh-
ılavā
Bir kez nazar kıl gel
Kāfā gör sen
nigārısınkimūñ

128. **kimūñ:-ūñ**

Gazel 1805

Mısra: 10

"Hangi kişi?"

anlamında soru zamiri.

Senūñçüniynā-
mihribān hem
çüMuhibbīnātüvān
Terk eyledüm bu
yolda cān sen di ki
yārısınkimūñ

129. **kim:**

Gazel 1854

Mısra: 1

"Hangi kişi?"

anlamında soru zamiri.

Kim gördişehāla'l-i
lebūñüzrekiḫālūñ
Didi ki sakın
kondimegesüstineb
aluñ

130. **kimdür:-dür**

Gazel 1855

Mısra: 5

"Hangi kişi?"

anlamında soru zamiri.

Agzuñ-ıla sırrını
bilūñüñkimdürāñlay
an
Bu nükteleri
bilmegekeynüktedā
n gerek

131. **kim-durur:--**

durur

Gazel 1867

Mısra: 7

"Hangi kişi?"

anlamında soru zamiri.

Kim-durur
'ışkäteşinisīnedepin
hān ide
'İşkümü ğün gibi

rūşenāşikār itsem
gerek

132. **kim-durur:--**

durur

Gazel 1870

Mısra: 5

"Hangi kişi?"

anlamında soru zamiri.

Kim-durur bir kez
yüzüñ görüp
yoluñda ölmeye
Hüsñüñchayrān
iken şems ü
kamerhūr u melek

133. **kim:**

Gazel 1871

Mısra: 4

"Hangi kişi?"

anlamında soru zamiri.

Keyḫāäduriygöñül
bu ḫāl-i 'anber var-
iken
Kim varup eyler
Ḥaḫā mülkinde cüst
ü cüy-ı müşğ

134. **kim:**

Gazel 1897

Mısra: 9

"Hangi kişi?"

anlamında soru zamiri.

Rengīnsözüñ kim
göre
nazmuñdaMuhibbī
Diye gül-i terden bu
ğazellerdahınāzük

135. **kim-durur:--**

durur

Gazel 1926

Mısra: 16

"Hangi kişi?"
anlamında soru zamiri.

Kaynadı tennür-ı
dilden göz yaşı
oldrevân
İyMuhibbî kim-
durur aña diyen
tûfândegül

136. **kimdür:-dür**

Gazel 1926

Mısra: 10

"Hangi kişi?"

anlamında soru zamiri.

Yüregihünolmaduk
var mı
cihândaâdemî
Yâhû bu devrân
elinden kimdür ol
giryândegül

137. **kimdür:-dür**

Gazel 1927

Mısra: 6

"Hangi kişi?"

anlamında soru zamiri.

Oı lebi şîrindenayru
düşeli taglaraâh
Döstlarkimdür
diyem
Ferhâd'ıyoldaşumd
egül

138. **kim:**

Gazel 1931

Mısra: 8

"Hangi kişi?"

anlamında soru zamiri.

Hıçte'sîr ide mi
yaşum ile âhumaña
Kalbineyârũncihând
a kim diye mermer
degül

139. **kim:**

Gazel 1934

Mısra: 2

"Hangi kişi?"

anlamında soru zamiri.

Haqqı gözle
koryâyızâhidâinşâf
a gel
Saña kim didi ki
meclislerde her dem
lâfa gel

140. **kim:**

Gazel 1939

Mısra: 10

"Hangi kişi?"

anlamında soru zamiri.

Gülşen-i hüsine
gördüm zülfisokmuş
başımı
Kim görüpdürbunı
kim agzına ala mâr
gül

141. **kim:**

Gazel 1941

Mısra: 9

"Hangi kişi?"

anlamında soru zamiri.

Âteş ile penbeyi bir
yirde kim gördüğü
var
Bu âcebdürbübüli
saklar semender-vâr
gül

142. **kim:**

Gazel 1947

Mısra: 6

"Hangi kişi?"

anlamında soru zamiri.

Derd ü
belâvümihnet ü
gam gelse tañmıdır
Kim dididilâsaña
evvel bi-vefâda ol

143. **kimdür:-dür**

Gazel 1959

Mısra: 7

"Hangi kişi?"

anlamında soru zamiri.

Kimdür okuyan
'ışkkitâbıberügel
ün
Bir kimse yok bu
fenne benden ola
kâmil

144. **kim:**

Gazel 1966

Mısra: 10

"Hangi kişi?"

anlamında soru zamiri.

Ĥudâdangayrısınțar
h it Muhibbîcân-ıla
dilden
Ĥudâdangayrı
'âlemde ne kim var-
ısa bil bâtl

145. **kime:-e**

Gazel 1973

Mısra: 4

"Hangi kişi?"

anlamında soru zamiri.

Zehr-i
zülfindenkaçup
ister lebũntiryâkini
Kime mâr-ı zaħm
ırse añakemdür sem
degül

146. **kim:**

Gazel 1987

Mısra: 6

"Hangi kişi?"

anlamında soru zamiri.

Bir kimse
habervirmedişün
ince bilinden
Kim diditaleb eyle
gönülmüy-miyân ol

147. **kim:**

Gazel 1994

Mısra: 10

"Hangi kişi?"

anlamında soru zamiri.

Başdan çıkarsa
zülfiMuhibbiyiğam
degül
Kim didibunıña ki
dâyimhevâda ol

148. **kim:**

Gazel 1556

Mısra: 1

Her kim ki.

Kim der-i cânândan
ide i'tikâf
Menzili
cennetdüranuñbî-
hilâf

149. **kim:**

Gazel 1753

Mısra: 3

Her kim ki.

Lebinden kim söz
işitse bulur dil
'ömr-i cāvīdi
Bulınur mı bu vech-
ile cihân içinde
lebden yig

150. **kim:**

Gazel 1782

Mısra: 9

Her kim ki.

İyMuhibbî kim
okursa diye
şi'rünehasen
Kalmaya
kıymetişimdengirüş
i'r-i Hasenüñ

151. **kime:-e**

Gazel 1695

Mısra: 6

Kimi, bazısı;

belgisiz zamir.

Zâhidüñgöñlünde
şek
'âşıkirişdivuşlata
Böyledür kime
emek sunuldu
kimine yimek

152. **kim:**

Gazel 1740

Mısra: 6

Kimi, bazısı;

belgisiz zamir.

Gülşendebüyuñ gül
ü gonca alupsenüñ
Kim hırkasımpäre
kimi itdicâmeçäk

153. **kimüñ:-ün**

Gazel 1752

Mısra: 8

Kimi, bazısı;

belgisiz zamir.

Kiminüñkâddinikıld
uñserv ü 'ar'ardan
yüce
Gözleri yaşın

kimüñcü-y-ı

enhäreyledüñ

154. **kime:-e**

Gazel 1828

Mısra: 5

Kimi, bazısı;

belgisiz zamir.

Derd-i dilden
bilmezem kim kime
feryâd ideyim
Giryeye kalmadı
dükendi varı
çeşmümüñ

155. **kime:-e**

Gazel 1900

Mısra: 12

Kimi, bazısı;

belgisiz zamir.

Dâr-ı
dünyânuñMuhibbîh
âliçün bu nev'adur
Kimine halkuñnaşb
olur emek kime
yimek

kimdir:

1. **kim dir:**

Gazel 1656

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Kim der, kim

söyler.

Yaşumdan bil ki
ğâfildürbaña kim
dirkabâgeysün
O kim
deryâyadüşmişdüra
ñalâzımdur
'üryanlık

2. **kim dir:**

Gazel 1675

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Kim der, kim

söyler?

Serv-ğadlerpâyına
kim dirsaña su gibi
ak

Āteş-i ruhsâr-ı yâra
ya dil ü cânuñı yak

3. **kim dir:**

Gazel 1951

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Kim der, kim

söyler?

Seyl-i
eşkümvirmedidânes
ine ‘ışkuñhalel
Eski bünyâdolıcak
kim

dirañamuñkemdegü
l

kimdir ki:

1. **kim dir ki:**

Gazel 1908

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Kim ihtimal verir

ki?

Virseziyâyı
‘âlemeruhsârıtânde
gül
Kim dir ki gün
yüzianuñ alnı
kamerdegül

2. **kim dir ki:**

Gazel 1948

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Kim ihtimal verir

ki?

Āhumyiliyleitditem
evvüc gözüm yaşı
Ğarkoldıgönülzevra
kı kim dir ki çäre
kıl

kingördi:

1. **kim gördi:**

Gazel 1770

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Kim görürse.

Bir
büseñevirtümdid
üm bu nağd-i cânı
Kim gördimiskîn
olmaz
didibahāsıcanuñ

kim göre:

1. **kim göre:**

Gazel 1597

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Hangi kişi görse.

Bu hüsn ü bu
tarāvet kim göre
sende cânā
Elbetdecān u dilden
yüzüñe ola ‘aşık

2. **kim göre:**

Gazel 1607

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Hangi kişi görse.

Leylüzülf[i]dür iden
mecnünlayınşeydâ-
yı ‘ışk
Anuñiçün kim göre

eydürbañarüsvâ-yı
‘ışk

3. **kim göre:**

Gazel 1658

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Hangi kişi görse.

Bu
Muhibbîtâcidedenñ
āk-i pâyuñ cevherin
Kim göre eydür bu
gevher efser-i
Dârâda yok

4. **kim göre:**

Gazel 1710

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Hangi kişi görse.

Devrānuñı sür gül
gibi bir tâze
güzelsin
Hattıñgelicek kim
göre
dirgeçdizamānuñ

5. **kim göre:**

Gazel 1868

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Hangi kişi görse.

Dāğlarlatenümi kim
göre şahrâdasanur
Zāğlardur sanasın
kondılarüstindeleşü
ñ

6. **kim göre:**

Gazel 1913

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Hangi kişi görse.

Kala
hayretbarmagiagzın
da anı kim göre
Nağşını bir vech-ile
nağşitdinakğāş-1
ezel

kim ki:

1. kim ki:

Gazel 1506

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Her kim ki.

Kim ki la'lünden
bugün idersenün bir
cür'anüş
Eylemez
cennetdeiderāb-1
kevserden ne hāz

2. kim ki:

Gazel 1509

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Her kim ki.

Kim ki
la'lündenider bir
gün senün bir
cür'anüş
Añabāğ-1 cennet
içre āb-1 kevserden
ne hāz

3. kim ki:

Gazel 1527

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Her kim ki.

Kanumığamzelerün
dökdididümyārdidi
Kim ki cellād ola
elbette olur
fi'lişenī'

4. kim ki:

Gazel 1545

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Her kim ki.

İyMuhibbī bu
cihānda kim ki
'uzlet isteye
Varlığından ol
gerekdür eyleye
evvel ferāğ

5. kim ki:

Gazel 1547

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Her kim ki.

Karşuda leşker ola
kāftā be-kāf
Nāmerd ola kim ki
yüzün döndüre
meşāf

6. kim ki:

Gazel 1650

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Her kim ki.

Bu
Muhibbīyeraqībünd
enidersin kem nazar
Kim ki
'āşıkoldiitden kem
diseñ de 'arı yok

7. kim ki:

Gazel 1696

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Her kim ki.

Ser-nigün ola
Muhibbī göreyim

hem çükalem
Kim ki yazmak
dileye vaşfınıçāh-1
zeķanuñ

8. kim ki:

Gazel 1799

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Her kim ki.

Kim ki
şebrevlikiderzülfi
şebindedilberün
Dūd-ı āhı başına bir
şeb-külāh olmak
gerek

9. kim ki:

Gazel 1814

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Her kim ki.

Kim ki bilmek
dilese hālını bu
maḥzūnuñ
Diñlesünkışsa-i
Ferhād-ıla ol
Mecnūn'uñ

10. kim ki:

Gazel 1906

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Her kim ki.

Kim ki
'āşıkdurkılurcānāny
olında terk-i cān
Kūh-kenŞürne
'āşıkdurvelīHusrev
degül

11. kim ki:

Gazel 1916

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Her kim ki.

Kim ki görse

yüzünü üstündeki b

rularuñ

Āfitābüzre

‘acebtogmak diye

iki hilāl

12. kim ki:

Gazel 1621

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Her kim ki.

Kim ki göremdir

bugün nev-bahār-ı

‘ışk

Sinemenazar ide

göre lālezār-ı ‘ışk

kim ola:

1. kim ola:

Gazel 1522

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Her kim.

‘İşk ya Mecnūnuñ

olsun ya benüm

olsun direm

İstemem bir kimse

kim ola benüm-ile

meşā’

2. kim ola:

Gazel 1602

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Her kim.

Ġamzesinden kim

ola anuñ bugün cān

kurtara

Ķatline

‘āşıklarunu bağlandıç

ünçeşmiş adak

3. kim ola:

Gazel 1527

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Kim ki.

Ĥaddüñi gördiğöñül

meylider oldilebüñe

Kim ola içmeye

mey irse kaçan faşl-

ı rebī’

4. kim ola:

Gazel 1842

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Her kim, kim ki,

kim olursa olsun.

Eşkseylābımāsān

mı sanurmerdüm-i

çeşm

Kim ola māñi’ ola

akmasına

Ceyhūnuñ

kimdür kim:

1. kimdür kim:

Gazel 1510

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Hangi kimsedir

ki?.

Nürāyetidür dilde

zıkr eyle ruñın her

dem

Kimdür kim Muñib

itmez bu devr-i

zamāndan ĥaz

kimdür ol:

1. kimdür ol:

Gazel 1688

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

O kimdir ki. //

Hangi kişidir ki.

Kimdür ol

sevdiğünüñ yolına

terk ide serin

Aña bir bencileyin

cāna kıyar merd

gerek

kimesne:

1. kimesneye:-ye

Gazel 1588

Mısra: 10

Kimse, hiç kimse.

Dileremcān-ıla

dilden ire herkese

in’āmuñ

Gelene

kanı’embaña

kimesneye

ĥasūdum yok

kimi:

1. kimi:

Gazel 1529

Mısra: 2

Bazısı, belgisiz

zamidir.

Eylemez kimse

güzelden intifā’

Kimi yok var diyüp

eylerler nizā’

2. kimisi:-(s)i

Gazel 1561

Mısra: 9

Bazısı, belgisiz

zamidir.

Kimisi kıl dir biline
kimisi inkârda
Anuñiçündür düşer
'aşıklar içre ihtilâf

3. **kimisi:-(s)i**

Gazel 1561

Mısra: 9

Bazısı, belgisiz

zamir.

Kimisi kıl dir biline
kimisi inkârda
Anuñiçündür düşer
'aşıklar içre ihtilâf

4. **kimi:**

Gazel 1583

Mısra: 5

Bazısı, belgisiz

zamir.

Kimi mün'im bu
halkuñ kimi müflis
Kimi dîbâgeyer
kimisi çıplak

5. **kimi:**

Gazel 1583

Mısra: 5

Bazısı, belgisiz

zamir.

Kimi mün'im bu
halkuñ kimi müflis
Kimi dîbâgeyer
kimisi çıplak

6. **kimi:**

Gazel 1583

Mısra: 6

Bazısı, belgisiz

zamir.

Kimi mün'im bu
halkuñ kimi müflis

Kimi dîbâgeyer
kimisi çıplak

7. **kimi:**

Gazel 1583

Mısra: 7

Bazısı, belgisiz

zamir.

Kimi halkuñferah
kimisi ğamġin
Kimisi zehryimiş
kimisi tiryāk

8. **kimine:-(n)e**

Gazel 1618

Mısra: 9

Bazısı, belgisiz

zamir.

Kimine şādīvirilmiş
kimine endūh u
ġam
Hāṭīruñhoş dut
Muḥibbī sen
hemāntaksīme bak

9. **kimine:-(n)e**

Gazel 1618

Mısra: 9

Bazısı, belgisiz

zamir.

Kimine şādīvirilmiş
kimine endūh u
ġam
Hāṭīruñhoş dut
Muḥibbī sen
hemāntaksīme bak

10. **kimi:**

Gazel 1639

Mısra: 5

Bazısı, belgisiz

zamir.

Kimi şāfi kimi
şūfiḥalk-ı
'ālemmuḥtelif
Herkesūñ bir kār[1]
vardurşeyḥ-ile var
şāba bak

11. **kimi:**

Gazel 1639

Mısra: 5

Bazısı, belgisiz

zamir.

Kimi şāfi kimi
şūfiḥalk-ı
'ālemmuḥtelif
Herkesūñ bir kār[1]
vardurşeyḥ-ile var
şāba bak

12. **kimine:-ne**

Gazel 1695

Mısra: 6

Bazısı, belgisiz

zamir.

Zāhidüñgöñlinde
şek
'āşıkirişdivuşlata
Böyledür kime
emek sunuldı
kimine yimek

13. **kimi:**

Gazel 1740

Mısra: 6

Bazısı, belgisiz

zamir.

Gülşendebüyuñi gül
ü gonca alupsenüñ
Kim hırkasınıpāre
kimi itdicāmeçāk

14. **kimi:**

Gazel 1741

Mısra: 6
Bazısı, belgisiz
zamir.
Gülşendebüyuñi gül
ü gonca alupsenüñ
Kim hırkasınıpäre
kimi itdicämeçäk

15. **kimin:-(n)**
Gazel 1752
Mısra: 9
Bazısı, belgisiz
zamir.

Kimin
efläkeçikarduñ anda
virdüñcäy-ı hâş
Kimini ka'r-ı zemîn
içinde
segsäreyledüñ

16. **kimine:-n, -e**
Gazel 1752
Mısra: 5
Bazısı, belgisiz
zamir.

Kimine virdüñ
behişt ü hil'at ü tãc
u kemer
Kiminüñyirin
cehennem menzilin
näreyledüñ

17. **kimini:-ni**
Gazel 1752
Mısra: 2
Bazısı, belgisiz
zamir.

Dest-i kudretle yok
iken 'älemi var
eyledüñ
Kimini
müslimkılup kimini
küffäreyledüñ

18. **kimini:-ni**
Gazel 1752
Mısra: 2
Bazısı, belgisiz
zamir.

Dest-i kudretle yok
iken 'älemi var
eyledüñ
Kimini
müslimkılup kimini
küffäreyledüñ

19. **kimini:-ni**
Gazel 1752
Mısra: 10
Bazısı, belgisiz
zamir.

Kimin
efläkeçikarduñ anda
virdüñcäy-ı hâş
Kimini ka'r-ı zemîn
içinde
segsäreyledüñ

20. **kimini:-ni**
Gazel 1752
Mısra: 15
Bazısı, belgisiz
zamir.

Yärkılduñ kimini
tevhið dilinden
gitmeyüp
Kimini merdüdidüp
kimini
ağyäreyledüñ

21. **kimini:-ni**
Gazel 1752
Mısra: 16
Bazısı, belgisiz
zamir.

Yärkılduñ kimini
tevhið dilinden
gitmeyüp
Kimini merdüdidüp
kimini
ağyäreyledüñ

Yärkılduñ kimini
tevhið dilinden
gitmeyüp
Kimini merdüdidüp
kimini
ağyäreyledüñ

22. **kimini:-ni**
Gazel 1752
Mısra: 16
Bazısı, belgisiz
zamir.

Yärkılduñ kimini
tevhið dilinden
gitmeyüp
Kimini merdüdidüp
kimini
ağyäreyledüñ

23. **kiminüñ:-(n)üñ**
Gazel 1752
Mısra: 6
Bazısı, belgisiz
zamir.

Kimine virdüñ
behişt ü hil'at ü tãc
u kemer
Kiminüñyirin
cehennem menzilin
näreyledüñ

24. **kiminüñ:-(n)üñ**
Gazel 1752
Mısra: 7
Bazısı, belgisiz
zamir.

Kiminüñkâddinikıld
uñserv ü 'ar'ardan
yüce
Gözleri yaşın
kimüñcüy-ı
enhäreyledüñ

25. **kimi:**

Gazel 1776

Mısra: 6

Bazısı, belgisiz

zamir.

Vādī-i hicre düşen
irişmedipâyânına
Kimisi
cândangeçüp kimi
olup vādīdeleng

26. **kimisi:-si**

Gazel 1776

Mısra: 6

Bazısı, belgisiz

zamir.

Vādī-i hicre düşen
irişmedipâyânına
Kimisi
cândangeçüp kimi
olup vādīdeleng

27. **kimini:-n, -i**

Gazel 1787

Mısra: 9

Bazısı, belgisiz

zamir.

Ĥalkuñ kimini mey-
hõr u ĥarābātıkılup
Kimini züh-d-ile
taqvā ile Zü'n-
nūnitdüñ

28. **kimini:-ni**

Gazel 1787

Mısra: 10

Bazısı, belgisiz

zamir.

Ĥalkuñ kimini mey-
hõr u ĥarābātıkılup
Kimini züh-d-ile
taqvā ile Zü'n-
nūnitdüñ

29. **kimi:**

Gazel 1819

Mısra: 10

Bazısı, belgisiz

zamir.

Vādī-i
ğamdaMuĥibbī
çekse cevruñi ne
tañ
Cevruñiçekmegecā
nā kimi
mu'tāditmedüñ

30. **kimine:-n, -e**

Gazel 1900

Mısra: 12

Bazısı, belgisiz

zamir.

Dār-ı
dünyānuñMuĥibbīh
āliçün bu nev'adur
Kimine ĥalkuñnaşīb
olur emek kime
yimek

kimisi:

1. **kimisi:**

Gazel 1583

Mısra: 6

Bazısı, belgisiz

zamir.

Kimi mün'im bu
ĥalkuñ kimi müflis
Kimi dībāgeyer
kimisi çıplak

2. **kimisi:**

Gazel 1583

Mısra: 7

Bazısı, belgisiz

zamir.

Kimi ĥalkuñferah
kimisi ğamgîn
Kimisi zehryimiş
kimisi tiryāk

3. **kimisi:**

Gazel 1583

Mısra: 8

Bazısı, belgisiz

zamir.

Kimi ĥalkuñferah
kimisi ğamgîn
Kimisi zehryimiş
kimisi tiryāk

4. **kimisi:**

Gazel 1583

Mısra: 8

Bazısı, belgisiz

zamir.

Kimi ĥalkuñferah
kimisi ğamgîn
Kimisi zehryimiş
kimisi tiryāk

5. **kimisi:**

Gazel 1652

Mısra: 7

Bazısı, belgisiz

zamir.

Kimisi ĥandān u
şādān kimisi
ğamgînĥazîn
'İbret alsun bir
nazar bu çarĥ-ı nā-
hemvāra bak

6. **kimisi:**

Gazel 1652

Mısra: 7

Bazısı, belgisiz

zamir.

Kimisi ḥandān u
ṣādān kimisi
ḡamgīnḥazīn
‘İbret alsun bir
naẓar bu çarḥ-ı nā-
hemvāra bak

kimse:

1. **kimsenüñ:-nüñ**

Gazel 1521

Mısra: 6

Herhangi bir kişi.

İster-iseñ olmaya
‘aybuñciḥāndaāşikā
r
Sen daḥıdutmadilā
bir kimsenüñ
‘aybına sem’

2. **kimseler:-ler**

Gazel 1589

Mısra: 13

Herhangi bir kişi.

Zür-ı bāzūsiyla
‘ıṣkuñ kimseler
tutıṣmaya
İyMuḥibbī cümle-i
‘uṣṣāḡda ol pence
yok

3. **kimsenüñ:-nüñ**

Gazel 1620

Mısra: 2

Herhangi bir kişi.

Ger dilerseñ olasin
iki cihāndayüzi ak
Kimsenüñ ‘aybın
gözetme kendüzüñ
‘aybına bak

4. **kimseler:-ler**

Gazel 1654

Mısra: 10

Herhangi bir kişi.

‘Iṣkadüṣdüm
kalmadı ṣabrum
olup dilden berī
Yāİlāḥiolmasunḥiç
kimseler nā-çār-ı
‘ıṣḡ

5. **kimse:**

Gazel 1695

Mısra: 8

Herhangi bir kişi.

‘Iṣḡ ya Mecnūnūñ
olsun ya benüm
olsun didüm
İstemem bir şeyde
olam kimse ile
müşterek

6. **kimseye:-ye**

Gazel 1700

Mısra: 4

Herhangi bir kişi.

Katı
göñlidilberünbeñzer
ki seng-i ḥāredür
Dokınur mı
kimseye
ḥiçnef’ iseng-i
ḥārenüñ

7. **kimse:**

Gazel 1755

Mısra: 6

Herhangi bir kişi.

İtmeseñ ger bir
naẓarküyuñdaki
‘āṣıḡlara
Kimse ‘ayb itmez
seni çün eski
ḥüyuñdursenüñ

8. **kimse:**

Gazel 1780

Mısra: 3

Herhangi bir kişi.

Ne ol kimseye
kimse añabeñzer
Dilāvaşfındaḡşırdı
rzebānuñ

9. **kimseye:-(y)e**

Gazel 1780

Mısra: 3

Herhangi bir kişi.

Ne ol kimseye
kimse añabeñzer
Dilāvaşfındaḡşırdı
rzebānuñ

10. **kimse:**

Gazel 1835

Mısra: 11

Herhangi bir kişi.

Degme kimse katı
yayını Muḥibbī
çekemez
Hele bir kerredeñe
al elüñesīneye çek

11. **kimse:**

Gazel 1872

Mısra: 2

Herhangi bir kişi.

Boyuñserv ü yüzüñ
gülden tenüñberg-i
semenden yig
Bu vech-ile
cihāniçre bulunmaz
kimse senden yig

12. **kimseye:-(y)e**

Gazel 1973

Mısra: 8

Herhangi bir kişi.

GeçdiMecnünüña
mānıdevr[i]
Ferhāduñ kanı
Böyledür geçer
cihān kimseye
müsellem degül

13. **kimseye:-(y)e**

Gazel 1992

Mısra: 12

Herhangi bir kişi.

Şimdi Muhibbî bir
şanemebaglubended
ür
Baş egmeyen
kimseye sultān olan
gönül

14. **kimse:**

Gazel 1522

Mısra: 13

Hiç kimse, belgisiz

zamir.

Virmedim kimse
miyāniyladehānında
nhaber
Degmede olmaz
Muhibbî 'ālem-i
gaybatıtlā'

15. **kimse:**

Gazel 1525

Mısra: 1

Hiç kimse, belgisiz

zamir.

'Aşıkamderdādegül
hālūme kimse
muṭṭali'
Nāleferyād eylesem
yokduraña hem
müstemi'

16. **kimse:**

Gazel 1525

Mısra: 6

Hiç kimse, belgisiz

zamir.

Başa yazıldı ezel
'ışkuñbelāsıdöstrlar
Çāretedbir-ile anı
kimse kılmaz
mündefi'

17. **kimse:**

Gazel 1529

Mısra: 1

Hiç kimse, belgisiz

zamir.

Eylemez kimse
güzelden intifa'
Kimi yok var diyüp
eylerler nizā'

18. **kimseye:-y, -e**

Gazel 1552

Mısra: 10

Hiç kimse, belgisiz

zamir.

Dürlüdürlü 'ilm-i
ğaybdanzāhidāvirm
ehaber
Olmamışdur 'ilm-i
ğaybî kimseye
çünmünkeşif

19. **kimseye:-y, -e**

Gazel 1555

Mısra: 9

Hiç kimse, belgisiz

zamir.

İyMuhibbî kimseye
keşf olmadı esrār-ı
'ışk
Müşkilihallitmeyüp

'aqlolmuş-iken mü-
şikāf

20. **kimse:**

Gazel 1582

Mısra: 5

Hiç kimse, belgisiz

zamir.

Āfitābı kimse teşbīh
eylemez ruhsāruña
Çünkü anda hāl ü
hatt u zülf-i 'anber-
bār yok

21. **kimse:**

Gazel 1585

Mısra: 5

Hiç kimse, belgisiz

zamir.

Görmeyüp kimse
miyānıvirmezagzı
ndanhaber
Anuñ-ıçunbunlaruñ
adı olupdur var yok

22. **kimseye:-y, -e**

Gazel 1601

Mısra: 5

Hiç kimse, belgisiz

zamir.

Bilür iken kimseye
gelmez bu
dünyādanvefā
Kadı eblehlik degül
mi
añagönülbaglamak

23. **kimse:**

Gazel 1626

Mısra: 2

Hiç kimse, belgisiz

zamir.

Dilerseñ ki ola
senüñyüzüñ ak
Gözetme kimse
hâlinhâlüne bak

24. **kimse:**

Gazel 1627

Mısra: 4

Hiç kimse, belgisiz

zamir.

Bilseler
dünyâna ĩminhırş
artar gün-be-gün
Âh kim olmaz imiş
bu dehr içinde
kimse tok

25. **kimse:**

Gazel 1641

Mısra: 6

Hiç kimse, belgisiz

zamir.

Nâşihânuşhuñsaña
men' eyleme
'ışqdan beni
Zıra 'ahdüm bu ki
dutmam kimse
sözine kulak

26. **kimseye:** -y, -e

Gazel 1677

Mısra: 7

Hiç kimse, belgisiz

zamir.

Kimseye kılmaz
vefâ itmez
teraññüm bu cihân
Bilmek
isterseñdilâñskender
ü Dârâya bak

27. **kimseler:** -ler

Gazel 1697

Mısra: 7

Hiç kimse, belgisiz

zamir.

Virmez iken
kimseler sırr-ı
dehânuñdanñhaber
Ñande ile gül gibi
sen hâll-i
eşkäyleyedüñ

28. **kimsenüñ:** -nüñ

Gazel 1701

Mısra: 1

Hiç kimse, belgisiz

zamir.

Binmesüncevr ü
cefâ atına
yâñkimsenüñ
Kalmasun
bencileyin görüp
karârıkimsenüñ

29. **kimsenüñ:** -nüñ

Gazel 1701

Mısra: 2

Hiç kimse, belgisiz

zamir.

Binmesüncevr ü
cefâ atına
yâñkimsenüñ
Kalmasun
bencileyin görüp
karârıkimsenüñ

30. **kimsenüñ:** -nüñ

Gazel 1701

Mısra: 4

Hiç kimse, belgisiz

zamir.

Çignedüp 'aşıkları
öldürmek-ise
'âdetüñ
Gel beni öldür

günâhın alma
bârıkimsenüñ

31. **kimsenüñ:** -nüñ

Gazel 1701

Mısra: 6

Hiç kimse, belgisiz

zamir.

Aç yüzüñâşüfte
olsun ĩhsnüñe ay u
güneş
Şâne ur
zülfüñekalmasunñar
ârıkimsenüñ

32. **kimsenüñ:** -nüñ

Gazel 1701

Mısra: 8

Hiç kimse, belgisiz

zamir.

Göñlümünñşahbâzını
âvârekıldumâh u
vâh
Bir hümâkaşdında
kim olmaz
şikârıkimsenüñ

33. **kimsenüñ:** -nüñ

Gazel 1701

Mısra: 10

Hiç kimse, belgisiz

zamir.

Düşer âh itse
Muñibbâñr-ı
ğamgirdâbına
Olmasunyâ Rab
muñâlifrüzigârñkim
senüñ

34. **kimse:**

Gazel 1709

Mısra: 1

*Hiç kimse, belgisiz
zampir.*

Nişânınvirmedi
kimse dehānuñ
Didiler kıldan
incedürmiyānuñ

35. **kimse:**

Gazel 1730

Mısra: **10**

*Hiç kimse, belgisiz
zampir.*

Kim gözüm yaşına
bend itse
Muhibbāñadi
Kimse
sedbaglamadıñine
hîçCeyhūnuñ

36. **kimse:**

Gazel 1753

Mısra: **10**

*Hiç kimse, belgisiz
zampir.*

Yanuñdamüdde'ın'
eyler gel ol 'uşşāka
hem-şoñbet
Dimez bir kimse
anuñçün kim ola
Bū-lehebdenyig

37. **kimse:**

Gazel 1762

Mısra: **4**

*Hiç kimse, belgisiz
zampir.*

Ebrū-yıyār[1] her
kim gördükde katı
yadur
Çün kimse
çekmemişdür ben
de çekem kemānuñ

38. **kimseye:-ye**

Gazel 1763

Mısra: **3**

*Hiç kimse, belgisiz
zampir.*

Katı sañtdur dili ol
olamaz kimseye
rām
Katı yadur kaşı
yokdur çekici ol
yanuñ

39. **kimse:**

Gazel 1770

Mısra: **5**

*Hiç kimse, belgisiz
zampir.*

Bir
noñtadurlebünden
kimse nişānevirmez
Mūdanincedürdirler
gören şehāmiyānuñ

40. **kimse:**

Gazel 1782

Mısra: **4**

*Hiç kimse, belgisiz
zampir.*

Çeşm ü zülf ü
dehenüñ 'ilm-i
ledün oldimeger
İtmedi kimse
beyānmüşkiliniuşbu
fenüñ

41. **kimse:**

Gazel 1893

Mısra: **5**

*Hiç kimse, belgisiz
zampir.*

Egerçi geçmedi
kimse
benümşebdüz-i

āhumdan

Velīgülgünyaşumda
serī'idür bu
meydānuñ

42. **kimse:**

Gazel 1919

Mısra: **9**

*Hiç kimse, belgisiz
zampir.*

Bu geşt-gİR-i dehr-
ile kimse tutuşmadi
Bī-fāyide-durur
añabiñkerrezūra gel

43. **kimseye:-ye**

Gazel 1919

Mısra: **11**

*Hiç kimse, belgisiz
zampir.*

Cellād-ı

çarñvirmeyiser

kimseye amān

Yitmez mi

sañan'eylediBehrā

m-ı Gürā gel

44. **kimse:**

Gazel 1927

Mısra: **8**

*Hiç kimse, belgisiz
zampir.*

Sırr-ı 'ışkıgözlerüm

yaşı-durur fāş

eyleyen

Ġamdan özge

'ālemiçre kimse

sırdaşumdegül

45. **kimse:**

Gazel 1932

Mısra: **8**

*Hiç kimse, belgisiz
zadır.*

Bülbülünidâyimâcev
r ü cefâbîmârider
İtdüğini görmedi
kimse añaatîmâr gül

46. **kimseye:-y, -e**

Gazel 1950

Mısra: 3

Hiç kimse, belgisiz

zadır.

Sen Hüdâdan iste
ğayı kimseye
uzatma el
Gülşen oldıkudret-i
Hağk-ıla gör nâr-ı
Halîl

47. **kimsenün:-nüñ**

Gazel 1955

Mısra: 9

Hiç kimse, belgisiz

zadır.

Yıkmaga
'ırzınMuhibbikimse
nüñkaşd eyleme
Añazar yok
İkboynuñdakalurse
nüñvebâl

48. **kimseyi:-y, -i**

Gazel 1955

Mısra: 8

Hiç kimse, belgisiz

zadır.

Şan'at ile her kişi
elbette irer devlete
Kimseyi
ayakdakomaz eyle
devletdürkemâl

49. **kimse:**

Gazel 1960

Mısra: 3

Hiç kimse, belgisiz

zadır.

Birdürkelâm
nüktelerin kimse
añlamaz
İy dil ma'anî
sözlerin bârikitâb
kıl

50. **kimse:**

Gazel 1967

Mısra: 6

Hiç kimse, belgisiz

zadır.

Bañacevr ü
cefâğayravefâlar
Cihânda var mı
kimse buñağâyil

51. **kimseye:-ye**

Gazel 1991

Mısra: 7

Hiç kimse, belgisiz

zadır.

Sakin aldanma
cihândan kimseye
gelmez vefâ
Husrev ü İskender ü
Dârâ'daniy dil
'tbret al

kimse mi vardır:

1. **kimse mi vardır:**

Gazel 1926

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Hiç kimse var

mıdır ki?.

Şöyle
ğayrânolmuşamcânâ

görelenyüzünü

Kimse mi

vardurbenüm bu

ğâlümehayrândegül

kimsene:

1. **kimsene:**

Gazel 1821

Mısra: 4

Hiç kimse.

Felek cevri elinden

yandı bagruñ

Kimsene

diñlemezâh u

figânüñ

kimsenün:

1. **kimsenün:**

Gazel 1803

Mısra: 1

Hiç kimse, belgisiz

zadır.

Zulm elin

uzatmasun

'âlemdeyârıkimsen

ün

Cevri

'âdetitmesünyâ Rab

niğârıkimsenün

2. **kimsenün:**

Gazel 1803

Mısra: 2

Hiç kimse, belgisiz

zadır.

Zulm elin

uzatmasun

'âlemdeyârıkimsen

ün

Cevri

'âdetitmesünyâ Rab

niğârıkimsenün

3. **kimsenün:**

Gazel 1803

Mısra: 4

*Hiç kimse, belgisiz
zamir.*

Şöyle hâkitdün beni
yirdengötürdirüzigā
r

Göklere
peyvesteolmasunġu
bārikimsenün

4. **kimsenün:**

Gazel 1803

Mısra: 6

*Hiç kimse, belgisiz
zamir.*

Zevrak-ı dil āh-
ıladüşdiyaşumgirdā
bına

Olmasun böyle
muḥālifrüzigārikim
senün

5. **kimsenün:**

Gazel 1803

Mısra: 8

*Hiç kimse, belgisiz
zamir.*

Giceler kan
aglasamtāşubḥa dek
olmaz ‘aceb
Şem’ gibi
yanmasun başında
nārikimsenün

6. **kimsenün:**

Gazel 1803

Mısra: 10

*Hiç kimse, belgisiz
zamir.*

Āh kim bī-
çāreyemçārebulımm

azderdüme

Böyle

düşvārolmasun

‘ālemdekārıkimsen
ün

7. **kimsenün:**

Gazel 1803

Mısra: 12

*Hiç kimse, belgisiz
zamir.*

Esb-i

nāzüzregöriccek seni

iycābük-süvār

Kalamaz elde ‘inān-
ı ihtiyārıkimsenün

8. **kimsenün:**

Gazel 1803

Mısra: 14

*Hiç kimse, belgisiz
zamir.*

İy saçı leylāgöriccek
kim

bañamecnündimez

Olıcaktīvānelıklaişt

ihārıkimsenün

9. **kimsenün:**

Gazel 1803

Mısra: 16

*Hiç kimse, belgisiz
zamir.*

Göñlümünbāzınısal
dum ol hümāy[1]

şaydiçün

Olmaz iken ben

şikāritdümşikārıkim
senün

10. **kimsenün:**

Gazel 1803

Mısra: 18

*Hiç kimse, belgisiz
zamir.*

Mübtelādurdırd-i

‘ışka bu

Muḥibbirüz u şeb

Geçmesün bu nev’-
ile leyl ü

nehārıkimsenün

kımyā-yı ‘ışk-ıla:

1. **kımyā-yı ‘ışk-ıla:--
ıla**

Gazel 1523

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Aşkın kimyası.

Ger kımyā-yı ‘ışk-
ılatoptolusnesi

Olmasa neden

zāhirider zer miyānı
şem’

kīn:

1. **kīn:-e**

Gazel 1928

Mısra: 1

*Kendisine yapılan
bir şeyi*

hazmedemekten

*doğan devamlı ve gizli
düşmanlık, garaz, buğz.*

Ol zülf-i

siyehbaglaya dil

kīne ne müşkil

Sunarsa egerküfr

elini dīne ne müşkil

kirā:

1. **kirā-y-ıla:-y-ıla**

Gazel 1906

Mısra: 9

Bir mülkün belli

bir bedel karşılığında

sahibi tarafından
başkasına verilmesi.

Çünkirā-y-
ılagirübenuşbudüny
āhānına
Tiz göçersin saña
bu zīrāmuķarrer ev
degül

kırlı:

1. **kırlımuş:-muş**
Gazel 1757
Mısra: 9
*Helāk olmak, telef
olmak, toplu biçimde
ölmek.*
Gördüm yatur
kırlımuş bir bölük
'āşıkıların
Nev-
civānsındöstumküy
uñda çok kan
eyledüñ

kırmag:

1. **kırmaga:-a**
Gazel 1648
Mısra: 3
*Öldürmek, yok
etmek.*
'Alemlıkırmaga
yiter
müjesihānçeriçün
Ne için pes takınur
ol
gözimestāneşadaķ

kırpüg:

1. **kırpügüñi:-üñ, -i**
Gazel 1827
Mısra: 5
Kırpık, göz

kapağındaki kullardan
her biri.

Gösterüp ya
kaşuñkırpügüñieyl
eyüp ok
Bagrumipäreleyüpy
aşumıgülgünitdüñ

2. **kırpügüñ:-üñ**

Gazel 1875

Mısra: 1

Kırpık, göz

kapağındaki kullardan
her biri.

Yine
şafılayelemişdür
leşkerini kırpügüñ
Veh ki tārācidiser
dil
kişverinikırpügüñ

3. **kırpügüñ:-üñ**

Gazel 1875

Mısra: 2

Kırpık, göz

kapağındaki kullardan
her biri.

Yine
şafılayelemişdür
leşkerini kırpügüñ
Veh ki tārācidiser
dil
kişverinikırpügüñ

4. **kırpügüñ:-üñ**

Gazel 1875

Mısra: 4

Kırpık, göz

kapağındaki kullardan
her biri.

Cevr-ile delmek
dilermiş sīnesinehl-
i dilüñ

Hışmidüp tutar
elinde gönderini
kırpügüñ

5. **kırpügüñ:-üñ**

Gazel 1875

Mısra: 6

Kırpık, göz

kapağındaki kullardan
her biri.

Yüregümekanlukan
lu yaralar urmag-
ıçun
Niçe ser-
tizeylemişdürhānçer
inikırpügüñ

6. **kırpügüñ:-üñ**

Gazel 1875

Mısra: 8

Kırpık, göz

kapağındaki kullardan
her biri.

Tir-i müjgānylanā-
hākyire döker
kanumı
Pāralaruş ben
ğarībünçigerinikırp
ügüñ

7. **kırpügüñ:-üñ**

Gazel 1875

Mısra: 10

Kırpık, göz

kapağındaki kullardan
her biri.

Ĝamzeñ oklarına
çün kim
cānumıklıduñ siper
Bu
Muhibbıyekoaatsun
oklarını kırpügüñ

kirpügi ok:

1. kirpügi ok:

Gazel 1817

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Kirpiği ok gibi

olan sevgili.

İy kaşı ya kirpügi

ok ne

‘acebāyleyediñ

Yüregümşadpārekil

duñkaddümidāyleyle

düñ

kirpük:

1. kirpügüm:-güm

Gazel 1633

Mısra: 3

Kirpik, göz

kapağındaki killardan

her biri.

Göz yaşı

sakḳāolaldankirpüg

ümcārübdur

Āsitān-ı dilberi pāk

eyleyen ferrāşa bak

2. kirpüklerin:-ler, -in

Gazel 1836

Mısra: 2

Kirpik, göz

kapağındaki killardan

her biri.

Sīnemerevzenleraç

maga yine ol şüh-ı

şeng

Kaşları yayın

çektüpkirpüklerin

kılmış ḥadeng

kīs:

1. kīs:

Gazel 1928

Mısra: 4

Ok kılıfı, okluk,

sadak.

Ḳurbān olayın

dirdikaşuñ yayına

göñlüm

Kişoldımüjeñfirine

bu sīne ne müşkil

kisbī:

1. kisbī:

Gazel 1734

Mısra: 2

Kazanılmış.

Artarsa n’olanür-ı

cemāliMuḥammedü

ñ

Kisbīdegülcemī’-i

hişāliMuḥammedüñ

kişi:

1. kişiye:-y, -e

Gazel 1576

Mısra: 1

Kişi, kimse.

Çünezeldür kişiye

dāde-i ‘ışk

Tāebed olsa tañ mı

zāde-i ‘ışk

2. kişi:

Gazel 1656

Mısra: 10

Kişi, kimse.

Lebüñdenbüse

istersem beni ‘ayb

eyleme cānā

‘Acebmidürṭaleb

itse kişi derdine

dermānlık

3. kişi:

Gazel 1676

Mısra: 3

Kişi, kimse.

Bulmadum bir kişi

ben ḥālümiaña

diyecek

Görüremāyinede

ben daḥıḥayrān

ancak

4. kişide:-de

Gazel 1680

Mısra: 6

Kişi, kimse.

Büseihşān ideyim

dimiş-

idüñcānumalup

‘Ahd ü ikrāruña tur

kişide ikrār gerek

5. kişiye:-y, -e

Gazel 1684

Mısra: 10

Kişi, kimse.

Cāna kalma

iyMuḥibbīmerd-i

meydān ol yüri

Kişiye

añılmağaāḥirde ad u

san gerek

6. kişi:

Gazel 1705

Mısra: 12

Kişi, kimse.

Ḥazer kıl

çesmimüjgānındani

y dil

Girz eyler kişi

görse şaf-ı ceng

7. **kişiyeye**

Gazel 1791

Mısra: 16

Kişi, kimse.

Sakla şöbet edebin
bakma
niğârünyüzine
Çünkü
‘âlemdehemân
kişiyeye âdâb gerek

8. **kişi:**

Gazel 1820

Mısra: 4

Kişi, kimse.

Dil-
rübâlarcevriderse
kaçma cevrenden
göñül
Sevdiğiyolında kişi
pây-mâl olmak
gerek

9. **kişi:**

Gazel 1831

Mısra: 4

Kişi, kimse.

Ni’met-i
vaşluñıgayrabañahi
crân şerbetin
Hiçehibbâsın kişi
zehr-ile eyler mi
helâk

10. **kişiyeye**, -y, -e

Gazel 1856

Mısra: 14

Kişi, kimse.

Hâzer itme müjeden
bas bu
Muhibbîgözine
Zarar itmez biticek

kişiyeye

sevdâdikenüñ

11. **kişi:**

Gazel 1866

Mısra: 9

Kişi, kimse.

İrmez vişâl-i yâra
kişi zür u zâr ile
Dirlervişâle irmek-
içüñsîm ü zer gerek

12. **kişi:**

Gazel 1919

Mısra: 1

Kişi, kimse.

Var mı cihânda bir
kişi diye hużûra gel
Ya kurtulup bu
ğuşsavügamdansürü
ra gel

13. **kişi:**

Gazel 1926

Mısra: 14

Kişi, kimse.

La’l-i nâbınagzuña
almak kolay mı
iygöñül
Kişi cânınagzına
almak
iñenâsândegül

14. **kişi:**

Gazel 1929

Mısra: 6

Kişi, kimse.

Dil hasta olup derd-
ile bu cân lebe geldi
Derdine kişi
bulmaya bir çâre ne
müşkil

15. **kişiyeye**

Gazel 1966

Mısra: 1

Kişi, kimse.

Egerçisâyeye-i
Hâkdurdinür bir
kişiyeye iy dil
Bundeğmeğhured
bilmez ki gâyet de
bu söz müşkil

16. **kişi:**

Gazel 1974

Mısra: 7

Kişi, kimse.

İtse tırâş-ı ebrû
olmaz kişi kâlander
Tâ yonmayınca
dilden nağş-ı hevâ-
yıabdâl

kıssa:

1. **kıssası**: -sı

Gazel 1898

Mısra: 5

*Kısa hikâye, ibretli
hikâye, fıkra, rivâyet.*
GeçdiFerhâd-
ılaMecnûnkışşasıefs
ânedür
Sen benüm bu
derdümi dillerde
destâneyledüñ

2. **kıssamı**: -mı

Gazel 1900

Mısra: 8

*Kısa hikâye, ibretli
hikâye, fıkra, rivâyet.*
Derd-i dil
ağvâlinivaramhikây
etitmege
Korkaram kim

kıssamıyârdiñlemey
e yek-be-yek

kıssa-i ferhâd-ı köhne:

1. **kıssa-i ferhâd-ı**

köhne:

Gazel 1709

Mısra: **11**

Kelime Tipi: -

Eski Ferhât

hikayesi.

Olupdurkıssa-i

Ferhâd-ı köhne

Muhibbîtâzeterdürd

âsitânuñ

kıssa-i ferhâd-ıla:

1. **kıssa-i ferhâd-ıla:--**
ıla

Gazel 1814

Mısra: **2**

Kelime Tipi: -

Ferhad'ın kıssası.

Kim ki bilmek

dilese hâlini bu

mağzûnuñ

Diñlesünkışsa-i

Ferhâd-ıla ol

Mecnûn'ıñ

kıssa-i 'ışkı:

1. **kıssa-i 'ışkı:-ı**

Gazel 1615

Mısra: **9**

Kelime Tipi: -

Aşk hikayesi.

Söylemedin kıssa-i

'ışkıMuhibbîfâş

olur

Çehresi söyler

'ayân sen var dil-i

hâmûşa bak

kıssa-i mecnûn u

kühken:

1. **kıssa-i mecnûn u**

kühken:

Gazel 1643

Mısra: **7**

Kelime Tipi: -

Mecnun ve Ferhad

kıssası.

Hoşduregerçıkışsa-i

Mecnûn u Kühken

Benden de yâdigâr

kala niçenüktehâ-yı

'ışk

kişver-i dildür:

1. **kişver-i dildür:-dür**

Gazel 1666

Mısra: **3**

Kelime Tipi: -

Gönül ülkesi.

Sorarsañkişver-i

dildürharâbe

'Aceb kılma

anuñsultânıdır 'ışk

kişver-i hübi:

1. **kişver-i hübi:**

Gazel 1618

Mısra: **5**

Kelime Tipi: -

Güzellik ülkesi.

Döstümçünkişver-i

hübîmüsellemdürsa

ña

Hıdmetiçünhalkada

kmışgûşaheftiklîme

bak

kişver-i rumi:

1. **kişver-i rumi:-ı**

Gazel 1848

Mısra: **7**

Kelime Tipi: -

Rum ülkesi,

Anadolu.

Kişver-i Rumi

koyup gitdi 'Acem

iklîmine

Âsitânitdi bu

cânbülbülinâ-çâr

terk

kitkanâ'at:

1. **kit kanâ'at:**

Gazel 1934

Mısra: **3**

Kelime Tipi: -

Zar zor.

Kit kanâ'at girse bir

loğmaelüñekâni' ol

Hırş-ıla olma meges

'AnkâolubanKâfa

gel

kitâb:

1. **kitâb:**

Gazel 1960

Mısra: **4**

Kitap.

Birdürkelâm

nüktelerin kimse

añlamaz

İy dil ma'ânî

sözlerin bārîkitâb

kıl

2. **kitâbını:-ı, -(n)ı**

Gazel 1990

Mısra: **7**

Kitap.

Okuramhüsnuñkitâ

bınıgidergilhâtıñı

Müsta'id olan okur

i'râbañahâcetdegül

kitmān evlemek:

1. **kitmāneylemek:-**
mek

Gazel 1884

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Saklamak,
gizlemek.
Dil diler
'iŝkâteŝinsīnemdeki
tmān evlemek
Hiç olur mı
karañudaberķpinhā
n evlemek

kıy:

1. **kıyar:-ar**

Gazel 1966

Mısra: 4

Merhametsizce
davranmak, zarar
vermek.

Bu
dünyāmiñnetevidür
ne kardaşdan ne
yoldaşdan
Vefā gelse kıyar
mıydı ki nā-
haķHābileKābil

2. **kıydı:-dı**

Gazel 1971

Mısra: 14

Merhametsizce
davranmak, zarar
vermek.

Muħibbī umma bir
kesdenvefā sen
Niçe kıydı gör
HābileKābil

3. **kıyduñ:-duñ**

Gazel 1995

Mısra: 9

Merhametsizce
davranmak, zarar
vermek.
KıyduñMuħibbīcānı
nabaşdanķarduñā
h
Bilmezlik ile sen
sañaitdüñsañagöñül

kıyām:

1. **kıyāma:-a**

Gazel 1649

Mısra: 5

Ayağa kalkma,
ayakta durma.
Gelse kıyāma dilber
beñzetmeserve anı
Ne serv-i kāmēt
olsun ol ķadķiyāmet
ancak

kıyāmitdüm:

1. **kıyāmitdüm:-düm**

Gazel 1769

Mısra: 5

Kelime Tipi: -
Ayağa kalkmak,
ayaklanmak. II
Kalkışmak.
Kāmētüñ gördüm
kıyāmitdümmamāza
başladum
Bañamiñrābolalıdan
tāk-ı ebrüyuñsenüñ

kıyām itse:

1. **kıyām itse:-se**

Gazel 1742

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Ayağa kalkmak,
ayaklanmak II
kalkışmak.

Muħibbīnāz-ıla itse
kıyām ol serv-i
bālā-ķad
Yüziniħāk-i pāyine
süre gözden akan
cūyuñ

kıyāmet:

1. **kıyāmet:**

Gazel 1649

Mısra: 6

Kıyāmet günü. II
Sevgilinin boyu.
Gelse kıyāma dilber
beñzetmeserve anı
Ne serv-i kāmēt
olsun ol ķadķiyāmet
ancak

2. **kıyāmetdür:-dür**

Gazel 1682

Mısra: 7

Kıyāmet günü. II
Sevgilinin boyu.
Kādiyāruñķiyāmetd
ürgözi de 'ayn-ı
āfetdür
Belürdi fitne-i
āħīrzamānıbañaögre
tmeñ

kıyāmetkaddüñe:

1. **kıyāmetkaddüñe:-**

üñ, -e-üñe

Gazel 1651

Mısra: 1

Kelime Tipi: -
Boyu uzun ince
sevgili. II Boyu uzun.

Kıyāmetkaddüñebe
ñzercihānbāğında
'arar yok
Yücelünmüntehāk
addüñaña 'ālemde
hem-ser yok

kıyāmetkāmetini:

1. **kıyāmetkāmetini:-ni**

Gazel 1982

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

(Sevgilinin)

*kıyāmet (gibi düzgün ve
fitneler koparan
güzellikteki) boyu.*

Dilā gün
yüzinişun'-ı Hudā
bil
Kıyāmetkāmetininim
üntehā bil

kıyāmetkopdı:

1. **kıyāmetkopdı:-dı**

Gazel 1759

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Kıyāmet günü

*gelmek. II Bir yerde çok
gürültü ve telaş olmak.*

Şöyle āhitdüm
bugün
kopdıkıyāmet
sandılar
Yañılıpevrādesbīhi
nunitdı her melek

kıyın kıyın bakan:

1. **kıyın kıyın bakan:-**

an

Gazel 1713

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Kötü kötü bakmak.

Şabrumıyagmaya

virdi gönlibimār

eyledi

Āh kıyın kıyın

bakan şolçeşm-i

bimāruñsenüñ

kıymet:

1. **kıymeti:-i**

Gazel 1763

Mısra: 1

Değer, kıymet,

paha.

Kıymeti var-ısa

egeryanuñdacānuñ

Yürükurbān ide-gör

yolına sen cānānuñ

2. **kıymeti:-i**

Gazel 1782

Mısra: 10

Değer, kıymet,

paha.

İyMuħibbī kim

okursa diye

şi'rünehasen

Kalmaya

kıymetişimdengirtüş

i'r-i Hasenüñ

3. **kıymetin:-in**

Gazel 1795

Mısra: 13

Değer, kıymet,

paha.

Kıymetinfehmeyley

üptā kim alalar

güşına

Sözlerüñ gevher ü

yādür-i hoş-āb

olmak gerek

4. **kıymeti:-i**

Gazel 1814

Mısra: 4

Değer, kıymet,

paha.

Āteş-i hicreyanup

yakılan oldur 'āşık

Kıymetiartuk olur

ķālolicakaltunuñ

5. **kıymetin:-in**

Gazel 1853

Mısra: 7

Değer, kıymet,

paha.

Dermānın'idir ol ki

bilürderdkıymetin

Var iytabībbaşuña

olsun devālaruñ

6. **kıymetin:-in**

Gazel 1911

Mısra: 7

Değer, kıymet,

paha.

Dermānın'eyler ol

ki

bilürderdkıymetin

Alup giderse

istemeye bir

devāgönül

kıymeti kalmaya:

1. **kıymetikalmaya:-**

ma, -ya

Gazel 1891

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Değerini, kıymetini

yitirmek.

Zülfüñ katında

kıymeti kalmaya

sünbülün
Rağbet mi koya
nâfe-i
Tâtâraperçemün

kıymetin bilen:

1. **kıymetin bilen:**

Gazel 1506

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Bir şey veya

*kimsenin taşıdığı üstün
nitelik, yüksek vasıf ve
meziyeti idrak eden
kimseler.*

Cânaalur kıymetin
bilen bugün söz
cevherin
Fark itmez 'âkıl
olan seng-i
cevherden ne hâz

2. **kıymetin bilen:**

Gazel 1509

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Bir şey veya

*kimsenin taşıdığı üstün
nitelik, yüksek vasıf ve
meziyeti idrak eden
kimseler.*

Cânaalurkıymetin
bilen bugün söz
gevherin
Şol ki gâfildür ne
bilsünaña
cevherden ne hâz

kıymetin bilmez:

1. **kıymetin bilmez:**

Gazel 1549

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

*Kıymet bilmez
kimse.
İyMuhibbî her
sözün bir gevher-i
yek-dânedür
Kıymetin bilmez
eline virme eylersin
telefon*

kız:

1. **kızarsun:-arsun**

Gazel 1907

Mısra: 3

Kızarmak.

İç
kızarsundöstümgülğ
ünyañağun gülleri
Bezm-i meydüriy
lebi
ğoncaaçılupgülşen
ol

kızır:

1. **kızır:-dı**

Gazel 1598

Mısra: 3

*Kırmızı veya ona
yakın bir renk almak.*

Gül
yüzüñgördiharâretd
en kızardı gülsitân
Ol
sebebdendürşeherge
hbulunur gülde
'arâk

2. **kızırup:-up**

Gazel 1937

Mısra: 6

*Kırmızı veya ona
yakın bir renk almak.*

Sen şarâb iç
karşuña bülbül

serâğâzeylesün
Tâb-ı
müldeñkızaru
olsun şehâruhsâr
gül

kızıl:

1. **kızıl:**

Gazel 1922

Mısra: 6

Parlak kırmızı

renk.

Lebüñebeñzeremdir
seiñen incinme
iymeh-rü
Özüñsözün bilmez
kızıl dîvâne-durur
mül

ko-:

1. **komazsın:-maz, -sın**

Gazel 1632

Mısra: 6

Bırakmak, izin

vermek, fırsat vermek.

İderdümâsitânuñda
gicelerâh u feryâdı
Komazsınitlerüñdeñ
lümeger bende
liyâkât yok

2. **koma:-ma**

Gazel 1844

Mısra: 7

Bırakmak, izin

vermek, fırsat vermek.

Koma
ağyârışehâkapuñakâ
firğibidür
Ne revâdür ki gire
içine Beytü'l-
haremün

3. **korsa:**-rsa

Gazel 1745

Mısra: 5

Koymak,

bırakmak.

Zülfini korsa

‘ārızıüzre

‘acebdegül

Her kanda genc ola

añapāsbān gerek

4. **komayam:**-ma, -

(y)am

Gazel 1810

Mısra: 5

Koymak,

bırakmak.

Bugün öldürem seni

dirdüñkomayam

yarına

Āh kim bildüm yok

imiş ‘ahd ü

peymānuñsenüñ

ko:

1. **ko:**

Gazel 1515

Mısra: 7

Bırak!.

Beli gelmez

hayāledikḳatiko

Kılma iy dil

iñenmuḫāletama’

2. **ko:**

Gazel 1519

Mısra: 7

Bırak!.

Yok

dimeinkārīkozāhid

sakin rişüñ yanar

Sīnesineehl-i

‘ışkuñyakkıçünAllā
h şem’

3. **ko:**

Gazel 1564

Mısra: 9

Bırak!.

Her dem ḫasūd

kendin

koeylesünhelāk

Āyīne-veşşīneñi sen

it Muḫibbişāf

4. **ko:**

Gazel 1604

Mısra: 4

Bırak!.

Görinena’l-i

tevsenüñgözineşekl

-i miḫrābī

İdersetañmıdır anı

kokılsunkıblegāh

‘uşşāk

5. **ko:**

Gazel 1616

Mısra: 5

Bırak!.

Dīdeler yaşı

yiñilmezsekoaksun

yiridür

Cūlar ile serv-

ḳadlerpāyına [hem]

yüz sür ak

6. **ko:**

Gazel 1671

Mısra: 3

Bırak!.

Zāhidikoçeksün ol

ḫavrāvü cennet

guşşāsın

Sen dilā su gibi şaf

ol dāyimādildāra
bak

7. **ko:**

Gazel 1731

Mısra: 7

Bırak!.

Şarāb ister

gözünmestdürkoıçs

ünkanımı her dem

Çevürdüñsīḫ-i

miḫnetleçübagrumı

kebābitdūñ

8. **ko:**

Gazel 1754

Mısra: 7

Bırak!.

Bugün ‘adl eyle

‘ādil ol kozulmı

eyleme pişe

Ki yarın dest-i

mazlūmdabulınmay

agiribānuñ

9. **ko:**

Gazel 1777

Mısra: 5

Bırak!.

Kozāhid itme ‘ışḳ

ehlin melāmet

Hīç ‘āşık gözleye

mi nām-ılaneng

10. **ko:**

Gazel 1780

Mısra: 10

Bırak!.

Günāhuñañ [u] iy

dil eyle zārī

Koçıksun göklere

āh u fiğānuñ

11. ko:

Gazel 1872

Mısra: 7

Bırak!

Ko bülbül
eylesünzârı anı terk
itdidildârı
Gülünhod yok-
durur yârı bu
‘âlemde dikenden
yig

12. ko:

Gazel 1875

Mısra: 10

Bırak!

Ġamzeñ oklarına
çün kim
cânumıkılduñ siper
Bu
Muhibbîyekoatsun
oklarını kirpügün

13. ko:

Gazel 1934

Mısra: 1

Bırak!

Haqqı gözle
koriyâyızâhidâinşâf
a gel
Saña kim didi ki
meclislerde her dem
lâfa gel

14. ko:

Gazel 1954

Mısra: 6

Bırak!

Çünkimahabbet
şerbeti sunuldiçdüñ
sen ezal
Şimdengirühüşyârlı

k fikrini komestâne
ol

15. kosun:-sun

Gazel 1976

Mısra: 3

Bırak!

Diñlesün bülbül
üninkosunzağanaşv
âtını
Āb-ı rüyidökileeger
uya nâ-sâza gül

16. ko:

Gazel 1979

Mısra: 10

Bırak!

Her ne deñlü atsalar
ta'nadaşın eyle
ķabül
Ko ne
dirlersedisünler sen
hemânderyâ-dil ol

17. ko:

Gazel 1997

Mısra: 11

Bırak!

Baħr-ı eşkümle
dokunsun ko bu
âhumşarşarı
Her
yañadankaynayupd
eryâlayıncüseylegil

18. komad:-ma, -dı

Gazel 1856

Mısra: 3

Geride bırakmak.

II Tüketmek.

Ġoncanuñagzınıaç
magamecâlinkomad

Gülşen-i hüsün ile
zâhirolaldandehenü
ñ

19. komayup:-ma, -
(y)up

Gazel 1981

Mısra: 5

Geride bırakmak.

II Tüketmek.

Bañaârâmkomayup
şabrumıyagmayavir
üp
Göreyim seni iy dil
‘âlemesergerdân ol

20. koduñ:-duñ

Gazel 1594

Mısra: 8

Adını koymak. II

Adlandırmak.

Göñlümün şehrinin
vîrâneyleyüpâħir
dönüp
Koduñ ol vîrânenün
adın ħarâb-âbâdlık

21. koduñ:-duñ

Gazel 1839

Mısra: 1

Koymak,

bırakmak.

Ġitdüñiyârâm-ı cân
ben bendeyi
cânsuzkoduñ
N'eyledüñiy dil
tañibi beni
dermânsuzkoduñ

22. koduñ:-duñ

Gazel 1839

Mısra: 2

*Koymak,
bırakmak.*
Gıtdüñiyārām-ı cān
ben bendeyi
cānsuzkoduñ
N'eyledüñiy dil
tabıbi beni
dermānsuzkoduñ

23. **koduñ:-duñ**

Gazel 1839

Mısra: 4

*Koymak,
bırakmak.*

Gül
yüzüñesünbülünden
eyledünbeñzerniķāb
Āh kim
cānbülbulincānsuzg
ülistānsuzkoduñ

24. **koduñ:-duñ**

Gazel 1839

Mısra: 6

*Koymak,
bırakmak.*

Eyleyüpdürlücefāla
r öldürüp āhir beni
Gülşen-i
küyuñşehāmurg-ı
hoş-elhānsuzkoduñ

25. **koduñ:-duñ**

Gazel 1839

Mısra: 8

*Koymak,
bırakmak.*

Başladı hūn-ı
cigerdendöstumķarz
olmaga
Akmağ-ılaeşk-i
çeşmüm kalmadı
kansuzkoduñ

26. **koduñ:-duñ**

Gazel 1839

Mısra: 10

*Koymak,
bırakmak.*

La'l-i
şirününfirākındanM
uħıbbibendeñi
Kühken gibi
belākühında sen
cānsuzkoduñ

27. **komişlar:-mış, -lar**

Gazel 1922

Mısra: 8

*Koymak,
bırakmak.*

Ruħüstindedıldaru
ñgörelendenzülf-i
müşğinin
Sanuramħırmen-i
gülde komişlar
deste-i sünbül

ko beni:

1. **ko beni:**

Gazel 1535

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Bırak beni!.

Bezm-i ğamdako
beni her dem
cigerħünniçem
Nüş-ı cān olsun
nigārā koma elden
sen ayağ

kod:

1. **koduñ:-uñ**

Gazel 1732

Mısra: 5

*Koymak,
bırakmak.*

Koduñhālūñ yine
zülfüñdecānā
Göñülmurgına anı
dānesalduñ

köhne:

1. **köhne:**

Gazel 1579

Mısra: 11

Eski, eskimiş.

Bes-durur
egnüñdedünyādasen
üñ bir köhne şāl
Merd-
iseñsañadimem var
atlas u dībāya bak

kol:

1. **kolumdan:-umdan**

Gazel 1662

Mısra: 12

*İnsan vücudunda
omuz başından parmak
uçlarına kadar uzanan
bölüm.*

Eger bulsam seni
tenhādacānā
Kolumdan
ğayrıbilüñe kemer
yok

2. **koluñ:-uñ**

Gazel 1708

Mısra: 6

*İnsan vücudunda
omuz başından parmak
uçlarına kadar uzanan
bölüm.*

Mevsim-i gülde ele
girse eger bir
nāzenin

Öp elin sal
boynnakoluñ lebini
dişe çek

3. kol:

Gazel 1941

Mısra: 20

*İnsan vücudunda
omuz başından parmak
uçlarına kadar uzanan
bölüm.*

İyMuhibbîgayret ile
yansa bülbül
tañdegül
Kol sunar
boynnaḥāruñdāyim
ā oynar gül

kolay:

1. kolay:

Gazel 1926

Mısra: 13

Kolay.

La'l-i nābinagzuña
almak kolay mı
iygönül
Kişi cāninagzına
almak
iñenāsāndegül

koma:

1. komayup: -y, -up

Gazel 1969

Mısra: 2

Bırakmamak.

‘Āşık oldum
göreliden
‘ārızuñşubḥ-ı ezel
Komayup elde
dutamzülfüñitāşām-
ı ecel

koma elden:

1. koma elden:

Gazel 1535

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Elden

düşürmemek,

bırakmamak.

Bezm-i ḡamdako

beni her dem

cigerḥūniniçem

Nüş-ı cān olsun

nigārā koma elden

sen ayāḡ

koñ:

1. konan: -an

Gazel 1925

Mısra: 5

Konaklamak, bir

yerde kalmak.

Gehḡayālidür

konan gönüm

evinde gehḡamı

Dil ḡarābe evde

mihmān her

zamāneksükdegül

2. koñ:

Gazel 1682

Mısra: 1

Bırakmak, terk

etmek.

Cefāvücevr-i

cānānikoñ anı

bañaöğretmeñ

Bu

dünyādanvefāumma

ñciḡānıbañaöğretme

ñ

3. koñ:

Gazel 1682

Mısra: 9

*Bırakmak, terk
etmek.*

Muhibbîdöstlar

sürsün

yüzinkoñḡāk-i

pāyına

Bilür ol ḡadrinianuñ

siz anı

bañaöğretmeñ

4. koñ:

Gazel 1774

Mısra: 5

Bırakmak, terk

etmek.

Gönülkoñiñlesünḡa

m meclisinde

Yaşumtārınaitdümḡ

āmetümçeng

5. koñ:

Gazel 1941

Mısra: 14

Bırakmak, terk

etmek.

Çekdi bülbül mest

olup

gülşendeçünāvāzele

r

Didikoñ kan

aglayam gülsün

yiter her bār gül

6. kondı: -dı

Gazel 1854

Mısra: 2

Konmak.

Kim gördiḡehāla'l-i

lebünüzrekiḡālūñ

Didi ki sakın

kondımeḡesüstineb

aluñ

7. **kondılar:-dı, -lar**

Gazel 1868

Mısra: 8

Konmak.

Dāğlarlatenümi kim
göre şahrâdanasur
Zâğlardur sanasın
kondılarüstindeleşü
ñ

8. **konar:-ar**

Gazel 1974

Mısra: 2

*Konmak (kuş ve
sinek bağlamında).*

‘İyş ü şafâda
gördüm la’l-i
lebündekiñâl
Her kanda şehd ü
şekker konar
megesyâñüd bal

konakkonak:

1. **konak konak:**

Gazel 1647

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Ev ev, bucak

*bucak; her yerde, her
yanda.*

Yine Muñibbivâdî-i
‘ışkabasupkadem
Kaṭ’-ı menâzil
eyledi yürür konak
konak

kondı göçer:

1. **kondı göçer:**

Gazel 1882

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

Konargöçer.

Çünkiribâṭ-ı köhne
dimişlercihâniçün
Halk-ı cihânikondı
göçer kârbântutuñ

konmakiçün:

1. **konmak için:**

Gazel 1562

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Yer etmek,

yerleşmek için.

Konmak için her
gicemihnetbelâvüde
rd ü gam
Eyledüm dil
mülkini anlara
dervîşânevakf

kork:

1. **korkmaz:-maz**

Gazel 1602

Mısra: 6

Korkmak,

kaygılanmak.

Baħr-i eşk içre

düşüp bu dil

şinâverlikider

Korkmaz

zîrâdüçeşmiañaolmı

şdur kabak

2. **korkar:-ar**

Gazel 1631

Mısra: 1

Korkmak,

kaygılanmak.

Her kişi bir

nesneden korkar

ben eyyâm-ı firâk

Olmasaydı kâşkî

‘âlemdehîçnâm-ı

firâk

3. **korkaram:-ar, -am**

Gazel 1738

Mısra: 3

Korkmak,

kaygılanmak.

Korkaram gün

yüzine bulut gibi

mâni’ ola

Düd gibi sîneden

her dem çıkan

âhigörün

4. **korkaram:-aram**

Gazel 1793

Mısra: 6

Korkmak,

kaygılanmak.

Derd-i dil

hâlinitaḳrîreşürü’

eyledümâh

Korkaram oda yaka

süz-ı

cihânisözümün

5. **korkma:-ma**

Gazel 1847

Mısra: 5

Korkmak,

kaygılanmak.

Korkma çoğ olsa

‘adüküyına var

dıldârün

Bilmedün mi

bunıkim ‘ışk eri bî-

bâk gerek

6. **korkar:-ar**

Gazel 1932

Mısra: 4

Korkmak,

kaygılanmak.

Goncahemyānı
içinde sīm ile zer
saklayup
Bād-ı şübḥ ‘ayyārı
olmaya diyü korkar
gül

kork-:

1. **korkaram:-aram**

Gazel 1676

Mısra: 5

Korkmak,

kaygılanmak.

Korkaramgāmzeleri
gönlümübaşdan
çıkara
Fıtneler menba’ı ol
gözleri fettān ancak

2. **korkaram:-aram**

Gazel 1784

Mısra: 4

Korkmak,

kaygılanmak.

Lebünden bir cevāb
almak bu gönlüm
istememez bir kez
Nigārākorkaramraḥ
ne ola la’l-i
Bedaḥşānuñ

korkaram kim:

1. **korkaram kim:**

Gazel 1900

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Korkarım ki:

*endîşe, şüphe, tereddüt
ve ihtimal bildirir.*

Derd-i dil
aḥvālinivaramḥikāy
etitimege
Korkaram kim

kışşamiyārđinlemedey
e yek-be-yek

korkut-:

1. **korkıdur:-ur**

Gazel 1556

Mısra: 7

Korkutmak,

uyarmak.

Korkıdurnāz-ıla her
dem ‘āşıkı
Sanki
zāhidkendüolmuşdu
rmu’āf

korku:

1. **korkuludur:-lu, -dur**

Gazel 1502

Mısra: 4

Korku, kaygı.

Evvel
refiksoñraḥarāḥik bu
mesel-durur
Yol korkuludur eyle
dil ‘ışık-ılaihḥilāt

2. **korkum:-m**

Gazel 1556

Mısra: 3

Korku, kaygı.

Yāragyāra uya
korkum budur
Yāilāhī
“neccināmimmānaḥ
āf”

3. **korkum:-m**

Gazel 1719

Mısra: 5

Korku, kaygı.

Kuçamdidümmyān
uñ korkum budur ki
ammā

Yokdurnişānı ince
kıldan daḥımıyānuñ

4. **korkum:-m**

Gazel 1884

Mısra: 3

Korku, kaygı.

Korkum oldur küy-ı
dildāra ide bir gün
zarar
Yoksa seyl-i
eşkümi ne-y-idi
tūfān eylemek

korkum budur ki:

1. **korkum budur ki:**

Gazel 1995

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Korkum budur ki.

Ekleylemegilni’met
-i ‘ışkısānupāsān
Korkum budur ki
almayasın
imtilāgöñül

korkut-:

1. **korkutma:-ma**

Gazel 1822

Mısra: 5

Korkmasına sebep

*olmak, kaygıya
düşürmek.*

Dūzaḥ u nār-

ılazāhid ‘āşıkı

korkutma kim

Dūzaḥailtūr seni

āḥir bu

perhizüñsenüñ

kos:

1. **koşdum:-dum**

Gazel 1974

Mısra: 3
*Koşturmak, koşma
işini yaptırmak (at
bağlamında).*

Şeb-dîz-i âhum ile
gülüneşkikoşdum
Diğkâtlar eyle iy dil
yügrüğünü görüp al

2. **koşam:** -am

Gazel 1971

Mısra: 2
*Yanuna katmak,
arkadaş olarak vermek,
terfik etmek.*

Şütürhâzırmigârümh
accamâyil
Añahıdmetiçün
böyle koşam dil

kov:

1. **kov:**

Gazel 1532

Mısra: 3
*Kovmak,
uzaklaştırmak.*
Kov rakîbigülşen-i
küyuñdan 'uşşâkuñ
yiter
Bülbül-i
güyâtururkenlâyık
olmaz anda zâğ

2. **kov:**

Gazel 1535

Mısra: 9
*Kovmak,
uzaklaştırmak.*
Gülşen-i
hüsnüñden'eyler
kov rakîbidöstum
Bülbül-i

güyâtururkenlâyık
olmaz anda zâğ

kov-:

1. **koyup:** -up

Gazel 1624

Mısra: 8
*Bırakmak,
vazgeçmek.*

Hıçrevâmıdurnigârâ

olmuş iken âşinâ
Saña kim telkîn
kıldı anı koyup
yâda bak

kov:

1. **koyup:** -up

Gazel 1599

Mısra: 10
*Bırakmak,
vazgeçmek.*
Kıbleden dönsün
yüziğamdanebedkur
tılmasun
Küyını koyup kim
ide Ka'be-i
envâraşevk

2. **koyup:** -up

Gazel 1712

Mısra: 4
*Bırakmak,
vazgeçmek.*

Hırka-i zühd ü
şalâhızâhidâMecnû
nlayın
Bâdeyerehne koyup
kendüñi
'üryaneyledüñ

3. **koyup:** -up

Gazel 1903

Mısra: 6

*Bırakmak. II
Koymak.*

Kaşr-ı

'ışkıyapmagaFerhâ
dıda'vet eylesem
Hıdmet-i senge
koyup dirdüm ben
ol ırgâda gül

koyupgitti:

1. **koyup gitti:** -di

Gazel 1848

Mısra: 7
*Kelime Tipi: -
Bırakıp gitmek,
terk etmek.*

Kişver-i Rumi

koyup gitti 'Acem
iğlîmine
Âsitânıitdi bu
cânbülbülünâ-çar
terk

kubbe-i mînâva:

1. **kubbe-i mînâva:** -ya

Gazel 1630

Mısra: 8
*Kelime Tipi: -
Gökyüzü.*
Sakf-ı çarh-ı bî-
sütünadüd-ı
âhumdursütün
Ger
inanmazsañbaña bu
kubbe-i mînâya bak

2. **kubbe-i mînâva:** -ya

Gazel 1578

Mısra: 6
*Kelime Tipi: -
Cam şişe gibi olan
gökyüzü.*

Gülşeneḥıdmetiçün
olmuşşabâcârüb-keş
Su sepersakka-şıfat
bu kûbbe-i mînâya
bak

3. **kûbbe-i mînâya:-ya**

Gazel 1578

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

*Cam şişe gibi olan
gökyüzü.*

Gülşeneḥıdmetiçün
olmuşşabâcârüb-keş
Su sepersakka-şıfat
bu kûbbe-i mînâya
bak

4. **kûbbe-i mînâya:-ya**

Gazel 1660

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

*Cam şişe gibi olan
gökyüzü.*

Sakf-ı çarḥ-ı bî-
sütünadüd-ı
âhumdursütün
Zâhir olsun bir
nazar bu kûbbe-i
mînâya bak

kudret:

1. **kudret:**

Gazel 1521

Mısra: 7

Güç, kuvvet, takat.

Bu ne hikmet bu ne
kudret bu ne
'ibretdürḤudâ
Âb u âteşbâd u ḥâki
eylemiş insanda
cem'

2. **kudretle:-le**

Gazel 1579

Mısra: 2

Güç, kuvvet, takat.

Gicelerencümler ile
zeynolinmiş aya
bak

Başı aşaga turan
kudretle hem
tübâya bak

3. **kudretinden:-+i(n),**

-+den

Gazel 1618

Mısra: 8

Güç, kuvvet, takat.

Ger ḥasüdân fitne
âteşin yakarsa
ğamdegül
Kudretindengülşen
olan âteş-i
İbrâhîm'e bak

4. **kudret:**

Gazel 1639

Mısra: 14

Güç, kuvvet, takat.

İyMuḥibbîcâmi'-i
ḥüsnintemâşâiderek
Kudret ile ḥalk olan
ol kaşları miḥrâba
bak

5. **kudretle:-le**

Gazel 1752

Mısra: 14

Güç, kuvvet, takat.

Ḥâl diliyle zikrünü
eyler senüñseng-i
ḥacer
Söyledüp her birini
kudretlegüftäreyled
ün

kudret-i ḥakḥ-ıla:

1. **kudret-i ḥakḥ-ıla:--
ıla**

Gazel 1941

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Allah'ın kudreti.

Ḥ'âb-
ıgafletdeyaturkenol
dıçünbî-dâr gül
Kudret-i Ḥakḥ-
ılabüyn eyledi
izḥâr gül

2. **kudret-i ḥakḥ-ıla:--
ıla**

Gazel 1950

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Allah'ın kudreti.

Sen Ḥudâdan iste
ğayrı kimseye
uzatma el
Gülşen oldıkudret-i
Ḥakḥ-ıla gör nâr-ı
Ḥalîl

kudretu'llâh:

1. **kudretu'llâh:-ı**

Gazel 1747

Mısra: 10

Allah'ın kudreti,

gücü.

İyMuḥibbîzül ü
ḥaddenseyr kıl şâm
u seḥer
Ḥadr ü nev-rûzı bir
iden
kudretu'llâḡörüñ

kudüm:

1. **ķudüm:**

Gazel 1705

Mısra: 4

*Türk müziğine
mahsus usul vurma
âletlerindendir. En çok
mevlevîhânelerde olmak
üzere, tekkelerde
kullanılmış, lâdini
müzikte az
kullanılmıştır; tembâl'in
iptidaice bir şeklinden
ibarettir; kendine has
ve tatlı bir ses verir.
Mevlevî âyinlerinde
büyük ehemmiyeti
vardır, zirârkaseden
dervişler kudümün
vuruluşuna tâbidir.*

Fiğân u nâle kılsam
nâyioşşar
Olaldan meclis-i
ğamda kudümçeng

küdüret:

1. **küdüretden:**

Gazel 1652

Mısra: 3

*Gam, keder;
bulanıklık, donukluk.*

Ger
küdüretdendilerseñş
âf ola mir'ât-ı dil
Bir dem
ırmacāngözindāyim
cemâl-i yâra bak

küffäreyledün:

1. **küffäreyledün:-dün**

Gazel 1752

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

*Küfre dönme,
dinden çıkma.*

Dest-i kudretle yok
iken 'âlemi var
eyledün
Kimini
müslimkılıp kimini
küffäreyledün

küfr:

1. **küfrini:-i, -n, -i**

Gazel 1551

Mısra: 5

*Küfür; siyahlık.
Küfriniisbâtidersem
tañdegül
Kendüzinteşbihider
zünnârazülf*

2. **küfr:**

Gazel 1928

Mısra: 2

*Dinsizlik, küfür.
Ol zülf-i
siyehbaglaya dil
kîne ne müşkil
Sunarsa egerküfr
elini dîne ne müşkil*

küfr ü imānı:

1. **küfr ü imānı:-ı**

Gazel 1923

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

*Küfür ve iman.
Görinmez
'ârızısünbül
saçından
Kim örte küfr ü
imānı ne müşkil*

küfr-i zülfün:

1. **küfr-i zülfün:**

Gazel 1589

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Kara saç. ||

Yoldan, imandan

çıkaran zülûf.

*Dirmedenmahşşül-i
hüşnüñgitdi
'ömrüm hâşılı
İstedükçeküfr-i
zülfündirbaña
asınca yok*

2. **küfr-i zülfün:-üñ**

Gazel 1829

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Saç karalığı;

sevgilinin siyah saçı.

*Zülfün içre
yüzünüiydöstpinhân
eyledün
Küfr-i zülfün gibi
bu
hâlümperîşaneyledü
ñ*

küfr-i zülfünı:

1. **küfr-i zülfünı:-üñi**

Gazel 1836

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Saç karalığı;

sevgilinin siyah saçı.

*Küfr-i
zülfünilivākılıpçaçu
ñ leşker çeküp
Tohsariķlīm-i hüşn
içre yine aşşub u
ceng*

küh:

1. **küh:**

Gazel 1580

Mısra: 7

Dağ.

DimeñüzFerhād'ab
eñzerküh ara dīvāne
yok
Eksilür mi kühsār
içre pelengden mīşe
bak

2. **küh:**

Gazel 1989

Mısra: 5

Dağ.

Kühtaḥammül
itmez iken götürür
bār-ı ğamı
Üştür-i
sermestdüryükinekā
dirdürgöñül

kühen:

1. **kühenden:-den**

Gazel 1521

Mısra: 10

Dergah.

Sürme
kapuñdanMuḥibbī
gelse 'arz-ı ḥāliçün
Şāh
'ādildürkühendenolı
mazhīç kimse men'

küh-ı belā:

1. **küh-ı belā:**

Gazel 1806

Mısra: 15

Kelime Tipi: -

Bela dağı.

İyMuḥibbī olalı
başumbañaküh-ı
belā

İki 'aynumıaña iki
bıñar itsem gerek

2. **küh-ı belā:**

Gazel 1836

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Bela dağı.

Şiri oldum bīşe-i
'ıŝkuñ bu rüy-ı
zerd-ile
Dāğlarladır gören
küh-ı belā içre
peleng

3. **küh-ı belā:**

Gazel 1873

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Bela dağı.

DāğlaryakdıMuḥibb
İşinedeşoldeñlü kim
Her gören küh-ı
belā içre anı sanur
peleng

küh-ı belā kaplanı:

1. **küh-ı belā kaplanı:**

Gazel 1541

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Bela dağının

kapanı.

Görinürse ne
'acebküh-ı belā
kapanı
Çün yakar sīneye
durmaz bu
Muḥibbīniçedāğ

küh-ı belādur:

1. **küh-ı belādur:-dur**

Gazel 1927

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Bela dağı.

Gözlerümdenḥün-ı
dildürdökilenyaşum
degül
Görinenküh-ı
belāduroñmadukbaş
umdegül

küh-ı ğam:

1. **küh-ı ğam:**

Gazel 1596

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Gam dağı

*(Ferhad'ın deldiği dağ
bağlamında).*

Ḥusrevā dil leb-i
şirīnūneFerhād
ancak
Küh-ı ğam kesmede
bir nev'deüstād
ancak

küh-ı ğamda:

1. **küh-ı ğamda:**

Gazel 1602

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Gam dağı.

Küh-ı
ğamdakondıbaşumü
stinemurg-ı belā
Didi bundan özge
yir yok ola baña
oturak

2. **küh-ı ğamda:**

Gazel 1819

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Gam dağı.

Hüsrevâşîrînlebûñy
âdınaFerhâdolmışa
m
Küh-ı ğamda ben
ġarîbi bir nefes
şâditmedüñ

3. **küh-ı ğamda:-da**

Gazel 1537

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Gam dağı.

Küh-ı ğamdadır
ġören beni peleng-i
pîşedür
Derd-i
hasretleyakaldansîn
emüzreniçedağ

4. **küh-ı ğamda:-da**

Gazel 1558

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Gam dağı.

La'l-i
nâbuñyâdınaFerhâd
-veşiyġonca leb
Küh-ı ğamda var
niçehünîncigerler
her taraf

5. **küh-ı ğamda:-da**

Gazel 1823

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Gam dağı.

Küh-ı ğamda ne
bilürdêrd ü
belâçekdüġümi
Bister-i ġülde yatan
hâlini bu maġzünüñ

6. **küh-ı ğamda:-da**

Gazel 1827

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Gam dağı.

Küh-ı ğamda bu
Muġibbîyibelâsengi
-y-ile
Âsiyâ-veşdögedöge
anı sen un itdüñ

küh-ı 'ıŖkı:

1. **küh-ı 'ıŖkı:-ı**

Gazel 1785

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

AŖk dağı.

Küh-ı 'ıŖkikesmege
her bir kesi
kâdirdegül
Tîşeyi elden
komazFerhâd-
veşbâzû gerek

küh-ı kâf:

1. **küh-ı kâf:**

Gazel 1567

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Kaf Dağı.

Dil
niçekılsuntaġammül
cânniçedöysünġama
Ursalar bâr-ı ġamı
kılmaz
taġammülküh-ı Kâf

küh-ı kanâ'atde:

1. **küh-ı kanâ'atde:-de**

Gazel 1574

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Kanaat dağı.

Ķânî'emrızkuma ne
gelse
kanâ'atdürişüm
Olmuşamküh-ı
kanâ'atde bugün
'Ankâ-yı 'ıŖk

kühken:

1. **kühken:**

Gazel 1683

Mısra: 8

Dağı delen II

Ferhad.

Baş u cân terkini ur
yolına bu şîrînlebüñ
Añılatakühken gibi
bugün nâmuñsenüñ

2. **kühken:**

Gazel 1839

Mısra: 10

Dağı delen II

Ferhad.

La'l-i
şîrînüñfirâkındanM
uġibbîbendeñi
Kühken gibi
belâkühında sen
cânsuzkoduñ

küh-ken:

1. **küh-ken:**

Gazel 1906

Mısra: 8

Dağı delen II

Ferhad.

Kim ki
'âşıkdurkılurcânâny
olında terk-i cân
Küh-kenŞîrine
'âşıkdurveliHüsrev
degül

kühkenlik:

1. **kühkenlik:**

Gazel 1708

Mısra: 2

Dağ delicilik.

Bir lebi şiriniçün

her demde gönlün

işe çek

Kühkenlik eyle bu

gamkühına gel tışe

çek

küh-kenlik:

1. **küh-kenlik:**

Gazel 1942

Mısra: 10

Dağ delicilik.

Nâhun-ıla gel dilâ

sen dağı kes

gamkühını

Küh-

kenlikgösterüpaduñ

ıFerhâdeylegil

kühl:

1. **kühl:**

Gazel 1793

Mısra: 4

Göz ilacı, sürme.

Seng-i cevri-ile

dögüp beni egerhâk

ide yâr

Kühliçünkapuşalare

hl-i

muhabbetozumuñ

2. **kühli:-i**

Gazel 1893

Mısra: 8

Göz ilacı, sürme.

Gözüme iyşabâ

hinde ideremhâk-i

dildârı

Gözüme

koymazamhergiz

yiter

kühliŞıfâhânuñ

3. **kühl:**

Gazel 1957

Mısra: 6

Göz ilacı, sürme.

Hâk-i pâyı var-iken

bu çeşm-i hün-

âlüdeme

Minnet itmez

kühliçünŞirâz u

İşfâhâna dil

4. **kühl:**

Gazel 1970

Mısra: 5

Göz ilacı, sürme.

Gözümünden hâk-i

pâyüñkühl olalı

Bu

çeşmümdürüşen

hem mukahhal

kühl-i basar:

1. **kühl-i basar:**

Gazel 1604

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Göze çekilen

sürme.

Semend-i bād-

pâyüñlagötürgilhâki

niyirden

İde kühl-i basar anı

melekler

çeşmidürmüştäk

kühsâr:

1. **kühsâr:**

Gazel 1580

Mısra: 8

Dağ, dağlık.

DimeñüzFerhâd'ab

eñzerküh ara dīvâne

yok

Eksilür mi kühsâr

içre pelengden mişe

bak

2. **kühsâra:-a**

Gazel 1652

Mısra: 6

Dağ, dağlık.

Her biri bir ehl-i

'ışkuñdide-i hün-

bâridur

Sanma yiryirläleler

açıldı gel kühsâra

bak

3. **kühsâra:-a**

Gazel 1929

Mısra: 10

Dağ, dağlık.

Şirînlebüñüñşevçin

ecânâ bu Muhibbî

Ferhâd-şıfat ger

düşe kühsâra ne

müşkil

kul:

1. **kuluñi:-un, -ı**

Gazel 1814

Mısra: 11

Allah tarafından

yaratılmış olan insan,

abd.

Bu Muhibbîkuluñı

sürme kapuñdan

kerem it

Niçe bir

çekdüresinâ'nını
her bir dūnuñ

2. **külin:**

Gazel 1699

Mısra: 5

Kül.

Şem'epervāneyanu
pkülinsavurmuşbād-
ı şubh
Küligögesavrilur
elbette oda yananuñ

3. **küli:-i**

Gazel 1699

Mısra: 6

Kül.

Şem'epervāneyanu
pkülinsavurmuşbād-
ı şubh
Küligögesavrilur
elbette oda yananuñ

4. **kulısın:-i, -sın**

Gazel 1861

Mısra: 10

*Allah tarafından
yaratılmış olan insan,
abd.*

Şefâ'atdenMuhibbî
olma nevmîd
Kulısincân u dilden
Muştafānuñ

5. **kullaruñi:-lar, -u, -n,
-i**

Gazel 1517

Mısra: 4

*Başkasına tabi
olan, başkasının hükmü
altında bulunan.*

Pâdişāhumkarşuñad
İvān tursun ehl-i

'ışk
Asitānuñdan inende
kullaruñi itme ħar'

6. **kuluñam:-uñ, -am**

Gazel 1527

Mısra: 9

*Başkasına tabi
olan, başkasının hükmü
altında bulunan.*

Cān-ısa
daħımurāduñn'olae
mr it kuluñam
Pâdişāhānebuyursa
ñoluramañamuñi'

7. **kulıyam:-i, -yam**

Gazel 1587

Mısra: 12

*Başkasına tabi
olan, başkasının hükmü
altında bulunan.*

Muhibbîçoğ-ısa
cürmüm
ümîdikesmezem
andan
Kulıyampâdişāhum
durbenümğayrıllāh
um yok

8. **kullarına:-larına**

Gazel 1635

Mısra: 1

*Başkasına tabi
olan, başkasının hükmü
altında bulunan.*

Ol şeh-i ħübāmı gör
hîç kullarına dādı
yok
Hoşbilürcevr ü cefā
fennin veliüstādı
yok

9. **kuluñ:-uñ**

Gazel 1638

Mısra: 5

*Başkasına tabi
olan, başkasının hükmü
altında bulunan.*

Benüm gibi
kuluñçokduregerçiā
sitānuñda
Ve likinehl-i
'ışkuñhîçsenün tek
pâdişāhi yok

10. **kullaruña:-lar, -uñ,
-a**

Gazel 1640

Mısra: 6

*Başkasına tabi
olan, başkasının hükmü
altında bulunan.*

Anuñçüneyledüñzul
m u sitem cevr ü
cefā 'ādet
Yanuñdayog-
ımışkullaruñalutñ u
vefā kılmak

11. **kullaruñ:-lar, -un**

Gazel 1721

Mısra: 7

*Başkasına tabi
olan, başkasının hükmü
altında bulunan.*

Kullaruñ gibi
varupkarşuña hep
'āşıqlar
Tursalar n'ola ki
sen
'ālemesultānolduñ

12. **kullaruña:-lar, -uñ,
-a**

Gazel 1752

Mısra: 4
*Başkasına tabi
olan, başkasının hükmü
altında bulunan.*

Hārdan güller
bitürdüñnaḥldenḥur
mā-yi ter
‘İbret
içünkullaruñahikme
tizhäreyledüñ

13. **kulsın:-ısın**

Gazel 1758

Mısra: 14

*Başkasına tabi
olan, başkasının hükmü
altında bulunan.*

Muḥibbīkullugında
n çıkma zinhār
Kulisincān-ıla ol
pādişāhuñ

14. **kulsın:-sın**

Gazel 1761

Mısra: 10

*Başkasına tabi
olan, başkasının hükmü
altında bulunan.*

Hākīm-durur
çühükmanuñih̄tiyār
anuñ
KulsınMuḥibbī her
ne gelürserizā gerek

15. **kuluñuñ:-uñ, -uñ**

Gazel 1843

Mısra: 10

*Başkasına tabi
olan, başkasının hükmü
altında bulunan.*

Küyuñavardukçaur
duñsineyeğamz
okların

Bu
Muḥibbīkuluñuñ
derdine
dermāneyledüñ

16. **kuluñam:-(u)ñ, -am**

Gazel 1845

Mısra: 7

*Başkasına tabi
olan, başkasının hükmü
altında bulunan.*

Emīr-i
tācdārumsinkuluña
mşehr-i yārumsın
İki
‘ālemdevarumsinn’i
çün dün
gicegelmedüñ

17. **kullaruñ:-lar, -uñ,
-ı**

Gazel 1857

Mısra: 3

*Başkasına tabi
olan, başkasının hükmü
altında bulunan.*

Ḥayfdurkullaruñiçi
gnetme
Şehsüvāramatuñ
başın çekerek

18. **kullara:-lara**

Gazel 1892

Mısra: 4

*Başkasına tabi
olan, başkasının hükmü
altında bulunan.*

Kapusındaboynıbag
lubendeyüz
Kullara ne emr ola
fermān gerek

19. **kul:**

Gazel 1923

Mısra: 1

*Başkasına tabi
olan, başkasının hükmü
altında bulunan.*

Yine kul görmemek
ḥanı ne müşkil
Göñültaḥtındasultān
ı ne müşkil

20. **kulsın:-sın**

Gazel 1935

Mısra: 2

*Başkasına tabi
olan, başkasının hükmü
altında bulunan.*

Pişkeş it cānuñiy
dil der-i cānāna gel
Çünkikulsınḥālūñi
‘arzitmeğesultāna
gel

21. **kuldur:-dur**

Gazel 1998

Mısra: 10

*Başkasına tabi
olan, başkasının hükmü
altında bulunan.*

Egerfermān idesin
sen dil ü cān der-
miyān olsun
Muḥibbīkemterīn
kuldur hemān tek
añfermān kıl

22. **kuluñ:-un**

Gazel 1846

Mısra: 10

*Başkasına tabi
olan, başkasının hükmü
altında bulunan.*

Ger gül-
âbitseñMuhibbîeşk-
i çeşmüñyiridür
Hâşlı baş
agrısıdurpâdişehlik
dankuluñ

kulider:

1. kul ider:-er

Gazel 1856

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Kul/köle etmek II

Kendine bağlamak.

Şâh-ı ‘âlemsedağı

anı gönülünden kul

ider

Her kaçan söze gele

ol leb-i şîrîn-

suhenüñ

külidiser:

1. kül idiser:-iser

Gazel 1833

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Yakmak II yok

etmek.

Yakısar ‘âkıbeti kül

idiserâh beni

‘Acabâ bencileyin

hâli mi var

hîçkesüñ

kül ol:

1. kül ol:

Gazel 1979

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Mahvolmak,tamam

en yanmak.

Saña yiter

ruhlarınakarşu ol

gül-ruhuñ
Şevkı-y-ile
dutişupbaşdanayaga
dek kül ol

kulolalum:

1. kul olalum:-alum

Gazel 1981

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Kul olmak, kulluk

yapmak.

Ḥusrevâ gel bu

gönülkişverinesultâ

n ol

Cân u dilden kul

olalum bize gel tek

han ol

küloldı:

1. kül oldı:-dı

Gazel 1817

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Kül olmak. || Yok

olmak.

Hicr-ile yanupcân u

dil kül oldıcismüm

ser-te-ser

Rüy-ı

zerdümbenümyaşu

mı sen al eyledüñ

kul oldum:

1. kul oldum:-dum

Gazel 1754

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Hükmüne girmek,

bağlanmak. | Kulluk

yapmak. | Hizmette

bulunmak.

Kapusında kul
oldum çün yine
cân-ılacânânuñ
‘Aceb mi terkini
ursam bu yolda ben
dil ü cânüñ

kulolmaga:

1. kul olmaga:

Gazel 1977

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

(O kimse veya

şeyin) Hükmü altında

olmak, ona kayıtsız

şartsız bağlanmak.

Başa buyruk

istemez kim

‘âlemesultân ola

Lîk kul olmaga bir

‘âlî-cenâb ister

gönül

kulağ:

1. kulaguña:-u, -ñ, -a

Gazel 1716

Mısra: 3

Başın iki yanında

bulunan işitme organı.

Zülfüñkulaguñaegil

üp ne didüğünü

Fehm itmez-idi

olmasa ger

tercemânkaşuñ

külâh:

1. külâhum:-um

Gazel 1587

Mısra: 10

Başa takılan şapka

veya taç.

Geyürdigözlerüm

yaşı ser-â-ser hil’at-

i şāhī
Başumdaşu'le-i
āhumbenümsanmañ
külāhum yok

2. **şeb-külāhı:**

Gazel 1638

Mısra: 8

*Başa takılan şapka
veya taç.*

Varupzülf-i
siyāhında kaçan dil
kılsa şebrevlik
Başında düd-ı
āhındandimeñ ki
şeb-külāhı yok

3. **külāh:**

Gazel 1901

Mısra: 5

*Başa takılan şapka
veya taç.*

Pādişāh-ı
'ışkıngedydün yine
nürdankülāh
Şu'le-i
āhuñalupbaşuñaserp
üşeyledün

kulak:

1. **kulak:**

Gazel 1616

Mısra: 12

*Başın iki yanında
bulunan işitme organı.*

'Āşık oldum [ben]
ezelden
güşidüpdīdāruñı
Hākdimişler 'āşık
olur gözden evvel
kulak

kulakdutmam:

1. **kulak dutmam:-**
mam

Gazel 1641

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Kulak vermek.

Nāşihānuşhuñsaña
men' eyleme
'ışkıdan beni
Zīra 'ahdüm bu ki
dutmam kimse
sözine kulak

kulak tut:

1. **kulak tut:**

Gazel 1503

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Dinlemek.

Kulak tut bir nefes
nālişlerümebezm-i
ğam içre
İderzevķ ehli çün
'ālemdenāy-ı hoş-
nevādanhaz

2. **kulak tut:**

Gazel 1595

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

*İyi anlamak üzere
dinlemek.*

Çün ezelden
eylemişdürsaña
'āşık beni Hāķ
Tañrıçün gel bu
benümderd-i
dilüme tut kulak

3. **kulak tut:**

Gazel 1601

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

*İyi anlamak üzere
dinlemek.*

Niçeyirlerdekelāmi
ndabuyurmuşçünki
Hāķ
Her ne kim emr
eylediyse cān u
dilden tut kulak

kulaktutmaduñ:

1. **kulak tutmaduñ:-**
maduñ

Gazel 1593

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

*Kulak vermek,
dikkatle dinlemek.*

İñledümçüngülşen-i
küyuñda ben
bülbül-şıfat
Tutmaduñiybī-vefā
gül gibi sen hergiz
kulak

külbe-i ahzānumı:

1. **külbe-i ahzānumı:-**
umı

Gazel 1528

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

*Hüzünler kulübesi;
aşığm hüznü, kederli
gönlü.*

Rüşenitseñn'olacān
ākülbe-i ahzānumı
Dāyimāmehpertevi
ndençün yakar
pervāne şem'

külef:

1. **külef:**

Gazel 1549

Mısra: 6

*Zahmetler,
sıkıntılar.
Penbe-i dāğum
görenler
sīnemüzredidiler
Yıyirinberf-i
zemindenoldıgüya
bu külef*

külek:

1. **külegi:-i**
Gazel 1759
Mısra: 10
*Çivi kullanmadan,
tahtadan, geçmeli
olarak yapılan kova.
Baħr-ı
eşkümeMuħibbī
bu cihānfülk olalı
Zevraķımeħkülegi
gün bād-bānıdur
felek*

kullāb-ı mahabbetdür:

1. **kullāb-ı**
maħabbetdür:-dür
Gazel 1769
Mısra: 2
Kelime Tipi: -
Aşk çengeli.
Niçe yıllar devrider
bu dil sū-
yıküyuñsenüñ
Zirāķkullāb-ı
maħabbetdür çeken
süyuñsenüñ

kullan:

1. **kullanursañ:-ursañ**
Gazel 1689
Mısra: 3
*Bir şeyden belli bir
amaçla yararlanmak.*

Kullanursañ bu
cihān içre tecerrüd
‘ālemin
Umaram ‘Īsī gibi
eflāk ola
yirtüñsenüñ

2. **kullanam:-am**

Gazel 1978
Mısra: 3
*Bir şeyden belli bir
amaçla yararlanmak.*
Kullanamdirseñvuħ
üş u țayı sen
Mecnūnlayın
Şoħbet-i insānı
evvel terk idüben
‘uzlet al

küllü:

1. **küllü:**
Gazel 1586
Mısra: 5
*Bütünüyle,
tamamıyla.*
Şöyle maħvitdi bu
‘ıñķuñāteşiküllitenü
m
Kim bakarsa dir ki
dil yandı bile cān
anda yok

2. **küllü:**

Gazel 1636
Mısra: 9
*Bütünüyle,
tamamıyla.*
Maħabbetnārimayan
dumvücüdumküllīm
aħvoldı
Muħibbī’dennişānu
mmañbenümnām u
nişānum yok

3. **küllü:**

Gazel 1637
Mısra: 7
*Bütünüyle,
tamamıyla.*
Her kimüñ evvel
yakupküllivücüdınħ
ākider
Çıkarurāħiryüzin
eyler anuñeflāk-i
‘ıñķ

4. **küllü:**

Gazel 1816
Mısra: 5
*Bütünüyle,
tamamıyla.*
Beni sen
derdnākitdüñvücüd
umküllīħākitdüñ
Beni
vallāħhelākıtdüñ’i
çün dün
gicegelmedüñ

5. **küllü:**

Gazel 1851
Mısra: 2
*Bütünüyle,
tamamıyla.*
Ulu devletdürşadā-
yı ‘aşıķıgüş
eylemek
Şabr u ‘aķlıküllī bir
yirdenferāmüş
eylemek

6. **küllü:**

Gazel 1956
Mısra: 8
*Bütünüyle,
tamamıyla.*

Hayālünfikrūncānā
gönlülevhindenakşo
ldi
Vücūdumküllīmaḥv
olsa o dilden
olmaya zāyil

7. külli:

Gazel 1960

Mısra: 2

*Bütünüyle,
tamamıyla.*

Şüfimetā'-ı
hırkañrehn-i şarāb
kıl
Yıkupbinā-i
bütünüküllīḥarāb kıl

**“külli sırrın cāvizü'l-
isneynişā”:**

**1. “külli sırrın
cāvizü'l-isneynişā”:**

Gazel 1512

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

*"İki dudağı aşan
her sır yayılır."
anlamındaki Arapça
mesel.*

Sırr-ı
'ışkısaklagılsineñde
izhār eyleme
Çündimişler “külli
sırrın cāvizü'l-
isneynişā”

**“küllisırruncāvizü'l-
isneynişā”:**

**1. “külli
sırruncāvizü'l-
isneynişā”:**

Gazel 1522

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

*"İki dudağı aşan
her sır yayılır."
anlamındaki Arapça
mesel.*

Cānadaḥıdimevākıf
olmasun ol rāzuña
Ḥaḥdimişler “külli
sırruncāvizü'l-
isneynişā”

**“külli sırrın cāveze'l-
isneynişā”:**

**1. “külli sırrın
cāveze'l-isneynişā”:**

Gazel 1529

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

*İkiyi aşan her sır
yayılır. İki kişiyi aşan,
bir başkasına da
söylenen her sır,
yayılır. (Mevlana).*

Sakla
cāndandēdedenesrār
uñı
“Küllü sırrın
cāveze'l-
isneynişā”

kulluğ:

**1. kulluğundan:-ı, -n, -
dan**

Gazel 1758

Mısra: 13

Kulluk.

Muḥibbīkulluğında
n çıkma zinhār
Kulısmcān-ıla ol
pādişāhuñ

**2. kulluğundan:-u, -ñ, -
dan**

Gazel 1819

Mısra: 8

Kulluk.

Gönlümi mücrim
diyüdakduñbelāzen
cīrine
Ḥamdü-
lillāhkulluğundanda
ḥıāzādītmedüñ

kuluñoldı:

1. kuluñoldı:-dı

Gazel 1527

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

*Kulu olmak,
emrine girmek.*

Ḥusrevāgördimuḥa
kḥaḥkuluñoldı bu
Muḥib
Varaḥ-ı
ḥüsnüñḥaḥtuñyazāl
ihōştevķī

kum:

1. kum-ıla:

Gazel 1893

Mısra: 1

Kum şehri.

Getürmez idi Fürs
ehli dile Kum-
ılaKāşānuñ
Varupmeh-rūların
görse Sitanbul u
Ġalāḥānuñ

kumās:

1. kumās:

Gazel 1660

Mısra: 10

*Ar. İpek, keten,
pamuk, yünden olan
mensucat.*

İyMuhibbibaña bir
hil'atgeyürdişâh-ı
'ışk
Dāğumı gör ol
kumāşüstindekitam
ğāya bak

kumrı:

1. **ḳumrı:**

Gazel 1578

Mısra: 8

Ar. Güvercin

*nevinden maruf kuş,
müennesi: kumriyye.*

Bu deme
irişdügineşükri derle
r her biri
Fāhteḳumrı ne
söyler bülbül-i
güyāya bak

kumrı gibi inlerem:

1. **ḳumrı gibi inlerem:-**

rem

Gazel 1680

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Kumrı gibi

inlemek.

İnleremḳumrı gibi
döstdiyü çın şehir
Gönüleglencesi
'ālemdehemānyār
gerek

künbed-i devvār:

1. **künbed-i devvār:**

Gazel 1526

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Dönen kubbe,

dünya.

Bu
Muhibbīgicelerhüsün
üñañupāh eylese
Tola
āhişu'lesindenkün
ed-i devvār şem'

künbed-i mīnāya:

1. **künbed-i mīnāya:-**
ya

Gazel 1579

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

*Gökyüzü (Bütün
insanlar).*

Niçedurmuşdurmu'a
llaḳuşbuçarḳ-ı bī-
sütün
Cāngözün aç 'ibret
al bu künbed-i
mīnāya bak

künc-i halvetde:

1. **künc-i ḥalvetde:-de**

Gazel 1883

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Yalnızlık köşesi.

Künc-i
ḥalvetdegözün
yaşın dök istiğfāra
gel
Cidd ü cehd eyle
bulasın
ittişālındöstuñ

künc-i ḥarābāt:

1. **künc-i ḥarābāt:**

Gazel 1568

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Meyhane köşesi.

Zāhidā 'ucb-ıla ger
sen çekdün-ise
i'tikāf
Ben dahıḳkünc-i
ḥarābāt içre oldum
mu'tekif

künc-i miḥnet:

1. **künc-i miḥnet:**

Gazel 1725

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

*Kederle dolu olan
köşe. II Dünya.*

Künc-i
miḥnetḥastasıyamd
östlarḥälümgörün
Bār-ı
ğamdankāmetümdāl
oldıaḥvālümgörün

kündetakup:

1. **künde takup:-up**

Gazel 1783

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

*Ayak bağı takmak.
Şehbāzgönülümüdutu
pşehārāmeyledün
Künde
takupayagmazülf-
ile dāmeyledün*

"kün":

1. **"kün":**

Gazel 1780

Mısra: 5

Ar. "Ol, olsun!"

manasında emr-i hazır.

Hemān "kün"
didioldı cümle
'ālem

Kamu baħr-
ılaberşun'ıduranuñ

kur'ân:

1. **ķur'âna:-a**

Gazel 1935

Mısra: 8

Allah tarafından

Hz. Muhammed'e

vahyedilen kutsal kitap,

İslam dininin temel

kitabı, kelim-i kadim,

Kur'ân-ı Kerim.

Gördüğümde

okudum zülfini

“Ve'l-leyl” âyetin

Gösterüpyüzindidi

“Ve'ş-şems”

okıķur'âna gel

ķurbân:

1. **ķurbân:**

Gazel 1684

Mısra: 4

Kurban. || Âşık.

Ka'be-i küyuñ

müyesser

oldıçünütdümtavâf

Farzdurelbetdeiy dil

cânuñıķurbân gerek

2. **ķurbânuñ:-uñ**

Gazel 1726

Mısra: 2

Kurban. || Âşık.

‘İydirişdiküşte kıldı

ħalkıcevlânuñsenüñ

Umulur maķbül ola

bu cümle

ķurbânuñsenüñ

3. **ķurbâna:-a**

Gazel 1732

Mısra: 8

Kurban. || Âşık.

Ṭavâfitmegegeldük

Ka'beküyim

Sa'âdetdürözünķurb

ânasalduñ

4. **ķurbânuñ:-uñ**

Gazel 1790

Mısra: 12

Kurban. || Âşık.

Ger müyesser olsa

itsem küyuñı bir

kez tavâf

Cân u dilden

olayım

iydöstķurbânuñsenü

ñ

5. **ķurbân:**

Gazel 1858

Mısra: 6

Kurban. || Âşık.

Ka'be-i kıuyı

müyesser

oldıçünkıldıñtavâf

Lâzımıdursañaiydil

cânuñıķurbân gerek

6. **ķurbân:**

Gazel 1892

Mısra: 14

Kurban. || Âşık.

KüyınayâruñMuħib

bıvarıcak

Ka'beye varana

cânķurbân gerek

7. **ķurbâna:-a**

Gazel 1936

Mısra: 2

Kurban. || Âşık.

Tırķesoldımeğer

kim ğamze-i cânâna

dil

Kaşları yayına

beñzetdiözınķurbân

a dil

8. **ķurbâna:-a**

Gazel 1737

Mısra: 5

Kurban etmek. ||

Kurban kesmek.

Geyüpiħrâmı

‘âşıkılgelür her

biri ķurbâna

Ṭavâf itmek diler

küyuñħarım-i

muħteremdeniyig

9. **ķurbânuñ:-un**

Gazel 1784

Mısra: 8

Kurban etmek. ||

Kurban kesmek.

NıĝârâKa'beküyuña

varan ‘âşıkıların

cem' it

Gel eyle cümlesin

bismilķabül ola ta

ķurbânuñ

ķurbân evlemek:

1. **ķurbâneylemek:-**

mek

Gazel 1736

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Canını feda etmek.

Ğamzeñ oklarına

cânâkılalıdan dil

nişân

Cânıķaşdıtdümkaşu

ñ yasına kurbān
eylemek

**2. kurbāneylemek:-
mek**

Gazel 1772

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Canını feda etmek.

Ka'bedürküyuñsenü

ñ 'uşşâkıqurbān

eylemek

Hayragirmekdüranu

ñ derdine dermān

eylemek

kurbāneyleseñ:

1. kurbāneyleseñ:-señ

Gazel 1748

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Canını feda etmek.

Ka'be-i

küyuñdağacc itmiş

bugün 'aşıklarun

Hayragirseñeyleseñ

bir bir kamu

kurbānsenün

kurbānidegör:

1. kurbānidegör:-egör

Gazel 1809

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Kurban etmek,

feda etmek.

Ka'bedürküy[1]

nigāruñcān[1]

kurbānidegör

Keysa'ādetdür

olursa ölecek

yirünsenün

kurbān idem:

1. kurbānidem:-em

Gazel 1567

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Kurban etmek,

feda etmek.

Merve

haqqıyçünŞafādanc

ānumıqurbān idem

Ger müyesser ola

kılmak Ka'be-i

küyuñtavāf

kurbānider:

1. kurbānider:-er

Gazel 1874

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Kurban etmek,

feda etmek.

Cānınıkurbāniderre

mz-ile ehl-i dillerün

İy güzeller

serverihoşdurkemāl

ikaşuñun

2. kurbānider:-er

Gazel 1990

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Kurban etmek,

feda etmek.

Ka'beküyuñavarınc

akdöstum

'aşıklarun

Kendüzinkurbānide

rkaşşābañahācetdeg

ül

kurbān itmez idi:

**1. kurbān itmez idi:-
mez idi**

Gazel 1505

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Kurban etmek,

feda etmek.

İtmez idi ol hūnī

'aşıklarınıkurbān

Ger gānzeleri her

dem eylemese

kandan hāz

kurbān ol:

1. kurbān ol:

Gazel 1981

Mısra: 14

Kelime Tipi: -

Bir gaye uğrunda

feda olmak.

Ka'bedürküyımıfarz

oldıtavāfeylelüm

Dil didienfa' budur

anda varupkurbān

ol

kurbānolam:

1. kurbānolam:-am

Gazel 1762

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Bir kimse ya da bir

şey için kendini feda

etmek, kurban olmak.

Kurbānolamḥabībū

mküyuña ger

varursam

Devlet-durur ger

ola cānumfedā-

yıcānuñ

kurbān olavın:

1. **ḳurbānolayın:-ayın**

Gazel 1928

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

*Bir kimse ya da bir
şey için kendini feda
etmek, kurban olmak.*

Ḳurbān olayın
dirdikaşuñ yayına
göñlüm
Kİşoldımüjeñtirine
bu sîne ne müşkil

ḳurbānolduñ:

1. **ḳurbānolduñ:-duñ**

Gazel 1721

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

*Bir kimse ya da bir
şey için kendini feda
etmek, kurban olmak.*

Baş
açuptıgınaboynınıM
uhibbüzadur
Bunu umar diyeler
'ışk ara
ḳurbānolduñ

ḳurbān olur:

1. **ḳurbānolur:-ur**

Gazel 1562

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

*Bir kimse ya da bir
şey için kendini feda
etmek, canından
vazgeçmek.*

Kūyuñavardukça
'uşşākuñsañakurbān
olur
Hayruñ olsun
döstüm gel eyle bir
ser-hānevaḳf

ḳurbān-ı 'ışkoluram:

1. **ḳurbān-ı**

'ışkoluram:

Gazel 1571

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

*Aşk kurbanı olmak.
Ka'be-i kūyuñnaşīb
olsa varup görsem
yüzüñ
Merve
ḥaḳkıyçünŞafā'dan
oluramḳurbān-ı 'ışk*

ḳurbānuñ ola:

1. **ḳurbānuñ ola:**

Gazel 1696

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

*Uğruna ızdırap
veya büyük sıkıntı
çekmek, zarara girmek,
ölmek.*

Ka'bedürküyieger
ola müyesser
varasın
Cānḳurbānuñ ola
merd-iseñ ol
yirdesenüñ

ḳurbānuñoldı:

1. **ḳurbānuñoldı:-dı**

Gazel 1840

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

*Uğruna ızdırap
veya büyük sıkıntı
çekmek, zarara girmek,
ölmek.*

Muşhaf-i
ḥüsnüñḥaḳıyçünKa'
bedürküyuñşehā

Bu Muḥibbīcān u
dilden
oldıḳurbānuñsenüñ

ḳurtar:-

1. **ḳurtarımazsın:-
ımazsın**

Gazel 1567

Mısra: 5

*Kurtarmak,
kurtulmasını sağlamak.
Jeng-i
ğamdankurtarımazs
ıngöñülāyinesin
Sāki-i gül-ruḥ
elinden içmeyince
cām-ı şāf*

2. **ḳurtarur:-ur**

Gazel 1639

Mısra: 9

*Kurtarmak,
kurtulmasını sağlamak.
Çeşm-i cellādı
elinden kim
anuñcānḳurtarur
Ele
cānḳaşdınaalmış
ḥançer-i tiz-āba bak*

3. **ḳurtarup:-up**

Gazel 1681

Mısra: 2

*Kurtarmak,
kurtulmasını sağlamak.
İytabīb-i dil bu ben
dil-
ḥasteyiyādeyledüñ
Ḳurtarupderd ü
belādangamdanāzād
eyledüñ*

ḳurtar:

1. **kurtaram:-am**

Gazel 1790

Mısra: 9

*Kurtarmak,
kurtulmasını sağlamak.*

Kurtaram sanma
elümden kim
alurdāmānuñı
Rüz-ı
maḥşerbulnadestü
mdedāmānuñsenüñ

2. **kurtar:**

Gazel 1850

Mısra: 7

*Kurtarmak,
kurtulmasını sağlamak.*

Öldürüp kurtar beni
hicrübēlāsındandid
üm
Didiāḥirgamyimeiy
derdmend itsem
gerek

kurtıl:-

1. **kurtılup:**

Gazel 1919

Mısra: 2

*Tehlikeli veya kötü
bir durumu atlatmak.*

Var mı cihānda bir
kişi diye ḥuzūra gel
Ya kurtılup bu
guşşavügamdānsürü
ra gel

kurtıl:

1. **kurtıla:-a**

Gazel 1677

Mısra: 9

*Tehlikeli veya kötü
bir durumu atlatmak.*

Baḥr-ı eşkümden ne

mümkinkurtıla dil

zevraḳı

İyMuḥibbēşk-i

çeşm içre olan

girdāba bak

kuru:

1. **kurudı:-dı**

Gazel 1561

Mısra: 12

Canlılığını

kaybetmiş, çok zayıf.

Çine vardı büy-ı

zülfüññmeger bir

şemmesi

Ḥasret ile kana

döndikurudīāḥūdan

āf

2. **kuru:**

Gazel 1824

Mısra: 6

Canlılığını

kaybetmiş, çok zayıf.

Cāndaṭāḳat kalmadı

dilde

taḥammülzerrece

Kuru

ğayret denn' olur

'azm-i nigār itmek

gerek

küs:

1. **küsını:**

Gazel 1980

Mısra: 8

Kös, büyük davul.

Dik sipih rüzre bu

dilden yine āhuñ

'alemin

Çıkdüñflākehemān

himmetüññküsınıç

āl

kuş dilin:

1. **kuş dilin:-n**

Gazel 1941

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Kuşların

konuştuğu dil. II Ötme,

şakıma; herkesin

anlayamayacağı lisan,

ifade; ağlama, inlem.

Kuş dilin ta'limider

bülbül çemen

eṭfālīne

Medḥlerintā ki

iderler her biri īsar

gül

küşadolmadum:

1. **küşadolmadum:-**

madum

Gazel 1798

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Ferahlığa ermek.

Dime saçına

dolaşdumolmadum

bir dem küşād

Ya

perīşānzülfineāsān

mıdur dildādelik

küşāde:

1. **küşādedür:-dür**

Gazel 1668

Mısra: 10

Açık.

Muḥibbīdegme kes

ḳadrini bilmez

Küşādedürhevā-yı

'ālem-i 'ışḳ

küşādeolmadum:

1. **küşādeolmadum:** -
madum

Gazel 1705

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Açılmak,

ferahlamak.

Dirīgāolmadumherg

izküşāde

Velī günden güne

oldı bu dil teng

kusan:

1. **kuşana:** -a

Gazel 1648

Mısra: 14

Kuşanmak; silah

takınmak.

Qalb-i

a' dāyıMuḥibbīşıya

ger āhen ise

Fazl-ı ḥaqq-ıla

kaçan kuşana

merdāneşadağ

kuşat:

1. **kuşatmış:** -miş

Gazel 1978

Mısra: 1

Çevresini sarmak,

çevrelemek.

Bak bu deryā

'āleminiçe kuşatmış

'ibret al

Gör

nehengindürlüdürlü

māhīlerden heybet

al

küşte kıla:

1. **küştekıla:** -a

Gazel 1804

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Öldürmek.

Çeşm-i

cellādıMuḥibbī seni

ger küşte kıla

Bu sa'ādetsaḥna pes

bulınatıgındademüñ

küşte kıldı:

1. **küştekıldı:** -dı

Gazel 1726

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Öldürmek.

'İydirışdiküşte kıldı

ḥalkıcevlānuñsenüñ

Umulur maqbül ola

bu cümle

qurbānuñsenüñ

küşte:

1. **küşte:**

Gazel 1970

Mısra: 7

Kısa olmak.

Ḥadīs-i

zülfhıçküşte olur

mı

Anuñçüñgüft ü

güsıdur müselsel

küş-ı cāndur:

1. **küş-ı cāndur:** -dur

Gazel 1933

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Can gıdası.

Qüş-ı cāndur

'āşıkaiygönca leb

gel ḥand kıl

Zülfüññtārını 'āşık
başına gel bend kıl

küş-ı revāndan:

1. **küş-ı revāndan:** -dan

Gazel 1510

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Ruh gıdası.

Almaz dil ü

cānsensüz bu milk-i

cihāndanḥaz

Alur dil ü

cāñkuvveti sen küş-ı

revāndanḥaz

kuvveti artar:

1. **kuvveti artar:**

Gazel 1599

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Gücü kuvvet

artmak.

Gün

yüzindeḥalkaḥalkaz

ülfini görüp didüm

Quvveti artar

gelüryatdukça

günde mārāşevk

küy:

1. **küyü:** -ını

Gazel 1550

Mısra: 10

Köy, semt,

mahalle. II Sevgilinin

bulunduğu ve yaşadığı

ortam.

Qıbleḥaqqıḥacc-ı

ekberdürsaḥna

'İyMuḥibbıküyüñ

eyle tavāf

2. kŭyımı: -ı, -n, -ı

Gazel 1561

Mısra: 1

Köy, semt,

*mahalle. II Sevgilinin
bulunduğu ve yaşadığı
ortam.*

Kŭyımı

‘aşıkiseñKa’be gibi

eyle tavâf

Terk-i cân

itmeyesin eyleme

‘ışkdanyürilâf

3. kŭyuña: -uñ, -a

Gazel 1562

Mısra: 3

Köy, semt,

*mahalle. II Sevgilinin
bulunduğu ve yaşadığı
ortam.*

Kŭyuñavardukça

‘uşşākuñsañakurbân

olur

Hayruñ olsun

döstum gel eyle bir

ser-ğânevağf

4. kŭyuñ: -uñ

Gazel 1587

Mısra: 7

Köy, semt,

*mahalle. II Sevgilinin
bulunduğu ve yaşadığı
ortam.*

Nigārākŭyuñeñtrâfın

yaşumderyâyadönd

ürdi

Geçilmez yolum

olmuşdurañavarmag

arāhum yok

5. kŭyına: -ına

Gazel 1592

Mısra: 11

Köy, semt,

*mahalle. II Sevgilinin
bulunduğu ve yaşadığı
ortam.*

Kŭyınayāruñirmege

bir çārebulmadum

İtmiş anuñçü

yolların eşküm

batak batak

6. kŭyım: -ı, -n, -ı

Gazel 1599

Mısra: 10

Köy, semt,

*mahalle. II Sevgilinin
bulunduğu ve yaşadığı
ortam.*

Kıbleden dönsün

yüziğamdanebedkur

tilmasun

Kŭyımı koyup kim

ide Ka’be-i

envāraşevk

7. kŭyuñda: -uñ, -

Gazel 1606

Mısra: 7

Köy, semt,

*mahalle. II Sevgilinin
bulunduğu ve yaşadığı
ortam.*

Ĥastadurkŭyuñdaya

turiytabīb-i dil

meded

Bir cevāb eyle

lebüñdengelsün ol

bīmāraşevk

8. kŭyuñda: -uñ, -

Gazel 1615

Mısra: 14

Köy, semt,

*mahalle. II Sevgilinin
bulunduğu ve yaşadığı
ortam.*

Müsteħakolmış-

durur virmekzekāt-ı

hŭsnüñi

‘Arz kıl kŭyuñda

cem’ olup varan

dervişe bak

9. kŭyuña: -uña

Gazel 1632

Mısra: 9

Köy, semt,

*mahalle. II Sevgilinin
bulunduğu ve yaşadığı
ortam.*

Muħibbīkŭyuña

geldi didüm bir

büseihşān it

Didiresm olmadı

hŭblartarıķında bu

‘ādet yok

10. kŭyım: -ı, -n, -ı

Gazel 1645

Mısra: 3

Köy, semt,

*mahalle. II Sevgilinin
bulunduğu ve yaşadığı
ortam.*

Kŭyınımaķāmeyle

mişemcān u

göñülden

‘Arz eyleseler

cenneti añahevestüm

yok

11. kŭyında: -ı, -n, -da

Gazel 1649

Mısra: 9

*Köy, semt,
mahalle. II Sevgilinin
bulunduğu ve yaşadığı
ortam.*

Küyünda bu ğaribe
itim dimişçüildâr
Olsun ziyâdelu'fi
bize ri'âyet ancak

12. **küyü:-ı**

Gazel 1667

Mısra: **10**

*Köy, semt,
mahalle. II Sevgilinin
bulunduğu ve yaşadığı
ortam.*

İyMuhibbî 'âlem
içre aña
'âşıklıkharâm
Bu melâmetküyü
içre olmaya rüsvâ-
yı 'ışk

13. **küyünda:-uñ, -**

Gazel 1685

Mısra: **7**

*Köy, semt,
mahalle. II Sevgilinin
bulunduğu ve yaşadığı
ortam.*

Küyündaasmaga bu
gönüldüzdinişehâ
Kıldı o zülfi
'anberinirisimânkaş
uñ

14. **küyü:-ı**

Gazel 1696

Mısra: **7**

*Köy, semt,
mahalle. II Sevgilinin
bulunduğu ve yaşadığı
ortam.*

Ka'bedürküyeger
ola müyesser
varasın
Cânkurbânuñ ola
merd-iseñ ol
yirdesenüñ

15. **küyüñ:-(u)ñ**

Gazel 1705

Mısra: **7**

*Köy, semt,
mahalle. II Sevgilinin
bulunduğu ve yaşadığı
ortam.*

Beni 'addeyleküyüñ
itlerinden
Añadurgâhgâhiatub
anseng

16. **küyüna:-ina**

Gazel 1715

Mısra: **10**

*Köy, semt,
mahalle. II Sevgilinin
bulunduğu ve yaşadığı
ortam.*

Bir zerrekadar
girmedi
güşınaMuhibbî
Küyınavarupâh-
ılağavğâyıbüyütdük

17. **küyüña:-uñ, -a**

Gazel 1719

Mısra: **10**

*Köy, semt,
mahalle. II Sevgilinin
bulunduğu ve yaşadığı
ortam.*

CânâMuhibbîoldiçe
rmendeitlerüñden
Küyüñavardugıncak
arşu çıkar sükkânuñ

18. **küyünda:-uñ, -da**

Gazel 1719

Mısra: **3**

*Köy, semt,
mahalle. II Sevgilinin
bulunduğu ve yaşadığı
ortam.*

Sakķā olup bu
çeşmümküyünda su
sepelden
Müjgānum olsa tañ
mı cārüb-ı âsitanuñ

19. **küyüña:-uñ, -a**

Gazel 1727

Mısra: **5**

*Köy, semt,
mahalle. II Sevgilinin
bulunduğu ve yaşadığı
ortam.*

Eyledüñ
'âşıklarıküyüñavard
ukçahelāk
Kelle-i 'uşşākdan
bir
kaşrbünyādeyledüñ

20. **küyüñ:-(u)ñ**

Gazel 1737

Mısra: **6**

*Köy, semt,
mahalle. II Sevgilinin
bulunduğu ve yaşadığı
ortam.*

Geyüpihrāmı
'âşıklargelür her
biri kurbāna
Tavāf itmek diler
küyüñharım-i
muhteremdenyig

21. **küyuñda:-uñ, -**

Gazel 1739

Mısra: 7

Köy, semt,

*mahalle. II Sevgilinin
bulunduğu ve yaşadığı
ortam.*

Didümiy dilber
nedürküyuñdaferyā
d u fiğān
Didiyy dil-
hastebeñzerāh u
zāruñdursenüñ

22. **küyına:-ına**

Gazel 1745

Mısra: 1

Köy, semt,

*mahalle. II Sevgilinin
bulunduğu ve yaşadığı
ortam.*

Küyinaugradısaşabā
dannişān gerek
Budur nişān ki hāk-
i deri armagan
gerek

23. **küyuñdaki:-uñ, -
da, -ki**

Gazel 1755

Mısra: 5

Köy, semt,

*mahalle. II Sevgilinin
bulunduğu ve yaşadığı
ortam.*

İtmeseñ ger bir
nazarküyuñdaki
'āşıqlara
Kimse 'ayb itmez
seni çün eski
hüyuñdursenüñ

24. **küyuñdur:-üñ, -dür**

Gazel 1755

Mısra: 8

Köy, semt,

*mahalle. II Sevgilinin
bulunduğu ve yaşadığı
ortam.*

Esb-i nāzüzre el
ursa zülf-i çevgāna
güzel
Ehl-i 'ışk serden
geçüben diye
küyuñdursenüñ

25. **küyuñda:-uñ, -**

Gazel 1757

Mısra: 10

Köy, semt,

*mahalle. II Sevgilinin
bulunduğu ve yaşadığı
ortam.*

Gördüm yatur
kırılmış bir bölük
'āşıqlaruñ
Nev-
civānsındöstumküy
uñda çok kan
eyledüñ

26. **küyuña:-uña**

Gazel 1762

Mısra: 5

Köy, semt,

*mahalle. II Sevgilinin
bulunduğu ve yaşadığı
ortam.*

Ḳurbānolamḥabībū
mküyuña ger
varursam
Devlet-durur ger
ola cānumfedā-
yıcānuñ

27. **küyü:-ı**

Gazel 1764

Mısra: 3

Köy, semt,

*mahalle. II Sevgilinin
bulunduğu ve yaşadığı
ortam.*

Ka'be'dürküyünigār
uñeyledükçünki tavā
f
Çünmurāduñḥāşılol
dıcānḳurbānuñ
gerek

28. **küyuñda:-uñ, -**

Gazel 1768

Mısra: 9

Köy, semt,

*mahalle. II Sevgilinin
bulunduğu ve yaşadığı
ortam.*

Sāye sal
ḥākoldıküyuñdaMu
ḥıbbīdermend
Servler her kanda
kim bite salar sāye
be-ḥāk

29. **küyuñ:-(u)ñ**

Gazel 1772

Mısra: 1

Köy, semt,

*mahalle. II Sevgilinin
bulunduğu ve yaşadığı
ortam.*

Ka'bedürküyuñsenü
ñ 'uşşāḳıḳurbān
eylemek
Ḥayragirmekdüranu
ñ derdine dermān
eylemek

30. **kūyuñi**:-uñ, -ı

Gazel 1790

Mısra: **11**

Köy, semt,

*mahalle. II Sevgilinin
bulunduğu ve yaşadığı
ortam.*

Ger müyesser olsa
itsem kūyuñı bir
kez tavāf
Cān u dilden
olayım
iydōstqurbānuñsenü
ñ

31. **kūyi**:-ı

Gazel 1792

Mısra: **9**

Köy, semt,

*mahalle. II Sevgilinin
bulunduğu ve yaşadığı
ortam.*

Ka'bedürküyüMuhi
bbiyledüñçünki tav
āf
Hāciolduñfarz durcā
nuñıqurbān
eylemek

32. **kūy[ı]**:-[ı]

Gazel 1809

Mısra: **7**

Köy, semt,

*mahalle. II Sevgilinin
bulunduğu ve yaşadığı
ortam.*

Ka'bedürküy[ı]
niğāruñcān[ı]
qurbānidegör
Keysa'ādetdür
olursa ölecek
yirüñsenüñ

33. **kūyuñda**:-u, -n, -da

Gazel 1810

Mısra: **3**

Köy, semt,

*mahalle. II Sevgilinin
bulunduğu ve yaşadığı
ortam.*

Buldıgöñlümdüzdin
ikūyuñdazülfüñben
didüp
Hābse saldı
āhirīçāh-ı
zenahdānuñsenüñ

34. **kūyuñda**:-u, -ñ, -da

Gazel 1815

Mısra: **7**

Köy, semt,

*mahalle. II Sevgilinin
bulunduğu ve yaşadığı
ortam.*

Zulmidüp ben
'āşıkakūyuñdakıldu
ñ çok cefā
Ġayrılarvardukçacā
nāluţfuñı
'āmeyledüñ

35. **kūyından**:-m, -dan

Gazel 1834

Mısra: **8**

Köy, semt,

*mahalle. II Sevgilinin
bulunduğu ve yaşadığı
ortam.*

Çıkardı
Ādemicennetdeniblī
s
Beni
düritdikūyındanhabī
büñ

36. **kūyuñ**:-uñ

Gazel 1840

Mısra: **11**

Köy, semt,

*mahalle. II Sevgilinin
bulunduğu ve yaşadığı
ortam.*

Muşhaf-i
hüsnüñhakiyçunKa'
bedürküyuñshēhā
Bu Muhibbīcān u
dilden
oldıqurbānuñsenüñ

37. **kūyuña**:-uñ, -a

Gazel 1843

Mısra: **9**

Köy, semt,

*mahalle. II Sevgilinin
bulunduğu ve yaşadığı
ortam.*

Kūyuñavardukçaur
duñsineyeğamz
okların
Bu
Muhibbīkuluñuñ
derdine
dermāneyledüñ

38. **kūyuñda**:-u, -n, -
da, -

Gazel 1844

Mısra: **9**

Köy, semt,

*mahalle. II Sevgilinin
bulunduğu ve yaşadığı
ortam.*

Ger müyesser ola
kūyuñdaMuhibbīye
vaţan
Gelmeye zerre
heves göñlinebāğ-ı
iremüñ

39. **küyına:-ina**

Gazel 1847

Mısra: 5

Köy, semt,

*mahalle. II Sevgilinin
bulunduğu ve yaşadığı
ortam.*

Korkma çok olsa

‘adüküyına var

dildāruñ

Bilmedüñ mi bunı

kim ‘ışk eri bî-bāk

gerek

40. **küyında:-i, -n, -da**

Gazel 1869

Mısra: 2

Köy, semt,

*mahalle. II Sevgilinin
bulunduğu ve yaşadığı
ortam.*

İy dil çü ser-i zülf-

ile sevdāyibüyütdüñ

Küyındafığāneyley

üğavğāyibüyütdüñ

41. **küyında:-i, -n, -da**

Gazel 1872

Mısra: 3

Köy, semt,

*mahalle. II Sevgilinin
bulunduğu ve yaşadığı
ortam.*

Göñüldüzdiniküyın

da tutup

zülfinebenditdüm

Olur mı

‘āşıqamaḥbes

‘acebçāḥ-ı

zekandanyig

42. **küyünde:-uñda**

Gazel 1880

Mısra: 8

Köy, semt,

*mahalle. II Sevgilinin
bulunduğu ve yaşadığı
ortam.*

Reşkidersetañdegül

ervāḥ-ı

kuḍsilerbaña

İtlerüñleçün beni

küyüñdaderbāneyle

düñ

43. **küyına:-i, -n, -a**

Gazel 1882

Mısra: 7

Köy, semt,

*mahalle. II Sevgilinin
bulunduğu ve yaşadığı
ortam.*

Küyına varsa

göñlüm anı

tuḥfecānider

Mālikdegülçügayra

anı armagantutuñ

44. **küyına:-ina**

Gazel 1892

Mısra: 13

Köy, semt,

*mahalle. II Sevgilinin
bulunduğu ve yaşadığı
ortam.*

KüyınayāruñMuḥib

bīvarıcak

Ka’beye varana

cāñkurbān gerek

45. **küyını:-i, -n, -ı**

Gazel 1981

Mısra: 13

Köy, semt,

*mahalle. II Sevgilinin
bulunduğu ve yaşadığı
ortam.*

Ka’bedürküymıfarz

oldıtavāfeyleyelüm

Dil didienfa’ budur

anda varupkurbān

ol

küy-ı ādemdür:

1. **küy-ı ādemdür:-dür**

Gazel 1751

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Yokluk yeri.

Evvel

açupgözlerüñgördic

ihāncāy-ı ḥüb

Āḥir anda

bilmedüñküy-ı

ādemdürmenzilüñ

küy-ı cānān:

1. **küy-ı cānān:**

Gazel 1783

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Sevgilinin mekanı,

bulunduğu yer.

Geştıkıduñberr ü

baḥrıyleyüpḥ-ıḥad

sefer

Geldüñāḥirküy-ı

cānān içre

ārāmeyledüñ

küy-ı dilberde:

1. **küy-ı dilberde:-de**

Gazel 1500

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Sevgilinin köyü,

mahallesı.

Küy-1 dilberde
gözüm yaşı revân
olur revân
Nite kim Bağdâd
şehri içre akar nehr-
i Şağ

küy-1 dildāra:

1. küy-1 dildāra:-a

Gazel 1670

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Sevgilinin

bulunduğu mekan.

Hâk-i pây oldum
yolındaışabâlutf it
götür
Küy-1 dildāra ilet
bi'llāhyatur ol
gerde bak

2. küy-1 dildāra:-a

Gazel 1884

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Sevgilinin

bulunduğu mekan.

Korkum oldur küy-1
dildāra ide bir gün
zarar
Yoksa seyl-i
eşkümü ne-y-idi
tūfān eylemek

küy-1 harābāt:

1. küy-1 harābāt:

Gazel 1557

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Meyhane köşesi,

virane yerler.

Sīnemüñdāğın
gören küy-1 harābāt

içre dir
Pullarıyla tekye-i
ğamdayatur bir eski
def

küy-1 harābāt:

1. küy-1 harābāt:-ı

Gazel 1889

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Meyhane köşesi,

virane yerler.

Eyledüñküy-1
harābātıMuhibbīye
mağām
Şükridüphālümebun
ıdimezindünitdün

küy-1 muğāna:

1. küy-1 muğāna:

Gazel 1613

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Meyhane.

Yürü var küy-1
muğānaiMuhibbī
sür yüzüñ
Saña ne yüzden
irādetlevirürirşāda
bak

küy-1 vāra:

1. küy-1 vāra:-a

Gazel 1704

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Yarin semti.

Küy-1
yāravarmagaqağ' -ı
menāzileyledük
Hamdülillāh kim
dilāmaşşūdihāşileyl
edük

küynavarmaga:

1. küynavarmaga:-
maga

Gazel 1751

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

(Sevgilinin)

semtine uğrama.

Ka'bedürküyınaärz
üitdivarmagadilüñ
Bilmezemsuyuñ mı
çekdi seni anda ya
gilüñ

küyüña varılmaz:

1. küyüñavarılmaz:-
ilmaz

Gazel 1774

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

(Sevgilinin)

Eşiğine girmek.

Varılmaz

küyüñarāhum olup
teng
Zevādum yok yol
uzak
merkebümleng

küyüña varsam:

1. küyüñavarsam:-sam

Gazel 1760

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

(Sevgilinin)

Eşiğine girmek.

Küyüña varsam

ıydöstkarşugelürsük
kānuñ
Dir kandasın berü
gel kandaydı
aşıyānuñ

katı:

1. **katı:**

Gazel 1835

Mısra: 11

Çok, aşırı

derecede.

Degme kimse katı

yayını Muhibbî

çekemez

Hele bir kerredeñe

al elüñesîneye çek

L:

lâ:

1. **lâ:**

Gazel 1992

Mısra: 9

Hayır! olmaz!.

Yakarsa seni

lâdimepervâneler

gibi

Şem'-i

cemâlişevkinesüzân

olan gönül

lâ-büd:

1. **lâ-büd:**

Gazel 1533

Mısra: 4

Elbette, mutlaka,

şüphesiz.

Saklaramğamzeokı

n bu sinedecânum

gibi

Merd olanlara

dimişlerdür gerek

lâ-büdyarag

2. **lâ-büd:**

Gazel 1569

Mısra: 4

Elbette, mutlaka,
şüphesiz.

Nâme-i hüsnünde

kim gördi çekilmiş

kaşlaruñ

Didihükmi

şâhîdürlâ-büd olur

tugralatîf

3. **lâ-büd:**

Gazel 1599

Mısra: 2

Elbette, mutlaka,

şüphesiz.

Ağlayupâh eylesem

gelürreuh-ı

dildâraşevk

Bâd u bârân-

ıladurlâ-büd gül-i

gülrâraşevk

4. **lâ-büd:**

Gazel 1606

Mısra: 2

Elbette, mutlaka,

şüphesiz.

Kanumiçdükçe

gelse tañ mı çeşm-i

yâraşevk

Her kaçan nüş itse

mey lâ-

büdgelürgüftâraşev

ķ

5. **lâ-büd:**

Gazel 1684

Mısra: 6

Elbette, mutlaka,

şüphesiz.

İster-isem iytabîb-i

dil n'ola senden

cevâb

Her kimüñ kim

derdi var lâ-
büdañadermân
gerek

6. **lâ-büd:**

Gazel 1723

Mısra: 8

Elbette, mutlaka,

şüphesiz.

Hüsnüñi kılmış

iğhâzülfüñi görüp

didüm

Kanda kim genc ola

lâ-büd anda mâr

olmak gerek

7. **lâ-büd:**

Gazel 1773

Mısra: 4

Elbette, mutlaka,

şüphesiz.

Girçek imiş dirler

idi kan idercânâ

seni

Öldürür 'âşıklarılâ-

büdsenüñ bu

hûlaruñ

8. **lâ-büd:**

Gazel 1791

Mısra: 14

Elbette, mutlaka,

şüphesiz.

Dil okurken

hâtuñüzülf-ile

hâlûñgöricek

Didilâ-büd o

hâtanoktavüi'râb

gerek

9. **lâ-büd:**

Gazel 1855

Mısra: 4

*Elbette, mutlaka,
şüphesiz.*

Âhumgörinürâteş-i
'ışkumçüdidildedür
Bir hâneye ki od
düşe lâ-büdduĥân
gerek

10. **lâ-büüd:**

Gazel 1858

Mısra: 8

*Elbette, mutlaka,
şüphesiz.*

İster-isem büse-i
la'l-i nâbdan 'ayb
eyleme
Her kimün kim
derdi var lâ-
büdañadermân
gerek

11. **lâ-büüd:**

Gazel 1863

Mısra: 2

*Elbette, mutlaka,
şüphesiz.*

Tîr-i müjgân-ıla
olsa tañ mı
sînemçâkçâk
Merd olan lâ-büüd
olur meydân-ı 'ışk
içre helâk

12. **lâ-büüd:**

Gazel 1866

Mısra: 4

*Elbette, mutlaka,
şüphesiz.*

Her kimde kim
hevâ-yı ser-i zülf-i
yâr ola
Evvel kâdemdelâ-

büdaña terk-i ser
gerek

lâf evleme:

1. **lâfeyleme:-me**

Gazel 1561

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

*Konuşmak,
söylemek.*

Küyını

'âŝıkiseñKa'be gibi

eyle tavâf

Terk-i cân

itmeyesin eyleme

'ışkdanyürilâf

lâfurma:

1. **lâfurma:**

Gazel 1550

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

*Konuşmak, söz
etmek.*

'Âşık-ısañ terk-i

cân it urnalâf

Merd olanlardan

dilâ gelmez ĥilâf

lâfurmaya:

1. **lâfurmaya:-maya**

Gazel 1547

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

*Konuşmak, söz
etmek.*

Ger na'ra ura

ĥaşmum ola hem

çünerre-şîr

Peykân-

ılaagzınıdikemurma

yatâ ki lâf

lâf var:

1. **lâf var:**

Gazel 1556

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Söz, lakırdı

bulunması.

Yakamazsın bâl ü

perpervâne-veş

Bülbülâ ancak

hemân var sende lâf

lâfa gel:

1. **lâfa gel:**

Gazel 1934

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

*Konuşmak. || Dile
gelmek.*

Ĥakkı gözle

koriyâyızâhidâinşâf

a gel

Saña kim didi ki

meclislerde her dem

lâfa gel

lâğ evleme:

1. **lâğevleme:-me**

Gazel 1542

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Şakalaşmak.

İstemeseñiygöñül

'ırzuñsenüñyıkıldug

ın

Sen sen ol gel

degme bir kişi ile

eyleme lâğ

lâğ itme:

1. **lâğitme:-me**

Gazel 1546

Mısra: 4
Kelime Tipi: -
Şaka etmek, latife etmek.
İster-iseñ
‘ırzuñıyıkılmasun
Olur olmaz kimse
ile itme lāğ

lā-havl:

1. “**lā-havl**”:
Gazel 1984
Mısra: 9
“La havli” demek.
La havli, sabrın tükendiğini belirtmek için kullanılan bir sözdür.
Oku “lā-havl” ki şeytānidür it
Gehīnefsüñi öldürüp gāzā bil

lahd:

1. **lahdinde**: -i, -n, -de
Gazel 1523
Mısra: 14
Üstü kapak taşı ile örtülü, iç kenarlarına taş veya tuğla ile duvar örülmüş mezar:.
Añupḥayāl-i şem’-i ruḥuñ her ki cānvire
Laḥdindeañaşu’levi reüstüh’ānı şem’

laḳab:

1. **laḳab**:
Gazel 1966
Mısra: 7
Bir kimseye kendi asıl adından başka takılan ad.

Virüpzülfüñe dil
cānābañamecnūnlak
abdirler
Diyenler
ḫaḳdemişlerdür olur
gökdenlaḳabnāzil

2. **laḳab**:

Gazel 1966
Mısra: 8
Bir kimseye kendi asıl adından başka takılan ad.

Virüpzülfüñe dil
cānābañamecnūnlak
abdirler
Diyenler
ḫaḳdemişlerdür olur
gökdenlaḳabnāzil

lakabvirdüñ:

1. **lakabvirdüñ**: -dūñ

Gazel 1783
Mısra: 4
Kelime Tipi: -
Lakap vermek. ||
Lakap takmak.

Zülfüñüñzencirineç
ekdüñ dil-i dīvāneyi
Virdüñānalakabmec
nündiyünāmeyledü
ñ

lāl:

1. **lāl**:

Gazel 1938
Mısra: 6
Dilsiz.
Gülşen içre
ḳaddüñe baş egdi
görüp servler
Ruḫlarıñdan gül

ḫacildürleblerüñden
ğoncalāl

la’l:

1. **la’le**: -e

Gazel 1668

Mısra: 1
Yakut taşı II Kan.
Sirişkümla’ledönde
rdiğam-ı ‘ışḳ
Olsa tañ mı niğñ-i
ḫātem-i ‘ışḳ

2. **la’li**: -i

Gazel 1502

Mısra: 8
Parlak kırmızı renkli kıymetli taş. ||
Sevgilinin kırmızı dudağı.
Zülfi egerçicān u
dili kıldı münḳabız
La’liegerçihande ile
virdi inbisāt

3. **la’lüñden**: -üñ, -den

Gazel 1506

Mısra: 3
Parlak kırmızı renkli kıymetli taş. ||
Sevgilinin kırmızı dudağı.
Kim ki la’lüñden
bugün idersenüñ bir
cür’anuş

Eylemez
cennetdeiderāb-ı
kevserden ne ḫaz

4. **la’lüñden**: -üñ, -den

Gazel 1509

Mısra: 3
Parlak kırmızı

renkli kıymetli taş. ||
Sevgilinin kırmızı
dudağı.

Kim ki
la'lündenider bir
gün senün bir
cür'anüş
Añabāğ-ı cennet
içre āb-ı kevserden
ne hāz

5. **la'l-ile:-ile**

Gazel 1593

Mısra: 6

Parlak kırmızı

renkli kıymetli taş. ||
Sevgilinin kırmızı
dudağı.

İy güzeller
şāhipāyuñāsenünñisā
riçün
La'l-ile ben
hāzırtdüm iki
çeşmümentābağ

6. **la'le:-e**

Gazel 1648

Mısra: 5

Parlak kırmızı

renkli kıymetli taş. ||
Sevgilinin kırmızı
dudağı.

Türünñla'ledönüpd
ür lebi kan içmeg-
ile
Dōstum olmaz
'aceb itse heves
kana şadağ

7. **la'lüñ:-ü, -n**

Gazel 1651

Mısra: 5

Parlak kırmızı

renkli kıymetli taş. ||
Sevgilinin kırmızı
dudağı.

MelāhatMısrıdurla'l
ün sorarsam
tañmıdurtekrār
Lebüñşehdineiyemeh
-rū bedel qand-i
mükerrer yok

8. **la'l:**

Gazel 1705

Mısra: 1

Parlak kırmızı

renkli kıymetli taş. ||
Sevgilinin kırmızı
dudağı.

Yine
eşkümeoldıla'l
hem-reng
Cefādanbaşumaeks
ükdegülseng

9. **la'lüñi:-üñi**

Gazel 1745

Mısra: 9

Parlak kırmızı

renkli kıymetli taş. ||
Sevgilinin kırmızı
dudağı.

Görmez
Muhibbīla'lüñicānā
neden didüm
Didi ki cāngörine
mi gözden nihān
gerek

10. **la'lini:-i, -ni**

Gazel 1812

Mısra: 7

Parlak kırmızı

renkli kıymetli taş. ||

Sevgilinin kırmızı
dudağı.

La'liniagzumaaldu
m dil ferağ olup
didi
Sakın agzuñdan
çıkarma kim çıkar
cānuñsenün

11. **la'lüñ:-üñ**

Gazel 1855

Mısra: 7

Parlak kırmızı

renkli kıymetli taş. ||
Sevgilinin kırmızı
dudağı.

Çeşmün ki kanımı
içe virle'lüñagzuma
Sultān-ı 'ışğ emri
budur kana kan
gerek

12. **la'l:**

Gazel 1873

Mısra: 4

Parlak kırmızı

renkli kıymetli taş. ||
Sevgilinin kırmızı
dudağı.

'Arızuñdandurşehāe
şkümbenümsurhold
uğ
La'lalurkān içre
mihrüñtā yaşından
çünkireng

13. **la'lüñ:-üñ**

Gazel 1890

Mısra: 1

Parlak kırmızı

renkli kıymetli taş. ||
Sevgilinin kırmızı
dudağı.

Gösterüpagzuñdala'
lünsoñrapinhâneyle
düñ
Öldürüp 'aşıkları
yok yirlere kan
eyledüñ

14. **la'le:-e**

Gazel 1892

Mısra: **11**

*Parlak kırmızı
renkli kıymetli taş. ||
Sevgilinin kırmızı
dudağı.*

La'lebeñzetmege
bu söz gevherin
Hâşılı dil gibi
añakân gerek

la'lolaldan:

1. **la'lolaldan:-al, -dan-aldan**

Gazel 1614

Mısra: **9**

Kelime Tipi: -

*Yakut taşı gibi
olmak, kızarmak,
kırmızıya dönmek.*

Gözüñ yaşı
Muhibbîla'lolaldan
Nigînidindi anı
hâtem-i 'ışk

läloldi:

1. **läloldi:-dı**

Gazel 1946

Mısra: **4**

Kelime Tipi: -

Dilsiz olmak.

Gülşen içre
kâmetüñ yanında
servüñkaddipest

Leblerüñgüftârınışı
tdioldığoncalâl

la'l ü gevherdür:

1. **la'l ü gevherdür:-dür**

Gazel 1828

Mısra: **2**

Kelime Tipi: -

La'l taşı ve

mücevher.

Pür olupdur kan-
ılaçünkibiñarıçesümü
müñ
Ayagnala'l ü
gevherdürnisârıçes
mümüñ

lâle:

1. **lâle:**

Gazel 1534

Mısra: **1**

Lale çiçeği.

Eşküm akar su
elifler
servlerdürlâledeğ
İysehîservümüyiridür
eyler-iseñgeşt-i bağ

2. **lâle:**

Gazel 1542

Mısra: **4**

Lale çiçeği.

Gül ruñuñsevkiyle
güller
pîreheñçâkeylesün
Yâdidüphâliniyaksu
nsînesinelâledeğ

3. **lâlelerle:-ler, -le**

Gazel 1545

Mısra: **1**

Lale çiçeği.

Lâlelerle gördüm
olmuş pür
şüküfedeşt ü bağ
Aña göre sineme
ben
dahıyakdumniçedâğ

4. **lâleler:-ler**

Gazel 1647

Mısra: **4**

Lale çiçeği.

Gözden akıtdıñün-ı
dili yireehl-i 'ışk
İçdi o kanı lâleler ol
dem çanak çanak

5. **lâleler:-ler**

Gazel 1652

Mısra: **6**

Lale çiçeği.

Her biri bir ehl-i
'ışkuñdide-i hün-
bâridur
Sanma yiryirlâleler
açıldı gel kühsâra
bak

6. **lâledür:-dür**

Gazel 1672

Mısra: **9**

Lale çiçeği.

Sinemüñdâgımseyr
it her biri gül
lâledür
Kıanlu yaşından
Muhibbî eyledi
gülzârlık

7. **lâle:**

Gazel 1673

Mısra: **4**

Lale çiçeği.

Döstumbagrumniçe
yanmış
firākuñdansenüñ
Läle tek şahrāya var
bagrında olan dāğa
bak

8. lāle:

Gazel 1876

Mısra: 5

Lale çiçeği.

Tag u
şahrādabitüplāledeg
üldürgörinen
Gözleri yaşı
dökilmiştir ola
Mecnūnuñ

9. lāle:

Gazel 1896

Mısra: 3

Lale çiçeği.

Sīnesinelāle gibi
dāğ uran ‘aşıklaruñ
Ruḥlaruñdagörineni
ydoştḥālūñdürsenüñ

lāle gibi:

1. lāle gibi:

Gazel 1535

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Laleye benzer.

Yakdı
‘aşıksīnesinelāle
gibi tāzedāğ
Yārkuḥdışaḥn-ı
gülşende yine
gülden otağ

2. lāle gibi:

Gazel 1541

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Laleye benzer.

Cānumuñhemdil
hem-derdi
benümlāle gibi
Gehdutarşahn-ı
çemende dil-i
ḥūnumdanayağ

lālehaddüñ:

1. lālehaddüñ: -üñ

Gazel 1532

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Lale yanak.

Servḳaddüñḥasretin
deneyledümçüngeşt
-i bāğ
Lālehaddüñsevḳine
sīnemdeyakdumtāz
edāğ

2. lālehaddüñ:

Gazel 1650

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Lale yanak.

Māhitābı kim-durur
kim diye
beñzeralnuña
Çünkianuñlālehadd
üñ gibi gül ruḥsarı
yok

3. lālehaddüñ: -üñ

Gazel 1975

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Lale yanak.

Servḳaddüñlāleḥad
düñ göreliden cān u
dil
Gülşenemāyiltferr

üc eylemez seyrāna
dil

lālehaddüñdür:

1. lālehaddüñdür: -

üñdür

Gazel 1539

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Lale yanak.

Döstumzülfüñkeme
ndidür takan
boynuma bag
Lālehaddüñdür
yakan bu sīneme
her laḫzadağ

lālereng:

1. lālereng:

Gazel 1728

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Sarı renk.

Ġambeyābānında
urdum
gögsümeşoldeñlüse
ng
Saçılıp kanlar
zemīnüñoldıyüzilāl
ereng

2. lālereng:

Gazel 1728

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Sarı renk.

Ġambeyābānında
urdum
gögsümeşoldeñlüse
ng
Saçılıp kanlar
zemīnüñoldıyüzilāl
ereng

lâlevü gül:

1. lâlevü gül:

Gazel 1730

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Lale ve gül.

Sanmañuzlâlevü

gül vâdîler içre

görinen

Gözi yaşı cigeri

kanı-durur

Mecnûnuñ

2. lâlevü gül:

Gazel 1940

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Lale ve gül.

Demidür 'ıyş ü şafâ

eyle diyü her bir

agaç

Çagururlâlevü gül

her biri güyâ mı

degül

lâle-i hamrâdan:

1. lâle-i hamrâdan:-

dan

Gazel 1902

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Kırmızı lale.

Lâle-i

hamrâdaniymeh gül

ruhuñ al eyledüñ

Göñlümüzalmagabe

ñzer yine bir al

eyledüñ

lâle-sıfât:

1. lâle-sıfât:

Gazel 1538

Mısra: 2

Lale gibi.

Güller

şüküftehalkferah

her biri ferâğ

Lâle-sıfât ve

lıkbenümbagrumüzr

edâğ

lâle-ves:

1. lâle-ves:

Gazel 1785

Mısra: 3

Lale gibi.

Dâğıla dil lâle-ves

her lahza her dem

yanmada

Çekmegezülfigâmın

bir sünbül-i müşg-

bü gerek

2. lâle-ves:

Gazel 1842

Mısra: 2

Lale gibi.

Çekmeyem ger dir-

iseñ cevrini sen

gerdünuñ

Lâle-ves koma

elüñdenkadeç-i

gülgünuñ

3. lâle-ves:

Gazel 1925

Mısra: 2

Lale gibi.

Sensüziy dilber

bañaâh u

figâneksükdegül

Lâle-vesbagrumda

hem dâğ-ı

nihâneksükdegül

lâle-veşsinemde:

1. lâle-veşsinemde:-de

Gazel 1543

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Lale gibi olan

sinem.

Lâle-

veşsinemdeyakdum

hâsretiyletâzedâğ

Büy-ı

zülfinüñhevâsı ile

pür-sevdâdimâğ

la'levnhokkadur:

1. la'levnhokkadur:-

dur

Gazel 1879

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Sevgilinin hokka

gibi küçük ve kırmızı

dudakları.

Leblerüñetañmıdır

dirsem ki

la'levnhokkadur

Hıfziçünücü gibi

içinde lü'lüdişlertüñ

lâlezâr:

1. lâlezâr:

Gazel 1578

Mısra: 1

Far. Lâlelik,

lâlenin bittiği mahall.

Lâlezâroldı

çemenler

iygöñülşahrâya bak

Kendüzingülşendez

eyn itmiş gül-i

hamrâya bak

2. lālezār:

Gazel 1690

Mısra: 6

Far. Lālelik,

lālenin bittiği mahall.

Nev-bahār-ı

hüsnüñañupdidümi

yārām-ı cān

Kanluyuşumlacihān

ılālezār itsem gerek

lālezār itsem:

1. lālezāritsem:-sem

Gazel 1694

Mısra: 14

Kelime Tipi: -

Lāle bahçesi etmek

İl ateş dolu olmak;

arzulu olmak.

Seyre gelsün tek

Muhibbıyārsīnembā

ğma

Yolların

kanluyuşumlalālezā

r itsem gerek

lālezār-ı 'ışk:

1. lālezār-ı 'ışk:

Gazel 1621

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Aşkın lāle bahçesi.

Kim ki göremdir

bugün nev-bahār-ı

'ışk

Sīnemenazar ide

göre lālezār-ı 'ışk

la'l-i bedahşānuñ:

1. la'l-i bedahşānuñ:-

uñ

Gazel 1784

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Bedahşan yakutu.

Lebüñden bir cevāb

almak bu göñlüm

istemez bir kez

Nigārākorkaramrah

ne ola la'l-i

Bedahşānuñ

2. lā'l-i bedahşānuñ:-

uñ

Gazel 1800

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Bedahşān'a özgü

yakut İl Sevgilinin

dudağı.

Öldürür 'uşşākı

gerçi çeşm-i

fettānuñsenüñ

Ġamdegülihyāiderl

ā'l-i

Bedahşānuñsenüñ

la'l-i cān-bahşı:

1. la'l-i cān-bahşı:-ı

Gazel 1560

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Can veren dudak.

Mārzülfıistedükçe

eylese beni helāk

La'l-i cān-bahşı

dönüp

dirbañapinhānlā-

taħaf

la'l-i cān-bahşuñla:

1. la'l-i cān-bahşuñla:

Gazel 1591

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Can veren dudak.

Gerçi dirlertür-i

āhıseng-i hārādan

geçer

Likte'sıritmegecānā

saña bir çāre yok

la'l-i dilberdür:

1. la'l-i dilberdür:-dür

Gazel 1813

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Sevgilinin dudağı.

Derdümeçünla'l-i

dilberdürdevādan

çek elüñ

İytabībāderdümarta

r bañatīmāreylesen

la'l-i lebümi:

1. la'l-i lebümi:-üm, -i

Gazel 1929

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Yakut renkli,

kırmızı dudak.

La'l-i

lebümiañdıdıyüñiş

m ide zülfi

Yok nesne içün

asıla dil dāra ne

müşkil

la'l-i lebüñ:

1. la'l-i lebüñ:

Gazel 1646

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Yakuta benzeyen

dudak.

La'l-i

lebüñşifādurdārü's-

şifāişigün

Ya n' için anda bu

ben bīmār u zārayir
yok

2. **lā'l-i lebüñ:-üñ**

Gazel 1768

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

*Yakut renkli,
kırmızı dudak.*

Dōstumlā'l-i lebüñ
'āşık-ı dil-ḥastelere
İrmese şerbet
'inebineftedfâyide-
nāk

3. **lā'l-i lebüñ:-üñ**

Gazel 1854

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

*Yakut renkli,
kırmızı dudak.*

Kim gördişehāla'l-i
lebüñüzrekiḥālūñ
Didi ki sakın
kondimegesüstineb
aluñ

la'l-i lebüñdeki:

1. **la'l-i lebüñdeki:-üñ,**
-de, -ki

Gazel 1974

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

*Lal taşına
benzeyen kırmızı dudak.*

'İyş ü şafāda
gördüm la'l-i
lebüñdekiḥāl
Her kanda şehd ü
şekker konar
megesyāḥūd bal

la'l-i lebüñden:

1. **la'l-i lebüñden:-üñ,** -
den-üñden

Gazel 1532

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

*Yakut renkli,
kırmızı dudak.*

Büseihşāneylegilla'
l-i lebüñdendōstum
Meclis içre
çünMuḥibbīaçdısañ
a bir ayağ

2. **la'l-i lebüñden:**

Gazel 1748

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

(*Sevgilinin*)

*La'lebezeyen kırmızı
dudakları.*

İytabīb-i dil
mededla'l-i
lebüñden bir cevāb
Eytmezişenölüremb
oynuña düşer kan
senüñ

la'l-i lebüñdür:

1. **la'l-i lebüñdür:-dür**

Gazel 1724

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

*Yakuta benzeyen
dudak.*

Uşanmaz 'akreb-i
zūlfüñ görüp dil
Bilürle'l-i lebüñdür
tolu tiryāk

la'l-i lebüñüñ:

1. **la'l-i lebüñüñ:-üñ**

Gazel 1897

Mısra: 1

Kelime Tipi: -
Yakuta benzeyen

dudak.

La'l-i lebüñüñkandı
ne sükkedāḥınāzük
Dişüñlesözüñdürri
ne gevher
daḥınāzük

la'l-i nāb-ıla:

1. **la'l-i nāb-ıla:-ıla**

Gazel 1615

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Saf kırmızı dudak.
Teşne-i bī-dillere
iren cefā-yinīşdür
Ġayrırlarla'l-i nāb-
ılairişennüşa bak

la'l-i nābın:

1. **la'l-i nābın:-ın**

Gazel 1926

Mısra: 13

Kelime Tipi: -

Saf kırmızı dudak.
La'l-i nābınagzuña
almak kolay mı
iygöñül
Kişi cânınagzına
almak
iñenāsāndegül

la'l-i nābuñ:

1. **la'l-i nābuñ:-uñ**

Gazel 1558

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Saf kırmızı dudak.
La'l-i
nābuñyādınaFerahd
-veşiygonca leb
Küh-ı ğamda var

niçeḥūnīncigerler
her taraf

2. **la'l-i nābuñ:-uñ**

Gazel 1527

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

(Sevgilinin) saf
dudağı.

La'l-i

nābuñāñcakhūn-ı

ciger eyledi cüş

Servḳaddūñi görüp

oldı gözüm yaşı

seri'

3. **la'l-i nābuñ:-uñ**

Gazel 1925

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Saf, kırmızı dudak.

La'l-i

nābuñḥasretindeniyıl

eṭāfetgüşeni

Gözlerümdensübḥa

dek bir demde kan

eksükdegül

lā'l-i şeker-rizūñ:

1. **lā'l-i şeker-rizūñ:-**

uñ

Gazel 1822

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Şekerler saçan
dudak.

Hey ne

şirindürşehālā'l-i

şeker-rizūñsenūñ

'Āleme fitne

virürzülf-i dil-

āvizūñsenūñ

la'l-i şeker-hāya:

1. **la'l-i şeker-hāya:-a**

Gazel 1623

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Tatlı sözlü dudak.

Ger sorarsañ

leblerinden söze

geldükçenigār

Dökilüretrāfına ol

la'l-i şeker-hāya

bak

la'l-i şirīn'e:

1. **la'l-i şirīn'e:-e**

Gazel 1613

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Şirīn'in dudağı.

Ṭurrā-i şeb-rengūñ

ol

mecnūnlayındivāne

si

La'l-i Şirīn'e de

cānvirn'itdi gör

Ferhād'a bak

la'l-i şirīnūñ:

1. **la'l-i şirīnūñ:-uñ**

Gazel 1839

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Güzel lal taşı. II

Lal taşı gibi kırmızı
dudak.

La'l-i

şirīnūñfirākındanM

uḥıbbībendeñi

Kühken gibi

belākūhında sen

cānsuzkoduñ

la'l-i şirīnūñe:

1. **la'l-i şirīnūñe:-üñe**

Gazel 1727

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Güzel lal taşı II lal
taşı gibi kırmızı, tatlı
dudak.

Bir söz-ile la'l-i

şirīnūñekılduñmübt

elā

Bu

Muḥıbbıyibelākūhı

ndaFerhādeyledüñ

la'l-i yār:

1. **la'l-i yār:**

Gazel 1723

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Sevgilinin lal gibi
kırmızı dudakları.

İyMuḥıbbı ger

dilerseñşi'rüñirengi

n ola

Fikr ü zıkrūñ her

nefesdela'l-i yār

olmak gerek

lāmitdūñ:

1. **lāmitdūñ:-dūñ**

Gazel 1845

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Boyunu lam harfi
gibi yapmak, eğilmek. II
Bozulmak, niteliğini
yitirmek.

Ser-i

zūlfüñidāmitdūñ

elif

ḳaddūmilāmitdūñ

Beni rüsvā-yı
'āmitdüñn' için dün
gicegelmedün

lām kıldı:

1. **lām kıldı: -dı**

Gazel 1552

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Lam harfi gibi iki

büklüm etmek.

Lām kıldı
kâddümiolmuş iken
hem çün elif
Bu şıfatla her ki
'aşık-durur olur
muttaşif

lā-tahaf:

1. **lā-tahaf:**

Gazel 1554

Mısra: 8

Tuhaf değil, garip

değil.

Çeşmün alsa tığ ele
karşuvarup
'aşıklarun
Biribirinenasıhateyl
eyüpdirlā-tahaf

2. **lā-tahaf:**

Gazel 1560

Mısra: 8

Tuhaf değil, garip

değil.

Märzülfiiistedükçe
eylese beni helāk
La'l-i cān-bahşı
dönüp
dirbañapinhānlā-
tahaf

latif:

1. **latif:**

Gazel 1569

Mısra: 1

Hoş, güzel.

Lebleri nāzükruhu
dil-keş kadibālālatif
Her ne
vaçtkıldumnazardid
üm ki ser-tā-pālatif

2. **latif:**

Gazel 1569

Mısra: 2

Hoş, güzel.

Lebleri nāzükruhu
dil-keş kadibālālatif
Her ne
vaçtkıldumnazardid
üm ki ser-tā-pālatif

3. **latif:**

Gazel 1569

Mısra: 6

Hoş, güzel.

Kātib-i
kudreyazupruhsāru
ñaNürāyetin
Olmaya hātun gibi
hîç bir hātızbālatif

4. **latif:**

Gazel 1569

Mısra: 8

Hoş, güzel.

Hüsünüiiymah-rū
bir kez temāşā
eyleyen
Diye tahsīn ü
hezārānāferīnleryāl
atif

latif olur:

1. **latif olur: -ur**

Gazel 1569

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Hoş olmak.

Nāme-i hüsünüde
kim gördi çekilmiş
kaşlarun
Didihükmi
şāhīdürlā-büd olur
tugralatif

lā-tuhaf:

1. **lā-tuhaf:**

Gazel 1559

Mısra: 2

Tuhaf değil, garip

değil.

Tevbe itmek
istedümtātutmayam
sāgar be-kef
İşidüprindāndidiler
nüş-ı mey kıl lā-
tuhaf

lā'übālī:

1. **lā'übālī:**

Gazel 1502

Mısra: 5

Kayıtsız, çekinmez,

hürmetsiz.

Biz lā'übālirind ü
mücerredkalenderü
z
Meyhāne 'azmini
iderüzihdinā'ş-şırāt

lāvık:

1. **lāvık:**

Gazel 1814

Mısra: 7

Uygun, yaraşır.

Pādşāh-ı
dücihāndurañadirse
mlāyık
'İşkkitābını oku
hālını bil Mecnūnūñ

2. **lāyık:**

Gazel 1816

Mısra: 7

Uygun, yaraşır.

Ezelden olmışam
'aşıküzüñe gün
disemlāyık
Ki sen 'Azrāvü ben
Vāmıkn 'içün dün
gicegelmedüñ

lāyık budur:

1. **lāyık budur:**

Gazel 1600

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Doğrusu,
münasibi, yakışığı
budur.

Yaraşur gül gibi ol
mehhemîşe gül-
'izār olmak
Baña budur
dahılāyıkāñakarşuh
ezār olmak

2. **lāyık budur:**

Gazel 1601

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Doğrusu,
münasibi, yakışığı
budur.

Hıç düşer mi alasm
nām-ı şerīfinagzuña
Evvellāyık budur

agzuñ gül-āb-ıla
yumak

lāyıkdegül:

1. **lāyıkdegül:**

Gazel 1762

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Layık değil.

Lāyıkdegüldirem
ben berg-i gül-
ruhuñdan
Hār u hesī de olsam
kāş ol būsitanuñ

lāyıkdegüldür:

1. **lāyıkdegüldür:-dür**

Gazel 1610

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

Yakışmamak,
yaraşmamak.
Muhibbīyikapuñdan
itme maħrūm
Degüldürhürmetüñe
gerçi lāyık

lāyıkdegülseñ:

1. **lāyıkdegülseñ:-señ**

Gazel 1695

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

Yakışmamak,
yaraşmamak.
İtleri silkine olasn
Muhibbīmüselik
Ol
yirellāyıkdegülseñda
hıtsünler dilek

lāyıkgördiler:

1. **lāyıkgördiler:-diler**

Gazel 1611

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Yakışturmak, uygun
görmek.

Muhibbī mest-i 'ışk
ol olma ayık
Ezelden
gördilerçünsañalāyı
k

lāyık mı:

1. **lāyık mı:**

Gazel 1605

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Hak mıdır? Reva
mı?.

Bülbülündür bu
Muhibzāğ u
zağandurmüdde'ī
Gülşenüñdeitmesün
anları lāyık mı farq

lāyık mıdır:

1. **lāyık mıdır:**

Gazel 1736

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Hak mıdır? Reva
mı?.

Zülfüñe mi kaldı
her dem dil perīşān
eylemek
Ėamzeñellāyık mıdır
r pes dem-be-dem
kan eylemek

2. **lāyık mıdır:**

Gazel 1594

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Münasip midir?.

Biz
senünleāşināyuz
sen idersinyādlik
Bendeye
lāyıkımdur kim
isteye āzādlik

3. **lāyıkımdur:**

Gazel 1772

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Yakışı mı? ||

Uygun mu?.

Bt-günehdür kanını
yirlere dökme
'āşıkūñ
Nev-
civānsındöstumlāyı
kımdur kan
eylemek

lāyıkımıyam:

1. **lāyıkımıyam:**

Gazel 1760

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Layık mıyım?.

Lāyıkımıyamgölünd
engülşendebū alam
ben
Kāş olsam ol
gülsitānuñ yiterdi
bāgbānuñ

lāyık ol:

1. **lāyık ol:**

Gazel 1892

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Lāyık, uygun,

yaraşır olmak.

'Işkmeydānında top
it başuñı

Lāyık ol topa
kādūñçevgān gerek

lāyıkolmaz:

1. **lāyıkolmaz:-ımaz**

Gazel 1609

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Hak etmek; uygun

görmek.

Dilāfāş itme esrār-ı

hākāyık

Ki zīrāolımaz her

gūşalāyık

lāyık olmaz:

1. **lāyık olmaz:**

Gazel 1532

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Uygun olmak,

münasip olmak,

yaraşmak.

Kov rakībīgülşen-i
kūyuñdan 'uşşākuñ
yiter

Bülbül-i

güyātururkenlāyık

olmaz anda zāğ

2. **lāyık olmaz:**

Gazel 1535

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Layık olmak,

yaraşmak.

Gülşen-i

hüsñünden'eyler

kov rakībıdöstum

Bülbül-i

güyātururkenlāyık

olmaz anda zāğ

lāyık olur:

1. **lāyıkolur:-ur**

Gazel 1832

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Hak etmek; uygun

görmek.

Kankı dil kim

tolaşazülfine ol

olmaz hālāş

Bend ü zencire olur

lāyık işi dīvānenüñ

lazım:

1. **lazımdur:-dur**

Gazel 1627

Mısra: 10

Gerek, gerekli.

Didilerbaşuñdaāhuñ

dannedür bu

burmalar

Ehl-i

'ışkādıdümlāzımdur

böyle saruk

2. **lazımdur:-dur**

Gazel 1656

Mısra: 6

Gerek, gerekli.

Yaşumdan bil ki

ğāfildürbaña kim

dirkabāgeysün

O kim

deryāyadüşmişdüra

ñalāzımdur

'üryānlık

3. **lazımdur:-dur**

Gazel 1754

Mısra: 6

Gerek, gerekli.

Dilā gel ihtirāz eyle
sakın bu nefsi-i
zālimden
Sakınmak
çünkilāzımdursañaş
eytāndanīmānuñ

4. **lāzımdur:**-dur

Gazel 1786

Mısra: 8

Gerek, gerekli.

Qıbleidindiehl-i
'ıŝkcān-
ılaḥüsnüñcāmi'in
Miḥrāblāzımduraña
olsa revāebrūlaruñ

5. **lāzımdur:**

Gazel 1858

Mısra: 6

Gerek, gerekli.

Ka'be-i kuyı
müyesser
oldıçünkılduñtavāf
Lāzımdursañaiy dil
cānuñıqurbān gerek

6. **lāzım:**

Gazel 1902

Mısra: 15

Gerek, gerekli.

Destgīr-i miskīn
olmak lāzım iken
ŝānuña
Zülfüñuci gibi bizi
daḥıpāmāleyledüñ

lāzımdır:

1. **lāzımdır:**-dı

Gazel 1884

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

Gerekmek, gerekli

*olmak, ihtiyaç
duyulmak.*

'ışk bir sehlüñ-
durur gehāŝikār u
gehnihān
Lāzımdı 'āŝıķı
ney gibi nālān
eylemek

leb:

1. **leblerinden:**-ler, -i, -
n, -den

Gazel 1504

Mısra: 7

Dudak.

Leblerinden bir
cevāb alsam olur
göñlümferah
Nite kim derdi olan
ire iderdermānaḥaz

2. **leblerüñ:**-ler, -üñ

Gazel 1504

Mısra: 5

Dudak.

Leblerüñyādeyleyü
p içse ŝarābiehl-i
'ışk
Germ olur
meyḥāneler içre
idermestāneḥaz

3. **lebüñ:**-üñ

Gazel 1506

Mısra: 1

Dudak.

Olmasa
meygünlebüñiydöst
şekkerden ne ḥaz
Ruḥlaruñ olmasa
gülşende gül-i
terden ne ḥaz

4. **lebüñ:**-üñ

Gazel 1507

Mısra: 1

Dudak.

Var iken
meygünlebüñ bu
göñlüme meyden ne
ḥaz
Meclis-i ḡamda dil
efḡāni yiter neyden
ne ḥaz

5. **lebüñ:**-üñ

Gazel 1509

Mısra: 1

Dudak.

Olmasa
meygünlebüñiydöst
şekkerden ne ḥaz
Ruḥlaruñ olmasa
gülşende gül-i
terden ne ḥaz

6. **lebüñe:**-üñ, -e

Gazel 1527

Mısra: 3

Dudak.

Ḥaddüñigördigöñül
meylideroldılebüñe
Kim ola içmeye
mey irse kaçan faşl-
ı rebī'

7. **lebi:**-i

Gazel 1531

Mısra: 5

Dudak.

Mevsim-i gülde lebi
yādına mey
nüşeylerüz
Biz ḥarābātehliyüz
düşmez
elümüñdenayāḡ

8. **lebleri:-ler, -i**

Gazel 1533

Mısra: 7

Dudak.

Lebleri
yâdınadüşdicân u
dil meyḥāneye
Ol
sebebdendürelümde
ndāyimā düşmez
ayağ

9. **leblerüñden:-ler, -
üñ, -den**

Gazel 1539

Mısra: 8

Dudak.

KaluridümḤızr gibi
tākıyāmethaşre dek
İymesihāiçebilesem
leblerüñden bir
ayağ

10. **lebleri:-ler, -i**

Gazel 1569

Mısra: 1

Dudak.

Lebleri nāzükruḥı
dil-keş ḳadibālālaṭif
Her ne
vaḳtkıldumnazardid
üm ki ser-tā-pālaṭif

11. **leblerüñ-ile:-ler, -
üñ, -ile**

Gazel 1582

Mısra: 3

Dudak.

Kime sorsam
leblerüñ-ile
miyānuñdanḥaber
Didiler kim

bilmezüzdirleranuñ
çün var yok

12. **leblerüñ:-ler, -üñ**

Gazel 1599

Mısra: 3

Dudak.

Şevḳüm artar
leblerüñzikrinmuḳa
rre eylesem
Nite kim artar
şekerden tūṭi-i
güftāraşevḳ

13. **leblerüñ:-ler, -üñ**

Gazel 1602

Mısra: 9

Dudak.

Leblerüñ öpsem
olur bu
gözlerümden yaş
revān
Dilberā ‘ayb
eyleme olur
ferāḥdanaglamak

14. **lebi:-i**

Gazel 1604

Mısra: 10

Dudak.

Muḥibbīmār-ı
zülfinden irerse
zehrbi-bāk ol
Lebi çün dil
ṭabībidürbulınurānī
detiryāk

15. **lebüñden:-üñ, -den**

Gazel 1606

Mısra: 8

Dudak.

Ḥastadurküyüñdaya
turiyṭabī-i dil

meded

Bir cevāb eyle
lebüñdengelsün ol
bīmāraşevḳ

16. **leblerinden:-ler, -i,
-n, -den**

Gazel 1623

Mısra: 3

Dudak.

Ger sorarsañ
leblerinden söze
geldükçenigār
Dökilüreṭrafına ol
la’l-i şekker-ḥāya
bak

17. **lebleri:-ler, -i**

Gazel 1625

Mısra: 1

Dudak.

Lebleri
kevsersarābı ol
ḳadibālāya bak
Añairişmek diler bu
himmeti bālāya bak

18. **lebi:-i**

Gazel 1626

Mısra: 9

Dudak.

Lebi yiter
Muḥibbīzehr-i
ğamdan
Ölürsem
almayamazumatir
yāk

19. **leblerinden:-ler, -i,
-n, -den**

Gazel 1637

Mısra: 10

Dudak.

MärzülfindenMuhib
bıçokdanolurdihelā
k
Leblerinden
agzınadamzurmasat
iryāk-i ‘ışk

20. **lebi:-i**

Gazel 1648

Mısra: 5

Dudak.

Türünüñla’ledönüpd
ür lebi kan içmeg-
ile
Döstüm olmaz
‘aceb itse heves
kana şadağ

21. **lebler:-ler**

Gazel 1651

Mısra: 3

Dudak.

Bugün gülzār-ı
hüsn içre yüzi gül
gonca lebler çok
Leṭāfetdevelicānāsa
ñabeñzer gül-i ter
yok

22. **lebün:-üñ**

Gazel 1651

Mısra: 6

Dudak.

MelāḥatMısrıdurla’l
üñ sorarsam
tañımdurtekrār
Lebüñşehdineiyemeh
-rū bedel qand-i
mükerrer yok

23. **lebün:-üñ**

Gazel 1656

Mısra: 11

Dudak.

Lebüñzikrindeniy
dilber be-ğāyet
mest iken gönüm
Ġubār-ı ḥaṭṭuñı
gördüm
irişdibañahayrānlık

24. **lebünden:-üñ, -den**

Gazel 1656

Mısra: 9

Dudak.

Lebüñdenbüse
istersem beni ‘ayb
eyleme cānā
‘Acebmidürtaleb
itse kişi derdine
dermānlık

25. **leblerüñi:-ler, -üñ, -i**

Gazel 1676

Mısra: 11

Dudak.

Göricikleblerüñi
ben
niçecānvirmeyeyim
Bilürem ben anı bu
derdümedermān
ancak

26. **lebe:-e**

Gazel 1681

Mısra: 5

Dudak.

Döstumhicrāñşebini
de gelmiş-idi cān
lebe
Cāñfedā olsun beni
vaşluñ ile
şādeyledüñ

27. **leblerüñ:-ler, -üñ**

Gazel 1691

Mısra: 6

Dudak.

Kıl miyānuñ fikri
ile eyledüm anca
ḥayāl
Leblerüñzikreyü
pşi’rümikand itsem
gerek

28. **leblerin:-ler, -in**

Gazel 1693

Mısra: 4

Dudak.

Bilini
kuçmakanuñmümki
ndegülillā kemer
Leblerin sāğar öper
kaşd itse mey nüş
eylemek

29. **leblerüñ:-ler, -üñ**

Gazel 1693

Mısra: 9

Dudak.

Sākiyā sun
leblerüñcāmınMuḥi
bbī teşneye
Ger murād-ısa anı
āñdeserḥoş
eylemek

30. **leblerüñden:-ler, -üñ, -den**

Gazel 1695

Mısra: 3

Dudak.

Cür’añıçdümleblerü
ñdenbüsevirdidümd
idi
Mest olup

sözünü uzatduñ şöyle
benzer giderek

31. **lebini:-i, -n, -i**

Gazel 1708

Mısra: 6

Dudak.

Mevsim-i gülde ele
girse eger bir
nāzenīn
Öp elin sal
boynınakoluñ lebini
dişe çek

32. **leblerini:-ler, -i, -n,
-i**

Gazel 1710

Mısra: 7

Dudak.

Bir lu'b ile leblerini
sāğaröpelden
Meclisdeşürāhiyedi
düm kalmadı cānuñ

33. **lebleri:-ler, -i**

Gazel 1713

Mısra: 9

Dudak.

İyMuhibbī lebleri
zıkrin mükerrer
eyledüñ
Anuñ-
ıçunoldışırīnnazm u
eş'aruñsenüñ

34. **lebün:-üñ**

Gazel 1720

Mısra: 5

Dudak.

Lebünğoncayañagu
ñ al idersin
Geçersin baña bu
nev'-ile çok reng

35. **lebden:-den**

Gazel 1753

Mısra: 4

Dudak.

Lebinden kim söz
işitse bulur dil
'ömr-i cāvīdi
Bulnur mı bu vech-
ile cihān içinde
lebden yig

36. **lebinden:-inden**

Gazel 1753

Mısra: 3

Dudak.

Lebinden kim söz
işitse bulur dil
'ömr-i cāvīdi
Bulnur mı bu vech-
ile cihān içinde
lebden yig

37. **lebleriñ:-ler, -üñ**

Gazel 1757

Mısra: 5

Dudak.

Leblerüñzikreyledü
ñañduñgubār-ı
hattını
Gāh mest
İtdüñdilāgeh beni
hayrāneyledüñ

38. **lebünden:-üñ, -den**

Gazel 1770

Mısra: 5

Dudak.

Bir
noktadurlebünden
kimse nişānevirmez
Müdanincedürdirler
gören şehāmiyānuñ

39. **lebün:-üñ**

Gazel 1782

Mısra: 5

Dudak.

Lebüñañdukçadinür
şi'rümeiydöstmelîh
Her bir elfāzumatañ
mı dine şekker-
şikenüñ

40. **lebüne:-üñ, -e**

Gazel 1782

Mısra: 1

Dudak.

Lebüñemīm diyen
gördi mi bilsem
dehenüñ
Ya işiddi mi ola
nāz-ıla bir kez
suhenüñ

41. **lebünden:-üñ, -den**

Gazel 1784

Mısra: 3

Dudak.

Lebüñden bir cevāb
almak bu göñlüm
istemez bir kez
Nigārākorkaramrah
ne ola la'l-i
Bedaşşānuñ

42. **lebünden:-üñ, -den**

Gazel 1792

Mısra: 5

Dudak.

Dil
taḫībisinlebüñdenn'
ola umsam bir
cevāb
Sañaāsāndurbenüm

derdümedermān
eylemek

43. **lebleri:-ler, -i**

Gazel 1816

Mısra: 9

Dudak.

Firāqodı-y-
ılayandummedediy
lebleri qandüm
Seni ben yār ola
sandumn' için dün
gicegelmedün

44. **leblerinden:-ler, -i, -n, -den**

Gazel 1825

Mısra: 11

Dudak.

İyMuhibbī ister-
iken leblerinden
büseler
Şimdi
varuşişiginbüse-
kenār itsem gerek

45. **leblerüñi:-ler, -üñ, -i**

Gazel 1827

Mısra: 7

Dudak.

Zülfüñicimkıluplebl
erüñimimidüben
Elif iken bu
benümkâmetüminü
nitdün

46. **lebünden:-üñ, -den**

Gazel 1830

Mısra: 5

Dudak.

Hamdü-lillāh kim
lebündenirişürcānaḥ

ayāt
Pes ne ğam öldürse
ger
'āşıklarına'nāğözün

47. **lebleri:-ler, -i**

Gazel 1832

Mısra: 5

Dudak.

Sākiyā sun lebleri
yādinadāyimsāğarı
'Işkınanüşidelümol
dişleri dūr-dānenün

48. **leblerüñe:-ler, -üñ, -e**

Gazel 1846

Mısra: 5

Dudak.

Leblerüñebādedirse
beñzemez olmaz
'aceb
Mestdürma'zür ola
her ne ki söylerse
mülün

49. **lebün:-üñ**

Gazel 1856

Mısra: 10

Dudak.

Açıla
qabrinecennetdenan
uñrevzeneler
Ruḥlarıñ fikri
lebünzikiriniderkenö
lenün

50. **lebini:-i, -n, -i**

Gazel 1866

Mısra: 11

Dudak.

Öpmez lebini
meclis içinde

megerkadeḥ
Ancak bilini
kuçmagaanuñ
kemer gerek

51. **leblerüñe:-ler, -üñ, -e**

Gazel 1879

Mısra: 3

Dudak.

Leblerüñetañımdır
dirsem ki
la'leynhoḳkadur
Hıfziçünincü gibi
içinde lü'lüdişletün

52. **lebün:-üñ**

Gazel 1880

Mısra: 1

Dudak.

N'eyledün'itdünle
büñagzuñdapinhāne
yledün
Öldürüp ben ḥastayı
yok yire bir kan
eyledün

53. **lebi:-i**

Gazel 1882

Mısra: 3

Dudak.

Zülfı benefşe 'arızı
gül goncadur lebi
Eyleñnezāreyarı gül
ü gülsitāntutuñ

54. **lebleri:-ler, -i**

Gazel 1888

Mısra: 1

Dudak.

İyruḥları gül lebleri
şekkerdaḥımāzük

Zikrinianuñ eyle
mükerrer daḥnāzūk

55. **leblerüñ:-ler, -üñ**

Gazel 1898

Mısra: 1

Dudak.

Söylemedüñleblerü
ñagzuñdapinhāneyl
edüñ
Öldürüp ‘aşıklarauñı
göz göre kan
eyledüñ

56. **lebleri:-ler, -i**

Gazel 1909

Mısra: 4

Dudak.

İstemez āb-ı
ḥayātkevsere
kılmaz nazar
Her ne dil kim
lebleri şehdi ile
hem-dem degül

57. **lebüñ:-üñ**

Gazel 1910

Mısra: 10

Dudak.

Muḥibbīḥastaduriy
dil tabībi
Lebüñdārūsı ile aña
em kıl

58. **lebüñe:-üñ, -e**

Gazel 1922

Mısra: 5

Dudak.

Lebüñebeñzeremdir
señen incinme
iyemeh-rü
Özünisözini bilmez

kızıl dīvāne-durur
mül

59. **leblerüñden:-ler, -**

üñ, -den

Gazel 1938

Mısra: 6

Dudak.

Gülşen içre
kaddüñe baş egdi
görüp servler
Ruḥlaruñdan gül
ḥacildürleblerüñden
ğoncalāl

60. **leblerüñ:-ler, -üñ**

Gazel 1946

Mısra: 4

Dudak.

Gülşen içre
kāmētüñ yanında
servüñkaddipest
Leblerüñgüftārınışı
tdioldığoncalāl

61. **leblerüñ:-ler, -üñ**

Gazel 1951

Mısra: 7

Dudak.

Leblerüñtiryākini
bu bendeden itme
dirġ
Mār-ı
zülfüñdenirişenbaña
sanma sem degül

62. **leblerüñden:-ler, -**

üñ, -den

Gazel 1965

Mısra: 4

Dudak.

Bir ḥarāret virdi
ḥüsñüñnürı bu cān

u dile
Teşne kıldı
leblerüñdenvirañāā
b-ı zülāl

63. **lebüñ:-ün**

Gazel 1973

Mısra: 3

Dudak.

Zehr-i
zülfindenkaçup
ister lebüñtiryākini
Kime mār-ı zaḥm
irse añakemdür sem
degül

64. **lebüñi:-üñ, -i**

Gazel 1974

Mısra: 6

Dudak.

Sāğarda var
nezākettā bula ete
ḥürmet
Cānālebüñibüseitsü
n anı ele al

65. **lebi:-i**

Gazel 1981

Mısra: 11

Dudak.

Geh lebi zikri ile
eyle gönül rindin[i]
mest
Gehğubār-ı
ḥaṭṭınıfikridübenḥa
yrān ol

66. **leblerüñ:-ler, -üñ**

Gazel 1981

Mısra: 9

Dudak.

Leblerüñdār-ı
şifāsındayaturḥasta

gönül
Bir cevâb eyle
benümderdüme gel
dermân ol

67. **lebüni:-üñ, -i**

Gazel 1985

Mısra: 2

Dudak.

Görüp
ebrüñdidümbaňa
budur ‘iyd-i hilâl
Teşneyem ben
lebüni sun içeyim
âb-ı zülâl

68. **leblerün:-ler, -üñ**

Gazel 1990

Mısra: 3

Dudak.

Leblerünşehdi var-
iken ‘âşık-ı dil-
hasteye
İstemez kand ü
nebâtcüllâbañağâcet
degül

lebe geldi:

1. **lebe geldi:-di**

Gazel 1929

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Canı ağzına

*(boğazına) gelmek,
büyük bir tehlike
karşısında ölecekmiş
gibi bir korkuya
kapılmak.*

Dil hasta olup derd-
ile bu cân lebe geldi
Derdine kişi
bulmaya bir çâre ne
müşkil

leb-i cânân:

1. **leb-i cânân:**

Gazel 1684

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Sevgilinin dudağı.

Virüremcânnağdini
baňa leb-i cânân
gerek
Ne cihân olsun
bañacânânesüz ne
cân gerek

lebiğonca:

1. **lebi gonca:**

Gazel 1907

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Gonca ağızlı. ||

Sevgili.

İç
kızarsundöstumgülg
ünyañağun gülleri
Bezm-i meydüriy
lebi
goncaaçılupgülşen
ol

leb-i la'lüñ:

1. **leb-i la'lüñ:-üñ**

Gazel 1943

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Kırmızı dudak.

Âb-ı hayvândur leb-
i la'lüñsenün bir
söz ile
Mürdelerihyâider
‘İsî-dehânum gitme
gel

lebişekerdeki:

1. **lebi şekerdeki:-
deki-i**

Gazel 1652

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

Şeker dudaklı

(sevgili).

Dileseñtab’uñMuñi
bbîñüñ-veşgüyâ ola
Ol lebi
şekerdekiâyine-i
ruhsâra bak

lebişirin:

1. **lebişirin:**

Gazel 1663

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Tatlı dudak.

Sen

lebişiriniçündüşdü
mbelâkühsârına
Hüsrevâ bilsem
neden meylün bu
ben Ferhâda yok

2. **lebi şirin:**

Gazel 1708

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Dudağı tatlı olan.

// Sevgili.

Bir lebi şiriniçün
her demde gönlüñ
işe çek
Kühkenlik eyle bu
gamkühına gel tîşe
çek

lebişirinden:

1. **lebi şirinden:-den**

Gazel 1927

Mısra: 5

Kelime Tipi: -
Tatlı dudak.
Ol lebi şîrindenayru
düşeli taglaraâh
Döstlarkimdür
diyen
Ferhâd'iyoldaşumd
egül

lebişîrîne:

1. **lebi şîrîne:**

Gazel 1534

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

*(Sevgilinin) tatlı
dudağı.*

Bir saçı leylâ lebi
şîrînegöñülvireli
MeskenümFerhâd u
Mecnün gibi
oldıberr ü tag

lebi şîrîni:

1. **lebi şîrîni:-i**

Gazel 1572

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Tatlı dudak.

Leyli zülfiyle lebi-i
şîrîni aldı cân u dil
Çekdügümi
çekmedi Mecnün-
ılaFerhâd-ı 'ışk

lebi şîrîn-suhenün:

1. **lebi şîrîn-suhenün:-
ün**

Gazel 1856

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Şîrîn sözlü dudak.

// *Şîrîn sözlü ağız.*

Şâh-ı 'âlemsedağı
anı gönülden kul
ider
Her kaçan söze gele
ol lebi-i şîrîn-
suhenün

lebi-i şîrînüñe:

1. **lebi-i şîrînüñe:-üñe**

Gazel 1596

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Tatlı dudak.

Ûsrevâ dil lebi-i
şîrînüñeFerhâd
ancak

Küh-ı ğam kesmede
bir nev'deüstâd
ancak

2. **lebi-i şîrînüñe:-üñe**

Gazel 1813

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Tatlı dudak.

CânviremFerhâd-
veş her dem lebi-i
şîrînüñe

Yañılıpsehv-ile
cânâbüseikrâreylese
ñ

lebi-i şîrînüñi:

1. **lebi-i şîrînüñi:-üñi**

Gazel 1968

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Tatlı dudak.

Dehenün sırrını
fehm eylemedi ehl-i
hîred

Lebi-i

şîrînüñi vaşfitmege
yok nuţkamecâl

lebününlezzetini:

1. **lebününlezzetini:-ni**

Gazel 1696

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Dudağının lezzeti.

Sorma

ğayralebününlezzeti

ni gel baña sor

Bilüremlezzetiniçün

ki o şekker-şikenün

lem':

1. **lem':**

Gazel 1516

Mısra: 8

Parlama, parıltı.

Şevk-ile taşubha

dek her gice

yanmazdı eger

Şem'enür-ı

'ârızuñdan irmese

bir zerrelem'

leng:

1. **leng:**

Gazel 1774

Mısra: 2

Topal, aksak.

Varılmaz

küyuñarâhum olup

teng

Zevâdum yok yol

uzak

merkebümleng

lengmerkeb:

1. **lengmerkeb:**

Gazel 1583

Mısra: 9

Kelime Tipi: -
Topal eşek.
Niçevarabilem kim
lengmerkeb
Hużūr-ıla irilmez
menzil uzak

2. lengmerkeb:

Gazel 1619
Mısra: **14**
Kelime Tipi: -
Topal eşek.
Fıkr kılsam
hayretalurbilmezem
hālüm'n'ola
Yok
zevādelengmerkebā
h kim menzil uzak

leng olup:

1. **lengolup:-up**
Gazel 1776
Mısra: **6**
Kelime Tipi: -
Aksak olmak, topal
olmak.

Vādī-i hicre düşen
irişmedipâyânına
Kimisi
cāndangeçüp kimi
olup vādīdeleng

lengolupdur:

1. **lengolupdur:-up, -**
dur
Gazel 1837
Mısra: **6**
Kelime Tipi: -
Aksak olmak, topal
olmak.
Uzak menzil
elümde yok zevāde
Varabilmem

olupdurmerkebümle
ng

lerze:

1. **lerze:-ye**
Gazel 1595
Mısra: **5**
Titreme.
Bir harāret virdi
'ışkuñ geldi bu dil
lerze
Bilmek
isteseñegerahvālüm
i sen bīde bak

2. lerze:

Gazel 1657
Mısra: **10**
Titreme.
İyMuhibbāhidüpañ
dukça bu 'iştānuñ
Lerze gelür cisme
sanki bād-ıladitrer
varak

les:

1. **leşüñ:-üñ**
Gazel 1868
Mısra: **8**
Kokmuş hayvan
ölüsü, lāşe.
Dāğlarlatenümi kim
göre şahrādasanur
Zāğlardur sanasın
kondılarüstindeleşü
ñ

leşker:

1. **leşker:**
Gazel 1547
Mısra: **1**
Asker.

Karşuda leşker ola
kāftā be-kāf
Nāmerd ola kim ki
yüzün döndüre
meşāf

2. leşkerüñdür:-üñ, -
dür

Gazel 1673

Mısra: **6**
Asker.
Pādişāh-ı 'ışkolduñ
eyle āhumdan 'alem
Leşkerüñdüriygöñül
gözyaşı sol u saga
bak

3. leşkerini:-i, -(n)i

Gazel 1875

Mısra: **1**
Asker.
Yine
şafhareylemişdür
leşkerini kirpügüñ
Veh ki tārācidiser
dil
kişverinikirpügüñ

4. leşker:

Gazel 1910

Mısra: **6**
Asker.
Kadembasduñ
bugün çün mülk-i
'ışka
Yaşuñ leşker
dilāāhuñ 'alem kıl

leşkerçeküp:

1. **leşker çeküp:-üp**
Gazel 1836
Mısra: **5**
Kelime Tipi: -

*Asker göndermek,
ordu sevk etmek.*

Küfr-i
zülfünilivākıluphaṭu
ñ leşker çeküp
Tolısarıqlım-i hüsni
içre yine aşüb u
ceng

leşker-i a'dā:

1. leşker-i a'dā:

Gazel 1567

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

Düşman askerleri.

Bu
Muhibbisanmañuz
kim dōstlar yüz
dōndüre
Leşker-i a'dāeger
olsa hezārānşāfşāf

leşker-i encümle:

1. leşker-i encümle:

Gazel 1579

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Yıldız askeri.

Leşker-i encümle
cem'
olmışyürükenmāhit
āb
Togsa kalmaz maḥv
olur mihr-i cihān-
ārāya bak

leşker-i ğam:

1. leşker-i ğam:

Gazel 1549

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Gam askeri.

Leşker-i ğam gerçi
kim dil
kaşdınabagladışaf
Sākīānī bir kadehle
anı kılurber-ṭaraf

letāfet:

1. letāfetde:-de

Gazel 1651

Mısra: 4

*Latiflik, güzellik,
hoşluk.*

Bugün gülzār-ı
hüsni içre yüzi gül
ğonca lebler çok
Letāfetdevelicānāsa
ñabeñzer gül-i ter
yok

letāfetgölşeni:

1. letāfetgölşeni:

Gazel 1909

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

*Güzelliğin gül
bahçesi.*

Gül ruḥuñdandür
olalı
iyetāfetgölşeni
Hātırum açılmadı
göñlümdaḥıḥurrem
degül

2. letāfetgölşeni:

Gazel 1925

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

*Güzelliğin gül
bahçesi.*

La'l-i
nābuñḥasretindeniyıl
etāfetgölşeni
Gözlerümdenşübḥa

dek bir demde kan
eksükdegül

levend itsem:

1. levenditsem:-sem

Gazel 1850

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

*Korkusuz hāle
getirmek.*

İsterem dil tıflı
ezber kıla
hüsünümuşhafın
Niçe bir kendüm
gibi anı levend
itsem gerek

levh:

1. levhinde:-i, -n, -de

Gazel 1874

Mısra: 2

*Allah tarafından
takdir edilen kutsal
yazgı belgesi.*

Gözlerümetā ki duş
oldıcemālikaşuñuñ
Göñlümüñlevhinde
naqşoldıḥayālikaşu
ñuñ

levh ü kalemüñ:

1. levh ü kalemüñ:-üñ

Gazel 1744

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

*Levh-i maḥfuz;
Allah tarafından takdir
edilen şeylerin yazılı
bulunduğu manevi
levha.*

Levh-i dilde var-
iken 'ışk-ıla bu
ğamraḳamı

Yog-ıdınām u
nişāndaḥılevḥ ü
kalemün

2. levḥ ü kalemün:-üñ

Gazel 1804

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Levh-i mahfuz;

*Allah tarafından takdir
edilen şeylerin yazılı
bulunduğu manevi
levha.*

Var-ıdılevḥ-i dil
üzreyazuluğamraқа
mı
Yog-ıdınām u
nişāndaḥılevḥ ü
kalemün

3. levḥ ü kalemün:-üñ

Gazel 1779

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Kağıt ve kalem.

Yazulu idi bu dil
levhine
'ışkuñraқamı
Yog-ıdınām u
nişāndaḥılevḥ ü
kalemün

levha-i dilden:

1. levḥa-i dilden:-den

Gazel 1917

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Gönlün levhası.

Ğamğubārınlevḥa-i
dilden ne ref`eyler
didüm
Sayқal-ı

meydürdidipir-i
muğānref`-i melāl

levh-i dil:

1. levḥ-i dil:

Gazel 1804

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Gönül levhası,

gönül sayfası.

Var-ıdılevḥ-i dil
üzreyazuluğamraқа
mı
Yog-ıdınām u
nişāndaḥılevḥ ü
kalemün

levh-i dilde:

1. levḥ-i dilde:-de

Gazel 1744

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Gönül levhası,

gönül sayfası.

Levh-i dilde var-
iken 'ışq-ıla bu
ğamraқamı
Yog-ıdınām u
nişāndaḥılevḥ ü
kalemün

2. levḥ-i dilde:-de

Gazel 1775

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Gönül levhası,

gönül sayfası.

Cefävü cevri
yazduñlevḥ-i dilde
Vefāḥarfini anda
eyledüñḥakk

3. levḥ-i dilde:-de

Gazel 1881

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Gönül levhası,

gönül sayfası.

Bir nefes sanma

gide

naқsuñḥayälisinede

n

Levh-i dilde çün

ezel

naқsoldıtaşvırüñsen

üñ

4. levḥ-i dilde:-de

Gazel 1883

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Gönül levhası,

gönül sayfası.

Görmek

isterseñegerdäyımс

emälindöstuñ

Levh-i dilde naқş

kıl her dem

ḥayälindöstuñ

5. levḥ-i dilde:

Gazel 1767

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Gönül sayfası.

Ölem gitmeye

dilden nāmıқaddüñ

Ki levḥ-i dilde anı

itmişemtāk

levh-i dile:

1. levḥ-i dile:-e

Gazel 1729

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

*Gönül levhası,
gönül sayfası.
Tâ ki yazdumhatt-ı
mihri-i 'arîzuñlevh-i
dile
Oldı andan nakş-ı
nâm-ı sâde-rüyân
cümle hak*

levl ü nehâra:

1. leyl ü nehâra:-a

Gazel 1646

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Gece ve gündüz.

Şamoldıçünkizülfün

rüz olalı cemâlün

Yiter cihânda

buñlar leyl ü

nehârayir yok

levl ü nehâri:

1. leyl ü nehâri:-ı

Gazel 1803

Mısra: 18

Kelime Tipi: -

Gece ve gündüz.

Mübtelâdurderd-i

'ışka bu

Muhibbürüz u şeb

Geçmesün bu nev'-

ile leyl ü

nehârıkimsenün

levl ü nehâr-ı 'ışk:

1. leyl ü nehâr-ı 'ışk:

Gazel 1621

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

*Aşkın gece ve
gündüzü.*

Yanar

Muhibbîgicevü

*gündüz firâk-ıla
Pes böyle geçer
böylece leyl ü
nehâr-ı 'ışk*

levlî:

1. leylî:

Gazel 1589

Mısra: 1

1. Leyla ve

Mecnun hikâyesinin

kadın kahramanı. 2.

Gece gibi karanlık,

siyah.

Beñzemez bir

müyuñaiydöstLeylî

sence yok

ÇaysaMecnündidile

rmeçnünlik içre

bence yok

levlîhürâm:

1. leylîhürâm:

Gazel 1787

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Ey salına salına

naz ile yürüyen Leyla.

Göstereldenberüzül

feynüñiyleylîhürâm

Beni zencîr ile

baglamalumeçnünit

dün

levlîsaçunî:

1. leylîsaçunî:-uñ

Gazel 1891

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

*(Sevgilinin) siyah,
gece renkli saçı.*

LeylîsaçunîñhasretiM

ecnünadönderüp

*Dîvâne-vâr eyledi
âvâreperçemün*

levlîvümeçnün:

1. leylîvümeçnün:

Gazel 1624

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Leylâ ve Mecnûn.

LeylîvümeçnünHus

rev ü Şîrînañılurvelî

Câna kıyan 'ışk ser-

bâzı olan Ferhâda

bak

levlîzülfi[dür]:

1. leylîzülfi[dür]:-dür

Gazel 1607

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Sevgilinin siyah

saçı.

Leylîzülfi[dür iden

mecnünlayınşeydâ-

yı 'ışk

Anuñçün kim göre

eydürbañarüsâ-yı

'ışk

levlîzülfine:

1. leylîzülfine:-i, -ne

Gazel 1884

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Sevgilinin siyah

saçı.

Başuñameçnünlayı

n gelse sezâ yüz

biñbelâ

Leylîzülfine neden

kendünperişân

eylemek

levlîzülfini:

1. **levlîzülfini:-ini**

Gazel 1593

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

(*Sevgilinin*)

saçının siyahlığı.

Leylîzülfini görüp

didüm ki iyârâm-ı

cân

Ben anuñsevda-y-

ılamecnünyam

boynuma dak

2. **levlîzülfini:-ini**

Gazel 1635

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

(*Sevgilinin siyah*

saçı.

Şöyle

mecnünolmuşam

görelî leylîzülfini

Deşt-i ğamda ser-

te-ser geştitmeyem

bir vâdi yok

3. **levlîzülfini:-ni**

Gazel 1848

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

(*Sevgilinin siyah*

saçı.

Leylîzülfini kabûlîtd

i Muhibbîçün ezal

Eyledi cümle cihân

mülkini Mecnün-

vâr terk

4. **levlîzülfini:-i, -ni**

Gazel 1889

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

(*Sevgilinin siyah*

saçı.

Leylîzülfini yine

boynuma

zencîrkılu

Ehl-i ‘ışk içre beni

göz göre

Mecnûnitdûn

levlîzülfinüñhevâsına:

1.

levlîzülfinüñhevâsına:-

na

Gazel 1825

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

(*Sevgilinin siyah*

saçlarının arzusu.

Leylîzülfinüñhevâsı

naanuñ Mecnün-vâr

‘Akl u şabr u ‘ârı

cümle târumâr

itsem gerek

levlîzülfiyle:

1. **levlî zülfiyle:-iyle**

Gazel 1572

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

(*Sevgilinin*

saçının siyahlığı.

Leyli zülfiyle leb-i

şîrîni aldı cân u dil

Çekdüğümü

çekmedi Mecnün-

ıla Ferhâd-ı ‘ışk

levlîzülfüñ:

1. **levlîzülfüñ:**

Gazel 1602

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

(*Sevgilinin*

saçının siyahlığı.

Leylîzülfüñgösterüp

âheyledüñmecnün

beni

Döstumzencîr-i

zülfe yok-durur

benden ehağ

2. **levlîzülfüñ:**

Gazel 1830

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

(*Sevgilinin*

saçının siyahlığı.

Leylîzülfüñhasretin

den bu

Muhibbîbendeñi

Eyledi Mecnün gibi

‘âlemler erüsvâgözü

ñ

3. **levlîzülfüñ:-üñ**

Gazel 1773

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

(*Sevgilinin siyah*

saçı.

Leylîzülfüñbildüm

mecnüniderâşîr

beni

İdesin zencîrbârî

boynuma gîsûlaruñ

4. **levlîzülfüñ:-üñ**

Gazel 1815

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

(*Sevgilinin siyah*

saçı.

Leylîzülfüñhasretiyl

e düşelî şahrâlara

Sen beni Mecnün

gibi rüsvävübed-
nâmeyledün

levlîzülfündür:

1. **levlîzülfündür:-**

üñdür

Gazel 1739

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Sevgilinin siyah

saçı.

Leylîzülfündürniğâr

âgöñlümi tar

eyleyen

Rüşen iden

‘âlemicânâ

‘izârüñdursenüñ

levlîzülfüni:

1. **levlîzülfüni:-üñi**

Gazel 1692

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Sevgilinin siyah

saçı.

Leylîzülfüni görüp

dil

niçemecnünolmasu

n

Boynuma

zencirdürzülfi

perîşânuñsenüñ

lezzet:

1. **lezzetini:-i, -n, -i**

Gazel 1696

Mısra: 6

Tat, çeşni, meze.

Sorma

ğayralebüñüñlezzeti

ni gel baña sor

Bilüremlezzetiniçün

ki o şekker-şikenüñ

2. **lezzetini:-i, -n, -i**

Gazel 1862

Mısra: 2

Tat, çeşni, meze.

Eksük itme

şanemâcevr ü

cefâvüelemüñ

Baña sor

lezzetiniben

bilüremderd ü

ğamuñ

3. **lezzetin:-in**

Gazel 1883

Mısra: 5

Tat, çeşni, meze.

Tatmayanlar

‘ışkcâmmı ne

bilsünlezzetin

İçmeyenlerden

haber sorma

zülâlindöstuñ

4. **lezzet:**

Gazel 1914

Mısra: 10

Tat, çeşni, meze.

Giceñitevhîd ile

geçürMuhibbîşubha

dek

Hîçdünyâlezzetineb

eñzemez bir lezzet

al

5. **lezzetine:-i, -ne**

Gazel 1914

Mısra: 10

Tat, çeşni, meze.

Giceñitevhîd ile

geçürMuhibbîşubha

dek

Hîçdünyâlezzetineb

eñzemez bir lezzet
al

6. **lezzetiyle:-iyle**

Gazel 1933

Mısra: 8

Tat, çeşni, meze.

‘Aks-i

la’lünlemegernüş

idesin câm-ı meyi

Telhşerbetdür anı ol

lezzetiylekand kıl

lezzet-i derdi:

1. **lezzet-i derdi:-i**

Gazel 1838

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Dert lezzeti.

Lezzet-i derdi bilen

sanma ki dermân

ister

Ĝam u derd-ile

anuñcânıferahnâk

gerek

libâs:

1. **libâsumı:-um, -ı**

Gazel 1588

Mısra: 3

Elbise, giysi.

Bi-ğamdi’llâh ki

‘ışkuñlalibâsumıpal

âsıtdüm

Ne ğam ger atlas-ı

ıkbâldentâr-

ılapüdum yok

2. **libâs:**

Gazel 1604

Mısra: 6

Elbise, giysi.

Girü kıl hırka-i
zerkuñ bugün gel
bādeyeşüfi
Görenler bu libās
ile
sañadirlerhemānzer
rāḳ

3. libās[in]:-[in]

Gazel 1976

Mısra: 1

Elbise, giysi.

Bāğa geldi nāz-ıla
geydi libās[in] tāze
gül
Nāle bülbüller kılır
güldükçe her dem
tāze gül

lîk:

1. lîk:

Gazel 1521

Mısra: 4

Lâkin, ama, ancak.

Gerçi
ḳādirsinyüzüñ
göstermeyesin
‘āşıḳa
Lîḳḳādirolımazsın
‘ışḳ dilden ola ḳam’

2. lîk:

Gazel 1525

Mısra: 8

Lâkin, ama, ancak.

Māh-rûlar
okumamışlar
vefādestānını
Her biri cevr ü cefā
fenninde
lîḳmuḫteri’

3. lîk:

Gazel 1529

Mısra: 8

Lâkin, ama, ancak.

‘İyş ü ‘işret görse
dil dirmerḫabā
Lîḳḳār-ı zühdden
eyler el-vedā’

4. lîk:

Gazel 1568

Mısra: 4

Lâkin, ama, ancak.

Eyledi
ḳaddüñhevāsımüsta
ḳımtab’umbenüm
Lîkebrüñüñhayāliit
di ‘aḳlumünḫarif

5. lîk:

Gazel 1591

Mısra: 6

Lâkin, ama, ancak.

Gerçi dirletir-i
āhıseng-i ḫārādan
geçer
Lîkte’siritmegecānā
saña bir çāre yok

6. lîk:

Gazel 1635

Mısra: 6

Lâkin, ama, ancak.

Ḥasret-ile dün
giceşoldeñlödökdü
m gözyaşın
Kevkebi saymak
olur lîkanuña’dādı
yok

7. lîk:

Gazel 1665

Mısra: 10

Lâkin, ama, ancak.

‘Ālemigezdüm
kamu ḫalkı görüp
şād [u] feraḫ
Bu Muḫibbî gibi lîḳ
arada [hîç] nā-şād
yok

8. lîk:

Gazel 1675

Mısra: 8

Lâkin, ama, ancak.

Aramuzda gerçi var
senüñlebu’de’l-
maşrıḳayn
Lîḳ olmazsın
göñülden bir nefes
bir dem ırak

9. lîk:

Gazel 1696

Mısra: 2

Lâkin, ama, ancak.

Cîmzülfüñ elif ol
ḳāmet ü mîm ol
dehenüñ
Lîḳ yok nām u
nişānı ol
dehendensuḫenüñ

10. lîk:

Gazel 1760

Mısra: 6

Lâkin, ama, ancak.

Agzuñanoḳta
dinmiş gerçi ki ol
da mevḫüm
Kıldan da ince
dirlerlîksenüñmiyān
uñ

11. **lîk:**

Gazel 1802

Mısra: 12

Lâkin, ama, ancak.

Gerçi kim Ferhâd u

Mecnûnañılurserdâr

-1 ‘ışk

Lîk anlardan

Muhibbî seni

kemtergörmedik

12. **lîk:**

Gazel 1941

Mısra: 12

Lâkin, ama, ancak.

Karşusındamedh

okursa bülbüle gül

incinür

Lîk gitmez hîç

yanından olımazbî-

hâr gül

13. **lîk:**

Gazel 1955

Mısra: 10

Lâkin, ama, ancak.

Yıkmaga

‘ırzınMuhibbîkimse

nüñkaşd eyleme

Añazar yok

lîkboynuñdakalurse

nüñvebâl

14. **lîk:**

Gazel 1957

Mısra: 7

Lâkin, ama, ancak.

Oldıbî-zer-i

hârîdüñkılmaduñlık

nazar

Ser çeküp baş

egmez iken günbed-

i devrâna dil

15. **lîk:**

Gazel 1964

Mısra: 6

Lâkin, ama, ancak.

Geç mey ü

mañbübdan her

dem budur

zâhidsözi

Lîk ‘aşkrind olan

itmez bu kavlı-ile

‘amel

16. **lîk:**

Gazel 1977

Mısra: 4

Lâkin, ama, ancak.

Başu buyruk

istemiz kim

‘âlemesultân ola

Lîk kul olmaga bir

‘âlî-cenâb ister

göñül

lîkin:

1. **lîkin:**

Gazel 1650

Mısra: 1

Fakat.

Çoncadirdümagzuñ

alîkinanuñgüftarı

yok

Servdirdümğaddüñe

ammâanuñreftarı

yok

livâ:

1. **livâ:**

Gazel 1836

Mısra: 5

Sancak, bayrak.

Küfr-i

zülfüñilivâkıluphaıu

ñ leşker çeküp

Tolısarıklîm-i hûsn

içre yine aşüb u

ceng

2. **livâsı:-sı**

Gazel 1887

Mısra: 10

Sancak, bayrak.

Almaz idi bağ ara

her bir şecerden ol

hârâc

Ger ezelden olmasa

idi livâsıbülbülün

3. **livâ:**

Gazel 1983

Mısra: 6

Sancak, bayrak.

Sipâh-ı eşk-ile geşt

it cihânı

Dilüñdedüd-ı

âhuñlivâ bil

livâ-yiâhımıkdursun:

1. **livâ-**

yiâhımıkdursun:-sun

Gazel 1799

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Ah bayrağını

kaldırmak.

Pâdişâh-ı

‘ışkkaldursunlivâ-

yiâhını

Her yañadan göz

yaşı añasipâh olmak

gerek

livâ-yiâhımı:

1. **livâ-yiâhımı:-ımı**

Gazel 1850

Mısra: 9

Kelime Tipi: -
Ah sancağı. II Ah
etme.

İyMuhibbikaldurup
yine livā-yiāhumi
‘Alemerāyāt-ı ‘ışkı
ser-bülend itsem
gerek

livā-yiāhuñi:

1. **livā-yiāhuñi:-uñi**

Gazel 1899

Mısra: 9

Kelime Tipi: -
Ah sancağı. II Ah
etme.

SīneñiṭablidüpMuhi
b çek bu livā-
yiāhuñi
Çünşeh-i mülk-i
‘ışksınṭablsenüñ
‘alem senüñ

livākāt:

1. **liyākāt:**

Gazel 1632

Mısra: 6

Yetenek, yeterlik.

İderdümāsitanuñda
gicelerāh u feryādı
Komazsınitlerüñdeñ
lümeger bende
liyākāt yok

lokma:

1. **loğma:**

Gazel 1934

Mısra: 3

Ağza bir defada
alımp götüürülen yiyecek
parçası.

Kıt kanā’at girse bir
loğmaelüñekāni’ ol

Ḥırş-ıla olma meges
‘AnkāolubanKāfa
gel

lokmān:

1. **lokmān:**

Gazel 1858

Mısra: 4

Hikmet ve

hekimliğin piri olarak
kabul edilir. Kur’ân’da
oğluna öğütler verisi,
onu tevhit ve ahiret
konusunda uyarması,
İlahi emirlere vasıta
olması yönleriyle
adından bahsedilir.
Beyitte de Hz.
Lokman’ın hekimliği ile
dert arasında ilgi
kurulmuştur.

Çāresicānvirmek-
ise derd-i ‘ışkuñ
‘ākıbet
Aña da iy dil ne
Cālīnūs u ne
Loğmān gerek

lu’b:

1. **lu’bın:-ın**

Gazel 1634

Mısra: 10

Oyun, hile.

İygöñül aldanma
sakın bu felek bir
hoğkabāz
Her nefes
biñdürülü’bingöste
rür ol bāzi çok

2. **lu’b-ıla:--ıla**

Gazel 1667

Mısra: 8

Oyun, hile.

Göñlümüñşehbāzi
‘ulvilerde itmişken
qarār
Bir ‘aceblu’b-
ılaşaydıdı anı
‘Ankā-yı ‘ışk

3. **lu’b-ıla:--ıla**

Gazel 1687

Mısra: 4

Oyun, hile.

Cānmurgı yine
seyr-i
cemālūñiderkenāh
Lu’b-ılaçekdiaga
anı kara perçemüñ

4. **lu’b-ıla:--ıla**

Gazel 1691

Mısra: 1

Oyun, hile.

Yine bir lu’b-ıla ol
āhūyibend itsem
gerek
Ele alupdūd-ı
āhumikemend itsem
gerek

5. **lu’b:**

Gazel 1710

Mısra: 7

Oyun, hile.

Bir lu’b ile leblerini
sāğaröpelden
Meclisdeşürāhiyedi
düm kalmadı cānuñ

lü’lü:

1. **lü’lü:**

Gazel 1879

Mısra: 4
İnci.
Leblerüñetañımdur
dirsem ki
la'leynhoğkadur
Hıfzıünincü gibi
içinde lü'lüdişlerüñ

lü'lü'-i şehvâra:

1. **lü'lü'-i şehvâra:-a**

Gazel 1671

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Sultanlara layık

olan iri taneli inci.

Dür dişi fikrin
Muhibbî eyle her
lahzağayâl
Hoğka-i la'l içre
gizlülü'lü'-i
şehvâra bak

lutf:

1. **lutfi:-ı**

Gazel 1649

Mısra: 10

Yardım, inayet,

ihsan.

Küyında bu ğaribe
itim dimişçüildâr
Olsun ziyâdeluñfi
bize ri'âyet ancak

2. **lutf-ıla:--ıla**

Gazel 1772

Mısra: 10

Yardım, inayet,

ihsan.

Bu
Muhibbî'dengelürc
ürm ü hağâ her şubh
u şâm
Şanuña düşer

senüñlutf-ılaihsân
eylemek

3. **lutf-ıla:--ıla**

Gazel 1804

Mısra: 2

Yardım, inayet,

ihsan.

Dâyim olmasa eger
bu dile iyyârgamuñ
Dir-
idümşekvekiluplutf-
ılayokdurkeremüñ

4. **lutfuñ:-u, -ñi**

Gazel 1815

Mısra: 8

Yardım, inayet,

ihsan.

Zulmidüp ben
'âşıkaküyüñdakıldı
ñ çok cefâ
Ğayrılarvardukçacâ
nâluñfuñı
'âmeyledüñ

5. **lutfdur:-dur**

Gazel 1864

Mısra: 10

Yardım, inayet,

ihsan.

Şâd olup
vaşlaMuhibbî olma
hierânelül
Her ne gelse lutfdur
ya kahrı hoş
görmek gerek

6. **lutf:**

Gazel 1899

Mısra: 2

Yardım, inayet,

ihsan.

Ger eyleseñcevr ü
cefâderdsenüñ elem
senüñ
Yâhüd dönüp mihr
ü vefâluñsenüñ
kerem senüñ

7. **lutf-ıla:--ıla**

Gazel 1930

Mısra: 1

Yardım, inayet,

ihsan.

İyperilutf-
ılamihirüñihemânag
yâra kıl
Hağcer-i cevri-ile
yiter sînemışadpâre
kıl

lutf eyle:

1. **lutf eyle:**

Gazel 1642

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Yardımda

bulunmak.

Çünşefâ'atkânısını
evm-i cezâda
ümmete
Bu
Muhibbîderdmendü
ñhâlinelutf eyle bak

2. **lutf eyle:**

Gazel 1633

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

İyi davranmak, hoş

muâmele etmek, iyilikte
bulunmak.

Niçeyıldurhüsünüñ
üncengiderlercân u
dil

Dōstum gel bir
nazarluṭf eyle ol
savaşa bak

3. **luṭf eyle:**

Gazel 1523

Mısra: **16**

Kelime Tipi: -

*Yardımda, ihsanda
bulunmak.*

İydōstsenüñyāduña
ben niçeyanaram
Luṭf eyle beni bir
gice it imtiḥānı
şem'

luṭfeyleyüp:

1. **luṭfeyleyüp: -yüp**

Gazel 1598

Mısra: **10**

Kelime Tipi: -

*İyilik ve ihsanda
bulunmak.*

İy saçı
leylīMuhıbbīoldıme
cnūnuñsenüñ
Zülfüñüñzencirini
ṭfeyleyüpboynmada
k

luṭfidüp:

1. **luṭfidüp: -üp**

Gazel 1675

Mısra: **6**

Kelime Tipi: -

*İyi davranmak, hoş
muâmele etmek, iyilikte
bulunmak.*

Çün dil-i
dīvāneyiitdüñşehāh
abs-i zenaḥ
Luṭfidüpzencir-i

zülfüñbenüm
boynuma dak

2. **luṭfidüp: -üp**

Gazel 1952

Mısra: **6**

Kelime Tipi: -

*İyi davranmak, hoş
muâmele etmek, iyilikte
bulunmak.*

Geçdi 'ömr
kandasın iynesīm-i
şubḥ
Büy-ı
vişālilüṭfidüpirgürdi
māğ-ı dil

luṭf it:

1. **luṭf it:**

Gazel 1670

Mısra: **7**

Kelime Tipi: -

*İyi davranmak, hoş
muâmele etmek, iyilikte
bulunmak.*

Ḥāk-i pāy oldum
yolındaiyşabāluṭf it
götür
Küy-ı dildāra ilet
bi'llāhyatur ol
gerde bak

luṭf u kerem:

1. **luṭf u kerem:**

Gazel 1910

Mısra: **2**

Kelime Tipi: -

İyilik ve cömertlik.
Bañacevr ü
cefākahr u sitem kıl
Dimem mihr ü
vefāluṭf u kerem kıl

luṭf u keremden:

1. **luṭf u keremden:-
den**

Gazel 1737

Mısra: **10**

Kelime Tipi: -

İyilik ve cömertlik.
Günehkārūñsaredd
itme
Muhıbbīderdmendü
ñdür
'Aṭā-baḥş ol
cihānda yok
şehāluṭf u keremden
yig

luṭf u vefā kılmak:

1. **luṭf u vefākılmak:-
mak**

Gazel 1640

Mısra: **6**

Kelime Tipi: -

*İyilik ve vefa
eylemek.*
Anuñçüneyledüñzul
m u sitem cevr ü
cefā 'âdet
Yanuñdayog-
ımskullaruñaluṭf u
vefā kılmak

luṭf-ı ṭab'uñdan:

1. **luṭf-ı ṭab'uñdan:-uñ,
-dan**

Gazel 1872

Mısra: **9**

Kelime Tipi: -

*Yaratılıştaki
(fitrat) güzellik, hoşluk.*
Muhıbbīluṭf-ı
ṭab'uñdankemāle
ireli nazmuñ

İşidüp gören
eş'aruñdidişi'r-i
Hasan'danyig

M:

mā:

1. mādan:-dan

Gazel 1503

Mısra: 10

Su. || Gözyaşı.

Muhibbîhâk-i
pâyüñegözi yaşın
revânitdi
Neden serv-i
hürāmānumidemezsi
n o mādanhaz

2. mādur:-dur

Gazel 1566

Mısra: 5

Su. || Gözyaşı.

'Āşıkā göz yaşı
mādurgamğıda
'Ārif olan istemez
āb u 'alef

3. mā:

Gazel 1711

Mısra: 2

Su. || Gözyaşı.

Göñlümüñdīvānesin
e bir saçı leylā
gerek
Başdasevdā dilde
āteş gözde her dem
mā gerek

4. mā:

Gazel 1899

Mısra: 6

Su. || Gözyaşı.

İy gözüm ağla gāh
sen gāh döküp hün-
ı ciger
Tā diyeler ki çeşm-i
ter māsenuñ ü dem
senüñ

5. mā:

Gazel 1918

Mısra: 10

Su. || Gözyaşı.

Yüz karasın
yuMuhibbîgözlerüñ
yaşı ile
Bulasın bir
çāreçünçeşmüñdem
āeksükdegül

6. mā:

Gazel 1982

Mısra: 10

Su. || Gözyaşı.

Sorarsañ var-durur
göñlümdeāteş
Gözümde
māvübaşumdahevā
bil

ma'anî:

1. ma'anî:

Gazel 1960

Mısra: 4

Manalar; öz,

hakikat.

Birdürkelām
nüktelerin kimse
añlamaz
İy dil ma'anî
sözlerin bārikitāb
kıl

2. ma'anî:

Gazel 1970

Mısra: 11

Manalar; öz,
hakikat.

Yiter

şi'rümeziyenetdürma

'ānî

Ne hācetañatezhīb-

ile cedvel

ma'anîbahırına dal:

1. ma'anîbahırınadal:- na

Gazel 1802

Mısra: 13

Kelime Tipi: -

Mana denizine
dalmak.

Dal

ma'anîbahırınayārān

a gönder cevheri

Diyeler nazm ehli

hākkā böyle gevher

görmedük

ma'anî[m] mevvesin:

1. ma'anî[m] meyvesin:- n

Gazel 1806

Mısra: 17

Kelime Tipi: -

Mana meyvesi.

Naḥl-ı dilden

d[ir]şü[rü]p her

dem ma'anî[m]

meyvesin

Sözlerümleşi'rümi

ben ābdār itsem

gerek

mācerā:

1. mācerādan:-dan

Gazel 1508

Mısra: 12

*Macera, baştan
geçen olay.*

Diñle bir dem bu
cerâyididüm
Didi almaz bu
mâcerâdanhaz

2. **mâcerâma:-ma**

Gazel 1962

Mısra: 8

*Macera, baştan
geçen olay.*

Bir dem karar
eyleye bu derd-i
dilümdiyem
Vâkıf olasin cümle
bu mâcerâma gel

mâcerâ-vı dil:

1. **mâcerâ-yı dil:**

Gazel 1993

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Gönül serüveni.

Benden Muhibbî
isteme hergizşalâh
u zühd
Rüsvâ-yı halkitdi
beni mâcerâ-yı dil

mâcerâ-vı 'ışkıni:

1. **mâcerâ-yı 'ışkıni:-
mı**

Gazel 1913

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Aşk macerası.

Mâcerâ-yı
'ışkıniyazmaga bu
dil-ğastenüñ
Kâtib-i eşküm
yüzüm altuninitdi
yine hall

mağâra:

1. **mağâra:**

Gazel 1948

Mısra: 4

*Dağlarda,
kayalarda vaki hücre
tarzında oyuk, kehf, gar.
Cem'i "magarât"tır.*

Gelse hayâl-i ejder
zülfi o dem
gönlüme
Añamağâm-ı
sîneñiiy dil mağâra
kıl

mağbünitdün:

1. **mağbünitdün:-dün**

Gazel 1787

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

*Ziyana uğratmak,
aldatmak.*

Göreyim seni iy dil
oda yanup yakılasın
Düşürüp derd ü
belâyâ beni
mağbünitdün

mağfirethâmesin:

1. **mağfirethâmesin:-n**

Gazel 1962

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Merhamet kalemi.

Rüyumsiyâhnâme
gibi fazluñumaram
Çek
mağfirethâmesinvar
ağ-ı hitâma gel

mağrur:

1. **mağrur:**

Gazel 1963

Mısra: 10

*1. Aldanmak 2.
tafra atmak,
kibirlemek.*

Nâle kılsa ağlasa
bülbül
Muhibbîtâşeher
Güşa almaz
kendüyemağrürbî-
pervây gül

mağrur olma:

1. **mağrur olma:-ma**

Gazel 1983

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

*Böbürlenmek,
gururlanmak.*

Sakın aldanma câha
olma mağrur
Elüñdentiz gider anı
hevâ bil

2. **mağrur olma:-ma**

Gazel 1984

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

*Böbürlenmek,
gururlanmak.*

Sakın nefsiñe uyup
mağrur olma
Anuñ ile geçen
'ömrihebâ bil

mağrur olmasun:

1. **mağrur olmasun:-
masun**

Gazel 1751

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

*Böbürlemek,
gururlanmak.*
İyMuhibbiyāradiñh
üsninemağrūrolmas
un
Zirā çok gördüm
yilevrākınsavurmuş
durgülün

mağrūrolmuşdur:

1. **mağrūrolmuşdur:-**
mışdur

Gazel 1704

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

1. Aldanmak 2.

tafra atmak,

kibirlemek.

Hüsninemağrūrolmı
şdur ezelden āftāb
Burka' uñkeşfeyleyü
ben anı
kayıleyleduk

mağrūr olup:

1. **mağrūrolup:-up**

Gazel 1535

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Böbürlemek,

gururlanmak.

Hüsnüñemağrūr
olup cevri eyleme
'uşşāka gel
Gül gibi 'ömrün
geçer durmaz
bilürsinçünkiçag

māh:

1. **māh:**

Gazel 1552

Mısra: 8

Ay, kamer.

Öykünürse
sīnemüñdāğınahurşī
d-ile māh
Mihre
irişürkesāfetmāh
olur münhasif

2. **māh:**

Gazel 1766

Mısra: 5

Ay, kamer.

Māh gibi kaçan
iydösttülü'
eyleyesin
Hüblarencüm olup
görinehayl ü
haşemün

3. **māhum:-um**

Gazel 1516

Mısra: 5

Ay yüzlü güzel.

Afitāb-ı
dehriymāhum görür
her gün zevāl
Kādir olmaz 'ışkuñı
bir zerre dilden ide
kam'

4. **māh:**

Gazel 1519

Mısra: 10

Ay yüzlü güzel.

Göñlümünvīrānesin
irüşen it
māhumbenüm
Çün ola-gelmiş-
durur
vīrānelerdemāh
şem'

5. **māhum:-um**

Gazel 1519

Mısra: 9

Ay yüzlü güzel.

Göñlümünvīrānesin
irüşen it
māhumbenüm
Çün ola-gelmiş-
durur
vīrānelerdemāh
şem'

6. **māhuñ:-uñ**

Gazel 1520

Mısra: 1

Ay yüzlü güzel.

Mihr-i hüsninde o
māhuñoldıçünpervā
ne şem'
'Arz-ı hüsnitsün de
görsün niçeyirden
yana şem'

7. **māhuñ:-uñ**

Gazel 1540

Mısra: 1

Ay yüzlü güzel.

Degül mihrinden ol
māhuñ dil ü cān bir
zamānfāriğ
Derünīderdümi
bilmez velinā-
mihribānfāriğ

8. **māha:-a**

Gazel 1793

Mısra: 7

Ay yüzlü güzel.

Bir giceolmadum ol
māhamuķārinn'idey
im
Naḥs imiş katı
sitāresimegeryılduz
umuñ

9. **māhum:-um**

Gazel 1845

Mısra: **10**

Ay yüzlü güzel.

Revāmıdurbenümḥa
num kararsın
yirlerekanum
Benümmāhumbenü
mcānumn' için dün
gicegelmedün

10. **māh:**

Gazel 1857

Mısra: **5**

Ay yüzlü güzel.

Seyr-i bustān ide
benümle o māh
Felegedimezem
'aceb mi kelek

11. **māh:**

Gazel 1924

Mısra: **1**

Ay yüzlü güzel.

Bir dem yüzünü
görmek iymāh
ne müşkil
Kim bendesini redd
ide bir şāh ne
müşkil

12. **māh:**

Gazel 1952

Mısra: **1**

Ay yüzlü güzel.

Ol
māhbenümçeşmüm
olup hem çerāğ-ı dil
Vāḥasretā gitmeye
gibi bu dāğ-ı dil

13. **māhum:-um**

Gazel 1996

Mısra: **8**

Ay yüzlü güzel.

Benüm bu tır-i
āhumdan felek
saḳfımüşebbaḳdur
İrişür göklere
māhum gel olma
āhdangāfil

14. **māh:-ı**

Gazel 1747

Mısra: **6**

Ay yüzlü güzel.

Ġamşebindegönlüm
üñdüzdinbenümben
ditmege
Pīçpīç itmiş
kemend-i zülfin ol
māhıgörüñ

māhcemāl[i]:

1. **māhcemāl[i]:-[i]**

Gazel 1765

Mısra: **1**

Kelime Tipi: -

Aya benzeyen yüz.

'Aḳs[i]-durur
māhcemāl[i]
Muḥammedün
'Anbersaçınurmüşğ
-i ḥāl[i]
Muḥammedün

māh u sāl:

1. **māh u sāl:**

Gazel 1915

Mısra: **6**

Kelime Tipi: -

Ay ve yıl.

İstedükçevaşluñısal
duñ beni ferdälara
İrmedüm ol

rüzaderdāgeçdiniçe
māh u sāl

māhabet:

1. **māhabetden:-den**

Gazel 1573

Mısra: **9**

*Aşk, sevgi, sohbet,
muhabbet.*

MaḥabbetdenMuḥib

bī mest olmuş

'Aceb olmaz ki

özge mül-durur 'ışk

2. **māhabet:**

Gazel 1732

Mısra: **1**

*Aşk, sevgi, sohbet,
muhabbet.*

Maḥabbetçün ezel

cānānasalduñ

Dil ü

cāniyakuphicrānasa

lduñ

3. **māhabet:**

Gazel 1954

Mısra: **3**

*Aşk, sevgi, sohbet,
muhabbet.*

İtdüñmāhāhabet

fikrini

kılduñmeveddetzıkr

ini

Şimdengirücān

terkin ur var ḫālib-i

cānāne ol

4. **māhabet:**

Gazel 1954

Mısra: **5**

*Aşk, sevgi, sohbet,
muhabbet.*

Çünkümaḥabbet
şerbeti sunuldiçdüñ
sen ezel
Şimdengirühüşyârlı
k fikrini komestâne
ol

5. maḥabbet:

Gazel 1956

Mısra: 5

*Aşk, sevgi, sohbet,
muhabbet.*

Maḥabbettoḥmınıtek
dümegeçri mezra'-ı
dilde
Yaşumbārāniyagdu
kça olur derd-ile
gamhāsıl

6. maḥabbet:

Gazel 1996

Mısra: 2

*Aşk, sevgi, sohbet,
muhabbet.*

Revān olursa cān
tenden
komazmihrüñi
elden dil
Ki
cānvirmekgelürāsān
maḥabbetterkidürm
üşkil

maḥabbetbādesin:

1. maḥabbetbādesin:-n

Gazel 1901

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Aşk şarabı.

Çün ezel
alduñmaḥabbetbāde
sinnüşeyledüñ
Kaynaduñderyāyad

öndüñ dem-be-dem
cüşeyledüñ

maḥabbetbağladum:

1.

**maḥabbetbağladum:-
dum**

Gazel 1657

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

*Tutulmak, sevgi
beslemek.*

Görmedin
dīdaruñısañamaḥab
betbağladum
Bu meseldür
gözden öñdindirler
'āşıkdur kulak

maḥabbetbūsitanına:

1.

**maḥabbetbūsitanına:-
na**

Gazel 1573

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Sevgi bahçesi.

Maḥabbetbūsitanına
el ursa
Göñülbāğımı gülden
toldurur 'ışk

maḥabbetcāmını:

1. maḥabbetcāmını:

Gazel 1636

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Aşk şarabı.

Maḥabbetcāmınııç
ümdü 'ālemden
kamu geçdüm
Cefā-keş 'āşıkam

'āşıkbenemcān-ı
cihānum yok

2. maḥabbetcāmını:-nı

Gazel 1996

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Aşk şarabı.

Ezel bezminde bir
cür'amaḥabbetcāmı
niçdi
Muḥibbīanuñ-
içüñdürgörünür
mest ü lā-ya'kıl

maḥabbetcür'asın:

1. maḥabbetcür'asın:

Gazel 1851

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Aşk (şarabımın)

yudumu.

Rüz-ı

maḥşerdedaḥıbulına
başumdaḥumār
Çün ezel
oldımaḥabbetcür'as
ınnüş eylemek

maḥabbet ehli:

1. maḥabbetehli:-i

Gazel 1503

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Aşk ehli, aşıklar.

Maḥabbet ehli
'ālemdede kamu mihr
ü vefā ister
Benümgöñlüm
tutup 'aksın
idercevr ü
cefādanḥaz

mahabbet mülkine:

1. **maḥabbetmülkine:-**
ne

Gazel 1636

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Sevgi ülkesi.

Gönüleglencesi

‘ālemde bir ārām-ı

cānum yok

Maḥabbet mülkine

şāhamvelī bir

mihribānum yok

mahabbetnārına:

1. **maḥabbetnārına:-na**

Gazel 1636

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Aşk ateşi.

Maḥabbetnārınayan

dumvücdumküllīm

aḥvoldı

Muḥibbī’dennişānu

mmanbenümnām u

nişānum yok

mahabbetşāhısın:

1. **maḥabbetşāhısın:-**

sın

Gazel 1997

Mısra: 14

Kelime Tipi: -

Aşk padişahı

(sevgili).

İyMuḥibbīşu’le-i

āhuñdan eyle tāc-ı

zer

Çünmaḥabbetşāhısı

n gel anı ser-

püşeylegil

mahabbet sırrını:

1. **maḥabbetsırrını:-nı**

Gazel 1714

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Aşk sırrı.

ÇüngönülMansürifā

şitdimahabbet

sırrını

Tā ki ber-dār ola

anda zülfidārumdur

gerek

mahaloldı:

1. **maḥaloldı:-dı**

Gazel 1813

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Uygun ve gerekli

görölmek.

Yıridürçünsañauydı

iygönüoldımaḥal

Dücihānı bu

Muḥibbī başına dar

eyleseñ

mahbes:

1. **maḥbes:**

Gazel 1872

Mısra: 4

Hapishane.

Gönüldüzdiniküyın

da tutup

zülfinebenditdüm

Olur mı

‘āşıkamaḥbes

‘acebçāh-ı

zeḳandanyig

mahbüb-ı cānumdur:

1. **maḥbüb-ı**

cānumdur:-umdur

Gazel 1828

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Gönlün sevgilisi.

İyMuḥibbībeñzer ol

maḥbüb-ı cānumdur

gelen

Kim bugün durmaz

yine

segrürkenārıçeşmü

müñ

maḥbüb-ı ḥaḳ:

1. **maḥbüb-ı ḥaḳ:**

Gazel 1616

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Hakk'ın sevgilisi.

Bende

olmuşdurMuḥibbīcā

n-ıladergāhuña

Çünkü sensin faḥr-ı

‘alem bir

aduñmaḥbüb-ı Ḥaḳ

2. **maḥbüb-ı ḥaḳ:**

Gazel 1619

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Hakk'ın sevgilisi.

Kim-durur

senüñyoluñda baş u

cān terk itmeyen

Yaradılmadan bu

‘ālem sen

idüñmaḥbüb-ı Ḥaḳ

3. **maḥbüb-ı ḥaḳ:**

Gazel 1657

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Hakk'ın sevgilisi.

Yânebiyallâhitdüñ
mu'cizüñle ayı şak
Diselersañ
'acebmidürşeñmah
büb-ı Hâk

mahbüb-ı meyle:

1. **maḥbüb-ı meyle:-le**

Gazel 1864

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Şarap güzeli.

Vā'izā cennet
şarābıkevser ü
hürisaña
Şimdilik maḥbüb-ı
meyle dehrıhoş
görmek gerek

māhī:

1. **māhī:**

Gazel 1667

Mısra: 3

Balık.

Ka'rınairişmedümm
āhī olup
kaşdeyledüm
Tül u 'arzı yok
'aceb 'ummān-
ımışderyā-yı 'ışk

2. **māhīler:-ler**

Gazel 1717

Mısra: 7

Balık.

Bahr-ı
hüsnüñdesenüñ 'ışk
ehli māhīler gibi
Anları
şaydıtmegezülfüñiç
engäleyledüñ

3. **māhīlerden:-ler, -
den**

Gazel 1978

Mısra: 2

Balık.

Bak bu deryā
'āleminiçe kuşatmış
'ibret al
Gör
nehengindürlüdürlü
māhīlerden heybet
al

māh-ı nev:

1. **māh-ı nev:**

Gazel 1906

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Yeni ay, hilal

(*sevgili bağlamında*).

Hüblıkdabeñzemez
ebrüñamāh-ı
nevdegül
Nür-ı
hüsnüñemuqābil
her biri pertevdegül

māh-ı tābān:

1. **māh-ı tābān:**

Gazel 1880

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Parlak ay.

Gözlerüm yaşını
kıldıñ mihr
eflākinücüm
Penbe-i dāğımı
hem bir māh-ı
tābāneyledüñ

2. **māh-ı tābān:**

Gazel 1898

Mısra: 10

Kelime Tipi: -
Parlak ay.

Āferīn olsun
Muḥıbbīāsümān-ı
'ışkda
Dāğıñıñ her
penbesinimāh-ı
tābāneyledüñ

3. **māh-ı tābān:**

Gazel 1757

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Parlak ay. II

Sevgili.

'Āleme gün gibi
nürüñçünkırāşşāney
ledüñ
Hüblarencümözün
sen māh-ı
tābāneyledüñ

māhitāb:

1. **māhitāb:**

Gazel 1579

Mısra: 5

Ay ışığı; dolunay.

Leşker-i encümle
cem'
olmuşyürükenmāhit
āb
Togsa kalmaz maḥv
olur mihr-i cihān-
ārāya bak

2. **māhitāb:-ı**

Gazel 1650

Mısra: 5

Ay ışığı; dolunay.

Māhitābı kim-durur
kim diye
beñzeralnuña
Çünkianuñlāleḥadd

ün gibi gül ruhsarı
yok

3. **māhitābum:-um**

Gazel 1749

Mısra: 3

Ay ışığı; dolunay.

Māhitābum gün

gibi eflāk olsun

menzilün

Ben muķīmi olayın

bu gūşe-i vīrānenün

māhiyyet:

1. **māhiyyetin:-in**

Gazel 1639

Mısra: 7

*Bir şeyin aslı, nasıl
olduğu.*

İy müneccim

bilemezsin ol

mehūn māhiyyetin

Āfitābakarşu dut

biñkerreusturlāba

bak

māh-likā:

1. **māh-likā:**

Gazel 1807

Mısra: 10

Ay yüzlü (sevgili).

İy Muḥibbiyolnacā

nırevān it su gibi

Bir boyıserv-i

sehīmāh-likā ister

iseñ

mahmil:

1. **maḥmil:**

Gazel 1958

Mısra: 8

Deve üzerine

konulan sepet II

Osmanlı halifesinden

her hac mevsiminde

Ka'be'ye gönderilen

armağan takımı.

Kesüpberr ü

beyābāniyöneldü

Ka'bekūyına

Yine āh eylesem

gerdün bile hem

nāka hem maḥmil

2. **ser-maḥmil:**

Gazel 1979

Mısra: 12

Deve üzerine

konulan sepet II

Osmanlı halifesinden

her hac mevsiminde

Ka'be'ye gönderilen

armağan takımı.

Ka'bekūyınanıgāru

ñçünkitogrıduñmu

ḥīb

Cehd kil ol vādide

'uṣṣāk ara ser-

maḥmil ol

mahmūd:

1. **maḥmūd:-dur**

Gazel 1630

Mısra: 10

1. Övülmüş. 2. Hz.

Muhammed'in

isimlerinden.

Bulmak

isterseñ Muḥibbī ger

ḥarīm-i dergehin

Menzil[i]

maḥmūdduranuñma

ķşadı'l-aķşāya bak

mahrem:

1. **maḥrem:**

Gazel 1909

Mısra: 8

Aşına.

Zāhir olsa gün gibi

rāz-ı

nihānumtañmidur

Dil ise

dīvāneolmuşyār ise

maḥremdegül

mahrem-i 'ışk:

1. **maḥrem-i 'ışk:**

Gazel 1614

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Aşk sırdaşı.

Gelürğamderd ü

miḥneteksük olmaz

Anuñçünoldıbunlar

maḥrem-i 'ışk

māh-rū:

1. **māh-rūlar:-lar**

Gazel 1525

Mısra: 7

Ay yüzlü. II

Sevgili.

Māh-rūlar

okumamışlar

vefādestānını

Her biri cevr ü ceḫā

fenninde

likmuḥteri'

2. **māh-rūlar:-lar**

Gazel 1554

Mısra: 1

Ay yüzlü. II

Sevgili.

Māh-

rūlaryolınaitdümdi

me 'ömri telef

İde-gelmişdür
ezelden böyle
'uşşâk-ı selef

3. **mâh-rûlarda:-lar, -
da**

Gazel 1561

Mısra: 6

Ay yüzlü. II

Sevgili.

Cân u dil aldı
bañavirmede bir
bûsesini
Mâh-
rûlardamegerzerrek
adar yok inşâf

4. **mah-rû:**

Gazel 1569

Mısra: 7

Ay yüzlü. II

Sevgili.

Hüsnüñiymah-rû
bir kez temâşâ
eyleyen
Diye tañsîn ü
hezârânâferinleryâl
atîf

5. **mâh-rûlar:-lar**

Gazel 1586

Mısra: 9

Ay yüzlü. II

Sevgili.

İyMuñibbî cilve
eyler mâh-rûlar her
taraf
Reşkdencân yandı
gördişâh-ı hûbân
anda yok

6. **mâh-rûya:-y, -a**

Gazel 1590

Mısra: 1

Ay yüzlü. II

Sevgili.

Dimeñ o mâh-rûya
ki cevri ü cefâsı yok
Her ne ki olsa
bulmurillâvefâsı
yok

7. **mâh-rûlar:-lar**

Gazel 1820

Mısra: 6

Ay yüzlü. II

Sevgili.

Vaşlıçün olmaz
müyesser cevri
çekmek gerek
Mâh-
rûlarmübtelâsîpây-
mâl olmak gerek

mahşer:

1. **mağşerde:-de**

Gazel 1571

Mısra: 3

(Ar.) Mağşer,

kıyamet yeri.

Komazam elden
ölince belki
mağşerdedağı
Hamdülillâhelüme
girdi benümdâmân-
ı 'ışk

2. **mağşerde:-de**

Gazel 1765

Mısra: 3

(Ar.) Mağşer,

kıyamet yeri.

Mağşerde kamu
eyleye
'âşîlereşefkat

İki mîm ile hâ ile
dâl[ı] Muñmadûñ

3. **mağşerde:-de**

Gazel 1840

Mısra: 4

(Ar.) Mağşer,

kıyamet yeri.

DünyedeKatl eyledi
çünkü beni
kâtilgözünü
Tutam elden
komayammağşerde
dâmânunşenñ

4. **mağşerde:-de**

Gazel 1854

Mısra: 9

(Ar.) Mağşer,

kıyamet yeri.

MağşerdeMuñibbû
maram ide şefâ'at
Cân u dil ile
bendesiyemçünkü
ben âluñ

mahşergüninde:

1. **mağşergüninde:-nde**

Gazel 1543

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Kıyamet günü.

İyMuñibbîağünâh
uñtevbeye gel
tevbeye
Olasın
mağşergünindehalk
içinde yüziag

mahşül-i hüsnün:

1. **mağşül-i hüsnün:-**

üñ

Gazel 1589

Mısra: 7
Kelime Tipi: -
Güzelliğinin
mahsulü.
Dirmedenmahşül-i
hüsnünğitdi
‘ömrüm hâşılı
İstedükçeküfr-i
zülfünđirbaña
asınca yok

māhtāb:

1. **māhtāba:-a**
Gazel 1698
Mısra: 1
Ay ışığı, ay
aydınlığı, dolunay.
Māhtābanürbaḥş
iden
cemālūñdürsenūñ
‘Āşıkahānçer çeken
her dem
hilālūñdürsenūñ

māh-tāb:

1. **māh-tābuñ:-uñ**
Gazel 1704
Mısra: 3
Ay ışığı, ay
aydınlığı, dolunay.
Māh-tābuñbedr
iken
āyīnesibuldıkesād
Çün güneş
ruḥsāruña anı
muḳābileyledük

mahvitdi:

1. **mahvitdi:-di**
Gazel 1586
Mısra: 5
Kelime Tipi: -

Mahvetmek, yok
etmek, harap etmek.
Şöyle mahvitdi bu
‘ışkuñāteşiküllitenü
m
Kim bakarsa dir ki
dil yandı bile cān
anda yok

mahvoldi:

1. **mahvoldi:-di**
Gazel 1636
Mısra: 9
Kelime Tipi: -
Harap olmak.
Maḥabbetnārınayan
dumvücüdumkülim
aḥvoldı
Muḥibbī’dennişānu
mmañbenümmām u
nişānum yok

2. **mahvoldi:-di**
Gazel 1731
Mısra: 5
Kelime Tipi: -
Yok olmak, harap
olmak.

Cihānmeh-
rūlarıencüm gibi bir
demde mahvoldı
Kaçan sen ‘arz-ı
ḥüsnidüpyüzüñiāfıt
ābitdüñ

mahv olsa:

1. **mahvolsa:-sa**
Gazel 1956
Mısra: 8
Kelime Tipi: -
Yol olmak.
Ḥayālūñfikrūñcānā
göñüllevḥindenakşo

ldı
Vücüdumkülimahv
olsa o dilden
olmaya zāyil

2. **mahvolsa:-sa**

Gazel 1523
Mısra: 6
Kelime Tipi: -
Yok olmak,
ortadan kalkmak; kötü
duruma düşmek,
perişan olmak.
Pervāne gibi yandı
görüp çünkiḥüsnūñi
Maḥv olsa ne tañ
kılmasa
hergiznişānı şem’

mahv olur:

1. **mahv olur:-ur**
Gazel 1579
Mısra: 6
Kelime Tipi: -
Ortadan kalkmak,
yok olmak, sona ermek.
Leşker-i encümle
cem’
olmuşürükenmāhit
āb
Togsa kalmaz mahv
olur mihr-i cihān-
ārāya bak

māh-ves:

1. **māh-veşüñ:-üñ**
Gazel 1868
Mısra: 1
Aya benzeyen //
Sevgili.
Yakdı odlara seni
ḥasreti ol māh-
veşüñ

Kalmadı
dīdedenakmag-ıla
bu kanluyaşuñ

mahzen-i esrār:

1. **maḥzen-i esrār:**

Gazel 1941

Mısra: 6

Kelime Tipi: -
Sırlar hazinesi.

Şahn-ı
gülşendenazar kıl
her varak bir
nüktedür
Rüşen olsun sor
çünoldımaḥzen-i
esrār gül

māhzūn:

1. **maḥzūnuñ:-uñ**

Gazel 1814

Mısra: 1

*Hüzünlü, tasalı,
kaygılı.*

Kim ki bilmek
dilese ḥalini bu
maḥzūnuñ
Diñlesünkışsa-i
Ferhād-ıla ol
Mecnūn'uñ

2. **maḥzūnuñ:-uñ**

Gazel 1823

Mısra: 4

*Hüzünlü, tasalı,
kaygılı.*

Kūh-ı ğamda ne
bilürderd ü
belāçekdüğümi
Bister-i gülde yatan
ḥalini bu maḥzūnuñ

mā-ı 'inebden:

1. **mā-ı 'inebden:-den**

Gazel 1753

Mısra: 1

Kelime Tipi: -
Üzüm suyu.

Görenler dīde-i
eşkümdidimā-ı
'inebdenyig
İşidennāleferiyādum
daḥı 'iyş ü
tarabdanyig

2. **mā-ı 'inebden:-den**

Gazel 1860

Mısra: 8

Kelime Tipi: -
Üzüm suyu.

Gelüpġam leşkeri
ister ide dil
mülknigāret
Bulınmaz def'ine
çāreanuñmā-i
'inebdenyig

mā-ı şehāb-ı keremūñ:

1. **mā-ı şehāb-ı**

keremūñ:-üñ

Gazel 1766

Mısra: 4

Kelime Tipi: -
Cömertlik

bulutunun suyu.

Raḥmet eyle ki katı
teşne-dil oldum
mededāh
Kandurur teşneleri
mā-ı şehāb-ı
keremūñ

makām:

1. **maḥkāmūñ:-uñ**

Gazel 1902

Mısra: 11

Mekan, yer.

Dār-ı

ḥuldolmuşmaḥkāmūñ
her zamāniyhāl-i
yār
Ol siyehrüyüñla
bilsem
niçea'māleyledüñ

makāmeyledüñ:

1. **maḥkāmeyledüñ:-düñ**

Gazel 1889

Mısra: 9

Kelime Tipi: -
Mekan kılmak,

yerleşmek,

konumlanmak, oturmak.

Eyledüñküy-ı

ḥarābātıMuḥibbīye

maḥkām

Şükridüḫhālümebun

ıdimezindüñitdüñ

makāmeylemişem:

1. **maḥkāmeylemişem:-**

miş, -em

Gazel 1645

Mısra: 3

Kelime Tipi: -
Mekan kılmak,

yerleşmek,

konumlanmak, oturmak.

Küyünimaḥkāmeyle

mişemcān u

göñülden

'Arz eyleseler

cenneti añahevestüm

yok

makām-ı evce:

1. **maḥkām-ı evce:-e**

Gazel 1974

Mısra: 9
Kelime Tipi: -
Yüce makam.
Câhilgeyersedîbâ
irmez maḳâm-ı
evce
Bulmaz
Muḥibbînoḳşândân
âeger geye şâl

maḳâm-ı sineñi:

1. **maḳâm-ı sineñi:-ñi**

Gazel 1948

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

*Sinenin, yüreğın
makamı.*

Gelse ḥayâl-i ejder
zülfi o dem
gönlüme
Añamaḳâm-ı
sineñiyy dil mağâra
kıl

makar:

1. **maḳarı:-ı**

Gazel 1838

Mısra: 12

Durulan,

*kararlaştırılan yer,
mekân, ikâmetgâh.*

Tutuşup âteş-i 'ışk-
ılaMuḥibbîgiceler
Düd-ı âhuñmaḳarı
çın şehereflâk gerek

maḳbül ola:

1. **maḳbül ola:**

Gazel 1726

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

*Kabul edilmek,
beğenilmek.*

'İydirışdiküşte kıldı
ḥalkıcevlânuñsenüñ
Umulur maḳbül ola
bu cümle
ḳurbânuñsenüñ

maksadü'l-aksâ:

1. **maḳşadü'l-aḳşâya:-**
ya

Gazel 1630

Mısra: 10

En yüce maksat. ||

İmam Gazâlî'nin

Allah'ın isimlerini

(Esmâ-i ḥüsnayı)

*anlatan "Maksâd-ül-
esma" adlı eseri.*

Bulmak
istersenMuḥibbî ger
ḥarîm-i dergehin
Menzil[i]
maḥmüdduranuñma
ḳşadü'l-aḳşâya bak

maksüd:

1. **maḳşüda:-a**

Gazel 1552

Mısra: 5

İstenilen şey,

amaç.

Bir ḳadeḥ meyle
ben irgürdüm
bugün maḳşüda yol
Şavma'aküncindezâ
hiddaḥıtururmu'teki
f

2. **maḳşüduñ:-uñ**

Gazel 1587

Mısra: 5

İstenilen şey,

amaç.

Dil-i
dîvânedensorsañined
ür
'âlemdemaḳşüduñ
Yiter âyine-i
ḥüsnüñbenümğayra
niğâhum yok

3. **maḳşüdi:-ı**

Gazel 1704

Mısra: 2

İstenilen şey,

amaç.

Küy-ı

yâravarmagaḳat'-ı

menâzileyledük

Ḥamdülillâh kim

dilâmaḳşüdiḥşıyleyl

edük

maksüd-ı aşı:

1. **maḳşüd-ı aşı:**

Gazel 1554

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Asıl maksat,

gerçek niyet.

N'eydüğınmaḳşüd-ı

aşlıbilmeyüpzâhidh

emân

Düşmen-i nânoldı

ancak arayup ister

'alef

maksüdumaidrüm:

1. **maḳşüdumaidrüm:**

Gazel 1613

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Amacına ulaşmak.

Ben tevekkül

eyledümirdürüm bu

dem maḳşüduma

Sen yürütesbîh ü
zîkr [it]
zâhidâevrâda bak

mâl:

1. **mâla:-a**

Gazel 1515

Mısra: 4

Mal, mülk, varlık.

Sevme

dünyâyıh'âcedenî

sakın

Gel hârîş olup itme

mâla'tama'

2. **mâlini:-i, -n, -i**

Gazel 1842

Mısra: 12

Mal, mülk, varlık.

Cevher-i

'ıŝkıMuhibbîsañase

rmâye yiter

Almazammâlini bir

hâbbeye ben

Ûârûnuñ

3. **mâl:**

Gazel 1955

Mısra: 6

Mal, mülk, varlık.

Cem' iderseñmâl-ı

Kârûni da cidd ü

cehd-ile

Mârolsaryiyiserdür

seni [ol] kabr içre

mâl

mâl u câh-ıla:

1. **mâl u câh-ıla:--ıla**

Gazel 1946

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Mal ve makam.

ÛyMuhibbîmerd-
iseñ aldanma
dehrüñâlina
Mâl u câh-ıla seni
aldamasun sakın bu
Zâl

mâl u câhundan:

1. **mâl u câhundan:-
ından**

Gazel 1537

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Mal ve makam.

Görüremyokdurvef

âsi hem beğâsi

'âlemüñ

Mâl u

câhındananuñçüney

ledümanuñferâğ

mâl ü menâl:

1. **mâl ü menâl:**

Gazel 1985

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Bir kimsenin sâhip

olduğu her şey, mal

mülk, servet.

Kalması mâl ü

menâl kaldı

didümnaqd-i ğamuñ

Didi yitmez mi

sañauşbuqadarmâl

u menâl

2. **mâl u menâl:**

Gazel 1985

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Bir kimsenin sâhip

olduğu her şey, mal

mülk, servet.

Kalması mâl ü
menâl kaldı
didümnaqd-i ğamuñ
Didi yitmez mi
sañauşbuqadarmâl
u menâl

mâl ü menâlüñdür:

1. **mâl ü menâlüñdür:-
dür-üñdür**

Gazel 1722

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Bir kimsenin sâhip

olduğu her şey, mal

mülk, servet.

Cân u dilden

eyleğilîhrâcdünyâ

çirkini

Seni yoldan çıkararı

mâl ü

menâlüñdürsenüñ

mâl-ı kârûni:

1. **mâl-ı kârûni:-i**

Gazel 1955

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Karun'un serveti,

*Karun'un sahip olduğu
varlık.*

Cem' iderseñmâl-ı

Kârûni da cidd ü

cehd-ile

Mârolsaryiyiserdür

seni [ol] kabr içre

mâl

mâlik:

1. **mâlik:**

Gazel 1753

Mısra: 8

Bir şeye sahip olan kimse, sahip.

‘Aceb mi olsa ger
tālibMışır’daYūsufa
bir zen
Degül bir nesneye
mālik elindeki
kelebdenyig

2. mālik:

Gazel 1882

Mısra: 8

Bir şeye sahip olan kimse, sahip.

Kūyına varsa
gönlüm anı
tuḥfecānider
Mālikdegülçügayra
anı armagantutuñ

3. mālik:

Gazel 1887

Mısra: 11

Bir şeye sahip olan kimse, sahip.

Her neye mālik ise
gül pāyınaitdinisār
Görinürde kaldı
ancak bir
‘abāsıbülbülün

mālikolduñ:

1. mālikolduñ:-duñ

Gazel 1984

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Sahip olmak.

Dutalum kim
cihānamālikolduñ
Gider elden saña
andan ne ḥāşıl

mālik olmadı:

1. mālikolmadı:-ma, -dı

Gazel 1907

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Sahip olmak.

Çünkü ‘ālem
mülkine bir kimse
mālik olmadı
Bī-vefādünyāya dil
virmeMuḥibbī sen ol

mālik olsa:

1. mālikolsa:-sa

Gazel 1758

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Sahip olmak.

‘Aceb mi mālik
olsa mülk-i ‘ışқа
Dilāesküñolupdurçü
nsipāhuñ

mālik olup:

1. mālikolup:-up

Gazel 1759

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Sahip olmak.

Tır-i ḡamzeñcān u
dil ḡaşdınagelür
yek-be-yek
Mālik olup
soñradanoldıaram
mā müşterek

ma’ müridüp:

1. ma’ müridüp:-üp

Gazel 1681

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Bayındır duruma

*getirmek, geliştirip
güzelleştirmek.*

Bir selām-
ılagöñülvırānesinm
a’ müridüp
Ḥayragirdüñ ol
ḡarāb-
ābādıābādeyledüñ

ma’nā:

1. ma’nāsın:-sın

Gazel 1512

Mısra: 6

Anlam, kavram.

‘Āşıkabindürlüḡālet
gösterüpperr-i
meges
Çŋkianünşāvtınuñ
ma’nāsın eyler
istimā’

2. ma’nā:

Gazel 1691

Mısra: 8

Anlam, kavram.

Bitimek her
saḡrıḡāzenaḡl u
ḡarfimeyvedür
Anı ma’nā
güllerleriyle naḡl-bend
itsem gerek

mānend:

1. mānendi:-i

Gazel 1591

Mısra: 1

Gibi.

Zülf-i ḡarrāri gibi
‘ālemde bir ḡarrāre
yok
Bu
cihāndaruḡlarımāne
ndi bir seḡḡāre yok

mānendolaldan:

1. **mānendolaldan:-**

aldan

Gazel 1784

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Bnezer

olduğundan beri.

Muhibbīnaẓm-ı dil-

sūzuñolaldanHusre

vemānend

Okınmazoldı

kalmadı revācışı'r-i

Selmānuñ

mānend-i balık:

1. **mānend-i balık:**

Gazel 1610

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Balık gibi.

Düşelden 'ışkuñ ile

baħr-ı 'ışka

Yürürem her

yañamānend-i balık

mānend-i baluk:

1. **mānend-i baluk:**

Gazel 1629

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Balık gibi.

Düşeli deryā-yı

'ışkairmedümpāyān

ma

Gerçi kim oldum o

baħr içinde

mānend-i baluk

mānend-i def:

1. **mānend-i def:**

Gazel 1566

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Def gibi.

Bezm-i ğamdanāy

olalı bu göñül

Dögerem bu

sīnemimānend-i def

mānend-i kelek:

1. **mānend-i kelek:**

Gazel 1789

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Kelek, kavun gibi.

Gözlerüm yaşı

benüm artar Furāt u

Dicleden

Anuñiçün götürür

cismümimānend-i

kelek

māni':

1. **māni':**

Gazel 1935

Mısra: 6

Engel.

Ġamze oklarına

didüm tutayım

sīnem siper

Didida'vāya gerek

māni'

hemānmejdāna gel

māni' ola:

1. **māni' ola:-a**

Gazel 1738

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Engel olmak,

önlemek.

Korkaram gün

yüzine bulut gibi

māni' ola

Dūd gibi sīneden

her dem çıkan

āhıgörüñ

2. **māni' ola:-a**

Gazel 1842

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Engel olmak,

önlemek.

Eşkseylābımāsān

mı sanurmerdüm-i

çeşm

Kim ola māni' ola

akmasına

Ceyhūnuñ

māni' olsa:

1. **māni' olsa:-sa**

Gazel 1663

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Engel olmak,

önlemek.

İyMuhibbīmāni'

olsa pīrehenvuşlat

demi

Anı bir āh-ıla yak tā

olsun ol arada yok

māni' olup:

1. **māni' olup:-up**

Gazel 1907

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Engel olmak,

önlemek.

Māni' olup ger gire

vuşlat deminde

araya

Şevk-ile

çākeyleyüppīrahēni

yektā ten ol

māni' olur:

1. **māni' olur:**

Gazel 1551

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

*Engel olmak,
zorluk çıkarmak.*

Māni' olur gün

yüzinebakmaga

Ebr gibi iyMuhibbī

kara zülf

2. **māni' olur:-ur**

Gazel 1600

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

*Engel olmak,
engellemek, önlemek.*

Nigāruñgenc-i

hüşnine girilmez

zülf olur māni'

'Acebmidür ki

gencüzretilism olup

ya mār olmak

3. **māni' olur:-ur**

Gazel 1915

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

*Engel olmak,
önlemek.*

Gün yüzini

göremem

yāruñMuhibbīn'eyl

eyem

Bañadüşmenlikider

māni' olur bu eşk-i

al

mansür:

1. **manşüri:-ı**

Gazel 1714

Mısra: 7

Hallac-ı Mansur (

"Enel Hak" dediği için

922'de asılarak

öldürülen mutasavvıf).

ÇüngöñülManşürifā

şitdimahabbet

sırrını

Tā ki ber-dār ola

anda zülfidārumdur

gerek

manşür-vār:

1. **manşür-vār:**

Gazel 1524

Mısra: 4

"Enel-hak" "ben

Allah'ım" dediği için

922'de asılarak

öldürülen ünlü

mutasavvıfa benzer

şekilde. Mansür gibi.

Evvelāber-

dāridüpsoñra

yakarlar āteş

Sırr-ı 'ışk[ı]

itdügiyçünfāşManş

ür-vār şem'

mār:

1. **mār:**

Gazel 1585

Mısra: 4

Yılan. II Zülüf.

Ruḥlarıüstınvaṭan

kılsa n'olazülf-i

siyāh

Kanda genc olsa

anuñüstinde kim

dirmār yok

2. **māra:-a**

Gazel 1599

Mısra: 6

Yılan. II Zülüf.

Gün

yüzindeḥalkaḥalkaz

ülfini görüp didüm

Ḳuvveti artar

gelüryatdukça

günde māraşevḳ

3. **mār:**

Gazel 1600

Mısra: 6

Yılan. II Zülüf.

Nigāruñgenc-i

hüşnine girilmez

zülf olur māni'

'Acebmidür ki

gencüzretilism olup

ya mār olmak

4. **mār:**

Gazel 1659

Mısra: 9

Yılan. II Zülüf.

Mārzülfinünñhayālin

içegirmişdürvelī

Bilmek

isterseñMuhibbīsine

m içre ine bak

5. **māra:-a**

Gazel 1687

Mısra: 2

Yılan. II Zülüf.

Sıḥr-ile

çekdigöñlümi bir

tāraperçemüñ

Teşbīh kıldı

kendüzinimāraperçe

müñ

6. **mār:**

Gazel 1723

Mısra: 8

Yılan. II Zülüf.

Hüsnüni kılmış
ihâzâzülfüni görüp
didüm
Kanda kim genc ola
lâ-büd anda mâr
olmak gerek

7. **mârlar:-lar**

Gazel 1742

Mısra: 8

Yılan. II Zülüf.

Nigârâgenc-i
hüsnüñdeñilismitseñ
egerzülfüñ
Görine her ki
kaşditse
gözinemârlarmüyuñ

8. **mâr:**

Gazel 1773

Mısra: 6

Yılan. II Zülüf.

Genc-i
hüsnüñdemegersihır
eyledi sâhîrgözün
Zülfüñigösterür
ejder
mâritdimûlaruñ

9. **mârî:-ı**

Gazel 1778

Mısra: 6

Yılan. II Zülüf.

Gördüm ki genc-i
hüsninezülfin[i]
itmiş pâsbân
Didümegeer ejder
ola bu nev'e yok
mârkimüñ

10. **mâra:-a**

Gazel 1891

Mısra: 6

Yılan. II Zülüf.

Gülzâr-ı
hüsnüñesenüñ ayak
mı basdurur
Oldıñıhsmbenzeyeli
mâraperçemüñ

11. **mâr:**

Gazel 1939

Mısra: 10

Yılan. II Zülüf.

Gülşen-i hüsnine
gördüm zülfisokmuş
başını
Kim görüpdürbunı
kim agzına ala mâr
gül

12. **mâr:**

Gazel 1955

Mısra: 6

Yılan. II Zülüf.

Cem' iderseñmâl-ı
Kârûni da cidd ü
cehd-ile
Mârolısayıyiserdür
seni [ol] kabır içre
mâl

mârzülfî:

1. **mârzülfî:-ı**

Gazel 1560

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

(Sevgilinin) yılanı

benzeyen saçları.

Mârzülfiistedükçe
eylese beni helâk
La'l-i cân-bağış
dönüp

dirbañapinhânâ-
tahaf

mârzülfinden:

1. **mârzülfinden:-nden**

Gazel 1637

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

(Sevgilinin) yılanı

benzeyen saçları.

MârzülfindenMuhib

bîçokdanolurdihelâ

k

Leblerinden

agzınadamzurmasat

iryâk-i 'ışk

ma'reke-i derd ü ğamı:

1. **ma'reke-i derd ü**

ğamı:-ı

Gazel 1985

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Dert ve ğamın

savaş alanı.

Sanma

âsâñdilâma'reke-i

derd ü ğamı

'İşk ile

cengidemezsın

olasın Rüstem-i Zâl

mâr-ı zahm:

1. **mâr-ı zahm:**

Gazel 1973

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Yılanın yarası. ||

Yılanın sokması.

Zehr-i

zülfindenkaçup

ister lebüntiryâkını

Kime mâr-ı zahm

irse añakemdür sem
degül

mār-ı zülfinden:

1. **mār-ı zülfinden:-**

inden

Gazel 1604

Mısra: **9**

Kelime Tipi: -

Sevgilinin yilana

benzeyen saçı.

Muhibbimār-ı

zülfinden irerse

zehrbî-bāk ol

Lebi çün dil

tabîbidürbulnurānî

detiryāk

mār-ı zülfünden:

1. **mār-ı zülfünden:-**

üñ, -den

Gazel 1951

Mısra: **8**

Kelime Tipi: -

Yilana benzeyen

saç.

Leblerüñtiryākini

bu bendeden itme

dirîğ

Mār-ı

zülfündenirişenbaña

sanma sem degül

ma'rifet:

1. **ma'rifet:**

Gazel 1871

Mısra: **9**

Marifet, hüner.

Ma'rifetbüymMuhi

bbîāşikāritseñ ne

tañ

Sihriderçünakıdur

her dem
devātuñcüy-ı müşg

marîz-ı 'ışka:

1. **marîz-ı 'ışka:-a**

Gazel 1850

Mısra: **5**

Kelime Tipi: -

Aşk hastası.

Ben marîz-ı 'ışka

ger hâcet olursa

gül-şeker

Gül

ruhuñşekkerlebüñle

behremend itsem

gerek

maṭla'-ı hürşiddür:

1. **maṭla'-ı hürşiddür:-**

dür

Gazel 1790

Mısra: **6**

Kelime Tipi: -

Güneşin doğuşu.

Āfitāb-ı hüsn andan

her şehertāli' olur

Maṭla'-ı

hürşiddürgüyāgirībā

nuñsenüñ

maṭlûbına irer:

1. **maṭlûbına irer:**

Gazel 1753

Mısra: **5**

Kelime Tipi: -

İsteğine kavuşmak.

Kaçan ki türe-şeb

olsa irer maṭlûbına

'āşik

Yanında 'āşıka

nesne

görinmezhiçşebden

yig

māvil:

1. **māyildür:-dür**

Gazel 1737

Mısra: **4**

İstekli, hevesli,

arzulu.

Dükendi gevher-i

eşkümyoluñda

'ayna almazsın

Güzeller

sîmemāyildürdegül

mi ol diremdenyig

2. **māyildür:-dür**

Gazel 1860

Mısra: **5**

İstekli, hevesli,

arzulu.

Güzeller

sîmemāyildürm' için

'aynuña almazsın

Degülmidüryaşumsî

m ü yüzüm

cānāzehebdenyig

3. **māvil:**

Gazel 1971

Mısra: **1**

İstekli, hevesli,

arzulu.

Şütürhāzırnigārumh

accamāyil

Añahıdmetiçün

böyle koşam dil

4. **māvil:**

Gazel 1975

Mısra: **6**

İstekli, hevesli,

arzulu.

Servkaddüñlālehad

düñ göreliden cān u

dil
Gülşenemâyilteferr
üc eylemez seyrâna
dil

mâyileyledük:

1. **mâyileyledük:-dük**

Gazel 1704

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

*Birini bir şeye
yatkın hale
getirmek,heveslendirme
k.*

Serv gibi ser
çeküpçün her
yañakılduñnazar
Pâyüña bu
gözlerüm yaşını
mâyileyledük

mâyil olasin:

1. **mâyilolasin:-asin**

Gazel 1984

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

*Meyletmek,
istemek, arzulamak.*

Eger sen olasin
dünyâyamâyil
Olur elbette ol
uñrâdahâyil

mâyil olmaya:

1. **mâyilolmaya:-ma, -
ya**

Gazel 1945

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Meyletmek.

Kelâm-ı Haqqa her
kim ki gönülden
olmaya mâyil

Olur her itdügiebter
ü her ne eylese bâtil

mâyil olsam:

1. **mâyilolsam:-sam**

Gazel 1967

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

*İstekli, hevesli,
arzulu olmak.*

Kaçan olsam seni
görmege-mâyil
Şehâb-ı zülf olur
gün yüze hâyil

ma'zür ola:

1. **ma'zür ola:**

Gazel 1846

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

*Mazeretli
sayılmak, kusuruna
bakılmamak,
affedilmek.*

Leblerüñebâdedirse
beñzemez olmaz
'aceb
Mestdürma'zür ola
her ne ki söylerse
mülün

mecâl:

1. **mecâlin:-in**

Gazel 1856

Mısra: 3

*Kuvvet, derman,
takat.
Göncanuñagzınıaç
magamecâlinkomad
1
Gülşen-i hüsnün ile
zâhirolaldandehenü
ñ*

2. **mecâl:**

Gazel 1968

Mısra: 4

*Kuvvet, derman,
takat.*

Dehenün sırrını
fehm eylemedi ehl-i
hıred
Leb-i
şirününivaşfitmege
yok nuḡkamecâl

mecâlkomadun:

1. **mecâlkomadun:-duñ**

Gazel 1768

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

*Güç, takat
bırakmamak.*

Yüzünügösterüp
evvel
komadunzerremecâl
Soñradangamzeñok
ıylaeyledün beni
helâk

mecâl[i] yokdur:

1. **mecâl[i] yokdur:-
dur**

Gazel 1886

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

*Gücün, dermanın
olmaması.*

Yokdurmecâl[i]
kaldura başın
zeminden âh
Hep hasta gibi yok
yirisagıtbenefşenün

mecâzi:

1. **mecāzī:**

Gazel 1611

Mısra: 13

Mecazla ilgili olan, asıl anlamında kullanılmayan, gerçek olmadığı halde gerçeğe arasında benzerlik veya daha başka bir ilgi bulunan.

Ḥakīkīdür sözümler
sanmañmeczāzī
Bulınurdik̄katolınsa
deḳāyık

2. **mecāzīden:-den**

Gazel 1761

Mısra: 5

Mecazla ilgili olan, asıl anlamında kullanılmayan, gerçek olmadığı halde gerçeğe arasında benzerlik veya daha başka bir ilgi bulunan.

Zinhār sakın
söyleme
şī'rimecāzīden
Dilden gelen cümle
ḥakīkīedā gerek

mecāzī 'ışk-ıla:

1. **mecāzī 'ışk-ıla:--ıla**

Gazel 1919

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

*Hakīkī, gerçek olmayan aşk (İlāhī aşkın zıttı). II
Dünyadaki güzelleri ve dolayısıyla Allah'ı sevmek.*

Olma meczāzī 'ışk-ıla gözle ḥakīkātī
Añ ol zamānı kim
diyeler sañagūra gel

meclis:

1. **meclisüñde:-ün, -de**

Gazel 1520

Mısra: 7

Eğlence yeri, zevk ve safa toplantısı.

Meclisüñde dün
giceyanmagada`vī
eylemiş
Tutışalum tek
berügelśünhemānm
eydāna şem'

2. **meclis:**

Gazel 1523

Mısra: 12

Eğlence yeri, zevk ve safa toplantısı.

şem'-i
ruḥuñakarşusenüñ
dil uzatmasa
Kesdürmez idi
meclis içinde
zebānı şem'

3. **meclisde:-de**

Gazel 1523

Mısra: 1

Eğlence yeri, zevk ve safa toplantısı.

Meclisdeyüzüñgörd
isenüñnāgehānī
şem'
Odlara yanup
çıkardı baş[ın]dan
duḥānı şem'

4. **meclis:**

Gazel 1528

Mısra: 4

Eğlence yeri, zevk ve safa toplantısı.

Ayagında bendi var
başında 'ıŝkuñāteşi
Meclis içre iyperī
olsa ne tañdīvāne
şem'

5. **meclis:**

Gazel 1532

Mısra: 10

Eğlence yeri, zevk ve safa toplantısı.

Büseihśāneylegilla'
l-i lebüñdendöstum
Meclis içre
çünMuḥibbīaçdısañ
a bir ayağ

6. **meclise:-e**

Gazel 1542

Mısra: 2

Eğlence yeri, zevk ve safa toplantısı.

İster iseñ olasın sen
ğuşşavügamdanırag
Meclise bir sākī-i
gül-ruḥgetür sunsun
ayağ

7. **meclisde:-de**

Gazel 1560

Mısra: 6

Eğlence yeri, zevk ve safa toplantısı.

Aldı 'aql u hüşı
elden 'ıŝve-i sākī
yine
Pür kılupmeclisde
meyle

dutdïçünsâġar be-
kef

8. meclis:

Gazel 1692

Mısra: 10

*Eġlençe yeri, zevk
ve safa toplantısı.*

Yârdanhercâyılık
ismin
Muhibbîögrenüp
Turmayup meclis
gezer eş'âr u
divânüñsenüñ

9. meclisde:-de

Gazel 1710

Mısra: 8

*Eġlençe yeri, zevk
ve safa toplantısı.*

Bir lu'b ile leblerini
sâġaröpelden
Meclisdeşürâhıyedi
düm kalmadı cânüñ

10. meclise:-e

Gazel 1795

Mısra: 2

*Eġlençe yeri, zevk
ve safa toplantısı.*

Bezm-i ġamda göz
yaşı dâyimşarâb
olmak gerek
Cân u dil ol meclise
yanupkebâb olmak
gerek

11. meclis:

Gazel 1810

Mısra: 8

*Eġlençe yeri, zevk
ve safa toplantısı.*

Yârdanhercâyılık
resmini
öğrendimeger
Her gice meclis
gezer eş'âr u
dïvânüñsenüñ

12. meclise:-e

Gazel 1810

Mısra: 1

*Eġlençe yeri, zevk
ve safa toplantısı.*

Şem'-veş her
meclise varmasa
cânânüñsenüñ
Giceler yanmazdı iy
dil şubha dek
cânüñsenüñ

13. meclis:

Gazel 1826

Mısra: 2

*Eġlençe yeri, zevk
ve safa toplantısı.*

Döstlarçünkiġamuñ
def'ine peymâne
gerek
Vâ'ize meclis ü
'âşıklaraġumhâne
gerek

14. meclisi:-i

Gazel 1859

Mısra: 4

*Eġlençe yeri, zevk
ve safa toplantısı.*

Bezm-i
ġamdasâġar-ı
çeşmüñlenüş it ġün-
ı dil
Meclisi germ it
belâvüderdyaruñdur
senüñ

15. meclis:

Gazel 1866

Mısra: 11

*Eġlençe yeri, zevk
ve safa toplantısı.*

Öpmez lebini
meclis içinde
megerkadeġ
Ancak bilini
kuçmagaanuñ
kemer gerek

16. meclislerde:-ler, -
de

Gazel 1934

Mısra: 2

*Eġlençe yeri, zevk
ve safa toplantısı.*

ġakkı gözle
koriyâyızâhidâinsâf
a gel
Saña kim didi ki
meclislerde her dem
lâfa gel

meclis ehli:

1. meclis ehli:

Gazel 1514

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Meyhane sakinleri.

Sırr-ı 'ışkı meclis
ehli içre
fâşitdüñdiyü
Kesdiler gerçi
zebânın itmedi ikrâr
şem'

meclis-i ġamda:

1. meclis-i ġamda:

Gazel 1507

Mısra: 2

Kelime Tipi: -
Gam, keder
meclisi.
Var iken
meygünlebün bu
gönlüme meyden ne
haz
Meclis-i ğamda dil
efġanı yiter neyden
ne haz

2. **meclis-i ğamda:-da**

Gazel 1562

Mısra: 9

Kelime Tipi: -
Gam, keder

meclisi.

Meclis-i
ġamdaMuġibbîçme
gêhün-ı ciġer
Şiŧe-i
çeŧmindenitmiŧdür
iki peymânevaġf

3. **meclis-i ğamda:-da**

Gazel 1702

Mısra: 4

Kelime Tipi: -
Gam, keder

meclisi.

Gözüm yaŧın
ŧarābidüpgöñöldenn
āleler kılsam
Degül mi meclis-i
ġamda bulur ‘iyŧ ü
tarabdanyig

4. **meclis-i ğamda:-da**

Gazel 1705

Mısra: 4

Kelime Tipi: -
Gam, keder

meclisi.

Fiġān u nāle kılsam
nāyioġŧar
Olaldan meclis-i
ġamdaġudümçeng

5. **meclis-i ğamda:-da**

Gazel 1788

Mısra: 4

Kelime Tipi: -
Gam, keder

meclisi.

Gözüm yaŧın
ŧarābidüpgöñöldenn
āleler kılsam
Degül mi meclis-i
ġamda bular ‘iyŧ ü
tarabdanyig

meclis-i hāsa:

1. **meclis-i hāsa:-a**

Gazel 1699

Mısra: 4

Kelime Tipi: -
Kiŧinin kendine ait

meclisi.

Bezm-i ġamdakey
sakın ‘aġl ile olma
āŧinā
Yol degüldür
meclis-i hāsa ġire
bġġänenüñ

mecnün:

1. **mecnünlük:-lık**

Gazel 1589

Mısra: 2

Çıldırmiŧ, deli,

divane.

Beñzemez bir
müyuñaiydöstLeyli
sence yok
ĶaysaMecnündidile

rmecnünlik içre
bence yok

2. **mecnüniyam:-iyam**

Gazel 1593

Mısra: 10

Çıldırmiŧ, deli,

divane.

Leylüzülfini görüp
didüm ki iyārām-ı
cān
Ben anuñsevdā-y-
ılamecnüniyam
boynuma dak

3. **mecnünuñ:-uñ**

Gazel 1598

Mısra: 9

Çıldırmiŧ, deli,

divane.

İy saçı
leyliMuġibbioldime
cnünuñsenüñ
Zülfüñünzencirininlu
tfeyleyüpboynınada
k

4. **mecnün:**

Gazel 1783

Mısra: 4

Çıldırmiŧ, deli,

divane.

Zülfüñünzencirineç
ekdüñ dil-i dīvāneyi
Virdüñañalakañmecn
nündiyünāmeyledü
ñ

5. **mecnünuñ:-uñ**

Gazel 1801

Mısra: 9

Çıldırmiŧ, deli,

divane.

OldımeccnũnuñMuñi
bbiyy saçı leylâ yine
Çek anı zencîre
derdine
devâdurkâkülün

6. **mecnûn:**

Gazel 1803

Mısra: 13

Çıldırmuş, deli,

divane.

İy saçı leylâgöricek
kim
bañameccnũndimez
Olıcakdîvânelıklaişt
ihânkimsenün

7. **mecnûn:**

Gazel 1809

Mısra: 6

Çıldırmuş, deli,

divane.

Dũd-1 âhumbaşuma
olalı murğ-1 âşiyân
Yazılırmecnũndiyü
her
yirdetaşvîrũñsenün

8. **mecnûn:**

Gazel 1966

Mısra: 7

Çıldırmuş, deli,

divane.

Virüpzülfũne dil
cânâbañameccnũnlağ
abdirler
Diyenler
hağdimişlerdür olur
gökdenlağabnâzil

9. **mecnûn:**

Gazel 1982

Mısra: 7

Çıldırmuş, deli,
divane.

Olupsınberr-i
'ıŝkıçerümeccnũn
Başuñdadũd-1 âhuñı
yuva bil

10. **mecnûn:**

Gazel 1984

Mısra: 11

Çıldırmuş, deli,

divane.

Nedendür kim
diyeler
Kaşameccnũn
Ben andan
bilmezemdünyâda
'âkil

11. **mecnũnuñ:-uñ**

Gazel 1522

Mısra: 9

Leyla ile Mecnun

hikayesinin erkek
kahramanı, Kays.

'İşk ya Mecnũnuñ
olsun ya benüm
olsun direm
İstemem bir kimse
kim ola benüm-ile
meşâ'

12. **mecnûn:**

Gazel 1546

Mısra: 9

Leyla ile Mecnun

hikayesinin erkek
kahramanı, Kays.

YapdıMecnũntekye
-i 'ışkı ezel
Geldi
yandurdıMuñib
anda çerâğ

13. **mecnûn:**

Gazel 1548

Mısra: 3

Leyla ile Mecnun

hikayesinin erkek
kahramanı, Kays.

GitdiMecnũntekye-i
'ıŝkıbaña ısmarladı
Tañımdur tutsam
yiriniolmuşamañha
lef

14. **mecnûn:**

Gazel 1559

Mısra: 9

Leyla ile Mecnun

hikayesinin erkek
kahramanı, Kays.

Gerçi Mecnũn 'ışk
iline tâcdârolmuş idi
Gitse
n'olaçũnkimoldı bu
Muñibañahağlef

15. **mecnûn:**

Gazel 1563

Mısra: 9

Leyla ile Mecnun

hikayesinin erkek
kahramanı, Kays.

Eyledi
Mecnũnvaşıyyetbañ
a 'ıŝkuñtekyesin
Tañımdur geçsem
yirineolmuşamañha
lef

16. **mecnũn-ıla:-ıla**

Gazel 1572

Mısra: 8

Leyla ile Mecnun

*hikayesinin erkek
kahramanı, Kays.*

Leyli zülfiyle leb-i
şirini aldı cân u dil
Çekdügümi
çekmedi Mecnün-
ılaFerhād-ı ‘ışk

17. **mecnün:**

Gazel 1589

Mısra: 2

Leyla ile Mecnun

*hikayesinin erkek
kahramanı, Kays.*

Beñzemez bir
müyüñaiydöstLeylî
sence yok
KaysaMecnündidile
rmecnünlık içre
bence yok

18. **mecnündan:-dan**

Gazel 1605

Mısra: 2

Leyla ile Mecnun

*hikayesinin erkek
kahramanı, Kays.*

Deşt-i ğamda
gözyaşın
zencîridüpboynuña
dak
Kim göre diye ki bu
Mecnündandfvâne-
rak

19. **mecnün[ı]:-[ı]**

Gazel 1607

Mısra: 7

Leyla ile Mecnun

*hikayesinin erkek
kahramanı, Kays.*

SanmañuzMecnün[ı
] siz olmuş

‘alāyıkdanberî

Bir dem ārām
eylemez başında
var ğavġā-yı ‘ışk

20. **mecnündan:-dan**

Gazel 1653

Mısra: 9

Leyla ile Mecnun

*hikayesinin erkek
kahramanı, Kays.*

İy saçı
leylāMuhibbîoldıM
ecnündan beter
Boynuma zencîr-i
zülfüñ tak dil-i
şeydāya bak

21. **mecnünüñ:-uñ**

Gazel 1695

Mısra: 7

Leyla ile Mecnun

*hikayesinin erkek
kahramanı, Kays.*

‘İşk ya Mecnünüñ
olsun ya benüm
olsun didüm
İstemem bir şeyde
olam kimse ile
müşterek

22. **mecnünüñ:-uñ**

Gazel 1730

Mısra: 8

Leyla ile Mecnun

*hikayesinin erkek
kahramanı, Kays.*

Sanmañuzlālevü
gül vādiler içre
görinen
Gözi yaşı cigeri
kanı-durur
Mecnünüñ

23. **mecnünüñ:-uñ**

Gazel 1814

Mısra: 8

Leyla ile Mecnun

*hikayesinin erkek
kahramanı, Kays.*

Pādşāh-ı

dücihāndurañadirse

mlāyık

‘İşkkitābımı oku

hālını bil Mecnünüñ

24. **mecnün’uñ:-uñ**

Gazel 1814

Mısra: 2

Leyla ile Mecnun

*hikayesinin erkek
kahramanı, Kays.*

Kim ki bilmek

dilese hālını bu

mañzünüñ

Diñlesünkışsa-i

Ferhād-ıla ol

Mecnün’uñ

25. **mecnün:**

Gazel 1815

Mısra: 4

Leyla ile Mecnun

*hikayesinin erkek
kahramanı, Kays.*

Leylîzülfüñhasretiyi

e düşeli şahrälara

Sen beni Mecnün

gibi rüsvävübed-

nāmeyledüñ

26. **mecnünüñ:-uñ**

Gazel 1823

Mısra: 8

Leyla ile Mecnun

*hikayesinin erkek
kahramanı, Kays.*
‘Işık mihiri
sinedemühr-i
Süleymân olmasa
Vaşşilerhükminerā
m olmaz-
ıdıMecnūnuñ

27. **mecnūn:**

Gazel 1830

Mısra: 10

Leyla ile Mecnun

*hikayesinin erkek
kahramanı, Kays.*

Leylîzülfüñhasretin
den bu
Muhibbîbendeñi
Eyledi Mecnūn gibi
‘âlemlerürüsvâgözü
ñ

28. **mecnūn:**

Gazel 1835

Mısra: 7

Leyla ile Mecnun

*hikayesinin erkek
kahramanı, Kays.*

Gerçi ser-defter-i
‘uşşâk idi
Mecnūnezeli
Yazdılar
adumınāminidüben
anları hek

29. **mecnūnuñ:-uñ**

Gazel 1842

Mısra: 4

Leyla ile Mecnun

*hikayesinin erkek
kahramanı, Kays.*

Yanalî âteş-i ‘ışka
heves-i Leylî ile

Müdegül başında
duhānıgöörinürMecn
ūnuñ

30. **mecnūnuñ:-uñ**

Gazel 1865

Mısra: 7

Leyla ile Mecnun

*hikayesinin erkek
kahramanı, Kays.*

‘Işık ya Mecnūnuñ
olsun ya benüm
olsun didüm
Dimesünler ‘ışık
içinde
iştirāküñdürsenüñ

31. **mecnūnuñ:-uñ**

Gazel 1876

Mısra: 6

Leyla ile Mecnun

*hikayesinin erkek
kahramanı, Kays.*

Tag u
şahrādabitüplāledeg
üldürgörinen
Gözleri yaşı
dökilmişdür ola
Mecnūnuñ

32. **mecnūna:-a**

Gazel 1881

Mısra: 5

Leyla ile Mecnun

*hikayesinin erkek
kahramanı, Kays.*

Tekye-i ‘ışık içre
ta`nider bugün
Mecnūna dil
Boynuma
bendolalıdanzülf-i
zencîrūñsenüñ

33. **mecnūna:-a**

Gazel 1891

Mısra: 3

Leyla ile Mecnun

*hikayesinin erkek
kahramanı, Kays.*

LeylîsaçuñhasretiM
ecnūnadönderüp
Dīvāne-vār eyledi
āvāreperçemüñ

34. **mecnūni:-ı**

Gazel 1895

Mısra: 5

Leyla ile Mecnun

*hikayesinin erkek
kahramanı, Kays.*

Yazdı Mecnūni ezel
serdār-ı ‘ışık
Beni yazdı şimdi
anı itdihak

35. **mecnūn:**

Gazel 1898

Mısra: 5

Leyla ile Mecnun

*hikayesinin erkek
kahramanı, Kays.*

GeçdiFerhād-
ılaMecnūnkışşasiefş
ānedür
Sen benüm bu
derdümi dillerde
destāneyledüñ

36. **mecnūn-ıla:-ıla**

Gazel 1927

Mısra: 3

Leyla ile Mecnun

*hikayesinin erkek
kahramanı, Kays.*

Togmamışdum ben
ezel Mecnūn-ıla bir

anadan
Sanmañuz kim ol
benümsüd bir
karındaşumdegül

37. **mecnünü:-ı**

Gazel 1959

Mısra: 1

Leyla ile Mecnun
hikayesinin erkek
kahramanı, Kays.

Mecnünieger
soralar eydemaña
'ākıl
Terk itdi kamu
olmadı dünyā ile
'āmil

38. **mecnünüñ:-uñ**

Gazel 1973

Mısra: 7

Leyla ile Mecnun
hikayesinin erkek
kahramanı, Kays.

GeçdiMecnünüña
mānıdevr[i]
Ferhāduñ kanı
Böyledür geçer
cihān kimseye
müsellem degül

mecnün eyledi:

1. **mecnüneyledi:-di**

Gazel 1915

Mısra: 3

Kelime Tipi: -
Deli-divane
eylemek, delirtmek.

Bir nazarla aldı
göñlüm beni
mecnün eyledi
Gözleri

sāhirdegülse ya
nedürbaña bu hāl

mecnüneyledüñ:

1. **mecnüneyledüñ:-**

düñ

Gazel 1878

Mısra: 6

Kelime Tipi: -
Delirtmek. //
Mecnun gibi deli divane
etmek.

Zülf-i pīç-ā-
pīçüñizenciridüpgā
hikemend
Hey niçe 'ākılleri
'ışkuñlaMecnüneyl
edüñ

2. **mecnüneyledüñ:-dü,**
-ñ-düñ

Gazel 1602

Mısra: 7

Kelime Tipi: -
Deli-divane
eylemek, delirtmek.

Leylüzülfüñgösterüp
āheyledüñmecnün
beni
Döstumzencir-i
zülfe yok-durur
benden eħak

3. **mecnüneyledüñ:-**
düñ

Gazel 1816

Mısra: 12

Kelime Tipi: -
Deli-divane
eylemek, delirtmek.

GözümüñyaşidurCe
yħūnolupdurcān u
dil pür hūn

Beni sen
eyledüñmecnünñ'ıç
ün dün
gicegelmedüñ

mecnünider:

1. **mecnünider:-er**

Gazel 1773

Mısra: 7

Kelime Tipi: -
Aklını başından
almak.

Leylüzülfüñbildüm
mecnüniderāħır
beni
İdesin zencirbārī
boynuma gisūlaruñ

mecnünitdi:

1. **mecnünitdi:-di**

Gazel 1790

Mısra: 8

Kelime Tipi: -
Deli etmek, aklını
başından almak.

Zülf-i zencirüñ
görüp oldum
anuñdīvānesi
Beni mecnünitdi bu
zülfi
perīşānuñsenüñ

mecnünitdüñ:

1. **mecnünitdüñ:-düñ**

Gazel 1827

Mısra: 4

Kelime Tipi: -
Aklını başından
almak.

Nergis-i mest gibi
çeşmüñiħ'ābdanuya
rup
Niçe 'ākılleri sen

göz göre
mecnūitdūñ

2. **mecnūitdūñ:-dūñ**

Gazel 1787

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

*Deli etmek, aklını
başından almak.*

Göstereldenberüzül
feynūñiyleylīhūrām
Beni zencīr ile
baglamalumeecnūit
dūñ

3. **mecnūitdūñ:-dūñ**

Gazel 1889

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

*Deli etmek, aklını
başından almak.*

Leylüzülfini yine
boynuma
zencīrkilup
Ehl-i ‘ışk içre beni
göz göre
Mecnūitdūñ

mecnuñ olalı:

1. **mecnuñolalı:-alı**

Gazel 1975

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Deli, çılgın olmak.

Bu Muḥibbī olalı
mecnuñsaçuñleylāsı
na
Görineşimdengirūşe
ydgōñüldīvāne dil

mecnūolmasun:

1. **mecnūolmasun:-
ma, -sun**

Gazel 1692

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

*Delirmek, aklını
yitirmek.*

Leylüzülfüni görüp
dil
niçemecnūolmasu
n
Boynuma
zencīrdürzülfi
perīşānuñsenūñ

mecnūolmışam:

1. **mecnūolmışam:-
mışam**

Gazel 1635

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Deli, çılgın olmak.

Şöyle
mecnūolmışam
görelī leylüzülfini
Deşt-i ğamda ser-
te-ser geştitmeyem
bir vādi yok

2. **mecnūolmışam:-
mışam**

Gazel 1542

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

*Mecnun gibi
olmak.*

Göreliden ol saçı
leylāyīMecnūolmı
şam
Bir görinürvādī-i
miḥnetdebaña sol u
sag

mecnūn u vāmık:

1. **mecnūn u vāmık:**

Gazel 1903

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

*Leyla ve Mecnun
anlatisının erkek
kahramanı Mecnun ve
Vamık ile Azra
anlatisının erkek
kahramanı.*

Ne bilürMecnūn u
Vāmık sorma
‘ışkuñhālını
Sor belākūhindacān
terkin uran Ferhāda
gül

mecnūn-ı dil-i şeydāya:

1. **mecnūn-ı dil-i**

şeydāya:-ya

Gazel 1625

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

Çılgın gönüllü

Mecnun.

Ḥasret-i Leylā ile
dil-teşne içer ḥūn-ı
dil
Kāse-i
çeşmiylemecnūn-ı
dil-i şeydāya bak

mecnūnlavın:

1. **mecnūnlavın:**

Gazel 1607

Mısra: 1

Mecnun gibi.

Leylüzülf[i]dür iden
mecnūnlavınşeydā-
yı ‘ışk
Anuñiçün kim göre
eydürbañarüsvā-yı
‘ışk

2. **mecnūnlayın:**

Gazel 1613

Mısra: 3

Mecnun gibi.

Ṭurrā-i ūṣb-rengūñ
ol
mecnūnlayındīvāne
sī
La'l-i ūṣrīn'e de
cānvīrn'itdi gör
Ferhād'a bak

3. **mecnūnlayın:**

Gazel 1669

Mısra: 2

Mecnun gibi.

Bir saçı
leylāyahabsolmuş
dil-i rūsvāyī bak
Olmuş ol
dīvānesiMecnūnlayı
nşeydāyī bak

4. **mecnūnlayın:**

Gazel 1712

Mısra: 3

Mecnun gibi.

Hırka-i zūhd ü
şalāhızāhidāMecnū
nlayın
Bādeyerehne koyup
kendūñi
'üryāneyledūñ

5. **mecnūnlayın:**

Gazel 1884

Mısra: 9

Mecnun gibi.

Başuñamecnūnlayı
n gelse sezā yüz
biñbelā
Leylīzūlfine neden

kendūñperīşān
eylemek

6. **mecnūnlayın:**

Gazel 1978

Mısra: 3

Mecnun gibi.

Kullanamdirseñvulū
ūş u ṭayrı sen
Mecnūnlayın
Şohbet-i insānı
evvel terk idūben
'uzlet al

mecnūn-şıfat:

1. **mecnūn-şıfat:**

Gazel 1514

Mısra: 3

Mecnun misali.

Od yanar başında
var Mecnūn-
şıfatsevdā-yı 'ışk
Rāhat olmaz bir
nefes yaşlar döker
her bār şem'

mecnūn-vār:

1. **mecnūn-vār:**

Gazel 1825

Mısra: 3

Mecnun gibi.

Leylīzūlfīnūñhevāsı
naanuñMecnūn-vār
'Aql u şabr u 'arı
cümle tārūmār
itsem gerek

2. **mecnūn-vār:**

Gazel 1841

Mısra: 7

Mecnun gibi.

Boynuma
takduñbelāzencīrini

Mecnūn-vār
Dehr ara
dīvānekılduñhalkāb
ed-nāmeyledūñ

3. **mecnūn-vār:**

Gazel 1848

Mısra: 10

Mecnun gibi.

Leylīzūlfīnīkabūlitd
iMuḥibbīçün ezel
Eyledi cümle cihān
mülkini Mecnūn-
vār terk

mecnūn-veş:

1. **mecnūn-veş:**

Gazel 1532

Mısra: 8

Mecnun gibi.

Ehl-i
'ışkadīñşalādūr
'ışkdergāhıaçuk
Tekye-i 'ışk içre
Mecnūn-
veşuyardum bir
çerāğ

2. **mecnūn-veş:**

Gazel 1751

Mısra: 9

Mecnun gibi.

OlmuşamMecnūn-
veş ben
zūlfūñūdīvānesi
Boynuma zencīr kıl
gel ol müselsel
kākūlūñ

mecnūn-veşolupdur:

1. **mecnūn-**

veşolupdur:-updur

Gazel 1540

Mısra: 4
Kelime Tipi: -
Mecnun gibi
olmak.
Kenār-ı küh [u]
şahrārtolīāwāze-i
'ışkum
Dil-i
dīvāneMecnūn-
veşolupdur her
miyānfāriğ

mecrūhidüp:

1. **mecrūhidüp:-ü**
Gazel 1848
Mısra: 3
Kelime Tipi: -
Yaralamak.
Gönlümalduñ bir
nazarlasīnemimecrū
hidüp
İytabīb-i dil
n'ičünitdūñ beni her
bār terk

mecrūholupdur:

1. **mecrūholupdur:-**
updur
Gazel 1615
Mısra: 11
Kelime Tipi: -
Yaralanmak,
incinmek.
Çok
zamānmecrūholupd
urfir-i ğamzeñden
yürek
Merhem itsün
gönder agzuñ yarın
ol dil-rīşe bak

meddāh:

1. **meddāhı:-ı**
Gazel 1704
Mısra: 9
Çok medh edici,
eden.
İyMuħıbbī gerçi
kim meddāhıçokdur
ol şehün
Şadmān ol özüñi ol
cem'edāhıleyledük

meded:

1. **meded:**
Gazel 1606
Mısra: 7
"Yardım et, imdat
eyle, yetiş, aman,
eyvah" anlamlarında
ünlem.
Hastadurküyuñdaya
turiytabīb-i dil
meded
Bir cevāb eyle
lebündengelsün ol
bīmāraşevk

2. **meded:**
Gazel 1655
Mısra: 8
"Yardım et, imdat
eyle, yetiş, aman,
eyvah" anlamlarında
ünlem.

Göz göre
ħattıgelüpkaşd
eyledi imānuma
Hey ne
kāfirdürmeded ol
dīni yok imānı yok

3. **meded:**
Gazel 1748
Mısra: 5

"Yardım et, imdat
eyle, yetiş, aman,
eyvah" anlamlarında
ünlem.

İytabīb-i dil
mededla'l-i
lebünden bir cevāb
Eytmeziseñölüremb
oynuña düşer kan
senün

4. meded:

Gazel 1766
Mısra: 3
"Yardım et, imdat
eyle, yetiş, aman,
eyvah" anlamlarında
ünlem.

Raħmet eyle ki katı
teşne-dil oldum
mededāh
Kandurur teşneleri
mā-i şehāb-ı
keremün

5. meded:

Gazel 1816
Mısra: 9
"Yardım et, imdat
eyle, yetiş, aman,
eyvah" anlamlarında
ünlem.

Firākodı-y-
ılayandummedediy
lebleri kändüm
Seni ben yār ola
sandumn' için dün
gicegelmedün

6. meded:

Gazel 1849
Mısra: 5
"Yardım et, imdat

*eyle, yetiş, aman,
eyvah" anlamlarında
ünlem.*

Düşdümayaga su
gibi iyserve-
kadedmed
Göster yüzünü
'aşık-ı
dîdârûnâmsenüñ

7. meded:

Gazel 1878

Mısra: 4

*"Yardım et, imdat
eyle, yetiş, aman,
eyvah" anlamlarında
ünlem.*

Hasta oldum hicr
ara
bildümşifâyâçäre
yok
İytabîb-i dil meded
sen terk-i
kânüneyledün

8. meded:

Gazel 1994

Mısra: 5

*"Yardım et, imdat
eyle, yetiş, aman,
eyvah" anlamlarında
ünlem.*

Hicrânşebindekaldu
meyâmehliqâmeded
Eyle tülû' yüzünü
göster ziyâda ol

meded eylemez-ise:

**1. meded eylemez-ise:-
mez, --ise**

Gazel 1854

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Yardım etmek.

Öldürdimeded

eylemez-ise beni

çeşmün

Mîmdehenünlegöri

neşol iki dâluñ

mededeyleñ:

1. mededeyleñ:-ñ

Gazel 1789

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Yardım etmek.

Bî-

günehcellâdçeşmika

numı dökmek diler

Hey

müsülmânlarmeded

eyleñ o hüniden

dilek

medh:

1. medhinde:-i, -n, -de

Gazel 1569

Mısra: 9

Övgü, övme.

Bu Muhibbî gül

ruhuñmedhinde

olsa 'andelîb

Diyeler

gölşendeyokdur

böyle bir güyâlañf

2. medhüñi:-üñ, -i

Gazel 1705

Mısra: 14

Övgü, övme.

Muhibbîbülbülündü

rgölşenüñde

Okur

medhüñiolmuşdurho

ş-âheng

3. medhîn:-i, -ñ

Gazel 1894

Mısra: 5

Övgü, övme.

Güllertünmedhinaña

ngâhîHicâz u geh

'ıraq

Rüz u

şebanuñiçünturmaz

zebâmbülbülün

4. medh:

Gazel 1941

Mısra: 11

Övgü, övme.

Karşusındamedh

okursa bülbüle gül

incinür

Lîk gitmez hiç

yanından olımazbî-

hâr gül

5. medhlerin:-lerin

Gazel 1941

Mısra: 8

Övgü, övme.

Kuş dilin ta'limider

bülbül çemen

eñfâline

Medhlerintâ ki

iderler her biri îsar

gül

6. medhüñi:-üñ, -i

Gazel 1961

Mısra: 8

Övgü, övme.

Gül

'arızuñakâmeteserv

saça sünbül

Medhüñi okur

böyle geçer rüzigâr-
ı dil

medh eyleve:

1. **medh eyleve:-ye**

Gazel 1833

Mısra: **10**

Kelime Tipi: -

Övmek.

Gözleri hîre olur

her ki göre

ruhlarını

Bu

Muhibbîniçemedh

eyleve hâl-i 'adesün

medh ü senâsı:

1. **medh ü senâsı:-sı**

Gazel 1887

Mısra: **8**

Kelime Tipi: -

*Birisinin iyiliğini,
iyi vasıflarını söylemek.*

Övmek.

Gülşenegeldügiemri

dürreyâhînşâhınıñ

Tâ ki hâkqında ola

medh ü

senâsıbülbülün

meftün ideli:

1. **meftünideli:-eli**

Gazel 1902

Mısra: **3**

Kelime Tipi: -

Âşk olmak,

*vurulmak, mübtelâ
olmak.*

Şînevünâz ile

çeşmüñtirimeftün

ideli

Halk-ı 'âlem içre

gör kim niçehoş-
hâleyledün

meftünüñ olalı:

1. **meftünüñolalı:-alı**

Gazel 1730

Mısra: **2**

Kelime Tipi: -

Meftunu olmak,

gönül vermek,

vurulmak, tutulmak.

Hâlümüitdidigerğam

ze-i pür-efsünüñ

Oldiefsâne-i halk

olalı dil meftünüñ

meger:

1. **meger:**

Gazel 1500

Mısra: **10**

*"Meğerse, oysa,
oysaki" anlamlarında
bağlaç. II Sanki.*

Nâme içre

nâmınıañmıñMuhib

bîdilberün

Sehv-ile yazmıñ

megeryâhudyazılmı

şdurğalañ

2. **meger:**

Gazel 1505

Mısra: **8**

*"Meğerse, oysa,
oysaki" anlamlarında
bağlaç. II Sanki.*

Cânâyüzünü görsem

incinme yüzüm

sürsem

Muşhafgöricemü'

min eyler meger

andan hâz

3. **meger:**

Gazel 1519

Mısra: **4**

*"Meğerse, oysa,
oysaki" anlamlarında
bağlaç. II Sanki.*

Dökdü yaşlar

gicelertâsubholınca

agladı

Oldı bu derd-i

derünundanmegerâ

gâh şem'

4. **meger:**

Gazel 1524

Mısra: **1**

*"Meğerse, oysa,
oysaki" anlamlarında
bağlaç. II Sanki.*

Mihr-i

ruhsârünüñgörmüñdür

megeriyyâr şem'

Odlara

yanupfirâkuñdanolu

pdurzâr şem'

5. **meger:**

Gazel 1524

Mısra: **5**

*"Meğerse, oysa,
oysaki" anlamlarında
bağlaç. II Sanki.*

Görmek ister

hüsnünüñiolmıñmeger

dîvânesi

Her gice dirile

mescidde seni arar

şem'

6. **meger:**

Gazel 1526

Mısra: **5**

"Meğerse, oysa,

*oysaki" anlamlarında
bağlaç. II Sanki.*
Zulmaugradimeger
gelmiş-durur
dādisteyü
Anuñiçünkarşuña
başına yakar nār
şem'

7. meger:

Gazel 1548

Mısra: 7

*"Meğerse, oysa,
oysaki" anlamlarında
bağlaç. II Sanki.*
‘Aşıkolmuşdurmege
rderyäidercüş u
hurüş
Üştür-i sermeste
dönmişdüryüzinitut
dikef

8. meger:

Gazel 1561

Mısra: 6

*"Meğerse, oysa,
oysaki" anlamlarında
bağlaç. II Sanki.*
Cān u dil aldı
bañavirmede bir
büsesini
Māh-
rūlardamegerzerrek
adar yok inşāf

9. meger:

Gazel 1561

Mısra: 11

*"Meğerse, oysa,
oysaki" anlamlarında
bağlaç. II Sanki.*
Çine vardı büy-ı
zūlfüññmeger bir

şemmesi
Hāsret ile kana
döndikurudīāhūdan
āf

10. meger:

Gazel 1606

Mısra: 4

*"Meğerse, oysa,
oysaki" anlamlarında
bağlaç. II Sanki.*

Dāmeninbend ü
miyān yüzden
gidermiş burka'ın
Nāzider gelmiş
meger ol serv-
kadref tāraşevk

11. meger:

Gazel 1632

Mısra: 6

*"Meğerse, oysa,
oysaki" anlamlarında
bağlaç. II Sanki.*

İderdümāsītānuñda
gicelerāh u feryādı
Komazsınitlerüñdeñ
lümeger bende
liyākat yok

12. meger:

Gazel 1638

Mısra: 14

*"Meğerse, oysa,
oysaki" anlamlarında
bağlaç. II Sanki.*

Muhibbī ‘ışkaşāhid
ne hemān-dem
giryelerkıldum
Didilereşk-i
āhındanmegerğayrı
güvāhı yok

13. meger:

Gazel 1681

Mısra: 7

*"Meğerse, oysa,
oysaki" anlamlarında
bağlaç. II Sanki.*
Hār-ıla gördük
meger sen ol gül-i
nev-resteyi
Anuñ-ıçun bülbul-i
şürīdeferyādeyledü
ñ

14. meger:

Gazel 1685

Mısra: 10

*"Meğerse, oysa,
oysaki" anlamlarında
bağlaç. II Sanki.*
ĠamzeñMuhibbīsīn
esinitdidelükdelük
Tutar yine elinde
megertür ü
kemānkaşuñ

15. meger:

Gazel 1696

Mısra: 3

*"Meğerse, oysa,
oysaki" anlamlarında
bağlaç. II Sanki.*
‘İlm-i ğayb oldu
megerçeşm-ile zūlf
ü dehenüñ
Şerh-i ma'nāsına
kim kādır olur
böyle fenüñ

16. meger:

Gazel 1703

Mısra: 6

"Meğerse, oysa,

*oysaki" anlamlarında
bağlaç. II Sanki.*

Her tarafdangülşen-
i hüsnüñihāta
eylemiş
Döstumolmuşmeger
hattuñsenüñbārū-
yımüşg

17. meger:

Gazel 1718

Mısra: 12

*"Meğerse, oysa,
oysaki" anlamlarında
bağlaç. II Sanki.*

Yaka çāk itse
Muhibbī yine şevk-
ile ne tañ
Sīnesinañdımeğer
ol gül-i
nāzükbedenüñ

18. meger:

Gazel 1720

Mısra: 8

*"Meğerse, oysa,
oysaki" anlamlarında
bağlaç. II Sanki.*

Şarābızāhidāzem-
ile añduñ
Sözünđenañlanuryir
sinmeğerbeng

19. meger:

Gazel 1726

Mısra: 8

*"Meğerse, oysa,
oysaki" anlamlarında
bağlaç. II Sanki.*

Diller alduñ evvel
āhırgāret-i
dīneyledüñ
Hey

göziāfetmegeryog-
ımışımānuñsenüñ

20. meger:

Gazel 1739

Mısra: 9

*"Meğerse, oysa,
oysaki" anlamlarında
bağlaç. II Sanki.*

Su
revānolmuşmeger
‘āşıq-durur
dīdāruña
Her ne yirde od
yanarsa
tābdāruñdursenüñ

21. meger:

Gazel 1763

Mısra: 8

*"Meğerse, oysa,
oysaki" anlamlarında
bağlaç. II Sanki.*

Derd-i ‘ışka ne ola
var mı bir
çāredidüm
Didi bir
rindmegerderdüñ
ola dermānuñ

22. meger:

Gazel 1773

Mısra: 5

*"Meğerse, oysa,
oysaki" anlamlarında
bağlaç. II Sanki.*

Genc-i
hüsnüñdemegersih
eyledi sāhırgözüñ
Zülfüñigösterür
ejder
māritdimūlaruñ

23. meger:

Gazel 1782

Mısra: 3

*"Meğerse, oysa,
oysaki" anlamlarında
bağlaç. II Sanki.*

Çeşm ü zülf ü
dehenüñ ‘ilm-i
ledün oldimeğer
İtmedi kimse
beyānmüşkiliniuşbu
fenüñ

24. meger:

Gazel 1793

Mısra: 8

*"Meğerse, oysa,
oysaki" anlamlarında
bağlaç. II Sanki.*

Bir giceolmadum ol
māhamuķarinn’idey
im
Naħs imiş katı
sitāresimeğeryılduz
umuñ

25. meger:

Gazel 1796

Mısra: 5

*"Meğerse, oysa,
oysaki" anlamlarında
bağlaç. II Sanki.*

Bu giceağyāra
gösterdi meğer ol
mehyüzin
İygönültāşubholınc
aāh u şeb-
gıreyledüñ

26. meger:

Gazel 1810

Mısra: 7

"Meğerse, oysa,

*oysaki" anlamlarında
bağlaç. II Sanki.*

Yârdanhercâyîlik
resmini
öğrendimeger
Her gice meclis
gezer eş'âr u
dîvânüñsenüñ

27. **meger:**

Gazel 1854

Mısra: 7

*"Meğerse, oysa,
oysaki" anlamlarında
bağlaç. II Sanki.*

İşitdimegerzülfihev
âsındayilersin
Şahrâ-
yîHotendegöbegidü
şdigazâlûñ

28. **meger:**

Gazel 1866

Mısra: 11

*"Meğerse, oysa,
oysaki" anlamlarında
bağlaç. II Sanki.*

Öpmez lebini
meclis içinde
megerkadeh
Ancak bilini
kuçmagaanuñ
kemer gerek

29. **meger:**

Gazel 1887

Mısra: 13

*"Meğerse, oysa,
oysaki" anlamlarında
bağlaç. II Sanki.*

İyMuhibbî bir
vefâsuzyârsevmişdü
rmeger

Eksük olmaz
dâyimâderd ü
belâsibülbulûñ

30. **meger:**

Gazel 1933

Mısra: 7

*"Meğerse, oysa,
oysaki" anlamlarında
bağlaç. II Sanki.*

‘Aks-i
la’lünlemegernüş
idesin cām-ı meyi
Telhşerbetdür anı ol
lezzetiylekand kıl

31. **meger:**

Gazel 1941

Mısra: 15

*"Meğerse, oysa,
oysaki" anlamlarında
bağlaç. II Sanki.*

DehrFir’av’nınmeg
erimânada’vetitmeg
e
Gösterürmü’ciz
yed-i beyzâyıMüsî-
vâr gül

32. **meger:**

Gazel 1975

Mısra: 2

*"Meğerse, oysa,
oysaki" anlamlarında
bağlaç. II Sanki.*

Ya kaşuñiçekmege
girdi yine meydâna
dil
Bir hüner ‘arz
eylemek ister
megersultâna dil

meger kim:

1. **meger kim:**

Gazel 1936

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Meğer ki, oysa ki.
Tırkeşoldimeger
kim gamze-i cānāna
dil
Kaşları yayına
beñzetdiözinkurbān
a dil

2. **meger kim:**

Gazel 1999

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Meğer ki, oysa ki.
‘Ārızuñabeñzedemd
imişmeger kim
yañılıp
Çünhañadur bildi
itdibiñ kez istiğfār
gül

meges:

1. **meges:**

Gazel 1854

Mısra: 2

Sinek.

Kim gördişehāla’l-i
lebünüzrekiñalûñ
Didi ki sakın
kondimegestüstineb
aluñ

2. **meges:**

Gazel 1974

Mısra: 2

Sinek.

‘İyş ü şafāda
gördüm la’l-i
lebündekiñāl
Her kanda şehd ü

şekker konar
megesyâhûd bal

meges olma:

1. **meges olma:**

Gazel 1934

Mısra: 4

Kelime Tipi: -
Sinek olmak.

Kıt kanâ'at girse bir
loğmaelüñekâni' ol
Hırş-ıla olma
meges'Ankâoluban
Kâfa gel

megesçegörinür:

1. **megesçegörinür: -ür**

Gazel 1550

Mısra: 6

Kelime Tipi: -
Sinek gibi

*görünmek. Küçücük
görünmek.*

'İşkmürğükey
'azîmü'ş-şândur
Bir megesçegörinür
'Ankâ-yıKâf

meh:

1. **meh:**

Gazel 1759

Mısra: 10

Ay, kamer.

Bahr-ı
eşkümdemühıbbî
bu cihânfülk olalı
Zevrakımehkülegi
gün bād-bānıdur
felek

2. **meh:**

Gazel 1536

Mısra: 9

Ay yüzlü sevgili.

Şem'-i ruhsârına
kılmış zülfini ol
mehniķāb
İyMühıbbî yok
siyâholdugıvālā-
yıçerāğ

3. **meh:**

Gazel 1600

Mısra: 1

Ay yüzlü sevgili.

Yaraşur gül gibi ol
mehhemîşe gül-
'izār olmak
Baña budur
dahılâyıķaņakarşuh
ezār olmak

4. **meh:**

Gazel 1622

Mısra: 1

Ay yüzlü sevgili.

Nedüriymeh bu
miskîne sitem cevr
ü cefâ kılmak
Beni yâdeleyüp
her dem raķıbişinā
kılmak

5. **mehün: -üñ**

Gazel 1639

Mısra: 7

Ay yüzlü sevgili.

İy müneccim
bilemezsin ol
mehünmâhiyyetin
Āfitābakarşu dut
biñkerreusturlāba
bak

6. **meh:**

Gazel 1796

Mısra: 5

Ay yüzlü sevgili.

Bu gıceağyāra
gösterdi meger ol
mehyüzün
İygöñültāşubholınc
aāh u şeb-
gıreyledüñ

7. **meh:**

Gazel 1805

Mısra: 6

Ay yüzlü sevgili.

Çekdüñdilāderd ü
elem
gördüñcefavüderd ü
ğam
Ol mehdidişabr it
gelem sen
intizārısıñkimüñ

8. **mehün: -üñ**

Gazel 1831

Mısra: 5

Ay yüzlü sevgili.

Ol
mehüñgüşimate'sır
eylemez āhsirişķ
Berri
bahrıtdiyaşumāhum
irişditāsimāk

9. **meh:**

Gazel 1902

Mısra: 1

Ay yüzlü sevgili.

Lāle-i
hamrādaniymeh gül
ruhuñ al eyledüñ
Göñlümüzalmagabe

ñzer yine bir al
eyledüñ

10. **meh:**

Gazel 1994

Mısra: 1

Ay yüzü sevgili.

Her dem cefâlar

eyleme

iyemehvefâda ol

Dâyimvefâda kalma

vügâhicefâda ol

mehcemâlûñ:

1. **mehcemâlûñ: -üñ**

Gazel 1805

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

*Ay yüz (Sevgilinin
yüzünün güzelliğini
vurgulamak amacıyla
kullanılır.).*

Ārâste-i bezm-i

vişâlefrûhteçünmeh

cemâlûñ

İy gül bu hüsn ü bu

kemâl sen nev-

bahârsıncimüñ

mehpervinden:

1. **mehpervinden: -**

nden

Gazel 1528

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Ay ışığı.

Rüşenitseñn'olacân

âkülbe-i ahzânımı

Dâyimâmehperveti

ndençün yakar

pervâne şem'

meh ü hürşide:

1. **meh ü hürşide: -e**

Gazel 1779

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Ay ve güneş.

Āteş-i

âhdiküpşu'lesineflâ

ke çıkar

Meh ü

hürşidemüşâbih ola

tâ ki 'alemüñ

meh ü mihr-i münevver:

1. **meh ü mihr-i**

münevver:

Gazel 1651

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

*Aydınlık ay ve
güneş.*

Yüzüñenvârınabeñz

er güzellik

âsümânında

Şarqdan bir tülü'

itmiş meh ü mihr-i

münevver yok

mehâfe:

1. **mehâfe:**

Gazel 1941

Mısra: 17

Ar. Korku.

Kendüyeitdimehâfe

âşiyânınbülbülü

Hicretin

bildürdihalka eyledi

izhâr gül

mehək:

1. **mehək:**

Gazel 1729

Mısra: 4

*Mihen taş, ayar
taşı.*

Döstum

'ışkuñgamındanoldı

çehrem hem çü zer

İmtihân kıl gönder

olsun seng-i bî-

dâduñmehek

2. **mehək:**

Gazel 1759

Mısra: 6

Mihen taş, ayar

taşı.

Başuma gönder

cefâsengini eyle

imtihân

Rüy-ı zerdüme

sorayım baña olsun

ol mehek

3. **mehək:**

Gazel 1900

Mısra: 4

Mihen taş, ayar

taşı.

Zer gibi hâlîşlıgum

bilmek

dilerseniiperi

At cefâsengini

olsun ortamızda ol

mehek

meh-i devrâna:

1. **meh-i devrâna: -a**

Gazel 1520

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Ay.

Bezm-i hüsninde

görüp dil âteşin

dilber didi

İyMuhibbî pes ne

hâcetdürmeh-i
devrâna şem'

meh-i nâ-mihribânı:

1. **meh-i nâ-**

mihribânı:-ı

Gazel 1800

Mısra: **11**

Kelime Tipi: -

Acımasız, şefkatsiz

sevgili.

Bunca gündür ol
meh-i nâ-
mihribânıgörmedün
Göklere çıksa
Muhibbîtañ mı
efgânüñsenün

meh-i tâbân:

1. **meh-i tâbân:**

Gazel 1721

Mısra: **2**

Kelime Tipi: -

Parlak ay.

Bezmümüzrüşenidü
p şem'-i
şebistânolduñ
Hüblarencüm olup
sen meh-i
tâbânolduñ

mehlikâ:

1. **mehlikâ:**

Gazel 1994

Mısra: **5**

Ay yüzlü güzel

(sevgili).

Hicrânşebindekaldu
meyâmehlikâmeded
Eyle tülü' yüzüñi
göster ziyâda ol

meh-päre:

1. **meh-pärenün:-nüñ**

Gazel 1534

Mısra: **3**

Ay parçası. ||

Sevgili.

Nâr-ı 'ışkı içre ol
meh-
pärenüñgönlüm
yine
Eylemezdi olmasa
idi semender-
veşturağ

2. **meh-päreler:-ler**

Gazel 1572

Mısra: **9**

Ay parçası. ||

Sevgili.

Ten esâsın oda
yakdıcevr-ile meh-
päreler
Hüblar resmi budur
kim olmayamâbâd-ı
'ışk

3. **meh-päre-yi:-yi**

Gazel 1623

Mısra: **9**

Ay parçası. ||

Sevgili.

Görmek olmaz
iyMuhibbîçünkü ol
meh-päre-yi
Ruğlarışevkıyle her
şebbedrolmuş aya
bak

4. **meh-pärenün:-n, -üñ**

Gazel 1700

Mısra: **1**

Ay parçası. ||

Sevgili.

Vaşlına irilmez
ölmeyince ol meh-
pärenün
Arayarayu buldum
ben nişânınçärenün

5. **meh-pärenün:-n, -üñ**

Gazel 1700

Mısra: **10**

Ay parçası. ||

Sevgili.

İyMuhibbîtâli' el
virmezsitâreñ yok
gibi
Senün-ile yılduzı
barışmaz ol meh-
pärenün

6. **meh-päreler:-ler**

Gazel 1727

Mısra: **3**

Ay parçası. ||

Sevgili.

Bî-vefâlık fennini
senden görür meh-
päreler
Her birin cevri ü
cefâkılmakdaüstâde
yledün

meh-rü:

1. **meh-rûlar:-lar**

Gazel 1503

Mısra: **6**

Ay yüzlü güzel,

sevgili.

Yüzüme 'ârider
bakmaz bakar
âyineye dilber
Budur meşhürmeh-
rûlaridersüret-
nümâdanhaz

2. meh-rüya:-y, -a

Gazel 1581

Mısra: 1

Ay yüzlü güzel,

sevgili.

Ĥüblarencüm-durur

içinde ol meh-rüya

bak

Niçe diller

mübtelâzülfiucında

müya bak

3. meh-rü:

Gazel 1632

Mısra: 3

Ay yüzlü güzel,

sevgili.

Yüzüme

baksañiymeh-rü

‘ayân olur

sañahâlüm

Bañaderdümi

söyletme

beyânaçünkiñâcet

yok

4. meh-rü:

Gazel 1651

Mısra: 6

Ay yüzlü güzel,

sevgili.

MelâhatMısrıdurla’l

ün sorarsam

tañmidurtekrâr

Lebüñşehdineiyemeh

-rü bedel kand-i

mükerrer yok

5. meh-rü:

Gazel 1785

Mısra: 1

Ay yüzlü güzel,

sevgili.

‘Arızın ‘arzitmege

bir ruĥlarımeh-rü

gerek

Çeşm [ü]

tiriñâzırolmuş elde

ya ebrü gerek

6. meh-rülar:-lar

Gazel 1789

Mısra: 2

Ay yüzlü güzel,

sevgili.

Defter itdi bu

cihânĥalkınıñĥattâ-ı

felek

Yazmadı meh-rülar

içre sañabeñzer bir

melek

7. meh-rülar:-lar

Gazel 1802

Mısra: 5

Ay yüzlü güzel,

sevgili.

Gerçi meh-rülarcefâ

fenninde

kâmildürvelî

Cümlenüñüstâdı

sensin

sañabeñzergörmedü

k

8. meh-rünüñ:-nüñ

Gazel 1814

Mısra: 10

Ay yüzlü güzel,

sevgili.

Zerre-veşâhum-ıla

‘âlemibiñ kez

tolanur

Görmedüm gün

yüziniâh ben ol

meh-rünüñ

9. meh-rünüñ:-nüñ

Gazel 1823

Mısra: 10

Ay yüzlü güzel,

sevgili.

Zerre-veştolaşuban

gün

yüzişevkinegöñül

Cânvire irmeye

mihrine o meh-

rünüñ

10. meh-rülar:-lar, -a

Gazel 1830

Mısra: 3

Ay yüzlü güzel,

sevgili.

Dir-idüm dil

virmeyem ‘âlemde

ben meh-rülar

Bilmezemñ’itdibañ

aitdi beni

rüs-vâgözün

11. meh-rü:

Gazel 1863

Mısra: 5

Ay yüzlü güzel,

sevgili.

Basasın bir gün

gelüp yüzüme

iymeh-rüdiyü

Bu

ümideniçeyıldurolm

ışamyoluñdañĥâk

12. meh-rüların:-lar, -
ın

Gazel 1893

Mısra: 2

Ay yüzlü güzel,

sevgili.

Getürmez idi Fürs
ehli dile Kum-
ılaKāşānuñ
Varupmeh-rūların
görsē Sitanbul u
Ġalātānuñ

13. **meh-rū:**

Gazel 1922

Mısra: 5

Ay yüzlü güzel,

sevgili.

Lebünebeñzeremdir
señen incinme
iyemeh-rū
Özünisözini bilmez
kızıl dīvāne-durur
mül

14. **meh-rūlaruñ:-lar, -
uñ**

Gazel 1935

Mısra: 3

Ay yüzlü güzel,

sevgili.

Bulmak
isterseñvişāli
gencini meh-
rūlaruñ
Ġayrıyırde isteme
togrı dil-i vīrāna gel

15. **meh-rūlar:-lar**

Gazel 1989

Mısra: 7

Ay yüzlü güzel,

sevgili.

Cümle meh-rūlar
görüp eş'aruñameyl
eyledi
Şimdi bildümfenn'-
i şî'r içinde
sāhirdürgönül

16. **meh-rū:**

Gazel 1999

Mısra: 5

Ay yüzlü güzel,

sevgili.

Turmaferyād u
fiğān eyle o meh-
rūşevkime
Çünkü itmek
ādetidürbülünizār
gül

mehtāb:

1. **mehtāb:**

Gazel 1791

Mısra: 6

Dolunay.

'Ārīzuñşevkinevaru
rħaţtuñgörmege dil
Şeb-i zulmetde
çemen seyrine
mehtāb gerek

mehves:

1. **mehvesde:-de**

Gazel 1633

Mısra: 1

Ay gibi güzel,

sevgili.

Dimezemañadilām
ehveşde kaş u göze
bak
Dest-i kudretle anı
nağş eyleyen
nağkāşa bak

2. **mehveşüñ:-üñ**

Gazel 1794

Mısra: 1

Ay gibi güzel,

sevgili.

'Işkınabiñdāğyakdu
msīneme bir
mehveşüñ
Çekmegederd ü
belāiy dil
bulınmazbeñdeşüñ

mekān:

1. **mekān:**

Gazel 1607

Mısra: 3

Yer, mahal.

'Ālemigeşt eyledi
dutmadı bir
yirdemekān
'Ākıbet kıldı
çarārgöñlümdeitdic
āy 'ışk

2. **mekānuñ:-un**

Gazel 1780

Mısra: 2

Yer, mahal.

Ĥabervirmedi bir
kimse nişānuñ
Dağı bilinmedi
hergizmekānuñ

mekr ü āl idesin:

1. **mekr ü ālidesin:-
esin**

Gazel 1905

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Aldatmak, hile

yapmak.

Çīnidüpebrūlaruñgö
ñlūmevirdüñinf'āl
Niçeye dek idesin
cānābizümlemekr ü
āl

mekr ü āl:

1. mekr ü âh:-ı

Gazel 1874

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Hile ve aldatma.

Tutdı bu
âhırzamânidürlüdür
lü fitneler
Şolgözünüle bir olalı
mekr ü âhkaşuñuñ

melâhat:

1. melâhat:

Gazel 1507

Mısra: 8

*Güzellik II Allah'ın
güzellikleri tecellileri.*

Pendidüpdürbañanâ
şih geç mey ü
mâhbübdan
Çünmelâhat yok
sözindeitdügideyde
n ne haz

melâhatmısrıdır:

1. melâhatmısrıdır:-
dur

Gazel 1651

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Güzellik ülkesi.

MelâhatMısrıdurla'l
üñ sorarsam
tañımdurtekrâr
Lebüñşehdineiyemeh
-rû bedel kand-i
mükerrer yok

melâl:

1. melâl:

Gazel 1953

Mısra: 1

Ar. Sıkıntı, gam.

Hâtırümâşüftevühâl

ümmelâl

Yüzünü 'arz it

iyferhunde-fâl

melâmet:

1. melâmetdür:-dür

Gazel 1555

Mısra: 7

*Ar. Azarlama,
kınama, itâb, serzeniş
eylemek.*

Ehl-i 'ışkazâhidüñ
her dem
melâmetdür işi
Sanasın kim
kendüsiolmuşberât-
ılamu'âf

2. melâmet:

Gazel 1661

Mısra: 1

*Ar. Azarlama,
kınama, itâb, serzeniş
eylemek.*

Başdanayaga 'âşık
yürür melâmet
ancak

Bu tavr-ı 'ışk içinde
bir özge hâlet ancak

3. melâmet:

Gazel 1667

Mısra: 10

*Ar. Azarlama,
kınama, itâb, serzeniş
eylemek.*

İyMuhibbî 'âlem
içre aña
'âşıklıkharâm
Bu melâmetküyü
içre olmaya rüsvâ-
yı 'ışk

4. melâmet:

Gazel 1968

Mısra: 9

*Ar. Azarlama,
kınama, itâb, serzeniş
eylemek.*

'Âşıkamrindembed-
nâm [u] melâmet
olalı
'İşkuma bunlar delîl
yitmez mi ne
hâcetsü'âl

melâmet ister:

1. melâmet ister:

Gazel 1603

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Ayıplanma ister.

Ehl-i 'ışk ister
melâmet bil
selâmetden kaçır
İyMuhibbî 'âşıkun
adıyla san u 'ârı
yok

melâmet itme:

1. melâmetitme:-me

Gazel 1777

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Kınamak.

Kozâhid itme 'ışk
ehlin melâmet
Hiç 'âşık gözleye
mi nâm-ılaneng

melâmetitmeñ:

1. melâmetitmeñ:-meñ

Gazel 1774

Mısra: 3

Kelime Tipi: -
Kınamak.
Dil-i za'fumu gel
itmeñmelâmet
Revâdegülatasızşîşe
yeseng

melâmetolduğı:

1. **melâmetolduğı:**-*duğı*

Gazel 1574

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Ayıplanmak,
kınanmak.

İyMuhibbî
'âşıkunfâhırımelâme
tolduğı
Gözlemez nâmüs u
'ârı ol olur rüsvâ-yı
'ışk

melâmet olmak:

1. **melâmetolmak:**-*mak*

Gazel 1914

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Ayıplanmak,
kınanmak.

Pâ-bürehne 'âşıkam
olmak
melâmetbesbaña
Zâhidâ ol sen
selâmet 'âlem içre
şöhret al

melâmet olsa:

1. **melâmetolsa:**-*sa*

Gazel 1646

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Ayıplanmak,
kınanmak.

Çüniçdicâm-ı
'ışkıoldıMuhibbî
ser-mest
Tañ mı melâmet
olsa nâmüs-ı 'arayir
yok

melek:

1. **melekler:**-*+ler*

Gazel 1604

Mısra: 8

Allah katında

bulunan ve nur olarak
yaratılan varlıklar.

Semend-i bād-
pāyuñlagötürgilhâki
niyirden
İde kühl-i başar anı
melekler
çeşmidürmüştāk

2. **melek:**

Gazel 1695

Mısra: 2

Allah katında

bulunan ve nur olarak
yaratılan varlıklar.

Ay u günden
gözlük itse
çeşminepîr-i felek
Görmeye gökler
yüzinde bir
sañabeñzer melek

3. **melek:**

Gazel 1729

Mısra: 2

Allah katında

bulunan ve nur olarak
yaratılan varlıklar.

Düd-ı âhumdan
kaçan firûze-reng
olsa felek

Ra'diñlernâle eyler
hâlümeaglar melek

4. **melek:**

Gazel 1750

Mısra: 6

Allah katında

bulunan ve nur olarak
yaratılan varlıklar.

Kim seni bu hüsñ-
ile görse beşer
sanmaz saña
Diye hürî ya perî ya
indî göklerden
melek

5. **melek:**

Gazel 1759

Mısra: 4

Allah katında

bulunan ve nur olarak
yaratılan varlıklar.

Şöyle âhitdüm
bugün
kopdıkiyâmet
sandılar
Yañılupevrâdtesbîhi
nunitdı her melek

6. **melek:**

Gazel 1789

Mısra: 2

Allah katında

bulunan ve nur olarak
yaratılan varlıklar.

Defter itdi bu
cihânhalqınıñhattât-ı
felek
Yazmadı meh-rûlar
içre sañabeñzer bir
melek

7. melek:

Gazel 1802

Mısra: 3

*Allah katında
bulunan ve nur olarak
yaratılan varlıklar.*

Sañadırsem ben
melek yâhûdperî
olur haṭâ
Bir muşavvercânsın
'âlemde gözler
görmedük

8. melek:

Gazel 1900

Mısra: 2

*Allah katında
bulunan ve nur olarak
yaratılan varlıklar.*

Gelmedi
mislûnsenüñgeçdini
çedevr-i felek
Anuñ-içundur
beşerden dinmedi
efḍal melek

meleksîmāya:

1. melek sîmāya:-ya

Gazel 1535

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Melek yüzlü.

Bir perîpeyker
melek
sîmāyaçünvirdümg
önül
Hâlümü her kim
sorarsa
işidenlerdenırag

melek-rü:

1. melek-rü:

Gazel 1658

Mısra: 1

Melek yüzlü. ||

Sevgili.

Sañabeñzeriy
melek-rücennetü'l-
me'vâda yok
Bir benüm tek
'âşık-ı dil-ḥaste de
dünyâda yok

melek-ruhsâr:

1. melek-ruhsâra:-a

Gazel 1634

Mısra: 1

Melek yanaklı

(sevgili).

'Âşık oldum bir
melek-
ruhsâragâyetnâzı
çok
Yüksek uçar bir
hümâdurdâyimâper
vâzı çok

melek-sîmâ:

1. melek-sîmâdan:-dan

Gazel 1901

Mısra: 8

Melek yüzlü. ||

Sevgili.

Kâyinātuñ cümle
ahvâlineolduñmuṭṭa
li'
Ol melek-
sîmâdanalduñçünka
deḥnüşyledüñ

melih:

1. melih:

Gazel 1782

Mısra: 5

Güzel, Şîrîn,

sevimli, latif.

Lebüñañdukçadinür
şi'rümeiydöstmelîh
Her bir elfâzumatañ
mı dine şekker-
şikenüñ

melül olma:

1. melülolma:-ma

Gazel 1864

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

*Boynu bükük,
üzgün olmak.*

Şâd olup
vaşlaMuḥibbî olma
hicrânamelül
Her ne gelse luṭḥdur
ya kahrı hoş
görmek gerek

memlüolaldan:

1. memlüolaldan:-aldan

Gazel 1679

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Dolmak.

Ḥâr-
ılamemlüolaldangül
sitânıbülbülün
Gicelertâşubḥa dek
diñmezfiğânıbülbül
ün

men' eyleme:

1. men' eyleme:-me

Gazel 1641

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

*Engellemek,
alıkoymak, önlemek.*

Nâşihânüşhuñsaña
men' eyleme

‘ışkdan beni
Zıra ‘ahdüm bu ki
dutmam kimse
sözine kulak

men’ itmez:

1. **men’ itmez:-mez**

Gazel 1664

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Engellemek,

yasaklamak;

uzaklaştırmak, ayrı

düşürmek.

Hiçhalāşayır mi
kalur anı men’
itmez siper
Şolhadeng-i
ğamzesinhişm-ıla
atan yaya bak

men’ kılma:

1. **men’ kılma:-ma**

Gazel 1582

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Yasaklamak,

engellemek.

Men’ kılma ger
nazar kılsa
cemālünemüdām
Bu Muhibbī gibi
çün bir ‘āşık-ı dīdār
yok

men’ olmaz:

1. **men’ olmaz:-umaz**

Gazel 1521

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Yasaklanmak,

engellenmek.

Sürme
kapuñdanMuhibbī
gelse ‘arz-ı hāliçün
Şāh
‘ādildürkühendenolı
mazhīç kimse men’

menfa’at irise:

1. **menfa’atirise:-e**

Gazel 1620

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Yarar sağlamak,

çıkar sağlamak.

Cidd ü cehd eyle
irişe halka senden
menfa’at
Yoksa bir
sāyeolursın
meyvesi yok bir
kavak

mengūs:

1. **mengūs:-a**

Gazel 1615

Mısra: 6

Küpe.

Baħr-ı tab’umdan
yine yārāniçün söz
cevherin
Çıkarup her
birinüñgüşındakime
ngüşa bak

mengüşevlevüp:

1. **mengüşevlevüp:-yüp**

Gazel 1644

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Küpe yapmak.

Bu Muhibbī sözleri
çün her biri
dürdānedür

Anı mengüşevlevüp
gel
döstumgüşuñadak

menzil:

1. **menzili:-i**

Gazel 1556

Mısra: 2

Makam, mahal,

yer.

Kim der-i cānāndan
ide i’tikāf
Menzili
cennetdüranuñbī-
hilāf

2. **menzile:-e**

Gazel 1567

Mısra: 7

Makam, mahal,

yer.

Bir қадеħ meyden
irişür ‘ışk eri bir
menzile
Zāhid-i şadsāle
irmez çekse yüz
biñi’tikāf

3. **menzil:**

Gazel 1583

Mısra: 10

Makam, mahal,

yer.

Niçevarabilem kim
lengmerkeb
Hużūr-ıla irilmez
menzil uzak

4. **menzil:**

Gazel 1619

Mısra: 14

Makam, mahal,

yer.

Fikr kılsam
hayretalurbilmezem
hālüm'n'ola
Yok
zevâdelengmerkebâ
h kim menzil uzak

5. **menzil[i]:-[i]**

Gazel 1630

Mısra: **10**

Makam, mahal,

yer.

Bulmak
isterseñMuhîbbî ger
harîm-i dergehin
Menzil[i]
mahmüdduranuñma
kşadü'l-aqşâya bak

6. **menzilüñ:-ün**

Gazel 1749

Mısra: **3**

Makam, mahal,

yer.

Mâhitâbum gün
gibi eflâk olsun
menzilüñ
Ben muqîmi olayın
bu güşe-i vîrânenüñ

7. **menzilüñ:-ün**

Gazel 1751

Mısra: **4**

Makam, mahal,

yer.

Evvel
açupgözlerüñgördic
ihâncây-ı hûb
Âhîr anda
bilmedüñküy-ı
âdemdürmenzilüñ

8. **menzilin:-in**

Gazel 1752

Mısra: **6**

Makam, mahal,

yer.

Kimine virdüñ
behişt ü hil'at ü tâc
u kemer
Kiminüñyirin
cehennem menzilin
nâreyledüñ

9. **menzil:**

Gazel 1837

Mısra: **5**

Makam, mahal,

yer.

Uzak menzil
elümde yok zevâde
Varabilmem
olupdurmerkebümle
ng

10. **menzili:-i**

Gazel 1847

Mısra: **8**

Makam, mahal,

yer.

Âteş-i âhuñ ile gel
bu zemini oda yak
Düd-ı âhuñ ki çıka
menzili eflâk gerek

11. **menzil:**

Gazel 1971

Mısra: **10**

Makam, mahal,

yer.

Ĥabâb-ı
yaşlarumıĥaymeitd
üm
Umaram eyleyesin
anı menzil

menzilgâh-ı hûbân:

1. **menzilgâh-ı hûbân:**

Gazel 1757

Mısra: **12**

Kelime Tipi: -

Güzellerin konağı.

Eşküñ-ile yine

zeynitdüñMuhîbbîsî

neñi

Ger ĥayâli gelse

menzilgâh-ı

hûbâneyledüñ

mercân:

1. **mercân:**

Gazel 1676

Mısra: **10**

Denizden çıkan

maruf kırmızı cevher;

aşığın kanlı gözyaşı.

Gözlerüm yaşına

rahm eyle

didümdidinigâr

Yaş degül bu

dökilendürr-ile

mercân ancak

2. **mercân:**

Gazel 1981

Mısra: **16**

Denizden çıkan

maruf kırmızı cevher;

aşığın kanlı gözyaşı.

Nażar itmez bu

gözüm gevherine

âhĥabîb

İy gözüm yaşı

gerek dürr ü gerek

mercân ol

mercimek:

1. **mercimek:**

Gazel 1695

Mısra: 10

Mercimek.

Göreliden
hâlünîçeşmümdeka
num kalmadı
Gerçek imiş
cezbiderdirlerdi
kanı mercimek

merd:

1. **merde:-e**

Gazel 1568

Mısra: 6

Yiğit, cesur. II

İnsan.

Virmede bir kes
miyānuñladehānuñd
anḥaber
Sırr-ı ğayb olmaz
muḳarrerdegme
merde münkeşif

2. **merd-iseñ:-iseñ**

Gazel 1579

Mısra: 12

Yiğit, cesur. II

İnsan.

Bes-durur
egnūñdedünyādasen
üñ bir köhne şāl
Merd-
iseñsañadimem var
atlas u dibāya bak

3. **merd-iseñ:-iseñ**

Gazel 1606

Mısra: 11

Yiğit, cesur. II

İnsan.

İyMuḥibbīmerd-
iseñ gel vir bu

dünyāyatalāk

Bilmeyüp gösterdi

çoklar bu zen-i

mekkāraşevḳ

4. **merde:-e**

Gazel 1670

Mısra: 1

Yiğit, cesur. II

İnsan.

‘İşkmeydānında top
itmiş serini merde
bak
Cān-ıladermānvirüp
derdi alan pür-derde
bak

5. **merd:**

Gazel 1678

Mısra: 9

Yiğit, cesur. II

İnsan.

‘Uşşāk ara
olmayasın
merdMuḥibbī
Meydān-ı
muḥabbetde kıyar
cānadegülseñ

6. **merd:**

Gazel 1688

Mısra: 4

Yiğit, cesur. II

İnsan.

Kimdür ol
sevdiğinüñyolına
terk ide serin
Aña bir bencileyin
cāna kıyar merd
gerek

7. **merd-iseñ:-iseñ**

Gazel 1696

Mısra: 8

Yiğit, cesur. II

İnsan.

Ka’bedürküyeger
ola müyesser
varasın
Cānḳurbānuñ ola
merd-iseñ ol
yirdesenüñ

8. **merd-iseñ:--i, -se, -ñ**

Gazel 1946

Mısra: 9

Yiğit, cesur. II

İnsan.

İyMuḥibbīmerd-
iseñ aldanma
dehrüñālına
Māl u cāh-ıla seni
aldamasun sakın bu
Zāl

9. **merd:**

Gazel 1988

Mısra: 8

Yiğit, cesur. II

İnsan.

Zülfüñüñçevgānına
top eyledümdidüm
seri
Didimerdiseñ bu
da’vādahemānmejd
āna gel

merd ol:

1. **merd ol:**

Gazel 1547

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Yiğit olmak.

Merd ol Muḥibbī
kalma bugün cān u
başa sen

Nā-merd ola itmeye
kim sīnesinşikāf

merd olan:

1. **merdolan:** -an

Gazel 1863

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Yiğit olmak.

Tīr-i müjgān-ıla

olsa tañ mı

sīnemçākçāk

Merd olan lā-

būdölur meydān-ı

‘ışk içre helāk

2. **merd olan:**

Gazel 1599

Mısra: 14

Kelime Tipi: -

Yiğit olmak.

Nev-’arūs-ı hūsinine

aldanma

dünyābīvedür

İyMuhibbīmerd

olan itmez zen-i

mekkārāsevķ

3. **merd olan:**

Gazel 1767

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Yiğit olmak.

Didüm

‘uşşākın’ içünöldürü

rsin

Didimerd olan anlar

bañaçibāk

merd olanlar:

1. **merd olanlar:**

Gazel 1892

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Cesur, yiğit,

sözüne sadık olanlar.

Basma

dünyāyamülevvesd

ürchān

Merd olanlar pāk ü

hoş-dāmān gerek

merd olanlara:

1. **merdolanlara:** -a

Gazel 1533

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Cesur, yiğit,

sözüne sadık olanlar.

Saklaramgamzeokı

n bu sīnedecānum

gibi

Merd olanlara

demişlerdür gerek

lā-büdyarag

merd olanlardan:

1. **merdolanlardan:**

dan

Gazel 1550

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Cesur, yiğit,

sözüne sadık olanlar.

‘Āşık-ısañ terk-i

cān it urnalāf

Merd olanlardan

dilā gelmez hilāf

merdāne:

1. **merdāne:**

Gazel 1648

Mısra: 14

Yürekli, yiğit,

korkusuz.

Kalb-i

a’ dāyıMuhibbīşıya

ger āhen ise

Fazl-ı haķķ-ıla

kaçan kuşana

merdāneşadak

2. **merdāne:**

Gazel 1678

Mısra: 4

Yürekli, yiğit,

korkusuz.

‘Āşık mı-durur

geçmeye ol cān-ıla

serden

‘İşkuñyolınaugrama

merdānedegülseñ

3. **merdānenüñ:** -nüñ

Gazel 1852

Mısra: 10

Yürekli, yiğit,

korkusuz.

Başını top itmeyen

bu yolda bilmez anı

kim

İhtiyār-

ıladegüldürcünbişi

merdānenüñ

merd-i cihān:

1. **merd-i cihān:**

Gazel 1545

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Cesur, cüretli kişi.

İster-iseñ sen hużūrı

tut tecerrüd ‘ālemin

Fāriğ u merd-i

cihān ol gözleme

hīç sol u sag

merd-i mevdān:

1. **merd-i meydān:**

Gazel 1684

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Yiğit, tek kişi.

Cāna kalma

iyMuhibbimerd-i

meydān ol yūri

Kişiye

añılmagaāhırde ad u

san gerek

merdüdidüp:

1. **merdüdidüp:-üp**

Gazel 1752

Mısra: 16

Kelime Tipi: -

Reddetmek, kabul

etmemek, geri çevirmek.

Yārıklduñ kimini

tevhīd dilinden

gıtmeyüp

Kimini merdüdidüp

kimini

ağyāreyledüñ

merdümek:

1. **merdümek:**

Gazel 1870

Mısra: 2

Göz bebeği.

Tāb-ı dilden ser-te-

ser yanardı arz u

nüh felek

Dökmese seylāb-ı

eşkiçeşmüm içre

merdümek

2. **merdümek:**

Gazel 1900

Mısra: 6

Göz bebeği.

Sakinursam seni

kem gözden

ta'accüb eyleme

Sakinurcāndan

'azızdür gözde olan

merdümek

merdüm-i çeşm:

1. **merdüm-i çeşm:**

Gazel 1842

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Göz bebeği.

Eşkseylābımāsān

mı sanurmerdüm-i

çeşm

Kim ola māni' ola

akmasına

Ceyhūnuñ

merdüm-i çeşme:

1. **merdüm-i çeşme:-e**

Gazel 1739

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Göz bebeği.

Merdüm-i çeşme

nażar kıl bī-

ķarāruñdursenüñ

Tut elin kaldur ki

çokdanhāksāruñdur

senüñ

merdüm-zāde:

1. **merdüm-zādelik:-lik**

Gazel 1798

Mısra: 8

İnsanoğlu.

Ādem olmaz ad-ıla

ger ādemiyyet

olmasa

Assı itmez ādeme

'ālemdemerdü-

zādelik

meres:

1. **meresüm:-üm**

Gazel 1645

Mısra: 10

İp, kordon.

Dakboynınazülfüñi

Muhibbīñüñeyādöst

Yanumda sakın

dimegehāzırmeresü

m yok

mergüb:

1. **mergübdur:-dur**

Gazel 1634

Mısra: 8

Rağbet edilmiş.

Gülşen-i

küyındairgür

göklere feryāduñı

Bülbülün olsa

bülendmergübdurāv

āz[1] çok

merhabā:

1. **merhabā:**

Gazel 1529

Mısra: 7

Selam, nazımda

metholunan kimseye

hitāb olarak kullanılır.

'İyş ü 'işret görse

dil dirmerhabā

Līkkār-ı zühdden

eyler el-vedā'

2. **merhabā:**

Gazel 1899

Mısra: 8

Selam, nazımda

*metholunan kimseye
hitâb olarak kullanılır.*
Eyle dile
cefâlaritâsürevüzze
vķ u şafâ
Gele baña o
merħabâzulmsenüñ
sitem senüñ

merhabâ kılmak:

1. **merħabâkılmak:-**
mak

Gazel 1640

Mısra: **10**

Kelime Tipi: -

*Merhaba demek,
selamlamak.*

Muħibbâderd-i

ħasretlevedâ' eyler

mi cân tenden

Olur mı ölmeden

yâħûdanuñlamerħab

â kılmak

merhamet:

1. **merħamet:**

Gazel 1754

Mısra: **10**

Acıma, merhamet

etme, şefkat gösterme.

Gönülvirme bu

dünyâyavefâsı bir

iki gündür

Kim andan

merħamet gelmez

döker âħiryirekanuñ

merhem:

1. **merhem:**

Gazel 1700

Mısra: **7**

İlaç, çare.

Yaralugönlüme
merhem
istedükçeyârdan
Yara urdıdaħı beter
üstine ol yaranuñ

merhemitsün:

1. **merhem itsün:-sün**

Gazel 1615

Mısra: **12**

Kelime Tipi: -

İlaç, derman

etmek.

Çok

zamânmecrûholupd

urtür-i ğamzeñden

yürek

Merhem

itsüngönder agzuñ

yarın ol dil-rîşe bak

merhemolmuşdur:

1. **merhem olmuşdur:-**

mış, -dur-mışdur

Gazel 1800

Mısra: **7**

Kelime Tipi: -

Merhem, ilaç

olmak.II Bir derde çare

olmak.

Gerçi fırûñ merhem

olmuşdur dil-i

mecrûħuma

Bir oñulmaz

yaradur bu zaħm-ı

hicrânuñsenüñ

merkeb:

1. **merkebüm:-üm**

Gazel 1774

Mısra: **2**

Binek hayvanı,

binilen şey. || Eşek.

Varılmaz
küyuñarâhum olup
teng
Zevâdum yok yol
uzak
merkebümleng

2. **merkebüm:-üm**

Gazel 1837

Mısra: **6**

*Binek hayvanı,
binilen şey. || Eşek.*

Uzak menzil

elümde yok zevâde

Varabilmem

olupdurmerkebümle

ng

mermer:

1. **mermer:**

Gazel 1931

Mısra: **8**

*Mermer gibi sert,
katı .*

Hîçte'sir ide mi

yaşum ile âhumaña

Ķalbineyârûñcihând

a kim diye mermer

degül

merve:

1. **merve:**

Gazel 1567

Mısra: **3**

*Mekke'nin
batısındaki Kuaykıan*

dağının eteğinde ,

Harem-i Şerif'in

kuzeybatısında bir tepe.

Merve

ħaĶkıyçünŞafâdanc

ânumıĶurbân idem

Ger müyesser ola

kılmak Ka'be-i
küyüñtavâf

2. merve:

Gazel 1571

Mısra: 6

Mekke'nin

*batusındaki Kuaykian
dağının eteğinde ,
Harem-i Şerif'in
kuzeybatısında bir tepe.*

Ka'be-i küyüñnaşib
olsa varup görsem
yüzüñ

Merve

hakkıyçünŞafâ'dan
oluramkurbân-ı 'ışk

mesâ:

1. meşâ':

Gazel 1522

Mısra: 10

Ar. 1. Fâş, şâyi'

*olan. 2. Taksim ve tefrik
olunmayıp muhtelit ve
müşterek kalan.*

'Işk ya Mecnünüñ
olsun ya benüm
olsun direm
İstemem bir kimse
kim ola benüm-ile
meşâ'

mesâf:

1. meşâf:

Gazel 1547

Mısra: 2

*Askerlerin düzenli
saflar hâlinde yaptıkları
savaş, harp.*

Karşuda leşker ola
kâftâ be-kâf
Nâmerd ola kim ki

yüzün döndüre
meşâf

meşâfeylem:

1. meşâfeylem:-rem

Gazel 1561

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Savaş, harp etmek.

Çekeremeşkipâhını
idüpâhum 'alem
Eyeleremsâyemleyir
degökdebahtuclam
eşâf

meşâfitmevem:

1. meşâfitmeyem:-

meyem

Gazel 1564

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Savaş yapmak,

harp etmek.

Olsa 'adüvv
leşker[i]
karşumdaşâfşâf
Sanmañ ki beni yüz
çevürüpitmeyemme
şâf

meşâm-ı cân:

1. meşâm-ı cân:

Gazel 1871

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Can burnu.

Çîn-i
zülfüñdenmeşâm-ı
cânalurdıbüy-ı
müşg
Çîn ü Mâçîn ü
Hotendeyog-ıdıâhü-
yımüşg

mescid:

1. mescidde:-de

Gazel 1524

Mısra: 6

Mescid, namaz

kılınan yer.

Görmek ister

hüsnüñiolmışmeger

dīvânesi

Her gice dirile

mescidde seni arar

şem'

2. mescid:

Gazel 1626

Mısra: 5

Mescid, namaz

kılınan yer.

Yüzinimescid ü

çeşminimâm it

Kaşı mihrâb olsun

dîdeñe tak

3. mescidde:-de

Gazel 1949

Mısra: 5

Mescid, namaz

kılınan yer.

Ğâhmesciddegehîde

yr ü gehîmeyhânedede

Seni isterler kamu

itdükleriğavğâdegül

mescid-i hüsnine:

1. mescid-i hüsnine:

Gazel 1557

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Güzeliğinin

mescidi.

Mescid-i

hüsnineirdükiy dil

eyle iktidā
Uy
imāmaçeşmidürmüj
gānlarolmuş anda
şaf

mescid-i hüsnünde:

1. **mescid-i hüsnünde:-**
üñ, -de

Gazel 1588

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Güzellik mescidi.

Muhibbimescid-i
hüsnünde görüp
tāk-ı ebrūñı
Anı
mihrābidinmişdüran
uñğayrasücüdum
yok

mesel:

1. **mesel-durur:-durur**

Gazel 1502

Mısra: 3

Atasözü, örnek,

söylenti.

Evvel
refiksoñrañarık bu
mesel-durur
Yol korkuludur eyle
dil 'ışk-ııaiñtilāt

2. **mesel:**

Gazel 1531

Mısra: 8

Atasözü, örnek,

söylenti.

Hāk-i
pāyıntācideldençarh
airgürdüm seri
Bu mesel devlet

dimişlerdürdegül
erden irag

3. **meseldür:-dür**

Gazel 1536

Mısra: 6

Atasözü, örnek,

söylenti.

Görmeyesin ayaguñ
altındaki 'aşıqları
Bu
meseldürkarañudirl
er olur pāy-ı çerāğ

4. **meseldür:-dür**

Gazel 1619

Mısra: 4

Atasözü, örnek,

söylenti.

'Aşık oldum
işidüpnām-ı
şerifüñcān-ıla
Bu meseldür
gözden evvel
'aşıkolurmuş kulak

5. **meseldür:-dür**

Gazel 1627

Mısra: 8

Atasözü, örnek,

söylenti.

Çekeyim cevr ü
cefañı ire bir gün
rāhatuñ
Bu meseldürşehde
döner şabr-ıladirler
koruk

6. **meseldür:-dür**

Gazel 1657

Mısra: 4

Atasözü, örnek,

söylenti.

Görmedin
dīdāruñısañamañab
betbağladum
Bu meseldür
gözden öñdindirler
'aşıkdur kulak

7. **meseldür:-dür**

Gazel 1922

Mısra: 10

Atasözü, örnek,

söylenti.

Cihāngülzārınabaku
pMuhibbi sakın
aldanma
Meseldür 'ālem
içinde yiter çün
'ārifeye bir gül

meşhür:

1. **meşhür:**

Gazel 1503

Mısra: 6

Ar. Şöhretli, namlı,

*şâyi', herkesin bildiği:
galat-ı meşhür, edib-i
meşhûr.*

Yüzüme 'ārider
bakmaz bakar
āyineye dilber
Budur meşhürmeh-
rūlaridersüret-
nümādanhaz

mesihā:

1. **mesihā:**

Gazel 1539

Mısra: 8

Hız. İsa (a.s.).

KaluridümHızr gibi
tākıyāmethaşre dek
İymesihāiçebilesem

lebleründen bir
ayağ

mesihāves:

1. **mesihā-veş:**

Gazel 1746

Mısra: 2

Hız. İsa gibi.

Bir nefesle
mürdelerihyāsitedbī
rūnisenūñ
Olsa göklerde
Mesihā-
veşn'olayirūnisenūñ

mesihī-dem:

1. **mesihī-demden:-den**

Gazel 1577

Mısra: 7

Mesihī nefes.

İytabībā ol mesihī-
demden olmazsa
'ilāc
Fāyide yok günde
biñ kez tıbb-ı
Cālīnūsa bak

mesken:

1. **meskeni:-i**

Gazel 1989

Mısra: 4

*Oturulacak yer,
makam.*

Gülşen-i
hüşnūñhayāl eyler
gehizülfüñañar
Gice gündüz
meskeni yok bir
müsāfirdürgöñül

meskenümolı:

1. **meskenümolı:-dı**

Gazel 1534

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Ev, yuva olmak.

Bir saçı leylā lebi
şirinegöñülvireli
MeskenümFerhād u
Mecnūn gibi
oldıberr ü tag

mesreb:

1. **meşrebi:-i**

Gazel 1838

Mısra: 10

Yaratılış, huy,

tabiat.

'İşknürinatecellīye
varan Mūsī-vār
Dāyimā meşrebi su
gibi anuñpāk gerek

2. **meşrebūñ:-iñ**

Gazel 1847

Mısra: 4

Yaratılış, huy,

tabiat.

Var-ısa sende heves
görmegerüy-ı yārı
Meşrebūñāb-ı revān
gibi yüzünhāk
gerek

messāta:

1. **meşşāta:**

Gazel 1970

Mısra: 3

(Ar.) Gelin gibi

süsleyen kadın.

Gerekmez
zülfüñemeşşātaherg
iz
Olur mı
āfitābmuhtāc-ı
şaykal

mest:

1. **mestdür:**

Gazel 1731

Mısra: 7

*Sarhoş, kendinden
geçmiş.*

Şarāb ister
gözünmestdürkoıçs
ünkanımı her dem
Çevürdüñsıñ-i
miñnetleçübagrumı
kebabıtdūñ

2. **mestdür:-dür**

Gazel 1846

Mısra: 6

*Sarhoş, kendinden
geçmiş.*

Leblerüñebādedirse
beñzemez olmaz
'aceb
Mestdürma'zür ola
her ne ki söylese
mülūñ

mest evle:

1. **mest eyle:**

Gazel 1981

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Kendinden

geçirmek, sarhoş etmek.

Geh lebi zikri ile
eyle göñül rindin[i]
mest
Gehğubār-ı
hatıñmıfıkrıdübenha
yrān ol

mest iken:

1. **mest iken:**

Gazel 1656

Mısra: 11
Kelime Tipi: -
Sarhoşken,
kendinde değilken.
Lebüñzikrindeniy
dilber be-ğâyet
mest iken gönülüm
Ġubâr-ı hattuñı
gördüm
irişdibañahayrânlık

mestitdi:

1. **mest itdi:-di**
Gazel 1576
Mısra: 6
Kelime Tipi: -
Sarhoş etmek,
kendinden geçirmek.
Añlamaz
‘âlemivükendüzini
Velî mest itdi şöyle
bâde-i ‘ışk

mestitdün:

1. **mest itdün:-dün**
Gazel 1757
Mısra: 6
Kelime Tipi: -
Sarhoş etmek.
Leblerüñzikreyledü
ñañduñğubar-ı
hattım
Gâh mest
itdündilâgeh beni
hayrâneyledün

mest olayım:

1. **mest olayım:-ayım**
Gazel 1781
Mısra: 10
Kelime Tipi: -
Kendinden
geçmek, sarhoş olmak.

Ġâlib-i
şevķemMuħibbî
‘ışķimestür eyleme
Olayım şimdengirü
mest
disünlercâmeçâķ

mest olmaya:

1. **mest olmaya:-maya**
Gazel 1597
Mısra: 8
Kelime Tipi: -
Kendinden
geçmek, sarhoş olmak.
ÇünküMuħibbîçdi
bir cür’a mey
ezelden
Tâħaşre dek olup
mest olmaya hergiz
ayık

mestolmıs:

1. **mest olmıs:-mıs**
Gazel 1573
Mısra: 9
Kelime Tipi: -
Kendinden
geçmek, sarhoş olmak.
MaħabbetdenMuħib
bî mest olmış
‘Aceb olmaz ki
özge mül-durur ‘ışk

mest olup:

1. **mest olup:-up**
Gazel 1695
Mısra: 4
Kelime Tipi: -
Kendinden
geçmek, sarhoş olmak.
Cür’añıçdümleblerü
ñdenbüsevirdidümd
idi

Mest olup
sözünuzatduñ şöyle
beñzer giderek

2. **mest olup:-up**

Gazel 1941
Mısra: 13
Kelime Tipi: -
Kendinden
geçmek, sarhoş olmak.
Çekdi bülbül mest
olup
gülşendeçünâvâzele
r
Didikoñ kan
aglayam gülsün
yiter her bâr gül

mest olup-durur:

1. **mest olup-durur:-**
up-durur
Gazel 1606
Mısra: 6
Kelime Tipi: -
Kendinden
geçmek, sarhoş olmak.
Na’ra-i bülbül
üninden ser-te-ser
gülşen tolu
Büy-ı gülden mest
olup-durur
gelürgüftâraşevķ

mest ü lâ-va’kıl:

1. **mest ü lâ-va’kıl:**
Gazel 1996
Mısra: 10
Kelime Tipi: -
Sarhoş ve
kendinden geçmiş.
Ezel bezminde bir
cür’amaħabbetcâmı
niçdi

Muhibbānuñ-
içüdürgörinür
mest ü lâ-ya'kıl

mestâne:

1. **mestâne:**

Gazel 1504

Mısra: 6

*Sarhoş olmuş,
kendinden geçmiş,
mahmur.*

Leblerünyādeyleyü
p içse şarābıehl-i
'ışk

Germ olur
meyhāneler içre
idermestāneḥaz

2. **mestānenüñ:-nüñ**

Gazel 1832

Mısra: 2

*Sarhoş olmuş,
kendinden geçmiş,
mahmur.*

Mihrini terk
itmeyemölince ben
cānānenüñ
Ol göziāhüyüzi gül
gözleri mestānenüñ

3. **mestānenüñ:-nüñ**

Gazel 1852

Mısra: 14

*Sarhoş olmuş,
kendinden geçmiş,
mahmur.*

Mest-i
'ışkoldıMuhibbīdaḥ
ıhuşyār olmaya
İçeli bir cür'asın ol
gözleri mestānenüñ

4. **mestâne:**

Gazel 1954

Mısra: 6

*Sarhoş olmuş,
kendinden geçmiş,
mahmur.*

Çünkimāḥabbet
şerbeti sunıldııçdüñ
sen ezel
Şimdengirühüşyārlı
k fikrini komestāne
ol

5. **mestâne:**

Gazel 1992

Mısra: 7

*Sarhoş olmuş,
kendinden geçmiş,
mahmur.*

Gāhīşarāb-ı la'l-ile
mestānegörinür
Gāhīgübār-ı ḥaṭṭ-
ılaḥayrān olan
gönül

mestâne eyle:

1. **mestâne eyle:**

Gazel 1555

Mısra: 2

*Kelime Tipi: -
Kendinden geçmiş
bir hale getirmek.*

Şāf-ı bādenüş kıl
eyle anuñlaḥalbişāf
Yürüyüp mestāne
eyle gülşeni cümle
tavāf

mestâne olma:

1. **mestāneolma:-ma**

Gazel 1611

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

*Sarhoş olmak,
kendinden geçmek.*

*Çünüçdüñ sen ezel
'ışkuñşarābın
Yürimestāne olma
hergiz ayık*

mest-i 'ışk ol:

1. **mest-i 'ışk ol:**

Gazel 1611

Mısra: 1

*Kelime Tipi: -
Aşk sarhoşu ol.*

*Muhibbī mest-i 'ışk
ol olma ayık
Ezelden
gördilerçünsaḥalāyı
k*

mest-i 'ışkoldı:

1. **mest-i 'ışkoldı:-dı**

Gazel 1852

Mısra: 13

*Kelime Tipi: -
Aşk sarhoşu
olmak. Aşk ile
kendinden geçmek .*

Mest-i

*'ışkoldıMuhibbīdaḥ
ıhuşyār olmaya
İçeli bir cür'asın ol
gözleri mestānenüñ*

mest-i 'ışkam:

1. **mest-i 'ışkam:-am**

Gazel 1851

Mısra: 5

*Kelime Tipi: -
Aşk sarhoşu.*

*Mest-i 'ışkam sun
bañaçarḥuñ tokuz
peymānesin
Bir nefes*

almakçadır anı
içüpnüş eylemek

2. **mest-i 'ışkam:-am**

Gazel 1699

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Aşk sarhoşluğu.

Mest-i

'ışkambañarāhngös

terüñmeyhānenüñ

Çünkü ancak kadrini

ben

bilürempeymānenü

ñ

mest-i lā-ya'kıl:

1. **mest-i lā-ya'kıl:**

Gazel 1633

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

Aklı başından

gitmiş sarhoş.

Bu Muhibbībāde-i

'ışkuñinüñşidüpmüd

ām

Mest-i lā-ya'kıl

gezer ol 'āşık-ı

'ayyāşa bak

2. **mest-i lā-ya'kıl:**

Gazel 1958

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Aklı başından

gitmiş sarhoş.

Muhibbīkendüzün

bilmez temennā-

yıvışāl eyler

İçeldencür'a-i

la'lüñolupdur mest-

i lā-ya'kıl

mestle gecmiş:

1. **mestle gecmiş:-miş**

Gazel 1677

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Sarhoş, kendinden

geçmiş; seven, bağıllık

duyan.

Mestle gecmiş

gözleri

halkaimāmetitmege

Cāmi'-i hūsn içre

gel kaşındaki

mihrāba bak

mestür eyleme:

1. **mestüreyleme:-me**

Gazel 1781

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Gizlemek.

Ġālib-i

şevkemMuhibbī

'ışkımestür eyleme

Olayım şimdengirtü

mest

disünlercāmeçāk

metā'-ı büseñi:

1. **metā'-ı büseñi:-ñi**

Gazel 1849

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Öpücük malı,

eşyası.

Aldummetā'-ı

büseñicānañdinivir

üp

Bāzār-ı 'ışk içinde

harīdaruñamsenüñ

metā'-ı derdi:

1. **metā'-ı derdi:-i**

Gazel 1661

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Dert sermayesi,

malı (Aşk derdi

bağlamında).

Dellāl-ı

'ışkavirdüm dil

nağdini bile cān

Aldummetā'-ı derdi

bu da ticāret ancak

metā'-ı himmet:

1. **metā'-ı himmet:**

Gazel 1978

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Lütuf sermayesi.

Ehl-i

'irfānuñayaginayüz

üñ sür dāyimā

Devlet

isterseñegervarupm

etā'-ı himmet al

metā'-ı hırkañı:

1. **metā'-ı hırkañı:-ñı**

Gazel 1960

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Hırkanın varlığı.

Şüfmetā'-ı

hırkañirehn-i şarāb

kıl

Yıkupbinā-i

bütüñiküllīharāb kıl

metā'-ı vaşlma:

1. **metā'-ı vaşlma:-ma**

Gazel 1921

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Kavuşma
sermayesi, malı.
İki sanma virmetâ'-
ı vaşlınabiñcân u dil
Çünkü 'ışk ehli
Muhibbî eylemez
fıkr-i muhâl

metn:

1. **metni:-i**

Gazel 1970

Mısra: 1

Metin.

Yazıldı metni
hüsnüñ gerçi
mücmel
Haţuñşerh eyledi
soñramufaşşal

metn-i hüsnî:

1. **metn-i hüsnî:-i**

Gazel 1972

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Güzellik metni.

Metn-i hüsnî yazdı
evvel gerçi hattât-ı
ezel
Soñradantefsîritdige
lûbenihatt u hâl

mevc:

1. **mevciler:-ler**

Gazel 1603

Mısra: 8

Dalga.

Bâd-ı âhum saldı
bahır-ı eşke bu dil
zevrağın
Zâhiroidimevcilerdi
nür mi hiçäsarı yok

2. **mevcî:-i**

Gazel 1893

Mısra: 4

Dalga.

Kenâragetürüpyârıd
erâğüş eylemek
ister
Güzel gördükçe
anuçün salar el
mevcideryânuñ

mevc evleve:

1. **mevceyleye:-ye**

Gazel 1795

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Dalgalandırmak.

Tîğ-i hün-rîzi kaçan
mevc eyleye deryâ
gibi
Kelle-i
'uşşâkdanbî-
hadhabâb olmak
gerek

mevcurdı:

1. **mevcurdı:-dı**

Gazel 1877

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Dalgalanmak.

Yaşummevcurdıesd
ibâd-ı âhum
Sakin iyfûlk-i dil
'ummânagirdüñ

2. **mevcurdı:-dı**

Gazel 1958

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Dalgalanmak.

Gözümüñcübârınd
anyaşumderyâsime

vcurdı

Viriser 'âlemiğarka
ki zîrâ yok añañâyıl

mevc urup:

1. **mevcurup:-up**

Gazel 1555

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Dalgalanmak.

Döstüm düşmen
görinseyüzümidönd
ürmezem
Mevc urup
deryâlayındüşmân
olursa şâfşâf

mevcurur:

1. **mevcurur:-ur**

Gazel 1571

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Dalgalanmak.

Mevcurur her
güşedenderyâ-yıbî-
pâyân-ı 'ışk
Ser-te-ser
ğarkidiserdür
'âlemiñüfân-ı 'ışk

meveddet:

1. **meveddet:**

Gazel 1954

Mısra: 3

Sevgi.

İtdüñmağabbet
fikrini
kıldüñmeveddetzıkr
ini
Şimdengirücân
terkin ur var tâlîb-i
cânâne ol

mevhüm:

1. **mevhüm:**

Gazel 1760

Mısra: 5

*Gerçekte olmadığı
halde var gibi
düşünülen, kuruntuya
dayanan, vehmedilen
(şey).*

Agzuñanoқта
dinmiş gerçi ki ol
da mevhüm
Kıldan da ince
dirlerliksenüñmiyān
uñ

mevlvī:

1. **mevlvīler:-ler**

Gazel 1529

Mısra: 6

*13. yüzyılda
yaşamış Mevlana
Celaleddin Rumi'nin
görüşleri ve tasavvufi
düşünceleri üzerine,
kendisinin ölümünün
ardından gelişen
tarikata mensup derviş.*

Hoşgelürbezm içre
nāyuñnālesi
Mevlevīler gibi
eyler dil semā'

2. **mevlvī:**

Gazel 1916

Mısra: 5

*13. yüzyılda
yaşamış
Mevlana Celaleddin
Rumi'nin görüşleri ve
tasavvufi düşünceleri
üzerine, kendisinin*

*ölümünün ardından
gelişen tarikata mensup
derviş.*

Döne döne Mevlvī
gibi ide āhum 'urūc
Ehl-i sūza ney gibi
nālemvirürvecd-ile
hāl

mevsim-i gülde:

1. **mevsim-i gülde:-de**

Gazel 1708

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

*İlkbahar mevsimi,
bahar mevsimi, bahar.*

Mevsim-i gülde ele
girse eger bir
nāzenīn
Öp elin sal
boynnakoluñ lebini
dişe çek

2. **mevsim-i gülde:-de**

Gazel 1939

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

*İlkbahar mevsimi,
bahar mevsimi, bahar.*

Mevsim-i gülde
Muhibbīnazmınakıl
sañnazār
Dir-idüñtab'-ı
nihālīnūñucında var
gül

3. **mevsim-i gülde:-de**

Gazel 1531

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

*Gül mevsimi,
bahar.*

Mevsim-i gülde lebi
yādına mey
nüşeylerüz
Biz harābātehliyüz
düşmez
elümüzdenayāğ

mev:

1. **mevden:-den**

Gazel 1507

Mısra: 1

Şarap, bade, içki.

Var iken
meygünlebüñ bu
göñlüme mevden ne
haz
Meclis-i gamda dil
efğānı yiter neyden
ne haz

2. **meyle:-le**

Gazel 1557

Mısra: 4

Şarap, bade, içki.

Minnet itmezse ne
gamCemşīdcāmına
dilā
Şolgedāmeyhānekü
ncinde tuta meyle
hazef

3. **meyle:-le**

Gazel 1560

Mısra: 6

Şarap, bade, içki.

Aldı 'aql u hūşı
elden 'işve-i sākī
yine
Pür kılupmeclisde
meyle
dudıçünsāğar be-
kef

4. **meyden:-den**

Gazel 1592

Mısra: 7

Şarap, bade, içki.

Pîr oldum ise
meyden elüme 'aşâ
alam
Her bir
kademdebaña ola ol
tayaktayak

5. **mey:**

Gazel 1693

Mısra: 4

Şarap, bade, içki.

Bilini
kuçmakanuñmümki
ndegülillâ kemer
Leblerin sāgar öper
kaşd itse mey nüş
eylemek

6. **meyle:-le**

Gazel 1863

Mısra: 8

Şarap, bade, içki.

Deyrevardumkalbü
mişâf it didüm bir
muğbeçe
Bir kadeh meyle
göñülâyinesiniitdip
āk

7. **mey:**

Gazel 1954

Mısra: 9

Şarap, bade, içki.

Derd ü belâ mey
yirinehün-ı
cigernüşitmege
İydide sen
yārāniçün elde tolu
peymāne ol

8. **mey:**

Gazel 1973

Mısra: 6

Şarap, bade, içki.

Ya
Feridüntopragıdurin
düğüñ elde kadeh
İçdüğüñ mey yirine
sanma ki hün-ı Cem
degül

meviçmege:

1. **mey içmege:-me, -ge**

Gazel 1978

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Şarap içmek, içki

içmek.

Nev-
bâhareyyâmıdurind
ân-ıla mey içmege
Var
harâbâtaMuħıbpîr-i
muğāndanbî'at al

mey içmeve:

1. **mey içmeye:-meye**

Gazel 1527

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Şarap içmek, içki

içmek.

Ĥaddüñigördigöñül
meylideroldılebüñe
Kim ola içmeye
mey irse kaçan faşl-
ı rebî'

mevnüşevlerüz:

1. **mey nüşeylerüz:-rüz**

Gazel 1531

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Şarap içmek.

Mevsim-i gülde lebi
yādına mey
nüşeylerüz
Biz harâbâtehlüyüz
düşmez
elümüzenayāg

mevnüş itse:

1. **mey nüşitse:-se**

Gazel 1606

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Şarap içmek.

Kanumiçdükke
gelse tañ mı çeşm-i
yāraşevk
Her kaçan nüş itse
mey lâ-
büdgelürgüftāraşev
k

mey sun ki:

1. **mey sun ki:**

Gazel 1599

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Şarap sun ki.

Cân be-gāyethüzn
içinde dil katı
ğamnâkdür
Sâkiyâ mey sun ki
virsün bu dil-i
gamh'āraşevk

mey ü maħbüba:

1. **mey ü maħbüba:-a**

Gazel 1981

Mısra: 17

Kelime Tipi: -

Şarap ve dilber.

Mey ü
maḥbūbaMuḥibbidi
dilertevelübür
İşidüpehl-i şafâ her
biri dir andan ol

mey ü maḥbūbdan:

1. **mey ü maḥbūbdan:-**
dan

Gazel 1507

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Şarap ve dilber.

Pendidüpdürbañanā
şih geç mey ü
maḥbūbdan
Çünmelâhat yok
sözindeitdügideyde
n ne haz

2. **mey ü maḥbūbdan:-**
dan

Gazel 1964

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Şarap ve sevgili.

Geç mey ü
maḥbūbdan her
dem budur
zâhidsözi
Lîk ‘âşıkırind olan
itmez bu kavlı-ile
‘amel

meydân:

1. **meydâna:-a**

Gazel 1520

Mısra: 8

Alan, saha. //

Karşılaşma yeri.

Meclisüñde dün
gıceyanmagada’vî
eylemiş

Tutuşalum tek
berügelşünhemānm
eydāna şem’

2. **meydânında:-t, -**
(n)da

Gazel 1548

Mısra: 6

Alan, saha. //

Karşılaşma yeri.

Ġayra atma
iykemān-
ebrūhadeng-i
ğamzeñi
Sīnemeydânındaçün
kim eyledüm ben
dil hedef

3. **meydâna:-a**

Gazel 1565

Mısra: 4

Alan, saha. //

Karşılaşma yeri.

İydösteger eyler-
iseñzülfüñiçevgān
Ben
daḥıkılambaşumıme
ydāna tekellüf

4. **meydâna:-a**

Gazel 1648

Mısra: 10

Alan, saha. //

Karşılaşma yeri.

Niçeler terk ide
rezm içre yine cān-
ıla baş
Kana ger teşne olup
‘azm ide
meydānaşadağ

5. **meydâna:-a**

Gazel 1648

Mısra: 11

Alan, saha. //

Karşılaşma yeri.

Gelse meydāna
siper sīnesiğalbūra
döne
Her kaçan kim ura
el tūr-ile
peykānaşadağ

6. **meydân:**

Gazel 1748

Mısra: 1

Alan, saha. //

Karşılaşma yeri.

Bin semend-i nāza
eyle cilveler
meydānsenüñ
Başumı top ideyim
zülfüñi sun
çevgānsenüñ

7. **meydâna:-a**

Gazel 1877

Mısra: 1

Alan, saha. //

Karşılaşma yeri.

Dilâ ‘ışk-
ılaçünmeydānagird
üñ
Başuñ top itmez-
iseñyā ne girdüñ

8. **meydānuñ:-uñ**

Gazel 1893

Mısra: 6

Alan, saha. //

Karşılaşma yeri.

Egerçi geçmedi
kimse
benümşebdiz-i
āhumdan
Velīgülgünyaşumda

serî'idür bu
meydānuñ

9. **meydāna:-a**

Gazel 1935

Mısra: 6

Alan, saha. //

Karşılaşma yeri.

Ğamze oklarına
didüm tutayım
sīnem siper
Didida'vāya gerek
māni'
hemānmeydāna gel

10. **meydāna:-a**

Gazel 1944

Mısra: 10

Alan, saha. //

Karşılaşma yeri.

Zülfiniçevgānidelde
niyMuhibbīdilberü
m
Başımı top eyleyüp
girdi bugün
meydāna dil

11. **meydāna:-a**

Gazel 1957

Mısra: 2

Alan, saha. //

Karşılaşma yeri.

Gördi elde
zülfiniçevgānidercā
nāne dil
Başımı top eyleyüp
geldi
hemānmeydāna dil

12. **meydāna:-a**

Gazel 1975

Mısra: 1

Alan, saha. //

Karşılaşma yeri.

Ya kaşuñçekmege
girdi yine meydāna
dil
Bir hüner 'arz
eylemek ister
megersultāna dil

13. **meydāna:-a**

Gazel 1988

Mısra: 8

Alan, saha. //

Karşılaşma yeri.

Zülfüñüñçevgānına
top eyledüdidüm
seri
Didimerdiseñ bu
da'vādahemānmeyd
āna gel

meydān-ı hüsn:

1. **meydān-ı hüsn:**

Gazel 1771

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Güzelliğinin

meydanı.

Cilve kıl meydān-ı
hüsn içre semend-i
nāz-ıla
Söylenen dillerde
şimdi güft ü
güyuñdursenüñ

meydān-ı hüsn:

1. **meydān-ı hüsn:-e**

Gazel 1822

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Güzelliğinin

meydanı.

Her kaçan meydān-ı
hüsneğelseñiyYūsuf
-cemāl
Başımı top idiser ol
zülf-i
şebdizünsenüñ

meydān-ı 'ışk:

1. **meydān-ı 'ışk:**

Gazel 1572

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Aşk meydanı.

İñiler bülbül
çemende
gördügiyçün her
seher
Niçe serler hün-
ılağıştedürmeydān
-ı 'ışk

2. **meydān-ı 'ışk:**

Gazel 1800

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Aşk meydanı.

Top idüpmeydān-ı
'ışk içre serin bī-
ihtiyār
Görse 'ışk ehli
elüñdezülf-i
çevgānuñsenüñ

3. **meydān-ı 'ışk:**

Gazel 1863

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Aşk meydanı.

Tīr-i müjgān-ıla
olsa tañ mī
sīnemçakçak
Merd olan lā-büd

olur meydân-ı 'ışk
içre helâk

meydân-ı 'ışka:

1. meydân-ı 'ışka:-a

Gazel 1866

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Aşk meydanı.

İy dil hadeng-i

miñnetesineñ siper

gerek

Meydân-ı 'ışka

girene cândangüzer

gerek

meydân-ı mahabbetde:

1. meydân-ı

maħabbetde:-de

Gazel 1942

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Aşk meydanı. II

Sevgilinin bulunduğu

yer.

Yârçevgân itse

zülfınbaşuñı top it

dilâ

Sen de meydân-ı

maħabbetdeeyü ad

eylegil

2. meydân-ı

maħabbetde:-de

Gazel 1948

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Aşk meydanı. II

Sevgilinin bulunduğu

yer.

Meydân-ı

maħabbetdebaşuñıd

üpäre kıl

Sür-ı belâda çalına
anı naķäre kıl

meydân-ı muħabbetde:

1. meydân-ı

muħabbetde:-de

Gazel 1678

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Muħabbet

meydanı.

'Uşşâk ara

olmayasın

merdMuħibbî

Meydân-ı

muħabbetde kıyar

cânadegülseñ

meydân-ı'ışk:

1. meydân-ı'ışk:

Gazel 1998

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Aşk meydanı.

Bugün meydân-

ı'ışk içre bu

sînemtablasındıkdü

m

At oklar

iykemânebrüsüvâr

ol 'azm-i meydân

kıl

mevgün:

1. mevgün:

Gazel 1506

Mısra: 1

Şarap renkli,

kırmızı.

Olmasa

mevgünlebüñiydöst

şekkerden ne hâz

Ruħlaruñ olmasa

gülşende gül-i
terden ne hâz

2. mevgün:

Gazel 1507

Mısra: 1

Şarap renkli,

kırmızı.

Var iken

mevgünlebüñ bu

göñlüme meyden ne

hâz

Meclis-i ğamda dil

efġanı yiter neyden

ne hâz

3. mevgün:

Gazel 1509

Mısra: 1

Şarap renkli,

kırmızı.

Olmasa

mevgünlebüñiydöst

şekkerden ne hâz

Ruħlaruñ olmasa

gülşende gül-i

terden ne hâz

mevhâne:

1. mevhâne:

Gazel 1502

Mısra: 6

İçki içilen yer. II

Tekke, dergah.

Biz lâ'übâlırınd ü

mücerredkâlerdü

z

Meyhâne 'azmini

iderüzihdinâ'ş-şırât

2. mevhâneler:-ler

Gazel 1504

Mısra: 6

İçki içilen yer. II
Tekke, dergah.
Leblerüñyâdeyleyü
p içse şarâbıehl-i
'ışk
Germ olur
meyhâneler içre
idermestâneçaz

3. **meyhâneye:-ye**

Gazel 1533

Mısra: 7

İçki içilen yer. II

Tekke, dergah.

Lebleri
yâdınadüşdicân u
dil meyhâneye
Ol
sebebdendürelümde
ndâyimâ düşmez
ayâğ

4. **meyhânenüñ:-nüñ**

Gazel 1699

Mısra: 1

İçki içilen yer. II

Tekke, dergah.

Mest-i
'ışkambañarâhıngös
terüñmeyhânenüñ
Çünkü ancak kıdrini
ben
bilürempeymânenü
ñ

5. **meyhânenüñ:-nüñ**

Gazel 1852

Mısra: 6

İçki içilen yer. II

Tekke, dergah.

Saçmag-ıçun
yüzüm üzrecür'asın
ol muğbeçe

Ĥāk-i pâyı olsa
idümkâşkîmeyhâne
nüñ

6. **meyhâne:-de**

Gazel 1949

Mısra: 5

İçki içilen yer. II

Tekke, dergah.

Ĥâhmesciddegehîde
yr ü gehîmeyhânede
Seni isterler kamu
itdükleriğavğâdegül

mevhâneküncinde:

1. **meyhâneküncinde:**

Gazel 1557

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Meyhane köşesi.

Minnet itmezse ne
ğamCemşidcâmina
dilâ
Şolgedâmeyhânekü
ncinde tuta meyle
hazef

2. **meyhâneküncinde:-**

n, -de

Gazel 1936

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Meyhane köşesi.

Şolgedâ kim eyleye
meyhâneküncindek
arâr
KendüyiĤusrevsan
ur alsa ele peymâne
dil

mevhar:

1. **mey-hör:**

Gazel 1787

Mısra: 9

İçki içen.

Ĥalkuñ kimini mey-
hör u Ĥarâbâtıkıilup
Kimini zühd-ile
taqvâ ile Zü'n-
nünitdün

mevhâre:

1. **meyhâreler:-ler**

Gazel 1512

Mısra: 9

Ayyaş.

Gâh olur
meyhâreler eyler
şarâb u âbı cem'
İyMuhibbîzidd iken
itdi su âteşictimâ'

mev-i gülgünüñ:

1. **mev-i gülgünüñ:-uñ**

Gazel 1823

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Gül renkli şarap,

Kırmızı şarap.

Niçe bir
güşidelümta'nını
her bir dünuñ
Sun
berünüşidelümsâķī
mey-i gülgünüñ

mev-i nâb:

1. **mev-i nâb:**

Gazel 1791

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Halis, arı duru, saf

şarap.

Bezm-i
ğamdagicelerşubħa
dek 'iyşeylemege

Dil
kebâboldıyaşumdağ
ı mey-i nâb gerek

mev-i sahbâ:

1. **mev-i şahbâ:**

Gazel 1808

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Kırmızı şarap /

şarap kadehi.

Jeng-i

ğamdutdıMuhibbîg

önlümünâyînesin

Anı şâfıkılmaga

elde mey-i şahbâ

gerek

mev-i sahbâya:

1. **mev-i şahbâya:-ya**

Gazel 1578

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Kızıl şarap.

Jeng-i ğamdan gel

halâş eyle

gönlümür'âtını

İyMuhibbîtarf-ı

gülşen kıl mey-i

şahbâya bak

mevl evledi:

1. **meyleledi:-di**

Gazel 1989

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Yönelmek, eğilimli

olmak.

Cümle meh-rûlar

görüþ eş'aruñameyl

eyledi

Şimdi bildümfenn'-

i şî'r içinde
sâhirdürgönül

mevl eylemezse:

1. **meylemezse:-**

mezse

Gazel 1743

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Yönelmek, eğilimli

olmak.

Meyl eylemezse

mülk-i cihâna

'acebmidür

'İşkuñgamınışehlig

evirmezgedâlaruñ

mevlider:

1. **mevlider:**

Gazel 1527

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Bir kimseye veya

bir şeye yönelmek,

sevgi, ilgi, alâka

göstermek, istek ve arzu

duymak, gönül vermek.

Ĥaddüñigördigönül

mevlideroldilebüñe

Kim ola içmeye

mey irse kaçan faşl-

ı rebî'

mevlidüp:

1. **mevlidüp:-üp**

Gazel 1574

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Eğilim göstermek.

Meylidüpgönülümhe

vāyanāleyeāhengide

r

Her ne dem ki

çalına ğam
meclisinde nāy-ı
'ışk

mevlitmemege:

1. **mevlitmemege:-me,**

-me, -ge

Gazel 1895

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Eğilim göstermek.

Nev-'arūs-ı

dehremeylitmemege

e

Bu Muhibbî gibi

gerçek er gerek

mevlüñ yok:

1. **mevlüñ yok:**

Gazel 1663

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Meylin, ilgin yok.

Sen

lebîşîrîniçündüşdü

mbelekühsârına

Ĥusrevâ bilsem

neden mevlüñ bu

ben Ferhâda yok

mevve:

1. **mevvesi:-si**

Gazel 1620

Mısra: 4

Meyva, yemiş.

Cidd ü cehd eyle

irişe halka senden

menfa'at

Yoksa bir

sāyeolursın

mevvesi yok bir

kavak

2. **meyvedür:-dür**

Gazel 1691

Mısra: 7

Meyva, yemiş.

Bitimek her
satırıtāzenaḥl u
ḥarfimeyvedür
Anı ma'nā
gülleriyle naḥl-bend
itsem gerek

mezheb-i 'ışk:

1. **mezheb-i 'ışk:**

Gazel 1596

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Aşkın mezhebi.

Her ki 'āşık geçe
elbette o cān terkin
urur
Mezheb-i 'ışkıçinde
bu da bir ad ancak

mezra'-ı dilde:

1. **mezra'-ı dilde:-de**

Gazel 1956

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Gönül mezrası,

gönül tarlası.

Maḥabbettoḥmīnek
dümegeçri mezra'-ı
dilde
Yaşumbārāniyağdu
kça olur derd-ile
gamḥāşıl

2. **mezra'-ı dilde:-de**

Gazel 1996

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Gönül mezrası,

gönül tarlası.

Egerçi mezra'-ı

dilde gözüm

toḥmını çok saçdum

Belāvügayrımiḥnet

denbañavirmedihîç

ḥāşıl

mezra'-ı sīnemde:

1. **mezra'-ı sīnemde:-**

de

Gazel 1516

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Göğüs tarlası.

Nāḥun-ıla mezra'-ı

sīnemdeekdümtöhm

-ı gam

Eyledümcāñḥarman

ındaḥāşıl-ı 'ışkıçü

cem'

mezra'-ı zīrek:

1. **mezra'-ı zīrek:**

Gazel 1631

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

*Anlayış, uyanıklık
tarlası.*

Bu gönülbāl ü

perümdür yandı bir

per kalmadı

Mezra'-ı zīrek gibi

kim tutdı anı dām-ı

firāk

mi:

1. **mi:**

Gazel 1538

Mısra: 12

Mi, soru edatı.

DimeMuḥıbbışı'rını

bilmez nazīredir

Bülbül

terennüminebeñzed

e mi sözinkelāğ

2. **mi:**

Gazel 1580

Mısra: 6

Mi, soru edatı.

Ġamzesitirinekarşu

sīne tutar ehl-i 'ışk

Baş u cān terkin

urur eyler mi gör

endişe bak

3. **mi:**

Gazel 1580

Mısra: 8

Mi, soru edatı.

DimeñüzFerḥād'ab

eñzerküh ara dīvāne

yok

Eksilür mi kühsār

içre pelengden mişe

bak

4. **mi:**

Gazel 1586

Mısra: 8

Mi, soru edatı.

Gülşen içre gördi

dil hem-ser

olupdurḥār-ıla

Bülbülñḥālın bilen

dir mi ki efgān anda

yok

5. **mi:**

Gazel 1637

Mısra: 4

Mi, soru edatı.

'Aybılmañderd-i

dilden inleyüpāh

eyleşem

Dem mi vardur

itmeye bu
s̄nemişad-çāk ‘ışk

6. mi:

Gazel 1640

Mısra: 9

Mi, soru edati.

Muḥibbīderd-i
ḥaşretlevedā’ eyler
mi cān tenden
Olur mı ölmeden
yāḥūdanuñlamerḥab
ā kılmak

7. mi:

Gazel 1745

Mısra: 10

Mi, soru edati.

Görmez
Muḥibbīla’lūñicānā
neden didüm
Didi ki cāngörine
mi gözden nihān
gerek

8. midî:-di

Gazel 1765

Mısra: 7

Mi, soru edati.

Yitmez midî
kāfireāḥir bu
mu’cize
Günden güne arta
kemāl[i]
Muḥammedüñ

9. mi:

Gazel 1777

Mısra: 6

Mi, soru edati.

Kozāhid itme ‘ışk
ehlin melāmet

Hîç ‘āşık gözleye
mi nām-ılaneng

10. mi:

Gazel 1786

Mısra: 10

Mi, soru edati.

Atupcefātūr[i] ile
itdiMuḥibbīyihelāk
Kātıl mi dinür
olmasa ehl-i
vefäebrūlaruñ

11. mi:

Gazel 1801

Mısra: 4

Mi, soru edati.

Sebz-i
ḥattūñzāhirolmuşbā
ğ-i ḥüsnüñdevelî
Bilmedüm ‘anber
mi yāmüşg-i
Ḥaḫādurkākülüñ

12. mi:

Gazel 1822

Mısra: 4

Mi, soru edati.

Çam mı var ‘ālem
içinde çekmedüm
ben mübtelā
Sīne mi var delmedi
şolğamze-i
tīrūñsenüñ

13. mi:

Gazel 1831

Mısra: 4

Mi, soru edati.

Ni’met-i
vaşluñğayrabañahi
crān şerbetin
Hîçḥibbāsın kişi

zehr-ile eyler mi
helāk

14. mi:

Gazel 1847

Mısra: 6

Mi, soru edati.

Korkma çoğ olsa
‘adüküyna var
dildāruñ
Bilmedüñ mi bunu
kim ‘ışk eri bî-bāk
gerek

15. midür:-dür

Gazel 1879

Mısra: 2

Mi, soru edati.

Bilmezemḥavs-i
belāmdurmuḥavves
kaşlaruñ
Çamzelelmidürvey
ātīr-i belā ya
kaşlaruñ

16. mi:

Gazel 1885

Mısra: 8

Mi, soru edati.

Yaşumāhum neden
te’sir kılmaz
‘Acebḳalbıanuñāhe
n mi ya seng

17. misin:-sin

Gazel 1905

Mısra: 4

Mi, soru edati.

Didi dilber kıl
nazarḥüsnuḥsaña
‘arz ideyim
Ben didüm gerçek

misin bu
cānumiṣūkrāne al

18. **mi:**

Gazel 1917

Mısra: 1

Mi, soru edati.

Tālib-i iksīr-i
'ıṣkolduguma
yitmez mi dāl
Pūte-i
ğamdaeriyüpolmiṣa
m zer gibi kal

19. **mi:**

Gazel 1918

Mısra: 5

Mi, soru edati.

Zāhidā şer'e
muḥālif mi degül
bu işlerüñ
Ḥānkāh içinde her
dem hüy u
hāeksükdegül

20. **mi:**

Gazel 1931

Mısra: 2

Mi, soru edati.

Yoluñacānumfedād
ur sanma sīm ü zer
degül
Dem mi vardurhicr
elinden
uṣbuçeşmüm ter
degül

21. **mi:**

Gazel 1931

Mısra: 7

Mi, soru edati.

Hıçte'sīr ide mi
yaşum ile āhumaña

Ḳalbineyāruñcihānd
a kim diye mermer
degül

22. **mi:**

Gazel 1931

Mısra: 10

Mi, soru edati.

Ḥāk-i
pāyınaMuḥibbīyüzi
ni sürmek diler
Midḥat-i ḥüsni
dilinde dem mi var
ezber degül

23. **midur:-dur**

Gazel 1502

Mısra: 10

Mi, soru edati.

DüşdüñMuḥibbīāteş
-i 'ıṣkanedür bu āh
'Āşıkmidur ki
eyleye ol
servdeniḥtiyāt

24. **mi:**

Gazel 1544

Mısra: 7

Mi, soru edati.

Derdümedermān
olur mı bilmezemyā
Rab benüm
Işkumapāyān olur
mı
yüregümtoptoludāğ

25. **mydı:-(y)di**

Gazel 1545

Mısra: 3

Mi, soru edati.

Mihr ü mehdenhīç
bulur mıydı bu
'ālemziyā

Yakmasaydı nūr-ı
ḥüsñüñdengelüp
anlar çerāğ

26. **mi:**

Gazel 1554

Mısra: 6

Mi, soru edati.

Göñlüñipāk eyle
evvel soñra kıl
şi'reşürü'
Dürlerḥāşıl mı eyler
olıcaknā-pākşadef

27. **mi:**

Gazel 1588

Mısra: 2

Mi, soru edati.

Elümdengitdisermā
yeümīdiāhsüdum
yok
Beni şeydā mı
sanursızvücüdum
bil ki būdum yok

28. **mi:**

Gazel 1665

Mısra: 5

Mi, soru edati.

Ġonca mı var
gülşen içinde
şehāgzuñ gibi
Büsitān-ı dehr ara
ḳaddüñ gibi şimşād
yok

29. **mi:**

Gazel 1698

Mısra: 12

Mi, soru edati.

Kıl yararsın
viricekyāruñmiyānı
ndanḥaber

Fikr-i ʃab'uhn mı
veyā ince
ḥayālūñdürsenūñ

30. mı:

Gazel 1702

Mısra: 2

Mı, soru edatı.

Dimişlerdüregerçirū
zrūşendür
'Arab'danyig
Tažarru' itmege
'āşık olur mı
añaşebdenyig

31. mı:

Gazel 1710

Mısra: 3

Mı, soru edatı.

Sevdā-yı ser-i
zülfiylebaşdan mı
çıkardı
Ger şem'
sözindñilemesebād-
ı şabānuñ

32. mı:

Gazel 1751

Mısra: 2

Mı, soru edatı.

Ka'bedürküynaarz
üitdivarmagadilūñ
Bilmezemsuyuñ mı
çekdi seni anda ya
gilūñ

33. mı:

Gazel 1760

Mısra: 12

Mı, soru edatı.

Nā-ḥaқыireniçe bir
'uşşāk[ı] öldürsün
Sorılmaya mı

dirsinboynuñdaki o
kanuñ

34. mı:

Gazel 1776

Mısra: 7

Mı, soru edatı.

Kaça mı cevr ü
cefādan seni cān-ıla
seven
Yüzini döndürmeye
cevrūñleyagsa başa
seng

35. mı:

Gazel 1815

Mısra: 9

Mı, soru edatı.

Bend-i
zülfüñdenMuḥibbō
lısar mı hiçḥalāş
Ḥalkaḥalkakākülün
denañaçüñdāmeyle
dūñ

36. mı:

Gazel 1822

Mısra: 3

Mı, soru edatı.

Ġam mı var 'ālem
içinde çekmedüm
ben mübtelā
Sīne mi var delmedi
şolğamze-i
tīrūñsenūñ

37. mı:

Gazel 1842

Mısra: 7

Mı, soru edatı.

Eşkseylābımāsān
mı sanurmerdüm-i
çeşm

Kim ola māni' ola
akmasına
Ceyḥūnuñ

38. mı:

Gazel 1886

Mısra: 1

Mı, soru edatı.

Faşl-ı şitādatoñdı
mı yağıbenefşenūñ
İrdi bahār olmadı
çağıbenefşenūñ

39. mı:

Gazel 1886

Mısra: 6

Mı, soru edatı.

Gezdümkenār-ı
gülşeni bir
dānegörmedüm
Bakmaz cihāna var
mı
ferāğıbenefşenūñ

40. mı:

Gazel 1891

Mısra: 5

Mı, soru edatı.

Gülzār-ı
ḥüsnüñesenūñ ayak
mı basdurur
Oldıtlısmbeñzeyeli
māraperçemūñ

41. mıydı:-(y)dı

Gazel 1894

Mısra: 8

Mı, soru edatı.

Kim
añardıbülbüligülü de
bülbül olmasa
Okunur mıydı

gölün de dāsītānı
olmasa

42. mı:

Gazel 1926

Mısra: 13

Mı, soru edati.

La'l-i nābınagzuña
almak kolay mı
iygönül
Kişi cānıngzına
almak
iñenāsāndegül

43. mıydı:-(y)dı

Gazel 1938

Mısra: 9

Mı, soru edati.

İyMuhibbışayd olur
mıydı bu dil
murgıña
Dām olup zülfi
içinde olmasaydı
dāneḥāl

44. mıydı:-(y)dı

Gazel 1939

Mısra: 7

Mı, soru edati.

Ḥalk-ı 'ālem içre
bulur mıydı böyle
rağbeti
Ruḥlarıñabeñzemes
eydisenüñiyyār gül

45. mı:

Gazel 1940

Mısra: 1

Mı, soru edati.

Gül ile şahñ-ı
çemen naqş-ı
muşaffā mı degül
Bülbülünzārılgıḥay

ret-i dünyā mı
degül

46. mı:

Gazel 1940

Mısra: 2

Mı, soru edati.

Gül ile şahñ-ı
çemen naqş-ı
muşaffā mı degül
Bülbülünzārılgıḥay
ret-i dünyā mı
degül

47. mı:

Gazel 1940

Mısra: 4

Mı, soru edati.

N'olabārān-ıla
dirilse
yirünmürdeleri
Nefes-i bād-ı
şabāneḥa-i 'İsā mı
degül

48. mı:

Gazel 1940

Mısra: 6

Mı, soru edati.

Demidür 'ıyş ü şafā
eyle diyü her bir
agaç
Çagururlālevü gül
her biri güyā mı
degül

49. mı:

Gazel 1940

Mısra: 8

Mı, soru edati.

Şerḥ yazmış varaq-ı
ḥüsnineyārūñḥattı
Ḥatt-ı reyḥān-ıla ol

şafḥamuḥaşşā mı
degül

50. mı:

Gazel 1940

Mısra: 10

Mı, soru edati.

Vaqt-ı gülde bu
Muhibbīsözine eyle
nazar
Beytinün her birisi
bir gül-i ra'nā mı
degül

51. mıydı: -y, -dı

Gazel 1956

Mısra: 10

Mı, soru edati.

Muhibbī kanını içre
dem-ā-dem çeşm-i
ḥün-rīzi
Dutar mıydı
cefātıḡm elinde
olmasa kātıl

52. mıydı:-(y)dı

Gazel 1966

Mısra: 4

Mı, soru edati.

Bu
dünyāmiḥnetevیدür
ne kardaşdan ne
yoldaşdan
Vefā gelse kıyar
mıydı ki nā-
ḥaḡḤābileKābil

53. mısız: -sız

Gazel 1986

Mısra: 5

Mı, soru edati.

Dōstlar umar
mısızşimdengirünā

m u nişān
Bī-nevā bir ‘āşıkam
benden
nişānhācetdegül

midhat-i hüsnî:

1. **midhat-i hüsnî:-i**

Gazel 1931

Mısra: **10**

Kelime Tipi: -

Sevgilinin

güzelliğini övmek.

Hāk-i
pāyınaMuhibbīyüzi
ni sürmek diler
Midhat-i hüsnî
dilinde dem mi var
ezber degül

midür:

1. **midür:**

Gazel 1536

Mısra: **7**

"MI" soru edatının

bildirme eki almış şekli.

Kākül-i
müşgīnmidürbaşuñ
dakicānādidüm
Didi eyle görünür
dūd yansa bālā-
yıçerāğ

2. **midür:**

Gazel 1739

Mısra: **11**

"MI" soru edatının

bildirme eki almış şekli.

Görinenzülfüñmidü
rdidümyahūddām-ı
belā
Didiyañlışañladuñbī
-çaredāruñdursenüñ

3. **midür:**

Gazel 1640

Mısra: **8**

Midür, soru eki.

Didümsezülfüñe

‘anberkılup ya

nāfeyeteşbīh

Hātamıdır bu ben

miskīn

‘acebmidürhātā

kılmak

4. **mi-durur:**

Gazel 1678

Mısra: **3**

Midür, soru eki.

‘Āşık mi-durur

geçmeye ol cān-ıla

serden

‘İşkuñyolınaugrama

merdānedegülseñ

5. **midür:**

Gazel 1879

Mısra: **1**

Midür, soru eki.

Bilmezemkavs-i

belāmıdırmuşavves

kaşlaruñ

Ġamzelermidürvey

āfir-i belā ya

kaşlaruñ

mihmān:

1. **mihmān:**

Gazel 1565

Mısra: **7**

Konuk, misafir.

Olsaññ’olaiyhūr-ı

behişt bendeye

mihmān

Hün-ıla tolu eldeki

peymāne tekellüf

2. **mihmān:**

Gazel 1858

Mısra: **10**

Konuk, misafir.

Hāne-i dilde

Muhibbīgehgelürğa

mgehbelā

Eksük olmaz budur

‘ādettekyedemihmā

n gerek

3. **mihmān:**

Gazel 1925

Mısra: **6**

Konuk, misafir.

Gehhayālidür

konan gönlüm

evinde gehğamı

Dil hārābe evde

mihmān her

zamāneksükdegül

mihmān-ı ‘ışk:

1. **mihmān-ı ‘ışk:**

Gazel 1571

Mısra: **10**

Kelime Tipi: -

Aşk misafiri.

Derd ü

mihnetdürgıdāoldış

arābı gözyaşı

Tekye-i

ğamdaMuhibbī kim

ola mihmān-ı ‘ışk

mihnet:

1. **mihnet:**

Gazel 1562

Mısra: **5**

Eziyet.

Konmak için her

gicemihnetbelāvüde

rd ü ğam
Eyledüm dil
mülkini anlara
dervîşânevakf

2. **miḥnetden:-den**

Gazel 1996

Mısra: 4

Eziyet.

Egerçi mezra'-ı
dilde gözüm
tohumını çok saçdum
Belāvüġayrımiḥnet
denbañavirmedihç
hâşıl

miḥnetevidür:

1. **miḥnetevidür:-dür**

Gazel 1966

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Zahmet, eziyet evi.

Bu
dünyāmiḥnetevidür
ne kardaşdan ne
yoldaşdan
Vefā gelse kıyar
mıydı ki nā-
haḫHābileKābil

miḥnet ü bār-ı ğamı

çekersin:

1. **miḥnet ü bār-ı**

ġamıçekersin:-ersin

Gazel 1802

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Gam ve sıkıntı

yükünü çekmek.

Dem dem artar hoş
çekersin miḥnet ü
bār-ı ğamı
Hiçsenüñ gibi dilā

bir üştür-i
nergörmedük

miḥnet ü derd ü belā:

1. **miḥnet ü derd ü**

belā:

Gazel 1867

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Üzüntü, dert ve

bela.

Gönlümü elden
yitürdüm 'azm-i yār
itsem gerek
Miḥnet ü derd ü
belāġamiḥtiyār
itsem gerek

miḥnet ü derd ü

ġamıçekdi:

1. **miḥnet ü derd ü**

ġamıçekdi:-di

Gazel 1794

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Sıkıntı, dert ve gam

çekmek.

ŞolġadarçekdiMuḫi
bbimiḥnet ü derd ü
ġamı
Kalmadı
zerremecāliah ol
miḥnet-keşüñ

miḥnetyagmurı:

1. **miḥnetyagmurı:**

Gazel 1884

Mısra: 13

Kelime Tipi: -

Bela yağmurı.

Ġamsehābindanyag
arçün başa
miḥnetyagmurı

YaraşursañaMuḫibb
tāh u efġān eylemek

miḥnetyolında:

1. **miḥnetyolında:-nda**

Gazel 1572

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Eziyet, bela yolu.

Kılmadı

dünyādahergiz ben
ġarībişād 'ışk
Gerçi kim
miḥnetyolındaolmuş
amüstād-ı 'ışk

miḥnet-kes:

1. **miḥnet-keşüñ:-üñ**

Gazel 1794

Mısra: 10

Dünyada acı

çeken.

ŞolġadarçekdiMuḫi
bbimiḥnet ü derd ü
ġamı
Kalmadı
zerremecāliah ol
miḥnet-keşüñ

mihr:

1. **mihre:-e**

Gazel 1552

Mısra: 8

Güneş, şems,

âfıtáb.

Öykünürse
sīnemüñdāġmaḫurşī
d-ile māh
Mihr
irişürkesāfetmāh
olur münḫasif

2. **mihrine:-i, -n, -e**

Gazel 1823

Mısra: **10**

*Güneş, şems,
âfitâb.*

Zerre-veştolaşuban
gün
yüzişevkinegöñül
Cānvire irmeye
mihrine o meh-
rünüñ

3. **mihri:**

Gazel 1880

Mısra: **5**

*Güneş, şems,
âfitâb.*

Gözlerüm yaşını
kılduñ mihri
eflâkinücüm
Penbe-i dâğımı
hem bir mäh-i
tâbâneyledüñ

4. **mihründür:-üñdür**

Gazel 1501

Mısra: **10**

*Sevgi, muhabbet,
aşk.*

Bu
Muhibbünümuradı
nıсорarsañ sen
hemān
Yok
murādığayrimihrūñ
dür bu ‘ālemedfaķat

5. **mihrinden:-i, -n, -**

den

Gazel 1540

Mısra: **1**

*Sevgi, muhabbet,
aşk.*

Degül mihrinden ol
māhuñ dil ü cān bir
zamānfāriğ

Derüniderdümi
bilmez velinā-
mihribānfāriğ

6. **mihrin:-i, -n**

Gazel 1635

Mısra: **9**

*Sevgi, muhabbet,
aşk.*

Dilberüñ mihrin
görüp itme
Muhibbī’ timād
Hātır-ı ‘āşık gibi bir
ķaşrdurbünyadı yok

7. **mihri:-in, -i**

Gazel 1832

Mısra: **1**

*Sevgi, muhabbet,
aşk.*

Mihriyi terk
itmeyemölince ben
cānānenüñ
Ol göziāhüyüzi gül
gözleri mestānenüñ

8. **mihri:-i**

Gazel 1864

Mısra: **1**

*Sevgi, muhabbet,
aşk.*

Yārdangāhicefāgeh
mihri hoş görmek
gerek
Nüşidüp her ne
gelürse zehri hoş
görmek gerek

9. **mihrūñ:-üñ**

Gazel 1873

Mısra: **4**

*Sevgi, muhabbet,
aşk.*

‘Ārızūndandurşehāe
şkümbenümsurhold
uğı
La’lurkān içre
mihrūñtā yaşından
çünkireng

10. **mihrūñ:-üñ**

Gazel 1902

Mısra: **14**

*Sevgi, muhabbet,
aşk.*

Ger hevā-yı
‘işķapervāz itse tañ
mı cān u dil
Himmet
idüpçünkimihrūñpe
rr-ile bāleyledüñ

11. **mihrūñi:-üñ, -i**

Gazel 1996

Mısra: **1**

*Sevgi, muhabbet,
aşk.*

Revān olursa cān
tenden
komazmihrūñi
elden dil
Ki
cānvirmekgelürāsān
maħabbetterkidürm
üşkil

mihri eyle:

1. **mihri eyle:**

Gazel 1500

Mısra: **3**

Kelime Tipi: -

*Sevgi ve muhabbet
göstermek.*

Dimezem mihr eyle
bārıcevr kıl oran-ıla
Faḥr-ı
‘ālemçündimışhayr
u’l-umūr olur vaşat

mihridüp:

1. **mihridüp:-üip**

Gazel 1915

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

*Sevgi göstermek,
dostluk etmek.*

Mihr idüp ‘āşıklara
gün gibi gel göster
cemāl
Çünnazardan
gelmedi ḥurşid-i
raḥşānazevāl

mihridüp mäh:

1. **mihridüp mäh:**

Gazel 1570

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Güneş ve ay.

Ehl-i ‘ışkazerrece
gelmez felekde
mihr ü mäh
Rif’atiylenühfelekd
enyücedüreyvān-ı
‘ışk

mihridüp meh:

1. **mihridüp meh:**

Gazel 1530

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Güneş ve ay. II

Sevgilinin yüzü.

İyMuḥibbī
‘arżiderse
‘arızincānāneger

Minnet idüp mihr ü
mehgelüp ala andan
şu’ā’

mihridüp mehdën:

1. **mihridüp mehdën:-den**

Gazel 1545

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Güneş ve ay.

Mihr ü mehdënhiç
bulur mıydı bu
‘ālemziyā
Yakmasaydı nūr-ı
ḥüsünüdengelüp
anlar çerāğ

mihridüp mehe:

1. **mihridüp mehe:-e**

Gazel 1998

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Güneş ve ay. II

Sevgilinin yüzü.

Nigārāburka’uñkeşf
it cihāna gün yüzüñ
göster
Gele mihr ü mehe
deḥşet felek
çeşminihayrān kıl

mihridüp vefā:

1. **mihridüp vefā:**

Gazel 1503

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Sevgi ve dostluk.

Maḥabbet ehli
‘ālemde kamu mihr
ü vefā ister
Benümgöñlüm
tutup ‘aksin

idercevr ü
cefādanḥaz

2. **mihridüp vefā:**

Gazel 1899

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Sevgi ve dostluk.

Ger eyleseñcevr ü
cefāderdsenüñ elem
senüñ
Yāḥūd dönüp mihr
ü vefālutfsenüñ
kerem senüñ

3. **mihridüp vefā:**

Gazel 1910

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Sevgi ve dostluk.

Bañacevr ü
cefākahr u sitem kıl
Dimem mihr ü
vefālutf u kerem kıl

mihridüp vefā evleme:

1. **mihridüp vefāevleme:-
me**

Gazel 1962

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Sevgi ve vefa

göstermek.

Mihr ü vefā eyleme
terk-i cefādaḥı
Cevrūñ yiter
bañadimezemvefām
a gel

mihridüp vefā kılmak:

1. **mihridüp vefākılmak:-
mak**

Gazel 1622

Mısra: 6
Kelime Tipi: -
Sevgi ve dostluk
göstermek.

Cefävücevr[i] gel
bārī kıl anı özüñe
'âdet
Güzeller içre 'ayb
ise kerem mihr ü
vefâ kılmak

mihr ü vefâdan:

1. **mihr ü vefâdan:-dan**

Gazel 1508

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Sevgi ve dostluk.

Gönül itmez mihr ü
vefâdanhaz
Bilüñidercevr ü
cefâdanhaz

mihr ü vefâlarılmaga:

1. **mihr ü**

**vefâlarılmaga:-ma, -
ga**

Gazel 1829

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Sevgi ve vefa
göstermek.

Dōstlar mihr ü
vefâlarılmagaikrār
idüp
Göz göre iybī-
vefâkendüñebühtân
eyledüñ

mihrâb:

1. **mihrâb:**

Gazel 1581

Mısra: 6

Cami ve

*mescitlerin kible
tarafındaki duvarına
açılan oyuk, imamın
durduğu yer. II*
Sevgilinin kaşları.

Câmi'-i hüsninde
saf safoluban
'âşıkları
Çeşmiolmuşdurimā
mmihrâb olan
ebrüya bak

2. **mihrâb:**

Gazel 1588

Mısra: 12

Cami ve

*mescitlerin kible
tarafındaki duvarına
açılan oyuk, imamın
durduğu yer. II*
Sevgilinin kaşları.

Muhibbimescid-i
hüsnünde görüp
tāk-ı ebrüñı
Anı
mihrâbidinmişdüran
uñğayrasüçüdum
yok

3. **mihrâb:**

Gazel 1626

Mısra: 6

Cami ve

*mescitlerin kible
tarafındaki duvarına
açılan oyuk, imamın
durduğu yer. II*
Sevgilinin kaşları.

Yüzinimescid ü
çeşminimâm it
Kaşı mihrâb olsun
dīdeñe tak

4. **mihrâba:-a**

Gazel 1639

Mısra: 14

Cami ve

*mescitlerin kible
tarafındaki duvarına
açılan oyuk, imamın
durduğu yer. II*
Sevgilinin kaşları.

İyMuhibbīcâmi'-i
hüsnintemâşâiderek
Kudret ile halk olan
ol kaşları mihrâba
bak

5. **mihrâba:-a**

Gazel 1677

Mısra: 6

Cami ve

*mescitlerin kible
tarafındaki duvarına
açılan oyuk, imamın
durduğu yer. II*
Sevgilinin kaşları.

Mestle geçmiş
gözleri
halkaimâmetitmege
Câmi'-i hüsn içre
gel kaşındaki
mihrâba bak

6. **mihrâb:**

Gazel 1786

Mısra: 8

Cami ve

*mescitlerin kible
tarafındaki duvarına
açılan oyuk, imamın
durduğu yer. II*
Sevgilinin kaşları.

Kıbleidindiehl-i
'ışkcân-
ılağüsñüñcâmi'in

Mihrāblāzımduraña
olsa revāebrūlaruñ

7. **mihrābına**:-ı, -n, -a

Gazel 1862

Mısra: 4

*Cami ve
mescitlerin kible
tarafındaki duvarına
açılan oyuk, imamın
durduğu yer. II
Sevgilinin kaşları.*

Tāk-ı ebrūsına baş
açdıgönül secde
kılur
Bakmayısardağımıñ
rābınaBeytü'l-
haramuñ

mihrābolalıdan:

1. **mihrābolalıdan**:-
alıdan

Gazel 1769

Mısra: 6

Kelime Tipi: -
*Kible olduğundan
beri.*

Kāmetüñ gördüm
kıyāmitdümnāmāza
başladum
Bañamihrābolalıdan
tāk-ı ebrūyuñsenüñ

mihrāb-ı ebrūña:

1. **mihrāb-ı ebrūña**:-ña

Gazel 1742

Mısra: 2

Kelime Tipi: -
*(Sevgilinin)
mihraaba benzeyen
kaşları.*

Okurlar āyet-i secde
açubanmuşhaf-ı

rūyuñ
Hemānmihrāb-ı
ebrūñakılur secde
gören boyuñ

mihr-i cihān-ārāya:

1. **mihr-i cihān-ārāya**:-
ya

Gazel 1579

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Cihanı süsleyen

güneş.
Leşker-i encümle
cem'
olmuşyürükenmāhit
āb
Togsa kalmaz maḥv
olur mihr-i cihān-
ārāya bak

mihr-i hüsünde:

1. **mihr-i hüsünde**:-in,
-de

Gazel 1520

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Güzellik güneşi.

Mihr-i hüsünde o
māhuñoldıçünpervā
ne şem'
'Arz-ı hüsñitsün de
görsün niçeyirden
yana şem'

mihri kıl:

1. **mihri kıl:**

Gazel 1930

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

Sevgi göstermek.

Cān u dil terk
itdiyoluñdaMuḥibbī

bilmedüñ
İyşanemşimdengirtü
mihri hemānağyāra
kıl

mihr-i münevver:

1. **mihr-i münevver:**

Gazel 1890

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Aydınlık güneş.

İyMuḥibbī yine bir
mihr-i münevver
şevkine
Eyleyüpçāk-i
girībāntā-be-
dāmāneyledüñ

mihr-i ruhsāruñı:

1. **mihr-i ruhsāruñı**:-
uñı

Gazel 1524

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Yanağının güneşi.

Mihr-i
ruhsāruñıgörmüşdür
megeriyyār şem'
Odlara
yanupfirākuñdanolu
pdurzār şem'

mihribān:

1. **mihribānum**:-um

Gazel 1636

Mısra: 2

Merhamet ve

şefkat sahibi.

Göñüleglencesi
'ālemde bir ārām-ı
cānum yok
Maḥabbet mülkine

şāhamvelī bir
mihribānum yok

mihir-ile māhum:

1. **mihir-ile māhum:-**
um

Gazel 1587

Mısra: 1

Kelime Tipi: -
Güneş ve ay.

Felekde bir
sañabeñzerbenüm
mihir-ile māhum
yok

Güzeller hep saña
bende senün tek
padişāhum yok

mihirün vok:

1. **mihirün vok:**

Gazel 1505

Mısra: 5

Kelime Tipi: -
Sevgi ve merhamet

bulunmamak.

Çünkibañamihirün
yok eksiltme cefāñı
gel
İdem
göricekkañruñcāñā
dil ü cāndanħaz

mihirüñi kıl:

1. **mihirüñi kıl:**

Gazel 1930

Mısra: 1

Kelime Tipi: -
Sevgi göstermek.

İyperilutñf-
ılamihirüñihemānag
yāra kıl
ħançer-i cevri-ile

yiter sīnemişadpāre
kıl

mikdār:

1. **miqdārını:-ı, -(n)ı**

Gazel 1977

Mısra: 2

Miktar, ölçü.

Nūr-ılabāşdan başa
bir āfītāb ister
göñül
Bilemez
miqdārınıalmagatāb
ister göñül

milk-i cihāndan:

1. **milk-i cihāndan:-**
dan

Gazel 1510

Mısra: 1

Kelime Tipi: -
Dünya ülkesi.

Almaz dil ü
cānsensüz bu milk-i
cihāndanħaz
Alur dil ü
cāñkuvveti sen küt-ı
revāndanħaz

mīm:

1. **mīm:**

Gazel 1765

Mısra: 4

Mim harfi.

Maşşerde kamu
eyleye
‘āşilereşefkat
İki mīm ile ħā ile
dāl[ı] Muħmmadün

2. **mīm:**

Gazel 1696

Mısra: 1

*Arap alfabesinin
yirmi dördüncü harfi II
sevgilinin mim harfi
gibi küçük olan ağız.*

Cīmzülfüñ elif ol
kāmēt ü mīm ol
dehenün
Lik yok nām u
nişāñı ol
dehendensuñenün

3. **mīm:**

Gazel 1782

Mısra: 1

*Arap alfabesinin
yirmi dördüncü harfi II
sevgilinin mim harfi
gibi küçük olan ağız.*

Lebüñemīm diyen
gördi mi bilsem
dehenün
Ya işiddi mi ola
nāz-ıla bir kez
suñenün

mīmdehenüñle:

1. **mīmdehenüñle:-üñle**

Gazel 1854

Mısra: 6

Kelime Tipi: -
(Sevgilinin) mim

harfine benzeyen ağız.

Öldürdimeded
eylemez-ise beni
çesmün
Mīmdehenüñlegöri
nenşol iki dāluñ

mīmüñben:

1. **mīmüñben:-üp**

Gazel 1827

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

*Mim harfî şekline
getirmek.*

Zülfüñicimkıluplebl
erüñimimidüben
Elif iken bu
benümkâmetüminü
nitdüñ

mîm ü dâlî:

1. **mîm ü dâlî:-ı**

Gazel 1874

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Mim ve dal harfî.

İdemeztaşvîranuñşü
retin[i] nakkâş-ı Çin
Dest-i
kudrethattıdurçünm
im ü dâlîkaşuññ

mi'mâr:

1. **mi'mârî:-ı**

Gazel 1603

Mısra: 6

İmar eden, yapan.

Dest-i kudreturdu
'ıñkuñçün ezel
bünyâdını
Oldımuhkemtâebed
kimdür diyen
mi'mârî yok

2. **mi'mârî:-ı**

Gazel 1778

Mısra: 8

İmar eden, yapan.

Vîrânegöñlümi
görüp
kaşdîtmedüñta'mîri
ne
Bilmem
didümiyseng-dil

bârî de
mi'mârikimüñ

minnet:

1. **minneti:-i**

Gazel 1834

Mısra: 2

Yapılan bir iyiliğe

*karşı kendini borçlu
sayma, gönül borcu.*

Devâdurderdüme

cevri habîbüñ

Gerekmez minneti

bañatabîbüñ

2. **minnet:**

Gazel 1859

Mısra: 8

Yapılan bir iyiliğe

*karşı kendini borçlu
sayma, gönül borcu.*

Cânnisâritdümidü

myoluñdaiyârâm-ı

cân

Didi ne minnet

gerek bu eski

kârüñdursenüñ

minnetidüp:

1. **minnet idüp:-üp**

Gazel 1530

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Yaltaklanmak,

boyun eğip yalvarmak.

İyMuhibbî

'arziderse

'ârızcânâneger

Minnet idüp mihr ü

mehgelüp ala andan

şu'â'

minnet itmez:

1. **minnet itmez:-mez**

Gazel 1944

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Boyun eğmek.

Minnet itmez güşe-i

meyhânedecâm-ı

Ceme

Bir sıfâli eyleye

destinde ger

peymâne dil

2. **minnet itmez:-mez**

Gazel 1957

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Boyun eğmek.

Ĥâk-i pâyi var-iken

bu çeşm-i hün-

âlüdeme

Minnet itmez

kühliçünŞîrâz u

İşfâhâna dil

minnet itmezse:

1. **minnet itmezse:-**

mezse

Gazel 1557

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Muhtaç olmak II

Boyun eğmek; bir

kişiden yardım dilemek.

Minnet itmezse ne

ğamCemşîdcâmina

dilâ

Şolgedâmeyhânekü

ncinde tuta meyle

hâzef

minnet olsun:

1. **minnet olsun:-sun**

Gazel 1708

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Şükretmek.

Bu günühoşgörölüm

çok minnet olsun

Hâlıkâ

Zâhidâferdâğamınyı

sen yüründişe çek

minnetini çekem:

1. minnetini çekem:-

em

Gazel 1804

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Minnet altına

girmek.

Der-i meyhânedede

ger ola

kađeđbañasifâl

Neme yarar ki

çekem minnetini

câm-ı Cemûñ

minnetini çekemez:

1. minnetini çekemez:

Gazel 1744

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

Sıkıntılı bir

duruma katlanmak,

sıkıntı çekmek.

Cür'a-i

'ıŖkıMuhibbîçün

ezel eyledi nüş

Çekemez minnetini

olur ise câm-ı

Cemûñ

mir'ât-ı dil:

1. mir'ât-ı dil:

Gazel 1652

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Gönül aynası.

Ger

küdüredendilerseñş

âf ola mir'ât-ı dil

Bir dem

ırmacângözindâyım

cemâl-i yâra bak

mir'ât-ı şâfidür:

1. mir'ât-ı şâfidür:-*dür*

Gazel 1662

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Saf, temiz ayna.

Gönülmir'ât-ı

şâfidürvelîâh

Temâşâkılmagaşâhi

b-nazar yok

misâl:

1. misâli:-i

Gazel 1520

Mısra: 3

Benzer.

Tañımdüreñcümmiss

âli cem' ola

pervâneler

Çünkü bu bezm içre

oldıtal'at-i cânâne

şem'

mîşe:

1. mîşe:

Gazel 1580

Mısra: 8

Orman.

DimeñüzFehâd'ab

eñzerküh ara dîvâne

yok

Eksilür mi kühsâr

içre pelengden mîşe

bak

mısır:

1. mışır'da:-'da

Gazel 1753

Mısra: 7

Başkenti Kahire

olan ülke.

'Aceb mi olsa ger

ţâlibMıŖır'daYüsufa

bir zen

Degül bir nesneye

mâlik elindeki

kelebdenyig

misk:

1. miske:-e

Gazel 1860

Mısra: 11

Misk, güzel koku.

Ne

ğaddüñdürgelüphâl-

i siyahın miske

beñzetmek

Anı bilmez misin iy

dil degül bir şey'

edebdenyig

miskîn:

1. miskîne:-e

Gazel 1622

Mısra: 1

Aciz, kimsesiz II

âşık.

Nedüriymeh bu

miskîne sitem cevri

ü ceñâ kılmak

Beni yâdeyleyüp

her dem rakîbiâşınâ

kılmak

2. miskîn:

Gazel 1640

Mısra: 8

Aciz, kimsesiz II
âşık.

Didümsezülfüñe
‘anberkılup ya
nâfeyeteşbîh
Haţâmıdur bu ben
miskîn
‘acebmidürhaţâ
kılmak

3. miskîn:

Gazel 1809

Mısra: 4

Aciz, kimsesiz II

âşık.

Zülfinüñ bendine
çekdigönlümündivâ
nesin
Didimiskîngamyim
ezülfoldızencirüñse
nün

4. miskîn:

Gazel 1821

Mısra: 7

Aciz, kimsesiz II

âşık.

Utanmaz
hırkasındanşüfmisk
în
Bize yok yire gör
ta’nınımanuñ

5. miskîn:

Gazel 1831

Mısra: 10

Aciz, kimsesiz II

âşık.

İrişüpüz-ı vişâle bu
Muhibbîhastâ-dil
Olısarhicrânşebinde
âhîr ol miskînhelâk

6. miskînün:-üñ

Gazel 1843

Mısra: 4

Aciz, kimsesiz II

âşık.

Eñegüñçâhınadüşdit
olaşaldanzülfe dil
Hey o
miskînüñyirinzencîr
ü zindâneyledüñ

7. miskîn:

Gazel 1854

Mısra: 4

Aciz, kimsesiz II

âşık.

Rahm eylemedi
hâlümesengîn dil
imiş âh
Bir kez
yañıluptimedimiskî
nniçehâlün

8. miskîni:-i

Gazel 1902

Mısra: 10

Aciz, kimsesiz II

âşık.

İyşabâsaña uyalı
çıkdıbaşdanzülf-i
döst
Billâh ol
miskînin’içün böyle
ıdılâyledüñ

9. miskîn:

Gazel 1926

Mısra: 6

Aciz, kimsesiz II

âşık.

Haştâ-
dilveniytabîb-i
cânnedürhâlümdidü

m

Didiymiskîn bu
derdüñkâbil-i
dermâdegül

miskîn olmaz:

1. miskînmaz:-maz

Gazel 1770

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Aciz, zavallı

olmak.

Bir

büseñevirürdümidid
üm bu naqd-i cânı
Kim gördimiskîn
olmaz
didibahâsıcanuñ

misl:

1. mislün:-üñ

Gazel 1900

Mısra: 1

Benzer, eş, denk.

Gelmedi

mislüñsenüñgeçdini
çedevr-i felek
Anuñ-ıçundur
beşerden dinmedi
efdal melek

mısr-ı hüsnünde:

1. mısr-ı hüsnünde:-

üñ, -de

Gazel 1950

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Güzellik ülkesi,

güzellik Mısr’ı.

Mısr-ı

hüsnündeşenüñçünü
tdümiyYüsuf-cemâl
Bir temâşâ ile

çeşmümden akar
san cüy-ı Nîl

miyân:

1. miyâniyla:

Gazel 1522

Mısra: **13**

Bel. II Sevgilinin

ince beli.

Virmedim kimse
miyâniyladehânında
nhaber
Degmede olmaz
Muhibbî 'âlem-i
gaybatıtlâ'

2. miyân:--ı

Gazel 1523

Mısra: **10**

Bel. II Sevgilinin

ince beli.

Ger kîmyâ-yı 'ışk-
ılatoptolusînesi
Olmasa neden
zâhirider zer miyâni
şem'

3. miyân:

Gazel 1540

Mısra: **4**

Bel. II Sevgilinin

ince beli.

Kenâr-ı küh [u]
şahrârtolihâvâze-i
'ışkum
Dil-i
dîvâneMecnûn-
veşolupdur her
miyânfâriğ

4. miyânuñla:-un, -la

Gazel 1568

Mısra: **5**

Bel. II Sevgilinin
ince beli.

Virmedim bir kes
miyânuñladehânuñd
anhaber
Sırr-ı gayb olmaz
muqarrerdegme
merde münkeşif

**5. miyânuñdan:-uñ, -
dan**

Gazel 1582

Mısra: **3**

Bel. II Sevgilinin

ince beli.

Kime sorsam
leblerün-ile
miyânuñdanhaber
Didiler kim
bilmezüzdileranuñ
çün var yok

6. miyânın:-ı, -n

Gazel 1585

Mısra: **5**

Bel. II Sevgilinin

ince beli.

Görmeyüp kimse
miyânınvirmezagzi
ndanhaber
Anuñ-ıçunbunlaruñ
adı olupdur var yok

7. miyân:

Gazel 1606

Mısra: **3**

Bel. II Sevgilinin

ince beli.

Dâmeninbend ü
miyân yüzden
gidermiş burka'ın
Nâzider gelmiş

meğer ol serv-
kadrefîaraşevk

8. miyânından:

Gazel 1698

Mısra: **11**

Bel. II Sevgilinin

ince beli.

Kıl yararsın
viricekyârûñmiyâni
ndanhaber
Fikr-i tab'uñ mı
veyâ ince
hayâlündürsenüñ

9. miyânuñ:-uñ

Gazel 1709

Mısra: **2**

Bel. II Sevgilinin

ince beli.

Nişânıvirmedim
kimse dehânuñ
Didiler kıldan
incedürmiyânuñ

10. miyânuñ:-uñ

Gazel 1719

Mısra: **6**

Bel. II Sevgilinin

ince beli.

Kuçamdidümmyân
uñ korkum budur ki
ammâ
Yokdurnişanı ince
kıldan dañımiyânuñ

11. miyâna:-a

Gazel 1722

Mısra: **3**

Bel. II Sevgilinin

ince beli.

Noğtadidümagzuña
dönüp miyâna kıl

didüm
Diditaḥsınṭab' uña
ince
ḥayālũñdürsenũñ

12. **miyānuñ:-uñ**

Gazel 1760

Mısra: 6

Bel. II Sevgilinin

ince beli.

Agzuñanoḳta
dinmiş gerçi ki ol
da mevḥüm
Kıldan da ince
dirlerliksenũñmiyān
uñ

13. **miyānuñ:-uñ**

Gazel 1770

Mısra: 6

Bel. II Sevgilinin

ince beli.

Bir
noḳtadurlebũñden
kimse nişānevirmez
Mũdanincedũrdirler
gören şehāmiyānuñ

14. **miyānıñdan:-ın, -
dan**

Gazel 1797

Mısra: 7

Bel. II Sevgilinin

ince beli.

Araduñiy dil
dehāmylamiyānında
n eser
Bulmaduñ ancak
hemān bir kıl ü
kālũñdürsenũñ

15. **miyānuñ:-uñ**

Gazel 1905

Mısra: 7

Bel. II Sevgilinin

ince beli.

Noḳtaagzuñ kıl
miyānuñyādnadidü
mğazel
Şā'ir-i şĩrĩn-suḥen
itse ne tañ ince
ḥayāl

miyāngĩr:

1. **miyāngĩrũñ:-ũñ**

Gazel 1689

Mısra: 6

Arabulucu.

'Işkmeydānında iy
dil olalı sen
pehlevān
Vāmıḳ u Ferhād u
Mecnũndurmiyāngĩ
rũñsenũñ

miyānuñkuçam:

1. **miyānuñkuçam:-am**

Gazel 1719

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Belini kucaklamak.

Kuçamdidũmmiyān
uñ korkum budur ki
ammā

Yokdurmişānı ince

kıldan daḥmiyānuñ

mızrāb:

1. **mızrāba:-a**

Gazel 1677

Mısra: 4

Telli sazları

çalmakta kullanılan

küçük alet, tezene. II

Turnak.

Çũnkidõndiḳāmetü
mtāroldiñler her
kılum
Ĝam eli turmaz
çalar destindeki
mızrāba bak

mũ:

1. **mũya:-y, -a**

Gazel 1581

Mısra: 2

Kıl II. Saç teli.

Ḥũblarencũm-durur
içinde ol meh-rũya
bak
Niçe diller
mũbtelāzũlfiucında
mũya bak

2. **mũ:**

Gazel 1589

Mısra: 4

Kıl II. Saç teli.

Noḳtadirdũmagzuñ
a olsa dehānuñdan
eser
Bilũñemũdir-
idũmmũncelikde
anca yok

3. **mũ:**

Gazel 1589

Mısra: 4

Kıl II. Saç teli.

Noḳtadirdũmagzuñ
a olsa dehānuñdan
eser
Bilũñemũdir-
idũmmũncelikde
anca yok

4. **mũyuña:-y, -u, -n, -a**

Gazel 1589

Mısra: 1

Kıl II. Saç teli.

Beñzemez bir
müyuñaidöstLeylî
sence yok
KaysaMecnündidile
rmecnünlık içre
bence yok

5. **müdan:-dan**

Gazel 1770

Mısra: 6

Kıl II. Saç teli.

Bir
noğtadurlebüñden
kimse nişânevirmez
Müdanincedürdirler
gören şehâmiyânuñ

6. **mülaruñ:-laruñ**

Gazel 1773

Mısra: 6

Kıl II. Saç teli.

Genc-i
hüşnüñdemegersihır
eyledi sâhîrgözüñ
Zülfüñigösterür
ejder
mâritdimülaruñ

7. **mü:**

Gazel 1842

Mısra: 4

Kıl II. Saç teli.

Yanalî âteş-i 'ışka
heves-i Leylî ile
Müdegül başında
duñânıgöörinürMecn
ünuñ

mümiyânuñ:

1. **mümiyânuñ:-uñ**

Gazel 1972

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Kıl gibi ince olan

bel.

Gerçi

tengoldıdehânuñvaş

fını itmek muhâl

Mümiyânuñfıkr[i]

de

ğalbümdeolmuşdurğ

ayâl

mu'âf:

1. **mu'âf:**

Gazel 1550

Mısra: 4

Bağışlama,

affetme.

Yüzüne baksam

beni 'afveylegil

Çün begüm

divâneolmuşdurmu'

âf

mu'âfolmuş:

1. **mu'âfolmuş:-miş**

Gazel 1555

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Bağışlanmak.

Ehl-i 'ışkazâhidüñ

her dem

melâmetdür işi

Sanasın kim

kendüsiolmuşberât-

ılamu'âf

mu'âfolmuşdur:

1. **mu'âfolmuşdur:-**

mişdur

Gazel 1556

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Bağışlanmak.

Korkıdurnâz-ıla her

dem 'aşıkı

Sanki

zâhidkendüolmuşdu

rmu'âf

mu'allak:

1. **mu'allak:**

Gazel 1579

Mısra: 3

Asılı kalmış, boşta

duran.

Niçedurmuşdurmu'a

llakuşbuçarğ-ı bî-

sütün

Cângözün aç 'ibret

al bu künbed-i

mîñâyâ bak

mu'anber:

1. **mu'anber:**

Gazel 1968

Mısra: 5

Amber kokulu.

Müşgebeñzetdümğa

ğâ-y-

ılamu'anberzülfüñi

Dağı ol demden

berü gitmez bu

dilden infi'âl

mu'anberzülfüñi:

1. **mu'anberzülfüñi:-**

üñi

Gazel 1686

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Amber kokulu saç.

Çöz

mu'anberzülfüñitag

ıtruñüstinde kim

İster-iseñ tuta
cümle
'âlemibüyuñsenüñ

mu'attar evledi:

1. **mu'aṭṭareyledi:-di**

Gazel 1921

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Kokulandırmak,

güzel kokmasını

sağlamak.

Cāndimāğınımı'aṭṭ

ar eyledi bir

dilberüñ

Zülfinedokındıbeñz

erdöstlarbād-ı şimāl

mu'attareylegil:

1. **mu'aṭṭareylegil:-gil**

Gazel 1706

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Kokulandırmak,

güzel kokmasını

sağlamak.

Mu'aṭṭareylegildehr

üñdimāğın

Ele al şāne ile tara

zülfüñ

mu'attar evleyen:

1. **mu'aṭṭareyleyen:-**

yen

Gazel 1771

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Kokulandırmak,

güzel kokmasını

sağlamak.

Eyleyen

cānāmu'aṭṭardehrib

üyuñdursenüñ

Tütiyā bu
gözlerümeḥāk-i
kūyuñdursenüñ

mübârek:

1. **mübârek:**

Gazel 1642

Mısra: 8

Kutlu, mukaddes.

Gör ne

mu'cizgösterüpdür

ol Resül-i kāyināt

Kim

mübârekbarmagıyla

eyledi bedr ayı şak

2. **mübârek:**

Gazel 1775

Mısra: 6

Kutlu, mukaddes.

Yüzüñlezülfüñ[i]

dāyimhemîşe

Ola

şubḥuñsa'idşāmuñ

mübârek

3. **mübâreki:-i**

Gazel 1994

Mısra: 3

Kutlu, mukaddes.

Zāhidşarāb-ı

kevseriicşünmübâre

ki

İy dil şarāb-ı

'işkiciüp sen şafāda

ol

mübârekcemâlini:

1. **mübârekcemâlini:-**

ini

Gazel 1734

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

*Mübârek yüz,
suret.*

Gördüm düşümde

gicemübârekcemâli

ni

Dilden gider mi

hiçhayâliMuḥamme

düñ

mübârek olsun:

1. **mübârekolsun:-sun**

Gazel 1653

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Mübârek olmak,

kıymeti hâiz olmak.

Zāhidā alma ele tek

sen şarāb u şāhidi

Var saña olsun

mübârekkevser iç

ḥavrāya bak

mübtela:

1. **mübtelâ:**

Gazel 1546

Mısra: 7

İptilâli, düşkün II

Âşık.

Bu

cihānhalkıkamusım

übtelâ

Arasañ bir kimse

yok içinde sag

2. **mübtelâ:**

Gazel 1581

Mısra: 2

İptilâli, düşkün II

Âşık.

Hüblarencüm-durur

içinde ol meh-rüya

bak

Niçe diller

mübtelâzülfiucında
müya bak

3. **mübtelâ:**

Gazel 1584

Mısra: 9

İptilâli, düşkün II

Âşık.

Biñbenüm gibi
belâ-keş
işigindemübtelâ
Bu
Muhibbînüñcihânda
andan özge varı yok

4. **mübtelâlaruñ:-lar, -
uñ**

Gazel 1743

Mısra: 2

İptilâli, düşkün II

Âşık.

Râh-ı maħabbet içre
çekilen belâlaruñ
Derde devâbilürler
anı mübtelâlaruñ

5. **mübtelâdur:-dur**

Gazel 1801

Mısra: 8

İptilâli, düşkün II

Âşık.

Ġâfil olma
salımnâgâh bir
gün boynuña
Zıraçokdan 'ışkuñ-
ılamübtelâdurkâkül
uñ

6. **mübtelâdur:-dur**

Gazel 1803

Mısra: 17

İptilâli, düşkün II

Âşık.

Mübtelâdurderd-i
'ışka bu
Muhibbîrüz u şeb
Geçmesün bu nev'-
ile leyl ü
nehârikimsenüñ

7. **mübtelâsı:-sı**

Gazel 1820

Mısra: 6

İptilâli, düşkün II

Âşık.

Vaşlıçün olmaz
müyesser cevri
çekmek gerek
Mâh-
rûlarmübtelâsıpây-
mâl olmak gerek

8. **mübtelâ:**

Gazel 1822

Mısra: 3

İptilâli, düşkün II

Âşık.

Ġam mı var 'âlem
içinde çekmedüm
ben mübtelâ
Sîne mi var delmedi
şolgamze-i
tîrûñsenüñ

9. **mübtelâlaruñ:-lar, -
un**

Gazel 1853

Mısra: 2

İptilâli, düşkün II

Âşık.

Ğelse ne
deñlücânıncevr ü
cefâlaruñ
Anı
vefâbilürözinemübt
elâlaruñ

10. **mübtelâ:**

Gazel 1918

Mısra: 4

İptilâli, düşkün II

Âşık.

SanmañuzFerhâd u
Mecnüngitdi bu
'âlemtehî
'İşk-ı şâhî
devletinde
mübtelâeksükdegül

11. **mübtelâ:**

Gazel 1983

Mısra: 4

İptilâli, düşkün II

Âşık.

Yüridakboynuñazen
cîr-i 'ışkı
Özüñi 'âlem içre
mübtelâ bil

mübtelâ evledi:

1. **mübtelâevledi:-di**

Gazel 1574

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Dert ve üzüntiye

tutulmuş.

Kendühâlümde
yürürken
başumasulñanidüm
Eyledi derd ü
belâyamübtelâgavğ
â-yı 'ışk

mübtelâkıldıñ:

1. **mübtelâkıldıñ:-duñ**

Gazel 1727

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Âşık etmek, tutkun etmek.

Bir söz-ile la'l-i
şîrînünêkılduñmübt
elâ
Bu
Muhibbîyibelâkühı
ndaFerhâdeyledüñ

mübtelâ kılmak:

1. **mübtelâkılmak:-**
mak

Gazel 1622

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Âşık etmek, tutkun etmek.

Devâçünâhîritmez
üñ bu derde iytâbîb-
i dil
Ne idi yâ beni evvel
bu derde mübtelâ
kılmak

2. **mübtelâkılmak:-**
mak

Gazel 1640

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Âşık etmek, tutkun etmek.

Bu dil derdine sen
dermânçünâhîritme
yecekdüñ
Ne idi gösterüp
evvel
yüzüñmübtelâ
kılmak

mübtelâoldı:

1. **mübtelâoldı:-dı**

Gazel 1879

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Âşık olmak, belaya uğramak.

Bir cefâ-cüya yine
oldıMuhibbîmübtel
â
Dâdelüñdeniygönül
çokdurbaña bu
işlerüñ

2. **mübtelâoldı:-dı**

Gazel 1911

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Âşık olmak, belaya uğramak.

Oldı ezel çü 'ışkuñ-
ılamübtelâgönül
Kendü eliyle başına
aldı belâgönül

3. **mübtelâoldı:-dı**

Gazel 1995

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Âşık olmak, tutulmak.

Zülfini görüp oldı
yine mübtelâgönül
Başına aldı kendü
eliyle belâgönül

mübtelâ-yıderd:

1. **mübtelâ-yıderd:**

Gazel 1601

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

*Dert mübtelâsı II
Âşık.*

Senden ister bu
Muhibbîderdinüñde
rmânını
Mübtelâ-

yıderdolmuşışidenle
rden ırak

mübtelâ-vı dil:

1. **mübtelâ-vı dil:**

Gazel 1993

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Gönül mübtelâsı.

Var mı 'aceb

bencileyin mübtelâ-
yı dil

Başından anuñ

gitmeye bir dem

hevâ-yı dil

mübtelâ-vı 'ışk:

1. **mübtelâ-vı 'ışk:**

Gazel 1643

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

*Aşk mübtelâsı, aşk
düşkünü, aşka tutulmuş
kimse.*

Oldum hezârcân-ıla
ben mübtelâ-yı 'ışk
Eksükdegülbaşdana
nuñçünbelâ-yı 'ışk

mu'ciz:

1. **mu'cizüñle:-üñle**

Gazel 1657

Mısra: 1

Mucize.

Yânebiyyallâhitdüñ
mu'cizüñle ayı şaş

Diselersaña

'acebmidürşeşâmah
büb-ı Hâk

mu'cizgösterüpdür:

1.

mu'cizgösterüpdür:-

üpdür

Gazel 1642

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Mucize göstermek.

Gör ne

mu'cizgösterüpdür

ol Resül-i kāyināt

Kim

mübärekbarmagıyla

eyledi bedr ayı şağ

mu'cizgösterür:

1. **mu'cizgösterür:** -ür

Gazel 1941

Mısra: 16

Kelime Tipi: -

Mucize göstermek.

DehrFır'av'nınmeg

erimānada'vetitmeg

e

Gösterürmu'ciz

yed-i beyzāyıMūsī-

vār gül

mucize:

1. **mu'cize:**

Gazel 1617

Mısra: 7

Mucize.

İstediler

mu'cizekāfirleritdil

er'inād

Fağır-ı

'ālebarmagılaitdi

ayı iki şağ

2. **mu'cize:**

Gazel 1765

Mısra: 7

Mucize.

Yitmez midi

kāfireāhır bu

mu'cize

Günden güne arta

kemāl[i]

Muhammedüñ

mücmel:

1. **mücmel:**

Gazel 1970

Mısra: 1

Kısaltılmış,

özetlenmiş, kısa, öz.

Yazıldı metni

hüsnüñ gerçi

mücmel

Haşuñşerh eyledi

soñramufaşşal

mücrim:

1. **mücrim:**

Gazel 1819

Mısra: 7

Suçlu, günahkar.

Göñlümi mücrim

diyüdakduñbelāzen

cīrine

Hamdü-

lillāhkulluguñdanda

hıāzāditedüñ

mücrimidüp:

1. **mücrim idüp:** -üp

Gazel 1942

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Suçlu, günahkar

etmek.

Āsitānuñdan bu ben

üftādeyireddeyleyü

p

Müdde'iyi mücrim

idüpğurrem ü

şādeylegil

müctemi' olmadı:

1. **müctemi' olmadı:** -

madı

Gazel 1525

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Birlikte, bir arada

olmak.

İyMuhibbīāh kim

zülf-i perīşānın

görüp

Dil perīşānoldıvü

olmadı

hergizmüctemi'

müdām:

1. **müdām:**

Gazel 1820

Mısra: 7

Şarap, mey.

Hicr-i dilberden

yanardumiçmeseyd

üm ben müdām

Elde olan

dāyimācām-ı zülāl

olmak gerek

2. **müdām:**

Gazel 1582

Mısra: 9

Daima, her zaman.

Men' kılma ger

nazar kılsa

cemālūñemüdām

Bu Muhibbī gibi

çün bir 'āşık-ı dīdār

yok

3. **müdām:**

Gazel 1633

Mısra: 11

Daima, her zaman.

Bu Muhibbībāde-i
'ıŝkuñmüŝidüpmüd
ām
Mest-i lā-ya'kıl
gezer ol 'āŝık-ı
'ayyaşa bak

4. **müdām:**

Gazel 1794

Mısra: 5

Daima, her zaman.

Rahmidersinhlüme
añdukçaaglarsınmü
dām
Müstedām ol
müstedām ol iy
gözüm aksunyaŝuñ

5. **müdām:**

Gazel 1902

Mısra: 7

Daima, her zaman.

San'at-ı
cevrüñcihānda ad
ola diyümüdām
Ol elif
kaddüñlebükdüñkâ
metümdäleyledüñ

6. **müdām:**

Gazel 1912

Mısra: 5

Daima, her zaman.

Hār elinden kan
yudar gül şevkine
bülbul müdām
Salınupbād-ı
ŝeherdehār-ıla
oynar gül

müdāmsöyleden:

1. **müdāmsöyleden:** -d,
-en

Gazel 1529

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Sürekli, devamlı

söylenen.

Söyleden

'ıŝkdurMuhibbıym

üdām

Kendüzinden bir

söze yok ihtirā'

müdde'ā:

1. **müdde'ā:**

Gazel 1995

Mısra: 4

İddia olunmuş,

iddia.

Dermāñkabül

itmediler derd var-

iken

'Āŝıklar içre şimdi

budur

müdde'āgöñül

müdde'ı:

1. **müdde'ı:**

Gazel 1605

Mısra: 9

Yalan söyleyen

iddiacı. || Rakip.

Bülbülündür bu

Muhibzāğ u

zağandurmüdde'ı

Gülŝenüñdeitmesün

anları lāyık mı fark

2. **müdde'ı:**

Gazel 1612

Mısra: 8

Yalan söyleyen

iddiacı. || Rakip.

Bakmaz olduñ bir

nazar bu 'āŝık-ı bī-

dillere

Ara

yireeylemişdürmüd

de'tbeñzernifāk

3. **müdde'ı:**

Gazel 1693

Mısra: 1

Yalan söyleyen

iddiacı. || Rakip.

Müdde'ısözınrevām

ıdurŝehāğuş

eylemek

'Āŝık-ı üftādeñi

böyle ferāmüş

eylemek

4. **müdde'ı:**

Gazel 1753

Mısra: 9

Yalan söyleyen

iddiacı. || Rakip.

Yanuñdamüdde'ın'

eyler gel ol 'uŝŝāka

hem-şohbet

Dimez bir kimse

anuñçün kim ola

Bü-lehebdenyig

5. **müdde'iler:-ler**

Gazel 1825

Mısra: 9

Yalan söyleyen

iddiacı. || Rakip.

Müdde'ilerzu'mına

durŝād u

handānoldugum

Yoksa ben

efğānum-

ılamurgızār itsem

gerek

6. **müdde’î:**

Gazel 1930

Mısra: **10**

Yalan söyleyen

iddiacı. || Rakip.

Ol şeh-i

hübânsiyehzülfinde

nayırdı beni

Yâllâhîmüdde’îyüzi

ni her dem kara kıl

7. **müdde’îyi:-yi**

Gazel 1942

Mısra: **6**

Yalan söyleyen

iddiacı. || Rakip.

Âsitânuñdan bu ben

üftâdeyireddeyleyü

p

Müdde’îyi mücrim

idüphurrem ü

şâdeylegil

8. **müdde’îler:-ler**

Gazel 1997

Mısra: **3**

Yalan söyleyen

iddiacı. || Rakip.

Müdde’îlerkavlinig

üş eyle iysultân-ı

türk

Kağl-i

‘uşşâkeyleyüp hem

çüSiyâvuşeylegil

mudil:

1. **muğıldür:-dür**

Gazel 1953

Mısra: **10**

Yoldan çıkaran,

kötü yola teşvik eden.

Uyma

iķrârnadünyânuñM

uħîb

Seni oldur hem

muğıldür hem đalâl

mufassal:

1. **mufaşşal:**

Gazel 1970

Mısra: **2**

Taşsilli, taşsilatı,

uzun uzadıya anlatılan.

Yazıldı metni

hüşnüñ gerçi

mücmel

ĖaıuñşerĖ eyledi

soñramufaşşal

müflis:

1. **müflis:**

Gazel 1583

Mısra: **5**

İflâs eden, parasız

pulsuz kalmış,

sermayesini kaybetmiş.

Kimi mün’im bu

ħalkuñ kimi müflis

Kimi dîbâgeyer

kimisi çıplak

2. **müflise:-e**

Gazel 1584

Mısra: **2**

İflâs eden, parasız

pulsuz kalmış,

sermayesini kaybetmiş.

Her kimüñ yanında

bir sîmîn-beden

dildârı yok

Müflise beñzer ki

anuñ ‘âlem içre varı

yok

muğbece:

1. **muğbece:**

Gazel 1533

Mısra: **5**

Meyhane çırağı. II

Saki.

Deyrûñ içre her

gicetâşubħa dek

iymuğbece

Eksük olmaz

âhumındanañaher

gizçerâğ

2. **muğbeçenüñ:-nüñ**

Gazel 1826

Mısra: **3**

Meyhane çırağı. II

Saki.

Murğ-ı dil dolaşalı

zülfine ol

muğbeçenüñ

Dir ki bu başuñı top

eyle ki çevğâne

gerek

3. **muğbece:**

Gazel 1852

Mısra: **5**

Meyhane çırağı. II

Saki.

Saçmag-ıçun

yüzüm üzrecür’asın

ol muğbece

Ėâk-i pâyı olsa

idümkaşkımeyhâne

nüñ

4. **muğbece:**

Gazel 1863

Mısra: **7**

Meyhane çırağı. II

Saki.

Deyrevardumķalbü

mişâf it didüm bir

muğbeçe
Bir kadeh meyle
gönülâyinesiniitdip
āk

5. muğbeçe:

Gazel 1985

Mısra: 10

Meyhane çırağı. II

Saki.

Cām-ı Cem olmaz
ise hastaMuhibbiye
ne ğam
Yiter ol muğbeçe
destindeki bir
pāresifāl

muḥakkak:

1. muḥakkak:

Gazel 1527

Mısra: 11

Şüphesiz.

Husrevāgördümüha
kḳakkuluñoldı bu
Muhib
Varak-ı
hüşnüñeḥattıñyazāl
iḥōṣtevkī'

muḥāl:

1. muḥāle:-e

Gazel 1515

Mısra: 8

Gerçekleşmesi

*mümkün olmayan,
imkansız.*

Beli gelmez
ḥayāledikḳatiko
Kılma iy dil
iñenmuḥāletama'

2. muḥāl:

Gazel 1625

Mısra: 4

Gerçekleşmesi

*mümkün olmayan,
imkansız.*

İrmek ister zülf-i
yāra eylemiş tül-ı
emel
Añairişmekmuḥālba
şındaki sevdāya bak

3. muḥāl:

Gazel 1916

Mısra: 10

Gerçekleşmesi

*mümkün olmayan,
imkansız.*

İyMuhibbīnār-ı
'ışkumdan
semenderler yanar
Nāmedesüz-ı
derünüm
'arzolmakdurmuḥāl

4. muḥāl:

Gazel 1972

Mısra: 1

Gerçekleşmesi

*mümkün olmayan,
imkansız.*

Gerçi
tengoldidehānuñvaş
fını itmek muḥāl
Mūmiyānuñfıkr[i]
de
ḳalbümdeolmuşdurḥ
ayāl

muḥālif:

1. muḥālif:

Gazel 1803

Mısra: 6

Ar. Muhālefet

*eden, uymayan, uygun
olmayan, zıt.*

Zevrak-ı dil āh-
ıladüşdiyaşumgirdā
bına
Olmasun böyle
muḥālifrüzigārıkim
senüñ

2. muḥālif:

Gazel 1918

Mısra: 5

Ar. Muhālefet

*eden, uymayan, uygun
olmayan, zıt.*

Zāhidā şer'e
muḥālif mi degül
bu işlerüñ
Ḥāñḳāh içinde her
dem hūy u
hāeksükdegül

muḥālifolmasun:

1. muḥālifolmasun:-
masun

Gazel 1701

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Karşı olmak, aykırı

olmak.

Düşer āh itse

Muhibbībaḥr-ı

ġamgirdābına

Olmasunyā Rab

muḥālifrüzigārıkim

senüñ

muḥammed:

1. muḥammedüñ:-üñ

Gazel 1734

Mısra: 1

İslam peygamberi.

Hz. Muhammed (s.a.v.).

Artarsa n'olanūr-ı
cemāliMuḥammedü
ñ
Kisbidegülcemī'-i
hişāliMuḥammedüñ

2. **muḥammedüñ:-üñ**

Gazel 1734

Mısra: 2

İslam peygamberi.

Hz. Muhammed (s.a.v.).

Artarsa n'olanūr-ı
cemāliMuḥammedü
ñ
Kisbidegülcemī'-i
hişāliMuḥammedüñ

3. **muḥammedüñ:-üñ**

Gazel 1734

Mısra: 4

İslam peygamberi.

Hz. Muhammed (s.a.v.).

Gördüm düşümde
gicemübārekcemāli
ni
Dilden gider mi
hīçhayāliMuḥamme
düñ

4. **muḥammedüñ:-üñ**

Gazel 1734

Mısra: 6

İslam peygamberi.

Hz. Muhammed (s.a.v.).

Müşgivübüy-ı
'anberi
'aynumaal mazam
Yiter bañaçüzülf-ile
hāliMuḥammedüñ

5. **muḥammedüñ:-üñ**

Gazel 1734

Mısra: 8

İslam peygamberi.
Hz. Muhammed (s.a.v.).
Yevm-i
cezādaumaram ide
şefa'ati
Ol iki mīm ü hā ile
dāliMuḥammedüñ

6. **muḥammedüñ:-üñ**

Gazel 1734

Mısra: 10

İslam peygamberi.

Hz. Muhammed (s.a.v.).

Yiter Muḥibbīsaña
bu devlet cihānda
kim
Olduñmuḥibbicān-
ılaāliMuḥammedüñ

7. **muḥammedüñ:-üñ**

Gazel 1765

Mısra: 1

İslam peygamberi.

Hz. Muhammed (s.a.v.).

'Aks[i]-durur
māhcemāl[i]
Muḥammedüñ
'Anbersaçınurmüşg
-i hāl[i]
Muḥammedüñ

8. **muḥammedüñ:-üñ**

Gazel 1765

Mısra: 2

İslam peygamberi.

Hz. Muhammed (s.a.v.).

'Aks[i]-durur
māhcemāl[i]
Muḥammedüñ
'Anbersaçınurmüşg
-i hāl[i]
Muḥammedüñ

9. **muḥammedüñ:-üñ**

Gazel 1765

Mısra: 6

İslam peygamberi.

Hz. Muhammed (s.a.v.).

Olurdu kamu zülmet
ile dehrkaraña
İrmese egerñür-ı bī-
zevāl[i]
Muḥammedüñ

10. **muḥammedüñ:-üñ**

Gazel 1765

Mısra: 8

İslam peygamberi.

Hz. Muhammed (s.a.v.).

Yitmez midi
kāfireāḥir bu
mu'cize
Günden güne arta
kemāl[i]
Muḥammedüñ

11. **muḥammadüñ:-üñ**

Gazel 1765

Mısra: 4

İslam peygamberi.

Hz. Muhammed (s.a.v.).

Maḥşerde kamu
eyleye
'āşilereşefkat
İki mīm ile hā ile
dāl[i] Muḥammadüñ

muhassā:

1. **muḥaşşā:**

Gazel 1940

Mısra: 8

Kitabın sahifeleri

kenarına veya altına

yazı yazılması II

sevgilinin ayva tüyü.

Şerh yazmış varak-ı
hüsineyârûñhattı
Hatt-ı reyhân-ıla ol
şafhamuhaşşâ mı
degül

muhib:

1. muhib:

Gazel 1510

Mısra: 10

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Nürâyetidür dilde
zıkr eyle ruñın her
dem
Kimdür kim Muhib
itmez bu devr-i
zamândanhaz

2. muhib:

Gazel 1515

Mısra: 10

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Feyzbaşsoldısañaru
h-ı Kemâl
Şi'r-ile kıl
MuhibKemâletama'

3. muhib:

Gazel 1527

Mısra: 11

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Hüsrevâgördimuha
kkağkuluñoldı bu
Muhib
Varak-ı
hüsnuñehattıñyazâl
iğöştvekî'

4. muhib:

Gazel 1546

Mısra: 10

Kanûnî Sultan

Süleyman.

YapdıMecnüntekeye
-i 'ışkı ezel
Geldi
yandurdıMuhib
anda çerâğ

5. muhib:

Gazel 1559

Mısra: 10

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Gerçi Mecnün 'ışk
iline tâcdârolmuş idi
Gitse
n'olaçüñkimoldı bu
Muhibañahalef

6. muhib:

Gazel 1605

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Bülbülündür bu
Muhibzâğ u
zağandurmüdde'î
Gülşenüñdeitmesün
anları lâyıq mı fark

7. muhib:

Gazel 1766

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Sanma
cevrüñni'metinkadr
ini bilmeye Muhib
Şehd ü
şekkergörünürañace
fävüelemüñ

8. muhib:

Gazel 1899

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

SineñıtablidüpMuhi
b çek bu livâ-
yîahuñı
Çünşeh-i mülk-i
'ışksınıtablsenüñ
'alem senüñ

9. muhib:

Gazel 1953

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Uyma
iğrârınadünyānuñM
uhib
Seni oldur hem
muğıldür hem dālāl

10. muhib:

Gazel 1961

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Her ne didiyse
eyledı 'ahde
vefāMuhib
Ağsendidi böyle
gerek ola yār-ı dil

11. muhib:

Gazel 1978

Mısra: 10

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Nev-
bāhāreyyāmıdurrind
ān-ıla mey içmege
Var

ḥarābātaMuḥibbīr-i
muḡāndanbī'at al

12. **muḥib:**

Gazel 1979

Mısra: 11

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Ka'beküyinanigāru
ñçünkitogrıduñMu
ḥīb
Cehd kıl ol vādide
'uşşāk ara ser-
maḥmil ol

muhibbî:

1. **muḥibbî:**

Gazel 1500

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Nāme içre
nāmınıañmışMuḥib
bīdilbertūñ
Sehv-ile yazmış
megeryāḥudyazılmı
şdurğalat

2. **muḥibbīnūñ:-nūñ**

Gazel 1501

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Bu
Muḥibbīnūñmurādı
nıсорarsañ sen
hemān
Yok
murādıgayrımıhrūñ
dür bu 'ālemedfaḡat

3. **muḥibbî:**

Gazel 1502

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

DüşdüñMuḥibbīāteş
-i 'ışkanedür bu āh
'Āşıkındur ki
eyleye ol
servdenihtiyāt

4. **muḥibbî:**

Gazel 1503

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Muḥibbīḥāk-i
pāyüñegözi yaşın
revānitdi
Neden serv-i
ḥırāmānumidemezsi
n o mādanḥaz

5. **muḥibbî:**

Gazel 1504

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

El urur her dem
Muḥibbīşāne 'ıtr-ı
zülfine
Büy-ıla 'ālemtolar
eyler
anuñçünşāneḥaz

6. **muḥibbî:**

Gazel 1505

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

GördüñçüMuḥibbī
sen
ḡambārtezyüdde
Ger 'āşık-ısañ eyle
ol bār-ı girāndanḥaz

7. **muḥibbî:**

Gazel 1506

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

İyMuḥibbī bil
zaḥīrerüy-ı
zerdüñleyaşuñ
Var vebāliḥayrı yok
bu sīm-ile zerden
ne ḥaz

8. **muḥibbî:**

Gazel 1507

Mısra: 10

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Çok
yimedünyāna'ımin
olmayasın imtilā
İyMuḥibbīsoñradan
itdüdüḡıḡaydan ne
ḥaz

9. **muḥibbīye:-ye**

Gazel 1508

Mısra: 13

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Bu Muḥibbīye yiter
derdüñ-ile
Ölicek eylemez
devādanḥaz

10. **muḥibbî:**

Gazel 1509

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

İyMuḥibbī bil
zaḥīrerüy-ı
zerdüñleyaşuñ

Var vebâlihayrı yok
bu sîm-ile zerden
ne hâz

11. **muhibbî:**

Gazel 1511

Mısra: 11

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Hîş-durur bu
Muhibbîderdüñ-ile
Olsa da eylemez
devâdanhâz

12. **muhibbî:**

Gazel 1512

Mısra: 10

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Gâh olur
meyhâreler eyler
şarâb u âbı cem'
İyMuhibbîzıdd iken
itdi su âteşictimâ'

13. **muhibbî:**

Gazel 1513

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Muhibbî gibi
yakubagrıyagın
Sarardupbeñzinibîm
âr olan şem'

14. **muhibbî:**

Gazel 1514

Mısra: 13

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Bildiler
hâlûñMuhibbîsîne-i
süzândan

Nite kim her
şebidersüz-ı dilin
izhâr şem'

15. **muhibbî:**

Gazel 1516

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

İyMuhibbîniçe bir
feryâd u zârî idesin
Saht-dil olan tutar
mı hiçferyâduña
sem'

16. **muhibbî:**

Gazel 1517

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

AsitânuñdaMuhibbî
kanûniitdüñ heder
Kanda gitdi kanı
inşâfuñ be zâlim
kanı şer'

17. **muhibbî:**

Gazel 1518

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Hâne-i dil yansa kül
olsa
Muhibbîtañdegül
Âh kılsam derd-ile
âteş-bereşânumçü
şem'

18. **muhibbî:**

Gazel 1519

Mısra: 11

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Âhum ile gördiler
dilde
Muhibbîâteşüm
Didiler olmak
'acebdürbâd-ıla
hem-râh şem'

19. **muhibbî:**

Gazel 1520

Mısra: 10

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Bezm-i hüsninde
görüñ dil âteşin
dilber didi
İyMuhibbî pes ne
hâcetdürmeh-i
devrâna şem'

20. **muhibbî:**

Gazel 1521

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Sürme
kapuñdanMuhibbî
gelse 'arz-ı hâliçün
Şâh
'âdildürkühendenolı
mazhîç kimse men'

21. **muhibbî:**

Gazel 1522

Mısra: 14

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Virmedi kimse
miyânyladehânında
nhaber
Degmede olmaz
Muhibbî 'âlem-i
gaybatıtlâ'

22. **muhibbî:**

Gazel 1523

Mısra: 18

Kanûnî Sultan

Süleyman.

İşkuñyolındadökdib
enüm gibi göz yaşın
HaqqāMuhibbî
itmedi hergizziyānı
şem'

23. **muhibbî:**

Gazel 1524

Mısra: 13

Kanûnî Sultan

Süleyman.

İyMuhibbî yan
yakıl derdüñiammā
söyleme
Niçe yanar oda gör
hiç eylemez güftār
şem'

24. **muhibbî:**

Gazel 1525

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

İyMuhibbîāh kim
zūlf-i perīşānın
görüp
Dil perīşānoldıvü
olmadı
hergizmüctemi'

25. **muhibbî:**

Gazel 1526

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Bu
Muhibbîgicelerhüsñ
üñāñupāh eylese

Tola

āhişu'lesindenkün
ed-i devvār şem'

26. **muhibbî:**

Gazel 1528

Mısra: 13

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Tañmıdurpervāne
kılsa bu
Muhibbîcān u dil
Oldıçünvuşlatşebın
de 'ārız-ı cānāne
şem'

27. **muhibbîyi:-yi**

Gazel 1529

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Söyleden
'ışqdurMuhibbîyim
üdām
Kendüzinden bir
söze yok ihtirā'

28. **muhibbî:**

Gazel 1530

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

İyMuhibbî
'arızerse
'arızincānāneger
Minnet idüp mihr ü
mehgelüp ala andan
şu'ā'

29. **muhibbî:**

Gazel 1531

Mısra: 11

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Bu

Muhibbîhastanuñ

hicriyle

sorsañhālını

Āh u efgānoldı işi

işidenlerdenırag

30. **muhibbî:**

Gazel 1532

Mısra: 10

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Büseihşāneylegilla'
l-i lebūñdendöstum
Meclis içre
çünMuhibbîaçdısañ
a bir ayağ

31. **muhibbî:**

Gazel 1533

Mısra: 10

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Hāl-i

müşgünñlegörelde

nsinesünbüllerüñ

Dāmadüşdi bu

Muhibbîkurtılır mı

cānısağ

32. **muhibbîye:-ye**

Gazel 1534

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Bu Muhibbîye yiter
hicrāñşebinde şem'-

i dil

Döstlarhācetdegüld

üryakmañuz anda

çerāğ

33. **muhibbî:**

Gazel 1535

Mısra: **13**

Kanûnî Sultan

Süleyman.

İyşanemsensüzeger
sorsañMuhibbîhâlin
i
Gözde nem başında
sevdâ dilde
âteşsinedağ

34. **muhibbî:**

Gazel 1536

Mısra: **10**

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Şem'-i ruhsârına
kılmış zülfini ol
mehnikâb
İyMuhibbî yok
siyâholdugıvâlâ-
yıçerâğ

35. **muhibbî:**

Gazel 1537

Mısra: **9**

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Hıçrevâ mı ola
gülşendeMuhibbîbü
lbülün
Dutmayupdağnâlesi
ne olasın andan irag

36. **muhibbî:**

Gazel 1538

Mısra: **9**

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Her kim
Muhibbîşi'rini

bilmez nazîredir

Kebk-i

hırâmabeñzemeyehî

çkâr-ı zâğ

37. **muhibbî:**

Gazel 1538

Mısra: **11**

Kanûnî Sultan

Süleyman.

DimeMuhibbîşi'rini
bilmez nazîredir
Bülbül
terennüminebeñzed
e mi sözinkelâğ

38. **muhibbiyle:-yle**

Gazel 1539

Mısra: **9**

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Bir degüldür bu
Muhibbiylerakîb-i
rû-siyâh
Gülşen içre bülbüle
nisbetolınur mı
kelâğ

39. **muhibbî:**

Gazel 1540

Mısra: **9**

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Muhibbîcân u dil
gitdivaruban 'ışka
kul oldu
Anuñçün kaldı ten
tenhâ ki andan
oldıcânfâriğ

40. **muhibbî:**

Gazel 1541

Mısra: **10**

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Görinürse ne
'acebküh-ı belâ
kaplanı
Çün yakar sîneye
durmaz bu
Muhibbîniçedâğ

41. **muhibbî:**

Gazel 1542

Mısra: **10**

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Tekye-i 'ışkuñ ezel
Ferhâd urup
bünyâdını
Bu
Muhibbîbagrınuñya
gıyla uyardı çerâğ

42. **muhibbî:**

Gazel 1543

Mısra: **9**

Kanûnî Sultan

Süleyman.

İyMuhibbîağünâh
uñtevbeye gel
tevbeye
Olasın
mağşergünindehalk
içinde yüziag

43. **muhibbî:**

Gazel 1544

Mısra: **10**

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Fürkat ü
hicrûñodındayüregü
m pür-süzdur
Bu harâret def'ine

içdümMuhibbî ben
ayag

44. **muhibbî:**

Gazel 1545

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

İyMuhibbî bu
cihânda kim ki
'uzlet isteye
Varlıgından ol
gerekdür eyleye
evvel ferâğ

45. **muhibbî:**

Gazel 1547

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Merd ol Muhibbî
kalma bugün cân u
başa sen
Nâ-merd ola itmeye
kim sînesinşikâf

46. **muhibbî:**

Gazel 1548

Mısra: 11

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Bezm-i gamda bu
Muhibbî içeli hûn-ı
ciger
Çenge
döndikâmetiîñlerolu
pdursîne def

47. **muhibbî:**

Gazel 1549

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

İyMuhibbî her
sözün bir gevher-i
yek-dânedür
Kıymetin bilmez
eline virme eylersin
telef

48. **muhibbî:**

Gazel 1550

Mısra: 10

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Kiblehakkıhacc-ı
ekberdürsaña
İyMuhibbîküyını
eyle tavâf

49. **muhibbî:**

Gazel 1551

Mısra: 10

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Mâni' olur gün
yüzinebakmaga
Ebr gibi iyMuhibbî
kara zülf

50. **muhibbî:**

Gazel 1552

Mısra: 12

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Her ne deñlü var-
ısa 'afv it
günâhındangeçüp
CürmineoldıHudây
açünMuhibbîmu'ter
if

51. **muhibbî:**

Gazel 1553

Mısra: 10

Kanûnî Sultan
Süleyman.

Âhîrû'l-

emrîrgüremdiyünişâ

n-ı maţlaba

Bu Muhibbîatdıâhı

oklarını her taraf

52. **muhibbî:**

Gazel 1554

Mısra: 12

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Ya kaşıyla gamze

okların ele alsa

niğâr

'İşkmezdânında

eyler bu Muhibbî

dil hedef

53. **muhibbî:**

Gazel 1555

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

İyMuhibbî kimseye

keşf olmadı esrâr-ı

'ışk

Müşkilihallittmeyüp

'ağlölmiş-iken mü-

şikâf

54. **muhibbî:**

Gazel 1556

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

İyMuhibbî gözle

istîğnâyüzin

Nite kim gözler anı

'Ankâ-yıKâf

55. **muhibbî:**

Gazel 1557

Mısra: 10

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Ref'
idüpnefsüñhicâbing
ördihüsn-i dilberi
Bu Muhibbîoldıçün
nükte-şinâs-ı men-
'aref

56. **muhibbî:**

Gazel 1558

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Bu
Muhibbîğamşebind
ederd-ile âh eylese
'Âleme odlar düşer
çıkar şererler her
taraf

57. **muhibbî:**

Gazel 1560

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Fitne-i devr-i
kamerdürçünMuhib
bîrüy-ı yâr
Zülf-i fettân fitne
başı olsa tañ mı her
taraf

58. **muhibbî:**

Gazel 1561

Mısra: 13

Kanûnî Sultan

Süleyman.

İyMuhibbîgötürürsi
n dün ü gün bār-ı

ğamı

Āferīnsañatahammü

lidemezdianāKāf

59. **muhibbî:**

Gazel 1562

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Meclis-i
ğamdaMuhibbîçme
geğün-ı ciger
Şiçe-i
çeşmindenitmişdür
iki peymânevağf

60. **muhibbî:**

Gazel 1563

Mısra: 11

Kanûnî Sultan

Süleyman.

TevbeeylerdümMu
hibbîbâdedenirişme
se
Güşumapîr-i
muğânbezmindeban
g-i lâ-tağaf

61. **muhibbî:**

Gazel 1564

Mısra: 10

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Her dem hasûd
kendin
koeylesünhelâk
Āyîne-veşsîneñi sen
it Muhibbîşâf

62. **muhibbî:**

Gazel 1565

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Virdi yoluñacân u
dili çünkiMuhibbî
İydöst buyur
dideñirindâna
tekellûf

63. **muhibbî:**

Gazel 1566

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Cürm ise seni
Muhibbîsevdüğü
'Afv kılma öldür
anı kıl telef

64. **muhibbî:**

Gazel 1567

Mısra: 11

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Bu
Muhibbîsanmañuz
kim döstlar yüz
döndüre
Leşker-i a'däeger
olsa hezârânşâfşâf

65. **muhibbî:**

Gazel 1568

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Tekye-i dilde
Muhibbî yazmak
içünşekl-i âh
Dâğdanşakreyleyüp
üstineçekmişdür
elif

66. **muhibbî:**

Gazel 1569

Mısra: **9**

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Bu Muhibbî gül
ruhuñmedhinde
olsa ‘andelîb
Diyeler
gülşendeyokdur
böyle bir güyâlatîf

67. **muhibbî:**

Gazel 1570

Mısra: **9**

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Āteş-i
‘ışkayanarduñiyMu
hibbî ser-te-ser
Hûn-ı
bagrumgözlerümde
n dökmeşe bārân-ı
‘ışk

68. **muhibbî:**

Gazel 1571

Mısra: **10**

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Derd ü
miñnetdürğidāoldış
arābî gözyaş
Tekye-i
gamdaMuhibbî kim
ola miñmân-ı ‘ışk

69. **muhibbî:**

Gazel 1572

Mısra: **12**

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Āteş-i ‘ışk içre dil

girdi semenderler

gibi

Olalıdan bu

Muhibbîdöslarmu’t

ād-ı ‘ışk

70. **muhibbî:**

Gazel 1573

Mısra: **9**

Kanûnî Sultan

Süleyman.

MaħabbetdenMuhib

bî mest olmuş

‘Aceb olmaz ki

özge mül-durur ‘ışk

71. **muhibbî:**

Gazel 1574

Mısra: **9**

Kanûnî Sultan

Süleyman.

İyMuhibbî

‘āşıkunfahırımelâme

tolduğı

Gözlemez nāmüs u

‘arı ol olur rüsvā-yı

‘ışk

72. **muhibbî:**

Gazel 1575

Mısra: **9**

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Görelî cānāMuhibbî

gül yüzün

Oldı bülbül gibi ol

güyā-yı ‘ışk

73. **muhibbî:**

Gazel 1576

Mısra: **10**

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Rāh-ı

miñnetdepāymālols

ar

İyMuhibbî olan

fütāde-i ‘ışk

74. **muhibbî:**

Gazel 1577

Mısra: **9**

Kanûnî Sultan

Süleyman.

N’olısarhālünMuhi

bbî bilmek

isterseñeger

Efser-i Keyħusrev-

ile tāc-ı Keykāvüsa

bak

75. **muhibbî:**

Gazel 1578

Mısra: **10**

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Jeng-i ğamdan gel

ħalāş eyle

gönülmir’atını

İyMuhibbîtarf-ı

gülşen kıl mey-i

şahbāya bak

76. **muhibbî:**

Gazel 1579

Mısra: **13**

Kanûnî Sultan

Süleyman.

İyMuhibbîġāfil

olma bu felekden

kıl ħazer

Pādişāh-ı dehr iken

gör n’eylediDārā’ya

bak

77. **muhibbî:**

Gazel 1580

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Cürmibî-
haddürMuhibbî
senden umar şefkati
Nev-
civânidümsefidoldı
kapuñdarîşe bak

78. **muhibbînüñ:-nüñ**

Gazel 1581

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Bu
Muhibbînüñnegergö
ñlini alsa tañımdur
‘Alemitesñiridüpdü
r ol gözicazüya bak

79. **muhibbî:**

Gazel 1582

Mısra: 10

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Men’ kılma ger
nazar kılma
cemâlünemüdām
Bu Muhibbî gibi
çün bir ‘aşık-ı dîdār
yok

80. **muhibbî:**

Gazel 1583

Mısra: 12

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Neler yazmış neler
bu dest-i kudret

Muhibbî kıl nazar
al ele evrāk

81. **muhibbînüñ:-nüñ**

Gazel 1584

Mısra: 10

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Biñbenüm gibi
belā-keş
işigindemübtelā
Bu
Muhibbînüñcihānda
andan özge varı yok

82. **muhibbî:**

Gazel 1585

Mısra: 10

Kanûnî Sultan

Süleyman.

İytabîb-i dil buyur
hālümnedürşāficevā
b
HastalarçokdurMuğ
ibbî gibi bir bîmār
yok

83. **muhibbî:**

Gazel 1586

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

İyMuhibbî cilve
eyler mäh-rûlar her
taraf
Reşkendecân yandı
gördişāh-ı hūbān
anda yok

84. **muhibbî:**

Gazel 1587

Mısra: 11

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Muhibbîçoğ-ısa
cürmüm
ümîdikesmezem
andan
Kulıyampādişāhum
durbenümğayrıİlāh
um yok

85. **muhibbî:**

Gazel 1588

Mısra: 11

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Muhibbîmescid-i
hüsnünde görüp
tāk-ı ebrūñı
Anı
mihrābidinmişdüran
uñğayrasıcüdum
yok

86. **muhibbî:**

Gazel 1589

Mısra: 14

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Zür-ı bāzūsiyla
‘ışkuñ kimseler
tutışmaya
İyMuhibbî cümle-i
‘uşşākda ol pence
yok

87. **muhibbî:**

Gazel 1590

Mısra: 10

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Cānācefāvücevrūñ
ire gönüleglenür
Sanma

Muhibbībendeñizev
k u şafası yok

88. **muhibbî:**

Gazel 1591

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

İyMuhibbîruhlarında
anbūalır her hār u
hes
Bir naşīb andan
n' için ben bülbül-i
pür-zāra yok

89. **muhibbî:**

Gazel 1592

Mısra: 13

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Şi'rümMuhibbî irse
kemāle 'acebmidür
İletdüm bu fenni
ilerüye ben ayak
ayak

90. **muhibbî:**

Gazel 1593

Mısra: 11

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Bu
Muhibbîhastayihicr
ānşebindeañmaduñ
İytabîb-i dil iriş kim
cānda kaldı bir
ramağ

91. **muhibbî:**

Gazel 1594

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Pādişāhumdādumag
eldiMuhibbîkapaña
Gösterürsinhîçrevā
midur ana bî-dādlık

92. **muhibbînüñ: -nüñ**

Gazel 1595

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Bu
Muhibbînüñmurādı
bendeñolmakdurhe
mān
YāResülallāhkabül
it olmasun senden
ırak

93. **muhibbî:**

Gazel 1596

Mısra: 10

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Dil-i
vîrānedecünkibulın
urgenc-i vişāl
AñavîrāneMuhibbîd
imeābād ancak

94. **muhibbî:**

Gazel 1597

Mısra: 7

Kanûnî Sultan

Süleyman.

ÇünküMuhibbîiçdi
bir cür'a mey
ezelden
Tāhāşre dek olup
mest olmaya hergiz
ayık

95. **muhibbî:**

Gazel 1598

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

İy saçı
leylîMuhibbîoldime
cnūnuñsenüñ
Zülfüñüñzencirnilu
tfeyleyüpboynmada
k

96. **muhibbî:**

Gazel 1599

Mısra: 14

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Nev-'arūs-ı hüsline
aldanma
dünyābivedür
İyMuhibbîmerd
olan itmez zen-i
mekkārāşevk

97. **muhibbî:**

Gazel 1600

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Görelde sen perî-
rüyıMuhibbî 'ağlı
başından
Gidüpdürçşmine
'ālem 'aceb mi
cümle tār olmak

98. **muhibbî:**

Gazel 1601

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Senden ister bu
Muhibbîderdinüñde
rmānını
Mübtelā-

yıderdolmuşışidenle
rden ırak

99. **muhibbî:**

Gazel 1602

Mısra: 13

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Bu Muhibbî
görmedi
hergizdehanuñdan
eser
Müşkilihall it
habîbüm söyle
deprensün dudak

100. **muhibbî:**

Gazel 1603

Mısra: 10

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Ehl-i 'ışk ister
melâmet bil
selâmetden kaçar
İyMuhibbî 'âşıkunñ
adıyla san u 'ârı
yok

101. **muhibbî:**

Gazel 1604

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Muhibbîmâr-ı
zülfinden irerse
zehrbî-bâk ol
Lebi çün dil
tabîbidürbulnurânî
detiryâk

102. **muhibbî:**

Gazel 1606

Mısra: 11

Kanûnî Sultan

Süleyman.

İyMuhibbîmerd-
iseñ gel vir bu
dünyâyaalâk
Bilmeyüp gösterdi
çoklar bu zen-i
mekkâraşevk

103. **muhibbî:**

Gazel 1607

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Bu
Muhibbîtaglaradüş
miş yürür dîvânedür
Böyledürüz-ı
ezelden kim sever
tenhâ-yı 'ışk

104. **muhibbîden:-den**

Gazel 1608

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Muhibbîdengüvâhis
terseñ 'ışka
Sirişk-i surh u rüy-ı
zerdüme bak

105. **muhibbî:**

Gazel 1609

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Muhibbî söyleme
beyhüde sözler
Hemândilüñde
olsun zıkr-i Hâlık

106. **muhibbîyi:-yi**

Gazel 1610

Mısra: 11

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Muhibbîyikapuñdan
itme mañrüm
Degüldürhürmetüne
gerçi lâyıq

107. **muhibbî:**

Gazel 1611

Mısra: 1

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Muhibbî mest-i 'ışk
ol olma ayık
Ezelden
gördilerçünsañalayı
k

108. **muhibbî:**

Gazel 1612

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

İyMuhibbîemr-i
Hakkı tut çıkma
şer'den
İster iseñrüz-ı
mañşerde olasın
yüzi ak

109. **muhibbî:**

Gazel 1613

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Yüri var küy-ı
muğānaiyMuhibbî
sür yüzün
Saña ne yüzden
irâdetlevirürirşâda
bak

110. **muhibbî:**

Gazel 1614

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Gözün yaşı
Muhibbîla'lolaldan
Nigînidindi anı
hâtem-i 'ışk

111. **muhibbî:**

Gazel 1615

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Söylemedin kıssa-i
'ışkıMuhibbîfâş
olur
Çehresi söyler
'ayân sen var dil-i
hâmûşa bak

112. **muhibbî:**

Gazel 1616

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Bende
olmuşdurMuhibbîcâ
n-ıladergâhuña
Çünkü sensin fâhr-ı
'alem bir
aduñmaḥbûb-ı Hâk

113. **muhibbî:**

Gazel 1617

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

İyMuhibbî koma
elden dut
şerî'atdâmenin
İster-iseñrüz-ı

maḥşerde ola
tâyüzün ak

114. **muhibbî:**

Gazel 1618

Mısra: 10

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Kimine şādıvirilmiş
kimine endüh u
gam
Hâtruñhoş dut
Muhibbî sen
hemāntaksîme bak

115. **muhibbî:**

Gazel 1619

Mısra: 11

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Yüz karasını
Muhibbî göz
yaşıyla bunda yu
İster-iseñ yarın ola
rüz-ı maḥşeryüzün
ak

116. **muhibbî:**

Gazel 1620

Mısra: 14

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Bilmek
isterseñegercânâder
ünümhâlini
Tîğ-ı
cevrünleMuhibbîsîn
esini eyle şak

117. **muhibbî:**

Gazel 1621

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Yanar
Muhibbîgıcevü
gündüz fırâk-ıla
Pes böyle geçer
böylece leyl ü
nehâr-ı 'ışk

118. **muhibbî:**

Gazel 1622

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Muhibbîcürm ü
'işyānuñegerçihadd
enaşmışdur
Bi-
ḥamdillāhvırılmışdı
rşefâ'atMuştafâ
kılmak

119. **muhibbî:**

Gazel 1623

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Görmek olmaz
iyMuhibbîçünkü ol
meh-pāreyi
Ruḥlarışevkıyle her
şebbedrolmuş aya
bak

120. **muhibbî:**

Gazel 1624

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

İyMuhibbîserv gibi
ol ta'alluḫdanberî
Gülşen içre şād u

ḥandān yürür ol
āzāde bak

121. **muḥibbî:**

Gazel 1625

Mısra: **13**

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Görmek
isterseñMuḥibbîdāğ
-ı ‘ışkısîne
Var şafağ içinde
bedrolmuşogarken
aya bak

122. **muḥibbî:**

Gazel 1626

Mısra: **9**

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Lebi yiter
Muḥibbîzehr-i
ğamdan
Ölürsem
almayamazumatir
yāk

123. **muḥibbî:**

Gazel 1627

Mısra: **13**

Kanûnî Sultan

Süleyman.

İyMuḥibbî yüz
çevürmesîneñi eyle
siper
Kaşı yayından
atuban eylese
müjgânın ok

124. **muḥibbî:**

Gazel 1628

Mısra: **9**

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Eşk-i maḥabbet içre
Muḥibbî o gevheri
Atdikenārabulmad
umrüzigāra bak

125. **muḥibbî:**

Gazel 1629

Mısra: **9**

Kanûnî Sultan

Süleyman.

İremezsın sen
Muḥibbîcidd-ile bil
vaḥdete
İtmeyince
kendükendüñden bu
dem benligi yok

126. **muḥibbî:**

Gazel 1630

Mısra: **9**

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Bulmak
isterseñMuḥibbî ger
ḥarîm-i dergehin
Menzil[i]
maḥmüdduranuñma
kşadü’l-aşkşāya bak

127. **muḥibbî:**

Gazel 1631

Mısra: **9**

Kanûnî Sultan

Süleyman.

İyMuḥibbî her kişi
‘iyş ile
göñlinḥoşider
Beni gör kim
içerem ancak
hemāncām-ı firāk

128. **muḥibbî:**

Gazel 1632

Mısra: **9**

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Muḥibbîküyuña
geldi didüm bir
büseiḥsān it
Didiresm olmadı
ḥüblartarıkında bu
‘ādet yok

129. **muḥibbî:**

Gazel 1633

Mısra: **11**

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Bu Muḥibbîbāde-i
‘ışkuñinüşidüpmüd
ām
Mest-i lâ-ya’kıl
gezer ol ‘āşık-ı
‘ayyāşa bak

130. **muḥibbî:**

Gazel 1634

Mısra: **12**

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Dimezembrañakalil
eyle cefāñi ya kesir
Bu Muḥibbîḥoş
görür her ne gelürse
az [u] çok

131. **muḥibbî:**

Gazel 1635

Mısra: **9**

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Dilberüñ mihrin
görüp itme
Muḥibbî’timād

Hâtır-ı 'âşık gibi bir
kaşrdurbünyâdı yok

132. **muhibbî'den:-den**

Gazel 1636

Mısra: **10**

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Maḥabbetnârinayan
dumvücüdumküllim
aḥvoldı
Muḥibbî'dennişānu
mmañbenümnām u
nişānum yok

133. **muhibbî:**

Gazel 1637

Mısra: **9**

Kanûnî Sultan

Süleyman.

MārzülfindenMuḥib
bîçokdanolurdihelā
k
Leblerinden
agzınadamzurmasat
iryāk-i 'ışk

134. **muhibbî:**

Gazel 1638

Mısra: **13**

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Muḥibbî 'ışkaşāhid
ne hemān-dem
giryelerkıldum
Didilereşk-i
āhındanmegergayrı
güvāhı yok

135. **muhibbî:**

Gazel 1639

Mısra: **13**

Kanûnî Sultan

Süleyman.

İyMuḥibbîcāmi'-i
ḥüsnintemāşāiderek
Kudret ile ḥalk olan
ol kaşları miḥrāba
bak

136. **muhibbî:**

Gazel 1640

Mısra: **9**

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Muḥibbîderd-i
ḥasretlevedā' eyler
mi cān tenden
Olur mı ölmeden
yāḥūdānuñlamerḥab
ā kılmak

137. **muhibbîden:-den**

Gazel 1641

Mısra: **9**

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Virzekāt-ı ḥüsnüñi
itme
Muḥibbîdendirig
Çüngedā-yı 'ışkam
u benden
añayokdureḥaḳ

138. **muhibbî:**

Gazel 1642

Mısra: **10**

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Çünşefā' atkānısiny
evm-i cezāda
ümmete
Bu
Muḥibbîderdmendü
ñḥālinelutḫ eyle bak

139. **muhibbî:**

Gazel 1643

Mısra: **9**

Kanûnî Sultan

Süleyman.

'Āşık olalı irdi
Muḥibbîmurādına
Hem
pādişāhdirleraña
hem gedā-yı 'ışk

140. **muhibbî:**

Gazel 1644

Mısra: **9**

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Bu Muḥibbî sözleri
çün her biri
dürdānedür
Anı mengüşeyleyüp
gel
döstumgüşuñadak

141. **muhibbînüñ:-nüñ**

Gazel 1645

Mısra: **9**

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Dakboymınazülfüñi
Muḥibbînüñeyādöst
Yanumda sakın
dimegeḥāzırmeresü
m yok

142. **muhibbî:**

Gazel 1646

Mısra: **9**

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Çüniçdicām-ı
'ışkıoldıMuḥibbî
ser-mest

Tañ mı melâmet
olsa nâmûs-ı ‘arayir
yok

143. **muhibbî:**

Gazel 1647

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Yine Muhibbîvâdî-i
‘ışkabasupkadem
Kaṭ’-ı menâzil
eyledi yürür konak
konak

144. **muhibbî:**

Gazel 1648

Mısra: 13

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Qalb-i
a’ dâyıMuhibbîşıya
ger âhen ise
Fâzî-ı ḥaḫḫ-ıla
kaçan kuşana
merdâneşadaḫ

145. **muhibbî:**

Gazel 1649

Mısra: 11

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Görüp
Muhibbîzülfüñgam
zeñledidicânâ
Biri cihânaaşüb
birisi âfet ancak

146. **muhibbîye:-ye**

Gazel 1650

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Bu

Muhibbîyeraḫtübünd
enidersin kem nazar

Kim ki

‘âşıkoldiitden kem

diseñ de ‘ârî yok

147. **muhibbî:**

Gazel 1651

Mısra: 10

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Egerçi

‘âşıkolmuşlarbulınur

deyr-i ‘âlemde

Muhibbî gibi

‘âlemdevelîḫâli

mükedder yok

148. **muhibbî:**

Gazel 1652

Mısra: 11

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Dileseñṭab’uñMuḫi

bbîṭûṭî-veşgüyâ ola

Ol lebi

şekkerdekiâyîne-i

ruḫsâra bak

149. **muhibbî:**

Gazel 1653

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

İy saçı

leylâMuhibbîoldıM

ecnündan beter

Boynuma zencîr-i

zülfüñ tak dil-i

şeydâya bak

150. **muhibbî:**

Gazel 1654

Mısra: 11

Kanûnî Sultan

Süleyman.

İyMuhibbî gizleme

fâşoldı ‘ışkuñ

‘âleme

Çehresinden

bellüdürçün

‘âşıkunâsâr-ı ‘ışk

151. **muhibbî:**

Gazel 1655

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

İyMuhibbîḫüblarda

var iken zülf ü

zeḫan

Anlara kimdür

diyen kim bendi

yok zindânı yok

152. **muhibbî:**

Gazel 1656

Mısra: 13

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Şarâb-ı la’l-i

nâbındanMuhibbîcü

r’ aisterseñ

Ser-i

küyındadıldaruñ var

it ḫâk-ile yeksânlık

153. **muhibbî:**

Gazel 1657

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

İyMuhibbîâhidüpañ

dukça bu ‘işyânuñı

Lerze gelür cisme
sanki bād-ıladıtrre
varak

154. **muhibbî:**

Gazel 1658

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Bu
Muhibbîtäcidelden
âk-i pâyüñ cevherin
Kim göre eydür bu
gevher efser-i
Dārâda yok

155. **muhibbî:**

Gazel 1659

Mısra: 10

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Märzülfinüñhayâlin
içegirmişdürvelî
Bilmek
isterseñMuhibbîsîne
m içre ine bak

156. **muhibbî:**

Gazel 1660

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

İyMuhibbîbaña bir
hîl'atgeyürdişâh-ı
'ışk
Dāğumı gör ol
kumâşüstindekitam
ğâya bak

157. **muhibbî:**

Gazel 1661

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Sakın
Muhibbîgönlüñdün
yâ-yidünvirme
Anda
vefâbulınmazsoñine
dâmet ancak

158. **muhibbî:**

Gazel 1662

Mısra: 13

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Muhibbîgördüğühüb
ı sever âh
Anı 'âlemdehergiz
bir sever yok

159. **muhibbî:**

Gazel 1663

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

İyMuhibbîmâni'
olsa pîrehenvuşlat
demi
Anı bir âh-ıla yak tâ
olsun ol arada yok

160. **muhibbî:**

Gazel 1664

Mısra: 13

Kanûnî Sultan

Süleyman.

İyMuhibbîdehr
elinden her biri
eyler fiğân
Aç
hâkîkatçesminikânü
n u çeng ü nâya bak

161. **muhibbî:**

Gazel 1665

Mısra: 10

Kanûnî Sultan

Süleyman.

'Âlemigezdüm
kamu hâlkı görüp
şâd [u] ferah
Bu Muhibbî gibi lîk
arada [hîç] nâ-şâd
yok

162. **muhibbî:**

Gazel 1666

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Muhibbînüşiüpçâ
m-ı maħabbet
Dimiş sermest
cânlarcânıdur 'ışk

163. **muhibbî:**

Gazel 1667

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

İyMuhibbî 'âlem
içre aña
'âşıklıkharâm
Bu melâmetküyü
içre olmaya rüsvâ-
yı 'ışk

164. **muhibbî:**

Gazel 1668

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Muhibbîdegme kes
kadrini bilmez
Küşâdedürhevâ-yı
'âlem-i 'ışk

165. **muhibbî:**

Gazel 1669

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

İyMuhibbîğarra
olma revnaķına
'âlemüñ
Saña bu 'ibret yiter
kim
kandadırDârâyı
bak

166. **muhibbî:**

Gazel 1670

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Şerbet-i
hicrûñiçelden bu
Muhibbîhasta-dil
Göre mi
şihhatyüziniçdügize
hr-i derde bak

167. **muhibbî:**

Gazel 1671

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Dür dişi fikrin
Muhibbî eyle her
lahzaḫayāl
Hoķķa-i la'l içre
gizlülü'lü'-i
şehvâra bak

168. **muhibbî:**

Gazel 1672

Mısra: 10

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Sinemüñdâğınıseyr

it her biri gül

lâledür

Ķanlı yaşından

Muhibbî eyledi

gülrârlık

169. **muhibbî:**

Gazel 1673

Mısra: 11

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Gülsitâna var
Muhibbî
'ibretisterseñeger
Gül yirineḫâr gör
bülbül yirinezâğa
bak

170. **muhibbîden:-den**

Gazel 1674

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Muhibbîdennişânist
erseñ 'ışķa
Gözüm yaşıyla âh-ı
serdüme bak

171. **muhibbî:**

Gazel 1675

Mısra: 10

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Âteş-i
âhumlasürḫoldikenâ
r-ı âsümân
Bilmeyen anı
Muhibbîyañılupdidi
şafaķ

172. **muhibbî:**

Gazel 1676

Mısra: 13

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Aglaramyârigörem
gibi Muhibbîşeḫerî
Dîdelersegriyüben
dil daḫicüşân ancak

173. **muhibbî:**

Gazel 1677

Mısra: 10

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Baḫr-ı eşkümden ne
mümkinkurtıla dil
zevraķı
İyMuhibbîşeķ-i
çeşm içre olan
girdâba bak

174. **muhibbî:**

Gazel 1678

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

'Uşşâķ ara
olmayasın
merdMuhibbî
Meydân-ı
muḫabbetde kıyar
cânadegülseñ

175. **muhibbî:**

Gazel 1679

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

İyMuhibbîgöörinen
güller
degülgülzârda
Saçılupdur bil ki
çeşm-i hün-
feşânıbülbülün

176. **muhibbî:**

Gazel 1680

Mısra: **10**

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Gözlemez ‘âşık
olan çünkiselâmet
yakasın
Saña ne nâm u
Muhibbîvü ne hod
‘âr gerek

177. **muhibbî:**

Gazel 1681

Mısra: **9**

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Kâhadönmişdürza`ı
foldıMuhibbî ‘ışk-
ıla
İygönülâh itme
yoğsa anı
berbâdeyledüñ

178. **muhibbî:**

Gazel 1682

Mısra: **9**

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Muhibbîdöstlar
sürsün
yüzinkoñhâk-i
pâyına
Bilür ol qâdrinianuñ
siz anı
bañaöğretmeñ

179. **muhibbî:**

Gazel 1683

Mısra: **9**

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Görmeden

yârıMuhibbîyledü

ñsen terk-i cân

N’olısar ger

yüzinigörseñserenc

âmuñsenüñ

180. **muhibbî:**

Gazel 1684

Mısra: **9**

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Câna kalma
iyMuhibbîmerd-i
meydân ol yürü
Kişiyे
añılmagaâhırde ad u
san gerek

181. **muhibbî:**

Gazel 1685

Mısra: **9**

Kanûnî Sultan

Süleyman.

ĠamzeñMuhibbîsîn
esinitdidelükdelük
Tutar yine elinde
megertür ü
kemânkaşuñ

182. **muhibbî:**

Gazel 1686

Mısra: **9**

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Āh-ı serd itme
Muhibbîkey sakın
kim ‘âlemi
Od bıragupyakısar
bu hây-
ılahüyuñsenüñ

183. **muhibbiyi:-yi**

Gazel 1687

Mısra: **9**

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Zülfüñhevâsı kıldı
Muhibbiyibî-çarâr
Yıl gibi eyledi anı
avâreperçemüñ

184. **muhibbî:**

Gazel 1688

Mısra: **9**

Kanûnî Sultan

Süleyman.

İyMuhibbî nite kim
‘ışk-
ılamümtâzolduñ
Ĥüsn-ile zülfine dil
bagladuguñferd
gerek

185. **muhibbî:**

Gazel 1689

Mısra: **9**

Kanûnî Sultan

Süleyman.

İdemezincehd-ile
anı Muhibbî sen
şikâr
Şöyle beñzer kim
perî-
zâdoldımañcürüñsen
üñ

186. **muhibbî:**

Gazel 1690

Mısra: **9**

Kanûnî Sultan

Süleyman.

İyMuhibbî ‘ârife bir
hırkavü bir güşebes
‘Ārifem ben de

ikisin ihtiyār itsem
gerek

187. **muḥibbî:**

Gazel 1691

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

İyMuḥibbînazmum
anazm ehli çün baş
indürür
Ben
daḥşî'rümKemāliyl
eHucend itsem
gerek

188. **muḥibbî:**

Gazel 1692

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Yârdanhercâyilik
ismin
Muḥibbîöğrenüp
Turmayup meclis
gezer eş'âr u
divānuñsenüñ

189. **muḥibbî:**

Gazel 1693

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Sâḳiyâ sun
leblerüñcâminMuḥi
bbî teşneye
Ger murâd-ısa anı
ânideserḥoş
eylemek

190. **muḥibbî:**

Gazel 1694

Mısra: 13

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Seyre gelsün tek
Muḥibbîyârsînembâ
ğına
Yolların
kanluyaşumlalâlezâ
r itsem gerek

191. **muḥibbî:**

Gazel 1695

Mısra: 11

Kanûnî Sultan

Süleyman.

İtleri silkine olasin
Muḥibbîmünselik
Ol
yirelâyıkdegülseñda
ḥıtsünler dilek

192. **muḥibbî:**

Gazel 1696

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Ser-nigün ola
Muḥibbî göreyim
hem çükalem
Kim ki yazmak
dileye vaşfınıçâh-ı
zeḳanuñ

193. **muḥibbî:**

Gazel 1697

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

N'eyledüñseyledü
ñalduñMuḥibbîgöñl
ini
Cevr-ile bir
çârekılduñsoñrâbed
-ḥâyleyledüñ

194. **muḥibbî:**

Gazel 1698

Mısra: 13

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Baş u cānı yoluma
komazMuḥibbîdir-
iseñ
Ol reh-i 'ışk içre
ancak
ihtimālüñdürsenüñ

195. **muḥibbî:**

Gazel 1699

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Yâr ele almış
Muḥibbîşânezülfınş
âneler
Göreyim bagrum
gibi
biñpârebagrınşänen
üñ

196. **muḥibbî:**

Gazel 1700

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

İyMuḥibbîḥâli' el
virmezsitäreñ yok
gibi
Senüñ-ile yıldızı
barışmaz ol meh-
pârenüñ

197. **muḥibbî:**

Gazel 1701

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Düſer âh itse
Muhibbîbaħr-ı
ġamgirdâbına
Olmasunyâ Rab
muħâlifrüzigârikim
senüñ

198. **muhibbînüñ: -nüñ**

Gazel 1702

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Ĥatâsı çok
Muhibbînüñmuqırd
ur eylemez inkâr
Bi-ħamdi'llâh tutar
ſâhum
'atâsınıġazabdanyig

199. **muhibbî:**

Gazel 1703

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

VirdidinürdiMuhib
bêhl-i diller
nazmuñı
Ellerine girse idi
ger bu ġüft ü ġüy-ı
müſġ

200. **muhibbî:**

Gazel 1704

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

İyMuhibbî gerçi
kim meddâhıçokdur
ol ſehüñ
ſâdmân ol özüñi ol
cem'edâhıyledük

201. **muhibbî:**

Gazel 1705

Mısra: 13

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Muhibbîbülbülüñdü
rgülſenüñde
Okur
medħüñiolmuşdurħo
ſ-âheng

202. **muhibbî:**

Gazel 1706

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Asup dil ſiſesin
zülfe Muhibbî
Sıyup kıldı anı
ſadpârezülfüñ

203. **muhibbî:**

Gazel 1707

Mısra: 10

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Fikrideldenagzı var
mıdurdiyü
Oldı bu
'âlemMuhibbîbañat
eng

204. **muhibbî:**

Gazel 1708

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

İyMuhibbîbezm-i
ġamdapîſkeſderd
ehline
Ĥün-ı dilden
ġözlerüñle iki tolu
ſiſe çek

205. **muhibbî:**

Gazel 1709

Mısra: 12

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Olupdurkıſſa-i
Ferħâd-ı köhne
Muhibbîtâzeterdürd
âsitânuñ

206. **muhibbî:**

Gazel 1710

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Vaſfuñisenüñniçebe
yân ide Muhibbî
Sen pâdiſehiolmuş
iken cümle cihânuñ

207. **muhibbî:**

Gazel 1711

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Zâhidâpend eyleme
tutmaz
Muhibbîpendegüş
'Âſıġ olan 'âr u
nâmüsın'iderrüsvâ
gerek

208. **muhibbî:**

Gazel 1712

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

SîneñüñdâġımMuhi
bbıeyledüñ gerçi
nihân
Pîrehençâkinvelikin
tâbe-dâmâneyledüñ

209. **muhibbî:**

Gazel 1713

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

İyMuhibbî lebleri
zıkrin mükerrer
eyledüñ
Anuñ-
ıçunoldıışırinnazm u
eş'aruñsenüñ

210. **muhibbî:**

Gazel 1714

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

İyMuhibbîbî-
vefâlar sevmeden
gel fâriğ ol
İki
'âlemdesañaperverd
igârumdur gerek

211. **muhibbî:**

Gazel 1715

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Bir zerrekadar
girmedi
güşınaMuhibbî
Küyınavarupâh-
ılağavğâyıbüyütdük

212. **muhibbî:**

Gazel 1716

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Hâliş geçer
Muhibbîçü

'ışkuñlakalbedgül
N'ıçıncefa taşıyla
iderimtiñânkaşuñ

213. **muhibbî:**

Gazel 1717

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Büseycânnağdinin
'ıçünMuhibbîvirme
düñ
Sen sañaitdüñ bu
bâzâr içre
ihmâleyledüñ

214. **muhibbî:**

Gazel 1718

Mısra: 11

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Yaka çäk itse
Muhibbî yine şevk-
ile ne tañ
Sînesinañdimeger
ol gül-i
nâzükbedenüñ

215. **muhibbî:**

Gazel 1719

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

CânâMuhibbîoldışe
rmendeitleründen
Küyüñavardugıncak
arşu çıkar sükkânuñ

216. **muhibbî:**

Gazel 1720

Mısra: 10

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Gelüpsînetfirirev
zenaçsun
Muhibbîoldığâyet
de bu dil teng

217. **muhibbî:**

Gazel 1721

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Baş
açuptığınaboyınıM
uhibbîuzadur
Bunu umar diyeler
'ışk ara
kurbânolduñ

218. **muhibbî:**

Gazel 1722

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Vaşluña ire
Muhibbîdidümiyârâ
m-ı cân
Didiıybî-çäre bu
fıkr-i
muñâlüñdürsenüñ

219. **muhibbî:**

Gazel 1723

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

İyMuhibbî ger
dilerseñşi' rüñirengi
n ola
Fıkr ü zıkrüñ her
nefesdela'l-i yâr
olmak gerek

220. **muhibbî:**

Gazel 1724

Mısra: 9
Kanûnî Sultan
Süleyman.
Gicezıkr itse dūr
dişünMuhibbî
Saçar başına gevher
ol dem eflāk

221. **muhibbî:**
Gazel 1725
Mısra: 9
Kanûnî Sultan

Süleyman.
Bezm-i
ğamdaıyMuhibbîgic
elertāsubħa dek
Nāy-veşnālişler
eyler bu dil-i
nālümgörün

222. **muhibbî:**
Gazel 1726
Mısra: 9
Kanûnî Sultan

Süleyman.
İyMuhibbîüziniğör
düñ olup bî-ihtiyār
Sırruñıfāş eyledi
çāk-i
gırībānuñsenün

223. **muhibbîyi:-yi**
Gazel 1727
Mısra: 10
Kanûnî Sultan

Süleyman.
Bir söz-ile la'l-i
şırınünēkılduñmübt
elā
Bu
Muhibbîyibelākūhı
ndaFerhādeyledün

224. **muhibbî:**
Gazel 1728
Mısra: 9
Kanûnî Sultan

Süleyman.
İyMuhibbî var-iken
'ışk eyleme
zühdihayāl
Gül gibi
bādetururken 'aklı
gümdür yiye beng

225. **muhibbî:**
Gazel 1729
Mısra: 9
Kanûnî Sultan

Süleyman.
Berq-i āhumşu'le
virdi iyMuhibbî dün
gice
Anuñ-ıçundur ki
rüşengörinürbezm-i
felek

226. **muhibbî:**
Gazel 1730
Mısra: 9
Kanûnî Sultan

Süleyman.
Kim gözüm yaşına
bend itse
Muhibbîañadı
Kimse
sedbaglamadıöñine
hıçCeyhünüñ

227. **muhibbî:**
Gazel 1731
Mısra: 9
Kanûnî Sultan

Süleyman.
Nigārābüseñi ister
Muhibbîcānidüptuħ

fe
Hemānikrārdurdirle
r ki
ħāmüşicevābitdüñ

228. **muhibbî:**
Gazel 1732
Mısra: 10
Kanûnî Sultan

Süleyman.
Gözün gevherlerini
kān-ı dilden
Muhibbîçıkarupyār
ānasaldün

229. **muhibbî:**
Gazel 1733
Mısra: 9
Kanûnî Sultan

Süleyman.
İyMuhibbîHüsrev-i
mülk-i suħensin
var-ısa
Şi'rünitarz-ı
Hassāndanazm-ı
Selmāneyledün

230. **muhibbî:**
Gazel 1734
Mısra: 9
Kanûnî Sultan

Süleyman.
Yiter Muhibbîsaña
bu devlet cihānda
kim
Olduñmuhibbicān-
ılaāliMuħammedün

231. **muhibbî:**
Gazel 1735
Mısra: 9
Kanûnî Sultan

Süleyman.

İyMuḥibbīgerdenin
degörinenkāküldeg
ül
Ehl-i
'ıŝkuñboynınadüşm
ıŝvebālīdüranuñ

232. **muḥibbī:**

Gazel 1736

Mısra: **11**

Kanûnî Sultan

Süleyman.

İyMuḥibbīsırr-ı
'ıŝkıdūd-ı
âhumfâşider
Penbe içre âteşi
olur mı pinhân
eylemek

233. **muḥibbī:**

Gazel 1737

Mısra: **9**

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Günehkârûnsaredd
itme
Muḥibbīderdmendü
ñdür
'Aṭâ-baḥş ol
cihânda yok
şehâlutf u kerenden
yig

234. **muḥibbī:**

Gazel 1738

Mısra: **9**

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Cem' kıldı bu
Muḥibbī gerçi
'aqlıḥırmenin
Her yañaatadı

'ıŝkuñbâdı ol
kâhıgörüñ

235. **muḥibbī:**

Gazel 1739

Mısra: **13**

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Pehlevân-ı
'ıŝkolsañiyMuḥibbīt
añmıdur
Vâmık u Ferhâd u
Mecnûn dest-
yârũndursenũñ

236. **muḥibbī:**

Gazel 1740

Mısra: **9**

Kanûnî Sultan

Süleyman.

AğlarMuḥibbī gelse
ḥayâlũñfigânidüp
Yaşı semek bulur
ıŝdũrnâlesinsimâk

237. **muḥibbī:**

Gazel 1741

Mısra: **9**

Kanûnî Sultan

Süleyman.

AğlarMuḥibbī gelse
ḥayâlũñfigânidüp
Yaşı semek bulur
ıŝdũrnâlesinsimâk

238. **muḥibbī:**

Gazel 1742

Mısra: **9**

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Muḥibbînâz-ıla itse
kıyâm ol serv-i
bâlâ-ğad

Yüziniḥâk-i pâyine
süre gözden akan
cũyuñ

239. **muḥibbī:**

Gazel 1743

Mısra: **9**

Kanûnî Sultan

Süleyman.

YokdurMuḥibbī
gibi selimîşiddikhîç
Çokduregerçipâdişe
hümâşinâlaruñ

240. **muḥibbī:**

Gazel 1744

Mısra: **11**

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Cür'a-i
'ıŝkıMuḥibbīçün
ezel eyledi nüş
Çekemez minnetini
olur ise cām-ı
Cemũñ

241. **muḥibbī:**

Gazel 1745

Mısra: **9**

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Görmez
Muḥibbīla'lünicânâ
neden didüm
Didi ki cângörinemi
gözden nihân gerek

242. **muḥibbī:**

Gazel 1746

Mısra: **9**

Kanûnî Sultan

Süleyman.

‘İşkrâhındaMuhibbî
başa cânakalmagil
Böyle
telkîneylemiştirçü
n ezel pîrünsenüñ

243. **muhibbî:**

Gazel 1747

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

İyMuhibbîzülûf ü
haddenseyr kıl şâm
u seher
Kadr ü nev-rûzı bir
iden
kudretu’llâhıgörüñ

244. **muhibbî:**

Gazel 1748

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

İyMuhibbî ‘ışk ara
tâ kılmayınca terk-i
ser
Bellü bil girmez
elüñerâyegâncânâns
enüñ

245. **muhibbî:**

Gazel 1749

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Âteş-i ruhsârûña
yaksa Muhibbî dil
ne gam
Şem’eyanmakdang
örüñpervâsı yok
pervânenüñ

246. **muhibbî:**

Gazel 1750

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Gün
yüzüñigörmeyelden
bu Muhibbîhâste-
dil
Karañuoldıgörmeme
zgözineçarh-ı felek

247. **muhibbî:**

Gazel 1751

Mısra: 11

Kanûnî Sultan

Süleyman.

İyMuhibbîyâradiñh
üşninemağrûrolmas
un
Zîrâ çok gördüm
yilevrâkınsavurmış
durgülün

248. **muhibbî:**

Gazel 1753

Mısra: 11

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Edebçüntâc-ı
devletdürMuhibbî
götürür başa
Bulınmaz nesne
‘âlemde ola
hergizedebdenyig

249. **muhibbî:**

Gazel 1754

Mısra: 13

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Muhibbîçirk-i
dünyâya bulaşma

cüst ü çâbük ol
Sakinmazsañmuşar
rerdür mülevves ola
dāmānuñ

250. **muhibbî:**

Gazel 1755

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

İyMuhibbîşi’rûñeta
hşnidüpehl-i hıred
Söylenen dillerde
şimdi güft ü
güyuñdursenüñ

251. **muhibbî:**

Gazel 1756

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Her şebMuhibbî
gelse
hayâlünrevânider
Yaşını
semegeirgürübennâl
esinsemkâk

252. **muhibbî:**

Gazel 1757

Mısra: 11

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Eşkün-ile yine
zeynîdüñMuhibbîsî
neñi
Ger hayâli gelse
menzilgâh-ı
hübâneyledüñ

253. **muhibbî:**

Gazel 1758

Mısra: 13

Kanûnî Sultan
Süleyman.
Muhibbîkullugında
n çıkma zinhâr
Kulısmcân-ıla ol
pâdişâhuñ

254. **muhibbî:**

Gazel 1759

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Bahr-ı
eşkümdeMuhibbî
bu cihânfülk olalı
Zevrakımehkülegi
gün bād-bānidur
felek

255. **muhibbî:**

Gazel 1760

Mısra: 13

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Bir
büseyeMuhibbîcān
aķdivirüpalduñ
Gün gibi zāhirassuñ
bir zerre yok
ziyānuñ

256. **muhibbî:**

Gazel 1761

Mısra: 10

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Hākim-durur
çühükmanuñihtiyār
anuñ
KulsınMuhibbî her
ne gelürserizā gerek

257. **muhibbî:**

Gazel 1762

Mısra: 10

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Bulurđı ulu devlet
irerđı hem sa'ādet
AñsaMuhibbînāmın
düşnām-ılazebānuñ

258. **muhibbî:**

Gazel 1763

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Nazmuñı gören
MuhibbîdirNizāmın
azmıdur
Okuyan şi'rüñidir
'aynı-durur
Selmānuñ

259. **muhibbî:**

Gazel 1764

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Sakla sen
yārıMuhibbîdāyimā
ağyardan
Çünkimüslimsinsañ
adın-ile imānuñ
gerek

260. **muhibbî:**

Gazel 1765

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Elden koma
dāmenini dut
Muhibbî berk
Dilden giderme

zıkriniāl-i

Muhammedüñ

261. **muhibbî:**

Gazel 1767

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Muhibbî ola mı
hiçsaña hem-ser
Ki sen bir tāze gül
ol hār u hāşāk

262. **muhibbî:**

Gazel 1768

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Sāye sal
hākoldıkyuñdaMu
hibbîderdmend
Servler her kanda
kim bite salar sāye
be-hāk

263. **muhibbî:**

Gazel 1769

Mısra: 10

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Servķaddüñbāğda
görüp yaşını
itdirevān
Bu Muhibbî
göreliden ķadd-i
dil-cüyuñsenüñ

264. **muhibbî:**

Gazel 1770

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Åh eylesem
Muhibbîçeşmümtol
ar nem ile
Budur ezel nem
eyler hâşiyet-i
dāmānuñ

265. **muhibbî:**

Gazel 1771

Mısra: **11**

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Bu
Muhibbîanuñiçünsa
ñavirmişdürgöñül
'Åşık öldürmek
günehsüz eski
hüyüñdursenüñ

266. **muhibbî'den:-den**

Gazel 1772

Mısra: **9**

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Bu
Muhibbî'dengelürc
ürm ü hañā her şubh
u şām
Şānuña düşer
senüñluñf-ılaihsān
eylemek

267. **muhibbî:**

Gazel 1773

Mısra: **15**

Kanûnî Sultan

Süleyman.

İytabîb-i dil
Muhibbîkey ölümlü
hastadur
Gerçi kim bî-
hadkapuñda var
senüñsayrularuñ

268. **muhibbî:**

Gazel 1774

Mısra: **9**

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Muhibbîşāh-ı ğam
dil kişverini
Alur yok şulh ne
hodtākat-ı ceng

269. **muhibbî:**

Gazel 1775

Mısra: **9**

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Muhibbîdermendü
ñ bu du'āsı
Kābül ide
du'āmıHañtebārek

270. **muhibbî:**

Gazel 1776

Mısra: **9**

Kanûnî Sultan

Süleyman.

İyMuhibbîbāğa var
şun'-ı Hudāyakıl
nazar
Sāyesiniğösterür
her bir agaçnañ'-ı
peleng

271. **muhibbî:**

Gazel 1777

Mısra: **9**

Kanûnî Sultan

Süleyman.

AñuphaddinMuhibb
inālekılsañ
İdergüñşende bülbül
sañāaheng

272. **muhibbî:**

Gazel 1778

Mısra: **9**

Kanûnî Sultan

Süleyman.

DidümMuhibbîşubh
a dek bu
gözlerümyılduz
sayar
Didi ki
hergizgörmedüm bu
vech-i bîdārîkimüñ

273. **muhibbî:**

Gazel 1779

Mısra: **11**

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Dökmedi dem
gözden
Muhibbîğördiçeşmü
mñālîmi
Didümartsunmüsted
ām ol
eksükolmasundemü
ñ

274. **muhibbî:**

Gazel 1780

Mısra: **11**

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Muhibbî her
nefesdeşükrüñartur
Var-ımiş bir nefes
dahızamānuñ

275. **muhibbî:**

Gazel 1781

Mısra: **9**

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Ġālib-i
şevkemMuhibbî
'ışkımeştür eyleme
Olayım şimdengirü
mest
disünlercâmeçäk

276. **muhibbî:**

Gazel 1782

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

İyMuhibbî kim
okursa diye
şi'rünehasen
Kalmaya
kıymetişimdengirüş
i'r-i Hasenüñ

277. **muhibbî:**

Gazel 1783

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

İstedi
vaşluñMuhibbîaña
yüz göstermeyüp
N'eyledünseyledü
ñ sen anı bî-
kâmeyledün

278. **muhibbî:**

Gazel 1784

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Muhibbînazm-ı dil-
süzüñolaldanHusre
vemānend
Okınmazoldı
kalmadı revâcîşi'r-i
Selmānuñ

279. **muhibbî:**

Gazel 1785

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Bülbül ile iki
üleşdükmuhibbîgül
şeni
Baña bir serv-i
sehîaña gül-i hod-rü
gerek

280. **muhibbîyi:-yi**

Gazel 1786

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Atupcefâtür[i] ile
itdiMuhibbîyihelāk
Kâtil mi dinür
olmasa ehl-i
vefâebrularuñ

281. **muhibbîye:-ye**

Gazel 1787

Mısra: 11

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Sen perî-rüyü görüp
geldi
Muhibbîyecünün
Āh günden güne
hālümidiğergünitdü
ñ

282. **muhibbînüñ:-nüñ**

Gazel 1788

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Hañası çok
Muhibbînüñmukırd
ur eylemez inķār

Bi-

hamdillāhdutarşāhu
m
'añasınığazabdanyig

283. **muhibbî:**

Gazel 1789

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Kapuña varsa
Muhibbîcānıpişkeşi
letür
El öpülmez
çünkişehlerkapusın
dabî-bilek

284. **muhibbî:**

Gazel 1790

Mısra: 13

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Ser kaçurmaz bu
Muhibbî her ne kim
hükmeyleseñ
Tıguñateslimiderbo
ynınıfermānuñsenü
ñ

285. **muhibbî:**

Gazel 1791

Mısra: 17

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Düşde görse yüzüñi
ola Muhibbîķāni'
Kanı t̄ali' seni
görmege göze h̄'āb
gerek

286. **muhibbî:**

Gazel 1792

Mısra: 9

Kanûnî Sultan
Süleyman.
Ka'bedürküyüMuhi
bbıeyledüñçünki tav
âf
Hâcı olduñfarz durcâ
nuñıqurbân
eylemek

287. **muhibbî:**

Gazel 1794

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Şol kadar çekdiMuhi
bbîmiñnet ü derd ü
ğamı
Kalmadı
zerremecâliâh ol
miñnet-keşüñ

288. **muhibbî:**

Gazel 1795

Mısra: 12

Kanûnî Sultan

Süleyman.

'İşk adüşdümçünki
yok bu
vartadanbañañalâş
Bañr-ı eşk içre
Muhibbîğark-ı âb
olmak gerek

289. **muhibbî:**

Gazel 1796

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Eşk-ile
yazduñMuhibbîyâra
gönderdüñgazel
Nâme-i âgazla

kamu
hâlitakrîreyledüñ

290. **muhibbî:**

Gazel 1797

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Bu
Muhibbîderd mendi
hâkeyeksâneyledüñ
Anuñiçünyollaruñd
apây mälüñdürsenüñ

291. **muhibbî:**

Gazel 1798

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

İyMuhibbîyig görin
ürçünkiatlasdanpalâ
s
İstemezsem
tañmıdurşimdengirü
âmâdelik

292. **muhibbînüñ:-nüñ**

Gazel 1799

Mısra: 10

Kanûnî Sultan

Süleyman.

'Arşa-i 'ışk içre
atmaga yine âh
okların
Ya olup
kaddiMuhibbînüñd
ü-tâ olmak gerek

293. **muhibbî:**

Gazel 1800

Mısra: 12

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Bunca gündür ol
meh-i nâ-
mihribânı görmedüñ
Göklere çıksa
Muhibbîtañ mı
efğānuñsenüñ

294. **muhibbî:**

Gazel 1801

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Oldı mecnūnuñMuhi
bbîy saçı leylâ yine
Çek anı zencire
derdine
devâdurkākülüñ

295. **muhibbî:**

Gazel 1802

Mısra: 12

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Gerçi kim Ferhâd u
Mecnūnañılurserdâr
-ı 'ışk
Lîk anlardan
Muhibbî seni
kemter görmedük

296. **muhibbî:**

Gazel 1803

Mısra: 17

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Mübtelâdurderd-i
'ışka bu
Muhibbîrüz u şeb
Geçmesün bu nev'-
ile leyl ü
nehârıkimsenüñ

297. **muhibbî:**

Gazel 1804

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Çeşm-i
cellâdıMuhibbî seni
ger küşte kıla
Bu sa'âdetsaña pes
bulnatîğindademüñ

298. **muhibbî:**

Gazel 1805

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Senüñçüniynâ-
mihribân hem
çüMuhibbînâtüvân
Terk eyledüm bu
yolda cân sen di ki
yârisinkimüñ

299. **muhibbî:**

Gazel 1806

Mısra: 15

Kanûnî Sultan

Süleyman.

İyMuhibbî olalı
başumbañaküh-ı
belâ
İki 'aynumaña iki
biñar itsem gerek

300. **muhibbî:**

Gazel 1807

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

İyMuhibbîyolnacâ
nırevân it su gibi
Bir boyıserv-i

sehîmâh-liqâ ister
iseñ

301. **muhibbî:**

Gazel 1808

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Jeng-i
ğamdıtdıMuhibbîğ
öñlümüñâyînesin
Anı şâfıkılmaga
elde mey-i şahbâ
gerek

302. **muhibbî:**

Gazel 1809

Mısra: 11

Kanûnî Sultan

Süleyman.

İyMuhibbîâhidüp
göz yaşını hârc
eyleme
Yârâhen-ğalb ola
olur mı
te'sîrünüñ

303. **muhibbî:**

Gazel 1810

Mısra: 10

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Gâhcevr ü
gehcefâkılşañeyâsul
tân-ı hüsñ
Bu Muhibbîcân u
dilden bende-
fermânuñsenüñ

304. **muhibbîyi:-yi**

Gazel 1811

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Râh-ı 'ışkuñdabilür
mısın
Muhibbîyişehâ
Dermenditdün ser-
i
küyuñdaabdâyleled
üñ

305. **muhibbî:**

Gazel 1812

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

İyşanemdıtdıMuhib
bî 'ışk-ıladâmânuñı
Kesseler
elümkalurdestümde
dâmânuñsenüñ

306. **muhibbî:**

Gazel 1813

Mısra: 12

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Yiridürçüñsañauydı
iygöñüöldimağal
Dücihâñı bu
Muhibbî başına dar
eyleseñ

307. **muhibbî:**

Gazel 1814

Mısra: 11

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Bu Muhibbîkuluñı
sürme kapuñdan
kerem it
Niçe bir
çekdüresin'ta'nını
her bir dünuñ

308. **muhibbî:**

Gazel 1815

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Bend-i
zülfündenMuhibbîo
lısar mı hîçhalâş
Halkaḥalkakākülün
denaḥaçündāmeyle
dūñ

309. **muhibbînün:-nüñ**

Gazel 1816

Mısra: 15

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Göreldeñ ol gözi
kaşı Muhibbînünñ
akar yaşı
Komişduryoluña
başı n'ıçün dün
gicegelmedün

310. **muhibbî:**

Gazel 1817

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

'İşkuñ içinde
Muhibbîğill u
ğışdanpāk olup
Püte-i hicrān içinde
anı sen käleyledün

311. **muhibbî:**

Gazel 1818

Mısra: 12

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Dir-imiş kılunfidā
yoluma cümle

varını

Cān-ısa

daḥıMuhibbî pes ne

var itsem gerek

312. **muhibbî:**

Gazel 1819

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Vādī-i
ğamdaMuhibbî
çekse cevruñi ne
tañ
Cevruñiçekmegecā
nā kimi
mu'tāditmedün

313. **muhibbî:**

Gazel 1820

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

İyMuhibbüzühd-ile
yāruñ ele girmez
senünñ
Hānekaḥdandeyreyi
dil intikāl olmak
gerek

314. **muhibbî:**

Gazel 1821

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Muhibbîyolına terk
eyle cānuñ
Ele girmezse ol
rūḥ-ı revānuñ

315. **muhibbî:**

Gazel 1822

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Çündutışduñnār-ı
'ışkaiyMuhibbî ser-
te-ser
Oda yaka 'ālemiāh-
ı seḥer-ḥızūñsenün

316. **muhibbî:**

Gazel 1824

Mısra: 12

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Gül yüzinekarşu her
dem giceler bülbül
gibi
ŞubḥolıncaiyMuhib
bīāh u zār itmek
gerek

317. **muhibbî:**

Gazel 1825

Mısra: 11

Kanûnî Sultan

Süleyman.

İyMuhibbî ister-
iken leblerinden
büseler
Şimdi
varuپیşiginbüse-
kenār itsem gerek

318. **muhibbî:**

Gazel 1826

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Bu Muhibbî ser-i
zülfindekiḥālingöric
ek
Didi dil murğımı pes
dutmaga bir dāne
gerek

319. **muhibbiyi:-yi**

Gazel 1827

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Küh-ı gamda bu
Muhibbîyibelâsengi
-y-ile
Âsiyâ-veşdügedöge
anı sen un itdün

320. **muhibbi:**

Gazel 1828

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

İyMuhibbibeñzer ol
mañbüb-ı cânumdur
gelen
Kim bugün durmaz
yine
segrürkenârîçeşmü
mün

321. **muhibbi:**

Gazel 1829

Mısra: 11

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Tır-i
ğamzeñleMuhibbîd
erdmendi öldürüp
Hamdü-lillâh ki
anuñ derdine
dermâneyledün

322. **muhibbi:**

Gazel 1830

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Leylîzülfüñhasretin
den bu
Muhibbîbendeñi
Eyledi Mecnûn gibi
'âlemlererüsvâgözü
ñ

323. **muhibbi:**

Gazel 1831

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

İrişüprüz-ı vişâle bu
Muhibbîhâsta-dil
Olşarhicrânşebinde
âñir ol miskînhelâk

324. **muhibbi:**

Gazel 1832

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Vaşlınacânuñ
dilermiş
iyMuhibbîol perî
Yolına bir
cânnedürbiñcânfedâ
cânânenün

325. **muhibbi:**

Gazel 1833

Mısra: 10

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Gözleri hîre olur
her ki göre
ruñlaruñı
Bu
Muhibbîniçemedñ
eyleye hâl-i 'adesün

326. **muhibbi:**

Gazel 1834

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Gicelertâşerâh it
Muhibbî
Fiğân u âh u zâr
imiş naşibün

327. **muhibbi:**

Gazel 1835

Mısra: 11

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Degme kimse katı
yayını Muhibbî
çekemez
Hele bir kerredeñe
al elüñesîneye çek

328. **muhibbi:**

Gazel 1836

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Bezm-i gamda bu
Muhibbîtolılamüşit
mege
Hün-ı dilden sağar-ı
çeşmişarâb-ı
lâlereng

329. **muhibbi:**

Gazel 1837

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Muhibbîgicearturâh
u zârûñ
Şeb-i hier içre sineñ
olalı teng

330. **muhibbi:**

Gazel 1838

Mısra: **11**
Kanûnî Sultan
Süleyman.
Tutuşup âteş-i 'ışk-
ılaMuhibbîgiceler
Düd-ı âhuñmağarı
çın şehereflâk gerek

331. **muhibbî:**
Gazel 1839
Mısra: **9**
Kanûnî Sultan
Süleyman.

La'l-i
şîrînünfirâkındanM
uhibbîbendeñi
Kühken gibi
belâkühında sen
cânsuzkoduñ

332. **muhibbî:**
Gazel 1840
Mısra: **12**
Kanûnî Sultan
Süleyman.

Muşhaf-i
hüsnünhâkıyçunKa'
bedürküyuñşehâ
Bu Muhibbîcân u
dilden
oldıqurbânüñsenün

333. **muhibbî:**
Gazel 1841
Mısra: **9**
Kanûnî Sultan
Süleyman.

Bî-naşib itmek
revâmıdurMuhibbîb
endeñi
H'ön-
ıvaşluñcihânhalqın
açün 'ameyledün

334. **muhibbî:**
Gazel 1842
Mısra: **11**
Kanûnî Sultan
Süleyman.
Cevher-i
'ışkıMuhibbîsañase
rmâye yiter
Almazammâlımı bir
habbeye ben
Çârünüñ

335. **muhibbî:**
Gazel 1843
Mısra: **10**
Kanûnî Sultan
Süleyman.
Küyuñavardukçaur
duñsineyeğamz
okların
Bu
Muhibbîkuluñuñ
derdine
dermâneyledün

336. **muhibbîye:-ye**
Gazel 1844
Mısra: **9**
Kanûnî Sultan
Süleyman.
Ger müyesser ola
küyuñdaMuhibbîye
vañan
Gelmeye zerre
heves göñlinebâğ-ı
iremün

337. **muhibbînün:-nüñ**
Gazel 1845
Mısra: **13**
Kanûnî Sultan
Süleyman.

Muhibbînün akar
yaşı
oñulmazbagrumuñ
başı
Bu
hâliduymasunnâşin'
içün dün
gicegelmedün

338. **muhibbî:**
Gazel 1846
Mısra: **9**
Kanûnî Sultan
Süleyman.

Ger gül-
âbitseñMuhibbîteşk-
i çeşmüñyiridür
Hâşılı baş
ağrısıdurpâdişehlik
dankuluñ

339. **muhibbîye:-ye**
Gazel 1847
Mısra: **9**
Kanûnî Sultan
Süleyman.

Degmenâ-kes ne
bilür
'ışkıMuhibbîyesoru
ñ
'İşkuñuñ nüktesini
bilmegeidrâk gerek

340. **muhibbî:**
Gazel 1848
Mısra: **9**
Kanûnî Sultan
Süleyman.

Leylîzülfiniñkabülitd
iMuhibbîçün ezel
Eyledi cümle cihân
mülkini Mecnün-
vâr terk

341. **muhibbîyi:-yi**

Gazel 1849

Mısra: **13**

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Sevmek seni günâh-
ısa cânâMuhibbîyi
Öldür hemân sorma
günehkârûñamsenü
ñ

342. **muhibbî:**

Gazel 1850

Mısra: **9**

Kanûnî Sultan

Süleyman.

İyMuhibbîkaldurup
yine livâ-yıâhımı
‘Âlemerâyât-ı ‘ışkı
ser-bülend itsem
gerek

343. **muhibbî:**

Gazel 1851

Mısra: **9**

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Bî-devâdur bu
Muhibbî derdi iy
‘İsî-nefes
Bir söz-ile anı
âsandursañahôş
eylemek

344. **muhibbî:**

Gazel 1852

Mısra: **13**

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Mest-i
‘ışkoldıMuhibbîdağ
ıhuşyâr olmaya

İçeli bir cür’asın ol
gözleri mestânenüñ

345. **muhibbî:**

Gazel 1853

Mısra: **9**

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Gelse Muhibbîderd
ü belâkarşucân
çıkâr
Zîrâbilürkadrini ol
âşinâlaruñ

346. **muhibbî:**

Gazel 1854

Mısra: **9**

Kanûnî Sultan

Süleyman.

MaşerdeMuhibbîu
maram ide şefâ’at
Cân u dil ile
bendesiyemçünkü
ben âluñ

347. **muhibbî:**

Gazel 1855

Mısra: **10**

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Gözüm yaşıyla
baña yiter çünkirüy-
ı zerd
DimeMuhibbî
‘âşıkagayrinişân
gerek

348. **muhibbî:**

Gazel 1856

Mısra: **13**

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Hzet itme müjeden
bas bu

Muhibbîgözine

Žarar itmez biticek

kişiy

sevdâdikenüñ

349. **muhibbî:**

Gazel 1857

Mısra: **9**

Kanûnî Sultan

Süleyman.

İyMuhibbîdağık-i
nazmumdan
‘Ağd-ı
pervînetab’umasdı
elek

350. **muhibbî:**

Gazel 1858

Mısra: **9**

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Hâne-i dilde
Muhibbîgehgelürğa
mgehbelâ
Eksük olmaz budur
‘âdettekyedemihmâ
n gerek

351. **muhibbî:**

Gazel 1859

Mısra: **10**

Kanûnî Sultan

Süleyman.

İşiginde itleriyle yâr
bir görmiş seni
Devlet el virdi
Muhibbî’tibârundu
rsenüñ

352. **muhibbî:**

Gazel 1860

Mısra: **13**
Kanûnî Sultan
Süleyman.
Muhibbîh'âb-
ıgafletden sakın her
gıcebî-dâr ol
Dilersen iresin
vaşlabulınmazsañaş
ebdenyig

353. **muhibbî:**
Gazel 1861
Mısra: **9**
Kanûnî Sultan
Süleyman.
Şefâ'atdenMuhibbî
olma nevmîd
Kulisincân u dilden
Muştafânuñ

354. **muhibbî:**
Gazel 1862
Mısra: **9**
Kanûnî Sultan
Süleyman.
Dücihânıvirüp aldı
bu Muhibbîgamuñı
Görmesünşādılık ol
kim
viredünyāyağamuñ

355. **muhibbî:**
Gazel 1863
Mısra: **9**
Kanûnî Sultan
Süleyman.
Bir devāsuz derde
düşmişdürMuhibbîh
asta-dil
Sînesindeneksük
olmaz sūz-ı āh-ı
derdnāk

356. **muhibbî:**
Gazel 1864
Mısra: **9**
Kanûnî Sultan
Süleyman.
Şād olup
vaşlaMuhibbî olma
hicrānamelül
Her ne gelse luţfdur
ya kahrı hoş
görmek gerek

357. **muhibbî:**
Gazel 1865
Mısra: **9**
Kanûnî Sultan
Süleyman.
İyMuhibbî bu tokuz
çarhuñgörindügieke
ūd
Şöyle beñzerdūd-ı
āh-ı
derdnāküñdürsenüñ

358. **muhibbî:**
Gazel 1866
Mısra: **14**
Kanûnî Sultan
Süleyman.
Didüm ki tîr-i
ğamzeñesînem
siper ola
DidiMuhibbîañade
mürdenciger gerek

359. **muhibbî:**
Gazel 1867
Mısra: **9**
Kanûnî Sultan
Süleyman.
Pây-ı
dildāraMuhibbî
gevher-i eşkisaçup

Çân u dil
nakdındañiāñirnisār
itseme gerek

360. **muhibbî:**
Gazel 1868
Mısra: **9**
Kanûnî Sultan
Süleyman.
Zülfî çevgānına el
urduMuhibbî yine
yār
Ne sa'ādetdüreger
kim aña top ola
başuñ

361. **muhibbî:**
Gazel 1869
Mısra: **10**
Kanûnî Sultan
Süleyman.
Bağroldıyaşumfülk-
i dil irmedi kenāra
Beñzer ki
Muhibbîyine
deryāyibüyüdüñ

362. **muhibbî:**
Gazel 1870
Mısra: **13**
Kanûnî Sultan
Süleyman.
Vuşlat el
virmezMuhibbî
kılmayınca terk-i
ser
Çün budur
'işkuñtarıkdōstlar
ölmek gerek

363. **muhibbî:**
Gazel 1871
Mısra: **9**

Kanûnî Sultan
Süleyman.
Ma'rifetbüymMuhi
bbiâşikâritseñ ne
tañ
Sihriderçünakıdur
her dem
devâtuñcüy-ı müşg

364. **muhibbî:**
Gazel 1872
Mısra: 9
Kanûnî Sultan

Süleyman.
Muhibbîluţf-ı
tab'ûñdankemâle
ireli nazmuñ
İşidüp gören
eş'ârûñdidişi'r-i
Hasan'danyig

365. **muhibbî:**
Gazel 1873
Mısra: 9
Kanûnî Sultan

Süleyman.
DâğlaryakdıMuhibb
îsinedeşoldeñlü kim
Her gören küh-ı
belâ içre anı sanur
peleng

366. **muhibbînüñ:-nüñ**
Gazel 1874
Mısra: 9
Kanûnî Sultan

Süleyman.
Bu
Muhibbînüñşebikad
r ü günü bayram ola
Ger görineşâm-ı
hicrinde
hilâlîkaşuñuñ

367. **muhibbiye:-ye**
Gazel 1875
Mısra: 10
Kanûnî Sultan

Süleyman.
Ėamzeñ oklarına
çün kim
cânumıkılduñ siper
Bu
Muhibbiyekoatsun
oklarını kirpügüñ

368. **muhibbiye:-ye**
Gazel 1876
Mısra: 9
Kanûnî Sultan

Süleyman.
Bu
Muhibbiyecefağayr
avefâlar idesin
Var-
ımsıkadriyanuñdan'
ideyin her dünüñ

369. **muhibbî:**
Gazel 1877
Mısra: 10
Kanûnî Sultan

Süleyman.
Gözün gevherlerini
tuñfe eyle
Muhibbîdergeh-i
sulţânagirdüñ

370. **muhibbî:**
Gazel 1878
Mısra: 10
Kanûnî Sultan

Süleyman.
Kılmag-
ıçungüşvâreehl-i
nazmuñgüşına

İyMuhibbîsözlerüñi
dürr-i
meknüneyledüñ

371. **muhibbî:**
Gazel 1879
Mısra: 9
Kanûnî Sultan

Süleyman.
Bir cefâ-cüya yine
oldıMuhibbîmübtel
â
Dâdelüñdeniygöñül
çokdurbaña bu
işlerüñ

372. **muhibbî:**
Gazel 1880
Mısra: 9
Kanûnî Sultan

Süleyman.
Gösterüp evvel
yüzüñaldüñMuhibbî
göñlini
Yüz
çevürdüñsoñradanz
ulmıfirâvâneyledüñ

373. **muhibbiye:-ye**
Gazel 1881
Mısra: 9
Kanûnî Sultan

Süleyman.
Ser-te-ser
müyuñMuhibbiyere
h-i sevdâ-y-ımış
Kılmış âvâre anı
zülfi girih-
gürüñsenüñ

374. **muhibbî:**
Gazel 1882
Mısra: 10

Kanûnî Sultan
Süleyman.
Ol kaşı ya almış ele
ğamze okların
DöstlarMuhibbîsîne
sinañanişântutuñ

375. **muhibbî:**

Gazel 1883

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Pendümigüş it
Muhibbî kesreti
terk eyle kim
'Âlem-i
vañdetdebulursınviş
âlındöstuñ

376. **muhibbî:**

Gazel 1884

Mısra: 14

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Ğamsehâbindanyag
arçün başa
miñnetyagmurı
YaraşursañaMuhibb
iâh u efgân eylemek

377. **muhibbî:**

Gazel 1885

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

İñilirseMuhibbîbez
m-i ğamda
'Aceb olmaz
olupdurķâmetiçeng

378. **muhibbî:**

Gazel 1886

Mısra: 9

Kanûnî Sultan
Süleyman.

SākīMuhibbî
teşneye
gülğünşārāb sun
Yāñüdgetür var-ısa
ağıbenefşenüñ

379. **muhibbî:**

Gazel 1887

Mısra: 13

Kanûnî Sultan

Süleyman.

İyMuhibbî bir
vefâsuzyârsevmişdü
rmeger
Eksük olmaz
dāyimāderd ü
belāsıbülbülüñ

380. **muhibbî:**

Gazel 1888

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Her kim ki Muhibbî
göre bu şi'r-i lañfi
Eydürgörünür gül
gibi hoş-ter
dañınāzük

381. **muhibbîye:-ye**

Gazel 1889

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Eyledüñküy-ı
ñarābātuMuhibbîye
maķām
Şükridüphālümebun
ıdımezindünitdün

382. **muhibbî:**

Gazel 1890

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

İyMuhibbî yine bir
mıhr-i münevver
şevķine
Eyleyüpçāk-i
girībāntā-be-
dāmāneyledüñ

383. **muhibbî:**

Gazel 1891

Mısra: 13

Kanûnî Sultan

Süleyman.

'Aķlınyitüre
bilmeye kendin
Muhibbîâh
Salınsa ğāhzülf-ile
ruhsāraperçemüñ

384. **muhibbî:**

Gazel 1892

Mısra: 13

Kanûnî Sultan

Süleyman.

KüyınayaruñMuhib
bıvarıcaķ
Ka'beye varana
cāñķurbān gerek

385. **muhibbî:**

Gazel 1893

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Muhibbîbādenüñ
öpmek
ayagınımuķarrerdür
Görebilse idüm bir

kez yüzincām-ı
muşaffānuñ

386. **muḥibbī:**

Gazel 1894

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

İyMuḥibbîişidenler
nâlesinrahîmitdiler
Bu ‘acebgüş-ı güle
girmez
fiğâmbülbülün

387. **muḥibbī:**

Gazel 1895

Mısra: 10

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Nev-’arûs-ı
dehremeylitmemeg
e
Bu Muḥibbî gibi
gerçek er gerek

388. **muḥibbī:**

Gazel 1896

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Ġayrılarla bu
Muḥibbîyâroldıdiris
eñ
Hâşa-lillâhhâşa-
lillâh bu
ḥayâlündürsenün

389. **muḥibbī:**

Gazel 1897

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Rengînsözün kim
göre
nazmuñdaMuḥibbî
Diye gül-i terden bu
ğazellerdaḥmâzük

390. **muḥibbī:**

Gazel 1898

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Āferîn olsun
Muḥibbîāsümân-ı
‘ışkda
Dāğuñuñ her
penbesinimâh-ı
tâbâneyledün

391. **muḥibbī:**

Gazel 1900

Mısra: 11

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Dâr-ı
dünyānuñMuḥibbîḥ
âliçün bu nev’adur
Kimine ḥalkuñnaşîb
olur emek kime
yimek

392. **muḥibbī:**

Gazel 1901

Mısra: 10

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Ḥoş-dil itdün
cümleten
‘âşıklarunbuldımurâ
d
Bu Muḥibbî ne
günâhidî ki nâ-
ḥoşyledün

393. **muḥibbī:**

Gazel 1902

Mısra: 17

Kanûnî Sultan

Süleyman.

İşve
idüpğöñlinalmagla
Muḥibbîbendeñi
Ḥamdü-
lillâhğayrıardanfâri
ğu’l-bâleyledün

394. **muḥibbī:**

Gazel 1903

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Görinür anı
Muḥibbî olur ol
demde nihân
Āl-ılagöñlüñalurdil
virmeperri-zâde gül

395. **muḥibbī:**

Gazel 1904

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

İyMuḥibbî gül
ruḥınuñşevkine
Bülbül ol her dem
terennüm eylegil

396. **muḥibbī:**

Gazel 1905

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Naẓm-
ılabulduñMuḥibbîç
ünNiẓâmîtarzını
Ḥüsn-i

eş'aruñatahşinitle
rehl-i kemāl

397. **muhibbî:**

Gazel 1906

Mısra: 11

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Ne ekerseñ anı
biçersin
Muhibbîḥayr u şer
Cevkübengendüm
umup
dimeañacevdegül

398. **muhibbî:**

Gazel 1907

Mısra: 10

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Çünkü 'âlem
mülkine bir kimse
mâlik olmadı
Bî-vefâdünyâya dil
virmeMuhibbî sen
sen ol

399. **muhibbî:**

Gazel 1908

Mısra: 10

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Nazm-ı dürer-
nisârumı her kim ki
güş ide
Var mı Muhibbî
diye
anuñçüngüherdegül

400. **muhibbî:**

Gazel 1909

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

İyMuhibbîrâyegânḥ
arc eyleme söz
cevherin
Çünküfâzuñ
görenler
dirgüherden kem
degül

401. **muhibbî:**

Gazel 1910

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Muhibbîḥastaduriy
dil ṭabîbî
Lebüñdârûsî ile añâ
em kıl

402. **muhibbî:**

Gazel 1911

Mısra: 10

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Hergizcefavü
cevrin añupnâle
kılmaya
Çekse Muhibbî bir
niçe yıllar
cefâgönül

403. **muhibbî:**

Gazel 1912

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Bu Muhibbîgülşen-i
ḥüsnündeefgâneyles
ün
'Âdetolmuşduriderç
ün 'andelîbinzâr gül

404. **muhibbî:**

Gazel 1913

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

İyMuhibbîyaşumicâ
rî görüp ol serv-ḳad
Nâz-ıladidigözün
yaşına beñzer 'aynı
mül

405. **muhibbî:**

Gazel 1914

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Giceñitevhîd ile
geçürMuhibbîşubḥa
dek
Hîçdünyâlezzetineb
eñzemez bir lezzet
al

406. **muhibbî:**

Gazel 1915

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Gün yüzini
göremem
yârûñMuhibbî'n'eyl
eyem
Bañadüşmenlikider
mâni' olur bu eşk-i
al

407. **muhibbî:**

Gazel 1916

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

İyMuhibbînâr-ı
'ışkumdan

semenderler yanar
Nāmedesüz-ı
derünüm
‘arzolmakdurmuḥāl

408. **muḥibbî:**

Gazel 1917

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

İyMuḥibbîbulınurşî
’ründeçüntarız-ı
hasen
Yiridürşimdengirü
ger diyeler
sañaKemāl

409. **muḥibbî:**

Gazel 1918

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Yüz karasın
yuMuḥibbîgözlerüñ
yaşı ile
Bulasın bir
çäreçünçesmüñdem
äeksükdegül

410. **muḥibbî:**

Gazel 1920

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Bu Muḥibbîderd-i
‘ışquñlasenüñüftāde
dür
Sanasın kim
mürdurpā-
mālīdūpdürpāy-ı pīl

411. **muḥibbî:**

Gazel 1921

Mısra: 12

Kanûnî Sultan

Süleyman.

İki sanma virmetā’-
ı vaşlnabiñcān u dil
Çünkü ‘ışk ehli
Muḥibbî eylemez
fıkr-i muḥāl

412. **muḥibbî:**

Gazel 1922

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Cihāngülzārınabaku
pMuḥibbî sakın
aldanma
Meseldür
‘ālemiçinde yiter
çün ‘ārifē bir gül

413. **muḥibbî:**

Gazel 1923

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Muḥibbî ölmeden
biñkerreartuk
İşitmek ta’n-ı
nādānı ne müşkil

414. **muḥibbî:**

Gazel 1924

Mısra: 10

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Ger Hāḫ ide bir
daḫıvişālūñı
müyesser
Hergiz bu
Muḥibbîdimeyeāh
ne müşkil

415. **muḥibbî:**

Gazel 1925

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Göñli açılmaz
Muḥibbîserv-
ḫaddūñ görmese
Serv ü bağ u gül
daḫiāb-ı
revāneksükdegül

416. **muḥibbî:**

Gazel 1926

Mısra: 16

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Kaynadı tennür-ı
dilden göz yaşı
oldirevān
İyMuḥibbî kim-
durur aña diyen
tūfāndegül

417. **muḥibbî:**

Gazel 1927

Mısra: 10

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Şem’ gibi
ḫāsretiylegicelertāş
ubḫa dek
İyMuḥibbîḫūn-ı
dildürdökilenyaşam
degül

418. **muḥibbî:**

Gazel 1929

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Şīrīnlebūñüñşevḫın
ecānā bu Muḥibbî

Ferhād-şıfat ger
düşe kühsāra ne
müşkil

419. **muḥibbī:**

Gazel 1930

Mısra: 11

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Cân u dil terk
itdiyoluñdaMuḥibbî
bilmedüñ
İyşanemşimdengirü
mihri hemānāgyāra
kıl

420. **muḥibbī:**

Gazel 1931

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Hāk-i
pāyınaMuḥibbîyüzi
ni sürmek diler
Midḥat-i ḥüsni
dilinde dem mi var
ezber degül

421. **muḥibbī:**

Gazel 1932

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Yāriagyār-
ılagördükdeMuḥibb
ñitdiāh
Didi kim olmaz-
ımış ‘ālemdehīçbî-
ḥār gül

422. **muḥibbī:**

Gazel 1933

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Oldihācetmendcān-
ılaMuḥibbîyüzüñe
Gösterüpdervişe
yüz
kendüiyihācetmend
kıl

423. **muḥibbīden:-den**

Gazel 1934

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

‘İşkuñuñderd ü
belāsınıMuḥibbīden
işit
Anı
vaşfitsündilerseñ
gel berüvaşşāfa gel

424. **muḥibbī:**

Gazel 1935

Mısra: 10

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Dil tabībbindenn’ola
ger isteseñşāficevāb
İyMuḥibbīderdüñi
‘arzitmegedermāna
gel

425. **muḥibbī:**

Gazel 1936

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Ruḥlarışevki ile
yandı Muḥibbî
odlara
Nār-ı ‘ışkı
yakalıdan sīne-i
süzāna dil

426. **muḥibbī:**

Gazel 1937

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Şi’r-i
renginümMuḥibbî
bir nihāl-i tazedür
Eksük itmez gicevü
gündüz virürtekrār
gül

427. **muḥibbī:**

Gazel 1938

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

İyMuḥibbîşayd olur
mıydı bu dil
murğiaña
Dām olup zülfi
içinde olmasaydı
dānehāl

428. **muḥibbī:**

Gazel 1939

Mısra: 11

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Mevsim-i gülde
Muḥibbīnazmınakıl
sañnazār
Dir-idüñtab’-ı
nihālünñucında var
gül

429. **muḥibbī:**

Gazel 1940

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Vaqt-ı gülde bu
Muhibbîsözine eyle
nazar
Beytinüñ her birisi
bir gül-i ra'nâ mı
degül

430. **muhibbî:**

Gazel 1941

Mısra: **19**

Kanûnî Sultan

Süleyman.

İyMuhibbîgayret ile
yansa bülbül
tañdegül
Kol sunar
boynınañârûñdâyim
â oynar gül

431. **muhibbî:**

Gazel 1942

Mısra: **11**

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Yâr göstermez
Muhibbî gül gibi
büy-ı vefâ
Bülbül-âsâ sen de
her dem âh u
feryâdeylegil

432. **muhibbî:**

Gazel 1943

Mısra: **9**

Kanûnî Sultan

Süleyman.

KâsidolmasunMuhi
bbînazmına eyle
nazar
Sözlerüñşarrâfisiñiy
hurde-dânum gitme
gel

433. **muhibbî:**

Gazel 1944

Mısra: **9**

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Zülfiniçevgânidelde
niyMuhibbîdilberü
m
Başımı top eyleyüp
girdi bugün
meydâna dil

434. **muhibbî:**

Gazel 1945

Mısra: **9**

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Muhibbîtarh kıl
dilden bu hây u
hüy-ı dârâtı
Saña ancak bu
sevdâdanbelâvügam
-durur hâşıl

435. **muhibbî:**

Gazel 1946

Mısra: **9**

Kanûnî Sultan

Süleyman.

İyMuhibbîmerd-
iseñ aldanma
dehrüñâlına
Mâl u câh-ıla seni
aldamasun sakın bu
Zâl

436. **muhibbî:**

Gazel 1947

Mısra: **9**

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Eyle
MuhibbînazmuñıHu

srev gibi hasen
İrsünkemâlesan'atış
îrînedâda ol

437. **muhibbî:**

Gazel 1948

Mısra: **10**

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Âvâredürçü 'ışk-
ılaçarh eylemez
karâr
Sen de Muhibbî
'âşıkiseñ dil âvâre
kıl

438. **muhibbî:**

Gazel 1949

Mısra: **9**

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Bu
Muhibbîgöñlinalup
zâr iden bülbül gibi
Sanmañ ol gül
ruhlr ol
kâmetibâlâdegül

439. **muhibbî:**

Gazel 1950

Mısra: **9**

Kanûnî Sultan

Süleyman.

İyMuhibbîeşk-i
çeşmürü-y-ı
zerdüm var iken
İstemek
hâcetdegüldür
'ışkumağayrıdelîl

440. **muhibbî:**

Gazel 1951

Mısra: **10**

Kanûnî Sultan
Süleyman.
Va'de kıldı vaşlını
gerçi yine itdiñilâf
İyMuhibbütüdügi
sanma saña kerem
degül

441. **muhibbî:**
Gazel 1952
Mısra: **11**
Kanûnî Sultan

Süleyman.
Her
gicegelürçünkiMuhi
bbîhayâl-i döst
Şevkineanuñ sen
dañıyandurçerâğ-ı
dil

442. **muhibbî:**
Gazel 1954
Mısra: **11**
Kanûnî Sultan

Süleyman.
BulduñMuhibbîaray
uyâr-ılaolduñâşinâ
Terk it
ta'alluqmührinidün
yâ ile biğâne ol

443. **muhibbî:**
Gazel 1955
Mısra: **9**
Kanûnî Sultan

Süleyman.
Yıkmaga
'ırzınMuhibbîkimse
nüñkaşd eyleme
Añazar yok
lîkboynuñdakalurse
nüñvebâl

444. **muhibbî:**
Gazel 1956
Mısra: **9**
Kanûnî Sultan

Süleyman.
Muhibbî kanımı içer
dem-â-dem çeşm-i
hün-rîzi
Dutar mıydı
cefâtîğın elinde
olmasa kâtil

445. **muhibbî:**
Gazel 1957
Mısra: **10**
Kanûnî Sultan

Süleyman.
Himmeti devrinde
görinmezgözinekây
inât
Alsa destine
Muhibbî her kaçan
peymâne dil

446. **muhibbî:**
Gazel 1958
Mısra: **9**
Kanûnî Sultan

Süleyman.
Muhibbîkendüzin
bilmez temennâ-
yıvişâl eyler
İçeldencür'a-i
la'lüñolupdur mest-
i lâ-ya'kıl

447. **muhibbî:**
Gazel 1959
Mısra: **9**
Kanûnî Sultan

Süleyman.
Âhâteşine ger
yakasın

dehriMuhibbî
Raħmeylemeyüpdır
bile sen de yan u
yakıl

448. **muhibbî:**
Gazel 1960
Mısra: **9**
Kanûnî Sultan

Süleyman.
Bed-nâm-ı dehr
olmayasın
iyMuhibbî ger
Uzatma sakın zulm
elini ictinâb kıl

449. **muhibbî:**
Gazel 1962
Mısra: **9**
Kanûnî Sultan

Süleyman.
VirseselâmsañaMu
hibbîçevürme yüz
Tañriselâmın gel
kañbül eyle selâma
gel

450. **muhibbî:**
Gazel 1963
Mısra: **9**
Kanûnî Sultan

Süleyman.
Nâle kılsa aglasa
bülbul
Muhibbîtäşeher
Güşa almaz
kendüyemağrübî-
pervây gül

451. **muhibbî:**
Gazel 1964
Mısra: **10**

Kanûnî Sultan
Süleyman.
Cân giderse
gamdegülçün geldi
peykân dile
İyMuhibbîdotalumc
ânyirine anı bedel

452. **muhibbî:**

Gazel 1965

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Ol şeker lebden
Muhibbî söz
açupgüftâra gel
İşidenlersenüñiçün
diyeler şîrînmakâl

453. **muhibbî:**

Gazel 1966

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Ĥudâdanğayrısın tar
h it Muhibbîcân-ıla
dilden
Ĥudâdanğayrı
'âlemde ne kim var-
ısa bil bâtıl

454. **muhibbî:**

Gazel 1967

Mısra: 13

Kanûnî Sultan

Süleyman.

ÖlümünâñMuhibbî
günde biñ kez
Sakın bu pendümi
dut olma gâfîl

455. **muhibbî:**

Gazel 1968

Mısra: 13

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Gül
ruĥıngördünMuhibb
î eyle âh u nâleler
Vaqt-ı gülde sen de
bülbul gibi durma
eyle nâl

456. **muhibbî:**

Gazel 1969

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Feylesof-ı 'aql-ıla
itme Muhibbîbaĥs-i
'ışk
Ĥâlîdürĥikmetden
ol yok yire eylersin
cedel

457. **muhibbî:**

Gazel 1971

Mısra: 13

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Muhibbî umma bir
kesdenvefâ sen
Niçe kıydı gör
ĤâbileKâbil

458. **muhibbî:**

Gazel 1972

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

İyMuhibbîşi'r ara
Ĥusrevtarîkıngözle
dün
Tañımdur ger
bulına anda ĥayâlât-
ı kemâl

459. **muhibbî:**

Gazel 1973

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Rüy-ı zerd-ile
Muhibbîdeşt-i
ğamarslanıdur
Göz yaşı
zencîridinmiş kim
der-i zâygamdegül

460. **muhibbî:**

Gazel 1974

Mısra: 10

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Câhilgeyersedîbâ
irmez maĥâm-ı
evce
Bulmaz
Muhibbînoĥşândân
âger geye şâl

461. **muhibbî:**

Gazel 1975

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Bu Muhibbî olalı
mecnuñsaçuñleylelâsı
na
Görineşimdengirüşe
ydâgöñüldivâne dil

462. **muhibbî:**

Gazel 1976

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

İyMuhibbîgülşene
döşendi bir

renginbisāt
Ortası
sünbülbenefşeolmuş
pervāze gül

463. **muhibbî:**

Gazel 1977

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

İztırâb eyler
Muhibbîgörmegeyü
zin iver
N'eyesün elde
degüldürzıtırâb ister
gönül

464. **muhibbî:**

Gazel 1980

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Virme dil
dehreMuhibbî itme
aňai'timād
Virüriseň seni eyler
guşsa ile pāy-māl

465. **muhibbî:**

Gazel 1981

Mısra: 17

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Mey ü
maħbūbaMuhibbidi
dilertevbelüdur
İşidüpehl-i şafā her
biri dir andan ol

466. **muhibbî:**

Gazel 1982

Mısra: 17

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Muhibbîintihā var
dime 'ışka
Sen
anuñintihāsımbtidā
bil

467. **muhibbî:**

Gazel 1983

Mısra: 14

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Gelür her şādinüñ
ardınca biňgam
Muhibbîdār-ı
dünyāyibelā bil

468. **muhibbî:**

Gazel 1984

Mısra: 13

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Muhibbî her
işüñfıkr eyle işle
Ki soňrayañılursın
olma ğāfil

469. **muhibbîye:-ye**

Gazel 1985

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Cām-ı Cem olmaz
ise ħastaMuhibbîye
ne ğam
Yiter ol muğbeçe
destindeki bir
pāresifāl

470. **muhibbîyi:-yi**

Gazel 1986

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Öldürem bir gün
Muhibbîyidimişsind
östum
Dur
vefāiķrāruñavirmek
amāñĥācetdegül

471. **muhibbî:**

Gazel 1987

Mısra: 13

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Pirolduñ ise sanma
Muhibbî ola dil pır
Bir
tāzēcivānısevübentā
zēcivān ol

472. **muhibbî:**

Gazel 1988

Mısra: 13

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Bu Muhibbî gibi
eylersin niçe diller
helāk
Kıl
terāħĥumdöstumzül
füñeurmaşāne gel

473. **muhibbî:**

Gazel 1989

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Bu
Muhibbîniçeyıldurĥ
arcider söz gevherin
Eksük olmaz
toptolu yine
cevāhirdürgönül

474. **muhibbiye**:-ye

Gazel 1990

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

İki
‘âlemdeMuhibbiye
yiter cânâkapuñ
Andan özge olmaya
hıçbâbañağâcetedegü
1

475. **muhibbî**:

Gazel 1991

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

DâğlarlaiyMuhibbîc
ismüñizeyneyleyüp
Şâh-ı ‘ışkuñ
devletinde egnüñe
bir hil’at al

476. **muhibbî**:

Gazel 1992

Mısra: 11

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Şimdi Muhibbî bir
şanemebaglubended
ür
Baş egmeyen
kimseye sultân olan
gönül

477. **muhibbî**:

Gazel 1993

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Benden Muhibbî
isteme hergizşalâh

u zühd

Rüsvâ-yıhalkitdi

beni mâcerâ-yı dil

478. **muhibbiye**:-yi

Gazel 1994

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Başdan çıkarsa
zülfiMuhibbiyigam
degül
Kim didibunıaña ki
dâyimhevâda ol

479. **muhibbî**:

Gazel 1995

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

KıyduñMuhibbicâñı
nabaşdançıkarduñâ
h
Bilmezlik ile sen
sañaitdüñsağgönül

480. **muhibbî**:

Gazel 1996

Mısra: 10

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Ezel bezminde bir
cür’amağabbecâmı
niçdi
Muhibbîanuñ-
içündürgörinür
mest ü lâ-ya’kıl

481. **muhibbî**:

Gazel 1997

Mısra: 13

Kanûnî Sultan

Süleyman.

İyMuhibbişu’le-i
âhuñdan eyle tâc-ı
zer
Çünmağabbetşâhısı
n gel anı ser-
püşeylegil

482. **muhibbî**:

Gazel 1998

Mısra: 10

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Egerfermân idesin
sen dil ü cân der-
miyân olsun
Muhibbîkemterin
kuldur hemân tek
añfermân kıl

483. **muhibbî**:

Gazel 1999

Mısra: 13

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Nev-bahârı görmek
isterseñMuhibbîbâğ
a gel
Kıl temâşâ her
tarafserv ü semen
gülzâr gül

muhibbî’:

1. **muhibbî’yi**:

Gazel 1752

Mısra: 20

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Zâhidâerzânıkılduñ
kevser ü hür u
behişt
Bu Muhibbî’yi
şükür tâlib-i
dîdâreyledüñ

2. **muhibbî'yi:**

Gazel 1928

Mısra: 9

Kanûnî Sultan

Süleyman.

Yıllar geçer aılmaz

bu Muhibbî'yi

derinden

Unıdla bu 'âşıkdır

yine ne müşkil

muhibbiolduñ:

1. **muhibbiolduñ:-duñ**

Gazel 1734

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Sevgi beslemek,

yakınlık duymak,

yakınlaşmak, dost

olmak.

Yiter Muhibbîsaña

bu devlet cihānda

kim

Olduñmuhibbicān-

ılaāliMuḥammedüñ

muhibbiyā:

1. **muhibbiyā:**

Gazel 1919

Mısra: 13

Ey Muhibbi //

Kanûnî Sultan

Süleyman'ın mahlası.

Vādî-i 'ışka

'azmider-

iseñMuhibbiyā

Her bir

kađemdeyüzüñi sür

yireTür'a gel

muhkem:

1. **muhkem:**

Gazel 1951

Mısra: 6

Sağlam, kuvvetli.

Seyl-i

eşkümvirmedidānes

ine 'ışkuñhalel

Eski

bünyadolıcakkim

dirañamuhkemdegü

l

muhkemduğı:

1. **muhkemduğı:**

Gazel 1812

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Sağlam tutmak.

Āh kim bu ğam

elinden olımsızın

sen ḥalās

Şöyle

muhkemduğıy dil

çüngiribānuñsenüñ

muhkemeyledüm:

1. **muhkemeyledüm:-**

düm

Gazel 1964

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Sağlamlaştırmak.

Şöyle

muhkemeyledüm

dilde esās-ı 'ışkuñı

Añlamamtüfān-ı

ğamseyl-i

belāvireḥalel

muhkemoldı:

1. **muhkemoldı:-dı**

Gazel 1603

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Sağlam olmak.

Dest-i kudreturđı

'ışkuñçün ezel

bünyādını

Oldımuhkemtāebed

kimdür diyen

mi'mārı yok

muhkem olur:

1. **muhkemolur:-ur**

Gazel 1668

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Sağlam olmak.

'Akıl terk itmek

ister gerçi 'ışkı

O cehditdükçe olur

muhkem 'ışk

muhkemurđı:

1. **muhkemurđı:-dı**

Gazel 1969

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Sağlamlaştırmak.

Dilde

muhkemurđıbünyād

ın ezel bennā-yı

'ışk

Gelmeye bārān-ı

eşkümdenañahergiz

ḥalel

muhkem-i 'ışk:

1. **muhkem-i 'ışk:**

Gazel 1614

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Aşkın kuvveti.

Niçe kez

kaşdkıldum terk-i

'ışka

Ne çaresüst olmaz
muhkem-i 'ışk

mühlik:

1. **mühlik:**

Gazel 1627

Mısra: 11

*Ar. İhlâk edici,
öldürücü, zararlı,
kattâl.*

'İşk bir mühlik
devâdur kim anı
nüş eylese
Tizzamândan siz
ta'accübeylemeñ
ger ola yok

mühr-i süleymân:

1. **mühr-i süleymân:**

Gazel 1823

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

*Hız. Süleyman'ın
mührü II Sevğilinin
dudakları.*

'İşk mihrî
sinedemühr-i
Süleymân olmasa
Vaşşilerhükminerâ
m olmaz-
ıdıMecnünün

muhtâc-ı saykal:

1. **muhtâc-ı saykal:**

Gazel 1970

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Parlaklık ihtiyacı.
Gerekmez
zülfüñemeşşâtaherg
iz
Olur mı

âfitâbmuhtâc-ı
şaykal

muhtelif:

1. **muhtelif:**

Gazel 1552

Mısra: 4

*Türlü, çeşitli, çeşit
çeşit.*

Sen tarîk-ı Haqqı
gözle çıkma sakın
şer'den
Sen
yoluñtogrutegerçi
var
nedâmetmuhtelif

2. **muhtelif:**

Gazel 1568

Mısra: 2

*Türlü, çeşitli, çeşit
çeşit.*

Sînemidâgeyleyüpe
ekdümañayiryir elif
Sanki bir bâğ içre
bitmiş serv ü
lâlemuhtelif

3. **muhtelif:**

Gazel 1639

Mısra: 5

*Türlü, çeşitli, çeşit
çeşit.*

Kimi şâfî kimi
şüfîhalk-ı
'âlemmuhtelif
Herkesün bir kâr[1]
vardurşeyh-ile var
şâba bak

muhteri':

1. **muhteri':**

Gazel 1525

Mısra: 8
*İhtirâ edici, eden,
yeniden şey icat eden:
Muhteri-i şehîr.*

Mâh-rûlar
okumamışlar
vefâdestânını
Her biri cevr ü cefâ
fenninde
lîkmuhteri'

müje:

1. **müjesi:-s, -i**

Gazel 1648

Mısra: 3

Far. Kirpik.

'Âlemikırmaga
yiter
müjesihançeriçün
Ne içün pes takınur
ol
gözimestâneşadağ

2. **müjeden:-den**

Gazel 1856

Mısra: 13

Far. Kirpik.

Hz. İtme müjeden
bas bu
Muhibbîgözine
Zarar itmez biticek
kişiye
sevâdikenün

3. **müjeñ:-ñ**

Gazel 1952

Mısra: 9

Far. Kirpik.

Ger irse müjeñtir-i
niğâh-ı sîneme
Güller açılır kan
saçılıcekzi-bâğ-ı dil

müjefrine:

1. **müjefrine:** *-ine*

Gazel 1621

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Kirpik oku.

Geldükçemüjefrine

karşugöğsin gere

‘Uşşāk ara var mı

ola şehsüvâr-ı ‘ışk

müjeñhançeri:

1. **müjeñhançeri:**

Gazel 1676

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

(Sevgilinin)

kirpiklerinin (yan

bakışının) hançeri.

Cānumageçdimüjeñ

hançeriyirüh-ı

revān

Bir nazar eyle

elüñdegörinen kan

ancak

müjeñfirine:

1. **müjeñfirine:** *-ne*

Gazel 1928

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

(Sevgilinin) kirpik

oku.

Qurbān olayın

dirdikaşuñ yayına

göñlüm

Kişoldımüjeñfirine

bu sîne ne müşkil

müjgân:

1. **müjgânlar:** *-lar*

Gazel 1557

Mısra: 8

Kirpik.

Mescid-i

hüsneirdükiy dil

eyle iktidā

Uy

imāmaçesmidürmüj

gānlarolmuş anda

şaf

2. **müjgānım:** *-ı, -n*

Gazel 1627

Mısra: 14

Kirpik.

İyMuhibbî yüz

çevürmesîneñi eyle

siper

Kaşı yayından

atuban eylese

müjgānım ok

3. **müjgānımdan:** *-ımdan*

Gazel 1705

Mısra: 11

Kirpik.

Hāzer kıl

çesmimüjgānımdanı

y dil

Giriz eyler kişi

görse şaf-ı ceng

4. **müjgānum:** *-um*

Gazel 1719

Mısra: 4

Kirpik.

Sakķā olup bu

çesmümķuyuñda su

sepelden

Müjgānum olsa tañ

mı cārüb-ı āsitānuñ

5. **müjgānum:** *-um*

Gazel 1724

Mısra: 6

Kirpik.

Dile sultān-ı

ğamgeldükçeçüşmü

m

Tolarmüjgānum

eyler yolların pāk

6. **müjgānlaruñ:** *-lar, -uñ*

Gazel 1796

Mısra: 1

Kirpik.

Kaşuñı ya

eyleyüpmüjgānlaru

ñtüreyledüñ

Beni

öldürmegeiydöst

yine el-bir eyledüñ

7. **müjgānım:** *-ı, -n*

Gazel 1873

Mısra: 1

Kirpik.

Kaşı yası deldi

sīnemitdimüjgānımñ

adeng

Her

tarafdanrevzenaçdı

olmaya tāsīneteng

mukābil:

1. **muķābil:**

Gazel 1906

Mısra: 2

Denk, karşılık.

Hüblikdabeñzemez

ebrüñamāh-ı

nevdegül

Nür-ı

hüsñüñemukābil

her biri pertevdegül

mukābileyledük:

1. **muḳābileyledük:-**
dük

Gazel 1704

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

*Karşı karşıya
getirmek.*

Māh-tābuñbedr

iken

āyīnesibuldikesād

Çün güneş

ruḥsāruña anı

muḳābileyledük

mukābil kıl:

1. **muḳābil kıl:**

Gazel 1971

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

Karşılık vermek.

Göremdirseñeğersu

n'-ı Hudāyı

Alupāyīneḥüsne kıl

muḳābil

mukahhal:

1. **mukahhal:**

Gazel 1970

Mısra: 6

Sürmelenmiş,

üzerine sürme

sürülmüş.

Gözümden ḥāk-i

pāyuñkühl olalı

Bu

çeşmümdürüşen

hem mukahhal

mukanni':

1. **muḳanni':**

Gazel 1938

Mısra: 2

Kandırıcı,

kandıran.

Ḥüsünüressām-ı

ḳudret yazdı evvel

ber-kemāl

Ol muḳanni'

naḳşahergiz iremez

vehm ü ḥayāl

mukārinolmadum:

1. **muḳārinolmadum:-**

madum

Gazel 1793

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Yaklaşmak,yakın

olmak.

Bir giceolmadum ol

māhamuḳārinin'idey

im

Naḥs imiş katı

sitāresimegeryılduz

umuñ

mukarrer:

1. **muḳarrerdür:-dür**

Gazel 1754

Mısra: 14

(Ar.)

Kararlaştırılmış, kesin,

kuşkuuz.

Muḥibbīçirk-i

dünyāya bulaşma

cüst ü çābük ol

Sakinmazsañmuḳar

rerdür mülevves ola

dāmānuñ

2. **muḳarrerdür:-dür**

Gazel 1893

Mısra: 9

(Ar.)

*Kararlaştırılmış, kesin,
kuşkuuz.*

Muḥibbībādenüñ

öpmek

ayagınımuḳarrerdür

Görebilse idüm bir

kez yüzincām-ı

muşaffānuñ

3. **muḳarrer:**

Gazel 1906

Mısra: 10

(Ar.)

*Kararlaştırılmış, kesin,
kuşkuuz.*

Çünkirā-y-

ılagirübenuşbudüny

āḥānına

Tiz göçersin saña

bu zirāmuḳarrer ev

degül

4. **muḳarrerdür:-dür**

Gazel 1983

Mısra: 12

(Ar.)

*Kararlaştırılmış, kesin,
kuşkuuz.*

Göñülden

gitmeyince çirk-i

dünyā

Muḳarrerdürdilüñ

olmaz şafā bil

mukarrer evlesem:

1. **muḳarrereylesem:-**

sem

Gazel 1599

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Tekrar etme.

Şevḳüm artar

leblerünzıkrinmuḳa

rrer eylesem
Nite kim artar
şekerden tūfī-i
güftāraşevk

mukarrer olmaz:

1. **muqarrerolmaz:-**
maz

Gazel 1568

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Açık, ortada

olmak, kesinleşmek.

Virmedir bir kes
miyānuñladehānuñd
anhaber
Sırr-ı ğayb olmaz
muqarrerdegme
merde münkeşif

mukavves:

1. **muqavves:**

Gazel 1982

Mısra: 4

Kavisli, eğri.

Olur her ğamze[si]
bir tīr-i dil-sūz
Muqavves kaşlarını
iki ya bil

mukavveskaşlarıñ:

1. **muqavveskaşlarıñ:-**
lar, -uñ

Gazel 1879

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Kavisli kaş.

Bilmezemqavs-i
belāmıdurmuqavves
kaşlarıñ
Ğamzelermidürvey
ātīr-i belā ya
kaşlarıñ

mükedder:

1. **mükedder:**

Gazel 1651

Mısra: 10

Kederli.

Egerçi
‘āşıkolmuşlarbulınur
deyr-i ‘ālemde
Muhibbī gibi
‘ālemdevelihāli
mükedder yok

mükedder olsa:

1. **mükedder olsa:-sa**

Gazel 1888

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Kederli olmak.

Derd-ile
belāvüğamuñhoş
görtür ‘āşık
Ger olsa anuñhāli
mükedder
dañınāzük

mükerrer eyle:

1. **mükerrer eyle:**

Gazel 1888

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Tekrar etme.

İyruhları gül lebleri
şekkerdañınāzük
Zikrinianuñ eyle
mükerrer dañınāzük

mükerrereyledüñ:

1. **mükerrer eyledüñ:-**
düñ

Gazel 1713

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Tekrar etme.

İyMuhibbī lebleri
zikrin mükerrer
eyledüñ
Anuñ-
ıçunoldışırınnaẓm u
eş’āruñsenüñ

mükim-i ğüşe-i hicrān:

1. **muqim-i ğüşe-i**

hicrān:

Gazel 1992

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Ayrılığın köşesinde
oturan.

Bir dem vişāl-i
şubhadirġāirişmedi
Her şebmuqim-i
ġüşe-i hicrān olan
ğöñül

mükimi olayın:

1. **muqimi olayın:-ayın**

Gazel 1749

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

İkamet etmek, bir
yere yerleşip orada
kalmak.

Māhitābum ğün
gibi eflāk olsun
menzilüñ
Ben muqimi olayın
bu ġüşe-i vīrānenüñ

mukır:

1. **muqırdur:-dur**

Gazel 1702

Mısra: 9

Ar. İkrar eden,

*itiraf eden, vardır,
öyledir diyen.*

Haşası çok
Muhibbînüñmuqırd
ur eyemez inkâr
Bi-ğamdi'llâh tutar
şâhum
'atâsınığazabdanyig

2. **muqırdur:-dur**

Gazel 1788

Mısra: 9

Ar. İkrar eden,

*itiraf eden, vardır,
öyledir diyen.*

Haşası çok
Muhibbînüñmuqırd
ur eyemez inkâr
Bi-
ğamdi'llâhdutarşâhu
m
'atâsınığazabdanyig

mül:

1. **mül:**

Gazel 1913

Mısra: 10

Şarap, mey.

İyMuhibbîyaşumicâ
rî görüp ol serv-ğad
Nâz-ıladidigözün
yaşına beñzer 'aynı
mül

2. **mül:**

Gazel 1922

Mısra: 1

Şarap, mey.

Yine evvel
bahâroldığanîmetdü
r ele al mül
Cemâligülsitâmindaf

igânabaşlasun
bülbül

3. **mül:**

Gazel 1922

Mısra: 6

Şarap, mey.

Lebüñbeñzeremdir
señen incinme
iyemeh-rü
Özünisözini bilmez
kızıl dîvâne-durur
mül

mül:-

1. **mülün:-(ü)ñ**

Gazel 1846

Mısra: 6

Şarap, mey.

Leblerüñebâdedirse
beñzemez olmaz
'aceb
Mestdürma'zür ola
her ne ki söylerse
mülün

mülevves:

1. **mülevvesdür:-dür**

Gazel 1892

Mısra: 5

Kırlı, pis.

Basma
dünyâyamülevvesd
ürcehân
Merd olanlar pâk ü
hoş-dâmân gerek

mülevves ola:

1. **mülevves ola:-a**

Gazel 1754

Mısra: 14

Kelime Tipi: -

*Kirlenmek,
pislenmek.*

Muhibbîçirk-i
dünyâya bulaşma
cüst ü çâbük ol
Sakınmazsañmuğar
rerdürmülevves ola
dâmānuñ

mülk:

1. **mülkine:-ine**

Gazel 1763

Mısra: 6

Memleket, ülke.

Gehfelegeçikarur
seni gehyire çalar
Sakın aldanma
sakın mülkine sen
Dârānuñ

2. **mülküñ:-üñ**

Gazel 1819

Mısra: 4

Memleket, ülke.

Dil
ğayâlünhtağtğâhıolm
ış-iken döstum
Kendümülküñtarum
âritdüñeyü ad
itmedün

mülk-i 'arabdan:

1. **mülk-i 'arabdan:-
dan**

Gazel 1860

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Arap ülkesi.

Siyehzülfüñgelürcâ
nâbaña mülk-i
'Arabdanyig
Degüldürşekker-i

Mısrîşehâşoşehd-i
lebden yig

mülk-i cihâna:

1. **mülk-i cihâna:**

Gazel 1743

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Dünya malı.

Meyl eylemezse

mülk-i cihâna

‘acebmidür

‘İşkuñgamınışehlig

evirmezegdâlaruñ

mülk-i ‘ışka:

1. **mülk-i ‘ışka:-a**

Gazel 1758

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Aşk ülkesi.

‘Aceb mi mâlik

olsa mülk-i ‘ışka

Dilâeşküñolupdurçü

nsipâhuñ

2. **mülk-i ‘ışka:-a**

Gazel 1910

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Aşk ülkesi.

Qadembasduñ

bugün çün mülk-i

‘ışka

Yaşuñ leşker

dilââhuñ ‘alem kıl

mü’min:

1. **mü’min:**

Gazel 1505

Mısra: 8

Allah’ın varlığına

ve birliğine iman eden,

*inanın, kalp ile tasdik,
dil ile ikrar eden kimse.*

Cânâyüzüñi görsem

incinme yüzüm

sürsem

Muşhafgöricekmü’

min eyler meger

andan haz

mümkindegül:

1. **mümkindegül:**

Gazel 1693

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

İmkansız.

Bilini

kuçmakanuñmümki

ndegülillâ kemer

Leblerin sağâr öper

kaşd itse mey nüş

eylemek

2. **mümkindegül:**

Gazel 1971

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

İmkansız.

Sefer mümkindegül

yok şabraţâkat

Olupdurehl-i

‘ışkuñhâlimüşkil

mümkindegüldür:

1. **mümkindegüldür:-**

dür

Gazel 1693

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

İmkansız.

Söz geçer gevher

veliammâ ki

olmazsa zeri

Şöyle bil

mümkindegüldür
anı der-güş eylemek

mümtâzolduñ:

1. **mümtâzolduñ:-duñ**

Gazel 1688

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Üstün tutulmak.

İyMuhibbî nite kim

‘ışk-

ılamümtâzolduñ

Hüsn-ile zülfine dil

bagladuguñferd

gerek

mümted olup:

1. **mümted olup:-up**

Gazel 1887

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Uzamak. II Çok

vakit geçmesi

bağlamında.

Devr-i gül mümted

olup

irdümvişâlinediyü

Gicelertâsubha dek

budur

du’asıbülbülün

mümteni’ olur mı:

1. **mümteni’ olur mı:**

Gazel 1525

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Çekinir mi?

Sakınır mı?.

Yanaram

‘ışkâteşindenâşiñhâ

terk itmezem

Pend-ile

pervāneyanmakdan
olur mı mümteni’

münāfıkdinür:

1. **münāfıkdinür:-ür**

Gazel 1611

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

*Münafık olarak
adlandırılmak.*

Ne kim dirseñ sakın
ol ‘ahdi bozma
Olur
aduñsañadinürmünā
fık

münakkaşitdi:

1. **münakkaşitdi:-di**

Gazel 1793

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

*Nakışlı, süslü,
resimli hâle getirmek.*

Göreyim girye ile
yaşı çok olsun
gözümün
Zerd-i levhini görüp
itdimünakkaşyüzüm
ün

münāsib:

1. **münāsib:**

Gazel 1584

Mısra: 8

Yakışır, uygun;

beğenilen, hoş giden.

Āb u gül serv ü
çemen sāķī elinde
bāde pür
Cümle ‘iyyesbābı
var illāmünāsibyārı
yok

mündefi’ kılmaz:

1. **mündefi’ kılmaz:-**

maz

Gazel 1525

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

*Def etmek,
savuşturmak.*

Başa yazıldı ezel
‘ışkuñbelāsıdöstlar
Çāretedbīr-ile anı
kimse kılmaz
mündefi’

müneccim:

1. **müneccim:**

Gazel 1639

Mısra: 7

*Yıldızların durum
ve hareketlerinden
geleceğe ait hükümler
çıkaran kimse.*

İy müneccim
bilemezsin ol
mehūñmāhiyyetin
Āfitābakarşu dut
biñkerreusturlāba
bak

münevver it:

1. **münevver it:**

Gazel 1960

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

*Aydınlatmak,
ışıklandırmak.*

‘Ālemyüzininürüñ-
ıla gel münevver it
Götür niķāb gün
yüzünüāfitāb kıl

münevveritmeseñ:

1. **münevver itmeseñ:-**
me, -señ

Gazel 1946

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

*Aydınlatmak,
ışıklandırmak.*

İtmeseñnür-ı
şerī’atle münevver
‘ālemi
Dutar-idi bu cihānı
ser-te-ser zulm u
çalāl

münevver kılan:

1. **münevver kılan:-an**

Gazel 1771

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Aydınlatmak.

Yüzünüñizülf-ile

örtme

olmasunzulmetcihā
n

‘Ālemi kılan

münevver

çünkirüyüñdursenü

ñ

münharif:

1. **münharif:**

Gazel 1568

Mısra: 4

Sapan, doğru

gitmeyen.

Eyledi

ķaddüñhevāsımüsta

ķımtab’umbenüm

Līkebrüñuñhayāliit

di ‘aķlummünharif

münhasif olur:

1. **münhasifolur:-ur**

Gazel 1552

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Parlaklığı sönmek.

Öykünürse

sīnemüñdāğmaḥurşī

d-ile māh

Mihre

irişürkesāfetmāh

olur münhasif

mün'im:

1. **mün'im:**

Gazel 1583

Mısra: 5

Yedirip içirmeyi,

ikram etmeyi seven,

iyilik sahibi (kimse),

cömert. II Sevgili.

Kimi mün'im bu

ḥalkuñ kimi müflis

Kimi dibāgeyer

kimisi çıplak

münis olup:

1. **münisolup:-up**

Gazel 1944

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Uysal olmak.

Yanalıdanruḥlarıñş

evki ile âteşlere

Kaçmaz oldımünis

olup âteş-i sūzāna

dil

münker:

1. **münker:**

Gazel 1649

Mısra: 4

Haram işler.

Şeriatın menettiği,

Allah'ın yasak kıldığı

şeyler.

‘İşkuñvücüdüşüfi

gün gibi rüşen iken

Münkervirilmekaña

ğayetcehâlet ancak

münkeşif:

1. **münkeşif:**

Gazel 1568

Mısra: 6

(Ar. inkişâf “açığa

çıkma,

açılmak”tanmünkeşif)

Meydana, açığa çıkmış,

görünür, bilinir duruma

gelmiş, âşikâr.

Virmedir bir kes

miyānuñladehānuñd

anḥaber

Sırr-ı ğayb olmaz

muḥarrerdegme

merde münkeşif

münkeşifolmamışdur:

1.

münkeşifolmamışdur:-

mamışdur

Gazel 1552

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Görünür, bilinir

duruma gelmek.

Dürlüdürlü ‘ilm-i

ğaybdanzāhidāvirm

eḥaber

Olmamışdur ‘ilm-i

ğaybī kimseye

çünmünkeşif

münselik olasin:

1. **münselikolasın:-asın**

Gazel 1695

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Bir yola girmek,

bir şeye tabi olmak.

İtleri silkine olasin

Muḥibbīmünselik

Ol

yirelāyıkdegülseñda

ḥıtsünler dilek

müntehâ:

1. **müntehâ:**

Gazel 1982

Mısra: 2

Bir şeyin

varabileceği en son

nokta II Sidretü'l-

müntehâ. Bu ağaç,

yaratıklar âleminin son

noktası, cennetin

sonudur. Buradan ötesi,

Allah'ın gayb âlemidir.

Kur'an-ı Kerim'de

Necm suresinin 14-15.

ayetinde şu biçimde adı

geçer. “Sidretü'l-

müntehâdaki

barınılacak cennet onun

yanındadır.”.

Dilâ gün

yüzinişun'-ı Ḥudâ

bil

Ḳıyâmetḳâmetinim

üntehâ bil

müntehākaddün:

1. **müntehākaddün:-üñ**

Gazel 1651

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Uzun boy.

Ḳıyâmetḳaddünebe

ñzercihānbāğında

‘arar yok
Yücelünmüntehāk
addüñaña ‘âlemde
hem-ser yok

mür:

1. **mürlar:-lar**

Gazel 1903

Mısra: 7

Karınca.

Mürlar gibi reh-i
küymdapā-māl
olayın
Yüzüm üzrepā
koyup diye be-hey
üftāde gül

2. **mür:**

Gazel 1904

Mısra: 3

Karınca.

Mür gibi çün beni
pā-māyledüñ
Ya gel öldür ya
terahhümeylegil

3. **mūra:-a**

Gazel 1919

Mısra: 8

Karınca.

Senden
aşagadanyüri eyle
kabūlpend
Yitmez mi
sañahişşeSüleymān
u mūra gel

4. **mürdur:-dur**

Gazel 1920

Mısra: 10

Karınca.

Bu Muhibbīderd-i
‘ışkuñlasenüñüftāde

dür
Sanasın kim
mürdurpā-
mālidüpdürpāy-ı pīl

murā:

1. **murāduñ:**

Gazel 1764

Mısra: 4

Arzu edilen şey,

dilek, amaç.

Ka’be’dürküymigār
uñeyledükçünkiçavā
f

Çünmurāduñhāşılol
dıçānqurbānuñ
gerek

murād:

1. **murādı:-ı**

Gazel 1501

Mısra: 10

Arzu edilen şey,

dilek, amaç.

Bu
Muhibbīnūñmurādı
nıсорarsañ sen
hemān
Yok
murādığayrımihrüñ
dür bu ‘âlemdefağat

2. **murādını:-ı, -(n)ı**

Gazel 1501

Mısra: 9

Arzu edilen şey,

dilek, amaç.

Bu
Muhibbīnūñmurādı
nıсорarsañ sen
hemān
Yok

murādığayrımihrüñ
dür bu ‘âlemdefağat

3. **murāduñ:-uñ**

Gazel 1527

Mısra: 9

Arzu edilen şey,

dilek, amaç.

Cān-ısa
dağımurāduñ’olae
mr it kuluñam
Pādişāhānebuyursa
ñoluramañamuñı’

4. **murāduñ:-uñ**

Gazel 1530

Mısra: 1

Arzu edilen şey,

dilek, amaç.

Cān-ısa
cānāmurāduñ bu
göñül itmez nizā’
Yoluña olsun
fedābunuñ gibi nice
metā’

5. **murādı:-ı**

Gazel 1595

Mısra: 9

Arzu edilen şey,

dilek, amaç.

Bu
Muhibbīnūñmurādı
bendeñolmakdurhe
mān
YāResūlallāhıkabūl
it olmasun senden
ırak

6. **murādumdur:-**

umdur

Gazel 1600

Mısra: 4

*Arzu edilen şey,
dilek, amaç.*

Göñüldüzdinianuñç
ün ser-i
küyuñagönderdüm
Murādumdur ser-i
zülfüñaña bendiyle
dār olmak

7. **murāduñ: -uñ**

Gazel 1664

Mısra: 1

*Arzu edilen şey,
dilek, amaç.*

Ger murāduñserv
ise ol kāmēt-i
bālāya bak
Seyr-i
nergisdenn'olur ol
gözleri şehlāya bak

8. **murād-ısa: -ısa**

Gazel 1693

Mısra: 10

*Arzu edilen şey,
dilek, amaç.*

Sākiyā sun
leblerüñcāmınMuñi
bbī teşneye
Ger murād-ısa anı
āñideserhoş
eylemek

9. **murādi: -ı**

Gazel 1955

Mısra: 2

*Arzu edilen şey,
dilek, amaç.*

Cāmesini eyledi ol
nāzenİNüm geydi al
Kana
girmekdürmurādiitd
i bu vech-ile al

murādbuldi:

1. **murādbuldi: -dı**

Gazel 1901

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

İsteğine kavuşmak.

Hoş-dil itdün
cümleten
'āşıklarūñbuldımurā
d

Bu Muñibbī ne
günāhitdi ki nā-
hoşyledün

murāda iriše:

1. **murādairiše: -e**

Gazel 1715

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Murada

*(muradına) ermek;
isteğine kavuşmak,
dileği gerçekleştirmek,
arzusu yerine gelmek.*

Bu keşti-i dil ola ki
iriše murāda
Gözyaşı ile āh-
ıladeryāyibüyütdük

murādına irdi:

1. **murādinairdi: -dı**

Gazel 1643

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

İsteğine kavuşmak.

'Āşık olalı irdi
Muñibbīmurādına
Hem
pādişāhdirleraña
hem gedā-yı 'ışık

murāduñca:

1. **murāduñca:**

Gazel 1909

Mısra: 1

*Gönlünce,
istediğin gibi.*

Olmasa
dünyāmurāduñcadil
āhīçgamdegül
Çünkibunūñşādılığ
tiz geçer bir dem
degül

mürde:

1. **mürdedür: -dür**

Gazel 1510

Mısra: 8

Ölü, cansız. II

Ruhsuz.

Şāhüzre tura güller
feryād ide bülbüller
Bil mürdedür ol kes
kim eylemeye
andan haz

2. **mürdeler: -ler**

Gazel 1591

Mısra: 7

Ölü, cansız. II

Ruhsuz.

La'l-i cān-
bahşuñlacānāmürde
ler bulur hayāt
N'eyleyemderdāhe
mān ben 'āşık-ı
bīmāre yok

3. **mürdedür: -dür**

Gazel 1655

Mısra: 2

Ölü, cansız. II

Ruhsuz.

Her kimūñ kim bu
cihānbāğında bir

cānānı yok
Fi'l-
hāḫīḫāmürdedür
cisminde anuñcānı
yok

4. **mürdesi:-s, -i**

Gazel 1766

Mısra: 7

Ölü, cansız. II

Ruhsuz.

Nāme-i raḫmet ola
bula bu ten
mürdesicān
İrişürsebaña ger
hāme-i
müştğınraḫamuñ

5. **mürde:**

Gazel 1771

Mısra: 3

Ölü, cansız. II

Ruhsuz.

Mürde iken bu
gönülvaşluñı eyler
ārzū
Bañasermāyeḫayātü
mmīd-i
rüyüñdursenüñ

6. **mürdeler:-ler**

Gazel 1844

Mısra: 4

Ölü, cansız. II

Ruhsuz.

Vaḫtidür gel beni
öldür
şanemācevrüñ-ile
Mürdeler zinde ola
ger irişe 'İsīdemüñ

7. **mürdeleri:-ler, -i**

Gazel 1940

Mısra: 3

Ölü, cansız. II

Ruhsuz.

N'olabārān-ıla
dirilse
yirüñmürdeleri
Nefes-i bād-ı
şabānefḫa-i 'İsā mı
degül

8. **mürdeler:-ler**

Gazel 1943

Mısra: 8

Ölü, cansız. II

Ruhsuz.

Āb-ı ḫayvāndur leb-
i la'lüñsenüñ bir
söz ile
Mürdeleriḫyāider
'İsī-deḫānum gitme
gel

mürde:-

1. **mürdeler:-ler**

Gazel 1746

Mısra: 1

Ölü, cansız. II

Ruhsuz.

Bir nefesle
mürdeleriḫyāsitedbī
rüñsenüñ
Olsa göklerde
Mesīḫā-
veşn'olayirüñsenüñ

murğ:

1. **murğ:**

Gazel 1775

Mısra: 4

Kuş.

İdüpzülfüñiag u
dāneḫālūñ

Dutıldımurğ idi dil
gerçi zīrek

2. **murğı:-ı**

Gazel 1825

Mısra: 10

Kuş.

Müdde'ilerzu'mına
durşād u
ḫandānoldugum
Yoksa ben
eḫḫānum-
ılamurğızār itsem
gerek

3. **murğlar:-lar**

Gazel 1900

Mısra: 9

Kuş.

Murğlarevc-i
hevādaāhumaraḫm
eyledi
Acıdı acı
yaşumıgördideryād
asemek

murğ-ı āşiyān:

1. **murğ-ı āşiyān:**

Gazel 1809

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Kuş yuvasının

kuşu.

Dūd-ı āhumbaşuma
olalı murğ-ı āşiyān
Yazılırmecnündiyü
her
yirdetaşvırüñsenüñ

murğ-ı belā:

1. **murğ-ı belā:**

Gazel 1602

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Bela kuşu.

Küh-1

ğamdakondıbaşumü

stinemurğ-1 belā

Didi bundan özge

yir yok ola baña

oturak

murğ-1 dil:

1. murğ-1 dil:

Gazel 1532

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Gönül kuşu.

Āh kim şayyād-1

çeşmimurğ-1 dil

şaydıtmege

Ĥällerdendānedökm

işeylemişdürzülфина

g

2. murğ-1 dil:

Gazel 1546

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Gönül kuşu.

Hıç olur mı kurtıla

bu murğ-1 dil

Dāne ide

ĥālinizülfiniag

3. murğ-1 dil:

Gazel 1826

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Gönül kuşu.

Murğ-1 dil dolaşalı

zülfine ol

muğbeçenüñ

Dir ki bu başuñı top

eyle ki çevgāne

gerek

4. murğ-1 dil:

Gazel 1833

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Gönül kuşu.

Ġamzesi eyledi bu

sīnemiğirbāl-şıfat

Murğ-1 dil

turmayısar yandı

bozıldıķafesüñ

murğ-1 diller:

1. murğ-1 diller:-ler

Gazel 1902

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Gönül kuşu.

Dānevüdām ile her

dem murğ-1 diller

şaydidüp

Söze geldügünce

adın zülf ile

ĥāleyledüñ

murğ-1 hoş-elhānsuz:

1. murğ-1 hoş-

elhānsuz:-suz

Gazel 1839

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Hoş ötüşlü kuş.

Eyleyüpdürlücefāla

r öldürüp āĥir beni

Gülşen-i

kūyuñşehāmurğ-1

hoş-elhānsuzkoduñ

murğ-1 vaḥşivi:

1. murğ-1 vaḥşivi:-yi

Gazel 1841

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Yabani kuş.

Ĥalkāĥalkāsinedāġı

n gerçi kim

dāmeyledüñ

Sanma iy dil kim o

murğ-1

vaḥşiyirāmeyledüñ

mürüvvetkānsın:

1. mürüvvet kānsın:

Gazel 1946

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Cömerlik ocağı.

Teşneyemçokdurgü

nāhum sen

mürüvvet kānsın

Umaramidüpşefā`at

viresināb-1 zülāl

mür-ves:

1. mür-ves:

Gazel 1828

Mısra: 7

Karınca misali.

Gül

yüzidāyiresindegör

diĥattınmür-ves

Ol sebebden

kalmadı şabr u

ķarārıçeşmümüñ

müşābih:

1. müşābih:

Gazel 1582

Mısra: 2

Ar. Benzer, şebih,

mümāsıl, nazır.

Zülf-i şeb-rengüñ

gibi ‘ālemde bir

ķarrār yok

Çeşm-i

mestüñemüşâbih
dünyada şehhâr yok

2. müşâbih:

Gazel 1650

Mısra: 4

*Ar. Benzer, şebîh,
mümâsil, nazîr.*

Niçeteşbîhideyinzül
füñe ben sünbülleri
Rişte-i
cânamüşâbihhergiz
anuñtarî yok

müşâbih ola:

1. müşâbihola:-a

Gazel 1779

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Benzeyen.

Âteş-i
âhdiküpşu'lesineflâ
ke çıkar
Meh ü
hurşidemüşâbih ola
tâ ki 'alemün

muşaffacâmı:

1. muşaffacâmı:

Gazel 1728

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Saf kadeh. //

Parlak kadeh.

Sun
muşaffacâmısâkîta
bula gönlümsafâ
Niçedemlerdür bu
dil
âyinesinitutdjeng

müsâfir:

1. müsâfirdür:-dür

Gazel 1989

Mısra: 4

Misafir II Yolcu.

Gülşen-i
hüsnünhayâl eyler
gehizülfüñañar
Gice gündüz
meskeni yok bir
müsâfirdürgöñül

musâhib:

1. muşâhib:

Gazel 1599

Mısra: 11

*Biriyle karşılıklı
konuşan, sohbet
arkadaşı olan kimse.*

Bir
muşâhibyârdurvirür
derünundanhaber
Ehl-i derd olan
anuñçüngösterüreş'
âraşevk

musavver:

1. muşavver:

Gazel 1802

Mısra: 4

Resmedilmiş,

nakşedilmiş.

Sañadirsem ben
melek yâhüdperî
olur hatâ
Bir muşavvercânsın
'âlemdede gözler
görmedük

müşebbak:

1. müşebbakdur:-dur

Gazel 1996

Mısra: 7

Ağ ve kafes gibi

*örülmüş veya oyulmuş
(nakış, pano vb.)
muşabak, muşabbak.*

Benüm bu tîr-i
âhumdan felek
saķfimumşebbakdur
İrişür göklere
mâhum gel olma
âhdanğâfil

müsellem:

1. müsellemdür:-dür

Gazel 1618

Mısra: 5

*Herkes tarafından
kabul edilmiş, inkar
edilemez.*

Döstumçünkişver-i
hübümüsellemdürsa
ña
Hıdmetiçünhalkada
kınışgüşaheftiklime
bak

2. müsellem:

Gazel 1973

Mısra: 8

*Herkes tarafından
kabul edilmiş, inkar
edilemez.*

GeçdiMecnünüña
mânıdevr[i]
Ferhâduñ kanı
Böyledür geçer
cihân kimseye
müsellem degül

müselles:

1. müselles:

Gazel 1841

Mısra: 6

*Taze şaraba bazı
otlar karıştırılarak üç*

*kere tasfiye olunup
çekilen şarap.*

Puhteturmazıçelüm
cām-ı şarāb-ı
erguvān
Zāhidāānımmüselle
s
sözlerühāmeyledü
ñ

müselmān:

1. **müselmān:**

Gazel 1712

Mısra: 6

*İslam dininden
olan kimse.*

Kaşd-ı imān eyledi
gördük yine
kāfırşaçuñ
Kesübenzünnārını
anı
müselmāneyledüñ

2. **müselmān:**

Gazel 1880

Mısra: 4

*İslam dininden
olan kimse.*

‘Ārızuñdazülfüññüñk
esdüñ yine
zünnārını
Dōstum ol
kāfiribeñzermüselm
āneyledüñ

müselmān oldum:

1. **müselmān oldum:-
dum**

Gazel 1964

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

*Müslüman olmak,
imana gelmek.*

Yüzüñi gördüm
müselmān oldum
rüz-ı ezel
Haṭṭuñāḥir görüp
didümirişdiāh ecel

müselmel:

1. **müselmel:**

Gazel 1751

Mısra: 10

*Ardı ardına,
birbirine bağı,
zincirleme, silsileli.*

OlmuşamMecnün-
veş ben
zülfüñüñdīvānesi
Boynuma zencir kıl
gel ol müselmel
kākülün

2. **müselmel:**

Gazel 1970

Mısra: 8

*Ardı ardına,
birbirine bağı,
zincirleme, silsileli.*

Ḥadīs-i
zülfhıçküteh olur
mı
Anuñçüngüft ü
güsüdur müselmel

müşg:

1. **müşg-ile:--ile**

Gazel 1687

Mısra: 5

Misk, güzel koku.
Dir-iseñdimāğ-ı
‘ālemeger tola
müşg-ile
İyzühre-çehre şāne
ile tara perçemün

2. **müşg:**

Gazel 1769

Mısra: 7

Misk, güzel koku.
Ḥālūne ‘anberḥaṭā
ile
didümzülfüñemüşg
Olmuşamtāzindeem
şermende-i
rüyüñsenün

3. **müşge:-e**

Gazel 1968

Mısra: 5

Misk, güzel koku.
Müşgebeñzetdümḥa
ṭā-y-
ılamu’anberzülfüñi
Daḥı ol demden
berü gitmez bu
dilden inñi’āl

müşg-i hāl[i]:

1. **müşg-i hāl[i]:-[i]**

Gazel 1765

Mısra: 2

Kelime Tipi: -
*Anber kokusu
saçan ben miski.*
‘Aks[i]-durur
māhcemāl[i]
Muḥammedün
‘Anbersaçınurmüşg
-i hāl[i]
Muḥammedün

müşg-i ḥaṭādur:

1. **müşg-i ḥaṭādur:-dur**

Gazel 1801

Mısra: 4

Kelime Tipi: -
*Hatâ ülkesinde
çıkan misk.*

Sebz-i
hatıñzāhirolmuşbā
ğ-ı hüsñüñdevelī
Bilmedüm ‘anber
mi yāmüſg-i
Haṭādurkākülün

müſg-i hotennün:

1. müſg-i hotennün:-
üñ

Gazel 1856

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Hoten miski.

Zülfüne ne yüz-ile
öykünür iyzühre-
cebīn
Derindendüryüzieg
er var-ısa müſg-i
Hotennün

müſgivübü-yı ‘anberi:

1. müſgivübü-yı

‘anberi:-i

Gazel 1734

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Misk ve amber

kokusu.

Müſgivübü-yı
‘anberi
‘aynumaal mazam
Yiter bañaçüzülf-ile
hāliMuḥammedün

mushaf:

1. muşaf:

Gazel 1505

Mısra: 8

Kitap II Kur’ân.

Cānyüzüñi görsem
incinme yüzüm
sürsem

Muşafgöricekmü’
min eyler meger
andan ḥaz

mushaf-ı hüsñüñ:

1. muşaf-ı hüsñüñ:-
üñ

Gazel 1813

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Güzellik kitabı.

Gün

yüzinebakmayaydu

mmuşaf-ı

hüsñüñhakaı

Bir nazār ger

pertev-i

hüsñüñihāreylese
ñ

2. muşaf-ı hüsñüñ:-

üñ

Gazel 1840

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Güzellik kitabı.

Muşaf-i

hüsñüñhakiyçunKa’

bedürküyuñşehā

Bu Muḥibbīcān u

dilden

oldıkurbānuñsenün

mushaf-ı hüsñüñde:

1. muşaf-ı

hüsñüñde:-üñ, -de

Gazel 1501

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Güzellik kitabı. II

Sevgilinin yüzü.

Muşaf-ı

hüsñüñdecāñhatı

ñihakk eyleme
Çünbilürsin dest-i
küdrer yazmadı anı
ğalaṭ

mushaf-ı rüyuñ:

1. muşaf-ı rüyuñ:-üñ

Gazel 1742

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Yüz kitabı.

(Sevgilinin yüzü Kur’ân-ı Kerim’e benzetilmiştir.)

Okurlar āyet-i secde
açubanmuşaf-ı
rüyuñ
Hemānmiḥrāb-ı
ebrūñakılur secde
gören boyuñ

mü-şikāf:

1. mü-şikāf:

Gazel 1555

Mısra: 10

Kılı kırk yaran,

inceden inceye

araştıran.

İyMuḥibbī kimseye
keşf olmadı esrār-ı
‘ışk
Müşkilihallitmeyüp
‘aqlolmuş-iken mü-
şikāf

müſi-vār:

1. müſi-vār:

Gazel 1838

Mısra: 9

Hz. Musa gibi.

‘İşknürnatecellıye
varan Müſi-vār

Dāyimā meşrebi su
gibi anuñpāk gerek

2. **mūsī-vār:**

Gazel 1941

Mısra: **16**

Hz. Musa gibi.

DehrFir'av'nınmeg
erīmānada'vetitmeg
e

Gösterürmu'ciz
yed-i beyzāyıMūsī-
vār gül

müşkil:

1. **müşkili:-i**

Gazel 1555

Mısra: **10**

Zorluk, sıkıntı,

güçlük.

İyMuḥibbī kimseye
keşf olmadı esrār-ı
'ışk
Müşkilihallitmeyüp
'aqlolmuş-iken mū-
şikāf

2. **müşkil:**

Gazel 1573

Mısra: **1**

Zorluk, sıkıntı,

güçlük.

Giden gelmez ne
müşkil yol-durur
'ışk
O yolda āḥir anı
öldürür 'ışk

3. **müşkilini:-i, -(n)i**

Gazel 1782

Mısra: **4**

Zorluk, sıkıntı,

güçlük.

Çeşm ü zülf ü
dehenūñ 'ilm-i
ledün oldimeger
İtmedi kimse
beyānmüşkiliniuşbu
fenūñ

4. **müşkil:**

Gazel 1958

Mısra: **2**

Zorluk, sıkıntı,

güçlük.

Cefāvü cevrin
arturdıbaña ol şūḥ-ı
sengīn-dil
Benüm bu
derdümedermān
katı ḥālüm olup
müşkil

5. **müşkil:**

Gazel 1966

Mısra: **2**

Zorluk, sıkıntı,

güçlük.

Egerçisāye-i
Ḥaḫdurdinür bir
kişiyeye iy dil
Bunıdegmeḥired
bilmez ki ḡāyet de
bu söz müşkil

6. **müşkil:**

Gazel 1996

Mısra: **2**

Zorluk, sıkıntı,

güçlük.

Revān olursa cān
tenden
komazmıhrūñi
elden dil
Ki
cānvirmekgelürāsān

maḥabbetterkidürm
üşkil

müşkilişdür:

1. **müşkilişdür:-dür**

Gazel 1798

Mısra: **2**

Kelime Tipi: -

Zor iş, çetin iş.

Dil virelden bende
oldum
bulmadumāzādelik
Müşkilişdürdöstar
'āşıklık u üftādelik

müşkilolupdur:

1. **müşkilolupdur:-up,
-dur**

Gazel 1971

Mısra: **4**

Kelime Tipi: -

Zorluk çekmek.

Sefer mümkindegül
yok şabraḫākat
Olupdurehl-i
'ışkuñḥālimumüşkil

müşkil-güşā:

1. **müşkil-güşā:**

Gazel 1786

Mısra: **4**

Zor işleri çözmek,

müşkilleri halletme.

Kākülüncān u dil
baglamış iken
bendbend
Tır ile açdı anı
müşkil-
güşāebrūlaruñ

müşkilihall it:

1. **müşkilihall it:**

Gazel 1602

Mısra: **14**
Kelime Tipi: -
Sıkıntıyı halletmek.
Bu Muhibbî
görmedi
hergizdehanuñdan
eser
Müşkilihall it
habîbüm söyle
deprensün dudak

müslim:

1. **müslimsin:**-*sin*

Gazel 1764

Mısra: **10**

Müslüman.

Sakla sen
yârıMuhibbîdâyimâ
ağyardan
Çünkümüslimsinsañ
adın-ile İmānuñ
gerek

müslimkılup:

1. **müslimkılup:**-*up*

Gazel 1752

Mısra: **2**

Kelime Tipi: -

Müslüman

yapmak.

Dest-i kudretle yok
iken ‘ālemi var
eyledüñ
Kimini
müslimkılup kimini
küffäreyledüñ

mustafâ:

1. **muştafâ:**

Gazel 1622

Mısra: **10**

Hız. Muhammed

(sav).

Muhibbîcürm ü
‘işyānuñegerçihadd
enaşmışdur
Bi-
hamdillāhviriilmişdü
rşefâ’atMuştafâ
kılmak

2. **muştafānuñ:**-*nuñ*

Gazel 1861

Mısra: **10**

Hız. Muhammed

(sav).

Şefâ’atdenMuhibbî
olma nevmîd
Kulısincān u dilden
Muştafānuñ

müstağrak:

1. **müstağrakam:**-*am*

Gazel 1949

Mısra: **3**

Batmış, gark

*olmuş, kendinden
geçmiş.*

‘İşkuñamüstağrağa
m kılmam nażar sol
u saga
Bilmezem var mı
cihāndasañabeñzer
ya degül

müsta’id olan:

1. **müsta’idolan:**-*an*

Gazel 1990

Mısra: **8**

Kelime Tipi: -

Layık olmak.

Okuramhüsnüñkitâ
bınıgidergilhâttuñı
Müsta’id olan okur
i’rābañahâcetdegül

müştâk:

1. **müştâk:**

Gazel 1604

Mısra: **8**

*Şiddetle arzu eden,
özleyen. II Âşık.*

Semend-i bād-

pāyuñlagötürgilhâki

niyirden

İde kühl-i başar anı

melekler

çeşmidürmüştâk

müştakîm evledi:

1. **müştakîmeyledi:**-*di*

Gazel 1568

Mısra: **3**

Kelime Tipi: -

İstikamet vermek.

|| *Yön vermek.*

Eyledi

kađdünhevāsımüsta

ķimtab’umbenüm

Likebrüñuñhayāliit

di ‘aqlummünharif

müstedām:

1. **müstedām:**

Gazel 1779

Mısra: **12**

Sürekli, devamlı.

Dökmedi dem

gözden

Muhibbîgördiçeşmü

mhālümü

Didümartsunmüsted

ām ol

eksükolmasundemü

ñ

müstedām ol:

1. müstedām ol:

Gazel 1879

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Daim, sürekli

olmak, kalıcı olmak.

Su gibi akduñ yine

bir serv-

ğaddüñpâyına

Müstedām ol

iygöñüleksilmestüna

kışlaruñ

2. müstedām ol:

Gazel 1794

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Daim olmak.

Raḥmidersinḥālüme

añdukçaaglarsınmü

dām

Müstedām ol

müstedām ol iy

gözüm aksunyaşuñ

3. müstedām ol:

Gazel 1794

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Daim olmak.

Raḥmidersinḥālüme

añdukçaaglarsınmü

dām

Müstedām ol

müstedām ol iy

gözüm aksunyaşuñ

müstedām olsun:

1. müstedām olsun: -sun

Gazel 1737

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Daim olmak.

Cihāndamüstedām

olsun komaz bir

dem beni tenhā

Anuñlaeglenürgöñl

ümbaña olmaya

ğamdanyig

müsteħakolmuş:

1. müsteħakolmuş: -muş

Gazel 1966

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Layık olmak, hak

etmek.

Cemāl-i

ḥüsnüñicānā bugün

‘āşıqlara ‘arz it

Ki anlar

müsteħakolmuş olup

dur cümlesi sāyil

müsteħakolmuş-durur:

1. müsteħakolmuş-

durur: -muş-durur

Gazel 1615

Mısra: 13

Kelime Tipi: -

Layık olmak, hak

etmek.

Müsteħakolmuş-

durur virmekzekāt-ı

ḥüsnüñi

‘Arz kıl küyuñda

cem’ olup varan

dervīşe bak

müstemi’ yokdur:

1. müstemi’ yokdur:

Gazel 1525

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Dinleyen, işiten

yoktur.

‘Āşıkamderdādegül

ḥālüme kimse

muṭṭali’

Nāleferyād eylesem

yokduraña hem

müstemi’

müsterekolam:

1. müsterek olam: -am

Gazel 1695

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Ortak olmak.

‘Işık ya Mecnūnuñ

olsun ya benüm

olsun didüm

İstemem bir şeyde

olam kimse ile

müsterek

müsterekoldılar:

1. müsterek oldılar: -dılar

Gazel 1759

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Ortak olmak II

Denk olmak.

Tir-i ğamzeñcān u

dil kaçdınagelür

yek-be-yek

Mālik olup

soñradanoldıdaram

mā müsterek

müsülman:

1. müsülmanlar: -lar

Gazel 1789

Mısra: 8

Müslümanlar!

Bî-

günehcellādçeşmika

numı dökmek diler

Hey
müslmānlarmeded
eyleñ o hūniden
dilek

müslmānlık:

1. **müslmānlık:**

Gazel 1656

Mısra: 2

Müslümanlık,

İslamlık.

Yüzüñgöstermeyüp
cānāidersindürlüfett
ānlık

Be kāfiruşbuzulm

ile olur mī

hīçmüslmānlık

mu'tādīmedūñ:

1. **mu'tādīmedūñ:-**
medūñ

Gazel 1819

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Alışkanlık hāline

getirmek, âdet edinmek.

Vādī-i

ğamdaMuhibbī

çekse cevruñi ne

tañ

Cevruñiçekmegecā

nā kimi

mu'tādīmedūñ

mu'tād-ı 'ışk:

1. **mu'tād-ı 'ışk:**

Gazel 1572

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

Aşk müptelası.

Āteş-i 'ışk içre dil

girdi semenderler

gibi

Olahıdan bu
Muhibbīdōstlarmu't
ād-ı 'ışk

mutavvel:

1. **mutavvel:**

Gazel 1970

Mısra: 10

Uzatılmış, daha

uzun yapılmış.

Dirīgā az imiş

vaşluñzamānı

Velihicrānahadyokd

urmutavvel

mu'tekif oldum:

1. **mu'tekif oldum:-dum**

Gazel 1568

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Bir ibadethaneye

çekilip namaz, niyaz ve

ibadetle meşgul olmak.

Zāhidā 'ucb-ıla ger

sen çekdüñ-ise

i'tikāf

Ben dañıkünc-i

ħarābāt içre oldum

mu'tekif

mu'tekifturur:

1. **mu'tekifturur:-turur**

Gazel 1552

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Bir ibadethaneye

çekilip namaz, niyaz ve

ibadetle meşgul olan.

Bir kadeħ meyle

ben irgürdüm

bugün maşşūda yol

Şavma'aküncindezā

hiddaħıtururmu'teki
f

mu'terifoldı:

1. **mu'terifoldı:-dı**

Gazel 1552

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

*Kabullenmek, itiraf
etmek.*

Her ne deñlü var-

ısa 'afv it

günāhındangeçüp

CürmineoldıĤudāy

āçünMuhibbīmu'ter

if

muñi' oluram:

1. **muñi' oluram:-uram**

Gazel 1527

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

İtaat etmek.

Cān-ısa

dañımurāduñ'olac

mr it kuluñam

Pādişāhānebuuyursa

ñoluramañamuñi'

muñi'ü:

1. **muñi'üñdür:-ñdür**

Gazel 1885

Mısra: 3

Uyan, itaat eden,

boyun eğen.

Muñi'üñdür ser-ā-

ser cümle 'ālem

İderçeşmüñhemān

yok yirlereceg

muttali' degül:

1. **muttali' degül:**

Gazel 1525

Mısra: 1
Kelime Tipi: -
Haberdar
olmamak.
'Āşıkamderdâdegül
hâlûme kimse
muttali'
Nâleferyâdeylesem
yokduraña hem
müstemi'

muttali' olduñ:

1. **muttali' olduñ:-duñ**

Gazel 1901

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Bir durumdan

haberi olmak, bir
durum üzerine bilgi
edilmek.

Kāyinatūñ cümle
ahvālineolduñmutta
li'
Ol melek-
sīmādanalduñçünka
dehñşeyledüñ

muttaşif olur:

1. **muttaşif olur:-ur**

Gazel 1552

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Vasıflanmak.

Lām kıldı
kâddümiolmuş iken
hem çün elif
Bu şıfatla her ki
'âşık-durur olur
muttaşif

müttehem:

1. **müttehem:**

Gazel 1910

Mısra: 4

Kabahatli, suçlu.

Seni sevmek günâh-
ısa habībüm
Beni öldür bu yolda
müttehem kıl

muvâfık:

1. **muvâfık:**

Gazel 1597

Mısra: 1

Münasip, uygun.

Sañabenümişüm
yok bir
zerrecemuvâfık
Sen dağı işle işüñ
her ne ki sañalâyık

müy:

1. **müyüñ:-uñ**

Gazel 1742

Mısra: 8

Kıl, kıl gibi ince.||

İnce saç teli.

Nigārāgenc-i
hüşnündeñilısmıtseñ
egerzülfüñ
Görine her ki kaçd
itse
gözinemārlarmüyüñ

2. **müyüñdur:-uñdur**

Gazel 1771

Mısra: 8

Kıl, kıl gibi ince.||

İnce saç teli.

Göñlümüñtevsenidu
tılmaz iken zencir
ile
Bende çeküprām
iden
zülfüñdemüyüñdurs
enüñ

3. **müyüñ:-uñ**

Gazel 1881

Mısra: 9

Kıl, kıl gibi ince.||

İnce saç teli.

Ser-te-ser
müyüñMuhibbîyere
h-i sevdâ-y-ımış
Kılmış âvâre anı
zülfi girih-
gürüñsenüñ

müvesser ide:

1. **müvesser ide:-e**

Gazel 1924

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Kolaylaştırmak. ||

Nasip etmek.

Ger Hâk ide bir
dağıvişälüñi
müyesser
Hergiz bu
Muhibbîdimeyeâh
ne müşkil

müvesser ola:

1. **müvesser ola:**

Gazel 1888

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Nasip olmak.

Bend olmak idi
zülfi dil-
âvizinegöñlüm
Asılmak aña ola
müyesser
dağınâzük

2. **müvesser ola:-a**

Gazel 1567

Mısra: 4

Kelime Tipi: -
Nasip olmak.

Merve
hakkıyçünŞafādanc
ānumıķurbān idem
Ger müyesser ola
kılmak Ka'be-i
kūyuñtavāf

3. **müyesser ola:-a**

Gazel 1696

Mısra: 7

Kelime Tipi: -
Nasip olmak.

Ka'bedürküyeger
ola müyesser
varasın
Cānķurbānuñ ola
merd-iseñ ol
yirdesenüñ

4. **müyesser ola:-a**

Gazel 1844

Mısra: 9

Kelime Tipi: -
Nasip olmak.

Ger müyesser ola
kūyuñdaMuħıbbıye
vağan
Gelmeye zerre
heves göñlinebāğ-ı
iremüñ

müyesseroldı:

1. **müyesser oldı:-dı**

Gazel 1684

Mısra: 3

Kelime Tipi: -
Nasip olmak.

Ka'be-i kūyuñ
müyesser
oldıçünütdüm̄tavāf

Farzdürelbetdeiy dil
cānuñıķurbān gerek

2. **müyesser oldı:-dı**

Gazel 1858

Mısra: 5

Kelime Tipi: -
Nasip olmak.

Ka'be-i kūyuñ
müyesser
oldıçünkülduñtavāf
Lāzımdırsañaiy dil
cānuñıķurbān gerek

3. **müyesser oldı:-dı**

Gazel 1731

Mısra: 4

Kelime Tipi: -
Kolaylıkla elde

edilmek, nasip olmak,
mümkün olmak.

Saña yitmez mi bu
devlet yitişdüñpāy-ı
dildāra

Bi-ħamdi'llāh
müyesser
oldıçünbūs-ı
rıķābitdüñ

müyesser olmadı:

1. **müyesser olmadı:-
madı**

Gazel 1821

Mısra: 5

Kelime Tipi: -
Nasip olmak.

Müyesser olmadı
çünvuşlat-ı yār
Baña ne
fāyidedurmakdacān
uñ

müyesser olmaz:

1. **müyesser olmaz:-
maz**

Gazel 1820

Mısra: 5

Kelime Tipi: -
Nasip olmak.

Vaşıçün olmaz
müyesser cevriñi
çekmek gerek
Māh-
rūlarmübtelāsıpāy-
māl olmak gerek

müyesser olsa:

1. **müyesser olsa:-sa**

Gazel 1790

Mısra: 11

Kelime Tipi: -
Nasip olmak.

Ger müyesser olsa
itsem kūyuñ bir
kez tavāf
Cān u dilden
olayım
iydöstķurbānuñsenü
ñ

2. **müyesser olsa:-sa**

Gazel 1897

Mısra: 4

Kelime Tipi: -
Nasip olmak.

Hoş devlet idi ayak
ayakķaşruña
varsam
El virsevişāl olsa
müyesser
dahınāzük

müy-ı sefid[i]:

1. **müy-ı sefid[i]:**

Gazel 1762

Mısra: 2

Kelime Tipi: -
Beyaz saç.
Feryâdageldümiydö
st görüp de
sükkānuñ
Mûy-ı sefid[i]
kıldumcārüb[ı]
āsītānuñ

mûy-ı sefid:

1. **mûy-ı sefid:** -i

Gazel 1770

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

*Ak saç, ağarmış
saç.*

Bir dem elüme
girse iydöstre-i
mekānuñ

Mûy-ı sefid kılısam
cārüb-ı āsītānuñ

mûy-miyân:

1. **mûy-miyân:**

Gazel 1987

Mısra: 6

İnce belli(sevgili).

Bir kimse
habervirmediçün
ince bilinden
Kim didiñaleb eyle
gönülmûy-miyân ol

N:

nâ:

1. **nâ:**

Gazel 1634

Mısra: 5

*Ney, kamyş, içi
kanık kamyş, üflemeli
bir çalgı.*

Çengidergehkâmeti
ngehnâ gibi
iñlergöñül
Var mıdur bilsem
cihânda bencileyin
sazı çok

nâ-çâr:

1. **nâ-çâr:**

Gazel 1848

Mısra: 8

Çaresiz, âciz,

dertli.

Kişver-i Rumi
koyup gitdi ‘Acem
iklîmine
Āsītānımtı bu
cānbülbinā-çâr
terk

nâ-çäreolmasun:

1. **nâ-çäreolmasun:**-
masun

Gazel 1615

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Çaresiz olmak.

Serv-
kāderyādınasîneme
çekdüm bir elif
Olmasunnâ-
çärehasretle olan
âgüşa bak

nâ-çâr-ı ‘ışk:

1. **nâ-çâr-ı ‘ışk:**

Gazel 1654

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Aşk çaresizi.

‘İşkādüşdüm
kalmadı şabrum
olup dilden berī

Yāllāhōlmasunhîç
kimseler nâ-çâr-ı
‘ışk

nâf:

1. **nâf:**

Gazel 1561

Mısra: 12

Göbek.

Çîne vardı büy-ı
zülfüñünmeger bir
şemmesi
Hâsret ile kana
döndikurudâhûdan
âf

nâfe:

1. **nâfeye:**-y, -e

Gazel 1640

Mısra: 7

*Misk adı verilen
hayvanın göbeğinden
çıkarılan güzel koku.*

Didümsezülfüne

‘anberkılup ya

nâfeyeteşbîh

Hâfâmıdur bu ben

miskîn

‘acebmidürhâfâ

kılmak

2. **nâfe:**

Gazel 1871

Mısra: 6

*Misk adı verilen
hayvanın göbeğinden
çıkarılan güzel koku.*

Döstvaşlın isteyen

‘âşıkgeredürpöst-

püş

Nâfetâ sarılmayınca

olmadı pehlü-

yımüşg

nāfe-i tātāra:

1. **nāfe-i tātāra:** -a

Gazel 1891

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Misk kokusu.

Zülfüñ katında
kıymeti kalmaya
sünbülün
Rağbet mi koya
nāfe-i
Tātāraperçemün

nāgāh:

1. **nāgāh:**

Gazel 1519

Mısra: 1

Ansızın,

birdenbire.

Tutişup 'ışkâtesine
dün gicenāgāh şem'
Çıkdı başından
duhānı eyledi bir āh
şem'

2. **nāgāh:**

Gazel 1609

Mısra: 4

Ansızın,

birdenbire.

Yüzün gösterdi ol
hırşîd-i enver
Ki
nāgāhzāhiroidişubh
-ı şadık

3. **nāgāh:**

Gazel 1783

Mısra: 5

Ansızın,

birdenbire.

Rüze-i hier içre

nāgāh ol

hilālebruların

Gördüñiy dil şükrün

artar taze bayram

eyledün

4. **nāgāh:**

Gazel 1801

Mısra: 7

Ansızın,

birdenbire.

Ġāfil olma
salınurnāgāh bir
gün boynuña
Zıraçokdan 'ışkuñ-
ılamübelādürkākül
ün

nāgehān:

1. **nāgehān:**

Gazel 1598

Mısra: 7

Ansızın,

birdenbire.

Derd-i dil hālin
yazarken
nāgehānāheyledüm
Tutişup elde kalem
yandı kül oldu hem
varağ

2. **nāgehān:**

Gazel 1698

Mısra: 3

Ansızın,

birdenbire.

Düşüren dil
murğımdām-ı
belāyanāgehān
Görünen
zülfüñucındadānehā
lündürsenün

nāgehānī:

1. **nāgehānī:**

Gazel 1523

Mısra: 1

Ansızın,

birdenbire.

Meclisdeyüzüñgörd
isenünnāgehānī
şem'
Odlara
yanupçıkardı
baş[ın]dan duhānı
şem'

nağme-i kaknūsa:

1. **nağme-i kaqnūsa:** -a

Gazel 1577

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Kaknūs kuşunun

nağmesi.

Bilmek isterseñeger
ney gibi
sīnemnālişin
Var sefer kıl Hind
iline nağme-i
kaqnūsa bak

nā-hak:

1. **nā-hak:**

Gazel 1830

Mısra: 8

Haksız (yere).

Ġamze-i mestün
yine turmazciger
kanın içer
Niçenā-hak kan
içüpdür yine bī-
pervāgözün

2. **nā-hak:**

Gazel 1877

Mısra: 6

Haksız (yere).

Ne

virdüñgöñlümeiyeçe

şm-i bed-mest

Alupcānumınā-ḥaḳ

kana girdüñ

3. nā-ḥaḳ:

Gazel 1966

Mısra: 4

Haksız (yere).

Bu

dünyāmiḥnetevidür

ne kardaşdan ne

yoldaşdan

Vefā gelse kıyar

mydı ki nā-

ḥaḳHābileḲābil

nā-ḥaḳvire:

1. nā-ḥaḳvire:

Gazel 1581

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Haksız yere.

Eylemez hergizvefā

eyler cefā 'āşıqlara

Raḥmı yok nā-

ḥaḳvire kanlar

döken bed-ḥūya bak

2. nā-ḥaḳvire:

Gazel 1760

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Haksız yere.

Nā-ḥaḳvireniçe bir

'uşşāḳ[ı] öldürürsin

Sorılmaya mı

dürsinboynuñdaki o

kanuñ

3. nā-ḥaḳvire:

Gazel 1875

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Haksız yere.

Tīr-i müjgānyılanā-

ḥaḳvire döker

kanımı

Pāralaruş ben

ğarībüñcigerinikip

ügüñ

4. nā-ḥaḳvire:

Gazel 1876

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Haksız yere.

Sevdüm-ise seni nā-

ḥaḳvirekanum

dökesin

Bu mıdur sizde töre

böyle

midürkānuñuñ

naḥcır:

1. naḥcırüñ:-üñ

Gazel 1689

Mısra: 10

Av hayvanı.

İdemezsinced-ile

anı Muḥibbī sen

şikār

Şöyle beñzer kim

perī-

zādoldınaḥcırüñsen

üñ

nahl:

1. nahliden:-den

Gazel 1752

Mısra: 3

Fidan.

Ḥārdan güller

bitürdüñnaḥldenḥur

mā-yı ter

'İbret

içünkullaruñḥaḳme

tizḥāreyledüñ

nahl-bend:

1. nahl-bend:

Gazel 1691

Mısra: 8

Nahlustası.IINakul

bend. II Renkli kâğıt ve

mumlar ile çeşitli çiçek

ve süslerden yapılmış

fidan ustası.

Bitimek her

saḫrıtāzenaḥl u

ḥarfimeyvedür

Anı ma'nā

gülleriyle nahl-bend

itsem gerek

nahl-ı dilden:

1. nahl-ı dilden:-den

Gazel 1806

Mısra: 17

Kelime Tipi: -

Gönül fidanı.

Nahl-ı dilden

d[ir]şü[rü]p her

dem ma'an[ı]

meyvesin

Sözlerümleşi'rümi

ben ābdār itsem

gerek

nā-ḥoş:

1. nā-ḥoş:

Gazel 1901

Mısra: 10

Hasta, dertli.

Hoş-dil itdün
cümleten
'aşıklarunbuldımurā
d
Bu Muhibbî ne
günāhitdi ki nā-
hoşyledün

nahs:

1. **nahs:**

Gazel 1793

Mısra: 8

Uğursuz.

Bir giceolmadum ol
māhamukārinn'idey
im
Nahs imiş katı
sitāresimegeryılduz
umuñ

nāhun:

1. **nāhun-ıla:--ıla**

Gazel 1516

Mısra: 3

Tırnak ile.

Nāhun-ıla mezra'-ı
sīnemdeekdütoħm
-ı ğam
Eyledümcānħarman
ındahāşıl-ı 'ışkıçü
cem'

2. **nāhun-ıla:--ıla**

Gazel 1517

Mısra: 1

Tırnak ile.

Yagdurupeşkümiitd
ümnāhun-ıla anı
kar'
Ekmegetoħm-ı
ğamısīnemolupdurc
āy-ı zer'

3. **nāhun-ıla:--ıla**

Gazel 1942

Mısra: 9

Tırnak ile.

Nāhun-ıla gel dilā
sen daħı kes
ğamkūhını
Kūh-
kenlikgösterüpaduñ
ıFerhādeylegil

nahv:

1. **nahv-ile:--ile**

Gazel 1959

Mısra: 3

*Söz dizimi, cümle
bilgisi, sentaks.*

Okumaya 'ışkuñ ne
bile nahv-ile şarfn
Derd-ile belāolmuş
iken aña 'Avāmil

na'im:

1. **na'imin:-in**

Gazel 1507

Mısra: 9

Nimet | cennet.

Çok
yimedünyāna'imin
olmayasın imtilā
İyMuhibbisoñradan
itdürdüğikaydan ne
ħaz

nāka:

1. **nāka:**

Gazel 1958

Mısra: 8

*Dişi deve. II İnatçı
sevgili.*

Kesüpberr ü
beyābānyöneldüm
Ka'beküyına

Yine āh eylesem
gerdün bile hem
nāka hem maħmil

nakare:

1. **naķāre:**

Gazel 1948

Mısra: 2

*Davul, kös,
dümbelek.*

Meydān-ı
maħabbetdebaşuñid
üpāre kıl
Sūr-ı belāda çalina
anı naķāre kıl

nakd:

1. **naķdī:-i**

Gazel 1562

Mısra: 8

Nakit, sermaye.
Alısardurnaķd-i
'ömrüñ
'āķıbetdünyāsenüñ
Eyle farz it kim bu
naķdieyledüñ ol
ħānavaķf

nakd-i cānā:

1. **naķd-i cānā:-ā**

Gazel 1807

Mısra: 7

*Kelime Tipi: -
Can sermayesi.*
Naķd-i cānā alayın
büseyididümididiyār
Rāyegān girmez ele
añabahā ister iseñ

nakd-i cānı:

1. **naķd-i cānı:-ı**

Gazel 1991

Mısra: 3

Kelime Tipi: -
Can sermayesi.
Ġammetā'na gel iy
dil naqd-i cānıharc
kıl
Çünkü
‘āledealursıntuħfe
-i bī-kıymet al

nakd-i cānıvürdüm:

1. **naqd-i**
cānıvürdüm:-ürdüm

Gazel 1770

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Can sermayesini
vermek II Canını feda
etmek; bir şey ya da bir
kişi uğruna ölmek.

Bir
büşeñevürdümdid
üm bu naqd-i cānı
Kim gördimiskın
olmaz
didibahāsıcanuñ

nakd-i cānumı:

1. **naqd-i cānumı:-umu**

Gazel 1692

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Can sermayesi.

Büşeñe al naqd-i
cānumıdidüm dilber
didi
Ol bahāyavirmezem
ger biñ ola
cānuñsenüñ

nakd-i ğamuñ:

1. **naqd-i ğamuñ:-uñ**

Gazel 1985

Mısra: 3

Kelime Tipi: -
Gam sermayesi
(Aşığın yegane varlığı).
Kalmadı māl ü
menāl kaldı
didümnaqd-i ğamuñ
Didi yitmez mi
sañauşbuqadarmāl
u menāl

nakd-i ‘ömri:

1. **naqd-i ‘ömri:**

Gazel 1560

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Ömür sermayesi.

Naqd-i
‘ömrizāhidāniçünbu
yurmuşlar selef
Her ne kim hāşıl
kıla olur riyā ile
telef

nakd-i ‘ömrüñ:

1. **naqd-i ‘ömrüñ:-üñ**

Gazel 1562

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Ömür sermayesi.

Alısdurnnaqd-i
‘ömrüñ
‘ākıbetdünyāsenüñ
Eyle farz it kim bu
naqdieyledüñ ol
hānavakf

nā-kes:

1. **nā-kes:**

Gazel 1744

Mısra: 5

Alçak, soysuz,
düzenbaz.

Ne bilür
‘ışkşafāsmıdilā her
nā-kes
Baña sor
lezzetinidünyededer
d ü elemüñ

2. **nā-kes:**

Gazel 1847

Mısra: 9

Alçak, soysuz,
düzenbaz.

Degmenā-kes ne
bilür
‘ışkıMuħıbbıyesoru
ñ
‘İşkuñuñ nüktesini
bilmegeidrāk gerek

nakkās:

1. **naqqāşa:-a**

Gazel 1633

Mısra: 2

Süsleme ustası II
Allah.

Dimezemañadilām
ehveşde kaş u göze
bak
Dest-i kudretle anı
naqş eyleyen
naqqāşa bak

nakkās-ı çin:

1. **naqqāş-ı çin:**

Gazel 1874

Mısra: 3

Kelime Tipi: -
Çinli olan nakkaş.
İdemeztaşvīranuñşü
retin[i] naqqāş-ı Çin
Dest-i
kudrethattıdurçünm
īm ü dālıkaşuñuñ

nakkâş-ı ezel:

1. **naqqâş-ı ezel:**

Gazel 1913

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Başlangıcı

*olmayan nakkaş, Allah
(cc).*

Kala
hayretbarmagiagzın
da anı kim göre
Naqşını bir vech-ile
naqşitdinaqqâş-ı
ezel

naqs:

1. **naqsuñ:-(u)ñ**

Gazel 1881

Mısra: 7

Güzellik, süs.

Bir nefes sanma
gide
naqsuñhayâlisînde
n
Levh-i dilde çün
ezel
naqsolditaşvîrûñsen
üñ

2. **naqsına:-ı, -na**

Gazel 1903

Mısra: 1

Güzellik, süs.

Naqsına aldanma
dehrûñ eyle
göñlüñsâde gül
Serv gibi ol
ta'alluqdan kamu
âzâde gül

3. **naqsını:-ı, -n, -ı**

Gazel 1913

Mısra: 4

Güzellik, süs.

Kala
hayretbarmagiagzın
da anı kim göre
Naqşını bir vech-ile
naqşitdinaqqâş-ı
ezel

4. **naqşa:-a**

Gazel 1938

Mısra: 2

Güzellik, süs.

Hüsñüñiressâm-ı
kudret yazdı evvel
ber-kemâl
Ol muqanni'
naqşahergiz iremez
vehm ü hayâl

naqs evleven:

1. **naqsyleyen:-yen**

Gazel 1633

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Süslemek,

*bezemek, nakişla
işlemek.*

Dimezemsañdilâm
ehveşde kaş u göze
bak
Dest-i kudretle anı
naqs eyleyen
naqqâşa bak

naqsider:

1. **naqsider:-er**

Gazel 1689

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Nakşetmek,

süsleyip bezemek.

Serv şeklin

naqsidersînemdeşe

mşîrûñsenüñ

Bâğ-ı dilde gül

bitürürzağm-

ılatürürñsenüñ

naqsitdi:

1. **naqsitdi:-dı**

Gazel 1913

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Nakşetmek,

süsleyip bezemek.

Kala
hayretbarmagiagzın
da anı kim göre
Naqşını bir vech-ile
naqşitdinaqqâş-ı
ezel

naqs kıl:

1. **naqs kıl:**

Gazel 1883

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Nakşetmek ||

Gönle etki etmek.

Görmek
isterseñegerdâyimc
emâlındöstuñ
Levh-i dilde naqs
kıl her dem
hayâlındöstuñ

naqsoldı:

1. **naqsoldı:-dı**

Gazel 1874

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Yazılmak,

naqsedilmek,

resmedilmek.

Gözlerümetâ ki duş
oldıcemâlikaşuñuñ
Göñlümüñlevhinde
nağşoldıhayâlikaşu
ñuñ

2. **nağşoldı:-dı**

Gazel 1956

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Yazılmak,

nağşedilmek,

resmedilmek.

Hayâlünfikrücânâ
göñüllevhindenakşo
ldı
Vücüdüm küllimağv
olsa o dilden
olmaya zâyil

3. **nağşoldı:-dı**

Gazel 1881

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Resmedilmek.

Bir nefes sanma
gide
nağşuñhayâlisînde
n
Levh-i dilde çün
ezel
nağşoldıtaşvîrñsen
ñuñ

nağş-ı hevâ-vı abdal:

1. **nağş-ı hevâ-yı**

abdal:

Gazel 1974

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Dervişin

arzusunun resmi.

İtse tırâş-ı ebrû
olmaz kişi çalender
Tâ yonmayınca
dilden nağş-ı hevâ-
yıabdal

nağş-ı muşaffâ:

1. **nağş-ı muşaffâ:**

Gazel 1940

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Saf nakış. || Saf

görünüş.

Gül ile şahn-ı
çemen nağş-ı
muşaffâ mı degül
Bülbülünzârılığıhay
ret-i dünyâ mı
degül

nağş-ı nâm-ı sâde-

rüyân:

1. **nağş-ı nâm-ı sâde-**

rüyân:

Gazel 1729

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Sade yüzlü

güzellerin namının

resmi.

Tâ ki yazdumhatt-ı
mıhr-i 'ârızuñlevh-i
dile
Oldı andan nağş-ı
nâm-ı sâde-rüyân
cümle hak

nağş-ı şun'ıdur:

1. **nağş-ı şun'ıdur:-dur**

Gazel 1946

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

*Sanatının
nakışları, incelikleri.*

Çün ezel ressam-ı

çüret yazdı

hüsnuñber-kemâl

Nağş-ı

şun'ıduririşmezaña

hiçfehm ü hayâl

nâl eyle:

1. **nâl eyle:**

Gazel 1968

Mısra: 14

Kelime Tipi: -

İnlemek. || Çok

zayıflatmak, ipince bir

hâle getirmek.

Gül

ruhıngördünMuhibb

î eyle âh u nâleler

Vakt-ı gülde sen de

bülbül gibi durma

eyle nâl

nâlân:

1. **nâlân:**

Gazel 1858

Mısra: 2

Ağlayan, inleyen.

Dâğ-ı gamla her ki

'âşıkdurderümü kan

gerek

Bülbül-i şürîde-veş

ol dâyimânâlân

gerek

2. **nâlân:**

Gazel 1926

Mısra: 8

Ağlayan, inleyen.

Ney gibi bagrum

delindi

hasretiyleşubha dek

Gül yüzüñsüz
sanma kim
cānbülbülinālāndeg
ül

nālān evlemek:

1. nālāneylemek:-mek

Gazel 1884

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

İnletmek,

sızlatmak.

‘Işık bir sehlün-
durur gehāşikār u
gehnihān
Lāzıııoldı ‘āşıkı
ney gibi nālān
eylemek

nālān olan:

1. nālānolan:-an

Gazel 1992

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

İnlemek, sızlamak.

Bezm-i ğam içre
ney gibi nālān olan
göñül
Tennür-ı ‘ışkacān-
ılabiryān olan göñül

nālānoluban:

1. nālānoluban:-uban

Gazel 1806

Mısra: 14

Kelime Tipi: -

İnlemek, sızlamak.

Gülşen-i
hüsninekarşugiceler
bülbül gibi
Tāsehernalānoluban
āh u zār itsem gerek

na’lç:

1. na’lçañ:

Gazel 1971

Mısra: 5

Daha fazla

*dayanması için
ayakkabıların ökçesine
çakılan demir, nalça.*

Göreyim na’lçañ

izini diyü

Gözüm yaşıyla

itdüm yolların gil

nāle:

1. nāle:

Gazel 1525

Mısra: 2

İnilti, feryat.

‘Āşıkamderdādegül

hālümte kimse

muṭtali’

Nāleferyād eylesem

yokduraña hem

müstemi’

2. nālesine:-si, -ne

Gazel 1537

Mısra: 10

İnilti, feryat.

Hıçrevā mı ola

gülşendeMuḥıbbübü

lbülün

Dutmayupdağnālesi

ne olasın andan irag

3. nāleye:-ye

Gazel 1574

Mısra: 3

İnilti, feryat.

Meylidüpgöñlümhe

vāyanāleyeāhengide

r

Her ne dem ki
çalına ğam
meclisinde nāy-ı
‘ışık

4. nālemi:-mi

Gazel 1633

Mısra: 7

İnilti, feryat.

Bilmek

isterseñderünümhāli

ni gör nālemi

‘Işkumaşāhid

gerekse gözden

akan yaşa bak

5. nāleñi:-n, -i

Gazel 1635

Mısra: 7

İnilti, feryat.

Gülşen-i

hüsninekarşuiy dil

arturnāleñi

Dimesünler bülbül-i

şüridenünferyādı

yok

6. nālelere:-ler, -e

Gazel 1730

Mısra: 5

İnilti, feryat.

Yüregüm ney gibi

deldün düşürüp

nālelere

İycefā-pışesenün

böyle

midürkänünüñ

7. nālesin:-si, -n

Gazel 1740

Mısra: 10

İnilti, feryat.

AglarMuḥibbī gelse
ḥayālūñfiğānidüp
Yaşı semek bulur
işidürnālesinsimāk

8. **nālesin:-si, -n**

Gazel 1741

Mısra: **10**

İnilti, feryat.

AglarMuḥibbī gelse
ḥayālūñfiğānidüp
Yaşı semek bulur
işidürnālesinsimāk

9. **nāle:**

Gazel 1753

Mısra: **2**

İnilti, feryat.

Görenler dīde-i
eşkümdidimā-ı
'inebdenyig
İşidennāleferyādum
daḥı 'iṣ ū
tarabdanyig

10. **nālesin:-si, -n**

Gazel 1756

Mısra: **10**

İnilti, feryat.

Her şebMuḥibbī
gelse
ḥayālūñrevānider
Yaşını
semegeirgürübennāl
esinsemmāk

11. **nāle:**

Gazel 1805

Mısra: **7**

İnilti, feryat.

İyçengnedürbezm-i
şafā bu nāle bu āh-
ılavā

Bir kez nazar kıl gel
Kāfa gör sen
niğārisınkimūñ

12. **nālesin:-si, -n**

Gazel 1894

Mısra: **9**

İnilti, feryat.

İyMuḥibbīşidenler
nālesinrahmitdiler
Bu 'acebgüş-ı güle
girmez
fiğānıbülbülūñ

13. **nālem:-m**

Gazel 1916

Mısra: **6**

İnilti, feryat.

Döne döne Mevlevī
gibi ide āhum 'urūc
Ehl-i sūza ney gibi
nālemvirürvecd-ile
ḥāl

14. **nāleñi:-n, -i**

Gazel 1979

Mısra: **8**

İnilti, feryat.

Himmetünbāzınısal
sañ ol
hümāyışaydıçün
Nāleñiayagınaiy dil
takubanı zil ol

15. **nāle:**

Gazel 1997

Mısra: **5**

İnilti, feryat.

Gülşen-i
ḥüsninekarşunālefer
yādeyleyüp
Bülbül-i gülzāriy

dil cümle
ḥāmūşeylegil

nāle eyler:

1. **nāleeyler:-r**

Gazel 1729

Mısra: **2**

Kelime Tipi: -

İnlemek.

Dūd-ı āhumdan
kaçan firūze-reng
olsa felek
Ra'diñlernāle eyler
ḥālümēaglar melek

2. **nāleeyler:-r**

Gazel 1846

Mısra: **2**

Kelime Tipi: -

*İnlemek, feryad
etmek.*

Görse bir şebgülşen
içinde
cemālinigülūñ
Nāle eyler
tāsheherdiñmezfiğāñı
bülbülūñ

nālekılduñ:

1. **nālekılduñ:-duñ**

Gazel 1901

Mısra: **3**

Kelime Tipi: -

*İnlemek, feryat
etmek.*

Nālekılduñşolqadar
güzlār-ı
ḥüsnindeanuñ
Gülsitānuñbülbülünü
cümle
ḥāmūşeyledüñ

nāle kılmaya:

1. **nālekılmaya**:-ma, -
ya

Gazel 1911

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

İnlemek, feryat

etmek.

Hergizcefavü

cevrin añupnāle

kılmaya

Çekse Muhibbī bir

niçe yıllar

cefāgönül

nāle kılsa:

1. **nālekılsa**:-sa

Gazel 1963

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

İnlemek, feryat

etmek.

Nāle kılsa aglasa

bülbül

Muhibbītāşeher

Güşa almaz

kendüyemağrürbī-

pervāy gül

nāle kılsam:

1. **nālekılsam**:-sam

Gazel 1614

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

İnlemek, feryat

etmek.

Gicelernāle kılsam

çın şehergeh

Saçılırgözlerümden

şebnem-i 'ışk

nālekılsañ:

1. **nālekılsañ**:-sañ

Gazel 1777

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

İnlemek.

AñuphaddinMuhibb

ñālekılsañ

İdergüşende bülbül

sañāāheng

nālekılur:

1. **nālekılur**:-ur

Gazel 1976

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

İnlemek, feryat

etmek.

Bāga geldi nāz-ıla

geydi libās[ın] tāze

gül

Nāle bülbüller kılur

güldükçe her dem

tāze gül

nālevüäh u figānum:

1. **nālevüäh u**

figānum:-um

Gazel 1943

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Ağlayıp inleme.

Gül yüzünşevkine

her şebtāşeher

bülbül gibi

Ḥālī olmaz

nālevüäh u figānum

gitme gel

nālevüferyād:

1. **nālevüferyād:**

Gazel 1665

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

İnleme ve feryad

etme.

Sanma iyşeh kim

kapuñdanālevüferyā

d yok

Hey ne

zālimsinsenünbeñze

rkatuñdadād yok

nālevüferyādevlevem:

1.

nālevüferyādeyleyem:-

yem

Gazel 1779

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

İnlemek ve feryat

etmek.

Eyleyemnālevüfery

ād düşüp vādilere

Ġayrılar ide tavāf

ger ḥarem-i

muḥteremüñ

nāleler eyler:

1. **nāleler eyler:**

Gazel 1700

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Feryat etme,

inleme.

Gülşen-i küyünda

eyler bülbül-i dil

nāleler

Göklere

irişdiferyādı dil-i

āvārenüñ

nāleler kılayım:

1. **nālelerkılayım**:-ayım

Gazel 1549

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

İnlemek.

Bezm-i
ğamdadögeyimsine
m kılayım nâleler
Döstlarhâcetdegül
anda çalınmak nây
ü def

nâlelerkıldum:

1. **nâlelerkıldum:-dum**

Gazel 1778

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

İnlemek.

Gül
hâddinekarşuanuñş
oldeñlükıldumnâlel
er
Güşinaalupdimedi
bu âh u bu
zârikimûñ

nâleler kılsam:

1. **nâlelerkılsam:-sam**

Gazel 1702

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

İnlemek.

Gözüm yaşın
şarâbidüpgöñüldenn
âleler kılsam
Degül mi meclis-i
ğamda bulur 'iyş ü
tarabdanyig

2. **nâlelerkılsam:-sam**

Gazel 1788

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

İnlemek.

Gözüm yaşın
şarâbidüpgöñüldenn
âleler kılsam
Degül mi meclis-i

ğamda bular 'iyş ü
tarabdanyig

na'l-i tevsenûñ:

1. **na'l-i tevsenûñ:**

Gazel 1604

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Atın nahı.

Görinena'l-i
tevsenüñgözineşekl
-i mihrâbî
İdersetañmıdır anı
kokılsunkıblegâh
'uşşâk

nâlis:

1. **nâlišlerüme:-lerüme**

Gazel 1503

Mısra: 7

İnilti, inleme,

figan.

Kulak tut bir nefes
nâlišlerümebezm-i
ğam içre
İderzevk ehlî çün
'âlemdenây-ı hoş-
nevâdanhâz

2. **nâlišin:-in**

Gazel 1577

Mısra: 3

İnilti, inleme,

figan.

Bilmek isterseñger
ney gibi
sînemnâlišin
Var sefer kıl Hind
iline nağme-i
kağnûsa bak

3. **nâlišlerin:-lerin**

Gazel 1639

Mısra: 2

İnilti, inleme,

figan.

Görmek isterseñ
gözüm yaşını var
seylâba bak
Bilmek
isterseñgöñünâlišle
rindölâba bak

nâlišler eyler:

1. **nâlišlereyler:-r**

Gazel 1653

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

İnlemek, sızlamak.

Bilmek
isterseñgercânâder
ünümhâlini
Gör niçenâlišler
eyler bir nazâr gel
nâyâ bak

2. **nâlišlereyler:-r**

Gazel 1725

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

İnlemek, sızlamak.

Bezm-i
ğamdaiyMuhibbîgic
elertâşubha dek
Nây-veşnâlišler
eyler bu dil-i
nâlümgörün

nâm:

1. **nâm:**

Gazel 1680

Mısra: 10

Ad II Şan,şöhret.

Gözlemez 'aşık
olan çünkiselâmet
yakasın

Saňa ne nām u
Muħibbivü ne hod
'ār gerek

2. **nāmuñ:-uñ**

Gazel 1683

Mısra: 8

Ad II Şan,şöhret.

Baş u cān terkini ur
yolına bu şirînlebüñ
Añılatakühken gibi
bugün nāmuñsenüñ

3. **nāmıyla:-ı, -yla**

Gazel 1707

Mısra: 2

Ad II Şan,şöhret.

Gönlüm aldı āl-ıla
bir şüh u şeng
İtdirüsvākomadinā
mylaneng

4. **nāmın:-ı+n**

Gazel 1762

Mısra: 10

Ad II Şan,şöhret.

Bulurdı ulu devlet
irerdı hem sa'ādet
AñsaMuħibbīnāmın
düşnām-ılazebānuñ

5. **nām-ıla:--ıla**

Gazel 1777

Mısra: 6

Ad II Şan,şöhret.

Kozāhid itme 'ışk
ehlin melāmet
Hiç 'aşık gözleye
mi nām-ılaneng

6. **nāmın:-ın**

Gazel 1835

Mısra: 8

Ad II Şan,şöhret.

Gerçi ser-defter-i
'uşşāk idi
Mecnūnezeli
Yazdılar
adumınāmınidüben
anları hek

nāmeyledüñ:

1. **nāmeyledüñ:-düñ**

Gazel 1783

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

*Ün kazanmak, ad
kazanmak.*

Zülfüñünzencirineç
ekdüñ dil-i dīvāneyi
Virdüñañalaqabmec
nündiyünāmeyledü
ñ

nām u neng:

1. **nām u neng:**

Gazel 1873

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Şan ve şöhret.

Her ki
'ārifdürcihāndaism
ü resmi terk ider
Şartıdur 'aşıklarūñ
terk ide evvel nām
u neng

nām u nişān:

1. **nām u nişān:**

Gazel 1986

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Ün, şan, şöhret.

Döstlar umar
mısızşimdengirünā

m u nişān

Bī-nevā bir 'aşıkam
benden
nişānhācetdegül

nām u nişānı:

1. **nām u nişānı:-ı**

Gazel 1696

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Ün, şan, şöhret.

Cīmzülfüñ elif ol
kāmēt ü mīm ol
dehenüñ
Līk yok nām u
nişānı ol
dehendensuñenüñ

2. **nām u nişānı:-ı**

Gazel 1744

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Ün, şan, şöhret.

Levh-i dilde var-
iken 'ışk-ıla bu
ğamraqamı
Yog-ıdınām u
nişānıdahılevh ü
kalemüñ

3. **nām u nişānı:-ı**

Gazel 1779

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Ün, şan, şöhret.

Yazulu idi bu dil
levhine
'ışkuñraqamı
Yog-ıdınām u
nişānıdahılevh ü
kalemüñ

4. nām u nişānı:-ı

Gazel 1804

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Ün, şan, şöhet.

Var-ıdılevh-i dil
üzreyazuluğamraça
mı

Yog-ıdınām u
nişānıdaılevh ü
kalemün

nām u nişānum:

1. nām u nişānum:-um

Gazel 1636

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Ün, şan, şöhet.

Maḥabbetnārınayan
dumvücdumküllim
aḥvoldı

Muḥibbî'dennişānu
mmañbenümnām u
nişānum yok

namāzabaşladum:

1. namāzabaşladum:-

dum

Gazel 1769

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Namaza durmak. //

Namaza başlamak.

Qāmetün gördüm
kıyāmitdümnamāza
başladum

Bañamiḥrābolalıdan
ṭāq-ı ebrüyuñsenün

nāme:

1. nāme:

Gazel 1500

Mısra: 9

Mektup.

Nāme içre

nāmınıañmıñMuḥib

bīdilbertün

Sehv-ile yazmıñ

megeryāḥudyazılmı

şdürgalaṭ

2. nāme:

Gazel 1725

Mısra: 5

Mektup.

Nāmeyazdum göz

karasından yine

dildāruma

Ola kim bu nev'-ile

yāriğöremālumgörü

ñ

3. nāmeı:-yi

Gazel 1811

Mısra: 7

Mektup.

Göz karasın

ḥallidüpbeñzer ki

yazduñnāmeyi

Görmege dildarı bu

nev'-ile

irsāleyledün

4. nāmede:-de

Gazel 1916

Mısra: 10

Mektup.

İyMuḥibbınār-ı

'ıñşumdan

semenderler yanar

Nāmedesüz-ı

derünüm

'arzolmakdurmuḥāl

nāme-i āğazla:

1. nāme-i āğazla:-la

Gazel 1796

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Başlangıç

mektubu.

Eşk-ile

yazduñMuḥibbıyāra

gönderdünğazel

Nāme-i āğazla

kamu

ḥālitakrıreyledün

nāme-i ḥüsnünde:

1. nāme-i ḥüsnünde:-

ünde

Gazel 1569

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Güzellik mektubu.

Nāme-i ḥüsnünde

kim gördi çekilmış

kaşlarıñ

Didiḥükmi

şāḥıdürlā-büd olur

tugralaṭıf

nāme-i rahmet:

1. nāme-i rahmet:

Gazel 1766

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Rahmet mektubu.

Nāme-i rahmet ola

bula bu ten

mürdesicān

İrişürsebaña ger

ḥāme-i

müñgīnraḳamuñ

nāmerd ola:

1. nāmerd ola:

Gazel 1547

Mısra: 2
Kelime Tipi: -
Sözünün eri
olmayan.
Karşuda leşker ola
kâftâ be-kâf
Nâmerd ola kim ki
yüzün döndüre
meşâf

nâ-merd ola:

1. **nâ-merd ola:**
Gazel 1547
Mısra: 10
Kelime Tipi: -
Sözünün eri
olmamak.
Merd ol Muhibbî
kalma bugün cân u
başa sen
Nâ-merd ola itmeye
kim sînesinşikâf

nâmerd olan:

1. **nâmerdolan:-an**
Gazel 1564
Mısra: 7
Kelime Tipi: -
Sözünün eri
olmamak.
Nâmerd olan
sînesineşerha
çekmeye
Zer-düz işini
eylemeye her haşîr-
bâf

nâm-ı firâk:

1. **nâm-ı firâk:**
Gazel 1631
Mısra: 2
Kelime Tipi: -
Ayrılığın adı.

Her kişi bir
nesneden korkar
ben eyyâm-ı firâk
Olmasaydı kâşkî
‘âlemdehîçnâm-ı
firâk

nâm-ı şerîfin:

1. **nâm-ı şerîfin:-in**
Gazel 1601
Mısra: 3
Kelime Tipi: -
Şerefli isim,
mübarek ad.

Hîç düşer mi alasm
nâm-ı şerîfinagzuña
Evvelâlâyık budur
agzuñ gül-âb-ıla
yumak

nâm-ı şerîfüñişidüp:

1. **nâm-ı**
şerîfüñişidüp:-üp
Gazel 1619
Mısra: 3
Kelime Tipi: -
Şerefli adını
işitmek.

‘Âşık oldum
işidüpnâm-ı
şerîfüñcân-ıla
Bu meseldür
gözden evvel
‘âşıkolurmuş kulak

nâ-mihribân:

1. **nâ-**
mihribânundan:-um, -
dan
Gazel 1534
Mısra: 6
Merhametsiz,
acıması olmayan.

Döginüptaşdan taşa
gezdümcihânı su
gibi
Düşeli ol serv-
kâdnâ-
mihribânundanrag

2. **nâ-mihribân:**

Gazel 1540
Mısra: 2
Merhametsiz,
acıması olmayan.

Degül mihrinden ol
mâhuñ dil ü cân bir
zamânfarîğ
Derüniderdümi
bilmez velînâ-
mihribânfarîğ

3. **nâ-mihribân:**

Gazel 1805
Mısra: 9
Merhametsiz,
acıması olmayan.

Senüñçüniynâ-
mihribân hem
çüMuhibbînâtüvân
Terk eyledüm bu
yolda cân sen di ki
yârisinkimüñ

4. **nâ-mihribân:**

Gazel 1925
Mısra: 4
Merhametsiz,
acıması olmayan.

Dilber oldur kim
vefâda olmaya
eksükligi
Yoşazulm u cevri
çok nâ-
mihribâneksükdegü
1

5. **nā-mihribānum:-um**

Gazel 1943

Mısra: 6

*Merhametsiz,
acıması olmayan.*

Kıla döndüm
hasret-ile ince
bilünğörmedüm
Kılca rahmuñ yok
bañanā-mihribānum
gitme gel

6. **nā-mihribān:**

Gazel 1972

Mısra: 5

*Merhametsiz,
acıması olmayan.*

Yār düşmen bahttār
u dehr de nā-
mihribān
Āhderdāvüdirīğbulı
nmazesbāb-ı vişāl

nāmınıñmıñ:

1. **nāmınıñmıñ:-mıñ**

Gazel 1500

Mısra: 9

*Kelime Tipi: -
İsmiñi anmak,
zikretmek.*

Nāme içre
nāmınıñmıñMuhib
bīdilbertün
Sehv-ile yazmıñ
megeryāhudyazılmı
şdurğalañ

nāmūs u ‘ārı:

1. **nāmūs u ‘ārı:-ı**

Gazel 1808

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

İffet ve namus.

Zülfine dil bağlayan
elbette ol şeydā
gerek

Terk idüpñāmūs u
‘ārı ‘ālemerüsvā
gerek

2. **nāmūs u ‘ārı:-ı**

Gazel 1574

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

İffet ve utanma.

İyMuhibbī
‘āşıkuñfañrımelāme
tolduğı
Gözlemez nāmūs u
‘ārı ol olur rüsvā-yı
‘ışk

nāmūs-ı ‘āra:

1. **nāmūs-ı ‘āra:-a**

Gazel 1646

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

*Namus ve utanma
duygusu.*

Çüñiçdicām-ı
‘ışkıoldıMuhibbī
ser-mest
Tañ mı melāmet
olsa nāmūs-ı ‘ārayır
yok

nān u nemek:

1. **nān u nemek:**

Gazel 1870

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Ekmek ve tuz.

Görmeze
urmaşehāñım ile

kıl bārīnağar

Döstüm kanı

aramuzda olan nān
u nemek

2. **nān u nemek:**

Gazel 1895

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Ekmek ve tuz.

Kanı
‘ahdünürmaduñıkr
āruña
Kanda gitdi arada
nān u nemek

nā-pāksadef:

1. **nā-pāksadef:**

Gazel 1554

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

*Temiz olmayan,
kirlı inci.*

Göñlüñipāk eyle
evvel soñra kıl
şi’reşürü’
Dürlerhāşıl mı eyler
olıcakñā-pāksadef

nā-peydā:

1. **nā-peydā:**

Gazel 1711

Mısra: 6

*Ortadan kalkmıñ
ve ortaya çıkmamıñ
olan.*

Zerre gibi gün
yüzünşevkiyleserge
rdān olan
Senden ayruñüşecek
‘ālemedenā-peydā
gerek

nâr:

1. **nâr:**

Gazel 1585

Mısra: 8

Ateş, od.

Āteş-i 'ışkı ser-â-
ser yakdı 'âlem
mülkini
Gerçi
baksañzâhirengörin
ür anda nâr yok

2. **nârı:-ı**

Gazel 1603

Mısra: 4

Ateş, od.

Düd-ı
âhumdurbaşumdan
göklere iden 'urüc
Gicevü gündüz
yanar
sînemdesanmañnârı
yok

3. **nâra:-a**

Gazel 1606

Mısra: 10

Ateş, od.

Her kaçan âh
eylesem artar bu
sînemâteşi
Tañdegülçünki gelür
bâdesdügincenâraşe
vķ

4. **nârumdur:-dur, -um**

Gazel 1714

Mısra: 6

Ateş, od.

Gözlerüñ yaşımı iy
dil dökme
teskînolmasun

Sînem içre sūziş-i
'ışk-ılanârumdur
gerek

5. **nâr:**

Gazel 1752

Mısra: 6

Ateş, od.

Kimine virdüñ
behişt ü hil'at ü tãc
u kemer
Kiminüñyirin
cehennem menzilin
nâreyledüñ

nâr itsem:

1. **nâritsem:-sem**

Gazel 1806

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Yakmak, ateşe

vermek.

Yâradidüm şem'
yakar her
gicepervânesin
Didi bunda
yimegam 'uşşâk[ı]
nâr itsem gerek

nâr yakar:

1. **nâryakar:-ar**

Gazel 1524

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Ateş yakmak.

Derd-i dilden geldi
kapuñşikâyetitmeg
e
Anuñçündür yakar
başına her dem nâr
şem'

2. **nâryakar:-ar**

Gazel 1526

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Ateş yakmak.

Zulmaugradimeger
gelmiş-durur
dâdisteyü
Anuñçünkarşuña
başına yakar nâr
şem'

nâryakdı:

1. **nâryakdı:-dı**

Gazel 1937

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Ateş yakmak.

Servler baş
kaldurup her
yañadan gözler seni
Şevķ-i
ruhsârüñlayakdı sine
sinenâr gül

na'raçeküp:

1. **na'raçeküp:-üp**

Gazel 1564

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Yüksek sesle uzun

uzun haykırmak.

Ger na'raçeküp
gelse 'adü hem
çünerre-şir
Tir-ile idem bir
dem
anuñsinesinşikâf

na'ra ura:

1. **na'raura:-a**

Gazel 1547

Mısra: 3

Kelime Tipi: -
Haykırmak,
bağırarak; nara atmak.
Ger na'ra ura
haşmum ola hem
çünerre-şır
Peykân-
ılaagzınıdikemurma
yatâ ki lâf

na'ra-i bülbül:

1. na'ra-i bülbül:

Gazel 1606

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Bülbülün

çığlığ/sesi.

Na'ra-i bülbül
üninden ser-te-ser
gülşen tolu
Büy-1 gülden mest
olup-durur
gelürgüftâraşevk

**na'ra-i rindân-ı nüş-a-
nüşa:**

1. na'ra-i rindân-ı nüş-
a-nüşa:

Gazel 1615

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Sürekli içki içen

rintlerin haykırmaları.

Bezm-i
gamdana'ra-i
rindân-ı nüş-a-nüşa
bak
'Aqlıhayrâncânserge
rdân u dil-medhüşa
bak

nâr-ı cahîmi:

1. nâr-ı cahîmi:-i

Gazel 1934

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Cehennem ateşi.

Kâfir idi

'adlkıldugıçünNüşı

rrevân

Görmedi nâr-ı

cahîmididilerA'râfa

gel

nâr-ı halîl:

1. nâr-ı halîl:

Gazel 1950

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Hız. İbrahim'in

ateşi.

Sen Hüdâdan iste
ğayrı kimseye
uzatma el
Gülşen oldıkdret-i
Haqq-ıla gör nâr-ı
Halîl

nâr-ı 'ışk:

1. nâr-ı 'ışk:

Gazel 1654

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Aşk ateşi.

Sînesini her
kimüñyaktı ezelden
nâr-ı 'ışk
Düd-ı
âhındankılırsatañım
ıduresrâr-ı 'ışk

nâr-ı 'ışka:

1. nâr-ı 'ışka:-a

Gazel 1822

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Aşk ateşi.

Çündutışduñnâr-ı

'ışkaiyMuhibbî ser-
te-ser

Oda yaka 'âlemiâh-
ı şehet-hızüñsenüñ

nâr-ı 'ışkı:

1. nâr-ı 'ışkı:-ı

Gazel 1534

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Aşk ateşi.

Nâr-ı 'ışkı içre ol
meh-
pârenüñgönlüm
yine
Eylemezdi olmasa
idi semender-
veşturag

2. nâr-ı 'ışkı:-ı

Gazel 1936

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Aşk ateşi.

Ruğlarışevki ile
yandı Muhibbî
odlara
Nâr-ı 'ışkı
yakalıdan sîne-i
süzâna dil

nâr-ı 'ışk-ıla:

1. nâr-ı 'ışk-ıla:

Gazel 1516

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Aşk ateşi ile.

Gördinâr-ı 'ışk-
ılayandugımı acıdı
şem'

Anuñ-içundur
döker her gice
gözden kanlu dem'

nār-ı 'ışkumdan:

1. nār-ı 'ışkumdan:-
um, -dan

Gazel 1916

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Aşk ateşi.

İyMuhibbînār-ı

'ışkumdan

semenderler yanar

Nāmedesüz-ı

derünüm

'arzolmakdurmuḫāl

nāriyanmasun:

1. nāriyanmasun:-
masun

Gazel 1803

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Ateşi yanmamak.

Giceler kan

aglasamtāşubḫa dek

olmaz 'aceb

Şem' gibi

yanmasun başında

nārikimsenüñ

nā-şād:

1. nā-şād:

Gazel 1665

Mısra: 10

Hüzünlü, gamlı,

kederli.

'Ālemigezdüm

kamu ḫalkı görüp

şād [u] feraḫ

Bu Muhibbī gibi līk

arada [hīç] nā-şād
yok

nā-sāz:

1. nā-sāza:-a

Gazel 1976

Mısra: 4

Uyumsuz II

Yabancı kimseler.

Diñlesün bülbül

üninkosunzağanaşv

ātını

Āb-ı rüyidökileeger

uya nā-sāza gül

nā-sezā-vı 'ıtr-ıla:

1. nā-sezā-yı 'ıtr-ıla:

Gazel 1538

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Uygun olmayan

koku ile.

Püşide dut

pīrehenüñvirmebād

a gel

Her nā-sezā-yı 'ıtr-

ıla pür itme dimāğ

nāşi:

1. nāşi:

Gazel 1845

Mısra: 14

Yabancı. II Rakip.

Muhibbīnün akar

yaşı

oñulmazbagrumuñ

başı

Bu

ḫāliduymasunnāşin'

içün dün

gicegelmedüñ

naşib:

1. naşib:

Gazel 1591

Mısra: 10

Allah'ın bir

kimseye tayin ve kısmet

ettiği şey, talih, baht.

İyMuhibbīruḫlarınd

anbūalur her ḫār u

ḫes

Bir naşib andan

n'içün ben bülbül-i

pür-zāra yok

2. naşibüñ:-üñ

Gazel 1834

Mısra: 10

Allah'ın bir

kimseye tayin ve kısmet

ettiği şey, talih, baht.

Gicelertāşeherāḫ it

Muhibbī

Fiğān u āḫ u zār

imiş naşibüñ

naşib ola:

1. naşibola:-a

Gazel 1673

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Kısmet olmak,

uygun düşmek.

Cür'asından ister-

iseñ ola tāsañanaşib

Yüzüñiḫākeyleyüp

sür yirleretopraga

bak

naşiboldı:

1. naşiboldı:-dı

Gazel 1750

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

*Kısmet olmak,
uygun düşmek.*
Gerçi kim
'ışkuñyolındaçekmi
şembî-ğad emek
Hamdü-lillâh kim
naşiboldıbañavaşlın
yimek

naşib olsa:

1. **naşibolsa:-sa**
Gazel 1571
Mısra: 5
Kelime Tipi: -
Kısmet olmak.
Ka'be-i küyuñnaşib
olsa varup görsem
yüzüñ
Merve
hakkıyçünŞafâ'dan
oluramkurbân-ı 'ışk

2. **naşibolsa:-sa**
Gazel 1851
Mısra: 3
Kelime Tipi: -
*Kısmet olmak,
uygun düşmek.*
Âh kim
hicrânşebindebañah
~âb olsa naşib
Düşdebârî ol boyı
servi derâğüş
eylemek

naşib olur:

1. **naşibolur:-ur**
Gazel 1900
Mısra: 12
Kelime Tipi: -
*Kısmet olmak,
uygun düşmek.*

Dâr-ı
dünyanuñMuhibbîh
âliçün bu nev'adur
Kimine halkuñnaşib
olur emek kime
yimek

naşib-i hâr:

1. **naşib-i hâr:**
Gazel 1834
Mısra: 3
Kelime Tipi: -
Nasibi diken olan.
Vişâl-i gül naşib-i
hârolupdur
Budur âh u fiğânı
'andelîbüñ

nâsih:

1. **nâsih:**
Gazel 1507
Mısra: 7
Nasihah veren.
Pendidüpdürbañanâ
şih geç mey ü
mâhbübdan
Çünmelâhât yok
sözindeitdügideyde
n ne hâz

nâsihâ:

1. **nâsihâ:**
Gazel 1525
Mısra: 3
*Ey nasihat eden,
öğüt veren.*
Yanaram
'ışkâteşindenâsihâ
terk itmezem
Pend-ile
pervâneyanmakdan
olur mı mümteni'

2. **nâsihâ:**

Gazel 1641
Mısra: 5
*Ey nasihat eden,
öğüt veren.*
Nâsihânuşhuñsaña
men' eyleme
'ışkdan beni
Zîra 'ahdüm bu ki
dutmam kimse
sözine kulak

naşihatevleyüp:

1. **naşihatevleyüp:-yüp**
Gazel 1554
Mısra: 8
Kelime Tipi: -
Öğüt vermek.
Çeşmün alsa tîğ ele
karşuvarup
'âşıklarun
Biribirinenaşihateyl
eyüpdirlâ-tahaf

naţ':

1. **naţ':**
Gazel 1954
Mısra: 2
Söz, şiir.
İy dil eger 'âşikiseñ
'âşıklara hem-hâne
ol
Naţ' üzre sür dil
baydağın yek yek
varupferzâne ol

naţ'-ı peleng:

1. **naţ'-ı peleng:**
Gazel 1776
Mısra: 10
Kelime Tipi: -
Kaplan postu.

İyMuhibbîbâğa var
şun'-ı Hüdâya kıl
nazar
Sâyesini gösterür
her bir agaçnağ'-ı
peleng

nat'-ı pelenglerle:

1. **nağ'-ı pelenglerle:-**
ler, -le

Gazel 1579

Mısra: **8**

Kelime Tipi: -

Kaplan örtüsü.

Hikmetinkilgitemâ
şâ gül bitürürhârdan
Bâğa var nağ'-ı
pelenglerle
döşenmiş sâye bak

nâtuvân:

1. **nâtuvân:**

Gazel 1805

Mısra: **9**

Zayıf, güçsüz,

çaresiz.

Senüñçüniynâ-
mihribân hem
çüMuhibbînâtuvân
Terk eyledüm bu
yolda cân sen di ki
yârisinkimüñ

nâtüvânolmuşam:

1. **nâtüvânolmuşam:-**
müşam

Gazel 1703

Mısra: **3**

Kelime Tipi: -

Zayıf ve güçsüz

olmak.

'İşkuñ-ılaolmuşam
günden güne ben

nâtuvân
Hâlünü öpdür ki
olsun ol bañadârü-
yımüşg

nâveg-i derde:

1. **nâveg-i derde:-e**

Gazel 1566

Mısra: **2**

Kelime Tipi: -

Dert oku.

Gevher-i

'ışkaolaldan dil

şadef

Nâveg-i derde

olupdurcân hedef

nâvekatsañ:

1. **nâvekatsañ:-sañ**

Gazel 1786

Mısra: **5**

Kelime Tipi: -

Ok atmak.

Sînemüñpütasinabi

ñnâvekatsañkaşd-ıla

İrer nişâna cümlesi

itmez hañâebrülaruñ

nây:

1. **nây:-a**

Gazel 1563

Mısra: **8**

Kamış. || Ney.

Bezm-i

ğamdadöstlarnüş

ideli hün-ı ciger

Nâyadöndi bu

göñülsînemdögilür

hem çü def

2. **nây:**

Gazel 1566

Mısra: **3**

Kamış. || Ney.

Bezm-i ğamdanây

olalı bu göñül

Dögerem bu

sînemimânend-i def

3. **nây:-a**

Gazel 1653

Mısra: **6**

Kamış. || Ney.

Bilmek

isterseñegercânâder

ünümhâlini

Gör niçenâlişler

eyler bir nazar gel

nâyâ bak

4. **nây:-ı**

Gazel 1705

Mısra: **3**

Kamış. || Ney.

Fiğân u nâle kılsam

nâyıoşar

Olaldan meclis-i

ğamdağudümçeng

5. **nây:-a**

Gazel 1837

Mısra: **2**

Kamış. || Ney.

Ğamuñlaolalıdanğā

metümçeng

İderembezm-i

ğamdanâyâaheng

nây ü def çalınmak:

1. **nây ü def**

çalınmak:-ınmak

Gazel 1549

Mısra: **4**

Kelime Tipi: -

Ney ve def çalınmak.

Bezm-i
ğamdadögeyimsine
m kılayım nâleler
Döştlarhâcetdegüla
nda çalınmak nây ü
def

nây-ı hoş-nevâdan:

1. nây-ı hoş-nevâdan:-
dan

Gazel 1503

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Hoş sesli ney.

Kulak tut bir nefes
nâlişlerümebezm-i
ğam içre
İderzevk ehli çün
'âlemdenây-ı hoş-
nevâdanhaz

nây-ı 'ışk çalına:

1. nây-ı 'ışk çalına:-ma

Gazel 1574

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Aşk neyinin

çalınması.

Meylidüpgönlümhe
vâyanâleyeâhengide
r

Her ne dem ki

çalına ğam

meclisinde nây-ı

'ışk

nây-ı 'ışk çalındı:

1. nây-ı 'ışk çalındı:-dı

Gazel 1607

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Aşk neyinin

çalınması.

Âh kim ser-
geşteyembaşumhev
â ile tolu
Güşkıldumçünkikar
şumda çalındı nây-ı
'ışk

nâyüñnâlesi:

1. nâyüñnâlesi:

Gazel 1529

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Neyin iniltisi.

Hoşgelürbezm içre
nâyüñnâlesi
Mevlevîler gibi
eyler dil semâ'

nây-ves:

1. nây-ves:

Gazel 1725

Mısra: 10

Ney gibi, ney

misali.

Bezm-i
ğamdaiyMuhibbîgic
elertâşubha dek
Nây-vesnâlişler
eyler bu dil-i
nâlümgörün

nâz:

1. nâz-ıla:--ıla

Gazel 1623

Mısra: 7

Naz, işve, cilve.

Hi'l'at-i
sebzigeypüdürnâz-
ılagülşendeyâr
Salınur her bir yaña
ol serv-ğadbâlâya
bak

2. nâzı:-ı

Gazel 1634

Mısra: 1

Naz, işve, cilve.

'Âşık oldum bir
melek-

ruhsâragâyetnâzı

çok

Yüksek uçar bir

hümâdurdâyımâper

vâzı çok

3. nâz-ıla:--ıla

Gazel 1647

Mısra: 5

Naz, işve, cilve.

Ol serv-i nâz eylese

nâz-ılageşt-i bâğ

Pâyınasım ü zer

döke güller tabak

tabak

4. nâz-ıla:--ıla, -

Gazel 1648

Mısra: 1

Naz, işve, cilve.

Baglanaçün biline

nâz-ılacânâneşadağ

Kalb-i 'uşşâkı ser-

â-ser kıla

vîrâneşadağ

5. nâz-ıla:--ıla

Gazel 1715

Mısra: 1

Naz, işve, cilve.

Nâz-ılaçün ol yâr-ı

dil-ârâyıbüyütdük

Beñzetmekiçünyüzi

nebedr ayı

büyütdük

6. nāz-ıla:--ıla

Gazel 1778

Mısra: 1

Naz, işve, cilve.

Nāz-ıladidi ol
şanembañagiri ftārik
imūñ

Ben

‘āşıkamdidümsañaa

mmā da sen

yārikimūñ

7. nāz-ıla:--ıla

Gazel 1835

Mısra: 1

Naz, işve, cilve.

Geysün ol hūr-ı
cinānnāz-ılagülgünī
benek

‘Āşıkamhastā-dilem

baña yiter bir

kepenek

8. nāz:

Gazel 1879

Mısra: 7

Naz, işve, cilve.

Gehcefāvügāhşiveg

āhcevr ü gāhnāz

Bilüremāhir beni

öldürisercünbişlerü

ñ

9. nāz-ıla:--ıla

Gazel 1931

Mısra: 5

Naz, işve, cilve.

Zülfiniçevgānidüpñ

āz-ılacevlān eylese

Cān u dilden yolına

top olmayan ser ser

degül

10. nāz-ıla:--ıla

Gazel 1943

Mısra: 1

Naz, işve, cilve.

Salnupnāz-

ılayiserv-i revānum

gitme gel

Ölürem yoksa düşer

boynuñakanum

gitme gel

11. nāz-ıla:--ıla

Gazel 1987

Mısra: 2

Naz, işve, cilve.

Reftāragelüpserv

gibi iydöstrevān ol

Güftāragelüpñāz-ıla

bir ğoncadehān ol

nāzider:

1. nāzider:-er

Gazel 1606

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Nazlanmak.

Dāmeninbend ü

miyān yüzden

gidermiş burqa’ın

Nāzider gelmiş

meger ol serv-

kadref tāraşevk

nāz u ‘itābitdūñ:

1. nāz u ‘itābitdūñ:-
dūñ

Gazel 1731

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Naz yapmak ve

terslemek.

Gelüpiytürk-i çeşm-

i mest dil ü

cānumħarābitdūñ

Beni sen odlara

yakduñ yiter nāz u

‘itābitdūñ

nāza geldi:

1. nāza geldi:

Gazel 1963

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Naza başlamak.

Nāza geldi

gülsitānaşāhid-i

ra’nā-yı gül

Her

tarafcūlarrevānoldı

vara berpāy-ı gül

nażar:

1. nażar:

Gazel 1908

Mısra: 2

Belli kimselerde

bulunduğuna inanılan,

kıskançlık veya

hayranlıkla

bakıldığında insanlara,

eve, mala mülke hatta

cansız nesnelere kötülük

verdiğine inanılan

uğursuzluk, göz

değmesi.

Şīrīnlebūñeğoncadi

mek bir hūner degül

Her kim didiye bu

sözididümnażardeg

ül

2. nażar:

Gazel 1618

Mısra: 2

Bakış, bakma.

Hāl-i müşgîni gör
olmuş ‘ârız-ı sîme
bak
Zülfî cîminenazar
hem gel o
agzımîme bak

3. **nazar:**

Gazel 1633

Mısra: **10**

Bakış, bakma.

Niçeyıldurhüşnüniç
üncengiderlercân u
dil
Dōstum gel bir
nazarluṭf eyle ol
savaşa bak

4. **nazar:**

Gazel 1660

Mısra: **6**

Bakış, bakma.

Sakf-ı çarḥ-ı bî-
sütünadüd-ı
âhumdursütün
Zâhir olsun bir
nazar bu kûbbe-i
mînâya bak

5. **nazardan:-dan**

Gazel 1737

Mısra: **2**

Bakış, bakma.

Nigârâgûlşen-i
hüşnüñbañabâg-ı
iremdeyig
Nazardan gel dirîg
itme cemâlün yok
keremden yig

6. **nazarla:-la**

Gazel 1848

Mısra: **3**

Bakış, bakma.

Göñlümaldüñ bir
nazarlasînemimecrü
hidüp
İytabîb-i dil
n’içüñitdün beni her
bâr terk

7. **nazardan:-dan**

Gazel 1915

Mısra: **2**

Bakış, bakma.

Mihr idüp ‘âşıklara
gün gibi gel göster
cemâl
Çünnazardan
gelmedi ḥurşîd-i
rahşânazevâl

nazar eyle:

1. **nazar eyle:-le**

Gazel 1597

Mısra: **9**

Kelime Tipi: -

Bakmak,

ilgilenmek.

Eyle nazârşefî’ ol
sensin şefî’-i
ümmeṭ

Gülbängüni
çekerler cümle
senüñḥalâyık

2. **nazar eyle:**

Gazel 1616

Mısra: **7**

Kelime Tipi: -

Bakmak,

ilgilenmek.

Bâga var eyle nazar
her bir şecerden
‘ibret al

Gör neler

ḥalkeylemişdürgöst
erür gülden ṭabaḳ

3. **nazar eyle:**

Gazel 1664

Mısra: **10**

Kelime Tipi: -

Bakmak,

ilgilenmek.

Çeşm-i hün-
ilasuvardum yine
sînemdâgını
Bir nazar eyle
temâşâ ol gül-i
ḥamrâya bak

4. **nazar eyle:**

Gazel 1940

Mısra: **9**

Kelime Tipi: -

Bakmak,

ilgilenmek.

Vaḳt-ı gülde bu
Muḥibbîsözine eyle
nazar
Beytinüñ her birisi
bir gül-i ra’nâ mı
degül

5. **nazareyle:-le**

Gazel 1979

Mısra: **4**

Kelime Tipi: -

Bakmak,

ilgilenmek.

Ola ki dilber
viresañazekât-ı
hüşnini
Kapusınacân-ıla
eyle nazar var sâyil
ol

6. **nazar eyle:**

Gazel 1943

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Bakmak, dikkat

etmek.

KāsıdolmasunMuḥi

bbīnaẓmına eyle

nazar

Sözlerüñşarrāfısmiy

ḥurde-dānum gitme

gel

nazar ide:

1. **nazar ide:**

Gazel 1621

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Bakmak, görmek.

Kim ki göremdir

bugün nev-bahār-ı

‘ışk

Sīnemenazar ide

göre lālezār-ı ‘ışk

nazaridersin:

1. **nazaridersin:-ersin**

Gazel 1650

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Bakmak, dikkate

almak.

Bu

Muḥibbīyeraḳībūñd

enidersin kem nazar

Kim ki

‘āşıkoldıñden kem

dişen de ‘ārı yok

nazar it:

1. **nazar it:**

Gazel 1962

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Bakmak, görmek.

Cānānazar it derd-i

dil-i mübtelāma gel

Yāḥūd iriş zülf-ile

dām-ı belāma gel

nazar itme:

1. **nazaritme:-me**

Gazel 1914

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Bakmak, görmek.

Ḥayr-ḥ`āh ol itme

hıç bir kimseye sen

kem nazar

Ḥalk-ı

‘ālemtādiylersenüñi

çünraḥmet al

nazaritmeseñ:

1. **nazaritmeseñ:-mese**

Gazel 1755

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Bakmak, görmek.

İtmeseñ ger bir

naẓarküyuñdaki

‘āşıklara

Kimse ‘ayb itmez

seni çün eski

ḥüyuñdursenüñ

nazar itmez:

1. **nazaritmez:-mez**

Gazel 1981

Mısra: 15

Kelime Tipi: -

Bakmak, görmek.

Nazar itmez bu

gözüm gevherine

āḥḥabīb

İy gözüm yaşı

gerek dürr ü gerek

mercān ol

nazar kıl:

1. **nazar kıl:**

Gazel 1583

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

Bakmak, bakış.

Neler yazmış neler

bu dest-i ḳudret

Muḥibbī kıl nazar

al ele evrāk

2. **nazar kıl:**

Gazel 1585

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Bakmak, bakış.

‘Ālem içre kıl

nazariy dil

cihāndayār yok

Añabeñzer kim

cihānda bir gül-i bī-

ḥār yok

3. **nazar kıl:**

Gazel 1623

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Bakmak, bakış.

Tā ser-ü-pā almak

isterseñeger bir

büsesin

Ruḥlarına kıl nazar

her laḥza her dem

pāya bak

4. **nazar kıl:**

Gazel 1659

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Bakmak, bakış.

Döstumitdüncefäse
ngiyle bu
gönlümharāb
Bir nazar kıl
niçesinmişdur dil-i
āb-gīne bak

5. **nazar kıl:**

Gazel 1670

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Bakmak, bakış.

‘İşkümü görmek
dilerseñ kan
yaşuma kıl nazar
Derdümi bilmek
haķıķat ise rüy-ı
zerde bak

6. **nazar kıl:**

Gazel 1739

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Bakmak.

Merdüm-i çeşme
nazar kıl bī-
qarāruñdursenüñ
Tut elin kaldur ki
çokdanhāksāruñdur
senüñ

7. **nazar kıl:**

Gazel 1776

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Bakmak.

İyMuħibbībāğa var
şun’-ı Ĥudāya kıl
nazar
Sāyesiniğösterür
her bir agaçnaṭ’-ı
peleng

8. **nazar kıl:**

Gazel 1835

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Bakmak.

Görmeze
urmaşehāḫışm-ıla
kıl bārīnazar
Döstum kanı
aramuzda olan
haķķ-ı nemek

9. **nazar kıl:**

Gazel 1870

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Bakmak.

Görmeze
urmaşehāḫışm ile
kıl bārīnazar
Döstum kanı
aramuzda olan nān
u nemek

10. **nazar kıl:**

Gazel 1905

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Bakmak.

Didi dilber kıl
nazarḫüsnuḡsaña
‘arz ideyim
Ben didüm gerçek
misin bu
cānumişükrāne al

11. **nazar kıl:**

Gazel 1914

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

Bakmak.

Ĥārdan gül
bitürürgeh döner

anı yitürür
İy gözüm kıl bir
nazariy dil gel
andan ‘ibret al

12. **nazar kıl:**

Gazel 1941

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Bakmak.

Şahn-ı
gülşendenazar kıl
her varaķ bir
nüktedür
Rüşen olsun sor
çünoldımaḫzen-i
esrār gül

13. **nazar kıl:**

Gazel 1951

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Bakmak.

Ķaddüm olsa bār-ı
ğamdaniyşanem
olmaz ‘aceb
Diyemezsin kıl
nazar görüp anı sen
ḫamdegül

14. **nazar kıl:**

Gazel 1805

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Bakmak.

İyçengnedürbezm-i
şafā bu nāle bu āh-
ılavā
Bir kez nazar kıl gel
Ķāfa gör sen
niğārısinkimüñ

nazarkıldum:

1. **nażarkıldum:-dum**

Gazel 1569

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Bakmak.

Lebleri nāzükruḥı
dil-keş qadibālālaḫıf
Her ne
vaḫtkıldumnażardid
üm ki ser-tā-pālaḫıf

nażarkıldıñ:

1. **nażarkıldıñ:-duñ**

Gazel 1704

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Bakmak.

Serv gibi ser
çeküpçün her
yañakıldıñnażar
Pāyuña bu
gözlerüm yaşını
māyileyledük

nażarkılmađuñ:

1. **nażarkılmađuñ:-ma,
-duñ**

Gazel 1957

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Bakmak.

Oldıbī-zer-i
ḫarīdüñkılmađuñlık
nażar
Ser çeküp baş
egmez iken günbed-
i devrāna dil

nażar kılmam:

1. **nażarkılmam:-mam**

Gazel 1949

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Bakmak.

‘İşkuñamüstağraḫa
m kılmam nażar sol
u saga
Bilmezem var mı
cihāndasañabeñzer
ya degül

nażar kılmaz:

1. **nażarkılmaz:-maz**

Gazel 1634

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Bakmak, bakış.

Göz ucıyla bir
nażar kılmaz geçer
‘āşıqlara
Görmedümişitmedü
manuñ gibi iğmāzı
çok

2. **nażarkılmaz:-maz**

Gazel 1725

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Bakmak.

İñleşemāḫ eylesem
güşeyleyüp kılmaz
nażar
Hey ne zālimdür o
yārşolfāriğü’l-
bālümgörün

3. **nażarkılmaz:-maz**

Gazel 1989

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Bakmak.

Gicelertāşubḫa dek
kapuñdahāzırdurgö
ñül
Ġayrıya kılmaz

nażarrüyuñanāzırdı
rgöñül

4. **nażarkılmaz:-maz**

Gazel 1909

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

*Bakmak; ihsanda
bulunmak, ilgilenmek.*

İstemez āb-ı

ḫayātikevsere

kılmaz nażar

Her ne dil kim

lebleri şehdi ile

hem-dem degül

nażar kılsa:

1. **nażarkılsa:-sa**

Gazel 1582

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Bakmak.

Men’ kılma ger

nażar kılsa

cemālünemüdām

Bu Muḫıbbī gibi

çün bir ‘āşık-ı dīdār

yok

nażar kılsam:

1. **nażarkılsam:-sam**

Gazel 1968

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Bakmak.

Ḫadḫıyāmetğonca

leb gül ‘arız u

şırindehān

Her kaçan kılsam

nażar sende

görünürü’tidāl

nażarkılsañ:

1. **nazārkuṣaṅ:**-*saṅ*

Gazel 1939

Mısra: **11**

Kelime Tipi: -

Bakmak.

Mevsim-i gülde
Muḥibbīnāzṁınakıl
saṅnaẓār
Dir-idüñṭab'-ı
nihālīnūñucında var
gül

nazarkıṣup:

1. **nazarkıṣup:**-*up*

Gazel 1642

Mısra: **2**

Kelime Tipi: -

Bakmak.

Dest-i kuderetle
ezelden yazuludur
her varaḳ
Her ki
'ārīfdürnazarkıṣupal
ur andan sebaḳ

nāzenīn:

1. **nāzenīn:**

Gazel 1708

Mısra: **5**

Narin, ince yapılı;

sevgili.

Mevsim-i gülde ele
girse eger bir
nāzenīn
Öp elin sal
boynınakoluñ lebin
dişe çek

2. **nāzenīnüm:**-*üm*

Gazel 1955

Mısra: **1**

Narin, ince yapılı;

sevgili.

Cāmesini eyledi ol
nāzenīnüm geydi al
Kana
girmekdürmurādiitd
i bu vech-ile al

nāzil olur:

1. **nāzīlolur:**-*ur*

Gazel 1966

Mısra: **8**

Kelime Tipi: -

İnmek, nüzul

etmek.

Virüpzülfüne dil
cānābañamecnūnlaḳ
abdīler
Diyenler
ḫaḳdīmīşlerdür olur
gökdenlaḳabnāzil

nāz-ıla:

1. **nāz-ıla:**

Gazel 1556

Mısra: **7**

Naz ile,

nazlanarak.

Korkıdurnāz-ıla her
dem 'āşığı
Sanki
zāhidkendüolmuşdu
rmu'āf

2. **nāz-ıla:**

Gazel 1718

Mısra: **5**

Naz ile,

nazlanarak.

Bister-i gülde yatan
nāz-ılaḫālīn ne bilür
Seng-i
ḫāradöşentüphaşret-
ile cānvirenüñ

3. **nāz-ıla:**

Gazel 1742

Mısra: **9**

Naz ile,

nazlanarak.

Muḥibbīnāz-ıla itse
ḳıyām ol serv-i
bālā-ḳad
Yüziniḫāḳ-i pāyine
süre gözden akan
cüyüñ

4. **nāz-ıla:**

Gazel 1782

Mısra: **2**

Naz ile,

nazlanarak.

Lebüñemīm diyen
gördi mi bilsem
dehenüñ
Ya işiddi mi ola
nāz-ıla bir kez
suḫenüñ

5. **nāz-ıla:**

Gazel 1813

Mısra: **2**

Naz ile,

nazlanarak.

Güllere ḫaclet düşer
ger seyr-i
gülzāreyleseñ
Serveraḡbet mi
kalurnāz-
ılareftāreyleseñ

6. **nāz-ıla:**

Gazel 1913

Mısra: **10**

Naz ile,

nazlanarak.

İyMuḥibbīyaşumicā
rī görüp ol serv-ḳad

Nāz-ıladidigözün
yaşına beñzer ‘aynı
mül

7. **nāz-ıla:**

Gazel 1976

Mısra: 1

Naz ile,

nazlanarak.

Bāğa geldi nāz-ıla
gyedi libās[in] tāze
gül
Nāle bülbüller kılur
güldükçe her dem
tāze gül

nazîr:

1. **nāzırdur:**

Gazel 1989

Mısra: 2

Bakan, nazar eden.

Gicelertāşubħa dek
kapuñdaħāzırdurgö
ñül
Ġayrıya kılmaz
nazarrüyuñanāzırdur
rgöñül

2. **nāzırüñ:-üñ**

Gazel 1686

Mısra: 8

Eş, misl, manend,

benzer.

Öğrenüpsinhicrodın
ayakmağı
‘āşıklarūñ
Hiçnazırüñyog-
ıdıolmasa bu
hüyüñsenüñ

nāzırolursın:

1. **nāzırolursın:-ursın**

Gazel 1513

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Bakmak, nazar

etmek.

Olursın ‘āşık u

ma’şūkanāzır

Arada vākıf-ı esrār

olan şem’

nazîre:

1. **nazîre:**

Gazel 1538

Mısra: 9

Bir şâirin manzum

*eserine başka bir şâir
tarafından aynı vezin,
kafiye ve edayla yazılan
benzer manzume.*

Her kim

Muhibbîşi’rini

bilmez nazîredir

Kebk-i

hıramabeñzemeyehî

çkār-ı zāğ

2. **nazîre:**

Gazel 1538

Mısra: 11

Bir şâirin manzum

*eserine başka bir şâir
tarafından aynı vezin,
kafiye ve edayla yazılan
benzer manzume.*

DimeMuhibbîşi’rini

bilmez nazîredir

Bülbül

terennüminebeñzed

e mi sözinkelāğ

nazm:

1. **nazmuma:-u, -m, -a**

Gazel 1691

Mısra: 9

Şiir, nazım.

İyMuhibbînazmum

anazm ehli çün baş

indürtür

Ben

daħışi’rümKemāliyl

eĤucend itsem

gerek

2. **nazmuñi:-uñ, -ı**

Gazel 1703

Mısra: 9

Şiir, nazım.

VirdidinürdiMuhib

bēchl-i diller

nazmuñı

Ellerine girse idi

ger bu güft ü güy-ı

müşg

3. **nazımdur:-ı, -dur**

Gazel 1763

Mısra: 9

Şiir, nazım.

Nazmuñı gören

MuhibbîdirNizāmın

azımdur

Okuyan şi’rünüdir

‘aynı-durur

Selmānuñ

4. **nazmuñi:-uñ, -ı**

Gazel 1763

Mısra: 9

Şiir, nazım.

Nazmuñı gören

MuhibbîdirNizāmın

azımdur

Okuyan şi’rünüdir

‘aynı-durur

Selmānuñ

5. **nazmuñ:-uñ**

Gazel 1872

Mısra: 9

Şiir, nazım.

Muhibbîluṭf-ı
ṭab'ũndankemāle
ireli nazmuñ
İşidüp gören
eş'aruñdidişi'r-i
Ḥasan'danyig

6. **nazmuñda:-u, -ñ, -
da**

Gazel 1897

Mısra: 9

Şiir, nazım.

Rengînsözũñ kim
göre
nazmuñdaMuhibbî
Diye gül-i terden bu
gazellerdaḥınāzũk

7. **nazm-ıla:--ıla**

Gazel 1905

Mısra: 9

Şiir, nazım.

Nazm-
ılabulduñMuhibbîç
ũñNizāmîtarzını
Ḥüsn-i
eş'aruñataḥsînitdile
rehl-i kemāl

8. **nazmına:-ına**

Gazel 1939

Mısra: 11

Şiir, nazım.

Mevsim-i gülde
Muhibbînazmınakıl
sañnazār
Dir-idũñṭab'-ı
nihālîñũñucında var
gül

9. **nazmına:-ına**

Gazel 1943

Mısra: 9

Şiir, nazım.

KāsîdolmasunMuḥi
bbînazmına eyle
naẓar
Sözlerũñsarrāfîsîmiy
ḥurde-dānum gitme
gel

10. **nazmuñi:-uñ, -ı**

Gazel 1947

Mısra: 9

Şiir, nazım.

Eyle
MuhibbînazmuñıḤu
srev gibi ḥasen
İrsũnkemālesan'atış
ĩrînedāda ol

nazm ehli:

1. **nazm ehli:**

Gazel 1517

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Şâirler.

Şi'rümenazm ehli
baksa dir budur aşl-
ı kelām
Buñanisbetğayrılare
ş'arıolmuş cümle
fer'

2. **nazm ehli:**

Gazel 1691

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Şâirler.

İyMuhibbînazmum
anazm ehli çün baş
indürür

Ben

daḥîşî'rũmKemāliyl
eḤucend itsem
gerek

3. **nazm ehli:**

Gazel 1802

Mısra: 14

Kelime Tipi: -

Şâirler.

Dal
ma'anîbahırınayārān
a gönder cevheri
Diyeler nazm ehli
ḥaḳḳā böyle gevher
görmedük

nazm u eş'aruñ:

1. **nazm u eş'aruñ:-uñ**

Gazel 1713

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Nazm ve şiirler.

İyMuhibbî lebleri
zıkrin mükerrer
eyledũñ
Anuñ-
ıçunoldışırînnazm u
eş'aruñsenũñ

nazm-ı dil-sũzuñ:

1. **nazm-ı dil-sũzuñ:-**

uñ

Gazel 1784

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Bağrı yanık şiir.

Muhibbînazm-ı dil-
sũzuñolaldanḤusre
vemānend
Okinmazoldı
kalmadı revācîşî'r-i
Selmānuñ

nazm-ı dürer-nisârumı:

1. nazm-ı dürer-nisârumı: -umu

Gazel 1908

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

İnci saçan sözler.

Nazm-ı dürer-nisârumı her kim ki
güş ide
Var mı Muhibbî
diye
anuñçüngüherdegül

nazm-ı selmân:

1. nazm-ı selmân:

Gazel 1733

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Selman'ın nazmı

(14. asrın kasideleriyle
ünlü İran şâiri Selman
Saveci).

İyMuhibbîHusrev-i
mülk-i suhensin
var-ısa
Şi'rüñitarz-ı
Hassândanazm-ı
Selmâneyledün

nâzük:

1. nâzük:

Gazel 1569

Mısra: 1

İnce, narin.

Lebleri nâzükruhu
dil-keş kadibâlâlatîf
Her ne
vaçtkıldumnazardid
üm ki ser-tâ-pâlatîf

2. nâzükâne:-âne

Gazel 1738

Mısra: 8

İnce, narin.

Käkülünde cem'
idüpbî-dilleri
habsitmege
Nâzükâneğabgabın
dakazduğıçähigörüñ

3. nâzük:

Gazel 1888

Mısra: 1

İnce, narin.

İyruhları gül lebleri
şekkerdahınâzük
Zikrinianuñ eyle
mükerrer dahınâzük

4. nâzük:

Gazel 1888

Mısra: 2

İnce, narin.

İyruhları gül lebleri
şekkerdahınâzük
Zikrinianuñ eyle
mükerrer dahınâzük

5. nâzük:

Gazel 1888

Mısra: 4

İnce, narin.

Çaddini görüp
pâyınayaşuñirevân
it
'Işk-ılaeger terk
ideriseñdahınâzük

6. nâzük:

Gazel 1888

Mısra: 6

İnce, narin.

Bend olmak idi
zülfi dil-
âvzinegöñlüm
Asılmak aña ola
müyesser
dahınâzük

7. nâzük:

Gazel 1888

Mısra: 8

İnce, narin.

Derd-ile
belâvügamuñihoş
görür 'aşık
Ger olsa anuñhâli
mükedder
dahınâzük

8. nâzük:

Gazel 1888

Mısra: 10

İnce, narin.

Her kim ki Muhibbî
göre bu şi'r-i latîfi
Eydürgörünür gül
gibi hoş-ter
dahınâzük

9. nâzük:

Gazel 1897

Mısra: 1

İnce, narin.

La'l-i lebüññkandı
ne sükkerdahınâzük
Dişünlesözündürri
ne gevher
dahınâzük

10. nâzük:

Gazel 1897

Mısra: 2

İnce, narin.

La'l-i lebûññkandi
ne sükkerdañnâzük
Dişüñlesözünürri
ne gevher
dañnâzük

11. nâzük:

Gazel 1897

Mısra: 4

İnce, narin.

Hoş devlet idi ayak
ayakkaşruña
varsam
El virsevişâl olsa
müyesser
dañnâzük

12. nâzük:

Gazel 1897

Mısra: 6

İnce, narin.

'Işk ehli niçe çeke
çeke hicrbelâsın
Cânnakiyupvireege
r ser dañnâzük

13. nâzük:

Gazel 1897

Mısra: 8

İnce, narin.

Ĥammâmagirüpyâr
eger gelse tırâşa
Ben olsam añaqaşkî
berber dañnâzük

14. nâzük:

Gazel 1897

Mısra: 10

İnce, narin.

Rengînsözün kim
göre
nazmuñdaMuĤibbî

Diye gül-i terden bu
ğazellerdañnâzük

15. nâzük:

Gazel 1972

Mısra: 4

İnce, narin.

Yokdurimkânbgâ
nâ cennet-i
firdevsde
Bulınaqaddinigârab
eñzeyenâzükniĤâl

ne:

1. nedür:-dür

Gazel 1587

Mısra: 5

"Nedir?"

anlamında soru zamiri.
Dil-i
dīvānedensorsañned
ür
'ālemdemağşüduñ
Yiter āyine-i
Ĥüsññbenümğayra
niğāhum yok

2. nedür:-dür

Gazel 1622

Mısra: 1

"Nedir?"

anlamında soru zamiri.
Nedürimēh bu
miskīne sitem cevri
ü cefâ kılmak
Beni yâdeyleyüp
her dem raķībiāşinâ
kılmak

3. nedür:-dür

Gazel 1627

Mısra: 9

"Nedir?"

anlamında soru zamiri.
Didilerbaşuñdaāhuñ
dannedür bu
burmalar
Ehl-i
'işkādümlâzımdur
böyle saruk

4. nedür:-dür

Gazel 1690

Mısra: 7

"Nedir?"

anlamında soru zamiri.
Ĥāk-i
miĤnetlecefâsengin
edürdidümdidi
Ol
Ĥarâbolmışdilüñüst
üvâr itsem gerek

5. nedür:-dür

Gazel 1707

Mısra: 8

"Nedir?"

anlamında soru zamiri.
Agziçüncengidercâ
n-ıla dil
Bilmedüm yok
yirlerenedür bu
ceng

6. nedür:-dür

Gazel 1793

Mısra: 9

"Nedir?"

anlamında soru zamiri.
Şeb-i
hicrūñdenedürĤâl-i
MuĤibbīdiriseñ
ĀĤ u vâĤ-ıla geçer
her
gicesigündüzümñ

7. **nedür:-dür**

Gazel 1805

Mısra: 7

"Nedir?"

anlamında soru zamiri.

İyçengnedürbezm-i

şafâ bu nâle bu âh-

ılavâ

Bir kez nazar kıl gel

Qâfa gör sen

niğârisinkimûñ

8. **ne:**

Gazel 1856

Mısra: 12

"Ne kadar, çok"

anlamlarında şaşma

veya abartı bildiren bir

söz.

Sîne ger

ğamzesinüñtirineha

vf itme göñül

Ne hañası var-ısa

ugrayacânumaanuñ

9. **ne:**

Gazel 1680

Mısra: 10

"Ne... ne ..."

bağlaci.

Gözlemez 'âşık

olan çünkiselâmet

yakasın

Saña ne nâm u

Muhibbivü ne hod

'âr gerek

10. **ne:**

Gazel 1780

Mısra: 3

"Ne... ne ..."

bağlaci.

Ne ol kimseye

kimse añabeñzer

Dilâvaşfindakâşırdu

rzebânuñ

11. **ne:**

Gazel 1622

Mısra: 4

Ne, soru zamiri.

Devâçünâhiritmezd

ûñ bu derde iytabîb-

i dil

Ne idi yâ beni evvel

bu derde mübtelâ

kılmak

12. **ne:**

Gazel 1671

Mısra: 6

Ne, soru zamiri.

Almak

istersenegerhikmetk

itâbındansabağ

Gör ne yazmış dest-

i kudretşafha-i

eşcâra bak

13. **ne:**

Gazel 1774

Mısra: 10

Ne, soru zamiri.

Muhibbîşâh-ı gam

dil kişverini

Alur yok şulh ne

hodtâkat-ı ceng

14. **ne:**

Gazel 1638

Mısra: 1

"Nasıl" anlamında

soru zarfı.

Ne kılsun 'âşık-ı bî-

dil ki bezm-i

vaşlarâhı yok

Anı

sanmañgöziyaşlu

dilinde âh u vâhı

yok

15. **ne:**

Gazel 1665

Mısra: 2

"Nasıl" anlamında

soru zarfı.

Sanma iyşeh kim

kapuñdanâlevüferyâ

d yok

Hey ne

zâlimsinsenüñbeñze

rkatuñdadâd yok

16. **ne:**

Gazel 1721

Mısra: 4

"Nasıl" anlamında

soru zarfı.

Terk

idersindiüyücevrüñçe

kerüzşâm u seher

Biz cefâdanusanup

sen ne perîşânolduñ

17. **ne:**

Gazel 1725

Mısra: 4

"Nasıl" anlamında

soru zarfı.

İñleşemâh eylesem

güşeyleyüp kılmaz

nazar

Hey ne zâlimdür o

yârşolfâriğü'l-

bâlümgörüñ

18. **ne-y-idi:--y, --idi**

Gazel 1884

Mısra: 4
"Nasıl" anlamında
soru zarfı.

Korkum oldur küy-ı
dildāra ide bir gün
zarar
Yoksa seyl-i
eşkümü ne-y-idi
tūfān eylemek

19. ne:

Gazel 1892

Mısra: 4
"Nasıl" anlamında
soru zarfı.

Kapusındaboynıbag
lubendeyüz
Kullara ne emr ola
fermān gerek

20. ne:

Gazel 1917

Mısra: 3
"Nasıl" anlamında
soru zarfı.

Ġamġubārınlevḫa-i
dilden ne ref` eyler
didüm
Şaykal-ı
meydürdidipīr-i
muġānref`-i melāl

21. nedür:-dür

Gazel 1926

Mısra: 5
"Nasıl" anlamında
soru zarfı.

Ḥasta-
dilveniyṭabīb-i
cānnedürḫālūmdidü
m
Didiiymiskīn bu

derdüñkābil-i
dermāndegül

22. ne:

Gazel 1716

Mısra: 3
"Hangi şey"
anlamında soru zamiri.

Zülfüñkulaguñaegil
üp ne didüğini
Fehm itmez-idi
olmasa ger
tercemānkaşuñ

23. ne:

Gazel 1818

Mısra: 12
"Hangi şey"
anlamında soru zamiri.

Dir-imiş kılsunfidā
yoluma cümle
varını
Cān-ısa
daḫıMuḫibbī pes ne
var itsem gerek

24. ne:

Gazel 1824

Mısra: 10
"Hangi şey"
anlamında soru zamiri.

Ger beni cāndan
severse terk-i ser
kılsundimiş
Boynumuz bir
kıldan ince pes ne
var itmek gerek

25. ne:

Gazel 1966

Mısra: 10
"Hangi şey"
anlamında soru zamiri.

Ḥudādanġayrısınṭar
ḫ it Muḫibbīcān-ıla
dilden

Ḥudādanġayrı
‘ālemde ne kim var-
ısa bil bātıl

26. ne:

Gazel 1573

Mısra: 1
"Nasıl bir"
anlamında sıfat.

Giden gelmez ne
müşkil yol-durur
‘ışk
O yolda āḫir anı
öldürtür ‘ışk

27. ne:

Gazel 1573

Mısra: 6
"Nasıl bir"
anlamında sıfat.

Nihāyet var
dimederyā-yı ‘ışka
Düşen çıkmaz ne
dipsüz göl-durur
‘ışk

28. ne:

Gazel 1642

Mısra: 7
"Nasıl bir"
anlamında sıfat.

Gör ne
mu`cizġösterüpdür
ol Resül-i kāyināt
Kim
mübārekbarmaġıyla
eyledi bedr ayı şak

29. ne:

Gazel 1649

Mısra: 6
"Nasıl bir"
anlamında sıfat.
Gelse kıyâma dilber
beñzetmeserve anı
Ne serv-i kâmet
olsun ol kadkıyâmet
ancak

30. ne:
Gazel 1655
Mısra: 8
"Nasıl bir"
anlamında sıfat.

Göz göre
hattıgelüpkaşd
eyledi imânuma
Hey ne
kâfirdürmeded ol
dîni yok imâni yok

31. ne:
Gazel 1749
Mısra: 9
"Nasıl bir"
anlamında sıfat.

Âteş-i ruhsârûña
yaksa Muhibbî dil
ne ğam
Şem'eyanmakdang
örünpervâsı yok
pervânenün

32. ne:
Gazel 1822
Mısra: 1
"Nasıl bir"
anlamında sıfat.

Hey ne
şirîndürşehâlâ'l-i
şeker-rîzünşenün
‘Âleme fitne

virürzül-f-i dil-
ävîzünşenün

33. ne:
Gazel 1868
Mısra: 10
"Nasıl bir"
anlamında sıfat.

Zülfî çevgânına el
urduMuhibbî yine
yâr
Ne sa'âdetdüreger
kim aña top ola
başuñ

34. ne:
Gazel 1897
Mısra: 1
"Nasıl bir"
anlamında sıfat.

La'l-i lebününkandi
ne sükkerdañmâzük
Dişünlesözündürri
ne gevher
dañmâzük

35. ne:
Gazel 1897
Mısra: 2
"Nasıl bir"
anlamında sıfat.

La'l-i lebününkandi
ne sükkerdañmâzük
Dişünlesözündürri
ne gevher
dañmâzük

36. ne:
Gazel 1950
Mısra: 8
"Nasıl bir"
anlamında sıfat.

Deşt-i ğamda
bulmaz-iken hiç kes
bir kaatre su
Bu ne hikmetdür
ben itdümgözlerüm
yaşın sebîl

37. ne:
Gazel 1859
Mısra: 8
"Bu değil daha
iyisi, güzeli olmalı"
anlamındadır.

Cännisâritdümidü
myoluñdaiyârâm-ı
cân
Didi ne minnet
gerek bu eski
kârüñdursenün

38. ne:
Gazel 1638
Mısra: 13
Çok, birçok.
Muhibbî 'ışkaşâhid
ne hemân-dem
giryelerkıldum
Didilereşk-i
âhındanmegerğayrı
güvâhı yok

39. neler:-ler
Gazel 1743
Mısra: 6
Çok, birçok.
Uyduñhevâ-
yüzülfineuslanmadu
ñdilâ
Saña neler kıla
göresin bu
hevâlaruñ

ne?:

1. **ne:**

Gazel 1877

Mısra: 5

Ne, soru zamiri.

Ne

virdün gönlümeiyeçe

şm-i bed-mest

Alupcānuminā-ḥaḳ

kana girdün

ne ‘aceb:

1. **ne ‘aceb:**

Gazel 1541

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Tuhaf mı, şaşılır

mı?

Görinürse ne

‘acebküh-1 belā

kaplanı

Çün yakar sîneye

durmaz bu

Muḥibbîniçedāğ

2. **ne ‘aceb:**

Gazel 1561

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Tuhaf mı, şaşılır

mı?

Sırr-ı ‘ışkı bu

göñülzāhiriderse ne

‘aceb

Gösterür her ne ki

içinde ola şîşe-i sâf

3. **ne ‘aceb:**

Gazel 1817

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Tuhaf mı, şaşılır

mı?

İy kaşı ya kirpügi

ok ne

‘acebāyleledün

Yüregümşadpārekıl

duñkaddümidāyleyle

dün

4. **ne ‘aceb:**

Gazel 1843

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Tuhaf mı, şaşılır

mı?

Bir görüp ben

‘āşıkıdāyimrakīb-i

şüm-ıla

Bülbül ile ne ‘aceb

sen

zāğıyeksāneyledün

neassı var:

1. **ne assı var:**

Gazel 1861

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Ne faydası var?

Cihānbāķidegüldār-

ı fenādur

Ne assı var olan

zevķ u şafānuñ

ne bile:

1. **ne bile:**

Gazel 1959

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Ne bilsin, nasıl

bilebilir.

Okumaya ‘ışkuñ ne

bile naḥv-ile şarfin

Derd-ile belāolmuş

iken aña ‘Avāmil

nebilsün:

1. **ne bilsün:**

Gazel 1509

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Ne bilsin.

Cānaalurķıymetin

bilen bugün söz

gevherin

Şol ki gāfildür ne

bilsünaña

cevherden ne ḥaz

2. **ne bilsün:**

Gazel 1872

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Ne bilsin.

Rumüz-ı ‘ışkı gel

sorma ne

bilsünKaıys-

ılaFerḥād

Baña sor eydeyin

bir birbiril yok

kimse benden yig

3. **ne bilsün:**

Gazel 1883

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Ne bilsin.

Tatmayanlar

‘ışkcāmını ne

bilsünlezzetin

İçmeyenlerden

ḥaber sorma

zülālindöstuñ

4. **ne bilsün:**

Gazel 1560

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Ne bilsin. //

Bilmez.

Nükteyi 'irfāna sor
ne bilsün anı
cāhilān
Gevher ü dūr hāşıl
itmez isteme
illāsādef

nebilür:

1. ne bilür:

Gazel 1744

Mısra: **5**

Kelime Tipi: -

Ne bilir, nereden

bilsin!.

Ne bilür
'ıŝŝafāsınıdılā her
nā-kes
Baña sor
lezzetinidünyededer
d ü elemüñ

2. ne bilür:

Gazel 1823

Mısra: **3**

Kelime Tipi: -

Ne bilir, nereden

bilsin!.

Küh-ı ğamda ne
bilürderd ü
belāçekdüğümi
Bister-i gülde yatan
hālını bu maḥzūnuñ

3. ne bilür:

Gazel 1847

Mısra: **9**

Kelime Tipi: -

Ne bilir, nereden

bilsin!.

Degmenā-kes ne
bilür

'ıŝkıMuḥibbīyesoru
ñ
'ıŝkuñuñ nüktesini
bilmegeidrāk gerek

4. ne bilür:

Gazel 1903

Mısra: **3**

Kelime Tipi: -

Ne bilir, nereden

bilsin!.

Ne bilürMecnün u
Vāmık sorma
'ıŝkuñhālını
Sor belākühındacān
terkin uran Ferhāda
gül

ne bu:

1. ne bu:

Gazel 1965

Mısra: **8**

Kelime Tipi: -

Nedir bu, bu nasıl.

'Ākilemdirsinvışāl-i
yār eylersin taleb
Ol şeh-i 'ālem-
gedāsınyā ne bu
fıkr-i muḥāl

neçäre:

1. ne çäre:

Gazel 1614

Mısra: **6**

Kelime Tipi: -

Çaresi yok, elden

ne gelir.

Niçe kez
kaşdkıldum terk-i
'ışka
Ne çarestüst olmaz
muḥkem-i 'ışk

2. ne çäre:

Gazel 1993

Mısra: **3**

Kelime Tipi: -

Çaresi yok, elden

ne gelir.

Bilmem ne
çārederdüme kim
rāḥatolmadum
Gāhıcefā-
yıdıdevüġāhıcefā-yı
dil

nedeñlü:

1. ne deñlü:

Gazel 1853

Mısra: **1**

Kelime Tipi: -

Ne kadar, ne

ölçüde.

Gelse ne
deñlücānıncevr ü
cefālaruñ
Anı
vefābilürözinemübt
elālaruñ

nedirlersedisünler:

1. ne dirlersedisünler:

Gazel 1979

Mısra: **10**

Kelime Tipi: -

Ne söylerlerse

söylesinler.

Her ne deñlü atsalar
ta'nadaşın eyle
kañbül
Ko ne
dirlersedisünler sen
hemānderyā-dil ol

neekerseñ anı biçersin:

1. ne ekerseñ anı

biçersin:

Gazel 1906

Mısra: **11**

Kelime Tipi: -

"Ne ekersen onu
biçersin" atasözü.

Ne ekerseñ anı
biçersin
Muhibbîḥayr u şer
Cevekübengendüm
umup
dimeañacevdegül

nefāvide:

1. ne fāyide:

Gazel 1821

Mısra: **6**

Kelime Tipi: -

*Ne fayda (yararı
yok).*

Müyesser olmadı
çünvuşlat-ı yār
Baña ne
fāyidedurmakdacān
uñ

neġam:

1. ne ġam:

Gazel 1557

Mısra: **3**

Kelime Tipi: -

Gam deġil,

*kederlenme, üzölmeye
gerek yok.*

Minnet itmezse ne
ġamCemşidcāmına
dilā
Şolgedāmeyḥānekü
ncinde tuta meyle
ḥazef

2. ne ġam:

Gazel 1588

Mısra: **4**

Kelime Tipi: -

Gam deġil,

*kederlenme, üzölmeye
gerek yok.*

Bi-ḥamdi'llāh ki
'ıškuñlalibāsumıpal
āsıtdüm
Ne ġam ger atlas-ı
iḳbāldentār-
ılapüdüme yok

3. ne ġam:

Gazel 1830

Mısra: **6**

Kelime Tipi: -

Gam deġil,

*kederlenme, üzölmeye
gerek yok.*

Ḥamdü-lillāh kim
lebüñdenirişürcānaḥ
ayāt
Pes ne ġam öldürse
ger
'āşıqlarına'nāġözün

4. ne ġam:

Gazel 1945

Mısra: **3**

Kelime Tipi: -

Gam deġil,

*kederlenme, üzölmeye
gerek yok.*

Egerzāhir göz-ile
ben ne ġamcānānı
görmezsem
Bi-ḥamdillāh ki
çeşm-i
cānaçukduraña yok
ḥāyil

5. ne ġam:

Gazel 1985

Mısra: **9**

Kelime Tipi: -

Gam deġil,

*kederlenme, üzölmeye
gerek yok.*

Cām-ı Cem olmaz
ise ḥastaMuhibbîye
ne ġam
Yiter ol muġbeçe
destindeki bir
pāresifāl

ne gelse:

1. ne gelse:

Gazel 1574

Mısra: **7**

Kelime Tipi: -

*Her ne gelse, her
ne gelirse gelsin.*

Ḳāni'emrızkuma ne
gelse
ḳanā'atdurişüm
Olmuşamküh-ı
ḳanā'atde bugün
'Anḳā-yı 'ışk

negünāhitdi:

1. ne günāhitdi:

Gazel 1901

Mısra: **10**

Kelime Tipi: -

Ne günāh işledi?.

Ḥoş-dil itdüñ
cümleten
'āşıqlaruñbuldımurā
d
Bu Muhibbî ne
günāhitdi ki nā-
ḥoşyledüñ

nehācet:

1. ne hâcet:

Gazel 1528

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Neden, ne

sebep ten.

Kılsa ger

vuşlatşebinde

‘arızıncânâne şem’

Pertev-i hürşid olan

yirde ne hâcet yana

şem’

2. ne hâcet:

Gazel 1551

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Ne gerek, ne

lüzumu var!

Çeşm-i cellâdı

yeterken ‘âleme

Pes ne hâcetsihr ide

sehârazülf

3. ne hâcet:

Gazel 1968

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Ne gerek, ne

lüzumu var!

‘Âşıkamrindembed-

nâm [u] melâmet

olalı

‘Işkuma bunlar delil

yitmez mi ne

hâcetsü’âl

4. ne hâcet:

Gazel 1970

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

Ne gerek, ne

lüzumu var!

Yiter

şi’rûmeziy netdürma

’ânî

Ne hâcetañatezhîb-

ile cedvel

nehâcetdür:

1. ne hâcetdür:

Gazel 1520

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Gereksiz, lüzumlu

değil.

Bezm-i hüsniinde

görüp dil âteşin

dilber didi

İyMuhibbî pes ne

hâcetdürmeh-i

devrâna şem’

nehaddüñdür:

1. ne hâddüñdür:-

üñdür

Gazel 1860

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Haddine mi

düşmüş, hiç yapabilir

mi, onu yapmaya layık

mı?.

Ne

hâddüñdürgelüphâl-

i siyâhın miske

beñzetmek

Anı bilmez misin iy

dil degül bir şey’

edebdenyig

nehâşıl:

1. ne hâşıl:

Gazel 1984

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Ne elde edilebilir.

Ne çıkar!, Ne olur!.

Dutalum kim

cihânamâlikolduñ

Gider elden saña

andan ne hâşıl

nehaz:

1. ne hâz:

Gazel 1506

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Ne haz II Ondan

ne haz gelir, ... olmadan

ondan bir tat alınmaz.

Olmasa

meygünlebüñiydöst

şekkerden ne hâz

Ruğlarıñ olmasa

gülşende gül-i

terden ne hâz

2. ne hâz:

Gazel 1506

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Ne haz II Ondan

ne haz gelir, ... olmadan

ondan bir tat alınmaz.

Olmasa

meygünlebüñiydöst

şekkerden ne hâz

Ruğlarıñ olmasa

gülşende gül-i

terden ne hâz

3. ne hâz:

Gazel 1506

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Ne haz II Ondan

ne haz gelir, ... olmadan

ondan bir tat alınmaz.

Ser
kesüpçānırmeyinc
e ‘āşık irmez
vuşlata
Boynabār-ı
gırānduraña bu
serden ne hāz

4. ne hāz:

Gazel 1506

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Ne haz II Ondan

*ne haz gelir, ... olmadan
ondan bir tat alınmaz.*

Cānaalur kıymetin
bilen bugün söz
cevherin
Fark itmez ‘ākil
olan seng-i
cevherden ne hāz

5. ne hāz:

Gazel 1506

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Ne haz II Ondan

*ne haz gelir, ... olmadan
ondan bir tat alınmaz.*

İyMuhibbī bil
zahīrērūy-ı
zerdūñleyaşuñ
Var vebālihayrı yok
bu sīm-ile zerden
ne hāz

6. ne hāz:

Gazel 1507

Mısra: 4

Kelime Tipi: **Kalıp**

İfade

Ne haz II Ondan

*ne haz gelir, ... olmadan
ondan bir tat alınmaz.*

Virdüm evvel
göñlümisoñravirem
cānağdini
Būseiğrārınainkārit
di peyden ne hāz

7. ne hāz:

Gazel 1507

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Ne haz II Ondan

*ne haz gelir, ... olmadan
ondan bir tat alınmaz.*

Var iken
meygünlebūñ bu
göñlüme meyden ne
hāz
Meclis-i gāmda dil
efğānı yiter neyden
ne hāz

8. ne hāz:

Gazel 1507

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Ne haz II Ondan

*ne haz gelir, ... olmadan
ondan bir tat alınmaz.*

Çünküdirler
ölmeyince ele
girmez vaşl-ı dōst
Böyledüryā bu olan
dünyādakihaydan
ne hāz

9. ne hāz:

Gazel 1507

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Ne haz II Ondan

*ne haz gelir, ... olmadan
ondan bir tat alınmaz.*

Çok
yimedünyāna’ımın
olmayasın imtilā
İyMuhibbīsoñradan
itdürdüğükaydan ne
hāz

10. ne hāz:

Gazel 1507

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Ne haz II Ondan

*ne haz gelir, ... olmadan
ondan bir tat alınmaz.*

Pendidüpdürbañanā
şih geç mey ü
māhbūbdan
Çünmelāhat yok
sözindeitdügideyde
n ne hāz

11. ne hāz:

Gazel 1507

Mısra: 1

Kelime Tipi: **Kalıp**

İfade

Ne haz II Ondan

*ne haz gelir, ... olmadan
ondan bir tat alınmaz.*

Var iken
meygünlebūñ bu
göñlüme meyden ne
hāz
Meclis-i gāmda dil
efğānı yiter neyden
ne hāz

12. ne hāz:

Gazel 1509

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

*Ne haz II Ondan
ne haz gelir, ... olmadan
ondan bir tat alınmaz.*

Olmasa
meygünlebüniydöst
şekkerden ne haz
Ruḥlarıñ olmasa
gülşende gül-i
terden ne haz

13. **ne haz:**

Gazel 1509

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

*Ne haz II Ondan
ne haz gelir, ... olmadan
ondan bir tat alınmaz.*

Olmasa
meygünlebüniydöst
şekkerden ne haz
Ruḥlarıñ olmasa
gülşende gül-i
terden ne haz

14. **ne haz:**

Gazel 1509

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

*Ne haz II Ondan
ne haz gelir, ... olmadan
ondan bir tat alınmaz.*

Kim ki
la'lüñdenider bir
gün senüñ bir
cür'anüş
Añabāğ-ı cennet
içre āb-ı kevserden
ne haz

15. **ne haz:**

Gazel 1509

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

*Ne haz II Ondan
ne haz gelir, ... olmadan
ondan bir tat alınmaz.*

Başını terk
itmeyince 'aşık
irmez vuşlata
Boynınabār-ı
gīrānduraña bu
sırdan ne haz

16. **ne haz:**

Gazel 1509

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

*Ne haz II Ondan
ne haz gelir, ... olmadan
ondan bir tat alınmaz.*

Cānaalurkıymetin
bilen bugün söz
gevherin
Şol ki gāfildür ne
bilsünaña
cevherden ne haz

17. **ne haz:**

Gazel 1509

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

*Ne haz II Ondan
ne haz gelir, ... olmadan
ondan bir tat alınmaz.*

İyMuḥibbī bil
zahīrerüy-ı
zerdüñleyaşuñ
Var vebāliḥayrı yok
bu sīm-ile zerden
ne haz

nehazider:

1. **ne hazider:**

Gazel 1506

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

*Ondan ne haz
gelir, ... olmadan ondan
bir tat alınmaz.*

Kim ki la'lüñden
bugün idersenüñ bir
cür'anüş
Eylemez
cennetdeiderāb-ı
kevserden ne haz

nehod:

1. **ne hod:**

Gazel 1680

Mısra: 10

Ne de.

Gözlemez 'aşık
olan çünkişelāmet
yakasın
Saña ne nām u
Muḥibbivü ne hod
'ār gerek

nehosdur:

1. **ne hoşdur:-dur**

Gazel 1614

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Ne güzel.

Ne hoşdur 'ālem
içre 'ālem-i 'ışk
Ki eksük olmaya
dilden ğam-ı 'ışk

neicün:

1. **ne içün:**

Gazel 1610

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Niçin.

İtā'at eyle
tā'atdenirılma
Ne içünḥalk kıldı
seni Ḥālık

2. ne için:

Gazel 1648

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Niçin.

‘Älemikırmaga

yiter

müjesihançeriçün

Ne için pes takınur

ol

gözimestâneşadağ

ne idi:

1. ne idi:

Gazel 1640

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Neden idi, ne ifade

ediyordu?

Bu dil derdine sen

dermānçünāhiritme

yecekdün

Ne idi gösterüp

evvel

yüzünmübtelā

kılmak

nekadar:

1. ne kadar:

Gazel 1669

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Her ne kadar.

Ne kadarseng-i

cefāvügamyagarsa

başına

Baş açukkarşu

varan ‘ışk-ılabī-

pervāyı bak

2. ne kadar:

Gazel 1669

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Her ne kadar.

Ne қadarғамgın

olursa

açılurgönlümgözi

Ҳil’at-i sebz-ile

zeynolmuşşeһersaһr

āyı bak

ne kim dirseñ:

1. ne kim dirseñ:

Gazel 1611

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Her ne dersen de.

Ne kim dirseñ sakın

ol ‘ahdi bozma

Olur

aduñsañadinürmünā

fıķ

nemümkın:

1. ne mümkin:

Gazel 1677

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Mümkün değil,

mümkün mü?

Baһr-ı eşkümden ne

mümkinkurtıla dil

zevraķı

İyMuһıbbēşk-i

çeşm içre olan

girdāba bak

nemümkındür:

1. ne mümkindür:

Gazel 1967

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Mümkün değil.

Ҳalāş olmak ne

mümkındür bu

bendden

Dakılaboynuñaçünz

ülfselāsıl

nemüşkil:

1. ne müşkil:

Gazel 1923

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Ne zor. || Çok güç.

Şehā ‘ahd itmiş-

iken vaşlaferdā

Sımak ‘ahd-ile

peymānı ne müşkil

2. ne müşkil:

Gazel 1923

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Ne zor. || Çok güç.

Sikender-veşümīd

ile bu yolda

Virürsem teşne leb

cānı ne müşkil

3. ne müşkil:

Gazel 1923

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Ne zor. || Çok güç.

Muһıbbī ölmeden

biñkerreartuk

İşitmek ta’n-ı

nādānı ne müşkil

4. ne müşkil:

Gazel 1923

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Ne zor. || Çok güç.

Yine kul görmemek
hanı ne müşkil
Göñültahtındasultān
ı ne müşkil

5. ne müşkil:

Gazel 1923

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Ne zor. || Çok güç.

Yine kul görmemek
hanı ne müşkil
Göñültahtındasultān
ı ne müşkil

6. ne müşkil:

Gazel 1923

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Ne zor. || Çok güç.

Görinmez
‘arızısünbül
saçından
Kim örte küfr ü
imāni ne müşkil

7. ne müşkil:

Gazel 1924

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Ne zor. || Çok güç.

Bir dem yüzüni
görmemek iymāh
ne müşkil
Kim bendesini redd
ide bir şāh ne
müşkil

8. ne müşkil:

Gazel 1924

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Ne zor. || Çok güç.

Bir dem yüzüni
görmemek iymāh
ne müşkil
Kim bendesini
reddide bir şāh ne
müşkil

9. ne müşkil:

Gazel 1924

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Ne zor. || Çok güç.

Cānvirmekanuñyolu
naāsāngelürammā
Ayrulıgınadöymeka
nuñāh ne müşkil

10. ne müşkil:

Gazel 1924

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Ne zor. || Çok güç.

Bir yañacefā eyleye
ol yār-ı cefākār
Ṭa’n eyleye il bir
yaña her gāh ne
müşkil

11. ne müşkil:

Gazel 1924

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Ne zor. || Çok güç.

Hicrūñleşehā kaldı
göñülrāh-ı belāda
Olmasa
egergambaña hem-
rāh ne müşkil

12. ne müşkil:

Gazel 1924

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Ne zor. || Çok güç.

Ger Hāq ide bir
dañıvışālūni
müyesser
Hergiz bu
Muñibbīdimeyeāh
ne müşkil

13. ne müşkil:

Gazel 1928

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Ne zor. || Çok güç.

Ol zülf-i
siyehbaglaya dil
kīne ne müşkil
Sunarsa egerküfr
elini dīne ne müşkil

14. ne müşkil:

Gazel 1928

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Ne zor. || Çok güç.

Ol zülf-i
siyehbaglaya dil
kīne ne müşkil
Sunarsa egerküfr
elini dīne ne müşkil

15. ne müşkil:

Gazel 1928

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Ne zor. || Çok güç.

Ḳurbān olayın
dirdikaşuñ yayına
göñlüm
Kīşoldımüjeñfirine
bu sīne ne müşkil

16. ne müşkil:

Gazel 1928

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Ne zor. || Çok güç.

Sakin didüğümce
ser-i zülfinetolaşdı
Düşvâr işe el
urdigöñül yine ne
müşkil

17. ne müşkil:

Gazel 1928

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Ne zor. || Çok güç.

Bugün göreyim
yüzünüdidüdidifer
dâ
Dil-ḥasteeger
irmeye yarına ne
müşkil

18. ne müşkil:

Gazel 1928

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Ne zor. || Çok güç.

Yıllar geçer aınmaz
bu Muḥibbî'yi
derinden
Unıdıla bu 'âşıkdir
yine ne müşkil

19. ne müşkil:

Gazel 1929

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Ne zor. || Çok güç.

Dil bağlamak ol
zülfi siyehkâra ne
müşkil
Bil bağlamış ol göz

göre zünnâra ne
müşkil

20. ne müşkil:

Gazel 1929

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Ne zor. || Çok güç.

Dil bağlamak ol
zülfi siyehkâra ne
müşkil
Bil bağlamış ol göz
göre zünnâra ne
müşkil

21. ne müşkil:

Gazel 1929

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Ne zor. || Çok güç.

La'l-i
lebümiañdidiyühş
m ide zülfi
Yok nesne içün
asıla dil dâra ne
müşkil

22. ne müşkil:

Gazel 1929

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Ne zor. || Çok güç.

Dil ḥasta olup derd-
ile bu cân lebe geldi
Derdine kişi
bulmaya bir çâre ne
müşkil

23. ne müşkil:

Gazel 1929

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Ne zor. || Çok güç.

Hicrân elemi
pârekılurkenyüregü
mâh
Bir yaña ura
ḥaçer-i gam yara
ne müşkil

24. ne müşkil:

Gazel 1929

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Ne zor. || Çok güç.

Şîrinlebünüñşevkın
ecânâ bu Muḥibbî
Ferḥâd-şifat ger
düşe kühsâra ne
müşkil

nene:

1. ne ne:

Gazel 1636

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Ne ... ne bağlacı.

Ne dünyâğuşşası
bende ne 'uqbâ
fikrin eyler dil
Hemâñdâra
'âşıkvanhevây-ı in
ü ânum yok

2. ne ne:

Gazel 1684

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Ne ... ne bağlacı.

Virüremcânnağdini
baña leb-i cânân
gerek
Ne cihân olsun
bañacânânesüz ne
cân gerek

3. ne ne:

Gazel 1858

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Ne ... ne bağlacı.

Çāresicānvirmek-

ise derd-i 'ışkuñ

'ākıbet

Aña da iy dil ne

Cālīnūs u ne

Loqmān gerek

4. ne ne:

Gazel 1861

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

"ne...ne..." bağlacı.

Tabībāçāreyokdurd

erd-i 'ışka

Ne kânūna uyar ne

hōdşifānuñ

5. ne ne:

Gazel 1966

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Ne..... ne.....

bağlacı.

Bu

dünyāmiñnetevidür

ne kardaşdan ne

yoldaşdan

Vefā gelse kıyar

mydı ki nā-

hāqHābileKābil

ne ola:

1. ne ola:

Gazel 1763

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Ne olacak? Ne

hāle gelecek.

Derd-i 'ışka ne ola

var mı bir

çāredidüm

Didi bir

rindmegerderdün

ola dermānuñ

nerevādur ki:

1. ne revādur ki:

Gazel 1844

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Layık mıdır ki?.

Koma

ağyārīşehākapuñakā

fırgıbidür

Ne revādur ki gire

içine Beytü'l-

haremün

nesebedendür ki:

1. ne sebedendür ki:

Gazel 1836

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Hangi sebeptendir

ki?.

Kanumı dökmek

egerkaşduñdegülse

östüm

Ne sebedendür ki

böyle cāmegeydün

al reng

nesebedendür:

1. ne sebedendür:

Gazel 1683

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Niçin.

H'ōridüp 'uşşākı

eylersin

rakıbeihtirām

Ne sebedendür ol

ite bunca

ikrāmuñsenün

ne söyler:

1. ne söyler:

Gazel 1578

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Ne konuşur?

Neyden bahseder?.

Bu deme

irişdügineşükridlerle

r her biri

Fāhtekumrı ne

söyler bülbül-i

güyāya bak

netañ:

1. ne tañ:

Gazel 1520

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Şaşılır mı, tuhaf

mı.

Bir ayagüzreturup

bil

baglayupdurhıdmet

e

Tāc-ı zerrīn başına

alsa ne tañşāhāne

şem'

2. ne tañ:

Gazel 1523

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Şaşılır mı, tuhaf

mı.

Pervāne gibi yandı

görüp çünkiñüsünü

Mañv olsa ne tañ

kılmasa
hergiznişānı şem'

3. ne tañ:

Gazel 1528

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Şaşılır mı, tuhaf

mi.

Ayagında bendi var
başında 'ışkuñāteşi
Meclis içre iyperī
olsa ne tañdīvāne
şem'

4. ne tañ:

Gazel 1639

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Şaşılır mı, tuhaf

mi.

Bahr-ı eşkümde ne
tañ dil fülki itmezse
karār
Çigzinüpārām[1]
yok
çeşmümdekigirdābā
bak

5. ne tañ:

Gazel 1894

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Şaşılır mı, tuhaf

mi.

Āşikār olsa ne
tañrāz-ı
nihānıbülbülün
Yaş
yirinedökilürgülşen
de kanı bülbülün

6. ne tañ:

Gazel 1718

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Şaşılır mı?

Yaka çāk itse
Muhibbī yine şevk-
ile ne tañ
Sīnesinañdimeger
ol gül-i
nāzükbedenün

7. ne tañ:

Gazel 1808

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Şaşılır mı?

Kelle-i 'uşşākdan
yapa ne tañkaşr u
sarāy
Hün-ı merdümde
güzeller çünkibī-
pervā gerek

8. ne tañ:

Gazel 1819

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Şaşılır mı?

Vādī-i
ğamdaMuhibbī
çekse cevruñi ne
tañ
Cevruñiçekmegecā
nā kimi
mu'tāditmedün

9. ne tañ:

Gazel 1871

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Şaşılır mı?

Ma'rifetbūyınMuhi
bbiāşikāritseñ ne
tañ
Sihriderçünakıdur
her dem
devātuñcüy-ı müşğ

10. ne tañ:

Gazel 1905

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Şaşılır mı?

Noқтаagzuñ kıl
miyānuñyādnadidü
mğazel
Şā'ir-i şīrīn-suhen
itse ne tañ ince
hayāl

11. ne tañ:

Gazel 1849

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Şaşılır mı?

Cānāğamuñlaiñler
işem ney gibi ne tañ
Bülbül gibi
şubhadeginzāruñam
senün

ne tekellüf:

1. ne tekellüf:

Gazel 1565

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Zor değıl, bir işi

*yapmanın o kişiye
zahmet vermeyeceğini,
zor gelmeyeceğini
belirten bir söz.*

Cānalmag-ısa cev-
ile cānāna tekellüf

Cānikomişuzyoluña
cānā ne tekellüf

ne uzun:

1. **ne uzun:**

Gazel 1738

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Ne kadar uzun. //

Çok uzun.

İrmek ister
zülfinüñpâyânmaşe
ydgöñül
Ne uzun
sevdayadışmış
‘ömr-i kütāhıgörüñ

ne yüzden:

1. **ne yüzden:**

Gazel 1946

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Hangi nedenle.

Tākolupdurfıkr-i
zātuñda dil ü
‘aqlumbenüm
Ben ne yüzden
vaşfuñıeydem ki
oldum bī-mecāl

2. **ne yüzden:**

Gazel 1613

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Ne sebeple.

Yüri var küy-ı
muğānaiyMuhibbī
sür yüzüñ
Saña ne yüzden
irādetlevürirşāda
bak

ne yüz-ile:

1. **ne yüz-ile:--ile**

Gazel 1856

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Hangi yüzle, hangi

*cesaretle, hiç
utanmadan, sıklımadan.*

Zülfüñe ne yüz-ile
öykünür iyzühre-
cebīn

Derindendüryüzieg
er var-ısa müşg-i

Hotennüñ

“neccināmimmānahāf”:

1.

“neccināmimmānahāf”:

”:

Gazel 1556

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

“Bizi

*korktuğumuzdan
(şeytandan) koru.”.*

Yāragyāra uya
korkum budur

Yāilāhī

“neccināmimmānah
āf”

nedāmet:

1. **nedāmet:**

Gazel 1552

Mısra: 4

Pişmanlık.

Sen tarīk-ı Hākkı
gözle çıkma sakın
şer’den

Sen

yoluñtogrultegerçi
var

nedāmetmuhtelif

2. **nedāmet:**

Gazel 1661

Mısra: 10

Pişmanlık.

Sakın

Muhibbīgöñlündün
yā-yidūnavirme

Anda

vefābulınmazsoñime
dāmet ancak

nedāmetolıcak:

1. **nedāmetolıcak:-ıcak**

Gazel 1620

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Pişmanlık duymak.

Defter-i a’ mālicehd
it sunalar sagelüñe

Çekesin

soñranedāmetolıcak
anda solak

neden:

1. **neden:**

Gazel 1503

Mısra: 10

Neden, hangi

sebepten, niçin?.

Muhibbīhāk-i

pāyüñegözi yaşın

revānitdi

Neden serv-i

hıramānumidemezsi

n o mādanhaz

2. **neden:**

Gazel 1523

Mısra: 10

Neden, hangi

sebepten, niçin?.

Ger kīmyā-yı ‘ışk-

ılatoptolusñesi

Olmasa neden
zâhirider zer miyâni
şem'

3. neden:

Gazel 1545

Mısra: 5

Neden, hangi

sebepten, niçin?

Târ-ı zülfünhâtt-ı
sebzûnle neden
cem' eyledün
Bâg-ı hüsnünderevâ
mı tûfîler yanında
zâg

4. neden:

Gazel 1632

Mısra: 7

Neden, hangi

sebepten, niçin?

Tulû' itmez neden
bilsem
sa'âdetnecmibaşum
a
Yağûdbî-
tâli'ümbeñzer ya
dilberden 'inâyet
yok

5. neden:

Gazel 1663

Mısra: 6

Neden, hangi

sebepten, niçin?

Sen
lebîşîrîniçüdüşdü
mbelâkûhsârına
Hüsrevâ bilsem
neden meylün bu
ben Ferhâda yok

6. neden:

Gazel 1745

Mısra: 9

Neden, hangi

sebepten, niçin?

Görmez
Muhibbîla'lünicânâ
neden didüm
Didi ki cāngörinemi
gözden nihân gerek

7. neden:

Gazel 1884

Mısra: 10

Neden, hangi

sebepten, niçin?

Başuñamecnünlayı
n gelse sezâ yüz
biñbelâ
Leylîzülfine neden
kendünperîşân
eylemek

8. neden:

Gazel 1885

Mısra: 7

Neden, hangi

sebepten, niçin?

Yaşumâhum neden
te'sîr kılmaz
'Acebqalbıanüñâhe
n mi ya seng

9. nedendür:-dür

Gazel 1921

Mısra: 2

Neden, hangi

sebepten, niçin?

Kalmadı dilde qarâr
u şabr u bu tende
mecâl
Âh kim

hîçbilmedümbañane
dendürüşbuñâl

10. neden:

Gazel 1985

Mısra: 7

Neden, hangi

sebepten, niçin?

Câm-ı la'lüni neden
bañaharâm
eyleyesin
Ben saña itmiş iken
kanumıydösthelâl

nedendür kim:

1. nedendür kim:

Gazel 1984

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Nedendir ki.

Nedendür kim

diyeler

Qaysamecnün

Ben andan

bilmezemdünyâda

'âkil

nedür:

1. nedür:

Gazel 1502

Mısra: 9

Nedir, nasıldır,

nasıl bir şeydir?

DüşdünMuhibbîâteş

-i 'ışkanedür bu âh

'Âşıkımdur ki

eyleye ol

servdenihtiyât

2. nedür:

Gazel 1600

Mısra: 8

*Nedir, nasıldır,
nasıl bir şeydir?.*

Geçer gün hafta ay
u yıl
yüzüñgörmezemcā
nā
Bu
dirlikdenölemyigdū
medür bu intizār
olmak

3. nedür:

Gazel 1611

Mısra: 8

*Nedendir! Ne
içindir!.*

Gidersin çünkiāhir
bir kefenle
Nedür bu dünyeye
bunca ‘alāyık

4. nedür:

Gazel 1739

Mısra: 7

Nasıl? II neden?.

Didümiy dilber
nedürküyuñdaferyā
d u fiğān
Didiiy dil-
ħastebeñzerāh u
zāruñdursenüñ

5. nedür:

Gazel 1832

Mısra: 10

*Nedir ki! Önemsiz,
değersiz.*

Vaşlımacānuñ
dilermiş iyMuħibbī
ol perī
Yolına bir
cānnedürbiñcānfedā
cānānenüñ

nefes:

1. nefes:

Gazel 1881

Mısra: 7

An.

Bir nefes sanma
gide
nağsuñħayālisīnede
n
Levh-i dilde çün
ezel
nağşoldıtāvīrūnsen
üñ

2. nefesle: -le

Gazel 1746

Mısra: 1

Nefes, soluk.

Bir nefesle
mürdeleriħyāsītedbī
rūñsenüñ
Olsa göklerde
Mesīhā-
veşn’olayirūñsenüñ

3. nefes:

Gazel 1851

Mısra: 6

Nefes, soluk.

Mest-i ‘işķam sun
bañaçarħuñ tokuz
peymānesin
Bir nefes
almakçadur anı
içüpnüş eylemek

nefes-i bād-ı sabā:

1. nefes-i bād-ı sabā:

Gazel 1940

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Sabah rüzgarının

*nefesi | Sabahleyin esen
rüzgarın gece uykuya
dalmış bitkileri
uyandırması, onlara
yeniden can vermesi
(Mesih bağlamında).*

N’olabārān-ıla
dirilse
yirūñmürdeleri
Nefes-i bād-ı
şabānefħa-i ‘İsā mı
degül

nefha-i ‘isā:

1. nefha-i ‘isā:

Gazel 1940

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Hz. İsa'nın nefesi.

N’olabārān-ıla
dirilse
yirūñmürdeleri
Nefes-i bād-ı
şabānefħa-i ‘İsā mı
degül

nef’idokınur mı:

1. nef’idokınur mı:

Gazel 1700

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

*Fayda dokunur
mu?.*

Katı
göñlidilberüñbeñzer
ki seng-i ħāredür
Dokınur mı
kimseye
hīçnef’iseng-i
ħārenüñ

nefs:

1. **nefsün:-(ü)ñ**

Gazel 1557

Mısra: 9

Şehvet, ihtiras,

hevâ ve heves gibi

zaafların merkezi. Nefis.

Ref'

idüpnefsünhicâbing

ördihüs-n-i dilberi

Bu Muhibbîoldıçün

nükte-şinâs-ı men-

'aref

2. **nefsüne:-ü, -ñ, -e**

Gazel 1984

Mısra: 7

Şehvet, ihtiras,

hevâ ve heves gibi

zaafların merkezi. Nefis.

Sakın nefsüne uyup

mağrûr olma

Anuñ ile geçen

'ömrihebâ bil

3. **nefsüni:-ü, -ñ, -i**

Gazel 1984

Mısra: 10

Şehvet, ihtiras,

hevâ ve heves gibi

zaafların merkezi. Nefis.

Oku "lâ-ğavl" ki

şeytânıdır it

Gehînefsünü

öldürüp gâzâ bil

nefs-i zâlimden:

1. **nefs-i zâlimden:-den**

Gazel 1754

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Zulmeden nefis.

Dilâ gel ihtirâz eyle

sakın bu nefis-i

zâlimden

Sakınmak

çünkilâzımdursañaş

eytândanîmânuñ

nefted:

1. **nefted:**

Gazel 1768

Mısra: 4

Düş(mez).

Döstümlâ'l-i lebüñ

'âşık-ı dil-ğastelere

İrmese şerbet

'inebneftedfâyide-

nâk

neheng:

1. **neheng:**

Gazel 1707

Mısra: 4

Timsah.

Zülfüñüñ geldi

ğayâliçeşmüme

Nîl içinde

bulınurçünkinheng

2. **nehengin:-in**

Gazel 1978

Mısra: 2

Timsah.

Bak bu deryâ

'âleminiçe kuşatmış

'ibret al

Gör

nehengindürlüdürlü

mâhîlerden heybet

al

nehr:

1. **nehrin:-in**

Gazel 1816

Mısra: 13

*Akarsu, çay,
ırmak.*

İçürdüñ 'âlemüñ

zehrin

akıtduñgözlerüm

nehirin

Harâbitdüñgöñül

şehrin n' içün dün

gicegelmedüñ

2. **nehri:-i**

Gazel 1864

Mısra: 8

Akarsu, çay,

ırmak.

Didümiyservüm

yiter itdüñ gözüm

yaşın revân

Gül gibi güldididi

bu nehri hoş

görmek gerek

nehr-i şat:

1. **nehr-i şat:**

Gazel 1500

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Şat Nehri. || Dicle

ve Fırat'ın

birleşmesinden

meydana gelen büyük

nehir.. || Şattu'l-Arap

olarak bilinen Fırat ve

Dicle nehirlerinin

Basra Körfezi'nden

denize dökülmeden önce

birleştikleri yerdir.

Küy-ı dilberde

gözüm yaşı revân

olur revân

Nite kim Bağdâd

şehri içre akar nehr-

i Şat

neler:

1. **neler:**

Gazel 1616

Mısra: **8**

Neler II neler

neler, pek çok şey.

Bāğa var eyle nazar

her bir şecerden

‘ibret al

Gör neler

halkçylemişdürgöst

erür gülden tabak

2. **neler:**

Gazel 1840

Mısra: **6**

Neler II neler

neler, pek çok şey.

Öldürür bir

yañağam bir

yañafırkatbaşuma

Bir yañadan gör

neler

getürdihicrānuñsen

üñ

neler yazmış neler:

1. **neler yazmış neler:**

Gazel 1583

Mısra: **11**

Kelime Tipi: -

Birçok şeyin

yazılması.

Neler yazmış neler

bu dest-i kudret

Muhibbī kıl nazar

al ele evrāk

nem:

1. **nem:**

Gazel 1535

Mısra: **14**

Islaklık, yaş,

gözyaşı.

İyşanemsensüzeger

sorsañMuhibbīhālīn

i

Gözde nem başında

sevdā dilde

āteşsīnedāğ

2. **nem:**

Gazel 1543

Mısra: **3**

Islaklık, yaş,

gözyaşı.

Başdasevdā dilde

ğavğā gözde nem

sīnemde od

Hālūmi sorana

diremişidenlerdenır

ag

3. **nem:**

Gazel 1688

Mısra: **1**

Islaklık, yaş,

gözyaşı.

‘Āşīkuñ gözleri

nem çehresi de zerd

gerek

Taşrası dāğ-ıla pür

içi tolu derd gerek

4. **nemüñ: -üñ**

Gazel 1744

Mısra: **10**

Islaklık, yaş,

gözyaşı.

Raħmidüphālūme

her

gicebañaaglırsın

Dilerembunı ki

eksilmeye

iydīdenemüñ

5. **nem:**

Gazel 1770

Mısra: **9**

Islaklık, yaş,

gözyaşı.

Āh eylesem

Muhibbīçeşmümtol

ar nem ile

Budur ezel nem

eyler hāşiyet-i

dāmānuñ

6. **nem:**

Gazel 1859

Mısra: **5**

Islaklık, yaş,

gözyaşı.

Sīneāteş gözde nem

başumdasevdā-

yihevā

Niçeyıllarduryatur

dil

hāksārūndursenüñ

nem eyler:

1. **nem eyler: -r**

Gazel 1709

Mısra: **10**

Kelime Tipi: -

Islanmak.

Gözüm yaş-

ılatolarāh kılsam

Nem eyler hāşşası

budur tumanuñ

2. **nem eyler:**

Gazel 1770

Mısra: **10**

Kelime Tipi: -

Islanmak.

Āh eylesem

Muhibbīçeşmümtol

ar nem ile
Budur ezel nem
eyler hâşiyet-i
dāmānuñ

neme yarar ki:

1. neme yarar ki:

Gazel 1804

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Neyime yarar ki !.

Der-i meyhānede
ger ola
kadehbañasifāl
Neme yarar ki
çekem minnetini
cām-ı Cemūñ

nemnāk:

1. nemnāk:

Gazel 1838

Mısra: 1

Nemli, ıslak;

gözyaşıyla ıslanmış.

‘Āşıkūñ çehresi
zerd ü gözinemnāk
gerek
‘Işkda’vısın iden
sīnesi hem çāk
gerek

2. nemnāk:

Gazel 1847

Mısra: 2

Nemli, ıslak;

gözyaşıyla ıslanmış.

Dest uran dāmen-i
‘ışka yakası çāk
gerek
Göklere āhürüp
gözleri nemnāk
gerek

neng:

1. neng:

Gazel 1777

Mısra: 6

Ayıp, utanma.

Kozāhid itme ‘ışk
ehlin melāmet
Hîç ‘āşık gözleye
mi nām-ılaneng

2. neng:

Gazel 1885

Mısra: 6

Ayıp, utanma.

Şarāb-ı
şāhidikadhitdizāhid
Sözünibilmeyüp
söyler-imiş neng

nengkomadı:

1. nengkomadı:-madı

Gazel 1707

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Utanmamak.

Göñlüm aldı āl-ıla
bir şūh u şeng
İtdirüsvākomadınā
mıylaneng

nerdübān:

1. nerdübān:

Gazel 1745

Mısra: 4

Far. Merdiven,

süllem, mirkāt.

‘Işkuñsarāyiyücedü
rañaçıkılmaga
Derd ü
belāvümüñnet ü
ğamnerdübān gerek

nergis:

1. nergis:

Gazel 1671

Mısra: 8

İri papatya

*biçiminde ortası yeşil
veya sarı, yaprakları gri
ve sarı bir çiçek.*

Kākülinedār kılmış
niçebiñbī-dilleri
Çeşmi nergis
yüzigül ol zülf-i
‘anber-bāra bak

nergis-i mest:

1. nergis-i mest:

Gazel 1827

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

*Sevgilinin mest
eden gözleri.*

Nergis-i mest gibi
çeşmüñiñ ‘ābdanuya
rup
Niçe ‘ākılleri sen
göz göre
mecnünitdün

nergis-i şehläya:

1. nergis-i şehläya:-ya

Gazel 1653

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

*Güzel ve baygın
bakışlı göz.*

Nibelā-engizdürşol
nergis-i şehläya bak
Fitne ta’liminider ol
zülf-i ‘anber-sāya
bak

nerre-sır:

1. **nerre-şîr:**

Gazel 1547

Mısra: 3

Erkek arslan. II

Asker, savaşçı.

Ger na'ra ura
haşmum ola hem
çünerre-şîr
Peykân-
ılaagzınıdikemurma
yatâ ki lâf

2. **nerre-şîr:**

Gazel 1564

Mısra: 5

Erkek arslan. II

Asker, savaşçı.

Ger na'raçeküp
gelse 'adû hem
çünerre-şîr
Tîr-ile idem bir
dem
anuñsînesinşikâf

neseb:

1. **neseb:**

Gazel 1699

Mısra: 7

Soy, nesil, sülale.

Sen eyü olmaz-ısañ
senden
sorılmazhîçneseb
Faħr kılma assısı
yok saña ata ananuñ

nesi:

1. **nesi:**

Gazel 1749

Mısra: 6

Neyi.

Âşinâñı yad
idüpbîgâneyyiädēyl
edüñ

Bilmezem kim saña

nesi

hoşgelürbîgänenüñ

nesîm:

1. **nesîm:**

Gazel 1508

Mısra: 9

Hafîf hafîf esen,

hoş ve latîf rüzgâr.

Sünbülündengetürü
rbüyinesîm
Anuñiçünalurşâbâd
anħaz

2. **nesîm:**

Gazel 1511

Mısra: 9

Hafîf hafîf esen,

hoş ve latîf rüzgâr.

Sünbülündengetürdi
büyinesîm
Anuñ-içün olur
şâbâdanħaz

nesîm-i şubh:

1. **nesîm-i şubh:**

Gazel 1643

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Sabah esintisi.

Zülf-i
niğârîtdiperîşâñnes
îm-i şubh
Virdüm bu
'ömribâdavtîaldumh
evâ-yı 'ışk

2. **nesîm-i şubh:**

Gazel 1952

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Sabah esintisi.

Geçdi 'ömr

kandasın iyenesîm-i

şubh

Büy-ı

vişâlitutfidüpîrgürdi

mâğ-ı dil

nesne:

1. **nesne:**

Gazel 1512

Mısra: 2

Herhangi bir şey,

varlık.

Fâriğ ol gel eyleme

dünyâiçüniy dil

nizâ'

Ĥâşil itmezsin sen

andan nesne

hîçillâşudâ'

2. **nesne:**

Gazel 1627

Mısra: 2

Herhangi bir şey,

varlık.

Her ne deñlü var

günâhdünyâdaïtdü

mgizlü yok

Sañarüşendür kamu

hîçsañagizlü nesne

yok

3. **nesneden:-den**

Gazel 1631

Mısra: 1

Herhangi bir şey,

varlık.

Her kişi bir

nesneden korkar

ben eyyâm-ı firâk

Olmasaydı kâşkî

'âlemdehîçnâm-ı

firâk

4. **nesne:**
Gazel 1753
Mısra: **12**
Herhangi bir şey,
varlık.

Edebçüntâc-ı
devletdürMuhibbî
götürür başa
Bulunmaz nesne
'âlemde ola
hergizedebdenyig

5. **nesneye:-(y)e**

Gazel 1753

Mısra: **8**

Herhangi bir şey,
varlık.

'Aceb mi olsa ger
tâlibMışır'daYüsufa
bir zen
Degül bir nesneye
mâlik elindeki
kelebdenyig

6. **nesne:**

Gazel 1860

Mısra: **10**

Herhangi bir şey,
varlık.

Şarâb içer
diyüzâhididerta'nı
bu 'uşşâka
Velî 'âlemde ger
sorsañaña yok
nesne hıbdanyig

7. **nesne:**

Gazel 1986

Mısra: **8**

Herhangi bir şey,
varlık.

Eşk-i surh u rüy-ı
zerdümdenbilürler
'ışkumı
Olsa bir nesne
'ayānañabeyānhâcet
degül

nesnegörinmez:

1. **nesne görinmez:**

Gazel 1753

Mısra: **6**

Kelime Tipi: -

Gözüne (başka)

hiçbir şey görünmemek.

Kaçan ki tîre-şeb
olsa irer maflübına
'âşik
Yanında 'âşıka
nesne
görinmezhiçşebden
yig

neşter:

1. **neşterin:-in**

Gazel 1665

Mısra: **4**

Hekim bıçağı.

Âh kim kaşd eyledi
kanum döke yok
yirlere
Neşterin almış ele
çeşmüñ gibi faşşād
yok

neşv ü nemā bulursa:

1. **neşv ü**

nemābulursa:-ursa

Gazel 1941

Mısra: **3**

Kelime Tipi: -

Gelişmek ve

büyümek.

Göñli katılar
bulursa yiridürneşv
ü nemā
Zâhiritdiçün bu
faşl-ı sebze de didār
gül

nev:

1. **nev'de:-de**

Gazel 1596

Mısra: **2**

Çeşit, türlü.

Hüsrevā dil leb-i
şirñüñeFerhād
ancak
Küh-ı gam kesmede
bir nev'deüstād
ancak

nev':

1. **nev'e:-e**

Gazel 1671

Mısra: **2**

Çeşit, türlü.

Aç gözünüñ 'ibret al
bir lahza gel
gülzāra bak
Her birin bir nev'e
kılmış şun'-ı
Hâkezhāra bak

2. **nev'e:-e**

Gazel 1689

Mısra: **8**

Çeşit, türlü.

Hep güzeller saña
bakar
hüsnüñolmuşâyine
Gördilerhayrān
olup bu nev'e
taşvürñsenüñ

3. nev'e:-e

Gazel 1778

Mısra: 6

Çeşit, türlü.

Gördüm ki genc-i
hüsninezülfin[i]
itmiş pāsbān
Didümeğer ejder
ola bu nev'e yok
mānkimüñ

4. nev'-ile:--ile

Gazel 1720

Mısra: 6

Şekil, tarz.

Lebüñğoncayañagu
ñ al idersin
Geçersin baña bu
nev'-ile çok reng

5. nev'-ile:--ile

Gazel 1725

Mısra: 6

Şekil, tarz.

Nāmeyazdum göz
karasından yine
dildāruma
Ola kim bu nev'-ile
yārigöremālumgörü
ñ

6. nev'-ile:--ile

Gazel 1803

Mısra: 18

Şekil, tarz.

Mübtelādurderd-i
'ışka bu
Muhibbürüz u şeb
Geçmesün bu nev'-
ile leyl ü
nehānkimsenüñ

7. nev'-ile:--ile

Gazel 1811

Mısra: 8

Şekil, tarz.

Göz karasın
hallidüpbeñzer ki
yazduñnāmeyi
Görmegeıldarı bu
nev'-ile
irsāleyledüñ

8. nev'-ile:--ile

Gazel 1996

Mısra: 6

Şekil, tarz.

Gel iysevi
hıramānum gözüm
yaşın revānitdüm
Ola kim hāk-i
pāyuña bu nev'-ile
olamvāşıl

nevā:

1. nevāda:-da

Gazel 1887

Mısra: 5

(Ar.) Ses, sada,

makam, ahenk, nāme.

Gehhicāzıseyriderg
āhnevādarāstı
Çepdegülgüyended
ürhoşduredāsıbülbü
lūñ

2. nevāda:-da

Gazel 1999

Mısra: 7

(Ar.) Ses, sada,

makam, ahenk, nāme.

Ruħlarıvaşfin okur
durmışnevādarāstı
Bülbül-i

şeydāyata'līm

eylemiş edvār gül

nev'a:

1. nev'adur:-dur

Gazel 1900

Mısra: 11

(Ar.) Ses, sada,
makam, ahenk, nāme.

Dār-ı

dünyānuñMuhibbīh

ālīçün bu nev'adur

Kimine halkuñnaşıb

olur emek kime

yimek

nev-'arūs-ı dehre:

1. nev-'arūs-ı dehre:-e

Gazel 1895

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Dünyanın yeni

gelini.

Nev-'arūs-ı

dehremeylitmemeg

e

Bu Muhibbī gibi

gerçek er gerek

2. nev-'arūs-ı dehre:-e

Gazel 1895

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Dünyanın yeni

gelini.

Nev-'arūs-ı

dehremeylitmemeg

e

Bu Muhibbī gibi

gerçek er gerek

nev-'arūs-ı hüsnine:

1. nev-'arūs-ı hüsnine:

Gazel 1599

Mısra: 13

Kelime Tipi: -

Güzelliğin yeni gelini.

Nev-'arūs-ı hüsnine
aldanma
dünyâbîvedür
İyMuhibbîmerd
olan itmez zen-i
mekkâraşevk

nev-bahâr:

1. nev-bahârisın:-*ısın*

Gazel 1805

Mısra: 4

İlkbahar.

Ârâste-i bezm-i
vişâlefrûhteçünmeh
cemâlûñ
İy gül bu hüsn ü bu
kemâl sen nev-
bahârisıñkimûñ

2. nev-bahârı:-*t*

Gazel 1999

Mısra: 13

İlkbahar.

Nev-bahârı görmek
isterseñMuhibbîbâğ
a gel
Kıl temâşâ her
tarafserv ü semen
gülzâr gül

nev-bâhâreyyâmdur:

1. nev-

bâhâreyyâmdur:-dur

Gazel 1978

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

İlkbahar günleri. ||

İlkbahar zamanı.

Nev-

bâhâreyyâmdurrind

ân-ıla mey içmege

Var

ğarâbâtaMuhibpîr-i

muğândanbî'at al

nev-bahâr-ı hüsnûñ:

1. nev-bahâr-ı

hüsnûñ:-üñ

Gazel 1690

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Güzelliğinin

baharı.

Nev-bahâr-ı

hüsnüñnaupdidümi

yârâm-ı cân

Kanluyaşumlacihân

ılâlezâr itsem gerek

nev-bahâr-ı 'ışk:

1. nev-bahâr-ı 'ışk:

Gazel 1621

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Aşkın ilkbaharı II

Gençlik zamanları.

Kim ki göremdir

bugün nev-bahâr-ı

'ışk

Sînemenaçar ide

göre lâlezâr-ı 'ışk

nev-civân:

1. nev-civân:

Gazel 1580

Mısra: 1

Genç, delikanlı.

Nev-

civânidümsefidoldı

kapuñdarîşe bak

'İşkuñ-

ılağastadurrahm

eyle bu dervîşe bak

2. nev-civân:

Gazel 1580

Mısra: 10

Genç, delikanlı.

Cürmibî-

ğaddürMuhibbî

senden umar şefkati

Nev-

civânidümsefidoldı

kapuñdarîşe bak

3. nev-civânsın:-*sın*

Gazel 1757

Mısra: 10

Genç, delikanlı.

Gördüm yatur

kırılmış bir bölük

'âşıkıaruñ

Nev-

civânsındöstumküy

uñda çok kan

eyledüñ

4. nev-civânsın:-*sın*

Gazel 1772

Mısra: 6

Genç, delikanlı.

Bî-günehdür kanımı

yirlere dökme

'âşıkıaruñ

Nev-

civânsındöstumlâyı

ğmıdur kan

eylemek

nevmîd olma:

1. nevmîdolma:-*ma*

Gazel 1861

Mısra: 9
Kelime Tipi: -
Karamsar olmak,
ümitsizliğe düşmek.
Şefa' atden Muhibbî
olma nevmîd
Kulısmcân u dilden
Muştafânûñ

nev-

şükufteğoncahandân:

1. **nev-**

şükufteğoncahandân:

Gazel 1586

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Yeni açmış

goncaya benzer gülüş.

Bâgavardumâh ol
serv-i hürâmân anda
yok

Ol gül-i ter nev-
şükufteğoncahandâ
n anda yok

nev:

1. **neyden:-den**

Gazel 1507

Mısra: 2

Kamış, ney.

Var iken
meygünlebûñ bu
göñlüme meyden ne
haz
Meclis-i ğamda dil
efġânı yiter neyden
ne haz

2. **ney:**

Gazel 1577

Mısra: 3

Kamış, ney.

Bilmek isterseñeger
ney gibi
sînemnâlišin
Var sefer kıl Hind
iline nağme-i
kağnûsa bak

3. **ney:**

Gazel 1720

Mısra: 2

Kamış, ney.

Dilâ kıl sîneñi def
kañmetünçeng
Dimeñkıl sunaña
ney gibi âheng

4. **ney:**

Gazel 1730

Mısra: 5

Kamış, ney.

Yüregüm ney gibi
deldüñ düşürüp
nâlelere
İycefâ-pîşesenüñ
böyle
midürkânünüñ

5. **ney:**

Gazel 1842

Mısra: 10

Kamış, ney.

‘İşk bezmindeşehâk
ametümiçengidüben
Ney gibi inledesin
böyle
midürkânünüñ

6. **ney:**

Gazel 1848

Mısra: 5

Kamış, ney.

Niçeyirden ney gibi
bil

bagladunferyâdiçün
İdeli bu bülbülün ol
yüzi gül güzâr terk

7. **ney:**

Gazel 1849

Mısra: 7

Kamış, ney.

Cânâgamuñlaiñler
isem ney gibi ne tañ
Bülbül gibi
şubhadeginzârüñam
senüñ

8. **ney:**

Gazel 1884

Mısra: 12

Kamış, ney.

‘İşk bir sehlün-
durur gehâşikâr u
gehnihân
Lâzıııoldı ‘âşıkı
ney gibi nâlân
eylemek

9. **ney:**

Gazel 1889

Mısra: 3

Kamış, ney.

Bezm-i
ğamdagiceler ney
gibi efġânlaridüp
İçmegesâġar ile
yaşumıgülgünitdün

10. **ney:**

Gazel 1916

Mısra: 6

Kamış, ney.

Döne döne Mevlî
gibi ide âhum ‘urüc
Ehl-i sūza ney gibi

nâlemvirürvecd-ile
hâl

11. **ney:**

Gazel 1926

Mısra: 7

Kamış, ney.

Ney gibi bagrum
delindi
hasretiyleşubha dek
Gül yüzüñsüz
sanma kim
cânbülbinâlândeg
ül

12. **ney:**

Gazel 1992

Mısra: 1

Kamış, ney.

Bezm-i gam içre
ney gibi nâlân olan
gönül
Tennür-i 'ışkacân-
ılabiryân olan gönül

n'eyduginbilmeyüp:

1. **n'eyduginbilmeyüp:**

Gazel 1554

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Ne yaptığını

bilmemek.

N'eyduginmakşüd-ı
aşlıbilmeyüpzâhidh
emân
Düşmen-i nânoldı
ancak arayup ister
'alef

n'evle:

1. **n'eyledi:-di**

Gazel 1579

Mısra: 14

*Ne eylemek, ne
yapmak.*

İyMuhibbîgâfil

olma bu felekden

kıl hâzer

Pâdişâh-ı dehr iken

gör n'eylediDârâ'ya

bak

2. **n'eyler:-r**

Gazel 1753

Mısra: 9

Ne eylemek, ne

yapmak.

Yanuñdamüdde'in'

eyler gel ol 'uşşâka

hem-şoĥbet

Dimez bir kimse

anuñçün kim ola

Bû-lehebdenyig

3. **n'eyler:-r**

Gazel 1855

Mısra: 2

Ne eylemek, ne

yapmak.

Sen olmayınca

dimezemi dil

cihân gerek

N'eylercihânışol ki

dimezbañacân

gerek

4. **n'eyler:-r**

Gazel 1911

Mısra: 7

Ne eylemek, ne

yapmak.

Dermânın'eyler ol

ki

bilürderdkıymetin

Alup giderse

istemeye bir
devâgönül

5. **n'eyledi:-di**

Gazel 1919

Mısra: 12

Ne eylemek, ne

yapmak.

Cellâd-ı

çarĥvirmeyiser

kimseye amân

Yitmez mi

sañan'eylediBehrâ

m-ı Gûra gel

n'eyledün:

1. **n'eyledün:**

Gazel 1839

Mısra: 2

Ne yaptın?.

Gitdüñiyârâm-ı cân

ben bendeyi

cânsuzkoduñ

N'eyledüñiy dil

tañibi beni

dermânsuzkoduñ

n'eyledüñn'itdün:

1. **n'eyledüñn'itdün:**

Gazel 1880

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Ne yaptın ne ettin.

(Bir şekilde yaptın).

N'eyledüñn'itdünle

büñagzuñdapinhâne

yledün

Öldürüp ben ĥastayı

yok yire bir kan

eyledün

2. **n'eyledüñn'itdün:**

Gazel 1880

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Ne yaptın ne ettin.

(Bir şekilde yaptın).

N'eyledüñn'itdünle

büñagzuñdapinhâne

yledün

Öldürüp ben hastayı

yok yire bir kan

eyledün

3. n'eyledüñn'itdün:

Gazel 1880

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Ne yaptın ne ettin.

(Bir şekilde yaptın.).

N'eyledüñn'itdünle

büñagzuñdapinhâne

yledün

Öldürüp ben hastayı

yok yire bir kan

eyledün

n'eyledüñse:

1. n'eyledüñse:

Gazel 1783

Mısra: 10

Ne yaptın ne ettin.

İstedi

vaşluñMuhibbāña

yüz göstermeyüp

N'eyledüñseeyledü

ñ sen anı bî-

kāmeyledün

n'eyledüñseeyledün:

1. n'eyledüñseeyledün:

Gazel 1697

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Ne yaptın ne ettin.

N'eyledüñseeyledü

ñalduñMuhibbīgöñl

ini

Cevr-ile bir

çārekılduñsoñrābed

-hāyleyledün

n'eylemiş:

1. n'eylemiş:

Gazel 1673

Mısra: 1

Ne yapmış, neler

etmiş.

İygöñülbād-ı hazān

gör n'eylemiş gel

bāğa bak

Dehr elinden

iñleyüp yaşını

döken taga bak

n'eyler:

1. n'eyler:

Gazel 1535

Mısra: 9

Ne işi var!

(Bulunmamalı

bağlamında).

Gülşen-i

hüsñünden'eyler

kov raķībīdöstum

Bülbül-i

güyātururkenlāyık

olmaz anda zāğ

2. n'eyler:

Gazel 1892

Mısra: 1

Ne yapar, ne

yapsın II Lazım değil,

gerekmez.

Cānın'eyler

'āşıkacānān gerek

Derdi hoş görüp

dimezdermān gerek

n'eylerem:

1. n'eylerem:

Gazel 1714

Mısra: 1

Ne yapayım,

gerekmez, lazım

değildir.

N'eylerem evvel

bahārībañayārumdu

r gerek

Ķāmetiserv ü yūzi

göl gül-'izārumdur

gerek

n'eylesün:

1. n'eylesün:

Gazel 1658

Mısra: 4

Ne yapsın?.

Sen güzeller şahını

sevmek

degülhaddümvelī

İhtiyārın'eylesünçü

nki dil-i şeydāda

yok

2. n'eylesün:

Gazel 1977

Mısra: 10

Ne yapsın?.

İztrāb eyler

Muhibbīgörmegeyü

zin iver

N'eylesün elde

degöldüriztrāb ister

göñül

n'eylevem:

1. n'eylevem:

Gazel 1591

Mısra: 8
Ne yapayım, ne çare?
La'l-i cān-
baḥşuñlacānāmürde
ler bulur ḥayāt
N'eyleyemderdāhe
mān ben 'āşık-ı
bīmāre yok

2. n'eyleyem:

Gazel 1868

Mısra: 5
Ne yapayım, ne çare?

N'eyleyem bir
yañaāḥgāmzelertüñ
oka deger
Öldürür bir yañadan
yine girişmeyle
kaşuñ

3. n'eyleyem:

Gazel 1915

Mısra: 9
Ne yapayım, ne çare?

Gün yüzini
göremem
yāruñMuḥibbīn'eyl
eyem
Bañadüşmenlikider
māni' olur bu eşk-i
al

nezāket:

1. nezāket:

Gazel 1974

Mısra: 5
*Naziklik, incelik,
zariflik.*

Sāğarda var
nezākettā bula ete

ḥürmet
Cānālebüñbüseitsü
n anı ele al

nezāreeyleñ:

1. nezāreeyleñ:-ñ

Gazel 1882

Mısra: 4
Kelime Tipi: -
Seyretmek,

bakmak, temaşa etmek.

Zülfi benefşe 'arızı
gül ḡoncador lebi
Eyleñnezāreyārı gül
ü gülsitāntutuñ

nezr:

1. nezrüm:-üm

Gazel 1694

Mısra: 3
*Ar. 1. Ant,
vadetmek, adamak. 2.
Adanılmış şey, adak.*

Nezrüm oldur kim
görürsem ol
güzeller şāhını
Atı ayagına bu
cānumnisār itsem
gerek

ni:

1. ni:

Gazel 1653

Mısra: 1
Ne, nasıl?

Nibelā-engīzdürşol
nergis-i şehlāya bak
Fitne ta'līmīnider ol
zülfi-i 'anber-sāya
bak

nice:

1. nice:

Gazel 1524

Mısra: 14
T. Öyle bir, nasıl.
İyMuḥibbī yan
yakıl derdüñiammā
söyleme
Niçe yanar oda gör
hīç eylemez güftār
şem'

2. nice:

Gazel 1537

Mısra: 6
*Nice, ne kadar
çok,*
Küh-ı ḡamdadir
gören beni peleng-i
pīşedür
Derd-i
ḥaşretleyakaldansīn
emüzreniçedaḡ

3. niçeler:-ler

Gazel 1683

Mısra: 4
*Niçe insan; pekçok
insan.*

Bende düşdümdām-
1
zülfüñlegöreldeñhāl
üñi
Niçelersaydeylemiş
dürdānevüdamuñse
nüñ

4. nice:

Gazel 1642

Mısra: 3
*"Nasıl?" anlamında
"imkansızlığı" ifade
eden soru zarfı.*

Niçe bir yoldan
saparsın
iygöñülinşāfa gel
Gir şırāt-ı
müstaķimeçünsañae
mritdiHak

5. niçe:

Gazel 1730

Mısra: 3

"Nasıl?" anlamında
"imkansızlığı" ifade
eden soru zarfı.

Niçeṭākātgetüremba
kmaga ben gün
yüzüñe
Gördiñsünüñdü-
tāoldıkad-i
gerdüñüñ

6. niçe:

Gazel 1615

Mısra: 16

Nice, birçok.

Dil kebābidüp yine
sanduñ bugün
ğamsiħine
Niçeaglarıñceñlerr
aķsa girmiş şışe bak

7. niçe:

Gazel 1902

Mısra: 12

Nasıl bir.

Dār-ı
huldolmuşmaķāmuñ
her zamāniyhāl-i
yār
Ol siyehrüyuñla
bilsem
niçe'a'māleyledüñ

8. niçe:

Gazel 1512

Mısra: 4

Çok, birçok.

'Işk ehli her biri
alurgelüp benden
sabaķ
Fenn-i
'ışkdagördiler var
bende niçeḥtirā'

9. niçe:

Gazel 1518

Mısra: 4

Çok, birçok.

Şu'le virdi dil
çerāğı göz yaşı yağı
gibi
Niçe yıllar tekye-i
'ışk içre sūzānumçü
şem'

10. niçe:

Gazel 1520

Mısra: 2

Çok, birçok.

Mihr-i hüsünde o
māhuñoldıçünpervā
ne şem'
'Arz-ı hüsñitsün de
görsün niçeyirden
yana şem'

11. niçe:

Gazel 1544

Mısra: 3

Çok, birçok.

Ben niçebī-hüş olup
feryād u
efğānitmeyem
Āşikārebūlbülñyiri
nitutdıçünkizāğ

12. niçe:

Gazel 1545

Mısra: 2

Çok, birçok.

Lālelerle gördüm
olmuş pür
şüküfedest ü bağ
Aña göre sīneme
ben
dahıyakdumniçedāğ

13. niçe:

Gazel 1558

Mısra: 6

Çok, birçok.

La'l-i
nābuñyādınaFerhād
-veşiygonca leb
Küh-ı ğamda var
niçeñünñncigerler
her taraf

14. niçe:

Gazel 1572

Mısra: 4

Çok, birçok.

İñiler bülbül
çemende
gördügiyçün her
seher
Niçe serler hün-
ılağıştedürmeydān
-ı 'ışk

15. niçe:

Gazel 1581

Mısra: 2

Çok, birçok.

Hūblarencüm-durur
içinde ol meh-rüya
bak
Niçe diller

mübtelâzülfiucında
müya bak

16. niçe:

Gazel 1610

Mısra: 6

Çok, birçok.

Sakın âlîna aldanma
cihânuñ
Niçeyirden satıldı
ol hâlâyık

17. niçe:

Gazel 1615

Mısra: 16

Çok, birçok.

Dil kebâbidüp yine
sanduñ bugün
ğamsîhine
Niçeaglarıniçeîñlerr
akşa girmiş şîşe bak

18. niçe:

Gazel 1625

Mısra: 5

Çok, birçok.

Zülfinüñ her bir
kılında niçe diller
baglamış
Asmak ister bî-
günâh ol zülf-i
'anber-sâya bak

19. niçe:

Gazel 1630

Mısra: 5

Çok, birçok.

Niçe cem' olmuş-
durur
eşkümleâhumâteşi
Görmek isterseñ
'aceb bu
âteşinderyâya bak

20. niçe:

Gazel 1633

Mısra: 9

Çok, birçok.

Niçeyıldurhüsnuñiç
üncengiderlercân u
dil
Döstum gel bir
nazarluţf eyle ol
savaşa bak

21. niçe:

Gazel 1643

Mısra: 8

Çok, birçok.

Hoşduregerçikışşa-i
Mecnûn u Kûhken
Benden de yâdigâr
kala niçenüktehâ-yı
'ışk

22. niçe:

Gazel 1653

Mısra: 4

Çok, birçok.

İrmedümpâyân-ı
zülfe irdi 'ömrüm
âhîre
Niçeyıllardur bu
serden geçmeyen
sevdâya bak

23. niçe:

Gazel 1653

Mısra: 6

Çok, birçok.

Bilmek
isterseñegercânâder
ünümhâlini
Gör niçenâlišler
eyler bir nazar gel
nâya bak

24. niçe:

Gazel 1659

Mısra: 9

Çok, birçok.

Märzülfinüñhayâlin
içegirmişdürvelî
Bilmek
isterseñMuhibbîsine
m içre ine bak

25. niçe:

Gazel 1669

Mısra: 6

Çok, birçok.

Zerreler içinde
kendin saklamış
hürşîdi gör
Kaţrelerdenniçe
cem' itmiş
özinderyâyı bak

26. niçe:

Gazel 1671

Mısra: 7

Çok, birçok.

Käkülinedâr kılmış
niçebiñbî-dilleri
Çeşmi nergis yüzi
gül ol zülf-i 'anber-
bâra bak

27. niçe:

Gazel 1672

Mısra: 3

Çok, birçok.

Zülfüñüñ bendinde
bagluniçeserverler
seri
Çık serîr-i
hüsnevirildisañaser
dârlık

28. niçe:

Gazel 1673

Mısra: 3

Çok, birçok.

Döstumbagrumniçe

yanmış

firākuñdansenüñ

Läle tek şahırāya var

bagrında olan dāğa

bak

29. niçe:

Gazel 1674

Mısra: 3

Çok, birçok.

Niçebār-ı

ğamañākātgetürdüm

Bu cān-ı cevr ü

ğam-perverdüme

bak

30. niçe:

Gazel 1677

Mısra: 1

Çok, birçok.

Niçeññlerdöstumgö

ñlümdekidölāba

bak

Anı gerdān eyleyen

gözümnden akan āba

bak

31. niçe:

Gazel 1706

Mısra: 2

Çok, birçok.

Yine sihr eyledi

sehñhärezülfün

Niçe dil bağladı bir

tārazülfün

32. niçe:

Gazel 1715

Mısra: 3

Çok, birçok.

Cem'iyetidüp bir

niçeñvāneler olduk

Āhuñ 'alemini

çeküp alayı

büyütdük

33. niçe:

Gazel 1733

Mısra: 4

Çok, birçok.

Kākülññeşāneurduñ

tagıdupbī-dilleri

Niçe diller

hānesinzulm-

ılavirāneyledün

34. niçe:

Gazel 1773

Mısra: 1

Çok, birçok.

Çekesin iy dil niçe

cevrin kad-i dil-

cūlaruñ

Ya niçe bir aka

iyñdeğözññdensula

ruñ

35. niçe:

Gazel 1781

Mısra: 6

Çok, birçok.

Gülşendeşehābüyuñ

alaldan gül [ü]

ğonca

Gör fark ile

cāmeniçe eylediler

çāk

36. niçe:

Gazel 1781

Mısra: 7

Çok, birçok.

Reftār idesin şayd

ola sañaniçe diller

Güftār idesin deng

ola her sözüñeidrāk

37. niçe:

Gazel 1827

Mısra: 4

Çok, birçok.

Nergis-i mest gibi

çeşmüññ'ābdanuya

rup

Niçe 'ākılleri sen

göz göre

mecnūnitdün

38. niçe:

Gazel 1830

Mısra: 8

Çok, birçok.

Ğamze-i mestüñ

yine turmazciger

kanın içer

Niçenā-ħağ kan

içüpdür yine bī-

pervāgözüñ

39. niçe:

Gazel 1833

Mısra: 10

Çok, birçok.

Gözleri hüre olur

her ki göre

ruñlarıñı

Bu

Muñibbīniçemedñ

eyleye ħāl-i 'adesüñ

40. niçe:

Gazel 1848

Mısra: 5
Çok, birçok.
Niçeyirden ney gibi
bil
bagladunferyâdiçün
İdeli bu bülbülün ol
yüzi gül gülzâr terk

41. niçe:
Gazel 1875
Mısra: 6
Çok, birçok.
Yüregümekanlukan
lu yaralar urmag-
ıçun
Niçe ser-
tizeylemişdürhançer
inikirpügün

42. niçe:
Gazel 1878
Mısra: 6
Çok, birçok.
Zülf-i pîç-â-
pîçüñizencîridüpgâ
hîkemend
Hey niçe ‘âkilleri
‘ışkuñlaMecnüneyl
edün

43. niçe:
Gazel 1897
Mısra: 5
Çok, birçok.
‘İşk ehli niçe çeke
çeke hicrbelâsın
Cânınakiyupvireege
r ser dañınâzük

44. niçe:
Gazel 1900
Mısra: 1
Çok, birçok.

Gelmedi
mislüñsenüngeçdini
çedevr-i felek
Anuñ-ıçundur
beşerden dinmedi
efdal melek

45. niçe:
Gazel 1902
Mısra: 4
Çok, birçok.
Şivevünâz ile
çeşmüñtîrimeftün
ideli
Halk-ı ‘âlem içre
gör kim niçeçoş-
hâleyledün

46. niçe:
Gazel 1911
Mısra: 10
Çok, birçok.
Hergizcefavü
cevrin añupnâle
kılmaya
Çekse Muhibbî bir
niçe yıllar
cefâgönül

47. niçe:
Gazel 1915
Mısra: 6
Çok, birçok.
İstedükçevaşluñısal
duñ beni ferdâlara
İrmedüm ol
rüzaderdâgeçdiniçe
mâh u sâl

48. niçe:
Gazel 1922
Mısra: 3
Çok, birçok.

Ser-i
zülfihevâsındaniçe
‘âşıklarölmüşdür
Bu ben
miskînekaşditdikem
endalup ele kâkül

49. niçe:
Gazel 1988
Mısra: 13
Çok, birçok.
Bu Muhibbî gibi
eylersin niçe diller
helâk
Kıl
terahhumdöstumzül
füñeurmaşâne gel

50. niçe:
Gazel 1989
Mısra: 9
Çok, birçok.
Bu
Muhibbîniçeyıldurğ
arcider söz gevherin
Eksük olmaz
toptolu yine
cevâhirdürgönül

51. niçe:
Gazel 1544
Mısra: 5
"Nasıl?"
anlamında imkansızlık
ifade eden soru zarfı.
Ben niçepervâne-
veşkarşuñapervâzıt
meyem
Sen var-iken
döstumhâcetdegül
yakmak çerâğ

52. niçe:

Gazel 1567

Mısra: 9

"Nasıl?"

anlamında imkansızlık

ifade eden soru zarfı.

Dil

niçekılsuntaḥammül

cānniçedöysünğama

Ursalar bār-ı ğamı

kılmaz

taḥammülküh-ı Qāf

53. niçe:

Gazel 1567

Mısra: 9

"Nasıl?"

anlamında imkansızlık

ifade eden soru zarfı.

Dil

niçekılsuntaḥammül

cānniçedöysünğama

Ursalar bār-ı ğamı

kılmaz

taḥammülküh-ı Qāf

54. niçe:

Gazel 1579

Mısra: 3

"Nasıl?"

anlamında imkansızlık

ifade eden soru zarfı.

Niçedurmuşdurmu'a

llaḫuşbuçarḫ-ı bī-

sütün

Cāngözin aç 'ibret

al bu künbed-i

mīnāya bak

55. niçe:

Gazel 1583

Mısra: 9

"Nasıl?"

anlamında imkansızlık

ifade eden soru zarfı.

Niçevarabilem kim

lengmerkeb

Ḥuzūr-ıla irilmez

menzil uzak

56. niçe:

Gazel 1631

Mısra: 4

"Nasıl?"

anlamında imkansızlık

ifade eden soru zarfı.

Ḥamevünāme yanar

ger eyleşem taḥrīr-i

ḫāl

Ḥazreteniçe idem

taḫrīr ü i'lāmfirāk

57. niçe:

Gazel 1659

Mısra: 4

"Nasıl?"

anlamında imkansızlık

ifade eden soru zarfı.

Döstumitdüñcefāse

ngiyle bu

göñlümḫarāb

Bir naḫar kıl

niçesınmışdur dil-i

āb-gīne bak

58. niçe:

Gazel 1664

Mısra: 8

"Nasıl?"

anlamında imkansızlık

ifade eden soru zarfı.

Dāmen-i gül ḫār

elinde

bülbülünḫālīḫarāb

Niçeñlerderd-ile ol

'āşık-ı şeydāya bak

59. niçe:

Gazel 1676

Mısra: 11

"Nasıl?"

anlamında imkansızlık

ifade eden soru zarfı.

Göricikleblerüñi

ben

niçecānvirmeyeyim

Bilürem ben anı bu

derdümedermān

ancak

60. niçe:

Gazel 1692

Mısra: 5

"Nasıl?"

anlamında imkansızlık

ifade eden soru zarfı.

Leylüzülfüñi görüp

dil

niçemecnünolmasu

n

Boynuma

zencirdürzülf-i

perişānuñsenüñ

61. niçe:

Gazel 1710

Mısra: 9

"Nasıl?"

anlamında imkansızlık

ifade eden soru zarfı.

Vaşfüñisenüñniçebe

yān ide Muḫibbī

Sen pādīşehiolmuş

iken cümle cihānuñ

62. niçe:

Gazel 1800

Mısra: 3

"Nasıl?"

anlamında imkansızlık ifade eden soru zarfı.

Niçepā-
mālomasungōñlüm
perīşānhāl olup
Görürem örter
yüzüñzülfi-i
perīşānuñsenüñ

63. niçe:

Gazel 1833

Mısra: 7
"Nasıl?"

anlamında imkansızlık ifade eden soru zarfı.

Bülbül-i
cānniçeferyād u
fiğāneylemesün
Gül gibi
çünkivarurcāyına
her hār u heşüñ

64. niçe:

Gazel 1971

Mısra: 14
"Nasıl?"

anlamında imkansızlık ifade eden soru zarfı.

Muhibbī umma bir
kesdenvefā sen
Niçe kıydı gör
HābileKābil

65. niçe:

Gazel 1978

Mısra: 1

Nasıl, nasıl bir.

Bak bu deryā
‘āleminiçe kuşatmış
‘ibret al
Gör
nehengindürlüdürlü

māhilerden heybet
al

66. niçe:

Gazel 1523

Mısra: 15

Epey, hayli.

İydöstsenüñyāduña
ben niçeyanaram
Luṭf eyle beni bir
gice it imtiḥānı
şem’

67. niçe:

Gazel 1854

Mısra: 4

Nasıl.

Raḥm eylemedi
ḥālümesengīn dil
imiş āh
Bir kez
yañılupdimedimiskī
nniçeḥālüñ

68. niçe:

Gazel 1650

Mısra: 3

Dahaa nasıl? Ne

kadar?.

Niçeteşbihideyinzül
füñe ben sünbülleri
Rište-i
cānamüşābihhergiz
anuñtārı yok

niçe bir:

1. niçe bir:

Gazel 1516

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Daha ne kadar, ne

vakte kadar.

İyMuhibbīniçe bir
feryād u zārī idesin
Saḥt-dil olan tutar
mı hiçferyāduña
sem’

2. niçe bir:

Gazel 1694

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Daha ne kadar, ne

vakte kadar.

Niçe bir cevrin
çekem terk-i diyār
itsem gerek
Ġurbet illerin
varubaniḥtiyār
itsem gerek

3. niçe bir:

Gazel 1773

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Daha ne kadar, ne

vakte kadar.

Çekesin iy dil niçe
cevrin ḡad-i dil-
cūlaruñ
Ya niçe bir aka
iydidegözündensula
ruñ

4. niçe bir:

Gazel 1814

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

Daha ne kadar, ne

vakte kadar.

Bu Muhibbīkuluñı
sürme kapuñdan
kerem it
Niçe bir

çekdüresinîta'nını
her bir dünüñ

5. niçe bir:

Gazel 1835

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

*Daha ne kadar, ne
vakte kadar.*

Niçe bir cevri ü
cefâokına dil ola
siper
Bir yañacevri-i
habîb ü bir
yañakahr-ı felek

6. niçe bir:

Gazel 1823

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

*Ne vakta kadar,
daha ne kadar.*

Niçe bir
güşidelümîta'nını
her bir dünüñ
Sun
berünüşidelümsâkî
mey-i gülgünüñ

7. niçe bir:

Gazel 1850

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

*Ne vakta kadar,
daha ne kadar.*

İsterem dil tıflı
ezber kıla
hüşnüñmuşşafın
Niçe bir kendüm
gibi anı levend
itsem gerek

8. niçe bir:

Gazel 1760

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Pek çok.

Nâ-hakyireniçe bir
'uşşâk[ı] öldürürsin
Sorulmaya mı
dîrsinboynuñdaki o
kanuñ

niçedemlerdür:

1. niçedemlerdür:

Gazel 1728

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

*Çok zamandır,
uzun zamandan beri.*

Sun
muşaffâcâmîsâkîta
bula göñlümsâfâ
Niçedemlerdür bu
dil
âyînesinitutdjeng

niçediyem:

1. niçediyem:-yem

Gazel 1612

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Nasıl diyeyim?.

Tîredürüzumbenü
mâh düşeli senden
irak
Gicelertâşubha dek
niçediyem ben el-
firâk

niçe gün:

1. niçe gün:

Gazel 1818

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

*Günlerce, birçok
gün.*

Bend olup dâm-ı
belâyahicir elinden
niçe gün
Furşat el virdi
hemân 'azm-i nigâr
itsem gerek

niçekerre:

1. niçekerre:

Gazel 1641

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Pek çok kez.

Derd-i 'ışkî sorma
Ferhâd-ılaKaysa sor
baña
Niçekerre
'ışkdanyazdum ben
anlara sebak

2. niçekerre:

Gazel 1988

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Pek çok kez.

Virme yüz
zülfüñecânâ kesmez
ol zünnârını
Niçekerredimiş
iken aña sen imâna
gel

niçe kez:

1. niçe kez:

Gazel 1614

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

*Birçok defa, pek
çok kez.*

Niçe kez

şâşkdıldum terk-i

‘ışka
Ne çaresüst olmaz
muhkem-i ‘ışk

2. **niçe kez:**

Gazel 1644

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

*Birçok defa, pek
çok kez.*

Ṭavr-ı ‘ışkı sorma
bilmez Vâmîk u
Ferhâd u Kays
Sor baña kim niçe
kez virdüm ben
anlara sebağ

3. **niçe kez:**

Gazel 1877

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

*Birçok defa, pek
çok kez.*

Dilâzülf-i
zenaḥdânuucından
Niçe kez bend-ile
zindânagirdüñ

4. **niçe kez:**

Gazel 1930

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

*Birçok defa, pek
çok kez.*

Niçe kez
kaşdeyledüm bir
dem vişâleirmedüm
Bu ‘acebdür ki
göñüldeyrineistiḥâr
e kıl

nicemetâ’:

1. **nice metâ’:**

Gazel 1530

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Nice, birçok varlık.

Cân-ısa
cânâmurâduñ bu
göñül itmez nizâ’
Yoluña olsun
fedâbunuñ gibi nice
metâ’

niçeyıldur:

1. **niçeyıldur:**

Gazel 1863

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Yillardur.

Basasın bir gün
gelüp yüzüme
iyemeh-rüdiyü
Bu
ümîdeniçeyıldurolm
ışamyoluñdaḥâk

2. **niçeyıldur:**

Gazel 1686

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

*Yillardan beri,
uzun zamandır.*

Niçeyıldurgörmedü
m ben gerçi kim
rüyüñsenüñ
Olmışamcân u
göñülden bil seg-i
küyüñsenüñ

nice yıllar:

1. **niçe yıllar:**

Gazel 1727

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Uzun zaman.

Niçe yıllar aılmaz-
iken bu dil-i
ğamgîniâh
Şükr kim şimdi cefâ
sengin
atupşâdeyledüñ

2. **niçe yıllar:**

Gazel 1769

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

*Nice yıllardur,
yıllardan beri.*

Niçe yıllar devrider
bu dil sü-
yıküyüñsenüñ
Zirâkullâb-ı
maḥabbetdür çeken
süyüñsenüñ

3. **niçe yıllar:**

Gazel 1860

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

*Nice yıllardur,
yıllardan beri.*

Niçe yıllar
ṭalebkıldumirişdüñ
şükr-i maḥlûba
Bilen hoş bilmeyen
bilsünyog-
ımşhîçtalebdenyig

niçeyillardur:

1. **niçeyillardur:-dur**

Gazel 1551

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Yillardan beri.

Niçeyillardur beni
ḥasretleâh

Kodı yollarda
kılupāvārezülf

2. niçeyillardur:

Gazel 1859

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

*Nice yillardır,
yillardan beri.*

Sīneāteş gözde nem
başumdasevdā-
yihevā
Niçeyillarduryatur
dil
hāksāruñdursenüñ

niçe villar-durur:

1. niçe yıllar-durur:

Gazel 1742

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

*Nice yillardır. ||
Birçok yıldır.*

Niçe yıllar-durur
dürolmiş-iken
āsītānuñdan
İrişdümāşināçıkıdibi
-hamdı'llāhseg-i
küyuñ

niçevirlerde:

1. niçevirlerde:-de

Gazel 1601

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

*Birçok yer, kısım,
bölge.*

Niçevirlerdekelāmı
ndabuyurmuşçünki
Hağ
Her ne kim emr
eylediye cān u
dilden tut kulak

niceler:

1. niçeler:

Gazel 1648

Mısra: 9

*Birçokları, nice
kimseler.*

Niçeler terk ide
rezm içre yine cān-
ıla baş
Kana ger teşne olup
'azm ide
meydānaşadağ

2. niçeler:

Gazel 1722

Mısra: 2

*Birçokları, nice
kimseler.*

Ruğlarıñ al
eylemek
iydöstālūñdursenüñ
Ol
sebebdenniçelerāşüf
te-hālūñdursenüñ

niçeve dek:

1. niçeve dek:

Gazel 1536

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Ne zamana kadar.

Niçeye dek
çekelümiydöst bu
hicrānşebīn
'Ārīzuñlarüşen it
itdūñtemennā-
yıçerāğ

2. niçeve dek:

Gazel 1773

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

Ne zamana kadar.
Sakın aldanma
cihāna bir gün
eylersin sükün
Niçeye dek
arturursinhāy-ıla bu
hūlarıñ

3. niçeye dek:

Gazel 1806

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Ne zamana kadar.
Niçeye dek
saklayamsīnemde
'işkuñāteşin
Bir gün āhumla anı
ben āşikār itsem
gerek

4. niçeye dek:

Gazel 1806

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Ne zamana kadar.
Çünki gelmezsin
işit oldı elemden
intizār
Bāri öldür niçeye
dek intizār itsem
gerek

5. niçeye dek:

Gazel 1905

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Ne zamana kadar.
Çīnidüpebrūlarıñgö
ñlümevirdüñinfi'āl
Niçeye dek idesin
cānābizümlemekr ü
āl

n' için:

1. n' için:

Gazel 1591

Mısra: **10**

Neden, niçin,

hangi sebeble.

İyMuhibbîruhlarında

anbūalur her hār u

hes

Bir naşîb andan

n' için ben bülbül-i

pür-zāra yok

2. n' için:

Gazel 1646

Mısra: **8**

Neden, niçin,

hangi sebeble.

La'l-i

lebūnşifādurdārü'ş-

şifāişiğūñ

Ya n' için anda bu

ben bīmār u zārayir

yok

3. n' için:

Gazel 1716

Mısra: **10**

Neden, niçin,

hangi sebeble.

Hāliş geçer

Muhibbîçü

'ıŝkuñlaqalbdegül

N' içincefā taşıyla

iderimtiḥānkaşuñ

4. n' için:

Gazel 1717

Mısra: **9**

Neden, niçin,

hangi sebeble.

Büseycānağdinin

' içinMuhibbîvirme

dūñ

Sen sañaitdūñ bu

bāzār içre

ihmāleyledūñ

5. n' için:

Gazel 1725

Mısra: **7**

Neden, niçin,

hangi sebeble.

N' için evvel

yüzinigördükdecān

terk itmedüm

Göz göre

öldürmelüdür beni

ihmālümgörūñ

6. n' için:

Gazel 1767

Mısra: **7**

Neden, niçin,

hangi sebeble.

Didüm

'uşşākın' içinöldürü

rsin

Didimerd olan anlar

bañaçibāk

7. n' için:

Gazel 1816

Mısra: **1**

Neden, niçin,

hangi sebeble.

N'oladirsemaña

'ömrüm n' için dün

gicgelmedūñ

Vefāsuzsinbenüm

'ömrüm n' için dün

gicgelmedūñ

8. n' için:

Gazel 1816

Mısra: **2**

Neden, niçin,

hangi sebeble.

N'oladirsemaña

'ömrüm n' için dün

gicgelmedūñ

Vefāsuzsinbenüm

'ömrüm n' için dün

gicgelmedūñ

9. n' için:

Gazel 1816

Mısra: **4**

Neden, niçin,

hangi sebeble.

Elāiyḥūblaruñşāhise

verem seni vallāhi

Severseñ sen de

Allāh'ın' için dün

gicgelmedūñ

10. n' için:

Gazel 1816

Mısra: **6**

Neden, niçin,

hangi sebeble.

Beni sen

derdnākitdūñvücūd

umküllihākitdūñ

Beni

vallāhhelākītdūñ'i

çün dün

gicgelmedūñ

11. n' için:

Gazel 1816

Mısra: **8**

Neden, niçin,

hangi sebeble.

Ezelden olmışam

'āşıküzüñe gün

disemlâyık
Ki sen 'Azrāvü ben
Vāmıkn' için dün
gicegelmedüñ

12. n' için:

Gazel 1816

Mısra: 10

Neden, niçin,

hangi sebeble.

Firākodı-y-
ılayandummediy
lebleri kandüm
Seni ben yār ola
sandumn' için dün
gicegelmedüñ

13. n' için:

Gazel 1816

Mısra: 12

Neden, niçin,

hangi sebeble.

GözümüñyaşıdurCe
yñunolupdurcān u
dil pür hün
Beni sen
eyledüñmecnün' iç
ün dün
gicegelmedüñ

14. n' için:

Gazel 1816

Mısra: 14

Neden, niçin,

hangi sebeble.

İçürdün 'ālemün
zehrın
akıtduñgözlerüm
nehriñ
Harābitdünğönül
şehrın n' için dün
gicegelmedüñ

15. n' için:

Gazel 1816

Mısra: 16

Neden, niçin,

hangi sebeble.

Göreldeñ ol gözi
kaşı Muhibbünün
akar yaşı
Komişduryoluña
başı n' için dün
gicegelmedüñ

16. n' için:

Gazel 1843

Mısra: 6

Neden, niçin,

hangi sebeble.

Düşdisevdā-yı ser-i
zülfüne bu aşüftedil
N' için ol bī-çāreyi
sen böyle
hayrāncyledüñ

17. n' için:

Gazel 1845

Mısra: 1

Neden, niçin,

hangi sebeble.

Benümservümbenü
mcānumn' için dün
gicegelmedüñ
Güzeller
şāhısultānumn' için
dün gicegelmedüñ

18. n' için:

Gazel 1845

Mısra: 2

Neden, niçin,

hangi sebeble.

Benümservümbenü
mcānumn' için dün
gicegelmedüñ

Güzeller

şāhısultānumn' için
dün gicegelmedüñ

19. n' için:

Gazel 1845

Mısra: 4

Neden, niçin,

hangi sebeble.

Ser-i

zülfüñidāmitdün

elif

ğaddümilāmitdün

Beni rüsvā-yı

'āmitdün' için dün

gicegelmedüñ

20. n' için:

Gazel 1845

Mısra: 6

Neden, niçin,

hangi sebeble.

Yüzüme bir güle

bakduñ beni

'ışkodınayakduñ

Kanı benim ile

'ahdüñ' için dün

gicegelmedüñ

21. n' için:

Gazel 1845

Mısra: 8

Neden, niçin,

hangi sebeble.

Emīr-i

tācdārumsıñkuluña

mşehr-i yārumsın

İki

'ālemdevarumsıñ' i

çün dün

gicegelmedüñ

22. n' için:

Gazel 1845

Mısra: 10

Neden, niçin,

hangi sebeble.

Revāmıdurbenümḥa
num kararsın
yirlerekanum
Benümmāhumbenü
meānumn' için dün
gicegelmedün

23. n' için:

Gazel 1845

Mısra: 12

Neden, niçin,

hangi sebeble.

Ḥabībümkebk-i
refṭārumvefāsı yok
cefākārum
Benüm 'ömrüm
benümvarumn' için
dün gicegelmedün

24. n' için:

Gazel 1845

Mısra: 14

Neden, niçin,

hangi sebeble.

Muḥibbīnün akar
yaşı
oñulmazbagrumñ
başı
Bu
ḥālīduymasunnāşin'
içün dün
gicegelmedün

25. n' için:

Gazel 1848

Mısra: 4

Neden, niçin,

hangi sebeble.

Göñlümaldün bir
nazarlasīnemimecrū
ḥidüp
İyṭabīb-i dil
n' içinidün beni her
bār terk

26. n' için:

Gazel 1860

Mısra: 5

Neden, niçin,

hangi sebeble.

Güzeller
sīmemāyıldürn' için
'aynuña almazsın
Degülmidüryaşumsī
m ü yüzüm
cānāzehebdenyig

27. n' için:

Gazel 1902

Mısra: 10

Neden, niçin,

hangi sebeble.

İyşabāsaña uyalı
çıkıdıbaşdanzülf-i
dōst
Billāh ol
miskīnin' için böyle
içlāyleydün

n'id:

1. n'ideyim:-eyim

Gazel 1793

Mısra: 7

Ne edeyim, ne

yapayım.

Bir giceolmadum ol
māhamuḳārinn' idey
im
Naḥs imiş katı
sitāresimegeryılduz
umuñ

n'idem:

1. n'idem:

Gazel 1662

Mısra: 10

Ne edeyim, ne

yapayım?.

Firāk-ı yāraşabr
itmek hünerdür
N'idem kim bende
hergiz bu hüner yok

2. n'idem:

Gazel 1794

Mısra: 3

Ne edeyim, ne

yapayım?.

Olmuş iken
'işkan'idemeşk-i bī-
pāyānağark
Kim görüpdürāb-ıla
cem'
oldugumīateşün

n'idem:

1. n'idem:

Gazel 1711

Mısra: 10

Ne yapar, ne

eder?.

Zāhidāpend eyleme
tutmaz
Muḥibbīpendegüş
'Aşık olan 'ār u
nāmūsın'iderrüsvā
gerek

n'idem:

1. n'idem:

Gazel 1876

Mısra: 10

Ne yapayım.

Bu
Muhibbıyecefeğayr
avefâlar idesin
Var-
mışkadiyanuñdan'
ideyin her dünüñ

nifakevlemisdür:

1. **nifakeylemişdür:-**
mişdür

Gazel 1612

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

*Nifak sokmak,
arayı bozmak.*

Bakmaz olduñ bir
nazar bu 'âşık-ı bî-
dillere

Ara
yireeylemişdürmüd
de'ibeñzernifâk

nifak olmaya:

1. **nifak olmaya:**

Gazel 1617

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

*Fitnenin mevcut
olmaması.*

Her ne
sanursañözüne anı
san kardaşuña
Âdem oldur kim
anuñkalbinde
olmaya nifâk

nigâh:

1. **nigâhum:-um**

Gazel 1587

Mısra: 6

Bakış, nazar.

Dil-i
dîvânedensorsañned

ür
'âlemdemağşüdüñ
Yiter âyine-i
hüsnüñbenümğayra
nigâhum yok

nigâr:

1. **nigâr:**

Gazel 1554

Mısra: 11

Resim gibi güzel

(sevgili).

Ya kaşıyla gamze
okların ele alsa
nigâr
'İşkmezdânında
eyler bu Muhibbî
dil hedef

2. **nigârüñ:-uñ**

Gazel 1600

Mısra: 5

Resim gibi güzel

(sevgili).

Nigârüñgenc-i
hüsnine girilmez
zülû olur mâni'
'Acebmidür ki
gencüzretilism olup
ya mâr olmak

3. **nigâr:**

Gazel 1623

Mısra: 3

Resim gibi güzel

(sevgili).

Ger sorarsañ
leblerinden söze
geldükçenigâr
Dökilüretreñfına ol
la'l-i şekker-hâyâ
bak

4. **nigârâ:-a**

Gazel 1624

Mısra: 7

Resim gibi güzel

(sevgili).

Hıçrevâmıdurnigârâ
olmuş iken âşinâ
Saña kim telkîn
kıldı anı koyup
yâda bak

5. **nigârâ:-a**

Gazel 1644

Mısra: 3

Resim gibi güzel

(sevgili).

Kıl vefâ itme
cefâdisemñigârâ
güç gelür
Gerçek imiş
döştlaragırgelürmiş
söz-i hağ

6. **nigârâ:-a**

Gazel 1656

Mısra: 7

Resim gibi güzel

(sevgili).

Gözüm yaşı revân
olsun nigârâbâğ-ı
hüsnünde
Salın her
yañaiyservüm düşer
sañahırâmânlık

7. **nigâr:**

Gazel 1676

Mısra: 9

Resim gibi güzel

(sevgili).

Gözlerüm yaşına
rahm eyle
didümdidinigâr

Yaş degül bu
dökilendür-ile
mercân ancak

8. **nigāruñ:-uñ**

Gazel 1764

Mısra: 3

Resim gibi güzel

(*sevgili*).

Ka'be'dürküynigār
uñeyledükçünkiṭavā
f
Çünmurāduñhāşılol
dicānķurbānuñ
gerek

9. **nigāruñ:-uñ**

Gazel 1791

Mısra: 15

Resim gibi güzel

(*sevgili*).

Sakla şoḥbet edebin
bakma
nigāruñyüzine
Çünkü
'ālemdehemān
kişiye ādāb gerek

10. **nigārı:-ı**

Gazel 1803

Mısra: 2

Resim gibi güzel

(*sevgili*).

Zulm elin
uzatmasun
'ālemdeyārıkimsen
uñ
Cevri
'ādetitmesünyā Rab
nigārıkimsenüñ

11. **nigārisın:-ısın**

Gazel 1805

Mısra: 8

Resim gibi güzel

(*sevgili*).

İyçengnedürbezm-i
şafā bu nāle bu āh-
ılavā
Bir kez nazar kıl gel
Kāfa gör sen
nigārisınkimüñ

12. **nigāruñ:-uñ**

Gazel 1809

Mısra: 7

Resim gibi güzel

(*sevgili*).

Ka'bedürküy[1]
nigāruñcān[1]
ķurbānidegör
Keysa'ādetdürolurs
a ölecek yirüñsenüñ

13. **nigāruñ:-uñ**

Gazel 1930

Mısra: 5

Resim gibi güzel

(*sevgili*).

El
irişmezçünnigāruñz
ülf-i 'anber-bārna
İygönül yiter bu
yolda kendüñiäväre
kıl

14. **nigāruñ:-uñ**

Gazel 1945

Mısra: 5

Resim gibi güzel

(*sevgili*).

Gicevü gündüz
endişemniğāruñfıkr
ü zıkrıdır
Eser kalmaya ger

benden o hālet
olmaya zāyil

15. **nigārum:-um**

Gazel 1971

Mısra: 1

Resim gibi güzel

(*sevgili*).

Şütürhāzırnigārumḥ
accamāyil
Añāḥıdmetiçün
böyle koşam dil

16. **nigāra:-a**

Gazel 1972

Mısra: 4

Resim gibi güzel

(*sevgili*).

Yokdurimkānbāgbā
nā cennet-i
firdevsde
Bulınakaddinigārab
eñzeyenāzüknihāl

17. **nigāruñ:-uñ**

Gazel 1979

Mısra: 1

Resim gibi güzel

(*sevgili*).

Gehcefāgehcevr
gönderse
nigāruñķāyil ol
Pādişehdür her ne
fermān eyler-ise
'āmil ol

18. **nigāruñ:-uñ**

Gazel 1979

Mısra: 11

Resim gibi güzel

(*sevgili*).

Ka'beküyınanigāru
ñçünkitogrılduñMu

h̄ı̄b
Cehd kıl ol vādide
‘uṣṣāk ara ser-
maħmil ol

19. **nigārā:-a**

Gazel 1986

Mısra: 2

Resim gibi güzel

(*sevgili*).

Servkaddūn var
iken serv-i
revānhācetdegül
Gül yüzün yiter
nigārāgülsitānhācet
degül

nigārā:

1. **nigārā:**

Gazel 1535

Mısra: 8

Ey resim gibi güzel

(*sevgili*).

Bezm-i ğamdako
beni her dem
cigerhūniniçem
Nūṣ-ı cān olsun
nigārā koma elden
sen ayağ

2. **nigārā:**

Gazel 1587

Mısra: 7

Ey resim gibi güzel

(*sevgili*).

Nigārāküyüñetrāfın
yaşumderyāyadönd
ürdi
Geçilmez yolum
olmuşdurañavarmag
arāhum yok

3. **nigārā:**

Gazel 1588

Mısra: 7

Ey resim gibi güzel

(*sevgili*).

Nigārāāteṣ-i ‘iṣkuñ
yanaldan
sīnemüstinde
Egerāh eylesem
dilden çıkar sanma
ki dūdum yok

4. **nigārā:**

Gazel 1598

Mısra: 1

Ey resim gibi güzel

(*sevgili*).

Ruħlaruñ gördüm
nigārāberg-i gülden
bir varağ
Ol varağdan
‘iṣkdirsinokıyup ol
dem sebağ

5. **nigārā:**

Gazel 1608

Mısra: 4

Ey resim gibi güzel

(*sevgili*).

Ğam artar dem-be-
dem kalmadı
şabrum
Nigārācān-ı ğam-
perverdūme bak

6. **nigārā:**

Gazel 1632

Mısra: 1

Ey resim gibi güzel

(*sevgili*).

Nigārāhūsünüñebildü
msenüñhergiznihāy
et yok

Velī ol

hūsnebakmagadirīg
ā bende tākat yok

7. **nigārā:**

Gazel 1731

Mısra: 9

Ey resim gibi güzel

(*sevgili*).

Nigārābüseñi ister
Muħibbīcānidüptuħ
fe
Hemāniḳrārdurdirle
r ki
hāmūṣıceväbitdüñ

8. **nigārā:**

Gazel 1737

Mısra: 1

Ey resim gibi güzel

(*sevgili*).

Nigārāgülşen-i
hūsünüñbañabāğ-ı
iremdenyig
Nazardan gel dirīg
itme cemālūñ yok
keremden yig

9. **nigārā:**

Gazel 1739

Mısra: 5

Ey resim gibi güzel

(*sevgili*).

Leylīzülfüñdüñigār
āğöñlümi tar
eyleyen
Rūşen iden
‘ālemicāñ
‘izāruñdursenüñ

10. **nigārā:**

Gazel 1742

Mısra: 7

*Ey resim gibi güzel
sevgili!*

Nigārāgenc-i
hüşnünde tılsım itseñ
eger zülfüñ
Görine her ki kaçd
itse
gözinemārlarmūyūñ

11. **nigārā:**

Gazel 1784

Mısra: 4

*Ey resim gibi güzel
sevgili!*

Lebūñden bir cevāb
almak bu
göñlüm istemez bir
kez
Nigārākorkaramrah
ne ola la'l-i
Bedahşānuñ

12. **nigārā:**

Gazel 1784

Mısra: 7

*Ey resim gibi güzel
sevgili!*

NigārāKa'bekūyuña
varan 'āşıklaruñ
cem' it
Gel eyle cümlesin
bismilķabūl ola ta
ķurbānuñ

13. **nigārā:**

Gazel 1869

Mısra: 7

*Ey resim gibi güzel
sevgili!*

Hercāyīn'ola dinse
ķamer-ķehre nigāra
Her yaña salar

pertev o bedr ayı
büyüdüñ

14. **nigārā:**

Gazel 1998

Mısra: 5

*Ey resim gibi güzel
sevgili!*

Nigārāburķa'uñkeşf
it cihāna gün yüzüñ
göster
Gele mihr ü mehe
dehşet felek
ķeşminihayrān kıl

nigāruñvaslı:

1. **nigāruñvaslı:**

Gazel 1678

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Sevgilin

*kavuşması. || Sevgiliye
kavuşna.*

Çüngenc-durur
vaşlınigāruñ ele
girmez
İy dil talebin
eyleme
vīrānedegülseñ

nigīn:

1. **nigīn:**

Gazel 1614

Mısra: 10

Yüzük kaşı. II

*Mühür şeklinde olan
yüzük kaşı.*

Gözün yaşı
Muhibbīla'lolaldan
Nigīnidindi anı
hātem-i 'ışk

nigīn-i hātem-i 'ışk:

1. **nigīn-i hātem-i 'ışk:**

Gazel 1668

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

*Aşk yüzüğünün
mührü.*

Sirişkümla'ledönde
rdigam-ı 'ışk
Olsa tañ mı nigīn-i
hātem-i 'ışk

nihāl:

1. **nihāl:**

Gazel 1972

Mısra: 4

Fidan.

Yokdurimkānbāgbā
nā cennet-i
firdevsde
Bulnaķaddinigārab
eñzeyenāzüknihal

nihāl-i tazedür:

1. **nihāl-i tazedür: -dür**

Gazel 1937

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Taze fidan.

Şi'r-i
rengīnümMuhibbī
bir nihāl-i tazedür
Eksük itmez gicevü
gündüz virürtekrār
gül

nihān:

1. **nihān:-ı**

Gazel 1682

Mısra: 6

Saklı, gizli.

Kaçan dil āteşe
yansa çıkar bu
āhumeflake

Görinüräteşiçünkini
hānibañaögretmeñ

2. **nihān:**

Gazel 1745

Mısra: **10**

Saklı, gizli.

Görmez

Muhibbīla'lūñicānā

neden didüm

Didi ki cāngörine

mi gözden nihān

gerek

3. **nihān:**

Gazel 1884

Mısra: **11**

Saklı, gizli.

'İşk bir sehlūñ-

durur gehāşikār u

gelnihān

Lāzımolıdı 'āşığı

ney gibi nālān

eylemek

nihāneyledüñ:

1. **nihāneyledüñ: -düñ**

Gazel 1712

Mısra: **9**

Kelime Tipi: -

Gizlemek,

saklamak.

SīneñüñdāğınMuhi

bbīyledüñ gerçi

nihān

Pīrehençākinvelikin

tābe-dāmāneyledüñ

nihān olur:

1. **nihān olur: -ur**

Gazel 1903

Mısra: **9**

Kelime Tipi: -

Gizlenmek,
saklanmak.

Görinür anı

Muhibbī olur ol

demde nihān

Āl-ılagöñlüñalur dil

virneperri-zāde gül

nihāyet:

1. **nihāyet:**

Gazel 1501

Mısra: **8**

1. Son. 2. Sonunda,

en sonunda.

Kim tarīkı

'ışkuñuyokdurdım

işler evveli

Bulmadılar

arayupañanihāyet

ya vaşat

2. **nihāyet:**

Gazel 1573

Mısra: **5**

1. Son. 2. Sonunda,

en sonunda.

Nihāyet var

dimederyā-yı 'ışka

Düşen çıkmaz ne

dipsüz göl-durur

'ışk

3. **nihāyet:**

Gazel 1632

Mısra: **1**

1. Son. 2. Sonunda,

en sonunda.

Nigārāñhüsñüñebildü

msenüñhergiznihāy

et yok

Velī ol

hüsnebakmagadirīg

ā bende tākāt yok

4. **nihāyet:**

Gazel 1987

Mısra: **10**

1. Son. 2. Sonunda,

en sonunda.

Öldür beni evvel

elüñi kana bulaşdur

Öldürdüğüñesoñran

ihāyetpeşimān ol

nikāb:

1. **nikāb:**

Gazel 1839

Mısra: **3**

Örtü, perde. II Yüz

örtüsü.

Gül

yüzñesünbülünden

eyledüñbeñzernikāb

Āh kim

cānbülülincānsuzg

ülistānsuzkoduñ

2. **nikāb:**

Gazel 1960

Mısra: **6**

Örtü, perde. II Yüz

örtüsü.

'Ālemyüzininürüñ-

ıla gel münevver it

Götür nikāb gün

yüzñüñāfitāb kıl

nikāb kılması:

1. **nikābkılması: -mış**

Gazel 1536

Mısra: **9**

Kelime Tipi: -

Kapatmak, örtmek.

Şem'-i ruhsārına

kılmış zülfini ol

mehnikāb

İyMuhibbî yok
siyâholdugıvâlâ-
yıçerâğ

nîl:

1. **nîl:**

Gazel 1707

Mısra: 4

Nil nehri.

Zülfünün geldi
hayâliçeşmüme
Nîl içinde
bulınurçünküneheng

2. **nîl:**

Gazel 1920

Mısra: 1

Nil nehri.

Fırkat-ile eşk-i
çeşmüoldırcânâ
hem çüNîl
İrmez-isem
vaşluñahicrân beni
eyler katıl

ni'me'l-bedel:

1. **ni'me'l-bedel:**

Gazel 1969

Mısra: 8

Ne güzel bedel,

karşılık.

Pâre kılmış
itlerüñdirlerrakîb-i
kâfiri
Her kim işitdi ise
cândandidini'me'l-
bedel

ni'met:

1. **ni'met:**

Gazel 1663

Mısra: 4

*Lütuf eseri olan
iyilik, ihsan, bağış.*

Vâdi-i miñnetde

gözyaşı su

olmuşgamgıda

Böyle ni'met var-

iken 'âşıkdimez bu

zâda yok

2. **ni'metin: -i, -n**

Gazel 1766

Mısra: 9

*Lütuf eseri olan
iyilik, ihsan, bağış.*

Sanma

cevrüñni'metinçadır

ini bilmeye Muñb

Şehd ü

şekkergörünürâñace

fâvüelemün

ni'met-i dünyâya:

1. **ni'met-i dünyâya:-
ya**

Gazel 1553

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Dünya nimetleri.

Ni'met-i dünyâya

gel aldanma

perhîzüze ol

Gice gündüz

yimehayvân gibi

turmayup 'alef

ni'met-i 'ıskı:

1. **ni'met-i 'ıskı:-ı**

Gazel 1995

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Aşk nimeti.

Ekleylemegilni'met

-i 'ışkısınupāsân

Korkum budur ki
almayasın
imtilâgöñül

ni'met-i vaşluñı:

1. **ni'met-i vaşluñı:-u, -
ñi**

Gazel 1831

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Kavuşma nimeti.

Ni'met-i

vaşluñıgayrabañahi

crân şerbetin

Hıççhibbâsın kişi

zehr-ile eyler mi

helâk

nişân:

1. **nişân:**

Gazel 1636

Mısra: 10

İşâret, belirti, iz,

alâmet.

Mañabbetnârnıyan

dumvücüdumküñlîm

añvoldı

Muñibbî'dennişânı

mmanñbenüñmâm u

nişânım yok

2. **nişânın:-ı(n)**

Gazel 1700

Mısra: 2

İşâret, belirti, iz,

alâmet.

Vaşlına irilmez

ölmeyince ol meh-

pârenün

Arayarayı buldum

ben nişânınçârenün

3. nişānuñ:-uñ

Gazel 1719

Mısra: 2

İşâret, belirti, iz,

alâmet.

Alduñelüñeydöstür
-ile çünkemānuñ
Şahrâ-yı dilde
dikdüm olsun bu dil
nişānuñ

4. nişān:

Gazel 1745

Mısra: 1

İşâret, belirti, iz,

alâmet.

Küyinaugradisaşabâ
dannişān gerek
Budur nişān ki hāk-
i deri armagan
gerek

5. nişān:

Gazel 1745

Mısra: 2

İşâret, belirti, iz,

alâmet.

Küyinaugradisaşabâ
dannişān gerek
Budur nişān ki hāk-
i deri armagan
gerek

6. nişānuñ:-uñ

Gazel 1780

Mısra: 1

İşâret, belirti, iz,

alâmet.

Hâbervirmedi bir
kimse nişānuñ
Dağı bilinmedi
hergizmekānuñ

7. nişān:

Gazel 1855

Mısra: 10

İşâret, belirti, iz,

alâmet.

Gözüm yaşıyla
baña yiter çünkirüy-
ı zerd
DimeMuhibbî
'âşıkagayrınışān
gerek

8. nişān:

Gazel 1882

Mısra: 10

İşâret, belirti, iz,

alâmet.

Ol kaşı ya almış ele
ğamze okların
DöstlarMuhibbîsîne
sinañanişāntutuñ

9. nişān:

Gazel 1986

Mısra: 6

İşâret, belirti, iz,

alâmet.

Döstlar umar
mıszşimdengirünâ
m u nişān
Bî-nevâ bir 'âşıkam
benden
nişānhâcetdegül

nişān bulmak:

1. nişānbulmak:-mak

Gazel 1975

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

İşâret, iz bulmak.

Bulmak
içünhususrevâ ben
genc-i

hüsnüñdennişān

Eyledümcân[1]

harâbekıldumvîrâne

dil

nişān eyle:

1. nişān eyle:

Gazel 1554

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

İz bırakmak, işâret

bırakmak.

Sümm-i

esbünlebasup gel

eyle rüyüñdannişān

Sikke olmayınca

olmaz didiler zerde

şeref

nişānisterseñ:

1. nişānisterseñ:-rseñ

Gazel 1674

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

İşâret istemek.

Muhibbîdennişānist

erseñ 'ışka

Gözüm yaşıyla âh-ı

serdüme bak

nişān it:

1. nişān it:

Gazel 1540

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Hedef yapmak,

amaç etmek, bir yere

ulaşmayı hedef olarak

belirlemek.

Ele ebrüların almış

atar çeşmibaña

oklar

Nişān it sineye

dilden degültür ü
kemānfāriġ

nişānitdi:

1. nişānitdi:-di

Gazel 1716

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Hedef olarak

*koymak, nişan tahtası
yapmak.*

Aldı eline şive ile
çünkemānkaşuñ
Ġamzeokınasīnemii
tdinişānkaşuñ

nişān itse:

1. nişānitse:-se

Gazel 1652

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Hedef yapmak.

Yiridürseng-i
melāmet itse
sīneñdenişān
Kim didisañavarup
ol şāhid-i bāzāra
bak

nişānkılalıdan:

1. nişānkılalıdan:-

alıdan

Gazel 1736

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Hedef tahtası

*yapmak, nişan olarak
koymak.*

Ġamzeñ oklarına
cānākılalıdan dil
nişān

Cānıkaşdıtdümkaşu

ñ yasına qurbān
eylemek

nişāna irer:

1. nişānairer:-er

Gazel 1786

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Hedefe ulaşmak.

Sīnemüñpütasinabi
ñnāvekatsañkaşd-ıla
İrer nişāna cümlesi
itmez haṭāebrūlaruñ

nişāneitdi:

1. nişāneitdi:-di

Gazel 1692

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Hedef (nişan

*alınan yer, nişangâh)
etmek.*

Sihr-ile
'aklumtagıdıçeşm-i
fettānuñsenüñ
Sīnemiitdinişānetir-
i müjġānuñsenüñ

nişānevirmez:

1. nişānevirmez:-mez

Gazel 1770

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

İşaret etmek, eser

göstermek.

Bir
noḡtadurlebüñden
kimse nişānevirmez
Müdanincedürdirler
gören şehāmiyānuñ

nişānı kılmasa:

1. nişānı kılmasa:-masa

Gazel 1523

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

İşaret etmek.

Pervāne gibi yandı
görüp çünkiñüsünüñi
Maḥv olsa ne tañ
kılmasa
hergiznişānı şem'

nişān-ı maṭlaba:

1. nişān-ı maṭlaba:-a

Gazel 1553

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Arzu hedefi.

Āḫirü'l-

emrigrüremdiyünişā

n-ı maṭlaba

Bu Muḥibbīatdıāhı

oklarını her taraf

nişānıyokdur:

1. nişānıyokdur:-dur

Gazel 1719

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

İzi, işareti

olmaması.

Kuçamdidümmyān

uñ korkum budur ki

ammā

Yokdurnişānı ince

kıldan daḫımıyānuñ

nişānın virdiler:

1. nişānınvirdiler:-di, -

ler-diler

Gazel 1754

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

Haber vermek.

Ser-ā-ser
dehriḡeṣitdūmbulı
madumḡaber andan
Niṣānın virdiler āḡir
ara bul gönl-i
vīrānuñ

niṣānınvirmedi:

1. **niṣānınvirmedi:-**
medi

Gazel 1709

Mısra: 1

Kelime Tipi: -
İṣaret etmek.

Niṣānınvirmedi
kimse dehānuñ
Didiler kıldan
incedürmiyānuñ

niṣār:

1. **niṣār:-ı**

Gazel 1828

Mısra: 2

Saçma, serpme.

Pür olupdur kan-
ılaçünkibiñarıçeşmü
müñ
Ayagınala'l ü
gevherdürnisāriçeş
mümüñ

niṣāritdi:

1. **niṣāritdi:-di**

Gazel 1887

Mısra: 11

Kelime Tipi: -
Saçmak, serpmek,
dağutmak.

Her neye mālİK ise
gül pāyınaitdinisār
Görinürde kaldı
ancak bir
'abāsıbülbülüñ

niṣāritdüm:

1. **niṣāritdüm:-düm**

Gazel 1859

Mısra: 7

Kelime Tipi: -
Saçmak, serpmek,
dağutmak.

Cānisāritdümidü
myoluñdaiyārām-ı
cān
Didi ne minnet
gerek bu eski
kāruñdursenüñ

niṣār itmek:

1. **niṣār itmek:**

Gazel 1824

Mısra: 4

Kelime Tipi: -
Feda etmek.

Ol taḡīb-i dil gele
sormaga ger ben
ḡastası
Cān u başı pāyına
ol dem niṣār itmek
gerek

niṣār itsem:

1. **niṣār itsem:-sem**

Gazel 1694

Mısra: 4

Kelime Tipi: -
Saçmak; feda
etmek.

Nezrüm oldur kim
görürsem ol
güzeller şāhını
Atı ayagina bu
cānumnisār itsem
gerek

2. **niṣāritsem:-sem**

Gazel 1825

Mısra: 1

Kelime Tipi: -
Dağutmak, saçmak;
feda etmek.

Bir gün ol serv-i
revānacānnisār
itsem gerek
Tuḡfe bir
cāniltübencānānşikā
r itsem gerek

3. **niṣāritsem:-sem**

Gazel 1806

Mısra: 12

Kelime Tipi: -
Saçmak, serpmek,
dağutmak.

Çünkitogrıldıgelür
dil şehrine sulṡān-ı
ḡam
Gözlerümdenpāyına
dürlernisār itsem
gerek

4. **niṣāritsem:-sem**

Gazel 1818

Mısra: 2

Kelime Tipi: -
Saçmak, serpmek,
dağutmak.

Bagrumıḡünitdiḡasr
et 'azm-i yār itsem
gerek
Gözlerüm
gevherlerin
yāranisār itsem
gerek

5. **niṣāritsem:-sem**

Gazel 1867

Mısra: 10

Kelime Tipi: -
Saçmak, serpmek,
dağutmak.
Pây-ı
dildâraMuhibbî
gevher-i eşkisaçup
Cân u dil
nağdındaḥıḥîrnisâr
itsem gerek

nisbet:

1. nisbet:

Gazel 1517

Mısra: 8

"Kıyaslama,
karşılaştırma" amacıyla
kullanılmıştır.

Şi'rümenazm ehli
baksa dir budur aşı-
ı kelâm
Buñanisbetğayrırlare
ş'arıolmuş cümle
fer'

2. nisbet:

Gazel 1589

Mısra: 12

"Kıyaslama,
karşılaştırma" amacıyla
kullanılmıştır.

Ġarķavirseesk-i
çeşmitañ mı
göñlümkişverin
Gözlerüm yaşına
nisbetçünbilürsin
Tunca yok

nisbet eyleme:

1. nisbeteyleme:-me

Gazel 1630

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

*Kıyaslamak,
mukayese etmek.*
Gülşen-i ḥüsündeiy
dil ol kaçad-i bälâya
bak
Serv[i] nisbet
eyleme inşâf kıl
'alâya bak

2. nisbeteyleme:-me

Gazel 1660

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

*Kıyaslamak,
mukayese etmek.*

Her kaçan reftâra
gelse ol kaçad-i
bälâya bak
Servenisbet eyleme
inşâf kıl a'lâya bak

nisbetolunur mı:

1. nisbetolunur mı:

Gazel 1539

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

*Kıyaslama yapılır
mı?.*

Bir degüldür bu
Muhibbiylerakîb-i
rû-siyâh
Gülşen içre bülbüle
nisbetolunur mı
kelâg

n'it-:

1. n'ider:-r

Gazel 1853

Mısra: 7

*Ne etmek, ne
yapmak.*

Dermânın'ider ol ki
bilürderdkıymetin

Var iytabîbbaşuña
olsun devâlaruñ

n'itdi:

1. n'itdi:

Gazel 1613

Mısra: 4

Ne etti, ne yaptı?.

Ṭurrâ-i şeb-rengüñ
ol
mecnûnlayındivâne
si
La'l-i Şîrîn'e de
cânvirn'itdi gör
Ferhâd'a bak

2. n'itdi:

Gazel 1830

Mısra: 4

Ne etti, ne yaptı?.

Dir-idüm dil
virmeyem 'âlemde
ben meh-rûlara
Bilmezemn'itdibañ
aitdi beni
rûsvâgözüñ

nite kim:

1. nite kim:

Gazel 1504

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Nitekim.

Leblerinden bir
cevâb alsam olur
göñlümferah
Nite kim derdi olan
ire iderdermânaḥaz

2. nite kim:

Gazel 1514

Mısra: 14

Kelime Tipi: -

Nitekim.

Bildiler

hālūnMuhibbīsine-i

sūzāndan

Nite kim her

şebidersüz-ı dilin

izhār şem'

3. **nite kim:**

Gazel 1519

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Nitekim.

Yandugıncaâteş-i

'ışkagöñülhandān

olur

Nite kim

kendüziyānına

güler her gāh şem'

4. **nite kim:**

Gazel 1556

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Nitekim.

İyMuhibbī gözle

istiğnāyüzin

Nite kim gözler anı

'Ankā-yıKāf

5. **nite kim:**

Gazel 1559

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Nitekim.

Dōstum ben

sañacānum nite kim

bu tendedür

Şıdk-ı

da'vāmagüvāhumol

dıçeng ü nāy u def

6. **nite kim:**

Gazel 1599

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Nitekim.

Şevküm artar

leblerünzikrinmuğa

rrer eylesem

Nite kim artar

şekerden tūfī-i

güftāraşevk

7. **nite kim:**

Gazel 1917

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Nitekim.

Āteş-i

ruhsārayandursamn

'olacān u dili

Şem'e yakar nite

kim pervāne görse

perr ü bāl

8. **nite kim:**

Gazel 1500

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Nitekim.

Küy-ı dilberde

gözüm yaşı revān

olur revān

Nite kim Bağdād

şehri içre akar nehr-

i Şaţ

9. **nite kim:**

Gazel 1688

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Nitekim.

İyMuhibbī nite kim

'ışk-

ılamümtāzolduñ

Hüsñ-ile zülfine dil

bagladuguñferd

gerek

nizā' eyleme:

1. **nizā' eyleme:-me**

Gazel 1512

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Kavga etmek,

çekişmek.

Fāriğ ol gel eyleme

dünyāiçüniy dil

nizā'

Hāşıl itmezsin sen

andan nesne

hīçillāşudā'

nizā' eylerler:-rler

1. **nizā' eylerler:-rler**

Gazel 1529

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Kavga etmek,

çekişmek.

Eylemez kimse

güzelden intifā'

Kimi yok var diyüp

eylerler nizā'

nizā' itmez:

1. **nizā' itmez:-mez**

Gazel 1530

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Kavga etmek,

tartışmak.

Cān-ısa

cānāmurāduñ bu

göñül itmez nizā'

Yoluña olsun

fedābunuñ gibi nice
metā'

nizāmî:

1. nizāmî:

Gazel 1763

Mısra: 9

Nizāmî-i Gencevî:

*Selçuklular devrinde
İran'ın en büyük şâiri
sayılır. Azerbaycan'ın
Gence şehrinde doğdu.*

Nazmuñi gören
MuhibbîdirNizāmîn
azmıdur
Okuyan şî'rüñidir
'aynı-durur
Selmānuñ

2. nizāmî:

Gazel 1905

Mısra: 9

Nizāmî-i Gencevî:

*Selçuklular devrinde
İran'ın en büyük şâiri
sayılır. Azerbaycan'ın
Gence şehrinde doğdu.*

Nazm-
ılabulduñMuhibbîç
ünNizāmîtarzını
Hüsn-i
eş'aruñatahsînitdile
rehl-i kemāl

noksân bulmaz:

1. noşānbulmaz:-maz

Gazel 1974

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Eksiklik, kusur

bulmak.

Cāhilgeyersedîbā
irmez maqām-ı

evce
Bulmaz
Muhibbînoşāndān
æeger geye şāl

nokta:

1. noқта:

Gazel 1589

Mısra: 3

Nokta, nokta kadar

küçük.

Noqtadirdümagzuñ
a olsa dehānuñdan
eser
Bilüñemüdir-
idümmüincelikde
anca yok

2. noқта:

Gazel 1722

Mısra: 3

Nokta, nokta kadar

küçük.

Noqtadidümagzuña
dönüp miyāna kıl
didüm
Diditaşsıntab'uña
ince
hayālündürsenüñ

3. noқта:

Gazel 1760

Mısra: 5

Nokta, nokta kadar

küçük.

Agzuñanoқта
dinmiş gerçi ki ol
da mevhum
Kıldan da ince
dirlerliksenüñmiyān
uñ

4. noqtadur:

Gazel 1770

Mısra: 5

*Nokta, nokta kadar
küçük.*

Bir

noqtadurlebüñden
kimse nişānevirmez
Müdaninedürdirler
gören şehāmiyānuñ

noktaagzuñ:

1. noқтаagzuñ:

Gazel 1905

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

*(Sevgilinin) nokta
kadar küçük olan ağzı.*

Noқтаagzuñ kıl
miyānuñyādnadidü
mgazel
Şā'ir-i şîrîn-suhen
itse ne tañ ince
hayāl

noktavüi'râb:

1. noqtavüi'râb:

Gazel 1791

Mısra: 14

Kelime Tipi: -

*Nokta ve hareke.
(Ben ve ayva tüyleri için
kullanılmış.).*

Dil okurken
haţuñizülf-ile
hālünğöriccek
Didilā-büd o
haţanoqtavüi'râb
gerek

nokta-i dâğ-ı mahabbet:

1. noқта-i dâğ-ı

maḥabbet:

Gazel 1797

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

*Muhabbet**yarasının noktası.*

‘Älemienver kılan
cānācemālūndürsen
üñ

Nokta-i dāğ-ı
maḥabbet yüzde
ḥālūndürsenüñ

n’ol:

1. n’olur: -u, -r

Gazel 1824

Mısra: 6

*Ne olur ki, ne**çıkır.*

Cāndaḫākat kalmadı
dilde
taḥammülzerrece
Kuru
ğayret denn’olur
‘azm-i nigār itmek
gerek

n’ola:

1. n’ola:

Gazel 1527

Mısra: 9

*Ne olur, ne çıkar,**şaşılır mı?.*

Cān-ısa
daḫımurāduñn’olae
mr it kuluñam
Pādişāhānebuyursa
ñoluramañamuñı’

2. n’ola:

Gazel 1528

Mısra: 7

*Ne olur, ne çıkar,**şaşılır mı?.*

Rüşenitseñn’olacān

ākülbe-i aḫzānumı

Dāyimāmeḥpertevi

ndençün yakar

pervāne şem’

3. n’ola:

Gazel 1559

Mısra: 10

*Ne olur, ne çıkar,**şaşılır mı?.*

Gerçi Mecnūn ‘ışk
iline tācdārolmuş idi
Gitse
n’olaçünkımolıdı bu
Muḫibañaḫalef

4. n’ola:

Gazel 1565

Mısra: 7

*Ne olur, ne çıkar,**şaşılır mı?.*

Olsañn’olaiyhūr-ı
behişt bendeye
mihmān
Ḥün-ıla tolu eldeki
peymāne tekellüf

5. n’ola:

Gazel 1584

Mısra: 5

*Ne olur, ne çıkar,**şaşılır mı?.*

Şem-i
ruḫsāruñacānācān u
dil yaksam n’ola
Bāl ü perden
ğayrıçünpervānenü
ñhiçbārı yok

6. n’ola:

Gazel 1585

Mısra: 3

*Ne olur, ne çıkar,
şaşılır mı?.*

Ruḫlarıüstınvaṭan

kılsa n’olazülf-i

siyāh

Kanda genc olsa

anuñüstinde kim

dirmār yok

7. n’ola:

Gazel 1619

Mısra: 13

*Ne olur, ne çıkar,**şaşılır mı?.*

Fıkr kılсам
ḫayretalurbilmezem
ḥālümñ’ola
Yok
zevādelengmerkebā
h kim menzil uzak

8. n’ola:

Gazel 1674

Mısra: 7

*Ne olur, ne çıkar,**şaşılır mı?.*

Gözüm yaşı
n’olakapuñaitlse
Ḥes u ḫāşāk-i āb-
āverdüme bak

9. n’ola:

Gazel 1684

Mısra: 5

*Ne olur, ne çıkar,**şaşılır mı?.*

İster-isem iyṭabīb-i
dil n’ola senden
cevāb
Her kimüñ kim
derdi var lā-
būdañadermān
gerek

10. n'ola:

Gazel 1684

Mısra: 7

Ne olur, ne çıkar,

şaşılır mı?

İstedün dil anı
virdümcân da
isterseñn'ola
Pâdişehsinbendeñe
m senden
hemânfermân gerek

11. n'ola:

Gazel 1702

Mısra: 7

Ne olur, ne çıkar,

şaşılır mı?

N'olarenğın ise
şi'rün selef
şi'rinedağl itme
Dimişler 'âlem
içinde
bulınmazhîçedebede
nyig

12. n'ola:

Gazel 1721

Mısra: 8

Ne olur, ne çıkar,

şaşılır mı?

Kullaruñ gibi
varupkarşuña hep
'âşıklar
Tursalar n'ola ki
sen
'âlemesultânolduñ

13. n'ola:

Gazel 1734

Mısra: 1

Ne olur, ne çıkar,

şaşılır mı?

Artarsa n'olanür-ı
cemâliMuhammedü
ñ
Kisbîdegülcemî'-i
hişâliMuhammedün

14. n'ola:

Gazel 1742

Mısra: 3

Ne olur, ne çıkar,

şaşılır mı?

Gözi açılrsa
Ya'kûbuñn'olaiYü
suf-ı Mısrî
İrişdiçünañapîrâhen
ünlezerrecebüyuñ

15. n'ola:

Gazel 1746

Mısra: 2

Ne olur, ne çıkar,

şaşılır mı?

Bir nefesle
mürdelerihyâsitedbî
rünsenün
Olsa göklerde
Mesîhâ-
veşn'olayirünsenün

16. n'ola:

Gazel 1788

Mısra: 7

Ne olur, ne çıkar,

şaşılır mı?

N'olarenğın ise
şi'rüm selef
şi'rinedağl itme
Dimişler
'âlemiçinde
bulınmazhîçedebede
nyig

17. n'ola:

Gazel 1792

Mısra: 5

Ne olur, ne çıkar,

şaşılır mı?

Dil
tabîbisinlebündenn'
ola umsam bir
cevâb
Sañaâsândurbenüm
derdümedermân
eylemek

18. n'ola:

Gazel 1816

Mısra: 1

Ne olur, ne çıkar,

şaşılır mı?

N'oladirsemaña
'ömrüm n'içün dün
gicegelmedün
Vefâsuzsinbenüm
'ömrüm n'içün dün
gicegelmedün

19. n'ola:

Gazel 1832

Mısra: 3

Ne olur, ne çıkar,

şaşılır mı?

Şem'-i
ruhsârınayandursam
n'olacân u dili
Oda yanmakdur işi
kanda ise
pervânenün

20. n'ola:

Gazel 1869

Mısra: 7

Ne olur, ne çıkar,

şaşılır mı?

Hercāyīn'ola dinse
kamer-çehre nigāra
Her yaña salar
pertev o bedr ayı
büyütdüñ

21. n'ola:

Gazel 1917

Mısra: 5

*Ne olur, ne çıkar,
şaşılır mı?*

Āteş-i
ruhsārayandursamn
'olacān u dili
Şem'e yakar nite
kim pervāne görse
perr ü bāl

22. n'ola:

Gazel 1935

Mısra: 9

*Ne olur, ne çıkar,
şaşılır mı?*

Dil tabībindenn'ola
ger isteseñşāficevāb
İyMuhibbīderdüñi
'arzitmeGEDERMĀna
gel

23. n'ola:

Gazel 1940

Mısra: 3

*Ne olur, ne çıkar,
şaşılır mı?*

N'olabārān-ıla
dirilse
yirüñmürdeleri
Nefes-i bād-ı
şabānefla-i 'İsā mı
degül

24. n'ola:

Gazel 1956

Mısra: 3

*Ne olur, ne çıkar,
şaşılır mı?*

N'olazāhirde
görmezsem
egernür-ı tecellāsın
Bi-ḥamdillāh ki
cāngöziaçukdur yok
aṅahāyil

n'oldu:

1. n'oldu:

Gazel 1712

Mısra: 8

Ne oldu?

'Ahdkılduñ gün
yüzüñi idesin bir
dem 'ayān
Soñran'oldıbilmeze
mzülfüñlepinhāneyl
edüñ

2. n'oldu:

Gazel 1721

Mısra: 6

Ne oldu?

Boyaduñ kan-
ılayıdıde yine
pīrehenüñ
Bilmezemn'oldısañ
a yine tolu kan
olduñ

n'olduñ:

1. n'olduñ:

Gazel 1811

Mısra: 4

Ne oldun?

Çeşm-i
mestüñrağbet eyler
ehl-i 'ışkuñkatline
Bilmezemn'olduñb

aṅageldüñ de
ihmāleyledüñ

n'olsar:

1. n'olsar:

Gazel 1577

Mısra: 9

Ne olacak?

N'olsarḥālüñMuḥi
bbi bilmek
isterseñger
Efser-i Keyḥusrev-
ile tāc-ı Keykāvüsa
bak

2. n'olsar:

Gazel 1683

Mısra: 10

Ne olacak?

Görmeden
yāriMuḥibbīyledü
ñ sen terk-i cān
N'olsar ger
yüziniğorseñserenc
āmuñsenüñ

n'olur:

1. n'olur:

Gazel 1664

Mısra: 2

*Ne olur II ne var,
ne çıkar.*

Ger murāduñserv
ise ol kāmēt-i
bālāya bak
Seyr-i
nergisdenn'olur ol
gözleri şehlāya bak

nücüm:

1. nücüm:

Gazel 1728

Mısra: 3
Yıldız.
Yaralardurgörinene
flākdesanmañuznüc
üm
Sīnesineirişür her
giceāhumdanñaden
g

2. **nücüm:**

Gazel 1880

Mısra: 5

Yıldız.

Gözlerüm yaşını
kılduñ mihr
eflākiniücüm
Penbe-i dāğumu
hem bir mäh-ı
tābāneyleduñ

nühfelekden:

1. **nühfelekden:** -den

Gazel 1570

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

*Dokuz felek, göğün
dokuz katt.*

Ehl-i 'ışkazerrece
gelmez felekde
mihr ü mäh
Rif'atiylenühfelekd
enyücedüreyvān-ı
'ışk

nukat:

1. **nuqa:**

Gazel 1501

Mısra: 2

Noktalar;

"nokta"nuncem'idir.

Hoş yaraşmış
'arızuñüstinde ol
reyhān-ı haṭ

Zülfi
i'rābiolupdurañahāl
üñdennuqaṭ

nükte:

1. **nükteyi:** -y, -i

Gazel 1560

Mısra: 3

*Anlamı ince ve
nazik olan söz.*

Nükteyi 'irfāna sor
ne bilsün anı
cāhilān
Gevher ü dür hāşıl
itmez isteme
illāsādef

2. **nüktesini:** -si, -n, -i

Gazel 1847

Mısra: 10

*Anlamı ince ve
nazik olan söz.*

Degmenā-kes ne
bilür
'ışkıMuḥibbīyesoru
ñ
'İşkuñuñ nüktesini
bilmegeidrāk gerek

3. **nükteyi:** -ler, -i

Gazel 1855

Mısra: 6

*Anlamı ince ve
nazik olan söz.*

Agzuñ-ıla sırrını
bilüñüñkimdürañlay
an
Bu nükteyi
bilmegekeynüktedā
n gerek

4. **nüktedür:** -dür

Gazel 1941

Mısra: 5
*Anlamı ince ve
nazik olan söz.*

Şahn-ı
gülşendenazar kıl
her varaḳ bir
nüktedür
Rüşen olsun sor
çünoldımañzen-i
esrār gül

5. **nükteyi:** -lerin

Gazel 1960

Mısra: 3

*Anlamı ince ve
nazik olan söz.*

Birdürkelām
nükteyi kimse
añlamaz
İy dil ma'āñi
sözlerin bārikitāb
kıl

nüktedān:

1. **nüktedān:**

Gazel 1855

Mısra: 6

*İnce manalı
sözlerden anlayan.*

Agzuñ-ıla sırrını
bilüñüñkimdürañlay
an
Bu nükteyi
bilmegekeynüktedā
n gerek

nüktehā-yı 'ışk:

1. **nüktehā-yı 'ışk:**

Gazel 1643

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Aşkın sözleri.

Hoşduregerçikışsa-i
Mecnûn u Kûhken
Benden de yâdigâr
kala niçenüktehâ-yı
'ışk

nükte-i 'irfân:

1. nükte-i 'irfân:

Gazel 1553

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

İrfan sözü.

Nükte-i 'irfân bulur
talan
gönülderyâsına
Gevhere tâlib olan
bahragirüp arar
sâdef

nükte-şinâs-ı men-

'arefoldı:

1. nükte-şinâs-ı men-

'arefoldı:

Gazel 1557

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Kendini bilen

nükteci şahıs.

Ref'
idüpnefsüñhicâbing
ördihüs-n-i dilberi
Bu Muhibbîoldıçün
nükte-şinâs-ı men-
'aref

nuküd-ı 'ömri:

1. nuķüd-ı 'ömri:

Gazel 1636

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

*Hayat akçeleri,
yaşam sermayesi.*

Harîd-i
'ışkâmiyh'âcecihân
bâzârnavardum
Nuķüd-ı
'ömrişarfitdümbenü
msüd u ziyânum
yok

nünevledüñ:

1. nünevledüñ:-düñ

Gazel 1878

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

*Dimdik ve uzun
boyu nun harfi şekline
getirmek.*

Dâl-ı
zülfüñdâlgösterdüñ
cefâyaişanem
Bâr-ı ğamdan bu
elif
kaddümbenümnüne
yledüñ

nünitdüñ:

1. nünitdüñ:-düñ

Gazel 1827

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

*Arap Alfabesindeki
"nun" harfi gibi iki
büklüm yapmak.*

Zülfüñicimkıluplebl
erüñimimidüben
Elif iken bu
benümķâmetüminü
nitdüñ

nür:

1. nür:-ı

Gazel 1604

Mısra: 2

Işık, nur, aydınlık.

Ham-ı
ebrûlaruñgördifelek
de kalmadı hîçtâk
Yüzüñnürü ile
rüşengörinürdide-i
âfâk

2. nür:

Gazel 1698

Mısra: 1

Işık, nur, aydınlık.

Mâhtâbanürbahş
iden
cemâlüñdürsenüñ
'Âşıkahaçer çeken
her dem
hilâlüñdürsenüñ

3. nürüñ:-un

Gazel 1757

Mısra: 1

Işık, nur, aydınlık.

'Âleme gün gibi
nürüñçünkirahşaney
ledüñ
Hüblarencümözüñ
sen mâh-ı
tâbâneyledüñ

4. nürüdur:-ı, -dur

Gazel 1797

Mısra: 5

Işık, nur, aydınlık.

H'âb u bî-
dârumdagörinence
mâlüñnürüdur
Gicede gündüzde
eglenceñhayâlündü
rsenüñ

5. nürdan:-dan

Gazel 1901

Mısra: 5
Işık, nur, aydınlık.
Pâdişâh-ı
'ışkıngedydün yine
nürdankülâh
Şu'le-i
âhuñalupbaşuñaserp
üşeyledün

6. nûra:-a

Gazel 1919

Mısra: 4
Işık, nur, aydınlık.
Pervâne-
vârşevkineşem'üñy
akup peri
Ġarķ ol
gözünşirişkineyanm
aganûra gel

7. nûruñ-ıla:-uñ-ıla

Gazel 1960

Mısra: 5
Işık, nur, aydınlık.
'Alemyüzininûruñ-
ıla gel münevver it
Götür niķâb gün
yüzünñiâfitâb kıl

8. nûri:-ı

Gazel 1965

Mısra: 3
Işık, nur, aydınlık.
Bir ħarâret virdi
ħüsnüñnürü bu cân
u dile
Teşne kıldı
lebleründenvirañâ
b-ı zülâl

9. nûr-ıla:-ıla

Gazel 1977

Mısra: 1
Işık, nur, aydınlık.
Nür-ilabaşdan başa
bir âfitâb ister
göñül
Bilemez
miķdârınalmagatâb
ister göñül

nûrâyetidür:

1. nûrâyetidür:-dür

Gazel 1510

Mısra: 9
Kelime Tipi: -
NûrSûresinin 35.
âyeti. "Allah, göklerin
ve yerin nurudur
(aydınlattıcısıdır).
Nurun temsili, içinde
lamba bulunan bir
kandil gibidir. O lamba
içinde cam muhafaza
sanki inci gibi bir yıldız
ki, doğuya da batıya da
nispet edilmeyen
mübarek bir ağaçtan
zeytin (ağacın
yağından) tutuşturulur.
Onun yağı, hemen
hemen ateş dokunmasa
bile aydınlık verir. Nur
üstüne nur. Allah kimi
dilerse onu nuruna
eriştirir ve insanlara
böyle misaller verir.
Allah, her şeyi bilir."
mealindeki âyet. YAZIR,
355 (Tanıkta, mihrabın
iki yanında yanan
kandilleri betimlemek
için bu âyete telmihte
bulunulur) II ışık,
aydınlık.

Nûrâyetidür dilde
zıkr eyle ruħın her
dem
Kimdür kim
Muħibitmez bu
devr-i zamândanħaz

nûrâyetin:

1. nûrâyetin:-n

Gazel 1569

Mısra: 5
Kelime Tipi: -
NûrSûresinin 35.
âyeti. "Allah, göklerin
ve yerin nurudur
(aydınlattıcısıdır).
Nurun temsili, içinde
lamba bulunan bir
kandil gibidir. O lamba
içinde cam muhafaza
sanki inci gibi bir yıldız
ki, doğuya da batıya da
nispet edilmeyen
mübarek bir ağaçtan
zeytin (ağacın
yağından) tutuşturulur.
Onun yağı, hemen
hemen ateş dokunmasa
bile aydınlık verir. Nur
üstüne nur. Allah kimi
dilerse onu nuruna
eriştirir ve insanlara
böyle misaller verir.
Allah, her şeyi bilir."
mealindeki âyet. YAZIR,
355 (Tanıkta, mihrabın
iki yanında yanan
kandilleri betimlemek
için bu âyete telmihte
bulunulur) II ışık,
aydınlık.

Kâtib-i

ķudretyazupruħsârü

ñaNürâyetin
Olmaya haţtuñ gibi
hiç bir haţzîbâlaţif

nür-ı ‘ârîzuñdan:

1. **nür-ı ‘ârîzuñdan:-**
uñdan

Gazel 1516

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Yanağın ışığı.

Şevk-ile taşubhâ

dek her gece

yanmazdı eger

Şem'enür-ı

'ârîzuñdan ırmese

bir zerrelem'

nür-ı bî-zevâl[i]:

1. **nür-ı bî-zevâl[i]:**

Gazel 1765

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Tükenmez nur. ||

Bitmez nur.

Olurdı kamu zulmet

ile dehrkarañu

İrmese egernür-ı bî-

zevâl[i]

Muhammedüñ

nür-ı cemâli:

1. **nür-ı cemâli:**

Gazel 1734

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Cemalinin nuru.

Artarsa n'olanür-ı

cemâliMuhammedü

ñ

Kisbîdegülcemî'-i

hişâliMuhammedüñ

nür-ı cemâlin:

1. **nür-ı cemâlin:-in**

Gazel 1883

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Güzelliğın nuru II

Allah'ın cemalinin nuru.

Sırr-ı 'ışkı açma her

'âşî anı fehm

eylemez

Añlamazhuffaş olan

nür-ı cemâlındöstuñ

nür-ı hüsnüñden:

1. **nür-ı hüsnüñden:-**

üñden

Gazel 1545

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Güzellik nuru.

Mıhr ü mehdenhîç

bulur mıydı bu

'âlemziyâ

Yakmasaydı nür-ı

hüsnüñdengelüp

anlar çerâğ

nür-ı hüsnüñe:

1. **nür-ı hüsnüñe:-üñ, -**
e

Gazel 1906

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Güzellik nuru.

Hübıkdabeñzemez

ebrüñamâh-ı

nevdegül

Nür-ı

hüsnüñemuqâbil

her biri pertevdegül

nür-ı şerî'atle:

1. **nür-ı şerî'atle:-le**

Gazel 1946

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Şerî'at nuru.

İtmeseñnür-ı

şerî'atle münevver

'âlemi

Dutar-ıdi bu cihânı

ser-te-ser zulm u

dalâl

nür-ı tecellâsın:

1. **nür-ı tecellâsın:-sın**

Gazel 1956

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Tecelli nuru.

N'olazâhirde

görmezsem

egernür-ı tecellâsın

Bi-ğamdillâh ki

cângöziaçukdur yok

añahâyil

nüş:

1. **nüşa:-a**

Gazel 1615

Mısra: 4

İçme; şarap.

Teşne-i bî-dillere

iren cefâ-yınışdür

Ğayrırlarla'l-i nâb-

ııairişennüşa bak

nüş evle:

1. **nüş evle:**

Gazel 1907

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

İçmek.

Dâfi'-i

ğamdurdilânüş evle

cāmı iç ŧen ol
Ger keder var-ısa
dilde anı ŧāf it rūŧen
ol

2. **nūŧ eyle:**

Gazel 1991

Mısra: **1**

Kelime Tipi: -

İçmek.

Gel ŧarāb-ı 'ıŧkınūŧ
eyle ŧafāvülezzet al
Derdi
dermānadediŧiya'nīb
elāvümüihnet al

nūŧ evledi:

1. **nūŧevledi:-di**

Gazel 1744

Mısra: **11**

Kelime Tipi: -

İçmek.

Cür'a-i
'ıŧkıMuħıbbiçün
ezel eyledi nūŧ
Çekemez minnetini
olur ise cām-ı
Cemūñ

nūŧevledūñ:

1. **nūŧevledūñ:-dūñ**

Gazel 1901

Mısra: **1**

Kelime Tipi: -

İçmek.

Çün ezal
aldūñmaħabbetbāde
sinnūŧevledūñ
Kaynadūñderyāyad
öndūñ dem-be-dem
cūŧevledūñ

2. **nūŧevledūñ:-dūñ**

Gazel 1901

Mısra: **8**

Kelime Tipi: -

İçmek.

Kāyinātuñ cümle
ahvālineoldūñmutta
li'

Ol melek-
sīmādanaldūñçünka
deħnūŧevledūñ

nūŧevlegil:

1. **nūŧevlegil:-gil**

Gazel 1997

Mısra: **1**

Kelime Tipi: -

İçmek.

Sāķi-i gül-ruħ
elinden bāde al
nūŧevlegil
Ĝuŧŧavüĝamkārını
cümle
ferāmūŧevlegil

nūŧevlemek:

1. **nūŧevlemek:-mek**

Gazel 1693

Mısra: **4**

Kelime Tipi: -

İçmek.

Bilini
kuçmakanuñmümki
ndegülillā kemer
Leblerin sāĝar öper
kaŧd itse mey nūŧ
eylemek

2. **nūŧevlemek:-mek**

Gazel 1851

Mısra: **6**

Kelime Tipi: -

İçmek.

Mest-i 'ıŧkam sun
bañaçarħuñ tokuz
peymānesin
Bir nefes
almakçadur anı
içüpnūŧ eylemek

3. **nūŧevlemek:-mek**

Gazel 1851

Mısra: **8**

Kelime Tipi: -

İçmek.

Rūz-ı
maħŧerdedaħıbulına
baŧumdaħumār
Çün ezal
oldımaħabbetçür'as
ınnūŧ eylemek

nūŧ evlese:

1. **nūŧevlese:-se**

Gazel 1627

Mısra: **11**

Kelime Tipi: -

İçmek.

'Iŧk bir mühlik
devādur kim anı
nūŧ evlese
Tızzamāndan siz
ta'accübeylemeñ
ger ola yok

nūŧ ideli:

1. **nūŧideli:-eli**

Gazel 1563

Mısra: **7**

Kelime Tipi: -

İçmek.

Bezmi-
ĝamdadöŧlarnūŧ
ideli ħūn-ı ciger
Nāyadöndi bu

göñülsinemdögilür
hem çü def

nüşidelüm:

1. **nüşidelüm:-elüm**

Gazel 1823

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

İçmek.

Niçe bir

güşidelümta'nını

her bir dünüñ

Sun

bertünüşidelümsākī

mey-i gülgünüñ

2. **nüşidelüm:-elüm**

Gazel 1832

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

İçmek.

Sākiyā sun lebleri

yādnadāyimsāğarı

'İşkınanüşidelüm ol

dişleri dür-dānenüñ

nüşider:

1. **nüşider:**

Gazel 1509

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

İçmek.

Kim ki

la'lüñdenider bir

gün senüñ bir

cür'anüş

Añabāğ-ı cennet

içre āb-ı kevserden

ne hāz

nüş idesin:

1. **nüşidesin:-esin**

Gazel 1933

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

İçmek.

'Aks-i

la'lüñlemegernüş

idesin cām-ı meyi

Telşşerbetdür anı ol

lezzetiylekand kıl

nüşidüp:

1. **nüşidüp:-üp**

Gazel 1633

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

İçmek.

Bu Muhibbībāde-i

'ışkuñmüšidüpmüd

ām

Mest-i lā-ya'qıl

gezer ol 'āşık-ı

'ayyāşa bak

2. **nüşidüp:-üp**

Gazel 1864

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

İçmek.

Yārdangāhicefāgeh

mihri hoş görmek

gerek

Nüşidüp her ne

gelürse zehri hoş

görmek gerek

3. **nüşidüp:-üp**

Gazel 1728

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

İçmek.

Bezm-i gāmdağün-ı

dilden tolu

çeşmümsāğarı

Nüşidüpiñlergöñülk

addümolaldan hem
çüçeng

4. **nüşidüp:-üp**

Gazel 1666

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

İçmek.

Muhibbīnüşidüpcā

m-ı maḥabbet

Dimiş sermest

cānlarcānidur 'ışk

nüş it:

1. **nüş it:**

Gazel 1859

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

İçmek.

Bezm-i

ğamdasāğar-ı

çeşmüñlenüş it ḥün-

ı dil

Meclisi germ it

belāvüderdyāruñdur

senüñ

nüşitmege:

1. **nüşitmege:-me, -ge**

Gazel 1836

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

İçmek.

Bezm-i gāmda bu

Muhibbītollıarnüşit

mege

Ḥün-ı dilden sāğar-ı

çeşmişarāb-ı

lālereng

2. **nüşitmege:-me, -ge**

Gazel 1841

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

İçmek.

Bezm-i ğamda döne
döne olalı
bagrumkebab
Hün-ı dil nüşitmege
bu
gözlerüñcâmeyledü
ñ

3. **nüşitmege:-me, -ge**

Gazel 1954

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

İçmek.

Derd ü belâ mey
yirinehün-ı
ciğernüşitmege
İydide sen
yārāniçün elde tolu
peymâne ol

nüş itmek-içün:

1. **nüş itmek-içün:-**
mek, --içün

Gazel 1869

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

İçmek.

Gördüm çügöñül
mülkini ğam virdi
harāba
Nüş itmek-
içüncām-ı
muşaffāybüyüdüñ

nüş kıl:

1. **nüş kıl:**

Gazel 1555

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

İçmek.

Şāf-ı bādenüş kıl
eyle anuñlakalbişāf
Yürüyüp mestāne
eyle gülşeni cümle
tavāf

nüş:

1. **nüşhuñ:-uñ**

Gazel 1641

Mısra: 5

Nasihat, öğüt.

Nāşihānuşhuñsaña
men' eyleme
'ışkdan beni
Zīra 'ahdüm bu ki
dutmam kimse
sözine kulak

nüş-ı cān olsun:

1. **nüş-ı cānolsun:-sun**

Gazel 1535

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Afiyet olmak.

Bezm-i ğamdako
beni her dem
cigerhünniçem
Nüş-ı cān olsun
niğārā koma elden
sen ayağ

nüş-ı mey:

1. **nüş-ı mey:**

Gazel 1559

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Şarap içmek.

Tevbe itmek
istedümtātutmayam
sāğar be-kef
İşidüprindānidiler
nüş-ı mey kıl lā-
tuḥaf

nüşirrevān:

1. **nüşirrevān:**

Gazel 1934

Mısra: 7

İran'da 531-579

*yıllan arasında
hükümdarlık etmiş ve
doğruluğuyla şöhet
bulmuş olan sasani
şahı, "adil" lakabıyla
anılır.*

Kāfir idi

'adlıkduğıünNüş

irrevān

Görmedi nār-ı

cahīmididilerA'rāfa

gel

nüşirvān:

1. **nüşirvān:**

Gazel 1685

Mısra: 6

İran'da 531-579

*yıllan arasında
hükümdarlık etmiş ve
doğruluğuyla şöhet
bulmuş olan sasani
şahı, "adil" lakabıyla
anılır.*

Zülfüñucını her

yañazencir-i

'adliler

Olup serir-i

hüşnüñeNüşirvānka

şuñ

nutk:

1. **nutka:-a**

Gazel 1968

Mısra: 4

Söz, kelām.

Dehenûn sırrını
fehmi eylemedi ehl-i
hıred
Leb-i
şîrînüni vaşfitmege
yok nuḡkamecāl

O:

o:

1. o:

Gazel 1500

Mısra: 6

"O" işaret sıfatı.

Eşk-i
çeşmümgarkavirmiş
ken ser-â-ser 'âlemi
Bu
gönülpervâyimezol
muş o baħr içinde
baḡ

2. o:

Gazel 1503

Mısra: 10

"O" işaret sıfatı.

Muħibbîhâk-i
pâyüñegözi yaşın
revânitdi
Neden serv-i
hırâmānumidemezsi
n o mādanhaz

3. o:

Gazel 1520

Mısra: 1

"O" işaret sıfatı.

Mihr-i ħüsninde o
māhuñoldıçünpervā
ne şem'
'Arz-ı ħüsnitsün de
görsün niçeyirden
yana şem'

4. o:

Gazel 1573

Mısra: 2

"O" işaret sıfatı.

Giden gelmez ne
müşkil yol-durur
'ışk
O yolda āħir anı
öldürür 'ışk

5. o:

Gazel 1590

Mısra: 1

"O" işaret sıfatı.

Dimeñ o māh-rūya
ki cevri ü cefāsı yok
Her ne ki olsa
bulınurillāvefāsı
yok

6. o:

Gazel 1592

Mısra: 4

"O" işaret sıfatı.

Göñlümgöziniğüşe-
be-güşe arar yürür
İster ki bula tuta o
düzdi yatak yatak

7. o:

Gazel 1596

Mısra: 3

"O" işaret sıfatı.

Her ki 'aşık geçe
elbette o cān terkin
urur
Mezheb-i 'ışkıçinde
bu da bir ad ancak

8. o:

Gazel 1618

Mısra: 2

"O" işaret sıfatı.

Ĥāl-i müşgîni gör
olmuş 'arız-ı sîme
bak
Zülfî cîminenazar
hem gel o
agzımîme bak

9. o:

Gazel 1628

Mısra: 9

"O" işaret sıfatı.

Eşk-i maħabbet içre
Muħibbî o gevheri
Atdıkenārabulımad
umrüzigāra bak

10. o:

Gazel 1629

Mısra: 4

"O" işaret sıfatı.

Düşeli deryā-yı
'ışkairmedümpâyān
ına
Gerçi kim oldum o
baħr içinde
mānend-i baluk

11. o:

Gazel 1647

Mısra: 4

"O" işaret sıfatı.

Gözden akıtdıħün-ı
dili yireehl-i 'ışk
İçdi o kanı lāleler ol
dem çanak çanak

12. o:

Gazel 1656

Mısra: 4

"O" işaret sıfatı.

Gönül
'ışkuñharābidurħaz
er kıl pāymāl itme

Ḥayāl-i zülf-ile
ejder yatagıdır o
vīrānlık

13. o:

Gazel 1656

Mısra: 6

"O" işaret sıfatı.

Yaşumdan bil ki
gāfildürbaña kim
dirķabāgeysün
O kim
deryāyadüşmişdüra
ñalāzımdur
‘üryānlık

14. o:

Gazel 1670

Mısra: 4

"O" işaret sıfatı.

İtdügüncevr ü
cefālardanferah olur
bu dil
Ana rahmindenberü
gülmez o ğam-
perverde bak

15. o:

Gazel 1685

Mısra: 8

"O" işaret sıfatı.

Küyuñdaasmağa bu
gönüldüzdinişehā
Kıldı o zülf-i
‘anberinirīsimānkaş
uñ

16. o:

Gazel 1696

Mısra: 6

"O" işaret sıfatı.

Sorma
ġayralebünñlezzeti

ni gel baña sor
Bilüremlezzetiniçün
ki o şekker-şikenüñ

17. o:

Gazel 1725

Mısra: 4

"O" işaret sıfatı.

İñleşemāh eylesem
güşeyleyüp kılmaz
nazar
Hey ne zālimdür o
yārşolfāriġu'l-
bālümġörüñ

18. o:

Gazel 1760

Mısra: 12

"O" işaret sıfatı.

Nā-ħakyireniçe bir
‘uşşāk[ı] öldürürsin
Sorılmaya mı
dirsınboynuñdaki o
kanuñ

19. o:

Gazel 1789

Mısra: 8

"O" işaret sıfatı.

Bī-
günehcellādçeşmika
numı dökmeç diler
Hey
müsülmānlarmeded
eyleñ o ħüniden
dilek

20. o:

Gazel 1791

Mısra: 14

"O" işaret sıfatı.

Dil okurken
ħaţuñızülf-ile

ħālünġöriceç
Didilā-büd o
ħaţanoķtavüi’rāb
gerek

21. o:

Gazel 1841

Mısra: 2

"O" işaret sıfatı.

Ĥalkaħalkasinedāġı
n gerçi kim
dāmeyledüñ
Sanma iy dil kim o
murġ-ı
vahşiyirāmeyledüñ

22. o:

Gazel 1843

Mısra: 4

"O" işaret sıfatı.

Eñegünçāhınadışdit
olaşaldan zülfe dil
Hey o
miskününıyirinzençir
ü zindāneyledüñ

23. o:

Gazel 1857

Mısra: 5

"O" işaret sıfatı.

Seyr-i bustān ide
benümle o māh
Felegedimezem
‘aceb mi kelek

24. o:

Gazel 1869

Mısra: 8

"O" işaret sıfatı.

Hercāyın’ola dınse
ķamer-çehre nigāra
Her yaña salar

pertev o bedr ayı
büyütdün

25. o:

Gazel 1899

Mısra: 8

"O" işaret sıfatı.

Eyle dile
cefâlarıtäsürevüzze
vķ u şafâ
Gele baña o
merħabâzulmsenüñ
sitem senüñ

26. o:

Gazel 1956

Mısra: 8

"O" işaret sıfatı.

Ĥayâlünñfkrüncânâ
göñüllevħindenakşo
ldı
Vücüdumküllimaħv
olsa o dilden
olmaya zâyil

27. o:

Gazel 1961

Mısra: 3

"O" işaret sıfatı.

Ėamzeñħadengi
geldi o
peykânsînede
Şadambunuñlaoldıb
añayâdigâr-ı dil

28. o:

Gazel 1999

Mısra: 5

"O" işaret sıfatı.

Turmaferyâd u
fiğân eyle o meh-
rüşevķine
Çünkü itmek

âdetidürbülünizâr
gül

29. o:

Gazel 1590

Mısra: 3

"O" işaret zamiri.

Aldar seni o bir
niçe gün yüzüñe
güler
Dünyâyagöñlibagla
mazîrâbekâsı yok

30. o:

Gazel 1668

Mısra: 6

"O" işaret zamiri.

'Aķıl terk itmek
ister gerçi 'ışķı
O cehditdükçe olur
muħkem 'ışķ

31. o:

Gazel 1823

Mısra: 10

"O" işaret zamiri.

Zerre-veştolaşuban
gün
yüzişevķinegöñül
Cânvire irmeye
mihrine o meh-
rünüñ

32. o:

Gazel 1945

Mısra: 6

"O" işaret zamiri.

Gicevü gündüz
endişemniğârüñfıkr
ü zikridür
Eser kalmaya ger
benden o ĥâlet
olmaya zâyil

o dem:

1. o dem:

Gazel 1687

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

O zaman.

Çeşmüzre görüp
alnuñ o dem
sâyebân olur
Gün
şavķıdegmesündiyü
bîmâraperçemüñ

2. o dem:

Gazel 1948

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

O zaman.

Gelse ĥayâl-i ejder
zülfi o dem
göñlüme
Añamaķâm-ı
sîneniyy dil mağâra
kıl

od:

1. od:

Gazel 1514

Mısra: 12

Ateş.

Ruħlaruñüstindecân
â ol siyâhzülfüñ
gibi
Tutdı od içre
vâtanoldı
semender-vâr şem'

2. odlara:--lara

Gazel 1524

Mısra: 2

Ateş.

Mihr-i
ruhsârûnıgörmışdür
megeriyyâr şem'
Odlara
yanupfirâkuñdanolu
pdurzâr şem'

3. od:

Gazel 1543

Mısra: 3

Ateş.

Başdasevdâ dilde
ğavğâ gözde nem
sînemde od
Hâlûmi sorana
diremişidenlerdenır
ag

4. odlar:-lar

Gazel 1558

Mısra: 10

Ateş.

Bu
Muhibbîğamşebind
ederd-ile âh eylese
'Âleme odlar düşer
çıkâr şererler her
taraf

5. od:

Gazel 1686

Mısra: 10

Ateş.

Âh-ı serd itme
Muhibbîkey sakın
kim 'âlemi
Od bıragupyakısar
bu hây-
ılahüyuñsenüñ

6. oda:-a

Gazel 1741

Mısra: 2

Ateş.

Pür-hûnoldıderd-ile
dil sîneoldıçâk
Yana felekler oda
çekem âh-ı derdnâk

7. oda:-a

Gazel 1756

Mısra: 2

Ateş.

Dil-hûn olup derd-
ile âhumoldısîneçâk
Yana felek oda
çekem âh-ı derdnâk

8. od:

Gazel 1809

Mısra: 10

Ateş.

Eyledüñsînemçerâğ
ınyakmagaçün dil
fitil
Şöyle bil
şimdengirü od
olisaryirüñsenüñ

od düşe:

1. od düşe:-e

Gazel 1855

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

*Ateş düşmek II Çok
üzülmek, acı duymak.*

Âhumgörinürâteş-i
'ışkumçüdidledür
Bir hâneye ki od
düşe lâ-büdduhân
gerek

od yanar:

1. od yanar:-ar

Gazel 1514

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Ateş yanmak.

Od yanar başında
var Mecnûn-
şıfatsevdâ-yı 'ışk
Râhat olmaz bir
nefes yaşlar döker
her bâr şem'

od yanarken:

1. od yanarken:-arken

Gazel 1627

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Ateşin yanması.

Od yanarken
sînedegamtiğitdiçâ
k anı
Çıkmağadüd-ı
dilüme eyledi
yiryiryarak

od yanarsa:

1. od yanarsa:-arsa

Gazel 1739

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Ateş yanmak.

Su
revânolmuşmeger
'âşık-durur
dîdâruña
Her ne yirde od
yanarsa
täbdârüñdursentüñ

oda yak:

1. oda yak:

Gazel 1847

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Ateşe vermek.

Āteş-i āhuñ ile gel
bu zemini oda yak
Dūd-i āhuñ ki çıka
menzili eflāk gerek

oda yaka:

1. **oda yaka:-a**

Gazel 1793

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Ateşe vermek.

Derd-i dil
hālinitakrîreşürü'
eyledümāh

Korkaram oda yaka

süz-ı

cihānisözümün

2. **oda yaka:-a**

Gazel 1822

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Ateşe vermek.

Çündutışduñnār-ı

'ışkaiyMuḥibbī ser-
te-ser

Oda yaka 'ālemiāh-

ı şeh-ḥizūñsenün

odayakdı:

1. **oda yakdı:-dı**

Gazel 1572

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Ateşe vermek.

Ten esāsın oda
yakdıcevr-ile meh-

pāreler

Ḥūblar resmi budur

kim olmayamābād-ı

'ışk

oda yana:

1. **oda yana:**

Gazel 1538

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Ateşe yanmak, alev

almak, tutuşmak, ateşler
içinde kalmak, harap
olmak.

Ger bāğ içinde

irmese

büyüñdimāğuma

Bir āhum-ıla oda

yana gülsitān u bāğ

2. **oda yana:-a**

Gazel 1740

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Ateşe yanmak, alev

almak, tutuşmak, ateşler
içinde kalmak, harap
olmak.

Pür-ḥünoldıderd-ile

dil sīneoldıçāk

Yana felekler oda

çekem āh-ı derdnāk

odavananuñ:

1. **oda yananuñ:-anuñ**

Gazel 1699

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Tutuşmak, ateşler

içinde yanmak.

Şem'epervāneyanu

pkülinsavurmuşbād-

ı şubḥ

Küligögesavrilur

elbette oda yananuñ

oda vanar:

1. **oda vanar:-ar**

Gazel 1524

Mısra: 14

Kelime Tipi: -

Ateşe yanmak, alev
almak, tutuşmak, ateşler
içinde kalmak, harap
olmak.

İyMuḥibbī yan

yakıl derdüñiammā

söyleme

Niçe yanar oda gör

hiç eylemez güftār

şem'

odavanmakdur:

1. **oda yanmakdur:-dur**

Gazel 1832

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Ateş gibi yanmak.

Şem'-i

ruḥsārınayandursam

n'olacān u dili

Oda yanmakdur işi

kanda ise

pervānenün

odavanup yakılasın:

1. **oda**

yanupyakılasın:-asın

Gazel 1787

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Ateşte yanıp

yakılmak.

Göreyim seni iy dil

oda yanup yakılasın

Düşürüp derd ü

belāyā beni

mağbūnitdün

odlaravakdı:

1. **odlara yakdı:-dı**
Gazel 1868
Mısra: 1
Kelime Tipi: -
Ateşe atmak.
Yakdı odlara seni
hasreti ol mäh-
veşün
Kalmadı
didedenakmag-ıla
bu kanluyaşuñ

2. **odlara yakdı:-dı**
Gazel 1844
Mısra: 2
Kelime Tipi: -
Ateşe vermek,
ateşte yakmak.
Dāl kıldı
bilümühasret-i ebrü-
yihamuñ
Yakdı odlara beni
hicr-ile cevr ü
sitemün

odlaravakduñ:

1. **odlara yakduñ:-duñ**
Gazel 1731
Mısra: 2
Kelime Tipi: -
Ateşlerde yakmak
II Çok acı çektirmek.
Gelüpiytürk-i çeşm-
i mest dil ü
cānumharābitdüñ
Beni sen odlara
yakduñ yiter nāz u
'itābitdüñ

odlara yandı:

1. **odlara yandı:-dı**
Gazel 1936
Mısra: 9

Kelime Tipi: -
Oda yanmak:
Ateşte yanmak (aşk
ateşi), âşık olmak.
Ruħlarışevki ile
yandı Muħibbī
odlara
Nār-ı 'ışkı
yakalıdan sīne-i
sūzāna dil

odlaravanup:

1. **odlara yanup:**
Gazel 1523
Mısra: 2
Kelime Tipi: -
Oda yanmak:
Ateşte yanmak (aşk
ateşi), âşık olmak.
Meclisdeyüzüñgörd
isenüñnāgehānī
şem'
Odlara yanup
çıkardı baş[ın]dan
duħānī şem'

oħşā:

1. **oħşar:-r**
Gazel 1705
Mısra: 3
Sevgi, şefkat
belirtisi olarak elini bir
şeyin üzerinde yavaş
yavaş gezdirmek,
okşamak.
Fiğān u nāle kılsam
nāyioħşar
Olaldan meclis-i
ğamdağudümçeng

ok:

1. **ok:**
Gazel 1629

Mısra: 2
Silah, savaş aleti.
Āhın alma raħm kıl
ħalk-ı
cihānadiyazuk
Girü dönmez her
kaçan kim atıla
ilerü ok

2. ok:

Gazel 1827
Mısra: 5
Silah, savaş aleti.
Gösterüp ya
kaşuñkırpügüñieyl
eyüp ok
Bagrumipāreleyüpy
aşumıgülgünitdüñ

3. oka:-a

Gazel 1868
Mısra: 5
Silah, savaş aleti.
N'eyleyem bir
yañaaħğamzelerüñ
oka deger
Öldürür bir yañadan
yine girişmeyle
kaşuñ

4. ok:

Gazel 1627
Mısra: 14
Ok. // Sevgilinin
kirpikleri.
İyMuħibbī yüz
çevürmesineñi eyle
siper
Kaşı yayından
atuban eylese
müjğānın ok

ok-:

1. okur:-ur

Gazel 1999

Mısra: 7

*Okumak, söylemek,
anmak.*

Ruĥlarıvaşfin okur
durmuşnevâdarâstı
Bülbül-i
şeydâyata'lîm
eylemiş edvâr gül

oku:

1. okıdı:-dı

Gazel 1679

Mısra: 7

*Okumak, talim
etmek, öğrenmek.*

Okıdı gül defterinde
devr-i gül bir
haftadur
Budur âh u zâr-ıla
geçer
zamânibülbülün

2. okınmaz:-n, -maz

Gazel 1784

Mısra: 10

*Okumak, talim
etmek, öğrenmek.*

Muĥibbînâzm-ı dil-
sûzuñolaldanĤusre
vemânend
Okınmazoldı
kalmadı revâcîşî'r-i
Selmânuñ

3. okı:

Gazel 1935

Mısra: 8

*Okumak, talim
etmek, öğrenmek.*

Gördüğümde
okudum zülfini

“Ve'l-leyl” âyetin
Gösterüyüzindidi
“Ve'ş-şems”
okıKur'âna gel

oklar at:

1. oklar at:

Gazel 1998

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

*Ok atmak,
fırlatmak.*

Bugün meydân-
ı'ışık içre bu
sînemtablasındikdü
m
At oklar
iykemânebrüsüvâr
ol 'azm-i meydân
kıl

oklar atar:

1. oklar atar:-ar

Gazel 1540

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

*Ok atmak,
fırlatmak.*

Ele ebrûların almış
atar çeşmibaña
oklar
Nişân it sîneye
dilden degülfır ü
kemânfarîğ

oklarımatsun:

1. oklarım atsun:-sun

Gazel 1875

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

*.Ok atmak. //
Sevgilinin âşıkâ bakış
atması.*

Ėamzeñ oklarına
çün kim
cânumıkılduñ siper
Bu
Muĥibbîyekoatsun
oklarını kirpügün

oku:

1. okumamışlar:-ma, -
mış, -lar

Gazel 1525

Mısra: 7

*Okumak, söylemek,
anmak.*

Mâh-rûlar
okumamışlar
vefâdestânını
Her biri cevri ü cefâ
fenninde
lîkmuĥteri'

2. okur:-r

Gazel 1644

Mısra: 6

*Okumak, söylemek,
anmak.*

Gülşen içre bülbül-î
'ışık dersini
tekrârider
Defter-i gülden ele
almış okur bir
kaçvarak

3. okur:-r

Gazel 1705

Mısra: 14

*Okumak, söylemek,
anmak.*

Muĥibbîbülbülündü
rgülşenünde
Okur
medĥüñiolmuşdurĥo
ş-âheng

böyle geçer rüzigâr-
ı dil

15. **oku:**

Gazel 1984

Mısra: 9

*Okumak, söylemek,
anmak.*

Oku "lâ-ğavl" ki
şeytânîdür it
Gehînefsüni
öldürüp gazâ bil

16. **okur:-r**

Gazel 1990

Mısra: 8

*Okumak, söylemek,
anmak.*

Okuramhüsünükitâ
bınıgidergilhâtıtuñı
Müsta'id olan okur
i'râbañahâcetdegül

17. **okuram:-ram**

Gazel 1990

Mısra: 7

*Okumak, söylemek,
anmak.*

Okuramhüsünükitâ
bınıgidergilhâtıtuñı
Müsta'id olan okur
i'râbañahâcetdegül

18. **okuyup:-y, -up**

Gazel 1991

Mısra: 6

*Okumak, söylemek,
anmak.*

Her
varağdayazılıpduç
ün ezel âyât-ı 'ışk
Cāngözün aç her

birinden okuyup gel
hikmet al

okuñ çekerek:

1. **okuñçekerek:-erek**

Gazel 1857

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

*Ok atmak, okla
vurmak için harekete
geçmek.*

Delinüpdürgam-ı
müjeñle yürek
Bireziy kaşı ya
okuñ çekerek

okuvan:

1. **okuyanlar:-lar**

Gazel 1654

Mısra: 8

Okuyan kimseler.

Yazıcak
'uşşakıyazsunlar
beni ser-deftere
Okuyanlar diyeler
kim var-ımyışserdâr-
ı 'ışk

ol:

1. **ol[an]:-[an]**

Gazel 1613

Mısra: 6

O, işaret zamiri.

Her kimüñ kim
'ışkı var olur harâb
dil hânesi
Eşk-i eşkinden hâlel
gelmiş ol[an]
bünyâda bak

2. **ol:**

Gazel 1703

Mısra: 4

"O" üçüncü kişi
zamiri.

'İşkuñ-ılaolmuşam
günden güne ben
nâtüvân
Hâlünüöpdür ki
olsun ol bañadârü-
yımüşg

3. **ol:**

Gazel 1652

Mısra: 2

Olmak, yardımcı

fiil.

Hâlini bilmek
dilerseñbülülünğül
zâra bak
Su gibi şâfiderün ol
dem-be-dem didâra
bak

4. **olmuşam:-miş, -a, -m**

Gazel 1654

Mısra: 4

Olmak, yardımcı

fiil.

Bir gül-
endâmuñgamındang
icelerbülülleyin
İñleremtâşubholınc
aolmuşambîmâr-ı
'ışk

5. **olur-ıdı:-ur, --ıdı**

Gazel 1744

Mısra: 2

Olmak, yardımcı

fiil.

Dâyim olmasa eger
bu dile iyyârgamuñ
Görmedümzerced
isem olur-
ıdıkeremüñ

6. **olupdur:**

Gazel 1758

Mısra: 8

Olmak, yardımcı

fiil.

‘Aceb mi mâlik
olsa mülk-i ‘ışka
Dilâeşküñolupdurçü
nsipâhuñ

7. **olsam:-sa, -m**

Gazel 1762

Mısra: 8

Olmak, yardımcı

fiil.

Lâyıkdegüldirem
ben berg-i gül-
ruhuñdan
Hâr u hesî de olsam
kâş ol büsitânuñ

8. **olayım:-a, -yım**

Gazel 1790

Mısra: 12

Olmak, yardımcı

fiil.

Ger müyesser olsa
itsem küyuñı bir
kez tavâf
Cân u dilden
olayım
iydöstqurbânuñsenü
ñ

9. **olmuş-iken:-muş-, -
iken**

Gazel 1819

Mısra: 3

Olmak, yardımcı

fiil.

Dil
hayâlünütahtgâholm

ış-iken döstüm

Kendümülküñtarum

âritdüñeyü ad

itmedüñ

10. **olmak:-mak**

Gazel 1902

Mısra: 15

Olmak, yardımcı

fiil.

Destgîr-i miskîn
olmak lâzım iken
şânuña
Zülfüñuci gibi bizi
dahıpâmâyleledüñ

11. **olayım:-a, -yım**

Gazel 1907

Mısra: 6

Olmak, yardımcı

fiil.

Şoşbet-i hâşidelüm
yol bulmasun anda
rakîb
Bir şurâhî bir kadeh
bir ben olayım bir
sen ol

12. **olduguma:-duk, -
um, -a**

Gazel 1917

Mısra: 1

Olmak, yardımcı

fiil.

Ṭâlib-i iksîr-i
‘ışkolduguma
yitmez mi dâl
Püte-i
ğamdaeriyüpolmuşa
m zer gibi kal

13. **ol:**

Gazel 1501

Mısra: 1

"O" işaret sıfatı.

Hoş yaraşmış

‘arızuñüstinde ol

reyhân-ı haṭ

Zülfî

i`râbiolupdurañahâl

üñdennuḳaṭ

14. **ol:**

Gazel 1502

Mısra: 10

"O" işaret sıfatı.

DüşdünMuhibbiâteş

-i ‘ışkanedür bu âh

‘Âşıkımdur ki

eyleye ol

servdenihtiyât

15. **ol:**

Gazel 1504

Mısra: 1

"O" işaret sıfatı.

Döstlarcevr ü

cefâdan eyler ol

cânâneḥaḫ

Çünkiandandurdaḫı

artukgelür bu

cânaḥaḫ

16. **ol:**

Gazel 1505

Mısra: 3

"O" işaret sıfatı.

İtmez idi ol hünî

‘âşıklarınıkurbân

Ger ğamzeleri her

dem eylemese

kandan ḥaḫ

17. **ol:**

Gazel 1505

Mısra: 10
"O" işaret sıfatı.
GördüñçüMuhibbî
sen
ğambârtezâyüdde
Ger 'âşık-ısañ eyle
ol bār-ı girāndanhaz

18. ol:

Gazel 1514
Mısra: 11
"O" işaret sıfatı.
Ruĥlaruñüstindecān
ā ol siyahzūlfūñ
gibi
Tutdı od içre
vañanoldı
semender-vār şem'

19. ol:

Gazel 1515
Mısra: 1
"O" işaret sıfatı.
Eyledüm ol ğaddār-
ılañama'
Teşne olan
iderzülâletama'

20. ol:

Gazel 1517
Mısra: 5
"O" işaret sıfatı.
Ol perî-rüyı
görenler 'aĥldan
olur berî
Ditreyüpyire düşer
güyā ki tutar anı
şar'

21. ol:

Gazel 1522
Mısra: 5
"O" işaret sıfatı.

Cānadaĥıdimevākıf
olmasun ol rāzuña
Ĥaĥdimişler "külli
sırruncävizü'l-
isneynişā'"

22. ol:

Gazel 1530
Mısra: 6
"O" işaret sıfatı.
Bu tarîĥ-ı 'ışĥda her
kimse kim 'âşık
geçer
Ĥāk-i pây-ı dilber
ile eylesün ol intifā'

23. ol:

Gazel 1534
Mısra: 3
"O" işaret sıfatı.
Nār-ı 'ışĥı içre ol
meh-
pārenüñgöñlüm
yine
Eylemezdi olmasa
idi semender-
veşturağ

24. ol:

Gazel 1534
Mısra: 6
"O" işaret sıfatı.
Döginüptaşdan taşa
gezdümcihānı su
gibi
Düşeli ol serv-
ĥadnā-
mihribānumdanırag

25. ol:

Gazel 1536
Mısra: 9
"O" işaret sıfatı.

Şem'-i ruĥsārına
kılmış zūlfını ol
mehniĥāb
İyMuhibbî yok
siyaholduĥıvālā-
yıçerāğ

26. ol:

Gazel 1540
Mısra: 1
"O" işaret sıfatı.
Degül mihrinden ol
māhuñ dil ü cān bir
zamāñfariğ
Derüniderdümi
bilmez velinā-
mihribāñfariğ

27. ol:

Gazel 1540
Mısra: 6
"O" işaret sıfatı.
Çözüp zūlf-i
perîşānuñperîşān
eyle 'uşşāĥı
Kamu
yoluñdacānvirsün
sen ol cümle
cihāñfariğ

28. ol:

Gazel 1542
Mısra: 7
"O" işaret sıfatı.
Göreliden ol saĥı
leylāyıMecnūnolmı
şam
Bir görünürvādî-i
miĥnetdebaña sol u
sağ

29. ol:

Gazel 1543

Mısra: 6

"O" işaret sıfatı.

Baş dıtrerpîr oldum
pâda kudret kalmadı
Zür-ı bâzû kanda
gıtdi kanı ol evvelki
çag

30. ol:

Gazel 1544

Mısra: 2

"O" işaret sıfatı.

Yine bir zühre-
cebînkârşumakurdu
benümağ
Pehlevānam ben ol
agdankurtarursamcā
nısag

31. ol:

Gazel 1545

Mısra: 10

"O" işaret sıfatı.

İyMuhibbî bu
cihānda kim ki
'uzlet isteye
Varlığından ol
gerekdür eyleye
evvel ferāğ

32. ol:

Gazel 1551

Mısra: 2

"O" işaret sıfatı.

Hālümü 'arz itmedi
dildārazülf
Raḥmı kim kāfir-
durur ol kara zülf

33. ol:

Gazel 1562

Mısra: 8

"O" işaret sıfatı.

Alısdurnakd-i

'ömrün

'ākıbetdünyāsenün

Eyle farz it kim bu

nağdieyledün ol

ḥānavakf

34. ol:

Gazel 1565

Mısra: 5

"O" işaret sıfatı.

Ger diler-iseñ as
beni ol zülf-i siyāha
Kim eylemiş
başumıurgāna
tekellüf

35. ol:

Gazel 1574

Mısra: 10

"O" işaret sıfatı.

İyMuhibbî
'āşıkuñfaḥrımelāme
tolduğı
Gözlemez nāmüs u
'ārı ol olur rüsvā-yı
'ışk

36. ol:

Gazel 1575

Mısra: 10

"O" işaret sıfatı.

Görelî cānāMuhibbî
gül yüzün
Oldı bülbül gibi ol
gūyā-yı 'ışk

37. ol:

Gazel 1577

Mısra: 5

"O" işaret sıfatı.

Cilvesin görmek
dilerseñ ol gül

endāmuñ yine

Gülşen ü bağ içre iy

dil cilve-i tāvūsa

bak

38. ol:

Gazel 1577

Mısra: 7

"O" işaret sıfatı.

İyṭabībā ol mesīhī-
demden olmazsa
'ilāc
Fāyide yok günde
biñ kez ṭıbb-ı
Cālīnūsa bak

39. ol:

Gazel 1579

Mısra: 9

"O" işaret sıfatı.

Her ne kim
yirdebülınurbaḥrda
biñ ol kadar
'Ālemi çepçevre
kuşadup yatan
deryāya bak

40. ol:

Gazel 1581

Mısra: 1

"O" işaret sıfatı.

Ḥūblarencüm-durur
içinde ol meh-rüya
bak
Niçe diller
mübtelāzülfiucında
mūya bak

41. ol:

Gazel 1581

Mısra: 10

"O" işaret sıfatı.

Bu
Muhibbînüñegergö
ñilini alsa tañmıdur
‘Älemiteshîridüpdü
r ol gözicözüya bak

42. ol:

Gazel 1586

Mısra: 1

"O" işaret sıfatı.

Bâğavardumâh ol
serv-i hırâmân anda
yok
Ol gül-i ter nev-
şükufteğoncahandâ
n anda yok

43. ol:

Gazel 1586

Mısra: 2

"O" işaret sıfatı.

Bâğavardumâh ol
serv-i hırâmân anda
yok
Ol gül-i ter nev-
şükufteğoncahandâ
n anda yok

44. ol:

Gazel 1589

Mısra: 14

"O" işaret sıfatı.

Zür-ı bāzûsiyla
‘ışkuñ kimseler
tutışmaya
İyMuhibbî cümle-i
‘uşşâkda ol pence
yok

45. ol:

Gazel 1592

Mısra: 8

"O" işaret sıfatı.

Pîr oldum ise
meyden elüme ‘aşâ
alam
Her bir
kademdebaña ola ol
tayaktayak

46. ol:

Gazel 1594

Mısra: 4

"O" işaret sıfatı.

Ehl-i ‘ışkuñ dest-i
kudretbunı yazmış
alnına
Geçüre
‘ömrincefâda
görmeye ol şâdlık

47. ol:

Gazel 1598

Mısra: 2

"O" işaret sıfatı.

Ruğlaruñ gördüm
nigârâberg-i gülden
bir varak
Ol varakdan
‘ışkdırsınokıyup ol
dem sebak

48. ol:

Gazel 1600

Mısra: 1

"O" işaret sıfatı.

Yaraşur gül gibi ol
mehhemîşe gül-
’izâr olmak
Baña budur
dahılâyıkâñakarşuh
ezâr olmak

49. ol:

Gazel 1606

Mısra: 4

"O" işaret sıfatı.

Dâmeninbend ü
miyân yüzden
gidermiş burka’ın
Nâzider gelmiş
meger ol serv-
kâdreftâraşevk

50. ol:

Gazel 1606

Mısra: 8

"O" işaret sıfatı.

Ĥastadurküyuñdaya
turiytâbî-i dil
meded
Bir cevâb eyle
lebündengelsün ol
bîmâraşevk

51. ol:

Gazel 1609

Mısra: 3

"O" işaret sıfatı.

Yüzün gösterdi ol
hurşid-i enver
Ki
nâgâhzhâhiroidişubh
-ı şâdık

52. ol:

Gazel 1610

Mısra: 6

"O" işaret sıfatı.

Sakın âlîna aldanma
cihânunñ
Niçeyirden satıldı
ol ĥalâyık

53. ol:

Gazel 1611

Mısra: 3

"O" işaret sıfatı.

Ne kim dirseñ sakın
ol ‘ahdi bozma
Olur
aduñsañadinürmünā
fık

54. ol:

Gazel 1613

Mısra: 1

"O" işaret sıfatı.

Ġamzesi kanlar içer
her demde ol bī-
dāda bak
Eylemiş fenn-i
cefātekmīlin ol
üstāda bak

55. ol:

Gazel 1613

Mısra: 2

"O" işaret sıfatı.

Ġamzesi kanlar içer
her demde ol bī-
dāda bak
Eylemiş fenn-i
cefātekmīlin ol
üstāda bak

56. ol:

Gazel 1613

Mısra: 3

"O" işaret sıfatı.

Ṭurrā-i şeb-rengüñ
ol
mecnūnlayındīvāne
si
La’l-i Şīrīn’e de
cānvīrn’itdi gör
Ferhād’a bak

57. ol:

Gazel 1615

Mısra: 12

"O" işaret sıfatı.

Çok
zamānmecrūholupd
urtūr-i ğamzeñden
yürek
Merhem itsün
gönder agzuñ yarm
ol dil-rışe bak

58. ol:

Gazel 1616

Mısra: 2

"O" işaret sıfatı.

Gözlerüñ yaşın
dilāzencīridüpboyn
uñadak
Tā görenler diye ol
zencīre yok senden
eħak

59. ol:

Gazel 1618

Mısra: 4

"O" işaret sıfatı.

Rüyuñaçün
“aħsenü’t-taḳvīm”
dimişdürĤakīm
Bilmek
isterseñcīhānaħvāli
n ol taḳvīme bak

60. ol:

Gazel 1623

Mısra: 2

"O" işaret sıfatı.

‘Arz-ı nūr eyler
dem-ā-dem ‘ārız-ı
zībāya bak
Ĥalkaħalkagörinür
ol zülfi semen-sāya
bak

61. ol:

Gazel 1623

Mısra: 4

"O" işaret sıfatı.

Ger sorarsañ
leblerinden söze
geldükçenigār
Dökilüretrāfına ol
la’l-i şekker-ħāya
bak

62. ol:

Gazel 1623

Mısra: 8

"O" işaret sıfatı.

Ĥil’at-i
sebzigeypdümnāz-
ılagülşendeyār
Salınur her bir yaña
ol serv-ḳadbālāya
bak

63. ol:

Gazel 1623

Mısra: 9

"O" işaret sıfatı.

Görmek olmaz
iyMuħibbīçünki ol
meh-pāreyi
Ruħlarışevḳıyle her
şebbedrolmuş aya
bak

64. ol:

Gazel 1624

Mısra: 1

"O" işaret sıfatı.

Ġirreolmuşhüsniye
ol Ĥusrev-i bī-dāda
bak
Kapusındaehl-i
‘ışkuñitdügiferyāda
bak

65. ol:

Gazel 1624

Mısra: 9

"O" işaret sıfatı.

İyMuhibbîserv gibi
ol ta'alluğdanberî
Gülşen içre şād u
handān yürür ol
āzāde bak

66. ol:

Gazel 1624

Mısra: 10

"O" işaret sıfatı.

İyMuhibbîserv gibi
ol ta'alluğdanberî
Gülşen içre şād u
handān yürür ol
āzāde bak

67. ol:

Gazel 1625

Mısra: 1

"O" işaret sıfatı.

Lebleri
kevserşarābı ol
kadibālāya bak
Añairişmek diler bu
himmeti bālāya bak

68. ol:

Gazel 1625

Mısra: 6

"O" işaret sıfatı.

Zülfinūn her bir
kılında niçe diller
baglamış
Asmak ister bî-
günāh ol zülf-i
'anber-sāya bak

69. ol:

Gazel 1625

Mısra: 8

"O" işaret sıfatı.

Zāhideydür sevme
hūbı içme bādefāriđ
ol
Bāver itme pendine
ol sözleri sermāya
bak

70. ol:

Gazel 1628

Mısra: 2

"O" işaret sıfatı.

Sīnemdedilāderd
olan yādīgāra bak
Dīdemden akan her
yaña ol cūybāra bak

71. ol:

Gazel 1630

Mısra: 1

"O" işaret sıfatı.

Gülşen-i hüsndeiy
dil ol kad-i bālāya
bak
Serv[i]
nisbeteyleme inşāf
kıl 'alāya bak

72. ol:

Gazel 1633

Mısra: 10

"O" işaret sıfatı.

Niçeyıldurhüsünüñiç
üncengiderlercān u
dil
Dōstum gel bir
nazarluť eyle ol
savaşa bak

73. ol:

Gazel 1633

Mısra: 12

"O" işaret sıfatı.

Bu Muhibbîbāde-i
'iřkuñinūşidüpmüd
ām
Mest-i lā-ya'kıl
gezer ol 'āşık-ı
'ayyāşa bak

74. ol:

Gazel 1635

Mısra: 1

"O" işaret sıfatı.

Ol şeh-i hūbānı gör
hiç kullarına dādı
yok
Hoşbilürcevr ü cefā
fennin velüstādı
yok

75. ol:

Gazel 1637

Mısra: 1

"O" işaret sıfatı.

Ğıll ü ğışdanşaykal
it āyineñi ol pāk
'işk
Cāna kıymayınca
olmaz 'aql-ılaidrāk
'işk

76. ol:

Gazel 1639

Mısra: 7

"O" işaret sıfatı.

İy münecim
bilemezsin ol
mehūnmāhiyyetin
Āfitābakarşu dut
biñkerreusturlāba
bak

77. ol:

Gazel 1639

Mısra: 14

"O" işaret sıfatı.

İyMuhibbîcâmi'-i
hüsnintemâşâiderek
Kudret ile halk olan
ol kaşları mihrâba
bak

78. ol:

Gazel 1642

Mısra: 7

"O" işaret sıfatı.

Gör ne
mu'cizgösterüpdür
ol Resül-i kâyinât
Kim
mübârekbarmagıyla
eyledi bedr ayı şak

79. ol:

Gazel 1647

Mısra: 5

"O" işaret sıfatı.

Ol serv-i nâz eylese
nâz-ılageşt-i bâğ
Pâymasım ü zer
döke güller tabak
tabak

80. ol:

Gazel 1648

Mısra: 4

"O" işaret sıfatı.

'Âlemikırmaga
yiter
müjesihançeriçün
Ne için pes takınur
ol
gözimestâneşadağ

81. ol:

Gazel 1649

Mısra: 2

"O" işaret sıfatı.

'İşkâteşine düşmek
bir özge hâlet ancak
Ol âteşegöyünmek
ol da sa'âdet ancak

82. ol:

Gazel 1649

Mısra: 2

"O" işaret sıfatı.

'İşkâteşine düşmek
bir özge hâlet ancak
Ol âteşegöyünmek
ol da sa'âdet ancak

83. ol:

Gazel 1649

Mısra: 6

"O" işaret sıfatı.

Gelse kıyâma dilber
beñzetmeserve anı
Ne serv-i kâmet
olsun ol kadkıyâmet
ancak

84. ol:

Gazel 1652

Mısra: 10

"O" işaret sıfatı.

Yiridürseng-i
melâmet itse
sîneñdenişân
Kim didisañavarup
ol şahid-i bâzâra
bak

85. ol:

Gazel 1652

Mısra: 12

"O" işaret sıfatı.

Dileseñtab'uñMuhi
bbîtüfî-veşgüyâ ola
Ol lebi
şekkerdekiâyine-i
ruhsâra bak

86. ol:

Gazel 1653

Mısra: 2

"O" işaret sıfatı.

Nibelâ-engîzdürşol
nergis-i şehlâya bak
Fitne ta'lîminider ol
zülf-i 'anber-sâya
bak

87. ol:

Gazel 1655

Mısra: 8

"O" işaret sıfatı.

Göz göre
hatıgelüpkaşd
eyledi imânuma
Hey ne
kâfirdürmeded ol
dîni yok imâni yok

88. ol:

Gazel 1659

Mısra: 2

"O" işaret sıfatı.

Zülfîniķat' it hâtın
çek it ruḥ-ı rengîne
bak
Kaşd-ı imân
eylemişler ol iki bî-
dîne bak

89. ol:

Gazel 1660

Mısra: 1

"O" işaret sıfatı.

Her kağan refîāra
gelse ol kad-i
bālāya bak
Servenisbet eyleme
inşāf kıl a'lāya bak

90. ol:

Gazel 1660

Mısra: 10

"O" işaret sıfatı.

İyMuhibbibaña bir
hil'atgeyürdişāh-ı
'ışk
Dāgumı gör ol
kumāşüstindekitam
gāya bak

91. ol:

Gazel 1662

Mısra: 3

"O" işaret sıfatı.

Bu güneharcıçün ol
sīm-endām
Gözüm yaşından
özge sīm ü zer yok

92. ol:

Gazel 1663

Mısra: 10

"O" işaret sıfatı.

İyMuhibbimāni'
olsa pīrehenvuşlat
demī
Anı bir āh-ıla yak tā
olsun ol arada yok

93. ol:

Gazel 1664

Mısra: 1

"O" işaret sıfatı.

Ger murāduñserv
ise ol kāmēt-i
bālāya bak

Seyr-i
nergisdenn'olur ol
gözleri şehlāya bak

94. ol:

Gazel 1664

Mısra: 2

"O" işaret sıfatı.

Ger murāduñserv
ise ol kāmēt-i
bālāya bak
Seyr-i
nergisdenn'olur ol
gözleri şehlāya bak

95. ol:

Gazel 1664

Mısra: 8

"O" işaret sıfatı.

Dāmen-i gül hār
elinde
būlbūlūñhālīharāb
Niçeñlerderd-ile ol
'āşık-ı şeydāya bak

96. ol:

Gazel 1664

Mısra: 10

"O" işaret sıfatı.

Çeşm-i hūn-
ılasuvarum yine
sīnemdāğımı
Bir nazar eyle
temāşā ol gül-i
hamrāya bak

97. ol:

Gazel 1664

Mısra: 12

"O" işaret sıfatı.

Bād-ı āhumla yürür
dil fülkibaħr-ı eşk
ara

Hadd ü pāyānına el
irmez gel ol
deryāya bak

98. ol:

Gazel 1665

Mısra: 8

"O" işaret sıfatı.

Rāh-ı 'ışkatogrırlup
'azmeyleyüp kılsam
sefer
Ġamdan özge āh ol
vādidehergizzād
yok

99. ol:

Gazel 1669

Mısra: 4

"O" işaret sıfatı.

San şafāk içinde
gökdezhāhirolmışayd
ur
Allar geymiş yine
ol dilber-i bedr-ay
bak

100. ol:

Gazel 1670

Mısra: 8

"O" işaret sıfatı.

Hāk-i pāy oldum
yolındaişabālutf it
götür
Kūy-ı dildāra ilet
bi'llāhyatur ol
gerde bak

101. ol:

Gazel 1671

Mısra: 3

"O" işaret sıfatı.

Zāhidikoçeksün ol
ħavrāvü cennet

ğuşşāsın
Sen dilā su gibi şaf
ol dāyimādildāra
bak

102. ol:

Gazel 1671

Mısra: 8

"O" işaret sıfatı.

Kākülinedār kılmış
niçebiñbî-dilleri
Çeşmi nergis yüzi
gül ol zülf-i 'anber-
bāra bak

103. ol:

Gazel 1676

Mısra: 6

"O" işaret sıfatı.

Korkaramğamzeleri
göñlümibaşdan
çıkara
Fİtneler menba'ı ol
gözleri fettān ancak

104. ol:

Gazel 1678

Mısra: 3

"O" işaret sıfatı.

'Āşık mı-durur
geçmeye ol cān-ıla
serden
'İşkuñyolmaugrama
merdānedegülseñ

105. ol:

Gazel 1679

Mısra: 3

"O" işaret sıfatı.

Yüzüñe kanımı
sürdünbeñzer ol
şüridenüñ
Hayr kılmaz iy gül-

i tersā ki kanı
bülbulün

106. ol:

Gazel 1681

Mısra: 4

"O" işaret sıfatı.

Bir selām-
ılagöñülvirānesinm
a'müridüp
Hayragirdün ol
harāb-
ābādīābādeyledün

107. ol:

Gazel 1681

Mısra: 7

"O" işaret sıfatı.

Har-ıla gördük
meger sen ol gül-i
nev-resteyi
Anuñ-ıçun bülbul-i
şürıdeferyādeyledü
ñ

108. ol:

Gazel 1682

Mısra: 10

"O" işaret sıfatı.

Muhibbıdöstlar
sürsün
yüzinkoñhāk-i
pāyına
Bilür ol qadrinianuñ
siz anı
bañaöğretmeñ

109. ol:

Gazel 1683

Mısra: 6

"O" işaret sıfatı.

H'örüdüp 'uşşākı
eylersin

raķıbeihtirām
Ne sebedendür ol
ite bunca
ikrāmuñsenüñ

110. ol:

Gazel 1690

Mısra: 8

"O" işaret sıfatı.

Hāk-i
miñnetlecefasengin
edürdidümdidi
Ol
harābolmuşdilüñüst
üvār itsem gerek

111. ol:

Gazel 1691

Mısra: 1

"O" işaret sıfatı.

Yine bir lu'b-ıla ol
āhüyıbend itsem
gerek
Ele alupdūd-ı
āhumıkemend itsem
gerek

112. ol:

Gazel 1692

Mısra: 8

"O" işaret sıfatı.

Büseñe al naqd-i
cānumıdídüm dilber
didi
Ol bahāyavirmezem
ger biñ ola
cānuñsenüñ

113. ol:

Gazel 1694

Mısra: 3

"O" işaret sıfatı.

Nezrüm oldur kim
görürsem ol
güzeller şâhını
Atı ayagina bu
cānumnisār itsem
gerek

114. ol:

Gazel 1694

Mısra: 5

"O" işaret sıfatı.

Şayd olurken ol
hümānuñdāmına
‘Ankā-yıKāf
Bāz-ı himmet birle
ben anı şikār itsem
gerek

115. ol:

Gazel 1696

Mısra: 1

"O" işaret sıfatı.

Cīmzülfüñ elif ol
kāmēt ü mīm ol
dehenüñ
Līk yok nām u
nişānı ol
dehendensuñenüñ

116. ol:

Gazel 1696

Mısra: 1

"O" işaret sıfatı.

Cīmzülfüñ elif ol
kāmēt ü mīm ol
dehenüñ
Līk yok nām u
nişānı ol
dehendensuñenüñ

117. ol:

Gazel 1696

Mısra: 2

"O" işaret sıfatı.

Cīmzülfüñ elif ol
kāmēt ü mīm ol
dehenüñ
Līk yok nām u
nişānı ol
dehendensuñenüñ

118. ol:

Gazel 1696

Mısra: 8

"O" işaret sıfatı.

Ka’bedürküyieger
ola müyesser
varasın
Cānķurbānuñ ola
merd-iseñ ol
yirdesenüñ

119. ol:

Gazel 1698

Mısra: 10

"O" işaret sıfatı.

Bir yañaebrülaruñ
bir yañaelägözlerüñ
Beni bī-hüş eyleyen
ol çeşm-i
āluñdursenüñ

120. ol:

Gazel 1698

Mısra: 14

"O" işaret sıfatı.

Baş u cānı yoluma
komazMuhibbīdir-
iseñ
Ol reh-i ‘ışķ içre
ancak
iñtimālüñdürsenüñ

121. ol:

Gazel 1700

Mısra: 1

"O" işaret sıfatı.

Vaşlına irilmez
ölmeyince ol meh-
pārenüñ
Arayuarayu buldum
ben nişānıñçārenüñ

122. ol:

Gazel 1700

Mısra: 8

"O" işaret sıfatı.

Yaralugöñlüme
merhem
istedükçeyārdan
Yara urdıdañı beter
üstine ol yaranuñ

123. ol:

Gazel 1700

Mısra: 10

"O" işaret sıfatı.

İyMuhibbīñali’ el
virmezsitāreñ yok
gibi
Senüñ-ile yılduzı
barışmaz ol meh-
pārenüñ

124. ol:

Gazel 1704

Mısra: 9

"O" işaret sıfatı.

İyMuhibbī gerçi
kim meddāñıçokdur
ol şehüñ
Şādmān ol özüñi ol
cem’edāñıleyledük

125. ol:

Gazel 1710

Mısra: 1

"O" işaret sıfatı.

Kim
diñlediñrînsözün ol
ğoncadehânuñ
Ya kim haberin
virdi ki ol ince
miyânuñ

126. ol:

Gazel 1710

Mısra: 2

"O" işaret sıfatı.

Kim
diñlediñrînsözün ol
ğoncadehânuñ
Ya kim haberin
virdi ki ol ince
miyânuñ

127. ol:

Gazel 1715

Mısra: 1

"O" işaret sıfatı.

Nâz-ılaçün ol yâr-ı
dil-ârâyıbüyütdük
Beñzetmekiçünyüzi
nebedr ayı
büyütdük

128. ol:

Gazel 1718

Mısra: 1

"O" işaret sıfatı.

Seni
öldürmege dürkaşdı
çün ol ğamze-zenüñ
Sun boyn emrine
var
boynuñatakupkefen
üñ

129. ol:

Gazel 1718

Mısra: 12

"O" işaret sıfatı.

Yaka çäk itse
Muhibbî yine şevk-
ile ne tañ
Sînesinañdı meger
ol gül-i
nâzükbedenüñ

130. ol:

Gazel 1722

Mısra: 2

"O" işaret sıfatı.

Ruğların al
eylemek
iydöstâlündürsenüñ
Ol
sebebdenniçelerâşüf
te-ğâlündürsenüñ

131. ol:

Gazel 1727

Mısra: 1

"O" işaret sıfatı.

Gülşen-i
hüsniñibeñzer ol
gülüñyâdeyledüñ
Bülbül-
âsâiygönültâşubhfer
yâdeyledüñ

132. ol:

Gazel 1734

Mısra: 8

"O" işaret sıfatı.

Yevm-i
cezâdaumaram ide
şefâ'ati
Ol iki mîm ü hâ ile
dâlıMuhammedüñ

133. ol:

Gazel 1737

Mısra: 4

"O" işaret sıfatı.

Dükendi gevher-i
eşkümyoluñda
'ayna almazsın
Güzeller
sîmemâyildürdegül
mi ol diremdenyig

134. ol:

Gazel 1737

Mısra: 10

"O" işaret sıfatı.

Günehkârüñsaredd
itme
Muhibbîderdmenüñ
ñdür
'Atâ-bahş ol
cihânda yok
şehâlutf u keremden
yig

135. ol:

Gazel 1738

Mısra: 10

"O" işaret sıfatı.

Cem' kıldı bu
Muhibbî gerçi
'aqlıhürmenin
Her yañatagıtdı
'işkuñbâdı ol
kâhıgörüñ

136. ol:

Gazel 1742

Mısra: 9

"O" işaret sıfatı.

Muhibbîñâz-ıla itse
kıyâm ol serv-i
bâlâ-ğad
Yüziniğâk-i pâyine
süre gözden akan
cüyüñ

137. ol:

Gazel 1745

Mısra: 7

"O" işaret sıfatı.

Ol servkaddibâğ-ı
hüsnde görüp
gözüm
Didi ki
pâyınayaşumanuñre
vân gerek

138. ol:

Gazel 1747

Mısra: 6

"O" işaret sıfatı.

Ġamşebindegönlüm
üñdüzdinbenümben
dıtmege
Pıçpıç itmiş
kemend-i zülfın ol
mâhıgörün

139. ol:

Gazel 1751

Mısra: 10

"O" işaret sıfatı.

OlmuşamMecnün-
veş ben
zülfünüñdivânesi
Boynuma zencır kıl
gel ol müselsel
kâkülün

140. ol:

Gazel 1753

Mısra: 9

"O" işaret sıfatı.

Yanuñdamüdde'in'
eyler gel ol 'uşşâka
hem-şoĥbet
Dimez bir kimse

anuñcün kim ola
Bü-lehebdenyig

141. ol:

Gazel 1758

Mısra: 14

"O" işaret sıfatı.

Muĥibbıkullugında
n çıkma zinhâr
Kulısincân-ıla ol
pâdişâhuñ

142. ol:

Gazel 1759

Mısra: 6

"O" işaret sıfatı.

Başuma gönder
cefâsengini eyle
imtiĥân
Rüy-ı zerdüme
sorayım baña olsun
ol meĥek

143. ol:

Gazel 1760

Mısra: 5

"O" işaret sıfatı.

Agzuñanoĥta
dinmiş gerçi ki ol
da mevĥüm
Kıldan da ince
dirlerliksenüñmiyân
uñ

144. ol:

Gazel 1760

Mısra: 8

"O" işaret sıfatı.

Lâyıkmiyamgölüñd
engülşendebü alam
ben
Kâş olsam ol

gülsitânuñ yiterdi
bâğbânuñ

145. ol:

Gazel 1761

Mısra: 8

"O" işaret sıfatı.

Cümle cihân
mülkine ger pâdişâh
ise
Kapuñdasenüñkemt
erın ol bir gedâ
gerek

146. ol:

Gazel 1762

Mısra: 8

"O" işaret sıfatı.

Lâyıkdegüldirem
ben berg-i gül-
ruĥuñdan
Ĥâr u ĥesî de olsam
kâş ol büsitânuñ

147. ol:

Gazel 1763

Mısra: 3

"O" işaret sıfatı.

Katı saĥtdur dili ol
olamaz kimseye
râm
Katı yadur kaşı
yokdur çekici ol
yanuñ

148. ol:

Gazel 1763

Mısra: 4

"O" işaret sıfatı.

Katı saĥtdur dili ol
olamaz kimseye
râm
Katı yadur kaşı

yokdur çekici ol
yanuñ

149. ol:

Gazel 1770

Mısra: 8

"O" işaret sıfatı.

Ebrükemānuñiydōst
ğāyet de berk
kemāndur
Rüstem dañı el ursa
çekmeye ol
kemānuñ

150. ol:

Gazel 1776

Mısra: 1

"O" işaret sıfatı.

Gösterüp gün
yüzini ol itdi bu
'aqlumıdeng
Soñradancevr ü
cefālar ile
geçdidürlüreng

151. ol:

Gazel 1778

Mısra: 1

"O" işaret sıfatı.

Nāz-ıladidi ol
şanembañagiritārik
imüñ
Ben
'aşıkamdidümsañaa
mmā da sen
yārikimüñ

152. ol:

Gazel 1779

Mısra: 12

"O" işaret sıfatı.

Dökmedi dem
gözden

Muhibbīgördiçeşmü
mñālümü
Didūmartsumüsted
ām ol
eksükolmasundemü
ñ

153. ol:

Gazel 1780

Mısra: 3

"O" işaret sıfatı.

Ne ol kimseye
kimse añabeñzer
Dilāvaşfindakāşırdu
rzebānuñ

154. ol:

Gazel 1783

Mısra: 5

"O" işaret sıfatı.

Rūze-i hicr içre
nāğāh ol
hilālebrüların
Gördüñiy dil şükrüñ
artar tāze bayram
eyledüñ

155. ol:

Gazel 1793

Mısra: 7

"O" işaret sıfatı.

Bir giceolmadum ol
māhamuķārinn'idey
im
Naħs imiş katı
sitāresimegeryılduz
umuñ

156. ol:

Gazel 1794

Mısra: 10

"O" işaret sıfatı.

ŞolķadarçekdiMuñi
bbimihnet ü derd ü
ğamı
Kalmadı
zerremecāliāh ol
miñnet-keşüñ

157. ol:

Gazel 1795

Mısra: 2

"O" işaret sıfatı.

Bezm-i ğamda göz
yaşı dāyimşarāb
olmak gerek
Cān u dil ol meclise
yanupkebāb olmak
gerek

158. ol:

Gazel 1796

Mısra: 5

"O" işaret sıfatı.

Bu giceağyāra
gösterdi meger ol
mehyüzin
İygöñültāşubholınc
aāh u şeb-
gireyledüñ

159. ol:

Gazel 1800

Mısra: 11

"O" işaret sıfatı.

Bunca gündür ol
meh-i nā-
mihribānıgörmedüñ
Göklere çıksa
Muhibbītañ mı
efğānuñsenüñ

160. ol:

Gazel 1803

Mısra: 15

"O" işaret sıfatı.

Gönlümüñbâzımsal
dum ol hümay[1]
şaydiçün
Olmaz iken ben
şikâritdümişikârikim
senüñ

161. ol:

Gazel 1805

Mısra: 6

"O" işaret sıfatı.

Çekdüñdilâderd ü
elem
gördüñcefâvüderd ü
gam
Ol mehdidişabr it
gelem sen
intizârısıñkimüñ

162. ol:

Gazel 1808

Mısra: 1

"O" işaret sıfatı.

Zülfine dil bağlayan
elbette ol şeydâ
gerek
Terk idüpnâmüs u
‘arı ‘âlemerüsvâ
gerek

163. ol:

Gazel 1814

Mısra: 2

"O" işaret sıfatı.

Kim ki bilmek
dilese hâlini bu
maḥzûnuñ
Diñlesünkıssa-i
Ferhâd-ıla ol
Mecnün’uñ

164. ol:

Gazel 1814

Mısra: 6

"O" işaret sıfatı.

Gözlerüm yaşı ile
‘âlemigülgünitdüm
Var-ısa tığ-ı
cigerdür başı ol
sunuñ

165. ol:

Gazel 1814

Mısra: 10

"O" işaret sıfatı.

Zerre-veşâhum-ıla
‘âlemibiñ kez
tolanur
Görmedüm gün
yüziniâh ben ol
meh-rünüñ

166. ol:

Gazel 1816

Mısra: 15

"O" işaret sıfatı.

Göreldeñ ol gözi
kaşı Muḥibbîñüñ
akar yaşı
Komışduryoluña
başı n’içün dün
gıcelmedüñ

167. ol:

Gazel 1821

Mısra: 10

"O" işaret sıfatı.

Muḥibbîyolına terk
eyle cânüñ
Ele girmezse ol
rûḥ-ı revânuñ

168. ol:

Gazel 1822

Mısra: 8

"O" işaret sıfatı.

Her kaçan meydân-ı
ḥüsneğelseñiyYüsuf
-cemâl
Başımı top idiser ol
zülf-i
şebdüzüñsenüñ

169. ol:

Gazel 1824

Mısra: 2

"O" işaret sıfatı.

Bagrumıḥünitdirķ
at ‘azm-i yâr itmek
gerek
Varup ol gül yüzlü
yârı der-kenâr
itmek gerek

170. ol:

Gazel 1824

Mısra: 3

"O" işaret sıfatı.

Ol tabîb-i dil gele
sormaga ger ben
ḥastasını
Cân u başı pâyına
ol dem nisâr itmek
gerek

171. ol:

Gazel 1825

Mısra: 1

"O" işaret sıfatı.

Bir gün ol serv-i
revânacânnisâr
itsem gerek
Tuḥfe bir
câniltübencânâñşikâ
r itsem gerek

172. ol:

Gazel 1825

Mısra: 6

"O" işaret sıfatı.

Faşoldı 'âlem içre
çün bugün esrâr-ı
'ışk
Ol
perinüñzülfinekend
ümidâr itsem gerek

173. ol:

Gazel 1826

Mısra: 3

"O" işaret sıfatı.

Murğ-ı dil dolaşalı
zülfine ol
muğbeçenüñ
Dir ki bu başuñı top
eyle ki çevgâne
gerek

174. ol:

Gazel 1828

Mısra: 9

"O" işaret sıfatı.

İyMuhibbibeñzer ol
maħbüb-ı cânumdur
gelen
Kim bugün durmaz
yine
segrürkenârıçeşmü
müñ

175. ol:

Gazel 1831

Mısra: 5

"O" işaret sıfatı.

Ol
mehüñgüşinate'sir
eylemez âhsirişk
Berri

baħritdiyaşumâhum
irişditâsimâk

176. ol:

Gazel 1831

Mısra: 7

"O" işaret sıfatı.

Zerre-veş ser-
geştesinçün ol
güneş ruhsâra sen
Bu hevâ-yı 'ışk-ıla
it özünüyolındaħâk

177. ol:

Gazel 1831

Mısra: 10

"O" işaret sıfatı.

İrişüprüz-ı vişâle bu
Muhibbîħasta-dil
Olisarhicrânşebinde
âhir ol miskînhelâk

178. ol:

Gazel 1832

Mısra: 2

"O" işaret sıfatı.

Mihriñi terk
itmeyemölince ben
cânânenüñ
Ol göziâhüyüzi gül
gözleri mestânenüñ

179. ol:

Gazel 1832

Mısra: 6

"O" işaret sıfatı.

Sâkiyâ sun lebleri
yâdinadâyimsâğarı
'İşkînanüşidelüm ol
dişleri dür-dânenüñ

180. ol:

Gazel 1832

Mısra: 7

"O" işaret sıfatı.

Kankı dil kim
tolaşazülfine ol
olmaz ħalâş
Bend ü zencîre olur
lâyık işi dîvânenüñ

181. ol:

Gazel 1832

Mısra: 9

"O" işaret sıfatı.

Vaşlınacânuñ
dilermiş iyMuhibbî
ol perî
Yolına bir
cânnedürbiñcâñfedâ
cânânenüñ

182. ol:

Gazel 1833

Mısra: 2

"O" işaret sıfatı.

Vaşlınairmege ger
var-ısa iy dil
hevesüñ
Terk-i cân eyle
yolında pes ol 'İsî-
nefesüñ

183. ol:

Gazel 1835

Mısra: 1

"O" işaret sıfatı.

Geysün ol ħür-ı
cinânnâz-ılagülgünî
benek
'Âşıkamħasta-dilem
baña yiter bir
kenek

184. ol:

Gazel 1836

Mısra: 1

"O" işaret sıfatı.

Sinemerevzenleraç
maga yine ol şüh-ı
şeng
Kaşları yayın
çeküpkirpüklerin
kılmış hadeng

185. ol:

Gazel 1842

Mısra: 6

"O" işaret sıfatı.

Gözlerüm yaşı
terakki ide başladı
yine
Var-ısa başını çeker
dâğıdur ol sü'nuñ

186. ol:

Gazel 1843

Mısra: 6

"O" işaret sıfatı.

Düşdisevdâ-yı ser-i
zülfüne bu âşüfte
dil
N'içün ol bî-çareyi
sen böyle
hayrâneyledüñ

187. ol:

Gazel 1846

Mısra: 8

"O" işaret sıfatı.

Zülfüñüñ 'ahdine
cânâ ben
senüñaldanmazam
Bir başı vardır veli
biñ var dili ol
sünbülün

188. ol:

Gazel 1848

Mısra: 1

"O" işaret sıfatı.

Eyledi düşmen
söziyleçün ol yâr
terk
Günde biñ kez
öldüre itmem anı
zinhâr terk

189. ol:

Gazel 1848

Mısra: 6

"O" işaret sıfatı.

Niçeyirden ney gibi
bil
bagladunferyâdiçün
İdeli bu bülbülün ol
yüzi gül gülzâr terk

190. ol:

Gazel 1851

Mısra: 4

"O" işaret sıfatı.

Âh kim
hicrânşebindebañah
âb olsa naşib
Düşdebârî ol boyı
servi derâgüş
eylemek

191. ol:

Gazel 1852

Mısra: 5

"O" işaret sıfatı.

Saçmag-ıçun
yüzüm üzrecür'asın
ol muğbeçe
Hâk-i pâyı olsa
idümkâşkimeyhâne
nüñ

192. ol:

Gazel 1852

Mısra: 14

"O" işaret sıfatı.

Mest-i
'ışkoldıMuhibbîdah
ıhuşyâr olmaya
İçeli bir cür'asın ol
gözleri mestânenün

193. ol:

Gazel 1853

Mısra: 10

"O" işaret sıfatı.

Gelse Muhibbîderd
ü belâkarşucân
çıkâr
Zîrâbilürkadrini ol
âşinâlaruñ

194. ol:

Gazel 1856

Mısra: 6

"O" işaret sıfatı.

Şâh-ı 'âlemsedahtı
anı gönülden kul
ider
Her kaçan söze gele
ol leb-i şîrîn-
suhenün

195. ol:

Gazel 1858

Mısra: 2

"O" işaret sıfatı.

Dâğ-ı gamla her ki
'âşıkdurderünü kan
gerek
Bülbül-i şürîde-veş
ol dâyimânâlan
gerek

196. ol:

Gazel 1864

Mısra: 6
"O" işaret sıfatı.
Bulınur sanma
cihânda bir
vefâlumihribân
İygönül ol bî-
vefâbî-mihri hoş
görmek gerek

197. ol:

Gazel 1868
Mısra: 1
"O" işaret sıfatı.
Yakdı odlara seni
hasreti ol mâh-
veşün
Kalmadı
dâdedenakmag-ıla
bu kanluyaşuñ

198. ol:

Gazel 1869
Mısra: 4
"O" işaret sıfatı.
Sebze
hatınıaglayuaglayub
itürdüñ
Derdävüdirig ol
kad-i
bälâybüyütdüñ

199. ol:

Gazel 1876
Mısra: 2
"O" işaret sıfatı.
Direm-i
eşkidüketdümdimeh
arc it hünün
Gamyimedâg-ı
ciğerdür başı çün ol
sunuñ

200. ol:

Gazel 1880
Mısra: 4
"O" işaret sıfatı.
‘Ărızuñdazülfüñüñk
esdüñ yine
zünñarını
Döstum ol
kâfiribeñzermüselm
âneyledüñ

201. ol:

Gazel 1882
Mısra: 9
"O" işaret sıfatı.
Ol kaşı ya almış ele
ğamze okların
DöstlarMuhibbisine
sinañanişântutuñ

202. oldur:-dur

Gazel 1884
Mısra: 3
"O" işaret sıfatı.
Korkum oldur kûy-ı
dildâra ide bir gün
zarar
Yoksa seyl-i
eşkümi ne-y-idi
tūfân eylemek

203. ol:

Gazel 1887
Mısra: 9
"O" işaret sıfatı.
Almaz idi bağ ara
her bir şecerden ol
harâc
Ger ezelden olmasa
idi livâsıbülbülün

204. ol:

Gazel 1892

Mısra: 8
"O" işaret sıfatı.
Her ki
‘aşıkduyanup
‘ışkodına
Gice gündüz ol dil-i
süzân gerek

205. ol:

Gazel 1896
Mısra: 2
"O" işaret sıfatı.
Beni aşüfte kılan
cânâcemâlündürsen
ün
Âl iden bu bend-ile
ol çeşm-i
âlündürsenün

206. ol:

Gazel 1900
Mısra: 4
"O" işaret sıfatı.
Zer gibi hâlîşlîğum
bilmek
dilerseñiiperî
At cefâsengini
olsun ortamuzda ol
mehek

207. ol:

Gazel 1901
Mısra: 8
"O" işaret sıfatı.
Kâyinātuñ cümle
ağvâlineolduñmutta
li’
Ol melek-
sımâdanalduñçünka
dehnüşeyledüñ

208. ol:

Gazel 1902

Mısra: 8

"O" işaret sıfatı.

San'at-ı
cevrüñcihânda ad
ola diyümüdâm
Ol elif
kaddüñlebükdüñkâ
metümdäleyledüñ

209. ol:

Gazel 1902

Mısra: 10

"O" işaret sıfatı.

İşabâsaña uyalı
çıkdıbaşdanzülf-i
döst
Billâh ol
miskînin' için böyle
idläyledüñ

210. ol:

Gazel 1902

Mısra: 12

"O" işaret sıfatı.

Dâr-ı
huldolmuşmakâmuñ
her zamâniyhâl-i
yâr
Ol siyehrüyuñla
bilsem
niçea'mäleyledüñ

211. ol:

Gazel 1903

Mısra: 2

"O" işaret sıfatı.

Naşşına aldanma
dehrüñ eyle
göñlüñsâde gül
Serv gibi ol
ta'alluğdan kamu
âzâde gül

212. ol:

Gazel 1903

Mısra: 6

"O" işaret sıfatı.

Kaşr-ı
'ışkıyapmagaFerhâ
dıda'vet eylesem
Hıdmet-i senge
koyup dirdüm ben
ol ırğâda gül

213. ol:

Gazel 1911

Mısra: 4

"O" işaret sıfatı.

Her dem
anuñvişâlin umarsın
'aceb bu kim
Ol pâdişâh-ı hüsn
ola sen bir
gedâgöñül

214. ol:

Gazel 1913

Mısra: 9

"O" işaret sıfatı.

İyMuhibbîyaşumicâ
rî görüp ol serv-ğad
Nâz-ıladidigözün
yaşına beñzer 'aynı
mül

215. ol:

Gazel 1915

Mısra: 6

"O" işaret sıfatı.

İstedükçevasluñısal
duñ beni ferdâlara
İrmedüm ol
rüzaderdâgeçdiniçe
mâh u sâl

216. ol:

Gazel 1919

Mısra: 6

"O" işaret sıfatı.

Olma mecâzî 'ışk-
ıla gözle hakîkati
Añ ol zamâni kim
diyeler sañağūra gel

217. ol:

Gazel 1921

Mısra: 4

"O" işaret sıfatı.

Bilmezemkendümyi
türdüm bir
'acebdîvâneyem
Gözlerüme duş
olalıdanbenüm ol
zülf ü hâl

218. ol:

Gazel 1921

Mısra: 10

"O" işaret sıfatı.

Degme bir
cāyaanuñçündöstlar
baş egmezem
Secdegâh-ı dil
olupdurbaña ol
ebrühilâl

219. ol:

Gazel 1924

Mısra: 5

"O" işaret sıfatı.

Bir yañacefâ eyleye
ol yâr-ı cefâkâr
Ta'n eyleye il bir
yaña her gâh ne
müşkil

220. ol:

Gazel 1926

Mısra: 10
"O" işaret sıfatı.
Yüregihünolmaduk
var mı
cihāndaādemi
Yāhū bu devrān
elinden kimdür ol
giryāndegül

221. ol:

Gazel 1927
Mısra: 4
"O" işaret sıfatı.
Togmamışdum ben
ezel Mecnūn-ıla bir
anadan
Sanmañuz kim ol
benümsüd bir
karındaşumdegül

222. ol:

Gazel 1927
Mısra: 5
"O" işaret sıfatı.
Ol lebi şirindenayru
düşeli taglaraāh
Döstlarkimdürdiyen
Ferhād'ıyoldaşumd
egül

223. ol:

Gazel 1928
Mısra: 1
"O" işaret sıfatı.
Ol zülf-i
siyehbaglaya dil
kīne ne müşkil
Sunarsa egerküfr
elini dīne ne müşkil

224. ol:

Gazel 1929

Mısra: 1
"O" işaret sıfatı.
Dil bağlamak ol
zülf-i siyehkāra ne
müşkil
Bil bağlamış ol göz
göre zünnāra ne
müşkil

225. ol:

Gazel 1929
Mısra: 2
"O" işaret sıfatı.
Dil bağlamak ol
zülf-i siyehkāra ne
müşkil
Bil bağlamış ol göz
göre zünnāra ne
müşkil

226. ol:

Gazel 1930
Mısra: 9
"O" işaret sıfatı.
Ol şeh-i
hübānsiyehzülfinde
n ayırdı beni
Yāīlāhīmüdde'tyüzi
ni her dem kara kıl

227. ol:

Gazel 1933
Mısra: 8
"O" işaret sıfatı.
'Aks-i
la'lünilemegernüş
idesin cām-ı meyi
Telhşerbetdür anı ol
lezzetiylekand kıl

228. ol:

Gazel 1938

Mısra: 2
"O" işaret sıfatı.
Hüsnüñiressām-ı
kudret yazdı evvel
ber-kemāl
Ol muğanni'
nağşahergiz iremez
vehm ü hayāl

229. ol:

Gazel 1939
Mısra: 5
"O" işaret sıfatı.
Gülşen içre ol gül-i
nev-reste bes bu
bülbüle
İstemez ala eline bu
gönültekrār gül

230. ol:

Gazel 1940
Mısra: 8
"O" işaret sıfatı.
Şerh yazmış varak-ı
hüsnineyāruñhattı
Hatt-ı reyhān-ıla ol
şafhamuħaşşā mı
degül

231. ol:

Gazel 1949
Mısra: 10
"O" işaret sıfatı.
Bu
Muħibbigöñlinalup
zār iden bülbul gibi
Sanmañ ol gül
ruhlar ol
kāmētibālādegül

232. ol:

Gazel 1949

Mısra: 10

"O" işaret sıfatı.

Bu
Muhibbîgönlinalup
zâr iden bülbül gibi
Sanmañ ol gül
ruhlar ol
kâmetibâlâdegül

233. ol:

Gazel 1951

Mısra: 2

"O" işaret sıfatı.

Döstüm her ne ki
gelse baña senden
gamdegül
Her ne
deñlücevrüdükılsañ
cefâ ol kem degül

234. ol:

Gazel 1952

Mısra: 1

"O" işaret sıfatı.

Ol
mâhbenümçeşmüm
olup hem çerâğ-ı dil
Vâhasretâ gitmeye
gibi bu dâğ-ı dil

235. ol:

Gazel 1955

Mısra: 1

"O" işaret sıfatı.

Câmesini eyledi ol
nâzeninüm geydi al
Kana
girmekdürmurâditd
i bu vech-ile al

236. [ol]:

Gazel 1955

Mısra: 6

"O" işaret sıfatı.

Cem' iderseñmâl-ı
Kârünü da cidd ü
cehd-ile
Mârolısayıyiserdür
seni [ol] kabır içre
mâl

237. ol:

Gazel 1958

Mısra: 1

"O" işaret sıfatı.

Cefâvü cevrin
arturdıbaña ol şüh-ı
sengîn-dil
Benüm bu
derdümedermân
katı hâlüm olup
müşkil

238. ol:

Gazel 1965

Mısra: 8

"O" işaret sıfatı.

'Âkilemdirsinvîşâl-i
yâr eylersin taleb
Ol şeh-i 'âlem-
gedâsınyâ ne bu
fıkr-i muhâl

239. ol:

Gazel 1965

Mısra: 9

"O" işaret sıfatı.

Ol şeker lebden
Muhibbî söz
açupgüftâra gel
İşidenlersenüñiçün
diyeler şîrinmağâl

240. ol:

Gazel 1969

Mısra: 10

"O" işaret sıfatı.

Feylesof-ı 'aql-ıla
itme Muhibbîbağs-i
'ışk
Hâlîdürhikmetden
ol yok yire eylersin
cedel

241. ol:

Gazel 1979

Mısra: 5

"O" işaret sıfatı.

Saña yiter
ruhlarınakarşu ol
gül-ruhuñ
Şevkı-y-ile
dutişupbaşdanayaga
dek kül ol

242. ol:

Gazel 1979

Mısra: 7

"O" işaret sıfatı.

Himmetünbâzınısal
sañ ol
hümâyışaydiçün
Nâleñıyagıñıy dil
takubanı zil ol

243. ol:

Gazel 1979

Mısra: 12

"O" işaret sıfatı.

Ka'beküymanigâru
ñçünkitogrılduñMu
hîb
Cehd kıl ol vâdide
'uşşâk ara ser-
mağmil ol

244. ol:

Gazel 1980

Mısra: 3

"O" işaret sıfatı.

Hırş-ıla her kim ki
yemek istedi ol oldu
aç
Doymadı
doymaysardur
eline girse de bal

245. ol:

Gazel 1984

Mısra: 2

"O" işaret sıfatı.

Eger sen olasin
dünyâyamâyil
Olur elbette ol
uhrâdahâyil

246. ol:

Gazel 1984

Mısra: 4

"O" işaret sıfatı.

Egerçidehr evvel
gösterürkand
Velîâhîriçürür ol
helâhil

247. ol:

Gazel 1985

Mısra: 10

"O" işaret sıfatı.

Câm-ı Cem olmaz
ise hastaMuhibbiye
ne ğam
Yiter ol muğbeçe
destindeki bir
pâresifâl

248. ol:

Gazel 1988

Mısra: 9

"O" işaret sıfatı.

Virme yüz

zülfüñecânâ kesmez
ol zünnârını
Niçekerredimiş
iken aña sen imâna
gel

249. ol:

Gazel 1998

Mısra: 4

"O" işaret sıfatı.

Bugün meydân-
i ışık içre bu
sînemtablasındıkdü
m
At oklar
iykemânebrüsüvâr
ol 'azm-i meydân
kıl

250. olsam:-sa, -m

Gazel 1760

Mısra: 8

Bir görevi

üstlenmek, yapmak.

Lâyıkmıyamgülünd
engülşendebü alam
ben
Kâş olsam ol
gülsitânuñ yiterdi
bâğbânuñ

251. oldu:-dı

Gazel 1689

Mısra: 10

... gibi olmak.

İdemezincehd-ile
anı Muhibbî sen
şikâr
Şöyle beñzer kim
perî-
zâdoldımağcürüñsen
üñ

252. ol:

Gazel 1594

Mısra: 8

"O" işaret zamiri.

Göñlümün şehrinin
vîrâneyleyüpâhir
dönüp
Koduñ ol vîrânenüñ
adın harâb-âbâdlık

253. ol:

Gazel 1632

Mısra: 2

"O" işaret zamiri.

Nigârâhüsünüñbildü
msenüñhergiznihây
et yok
Velî ol
hüsnebakmagadirîğ
â bende tâkat yok

254. ol:

Gazel 1634

Mısra: 10

"O" işaret zamiri.

İygöñül aldanma
sakın bu felek bir
hoğkabâz
Her nefes
bîndürlülü'bingöste
rür ol bâzı çok

255. ol:

Gazel 1669

Mısra: 2

"O" işaret zamiri.

Bir saçın
leylâyahabsolmuş
dil-i rüsvâyı bak
Olmış ol
dîvânesiMecnünlayı
nşeydâyı bak

256. **ol:**

Gazel 1704

Mısra: 10

"O" İşaret zamiri.

İyMuhibbî gerçi
kim meddâhıçokdur
ol şehûn
Şadmân ol özüñi ol
cem'edâhıyledük

257. **oldur:-dur**

Gazel 1814

Mısra: 3

"O" İşaret zamiri.

Āteş-i hicreyanup
yakılan oldur 'âşık
Kıymetiartuk olur
çalolıcakaltunuñ

258. **oldur:-dur**

Gazel 1953

Mısra: 10

"O" İşaret zamiri.

Uyma
iķrârınadınyānuñM
uħîb
Seni oldur hem
muğıldür hem dālāl

259. **olsun:-sun**

Gazel 1703

Mısra: 4

Bir şeyin olmasını

dileme.

'İşkuñ-ılaolmuşam
günden güne ben
nātüvân
Hâlünüöpdür ki
olsun ol bañadârü-
yımüşg

260. **olsun:-sun**

Gazel 1853

Mısra: 8

Bir şeyin olmasını

dileme.

Dermânın'ider ol ki
bilürderdkıymetin
Var iytabîbbaşuña
olsun devâlaruñ

261. **ol:**

Gazel 1780

Mısra: 8

"O" (Allah cc.

manasında) İşaret
zamiri.

Dinür su vühevānuñ
rengi yokdur
Yaratdı ol bilür
rengin hevānuñ

262. **öldür:-dür**

Gazel 1987

Mısra: 9

Hayatı son

bulmak.

Öldür beni evvel
elüñi kana bulaşdur
Öldürdüğüñesoñran
ihâyetpeşimân ol

263. **oldı:-dı**

Gazel 1790

Mısra: 4

Ait olmak, dahil

olmak.

Hüsnmeydânınagel
düñçünkiiyçâbüksü
vâr
Başımı top eyle
oldızülf-i
çevgānuñsenüñ

264. **olan:-an**

Gazel 1504

Mısra: 8

Bulunmak, sahip

olmak.

Leblerinden bir
cevâb alsam olur
göñlümferah
Nite kim derdi olan
ire iderdermānahaz

265. **olan:-an**

Gazel 1566

Mısra: 6

Bulunmak, sahip

olmak.

'Āşıkça göz yaşı
mādurgamğıda
'Ārif olan istemez
âb u 'alef

266. **olsun:-sun**

Gazel 1695

Mısra: 7

Bulunmak, sahip

olmak.

'İşk ya Mecnünüñ
olsun ya benüm
olsun didüm
İstemem bir şeyde
olan kimse ile
müşterek

267. **olsun:-sun**

Gazel 1695

Mısra: 7

Bulunmak, sahip

olmak.

'İşk ya Mecnünüñ
olsun ya benüm
olsun didüm
İstemem bir şeyde

- olam kimse ile
müşterek
268. **olsun:-sun**
Gazel 1865
Mısra: 7
Bulunmak, sahip
olmak.
'Işık ya Mecnûnûñ
olsun ya benüm
olsun didüm
Dimesünler 'ışık
içinde
iştirâktüñdürsenüñ
269. **olsun:-sun**
Gazel 1865
Mısra: 7
Bulunmak, sahip
olmak.
'Işık ya Mecnûnûñ
olsun ya benüm
olsun didüm
Dimesünler 'ışık
içinde
iştirâktüñdürsenüñ
270. **olmasa:-ma, -sa**
Gazel 1887
Mısra: 10
Bulunmak, sahip
olmak.
Almaz idi bâğ ara
her bir şecerden ol
harâc
Ger ezelden olmasa
idi livâsibülbülün
271. **olmasa:-ma, -sa**
Gazel 1894
Mısra: 7
Bulunmak, sahip
olmak.

- Kim
añardıbülbülüğü de
bülbül olmasa
Okunur mıydı
gülün de dâsitâmı
olmasa
272. **olmasa:-ma, -sa**
Gazel 1980
Mısra: 1
Bulunmak, sahip
olmak.
Sîret olmasa şeref
virmeyehiçhüsñ ü
cemâl
Şüretealdanmayupsî
retgözetdiehl-i hâl
273. **ölice:-icek**
Gazel 1508
Mısra: 14
Ölmek, can
vermek.
Bu Muhibbîye yiter
derdüñ-ile
Ölicek eylemez
devâdanhaz
274. **ölince:-ince**
Gazel 1571
Mısra: 3
Ölmek, can
vermek.
Komazam elden
ölince belki
maşşerdedağı
Hamdülillâhelüme
girdi benümdâmân-
ı 'ışık
275. **ölem:-em**
Gazel 1600
Mısra: 8

- Ölmek, can*
vermek.
Geçer gün hafta ay
u yıl
yüzüñgörmezemcâ
nâ
Bu
dirlikdenölemyigdü
rnedür bu intizâr
olmak
276. **ölmeden:-me, -den**
Gazel 1640
Mısra: 10
Ölmek, can
vermek.
Muhibbîderd-i
hasretlevedâ' eyler
mi cân tenden
Olur mı ölmeden
yâhüdanuñlamerhâb
â kılmak
277. **öldüm:-düm**
Gazel 1646
Mısra: 6
Ölmek, can
vermek.
Hicrânşebindecânâh
âlüm katı diger-gün
Ben hasretiyle
öldüm gel
intizârayir yok
278. **ölmeyince:-me, -
yin, -ce**
Gazel 1700
Mısra: 1
Ölmek, can
vermek.
Vaşlına irilmez
ölmeyince ol meh-
pärenün

Arayuarayu buldum
ben nişānıñçārenüñ

279. **ölince:-ince**

Gazel 1800

Mısra: 9

Ölmek, can

vermek.

İy kaşı ya çekmek
olurdölincecevrüñi
Dil uzatmasa gelüp
her
yañapeykānuñsenüñ

280. **ölmegi:-meg, -i**

Gazel 1824

Mısra: 8

Ölmek, can

vermek.

Düşmesün bir kişi
'ışqaçün düşe bī-
ihtiyār
Ölmegi 'ışkından
evvel ihtiyār itmek
gerek

281. **ölince:-ince**

Gazel 1832

Mısra: 1

Ölmek, can

vermek.

Mihrini terk
itmeyemölince ben
cānānenüñ
Ol göziāhüyüzi gül
gözleri mestānenüñ

282. **ölmegi:-meg, -i**

Gazel 1920

Mısra: 8

Ölmek, can

vermek.

Zāhidā bilmek

dilerseñ

'ışkhālındenḥaber

Ölmegiāsānider

evvel bu yitmez mi

delīl

283. **ölmüşdür:-miş, -
dür**

Gazel 1922

Mısra: 3

Ölmek, can

vermek.

Ser-i
zülfihevāsındaniçe
'āşıklarölmüşdür
Bu ben
miskīnekaşditdikem
endalup ele kākül

284. **ölmeden:-meden**

Gazel 1923

Mısra: 9

Ölmek, can

vermek.

Muḥibbī ölmeden
biñkerreartuk
İşitmek ṭa'n-ı
nādānı ne müşkil

285. **ölürem:-ür, -em**

Gazel 1943

Mısra: 2

Ölmek, can

vermek.

Salınupnāz-
ılayiserv-i revānum
gitme gel
Ölürem yoksa düşer
boynuñakanum
gitme gel

286. **ölümün:-üm, -ü, -
ñ**

Gazel 1967

Mısra: 13

Ölmek, can

vermek.

ÖlümünāñMuḥibbī
günde biñ kez
Sakın bu pendümi
dut olma ḡāfil

287. **olsa:-sa**

Gazel 1500

Mısra: 2

Gerçekleşmek,

tahakkuk etmek.

Muşhaf-i
ḥüsnineyāruñ virdi
ziynet ḥāl ü ḥaṭ
Ḥaṭdaḥırüşengörinü
r olsa i'rāb u nuḳaṭ

288. **olupdur:-up, -dur**

Gazel 1501

Mısra: 2

Gerçekleşmek,

tahakkuk etmek.

Ḥoş yaraşmış
'ārızuñüstinde ol
reyḥān-ı ḥaṭ
Zülfī
i'rābıolupdurañahāl
üñdennuḳaṭ

289. **olsa:-sa**

Gazel 1514

Mısra: 10

Gerçekleşmek,

tahakkuk etmek.

Gündüzin her kanda
olsa gerdeninde
bendi var
Gice olsa

kendükendühālinea
glar şem'

290. **olupdur**: -dur, -up

Gazel 1586

Mısra: 7

Gerçekleşmek,
tahakkuk etmek.

Gülşen içre gördi
dil hem-ser
olupdurhār-ıla
Bülbülühālin bilen
dir mi ki efgān anda
yok

291. **olsa**: -sa

Gazel 1590

Mısra: 2

Gerçekleşmek,
tahakkuk etmek.

Dimeñ o mäh-rüya
ki cevri ü cefāsı yok
Her ne ki olsa
bulnurillāvefāsı
yok

292. **olmaz**: -maz

Gazel 1637

Mısra: 2

Gerçekleşmek,
tahakkuk etmek.

Ġill ü ğışdanşaykal
it āyineñi ol pāk
'ışk
Cāna kıymayınca
olmaz 'aql-ılaidrāk
'ışk

293. **olur**: -ur

Gazel 1702

Mısra: 6

Gerçekleşmek,
tahakkuk etmek.

Yüri bir
şan'atitekmīlidüp
olup hārābātī
Kemāl ehli gedā
olsa olur 'ālī-
nesebdenyig

294. **olsa**: -sa

Gazel 1758

Mısra: 1

Gerçekleşmek,
tahakkuk etmek.

Serümkāş olsa idi
hāk-i rāhuñ
Anı top eylese zülf-
i siyāhuñ

295. **ola**: -a

Gazel 1763

Mısra: 8

Gerçekleşmek,
tahakkuk etmek.

Derd-i 'ışka ne ola
var mı bir
çāredidüm
Didi bir
rindmegerderdüñ
ola dermānuñ

296. **ola**: -a

Gazel 1782

Mısra: 2

Gerçekleşmek,
tahakkuk etmek.

Lebüñemīm diyen
gördi mi bilsem
dehenüñ
Ya işiddi mi ola
nāz-ıla bir kez
suñenüñ

297. **olmaz**: -maz

Gazel 1803

Mısra: 16

Gerçekleşmek,
tahakkuk etmek.

Gönlümüñbāzınısal
dum ol hümāy[1]
şaydiçün
Olmaz iken ben
şikāritdümşikārikim
senüñ

298. **olursa**: -ur, -sa

Gazel 1809

Mısra: 8

Gerçekleşmek,
tahakkuk etmek.

Ka'bedürküy[1]
niğāruñcān[1]
kurbānidegör
Keysa'ādetdür
olursa ölecek
yirüñsenüñ

299. **olur**: -ur

Gazel 1814

Mısra: 4

Gerçekleşmek,
tahakkuk etmek.

Āteş-i hicreyanup
yakılan oldur 'āşık
Kıymetiartuk olur
kālolicakaltunuñ

300. **olmuşam**: -mış, -am

Gazel 1819

Mısra: 5

Gerçekleşmek,
tahakkuk etmek.

Husrevāşirñlebüñy
ādnaFerhādolmuşa
m
Küh-ı ğamda ben
ğarībi bir nefes
şāditmedüñ

301. **olmadı**:-ma, -dı

Gazel 1886

Mısra: 2

*Gerçekleşmek,
tahakkuk etmek.*

Faşl-ı şitâdatoñdı
mı yagıbenefşenüñ
İrdi bahâr olmadı
çağıbenefşenüñ

302. **olmasun**:-ma, -sun

Gazel 1943

Mısra: 9

*Gerçekleşmek,
tahakkuk etmek.*

KāsıdolmasunMuhi
bbīnazmına eyle
nazar
Sözlerüñşarrāfısiñiy
hürde-dānum gitme
gel

303. **olduğın**:-duğ, -ın

Gazel 1963

Mısra: 4

*Gerçekleşmek,
tahakkuk etmek.*

Hār-ılabāzīçe eyler
gül güler hāndān
olur
Bī-hāberdür bülbül
andan
olduğınşeydā-yı gül

304. **ola**:-a

Gazel 1527

Mısra: 8

*Bir ad veya sıfatın
belirttiği durumu
almak.*

Kanumığamzelerüñ
dökdıdıdümüyārdıdı

Kim ki cellād ola
elbette olur
fi'lişenī'

305. **olsa**:-sa

Gazel 1560

Mısra: 10

*Bir ad veya sıfatın
belirttiği durumu
almak.*

Fitne-i devr-i
kamerdürçünMuhib
bīrüy-ı yār
Zülf-i fettān fitne
başı olsa tañ mı her
taraf

306. **olsañ**:-sañ

Gazel 1565

Mısra: 7

*Bir ad veya sıfatın
belirttiği durumu
almak.*

Olsañ'olaiyhūr-ı
behişt bendeye
mihmān
Hün-ıla tolu eldeki
peymāne tekellüf

307. **olsa**:-sa

Gazel 1569

Mısra: 9

*Bir ad veya sıfatın
belirttiği durumu
almak.*

Bu Muhibbī gül
ruhuñmedhinde
olsa 'andelīb
Diyeler
gülşendeyokdur
böyle bir güyālañf

308. **olsa**:-sa

Gazel 1570

Mısra: 2

*Bir ad veya sıfatın
belirttiği durumu
almak.*

Kurdiçünşahrā-yı
dilde
hāymesinsultān-ı
'ışk
Tañ mı olsa 'aql u
şabrum bende-i
fermān-ı 'ışk

309. **oldı**:-dı

Gazel 1575

Mısra: 10

*Bir ad veya sıfatın
belirttiği durumu
almak.*

Görelı cānāMuhibbī
gül yüzün
Oldı bülbül gibi ol
güyā-yı 'ışk

310. **olsa**:-sa

Gazel 1576

Mısra: 2

*Bir ad veya sıfatın
belirttiği durumu
almak.*

Çünezeldür kişiye
dāde-i 'ışk
Tāebed olsa tañ mı
zāde-i 'ışk

311. **olsa**:-sa

Gazel 1589

Mısra: 3

*Bir ad veya sıfatın
belirttiği durumu
almak.*

Noқтаdirdümagzuñ
a olsa dehānuñdan
eser
Bilüñemüdir-
idümmüincelikde
anca yok

312. **olan:-an**

Gazel 1599

Mısra: **12**

*Bir ad veya sıfatın
belirttiği durumu
almak.*

Bir
muşāhibyārdurvirtür
derünundanhaber
Ehl-i derd olan
anuñçüngösterüreş'
āraşevk

313. **olup:-up**

Gazel 1600

Mısra: **6**

*Bir ad veya sıfatın
belirttiği durumu
almak.*

Nigāruñgenc-i
hüsine girilmez
zülfulur māni'
'Acebmidür ki
gencüzreñısm olup
ya mār olmak

314. **olur:-ur**

Gazel 1611

Mısra: **4**

*Bir ad veya sıfatın
belirttiği durumu
almak.*

Ne kim dirseñ sakın
ol 'ahdi bozma
Olur

aduñsañadinürmünā
fık

315. **olan:-an**

Gazel 1655

Mısra: **5**

*Bir ad veya sıfatın
belirttiği durumu
almak.*

Derd-i 'ışkı sor
baña bilmez anı bī-
derd olan
Bir
devāsuzderddürherg
izanuñdermānı yok

316. **olsa:-sa**

Gazel 1660

Mısra: **3**

*Bir ad veya sıfatın
belirttiği durumu
almak.*

Şu'levirürāteş-i dil
olsa bu eşkümrevān
Bu 'acebdürāteş ile
cem' olan deryāya
bak

317. **olmaya:-ma, -y, -a**

Gazel 1667

Mısra: **10**

*Bir ad veya sıfatın
belirttiği durumu
almak.*

İyMuħibbī 'ālem
içre aña
'āşıklıkħarām
Bu melāmetküyü
içre olmaya rüsvā-
yü 'ışk

318. **olsa:-sa**

Gazel 1668

Mısra: **2**

*Bir ad veya sıfatın
belirttiği durumu
almak.*

Sirişkümla'ledönde
rdığam-ı 'ışk
Olsa tañ mı nigñ-i
hātēm-i 'ışk

319. **olup:-up**

Gazel 1685

Mısra: **6**

*Bir ad veya sıfatın
belirttiği durumu
almak.*

Zülfüñucını her
yañazencir-i
'adlider
Olup serir-i
hüsñüñeNüşirvānka
şuñ

320. **ola:-a**

Gazel 1692

Mısra: **8**

*Bir ad veya sıfatın
belirttiği durumu
almak.*

Büseñe al naqd-i
cānumıdídüm dilber
didi
Ol bahāyavirmezem
ger biñ ola
cānuñsenüñ

321. **olsa:-sa**

Gazel 1729

Mısra: **1**

*Bir ad veya sıfatın
belirttiği durumu
almak.*

Düd-ı āhumdan
kaçan früze-reng

olsa felek
Ra'diñlernäle eyler
hālümecglar melek

322. **olsa:-sa**

Gazel 1746

Mısra: 2

*Bir ad veya sıfatın
belirttiği durumu
almak.*

Bir nefesle
mürdelerihyāsitedbī
rūñsenüñ
Olsa göklerde
Mesīhā-
veşn'olayirūñsenüñ

323. **olsun:-sun**

Gazel 1749

Mısra: 3

*Bir ad veya sıfatın
belirttiği durumu
almak.*

Māhitābum gün
gibi eflāk olsun
menzilüñ
Ben muķīmi olayın
bu gūşe-i vīrānenüñ

324. **olup:-up**

Gazel 1766

Mısra: 6

*Bir ad veya sıfatın
belirttiği durumu
almak.*

Māh gibi kaçan
iydösttülū'
eyleyesin
Hūblarencüm olup
görinehayl ü
haşemüñ

325. **ola:-a**

Gazel 1767

Mısra: 2

*Bir ad veya sıfatın
belirttiği durumu
almak.*

Ġamuñdanoldımürd
esīne hem çāk
Cevābeyt ola
dīdecān-ı ğamnāk

326. **oldı:-dı**

Gazel 1786

Mısra: 2

*Bir ad veya sıfatın
belirttiği durumu
almak.*

Olmasaydı
iyanemķavs-i
ķazāebrūlaruñ
Oldianuñçun
'āşıkātīr-i
belāebrūlaruñ

327. **olmasa:-ma, -sa**

Gazel 1786

Mısra: 10

*Bir ad veya sıfatın
belirttiği durumu
almak.*

Atupcefātīr[i] ile
itdiMuħibbīyihelāk
Kātīl mi dinür
olmasa ehl-i
vefāebrūlaruñ

328. **oldı:-dı**

Gazel 1801

Mısra: 9

*Bir ad veya sıfatın
belirttiği durumu
almak.*

OldımeccūnuñMuħi
bbīy saçı leylā yine
Çek anı zencīre
derdine
devādurkākülüñ

329. **ola:-+a**

Gazel 1809

Mısra: 12

*Bir ad veya sıfatın
belirttiği durumu
almak.*

İyMuħibbāhidüp
göz yaşını ħarc
eyleme
Yārāhen-ķalb ola
olur mı
te'sīrūñsenüñ

330. **oldı:-dı**

Gazel 1809

Mısra: 4

*Bir ad veya sıfatın
belirttiği durumu
almak.*

Zülfinüñ bendine
çekdigöñlümüñdīvā
nesin
Didimiskīngamyim
ezülfoldızencīrūñse
nüñ

331. **ola:-+a**

Gazel 1816

Mısra: 10

*Bir ad veya sıfatın
belirttiği durumu
almak.*

Firākodı-y-
ılayandummedediy
lebleri ķandüm
Seni ben yār ola

sandumn' için dün
gicegelmedün

332. **olmasa:-ma, -sa**

Gazel 1823

Mısra: 7

*Bir ad veya sıfatın
belirttiği durumu
almak.*

'Işk mihiri
sīnedemühr-i
Süleymān olmasa
Vaḥşilerhükminerā
m olmaz-
ıdıMecnūnuñ

333. **ola:-a**

Gazel 1876

Mısra: 6

*Bir ad veya sıfatın
belirttiği durumu
almak.*

Tag u
şahrādabitüplāledeg
üldürgörinen
Gözleri yaşı
dökilmişdür ola
Mecnūnuñ

334. **oldı:-dı**

Gazel 1965

Mısra: 1

*Bir ad veya sıfatın
belirttiği durumu
almak.*

Gördilersādoldıçeş
müñdidilerzülfüñid
āl
Bunlaruñ fikri ile
vardurgönüldeşadḥa
yāl

335. **olan:-an**

Gazel 1992

Mısra: 6

*Bir ad veya sıfatın
belirttiği durumu
almak.*

Bir dem vişāl-i
şubḥadirīgāirişmedi
Her şebmuḳīm-i
gūşe-i hicrān olan
gönül

336. **olan:-an**

Gazel 1507

Mısra: 6

*Olmak, haline
gelmek.*

Çünküdirler
ölmeyince ele
girmez vaşl-ı dōst
Böyledüryā bu olan
dünyādakiḥaydan
ne ḥaz

337. **olsa:-sa**

Gazel 1511

Mısra: 12

*Olmak, haline
gelmek.*

Ḥōş-durur bu
Muḥibbīderdün-ile
Olsa da eylemez
devādanḥaz

338. **olur:-ur**

Gazel 1512

Mısra: 9

*Olmak, haline
gelmek.*

Gāh olur
meyḥāreler eyler
şarāb u ābı cem'

İyMuḥibbīzıdd iken
itdi su āteşicimā'

339. **olupdur:-updur**

Gazel 1517

Mısra: 2

*Olmak, haline
gelmek.*

Yagdurupeşkümiitd
ümñāhun-ıla anı
ḳar'
Ekmegetoḥm-ı
ğamsinemolupdurc
āy-ı zer'

340. **oldum:-dum**

Gazel 1521

Mısra: 1

*Olmak, haline
gelmek.*

Giceler
'ışkuñlacānā yanar
oldum hem çü şem'
Dānedāneanuñiçün
gözlerümakıtdı
dem'

341. **oldı:-dı**

Gazel 1527

Mısra: 3

*Olmak, haline
gelmek.*

Ḥaddüñigördigönül
meylideroldılebüne
Kim ola içmeye
mey irse kaçan vaşl-
ı rebī'

342. **olmuş:-muş**

Gazel 1545

Mısra: 1

*Olmak, haline
gelmek.*

Lälelerle gördüm
olmuş pür
şüküfedeşt ü bāğ
Aña göre sîneme
ben
dağıyakdumniçedāğ

343. **oldı:-dı**

Gazel 1554

Mısra: **10**

Olmak, haline

gelmek.

N'eydüginmağşüd-ı
aşlıbilmeyüpzāhidh
emān
Düşmen-i nānoldı
ancak arayup ister
'alef

344. **olmuş-iken:-muş, --
iken**

Gazel 1555

Mısra: **10**

Olmak, haline

gelmek.

İyMuhibbî kimseye
keşf olmadı esrār-ı
'ışk
Müşkilihallitmeyüp
'akl olmuş-iken mū-
şikāf

345. **olalı:-alı**

Gazel 1566

Mısra: **3**

Olmak, haline

gelmek.

Bezm-i ğamdanāy
olalı bu gönül
Dögerem bu
sînemimānend-i def

346. **ola:-a**

Gazel 1571

Mısra: **10**

Olmak, haline

gelmek.

Derd ü
miñnetdürğidāoldı
arābı gözyaşı
Tekye-i
ğamdaMuhibbî kim
ola miñmān-ı 'ışk

347. **olmuşam:-muş, -am**

Gazel 1572

Mısra: **2**

Olmak, haline

gelmek.

Kılmadı
dünyādahergiz ben
ğarībişād 'ışk
Gerçi kim
miñnetyolında olmuş
amüstād-ı 'ışk

348. **olmuşam:-muş, -am**

Gazel 1574

Mısra: **8**

Olmak, haline

gelmek.

Ķāni'emrızkuma ne
gelse
kanā'atdürişüm
Olmışamkūh-ı
kanā'atde bugün
'Ankā-yı 'ışk

349. **oldı:-dı**

Gazel 1578

Mısra: **1**

Olmak, haline

gelmek.

Lālezārıldı
çemenler

iygönülşahrāya bak
Kendüzingülşendez
eyn itmiş gül-i
hamrāya bak

350. **olmuş:-muş**

Gazel 1578

Mısra: **5**

Olmak, haline

gelmek.

Gülşenehıdmetiçün
olmuşşabācārüb-keş
Su sepersakka-şıfat
bu kübbe-i mīnāya
bak

351. **olan:-an**

Gazel 1581

Mısra: **6**

Olmak, haline

gelmek.

Cāmi'-i hüsünde
saf safoluban
'āşıkları
Çeşmi olmuşdurimā
mmihrāb olan
ebrūya bak

352. **olmuşdur:-muş, -
dur**

Gazel 1581

Mısra: **6**

Olmak, haline

gelmek.

Cāmi'-i hüsünde
saf safoluban
'āşıkları
Çeşmi olmuşdurimā
mmihrāb olan
ebrūya bak

353. **ola:-a**

Gazel 1592

Mısra: 8
Olmak, haline
gelmek.
Pîr oldum ise
meyden elüme ‘aşâ
alam
Her bir
kademdebaña ola ol
tayaktayak

354. **olmuşdur:-miş, -**
dur

Gazel 1595
Mısra: 8
Olmak, haline
gelmek.
Baħr-ı ‘ışk içre bu
dil
çünkişinâverlikider
İñlerem kim iki
çeşmümañaolmuşdu
r kabak

355. **oldı:-dı**

Gazel 1598
Mısra: 9
Olmak, haline
gelmek.
İy saçı
leylîMuhıbbîoldıme
cnūnuñsenüñ
Zülfüññzencîrinilu
tfeyleyüpboynında
k

356. **olmak:-mağ**

Gazel 1600
Mısra: 1
Olmak, haline
gelmek.
Yaraşur gül gibi ol
mehhemîşe gül-
’izâr olmak

Baña budur
daħılâyıkâñakarşuh
ezâr olmak

357. **olmuş:-miş**

Gazel 1601
Mısra: 10
Olmak, haline
gelmek.

Senden ister bu
Muħıbbîderdinüñde
rmānını
Mübtelâ-
yıderdolmuşışidenle
rden ırak

358. **olmuşdur:-miş, -**
dur

Gazel 1602
Mısra: 6
Olmak, haline
gelmek.

Baħr-i eşk içre
düşüp bu dil
şinâverlikider
Korkmaz
zîrâdüçeşmiañaolmı
şdur kabak

359. **olmuş:-miş**

Gazel 1607
Mısra: 7
Olmak, haline
gelmek.

SanmañuzMecnün[ı
] siz olmuş
‘alâyıkdanberî
Bir dem ārām
eylemez başında
var ğavġā-yı ‘ışk

360. **olsun:-sun**

Gazel 1626

Mısra: 6
Olmak, haline
gelmek.

Yüzinimescîd ü
çeşminimām it
Kaşı miħrâb olsun
dîdeñe tak

361. **ola:-a**

Gazel 1627
Mısra: 12
Olmak, haline
gelmek.

‘İşk bir mühlik
devâdur kim anı
nüş eylese
Tîzzamāndan siz
ta’accübyemeñ
ger ola yok

362. **ol:**

Gazel 1629
Mısra: 5
Olmak, haline
gelmek.

İygönül ‘Ankâ-
yıKâf ol var
kanâ’atKâfına
Hıç-ılakendüñi
atma ġurrât içre
tavuk

363. **oldum:-du, -m**

Gazel 1629
Mısra: 4
Olmak, haline
gelmek.

Düşeli deryâ-yı
‘ışkairmedümpâyân
ma
Gerçi kim oldum o
baħr içinde
mānend-i baluk

364. **olsa**:-sa

Gazel 1634

Mısra: **8**

Olmak, haline

gelmek.

Gülşen-i
küyındairgür
göklere feryāduñı
Bülbülün olsa
bülendmergübdurāv
āz[1] çok

365. **oldum**:-du, -m

Gazel 1643

Mısra: **1**

Olmak, haline

gelmek.

Oldum hezārcān-ıla
ben mübtelā-yı ‘ışk
Eksükdegülbaşdana
nuñçünbelā-yı ‘ışk

366. **olmuş**:-muş

Gazel 1669

Mısra: **2**

Olmak, haline

gelmek.

Bir saçı
leylāyahabsolmuş
dil-i rüsvāyı bak
Olmış ol
dīvānesiMecnūnlayı
nşeydāyı bak

367. **oldum**:-dum

Gazel 1670

Mısra: **7**

Olmak, haline

gelmek.

Hāk-i pāy oldum
yolındaişabālutf it
götür

Küy-ı dildāra ilet
bi’llāhyatur ol
gerde bak

368. **olan**:-an

Gazel 1677

Mısra: **10**

Olmak, haline

gelmek.

Baħr-ı eşkümden ne
mümkinkurtıla dil
zevraķı
İyMuħibbēşk-i
çeşm içre olan
girdāba bak

369. **olmuşam**:-muş, -am

Gazel 1686

Mısra: **2**

Olmak, haline

gelmek.

Niçeyıldurgörmedü
m ben gerçi kim
rüyūñsenün
Olmışamcān u
gönülden bil seg-i
küyūñsenün

370. **olmuş**:-muş

Gazel 1689

Mısra: **7**

Olmak, haline

gelmek.

Hep güzeller saña
bakar
hüşnüñolmuşāyine
Gördilerħayrān
olup bu nev’e
taşvürüñsenün

371. **oldu**:-du

Gazel 1696

Mısra: **3**

Olmak, haline
gelmek.

‘İlm-i ğayb oldu
megerçeşm-ile zülf
ü dehenün
Şerħ-i ma’nāsına
kim kâdir olur
böyle fenün

372. **olup**:-up

Gazel 1702

Mısra: **5**

Olmak, haline

gelmek.

Yüri bir
şan’atıtekmilidüp
olup ħarābāfi
Kemāl chli gedā
olsa olur ‘ālī-
nesebdenyig

373. **olupdur**:-up, -dur

Gazel 1709

Mısra: **11**

Olmak, haline

gelmek.

Olupdurķışşa-i
Ferhād-ı köhne
Muħibbītāzeterdürd
āsitānuñ

374. **olduk**:-duk

Gazel 1715

Mısra: **3**

Olmak, haline

gelmek.

Cem’iyyetidüp bir
niçedīvāneler olduk
Āhuñ ‘alemini
çeküp alayı
büyütdük

375. **olup:-up**

Gazel 1719

Mısra: 3

Olmak, haline

gelmek.

Saḳḳā olup bu
çeşmümḳuyuñda su
sepelden
Müjgānum olsa tañ
mı cārüb-ı āsitānuñ

376. **olup:-up**

Gazel 1721

Mısra: 2

Olmak, haline

gelmek.

Bezmümürüşenidü
p şem'-i
şebistānolduñ
Hüblarencüm olup
sen meh-i
tābānolduñ

377. **oldı:-dı**

Gazel 1728

Mısra: 2

Olmak, haline

gelmek.

Ġambeyābānında
urdum
gögsümeşoldenlüse
ng
Saçılıp kanlar
zemīnūñoldıyüzilāl
ereng

378. **olsun:-sun**

Gazel 1729

Mısra: 4

Olmak, haline

gelmek.

Döstum
'ışḳuñġamındanoldı

çehrem hem çü zer
İmtihān kıl gönder
olsun seng-i bī-
dāduñmeḳek

379. **oldı:-dı**

Gazel 1730

Mısra: 2

Olmak, haline

gelmek.

Hālümüitdidigerġam
ze-i pür-efsünüñ
Oldrefsāne-i ḥalk
olalı dil meftūnuñ

380. **olsañ:-sa, -ñ**

Gazel 1739

Mısra: 13

Olmak, haline

gelmek.

Pehlevān-ı
'ışḳolsañiyMuḥibbīt
añmıdur
Vāmıḳ u Ferhād u
Mecnūn dest-
yāruñdursenūñ

381. **ol:**

Gazel 1754

Mısra: 13

Olmak, haline

gelmek.

Muḥibbīçirk-i
dünyāya bulaşma
cüst ü çābük ol
Sakınmazsañmuḳar
rerdür mülevves ola
dāmānuñ

382. **ola:-a**

Gazel 1766

Mısra: 7

Olmak, haline
gelmek.

Nāme-i raḥmet ola
bula bu ten
mürdesicān
İrişürsebaña ger
ḥāme-i
müşġınraḳamuñ

383. **oldı:-dı**

Gazel 1782

Mısra: 3

Olmak, haline

gelmek.

Çeşm ü zülf ü
dehenūñ 'ilm-i
ledün oldimeger
İtmedi kimse
beyānmüşkiliniuşbu
fenūñ

384. **olmak:-maḳ**

Gazel 1795

Mısra: 1

Olmak, haline

gelmek.

Bezm-i ġamda göz
yaşı dāyimşarāb
olmak gerek
Cān u dil ol meclise
yanupkebāb olmak
gerek

385. **olupdur:-updur**

Gazel 1808

Mısra: 3

Olmak, haline

gelmek.

Boynuma
ayagumazencīrolup
dur göz yaşı
Olmuşamdīvānebañ

abend-i ser-tā-pā
gerek

386. **olupdur:-updur**

Gazel 1816

Mısra: 11

Olmak, haline

gelmek.

GözümüñyaşidurCe
yḥūnolupdurcān u
dil pūr ḥūn
Beni sen
eyledüñmecnūn' iç
ün dün
gicegelmedüñ

387. **oldum:-du, -m**

Gazel 1836

Mısra: 7

Olmak, haline

gelmek.

Şīri oldum bīşe-i
'ışkuñ bu rūy-ı
zerd-ile
Dāğlarladir gören
kūh-ı belā içre
peleng

388. **olsam:-sam**

Gazel 1897

Mısra: 8

Olmak, haline

gelmek.

Ḥammāmagirüpyār
eger gelse tırāşa
Ben olsam añakaşkī
berber daḥınāzük

389. **olmuş:-mış**

Gazel 1902

Mısra: 11

Olmak, haline

gelmek.

Dār-ı

ḥuldolmuşmakāmuñ

her zamāniyhāl-i

yār

Ol siyehrüyuñla

bilsem

niçea'māleyledüñ

390. **ol:**

Gazel 1907

Mısra: 8

Olmak, haline

gelmek.

Māni' olup ger gire
vuşlat deminde
araya
Şevk-ile
çākeyleyüppīrahēni
yektā ten ol

391. **oldı:-dı**

Gazel 1912

Mısra: 4

Olmak, haline

gelmek.

Şolḳadar kan
agladumhicrūñ
elinden āh kim
Oldı bu
kanluyaşumdan her
der ü dīvār gül

392. **ol:**

Gazel 1914

Mısra: 5

Olmak, haline

gelmek.

Ḥayr-ḥ'āh ol itme
hīç bir kimseye sen
kem nazār
Ḥalk-ı
'ālemtādiylersenüñi
çünrahmet al

393. **oldı:-dı**

Gazel 1920

Mısra: 1

Olmak, haline

gelmek.

Firḳat-ile eşk-i
çeşmümdicānā
hem çüNīl
İrmez-isem
vaşluñahicrān beni
eyler ḳatīl

394. **olupdur:-updur**

Gazel 1921

Mısra: 10

Olmak, haline

gelmek.

Degme bir
cāyaanuñçündōstlar
baş egmezem
Secdegāh-ı dil
olupdurbaña ol
ebrūhilāl

395. **oldı:-dı**

Gazel 1933

Mısra: 9

Olmak, haline

gelmek.

Oldıḥācetmendcān-
ılaMuḥibbīyüzüñe
Gösterüpdervīşe
yüz
kendüyihācetmend
kıl

396. **oluban:-uban**

Gazel 1934

Mısra: 4

Olmak, haline

gelmek.

Kıt kanā'at girse bir
loḳmaelüñekāni' ol
Hırş-ıla olma meges
'AnḳāolubanḲāfa
gel

397. **oldı:-dı**

Gazel 1936

Mısra: 1

Olmak, haline

gelmek.

Tırkeşoldımeğer
kim ḡamze-i cānāna
dil
Kaşları yayına
beñzetdiözinkurbān
a dil

398. **oldum:-du, -m**

Gazel 1936

Mısra: 5

Olmak, haline

gelmek.

Hamdü-
lillāhbendeñ oldum
dergehüñdecān-ıla
İstemez sulṭān ola
şimdengirüdevrāna
dil

399. **olsun:-sun**

Gazel 1937

Mısra: 6

Olmak, haline

gelmek.

Sen şarāb iç
karşuña bülbül
serāḡāzeylesün
Tāb-ı
müldeñkızarup
olsun şehāruḡsār
gül

400. **oldı:-dı**

Gazel 1938

Mısra: 3

Olmak, haline

gelmek.

Sürme-i mā-zāḡoldı
iki çeşm-i rüşenüñ
Kilk-i şāni'
bagladıruḡsāruñüzr
ereng-i al

401. **oldı:-dı**

Gazel 1944

Mısra: 6

Olmak, haline

gelmek.

Yanalıdanruḡlaruñş
evḳi ile āteşlere
Kaçmaz
oldımünisolup āteş-
i sūzāna dil

402. **olıcak:-ıcak**

Gazel 1951

Mısra: 6

Olmak, haline

gelmek.

Seyl-i
eşkümvirmedidānes
ine 'ışḳuñḡhalel
Eski bünyādolıcak
kim
diraḡnamuḡkemdegü
l

403. **olup:-up**

Gazel 1952

Mısra: 1

Olmak, haline

gelmek.

Ol
māhbenümçeşmüm
olup hem çerāḡ-ı dil

Vāḡasretā gitmeye
gibi bu dāḡ-ı dil

404. **ol:**

Gazel 1954

Mısra: 1

Olmak, haline

gelmek.

İy dil eger 'āşıkiseñ
'āşıklara hem-ḡāne
ol
Nat' üzere sür dil
baydaḡın yek yek
varupferzāne ol

405. **ol:**

Gazel 1954

Mısra: 2

Olmak, haline

gelmek.

İy dil eger 'āşıkiseñ
'āşıklara hem-ḡāne
ol
Nat' üzere sür dil
baydaḡın yek yek
varupferzāne ol

406. **ol:**

Gazel 1954

Mısra: 4

Olmak, haline

gelmek.

İtdüñmaḡabbet
fıkrini
kıldüñmeveddetzıkr
ini
Şimdengirücān
terkin ur var ḡālib-i
cānāne ol

407. **ol:**

Gazel 1954

Mısra: 6

*Olmak, haline
gelmek.*
Çünkimaḥabbet
şerbeti sunuldiçdüñ
sen ezel
Şimdengirühüşyârlı
k fikrini komestâne
ol

408. **ol:**

Gazel 1954

Mısra: **8**

Olmak, haline

gelmek.

Ger bulmak
isterseñdilâzülfinea
nuñ dest-res
Tîğ-ı ğam-ılacân u
dil kıl pârepâreşâne
ol

409. **ol:**

Gazel 1954

Mısra: **10**

Olmak, haline

gelmek.

Derd ü belâ mey
yirineḥûn-ı
cigernüşitmege
İydide sen
yârâniçün elde tolu
peymâne ol

410. **ol:**

Gazel 1954

Mısra: **12**

Olmak, haline

gelmek.

BulduñMuḥibbîaray
uyâr-ılaolduñâşinâ
Terk it
ta'alluḳmührinidün
yâ ile bîğâne ol

411. **olısar:-ısar**

Gazel 1955

Mısra: **6**

Olmak, haline

gelmek.

Cem' iderseñmâl-ı
Kârûmı da cidd ü
cehd-ile
Mârolısaryiyiserdür
seni [ol] ḳabr içre
mâl

412. **olup:-up**

Gazel 1958

Mısra: **2**

Olmak, haline

gelmek.

Cefâvü cevrin
arturdıbaña ol şûḥ-ı
sengîn-dil
Benüm bu
derdümedermân
katı ḥâlüm olup
müşkil

413. **olupdur:-up, -dur**

Gazel 1958

Mısra: **10**

Olmak, haline

gelmek.

Muḥibbîkendüzin
bilmez temennâ-
yivişâl eyler
İçeldencür'a-i
la'lüñolupdur mest-
i lâ-ya'ḳıl

414. **olmak:-maḳ**

Gazel 1965

Mısra: **5**

Olmak, haline

gelmek.

Ḥâk-i pâyuñ olmak
içinyollaruñdarâyı
mı
Basasın bir gün ola
diyübenitdümpâyım
âl

415. **olmuşdur:-muş, -
dur**

Gazel 1967

Mısra: **12**

Olmak, haline

gelmek.

İnen başuñacânâand
içersem
Sözüm
şıḳınaolmuşdurḥa
mâyil

416. **olmaz:-maz**

Gazel 1974

Mısra: **7**

Olmak, haline

gelmek.

İtse tırâş-ı ebrü
olmaz ḳişi ḳalender
Tâ yonmayınca
dilden naḳş-ı hevâ-
yıabdal

417. **oldı:-dı**

Gazel 1975

Mısra: **3**

Olmak, haline

gelmek.

Bendeñoldıcân-ıla
dil daḥıyüzüñ
görmeden
Baş egmezken bu
dehr içinde bir
sultâna dil

418. **olmuş:-miş**

Gazel 1976

Mısra: **10**

Olmak, haline

gelmek.

İyMuhibbīgülşene
döşendi bir
rengīnbisāt
Ortası
sünbūlbenefşeolmuş
pervāze gül

419. **ol:**

Gazel 1981

Mısra: **1**

Olmak, haline

gelmek.

Ḥusrevā gel bu
gönülkişverinesultā
n ol
Cān u dilden kul
olalum bize gel tek
han ol

420. **ol:**

Gazel 1981

Mısra: **4**

Olmak, haline

gelmek.

Didelercūlarakitsun
yürisünayaguña
Sen yüriserv-i sehī
gibi ḥirāmān ol

421. **ol:**

Gazel 1981

Mısra: **8**

Olmak, haline

gelmek.

Dökeyim āh u fiğān
ile yaşumyagmurını
Ġonca-veş tek sen

açıl gül gibi ḥandān
ol

422. **ol:**

Gazel 1981

Mısra: **18**

Olmak, haline

gelmek.

Mey ü
maḥbūbaMuhibbidi
dilertevbelüdü
İşidüpehl-i şafā her
biri dir andan ol

423. **olupsın:-up, -sın**

Gazel 1982

Mısra: **7**

Olmak, haline

gelmek.

Olupsınberr-i
'ıŧkiçerümeccnūn
Başuñdadūd-ı āhuñı
yuva bil

424. **olasın:-a, -sın**

Gazel 1985

Mısra: **6**

Olmak, haline

gelmek.

Sanma
āsāndilāma'reke-i
derd ü ğamı
'İşķ ile
cengidemezsın
olasın Rüstem-i Zāl

425. **ol:**

Gazel 1987

Mısra: **2**

Olmak, haline

gelmek.

Reftāragelüpserv
gibi iydöstrevān ol

Güftāragelüpnāz-ıla
bir ğoncadehān ol

426. **oldı:-dı**

Gazel 1780

Mısra: **5**

Meydana gelmek.

|| *Yaratılmak.*

Hemān "kūn"
didioldı cümle
'ālem
Kamu baḥr-
ılaberşun'iduranuñ

427. **olan:-an**

Gazel 1615

Mısra: **8**

Olma. II Herhangi

bir durumda bulunma.

Serv-
ķadleryādınasıneme
çekdüm bir elif
Olmasunnā-
çāreḥasretle olan
āĝūşa bak

428. **olmasaydı:-ma, -sa, -y, -dı**

Gazel 1631

Mısra: **2**

Olma. II Herhangi

bir durumda bulunma.

Her kişi bir
nesneden korkar
ben eyyām-ı firāk
Olmasaydı kāşkī
'ālemdehīçnām-ı
firāk

429. **olsun:-sun**

Gazel 1719

Mısra: **2**

*Olma. II Herhangi
bir durumda bulunma.*

Alduñelüñeydöstür
-ile çünkemānuñ
Şahrā-yı dilde
dikdüm olsun bu dil
nişānuñ

430. **olmasun:-ma, -sun**

Gazel 1803

Mısra: 6

*Olma. II Herhangi
bir durumda bulunma.*

Zevrak-ı dil āh-
ıladüşdiyaşumgirdā
bına
Olmasun böyle
muḥālifrūzigārikim
senüñ

431. **olmayam:-ma, -
ya, -m**

Gazel 1572

Mısra: 10

*Olmak, yardımcı
fil.*

Ten esāsın oda
yakdıcevr-ile meh-
pāreler
Ḥūblar resmi budur
kim olmayamābād-ı
‘ışk

432. **olmasa:-ma, -sa**

Gazel 1501

Mısra: 4

*Bulunmak, mevcut
olmak, var olmak.*

Āteş-i āhum
yakardı
göñlümünBağdādın

1

Anda yaşum olmasa
biri Furāt u biri Şat

433. **olmaycak:-ma, -
yıcak**

Gazel 1504

Mısra: 3

*Bulunmak, mevcut
olmak, var olmak.*

Gül yüziolmayıcak
olmaz
gülistānrevnaķı
Gül
açıldukçagelürçünb
āğ-ılabüstānaḥaz

434. **olmaz:-maz**

Gazel 1504

Mısra: 3

*Bulunmak, mevcut
olmak, var olmak.*

Gül yüziolmayıcak
olmaz
gülistānrevnaķı
Gül
açıldukçagelürçünb
āğ-ılabüstānaḥaz

435. **olmasa:-ma, -sa**

Gazel 1505

Mısra: 2

*Bulunmak, mevcut
olmak, var olmak.*

Var mı bu cihān
içre itmeye
cināndanḥaz
Olmasa bile ger yār
ben itmeyem andan
ḥaz

436. **olmasa:-ma, -sa**

Gazel 1506

Mısra: 1

*Bulunmak, mevcut
olmak, var olmak.*

Olmasa
meygünlebüñiydöst
şekkerden ne ḥaz
Ruḥlaruñ olmasa
gülşende gül-i
terden ne ḥaz

437. **olmasa:-ma, -sa**

Gazel 1509

Mısra: 1

*Bulunmak, mevcut
olmak, var olmak.*

Olmasa
meygünlebüñiydöst
şekkerden ne ḥaz
Ruḥlaruñ olmasa
gülşende gül-i
terden ne ḥaz

438. **olmasa:-ma, -sa**

Gazel 1509

Mısra: 2

*Bulunmak, mevcut
olmak, var olmak.*

Olmasa
meygünlebüñiydöst
şekkerden ne ḥaz
Ruḥlaruñ olmasa
gülşende gül-i
terden ne ḥaz

439. **olsa:-sa**

Gazel 1514

Mısra: 9

*Bulunmak, mevcut
olmak, var olmak.*

Gündüzün her kanda
olsa gerdeninde
bendi var
Gice olsa

kendükendühālinea
glar şem'

440. **olan:-an**

Gazel 1528

Mısra: 2

Bulunmak, mevcut

olmak, var olmak.

Kılsa ger
vuşlatşebinde
'ārızıncānāne şem'
Pertev-i ħurşid olan
yirde ne ħacet yana
şem'

441. **ola:-a**

Gazel 1547

Mısra: 1

Bulunmak, mevcut

olmak, var olmak.

Karşuda leşker ola
ķāftā be-ķāf
Nāmerd ola kim ki
yüzin döndüre
meşāf

442. **olmayınca:-ma, -
y, -ınca**

Gazel 1554

Mısra: 4

Bulunmak, mevcut

olmak, var olmak.

Sümm-i
esbüñlebasup gel
eyle rüyuñdannişān
Sikke olmayınca
olmaz didiler zerde
şeref

443. **olmaz:-maz**

Gazel 1566

Mısra: 7

Bulunmak, mevcut
olmak, var olmak.

Sīnesindeşabr

olmaz 'āşıķuñ

Bādı kim gördi ki

anı tuta kef

444. **olmaya:-ma, -y, -a**

Gazel 1569

Mısra: 6

Bulunmak, mevcut

olmak, var olmak.

Kātib-i

ķudreyazupruşāru

ñāNūrāyetin

Olmaya ħattuñ gibi

hiç bir ħatżibālañif

445. **olmaz:-maz**

Gazel 1623

Mısra: 9

Bulunmak, mevcut

olmak, var olmak.

Görmek olmaz

iyMuĥibbīçünki ol

meh-pāreyi

Ruĥlarışevķiyle her

şebbedrolmiş aya

bak

446. **olmayasın:-ma, -
ya, -sın**

Gazel 1678

Mısra: 9

Bulunmak, mevcut

olmak, var olmak.

'Uşşāķ ara

olmayasın

merdMuĥibbī

Meydān-ı

mūĥabbetde kıyar

cānadegülseñ

447. **olmasa:-ma, -sa**

Gazel 1686

Mısra: 8

Bulunmak, mevcut

olmak, var olmak.

Öğrenüpsinhicrodın

ayakmagı

'āşıķlarıñ

Hıçnazırüñyog-ıdı

olmasa bu

ĥüyuñsenüñ

448. **olmaz:-maz**

Gazel 1701

Mısra: 8

Bulunmak, mevcut

olmak, var olmak.

Göñlümünşahbāzını

āvārekıldumāh u

vāh

Bir ĥümāķaşdında

kim olmaz

şikārıkimsenüñ

449. **olsun:-sun**

Gazel 1736

Mısra: 6

Bulunmak, mevcut

olmak, var olmak.

Ĥüsnmeydānında

tek

zülfiniçevgāneylesü

n

Borcum olsun

başumıyolındağaltā

n eylemek

450. **ola:-a**

Gazel 1776

Mısra: 4

Bulunmak, mevcut

olmak, var olmak.

Çeşm-i cellâdı
elinden kim
anuñcân kurtara
Çünküebrüsikemân
elde ola
ğamzeğadeng

451. **olmasaydı**:-ma, -
sa, -y, -dı

Gazel 1786

Mısra: 1

Bulunmak, mevcut

olmak, var olmak.

Olmasaydı
iyanemkavs-i
kazâebrûlaruñ
Oldıanuñçun
‘âşıkâtır-i
belâebrûlaruñ

452. **olmasa**:-ma, -sa

Gazel 1798

Mısra: 7

Bulunmak, mevcut

olmak, var olmak.

Âdem olmaz ad-ıla
ger âdemiyyet
olmasa
Assı itmez
âdeme‘âlemdemerd
üm-zâdelik

453. **olmayınca**:-ma, -
y, -ınca

Gazel 1855

Mısra: 1

Bulunmak, mevcut

olmak, var olmak.

Sen olmayınca
dimezemiy dil
cihân gerek
N’eylercihânışol ki

dimezbañacân
gerek

454. **olsa**:-sa

Gazel 1870

Mısra: 4

Bulunmak, mevcut

olmak, var olmak.

Çekdügümcânâfirāk
ıylabelâvümüñneti
Şerholınmazbiñzeb
ânım olsa
hâlümhaşre dek

455. **ola**:-a

Gazel 1887

Mısra: 8

Bulunmak, mevcut

olmak, var olmak.

Gülşenegeldügiemri
dürreyâhınşâhınıñ
Tâ ki haqqında ola
medh ü
senâsibülbülün

456. **olmasa**:-ma, -sa

Gazel 1894

Mısra: 8

Bulunmak, mevcut

olmak, var olmak.

Kim
añardıbülbüligüli de
bülbül olmasa
Okunur mıydı
gülün de dâsitâni
olmasa

457. **olan**:-an

Gazel 1900

Mısra: 6

Bulunmak, mevcut

olmak, var olmak.

Sakinursam seni
kem gözden
ta’accüb eyleme
Sakinurcândan
‘azîzdür gözde olan
merdümek

458. **ol**:

Gazel 1907

Mısra: 6

Bulunmak, mevcut

olmak, var olmak.

Şoñbet-i hâşidelüm
yol bulmasun anda
rakîb
Bir şurâhî bir kadeh
bir ben olayım bir
sen ol

459. **olmasa**:-ma, -sa

Gazel 1909

Mısra: 1

Bulunmak, mevcut

olmak, var olmak.

Olmasa
dünyâmurâduñcadil
âhiçgamdegül
Çünkibunûşâdılığ
tîz geçer bir dem
degül

460. **olmasaydı**:-ma, -
sa, -y, -dı

Gazel 1938

Mısra: 10

Bulunmak, mevcut

olmak, var olmak.

İyMuhibbîşayd olur
mıydı bu dil
murğiaña
Dâm olup zülfi
içinde olmasaydı
dânehâl

461. ol:

Gazel 1947

Mısra: 1

Bulunmak, mevcut

olmak, var olmak.

İy dil kemend-i

zülfine dil virbelâda

ol

Ya'nîbunuñlazevku

ñıarturşafâda ol

462. ol:

Gazel 1947

Mısra: 2

Bulunmak, mevcut

olmak, var olmak.

İy dil kemend-i

zülfine dil virbelâda

ol

Ya'nîbunuñlazevku

ñıarturşafâda ol

463. ol:

Gazel 1947

Mısra: 4

Bulunmak, mevcut

olmak, var olmak.

Sevdâ-yı ser-i zülf-

ile toldur dimâğuñı

Her şebfigân u

nâlekılupâh u vâda

ol

464. ol:

Gazel 1947

Mısra: 6

Bulunmak, mevcut

olmak, var olmak.

Derd ü

belâvümihnet ü

ğam gelse tañmıdur

Kim dididilâsaña

evvel bî-vefâda ol

465. ol:

Gazel 1947

Mısra: 8

Bulunmak, mevcut

olmak, var olmak.

Deryâ-yı 'ışka

düşeli 'ışk ehli ğarğ

olur

Zâhidselâmet ister

iseñ var qarada ol

466. ol:

Gazel 1947

Mısra: 10

Bulunmak, mevcut

olmak, var olmak.

Eyle

Muhibbînaẓmuñıñu

srev gibi ğasan

İrsünkemâlesan'atış

îrinedâda ol

467. olur-ısa: -ur, --ısa

Gazel 1973

Mısra: 2

Bulunmak, mevcut

olmak, var olmak.

Gerçi kim derd ü

ğamuñ bir lahza

dilde kem degül

Âhîren ger

vaşlümîdi olur-ısa

ğamdegül

468. olmaz:-maz

Gazel 1983

Mısra: 12

Bulunmak, mevcut

olmak, var olmak.

Göñülden

gitmeyince çirk-i

dünyâ

Muqarrerdürdilüñ

olmaz şafâ bil

469. ol:

Gazel 1994

Mısra: 1

Bulunmak, mevcut

olmak, var olmak.

Her dem cefâlar

eyleme

iymehvefâda ol

Dâyimvefâda kalma

vügâhıcefâda ol

470. ol:

Gazel 1994

Mısra: 2

Bulunmak, mevcut

olmak, var olmak.

Her dem cefâlar

eyleme

iymehvefâda ol

Dâyimvefâda kalma

vügâhıcefâda ol

471. ol:

Gazel 1994

Mısra: 4

Bulunmak, mevcut

olmak, var olmak.

Zâhidşarâb-ı

kevseriîçşünmübâre

ki

İy dil şarâb-ı

'ışkıçüp sen şafâda

ol

472. ol:

Gazel 1994

Mısra: 6

*Bulunmak, mevcut
olmak, var olmak.*

Hicrānşebindekaldu
meyāmeḥliḳāmeded
Eyle ṭulū' yüzüni
göster ziyāda ol

473. **ol:**

Gazel 1994

Mısra: 8

*Bulunmak, mevcut
olmak, var olmak.*

Kaşı kemānikatıdur
elde çekilmez āh
Kavs-i kūzah elinde
gerekse kepāde ol

474. **ol:**

Gazel 1994

Mısra: 10

*Bulunmak, mevcut
olmak, var olmak.*

Başdan çıkarsa
zūlfīMuḥibbiyiğam
degül
Kim didibunıāña ki
dāyimhevāda ol

475. **olmuşam:-miş, -am**

Gazel 1751

Mısra: 9

Olmak, yardımcı

fiil.

OlmuşamMecnün-
veş ben
zūlfūñüñdīvānesi
Boynuma zencir kıl
gel ol müselsel
kākülün

476. **olmuşam:-miş, -am**

Gazel 1769

Mısra: 8

*Olmak, yardımcı
fiil.*

Ḥālūne 'anberḥatā
ile
didümzūlfünemüşg
Olmüşamtäzindeem
şermende-i
rūyuñsenün

477. **olmuşam:-miş, -am**

Gazel 1781

Mısra: 4

Olmak, yardımcı

fiil.

Bīmāruñam 'ışkuñ
ile eylegil 'ilāc
Üftāde olup
olmuşamuşbister-i
helāk

478. **olmuşam:-miş, -am**

Gazel 1790

Mısra: 2

Olmak, yardımcı

fiil.

Ruḥlaruñdantā
'ayānoldıgülistānuñ
senün
Olmüşam bülbül
gibi āhzār-ı
giryānuñsenün

ol-:

1. **olmuşam:-miş, -am**

Gazel 1740

Mısra: 3

Olmak.

Bīmār-ı
'ışkolmuşamiyyār-ı
mihribān
Sorsañ beni
firākuñlaolmuşamhe
lāk

2. **olupdur:-up, -dur**

Gazel 1585

Mısra: 6

*Bildirme eki -dur
manasında kullanılmış
fiil.*

Görmeyüp kimse
miyānıvirmezagzı
ndanḥaber
Anuñ-ıçunbunlaruñ
adı olupdur var yok

3. **olmuş:-miş**

Gazel 1500

Mısra: 6

*(Zaman bildiren
kelimelerle) Gelip
çatmak, yaklaşmak.*

Eşk-i
çeşmümğarkavirmiş
ken ser-ā-ser 'ālemi
Bu
gönülpervāyimezol
miş o baḥr içinde
bat

4. **oldı:-dı**

Gazel 1520

Mısra: 4

*Bulunmak, mevcut
olmak, var olmak.*

Tañmıdurencümmiş
āli cem' ola
pervāneler
Çünkü bu bezm içre
oldıtal'at-i cānāne
şem'

5. **olsun:-sun**

Gazel 1522

Mısra: 9

*Bulunmak, mevcut
olmak, var olmak.*

‘Işk ya Mecnūnuñ
olsun ya benüm
olsun direm
İstemem bir kimse
kim ola benüm-ile
meşā’

6. **olsun:-sun**

Gazel 1522

Mısra: 9

*Bulunmak, mevcut
olmak, var olmak.*

‘Işk ya Mecnūnuñ
olsun ya benüm
olsun direm
İstemem bir kimse
kim ola benüm-ile
meşā’

7. **oldı:-dı**

Gazel 1527

Mısra: 2

*Bulunmak, mevcut
olmak, var olmak.*

Varak-ı
hüşnüñeḥaṭṭuñyazâl
ıḥaṭṭ-ı bedī’
Kaşlarıñoldıcemâlü
stineṭuğrā-yrefi’

8. **olsun:-sun**

Gazel 1609

Mısra: 10

*Bulunmak, mevcut
olmak, var olmak.*

Muḥibbī söyleme
beyhüde sözler
Hemāndilüñde
olsun zıkr-i Ḥālîk

9. **olsun:-sun**

Gazel 1663

Mısra: 10

*Bulunmak, mevcut
olmak, var olmak.*

İyMuḥibbīmāni’
olsa pîrehenvuşlat
demi
Anı bir āh-ıla yak tā
olsun ol arada yok

10. **olan:-an**

Gazel 1673

Mısra: 4

*Bulunmak, mevcut
olmak, var olmak.*

Döstumbagrumniçe
yanmış
firākuñdansenüñ
Lāle tek şahrāya var
bagrında olan dāğa
bak

11. **olsun:-sun**

Gazel 1684

Mısra: 2

*Bulunmak, mevcut
olmak, var olmak.*

Virtüremcānnaḳdini
baña leb-i cānān
gerek
Ne cihān olsun
bañacānānesüz ne
cān gerek

12. **olmazsa:-maz, -sa**

Gazel 1693

Mısra: 7

*Bulunmak, mevcut
olmak, var olmak.*

Söz geçer gevher
velāmmā ki
olmazsa zeri

Şöyle bil
mümkindegüldür
anı der-güş eylemek

13. **ola:-a**

Gazel 1745

Mısra: 6

*Bulunmak, mevcut
olmak, var olmak.*

Zülfini korsa
‘ārızıüzre
‘acebdegül
Her kanda genc ola
añapāsbān gerek

14. **olsun:-sun**

Gazel 1807

Mısra: 5

*Bulunmak, mevcut
olmak, var olmak.*

Borcum olsun
yolınacāniviremdim
işidüñ
Kıl
edāborcıldilāva’deve
fā ister iseñ

15. **olan:-an**

Gazel 1835

Mısra: 4

*Bulunmak, mevcut
olmak, var olmak.*

Görmeze
urmaşehāḥışm-ıla
kıl bārīnaazar
Döstumkanı
aramuzda olan
ḥaḳḳ-ı nemek

16. **olan:-an**

Gazel 1861

Mısra: 6

Bulunmak, mevcut olmak, var olmak.

Cihānbākīdegüldār-
ı fenādur
Ne assı var olan
zevk u şafānuñ

17. **olmaya**:-ma, -(y)a

Gazel 1870

Mısra: 8

Bulunmak, mevcut olmak, var olmak.

Yüz virürsinanuñ-
içün öyküntür
ruḥsāruña
Olmaya āyīne gibi
'ālem içre yüzi bek

18. **olsun**:-sun

Gazel 1884

Mısra: 6

Bulunmak, mevcut olmak, var olmak.

Ġonca gibi açılıp
gül gibi
kılsunḥandeyār
Borcum olsun
gözlerüm yaşını
bārān eylemek

19. **olmaya**:-ma, -y, -a

Gazel 1925

Mısra: 3

Bulunmak, mevcut olmak, var olmak.

Dilber oldur kim
vefāda olmaya
eksükligi
Yoḥsazulm u cevri
çok nā-
mihribāneksükdegü
l

20. **ölmeyince**:-me, -y, -ince

Gazel 1507

Mısra: 5

Ölmek, can

vermek.

Çünküdirler
ölmeyince ele
girmez vaşl-ı dōst
Böyledüryā bu olan
dünyādakiḥaydan
ne ḥaz

21. **ölürsem**:-ür, -se, -m

Gazel 1626

Mısra: 10

Ölmek, can

vermek.

Lebi yiter
Muḥibbīzeḥr-i
ğamdan
Ölürsem
almayamazzumatir
yāk

22. **ölse**:-se

Gazel 1692

Mısra: 4

Ölmek, can

vermek.

Cism-i zārüm yollar
üzreḥāk olaydı
kāşki
Ölse idüm yüzüme
tokınsadāmānuñsen
üñ

23. **ölürem**:-ür, -em

Gazel 1748

Mısra: 6

Ölmek, can

vermek.

İyṭabīb-i dil
mededla'l-i
lebüñden bir cevāb
Eytmeziseñöölüremb
oynuña düşer kan
senüñ

24. **ölem**:-em

Gazel 1767

Mısra: 5

Ölmek, can

vermek.

Ölem gitmeye
dilden nāmıḳaddüñ
Ki levḥ-i dilde anı
itmişemtāk

25. **ölecek**:-ecek

Gazel 1809

Mısra: 8

Ölmek, can

vermek.

Ka'bedürküy[1]
nigāruñcān[1]
ḳurbānidegör
Keysa'ādetdür
olursa ölecek
yirüñsenüñ

26. **ölmek**:-mek

Gazel 1870

Mısra: 14

Ölmek, can

vermek.

Vuşlat el
virmezMuḥibbī
kılmayınca terk-i
ser
Çün budur
'işkuñtarıḳıdōstlar
ölmek gerek

27. **ola:-a**

Gazel 1503

Mısra: 2

Gerçekleşmek,
tahakkuk etmek.

‘Acebmidüriderse
dil gam u derd ü
belâdanhaz
Kim ola itmeye-
bilsem
kadîmîâşinâdanhaz

28. **oldı:-dı**

Gazel 1549

Mısra: 6

Gerçekleşmek,
tahakkuk etmek.

Penbe-i dâgum
görenler
sînemüzredidiler
Yıyırinberf-i
zemîndenoldıgüya
bu külef

29. **olursa:-ur, -sa**

Gazel 1555

Mısra: 6

Gerçekleşmek,
tahakkuk etmek.

Döstim düşmen
görinseyüzümidönd
ürmezem
Mevc urup
deryâlayındüşmân
olursa şâfşâf

30. **oldı:-dı**

Gazel 1571

Mısra: 9

Gerçekleşmek,
tahakkuk etmek.

Derd ü
mihnetdürügdâoldı

arâbî gözyaşu

Tekye-i

ğamdaMuhibbî kim

ola mihmân-ı ‘ışk

31. **oldı:-dı**

Gazel 1614

Mısra: 8

Gerçekleşmek,
tahakkuk etmek.

Gelürgamderd ü
mihneteksük olmaz
Anuñçünoldı bunlar
mahrem-i ‘ışk

32. **olmuş:-muş**

Gazel 1618

Mısra: 1

Gerçekleşmek,
tahakkuk etmek.

Hâl-i müşgîni gör
olmuş ‘arız-ı sîme
bak
Zülfî cîminenazar
hem gel o
agzımîme bak

33. **olmuş:-muş**

Gazel 1663

Mısra: 3

Gerçekleşmek,
tahakkuk etmek.

Vâdi-i mihnetde
gözyaşu su
olmuşgamıdâ
Böyle ni’met var-
iken ‘âşıkdimez bu
zâda yok

34. **olurdı:-ur, -dı**

Gazel 1765

Mısra: 5

Gerçekleşmek,
tahakkuk etmek.

Olurdı kamu zulmet
ile dehrkarañu
İrmese egerñür-ı bî-
zevâl[i]
Muhammedün

35. **ola:-a**

Gazel 1775

Mısra: 6

Gerçekleşmek,
tahakkuk etmek.
Yüzüñlezülfüñ[i]
dâyimhemîşe
Ola
şubhuñsa’ıdşâmuñmübâre
k

36. **olurdı:-ur, -dı**

Gazel 1800

Mısra: 9

Gerçekleşmek,
tahakkuk etmek.
İy kaşı ya çekmek
olurdıölincecevrüñi
Dil uzatmasa gelüp
her
yañapeykânüñsenüñ

37. **olupdur:-updur**

Gazel 1834

Mısra: 3

Gerçekleşmek,
tahakkuk etmek.
Vişâl-i gül naşîb-i
hârolupdur
Budur âh u figâmı
‘andelîbüñ

38. **oldı:-dı**

Gazel 1851

Mısra: 8

Gerçekleşmek,
tahakkuk etmek.
Rüz-ı
maşşerdedaḥıbulına
başumdaḥumār
Çün ezel
oldımaḥabbetür'as
innüş eylemek

39. **olısdur:-ısar, -**
dur

Gazel 1915

Mısra: 8

Gerçekleşmek,
tahakkuk etmek.

Ziyetine sakın
aldanma bu dehrün
şimdilik
Olısdur anı fikr
eyle kim āḥırpāy-
māl

40. **oldı:-dı**

Gazel 1941

Mısra: 6

Gerçekleşmek,
tahakkuk etmek.

Şahn-ı
gülşendenazar kıl
her varak bir
nüktedür
Rüşen olsun sor
çünoldımaḥzen-i
esrār gül

41. **oldı:-dı**

Gazel 1961

Mısra: 4

Gerçekleşmek,
tahakkuk etmek.

Ġamzeñḥadengi
geldi o
peykānsinede

Şādambunuñlaoldı
añayadıgār-ı dil

42. **olmaya:-ma, -(y)a**

Gazel 1990

Mısra: 10

Gerçekleşmek,
tahakkuk etmek.

İki
'ālemdeMuḥıbbīye
yiter cānākapuñ
Andan özge olmaya
hıçbābañāḥācetdegü
l

43. **olıcak:-ıcağ**

Gazel 1554

Mısra: 6

Bir ad veya sıfatın
belirttiği durumu
almak.

Göñlüñipāk eyle
evvel soñra kıl
şi'reşürü'
Dürlerḥāşıl mı eyler
olıcaknā-pākşadef

44. **olursın:-ursın**

Gazel 1620

Mısra: 4

Bir ad veya sıfatın
belirttiği durumu
almak.

Cidd ü cehd eyle
irişe ḥalka senden
menfa'at
Yoksa bir
sāyeolursın
meyvesi yok bir
kavak

45. **ola:-a**

Gazel 1654

Mısra: 6

Bir ad veya sıfatın
belirttiği durumu
almak.

Bāl ü per yak şem'-
i
ḥüşnegörickepervān
e-vār
Gülşen içre ola
bülbül gibi ancak
zār-ı 'ışk

46. **olur:-ur**

Gazel 1667

Mısra: 5

Bir ad veya sıfatın
belirttiği durumu
almak.

Bezm-i ğamdaçeng
gibi inlemekḳānün
olur
Her kimüñgöñlünde
kala bu şadā-yınāy-ı
'ışk

47. **ola:-a**

Gazel 1762

Mısra: 6

Bir ad veya sıfatın
belirttiği durumu
almak.

Ḳurbānolamḥabībü
mküyuña ger
varursam
Devlet-durur ger
ola cānumfedā-
yıcānuñ

48. **olıcak:-ıcağ**

Gazel 1803

Mısra: 14

Bir ad veya sıfatın

belirttiği durumu

almak.

İy saçı leylāğricek
kim
bañamecnündimez
Olıcakdīvānelıklaişt
ihārıkimsenüñ

49. **olmayasın:-**
mayasın

Gazel 1960

Mısra: 9

Bir ad veya sıfatın

belirttiği durumu

almak.

Bed-nām-ı dehr
olmayasın
iyMuhibbī ger
Uzatma sakın zūlm
elini ictināb kıl

50. **olalı:-alı**

Gazel 1970

Mısra: 5

Bir ad veya sıfatın

belirttiği durumu

almak.

Gözümden hāk-i
pāyuñkühl olalı
Bu
çeşmüoldrüşen
hem mukahhal

51. **oldı:-dı**

Gazel 1528

Mısra: 14

Olmak, haline

gelmek.

Tañımidurpervāne
kılsa bu
Muhibbīcān u dil
Oldıçünvuşlatşebin

de ‘ārız-ı cānāne
şem’

52. **ol:**

Gazel 1545

Mısra: 8

Olmak, haline

gelmek.

İster-iseñ sen huzūrı
tut tecerrüd ‘ālemin
Fāriğ u merd-i
cihān ol gözleme
hīç sol u sag

53. **olupdur:-up, -dur**

Gazel 1548

Mısra: 12

Olmak, haline

gelmek.

Bezm-i gāmda bu
Muhibbī içeli hūn-ı
ciger
Çenge
döndikāmetiñlerolu
pdursine def

54. **olupdur:-up, -dur**

Gazel 1559

Mısra: 6

Olmak, haline

gelmek.

Gözlerümüñ yaşını
‘ummānabeñzetdi
gören
Zāhiriderdürleriçeş
mümolupdurçünşad
ef

55. **oluram:-ur, -a, -m**

Gazel 1575

Mısra: 2

Olmak, haline

gelmek.

Gördigöñlümzülfüñ
isevdā-yı ‘ışk
Oluramşimdengirür
üsvā-yı ‘ışk

56. **olmuşdur:-muş, -dur**

Gazel 1587

Mısra: 8

Olmak, haline

gelmek.

Nigārāküyuñetrāfin
yaşumderyāyadönd
ürdi
Geçilmez yolum
olmuşdurañavarmag
arāhum yok

57. **olmadı:-ma, -dı**

Gazel 1632

Mısra: 10

Olmak, haline

gelmek.

Muhibbīkūyuña
geldi didüm bir
büseihsān it
Didiresm olmadı
hūblartarıkında bu
‘ādet yok

58. **olaldan:-al, -dan**

Gazel 1633

Mısra: 3

Olmak, haline

gelmek.

Göz yaşı
sağkōolaldankirpüg
ümcarūbdur
Āsitān-ı dilberi pāk
eyleyen ferrāşa bak

59. **olsun:-sun**

Gazel 1649

Mısra: 6

*Olmak, haline
gelmek.*
Gelse kıyāma dilber
beñzetmeserve anı
Ne serv-i kâmet
olsun ol kâdkıyâmet
ancak

60. **olsun:-sun**

Gazel 1649

Mısra: 10

Olmak, haline

gelmek.

Küyünda bu ğarîbe
itim dimişçüıldâr
Olsun ziyâdeluţfi
bize ri'âyet ancak

61. **olmasun:-ma, -sun**

Gazel 1654

Mısra: 10

Olmak, haline

gelmek.

'İşkadüşdüm
kalmadı şabrum
olup dilden berî
Yâİlâhîolmasunhîç
kimseler nâ-çâr-ı
'ışk

62. **olup:-up**

Gazel 1654

Mısra: 9

Olmak, haline

gelmek.

'İşkadüşdüm
kalmadı şabrum
olup dilden berî
Yâİlâhîolmasunhîç
kimseler nâ-çâr-ı
'ışk

63. **olup:-up**

Gazel 1667

Mısra: 3

Olmak, haline

gelmek.

Ka'rınairişmedümm
âhî olup
kaşdeyledüm
Tül u 'arzi yok
'aceb 'ummân-
ımsıderyâ-yı 'ışk

64. **olduñ:-du, -ñ**

Gazel 1673

Mısra: 5

Olmak, haline

gelmek.

Pâdişâh-ı 'ışkolduñ
eyle âhumdan 'alem
Leşkerüñdürüygöñül
gözyaşı sol u saga
bak

65. **ol:**

Gazel 1684

Mısra: 9

Olmak, haline

gelmek.

Câna kalma
iyMuhibbîmerd-i
meydân ol yüri
Kişiye
añılmagaâhırde ad u
san gerek

66. **olayın:-ayın**

Gazel 1688

Mısra: 5

Olmak, haline

gelmek.

İy gönül ister-iseñ
bülbul-i güyâ olayın
Baña bir serv-i

sehî-kadd ü
ruhıverd gerek

67. **olsa:-sa**

Gazel 1702

Mısra: 6

Olmak, haline

gelmek.

Yüri bir
şan'atetekmîlidüp
olup hârâbâti
Kemâl ehli gedâ
olsa olur 'âlî-
nesebdenyig

68. **olaydum:-a, -y, -du,
-m**

Gazel 1719

Mısra: 8

Olmak, haline

gelmek.

Gülşende gördüm
oynar hâr-ıla gül
budagı
Ben
dahıkâşolaydum bir
hârübüsitanuñ

69. **olduñ:-du, -ñ**

Gazel 1721

Mısra: 1

Olmak, haline

gelmek.

Bezmümüzrüşenidü
p şem'-i
şebistânolduñ
Hüblarencüm olup
sen meh-i
tâbânolduñ

70. **olduñ:-du, -ñ**

Gazel 1721

Mısra: 2

*Olmak, haline
gelmek.*
BezmümüZRüşenidü
p şem'-i
şebistānolduñ
Hüblarencüm olup
sen meh-i
tābānolduñ

71. **olmak:-mak**

Gazel 1723

Mısra: 1

Olmak, haline

gelmek.

Bülbül-i cān
meskeni bir gül'-
izār olmak gerek
Şevkine bir gül-
ruhuñ dil murğızār
olmak gerek

72. **oldı:-dı**

Gazel 1729

Mısra: 5

Olmak, haline

gelmek.

Sensüzinçeşmümde
noldıyiryüziencüm
misāl
Diyemahvālümisañ
adiñle imdi yek-be-
yek

73. **ola:-a**

Gazel 1753

Mısra: 10

Olmak, haline

gelmek.

Yanuñdamüdde'in'
eyler gel ol 'uşşāka
hem-şoħbet
Dimez bir kimse

anuñcün kim ola
Bü-lehebdenyig

74. **olsa:-sa**

Gazel 1753

Mısra: 5

Olmak, haline

gelmek.

Kaçan ki fire-şeb
olsa irer maṭlūbına
'āşık
Yanında 'āşıkā
nesne
görinmezhiçşebden
yig

75. **olsun:-sun**

Gazel 1759

Mısra: 6

Olmak, haline

gelmek.

Başuma gönder
cefāsengini eyle
imtiḥān
Rüy-ı zerdüme
sorayım baña olsun
ol meħek

76. **ol:**

Gazel 1767

Mısra: 10

Olmak, haline

gelmek.

Muħibbī ola mı
hiçsaña hem-ser
Ki sen bir tāze gül
ol ḥār u ḥāşāk

77. **oldı:-dı**

Gazel 1784

Mısra: 10

Olmak, haline

gelmek.

Muħibbīnazm-ı dil-
sūzuñolaldanḤusre
vemānend
Okınmazoldı
kalmadı revācişī'r-i
Selmānuñ

78. **olmak:-mak**

Gazel 1820

Mısra: 8

Olmak, haline

gelmek.

Hicr-i dilberden
yanardumiçmeseyd
üm ben müdām
Elde olan
dāyimēcām-ı zülāl
olmak gerek

79. **ol:**

Gazel 1849

Mısra: 11

Olmak, haline

gelmek.

Kaldumayakda al
elümi dest-gürüm ol
Çünderd-i ḥasret-ile
dil-figāruñamsenüñ

80. **olmadı:-ma, -dı**

Gazel 1871

Mısra: 6

Olmak, haline

gelmek.

Döstvaşlın isteyen
'āşıkgerkdürpöst-
püş
Nāfetā sarılmayınca
olmadı pehlü-
yimüşg

81. **oldı:-dı**

Gazel 1891

Mısra: 6
Olmak, haline
gelmek.
Gülzâr-ı
hüsnuñesenüñ ayak
mı basdurur
Oldıtılısımeñzeyeli
mârapercemüñ

82. **olsun: -sun**
Gazel 1900
Mısra: 4
Olmak, haline
gelmek.
Zer gibi hâlişlğum
bilmek
dilerseñiyperî
At cefâsengini
olsun ortamuzda ol
mehek

83. **ol:**
Gazel 1904
Mısra: 10
Olmak, haline
gelmek.
İyMuhibbî gül
ruhnuñşevkine
Bülbül ol her dem
terennüm eylegil

84. **ol:**
Gazel 1907
Mısra: 4
Olmak, haline
gelmek.
İç
kızarsundöstumgülg
ünyañaguñ gülleri
Bezm-i meydüriy
lebi
goncaaçılıpgülşen
ol

85. **ola: -a**
Gazel 1911
Mısra: 4
Olmak, haline
gelmek.
Her dem
anuñvişâlin umarsın
'aceb bu kim
Ol pâdişâh-ı hüsn
ola sen bir
gedâgöñül

86. **oldı: -dı**
Gazel 1928
Mısra: 4
Olmak, haline
gelmek.
Kurbân olayın
dirdikaşuñ yayına
göñlüm
Kİşoldımüjeñtirine
bu sîne ne müşkil

87. **olmaya: -ma, -y, -a**
Gazel 1932
Mısra: 4
Olmak, haline
gelmek.
Goncahemyanı
içinde sîm ile zer
saklayup
Bâd-ı şübh 'ayyârı
olmaya diyü korkar
gül

88. **oldı: -dı**
Gazel 1944
Mısra: 1
Olmak, haline
gelmek.
Cân u dilden bende
oldı sen şeh-i

devrâna dil
Anuñ-ıçun her ne
emritseñtururfermâ
na dil

89. **oldı: -dı**
Gazel 1950
Mısra: 4
Olmak, haline
gelmek.
Sen Hudâdan iste
ğayrı kimseye
uzatma el
Gülşen oldıkdret-i
Hakk-ıla gör nâr-ı
Halîl

90. **olsa: -sa**
Gazel 1951
Mısra: 3
Olmak, haline
gelmek.
Kaddüm olsa bâr-ı
ğamdaniyşanem
olmaz 'aceb
Diyemezsin kıl
nazar görüp anı sen
hamdegül

91. **oldı: -dı**
Gazel 1957
Mısra: 7
Olmak, haline
gelmek.
Oldıbî-zer-i
harîdüñkılmađuñlık
nazar
Ser çeküp baş
egmez iken günbed-
i devrâna dil

92. **ol:**
Gazel 1979

Mısra: 8
Olmak, haline
gelmek.
Himmetüñbāzımısal
sañ ol
hümāyışaydıçün
Nāleñiyagınaiy dil
takubanı zil ol

93. ol:
Gazel 1979
Mısra: 12
Olmak, haline
gelmek.

Ka'beküyınanıgāru
ñçünkitogrıduñMu
hīb
Cehd kıl ol vādide
'uşşāk ara ser-
maħmil ol

94. ol:
Gazel 1981
Mısra: 2
Olmak, haline
gelmek.

Ĥusrevā gel bu
göñülkişverinesultā
n ol
Cān u dilden kul
olalum bize gel tek
ħan ol

95. ol:
Gazel 1981
Mısra: 16
Olmak, haline
gelmek.

Nażar itmez bu
gözüm gevherine
āħħabīb
İy gözüm yaşı

gerek dürr ü gerek
mercān ol

96. olur:-ur
Gazel 1982
Mısra: 3
Olmak, haline
gelmek.

Olur her ğamze[si]
bir tır-i dil-süz
Muķavves kaşlarını
iki ya bil

97. ol:
Gazel 1987
Mısra: 4
Olmak, haline
gelmek.

Top eyle başum al
elüñezülfüñiçevġān
Gehġamzeokınsıne
me at kaşı kemān ol

98. ol:
Gazel 1987
Mısra: 6
Olmak, haline
gelmek.

Bir kimse
ħabervirmediçün
ince bilinden
Kim didiṭaleb eyle
göñülmüy-miyān ol

99. ol:
Gazel 1987
Mısra: 12
Olmak, haline
gelmek.

Biz eyleyelüm her
ne gelürĤaķķa
tevekkül
İyzāhid-i ĥod-

bınyüri sen tālib-i
nān ol

100. ol:
Gazel 1987
Mısra: 14
Olmak, haline
gelmek.

Pırolduñ ise sanma
Muħıbbı ola dil pır
Bir
tāzecivānısevübentā
zecivān ol

101. ol:
Gazel 1998
Mısra: 8
Olmak, haline
gelmek.

Başum top
eyleyüptuħfegetürd
ümişeh-i ĥübān
Süvār ol esb-i
nāzüzre ser-i
zülfüñiçevġān kıl

oldahı:

1. ol daħı:

Gazel 1749
Mısra: 2
Kelime Tipi: -
O bile.

Ĥālını 'arzitmege
kim varsa bu
dīvānenüñ
Ol daħışeydāsı olur
göricekcānānenüñ

ol dem:

1. ol dem:

Gazel 1647
Mısra: 4

Kelime Tipi: -

O zaman.

Gözden akıtdıhün-ı
dili yireehl-i 'ışk
İçdi o kanı lüleler ol
dem çanak çanak

2. ol dem:

Gazel 1598

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

O zaman.

Ruğlarıñ gördüm
niğarāberg-i gülden
bir varağ
Ol varağdan
'ışkırsinokıyup ol
dem sebak

3. ol dem:

Gazel 1824

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

O zaman.

Ol tabīb-i dil gele
sormaga ger ben
hastasını
Cān u başı pāyınaol
dem nisār itmek
gerek

4. ol dem:

Gazel 1724

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

O zaman.

Gicezıkr itse dūr
dişüñMuhibbī
Saçar başına gevher
ol dem eflāk

ol demde:

1. ol demde:

Gazel 1903

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

O sırada.

Görinür anı
Muhibbī olur ol
demde nihān
Āl-ılagōñlūñalur dil
virmeperrī-zāde gül

ol demden berü:

1. ol demden berü:

Gazel 1968

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

O zamandan beri.

Müşgebeñzetedümha
fā-y-
ılamu'anberzülfüñi
Dağı ol demden
berü gitmez bu
dilden infi'al

ol kes kim:

1. ol kes kim:

Gazel 1510

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

O kimse ki.

Şahüzre tura güller
feryād ide bülbüller
Bil mürdedür ol kes
kim eylemeye
andan haz

ol ki:

1. ol ki:

Gazel 1853

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

O ki.

Dermānın'ider ol ki
bilürderdkıymetin
Var iytabıbbāşuñ
olsun devālaruñ

2. ol ki:

Gazel 1911

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

O ki.

Dermānın'eyler ol
ki
bilürderdkıymetin
Alup giderse
istemeye bir
devāgōñül

ol kim:

1. ol kim:

Gazel 1862

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

O ki.

Dücihānıvirtüp aldı
bu Muhibbīğamuñı
Görmesünşādılık ol
kim
viredünyāyağamuñ

olsebedden:

1. ol sebedden:

Gazel 1679

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

O yüzden.

'Ağldandürşabrı
yok bir 'āşık-ı
dīvānedür
Ol sebeddenfāş olur
rāz-ı
nihānıbülbülün

2. ol sebebden:

Gazel 1828

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

O yüzdən.

Gül

yüzdäyiresindegör

dihattınmür-veş

Ol sebebden

kalmadı şabr u

kararıçşmümün

3. ol sebebden:

Gazel 1831

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

O yüzdən.

Tîg-1 'ışkuñ

yarasından

oldısınemçäkçäk

Eylerem ben ol

sebebden her dem

âh-1 derdnäk

4. ol sebebden:

Gazel 1878

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

O yüzdən.

Çonca-

veştengeyleyüpğöñl

ümbenümhüneyled

ün

Ol

sebebdengözlerüm

yaşını

gülgüneyledün

olsebebdendür:

1. ol sebebdendür:-

den, -dür

Gazel 1528

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

O yüzdendür ki.

Kaşdı bu dāma

düşüre dem-be-dem

pervāneyi

Ol sebebdendür

döker etrāfa her

dem dāne şem'

2. ol sebebdendür:

Gazel 1533

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

O yüzdendür ki.

Lebleri

yādnadüşdicān u

dil meyhāneye

Ol

sebebdendürelümde

ndāyimā düşmez

ayāğ

3. ol sebebdendür:

Gazel 1598

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

O yüzdendür ki.

Gül

yüzüñgördiharāretd

en kızardı gülsitān

Ol

sebebdendürşeherge

hbulınur gülde

'arāk

olsebebdendür ki:

1. ol sebebdendürki:-

den, -dür

Gazel 1514

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

O yüzdendür ki.

Şevk-i

ruhsāruñlayanupyak

iluriyyār şem'

Ol sebebdendür ki

olur şubholıncazār

şem'

2. ol sebebdendür ki:

Gazel 1787

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

O yüzdendür ki.

İygöñül 'ışk-ıla bu

bagrumı pür-

hünitdün

Ol sebebdendür ki

gözüm yaşını

gülgünitdün

olvire:

1. ol yire:

Gazel 1695

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

O yere.

İtleri silkine olasın

Muhibbımünselik

Ol

yirelāyıkdegülseñda

hıtsünler dilek

ola:

1. ola:

Gazel 1689

Mısra: 4

(Bir şeye) sahip

olmak.

Kullanursañ bu

cihān içre tecerrüd

'ālemin

Umaram 'İsī gibi

eflāk ola

yirüñsenün

2. **ola:**

Gazel 1866

Mısra: 3

(Bir şeye) sahip

olmak.

Her kimde kim
hevā-yı ser-i zülf-i
yār ola
Evvel kademdelā-
būdaña terk-i ser
gerek

3. **ola:**

Gazel 1620

Mısra: 7

Olmak, haline

gelmek.

Diler-iseñ bir
kemāñçe ola bu
göñlüñsenüñ
Başuñitäreyleyüp
bul bir deri sīneñe
yak

4. **ola:**

Gazel 1620

Mısra: 12

Olmak, haline

gelmek.

Taht-ı Efrīdūna
bakmaz tāc-ı
Husrev gözlemez
Atları haylinde ister
ola bu dil bir burak

5. **ola:**

Gazel 1844

Mısra: 4

Olmak, haline

gelmek.

Vahtidür gel beni
öldür

şanemācevrüñ-ile
Mürdeler zinde ola
ger irişe 'İsīdemüñ

6. **ola:**

Gazel 1874

Mısra: 9

Olmak, haline

gelmek.

Bu
Muhibbīnūñşebiķad
r ü günü bayram ola
Ger görineşām-ı
hicrinde
hilālīkaşuñuñ

7. **ola:**

Gazel 1902

Mısra: 7

Olmak, haline

gelmek.

San'at-ı
cevrüñcihānda ad
ola diyümüdām
Ol elif
ķaddüñlebükdüñķā
metümdāyleledüñ

ola ki:

1. **ola ki:**

Gazel 1715

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Diyelim ki.

Bu keşti-i dil ola ki
irişe murāda
Gözyaşı ile āh-
ıladeryāyibüyütdük

2. **ola ki:**

Gazel 1960

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Diyelim ki.

Zārīlık eyle ola ki
ola du'āñķabül
Sür yüz
yiredergehiālīcenāb
kıl

3. **ola ki:**

Gazel 1979

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Diyelim ki.

Ola ki dilber
viresañazekāt-ı
hüsnini
Kapusīnacān-ıla
eyle nazar var sāyil
ol

ola kim:

1. **ola kim:**

Gazel 1659

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Ola ki /Olur da.

Ola kim pāyāna irse
rūze-i hicrūñdilā
'İyd-i
vaşlıngözleyüpebrül
arı ayına bak

2. **ola kim:**

Gazel 1725

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Ola ki: Olur da II

Belki, olabilir ki.

Nāmeyazdum göz
karasından yine
dildāruma
Ola kim bu nev'-ile

yārīgōremālumgörü
ñ

3. **ola kim:**

Gazel 1726

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Ola ki: Olur da II

Belki, olabilir ki.

Başımı top
eyleyüpgeldümvefā
meydānına
Ola kim ğaltān ide
bu zülf-i
çevġānuñsenüñ

4. **ola kim:**

Gazel 1867

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Ola ki: Olur da II

Belki, olabilir ki.

Ola kim
ilteşabāgerdümreh-i
cānāneye
Seng-i
miñnetledōġüpcism
ümġubār itsem
gerek

5. **ola kim:**

Gazel 1936

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Ola ki: Olur da II

Belki, olabilir ki.

Hālī olmaz acı
yaşlar dōkmeden
deryā gibi
Ola kim raħm
eyleye bu dīde-i
giryāna dil

6. **ola kim:**

Gazel 1996

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Olur da II Belki,

olabilir ki.

Gel iyserv-i
ħırāmānum gözüm
yaşın revānitdüm
Ola kim ħāk-i
pāyuña bu nev'-ile
olamvāşıl

ola-gel:

1. **ola-gelmiş-durur:-**
miş, --durur

Gazel 1519

Mısra: 10

Olagelmek. //

Olmak.

Göñlümünvīrānesin
irüşen it
māhumbenüm
Çün ola-gelmiş-
durur
vīrānelerdemāh
şem'

olaldan:

1. **olaldan:**

Gazel 1705

Mısra: 4

Olduğundan beri.

Fiġān u nāle kılsam
nāyioħşar
Olaldan meclis-i
ġamdaħudümçeng

2. **olaldan:**

Gazel 1728

Mısra: 6

Olduğundan beri.

Bezm-i ġamdaħün-ı
dilden tolu
çeşmümsāġarı
Nüşidüpiñlergōñülk
addümolaldan hem
çüçeng

olalı:

1. **olaldan:-dan**

Gazel 1572

Mısra: 12

Olduğundan beri.

Āteş-i 'ışk içre dil
girdi semenderler
gibi
Olaldan bu
Muħibbīdōstlarmu't
ād-ı 'ışk

2. **olalı:**

Gazel 1689

Mısra: 5

Olduğundan beri.

'İşkmeydānındaıy
dil olalı sen
pehlevān
Vāmık u Ferhād u
Mecnūndurmiyāngī
rūñsenüñ

3. **olalı:**

Gazel 1759

Mısra: 9

Olduğundan beri.

Baħr-ı
eşkümdēMuħibbī
bu cihānfülk olalı
Zevraķimehkülegi
gün bād-bānidur
felek

4. **olalı:**

Gazel 1806

Mısra: 15
Olduğundan beri.
İyMuhibbî olalı
başumbañaküh-ı
belâ
İki ‘aynumaña iki
biñar itsem gerek

5. **olalı:**

Gazel 1809
Mısra: 5
Olduğundan beri.
Düd-ı ahumbaşuma
olalı murğ-ı aşiyân
Yazılurmeccündiyü
her
yirdetaşvîrühñsenüh

6. **olalı:**

Gazel 1968
Mısra: 9
Olduğundan beri.
‘Aşıkamrindembed-
nâm [u] melâmet
olalı
‘İşkuma bunlar delîl
yitmez mi ne
hâcetsü’âl

olan:

1. **olan:**

Gazel 1618
Mısra: 8
*...olan (şey) "sıfat
fiil".*
Ger hasüdân fitne
âteşin yakarsa
gamdegül
Kudretindengülşen
olan âteş-i
İbrâhîm’e bak

2. **olan:**

Gazel 1624

Mısra: 4
*Bir vasfa sahip
olan kimse.*
LeylîvüMecnünHus
rev ü Şîrinañılurvelî
Câna kıyan ‘ışk ser-
bâzı olan Ferhâda
bak

3. **olan:**

Gazel 1838

Mısra: 8
*Bir vasfa sahip
olan kimse.*
‘İşkuñuñçâkeri yüz
tâc u
kabâyıyandurur
Çâker-i ‘ışk olan
dünyedebî-bâk
gerek

oldımürde:

1. **oldımürde:-dı**

Gazel 1767

Mısra: 1
Kelime Tipi: -
Ölmek.
Ğamuñdanoldımürd
esîne hem çâk
Cevâbeyt ola
dîdecân-ı ğamnâk

olduğün:

1. **olduğün:**

Gazel 1777

Mısra: 1
*Olduğu için,
olduğundan dolayı.*
Yaşumolduğünha
ddüñle hem-reng

Cefâdanyagdurursın
başumaseng

oldur ki:

1. **oldur ki:**

Gazel 1766

Mısra: 1
Kelime Tipi: -
Oldur ki.
Şükrüm oldur ki
beni hâlîkomazderd
ü ğamuñ
Şâd olurum
yüzümüñüstine
bassa kademüh

oldur kim:

1. **oldur kim:**

Gazel 1694

Mısra: 3
Kelime Tipi: -
Oldur ki.
Nezrüm oldur kim
görürsem ol
güzeller şâhını
Atı ayagina bu
cânumnisâr itsem
gerek

2. **oldur kim:**

Gazel 1925

Mısra: 3
Kelime Tipi: -
Oldur ki.
Dilber oldur kim
vefâda olmaya
eksükligi
Yoşazulm u cevri
çok nâ-
mihribâneksükdegü
1

olsar:

1. **olmsar:**

Gazel 1809

Mısra: 10

Olacak.

Eyledüñsînemçerâğ
ınyakmagaçün dil
fitîl
Şöyle bil
şimdengirü od
olısaryirüñsenüñ

olma:

1. **olma:**

Gazel 1919

Mısra: 5

Olmamak.

Olma mecâzî 'ışk-
ıla gözle hâkîkati
Añ ol zamâni kim
diyeler sañagūra gel

2. **olma:**

Gazel 1639

Mısra: 11

Olma. II Herhangi

bir durumda bulunma.

Ġarra olma dâr-ı
dünyâçündegüldâr-ı
karâr
Kanda gitdi 'ibret al
İskender ü Dârâya
bak

3. **olmasa: -sa**

Gazel 1506

Mısra: 2

Olmamak,

bulunmamak.

Olmasa
meygünlebüñiydöst
şekkerden ne hâz
Ruğlaruñ olmasa

güşende gül-i
terden ne hâz

olmaduk:

1. **olmaduk:**

Gazel 1926

Mısra: 9

Olmayan.

Yüregihünolmaduk
var mı
cihândaâdemî
Yâhû bu devrân
elinden kimdür ol
giryândegül

olmak:

1. **olmak:**

Gazel 1795

Mısra: 12

*"Olmak" fiilinin
masdar biçimi.*

'İşkadüşdümçünki
yok bu
vartadanbañahâlâş
Bañr-ı eşk içre
Muhibbîğarç-ı âb
olmak gerek

2. **olmak:**

Gazel 1795

Mısra: 14

*"Olmak" fiilinin
masdar biçimi.*

Kıymetinfehmeyley
üptâ kim alalar
güşına
Sözlerüñ gevher ü
yâdürr-i hoş-âb
olmak gerek

3. **olmak:**

Gazel 1600

Mısra: 6

*Bir ad veya sıfatın
belirttiği durumu
almak.*

Nigârüñgenc-i
hüşnine girilmez
zülf olur mâni'
'Acebmidür ki
gencüzretilism olup
ya mâr olmak

4. **olmak:**

Gazel 1723

Mısra: 8

*Bir ad veya sıfatın
belirttiği durumu
almak.*

Hüşnüñi kılmış
ihâzâzülfüñi görüp
didüm
Kanda kim genc ola
lâ-büd anda mâr
olmak gerek

5. **olmak:**

Gazel 1723

Mısra: 10

*Bir ad veya sıfatın
belirttiği durumu
almak.*

İyMuhibbî ger
dilerseñşi' rüñrengî
n ola
Fikr ü zikrûñ her
nefesdela'l-i yâr
olmak gerek

6. **ola: -a**

Gazel 1778

Mısra: 6

*Bir ad veya sıfatın
belirttiği durumu
almak.*

Gördüm ki genc-i
hüsnezülfîn[i]
itmiş pāsbān
Didümeger ejder
ola bu nev'e yok
mārikimūn

7. olmak gerek:

Gazel 1795

Mısra: 6

*Bir ad veya sıfatın
belirttiği durumu
almak.*

Tāb-ı mülden gül
gül olsa 'ārızınıdır
gören
Ābdanāteş
'ayānāteşdenāb
olmak gerek

olmak gerek:

1. olmak gerek:

Gazel 1799

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Olmalı.

İşi güci 'āşikuñ her
laḫzaāh olmak
gerek

Bu tokuz çarḫdūd-ı
āhındansiyāh olmak
gerek

2. olmak gerek:

Gazel 1799

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Olmalı.

İşi güci 'āşikuñ her
laḫzaāh olmak
gerek

Bu tokuz çarḫdūd-ı

āhındansiyāh olmak
gerek

3. olmak gerek:

Gazel 1799

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Olmalı.

Tā ki zāhir olmak
içün 'āşikuñ
'āşıklığı
Hün olup göz yaş
her dem beñizkāh
olmak gerek

4. olmak gerek:

Gazel 1799

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Olmalı.

Pādişāh-ı
'ışkkaldursunlivā-
yāhını
Her yañadan göz
yaşı añasipāh olmak
gerek

5. olmak gerek:

Gazel 1799

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Olmalı.

Kim ki
şebrevlikiderzülfi
şebindedilberūn
Dūd-ı āhı başına bir
şeb-külāh olmak
gerek

6. olmak gerek:

Gazel 1799

Mısra: 10

Kelime Tipi: -
Olmalı.

'Arşa-i 'ışk içre
atmaga yine āh
okların
Ya olup
ḫaddiMuḫibbīnūd
ü-tā olmak gerek

olmasa idi:

1. olmasa idi:

Gazel 1534

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Olmasaydı.

Nār-ı 'ışkı içre ol
meh-
pārenūngönlüm
yine
Eylemezdi olmasa
idi semender-
veşturağ

olmaz:

1. olmaz:

Gazel 1627

Mısra: 4

İmkansız,

gerçekleşemez.

Bilseler
dünyāna'iminḫırş
artar gün-be-gün
Āh kim olmaz imiş
bu dehr içinde
kimse tok

2. olmaz:

Gazel 1798

Mısra: 7

İmkansız,

gerçekleşemez.

Ādem olmaz ad-ıla
ger ādemiyyet

olmasa
Assı itmez ādeme
‘ālemdemerdüm-
zādelik

olmaz idi:

1. olmaz idi:

Gazel 1526

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Olmamak.

‘İşkuñarüz-ı
ezelden olmasa ger
yār şem’

Olmaz idi sararup
dil-ḥastevübimār
şem’

olsaidüm:

1. olsa idüm:

Gazel 1852

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Olsaydım.

Saçmag-ıçun
yüzüm üzrectür’ asın
ol muğbeçe
Ḥāk-i pāyı olsa
idümkāşkimeyhāne
nüñ

olur:

1. olur:

Gazel 1635

Mısra: 6

(Bir şeye veya

niteliğe) sahip olmak.

Ḥasret-ile dün
giçeşoldenlödökdü
m gözyaşın
Kevkebi saymak
olur likanuña’ dādı
yok

2. olur:

Gazel 1514

Mısra: 2

"Ol" fiilinin geniş

zaman kipi.

Şevk-i
ruḥsāruñlayanupyak
ıluııyyār şem’
Ol sebebdendür ki
olur şubḥolıncazār
şem’

3. olur:

Gazel 1527

Mısra: 8

"Ol" fiilinin geniş

zaman kipi.

Kanumıganzelerüñ
dökdıdıdümyārdıdı
Kim ki cellād ola
elbette olur
fi’lişenī’

4. olur:

Gazel 1574

Mısra: 10

"Ol" fiilinin geniş

zaman kipi.

İyMuḥıbbī
‘āşıkuñfaḥrımelāme
tolduğı
Gözlemez nāmūs u
‘ārı ol olur rüsvā-yı
‘ışk

5. olur:

Gazel 1687

Mısra: 7

"Ol" fiilinin geniş

zaman kipi.

Çeşmüzre görüp
alnuñ o dem

sāyebān olur
Gün
şavkıdeğmesündıyü
bımāraperçemüñ

6. olur:

Gazel 1736

Mısra: 10

"Ol" fiilinin geniş

zaman kipi.

‘Arz-ı ḥāl itme
ṭabıbeçünki andan
çāre yok
Derdünevirenden
olur yine dermān
eylemek

7. olur:

Gazel 1751

Mısra: 5

"Ol" fiilinin geniş

zaman kipi.

Gülşen içre gül olur
ḥār-ıla her dem
hem-nişın
‘Ömriğıçerāh u
feryād-
ıladāyimbülbülüñ

olur ise:

1. olur ise:

Gazel 1744

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

Olursa.

Cür’a-i

‘ışkıMuḥıbbıçün

ezel eyledi nüş

Çekemez minnetini

olur ise cām-ı

Cemüñ

olur mı:

1. **olur mı:**

Gazel 1736

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

Olur mu? II olmaz.

İyMuhibbısır-ı

‘ışkıdūd-ı

āhumfāşider

Penbe içre āteşi

olur mı pinhān

eylemek

2. **olur mı:**

Gazel 1788

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Olur mu? II olmaz.

Egerçirūşen-i

rūzadimişlerdür

‘arabdanyig

Tazarru’ itmege

‘āşık olur mı

añaşebdenyig

3. **olur mı:**

Gazel 1872

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Olur mu? II

Mümkün mü?.

Gönüldüzdiniküym

da tutup

zülfinebenditdüm

Olur mı

‘āşıkamaḥbes

‘acebçāh-ı

zeḳandanyig

4. **olur mı:**

Gazel 1970

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Olur mu? II

Mümkün mü?.

Gerekmez

zülfüñemeşşātaherg

iz

Olur mı

āfitābmuḥtāc-ı

şayḳal

5. **olur mı:**

Gazel 1640

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Olur mu? Mümkün mü?.

Muhibbīderd-i

ḥasretlevedā’ eyler

mi cān tenden

Olur mı ölmeden

yāḥūdānuñlamerḥab

ā kılmak

6. **olur mı:**

Gazel 1970

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Olur mu? II

Olmaz.

Ḥadīs-i

zülfhıçküteh olur

mı

Anuñçüğüft ü

gūsıdur müselsel

olur mı hiç:

1. **olur mı hiç:**

Gazel 1656

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Hiç olur mu ?

Olmaz.

Yüzüñgöstermeyüp

cānāidersindürlüfett

ānlık

Be kāfiruşbuḫulm

ile olur mı

hiçmüsülmanlık

olur olmaz kimse:

1. **olur olmaz kimse:**

Gazel 1546

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Sıradan kimse.

İster-iseñ

‘ırzuñıyıkılmasun

Olur olmaz kimse

ile itme lāğ

on sekiz biñ ‘ālem:

1. **on sekiz biñ ‘ālem:**

Gazel 1657

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

‘Ālem; cihan,

kāinat, dünya ve

Allah’tan gayrı her şey

mānālarına gelir.

Burḳa’uñkeşfeyledü

ñyüzüñdeniyşāh-ı

rüsül

Heybetüñden on

sekiz biñ

‘ālemitdiler ‘araḳ

on sekiz biñ ‘ālemüñ:

1. **on sekiz biñ**

‘ālemüñ:-üñ

Gazel 1619

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Farklı boyutlarıyla

beraber kainatın

tamamı, yaratılmışların

hepsi.

Hazretineda'vetitdi
geldi sañaCebre'til
On sekiz biñ
'alemün seyrin
idüpbindünBurak

onlar:

1. **anlar:**

Gazel 1966

Mısra: 6

"Onlar" üçüncü
çoğul şahıs zamiri.

Cemâl-i
hüsnüñicânâ bugün
'âşıklara 'arz it
Ki anlar
müstehakolmuşolup
dur cümlesi sâyil

oñmaduk:

1. **oñmaduk:**

Gazel 1927

Mısra: 2

Bedbaht, talihsiz,
iflah olmayan, uğursuz.
Gözlerümdenhün-ı
dildürdökilenaşum
degül
Görinenküh-ı
belâduroñmadukbaş
umdegül

oñul-:

1. **oñulmaz:-maz**

Gazel 1845

Mısra: 13

İyileşmek, şifa
bulmak.
Muhibbünün akar
yaşı
oñulmazbagrumuñ
başı
Bu

hâliduymasunnâşin'
içün dün
gicegelmedün

oñulmaz yararadur:

1. **oñulmaz yararadur:-
dur**

Gazel 1800

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

İyileşmez, şifa
bulmaz, şifasız, onmaz
yara.

Gerçi firtün merhem
olmuşdur dil-i
mecrühuma
Bir oñulmaz
yaradur bu zahm-ı
hicrânunsenün

onuncün:

1. **anuñçün:**

Gazel 1540

Mısra: 10

Bu sebepten
dolayı, bu nedenle.
Muhibbîcân u dil
gıtdivaruban 'ışka
kul oldı
Anuñçün kaldı ten
tenhâ ki andan
oldıcânfâriğ

2. **anuñçün:**

Gazel 1548

Mısra: 2

Bu sebepten
dolayı, bu nedenle.
Şolqadardökdiciger
hünınıçesmitdi telef
Lâlezâroldıanuñçün
hün-ı dilden her
taraf

3. **anuñçün:**

Gazel 1631

Mısra: 8

Bu sebepten
dolayı, bu nedenle.
'Âkıbetdîvâne-i
hengâme kıldılar
beni
Dutdıanuñçüngöñül
hengâmehengâm-ı
firāk

4. **anuñçün:**

Gazel 1643

Mısra: 2

Bu sebepten
dolayı, bu nedenle.
Oldum hezârcân-ıla
ben mübtelâ-yı 'ışk
Eksükdegülbaşdana
nuñçünbelâ-yı 'ışk

5. **anuñçün:**

Gazel 1893

Mısra: 4

Bu sebepten
dolayı, bu nedenle.
Kenârağertürüpyârıd
erâğüş eylemek
ister
Güzel gördükçe
anuñçün salar el
mevcideryânuñ

6. **anuñçün:**

Gazel 1970

Mısra: 8

Bu sebepten
dolayı, bu nedenle.
Hadîs-i
zülhîçkûteh olur
mı

Anuñçüngüft ü
güsıdur müselsel

oran:

1. **oran-ıla:-ıla**

Gazel 1500

Mısra: 3

Ölçü, had, derece,

mıktar.

Dimezem mihr eyle
bārıcevr kıl oran-ıla
Faḥr-ı
'ālemçüdimiṣḥayr
u'l-umūr olur vaṣaṭ

ordu-yıḥüsñüñ:

1. **ordu-yıḥüsñüñ:-üñ**

Gazel 1891

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Güzellik ordusu.

Ordu-yıḥüsñüñ
içine hergiz
girilmeye
Bekler
kafañıbeñzedidüñdā
raperçemüñ

orta:

1. **ortaya:-ya**

Gazel 1526

Mısra: 4

Meydan.

Hicr-ile yanmakdan
ise didiyig baş
oynamak
Baş koyup ortaya
itdi 'ışkıñızhār
şem'

2. **ortamuzda:-muz, -da**

Gazel 1900

Mısra: 4

*İki şeyin ya da iki
kişinin arası.*

Zer gibi ḥālışlıgum
bilmek
dilerseñiyperī
At cefāsengini
olsun ortamuzda ol
meḥek

3. **ortası:-s, -ı**

Gazel 1976

Mısra: 10

İki uçtan veya

*bütün noktalardan aynı
uzaklıkta olan yer.*

İyMuḥıbbıgüleşene
döşendi bir
renginbisāt
Ortası
sünbülbenefşoolmuş
pervāze gül

otagkurdi:

1. **otagkurdi:-dı**

Gazel 1531

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Büyük ve süslü

*çadır kurmak II yer
etmek, iyice yerleşmek.*

Yakalı ğam leşkeri
bu
sınemüzretāzedāğ
'İşşāḥıkurdi san
şahrā-
yımihnetdeotag

2. **otağkurdi:-dı**

Gazel 1535

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Çadır kurmak.

Yakdı
'āşıksinesinelāle
gibi tāzedāğ
Yārkurdişāḥn-ı
güleşende yine
gülđen otağ

otaga:

1. **otagasın:-sın**

Gazel 1891

Mısra: 11

Kūlah.

'Uşşākı öldürüp
başa
dakmışotagasın
Göstermiş uzun
illere gör kara
perçemüñ

otla:

1. **otlar:-r**

Gazel 1703

Mısra: 1

(Hayvan)

*Dolaşarak yerden ot
yemek.*

Ḥüsngülzārında
otlar gözlerüñāñhū-
yımüşğ
Çin-i zülfüñdeprede
tuta cihāmbüy-ı
müşğ

otur:

1. **otura:-a**

Gazel 1963

Mısra: 6

Oturmak.

Ḥayme kıldı döşedi
yine
zümürüddenbisāt
Taḥt-ı zerrine çıka
ya otura dārā-yı gül

otur-:

1. **oturup:-up**

Gazel 1976

Mısra: 7

*Tahta oturmak,
hükmetmek.*

Oturup taht-ı
çemende başına
sultân iken
Hiç düşer mi
kapukapu eyleye
dervâze gül

oturak ola:

1. **oturak ola:**

Gazel 1602

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

*Oturulacak şey
veya yer olmak.*

Küh-ı
ğamdakondıbaşumü
stinemurğ-ı belâ
Didi bundan özge
yir yok ola baña
oturak

ovn:

1. **ovni:-ı**

Gazel 1709

Mısra: 5

Oyun.

Eñ evvel 'ışkuñoyını
terk-i serdür
Dağı var mı be
zâhidimtiñânüñ

ovna-:

1. **ovnar:-r**

Gazel 1912

Mısra: 6

Eğlenmek,

*oyalanmak maksadıyla
bir şeyle meşgul olmak.*

Hâr elinden kan
yudar gül şevkine
bülbül müdâm
Salınupbâd-ı
seherdehâr-ıla
ovnar gül

2. **ovnar:-r**

Gazel 1932

Mısra: 6

Eğlenmek,

*oyalanmak maksadıyla
bir şeyle meşgul olmak.*

Bülbülüñkanlu
yaşın görse anı
bârânsanur
Esse çünbâd-ı
seherşâdân olup
ovnar gül

3. **ovnar:-r**

Gazel 1941

Mısra: 20

Eğlenmek,

*oyalanmak maksadıyla
bir şeyle meşgul olmak.*

İyMuhibbîgayret ile
yansa bülbül
tañdegül
Kol sunar
boynmañârüñdâyim
â oynar gül

4. **ovnar:-r**

Gazel 1999

Mısra: 10

Eğlenmek,

*oyalanmak maksadıyla
bir şeyle meşgul olmak.*

Çonca-veş kanlar
yudarbi-çäre bülbül

derdmend

Zerrece 'aynına

almaz hâr-ıla oynar
gül

ovna:

1. **ovnar:-r**

Gazel 1719

Mısra: 7

Eğlenmek,

*oyalanmak maksadıyla
bir şeyle meşgul olmak.*

Gülşende gördüm
ovnar hâr-ıla gül
budagı

Ben

dañıkâşolaydum bir
hârübüsitanuñ

2. **ovnar:-r**

Gazel 1852

Mısra: 3

Eğlenmek,

*oyalanmak maksadıyla
bir şeyle meşgul olmak.*

Ben iraklarda dem-
â-dem dâyim oynar
zülf-ile
Pâralansun göreyim
bagrihemîşeşänenü
ñ

Ö:

öğren:

1. **öğrenüpsin:-üpsin**

Gazel 1686

Mısra: 7

Anlamak,

*kavramak, bilgi
edinmek.*

Öğrenüpsinhicrodım
ayakmagı
'âşıkıların

Hıçnazırüñyog-ıdı
olmasa bu
hüyuñsenüñ

2. **öğrenüp:-üip**

Gazel 1692

Mısra: 9

Anlamak,
kavramak, bilgi
edinmek.

Yārdanhercāyılık
ismin
Muhibbīöğrenüp
Turmayup meclis
gezer eş'ār u
divānuñsenüñ

öğren:-

1. **öğrendi:-di**

Gazel 1810

Mısra: 7

Anlamak,
kavramak, bilgi
edinmek.

Yārdanhercāyılık
resmini
öğrendimeger
Her gice meclis
gezer eş'ār u
dīvānuñsenüñ

öldür:-

1. **öldür:**

Gazel 1566

Mısra: 10

Öldürmek, bir
canlının hayatına son
vermek.

Cürm ise seni
Muhibbīsevdügi
'Afv kılma öldür
anı kıl telef

2. **öldür:**

Gazel 1582

Mısra: 7

Öldürmek, bir
canlının hayatına son
vermek.

Gel beni öldür
cefāvücevrden eyle
halaş
Kim cefāvücevr
içinde
sañabeñzeryār yok

3. **öldür:**

Gazel 1678

Mısra: 6

Öldürmek, bir
canlının hayatına son
vermek.

Didümruñüstinde
görüp hāl-i siyāhın
Öldür beni dil
murgına ger
dānedegülseñ

4. **öldür:**

Gazel 1701

Mısra: 4

Öldürmek, bir
canlının hayatına son
vermek.

Çignedüp 'āşıkları
öldürmek-ise
'ādetüñ
Gel beni öldür
günāhın alma
bārīkimsenüñ

5. **öldürürsin:-(ü)r, -sin**

Gazel 1767

Mısra: 7

Öldürmek, bir

canlının hayatına son
vermek.

Didüm

'uşşākın' için öldürü
rsin

Didimerd olan anlar
bañaçibāk

6. **öldürmege:-meg, -e**

Gazel 1796

Mısra: 2

Öldürmek, bir
canlının hayatına son
vermek.

Kaşuñı ya

eyleyüpmüjgānları
ñtreyledüñ

Beni

öldürmegeyidöst
yine el-bir eyledüñ

7. **öldür:**

Gazel 1806

Mısra: 6

Öldürmek, bir
canlının hayatına son
vermek.

Çünkü gelmezsin

işit oldı elemden
intizār

Bāri öldür niçeye

dek intizār itsem
gerek

8. **öldüriser:-iser**

Gazel 1830

Mısra: 2

Öldürmek, bir
canlının hayatına son
vermek.

Cān u dil mülkini

evvel eyledi

yagmagözüñ

Öldüriserbilüremâhî
r beni şehlâgözün

9. öldür:

Gazel 1844

Mısra: 3

Öldürmek, bir
canlının hayatına son
vermek.

Vahtidür gel beni
öldür
şanemâcevrün-ile
Mürdeler zinde ola
ger irişe 'İsîdemün

10. öldüre:-e

Gazel 1848

Mısra: 2

Öldürmek, bir
canlının hayatına son
vermek.

Eyledi düşmen
söziyleçün ol yâr
terk
Günde biñ kez
öldüre itmeme anı
zinhâr terk

11. öldüriser:-iser

Gazel 1879

Mısra: 8

Öldürmek, bir
canlının hayatına son
vermek.

Gehcefävügâhşîveg
âhcevr ü gâhnâz
Bilüremâhîr beni
öldüriserçünbişlerü
ñ

12. öldür:

Gazel 1904

Mısra: 4

Öldürmek, bir
canlının hayatına son
vermek.

Mür gibi çün beni
pâ-mäleyledün
Ya gel öldür ya
terahhümeylegil

13. öldür:

Gazel 1910

Mısra: 4

Öldürmek, bir
canlının hayatına son
vermek.

Seni sevmek günâh-
ısa habîbüm
Beni öldür bu yolda
mütthem kıl

14. öldürdügüne:-
dügüne

Gazel 1987

Mısra: 10

Öldürmek, bir
canlının hayatına son
vermek.

Öldür beni evvel
elüñi kana bulaşdur
Öldürdügünesoñran
ihâyetpeşimân ol

öldür:

1. öldürür:-ür

Gazel 1573

Mısra: 2

Öldürmek, bir
canlının hayatına son
vermek.

Giden gelmez ne
müşkil yol-durur
'ışk
O yolda âhîr anı
öldürür 'ışk

2. öldürmek-ise:-mek, -
ise

Gazel 1701

Mısra: 3

Öldürmek, bir
canlının hayatına son
vermek.

Çignedüp 'aşıkları
öldürmek-ise
'âdetün
Gel beni öldür
günâhın alma
bârikimsenün

3. öldür:

Gazel 1713

Mısra: 8

Öldürmek, bir
canlının hayatına son
vermek.

Sevdüğüm seni
günâh-ısa günâhum
çok benim
Gel beni öldür
benüm tek yok
günâhkârüñsenün

4. öldürmegeçür:-me, -
ge, -dür

Gazel 1718

Mısra: 1

Öldürmek, bir
canlının hayatına son
vermek.

Seni
öldürmegeçürkaşdı
çün ol ğamze-zenün
Sun boyun emrine
var
boynuñatakupkefen
ün

5. öldürmelüdür:-
melüdür

Gazel 1725

Mısra: 8

Öldürmek, bir

canlının hayatına son
vermek.

N' için evvel
yüzini gördükdecân
terk itmedüm
Göz göre
öldürmelüdür beni
ihmâlüm görüñ

6. öldürürsin:-ür, -sin

Gazel 1760

Mısra: 11

Öldürmek, bir

canlının hayatına son
vermek.

Nā-ḥakıyireniçe bir
'uşşâk[ı] öldürürsin
Sorılmaya mı
dîrsinboynuñdaki o
kanuñ

7. öldürmek:-mek

Gazel 1771

Mısra: 12

Öldürmek, bir

canlının hayatına son
vermek.

Bu
Muḥibbīanuñiçünsa
ñavirmişdürgöñül
'Āşık öldürmek
günehsüz eski
ḥüyuñdursenüñ

8. öldürür:-ür

Gazel 1773

Mısra: 4

Öldürmek, bir

canlının hayatına son
vermek.

Girçek imiş dirler
idi kan idercānā
seni

Öldürür 'āşıklarılā-
büdsenüñ bu
ḥūlaruñ

9. öldürür:-ür

Gazel 1800

Mısra: 1

Öldürmek, bir

canlının hayatına son
vermek.

Öldürür 'uşşâkı
gerçi çeşm-i
fettānuñsenüñ
Ġamdegüliḥyāiderl
ā'l-i
Bedaḥşānuñsenüñ

10. öldürem:-em

Gazel 1810

Mısra: 5

Öldürmek, bir

canlının hayatına son
vermek.

Bugün öldürem seni
dirdüñkomayam
yarına
Āh kim bildüm yok
imiş 'ahd ü
peymānuñsenüñ

11. öldürüp:-up

Gazel 1829

Mısra: 11

Öldürmek, bir

canlının hayatına son
vermek.

Tîr-i
ğamzeñleMuḥibbîd

erdmendi öldürüp
Ḥamdü-lillāh ki
anuñ derdine
dermāneyledüñ

12. öldürse:-se

Gazel 1830

Mısra: 6

Öldürmek, bir

canlının hayatına son
vermek.

Ḥamdü-lillāh kim
lebüñdenirişürcānah
ayāt
Pes ne ğam öldürse
ger
'āşıklarıra' nāgözüñ

13. öldürüp:-üp

Gazel 1839

Mısra: 5

Öldürmek, bir

canlının hayatına son
vermek.

Eyleyüpdürlücefāla
r öldürüp āḥir beni
Gülşen-i
küyuñşehāmurg-ı
ḥoş-elḥānsuzkoduñ

14. öldürüp:-üp

Gazel 1840

Mısra: 9

Öldürmek, bir

canlının hayatına son
vermek.

Evvel
alduñgöñlümicevr-
ile āḥir öldürüp
Kanda gitdi ara
yirde 'ahd ü
peymānuñsenüñ

15. **öldürür:-ür**

Gazel 1840

Mısra: 5

Öldürmek, bir

canlının hayatına son

vermek.

Öldürür bir

yañağam bir

yañafırkatbaşuma

Bir yañadan gör

neler

getürdihicrānuñsen

üñ

16. **öldür:**

Gazel 1849

Mısra: 14

Öldürmek, bir

canlının hayatına son

vermek.

Sevmek seni günāh-

ısa cānāMuhibbīyi

Öldür hemān sorma

günehkāruñamsenü

ñ

17. **öldürüp:-üp**

Gazel 1850

Mısra: 7

Öldürmek, bir

canlının hayatına son

vermek.

Öldürüp kurtar beni

hicrūñbelāsındandid

üm

Didiāhırgamyimeiy

dermend itsem

gerek

18. **öldürdi:-di**

Gazel 1854

Mısra: 5

Öldürmek, bir

canlının hayatına son
vermek.

Öldürdimeded

eylemez-ise beni

çeşmüñ

Mimdehenüñlegöri

neñşol iki dāluñ

19. **öldürür:-ür**

Gazel 1868

Mısra: 6

Öldürmek, bir

canlının hayatına son

vermek.

N'eyleyem bir

yañaāhğamzelerüñ

oka deger

Öldürür bir yañadan

yine girişmeyle

kaşuñ

20. **öldürüp:-up**

Gazel 1880

Mısra: 2

Öldürmek, bir

canlının hayatına son

vermek.

N'eyledüñn'itdūñle

büñagzuñdapinhāne

yledüñ

Öldürüp ben ĥastayı

yok yire bir kan

eyledüñ

21. **öldürüp:-up**

Gazel 1890

Mısra: 2

Öldürmek, bir

canlının hayatına son

vermek.

Gösterüpagzuñdala'

lüñsoñrapinhāneyle

düñ

Öldürüp 'āşıklar
yok yirlere kan
eyledüñ

22. **öldürüp:-up**

Gazel 1891

Mısra: 11

Öldürmek, bir

canlının hayatına son

vermek.

'Uşşākı öldürüp

başa

dakmışotagasın

Göstermiş uzun

illere gör kara

perçemüñ

23. **öldürüp:-üp**

Gazel 1898

Mısra: 2

Öldürmek, bir

canlının hayatına son

vermek.

Söylemedüñleblerü

ñagzuñdapinhāneyle

edüñ

Öldürüp 'āşıklarūñı

göz göre kan

eyledüñ

24. **öldürse:-se**

Gazel 1920

Mısra: 5

Öldürmek, bir

canlının hayatına son

vermek.

Tir-i

ğamzeñiykemānebr

ü ger öldürse beni

Başumaluprağsura

mtāħaşrolınca ben

zelil

25. **öldürüp:-üp**

Gazel 1942

Mısra: 2

*Öldürmek, bir
canlının hayatına son
vermek.*

Döstümcevr ü cefâ
resmini
bünyâdeylegil
Öldürüp ‘âşıkları
‘âlemde bir
dâdeylegil

26. **öldürüp:-üp**

Gazel 1984

Mısra: 10

*Öldürmek, bir
canlının hayatına son
vermek.*

Oku “lâ-ḥavl” ki
şeytânîdür it
Gehînefsüñi
öldürüp gazâ bil

27. **öldürem:-e, -m**

Gazel 1986

Mısra: 9

*Öldürmek, bir
canlının hayatına son
vermek.*

Öldürem bir gün
Muḥibbîyidimişsind
östüm
Dur
vefâikrârûñavirmek
amânḥâcetdegül

ölen:

1. **ölenüñ:-ün**

Gazel 1856

Mısra: 10

Ölen kişi.

Açıla

ḳabrinecennetdenan

uñrevzeneler

Ruḥlaruñ fikri

lebünzîkriniderkenö

lenün

ölümlüḥastadır:

1. **ölümlü ḥastadır:-
dur**

Gazel 1773

Mısra: 15

Kelime Tipi: -

*Ölümcül hastalığa
yakalanmış kimse.*

İyṭabîb-i dil

Muḥibbîkey ölümlü

ḥastadır

Gerçi kim bî-

ḥadkapuñda var

senünḥsayrularuñ

‘ömr:

1. **‘ömr:**

Gazel 1510

Mısra: 5

Ömür, hayat.

Toldur berü sun

sâḳîçün

‘ömrdegülbâkî

Bârîtalalum bir dem

‘ömr-i

güzerândanḥaz

2. **‘ömrüm:-(ü)m**

Gazel 1587

Mısra: 3

Ömür, hayat.

Egercürm-ise

yanuñda seni

sevmeḳ benüm

‘ömrüm

Sen alduñgöñlümi

benen

benümçendängünâḥ

um yok

3. **‘ömrî:-i**

Gazel 1643

Mısra: 6

Ömür, hayat.

Zülf-i

niğârîtdiperîşâñnes

îm-i şubḥ

Virdüm bu

‘ömrîbâdavüaldumḥ

evâ-yı ‘ışk

4. **‘ömrüm:-(ü)m**

Gazel 1653

Mısra: 3

Ömür, hayat.

İrmedümpâyân-ı

zülfe irdi ‘ömrüm

âḥire

Niçeyillardur bu

serden geçmeyen

sevdâya bak

5. **‘ömr:**

Gazel 1952

Mısra: 5

Ömür, hayat.

Geçdi ‘ömr

kandasın inyesîm-i

şubḥ

Büy-ı

vişâlılütüfidüpîrgürdi

mâğ-ı dil

6. **‘ömrî:-i**

Gazel 1984

Mısra: 8

Ömür, hayat.

Sakın nefsüñe uyup

mağrür olma

Anuñ ile geçen
'ömr-hebā bil

'ömr-i cāvīdi bulur:

1. **'ömr-i cāvīdibulur:-**
ur

Gazel 1753

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Sonsuz hayatı

bulmak.

Lebinden kim söz

işitse bulur dil

'ömr-i cāvīdi

Bulunur mı bu vech-

ile cihān içinde

lebden yig

'ömr-içiçer:

1. **'ömr-içiçer:-er**

Gazel 1751

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Ömür geçirmek,

yaşamak.

Gülşen içre gül olur

hār-ıla her dem

hem-nişīn

'Ömr-içiçerāh u

feryād-

ıladāyimbülbülün

'ömr-i güzerāndan:

1. **'ömr-i güzerāndan:-**
dan

Gazel 1510

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Geçen hayat.

Toldur berü sun

sākīçün

'ömrdegülbākī

Bārīalalum bir dem

'ömr-i
güzerāndanhaz

'ömr-i kütāhı:

1. **'ömr-i kütāhı:-ı**

Gazel 1738

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Kısa ömür.

İrmek ister

zülfünüñpāyānınaşe

ydāgönül

Ne uzun

sevdāyadüşmiş

'ömr-i kütāhıgörtün

2. **'ömr-i kütāhı:-ı**

Gazel 1747

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Kısa ömür.

Ṭul-ı zülfün fikrin

eyler iremez

pāyānına

Bir uzun sevdā-y-

ıla bu 'ömr-i

kütāhıgörtün

'ömr-i tavīl:

1. **'ömr-i tavīl:**

Gazel 1958

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Uzun ömür.

Ḥayāl-i zülfün

eylersem aña 'ömr-i

tavīl irmez

Temennā-yıvişālün

dil idersefıkr-i bī-

hāşıl

'ömr-i telef itdüm:

1. **'ömr-i telef itdüm:-**
düm

Gazel 1554

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Ömürü boşa

harcamak, zıyan etmek.

Māh-

rülaryolnaitdümdi

me 'ömr-i telef

İde-gelmişdür

ezelden böyle

'uşşāk-ı selef

'ömrincefādageçüre:

1.

'ömrincefādageçüre:

Gazel 1594

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Ömrün eziyet,

sıkıntı içinde geçmesi.

Ehl-i 'ışkuñ dest-i

ḳudretbunı yazmış

alnına

Geçüre

'ömrincefāda

görmeye ol şādlık

'ömrin telef eylemez:

1. **'ömrin telef**

eylemez:-mez

Gazel 1553

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Ömürü boşa

harcamak.

Her kim

insāndurkemālātair

üp bulur şeref

Eylemez zāyi'

demini eylemez

'ömrin telef

'ömrüm:

1. **'ömrüm:**

Gazel 1816

Mısra: 1

*Hayatım, canım
anlamında sevgi
sözcüğü.*

N'oladirsemsaňa
'ömrüm n' için dün
gicegelmedün
Vefäsuzsınbenüm
'ömrüm n' için dün
gicegelmedün

2. **'ömrüm:**

Gazel 1816

Mısra: 2

*Hayatım, canım
anlamında sevgi
sözcüğü.*

N'oladirsemsaňa
'ömrüm n' için dün
gicegelmedün
Vefäsuzsınbenüm
'ömrüm n' için dün
gicegelmedün

3. **'ömrüm:**

Gazel 1845

Mısra: 12

*Hayatım, canım
anlamında sevgi
sözcüğü.*

Habībümkebk-i
reftārumvefāsı yok
cefākārum
Benüm 'ömrüm
benümvarumn' için
dün gicegelmedün

'ömrümhâsılı:

1. **'ömrüm hâsılı:**

Gazel 1589

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Ömrün mahsulü.

Dirmedenmahşül-i

hüşnüñgitdi

'ömrüm hâsılı

İstedükçeküfr-i

zülfüñdirbaňa

asınca yok

'ömrün geçer:

1. **'ömrüngeçer:-er**

Gazel 1535

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Ömrün akıp

gitmesi.

Hüşnüñemağrūr

olup cevri eyleme

'uşşāka gel

Gül gibi 'ömrün

geçer durmaz

bilürsünçünkiçag

ön:

1. **önine:-+i, -(n)e**

Gazel 1730

Mısra: 10

Ön,önüne.

Kim gözüm yaşına

bend itse

Muhibbīañadi

Kimse

sedbaglamadıönine

hīçCeyhūnuñ

öp:

1. **öpsem:-se, -m**

Gazel 1602

Mısra: 9

Öpmek; sevgi,

saygi, bağlılık

duygusunu belirtmek

amacıya dudaklarını

değdirmek.

Leblerün öpsem

olur bu

gözlerümden yaş

revān

Dilberā 'ayb

eyleme olur

ferahdanaglamak

2. **öpmez:-mez**

Gazel 1866

Mısra: 11

Öpmek; sevgi,

saygi, bağlılık

duygusunu belirtmek

amacıya dudaklarını

değdirmek.

Öpmez lebini

meclis içinde

megerkadeh

Ancak bilini

kuçmagaanuñ

kemer gerek

3. **öpelden:-elden**

Gazel 1710

Mısra: 7

Öpmek; sevgi,

saygi, bağlılık

duygusunu belirtmek

amacıya dudaklarını

değdirmek.

Bir lu'b ile leblerini

sāğaröpelden

Meclisdeşürāhiyedi

düm kalmadı cānuñ

öp-:

1. **öper:-er**

Gazel 1693

Mısra: 4
Öpmek; sevgi,
saygı, bağlılık
duygusunu belirtmek
amacıya dudaklarını
değdirmek.

Bilini
kuçmakanuñmümki
ndegülillā kemer
Leblerin sāğar öper
kaşd itse mey nüş
eylemek

öpdür:

1. öpdür:

Gazel 1703

Mısra: 4

Öpme işini

yaptırmak veya
öpmesine izin vermek.

‘İşkuñ-ılaolmuşam
günden güne ben
nātüvān
Hālünüöpdür ki
olsun ol bañadārü-
yımüşg

ört:

1. örtme:-me

Gazel 1771

Mısra: 9

Gizlemek,

saklamak.

Yüzünüñizülf-ile
örtme
olmasunzulmetcihā
n
‘Alemler kılan
münevver
çünküñyüñdursenü
ñ

2. örter:-er

Gazel 1800

Mısra: 4

Gizlemek,

saklamak.

Niçepā-
mālomasungöñlüm

perīşānhāl olup

Görürem örter

yüzünüñzülfi

perīşānuñsenüñ

3. örte:-e

Gazel 1923

Mısra: 4

Gizlemek,

saklamak.

Görünmez

‘ārızısünbül

saçından

Kim örte küfr ü

īmāni ne müşkil

öte:

1. öte:

Gazel 1809

Mısra: 1

Daha ilerisi.

Geçdisinenden öte

iy kaşı ya

türüñsenüñ

Başımı top itdiāñir

geldi

şemşirüñsenüñ

öykün:

1. öykünürse:-ür, -se

Gazel 1552

Mısra: 7

Özenmek, taklite

çalışmak, benzemek

istemek.

Öykünürse
sīnemüñdāğınahurşī
d-ile mäh
Mihre
irişürkesāfetmäh
olur münhasif

2. öykünür:-ür

Gazel 1856

Mısra: 7

Özenmek, taklite

çalışmak, benzemek
istemek.

Zülfüne ne yüz-ile

öykünür iyzühre-

cebīn

Derindendüryüzieg

er var-ısa müşg-i

Hötennüñ

3. öykünür:-ür

Gazel 1870

Mısra: 7

Özenmek, taklite

çalışmak, benzemek

istemek.

Yüz virürsinanuñ-

ıçun öykünür

ruhsāruña

Olmaya āyine gibi

‘ālem içre yüzi bek

öz:

1. özüñe:-üñe

Gazel 1617

Mısra: 5

Kendi, kendisi.

Her ne

sanursañözünüñe anı

san kardaşuña

Ādem oldur kim

anuñkalbinde

olmaya nifāk

2. **özüne:-üñe**

Gazel 1622

Mısra: 5

Kendi, kendisi.

Cefävücevr[i] gel

bārī kıl anı özüñe

‘âdet

Güzeller içre ‘ayb

ise kerem mihr ü

vefâ kılmak

3. **özin:-in**

Gazel 1669

Mısra: 6

Kendi, kendisi.

Zerreler içinde

kendin saklamış

hırşîdi gör

Kaatrelerdenniçe

cem’ itmiş

özinderyâyı bak

4. **özünü:-ü, -ñ, -i**

Gazel 1704

Mısra: 10

Kendi, kendisi.

İyMuhibbî gerçi

kim meddâhıçokdur

ol şehûñ

Şadmân ol özüñi ol

cem’edâhıleyledük

5. **özün:-üñ**

Gazel 1732

Mısra: 8

Kendi, kendisi.

Ṭavâfitmegegeldük

Ka’beküyın

Sa’âdetdürözünkurb

ânasalduñ

6. **özün:-üñ**

Gazel 1757

Mısra: 2

Kendi, kendisi.

‘Âleme gün gibi

nürüñçünkirahşaney

ledüñ

Ḥüblarencümözün

sen mâh-ı

tâbâneyledüñ

7. **özünü:-ü, -ñ, -i**

Gazel 1831

Mısra: 8

Kendi, kendisi.

Zerre-veş ser-

geştesinçün ol

güneş ruhsâra sen

Bu hevâ-yı ‘ışk-ıla

it özüñiyolındaḥâk

8. **özine:-i, -(n)e**

Gazel 1853

Mısra: 2

Kendi, kendisi.

Gelse ne

deñlücânıncevr ü

cefâlaruñ

Anı

vefâbilürözinemübt

elâlaruñ

9. **özünü:-üñi**

Gazel 1922

Mısra: 6

Kendi, kendisi.

Lebüñebeñzeremdir

seiñen incinme

iymeh-rü

Özünisözünü bilmez

kızıl dīvâne-durur

mül

10. **özin:-in**

Gazel 1936

Mısra: 2

Kendi, kendisi.

Tırkeşoldimeger

kim gamze-i cânâna

dil

Kaşları yayına

beñzetdiözünkurbân

a dil

11. **özünü:-ü, -n, -i**

Gazel 1983

Mısra: 4

Kendi, kendisi.

Yüridakboynuñazen

cîr-i ‘ışkı

Özüñi ‘âlem içre

mübtelâ bil

özge:

1. **özge:**

Gazel 1590

Mısra: 8

Başka, bambaşka.

Dil zevraķı ki düşdi

yine baħr-ı eşküme

Âhumdan özge

didümanuñhıçhevâs

ı yok

2. **özge:**

Gazel 1649

Mısra: 1

Başka, bambaşka.

‘İşkâteşine düşmek

bir özge ḥâlet ancak

Ol âteşegöyünmek

ol da sa’âdet ancak

3. **özge:**

Gazel 1661

Mısra: 2
Başka, bambaşka.
Başdanayaga ‘aşık
yürür melâmet
ancak
Bu tavr-ı ‘ışk içinde
bir özge hâlet ancak

4. özge:

Gazel 1662
Mısra: 4
Başka, bambaşka.
Bu güneharciçün ol
sîm-endâm
Gözüm yaşından
özge sîm ü zer yok

5. özge:

Gazel 1665
Mısra: 8
Başka, bambaşka.
Râh-ı ‘ışkatogırılıp
‘azmeyleyüp kılsam
sefer
Ġamdan özge âh ol
vâdidehergizzâd
yok

6. özge:

Gazel 1927
Mısra: 8
Başka, bambaşka.
Sırr-ı ‘ışkıgözlerüm
yaşı-durur fâş
eyleyen
Ġamdan özge
‘âlemiçre kimse
sırdaşumdegül

özgemül-durur:

1. özge mül-durur:

Gazel 1573
Mısra: 10

Kelime Tipi: -
Bambaşka, başka
şarap.
MaḥabbetdenMuḥib
bî mest olmuş
‘Aceb olmaz ki
özge mül-durur ‘ışk

‘ö-zr-h’âh:

1. ‘ö-zr-h’âhuñ: -uñ

Gazel 1758

Mısra: 4
Özür dileyen.
Egercânvirmedeoldı
ysataksîr
Virüpcân eyle iy dil
‘ö-zr-h’âhuñ

P:

pâ:

1. pâyüña: -y, -uñ, -a

Gazel 1704

Mısra: 6
Far. Ayak.
Serv gibi ser
çeküpçün her
yañakılduñnazar
Pâyüña bu
gözlerüm yaşını
mâyileyledük

2. pâyüña: -y, -uñ, -a

Gazel 1757

Mısra: 3
Far. Ayak.
Gözlerümdenakdıcū
lar gibi
yaşumpâyüña
Serv gibi her kaçan
gülşendeseyrâneyle
düñ

3. pâyüña: -y, -uñ, -a

Gazel 1938

Mısra: 8
Far. Ayak.
Göreliden döstüm
ser-çeşme-i
la’lünsenüñ
Pâyüñaoldirevân
yüz sürmegeâb-ı
zülâl

pâkosunlar:

1. pâkosunlar: -sunlar

Gazel 1768

Mısra: 2
Kelime Tipi: -
Ayak koymak.
Bâğdaşohbete cem’
oldıḥarîfânhemepâk
Pâkosunlar yüzüm
üzre ideyim
rüyumiḥâk

pâ koya:

1. pâkoya: -a

Gazel 1795

Mısra: 9
Kelime Tipi: -
Ayak koymak.
İster iseñesb-i
dilber pâ koya
ruḥsârüña
Yolları üzre düşüp
anuñtürâb olmak
gerek

2. pâkoya: -a

Gazel 1977

Mısra: 7
Kelime Tipi: -
Ayak koymak.

Umaram ki
yüzümüñüstinde bir
gün pā koya
Anuñiçünāsītānında
tūrāb ister gönül

pā koyup:

1. **pā koyup:**-up

Gazel 1903

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Ayak koymak.

Mūrlar gibi reh-i

küyındapā-māl

olayın

Yüzüm üzrepā

koyup diye be-hey

üftāde gül

pā-bürehne:

1. **pā-bürehne:**

Gazel 1914

Mısra: 3

Far. Yalın ayak.

Pā-bürehne ‘āşıkam

olmak

melāmetbesbaña

Zāhidā ol sen

selāmet ‘ālem içre

şöhret al

pāda kudret kalmadı:

1.

pāda kudret kalmadı:-

dı

Gazel 1543

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Ayakta güç

kalmamak.

Baş dıtrerpır oldum

pāda kudret kalmadı

Zūr-ı bāzū kanda

gitdi kanı ol evvelki
çag

pādişā:

1. **pādişānuñ:-(n)uñ**

Gazel 1861

Mısra: 2

Padişah,

hükümdar.

Demine

reşkiderşehlergedān

uñ

Ki zīrā yok

huzūrıpādişānuñ

pādişāh:

1. **pādişāhum:-um**

Gazel 1517

Mısra: 3

Padişah. || Sevgili.

Pādişāhumkarşuñad

īvān tursun ehl-i

‘ışk

Asitānuñdan inende

kullaruñı itme hār’

2. **pādişāhum:-um**

Gazel 1587

Mısra: 2

Padişah. || Sevgili.

Felekde bir

sañabeñzerbenüm

mıhr-ile māhum

yok

Güzeller hep

sañabende senüñ

tek pādişāhum yok

3. **pādişāhumdur:-**

umdur

Gazel 1587

Mısra: 12

Padişah. || Sevgili.

Muhibbīçog-ısa

cürmüm

ümīdikesmezem

andan

Kulıyampādişāhum

durbenümğayrıİlāh

um yok

4. **pādişāhum:-um**

Gazel 1594

Mısra: 9

Padişah. || Sevgili.

Pādişāhumdādumag

eldiMuhibbīkapuña

Gösterürsinhīçrevā

mıdur ana bī-dādlık

5. **pādişāhı:-ı**

Gazel 1638

Mısra: 6

Padişah. || Sevgili.

Benüm gibi

kuluñçokduregerçiā

sitānuñda

Ve likinehl-i

‘ışkuñhīçsenün tek

pādişāhı yok

6. **pādişāh:**

Gazel 1643

Mısra: 10

Padişah. || Sevgili.

‘Āşık olalı irdi

Muhibbīmurādına

Hem

pādişāhdirleraña

hem gedā-yı ‘ışk

7. **pādişāhuñ:-uñ**

Gazel 1758

Mısra: 14

Padişah. || Sevgili.

Muhibbikullugında
n çıkma zinhār
Kulısmcān-ıla ol
pādişāhuñ

8. **pādişāh:**

Gazel 1761

Mısra: 7

Padişah. || Sevgili.

Cümle cihān
mülkine ger pādişāh
ise
Kapuñdasenüñkemt
erīn ol bir gedā
gerek

pādişāhāne:

1. **pādişāhāne:**

Gazel 1527

Mısra: 10

Pādişāh gibi.

Cān-ısa
dañmurāduñn'olae
mr it kuluñam
Pādişāhānebuyursa
ñoluramañamutī'

pādişāh-ı dehr:

1. **pādişāh-ı dehr:**

Gazel 1579

Mısra: 14

Kelime Tipi: -

Dünya padişahı.

İyMuhibbīgāfil
olma bu felekden
kıl hāzer
Pādişāh-ı dehr iken
gör n'eylediDārā'ya
bak

pādişāh-ı hüsn:

1. **pādişāh-ı hüsn:**

Gazel 1911

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Güzellik padişahı.

Her dem
anuñvişālin umarsın
'aceb bu kim
Ol pādişāh-ı hüsn
ola sen bir
gedāgöñül

pādişāh-ı 'ışk:

1. **pādişāh-ı 'ışk:**

Gazel 1673

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Aşk sultanı.

Pādişāh-ı 'ışkolduñ
eyle āhumdan 'alem
Leşkeründüriyögöñül
gözyaşı sol u saga
bak

2. **pādişāh-ı 'ışk:**

Gazel 1799

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Aşk sultanı.

Pādişāh-ı
'ışkkaldursunlivā-
yāhını
Her yañadan göz
yaşı añasipāh olmak
gerek

pādişāh-ı 'ışksın:

1. **pādişāh-ı 'ışksın:-**

sın

Gazel 1901

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Aşk sultanı.

Pādişāh-ı
'ışksıngedydūñ yine

nürdankülāh

Şu'le-i

āhuñalupbaşuñaserp

üşeyledūñ

pādişeh:

1. **pādişehsin:-sin**

Gazel 1684

Mısra: 8

Padişah. II Sevgili.

İstedūñ dil anı
virdümcān da
isterseñn'ola
Pādişehsinbendeñe
m senden
hemānfermān gerek

2. **pādişehüm:-üm**

Gazel 1743

Mısra: 10

Padişah. II Sevgili.

YokdurMuhibbī
gibi selimīşiddīkhīç
Çokduregerçipādişe
hümāşinālaruñ

3. **pādişehsin:-sin**

Gazel 1813

Mısra: 10

Padişah. II Sevgili.

Bakmasañ
'āşıklaraçünkü
güzeller şāhısın
Pādişehsintañdegül
dervīşden
'āreylesen

4. **pādişehdür:-dür**

Gazel 1979

Mısra: 2

Padişah. II Sevgili.

Gehcefāgehev
gönderse

nigāruñkāyil ol
Pādişehdür her ne
fermān eyler-ise
'āmil ol

pādişehiolmuş:

1. **pādişehiolmuş:-miş**

Gazel 1710

Mısra: **10**

Kelime Tipi: -

Padişah,

hükümdar olmak.

Vaşfuñisenüñniçebe
yān ide Muhibbī
Sen pādişehiolmuş
iken cümle cihānuñ

pādişehlik:

1. **pādişehlikdan:-lık, -
dan**

Gazel 1846

Mısra: **10**

Padişahlık.

Ger gül-
ābitseñMuhibbīeşk-
i çeşmüñyiridür
Hāşılı baş
agrisıdurpādişehlik
dankuluñ

pādşāh-ı dücihāndur:

1. **pādşāh-ı**

dücihāndur:-dur

Gazel 1814

Mısra: **7**

Kelime Tipi: -

İki cihān padişahi.

Pādşāh-ı
dücihāndurañadirse
mlāyık
'Işkkitābımı oku
hālını bil Mecnūnuñ

pāk:

1. **pāk:**

Gazel 1637

Mısra: **1**

Temiz, saf.

Ğıll ü ğışdanşaykal
it āyīneñi ol pāk
'ışk
Cāna kıymayınca
olmaz 'aql-ılaidrāk
'ışk

2. **pāk:**

Gazel 1768

Mısra: **1**

Temiz, saf.

Bāğdaşohbete cem'
oldıharıfānhemepāk
Pākosunlar yüzüm
üzre ideyim
rüyumıhāk

3. **pāk:**

Gazel 1838

Mısra: **10**

Temiz, saf.

'Işknürinatecellīye
varan Mūsī-vār
Dāyimā meşrebi su
gibi anuñpāk gerek

pāk eyle:

1. **pāk eyle:**

Gazel 1554

Mısra: **5**

Kelime Tipi: -

Temizlemek,

arındırmak.

Gönlüñipāk eyle
evvel soñra kıl
şi'reşürü'

Dürlerhāşıl mı eyler
olıcaknā-pākşadef

pāk evler:

1. **pākeyler:-r**

Gazel 1724

Mısra: **6**

Kelime Tipi: -

Temizlemek,

arındırmak.

Dile sultān-ı

ğangeldükçeçeşmü
m

Tolarmüjgānum

eyler yolların pāk

pāk evleven:

1. **pākeyleyen:-yen**

Gazel 1633

Mısra: **4**

Kelime Tipi: -

Temizlemek,

arındırmak.

Göz yaşı

sağkōalaldankirpüg

ümcārübdur

Āsitān-ı dilberi pāk

eyleyen ferrāşa bak

pākitdi:

1. **pākitdi:-di**

Gazel 1863

Mısra: **8**

Kelime Tipi: -

Temizlemek,

arındırmak.

Deyrevardumkalbü

mişāf it didüm bir

muğbeçe

Bir kadeh meyle

göñlāyinesiniitdip

āk

pāk olup:

1. **pāk olup:-up**

Gazel 1817

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Temiz olmak. II

Namuslu olmak;

günahsız olmak.

‘İşkuñ içinde

Muhibbîğill u

ğışdanpāk olup

Püte-i hicrân içinde

anı sen kâleyledüñ

pāk ü hoş-dāmān:

1. **pāk ü hoş-dāmān:**

Gazel 1892

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Temiz ve hoş

etekli.

Basma

dünyâyamülevvesd

ürcehân

Merd olanlar pāk ü

hoş-dāmān gerek

palās:

1. **palās:**

Gazel 1588

Mısra: 3

Aba, çul.

Bi-ḥamdî’llāh ki

‘işkuñlalibāsumıpal

āsıtdüm

Ne ğam ger atlas-ı

iḳbāldentār-

ılapūdum yok

2. **palās:**

Gazel 1798

Mısra: 9

Aba, çul.

İyMuhibbiyigğörin

ürçünkiatlasdanpalā

s

İstemezsem

tañmıdurşimdengirü

āmādelik

pāmālevledüñ:

1. **pāmālevledüñ:-düñ**

Gazel 1902

Mısra: 16

Kelime Tipi: -

Ayaklar altına

almak.

Destgür-i miskîn

olmak lâzım iken

şānuña

Zülfüñücü gibi bizi

daḥıppāmālevledüñ

pā-mālevledüñ:

1. **pā-mālevledüñ:-düñ**

Gazel 1717

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Ayaklar altına

almak II kontrolü altına

almak.

Var ol iyeşkevvellā

bu sīnemi al

eyledüñ

Yiresalduñsoñradan

kendüñipā-

mālevledüñ

2. **pā-mālevledüñ:-düñ**

Gazel 1904

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Ayaklar altına

almak.

Mür gibi çün beni

pā-mālevledüñ

Ya gel öldür ya

terahḥümeylegil

pā-mālidüp:

1. **pā-mālidüp:-üp**

Gazel 1796

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Ayaklar altına

almak, çignemek II

önem verilmesi gereken

şeyleri hiçe saymak.

Åh kim pā-

mālidüpsalduñ beni

ayaklara

Yine

iyğamgöñlümiyıkdu

ñ kara yireyledüñ

pā-mālidüpdür:

1. **pā-mālidüpdür:-üp,**

-dür

Gazel 1920

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Ayaklar altına

almak, çignemek.

Bu Muhibbīderd-i

‘işkuñlasenüñüftāde

dür

Sanasın kim

mürdürpā-

mālidüpdürpāy-ı pīl

pā-māl olayın:

1. **pā-māl olayın:-ayın**

Gazel 1903

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Ayaklar altında

*kalmak, çiğnenmek,
yerle bir olmak.*

Mûrlar gibi reh-i
küyındapâ-mâl
olayın
Yüzüm üzrepâ
koyup diye be-hey
üftâde gül

pâ-mâlomasun:

1. **pâ-mâlomasun:-
masun**

Gazel 1800

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

*Ayaklar altında
kalmak, çiğnenmek.*

Niçepâ-
mâlomasungönlüm
perîşânhâl olup
Görürem örter
yüzüñzülf-i
perîşânuñsenüñ

pâralan:

1. **pâralansun:-sun**

Gazel 1852

Mısra: 4

*Parçalanmak,
parçalara ayrılmak.*

Ben iraklarda dem-
â-dem dâyim oynar
zülf-ile
Pâralansun göreyim
bagrıhemîşeşânenü
ñ

pâreitdi:

1. **pâreitdi:-di**

Gazel 1740

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Parçalamak. ||

Parçalara ayırmak.

Gülşendebüyuñi gül
ü gonca alupsenüñ
Kim hırkasımpâre
kimi itdicâmeçâk

2. **pâreitdi:-di**

Gazel 1741

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

*Parçalamak. ||
Parçalara ayırmak.*

Gülşendebüyuñi gül
ü gonca alupsenüñ
Kim hırkasımpâre
kimi itdicâmeçâk

pâre kılması:

1. **pârekılması:-mış**

Gazel 1969

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Parçalamak.

Pâre kılması
itlerüñdirerraķib-i
kâfiri
Her kim işitdi ise
cândandidini'me'l-
bedel

pârekılup:

1. **pârekılup:-up**

Gazel 1756

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Parçalamak.
Gülşendesenüñbüyu
ñalaldan gül [ü]
gonca
Hırka birisi
pârekılupcâme biri
çâk

pârekılurken:

1. **pârekılurken:-urken**

Gazel 1929

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Parçalamak.

Hicrân elemi
pârekılurkenyüregü
mâh
Bir yaña ura
hañçer-i ğam yara
ne müşkil

pârepâre kıl:

1. **pârepâre kıl:**

Gazel 1954

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

*Parça parça
etmek.*

Ger bulmak
isterseñdilâzülfinea
nuñ dest-res
Tîĝ-ı ğam-ılacân u
dil kıl pârepâreşâne
ol

pâre-i la'l:

1. **pâre-i la'l:**

Gazel 1666

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

*Lal taşının
parçası.*

Yaşum her kıatresi
bir pâre-i la'l
Anuñçün kim bu
sînemkânıdur 'ışk

pâsbân:

1. **pâsbân:**

Gazel 1745

Mısra: 6
*Gece bekçisi,
gözetici.*
Zülfini korsa
‘arızüzre
‘acebdegül
Her kanda genc ola
aňapäsban gerek

päsban itmiş:

1. **päsbanitmiş:-miş**

Gazel 1778

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

*Bekçi, gözcü
etmek.*

Gördüm ki genc-i
hüşninezülfin[i]
itmiş päsban
Didümeğer ejder
ola bu nev’e yok
märkimüñ

päsban olup:

1. **päsbanolup:-up**

Gazel 1685

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Bekçi olmak.

Bäg-ı cemäl-i hüşne
olup päsbankaşuñ
Tutar elinde tır-ile
hâzırkemänkaşuñ

pây:

1. **pâyüña:-uña**

Gazel 1593

Mısra: 5

Ayak.

ÿ güzeller
şâhippâyüñasenüñisâ
riçün
La’l-ile ben

hâzırıtdüm iki
çeşmümentabak

2. **pâyına:-ına**

Gazel 1616

Mısra: 6

Ayak.

Dîdeler yaşı
yiñilmezsekoaksun
yiridür
Cûlar ile serv-
kadlerpâyına [hem]
yüz sür ak

3. **pâya:-a**

Gazel 1623

Mısra: 6

Ayak.

Tâ ser-ü-pâ almak
isterseñeger bir
büsesin
Ruğlarına kıl nazâr
her lahza her dem
pâya bak

4. **pâyüña:-uña**

Gazel 1629

Mısra: 8

Ayak.

Yol uzakdur irmek
isterseñvişâli
şehrine
Eyle âhenden
‘aşâpâyüñademürde
nçaruk

5. **pâyına:-ı, -n, -a**

Gazel 1647

Mısra: 6

Ayak.

Ol serv-i nâz eylese
nâz-ılageşt-i bâğ
Pâyınasım ü zer

döke güller tabak
tabak

6. **pâyına:-ı, -n, -a**

Gazel 1675

Mısra: 1

Ayak.

Serv-kadlerpâyına
kim dirsaña su gibi
ak
Âteş-i ruhsâr-ı yâra
ya dil ü cânüñi yak

7. **pâyına:-ı, -n, -a**

Gazel 1745

Mısra: 8

Ayak.

Ol servkaddibâğ-ı
hüşnde görüp
gözüm
Didi ki
pâyınayaşumanuñire
vân gerek

8. **pâyına:-ına**

Gazel 1806

Mısra: 12

Ayak.

Çünkitogrıldıgelür
dil şehrine sultân-ı
ğam
Gözlerümdenpâyına
dürlernisâr itsem
gerek

9. **pâyına:-ına**

Gazel 1824

Mısra: 4

Ayak.

Ol tabîb-i dil gele
sormaga ger ben
hastasını
Cân u başı pâyına

ol dem nisār itmek
gerek

10. **pāyına**: -i, -n, -a

Gazel 1879

Mısra: 5

Ayak.

Su gibi akduñ yine
bir serv-
kaddüñpāyına
Müstedām ol
iygönüleksilmesüna
kışlaruñ

11. **pāyına**: -ma

Gazel 1887

Mısra: 11

Ayak.

Her neye mālİK ise
gül pāyınaitdinisār
Görinürde kaldı
ancak bir
'abāsıbülbülüñ

12. **pāyına**: -i, -n, -a

Gazel 1888

Mısra: 3

Ayak.

Qaddini görüp
pāyınayaşuñirevān
it
'İşk-ılaeger terk
ideriseñdañnāzük

pāvān:

1. **pāvānına**: -i, -n, -a

Gazel 1563

Mısra: 4

Son, nihayet.

Baħr-ı 'ışka gerçi
kim
daldumañağavvāş-
vār

İrmedümpāyānınak
ey katı buldum
an[ı] jerf

2. **pāvānına**: -i, -n, -a

Gazel 1629

Mısra: 3

Son, nihayet.

Düşeli deryā-yı
'ışkairmedümpāyān
ma
Gerçi kim oldum o
baħr içinde
mānend-i baluk

3. **pāvānı**: -ı

Gazel 1655

Mısra: 4

Son, nihayet.

Ka'be-i
vaşlairerdükiygönül
kaç' eyleseñ
Deşt-i
hicrānuñvelikinhad
di yok pāvānı yok

pāvān olur mı:

1. **pāvān olur mı**: -ur
mı

Gazel 1544

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

*Neticelenmek, son
bulmak.*

Derdümedermān
olur mı bilmezemyā
Rab benüm
İşkumapāyān olur
mı
yüregümtoptoludāğ

pāvāna irse:

1. **pāvānairse**: -se

Gazel 1659

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

*Bitmek, nihayete
ermek.*

Ola kim pāvāna irse
rūze-i hicrūñdilā
'İyd-i
vaşlingözleyüpebrül
arı ayına bak

pāvān-ı zülfe:

1. **pāvān-ı zülfe**:

Gazel 1653

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Şaç ucu.

İrmedümpāyān-ı
zülfe irdi 'ömrüm
āħire
Niçeyıllardur bu
serden geçmeyen
sevdāya bak

pāvānına iremez:

1. **pāvānına iremez**:

Gazel 1747

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

*Bitmek, nihayete
ermek.*

Ṭül-ı zülfüñ fikrin
eyler iremez
pāvānına
Bir uzun sevdā-y-
ıla bu 'ömr-i
kütāhigörüñ

pāvānınairişmedi:

1. **pāvānınairişmedi**:
me, -di

Gazel 1776

Mısra: 5
Kelime Tipi: -
*Ayağına erişmek,
ulaşmak.*
Vādī-i hicre düşen
irişmedipâyânına
Kimisi
cândangeçüp kimi
olup vādīdeleng

pây-ı çerâğkarañu olur:

1. pây-ı çerâğkarañu
olur:

Gazel 1536

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Mumun dibi

karanlık olur.

Görmeyesin ayaguñ

altındaki ‘aşıkları

Bu

meseldürkarañudirl

er olur pây-ı çerâğ

pây-ı dildāra:

1. pây-ı dildāra:-a

Gazel 1731

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Sevgilinin

ayakları.

Saña yitmez mi bu

devlet yitişdüñpây-ı

dildāra

Bi-ħamdi’llāh

müyesser

oldıçünbūs-ı

riķābitdüñ

2. pây-ı dildāra:-a

Gazel 1867

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

*Sevgilinin
ayakları.*

Pây-ı

dildāraMuħibbī

gevher-i eşkisaçup

Cān u dil

naķdındaħıāħirnisār

itsem gerek

pây-ı gül:

1. pây-ı gül:

Gazel 1963

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Gülün ayağı. ||

Gülün dibi.

Nāza geldi

gülsitānaşāhid-i

ra’nā-yı gül

Her

tarafcūlarrevānoldı

vara berpây-ı gül

pây-ı pıl:

1. pây-ı pıl:

Gazel 1920

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Filin ayağı.

Bu Muħibbīderd-i

‘ışķuñlasenüñüftāde

dür

Sanasın kim

mürdurpā-

mālidüpdürpây-ı pıl

pāvidār ola:

1. pāvidār ola:-a

Gazel 1708

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Kalıcı, süreklî

olmak.

İster-iseñ bu
güzellik sende ola
pāvidār
Döstumħüsñüzekā
tını bu ben dervişe
çek

pāvına yüz sürmezem:

1. pāvına yüz

sürmezem:-me, -zem

Gazel 1558

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Ayağına yüz

sürmek, saygı ve sevgi

ifadesi olarak

ayaklarına kapanmak.

Yanmayınca şem’-i

ħüsnesürmezempây

ına yüz

Dökülürpervāne

yansa bāl ü perler

her taraf

pāv-māl:

1. pāv-māl:

Gazel 1915

Mısra: 8

Ayak altında

kalmış, ezilmiş.

Ziyetine sakın

aldanma bu

dehrüñşimdilik

Olısdur anı fikr

eyle kim āħirpây-

māl

pāymāl:

1. pāymālüñdür:-

üñdür

Gazel 1722

Mısra: 6

*Ayak altında
kalmış, ezilmiş.
Yücelerde
seyriderken şems
istiğnâ-y-ıla
Yüz sürer kapuñda
şimdi
pây-mâlüñdürsenüñ*

2. pây-mâlüñdür:-

üñdür

Gazel 1797

Mısra: 10

*Ayak altında
kalmış, ezilmiş.*

Bu
Muhibbiderdendi
hâkeyeksâneyledüñ
Anuñiçünyollaruñd
apây-mâlüñdürsenüñ

pây-mâl eyler:

1. pây-mäleyle:-ler

Gazel 1980

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

*Ayaklar altına
almak, hakir ve perişan
etmek.*

Virme dil
dehreMuhibbî itme
añai'timâd
Virüriseñ seni eyler
guşsa ile pây-mâl

pây-mâliti:

1. pây-mâliti:-di

Gazel 1575

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

*Ayak altına almak,
ezmek; rezil etmek; yok*

*etmek II öldürmek; çok
acı, sıkıntı vermek.*

Pây-mâliti yine
ğam leşkeri
Eyledi dil mülkini
yagma-yı 'ışk

pây-mâlitudüm:

1. pây-mâlitudüm:-düm

Gazel 1965

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

*Ayaklar altına
almak. II Perişan etmek.*

Hâk-i pâyüñ olmak
içünyollaruñdarüyu
mı
Basasın bir gün ola
diyübenitdümpây
âl

pây-mâl itme:

1. pây-mâl itme:-me

Gazel 1656

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

*Ayaklar altına
almak. II Perişan etmek.*

Göñül
'ışkuñharâbıdurhaz
er kıl pây-mâl itme
Hayâl-i zülf-ile
ejder yatağıdur o
vîrânlık

pây-mâlolsar:

1. pây-mâlolsar:-sar

Gazel 1576

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

*Ayaklar altında
kalmak, yok olmak,
ortadan kalkmak.*

Râh-ı
miñnetdepây-mâlols
ar
İyMuhibbî olan
fütâde-i 'ışk

pây-mâl olmak:

1. pây-mâl olmak:-mak

Gazel 1820

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

*Ezilmek,
çiğnenmek, ayaklar
altında kalmak.*

Dil-
rübâlarcevriderse
kaçma cevrenden
göñül
Sevdügiyolında kişi
pây-mâl olmak
gerek

2. pây-mâl olmak:-mak

Gazel 1820

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

*Ezilmek,
çiğnenmek, ayaklar
altında kalmak.*

Vaşlıcün olmaz
müyesser cevri
çekmek gerek
Mâh-
rûlarmübtelâsıpay-
mâl olmak gerek

pehlevân:

1. pehlevân:-am

Gazel 1544

Mısra: 2

*Güreşçi, boylu
boslu ve güçlü kimse.*

Yine bir zühre-
cebînkârşumakurdu
benümağ
Pehlevānam ben ol
agdankurtarursamcā
nısag

2. **pehlevān:**

Gazel 1689

Mısra: 5

Güreşçi, boylu

boslu ve güçlü kimse.

‘İşkmezdānındaıy

dil olalı sen

pehlevān

Vāmıķ u Ferhād u

Mecnündurmiyāngī

rūñsenüñ

pehlevān-ı ‘ışķ:

1. **pehlevān-ı ‘ışķ:**

Gazel 1739

Mısra: 13

Kelime Tipi: -

Aşk Pehlivanı.

Pehlevān-ı

‘ışķolsañiyMuħıbbıt

añmıdur

Vāmıķ u Ferhād u

Mecnün dest-

yāruñdursenüñ

pehlü-yımüşg:

1. **pehlü-yımüşg:**

Gazel 1871

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Göğsün, gerdanın

kokusu.

Döstvaşlın isteyen

‘aşıkğerekdürpöst-

püş

Nāfetā sarılmayınca

olmadı pehlü-
yımüşg

peleng:

1. **pelengden:-den**

Gazel 1580

Mısra: 8

Kaplan.

DimeñüzFerhād’ab

eñzerküh ara dīvāne

yok

Eksilür mi kühsār

içre pelengden mışe

bak

2. **peleng:**

Gazel 1707

Mısra: 6

Kaplan.

Zülfineħışm eylese

tañ mı gözi

Cengiderāhü kaçan

görse peleng

3. **peleng:**

Gazel 1836

Mısra: 8

Kaplan.

Şiri oldum bīşe-i

‘ışķuñ bu rüy-ı

zerd-ile

Dāğlarladır gören

küh-ı belā içre

peleng

4. **peleng:**

Gazel 1873

Mısra: 10

Kaplan.

DāğlaryakdıMuħıbb

īsinedeşoldeñlü kim

Her gören küh-ı

belā içre anı sanur
peleng

peleng şeklinde:

1. **peleng şeklinde:**

Gazel 1578

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

*Kaplan şeklinde,
kaplan gibi.*

Çün döşendi bu

zemñüzrezümürüd

denbisāt

Gösterür kendin

peleng şeklinde

yiryirsāye bak

peleng-i pīşedür:

1. **peleng-i pīşedür:-
dür**

Gazel 1537

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

*Kaplan gibi,
kaplan tabiatlı.*

Küh-ı ğamdadır

gören beni peleng-i

pīşedür

Derd-i

ħasretleyakaldansın

emüzreniçedağ

penbe:

1. **penbe:**

Gazel 1736

Mısra: 12

Pamuk.

İyMuħıbbīsırr-ı

‘ışķıdūd-ı

āhumfāşider

Penbe içre āteşi

olur mı pinhān

eylemek

2. **penbesini**:-si, -n, -i

Gazel 1898

Mısra: 10

Pamuk.

Āferīn olsun

Muḥibbīāsümān-ı

‘ışkda

Dāğūñuñ her

penbesinimāh-ı

tābāneyledūñ

3. **penbe**:

Gazel 1937

Mısra: 7

Pamuk.

Penbe ile

jāledenbād-ı

seḥerazına su

Tamzurur ‘ışkuñla

dil-ḥasteyaturbīmār

gül

4. **penbeyi**:-yi

Gazel 1941

Mısra: 9

Pamuk.

Āteş ile penbeyi bir

yirde kim gördüğü

var

Bu

ācebürbülülisakla

r semender-vār gül

penbe-i dāğum:

1. **penbe-i dāğum**:-um

Gazel 1549

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Yara pamuğu.

Penbe-i dāğum

görenler

sīnemüzredidiler

Yıryirinberf-i

zemīndenoldıgūya

bu külef

penbe-i dāğum:

1. **penbe-i dāğum**:-

umı

Gazel 1880

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Yara pamuğu.

Gözlerüm yaşını

kılduñ mihr

eflākinücüm

Penbe-i dāğumı

hem bir māh-ı

tābāneyledūñ

pence:

1. **pence**:

Gazel 1589

Mısra: 14

El, insanı kendini

kurtaramayacağı

şekilde hükümü altına

alan zorlu güç, aman

vermeyen hükmedici

kuvvet.

Zür-ı bāzūsiyla

‘ışkuñ kimseler

tutışmaya

İyMuḥibbī cümle-i

‘uşşākda ol pence

yok

pend:

1. **pend-ile**:-ile

Gazel 1525

Mısra: 4

Nasihat, öğüt.

Yanaram

‘ışkâteşindenāşihā

terk itmezem

Pend-ile

pervāneyanmakdan

olur mı mümteni’

2. **pendümi**:-üm, -i

Gazel 1591

Mısra: 3

Nasihat, öğüt.

Zülfinebaglanmadır

dümpendümügüşitm

edüñ

Dār-ı

dünyādasāñabeñzer

gönülāväre yok

3. **pendine**:-in, -e

Gazel 1625

Mısra: 8

Nasihat, öğüt.

Zāhideydür sevmeye

ḥūbı içme bādefāriğ

ol

Bāver itme pendine

ol sözleri sermāya

bak

4. **pende**:-e

Gazel 1711

Mısra: 9

Nasihat, öğüt.

Zāhidāpend eyleme

tutmaz

Muḥibbīpendegüş

‘Āşık olan ‘ār u

nāmūsın’iderrüsivā

gerek

5. **pendümi**:-üm, -i

Gazel 1866

Mısra: 6

Nasihat, öğüt.

Didümbelā-

yızülfineiy dil

tolaşma gel
Güşitmedüñçüpend
ümisaña beter gerek

6. **pendümi:**-üm, -i

Gazel 1883

Mısra: 9

Nasihât, öğüt.

Pendümigüş it
Muhibbî kesreti
terk eyle kim
'Âlem-i
vañdetdebulursınviş
âlındöstuñ

7. **pend:**

Gazel 1919

Mısra: 7

Nasihât, öğüt.

Senden
aşagadanyüri eyle
kabûlpend
Yitmez mi
sañahişşeSüleymân
u mûra gel

8. **pendümi:**-üm, -i

Gazel 1967

Mısra: 14

Nasihât, öğüt.

ÖlümüñañMuhibbî
günde biñ kez
Sakın bu pendümi
dut olma ğâfil

pend evleme:

1. **pendeyleme:**-me

Gazel 1711

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Öğüt vermek,

nasihat etmek.

Zâhidâpend eyleme
tutmaz

Muhibbîpendegüş

'Aşık olan 'âr u
nâmûsın'iderrüsvâ
gerek

pendidüpdür:

1. **pendidüpdür:**-üpdür

Gazel 1507

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Öğüt vermek,

nasihatte bulunmak.

Pendidüpdürbañanâ

şih geç mey ü

mâhbûbdan

Çünmelâhat yok

sözindeitdüğideyde

n ne haz

per:

1. **per:**

Gazel 1631

Mısra: 5

Kanat.

Bu gönülbâl ü

perümdür yandı bir

per kalmadı

Mezra'-ı zîrek gibi

kim tutdı anı dâm-ı

firâk

percem:

1. **percemün:**-iñ

Gazel 1687

Mısra: 1

Alna düşen kısa

saç demeti, kâkül.

Sihr-ile

çekdigöñlümi bir

târapercemün

Teşbîh kıldı

kendüzininmâraperce
mün

2. **percemün:**-iñ

Gazel 1687

Mısra: 2

Alna düşen kısa

saç demeti, kâkül.

Sihr-ile

çekdigöñlümi bir

târapercemün

Teşbîh kıldı

kendüzininmâraperce

mün

3. **percemün:**-iñ

Gazel 1687

Mısra: 6

Alna düşen kısa

saç demeti, kâkül.

Dir-iseñdimâğ-ı

'âlemeger tola

müşg-ile

İyzühre-çehre şâne

ile tara percemün

4. **percemün:**-iñ

Gazel 1687

Mısra: 8

Alna düşen kısa

saç demeti, kâkül.

Çeşmüzre görüp

alnuñ o dem

sâyebân olur

Gün

şavkıdegmesündiyü

bîmârapercemün

5. **percemün:**-iñ

Gazel 1687

Mısra: 10

Alna düşen kısa

saç demeti, kâkül.

Zülfünhevâsı kıldı
Muhibbiyibî-karâr
Yıl gibi eyledi anı
avâreperçemûñ

6. perçemûñ: -üñ

Gazel 1891

Mısra: 2

*Alna düşen kısa
saç demeti, kâkül.*

Dil düzdini tutup
yine âh kara
perçemûñ
As dâradiyü söyledi
gör yâraperçemûñ

7. perçemûñ: -üñ

Gazel 1891

Mısra: 4

*Alna düşen kısa
saç demeti, kâkül.*

LeylisaçuñhasretiM
ecnünadönderüp
Dîvâne-vâr eyledi
avâreperçemûñ

8. perçemûñ: -üñ

Gazel 1891

Mısra: 6

*Alna düşen kısa
saç demeti, kâkül.*

Gülzâr-ı
hüşnüñesenüñ ayak
mı basdurur
Oldıñlısımeñzeyeli
mâraperçemûñ

9. perçemûñ: -üñ

Gazel 1891

Mısra: 8

*Alna düşen kısa
saç demeti, kâkül.*

Zülfün katında
kıymeti kalmaya
sünbülüñ
Rağbet mi koya
nâfe-i
Tâtâraperçemûñ

10. perçemûñ: -üñ

Gazel 1891

Mısra: 10

*Alna düşen kısa
saç demeti, kâkül.*

Ordu-yihüsñüñ
içine hergiz
girilmeye
Bekler
kafañibeñzedidündâ
raperçemûñ

11. perçemûñ: -üñ

Gazel 1891

Mısra: 14

*Alna düşen kısa
saç demeti, kâkül.*

‘Aklınyitüre
bilmeye kendin
Muhibbîâh
Salınsa gâhzülf-ile
ruhsâraperçemûñ

perhîz:

1. perhîzüñ: -üñ

Gazel 1822

Mısra: 6

*Kulu Allah’tan
uzaklaştıracak
şeylerden uzak durma,
mâsivâdan el çekme.*

Düzağ u nâr-
ılazâhid ‘âşıkı
korkutma kim
Düzağailtür seni

âhîr bu
perhîzüñsenüñ

perhîzüze ol:

1. perhîzüze ol:

Gazel 1553

Mısra: 3

*Kelime Tipi: -
Mânen yasaklanan
şeylerden kendini çek,
uzak tut.*

Ni’met-i dünyâya
gel aldanma
perhîzüze ol
Gice gündüz
yimehayvân gibi
turmayup ‘alef

perî:

1. perî:

Gazel 1528

Mısra: 4

*Cin taifesinin
gayet güzel sayılan bir
türü. Genellikle mecazi
anlamda insan güzelleri
için kullanılır. II güzel,
sevgili.*

Ayagında bendi var
başında ‘ışkuñâteşi
Meclis içre iyepî
olsa ne tañdîvâne
şem’

2. perî:

Gazel 1750

Mısra: 6

*Cin taifesinin
gayet güzel sayılan bir
türü. Genellikle mecazi
anlamda insan güzelleri
için kullanılır. II güzel,
sevgili.*

Kim seni bu hüsn-
ile görse beşer
sanmaz saña
Diye hürî ya perî ya
indi göklerden
melek

3. perî:

Gazel 1797

Mısra: 4

*Cin taifesinin
gayet güzel sayılan bir
türü. Genellikle mecazi
anlamda insan güzelleri
için kullanılır. II güzel,
sevgili.*

Çeşmesâr-ı
âynumageldükçe
itmezsin karar
İyperîzülfeyn-i
gîsüperr ü
bâlûndürsenüñ

4. perî:

Gazel 1802

Mısra: 3

*Cin taifesinin
gayet güzel sayılan bir
türü. Genellikle mecazi
anlamda insan güzelleri
için kullanılır. II güzel,
sevgili.*

Sañadırsem ben
melek yâhûdperî
olur hatâ
Bir muşavvercânsın
‘âlemde gözler
görmedük

5. perîñüñ: -nüñ

Gazel 1825

Mısra: 6

Cin taifesinin

*gayet güzel sayılan bir
türü. Genellikle mecazi
anlamda insan güzelleri
için kullanılır. II güzel,
sevgili.*

Fâşoldı ‘âlem içre
çün bugün esrâr-ı
‘ışk
Ol
perîñüñzülfeñkend
ümidâr itsem gerek

6. perîler: -ler

Gazel 1828

Mısra: 3

*Cin taifesinin
gayet güzel sayılan bir
türü. Genellikle mecazi
anlamda insan güzelleri
için kullanılır. II güzel,
sevgili.*

Cilve eyler kanda
âb olsa perîler dem-
be-dem
Âb-ıla pür olsa
tañmı
çeşmesârîçeşmümü
ñ

7. perî:

Gazel 1832

Mısra: 9

*Cin taifesinin
gayet güzel sayılan bir
türü. Genellikle mecazi
anlamda insan güzelleri
için kullanılır. II güzel,
sevgili.*

Vaşlınacânuñ
dilermiş iyMuhibbî
ol perî
Yolına bir

câñnedürbiñcâñfedâ
cânânenüñ

8. perî:

Gazel 1900

Mısra: 3

*Cin taifesinin
gayet güzel sayılan bir
türü. Genellikle mecazi
anlamda insan güzelleri
için kullanılır. II güzel,
sevgili.*

Zer gibi hâlîşlğum
bilmek
dilersenîyperî
At cefâsengini
olsun ortamızda ol
mehek

9. perî:

Gazel 1919

Mısra: 3

*Cin taifesinin
gayet güzel sayılan bir
türü. Genellikle mecazi
anlamda insan güzelleri
için kullanılır. II güzel,
sevgili.*

Pervâne-
vârşevkineşem’üñy
akup peri
Ėarķ ol
gözünşirîşkineyanm
aganûra gel

10. perî:

Gazel 1930

Mısra: 1

*Cin taifesinin
gayet güzel sayılan bir
türü. Genellikle mecazi
anlamda insan güzelleri*

için kullanılır. II güzel, sevgili.

İyperi luṭf-
ılamih rūñihemānag
yāra kıl
Ḥançer-i cevri-ile
yiter sīnemışadpāre
kıl

perīpevker:

1. **perīpevker:**

Gazel 1535

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Peri yüzlü II

Sevgili.

Bir perīpevker
melek
sīmāyaçünvirdümğ
öñül
Ḥālūmi her kim
sorarsa
işidenlerdenırag

perī-rū:

1. **perī-rūyı:-yı**

Gazel 1600

Mısra: 9

Peri yüzlü. II Peri

gibi güzel sevgili.

Göreliden sen perī-
rūyıMuḥibbī ‘aqlı
başından
Gidüpdürçeşmine
‘ālem ‘aceb mi
cümle tār olmak

2. **perī-rūyı:-y, -ı**

Gazel 1787

Mısra: 11

Peri yüzlü. II Peri

gibi güzel sevgili.

Sen perī-rūyı görüp
geldi
Muḥibbīyecünün
Āh günden güne
ḥālūmidigergünitdü
ñ

perī-rūyı:

1. **perī-rūyı:-ı**

Gazel 1517

Mısra: 5

Peri yüzlü. II Peri

gibi güzel sevgili.

Ol perī-rūyı
görenler ‘aqlıdan
olur berī
Ditreyüpyire düşer
gūyā ki tutar anı
şar’

perīşān:

1. **perīşānuñ:-uñ**

Gazel 1812

Mısra: 4

Dağınık, karışık.

Tañmıdurzülfüñ
görüp
ḥālūmperīşānolduğı
Dil
perīşāneylemekdürç
ünperīşānuñsenüñ

2. **perīşān:**

Gazel 1676

Mısra: 1

Acıacak

*durumda, kederli,
muzdarip.*

Gördizülfeynini bu
dīdeperīşān ancak
Didi ‘aşıqlara bu
ḥāl-i perīşān ancak

3. **perīşān:**

Gazel 1867

Mısra: 4

Acıacak

*durumda, kederli,
muzdarip.*

Çünperīşānitdizülfi
nruḥlarıüstindeyār
Dil perīşān ‘aqlı u
şabrumtārümār
itsem gerek

perīşān eyle:

1. **perīşān eyle:**

Gazel 1540

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Sıkıntılı ve kederli

eylemek.

Çözüp zülf-i
perīşānuñperīşān
eyle ‘uşşakı
Kamu
yoluñdacānvirsün
sen ol cümle
cihānfāriğ

perīşānevledüñ:

1. **perīşānevledüñ:-düñ**

Gazel 1733

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Sıkıntılı ve kederli

eylemek.

Sünbülün evvel
ruḥuñda ‘anber-
eşşānevledüñ
Soñraḥaṭtuñgösterü
pḥātırperīşānevledü
ñ

2. **perīşānevledüñ:-düñ**

Gazel 1829

Mısra: 2
Kelime Tipi: -
Sıkıntılı ve kederli
eylemek.
Zülfün içre
yüzünüydöstpinhân
eyledün
Küfr-i zülfün gibi
bu
hâlümperîşâneyledü
ñ

3. **perîşâneyledün:-dün**

Gazel 1843

Mısra: 1
Kelime Tipi: -
Sıkıntılı ve kederli
eylemek.
Gün
yüzündenzülfünüçü
nkiperîşâneyledün
Hâlinibî-
dillerünğâyetperîşâ
neyledün

4. **perîşâneyledün:-dün**

Gazel 1843

Mısra: 2
Kelime Tipi: -
Sıkıntılı ve kederli
eylemek.
Gün
yüzündenzülfünüçü
nkiperîşâneyledün
Hâlinibî-
dillerünğâyetperîşâ
neyledün

perîşân eylemek:

1. **perîşâneylemek:-**
mek

Gazel 1792

Mısra: 4

Kelime Tipi: -
Perişan etmek.
Çeşm-i cellâduñ
eline tîğalup kanlar
döker
Zülfünüñ kim pîşesi
diller perîşân
eylemek

2. **perîşâneylemek:-**
mek

Gazel 1736

Mısra: 1
Kelime Tipi: -
Sıkıntılı ve kederli
eylemek.

Zülfüne mi kaldı
her dem dil perîşân
eylemek
Ġamzeñelâyıkmıdu
r pes dem-be-dem
kan eylemek

3. **perîşâneylemek:-**
mek

Gazel 1884

Mısra: 10
Kelime Tipi: -
Sıkıntılı ve kederli
eylemek. II *dağutmak,*
perişan etmek.

Başuñamecnünlayı
n gelse sezâ yüz
biñbelâ
Leylîzülfine neden
kendünperîşân
eylemek

perîşâneylemekdür:

1.
perîşâneylemekdür:-
mekdür

Gazel 1812

Mısra: 4
Kelime Tipi: -
Sıkıntılı ve kederli
eylemek.
Tañmıdurzülfün
görüp
hâlümperîşânolduğ
Dil
perîşâneylemekdürç
ünperîşânunuñsenün

perîşâneylevüp:

1. **perîşâneylevüp:**

Gazel 1697

Mısra: 3
Kelime Tipi: -
Perişan edip;
dağutup.

Gül yüzünüñzre yine
zülfünperîşâneylevü
p
Bu dil-i
şürîdemiâşüfteahvâl
eyledün

2. **perîşâneylevüp:-vüp**

Gazel 1690

Mısra: 3
Kelime Tipi: -
Dağutmak,
karmakarışık etmek, bir
şeyin düzenini bozmak.

Gün yüzüm üzre
dolup zülfüm
perîşâneylevüp
Rüşen iken ‘âlemi
dün gibi târ itsem
gerek

3. **perîşâneylevüp:-vüp**

Gazel 1815

Mısra: 5
Kelime Tipi: -

*Dağıtmak,
karmakarışık etmek, bir
şeyin düzenini bozmak.
Zülfünü göstermeyi
phālümperīşāneyley
üp
Gün
yüzünü dendür idüpşu
bhumbenümşāmeyle
edüñ*

perīşānhāl olup:

1. **perīşānhāl olup:** -up

Gazel 1800

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

*Perišan bir halde
olmak, dağılmak,
mahvolmak, çok üzüntü
ve sıkıntı çekmek.*

Niçepā-
mālomasungöñlüm
perīşānhāl olup
Görürem örter
yüzünü zülf-i
perīşānuñsenüñ

perīşānitdi:

1. **perīşānitdi:** -di

Gazel 1867

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

*Perišan etmek,
mahvetmek.*

Çünperīşānitdizülf-i
nruhları üstindeyār
Dil perīşān ‘aql u
şabrumtārümār
itsem gerek

2. **perīşānitdi:** -di

Gazel 1643

Mısra: 5

Kelime Tipi: -
*Dağıtmak,
karmakarışık duruma
getirmek.
Zülf-i
niğārütdiperīşānnes
īm-i şubh
Virdüm bu
‘ömribādavüaldumh
evā-yı ‘ışk*

perīşānoldı:

1. **perīşānoldı:** -dı

Gazel 1525

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

*Altüst olmak,
kendini kaybetmek.*

İyMuḥibbīāh kim
zülf-i perīşānın
görüp
Dil
perīşānoldıvüolmad
ı hergizmüctemi’

perīşānolduğu:

1. **perīşānolduğu:** -duğu

Gazel 1812

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

*Dağılmak,
karmakarışık duruma
gelmek.*

Tañmıdurzülfüñ
görüp
hālümperīşānolduğu
Dil
perīşāneylemekdürç
ünperīşānuñsenüñ

perīşānolduñ:

1. **perīşānolduñ:** -duñ

Gazel 1721

Mısra: 4
Kelime Tipi: -
*Dağınmak, kederli,
muzdarip olmak.
Terk
idersindiyücevrüñçe
kerüzşām u şeh
Biz cefādanusanup
sen ne perīşānolduñ*

perīşānzülfine:

1. **perīşānzülfine:** -ine

Gazel 1798

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

(Sevgilinin)

dağınmak saçları.

Dime saçına
dolaşdumolmadum
bir dem küşād
Ya
perīşānzülfineāsān
mıdurdıldädelik

perī-zād:

1. **perī-zād:**

Gazel 1689

Mısra: 10

*Periden doğmuş,
peri gibi güzel.*

İdemezsincehd-ile
anı Muḥibbī sen
şikār
Şöyle beñzer kim
perī-
zādoldımaḥcürüñsen
üñ

perī-zāde:

1. **perrī-zāde:**

Gazel 1903

Mısra: 10

Peri soylu güzel.

Görinür anı
Muhibbî olur ol
demde nihân
Âl-ılagönlüñalür dil
virneperri-zâde gül

perr:

1. **perr-ile:--ile**

Gazel 1902

Mısra: 14

Kanat.

Ger hevâ-yı
'ışkapervâz itse tañ
mı cân u dil
Himmat
idüpçünkimihrüñpe
rr-ile bâyledüñ

perr ü bäl:

1. **perr ü bäl:**

Gazel 1917

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Kanatlar.

Âteş-i
ruhsârayandursamn
'olacân u dili
Şem'e yakar nite
kim pervâne görse
perr ü bäl

2. **perr ü bäl:**

Gazel 1953

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Kanatlar.

Şem'-i
hüşneñâlîbempervân
e-veş
Yakaramâñhir ben
anda perr ü bäl

perr ü bälüñdür:

1. **perr ü bälüñdür:-**
üñ, -dür

Gazel 1797

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Kanatlar.

Çeşmesâr-ı
âynumageldükçe
itmezsin karâr
Ïyperizülfeyn-i
gîsüperr ü
bälüñdürsenüñ

perr-i meges:

1. **perr-i meges:**

Gazel 1512

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Sineğın kanadı.

'Âŝıkabiñdürlüñhâlet
gösterürperr-i
meges
Çünkianünşâvtınuñ
ma'nâsın eyler
istimâ'

pertâb:

1. **pertâb:**

Gazel 1876

Mısra: 3

Atma; atılma,

sıçrama.

Âhtopınıhevâya
kaçan atsam pertâb
Feth idem gibi
gelürkal'asımıgerdü
nuñ

pertev:

1. **pertev:**

Gazel 1906

Mısra: 2

Işık, parıltı.

Hüblikdabeñzemez
ebrüñamâh-ı
nevdegül
Nür-ı
hüşnüñemuñkâbil
her biri pertevdegül

pertev salar:

1. **pertevsalar:--ar**

Gazel 1869

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Işık salmak,

aydınlıtmak. II

(Sevgilinin) Yüzünü
göstermesi.

Hercâyın'ola dinse
kamer-çehre nigâra
Her yaña salar
pertev o bedr ayı
büyüdüñ

pertev-i hurşid:

1. **pertev-i hurşid:**

Gazel 1528

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Güneş ışığı.

Kılsa ger
vuşlatşebinde
'ârızincânâne şem'
Pertev-i hurşid olan
yirde ne hâcet yana
şem'

pertev-i hüsnüñi:

1. **pertev-i hüsnüñi:-**

üñi

Gazel 1813

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Güzelliğın

aydınlığı.

Gün
yüzinebakmayaydu
mmuşhaf-ı
hüsnüñhâkı
Bir nazar ger
pertev-i
hüsnüñiizhâreylese
ñ

pertev-i 'ışk:

1. **pertev-i 'ışk:**

Gazel 1735

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Aşk parlaklığı.

Şu'le ursa gün
yüzindenpertev-i
'ışktañmıdır
'Āşıkaâyine her
dem
çüncemâlidüranuñ

pervâ:

1. **pervâsi:-s, -t**

Gazel 1749

Mısra: 10

Far. Korku,

ihtiraz.

Āteş-i ruhsârûña
yaksa Muhibbî dil
ne gam
Şem'eyanmakdang
örüñpervâsi yok
pervânenüñ

pervâvimem:

1. **pervâvimem:-mem**

Gazel 1672

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Korkmak,

çekinmek.

Her yañadantıglar
çekse ger
a'dâkaşduma
Ġamdegülpervâyim
embaña sen
itseñyârlık

pervâvimez:

1. **pervâvimez:-mez**

Gazel 1500

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Korkmak,

çekinmek.

Eşk-i
çeşmümgarķavirmiş
ken ser-â-ser 'âlemi
Bu
göñülpervâyimezol
miş o bahr içinde
bağ

pervâne:

1. **pervâneler:-ler**

Gazel 1520

Mısra: 3

Işığın etrafında

dönen kelebek. || Āşık.

Tañmıdurencümmiss
âli cem' ola
pervâneler
Çünkü bu bezm içre
oldıtâl'at-i cānâne
şem'

2. **pervâne:**

Gazel 1523

Mısra: 5

Işığın etrafında

dönen kelebek. || Āşık.

Pervâne gibi yandı
görüp çünkihüsnüñi
Mağv olsa ne tañ

kılmasa
hergiznişāñı şem'

3. **pervâne:**

Gazel 1525

Mısra: 4

Işığın etrafında

dönen kelebek. || Āşık.

Yanaram

'ışkâteşindenāşihâ

terk itmezem

Pend-ile

pervâneyanmakdan

olur mı mümteni'

4. **pervâne:**

Gazel 1528

Mısra: 8

Işığın etrafında

dönen kelebek. || Āşık.

Rüşenitseñ'olacān

ākülbe-i ahzānumı

Dâyimâmehpertevi

ndençün yakar

pervâne şem'

5. **pervâneler:-ler**

Gazel 1528

Mısra: 11

Işığın etrafında

dönen kelebek. || Āşık.

Şem'e yanarken

'acebdürdâyimâper

vâneler

'Ārızuñakarşuolmuş

dur bu şebpervâne

şem'

6. **pervâneyi:-y, -i**

Gazel 1528

Mısra: 9

Işığın etrafında

dönen kelebek. || Āşık.

Kaşdı bu dāma
düşüre dem-be-dem
pervāneyi
Ol sebebdendür
döker eṭrāfa her
dem dāne şem'

7. **pervānenüñ:-nüñ**

Gazel 1536

Mısra: 1

Işığın etrafında

döner keleşek. || Áşık.

Olmasa pervānenüñ
başında sevdā-
yıçerāğ
İtmez idi
kendüziniyakmagar
e'y-i çerāğ

8. **pervāne:**

Gazel 1558

Mısra: 8

Işığın etrafında

döner keleşek. || Áşık.

Yanmayınca şem'-i
hüşnesürmezempāy
ına yüz
Dökilürpervāne
yansa bāl ü perler
her taraf

9. **pervānenüñ:-nüñ**

Gazel 1584

Mısra: 6

Işığın etrafında

döner keleşek. || Áşık.

Şem-i
ruhsārūnacānācān u
dil yaksam n'ola
Bāl ü perden
ğayıçünpervānenü
ñhīçbārı yok

10. **pervānedür:-dür**

Gazel 1601

Mısra: 7

Işığın etrafında

döner keleşek. || Áşık.

Cān u dil terkin
urur
'āşıkhemānpervāne
dür
Gülşen içre bülbüle
ancak
sunıldıyırlamak

11. **pervāne:**

Gazel 1678

Mısra: 2

Işığın etrafında

döner keleşek. || Áşık.

Dil virme ser-i
zülfinedivānedegüls
eñ
Cān yakma
ruhışem'inepervāne
degülseñ

12. **pervāne:**

Gazel 1699

Mısra: 5

Işığın etrafında

döner keleşek. || Áşık.

Şem'epervāneyanu
pkülinsavurmuşbād-
ı şubh
Küligögesavrilur
elbette oda yananuñ

13. **pervānenüñ:-nüñ**

Gazel 1749

Mısra: 10

Işığın etrafında

döner keleşek. || Áşık.

Āteş-i ruhsārūna
yaksa Muḥibbī dil

ne ğam
Şem'eyanmaktang
örünpervāsı yok
pervānenüñ

14. **pervānedür:-dür**

Gazel 1772

Mısra: 3

Işığın etrafında

döner keleşek. || Áşık.

Şem'ecānını yakar
'āşıkhemānpervāne
dür
Bülbüle sunıldı
ancak āh u nālān
eylemek

15. **pervānesin:-sin**

Gazel 1806

Mısra: 7

Işığın etrafında

döner keleşek. || Áşık.

Yāradidüm şem'
yakar her
gicepervānesin
Didi bunda
yimeğam 'uşşāk[1]
nār itsem gerek

16. **pervāne:**

Gazel 1826

Mısra: 6

Işığın etrafında

döner keleşek. || Áşık.

Ruḥışem'ine yakam
bu dil ü cān-ıla seri
Her kişi
sevdiğinünyolnape
rvāne gerek

17. **pervānenüñ:-nüñ**

Gazel 1832

Mısra: 4

*Işığın etrafında
dönen kelebek. || Âşık.*

Şem'-i
ruhsârımayandursam
n'olacân u dili
Oda yanmakdur işi
kanda ise
pervânenüñ

18. **pervânenüñ:-nüñ**

Gazel 1852

Mısra: 8

*Işığın etrafında
dönen kelebek. || Âşık.*

Âteş-i hüsnine
yansa dil ü cân
olmaz 'aceb
Bâl ü per yakmak-
durur dâyim işi
pervânenüñ

19. **pervâne:**

Gazel 1917

Mısra: 6

*Işığın etrafında
dönen kelebek. || Âşık.*

Âteş-i
ruhsârımayandursam
'olacân u dili
Şem'e yakar nite
kim pervâne görse
perr ü bâl

20. **pervâne:**

Gazel 1988

Mısra: 6

*Işığın etrafında
dönen kelebek. || Âşık.*

Sen baña göster
cemâlünşem'inicân
yakayım
Âteşi görse yanar

döymeksüzinpervân
e gel

21. **pervâneler:-ler**

Gazel 1992

Mısra: 9

*Işığın etrafında
dönen kelebek. || Âşık.*

Yakarsa seni
lâdimepervâneler
gibi
Şem'-i
cemâlîşevkinesüzân
olan gönül

pervâne evle:

1. **pervâne eyle:**

Gazel 1988

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Aşka düşürmek.

Boynuñadakzülf-i
zencîrûñ dil-i
dîvâne gel
Şem'-i
hüsnecânüñpervân
e eyle yana gel

pervâne gibi vanup:

1. **pervâne gibi**

vanup:-up

Gazel 1609

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Pervane gibi

yanmak.

Yanuppervâne gibi
terk-i ser kıl
Cemâl-i
şem'eçünkioldı
'âşık

pervâne iden:

1. **pervâneiden:-en**

Gazel 1755

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Pervane etmek. //

*Işığın etrafında dönen
gece kelebeği haline
getirmek.*

Cânumpervâne
iden şem'-i
rüyüñdursenüñ
Gönlümidîvâne
kılan zülf ü
müyüñdursenüñ

pervâne kılsa:

1. **pervânekılsa:-sa**

Gazel 1528

Mısra: 13

Kelime Tipi: -

Pervane misali

*etrafında döndürmek. II
Âşık olmak.*

Taîñdurpervâne
kılsa bu
Muhibbîcân u dil
Oldıçünvuşlatşebîn
de 'arîz-ı cânâne
şem'

pervâneoldı:

1. **pervâneoldı:-dı**

Gazel 1520

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Işığın etrafında

dönen kelebek olmak.

Mihr-i hüsninde o
mâhuñoldıçünpervâ
ne şem'
'Arz-ı hüsnitsün de
görsün niçeyirden
yana şem'

pervâneolmuşdur:

1. **pervâneolmuşdur:-**
mışdur

Gazel 1528

Mısra: **12**

Kelime Tipi: -

*Işığın etrafında
dönen kelebek olmak.*

Şem'e yanarken
'acebdürdäyimäper
vâneler
'Ärızuñakarşuolmuş
dur bu şebpervâne
şem'

pervâne-vâr:

1. **pervâne-vâr:**

Gazel 1654

Mısra: **5**

Mumun (sevgili)

*etrafında dönen kelebek
(âşık) gibi.*

Bäl ü per yak şem'-
i
hüşnegöricekpervân
e-vâr
Gülşen içre ola
bülbül gibi ancak
zâr-ı 'ışık

2. **pervâne-vâr:**

Gazel 1919

Mısra: **3**

Mumun (sevgili)

*etrafında dönen kelebek
(âşık) gibi.*

Pervâne-
vârşevkineşem'üñy
akup peri
Ğarç ol
gözünşirışkineyanm
aganūra gel

pervâne-ves:

1. **pervâne-veş:**

Gazel 1544

Mısra: **5**

Geceleri ışık

*çevresinde dönen,
kendini ateşin içine
atmasıyla bilinen küçük
kelebek gibi.*

Ben niçepervâne-
veşkarşuñapervâzit
meyem
Sen var-iken
döstumhâcetdegül
yakmak çerâğ

2. **pervâne-veş:**

Gazel 1556

Mısra: **5**

Geceleri ışık

*çevresinde dönen,
kendini ateşin içine
atmasıyla bilinen küçük
kelebek gibi.*

Yakamazsın bäl ü
perpervâne-veş
Bülbülâ ancak
hemân var sende lâf

3. **pervâne-veş:**

Gazel 1641

Mısra: **2**

Geceleri ışık

*çevresinde dönen,
kendini ateşin içine
atmasıyla bilinen küçük
kelebek gibi.*

Boynuñazencîr-i
'ışkıy dil-i
dîvânedak
Cânüñpervâne-veş

şem'-i muhabbet
içre yak

4. **pervâne-veş:**

Gazel 1920

Mısra: **3**

Geceleri ışık

*çevresinde dönen,
kendini ateşin içine
atmasıyla bilinen küçük
kelebek gibi.*

Gül
yüzünşevkinecânıvî
rürepervâne-veş
Yakaram şem'-i
cemâlûñe dil-ile
câmî bil

5. **pervâne-veş:**

Gazel 1953

Mısra: **5**

Geceleri ışık

*çevresinde dönen,
kendini ateşin içine
atmasıyla bilinen küçük
kelebek gibi.*

Şem'-i
hüşnetâlibempervân
e-veş
Yakaramâhîr ben
anda perr ü bäl

pervâz:

1. **pervâz:-ı**

Gazel 1634

Mısra: **2**

Uçma, uçuş.

'Āşık oldum bir
melek-
ruhsāragāyetnāzı
çok
Yüksek uçar bir

hümâdurdâyimâper
vâzı çok

2. **pervâze:-e**

Gazel 1976

Mısra: **10**

Uçma, uçuş.

İyMuhibbîgüşene

döşendi bir

rengînbisât

Ortası

sünbûlbenefşcolmış

pervâze gül

pervâzitmeyem:

1. **pervâzitmeyem:-me,**
-yem-meyen

Gazel 1544

Mısra: **5**

Kelime Tipi: -

Uçmak,

kanatlanmak, kanat

çırpmak, yükselmek.

Ben niçepervâne-

veşkarşuñapervâzit

meyem

Sen var-iken

döstumhâcetdegül

yakmak çerâğ

pervâz itse:

1. **pervâzitse:-se**

Gazel 1902

Mısra: **13**

Kelime Tipi: -

Uçmak. II

Yönelmek; çıkmak,
yükselmek; ulaşmak.

Ger hevâ-yı

‘ışkapervâz itse tañ

mı cân u dil

Himmet

idüçünkimihrûñpe
rr-ile bâleyledüñ

perverdigâr:

1. **perverdigârumdur:-**
umdur

Gazel 1714

Mısra: **10**

Bütûn yaratıkları

besleyen ve yetiştiren

Allah.

İyMuhibbîbî-

vefâlar sevmeden

gel fâriğ ol

İki

‘âlemdesañaperverd

igârumdur gerek

2. **perverdigâr’a:-a**

Gazel 1976

Mısra: **6**

Bütûn yaratıkları

besleyen ve yetiştiren

Allah.

Kalmış idi hâr u

hestahtındaeyyâm-ı

şitâ

ŞükriderPerverdigâr

’airdügiyçün yaza

gül

pes:

1. **pes:**

Gazel 1621

Mısra: **10**

Bu yüzden, bundan

dolayı.

Yanar

Muhibbîgicevü

gündüz firâğ-ıla

Pes böyle geçer

böylece leyl ü

nehâr-ı ‘ışk

2. **pes:**

Gazel 1824

Mısra: **10**

Bu yüzden, bundan
dolayı.

Ger beni cândan

severse terk-i ser

kılsundimiş

Boynumuz bir

kıldan ince pes ne

var itmek gerek

3. **pes:**

Gazel 1826

Mısra: **10**

Bu durumda,
sonuç olarak, öyle ise.

Bu Muhibbî ser-i

zülfindekihâlingörice

ek

Didi dil murğımı pes

dutmaga bir dâne

gerek

4. **pes:**

Gazel 1520

Mısra: **10**

Bundan böyle,
artık.

Bezm-i hüsünde

görüp dil âteşin

dilber didi

İyMuhibbî pes ne

hâcetdürmeh-i

devrâna şem’

5. **pes:**

Gazel 1551

Mısra: **8**

Bundan böyle,
artık.

Çeşm-i cellâdı
yeterken 'âleme
Pes ne hâcetsihr ide
sehğhârazülf

6. pes:

Gazel 1711

Mısra: 4

Bundan böyle,

artık.

Kankıbî-dildür
görüp zülfüniber-
dâr olmaya
Ehl-i 'ışkuñdöstum
pes himmeti bālā
gerek

7. pes:

Gazel 1808

Mısra: 8

Bundan böyle,

artık.

Kankıbî-dildür
görüp zülfüniber-
dâr olmaya
Ehl-i 'ışkuñdöstum
pes himmeti bālā
gerek

8. pes:

Gazel 1818

Mısra: 12

Bundan böyle,

artık.

Dir-imiş kılunfidā
yoluma cümle
varını
Cân-ısa
dağıMuhibbî pes ne
var itsem gerek

9. pes:

Gazel 1830

Mısra: 6

Bundan böyle,

artık.

Hamdü-lillāh kim
lebündenirişürcānağ
ayāt
Pes ne ğam öldürse
ger
'âşıklarına'nāğözün

10. pes:

Gazel 1833

Mısra: 2

Bundan böyle,

artık.

Vaşlınairmege ger
var-ısa iy dil
hevesün
Terk-i cān eyle
yolında pes ol 'İsî-
nefesün

11. pes:

Gazel 1648

Mısra: 4

Bu şekilde,

böylece.

'Älemikırmaga
yiter
müjesihañçeriçün
Ne için pes takınur
ol
gözimestāneşadağ

12. pes:

Gazel 1736

Mısra: 2

Bu şekilde,

böylece.

Zülfüne mi kaldı
her dem dil perişān
eylemek
Ğamzeñelāyıkımdı

r pes dem-be-dem
kan eylemek

13. pes:

Gazel 1804

Mısra: 10

Bu şekilde,

böylece.

Çeşm-i
cellâdıMuhibbî seni
ger küşte kıla
Bu sa'âdetsaña pes
bulnatığındademün

peşimān ol:

1. peşimān ol:

Gazel 1987

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Pişman olmak.

*Yaptığı bir işin yanlış
veya uygunsuz sonuç
verdiğini anlayarak
üzülmek.*

Öldür beni evvel
elüni kana bulaşdur
Öldürdüğüñesoñran
ihāyetpeşimān ol

pest:

1. pest:

Gazel 1946

Mısra: 3

Alçak.

Gülşen içre
kāmētün yanında
servünkaddipest
Leblerüñgüftārımışi
tdioldıgoncalāl

pest itmiş:

1. pestitmiş:-miş

Gazel 1713

Mısra: 2
Kelime Tipi: -
Değerinin
düşürmek.
Berg-i gülden
tâzedüriydöstruhsâr
uñsenüñ
Servi pest itmiş
durur
gülşendereftârüñsen
üñ

pey:

1. **peyden:-den**
Gazel 1507
Mısra: 4
Bir nesne
alındığında peşin
verilen miktar.
Virdüm evvel
göñlümisoñravirem
cânnakdini
Büseikrârınainkârit
di peyden ne haz

peykân:

1. **peykānuñi:-uñi**
Gazel 1739
Mısra: 3
Okun ucundaki
sivri demir. // Sevgilinin
kirpiği.
Sînem içre
saklarampeykānuñi
cānum gibi
Bil ki cānumdan
'azîzdüryâdigârüñd
ursenüñ

2. **peykānuñ:-uñ**
Gazel 1800
Mısra: 10
Okun ucundaki

sivri demir. // Sevgilinin
kirpiği.

İy kaşı ya çekmek
olurdıölincecevrüñi
Dil uzatmasa gelüp
her
yañapeykānuñsenüñ

3. **peykān-ıla:--ıla**

Gazel 1547

Mısra: 4

Okun ucundaki

sivri demir, temren.

Ger na'ra ura
haşmum ola hem
çünerre-şîr
Peykân-
ılaagzınıdikemurma
yatâ ki lâf

4. **peykāna:-a**

Gazel 1648

Mısra: 12

Okun ucundaki

sivri demir, temren.

Gelse meydāna
siper sînesikalbūra
döne
Her kaçan kim ura
el tîr-ile
peykānaşadağ

5. **peykānuñ:-uñ**

Gazel 1726

Mısra: 6

Okun ucundaki

sivri demir, temren.

Gerçi
kıldumiykemân-
ebrü bu sînem ben
siper
Kalmadı

tîrûñlegeçdi dilde
peykānuñsenüñ

6. **peykân:**

Gazel 1961

Mısra: 3

Okun ucundaki

sivri demir, temren.

Ġamzeñhadengi
geldi o
peykānsînede
Şādambunuñlaoldıb
añayâdigâr-ı dil

7. **peykân:**

Gazel 1964

Mısra: 9

Okun ucundaki

sivri demir, temren.

Cân giderse
ğamdegülçün geldi
peykân dile
İyMuhibbîdotalumc
ānyirine anı bedel

8. **peykānuñ-ıla:-uñ, --**
ıla

Gazel 1777

Mısra: 4

Okun ucundaki

sivri demir, temren.

Dutaram ben anı
dürc-i cevâhir
Tola peykānuñ-
ilasîne-i teng

peymân:

1. **peymāni:-ı**

Gazel 1923

Mısra: 6

Far. Ahit, şart,

muahede.

Şehâ 'ahd itmiş-
iken vaşlaferdâ
Sımak 'ahd-ile
peymânı ne müşkil

peymâne:

1. peymâne:

Gazel 1562

Mısra: **10**

Büyük kadeh,

şarap bardağı.

Meclis-i

ğamdaMuhibbîçme

gehûn-ı ciger

Şişe-i

çeşmindenitmişdür

iki peymânevağf

2. peymänenün:-nün

Gazel 1699

Mısra: **2**

Büyük kadeh,

şarap bardağı.

Mest-i

'ışkambañarâhıngös

terüñmeyhânenün

Çünkü ancak kadrini

ben

bilürempeymänenü

ñ

3. peymâne:

Gazel 1826

Mısra: **1**

Büyük kadeh,

şarap bardağı.

Döştlarçünküğamuñ

def'ine peymâne

gerek

Vâ'ize meclis ü

'aşıklarahumhâne

gerek

4. peymânesin:-si, -n

Gazel 1851

Mısra: **5**

Büyük kadeh,

şarap bardağı.

Mest-i 'ışkam sun

bañaçarhuñ tokuz

peymânesin

Bir nefes

almakçadur anı

içüpnüş eylemek

5. peymâne:

Gazel 1936

Mısra: **8**

Büyük kadeh,

şarap bardağı.

Şolgedâ kim eyleye

meyhâneküncindek

arâr

KendüyiHusrevsan

ur alsâ ele peymâne

dil

6. peymâne:

Gazel 1944

Mısra: **8**

Büyük kadeh,

şarap bardağı.

Minnet itmez güşe-i

meyhânedecâm-ı

Ceme

Bir sıfâli eyleye

destinde ger

peymâne dil

7. peymâne:

Gazel 1954

Mısra: **10**

Büyük kadeh,

şarap bardağı.

Derd ü belâ mey

yirinehün-ı

ciğernüşitmege

İydîde sen

yârâniçün elde tolu

peymâne ol

8. peymâne:

Gazel 1957

Mısra: **10**

Büyük kadeh,

şarap bardağı.

Himmeti devrinde

görinmezgözinekây

inât

Alsa destine

Muhibbî her kaçan

peymâne dil

pey-rev:

1. pey-rev:

Gazel 1906

Mısra: **4**

Arkası sıra giden.

izinden giden. uyan.

Göreliden gün

yüzün bir kez

senüñiyâfitâb

Bilmez oldum

kendümi

'aqlumbaña pey-

revdegül

peyvend:

1. peyvend:

Gazel 1933

Mısra: **6**

Bağ.

Döşlum serkeşlik

eylerse bu

göñlümtevseni

Rişte-i

câmalıpayagınapey

vend kıl

peyvesteolmasun:

1. **peyvesteolmasun:-**
masun

Gazel 1803

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Ulaşmak, erişmek.

Şöyle hâkitdüñ beni
yirdengötdürürüzigā

r

Göklere

peyvesteolmasunğu

bârikimsenüñ

piçpiç itmiş:

1. **piçpiçitmiş:-miş**

Gazel 1747

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Kıvrım kıvrım

etmek. || Kıvrımlı hâle

getirmek.

Ġamşebindegöñlüm

üñdüzdinbenümben

dıtmege

Piçpiç itmiş

kemend-i zülfın ol

māhıgörün

pinhān:

1. **pinhān:**

Gazel 1560

Mısra: 8

Gizli.

Mārzülfiistedükçe

eylese beni helāk

La'l-i cān-baḫşı

dönüp

dirbañapinhānlā-

taḫaf

pinhānevledün:

1. **pinhānevledün:-düñ**

Gazel 1712

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Saklamak,

gizlemek.

‘Ahdkılduñ gün

yüzüñi idesin bir

dem ‘ayān

Soñran’oldıbilmeze

mzülfüñlepinhāneyl

edün

2. **pinhānevledün:-düñ**

Gazel 1829

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Saklamak,

gizlemek.

Zülfüñ içre

yüzüñiıydöstpinhān

eyledün

Küfr-i zülfüñ gibi

bu

ḫālümperīşāneyledü

ñ

3. **pinhānevledün:-düñ**

Gazel 1880

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Saklamak,

gizlemek.

N’eyledüññ’itdüñle

büñagzuñdapinhāne

yledün

Öldürüp ben ḫastayı

yok yire bir kan

eyledün

4. **pinhānevledün:-düñ**

Gazel 1890

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Saklamak,

gizlemek.

Gösterüpagzuñdala’

lünsoñrapinhāneyle

düñ

Öldürüp ‘aşıkları

yok yirlere kan

eyledün

5. **pinhānevledün:-düñ**

Gazel 1898

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Saklamak,

gizlemek.

Söylemedüñleblerü

ñagzuñdapinhāneyl

edün

Öldürüp ‘aşıklararuñı

göz göre kan

eyledün

pinhān evlemek:

1. **pinhāneylemek:-mek**

Gazel 1736

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

Saklamak,

gizlemek.

İyMuḫıbbīsırr-ı

‘ıḫkıldüñ-ı

āhumfāşıder

Penbe içre āteşiolur

mı pinhān eylemek

2. **pinhāneylemek:-mek**

Gazel 1884

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Saklamak,

gizlemek.

Dil diler
'ıŝkâteşinsînemdeki
tmân eylemek
Hiç olur mı
karañudaberķpinhâ
n eylemek

pinhân ide:

1. **pinhânide:-e**

Gazel 1867

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Saklamak,

gizlemek.

Kim-durur

'ıŝkâteşinisînedepin

hân ide

'Işkumı gün gibi

rüşenâşikâr itsem

gerek

pîr:

1. **pîrûñ:-üñ**

Gazel 1746

Mısra: 10

Üstad.

'IŝkrâhındaMuhibbî

başa cānakalmagil

Böyle

telķîneylemiŝdürçü

n ezel pîrûñsenüñ

pîr ola:

1. **pîrola:-a**

Gazel 1987

Mısra: 13

Kelime Tipi: -

Yaşlanmak,

ihtiyarlamak.

Pîrolduñ ise sanma

Muhibbî ola dil pîr

Bir

tâzecivânisevübentâ
zecivân ol

pîr oldum:

1. **pîroldum:-dum**

Gazel 1543

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Yaşlı olmak.

Baş ditrerpîr oldum

pâdaķudret kalmadı

Zür-ı bāzū kanda

gitdi kanı ol evvelki

çag

2. **pîroldum:-dum**

Gazel 1592

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Yaşlanmak.

Pîr oldum ise

meyden elüme 'aşâ

alam

Her bir

ķademdebaña ola ol

tayaktayak

pîrolduñ:

1. **pîrolduñ:-duñ**

Gazel 1987

Mısra: 13

Kelime Tipi: -

Yaşlı olmak.

Pîrolduñ ise sanma

Muhibbî ola dil pîr

Bir

tâzecivânisevübentâ

zecivân ol

pîrâhen:

1. **pîrâhenüñle:-üñle**

Gazel 1742

Mısra: 4

Gömlük.

Gözi açılrsa

Ya'ķubun'olaiyYü

suf-ı Mışrî

İriŝdiçünañapîrâhen

ünlezerrecebüñ

2. **pîrâheni:-i**

Gazel 1907

Mısra: 8

Gömlük.

Mâni' olup ger gire

vuşlat deminde

araya

Şevķ-ile

çâkeyleyüppîrâheni

yektâ ten ol

pîrehen:

1. **pîrehenüñ:-üñ**

Gazel 1538

Mısra: 5

Gömlük.

Püşide dut

pîrehenüñvirmebâd

a gel

Her nâ-sezâ-yı 'ıtr-

ıla pür itme dimâğ

2. **pîrehen:**

Gazel 1542

Mısra: 3

Gömlük.

Gül ruķuñŝevķiyle

güller

pîrehençâkeylesün

Yâdidüphâliniyaksu

nsînesinelâledağ

3. **pîrehen:**

Gazel 1663

Mısra: 9
Gömlük.
İyMuhibbimāni'
olsa pîrehenvuşlat
demi
Anı bir āh-ıla yak tā
olsun ol arada yok

4. pîrehen:

Gazel 1712

Mısra: 10
Gömlük.
SîneñüñdāğınMuhi
bbîyledüñ gerçi
nihān
Pîreheñākinvelîkin
tābe-dāmāneyledüñ

5. pîrehenüñ:-üñ

Gazel 1718

Mısra: 4
Gömlük.
Virmeağyār eline
dāmenüñiydöst
sakın
'Ākıbet gül gibi çāk
olmaya tāpîrehenüñ

6. pîrehenüñ:-üñ

Gazel 1721

Mısra: 5
Gömlük.
Boyaduñ kan-
ılayıdıde yine
pîrehenüñ
Bilmezemn'oldısañ
a yine tolu kan
olduñ

pîr-i felek:

1. pîr-i felek:

Gazel 1695

Mısra: 1

Kelime Tipi: -
İhtiyar dünyā II
Zuhal yıldızı.

Ay u günden
gözlük itse
çeşminepîr-i felek
Görmeye gökler
yüzinde bir
sañabeñzer melek

pîr-i muğān:

1. pîr-i muğān:

Gazel 1768

Mısra: 7
Kelime Tipi: -
Meyhaneci II
Sevgili.

Hergizpîr-i
muğāndāmenin
elden komayam
Ger gelüptîğ-ı ecel
eyleye bu
sînemiçāk

2. pîr-i muğān:

Gazel 1917

Mısra: 4
Kelime Tipi: -
Meyhaneci II
Sevgili.

Çamgubārınlevḫa-i
dilden ne ref' eyler
didüm
Şaykal-ı
meydürdidipîr-i
muğānref'-i melāl

pîr-i muğānbezminde:

1. pîr-i

muğānbezminde:-n, -
de

Gazel 1563

Mısra: 12

Kelime Tipi: -
Meyhanecinin
meclisi.

TevbeeylerdümMu
hibbîbādedenirişme
se
Güşumapîr-i
muğānbezmindeban
g-i lâ-taḫaf

pîr-i muğāndan:

1. pîr-i muğāndan:-
dan

Gazel 1978

Mısra: 10
Kelime Tipi: -
Meyhaneci II
Sevgili.

Nev-
bāhāreyyāmıduurrind
ān-ıla mey içmege
Var
ḫarābātaMuḫîbpîr-i
muğāndanbî'at al

pîşe:

1. pîşesi:-si

Gazel 1792

Mısra: 4
Huy, tabiat, âdet.
II İş, amel.

Çeşm-i cellāduñ
eline tîğalup kanlar
döker
Zülfüñüñ kim pîşesi
diller perişān
eylemek

pîşe eyleme:

1. pîşeeyleme:-me

Gazel 1754

Mısra: 7

Kelime Tipi: -
Meslek edinmek.
Bugün 'adl eyle
'ādil ol kozulmı
eyleme pīşe
Ki yarın dest-i
mazlūmdabulınmay
agirībānuñ

pīškeş:

1. **pīškeş:**

Gazel 1708

Mısra: 9

Peşkeş, hediye.

İyMuhibbibezm-i
ğamdapīškeşderd
ehline
Hūn-ı dilden
gözlerūñle iki tolu
şīşe çek

2. **pīškeş:**

Gazel 1789

Mısra: 9

Peşkeş, hediye.

Kapuña varsa
Muhibbicānıpīškeşi
letür
El öpülmez
çünkişehlerkapusın
dabī-bilek

3. **pīškeş:**

Gazel 1988

Mısra: 12

Peşkeş, hediye.

Tekye-i dilde
gelüpçünşāh-ı
ğamitdikarār
Cānıpīškeşeyleyüp
sen dahıdervīşāne
gel

pīškeş it:

1. **pīškeş it:**

Gazel 1935

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

*Hediye etmek,
başılamak.*

Pīškeş it cānuñıy
dil der-i cānāna gel
Çünkikulsınhālūñı
'arzitmegeşultāna
gel

pivāle sun:

1. **piyāle sun:**

Gazel 1502

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Kadeh sunmak.

Sākīpiyāle sun ki
virür 'işret ü neşāt
Bezm-i çemende
gel kuralum gül
gibi bisāt

pōst-pūs:

1. **pōst-pūs:**

Gazel 1871

Mısra: 5

Post giyen.

Dōstvaşlın isteyen
'āşıkgeredürpōst-
pūs
Nāfetā sarılmayınca
olmadı pehlü-
yımüşg

pūd:

1. **pūdum:--ıla**

Gazel 1588

Mısra: 4

*Arğaç, dokumada
enlilemesine atılan atkı.*

Bi-ħamdi'llāh ki
'işkuñlalibāsumpal
āsıtdüm
Ne ğam ger atlas-ı
iķbāldentār-
ılapūdum yok

puhte:

1. **puhte:**

Gazel 1841

Mısra: 5

Pişmiş, kıvama

gelmiş.

Puhteturmaziçelüm
cām-ı şarāb-ı
erğuvān
Zāhidāānma
müselles
sözlerūñhāmeyledü
ñ

pul:

1. **pullarıyla:-larıyla**

Gazel 1557

Mısra: 6

Pul.

Sīnemüñdāğın
gören kūy-ı
ħarābātiçre dir
Pullarıyla tekye-i
ğamdayatur bir eski
def

2. **pula:-a**

Gazel 1886

Mısra: 8

Akçe, para.

Sünbül saçına hiç
ola mı an[ı]
beñzedem
Bāzār içinde bir

pula
bagıbenefşenüñ

pür:

1. **pür:**

Gazel 1545

Mısra: 1

Çok, fazla.

Lâlelerle gördüm
olmuş pür
şüküfedeşt ü bāğ
Aña göre sîneme
ben
dañyakkdumniçedāğ

2. **pür:**

Gazel 1584

Mısra: 7

Çok, fazla.

Āb u gül serv ü
çemen sākī elinde
bāde pür
Cümle ‘işesbābı
var illāmünāsibyārı
yok

3. **pür:**

Gazel 1688

Mısra: 2

Çok, fazla.

‘Āşıkuñ gözleri
nem çehresi de zerd
gerek
Taşrası dāğ-ıla pür
içi tolu derd gerek

pürhün:

1. **pür hün:**

Gazel 1816

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Kan dolu.

GözümüñyaşıdırCe
yhūnolupdurcān u
dil pür hūn
Beni sen
eyledüñmecnūn’iç
ün dün
giçegelmedüñ

püriderseñ:

1. **pür iderseñ:**-er, -señ

Gazel 1862

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Doldurmak.

Bezm-i ğamda pür
iderseñgözümüñsāğ
arını
Dilegüm bu ki
ziyād ola
eyādidedemüñ

pür itme dimāğ:

1. **pür itme dimāğ:**

Gazel 1538

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Aklım doldurmak.

Püşide dut
pîrehenüñvirmebād
a gel
Her nā-sezā-yı ‘ıtr-
ıla pür itme dimāğ

pürkılup:

1. **pür kılup:**-up

Gazel 1560

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Çok kulma,

berektlendirme.

Aldı ‘aql u hūşı
elden ‘işve-i sākī
yine

Pür kılupmeclisde
meyle
dudıçünsāğar be-
kef

pürnār olan:

1. **pür nār olan:**

Gazel 1513

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

*Çokça yanan,
tutuşan.*

Kesilmez dūd-ı
āhuñhıçbaşuñdan
Benüm tek yakılıp
pür nār olan şem’

pür-derd:

1. **pür-derde:-e**

Gazel 1670

Mısra: 2

Çok dertli.

‘İşkmeydānında top
itmiş serini merde
bak
Cān-ıladermānvirüp
derdi alan pür-derde
bak

pür-hūnitdūñ:

1. **pür-hūnitdūñ:-dūñ**

Gazel 1787

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

*Kan içinde
bırakmak.*

İygöñül ‘ışk-ıla bu
bagrumı pür-
hūnitdūñ
Ol sebebdendür ki
gözüm yaşını
gülgünitdūñ

pür-hün itse:

1. **pür-hünitse:** -se

Gazel 1823

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Kan içinde

bırakmak.

Gözlerüm yaşı akup

‘âlemi pür-hün itse

Tañdegültâğ-ı

cigerdür başı sonuñ

pür-hünoldı:

1. **pür-hünoldı:** -dı

Gazel 1740

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Kan içinde kalmak,

kanla dolu olmak.

Pür-hünoldıderd-ile

dil sîneoldıçäk

Yana felekler oda

çekem âh-ı derdnäk

2. **pür-hünoldı:** -dı

Gazel 1741

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Kan içinde kalmak,

kanla dolu olmak.

Pür-hünoldıderd-ile

dil sîneoldıçäk

Yana felekler oda

çekem âh-ı derdnäk

pür-sevdâdimâğ:

1. **pür-sevdâdimâğ:**

Gazel 1543

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Aklım sevda ile

dolu hale getirmek.

Läle-

veşşinemdeyakdum

hasretiyletâzedâğ

Büy-ı

zülfinüñhevâsı ile

pür-sevdâdimâğ

2. **pür-sevdâdimâğ:**

Gazel 1546

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Aklım sevda ile

dolu hale getirmek.

Büy-ı zülfüñ ile

pür-sevdâdimâğ

Döstumoldıbañatag

üstibâğ

pür-sevdâdimâğidelden:

1. **pür-**

sevdâdimâğidelden:-

elden

Gazel 1537

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Aklım sevda ile

dolu hale getirmek.

Ĥalkaĥalkakäkülün

olmışbenüm

boynuma bend

Zülf-i

müşğününidelden

beni pür-

sevdâdimâğ

pür-süz:

1. **pür-süzdur:-dur**

Gazel 1544

Mısra: 9

Çok yanık, çok

yanmış.

Fürkat ü

hicrünüñdayüregü

m pür-süzdur

Bu ĥarâret def'ine

içdümMuĥibbî ben

ayag

püşide dut:

1. **püşide dut:**

Gazel 1538

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Örtülü, saklı

tutmak.

Püşide dut

pîrehenünvirmebäd

a gel

Her nâ-sezâ-yı ‘ıtr-

ıla pür itme dimâğ

püta:

1. **pütasına:-sı, -na**

Gazel 1786

Mısra: 5

Deriden yapılmış,

içi pamuk çekirdeği ve

talaş dolu, vuruşlarda

ses vermesi için etrâfına

çanlar asılmış armut

biçiminde ok hedefi,

nişangâh.

Sînemünpütasinabi

ñnâvekatsañkaşd-ıla

İrer nişâna cümlesi

itmez ĥaĥâebrülarıñ

püte-i ġamda:

1. **püte-i ġamda:-da**

Gazel 1917

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Gam tavası (içinde

maden eritilen tava).

Ĥalib-i iksîr-i

‘ışkolduguma

yitmez mi dāl
Püte-i
ğamdaeriyüpolmışa
m zer gibi kal

püte-i hicrân:

1. püte-i hicrân:

Gazel 1817

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Ayrılık kabı. ||

Ayrılık potası.

‘İşkuñ içinde
Muhibbîğill u
ğışdanpāk olup
Püte-i hicrân içinde
anı sen kâleyledüñ

R:

ra’d:

1. ra’d:

Gazel 1605

Mısra: 11

Gök gürültüsü.

Ra’ddirlerse
‘acebmidürfiğān u
na’rama
Şu’levirürāteş-i
āhum içinde san ki
berk

2. ra’d:

Gazel 1729

Mısra: 2

Gök gürültüsü.

Dūd-ı āhumdan
kaçan firūze-reng
olsa felek
Ra’diñlernāle eyler
hālūmeağlar melek

rağbet:

1. rağbeti:-i

Gazel 1912

Mısra: 2

Değer, itibar.

‘Ārīzuñdan almasa
reng-ile büiyyār gül
Bulmaz-ıdrağbeti
‘ālemde bu miqdār
gül

rağbet evler:

1. rağbeteyler:-r

Gazel 1811

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

*İstemek,
beğenmek, istekle
karşulamak.*

Çeşm-i
mestüñrağbet eyler
ehl-i ‘ışkuñkatline
Bilmezemñ’olduñb
añageldüñ de
ihmāleyledüñ

rağbet mi kalur:

1. rağbet mi kalur:

Gazel 1813

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

*Değer verilmemek,
ilgi gösterilmemek.*

Güllere haclet düşer
ger seyr-i
gülzāreyleseñ
Serverağbet mi
kalurnāz-
ılareftāreyleseñ

rağbet mi koya:

1. rağbet mi koya:-a

Gazel 1891

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Değer mi bırakır?

|| *Rağbet mi bırakır?.*

Zülfüñ katında
kıymeti kalmaya
sünbülüñ
Rağbet mi koya
nāfe-i
Tātāraperçemüñ

rağbeti bulur:

1. rağbetibulur:-ur

Gazel 1939

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

*Rağbet bulma,
değer kazanma.*

Halk-ı ‘ālem içre
bulur mıydı böyle
rağbeti
Ruğlaruñabeñzemes
eydisenüñiyyār gül

rāh:

1. rāhum:-um

Gazel 1587

Mısra: 8

Yol, tarik.

Nigārāküyuñetrāfin
yaşumderyāyadöñd
ürdi
Geçilmez yolum
olmuşdurañavarmag
arāhum yok

2. rāhı:-ı

Gazel 1638

Mısra: 1

Yol, tarik.

Ne kılsun ‘āşık-ı bī-
dil ki bezm-i
vaşlarāhı yok
Anı

sanmañgöziyaşlu
dilinde āh u vāhı
yok

3. **rāhım:**

Gazel 1699

Mısra: 1

Yol, tarik.

Mest-i

‘ıŝkambañarāhıngös

terüñmeyhānenüñ

Çünkü ancak kadrini

ben

bilürempeymānenü

ñ

4. **rāhuñda:-uñ, -da**

Gazel 1767

Mısra: 4

Yol, tarik.

Gehībālinideremsen

g[i] başa

GehİRāhuñda

yüzüm ideremhāk

5. **rāhum:-um**

Gazel 1774

Mısra: 1

Yol, tarik.

Varılmaz

küyuñarāhum olup

teng

Zevādum yok yol

uzak

merkebümleng

rāhatbuluram:

1. **rāhatbuluram:-ur, -am**

Gazel 1862

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Rahata kavuşmak,

*sıkıntularından
kurtulmak, huzura
ermek, rahatlamak.*

İncinür sanma beni

cevr-ile

rāhatbuluram

Çekmişemcevrüñi

çok arta kemāl-i

keremüñ

rāhatolmadum:

1. **rāhatolmadum:-ma, -dum**

Gazel 1993

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Mutlu ve huzurlu

olmak.

Bilmem ne

çārederdüme kim

rāhatolmadum

Gāhicefā-

yıdıdevüghāhicefā-yı

dil

rāhat olmaz:

1. **rāhat olmaz:**

Gazel 1514

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Rahat etmemek,

rahat olmamak.

Od yanar başında

var Mecnün-

şıfatsevdā-yı ‘ışk

Rāhat olmaz bir

nefes yaşlar döker

her bār şem’

rāhatuñ ire:

1. **rāhatuñ ire:**

Gazel 1627

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Rahata ermek.

Çekeyim cevr ü

cefāñı ire bir gün

rāhatuñ

Bu meseldürşehde

döner şabr-ıladirler

koruk

rāh-ı ‘ademde:

1. **rāh-ı ‘ademde:-de**

Gazel 1932

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Yokluk yolu.

Kendüyirāh-ı

‘ademde eyledi

izhār gül

Bülbül-i bī-dillere

tā göstere dīdār gül

rāh-ı belāda:

1. **rāh-ı belāda:-da**

Gazel 1924

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Bela yolu.

Hicrūñleşehā kaldı

göñülrāh-ı belāda

Olmasa

eğergambaña hem-

rāh ne müşkil

rāh-ı ‘ışka:

1. **rāh-ı ‘ışka:-a**

Gazel 1665

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Aşk yolu.

Rāh-ı ‘ıŝkatogrılu

‘azmeyleyüp kılsam

sefer

Ĝamdan özge āh ol

vādidehergizzād
yok

rāh-ı 'ıŝkuñda:

1. **rāh-ı 'ıŝkuñda:-uñda**

Gazel 1811

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Aşk yolu.

Rāh-ı 'ıŝkuñdabilür

misin

Muhibbıyışehā

Dermenditdūñ ser-

i

kūyuñdaabdāleyled

ūñ

rāh-ı kūyuña:

1. **rāh-ı kūyuña:-uña**

Gazel 1865

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Sevgilinin

mahallesinin yolu.

Ger sorarsañcān u

dil

çokdanhelākūñdürs

enūñ

Rāh-ı

kūyuñadüşelden bil

ki hākūñdürsenūñ

rāh-ı mahabbet:

1. **rāh-ı mahabbet:**

Gazel 1743

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Aşk, sevgi yolu.

Rāh-ı mahabbet içre

çekilen belālaruñ

Derde devābilürler

anı mübtelālaruñ

rāh-ı miñnetde:

1. **rāh-ı miñnetde:-de**

Gazel 1576

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Sıkıntı ve zorluk

dolu yol.

Rāh-ı

miñnetdepāymālolis

ar

İyMuhibbī olan

fütāde-i 'ışk

rahm:

1. **rahmı:-ı**

Gazel 1551

Mısra: 2

Ar. Merhamet.

Hālūmi 'arz itmedi

dildārazülf

Rahmı kim kāfir-

durur ol kara zülf

2. **rahmuñ:-uñ**

Gazel 1943

Mısra: 6

Ar. Merhamet.

Kıla döndüm

hasret-ile ince

bilūñgörmüdüm

Kılca rahmuñ yok

bañanā-mihribānum

gitme gel

rahm eyle:

1. **rahm eyle:**

Gazel 1580

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Acımak, merhamet

göstermek.

Nev-

civānidümsefidoldı

kapuñdarıŝe bak

'ıŝkuñ-

ılaĥastadurrahm

eyle bu dervışe bak

2. **rahm eyle:**

Gazel 1676

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Acımak, merhamet

göstermek.

Gözlerüm yaşına

rahm eyle

didümididinigār

Yaş degül bu

dökilendürr-ile

mercān ancak

rahm evledi:

1. **rahmeyledi:-di**

Gazel 1900

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Acımak, merhamet

göstermek.

Murğlarevc-i

hevādaāhumaraĥm

eyledi

Acıdı acı

yaşumıgördideryād

asemek

rahm evlemedi:

1. **rahmeylemedi:-me, -**

di

Gazel 1854

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Acımak, merhamet

göstermek.

Raḥm eylemedi
ḥālūmesengīn dil
imiş āh
Bir kez
yañılıpdimedimiskī
nniçeḥālūñ

rahmeylemeyüp:

1. **rahmeylemeyüp:-**
me, -yüp

Gazel 1959

Mısra: **10**

Kelime Tipi: -

Merhamet etmek.

Āhāteşine ger
yakasın
dehriMuḥibbī
Raḥmeylemeyüpdır
bile sen de yan u
yakıl

rahm eyler-idi:

1. **rahm eyler-idi:-r-idi**

Gazel 1716

Mısra: **7**

Kelime Tipi: -

*Acımak, merhamet
göstermek.*

Raḥm eyler-idi
derd-i dili söylesem
eger
Bir olmasaydı
çeşmüñ-ile bī-
amānkaşuñ

rahm evleve:

1. **rahmeyleye:-ye**

Gazel 1936

Mısra: **4**

Kelime Tipi: -

*Acımak, merhamet
göstermek.*

Ḥālī olmaz acı
yaşlar dökmeden
deryā gibi
Ola kim raḥm
eyleye bu dīde-i
giryāna dil

rahmidersin:

1. **rahmidersin:-ersin**

Gazel 1794

Mısra: **5**

Kelime Tipi: -

*Merhamet etmek,
acımak, şefkat
göstermek.*

Raḥmidersinḥālūme
añdukaagıarsınmü
dām
Müstedām ol
müstedām ol iy
gözüm aksunyaşuñ

rahmidüp:

1. **rahmidüp:-üp**

Gazel 1744

Mısra: **9**

Kelime Tipi: -

*Merhamet etmek,
acımak, şefkat
göstermek.*

Raḥmidüphālūme
her
giçebañaagıarsın
Dilerembunı ki
eksilmeye
iydidenemüñ

rahmitdiler:

1. **rahmitdiler:-di, -ler**

Gazel 1894

Mısra: **9**

Kelime Tipi: -

Merhamet etmek,

*acımak, şefkat
göstermek.*

İyMuḥibbīşidenler
nālesinraḥmitdiler
Bu ‘acebgüş-ı güle
girmez
fiğānbülbülün

rahm kıl:

1. **rahm kıl:**

Gazel 1629

Mısra: **1**

Kelime Tipi: -

*Merhamet etmek,
acımak.*

Āhın alma raḥm kıl
ḥalk-ı
cihānadiyazuk
Girü dönmez her
kaçan kim atıla
ilerü ok

rahmkılup:

1. **rahmkılup:-up**

Gazel 1628

Mısra: **8**

Kelime Tipi: -

*Merhamet etmek,
acımak.*

İyyār-ı mihribān gül
gibi gel eyle beni
şād
Dil
bülbülineraḥmkılup
āh u zāra bak

rahmet:

1. **rahmet:**

Gazel 1914

Mısra: **6**

İhsan, yardımcı,

hediye.

Hayr-ḥ'āh ol itme
hîç bir kimseye sen
kem nazar
Ḥalk-ı
'ālemtādiylersenüni
çünrahmet al

rahmet eyle:

1. **rahmet eyle:**

Gazel 1766

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

*Merhamet etmek,
bağışlâmak.*

Rahmet eyle ki katı
teşne-dil oldum
mededâh
Kandurur teşneleri
mâ-i şehâb-ı
keremüñ

rahmı yok:

1. **rahmı yok:**

Gazel 1581

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

*Merhameti,
acıması olmamak.*

Eylemez hergizvefâ
eyler cefâ 'âşıqlara
Rahmı yok nâ-
hâkyire kanlar
döken bed-ḥüya bak

rahne ola:

1. **rahneola:-a**

Gazel 1784

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

*Çatlak, delik
olmak.*

Lebüñden bir cevâb
almak bu gön'lüm

istemez bir kez
Niğārākorkaramrah
ne ola la'l-i
Bedaḥşānuñ

rahsānevledüñ:

1. **rahsānevledüñ:-düñ**

Gazel 1757

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

*Aydınlatmak,
parlatmak.*

'Āleme gün gibi
nūruñçünkirahşāney
ledüñ
Ḥüblarencümözüñ
sen mäh-ı
tābānevledüñ

rāhuñüzre:

1. **rāhuñüzre:**

Gazel 1724

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

*(Sevgilinin)
yolunun üzerinde.*

Umaram basasın bir
kez yüzüme
Anuñçünrāhuñüzre
olmuşamḥāk

rakam:

1. **rakamuñ:-uñ**

Gazel 1766

Mısra: 8

Nişan, işaret,iz.

Nāme-i rahmet ola
bula bu ten
mürdesicān
İrişürsebaña ger
ḥāme-i
müşgînrahkamuñ

2. **rakamı:-ı**

Gazel 1779

Mısra: 5

Nişan, işaret,iz.

Yazulu idi bu dil
levḥine
'işkuñrahkamı
Yog-ıdınām u
nişānidahılevḥ ü
ḳalemüñ

rakib:

1. **rakibi:-i**

Gazel 1532

Mısra: 3

*Sevgili ile âşığın
görüşmesini engelleyen
canlı veya cansız her
şey. II Düşman.*

Kov rakibigülşen-i
küyuñdan 'uşşākuñ
yiter
Bülbül-i
güyätururkenlâyık
olmaz anda zâğ

2. **rakibi:-i**

Gazel 1535

Mısra: 9

*Sevgili ile âşığın
görüşmesini engelleyen
canlı veya cansız her
şey. II Düşman.*

Gülşen-i
ḥüsnüñden'eyler
kov rakibidöstum
Bülbül-i
güyäturururkenlâyık
olmaz anda zâğ

3. **rakibi:-i**

Gazel 1622

Mısra: 2

*Sevgili ile âşığın
görüşmesini engelleyen
canlı veya cansız her
şey. II Düşman.*

Nedürim meh bu
miskîne sitem cevr
ü cefâ kılmak
Beni yâdeyleyüp
her dem raķıbiâşinâ
kılmak

4. raķibi:-i

Gazel 1640

Mısra: 2

*Sevgili ile âşığın
görüşmesini engelleyen
canlı veya cansız her
şey. II Düşman.*

Saņa mı kaldı
‘âlemde dile cevr ü
cefâ kılmak
Beni yâdeyleyüp
her dem raķıbiâşinâ
kılmak

**5. raķibünden:-üñ, -
den**

Gazel 1650

Mısra: 9

*Sevgili ile âşığın
görüşmesini engelleyen
canlı veya cansız her
şey. II Düşman.*

Bu
Muhibbîyeraķıbünd
enidersin kem nazar
Kim ki
‘âşıkoldıñden kem
diseñ de ‘arı yok

6. raķibe:-e

Gazel 1683

Mısra: 5

*Sevgili ile âşığın
görüşmesini engelleyen
canlı veya cansız her
şey. II Düşman.*

Ĥ’öridüp ‘uşşâķı
eylersin
raķıbeihtirâm
Ne sebedendür ol
ite bunca
ikrâmuñsenüñ

7. raķibi:-i

Gazel 1829

Mısra: 4

*Sevgili ile âşığın
görüşmesini engelleyen
canlı veya cansız her
şey. II Düşman.*

‘Âşık-ı dil-ĥasteler
bulmadılar bir
zerrekâm
İt raķıbidâyimâ sen
şâd u
ĥandâneyledüñ

8. raķib:

Gazel 1907

Mısra: 5

*Sevgili ile âşığın
görüşmesini engelleyen
canlı veya cansız her
şey. II Düşman.*

Şoĥbet-i ĥâşidelüm
yol bulmasun anda
raķıb
Bir şurâĥî bir ĥadeĥ
bir ben olayım bir
sen ol

raķib-i kâfiri:

1. raķib-i kâfiri:-i

Gazel 1969

Mısra: 7

Kelime Tipi: -
*İnançsız, zâlim
rakip; uğursuz rakip.*

Pâre kılmaş
itleründirlerakıb-i
kâfiri
Her kim işitdi ise
cândandidini’me’l-
bedel

raķib-i rü-siyâh:

1. raķib-i rü-siyâh:

Gazel 1539

Mısra: 9

Kelime Tipi: -
Kara yüzlü rakip.
Bir degüldür bu
Muhibbiylerakıb-i
rü-siyâh
Gülşen içre bülbüle
nisbetolunur mı
kelâğ

raķib-i şüm-ıla:

1. raķib-i şüm-ıla:--ıla

Gazel 1843

Mısra: 7

Kelime Tipi: -
Uğursuz rakip.
Bir görüp ben
‘âşıkıdâyimrakıb-i
şüm-ıla
Bülbül ile ne ‘aceb
sen
zâğıyeksâneyledüñ

raks:

1. raķşa:-a

Gazel 1615

Mısra: 16

(Ar.) Dans, oyun.
Dil kebâbidüp yine
sunduñ bugün

ğamsîhine
Niçeaglarıñeñlerr
akşa girmiş şîşe bak

raksuram:

1. **rağsuram:-am**

Gazel 1920

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Dans etmek.

Tîr-i

ğamzeñiykemânebr

û ger öldürse beni

Başumaluprakşura

mtâhşarolınca ben

zelîl

râmeyledüñ:

1. **râmeyledüñ:-düñ**

Gazel 1783

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

*Boyun eğdirmek,
itaat ettirmek, kendine
bağlamak.*

Şebbâzgöñlümidutu

pşehârâmeyledüñ

Künde

takupayagınazülf-

ile dâmeyledüñ

2. **râmeyledüñ:-düñ**

Gazel 1815

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

*Boyun eğdirmek,
itaat ettirmek, kendine
bağlamak.*

Zülfüñihalkakılıp

dil

almagadâmeyledüñ

Dânehâlünü döküp

dil
murğınırâmeyledüñ

3. **râmeyledüñ:-düñ**

Gazel 1841

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

*Boyun eğdirmek,
itaat ettirmek, kendine
bağlamak.*

Halkahalkasînedâğı

n gerçi kim

dâmeyledüñ

Sanma iy dil kim o

murğ-ı

vağşiyirâmeyledüñ

râm iden:

1. **râmiden:-en**

Gazel 1771

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

*Boyun eğmek. ||
İtaat etmek.*

Göñlümün tevsenidu

tılmaz iken zencîr

ile

Bende çeküp râm

iden

zülfüñdemüyuñdurs

enüñ

râm olamaz:

1. **râmolamaz:-amaz**

Gazel 1763

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

*Uymak, boyun
eğmek.*

Katı sahtdur dili ol

olamaz kimseye

râm

Katı yadur kaşı

yokdur çekici ol
yanuñ

râm olmaz-ıdı:

1. **râm olmaz-ıdı:-maz-ıdı**

Gazel 1823

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

*Uymak, boyun
eğmek.*

‘Işk mihri

sînedemühr-i

Süleymân olmasa

Vağşilerhükminerâ

m olmaz-

ıdıMecnünüñ

râmolmuşuz:

1. **râmolmuşuz:-muş, -uz**

Gazel 1899

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

*Uymak, boyun
eğmek.*

Tîğ çekerse

ğamzeler

boynumuz ince

müydan

Emrünüerâmolmuşuz

seyfsenüñkalemsen

üñ

ra’na:

1. **ra’nâ:**

Gazel 1913

Mısra: 2

Hoş, güzel, parlak.

Bir güzeller

şâhınısevdümdidüm

ğarrâğazel

İşidendirgörmedikb

unuñ gibi
ra'nāgazel

ra'nāgözün:

1. **ra'nāgözün:-üñ**

Gazel 1830

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Hoş ve parlak göz.

Hamdü-lillāh kim
lebündenirişürçānah
ayāt
Pes ne ğam öldürse
ger
'āşıklarına'nāgözün

rāst:

1. **rāstı:-ı**

Gazel 1887

Mısra: 5

Mūsikimizde rast

beşlisi ve rast

dörtlüsünün

birleşmesinden

meydana gelen, rast

(sol) perdesinde karar

kılan en eski ve basit

makamlardan biri.

Gehhicāzıseyriderg

āhnevādarāstı

Çepdegülgüyended

ürhoşduredāsıbülbü

lün

2. **rāstı:-ı**

Gazel 1999

Mısra: 7

Mūsikimizde rast

beşlisi ve rast

dörtlüsünün

birleşmesinden

meydana gelen, rast

(sol) perdesinde karar

kılan en eski ve basit
makamlardan biri.

Ruḥlarıvaşfin okur

durmuşnevādarāstı

Bülbül-i

şeydāyata'līm

eylemiş edvār gül

ravza:

1. **ravza'da:-da**

Gazel 1706

Mısra: 7

Cennet bahçesi.

Didilerravza'daṭāvu

sabeñzer

Salınsa her kaçan

ruḥsārazülfün

rāvāt-ı 'ışkı:

1. **rāvāt-ı 'ışkı:-ı**

Gazel 1850

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Aşk sancağı.

İyMuḥibbīkaldurup

yine livā-yıahumu

'Ālemerāvāt-ı 'ışkı

ser-bülend itsem

gerek

rāvegān:

1. **rāvegān:**

Gazel 1748

Mısra: 10

Karşılıksız,

bedelsiz, bedava.

İyMuḥibbī 'ışk ara

tā kılmayınca terk-i

ser

Bellü bil girmez

elüñerāvegāncānāns

enün

2. **rāvegān:**

Gazel 1807

Mısra: 8

Karşılıksız,

bedelsiz, bedava.

Naqd-i cānā alayın

büseydıdümıdidiyār

Rāvegān girmez ele

añabahā ister iseñ

3. **rāvegān:**

Gazel 1909

Mısra: 9

Karşılıksız,

bedelsiz, bedava.

İyMuḥibbīrāvegāñh

arc eyleme söz

cevherin

Çünküfāzuñ

görenler

dirgüherden kem

degül

4. **rāvegān:**

Gazel 1914

Mısra: 2

Karşılıksız,

bedelsiz, bedava.

'İşkbāzārnageldünç

ānıvirüpzahmet al

Rāvegān sanma

diyeler sañaderd ü

miñnet al

rāz:

1. **rāzuña:-u, -ñ, -a**

Gazel 1522

Mısra: 5

Gizlenen şey, sır.

Cānadaḥıdimevākıf

olmasun ol rāzuña

Ḥaḳdımışler "külli

sırruncāvizü'l-
isneynişâ”

râz-ı nihâni:

1. **râz-ı nihâni:-i**

Gazel 1679

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Gizli tutulan sır.

‘Aıklandürşabrı

yok bir ‘âşık-ı

dîvânedür

Ol sebebdenfâş olur

râz-ı

nihâmbülbülün

2. **râz-ı nihâni:-i**

Gazel 1894

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Gizli tutulan sır.

Âşikâr olsa ne

tañrâz-ı

nihâmbülbülün

Yaş

yirinedökilürgülşen

de kanı bülbülün

râz-ı nihânum:

1. **râz-ı nihânum:-um**

Gazel 1909

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Gizli tutulan sır.

Zâhir olsa gün gibi

râz-ı

nihânumtañmıdır

Dil ise

dîvâneolmışyâr ise

maħremdegül

râz-ı nihânuñ:

1. **râz-ı nihânuñ:-uñ**

Gazel 1709

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Gizli tutulan sır.

Dilââheyleyüp

dökme gözüm yaş

Sakin kim fâş olur

râz-ı nihânuñ

râz-ı serzeniş-i cāhilān:

1. **râz-ı serzeniş-i**

cāhilān:

Gazel 1740

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Cahillerin

serzenişinin sırrı.

Zâhid ki ta’na taşını

atar bu ‘âşıkâ

Dîvânerâz-ı

serzeniş-i

cāhilānçibāk

2. **râz-ı serzeniş-i**

cāhilān:

Gazel 1741

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Cahillerin

serzenişinin sırrı.

Zâhid ki ta’na taşını

atar bu ‘âşıkâ

Dîvânerâz-ı

serzeniş-i

cāhilānçibāk

reddeyleyüp:

1. **reddeyleyüp:-yüp**

Gazel 1942

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Geri çevirmek,

*kabul etmemek,
istememek.*

Âsitânuñdan bu ben

üftâdeyireddeyleyü

p

Müdde’îyi mücrim

idüphurrem ü

şâdeylegil

redd ide:

1. **reddide:-e**

Gazel 1924

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

*Kabul etmemek,
onaylamamak.*

Bir dem yüzüni

görmemek iymâh

ne müşkil

Kim bendesini

reddide bir şâh ne

müşkil

reddider:

1. **reddider:-er**

Gazel 1857

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

*Kabul etmemek,
onaylamamak.*

Reddiderkapusunda

naglar-ısam

İğitligedaħısitâre

gerek

redd itme:

1. **redditme:-me**

Gazel 1737

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

*Kabul etmemek,
onaylamamak.*

Günehkârûnsaredd
itme
Muhibbîderdmendü
ñdür
'Aṭā-baḥş ol
cihānda yok
şehāluṭf u kerenden
yig

redd-i sāvil itmez:

1. redd-i sāyilitmez:-
mez

Gazel 1971

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Kabul etmemek.

Süvālevarumvir al
cevābın

Kerīm itmez

kapudanredd-i sāvil

ref' eyler:

1. ref' eyler:-r

Gazel 1917

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Kaldırmak.

Ġamġubārınlevḫa-i
dilden ne ref' eyler

didüm

Şayḳal-ı

meydürdidipîr-i

muġānref' -i melāl

ref' idüp:

1. ref' idüp:-üp

Gazel 1557

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Yüceltmek.

Ref'

idüpnefsüñhicābıng

ördihüs-n-i dilberi

Bu Muhibbîoldıçün
nükte-şinās-ı men-
'aref

ref'-i melāl:

1. ref'-i melāl:

Gazel 1917

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Üzüntüyü giderme.

Ġamġubārınlevḫa-i
dilden ne ref' eyler

didüm

Şayḳal-ı

meydürdidipîr-i

muġānref' -i melāl

refik:

1. refik:

Gazel 1538

Mısra: 7

Arkadaş, yoldaş.

Ḥācetdegül bu

ḫāne-i

hicrānaiyrefik

Yakma bu

şebşinamolupdurañ

açerāġ

refṭār:

1. refṭār:-ı

Gazel 1603

Mısra: 1

Far. Salınarak

yürüme, güzel yürüyüş.

Servi

kimdürbeñzedekad

düñe kim refṭārı

yok

Ġoncayıagzuña kim

teşbîhidergüṭfārı

yok

2. refṭārı:-ı

Gazel 1650

Mısra: 2

Far. Salınarak

yürüme, güzel yürüyüş.

Ġoncadirdümagzuñ

alîkinanuñgüṭfārı

yok

Servdirdümḳaddüñe

ammāanuñrefṭārı

yok

3. refṭārıñ:-uñ

Gazel 1713

Mısra: 2

Far. Salınarak

yürüme, güzel yürüyüş.

Berg-i gülden

tāzedüriydöstruḫsār

uñsenüñ

Servi pest itmiş

durur

güleşdereṭfārıñsen

üñ

4. refṭāra:-a

Gazel 1987

Mısra: 1

Far. Salınarak

yürüme, güzel yürüyüş.

Refṭāragelüpserv

gibi iydöstrevān ol

Güṭfāragelüpnāz-ıla

bir ġoncadehān ol

refṭārevleseñ:

1. refṭārevleseñ:-señ

Gazel 1813

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Yürüme, gitmek,

hareket etmek. II Nazlı

*nazlı, salınarak
yürümek.*

Güllere haclet düşer
ger seyr-i
gülzâreyleseñ
Serverağbet mi
kalurnâz-
ılareftâreyleseñ

reftâr idesin:

1. **reftâridesin:-esin**

Gazel 1781

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

*Gitmek, yürümek II
gezmek, dolaşmak.*

Reftâr idesin şayd
ola sañaniçe diller
Güftâr idesin deng
ola her sözüñeidrâk

reftâra gelse:

1. **reftâra gelse:**

Gazel 1660

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

*Salınmaya/yürüme
ye başlamak.*

Her kaçan reftâra
gelse ol kad-i
bâlâya bak
Servenisbet eyleme
inşâf kıl a'lâya bak

reh-i cânâneve:

1. **reh-i cânâneve:-ye**

Gazel 1867

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Sevgilinin yolu.

Ola kim
ilteşabâgerdümreh-i
cânâneve

Seng-i
miñnetledögüpcism
ümğubâr itsem
gerek

reh-i 'ışk:

1. **reh-i 'ışk:**

Gazel 1698

Mısra: 14

Kelime Tipi: -

Aşk yolu.

Baş u cāmı yoluma
komazMuhibbîdir-
iseñ
Ol reh-i 'ışk içre
ancak
ihtimâlüñdürsenüñ

reh-i küyında:

1. **reh-i küyında:-m, -
da**

Gazel 1903

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

*Sevgilinin semtinin
yolu.*

Mûrlar gibi reh-i
küyındapâ-mâl
olayın
Yüzüm üzrepâ
koyup diye be-hey
üftâde gül

reh-i mekânuñ:

1. **reh-i mekânuñ:-uñ**

Gazel 1770

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

*Sevgilinin
mekanının yolu.*

Bir dem elüme
girse iydöstreh-i
mekânuñ

Müy-ı sefidî kılsam
cârüb-ı âsitânuñ

reh-i sevdâ-y-ımiş:

1. **reh-i sevdâ-y-ımiş:-
y, --ımiş**

Gazel 1881

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Karanlık yol.

Ser-te-ser
müyuñMuhibbîyere
h-i sevdâ-y-ımiş
Kılmış âvâre anı
zülfi girih-
gürüñsenüñ

rehn:

1. **rehne:-e**

Gazel 1712

Mısra: 4

*Ödünç veya ariyet
olarak alınan şeyin
yerine verilen şey, tutu.*

Hırka-i zühd ü
şalâhızâhidâMecnû
nlayın
Bâdeyerehne koyup
kendüñi
'üryâneyledüñ

rehn-i şarâb kıl:

1. **rehn-i şarâb kıl:**

Gazel 1960

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

*Şarap için rehn
vermek.*

Şüfmetâ'-ı
hırkañirehn-i şarâb
kıl
Yıkupbinâ-i
bütüñküñlîhârâb kıl

remz:

1. **remz-ile:--ile**

Gazel 1874

Mısra: 5

Sembol.

Cānıñıqurbānıderre
mz-ile ehl-i dillerüñ
İy güzeller
serverihoşdurkemāl
ikaşuñuñ

renc:

1. **renc:**

Gazel 1628

Mısra: 3

Izdirap, sıkıntı.

Bülbüllerüñçekdügi
renckalır ‘aķıbet
Gülşende kalan gül
yirine anda hāra
bak

reng:

1. **reng-ile:--ile**

Gazel 1912

Mısra: 1

Renk.

‘Ārızuñdan almasa
reng-ile büıyyār gül
Bulmaz-ıdırağbeti
‘ālemde bu miķdār
gül

2. **reng:**

Gazel 1776

Mısra: 2

Renk; şekil,

görünüş.

Gösterüp gün
yüzini ol itdi bu
‘aķlumıdeng
Soñradancevr ü

cefālar ile
geçdidürlüreng

rengalur:

1. **rengalur:**

Gazel 1873

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Aynı renge

*bürünmek, aynı renk
olmak.*

‘Ārızuñdandurşehāe
şkümbenümsurhold
uğı

La’lalurkān içre
mıhrüñtā yaşından
çünkireng

2. **rengalur:-ur**

Gazel 1885

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Değişik ve yeni bir

*renk kazanmak; yeniden
canlanmak; niteliği
değişmek.*

Alur gül
‘ārızuñdabüy-

ılareng
Velıñoncalebüñden
oldı dil teng

reng geçersin:

1. **renggeçersin:-ersin**

Gazel 1720

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Hile yapmak, oyun

*etmek, kurnazlık ile
birini aldatmak.*

Lebüñoncayañagu
ñ al idersin

Geçersin baña bu
nev’-ile çok reng

reng-i al:

1. **reng-i al:**

Gazel 1938

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Kırmızı renk.

Sürme-i mā-zāğoldı
iki çeşm-i rüşenüñ
Kilk-i şāni’
bagladırıhşāruñüzr
ereng-i al

rengin:

1. **rengin:**

Gazel 1751

Mısra: 7

Renkli. II Hoş,

güzel.

Ķāmetüñçengoldıçü
ntār eyle bu
rengınyāşuñ
Durmasunāh u
fiğānlareylesün her
bir kılüñ

2. **rengin:**

Gazel 1788

Mısra: 7

Renkli. II Hoş,

güzel.

N’olarengin ise
şi’rüm selef
şi’rinedaħl itme
Dimişler ‘ālem
içinde
bulınmazhıçedebde
nyig

3. **rengin:**

Gazel 1897

Mısra: 9
Renkli. II Hoş,
güzel.
Rengînsözün kim
göre
nazmuñda Muhibbî
Diye gül-i terden bu
ğazellerda hînâzük

4. **rengîn:**

Gazel 1702

Mısra: 7

Çeşitli, farklı.

N'olarenğın ise
şi'rün selef
şi'rineda hîl itme
Dimişler 'âlem
içinde
bulınmaz hîçede bde
nyig

5. **rengîn:**

Gazel 1976

Mısra: 9

Çeşitli, farklı.

İy Muhibbî gülşene
döşendi bir
rengîn bisâ't
Ortası
sünbülbenefşcolmuş
pervâze gül

rengîn ola:

1. **rengînola: -a**

Gazel 1723

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Renkli olmak;

canlı, ilgi çekici,

nitelikleri olmak.

İy Muhibbî ger
dilerseñşi'rün irengî
n ola

Fikr ü zikrün her
nefes dela'l-i yâr
olmak gerek

resk:

1. **reskden: -den**

Gazel 1586

Mısra: 10

Kıskançlık.

İy Muhibbî cilve
eyler mâh-rûlar her
taraf
Reşkdencân yandı
gördişâh-ı hübân
anda yok

reşkider:

1. **reşkider: -er**

Gazel 1541

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Kıskanmak.

Reşkiderkâkülünün
şivesinesünbül-i
bâğ
Oldicân hâşıl [u]
dūd-ı dili sevdâ-
yidimâğ

2. **reşkider: -er**

Gazel 1861

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Gıpta etmek,

imrenmek II

Kıskanmak.

Demine
reşkiderşehlergedân
uñ
Ki zîrâ yok
huzûrpâdişânuñ

reşkiderse:

1. **reşkiderse: -er, -se**

Gazel 1880

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Kıskanmak.

Reşkidersetañdegül
ervâh-ı
ğudsilerbaña
İtlerünleçün beni
küyüñdaderbâneyle
düñ

resm:

1. **resmi: -i**

Gazel 1572

Mısra: 10

Durum, şekil, tarz,

suret.

Ten esâsın oda
yacdıcevr-ile meh-
pâreler
Hüblar resmi budur
kim olmayamâbâd-ı
'ışk

2. **resm:**

Gazel 1632

Mısra: 10

Durum, şekil, tarz,

suret.

Muhibbîküyuña
geldi didüm bir
büseihsân it
Didiresm olmadı
hüblarârıkında bu
'âdet yok

3. **resmini: -i, -n, -i**

Gazel 1810

Mısra: 7

Durum, şekil, tarz,

suret.

Yârdanhercâyîlik
resmini
ögrendimeger
Her gice meclis
gezer eş'âr u
dîvânuñsenüñ

ressâm-ı kudret:

1. **ressâm-ı kudret:**

Gazel 1938

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Kudret ressamı. ||

Allah (c.c.).

Hüsnuñressâm-ı
kudret yazdı evvel
ber-kemâl
Ol muğanni'
nağşahergiz iremez
vehm ü hayâl

2. **ressâm-ı kudret:**

Gazel 1946

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Kudret ressamı. ||

Allah (c.c.).

Çün ezel ressâm-ı
kudret yazdı
hüsnuñber-kemâl
Nağş-ı
şun'iduririşmezaña
hiçfehm ü hayâl

resül:

1. **resülün:-üñ**

Gazel 1617

Mısra: 1

Allah'ın resülü, Hz.

Muhammed.

Gel Resülün
sözlerini dür gibi
güşuña tak

İster-iseñrüz-ı
maşherde ola
tâyüzün ak

resül-i kâyinât:

1. **resül-i kâyinât:**

Gazel 1642

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Kainatın Resülü.

Gör ne

mu'cizgösterüpdür

ol Resül-i kâyinât

Kim

mübârekbarmağıyla

eyledi bedr ayı şağ

revâdegül:

1. **revâdegül:**

Gazel 1774

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Layık değil.

Dil-i za'fumi gel

itmeñmelâmet

Revâdegülatasızşîşe

yeseng

revâ mı:

1. **revâ mı:**

Gazel 1545

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Uygun mu, yarışır

mı?.

Târ-ı zülfühatt-ı

sebzünle neden

cem' eyledün

Bâğ-ı hüsnuñderevâ

mı tütüler yanında

zâğ

revâmdur:

1. **revâmdur:**

Gazel 1693

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Uygun mudur,

yerinde midir, hiç olur
mu.

Müdde'isözınrevâm

ıdurşehâğüş

eylemek

'Âşık-ı üftâdeñi

böyle ferâmüş

eylemek

2. **revâmdur:**

Gazel 1841

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Layık mıdır?.

Bî-naşîb itmek

revâmdurMuhibbîb

endeñi

H'ön-

ıvaşluñicihânhalkın

açün 'âmeyledün

3. **revâmdur:**

Gazel 1845

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Layık mıdır?.

Revâmdurbenümha

num kararsın

yirlerekanum

Benümmâhumbenü

mcânumn' için dün

gicegelmedün

4. **revâmdur:**

Gazel 1930

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Uygun mudur? II
Hiç yakıştır mı?.
Gün gibi hercâyilik
itmek
revâmıdursaña
Dimezemşimdengir
ü dil-ḥasteye gel
çäre kıl

revā olsa:

1. **revāolsa:-sa**
Gazel 1786
Mısra: **8**
Kelime Tipi: -
Lâyık, uygun,
yerinde, münâsip
olmak.
Kıbleidindichl-i
'ışkcân-
ılahüşnüncâmi'in
Mihrâblâzımduraña
olsa revâebrûlaruñ

revâcı kalmadı:

1. **revâcıkalmadı:-madi**
Gazel 1784
Mısra: **10**
Kelime Tipi: -
Değeri kalmamak.
Muḥibbînâzm-ı dil-
sûzuñolaldanḤusre
vemânend
Okınmazoldı
kalmadı revâcı'ı-r-i
Selmānuñ

revâfız:

1. **revâfız:**
Gazel 1732
Mısra: **3**
Şia mezhebinin
ıfrata kaçan koluna
mensup kişiler.

Revâfızkaşdınaalup
ele tığ
Çeküp 'asker bizi
İrân'asalduñ

revân:

1. **revân:**
Gazel 1660
Mısra: **3**
Akan, akıcı.
Şu'levirürâteş-i dil
olsa bu eşkümvân
Bu 'acebdürâteş ile
cem' olan deryâya
bak

2. **revân:**

Gazel 1745
Mısra: **8**
Akan, akıcı.
Ol servkaddibâğ-ı
ḥüsnde görüp
gözüm
Didi ki
pâyınayaşumanuñre
vân gerek

revânider:

1. **revânider:-er**
Gazel 1756
Mısra: **9**
Kelime Tipi: -
Bağışlamak;
vermek.
Her şebMuḥibbî
gelse
ḥayâlünrevânider
Yaşını
semegeirgürübennâl
esinsemâk

revân it:

1. **revân it:**

Gazel 1807
Mısra: **9**
Kelime Tipi: -
Bağışlamak;
vermek.
İyMuḥibbîyolnacâ
nrevân it su gibi
Bir boyiserv-i
sehîmâh-liķâ ister
iseñ

2. **revân it:**

Gazel 1888
Mısra: **3**
Kelime Tipi: -
Dökmek, akıtmak.
Ḥaddini görüp
pâyınayaşuñrevân
it
'İşk-ılaeger terk
ideriseñdaḥînzük

revânitdi:

1. **revânitdi:-di**
Gazel 1503
Mısra: **9**
Kelime Tipi: -
Dökmek, akıtmak.
Muḥibbîḥâk-i
pâyüñegözi yaşın
revânitdi
Neden serv-i
ḥurâmānumidemezsi
n o mādānhâz

2. **revânitdi:-di**

Gazel 1769
Mısra: **9**
Kelime Tipi: -
Dökmek, akıtmak.
Servkaddüñbâğda
görüp yaşını

itdirevân
Bu Muhibbî
göreliden kadd-i
dil-cüyuñsenüñ

revānitdüm:

1. revānitdüm:-düm

Gazel 1996

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Dökmek.

Gel iyserv-i
hırāmānum gözüm
yaşın revānitdüm
Ola kim hāk-i
pāyuña bu nev'-ile
olamvāşıl

revānitdün:

1. revānitdün:-dün

Gazel 1864

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Dökmek, akıtmak.

Didümiyservüm
yiter itdün gözüm
yaşın revān
Gül gibi güldididi
bu nehri hoş
görmek gerek

revān ol:

1. revān ol:

Gazel 1987

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Akıp gitmek.

Salınmak.

Reftāragelüpserv
gibi iydōstrevān ol
Güftāragelüpnāz-ıla
bir göncahān ol

revānoldı:

1. revānoldı:-dı

Gazel 1926

Mısra: 15

Kelime Tipi: -

Akıp gitmek.

Salınmak.

Kaynadı tennür-ı
dilden göz yaşı
oldirevān
İyMuhibbî kim-
durur aña diyen
tūfāndegül

2. revānoldı:-dı

Gazel 1963

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Akıp gitmek.

Nāza geldi
gülsitānaşahid-i
ra'nā-yı gül
Her
tarafcūlarrevānoldı
vara berpāy-ı gül

3. revānoldı:-dı

Gazel 1938

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Yola koyulmak,

gitmek, akıp gitmek.

Göreliden dōstum
ser-çeşme-i
la'lüñsenüñ
Pāyuñaoldirevān
yüz sürmegeāb-ı
zülāl

revān olmazdı:

1. revānolmazdı:-

mazdı

Gazel 1713

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Akıp gitmek.

Salınmak.

Hāk-i pāyuñarevān
olmazdı iyserv-i
revān
Gözlerüm yaşı ger
olmasa
hevādāruñsenüñ

revānolmuş:

1. revānolmuş:-muş

Gazel 1664

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Akıp gitmek.

Çeşm-i 'āşık gibi
olmuş her taraf sular
revān
İygönülşürdelikeyy
āmıdursahrāya bak

2. revānolmuş:-muş

Gazel 1739

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Akıp gitmek.

Salınmak.

Su
revānolmuşmeger
'āşık-durur
dīdāruña
Her ne yirde od
yanarsa
tābdāruñdursenüñ

revān olsun:

1. revānolsun:-sun

Gazel 1656

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

*Akmak, peşinden
gitmek; bir kimseyi
izlemek için toplanmak.*

Gözüm yaşı revân
olsun nigârâbâğ-ı
hüsünüde
Salın her
yañaiyservüm düşer
sañahırâmânlık

revân olur:

1. revân olur:

Gazel 1602

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Akmak, dökülmek.

Leblertün öpsem
olur bu
gözlerümden yaş
revân
Dilberâ ‘ayb
eyleme olur
ferahdanaglamak

revân olur revân:

1. revân olur revân:

Gazel 1500

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

*Akmak, dökülmek,
akıp gitmek. (Revan
kelimesinin tekrarıyla
pekiştirme yapılmıştır.).*

Küy-ı dilberde
gözüm yaşı revân
olur revân
Nite kim Bağdâd
şehri içre akar nehr-
i Şat

revân olursa:

1. revân olursa: -ur, -sa

Gazel 1996

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Akıp gitmek.

Salınmak.

Revân olursa cân
tenden
komazmihrüni
elden dil
Ki
cânvirmekgelürāsân
mağabbetterkidürm
üşkil

revnak:

1. revnağı: -ı

Gazel 1504

Mısra: 3

*Çekicilik, güzellik,
zarafet.*

Gül yüziolmayıcak
olmaz
gülistânrevnağı
Gül
açıldukçagelürçünb
âğ-ılabüstânahaz

2. revnağına: -ı, -n, -a

Gazel 1669

Mısra: 9

*Çekicilik, güzellik,
zarafet.*

İyMuhibbîğarra
olma revnağına
‘âlemüñ
Saña bu ‘ibret yiter
kim
kandadurDârâyı
bak

3. revnağı: -ı

Gazel 1856

Mısra: 1

*Çekicilik, güzellik,
zarafet.*

Revnağı kalmadı
bir zerreceşahñ-ı
çemenüñ
Hağğ-ı sebzüñ biteli
‘ârızüñüstindesenüñ

revnak bulur:

1. revnağbulur: -ur

Gazel 1703

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

*Güzellik, parlaklık,
tazelik elde etmek. II
Sürekli, daimi olmak.*

Zülfünüyusam gül-
âb-ı eşküm-ile
iyyanem
Bil dahırevnağbulur
gitmeye andan büy-
ı müşğ

revnak-ı gül demidür:

1. revnağ-ı gül

demidür: -dür

Gazel 1718

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

*Gülün güzellik
zamanı.*

Şâhid ü sağâr u
mülserv ü semen
âb-ı revân
Revnağ-ı gül
demidür seyrini kıl
var çemenüñ

revzen:

1. revzenler: -ler

Gazel 1836

Mısra: 1

Pencere. II Yarık.

Sinemerevzenleraç
maga yine ol şüh-ı
şeng
Kaşları yayın
çeküpkirpüklerin
kılmış hadeng

2. **revzeneler:-ler**

Gazel 1856

Mısra: 9

Pencere. II Yarik.

Açıla
kabrincennetdenan
uñrevzeneler
Ruğlarıñ fikri
lebüñzikriniderkenö
lenüñ

revzenaçdı:

1. **revzenaçdı:-dı**

Gazel 1873

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Pencere açmak,
yaralamak.

Kaşı yası deldi
sīnemitdimüjgānıñ
adeng
Her
tarafdanrevzenaçdı
olmaya tāsīneteng

revzenaçsun:

1. **revzenaçsun:-sun**

Gazel 1720

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Pencere açmak,
yaralamak.

Gelüpsīnemetīrīrev
zenaçsun
Muhibbīoldıgāyet
de bu dil teng

revāhīn:

1. **revāhīn:**

Gazel 1887

Mısra: 7

Fesleğenler.

Gülşenegeldügiemri
dürreyāhīnşāhınuñ
Tā ki haqqında ola
medh ü
senāsıbülbülüñ

reyhān-ı hat:

1. **reyhān-ı hat:**

Gazel 1501

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

(Yüzdeki) ayva

tüylerinin reyhanı. II
Ayva tüylerinin hoş
kokusu.

Hoş yaraşmış
‘arızuñüstinde ol
reyhān-ı hat
Zülfı
i’rābıolupdurañahāl
üñdennuqať

re’y-i çerāğ:

1. **re’y-i çerāğ:**

Gazel 1536

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Kandil düşüncesi.

Olmasa pervānenüñ
başında sevdā-
yıçerāğ
İtmez idi
kendüziniyakmagar
e’y-i çerāğ

rezm:

1. **rezm:**

Gazel 1648

Mısra: 9

Cenk, muharebe.

Niçeler terk ide
rezm içre yine cān-
ıla baş
Kana ger teşne olup
‘azm ide
meydānaşadağ

ri’āyet:

1. **ri’āyet:**

Gazel 1649

Mısra: 10

Ar. saygı,

ağırlama.

Küyında bu ğarībe
itim dimişçüdüldār
Olsun ziyādeluťfi
bize ri’āyet ancak

ribāt-ı köhne:

1. **ribāt-ı köhne:**

Gazel 1882

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Eski han. || Köhne
konak.

Çünkiribāt-ı köhne
dimişlercihāniçün
Halk-ı cihānıkonadı
göçer kārāntutuñ

ribāt-ı köhnedür:

1. **ribāt-ı köhnedür:-**

dür

Gazel 1945

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Eski han. || Köhne
konak.

Ribāt-ı
köhnedürdünyā
göçer çünkārbān-ı
dil
Buña dil
baglamazdānāgöñül
virmezbuña ‘āqil

rif'at:

1. **rif'atıyle:**-iyle

Gazel 1570

Mısra: 6

Yücelik, değer.

Ehl-i ‘ışkazerrece
gelmez felekde
mihir ü mäh
Rif'atıylenühfelekd
enyücedüreyvān-ı
‘ışk

rind:

1. **rind:**

Gazel 1763

Mısra: 8

*Dünya işleriyle
uğraşan, eğlenceye
düşkün, kalender kimse.*

Derd-i ‘ışka ne ola
var mı bir
çāredidüm
Didi bir
rindmegerderdün
ola dermānuñ

2. **rindem:**-e, -m

Gazel 1968

Mısra: 9

*Dünya işleriyle
uğraşan, eğlenceye
düşkün, kalender kimse.*
‘Āşıkamrindembed-
nām [u] melāmet
olalı

‘İşkuma bunlar delil
yitmez mi ne
hācetsü’al

3. **rindin[i]:**-i, -ni

Gazel 1981

Mısra: 11

*Dünya işleriyle
uğraşan, eğlenceye
düşkün, kalender kimse.*

Geh lebi zikri ile
eyle göñül rindin[i]
mest
Gehğubār-ı
hātınıfıkridübenha
yrān ol

rind olan:

1. **rindolan:**-an

Gazel 1964

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

*Kalender, gönül
adamı olmak.*

Geç mey ü
maħbūbdan her
dem budur
zāhidsözi
Līk ‘āşıkırind olan
itmez bu qavl-ile
‘amel

rind ü mücerred:

1. **rind ü mücerred:**

Gazel 1502

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

*Dünyaya değer
vermeyip kendini
dünyadan maddeden
soyutlayan, kalender
meşrep.*

Biz lā’übālirind ü
mücerredkalenderü
z
Meyhāne ‘azmini
iderüzihdinā’ş-şırāt

rindān:

1. **rindān:**

Gazel 1559

Mısra: 2

*Rindler,
kalenderler, dünya
işlerini boş görenler.*

Tevbe itmek
istedümtātutmayam
sāgar be-kef
İşidüprindāndidiler
nüş-ı mey kıl lā-
tuħaf

2. **rindāna:**-a

Gazel 1565

Mısra: 10

*Rindler,
kalenderler, dünya
işlerini boş görenler.*

Virdi yoluñacān u
dili çünkiMuħıbbi
İydöst buyur
dideñirindāna
tekellüf

3. **rindān-ıla:**-dur

Gazel 1978

Mısra: 9

*Rindler,
kalenderler, dünya
işlerini boş görenler.*

Nev-
bāhāreyyāmıdurind
ān-ıla mey içmege
Var

ħarābātaMuħıbpır-i
muğāndanbı'at al

rind-i kallāşam:

1. **rind-i kallāşam:-am**

Gazel 1949

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Kalender meşrepli

hilekar.

Rind-i

kallāşambenümfıkr

ümğam-ı

ferdādegül

Bāde-i

şāfeldeürsanmañ

dem-i şahbādegül

rıs:

1. **rışüñ:-üñ**

Gazel 1519

Mısra: 7

Sakal, tüy.

Yok

dimeinkārıkozāhid

sakın rışüñ yanar

Sīnesineehl-i

'ışkuñyaktıçünAllā

h şem'

2. **rışe:-e**

Gazel 1580

Mısra: 1

Sakal, tüy.

Nev-

civānidümsefidoldı

kapuñdarışe bak

'Işkuñ-

ılaħstadurrahm

eyle bu dervışe bak

3. **rışe:-e**

Gazel 1580

Mısra: 10

Sakal, tüy.

Cürmibı-

ħaddürMuħıbbı

senden umar şefkati

Nev-

civānidümsefidoldı

kapuñdarışe bak

rısımān:

1. **rısımān:**

Gazel 1986

Mısra: 4

İp, halat.

Āsitānuñ gerçi kim

çarħı-

felekdenyücedür

Çıkmagaāhum yiter

hıçrısımānhācetdeg

ül

rısımān kıldı:

1. **rısımānkıldı:-dı**

Gazel 1685

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

İp haline getirmek.

Küyuñdaasmaga bu

göñüldüzdinişehā

Kıldı o zülf-i

'anberinirısımānkaş

uñ

rısmān:

1. **rısmān:**

Gazel 1882

Mısra: 6

İp, halat.

Fıkr-i miyāni ile

tenümdöndi bir kıla

Dizmeğedür-i

eşküñ anı

rısmāntutuñ

riste-i cān:

1. **riste-i cān:**

Gazel 1602

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Can ipliği.

Şem'-veş gel āteş-i

'ışkıdilābaşuñda

yak

Dānedānedür-i

eşkirışte-i

cānüzredak

riste-i cāna:

1. **riste-i cāna:-a**

Gazel 1650

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Can ipliği.

Nıçeteşbıhideyinzül

füne ben sünbülleri

Rışte-i

cānamüşābihhergiz

anuñtarı yok

riste-i cānı:

1. **riste-i cānı:-ı**

Gazel 1933

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Can ipi, gönül

bağı.

Döstüm serkeşlik

eylerse bu

göñlümtevseni

Rışte-i

cānıalupayagınapey

vend kıl

rivā:

1. **riyā:**

Gazel 1522

Mısra: 7
İki yüzlülük,
gösteriş yapma.
Zâhid-i bârid-nefes
her bir
sözidürçünriyâ
Çalbeta'sîr eylemez
ancak virür başa
şudâ'

2. riyâ:

Gazel 1560

Mısra: 2
İki yüzlülük,
gösteriş yapma.
Naqd-i
'ömrizâhidâniçünbu
yurmuşlar selef
Her ne kim
hâşılkıla olur riyâ
ile telef

3. riyâyı:-y, -i

Gazel 1934

Mısra: 1
İki yüzlülük,
gösteriş yapma.
Haqqı gözle
koryâyızâhidâinşâf
a gel
Saña kim didi ki
meclislerde her dem
lâfa gel

rızâ:

1. rızâ:

Gazel 1761

Mısra: 10
Ar. Razi olma,
razılık, istek, hoşnutluk.
Hâkim-durur
çühükmanuñihtiyâr
anuñ

KulsınMuhibbî her
ne gelürserizâ gerek

rızâ göster:

1. rızâ göster:

Gazel 1917

Mısra: 7
Kelime Tipi: -
Razi olmak, uygun
bulmak, karşı çıkmak.

Her ne gelse kâni'
ol ger gelmese
göster rızâ
Ġâfil olma kim seni
yoldan
çıkarruhub-ı mâl

rızk:

1. rızkuma:-uma

Gazel 1574

Mısra: 7
Allah'ın bütün
yarattıklarına verdiği
nimet.

Ġâni'emrızkuma ne
gelse
kanâ'atdürişüm
Olmışamküh-ı
kanâ'atde bugün
'Ankâ-yı 'ışk

rû:

1. rûyum:-yum

Gazel 1962

Mısra: 5
Yüz, çehre, sath.
Rüyumsiyâhnâme
gibi fazluñumaram
Çek
mağfirethâmesinvar
ağ-ı hıtâma gel

ruh:

1. ruhlaruñ:-lar, -uñ

Gazel 1506

Mısra: 2
Yanak, yüz.
Olmasa
meygünlebüñiydöst
şekkerden ne hâz
Ruhlaruñ olmasa
gülşende gül-i
terden ne hâz

2. ruhlaruñ:-lar, -uñ

Gazel 1509

Mısra: 2
Yanak, yüz.
Olmasa
meygünlebüñiydöst
şekkerden ne hâz
Ruhlaruñ olmasa
gülşende gül-i
terden ne hâz

3. ruhın:-ın

Gazel 1510

Mısra: 9
Yanak, yüz.
Nürâyetidür dilde
zıkr eyle ruhın her
dem
Kimdür kim Muhib
itmez bu devr-i
zamândanhâz

4. ruhlaruñ:-lar, -uñ

Gazel 1514

Mısra: 11
Yanak, yüz.
Ruhlaruñüstindecân
â ol siyâhzülfüñ
gibi
Tutdı od içre
vâtanoldı
semender-vâr şem'

5. ruḥı:-ı

Gazel 1569

Mısra: 1

Yanak, yüz.

Lebleri nāzükruḥı
dil-keş qadibālālaḫıf
Her ne
vaḫtkıldumnazardid
üm ki ser-tā-pālaḫıf

6. ruḥları:-ları

Gazel 1585

Mısra: 3

Yanak, yüz.

Ruḥlarıüstinvatan
kılsa n'olazülf-i
siyāh
Kanda genc olsa
anuñüstinde kim
dirmār yok

7. ruḥları:-lar, -ı

Gazel 1591

Mısra: 1

Yanak, yüz.

Zülf-i ḫarrarı gibi
'ālemde bir ḫarrāre
yok
Bu
cihāndaruḥlarımāne
ndi bir seḫḫāre yok

8. ruḥlarından:-lar, -ı,
-n, -dan

Gazel 1591

Mısra: 9

Yanak, yüz.

İyMuḫıbbıruḥlarımd
anbūalur her ḫār u
ḫes
Bir naḫıb andan

n'ıçün ben bülbül-i
pür-zāra yok

9. ruḥlarıñ:-lar, -uñ

Gazel 1598

Mısra: 1

Yanak, yüz.

Ruḥlarıñ gördüm
niğārāberg-i gülden
bir varaḫ
Ol varaḫdan
'ıḫḫırsinokıyup ol
dem sebaḫ

10. ruḥlarına:-lar, -ı, -
na

Gazel 1623

Mısra: 6

Yanak, yüz.

Tā ser-ü-pā almak
isterseñeger bir
büsesin
Ruḥlarına kıl nazar
her laḫza her dem
pāya bak

11. ruḥlarıñ:-lar, -uñ

Gazel 1722

Mısra: 1

Yanak, yüz.

Ruḥlarıñ al
eylemek
ıydöstālündürsenüñ
Ol
sebebdenniçelerāşüf
te-ḫālündürsenüñ

12. ruḫuñda:-uñ, -da

Gazel 1733

Mısra: 1

Yanak, yüz.

Sünbülün evvel
ruḫuñda 'anber-

efḫāneyledüñ
Soñraḫaḫḫıñgösterü
ḫḫāḫırperıḫāneyledü
ñ

13. ruḫum:-um

Gazel 1774

Mısra: 7

Yanak, yüz.

Ruḫumzerd idi
āhumāteşinden
Gözüm yaşından
oldı şimdi gül-reng

14. ruḥları:-lar, -ı

Gazel 1785

Mısra: 1

Yanak, yüz.

'Ārızn 'arzitmege
bir ruḥlarımeh-rü
gerek
Çeşm [ü]
tīriḫāzırolmuş elde
ya ebrü gerek

15. ruḥlarıñdan:-lar, -
un, -dan

Gazel 1790

Mısra: 1

Yanak, yüz.

Ruḥlarıñdantā
'ayānoldıgülistānuñ
senüñ
Olmışam bülbül
gibi āhzār-ı
giryānuñsenüñ

16. ruḥlarıñ:-lar, -un,
-ı

Gazel 1833

Mısra: 9

Yanak, yüz.

Gözleri hîre olur
her ki göre
ruhlarıñı
Bu
Muhibbiniçemedh
eyleye hâl-i 'adesüñ

17. **ruhlarıñ:-lar, -uñ**

Gazel 1856

Mısra: 10

Yanak, yüz.

Açıla
kabrincennetdenan
uñrevzeneler
Ruhlarıñ fikri
lebüñzikriniderkenö
lenüñ

18. **ruhları:-ları**

Gazel 1867

Mısra: 3

Yanak, yüz.

Çünperîşânitdizülfi
nruhlarıüstindeyâr
Dil perîşân 'aql u
şabrumtârumâr
itsem gerek

19. **ruhları:-lar, -ı**

Gazel 1888

Mısra: 1

Yanak, yüz.

İyruhları gül lebleri
şekkerdañınâzük
Zikrinianuñ eyle
mükerrer dañınâzük

20. **ruhlarıñda:-lar, -
uñ, -da**

Gazel 1896

Mısra: 4

Yanak, yüz.

Sînesinelâle gibi
dâğ uran 'aşıkıların
Ruhlarıñdagörineni
ydösthâlündürsenüñ

21. **ruhı:-ı**

Gazel 1922

Mısra: 7

Yanak, yüz.

Ruñüstindedildâru
ñgörelendenzülf-i
müştğinin
Sanuramhürmen-i
gülde komşlar
deste-i sünbül

22. **ruhları:-lar, -ı**

Gazel 1936

Mısra: 9

Yanak, yüz.

Ruhlarışevki ile
yandı Muhibbî
odlara
Nâr-ı 'ışkı
yakalıdan sîne-i
süzâna dil

23. **ruhlarıñdan:-
larıñdan**

Gazel 1938

Mısra: 6

Yanak, yüz.

Gülşen içre
kaddüñe baş egdi
görüp servler
Ruhlarıñdan gül
hacildürleblerüñden
ğoncalâl

24. **ruhlarıña:-lar, -u,
-ñ, -a**

Gazel 1939

Mısra: 8

Yanak, yüz.

Halk-ı 'âlem içre
bulur mıydı böyle
rağbeti
Ruhlarıñabeñzemes
eydisenüñiyyâr gül

25. **ruhlarıñ:-lar, -uñ**

Gazel 1944

Mısra: 5

Yanak, yüz.

Yanahıdanruhlarıñş
evki ile âteşlere
Kaçmaz oldımünis
olup âteş-i süzâna
dil

26. **ruhlarıña:-lar, -ı, -
na**

Gazel 1979

Mısra: 5

Yanak, yüz.

Saña yiter
ruhlarınakarşu ol
gül-ruhuñ
Şevki-y-ile
dutişupbaşdanayaga
dek kül ol

27. **ruhları:-lar, -ı**

Gazel 1999

Mısra: 7

Yanak, yüz.

Ruhlarıvaşfin okur
durmuşnevâdarâsti
Bülbül-i
şeydâyata'lim
eylemiş edvâr gül

ruh-ı dildâra:

1. **ruh-ı dildâra:-a**

Gazel 1599

Mısra: 1
Kelime Tipi: -
Sevgilinin yüzü.
Aglayupâh eylesem
gelürruh-ı
dildâraşevk
Bâd u bârân-
ıladurlâ-büd gül-i
gülzâraşevk

rûh-ı gıdâ:

1. **rûh-ı gıdâ:**

Gazel 1549

Mısra: 7
Kelime Tipi: -
Ruhun gıdası.
‘Âriferrûh-ı
gıdâdirlerşarâb u
şâb-ıdı
Zâhidâhayvân gibi
lâyıksañayimek
‘alef

ruh-ı gülgün:

1. **rûh-ı gülgün:**

Gazel 1827

Mısra: 1
Kelime Tipi: -
*(Sevgilinin) gül
renkli yanağı.*
Tâb-ı meyden yine
cânâruh-ı
gülgünitdün
Yine
iyğoncadehenyüreg
ümiñünitdün

ruh-ı kemâl:

1. **rûh-ı kemâl:**

Gazel 1515

Mısra: 9
Kelime Tipi: -
Fâtih Sultân

*Mehmet devri
şâirlerinden, Sarı
Kemâl, Sarıca Kemâl ve
Kemâl-i Zerd
lakaplarıyla ünlenen
Kemâl'in ruhu.*
Feyzbahşoldısañaru
h-ı Kemâl
Şi’r-ile kıl
MuhibKemâleçama’

ruh-ı rengîne:

1. **rûh-ı rengîne:-îne**

Gazel 1659

Mısra: 1
Kelime Tipi: -
*Hoş ve güzel
yanak.*
Zülfinikâ’ it hatın
çek it ruh-ı rengîne
bak
Kaşd-ı imân
eylemişler ol iki bî-
dîne bak

rûh-ı revân:

1. **rûh-ı revân:**

Gazel 1676

Mısra: 7
Kelime Tipi: -
*(Yürüyen latif bir
ruha benzetilen) sevgili,
güzel.*
Cânümageçdimüjeñ
hançeriirûh-ı
revân
Bir nazar eyle
elündegörinen kan
ancak

rûh-ı revânum:

1. **rûh-ı revânum:-um**

Gazel 1645

Mısra: 5
Kelime Tipi: -
*Hayat, yaşam
kaynağı; sevgili.*
Ğamzeñ geleli
sînemeirûh-ı
revânum
Cânmurğıdañı
durmaya sındı
kafeşüm yok

rûh-ı revânuñ:

1. **rûh-ı revânuñ:-uñ**

Gazel 1821

Mısra: 10
Kelime Tipi: -
*Hayat, yaşam
kaynağı; sevgili.*
Muhibbîyolına terk
eyle cânuñ
Ele girmezse ol
rûh-ı revânuñ

ruhşem’ine:

1. **ruhşem’ine:-ine**

Gazel 1678

Mısra: 2
Kelime Tipi: -
Yanağının mumu.
Dil virme ser-i
zülfinedivânedegüls
eñ
Cân yakma
ruhşem’inepervâne
degülseñ

2. **ruhşem’ine:-ine**

Gazel 1826

Mısra: 5
Kelime Tipi: -
Yanağının mumu.
Ruhşem’ine yakam
bu dil ü cân-ıla seri

Her kişi
sevdüğünñyolnape
rvâne gerek

ruhüstinde:

1. **ruhüstinde:**-nde

Gazel 1678

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Yanağının üzeri.

Didümrühüstinde
görüp hâl-i siyâhın
Öldür beni dil
murgına ger
dânedegülseñ

ruhıverd:

1. **ruhıverd:**

Gazel 1688

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Gül gibi yanak.

İy gönül ister-iseñ
bülbül-i güyâ olayın
Baña bir serv-i
sehî-kadd ü
ruhıverd gerek

ruhlarışevkıyle:

1. **ruhlarışevkıyle:**

Gazel 1623

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Yanak arzusu.

Görmek olmaz
iyMuhibbîçünkü ol
meh-pâreyi
Ruhlarışevkıyle her
şebbedrolmuş aya
bak

ruhsâr:

1. **ruhsârûña:-uña**

Gazel 1569

Mısra: 5

Yanak, yüz.

Kâtib-i
kudreyazupruhsârû
ñaNürâyetin
Olmaya hattuñ gibi
hîç bir hatzîbâlañif

2. **ruhsârûña:-u, -ñ, -a**

Gazel 1582

Mısra: 5

Yanak, yüz.

Âfitâbı kimse teşbîh
eylemez ruhsârûña
Çünkü anda hâl ü
hattı u zülf-i ‘anber-
bâr yok

3. **ruhsâra:-a**

Gazel 1706

Mısra: 8

Yanak, yüz.

Didilerravza’ dañavu
sabeñzer
Salınsa her kaçan
ruhsârazülfüñ

4. **ruhsârûñ:-uñ**

Gazel 1713

Mısra: 1

Yanak, yüz.

Berg-i gülden
tâzedüriydöstruhsâr
uñsenüñ
Servi pest itmiş
durur
güļşendereftârüñsen
üñ

5. **ruhsârûña:-uña**

Gazel 1795

Mısra: 9

Yanak, yüz.

İster iseñesb-i
dilber pâ koya
ruhsârûña
Yolları üzre düşüp
anuñtûrâb olmak
gerek

6. **ruhsârûña:-u, -n, -a**

Gazel 1870

Mısra: 7

Yanak, yüz.

Yüz virürsinanuñ-
içun öykünür
ruhsârûña
Olmaya âyine gibi
‘âlem içre yüzi bek

7. **ruhsâra:-a**

Gazel 1891

Mısra: 14

Yanak, yüz.

‘Aqlınıytüre
bilmeye kendin
Muhibbîâh
Salınsa gâhzülf-ile
ruhsâraperçemüñ

8. **ruhsârî:-ı**

Gazel 1908

Mısra: 7

Yanak, yüz.

Virseziyâyı
‘âlemeruhsârtañde
gül
Kim dir ki gün
yüzianuñ alnı
kâmerdegül

9. **ruhsâr:**

Gazel 1937

Mısra: 6
Yanak, yüz.
Sen şarāb iç
karşuña bülbül
serāgāzeylestün
Tāb-ı
müldenkızarup
olsun şehāruhsār
gül

10. **ruhsāruñ:-uñ**

Gazel 1938

Mısra: 4

Yanak, yüz.

Sürme-i mā-zāğoldı
iki çeşm-i rüşenüñ
Kilk-i şāni'
bagladıruhsāruñüzr
ereng-i al

ruhsāruñañmasam:

1. **ruhsāruñañmasam:**

Gazel 1526

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

*Sevgilinin yanağını
anmak, hatıra getirmek.*
Ġamşebinde kalmış
idümañmasamruhsā
ruñı
Gitdizulmethamdü-
lillāheyledümbī-dār
şem'

ruhuñüstindetagıt:

1. **ruhuñüstindetagıt:**

Gazel 1686

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

*Yanağının üzerine
dağıtmak.*

Çöz
mu'anberzülfüñitag

itruhuñüstinde kim
İster-iseñ tuta
cümle
'ālemibüyuñsenüñ

rüm:

1. **rüma:-a**

Gazel 1648

Mısra: 7

Ar. Anadolu

bölgesi.

YiñileRümagelüp
şöhreti
artdukçageyer
Gāh zer-beft ü
gehñil'at-i
şāhāneşadağ

2. **rüma:-a**

Gazel 1829

Mısra: 8

Ar. Anadolu

bölgesi.

Zülf-i
tarrāruñicānātagıdu
p gül yüzüñe
Bir siyehHindüçeyi
sen
Rūmasultāneyledüñ

rumüz-ı 'ışkı:

1. **rumüz-ı 'ışkı:-ı**

Gazel 1872

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

*Aşkın rumuzu,
sırları, gizli sözleri.*

Rumüz-ı 'ışkı gel
sorma ne
bilsünKays-
ılaFehād
Baña sor eydeyin

bir birbirilür yok
kimse benden yig

rüşen:

1. **rüşendür:-dur**

Gazel 1627

Mısra: 2

Aşkar, meydanda.

Her ne deñlü var
günāhdünyādaıtdü
mgizlü yok
Sañarüşendür kamu
hıçsañagizlü nesne
yok

2. **rüşen:**

Gazel 1649

Mısra: 3

Aşkar, meydanda.

'İşkuñvücüdüşüfi
gün gibi rüşen iken
Münkervirilmekaña
ğayetcehālet ancak

3. **rüşen:**

Gazel 1690

Mısra: 4

Aydın, aydınlık.

Gün yüzüm üzre
dolup zülfüm
perışāneyleyüp
Rüşen iken 'ālemi
dün gibi tār itsem
gerek

4. **rüşendür:-dür**

Gazel 1702

Mısra: 1

Aydın, aydınlık.

Dimişlerdüregerçirü
zrüşendür
'Arab'danyig
Tazarru' itmege

‘aşıq olur mı
añaşebdeniyig

5. **rüşen:**

Gazel 1818

Mısra: 3

Aydın, aydınlık.

Gün gibi
rüşendegülmüdür
anı çok sevdiğüm
Sırr-ı
‘ışkısaklamayupāşi
kār itsem gerek

6. **rüşen:**

Gazel 1867

Mısra: 8

Aydın, aydınlık.

Kim-durur
‘ışkâtesininisinedepin
hân ide
‘İşkümü gün gibi
rüşenâşikār itsem
gerek

rüşen evle:

1. **rüşen eyle:**

Gazel 1660

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Aydınlatmak.

Şadhezārānhübıy
dil ger
temāşāistesēñ
Rüşen eyle
cāngöziniyārı gör
her cāya bak

2. **rüşen eyle:**

Gazel 1577

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Açmak, göstermek.

Şüfiyā gel bāde ile
hırka-i sālūsa bak
Cāngözünirüşen
eyle şışe-i nāmūsa
bak

rüşenevledün:

1. **rüşenevledün:-dün**

Gazel 1752

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Aydınlatmak.

Rüzürüşenevledüne
mrūñle gün itdiñlü’
Gıceyencümler ile
zeynidüptäreyledün

rüşengörünür:

1. **rüşengörünür:**

Gazel 1604

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Parlamak,

ışıldamak.

Ĥam-ı
ebrülaruñgördifelek
de kalmadı hıçtāk
Yüzüñnürü ile
rüşengörünürdide-i
āfāk

2. **rüşengörünür:-ür**

Gazel 1729

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Parlamak,

ışıldamak.

Berķ-i āhumşu’le
virdi iyMuĥıbbı dün
gıce
Anuñ-ıçundur ki
rüşengörünürbezm-i
felek

3. **rüşengörünür:-in, -
ür-ür, -**

Gazel 1500

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Gözüne aydınlık

*görünmek, gözüne güzel
görünmek.*

Muşĥaf-i

ĥüsnineyāruñ virdi

ziynet ĥāl ü ĥat

Ĥatdahırüşengörünü

r olsa i’rāb u nuĥat

rüşen iden:

1. **rüşeniden:-en**

Gazel 1739

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Aydınlatmak.

Leylüzülfüñdürnigār

āgöñlümi tar

eyleyen

Rüşen iden

‘ālemicānā

‘izāruñdursentün

rüşenidüp:

1. **rüşenidüp:-üp**

Gazel 1721

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Aydınlatmak.

Bezmümüzrüşenidü

p şem’-i

şebistānolduñ

Ĥüblarencüm olup

sen meh-i

tābānolduñ

rüşen it:

1. **rüşen it:**

Gazel 1536

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Aydınlatmak.

Niçeye dek
çekelümiydöst bu

hicrânşebîn

‘Ârızuñlarüşen it

itdüñtemennâ-

yıçerâğ

2. **rüşen it:**

Gazel 1519

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Aydınlatmak.

Göñlümünvîrânesin

irüşen it

mâhumbenüm

Çün ola-gelmiş-

durur

vîrânelerdemâh

şem’

rüşen itmez:

1. **rüşenitmez:-mez**

Gazel 1537

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Aydınlatmak.

Dilberâsensüzbañad

ûzahgörinürgeşt-i

bâğ

‘Ârızuñsuzrüşen

itmez

göñlümidegmeçerâ

ğ

rüşenitseñ:

1. **rüşenitseñ:-señ**

Gazel 1528

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Aydınlatmak.

Rüşenitseñ’olacân

âkülbe-i ahzânumı

Dâyimâmehpertevi

ndençün yakar

pervâne şem’

rüşenkılam:

1. **rüşenkılam:-am**

Gazel 1564

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Aydınlatmak,

ışıklandırmak,

nurlandırmak.

Rüşenkılamzulmet-i

küfr[i] çünâfitâb

Ger

şubhğâhtîğçeküp

idem ez-ğılâf

rüşen kılan:

1. **rüşenkılan:-an**

Gazel 1896

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Meydana

çıkarmak.

Kâse-i miñnet içer

hicrânşebindeehl-i

‘ışk

Çeşminirüşen kılan

ğayruñvişâlüñdürse

nüñ

rüşen ol:

1. **rüşen ol:**

Gazel 1907

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Âşık olmak,

açığa çıkmak.

Dâfi’-i

ğamdurdilânüş eyle

câmı iç şen ol

Ger keder var-ısa

dilde anı şâf it rüşen

ol

rüşenoldı:

1. **rüşenoldı:-dı**

Gazel 1970

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Aydınlanmak,

nurlanmak.

Gözümden hâk-i

pâyüñkühl olalı

Bu

çeşmüoldırüşen

hem mukahhâl

rüşen olsun:

1. **rüşenolsun:-sun**

Gazel 1941

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Âşık olmak,

açığa çıkmak.

Şahñ-ı

gülşendenazar kıl

her varak bir

nüktedür

Rüşen olsun sor

çünoldımañzen-i

esrâr gül

rüşen-i rûza:

1. **rüşen-i rûza:**

Gazel 1788

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Aydınlık gün.

Egerçirüşen-i

rûzadimişlerdür

‘arabdanyig
Tazarru’ itmege
‘aşık olur mı
añşebedenyig

rüstem:

1. **rüstem:**

Gazel 1770

Mısra: 8

Rüstem Paşa

(Kanûnî Sultan

Süleyman dönemi

vezîriâzamıdır.

ö.968/1561).

Ebrükemānuñiydöst
ğâyet de berk
kemāndur
Rüstem dağı el ursa
çekmeye ol
kemānuñ

rüstem-i zâl:

1. **rüstem-i zâl:**

Gazel 1985

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Zâloğlu Rüstem.

İran'ın ünlü pehlivan ve
savaşçısı.

Sanma
āsāndilāma’reke-i
derd ü ğamı
‘İşk ile
cengidemezsın
olasın Rüstem-i Zâl

rüsvâ:

1. **rüsvâ:**

Gazel 1711

Mısra: 10

Rezil, muhakkar.

Zâhidâpend eyleme
tutmaz

Muhibbîpendegüş
‘Aşık olan ‘âr u
nāmūsın’iderrüsvâ
gerek

2. **rüsvâ:**

Gazel 1808

Mısra: 2

Rezil, muhakkar.

Zülfine dil bağlayan

elbette ol şeydâ

gerek

Terk idüp nāmūs u

‘ârı ‘âlemerüsvâ

gerek

rüsvâ eyledi:

1. **rüsvâeyledi:-di**

Gazel 1830

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Rezil etmek.

Leylîzülfüñhasretin

den bu

Muhibbîbendeñi

Eyledi Mecnûn gibi

‘âlemlerürüsvâgözü

ñ

rüsvâitdi:

1. **rüsvâitdi:-di**

Gazel 1707

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Rezil etmek.

Gönlüm aldı âl-ıla

bir şûh u şeng

İtdirüsvâkomadnâ

mıylaneng

2. **rüsvâitdi:-di**

Gazel 1830

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Rezil etmek.

Dir-idüm dil

virmezem ‘âlemde

ben meh-rûlara

Bilmezemn’itdibañ

aitdi beni

rüsvâgözünü

rüsvâvübed-nâm:

1. **rüsvâvübed-nâm:**

Gazel 1815

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Rezil ve kötü

şöhretli.

Leylîzülfüñhasretiyl

e düşeli şahrâlara

Sen beni Mecnûn

gibi rüsvâvübed-

nâmeyledün

rüsvâ-yı ‘âmitdün:

1. **rüsvâ-yı ‘âmitdün:-**
dün

Gazel 1845

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Halka rezil etmek.

Ser-i

zülfüñidâmitdün

elif

ğaddümilâmitdün

Beni rüsvâ-yı

‘âmitdün’içün dün

gicegelmedün

rüsvâ-yıhalkitdi:

1. **rüsvâ-yıhalkitdi:-di**

Gazel 1993

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

-(Aşk yüzünden)

*halka (kamuya) rezil
rüsva olmak.*

Benden Muhibbî
isteme hergizşalâh
u zühd
Rüsvâ-yıhalkitdi
beni mâcerâ-yı dil

rüsvâ-yı 'ışk:

1. rüsvâ-yı 'ışk:

Gazel 1574

Mısra: **10**

Kelime Tipi: -

Aşkın rüsvası.

İyMuhibbî
'âşıkunfahırmelâme
tolduğu
Gözlemez nâmüs u
'arı ol olur rüsvâ-yı
'ışk

2. rüsvâ-yı 'ışk:

Gazel 1575

Mısra: **2**

Kelime Tipi: -

Aşkın rüsvası.

Gördigönlümzulfüñ
isevdâ-yı 'ışk
Oluramşimdengirtür
üsvâ-yı 'ışk

3. rüsvâ-yı 'ışk:

Gazel 1607

Mısra: **2**

Kelime Tipi: -

Aşkın rüsvası.

Leylüzülf[i]dür iden
mecnünlayınşeydâ-
yı 'ışk
Anuñiçün kim göre
eydürbañarüsvâ-yı
'ışk

4. rüsvâ-yı 'ışk:

Gazel 1667

Mısra: **10**

Kelime Tipi: -

Aşkın rüsvası.

İyMuhibbî 'âlem
içre aña
'âşıklıkharâm
Bu melâmetküyü
içre olmaya rüsvâ-
yı 'ışk

rüy:

1. rüyuñdan:-uñ, -dan

Gazel 1554

Mısra: **3**

Yüz || Sevgilinin

yüzü.

Sümm-i
esbünlebasup gel
eyle rüyuñdannişân
Sikke olmayınca
olmaz didiler zerde
şeref

2. rüyuña:-uñ, -a

Gazel 1618

Mısra: **3**

Yüz || Sevgilinin

yüzü.

Rüyuñaçün
"ağsenü't-tağvîm"
demişdürHakîm
Bilmek
isterseñcihânañvâli
n ol tağvîme bak

3. rüyuñ:-uñ

Gazel 1686

Mısra: **1**

Yüz || Sevgilinin

yüzü.

Niçeyildurgörmedü
m ben gerçi kim
rüyuñsenüñ
Olmışamcân u
göñülden bil seg-i
küyuñsenüñ

4. rüyumu:-um, -ı

Gazel 1768

Mısra: **2**

Yüz || Sevgilinin

yüzü.

Bâğdaşoñbete cem'
oldıharîfânhemepäk
Pâkosunlar yüzüm
üzre ideyim
rüyumıhâk

5. rüyuñdur:-uñ, -dur

Gazel 1771

Mısra: **10**

Yüz || Sevgilinin

yüzü.

Yüzüñizülf-ile
örtme
olmasunzulmetcihâ
n
'Âlemi kılan
münevver
çünkirüyuñdursenü
ñ

6. rüyuñla:-uñ, -la

Gazel 1902

Mısra: **12**

Yüz || Sevgilinin

yüzü.

Dâr-ı
huldolmuşmağamuñ
her zamâniyhâl-i
yâr
Ol siyehrüyuñla

bilsem
niçea'mäleyledüñ

7. rüyumi:-um, -i

Gazel 1965

Mısra: 5

Yüz || *Sevgilinin*

yüzü.

Hâk-i pâyuñ olmak
içünyollaruñdarüyu
mı
Basasın bir gün ola
diyübenitdümpâyım
âl

8. rüyüña:-uñ, -a

Gazel 1989

Mısra: 2

Yüz || *Sevgilinin*

yüzü.

Gicelertâşubha dek
kapuñdahâzırdurgö
ñül
Gayrıya kılmaz
nazarrüyuñanâzırdu
rgöñül

rüy-ı pāküñdür:

1. rüy-ı pāküñdür:-üñ,
-dür

Gazel 1865

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Temiz, parlak yüz.

*İl Utanacak bir şeyi
olmayan yüz.*

Gice kim
vardurşehâzülf-i
siyâhuñdan eser
Gün tülü' eyler
sehergehrü-yı
pāküñdürsenüñ

rüy-ı yâr:

1. rüy-ı yâr:

Gazel 1560

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Sevgilinin yüzü.

Fitne-i devr-i

ķamerdürçünMuhib

bırüy-ı yâr

Zülf-i fettân fitne

başı olsa tañ mı her

taraf

rüy-ı yârı:

1. rüy-ı yârı:-ı

Gazel 1847

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Sevgilinin yüzü.

Var-ısa sende heves

görmegerüy-ı yârı

Meşrebüñâb-ı revân

gibi yüzüñhâk

gerek

rüy-ı zerd:

1. rüy-ı zerd:

Gazel 1855

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Sararmış yüz.

Gözüm yaşıyla

baña yiter çünkirüy-

ı zerd

DimeMuhibbî

'âşıkağayrınışân

gerek

rüy-ı zerde:

1. rüy-ı zerde:-e

Gazel 1670

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Sararmış yüz.

'İşkümü görmek

dilerseñ kan

yaşuma kıl nazar

Derdümi bilmek

hâķķat ise rüy-ı

zerde bak

rüy-ı zerd-ile:

1. rüy-ı zerd-ile:--ile

Gazel 1836

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Sararmış yüz.

Şîri oldum bîşe-i

'ışkuñ bu rüy-ı

zerd-ile

Dâğlarladır gören

küh-ı belâ içre

peleng

2. rüy-ı zerd-ile:--ile

Gazel 1973

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Sararmış yüz.

Rüy-ı zerd-ile

Muhibbîdeşt-i

ğamarslanıdur

Göz yaşı

zencîridinmiş kim

der-i zâygamdegül

rüy-ı zerdüm:

1. rüy-ı zerdüm:-üm

Gazel 1950

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Sararmış yüz.

İyMuhibbîeşk-i

çeşmümrüy-ı

zerdüm var iken

İstemek
hâcetdegüldür
'ışkumağayrıdelîl

rüy-ı zerdümden:

1. rüy-ı zerdümden:-
üm, -den

Gazel 1986

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Sararmış yüz.

Eşk-i surh u rüy-ı
zerdümdenbilürler'ı
şkı

Olsa bir nesne
'ayānañabeyānhâcet
degül

rüy-ı zerdüme:

1. rüy-ı zerdüme:-üm,
-e

Gazel 1608

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Sararmış yüz.

Muhibbîdengüvâhis
terseñ 'ışka
Sirişk-i surh u rüy-ı
zerdüme bak

2. rüy-ı zerdüme:-üme

Gazel 1759

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Sararmış yüz.

Başuma gönder
cefâsengini eyle
imtiñân
Rüy-ı zerdüme
sorayım baña olsun
ol mehek

rüy-ı zerdümi:

1. rüy-ı zerdümi:-ümi

Gazel 1817

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Sararmış yüz.

Hicr-ile yanupcân u
dil kül oldıcismüm
ser-te-ser

Rüy-ı

zerdümbenümyaşu

mı sen al eyledün

rüy-ı zerdüñle:

1. rüy-ı zerdüñle:-üñle

Gazel 1506

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Sararmış yüz.

İyMuhibbî bil
zahîrerüy-ı
zerdüñleyaşuñ
Var vebâlihayrı yok
bu sîm-ile zerden
ne hâz

2. rüy-ı zerdüñle:-üñle

Gazel 1509

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Sararmış yüz.

İyMuhibbî bil
zahîrerüy-ı
zerdüñleyaşuñ
Var vebâlihayrı yok
bu sîm-ile zerden
ne hâz

rüz:

1. rüzum:-um

Gazel 1612

Mısra: 1

Gün, gündüz.

Tiredürüzumbenü
mâh düşeli senden
ırak
Gicelertâsubha dek
niçediyem ben el-
firâk

2. rüz:

Gazel 1702

Mısra: 1

Gün, gündüz.

Dimişlerdüregerçirü
zrüşendür
'Arab'danyig
Tazarru' itmege
'âşık olur mı
añâşebdenyig

3. rüz:-ı

Gazel 1752

Mısra: 11

Gün, gündüz.

Rüzürüşeneyledüñe
mrüñle gün itdiñlü'
Giceyencümler ile
zeynidüptäreyledün

4. rüza:-a

Gazel 1915

Mısra: 6

Gün, gündüz.

İstedükçevaşluñısal
duñ beni ferdälara
İrmedüm ol
rüzaderdâgeçdiniçe
mâh u sâl

rüz olalı:

1. rüzolalı:-alı

Gazel 1646

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Gündüz olmak.

Şāmolıçūnkızūlfūñ
rūz olalı cemālūñ
Yīter cihānda
bunlar leyl ü
nehārayir yok

rūz u şeb:

1. rūz u şeb:

Gazel 1738

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Gündüz ve gece.

Zulmidüp

‘āşıklaradād

itmeyen şāhıgörüñ

Kapusındarüz u

şebferyād-

ılaāhıgörüñ

2. rūz u şeb:

Gazel 1803

Mısra: 17

Kelime Tipi: -

Gündüz ve gece.

Mūbtelādurdırd-i

‘ışka bu

Muhibbīrüz u şeb

Geçmesün bu nev’-

ile leyl ü

nehānkimsenüñ

3. rūz u şeb:

Gazel 1894

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Gündüz ve gece.

Güllerüñmedhınaña

ngāhīHicāz u geh

‘ırak

Rüz u

şebanuñiçinturmaz

zebānıbülbülūñ

rūze:

1. rūze:

Gazel 1716

Mısra: 5

Oruç.

‘İşqumbenümhāfice

iken rūze gibi āh

‘İyd ayı gibi

gösterüpıtdi

‘ayānkaşuñ

2. rūze:

Gazel 1998

Mısra: 1

Oruç.

Gidüprūzeirişdi

‘iydkadehbādeyleḥa

ndān kıl

Hilālebrūñı gel

göster benüm

‘iydümiçendān kıl

rūze-i hier:

1. rūze-i hier:

Gazel 1735

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Ayrılık orucu.

Rūze-i hier içre

kaldumgice gündüz

gözlerem

‘İyd-i vaşlairmege

kaşı hilālidüranuñ

2. rūze-i hier:

Gazel 1783

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Ayrılık orucu.

Rūze-i hier içre

nāgāh ol

hilālebrūların

Gördüñiy dil şükrūñ
artar tāze bayram
eyledüñ

rūze-i hierūñ:

1. rūze-i hierūñ: -üñ

Gazel 1659

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Ayrılık orucu.

Ola kim pāyāna irse

rūze-i hierūñdilā

‘İyd-i

vaşlıngözleyüpebrül

arı ayına bak

rūzelerdutdum:

1. rūzelerdutdum:-

dum

Gazel 1980

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Oruç tutmak.

‘İyd-i

vaşlairişe[yi]m

diyütdumdürüzeler

Baña göstermedi

ṭālī’

görmedümebrühilāl

rūz-ı ezal:

1. rūz-ı ezal:

Gazel 1605

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Ezelden beri.

‘Āşkarüz-ı ezal

sunıldışıdk-ılaşafā

Zāhidekibr ü

riyāvücehl-ile

virildi zerk

2. rüz-ı ezal:

Gazel 1868

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Ezelden beri.

İhtiyäreylemişem

'ışkını ben rüz-ı

ezel

Baş u cān terkin

urur içine giren

savaşıñ

3. rüz-ı ezal:

Gazel 1964

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Ezelden beri.

Yüzüñi gördüm

müselmān oldum

rüz-ı ezal

Haṭṭuñāḥir görüp

didümiriṣdiāh ecel

rüz-ı ezalde:

1. rüz-ı ezalde:-de

Gazel 1645

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Ezelden beri.

İydöst seni

gördigönürüz-ı

ezelde

Sevdi seni dil

sevmeğe

ğayrısevesüm yok

rüz-ı ezelden:

1. rüz-ı ezelden:-den

Gazel 1526

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Ezelden beri.

'İşkuñarüz-ı

ezelden olmasa ger

yār şem'

Olmaz idi sararup

dil-ḥastevübimār

şem'

2. rüz-ı ezelden:-den

Gazel 1607

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Ezelden beri.

Bu

Muḥibbītaglaradüş

miş yürür dīvānedür

Böyledürüz-ı

ezelden kim sever

tenhā-yı 'ışk

rüz-ı mahşer:

1. rüz-ı mahşer:

Gazel 1619

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

Mahşer günü,

kıyamet günü.

Yüz karasını

Muḥibbī göz

yaşıyla bunda yu

İster-iseñ yarın ola

rüz-ı mahşeryüzüñ

ak

2. rüz-ı mahşer:

Gazel 1790

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Mahşer günü,

kıyamet günü.

Kurtaram sanma

elümden kim

alurdāmānuñ

Rüz-ı

maḥşerbulınadestü

mdedāmānuñsentüñ

rüz-ı mahşerde:

1. rüz-ı mahşerde:

Gazel 1612

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Mahşer günü.

İyMuḥibbīemr-i

Ḥaḳkı tut çıkma

şer'den

İster iseñrüz-ı

maḥşerde olasin

yüzi ak

2. rüz-ı mahşerde:

Gazel 1617

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Mahşer günü.

Gel Resülün

sözlerini dür gibi

güşüña tak

İster-iseñrüz-ı

maḥşerde ola

tâyüzüñ ak

3. rüz-ı mahşerde:-de

Gazel 1617

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Mahşer günü,

kıyamet günü.

İyMuḥibbī koma

elden dut

şerī'atdāmenin

İster-iseñrüz-ı

maḥşerde ola

tâyüzüñ ak

4. rüz-ı mahşerde:-de

Gazel 1851

Mısra: 7
Kelime Tipi: -
Maşer günü,
kiyamet günü.
Rüz-1
maşerdedaḥıbulına
başumdaḥumār
Çün ezel
oldımaḥabbetür'as
mnüş eylemek

rüz-ı vişâl:

1. rüz-ı vişâl:
Gazel 1953
Mısra: 4
Kelime Tipi: -
Kavuşma günü.
İy dil-i şürıdeefgân
eyle kim
Gıtdihicrân gelmedi
rüz-ı vişâl

rüz-ı vişäle:

1. rüz-ı vişäle:-e
Gazel 1831
Mısra: 9
Kelime Tipi: -
Kavuşma günü.
İrişüprüz-ı vişäle bu
Muḥıbbıḥasta-dil
Olısarhicrânşebinde
âḫır ol miskınhelāk

rüzigār:

1. rüzigāra:-a
Gazel 1628
Mısra: 10
Rüzgar, yel.
Eşk-i maḥabbet içre
Muḥıbbı o gevheri
Atdıkenārabulımad
umrüzigāra bak

2. rüzigār:

Gazel 1803
Mısra: 3
Rüzgar, yel.
Şöyle ḥākitdüñ beni
yirdengötürürüzigā
r
Göklere
peyvesteolmasunġu
bārıkimsenüñ

3. rüzigārı:-ı

Gazel 1803
Mısra: 6
Rüzgar, yel.
Zevraḫ-ı dil āḥ-
ıladüşdiyaşumgirdā
bına
Olmasun böyle
muḥālifrüzigārıkim
senüñ

4. rüzigārı:-ı

Gazel 1701
Mısra: 10
Zaman, vakit.
Düşer āḥ itse
Muḥıbbıbaḫr-ı
ġamgirdābına
Olmasunyā Rab
muḥālifrüzigārıkim
senüñ

rüzigār-ı āḥ-ıla:

1. rüzigār-ı āḥ-ıla:-ıla
Gazel 1575
Mısra: 6
Kelime Tipi: -
Aḥ rüzgarı, yeli.
‘Āḫıbet dil
fülkiniġarḫidiser
Rüzigār-ı āḥ-
ıladeryā-yı ‘ışk

rüzigār-ı dil:

1. rüzigār-ı dil:
Gazel 1961
Mısra: 8
Kelime Tipi: -
Gönülün zamanı,
devri.
Gül
‘ārıznaḫāmeteserv
saça sünbül
Medḫüñi okur
böyle geçer rüzigār-
ı dil

S:

sa’âdet:

1. sa’âdet:
Gazel 1649
Mısra: 2
Mutluluk.
‘İşkâteşine düşmek
bir özge ḥalet ancak
Ol âteşegöyünmek
ol da sa’âdet ancak

2. sa’âdetdür:-dür

Gazel 1732
Mısra: 8
Mutluluk.
Tavāfitmegegeldük
Ka’beküyın
Sa’âdetdürözünḫurb
ānasalduñ

3. sa’âdet:

Gazel 1762
Mısra: 9
Mutluluk.
Bulurdı ulu devlet
irerdi hem sa’âdet

AñsaMuhibbînâmin
düşnâm-ı lazebânûñ

4. **sa'âdet:**

Gazel 1804

Mısra: 10

Mutluluk.

Çeşm-i
cellâdıMuhibbî seni
ger küşte kıla
Bu sa'âdetsaña pes
bulnafîğindademûñ

5. **sa'âdetdür:-dür**

Gazel 1809

Mısra: 8

Mutluluk.

Ka'bedürküy[1]
niğârüncân[1]
kurbânidegör
Keysa'âdetdür
olursa ölecek
yirüñsenüñ

6. **sa'âdetdür:-dür**

Gazel 1868

Mısra: 10

Mutluluk.

Zülfî çevgânına el
urduMuhibbî yine
yâr
Ne sa'âdetdüreger
kim aña top ola
başuñ

sa'âdetnecmi:

1. **sa'âdetnecmi:**

Gazel 1632

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Mutluluk yıldızı.

Ṭulû' itmez neden
bilsen

sa'âdetnecmibaşum
a
Yaḥûdbî-
ṭâli'ümbeñzer ya
dilberden 'inâyet
yok

şabâ:

1. **şabâdan:-dan**

Gazel 1508

Mısra: 10

Gün doğusundan

*esen hafif ve latif
rüzgar.*

Sünbülündengetürü
rbüyinesim
Anuñiçünalurşabâd
anḥaz

2. **şabâdan:-dan**

Gazel 1511

Mısra: 10

Gün doğusundan

*esen hafif ve latif
rüzgar.*

Sünbülündengetürdi
büyinesim
Anuñ-ıçun olur
şabâdanḥaz

3. **şabâ:**

Gazel 1578

Mısra: 5

Gün doğusundan

*esen hafif ve latif
rüzgar.*

Gülşeneḥıdmetiçün
olmuşşabâcârüb-keş
Su sepersakka-şifat
bu kûbbe-i mînâya
bak

4. **şabâ:**

Gazel 1620

Mısra: 9

Gün doğusundan

*esen hafif ve latif
rüzgar.*

İyşabâyârenedeḥiç
görmedi şubḥ-ı
vişâl
Kalmış
zulmetşebindeişide
nlerden irak

5. **şabâ:**

Gazel 1670

Mısra: 7

Gün doğusundan

*esen hafif ve latif
rüzgar.*

Ḥâk-i pây oldum
yolındaiyşabâlutf it
götür
Küy-ı dildâra ilet
bi'llâhyatur ol
gerde bak

6. **şabâ:**

Gazel 1674

Mısra: 6

Gün doğusundan

*esen hafif ve latif
rüzgar.*

Egerḥâkoldugum
bilmek dilerseñ
Şabâeliye kalkan
gerdüme bak

7. **şabâdan:-dan**

Gazel 1745

Mısra: 1

Gün doğusundan

*esen hafif ve latif
rüzgar.*

Küymaugradısaşabā
dannişān gerek
Budur nişān ki hāk-
i deri armagan
gerek

8. şabā:

Gazel 1867

Mısra: 5

Gün doğusundan

*esen hafif ve latif
rüzgar.*

Ola kim
ilteşabāgerdümreh-i
cānāneye
Seng-i
mihnetledögüpcism
ümğubār itsem
gerek

9. şabā:

Gazel 1893

Mısra: 7

Gün doğusundan

*esen hafif ve latif
rüzgar.*

Gözüme iyşabā
hinde ideremhāk-i
dildārı
Gözüme
koymazamhergiz
yiter
kühliŞifāhānuñ

10. şabā:

Gazel 1902

Mısra: 9

Gün doğusundan

*esen hafif ve latif
rüzgar.*

İyşabāsaña uyalı
çıkdıbaşdanzülf-i
döst

Billāh ol
miskīnin' için böyle
ıdlāyleledüñ

11. şabā:

Gazel 1969

Mısra: 3

Gün doğusundan

*esen hafif ve latif
rüzgar.*

Açamazsın 'ukde-i
zülfini esme iyşabā
Degmecidd ü cehd-
ile olmaya hıç bu
'ukdehāl

12. şabā:

Gazel 1982

Mısra: 14

Gün doğusundan

*esen hafif ve latif
rüzgar.*

Degülsinçünki kim
sen bir şecerde
Uyan
yüzüñedokınanşabā
bil

sabak:

1. sabağ:

Gazel 1592

Mısra: 2

Ders.

Endüh-ı derdümi
dile

yazdumvarağvarağ
'Işğ ehli tā gele ala
benden sabağsabağ

2. sabağ:

Gazel 1592

Mısra: 2

Ders.

Endüh-ı derdümi
dile
yazdumvarağvarağ
'Işğ ehli tā gele ala
benden sabağsabağ

sabak ala:

1. sabağala:-a

Gazel 1619

Mısra: 1

Kelime Tipi: -
Ders almak,

öğrenmek.

Kapuñagelürşeher
gün ala
hüsñüñdensabağ
Bedr iken
itdüñişāret aya oldı
iki şağ

sabak aldılar:

1. sabağaldılar:-dılar

Gazel 1593

Mısra: 8

Kelime Tipi: -
Ders almak,

öğrenmek.

Hamdü-lillāh kim
ezel ben

'ışkıtekmilitmişem
Vāmıķ u Ferhād u
Mecnün aldılar
benden sabağ

sabak almak isterseñ:

1. sabağ almak

isterseñ:-rseñ

Gazel 1671

Mısra: 5

Kelime Tipi: -
Ders almak

istemek.

Almak
isterseñegerhikmetk
itâbındansabağ
Gör ne yazmış dest-
i kudretşafha-i
eşcâra bak

sabakalur:

1. **sabağalur:-ur**

Gazel 1512

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Ders almak,

öğrenmek.

‘Işk ehli her biri
alurgelüp benden
sabağ
Fenn-i
‘ışkdagördiler var
bende niçeihtirâ’

sabr:

1. **sabra:-a**

Gazel 1522

Mısra: 12

Sabır, dayanma,

katlanma.

Şolğadar ben
hastayacevr ü
cefâlareyledüñ
Şabrağâkat kalmadı
şehrüñdenitdüm el-
vedâ’

2. **sabr:**

Gazel 1566

Mısra: 7

Sabır, dayanma,

katlanma.

Sînesindeşabr
olmaz ‘âşıkun
Bâdı kim gördi ki
anı tuta kef

3. **şabrumı:-umı**

Gazel 1713

Mısra: 3

Sabır, dayanma,

katlanma.

Şabrumıyagmaya
virdi gönlibimâr
eyledi
Âh kıyın kıyın
bakan şolçeşm-i
bîmârüñsenüñ

4. **şabr-ıla:--ıla**

Gazel 1811

Mısra: 2

Sabır, dayanma,

katlanma.

‘Ârızun
‘arzeyleyüpbaña
‘acebâleyledüñ
Dağıdupşabr-ıla
‘aqlum beni bed-
hâleyledüñ

5. **şabr:**

Gazel 1837

Mısra: 7

Sabır, dayanma,

katlanma.

Cefâ taşıyla sındı
şabrayağı
Yakaldanbaşumace
vrün-ile seng

6. **şabra:-a**

Gazel 1866

Mısra: 7

Sabır, dayanma,

katlanma.

‘Işkıyolındaçünkidil
âşabraçäre yok
Şabr olmaz-ısa

‘âşıkadirlir sefer
gerek

7. **şabra:-a**

Gazel 1971

Mısra: 3

Sabır, dayanma,

katlanma.

Sefer mümkindegül
yok şabrağâkat
Olupdurehl-i
‘ışkuñhâlimüşkil

8. **şabrumı:-umı**

Gazel 1981

Mısra: 5

Sabır, dayanma,

katlanma.

Bañaârâmkomayup
şabrumıyagmayavir
üp
Göreym seni iy dil
‘âlemesergerdân ol

sabr it:

1. **şabr it:**

Gazel 1805

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Sabır göstermek,

tahammül etmek.

Çekdüñdilâderd ü
elem
gördüñcefavüderd ü
ğam
Ol mehdidişabr it
gelem sen
intizârıñsıñkimüñ

2. **şabr it:**

Gazel 1840

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

*Sabır göstermek,
tahammül etmek.
Kapusındaboynumı
egdüm görüp bir
ehl-i dil
Didişabr it bir nefes
şimdi çıkar
cānuñsenüñ*

sabr itmek:

1. **şabritmek:**-mek

Gazel 1662

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

*Sabır göstermek,
tahammül etmek.*

*Firāk-ı yāraşabr
itmek hünerdür
N’idem kim bende
hergiz bu hüner yok*

sabr olmaz-ısa:

1. **şabr olmaz-ısa:**-maz,
--ısa

Gazel 1866

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

*Tahammül
göstermek.*

*‘İşkıyolındaçünkidil
āşabraçāre yok
Şabr olmaz-ısa
‘āşıkadirlir sefer
gerek*

sabr u ‘aklı:

1. **şabr u ‘aklı:**

Gazel 1575

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Sabır ve akıl.

*Gitdişabr u ‘aklı
oldum bî-şarār*

*Geldi çün kim
başumağavğā-yı
‘ışk*

sabr u ‘aklı:

1. **şabr u ‘aklı:**-ı

Gazel 1851

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Sabır ve akıl.

*Ulu devletdürşadā-
yı ‘āşıkıgüş
eylemek
Şabr u ‘aklıküllü bir
yirdenferāmüş
eylemek*

sabr u karar kalmadı:

1. **şabr u**

şarārıkalmadı:-ma, -dı

Gazel 1828

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Sabır ve

huzurunun kalmaması.

*Gül
yüzidāyiresindegör
diḥattınmür-veş
Ol sebebden
kalmadı şabr u
şarārıçeşmümün*

sabrı kalmadı:

1. **şabrıkalmadı:**-ma, -
dı

Gazel 1852

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Artık katlanamaz,

*dayanamaz duruma
gelmek.*

*Gül
yüzinögörmeyelden*

*döstlarcānenenün
Kalmadı bülbül gibi
şabrı dil-i
dīvānenün*

sabrı yok:

1. **şabrı yok:**

Gazel 1679

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Dayanması yok.

*‘Aқldandürşabrı
yok bir ‘āşık-ı
dīvānedür
Ol sebebdenfāş olur
rāz-ı
nihānibülbülün*

sabrum kalmadı:

1. **şabrum kalmadı:**

Gazel 1608

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Tahammülü

kalmamak.

*Ġam artar dem-be-
dem kalmadı
şabrum
Nigārācān-ı ğam-
perverdüme bak*

2. **şabrum kalmadı:**

Gazel 1654

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Tahammülü

kalmamak.

*‘İşkadüşdüm
kalmadı şabrum
olup dilden berī
Yāllāhiolmasunhiç
kimseler nā-çār-ı
‘ışk*

3. şabrum kalmadı:

Gazel 1806

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Tahammülü

kalmamak.

Kalmadı şabrum bu

gönlümbî-ķarār

itsem gerek

Gehyanupgehaglay

up terk-i diyār

itsem gerek

sac:

1. saçılup:-ıl, -up

Gazel 1728

Mısra: 2

T. Saçmak,

dağítmak, yaymak.

Ĝambeyābānında

urdum

gögsümeşoldeñlüse

ng

Saçılup kanlar

zemīnūñoldıyüzilāl

ereng

2. saçınur:-ınur

Gazel 1765

Mısra: 2

T. Saçmak,

dağítmak, yaymak.

‘Aķs[i]-durur

māhcemāl[i]

Muħammedūñ

‘Anbersaçınurmüşg

-i ħāl[i]

Muħammedūñ

3. saçup:-up

Gazel 1867

Mısra: 9

T. Saçmak,

dağítmak, yaymak.

Pāy-ı

dildāraMuħibbī

gevher-i eşkisaçup

Cān u dil

naķdındaĥıāħirnisār

itsem gerek

4. saçdum:-dum

Gazel 1996

Mısra: 3

T. Saçmak,

dağítmak, yaymak.

Egerçi mezra’-ı

dilde gözüm

toħmını çok saçdum

Belāvüġayrımiħnet

denbañavirmedihīç

ħāşıl

5. saçuñ:-uñ

Gazel 1712

Mısra: 5

Saç. || Zülf.

Ķaşd-ı ĩmān eyledi

gördük yine

kāfırşaçuñ

Kesübenzünnārını

anı

müselmāneyledüñ

6. saçına:-ına

Gazel 1798

Mısra: 3

Saç. || Zülf.

Dime saçına

dolaşdumolmadum

bir dem küşād

Ya

perişānzülfineāsān

mıdurıldädelik

7. saç:-a

Gazel 1961

Mısra: 7

Saç. || Zülf.

Gül

‘ārızuñakāmeteserv

saça sünbül

Medħūñi okur

böyle geçer rüzigār-

ı dil

saçlevlā:

1. saçı leylā:-ı

Gazel 1534

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Siyah saçlı

(sevgili).

Bir saçı leylā lebi

şīrinegöñülvireli

MeskenümFerħād u

Mecnūn gibi

oldıber ü tag

2. saçı leylā:

Gazel 1653

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Siyah saçlı

(sevgili).

İy saçı

leylāMuħibbīoldıM

ecnūndan beter

Boynuma zencīr-i

zülfüñ tak dil-i

şeydāya bak

3. saçı leylā:

Gazel 1711

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Siyah saçlı

(sevgili).

Gönlümündivānesin
e bir saçı leylā
gerek
Başdasevdā dilde
āteş gözde her dem
mā gerek

4. **saçı leylā:**

Gazel 1801

Mısra: **9**

Kelime Tipi: -

Siyah saçlı

(sevgili).

OldimecnünüñMuḥi
bbiyy saçı leylā yine
Çek anı zencīre
derdine
devādurkākülün

5. **saçı leylā:**

Gazel 1803

Mısra: **13**

Kelime Tipi: -

Siyah saçlı

(sevgili).

İy saçı leylāgöricek
kim
bañamecnündimez
Olıcakdīvānelıklaişt
ihānkimsenün

saçilevlāya:

1. **saçı leylāya:-ya**

Gazel 1669

Mısra: **1**

Kelime Tipi: -

Siyah saçlı

(sevgili).

Bir saçı
leylāyaḥabsolmuş
dil-i rüsvāyı bak
Olmış ol

dīvānesiMecnūnlāyı
nşeydāyı bak

saçilevlāy:

1. **saçı leylāy:-yı**

Gazel 1542

Mısra: **7**

Kelime Tipi: -

Siyah saçlı.

Göreliden ol saçı
leylāyıMecnūnolmı
şam
Bir görinürvādī-i
miḥnetdebaña sol u
sag

saçilevli:

1. **saçı leylī:**

Gazel 1598

Mısra: **9**

Kelime Tipi: -

Siyah saçlı sevgili.

İy saçı
leylīMuḥibbīoldime
cnünüñsenün
Zülfünüñzencīrinilu
ṭfeyleyüpboynında
k

saçıl:

1. **saçılur:-ur**

Gazel 1614

Mısra: **4**

*Ortalığa dağılmak,
serpilmek, yayılmak,
dökülmek.*

Gicelernāle kılsam
çın seḥgerḥ
Saçılurgözlerümden
şebnem-i ‘ışk

2. **saçılupdur:-updur**

Gazel 1679

Mısra: **10**

*Ortalığa dağılmak,
serpilmek, yayılmak,
dökülmek.*

İyMuḥibbīgörinen
güller
degülgülzārda
Saçılupdur bil ki
çeşm-i ḥün-
feşānībülbulün

saçılاندürler:

1. **saçılan dürler:-ler**

Gazel 1619

Mısra: **5**

Kelime Tipi: -

Saçılan inciler.

Saçılan dürler sana
kim işideelfāzuñı
Tāze güller bitüre
ger ‘arızuñ dōke
‘arak

saçmag:

1. **saçmag-ıçun:-ıçun**

Gazel 1852

Mısra: **5**

Saçmak, dağıtmak.

Saçmag-ıçun
yüzüm üzrecür’asın
ol muğbeçe
Ḥāk-i pāyı olsa
idümkāşkīmeyḥāne
nün

saçuñlevlāsına:

1. **saçuñlevlāsına:-na**

Gazel 1975

Mısra: **9**

Kelime Tipi: -

Saçın karalığı.

Bu Muḥibbī olalı
mecnūñsaçuñlevlāsı

na
Görineşimdengirüşe
ydgöñüldivâne dil

sadhezārān:

1. şadhezārān:

Gazel 1660

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Yüz binlerce.

Şadhezārānhübüiy
dil ger
temāşāistesēñ
Rüşen eyle
cāngöziniyārı gör
her cāya bak

sadpāre:

1. şadpāre:

Gazel 1930

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Yüz parça.

İyperilütf-
ılamihrühñihemānag
yāra kıl
Hānçer-i cevr-ile
yiter sīnemışadpāre
kıl

sadpāre kıldı:

1. şadpārekıldı:-dt

Gazel 1706

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Yüz parça yapmak.

Asup dil şışesin
zülfe Muħıbbī
Sıyup kıldı anı
şadpārezülfün

sadā:

1. şadāsı:-sı

Gazel 1887

Mısra: 1

Ses, avaz, yankı.

Gülşenün her
güşesindutdışadāsıb
ülbülün
‘Āşık-ı şūrīdedür
gıtmez
hevāsibülbülün

sadak:

1. sadak:

Gazel 1592

Mısra: 10

*Okları koymaya
mahsus torba veya kutu
şeklindeki kılıf.*

Ġamzeokıyla eyledi
bagrumdelükdelük
Baglandıkaşduma
yine dilber sadak
sadağ

2. sadak:

Gazel 1592

Mısra: 10

*Okları koymaya
mahsus torba veya kutu
şeklindeki kılıf.*

Ġamzeokıyla eyledi
bagrumdelükdelük
Baglandıkaşduma
yine dilber sadak
sadağ

3. şadağ:

Gazel 1602

Mısra: 4

*Okları koymaya
mahsus torba veya kutu
şeklindeki kılıf.*

Ġamzesinden kim
ola anuñ bugün cān
kurtara
Katline
‘āşıklarunıbaglandıç
ünçemişadağ

4. şadağ:

Gazel 1648

Mısra: 1

*Okları koymaya
mahsus torba veya kutu
şeklindeki kılıf.*

Baglanaçün biline
nāz-ılacānāneşadağ
Kalb-i ‘uşşākı ser-
ā-ser kıla
vīrāneşadağ

5. şadağ:

Gazel 1648

Mısra: 2

*Okları koymaya
mahsus torba veya kutu
şeklindeki kılıf.*

Baglanaçün biline
nāz-ılacānāneşadağ
Kalb-i ‘uşşākı ser-
ā-ser kıla
vīrāneşadağ

6. şadağ:

Gazel 1648

Mısra: 4

*Okları koymaya
mahsus torba veya kutu
şeklindeki kılıf.*

‘Ālemikırmaga
yiter
müjesihañçeriçün
Ne içün pes
takınurol
gözimestāneşadağ

7. şadağ:

Gazel 1648

Mısra: 6

*Okları koymaya
mahsus torba veya kutu
şeklindeki kılıf.*

Türüñüñla'ledönüpd
ür lebi kan içmeg-
ile

Döstüm olmaz
'aceb itse heves
kana şadağ

8. şadağ:

Gazel 1648

Mısra: 8

*Okları koymaya
mahsus torba veya kutu
şeklindeki kılıf.*

YiñileRümagelüp
şöhreti
artduqçageyer
Gäh zer-beft ü
gehñil'at-i
şähâneşadağ

9. şadağ:

Gazel 1648

Mısra: 10

*Okları koymaya
mahsus torba veya kutu
şeklindeki kılıf.*

Niçeler terk ide
rezm içre yine cän-
ıla baş

Kana ger teşne olup
'azm ide
meydäneşadağ

10. şadağ:

Gazel 1648

Mısra: 12

*Okları koymaya
mahsus torba veya kutu
şeklindeki kılıf.*

Gelse meydāna
siper sinesikalbūra
döne
Her kaçan kim ura
el tūr-ile
peykānaşadağ

11. şadağ:

Gazel 1648

Mısra: 14

*Okları koymaya
mahsus torba veya kutu
şeklindeki kılıf.*

Qalb-i
a'däyīMuhıbbışıya
ger āhen ise
Fazl-ı hāğğ-ıla
kaçan kuşana
merdāneşadağ

sadā-vı 'āşıkı:

1. şadā-yı 'āşıkı:-ı

Gazel 1851

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Aşığın sesi.

Ulu devletdürşadā-
yı 'āşıkıgüş
eylemek
Şabr u 'aqlıküllī bir
yirdenferāmüş
eylemek

sadā-yına'ra-i 'ışkuñ:

1. şadā-yına'ra-i

'ışkuñ:-uñ

Gazel 1948

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

*Aşkın narasımın
sesi.*

Dutsun şadā-

yına'ra-i 'ışkuñ

felekleri

Qandil-i 'arşı

yakmagaāhuñşerāre

kıl

sadā-yınāy-ı 'ışk:

1. şadā-yınāy-ı 'ışk:

Gazel 1667

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Aşk neyinin sesi.

Bezm-i ğamdaçeng
gibi inlemekkänün
olur
Her kimüñgöñlinde
kala bu şadā-yınāy-ı
'ışk

sadā-yıtığüñ:

1. şadā-yıtığüñ:-uñ

Gazel 1588

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Kılıç sesi.

Şadā-
yıtığüñişitdümirişdi
baña bir hälet
Bu yüzden
sanmañuzzevķ u
şafā-y-ılasürüdüm
yok

sad-çāk itmeve:

1. şad-çākıtmeve:-

meye

Gazel 1637

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

*Yüz parça/yarık
etmek.*

‘Aybkılmañderd-i
dilden inleyüpâh
eyleşem
Dem mi vardur
itmeye bu
sînemişad-çâk ‘ışk

sâde:

1. **sâde:**

Gazel 1903

Mısra: 1
Sadece; saf, basit.
Nağşına aldanma
dehrûñ eyle
göñlüñsâde gül
Serv gibi ol
ta’alluğdan kamu
âzâde gül

sâdef:

1. **sâdef:**

Gazel 1559

Mısra: 6
İnci kabuğu.
Gözlerümün yaşını
‘ummânabeñzetdi
gören
Zâhiriderdürleriçeş
mümolupdurçünşad
ef

2. **sâdef:**

Gazel 1560

Mısra: 4
İnci kabuğu.
Nükteyi ‘irfâna sor
ne bilsün anı
câhilân
Gevher ü dür
hâşlîlmez isteme
illâsâdef

3. **şâdef:**

Gazel 1563

Mısra: 1
İnci kabuğu.
Dürler ile
gözlerümtolı idi
hem çüşâdef
Bî-
vefâdilberlerüñyolı
nda hep oldı telef

sâdef arar:

1. **şâdefarar:-r**

Gazel 1553

Mısra: 8
Kelime Tipi: -
İnci aramak.
Nükte-i ‘irfân bulur
talan
göñülderyâsına
Gevhere tâlib olan
bahragirüp arar
şâdef

sâdefolaldan:

1. **şâdefolaldan:-aldan**

Gazel 1566

Mısra: 1
Kelime Tipi: -
Sâdef olmak.
Gevher-i
‘ışkaolaldan dil
şâdef
Nâveg-i derde
olupdurcân hedef

sâdelik:

1. **sâdelik:**

Gazel 1798

Mısra: 6
Yalnlık.

Ger cemâl-i yâri
görmek ister
iseñiygöñül
Şâf kıl âyîne-i
çalbûñi bulsun
sâdelik

sâdik:

1. **şâdik:**

Gazel 1610

Mısra: 2
*Sadakatlı, içten
bağlı kimse.*
Didümcânâyüzüñe
oldum ‘âşik
Didi terk eyle cântâ
dine şâdik

sâdpârekılduñ:

1. **şâdpârekılduñ:-duñ**

Gazel 1817

Mısra: 2
Kelime Tipi: -
*Yüz parça etmek,
parçalamak. II Çok
üzmek.*
İy kaşı ya kirpügi
ok ne
‘acebâyledüñ
Yüregüñşâdpârekıl
duñkaddümidâyleyle
düñ

2. **şâdpârekılduñ:-duñ**

Gazel 1817

Mısra: 2
Kelime Tipi: -
*Yüz parça etmek,
parçalamak. II Çok
üzmek.*
İy kaşı ya kirpügi
ok ne
‘acebâyledüñ

Yüregümsadpârekıl
duñkaddümidâleyle
düñ

saf:

1. **şaf lar:**-lar

Gazel 1875

Mısra: 1

Sıra, düzen, nizam.

Yine
şaf flareylemişdür
leşkerini kirpügün
Veh ki tārācidiser
dil
kişverinikirpügün

saf bagladı:

1. **şaf bagladı:**-dı

Gazel 1549

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

*Sıralı bir şekilde
durmak, sıralanmak.*

Leşker-i ğam gerçi
kim dil
kaşdı nabagladı şaf
Sākīāni bir kadehle
anı kılurber-ţaraf

şaf eyle:

1. **şaf eyle:**

Gazel 1555

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

*Saf laştırmak, saf
hâle getirmek,
arındırmak.*

Şāf-ı bādenüş kıl
eyle anuñla kalbişāf
Yürüyüp mestāne
eyle gülşeni cümle
tavāf

şaf eyleyesin:

1. **şaf eyleyesin:**-yesin

Gazel 1550

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

*Saf laştırmak, saf
hâle getirmek,
arındırmak.*

Dürr ü
gevherdürergerçisözl
ertün
Cehdüñ olsun
eyleyesin cümle şāf

şaf it:

1. **şaf it:**

Gazel 1863

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

*Arındırmak,
temizlemek.*

Deyre vardum kalbü
mişāf it didüm bir
muğbeçe
Bir kadeh meyle
gönülāyīnesiniit dip
āk

2. **şaf it:**

Gazel 1907

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

*Arındırmak,
temizlemek.*

Dāfi'-i
ġamdurdilānüş eyle
cāmı iç şen ol
Ger keder var-ısa
dilde anı şāf it rüşen
ol

3. **şaf it:**

Gazel 1564

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

*Temiz tutmak,
arındırmak.*

Her dem hasūd
kendin
koeylesünhelāk
Āyīne-veşīneñi sen
it Muhibbīşāf

şaf itmege:

1. **şaf itmege:**-mege

Gazel 1705

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

*Arındırmak,
temizlemek.*

Dili şaf itmege
olmadı dermān
Tutupdurgön lümünñ
āyīnesinjeng

şaf kıl:

1. **şaf kıl:**

Gazel 1798

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

*Saf laştırmak,
temizlemek.*

Ger cemāl-i yāri
görmek ister
iseñiygönül
Şāf kıl āyīne-i
kalbüni bulsun
sādelik

şaf ol:

1. **şaf ol:**

Gazel 1671

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Saflaşmak, temiz olmak.
Zâhidikoçekstün ol
havrâvü cennet
ğuşşâsın
Sen dilâ su gibi şaf
ol dâyimâdildâra
bak

şaf ola:

1. **şâfola:-a**

Gazel 1652

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Halis olmak.

Ger
küdüretndilerseñş
âf ola mir'ât-ı dil
Bir dem
ırmacângözindâyim
cemâl-i yâra bak

safolmuş:

1. **şafolmuş:-mış**

Gazel 1557

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Sıra sıra dizilmek.

Mescid-i
hüşnaineirdükiy dil
eyle iktidâ
Uy
imâmaçeşmidürmüj
gânlarolmuş anda
şaf

şâfsâf:

1. **şâfsâf:**

Gazel 1555

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Sıra sıra, yan

yana.

Döstüm düşmen
görinseyüzümidönd
ürmezem
Mevc urup
deryâlayındüşmân
olursa şâfsâf

şâfsâf olsa:

1. **şâfsâfolsa:-sa**

Gazel 1564

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Yan yana dizilmek.

Olsa 'adüvv
leşker[i]
karşumdaşâfsâf
Sanmañ ki beni yüz
çevürüpitmeyemme
şâf

2. **şâfsâfolsa:-sa**

Gazel 1567

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

Yan yana dizilmek.

Bu
Muhibbîsanmañuz
kim döstlar yüz
döndüre
Leşker-i a'däeger
olsa hezârânşâfsâf

safsafoluban:

1. **saf safoluban:-uban**

Gazel 1581

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Yan yana dizilmek.

Câmi'-i hüşninde
saf safoluban
'âşıkları
Çeşmiolmuşdurimâ

mmihrâb olan
ebrüya bak

safâ:

1. **şafâdan:-dan**

Gazel 1567

Mısra: 3

Mekke

*dolaylarında hac
ibadetinin yapıldığı
yerlerden biri olup
hacıların burası ile
Merve adı verilen yer
arasında Hz. Hacer'in o
dönemde yapmış olduğu
gidiş ve geliş hareketini
dört gidiş, üç geliş
olarak aynen uygulanan
yer.*

Merve

hakkıyçünŞafâdanc

ânumıkurbân idem

Ger müyesser ola

kılmak Ka'be-i

küyuñtavâf

2. **şafâ'dan:-dan**

Gazel 1571

Mısra: 6

Mekke

*dolaylarında hac
ibadetinin yapıldığı
yerlerden biri olup
hacıların burası ile
Merve adı verilen yer
arasında Hz. Hacer'in o
dönemde yapmış olduğu
gidiş ve geliş hareketini
dört gidiş, üç geliş
olarak aynen uygulanan
yer.*

Ka'be-i küyuñnaşb

olsa varup görsem

yüzüñ
Merve
haqqıyçünŞafâ'dan
oluramkurbân-ı 'ışk

3. şafâdan:-dan

Gazel 1508

Mısra: 8

Neşe, mutluluk,

zevk.

Göricek gün
yüzüñiŞafâdoluram
Zirâ eyler
gönülŞafâdanhaz

4. şafâdan:-dan

Gazel 1511

Mısra: 8

Neşe, mutluluk,

zevk.

Göricek gün
yüzüñiŞafâdoluram
Zirâ eyler
gönülŞafâdanhaz

5. şafâda:-da

Gazel 1947

Mısra: 2

Neşe, mutluluk,

zevk.

İy dil kemend-i
zülfine dil virbelâda
ol
Ya'nîbunuñlazevku
ñiarturşafâda ol

6. şafâ:

Gazel 1983

Mısra: 12

Neşe, mutluluk,

zevk.

Gönül den
gitmeyince çirk-i

dünyâ
Mukarrerdürdülüñ
olmaz şafâ bil

7. şafâda:-da

Gazel 1994

Mısra: 4

Neşe, mutluluk,

zevk.

Zâhidşarâb-ı
kevseriñçünmübâre
ki
İy dil şarâb-ı
'ışkıçüp sen şafâda
ol

şafâ bula:

1. şafâbula:-a

Gazel 1728

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Gönül şenliği

bulmak.

Sun
muşaffâcâmsâkîta
bula gönülümşafâ
Niçedemlerdür bu
dil
âyînesinitutdjeng

şafâsunıldı:

1. şafâsunıldı:-ıldı

Gazel 1605

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Rahatlık, huzur

sunulması.

'Aşkarüz-ı ezel
sunıldışidk-ılaşafâ
Zâhidekibr ü
riyävücehl-ile
virildi zerke

şafâvülezzet:

1. şafâvülezzet:

Gazel 1991

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Huzur ve lezzet al.

Gel şarâb-ı 'ışkınış

eyle şafâvülezzet al

Derdi

dermânadegişya'nîb

elävümüñnet al

şafâ-yı dil:

1. şafâ-yı dil:

Gazel 1993

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Gönül huzuru.

Yanmasam eger zer

gibi hicrâteşine ger

Hergizcihânda

bulmaz idüm ben

şafâ-yı dil

şafha:

1. şafha:

Gazel 1940

Mısra: 8

Ar. Bir şeyin yassı

yüzü. Sayfa, levha.

Şerh yazmış varak-ı

hüsnineyârüñhañtı

Hañt-ı reyhân-ıla ol

şafhamuşaşşâ mı

degül

şafha-i eşcâra:

1. şafha-i eşcâra:-a

Gazel 1671

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

*Yaratılıştaki
aşamalar.*

Almak
isterseñegerhikmetk
itābındansabağ
Gör ne yazmış dest-
i kudretşafha-i
eşcāra bak

safha-i ruhsāra:

1. **şafha-i ruhsāra:-a**

Gazel 1959

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

*Yanağın sayfası,
yüzeyi.*

Derd-i dilümişafha-
i ruhsārayazupāh
Āhumlasañagönder
üpitdüm anı hāmīl

sāf-ı bāde:

1. **şāf-ı bāde:**

Gazel 1555

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Saf içki, saf şarap.

Şāf-ı bādenüş kıl
eyle anuñlağalbişāf
Yürüyüp mestāne
eyle gülşeni cümle
tavāf

saf-ı ceng:

1. **şaf-ı ceng:**

Gazel 1705

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

Savaş düzeni.

Hazer kıl
çeşmimüjgānındani
y dil

Giriz eyler kişi
görse şaf-ı ceng

sāfiderün:

1. **şāfiderün:**

Gazel 1652

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Saf gönüllü.

Hālını bilmek
dilerseñbülbulūngül
zāra bak
Su gibi şāfiderün ol
dem-be-dem dīdāra
bak

sāfıkilmaga:

1. **şāfıkilmaga:-maga**

Gazel 1808

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Temizlemek, temiz

tutmak.

Jeng-i
ğamdutdıMuhibbīg
önlümünāyīnesin
Anı şāfıkilmaga
elde mey-i şahbā
gerek

sāğ:

1. **sāğ:**

Gazel 1546

Mısra: 8

Sāğ, hayatta.

Bu
cihānhalkıkamusım
übtelā
Arasañ bir kimse
yok içinde sāğ

sagelüñe:

1. **sagelüñe:**

Gazel 1620

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Sağ el.

Defter-i a'mālicehd
it sunalar sagelüñe
Çekesin
soñranedāmetolıcak
anda solak

sag kalmaya:

1. **sagkalmaya:-ma, -
ya-maya**

Gazel 1539

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

*Ömrünü devam
ettirmek, yaşamasını
sürdürmek II
Kurtulmak.*

Her kaçan kim
çeşmün ele ala
kaşuñ yayını
Ben
degülgamzeñokında
n kalmaya bir
kimse sāğ

sāğar:

1. **sāğar:**

Gazel 1559

Mısra: 1

Kadeh, şarap.

Tevbe itmek
istedümtātutmayam
sāğar be-kef
İşidüprindānidiler
nüş-ı mey kıl lā-
tuñaf

2. **sāğar:**

Gazel 1647

Mısra: 2
Kadeh, şarap.
Sâkıgetürdibâdeyi
bezme kabak kabak
Başladı devre şevk-
ile sâgar ayak ayak

3. **sâgar:**

Gazel 1693

Mısra: 4

Kadeh, şarap.

Bilini
kuçmakanuñmümki
ndegülillâ kemer
Leblerin sâgar öper
kaşd itse mey nüş
eylemek

4. **sâgar:**

Gazel 1710

Mısra: 7

Kadeh, şarap.

Bir lu'b ile leblerini
sâgaröpelden
Meclisdeşürâhiyedi
düm kalmadı cânuñ

5. **sâgarı:-ı**

Gazel 1826

Mısra: 8

Kadeh, şarap.

Yakalar çâkidelüm
gül demi 'işret
idelüm
Bize sun
sâgarısâkısañacânân
e gerek

6. **sâgarı:-ı**

Gazel 1832

Mısra: 5

Kadeh, şarap.

Sâkıyâ sun lebleri
yâdinadâyimsâgarı
'İşkınanüşidelüm ol
dişleri dür-dänenüñ

7. **sâgar:**

Gazel 1889

Mısra: 4

Kadeh, şarap.

Bezm-i
ğamdagiceler ney
gibi efgânlaridüp
İçmegesâgar ile
yaşumıgülünitdün

8. **sâgarda:-da**

Gazel 1974

Mısra: 5

Kadeh, şarap.

Sâgarda var
nezâkettâ bula ete
hürmet
Cânâlebünübüseitsü
n anı ele al

sâgar-ı cesmi:

1. **sâgar-ı çeşmi:-ı**

Gazel 1836

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Göz kadehi. II

*Gözün içinde
bulunduğu boşluk, göz
çukuru.*

Bezm-i gamda bu
Muhibbîtohlarnüşit
mege
Hün-ı dilden sâgar-ı
çeşmişarâb-ı
lâlereng

sâgar-ı çeşmüñle:

1. **sâgar-ı çeşmüñle:-**
üñ, -le

Gazel 1859

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Göz kadehi. II

*Gözün içinde
bulunduğu boşluk, göz
çukuru.*

Bezm-i
ğamdasağar-ı
çeşmüñlenüş it hün-
ı dil
Meclisi germ it
belâvüderdyârüñdur
senüñ

sagiviri yok:

1. **sagiviri yok:**

Gazel 1886

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Sağlam yeri yok.

Yokdurmeccâl[i]
kaldura başın
zeminden âh
Hep hasta gibi yok
yirisagıbenefşenüñ

sâhib-cemâl:

1. **sâhib-cemâl:**

Gazel 1890

Mısra: 3

Güzel yüzlü.

Zülfüñiçevgânideld
enbertüysâhib-
cemâl
Başımı top
eyleyüpyoluñdağalt
âneyledün

2. **sâhib-cemâl:**

Gazel 1916

Mısra: 1
Güzel yüzlü.
Gün gibi 'arz idesin
hüsnün ger iyşâhib-
cemâl
Halk-ı
'âlemolubanhayrân
olur âşüfte-hâl

sâhib-nazar:

1. **sâhib-nazar:**

Gazel 1662

Mısra: 6

*Görüŧü kuvvetli II
bakışı etkili.*

Gönlülmir'ât-ı
şâfidürvelâh
Temâşakılmagaşâhi
b-nazar yok

sâhir:

1. **sâhir:**

Gazel 1915

Mısra: 4

*Büyü yapan, efsun
ve sihirle uğraşan
kimse, büyücü, sihirbaz.*

Bir nazarla aldı
gönlüm beni
mecnün eyledi
Gözleri
sâhirdegülse ya
nedürbaña bu hâl

2. **sâhirdür:-dür**

Gazel 1989

Mısra: 8

*Büyü yapan, efsun
ve sihirle uğraşan
kimse, büyücü, sihirbaz.*

Cümle meh-rûlar
görüp eş'ârünameyl
eyledi

Şimdi bildümfenn'-
i ŧi'r içinde
sâhirdürgöñül

sâhircözün:

1. **sâhircözün:-üñ**

Gazel 1773

Mısra: 5

Kelime Tipi: -
Büyüleyici göz.

Genc-i
hüsnündemegersihr
eyledi sâhircözün
Zülfünigösterür
ejder
mâritdimûlaruñ

sahn-ı cemen:

1. **şahn-ı cemen:**

Gazel 1940

Mısra: 1

Kelime Tipi: -
*Bahçenin ortası,
meydanı.*

Gül ile şahn-ı
cemen naşş-ı
muşaffâ mı degül
Bülbülüñzârılığıhay
ret-i dünyâ mı
degül

sahn-ı cemende:

1. **şahn-ı cemende:-de**

Gazel 1541

Mısra: 6

Kelime Tipi: -
*Bahçenin ortası,
meydanı.*

Cânumühemdil
hem-derdi
benümlâle gibi
Gehdutarşahn-ı

çemende dil-i
hünundanayağ

sahn-ı cemenüñ:

1. **şahn-ı cemenüñ:-üñ**

Gazel 1856

Mısra: 1

Kelime Tipi: -
Çimenlik, bahçe.

Revnağı kalmadı
bir zerreceşahn-ı
cemenüñ
Hatt-ı sebzüñ biteli
'ârızüñüstindesenüñ

sahn-ı gülsende:

1. **şahn-ı gülsende:-de**

Gazel 1535

Mısra: 2

Kelime Tipi: -
*Gül bahçesinin
ortası.*

Yakdı
'âşıkşinesinelâle
gibi tâzedâğ
Yârkurdışahn-ı
gülsende yine
gülден otağ

2. **şahn-ı gülsende:-de**

Gazel 1941

Mısra: 5

Kelime Tipi: -
Gülbahçesi. I

Bahçe.

Şahn-ı
gülsendenazar kıl
her varağ bir
nüktedür
Rüşen olsun sor
çünoldımağzen-i
esrâr gül

sahn-ı sînem:

1. **şahn-ı sînem:**

Gazel 1531

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Aşığın göğsünün

ortası. || Aşığın kalbi.

Her elifler

serviryirdâğlardur

gül gibi

Devlet-i

‘ışkındaoldıışahn-ı

sînemtâzebâğ

sahrâ:

1. **şahrâlar:-lar**

Gazel 1540

Mısra: 3

Geniş yer, çöl, ova.

Kenâr-ı küh [u]

şahrâartoliâvâze-i

‘ışkum

Dil-i

dîvâneMecnûn-

veşolupdur her

miyânfâriğ

2. **şahrâya:-y, -a**

Gazel 1578

Mısra: 1

Geniş yer, çöl, ova.

Lâlezâroldı

çemenler

iygönülşahrâya bak

Kendüzingülşendez

eyn itmiş gül-i

hamrâya bak

3. **şahrâya:-y, -a**

Gazel 1664

Mısra: 6

Geniş yer, çöl, ova.

Çeşm-i ‘âşık gibi
olmuş her taraf sular
revân

İygönülşürîdelikeyy
âmıdurşahrâya bak

4. **şahrâyı:-y, -ı**

Gazel 1669

Mısra: 12

Geniş yer, çöl, ova.

Ne kadarğamgîn

olursa

açılurgönümögzi

Ħil’at-i sebz-ile

zeynolmuşşeherşahr

âyı bak

5. **şahrâya:-y, -a**

Gazel 1673

Mısra: 4

Geniş yer, çöl, ova.

Döstumbagrumniçe

yanmış

firâkuñdansenüñ

Lâle tek şahrâya var

bagrında olan dâğa

bak

6. **şahrâlara:-lara**

Gazel 1815

Mısra: 3

Geniş yer, çöl, ova.

Leylîzülfüñhasretiyi

e düşeli şahrâlara

Sen beni Mecnûn

gibi rüsvâvübed-

nâmeyledüñ

7. **şahrâda:-da**

Gazel 1868

Mısra: 7

Geniş yer, çöl, ova.

Dâğlarlatenümi kim
göre şahrâdasanur
Zâğlardur sanasın
kondılarüstindeleşü
ñ

sahrâ-vı dilde:

1. **şahrâ-yı dilde:-de**

Gazel 1570

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Gönül çölü.

Kurdıçünşahrâ-yı

dilde

haymesinsultân-ı

‘ışk

Tañ mı olsa ‘aql u

şabrum bende-i

fermân-ı ‘ışk

2. **şahrâ-yı dilde:-de**

Gazel 1719

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Gönül çölü.

Alduñelüñeydöstfir

-ile çünkemânuñ

Şahrâ-yı dilde

dikdüm olsun bu dil

nişânuñ

sahrâ-vıhotende:

1. **şahrâ-yıhotende:-de**

Gazel 1854

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Hoten Çölü.

İşitdimegerzülfihev

âsındayilersin

Şahrâ-

yıHotendegöbegidü

şdigazâlûñ

sahrā-yimihnetde:

1. **şahrā-yimihnetde:-**
de

Gazel 1531

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Mihnet çölü.

Yakalı ğam leşkeri
bu

sīnemüzretāzedāğ

‘İşkşāhıkurdı san

şahrā-

yimihnetdeotag

saht:

1. **sahtdur:-dur**

Gazel 1763

Mısra: 3

(Fa.) Katı, sert.

Kuvvetli, güçlü. Güç,
zor.

Katı sahtdur dili ol

olamaz kimseye

rām

Katı yadur kaşı

yokdur çekici ol

yanuñ

saht-dil olan:

1. **saht-dil olan:**

Gazel 1516

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Katı yürekli olan.

İyMuhibbīniçe bir

feryād u zārī idesin

Saht-dil olan tutar

mı hīçferyāduña

sem’

sa’id:

1. **sa’id:**

Gazel 1775

Mısra: 6

Kutlu, uğurlu.

Yüzüñlezülfün[i]

dāyimhemīşe

Ola

şubhuñsa’idşāmuñ

mübārek

sakf-ı çarh-ı bī-sütüna:

1. **sakf-ı çarh-ı bī-**
sütüna:-a

Gazel 1660

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Sütunsuz feleğın

çatısı.

Sakf-ı çarh-ı bī-

sütünadūd-ı

āhumdursütün

Zāhir olsun bir

nazar bu kubbə-i

mīnāya bak

2. **sakf-ı çarh-ı bī-**
sütüna:-a

Gazel 1630

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Sütunsuz feleğın

çatısı.

Sakf-ı çarh-ı bī-

sütünadūd-ı

āhumdursütün

Ger

inanmazsañbaña bu

kubbə-i mīnāya bak

sāki:

1. **sāki:**

Gazel 1502

Mısra: 1

1. Kadeh, içki
sunan. 2. Su veren, su
dağıtın.

Sākīpiyāle sun ki

virür ‘işret ü neşāt

Bezm-i çemende

gel kuralum gül

gibi bisāt

2. **sākī:**

Gazel 1510

Mısra: 5

1. Kadeh, içki
sunan. 2. Su veren, su
dağıtın.

Toldur berü sun

sākīğün

‘ömrdegülbākī

Bārīalalum bir dem

‘ömr-i

güzerāndanħaz

3. **sākī:**

Gazel 1549

Mısra: 2

1. Kadeh, içki
sunan. 2. Su veren, su
dağıtın.

Leşker-i ğam gerçi

kim dil

kaşdınabagladışaf

Sākīkānī bir kadehle

anı kılurber-ıaraf

4. **sākī:**

Gazel 1584

Mısra: 7

1. Kadeh, içki
sunan. 2. Su veren, su
dağıtın.

Āb u gül serv ü

çemen sākī elinde

bāde pür

Cümle 'iyyesbābı
var illāmünāsibyārı
yok

5. **sākī:**

Gazel 1647

Mısra: 1

1. *Kadeh, içki*

*sunan. 2. Su veren, su
dağutan.*

Sākigetürdibādeyi
bezme kabak kabak
Başladı devre şevk-
ile sāğar ayak ayak

6. **sākī:**

Gazel 1728

Mısra: 7

1. *Kadeh, içki*

*sunan. 2. Su veren, su
dağutan.*

Sun
muşaffacāmısaķitā
bula gönlümşafā
Niçedemlerdür bu
dil
āyīnesinitutdjeng

7. **sākī:**

Gazel 1777

Mısra: 7

1. *Kadeh, içki*

*sunan. 2. Su veren, su
dağutan.*

Getürsākīşarāb-ı
ergüvānı
Āgam-ılaoldı dil
āyīnesijeng

8. **sākī:**

Gazel 1823

Mısra: 2

1. *Kadeh, içki*

*sunan. 2. Su veren, su
dağutan.*

Niçe bir
güşidelümta'nını
her bir dünuñ
Sun
berünüşidelümsākī
mey-i gülgünüñ

9. **sākī:**

Gazel 1826

Mısra: 8

1. *Kadeh, içki*

*sunan. 2. Su veren, su
dağutan.*

Yakalar çākidelüm
gül demi 'işret
idelüm
Bize sun
sāğarisākīsañacānān
e gerek

10. **sākī:**

Gazel 1886

Mısra: 9

1. *Kadeh, içki*

*sunan. 2. Su veren, su
dağutan.*

SākīMuħibbī
teşneye
gülgünşarāb sun
Yāħūdgetür var-ısa
ağıbenefşenüñ

sākī-i gül-ruħ:

1. **sākī-i gül-ruħ:**

Gazel 1997

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Gül yüzlü saki.

Sākī-i gül-ruħ
elinden bāde al
nüşeylegil

Ĝuşşavügamkārını
cümle
ferāmüşeylegil

2. **sākī-i gül-ruħ:**

Gazel 1567

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Gül yanaklı saki.

Jeng-i
ğamdankurtarırmazs
ıngöñülāyīnesin
Sākī-i gül-ruħ
elinden içmeyince
cām-ı şāf

sākī-i gül-ruħgetür:

1. **sākī-i gül-ruħgetür:**

Gazel 1542

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Gül yanaklı saki

getirmek. (Meclise).

İster iseñ olasin sen
ğuşşavügamdanırag
Meclise bir sākī-i
gül-ruħgetür sunsun
ayağ

sakın:

1. **sakın:**

Gazel 1754

Mısra: 5

Korumak,

gözetmek, esirgemek.

Dilā gel ihtirāz eyle
sakın bu nefsi-i
zālimden
Sakınmak
çünkilāzımdursañas
eytāndanimānuñ

2. **sakinmak:-mağ**

Gazel 1754

Mısra: 6

Korumak,

gözetmek, esirgemek.

Dilâ gel ihtirâz eyle

sakin bu nefs-i

zâlimden

Sakinmak

çünkü lâzımdursa şaş

eytândanîmânüñ

3. **sakinmazsañ:-**

mazsañ

Gazel 1754

Mısra: 14

Korumak,

gözetmek, esirgemek.

Muhibbîçirk-i

dünyâyâ bulaşma

cüst ü çâbük ol

Sakinmazsañ muğar

rerdür mülevves ola

dâmânüñ

4. **sakin:**

Gazel 1761

Mısra: 5

Korumak,

gözetmek, esirgemek.

Zinhâr sakın

söyleme

şi'rimecâzîden

Dilden gelen cümle

haqîkîedâ gerek

5. **sakin:**

Gazel 1854

Mısra: 2

Korumak,

gözetmek, esirgemek.

Kim gördişehâla'l-i

lebünüzrekihâlün

Didi ki sakın

kondimegesüstineb

aluñ

6. **sakinur:-ur**

Gazel 1900

Mısra: 6

Korumak,

gözetmek, esirgemek.

Sakinursam seni

kem gözden

ta'accüb eyleme

Sakinurcândan

'azîzdür gözde olan

merdümek

7. **sakinursam:-ur, -sa,**

-m

Gazel 1900

Mısra: 5

Korumak,

gözetmek, esirgemek.

Sakinursam seni

kem gözden

ta'accüb eyleme

Sakinurcândan

'azîzdür gözde olan

merdümek

8. **sakin:**

Gazel 1634

Mısra: 9

Asla, hiçbir zaman.

İygöñül aldanma

sakin bu felek bir

hoğkabâz

Her nefes

biñdürülülü'bingöste

rür ol bâzı çok

9. **sakin:**

Gazel 1645

Mısra: 10

Asla, hiçbir zaman.

Dakboynnazülfünü

Muhibbînüneyâdöst

Yanumda sakın

dimegehâzırmeresü

m yok

10. **sakin:**

Gazel 1763

Mısra: 6

Asla, hiçbir zaman.

Gehfelegeçikarur

seni gehyire çalar

Sakin aldanma

sakin mülkine sen

Dârânüñ

11. **sakin:**

Gazel 1763

Mısra: 6

Asla, hiçbir zaman.

Gehfelegeçikarur

seni gehyire çalar

Sakin aldanma

sakin mülkine sen

Dârânüñ

12. **sakin:**

Gazel 1946

Mısra: 10

Asla, hiçbir zaman.

İyMuhibbîmerd-

iseñ aldanma

dehrüñâlına

Mâl u câh-ıla seni

aldamasun sakın bu

Zâl

13. **sakin:**

Gazel 1960

Mısra: 10

Asla, hiçbir zaman.

Bed-nām-ı dehr
olmayasın
iyMuhibbī ger
Uzatma sakın zulm
elini ictināb kıl

14. **sakın:**

Gazel 1968

Mısra: 11

Asla, hiçbir zaman.
İltifāt itme bu dehre
sakın aldanma sakın
‘İyş ü ‘işret bu
cihān içre
hemānh̄āb u ḥayāl

15. **sakın:**

Gazel 1983

Mısra: 7

Asla, hiçbir zaman.
Sakın aldanma cāha
olma maḡrūr
Elüñdentiz gider anı
hevā bil

16. **sakın:**

Gazel 1515

Mısra: 3

"Yapma,
yapmaktan çekin"
anlamında, yapılması
istenmeyen bir
davranışa engel olmak
için söylenen bir söz;
dikkatli ol II sakın
sakın, aman ha!.

Sevme
dünyāyih̄ācedenī
sakın
Gel ḥarīş olup itme
mālaṭama’

17. **sakın:**

Gazel 1519

Mısra: 7

"Yapma,
yapmaktan çekin"
anlamında, yapılması
istenmeyen bir
davranışa engel olmak
için söylenen bir söz;
dikkatli ol II sakın
sakın, aman ha!.

Yok
dimeinkārıkızāhid
sakın rişūñ yanar
Sīnesinehl-i
‘ışkuñyakkıçünAllā
h şem’

18. **sakın:**

Gazel 1552

Mısra: 3

"Yapma,
yapmaktan çekin"
anlamında, yapılması
istenmeyen bir
davranışa engel olmak
için söylenen bir söz;
dikkatli ol II sakın
sakın, aman ha!.

Sen tarīḳ-ı Ḥakkı
gözle çıkma sakın
şer’den
Sen
yoluñtogrulteğerçi
var
nedāmetmuḥtelif

19. **sakın:**

Gazel 1610

Mısra: 5

"Yapma,
yapmaktan çekin"
anlamında, yapılması

istenmeyen bir
davranışa engel olmak
için söylenen bir söz;
dikkatli ol II sakın
sakın, aman ha!.

Sakın ālına aldanma
cihānuñ
Niçeyirden satıldı
ol ḥalāyık

20. **sakın:**

Gazel 1611

Mısra: 3

"Yapma,
yapmaktan çekin"
anlamında, yapılması
istenmeyen bir
davranışa engel olmak
için söylenen bir söz;
dikkatli ol II sakın
sakın, aman ha!.

Ne kim dirseñ sakın
ol ‘ahdı bozma
Olur
aduñsañadinürmünā
fiḳ

21. **sakın:**

Gazel 1661

Mısra: 9

"Yapma,
yapmaktan çekin"
anlamında, yapılması
istenmeyen bir
davranışa engel olmak
için söylenen bir söz;
dikkatli ol II sakın
sakın, aman ha!.

Sakın
Muhibbīgöñlüñdün
yā-yidünavirme
Anda

vefâbulinmazsoñine
dâmet ancak

22. **sakın:**

Gazel 1699

Mısra: 3

"Yapma,
yapmaktan çekin"
anlamında, yapılması
istenmeyen bir
davranışa engel olmak
için söylenen bir söz;
dikkatli ol II sakın
sakın, aman ha!.

Bezmi-i ğamdakey
sakın 'aql ile olma
âşinâ
Yol degüldür
meclis-i hâşa gire
bîġânenüñ

23. **sakın:**

Gazel 1718

Mısra: 3

"Yapma,
yapmaktan çekin"
anlamında, yapılması
istenmeyen bir
davranışa engel olmak
için söylenen bir söz;
dikkatli ol II sakın
sakın, aman ha!.

Virmeağyâr eline
dâmenüñiydöst
sakın
'Âkıbet gül gibi çäk
olmaya tâpîrehenüñ

24. **sakın:**

Gazel 1773

Mısra: 11

"Yapma,
yapmaktan çekin"

anlamında, yapılması
istenmeyen bir
davranışa engel olmak
için söylenen bir söz;
dikkatli ol II sakın
sakın, aman ha!.

Sakın aldanma
cihâna bir gün
eylersin sükün
Niçeye dek
arturursinhâ-yıla bu
hûluruñ

25. **sakın:**

Gazel 1812

Mısra: 8

"Yapma,
yapmaktan çekin"
anlamında, yapılması
istenmeyen bir
davranışa engel olmak
için söylenen bir söz;
dikkatli ol II sakın
sakın, aman ha!.

La'liniagzumaaldu
m dil feraḥ olup
didi
Sakın agzuñdan
çıkarma kim çıkar
cânuñsenüñ

26. **sakın:**

Gazel 1834

Mısra: 6

"Yapma,
yapmaktan çekin"
anlamında, yapılması
istenmeyen bir
davranışa engel olmak
için söylenen bir söz;
dikkatli ol II sakın
sakın, aman ha!.

Siyâh eyler felek
âyinesini
Sakın âhindaniy
dilber ġarîbüñ

27. **sakın:**

Gazel 1860

Mısra: 13

"Yapma,
yapmaktan çekin"
anlamında, yapılması
istenmeyen bir
davranışa engel olmak
için söylenen bir söz;
dikkatli ol II sakın
sakın, aman ha!.

Muḥibbîḥ'âb-
ıġafletden sakın her
gicebî-dâr ol
Dilerseñ iresin
vaşlabulınmazsañaş
ebdenyig

28. **sakın:**

Gazel 1877

Mısra: 8

"Yapma,
yapmaktan çekin"
anlamında, yapılması
istenmeyen bir
davranışa engel olmak
için söylenen bir söz;
dikkatli ol II sakın
sakın, aman ha!.

Yaşummevcurdiesd
ibâd-ı âhum
Sakın iyfûlk-i dil
'ummânagirdüñ

29. **sakın:**

Gazel 1915

Mısra: 7

"Yapma,

yapmaktan çekin"
anlamında, yapılması
istenmeyen bir
davranışa engel olmak
için söylenen bir söz;
dikkatli ol II sakın
sakın, aman ha!.

Ziyetine sakın
aldanma bu dehrüñ
şimdilik
Olısdur anı
fikreyle kim
âhîrpây-mâl

30. **sakın:**

Gazel 1922

Mısra: 9

"Yapma,

yapmaktan çekin"
anlamında, yapılması
istenmeyen bir
davranışa engel olmak
için söylenen bir söz;
dikkatli ol II sakın
sakın, aman ha!.

Cihāngülzārınabaku
pMuhibbî sakın
aldanma
Meseldür 'âlem
içinde yiter çün
'ârifeye bir gül

31. **sakın:**

Gazel 1928

Mısra: 5

"Yapma,

yapmaktan çekin"
anlamında, yapılması
istenmeyen bir
davranışa engel olmak
için söylenen bir söz;
dikkatli ol II sakın
sakın, aman ha!.

Sakın didüğümce
ser-i zülfinetolaşdı
Düşvâr işe el
urdıgöñül yine ne
müşkil

32. **sakın:**

Gazel 1967

Mısra: 14

"Yapma,

yapmaktan çekin"
anlamında, yapılması
istenmeyen bir
davranışa engel olmak
için söylenen bir söz;
dikkatli ol II sakın
sakın, aman ha!.

ÖlümünâñMuhibbî
günde biñ kez
Sakın bu pendümi
dut olma gâfil

33. **sakın:**

Gazel 1968

Mısra: 11

"Yapma,

yapmaktan çekin"
anlamında, yapılması
istenmeyen bir
davranışa engel olmak
için söylenen bir söz;
dikkatli ol II sakın
sakın, aman ha!.

İltifât itme bu dehre
sakın aldanma sakın
'İyş ü 'işret bu
cihân içre
hemânñ'âb u hayâl

34. **sakın:**

Gazel 1984

Mısra: 7

"Yapma,

yapmaktan çekin"
anlamında, yapılması
istenmeyen bir
davranışa engel olmak
için söylenen bir söz;
dikkatli ol II sakın
sakın, aman ha!.

Sakın nefsiñe uyup
mağrûr olma
Anuñ ile geçen
'ömrihebâ bil

35. **sakın:**

Gazel 1991

Mısra: 7

"Yapma,

yapmaktan çekin"
anlamında, yapılması
istenmeyen bir
davranışa engel olmak
için söylenen bir söz;
dikkatli ol II sakın
sakın, aman ha!.

Sakın aldanma
cihândan kimseye
gelmez vefâ
Hüsrev ü İskender ü
Dârâ'daniy dil
'İbret al

sakın-:

1. **sakın:**

Gazel 1686

Mısra: 9

Korumak,

gözetmek, esirgemek.
Âh-ı serd itme
Muhibbîkey sakın
kim 'âlemi
Od biragupyakısar
bu hây-
ilahüyuñsenüñ

sakın kim:

1. **sakın kim:**

Gazel 1709

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Sakınmak.

Dilâaheyleyüp
dökme gözüm yaş
Sakın kim fâş olur
râz-ı nihânuñ

sâkiyâ:

1. **sâkiyâ:**

Gazel 1599

Mısra: 8

*Ey içki dağıtan,
kadeh sunan! II Ey
sevgili!*

Cân be-ğâyetñuzn
içinde dil katı
ğamnâkdür
Sâkiyâ mey sun ki
virsün bu dil-i
ğamñâraşevk

2. **sâkiyâ:**

Gazel 1693

Mısra: 9

*Ey içki dağıtan,
kadeh sunan! II Ey
sevgili!*

Sâkiyâ sun
leblerüñcâmınMuñi
bbî teşneye
Ger murâd-ısa anı
ânıdeserhoş
eylemek

3. **sâkiyâ:**

Gazel 1832

Mısra: 5

Ey içki dağıtan,

*kadeh sunan! II Ey
sevgili!*

Sâkiyâ sun lebleri
yâdinadâyımsâğarı
‘Işkınanüşidelüm ol
dişleri dür-dänenüñ

4. **sâkiyâ:**

Gazel 1999

Mısra: 2

*Ey içki dağıtan,
kadeh sunan! II Ey
sevgili!*

H`âb-
ığafletdenyaturkeno
ldiçünbîdâr gül
Sâkiyâ sun vañtidür
gel sen berü her bâr
gül

sakka:

1. **sakka:**

Gazel 1633

Mısra: 3

*Saka. Evlere,
çeşmeden su taşımayı iş
edinmiş olan kimse,
sucu.*

Göz yaşı
sakkaolaldankirpüg
ümcârübdür
Âsitan-ı dilberi pāk
eyleyen ferrâşa bak

2. **sakka:**

Gazel 1719

Mısra: 3

*Saka. Evlere,
çeşmeden su taşımayı iş
edinmiş olan kimse,
sucu.*

Sakka olup bu
çeşmümkuyuñda su

sepelden
Müjgânım olsa tañ
mı cârüb-ı âsitanuñ

sakka-sıfat:

1. **sakka-sıfat:**

Gazel 1578

Mısra: 6

*(Ar.) Saka. Evlere,
çeşmeden su taşımayı iş
edinmiş olan kimse,
sucu gibi.*

Gülşeneñıdmetiçün
olmuşsabâcârüb-keş
Su sepersakka-sıfat
bu kubb-i mînâya
bak

sakla:

1. **saklaram:-r, -am**

Gazel 1533

Mısra: 3

*Gizlemek, korumak,
muhafaza etmek.*

Saklaramğamzeokı
n bu sinedecânım
gibi
Merd olanlara
dimişlerdür gerek
lâ-büdyarag

2. **saklaram:-r, -am**

Gazel 1739

Mısra: 3

*Gizlemek, korumak,
muhafaza etmek.*

Sînem içre
saklarampeykânüñü
cânım gibi
Bil ki cânımdan
‘azîzdüryâdigârıñd
ursenüñ

3. sakla:

Gazel 1764

Mısra: 9

*Gizlemek, korumak,
muhafaza etmek.*

Sakla sen
yârıMuhibbîdâyimâ
ağyardan
Çünkimüslimsinsañ
adîn-ile imānuñ
gerek

4. sakla:

Gazel 1791

Mısra: 15

*Gizlemek, korumak,
muhafaza etmek.*

Sakla şohbet edebin
bakma
niğāruñyüzine
Çünkü
‘ālemdehemān
kişiye ādāb gerek

5. saklamayup: -ma, -
yup

Gazel 1818

Mısra: 4

*Gizlemek, korumak,
muhafaza etmek.*

Gün gibi
rüşendegülmidür
anı çok sevdüğüm
Sırr-ı
‘ışkısaklamayupāşi
kār itsem gerek

6. saklaram: -r, -am

Gazel 1931

Mısra: 3

*Gizlemek, korumak,
muhafaza etmek.*

Sırr-ı

‘ışkısınemecānumd
an evvel saklaram
Bu cihānda sırrını
fāş eyleyen hōd er
degül

7. saklayup: -yup

Gazel 1932

Mısra: 3

*Gizlemek, korumak,
muhafaza etmek.*

Çoncahemyānı
içinde sīm ile zer
saklayup
Bād-ı şübḥ ‘ayyārı
olmaya diyü korkar
gül

8. saklar: -r

Gazel 1941

Mısra: 10

*Gizlemek, korumak,
muhafaza etmek.*

Āteş ile penbeyi bir
yirde kim gördüğü
var
Bu ācebdürbübüli
saklar semender-vār
gül

sakla-:

1. sakla:

Gazel 1529

Mısra: 3

*Gizlemek, korumak,
muhafaza etmek.*

Sakla

cāndandēdedenesrār
uñı
“Küllü sırrın
cāveze’l-
isneynişā”

2. saklayam: -y, -am

Gazel 1806

Mısra: 3

*Gizlemek, korumak,
muhafaza etmek.*

Niçeye dek
saklayamsīnemde
‘ışkuñāteşin
Bir gün āhumla anı
ben āşikār itsem
gerek

saklu:

1. saklu:

Gazel 1773

Mısra: 10

Gizli olmak.

Zinde eyle bir
cevāb ile yine dil
mürdesin
Ḥoḳka-i la’l içre
vardursakludārularu
ñ

sakr:

1. şakr:

Gazel 1568

Mısra: 10

Doğan kuşu.

Tekye-i dilde
Muhibbî yazmak
içünşekl-i āh
Dāğdanşakreyleyüp
üstineçekmişdür
elif

sal-:

1. saldum: -dum

Gazel 1803

Mısra: 15

*Bırakmak,
göndermek, salmak.*

Gönlümünbâzınısal
dum ol hümay[1]
şaydiçün
Olmaz iken ben
şikâritdümşikârkim
senün

salâ:

1. **şalâdur:-dur**

Gazel 1532

Mısra: 7

Çağrıdır, davettir.

Ehl-i
'ışkadiñşalâdur
'ışkdergâhıaçuk
Tekye-i 'ışk içre
Mecnün-
veşuyardum bir
çerâğ

salâh u zühhd:

1. **şalâh u zühhd:**

Gazel 1993

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Dürüstlükten

*ayrılmama ve dinin
gereklerini yapıp
kendini ibadete verme.*

Benden Muhibbî
isteme hergizşalâh
u zühhd
Rüsvâ-yıhalkitdi
beni mâcerâ-yı dil

salın-:

1. **salınup:-up**

Gazel 1912

Mısra: 6

Naz ve eda ile

yürüme II salınmak.

Hâr elinden kan
yudar gül şevkine

bülbül müdâm
Salınupbâd-ı
seherdehâr-ıla
oynar gül

2. **salınup:-up**

Gazel 1943

Mısra: 1

Naz ve eda ile

yürüme II salınmak.

Salınupnâz-
ılayiserv-i revânum
gitme gel
Ölürem yoksa düşer
boynuñakanum
gitme gel

salın:

1. **salına:-a**

Gazel 1592

Mısra: 5

Naz ve eda ile

yürüme II salınmak.

Zülfüñ uzandı
boynuña ister ki
salına
Çeşmüñdidi ki
hâlini bilmez
babakbabak

2. **salınur:-ur**

Gazel 1623

Mısra: 8

Naz ve eda ile

yürüme II salınmak.

Hil'at-i
sebzigeypüdüñnâz-
ılagülşendeyâr
Salınur her bir yaña
ol serv-ğadbâlâya
bak

3. **salın:**

Gazel 1656

Mısra: 8

Naz ve eda ile

yürüme II salınmak.

Gözüm yaşı revân
olsun nigârebâğ-ı
hüsnünde
Salın her
yañaiservüm düşer
sañahırâmânlık

4. **salındukça:-dukça**

Gazel 1682

Mısra: 3

Naz ve eda ile

yürüme II salınmak.

Salındukçañırâmâñi
gözüm yaşını cü
eyler
Hırâmâñkadd-ile
serv-i
revânıbañaöğretme
ñ

5. **salınup:-up**

Gazel 1694

Mısra: 7

Naz ve eda ile

yürüme II salınmak.

Serv gibi
salınupgülşendegüls
eñ gül gibi
Karşuñabülbüleyin
ben âh u zâr itsem
gerek

6. **salınsa:-sa**

Gazel 1706

Mısra: 8

Naz ve eda ile

yürüme II salınmak.

Didilerravza'daṭāvu
sabeñzer
Salınsa her kaçan
ruḥsārazülfüñ

7. **salınsa**: -sa

Gazel 1891

Mısra: **14**

Naz ve eda ile

yürüme II salınmak.

'Aqlınyitüre
bilmeye kendin
Muḥibbāh
Salınsa gāhzülf-ile
ruḥsārapercemüñ

san:

1. **şānuña**: -uñ, -a

Gazel 1772

Mısra: **10**

İtibar, nam, şöhret,

şan, ün.

Bu
Muḥibbī'dengelürc
ürm ü ḥaṭā her şubḥ
u şām
Şānuña düşer
senüñluṭf-ılaiḥsān
eylemek

2. **şānuña**: -uña

Gazel 1902

Mısra: **15**

İtibar, nam, şöhret,

şan, ün.

Destgīr-i miskīn
olmak lāzım iken
şānuña
Zülfüñuci gibi bizi
daḥıpāmāyleyüñ

3. **san**:

Gazel 1950

Mısra: **6**

Sanki, güya.

Mısr-ı

hüsnüñdesenüñçünü

tdümiyYūsuf-cemāl

Bir temāşā ile

çeşmümden akar

san cüy-ı Nıl

4. **san**:

Gazel 1531

Mısra: **2**

Sanmak,

düşünmek, zannetmek.

Yakalı ğam leşkeri

bu

sīnemüzretāzedāğ

'Işkşāhıkurdi san

şahrā-

yımihnetdeotag

5. **sanur**: -ur

Gazel 1541

Mısra: **4**

Sanmak,

düşünmek, zannetmek.

Çeşm[i]

üstindekarāritdi

gören kaşlarını

Ser-i

bādāmasanurüzreko

nupdur iki zāğ

6. **sanmañ**: -ma, -ñ

Gazel 1564

Mısra: **2**

Sanmak,

düşünmek, zannetmek.

Olsa 'adıvv

leşker[i]

karşumdaşāfşāf

Sanmañ ki beni yüz

çevürüpitmeyemme
şāf

7. **sanmañ**: -ma, -ñ

Gazel 1587

Mısra: **10**

Sanmak,

düşünmek, zannetmek.

Geyürdigözlerüm

yaşı ser-ā-ser ḥil'at-

i şāhī

Başumdaşu'le-i

āhumbenümsanmañ

külāhum yok

8. **sanmañuz**: -ma, -ñuz

Gazel 1588

Mısra: **6**

Sanmak,

düşünmek, zannetmek.

Şadā-

yıtığūñiştümirişi

baña bir ḥālet

Bu yüzden

sanmañuzzevḳ u

şafā-y-ılasürüdü

yok

9. **sanursız**: -ür, -sız, -

Gazel 1588

Mısra: **2**

Sanmak,

düşünmek, zannetmek.

Elümdengitdisermā

yeümīdiāhsüdü

yok

Beni şeydā mı

sanursızvücüdüm

bil ki būdüm yok

10. **sanur**: -ur

Gazel 1598

Mısra: **6**

Sanmak,
düşünmek, zannetmek.
Âhumodından
yanar her dem
kenâr-ı âsümân
Bilmeyen sanur anı
kim
zâhirolmuşdurşafağ

11. **sanmañuz:-mañuz**

Gazel 1607

Mısra: 7

Sanmak,
düşünmek, zannetmek.
SanmañuzMecnûn[1
] siz olmuş
'alâyıkdanberî
Bir dem ârâm
eylemez başında
var gavğâ-yı 'ışk

12. **san:**

Gazel 1617

Mısra: 5

Sanmak,
düşünmek, zannetmek.
Her ne
sanursañözüñe anı
san kardaşuña
Âdem oldur kim
anuñkalbinde
olmaya nifâğ

13. **sanursañ:-ursañ**

Gazel 1617

Mısra: 5

Sanmak,
düşünmek, zannetmek.
Her ne
sanursañözüñe anı
san kardaşuña
Âdem oldur kim

anuñkalbinde
olmaya nifâğ

14. **sanursın:-ursın, -**

Gazel 1638

Mısra: 10

Sanmak,
düşünmek, zannetmek.
Felekdenyücedürka
şruñeğerçiiyıkamert
al'at
Sanursın
'âşıkunelde
kemend-i düd-ı âhı
yok

15. **sanma:-ma**

Gazel 1652

Mısra: 6

Sanmak,
düşünmek, zannetmek.
Her biri bir ehl-i
'ışkuñdide-i hün-
bâridur
Sanma yiryirläleler
açıldı gel kühsâra
bak

16. **sanma:-ma**

Gazel 1665

Mısra: 1

Sanmak,
düşünmek, zannetmek.
Sanma iyşeh kim
kapuñdanâlevüferyâ
d yok
Hey ne
zâlimsinsenünbeñze
rkatuñdadâd yok

17. **sanurlar:-ur, -lar**

Gazel 1666

Mısra: 8

Sanmak,
düşünmek, zannetmek.
Ezelden tâebed
gitmez gönülden
Sanurlar
bilmeyenler ânîdür
'ışk

18. **san:**

Gazel 1669

Mısra: 3

Sanmak,
düşünmek, zannetmek.
San şafağ içinde
gökdezhâhirolmuşayd
ur
Allar geymiş yine
ol dilber-i bedr-ayı
bak

19. **sanmaz:-maz**

Gazel 1750

Mısra: 5

Sanmak,
düşünmek, zannetmek.
Kim seni bu hüsn-
ile görse beşer
sanmaz saña
Diye hürî ya perî ya
indi göklerden
melek

20. **sandılar:-dı, -lar**

Gazel 1759

Mısra: 3

Sanmak,
düşünmek, zannetmek.
Şöyle âhitdüm
bugün
kopdıkiyâmet
sandılar
Yañılupevrâdtesbîhi
nunıtdı her melek

21. **sanma:-ma**

Gazel 1766

Mısra: 9

Sanmak,

düşünmek, zannetmek.

Sanma

cevrüñni'metinkadr

ini bilmeye Muhibb

Şehd ü

şekkergörinürâñace

fävüelemün

22. **sandum:-dum**

Gazel 1816

Mısra: 10

Sanmak,

düşünmek, zannetmek.

Firâkodı-y-

ılayandummedediy

lebleri kândüm

Seni ben yâr ola

sandumn' için dün

gicegelmedün

23. **sanasın:-asın**

Gazel 1868

Mısra: 8

Sanmak,

düşünmek, zannetmek.

Dâğlarlatenümi kim

göre şahrâdasanur

Zâğlardur sanasın

kondılarüstindeleşü

ñ

24. **sanur:-ur**

Gazel 1868

Mısra: 7

Sanmak,

düşünmek, zannetmek.

Dâğlarlatenümi kim

göre şahrâdasanur

Zâğlardur sanasın

kondılarüstindeleşü

ñ

25. **sanur:-u, -r**

Gazel 1873

Mısra: 10

Sanmak,

düşünmek, zannetmek.

DâğlaryakdıMuhibb

ısinedeşoldeñlü kim

Her gören küh-ı

belâ içre anı sanur

peleng

26. **sanma:-ma**

Gazel 1914

Mısra: 2

Sanmak,

düşünmek, zannetmek.

'İşkâzârınageldünç

ânıvirüpzañmet al

Râyegân sanma

diyeler sañaderd ü

miñnet al

27. **sanmañuz:-ma, -**

ñuz

Gazel 1918

Mısra: 3

Sanmak,

düşünmek, zannetmek.

SanmañuzFerhâd u

Mecnüngitdi bu

'âlemtehî

'İşk-ı şâhî

devletinde

mübtelâeksükdegül

28. **sanasın:-asın**

Gazel 1920

Mısra: 10

Sanmak,

düşünmek, zannetmek.

Bu Muhibbîderd-i

'ışkuñlasenüñüftâde

dür

Sanasın kim

mürdurpâ-

mâlidüpdürpây-ı pîl

29. **sanma:-ma**

Gazel 1921

Mısra: 11

Sanmak,

düşünmek, zannetmek.

İki sanma virmetâ'-

ı vaşlınabiñcân u dil

Çünkü 'ışk ehli

Muhibbî eylemez

fıkr-i muhâl

30. **sanuram:-ur, -am**

Gazel 1922

Mısra: 8

Sanmak,

düşünmek, zannetmek.

Ruñüstindedildârü

ñgöreldenzülf-i

müşğînin

Sanuramñırmen-i

gülde komşlar

deste-i sünbül

31. **sanur:-ur**

Gazel 1936

Mısra: 8

Sanmak,

düşünmek, zannetmek.

Şolgedâ kim eyleye

meyhâneküncindek

arâr

KendüyiHusrevsan

ur alsa ele peymâne

dil

32. **sanursız:-ür, -sız, -**

Gazel 1949

Mısra: **8**

Sanmak,

düşünmek, zannetmek.

Eşk-i

çeşmümdürîhâta

eyleyen 'âlemleri

Siz anı

deryâsanursızgörüne

nderyâdegül

33. **san:**

Gazel 1953

Mısra: **7**

Sanmak,

düşünmek, zannetmek.

San hırâm-ı vaşl

budur bu 'aceb

Eyledüm bu

kanumisañahelâl

34. **sanup:-up**

Gazel 1995

Mısra: **5**

Sanmak,

düşünmek, zannetmek.

Ekleyemegilni'met

-i 'ışkısanupāsân

Korkum budur ki

almayasın

imtilâgönül

35. **sanup:-up**

Gazel 1995

Mısra: **7**

Sanmak,

düşünmek, zannetmek.

Bîgânesanup 'âşıkı

gözden bırakma

kim

Olmışdur ezel

'ışkuñ ile

âşinâgönül

san-:

1. **sanmañ:-ma, -ñ**

Gazel 1535

Mısra: **11**

Sanmak,

düşünmek, zannetmek.

Ĥällersanmañ anı

yiryirdökilmişdâned

ür

Ehl-i diller

şaydıñüneylemişdü

rzülfinâğ

2. **sanmañ:-ma, -ñ**

Gazel 1603

Mısra: **4**

Sanmak,

düşünmek, zannetmek.

Düd-ı

âhumdurbaşumdan

göklere iden 'urüc

Gıcevü gündüz

yanar

sînemdesanmañnârı

yok

3. **sanmañ:-ma, -ñ**

Gazel 1611

Mısra: **13**

Sanmak,

düşünmek, zannetmek.

Ĥakîkîdür sözüüm

sanmañmeczâî

Bulnurdik̄katolınsa

değâyık

4. **sanduñ:-du, -ñ**

Gazel 1615

Mısra: **15**

Sanmak,

düşünmek, zannetmek.

Dil kebâbidüp yine

sanduñ bugün

ğamsîhine

Niçcağlarniçeiñlerr

ağşa girmiş şîşe bak

5. **sanmañ:-ma, -ñ**

Gazel 1638

Mısra: **2**

Sanmak,

düşünmek, zannetmek.

Ne kılsun 'âşık-ı bî-

dil ki bezm-i

vaşlarâhı yok

Anı

sanmañgöziyaşlu

dilinde âh u vâhı

yok

6. **sanur:-ur**

Gazel 1842

Mısra: **7**

Sanmak,

düşünmek, zannetmek.

Eşkseylâbınıâsân

mı sanurmerdüm-i

çeşm

Kim ola mâni' ola

akmasına

Ceyhünüñ

7. **sanduñ:-du, -ñ**

Gazel 1906

Mısra: **6**

Sanmak,

düşünmek, zannetmek.

Büsevirdümdimiş

iken

alubancânağdini

Şimdi inkâr idesin

sanduñ anı
gırevdegül

8. **sanur:-ur**

Gazel 1932

Mısra: 5

Sanmak,

düşünmek, zannetmek.

Bülbülüñkanlu
yaşın görse anı
bārānsanur
Esse çünbād-ı
seherşādān olup
oynar gül

9. **sanmañ:-ma, -ñ**

Gazel 1949

Mısra: 2

Sanmak,

düşünmek, zannetmek.

Rind-i
kallāşambenümfikr
ümğam-ı
ferdādegül
Bāde-i
şāfelledürsanmañ
dem-i şahbādegül

san ki:

1. **san ki:**

Gazel 1605

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

San ki, zannet ki.

Ra'ddirlerse
'acebmidürfiğān u
na'rama
Şu'levirürāteş-i
āhum içinde san ki
berk

san u 'arı:

1. **san u 'arı:-ı**

Gazel 1603

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

İtibar ve utanma.

Ehl-i 'ışk ister
melāmet bil
selāmetden kaçır
İyMuhibbī 'āşıkūñ
adıyla san u 'arı
yok

saña:

1. **saña:**

Gazel 1532

Mısra: 10

"Sen" zamirinin

*yönelme hali almış
biçimi.*

Büseihşāneylegilla'
l-i lebüñdendöstum
Meclis içre
çünMuhibbīaçdısañ
a bir ayag

2. **saña:**

Gazel 1543

Mısra: 8

"Sen" zamirinin

*yönelme hali almış
biçimi.*

Başuñaalduñdilā
sen bu
cihāngavğaların
Yigdegülmidürsaña
itseñ bu
sevdādanferāğ

3. **saña:**

Gazel 1550

Mısra: 9

"Sen" zamirinin

*yönelme hali almış
biçimi.*

Kıblehakkıhacc-ı
ekberdürsaña
İyMuhibbīküyümü
eyle tavāf

4. **saña:**

Gazel 1561

Mısra: 14

"Sen" zamirinin

*yönelme hali almış
biçimi.*

İyMuhibbīgötürürsi
n dün ü gün bār-ı
ğamı
Āferinsañatahammü
lidemezdiañaKāf

5. **saña:**

Gazel 1562

Mısra: 3

"Sen" zamirinin

*yönelme hali almış
biçimi.*

Küyuñavardukça
'uşşākuñsañakurbān
olur
Hayruñ olsun
döstum gel eyle bir
ser-hānevaqf

6. **saña:**

Gazel 1579

Mısra: 12

"Sen" zamirinin

*yönelme hali almış
biçimi.*

Bes-durur
egnüñdedünyādasen
üñ bir köhne şāl
Merd-

iseñsañadimem var
aflas u dībāya bak

7. saña:

Gazel 1587

Mısra: 2

"Sen" zamirinin
yönelme hali almış
biçimi.

Felekde bir
sañabeñzerbenüm
mihir-ile māhum
yok
Güzeller hep saña
bende senün tek
pādişāhum yok

8. saña:

Gazel 1591

Mısra: 4

"Sen" zamirinin
yönelme hali almış
biçimi.

Zülfinebağlanmadir
dümpendümiğüşitm
edün
Dār-ı
dünyādasañabeñzer
gönülāväre yok

9. saña:

Gazel 1591

Mısra: 6

"Sen" zamirinin
yönelme hali almış
biçimi.

Gerçi dirlertür-i
āhseng-i hārādan
geçer
Likte'siritmegecānā
saña bir çäre yok

10. saña:

Gazel 1595

Mısra: 1

"Sen" zamirinin
yönelme hali almış
biçimi.

Çün ezelden
eylemişdürsaña
'āşık beni Hāk
Tañrıçün gel bu
benümderd-i
dilüme tut kulak

11. saña:

Gazel 1604

Mısra: 6

"Sen" zamirinin
yönelme hali almış
biçimi.

Girü kıl hırka-i
zerkuñ bugün gel
bādeyeşüfi
Görenler bu libās
ile
sañadirlerhemānzer
rāk

12. saña:

Gazel 1610

Mısra: 3

"Sen" zamirinin
yönelme hali almış
biçimi.

Görüp
hüsünüdidisaña
'Azrā
Bilenler
derdümidirbañaVā
mıç

13. saña:

Gazel 1611

Mısra: 2

"Sen" zamirinin
yönelme hali almış
biçimi.

Muhibbī mest-i 'ışk
ol olma ayık
Ezelden
gördilerçünsañalāyā
k

14. saña:

Gazel 1611

Mısra: 4

"Sen" zamirinin
yönelme hali almış
biçimi.

Ne kim dirseñ sakın
ol 'ahdi bozma
Olur
aduñsañadinürmünā
fiç

15. saña:

Gazel 1613

Mısra: 10

"Sen" zamirinin
yönelme hali almış
biçimi.

Yüri var küy-ı
muğānaiyMuhibbī
sür yüzün
Saña ne yüzden
irādetlevürürişāda
bak

16. saña:

Gazel 1618

Mısra: 5

"Sen" zamirinin
yönelme hali almış
biçimi.

Döstumçünkişver-i
hübümüsellemdürsa
ña

Hıdmetiçünhalkada
kmışgüshaefliklime
bak

17. **saña:**

Gazel 1619

Mısra: 5

"Sen" zamirinin
yönelme hali almış
biçimi.

Saçılan dürler sana
kim işideelfāzuñı
Tāze güller bitüre
ger 'arızuñ dōke
'arağ

18. **saña:**

Gazel 1619

Mısra: 7

"Sen" zamirinin
yönelme hali almış
biçimi.

Hāzretineda'vetitdi
geldi sañaCebre'tl
On sekiz biñ
'ālemüñ seyrin
idüpbindüñBurağ

19. **saña:**

Gazel 1624

Mısra: 8

"Sen" zamirinin
yönelme hali almış
biçimi.

Hıçrevāmıdurnigārā
olmuş iken āşinā
Saña kim telkīn
kıldı anı koyup
yāda bak

20. **saña:**

Gazel 1627

Mısra: 2

"Sen" zamirinin
yönelme hali almış
biçimi.

Her ne deñlü var
günāhdünyādaitdü
mgizlü yok
Sañarüşendür kamu
hıçsañagizlü nesne
yok

21. **saña:**

Gazel 1627

Mısra: 2

"Sen" zamirinin
yönelme hali almış
biçimi.

Her ne deñlü var
günāhdünyādaitdü
mgizlü yok
Sañarüşendür kamu
hıçsañagizlü nesne
yok

22. **saña:**

Gazel 1632

Mısra: 3

"Sen" zamirinin
yönelme hali almış
biçimi.

Yüzüme
baksañıymeh-rü
'ayān olur
sañağālüm
Bañaderdümi
söyletme
beyānaçüñkiñhācet
yok

23. **saña:**

Gazel 1633

Mısra: 1

"Sen" zamirinin

yönelme hali almış
biçimi.

Dimezemsañadilām
ehveşde kaş u göze
bak
Dest-i kudretle anı
nağş eyleyen
nağğāşa bak

24. **saña:**

Gazel 1642

Mısra: 4

"Sen" zamirinin
yönelme hali almış
biçimi.

Niçe bir yoldan
saparsın
iygöñülinşāfa gel
Gir şırāt-ı
müstakīmeçünsañae
mritdiHāğ

25. **saña:**

Gazel 1651

Mısra: 4

"Sen" zamirinin
yönelme hali almış
biçimi.

Bugün gülzār-ı
hüsn içre yüzi gül
ğonca lebler çok
Letāfetdevelicānāsa
ñabeñzer gül-i ter
yok

26. **saña:**

Gazel 1656

Mısra: 8

"Sen" zamirinin
yönelme hali almış
biçimi.

Gözüm yaşı revān
olsun nigārābāğ-ı

hüsnünde
Salın her
yañaiyservüm düşer
sañahırāmānlık

27. saña:

Gazel 1657

Mısra: 2

"Sen" zamirinin

yönelme hali almış

biçimi.

Yänebiyyallâhitdün
mu'cizüñle ayı şağ
Diselersaña
'acebmidürşeğāmah
büb-ı Hāğ

28. saña:

Gazel 1657

Mısra: 3

"Sen" zamirinin

yönelme hali almış

biçimi.

Görmedin
dīdāruñisañāmahāb
betbagladum
Bu meseldür
gözden öñdindirler
'āşıkdur kulak

29. saña:

Gazel 1658

Mısra: 1

"Sen" zamirinin

yönelme hali almış

biçimi.

Sañabeñzeriy
melek-rücennetü'l-
me'vāda yok
Bir benüm tek
'āşık-ı dil-ğaste de
dünyāda yok

30. saña:

Gazel 1669

Mısra: 10

"Sen" zamirinin

yönelme hali almış

biçimi.

İyMuħibbīğarra
olma revnağına
'ālemün
Saña bu 'ibret yiter
kim
kandadurDārāyı
bak

31. saña:

Gazel 1672

Mısra: 4

"Sen" zamirinin

yönelme hali almış

biçimi.

Zülfünün bendinde
bagluniçeserverler
seri
Çık serir-i
hüsnevirildisañaser
dārlık

32. saña:

Gazel 1673

Mısra: 9

"Sen" zamirinin

yönelme hali almış

biçimi.

Cür'asından ister-
iseñ ola tāsāñanaşīb
Yüzünñhākeyleyüp
sür yirleretopraga
bak

33. saña:

Gazel 1675

Mısra: 1

"Sen" zamirinin

yönelme hali almış

biçimi.

Serv-ğadlerpāyına
kim dırsaña su gibi
ak
Āteş-i ruhsār-ı yāra
ya dil ü cānuñı yak

34. saña:

Gazel 1689

Mısra: 7

"Sen" zamirinin

yönelme hali almış

biçimi.

Hep güzeller saña
bakar
hüsnüñolmuşāyine
Gördilerħayrān
olup bu nev'e
taşvırünñsenün

35. saña:

Gazel 1699

Mısra: 8

"Sen" zamirinin

yönelme hali almış

biçimi.

Sen eyü olmaz-ısañ
senden
sorılmazhıçneseb
Faħr kılma assısı
yok saña ata ananuñ

36. saña:

Gazel 1721

Mısra: 6

"Sen" zamirinin

yönelme hali almış

biçimi.

Boyaduñ kan-
ılayıdıde yine
pırehenün
Bilmezemñ'oldısañ

a yine tolu kan
olduñ

37. saña:

Gazel 1826

Mısra: 8

"Sen" zamirinin
yönelme hali almış
biçimi.

Yakalar çakidelüm
gül demi 'işret
idelüm
Bize sun
sâğarısağısanañan
e gerek

38. saña:

Gazel 1864

Mısra: 3

"Sen" zamirinin
yönelme hali almış
biçimi.

Vâ'izâ cennet
şarâbıkevser ü
hürısaña
Şimdilik mañbüb-ı
meyle deñrihoş
görmek gerek

39. saña:

Gazel 1914

Mısra: 8

"Sen" zamirinin
yönelme hali almış
biçimi.

Ger bugün elden
komayasın
şerî' atdâmenin
Havz-ı kevserden
diyeler sañayârân
şerbet al

40. saña:

Gazel 1919

Mısra: 6

"Sen" zamirinin
yönelme hali almış
biçimi.

Olma mecâzî 'ışk-
ıla gözle haqıqati
Añ ol zamânı kim
diyeler sañagûra gel

41. saña:

Gazel 1919

Mısra: 12

"Sen" zamirinin
yönelme hali almış
biçimi.

Cellâd-ı
çarhıvirmeyiser
kimseye amân
Yitmez mi
sañan'eylediBehrâ
m-ı Gûra gel

42. saña:

Gazel 1930

Mısra: 3

"Sen" zamirinin
yönelme hali almış
biçimi.

Gün gibi hercâyilik
itmek
revâmıdursaña
Dimezemşimdengir
ü dil-ğasteye gel
çâre kıl

43. saña:

Gazel 1934

Mısra: 2

"Sen" zamirinin
yönelme hali almış
biçimi.

Hakkı gözle
koriyâyızâhidâinsâf
a gel
Saña kim didi ki
meclislerde her dem
lâfa gel

44. saña:

Gazel 1947

Mısra: 6

"Sen" zamirinin
yönelme hali almış
biçimi.

Derd ü
belâvümüñnet ü
ğam gelse tañmıdur
Kim dididilâsaña
evvel bî-vefâda ol

45. saña:

Gazel 1949

Mısra: 4

"Sen" zamirinin
yönelme hali almış
biçimi.

'İşkûñamüstağrağa
m kılmam nazar sol
u saga
Bilmezem var mı
cihândasañabeñzer
ya degül

46. saña:

Gazel 1951

Mısra: 10

"Sen" zamirinin
yönelme hali almış
biçimi.

Va'de kıldı vaşlımı
gerçi yine itdiñılâf
İyMuhibbütüğü
sanma saña kerem
degül

47. **saña:**
Gazel 1959
Mısra: **6**
"Sen" zamirinin
yönelme hali almış
biçimi.

Derd-i dilümişafha-
i ruhsarayazupâh
Âhumlasañagönder
üpütdüm anı hâmil

48. **saña:**
Gazel 1962
Mısra: **9**
"Sen" zamirinin
yönelme hali almış
biçimi.

Virselâmsañamu
hibbîçevürme yüz
Tañriselâmın gel
kabûl eyle selâma
gel

49. **saña:**
Gazel 1979
Mısra: **5**
"Sen" zamirinin
yönelme hali almış
biçimi.

Saña yiter
ruhlarınakarşu ol
gül-ruhuñ
Şevkı-y-ile
dutişupbaşdanayaga
dek kül ol

50. **saña:**
Gazel 1984
Mısra: **6**
"Sen" zamirinin
yönelme hali almış
biçimi.

Dutalum kim
cihānamālikolduñ
Gider elden saña
andan ne hāşıl

51. **saña:**
Gazel 1995
Mısra: **10**
"Sen" zamirinin
yönelme hali almış
biçimi.

KıyduñMuhibbîcāmı
nabaşdançıkarduñā
h
Bilmezlik ile sen
sañaitdüñsañagöñül

52. **saña:**
Gazel 1995
Mısra: **10**
"Sen" zamirinin
yönelme hali almış
biçimi.

KıyduñMuhibbîcāmı
nabaşdançıkarduñā
h
Bilmezlik ile sen
sañaitdüñsañagöñül

sañabeñzer:

1. **sañabeñzer:**
Gazel 1582
Mısra: **8**
Kelime Tipi: -
Sana benzeyen.
Gel beni öldür
cefāvücevrden eyle
halâş
Kim cefāvücevr
içinde
sañabeñzeryâr yok

2. **sañabeñzer:**
Gazel 1695
Mısra: **2**
Kelime Tipi: -
Sana benzeyen.
Ay u günden
gözlük itse
çeşminepîr-i felek
Görmeye gökler
yüzinde bir
sañabeñzer melek

3. **sañabeñzer:**
Gazel 1789
Mısra: **2**
Kelime Tipi: -
Sana benzeyen,
senin gibi.

Defter itdi bu
cihānhalkınıñhattāt-ı
felek
Yazmadı meh-rûlar
içre sañabeñzer bir
melek

4. **sañabeñzer:-a**
Gazel 1802
Mısra: **6**
Kelime Tipi: -
Sana benzeyen,
senin gibi.

Gerçi meh-rûlarcefā
fenninde
kāmildürvelî
Cümleñüstādı
sensin
sañabeñzergörmedü
k

saña düşmez:

1. **saña düşmez:**
Gazel 1605
Mısra: **4**

Kelime Tipi: -
*Senin için değil,
sana yaraşmaz, uygun
olmaz.*

Her ne söz ki
söyleseñcehd it
anuñicrāsına
Saña düşmez
söyleyüphalk-ı
cihānaldamak

2. saña düşmez:

Gazel 1616

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

*Senin için değil,
sana yaraşmaz, uygun
olmaz.*

Saña düşmez idesin
iy dil 'işyān u gurūr
Çün seni bilmez
misin bir
katreden halkitdiHa
k

sañakarşu:

1. sañakarşu:

Gazel 1586

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Sana karşı, sana.

Sanki ebr-i nev-
bahārīdürsañakarşu
gözüm
Yağdurur her dem
sirişkidimebārān
anda yok

sañalāvık:

1. sañalāvık:

Gazel 1549

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

*Sana uygun, sana
yaraşır.*

‘Āriferrūh-ı

ğidādirlerşarāb u

şāb-ıdı

Zāhidāhayvān gibi

lāyıkşañayimek

‘alef

2. sañalāvık:

Gazel 1597

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

*Sana uygun, sana
yaraşır.*

Sañabenümişüm

yok bir

zerrecemuvāfık

Sen dañı işle işün

her ne ki sañalāvık

sañalāvıkdur:

1. sañalāvıkdur:-dur

Gazel 1792

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

*Sana uygun, sana
yaraşır.*

Baña düşer

āhidüpyaşumibārān

eylemek

Sañalāvıkdurgelüp

gül gibi ðandān

eylemek

saña mı kaldı:

1. saña mı kaldı:

Gazel 1640

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

*Sana mı düştü
bağlamında sözde soru
kalıbdır.*

Saña mı kaldı

‘ālemde dile cevır ü

cefā kılmak

Beni yādeyleyüp

her dem raķıbiāşinā

kılmak

sanasın kim:

1. sanasın kim:-a, -sın

Gazel 1555

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Sanırsın ki.

Ehl-i ‘iřkazāhidüñ

her dem

melāmetdür işi

Sanasın kim

kendüsiolmuşberāt-

ılamu’āf

san’at:

1. şan’atı:-ı

Gazel 1702

Mısra: 5

El ustahğı isteyen

işler.

Yüri bir

şan’atetekmīlidüp

olup ģarābātī

Kemāl ehli gedā

olsa olur ‘ālī-

nesebdenyig

2. şan’atı:-ı

Gazel 1788

Mısra: 5

El ustahğı isteyen

işler.

Yüri bir

şan’atetekmīlidüp

olup ģarābātī

Kemāl ehli gedā-y-

isa olur 'ālī-
nesebdenyig

3. **san'atı:-ı**

Gazel 1947

Mısra: 10

El ustalığı isteyen

işler.

Eyle
MuhibbīnazmuñıHu
srev gibi hasen
İrsünkemālesan'atış
irinedāda ol

4. **şan'at:**

Gazel 1955

Mısra: 7

El ustalığı isteyen

işler.

Şan'at ile her kişi
elbette irer devlete
Kimseyi
ayakdakomaz eyle
devletdürkemāl

5. **şan'at:**

Gazel 1978

Mısra: 6

El ustalığı isteyen

işler.

'Ākıliseñgördüğüne
şhāşdan 'ār eyleme
Beñzemez biri
birine her birinden
şan'at al

san'at-ı cevriñ:

1. **san'at-ı cevriñ:-üñ**

Gazel 1902

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Cevr etme, zulm

etme sanatı.

San'at-ı

cevrüñcihānda ad

ola diyümüdām

Ol elif

ğaddünlebükdünkā

metümdāyleyedün

şanem:

1. **şanem:**

Gazel 1535

Mısra: 13

Put gibi güzel olan

(sevgili).

İyşanemsensüzeger
sorsañMuhibbīhālin
i

Gözde nem başında
sevdā dilde
āteşsinedağ

2. **şanem:**

Gazel 1658

Mısra: 7

Put gibi güzel olan

(sevgili).

Āşikārebüseñihsāni
dersiniyşanem
Bir 'acebsırdur ki
eydürsinbañatenhād
a yok

3. **şanem:**

Gazel 1703

Mısra: 7

Put gibi güzel olan

(sevgili).

Zülfüñiyusam gül-
āb-ı eşküm-ile
iyşanem
Bil dañırevnağ
bulur gitmeye
andan bü-yı müşg

4. **şanemler:-ler**

Gazel 1746

Mısra: 5

Put gibi güzel olan

(sevgili).

Deyr-i
hüşnüñdeşanemler
cümlesi oldıkadīd
Çünkiğördileryazıl
mış anda
taşvirüñsenüñ

5. **şanem:**

Gazel 1778

Mısra: 1

Put gibi güzel olan

(sevgili).

Nāz-ıladidi ol
şanembañagiritānk
imüñ
Ben
'āşıkamidümsañaa
mmā da sen
yānkimüñ

6. **şanem:**

Gazel 1786

Mısra: 1

Put gibi güzel olan

(sevgili).

Olmasaydı
iyşanemkavs-i
każāebrülaruñ
Oldıanuñçun
'āşıkātīr-i
belāebrülaruñ

7. **şanem:**

Gazel 1812

Mısra: 9

Put gibi güzel olan

(sevgili).

İyşanem dıdı Muhib
bî 'ışk-ıladāmānuñı
Kesseler
elüm kalurdestümde
dāmānuñsenüñ

8. şanem:

Gazel 1878

Mısra: 7

Put gibi güzel olan

(sevgili).

Dāl-ı
zülfündālgösterdüñ
cefāyaişanem
Bār-ı ğamdan bu
elif
kaddümbenümnüne
yledüñ

9. şanem:

Gazel 1930

Mısra: 12

Put gibi güzel olan

(sevgili).

Cān u dil terk
itdiyoluñda Muhibbî
bilmedüñ
İyşanem şimdengirü
mihri hemānāgyāra
kıl

10. şanem:

Gazel 1951

Mısra: 3

Put gibi güzel olan

(sevgili).

Qaddüm olsa bār-ı
ğamdanişanem
olmaz 'aceb
Diyemezsin kıl
nazar görüp anı sen
hamdegül

11. şaneme:-e

Gazel 1992

Mısra: 11

Put gibi güzel olan

(sevgili).

Şimdi Muhibbî bir
şanemebağlubended
ür
Baş egmeyen
kimseye sulţān olan
göñül

şanemā:

1. şanemā:

Gazel 1844

Mısra: 3

Ey put gibi güzel

olan sevgili.

Vaqtidür gel beni
öldür
şanemācevrüñ-ile
Mürdeler zinde ola
ger irişe 'İsdemüñ

2. şanemā:

Gazel 1862

Mısra: 1

Ey put gibi güzel

olan sevgili.

Eksük itme
şanemācevr ü
cefāvüelemüñ
Baña sor lezzetini
ben bilüremderd ü
ğamuñ

şanki:

1. şanki:

Gazel 1556

Mısra: 8

Sanki, güya.

Korkıdumāz-ıla her
dem 'āşığı

Sanki

zāhidkendüolmuşdu
rmu'āf

2. şanki:

Gazel 1568

Mısra: 2

Sanki, güya.

Sīnemidāgeyleyüpç
ekdümañayırır elif
Sanki bir bāğ içre
bitmiş serv ü
lāle muhtelif

3. şanki:

Gazel 1586

Mısra: 3

Sanki, güya.

Sanki ebr-i nev-
bahārüdürsañakarşu
gözüm
Yagdurur her dem
sirişkidimebārān
anda yok

4. şanki:

Gazel 1657

Mısra: 10

Sanki, güya.

İy Muhibbî āhidüpañ
dukça bu 'işyānuñı
Lerze gelür cisme
şanki bād-ıladitrer
varak

şanma:

1. şanma:

Gazel 1590

Mısra: 10

Şanma! II

Zanmetme!.

Cānācefāvücevrüñ
ire göñüleglenür

Sanma
Muhibbībendeñizev
k u şafası yok

2. **sanma:**

Gazel 1697

Mısra: 2

Sanma! II

Zannetme!.

Eyleyüpcevr ü
cefâlar beni hoş-
hâyledüñ
Zehrsunduñ sanma
anı şekker ü
bâyledüñ

3. **sanmañuz:-ñuz**

Gazel 1728

Mısra: 3

Sanma! II

Zannetme!.

Yaralardurgörinene
flâkdesanmañuznüc
üm
Sînesineirişür her
giceâhumdanhaden
g

4. **sanmañuz:-ñuz**

Gazel 1730

Mısra: 7

Sanma! II

Zannetme!.

Sanmañuzlâlevü
gül vâdiler içre
görinen
Gözi yaşı eigeri
kanı-durur
Mecnünüñ

5. **sanma:**

Gazel 1790

Mısra: 9

Sanma! II
Zannetme!.

Kurtaram sanma
elümden kim
alurdāmānuñı
Rüz-ı
maşşerbulinadestü
mdedāmānuñsenüñ

6. **sanma:**

Gazel 1841

Mısra: 2

Sanma! II

Zannetme!.

Halkahalkaşinedağı
n gerçi kim
dāmeyledüñ
Sanma iy dil kim o
murğ-ı
vaşşiyirāmeyledüñ

7. **sanma:**

Gazel 1862

Mısra: 5

Sanma! II

Zannetme!.

İncinür sanma beni
cevr-ile
râhatbuluram
Çekmişemcevrüñi
çok arta kemâl-i
keremüñ

8. **sanma:**

Gazel 1864

Mısra: 5

Sanma! II

Zannetme!.

Bulnur sanma
cihânda bir
vefâlumihribân
İygöñül ol bî-

vefâbî-mihri hoş
görmek gerek

9. **sanma:**

Gazel 1881

Mısra: 7

Sanma! II

Zannetme!.

Bir nefes sanma
gide
naşşuñhayâlisinede
n
Levh-i dilde çün
ezel
naşşolditaşvîrünüñ

10. **sanma:**

Gazel 1931

Mısra: 1

Sanma! II

Zannetme!.

Yoluñacānumfedâd
ur sanma sîm ü zer
degül
Dem mi vardurhic
elinden
uşbuçeşmüm ter
degül

11. **sanmañ:-ñ**

Gazel 1949

Mısra: 10

Sanma! II

Zannetme!.

Bu
Muhibbîgöñlinalup
zâr iden bülbül gibi
Sanmañ ol gül
ruhlar ol
kâmetibâlâdegül

12. **sanma:**

Gazel 1951

Mısra: 8

Sanma! II

Zannetme!.

Leblerüñtiryākini
bu bendeden itme
dirīġ
Mār-ı
zülfüñdenirişenbaña
sanma sem degül

13. **sanma:**

Gazel 1951

Mısra: 10

Sanma! II

Zannetme!.

Va'de kıldı vaşlını
gerçi yine itdiñilāf
İyMuhibbütüdüġi
sanma saña kerem
degül

14. **sanma:**

Gazel 1985

Mısra: 5

Sanma! II

Zannetme!.

Sanma
āsāndilāma'reke-i
derd ü ġamı
'Işık ile
cengidemezsın
olasın Rüstem-i Zāl

15. **sanma:**

Gazel 1987

Mısra: 13

Sanma! II

Zannetme!.

Pirolduñ ise sanma
Muhibbī ola dil pīr
Bir

tāzəcivānısevübentā
zəcivān ol

sanma ki:

1. **sanma ki:**

Gazel 1588

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Zannetme ki.

Nigārāāteş-i 'ışkuñ
yanaldan
sīnemüstinde
Egerāh eylesem
dilden çıkar sanma
ki düdum yok

2. **sanma ki:**

Gazel 1838

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Zannetme ki.

Lezzet-i derdi bilen
sanma ki dermān
ister
Ġam u derd-ile
anuñcānıferāñnāk
gerek

3. **sanma ki:**

Gazel 1973

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Zannetme ki.

Ya
Ferīdüntopragıdurin
dügün elde kadeñ
İçdüğüñ mey yirine
sanma ki hün-ı Cem
degül

sanma kim:

1. **sanma kim:**

Gazel 1650

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Zannetme ki.

Düşeli

hicrāñşebinde gün
yüzüñdenayruāh
Sanma kim
cānbülbülinüñşubho
lncazārı yok

2. **sanma kim:**

Gazel 1926

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Zannetme ki.

Ney gibi bagrum
delindi
ħasretiyleşubha dek
Gül yüzüñsüz
sanma kim
cānbülbülinālāndeg
ül

sanmañ ki:

1. **sanmañ ki:**

Gazel 1926

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

Zannetmeyin ki.

Ağlayupzārılık
itsem her şeher
bülbül gibi
Gül gibi sanmañ ki
dılber
hālümehāñdāndegül

sanmañuz kim:

1. **sanmañuz kim:**

Gazel 1567

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Sanmayınız ki.

Bu
Muhibbīsanmañuz
kim dōstlar yüz
dōndüre
Leşker-i a'däeger
olsa hezārānşāfşāf

2. **sanmañuz kim:**

Gazel 1927

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Sanmayınız ki.

Togmamışdum ben
ezel Mecnūn-ıla bir
anadan

Sanmañuz kim ol
benümsüd bir
karındaşumdegül

şar' tutar:

1. **şar' tutar:**

Gazel 1517

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Saraya tutulmak.

Ol perī-rüyı
görenler 'aқldan
olur berī
Ditreyüpyire düşer
güyā ki tutar anı
şar'

sarar:

1. **sararup:-up**

Gazel 1526

Mısra: 2

Sararmak, solmak.

'Işkuñarüz-ı
ezelden olmasa ger
yār şem'
Olmaz idi sararup
dil-ḥastevübimār
şem'

sarard:-

1. **sarardup:-up**

Gazel 1513

Mısra: 10

Üzüntü ve

*sıkıntudan dolayı sarı
rengе döndürmek,
sarartmak.*

Muhibbī gibi

yakubbagrıyagın

Sarardupbeñzinibim

ār olan şem'

sarf:

1. **şarfin:-ın**

Gazel 1959

Mısra: 3

Arapça'da kelime

türetme ilmi.

Okumaya 'ışkuñ ne

bile nahv-ile şarfin

Derd-ile belāolmuş

iken aña 'Avāmil

sarfitdüm:

1. **şarfitdüm:-düm**

Gazel 1636

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Harcamak.

Ḥarīd-i

'ışkamıyḥ'ācecihān

bāzārınavardum

Nuқūd-ı

'ömrişarfitdümbenü

msüd u ziyānum

yok

sarıl:

1. **sarılmayınca:-ma, -**

yn, -ca

Gazel 1871

Mısra: 6

Kaplamak.

*(Kokunun kaplaması
bağlamında).*

Dōstvaşlın isteyen

'āşıkgeredürpōst-
püş

Nāfetā sarılmayınca

olmadı pehlü-

yımüşg

sarrāf:

1. **şarrāfa:-a**

Gazel 1934

Mısra: 6

Bir şeyden iyi

*anlayan, o şeyin ehli
olan kimse.*

Kān-ı dilden yine

çıkardum bu söz

gevherlerin

Bilmek

isterseñbahāsımanu

ñşarrāfa gel

2. **şarrāfısın:-ı, -sın**

Gazel 1943

Mısra: 10

Bir şeyden iyi

*anlayan, o şeyin ehli
olan kimse.*

KāsıdolmasunMuḥi

bbīnazmına eyle

nazar

Sözlerüñşarrāfısınıy

ḥurde-dānum gitme

gel

sarsar:

1. **şarşarı:-ı**

Gazel 1997

Mısra: 11

Fırtına, rüzgar.

Bahr-ı eşküme
dokunsun ko bu
âhumşarşarı
Her
yañadankaynayupd
eryālayıncüşeylegil

sarsar-ı ğam:

1. **şarşar-ı ğam:**

Gazel 1791

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Gam rüzgarı.

Çünkü

‘ışkbahrınıcüşagetü

rürşarşar-ı ğam

Yıryirin kelle-i

‘uşşakañahabâb

gerek

saruk:

1. **saruk:**

Gazel 1627

Mısra: 10

Sarık.

Didilerbaşuñdaāhuñ

dannedür bu

burmalar

Ehl-i

‘ışkadidümlâzımdur

böyle saruk

satıl:

1. **satıldı:-dı**

Gazel 1610

Mısra: 6

Satılmak.

Sakin ālına aldanma

cihānuñ

Niçeyirden satıldı

ol ħalāyık

satır:

1. **satır:-ı**

Gazel 1691

Mısra: 7

Satır, yazı sırası.

Bitimek her

satırıtāzenaħl u

ħarfimeyvedür

Anı ma’nā

gülleriyle naħl-bend

itsem gerek

savakevledüm:

1. **savak eyledüm:-düm**

Gazel 1595

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Engel, set haline

getirmek.

Kaynayup bu ħün-ı

dil

başumdanaşmasund

iyü

Taşdugıncaeyledüm

anün-içunçeşmüm

savak

savas:

1. **savaşa:-a**

Gazel 1633

Mısra: 10

Mücadele,

uğraşma, kavga.

Niçeyıldurħüsnuñiç

üncengiderlercân u

dil

Döstum gel bir

nazarluţf eyle ol

savaşa bak

2. **savaşuñ:-uñ**

Gazel 1868

Mısra: 4

Mücadele,
uğraşma, kavga.

İhtiyäreylemişem

‘ışkıını ben rüz-ı

ezel

Baş u cân terkin

urur içine giren

savaşuñ

savma’aküncinde:

1. **şavma’aküncinde:-**

a-nde

Gazel 1552

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Tekkenin köşesi,

kenarı.

Bir ħadeħ meyle

ben irgürdüm

bugün maşşüda yol

Şavma’aküncindezâ

hiddaħıtururmu’teki

f

savrıl:

1. **savrılır:-ur**

Gazel 1699

Mısra: 6

Savrılmak.

Şem’epervāneyanu

pkülinsavurmuşbâd-

ı şubħ

Küligögesavrılır

elbette oda yananuñ

sāvt:

1. **şāvtınuñ:-ınuñ**

Gazel 1512

Mısra: 6

Ses, sedâ.

‘Aşıkabındürlüħâlet

gösterürperr-i

meges

Çünkianünşāvtınuñ
ma'nāsın eyler
istimā'

savur:

1. **savurmuş:-muş**

Gazel 1699

Mısra: 5

*Savurmak, öteye
beriye yayılacak şekilde
dağıtmak.*

Şem'epervāneyanu
pkülinsavurmuşbād-
ı şubh
Küligögesavrılır
elbette oda yananuñ

2. **savurmuşdur:-muş, -
dur**

Gazel 1751

Mısra: 12

*Savurmak, öteye
beriye yayılacak şekilde
dağıtmak.*

İyMuhibbiyāradiñh
üşninemağrūrolmas
un
Zīrā çok gördüm
yilevrākınsavurmuş
durgülüñ

sav:

1. **sayar:-ar**

Gazel 1514

Mısra: 5

*Saymak, sayısını
belirlemek.*

Her giceyılduz
sayar yummaz
gözinişubha dek
Tā göre bir kez
cemālūñi olur bīdār
şem'

2. **saymak:--mak**

Gazel 1635

Mısra: 6

*Saymak, sayısını
belirlemek.*

Hasret-ile dün
giceşoldeñlūdökdü
m gözyaşın
Kevkebi saymak
olur lıkanuñna'dādı
yok

3. **sayar:-ar**

Gazel 1778

Mısra: 9

*Saymak, sayısını
belirlemek.*

DidümMuhibbişubh
a dek bu
gözlerümyılduz
sayar
Didi ki
hergizgörmedüm bu
vech-i bīdārıkimūñ

4. **sāye:-e**

Gazel 1579

Mısra: 8

*Yaygı, tabiat
örtüsü.*

Hikmetinkılğilmē
şā gül bitürürhārdan
Bāğa var naţ'-ı
pelenglerle
döşenmiş sāye bak

sayd:

1. **şaydı:-ı**

Gazel 1535

Mısra: 12

Av.

Hāllersanmañ anı
yiryirdökilmişdāned
ür
Ehl-i diller
şaydiçüneylemiştü
rzülfinağ

2. **şayd:**

Gazel 1979

Mısra: 7

Av.
Himmetüñbāzınısal
sañ ol
hümāyışaydiçün
Nāleñiayagıñaiy dil
takubanı zil ol

şaydelemiştür:

1. **şaydelemiştür:-
mişdür**

Gazel 1683

Mısra: 4

*Kelime Tipi: -
Avlamak.*
Bende düşdümdām-
ı
zülfüñlegöreldeñhāl
üñi
Niçelersaydelemiş
dürdānevüdümuñse
nüñ

şayd iden:

1. **şaydiden:-en**

Gazel 1735

Mısra: 1

*Kelime Tipi: -
Avlamak.*
Şayd iden dil
murğımızülfiylehāli
düranuñ
Bagrumihün

eyleyen de çeşm-i
âliduranuñ

savdidüp:

1. **şaydidüp:-üp**

Gazel 1902

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Avlamak.

Dānevüdām ile her
dem murğ-ı diller
şaydidüp

Söze geldüğünce
adın zülf ile
hāyleydüñ

savditdi:

1. **şayditdi:-di**

Gazel 1667

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Avlamak.

Gönlümüñşehbāzı
‘ulvīlerde itmişken
karār

Bir ‘aceblu’b-
ılaşayditdi anı
‘Ankā-yı ‘ışk

şayditmege:

1. **şayditmege:-mege**

Gazel 1532

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Avlamak.

Āh kim şayyād-ı
çeşmimurğ-ı dil
şayditmege

Hāllerdendānedökm
işeylemişdürzülfinā
g

2. **şayditmege:-mege**

Gazel 1717

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Avlamak.

Baħr-ı
hüsünüdesenüñ ‘ışk
ehli mähiler gibi
Anları
şayditmegezülfüñiç
engāyleydüñ

şayd ola:

1. **şaydola:-a**

Gazel 1781

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Avlanmak,

*yakalanmak; âşık
olmak, tutulmak.*

Reftār idesin şayd
ola sañaniçe diller
Güftār idesin deng
ola her sözüñeidrāk

şayd olur:

1. **şayd olur:-ur**

Gazel 1938

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Av olmak.

İyMuħibbīşayd olur
mıydı bu dil
murğraña
Dām olup zülfi
içinde olmasaydı
dāneħāl

şayd olurken:

1. **şayd olurken:-urken**

Gazel 1694

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

*Avlanmak,
yakalanmak; âşık
olmak, tutulmak.*

Şayd olurken ol

hümānuñdāmına

‘Ankā-yıKāf

Bāz-ı himmet birle

ben anı şikār itsem

gerek

şayd-ı müselmān:

1. **şayd-ı müselmān:**

Gazel 1733

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Müslüman avı.

Fitne-i devr-i

ķamerdürgösterüpk

āfirħatūñ

Zülfüñidāmeyleyüp

şayd-ı

müselmāneyleydüñ

sāve:

1. **sāve:-m, -le**

Gazel 1561

Mısra: 8

Far.Gölge.

Çekeremeşksipāhını

idüpāhum ‘alem

Eyleremsāveleyir

degökdebaħtuılam

eşāf

2. **sāve:**

Gazel 1578

Mısra: 4

Far.Gölge.

Çün döşendi bu

zemīnüzrezümürüüd

denbisāt

Gösterür kendin

peleng şeklinde
yırırsāye bak

3. **sāye:**

Gazel 1620

Mısra: 4

Far.Gölge.

Cidd ü cehd eyle
irişe halka senden
menfa'at
Yoksa bir
sāyeolursın
meyvesi yok bir
kavak

4. **sāyesini:**

Gazel 1776

Mısra: 10

Far.Gölge.

İyMuhibbībāğa var
şun'-ı Hūdāya kıl
nażar
Sāyesini gösterür
her bir agaçnaţ'-ı
peleng

sāve sal:

1. **sāve sal:**

Gazel 1768

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Gölge yapmak. II

Gölgelendirmek. II

Korumak.

Sāve sal
hākoldıkūyuñdaMu
hibbīdermend
Servler her kanda
kim bite salar sāve
be-hāk

sāve salar:

1. **sāyesalar:-ar**

Gazel 1768

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Gölge yapmak. II

Gölgelendirmek. II

Korumak.

Sāve sal
hākoldıkūyuñdaMu
hibbīdermend
Servler her kanda
kim bite salar sāve
be-hāk

sāvebān:

1. **sāvebān:**

Gazel 1687

Mısra: 7

Gölgelik, koruyan,

şemsiye.

Çeşmüzre görüp
alnuñ o dem
sāvebān olur
Gün
şavkıdegmesündiyü
bīmāraperçemüñ

sāve-i hakdur:

1. **sāve-i hākdur:-dur**

Gazel 1966

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Allah'ın gölgesi.

Egerçisāve-i
Hākurdinür bir
kişiyē iy dil
Bunıdegmeħired
bilmez ki ğāyet de
bu söz müşkil

sāvil:

1. **sāvil:**

Gazel 1967

Mısra: 8

*Dilenen kimse,
dilenci.*

Güneş gördüm
gelür her gün
kapuña
Zekāt-ı hüsnuñ
umar oldısāyil

sāvil ol:

1. **sāvil ol:**

Gazel 1979

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Dilenci olmak.

Ola ki dilber
viresañazekāt-ı
hüsniñi
Kapusinacān-
ılaeyle nażar var
sāvil ol

sāvilolupdur:

1. **sāvilolupdur:-up, -
dur**

Gazel 1966

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Dilenci olmak.

Cemāl-i
hüsnuñicānā bugün
'āşıklara 'arż it
Ki anlar
müsteħakolmuşolup
dur cümlesi sāvil

savkal it:

1. **şaykal it:**

Gazel 1637

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Parlatmak,

cilalamak.

Ġill ü ğışdanşaykal
it äyîneñi ol pāk
'ışk
Cāna kıymayınca
olmaz 'aql-ılaidrāk
'ışk

saykal-ı mevdür:

1. **şaykal-ı mevdür:-**
dür

Gazel 1917

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

İçki cilası.

Ġamġubārınlevha-i
dilden ne ref' eyler
didüm
Şaykal-ı
meydürididipir-i
muġānref'-i melāl

sayru:

1. **sayrularuñ:-laruñ**

Gazel 1773

Mısra: 16

Hasta.

İytabīb-i dil
Muħibbīkey ölümlü
ħastadur
Gerçi kim bī-
ħadkapuñda var
senüñsayrularuñ

savvād-ı cesmi:

1. **şayyād-ı çeşmi:-i**

Gazel 1532

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

*Sevgilinin avlayan
gözü.*

Āh kim şayyād-ı
çeşmimurġ-ı dil
şayditmege

Ĥällerdendānedökm
işeylemiřdüřzülfinā
g

sāz:

1. **sazı:-ı**

Gazel 1634

Mısra: 6

Çalgı aleti.

Çengidergeħkāmeti
ngehnā gibi
iñlergöñül
Var mıdur bilsem
cihānda bencileyin
sazı çok

sebak:

1. **sebak:**

Gazel 1641

Mısra: 8

Ders, ders alma.

Derd-i 'ışkı sorma
Ferħād-ılaĶaysa sor
baña
Niçekerre
'ışkdanyazdum ben
anlara sebak

sebakalur:

1. **sebakalur:-ur**

Gazel 1642

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

*Ders çıkarmak,
ibret almak.*

Dest-i kuderetle
ezelden yazuludur
her varağ
Her ki
'ārifdüřnazarkılupal
ur andan sebak

sebakokıyup:

1. **sebakokıyup:-ıyup**

Gazel 1598

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Ders okumak.

Ruħlaruñ gördüm
niġārāberg-i gülden
bir varağ
Ol varağdan
'ışkdırsinokıyup ol
dem sebak

sebakırdüm:

1. **sebakırdüm:-düm**

Gazel 1644

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Ders vermek.

Ťavr-ı 'ışkı sorma
bilmez Vāmıķ u
Ferħād u Ķays
Sor baña kim niçe
kez virdüm ben
anlara sebak

sebeb:

1. **sebebsin:-sin**

Gazel 1513

Mısra: 5

Neden, gerekçe.

Sebebsingörmegeyā
ruñcemālın
Bu
ħastagöñlümetimār
olan şem'

2. **sebebden:-den**

Gazel 1722

Mısra: 2

Neden, gerekçe.

Ruħlaruñ al
eylemek
ıydöstālüñdüřsentün

Ol
sebeddeniçelerâşûf
te-ĥâlûndürsenûñ

sebebolmuş:

1. **sebebolmuş:-miş**

Gazel 1755

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Vesile olmak, yol

açmak.

Gülşenûñ

‘ıtrınaolmuş ‘arız u

zülfüñsebeb

Gül

benefşedendegüldür

bil ki

büyuñdursenûñ

sebil:

1. **sebil:**

Gazel 1950

Mısra: 8

Allah rızası için su

dağıtulan yer.

Deşt-i ğamda

bulmaz-iken hîç kes

bir kaçre su

Bu ne ĥikmetdür

ben itdüm gözlerüm

yaşın sebil

sebzeĥatını:

1. **sebze ĥatını:-ını**

Gazel 1869

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Sevgilinin

yanağında yeni çıkmaya

başlayan tüyler.

Sebze

ĥatınıaglayuaglayub

itürdüñ

Derdävüdirîğ ol
ķad-i
bālâyübüyüdüñ

sebz-i ĥatıñı:

1. **sebz-i ĥatıñı:-uñ**

Gazel 1801

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Yeşil ayva tüyü.

Sebz-i

ĥatıñızāhirolmuşbā

ğ-ı ĥüsnüñdevelî

Bilmedüm ‘anber

mi yāmüşğ-i

Ĥatādurkākülüñ

seccāde:

1. **seccāde:**

Gazel 1649

Mısra: 7

Yere serilip

üzerinde namaz kılmaya
yarayan eşya.

Seccāde saldı

zülfiāb-ı ‘izārı üze

Çeşmiimāmet eyler

ulu kerāmet ancak

seccdekılır:

1. **seccdekılır:-ur**

Gazel 1742

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Secde etmek.

Okurlar āyet-i secde

açubanmuşĥaf-ı

rüyuñ

Hemānmiĥrāb-ı

ebrüñakılır secde

gören boyuñ

2. **seccdekılır:-ur**

Gazel 1862

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Secde etmek.

Ĥāk-ı ebrüsına baş

açdıgönül secde

kılır

Bakmayısardaĥımıñ

rābınaBeytü’l-

ĥaramuñ

seccdegāh-ı dil:

1. **seccdegāh-ı dil:**

Gazel 1921

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Gönlün secde etme

yeri.

Degme bir

cāyaanuñçündöstar

baş egmezem

Secdegāh-ı dil

olupdurbaña ol

ebrühilāl

sedbaglamadı:

1. **sedbaglamadı:-ma, -**
dı

Gazel 1730

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Set koymak. //

Engel koymak.

Kim gözüm yaşına

bend itse

Muĥibbīāñadi

Kimse

sedbaglamadıöñine

hîçCeyĥunuñ

sefer:

1. sefer:

Gazel 1662

Mısra: 8

Yolculuk, seyahat.

Cemâlün görüp
itdümcân teslîm
Bahâri rişdiçün kim
dir sefer yok

2. sefer:

Gazel 1866

Mısra: 8

Yolculuk, seyahat.

‘İşkî yolında çünkidil
âşabraçâre yok
Şabr olmaz-ısa
‘âşık adirler sefer
gerek

3. sefer:

Gazel 1971

Mısra: 3

Yolculuk, seyahat.

Sefer mümkün degül
yok şabrâ tâkât
Olupdurehl-i
‘ışkuñ hâlimüşkil

seferevlevüp:

1. sefer eyleyüp: -yüp

Gazel 1783

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Sefer etmek II

gitmek.

Geştkılduñ berr ü
bahırı eyleyüp bî-ğad
sefer
Geldüñ hâhirküy-ı
cânân içre
ârâ meyledüñ

sefer kıl:

1. sefer kıl:

Gazel 1577

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Sefere çıkmak,
yolculuğa çıkmak.
Bilmek isterseñe ger
ney gibi
sînemnâlişin
Var sefer kıl Hind
iline nağme-i
kağnusa bak

sefer kılsam:

1. sefer kılsam: -sam

Gazel 1665

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Sefere çıkmak,
yolculuğa çıkmak.
Râh-ı ‘ışkatogrulup
‘azmeyleyüp kılsam
sefer
Çamdan özge âh ol
vâdidehergizzâd
yok

sefidoldı:

1. sefidoldı: -dı

Gazel 1580

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Beyazlamak, ak
olmak.

Nev-
civânidüm sefidoldı
kapuñdarîşe bak
‘İşkuñ-
ılağastadurrahm
eyle bu dervîşe bak

2. sefidoldı: -dı

Gazel 1580

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Beyazlamak, ak
olmak.

Cürmibî-
haddür Muhibbî
senden umar şefkâti
Nev-
civânidüm sefidoldı
kapuñdarîşe bak

seg-i küyuñ:

1. seg-i küyuñ: -uñ, -

Gazel 1686

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Mahallenin köpeği.
Niçeyildurgörmedü
m ben gerçi kim
rüyüñsenüñ
Olmuşamcân u
göñülden bil seg-i
küyuñsenüñ

2. seg-i küyuñ: -uñ

Gazel 1742

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Mahallenin köpeği.
Niçe yıllar-durur
dürolmuş-iken
âsitânuñdan
İrişdümâşinâçık dibi
-ğamdi’llâh seg-i
küyuñ

segri:

1. segriyüben:

Gazel 1676

Mısra: 14

Titremek, hafifçe
kımıldamak.

Aglaramyārigörem
gibi Muḥibbīşeḫerī
Dīdelersegriyūben
dil daḫicūşān ancak

segrü:

1. **segrür:-r**

Gazel 1828

Mısra: 10

Titremek, hafifçe

kmıldamak.

İyMuḥibbibeñzer ol
maḥbūb-ı cānumdur
gelen

Kim bugün durmaz

yine

segrürkenārīçeşmü

müñ

segsār:

1. **segsār:**

Gazel 1752

Mısra: 10

Köpek kalpli. ||

*Köpek gibi yalaka olup
insanların peşinde*

koşma.

Kimin

eflākeçıkarduñ anda

virdüncāy-ı ḥāş

Kimini ka`r-ı zemīn

içinde

segsāreyledüñ

sehāb-ı zülf:

1. **sehāb-ı zülf:**

Gazel 1672

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Zülf bulutu.

Gün yüzüñi

göremem tolar bu

gözüm yaş-ıla

Gāhāhumgehsehāb-
ı zülfidersettārlık

2. **sehāb-ı zülf:**

Gazel 1967

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Zülf bulutu.

Kaçan olsam seni

görmegemāyil

Sehāb-ı zülf olur

gün yüze ḫāyil

seher:

1. **seher:**

Gazel 1619

Mısra: 1

(Ar. Fa.) Seher

vakti, tan atarken.

Kapuñagelürşeher

gün ala

ḫüsnüñdensabaḳ

Bedr iken

itdüñşāret aya oldu

iki şaḳ

2. **seher:**

Gazel 1669

Mısra: 12

(Ar. Fa.) Seher

vakti, tan atarken.

Ne ḳadargamgīn

olursa

açılurgöñlümgözi

ḫil`at-i sebz-ile

zeynolmuşşeherşāḫr

āyı bak

3. **seheri:-i**

Gazel 1676

Mısra: 13

(Ar. Fa.) Seher

vakti, tan atarken.

Aglaramyārigörem
gibi Muḥibbīşeḫerī
Dīdelersegriyūben
dil daḫicūşān ancak

4. **seher:**

Gazel 1680

Mısra: 3

(Ar. Fa.) Seher

vakti, tan atarken.

İñleremḳumrıñ gibi

döstdiyü çın şeher

Göñüleglencesi`āle

mdehemānyār

gerek

5. **seher:**

Gazel 1838

Mısra: 12

(Ar. Fa.) Seher

vakti, tan atarken.

Tutuşup āteş-i `ışḳ-

ılaMuḥibbīgiceler

Dūd-ı āhuñmaḳarı

çın şeherēflāk gerek

sehergeh:

1. **sehergeh:**

Gazel 1598

Mısra: 4

Far. Seher vakti.

Gül

yüzüñgördiḫarāretd

en kızardı gülsitān

Ol

sebebdendürşeherge

hbulmur güldē

`arāḳ

2. **sehergeh:**

Gazel 1614

Mısra: 3

Far. Seher vakti.

Gicelemnâle kılsam
çın sehergeh
Saçılurgözlerümden
şebnem-i 'ışk

3. **sehergeh:**

Gazel 1865

Mısra: 4

Far. Seher vakti.

Gice kim
vardurşehâzülf-i
siyâhuñdan eser
Gün tülû' eyler
sehergehrü-yı
pâküñdürsenüñ

sehâr:

1. **sehâra:-a**

Gazel 1551

Mısra: 8

Sihirbaz, büyücü.

Çeşm-i cellâdı
yeterken 'âleme
Pes ne hâcetsihr ide
sehârazülf

2. **sehâr:**

Gazel 1582

Mısra: 2

Sihirbaz, büyücü.

Zülf-i şeb-rengüñ
gibi 'âlemde bir
tarrâr yok
Çeşm-i
mestüñemüşâbih
dünyada sehâr yok

sehâre:

1. **sehâre:**

Gazel 1591

Mısra: 1

Sihirbaz, büyücü.

Zülf-i tarrârı gibi
'âlemde bir tarrâre
yok
Bu
cihândaruñlarımâne
ndi bir sehâre yok

2. **sehâre:**

Gazel 1706

Mısra: 1

Sihirbaz, büyücü.

Yine sihr eyledi
sehârezülfüñ
Niçe dil bağladı bir
târazülfüñ

sehîservüm:

1. **sehîservüm:-üm**

Gazel 1534

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Servi gibi uzun,

düzgün.

Eşküm akar su
elifler
servlerdürlâledağ
İysehîservümyiridür
eyler-iseñgeşt-i bağ

sehl:

1. **sehlüñ-durur:-üñ, --
durur**

Gazel 1884

Mısra: 11

Kolay. II

*Halledilebilir,
çözülebilir şey.*

'İşk bir sehlüñ-
durur gehâşikâr u
gehniñhân
Lâzımdı 'âşığı
ney gibi nâlân
eylemek

sehv:

1. **sehv-ile:-ile**

Gazel 1500

Mısra: 10

Kasten

yapılmayan,

yanılmaktan doğan

yanlış, hatâ.

Nâme içre

nâminiañmışMuhib

bîdilberüñ

Sehv-ile yazmış

megeryâhudyazılmı

şdurğalat

sehveylevüp:

1. **sehveylevüp:-yüp**

Gazel 1622

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Hata etmek,

yanılmak.

Egershevveylevüpdür

sem ser-i zülfüne

'anberdür

Hañakıldum

beşerden çün 'aceb

olmaz hañâ kılmak

sehv-ile:

1. **sehv-ile:**

Gazel 1813

Mısra: 6

Kazara.

CânviremFerhâd-

veş her dem leb-i

şirîñüne

Yañılıpsehv-ile

cânübüseikrâreylese

ñ

selâm:

1. **selām-ıla:--ıla**

Gazel 1681

Mısra: 3

Selam verme,

esenlik dileme.

Bir selām-
ılagöñülvırānesinn
a'müridüp
Hıyragirdüñ ol
hıarāb-
ābādiābādeyledüñ

2. **selāma:-a**

Gazel 1962

Mısra: 10

Selam verme,

esenlik dileme.

VırseselāmsañāMu
hibbıçevürme yüz
Tañrıselāmın gel
kübül eyle selāma
gel

selāmvirse:

1. **selāmvirse:-se**

Gazel 1962

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Selamlamak;

*birine esenleme sözü
söylemek.*

VırseselāmsañāMu
hibbıçevürme yüz
Tañrıselāmın gel
kübül eyle selāma
gel

selāmet:

1. **selāmetden:-den**

Gazel 1603

Mısra: 9

Esenliğe kavuşma,

huzura erme.

Ehl-i 'ışk ister

melāmet bil

selāmetden kaçar

İyMuhibbī 'āşıkuñ

adıyla san u 'arı

yok

2. **selāmet:**

Gazel 1947

Mısra: 8

Esenliğe kavuşma,

huzura erme.

Deryā-yı 'ışka

düşeli 'ışk ehli ğarķ

olur

Zāhidselāmet ister

iseñ var karada ol

selāmet ol:

1. **selāmet ol:**

Gazel 1914

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Korku ve kaygıdan

uzak olmak.

Pā-bürehne 'āşıķam

olmak

melāmetbesbaña

Zāhidā ol sen

selāmet 'ālem içre

şöhret al

selāmet vakasın:

1. **selāmetryakasın:-n**

Gazel 1680

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Selamet tarafı,

emniyetli taraf.

Gözlemez 'āşıķ

olan çünkiselāmet

yakasın

Sañā ne nām u

Muhibbıvü ne hod

'ār gerek

selāsıl:

1. **selāsıl:**

Gazel 1967

Mısra: 10

Zincirler.

Hıalāş olmak ne

mümkindür bu

bendden

Dakılaboynuñaçünz

ülfselāsıl

selef:

1. **selef:**

Gazel 1560

Mısra: 1

Bizden öncekiler,

bizden önce yaşamış

kimseler, atalar, ecdat.

Naķd-i

'ömrizāhidāniçünbu

yurmuşlar selef

Her ne kim hāşıl

kıla olur riyyā ile

telef

2. **selef:**

Gazel 1702

Mısra: 7

Bizden öncekiler,

bizden önce yaşamış

kimseler, atalar, ecdat.

N'olarenğın ise

şı'rüñ selef

şı'rinedaħıl itme

Dimişler 'ālem

içinde

bulınmazhıçedebede

nyig

selefşı'rine:

1. selef şî'rine:-ine

Gazel 1788

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Eskilerin şîiri.

N'olarengîn ise

şî'rüm selef

şî'rinedağl itme

Dimişler 'âlem

içinde

bulınmazhîçedebede

nyig

selîmî:

1. selîmî:

Gazel 1743

Mısra: 9

Doğru, dürüst,

kusursuz.

YokdurMuhibbî

gibi selîmişiddîkhîç

Çokduregerçipâdişe

hümâşinâlaruñ

selmân:

1. selmânûñ:-uñ

Gazel 1763

Mısra: 10

14. asırda yaşamış,

*ünlü Fars şâiri Selman-
ı Saveci.*

Nazmuñı gören

MuhibbîdirNizâmîn

azmıdur

Okuyan şî'rüñidir

'aynı-durur

Selmânûñ

sem:

1. sem:

Gazel 1951

Mısra: 8

Zehir.

Leblerüñtiryâkini

bu bendeden itme

dirîğ

Mâr-ı

zülfüñdenirişenbaña

sanma sem degül

2. sem:

Gazel 1973

Mısra: 4

Zehir.

Zehr-i

zülfindenkaçup

ister lebüñtiryâkini

Kime mâr-ı zağm

irse añakemdür sem

degül

sem' dutma:

1. sem' dutma:-ma

Gazel 1521

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Kulak tutmak.

İster-iseñ olmaya

'aybuñcihândaâşikâ

r

Sen dağıdutmadilâ

bir kimsenüñ

'aybına sem'

sem' tutar mı hîç:

1. sem' tutar mı hîç:

Gazel 1516

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Hiç kulak asar

mı?.

İyMuhibbîniçe bir

feryād u zârî idesin

Sağt-dil olan tutar

mı hîçferyāduña

sem'

semâ' eyler:

1. semâ' eyler:

Gazel 1529

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Mevlevî dervişlerin

bazı çalgılar ve okunan

ilahiler eşliğinde icra

ettikleri âyin.

Hoşgelürbezm içre

nâyüñnâlesi

Mevlevîler gibi

eyler dil semâ'

semâ' idem:

1. semâ' idem:-em

Gazel 1522

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Sema ettirmek,

döndürmek.

Katlümekâşdeyleyü

pyâr alsa tîğ-ı

inkıtâ'

Başumı ele

aluptâhâşre dek

idem semâ'

semek:

1. semek:

Gazel 1740

Mısra: 10

Balık.

AğlarMuhibbî gelse

hayâlünfigânidüp

Yaşı semek bulur

işidürnâlesinsimâk

2. semek:

Gazel 1741

Mısra: 10

Balık.

AglarMuhibbî gelse
hayâlünfiğânidüp
Yaşı semek bulur
işidürnâlesinsimäk

3. **semege:-e**

Gazel 1756

Mısra: **10**

Balık.

Her şebMuhibbî
gelse
hayâlürrevânider
Yaşımı
semegeirgürübennâl
esinsemmäk

4. **semek:**

Gazel 1895

Mısra: **8**

Balık.

Baħra döksem
âhumodişemmesin
Kaynayupbişerdi
içinde semek

5. **semek:**

Gazel 1900

Mısra: **10**

Balık.

Murğlarevc-i
hevâdaâhumaraħm
eyledi
Acıdı acı
yaşımıgördideryād
asemek

semender:

1. **semenderler:-ler**

Gazel 1572

Mısra: **11**

*Ateşte yanmaz bir
hayvan-ı mevħûm.*

Āteş-i ‘ışk içre dil
girdi semenderler
gibi
Olalıdan bu
Muhibbîdöslarmu’t
ād-ı ‘ışk

2. **semenderler:-ler**

Gazel 1916

Mısra: **9**

*Ateşte yanmaz bir
hayvan-ı mevħûm.*

İyMuhibbînār-ı
‘ışkımdan
semenderler yanar
Nâmedesüz-ı
derünüm
‘arzolmakdurmuħâl

semender-vār:

1. **semender-vār:**

Gazel 1514

Mısra: **12**

Semender gibi.

*Semender : Ateş içinde
yaşayan masal hayvanı.*

Ruħlarıñüstindecân
ā ol siyâhzülfüñ
gibi
Tutdı od içre
vañanoldı
semender-vār şem’

2. **semender-vār:**

Gazel 1941

Mısra: **10**

Semender gibi.

*Semender : Ateş içinde
yaşayan masal hayvanı.*

Āteş ile penbeyi bir
yirde kim gördüğü
var
Bu äcebdürbübüli

saklar semender-vār
gül

semender-ves:

1. **semender-ves:**

Gazel 1534

Mısra: **4**

Semender gibi.

*Semender : Ateş içinde
yaşayan masal hayvanı.*

Nār-ı ‘ışkı içre ol
meh-
pärenüñgöñlüm
yine
Eylemezdi olmasa
idi semender-
veşturağ

semend-i bād-pāyuñla:

1. **semend-i bād-**

pāyuñla:-yuñla

Gazel 1604

Mısra: **7**

Kelime Tipi: -

Çevik at.

Semend-i bād-
pāyuñlagötürgilħaki
niyirden
İde kühl-i başar anı
melekler
çeşmidürmüştāk

semend-i nāza:

1. **semend-i nāza:-a**

Gazel 1748

Mısra: **1**

Kelime Tipi: -

Naz atı.

Bin semend-i nāza
eyle cilveler
meydänsenüñ
Başımı top ideyim

zülfünü sun
çevgânsenün

semend-i nâz-ıla:

1. **semend-i nâz-ıla:--**

ıla

Gazel 1685

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Naz atı.

Binüpsmend-i nâz-
ıla ‘uşşâkıçekendür
Kaldı ayakda
‘âşıkıçeksün
‘inânkaşuñ

2. **semend-i nâz-ıla:--**

ıla

Gazel 1771

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Naz atı.

Cilve kıl meydân-ı
hüsni içre semend-i
nâz-ıla
Söylenen dillerde
şimdi güft ü
güyüñdursenün

semmâk:

1. **semmâk:**

Gazel 1756

Mısra: 10

Balıkçı.

Her şebMuhibbî
gelse
hayâlünrevânider
Yaşını
semegeirgürübennâl
esinsemmâk

sen:

1. **sen:**

Gazel 1501

Mısra: 9

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Bu

Muhibbünümuradı

nırsorarsañ sen

hemân

Yok

muradığayrımihrün

dür bu ‘âlemdefağat

2. **sen:**

Gazel 1505

Mısra: 9

İkinci tekil şahıs

zamiri.

GördünçüMuhibbî

sen

ğambârtezâyüdde

Ger ‘âşık-ısañ eyle

ol bâr-ı girândanğaz

3. **senün:-ün**

Gazel 1506

Mısra: 3

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Kim ki la’lünden

bugün idersenün bir

cür’anuş

Eylemez

cennetdeiderâb-ı

kevserden ne ħaz

4. **senün:-ün**

Gazel 1509

Mısra: 3

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Kim ki

la’lündenider bir

gün senün bir

cür’anuş

Añabâğ-ı cennet

içre âb-ı kevserden

ne ħaz

5. **sen:**

Gazel 1510

Mısra: 2

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Almaz dil ü

cânsensüz bu milk-i

cihândanğaz

Alur dil ü

cânkuvveti sen küt-ı

revândanğaz

6. **sensüz:-süz**

Gazel 1510

Mısra: 1

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Almaz dil ü

cânsensüz bu milk-i

cihândanğaz

Alur dil ü

cânkuvveti sen küt-ı

revândanğaz

7. **sen:**

Gazel 1512

Mısra: 2

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Fâriğ ol gel eyleme

dünyâiçüniy dil

nizâ’

Ĥaşıl itmezsin sen

andan nesne

hiçillâşudâ’

8. **saña:-a**

Gazel 1515

Mısra: **9**

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Feyzbağşoldısañaru
h-ı Kemāl
Şi'r-ile kıl
MuhibKemāletama'

9. **sen:**

Gazel 1521

Mısra: **6**

İkinci tekil şahıs

zamiri.

İster-iseñ olmaya
'aybuñcihāndaāşikā
r
Sen dañdutmadilā
bir kimsenüñ
'aybına sem'

10. **senüñ:-üñ**

Gazel 1523

Mısra: **1**

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Meclisdeyüzüñgörd
isenüñnāgehānī
şem'
Odlara yanup
çıkardı baş[ın]dan
duñānı şem'

11. **senüñ:-üñ**

Gazel 1523

Mısra: **11**

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Şem'-i
ruñuñakarşusenüñ
dil uzatmasa
Kesdürmez idi

meclis içinde
zebānı şem'

12. **senüñ:-üñ**

Gazel 1523

Mısra: **15**

İkinci tekil şahıs

zamiri.

İydöstenüñyāduña
ben niçeyanaram
Luţf eyle beni bir
gice it imtiñanı
şem'

13. **seni:-i**

Gazel 1524

Mısra: **6**

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Görmek ister
hüşnüñiolmışmeger
dīvānesi
Her gice dirile
mescidde seni arar
şem'

14. **sen:**

Gazel 1535

Mısra: **8**

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Bezm-i ğamdako
beni her dem
cigerhünniçem
Nüş-ı cān olsun
nigārā koma elden
sen ayağ

15. **sensüz:-süz**

Gazel 1535

Mısra: **13**

İkinci tekil şahıs

zamiri.

İşanemsensüzeger
sorsañMuhibbīhālin
i

Gözde nem başında
sevdā dilde
āteşsinedağ

16. **sen:**

Gazel 1540

Mısra: **6**

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Çözüp zülf-i
perīşānuñperīşān
eyle 'uşşakı
Kamu
yoluñdacānvirsün
sen ol cümle
cihānfariğ

17. **sen:**

Gazel 1542

Mısra: **1**

İkinci tekil şahıs

zamiri.

İster iseñ olasın sen
ğuşsavüğamdanırag
Meclise bir sākī-i
gül-ruhgetür sunsun
ayağ

18. **senüñ:-üñ**

Gazel 1542

Mısra: **5**

İkinci tekil şahıs

zamiri.

İstemeseñiygöñül
'ırzuñsenüñyıkıldug
ın
Sen sen ol gel
degme bir kişi ile
eyleme lāğ

19. **sen:**

Gazel 1543

Mısra: 7

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Başuñaalduñdilā
sen bu
cihāngavgāların
Yigdegülmidürsaña
itseñ bu
sevdādanferāğ

20. **sen:**

Gazel 1544

Mısra: 6

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Ben niçepervāne-
veşkarşuñapervāzit
meyem
Sen var-iken
döstumhācetdegül
yakmak çerāğ

21. **sen:**

Gazel 1545

Mısra: 7

İkinci tekil şahıs

zamiri.

İster-iseñ sen huzūrı
tut tecerrüd 'ālemin
Fāriğ u merd-i
cihān ol gözleme
hīç sol u sag

22. **sen:**

Gazel 1547

Mısra: 9

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Merd ol Muhibbī
kalma bugün cān u
başu sen

Nā-merd ola itmeye
kim sīnesinşikāf

23. **sen:**

Gazel 1552

Mısra: 3

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Sen tarīk-ı Hakkı
gözle çıkma sakın
şer'den
Sen
yoluñtogrultegerçi
var
nedāmetmuhtelif

24. **sen:**

Gazel 1552

Mısra: 4

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Sen tarīk-ı Hakkı
gözle çıkma sakın
şer'den
Sen
yoluñtogrultegerçi
var
nedāmetmuhtelif

25. **saña:-a**

Gazel 1559

Mısra: 3

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Döstum ben
sañacānum nite kim
bu tendedür
Şidk-ı
da'vāmagüvāhumol
dışeng ü nāy u def

26. **senüñ:-üñ**

Gazel 1562

Mısra: 7

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Alısardurnağd-i
'ömrüñ
'ākıbetdünyāsenüñ
Eyle farz it kim bu
nağdieyledüñ ol
hānavağf

27. **sen:**

Gazel 1563

Mısra: 5

İkinci tekil şahıs

zamiri.

İy kaşı ya
durmadan at sen
bañagamz okların
Key ulu devlet-
durur aña ola bu dil
hedef

28. **sen:**

Gazel 1564

Mısra: 10

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Her dem hasūd
kendin
koeylesünhelāk
Āyīne-veşsineñi sen
it Muhibbīşāf

29. **seni:-i**

Gazel 1566

Mısra: 9

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Cürm ise seni
Muhibbīsevdüğü
'Afv kılma öldür
anı kıl telef

30. **sen:**

Gazel 1568

Mısra: 7

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Zāhidā ‘ucb-ıla ger

sen çekdün-ise

i’tikāf

Ben daḥkūnc-i

ḥarābāt içre oldum

mu’tekif

31. **senūñ:-iñ**

Gazel 1579

Mısra: 11

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Bes-durur

egnūñdedünyādasen

üñ bir köhne şāl

Merd-

iseñsañadimem var

aṭlas u dībāya bak

32. **senden:-den**

Gazel 1580

Mısra: 9

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Cürmibī-

ḥaddürMuḥibbī

senden umar şefḳati

Nev-

civānidümsefidoldı

kapuñdarşe bak

33. **sen:**

Gazel 1581

Mısra: 3

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Bilmek isterseñeger

sen kāyinātaḥvālını

‘Ārızi ‘ālem-

nümāāyinedür gül

rūya bak

34. **sen:**

Gazel 1583

Mısra: 1

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Diger-

gündurbakarsañ sen

bu āfāk

Aç ‘ibret

çeşminidāyimaña

bak

35. **saña:-a**

Gazel 1587

Mısra: 1

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Felekde bir

sañabeñzerbenüm

mihr-ile māhum

yok

Güzeller hep saña

bende senüñ tek

pādişāhum yok

36. **sen:**

Gazel 1587

Mısra: 4

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Egercürm-ise

yanuñda seni

sevmek benüm

‘ömrüm

Sen alduñgöñlümi

benden

benümçendāngünāh

um yok

37. **seni:-i**

Gazel 1587

Mısra: 3

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Egercürm-ise

yanuñda seni

sevmek benüm

‘ömrüm

Sen alduñgöñlümi

benden

benümçendāngünāh

um yok

38. **senūñ:-iñ**

Gazel 1587

Mısra: 2

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Felekde bir

sañabeñzerbenüm

mihr-ile māhum

yok

Güzeller hep saña

bende senüñ tek

pādişāhum yok

39. **seni:-i**

Gazel 1590

Mısra: 3

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Aldar seni o bir

niçe gün yüzüne

güler

Dünyāyagöñlibagla

mazirābekāsi yok

40. **sen:**

Gazel 1593

Mısra: 4

İkinci tekil şahıs

zamiri.

İnledümçüngülşen-i
küyünda ben
bülbul-şifat
Tutmaduñiybi-vefâ
gül gibi sen hergiz
kulak

41. **senûn:-üñ**

Gazel 1593

Mısra: 5

İkinci tekil şahıs

zamiri.

İy güzeller
şâhupâyüñasenüñsâ
riçün
La'l-ile ben
hâziritdüm iki
çeşmümentabak

42. **sen:**

Gazel 1594

Mısra: 1

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Biz
senüñleâşinâyuz
sen idersinyâdlık
Bendeye
lâyıkmıdır kim
isteye âzâdlık

43. **sen:**

Gazel 1594

Mısra: 5

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Hasretiyle sen gül-i
nevrestenüñ her
giceâh
Şubhölinceaylerem
bülbul gibi
feryâdlık

44. **senüñle:-üñ, -le**

Gazel 1594

Mısra: 1

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Biz
senüñleâşinâyuz
sen idersinyâdlık
Bendeye
lâyıkmıdır kim
isteye âzâdlık

45. **sen:**

Gazel 1595

Mısra: 6

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Bir harâret virdi
'ışkuñ geldi bu dil
lerzeye
Bilmek
isteseñegerahvâlüm
i sen bide bak

46. **senden:-den**

Gazel 1595

Mısra: 10

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Bu
Muhibbînüñmuradı
bendeñolmakdurhe
mân
YâResülallahkabül
it olmasun senden
ırak

47. **sen:**

Gazel 1596

Mısra: 7

İkinci tekil şahıs

zamiri.

At cefâsengini sen
karşuaña baş
açayım
Her ne senden gele
anuñlagöñülşâd
ancak

48. **senüñ:-üñ**

Gazel 1596

Mısra: 6

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Yazsañ 'uşşâkı bu
ben
'âşıküñyâdağetur
Dimesünler ser-i
küyüñdasenüñyâd
ancak

49. **saña:-a**

Gazel 1597

Mısra: 1

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Sañabenümişüm
yok bir
zerrecemuvâfık
Sen dañı işle işüñ
her ne ki sañalâyık

50. **sen:**

Gazel 1597

Mısra: 2

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Sañabenümişüm
yok bir
zerrecemuvâfık
Sen dañı işle işüñ
her ne ki sañalâyık

51. **sensin:-sin**

Gazel 1597

Mısra: 9
İkinci tekil şahıs
zamiri.

Eyle nazārşefi' ol
sensin şefi'-i
ümme
Gülbāngüni
çekerler cümle
senüñhalāyık

52. **senüñ:-üñ**

Gazel 1597

Mısra: 10

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Eyle nazārşefi' ol
sensin şefi'-i
ümme
Gülbāngüni
çekerler cümle
senüñhalāyık

53. **senüñle:-üñ, -le**

Gazel 1597

Mısra: 6

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Gördükçe beni
iydöstbīgāne gibi
bakduñ
Kāş olmayadı
hergizsenüñleāşināl
ık

54. **senüñ:-üñ**

Gazel 1598

Mısra: 9

İkinci tekil şahıs

zamiri.

İy saçı
leyliMuhibbīoldıme
cnūnuñsenüñ
Zülfüñüñzencirinilu

tfeyleyüpboynında
k

55. **sen:**

Gazel 1600

Mısra: 9

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Görelde sen perī-
rūyıMuhibbī
'aklıbaşından
Gidüpdürçeşmine
'ālem 'aceb mi
cümle tār olmak

56. **senden:-den**

Gazel 1601

Mısra: 9

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Senden ister bu
Muhibbīderdinüñde
rmānını
Mübtelā-
yıderdolmuşışidenle
rden ırak

57. **seni:-i**

Gazel 1610

Mısra: 10

İkinci tekil şahıs

zamiri.

İtā'at eyle
tā'atdenırılma
Ne içinhalk kıldı
seni Hālık

58. **sen:**

Gazel 1611

Mısra: 11

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Çünüçdüñ sen ezel
'ışkuñşarābın
Yürimestāne olma
hergiz ayık

59. **sen:**

Gazel 1613

Mısra: 8

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Ben tevekkül
eyledümirdüm bu
dem maqşūduma
Sen yüritesbīh ü
zıkr [it]
zāhidāevrāda bak

60. **sen:**

Gazel 1615

Mısra: 10

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Söylemedin kıssa-i
'ışkıMuhibbīfāş
olur
Çehresi söyler
'ayān sen var dil-i
hāmūşa bak

61. **sensin:-sin**

Gazel 1616

Mısra: 10

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Bende
olmuşdurMuhibbīcā
n-ıladergāhuña
Çünkü sensin fahr-ı
'ālem bir
aduñmağbüb-ı Hāq

62. **sen:**

Gazel 1618

Mısra: **10**
İkinci tekil şahıs
zamiri.

Kimine şādīvirilmiş
kimine endüh u
gam
Hâṭruñhoş dut
Muḥibbī sen
hemāntaksīme bak

63. **sen:**

Gazel 1619

Mısra: **10**

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Kim-durur
senünyoluñda baş u
cân terk itmeyen
Yaradılmadan bu
'âlem sen
idüñmaḥbüb-ı Hâk

64. **senden:-den**

Gazel 1620

Mısra: **3**

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Cidd ü cehd eyle
irişe ḥalka senden
menfa'at
Yoksa bir
sāyeolursın
meyvesi yok bir
kavak

65. **senüñ:-üñ**

Gazel 1620

Mısra: **7**

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Diler-iseñ bir
kemānçe ola bu
göñlüñsenüñ

Başuñtäreyleyüp
bul bir deri sīneñe
yak

66. **saña:-a**

Gazel 1626

Mısra: **3**

İkinci tekil şahıs

zamiri.

İñilesañadisünleke
mānçe
Yaşuñtārsīneñüzre
bir deri yak

67. **sen:**

Gazel 1626

Mısra: **7**

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Bozarduñtevebeñi
sen daḥızāhid
Egerbāde suna bir
sīmīnsāk

68. **senüñ:-üñ**

Gazel 1626

Mısra: **1**

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Dilerseñ ki ola
senüñyüzüñ ak
Gözetme kimse
ḥālīñḥālūñe bak

69. **sen:**

Gazel 1629

Mısra: **9**

İkinci tekil şahıs

zamiri.

İremezsın sen
Muḥibbīcidd-ile bil
vaḥdete
İtmeyince

kendükendüñden bu
dem benligi yok

70. **senüñ:-üñ**

Gazel 1632

Mısra: **1**

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Nigārāḥüsñüñebildü
msenüñhergizñihāy
et yok
Velī ol
ḥüsnebakmagadirīg
ā bende ṭākat yok

71. **sen:**

Gazel 1638

Mısra: **4**

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Egercürm ise
'āşıklıkyanuñdaıyke
mānebrü
Sen alduñcebr-ile
göñlinanuñçendāng
ünāhı yok

72. **senün:-üñ**

Gazel 1638

Mısra: **6**

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Benüm gibi
kuluñçokduregerçā
sitānuñda
Ve līkinehl-i
'ışkuñḥiçsenün tek
pādişāhı yok

73. **sen:**

Gazel 1640

Mısra: **3**

İkinci tekil şahıs
zamiri.

Bu dil derdine sen
dermānçünāhiritme
yecekdūn
Ne idi gösterüp
evvel
yüzünmübtelā
kılmak

74. **saña:-a**

Gazel 1641

Mısra: 5

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Nāshānuşhuñsaña
men' eyleme
'ışqdan beni
Zīra 'ahdüm bu ki
dutmam kimse
sözine kulak

75. **seni:-i**

Gazel 1645

Mısra: 7

İkinci tekil şahıs

zamiri.

İydöst seni
gördigöñülrüz-ı
ezelde
Sevdi seni dil
sevmeye
ğayrıvesüm yok

76. **seni:-i**

Gazel 1645

Mısra: 8

İkinci tekil şahıs

zamiri.

İydöst seni
gördigöñülrüz-ı
ezelde
Sevdi seni dil

sevmeye
ğayrıvesüm yok

77. **saña:-a**

Gazel 1652

Mısra: 10

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Yiridürseng-i
melāmet itse
sīneñdeniŝān
Kim didisañavarup
ol ŝāhid-i bāzāra
bak

78. **saña:-a**

Gazel 1653

Mısra: 8

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Zāhidā alma ele tek
sen ŝarāb u ŝāhidi
Var saña olsun
mübārekkevser iç
havrāya bak

79. **sen:**

Gazel 1653

Mısra: 7

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Zāhidā alma ele tek
sen ŝarāb u ŝāhidi
Var saña olsun
mübārekkevser iç
havrāya bak

80. **sen:**

Gazel 1658

Mısra: 3

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Sen güzeller ŝāhını
sevmek
degülhaddümveli
İhtiyārın'eylesünçü
nki dil-i ŝeydāda
yok

81. **seni:-i**

Gazel 1662

Mısra: 11

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Eger bulsam seni
tenhādacānā
Kolumdan
ğayrıbilüñe kemer
yok

82. **sen:**

Gazel 1663

Mısra: 5

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Sen
lebİŝirniçündüŝdü
mbelākühsārına
Hüsrevā bilsem
neden meylüñ bu
ben Ferhāda yok

83. **senüñ:-üñ**

Gazel 1665

Mısra: 2

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Sanma iyşeh kim
kapuñdanālevüferyā
d yok
Hey ne
zālimsinsenüñbeñze
rkatuñdadād yok

84. **sen:**

Gazel 1671

Mısra: 4

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Zāhidikoçeksün ol
havrāvü cennet
ğuşşāsın
Sen dilā su gibi şaf
ol dāyimādildāra
bak

85. **sen:**

Gazel 1672

Mısra: 8

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Her yañadantığlar
çekse ger
a' dākaşduma
Ġamdegülpervāyim
embaña sen
itseñyārlik

86. **senüñ: -üñ**

Gazel 1673

Mısra: 3

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Döstumbagrumniçe
yanmış
fırākuñdansenüñ
Lāle tek şahrāya var
bagrında olan dāğa
bak

87. **senüñle: -üñ, -le**

Gazel 1675

Mısra: 7

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Aramuzda gerçi var
senüñlebu'de'l-

maşrıqayn

Līk olmazsın

göñülden bir nefes

bir dem ırak

88. **saña: -a**

Gazel 1680

Mısra: 10

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Gözlemez 'āşık
olan çünkiselāmet
yakasın
Saña ne nām u
Muhibbivü ne hod
'ār gerek

89. **sen:**

Gazel 1681

Mısra: 7

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Ĥār-ıla gördük
meger sen ol gül-i
nev-resteyi
Anuñ-ıçun bülbül-i
şürıdeferyādeyledü
ñ

90. **sen:**

Gazel 1683

Mısra: 9

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Görmeden
yārıMuhibbıeyledü
ñ sen terk-i cān
N'olısar ger
yüziniğörseñserenc
āmuñsenüñ

91. **senüñ: -üñ**

Gazel 1683

Mısra: 1

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Gün yüzine
'āşıkolduñ gitse
ārāmuñsenüñ
Tañdegülhercāyیدür
çünkü dil-
ārāmuñsenüñ

92. **senüñ: -üñ**

Gazel 1683

Mısra: 2

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Gün yüzine
'āşıkolduñ gitse
ārāmuñsenüñ
Tañdegülhercāyیدür
çünkü dil-
ārāmuñsenüñ

93. **senüñ: -üñ**

Gazel 1683

Mısra: 4

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Bende düşdümdām-
1
zülfüñlegörendenĥāl
üñi
Niçelersaydeylemiş
dürdānevüdüamuñse
nüñ

94. **senüñ: -üñ**

Gazel 1683

Mısra: 6

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Ĥ'örıdüp 'uşşākı
eylersin
raķıbeıhtırām

Ne sebedendür ol
ite bunca
ikrâmuñsenüñ

95. **senüñ:-üñ**

Gazel 1683

Mısra: 8

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Baş u cān terkini ur
yolına bu şīrīnlebūñ
Añılatākūhken gibi
bugün nāmuñsenüñ

96. **senüñ:-üñ**

Gazel 1683

Mısra: 10

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Görmeden
yārıMuḥibbiyledü
ñ sen terk-i cān
N'olısar ger
yüziniğörseñserenc
āmuñsenüñ

97. **senden:-den**

Gazel 1684

Mısra: 5

İkinci tekil şahıs

zamiri.

İster-isem iyṭabīb-i
dil n'ola senden
cevāb
Her kimüñ kim
derdi var lā-
būdañadermān
gerek

98. **senden:-den**

Gazel 1684

Mısra: 8

İkinci tekil şahıs
zamiri.

İstedüñ dil anı
virdümcān da
isterseñn'ola
Pādişehsinbendeñe
m senden
hemānfermān gerek

99. **sen:**

Gazel 1686

Mısra: 3

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Tīğ-i ḥicr-ile
iderseñ sen beni ger
şāḥşāḥ
Gitmeye dilden
ḥayāl-i ḳadd-i dil-
cūyuñsenüñ

100. **senüñ:-üñ**

Gazel 1686

Mısra: 1

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Niçeyıldurgörmedü
m ben gerçi kim
rūyuñsenüñ
Olmışamcān u
gönülden bil seg-i
kūyuñsenüñ

101. **senüñ:-üñ**

Gazel 1686

Mısra: 2

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Niçeyıldurgörmedü
m ben gerçi kim
rūyuñsenüñ
Olmışamcān u

gönülden bil seg-i
kūyuñsenüñ

102. **senüñ:-üñ**

Gazel 1686

Mısra: 4

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Tīğ-i ḥicr-ile
iderseñ sen beni ger
şāḥşāḥ
Gitmeye dilden
ḥayāl-i ḳadd-i dil-
cūyuñsenüñ

103. **senüñ:-üñ**

Gazel 1686

Mısra: 6

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Çöz
mu'anberzülfüñitag
ıtruhūñüstinde kim
İster-iseñ tuta
cümle
'ālemibūyuñsenüñ

104. **senüñ:-üñ**

Gazel 1686

Mısra: 8

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Ögrenüpsinhicrodım
ayakmagı
'āşıkıların
Hıçnazırüñyog-ıdı
olmasa bu
ḥūyuñsenüñ

105. **senüñ:-üñ**

Gazel 1686

Mısra: 10

*İkinci tekil şahıs
zamiri.*

Âh-ı serd itme
Muhibbîkey sakın
kim ‘âlemi
Od bıragupyakısar
bu hây-
ılahüyuñsenüñ

106. **sen:**

Gazel 1689

Mısra: 5

*İkinci tekil şahıs
zamiri.*

‘Işkımezdānındaıy
dil olalı sen
pehlevān
Vāmıķ u Ferhād u
Mecnūndurmiyāngī
rūñsenüñ

107. **sen:**

Gazel 1689

Mısra: 9

*İkinci tekil şahıs
zamiri.*

İdemezsincehd-ile
anı Muhibbî sen
şikār
Şöyle beñzer kim
perī-
zādoldınaħcīrūñsen
üñ

108. **senüñ:-üñ**

Gazel 1689

Mısra: 1

*İkinci tekil şahıs
zamiri.*

Serv şeklin
naķşidersīnemdeşe
mşīrūñsenüñ
Bāğ-ı dilde gül

bitürürzaħm-
ılafrūñsenüñ

109. **senüñ:-üñ**

Gazel 1689

Mısra: 2

*İkinci tekil şahıs
zamiri.*

Serv şeklin
naķşidersīnemdeşe
mşīrūñsenüñ
Bāğ-ı dilde gül
bitürürzaħm-
ılafrūñsenüñ

110. **senüñ:-üñ**

Gazel 1689

Mısra: 4

*İkinci tekil şahıs
zamiri.*

Kullanursañ bu
cihān içre tecerrüd
‘âlemin
Umaram ‘İsī gibi
eflāk ola
yirūñsenüñ

111. **senüñ:-üñ**

Gazel 1689

Mısra: 6

*İkinci tekil şahıs
zamiri.*

‘Işkımezdānındaıy
dil olalı sen
pehlevān
Vāmıķ u Ferhād u
Mecnūndurmiyāngī
rūñsenüñ

112. **senüñ:-üñ**

Gazel 1689

Mısra: 8

*İkinci tekil şahıs
zamiri.*

Hep güzeller saña
bakar
hüşnüñolmışāyine
Gördilerħayrān
olup bu nev’e
taşvürūñsenüñ

113. **senüñ:-üñ**

Gazel 1689

Mısra: 10

*İkinci tekil şahıs
zamiri.*

İdemezsincehd-ile
anı Muhibbî sen
şikār
Şöyle beñzer kim
perī-
zādoldınaħcīrūñsen
üñ

114. **seni:-i**

Gazel 1690

Mısra: 1

*İkinci tekil şahıs
zamiri.*

Gülşen-i
hüşnümededidi seni
zār itsem gerek
Şubħolıncazārılık
eyler hezār itsem
gerek

115. **senüñ:-üñ**

Gazel 1692

Mısra: 1

*İkinci tekil şahıs
zamiri.*

Sihr-ile
‘aqlumtagıtdıçesm-i
fettānuñsenüñ

Sînemîitdinişânetür-
i müjgânuñsenüñ

116. **senüñ:-iñ**

Gazel 1692

Mısra: 2

İkinci tekil şahıs
zamiri.

Sihr-ile

‘aqlumtagıtdıçeşm-i

fettânuñsenüñ

Sînemîitdinişânetür-

i müjgânuñsenüñ

117. **senüñ:-iñ**

Gazel 1692

Mısra: 4

İkinci tekil şahıs
zamiri.

Cism-i zârum yollar

üzreñāk olaydı

kâşki

Ölse idüm yüzüme

tokınsadāmānuñsen

üñ

118. **senüñ:-iñ**

Gazel 1692

Mısra: 6

İkinci tekil şahıs
zamiri.

Leylüzülfüñi görüp

dil

niçemecnūnolmasu

n

Boynuma

zencirdürzülf-i

perişānuñsenüñ

119. **senüñ:-iñ**

Gazel 1692

Mısra: 8

İkinci tekil şahıs
zamiri.

Büseñe al naqd-i

cānumıdım dilber

didi

Ol bahāyavirmezem

ger biñ ola

cānuñsenüñ

120. **senüñ:-iñ**

Gazel 1692

Mısra: 10

İkinci tekil şahıs
zamiri.

Yârdanhercâyilik

ismin

Muhibbîögrenüp

Turmayup meclis

gezer eş’âr u

divānuñsenüñ

121. **senüñ:-iñ**

Gazel 1696

Mısra: 8

İkinci tekil şahıs
zamiri.

Ka’bedürküyieger

ola müyesser

varasın

Cânķurbānuñ ola

merd-iseñ ol

yirdesenüñ

122. **sen:**

Gazel 1697

Mısra: 8

İkinci tekil şahıs
zamiri.

Virmez iken

kimseler sırr-ı

dehānuñdanñhaber

Ĥande ile gül gibi

sen ĥall-i
eşķāyleydüñ

123. **senüñ:-iñ**

Gazel 1698

Mısra: 1

İkinci tekil şahıs
zamiri.

Māhtābanürbaş

iden

cemālüñdürsenüñ

‘Āşıkāñçer çeken

her dem

hilālüñdürsenüñ

124. **senüñ:-iñ**

Gazel 1698

Mısra: 2

İkinci tekil şahıs
zamiri.

Māhtābanürbaş

iden

cemālüñdürsenüñ

‘Āşıkāñçer çeken

her dem

hilālüñdürsenüñ

125. **senüñ:-iñ**

Gazel 1698

Mısra: 4

İkinci tekil şahıs
zamiri.

Düşüren dil

murğımıdām-ı

belāyanāgehān

Görünen

zülfüñucındadāneñā

lündürsenüñ

126. **senüñ:-iñ**

Gazel 1698

Mısra: 6

İkinci tekil şahıs
zamiri.

Aradum hem
çünSikenderbulmad
umâb-ı hayât
Beni sergerdân iden
'ayn-ı
zülâlündürsenüñ

127. **senüñ:-üñ**

Gazel 1698

Mısra: 8

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Gerdenindezülfini
gösterdi
dildâradidüm
Ehl-i
'ışkaitdügünbeizer
vebâlündürsenüñ

128. **senüñ:-üñ**

Gazel 1698

Mısra: 10

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Bir yañaebrülaruñ
bir yañaelâgözlerüñ
Beni bî-hüş eyleyen
ol çeşm-i
âluñdursenüñ

129. **senüñ:-üñ**

Gazel 1698

Mısra: 12

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Kıl yararsın
viricekyâruñmiyâni
ndanhaber
Fikr-i tab'ıñ mı
veyâ ince
hayâlündürsenüñ

130. **senüñ:-üñ**

Gazel 1698

Mısra: 14

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Baş u cāni yoluma
komazMuhibbîdir-
iseñ
Ol reh-i 'ışk içre
ancak
ihtimâlündürsenüñ

131. **sen:**

Gazel 1699

Mısra: 7

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Sen eyü olmaz-ısañ
senden
sorılmazhîçneseb
Faḥr kılma assısı
yok saña ata ananuñ

132. **senden:-den**

Gazel 1699

Mısra: 7

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Sen eyü olmaz-ısañ
senden
sorılmazhîçneseb
Faḥr kılma assısı
yok saña ata ananuñ

133. **senüñ:-üñ**

Gazel 1703

Mısra: 6

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Her tarafdangülşen-
i hüsnüñihâta
eylemiş

Döstumolmuşmeğer
ḥaṭṭuñsenüñbârü-
yımüşg

134. **sen:**

Gazel 1708

Mısra: 4

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Bu günühoşgörelüm
çok minnet olsun
Ḥâlîka
Zâhidâferdâgamınyı
sen yüriendişe çek

135. **sende:-de**

Gazel 1708

Mısra: 7

İkinci tekil şahıs

zamiri.

İster-iseñ bu
güzellik sende ola
pâyidâr
Döstumhüsnüñzekâ
tıñ bu ben dervîşe
çek

136. **sen:**

Gazel 1710

Mısra: 10

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Vaşfuñisenüñniçebe
yân ide Muhibbî
Sen pâdişehiolmuş
iken cümle cihānuñ

137. **senüñ:-üñ**

Gazel 1710

Mısra: 9

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Vaşfuñsenüñniçebe
yân ide Muhibbî
Sen pâdişehiolmuş
iken cümle cihânuñ

138. **senden:-den**

Gazel 1711

Mısra: 6

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Zerre gibi gün
yüzüñşevkiyleserge
rdân olan
Senden ayrudüşecek
'âlemdenâ-peydâ
gerek

139. **seni:-i**

Gazel 1713

Mısra: 7

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Sevdüğüm seni
günâh-ısa günâhum
çok benüm
Gel beni öldür
benüm tek yok
günâhkârüñsenüñ

140. **senüñ:-üñ**

Gazel 1713

Mısra: 1

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Berg-i gülden
tâzedüriydöstruhsâr
uñsenüñ
Servî pest itmiş
durur
gülşendereftârüñsen
üñ

141. **senüñ:-üñ**

Gazel 1713

Mısra: 2

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Berg-i gülden
tâzedüriydöstruhsâr
uñsenüñ
Servî pest itmiş
durur
gülşendereftârüñsen
üñ

142. **senüñ:-üñ**

Gazel 1713

Mısra: 4

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Şabrumıyagmaya
virdi gönlibîmâr
eyledi
Âh kıyın kıyın
bakan şolçeşm-i
bîmârüñsenüñ

143. **senüñ:-üñ**

Gazel 1713

Mısra: 6

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Hâk-i pâyuñarevân
olmazdı iyserv-i
revân
Gözlerüm yaşî ger
olmasa
hevâdarüñsenüñ

144. **senüñ:-üñ**

Gazel 1713

Mısra: 8

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Sevdüğüm seni
günâh-ısa günâhum
çok benüm
Gel beni öldür
benüm tek yok
günâhkârüñsenüñ

145. **senüñ:-üñ**

Gazel 1713

Mısra: 10

İkinci tekil şahıs

zamiri.

İyMuhibbî lebleri
zîkrin mükerrer
eyledüñ
Anuñ-
içunoldışîrînnazm u
eş'ârüñsenüñ

146. **saña:-a**

Gazel 1714

Mısra: 10

İkinci tekil şahıs

zamiri.

İyMuhibbîbî-
vefâlar sevmeden
gel fâriğ ol
İki
'âlemdesañaperverd
igârumdur gerek

147. **saña:-a**

Gazel 1717

Mısra: 10

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Büseycânnağdinin
'içünMuhibbîvirme
düñ
Sen sañaitdüñ bu
bâzâr içre
ihmâyleyledüñ

148. **sen:**
Gazel 1717
Mısra: **10**
İkinci tekil şahıs
zamiri.
Büseycānağdinin
'içünMuḥibbivirme
düñ
Sen sañaitdüñ bu
bāzār içre
ihmāleyledüñ

149. **seni:-i**
Gazel 1717
Mısra: **5**
İkinci tekil şahıs
zamiri.
Gözlerüm 'üryān
seni gördügi demde
ḥ'ābda
'Aqlumıalup bu ben
dervīşıabdāleyledüñ

150. **senün:-üñ**
Gazel 1717
Mısra: **7**
İkinci tekil şahıs
zamiri.
Baḥr-ı
ḥüsnüñdesenüñ 'ışk
ehli mähiler gibi
Anları
şayditmegezülfüñiç
engāleyledüñ

151. **seni:-i**
Gazel 1718
Mısra: **1**
İkinci tekil şahıs
zamiri.
Seni
öldürmeğedürkaşdı
çün ol ğamze-zenüñ

Sun boyın emrine
var
boynuñatakupkefen
üñ

152. **seni:-i**
Gazel 1718
Mısra: **8**
İkinci tekil şahıs
zamiri.
Budur
iydöstgüzellikdevef
ākā'idesi
Dökesin yirlere
kanın seni
cāndansevenüñ

153. **sen:**
Gazel 1721
Mısra: **2**
İkinci tekil şahıs
zamiri.
Bezmümüzüşenidü
p şem'-i
şebistānolduñ
Ḥüblarencüm olup
sen meh-i
tābānolduñ

154. **sen:**
Gazel 1721
Mısra: **4**
İkinci tekil şahıs
zamiri.
Terk
idersindiyücevrüñçe
kerüzşām u şehër
Biz cefādanusanup
sen ne perīşānolduñ

155. **sen:**
Gazel 1721
Mısra: **8**

İkinci tekil şahıs
zamiri.
Kullaruñ gibi
varupkarşuña hep
'āşıklar
Tursalar n'ola ki
sen
'ālemesultānolduñ

156. **seni:-i**
Gazel 1722
Mısra: **8**
İkinci tekil şahıs
zamiri.
Cān u dilden
eylegiliḥrācdünyā
çirkini
Seni yoldan çıkararı
māl ü
menālüñdürsenüñ

157. **senün:-üñ**
Gazel 1722
Mısra: **1**
İkinci tekil şahıs
zamiri.
Ruḥlaruñ al
eylemek
iydöstālüñdürsenüñ
Ol
sebedenniçelerāşuf
te-ḥālüñdürsenüñ

158. **senün:-üñ**
Gazel 1722
Mısra: **2**
İkinci tekil şahıs
zamiri.
Ruḥlaruñ al
eylemek
iydöstālüñdürsenüñ
Ol

sebebdenniçelerāşüf
te-ḥālūndürsenüñ

159. **senüñ:-iñ**

Gazel 1722

Mısra: 4

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Nokṭadidūmagzuña
dönüp miyāna kıl
didüm
Diditaḥsīntab`uña
ince
ḥayālūndürsenüñ

160. **senüñ:-iñ**

Gazel 1722

Mısra: 6

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Yücelerde
seyriderken şems
istiğnā-y-ıla
Yüz sürer kapuñda
şimdi
pāymālūndürsenüñ

161. **senüñ:-iñ**

Gazel 1722

Mısra: 8

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Cān u dilden
eylegiliḥrācdünyā
çirkinini
Seni yoldan çıkaran
māl ü
menālūndürsenüñ

162. **senüñ:-iñ**

Gazel 1722

Mısra: 10

İkinci tekil şahıs
zamiri.

Vaşluña ire
Muḥibbīdidümiyārā
m-ı cān
Didiiybī-çāre bu
fikir-i
muḥālūndürsenüñ

163. **senüñ:-iñ**

Gazel 1726

Mısra: 1

İkinci tekil şahıs

zamiri.

‘İydirdiḡdiküşte kıldı
ḥalkıcevlānuñsenüñ
Umulur maḡbūl ola
bu cümle
ḡurbānuñsenüñ

164. **senüñ:-iñ**

Gazel 1726

Mısra: 2

İkinci tekil şahıs

zamiri.

‘İydirdiḡdiküşte kıldı
ḥalkıcevlānuñsenüñ
Umulur maḡbūl ola
bu cümle
ḡurbānuñsenüñ

165. **senüñ:-iñ**

Gazel 1726

Mısra: 4

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Başımı top
eyleyüpgeldümvefā
meydānına
Ola kim ḡaltān ide
bu zülf-i
çevḡānuñsenüñ

166. **senüñ:-iñ**

Gazel 1726

Mısra: 6

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Gerçi
kıldumiykemān-
ebrū bu sīnem ben
siper
Kalmadı
tūrūnleḡeçdi dilde
peykānuñsenüñ

167. **senüñ:-iñ**

Gazel 1726

Mısra: 8

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Diller alduñ evvel
āḡirḡāret-i
dīneyledüñ
Hey
göziāfetmegeryog-
ımuşīmānuñsenüñ

168. **senüñ:-iñ**

Gazel 1726

Mısra: 10

İkinci tekil şahıs

zamiri.

İyMuḥibbīyüziniḡör
düñ olup bī-iḡtiyār
Sırruñıfāş eyledi
çāk-i
girībānuñsenüñ

169. **senden:-den**

Gazel 1727

Mısra: 3

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Bī-vefālık fennini
senden görür meh-

päreler
Her birin cevri ü
cefakılmakdaüstâde
yledüñ

170. **saña:-a**

Gazel 1729

Mısra: 6

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Sensüzinçeşmümde
noldıyiryüziencüm
misâl
Diyemaḥvâlümisañ
adiñle imdi yek-be-
yek

171. **sensüzün:-süz, -in**

Gazel 1729

Mısra: 5

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Sensüzinçeşmümde
noldıyiryüziencüm
misâl
Diyemaḥvâlümisañ
adiñle imdi yek-be-
yek

172. **senüñ:-üñ**

Gazel 1730

Mısra: 6

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Yüregüm ney gibi
deldüñ düşürüp
nâlelere
İycefâ-pîşesenüñ
böyle
midürkânünüñ

173. **saña:-a**

Gazel 1731

Mısra: 3

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Saña yitmez mi bu
devlet yitişdüñpây-ı
dildâra
Bi-ḥamdi'llâh
müyesser
oldıçünbüs-ı
riḳâbitdüñ

174. **sen:**

Gazel 1731

Mısra: 2

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Gelüpiytürk-i çeşm-
i mest dil ü
cânumḥarâbitdüñ
Beni sen odlara
yakduñ yiter nâz u
'itâbitdüñ

175. **sen:**

Gazel 1731

Mısra: 6

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Cihânmeḥ-
rûlarıencüm gibi bir
demde maḥvoldı
Kaçan sen 'arz-ı
ḥüsni düpyüzünüñâfîṭ
âbitdüñ

176. **saña:-a**

Gazel 1734

Mısra: 9

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Yiter Muḥibbisaña
bu devlet cihânda
kim

Olduñmuḥibbicân-
ılaâliMuḥammedüñ

177. **senüñ:-üñ**

Gazel 1739

Mısra: 1

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Merdüm-i çeşme
nazar kıl bî-
ḳarârüñdursenüñ
Tut elin kaldur ki
çokdanḥâksârüñdur
senüñ

178. **senüñ:-üñ**

Gazel 1739

Mısra: 2

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Merdüm-i çeşme
nazar kıl bî-
ḳarârüñdursenüñ
Tut elin kaldur ki
çokdanḥâksârüñdur
senüñ

179. **senüñ:-üñ**

Gazel 1739

Mısra: 4

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Sînem içre
saklarampeykânunuñ
cânım gibi
Bil ki cânımdan
'azîzdüryâdigârüñd
ursenüñ

180. **senüñ:-üñ**

Gazel 1739

Mısra: 6

İkinci tekil şahıs
zamiri.

Leylüzülfündürnigār
āgöñlümi tar
eyleyen
Rüşen iden
'ālemicānā
'izāruñdursenüñ

181. **senüñ:-üñ**

Gazel 1739

Mısra: 8

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Didümiy dilber
nedürküyuñdaferyā
d u fiğān
Didiiy dil-
hastebeñzerāh u
zāruñdursenüñ

182. **senüñ:-üñ**

Gazel 1739

Mısra: 10

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Su
revānolmışmeger
'āşık-durur
dīdāruña
Her ne yirde od
yanarsa
tābdāruñdursenüñ

183. **senüñ:-üñ**

Gazel 1739

Mısra: 12

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Görinenzülfüñmidü
rdidümyaḥüddām-ı
belā

Didiyañlışañladuñbī
-çāredāruñdursenüñ

184. **senüñ:-üñ**

Gazel 1739

Mısra: 14

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Pehlevān-ı
'ışkolsañiyMuḥibbīt
añmıdur
Vāmık u Ferhād u
Mecnün dest-
yāruñdursenüñ

185. **senüñ:-üñ**

Gazel 1740

Mısra: 5

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Gülşendebüyuñı gül
ü gonca alupsenüñ
Kim hırkasınıpāre
kimi itdicāmeçāk

186. **senüñ:-üñ**

Gazel 1741

Mısra: 5

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Gülşendebüyuñı gül
ü gonca alupsenüñ
Kim hırkasınıpāre
kimi itdicāmeçāk

187. **saña:-a**

Gazel 1743

Mısra: 6

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Uyduñhevā-
yüzülfineuslanmadu
ñdilā

Saña neler kıla
göresin bu
hevālaruñ

188. **senüñ:-üñ**

Gazel 1746

Mısra: 1

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Bir nefesle
mürdeleriḥyāsitedbī
rūñsenüñ
Olsa göklerde
Mesīḥā-
veşn'olayirüñsenüñ

189. **senüñ:-üñ**

Gazel 1746

Mısra: 2

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Bir nefesle
mürdeleriḥyāsitedbī
rūñsenüñ
Olsa göklerde
Mesīḥā-
veşn'olayirüñsenüñ

190. **senüñ:-üñ**

Gazel 1746

Mısra: 4

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Tir-i
müjgānuñakarşusın
esini tutmayan
Dilegüm bu
toknaboynnaşemşī
rūñsenüñ

191. **senüñ:-üñ**

Gazel 1746

Mısra: 6

İkinci tekil şahıs
zamiri.

Deyr-i
hüsnündeşanemler
cümlesi oldıkadîd
Çünkügördiler
yazılmış anda
taşvırüñsenüñ

192. **senüñ:-üñ**

Gazel 1746

Mısra: 8

İkinci tekil şahıs
zamiri.

Gözlerüm yaşı eser
itmedi yāruñkalbine
Seng-i hārādādilā
olur mı
te'sirüñsenüñ

193. **senüñ:-üñ**

Gazel 1746

Mısra: 10

İkinci tekil şahıs
zamiri.

'İşkrāhındaMuḥibbī
başa cānakalmagil
Böyle
telkīneylemişdürçü
n ezel pīrūñsenüñ

194. **senüñ:-üñ**

Gazel 1748

Mısra: 1

İkinci tekil şahıs
zamiri.

Bin semend-i nāza
eyle cilveler
meydānsenüñ
Başımı top ideyim
zūlfüñi sun
çevgānsenüñ

195. **senüñ:-üñ**

Gazel 1748

Mısra: 2

İkinci tekil şahıs
zamiri.

Bin semend-i nāza
eyle cilveler
meydānsenüñ
Başımı top ideyim
zūlfüñi sun
çevgānsenüñ

196. **senüñ:-üñ**

Gazel 1748

Mısra: 4

İkinci tekil şahıs
zamiri.

Gelmişem şey-
lillāhiçüntapuñader
vāzeye
Virzekāt-ı hüsnüñi
göster
yüzüñihsānsenüñ

197. **senüñ:-üñ**

Gazel 1748

Mısra: 6

İkinci tekil şahıs
zamiri.

İytabīb-i dil
mededla'l-i
lebūñden bir cevāb
Eytmeziseñölüremb
oynuña düşer kan
senüñ

198. **senüñ:-üñ**

Gazel 1748

Mısra: 8

İkinci tekil şahıs
zamiri.

Ka'be-i
kūyuñdahacc itmiş

bugün 'āşıkıların
Ḥayragirseñeyleseñ
bir bir kamu
kurbānsenüñ

199. **senüñ:-üñ**

Gazel 1748

Mısra: 10

İkinci tekil şahıs
zamiri.

İyMuḥibbī 'ışk ara
tā kılmayınca terk-i
ser
Bellü bil girmez
elüñerāyegāncāñans
enüñ

200. **saña:-a**

Gazel 1749

Mısra: 6

İkinci tekil şahıs
zamiri.

Āşināñı yad
idüpbigāneyiyādeyl
edüñ
Bilmezem kim saña
nesi
hoşgelürbīgānenüñ

201. **saña:-a**

Gazel 1750

Mısra: 5

İkinci tekil şahıs
zamiri.

Kim seni bu hüsn-
ile görse beşer
sanmaz saña
Diye hürî ya perî ya
indi göklerden
melek

202. **senden:-den**

Gazel 1750

Mısra: 4
İkinci tekil şahıs
zamiri.

Hayra gir 'uşşāka
göster gel zekāt-ı
hüsnuñi
Döstüm senden
kabül itmek anı
benden dimek

203. **seni:-i**

Gazel 1750

Mısra: 5

İkinci tekil şahıs
zamiri.

Kim seni bu hüsn-
ile görse beşer
sanmaz saña
Diye hürī ya perī ya
indi göklerden
melek

204. **seni:-i**

Gazel 1751

Mısra: 2

İkinci tekil şahıs
zamiri.

Ka'bedürküynaarz
üitdivarmagadilün
Bilmezemsuyuñ mı
çekdi seni anda ya
gilün

205. **senün:-üñ**

Gazel 1752

Mısra: 13

İkinci tekil şahıs
zamiri.

Hāl diliyle zikrünü
eyler senüñseng-i
hacer
Söyledüp her birini

şudretlegüftäreyled
ün

206. **saña:-a**

Gazel 1754

Mısra: 6

İkinci tekil şahıs
zamiri.

Dilā gel ihtirāz eyle
sakın bu nefsi
zālinden
Sakınmak
çünkilāzımdursañaş
eytāndanīmānuñ

207. **sen:**

Gazel 1754

Mısra: 4

İkinci tekil şahıs
zamiri.

Belā-yımihneti 'ışkı
dinilse haşre dek
dinmez
Umar mısın ki sen
iy dil bulasın derde
dermānuñ

208. **seni:-i**

Gazel 1755

Mısra: 6

İkinci tekil şahıs
zamiri.

İtmeseñ ger bir
nazarküyuñdaki
'aşıklara
Kimse 'ayb itmez
seni çün eski
hüyuñdursenün

209. **senün:-üñ**

Gazel 1755

Mısra: 1

İkinci tekil şahıs
zamiri.

Cānumıpervāne
iden şem'-i
rūyuñdursenün
Göñlümidivāne
kılan zülf ü
mūyuñdursenün

210. **senün:-üñ**

Gazel 1755

Mısra: 2

İkinci tekil şahıs
zamiri.

Cānumıpervāne
iden şem'-i
rūyuñdursenün
Göñlümidivāne
kılan zülf ü
mūyuñdursenün

211. **senün:-üñ**

Gazel 1755

Mısra: 4

İkinci tekil şahıs
zamiri.

Gülşenün
'ıtrınalmış 'arız u
zülfünsebeb
Gül
benefşedendegüldür
bil ki
büyuñdursenün

212. **senün:-üñ**

Gazel 1755

Mısra: 6

İkinci tekil şahıs
zamiri.

İtmeseñ ger bir
nazarküyuñdaki
'aşıklara
Kimse 'ayb itmez

seni çün eski
hüyuñdursentün

213. **senüñ:-iñ**

Gazel 1755

Mısra: 8

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Esb-i nâzüze el
ursa zülf-i çevgāna
güzel
Ehl-i 'ışk serden
geçüben diye
küyuñdursentün

214. **senüñ:-iñ**

Gazel 1755

Mısra: 10

İkinci tekil şahıs

zamiri.

İyMuhibbîşi'rüñeta
hsinidüpehl-i hıred
Söylenen dillerde
şimdi güft ü
güyuñdursentün

215. **senüñ:-iñ**

Gazel 1756

Mısra: 5

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Gülşendesentünbüyu
ñalaldan gül [ü]
gonca
Hırka birisi
pārekılupcāme biri
çāk

216. **sen:**

Gazel 1757

Mısra: 2

İkinci tekil şahıs

zamiri.

'Aleme gün gibi
nürüñçünkırāşāney
ledün

Hüblarencümözün

sen mäh-ı

tābāneyledün

217. **senüñ:-iñ**

Gazel 1757

Mısra: 7

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Dirmesünlerdiyühü
snüñdensentün bir
dāne gül
Zülfünü iki tarafından
iki der-bāneyledün

218. **senüñ:-iñ**

Gazel 1760

Mısra: 4

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Ebrüaruñı gördüm
bildüm ki katı
yadur
Çekilmedi çekilmez
didisenüñkemānuñ

219. **senüñ:-iñ**

Gazel 1760

Mısra: 6

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Agzuñanoқта
dinmiş gerçi ki ol
da mevhum
Kıldan da ince
dirlerliksenüñmiyān
uñ

220. **senüñ:-iñ**

Gazel 1761

Mısra: 8

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Cümle cihān
mülkine ger pādīşāh
ise
Kapuñdasentünkemt
erñ ol bir gedā
gerek

221. **sen:**

Gazel 1763

Mısra: 2

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Qıymeti var-ısa
egeryanuñdacānuñ
Yürükurbān ide-gör
yolına sen cānānuñ

222. **sen:**

Gazel 1763

Mısra: 6

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Gehfelegeçikarur
seni gehyire çalar
Sakın aldanma
sakın mülkine sen
Dārānuñ

223. **seni:-i**

Gazel 1763

Mısra: 5

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Gehfelegeçikarur
seni gehyire çalar
Sakın aldanma
sakın mülkine sen
Dārānuñ

224. **saña:-a**

Gazel 1764

Mısra: 1

İkinci tekil şahıs

zamiri.

‘Âşıkiseñ ger
dilâdimensañacānu
ñ gerek
Cān u dil terkinu ur
ancak cānānuñ
gerek

225. **saña:-a**

Gazel 1764

Mısra: 10

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Sakla sen
yāriMuḥibbīdāyimā
ağyārdan
Çünkimüslimsinsañ
adīn-ile imānuñ
gerek

226. **sen:**

Gazel 1764

Mısra: 9

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Sakla sen
yāriMuḥibbīdāyimā
ağyārdan
Çünkimüslimsinsañ
adīn-ile imānuñ
gerek

227. **saña:-a**

Gazel 1767

Mısra: 9

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Muḥibbī ola mı
hīçsaña hem-ser

Ki sen bir taze gül
ol hār u hāşāk

228. **sen:**

Gazel 1767

Mısra: 10

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Muḥibbī ola mı
hīçsaña hem-ser
Ki sen bir taze gül
ol hār u hāşāk

229. **senüñ:-üñ**

Gazel 1769

Mısra: 1

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Niçe yıllar devrider
bu dil sū-
yıküyuñsenüñ
Zirākullāb-ı
maḥabbetdür çeken
süyuñsenüñ

230. **senüñ:-üñ**

Gazel 1769

Mısra: 2

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Niçe yıllar devrider
bu dil sū-
yıküyuñsenüñ
Zirākullāb-ı
maḥabbetdür çeken
süyuñsenüñ

231. **senüñ:-üñ**

Gazel 1769

Mısra: 4

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Dūram gerçi
velicān u
göñüldendevletüñ
İderem her kanda
olsam da du’ā-
güyuñsenüñ

232. **senüñ:-üñ**

Gazel 1769

Mısra: 6

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Ḳāmetüñ gördüm
kıyāmitdümmāza
başladum
Bañamihṛābolalıdan
tāk-ı ebrüyuñsenüñ

233. **senüñ:-üñ**

Gazel 1769

Mısra: 8

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Ḥālüne ‘anberḥaṭā
ile
didümzülfüñemüşg
Olmışamtāzindeem
şermende-i
rüyuñsenüñ

234. **senüñ:-üñ**

Gazel 1769

Mısra: 10

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Servḳaddüñbāğda
görüp yaşını
itdirevān
Bu Muḥibbī
göreliden ḳadd-i
dil-cüyuñsenüñ

235. **saña:-a**

Gazel 1771

Mısra: **11**

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Bu
Muhibbīanuñiçünsa
ñavirmişdürgöñül
'Āşık öldürmek
günehsüz eski
hüyuñdursenüñ

236. **senüñ:-üñ**

Gazel 1771

Mısra: **1**

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Eyleyen
cānāmu'aṭṭardehrib
üyuñdursenüñ
Tütüyā bu
gözlerümeḥāk-i
küyuñdursenüñ

237. **senüñ:-üñ**

Gazel 1771

Mısra: **2**

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Eyleyen
cānāmu'aṭṭardehrib
üyuñdursenüñ
Tütüyā bu
gözlerümeḥāk-i
küyuñdursenüñ

238. **senüñ:-üñ**

Gazel 1771

Mısra: **4**

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Mürde iken bu
göñülvaşluñı eyler

ārzū

Bañaserməyehayātū

mmīd-i

rüyuñdursenüñ

239. **senüñ:-üñ**

Gazel 1771

Mısra: **6**

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Cilve kıl meydān-ı
ḥüsn içre semend-i
nāz-ıla
Söylenen dillerde
şimdi güft ü
güyuñdursenüñ

240. **senüñ:-üñ**

Gazel 1771

Mısra: **8**

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Göñlümüntevsenidu
tılmaz iken zencīr
ile
Bende çeküprām
iden
zülfüñdemüyuñdurs
enüñ

241. **senüñ:-üñ**

Gazel 1771

Mısra: **10**

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Yüzünizülf-ile
örtme
olmasunzulmetcihā
n
'Ālemi kılan
münevver
çünkirüyuñdursenü
ñ

242. **senüñ:-üñ**

Gazel 1771

Mısra: **12**

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Bu
Muhibbīanuñiçünsa
ñavirmişdürgöñül
'Āşık öldürmek
günehsüz eski
hüyuñdursenüñ

243. **senüñ:-üñ**

Gazel 1772

Mısra: **1**

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Ka'bedürküyuñsenü
ñ 'uşşākıkurbān
eylemek
Ḥayragirmekdüranu
ñ derdine dermān
eylemek

244. **senüñ:-üñ**

Gazel 1772

Mısra: **10**

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Bu
Muhibbī' dengelürç
ürm ü ḥaṭā her şubḥ
u şām
Şānuña düşer
senüñluṭf-ııaiḥsān
eylemek

245. **sen:**

Gazel 1773

Mısra: **13**

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Umar-ıdum gele
idüñniygönülinşâfa
sen
Görürem artar
senüñ günden güne
ârzülaruñ

246. **seni:-i**

Gazel 1773

Mısra: 3

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Girçek imiş dirler
idi kan idercânâ
seni
Öldürür 'âşık larılâ-
büdsenüñ bu
hūlaruñ

247. **senüñ:-üñ**

Gazel 1773

Mısra: 4

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Girçek imiş dirler
idi kan idercânâ
seni
Öldürür 'âşık larılâ-
büdsenüñ bu
hūlaruñ

248. **senüñ:-üñ**

Gazel 1773

Mısra: 14

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Umar-ıdum gele
idüñniygönülinşâfa
sen
Görürem artar
senüñ günden güne
ârzülaruñ

249. **senüñ:-üñ**

Gazel 1773

Mısra: 16

İkinci tekil şahıs

zamiri.

İytabîb-i dil
Muhibbîkey ölümlü
hastadur
Gerçi kim bî-
hadkapuñda var
senüñsayrularuñ

250. **seni:-i**

Gazel 1776

Mısra: 7

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Kaç a mı cev r ü
cefâdan seni cân-ıla
seven
Yüzini döndürmeye
cevrüñleyagsa baş a
seng

251. **saña:-a**

Gazel 1777

Mısra: 10

İkinci tekil şahıs

zamiri.

AñuphaddinMuhibb
inâlekılsañ
İdergüleşende bülbül
sañaaheng

252. **saña:-a**

Gazel 1778

Mısra: 2

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Nâz-ıladidi ol
şanembañagiriftârk
imüñ
Ben

'âşıkamidümsaña
mmâ da sen
yârkimüñ

253. **sen:**

Gazel 1778

Mısra: 2

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Nâz-ıladidi ol
şanembañagiriftârk
imüñ
Ben
'âşıkamidümsaña
mmâ da sen
yârkimüñ

254. **saña:-a**

Gazel 1781

Mısra: 7

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Reftâr idesin şayd
ola sañaniçe diller
Güftâr idesin deng
ola her sözüñeidrâk

255. **sen:**

Gazel 1783

Mısra: 10

İkinci tekil şahıs

zamiri.

İstedi
vaşluñMuhibbiaña
yüz göstermeyüp
N'eyledüñseeyledü
ñ sen anı bî-
kâmeyledüñ

256. **senüñ:-üñ**

Gazel 1784

Mısra: 1

İkinci tekil şahıs
zamiri.

Degüleksükşehā
dilden senüñ bu
zaḥm-ı peykānuñ
Anuñçünḥūnağarko
İmiş-durur her
lahzadāmānuñ

257. **sen:**

Gazel 1787

Mısra: 11

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Sen perī-rüyı görüp
geldi
Muḥibbīyecünün
Āh günden güne
ḥālūmidigergūnitdü
ñ

258. **seni:-i**

Gazel 1787

Mısra: 3

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Göreym seni iy dil
oda yanup yakılasın
Düşürüp derd ü
belāyā beni
mağbūnitdūñ

259. **senüñ:-üñ**

Gazel 1790

Mısra: 1

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Ruḥlaruñdantā
‘ayānoldıgülistānuñ
senüñ
Olmışam bülbül
gibi āhzār-ı
giryānuñsenüñ

260. **senüñ:-üñ**

Gazel 1790

Mısra: 2

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Ruḥlaruñdantā
‘ayānoldıgülistānuñ
senüñ
Olmışam bülbül
gibi āhzār-ı
giryānuñsenüñ

261. **senüñ:-üñ**

Gazel 1790

Mısra: 4

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Ḥüsnmeydānımagel
düñçünkiıyçābüksü
vār
Başımı top eyle
oldızülf-i
çevgānuñsenüñ

262. **senüñ:-üñ**

Gazel 1790

Mısra: 6

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Āfitāb-ı ḥüsn andan
her şehertāli’ olur
Maḥla’-ı
ḥurşiddürgüyāgirībā
nuñsenüñ

263. **senüñ:-üñ**

Gazel 1790

Mısra: 8

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Zülf-i zencirüñ
görüp oldum

anuñdīvānesi

Beni mecnūnitdi bu
zülf-i
perīşānuñsenüñ

264. **senüñ:-üñ**

Gazel 1790

Mısra: 10

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Kurtaram sanma
elümnden kim
alurdāmānuñı
Rüz-ı
maḥşerbulınadestü
mdedāmānuñsenüñ

265. **senüñ:-üñ**

Gazel 1790

Mısra: 12

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Ger müyesser olsa
itsem küyuñı bir
kez tavāf
Cān u dilden
olayım
ıydöstqurbānuñsenü
ñ

266. **senüñ:-üñ**

Gazel 1790

Mısra: 14

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Ser kaçuramaz bu
Muḥibbī her ne kim
ḥükmeyleseñ
Tıḡuñateslimiderbo
ynınıfermānuñsenü
ñ

267. **seni:-i**

Gazel 1791

Mısra: **18**

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Düşde görse yüzünü
ola Muhibbîkâni'
Kamî tâli' seni
görmege göze h'âb
gerek

268. **saña:-a**

Gazel 1792

Mısra: **6**

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Dil
tabîbisinlebündenn'
ola umsam bir
cevâb
Sañaâsândurbenüm
derdümedermân
eylemek

269. **sen:**

Gazel 1795

Mısra: **3**

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Eyler iseñârzü sen
genc-i vaşl-ı dilberi
Göñlüñivîrânekılup
ya hârâb olmak
gerek

270. **senûñ:-üñ**

Gazel 1797

Mısra: **1**

İkinci tekil şahıs

zamiri.

'Âlemienver kılan
cânâcemâlûñdürsen
üñ

Noқта-i dâğ-ı

maḥabbet yüzde

ḥâlûñdürsenüñ

271. **senûñ:-üñ**

Gazel 1797

Mısra: **2**

İkinci tekil şahıs

zamiri.

'Âlemienver kılan
cânâcemâlûñdürsen
üñ

Noқта-i dâğ-ı

maḥabbet yüzde

ḥâlûñdürsenüñ

272. **senûñ:-üñ**

Gazel 1797

Mısra: **4**

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Çeşmesâr-ı
âynumageldükçe
itmezsın qarâr
ÿperîzülfeyn-i
gîşüperr ü
bâlûñdürsenüñ

273. **senûñ:-üñ**

Gazel 1797

Mısra: **6**

İkinci tekil şahıs

zamiri.

H'âb u bî-
dârumdagörinence
mâlûñnürîdur
Gicede gündüzde
eglenceḥayâlûñdü
rsenüñ

274. **senûñ:-üñ**

Gazel 1797

Mısra: **8**

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Araduñiy dil
deḥânylamiyânında
n eser
Bulmaduñ ancak
hemân bir kıl ü
kâlûñdürsenüñ

275. **senûñ:-üñ**

Gazel 1797

Mısra: **10**

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Bu
Muhibbîderdendi
ḥâkeyeksâneyledüñ
Anuñiçünyollaruñd
apâymañlûñdürsenüñ

276. **senûñ:-üñ**

Gazel 1800

Mısra: **1**

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Öldürür 'uşşâkı
gerçi çeşm-i
fettânuñsenüñ
Ġamdegülihyâiderl
â'l-i
Bedaḥşânuñsenüñ

277. **senûñ:-üñ**

Gazel 1800

Mısra: **2**

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Öldürür 'uşşâkı
gerçi çeşm-i
fettânuñsenüñ
Ġamdegülihyâiderl
â'l-i
Bedaḥşânuñsenüñ

278. **senüñ:-üñ**

Gazel 1800

Mısra: 4

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Niçepā-
mālomasungönüm
perîşānhāl olup
Görürem örter
yüzüñzülfi
perîşānuñsenüñ

279. **senüñ:-üñ**

Gazel 1800

Mısra: 6

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Top idüpmeydān-ı
'ışk içre serin bî-
ihtiyār
Görse 'ışk ehli
elüñdezülfi
çevgānuñsenüñ

280. **senüñ:-üñ**

Gazel 1800

Mısra: 8

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Gerçi fırūñ merhem
olmuşdur dil-i
mecrūhuma
Bir oñulmaz
yaradur bu zaḥm-ı
hicrānuñsenüñ

281. **senüñ:-üñ**

Gazel 1800

Mısra: 10

İkinci tekil şahıs

zamiri.

İy kaşı ya çekmek
olurdiölincecevrüñi
Dil uzatmasa gelüp
her
yañapeykānuñsenüñ

282. **senüñ:-üñ**

Gazel 1800

Mısra: 12

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Bunca gündür ol
meh-i nā-
mihribānıgörmedüñ
Göklere çıksa
Muhibbītañ mı
efgānuñsenüñ

283. **saña:-a**

Gazel 1802

Mısra: 3

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Sañadirsem ben
melek yāḥūdperī
olur ḥatā
Bir muşavvercānsın
'ālemde gözler
görmedük

284. **seni:-i**

Gazel 1802

Mısra: 12

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Gerçi kim Ferhād u
Mecnūnañılurserdār
-ı 'ışk
Līk anlardan
Muhibbī seni
kemtergörmedük

285. **sensin:-sin**

Gazel 1802

Mısra: 6

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Gerçi meh-rūlarcefā
fenninde
kāmildürvelī
Cümlenüñüstādı
sensin
sañabeñzergörmedü
k

286. **senüñ:-üñ**

Gazel 1802

Mısra: 8

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Dem dem artar hoş
çekersin miḥnet ü
bār-ı ğamı
Hiçsenüñ gibi dilā
bir üştür-i
nergörmedük

287. **seni:-i**

Gazel 1803

Mısra: 11

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Esb-i
nāzüzregöriccek seni
iyçābük-süvār
Kalamaz elde 'inān-
ı ihtiyārkinsenüñ

288. **saña:-a**

Gazel 1804

Mısra: 10

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Çeşm-i
cellādıMuhibbī seni

ger küşte kıla
Bu sa'adetsaña pes
bulınatıgındademüñ

289. **seni:-i**

Gazel 1804

Mısra: 9

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Çeşm-i
cellâdıMuhibbî seni
ger küşte kıla
Bu sa'adetsaña pes
bulınatıgındademüñ

290. **sen:**

Gazel 1805

Mısra: 1

İkinci tekil şahıs

zamiri.

İyşüh bil ben
yāruñam sen
döstdārisıñkimüñ
Her vaqt ben ğam-
h̄'āruñam sen ğam-
güsārısıñkimüñ

291. **sen:**

Gazel 1805

Mısra: 2

İkinci tekil şahıs

zamiri.

İyşüh bil ben
yāruñam sen
döstdārisıñkimüñ
Her vaqt ben ğam-
h̄'āruñam sen ğam-
güsārısıñkimüñ

292. **sen:**

Gazel 1805

Mısra: 4

İkinci tekil şahıs
zamiri.

Ārāste-i bezm-i
vişālefrühçeünmeh
cemālūñ
İy gül bu hüsn ü bu
kemāl sen nev-
bahārısıñkimüñ

293. **sen:**

Gazel 1805

Mısra: 6

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Çekdüñdilāderd ü
elem
gördüñcefavüderd ü
ġam
Ol mehdidişabr it
gelem sen
intizārısıñkimüñ

294. **sen:**

Gazel 1805

Mısra: 8

İkinci tekil şahıs

zamiri.

İyçengnedürbezm-i
şafā bu nāle bu āh-
ılavā
Bir kez nazar kıl gel
Kāfa gör sen
niġārısıñkimüñ

295. **sen:**

Gazel 1805

Mısra: 10

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Senüñçüniynā-
mihribān hem
çüMuhibbīnātüvān
Terk eyledüm bu

yolda cān sen di ki
yārısıñkimüñ

296. **senüñ:-üñ**

Gazel 1809

Mısra: 1

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Geçdisimemden öte
iy kaşı ya
tūrūñsenüñ
Başumı top itdiāhir
geldi
şemşirūñsenüñ

297. **senüñ:-üñ**

Gazel 1809

Mısra: 2

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Geçdisimemden öte
iy kaşı ya
tūrūñsenüñ
Başumı top itdiāhir
geldi
şemşirūñsenüñ

298. **senüñ:-üñ**

Gazel 1809

Mısra: 4

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Zülfinüñ bendine
çekdigöñlümüñdīvā
nesin
Didimiskīngamyim
ezülfoldızencirūñse
nüñ

299. **senüñ:-üñ**

Gazel 1809

Mısra: 6

İkinci tekil şahıs
zamiri.
Dūd-ı āhumbaşuma
olalı murğ-ı āşiyān
Yazılurmecnüdiyü
her
yirdetaşvīrūñsenüñ

300. **senüñ:-üñ**
Gazel 1809
Mısra: 8
İkinci tekil şahıs
zamiri.

Ka'bedürküy[1]
niğāruñcān[1]
ķurbānidegōr
Keysa'ādetdür
olursa ölecek
yirūñsenüñ

301. **senüñ:-üñ**
Gazel 1809
Mısra: 10
İkinci tekil şahıs
zamiri.

Eyledüñsīnemçerāğ
ınyakmagaçün dil
fitīl
Şöyle bil
şimdengirü od
olısayirūñsenüñ

302. **senüñ:-üñ**
Gazel 1809
Mısra: 12
İkinci tekil şahıs
zamiri.

İyMuħibbīāhidüp
gōz yaşını ħarc
eyleme
Yārāhen-ķalb ola
olur mı
te'sirūñsenüñ

303. **seni:-i**
Gazel 1810
Mısra: 5
İkinci tekil şahıs
zamiri.
Bugün öldürem seni
dirdüñkomayam
yarına
Āh kim bildüm yok
imiş 'ahd ü
peymānuñsenüñ

304. **senüñ:-üñ**
Gazel 1810
Mısra: 1
İkinci tekil şahıs
zamiri.
Şem'-veş her
meclise varmasa
cānānuñsenüñ
Giceler yanmazdı iy
dil şubħa dek
cānuñsenüñ

305. **senüñ:-üñ**
Gazel 1810
Mısra: 2
İkinci tekil şahıs
zamiri.
Şem'-veş her
meclise varmasa
cānānuñsenüñ
Giceler yanmazdı iy
dil şubħa dek
cānuñsenüñ

306. **senüñ:-üñ**
Gazel 1810
Mısra: 4
İkinci tekil şahıs
zamiri.

Buldıgōñlümdüzdin
iküyuñdazülfüñben
didüp
Ĥabse saldı
āħiriçāh-ı
zenaħdānuñsenüñ

307. **senüñ:-üñ**
Gazel 1810
Mısra: 6
İkinci tekil şahıs
zamiri.

Bugün öldürem seni
dirdüñkomayam
yarına
Āh kim bildüm yok
imiş 'ahd ü
peymānuñsenüñ

308. **senüñ:-üñ**
Gazel 1810
Mısra: 8
İkinci tekil şahıs
zamiri.

Yārdanhercāyīlık
resmini
öğrendimeger
Her gice meclis
gezer eş'ār u
dīvānuñsenüñ

309. **senüñ:-üñ**
Gazel 1810
Mısra: 10
İkinci tekil şahıs
zamiri.

Gāhcevr ü
gehcefākılsañeyāsul
tān-ı ħüsn
Bu Muħibbīcān u
dilden bende-
fermānuñsenüñ

310. **sen:**
Gazel 1812
Mısra: 5
İkinci tekil şahıs
zamiri.
Âh kim bu ğam
elinden olımsızın
sen hālāş
Şöyle
muhkemdutdıy dil
çüngirîbānuñsenüñ

311. **senüñ:-üñ**
Gazel 1812
Mısra: 1
İkinci tekil şahıs
zamiri.
İygönülhercāyidür
gün gibi
cānānuñsenüñ
Göklere ire ‘aceb
mi āh u
efġānuñsenüñ

312. **senüñ:-üñ**
Gazel 1812
Mısra: 2
İkinci tekil şahıs
zamiri.
İygönülhercāyidür
gün gibi
cānānuñsenüñ
Göklere ire ‘aceb
mi āh u
efġānuñsenüñ

313. **senüñ:-üñ**
Gazel 1812
Mısra: 4
İkinci tekil şahıs
zamiri.
Tañmıdurzülfüñ
görüp

hālümperîşānolduġı
Dil
perîşāneylemekdürç
ünperîşānuñsenüñ

314. **senüñ:-üñ**
Gazel 1812
Mısra: 6
İkinci tekil şahıs
zamiri.
Âh kim bu ğam
elinden olımsızın
sen hālāş
Şöyle
muhkemdutdıy dil
çüngirîbānuñsenüñ

315. **senüñ:-üñ**
Gazel 1812
Mısra: 8
İkinci tekil şahıs
zamiri.
La’liniagzumaaldu
m dil feraħ olup
didi
Sakın agzuñdan
çıkarma kim çıkar
cānuñsenüñ

316. **senüñ:-üñ**
Gazel 1812
Mısra: 10
İkinci tekil şahıs
zamiri.
İyşanemdutdıMuħib
bî ‘ıřķ-ıladāmānuñı
Kesseler
elümkalurdestümde
dāmānuñsenüñ

317. **saña:-a**
Gazel 1813
Mısra: 11

İkinci tekil şahıs
zamiri.
Yiridürçünsañauydı
ıygönüldoldımaħal
Dücihānı bu
Muħibbî başına dar
eyleseñ

318. **sen:**
Gazel 1815
Mısra: 4
İkinci tekil şahıs
zamiri.
Leylüzülfüñħasretiyi
e düşeli şahrālara
Sen beni Mecnün
gibi rüsvāvübed-
nāmeyledüñ

319. **saña:-a**
Gazel 1816
Mısra: 1
İkinci tekil şahıs
zamiri.
N’oladirsemsaña
‘ömrüm n’içün dün
gicegelmedüñ
Vefāsuzsınbenüm
‘ömrüm n’içün dün
gicegelmedüñ

320. **sen:**
Gazel 1816
Mısra: 4
İkinci tekil şahıs
zamiri.
Elāiyħūblaruñşāhıse
verem seni vallāhi
Severseñ sen de
Allāh’in’içün dün
gicegelmedüñ

321. **sen:**
Gazel 1816
Mısra: 5
İkinci tekil şahıs
zamiri.

Beni sen
derdnākitdūñvücūd
umküllīḥākitdūñ
Beni
vallāhelākītdūñ'i
çün dün
gicegelmedūñ

322. **sen:**
Gazel 1816
Mısra: 8
İkinci tekil şahıs
zamiri.

Ezelden olmuşam
'āşık'yüzüñe gün
disemlāyık
Ki sen 'Azrāvü ben
Vāmıkn' için dün
gicegelmedūñ

323. **sen:**
Gazel 1816
Mısra: 12
İkinci tekil şahıs
zamiri.

GözümüñyaşdırCe
yḥūnolupdurcān u
dil pür ḥūn
Beni sen
eyledūñmecnūñn' iç
ün dün
gicegelmedūñ

324. **seni:-i**
Gazel 1816
Mısra: 3
İkinci tekil şahıs
zamiri.

Elāiyḥūblaruñşāhıse
verem seni vallāhi
Severseñ sen de
Allāh'ın' için dün
gicegelmedūñ

325. **seni:-i**
Gazel 1816
Mısra: 10
İkinci tekil şahıs
zamiri.

Firāḳodı-y-
ılayandummedediy
lebleri ḳandüm
Seni ben yār ola
sandumn' için dün
gicegelmedūñ

326. **sen:**
Gazel 1817
Mısra: 6
İkinci tekil şahıs
zamiri.

Çīnidübenkaşlaruñ
lduñḳarār u şabrumı
Gül ruḥuñüstineçün
sen
zülfüñidāyleydūñ

327. **sen:**
Gazel 1817
Mısra: 8
İkinci tekil şahıs
zamiri.

Hicr-ile yanupcān u
dil küldicismüm
ser-te-ser
Rüy-ı
zerdümibenümyaşu
mla sen al eyledūñ

328. **sen:**
Gazel 1817

Mısra: 10
İkinci tekil şahıs
zamiri.
'İşkuñ içinde
Muḥibbīgıll u
ğışdanpāk olup
Püte-i hicrān içinde
anı sen ḳāyleydūñ

329. **senüñ:-üñ**
Gazel 1820
Mısra: 9
İkinci tekil şahıs
zamiri.

İyMuḥibbüzühd-ile
yāruñ ele girmez
senüñ
Ḥāneḳahdandeyreyi
dil intikāl olmak
gerek

330. **seni:-i**
Gazel 1822
Mısra: 6
İkinci tekil şahıs
zamiri.

Dūzaḥ u nār-
ılazāhid 'āşıkı
korkutma kim
Dūzaḥailtür seni
āḥir bu
perhizüñsenüñ

331. **senüñ:-üñ**
Gazel 1822
Mısra: 1
İkinci tekil şahıs
zamiri.

Hey ne
şirindürşehālā'l-i
şeker-rizüñsenüñ
'Āleme fitne

virürzül-f-i dil-
ävüzün-senün

332. **senün:-iñ**

Gazel 1822

Mısra: 2

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Hey ne
şirindürşehälâ'l-i
şeker-rizün-senün
'Äleme fitne
virürzül-f-i dil-
ävüzün-senün

333. **senün:-iñ**

Gazel 1822

Mısra: 4

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Ġam mı var 'âlem
içinde çekmedüm
ben mübtelâ
Sîne mi var delmedi
şolğamze-i
tirün-senün

334. **senün:-iñ**

Gazel 1822

Mısra: 6

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Dūzaḥ u nâr-
ılazâhid 'aşıkı
korkutma kim
Dūzaḥailtür seni
âḥir bu
perhizün-senün

335. **senün:-iñ**

Gazel 1822

Mısra: 8

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Her kaçan meydân-ı
ḥüsnegelseñiyYüsuf
-cemâl
Başımı top idiser ol
zül-f-i
şebdizün-senün

336. **senün:-iñ**

Gazel 1822

Mısra: 10

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Çündutişduñnâr-ı
'ışkaiyMuḥibbî ser-
te-ser
Oda yaka 'âlemiâh-
ı seḥer-ḥizün-senün

337. **sen:**

Gazel 1827

Mısra: 4

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Nergis-i mest gibi
çeşmüñiḥ'âbdanuya
rup
Niçe 'âkılleri sen
göz göre
mecnünitdün

338. **sen:**

Gazel 1827

Mısra: 10

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Küh-ı ğamda bu
Muḥibbîyibeläsengi
-y-ile
Äsiyâ-veşdügedöge
anı sen un itdün

339. **sen:**

Gazel 1829

Mısra: 4

İkinci tekil şahıs

zamiri.

'Äşik-ı dil-ḥasteler
bulmadılar bir
zerrekâm
İt rakıbidâyimâ sen
şâd u
ḥandâneyledün

340. **sen:**

Gazel 1829

Mısra: 8

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Zül-f-i
ṭarraruñcânâtagıdu
p gül yüzüne
Bir siyehHindüçeyi
sen
Rūmasultâneyledün

341. **sen:**

Gazel 1831

Mısra: 7

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Zerre-veş ser-
geştesinçün ol
güneş ruḥsâra sen
Bu hevâ-yı 'ışk-ıla
it özüniyolındaḥâk

342. **sen:**

Gazel 1839

Mısra: 10

İkinci tekil şahıs

zamiri.

La'l-i
şirünñfirâkındanM
uḥibbîbendeñi

- Kühken gibi
belākühında sen
cānsuzkoduñ
343. **senüñ:-üñ**
Gazel 1840
Mısra: 1
İkinci tekil şahıs
zamiri.
Sīnemeşoldenlü
geldi tır-i
müjgānuñsenüñ
Bulınatāhaşre dek
sīnemdepeykānuñse
nüñ
344. **senüñ:-üñ**
Gazel 1840
Mısra: 2
İkinci tekil şahıs
zamiri.
Sīnemeşoldenlü
geldi tır-i
müjgānuñsenüñ
Bulınatāhaşre dek
sīnemdepeykānuñse
nüñ
345. **senüñ:-üñ**
Gazel 1840
Mısra: 4
İkinci tekil şahıs
zamiri.
Dünyedeqatl eyledi
çünkü beni
kätilgözün
Tutam elden
komayammaşerde
dāmānuñsenüñ
346. **senüñ:-üñ**
Gazel 1840
Mısra: 6

- İkinci tekil şahıs*
zamiri.
Öldürür bir
yañağam bir
yañafırkatbaşuma
Bir yañadan gör
neler
getürdihicrānuñsen
üñ
347. **senüñ:-üñ**
Gazel 1840
Mısra: 8
İkinci tekil şahıs
zamiri.
Kapusındaboynumu
egdüm görüp bir
ehl-i dil
Didişabr it bir nefes
şimdi çıkar
cānuñsenüñ
348. **senüñ:-üñ**
Gazel 1840
Mısra: 10
İkinci tekil şahıs
zamiri.
Evvel
alduñgöñlümicevr-
ile āhır öldürüp
Kanda gitdi ara
yirde ‘ahd ü
peymānuñsenüñ
349. **senüñ:-üñ**
Gazel 1840
Mısra: 12
İkinci tekil şahıs
zamiri.
Muşhaf-i
hüsünüñhaқыçunKa’
bedürküyuñşehā
Bu Muħibbīcān u

- dilden
oldıqurbānuñsenüñ
350. **saña:-a**
Gazel 1842
Mısra: 11
İkinci tekil şahıs
zamiri.
Cevher-i
‘ışkıMuħibbīsañase
rmāye yiter
Almazammālını bir
ħabbeye ben
Kārünüñ
351. **sen:**
Gazel 1842
Mısra: 1
İkinci tekil şahıs
zamiri.
Çekmeyem ger dir-
iseñ cevri ni sen
gerdünuñ
Lāle-veş koma
elüñdenkadeh-i
gülgünüñ
352. **sen:**
Gazel 1843
Mısra: 6
İkinci tekil şahıs
zamiri.
Düşdisevdā-yı ser-i
zülfüne bu aşüfte
dil
N’içün ol bī-çāreyi
sen böyle
ħayrāneyledün
353. **sen:**
Gazel 1843
Mısra: 8

İkinci tekil şahıs
zamiri.
Bir görüp ben
'aşıkıdāyimrakīb-i
şüm-ıla
Bülbül ile ne
'acebsen
zāğiyeksāneyledüñ

354. **senüñ:-üñ**

Gazel 1846

Mısra: 7

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Zülfüñüñ 'ahdine
cānā ben
senüñaldanmazam
Bir başı vardır veli
biñ var dili ol
sünbülüñ

355. **sende:-de**

Gazel 1847

Mısra: 3

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Var-ısa sende heves
görmegerü-yı yarı
Meşrebüñāb-ı revān
gibi yüzüñhāk
gerek

356. **seni:-i**

Gazel 1849

Mısra: 13

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Sevmek seni günāh-
ısa cānāMuhibbīyi
Öldür hemān sorma
günehkāruñamsenü
ñ

357. **senüñ:-üñ**

Gazel 1849

Mısra: 1

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Düşdümhevā-yı
zülfe
hevādāruñamsenüñ
Yine belā-yı zülfe
giriñtāruñamsenüñ

358. **senüñ:-üñ**

Gazel 1849

Mısra: 2

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Düşdümhevā-yı
zülfe
hevādāruñamsenüñ
Yine belā-yı zülfe
giriñtāruñamsenüñ

359. **senüñ:-üñ**

Gazel 1849

Mısra: 4

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Aldummetā'-ı
büseñicānnağdinivir
üp
Bāzār-ı 'ıışk içinde
ğarīdāruñamsenüñ

360. **senüñ:-üñ**

Gazel 1849

Mısra: 6

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Düşdümayaga su
gibi iyserv-
kādmeded
Göster yüzüñi

'āşıq-ı

dīdāruñamsenüñ

361. **senüñ:-üñ**

Gazel 1849

Mısra: 8

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Cānāgamuñlaiñler
isem ney gibi ne tañ
Bülbül gibi
şubhadeginzāruñam
senüñ

362. **senüñ:-üñ**

Gazel 1849

Mısra: 10

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Yandumfirākāteşine
iyṭabīb-i dil
Andan berü ki derd-
ile
bīmāruñamsenüñ

363. **senüñ:-üñ**

Gazel 1849

Mısra: 12

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Kaldumayakda al
elümi dest-gırüm ol
Çünderd-i ḥasret-ile
dil-figāruñamsenüñ

364. **senüñ:-üñ**

Gazel 1849

Mısra: 14

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Sevmek seni günāh-
ısa cānāMuhibbīyi
Öldür hemān sorma

günehkârûñamsenü
ñ

365. **saña:-a**

Gazel 1851

Mısra: **10**

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Bî-devâdur bu
Muhibbî derdi iy
‘İsî- nefes
Bir söz-ile anı
âsândursañağış
eylemek

366. **seni:-i**

Gazel 1853

Mısra: **6**

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Baş koşma bend-i
zülfinedüşdükelâla
ra
Başdan çıkara seni
dilâ bu hevâlaruñ

367. **sen:**

Gazel 1855

Mısra: **1**

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Sen olmayınca
dimezemiy dil
cihân gerek
N’eylercihânişol ki
dimezbañacân
gerek

368. **senüñ:-üñ**

Gazel 1856

Mısra: **2**

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Revnağı kalmadı
bir zerreceşahn-ı
çemenüñ
Hatt-ı sebzüñ biteli
‘arızuñüstindesenüñ

369. **saña:-a**

Gazel 1858

Mısra: **6**

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Ka’be-i kıuyı
müyesser
oldıçünkılduñtavâf
Lâzımıdursañaiy dil
cânuñıqurbân gerek

370. **seni:-i**

Gazel 1859

Mısra: **9**

İkinci tekil şahıs

zamiri.

İşiginde itleriyle yâr
bir görmüş seni
Devlet el virdi
Muhibbî’ tîbâruñdu
rsenüñ

371. **senüñ:-üñ**

Gazel 1859

Mısra: **1**

İkinci tekil şahıs

zamiri.

İñledençarhıdilâfery
âd u zâruñdursenüñ
Görinenencümdegü
l her
şebşerâruñdursenüñ

372. **senüñ:-üñ**

Gazel 1859

Mısra: **2**

İkinci tekil şahıs
zamiri.

İñledençarhıdilâfery
âd u zâruñdursenüñ
Görinenencümdegü
l her
şebşerâruñdursenüñ

373. **senüñ:-üñ**

Gazel 1859

Mısra: **4**

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Bezm-i
ğamdasâğar-ı
çeşmüñlenüş it hün-
ı dil
Meclisi germ it
belâvüderdyâruñdur
senüñ

374. **senüñ:-üñ**

Gazel 1859

Mısra: **6**

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Sîneâteş gözde nem
başumdasevdâ-
yihvâ
Niçeyillarduryatur
dil
hâksârüñdursenüñ

375. **senüñ:-üñ**

Gazel 1859

Mısra: **8**

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Cânnisâritdümdidü
myoluñdaıyârâm-ı
cân
Didi ne minnet

gerek bu eski
kâruñdursenüñ

376. **senüñ:-üñ**
Gazel 1859
Mısra: **10**
İkinci tekil şahıs
zamiri.
İşiginde itleriyle yâr
bir görmüş seni
Devlet el virdi
Muhibbî'tibârundu
rsenüñ

377. **saña:-a**
Gazel 1860
Mısra: **14**
İkinci tekil şahıs
zamiri.
Muhibbîh'âb-
ıgâfletden sakın her
gicebî-dâr ol
Dilerseñ iresin
vaşlabulnmazsañaş
ebdenyig

378. **senüñ:-üñ**
Gazel 1865
Mısra: **1**
İkinci tekil şahıs
zamiri.
Ger sorarsañcân u
dil
çokdanhelâkündürs
enüñ
Râh-ı
küyüñadüşelden bil
ki hâkündürsenüñ

379. **senüñ:-üñ**
Gazel 1865
Mısra: **2**

İkinci tekil şahıs
zamiri.
Ger sorarsañcân u
dil
çokdanhelâkündürs
enüñ
Râh-ı
küyüñadüşelden bil
ki hâkündürsenüñ

380. **senüñ:-üñ**
Gazel 1865
Mısra: **4**
İkinci tekil şahıs
zamiri.
Gice kim
vardurşehâzülf-i
siyâhuñdan eser
Gün tülû' eyler
sehergehrüy-ı
pâkündürsenüñ

381. **senüñ:-üñ**
Gazel 1865
Mısra: **6**
İkinci tekil şahıs
zamiri.
Anuñ-ıçunsîneme
yazıldı şekl-i zü'l-
fiķâr
Tâ görenler diyeler
kim
sîneçâkündürsenüñ

382. **senüñ:-üñ**
Gazel 1865
Mısra: **8**
İkinci tekil şahıs
zamiri.
'İşk ya Mecnûnuñ
olsun ya benüm
olsun didüm
Dimesünler 'İşk

içinde
iştirâkündürsenüñ

383. **senüñ:-üñ**
Gazel 1865
Mısra: **10**
İkinci tekil şahıs
zamiri.
İyMuhibbî bu tokuz
çarhuñgörindügikeb
üd
Şöyle beñzerdüd-ı
âh-ı
derdnâkündürsenüñ

384. **saña:-a**
Gazel 1866
Mısra: **6**
İkinci tekil şahıs
zamiri.
Didümbelâ-
yızülfineiy dil
tolaşma gel
Güşitmedüñçüpend
ümisaña beter gerek

385. **seni:-i**
Gazel 1868
Mısra: **1**
İkinci tekil şahıs
zamiri.
Yakdı odlara seni
hasreti ol mâh-
veşüñ
Kalmadı
dîdedenakmag-ıla
bu kanluyaşuñ

386. **senden:-den**
Gazel 1872
Mısra: **2**
İkinci tekil şahıs
zamiri.

Boyuñserv ü yüzüñ
güliden tenüñberg-i
semenden yig
Bu vech-ile
cihāniçre bulunmaz
kimse senden yig

387. **seni:-i**

Gazel 1876

Mısra: 7

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Sevdüm-ise seni nā-
hakiyirekanum
dökesin
Bu midur sizde töre
böyle
midürkânünüñ

388. **sen:**

Gazel 1878

Mısra: 4

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Hasta oldum hicr
ara
bildümşifâyâçäre
yok
İytabıñ-i dil meded
sen terk-i
kânüneyledüñ

389. **senüñ:-üñ**

Gazel 1881

Mısra: 1

İkinci tekil şahıs

zamiri.

İy kaşı ya çün elif
gibi gele türüñsenüñ
Çagurup dil
dirañacān içre gel
yirüñsenüñ

390. **senüñ:-üñ**

Gazel 1881

Mısra: 2

İkinci tekil şahıs

zamiri.

İy kaşı ya çün elif
gibi gele türüñsenüñ
Çagurup dil
dirañacān içre gel
yirüñsenüñ

391. **senüñ:-üñ**

Gazel 1881

Mısra: 4

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Döstum ger
döndürenseng-i
cefādanbaşumı
Ugrasunbaşumaāñhir
darb-ı
şemşirüñsenüñ

392. **senüñ:-üñ**

Gazel 1881

Mısra: 6

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Tekye-i ‘ışk içre
ta’nider bugün
Mecnūna dil
Boynuma
bendolalıdanzülf-i
zencirüñsenüñ

393. **senüñ:-üñ**

Gazel 1881

Mısra: 8

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Bir nefes sanma
gide
naşuñhayālīsinede

n

Levh-i dilde

çünezal

naşsolditaşvirüñsen

üñ

394. **senüñ:-üñ**

Gazel 1881

Mısra: 10

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Ser-te-ser

müyuñMuhibbîyere

h-i sevdā-y-ımiş

Kılmıñ āvāre anı

zülf-i girih-

gürüñsenüñ

395. **saña:-a**

Gazel 1884

Mısra: 14

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Ġamsehābindanyag

arçün başa

miñnetyagmurı

YaraşursañaMuhibb

tāh u efgān eylemek

396. **senüñ:-üñ**

Gazel 1891

Mısra: 5

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Gülzār-ı

hüşnüñsenüñ ayak

mı basdurur

Oldıñılsmbeñzeyeli

māraperçemüñ

397. **senüñ:-üñ**

Gazel 1896

Mısra: 1

İkinci tekil şahıs
zamiri.

Beni âşüfte kılan
cânâcemâlündürsen
ün
Âl iden bu bend-ile
ol çeşm-i
âluñdursenün

398. **senün:-ün**

Gazel 1896

Mısra: 2

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Beni âşüfte kılan
cânâcemâlündürsen
ün
Âl iden bu bend-ile
ol çeşm-i
âluñdursenün

399. **senün:-ün**

Gazel 1896

Mısra: 4

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Sînesinelâle gibi
dâğ uran ‘âşıklaruñ
Ruğlarıñdagörineni
ydoştğâlündürsenün

400. **senün:-ün**

Gazel 1896

Mısra: 6

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Kâse-i miñnet içer
hicrânşebindeehl-i
‘ışk
Çeşminirüşen kılan
ğayruñvişâlündürse
nün

401. **senün:-ün**

Gazel 1896

Mısra: 8

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Gerdenindegösterüp
zülünsü’âlitdididü
m
Hâyžälimboynuñad
üşmişvebälündürse
nün

402. **senün:-ün**

Gazel 1896

Mısra: 10

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Ğayrılarla bu
Muhibbiyâroldıdiris
eñ
Hâşa-lillâhğâşa-
lillâh bu
ğayâlündürsenün

403. **sen:**

Gazel 1898

Mısra: 6

İkinci tekil şahıs

zamiri.

GeçdiFerhâd-
ılaMecnünkışşasıefs
ânedür
Sen benüm bu
derdümi dillerde
destâneyledün

404. **sen:**

Gazel 1899

Mısra: 5

İkinci tekil şahıs

zamiri.

İy gözüm ağla gâh
sen gâh döküp hün-

ı ciger

Tâ diyeler ki çeşm-i
ter mâsenün ü dem
senün

405. **senün:-ün**

Gazel 1899

Mısra: 1

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Ger eyleseñcevr ü
cefâderdsenün elem
senün
Yâhüd dönüp mihr
ü vefâlutfsenün
kerem senün

406. **senün:-ün**

Gazel 1899

Mısra: 1

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Ger eyleseñcevr ü
cefâderdsenün elem
senün
Yâhüd dönüp mihr
ü vefâlutfsenün
kerem senün

407. **senün:-ün**

Gazel 1899

Mısra: 2

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Ger eyleseñcevr ü
cefâderdsenün elem
senün
Yâhüd dönüp mihr
ü vefâlutfsenün
kerem senün

408. **senün:-ün**

Gazel 1899

Mısra: 2
İkinci tekil şahıs
zamiri.
Ger eyleseñcevr ü
cefâderdsenüñ elem
senüñ
Yâhûd dönüp mihr
ü vefâlütfsenüñ
kerem senüñ

409. **senüñ:-üñ**
Gazel 1899
Mısra: 4
İkinci tekil şahıs
zamiri.
Tîğ çekerse
ğamzeler
boynumuz ince
müydan
Emrûñerâmolmuşuz
seyfsenüñkalemsen
üñ

410. **senüñ:-üñ**
Gazel 1899
Mısra: 4
İkinci tekil şahıs
zamiri.
Tîğ çekerse
ğamzeler
boynumuz ince
müydan
Emrûñerâmolmuşuz
seyfsenüñkalemsen
üñ

411. **senüñ:-üñ**
Gazel 1899
Mısra: 6
İkinci tekil şahıs
zamiri.
İy gözüm ağla gâh
sen gâh döküp hün-

ı ciger
Tâ diyeler ki çeşm-i
ter mâsenüñ ü dem
senüñ

412. **senüñ:-üñ**
Gazel 1899
Mısra: 6
İkinci tekil şahıs
zamiri.

İy gözüm ağla gâh
sen gâh döküp hün-
ı ciger
Tâ diyeler ki çeşm-i
ter mâsenüñ ü dem
senüñ

413. **senüñ:-üñ**
Gazel 1899
Mısra: 8
İkinci tekil şahıs
zamiri.

Eyle dile
cefâlarıtâsürevüzze
vķ u şafâ
Gele baña o
merhabâzulmsenüñ
sitem senüñ

414. **senüñ:-üñ**
Gazel 1899
Mısra: 8
İkinci tekil şahıs
zamiri.

Eyle dile
cefâlarıtâsürevüzze
vķ u şafâ
Gele baña o
merhabâzulmsenüñ
sitem senüñ

415. **senüñ:-üñ**
Gazel 1899

Mısra: 10
İkinci tekil şahıs
zamiri.
SîneñiñablîdüpMuñi
b çek bu livâ-
yîâhuñi
Çünşeh-i mülk-i
'ışksıntıblsenüñ
'alem senüñ

416. **senüñ:-üñ**
Gazel 1899
Mısra: 10
İkinci tekil şahıs
zamiri.

SîneñiñablîdüpMuñi
b çek bu livâ-
yîâhuñi
Çünşeh-i mülk-i
'ışksıntıblsenüñ
'alem senüñ

417. **seni:-i**
Gazel 1900
Mısra: 5
İkinci tekil şahıs
zamiri.

Sakinursam seni
kem gözden
ta'accüb eyleme
Sakinurcândan
'azîzdür gözde olan
merdümek

418. **senüñ:-üñ**
Gazel 1900
Mısra: 1
İkinci tekil şahıs
zamiri.

Gelmedi
mislüñsenüñgeçdini
çedevr-i felek
Anuñ-

- ıçundurbeşerden
dinmedi efdal
melek
419. **saña:-a**
Gazel 1902
Mısra: 9
İkinci tekil şahıs
zamiri.
İyşabāsaña uyalı
çıkdıbaşdanzülf-i
döst
Billāh ol
miskīnin' içün böyle
ıdlāyleydün
420. **saña:-a**
Gazel 1905
Mısra: 3
İkinci tekil şahıs
zamiri.
Didi dilber kıl
nazarhüsnuṣsaña
'arz ideyim
Ben didüm gerçek
misin bu
cānumişükrāne al
421. **sen:**
Gazel 1905
Mısra: 5
İkinci tekil şahıs
zamiri.
Sen
bañavaşluñharāmitd
üñyüzüñgöstermedü
ñ
Çeşm-i hün-
rīzūñeiçürkanumitd
üm ben helāl
422. **saña:-a**
Gazel 1906

- Mısra: 10
İkinci tekil şahıs
zamiri.
Çünkirā-y-
ılagirübenuşbudüny
āhānına
Tiz göçersin saña
bu zīrāmuqarrer ev
degül
423. **senün:-üñ**
Gazel 1906
Mısra: 3
İkinci tekil şahıs
zamiri.
Göreliden gün
yüzün bir kez
senüñiyāfitāb
Bilmez oldum
kendümi
'aklumbaña pey-
revdegül
424. **sen:**
Gazel 1907
Mısra: 6
İkinci tekil şahıs
zamiri.
Şoḥbet-i ḥāşidelüm
yol bulmasun anda
rakīb
Bir şurāḥī bir kadeḥ
bir ben olayım bir
sen ol
425. **seni:-i**
Gazel 1910
Mısra: 3
İkinci tekil şahıs
zamiri.
Seni sevmek günāh-
ısa ḥabībüm

- Beni öldür bu yolda
müttehem kıl
426. **sen:**
Gazel 1911
Mısra: 4
İkinci tekil şahıs
zamiri.
Her dem
anuñvişālin umarsın
'aceb bu kim
Ol pādīşāh-ı ḥüsn
ola sen bir
gedāgönül
427. **saña:-a**
Gazel 1914
Mısra: 2
İkinci tekil şahıs
zamiri.
'İşkbāzārınageldünç
ānırivürpzaḥmet al
Rāyegān sanma
diyeler sañaderd ü
miḥnet al
428. **sen:**
Gazel 1914
Mısra: 4
İkinci tekil şahıs
zamiri.
Pā-bürehne 'aşıqam
olmak
melāmetbesbaña
Zāhidā ol sen
selāmet 'ālem içre
şöhret al
429. **sen:**
Gazel 1914
Mısra: 5
İkinci tekil şahıs
zamiri.

Hayr-ḥ̣āh ol itme
ḥiç bir kimseye sen
kem nazar
Ḥalk-ı
'ālemtādiylersenüñi
çünraḥmet al

430. **senüñ:-üñ**

Gazel 1914

Mısra: 6

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Hayr-ḥ̣āh ol itme
ḥiç bir kimseye sen
kem nazar
Ḥalk-ı
'ālemtādiylersenüñi
çünraḥmet al

431. **saña:-a**

Gazel 1916

Mısra: 8

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Çündegülbākīcihān
a eyleme iy dil
ṭama'
Saña kalmaz
çünbilürsinyānedür
ceng ü cidāl

432. **saña:-a**

Gazel 1917

Mısra: 10

İkinci tekil şahıs

zamiri.

İyMuḥibbībulnurşi
'rūñdeçüntarz-ı
ḥasen
Yiridürşimdengirü
ger diyeler
sañaKemāl

433. **seni:-i**

Gazel 1917

Mısra: 8

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Her ne gelse kâni'
ol ger gelmese
göster rızā
Ġāfil olma kim seni
yoldan
çıkarurḥubb-ı māl

434. **saña:-a**

Gazel 1919

Mısra: 8

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Senden
aşağadanyüri eyle
ķabülpend
Yitmez mi
sañaḥişşeSüleymān
u mūra gel

435. **senden:-den**

Gazel 1919

Mısra: 7

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Senden
aşağadanyüri eyle
ķabülpend
Yitmez mi
sañaḥişşeSüleymān
u mūra gel

436. **senüñ:-üñ**

Gazel 1920

Mısra: 9

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Bu Muḥibbīderd-i
'ışķuñlasenüñüftāde

dür

Sanasın kim

mürdurpā-

mālīdüpürpāy-ı pīl

437. **sensüz:-süz**

Gazel 1925

Mısra: 1

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Sensüziy dilber
bañaāh u
figāneksükdegül
Lāle-veşbagrumda
hem dāğ-ı
nihāneksükdegül

438. **sen:**

Gazel 1937

Mısra: 5

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Sen şarāb iç
karşuña bülbül
serāğāzeylesün
Tāb-ı
müldeñkızaruḥ
olsun şehāruḥsār
gül

439. **seni:-i**

Gazel 1937

Mısra: 3

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Servler baş
kaldurup her
yañadan gözler seni
Şevķ-i
ruḥsāruñlayakdīsine
sinenār gül

440. **senûn:-üñ**

Gazel 1938

Mısra: 7

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Göreliden döstüm

ser-çeşme-i

la'lüñsenüñ

Päyüñaldrevân

yüz sürmegeâb-ı

zülâl

441. **senden:-den**

Gazel 1939

Mısra: 3

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Bâğa gel senden

vefâbüyn umar

'âşıklarauñ

Bu cihânda gerçi

kim

virdügiyokdurbâr

gül

442. **senûn:-üñ**

Gazel 1939

Mısra: 8

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Halk-ı 'âlem içre

bulur mıydı böyle

rağbeti

Ruğlaruñabeñzemes

eydisenüñiyyâr gül

443. **sen:**

Gazel 1942

Mısra: 4

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Yârçevgân itse

zülfinbaşuñı top it

dilâ

Sen de meydân-ı

mağabbetdeeyü ad

eylegil

444. **sen:**

Gazel 1942

Mısra: 9

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Nâhun-ıla gel dilâ

sen dağı kes

ğamkühını

Küh-

kenlikgösterüpaduñ

ıFerhâdeylegil

445. **sen:**

Gazel 1942

Mısra: 12

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Yâr göstermez

Muhibbî gül gibi

büy-ı vefâ

Bülbül-âsâ sen de

her dem âh u

feryâdeylegil

446. **senûn:-üñ**

Gazel 1942

Mısra: 7

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Ben senûñ

'ışquñlasergerdân u

hayrânolmuşam

Döstüm bu kalb-i

mecrûhumîâbâdeyle

gil

447. **senûn:-üñ**

Gazel 1943

Mısra: 7

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Âb-ı hayvândur leb-

i la'lüñsenüñ bir

söz ile

Mürdelerihyâider

'İsî-dehânum gitme

gel

448. **sen:**

Gazel 1944

Mısra: 1

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Cân u dilden bende

oldı sen şeh-i

devrâna dil

Anuñ-ıçun her ne

emritseñtururfermâ

na dil

449. **saña:-a**

Gazel 1945

Mısra: 10

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Muhibbîtarğ kıl

dilden bu hây u

hüy-ı dârâtı

Saña ancak bu

sevdâdanbelâvügam

-durur hâşıl

450. **sen:**

Gazel 1946

Mısra: 11

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Teşneyemçokdurgü

nâhum sen

mürüvvet kânısın

Umaramidüppşefâ'at
viresinâb-ı zülâl

451. **seni:-i**

Gazel 1946

Mısra: **10**

İkinci tekil şahıs

zamiri.

İyMuhibbimerd-
iseñ aldanma
dehrüñâlina
Mâl u câh-ıla seni
aldamasun sakın bu
Zâl

452. **sen:**

Gazel 1948

Mısra: **10**

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Âvâredürçü 'ışk-
ılaçarh eylemez
karâr
Sen de Muhibbî
'âşıkiseñ dil âvâre
kıl

453. **seni:-i**

Gazel 1949

Mısra: **6**

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Ğähmesciddegehîde
yr ü gehîmeyhânede
Seni isterler kamu
itdükleriğavgâdegül

454. **sen:**

Gazel 1950

Mısra: **1**

İkinci tekil şahıs

zamiri.

BulmazsınHakkı
sen
cehdeyleyüpkendüñ
i bil
Añgünâhuñaglayupt
âşubha dek yaşıñı
sil

455. **sen:**

Gazel 1950

Mısra: **3**

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Sen Hudâdan iste
ğayrı kimseye
uzatma el
Gülşen oldıkudret-i
Hakğ-ıla gör nâr-ı
Halîl

456. **sen:**

Gazel 1951

Mısra: **4**

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Qaddüm olsa bâr-ı
ğamdanişanem
olmaz 'aceb
Diyemezsin kıl
nazar görtüp anı sen
hamdegül

457. **senden:-den**

Gazel 1951

Mısra: **1**

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Döstum her ne ki
gelse baña senden
ğamdegül
Her ne
deñlücevidüpkılsañ
cefâ ol kem degül

458. **sen:**

Gazel 1952

Mısra: **12**

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Her
gicegelürçünkiMuhi
bbihayâl-i döst
Şevkıneanuñ sen
dahıyandurçerâğ-ı
dil

459. **senüñ:-üñ**

Gazel 1952

Mısra: **3**

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Hâtırdasenüñ
gitmedi âh görüp
ğamuñ
Şâdolmayıcak
bulmaya gibi ferâğ-
ı dil

460. **saña:-a**

Gazel 1953

Mısra: **8**

İkinci tekil şahıs

zamiri.

San hırâm-ı vaşl
budur bu 'aceb
Eyledüm bu
kanumısañahelâl

461. **seni:-i**

Gazel 1953

Mısra: **10**

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Uyma
ikrârınadünyânuñM
uhtb

Seni oldur hem
muğıldür hem đalāl

462. **sen:**

Gazel 1954

Mısra: 5

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Çünkimaħabbet
şerbeti sunuldııçdüñ
sen ezel
Şimdengirühüşyārlı
k fikrini komestāne
ol

463. **sen:**

Gazel 1954

Mısra: 10

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Derd ü belā mey
yirineħün-ı
cıgernüşitmege
İydide sen
yārāniçün elde tolu
peymāne ol

464. **seni:-i**

Gazel 1955

Mısra: 6

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Cem' iderseñmāl-ı
Kārūnı da cidd ü
cehd-ile
Mārohsaryiyiserdür
seni [ol] kabır içre
māl

465. **senün:-iñ**

Gazel 1955

Mısra: 10

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Yıkmaga
'ırzınMuħibbikimse
nüñkaşđ eyleme
Añazar yok
lıkboynuñdakalurse
nüñvebāl

466. **sen:**

Gazel 1959

Mısra: 10

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Āhāteşine ger
yakasın
dehriMuħibbī
Raħmeylemeyüpdır
bile sen de yan u
yakıl

467. **seni:-i**

Gazel 1961

Mısra: 5

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Bulmadı seni berr-
ile baħrıngestidüp
Dil ħānesinde
eyledi bulup karar-ı
dil

468. **senün:-iñ**

Gazel 1965

Mısra: 10

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Ol şeker lebden
Muħibbī söz
açupgüftāra gel
İşidenlersenüñiçün
diyeler şırınmaķāl

469. **seni:-i**

Gazel 1967

Mısra: 1

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Kaçan olsam seni
görmeğemāyil
Şeħāb-ı zülf olur
gün yüze ħāyil

470. **sen:**

Gazel 1968

Mısra: 14

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Gül
ruħıngördüñMuħibb
ī eyle āh u nāleler
Vaķt-ı gülde sen de
bülbül gibi durma
eyle nāl

471. **sende:-de**

Gazel 1968

Mısra: 8

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Kađkıyāmetğonca
leb gül 'ārız u
şırindeħān
Her kaçan kılsam
nazar sende
görinüri'tidāl

472. **sen:**

Gazel 1971

Mısra: 13

İkinci tekil şahıs

zamiri.

Muħibbī umma bir
kesdenvefā sen
Niçe kıydı gör
HābileKađbil

473. **sen:**
Gazel 1978
Mısra: 3
İkinci tekil şahıs
zamiri.
Kullanamdirseñvuh
üş u tayrı sen
Mecnūnlayın
Şoĥbet-i insānı
evvel terk idūben
'uzlet al

474. **saña:-a**
Gazel 1979
Mısra: 3
İkinci tekil şahıs
zamiri.
Ola ki dilber
viresañazekāt-ı
ĥüsnini
Kapusinacān-ıla
eyle naẓar var sāyil
ol

475. **sen:**
Gazel 1979
Mısra: 10
İkinci tekil şahıs
zamiri.
Her ne deñlü atsalar
ta'nadaşın eyle
ķabūl
Ko ne
dirlersedisünler sen
hemānderyā-dil ol

476. **sen:**
Gazel 1981
Mısra: 4
İkinci tekil şahıs
zamiri.

Didelercūlarakıtsun
yürisünayaguña
Sen yüriserv-i sehī
gibi ĥurāmān ol

477. **sen:**
Gazel 1981
Mısra: 8
İkinci tekil şahıs
zamiri.
Dökeyim āh u figān
ile yaşumyagmurını
Ėonca-veş tek sen
açıl gül gibi ĥandān
ol

478. **seni:-i**
Gazel 1981
Mısra: 6
İkinci tekil şahıs
zamiri.
Bañaārāmkomayup
şabrumıyagmayavir
üp
Göreyim seni iy dil
'ālemesergerdān ol

479. **sen:**
Gazel 1982
Mısra: 11
İkinci tekil şahıs
zamiri.
Gel inkār eyleme
sen şūr u şerre
Kamu a'zāñiaña sen
güvā bil

480. **sen:**
Gazel 1982
Mısra: 12
İkinci tekil şahıs
zamiri.

Gel inkār eyleme
sen şūr u şerre
Kamu a'zāñiaña sen
güvā bil

481. **sen:**
Gazel 1982
Mısra: 13
İkinci tekil şahıs
zamiri.
Degülsinçunki kim
sen bir şecerde
Uyan
yüzñedokınanşabā
bil

482. **sen:**
Gazel 1982
Mısra: 18
İkinci tekil şahıs
zamiri.
Muĥibbīntihā var
dime 'ışķa
Sen
anuñintihāsımbtidā
bil

483. **sen:**
Gazel 1983
Mısra: 1
İkinci tekil şahıs
zamiri.
Dilācevr ü cefāyı
sen vefā bil
Gelürsederd-i
miĥnet de devā bil

484. **sen:**
Gazel 1984
Mısra: 1
İkinci tekil şahıs
zamiri.

Eger sen olasin
dünyâyamâyil
Olur elbette ol
uhrâdahâyil

485. **saña:-a**
Gazel 1985
Mısra: 4
İkinci tekil şahıs
zamiri.
Kalmadı māl ü
menāl kaldı
didümnaqd-i ğamuñ
Didi yitmez mi
sañauşbuqadarmāl
u menāl

486. **saña:-a**
Gazel 1985
Mısra: 8
İkinci tekil şahıs
zamiri.
Cām-ı la'lüñi neden
bañaaharām
eyleyesin
Ben saña itmiş iken
kanumiydösthelāl

487. **sen:**
Gazel 1987
Mısra: 12
İkinci tekil şahıs
zamiri.
Biz eyleyelüm her
ne gelürHakka
tevekkül
İyzāhid-i ğod-
bīnyūri sen tālib-i
nān ol

488. **sen:**
Gazel 1988
Mısra: 5

İkinci tekil şahıs
zamiri.
Sen baña göster
cemālünşem'inicān
yakayım
Āteşi görse yanar
döymeksüzinpervān
e gel

489. **sen:**
Gazel 1988
Mısra: 10
İkinci tekil şahıs
zamiri.
Virme yüz
zülfüñecānā kesmez
ol zūnnārını
Niçekerredimiş
iken aña sen ĩmāna
gel

490. **sen:**
Gazel 1988
Mısra: 12
İkinci tekil şahıs
zamiri.
Tekye-i dilde
gelüpçünşāh-ı
ğamitdikarār
Cānpīşkeşeyleyüp
sen dahıdervīşāne
gel

491. **seni:-i**
Gazel 1992
Mısra: 9
İkinci tekil şahıs
zamiri.
Yakarsa seni
lādimepervāneler
gibi
Şem'-i

cemālīşevķinesüzān
olan gönül

492. **sen:**
Gazel 1994
Mısra: 4
İkinci tekil şahıs
zamiri.
Zāhidşarāb-ı
kevseriçsünmübāre
ki
İy dil şarāb-ı
'ışkıçüp sen şafāda
ol

493. **sen:**
Gazel 1995
Mısra: 10
İkinci tekil şahıs
zamiri.
KıyduñMuħibbīcānı
nabaşdançıkarduñā
h
Bilmezlik ile sen
sañaitdūñsañagönül

494. **sen:**
Gazel 1998
Mısra: 9
İkinci tekil şahıs
zamiri.
Egerfermān idesin
sen dil ü cān der-
miyān olsun
Muħibbīkemterīn
kuldur hemān tek
añafermān kıl

495. **sen:**
Gazel 1999
Mısra: 2
İkinci tekil şahıs
zamiri.

H̄'āb-
ıgafletdenyaturkeno
ldıçünbīdār gül
Sākīyā sun
vaḳtidürigel sen
berü her bār gül

sen de:

1. **sen de:**

Gazel 1743

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Sen de.

Derdümbaḅa yiter
yüri var sen de
iytabīb
'Arz itme baḅa bir
yaḅa acı devālaruḅ

sensen ol:

1. **sen sen ol:**

Gazel 1907

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

*Aklını başına al ,
kesinlikle , asla , hiçbir
zaman.*

Çünkü 'ālem
mülkine bir kimse
mālik olmadı
Bī-vefādünyāya dil
virmeMuḅibbī sen
sen ol

2. **sen sen ol:**

Gazel 1542

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

*Aklını başına al,
dikkat et, kendini koru.
II Kesinlikle, asla,
hiçbir zaman..*

İstemeseñiygöñül
'ırzuñsenüñyıkıldug
ın
Sen sen ol gel
degme bir kişi ile
eyleme lāğ

sence:

1. **sence:**

Gazel 1589

Mısra: 1

Senin gibi, sen

gibi.

Beñzemez bir
müyuñaiydöstLeylī
sence yok
ḲaysaMecnündidile
rmecnünlik içre
bence yok

sende:

1. **sende:**

Gazel 1556

Mısra: 6

"Sen" şahıs

*zamirinin bulunma hali
eki almış şekli.*

Yakamazsın bāl ü
perpervāne-veş
Bülbülā ancak
hemān var sende lāf

2. **sende:**

Gazel 1597

Mısra: 3

"Sen" şahıs

*zamirinin bulunma hali
eki almış şekli.*

Bu ḅüsn ü bu
ṫarāvet kim göre
sende cānā
Elbetdecān u dilden
yüzüne ola 'āřık

3. **sende:**

Gazel 1918

Mısra: 8

"Sen" şahıs

*zamirinin bulunma hali
eki almış şekli.*

Tevbeeyleyüpgünāh
a tut ümīdünḅazrete
Görürem sende
dilāḅavf u
recāeksükdegül

sendenehak yok:

1. **senden eḅaḅ yok:**

Gazel 1616

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Sendan daha

uygun olanı yok.

Gözlerün yaşın
dilāzencīridüpboyn
uñadak
Tā görenler diye ol
zencīre yok senden
eḅaḅ

senden her ne gele:

1. **senden her ne gele:-
e**

Gazel 1596

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Senden her ne

gelirse gelsin.

At cefāseğini sen
karşuaḅa baş
açayım
Her ne senden gele
anuñlagöñülşād
ancak

senden irak düşeli:

1. **senden irak düşeli:**

Gazel 1612

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Senden uzak

düştüğümden beri.

Tiredürüzumbenü

mâh düşeli senden

irak

Gicelertâşubha dek

niçediyem ben el-

firâk

seng:

1. **senge:-e**

Gazel 1580

Mısra: 4

Taş.

Sinsa ger

gönlümcefavücevr-

ile olmaz 'aceb

Hıçtaħammül mi

idersengetokınsaşış

e bak

2. **seng:**

Gazel 1705

Mısra: 2

Taş.

Yine

eşkümloldıla'l

hem-reng

Cefâdanbaşumaeks

ükdegülseng

3. **seng:**

Gazel 1705

Mısra: 8

Taş.

Beni 'addeyleküyuñ

itlerinden

Añadurgāhgāhiatub

anseng

4. **seng[i]:-i**

Gazel 1767

Mısra: 3

Taş.

Gehibâlinideremsen

g[i] başa

Gehirâhuñda

yüzüm ideremhâk

5. **seng:**

Gazel 1776

Mısra: 8

Taş.

Kaça mı cevr ü

cefâdan seni cân-ıla

seven

Yüzini döndürmeye

cevrüñleyagsa başa

seng

6. **seng:**

Gazel 1777

Mısra: 2

Taş.

Yaşumolduğıçunha

ddüñle hem-reng

Cefâdanyagdurursın

başumaseng

7. **seng:**

Gazel 1837

Mısra: 8

Taş.

Cefâ taşıyla sındı

şabrayağı

Yakaldanbaşumace

vrüñ-ile seng

8. **seng:**

Gazel 1885

Mısra: 8

Taş.

Yaşumâhum neden

te'sîr kılmaz

'Acebkalbianuñâhe

n mi ya seng

sengatasız:

1. **sengatasız:-asız**

Gazel 1774

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Taş atmak,

taşlamak.

Dil-i za'fımı gel

itmeñmelâmet

Revâdegülataşışşe

yeseng

seng urdum:

1. **sengurdum:-dum**

Gazel 1728

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Taş ile vurmak.

Ĝambeyâbânında

urdum

gögsümeşoldeñlüse

ng

Saçılıp kanlar

zemîñüñoldıyüzilâl

ereng

seng-dil:

1. **seng-dil:**

Gazel 1778

Mısra: 8

Taş kalp, katı kalp,

acımasız (sevgili

bağlamında).

Vîrânegöñlümi

görüp

kaşditmedüñta'mîri

ne

Bilmem

didümiyseng-dil
bārī de
mi'mānkimūñ

seng-i bī-dāduñ:

1. **seng-i bī-dāduñ:**-uñ

Gazel 1729

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Acımasız, amansız

ağrılık veya taş.

Dōstum

'ıŝkuñgamındanoldı

çehrem hem çü zer

İmtihān kıl gönder

olsun seng-i bī-

dāduñmehek

seng-i cefāvügam:

1. **seng-i cefāvügam:**

Gazel 1669

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Cefa ve gam taş.

Ne kädarseng-i

cefāvügamıyagarsa

başına

Baş açukkarşu

varan 'ışk-ılabī-

pervāyı bak

seng-i cefādan:

1. **seng-i cefādan:**-dan

Gazel 1881

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Eziyet taş.

Dōstum ger

dōndürenseng-i

cefādanbaşımı

Ugrasunbaşumaāhir

darb-ı

ŝemŝirūñsenūñ

seng-i cefāva:

1. **seng-i cefāva:**-ya

Gazel 1694

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Eziyet taş.

Baş açupseng-i

cefāyakarşuturupcā

n-ıla

Dōgdürtüp bu

cismümiāhirgubār

itsem gerek

seng-i cevherden:

1. **seng-i cevherden:**-

den

Gazel 1506

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Kıymetli taş.

Cānaalur kıymetin

bilen bugün söz

cevherin

Farq itmez 'ākil

olan seng-i

cevherden ne hāz

seng-i cevr-ile:

1. **seng-i cevr-ile:**--ile-

ile

Gazel 1793

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Eziyet taş. II

Eziyetin neden olduğu

üzüntü, acı.

Seng-i cevr-ile

dögüp beni egerhāk

ide yār

Kühliçünkapuşalare

hl-i

muħabbetozumuñ

seng-i hacer:

1. **seng-i hacer:**

Gazel 1752

Mısra: 13

Kelime Tipi: -

Hacerü'l-esved

taşı.

Hāl diliyle zikrūñi

eyler senüñseng-i

hacer

Söyledüp her birini

ķudretlegüftäreyled

uñ

seng-i hāra:

1. **seng-i hāra:**-a

Gazel 1718

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Çok sert taş,

mermer taşı.

Bister-i gülde yatan

nāz-ılahālin ne bilür

Seng-i

hāradōŝentüphaşret-

ile cānvirenūñ

seng-i hārāda:

1. **seng-i hārāda:**-da

Gazel 1746

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Çok sert, kara taş.

// *Rakibin gönlü.*

Gözlerüm yaşı eser

itmedi yāruñkalbine

Seng-i hārādadilā

olur mı

te'sirūñsenūñ

seng-i hārādan:

1. **seng-i h ar adan:-dan**

Gazel 1591

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Çok sert, kara taş.

|| *Rakibin gönlü.*

Zülfinebağlanmadır

dümpendümiğüşitm

edüñ

D ar-ı

düny adasa abe zer

g n l v re yok

seng-i h ared r:

1. **seng-i h ared r:-d r**

Gazel 1700

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Pek sert kaya veya

taş.

Katı

g nlidilber nbe zer

ki seng-i h ared r

Dokınur mı

kimseye

h ınef'iseng-i

h aren ñ

seng-i h aren ñ:

1. **seng-i h aren ñ:-n ñ**

Gazel 1700

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Pek sert kaya veya

taş.

Katı

g nlidilber nbe zer

ki seng-i h ared r

Dokınur mı

kimseye

h ınef'iseng-i

h aren ñ

seng-i mel met:

1. **seng-i mel met:**

Gazel 1652

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Ayıplama/kınama

taşı.

Yirid rseng-i

mel met itse

s ne deniş n

Kim didisa avarup

ol ş hid-i b z ra

bak

seng-i miħnetle:

1. **seng-i miħnetle:-le**

Gazel 1867

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Eziyet taşı.

Ola kim

ilteşab gerd mreh-i

c n neye

Seng-i

miħnetled g pcism

 mğub r itsem

gerek

seng n dil:

1. **seng n dil:**

Gazel 1854

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Taş kalpli.

acımasız.

Raħm eylemedi

h l meseng n dil

imiş  h

Bir kez

ya ılpdimedimisk 

nniç h l ñ

2. **seng n dil:**

Gazel 1854

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Taş kalpli.

acımasız.

Raħm eylemedi

h l meseng n dil

imiş  h

Bir kez

ya ılpdimedimisk 

nniç h l ñ

3. **seng n dil:**

Gazel 1854

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Taş kalpli.

acımasız.

Raħm eylemedi

h l meseng n dil

imiş  h

Bir kez

ya ılpdimedimisk 

nniç h l ñ

4. **seng n dil:**

Gazel 1854

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Taş kalpli.

acımasız.

Raħm eylemedi

h l meseng n dil

imiş  h

Bir kez

ya ılpdimedimisk 

nniç h l ñ

5. **seng n dil:**

Gazel 1854

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

*Taş kalpli.
acımasız.*
Raħm eylemedi
hālümesengīn dil
imiş āh
Bir kez
yañılupdimedimiskī
nniçeħālūñ

6. sengīn dil:

Gazel 1854

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Taş kalpli.

acımasız.
Raħm eylemedi
hālümesengīn dil
imiş āh
Bir kez
yañılupdimedimiskī
nniçeħālūñ

seni:

1. seni:

Gazel 1616

Mısra: 4

*2. tekil şahıs ekinin
yükleme durum eki
almış hali.*

Saňa düşmez idesin
iy dil 'ișyān u ğurūr
Çün seni bilmez
misin bir
kaṭredenħalkitdiHa
k

2. seni:

Gazel 1980

Mısra: 10

*2. tekil şahıs ekinin
yükleme durum eki
almış hali.*

Virme dil
dehreMuħibbī itme
añai'timād
Virüriseñ seni eyler
ġuşsa ile pāy-māl

sensüz:

1. sensüz:

Gazel 1537

Mısra: 1

Sen olmadan,

sevgiliden ayrı.

Dilberāsensüzbañad
ūzahġörinürgeşt-i
bāġ
'Ārižuñsuzrüşen
itmez
göñlümidegmeçerā
ġ

senüñ gibi:

1. senüñ gibi:

Gazel 1555

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Senin gibi.

'Işkdur yolum ıarık-
i
müstakīmdendönme
zem
Söylemem ben
zāhidāsenüñ gibi
her dem ġüzāf

senüñyoluñda:

1. senüñyoluñda:

Gazel 1619

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Senin uğrunda.

Kim-durur
senüñyoluñda baş u
cān terk itmeyen

Yaradılmadan bu
'ālem sen
idüñmaħbüb-ı Haḡ

senüñcün:

1. senüñcün:

Gazel 1805

Mısra: 9

Senin için.

Senüñcüniynā-
mihribān hem
çüMuħibbīnātüvān
Terk eyledüm bu
yolda cān sen di ki
yārisınkimüñ

2. senüñcün:

Gazel 1950

Mısra: 5

Senin için.

Mışr-ı
hüsnüñdesenüñcüni
tdümüyYūsuf-cemāl
Bir temāşā ile
çeşmümden akar
san cüy-ı Nīl

senüñ-ile:

1. senüñ-ile:

Gazel 1700

Mısra: 10

Seninle.

İyMuħibbī'ālī' el
virmezsitāreñ yok
gibi
Senüñ-ile yılduzı
barışmaz ol meh-
pārenüñ

senüñle bile gitmez:

1. senüñle bile gitmez:

Gazel 1553

Mısra: 6

Kelime Tipi: -
*Seninle, senin ile
birlike gitmez.*

SİM Ü ZER KİM
GÖRİNÜR BİL ANI
DÜNYAÇIRKİDÜR
ÇÜN BİLE GİTMEZ
SENÜNLEÜSTİNEKEF
GEÇME KEF

ser:

1. **şerden:-den**

Gazel 1617

Mısra: 3

Kötülük, fenâlık.

HAJR İDEN HAYRIN
BULUR ŞERDEN
GEREKDÜRİCTİNÂB
KİM BU SÖZDE
EYLEMİŞLERDÜR ULULAR
İTTİFÂK

2. **serden:-den**

Gazel 1506

Mısra: 6

Baş, kafa.

SER
KESÜPCÂN VİRMİYİNC
E 'ÂŞİK İRMEZ
VUŞLATA
BOYNABÂR-1
GİRÂNDURAÑA BU
SERDEN NE HAZ

3. **serler:-ler**

Gazel 1572

Mısra: 4

Baş, kafa.

İNNİLER BÜLBÜL
ÇEMENDE
GÖRDÜGİYÇÜN HER
ŞEHER
NİÇE SERLER HÜN-

İLAĞİŞTEDÜRMEYDÂN
-1 'İŞK

4. **serden:-den**

Gazel 1653

Mısra: 4

Baş, kafa.

İRMEÜMPÂYÂN-1
ZÜLF E İRDİ 'ÖMRÜM
ÂHİRE
NİÇEYİLLARDUR BU
SERDEN GEÇMEYEN
SEVDÂYA BAK

5. **serin:-i, -n**

Gazel 1688

Mısra: 3

Baş, kafa.

KİMDÜR OL
SEVDÜGİNÜNYOLINA
TERK İDE SERİN
AÑA BİR BENÇİLEYİN
CÂNA KIYAR MERD
GEREK

6. **ser:**

Gazel 1790

Mısra: 13

Baş, kafa.

SER KAÇURMAZ BU
MUHİBBİ HER NE KİM
HÜKMEYLESEÑ
TİĞÜNATESLİMİDERBO
YİNİFERMÂNÜŞENÜ
Ñ

7. **serin:-in**

Gazel 1800

Mısra: 5

Baş, kafa.

TOP İDÜPMEYDÂN-1
'İŞK İÇRE SERİN Bİ-
İHTİYÂR

GÖRSE 'İŞK EHLİ
ELÜNDEZÜLF-İ
ÇEVGÂNÜŞENÜ

8. **seri:-i**

Gazel 1826

Mısra: 5

Baş, kafa.

RUŞEM'İNE YAKAM
BU DİL Ü CÂN-ILA SERİ
HER KİŞİ
SEVDÜGİNÜNYOLINAPE
RVÂNE GEREK

9. **ser:**

Gazel 1931

Mısra: 6

Baş, kafa.

ZÜLFİNİÇEVGÂNİDÜPN
ÂZ-İLACEVLÂN EYLESE
CÂN U DİLDEN YOLINA
TOP OLMAYAN SER SER
DEĞÜL

10. **ser:**

Gazel 1931

Mısra: 6

Baş, kafa.

ZÜLFİNİÇEVGÂNİDÜPN
ÂZ-İLACEVLÂN EYLESE
CÂN U DİLDEN YOLINA
TOP OLMAYAN SER SER
DEĞÜL

11. **seri:-i**

Gazel 1988

Mısra: 7

Baş, kafa.

ZÜLFÜNÜŃÇEVGÂNINA
TOP EYLEDÜMDİDÜM
SERİ
DİDİMERDİSEŃ BU

da'vādahemānmejd
āna gel

serçeküp:

1. ser çeküp:-ü

Gazel 1704

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

*Çok yükselmek,
yukarı çıkmak.*

Serv gibi ser
çeküpçün her
yañakılduñnazar
Pāyuña bu
gözlerüm yaşını
māyileyledük

2. ser çeküp:-ü

Gazel 1957

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Baş

*kaldırmak, itaatmemek
,asiliketmek, mütevazı
olmamak.*

Oldıbī-zer-i
ħarīdüñkılmaññlık
nazar
Ser çeküp baş
egmez iken günbed-
i devrāna dil

serkesüp:

1. ser kesüp:-ü

Gazel 1506

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

*Başı gövdeden
ayırarak, kesici bir
aletle parçalamak.*

Ser
kesüpçānırmeyinc
e 'aşığ irmez

vuşlata
Boynınabār-ı
girānduraña bu
serden ne ħaz

servire:

1. ser vire:-e

Gazel 1897

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Baş vermek. II

Canını feda etmek.

'Işğ ehli niçe çeke
çeke hicrelāsın
Cānıñkıyupvireege
r ser dañınāzük

serāğāzeylesün:

1. serāğāzeylesün:-sün

Gazel 1937

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Söze başlamak.

Sen şarāb iç
karşuña bülbül
serāğāzeylesün
Tāb-ı
müldeñkızaru

ser-ā-ser:

1. ser-ā-ser:

Gazel 1500

Mısra: 5

Baştan başa,

tamamen.

Eşk-i
çeşmümğarķavirmiş
ken ser-ā-ser 'ālemi
Bu
göñülpervāyimezol

miş o baħr içinde
bağ

2. ser-ā-ser:

Gazel 1585

Mısra: 7

Baştan başa,

tamamen.

Āteş-i 'ışkı ser-ā-
ser yakdı 'ālem
mülkini
Gerçi
baksañzāhirengörin
ür anda nār yok

3. ser-ā-ser:

Gazel 1587

Mısra: 9

Baştan başa,

tamamen.

Geyürdigözlerüm
yaşı ser-ā-ser ħil'at-
i şāhī
Başumdaşu'le-i
āhumbenümsanmañ
külāhum yok

4. ser-ā-ser:

Gazel 1648

Mısra: 2

Baştan başa,

tamamen.

Baglanaçün biline
nāz-ılacānāneşadağ
Ķalb-i 'uşşāķı ser-
ā-ser kıla
vīrāneşadağ

5. ser-ā-ser:

Gazel 1754

Mısra: 11

Baştan başa,

tamamen.

Ser-ā-ser
dehriḡeṡitdümbulı
madumḡaber andan
Niṡānın virdiler āḡir
ara bul gönl-i
vīrānuñ

6. **ser-ā-ser:**

Gazel 1758

Mısra: 9

*Baştan başa,
tamamen.*

Geyürdieḡnümedīd
e ser-ā-ser
Başumatācoldıdūd-ı
āhuñ

7. **ser-ā-ser:**

Gazel 1885

Mısra: 3

*Baştan başa,
tamamen.*

Muḡī'üñdür ser-ā-
ser cümle 'ālem
İderçeṡmüñhemān
yok yirlereceng

8. **ser-ā-ser:**

Gazel 1937

Mısra: 1

*Baştan başa,
tamamen.*

ḡamdü-lillāḡ kim
ser-ā-ser
göriñüḡülzār gül
Bülbül-i şūrīdeye
'arz eyledi dīdār gül

ser-bülend itsem:

1. **ser-bülenditsem:-**

sem

Gazel 1850

Mısra: 10

Kelime Tipi: -
*Yüceltmek,
arttırmak.*

İyMuḡibbīkaldurup
yine livā-yīāhumı
'Ālemerāyāt-ı 'ıṡḡı
ser-bülend itsem
gerek

ser-çeṡme-i la'lüñ:

1. **ser-çeṡme-i la'lüñ:-**
üñ

Gazel 1938

Mısra: 7

Kelime Tipi: -
(Sevgilinin)

dudaḡının pınarı.

Göreliden döṡtum
ser-çeṡme-i
la'lüñsenüñ
Pāyuñaoldirevān
yüz sürmeḡeāb-ı
zülāl

serdāroldı:

1. **serdāroldı:-dı**

Gazel 1999

Mısra: 4

Kelime Tipi: -
Komutan, mir

olmak.

Koma elden bāde-i
ḡamrāyı her dem
'ārif ol
Çünkioldı her
şüküfeye bugün
serdār gül

serdār-ı 'ıṡḡ:

1. **serdār-ı 'ıṡḡ:**

Gazel 1654

Mısra: 8

Kelime Tipi: -
Aṡḡ komutanı.

Yazıcak

'uṡṡāḡıyazsunlar
beni ser-deftere
Okuyanlar diyeler
kim var-ı mıṡserdār-
ı 'ıṡḡ

2. **serdār-ı 'ıṡḡ:**

Gazel 1802

Mısra: 11

Kelime Tipi: -
Aṡḡ komutanı.

Gerçi kim Ferḡād u
Mecnūnañılurserdār
-ı 'ıṡḡ
Līk anlardan
Muḡibbī seni
kemtergörmedik

3. **serdār-ı 'ıṡḡ:**

Gazel 1895

Mısra: 5

Kelime Tipi: -
Aṡḡ komutanı.

Yazdı Mecnūmı ezel
serdār-ı 'ıṡḡ
Beni yazdı ṡimdi
anı itdiḡak

serdārḡıkvirildi:

1. **serdārḡıkvirildi:-dı**

Gazel 1672

Mısra: 4

Kelime Tipi: -
Komutanlık

verilmesi.

Zülfüñüñ bendinde
baḡluniçeṡserverler
seri
Çık serīr-i

hüsnevirildisañaser
dârlık

ser-defter:

1. **ser-deftere:-e**

Gazel 1654

Mısra: 7

(Fa. Ar.) Defterin

baş kısmı.(Şiir

defterinin başı.).

Yazıcak

‘uşşâkıyazsunlar

beni ser-deftere

Okuyanlar diyeler

kim var-ımışserdâr-

ı ‘ışk

ser-defter-i ‘uşşâk:

1. **ser-defter-i ‘uşşâk:**

Gazel 1835

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Âşıkların önderi.

Gerçi ser-defter-i

‘uşşâk idi

Mecnûnezeli

Yazdılar

adumnâmnidüben

anları hek

serdengeçüben:

1. **serden geçüben:-**

üben

Gazel 1755

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Canını feda etmek,

ölümü göze almak.

Esb-i nâzüze el

ursa zülf-i çevgâna

güzel

Ehl-i ‘ışk serden

geçüben diye
küyüñdursenüñ

serencâm:

1. **serencâmuñ:-uñ**

Gazel 1683

Mısra: 10

Başa gelen bir

durum veya olay.

Görmeden

yârıMuhibbîyledü

ñsen terk-i cân

N’olısar ger

yüzinigorñsenrenc

âmuñsenüñ

ser-fitne:

1. **ser-fitnessi:-si**

Gazel 1661

Mısra: 7

Büyük fitne, baş

belası.

Cemmâşçeşmüñiyd

öst ser-fitnessi

zamânuñ

Ğamzeñde yok

terahhüm göz göre

âfet ancak

sergerdân iden:

1. **sergerdâniden:-en**

Gazel 1698

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Sersem, şaşkın,

perişan etmek.

Aradum hem

çünSikenderbulmad

umâb-ı hayât

Beni sergerdân iden

‘ayn-ı

zülâlündürsenüñ

sergerdân ol:

1. **sergerdân ol:**

Gazel 1981

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Perişan etmek,

başını döndürmek.

Bañaârâmkomayup

şabrumıyagmayavir

üp

Göreyim seni iy dil

‘âlemesergerdân ol

sergerdân olan:

1. **sergerdânolan:-an**

Gazel 1711

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Şaşkın ve sersem

olmak.

Zerre gibi gün

yüzünşevkiyleserge

rdân olan

Senden ayrudüşecek

‘âlemdenâ-peydâ

gerek

sergerdân u dil-

medhûşa:

1. **sergerdân u dil-**

medhûşa:-a

Gazel 1615

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Perişan ve gönül

divânesi.

Bezm-i

ğamdana’ra-i

rindân-ı nüş-a-nüşa

bak

‘Aqlıhayrâncânserge

rdān u dil-medhūşa
bak

sergerdān u

hayrānolmışam:

1. **sergerdān u**
hayrānolmışam:-mış, -
am

Gazel 1942

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Başı dönmüş ve
şaşkın olmak.

Ben senūñ
‘ıŝkuñlasergerdān u
hayrānolmışam
Dōstum bu kalb-i
mecrūhumıābādeyle
gil

ser-geŝte:

1. **ser-geŝteyem:**

Gazel 1607

Mısra: 5

Başı dönmüş,
kafası karışmış, şaşkın.

Āh kim ser-
geşteyembaşumhev
ā ile tolu
Güşkıldumçünkikar
şumda çalındı nāy-ı
‘ışk

2. **ser-geŝtesin:-sin**

Gazel 1831

Mısra: 7

Başı dönmüş,
kafası karışmış, şaşkın.

Zerre-veş ser-
geştesinçün ol
güneş ruhsāra sen
Bu hevā-yı ‘ışk-ıla
it özüñiyolındaĥāk

ser-hāne:

1. **ser-hāne:**

Gazel 1562

Mısra: 4

Sakatatçı.
Küyuñavardukça
‘uŝŝākuñsañākurbān
olur
Ĥayruñ olsun
dōstum gel eyle bir
ser-hānevaĥf

serhoŝ eylemek:

1. **serhoŝeylemek:-mek**

Gazel 1693

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Sarhoş etmek.
Sākiyā sun
leblerüñcāmınMuĥi
bbī teşneye
Ger murād-ısa anı
āñdeserhoŝ
eylemek

serī’:

1. **serī’idür:-dür**

Gazel 1893

Mısra: 6

Çabuk, hızlı.
Egerçi geçmedi
kimse
benümşebdiz-i
āhumdan
Veligülgünyaŝumda
serī’idür bu
meydānuñ

ser-i bādāma:

1. **ser-i bādāma:-a**

Gazel 1541

Mısra: 4

Kelime Tipi: -
Badem ağacının
tepesi.

Çeşm[i]
üstindekarāritdi
gören kaşlarını
Ser-i
bādāmasanurüzreko
nupdur iki zāğ

seriürgürdüm:

1. **seri ürgürdüm:-düm**

Gazel 1531

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Hızlı bir şekilde
ulaştırmak, eriştirmek.
Ĥāk-i
pāyintācidedençarĥ
airgürdüm seri
Bu mesel devlet
dimişlerdürdegül
erden irag

ser-i küvında:

1. **ser-i küvında:**

Gazel 1656

Mısra: 14

Kelime Tipi: -

Sevgilinin yaşadığı
semt, onun sokağının
başı.
ŝarāb-ı la’l-i
nābındanMuĥibbīcü
r’aisterseñ
Ser-i
küyındadildāruñ var
it ĥāk-ile yeksānlık

ser-i küyuña:

1. **ser-i küyuña:-uña**

Gazel 1600

Mısra: 3

Kelime Tipi: -
*Sevgilinin yanı
başında, gözünün
önünde, yanında.*
Gönüldüzdinianuñç
ün ser-i
küyuñagönderdüm
Murādumdur ser-i
zülfüñaña bendiyle
dār olmak

ser-i küyuñda:

1. **ser-i küyuñda:-uñda**
Gazel 1596
Mısra: 6
Kelime Tipi: -
Sokak başı.
Yazsañ ‘uşşākı bu
ben
‘āşıkunıyādağetur
Dimesünler ser-i
küyuñdasenüñyād
ancak

2. **ser-i küyuñda:-uñda**
Gazel 1791
Mısra: 1
Kelime Tipi: -
Sokak başı.
Ser-i küyuñda
gözüm yaşı tolıāb
gerek
Anı akıtmaga da dil
gibi dölāb gerek

3. **ser-i küyuñda:-uñ, -
da**

Gazel 1811
Mısra: 10
Kelime Tipi: -
*Sevgilinin yanı
başında, gözünün
önünde, yanında.*

Rāh-ı ‘ışkuñdabilür
misin
Muhibbīyışehā
Dermenditdūñ ser-
i
küyuñdaabdāyley
dūñ

ser-i oldı:

1. **ser-i oldı:-dı**

Gazel 1527

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Hızlanmak, hız

kazanmak.

La’l-i
nābuñañıcakñün-ı
ciger eyledi cüş
Servkaddüñi görüp
oldı gözüm yaşı
ser-i

ser-i zülfi:

1. **ser-i zülfi:-i**

Gazel 1922

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Zülfün ucu.

Ser-i
zülfihēvāsındaniçe
‘āşıklarölmişdür
Bu ben
miskīneçaşditdikem
endalup ele kākül

ser-i zülf-ile:

1. **ser-i zülf-ile:-ile**

Gazel 1869

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Zülfün ucu.

İy dil çü ser-i zülf-
ile sevdāyıbüyütdüñ

Küyındafığāneyley
ügavğāyıbüyütdüñ

ser-i zülfindeki:

1. **ser-i zülfindeki:-
indeki**

Gazel 1826

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Saç ucu.

Bu Muhibbī ser-i
zülfindekiñālingöric
ek
Didi dil murğımı pes
dutmaga bir dāne
gerek

ser-i zülfine:

1. **ser-i zülfine:-ine**

Gazel 1928

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Zülfün ucu.

Sakın didüğümce
ser-i zülfinetolaşdı
Düşvār işe el
urdıgöñül yine ne
müşkil

2. **ser-i zülfine:-ine**

Gazel 1678

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Saç ucu.

Dil virme ser-i
zülfinedivānedegüls
eñ
Cān yakma
ruñışem’inepervāne
degülseñ

ser-i zülfini:

1. **ser-i zülfîni**: -ini, -

Gazel 1982

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Zülfün ucu.

Ȧlısını var-durur el
urma zülfe

Ser-i

zülfinianuñejdehâ

bil

ser-i zülfün:

1. **ser-i zülfün**: -üñ

Gazel 1600

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Saç ucu.

Göñüldüzdinianuñç

ün ser-i

küyuñagönderdüm

Murâdumdur ser-i

zülfüñaña bendiyle

dâr olmak

ser-i zülfüne:

1. **ser-i zülfüne**: -üñe

Gazel 1622

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Saç ucu.

Egersehveyleyüpdür

sem ser-i zülfüne

'anberdür

Ĥaĥâkıldum

beşerden çün 'aceb

olmaz ĥaĥâ kılmak

ser-i zülfüñi:

1. **ser-i zülfüñi**: -üñ, -i

Gazel 1998

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Zülfün ucu.

Başum top

eyleyüptuĥfegetürd

ümişeh-i ĥübân

Süvâr ol esb-i

nâzüze ser-i

zülfüñiçevgân kıl

2. **ser-i zülfüñi**: -üñi

Gazel 1845

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Saç ucu.

Ser-i

zülfüñidâmitdün

elif

ĥaddümilâmitdün

Beni rüsvâ-yı

'âmitdün' için dün

giçgelmedün

serini top itmiş:

1. **serini top itmiş**: -miş

Gazel 1670

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Başını top etmek.

'İşkmeydânında top

itmiş serini merde

bak

Cân-ı ladermânvirüp

derdi alan pür-derde

bak

serir-i ĥüsne çık:

1. **serir-i ĥüsne çık**: -e

Gazel 1672

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Güzellik tahtına

çıkmaq.

Zülfüñüñ bendinde

bagluniçeserverler

seri

Çık serir-i

ĥüsneviriirdisañaser

dârlık

serir-i ĥüsñüne:

1. **serir-i ĥüsñüne:**

Gazel 1685

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Güzellik tahtı.

Zülfüñucını her

yañazencir-i

'adlider

Olup serir-i

ĥüsñüneNüşirvânka

şuñ

serkeşlik eylerse:

1. **serkeşlik eylerse**: -r,

-se

Gazel 1933

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

İnatçılık ermek,

başkaldırmak.

Döstüm serkeşlik

eylerse bu

göñlümtevseni

Rişte-i

câmalupayagınapey

vend kıl

sermâ:

1. **sermâya**: -ya

Gazel 1625

Mısra: 8

Soğuk.

Zâhideydür sevme

ĥübı içme bâdefâriğ

ol

Bâver itme pendine

ol sözleri sermâya

bak

sermāye:

1. **sermāye:**

Gazel 1588

Mısra: 1

Servet, varlık.

Elümdengitdisermā

yeümīdiāhsüdum

yok

Beni şeydā mı

sanursızvücüdum

bil ki būdum yok

2. **sermāye:**

Gazel 1771

Mısra: 4

Servet, varlık.

Mürde iken bu

gönülvaşluñı eyler

ārzū

Bañasermāyeçayātū

mmīd-i

rūyuñdursenūñ

3. **sermāye:**

Gazel 1842

Mısra: 11

Servet, varlık.

Cevher-i

‘ışkıMuḥibbīsañase

rmāye yiter

Almazammālını bir

ḥabbeye ben

Qārūnuñ

sermest:

1. **sermest:**

Gazel 1666

Mısra: 10

Sarhoş, kendinden

geçme.

Muḥibbīnūşidüpcā

m-ı maḥabbet

Dimiş sermest

cānlarcānidur ‘ışk

ser-mest oldı:

1. **ser-mest oldı:-dı**

Gazel 1646

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Sarhoş olmak.

Çünüçdicām-ı

‘ışkıoldıMuḥibbī

ser-mest

Tañ mı

melāmetolsa

nāmūs-ı ‘ārayir yok

ser-nigün ola:

1. **ser-nigünola:-a**

Gazel 1696

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Tepetaklak olmak,

talıhsiz olmak.

Ser-nigün ola

Muḥibbī göreyim

hem çükālem

Kim ki yazmak

dileye vaşfınıçāh-ı

zeķanuñ

2. **ser-nigünola:-a**

Gazel 1782

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Tepetaklak olmak,

alaşağı olmak.

Ser-nigün ola

göreyim çeh-i

bābilçükālem

Bilmeye kadrini ger

zerreceçāh-ı

zeķanuñ

ser-püş:

1. **ser-püş:**

Gazel 1997

Mısra: 14

Başā giyilen her

türlü kisve.

İyMuḥibbīşu’le-i

āhuñdan eyle tāc-ı

zer

Çünmaḥabbetşāhısı

n gel anı ser-

püşeylegil

serpüş:

1. **serpüş:**

Gazel 1901

Mısra: 6

Far. Başā giyilen

her türlü kisve.

Pādişāh-ı

‘ışksingeydūñ yine

nürdankülāh

Şu’le-i

āhuñalupbaşuñaserp

üşeyledūñ

ser-tā-pā:

1. **ser-tā-pā:**

Gazel 1569

Mısra: 2

Baştan ayağa.

Lebleri nāzükruḥı

dil-keş kadibālālaḥıf

Her ne

vaḥtkıldumnazardid

üm ki ser-tā-pālaḥıf

ser-te-ser:

1. **ser-te-ser:**

Gazel 1570

Mısra: 9

*Baştan başa,
bütünüyle, tamamen.*
Âteş-i
'ışkayanarduñiyMu
hibbî ser-te-ser
Hün-ı
bagrumgözlerümde
n dökme bārān-ı
'ışk

2. ser-te-ser:

Gazel 1571

Mısra: 2

*Baştan başa,
bütünüyle, tamamen.*

Mevcurur her
güşedenderyā-yıbî-
pāyān-ı 'ışk
Ser-te-ser
ğarkidiserdür
'ālemiūfān-ı 'ışk

3. ser-te-ser:

Gazel 1606

Mısra: 5

*Baştan başa,
bütünüyle, tamamen.*

Na'ra-i bülbül
üninden ser-te-ser
gülşen tolu
Büy-ı gülden mest
olup-durur
gelürgüftāraşevk

4. ser-te-ser:

Gazel 1635

Mısra: 4

*Baştan başa,
bütünüyle, tamamen.*

Şöyle
mecnūnolmuşam
görelî leylizülfini
Deşt-i gamda ser-

te-ser geştıtmeyem
bir vādi yok

5. ser-te-ser:

Gazel 1667

Mısra: 2

*Baştan başa,
bütünüyle, tamamen.*

'Āşikuñ gitmez
dilinden hiçhüy u
hāy-ı 'ışk
Tutisararız u semāyı
ser-te-ser gavgā-ı
'ışk

6. ser-te-ser:

Gazel 1817

Mısra: 7

*Baştan başa,
bütünüyle, tamamen.*

Hicr-ile yanupcān u
dil kül oldicismüm
ser-te-ser
Rüy-ı
zerdümbenümyaşı
mla sen al eyledün

7. ser-te-ser:

Gazel 1822

Mısra: 9

*Baştan başa,
bütünüyle, tamamen.*

Çündutişduñnār-ı
'ışkaiyMuhibbî ser-
te-ser
Oda yaka 'ālemiāh-
ı seher-ñizüñsenün

8. ser-te-ser:

Gazel 1870

Mısra: 1

*Baştan başa,
bütünüyle, tamamen.*

Tāb-ı dilden ser-te-
ser yanardı arz u
nüh felek
Dökmese seylāb-ı
eşkiçeşmüm içre
merdümek

9. ser-te-ser:

Gazel 1881

Mısra: 9

*Baştan başa,
bütünüyle, tamamen.*

Ser-te-ser
müyüñMuhibbîyere
h-i sevdā-y-ımış
Kılmış āvāre anı
zülfi girih-
gürñsenün

10. ser-te-ser:

Gazel 1946

Mısra: 8

*Baştan başa,
bütünüyle, tamamen.*

İtmeseñnür-ı
şerī'atle münevver
'ālemi
Dutar-ıdi bu cihānı
ser-te-ser zulm u
dalāl

ser-tizeylemişdür:

1. ser-tizeylemişdür:-
miş, -dür

Gazel 1875

Mısra: 6

Kelime Tipi: -
Keskinleştirmek.

Yüregüme kanluka
lu yaralar urmag-

ıçun

Niçe ser-

tızeylemişdürhançer
inikipügün

serüm:

1. **serüm:**

Gazel 1758

Mısra: 1

Baş, kafa.

Serümkâş olsa idi

hâk-i râhuñ

Anı top eylese zülf-

i siyâhuñ

ser-ü-pâ:

1. **ser-ü-pâ:**

Gazel 1623

Mısra: 5

Baştan ayağa.

Tâ ser-ü-pâ almak

isterseñeger bir

büsesin

Ruğlarına kıl nazar

her lahza her dem

pâya bak

serv:

1. **servden:-den**

Gazel 1502

Mısra: 10

Selvi ağacı II uzun

boylu sevgili.

DüşdünMuhibbîâteş

-i 'ışkanedür bu âh

'Âşıkmidur ki

eyleye ol

servdenihtiyât

2. **serv:**

Gazel 1531

Mısra: 3

Selvi ağacı II uzun

boylu sevgili.

Her elifler
servyiryirdâğlardur
gül gibi
Devlet-i
'ışkındaoldıışahn-ı
sînemtâzebâğ

3. **servlerdür:-ler, -dür**

Gazel 1534

Mısra: 1

Selvi ağacı II uzun

boylu sevgili.

Eşküm akar su
elifler
servlerdürlâledağ
İyehiservümüyiridür
eyler-iseñgeşt-i bâğ

4. **servüm:-üm**

Gazel 1656

Mısra: 8

Selvi ağacı II uzun

boylu sevgili.

Gözüm yaşı revân
olsun nigârâbâğ-ı
hüsünüde
Salın her
yañaiyservüm düşer
sañahirâmânlık

5. **serv:**

Gazel 1663

Mısra: 8

Selvi ağacı II uzun

boylu sevgili.

Gülşen-i hüsünüñ
gibi dehr içre
gülşengörmedüm
Serverâkaddüñ gibi
bir serv bu dünyâda
yok

6. **serv:**

Gazel 1664

Mısra: 1

*Selvi ağacı II uzun
boylu sevgili.*

Ger murâduñserv

ise ol kâmet-i

bâlâya bak

Seyr-i

nergisdenn'olur ol

gözleri şehlâya bak

7. **servüm:-üm**

Gazel 1845

Mısra: 1

*Selvi ağacı II uzun
boylu sevgili.*

Benümservümbenü

mcânumn' için dün

gicegelmedüñ

Güzeller

şâhısultânumn' için

dün gicegelmedüñ

8. **servüm:-üm**

Gazel 1864

Mısra: 7

*Selvi ağacı II uzun
boylu sevgili.*

Didümiyservüm

yiter itdün gözüm

yaşın revân

Gül gibi güldididi

bu nehri hoş

görmek gerek

9. **serv:**

Gazel 1872

Mısra: 1

*Selvi ağacı II uzun
boylu sevgili.*

Boyuñserv ü yüzüñ

gülden tenüñberg-i

semenden yig
Bu vech-ile cihān
içre bulunmaz kimse
senden yig

10. **servi:-i**

Gazel 1603

Mısra: 1

Servi ağacı.

Servi
kimdürbeñzedekad
düñe kim reftarı
yok
Ġoncaııagzuña kim
teşbihidergüftarı
yok

11. **serve:-e**

Gazel 1649

Mısra: 5

Servi ağacı.

Gelse kıyıama dilber
beñzetmeserve anı
Ne serv-i kâmet
olsun ol kadkıyâmet
ancak

12. **serv:**

Gazel 1650

Mısra: 2

Servi ağacı.

Ġoncadirdümagzuñ
alıkinanuñgüftarı
yok
Servdirdümkaddüñe
ammāanuñreftarı
yok

13. **serve:-e**

Gazel 1660

Mısra: 2

Servi ağacı.

Her kaçan reftāra
gelse ol kad-i
bālāya bak
Servenisbet eyleme
inşāf kıl a'lāya bak

14. **serv:**

Gazel 1689

Mısra: 1

Servi ağacı.

Serv şeklin
nağşidersinemdeşe
mşirüñsenüñ
Bāğ-ı dilde gül
bitürürzaħm-
ılatürüñsenüñ

15. **servler:-ler**

Gazel 1768

Mısra: 10

Servi ağacı.

Sāye sal
ħākoldıküyuñdaMu
hibbidermend
Servler her kanda
kim bite salar sāye
be-ħāk

16. **serve:-e**

Gazel 1813

Mısra: 2

Servi ağacı.

Güllere ħaclet düşer
ger seyr-i
gülzāreyleseñ
Serverağbet mi
kalurnāz-
ılafeftāreyleseñ

17. **serv:**

Gazel 1903

Mısra: 2

Servi ağacı.

Nağşına aldanma
dehrüñ eyle
göñlüñsāde gül
Serv gibi ol
ta'alluğdan kamu
āzāde gül

18. **serv:**

Gazel 1925

Mısra: 10

Servi ağacı.

Göñli açılmaz
Muħıbbıserv-
kaddüñ görmese
Serv ü bāğ u gül
daħıāb-ı
revāneksükdegül

19. **servler:-ler**

Gazel 1937

Mısra: 3

Servi ağacı.

Servler baş
kaldurup her
yañadan gözler seni
Şevk-i
ruħsāruñlayakdısine
sinenār gül

20. **servler:-ler**

Gazel 1938

Mısra: 5

Servi ağacı.

Gülşen içre
kaddüñe baş egdi
görüp servler
Ruħlarıñdan gül
ħacildürleblerüñden
ğoncalāl

21. **servüñ:-üñ**

Gazel 1946

Mısra: 3
Servi ağacı.
Gülşen içre
kâmetüñ yanında
servüñkaddipest
Leblerüñgüftârınışi
tdioldıgoncalâl

22. **serv:**

Gazel 1961

Mısra: 7
Servi ağacı.
Gül
‘arızuñakâmeteserv
saça sünbül
Medhüñi okur
böyle geçer rüzigâr-
ı dil

23. **serv:**

Gazel 1987

Mısra: 1
Servi ağacı.
Reftâragelüpserv
gibi iydöstrevân ol
Güftâragelüpnâz-ıla
bir goncadehân ol

servavagında:

1. **servavagında:**

Gazel 1882

Mısra: 2
Kelime Tipi: -
*Servi ağacının
eteği.*

Yāruñgörincekaddi
niserv-i revāntutuñ
Servavagındaşaşum
iāb-ı revāntutuñ

serv gibi:

1. **serv gibi:**

Gazel 1624

Mısra: 9
Kelime Tipi: -
Servi ağacı gibi.
İyMuhibbîserv gibi
ol ta’alluğdanberī
Gülşen içre şād u
ñandān yürür ol
āzāde bak

2. **serv gibi:**

Gazel 1694

Mısra: 7
Kelime Tipi: -
Servi ağacı gibi.
Serv gibi
salınupgülşendegüls
eñ gül gibi
Karşuñabülbülleyin
ben āh u zār itsem
gerek

3. **serv gibi:**

Gazel 1704

Mısra: 5
Kelime Tipi: -
Servi ağacı gibi.
Serv gibi ser
çeküpçün her
yañakıldıñnazar
Pāyuña bu
gözlerüm yaşını
māyileyledük

4. **serv gibi:**

Gazel 1757

Mısra: 4
Kelime Tipi: -
Servi ağacı gibi.
Gözlerümdenakdicü
lar gibi
yaşumpāyuña
Serv gibi her kaçan

gülşendeseyrāneyle
düñ

servkaddi:

1. **servkaddi:-i**

Gazel 1745

Mısra: 7
Kelime Tipi: -
*Selvi boy, uzun
boy.*
Ol servkaddibāğ-ı
ñüsnde görüp
gözüm
Didi ki
pāyınayaşumanuñre
vān gerek

servkaddüñ:

1. **servkaddüñ:**

Gazel 1532

Mısra: 1
Kelime Tipi: -
*Selvi boy, uzun
boy.*
Servkaddüñhasretin
deneyledümçüngeşt
-i bāğ
Lāleñhaddüñşevkine
sīnemdeyaktumtāz
edāğ

2. **servkaddüñ:**

Gazel 1769

Mısra: 9
Kelime Tipi: -
*Selvi boy. // Uzun
boy.*
Servkaddüñbāğda
görüp yaşını
itdirevān
Bu Muhibbî
göreliden kadd-i
dil-cüyüñsenüñ

3. **servkaddûn:-üñ**

Gazel 1975

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Selvi boy. || Uzun

boy.

Servkaddünlâlehad

dûn göreliden cân u

dil

Gülşenemâyilteferr

üc eylemez seyrâna

dil

4. **servkaddûn:-üñ**

Gazel 1986

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Selvi boy. || Uzun

boy.

Servkaddûn var

iken serv-i

revânâhâcetdegül

Gül yüzün yiter

nigârâgülsitânâhâcet

degül

servkaddüni:

1. **servkaddüni:-üñi**

Gazel 1527

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Selvi boy, uzun

boy.

La'l-i

nâbuñâñıcakhûn-ı

ciger eyledi cüş

Servkaddüni görüp

oldı gözüm yaşı

serî'

serv ü 'ar'ardan:

1. **serv ü 'ar'ardan:-**

dan

Gazel 1752

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Servi ve ardıç

ağacı. II Sevgilinin

boyu posu.

Kiminüñkâddinikıld

uñserv ü 'ar'ardan

yüce

Gözleri yaşın

kimüñcüy-ı

enhâreyledüñ

serv ü çemen:

1. **serv ü çemen:**

Gazel 1584

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Selvi ve çimen.

Âb u gül serv ü

çemen sâkî elinde

bâde pür

Cümle 'iyyesbâbı

var illâmünâsibyârı

yok

serv ü çınâra:

1. **serv ü çınâra:-a**

Gazel 1646

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Servi ve çınar.

Geldi

benefşehtañbâg u

bahârayir yok

Çaddüñ yiter

çemende serv ü

çınarayir yok

serv ü lâle:

1. **serv ü lâle:**

Gazel 1568

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Servi ağacı ve lale.

Sînemidâgeyleyüpç

ekdümañayirir elif

Sanki bir bâğ içre

bitmiş serv ü

lâlemuhtelif

serv ü şanavber:

1. **serv ü şanavber:**

Gazel 1802

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Selvi ve şanavber

ağacı.

Gülşen içre

haddüñbeñzer gül-

î ter görmedük

Bâğdaçaddüñ gibi

serv ü

şanavbergörmedük

serv ü semen:

1. **serv ü semen:**

Gazel 1999

Mısra: 14

Kelime Tipi: -

Servi ve semen.

Nev-bahârı görmek

isterseñMuñibbâğ

a gel

Kıl temâşâ her

tarafserv ü semen

güzlâr gül

2. **serv ü semen:**

Gazel 1718

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Servi ve yasemin.

Şāhid ü sâgar u
mülserv ü semen
āb-ı revān
Revnağ-ı gül
demidür seyrini kıl
var çemenüñ

serverā:

1. **serverā:**

Gazel 1663

Mısra: 8

Ey hükümdar II Ey

Sevgili.

Gülşen-i hüsnüñ
gibi dehr içre
gülşengörmedüm
Serverākaddüñ gibi
bir serv bu dünyāda
yok

serverler seri:

1. **serverler seri:**

Gazel 1672

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Hükümdarlar

hükümdarı.

Zülfüñ bendinde
baglunıçeserverler
seri
Çık serir-i
hüşnevirildisañaser
dârlık

servi:

1. **servi:**

Gazel 1713

Mısra: 2

Servi ağacı.

Berg-i gülden
tazedüriydöstruhsār
uñsenüñ
Servi pest itmiş

durur
gülşendereftāruñsen
üñ

2. **servi:**

Gazel 1735

Mısra: 8

Servi ağacı.

Gözlerüm yaşın
dem-ā-dem eyleyen
āb-ı revān
Bāğ-ı
hüşnindegörinen
servi dālıduranuñ

serv[i]:

1. **serv[i]:**

Gazel 1630

Mısra: 2

Servi ağacı.

Gülşen-i hüsnindeiy
dil ol kad-i bālāya
bak
Serv[i] nisbet
eyleme inşāf kıl
'alāya bak

serv-i bālā-kad:

1. **serv-i bālā-kad:**

Gazel 1742

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Uzun boylu servi.

Muhibbīnāz-ıla itse
kıyām ol serv-i
bālā-kad
Yüzinihāk-i pāyine
süre gözden akan
cūyuñ

serv-i hıramān:

1. **serv-i hıramān:**

Gazel 1586

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Salınarak yürüyen

selvi; sevgili.

Bāgavardumāh ol
serv-i hıramān anda
yok
Ol gül-i ter nev-
şükufteğoncahandā
n anda yok

serv-i hıramānum:

1. **serv-i hıramānum:**

Gazel 1503

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Naz ile salınan

servi (sevgili).

Muhibbīhāk-i
pāyüñegözi yaşın
revānitdi
Neden serv-i
hıramānumidemezsi
n o mādanhaz

2. **serv-i hıramānum:-
um**

Gazel 1996

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Salınarak yürüyen

servi. II Sevgili.

Gel iyserv-i
hıramānum gözüm
yaşın revānitdüm
Ola kim hāk-i
pāyuña bu nev'-ile
olamvāşıl

serv-i kâmet:

1. **serv-i kâmet:**

Gazel 1649

Mısra: 6

Kelime Tipi: -
Boyu selvi.
Gelse kıyâma dilber
benzetmeserve anı
Ne serv-i kâmet
olsun ol kadkıyâmet
ancak

serv-i nâz:

1. **serv-i nâz:**

Gazel 1647

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

*Mec. Uzun boylu
sevgili.*

Ol serv-i nâz eylese
nâz-ilageşt-i bâğ
Pâyınasım ü zer
döke güller tabak
tabak

serv-i revân:

1. **serv-i revân:**

Gazel 1713

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

*Salınan servi II
Uzun boylu sevgili.*

Ĥâk-i pâyûnârevân
olmazdı iyserve-i
revân
Gözlerüm yaşı ger
olmasa
hevâdârûnsenüñ

2. **serv-i revân:**

Gazel 1882

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

*Salınan servi II
Uzun boylu sevgili.*

Yârûñgörincekaddi
niserv-i revântutuñ

Servayagındayaşum
iâb-ı revântutuñ

3. **serv-i revân:**

Gazel 1986

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

*Salınan servi II
Uzun boylu sevgili.*

Servkaddüñ var
iken serv-i
revânĥâcetedgül
Gül yüzüñ yiter
niğârâgülsitânĥâcet
degül

serv-i revâna:

1. **serv-i revâna:-a**

Gazel 1825

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

*Salınan servi II
Uzun boylu sevgili.*

Bir gün ol serv-i
revânacânnisâr
itsem gerek
Tuĥfe bir
câniltübencânâñşikâ
r itsem gerek

serv-i revâni:

1. **serv-i revâni:-ı**

Gazel 1682

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

*Salınan servi II
Uzun boylu sevgili.*

Salındukçaĥırâmânî
gözüm yaşımı cü
eyler
Ĥırâmânkadd-ile
serv-i

revânibañaöğretme
ñ

serv-i revânum:

1. **serv-i revânum:-um**

Gazel 1943

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

*Salınan servi II
Uzun boylu sevgili.*

Salınupnâz-
ilaiyserv-i revânum
gitme gel
Ölürem yoksa düşer
boynuñakanum
gitme gel

serv-i sehî:

1. **serv-i sehî:**

Gazel 1785

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

*Kavak gibi uzun,
mevzun olan, dağmık
olmayan servi.*

Bülbül ile iki
üleşdükmuhîbbîgöl
şeni
Baña bir serv-i
sehîaña gül-i ĥod-rû
gerek

2. **serv-i sehî:**

Gazel 1807

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

*Kavak gibi uzun,
mevzun olan, dağmık
olmayan servi.*

İyMuhîbbîyolnacâ
nrevân it su gibi
Bir boyiserv-i

sehīmāh-likā ister
iseñ

3. **serv-i sehī:**

Gazel 1981

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

*Servi gibi uzun ve
düzgün boylu.*

Didelercülarakitsun
yürisünayaguña
Sen yüriserv-i sehī
gibi hıramān ol

serv-i sehī-kadd:

1. **serv-i sehī-kadd:**

Gazel 1688

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Uzun boylu servi.

İy gönül ister-iseñ
bülbul-i güyā olayın
Baña bir serv-i
sehī-kadd ü
ruhıverd gerek

serv-kad:

1. **serv-kad:**

Gazel 1534

Mısra: 6

(Sevgilinin) selvi

gibi olan boylu.

Döginüptaşdan taşa
gezdümcihānı su
gibi
Düşeli ol serv-
kādñā-
mihribānumdanırag

2. **serv-kadler:-ler**

Gazel 1615

Mısra: 7

*(Sevgilinin) selvi
gibi olan boylu.*

Serv-

kādleriyādmasıneme

çekdüm bir elif

Olmasunnā-

çārehasretle olan

āgūşa bak

3. **serv-kadler:-ler**

Gazel 1616

Mısra: 6

(Sevgilinin) selvi

gibi olan boylu.

Dideler yaşı

yiñilmezsekoaksun

yiridür

Cülar ile serv-

kādlerpāyına [hem]

yüz sür ak

4. **serv-kadler:-ler**

Gazel 1675

Mısra: 1

(Sevgilinin) selvi

gibi olan boylu.

Serv-kādlerpāyına

kim dirsaña su gibi

ak

Āteş-i ruhsār-ı yāra

ya dil ü cānuñı yak

5. **serv-kad:**

Gazel 1849

Mısra: 5

(Sevgilinin) selvi

gibi olan boylu.

Düşdümayaga su

gibi iyserv-

kādmeded

Göster yüzüñi

‘āşık-ı

dīdaruñamsenüñ

6. **serv-kad:**

Gazel 1913

Mısra: 9

(Sevgilinin) selvi

gibi olan boylu.

İyMuhibbīyaşumcā

rī görüp ol serv-kād

Nāz-ıladidigözüñ

yaşına beñzer ‘aynı

mül

7. **serv-kadler:-ler**

Gazel 1997

Mısra: 7

(Sevgilinin) selvi

gibi olan boylu.

Serv-

kādlerhasretinden

bir elif çek sīneye

Gicelertāsubhā dek

anı derāgūşeylegil

serv-kadbālāva:

1. **serv-kadbālāva:-ya**

Gazel 1623

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Selvi gibi uzun

boylu sevgili.

Ĥil’at-i

sebzigeypdümnāz-

ılagülşendeyār

Salınur her bir yaña

ol serv-kadbālāva

bak

serv-kadref tāra:

1. **serv-kadref tāra:-a**

Gazel 1606

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Salınan servi boy.

Dāmenin bend ü
miyān yüzden
gidermiş burka'ın
Nāzider gelmiş
meger ol serv-
kādretāraşevk

serv-kadd:

1. **serv-ḳaddūn: -üñ**

Gazel 1879

Mısra: 5

(Sevgilinin) selvi
gibi olan boyu.

Su gibi akduñ yine
bir serv-
ḳaddūñpâyına
Müstedām ol
iygönüleksilmesüna
kışlaruñ

2. **serv-ḳaddūn: -üñ**

Gazel 1925

Mısra: 9

(Sevgilinin) selvi
gibi olan boyu.

Gönli açılmaz
Muhibbīserv-
ḳaddūñ görmese
Serv ü bāğ u gül
daḫrāb-ı
revāneksükdegül

serzeniş:

1. **serzeniş:**

Gazel 1756

Mısra: 8

Sitem, şikayet.

Her dem atar
'āşıkāşeyḫta'ne
taşımı
Dīvāneye serzeniş
cāhileçibāk

settārlıkider:

1. **settārlıkider: -er**

Gazel 1672

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Örtmek. ||

Gizlemek.

Gün yüzüñi
göremem tolar bu
gözüm yaş-ıla
Gāhāhumgehsehāb-
ı zülfidersettārlık

sev:

1. **sevdügi: -dügi**

Gazel 1566

Mısra: 9

*Sevgi ve bağılık
duymak, gönül vermek.*

Cürm ise seni
Muhibbīsevdügi
'Afv kılama öldür
anı kıl telef

2. **sevmek: -mek**

Gazel 1587

Mısra: 3

*Sevgi ve bağılık
duymak, gönül vermek.*

Egercürm-ise
yanuñda seni
sevmek benüm
'ömrüm
Sen alduñgönülümü
benden
benümçendāngünāh
um yok

3. **sever: -er**

Gazel 1607

Mısra: 10

*Sevgi ve bağılık
duymak, gönül vermek.*

Bu
Muhibbītaglaradüş
miş yürür dīvānedür
Böyledürüz-ı
ezelden kim sever
tenhā-yı 'ışk

4. **sevme: -me**

Gazel 1625

Mısra: 7

*Sevgi ve bağılık
duymak, gönül vermek.*
Zāhideydür sevme
ḫūbī içme bādefāriğ
ol
Bāver itme pendine
ol sözleri sermāya
bak

5. **sevdi: -di**

Gazel 1645

Mısra: 8

*Sevgi ve bağılık
duymak, gönül vermek.*
İydöst seni
gördigönülüz-ı
ezelde
Sevdi seni dil
sevmeye
ğayrısevesüm yok

6. **sevesüm: -esüm**

Gazel 1645

Mısra: 8

*Sevgi ve bağılık
duymak, gönül vermek.*
İydöst seni
gördigönülüz-ı
ezelde
Sevdi seni dil

sevmeye
ğayrısevesüm yok

7. **sevme**:-me, -y, -e

Gazel 1645

Mısra: 8

*Sevgi ve bağlılık
duymak, gönül vermek.*

İydöst seni
gördiğönülrüz-ı
ezelde
Sevdi seni dil
sevmeye
ğayrısevesüm yok

8. **sevmek**:-mek

Gazel 1658

Mısra: 3

*Sevgi ve bağlılık
duymak, gönül vermek.*

Sen güzeller şâhını
sevmek
degülhaddümvelî
İhtiyârın'eylestünçü
nki dil-i şeydâda
yok

9. **sever**:-er

Gazel 1662

Mısra: 13

*Sevgi ve bağlılık
duymak, gönül vermek.*

Muhibbîgördüğühüb
ı sever âh
Anı 'âlemdehergiz
bir sever yok

10. **sevdüğüm**:-düg, -
üm

Gazel 1713

Mısra: 7

*Sevgi ve bağlılık
duymak, gönül vermek.*

Sevdüğüm seni
günâh-ısa günâhum
çok benüm
Gel beni öldür
benüm tek yok
günâhkârüñsenün

11. **sevmeden**:-me, -den

Gazel 1714

Mısra: 9

*Sevgi ve bağlılık
duymak, gönül vermek.*

İyMuhibbîbî-
vefâlar sevmeden
gel fâriğ ol
İki
'âlemdesañaperverd
igârumdur gerek

12. **seven**:-en

Gazel 1776

Mısra: 7

*Sevgi ve bağlılık
duymak, gönül vermek.*

Kaç a mı cevr ü
cefâdan seni cân-ıla
seven
Yüzini döndürmeye
cevrünleyagsa başa
seng

13. **severem**:-er, -em

Gazel 1816

Mısra: 3

*Sevgi ve bağlılık
duymak, gönül vermek.*

Elâiyhüblaruñşâhıse
verem seni vallâhi
Severseñ sen de
Allâh'ın'ıçün dün
gicegelmedün

14. **severseñ**:-erseñ

Gazel 1816

Mısra: 4

*Sevgi ve bağlılık
duymak, gönül vermek.*

Elâiyhüblaruñşâhıse
verem seni vallâhi
Severseñ sen de
Allâh'ın'ıçün dün
gicegelmedün

15. **sevdüğüm**:-düg, -
üm

Gazel 1818

Mısra: 3

*Sevgi ve bağlılık
duymak, gönül vermek.*

Gün gibi
rüşendegülmüdür
anı çok sevdüğüm
Sırr-ı
'ışkısaklamayıpâşi
kâr itsem gerek

16. **sevdüm-ise**:-düm, -
ise

Gazel 1876

Mısra: 7

*Sevgi ve bağlılık
duymak, gönül vermek.*

Sevdüm-ise seni nâ-
hakyirekanum
dökesin
Bu midur sizde töre
böyle
midürkânünüñ

17. **sevmişdür**:-miş, -
dür

Gazel 1887

Mısra: 13

*Sevgi ve bağlılık
duymak, gönül vermek.*

İyMuhibbî bir
vefâsuzyârsevmişdü
rmeğer
Eksük olmaz
dâyimâderd ü
belâsıbülbülün

18. **sevmek:**-mek

Gazel 1910

Mısra: 3

*Sevgi ve bağlılık
duymak, gönül vermek.*

Seni sevmek günâh-
ısa habîbüm
Beni öldür bu yolda
mütthem kıl

19. **sevüben:**-üben

Gazel 1987

Mısra: 14

*Sevgi ve bağlılık
duymak, gönül vermek.*

Pîrolduñ ise sanma
Muhibbî ola dil pîr
Bir
tâzecivânısevübenâ
zecivân ol

20. **sevmek:**-mek

Gazel 1818

Mısra: 6

*Şiddetli arzu, istek,
aşırı heves.*

Her kişi çün bir
kemâl ile
bulurduriftihâr
Ben güzeller
sevmek ile iftihâr
itsem gerek

sev-:

1. **sevme:**-me

Gazel 1515

Mısra: 3

*Sevgi ve bağlılık
duymak, gönül vermek.*

Sevme
dünyâyıhâcedenî
sakın
Gel hârîş olup itme
mâlaatama'

2. **sevmek:**-mek

Gazel 1849

Mısra: 13

*Sevgi ve bağlılık
duymak, gönül vermek.*

Sevmek seni günâh-
ısa cânâMuhibbîyi
Öldür hemân sorma
günehkârüñamsenü
ñ

3. **sevdüm:**-dû, -m

Gazel 1913

Mısra: 1

*Sevgi ve bağlılık
duymak, gönül vermek.*

Bir güzeller
şâhınısevdümdidüm
ğarrâğazel
İşidendirgörmek
unuñ gibi
ra'nâğazel

sevdâ:

1. **sevdâ:**

Gazel 1543

Mısra: 3

Aşk, heves, arzu.

Başdasevdâ dilde
ğavğâ gözde nem
sînemde od
Hâlümü sorana
diremişidenlerdenır
ag

2. **sevdâdan:**-dan

Gazel 1543

Mısra: 8

Aşk, heves, arzu.
Başuñalduñdilâ
sen bu
cihânğavğâların
Yigdegülmidürsaña
itseñ bu
sevdâdanferâğ

3. **sevdâ-y-ıla:**--y, --ıla

Gazel 1593

Mısra: 10

Aşk, heves, arzu.
Leylîzülfini görüp
didüm ki iyârâm-ı
cân
Ben anuñsevdâ-y-
ılamecnünıyam
boynuma dak

4. **sevdâya:**-(y)a

Gazel 1625

Mısra: 4

Aşk, heves, arzu.
İrmek ister zülf-i
yâra eylemiş tül-ı
emel
Añairişmekmuñâl
başındaki sevdâya
bak

5. **sevdâya:**-(y)a

Gazel 1653

Mısra: 4

Aşk, heves, arzu.
İrmedümpâyân-ı
zülfe irdi 'ömrüm
âhire
Niçeyillardur bu

serden geçmeyen
sevdāya bak

6. **sevdā:**

Gazel 1711

Mısra: 2

Aşk, heves, arzu.

Gönlümüñdīvānesin
e bir saçı leylā
gerek
Başdasevdā dilde
āteş gözde her dem
mā gerek

7. **sevdāyı:-y, -ı**

Gazel 1715

Mısra: 8

Aşk, heves, arzu.

Zülfün hevesin
eylese dīvāne ‘aceb
mi
Günden güne
başuñdagısevdāyübü
yütdük

8. **sevdāñ-ıla:-ñ, -ıla**

Gazel 1801

Mısra: 1

Aşk, heves, arzu.

Tolu sevdāñ-
ılabaşumdahevādur
kākülün
Halkaħalka
boynuma bend ü
belādurkākülün

9. **sevdāsını:-sı, -nı**

Gazel 1807

Mısra: 1

Aşk, heves, arzu.

Zülfı sevdāsını al
başu belā ister iseñ
Sıneñiçak ide-gör

derde devā ister
iseñ

10. **sevdā:**

Gazel 1856

Mısra: 14

Aşk, heves, arzu.

Hāzer itme müjeden
bas bu
Muhibbīgözine
Zarar itmez biticek
kişiye
sevdādikenün

11. **sevdāyı:-y, -ı**

Gazel 1869

Mısra: 1

Aşk, heves, arzu.

İy dil çu ser-i zülf-
ile sevdāyübüyütdün
Küyındafīgāneyley
üğüğüyübüyütdün

12. **sevdādan:-dan**

Gazel 1945

Mısra: 10

Aşk, heves, arzu.

Muhibbītarħ kıl
dilden bu hāy u
hūy-ı dārātı
Saña ancak bu
sevdādanbelāvügam
-durur hāşıl

sevdālaradüşürdi:

1. **sevdālaradüşürdi:-
dı**

Gazel 1846

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Sevdāya düşürmek,

*âşık etmek, âşık
olmasını sağlamak.*

Başın
egdigördiħaṭṭuñben
eşşehasta-dil
Sünbülisevdālaradü
şürdicānakākülün

sevdāvadüşmiş:

1. **sevdāvadüşmiş:-miş**

Gazel 1738

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Sevmek, âşık

olmak.

İrmek ister

zülfinüñpāyānınaş

ydāgöñül

Ne uzun

sevdāvadüşmiş

‘ömr-i kütāhıgörtün

sevdā-yıdımāğ:

1. **sevdā-yıdımāğ:**

Gazel 1541

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Aklın sevdası.

Reşkiderkākülünññ

şivesinesünbül-i

bāğ

Oldıcānhāşıl [u]

dūd-ı dılı sevdā-

yıdımāğ

sevdā-yıhevā:

1. **sevdā-yıhevā:**

Gazel 1859

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Sevda arzusu.

Sıneāteş gözde nem

başumdasevdā-

yıhevā

Nıçeyıllarduryatur

dil
hâksârûndursenûñ

sevdâ-vı 'ışk:

1. **sevdâ-yı 'ışk:**

Gazel 1514

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Aşk sevdası.

Od yanar başında
var Mecnûn-
şifatsevdâ-yı 'ışk
Râhat olmaz bir
nefes yaşlar döker
her bâr şem'

2. **sevdâ-yı 'ışk:**

Gazel 1575

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Aşk sevdası.

Gördigönlümzülfüñ
isevdâ-yı 'ışk
Oluramşimdengirür
üsvâ-yı 'ışk

sevdâ-vı ser-i zülf-ile:

1. **sevdâ-yı ser-i zülf-ile:--ile-ile**

Gazel 1947

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

(Sevgilinin)

saçının ucunun arzusu.

Sevdâ-yı ser-i zülf-
ile toldur dimâğuñı
Her şebfigân u
nâlekılupâh u vâda
ol

sevdâ-vı ser-i zülfiyile:

1. **sevdâ-yı ser-i**

zülfiyile:-iyle

Gazel 1710

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

(Sevgilinin)

saçının ucunun karalığı

// *(Sevgilinin) saçının*

ucunun sevdası

(hevesi).

Sevdâ-yı ser-i
zülfiyilebaşdan mı
çıkardı
Ger şem'
sözindiñlemesebâd-
ı şabânûñ

sevdâ-vı ser-i zülfüne:

1. **sevdâ-yı ser-i**

zülfüne:-üñe

Gazel 1843

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

(Sevgilinin)

saçının ucunun

karalığı..

Düşdisevdâ-yı ser-i
zülfüne bu âşifte
dil
N' için ol bî-çareyi
sen böyle
hayrâneyledüñ

sevdügi:

1. **sevdügi:**

Gazel 1820

Mısra: 4

Sevdiği kişi,

maşûk.

Dil-
rübâlarcevriderse
kaçma cevrenden
göñül
Sevdügiyolndakişi

pây-mâl olmak
gerek

2. **sevdüginüñ:-nüñ**

Gazel 1826

Mısra: 6

Sevdiği kişi,

maşûk.

Ruñışem'ine yakam
bu dil ü cân-ıla seri
Her kişi
sevdüginüñyolnape
rvâne gerek

sevdüginüñyolna:

1. **sevdüginüñyolna:-
ma**

Gazel 1688

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Sevdiği kişinin

yoluna. || Sevdiği

kişinin uğruna.

Kindür ol
sevdüginüñyolna
terk ide serin
Aña bir bencileyin
câna kıyar merd
gerek

sever:

1. **sever:**

Gazel 1662

Mısra: 14

Seven.

Muhibbîgördügiñüb

ı sever âh

Anı 'âlemdehergiz

bir sever yok

sevf:

1. **sevf:**

Gazel 1899

Mısra: 4
Ar. Kılıç.
Tığ çekerse
ğamzeler
boynumuz ince
müydan
Emrûnerâmolmuşuz
seyfsenüñkalemsen
üñ

seyloldı:

1. **seyloldı:-di**

Gazel 1611

Mısra: 10
Kelime Tipi: -
Sel olmak.

Hazer eyle gözüm
yaşından iydöst
Gelürseyloldı kan-
ıla bulanık

seylâb:

1. **seylâba:-a**

Gazel 1639

Mısra: 1
Sel.

Görmek isterseñ
gözüm yaşını var
seylâba bak
Bilmek
istersenğöñüñnâlişle
rindölâba bak

seylâb-ı eşki:

1. **seylâb-ı eşki:-i**

Gazel 1870

Mısra: 2
Kelime Tipi: -
Gözyaşı seli.

Tâb-ı dilden ser-te-
ser yanardı arz u
nüh felek
Dökmese seylâb-ı

eşkiçeşmüm içre
merdümek

seyl-i belâ:

1. **seyl-i belâ:**

Gazel 1964

Mısra: 4
Kelime Tipi: -
Bela seli.

Şöyle
muhkemeyledüm
dilde esâs-ı 'ışkuñı
Añlamamtüfân-ı
ğamseyl-i
belâvirehalel

seyl-i eşküm:

1. **seyl-i eşküm:-üm**

Gazel 1608

Mısra: 7
Kelime Tipi: -
Gözyaşı seli.

Tenümyirdengetürd
iseyl-i eşküm
Hâs ü hâşâk-i âb-
âverdüme bak

2. **seyl-i eşküm:-üm**

Gazel 1951

Mısra: 5
Kelime Tipi: -
Gözyaşı seli.

Seyl-i
eşkümvirmedidânes
ine 'ışkuñhalel
Eski bünyadolıcak
kim
dirañamuħkemdegü
l

seyl-i eşkümi:

1. **seyl-i eşkümi:-üm, -i**

Gazel 1884

Mısra: 4

Kelime Tipi: -
Gözyaşı seli.

Korkum oldur küy-ı
dildâra ide bir gün
zarar
Yoksa seyl-i
eşkümü ne-y-idi
tūfân eylemek

seyl-i sirişküm:

1. **seyl-i sirişküm:-üm**

Gazel 1761

Mısra: 3
Kelime Tipi: -
Gözyaşı seli.

Dil şu'lesiniseyl-i
sirişkümiderziyâd
Dilden çıkan derd-
ile âhumhevâ gerek

sevr:

1. **seyrine:-ine**

Gazel 1791

Mısra: 6
Seyretmek,

bakmak.

'Ârızuñşevkinevaru
rħaṭṭuñgörmege dil
Şeb-i zulmetde
çemen seyrine
mehtâb gerek

sevrider:

1. **sevrider:-er**

Gazel 1887

Mısra: 5
Kelime Tipi: -
Bir şeyin

durumunu, oluşumunu
gözlemek, bakmak.

Gehhicâziseyriderg
âhnevâdarâstı

Çepdegülgüyended
ürhoşduredāsıbülbü
lün

seyriderken:

1. **seyriderken:**-erken

Gazel 1722

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

İzlemek. Temaşa

etmek.

Yücelerde
seyriderken şems
istiğnā-y-ıla
Yüz sürer kapuñda
şimdi
pāymālūñdürsenün

sevr it:

1. **sevr it:**

Gazel 1633

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

İzlemek. Temaşa

etmek.

Sürme kıl hāk-i
derini açıla
tāgözlerün
Bu cihān mülkini
sevr it dāne-i
haşhāşa bak

2. **sevr it:**

Gazel 1672

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

İzlemek. Temaşa

etmek.

Sinemüñdāğımısevr
it her biri gül
lāledür
Kanlu yaşından

Muhibbī eyledi
gülzārlık

sevr kıl:

1. **sevr kıl:**

Gazel 1747

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Seyretmek.

İyMuhibbüzülf ü
haddensevr kıl şām
u seher
Kadr ü nevr-rūzı bir
iden
kudretü'llāhıgörüñ

sevrān:

1. **sevrāna:-a**

Gazel 1975

Mısra: 6

*Gezip dolaşma,
gezme, gezinti; bakıp
seyretme, temâşâ.*

Servkaddüñlālehad
düñ göreliden cān u
dil
Gülşenemāyiltferr
üc eylemez sevrāna
dil

sevrānevledüñ:

1. **sevrānevledüñ:-düñ**

Gazel 1757

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Gezme.

Gözlerümdenakdicü
lar gibi
yaşumpāyuña
Serv gibi her kaçan
gülşendeseyrāneyle
düñ

sevrān evleyeyim:

1. **sevrāneyleyeyim:-**
ye, -yim

Gazel 1987

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

*Gezme, gezinmek,
dolaşmak; izlemek.*

Bir zerre gibi

eyleyeyim

'ālemisevrān

Tek gün

yüzüñigösterübenba

ña 'ayān ol

sevregelsün:

1. **sevre gelsün:-sün**

Gazel 1694

Mısra: 13

Kelime Tipi: -

Dolaşmak, gezme.

// *İzlemeye gelmek.*

Sevre gelsün tek

Muhibbīyārsinembā

ğna

Yolların

kanluyaşumlalālezā

r itsem gerek

sevr-i bustān:

1. **sevr-i bustān:**

Gazel 1857

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Bahçe gezintisi.

Seyr-i bustān ide

benümle o mäh

Felegedimezem

'aceb mi kelek

sevr-i cemālūñ:

1. **seyr-i cemālūn:-ūñ**

Gazel 1687

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

*Yüz güzelliğini
seyretmek.*

Cānmurğı yine
seyr-i
cemālūñiderkenāh
Lu'b-ılaçekdiaga
anı kara perçemūñ

seyr-i gülzār:

1. **seyr-i gülzār:**

Gazel 1813

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

*Gül bahçesini
gezme, seyretme.*

Güllere haclet düşer
ger seyr-i
gülzāreyleseñ
Serverağbet mi
kalurnāz-
ılareftāreyleseñ

seyr-i nergisden:-

1. **seyr-i nergisden:-
den**

Gazel 1664

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

*Nergisin seyri\\
Nergisin izlenmesi.*

Ger murāduñserv
ise ol kāmēt-i
bālāya bak
Seyr-i
nergisden'olur ol
gözleri şehlāya bak

seyrinidüp:

1. **seyrin idüp:-üp**

Gazel 1619

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

*Seyrederek,
izleyerek.*

Ḥazretineda'vetitdi
geldi sañaCebre'ıl
On sekiz biñ
'ālemūñ seyrin
idüpbindūñBurak

seyrini kıl:

1. **seyrini kıl:**

Gazel 1718

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

*Seyretmek, temaşa
etmek II Hikmet*

nazarıyla bakmak.

Şāhid ü sāğar u
mülserv ü semen
āb-ı revān
Revnağ-ı gül
demidür seyrini kıl
var çemenūñ

sezā:

1. **sezā:**

Gazel 1884

Mısra: 9

*Yaraşır, uygun,
layık.*

Başuñamecnūnlayı
n gelse sezā yüz
biñbelā
Leylīzūlfine neden
kendūñperişān
eylemek

sı:

1. **sıya:-ya**

Gazel 1648

Mısra: 13

Kırmak, bozmak.

Ḳalb-i

a'dāyıMuḥibbīşıya

ger āhen ise

Faẓl-ı ḥaḳḳ-ıla

kaçan kuşana

merdāneşadaḳ

2. **sıyup:-y, -up**

Gazel 1706

Mısra: 10

Kırmak, bozmak.

Asup dil şşesin

zülfe Muḥibbī

Sıyup kıldı anı

şadpārezūlfūñ

3. **sımak:-mak**

Gazel 1923

Mısra: 6

Kırmak, bozmak.

Şehā 'ahd itmiş-

iken vaşlaferdā

Sımak 'ahd-ile

peymānı ne müşkil

sıddık:

1. **sıddık:**

Gazel 1743

Mısra: 9

*Özü sözü doğru
olan, asla yalan*

*söylemeyen, sözünün
eri; ermiş.*

YokdurMuḥibbī

gibi selīmīsıddıḳḥiç

Çokduregerçipādişe

hümāşınālaruñ

sıdk:

1. **sıdk-ıla:-ıla**

Gazel 1605

Mısra: 7
Doğruluk,
samimiyet.
‘Aşıkârüz-ı ezel
sunıldışıldık-ılaşafa
Zâhidekibr ü
riyâvücehl-ile
virildi zerk

2. **şıldkına:-m, -a**

Gazel 1967

Mısra: 12

Doğruluk,
samimiyet.
İnen başuñacânâand
içersem
Sözüm
şıldkınaolmuşdurha
mâyil

şıldk-ı da’vâma:

1. **şıldk-ı da’vâma:-ma**

Gazel 1559

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

İddiann

doğruluğu.

Döstüm ben
sañacânım nite kim
bu tendedür
Şıldk-ı
da’vâmagüvâhumol
dışeng ü nây u def

şifâhân:

1. **şifâhânûñ:-uñ**

Gazel 1893

Mısra: 8

İsfahan şehri.

Gözüme iyşabâ
hinde ideremhâk-i
dildârı
Gözüme

koymamazhergiz
yiter
kühliŞifâhânûñ

sifal:

1. **sifâli:-i**

Gazel 1944

Mısra: 8

Kadeh.

Minnet itmez güşe-i
meyhânedecâm-ı
Ceme
Bir sifâli eyleye
destinde ger
peymâne dil

2. **sifal:**

Gazel 1985

Mısra: 10

Kadeh.

Câm-ı Cem olmaz
ise hâstaMuhibbîye
ne ğam
Yiter ol muğbeçe
destindeki bir
pâresifâl

sifâl ola:

1. **sifâl ola:**

Gazel 1804

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Çanak olmak.

*(Sevgilinin eşiğindeki
köpekler bağlamında).*

Der-i meyhânede
ger ola
kadehbañasifâl
Neme yarar ki
çekem minnetini
câm-ı Cemûñ

sifat:

1. **şifatla:-la**

Gazel 1552

Mısra: 2

*Bir kimse veya
şeyin hal ve vasfı.*

Lâm kıldı
kâddümiolmuş iken
hem çün elif
Bu şifatla her ki
‘aşık-durur olur
muttaşif

sih-i miñnetle:

1. **sih-i miñnetle:-le**

Gazel 1731

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

*Mihnet ve sıkıntı
şişi.*

Şarâb ister
gözünmestürkoış
ünkanımı her dem
Çevürdüñsih-i
miñnetleçübagrumı
kebabitdün

sihr:

1. **sihr-ile:-ile**

Gazel 1687

Mısra: 1

Büyü, efsun.

Sihr-ile
çekdigöñlümi bir
târaperçemûñ
Teşbih kıldı
kendüzinimâraperçe
mûñ

2. **sihr-ile:-ile**

Gazel 1692

Mısra: 1

Büyü, efsun.

Sihr-ile
'aqlumtagıtdiçesm-i
fettānuñsenüñ
Sīnemiitdinişānefir-
i müjgānuñsenüñ

sihr eyledi:

1. **sihreyledi:-di**

Gazel 1706

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Büyü yapmak.

Yine sihr eyledi
sehḥārezülfüñ
Niçe dil bağladı bir
tārazülfüñ

2. **sihreyledi:-di**

Gazel 1773

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Büyülemek.

Genc-i
ḥüsnüñdemegersihr
eyledi sāḥirgözüñ
Zülfüñigösterür
ejder
māritdimūlaruñ

sihr ide:

1. **sihr ide:**

Gazel 1551

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

*Büyü yapmak,
büyülemek.*

Çesm-i cellādı
yeterken 'āleme
Pes ne ḥācetsihr ide
sehḥārazülf

sihrider:

1. **sihrider:-er**

Gazel 1871

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Büyülemek.

Ma'rifetbüynMuḥi
bbāşikāritseñ ne
tañ

Sihriderçünakıdur
her dem
devātuñcüy-ı müşg

sikender-ves:

1. **sikender-ves:**

Gazel 1923

Mısra: 7

İskender gibi.

Sikender-vesümüd
ile bu yolda
Virürsem teşne leb
cānı ne müşkil

sikke:

1. **sikke:**

Gazel 1554

Mısra: 4

Sikke; madenî

*para; akçe vb. mâdenî
paralar üzerine vurulan
resmî damga.*

Sümm-i
esbünlebasup gel
eyle rüyuñdannişān
Sikke olmayınca
olmaz didiler zerde
şeref

sil:

1. **sil:**

Gazel 1950

Mısra: 2

*Silmek (Gözyaşı
silmek).*

BulımazsınHakkı
sen
cehdeyleyüpkendüñ
i bil
Añgünāhuñaglayupt
āşubḥa dek yaşıñı
sil

silkin:

1. **silkin:-e**

Gazel 1695

Mısra: 11

Yol, tarik.

İtleri silkine olasıñ
Muḥıbbimünselik
Ol
yirelāyıkdegülseñda
ḥıtsünler dilek

sım:

1. **sım:-e**

Gazel 1737

Mısra: 4

*Gümüş. || Aşığın
gözyaşı.*

Dükendi gevher-i
eşkümyoluñda
'ayna almazsın
Güzeller
sımemāyildürdegül
mi ol diremdenyig

2. **sım:**

Gazel 1787

Mısra: 8

*Gümüş. || Aşığın
gözyaşı.*

Ka'beküyuña
yüzüm
sürmegefarzoldıbañ
a
Çün gözüm yaşıñı

sīm ü yüzüm[i]
altunitdūñ

3. **sīm:**

Gazel 1860

Mısra: 6

*Gümüş. || Aşığın
gözyaşı.*

Güzeller
sīmemāyildürn' için
'aynuña almazsın
Degülmidüryaşumsī
m ü yüzüm
cānāzehebdenyig

4. **sīme:-e**

Gazel 1860

Mısra: 5

*Gümüş. || Aşığın
gözyaşı.*

Güzeller
sīmemāyildürn' için
'aynuña almazsın
Degülmidüryaşumsī
m ü yüzüm
cānāzehebdenyig

5. **sīm:**

Gazel 1889

Mısra: 8

*Gümüş. || Aşığın
gözyaşı.*

Ka'bekūyūñıtavāf
eylemek
oldıbañafarż
Gözlerüm yaşını
sīmçün yüzüm
altunitdūñ

sīm ile zer:

1. **sīm ile zer:**

Gazel 1932

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Altın ve gümüş.

Ġoncahemyānı

içinde sīm ile zer

saklayup

Bād-ı şübḥ 'ayyārı

olmaya diyü korkar

gül

sīm ü zer:

1. **sīm ü zer:**

Gazel 1553

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Gümüş ve altın.

Sīm ü zer kim

görinür bil anı

dünyāçirkidür

Çün bile gitmez

senüñleüstinekef

geçme kef

2. **sīm ü zer:**

Gazel 1647

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Gümüş ve altın.

Ol serv-i nāz eylese

nāz-ılageşt-i bağ

Pāyınasīm ü zer

döke güller tabak

tabak

3. **sīm ü zer:**

Gazel 1866

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Gümüş ve altın.

İrmez vişāl-i yāra

kışı zūr u zār ile

Dırlervişāle irmek-

içüñsīm ü zer gerek

4. **sīm ü zer:**

Gazel 1931

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Gümüş ve altın.

Yoluñacānumfedād

ur sanma sīm ü zer

degül

Dem mi vardurhicr

elinden

uşbuçeşmüm ter

degül

5. **sīm ü zer:**

Gazel 1662

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Gümüş ve altın.

Bu güñeharçicün ol

sīm-endām

Gözüm yaşından

özge sīm ü zer yok

simāk:

1. **simāk:**

Gazel 1740

Mısra: 10

Balıklar.

AglarMuḥıbbī gelse

ḥayālünñfigānidüp

Yaşı semek bulur

işidürnālesinsimāk

2. **simāk:**

Gazel 1741

Mısra: 10

Balıklar.

AglarMuḥıbbī gelse

ḥayālünñfigānidüp

Yaşı semek bulur

işidürnālesinsimāk

3. **simāk:**

Gazel 1831

Mısra: 6

Balıklar.

Ol

mehūngūşinate'sır

eylemez āhsirişk

Berri

baħritdiyaşumāhum

irişditāsīmāk

sīm-berlerkaddi:

1. **sīm-berlerkaddi:**

Gazel 1558

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Gümüş gibi beyaz

göğüslülerin boyu,

endāmı.

Ƙaddiüzrezülfin

açmış sīm-berler

her taraf

Asmaga her bir

kılında cān u serler

her taraf

sīm-endām:

1. **sīm-endām:**

Gazel 1662

Mısra: 3

Gümüş bedenli

sevgili. II gümüş gibi

parlak bedene sahip

sevgili.

Bu güneħarciçün ol

sīm-endām

Gözüm yaşımdan

özge sīm ü zer yok

sīm-ile zerden:

1. **sīm-ile zerden:-den**

Gazel 1506

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Gümüş ve altın.

İyMuħibbī bil

zaħırerüy-ı

zerdūñleyaşuñ

Var vebāliħayrı yok

bu sīm-ile zerden

ne ħaz

2. **sīm-ile zerden:-den**

Gazel 1509

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Gümüş ve altın.

İyMuħibbī bil

zaħırerüy-ı

zerdūñleyaşuñ

Var vebāliħayrı yok

bu sīm-ile zerden

ne ħaz

sīmınsāk:

1. **sīmınsāk:**

Gazel 1626

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Gümüş baldırlı.

Bozarduñtevebeñi

sen daħızāhid

Egerbāde suna bir

sīmınsāk

sīmın-beden:

1. **sīmın-beden:**

Gazel 1584

Mısra: 1

Gümüş bedenli,

beyaz vücudlu.

Her kimüñ yanında

bir sīmın-beden

dildārı yok

Müflise beñzer ki

anuñ 'ālem içre varı

yok

sın:

1. **sınsa:-sa**

Gazel 1580

Mısra: 3

Kırılmak.

Sınsa ger

göñlümcefvücevr-

ile olmaz 'aceb

Hiçtaħammül mi

idersengetokınsaşış

e bak

2. **sındı:-dı**

Gazel 1645

Mısra: 6

Kırılmak.

Ėamzeñ geleli

sınemeiyruh-ı

revānum

Cānmurgıdaħı

durmaya sındı

ķafesüm yok

3. **sındı:-dı**

Gazel 1837

Mısra: 7

Kırılmak.

Cefa taşıyla sındı

şabrayağı

Yakaldanbaşumace

vrüñ-ile seng

sine:

1. **sinem:-m**

Gazel 1517

Mısra: 2

Göğüs, bağır. II

Gönül, yürek.

Yagdurupeşkümiitd

ümñāħun-ıla anı

kar'
Ekmegetoħm-ı
ğamisīnemolupdurc
āy-ı zer'

2. **sīnesine:-s, -i, -n, -e**

Gazel 1519

Mısra: 8

Göğüs, bağır. II

Gönül, yürek.

Yok
dimeinkārikozāhid
sakın rīşüñ yanar
Sīnesinehl-i
'ıřkuñyakdıçünAllā
h şem'

3. **sīnem:-m**

Gazel 1531

Mısra: 1

Göğüs, bağır. II

Gönül, yürek.

Yakalı ğam leşkeri
bu
sīnemüzretāzedāğ
'ıřşşāhıkurdı san
şahrā-
yımihnetdeotag

4. **sīnemde:-m, -de**

Gazel 1532

Mısra: 2

Göğüs, bağır. II

Gönül, yürek.

Servkaddüñħaşretin
deneyledümçüngeşt
-i bāğ
Lāleħaddüñşevkine
sīnemdeyakdumtāz
edāğ

5. **sīne:**

Gazel 1533

Mısra: 1

Göğüs, bağır. II

Gönül, yürek.

Ĥastahālemhicrodın
danyiryiroldısīneda
ğ
Şerbet-i la'lūñ umar
çünoldı pür-
sevdādımāğ

6. **sīne:**

Gazel 1533

Mısra: 9

Göğüs, bağır. II

Gönül, yürek.

Ĥāl-i
müştününlegörelde
nsīnesünbüllerüñ
Dāmadüşdi bu
Muħıbbıkturtılur mı
cānisag

7. **sīnede:-de**

Gazel 1533

Mısra: 3

Göğüs, bağır. II

Gönül, yürek.

Saklaramğamzeokı
n bu sīnedecānum
gibi
Merd olanlara
dimişlerdür gerek
lā-büdyarag

8. **sīnesine:-s, -i, -n, -e**

Gazel 1535

Mısra: 1

Göğüs, bağır. II

Gönül, yürek.

Yakdı
'āşıksīnesinelāle
gibi tāzedāğ
Yārkurdışaħn-ı

gülşende yine
güllden otağ

9. **sīnem:-m**

Gazel 1537

Mısra: 6

Göğüs, bağır. II

Gönül, yürek.

Küh-ı ğamdadır
gören beni peleng-i
pīşedür
Derd-i
ħasretleyakaldansīn
emüzreniçedağ

10. **sīnem:-m**

Gazel 1538

Mısra: 8

Göğüs, bağır. II

Gönül, yürek.

Ĥacetdegül bu
ħāne-i
hicrānaiyrefik
Yakma bu
şebssīnemolupdurañ
açerāğ

11. **sīneme:-m, -e**

Gazel 1539

Mısra: 2

Göğüs, bağır. II

Gönül, yürek.

Döstumzülfüñkeme
ndidür takan
boynuma bag
Lāleħaddüñdür
yakan bu sīneme
her laħzadağ

12. **sīneye:-y, -e**

Gazel 1540

Mısra: 8

Göğüs, bağır. II
Gönül, yürek.
Ele ebrûların almış
atar çeşmibaña
oklar
Nişân it sîneye
dilden degülfir ü
kemānfāriğ

13. **sînesine**:-s, -i, -n, -e

Gazel 1542

Mısra: 4

Göğüs, bağır. II

Gönül, yürek.

Gül ruhuñşevkiyle
güller
pîrehençâkeylestin
Yâdidüphâliniyaksu
nsînesinelâledağ

14. **sînemde**:-m, -de

Gazel 1543

Mısra: 3

Göğüs, bağır. II

Gönül, yürek.

Başdasevdâ dilde
ğavğâ gözde nem
sînemde od
Hâlûmi sorana
diremişidenlerdenır
ag

15. **sîneme**:-m, -e

Gazel 1545

Mısra: 2

Göğüs, bağır. II

Gönül, yürek.

Lâlelerle gördüm
olmuş pür
şüküfedeşt ü bağ
Aña göre sîneme
ben
dañyakkdumniçedağ

16. **sîne**:

Gazel 1548

Mısra: 6

Göğüs, bağır. II

Gönül, yürek.

Ğayra atma
iykemân-
ebrûhadeng-i
ğamzeñi
Sînemeydânındaçün
kim eyledüm ben
dil hedef

17. **sîne**:

Gazel 1548

Mısra: 12

Göğüs, bağır. II

Gönül, yürek.

Bezm-i ğamda bu
Muhibbî içeli hûn-ı
ciger
Çenge
döndikâmetiñlerolu
pdursîne def

18. **sînemûñ**:-m, -üñ

Gazel 1557

Mısra: 5

Göğüs, bağır. II

Gönül, yürek.

Sînemûñdâğın
gören küy-ı hârâbât
içre dir
Pullarıyla tekye-i
ğamdayatur bir eski
def

19. **sînem**:-m

Gazel 1563

Mısra: 8

Göğüs, bağır. II

Gönül, yürek.

Bezm-i

ğamdadöstlarnüş
ideli hûn-ı ciger
Nâyadöndü bu
gönülsînemdögülür
hem çü def

20. **sîneñi**:-ñ, -i

Gazel 1564

Mısra: 10

Göğüs, bağır. II

Gönül, yürek.

Her dem hasûd
kendin
koeylesünhelâk
Âyîne-veşsîneñi sen
it Muhibbîşâf

21. **sînesine**:-si, -n, -e

Gazel 1564

Mısra: 7

Göğüs, bağır. II

Gönül, yürek.

Nâmerd olan
sînesineşerha
çekmeye
Zer-düz işini
eylemeye her haşır-
bâf

22. **sînemi**:-m, -i

Gazel 1566

Mısra: 4

Göğüs, bağır. II

Gönül, yürek.

Bezm-i ğamdanây
olalı bu gönül
Dögerem bu
sînemimânend-i def

23. **sînesinde**:-si, -n, -

de

Gazel 1566

Mısra: 7
Göğüs, bağır. II
Gönül, yürek.
Sīnesindeşabr
olmaz 'āşıkūñ
Bādı kim gördi ki
anı tuta kef

24. **sīnemi**:-m, -i

Gazel 1568

Mısra: 1

Göğüs, bağır. II

Gönül, yürek.

Sīnemidāgeyleyüpç
ekdümañayiryir elif
Sanki bir bāğ içre
bitmiş serv ü
lālemuhtelif

25. **sīnem**:-m

Gazel 1577

Mısra: 3

Göğüs, bağır. II

Gönül, yürek.

Bilmek isterseñeger
ney gibi
sīnemnālīşin
Var sefer kıl Hind
iline nağme-i
kağnūsa bak

26. **sīnem**:-m

Gazel 1588

Mısra: 7

Göğüs, bağır. II

Gönül, yürek.

Nigārāateş-i 'ışkuñ
yanaldan
sīnemüstinde
Egerāh eylesem
dilden çıkar sanma
ki düdum yok

27. **sīnemde**:-m, -de

Gazel 1603

Mısra: 4

Göğüs, bağır. II

Gönül, yürek.

Düd-ı
āhumdurbaşumdan
göklere iden 'urüc
Gicevü gündüz
yanar
sīnemdesanmañnārı
yok

28. **sīneme**:-m, -e

Gazel 1615

Mısra: 7

Göğüs, bağır. II

Gönül, yürek.

Serv-
kađleryādınasīneme
çekdüm bir elif
Olmasunnā-
çārehaşretle olan
ağūşa bak

29. **sīneñe**:-n, -e

Gazel 1620

Mısra: 8

Göğüs, bağır. II

Gönül, yürek.

Diler-iseñ bir
kemāñçe ola bu
göñlüñsenüñ
Başuñitäreyleyüpbu
l bir deri sīneñe yak

30. **sīnesini**:-sin, -i

Gazel 1620

Mısra: 14

Göğüs, bağır. II

Gönül, yürek.

Bilmek
isterseñegercāñader

ünümhālını

Tiğ-ı

cevrüñleMuhibbīsīn

esini eyle şak

31. **sīneme**:-m, -e

Gazel 1621

Mısra: 2

Göğüs, bağır. II

Gönül, yürek.

Kim ki göremdir
bugün nev-bahār-ı
'ışk
Sīnemenazar ide
göre lālezār-ı 'ışk

32. **sīnede**:-de

Gazel 1625

Mısra: 13

Göğüs, bağır. II

Gönül, yürek.

Görmek
isterseñMuhibbīdāğ
-ı 'ışksīnede
Var şafağ içinde
bedrolmıştoğarken
aya bak

33. **sīneñ**:-ñ

Gazel 1626

Mısra: 4

Göğüs, bağır. II

Gönül, yürek.

İñilesañadisünleke
māñçe
Yaşuñtārsīneñüzre
bir deri yak

34. **sīnede**:-de

Gazel 1627

Mısra: 5

Göğüs, bağır. II

Gönül, yürek.

Od yanarken
sinedeğamfıitdiçā
k anı
Çıkmağadūd-ı
dilüme eyledi
yiryiryaruk

35. **sineñi:-ñ, -i**

Gazel 1627

Mısra: **13**

Göğüs, bağır. II

Gönül, yürek.

İyMuhibbī yüz
çevürmesineñi eyle
siper
Kaşı yayından
atuban eylese
müjgānın ok

36. **sinemde:-m, -de**

Gazel 1628

Mısra: **1**

Göğüs, bağır. II

Gönül, yürek.

Sīnemdedilāderd
olan yādigāra bak
Dīdemden akan her
yaña ol cūybāra bak

37. **sinemi:-m, -i**

Gazel 1637

Mısra: **4**

Göğüs, bağır. II

Gönül, yürek.

‘Aybkılmañderd-i
dilden inleyüpāh
eylesem
Dem mi vardur
itmeye bu
sīnemışad-çāk ‘ışk

38. **sineme:-m, -e**

Gazel 1645

Mısra: **5**

Göğüs, bağır. II

Gönül, yürek.

Ġamzeñ geleli
sīnemeiyruh-ı
revānum
Cānmurgıdağı
durmaya sındı
kafeşüm yok

39. **sinesı:-si**

Gazel 1648

Mısra: **11**

Göğüs, bağır. II

Gönül, yürek.

Gelse meydāna
siper sīnesıkaqbūra
döne
Her kaçan kim ura
el tır-ile
peykānaşadağ

40. **sineñde:-ñ, -de**

Gazel 1652

Mısra: **9**

Göğüs, bağır. II

Gönül, yürek.

Yiridürseng-i
melāmet itse
sīneñdenişān
Kim didisañavarup
ol şāhid-i bāzāra
bak

41. **sinesini:-sin, -i**

Gazel 1654

Mısra: **1**

Göğüs, bağır. II

Gönül, yürek.

Sīnesini her
kimüñyaktı ezelden
nār-ı ‘ışk
Dūd-ı

āhındankılırsatañm
ıduresrār-ı ‘ışk

42. **sīnem:-m**

Gazel 1659

Mısra: **10**

Göğüs, bağır. II

Gönül, yürek.

Mārzülfınñhayālin
içegirmişdürvelī
Bilmek
isterseñMuhibbīsine
m içre ine bak

43. **sīnem:-m**

Gazel 1675

Mısra: **4**

Göğüs, bağır. II

Gönül, yürek.

İster-iseñ kim ola
hāl-i derūnumāşikār
Tīg-ı
çeşmüñleğelüp eyle
bu sīnem iki şağ

44. **sīnesin:-sin**

Gazel 1685

Mısra: **9**

Göğüs, bağır. II

Gönül, yürek.

ĠamzeñMuhibbīsın
esinitdidelükdölük
Tutar yine elinde
megertür ü
kemānkaşuñ

45. **sīnemde:-m, -de**

Gazel 1689

Mısra: **1**

Göğüs, bağır. II

Gönül, yürek.

Serv şeklin
nağşidersīnemdeşe

- mşırūnsenūñ
Bāğ-ı dilde gül
bitürürzaḥm-
ılatırūnsenūñ
46. **sīnemi:-m, -i**
Gazel 1692
Mısra: 2
Göğüs, bağır. II
Gönül, yürek.
Sihr-ile
'aqlumtagıtdıçes̄m-i
fettānuñsenūñ
Sīnemiitdinişānefir-
i müjgānuñsenūñ
47. **sīneñūñ:-n, -ün**
Gazel 1712
Mısra: 9
Göğüs, bağır. II
Gönül, yürek.
SīneñūñdāğınMuḥi
bbīyledüñ gerçi
nihān
Pīreheñçākinvelīkin
tābe-dāmāneyledüñ
48. **sīnemi:-m, -i**
Gazel 1716
Mısra: 2
Göğüs, bağır. II
Gönül, yürek.
Aldı eline şive ile
çünkemānkaşuñ
Ġamzeokımasīnemii
tdinişānkaşuñ
49. **sīnemi:-m, -i**
Gazel 1717
Mısra: 1
Göğüs, bağır. II
Gönül, yürek.

- Var ol iyeşkevvēlā
bu sīnemi al
eyledüñ
Yiresalduñsoñradan
kendūñipā-
māyleyledüñ
50. **sīnesin:-sin**
Gazel 1718
Mısra: 12
Göğüs, bağır. II
Gönül, yürek.
Yaka çāk itse
Muhibbī yine şevk-
ile ne tañ
Sīnesinañdımeğr
ol gül-i
nāzükbedenüñ
51. **sīneme:-m, -e**
Gazel 1720
Mısra: 9
Göğüs, bağır. II
Gönül, yürek.
Gelüpsīnemetīrev
zenaçsun
Muhibbīoldıgāyet
de bu dil teng
52. **sīneñi:-n, -i**
Gazel 1720
Mısra: 1
Göğüs, bağır. II
Gönül, yürek.
Dilā kıl sīneñi def
kāmētünçeng
Dimeñkılısunaña
ney gibi āheng
53. **sīnem:-m**
Gazel 1726
Mısra: 5

- Göğüs, bağır. II*
Gönül, yürek.
Gerçi
kıldumiykemān-
ebrū bu sīnem ben
siper
Kalmadı
tūrūnlegeçdi dilde
peykānuñsenūñ
54. **sīnesine:-si, -n, -e**
Gazel 1728
Mısra: 4
Göğüs, bağır. II
Gönül, yürek.
Yaralardurgörinene
flākdesanmañuznüç
üm
Sīnesineirişür her
giceāhumdanḥaden
g
55. **sīneden:-den**
Gazel 1738
Mısra: 4
Göğüs, bağır. II
Gönül, yürek.
Korkaram gün
yüzine bulut gibi
māni' ola
Dūd gibi sīnedenher
dem çıkan āhıgörüñ
56. **sīne:**
Gazel 1740
Mısra: 1
Göğüs, bağır. II
Gönül, yürek.
Pür-ḥünoldıderd-ile
dil sīneoldıçāk
Yana felekler oda
çekem āh-ı derdnāk

57. **sîne:**

Gazel 1741

Mısra: 1

Göğüs, bağır. II

Gönül, yürek.

Pür-*hünoldı*derd-ile
dil *sîneoldı*çäk
Yana felekler oda
çekem *âh-ı* derdnäk

58. **sînesini:-sin, -i**

Gazel 1746

Mısra: 3

Göğüs, bağır. II

Gönül, yürek.

Tîr-i
müjgānuñakarşusîn
esini tutmayan
Dilegüm bu
tokınaboynınaşemşî
rûñsenüñ

59. **sîne:**

Gazel 1756

Mısra: 1

Göğüs, bağır. II

Gönül, yürek.

Dil-*hün* olup derd-
ile *âhumoldı*sîneçäk
Yana felek oda
çekem *âh-ı* derdnäk

60. **sîneñi:-ñ, -i**

Gazel 1757

Mısra: 11

Göğüs, bağır. II

Gönül, yürek.

Eşkûñ-ile yine
zeynitdüñMuhibbîsî
neñi
Ger hayâli gelse
menzilgâh-ı
hübâneyledüñ

61. **sînem:-m**

Gazel 1759

Mısra: 7

Göğüs, bağır. II

Gönül, yürek.

Azmasundiyü bu
sînemüzreçesmüñ
yarası
Tuzlu su diyü döker
yaş[ın] bu çeşm-i
merdümek

62. **sîne:**

Gazel 1767

Mısra: 1

Göğüs, bağır. II

Gönül, yürek.

Ġamuñdanoldımürd
esîne hem çäk
Cevâbeyt ola
dîdecân-ı ğamnäk

63. **sînemi:-m, -i**

Gazel 1768

Mısra: 8

Göğüs, bağır. II

Gönül, yürek.

Hergizpîr-i
muğândâmenin
elden komayam
Ger gelüptîğ-ı ecel
eyleye bu
sînemiçäk

64. **sîne:**

Gazel 1781

Mısra: 1

Göğüs, bağır. II

Gönül, yürek.

Dil âteş-ile
yanalıdanoldı*sîneçâ*
k

Gökler yüzineitdi

‘urücâh-ı derdnäk

65. **sînemüñ:-m, -üñ**

Gazel 1786

Mısra: 5

Göğüs, bağır. II

Gönül, yürek.

Sînemüñpütasinabi
ñnâvekatsañkaşd-ıla
İrer nişâna cümlesi
itmez haţâebrularuñ

66. **sîneme:-m, -e**

Gazel 1794

Mısra: 1

Göğüs, bağır. II

Gönül, yürek.

‘İşkınabiñdâğyakdu
msîneme bir
mehveşüñ
Çekmegederd ü
belâiy dil
bulınmazbeñdeşüñ

67. **sînemde:-m, -de**

Gazel 1806

Mısra: 3

Göğüs, bağır. II

Gönül, yürek.

Niçeye dek
saklayamsînemde
‘işkuñâteşin
Bir gün âhumla anı
ben âşikâr itsem
gerek

68. **sîneñi:-ñ, -i**

Gazel 1807

Mısra: 2

Göğüs, bağır. II

Gönül, yürek.

Zülfî sevdâsını al
başu belâ ister iseñ
Sîneñiçâk ide-gör
derde devâ ister
iseñ

69. **sinemden:-m, -den**

Gazel 1809

Mısra: 1

Göğüs, bağır. II

Gönül, yürek.

Geçdisinemden öte
iy kaşı ya
tîrûñsenüñ
Başumı top itdiâhîr
geldi
şemşîrûñsenüñ

70. **sîne:**

Gazel 1822

Mısra: 4

Göğüs, bağır. II

Gönül, yürek.

Ġam mı var ‘âlem
içinde çekmedüm
ben mübtelâ
Sîne mi var delmedi
şolġamze-i
tîrûñsenüñ

71. **sinede:-de**

Gazel 1823

Mısra: 7

Göğüs, bağır. II

Gönül, yürek.

‘İşk mihri
sînedemühr-i
Süleymân olmasa
Vağşilerhükminerâ
m olmaz-
ıdıMecnûnuñ

72. **sinem:-m**

Gazel 1831

Mısra: 1

Göğüs, bağır. II

Gönül, yürek.

Tîġ-ı ‘ışkuñ
yarasından
oldısînemçâkçâk
Eylerem ben ol
sebebden her dem
âh-ı derdnâk

73. **sînemî:-m, -i**

Gazel 1833

Mısra: 5

Göğüs, bağır. II

Gönül, yürek.

Ġamzesi eyledi bu
sînemîġîrbâl-şıfat
Murg-ı dil
turmaysar yandı
bozıldıkafesüñ

74. **sîneme:-m, -e**

Gazel 1836

Mısra: 1

Göğüs, bağır. II

Gönül, yürek.

Sînemerevzenleraç
maga yine ol şûh-ı
şeng
Kaşları yayın
çeküpkirpüklerin
kılmış ġadeng

75. **sîneñ:-ñ**

Gazel 1837

Mısra: 10

Göğüs, bağır. II

Gönül, yürek.

Muġıbbîġicearturâh
u zâruñ

Şeb-i hicr içre sîneñ
olalı teng

76. **sînesi:-si**

Gazel 1838

Mısra: 2

Göğüs, bağır. II

Gönül, yürek.

‘Âşkuñ çehresi
zerd ü gözinemnâk
gerek
‘İşkda’vîsin iden
sînesi hem çâk
gerek

77. **sînemde:-m, -de**

Gazel 1840

Mısra: 2

Göğüs, bağır. II

Gönül, yürek.

Sînemeşoldenlü
geldi tîr-i
müjġanuñsenüñ
Bulınatâġaşre dek
sînemdepeykânuñse
nüñ

78. **sîneme:-m, -e**

Gazel 1840

Mısra: 1

Göğüs, bağır. II

Gönül, yürek.

Sînemeşoldenlü
geldi tîr-i
müjġanuñsenüñ
Bulınatâġaşre dek
sînemdepeykânuñse
nüñ

79. **sîneye:-y, -e**

Gazel 1843

Mısra: 9

Göğüs, bağır. II
Gönül, yürek.
Kūyuñavardukçaur
duñsineyeğamz
okların
Bu
Muhibbikuluñuñ
derdine
dermāneyledūñ

80. **sīnemi:-m, -i**

Gazel 1848

Mısra: 3

Göğüs, bağır. II

Gönül, yürek.

Göñlūmalduñ bir
nazarlasīnemimecrū
hidüp
İytabīb-i dil
n'ičünitdūñ beni her
bār terk

81. **sīne:**

Gazel 1856

Mısra: 11

Göğüs, bağır. II

Gönül, yürek.

Sīne ger
ğamzesinūñtirineḥa
vf itme göñül
Ne ḥaḫāsı var-ısa
ugrayacānumaanuñ

82. **sīne:**

Gazel 1859

Mısra: 5

Göğüs, bağır. II

Gönül, yürek.

Sīneāteş gözde nem
başumdasevdā-
yihevā
Niçeyıllarduryatur

dil
ḥāksāruñdursenūñ

83. **sīnem:-m**

Gazel 1863

Mısra: 1

Göğüs, bağır. II

Gönül, yürek.

Tır-i müjgān-ıla
olsa tañ mı
sīnemçākçāk
Merd olan lā-büd
olur meydān-ı 'ışk
içre helāk

84. **sīnesinden:-si, -
nden**

Gazel 1863

Mısra: 10

Göğüs, bağır. II

Gönül, yürek.

Bir devāsuz derde
düşmişdürMuhibbīḥ
asta-dil
Sīnesindeneksük
olmaz sūz-ı āh-ı
derdnāk

85. **sīneme:-m, -e**

Gazel 1865

Mısra: 5

Göğüs, bağır. II

Gönül, yürek.

Anuñ-içunsīneme
yazıldı şekl-i zū'l-
fiḫār
Tā görenler diyeler
kim
sīneçākūñdursenūñ

86. **sīnem:-m**

Gazel 1866

Mısra: 13

Göğüs, bağır. II
Gönül, yürek.

Didüm ki tır-i
ğamzeñesīnem
siper ola
DidiMuhibbīañade
mürdenciger gerek

87. **sīneñ:-ñ**

Gazel 1866

Mısra: 1

Göğüs, bağır. II

Gönül, yürek.

İy dil ḥadeng-i
miñnetesīneñ siper
gerek
Meydān-ı 'ışka
girene cāndangüzer
gerek

88. **sīnede:-de**

Gazel 1867

Mısra: 7

Göğüs, bağır. II

Gönül, yürek.

Kim-durur
'ışkäteşinisīnedepin
hān ide
'İşkumı gün gibi
rüşenāşikār itsem
gerek

89. **sīne:**

Gazel 1873

Mısra: 2

Göğüs, bağır. II

Gönül, yürek.

Kaşı yası deldi
sīnemitdimüjgānıñ
adeng
Her
tarafdanrevzenaçdı
olmaya tāsīneteng

90. **sinede:-de**

Gazel 1873

Mısra: 9

Göğüs, bağır. II

Gönül, yürek.

DāğlaryakdıMuhibb
İsinedeşoldenlü kim
Her gören küh-ı
belâ içre anı sanur
peleng

91. **sinesin:-sin**

Gazel 1875

Mısra: 3

Göğüs, bağır. II

Gönül, yürek.

Cevr-ile delmek
dilermiş sinesinehl-
i dilün
Hışmidüp tutar
elinde gönderini
kırpügün

92. **sineden:-den**

Gazel 1881

Mısra: 7

Göğüs, bağır. II

Gönül, yürek.

Bir nefes sanma
gide
nağşuñhayâlisinede
n
Levh-i dilde çün
ezel
nağşoldıtaşvürünsen
ün

93. **sinesin:-s, -in**

Gazel 1882

Mısra: 10

Göğüs, bağır. II

Gönül, yürek.

Ol kaşı ya almış ele
ğamze okların
DöstlarMuhibbisine
sinañanişântutuñ

94. **sinemde:-m, -de**

Gazel 1884

Mısra: 1

Göğüs, bağır. II

Gönül, yürek.

Dil diler
‘ışkâteşinsinemdeki
tmân eylemek
Hîç olur mı
karañudaberkpinhâ
n eylemek

95. **sinesine:-si, -n, -e**

Gazel 1896

Mısra: 3

Göğüs, bağır. II

Gönül, yürek.

Sinesinelâle gibi
dâğ uran ‘aşıklarun
Ruğlarıñdagörineni
ydösthâlündürsenün

96. **sineñi:-ñ, -i**

Gazel 1899

Mısra: 9

Göğüs, bağır. II

Gönül, yürek.

SineñiñablidüpMuhi
b çek bu livâ-
yîâhuñı
Çünşeh-i mülk-i
‘ışksınıñablsenün
‘alem senün

97. **sineñi:-ñ, -i**

Gazel 1908

Mısra: 5

Göğüs, bağır. II

Gönül, yürek.

Tır-i müjem ki
sineñi deldi
didididüm
Ger turmaz-ısa
dilde gönülden
geçer degül

98. **sine:**

Gazel 1928

Mısra: 4

Göğüs, bağır. II

Gönül, yürek.

Qurbân olayın
dirdikaşuñ yayına
gönlüm
Kîşoldımüjeñtîrine
bu sine ne müşkil

99. **sinemi:-m, -i**

Gazel 1930

Mısra: 2

Göğüs, bağır. II

Gönül, yürek.

İyperîlütf-
ılamıhrüñihemânag
yâra kıl
Hañçer-i cevri-ile
yiter sinemişadpâre
kıl

100. **sineme:-m, -e**

Gazel 1931

Mısra: 3

Göğüs, bağır. II

Gönül, yürek.

Sırr-ı
‘ışkısınemecânımd
an evvel saklaram
Bu cihânda sırrımı
fâş eyleyen hod er
degül

101. **sinem:-m**

Gazel 1935

Mısra: 5

Göğüs, bağır. II

Gönül, yürek.

Ġamze oklarına
didüm tutayım
sînem siper
Didida`vāya gerek
māni`
hemānmeydāna gel

102. **sinesine:-s, -i, -n, -e**

Gazel 1937

Mısra: 4

Göğüs, bağır. II

Gönül, yürek.

Servler baş
kaldurup her
yañadan gözler seni
Şevk-i
ruġsārūñlayakdīsîne
sinenār gül

103. **sinede:-de**

Gazel 1961

Mısra: 3

Göğüs, bağır. II

Gönül, yürek.

Ġamzeñġadengi
geldi o
peykānsîne
Şādambunuñlaoldı
añayādigār-ı dil

104. **sine:**

Gazel 1967

Mısra: 3

Göğüs, bağır. II

Gönül, yürek.

Gözüm yaş
sîneāteşdüd-ı āhum
Bular yitmez mi
`ıġkumadelāyil

105. **sıneme:-m, -e**

Gazel 1987

Mısra: 4

Göğüs, bağır. II

Gönül, yürek.

Top eyle başum al
elünezülfüñiçevgān
Gehġamzeokınsîne
me at kaşı kemān ol

106. **sîneye:-y, -e**

Gazel 1997

Mısra: 7

Göğüs, bağır. II

Gönül, yürek.

Serv-
kādlerġasretinden
bir elif çek sîneye
Gicelertāsubġadek
anı derāġüşeylegil

107. **sînem:-m**

Gazel 1998

Mısra: 3

Göğüs, bağır. II

Gönül, yürek.

Bugün meydān-
ı`ıġk içre bu
sînemtablasındıkü
m
At oklar
iykemānebrūsüvār
ol `azm-i meydān
kıl

sîneçāküñdür:

1. **sîneçāküñdür:-üñ, -dür**

Gazel 1865

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Göğsü, yüreği

*parça parça olmak, çok
üzülmek.*

Anuñ-ıçunsîne
yazıldı ġekl-i zü`l-
fiġār
Tā görenler diyeler
kim
sîneçāküñdürsenüñ

sînedāġ:

1. **sînedāġ:**

Gazel 1535

Mısra: 14

Kelime Tipi: -

*Aġıġm göğsündeki
yaralar.*

İyşanemsensüzeger
sorsañMuġibbîġālın
i
Gözde nem başında
sevdā dilde
āteşsînedāġ

sînedāġın:

1. **sînedāġın:-ın**

Gazel 1841

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

*Aġıġm göğsündeki
yaralar.*

ġalkaġalkasînedāġı
n gerçi kim
dāmeyledüñ
Sanma iy dil kim o
murġ-ı
vahşiyirāmeyledüñ

sîne tutar:

1. **sîne tutar:**

Gazel 1580

Mısra: **5**

Kelime Tipi: -

Göğüs germek.

Çamzesitürinekarşu

sîne tutar ehl-i 'ışk

Baş u cān terkin

urur eyler mi gör

endîşe bak

sîne-i süzâna:

1. **sîne-i süzâna:-a**

Gazel 1936

Mısra: **10**

Kelime Tipi: -

Yanan yürek.

Ruĥlarışevkî ile

yandı Muĥibbî

odlara

Nâr-ı 'ışkı

yakalıdan sîne-i

süzâna dil

sîne-i süzândan:

1. **sîne-i süzândan:-dan**

Gazel 1514

Mısra: **13**

Kelime Tipi: -

Yanan yürek.

Bildiler

ĥâlûñMuĥibbisîne-i

süzândan

Nite kim her

şebidersüz-ı dilin

izhâr şem'

sîne-i teng:

1. **sîne-i teng:**

Gazel 1777

Mısra: **4**

Kelime Tipi: -

Dar, sıkıntı gönül.

Dutaram ben anı

dürce-i cevâhir

Tola peykânûñ-

ilasîne-i teng

sînemâteşi:

1. **sînemâteşi:-m**

Gazel 1606

Mısra: **9**

Kelime Tipi: -

Gönül ateşi.

Her kaçan âh

eyleşem artar bu

sînemâteşi

Tañdegülçünkigelür

bâdesdügincenâraşe

vķ

sînebbâğına:

1. **sînebbâğına:-na**

Gazel 1694

Mısra: **13**

Kelime Tipi: -

Gönül bahçesi.

Seyre gelsün tek

Muĥibbiyârsînebbâ

ğına

Yolların

kanluyaşumlalâlezâ

r itsem gerek

sînemçerâğın:

1. **sînemçerâğın:-n**

Gazel 1809

Mısra: **9**

Kelime Tipi: -

Gönül kandili.

Eyledüñsînemçerâğ

ınyakmagaçün dil

fitil

Şöyle bil

şimdengirü od

olırsıyirtüñsenüñ

sînemdâğını:

1. **sînemdâğını:-nı**

Gazel 1664

Mısra: **9**

Kelime Tipi: -

(Aşığın)

Bağrındaki yara.

Çeşm-i ĥün-

ilasuvardum yine

sînemdâğını

Bir nazar eyle

temâşâ ol gül-i

ĥamrâya bak

sînem deldi:

1. **sînem deldi:-di**

Gazel 1873

Mısra: **1**

Kelime Tipi: -

Göğsünü delmek.

Kaşı yası deldi

sînemitdimüjgânınĥ

adeng

Her

ĥarafdanrevzenaçdı

olmaya tâsîneteng

sînemdögeyim:

1. **sînemdögeyim:-eyim**

Gazel 1549

Mısra: **3**

Kelime Tipi: -

Bağrı dövme,

yakınmak.

Bezm-i

ğamdadögeyimisîne

m kılayım nâleler

Döstlarĥâcetdegül

anda çalınmak nây

ü def

sînem icre:

1. **s̄nem içre:**

Gazel 1714

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Göğüs içinde. ||

Kalp içinde.

Gözlerüñ yaşını iy
dil dökme
teskīnolmasun
S̄nem içre s̄ziş-i
'ışk-ılanārumdur
gerek

2. **s̄nem içre:**

Gazel 1723

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Göğüs içinde. ||

Kalp içinde.

Gelse
t̄r̄ñiykemān-ebr̄u
bulur cānumferah
S̄nem içre her biri
bir yādīgār olmak
gerek

3. **s̄nem içre:**

Gazel 1739

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Göğüs içinde. ||

Kalp içinde.

S̄nem içre
saklarampeykānuñı
cānum gibi
Bil ki cānumdan
'azīzdüryādīgāruñd
ursenüñ

s̄nemkānidur:

1. **s̄nemkānidur:-dur**

Gazel 1666

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Göğüs kanı.

Yaşum her kıtresi

bir pāre-i la'l

Anuñçün kim bu

s̄nemkānidur 'ışk

s̄nemüzre:

1. **s̄nemüzre:**

Gazel 1549

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Göğüs üstüne.

Penbe-i dāğum

görenler

s̄nemüzredidiler

Yıyirinberf-i

zemīndenoldıgüya

bu külef

2. **s̄nemüzre:**

Gazel 1611

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Göğüs üstüne.

Görenler

s̄nemüzrekanluyaş

um

Didileryirir

açılmış ŝakāyık

s̄nemüñdāğına:

1. **s̄nemüñdāğına:-na**

Gazel 1552

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Göğüste açılan

yara.

Öykünürse

s̄nemüñdāğınaħurşī

d-ile mäh

Mihre

irişürkesāfetmäh

olur münħasif

s̄nemüñdāğını:

1. **s̄nemüñdāğını:**

Gazel 1672

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Göğüste açılan

yara.

S̄nemüñdāğınıseyr

it her biri gül

lāledür

Ƙanlu yaşından

Muħibbī eyledi

gülzārlık

s̄neñdesaklagıl:

1. **s̄neñdesaklagıl:-gıl-
nde**

Gazel 1512

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

S̄nede, göğüste

saklamak.

Sırr-ı

'ıŝkısaklagıls̄neñde

izhār eyleme

Çündimişler "külli

sırrın cāvizü'l-

isneynişā"

s̄nesinsikāf idem:

1. **s̄nesinsikāfidem:-
em**

Gazel 1564

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Göğsünü yarmak.

Ger na'raçeküp

gelse 'adū hem

çünerre-şīr

Tīr-ile idem bir

dem
anuñsinesinşikâf

sînesinşikâf itmeve:

1. **sînesinşikâf itmeve:**-
meye

Gazel 1547

Mısra: **10**

Kelime Tipi: -

Göğsünü yarmak.

Merd ol Muhibbî
kalma bugün cân u
başa sen
Nâ-merd ola itmeye
kim sînesinşikâf

sîneve çek:

1. **sîneve çek:**

Gazel 1835

Mısra: **12**

Kelime Tipi: -

Göğsüne

*yaslamak, göğsüne
doğru çekmek.*

Degme kimse katı
yayını Muhibbî
çekemez
Hele bir kerredeñe
al elüñesîneve çek

sîneyenicedâğ vakar:

1.

sîneyenicedâğ vakar:-
ar

Gazel 1541

Mısra: **10**

Kelime Tipi: -

Kızgın demirle

*damga vurmak, yakmak
II yüreğini dağlamak.
Acıyla ve özlemle içi
yanmak, acıyla
kıvrınmak.*

Görinürse ne
‘acebküh-ı belâ
kaplanı
Çün yakar sîneve
durmaz bu
Muhibbîniçedâğ

sımmıs:

1. **sımmıs dur:**

Gazel 1659

Mısra: **4**

Kırık.

Döstumitdüñcefâse
ngiyle bu
göñlümharâb
Bir nazar kıl
niçesinmişdur dil-i
âb-gîne bak

sipâh:

1. **sipâhuñ:-uñ**

Gazel 1758

Mısra: **8**

Asker, ordu.

‘Aceb mi mâlik
olsa mülk-i ‘ışka
Dilâeşküh olupdurçü
nsipâhuñ

2. **sipâh:**

Gazel 1799

Mısra: **6**

Asker, ordu.

Pâdişâh-ı
‘ışkkaldursunlivâ-
yâhını
Her yañadan göz
yaşı añasipâh olmak
gerek

sipâh-ı eşk-ile:

1. **sipâh-ı eşk-ile:-ile**

Gazel 1983

Mısra: **5**

Kelime Tipi: -

Gözyaşı askerleri.

Sipâh-ı eşk-ile geşt
it cihânı
Dilüñdedüd-ı
âhuñlivâ bil

sipâh-ı ğam-ı ‘ışk:

1. **sipâh-ı ğam-ı ‘ışk:**

Gazel 1804

Mısra: **3**

Kelime Tipi: -

Aşk gamının

askeri.

Geldi âbâd-ı dile
çünkisipâh-ı ğam-ı
‘ışk
Virdi cânnağdini dil
aldı belâvülemün

sipeh:

1. **sipehin:-in**

Gazel 1791

Mısra: **11**

Asker, ordu.

Her yañakâdir ola
çekmegeeşkümсипе
hin
Gözlerüm gibi aña
bir şeh-i dârâb
gerek

sipend:

1. **sipend:**

Gazel 1691

Mısra: **4**

Üzerlik tohumu

*(Eskiden nazar
değmemesi istenilen
yerlere veya nazar
deymiş kişi ya da
çocukların üzerlerinde*

bir kap içinde üzerlik
yakarlardı. Tohumlar
ateşte çıtırdadıkça da
nazarın dağıldığına
inanılırdı).

Hâllerümiâteş-i
haddündekeydidüm
didi
Hüsnüme göz
degmesün anı
sipend itsem gerek

siper:

1. **siper:**

Gazel 1648

Mısra: 11

*Ardına gizlenecek,
ardına sığınacak şey.*

Gelse meydâna
siper sînesikalbûra
döne
Her kaçan kim ura
el tîr-ile
peykânaşadağ

2. **siper:**

Gazel 1664

Mısra: 3

*Ardına gizlenecek,
ardına sığınacak şey.*

Hîçhalâşayir mi
kalur anı men'
itmez siper
Şolhadeng-i
gamzesinhişm-ıla
atan yaya bak

3. **siper:**

Gazel 1866

Mısra: 1

*Ardına gizlenecek,
ardına sığınacak şey.*

İy dil hadeng-i
miñnetesîneñ siper
gerek
Meydân-ı 'ışka
girene cândangüzer
gerek

siper evle:

1. **siper eyle:**

Gazel 1627

Mısra: 13

Kelime Tipi: -

*Siper, kalkan
eylemek, korunmak.*

İyMuhibbî yüz
çevürmesîneñi eyle
siper
Kaşı yayından
atuban eylese
müjgânın ok

siperkıldum:

1. **siper kıldum:-dum**

Gazel 1726

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

*Kalkan etmek,
korunmak, gizlemek
maksadıyla bir şeyi
siper olarak kullanmak.*

Gerçi
kıldumiykemân-
ebrü bu sînem ben
siper
Kalmadı
tîrünelegeçdi dilde
peykânüsenün

siperkıldıñ:

1. **siper kıldıñ:-duñ**

Gazel 1875

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

*Kalkan olarak
kullamak; ardına
gizlenmek, ardına
sığınmak.*

Ğamzeñ oklarına
çün kim
cānumıkıldıñ siper
Bu
Muhibbîyekoatsun
oklarını kirpügün

siper ola:

1. **siper ola:-a**

Gazel 1835

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

*Önüne geçmek,
engel olmak.*

Niçe bir cevri ü
cefâokına dil ola
siper
Bir yañacevr-i
habîb ü bir
yañakahr-ı felek

2. **siper ola:-a**

Gazel 1866

Mısra: 13

Kelime Tipi: -

*Önüne geçmek,
engel olmak.*

Didüm ki tîr-i
ğamzeñesînem
siper ola
DidiMuhibbîñañade
mürdenciger gerek

siper tutavım:

1. **siper tutavım:-ayım**

Gazel 1935

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

*Korunak yapmak,
siper kurmak.*
Ġamze oklarına
didüm tutayım
sînem siper
Didida'vāya gerek
māni'
hemānmeydāna gel

sipihri:

1. **sipihri:**

Gazel 1980

Mısra: 7

Gök, sema.

Dik sipihrütre bu
dilden yine āhuñ
'alemin
Çıkdüñeflākehemān
himmetüññkūsınıç
āl

sır:

1. **şiri:-i**

Gazel 1836

Mısra: 7

Aslan.

Şiri oldum bîşe-i
'ışkuñ bu rüy-i
zerd-ile
Dāğlarladir gören
küh-ı belā içre
peleng

2. **şirine:-ine**

Gazel 1850

Mısra: 1

Aslan.

Göñlümünşirinezülf
üñdenkemend itsem
gerek
İki
yirdenya'nizencir
ile bend itsem gerek

3. **sırdan:-dan**

Gazel 1509

Mısra: 6

Bilinmesi,

*duyulması, açığa
vurulması istenmeyen,
gizli tutulan şey.*

Başını terk
itmeyince 'aşık
irmez vuşlata
Boynınabār-ı
girānduraña bu
sırdan ne hāz

4. **sırdur:-dur**

Gazel 1658

Mısra: 8

Bilinmesi,

*duyulması, açığa
vurulması istenmeyen,
gizli tutulan şey.*

Āşikārebüseññihşāni
dersinişyanem
Bir 'acebsırdur ki
eydürsinbañatenhād
a yok

sırāt-ı müstakîme:

1. **şırāt-ı müstakîme:-e**

Gazel 1642

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Doğru yol.

Niçe bir yoldan
saparsın
iygöñülüşāfa gel
Gir şırāt-ı
müstakîmeçünsañae
mritdiHak

sırdas:

1. **sırdaşum:-um**

Gazel 1927

Mısra: 8

*Birbirinin sırlarını
bilen ve saklayan
kimselerden her biri, sır
ortağı.*

Sırr-ı 'ışkıgözlerüm
yaşı-durur fāş
eyleyen
Ġamdan özge 'ālem
içre kimse
sırdaşumdegül

sîret:

1. **sîret:**

Gazel 1980

Mısra: 1

*Bir kimsenin
ahlakı, seciyesi,
karakteri, dışa akseden
davranışı.*

Sîret olmasa şeref
virmeyehiçhüsñ ü
cemāl
Şüretealdanmayupsı
retgözetdiehl-i hāl

2. **sîret:**

Gazel 1980

Mısra: 2

*Bir kimsenin
ahlakı, seciyesi,
karakteri, dışa akseden
davranışı.*

Sîret olmasa şeref
virmeyehiçhüsñ ü
cemāl
Şüretealdanmayupsı
retgözetdiehl-i hāl

sirisk:

1. **sirişki:-i**

Gazel 1586

Mısra: 4

Gözyaşı.

Sanki ebr-i nev-
bahārīdürsañakarşu
gözüm
Yagdurur her dem
sirişkidimebārān
anda yok

2. **sirişküm:-üm**

Gazel 1668

Mısra: 1

Gözyaşı.

Sirişkümla'ledönde
rdigam-ı 'ışk
Olsa tañ mı nigīn-i
hātem-i 'ışk

3. **sirişk:**

Gazel 1831

Mısra: 5

Gözyaşı.

Ol
mehūñgūşinate'sır
eylemez āhsirişk
Berri
bahritdiyaşumāhum
irışitāsīmāk

4. **sirişkine:-i, -n, -e**

Gazel 1919

Mısra: 4

Gözyaşı.

Pervāne-
vārşevkineşem'ūñy
akup peri
Ġarq ol
gözūñsirişkineyanm
aganūra gel

sirişk-i germ:

1. **sirişk-i germ:**

Gazel 1608

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Sıcak gözyaşı.

Gelüpcānā dil-i pür-
derdüme bak
Sirişk-i germ ü āh-ı
serdüme bak

sirişk-i surh:

1. **sirişk-i surh:**

Gazel 1608

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Kırmızı gözyaşı.

Muhibbīdengüvāhis
terseñ 'ışka
Sirişk-i surh u rüy-ı
zerdüme bak

sirişk-i sürh u rüy-ı

zerdüme:

1. **sirişk-i sürh u rüy-ı**

zerdüme:-üme

Gazel 1674

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

*Kırmızı göz yaşı ve
sararmış yüz.*

Gelüpcānā dil-i pür-
derdüme bak
Sirişk-i sürh u rüy-ı
zerdüme bak

sırr:

1. **sırruñi:-uñi**

Gazel 1726

Mısra: 10

Bilinmesi,

*duyulması, açığa
vurulması istenmeyen,
gizli tutulan şey.*

İyMuhibbīyüziniğör

düñ olup bī-ihtiyār

Sırruñifāş eyledi

çāk-i

girībānuñsenüñ

2. **sırrumı:-um, -ı**

Gazel 1844

Mısra: 5

Bilinmesi,

*duyulması, açığa
vurulması istenmeyen,
gizli tutulan şey.*

Sırrumıkāğıdı

yazdı beni fāşitdi

yine

Göreyim kaş' ola

başı iki

dillükālemüñ

3. **sırrını:-ı, -n, -ı**

Gazel 1855

Mısra: 5

Bilinmesi,

*duyulması, açığa
vurulması istenmeyen,
gizli tutulan şey.*

Agzuñ-ıla sırrını

bilüññkimdürañlay

an

Bu nükteleeri

bilmegekeynüktedā

n gerek

4. **sırrını:-ı, -n, -ı**

Gazel 1931

Mısra: 4

Bilinmesi,

*duyulması, açığa
vurulması istenmeyen,
gizli tutulan şey.*

Sırr-ı

'ışkısīnemecānumd

an evvel saklaram
Bu cihānda sırrını
fâş eyleyen hōd er
degül

5. **sırrını:** -i, -n, -i

Gazel 1968

Mısra: 3

*Bilinmesi,
duyulması, açığa
vurulması istenmeyen,
gizli tutulan şey.*

Dehenüñ sırrını
fehm eylemedi ehl-i
hıred
Leb-i
şirīnünīvaşfitmege
yok nuṭkamecāl

sırr-ı dehānuñdan:

1. **sırr-ı dehānuñdan:**-
uñdan

Gazel 1697

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Sevgilinin ağzının

sırrı.

Virmez iken
kimseler sırr-ı
dehānuñdanhaber
Hande ile gül gibi
sen hāl-i
eşkāyleyedüñ

sırr-ı ğayb:

1. **sırr-ı ğayb:**

Gazel 1568

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Gizlilik sırrı.

Virmedi bir kes
miyānuñladehānuñd
anhaber

Sırr-ı ğayb olmaz
muḳarrerdegme
merde münkeşif

sırr-ı 'ışk[ı]:

1. **sırr-ı 'ışk[ı]:**

Gazel 1524

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Aşkın sırrı.

Evvelāber-
dāridüpsonra
yakarlar āteşe
Sırr-ı 'ışk[ı]
itdügiyçünfāşMans
ūr-vār şem'

sırr-ı 'ışkı:

1. **sırr-ı 'ışkı:**

Gazel 1512

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Aşk sırrı.

Sırr-ı
'ışkısaklagılsīneñde
izhār eyleme
Çündimişler "külli
sırrın cāvizü'l-
isneynişā'"

2. **sırr-ı 'ışkı:-i**

Gazel 1561

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Aşkın sırrı.

Sırr-ı 'ışkı bu
gönülzāhiridirse ne
'aceb
Gösterür her ne ki
içinde ola şīşe-i sâf

3. **sırr-ı 'ışkı:**

Gazel 1736

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Aşkın sırrı.

İyMuḳhibbısrırr-ı

'ışkīdūd-ı

āhumfāşider

Penbe içre āteşi

olur mı pinhān

eylemek

4. **sırr-ı 'ışkı:-i**

Gazel 1883

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Aşkın sırrı.

Sırr-ı 'ışkı açma her

'āşī anı fehm

eylemez

Añlamazhuffāş olan

nūr-ı cemālındōstuñ

5. **sırr-ı 'ışkı:-i**

Gazel 1927

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Aşkın sırrı.

Sırr-ı 'ışkıgözlerüm

yaşı-durur fāş

eyleyen

Ġamdan özge 'ālem

içre kimse

sırdaşumdegül

6. **sırr-ı 'ışkı:-i**

Gazel 1931

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Aşkın sırrı.

Sırr-ı

'ışkısīnemecānumd

an evvel saklaram

Bu cihānda sırrını

fâş eyleyen h d er
deg l

7. **sırr-ı ‘ışkı:-ı**

Gazel 1818

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Aşkın sırrı.

G n gibi
r şendeg lmid r
anı  ok sevd g m
Sırr-ı
‘ışkısaklamayup şi
k r itsem gerek

8. **sırr-ı ‘ışkı:-ı**

Gazel 1514

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Aşkın sırrı.

Sırr-ı ‘ışkı meclis
ehli i re
f şitd ndiy 
Kediler ger i
zeb nın itmedi ikr r
şem’

sitanbul u  al t nu :

1. **sitanbul u**

 al t nu :-nu 

Gazel 1893

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

İstanbul ve

Ankara.

Get rmez idi F rs
ehli dile Kum-
ılaK ş nu 
Varupmeh-r ların
g rse Sitanbul u
 al t nu 

sit re:

1. **sit resi:-si**

Gazel 1793

Mısra: 8

Yıldız. II Ařıġın

g zyaşı.

Bir giceolmadum ol
m hamu k rinn’idey
im
Naşs imiş katı
sit resimegeryılduz
umu 

2. **sit re:**

Gazel 1857

Mısra: 8

Yıldız. II Ařıġın

g zyaşı.

Reddiderkapusunda
naglar-ısam
İgitligedaġısit re
gerek

3. **sit re :- **

Gazel 1700

Mısra: 9

Yıldız I Talih, baht.

İyMuġibb t li’ el
virmezsit re  yok
gibi
Sen  -ile yılduzı
barışmaz ol meh-
p ren  

sitem:

1. **sitem:**

Gazel 1622

Mısra: 1

Zul m, eziyet.

Ned riymeh bu
misk ne sitem cevri
  cef  kılmak
Beni y deylet p

her dem rak bi şin 
kılmak

2. **sitem:**

Gazel 1899

Mısra: 8

Zul m, eziyet.

Eyle dile
cef larıt st rev zze
v  u şaf 
Gele ba a o
merġab zulmsen  
sitem sen  

siv h:

1. **siy h:**

Gazel 1799

Mısra: 2

Siyah, kara.

İşi g ci ‘ şku  her
laġza h olmak
gerek
Bu tokuz  arġd d-ı
 hindansiy h olmak
gerek

siv h evler:

1. **siy heyler:-r**

Gazel 1834

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Karartmak.

Siy h eyler felek
 y nesini
Sakin  hindaniy
dilber ġar b  

siv hn me:

1. **siy hn me:**

Gazel 1962

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

*Günahkâr, biçare,
zavallı.*

Rüyumsiyanâme
gibi fazlunumaram
Çek
mağfirethâmesinvar
ağ-ı hitâma gel

siyâholduğu yok:

1. siyâholduğu yok:

Gazel 1536

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Siyah değıldir.

Şem'-i ruhsârına
kılmış zülfini ol
mehnikâb
İyMuhibbî yok
siyâholduğivâlâ-
yıçerâğ

siyâhzülfün:

1. siyâhzülfün:-iñ

Gazel 1514

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

(Sevgilinin) siyah

saçtı.

Ruğlarıñüstindecân
â ol siyâhzülfün
gibi
Tutdı od içre
vañanoldı
semender-vâr şem'

siyâvüs:

1. siyâvüs:

Gazel 1997

Mısra: 4

Şehnâme'de

*kahramanlığı ile adı
geçen İran padişahı.*

Müdde'ilerkavlinig
üş eyle iysultân-ı
türk
Kağl-i
'uşşakeyleyüp hem
çüSiyâvuşeylegil

siyeh:

1. siyeh:

Gazel 1829

Mısra: 8

Siyah, kara.

Zülf-i

ğarraruñicânâtagıdu

p gül yüzüñe

Bir siyehHindüçeyi

sen

Rümasultâneyledüñ

2. siyeh:

Gazel 1902

Mısra: 12

Siyah, kara.

Dâr-ı

ğuldolmuşmağâmuñ

her zamâniyğâl-i

yâr

Ol siyehrüyuñla

bilsem

niçea'mäleyledüñ

siyehzülfinden:

1. siyehzülfinden:-in, -
den

Gazel 1930

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Siyah renkteki saç.

Ol şeh-i

ğübânsiyehzülfinde

n ayırdı beni

Yâñlâhîmüdde'tyüzi

ni her dem kara kıl

siyehzülfün:

1. siyehzülfün:-iñ

Gazel 1860

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Siyah renkteki saç.

Siyehzülfünğelürçâ

nâbaña mülk-i

'Arabdanyig

Degüldürşekker-i

Mısrîşehşölşehd-i

lebden yig

siz:

1. siz:

Gazel 1607

Mısra: 7

İkinci çoğul şahıs

zamiri.

SanmañuzMecnün[1

] siz olmuş

'alâyıkdanberî

Bir dem arâm

eylemez başında

var ğavgâ-yı 'ışk

2. siz:

Gazel 1627

Mısra: 12

İkinci çoğul şahıs

zamiri.

'İşk bir mühlik

devâdur kim anı

nüş eylese

Tizzamândan siz

ta'accübeylemeñ

ger ola yok

3. siz:

Gazel 1682

Mısra: 10

*İkinci çoğul şahıs
zamiri.*

Muhibbîdöstlar
sürsün
yüzinkoñhâk-i
pâyına
Bilür ol kadrinianuñ
siz anı
bañaöğretmeñ

4. **sizde:-de**

Gazel 1876

Mısra: 8

*İkinci çoğul şahıs
zamiri.*

Sevdüm-ise seni nâ-
hakıyirekanum
dökessin
Bu mıdur sizde töre
böyle
midürkânunuñ

5. **siz:**

Gazel 1949

Mısra: 8

*İkinci çoğul şahıs
zamiri.*

Eşk-i
çeşmümdürîhâta
eyleyen ‘âlemleri
Siz anı
deryâsanursızgörüne
nderyâdegül

sohbet:

1. **şoĥbete:-e**

Gazel 1768

Mısra: 1

*Sohbet, hasbihal,
görüşüp konuşma.*

Bâğdaşoĥbete cem’
oldıharîfânhemepâk
Pâkosunlar yüzüm

üzre ideyim
rüyumiĥâk

2. **şoĥbet:**

Gazel 1791

Mısra: 15

*Sohbet, hasbihal,
görüşüp konuşma.*
Sakla şoĥbet edebin
bakma
niğaruñyüzine
Çünkü
‘âlemdehemân
kişiye âdâb gerek

sohbet-i hâs:

1. **şoĥbet-i hâş:**

Gazel 1907

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Başbaşa sohbet.

Şoĥbet-i hâşidelüm
yol bulmasun anda
rakîb
Bir şurâhî bir kadeĥ
bir ben olayım bir
sen ol

sohbet-i insânî:

1. **şoĥbet-i insânî:-ı**

Gazel 1978

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

İnsanların sohbeti.

Kullanamdirseñvuh
üş u ŝayrı sen
Mecnünlayım
Şoĥbet-i insânı
evvel terk idüben
‘uzlet al

sok:

1. **sokmıŝ:-mış**

Gazel 1939

Mısra: 9

*İçine veya arasına
girmesini sağlamak.*

Gülşen-i ĥüsnine
gördüm zülfiŝokmıŝ
başını
Kim görüpdürbunı
kim agzına ala mâr
gül

sol u sag:

1. **sol u sag:**

Gazel 1542

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Sol ve sağ (yön).

Göreliden ol saçı
leylâyıMecnünolmı
şam
Bir görünürvâdî-i
miĥnetdebaña sol u
sag

2. **sol u sag:**

Gazel 1545

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Sol ve sağ.

İster-iseñ sen ĥuzûrı
tut tecerrüd ‘âlemin
Fâriğ u merd-i
cihân ol gözleme
hîç sol u sag

sol u saga:

1. **sol u saga:-a**

Gazel 1949

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Sol ve sağ.

‘Işkuñamüstağrağa
m kılman nazar sol
u saga
Bilmezem var mı
cihāndasañabeñzer
ya degül

sol u saga bak:

1. **sol u saga bak:**

Gazel 1673

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Sağa ve sola

bakmak.

Pādişāh-ı ‘ışkolduñ
eyle āhumdan ‘alem
Leşkerüñdürüygöñül
gözyaşı sol u saga
bak

solak:

1. **solak:**

Gazel 1620

Mısra: 6

Genellikle sol elini

kullanan kimse.

Defter-i a’ mālicehd
it sunalar sagelüñe
Çekesin
soñranedāmetolıcak
anda solak

soldur:

1. **soldurur:-ur**

Gazel 1573

Mısra: 4

Solmasına sebep

olmak; tazeliğini
yitirmek.

İçen
‘ışkuñşarābingeçdi
dilden

Ḥaḳıkatbāğ-ı ‘ömri
soldurur ‘ışk

soñ:

1. **soñ:-ı**

Gazel 1515

Mısra: 5

Artık ondan

başkası olmayan; en
son.

Hicr imiş

soñıvuşlatuñbildüm

İtmem andan

berüvişāletama’

2. **soñ:-ı**

Gazel 1661

Mısra: 10

Artık ondan

başkası olmayan; en
son.

Sakin

Muḥibbīgöñlündün

yā-yıdünavirme

Anda

vefābulınmazsoñıne

dāmet ancak

3. **sonuñ:-uñ**

Gazel 1823

Mısra: 6

Artık ondan

başkası olmayan; en
son.

Gözlerüm yaşı akup

‘ālemi pür-ḥün itse

Tañdegültāğ-ı

cigerdür başı sonuñ

soñra:

1. **soñra:**

Gazel 1507

Mısra: 3

Daha ileri bir
zamanda, müteakiben.

Virdüm evvel

göñlümisoñravirem

cānnağdini

Büseiḳrārnainkārit

di peyden ne ḥaz

2. **soñra:**

Gazel 1524

Mısra: 3

Daha ileri bir

zamanda, müteakiben.

Evvelāber-

dāridüpsoñra

yakarlar āteşe

Sırr-ı ‘ışk[ı]

itdügiyçünfāşMans

ūr-vār şem’

3. **soñra:**

Gazel 1554

Mısra: 5

Daha ileri bir

zamanda, müteakiben.

Göñlünüñpāk eyle

evvel soñra kıl

şi’reşürü’

Dürlerḥāşıl mı eyler

olıcaknā-pākşadef

4. **soñra:**

Gazel 1589

Mısra: 6

Daha ileri bir

zamanda, müteakiben.

Ālidersingösterürsi

nāl-ıla evvel yüzün

Bu

‘acebdürsoñradirsın

göñlümi alınca yok

5. **soñra:**
Gazel 1590
Mısra: 6
*Daha ileri bir
zamanda, müteakiben.*
Göñülvirenler
'ışkabakupibtidāsın
a
Soñrabilürler anı ki
hiçintihāsi yok

6. **soñra:**
Gazel 1620
Mısra: 6
*Daha ileri bir
zamanda, müteakiben.*
Defter-i a'mālicehd
it sunalar sagelüñe
Çekesin
soñranedāmetolıcak
anda solak

7. **soñra:**
Gazel 1697
Mısra: 10
*Daha ileri bir
zamanda, müteakiben.*
N'eyledüñseeyledü
ñalduñMuħıbbıgöñl
ini
Cevr-ile bir
çārekılduñsoñrābed
-hāleyledüñ

8. **soñra:**
Gazel 1712
Mısra: 8
*Daha ileri bir
zamanda, müteakiben.*
'Ahdkılduñ gün
yüzüñi idesin bir
dem 'ayān
Soñran'oldıbilmeze

mzülfünlepinhāneyl
edüñ

9. **soñradan:-dan**
Gazel 1717
Mısra: 2
*Daha ileri bir
zamanda, müteakiben.*
Var ol iyeşkevvēlā
bu sīnemi al
eyledüñ
Yiresalduñsoñradan
kendüñipā-
māleyledüñ

10. **soñra:**
Gazel 1733
Mısra: 2
*Daha ileri bir
zamanda, müteakiben.*
Sünbülün evvel
ruħuñda 'anber-
efşāneyledüñ
Soñraħatıñgösterü
pħātırperışāneyledü
ñ

11. **soñradan:-dan**
Gazel 1768
Mısra: 6
*Daha ileri bir
zamanda, müteakiben.*
Yüzüñigösterüp
evvel
komaduñzerremecāl
Soñradangamzeñok
ıylaeyledüñ beni
helāk

12. **soñradan:-dan**
Gazel 1880
Mısra: 10

*Daha ileri bir
zamanda, müteakiben.*
Gösterüp evvel
yüzüñalduñMuħıbbı
göñlini
Yüz
çevürdüñsoñradanç
ulmıfirāvāneyledüñ

13. **soñra:**
Gazel 1890
Mısra: 1
*Daha ileri bir
zamanda, müteakiben.*
Gösterüpagzuñdala'
lünsoñrapinhāneyle
düñ
Öldürüp
'āşıklarıyok yirlere
kan eyledüñ

14. **soñra:**
Gazel 1890
Mısra: 8
*Daha ileri bir
zamanda, müteakiben.*
Bir
nazarlavirübentārāc
a bu dil kişverin
Gönderüpğam
leşkerini
soñravīrāneyledüñ

15. **soñra:**
Gazel 1970
Mısra: 2
*Daha ileri bir
zamanda, müteakiben.*
Yazıldı metni
ħüsnüñ gerçi
mücmel
Ĥatıñşerħ eyledi
soñramufaşşal

16. **soñradan:-dan**

Gazel 1972

Mısra: 8

*Daha ileri bir
zamanda, müteakiben.*

Metn-i hüsnî yazdı
evvel gerçi hattâ-ı
ezel
Soñradantefsîritdige
lübenihatt u hâl

17. **soñra:**

Gazel 1984

Mısra: 14

*Daha ileri bir
zamanda, müteakiben.*

Muhibbî her
işünfıkr eyle işle
Ki soñrayañılursın
olma gâfil

18. **soñra:**

Gazel 1987

Mısra: 10

*Daha ileri bir
zamanda, müteakiben.*

Öldür beni evvel
elüñi kana bulaşdur
Öldürdüğüñesoñran
ihâyetpeşimân ol

soñradan:

1. **soñradan:**

Gazel 1507

Mısra: 10

*Daha sonra, daha
ileri bir zamanda.*

Çok
yimedünyâna'îmin
olmayasın imtilâ
İyMuhibbîsoñradan

itdürdüğükaydan ne
haz

2. **soñradan:**

Gazel 1759

Mısra: 2

*Daha sonra, daha
ileri bir zamanda.*

Tîr-i gamzeñcân u
dil kaçdınagelür
yek-be-yek
Mâlik olup
soñradanoldıaram
mâ müşterek

3. **soñradan:**

Gazel 1776

Mısra: 2

*Daha sonra, daha
ileri bir zamanda.*

Gösterüp gün
yüzini ol itdi bu
'aklumıdeng
Soñradancevr ü
cefâlar ile
geçdidürlüreng

sor:

1. **sorarsam:-ar, -sam**

Gazel 1651

Mısra: 5

Sormak II Emmek.

MelâhatMışırıdurla'l
üñ sorarsam
tañmıdurtekrâr
Lebüñşehdineiyemeh
-rû bedel qand-i
mükerrer yok

2. **sorarsañ:-ar, -sa, -ñ**

Gazel 1501

Mısra: 9

Soru yönelterek

*bilgi istemek, sual
etmek.*

Bu

Muhibbînüñmurâdı
nıсорarsañ sen
hemân
Yok
murâdığayrımihrüñ
dür bu 'âlemdefağat

3. **sor:**

Gazel 1560

Mısra: 3

*Soru yönelterek
bilgi istemek, sual
etmek.*

Nükteyi 'irfâna sor
ne bilsün anı
câhilân
Gevher ü dür hâşıl
itmez isteme
illâsâdef

4. **sorsañ:-sa, -n**

Gazel 1587

Mısra: 5

*Soru yönelterek
bilgi istemek, sual
etmek.*

Dil-i
dîvânedensorsañined
ür
'âlemdemağşüduñ
Yiter âyine-i
hüsnünbenümğayra
niğâhum yok

5. **sorarsañ:-ar, -sa, -ñ**

Gazel 1623

Mısra: 3

*Soru yönelterek
bilgi istemek, sual
etmek.*

Ger sorarsañ
leblerinden söze
geldükçenigār
Dökilütrāfına ol
la'l-i şekker-hāya
bak

6. sor:

Gazel 1641

Mısra: 7

Soru yönelterek

*bilgi istemek, sual
etmek.*

Derd-i 'ışkı sorma
Ferhād-ılaQaysa sor
baña
Niçekerre
'ışkdanyazdum ben
anlara sebağ

7. sorma:-ma

Gazel 1641

Mısra: 7

Soru yönelterek

*bilgi istemek, sual
etmek.*

Derd-i 'ışkı sorma
Ferhād-ılaQaysa sor
baña
Niçekerre
'ışkdanyazdum ben
anlara sebağ

8. sor:

Gazel 1644

Mısra: 8

Soru yönelterek

*bilgi istemek, sual
etmek.*

Ṭavr-ı 'ışkı sorma
bilmez Vāmıq u
Ferhād u Qays
Sor baña kim niçe

kez virdüm ben
anlara sebağ

9. sorma:-ma

Gazel 1644

Mısra: 7

Soru yönelterek

*bilgi istemek, sual
etmek.*

Ṭavr-ı 'ışkı sorma
bilmez Vāmıq u
Ferhād u Qays
Sor baña kim niçe
kez virdüm ben
anlara sebağ

10. sor:

Gazel 1655

Mısra: 5

Soru yönelterek

*bilgi istemek, sual
etmek.*

Derd-i 'ışkı sor
baña bilmez anı bī-
derd olan
Bir
devāsuzderddürherg
izanündermānı yok

11. sorarsañ:-ar, -sa, -
ñ

Gazel 1666

Mısra: 3

Soru yönelterek

*bilgi istemek, sual
etmek.*

Sorarsañkişver-i
dildürharābe
'Aceb kılma
anuñsultānidur 'ışk

12. sorarsañ:-ar, -sa, -
ñ

Gazel 1668

Mısra: 7

Soru yönelterek

*bilgi istemek, sual
etmek.*

Sorarsañbaña

'ışkuñkıymetini

İki 'ālemedeger bir

dem-i 'ışk

13. sor:

Gazel 1696

Mısra: 5

Soru yönelterek

*bilgi istemek, sual
etmek.*

Sorma

ğayralebününlezzeti

ni gel baña sor

Bilüremlezzetiniçün

ki o şekker-şikenün

14. sorma:-ma

Gazel 1696

Mısra: 5

Soru yönelterek

*bilgi istemek, sual
etmek.*

Sorma

ğayralebününlezzeti

ni gel baña sor

Bilüremlezzetiniçün

ki o şekker-şikenün

15. sorsañ:-sa, -n

Gazel 1741

Mısra: 4

Soru yönelterek

*bilgi istemek, sual
etmek.*

Bīmār-ı

'ışkolmuşamiyyār-ı

mihribān

Sorsañ beni
firākuñlaolmışamhe
lāk

16. sor:

Gazel 1744

Mısra: 6

Soru yönelterek

*bilgi istemek, sual
etmek.*

Ne bilür
'ışkşafāsımidilā her
nā-kes
Baña sor
lezzetini dünyededer
dü elemüñ

17. sorsañ:-sa, -n

Gazel 1756

Mısra: 4

Soru yönelterek

*bilgi istemek, sual
etmek.*

Bimār-ı
'ışkşolmışamiyyār-ı
mihribān
Sorsañ beni hicrūñ-
ile olmışamhelāk

18. sorayım:-ayım

Gazel 1759

Mısra: 6

Soru yönelterek

*bilgi istemek, sual
etmek.*

Başuma gönder
cefāsengini eyle
imtiḥān
Rüy-ı zerdüme
sorayım baña olsun
ol meḥek

19. sor:

Gazel 1802

Mısra: 10

Soru yönelterek

*bilgi istemek, sual
etmek.*

'Ārızuñnürmizāhid
görmese olmaz
'aceb
Ca'da sor
'ālemdedirḥurşid-i
ḥāvergörmedik

20. sormaga:-mağ, -a

Gazel 1824

Mısra: 3

Soru yönelterek

*bilgi istemek, sual
etmek.*

Ol ṭabīb-i dil gele
sormaga ger ben
ḥastası
Cān u başı pāyına
ol dem nisār itmek
gerek

21. soruñ:-uñ

Gazel 1847

Mısra: 9

Soru yönelterek

*bilgi istemek, sual
etmek.*

Degmenā-kes ne
bilür
'ışkıMuḥibbiyesoru
ñ
'ışkūñ nüktesini
bilmegeidrāk gerek

22. sorma:-ma

Gazel 1849

Mısra: 14

Soru yönelterek

*bilgi istemek, sual
etmek.*

Sevmek seni günāh-
ısa cānāMuḥibbiyi
Öldür hemān sorma
günehkārūñamsenü
ñ

23. sor:

Gazel 1862

Mısra: 2

Soru yönelterek

*bilgi istemek, sual
etmek.*

Eksük itme
şanemācevr ü
cefāvüelemüñ
Baña sor
lezzetini ben
bilüremderd ü
ğamuñ

24. sorarsañ:-ar, -sa, -
ñ

Gazel 1865

Mısra: 1

Soru yönelterek

*bilgi istemek, sual
etmek.*

Ger sorarsañcān u
dil
çokdanhelāküñdürs
enüñ
Rāh-ı
küyuñadüşelden bil
ki ḥāküñdürsenüñ

25. sor:

Gazel 1872

Mısra: 6

Soru yönelterek

*bilgi istemek, sual
etmek.*

Rumüz-ı 'ışkı gel
sorma ne
bilsünKays-
ılaFerhād
Baña sor eydeyin
bir birbirilür yok
kimse benden yig

26. **sorma:-ma**

Gazel 1872

Mısra: 5

Soru yönelterek

*bilgi istemek, sual
etmek.*

Rumüz-ı 'ışkı gel
sorma ne
bilsünKays-
ılaFerhād
Baña sor eydeyin
bir birbirilür yok
kimse benden yig

27. **sor:**

Gazel 1903

Mısra: 4

Soru yönelterek

*bilgi istemek, sual
etmek.*

Ne bilürMecnün u
Vāmık sorma
'ışkuñhālını
Sor belākühındacān
terkin uran Ferhāda
gül

28. **sorma:-ma**

Gazel 1903

Mısra: 3

Soru yönelterek

*bilgi istemek, sual
etmek.*

Ne bilürMecnün u
Vāmık sorma

'ışkuñhālını
Sor belākühındacān
terkin uran Ferhāda
gül

29. **sor:**

Gazel 1941

Mısra: 6

Soru yönelterek

*bilgi istemek, sual
etmek.*

Şahn-ı
gülşendenazar kıl
her varak bir
nüktedür
Rüşen olsun sor
çünoldımağzen-i
esrār gül

30. **sorarsañ:-ar, -sa, -
ñ**

Gazel 1982

Mısra: 9

Soru yönelterek

*bilgi istemek, sual
etmek.*

Sorarsañ var-durur
göñlümdeāteş
Gözümde
māvübaşumdahevā
bil

31. **sorsañ:-san**

Gazel 1860

Mısra: 10

Soru yönelterek

*bilgi istemek, sual
etmek.*

Şarāb içer
diyüzāhididerta'nı
bu 'uşşāka
Velī 'ālemde ger

sorsañaña yok
nesne ħubdanyig

sor:-

1. **sorsam:-sa, -m**

Gazel 1582

Mısra: 3

Soru yönelterek

*bilgi istemek, sual
etmek.*

Kime sorsam

leblerün-ile

miyānuñdanhaber

Didiler kim

bilmezüzdileranuñ

çün var yok

2. **sorsañ:-sa, -ñ**

Gazel 1740

Mısra: 4

Soru yönelterek

*bilgi istemek, sual
etmek.*

Bīmār-ı

'ışkolmışamiyyār-ı

mihribān

Sorsañ beni

firākuñlaolmışamhe

lāk

3. **soralar:-a, -lar**

Gazel 1959

Mısra: 1

Soru yönelterek

*bilgi istemek, sual
etmek.*

Mecnünieger

soralar eydemaña

'ākil

Terk itdi kamu

olmadı dünyā ile

'āmil

soril:

1. **sorilmaz:**

Gazel 1637

Mısra: 5

Sorulmak, sorguya çekilmek.

Kan sorılmaz bu-
durur 'âdetkesilür
başlar
Bir dilâverdür
elinde tîğ-i âteşnâk-
i 'ışk

2. **sorilmaz:-maz**

Gazel 1699

Mısra: 7

Sorulmak, sorguya çekilmek.

Sen eyü olmaz-ısañ
senden
sorilmazhîçneseb
Faħr kılma assısı
yok saña ata ananuñ

3. **sorilmaya:-maya**

Gazel 1760

Mısra: 12

Sorulmak, sorguya çekilmek.

Nâ-ħakyireniçe bir
'uşşâk[1] öldürürsin
Sorilmaya mı
dirdinboynuñdaki o
kanuñ

söyle:

1. **şöyle:**

Gazel 1635

Mısra: 3

Öyle, o kadar çok.

Şöyle
mecnūnolmuşam

görelı leylüzülfını
Deşt-i ğamda ser-
te-ser geştıtmeyem
bir vâdi yok

2. **şöyle:**

Gazel 1576

Mısra: 6

Şöyle, şu şekilde.

Añlamaz
'âlemivükendüzini
Velî mest itdi şöyle
bâde-i 'ışk

3. **şöyle:**

Gazel 1586

Mısra: 5

Şöyle, şu şekilde.

Şöyle maħvitdi bu
'ışkñâteşiküllitenü
m
Kim bakarsa dir ki
dil yandı bile cân
anda yok

4. **şöyle:**

Gazel 1689

Mısra: 10

Şöyle, şu şekilde.

İdemezincehd-ile
anı Muħıbbî sen
şikâr
Şöyle beñzer kim
perî-
zâdoldınâhcürüñsen
üñ

5. **şöyle:**

Gazel 1695

Mısra: 4

Şöyle, şu şekilde.

Cür'añıçdümlerü
ñdenbüsevirdidümd

idi
Mest olup
sözññuzatduñ şöyle
beñzer giderek

6. **şöyle:**

Gazel 1759

Mısra: 3

Şöyle, şu şekilde.

Şöyle âhitdüm
bugün
kopdıkiyâmet
sandılar
Yañılıpevrâdtesbîhi
nunıtdı her melek

7. **şöyle:**

Gazel 1789

Mısra: 5

Şöyle, şu şekilde.

Şöyle
tağıtdıcihânahâküm
iâhumyili
Bulmaya bir
zerresinçarħ eline
alsa elek

8. **şöyle:**

Gazel 1803

Mısra: 3

Şöyle, şu şekilde.

Şöyle ħâkitdün beni
yirdengötürdürüzigâ
r
Göklere
peyvesteolmasunġu
bânkimsenüñ

9. **şöyle:**

Gazel 1809

Mısra: 10

Şöyle, şu şekilde.

Eyledüñsînemçerâğ
myakmagaçün dil
fitîl
Şöyle bil
şimdengirü od
olsaryirüñsenüñ

10. **şöyle:**

Gazel 1812

Mısra: 6

Şöyle, şu şekilde.

Âh kim bu ğam
elinden olmazsın
sen hâlâş
Şöyle
muhkemdutdiy dil
çüngirîbânuñsenüñ

11. **şöyle:**

Gazel 1865

Mısra: 10

Şöyle, şu şekilde.

İyMuhibbî bu tokuz
çarhuñgörindüğüke
üd
Şöyle beñzerdüd-ı
âh-ı
derdnâküñdürsenüñ

12. **şöyle:**

Gazel 1926

Mısra: 3

Şöyle, şu şekilde.

Şöyle
hayrânolmuşamcânâ
göreldenyüzüñi
Kimse mi
vardurbenüm bu
hâlümehayrândegül

13. **şöyle:**

Gazel 1964

Mısra: 3

Şöyle, şu şekilde.

Şöyle
muhkemeyledüm
dilde esâs-ı 'ıŝkuñı
Añlamamtüfân-ı
ğamseyl-i
belâvirehalel

14. **söylemem:-me, -m**

Gazel 1555

Mısra: 4

*Demek, söylemek,
dile getirmek.*

'İşkdur yolum tarîk-
i
müstakîmdendönme
zem
Söylemem ben
zâhidâsenüñ gibi
her dem güzâf

15. **söyler:-r**

Gazel 1558

Mısra: 3

*Demek, söylemek,
dile getirmek.*

Güşuña söyler
benümçünegilüpkeç
râkaşuñ
Söylenüranuñ-
içünegrihaberler her
taraf

16. **söyle:**

Gazel 1602

Mısra: 14

*Demek, söylemek,
dile getirmek.*

Bu Muhibbî
görmedi
hergizdehanuñdan
eser

Müşkilihall it
habîbüm söyle
deprensün dudak

17. **söyleseñ:-se, -ñ**

Gazel 1605

Mısra: 3

*Demek, söylemek,
dile getirmek.*

Her ne söz ki
söyleseñcehd it
anuñicrâsına
Saña düşmez
söyleyüphalk-ı
cihânıaldamak

18. **söyleyüp:-yüp**

Gazel 1605

Mısra: 4

*Demek, söylemek,
dile getirmek.*

Her ne söz ki
söyleseñcehd it
anuñicrâsına
Saña düşmez
söyleyüphalk-ı
cihânıaldamak

19. **söyleme:-me**

Gazel 1609

Mısra: 9

*Demek, söylemek,
dile getirmek.*

Muhibbî söyleme
beyhüde sözler
Hemândilüñde
olsun zîkr-i Hâlîk

20. **söylesem:-se, -m**

Gazel 1716

Mısra: 7

*Demek, söylemek,
dile getirmek.*

Rahm eyler-idi
derd-i dili söylesem
eger
Bir olmasaydı
çeşmün-ile bî-
amânkaşuñ

21. **söyledüp:-düp**

Gazel 1752

Mısra: 14

*Demek, söylemek,
dile getirmek.*

Hâl diliyle zikrünü
eyler senünşeng-i
hacer
Söyledüp her birini
kudretlegüftäreyled
ün

22. **söyleme:-me**

Gazel 1761

Mısra: 5

*Demek, söylemek,
dile getirmek.*

Zinhâr sakın
söyleme
şi'rimecâziden
Dilden gelen cümle
haqîkîedâ gerek

23. **söylenen:-nen**

Gazel 1771

Mısra: 6

*Demek, söylemek,
dile getirmek.*

Cilve kıl meydân-ı
hüsni içre semend-i
nâz-ıla
Söylenen dillerde
şimdi güft ü
güyuñdursenün

24. **söyler-imiş:-r, -imiş**

Gazel 1885

Mısra: 6

*Demek, söylemek,
dile getirmek.*

Şarâb-ı
şâhidikâhditdizâhid
Sözinibilmeyüp
söyler-imiş neng

25. **söyledi:-di**

Gazel 1891

Mısra: 2

*Demek, söylemek,
dile getirmek.*

Dil düzdini tutup
yine âh kara
perçemün
As dâradiyü söyledi
gör yâraperçemün

26. **söylemedün:-me, -
dün**

Gazel 1898

Mısra: 1

*Demek, söylemek,
dile getirmek.*

Söylemedünleblerü
ñagzuñdapinhâneyl
edün
Öldürüp 'aşıklarunı
göz göre kan
eyledün

söyle:-

1. **söylemedin:-medin**

Gazel 1615

Mısra: 9

*Demek, söylemek,
dile getirmek.*

Söylemedin kışsa-i
'ışkîMuhibbîfâş
olur

Çehresi söyler
'ayân sen var dil-i
hâmûşa bak

söylen:-

1. **söylenür:-ür**

Gazel 1558

Mısra: 4

*Bahsi geçmek,
konuşulmak.*

Güşuñta söyler
benümçünegilüpkeç
râkaşuñ
Söylenüranuñ-
içnegrîhaberler her
taraf

söylenen:

1. **söylenen:**

Gazel 1755

Mısra: 10

*Söylenen,
konuşulan.*

İyMuhibbîşi'rüñeta
hşnîdüpehl-i hîred
Söylenen dillerde
şimdi güft ü
güyuñdursenün

söylet:

1. **söyletme:-me**

Gazel 1632

Mısra: 4

*Söyletme, dile
getirmek, anlatmak.*

Yüzüme
baksañiymeh-rü
'ayân olur
sañahâlüm
Bañaderdümi
söyletme
beyânaçünkiñâcet
yok

söz:

1. **sözinde:**-in, -de

Gazel 1507

Mısra: **8**

Bir düşünceyi

*eksiksiz olarak anlatan
kelime dizisi, laf, kelim.*

Pendidüpdürbañanā

şih geç mey ü

māhbübdan

Çünmelāhat yok

sözindeitdügideyde

n ne haz

2. **söze:**-e

Gazel 1529

Mısra: **10**

Bir düşünceyi

*eksiksiz olarak anlatan
kelime dizisi, laf, kelim.*

Söyleden

‘ışkdurMuhibbîyim

üdām

Kendüzinden bir

söze yok ihtirā’

3. **sözün:**-i(n)

Gazel 1538

Mısra: **12**

Bir düşünceyi

*eksiksiz olarak anlatan
kelime dizisi, laf, kelim.*

DimeMuhibbîşi’rini

bilmez nazîredir

Bülbül

terennüminebeñzed

e mi sözinkelāğ

4. **sözlerün:**-ler, -üñ

Gazel 1550

Mısra: **7**

Bir düşünceyi

*eksiksiz olarak anlatan
kelime dizisi, laf, kelim.*

Dürr ü

gevherdüregerçisözl

erün

Cehdün olsun

eyleyesin cümle şāf

5. **sözün:**-üñ

Gazel 1559

Mısra: **7**

Bir düşünceyi

*eksiksiz olarak anlatan
kelime dizisi, laf, kelim.*

Genc-i ‘ömrünhāşılı

her bir sözün

gevher-durur

Hayf ola anı kim

yok yire idesin telef

6. **sözüm:**-üm

Gazel 1594

Mısra: **11**

Bir düşünceyi

*eksiksiz olarak anlatan
kelime dizisi, laf, kelim.*

Döstlar her bir

sözüm

Hüsrevkelāmıdurbe

nüm

İdeyim

şā’irlereşimdengirü

üstādlık

7. **söz:**

Gazel 1605

Mısra: **3**

Bir düşünceyi

*eksiksiz olarak anlatan
kelime dizisi, laf, kelim.*

Her ne söz ki

söyleseñcehd it

anuñicrāsma

Saña düşmez
söleyüphalk-ı
cihānaldamak

8. **sözüm:**-üm

Gazel 1611

Mısra: **13**

Bir düşünceyi

*eksiksiz olarak anlatan
kelime dizisi, laf, kelim.*

Haķikīdür sözüm

sanmañmecāzī

Bulmurdikķatolınsa

deķayık

9. **sözde:**-de

Gazel 1617

Mısra: **4**

Bir düşünceyi

*eksiksiz olarak anlatan
kelime dizisi, laf, kelim.*

Hayr iden hayrın

bulur şerden

gerekdürictināb

Kim bu sözde

eylemişlerdür ulular

ittifāk

10. **sözlerini:**-ler, -i, -
(n)i

Gazel 1617

Mısra: **1**

Bir düşünceyi

*eksiksiz olarak anlatan
kelime dizisi, laf, kelim.*

Gel Resülün

sözlerini dür gibi

güşuñ tak

İster-iseñrüz-ı

maşerde ola

tâyüzün ak

11. **sözleri:-ler, -i**

Gazel 1625

Mısra: 8

Bir düşünceyi

*eksiksiz olarak anlatan
kelime dizisi, laf, kelim.*

Zâhideydür sevme
hûbı içme bâdefâriğ
ol
Bâver itme pendine
ol sözleri sermâya
bak

12. **söz:**

Gazel 1628

Mısra: 6

Bir düşünceyi

*eksiksiz olarak anlatan
kelime dizisi, laf, kelim.*

Hayretdeyemgönlü
neâhum eser itmez
Bu söz bî-çarâr dil-i
bî-çarâra bak

13. **sözine:-i, -n, -e**

Gazel 1641

Mısra: 6

Bir düşünceyi

*eksiksiz olarak anlatan
kelime dizisi, laf, kelim.*

Nâşihânuşhuñsaña
men' eyleme
'ışqdan beni
Zîra 'ahdüm bu ki
dutmam kimse
sözine kulak

14. **sözleri:-ler, -i**

Gazel 1644

Mısra: 9

Bir düşünceyi

*eksiksiz olarak anlatan
kelime dizisi, laf, kelim.*

Bu Muhibbî sözleri

çün her biri
dürdânedür
Anı mengüşeyleyüp
gel
döstumgüşuñadak

15. **sözün:-i(n)**

Gazel 1693

Mısra: 1

Bir düşünceyi

*eksiksiz olarak anlatan
kelime dizisi, laf, kelim.*

Müdde'ısözünrevâm
ıdırşehâgüş
eylemek
'Āŝık-ı üftâdeñi
böyle ferâmüş
eylemek

16. **sözün:-iñ**

Gazel 1695

Mısra: 4

Bir düşünceyi

*eksiksiz olarak anlatan
kelime dizisi, laf, kelim.*

Cür' añıçdümlerü
ñdenbüsevirdidümd
idi
Mest olup
sözünuzatduñ şöyle
beñzer giderek

17. **sözünden:-ünden**

Gazel 1720

Mısra: 8

Bir düşünceyi

*eksiksiz olarak anlatan
kelime dizisi, laf, kelim.*

Şarâbızâhidâzem-
ile añduñ
Sözündenañlanuryir
sinmegerbeng

18. **söz-ile:--ile**

Gazel 1727

Mısra: 9

Bir düşünceyi

*eksiksiz olarak anlatan
kelime dizisi, laf, kelim.*

Bir söz-ile la'l-i
şîrînüñekıduñmübt
elâ
Bu
Muhibbîyibelâkühı
ndaFerhâdeyledüñ

19. **sözümün:-üm, -iñ**

Gazel 1793

Mısra: 6

Bir düşünceyi

*eksiksiz olarak anlatan
kelime dizisi, laf, kelim.*

Derd-i dil
hâlinitaqrîşürü'
eyledümâh
Korkaram oda yaka
süz-ı
cihâñsözümün

20. **sözlerün:-ler, -iñ**

Gazel 1795

Mısra: 14

Bir düşünceyi

*eksiksiz olarak anlatan
kelime dizisi, laf, kelim.*

Kıymetinfehmeyley
üptâ kim alalar
güşına
Sözlerün gevher ü
yâdürr-i hoş-âb
olmak gerek

21. **sözlerümle:-**

lerümle

Gazel 1806

Mısra: **18**
Bir düşünceyi
eksiksiz olarak anlatan
kelime dizisi, laf, kelim.
Naḥl-ı dilden
d[ir]şü[rü]p her
dem ma`ân[î]
meyvesin
Sözlerümleşi`rümü
ben âbdâr itsem
gerek

22. **sözlerün:** -ler, -üñ

Gazel 1841

Mısra: **6**
Bir düşünceyi
eksiksiz olarak anlatan
kelime dizisi, laf, kelim.
Puḥteturmaziçelüm
câm-ı şarâb-ı
erğuvân
Zâhidââfîma
müselles
sözlerühâmeyledü
ñ

23. **söziyle:** -i, -y, -le

Gazel 1848

Mısra: **1**
Bir düşünceyi
eksiksiz olarak anlatan
kelime dizisi, laf, kelim.
Eyledî düşmen
söziyleçün ol yâr
terk
Günde biñ kez
öldüre itmem anı
zinhâr terk

24. **söz-ile:** --ile

Gazel 1851

Mısra: **10**
Bir düşünceyi

eksiksiz olarak anlatan
kelime dizisi, laf, kelim.

Bî-devâdur bu
Muḥibbî derdi iy
‘Îsî-nefes
Bir söz-ile anı
âsândursañahôş
eylemek

25. **sözlerüñ:** -ler, -üñ,
-i

Gazel 1878

Mısra: **10**
Bir düşünceyi
eksiksiz olarak anlatan
kelime dizisi, laf, kelim.

Kılmag-
ıçungüşvâreehl-i
nazmuñgüşına
İyMuḥibbîsözlerüñi
dürr-i
meknüneyledüñ

26. **sözün:** -üñ

Gazel 1897

Mısra: **2**
Bir düşünceyi
eksiksiz olarak anlatan
kelime dizisi, laf, kelim.

La`l-i lebüññkandi
ne sükkerdañmâzük
Dişüñlesözüñdürri
ne gevher
dañmâzük

27. **sözün:** -üñ

Gazel 1897

Mısra: **9**
Bir düşünceyi
eksiksiz olarak anlatan
kelime dizisi, laf, kelim.

Rengînsözüñ kim
göre

nazmuñdaMuḥibbî
Diye gül-i terden bu
gazellerdañmâzük

28. **sözi:** -i

Gazel 1908

Mısra: **2**
Bir düşünceyi
eksiksiz olarak anlatan
kelime dizisi, laf, kelim.
Şîrîñlebüñgeñcadi
mek bir hüner degül
Her kim didiyse bu
sözididümmazardeg
ül

29. **sözini:** -i, -n, -i

Gazel 1922

Mısra: **6**
Bir düşünceyi
eksiksiz olarak anlatan
kelime dizisi, laf, kelim.
Lebüñebeñzeremdir
seiñen incinme
iymeh-rü
Özüñisözini bilmez
kızıl dîvâne-durur
mül

30. **sözine:** -i, -ne

Gazel 1940

Mısra: **9**
Bir düşünceyi
eksiksiz olarak anlatan
kelime dizisi, laf, kelim.
Vaqt-ı gülde bu
Muḥibbîsözine eyle
nazar
Beytinüñ her birisi
bir gül-i ra`nâ mı
degül

31. **söz:**

Gazel 1943

Mısra: 7

Bir düşünceyi

eksiksiz olarak anlatan

kelime dizisi, laf, kelim.

Āb-ı hayvāndur leb-

i la'lūnsenūn bir

söz ile

Mürdelerihyāider

'Īsī-dehānum gitme

gel

32. **sözlerün:-ler, -ün**

Gazel 1943

Mısra: 10

Bir düşünceyi

eksiksiz olarak anlatan

kelime dizisi, laf, kelim.

KāsidolmasunMuḥi

bbīnaẓmına eyle

naẓar

Sözlerünşarrāfisiy

ḥurde-dānum gitme

gel

33. **sözlerin:-ler, -in**

Gazel 1960

Mısra: 4

Bir düşünceyi

eksiksiz olarak anlatan

kelime dizisi, laf, kelim.

Birdürkelām

nüktelerin kimse

añlamaz

İy dil ma'ānī

sözlerin bārīkitāb

kıl

34. **sözi:-i**

Gazel 1964

Mısra: 5

Bir düşünceyi

eksiksiz olarak anlatan

kelime dizisi, laf, kelim.

Geç mey ü

maḥbūbdan her

dem budur

zāhidsözi

Līk 'āşırind olan

itmez bu ḳavl-ile

'amel

35. **söz:**

Gazel 1966

Mısra: 2

Bir düşünceyi

eksiksiz olarak anlatan

kelime dizisi, laf, kelim.

Egerçisāye-i

Ḥaḳdurdinür bir

kişiy e dil

Bunıdegmeḥired

bilmez ki ḡāyet de

bu söz müşkil

36. **sözüm:-üm**

Gazel 1967

Mısra: 12

Bir düşünceyi

eksiksiz olarak anlatan

kelime dizisi, laf, kelim.

İnen başuñacānāand

içersem

Sözüm

şıdḳınaolmuşdurḥa

māyil

söz açup:

1. **söz açup:-up**

Gazel 1965

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Bir konu üzerine

konuşmaya başlamak.

Ol şeker lebden

Muḥibbī söz

açupḡüftāra gel

İşidenlersenüñiçün

diyeler şirīnmaḳāl

söz cevherin:

1. **söz cevherin:-in-n**

Gazel 1506

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Söz mücevheri.

Cānaalur kıymetin

bilen bugün söz

cevherin

Farḳ itmez 'āḳil

olan seng-i

cevherden ne ḥaz

2. **söz cevherin:-n**

Gazel 1615

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Söz mücevheri.

Baḥr-ı ṭab'umdan

yine yārāniçün söz

cevherin

Çıkarup her

birinüñḡüñdakime

ngūşa bak

3. **söz cevherin:**

Gazel 1909

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Söz mücevheri.

İyMuḥibbīrāyegāñḡ

arc eyleme söz

cevherin

Çünkielfāzuñ

görenler

dirḡüherden kem

degül

söz geçer:

1. **söz geçer:**

Gazel 1693

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Söz geçirmek. ||

*İstediyini, söylediğini
yaptırmak, hükmetmek.*

Söz geçer gevher
velâmmâ ki
olmazsa zeri
Şöyle bil
mümkindegüldür
anı der-güş eylemek

söz gevherin:

1. **söz gevherin:-in-n**

Gazel 1509

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Söz cevheri,

elması.

Cânaalurkıymetin
bilen bugün söz
gevherin
Şol ki gâfildür ne
bilsünaña
cevherden ne hâz

2. **söz gevherin:-n**

Gazel 1711

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Söz cevheri,

elması.

Döstlarğavvâş olup
çıkarmaga söz
gevherin
Baħr olup dil
gözlerüm yaşı gibi
deryâ gerek

3. **söz gevherin:-n**

Gazel 1892

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Söz cevheri,

elması.

La'lebeñzetmege
bu söz gevherin
Hâşılı dil gibi
aňakân gerek

4. **söz gevherin:**

Gazel 1989

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Söz cevheri,

elması.

Bu
Muhibbîniçeyıldurh
arcider söz gevherin
Eksük olmaz
toptolu yine
cevâhirdürgöñül

söz gevherlerin:

1. **söz gevherlerin:-ler,
-in**

Gazel 1934

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Söz cevheri,

elması.

Kân-ı dilden yine
çıkardım bu söz
gevherlerin
Bilmek
isterseñbahâsınıanu
ñşarrâfa gel

söz işitse:

1. **söz işitse:-se**

Gazel 1753

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Sözleri duymak.

Lebinden kim söz
işitse bulur dil
'ömr-i cāvîdi
Bulunur mı bu vech-
ile cihân içinde
lebden yig

söz geldüğüñce:

1. **söze geldüğüñce:-
düğüñce**

Gazel 1902

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Söylemek,

konuşmaya başlamak.

Dânevüdâm ile her
dem murğ-ı diller
şaydidüp
Söze geldüğüñce
adın zülf ile
hâyleyledüñ

söz geldükçe:

1. **söze geldükçe:-
dükçe**

Gazel 1623

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Söylemek,

konuşmaya başlamak.

Ger sorarsañ
leblerinden söze
geldükçenigâr
Dökilüretrâfına ol
la'l-i şekker-hâya
bak

söze gele:

1. **söze gele:-e**

Gazel 1856

Mısra: 6

Kelime Tipi: -
Söylemek,
konuşmaya başlamak.
Şâh-ı 'âlemsedağı
anı gönülünden kul
ider
Her kağan söze gele
ol leb-i şîrîn-
suhenûn

söz-i hak:

1. söz-i haq:

Gazel 1644

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Doğru söz.

Kıl vefâ itme
cefâdisemniğâra
güç gelür
Gerçek imiş
döstlaragırgelürmiş
söz-i haq

sözindinlemese:

1. sözindinlemese: -
mese

Gazel 1710

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Verilen bir öğüdü,

bir sözü tutmak,
davranışlarını buna
uydurmak.

Sevdâ-yı ser-i
zülfiylebaşdan mı
çıkardı
Ger şem'
sözindinlemesebâd-
ı şabânuñ

sözünibilmeyüp:

1. sözünibilmeyüp: -i, -
(n)i

Gazel 1885

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Sözünü bilmemek.

|| *Ne dediğini bilmemek.*

Şarâb-ı
şâhidikâhditdizâhid
Sözünibilmeyüp
söyler-imiş neng

sü':

1. sü'nuñ: -nuñ

Gazel 1842

Mısra: 6

Su.

Gözlerüm yaşı
terakķi ide başladı
yine
Var-ısa başını çeker
dâğıdur ol sü'nuñ

su:

1. su:

Gazel 1512

Mısra: 10

Su.

Gâh olur
meyhâreler eyler
şarâb u âbı cem'
İyMuhibbîzıdd iken
itdi su âteşictimâ'

2. su:

Gazel 1539

Mısra: 6

Su.

Tekye-i dilde yine
yakmaga dil
kandilini
Bagrum ile
gözlerüm biri su
iltür biri yag

3. su:

Gazel 1641

Mısra: 4

Su.

İñleiy dil derd-ile
tâçınlasun tas-ı
felek
Aglaiyçeşmüm
dem-â-dem su gibi
her yaña ak

4. su:

Gazel 1663

Mısra: 3

Su.

Vâdi-i miñnetde
gözyaşı su
olmuşgamıdâ
Böyle ni'met var-
iken 'âşıkıdimez bu
zâda yok

5. su:

Gazel 1739

Mısra: 9

Su.

Su
revânolmuşmeger
'âşık-durur
dîdâruña
Her ne yirde od
yanarsa
tâbdâruñdursenüñ

6. suyuñ: -(y)uñ

Gazel 1751

Mısra: 2

Su.

Ka'bedürküymaärz
üitdivarmagadilüñ
Bilmezemsuyuñ mı
çekdi seni anda ya
gilüñ

7. su:

Gazel 1759

Mısra: 8

Su.

Azmasundiyü bu
sînemüzreçşmüñ
yarası
Tuzlu su diyü döker
yaş[in] bu çeşm-i
merdümek

8. su:

Gazel 1838

Mısra: 10

Su.

‘İşknürinatecellîye
varan Mūsî-vār
Dāyimā meşrebi su
gibi anuñpāk gerek

9. sunuñ:-nuñ

Gazel 1876

Mısra: 2

Su.

Direm-i
eşkidüketdümdimeḥ
arc it ḥūnuñ
Ġamyimedāğ-ı
ciğerdür başı çün ol
sunuñ

10. su:

Gazel 1879

Mısra: 5

Su.

Su gibi akduñ yine
bir serv-
kaddüñpāyına
Müstedām ol
iygönüleksilmesüna
kışlaruñ

11. su:

Gazel 1937

Mısra: 7

Su.

Penbe ile
jāledenbād-ı
seherazgına su
Tamzurur ‘ışkuñla
dil-ḥasteyaturbīmār
gül

12. su:

Gazel 1950

Mısra: 7

Su.

Deşt-i ğamda
bulmaz-iken hiç kes
bir katre su
Bu ne ḥikmetdür
ben itdüm gözlerüm
yaşın sebîl

13. süyuñ:-yuñ

Gazel 1769

Mısra: 2

Gözyaşı.

Niçe yıllar devrider
bu dil sü-
yıküyuñsenüñ
Zīrākullāb-ı
maḥabbetdür çeken
süyuñsenüñ

14. sularuñ:-laruñ

Gazel 1773

Mısra: 2

Gözyaşı.

Çekesin iy dil niçe
cevrin kad-i dil-
cūlaruñ
Ya niçe bir aka
iydidegözündensula
ruñ

15. sular:-lar

Gazel 1664

Mısra: 5

Sudan oluñan

deniz, göl, akarsu, pınar
v.b.

Çeşm-i ‘āşık gibi
olmuş her taraf sular
revān
İygönüşürdelikeyy
āmıdurşahrāya bak

16. sular:-lar

Gazel 1673

Mısra: 7

Sudan oluñan

deniz, göl, akarsu, pınar
v.b.

Sular olmuşdur
ezelden
çünkididār‘āşıkı
Başını taşdan taşa
dögüp akan ırmaga
bak

17. su:

Gazel 1807

Mısra: 9

Sudan oluñan

deniz, göl, akarsu, pınar
v.b.

İyMuḥibbiyolınacā
nırevān it su gibi
Bir boyiserv-i
sehīmāh-liḳā ister
iseñ

18. sunuñ:-(n)uñ

Gazel 1814

Mısra: 6

Sudan oluñan

deniz, göl, akarsu, pınar
v.b.

Gözlerüm yaşı ile
‘ālemigülgünitdüm
Var-ısa řāğ-ı
cıgerdür başı ol
sunuñ

su gibi:

1. **su gibi:**

Gazel 1652

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Su gibi.

Hālını bilmek
dilerseñbülbulñgül
zāra bak
Su gibi řāfiderün ol
dem-be-dem dīdāra
bak

2. **su gibi:**

Gazel 1671

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Su gibi.

Zāhidikoçeksün ol
havrāvü cennet
ğuşşāsın
Sen dilā su gibi řāf
ol dāyimādildāra
bak

3. **su gibi:**

Gazel 1849

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Su gibi.

Düşdümayaga su
gibi iyerv-
kādmeded
Göster yüzüñi

‘āşık-ı
dīdāruñamsenüñ

4. **su gibi:**

Gazel 1534

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Su gibi bir tarafa

akmak.

Döginüptaşdan taşa
gezdümcihānı su
gibi
Düşeli ol serv-
kādñā-
mihribānumdanırag

su gibi ak:

1. **su gibi ak:**

Gazel 1675

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Hızlı bir şekilde

gidilecek yere varmak.

Serv-kādlerpāyına
kim dirsaña su gibi
ak
Āteş-i ruhsār-ı yāra
ya dil ü cānuñı yak

su gibi akıtmak ister:

1. **su gibi akıtmak**

ister:-ıtmak

Gazel 1524

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

Bol bol, çok fazla

akıtmak.

Eksük itmez
gicelertāşubha dek
göz yaşların
Su gibi akıtmak
ister tā göre dīzār
şem’

susepelden:

1. **su sepelden:-den**

Gazel 1719

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Su serpmek.

Sakķā olup bu
çeşmümķuyuñda su
sepelden
Müjgānum olsa tañ
mı cārüb-ı āsītānuñ

suseper:

1. **su seper:**

Gazel 1578

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Su serpmek.

Gülşeneñdmetiçün
olmuşşabācārüb-keş
Su sepersakķa-şifat
bu kubb-e-i mīnāya
bak

suühavānuñ rengi:

1. **su vühevānuñ rengi:**

Gazel 1780

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Su ve havanın

rengi.

Dinür su vühevānuñ
rengi yokdur
Yaratdı ol bilür
rengin hevānuñ

su’āl:

1. **su’ālüme:-üme**

Gazel 1775

Mısra: 1

Soru.

Su'âlümecevâbağı
zuñ berk
Dönüp var mı
dehânuñda olup şek

2. **sü'âl:**

Gazel 1968

Mısra: 10

Soru.

'Aşıkamrindembed-
nâm [u] melâmet
olalı
'İşkuma bunlar delîl
yitmez mi ne
hâcetsü'âl

sü'âlitdi:

1. **sü'âlitdi:-di**

Gazel 1896

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Soru sormak.

Gerdenindegösterüp
zülfinsü'âlitdididü
m
Hâyżâlimboynuñad
üşmişvebälündürse
nüñ

sü'âl itsem:

1. **sü'âl itsem:-sem**

Gazel 1638

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Soru sormak.

Egerbiñ kez sü'âl
itsem dönüp bir kez
cevâb itmez
Dehâniçün diyenler
hağ ki gâhî var [u]
gâhî yok

subh:

1. **şubh:**

Gazel 1668

Mısra: 4

Sabah.

Olup

hicrânşebindezâr u
giryâñ

Baña göstermedi
şubh hem-dem-i
'ışk

2. **şubhuñ:-uñ**

Gazel 1775

Mısra: 6

Sabah.

Yüzüñlezülfüñ[i]
dâyimhemîşe
Ola
şubhuñsa'idsâmuñ
mübârek

3. **şubhum:-üm**

Gazel 1815

Mısra: 6

Sabah.

Zülfüñigöstermeyü
pñâlümperîşâneyley
üp
Gün
yüzüñdendüridüşu
bñumbenüşşameyl
edüñ

subholınca:

1. **şubholınca:**

Gazel 1514

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Sabah olmak, gün

aydınlanmak.

Şevk-i
ruhsârüñlayanupyak
ıluriyyâr şem'

Ol sebebdendür ki
olur şubholıncazâr
şem'

2. **şubholınca:**

Gazel 1594

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Sabah olmak, gün
aydınlanmak.

Hasretiyle sen gül-i
nevrestenüñ her
giceâh
Şubholıncaeylerem
bülbül gibi
feryâdlık

3. **şubholınca:-ınca**

Gazel 1650

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Sabah olmak, gün
aydınlanmak.

Düşeli
hicrânşebinde gün
yüzüñdenayruâh
Sanma kim
cânbülbülinüñşubho
lıncazârı yok

4. **şubholınca:**

Gazel 1690

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Sabah olmak, gün
aydınlanmak.

Gülşen-i
ñsünmedididi seni
zâr itsem gerek
Şubholıncazarılık
eyler hezâr itsem
gerek

5. **şubholınca:**

Gazel 1824

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

*Sabah olmak, gün
aydınlanmak.*

Gül yüzinekarşu her
dem giceler bülbül
gibi
ŞubholıncaiyMuhib
bîāh u zār itmek
gerek

6. **şubholınca:**

Gazel 1825

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

*Sabah olmak, gün
aydınlanmak.*

Gül yüzünüñyādına
her gice bir bülbül
gibi
Şubholincadōstlar
ben āh u zār itsem
gerek

subhadegin:

1. **şubhadegin:**

Gazel 1849

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Sabaha kadar.

Cānāgamuñlaiñler
isem ney gibi ne tañ
Bülbül gibi
şubhadeginzāruñam
senüñ

subha dek:

1. **şubha dek:**

Gazel 1514

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Sabaha kadar.

Her giceyılduz
sayar yummaz
gözinişubha dek
Tā göre bir kez
cemālūñi olur bîdār
şem’

2. **şubha dek:**

Gazel 1680

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Sabaha kadar.

Baña bir gonca leb
ü ‘arızıgüüzār gerek
Şubha dek karşıuaña
bülbül-i dīl zār
gerek

3. **şubha dek:**

Gazel 1778

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Sabaha kadar.

DidümMuhibbīşubh
a dek bu
gözlerümyılduz
sayar
Didi ki
hergizgörmedüm bu
vech-i bîdārīkimüñ

4. **şubha dek:**

Gazel 1810

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Sabaha kadar.

Şem’-veş her
meclise varmasa
cānānuñsenüñ
Giceler yanmazdı iy

dil şubha dek
cānuñsenüñ

5. **şubha dek:**

Gazel 1914

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Sabaha kadar.

Giceñitevhīd ile
geçürMuhibbīşubha
dek
Hīçdünyālezzetineb
eñzemez bir lezzet
al

6. **şubha dek:**

Gazel 1925

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Sabaha kadar.

La’l-i
nābuñhasretindeniyi
etāfetgüleşni
Gözlerümdenşubha
dek bir demde kan
eksükdegil

7. **şubha dek:**

Gazel 1926

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Sabaha kadar.

Ney gibi bagrum
delindi
hasretiyleşubha dek
Gül yüzüñsüz
sanma kim
cānbülbülinālāndeg
ül

subha kalmış gibi:

1. **şubha kalmış gibi:**

Gazel 1518

Mısra: 6
Kelime Tipi: -
*Sabaha kalmış
gibi. (Sabaha kalmış
mum gibi).*

Dūd-ı
āhumçık dıbaşumda
ncihānoldıkebūd
Şubha kalmış gibi
çok geldi lebe
cānumçü şem'

şubhgāh:

1. **şubhgāh:**

Gazel 1564

Mısra: 4

Sabah vakti.

Rūşenkılamzulmet-i
küfr[i] çünāfitāb

Ger

şubhgāhtıgçektüp

idem ez-ğılāf

subh-ı ezel:

1. **şubh-ı ezel:**

Gazel 1969

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Ezel sabahı.

'Āşık oldum

göreliden

'ārızuñşubh-ı ezel

Komayup elde

dutamzülfüñitāşām-

ı ecel

subh-ı şādık:

1. **şubh-ı şādık:**

Gazel 1609

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Sadakatli (âşık)

sabah.

Yüzin gösterdi ol
hurşid-i enver
Ki
nāgāhzhāhiroidışubh
-ı şādık

subh-ı vişāl:

1. **şubh-ı vişāl:**

Gazel 1620

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Vuslat, kavuşma

sabahı.

İyşabāyārenedehtç

görmedi şubh-ı

vişāl

Kalmış

zulmetşebindeişiide

nlerden ırak

sücüd:

1. **sücüdü:-um**

Gazel 1588

Mısra: 12

Secde etme, yere

eğilme.

Muhibbīmesicid-i

hüşnünde görüp

tāk-ı ebrūnı

Anı

mihrābidinmişdüran

uñgayrasücüdüdü

yok

süd:

1. **südü:-um**

Gazel 1588

Mısra: 1

Fayda, kâr.

Elümdengitdisermā

yeümiđiāhsüdüdü

yok

Beni şeydā mı

sanursızvücüdüm
bil ki büdüm yok

südkarındaşum:

1. **südkarındaşum:-um**

Gazel 1927

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Süt kardeş.

Togmamışdum ben

ezel Mecnün-ıla bir

anadan

Sanmañuz kim ol

benümsüd bir

karındaşumdegül

süd u zivānum:

1. **süd u zivānum:-um**

Gazel 1636

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Fayda ve zarar.

Harid-i

'iřkamiyñ'ācecihān

bāzārınavardum

Nuķūd-ı

'ömrişarfıtdümbenü

msüd u zivānum

yok

sudā':

1. **sudā':**

Gazel 1512

Mısra: 2

Kâr, kazanç.

Fāriğ ol gel eyleme

dünyāiçüniy dil

nizā'

Hāşıl itmezsin sen

andan nesne

hiçillāşudā'

sudā' virür:

1. **şudâ' virür:-ür**

Gazel 1522

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

*Başa ağrı vermek,
başını ağrıtmak:
tedirgin etmek, bikkalık
vermek, can sıkımak.*

Zâhid-i bârid-nefes
her bir
sözidürçünriyâ
Kâlbete'sîr eylemez
ancak virür başa
şudâ'

sûfi:

1. **şûfi:**

Gazel 1604

Mısra: 5

Dinin emir ve

*yasaklarına sıkı sıkıya
bağlı olan sofı, zâhit.*

Girü kıl hırka-i
zerkuñ bugün gel
bâdeyeşüfi
Görenler bu libâs
ile
sañadirlerhemânzer
râk

2. **şûfi:**

Gazel 1639

Mısra: 5

Dinin emir ve

*yasaklarına sıkı sıkıya
bağlı olan sofı, zâhit.*

Kimi şâfi kimi
şüfihalk-ı
'âlemmuhtelif
Herkesün bir kâr[1]
vardurseyh-ile var
şâba bak

3. **şûfi:**

Gazel 1649

Mısra: 3

Dinin emir ve

*yasaklarına sıkı sıkıya
bağlı olan sofı, zâhit.*

'İşkuñvücüdüşüfi
gün gibi rüşen iken
Münkervirmekañâ
ğayetcehâlet ancak

4. **şûfi:**

Gazel 1821

Mısra: 7

Dinin emir ve

*yasaklarına sıkı sıkıya
bağlı olan sofı, zâhit.*

Utanmaz
hırkasındanşüfîmisk
în
Bize yok yire gör
ta'nınianuñ

5. **şûfi:**

Gazel 1960

Mısra: 1

Dinin emir ve

*yasaklarına sıkı sıkıya
bağlı olan sofı, zâhit.*

Şüfîmetâ'-ı
hırkañirehn-i şarâb
kıl
Yıkupbinâ-i
bütüñiküllîharâb kıl

süfiyâ:

1. **şüfiyâ:**

Gazel 1577

Mısra: 1

Ey sofı.

Şüfiyâ gel bâde ile
hırka-i sâlûsa bak
Cângözünirüşen

eyle şîşe-i nâmûsa
bak

suhen:

1. **suhenün:-üñ**

Gazel 1696

Mısra: 2

Söz,şiiir.

Cîmzülfüñ elif ol
kâmet ü mîm ol
dehenüñ
Lîk yok nâm u
nişânı ol
dehendensuhenüñ

2. **suhenün:-üñ**

Gazel 1782

Mısra: 2

Söz,şiiir.

Lebüñemîm diyen
gördi mi bilsem
dehenüñ
Ya işiddi mi ola
nâz-ıla bir kez
suhenüñ

sükkân:

1. **sükkânüñ:-uñ**

Gazel 1719

Mısra: 10

Bir yerde

*oturanlar, ikâmet
edenler.*

CânâMuhibbîoldişe
rmendeitlerüñden
Küyuñavardugıncak
arşu çıkar sükkânüñ

2. **sükkânüñ:-uñ**

Gazel 1760

Mısra: 1

Bir yerde

oturanlar, ikâmet
edenler.

Kūyuña varsam
iydōstkarşugelürsük
kānuñ
Dir kandasın berü
gel kadaydı
āşiyānuñ

3. **sükkānuñ:-uñ**

Gazel 1762

Mısra: 1

Bir yerde

oturanlar, ikâmet
edenler.

Feryādageldümiydō
st görüp de
sükkānuñ
Mūy-ı sefid[i]
kıldumcārüb[ı]
āsitānuñ

sükker:

1. **sükker:**

Gazel 1897

Mısra: 1

Ar. Şeker.

La'l-i lebūññkandī
ne sükkerdañınāzük
Dişüñlesözündürri
ne gevher
dañınāzük

sükün evlersin:

1. **süküneylersin:-rsin**

Gazel 1773

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Mesken edinmek,

oturmak.

Sakın aldanma
cihāna bir gün
eylersin sükün

Niçeye dek
arturursinhāy-ıla bu
hūlaruñ

süleymān:

1. **süleymān:**

Gazel 1919

Mısra: 8

Hız. Süleyman.

Senden
aşagadanyüri eyle
qabūlpend
Yitmez mi
sañhañşeSüleymān
u mūra gel

sulh:

1. **şulh:**

Gazel 1774

Mısra: 10

Barışma, uzlaşma.

Muhibbīşāh-ı ğam
dil kişverini
Alur yok şulh ne
hodtākat-ı ceng

sultān:

1. **sultān:**

Gazel 1574

Mısra: 5

Padişah,

hükümdar.

Kendühālümde
yürürken
başumasultānidüm
Eyledi derd ü
belāyamübtelāğavğ
ā-yı 'ışk

2. **sultānidur:-ıdur**

Gazel 1666

Mısra: 4

Padişah,
hükümdar.

Sorarsañkişver-i
dildürharābe
'Aceb kılma
anuñsultānidur 'ışk

3. **sultān:**

Gazel 1764

Mısra: 5

Padişah,

hükümdar.

Başumasultān iken
dīvāne oldum 'ışk-
ıla
Budur 'ışkuñ evveli
çāk-i girībānuñ
gerek

4. **sultānum:-um**

Gazel 1845

Mısra: 2

Padişah,

hükümdar.

Benümservümbenü
mcānumn' için dün
gicegelmedüñ
Güzeller
şāhısultānumn' için
dün gicegelmedüñ

5. **sultān:-ı**

Gazel 1923

Mısra: 2

Padişah,

hükümdar.

Yine kul görmemek
hanı ne müşkil
Gönültahtında sultān
ı ne müşkil

6. **sultāna:-a**

Gazel 1935

Mısra: 2
Padişah,
hükümdar.
Pîşkeş it cânuñiyy
dil der-i cânâna gel
Çünkikulsınhâlüñi
'arzitmegesultâna
gel

7. **sultâna:-a**

Gazel 1975

Mısra: 2
Padişah,
hükümdar.
Ya kaşuñiçekmege
girdi yine meydâna
dil
Bir hüner 'arz
eylemek ister
megersultâna dil

8. **sultâna:-a**

Gazel 1975

Mısra: 4
Padişah,
hükümdar.
Bendeñoldicân-ıla
dil dañyüzüñ
görmeden
Baş egmezken bu
dehr içinde bir
sultâna dil

9. **sultân:**

Gazel 1976

Mısra: 7
Padişah,
hükümdar.
Oturup taht-ı
çemende başına
sultân iken
Hiç düşer mi

kapukapu eyleye
dervâze gül

10. **sultân:**

Gazel 1981

Mısra: 1
Padişah,
hükümdar.
Hüsrevâ gel bu
gönülkişverinesultâ
n ol
Cân u dilden kul
olalum bize gel tek
han ol

sultânevedüñ:

1. **sultâneyledüñ:-dün**

Gazel 1829

Mısra: 8
Kelime Tipi: -
Padişah tayin
etmek.
Zülf-i
tarrâruñicânâtagıdu
p gül yüzüne
Bir siyehHindüçeyi
sen
Rūmasultâneyledüñ

sultân ola:

1. **sultânola:-a-a**

Gazel 1898

Mısra: 7
Kelime Tipi: -
Padişah, sultan
olmak.
Baña bu devlet yiter
dil istemez sultân
ola
Hamdū-lillāh kim
kapuñda beni
derbâneyledüñ

2. **sultânola:-a**

Gazel 1977

Mısra: 3
Kelime Tipi: -
Padişah, sultan
olmak.
Başa buyruk
istemez kim
'ālemesultân ola
Lîk kul olmaga bir
'ālî-cenâb ister
gönül

3. **sultânola:-a**

Gazel 1936

Mısra: 6
Kelime Tipi: -
Padişah olmak;
hükmetmek.
Hamdū-
lillāhbendeñ oldum
dergehüñdecân-ıla
İstemez sultân ola
şimdengirüdevrâna
dil

sultân olan:

1. **sultânolan:-an**

Gazel 1992

Mısra: 12
Kelime Tipi: -
Sultan olmak.
Şimdi Muñibbî bir
şanemebaglubended
ür
Baş egmeyen
kimseye sultân olan
gönül

sultânolduñ:

1. **sultânolduñ:-duñ**

Gazel 1721

Mısra: 8

Kelime Tipi: -
Padişah, sultan
olmak.
Kullarun gibi
varupkarşuña hep
'aşıklar
Tursalar n'ola ki
sen
'ālemesultānoldun

sultān-ı ğam:

1. **sultān-ı ğam:**

Gazel 1724

Mısra: 5

Kelime Tipi: -
Gam sultanı.

Dile sultān-ı
ġamgeldükçeçesümü
m

Tolarmüjġānum
eyler yolların pāk

2. **sultān-ı ğam:**

Gazel 1806

Mısra: 11

Kelime Tipi: -
Sıkıntı, keder

sultanı(sevgili).

Çünkitogrıldıġelür
dil şehrine sultān-ı
ġam

Gözlerümdenpāyına
dürlernisār itsem
gerek

sultān-ı hüsn:

1. **sultān-ı hüsn:**

Gazel 1810

Mısra: 9

Kelime Tipi: -
Güzellik sultanı.

Gāhcevr ü
gehcefākılsañeyāsul

tān-ı hüsn
Bu Muḥibbīcān u
dilden bende-
fermānuñsenün

sultān-ı 'ışk:

1. **sultān-ı 'ışk:**

Gazel 1518

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Aşk sultanı, sevgili.

Gāh yaksa gāh
kesse başumı sultān-
ı 'ışk

Her ne emr itse
buyursun bende-
fermānumçü şem'

2. **sultān-ı 'ışk:**

Gazel 1570

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Aşk sultanı, sevgili.

Kurdıçünşahrā-yı
dilde

ḡaymesin sultān-ı
'ışk

Tañ mı olsa 'aql u
şabrum bende-i
fermān-ı 'ışk

3. **sultān-ı 'ışk:**

Gazel 1855

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Aşk sultanı, sevgili.

Çeşmün ki kanımı
içe virla'lüñazuma
Sultān-ı 'ışk emri
budur kana kan
gerek

4. **sultān-ı 'ışk:**

Gazel 1910

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Aşk sultanı, sevgili.

Kaçan sultān-ı 'ışk
dil hānesine

Gele

İsāriçünyaşuñdirem
kıl

5. **sultān-ı 'ışk:**

Gazel 1921

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Aşk sultanı, sevgili.

Her kaçan dil
mülkine 'azm

eylese sultān-ı 'ışk
Karşularsüzāngönül
elde tutar fānüs-ı āl

sultān-ı 'ışkdan:

1. **sultān-ı 'ışkdan:**
dan

Gazel 1612

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Aşk sultanı, sevgili.

Her ki
'āşıkdurḡayāl-i yarı

dilde saklasun

Çün ezel sultān-ı

'ışkdan böyle

olmuşdur yasak

sultān-ı türk:

1. **sultān-ı türk:**

Gazel 1997

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Türk sultanı.

Müdde'ilerkavlinig
üş eyle iysultân-ı
türk
Kafl-i
'uşşakeyleyüp hem
çüSiyāvüşeylegil

sümm-i esbüñle:

1. **sümm-i esbüñle:-**
üñle

Gazel 1554

Mısra: 3

Kelime Tipi: -
At turnağı.

Sümm-i
esbüñlebasup gel
eyle rüyüñdannişân
Sikke olmayınca
olmaz didiler zerde
şeref

sun-:

1. **sun:**

Gazel 1510

Mısra: 5

Sunmak, takdim

etmek.

Toldur berü sun
sâkıçün
'ömrdegülbâkı
Bārīalalum bir dem
'ömr-i
güzerāndanhaz

2. **sun:**

Gazel 1823

Mısra: 2

Sunmak, takdim

etmek.

Niçe bir
güşidelümta'nını
her bir dünuñ
Sun

berünüşidelümsâkı
mey-i gülgünüñ

3. **sun:**

Gazel 1826

Mısra: 8

Sunmak, takdim

etmek.

Yakalar çâkidelüm
gül demi 'işret
idelüm
Bize sun
sâğarısâkısañacānān
e gerek

4. **sun:**

Gazel 1832

Mısra: 5

Sunmak, takdim

etmek.

Sâkıyā sun lebleri
yādnadāyimsâğarı
'İşkınanüşidelüm ol
dişleri dür-dānenüñ

5. **sun:**

Gazel 1851

Mısra: 5

Sunmak, takdim

etmek.

Mest-i 'işşam sun
bañaçarhuñ tokuz
peymānesin
Bir nefes
almakçadur anı
içüpnüş eylemek

6. **sun:**

Gazel 1886

Mısra: 9

Sunmak, takdim

etmek.

SâkıMuhibbī

teşneye

gülgünşārāb sun

Yāhūdgetür var-ısa

agıbenefşenüñ

7. **sunarsa:-ar, -sa**

Gazel 1928

Mısra: 2

Sunmak, takdim

etmek.

Ol zülf-i

siyehbaglaya dil

kīne ne müşkil

Sunarsa egerküfr

elini dīne ne müşkil

8. **sun:**

Gazel 1985

Mısra: 2

Sunmak, takdim

etmek.

Görüp

ebrüñdidümbaña

budur 'iyd-i hilāl

Teşneyem ben

lebüñi sun içeyim

āb-ı zülāl

9. **sun:**

Gazel 1997

Mısra: 9

Sunmak, takdim

etmek.

Döstumcām-ı

lebüñdencür'a sun

ben hastaya

Çün dem-i rihlet-

durur anuñla dil

hoşeylegil

10. **sun:**

Gazel 1999

Mısra: 2
Sunmak, takdim etmek.
H̄'āb-
ıgafletdenyaturkeno
ldıçünbīdār gül
Sākiyā sun vaqtidür
gel sen berü her bār
gül

sun:

1. **sunıldı:-ıl, -dı**
Gazel 1601
Mısra: 8
Sunmak, takdim etmek.
Cān u dil terkin
urur
'āşıkhemānpervāne
dür
Gülşen içre bülbüle
ancak
sunıldıyırlamak

2. **sunalar:-a, -lar**
Gazel 1620
Mısra: 5
Sunmak, takdim etmek.
Defter-i a'mālicehd
it sunalar sagelüne
Çekesin
soñranedāmetolıcak
anda solak

3. **sun:**
Gazel 1693
Mısra: 9
Sunmak, takdim etmek.
Sākiyā sun
leblerüncāmınMuhi
bbī teşneye

Ger murād-ısa anı
ānīdeserhoş
eylemek

4. **sunıldı:-ıl, -dı**

Gazel 1695

Mısra: 6
Sunmak, takdim

etmek.
Zāhidüñgöñlinde
şek
'āşıkirişdivuşlata
Böyledür kime
emek sunıldı
kimine yimek

5. **sunduñ:-du, -ñ**

Gazel 1697

Mısra: 2
Sunmak, takdim

etmek.
Eyleyüpcevr ü
cefālar beni hoş-
hāyleledüñ
Zehrsunduñ sanma
anı şekker ü
bāyleledüñ

6. **sun:**

Gazel 1718

Mısra: 2
Sunmak, takdim

etmek.
Seni
öldürmegeğerkaşdı
çün ol ğamze-zenüñ
Sun boyın emrine
var
boynuñatakupkefen
üñ

7. **sun:**

Gazel 1728

Mısra: 7
Sunmak, takdim etmek.

Sun
muşaffacāmısaķitā
bula göñlümsafā
Niçedemlerdür bu
dil
āyīnesinitutdjeng

8. **sun:**

Gazel 1748

Mısra: 2
Sunmak, takdim

etmek.
Bin semend-i nāza
eyle cilveler
meydānsenüñ
Başumı top ideyim
zülfüñi sun
çevgānsenüñ

9. **sunar:-ar**

Gazel 1941

Mısra: 20
Sunmak, takdim

etmek.
İyMuhibbīğayret ile
yansa bülbül
tañdegül
Kol sunar
boynınañhāruñdāyım
ā oynar gül

sünbül:

1. **sünbül:**

Gazel 1961

Mısra: 7

*Daha çok açık mor
renkli, keskin ve güzel
kokulu çiçek.*

Gül

'arızuñakāmeteserv

saça sünbül
Medhûnî okur
böyle geçer rûzigâr-
ı dil

2. sünbül:

Gazel 1976

Mısra: 10

*Daha çok açık mor
renkli, keskin ve güzel
kokulu çiçek.*

İyMuhibbîgülşene
döşendi bir
rengînbisâf
Ortası
sünbûlbenefşoalmış
pervâze gül

3. sünbülünden:-ü, -ñ,
-den

Gazel 1508

Mısra: 9

*Sevgilinin sünbüle
benzeyen saçı.*

Sünbülündengetürü
rbüynesîm
Anuñiçünalırşâbâd
anğaz

4. sünbülünden:-üñ, -
den

Gazel 1511

Mısra: 9

*Sevgilinin sünbüle
benzeyen saçı.*

Sünbülündengetürdi
büynesîm
Anuñ-ıçun olur
şabâdanğaz

5. sünbüllerüñ:-ler, -üñ

Gazel 1533

Mısra: 9

*Sevgilinin sünbüle
benzeyen saçı.*

Ĥâl-i
müştîñüñlegörelde
nsînesünbüllerüñ
Dâmadüşdi bu
Muhibbîkurtur mı
cânısag

6. sünbülleri:-ler, -i

Gazel 1650

Mısra: 3

*Sevgilinin sünbüle
benzeyen saçı.*

Niçeteşbihideyinzül
füñe ben sünbülleri
Rişte-i
cânâmüşâbihhergiz
anuñtarı yok

7. sünbülün:-üñ

Gazel 1733

Mısra: 1

*Sevgilinin sünbüle
benzeyen saçı.*

Sünbülün evvel
ruñuñda ‘anber-
eşâneyledün
Soñrağatñgösterü
phâtırperşâneyledü
ñ

8. sünbülünden:-üñ, -
den

Gazel 1839

Mısra: 3

*Sevgilinin sünbüle
benzeyen saçı.*

Gül
yüzüñesünbülünden
eyledüñbeñzerniğâb
Âh kim

cânübülincânsuzg
ülistânsuzkoduñ

9. sünbülü:-i

Gazel 1846

Mısra: 4

*Sevgilinin sünbüle
benzeyen saçı.*

Başın
egdigördiğatñben
eşçesta-dil
Sünbülisevdâlaradü
şürdicânâkâkülün

10. sünbülün:-ün

Gazel 1846

Mısra: 8

*Sevgilinin sünbüle
benzeyen saçı.*

Zülfüñün ‘ahdine
cânâ ben
senüñaldanmazam
Bir başı vardur veli
biñ var dili ol
sünbülün

11. sünbülün:-ün

Gazel 1891

Mısra: 7

*Sevgilinin sünbüle
benzeyen saçı.*

Zülfün katında
kıymeti kalmaya
sünbülün
Rağbet mi koya
nâfe-i
Tâtâraperçemün

sünbül saçına:

1. sünbül saçına:-ma

Gazel 1886

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

(Sevgilinin)
sümbüle benzeyen saçı.
Sünbül saçına hîç
ola mı an[ı]
beñzedem
Bāzār içinde bir
pula
bağıbenefşenüñ

sünbül saçından:

1. **sünbül saçından:** -i, -
n, -dan

Gazel 1923

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

(Sevgilinin)

sümbüle benzeyen saçı.

Görinmez

‘arızısünbül

saçından

Kim örte küfr ü

imānı ne müşkil

sünbül-i bağ:

1. **sünbül-i bağ:**

Gazel 1541

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Bahçenin sümbülü.

Reşkiderkākülünñ

şivesinesünbül-i

bāğ

Oldıcānhāşıl [u]

dūd-ı dili sevdā-

yıdimāğ

sünbül-i müşg-bü:

1. **sünbül-i müşg-bü:**

Gazel 1785

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Sevgilinin sümbül

gibi kokan saçları.

Dāğıla dil lāle-veş
her lahza her dem
yanmada
Çekmegezülfiğamın
bir sünbül-i müşg-
bū gerek

şun’ı:

1. **şun’ıdur:** -dur

Gazel 1780

Mısra: 6

Kudret.

Hemān “kūn”

didıoldı cümle

‘ālem

Kamu bañr-

ılaberşun’ıduranuñ

şun’-ı hak:

1. **şun’-ı hak:**

Gazel 1671

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Allah’ın kudreti.

Aç gözünü ‘ibret al

bir lahza gel

gülgāra bak

Her birin bir nev’e

kılmış şun’-ı

Hağezhāra bak

şun’-ı hudā:

1. **şun’-ı hudā:**

Gazel 1982

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Allah’ın eseri.

Dilā gün

yüzinişun’-ı Hudā

bil

Qıyāmetkāmetinim

üntehā bil

şun’-ı hudāya:

1. **şun’-ı hudāya:** -ya

Gazel 1776

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Allah’ın yaratması.

İyMuħibbībāğa var

şun’-ı Hudāya kıl

nazar

Sāyesinigösterür

her bir agaçnat’-ı

peleng

şun’-ı hudāyı:

1. **şun’-ı hudāyı:** -yı

Gazel 1971

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Allah’ın sanatı.

Göremdirseñegersu

n’-ı Hudāyı

Alupāyineħüsne kıl

muķābil

sunıl:

1. **sunıldı:** -dı

Gazel 1772

Mısra: 4

Sunulmak,

verilmek.

Şem’ecānını yakar

‘āşıkhemānpervāne

dür

Bülbüle sunıldı

ancak āh u nālān

eylemek

2. **sunıldı:** -dı

Gazel 1954

Mısra: 5

Sunulmak,

verilmek.

Çünkimahabbet
şerbeti sunuldiçdüñ
sen ezel
Şimdengirühüşyârlı
k fikrini komestâne
ol

sür-:

1. **sür:**

Gazel 1954

Mısra: 2

*İleri doğru gitmek,
götürmek.*

İy dil eger 'âşıkiseñ
'âşıklara hem-hâne
ol

Na'î üzre sür dil
baydağın yek yek
varupferzâne ol

sür:

1. **sürme:-me**

Gazel 1521

Mısra: 9

*Kovmak,
uzaklaştırmak.*

Sürme
kapuñdanMuhibbî
gelse 'arz-ı hâliçün
Şâh
'âdildürkühendenolı
mazhîç kimse men'

2. **sürdüñ:-düñ**

Gazel 1679

Mısra: 3

*Bir maddeyi bir
yüzey üzerine ince bir
tabaka olarak yaymak.*

Yüzüñe kanımı
sürdüñbeñzer ol
şüridenüñ
Hayr kılmaz iy gül-

i tersâ ki kanı
bülbulün

3. **sürme:-me**

Gazel 1814

Mısra: 11

*Kovmak,
uzaklaştırmak.*

Bu Muhibbîkuluñı
sürme kapuñdan
kerem it
Niçe bir
çekdüresinta'nını
her bir düñüñ

sürâhi:

1. **şürâhiye:-ye**

Gazel 1710

Mısra: 8

*İçine şarap konan
uzun boyunlu kap,
kadeh.*

Bir lu'b ile leblerini
sâgaröpelden
Meclisdeşürâhiyedi
düm kalmadı cânuñ

2. **şurâhî:**

Gazel 1907

Mısra: 6

*İçine şarap konan
uzun boyunlu kap,
kadeh.*

Şoñbet-i hâşidelüm
yol bulmasun anda
rakîb
Bir şurâhî bir kadeh
bir ben olayım bir
sen ol

süret:

1. **şüretin[i]:-i, -ni**

Gazel 1874

Mısra: 3

*Şekil, resim, biçim.
İdemeztaşvîranuñşü
retin[i] nakkâş-ı Çin
Dest-i
kudrethattıdurçünm
îm ü dâlıkâşuñuñ*

2. **şürete:-e**

Gazel 1980

Mısra: 2

*Şekil, resim, biçim.
Sîret olmasa şeref
virmeyehiçhüsñ ü
cemâl
Şüretealdanmayupsî
retgözetdiehl-i hâl*

süret-nümâ:

1. **süret-nümâdan:-dan**

Gazel 1503

Mısra: 6

*Süret gösteren. //
Görünüş.*

Yüzüme 'ârider
bakmaz bakar
âyineye dilber
Budur meşhürmeh-
rûlaridersüret-
nümâdanhaz

sürholdı:

1. **sürholdı:-dı**

Gazel 1675

Mısra: 9

*Kelime Tipi: -
Kırmızılaşmak.*

Âteş-i
âhumlasürholdıkenâ
r-ı âsümân
Bilmeyen anı
Muhibbîyañılupdidi
şafaç

surholduğı:

1. **surholduğı:**-du, -gı

Gazel 1873

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Kırmızılaşmak.

‘Ărızuñdandurşehāe

şkümbenümsurhold

uğı

La’lalurkân içre

mihrütñtä yaşından

çünkireng

sür-ı belāda:

1. **sür-ı belāda:**-da

Gazel 1948

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Bela suru.

Meydān-ı

maħabbetdebaşuñıd

üpäre kıl

Sür-ı belāda çalına

anı naķäre kıl

sürme kıl:

1. **sürme kıl:**

Gazel 1633

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Sürme haline

getirmek. Göze çekilen

sürme tozu haline

getirme.

Sürme kıl ħāk-i

derini açıla

tāgözlerüñ

Bu cihān mülkini

seyr it dāne-i

ħaşħāşa bak

sürme-i mā-zāğ:

1. **sürme-i mā-zāğ:**

Gazel 1938

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Kötülüğü

göstermeyen sürme.

Sürme-i mā-zāğoldı

iki çeşm-i rüşenüñ

Kilk-i şāni’

bağladırıħsāruñüzr

ereng-i al

sürüd:

1. **sürüdü:**-(u)m

Gazel 1588

Mısra: 6

Şarki, türkü,

nağme.

Şadā-

yıtıġuñışitdümirişdi

baña bir ħālet

Bu yüzden

sanmañuzzevķ u

şafā-y-ılasürüdü

yok

sürür:

1. **sürürä:**-a

Gazel 1919

Mısra: 2

Sevinç, mutluluk.

Var mı cihānda bir

kişi diye ħuzūra gel

Ya kurtılup bu

ġuşsavüġamdansürü

ra gel

süst olmaz:

1. **süstolmaz:**-maz

Gazel 1614

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

*Gevşek, zayıf,
güçsüz olmak.*

Niçe kez

kaşdkıldum terk-i

‘ışķa

Ne çāresüst olmaz

muhķem-i ‘ışķ

sütün:

1. **sütün:**

Gazel 1630

Mısra: 7

Direk, sütun.

Sakf-ı çarġ-ı bī-

sütünadūd-ı

āhumdursütün

Ger

inanmazsañbaña bu

ķubbe-i mīnāya bak

2. **sütün:**

Gazel 1660

Mısra: 5

Direk, sütun.

Sakf-ı çarġ-ı bī-

sütünadūd-ı

āhumdursütün

Žāhir olsun bir

nazar bu ķubbe-i

mīnāya bak

süvāl:

1. **süvāle:**-e

Gazel 1971

Mısra: 7

Soru.

Süvālevarđumvir al

cevābın

Kerīm itmez

kapudanredd-i säyil

suvar:

1. **suvardum:**

Gazel 1664

Mısra: 9

*Su vermek,
sulamak.*

Çeşm-i hün-
ılasuwardum yine
sînemdâğını
Bir nazâr eyle
temâşâ ol gül-i
hamrâya bak

2. **süvâr:**

Gazel 1790

Mısra: 3

Ata binmiş, binici.
Hüsnmeydânınagel
dünçünküiyyçâbüksü
vâr
Başumı top eyle
oldızülf-i
çevgânuñsenüñ

3. **süvâr:**

Gazel 1998

Mısra: 4

Ata binmiş, binici.
Bugün meydân-
ı'ışk içre bu
sînemtablasındikdü
m
At oklar
iykemânebrüsüvâr
ol 'azm-i meydân
kıl

4. **süvâr:**

Gazel 1998

Mısra: 8

Ata binmiş, binici.
Başum top
eyleyüptuhfegetürd
ümişeh-i hübân

Süvâr ol esb-i
nâztüze ser-i
zülfüñiçevgân kıl

sü-yıküyuñ:

1. **sü-yıküyuñ:-uñ**

Gazel 1769

Mısra: 1

Kelime Tipi: -
(*Sevgilinin*)

mahallesinin tarafı.

Niçe yıllar devrider
bu dil sü-
yıküyuñsenüñ
Zîrâkullâb-ı
maħabbetdür çeken
süyuñsenüñ

süzân:

1. **süzânım:-um**

Gazel 1518

Mısra: 4

Yanan, yakıcı.

Şu'le virdi dil
çerâğı göz yaşı
yagıgibi
Niçe yıllar tekye-i
'ışk içre süzânımçü
şem'

2. **süzân:**

Gazel 1921

Mısra: 6

Yanan, yakıcı.

Her kaçan dil
mülkine 'azm
eylese sultân-ı 'ışk
Karşularsüzângönül
elde tutar fânüs-ı âl

süzân olan:

1. **süzânolan:-an**

Gazel 1992

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Yanmak.

Yakarsa seni
lâdimepervâneler
gibi
Şem'-i
cemâlişevķinesüzân
olan gönül

süz-ı âh-ı derdnâk:

1. **süz-ı âh-ı derdnâk:**

Gazel 1863

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Dertli âh yangını.
Bir devâsuz derde
düşmişdürMuħibbîh
asta-dil
Sînesindeneksük
olmaz süz-ı âh-ı
derdnâk

süz-ı cihânı:

1. **süz-ı cihânı:-ı**

Gazel 1793

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

*Dünyanın
yakıcılığı.*
Derd-i dil
hâlinitaķrîreşürü'
eyledümâh
Korkaram oda yaka
süz-ı
cihânısözümün

süz-ı derünüm:

1. **süz-ı derünüm:-um**

Gazel 1916

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Gönül yangını. II
Aşk derdi.
İyMuhibbînâr-ı
‘ışkumdan
semenderler yanar
Nâmedesüz-ı
derünüm
‘arzolmakdurmuḥâl

süz-ı dilin:

1. **süz-ı dilin:**

Gazel 1514

Mısra: 14

Kelime Tipi: -

Gönül ateşi.

Bildiler

ḥâlünMuhibbisîne-i

süzândan

Nite kim her

şebidersüz-ı dilin

izhâr şem’

süzinâk:

1. **süzinâk:**

Gazel 1863

Mısra: 4

Yakıcı, etkileyici

olmak.

Bunca istiğnâ-y-ıla

gör âfitâb-ı ‘âlemi

‘İşk-ılaüftâdeolmuş

yollar üzresüzinâk

süzis-i ‘ışk-ıla:

1. **süzis-i ‘ışk-ıla:--ıla**

Gazel 1714

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Aşk ateşi.

Gözlerün yaşını iy

dil dökme

teskînolmasun

Sînem içre süzis-i

‘ışk-ılanârumdur
gerek

Ş:

sâb:

1. **şâba:-a**

Gazel 1639

Mısra: 6

Genç, delikanlı.

Kimi şâfî kimi

şûfîhalk-ı

‘âlemmuḥtelif

Herkesün bir kâr[1]

vardurşeyḥ-ile var

şâba bak

sâd:

1. **şâd:**

Gazel 1965

Mısra: 1

Sad harfi. II

Sevgilinin gözleri.

Gördilersâdoldıçes

müñdidilerzülfüñid

âl

Bunlaruñ fikri ile

vardurgönüldeşadḥa

yâl

2. **şâd:**

Gazel 1596

Mısra: 8

Sevinçli, mutlu.

At cefâsengini sen

karşuaña baş

açayım

Her ne senden gele

anuñlagönülşâd

ancak

3. **şâdam:-am**

Gazel 1961

Mısra: 4

Sevinçli, mutlu.

Ġamzeñḥadengi

geldi o

peykânsinede

Şâdambunuñlaoldıb

añayâdigâr-ı dil

4. **şad:**

Gazel 1630

Mısra: 3

Yüz sayısı. II

Yüzlerce.

Şadhezârânḥüb-rüiy

dil temâşâisteseñ

Cângözi görür

cemâl-i yâr[1] aç

her câya bak

5. **şad:**

Gazel 1965

Mısra: 2

Yüz sayısı. II

Yüzlerce.

Gördilersâdoldıçes

müñdidilerzülfüñid

âl

Bunlaruñ fikri ile

vardurgönüldeşadḥa

yâl

sâd evle:

1. **şâd evle:**

Gazel 1628

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Mutlu etmek.

İyyâr-ı mihribân gül

gibi gel evle beni

şâd

Dil

bülbülinerahmkılup

âh u zâra bak

şadeyledüñ:

1. **şadeyledüñ:-düñ**

Gazel 1681

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Mutlu etmek.

Dōstumhicerānşebīn

de gelmiş-idi cān

lebe

Cānfedā olsun beni

vaşluñ ile

şadeyledüñ

2. **şadeyledüñ:-düñ**

Gazel 1727

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Sevindirmek,

memnun etmek.

Niçe yıllar añmaz-

iken bu dil-i

ğamgīniāh

Şükr kim şimdi cefā

sengin

atupşadeyledüñ

şaditmedüñ:

1. **şaditmedüñ:-medüñ**

Gazel 1819

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Sevindirmek.

Husrevāşīrīnlebūñy

ādınaFerhādolmışa

m

Kūh-ı ğamda ben

ġarībi bir nefes

şaditmedüñ

şad kılmadı:

1. **şadkılmadı:-madı**

Gazel 1572

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Sevindirmek, mutlu

etmek.

Kılmadı

dünyādahergiz ben

ġarībişād ‘ışk

Gerçi kim

miñnetyolındaolmuş

amüstād-ı ‘ışk

şad ol:

1. **şad ol:**

Gazel 1709

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Mutlu ve huzurlu

olmak.

Virüpcānañkini bir

būsealduñ

Dilāşād ol ki

olmaya ziyānuñ

şad olmayacak:

1. **şad olmayacak:-ma, -**

yı, -cak

Gazel 1952

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Mutlu ve huzurlu

olmak.

Hātırdaşenüñ

ġitmedi āh görüp

ġamuñ

Şad olmayacak

bulmaya gibi ferāğ-

ı dil

şad olup:

1. **şad olup:-up**

Gazel 1864

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

*Mutlu ve huzurlu
olmak.*

Şād olup

vaşlaMuħibbī olma

hicrānamelül

Her ne gelse luţfdur

ya kahrı hoş

ġörmek gerek

şadoluram:

1. **şadoluram:-uram**

Gazel 1508

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Mutlu ve huzurlu

olmak.

Göricek ġün

yüzünişadoluram

Zīrā eyler

ġönülşafādanħaz

2. **şadoluram:-uram**

Gazel 1511

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Mutlu olmak.

Göricek ġün

yüzünişadoluram

Zīrā eyler

ġönülşafādanħaz

şad olurum:

1. **şad olurum:-urdum**

Gazel 1766

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Mutlu ve huzurlu

olmak.

Şükrüm oldur ki

beni ħālīkomazderd

ü ġamuñ

Şād olurum

yüzümüñüstine
bassa çademüñ

şād [u] ferah:

1. şād [u] ferah:

Gazel 1665

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Mutlu ve rahat.

‘Ālemigezdüm
kamu halkı görüp
şād [u] ferah
Bu Muhibbî gibi lîk
arada [hîç] nâ-şād
yok

şād u handān:

1. şād u handān:

Gazel 1624

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Mutlu ve neşe

içinde olmak.

İyMuhibbîserv gibi
ol ta'alluğdanberî
Gülşen içre şād u
handān yürür ol
āzāde bak

şād u handāneyledüñ:

1. şād u

handāneyledüñ: -düñ

Gazel 1829

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Mutlu etmek ve

güldürmek.

‘Āşık-ı dil-ğasteler
bulmadılar bir
zerrekām
İt raqîbidāyimā sen
şād u
handāneyledüñ

şād u handānoldugum:

1. şād u

handānoldugum: -

dugum

Gazel 1825

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Mutlu ve neşeli

olmak.

Müdde'ilerzu'mına
durşād u

handānoldugum

Yoksa ben

efğānum-

ılamurğızār itsem

gerek

şādān olup:

1. şādān olup: -up

Gazel 1932

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Mutlu olmak.

Bülbülüñkanlu

yaşın görse anı

bārānsanur

Esse çünbād-ı

seherşādān olup

oynar gül

şādi:

1. şādinüñ: -nüñ

Gazel 1983

Mısra: 13

Mutlu, huzurlu.

Gelür her şādinüñ

ardınca biñgam

Muhibbîdār-ı

dünyāyibela bil

şādīvirilmiş:

1. şādīvirilmiş: -miş

Gazel 1618

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Sevinç\mutluluk

verilmek.

Kimine şādīvirilmiş

kimine endüh u

ğam

Hātırüñhoş dut

Muhibbî sen

hemāntaksime bak

şādīlîğ:

1. şādīlîğ: --ı

Gazel 1909

Mısra: 2

Neşelenme, sevinç.

Olmasa

dünyāmurāduñcadil

āhîçgamdegül

Çünkibunüñşādīlîğ

tiz geçer bir dem

degül

şādīlîk:

1. şādīlîk:

Gazel 1862

Mısra: 10

Neşelenme, sevinç.

Dücihānıvirüp aldı

bu Muhibbîgamuñı

Görmesünşādīlîk ol

kim

viredünyāyağamuñ

şādīk görmeve:

1. şādīkgörmeve: -

meye

Gazel 1594

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

*Mutluk, huzur
görmek.*
Ehl-i 'ışkuñ dest-i
kudretbunı yazmış
alnına
Geçüre
'ömrincefâda
görmeye ol şâdlık

şâdmân ol:

1. şâdmân ol:

Gazel 1704

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

*Mesut, bahtiyar
olmak.*

İyMuhibbî gerçi
kim meddâhıçokdur
ol şehûñ
Şâdmân ol özüñi ol
cem'edâhıyleydük

şafak:

1. şafak:

Gazel 1598

Mısra: 6

*Güneş doğmadan
önce ufukta görülen
aydınlık, kızılık.*

Āhumodından
yanar her dem
kenâr-ı âsümân
Bilmeyen sanur anı
kim
zâhirolmuşdurşafak

2. şafak:

Gazel 1625

Mısra: 14

*Güneş doğmadan
önce ufukta görülen
aydınlık, kızılık.*

Görmek
isterseñMuhibbîdâğ
-ı 'ışkısînede
Var şafak içinde
bedrolmuşogarken
aya bak

3. şafak:

Gazel 1669

Mısra: 3

*Güneş doğmadan
önce ufukta görülen
aydınlık, kızılık.*

San şafak içinde
gökdezhâhirolmuşayd
ur
Allar geymiş yine
ol dilber-i bedr-ay
bak

4. şafak:

Gazel 1675

Mısra: 10

*Güneş doğmadan
önce ufukta görülen
aydınlık, kızılık.*

Āteş-i
āhumlasürholdikenâ
r-ı âsümân
Bilmeyen anı
Muhibbîyañılıpdidi
şafak

şâfi:

1. şâfi:

Gazel 1585

Mısra: 9

Şifa veren.
İytâbî-i dil buyur
hâlümnedürşâficevâ
b
HastalarçokdurMuğ

ibbî gibi bir bîmâr
yok

2. şâfi:

Gazel 1639

Mısra: 5

*(Ar.) Saf, duru,
temiz, katıksız.*

Kimi şâfi kimi
şûfiñhalk-ı
'âlemmuhtelif
Herkesün bir kâr[i]
vardurşeyh-ile var
şâba bak

3. şâfi:

Gazel 1935

Mısra: 9

*(Ar.) Saf, duru,
temiz, katıksız.*

Dil tabîbindenn'ola
ger isteseñşâficevâb
İyMuhibbîderdüñi
'arzitmegegermâna
gel

şâh:

1. şâh:

Gazel 1521

Mısra: 10

*Padişah,
hükümdar.*

Sürme
kapuñdanMuhibbî
gelse 'arz-ı hâliçün
Şâh
'ādildürkühendenolı
mazhîç kimse men'

2. şâh:

Gazel 1576

Mısra: 3

Padişah,
hükümdar.
Boynıbaglu kul
iderşâh ise de
Kim ala
boynınakılâde-i ‘ışk

3. **şâham:-am**

Gazel 1636

Mısra: 2

Padişah,
hükümdar.

Göñüleglencesi
‘âlemde bir ârâm-ı
cânum yok
Maḥabbet mülkine
şâhamvelî bir
mihribânım yok

4. **şâhum:-um**

Gazel 1702

Mısra: 10

Padişah,
hükümdar.

Ḥaṭâsı çok
Muḥibbînüñmuḳırd
ur eylemez inkâr
Bi-ḥamdi’llâh tutar
şâhum
‘atâsınığazabdanyig

5. **şâhı:-ı**

Gazel 1738

Mısra: 1

Padişah,
hükümdar.

Zulmidüp
‘âşıklaradâd
itmeyen şâhıgörüñ
Kapusındarüz u
şebferyâd-
ılaâhıgörüñ

6. **şâhı:-ı**

Gazel 1747

Mısra: 1

Padişah,
hükümdar.

Zulm-ıla
‘âşıklarunğöñlin
yikan şâhıgörüñ
Kapusındagice
gündüz âh-
ılavâhıgörüñ

7. **şâhum:-um**

Gazel 1788

Mısra: 10

Padişah,
hükümdar.

Ḥaṭâsı çok
Muḥibbînüñmuḳırd
ur eylemez inkâr
Bi-
ḥamdillâhdutarşâhu
m
‘atâsınığazabdanyig

8. **şâhıñ:-ı, -nuñ**

Gazel 1887

Mısra: 7

Padişah,
hükümdar.

Gülşenegeldügiemri
dürreyâhınşâhınuñ
Tâ ki ḥaḳkında ola
medḥ ü
senâsıbülbülün

9. **şâh:**

Gazel 1924

Mısra: 2

Padişah,
hükümdar.

Bir dem yüzüñi
görmemek iymâh

ne müşkil
Kim bendesini redd
ide bir şâh ne
müşkil

şâhsâhiderseñ:

1. **şâhşâhiderseñ:-
erseñ**

Gazel 1686

Mısra: 3

Kelime Tipi: -
Dal dal etmek.//

Kılıçla ayırmak.

Tîğ-i hicr-ile
iderseñ sen beni ger
şâhşâh
Gitmeye dilden
ḥayâl-i ḳadd-i dil-
cüyuñsenün

şâhüzre tura:

1. **şâhüzretura:-a**

Gazel 1510

Mısra: 7

Kelime Tipi: -
Dal üzerinde

durmak.

Şâhüzre tura güller
feryâd ide bülbüller
Bil mürdedür ol kes
kim eylemeye
andan ḥaz

şâhâne:

1. **şâhâne:**

Gazel 1520

Mısra: 6

Harika, çok güzel.

Bir ayagüzreturup
bil
baglayupdurḥıdmet
e
Tâc-ı zerrîn başına

alsa ne tañşāhāne
şem'

şāh-ı 'ālemse:

1. **şāh-ı 'ālemse:-se**

Gazel 1856

Mısra: **5**

Kelime Tipi: -

Alemin padişahi,

sevgili.

Şāh-ı 'ālemsedaḥı

anı gönülden kul

ider

Her kaçan söze gele

ol leb-i şīrīn-

suhenüñ

şāh-ı ğam:

1. **şāh-ı ğam:**

Gazel 1774

Mısra: **9**

Kelime Tipi: -

Acının ve kederin

padişahi II Sevgili.

Muḥibbīşāh-ı ğam

dil kişverini

Alur yok şulḥ ne

ḥodtākāt-ı ceng

2. **şāh-ı ğam:**

Gazel 1988

Mısra: **11**

Kelime Tipi: -

Acının ve kederin

padişahi II Sevgili.

Tekye-i dilde

gelüpçünşāh-ı

ġamitdiķarār

Cānıpīşkeşeyleyüp

sen daḥıdervīşāne

gel

şāh-ı ḥübān:

1. **şāh-ı ḥübān:**

Gazel 1586

Mısra: **10**

Kelime Tipi: -

Güzellerin şahi, en

güzeli.

İyMuḥibbī cilve

eyler māh-rūlar her

taraf

Reşkdencān yandı

ġordīşāh-ı ḥübān

anda yok

şāh-ı 'ışk:

1. **şāh-ı 'ışk:**

Gazel 1660

Mısra: **9**

Kelime Tipi: -

Aşk padişahi. //

Sevgili.

İyMuḥibbībaña bir

ḥil'atġeyürdişāh-ı

'ışk

Dāġımı gör ol

kumāşüstindekitam

ġāya bak

şāh-ı 'ıška:

1. **şāh-ı 'ıška:-a**

Gazel 1926

Mısra: **1**

Kelime Tipi: -

Aşk padişahi.

Her ne dil kim şāh-ı

'ıška bende-i

fermāndegül

Ehl-i diller arasında

dōstlarinsāndegül

şāh-ı 'ışkım:

1. **şāh-ı 'ışkım:-sın**

Gazel 1744

Mısra: **8**

Kelime Tipi: -

Aşk padişahi. //

Sevgili.

Berķururāteş-i dil

āh-ılaeflāke çıkar

Şāh-ı 'ışkısınbiledür

kanda yürürseñ

'ālemüñ

şāh-ı 'ıškuñ:

1. **şāh-ı 'ıškuñ:-uñ**

Gazel 1991

Mısra: **10**

Kelime Tipi: -

Aşk padişahi.

DāġlarlaiyMuḥibbīc

ismüñizeyneyleyüp

Şāh-ı 'ıškuñ

devletinde eġnüñe

bir ḥil'at al

şāh-ı rūsül:

1. **şāh-ı rūsül:**

Gazel 1657

Mısra: **5**

Kelime Tipi: -

Peygamberler

sultanı, Hz.

Muhammed.

Burķa'uñkeşfeyledü

ñyüzüñdeniyşāh-ı

rūsül

Heybetüñden on

sekiz biñ

'ālemitdiler 'araķ

şāhid:

1. **şāhid:**

Gazel 1633

Mısra: **8**

Bir şeyin olduġu

yerde hazır bulunup

olanları gören kimse.

Bilmek
isterseñderünümhâli
ni gör nâlemi
'İşkumaşâhid
gerekse gözden
akan yaşa bak

2. **şâhid:**

Gazel 1638

Mısra: 13

*Bir şeyin olduğu
yerde hazır bulunup
olanları gören kimse.*
Muhibbî 'ışkaşâhid
ne hemân-dem
giryelerkıldum
Didilereşk-i
âhındanmegerğayrı
güvâhı yok

3. **şâhid:**

Gazel 1758

Mısra: 11

*Bir şeyin olduğu
yerde hazır bulunup
olanları gören kimse.*
Kim isterse eger
'ışkuñşâhid
Düçemişühün-
feşânuñdurgüvâhuñ

şâhid ü sâğar u mül:

1. **şâhid ü sâğar u mül:**

Gazel 1718

Mısra: 9

Kelime Tipi: -
*Sevgili, kadeh ve
şarap.*
Şâhid ü sâğar u
mülserv ü semen
âb-ı revân
Revnağ-ı gül

demidür seyrini kıl
var çemenüñ

şâhid ü sem' ü şarâb u

nuql:

1. **şâhid ü sem' ü şarâb**

u nuql:

Gazel 1663

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

*Şahid, mum, şarap
ve meze.*

Şâhid ü sem' ü
şarâb u
nuqlhergizbâde yok
Kıl
talebvirmekHudânu
ñdime hey üftâde
yok

şâhid-i bâzâra:

1. **şâhid-i bâzâra:-a**

Gazel 1652

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

*Pazar güzeli. ||
Yusuf gibi köle
pazarında satılan güzel.*

Yiridürseng-i
melâmet itse
sineñdenişân
Kim didisañavarup
ol şâhid-i bâzâra
bak

şâhid-i ra'nâ-vı gül:

1. **şâhid-i ra'nâ-vı gül:**

Gazel 1963

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

*Gülün hoşluğunun
şahidi.*

Nâza geldi
gülsitânaşâhid-i
ra'nâ-yı gül
Her
tarafcûlarrevânoldı
vara berpây-ı gül

sâ'ir:

1. **şâ'irlere:-lere**

Gazel 1594

Mısra: 12

Şiir söyleyen.
Döstarlar her bir
sözüm
Husrevkelâmıdurbe
nüm
İdeyim
şâ'irlereşimdengirü
üstâdlık

sâ'ir-i şîrîn-suhen:

1. **şâ'ir-i şîrîn-suhen:**

Gazel 1905

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

*Tatlı söz söyleyen
şâir.*
Noktaagzuñ kıl
miyânuñyâdnadidü
mğazel
Şâ'ir-i şîrîn-suhen
itse ne tañ ince
hayâl

sak evle:

1. **şak eyle:**

Gazel 1620

Mısra: 14

Kelime Tipi: -

*Yarmak, yırtmak,
ayırmak.*
Bilmek
isterseñegercânâder

ünümhâlini
Tîğ-ı
cevrüñle Muhibbîsîn
esini eyle şak

şak evledi:

1. **şakyledi:-di**

Gazel 1642

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

*Yarmak, yurtmak,
ayurmak.*

Gör ne
mu'ciz gösterüpdür
ol Resül-i kâyinât
Kim
mübârek barmagıyla
eyledi bedr ayı şak

şakitdün:

1. **şakitdün:-duñ**

Gazel 1657

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

*Peygamberimizin
ayı ikiye ayırma
mucizesi.*

Yânebiyyallâhitdün
mu'cizüñle ayı şak
Diselersaña
'acebmidürşehâmah
büb-ı Hâk

şakâyık:

1. **şakâyık:**

Gazel 1611

Mısra: 6

*Bahçelerde
yetiştirilen, pembe,
kırmızı, alaca çiçekler
açan, çok yıllık süs
bitkisi.*

Görenler
sînemüzrekanluyuş
um
Didileryirir
açılmış şakâyık

şâl:

1. **şâl:**

Gazel 1579

Mısra: 11

*Omza atılan veya
boyna sarılan yün
kumaş, örtü, atkı.*

Bes-durur
egnüñdedünyâdasen
üñ bir köhne şâl
Merd-
iseñsañadimem var
atlas u dîbâya bak

2. **şâl:**

Gazel 1974

Mısra: 10

*Omza atılan veya
boyna sarılan yün
kumaş, örtü, atkı.*

Câhilgeyersedîbâ
irmez mağâm-ı
evce
Bulmaz
Muhibbînoğşândân
âeger geye şâl

3. **saldı:-dı**

Gazel 1649

Mısra: 7

Salmak, yaymak.
Seccâde saldı
zülfiâb-ı 'izârî üze
Çeşmiimâmet eyler
ulu kerâmet ancak

4. **saldı:-dı**

Gazel 1603

Mısra: 7

*Bırakmak,
göndermek, salmak.*

Bâd-ı âhum saldı
bahır-ı eşke bu dil
zevrağın
Zâhiroidimevclerdi
nür mi hiçsârı yok

5. **sal:**

Gazel 1708

Mısra: 6

*Bırakmak,
göndermek, salmak.*

Mevsim-i gülde ele
girse eger bir
nâzenin
Öp elin sal
boynmakoluñ lebinin
dişe çek

6. **saldıñ:-duñ**

Gazel 1732

Mısra: 1

*Bırakmak,
göndermek, salmak.*

Mağabbetçün ezeli
cânânasaldıñ
Dil ü
cânıyakuphicrânasa
ldıñ

7. **saldıñ:-duñ**

Gazel 1732

Mısra: 2

*Bırakmak,
göndermek, salmak.*

Mağabbetçün ezeli
cânânasaldıñ
Dil ü

cānyakuphicrānasa
lduñ

8. **saldūñ:-duñ**

Gazel 1732

Mısra: 4

Bırakmak,
göndermek, salmak.

Revāfizkaşdınaalup
ele tığ
Çeküp 'asker bizi
İrān' asaldūñ

9. **saldūñ:-duñ**

Gazel 1732

Mısra: 6

Bırakmak,
göndermek, salmak.

Koduñhālūñ yine
zülfüñdecānā
Göñülmurğına anı
dānesaldūñ

10. **saldūñ:-duñ**

Gazel 1732

Mısra: 8

Bırakmak,
göndermek, salmak.

Tāvāfitmegegeldük
Ka'beküyın
Sa'ādetdürözünçurb
ānasaldūñ

11. **saldūñ:-duñ**

Gazel 1732

Mısra: 10

Bırakmak,
göndermek, salmak.

Gözün gevherlerini
kān-ı dilden
Muhibbıçıkaryār
ānasaldūñ

12. **saldı:-dı**

Gazel 1810

Mısra: 4

Bırakmak,
göndermek, salmak.

Buldıgöñlümdüzdin
iküyuñdazülfüñben
didüp
Hıbsa saldı
āhirirçāh-ı
zenahdānuñsenün

13. **saldūñ:-duñ**

Gazel 1915

Mısra: 5

Bırakmak,
göndermek, salmak.

İstedükçevasluñısal
duñ beni ferdālara
İrmedüm ol
rüzaderdāgeçdiniçe
māh u sāl

14. **salsañ:-sa, -n**

Gazel 1979

Mısra: 7

Bırakmak,
göndermek, salmak.

Himmetünbāzınısal
sañ ol
hümāyşaydıçün
Nāleñiayagımaiy dil
takubanı zıl ol

sām:

1. **sāmuñ:-un**

Gazel 1775

Mısra: 6

Akşam.

Yüzüñlezülfüñ[i]
dāyimhemişe
Ola

şubhuñsa'ıdşāmuñ
mübārek

sāmevledūñ:

1. **sāmevledūñ:-duñ**

Gazel 1815

Mısra: 6

Kelime Tipi: -
Karanlık hale
getirmek II Gündüzü
geceye döndürmek. II
Karartmak.

Zülfüñgöstermeyi
phālümperişāneyley
üp
Gün
yüzüñdendüridüşu
bhumbenümşāmeyl
edün

sāmoldı:

1. **sāmoldı:**

Gazel 1646

Mısra: 3

Kelime Tipi: -
Akşam vaktinin
gelmesi,havanın
kararması.

Şāmoldıçünkizülfüñ
rüz olalı cemālūñ
Yiter cihānda
bunlar leyl ü
nehārayir yok

sām u seher:

1. **sām u seher:**

Gazel 1530

Mısra: 8

Kelime Tipi: -
Akşam ve sabah.
Zülfü ile kim
görürse dil-
rübānuñyüzünü

Dir ‘acebşām u
seher bir yirde itmiş
ictimā’

2. **şām u seher:**

Gazel 1747

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Akşam ve sabah.

İyMuhibbîzülfi ü
haddenseyr kıl şām
u seher
Kadr ü nev-rûzı bir
iden
kudretu’llāhıgörüñ

3. **şām u seher:**

Gazel 1721

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

*Akşam ve sabah II
daima, sürekli olarak.*

Terk
idersindiücevrüñçe
kerüzşām u seher
Biz cefādanusanup
sen ne perişānolduñ

şām-ı ecel:

1. **şām-ı ecel:**

Gazel 1969

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Ölüm gecesi.

‘Aşık oldum
göreliden
‘ārızuñşubh-ı ezel
Komayup elde
dutamzülfiñitāşām-
ı ecel

şām-ı hicrinde:

1. **şām-ı hicrinde:-in, -
de**

Gazel 1874

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Ayrılık gecesi II

Ayrılık mumu.

Bu
Muhibbîñüñşebîkad
r ü günü bayram ola
Ger görineşām-ı
hicrinde
hilālîkaşuñuñ

şâne:

1. **şâne:**

Gazel 1504

Mısra: 9

Tarak.

El urur her dem
Muhibbîşâne ‘ıtr-ı
zülfiñe
Büy-ıla ‘ālemtolar
eyler
anuñçünşāneçaz

2. **şâne:**

Gazel 1504

Mısra: 10

Tarak.

El urur her dem
Muhibbîşâne ‘ıtr-ı
zülfiñe
Büy-ıla ‘ālemtolar
eyler
anuñçünşāneçaz

3. **şâne:**

Gazel 1699

Mısra: 9

Tarak.

Yār ele almış
Muhibbîşānezülfiñş

āneler

Göreyim bagrum

gibi

biñpārebagrınşānen

üñ

4. **şānenüñ:-nüñ**

Gazel 1699

Mısra: 10

Tarak.

Yār ele almış

Muhibbîşānezülfiñş

āneler

Göreyim bagrum

gibi

biñpārebagrınşānen

üñ

5. **şâne:**

Gazel 1706

Mısra: 4

Tarak.

Mu’atāreylegildehr

üñdimāğın

Ele al şāne ile tara

zülfiñ

6. **şānenüñ:-nüñ**

Gazel 1749

Mısra: 8

Tarak.

Pāralarsa bu

göñülkendüzini

olmaz ‘aceb

Her nefes görür elin

zülfiñucındaşānenü

ñ

7. **şānenüñ:-nüñ**

Gazel 1852

Mısra: 4

Tarak.

Ben iraklarda dem-
ā-dem dāyim oynar
zūlf-ile
Pāralansun göreyim
bagrihemîşeşānenü
ñ

8. **şāne:**

Gazel 1954

Mısra: 8

Güçlükleri

halleden, çözen (kimse).

Ger bulmak
isterseñdilāzūlfinea
nuñ dest-res
Tîg-ı ğam-ılacān u
dil kıl pārepāreşāne
ol

şāne ile:

1. **şāne ile:**

Gazel 1687

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Tarak ile.

Dir-iseñdimāg-ı
‘ālemeger tola
müşg-ile
İyzühre-çehre şāne
ile tara perçemüñ

şāne ur:

1. **şāne ur:**

Gazel 1701

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Taramak.

Aç yüzüñāşüfte
olsun hüsñüñe ay u
güneş
Şāne ur
zūlfüñekalmasunķar
ārıkimsenüñ

şāneurduñ:

1. **şāneurduñ:-duñ**

Gazel 1733

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Taramak.

Kākülüñeşāneurduñ
tağıdupbī-dilleri
Niçe diller
hānesinzulm-
ılavīrāneyledüñ

şāneurma:

1. **şāneurma:-ma**

Gazel 1988

Mısra: 14

Kelime Tipi: -

Taramak.

Bu Muħibbī gibi
eylersin niçe diller
helāk
Kıl
terahħumdöstumzül
füñcurmaşāne gel

şānele:

1. **şāneler:-r**

Gazel 1699

Mısra: 9

Taramak.

Yār ele almış
Muħibbīşānezülfinş
āneler
Göreyim bagrum
gibi
biñpārebagrıñşānen
üñ

şarāb:

1. **şarāb:-ı**

Gazel 1504

Mısra: 5

*Ar. 1. İçilecek şey,
içecek 2. Sarhoşluk
veren bâde, mey.*

Leblerüñyādeyleyü
p içse şarābiehl-i
‘ışk
Germ olur
meyhāneler içre
idermestāneħaz

2. **şarāb:-ı**

Gazel 1571

Mısra: 9

*Ar. 1. İçilecek şey,
içecek 2. Sarhoşluk
veren bâde, mey.*

Derd ü
miħnetdürğidāoldış
arābı gözyaşı
Tekye-i
ğamdaMuħibbī kim
ola miħmān-ı ‘ışk

3. **şarāb:**

Gazel 1702

Mısra: 3

*Ar. 1. İçilecek şey,
içecek 2. Sarhoşluk
veren bâde, mey.*

Gözüm yaşın
şarābidüpğöñüldenn
āleler kılsam
Degül mi meclis-i
ğamda bulur ‘iyş ü
tarabdanyig

4. **şarāb:**

Gazel 1731

Mısra: 7

*Ar. 1. İçilecek şey,
içecek 2. Sarhoşluk
veren bâde, mey.*

Şarāb ister
gözünmestdürkoiçs
ünkanumı her dem
Çevürdüñsîh-i
miñnetleçübagrumı
kebābitdüñ

5. **şarāb:**

Gazel 1788

Mısra: 3

*Ar. 1. İçilecek şey,
içecek 2. Sarhoşluk
veren bâde, mey.*

Gözüm yaşın
şarābidüpgöñüldenn
äleler kılsam
Degül mi meclis-i
gamda bular ‘iyş ü
tarabdanyig

6. **şarāb:**

Gazel 1795

Mısra: 1

*Ar. 1. İçilecek şey,
içecek 2. Sarhoşluk
veren bâde, mey.*

Bezm-i gamda göz
yaşı dāyimşarāb
olmak gerek
Cān u dil ol meclise
yanupkebāb olmak
gerek

7. **şarāb:**

Gazel 1937

Mısra: 5

*Ar. 1. İçilecek şey,
içecek 2. Sarhoşluk
veren bâde, mey.*

Sen şarāb iç
karşuña bülbül
serāgāzeylesün
Tāb-ı

müldenkızaru
olsun şehāruhsār
gül

şarāb iç:

1. **şarāb iç:**

Gazel 1720

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Şarap içmek.

Dilünāyinesini
kaplasa ğam
Cilāvirsünşarāb iç
olmaya jeng

şarāb içer:

1. **şarābiçer:-er**

Gazel 1860

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Şarap içmek.

Şarāb içer
diyüzāhididerta'nı
bu ‘uşşāka
Veli ‘ālemde ger
sorsañaña yok
nesne ħubdanyig

şarābiçseñ:

1. **şarābiçseñ:-señ**

Gazel 1837

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Şarap içmek.

Bilürdüñ
‘ışkumuñkeyfiyeti
ni
Şarābiçseñyimeseñz
āhidābeng

şarāb u ābı:

1. **şarāb u ābı:-ı**

Gazel 1512

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Şarap ve su.

Gāh olur

meyhāreler eyler

şarāb u ābı cem’

İyMuħibbīzidd iken

itdi su āteşçitimā’

şarāb u şāb-ıdı:

1. **şarāb u şāb-ıdı:--ıdı**

Gazel 1549

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Şarap ve genç

(delikanlı).

‘Ārifertūh-ı

ğıdādirlerşarāb u

şāb-ıdı

Zāhidāħayvān gibi

lāyıkşañayimek

‘alef

şarāb u şāhidi:

1. **şarāb u şāhidi:-ı**

Gazel 1653

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Şarap ve dilber.

Zāhidā alma ele tek

sen şarāb u şāhidi

Var saña olsun

mübārekkevser iç

ħavrāya bak

şarāb-ı erġuvānı:

1. **şarāb-ı erġuvānı:-ı**

Gazel 1777

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Erguvan

renkli(kırmızı) şarap.

Getürsākīşarāb-ı
erğuvānı
Ġam-ılaoldı dil
āyīnesijeng

şarāb-ı 'ışkı:

1. **şarāb-ı 'ışkı:-ı**

Gazel 1991

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Aşk şarabı.

Gel şarāb-ı 'ışkınüş
eyle şafāvülezzet al
Derdi
dermānadediŝya'nīb
elāvümihnet al

2. **şarāb-ı 'ışkı:-ı**

Gazel 1994

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Aşk şarabı.

Zāhidşarāb-ı
kevseriçşünmübāre
ki
İy dil şarāb-ı
'ışkıçüp sen şafāda
ol

şarāb-ı kevseri:

1. **şarāb-ı kevseri:-ı**

Gazel 1994

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Kevser şarabı.

Zāhidşarāb-ı
kevseriçşünmübāre
ki
İy dil şarāb-ı
'ışkıçüp sen şafāda
ol

şarāb-ı lālereng:

1. **şarāb-ı lālereng:**

Gazel 1836

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Lale renkli şarap.

Bezm-i ğamda bu
Muhibbītōlılarnüşit
mege
Hün-ı dilden sāĝar-ı
çeşmişarāb-ı
lālereng

şarāb-ı la'l-i nābından:

1. **şarāb-ı la'l-i**

nābından:-ın, -dan

Gazel 1656

Mısra: 13

Kelime Tipi: -

Halis kırmızı

*şarap. || Sevgilinin
kırmızı dudağı.*

Şarāb-ı la'l-i
nābındanMuhibbīcū
r'aisterseñ
Ser-i
kūyındadildāruñ var
it hāk-ile yeksānlık

şarāb-ı la'l-ile:

1. **şarāb-ı la'l-ile:-ile**

Gazel 1992

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Lale renkli, kırmızı

şarap.
Gāhīşarāb-ı la'l-ile
mestānegörinür
Gāhīgübār-ı hātt-
ılaḥayrān olan
gönül

şarāb-ı şāhidi:

1. **şarāb-ı şāhidi:-ı**

Gazel 1885

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Şahit şarabı.

Şarāb-ı
şāhidikādhīdzāhid
Sözünibilmeyüp
söyler-imiş neng

şarāp:

1. **şarāp:-ı**

Gazel 1720

Mısra: 7

*Ar. 1. İçilecek şey,
içecek 2. Sarhoşluk
veren bāde, mey.*

Şarābzāhidāzem-
ile āndūñ
Sözünđenañlanuryir
sinmegerbeng

sark:

1. **şarqdan:-dan**

Gazel 1651

Mısra: 8

*Ar. Güneşin
doĝduĝu cihet.*

Yüzünenvārınabeñz
er güzellik
āsümānında
Şarqdan bir tūlū'
itmiş meh ü mihr-i
münevver yok

sart:

1. **şarqdur:-ı, -dur**

Gazel 1873

Mısra: 8

*Olması başka
durumların
gerçekleşmesini
gerektiren şey, koşul.*

Her ki
'arîfdürçihândaism
ü resmi terk ider
Şartıdur 'âşıkklarun
terk ide evvel nâm
u neng

sat:

1. **şaṭ:**

Gazel 1501

Mısra: 4

*Şattu'l-Arap olarak
bilinen Fırat ve Dicle
nehirlerinin Basra
Körfezi'nden denize
dökülmeden önce
birleştikleri yerdir.*

Âteş-i âhum
yakardı
gönlümün Bağdâdın
1
Anda yaşum olmasa
biri Furât u biri Şaṭ

seb:

1. **şebinde:-i, -n, -de**

Gazel 1524

Mısra: 9

Gece.

İstese
zulfünşebinde
'arîzuñ bu ḥasta-dil
Tañdegülzulmetde
ister kalıcaktimâr
şem'

2. **şeb:**

Gazel 1538

Mısra: 8

Gece.

Hâcetdegül bu
ḥâne-i
hicrânaiyrefîk

Yakma bu
şebşinemolupdurañ
açerâg

3. **şebden:-den**

Gazel 1702

Mısra: 2

Gece.

Dimişlerdüregerçirü
zrüşendür
'Arab'danyig
Tažarru' itmege
'âşık olur mı
añaşebdenyig

4. **şebden:-den**

Gazel 1753

Mısra: 6

Gece.

Kaçan ki türe-şeb
olsa irer maṭlûbına
'âşık
Yanında 'âşıka
nesne
görinmezhiçşebden
yig

5. **şebden:-den**

Gazel 1788

Mısra: 2

Gece.

Egerçirüşen-i
rüzadimişlerdür
'arabdanyig
Tažarru'
itmege'âşık olur mı
añaşebdenyig

6. **şeb:**

Gazel 1846

Mısra: 1

Gece.

Görse bir şebgüşen
içinde
cemâlinigülün
Nâle eyler
täsheherdiñmezfiğanı
bülbülün

7. **şebden:-den**

Gazel 1860

Mısra: 14

Gece.

Muḥibbîḥ'âb-
ıgafletden sakın her
gicebî-dâr ol
Dilerseñ iresin
vaşlabulınmazsañaş
ebdenyig

8. **şebi:-i**

Gazel 1874

Mısra: 9

Gece.

Bu
Muḥibbînünşebikad
r ü günü bayram ola
Ger görineşâm-ı
hicrinde
hilâlîkaşuñun

şeb-diz-i âhum:

1. **şeb-diz-i âhum:-um**

Gazel 1974

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

*Ahın dumanından
oluşan yağız ata
benzeyen duman kütlesi.*

Şeb-diz-i âhum ile
gülüneşkikoşdum
Diğkatler eyle iy dil
yügrüğünü görüp al

şebdiz-i âhumdan:

1. **şebdiz-i āhumdan:-**
um, -dan

Gazel 1893

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

*Ahın dumanundan
oluşan yağız ata
benzeyen duman kütlesi.*

Egerçi geçmedi

kimse

benümşebdiz-i

āhumdan

Velīgülgünyaşumda

serī'idür bu

meydānuñ

şeb-i hicr:

1. **şeb-i hicr:**

Gazel 1837

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Ayrılık gecesi.

Muhibbīgicearturāh

u zāruñ

Şeb-i hicr içre sineñ

olalı teng

şeb-i hicrān:

1. **şeb-i hicrān:**

Gazel 1522

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Ayrılık gecesi.

Tiredür gerçi şeb-i

hicrānammāyazara

m

Derd-i dil

hālini olmışdurbaña

āhumşu'ā'

şeb-i hicründe:

1. **şeb-i hicründe:-üñde**

Gazel 1793

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Ayrılık gecesi.

Şeb-i

hicründenendürhāl-i

Muhibbīdiriseñ

Āh u vāh-ıla geçer

her

gicesigündüzümün

şeb-i tār içre:

1. **şeb-i tār içre:**

Gazel 1723

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Karanlık gecede.

Āh kılsam

kanluyaşumzāhir

olsa tañdegül

Kim şeb-i tār içre

encümāşikār olmak

gerek

şeb-i zulmetde:

1. **şeb-i zulmetde:-de**

Gazel 1791

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Zifri karanlık

gece.

'Ārızuñşevqınevaru

rħaţtuñgörmege dil

Şeb-i zulmetde

çemen seyrine

mehtāb gerek

şeb-külāh:

1. **şeb-külāh:**

Gazel 1799

Mısra: 8

Gece külahı;

geceleyin bilhassa

yatarken giyilen dövme

yünden yapıлма,

yekpare, bir karış

uzunluğunda, yahut

biraz daha kısa, tek

kathı, başı üşütmeyen,

teri emen bir tür başlık.

Kim ki

şebrevlikiderzülfi

şebindedilberün

Dūd-ı āhı başına bir

şeb-külāh olmak

gerek

şebnem-i 'ışk:

1. **şebnem-i 'ışk:**

Gazel 1614

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Aşkın gözyaşı.

Gicelernāle kılsam

çın şehergeh

Saçılurgözlerümden

şebnem-i 'ışk

şebrevlikider:

1. **şebrevlikider:-er**

Gazel 1799

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Gece karanlıkta

yürümek. II Hırsızlık,

hovardalık etmek.

Kim ki

şebrevlikiderzülfi

şebindedilberün

Dūd-ı āhı başına bir

şeb-külāh olmak

gerek

şebrevlik kılsa:

1. **şebrevlikkılsa:-sa**

Gazel 1638

Mısra: 7

Kelime Tipi: -
Hırsızlık yapmak.
Varupzülfi
siyâhında kaçan dil
kılsa şebrevlik
Başında düd-ı
âhındandimeñ ki
şeb-külâhı yok

secer:

1. **şecerden:-den**

Gazel 1616

Mısra: 7

Ağaç.

Bâğa var eyle nazar
her bir şecerden
'ibret al
Gör neler
halkkeylemişdürgöst
erür gülden tabak

2. **şecerden:-den**

Gazel 1887

Mısra: 9

Ağaç.

Almaz idi bāğ ara
her bir şecerden ol
harâc
Ger ezelden olmasa
idi livâsıbülbülün

3. **şecerde:-de**

Gazel 1982

Mısra: 13

Ağaç.

Degülsinçünki kim
sen bir şecerde
Uyan
yüzüñedokımanşabâ
bil

şefâ'at:

1. **şefâ'at:**

Gazel 1642

Mısra: 9

*Suçlu veya muhtaç
olan için af veya ihsan
ricası.*

Çünşefâ'atkânısinıy

evm-i cezâda

ümmete

Bu

Muhibbîderdmendü

ñhâlinelutf eyle bak

2. **şefâ'atden:-den**

Gazel 1861

Mısra: 9

*Suçlu veya muhtaç
olan için af veya ihsan
ricası.*

Şefâ'atdenMuhibbî

olma nevmîd

Kulısincân u dilden

Muştafânun

şefâ'at ide:

1. **şefâ'atide:-e**

Gazel 1854

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

*Birinin suçunun
bağışlanması veya
dileğinin yerine
getirilmesi için aracılık
etmek.*

MaşşerdeMuhibbîu

maram ide şefâ'at

Cân u dil ile

bendesiyemçünki

ben âluñ

şefâ'atidüp:

1. **şefâ'atidüp:-üp**

Gazel 1946

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

*Suçlu veya muhtaç
olanları affetmek ve
onlara ihsan sunmak.*

Teşneyemçokdurgü

nâhum sen

mürüvvet kânısın

Umaramidüpşefâ'at

viresinâb-ı zülâl

şefâ'at kılmak:

1. **şefâ'atılmak:-mak**

Gazel 1622

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

*Suçlu veya muhtaç
olan için af veya ihsan
ricası etmek.*

Muhibbîcürm ü

'işyânunegerçihadd

enaşmışdur

Bi-

hamdillâhvirilmişdü

rşefâ'atMuştafâ

kılmak

şefâ'ati ide:

1. **şefâ'atiide:-e**

Gazel 1734

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

*Birinin suçunun
bağışlanması veya
dileğinin yerine
getirilmesi için aracılık
etmek.*

Yevm-i

cezâdaumaram ide

şefâ'ati

Ol iki mîm ü hâ ile

dâlıMuhammedün

sefi' ol:

1. **şefi' ol:**

Gazel 1597

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Şefa'at etmek.

Eyle nazārşefi' ol

sensin şefi'-i

ümme't

Gülbāngüni

çekerler cümle

senüñhalāyık

sefi'-i ümme't:

1. **şefi'-i ümme't:**

Gazel 1597

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Ümme't şefa'ati.

Eyle nazārşefi' ol

sensin şefi'-i

ümme't

Gülbāngüni

çekerler cümle

senüñhalāyık

sefkāt:

1. **şefkāti:-i**

Gazel 1580

Mısra: 9

*Koruma, acıma ve
esirgeme duygusu ile
karışık olan sevgi.*

Cürmibî-

haddürMuhibbî

senden umar şefkāti

Nev-

civānidümsefidoldı

kapuñdarşe bak

sefkāt evle've:

1. **şefkäteyle've:-ye**

Gazel 1765

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Merhamet etmek,

acımak; yardımda

bulunmak, destek

olmak.

Mahşerde kamu

eyleye

'āşilereşefkāt

İki mīm ile hā ile

dāl[ı] Muħmmadüñ

sefkāt it:

1. **şefkāt it:**

Gazel 1657

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Acımak, şefkāt

göstermek.

Yumayayidideñizda

hıyüzümün karasın

Cürm çok benden

yuyılmazşefkāt it

hālüm'e bak

seh:

1. **seh:**

Gazel 1665

Mısra: 1

Padişah; sevgili.

Sanma işşeh kim

kapuñdanālevüferyā

d yok

Hey ne

zālimsinsenüñbeñze

rkatuñdadād yok

2. **şehün:-üñ**

Gazel 1704

Mısra: 9

Padişah; sevgili.

İyMuhibbî gerçi

kim meddāhıçokdur

ol şehün

Şādmān ol özüñi ol

cem'edāhıleyledük

3. **şehler:-ler**

Gazel 1789

Mısra: 10

Padişah; sevgili.

Kapuña varsa

Muhibbīcānıpışkeşi

letür

El öpülmez

çünkişehlerkapusın

dabī-bilek

4. **şehler:-ler**

Gazel 1861

Mısra: 1

Padişah; sevgili.

Demine

reşkidersşehlergedān

uñ

Ki zīrā yok

hızürüpādışānuñ

sehā:

1. **sehā:**

Gazel 1657

Mısra: 2

Ey padişah || Ey

sevgili.

Yānebiyyallāhitdün

mu'cizünle ayı şak

Diselersañā

'acebmidürşehāmah

büb-ı Hāk

2. **sehā:**

Gazel 1665

Mısra: 5

*Ey padişah || Ey
sevgili.*

Gonca mı var
gülşen içinde
şehāgzuñ gibi
Büsitān-ı dehr ara
kaddūñ gibi şimşād
yok

3. **şehā:**

Gazel 1675

Mısra: 5

Ey padişah || Ey

sevgili.

Çün dil-i
dīvāneyiitdūñşehāh
abs-i zenaḥ
Luṭfidüpzencir-i
zülfünibenüm
boynuma dak

4. **şehā:**

Gazel 1685

Mısra: 7

Ey padişah || Ey

sevgili.

Kūyuñdaasmaga bu
göñüldüzdinişehā
Kıldı o zülf-i
'anberinirīsimānkaş
uñ

5. **şehā:**

Gazel 1693

Mısra: 1

Ey padişah || Ey

sevgili.

Müdde'isözinvām
ıduşehāgüş
eylemek
'Āşık-ı üftadeñi
böyle ferāmüş
eylemek

6. **şehā:**

Gazel 1737

Mısra: 10

Ey padişah || Ey

sevgili.

Günehkāruñsaredd
itme
Muḥibbīderdmendü
ñdür
'Atā-baḥş ol
cihānda yok
şehāluṭf u keremden
yig

7. **şehā:**

Gazel 1770

Mısra: 6

Ey padişah || Ey

sevgili.

Bir
noḡtadurlebününden
kimse nişānevirmez
Mūdanincedürdirler
gören şehāmiyānuñ

8. **şehā:**

Gazel 1781

Mısra: 5

Ey padişah || Ey

sevgili.

Gülşendeşehābüyuñ
alaldan gül [ü]
ğonca
Gör fark ile
cāmeniçe eylediler
çāk

9. **şehā:**

Gazel 1783

Mısra: 1

Ey padişah || Ey

sevgili.

Şehbāzgöñlümidutu
pşehārāmeyledüñ
Künde
takupayagınazülf-
ile dāmeyledüñ

10. **şehā:**

Gazel 1784

Mısra: 1

Ey padişah || Ey

sevgili.

Degüleksükşehā
dilden senüñ bu
zaḥm-ı peykānuñ
Anuñçünḥūnağarko
lmış-durur her
laḥzadāmānuñ

11. **şehā:**

Gazel 1811

Mısra: 9

Ey padişah || Ey

sevgili.

Rāh-ı 'ışkuñdabilür
misin
Muḥibbīyişehā
Dermenditdūñ ser-
i
kūyuñdaabdāleyled
uñ

12. **şehā:**

Gazel 1822

Mısra: 1

Ey padişah || Ey

sevgili.

Hey ne
şirindürşehālā'l-i
şeker-rizüñsenüñ
'Āleme fitne
virürzülf-i dil-
āvizüñsenüñ

13. **şehâ:**
Gazel 1835
Mısra: 3
Ey padişah || Ey
sevgili.
Görmeze
urmaşehâhışm-ıla
kıl bārīnaazar
Döstum kanı
aramuzda olan
hakk-ı nemek
14. **şehâ:**
Gazel 1839
Mısra: 6
Ey padişah || Ey
sevgili.
Eyleyüpdürlücefâla
r öldürüp âhir beni
Gülşen-i
küyuñşehâmurg-ı
hoş-elhânsuzkoduñ
15. **şehâ:**
Gazel 1840
Mısra: 11
Ey padişah || Ey
sevgili.
Muşhaf-i
hüsnüñhakiyçunKa'
bedürküyuñşehâ
Bu Muhibbîcân u
dilden
oldıkurbānuñsenüñ
16. **şehâ:**
Gazel 1842
Mısra: 9
Ey padişah || Ey
sevgili.
'Işkbazmindedşehâk
ametümiçengidüben
Ney gibi iñledesin

- böyle
midürkânunuñ
17. **şehâ:**
Gazel 1844
Mısra: 7
Ey padişah || Ey
sevgili.
Koma
ağyārīşehākapuñakā
firgibidür
Ne revâdur ki gire
içine Beytū'l-
haremuñ
18. **şehâ:**
Gazel 1854
Mısra: 1
Ey padişah || Ey
sevgili.
Kim gördişehâla'l-i
lebünüzrekiñhâlün
Didi ki sakın
kondimegestübineb
aluñ
19. **şehâ:**
Gazel 1860
Mısra: 2
Ey padişah || Ey
sevgili.
Siyehzülfünğelürcâ
nābaña mülk-i
'Arabdanyig
Degüldürşekker-i
Mısrīşehāşolşehd-i
lebden yig
20. **şehâ:**
Gazel 1865
Mısra: 3
Ey padişah || Ey
sevgili.

- Gice kim
vardurşehâzülf-i
siyāhuñdan eser
Gün tülū' eyler
sehergehrüy-ı
pāküñdürsenüñ
21. **şehâ:**
Gazel 1870
Mısra: 9
Ey padişah || Ey
sevgili.
Görmeze
urmaşehâhışm ile
kıl bārīnaazar
Döstum kanı
aramuzda olan nān
u nemek
22. **şehâ:**
Gazel 1873
Mısra: 3
Ey padişah || Ey
sevgili.
'Arīzuñdandurşehāe
şkümbenümsurhold
uğı
La'lalürkān içre
mihrüñtā yaşıñdan
çünkireng
23. **şehâ:**
Gazel 1923
Mısra: 5
Ey padişah || Ey
sevgili.
Şehā 'ahd itmiş-
iken vaşlaferdā
Sımak 'ahd-ile
peymānı ne müşkil
24. **şehâ:**
Gazel 1924

Mısra: 7
*Ey padişah || Ey
sevgili.*
Hicrûnleşehâ kaldı
gönülrah-ı belâda
Olmasa
egergambaña hem-
rah ne müşkil

25. **şehâ:**
Gazel 1937
Mısra: 6
*Ey padişah || Ey
sevgili.*
Sen şarâb iç
karşuña bülbül
serâgâzeylestün
Tâb-ı
müldenkızarup
olsun şehâruhsâr
gül

şehbâz:
1. **şehbâzı:-ı**
Gazel 1667
Mısra: 7
*İri ve beyaz bir
doğan kuşu.*
Gönlümünşehbâzı
'ulvîlerde itmişken
karâr
Bir 'aceblu'b-
ılaşayditi anı
'Ankâ-yı 'ışk

2. **şehbâz:**
Gazel 1783
Mısra: 1
Çevik, cesur.
Şehbâzgönlümidutu
pşehârâmeyledün
Künde

takupayagınazülf-
ile dâmeyledün

şehd:
1. **şehdine:-i, -n, -e**
Gazel 1651
Mısra: 6
*Bal ya da şekerli
gıdalar.*
MelâhatMısrıdurla'l
ün sorarsam
tañmıdurtekrâr
Lebünşehdineymeh
-rû bedel kıand-i
mükerrer yok

2. **şehdi:-i**
Gazel 1909
Mısra: 4
*Bal ya da şekerli
gıdalar.*
İstemez âb-ı
hayâtıkevsere
kılmaz nazar
Her ne dil kim
lebleri şehdi ile
hem-dem degül

3. **şehdi:-i**
Gazel 1990
Mısra: 3
*Bal ya da şekerli
gıdalar.*
Leblerünşehdi var-
iken 'âşık-ı dil-
hasteye
İstemez kıand ü
nebâtcüllâbañañhâcet
degül

şehd ü şeker:
1. **şehd ü şeker:**
Gazel 1766

Mısra: 10
Kelime Tipi: -
Bal ve şeker.
Sanma
cevrünü'metinâkdr
ini bilmeye Muhtâb
Şehd ü
şekkergörünürâñace
fâvüelemün

2. **şehd ü şeker:**
Gazel 1974
Mısra: 2
Kelime Tipi: -
Bal ve şeker.
'İyş ü şafâda
gördüm la'l-i
lebündekiñâl
Her kanda şehd ü
şeker konar
megesyâñud bal

**şehde döner şabr-
ıladirler koruk:**

1. **şehde döner şabr-
ıladirler koruk:**
Gazel 1627
Mısra: 8
Kelime Tipi: -
*" Koruk sabır ile
helva olur."*

Çekeyim cevr ü
cefâñı ire bir gün
râhatuñ
Bu
meseldürşehdedöne
r şabr-ıladirler
koruk

şehd-i lebden:

1. **şehd-i lebden:-den**
Gazel 1860
Mısra: 2

Kelime Tipi: -
Bal dudak II Tatlı.
Siyehzülfüngelürçā
nābaña mülk-i
'Arabdanyig
Degüldürşekker-i
Mısrîşehāşolşehd-i
lebden yig

seh-i 'ālem-gedāsın:

1. **seh-i 'ālem-gedāsın:-sın**

Gazel 1965

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Alemlerin dilencisi

olan şah.

'Āķilemdirsınvişāl-i

yār eylersin taleb

Ol şeh-i 'ālem-

gedāsınyā ne bu

fıkr-i muhāl

seh-i dārāb:

1. **seh-i dārāb:**

Gazel 1791

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

Dārāb yurdumun

sultanı.

Her yañaķadır ola

çekmegeeşkümsipe

hin

Gözlerüm gibi

añabir şeh-i dārāb

gerek

seh-i devrāna:

1. **seh-i devrāna:-a**

Gazel 1944

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Devrin hükümdarı.

Cān u dilden bende
oldı sen şeh-i
devrāna dil
Anuñ-ıçun her ne
emritseñtururfermā
na dil

seh-i hūbān:

1. **seh-i hūbān:**

Gazel 1930

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Güzeller padişahı.

Ol şeh-i

hūbānsiyehzülfinde

n ayırdı beni

Yālāhımüdde'ıyüzi

ni her dem kara kıl

2. **seh-i hūbān:**

Gazel 1998

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Güzeller padişahı.

Başum top

eyleyüptuhfegetürd

ümişeh-i hūbān

Süvār ol esb-i

nāzüzre ser-i

zülfüñiçevgān kıl

seh-i hūbān:

1. **seh-i hūbān:-ı**

Gazel 1635

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Güzeller padişahı.

Ol şeh-i hūbānı gör

hiç kullarına dādı

yok

Hoşbilürcevr ü cefā

fennin velüstādı

yok

seh-i mülk-i 'ışksın:

1. **seh-i mülk-i 'ışksın:-sın**

Gazel 1899

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Aşk ülkesinin

padişahı.

SīneñıtablidüpMuñı

b çek bu livā-

yıahuñı

Çünşeh-i mülk-i

'ıřksınıtablsenüñ

'ālem senüñ

sehlā:

1. **sehlāya:-y, -a**

Gazel 1664

Mısra: 2

Hafız şaşı göz, ela

göz.

Ger murāduñserv

ise ol kāmet-i

bālāya bak

Seyr-i

nergisdenn'olur ol

gözleri sehlāya bak

sehlāgözün:

1. **sehlāgözün:-üñ**

Gazel 1830

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Güzel ve dalgın

bakışlı göz.

Cān u dil mülkini

evvel eyledi

yagmağözün

Öldüriserbilüremāñı

r beni sehlāgözün

sehlig:

1. **şehlige:-e**

Gazel 1743

Mısra: 4

*Hükümdarlık,
padişahlık.*

Meyl eylemezse
mülk-i cihāna
‘acebmidür
‘İşkuñgamınışehlig
evirmezegedālaruñ

sehr:

1. **şehri:-i**

Gazel 1500

Mısra: 8

Kent, şehir.

Küy-ı dilberde
gözüm yaşı revān
olur revān
Nite kim Bağdād
şehri içre akar nehr-
i Şat

2. **şehründen:-üñ, -den**

Gazel 1522

Mısra: 12

Kent, şehir.

Şolkadar ben
hastayacevr ü
cefālareyledüñ
Şabrañakat kalmadı
şehründenitdüm el-
vedā’

3. **şehri:-i**

Gazel 1733

Mısra: 6

Kent, şehir.

Zülf ü hattı u
kākülün her
yañadan eyler
hücüm
‘Arızuñdın şehri

iken

kāfiristāneyledüñ

sehr-i dili:

1. **şehr-i dili:-i**

Gazel 1779

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Gönül şehri.

İtdivirānegelüpşehr-
i dili ğamsipehi
Cümle tārāchemān
kıldı firāk-ı elemün

sehr-i yārumsın:

1. **şehr-i yārumsın:-**

um, -sın

Gazel 1845

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Şeyh, Mevlevi

tekkesinin şeyhi.

Emir-i
tācdārumsinkuluña
mşehr-i yārumsın
İki
‘ālemdevarumsın’i
çün dün
gicegelmedüñ

sehsüvār:

1. **şehsüvāram:-am**

Gazel 1857

Mısra: 4

Çok usta binici.

Hayfdurkullaruñiçi
gnetme
Şehsüvāramatuñ
başın çekerek

sehsüvār-ı ‘ışk:

1. **şehsüvār-ı ‘ışk:**

Gazel 1621

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

*Aşkın iyi usta
süvarisi, binicisi.*

Geldükçemüjetirine
karşugöğsin gere
‘Uşşāk ara var mı
ola şehsüvār-ı ‘ışk

sek:

1. **şek:**

Gazel 1695

Mısra: 5

Şüphe.

Zāhidüñgönünde
şek
‘āşıkirişdivuşlata
Böyledür kime
emek sunuldu
kimine yimek

sek olup:

1. **şek olup:-up**

Gazel 1775

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Şüphe olmak.

Su’ālümeccevābağı
zuñ berk
Dönüp var mı
dehānuñda olup şek

seker:

1. **şekerden:-den**

Gazel 1599

Mısra: 4

Şeker.

Şevküm artar
leblerünzikrinmuğa
rrer eylesem
Nite kim artar
şekerden tütü-i
güftāraşevk

şeker lebden:

1. şeker lebden:-den

Gazel 1965

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Tatlı dudak.

Ol şeker lebden

Muhibbî söz

açupgüftâra gel

İşidenlersenüñiçün

diyeler şîrînmağâl

şeker:

1. şekerden:-den

Gazel 1506

Mısra: 1

Şeker.

Olmasa

meygünlebüñiydöst

şekkerden ne hâz

Ruğların olmasa

gülşende gül-i

terden ne hâz

2. şekerden:-den

Gazel 1509

Mısra: 1

Şeker.

Olmasa

meygünlebüñiydöst

şekkerden ne hâz

Ruğların olmasa

gülşende gül-i

terden ne hâz

3. şeker:

Gazel 1888

Mısra: 1

Şeker.

İyruğları gül lebleri

şekkerdağınâzük

Zikrinianuñ eyle

mükerrer dağınâzük

şekerlebünle:

1. şekerlebünle:-ünle

Gazel 1850

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Tatlı dudak.

Ben marîz-ı ‘ışka

ger hâcet olursa

gül-şeker

Gül

ruhuñşekkerlebünle

behremend itsem

gerek

şeker ü bâl:

1. şeker ü bâl:

Gazel 1697

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Şeker ve bal.

Eyleyüpcevr ü

cefâlar beni hoş-

hâyleydün

Zehrsunduñ sanma

anı şeker ü

bâyleydün

şeker-i mısır:

1. şeker-i mısır:

Gazel 1860

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Mısır şekeri.

Siyehzülfüñgelürcâ

nâbaña mülk-i

‘Arabdanyig

Degüldürşekker-i

Mısrîşehâşolşehd-i

lebden yig

şeker-şiken:

1. şeker-şikenün:-üñ

Gazel 1696

Mısra: 6

Tatlı konuşmak,

tatlı söz söylemek.

Sorma

ğayralebününlezzeti

ni gel baña sor

Bilüremlezzetiniçün

ki o şeker-şikenün

2. şeker-şikenün:-üñ

Gazel 1782

Mısra: 6

Tatlı konuşmak,

tatlı söz söylemek.

Lebüñañdukçadınür

şi’rümeydöstmelih

Her bir elfâzumatañ

mı dine şeker-

şikenün

şekl:

1. şeklin:-in

Gazel 1689

Mısra: 1

Biçim, kılık, hâl.

Serv şeklin

nağşidersinemdeşe

mşîrünüñsenün

Bâğ-ı dilde gül

bitürürzağm-

ılatürünüñsenün

şekl-i âh:

1. şekl-i âh:

Gazel 1568

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Ah şekli, ahın

biçimi.

Tekye-i dilde
Muhibbî yazmak
içünşekl-i âh
Dâğdansaşkreyleyüp
üstineçekmişdür
elif

sekl-i mihrâbî:

1. **sekl-i mihrâbî:**

Gazel 1604

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Mihrap şeklinde.

Görinena'l-i
tevsenüñgözineşekl
-i mihrâbî
İdersetañımdur anı
kokılsunkıblegâh
'uşşâk

sekl-i zü'l-fikâr:

1. **sekl-i zü'l-fikâr:**

Gazel 1865

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Zülfikâr'ın şekli.

*Zülfikâr: Hz. Ali'nin
kılıcının adı.*

Anuñ-içünsineme
yazıldı şekl-i zü'l-
fikâr
Tâ görenler diyeler
kim
sineçäküñdürsenüñ

sekvakilup:

1. **sekvakilup:-up**

Gazel 1804

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Şikayet etmek.

Dâyim olmasa eger
bu dile iyyârgamuñ

Dir-
idümşekvekilupluñf-
ılayokdurkeremüñ

sem':

1. **sem':**

Gazel 1513

Mısra: 1

Mum.

Gicelerşubha dek
bîdâr olan şem'
Döküp gözyaşlarını
zâr olan şem'

2. **sem':**

Gazel 1513

Mısra: 2

Mum.

Gicelerşubha dek
bîdâr olan şem'
Döküp gözyaşlarını
zâr olan şem'

3. **sem':**

Gazel 1513

Mısra: 4

Mum.

Kesilmez düd-ı
âhuñhıçbaşuñdan
Benüm tek yakılup
pür nâr olan şem'

4. **sem':**

Gazel 1513

Mısra: 6

Mum.

Sebebsingörmegeyâ
ruñcemâlin
Bu
ğastagöñlümetimâr
olan şem'

5. **sem':**

Gazel 1513

Mısra: 8

Mum.

Olursın 'âşık u
ma'sûkanâzır
Arada vâkıf-ı esrâr
olan şem'

6. **sem':**

Gazel 1513

Mısra: 10

Mum.

Muhibbî gibi
yakupbagrıyagın
Sarardupbeñzinibim
âr olan şem'

7. **sem':**

Gazel 1514

Mısra: 1

Mum.

Şevk-i
ruhsârüñlayanupyak
ıluııııyâr şem'
Ol sebebdendür ki
olur şubholıncazâr
şem'

8. **sem':**

Gazel 1514

Mısra: 2

Mum.

Şevk-i
ruhsârüñlayanupyak
ıluııııyâr şem'
Ol sebebdendür ki
olur şubholıncazâr
şem'

9. **sem':**

Gazel 1514

Mısra: 4

Mum.

Od yanar başında
var Mecnûn-
şifatsevda-yı 'ışk
Râhat olmaz bir
nefes yaşlar döker
her bâr şem'

10. şem':

Gazel 1514

Mısra: 6

Mum.

Her giceyılduz
sayar yummaz
gözinişubha dek
Tâ göre bir kez
cemâlünü olur bîdâr
şem'

11. şem':

Gazel 1514

Mısra: 8

Mum.

Sırr-ı 'ışkı meclis
ehli içre
fâşitdünüdiyü
Kesdiler gerçi
zebânın itmedi ikrâr
şem'

12. şem':

Gazel 1514

Mısra: 10

Mum.

Gündüzün her kanda
olsa gerdeninde
bendi var
Gice olsa
kendükendühâlinea
glar şem'

13. şem':

Gazel 1514

Mısra: 12

Mum.

Ruğlarıñüstindecân
â ol siyâhzülfün
gibi
Tutdı od içre
vağanoldı
semender-vâr şem'

14. şem':

Gazel 1514

Mısra: 14

Mum.

Bildiler
hâlünMuhibbîsine-i
süzândan
Nite kim her
şebidersüz-ı dilin
izhâr şem'

15. şem':

Gazel 1516

Mısra: 1

Mum.

Gördinâr-ı 'ışk-
ılayandugını acıdı
şem'
Anuñ-ıçundur
döker her gice
gözden kanlu dem'

16. şem'e:-e

Gazel 1516

Mısra: 8

Mum.

Şevk-ile taşubha
dek her gice
yanmazdı eger
Şem'enür-ı
'ârızuñdan irmese
bir zerrelem'

17. şem':

Gazel 1519

Mısra: 1

Mum.

Tutuşup 'ışkâteşine
dün gicenâgâh şem'
Çıkdı başından
duhâni eyledi bir âh
şem'

18. şem':

Gazel 1519

Mısra: 2

Mum.

Tutuşup 'ışkâteşine
dün gicenâgâh şem'
Çıkdı başından
duhâni eyledi bir âh
şem'

19. şem':

Gazel 1519

Mısra: 4

Mum.

Dökdi yaşlar
gicelertâşubholınca
agladı
Oldı bu derd-i
derünundanmegerâ
gâh şem'

20. şem':

Gazel 1519

Mısra: 6

Mum.

Yandugıncaâteş-i
'ışkagönülhandân
olur
Nite kim
kendüziyanına
güler her gâh şem'

21. **şem'**:

Gazel 1519

Mısra: 10

Mum.

Gönlümünvîrânesin

irüşen it

mâhumbenüm

Çün ola-gelmiş-

durur

vîrânelerdemâh

şem'

22. **şem'**:

Gazel 1519

Mısra: 12

Mum.

Âhum ile gördiler

dilde

Muhibbîâteşüm

Didiler olmak

'acebdürbâd-ıla

hem-râh şem'

23. **şem'**:

Gazel 1520

Mısra: 1

Mum.

Mihr-i hüsninde o

mâhuñoldıçünpervâ

ne şem'

'Arz-ı hüsnitsün de

görsün niçeyirden

yana şem'

24. **şem'**:

Gazel 1520

Mısra: 2

Mum.

Mihr-i hüsninde o

mâhuñoldıçünpervâ

ne şem'

'Arz-ı hüsnitsün de

görsün niçeyirden

yana şem'

25. **şem'**:

Gazel 1520

Mısra: 4

Mum.

Tañmıdurencümmis

âli cem' ola

pervâneler

Çünkü bu bezm içre

oldıtal'at-i cānâne

şem'

26. **şem'**:

Gazel 1520

Mısra: 6

Mum.

Bir ayagüzreturup

bil

baglayupdurhıdmet

e

Tâc-ı zerrîn başına

alsa ne tañşâhâne

şem'

27. **şem'**:

Gazel 1520

Mısra: 8

Mum.

Meclisünde dün

gıceyanmagada'vî

eylemiş

Tutuşalum tek

berügelsünhemânım

eydâna şem'

28. **şem'**:

Gazel 1520

Mısra: 10

Mum.

Bezm-i hüsninde

görüüp dil âteşin

dilber didi

İyMuhibbî pes ne

hâcetdürmeh-i

devrâna şem'

29. **şem'**:

Gazel 1521

Mısra: 1

Mum.

Giceler

'işkuñlacânâ yanar

oldum hem çü şem'

Dânedâneanuñiçün

gözlerümakıtdı

dem'

30. **şem'**:

Gazel 1523

Mısra: 1

Mum.

Meclisdeyüzüñgörd

isenüñnâgehânî

şem'

Odlara

yanupçıkardı

baş[ın]dan duñhânî

şem'

31. **şem'**:

Gazel 1523

Mısra: 2

Mum.

Meclisdeyüzüñgörd

isenüñnâgehânî

şem'

Odlara yanup

çıkardı baş[ın]dan

duñhânî şem'

32. **şem'**:

Gazel 1523

Mısra: 4

Mum.

Tururöñüñdeşevk-
ılayanupyakılmaga
Budur ümîzi eyleye
teslîmcânî şem'

33. şem':

Gazel 1523

Mısra: 6

Mum.

Pervâne gibi yandı
görüp çünki hüsnüñi
Maḥv olsa ne tañ
kılmasa
hergiznişânî şem'

34. şem':

Gazel 1523

Mısra: 8

Mum.

İster
yüzüñi görmege her
meclise varur
Başed ki bulamdiyü
arar her mekânî
şem'

35. şem':

Gazel 1523

Mısra: 10

Mum.

Ger kîmyâ-yı 'ışk-
ılatoptolusînesi
Olmasa neden
zâhirider zer miyânî
şem'

36. şem':

Gazel 1523

Mısra: 12

Mum.

Şem'-i
ruḥuñakarşusenüñ
dil uzatmasa

Kesdürmez idi
meclis içinde
zebânî şem'

37. şem':

Gazel 1523

Mısra: 14

Mum.

Añupḥayâl-i şem'-i
ruḥuñ her ki cānvire
Laḥdindeañaşu'levi
reüstüh'ânî şem'

38. şem':

Gazel 1523

Mısra: 16

Mum.

İydöstsenüñyâduña
ben niçeyanaram
Luṭf eyle beni bir
gice it imtiḥânî
şem'

39. şem':

Gazel 1523

Mısra: 18

Mum.

İşkuñyolındadökdib
enüm gibi göz yaşın
ḤaḳḳâMuḥibbî
itmedi hergizziyânî
şem'

40. şem':

Gazel 1524

Mısra: 1

Mum.

Mihr-i
ruḥsârüñgörmüşdür
megeyiyâr şem'
Odlara
yanupfirâkuñdanolu
pdurzâr şem'

41. şem':

Gazel 1524

Mısra: 2

Mum.

Mihr-i
ruḥsârüñgörmüşdür
megeyiyâr şem'
Odlara
yanupfirâkuñdanolu
pdurzâr şem'

42. şem':

Gazel 1524

Mısra: 4

Mum.

Evvelâber-
dâridüpsonra
yakarlar âteşe
Sırr-ı 'ışk[1]
itdügiyçünfaşMans
ür-vâr şem'

43. şem':

Gazel 1524

Mısra: 6

Mum.

Görmek ister
hüsnüñiolmuşmege
dîvânesi
Her gice dirile
mescidde seni arar
şem'

44. şem':

Gazel 1524

Mısra: 8

Mum.

Derd-i dilden geldi
kapuñşikâyetitmeg
e
Anuñiçündür yakar

başına her dem nâr
şem'

45. şem':

Gazel 1524

Mısra: 10

Mum.

İstese
zülfünşebinde
'arızuñ bu ĥasta-dil
Tañdegülzulmetde
ister kalıcaktimâr
şem'

46. şem':

Gazel 1524

Mısra: 12

Mum.

Eksük itmez
gicelertâşubĥa dek
göz yaşların
Su gibi akıtmak
ister tâ göre dîzâr
şem'

47. şem':

Gazel 1524

Mısra: 14

Mum.

İyMuĥibbî yan
yakıl derdüñiammâ
söyleme
Niçe yanar oda gör
hîç eylemez güftâr
şem'

48. şem':

Gazel 1526

Mısra: 1

Mum.

'Işkuñarüz-ı
ezelden olmasa ger
yâr şem'

Olmaz idi sararup
dil-ĥastevübimâr
şem'

49. şem':

Gazel 1526

Mısra: 2

Mum.

'Işkuñarüz-ı
ezelden olmasa ger
yâr şem'
Olmaz idi sararup
dil-ĥastevübimâr
şem'

50. şem':

Gazel 1526

Mısra: 4

Mum.

Hicr-ile yanmakdan
ise didiyig baş
oynamak
Baş koyup ortaya
itdi 'ışkıñiñzhâr
şem'

51. şem':

Gazel 1526

Mısra: 6

Mum.

Zulmaugradımeğer
gelmiş-durur
dâdisteyü
Anuñiçünkarşuña
başına yakar nâr
şem'

52. şem':

Gazel 1526

Mısra: 8

Mum.

Ğamşebinde kalmış
idümañmasamruĥsâ

ruñı
Ğitdizulmethamdü-
lillâheyledümbî-dâr
şem'

53. şem':

Gazel 1526

Mısra: 10

Mum.

Bu
Muĥibbîgicelerĥüsn
üñañupâĥ eylese
Tola
âĥışu'lesindenküñb
ed-i devvâr şem'

54. şem':

Gazel 1528

Mısra: 1

Mum.

Kılsa ger
vuşlatşebinde
'arızincânâne şem'
Pertev-i ĥurşid olan
yirde ne ĥâcet yana
şem'

55. şem':

Gazel 1528

Mısra: 2

Mum.

Kılsa ger
vuşlatşebinde
'arızincânâne şem'
Pertev-i ĥurşid olan
yirde ne ĥâcet yana
şem'

56. şem':

Gazel 1528

Mısra: 4

Mum.

Ayagında bendi var
başında 'ışkuñäteşi
Meclis içre iyperî
olsa ne tañdīvāne
şem'

57. şem':

Gazel 1528

Mısra: 6

Mum.

Her
gicetāşubholınca
gözyaşın
dökmekdeyüz
Ġamşebindeanuñ-
ıçundurbaña hem-
hāne şem'

58. şem':

Gazel 1528

Mısra: 8

Mum.

Rüşenitseñn'olacān
ākülbe-i ahzānumı
Dāyimāmehpertevi
ndençün yakar
pervāne şem'

59. şem':

Gazel 1528

Mısra: 10

Mum.

Kaşdı bu dāma
düşüre dem-be-dem
pervāneyi
Ol sebebdendür
döker eçrāfa her
dem dāne şem'

60. şem':

Gazel 1528

Mısra: 12

Mum.

Şem'e yanarken
'acebdürdāyimāper
vāneler
'Ārızuñakarşuolmuş
dur bu şebpervāne
şem'

61. şem':

Gazel 1528

Mısra: 14

Mum.

Tañımdurpervāne
kılssa bu
Muhibbīcān u dil
Oldıçünvuşlatşebin
de 'ārız-ı cānāne
şem'

62. şem'e:-e

Gazel 1528

Mısra: 11

Mum.

Şem'e yanarken
'acebdürdāyimāper
vāneler
'Ārızuñakarşuolmuş
dur bu şebpervāne
şem'

63. şem'e:-e

Gazel 1699

Mısra: 5

Mum.

Şem'epervāneyanu
pkülinsavurmuşbād-
ı şubh
Küligögesavrılır
elbette oda yananuñ

64. şem':

Gazel 1710

Mısra: 4

Mum.

Sevdā-yı ser-i
zülfiylebaşdan mı
çıkardı
Ger şem'
sözindiñlemesebād-
ı şabānuñ

65. şem'e:-e

Gazel 1749

Mısra: 10

Mum.

Āteş-i ruhsāruña
yaksa Muhibbī dil
ne ğam
Şem'eyanmaktang
örüñpervāsı yok
pervānenüñ

66. şem'e:-e

Gazel 1772

Mısra: 3

Mum.

Şem'ecānını yakar
'āşıkhemānpervāne
dür
Bülbüle sunıldı
ancak āh u nālān
eylemek

67. şem':

Gazel 1803

Mısra: 8

Mum.

Giceler kan
aglasamtāşubhā dek
olmaz 'aceb
Şem' gibi
yanmasun başında
nānkimsenüñ

68. şem':

Gazel 1806

Mısra: 7

Mum.

Yāradidüm şem'
yakar her
gicepervānesin
Didi bunda
yimeğam 'uşşāk[ı]
nār itsem gerek

69. **şem'e:-e**

Gazel 1917

Mısra: 6

Mum.

Āteş-i
ruḥsārayandursamn
'olacān u dili
Şem'e yakar nite
kim pervāne görse
per ü bāl

70. **şem'ün:-üñ**

Gazel 1919

Mısra: 3

Mum.

Pervāne-
vārşevkineşem'üñy
akup peri
Ġarḳ ol
gözünşirîşkineyanm
aganūra gel

71. **şem':**

Gazel 1927

Mısra: 9

Mum.

Şem' gibi
ḥāsetiylegicelertās
ubḥa dek
İyMuḥibbîḥün-ı
dildürdökilenyaşum
degül

şem' gibi:

1. **şem' gibi:**

Gazel 1661

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Mum gibi.

Kes şem' gibi
başum
'ışkodışu' levirsün
'İşk 'āteşine
yanmak 'uşşāka
'ādet ancak

şem' yakdı:

1. **şem' yakdı:**

Gazel 1519

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Mum yakmak.

Yok
dimeinkārıkızāhid
sakın rîşün yanar
Sīnesineehl-i
'ışkuñyakkıçünAllā
h şem'

şem'-i cemāli:

1. **şem'-i cemāli:-i**

Gazel 1992

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Güzelliğın mumu.

Yakarsa seni
lādimepervāneler
gibi
Şem'-i
cemālişevkinesüzān
olan gönül

şem'-i cemālūne:

1. **şem'-i cemālūne:-**

üñe

Gazel 1920

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Güzelliğın mumu.

Gül

yüzünşevkinecānıvı
rüempervāne-veş
Yakaram şem'-i
cemālūne dil-ile
cānı bil

şem'-i dil:

1. **şem'-i dil:**

Gazel 1534

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Gönül mumu.

Bu Muḥibbîye yiter
hicrānşebinde şem'-
i dil
Döstlarḥācetedgüld
üryakmañuz anda
çerāğ

şem'-i ḥüsne:

1. **şem'-i ḥüsne:-e**

Gazel 1654

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Güzelliğın mumu.

Bāl ü per yak şem'-
i
ḥüsneğörickepervān
e-vār
Gülşen içre ola
bülbul gibi ancak
zār-ı 'ışk

2. **şem'-i ḥüsne:-e**

Gazel 1953

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Güzelliğın mumu.

Şem'-i

ḥüsneḡālibempervān

e-veş
Yakaramāhır ben
anda perr ü bāl

3. **şem'-i hüsne:-e**

Gazel 1988

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Sevgilinin mum

(gibi aydınlık) yüzü.

Boynuñadazkülfi
zencirüñ dil-i
dīvāne gel
Şem'-i
hüsneñipervān
e eyle yana gel

4. **şem'-i hüsne:-e**

Gazel 1558

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Güzellik mumu II

Sevgili.

Yanmayınca şem'-i
hüsnesürmezempāy
ma yüz
Dökilürpervāne
yansa bāl ü perler
her taraf

sem'-i muhabbet:

1. **şem'-i muhabbet:**

Gazel 1641

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Muhabbet, sevgi

mumu.

Boynuñazencir-i
'ışkıy dil-i
dīvānedak
Cānuñipervāne-veş
şem'-i muhabbet
içre yak

sem'-i ruhsārına:

1. **şem'-i ruhsārına:-**
ina

Gazel 1536

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Yanağın mumu;

sevgilinin yanağının
ışıldı.

Şem'-i ruhsārına
kılmış zülfini ol
mehnikāb
İyMuhibbī yok
siyāholdugıvālā-
yıçerāğ

2. **şem'-i ruhsārına:-ı,**
-na

Gazel 1832

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Yanağın mumu. ||

Sevgilinin parlak
yanağı.

Şem'-i
ruhsārınayandursam
n'olacān u dili
Oda yanmakdur işi
kanda ise
pervānenüñ

sem-i ruhsārūña:

1. **şem'-i ruhsārūña:-**
uña

Gazel 1584

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Yanağın mumu;

sevgilinin yanağının
ışıldı.

Şem-i
ruhsārūñacānācān u

dil yaksam n'ola
Bāl ü perden
ğayrıçünpervānenü
ñhiçbārı yok

sem'-i ruhuña:

1. **şem'-i ruhuña:-uña**

Gazel 1523

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Yanağının mumu;

sevgilinin parlayan,
ışıldayan yanağı.

Şem'-i
ruhuñakarşusenüñ
dil uzatmasa
Kesdürmez idi
meclis içinde
zebāni şem'

sem'-i rüyuñdur:

1. **şem'-i rüyuñdur:-**
uñdur

Gazel 1755

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Sevgilinin yüzünün
mumu, ışığı.

Cānumipervāne
iden şem'-i
rüyuñdursenüñ
Göñlümidivāne
kılan zülf ü
müyuñdursenüñ

sem'-i sebistān:

1. **şem'-i sebistān:**

Gazel 1721

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Karanlıklar

ülkesinin mumu.

Bezmümüzrüşenidü
p şem'-i
şebistânolduñ
Hüblarencüm olup
sen meh-i
tâbânolduñ

şemme:

1. **şemmesî:-sî**

Gazel 1561

Mısra: 11

*Çok az miktar,
zerre miktârı.*

Çine vardı büy-ı
zülfüñüñmeger bir
şemmesi
Hasret ile kana
döndikurudîâhüdan
âf

2. **şemmesin:-sî, -n**

Gazel 1895

Mısra: 7

*Çok az miktar,
zerre miktârı.*

Bahra döksem
âhumodîşemmesin
Kaynayupbişerdi
içinde semek

sems:

1. **şems:**

Gazel 1722

Mısra: 5

Güneş.

Yücelerde
seyriderken şems
istiğnâ-y-ıla
Yüz sürer kapuñda
şimdi
pâymalüñdürsenüñ

sems ü kamerhür u

melek:

1. **şems ü kamerhür u**

melek:

Gazel 1870

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

*Güneş, ay, huri ve
melek.*

Kim-durur bir kez
yüzüñ görüp
yoluñda ölmeye
Hüsñüñçayrân
iken şems ü
kamerhür u melek

semsîr:

1. **şemşîrîñ:-üñ**

Gazel 1689

Mısra: 1

*Kılıç II Sevgilinin
başının iki yanından
sarkan uzun saç lülesi.*

Serv şeklin
nakşidersînemdeşe
mşîrîñsenüñ
Bâğ-ı dilde gül
bitürürzañm-
ılatürîñsenüñ

2. **şemşîrîñ:-üñ**

Gazel 1746

Mısra: 4

*Kılıç II Sevgilinin
başının iki yanından
sarkan uzun saç lülesi.*

Tîr-i
müjgânuñakarşusîn
esini tutmayan
Dilegüm bu
tokınaboynınaşemşî
rîñsenüñ

3. **şemşîrîñ:-üñ**

Gazel 1809

Mısra: 2

*Kılıç II Sevgilinin
başının iki yanından
sarkan uzun saç lülesi.*

Geçdisînemden öte
iy kaşı ya
tîrîñsenüñ
Başumı top itdiâñir
geldi
şemşîrîñsenüñ

sem'-veş:

1. **şem'-veş:**

Gazel 1602

Mısra: 1

Mum gibi.
Şem'-veş gel âteş-i
'ışkıdilâbaşuñda
yak
Dânedânedür-r-i
eşkirîşte-i
cânüzredak

2. **şem'-veş:**

Gazel 1810

Mısra: 1

Mum gibi.
Şem'-veş her
meclise varmasa
cânânuñsenüñ
Giceler yanmazdı iy
dil şubha dek
cânüñsenüñ

şen ol:

1. **şen ol:**

Gazel 1907

Mısra: 1

Kelime Tipi: -
Mutlu olmak.

Dāfī'-i
ğamdurdilānüş eyle
cāmı iç ŧen ol
Ger keder var-ısa
dilde anı ŧāf it rüşen
ol

ŧenī':

1. ŧenī':

Gazel 1527

Mısra: 8

İŧ, durum.

Kanumığamzelerüñ
dökdidedümyardıdi
Kim ki cellād ola
elbette olur
fi'liŧenī'

ŧer':

1. ŧer':

Gazel 1517

Mısra: 10

Adalet.

AsitānuñdaMuħibbī
kanuñıitdūñ heder
Kanda gitdi kanı
inŧāfuñ be zālīm
kanı ŧer'

ŧer':

1. ŧer'den:-den

Gazel 1552

Mısra: 3

ŧeriat.

Sen ŧarīķ-ı Hāķķı
gözle çıkma sakın
ŧer'den
Sen
yoluñtogrultegerçi
var
nedāmetmuħtelif

2. ŧer'e:-e

Gazel 1918

Mısra: 5

ŧeriat.

Zahidā ŧer'e
muħālif mi degül
bu işlerüñ
Hāñkāh içinde her
dem hüy u
hāeksükdegül

ŧerār:

1. ŧerārūñdur:-uñ, -dur

Gazel 1859

Mısra: 2

Kıvılcım. II Aŧk

ateŧinin kıvılcımı.

İñledençarħıdilāfery
ād u zārūñdursenüñ
Görinenencümdegü
l her
ŧebŧerārūñdursenüñ

ŧeräre:

1. ŧeräre:

Gazel 1948

Mısra: 8

Kıvılcım.

Dutsun ŧadā-
yına'ra-i 'iŧkuñ
felekleri
Kandil-i 'arŧı
yakmagaāhuñŧeräre
kıl

ŧerār-ı 'iŧk:

1. ŧerār-ı 'iŧk:

Gazel 1621

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Aŧk kıvılcımı.

Yagdurmayaydı
'āleme ger dide göz

yaŧın
Baŧdan yakardı
uŧbucihāñŧerār-ı
'iŧk

ŧerbet:

1. ŧerbet:

Gazel 1914

Mısra: 8

Tatlı içecek.

Ger bugün elden
komayasın
ŧer'atdāmenin
Havz-ı kevserden
diyeler sañayārāñ
ŧerbet al

2. ŧerbetdür:-dür

Gazel 1933

Mısra: 8

Tatlı içecek.

'Aks-i
la'lüñlemegernüş
idesin cām-ı meyi
Telħŧerbetdür anı ol
lezzetiyleķand kıl

3. ŧerbeti:-i

Gazel 1954

Mısra: 5

Tatlı içecek.

Çünkimaħabbet
ŧerbeti sunuldiçdūñ
sen ezel
ŧimdengirühüşyārılı
k fikrini komestāne
ol

ŧerbet 'inebi:

1. ŧerbet 'inebi:

Gazel 1768

Mısra: 4

Kelime Tipi: -
Şerbet üzümlü.
Döstimlâ'l-i lebüñ
'aşık-ı dil-ğastelere
İrmese şerbet
'inebineftedfâyide-
nâk

serbet-i hicrûñ:

1. **serbet-i hicrûñ:-üñ**

Gazel 1670

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Ayrılık şerbeti.

Şerbet-i
hicrûñiçelden bu
Muhibbîhâsta-dil
Göre mi
şîhhatyüziniçügize
hr-i derde bak

serbet-i la'lüñ:

1. **serbet-i la'lüñ:-üñ**

Gazel 1533

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Sevgilinin

dudağının kırmızısının
şerbeti.

Hastahâlemhicrodın
danyiryiroidisineda
ğ
Şerbet-i la'lüñ umar
çünoldı pür-
sevdâdimâğ

şer'den çıkma:

1. **şer'den çıkma:**

Gazel 1612

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Şeriatten

ayrılmamak.

İyMuhibbîemr-i
Hakkı tut çıkma
şer'den
İster iseñrüz-ı
maşşerde olasin
yüzi ak

şeref bulur:

1. **şeref bulur:-ur**

Gazel 1553

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Şeref bulmak,

şereflemek.

Her kim
insândurkemâlâtair
üp bulur şeref
Eylemez zâyî'
demini eylemez
'ömrin telef

şeref olmaz:

1. **şeref olmaz:-maz**

Gazel 1554

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Şeref bulunmaz.

Sümm-i
esbüñlebasup gel
eyle rüyuñdannişân
Sikke olmayınca
olmaz didiler zerde
şeref

şerefvirmeve:

1. **şeref virmeye:-me, -
ye**

Gazel 1980

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Şereflendirmek,

yüceltmek,

onurlandırmak.

Sîret olmasa şeref
virmeyehiçhüsñ ü
cemâl
Şüretealdanmayupsî
retgözetdiehl-i hâl

şererler çıkar:

1. **şererler çıkar:**

Gazel 1558

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Kıvılcım çıkar.

Bu

Muhibbîğamşebind
ederd-ile âh eylese
'Âleme odlar düşer
çıkır şererler her
taraf

şerh:

1. **şerh:**

Gazel 1940

Mısra: 7

Açıklama.

Şerh yazmış varak-ı
hüsñineyârüñhâtı
Hâtı-ı reyhân-ıla ol
şafhamuşaşşâ mı
degül

şerh eyledi:

1. **şerheyledi:-di**

Gazel 1970

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Açıklamak,

anlatmak.

Yazıldı metni
hüsñüñ gerçi
mücmel
Hâtunşerh eyledi
soñramufaşşal

serholinmaz:

1. **şerholinmaz:** -in, -
maz

Gazel 1870

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Anlaşılmaq.

Çekdügümcânâfirâk

ıylabelâvümüihneti

Şerholinmazbiñzeb

ânum olsa

hâlümhaşre dek

serha çekmeve:

1. **şerhaçekmeve:** -meye

Gazel 1564

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Yaralamak, kesik

izi bırakmak.

Nâmerd olan

sînesineşerha

çekmeye

Zer-düz işini

eylemeye her haşîr-

bâf

serh-i ma'nāsına:

1. **şerh-i ma'nāsına:** -
sına

Gazel 1696

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Mânânın

açıklaması.

'İlm-i ğayb oldu

megerçeşm-ile zülf

ü dehenüñ

Şerh-i ma'nāsına

kim kâdir olur

böyle fenüñ

seri'atdâmenin:

1. **şeri'atdâmenin:**

Gazel 1617

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Şeriatın eteği.

İyMuhibbî koma

elden dut

şeri'atdâmenin

İster-iseñrüz-ı

maşşerde ola

tâyüzüñ ak

2. **şeri'atdâmenin:-n**

Gazel 1914

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Şeriatın eteği.

Ger bugün elden

komayasın

şeri'atdâmenin

Havz-ı kevserden

diyeler sañayārân

şerbet al

sermendeoldı:

1. **şermendeoldı:-dı**

Gazel 1719

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Utanmak, mahcup

olmak.

CânâMuhibbîoldışe

rmendeitlerüñden

Küyüñavardugıncak

arşu çıkar sükkânuñ

sermende-i rüyuñ:

1. **şermende-i rüyuñ:-**
uñ

Gazel 1769

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

(Sevgilinin)

yüzünün utangaç hâli.

Hâlüne 'anberhaťa

ile

didümzülfüñemüşğ

Olmışamtäzindeem

şermende-i

rüyüñsenüñ

şevk:

1. **şevk-ıla:-ıla**

Gazel 1523

Mısra: 3

Şiddetli arzu, istek,

aşırı heves.

Tururöñündeşevk-

ılayanupyakılmaga

Budur ümîzi eyleye

teslîmcânî şem'

2. **şevkine:-i, -n, -e**

Gazel 1532

Mısra: 2

Şiddetli arzu, istek,

aşırı heves.

Servkaddüñhasretin

deneyledümçüngeşt

-i bağ

Lâlehadüñşevkine

sînemdeyakdumtâz

edâğ

3. **şevk:**

Gazel 1599

Mısra: 2

Şiddetli arzu, istek,

aşırı heves.

Ağlayupâh eylesem

gelürruh-ı

dildâraşevk

Bâd u bārân-

ıladurlâ-büd gül-i
gülzâraşevk

4. **şevk-ile:-ile**

Gazel 1647

Mısra: 2

*Şiddetli arzu, istek,
aşırı heves.*

Sâkıgetürdibâdeyi
bezme kabak kabak
Başladı devre şevk-
ile sâgar ayak ayak

5. **şevkine:-i, -n, -e**

Gazel 1723

Mısra: 2

*Şiddetli arzu, istek,
aşırı heves.*

Bülbül-i cân
meskeni bir gül'-
izâr olmak gerek
Şevkine bir gül-
ruhuñ dil murğızâr
olmak gerek

6. **şevkine:**

Gazel 1823

Mısra: 9

*Şiddetli arzu, istek,
aşırı heves.*

Zerre-veştolaşuban
gün
yüzişevkinegöñül
Cânvire irmeye
mihrine o meh-
rünüñ

7. **şevkine:-i, -n, -e**

Gazel 1890

Mısra: 9

*Şiddetli arzu, istek,
aşırı heves.*

İyMuhibbî yine bir
mıhr-i münevver
şevkine
Eyleyüpçâk-i
girîbântâ-be-
dâmâneyledüñ

8. **şevkine:-i, -n, -e**

Gazel 1904

Mısra: 9

*Şiddetli arzu, istek,
aşırı heves.*

İyMuhibbî gül
ruhımuñşevkine
Bülbül ol her dem
terennüm eylegil

9. **şevkine:-i, -n, -e**

Gazel 1912

Mısra: 5

*Şiddetli arzu, istek,
aşırı heves.*

Hâr elinden kan
yudar gül şevkine
bülbül müdâm
Salınupbâd-ı
seherdehâr-ıla
oynar gül

10. **şevkine:-i, -n, -e**

Gazel 1919

Mısra: 3

*Şiddetli arzu, istek,
aşırı heves.*

Pervâne-
vârşevkineşem'üñy
akup peri
Çarç ol
gözünşirirşekineyanm
aganûra gel

11. **şevkine:-i, -n, -e**

Gazel 1920

Mısra: 3

*Şiddetli arzu, istek,
aşırı heves.*

Gül
yüzünşevkinecânıvi
rüempervâne-veş
Yakaram şem'-i
cemâlüne dil-ile
cânı bil

12. **şevkine:**

Gazel 1929

Mısra: 9

*Şiddetli arzu, istek,
aşırı heves.*

Şîrînlebüñüñşevkın
ecânâ bu Muhibbî
Ferhâd-şîfat ger
düşe kühsâra ne
müşkil

13. **şevki:-i**

Gazel 1936

Mısra: 9

*Şiddetli arzu, istek,
aşırı heves.*

Ruğlarışevki ile
yandı Muhibbî
odlara
Nâr-ı 'ışkı
yakalıdan sîne-i
süzâna dil

14. **şevkine:-i, -n, -e**

Gazel 1943

Mısra: 3

*Şiddetli arzu, istek,
aşırı heves.*

Gül yüzünşevkine
her şebtâşeher
bülbül gibi
Hâlî olmaz

nālevüāh u fiġānum
gitme gel

15. **şevki:-i**

Gazel 1944

Mısra: 5

*Şiddetli arzu, istek,
aşırı heves.*

Yanalıdanruġlarınuş
evki ile āteşlere
Kaçmaz oldımünis
olup āteş-i sūzāna
dil

16. **şevkine:**

Gazel 1952

Mısra: 12

*Şiddetli arzu, istek,
aşırı heves.*

Her
gicegelürçünkiMuġi
bbihayāl-i dōst
Şevkineanuñ sen
dahıyandurçerāġ-ı
dil

17. **şevkine:-i, -n, -e**

Gazel 1992

Mısra: 10

*Şiddetli arzu, istek,
aşırı heves.*

Yakarsa seni
lādimepervāneler
gibi
Şem'-i
cemālişevkinesūzān
olan gönül

18. **şevkine:**

Gazel 1999

Mısra: 5

*Şiddetli arzu, istek,
aşırı heves.*

Turmaferyād u
fiġān eyle o meh-
rūşevkine
Çünkü itmek
ādetidürbülünizār
gül

19. **şevki-y-ile:-ı, -y, -le**

Gazel 1979

Mısra: 6

*Şiddetli arzu, istek,
aşırı heves.*

Saña yiter
ruġlarınakarşu ol
gül-ruġuñ
Şevki-y-ile
dutişupbaşdanayaga
dek kül ol

şevk artar:

1. **şevk artar:-ar**

Gazel 1599

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

*Arzusu, isteġi,
hevesi, coşkusunu artmak.*

Şevküm artar
leblerüñzikrinmuġa
rrer eylesem
Nite kim artar
şekerden tüfi-i
güftāraşevk

şevk gelmiş:

1. **şevk gelmiş:-miş**

Gazel 1606

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

*Coşkunluk, ışıık,
aydınlık gelmesi.*

Dāmenin bend ü
miyān yüzden
gidermiş burġa'ın

Nāzider gelmiş
meger ol serv-
kādrefitāraşevk

şevk gelse:

1. **şevk gelse:**

Gazel 1606

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

*Coşkunluk, ışıık,
aydınlık gelmesi.*

Kanumiçdükçe
gelse tañ mı çem-i
yāraşevk
Her kaçan nüş itse
mey lā-
büdgelürgüftāraşevk
k

şevk gelsün:

1. **şevk gelsün:-sün**

Gazel 1606

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

*Coşkunluk, ışıık,
aydınlık gelmesi.*

Hastadurküyüñdaya
turiyātib-i dil
meded
Bir cevāb eyle
lebüñdengelsün ol
bīmāraşevk

şevk gelür:

1. **şevk gelür:**

Gazel 1599

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

*Şevke gelmek,
coşkuya kapılmak.*

Gün
yüzindeġalkaġalkaz
ülfini görüp didüm

Kuvveti artar
geliryatdukça
günde mârâşevk

2. **şevk gelür:** -ür

Gazel 1599

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

*Parlaklık gelir, ışık
gelir.*

Aglayupâh eylesem
gelürruh-ı
dildâraşevk
Bâd u bârân-
ıladurlâ-büd gül-i
gülzâraşevk

3. **şevk gelür:**

Gazel 1606

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Coşkunkluk gelir.

Kanumiçdükçe
gelse tañ mı çeşm-i
yâraşevk
Her kaçan nüş itse
mey lâ-
büdgelürgüftâraşev
k

4. **şevk gelür:**

Gazel 1606

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Coşkunkluk gelir.

Na'ra-i bülbül
üninden ser-te-ser
gülşen tolu
Büy-ı gülden mest
olup-durur
gelürgüftâraşevk

5. **şevk gelür:**

Gazel 1606

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Coşkunkluk gelir.

Her kaçan âh
eylesem artar bu
sînemâteşi
Tañdegülçünkigelür
bâdesdügincenâraşe
vķ

6. **şevk gelür:**

Gazel 1606

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Coşkunkluk gelir.

Her kaçan âh
eylesem artar bu
sînemâteşi
Tañdegülçünkigelür
bâdesdügincenâraşe
vķ

şevk gösterdi:

1. **şevk gösterdi:** -di

Gazel 1606

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

Şevke gelmek,

çoşmak.

İyMuhibbîmerd-
iseñ gel vir bu
dünyâyatalâk
Bilmeyüp gösterdi
çoklar bu zen-i
mekkâraşevk

şevk virsün:

1. **şevk virsün:** -ür

Gazel 1599

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

*Şevke gelmek,
çoşmak.*

Bir

muşâhibyârdurvirür

derünumdanhâber

Ehl-i derd olan

anuñçüngösterüreş'

âraşevk

şevk ide:

1. **şevk ide:** -e

Gazel 1599

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

İstemek, arzu

etmek.

Қibleden dönsün

yüziğamdanebedkur

tılmasun

Küyını koyup kim

ide Ka'be-i

envâraşevk

şevk itmez:

1. **şevk itmez:** -mez

Gazel 1599

Mısra: 14

Kelime Tipi: -

İstemek, arzu

etmek.

Nev-'arüs-ı hüsnine

aldanma

dünyâbîvedür

İyMuhibbîmerd

olan itmez zen-i

mekkâraşevk

şevk virsün:

1. **şevk virsün:** -sün

Gazel 1599

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Keyif, neşe

vermek; ışık vermek,
aydınlattık.

Cân be-ğâyethüzn
içinde dil katı
ğamnâkdür
Sâkiyâ mey sun ki
virsün bu dil-i
ğamh'âraşevk

sevki ruhsârûnla:

1. **sevki ruhsârûnla:**

Gazel 1514

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Yanağının arzusu.

Şevk-i
ruhsârûnlayanupyak
ılıriyyâr şem'
Ol sebebdendür ki
olur şubholıncazâr
şem'

2. **sevki ruhsârûnla:-**

uñ, -la

Gazel 1937

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

(Sevgilinin)

Yüzünün parlıtı. ||

(Sevgilinin) Yüzünün

hevesi.

Servler baş
kaldurup her
yañadan gözler seni
Şevk-i
ruhsârûnlayakdisîne
sinenâr gül

sevki-ile:

1. **sevki-ile:**

Gazel 1516

Mısra: 7

*Coşkulu bir
şekilde.*

Şevk-ile tâşubha
dek her gice
yanmazdı eger
Şem'enür-ı
'ârızuñdan irmese
bir zerrelem'

2. **sevki-ile:**

Gazel 1718

Mısra: 11

Coşkulu bir

şekilde.

Yaka çâk itse
Muhibbî yine şevk-
ile ne tañ
Sînesinañdımeger
ol gül-i
nâzükbedenüñ

3. **sevki-ile:**

Gazel 1907

Mısra: 8

Coşkulu bir

şekilde.

Mâni' olup ger gire
vuşlat deminde
araya
Şevk-ile
çâkeyleyüppirâheni
yektâ ten ol

sevkiyle:

1. **sevkiyle:**

Gazel 1542

Mısra: 3

Coşkulu bir

şekilde.

Gül ruñuşevkiyle
güller
pîrehençâkeylesün

Yâdidüphâliniyaksu
nsînesinelâledağ

sevki artar:

1. **sevki artar:**

Gazel 1599

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Arzusu artmak II

Mutlu olmak.

Şevki artar
leblerünzikrinmuğa
rrer eylesem
Nite kim artar
şekerden tütî-i
güftâraşevk

sev:

1. **sevde:-de**

Gazel 1695

Mısra: 8

Şey, herhangi bir

şey.

'İşk ya Mecnûnuñ
olsun ya benüm
olsun didüm
İstemem bir şeyde
olam kimse ile
müşterek

sevda:

1. **sevda:**

Gazel 1588

Mısra: 2

Çılgın II. Âşık.

Elümdengitdisermâ
yeümîdiâhsüdum
yok
Beni şeydâ mı
sanursızvücüdum
bil ki bûdum yok

2. şeydâ-yı:

Gazel 1669

Mısra: 2

Çılgın II. Âşık.

Bir saçı

leylâyahabsolmuş

dil-i rüsvâyı bak

Olmış ol

dîvânesiMecnûnlayı

nşeydâyı bak

3. şeydâ:

Gazel 1738

Mısra: 5

Çılgın II. Âşık.

İrmek ister

zülfinüñpâyânınaşe

ydâgönül

Ne uzun

sevdâyadüşmiş

‘ömr-i kütâhıgörün

4. şeydâ:

Gazel 1808

Mısra: 1

Çılgın II. Âşık.

Zülfine dil bağlayan

elbette ol şeydâ

gerek

Terk idüpnâmüs u

‘arı ‘âlemerüsvâ

gerek

5. şeydâ:

Gazel 1975

Mısra: 10

Çılgın II. Âşık.

Bu Muhibbî olalı

mecnuñsaçuñleylelâsı

na

Görineşimdengirüşe

ydâgönüldîvâne dil

sevdâsı olur:

1. şeydâsı olur:

Gazel 1749

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Aşığı, mübtelası

olmak.

Hâlini ‘arzitmege

kim varsa bu

dîvânenüñ

Ol dahışeydâsı olur

göricekcânânenüñ

sevdâ-yı gül:

1. şeydâ-yı gül:

Gazel 1963

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Gülün müptelası.

Hâr-ılabâzîce eyler

gül güler hândân

olur

Bî-hâberdür bülbül

andan

olduğınşeydâ-yı gül

sevdâ-yı ‘ışk iden:

1. şeydâ-yı ‘ışk iden:-en

Gazel 1607

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Aşk çılgını etmek.

Leylîzülfi]dür iden

mecnûnlayınşeydâ-

yı ‘ışk

Anuñçün kim göre

eydürbañarüsvâ-yı

‘ışk

sevîh:

1. şeyh-ile:-ile

Gazel 1639

Mısra: 6

Bir tekke veya

zaviyede reislik eden ve

müritleri bulunan

kimse.

Kimi şâfi kimi

şüfîhalk-ı

‘âlemmuhtelif

Herkesün bir kâr[ı]

vardurşeyh-ile var

şâba bak

2. şeyh:

Gazel 1756

Mısra: 7

Bir tekke veya

zaviyede reislik eden ve

müritleri bulunan

kimse.

Her dem atar

‘âşıkşeyhîta’ne

taşını

Dîvâneye serzeniş

câhileçibâk

sev-lillâh:

1. şey-lillâh:

Gazel 1748

Mısra: 3

Allah rızası için

istenen az bir şey.

Gelmişem şey-

lillâhiçüntapuñader

vâzeye

Virzekât-ı hüsünüñi

göster

yüzünüñhsânsenüñ

sevîtan:

1. şeytândan:-dan

Gazel 1754

Mısra: 6

Âdem'e secde

etmediği için cennetten
kovulan, insanları
Allah'ın emirlerine
karşı kışkırtan, kötülüğe
yönelten cin, iblis.

Dilâ gel ihtirâz eyle
sakin bu nefs-i
zâlimden
Sakınmak
çünkilâzımdursañaş
eytândanîmânuñ

2. şeytâm:-ı

Gazel 1984

Mısra: 9

Âdem'e secde

etmediği için cennetten
kovulan, insanları
Allah'ın emirlerine
karşı kışkırtan, kötülüğe
yönelten cin, iblis.

Oku "lâ-ğavl" ki
şeytânîdür it
Gehînefsüñi
öldürüp ğazâ bil

şifâ:

1. şifâdur:-dur

Gazel 1646

Mısra: 7

Hastalıktan

kurtulma, iyi olma;
çare, ilaç, deva.

La'l-i
lebûñşifâdurârü'ş-
şifâişigün
Ya n' için anda bu
ben bîmâr u zârâyir
yok

2. şifânuñ:-nuñ

Gazel 1861

Mısra: 8

Hastalıktan
kurtulma, iyi olma;
çare, ilaç, deva.

Tabîbâçâreyokdurd
erd-i 'ışka
Ne kânûna uyar ne
hodşifânuñ

3. şifâyâ:-yâ

Gazel 1878

Mısra: 3

Hastalıktan

kurtulma, iyi olma;
çare, ilaç, deva.

Hasta oldum hier
ara
bildümşifâyâçâre
yok
İytabîb-i dil meded
sen terk-i
kânüneyledün

şifâ itmeysin:

1. şifâitmeysin:-me, -
ye, -sin

Gazel 1823

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

İyi gelmek, hastayı

iyileştirmek.

Dil-i bîmâr-ı
Muhibbîyeşifâ
itmeyesin
İytabîb-i dil ü cân
böyle
midürkânunuñ

şikâr:

1. şikâr:

Gazel 1689

Mısra: 9

Av.

İdemezincehd-ile
anı Muhibbî sen
şikâr
Şöyle beñzer kim
perî-
zâdoldımağcürünsen
ün

2. şikârı:-ı

Gazel 1701

Mısra: 8

Av.

Gönlümüñşahbâzını
âvârekıldumâh u
vâh
Bir hümâkaşında
kim olmaz
şikârkimsenün

3. şikârı:-ı

Gazel 1803

Mısra: 16

Av.

Gönlümüñbâzınısal
dum ol hümây[ı]
şaydıçün
Olmaz iken ben
şikâritdümşikârkim
senün

şikâritdüm:

1. şikâritdüm:-düm

Gazel 1803

Mısra: 16

Kelime Tipi: -

Avlamak.

Gönlümüñbâzınısal
dum ol hümây[ı]
şaydıçün
Olmaz iken ben
şikâritdümşikârkim
senün

şikâr itsem:

1. **şikâritsem:** -sem

Gazel 1694

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Avlamak.

Şayd olurken ol
hümānuñdāmına
'Ankā-yıKāf
Bāz-ı himmet birle
ben anı şikâr itsem
gerek

2. **şikâritsem:** -sem

Gazel 1825

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Avlamak, kendine

âşık etmek.

Bir gün ol serv-i
revānacānnisār
itsem gerek
Tuḥfe bir
cāniltübencānāşikā
r itsem gerek

şikâvetitmege:

1. **şikâyetitmege:** -mege

Gazel 1524

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Durumundan

yakınmak, sızlanmak,

memnuniyetsizliğini

ifade etmek.

Derd-i dilden geldi
kapuñşikâyetitmeg
e
Anuñiçündür yakar
başına her dem nâr
şem'

şimdengirü:

1. **şimden:**

Gazel 1782

Mısra: 10

Artık, bundan

sonra.

İyMuḥibbî kim

okursa diye

şi'rüñehasen

Kalmaya

kıymetişimdengirüş

i'r-i Hasenüñ

2. **şimdengirü:**

Gazel 1781

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Bundan sonra,

Bundan böyle.

Ġalib-i

şevkemMuḥibbî

'ışkımeştür eyleme

Olayım şimdengirü

mest

disünlercāmeçāk

3. **şimdengirü:**

Gazel 1954

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Bundan sonra,

Bundan böyle.

Çünkimāḥabbet

şerbeti sunuldiçdüñ

sen ezel

Şimdengirühüşyârlı

k fikrini komeştâne

ol

4. **şimdengirü:**

Gazel 1975

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Bundan sonra,

Bundan böyle.

Bu Muḥibbî olalı

mecnuñsaçuñleylâsı

na

Görineşimdengirüşe

ydāgöñüldivâne dil

5. **şimdengirü:**

Gazel 1798

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Bundan sonra.

İyMuḥibbiyiggörin

ürçünkiatlasdanpalâ

s

İstemezsem

tañmıdurşimdengirü

āmâdelik

6. **şimdengirü:**

Gazel 1809

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Bundan sonra.

Eyledüñsınemçerâğ

ınyakmagaçün dil

fitil

Şöyle bil

şimdengirü od

olırsarırñsenüñ

7. **şimdengirü:**

Gazel 1917

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Bundan sonra.

İyMuḥibbîbulmurşı

'ründeçünarız-ı

ḥasen

Yiridürşimdengirü

ger diyeler
sañaKemāl

8. **şimdengirü:**

Gazel 1954

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Bundan sonra.

İtdüñmaḥabbet
fikrini
kılduñmeveddetzıkr
ini
Şimdengirücân
terkin ur var ḫālib-i
cānāne ol

9. **şimdengirü:**

Gazel 1986

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Bundan sonra.

Dōstlar umar
mısızşimdengirünā
m u nişān
Bī-nevā bir ‘āşıkam
benden
nişānhācetdegül

10. **şimdengirü:**

Gazel 1575

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Artık, bundan

sonra.

Gördigöñlümzülfüñ
isevdā-yı ‘ışk
Oluramşimdengirür
üsvā-yı ‘ışk

11. **şimdengirü:**

Gazel 1930

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Artık, bundan
sonra.

Gün gibi hercāyilik
itmek
revāmıdursaña
Dimezemşimdengir
ü dil-ḫasteye gel
çāre kıl

12. **şimdengirü:**

Gazel 1930

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

Artık, bundan

sonra.

Cān u dil terk
itdiyoluñdaMuḫıbbī
bilmedüñ
İyşanemşimdengirü
mihri hemānāgyāra
kıl

13. **şimdengirü:**

Gazel 1936

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Artık, bundan

sonra.

Ḥamdü-
lillāhbendeñ oldum
dergehüñdecān-ıla
İstemez sultān ola
şimdengirüdevrāna
dil

14. **şimdengirü:**

Gazel 1594

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

Bundan sonra,

artık.

Dōstlar her bir
sözüm

Ḥusrevkelāmıdurbe
nüm
İdeyim
şā’irlereşimdengirü
üstādlık

şimdi:

1. **şimdi:**

Gazel 1722

Mısra: 6

Artık, bundan

böyle.

Yücelerde
seyriderken şems
istiğnā-y-ıla
Yüz sürer kapuñda
şimdi
pāymālündürsenüñ

2. **şimdi:**

Gazel 1727

Mısra: 8

Artık, bundan

böyle.

Niçe yıllar añmaz-
iken bu dil-i
ğamgīniāh
Şükr kim şimdi cefā
sengin
atupşādeyledüñ

3. **şimdi:**

Gazel 1771

Mısra: 6

Artık, bundan

böyle.

Cilve kıl meydān-ı
ḫüsn içre semend-i
nāz-ıla
Söylenen dillerde
şimdi güft ü
gūyuñdursenüñ

4. **şimdi:**

Gazel 1895

Mısra: 6

Artık, bundan

böyle.

Yazdı Mecnûnı ezel
serdâr-ı 'ışk
Beni yazdı şimdi
anı itdihak

5. **şimdi:**

Gazel 1755

Mısra: 10

İçinde bulunulan

zaman.

İyMuhibbîşi'rûñeta
hsînidüpehl-i hıred
Söylenen dillerde
şimdi güft ü
güyuñdursenüñ

6. **şimdi:**

Gazel 1774

Mısra: 8

İçinde bulunulan

zaman.

Ruḥumzerd idi
âhumâtesinden
Gözüm yaşından
oldı şimdi gül-reng

7. **şimdi:**

Gazel 1794

Mısra: 8

İçinde bulunulan

zaman.

Görmedüm
'âlemdehergiz
kalmadı ehl-i vefâ
Bir zamândur kanın
içer şimdi
kardaşkardaşuñ

8. **şimdi:**

Gazel 1825

Mısra: 12

İçinde bulunulan

zaman.

İyMuhibbî ister-
iken leblerinden
büseler
Şimdi
varuپیşiginbüse-
kenâr itsem gerek

9. **şimdi:**

Gazel 1840

Mısra: 8

İçinde bulunulan

zaman.

Kapusındaboynumı
egdüm görüp bir
ehl-i dil
Didişabr it bir nefes
şimdi çıkar
cânuñsenüñ

10. **şimdi:**

Gazel 1906

Mısra: 6

İçinde bulunulan

zaman.

Büsevirdümdimiş
iken
alubancânañdini
Şimdi inkâr idesin
sanduñ anı
gırevdegül

11. **şimdi:**

Gazel 1989

Mısra: 8

İçinde bulunulan

zaman.

Cümle meh-rûlar
görüp eş'aruñameyl

eyledi

Şimdi bildümfenn'-
i şî'r içinde
sâhirdürgöñül

12. **şimdi:**

Gazel 1992

Mısra: 11

İçinde bulunulan

zaman.

Şimdi Muhibbî bir
şanemebaglubended
ür
Baş egmeyen
kimseye sultân olan
göñül

13. **şimdi:**

Gazel 1995

Mısra: 4

İçinde bulunulan

zaman.

Dermânkabül
itmediler derd var-
iken
'Āşıklar içre şimdi
budur
müdde'âgöñül

şimdilik:

1. **şimdilik:**

Gazel 1864

Mısra: 4

Şimdiki halde,

*şimdiki durum gereği
olarak, bu an için.*

Vā'izâ cennet
şarâbıkevser ü
hürîsaña
Şimdilik mahbûb-ı
meyle dehrihoş
görmek gerek

2. **şimdilik:**

Gazel 1915

Mısra: 7

*Şimdiki halde,
şimdiki durum gereği
olarak, bu an için.*

Ziyetine sakın
aldanma bu dehrün
şimdilik
Olısdur anı fikr
eyle kim aḥirpāy-
māl

şimşād:

1. **şimşād:**

Gazel 1665

Mısra: 6

Far. Şimşir ağacı.

Ġonca mı var
gülşen içinde
şehāagzuñ gibi
Büsitān-ı dehr ara
kaddüñ gibi şimşād
yok

şināverlikider:

1. **şināverlikider:-er**

Gazel 1595

Mısra: 7

Kelime Tipi: -
Yüzücü olmak.

Baḥr-ı 'ışk içre bu
dil
çünküşināverlikider
İñlerem kim iki
çeşmümañaolmışdu
r kabak

2. **şināverlikider:-er**

Gazel 1602

Mısra: 5

Kelime Tipi: -
Yüzücülük etmek.

Baḥr-i eşk içre
düşüp bu dil
şināverlikider
Korkmaz
zīrādüçeşmiañaolmı
şdur kabak

şi'r:

1. **şi'r-ile:-ile**

Gazel 1515

Mısra: 10

*Edebi değeri olan
nazımlı ve kafiyeli söz.*

Feyzbaḥşoldısañaru
ḥ-ı Kemāl
Şi'r-ile kıl
MuhibKemāletama'

2. **şi'rüme:-üme**

Gazel 1517

Mısra: 7

*Edebi değeri olan
nazımlı ve kafiyeli söz.*

Şi'rümenazm ehli
baksa dir budur aşl-
ı kelām
Buñanisbetğayrılare
ş'arıolmuş cümle
fer'

3. **şi'rini:-i, -n, -i**

Gazel 1538

Mısra: 9

*Edebi değeri olan
nazımlı ve kafiyeli söz.*

Her kim
Muhibbīş'i'rini
bilmez nazıredir
Kebk-i
ḥīrāmabeñzemeyehī
çkār-ı zāğ

4. **şi'rini:-i, -n, -i**

Gazel 1538

Mısra: 11

*Edebi değeri olan
nazımlı ve kafiyeli söz.*
DimeMuhibbīş'i'rini
bilmez nazıredir
Bülbül
terennüminebeñzed
e mi sözinkelāğ

5. **şi're:-e**

Gazel 1554

Mısra: 5

*Edebi değeri olan
nazımlı ve kafiyeli söz.*
Göñlüñipāk eyle
evvel soñra kıl
şi'reşürü'
Dürlerḥāşıl mı eyler
olıcakñā-pākşadef

6. **şi'rüm:-üm**

Gazel 1592

Mısra: 13

*Edebi değeri olan
nazımlı ve kafiyeli söz.*
Şi'rümMuhibbī irse
kemāle 'acebmidür
İletdüm bu fenni
ilerüye ben ayak
ayak

7. **şi'rüm:-üm**

Gazel 1691

Mısra: 10

*Edebi değeri olan
nazımlı ve kafiyeli söz.*
İyMuhibbīnazmum
anazm ehli çün baş
indürür
Ben
dahışı'rümKemāliyl

eHucend itsem
gerek

8. **şi'rümi:-ümi**

Gazel 1691

Mısra: 6
*Edebi değeri olan
nazımlı ve kafiyeli söz.*

Kıl miyānuñ fikri
ile eyledüm anca
hayāl
Leblerünzikreyleyü
pşi'rümükiand itsem
gerek

9. **şi'rine:-ine**

Gazel 1702

Mısra: 7
*Edebi değeri olan
nazımlı ve kafiyeli söz.*

N'olarenğın ise
şi'rün selef
şi'rinedağl itme
Dimişler 'ālem
içinde
bulınmazhıçedebede
nyig

10. **şi'rün:-ün**

Gazel 1702

Mısra: 7
*Edebi değeri olan
nazımlı ve kafiyeli söz.*

N'olarenğın ise
şi'rün selef
şi'rinedağl itme
Dimişler 'ālem
içinde
bulınmazhıçedebede
nyig

11. **şi'rüni:-üni**

Gazel 1723

Mısra: 9

*Edebi değeri olan
nazımlı ve kafiyeli söz.*

İyMuhibbī ger
dilerseñşi'rünirengī
n ola
Fıkr ü zıkrün her
nefesdela'l-i yār
olmak gerek

12. **şi'rüni:-üni**

Gazel 1733

Mısra: 10
*Edebi değeri olan
nazımlı ve kafiyeli söz.*

İyMuhibbīHusrev-i
mülk-i suhensin
var-ısa
Şi'rünitarz-ı
Hassāndanazm-ı
Selmāneyledün

13. **şi'rüne:-üne**

Gazel 1755

Mısra: 9
*Edebi değeri olan
nazımlı ve kafiyeli söz.*

İyMuhibbīşi'rüne
hşinidüpehl-i hıred
Söylenen dillerde
şimdi güft ü
güyuñdursenün

14. **şi'ri:-i**

Gazel 1761

Mısra: 5
*Edebi değeri olan
nazımlı ve kafiyeli söz.*

Zinhār sakın
söyleme
şi'rimecāziden
Dilden gelen cümle
haķıķtedā gerek

15. **şi'rüni:-üni**

Gazel 1763

Mısra: 10
*Edebi değeri olan
nazımlı ve kafiyeli söz.*

Nazmuñı gören
MuhibbīdirNizāmın
azmıdur
Okuyan şi'rünidir
'aynı-durur
Selmānuñ

16. **şi'rüme:-üme**

Gazel 1782

Mısra: 5
*Edebi değeri olan
nazımlı ve kafiyeli söz.*

Lebüñañdukçadinür
şi'rümeiydöstmelih
Her bir elfāzumatāñ
mı dine şekker-
şikenün

17. **şi'rüne:-üne**

Gazel 1782

Mısra: 9
*Edebi değeri olan
nazımlı ve kafiyeli söz.*

İyMuhibbī kim
okursa diye
şi'rüneçhasen
Kalmaya
kıymetişimdengirüş
i'r-i Hasenün

18. **şi'rüm:-üm**

Gazel 1788

Mısra: 7
*Edebi değeri olan
nazımlı ve kafiyeli söz.*

N'olarenğın ise
şi'rüm selef

şî'rinedağl itme
Dimişler 'âlem
içinde
bulınmazhîçedebede
nyig

19. şî'rümi:-ümi

Gazel 1806

Mısra: 18

*Edebi değeri olan
nazımlı ve kaftiyeli söz.*

Nağl-ı dilden
d[ir]şü[rü]p her
dem ma'ân[ı]
meyvesin
Sözlerümleşî'rümi
ben âbdâr itsem
gerek

20. şî'ründe:-üñde

Gazel 1917

Mısra: 9

*Edebi değeri olan
nazımlı ve kaftiyeli söz.*

İyMuhibbîbulınurşî
'ründeçüntarz-ı
hasen
Yiridürşimdengirü
ger diyeler
sañaKemâl

21. şî'rüme:-üme

Gazel 1970

Mısra: 11

*Edebi değeri olan
nazımlı ve kaftiyeli söz.*

Yiter
şî'rümeziynetdürma
'ânî
Ne hâcetañatezhîb-
ile cedvel

22. şî'r:

Gazel 1972

Mısra: 9

*Edebi değeri olan
nazımlı ve kaftiyeli söz.*

İyMuhibbîşî'r ara
Husrevtarîkingözle
düñ
Tañmıdur ger
bulına anda hayâlât-
ı kemâl

şî'râz u işfâhâna:

1. şî'râz u işfâhâna:-a

Gazel 1957

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Şî'raz ve İsfahan.

Hâk-i pâyı var-iken
bu çeşm-i hün-
âlüdeme
Mînet itmez
kühliçünŞî'râz u
İşfâhâna dil

şî'r-i hasan'dan:

1. şî'r-i hasan'dan:-
'dan

Gazel 1872

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Hasan'ın şî'ri.

Muhibbîluţf-ı
ţab'uñdankemâle
ireli nazmuñ
İşidüp gören
eş'ârüñdidişî'r-i
Hasan'danyig

şî'r-i hasenüñ:

1. şî'r-i hasenüñ:-üñ

Gazel 1782

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Hüzünlü şî'ir.

İyMuhibbî kim

okursa diye

şî'rünehasen

Kalmaya

kıymetişimdengirüş

i'r-i Hasenüñ

şî'r-i laţîfi:

1. şî'r-i laţîfi:-i

Gazel 1888

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Latif, güzel şî'ir.

Her kim ki Muhibbî

göre bu şî'r-i laţîfi

Eydürgörünür gül

gibi hoş-ter

dañınâzük

şî'r-i renginüm:

1. şî'r-i renginüm:-üm

Gazel 1937

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Güzel, hoş şî'ir.

Şî'r-i

renginümMuhibbî

bir nihâl-i tâzedür

Eksük itmez gicevü

gündüz virürtekrâr

gül

şî'r-i selmānuñ:

1. şî'r-i selmānuñ:-uñ

Gazel 1784

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

İran şâiri

Selman'un şî'ri.

Muhibbînazm-ı dil-

süzüñolaldanHusre

vemānend
Okınmazoldı
kalmadı revācışı'r-i
Selmānuñ

şîrîn:

1. **şîrîne:-e**

Gazel 1906

Mısra: 8

Hüsrev (Ferhad)

*ile Şîrîn hikayesinin
kadın kahramanı.*

Kim ki
'āşıkdurkılurcānāny
olında terk-i cān
Küh-kenŞîrîne
'āşıkdurvelīHüsrev
degül

2. **şîrîndür:-dür**

Gazel 1822

Mısra: 1

Güzel, hoş.

Hey ne
şîrîndürşehālā'l-i
şeker-rîzûñsenüñ
'Āleme fitne
virürzülf-i dil-
āvîzûñsenüñ

3. **şîrîn:**

Gazel 1947

Mısra: 10

Güzel, hoş.

Eyle
MuḥibbīnazmuñıHu
srev gibi ḥasen
İrsünkemālesan'atış
irinedāda ol

şîrîndehān:

1. **şîrîndehān:**

Gazel 1968

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Sevgilinin güzel

ağzı (tatlı dil).

Kađkıyāmetgonca

leb gül 'ārız u

şîrîndehān

Her kaçan kılsam

nazar sende

görünüri'tidāl

şîrînlebinüñ:

1. **şîrînlebinüñ:-in, -üñ**

Gazel 1992

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Tatlı dudak.

Şîrînlebinüñ

'ışkınacān terkin

eyleyen

Ferhād gibi

'ālemedestān olan

göñül

şîrînlebün:

1. **şîrînlebün:**

Gazel 1683

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

(Sevgilinin) tatlı

dudağı.

Baş u cān terkin ur

yolına bu şîrînlebün

Añılatakühken gibi

bugün nāmuñsenüñ

2. **şîrînlebün:**

Gazel 1819

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

(Sevgilinin) tatlı

dudağı.

Hüsrevāşîrînlebünüy
ādınaFerhādolmışa
m

Küh-ı ğamda ben

ġarībi bir nefes

şāditlemedün

3. **şîrînlebün:-üñ**

Gazel 1933

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

(Sevgilinin) tatlı

dudağı.

Cānageldümçüntem

ennāyledümşîrînle

bün

Bāri gel dūšnām ile

bu göñlümiḥursend

kıl

şîrînlebüne:

1. **şîrînlebüne:-üñ, -e**

Gazel 1908

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Tatlı dudak.

Şîrînlebünēgoncadi

mek bir hüner degül

Her kim didiye bu

sözididümnazardeg

ül

şîrînlebünüñ:

1. **şîrînlebünüñ:-üñ, -**

üñ

Gazel 1929

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Tatlı dudak.

Şîrînlebünüñşevçın

ecānā bu Muḥibbī

Ferhād-şîfat ger

düſe kühsāra ne
müſkil

ſīrīnmaḳāl:

1. **ſīrīnmaḳāl:**

Gazel 1965

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Tatlı sözlü.

Ol ſeker lebden

Muḥibbī söz

açupgüftāra gel

İſidenlersenüñiçün

diyeler ſīrīnmaḳāl

ſīrīnoldı:

1. **ſīrīnoldı:-dı**

Gazel 1713

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Tatlı olmak.

İyMuḥibbī lebleri

zikrin mükerrer

eyledüñ

Anuñ-

ıçunoldıſīrīnnaẓm u

eſ'āruñsenüñ

ſīrīnsözün:

1. **ſīrīnsözün:-in**

Gazel 1710

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Güzel, hoſa giden

söz.

Kim

diñlediſīrīnsözün ol

ğoncadehānuñ

Ya kim ḥaberin

virdi ki ol ince

miyānuñ

ſīs:

1. **ſiſe:-e**

Gazel 1615

Mısra: 16

Bir ucu sivri,

demir veya ağaçtan,

bazen silah gibi

kullanılabilen ince uzun

çubuk.

Dil kebābidüp yine

sanduñ bugün

ğamsiḥine

Niçeaglarıñiçinlerr

aḳſa girmiş ſiſe bak

ſiſe:

1. **ſiſe:**

Gazel 1580

Mısra: 4

Camdan yapılmış,

ağzı dar uzunca kap.

Sınsa ger

göñlümcefavücevr-

ile olmaz 'aceb

Hıçtaḥammül mi

idersengetokınsaſiſ

e bak

2. **ſiſeye:-y, -e**

Gazel 1774

Mısra: 4

Camdan yapılmış,

ağzı dar uzunca kap.

Dil-i za'fumu gel

itmeñmelāmet

Revādegülataſızſiſe

yeseng

ſiſe çek:

1. **ſiſe çek:**

Gazel 1708

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Akcığerin kan

*yükünü hafifletmek için
bu iſe özgü ſiſe ya da
boynuzu, havasımı
seyrelterek, sırta
yapıſtırmak.*

İyMuḥibbībezm-i

ğamdapſiſeşderdeh

line

Hün-ı dilden

gözlerüñle iki tolu

ſiſe çek

ſiſe-i çeſminden:

1. **ſiſe-i çeſminden:**

Gazel 1562

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Göz ſiſesi ll Göz

çukuru.

Meclis-i

ğamdaMuḥibbīiçme

geḥün-ı ciger

ſiſe-i

çeſmindenitmişdür

iki peymānevaḳf

ſiſe-i nāmüsa:

1. **ſiſe-i nāmüsa:-a**

Gazel 1577

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Edep/utanma

ſiſesi.

ſüfiyā gel bāde ile

hırka-i sālūsa bak

Cāngözünirüſen

eyle ſiſe-i nāmüsa

bak

ſiſe-i ſāf:

1. **ſiſe-i ſāf:**

Gazel 1561

Mısra: 4

Kelime Tipi: -
Saf, şeffaf şişe.
Sırr-ı 'ışkı bu
gönülzâhiriderse ne
'aceb
Gösterür her ne ki
içinde ola şişe-i sâf

şive:

1. **şive:**

Gazel 1879

Mısra: 7

Cilve ve naz.

Gehcefavügâhşiveg
âhcevr ü gâhnâz
Bilüremâhîr beni
öldüriserçünbişlerü
ñ

şive ile:

1. **şive ile:**

Gazel 1716

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Naz ile,

nazlanarak.

Aldı eline şive ile
çünkemânkaşuñ
Ġamzeokınasînemii
tdinişânkaşuñ

şiveünâz:

1. **şiveünâz:**

Gazel 1902

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

İşve ve naz.

Şiveünâz ile
çeşmüñfirimeftün
ideli
Halk-ı 'âlem içre
gör kim niçe hoş-
hâyleledüñ

söhret:

1. **şöhreti:-i**

Gazel 1648

Mısra: 7

Ar. Halk arasında

söylenme, ünlenme, ün.

YiñileRümagelüp

şöhreti

artdukçageyer

Gâh zer-beft ü

gehîñil'at-i

şâhâneşadak

2. **şöhret:**

Gazel 1914

Mısra: 4

Ar. Halk arasında

söylenme, ünlenme, ün.

Pâ-bürehne 'âşıkam

olmak

melâmetbesbaña

Zâhidâ ol sen

selâmet 'âlem içre

şöhret al

sol:

1. **şol:**

Gazel 1509

Mısra: 8

"Şu,o" işaret sıfatı.

Cânaalurkıymetin

bilen bugün söz

gevherin

Şol ki gâfildür ne

bilsünaña

cevherden ne haz

2. **şol:**

Gazel 1557

Mısra: 4

"Şu,o" işaret sıfatı.

Minnet itmezse ne
ġamCemşîdcâmina
dilâ
Şolgedâmeyhânekü
ncinde tuta meyle
hazef

3. **şol:**

Gazel 1653

Mısra: 1

"Şu,o" işaret sıfatı.

Nibelâ-engîzdürşol
nergis-i şehlâya bak
Fitne ta'lîminider ol
zülf-i 'anber-sâya
bak

4. **şol:**

Gazel 1664

Mısra: 4

"Şu,o" işaret sıfatı.

Hîçhalâşayır mi
kalur anı men'
itmez siper
Şolhadeng-i
ġamzesinhuşm-ıla
atan yaya bak

5. **şol:**

Gazel 1713

Mısra: 4

"Şu,o" işaret sıfatı.

Şabrumıyagmaya
virdi gönlibîmâr
eyledi
Âh kıyın kıyın
bakan şolçeşm-i
bîmâruñsenüñ

6. **şol:**

Gazel 1725

Mısra: 4

"Şu,o" işaret sıfatı.

İnlesemâh eylesem
güşeyleyüp kılmaz
nazar
Hey ne zâlimdür o
yârşolfâriğu'l-
bâlümgörün

7. şol:

Gazel 1822

Mısra: 4

"Şu,o" işaret sıfatı.

Ġam mı var 'âlem
içinde çekmedüm
ben mübtelâ
Sîne mi var delmedi
şolğamze-i
tîrûnsenüñ

8. şol:

Gazel 1854

Mısra: 6

"Şu,o" işaret sıfatı.

Ödürdimeded
eylemez-ise beni
çeşmüñ
Mîmdehenüñlegöri
nenşol iki dâluñ

9. şol:

Gazel 1860

Mısra: 2

"Şu,o" işaret sıfatı.

Siyehzülfüñgelürcâ
nâbaña mülk-i
'Arabdanyig
Degüldürşekker-i
Mısrîşehâşolşehd-i
lebden yig

10. şol:

Gazel 1874

Mısra: 8

"Şu,o" işaret sıfatı.

Tutdı bu
âhîrzamânıdürlüdü
lü fitneler
Şolgözünle bir olalı
mekr ü âhkaşuñuñ

11. şol:

Gazel 1936

Mısra: 7

"Şu,o" işaret sıfatı.

Şolgedâ kim eyleye
meyhâneküncindek
arâr
KendüyiHusrevsan
ur alsa ele peymâne
dil

şoldeñlü:

1. şoldeñlü:

Gazel 1635

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

O denli, o kadar.

Hasret-ile dün
giceşoldeñlüdü
m gözyaşın
Kevkebi saymak
olur lîkanuña'dadı
yok

2. şoldeñlü:

Gazel 1728

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

O denli, o kadar.

Ġambeyâbânında
urdum
gögsümeşoldeñlüse
ng
Saçılıp kanlar
zemînüñoldıyüzilâl
ereng

3. şoldeñlü:

Gazel 1778

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

O denli, o kadar.

Gül
haddinekarşuanuñş
oldeñlükıldumnâlel
er
Güşınaalupdimedi
bu âh u bu
zârkimüñ

4. şoldeñlü:

Gazel 1840

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

O denli, o kadar.

Sînemeşoldeñlü
geldi tîr-i
müjgânuñsenüñ
Bulınatâhaşre dek
sînemdepeykânuñse
nüñ

5. şoldeñlü:

Gazel 1873

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

O denli, o kadar.

DâğlaryakdıMuhibb
îsînedeşoldeñlü kim
Her gören küh-ı
belâ içre anı sanur
peleng

şolkadar:

1. şolkadar:

Gazel 1522

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

1. Şu kadar. 2. Pek
çok.

Şolqadar ben
hastayacevr ü
cefälareyledüñ
Şabraṭāḳat kalmadı
şehrüñdenitdüm el-
vedā'

2. şolqadar:

Gazel 1548

Mısra: **1**

Kelime Tipi: -

1. Şu kadar. 2. Pek

çok.

Şolqadardökdiciger
hünimçeşmitdi telef
Lalezāroldıanuñçün
hün-ı dilden her
taraf

3. şolqadar:

Gazel 1794

Mısra: **9**

Kelime Tipi: -

1. Şu kadar. 2. Pek

çok.

ŞolqadarçekdiMuḫi
bbīmiḫnet ü derd ü
ğamı
Kalmadı
zerremecāliah ol
miḫnet-keşüñ

4. şolqadar:

Gazel 1901

Mısra: **3**

Kelime Tipi: -

1. Şu kadar. 2. Pek

çok.

Nālekılduñşolqadar
gülzār-ı
hüşnindeanuñ
Gülsitānuñbülbülini

cümle
hāmüşeyledüñ

5. şolqadar:

Gazel 1912

Mısra: **3**

Kelime Tipi: -

1. Şu kadar. 2. Pek

çok.

Şolqadar kan
agladumhicrüñ
elinden āh kim
Oldı bu
kanluyuşumdan her
der ü divār gül

sol ki:

1. şol ki:

Gazel 1855

Mısra: **2**

Kelime Tipi: -

Şu ki, şöyle ki.

Sen olmayınca
dimezemiy dil
cihān gerek
N'eylercihānişol ki
dimezbañacān
gerek

söyle bil:

1. şöyle bil:

Gazel 1693

Mısra: **8**

Kelime Tipi: -

Şu şekilde bil ki, ...

olarak bil ki.

Söz geçer gevher
velāmā ki
olmazsa zeri
Şöyle bil
mümkindegüldür
anı der-güş eylemek

şudeñlü:

1. şu deñlü:

Gazel 1784

Mısra: **5**

Kelime Tipi: -

O kadar, öylesine.

Şu deñlü teşne
olmuşdurdehān u
sīnemi dilber
Tevakḳu' iderem
göster bañaçāh-ı
zenahdānuñ

su'a' ala:

1. şu'a' ala:-a

Gazel 1530

Mısra: **10**

Kelime Tipi: -

Işık almak.

İyMuḫibbī

'arziderse

'arızincānāneger

Minnet idüp mihr ü

mehgelüp ala andan

şu'a'

su'a' olmuşdur:

1. şu'a' olmuşdur:-

muşdur

Gazel 1522

Mısra: **4**

Kelime Tipi: -

Işık olması.

Tiredür gerçi şeb-i

hicrānammāyazara

m

Derd-i dil

hālınıolmuşdurbaña

āhumşu'a'

süh:

1. **şüh:**

Gazel 1805

Mısra: 1

*Hareketlerinde
serbest; neşeli, şen ve
oynak (kadın) II sevgili.*

İyşüh bil ben
yāruñam sen
dōstdārisinkimūñ
Her vaqt ben ğam-
h̄'āruñam sen ğam-
gūsārısinkimūñ

şüh u şeng:

1. **şüh u şeng:**

Gazel 1707

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Şen ve işveli II

Sevgili.

Gönlüm aldı āl-ıla
bir şüh u şeng
İtdirüsvākomadınā
mıylaneng

şüh-ı şeng:

1. **şüh-ı şeng:**

Gazel 1836

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Güler yüzlü güzel.

Sīnemerevzenleraç
maga yine ol şüh-ı
şeng

Kaşları yayın
çeküpkipüklerin
kılmış hadeng

şüh-ı sengin-dil:

1. **şüh-ı sengin-dil:**

Gazel 1958

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

*Taş
yürekli(merhametsiz)
güzel.*

Cefāvü cevrin
arturdibaña ol şüh-ı
sengin-dil
Benüm bu
derdümedermān
katı hālüm olup
müşkil

sükr:

1. **sükrüm:-üm**

Gazel 1766

Mısra: 1

Şükür, Allah'a

duyulan minnet.

Şükrüm oldur ki
beni hālikomazderd
ü ğamuñ
Şād olurum
yüzümünüstine
bassa qademün

2. **sükrün:-ün**

Gazel 1780

Mısra: 11

Şükür, Allah'a

duyulan minnet.

Muhibbī her
nefesdeşükürünartur
Var-ımsı bir nefes
dahızamānuñ

3. **sükrün:-ün**

Gazel 1783

Mısra: 6

Şükür, Allah'a

duyulan minnet.

Rüze-i hier içre
nāğah ol
hilālebrülürin
Gördüñiy dil şükrün

artar tāze bayram
eyledün

sükrider:

1. **sükrider:-er**

Gazel 1976

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

*Tanrı'ya duyulan
minneti dile getirme.*

Kalmış idi hār u
heštahtındaeyyām-ı
şitā
ŞükriderPerverdīgār
'airdügiyçün yaza
gül

sükriderler:

1. **sükriderler:-erler**

Gazel 1578

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

*Şükretmek; eriştiği
nîmetin, gördüğü
iyiliğin değerini bilip
memnûniyet duymak,
minnettar olmak,
teşekkür etmek.*

Bu deme
irişdüğinesükriderle
r her biri
Fāhteķumrı ne
söyler bülbül-i
güyāya bak

sükridüp:

1. **sükridüp:-üp**

Gazel 1889

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

*Şükretmek; eriştiği
nîmetin, gördüğü
iyiliğin değerini bilip*

memnûniyet duymak,
minnettar olmak,
teşekkür etmek.

Eyledüñküy-ı
harâbatıMuhibbîye
maķâm
Şükridüphâlümebun
ıdimezindümitdüñ

şükr kim:

1. şükr kim:

Gazel 1727

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Şükürler olsun ki.

Niçe yıllar añmaz-
iken bu dil-i
gamgîniâh
Şükr kim şimdi cefâ
sengin
atupşâdeyledüñ

şükrâne:

1. şükrâne:

Gazel 1905

Mısra: 4

*Aşırı bir istekle,
arzıyla.*

Didi dilber kıl
nazarhüsnuşña
'arz ideyim
Ben didüm gerçek
misin bu
cânumişükrâne al

şükr-i matlûba:

1. şükr-i matlûba:-a

Gazel 1860

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Talebin şükrü.

Niçe yıllar
talebkıldumirişdüm

şükr-i matlûba
Bilen hoş bilmeyen
bilsünyog-
ımışhiçtalebdenyig

süküfe:

1. şüküfe:

Gazel 1545

Mısra: 1

Tomurcuk, çiçek.

Lâlelerle gördüm
olmuş pür
şüküfedest ü bāğ
Aña göre sîneme
ben
dahıyakdumniçedāğ

2. şüküfeye:-ye

Gazel 1999

Mısra: 4

Tomurcuk, çiçek.

Koma elden bâde-i
hamrâyı her dem
'ârif ol
Çünküoldı her
şüküfeye bugün
serdâr gül

süküfte:

1. şüküfte:

Gazel 1538

Mısra: 1

Açılmış.

Güller
şüküftehalkferah
her biri ferāğ
Lâle-şifât ve
likbenümbagrumüzr
edāğ

sükür:

1. şükür:

Gazel 1752

Mısra: 20

*Allah'a duyulan
minneti dile getirmek
için kullanılır.*

Zâhidâerzânıkılduñ
kevser ü hür u
behişt
Bu Muhibbî'yi
şükür tâlib-i
dîdâreyledüñ

şu'le:

1. şu'lesinden:-sinden

Gazel 1526

Mısra: 10

Alev, ateş alevi.

Bu
Muhibbîgicelerhüsñ
üñañupâh eylese
Tola
âhişu'lesindenkün
ed-i devvâr şem'

şu'le ursa:

1. şu'leursa:-sa

Gazel 1735

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Işık vurmak. //

Yansımak.

Şu'le ursa gün
yüzindenpertev-i
'iştâñımdur
'Âşıkaâyîne her
dem
çüncemâlidüranuñ

şu'le virdi:

1. şu'levirdi:-di

Gazel 1518

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

*Işık, parıltı
vermek; aydınlatmak.*
Şu'le virdi dil
çerâğı göz yaşı yağı
gibi
Niçe yıllar tekye-i
'ışk içre süzânumçü
şem'

2. **şu'levirdi:-di**

Gazel 1572

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

*Işık, parıltı
vermek; aydınlatmak.*

Hicrühodısu'le
virdi yüregümde
'âkıbet
Cismümiḥākisteritd
idöstlarferyâd-ı 'ışk

3. **şu'levirdi:-di**

Gazel 1729

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

*Işık, parıltı
vermek; aydınlatmak.*

Berḳ-i âhumşu'le
virdi iyMuḥibbî dün
gice
Anuñ-ıçundur ki
rüşengörinürbezm-i
felek

şu'levire:

1. **şu'levire:-e**

Gazel 1523

Mısra: 14

Kelime Tipi: -

*Işık, parıltı
vermek; aydınlatmak.*

Añupḥayâl-i şem'-i
ruḥuñ her ki cānvire

Laḥdindeaşaşu'levi
reüstüh'ânı şem'

şu'levirsün:

1. **şu'levirsün:-sün**

Gazel 1661

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

*Işık, parıltı
vermek; aydınlatmak.*

Kes şem' gibi
başum
'ışkodısu'levirsün
'İşk 'âteşine
yanmak 'uşşâka
'âdet ancak

şu'levirür:

1. **şu'levirür:-ür**

Gazel 1660

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

*Işık, parıltı
vermek; aydınlatmak.*

Şu'levirürâteş-i dil
olsa bu eşkümrevân
Bu 'acebdürâteş ile
cem' olan deryâya
bak

2. **şu'levirür:-ür**

Gazel 1605

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

*Işık, parıltı
vermek; aydınlatmak.*

Ra'ddirlerse
'acebmidürfiğân u
na'rama
Şu'levirürâteş-i
âhum içinde san ki
berḳ

şu'le-i âhum:

1. **şu'le-i âhum:-um**

Gazel 1587

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Ah ateşi, ahın

kıvılcımları.

Geyürdigözlerüm
yaşı ser-â-ser ḥil'at-
i şâhî
Başumdaşu'le-i
âhumbenümsanmañ
külâhum yok

şu'le-i âhuñ:

1. **şu'le-i âhuñ:-uñ**

Gazel 1901

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Ah ateşi, ahın

kıvılcımları.

Pâdişâh-ı
'ışksingedyüñ yine
nürdankülâh
Şu'le-i
âhuñalupbaşuñaserp
üşeyledüñ

şu'le-i âhuñdan:

1. **şu'le-i âhuñdan:-uñ,
-dan**

Gazel 1997

Mısra: 13

Kelime Tipi: -

Ah ateşi, ahın

kıvılcımları.

İyMuḥibbîşu'le-i
âhuñdan eyle tâc-ı
zer
Çünmahabbetşâhısı
n gel anı ser-
püşeylegil

su'lesindiküp:

1. **su'lesindiküp:-üip**

Gazel 1779

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Mum dikmek.

Âteş-i

âhdiküpşu'lesineflâ

ke çıkar

Meh ü

hürşidemüşâbih ola

tâ ki 'alemün

şür u şerre:

1. **şür u şerre:-re**

Gazel 1982

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Kargaşalık,

karışıklık.

Gel inkâr eyleme

sen şür u şerre

Kamu a'zâñaña sen

güvâ bil

şürîde:

1. **şürîdenün:-nüñ**

Gazel 1679

Mısra: 3

Zavallı, perişan.

Yüzüne kanımı

sürdünbeñzer ol

şürîdenün

Hayr kılmaz iy gül-

i tersâ ki kanı

bülbülün

şürîdelik:

1. **şürîdelik:**

Gazel 1664

Mısra: 6

Perişanlık.

Çeşm-i 'âşık gibi
olmuş her taraf sular
revân

İygönülşürîdelikeyy
âmıdursahrâya bak

şürü' evledüm:

1. **şürü' evledüm:-düm**

Gazel 1793

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Başlamak.

Derd-i dil

hâlinitakrîreşürü'

eyledümâh

Korkaram oda yaka

süz-ı

cihâmsözümün

şürü' kıl:

1. **şürü' kıl:**

Gazel 1554

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Başlamak.

Gönlünüpâk eyle

evvel sonra kıl

şi'reşürü'

Dürlerhâşıl mı eyler

olıcaknâ-pâksadef

şütür:

1. **şütür:**

Gazel 1971

Mısra: 1

Deve.

Şütürhâzırnigârumh

accamâyil

Añañdmetiçün

böyle koşam dil

T:

tâ:

1. **tâ:**

Gazel 1633

Mısra: 5

Ki.

Sürme kıl hâk-i

derini açıla

tâgözlerün

Bu cihân mülkini

seyr it dâne-i

haşhâşa bak

2. **tâ:**

Gazel 1603

Mısra: 6

Ancak.

Dest-i kudreturdu

'ışkuñçün ezel

bünyâdını

Oldımuhkemtâebed

kindür diyen

mi'mârı yok

3. **tâ:**

Gazel 1610

Mısra: 2

Ancak.

Didümcânâyüzüne

oldum 'âşık

Didi terk eyle cântâ

dine şadıç

4. **tâ:**

Gazel 1616

Mısra: 2

Ancak.

Gözlerün yaşın

dilâzencîridüpboyn

uñadak

Tâ görenler diye ol

zencîre yok senden
çhak

5. t̄a:

Gazel 1559

Mısra: 1

Artık || Bundan

sonra.

Tevbe itmek
istedümtätutmayam
sâgar be-kef
İşidüprindāndidiler
nüş-ı mey kıl lâ-
tuḥaf

6. t̄a:

Gazel 1663

Mısra: 10

Artık || Bundan

sonra.

İyMuḥibbimāni'
olsa pîrehenvuşlat
demi
Anı bir āh-ıla yak t̄a
olsun ol arada yok

7. t̄a:

Gazel 1673

Mısra: 9

Artık || Bundan

sonra.

Cür'asından ister-
iseñ ola t̄asañanaşîb
Yüzüñîḥakeyleyüp
sür yirleretopraga
bak

8. t̄a:

Gazel 1718

Mısra: 4

Artık || Bundan

sonra.

Virmeāgyār eline
dāmenüñiydöst
sakın
'Ākıbet gül gibi çak
olmaya t̄apîrehenüñ

9. t̄a:

Gazel 1728

Mısra: 7

Artık || Bundan

sonra.

Sun
muşaffācāmısaḳītā
bula göñlümsafā
Niçedemlerdür bu
dil
āyñesinitudjeng

10. t̄a:

Gazel 1865

Mısra: 6

Artık || Bundan

sonra.

Anuñ-içünsineme
yazıldı şekl-i zü'l-
fiḳār
T̄a görenler diyeler
kim
sîneçäküñdürsenüñ

11. t̄a:

Gazel 1899

Mısra: 7

Artık || Bundan

sonra.

Eyle dile
cefālarıt̄asürevüzze
vḳ u şafā
Gele baña o
merḥabāzulmsenüñ
sitem senüñ

12. t̄a:

Gazel 1514

Mısra: 6

*Her ne zaman, ne
vakit.*

Her giceyılduz
sayar yummaz
gözinişubḥa dek
T̄a göre bir kez
cemālūñi olur bîdār
şem'

13. t̄a:

Gazel 1641

Mısra: 3

*Değın, dek, -e
kadar.*

İñleiy dil derd-ile
t̄açıñlasun tas-ı
felek
Aglaiyeşmüm
dem-ā-dem su gibi
her yaña ak

14. t̄a:

Gazel 1666

Mısra: 7

*Değın, dek, -e
kadar.*

Ezelden t̄aced
gitmez göñölden
Sanurlar
bilmeyenler āñîdür
'ışk

15. t̄a:

Gazel 1748

Mısra: 9

*Değın, dek, -e
kadar.*

İyMuḥibbî 'ışk ara
t̄a kılmayınca terk-i
ser

Bellü bil girmez
elüñeräyegāncānāns
enüñ

16. tā:

Gazel 1790

Mısra: 1

Değın, dek, -e

kadar.

Ruḥlaruñdantā
‘ayānoldıgülistānuñ
senüñ
Olmışam bülbül
gibi āhzār-ı
giryānuñsenüñ

17. tā:

Gazel 1831

Mısra: 6

Değın, dek, -e

kadar.

Oı
mehüñgüñinate’sır
eylemez āhsirişk
Berri
bahritdiyaşumāhum
irişditāsımāk

18. tā:

Gazel 1871

Mısra: 6

Değın, dek, -e

kadar.

Döstvaşlın isteyen
‘āşıkgeredürpöst-
püş
Nāfetā sarılmayınca
olmadı pehlü-
yımüşg

19. tā:

Gazel 1969

Mısra: 2

Değın, dek, -e

kadar.

‘Āşık oldum
göreliden
‘arızuñşubḥ-ı ezel
Komayup elde
dutamzülfüñitāşām-
ı ecel

20. tā:

Gazel 1974

Mısra: 5

Değın, dek, -e

kadar.

Sāğarda var
nezākettā bula ete
hürmet
Cānālebüñibüseitsü
n anı ele al

21. tā:

Gazel 1617

Mısra: 2

Bu şekilde,

böylece.

Gel Resülün
sözlerini dür gibi
güşuñā tak
İster-iseñrüz-ı
maḥşerde ola
täyüzün ak

22. tā:

Gazel 1617

Mısra: 10

Bu şekilde,

böylece.

İyMuḥıbbı koma
elden dut
şerī’atdāmenin
İster-iseñrüz-ı
maḥşerde ola
täyüzün ak

23. tā:

Gazel 1623

Mısra: 5

Bu şekilde,

böylece.

Tā ser-ü-pā almak
isterseñeger bir
büsesin
Ruḥlarına kıl naẓar
her laḥza her dem
pāya bak

24. tā:

Gazel 1683

Mısra: 8

Bu şekilde,

böylece.

Baş u cān terkini ur
yolına bu şırınlebün
Añılatakühken gibi
bugün nāmuñsenüñ

25. tā:

Gazel 1769

Mısra: 8

Bu şekilde,

böylece.

Ḥālüne ‘anberḥatā
ile
didümzülfüñemüşg
Olmışamtäzindeem
şermende-i
rüyüñsenüñ

26. tā:

Gazel 1784

Mısra: 8

Bu şekilde,

böylece.

NigārāKa’beküyuñā
varan ‘āşıklarunñ
cem’ it

Gel eyle cümlesin
bismilkabül ola ta
kurbānuñ

27. **tā:**

Gazel 1873

Mısra: 2

Bu şekilde,

böylece.

Kaşı yası deldi
sīnemitdimüjgānıñ
adeng
Her
tarafdanrevzenaçdı
olmaya tāsīneteng

28. **tā:**

Gazel 1873

Mısra: 4

Bu şekilde,

böylece.

‘Arızuñdandurşehāe
şkümbenümsurhold
ugi
La’lalurkān içre
mihrūñtā yaşından
çünkireng

29. **tā:**

Gazel 1899

Mısra: 6

Bu şekilde,

böylece.

İy gözüm ağla gāh
sen gāh döküp hūn-
ı ciger
Tā diyeler ki çeşm-i
ter māsenuñ ü dem
senüñ

30. **tā:**

Gazel 1914

Mısra: 6

*Bu şekilde,
böylece.*

Hayr-h’āh ol itme
hiç bir kimseye sen
kem nazar
Halk-ı
‘ālemtādiylersenüñi
çünraḥmet al

31. **tā:**

Gazel 1592

Mısra: 2

-diğında, -diğinde.

Endüh-ı derdümi
dile
yazdumvarakvarak
‘Işık ehli tā gele ala
benden sabaḳsabaḳ

32. **tā:**

Gazel 1974

Mısra: 8

-diğında, -diğinde.

İtse tırāş-ı ebrū
olmaz kişi ḳalender
Tā yonmayınca
dilden naḳş-ı hevā-
yıabdal

33. **tā:**

Gazel 1932

Mısra: 2

...sın diye.

Kendüyirāh-ı
‘ademde eyledi
izhār gül
Bülbül-i bī-dillere
tā göstere dīdār gül

tābed:

1. **tābed:**

Gazel 1576

Mısra: 2

Kelime Tipi: -
Ebede kadar.

Çünezeldür kişiye
dāde-i ‘ışık
Tābed olsa tañ mı
zāde-i ‘ışık

tāhasr:

1. **tāḥaşr:**

Gazel 1920

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Kıyamete değın.

Tır-i
ğamzeñiykemānebr
ü ger öldürse beni
Başumalupraḳşura
mtāḥaşrolınca ben
zelıl

tāḥaşre dek:

1. **tāḥaşre dek:**

Gazel 1522

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

*Ta (ki) kıyamete
kadar.*

Ḳatlümeḳaşdeyleyü
pyār alsa tığ-ı

inkıḳtā’

Başumı ele

aluptāḥaşre dek

idem semā’

2. **tāḥaşre dek:**

Gazel 1597

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

*Ta (ki) kıyamete
kadar.*

ÇünkiMuḥıbbıḳıçdı

bir cür’a mey

ezelden

Tāḥaṣre dek olup
mest olmaya hergiz
ayık

3. tāḥaṣre dek:

Gazel 1840

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Ta (ki) kıyamete

kadar.

SİNEMEŞOLDENLÜ
geldi tūr-i
müjgānuñsenüñ
Bulınatāḥaṣre dek
sīnemdepeykānuñse
nūñ

tā ki:

1. tā ki:

Gazel 1941

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Ne zaman ki.

Kuş dilin ta'limider
būlbūl çemen
eṭfāline
Medḥlerintā ki
iderler her biri isār
gül

2. tā ki:

Gazel 1714

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Ne zaman ki.

ÇüngöñülManşūrnfā
şitdimahabbet
sırrını
Tā ki ber-dār ola
anda zūlfidārumdur
gerek

3. tā ki:

Gazel 1729

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Ne zaman ki.

Tā ki yazdumḥatt-ı
mıhr-i 'arızuñlevḥ-i
dile
Oldı andan naqş-ı
nām-ı sāde-rūyān
cümle ḥak

4. tā ki:

Gazel 1779

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Ne zaman ki.

Āteş-i
āhdikūpşu'lesineflā
ke çıkar
Meh ü
ḥurşidemüşābih ola
tā ki 'alemūñ

5. tā ki:

Gazel 1874

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Ne zaman ki.

Gözlerümetā ki duş
oldıcemālikaşuñuñ
Göñlümünlevḥinde
naqşoldıḥayālikaşu
ñuñ

6. tā ki:

Gazel 1887

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Ne zaman ki.

Gülşenegeldügiemri
dürreyāḥinşāḥımuñ
Tā ki ḥaqqında ola

medḥ ü
senāsıbūlbūlūñ

7. tā ki:

Gazel 1799

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Öyle ki.

Tā ki zāhir olmak
içün 'āşıkuñ
'āşıklığı
Ḥūn olup göz yaş
her dem beñizkāh
olmak gerek

8. tā ki:

Gazel 1547

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Böylece.

Ger na'ra ura
ḥaşmum ola hem
çünerre-şır
Peykān-
ılaagzınıdikemurma
yatā ki lāf

tā kim:

1. tā kim:

Gazel 1642

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Ne zaman ki.

Aglaiyçeşmaglatā
kim yuyasın
'işyānuñı
İñleiy dil inle her
dem başuñı taşlara
kak

2. tā kim:

Gazel 1795

Mısra: 13

Kelime Tipi: -
Ne zaman ki.
Kıymetinfehmeyley
üptâ kim alalar
güşına
Sözlerüñ gevher ü
yädür-i hoş-âb
olmak gerek

tâkıvâmet:

1. **tâkıyâmet:**

Gazel 1913

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

*Kıyâmet gününe
değın.*

‘İşkbenâsı ezel
göñlümdeyapdı bir
binâ
Tâkıyâmet gelmeye
bir taşına anuñhalel

tâkıvâmethaşre dek:

1. **tâkıyâmethaşre dek:**

Gazel 1539

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Ta maşere kadar.
KaluridümHızr gibi
tâkıyâmethaşre dek
İymesîhâiçebilesem
leblerüñden bir
ayağ

tâseher:

1. **tâseher:**

Gazel 1806

Mısra: 14

Kelime Tipi: -

*Akşamdan sabaha,
her vakit.*

Gülşen-i
hüsinekarşugiceler

bülbül gibi
Tâsehernâñoluban
âh u zâr itsem gerek

2. **tâseher:**

Gazel 1714

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

*Geceden sabaha
kadar.*

Gülşen-i
hüsünüekarşugicele
r bülbül gibi
İyyüzi gül tâseher
bu âh u zârumdur
gerek

3. **tâseher:**

Gazel 1846

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

*Seher vaktine
kadar.*

Görse bir şebgülşen
içinde
cemâlinigülün
Nâle eyler
tâseherdiñmezfigânı
bülbülün

4. **tâseher:**

Gazel 1943

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

*Seher vaktine
kadar.*

Gül yüzünşevkine
her şebtâseher
bülbül gibi
Hâlî olmaz
nâlevüâh u figânum
gitme gel

5. **tâseher:**

Gazel 1963

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

*Seher vaktine
kadar.*

Nâle kılşa aglasa
bülbül
Muhibbîtâseher
Güşa almaz
kendüyemağrübî-
pervây gül

tâsubh:

1. **tâsubh:**

Gazel 1727

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Ta sabaha kadar.
Gülşen-i
hüsünibeñzer ol
gülünâyâdeyledün
Bülbül-
âsâiygöñültâsubhfer
yâdeyledün

tâsubholınca:

1. **tâsubholınca:**

Gazel 1654

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Sabaha kadar.
Bir gül-
endâmuñgamındang
icelerbülbülleyin
İñleremtâsubholınc
aolmışambîmâr-ı
‘ışk

2. **tâsubholınca:**

Gazel 1528

Mısra: 5

Kelime Tipi: -
Ta sabaha kadar.
Her
gicetâşubhölınca
gözyaşın
dökmekdeyüz
Ġamşebindeanuñ-
ıçundurbaña hem-
hâne şem’

3. tâşubhölınca:

Gazel 1796

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Ta sabaha kadar.

Bu giceağyâra
gösterdi meger ol
mehyüzün
İygönültâşubhölinc
aâh u şeb-
gıreyledüñ

tâşubha dek:

1. tâşubha dek:

Gazel 1803

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

*Sabaha kadar,
sabaha deġin.*

Giceler kan
aglasamtâşubha dek
olmaz ‘aceb
Şem’ gibi
yanmasun başında
nârikimsenüñ

2. tâşubha dek:

Gazel 1950

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

*Geceden sabaha
kadar.*

BulmazsınHakkı
sen
cehdeyleyüpkendüñ
i bil
Añgünâhuñaglayupt
âşubha dek yaşıñı
sil

3. tâşubha dek:

Gazel 1516

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

*Sabaha kadar,
sabaha deġin.*

Şevk-ile tâşubha
dek her gice
yanmazdı eger
Şem’ enür-ı
‘ârızuñdan irmese
bir zerrelem’

4. tâşubha dek:

Gazel 1533

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

*Sabaha kadar,
sabaha deġin.*

Deyrûñ içre her
gicetâşubha dek
iymuğbeçe
Eksük olmaz
âhumodındañañaher
gizçerâġ

ta’accüb evleme:

1. ta’accübeyleme:-me

Gazel 1900

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

*Şaşırarak, hayret
etmek.*

Sakinursam seni
kem gözden

ta’accüb eyleme
Sakinurcândan
‘azîzdür gözde olan
merdümek

ta’accübeylemeñ:

1. ta’accübeylemeñ:-

meñ

Gazel 1627

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

Şaşırarak.

‘Işık bir mühlik
devâdur kim anı
nüş eylese
Tizzamândan siz
ta’accübeylemeñ
ger ola yok

ta’alluk:

1. ta’allukdan:-dan

Gazel 1624

Mısra: 9

*İlgisi olma, ilişkisi
olma.*

İyMuhibbîserv gibi
ol ta’allukdanberî
Gülşen içre şâd u
handân yürür ol
âzâde bak

2. ta’allukdan:-dan

Gazel 1903

Mısra: 2

*İlgisi olma, ilişkisi
olma.*

Naşına aldanma
dehrûñ eyle
göñlüñsâde gül
Serv gibi ol
ta’allukdan kamu
âzâde gül

ta'allukmührini:

1. **ta'allukmührini:-ni**

Gazel 1954

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

Bağlılık mührü.

BulduñMuhibbīaray

uyār-ılaolduñāşinā

Terk it

ta'allukmührinidün

yā ile bīgāne ol

tā'atdenırılma:

1. **tā'atdenırılma:**

Gazel 1610

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

İtaatten, ibadetten

ayrılma.

İtā'at eyle

tā'atdenırılma

Ne içinhalk kıldı

seni Hālık

tab:

1. **tāb:**

Gazel 1977

Mısra: 2

Işık, parıltı.

Nūr-ılabaşdan başa

bir āfıtāb ister

gönül

Bilemez

miqdārınıalmagatāb

ister gönül

2. **tab'um:-um**

Gazel 1568

Mısra: 3

Tabiat, huy,

yaradılış.

Eyledi

ḳaddüñhevāsımüsta

ḳīmṭab'umbenüm

Lıkebrüññhayāliit

di 'aḳlummünharif

3. **tab'um:-um**

Gazel 1857

Mısra: 10

Tabiat, huy,

yaradılış.

İyMuhibbīdaḳıḳ-i

nazmumdan

'Aḳd-ı

pervīneṭab'umasdı

elek

tab':

1. **tab'uñ:-uñ**

Gazel 1652

Mısra: 11

Şâirlik yeteneği.

Dileseñṭab'uñMuhi

bbiṭüñ-veşgüyā ola

Ol lebi

şekkerdekiâyine-i

ruhsāra bak

2. **tab'uña:**

Gazel 1722

Mısra: 4

Tabiat, huy,

yaradılış.

Noḳṭadidümagzuña

dönüp miyāna kıl

didüm

Diditaḥsīñṭab'uña

ince

ḥayālüñdürsenüñ

tabak:

1. **tabak:**

Gazel 1593

Mısra: 6

Maruf kap.

İy güzeller

şāhipyauñasenüñisā

riçün

La'l-ile ben

ḥāzırıtdüm iki

çeşmümdentabak

2. **tabak:**

Gazel 1616

Mısra: 8

Maruf kap.

Bāğa var eyle nazar

her bir şecerden

'ibret al

Gör neler

ḥalkeylemişdürgöst

erür gülden tabak

tabaktabak:

1. **tabak tabak:**

Gazel 1647

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Tabak tabak, kat

kat.

Ol serv-i nāz eylese

nāz-ılageşt-i bāğ

Pāymasım ü zer

döke güller tabak

tabak

tābdār:

1. **tābdāruñdur:-uñdur**

Gazel 1739

Mısra: 10

Parlaklık.

Su

revānolmışmeger

'āşık-durur

dīdāruña

Her ne yirde od

yanarsa
tābdāruñdursenüñ

tābe-dāmān:

1. **tābe-dāmān:**

Gazel 1712

Mısra: 10

Eteğe kadar.

SīneñüñdāğınMuḥi

bbīyledüñ gerçi

nihān

Pīrehençākinvelīkin

tābe-dāmāneyledüñ

tā-be-dāmān:

1. **tā-be-dāmān:**

Gazel 1890

Mısra: 10

Eteğe kadar.

İyMuḥibbī yine bir

mihr-i münevver

şevkine

Eyleyüpçāk-i

girībāntā-be-

dāmāneyledüñ

tāb-ı dilden:

1. **tāb-ı dilden:-den**

Gazel 1870

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Gönül

parlaklığı/aydınlığı.

Tāb-ı dilden ser-te-

ser yanardı arz u

nüh felek

Dökmese seylāb-ı

eşkiçeşmüm içre

merdümek

tāb-ı meyden:

1. **tāb-ı meyden:-den**

Gazel 1827

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Şarabın harareti.

Tāb-ı meyden yine

cānāruḥ-ı

gülgünitdün

Yine

iyğoncadehenyüreg

ümiḥünitdün

tāb-ı mülden:

1. **tāb-ı mülden:-den**

Gazel 1937

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Şarabın ışığı,

harareti.

Sen şarāb iç

karşuña bülbül

serāğāzeylesün

Tāb-ı

müldenkızarup

olsun şehāruḥsār

gül

2. **tāb-ı mülden:-den**

Gazel 1795

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Şarabın parıltısı.

Tāb-ı mülden gül

gül olsa ‘arızınıdır

gören

Ābdanāteş

‘ayānāteşdenāb

olmak gerek

tab’-ı nihālinün:

1. **tab’-ı nihālinün:-in,-
-ün**

Gazel 1939

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

Fidanın kıvrımı.

Mevsim-i gülden

Muḥibbīnazmınakıl

sañnazār

Dir-idüñtab’-ı

nihālinünucında var

gül

tabīb:

1. **tabīb:-e**

Gazel 1736

Mısra: 9

Hekim, doktor. //

Sevgili.

‘Arz-ı ḥāl itme

tabībçeünki andan

çāre yok

Derdünevirenden

olur yine dermān

eylemek

2. **tabīb:**

Gazel 1743

Mısra: 7

Hekim, doktor. //

Sevgili.

Derdümbaña yiter

yüri var sen de

iyṭabīb

‘Arz itme baña bir

yaña acı devālaruñ

3. **tabībün:-ün**

Gazel 1834

Mısra: 2

Hekim, doktor. //

Sevgili.

Devādurderdüme

cevri ḥabībün

Gerekmez minneti

bañaṭabībün

4. **ṭabīb:**

Gazel 1853

Mısra: 8

Hekim, doktor. //

Sevgili.

Dermānın'ider ol ki
bilürderdķiymetin
Var iṭṭabībbaşuña
olsun devālaruñ

5. **ṭabībi:-i**

Gazel 1910

Mısra: 9

Hekim, doktor. //

Sevgili.

Muḥibbīḥastaduriy
dil ṭabībi
Lebūñdārūsı ile aña
em kıl

ṭabībā:

1. **ṭabībā:**

Gazel 1577

Mısra: 7

Ey doktor. II Ey

sevgili.

İṭṭabībā ol mesīḥi-
demden olmazsa
'ilāc
Fāyide yok günde
biñ kez ṭıbb-ı
Cālīnūsa bak

2. **ṭabībā:**

Gazel 1813

Mısra: 4

Ey doktor. II Ey

sevgili.

Derdümeçünla'l-i
dilberdürdevādan
çek elüñ
İṭṭabībāderdüm

artar

bañafīmāreyleseñ

3. **ṭabībā:**

Gazel 1861

Mısra: 7

Ey doktor. II Ey

sevgili.

Ṭabībāçāreyokdurd
erd-i 'ışka
Ne kñnūna uyar ne
ḥodşifānuñ

ṭabīb-i cān:

1. **ṭabīb-i cān:**

Gazel 1926

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Gönül doktoru.

Ḥasta-
dilveniṭṭabīb-i
cāñnedürḥālüm didü
m
Didiymiskīn bu
derdüñkābil-i
dermāndegül

ṭabīb-i dil:

1. **ṭabīb-i dil:**

Gazel 1585

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Gönül doktoru.

İṭṭabīb-i dil buyur
ḥālümnedürşāficevā
b
ḤastalarçokdurMuḥ
ibbī gibi bir bīmār
yok

2. **ṭabīb-i dil:**

Gazel 1593

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

Gönül doktoru.

Bu

Muḥibbīḥastayıhıcr
āñşebindeañmaduñ
İṭṭabīb-i dil iriş kim
cāñda kaldı bir
ramak

3. **ṭabīb-i dil:**

Gazel 1606

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Gönül doktoru.

Ḥastadurküyuñdaya
turiṭṭabīb-i dil
meded
Bir cevāb eyle
lebūñdengelsün ol
bīmāraşevk

4. **ṭabīb-i dil:**

Gazel 1681

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Gönül doktoru.

İṭṭabīb-i dil bu ben
dil-
ḥasteyiyādeyledüñ
Kurtarupderd ü
belādangamdanāzād
eyledüñ

5. **ṭabīb-i dil:**

Gazel 1684

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Gönül doktoru.

İster-isem iṭṭabīb-i
dil n'ola senden
cevāb
Her kimüñ kim
derdi var lā-

büdañadermān
gerek

6. řabīb-i dil:

Gazel 1748

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Gönül doktoru.

İyřabīb-i dil
mededla'l-i
lebüñden bir cevāb
Eytmezişenñölüremb
oynuña düşer kan
senüñ

7. řabīb-i dil:

Gazel 1773

Mısra: 15

Kelime Tipi: -

Gönül doktoru.

İyřabīb-i dil
Muhibbıkey ölümlü
şastadur
Gerçi kim bī-
řadkapuñda var
senüñsayrularuñ

8. řabīb-i dil:

Gazel 1824

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Gönül doktoru.

Ol řabīb-i dil gele
sormaga ger ben
şastasını
Cān u başı pāyına
ol dem nisār itmek
gerek

9. řabīb-i dil:

Gazel 1848

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Gönül doktoru.

Gönülmalduñ bir
nazarlasīnemimecrū
şidüp
İyřabīb-i dil
n'ıçünitdūñ beni her
bār terk

10. řabīb-i dil:

Gazel 1849

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Gönül doktoru.

Yandumfirākāteşine
iyřabīb-i dil
Andan berü ki derd-
ile
bīmāruñamsenüñ

11. řabīb-i dil:

Gazel 1878

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Gönül doktoru.

şasta oldum hier
ara
bildümşifāyāçäre
yok
İyřabīb-i dil meded
sen terk-i
ķānüneyledüñ

12. řabīb-i dil:

Gazel 1622

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Gönül doktoru;

sevgili.

Devāçünāřiritmezd
üñ bu derde iyřabīb-
i dil
Ne idi yā beni evvel

bu derde mübtelā
kılmak

řabīb-i dil ü cān:

1. řabīb-i dil ü cān:

Gazel 1823

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

Gönül ve canın

doktoru.

Dil-i bīmār-ı

Muhibbıyeşifā

itmeyesin

İyřabīb-i dil ü cān

böyle

midürķānunuñ

şabl:

1. şabl:

Gazel 1899

Mısra: 9

Davul.

SīneñıřablidüpMuři

b çek bu livā-

yıāhuñı

Çünşeh-i mülk-i

'ıřksınıřablsenüñ

'alem senüñ

2. şabl:

Gazel 1899

Mısra: 10

Davul.

SīneñıřablidüpMuři

b çek bu livā-

yıāhuñı

Çünşeh-i mülk-i

'ıřksınıřablsenüñ

'alem senüñ

şabla:

1. şablasın:-sı, -n

Gazel 1998

Mısra: 3
Nişan yeri.
Bugün meydân-
ı'ışık içre bu
sînemtablasındıkdü
m
At oklar
iykemânebrüsüvâr
ol 'azm-i meydân
kıl

tâcidelden:

1. **tâcidelden:**-*elden*

Gazel 1658

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

*Değer vermek,
üstün tutmak.*

Bu
Muhibbütâcidelden
âk-i pâyün cevherin
Kim göre eydür bu
gevher efser-i
Dârâda yok

2. **tâcidelden:**

Gazel 1531

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

*Taç ettiğinden
beri.*

Hâk-i
pâyintâcideldençarh
airgürdüm seri
Bu mesel devlet
dimişlerdürdegül
erden irag

tâc u kabâyi:

1. **tâc u kabâyi:**-*yi*

Gazel 1838

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Tac ve kaftan. II
Makam-mevki,
maddiyat.

'İşkuñuñçakeri yüz
tâc u
kabâyıyandurur
Çâker-i 'ışık olan
dünyedebî-bâk
gerek

tâcdârolmuş:

1. **tâcdârolmuş:**-*mış*

Gazel 1559

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

*Taç sahibi,
hükümdar.*

Gerçi Mecnûn 'ışık
iline tâcdârolmuş idi
Gitse
n'olaçünkimoldı bu
Muhibañahalef

tâc-ı devletdür:

1. **tâc-ı devletdür:**-*dür*

Gazel 1753

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

*Devlet, saadet,
talih tacı.*

Edebçüntâc-ı
devletdürMuhibbîg
ötürür başa
Bulınmaz nesne
'âlemde ola
hergizedebdenyig

tâc-ı husrev:

1. **tâc-ı husrev:**

Gazel 1620

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Hüsrev'in tacı.

Taht-ı Efrîdüna
bakmaz tâc-ı
Hüsrev gözlemez
Atları haylinde ister
ola bu dil bir burak

tâc-ı keykâvüsa:

1. **tâc-ı keykâvüsa:**-*a*

Gazel 1577

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Keykâvüs

*(Şehnâme'de adı anılan
on ikinci İran*

padişahı)un tacı.

N'olısarhâlünMuhi
bbi bilmek
isterseñeger
Efser-i Keyhusrev-
ile tâc-ı Keykâvüsa
bak

tâc-ı sadef:

1. **tâc-ı sadef:**

Gazel 1557

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

İnci taç.

Bâgda geydi
benefşe başına tâc-ı
şadef
Dakdı güller
jâlelerdengüşınadür
r-i Necef

tâc-ı zer:

1. **tâc-ı zer:**

Gazel 1997

Mısra: 13

Kelime Tipi: -

Altın taç.

İyMuhibbîşu'le-i
âhuñdan eyle tâc-ı

zer
Çünmaḥabbetşāhısı
n gel anı ser-
püşeylegil

tāc-ı zerrīn:

1. **tāc-ı zerrīn:**

Gazel 1520

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Altın taç.

Bir ayagüzreturup
bil
baglayupdurḥıdmet
e
Tāc-ı zerrīn başına
alsa ne tañşāhāne
şem'

tağ:

1. **taglara:-lara**

Gazel 1607

Mısra: 9

Dağ.

Bu
Muḥıbbītaglaradüş
miş yürür dīvānedür
Böyledürrüz-ı
ezelden kim sever
tenhā-yı 'ışk

2. **taga:-a**

Gazel 1673

Mısra: 2

Dağ.

İygönülbād-ı ḥazān
gör n'eylemiş gel
bāga bak
Dehr elinden
iñleyüp yaşını
döken taga bak

3. **taglara:-lara**

Gazel 1927

Mısra: 5

Dağ.

Ol lebi şırindenayru
düşeli taglaraāh
Döstlarkimdür
diyen
Ferhād'ıyoldaşumd
egül

tag u sahrāda:

1. **tag u şahrāda:-da**

Gazel 1876

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Dağ ve sahra.

Tag u
şahrādabitüplāledeg
öldürgörinen
Gözleri yaşı
dökilmişdür ola
Mecnūnuñ

tagüstibāğoldı:

1. **tagüstibāğoldı:-dı**

Gazel 1546

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Dağ üzeri bağ

*olmak, kara bir yerde
güllük gülistanlık
olmak. II Sevinmeye
muhtaç bir gönülde
büyük bir sevinç ve
mesruriyet yaşamak,
keyfi yerinde olmak.*

Büy-ı zülfün ile
pür-sevdādımāğ
Döstumoldıbañatag
üstibāğ

tāğ-ı cigerdür:

1. **tāğ-ı cigerdür:-dür**

Gazel 1814

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Çiğer yarası.

Gözlerüm yaşı ile
'ālemigülgünitdüm
Var-ısa tāğ-ı
cigerdür başı ol
sunuñ

2. **tāğ-ı cigerdür:-dür**

Gazel 1823

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Çiğer yarası.

Gözlerüm yaşı akup
'ālemi pür-ḥün itse
Tañdegültāğ-ı
cigerdür başı sonuñ

tağıd:

1. **tagıdup:-up**

Gazel 1733

Mısra: 3

Dağıtmak II

savurmak.

Kākülüñeşāneurduñ
tagıdupbī-dilleri
Niçe diller
ḥānesinzulm-
ılavīrāneyledüñ

2. **tagıdup:-up**

Gazel 1829

Mısra: 7

Dağıtmak II

savurmak.

Zülf-i
ṭarrāruñicānātagıdu
p gül yüzüne
Bir siyehHindüçeyi

sen
Rūmasultāneyledūñ

tağıt:

1. **tağıtdı:-dı**

Gazel 1692

Mısra: 1

Dağıtmak II

savurmak.

Sihr-ile

‘aqlumtağıtdıçişm-i

fettānuñsenūñ

Sīnemiitdinişānetūr-

i müjgānuñsenūñ

2. **tağıtdı:-dı**

Gazel 1738

Mısra: 10

Dağıtmak II

savurmak.

Cem’ kıldı bu

Muhibbī gerçi

‘aqlıhırmenin

Her yañatagıtdı

‘ıñkuñbādı ol

kāhıgörüñ

3. **tağıtdı:-dı**

Gazel 1789

Mısra: 5

Dağıtmak II

savurmak.

Şöyle

tağıtdıcihānañāküm

iāhumyili

Bulmaya bir

zerresinçarḥ eline

alsa elek

tağıt:-

1. **tağıtdı:-dı**

Gazel 1621

Mısra: 5

Dağıtmak II
savurmak.

Tagıtdı ‘aql u

şabrumıdīvāne

eyledi

Var mı ‘aceb

bencileyin bī-ğarār-

ı ‘ıñk

taḥammül:

1. **taḥammül:**

Gazel 1824

Mısra: 5

Dayanma,

katlanma.

Cāndaṭāğat kalmadı

dilde

taḥammülzerrece

Kuru

ğayret denn’ olur

‘azm-i nigār itmek

gerek

taḥammülidezdi:

1.

taḥammülidezdi:-

emezdi

Gazel 1561

Mısra: 14

Kelime Tipi: -

Dayanmak,

katlanmak, sabretmek.

İyMuhibbīgötürürsi

n dün ü gün bār-ı

ğamı

Āferīnsañataḥammü

lidezdiñaḲāf

taḥammül itmez:

1. **taḥammül itmez:-**

mez

Gazel 1989

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Dayanmak,

katlanmak, sabretmek.

Kūhtaḥammül

itmez iken götürür

bār-ı ğamı

Üştür-i

sermestdüryükinekā

dirdürgöñül

taḥammül kılmaz:

1. **taḥammül kılmaz:-**

maz

Gazel 1567

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Dayanmak,

katlanmak.

Dil

niçekılsuntaḥammül

cānniçedöysüngama

Ursalar bār-ı ğamı

kılmaz

taḥammülküñ-ı Ḳāf

taḥammül kılsun:

1. **taḥammül kılsun:-**

sun

Gazel 1567

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Dayanmak,

katlanmak.

Dil

niçekılsuntaḥammül

cānniçedöysüngama

Ursalar bār-ı ğamı

kılmaz

taḥammülküñ-ı Ḳāf

taḥammül mi ider:

1. **taḥammül mi ider:**

Gazel 1580

Mısra: 4
Kelime Tipi: -
Dayanır mı?
Katlanır mı?
Sinsa ger
gönlümcefavücevr-
ile olmaz 'aceb
Hiçtaħammül mi
idersengetokınsaşış
e bak

tahrir-i hāl evlesem:

1. **taħrİR-i hāylesem:-**
sem

Gazel 1631

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Hāli, vaziyeti

yazmak.

Ĥamevünāme yanar
ger eylesem taħrİR-i
hāl

Ĥazreteniçe idem
taħrİR ü i'lāmfirāk

taħsİN:

1. **taħsİN:**

Gazel 1722

Mısra: 4

Beğenmek, takdir

etmek.

Noğtadidümagzuña
dönüp miyāna kıl
didüm
DiditaħsİNtaħ'uña
ince
ĥayālünürsenün

taħsİnidüp:

1. **taħsİnidüp:-üp**

Gazel 1755

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Tezyin etmek,
güzelleştirmek.
İyMuħıbbİşi'rüñeta
ĥsİnidüpehl-i ĥired
Söylenen dillerde
şimdi güft ü
güyuñdursenün

taħsİnitdİler:

1. **taħsİnitdİler:-di, -ler**

Gazel 1905

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Tezyin etmek,
güzelleştirmek.

Nazm-

ılabulduñMuħıbbİç

ünNizāmİtarzını

ĤüsN-i

eş'aruñataħsİnitdİle

rehl-i kemāl

taħsİN ü

hezārānāferİNler:

1. **taħsİN ü**

hezārānāferİNler:

Gazel 1569

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Övgü dolu ve
binlerce afeİNler.

ĤüsNüñiiymah-rü

bir kez temāşā

eyleyen

Diye taħsİN ü

hezārānāferİNleryāl

aĥİf

taħt:

1. **taħtında:-ın, -da**

Gazel 1976

Mısra: 5

Hükümdarlık
makamı.

Kalmış idi ĥār u

ĥestaħtındaeyyām-ı

şitā

ŞükriderPerverdİgār

'airdügiyçün yaza

göl

taħtgāh:

1. **taħtgāhı:-ı**

Gazel 1819

Mısra: 3

Hükümdar taħtının

bulunduğu yer,

başşehir, pâyitaht.

Dil

ĥayālünñtaħtgāhıolm

ış-iken döstüm

Kendümülküñtārüm

ārİtdüñeyü ad

İtmedün

taħt-ı çemende:

1. **taħt-ı çemende:-de**

Gazel 1976

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Çimen taħtı.

Oturup taħt-ı

çemende başına

sultān İken

Hiç düşer mi

kapukapu eyleye

dervāze gül

taħt-ı efrİdüna:

1. **taħt-ı efrİdüna:-a**

Gazel 1620

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Ferİdun'un taħtı.

Taht-ı Efrîdüna
bakmaz tâc-ı
Hüsvrev gözlemez
Atları haylinde ister
ola bu dil bir burak

taht-ı zerrîne:

1. **taht-ı zerrîne:-ne**

Gazel 1963

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Altından yapılmış

taht.

Hayme kıldı döşedi
yine
zümürüddenbisât
Taht-ı zerrîne çıka
ya otura dârâ-yı gül

tāk:

1. **tak:**

Gazel 1626

Mısra: 6

Asmak, iliştiirmek.

Yüzinimescid ü
çeşminimâm it
Kaşı mihrâb olsun
dîdeñe tak

2. **taknur:-ı, -n, -ur**

Gazel 1648

Mısra: 4

Asmak, iliştiirmek.

‘Älemikirmaga
yiter
müjesihançeriçün
Ne için pes taknur
ol
gözimestâneşadağ

3. **takuban:-uban, -ı**

Gazel 1979

Mısra: 8

Asmak, iliştiirmek.

Himmetüñbâzımsal
sañ ol
hümâyışaydiçün
Näleñiayagımaıy dil
takubanı zil ol

4. **tākına:-ı, -n, -a**

Gazel 1612

Mısra: 4

Kaş kemeri.

Câmi’-i hüsnin
görüp
kaldurmabaşuñ
secededen
Cängöziyle kaşları
mihrâbinuñtākına
bak

5. **tāk:**

Gazel 1604

Mısra: 1

Çatı, kemer,

kubbe.

Ham-ı
ebrûlaruñgördifelek
de kalmadı hiçtāk
Yüzüñnüri ile
rüşengörinürdide-i
âfāk

tākitişem:

1. **tākitişem:-mişem**

Gazel 1767

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Asmak.

Ölem gitmeye
dilden nâmiqaddüñ
Ki levh-i dilde anı
itmişemtāk

tākolupdur:

1. **tākolupdur:-up, -dur**

Gazel 1946

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Kesilmek, bitmek,

tükenmek.

Tākolupdurfıkr-i

zâtuñda dil ü

‘aqlumbenüm

Ben ne yüzden

vaşfuñneydem ki

oldum bî-mecâl

tākāt:

1. **tākāt:**

Gazel 1632

Mısra: 2

Kuvvet, dayanma

gücü.

Nigârâhüsñüñebildü

msenüñhergiznihây

et yok

Velî ol

hüsnebakmagadirîğ

â bende tākāt yok

tākātgetürdüm:

1. **tākātgetürdüm:-**

düm

Gazel 1674

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Dayanmak,

katlanmak.

Niçebâr-ı

ğamañtākātgetürdüm

Bu cân-ı cevr ü

ğam-perverdüme

bak

tākātgetürem:

1. **ṭākatgetürem:-em**

Gazel 1730

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Dayanmak,

katlanmak.

Niçetāṭakatgetüremba

kmaga ben gün

yüzüne

Gördiḥüsnüñidü-

tāoldıḳad-i

gerdünüñ

ṭākat kalmadı:

1. **ṭākatkalmadı:-ma, -
dı**

Gazel 1824

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Gücü yetmemek,

gücü azâlmak, bitmek II

tahammül kalmamak,

dayanamamak.

Cāndaṭāḳat kalmadı

dilde

taḥammülzerrece

Kuru

gayret denn' olur

'azm-i nigār itmek

gerek

2. **ṭākat kalmadı:**

Gazel 1522

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

Tahammül

kalmamak,

dayanamamak.

Şolkadar ben

ḥastayacevr ü

ceḫalareyledüñ

Şabratāḳat kalmadı

şehründenitdüm el-
vedā'

ṭākat yok:

1. **ṭākat yok:**

Gazel 1971

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Dayanacak gücün

olmaması.

Sefer mümkindegül

yok şabratāḳat

Olupdurehl-i

'ıṣḳuñḥālimüşkil

ṭākat-ı ceng:

1. **ṭākat-ı ceng:**

Gazel 1774

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Savaşma gücü.

Muḥibbîşāḥ-ı ğam

dil kişverini

Alur yok şulḥ ne

ḥodṭāḳat-ı ceng

ṭāk-ı ebrüñi:

1. **ṭāk-ı ebrüñi:-ñi**

Gazel 1588

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Camilerde kibleyi

gösteren, kavisli şekilde

bulunan, mihraba

benzeyen kaş; sevgilinin

kavisli kaşı.

Muḥibbîmescid-i

ḥüsnünde görüp

ṭāk-ı ebrüñi

Anı

miḥrābidinmişdüran

uñgayrasücüdum

yok

ṭāk-ı ebrüsina:

1. **ṭāk-ı ebrüsina:-sına**

Gazel 1862

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Kemere benzer

kaş.

Ṭāk-ı ebrüsina baş

açdıgönül secde

kılur

Bakmayısardaḫımıñ

rābınaBeytü'l-

ḥaramuñ

ṭāk-ı ebrüvüñ:

1. **ṭāk-ı ebrüvüñ:-yuñ**

Gazel 1769

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Camilerde kibleyi

gösteren, kavisli şekilde

bulunan, mihraba

benzeyen kaş; sevgilinin

kavisli kaşı.

Ḳāmetüñ gördüm

ḳıyāmitdümmāza

başladum

Bañamiḥrābolalıdan

ṭāk-ı ebrüyuñsenüñ

takrİR:

1. **takrİre:-e**

Gazel 1793

Mısra: 5

Anlatma, ifade

etme.

Derd-i dil

ḥālinitaḳrİreşürü'

eyledümāḥ

Korkaram oda yaka

süz-ı

ciḥānisözümüñ

takrîreyledüñ:

1. **taqrîreyledüñ:-düñ**

Gazel 1796

Mısra: **10**

Kelime Tipi: -

Anlatmak.

Eşk-ile

yazduñMuhibbîyâra

gönderdüñgazel

Nâme-i âgazla

kamu

hâlitakrîreyledüñ

takrîr ü i'lâm:

1. **taqrîr ü i'lâm:**

Gazel 1631

Mısra: **4**

Kelime Tipi: -

Anlatmak ve

bildirmek.

Ĥamevünâme yanar

ger eylesem taqrîr-i

hâl

Ĥazreteniçe idem

taqrîr ü i'lâmîrâk

taksîm:

1. **taqsîme:-e**

Gazel 1618

Mısra: **10**

Bölmek,

bölüştürmek,

paylaştırmak.

Kimine şâdivirilmiş

kimine endüh u

gam

Ĥâtrunhoş dut

Muhibbî sen

hemântaksîme bak

taksîroidıysa:

1. **taqsîroidıysa:-dıy, -sa**

Gazel 1758

Mısra: **3**

Kelime Tipi: -

Kusur etmek.

Egercânvirmedeoldı

ysataqsîr

Virüpcân eyle iy dil

'özü-ğ'âhuñ

takvîm:

1. **taqvîme:-e**

Gazel 1618

Mısra: **4**

Mevsimler ve

vakitleri düzenlemek

için oluşturulan defter.

Rüyuñaçün

"âhsenü't-takvîm"

dimişdürĤakîm

Bilmek

isterseñcihânañvâli

n ol taqvîme bak

tal:

1. **talân:-an**

Gazel 1553

Mısra: **7**

Dalmak.

Nükte-i 'irfân bulur

talân

göñülderyâsına

Gevhere tâlib olan

baħragirüp arar

şadef

talâkvîr:

1. **talâkvîr:**

Gazel 1606

Mısra: **11**

Kelime Tipi: -

İlişkisini kesmek.

İyMuhibbîmerd-

iseñ gel vir bu

dünyâyaçalâk

Bilmeyüp gösterdi

çoklar bu zen-i

mekkâraşevk

tal'at-i cānāne:

1. **tal'at-i cānāne:**

Gazel 1520

Mısra: **4**

Kelime Tipi: -

Sevgilinin güzel

yüzü.

Tañımdurencümmiss

âli cem' ola

pervāneler

Çünkü bu bezm içre

oldıtal'at-i cānāne

şem'

2. **tal'at-i cānāne:**

Gazel 1520

Mısra: **4**

Kelime Tipi: -

Sevgilinin güzel

yüzü.

Tañımdurencümmiss

âli cem' ola

pervāneler

Çünkü bu bezm içre

oldıtal'at-i cānāne

şem'

taleb:

1. **talēbden:-den**

Gazel 1860

Mısra: **4**

İsteme, istek,

dileme.

Niçe yıllar

talēbkıldumirişdüm

şükr-i maṭlūba

Bilen hoş bilmeyen
bilsünyog-
ımışhıçtalebdenyig

taleb evle:

1. **ṭaleb eyle:**

Gazel 1987

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

İstemek.

Bir kimse
habervirmediçün
ince bilinden
Kim didiṭaleb eyle
gönülmüy-miyân ol

taleb evlerse:

1. **ṭalebeylerse:-rse**

Gazel 1680

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

İstemek.

Zâhid eylerse eger
cennet ü
Firdevsiṭaleb
'Âşıkambañahemân
'ışk-ıladîdâr gerek

taleb evlersin:

1. **ṭalebeylersin:-r, -sin**

Gazel 1965

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

İstemek.

'Âkilemdirsinvişâl-i
yâr eylersin ṭaleb
Ol şeh-i 'âlem-
gedâsinyâ ne bu
fıkr-i muhâl

taleb itse:

1. **ṭalebitse:-se**

Gazel 1656

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

İstemek, dilemek,

arzu etmek.

Lebündenbüse
istersem beni 'ayb
eyleme cânâ
'Acebmidürṭaleb
itse kişi derdine
dermânlık

talebkıldum:

1. **ṭalebkıldum:-dum**

Gazel 1860

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

İstemek.

Niçe yıllar
ṭalebkıldumirişdüm
şükr-i maṭlûba
Bilen hoş bilmeyen
bilsünyog-
ımışhıçtalebdenyig

talebvirmek:

1. **ṭalebvirmek:-mek**

Gazel 1663

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Talep etmek,

istemek.

Şâhid ü şem' ü
şarâb u
nuḳlhergizbâde yok
Kıl
ṭalebvirmekHudânu
ñdime hey üftâde
yok

talebin eyleme:

1. **ṭalebineyleme:-me**

Gazel 1678

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Talep etmek. //

İstemek.

Çüngenc-durur
vaşlnigârûñ ele
girmez
İy dil ṭalebin
eyleme
vîrânedegülseñ

ṭali':

1. **ṭali':**

Gazel 1700

Mısra: 9

Talih, baht.

İyMuhibbîṭali' el
virmezsitâreñ yok
gibi
Senûñ-ile yılduzı
barışmaz ol meh-
pârenûñ

2. **ṭali':**

Gazel 1791

Mısra: 18

Talih, baht.

Düşde görse yüzüñi
ola Muhibbîḳâni'
Kanı ṭali' seni
görmege göze h'âb
gerek

3. **ṭali':**

Gazel 1980

Mısra: 6

Talih, baht.

'İyd-i
vaşlarişe[yi]m
diyüdütdumrüzeler
Baña göstermedi
ṭali'
görmedümebrühilâl

ṭālī' olur:

1. ṭālī' olur:-ur

Gazel 1790

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Doğmak.

Āfitāb-ı hüsn andan

her şehertālī' olur

Maṭla'-ı

ḥurşiddürgüyāgirbā

nuñsenüñ

ṭālib:

1. ṭālibem:-em

Gazel 1953

Mısra: 5

Talep eden,

bekleyen, isteyen.

Şem'-i

ḥüsnēṭālibempervān

e-veş

Yakaramāḥir ben

anda perr ü bāl

ṭālib olan:

1. ṭālib olan:

Gazel 1553

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

İsteyen, talep eden

kişi.

Nükte-i 'irfān bulur

talan

gönülderyāsına

Gevhere ṭālib olan

baḥragirüp arar

şadef

ṭālib olsa:

1. ṭālibolsa:-sa

Gazel 1753

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

İstemek, istediğini bildirmek.

'Aceb mi olsa ger

ṭālibMışır'daYūsufa

bir zen

Degül bir nesneye

mālik elindeki

kelebdenyig

ṭālib-i cānāne:

1. ṭālib-i cānāne:

Gazel 1954

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Sevgilinin talibi,

âşık.

İtdüñmaḥabbet

fikrini

kılduñmeveddetzıkr

ini

Şimdengirücān

terkin ur var ṭālib-i

cānāne ol

ṭālib-i didār:

1. ṭālib-i didār:

Gazel 1752

Mısra: 20

Kelime Tipi: -

Sevgilinin

güzelliği. || Gerçek

güzellik.

Zāhidāerzānıkılduñ

kevser ü ḥür u

beḥişt

Bu Muḥibbī'yi

şükür ṭālib-i

dīdāreyledüñ

ṭālib-i iksir-i 'ışk:

1. ṭālib-i iksir-i 'ışk:

Gazel 1917

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Aşk iksirinin talibi.

Ṭālib-i iksir-i

'ışkolduguma

yitmez mi dāl

Püte-i

ğamdaeriypolmuşa

m zer gibi kal

ṭālib-i nān:

1. ṭālib-i nān:

Gazel 1987

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

Ekmeğe talip olan.

Biz eyleyelüm her

ne gelürḤaḫḫa

tevekkül

İyzāhid-i ḥod-

bīnyüri sen ṭālib-i

nān ol

ta'līm eylemiş:

1. ta'līm eylemiş:-miş

Gazel 1999

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Öğretmek,

öğrenmesine sebep

olmak.

Ruḥlarıvaşfın okur

durmuşnevādarāstı

Bülbül-i

şeydāyata'līm

eylemiş edvār gül

ta'līmider:

1. ta'līmider:-er

Gazel 1941

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Öğretmek, yol göstermek.
Kuş dilin ta'limider
bülbul çemen
eḫfāline
Medḫlerintā ki
iderler her biri isār
gül

tama' evledüm:

1. **ṭama' eyledüm:-düm**
Gazel 1515
Mısra: 1
Kelime Tipi: -
Açgözlülük
yapmak, hırslanmak;
bir şeyi çok istemek.
Eyledüm ol ḡaddār-
ılaṭama'
Teşne olan
iderzülāletama'

tama' eyleme:

1. **ṭama' eyleme:-me**
Gazel 1916
Mısra: 7
Kelime Tipi: -
Açgözlülük
yapmak, hırslanmak;
bir şeyi çok istemek.
Çündegülbākīcihān
a eyleme iy dil
ṭama'
Saña kalmaz
çünbilürsinyānedür
ceng ü cidāl

tama' ider:

1. **ṭama' ider:-er**
Gazel 1515
Mısra: 2
Kelime Tipi: -
Açgözlülük etmek;

büyük bir arzu ve hurs ile istemek, hırslanmak.
Eyledüm ol ḡaddār-
ılaṭama'
Teşne olan
iderzülāletama'

tama' itme:

1. **ṭama' itme:-me**
Gazel 1515
Mısra: 4
Kelime Tipi: -
Açgözlülük etmek;
büyük bir arzu ve hurs ile istemek, hırslanmak.
Sevme
dünyāyih'ācedenī
sakın
Gel ḫarīṣ olup itme
mālaṭama'

tama' itmeme:

1. **ṭama' itmeme:-mem**
Gazel 1515
Mısra: 6
Kelime Tipi: -
Açgözlülük etmek;
büyük bir arzu ve hurs ile istemek, hırslanmak.
Hicr imiş
soñıvuṣlatuñbildüm
İtmeme andan
berüvişāletama'

tama' kıl:

1. **ṭama' kıl:**
Gazel 1515
Mısra: 10
Kelime Tipi: -
Açgözlülük etmek,
arzulamak.
Feyzbaḫşoldısañaru
ḫ-ı Kemāl

Şi'r-ile kıl
MuḫibKemāletama'

tama' kılma:

1. **ṭama' kılma:-ma**
Gazel 1515
Mısra: 8
Kelime Tipi: -
Açgözlülük etmek,
arzulamak.
Beli gelmez
ḫayālediḫḫatiko
Kılma iy dil
iñenmuḫāletama'

tamgā:

1. **ṭamgāya:-y, -a**
Gazel 1660
Mısra: 10
A. Bir nesnenin üzerine bir nişan bir alamet basmak üzere boya veya kızgın demir olarak kullanılan mühür.
İyMuḫibbībaña bir
ḫil'atgeyürdişāh-ı
'ışk
Dāḡımı gör ol
kumāşüstindekitam
ḡāya bak

ta'mir:

1. **ta'mirine:-ine**
Gazel 1778
Mısra: 7
Onarım.
Virānegöñlümi
görüp
kaşditmedün'ta'miri
ne
Bilmeme
didümiyseng-dil

bārī de
mi'mārikimūñ

tamzur:

1. **tamzurur:-ur**

Gazel 1937

Mısra: 8

Damlatmak.

Penbe ile
jāledenbād-ı
seheragzına su
Tamzurur 'ışkuñla
dil-ħasteyaturbīmār
gül

ta'n:

1. **ta'nımı:-ını**

Gazel 1814

Mısra: 12

Ayıp, kusur.

Bu Muħibbikuluñı
sürme kapuñdan
kerem it
Niçe bir
çekdüresinta'nımı
her bir dūnuñ

2. **ta'nımı:-ını**

Gazel 1821

Mısra: 8

Ayıp, kusur.

Utanmaz
ħırkasındanşüfmisk
in
Bize yok yire gör
ta'nımanuñ

3. **ta'nımı:-ını**

Gazel 1823

Mısra: 1

Ayıp, kusur.

Niçe bir
güşidelümta'nımı

her bir dūnuñ
Sun
berünüşidelümsākī
mey-i gülgūnuñ

4. **ta'na:-a**

Gazel 1979

Mısra: 9

Ayıp, kusur.

Her ne deñlü atsalar
ta'nadaşın eyle
ķabül
Ko ne
dirlersedisünler sen
hemānderyā-dil ol

tañdegül:

1. **tañdegül:**

Gazel 1551

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Şaşmamalı.

Küfriniisbätidersem
tañdegül
Kendüzinteşbihider
zünñarazülf

2. **tañdegül:**

Gazel 1606

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Şaşmamalı.

Her kaçan āh
eylesem artar bu
sīnemāteşi
Tañdegülçünkigelür
bādesdügincenāraşe
vķ

3. **tañdegül:**

Gazel 1683

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Şaşmamalı.

Gün yüzine

'āşıkolduñ gitse

ārāmuñsenüñ

Tañdegülhercāyīdür

ķunki dil-

ārāmuñsenüñ

4. **tañdegül:**

Gazel 1723

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Şaşmamalı.

Āh kılsam

kanluyuşumzāhir

olsa tañdegül

Kim şeb-i tār içre

encümāşikār olmak

gerek

5. **tañdegül:**

Gazel 1823

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Şaşmamalı.

Gözlerüm yaşı akup

'ālemi pür-ħün itse

Tañdegültāğ-ı

cigerdür başı sonuñ

6. **tañdegül:**

Gazel 1880

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Şaşmamalı.

Reşkidersetañdegül

ervāh-ı

ķudsilerbaña

İtlerüñleçün beni

kūyuñdaderbāneyle

düñ

7. **tañdegül:**

Gazel 1908

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Şaşmamalı.

Virseziyâyı

‘älemeruhsârıtānde

gül

Kim dir ki gün

yüzianuñ alnı

ķamerdegül

8. **tañdegül:**

Gazel 1518

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Şaşılmaz, tuhaf

olmaz.

Hâne-i dil yansa kül

olsa

Muhibbītañdegül

Āh kılsam derd-ile

āteş-bereşñanumçü

şem’

9. **tañdegül:**

Gazel 1524

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Şaşılmaz, tuhaf

olmaz.

İstese

zülfüñşebinde

‘arızuñ bu ĥasta-dil

Tañdegülzulmetdeis

ter kalıcaktīmār

şem’

10. **tañdegül:**

Gazel 1813

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

*Şaşılmaz, tuhaf
olmaz.*

Bakmasañ

‘aşıklaraçünkü

güzeller şāhısın

Pādişehsintañdegül

dervīşden

‘äreyleseñ

11. **tañdegül:**

Gazel 1941

Mısra: 19

Kelime Tipi: -

Şaşılmaz, tuhaf

olmaz.

İyMuhibbīğayret ile

yansa bülbül

tañdegül

Kol sunar

boynınaĥāruñdāyim

ā oynar gül

tañdegüldür:

1. **tañdegüldür:-dür**

Gazel 1873

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Şaşmamalı.

Tañdegüldürzülfi

müşğininegertār

eylese

Ĥam olup bezm-i

belādaķāmetümoldu

kdaçeng

ta’n eyleve:

1. **ta’neyleve:-ye**

Gazel 1924

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

ķınamak,

ayıplamak.

Bir yañacefā eyleye

ol yār-ı cefākār

Ṭa’n eyleye il bir

yaña her gāh ne

müşkil

ta’nider:

1. **ta’nider:-er**

Gazel 1881

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

ķınamak, yermek,

ayıplamak.

Tekye-i ‘ışķ içre

ta’nider bugün

Mecnūna dil

Boynuma

bendolalıdanzülfi

zencīrūñsenūñ

tañ mı:

1. **tañ mı:**

Gazel 1668

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Tuhaf mı, acayıp

mi.

Sirişķümla’ledönde

rdığam-ı ‘ışķ

Olsa tañ mı niğın-i

ĥātem-i ‘ışķ

2. **tañ mı:**

Gazel 1508

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Şaşılır mı?.

Ĥāk-i pāyuñı çeken

gözlerine

İtmese tañ mı

tütüyādanĥaz

3. tañ mı:

Gazel 1511

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Şaşılır mı?

Hâk-i pâyuñkühl
iden gözine
İtmese tañ mı
tütüyâdanhaz

4. tañ mı:

Gazel 1560

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Şaşılır mı?

Fitne-i devr-i
kamerdürçünMuhib
bürü-yı yâr
Zülf-i fettân fitne
başı olsa tañ mı her
taraf

5. tañ mı:

Gazel 1570

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Şaşılır mı?

Kurdiçünşahrâ-yı
dilde
haymesinsultân-ı
'ışk
Tañ mı olsa 'aql u
şabrum bende-i
fermân-ı 'ışk

6. tañ mı:

Gazel 1576

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Şaşılır mı?

Çünezeldür kişiye
dâde-i 'ışk

Tâebed olsa tañ mı
zâde-i 'ışk

7. tañ mı:

Gazel 1589

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Şaşılır mı?

Ėarķavirseesķ-i
çesmitañ mı
göñlümkişverin
Gözlerüm yaşına
nisbetçünbilürsin
Tunca yok

8. tañ mı:

Gazel 1606

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Şaşılır mı?

Kanumiçdükçe
gelse tañ mı çeşm-i
yâraşevķ
Her kaçan nüş itse
mey lâ-
büdgelürgüftâraşev
ķ

9. tañ mı:

Gazel 1646

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Şaşılır mı?

Çüniçdicâm-ı
'ışkıoldıMuhibbî
ser-mest
Tañ mı melâmet
olsa nâmüs-ı 'arayır
yok

10. tañ mı:

Gazel 1707

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Şaşılır mı?

Zülfinehışm eylese
tañ mı gözi
Cengiderâhü kaçan
görse peleng

11. tañ mı:

Gazel 1719

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Şaşılır mı?

Sakķâ olup bu
çeşmümķuyunda su
sepelden
Müjgânüm olsa tañ
mı cârüb-ı âsitânüñ

12. tañ mı:

Gazel 1782

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Şaşılır mı?

Lebüñañdukçadinür
şi'rümeiydöstmelih
Her bir elfâzumatañ
mı dine şekker-
şikenüñ

13. tañ mı:

Gazel 1800

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

Şaşılır mı?

Bunca gündür ol
meh-i nâ-
mihribânigörmedüñ
Göklere çıksa
Muhibbîtañ mı
efĖânüñsenüñ

14. tañ mı:

Gazel 1828

Mısra: 4
Kelime Tipi: -
Şaşılır mı?
Cilve eyler kanda
âb olsa peñiler dem-
be-dem
Âb-ıla pür olsa tañ
mı
çeşmesârıçeşmümü
ñ

15. tañ mı:

Gazel 1853
Mısra: 3
Kelime Tipi: -
Şaşılır mı?
Baş egmez-ise tañ
mı egerheftkişver
Hâk-i
derüñiefseridinenge
dâlaruñ

16. tañ mı:

Gazel 1863
Mısra: 1
Kelime Tipi: -
Şaşılır mı?
Tür-i müjgân-ıla
olsa tañ mı
sînemçâkçâk
Merd olan lâ-büd
olur meydân-ı ‘ışk
içre helâk

17. tañ mı:

Gazel 1902
Mısra: 13
Kelime Tipi: -
Şaşılır mı?
Ger hevâ-yı
‘ışkapervâz itse tañ
mı cân u dil
Himmet

idüpçünkimihrüñpe
rr-ile bâleyledüñ

tañmıdır:

1. tañmıdır:

Gazel 1520
Mısra: 3
Kelime Tipi: -
Şaşılır mı?
Tañmıdurencümmiss
âli cem’ ola
pervâneler
Çünkü bu bezm içre
oldıtal’at-i cânâne
şem’

2. tañmıdır:

Gazel 1528
Mısra: 13
Kelime Tipi: -
Şaşılır mı?
Tañmıdurpervâne
kılssa bu
Muhibbîcân u dil
Oldıçünvuşlatşebin
de ‘ârız-ı cânâne
şem’

3. tañmıdır:

Gazel 1548
Mısra: 4
Kelime Tipi: -
Şaşılır mı?
GıtdiMecnüntekye-i
‘ışkıbaña ismarladı
Tañmıdur tutsam
yiriniolmuşamañağa
lef

4. tañmıdır:

Gazel 1563
Mısra: 10

Kelime Tipi: -
Şaşılır mı?
Eyledi
Mecnünvaşiyetbañ
a ‘ışkuñtekyesin
Tañmıdur geçsem
yirineolmuşamañağa
lef

5. tañmıdır:

Gazel 1581
Mısra: 9
Kelime Tipi: -
Şaşılır mı?
Bu
Muhibbînüñegergö
ñlini alsa tañmıdur
‘Âlemiteshîridüpdü
r ol gözicâzûya bak

6. tañmıdır:

Gazel 1604
Mısra: 4
Kelime Tipi: -
Şaşılır mı?
Görinena’l-i
tevsenüñgözineşekl
-i mihrâbî
İdersetañmıdur anı
kokılsunkıblegâh
‘uşşâk

7. tañmıdır:

Gazel 1651
Mısra: 5
Kelime Tipi: -
Şaşılır mı?
MelâhatMışındurla’l
üñ sorarsam
tañmıdurtekrâr
Lebüñşehdineymeh
-rû bedel kând-i
mükerrer yok

8. tañmıdur:

Gazel 1654

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Şaşılır mı?

Sinesini her
kimüñyaktı ezelden
nâr-ı 'ışk
Dūd-ı
âhındankılursatañm
ıduresrâr-ı 'ışk

9. tañmıdur:

Gazel 1735

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Şaşılır mı?

Şu'le ursa gün
yüzindenpertev-i
'ışktañmıdur
'Âşikaâyine her
dem
çüncemâlidüranuñ

10. tañmıdur:

Gazel 1739

Mısra: 13

Kelime Tipi: -

Şaşılır mı?

Pehlevân-ı
'ışkolsañiyMuhibbît
añmıdur
Vâmık u Ferhâd u
Mecnûn dest-
yârũdursenũñ

11. tañmıdur:

Gazel 1798

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Şaşılır mı?

İyMuhibbiygörin
ürçünkiatlasdanpalâ
s
İstemezsem
tañmıdurşimdengirü
âmâdelik

12. tañmıdur:

Gazel 1812

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Şaşılır mı?

Tañmıdurzülfüñ
görüp
hâlümperîşânolduğı
Dil
perîşâneylemekdürç
ünperîşânuñsenũñ

13. tañmıdur:

Gazel 1879

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Şaşılır mı?

Leblerũñetañmıdur
dirsem ki
la'leynhoğkadur
Hıfziçünincü gibi
içinde lü'lüdişlerũñ

14. tañmıdur:

Gazel 1909

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Şaşılır mı?

Zâhir olsa gün gibi
râz-ı
nihânuntañmıdur
Dil ise
dīvâneolmuşyâr ise
mağremdegül

15. tañmıdur:

Gazel 1972

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Şaşılır mı?

İyMuhibbîşi'r ara
Husrevtarîkingözle
dũñ
Tañmıdur ger
bulına anda hayâlât-
ı kemâl

16. tañmıdur:

Gazel 1562

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Şaşılır mı?

Eylesem dil mülkini
ben
tañmıdurcânânavak
f
Olgelmişdür
ezelden
genciçünvîrânevağf

17. tañmıdur:

Gazel 1947

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Şaşılır mı?

Derd ü
belâvümihnet ü
ğam gelse tañmıdur
Kim dididilâsaña
evvel bî-vefâda ol

ta'na taşını atar:

1. ta'na taşını atar:-ar

Gazel 1740

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

*Ayıplama taşı
atmak II Kinamak.*

Zâhid ki ta'na taşını
atar bu 'âşıkā
Dīvānerāz-ı
serzeniş-i
câhilānçibāk

2. ta'na taşını atar:-ar

Gazel 1741

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Ayıplama taşı

atmak II Kınamak.

Zâhid ki ta'na taşını
atar bu 'âşıkā
Dīvānerāz-ı
serzeniş-i
câhilānçibāk

ta'ne taşını atar:

1. ta'ne taşını atar:-ar

Gazel 1756

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Kınama taşını

atmak. II Ayıplamak.

Her dem atar
'âşıkāşeyhta'ne
taşını
Dīvāneye serzeniş
câhileçibāk

ta'nider:

1. ta'nider:-er

Gazel 1860

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

*Kınamak, yermek,
ayıplamak.*

Şarāb içer
diyüzâhididerta'nı
bu 'uşşāka
Velī 'âlemde ger

sorsañaña yok
nesne hūbdanyig

ta'n-ı nādānı:

1. ta'n-ı nādānı:-ı

Gazel 1923

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Cahil ayıplaması,

cahil bir kimsenin

başka kişileri

ayıplaması, kınaması.

Muhibbī ölmeden
biñkerreartuk
İştirmek ta'n-ı
nādānı ne müşkil

tañrîselâmın:

1. tañrîselâmın:

Gazel 1962

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Allah'ın selâmı.

VîrseselâmsañaMu
hibbîçevürme yüz
Tañrîselâmın gel
kabül eyle selâma
gel

tañrıçün:

1. tañrıçün:

Gazel 1595

Mısra: 2

Allah için.

Çün ezelden
eylemişdürsaña
'âşık beni Hâk
Tañrıçün gel bu
benümderd-i
dilüme tut kulak

tapu:

1. tapuña:-ñ, -a

Gazel 1748

Mısra: 3

Hizmetine.

Gelmişem şey-
lillâhiçüntapuñader
vâzeye
Virzekât-ı hüsünüñ
göster
yüzünüñsânsenüñ

târ:

1. târ-ıla:-ıla

Gazel 1588

Mısra: 4

(Fa.) Saç teli.

Bi-ğamdi'llâh ki
'işkuñlalibâsumpal
âsıtdüm
Ne ğam ger atlas-ı
iğbâldentâr-
ılapüdüme yok

2. târı:-ı

Gazel 1650

Mısra: 4

(Fa.) Saç teli.

Niçeteşbîhideyinzül
füñe ben sünbülleri
Rişte-i
cānamüşâbihergiz
anuñtârı yok

3. târa:-a

Gazel 1706

Mısra: 2

(Fa.) Saç teli.

Yine sihr eyledi
sehğârezülfüñ
Niçe dil bağladı bir
târazülfüñ

4. **tārna:-ı, -na**
Gazel 1774
Mısra: 6
(Fa.) Saç teli.
Gönülkoñinlesünga
m meclisinde
Yaşuntārınaitdümķ
āmetümçeng

5. **tārını:-ını**
Gazel 1933
Mısra: 2
(Fa.) Saç teli.
Küt-ı cāndur
‘āşıkaiyğonca leb
gel ļhand kıl
Zülfüñüñtārını ‘āşık
başına gel bend kıl

6. **tār:**
Gazel 1972
Mısra: 5
Karanlık.
Yār düşmen baħttār
u dehr de nā-
mihribān
Āhderdāvüdirīğbulı
nmazesbāb-ı vişāl

7. **tār:**
Gazel 1626
Mısra: 4
Dağınık, perişan.
II Hiç yokmuş gibi.
İñilesañadisünleke
māñçe
Yaşuñtārsineñüzre
bir deri yak

tār evle:

1. **tāreyle:-le**
Gazel 1751
Mısra: 7

Kelime Tipi: -
Karanlık eylemek.
Kāmetüñçengoldıçü
ntār eyle bu
rengīnyaşuñ
Durmasunāh u
fiğānlareylesün her
bir kılūñ

tāreyledüñ:

1. **tāreyledüñ:-düñ**
Gazel 1752
Mısra: 12
Kelime Tipi: -
Karanlık eylemek.
Rüzürüşeneyledüñe
mrüñle gün itdiñlü’
Giceyencümler ile
zeynidüptāreyledüñ

tār evlese:

1. **tāreylese:-se**
Gazel 1873
Mısra: 5
Kelime Tipi: -
Karanlık eylemek.
Tañdegüldürzülfi
müşğininegertār
evlese
Ĥam olup bezm-i
belādaķāmetümoldu
kdaçeng

tar evleyen:

1. **tar evleyen:-yen**
Gazel 1739
Mısra: 5
Kelime Tipi: -
Karanlık eylemek.
Leylüzülfüñdurnigār
āğöñlümi tar
evleyen
Rüşen iden

‘ālemicānā
‘izāruñdursenüñ

tār itsem:

1. **tāritsem:-sem**
Gazel 1690
Mısra: 4
Kelime Tipi: -
Karanlık etmek,
ışığın görünmesini
engellemek.
Gün yüzüm üzre
dolup zülfüm
perīşāneyleyüp
Rüşen iken ‘ālemi
dün gibi tār itsem
gerek

tār oldı:

1. **tār oldı:-dı**
Gazel 1677
Mısra: 3
Kelime Tipi: -
Tār isimli çalğı
aletine benzemek.
Çüñkidöñdikāmetü
mtāroldiññler her
kılum
Ėam eli turmaz
çalar destindeki
mızrāba bak

tār olmak:

1. **tār olmak:-mak**
Gazel 1600
Mısra: 10
Kelime Tipi: -
Daralmak.
Görelen sen perī-
rüyıMuħıbbı ‘aķlı
başından
Gidüpdürçesmine

‘âlem ‘aceb mi
cümle tār olmak

tara:

1. **tara:**

Gazel 1687

Mısra: 6

Saçı taramak

bağlamında.

Dir-iseñdimâğ-ı

‘âlemeger tola

müşg-ile

İyzühre-çehre şâne

ile tara perçemün

tāraçekdi:

1. **tāraçekdi:-di**

Gazel 1687

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Karanlığa

çekmek. || Karanlığa

götürmek.

Sihr-ile

çekdigönlümi bir

tāraçerçemün

Teşbih kıldı

kendüzinimāraçerçe

mün

tārāc:

1. **tārāc:-a**

Gazel 1890

Mısra: 7

Yağma, talan.

Bir

nazarlavirübentārāc

a bu dil kişverin

Gönderüpğam

leşkerini

soñravirāneyledün

tārācidiser:

1. **tārācidiser:-iser**

Gazel 1875

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Yağmalamak, talan

etmek.

Yine

şaflareylemişdür

leşkerini kirpügün

Veh ki tārācidiser

dil

kişverinikirpügün

tārāc kıldı:

1. **tārāckıldı:-dı**

Gazel 1779

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Yağmalamak, talan

etmek.

İtdivirānegelüşpehr-

i dili gamsipehi

Cümle tārāchemān

kıldı firāk-ı elemün

taraf:

1. **tarafdan:-dan**

Gazel 1757

Mısra: 8

Cihet, canip, semt,

yan.

Dirmesünlerdiyühü

snüñdensenün bir

dāne gül

Zülfünü iki tarafdan

iki der-bāneyledün

tarf-ı gülşen:

1. **tarf-ı gülşen:**

Gazel 1578

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Gülbahçesinin

kenarı.

Jeng-i gāndan gel

halāş eyle

gönülmir’ātını

İyMuhibbītarf-ı

gülşen kıl mey-i

şahbāya bak

2. **tarf-ı gülşen:**

Gazel 1578

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Gülbahçesinin

kenarı.

Jeng-i gāndan gel

halāş eyle

gönülmir’ātını

İyMuhibbītarf-ı

gülşen kıl mey-i

şahbāya bak

tarh it:

1. **tarh it:**

Gazel 1966

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Uzaklaştırmak.

Ḥudādangayrısın̄tar

h it Muhibbīcān-ıla

dilden

Ḥudādangayrı

‘âlemde ne kim var-

isa bil bātıl

tarh kıl:

1. **tarh kıl:**

Gazel 1945

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Uzaklaştırmak,

bırakmak, çıkarmak.

Muhibbîtarîh kıl
dilden bu hây u
hüy-ı dârâtı
Saña ancak bu
sevdâdanbelâvügam
-durur hâşıl

târ-ı zülfün:

1. **târ-ı zülfün:**

Gazel 1545

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Saçın karanlığı.

Târ-ı zülfünhâttı

sebzünle neden

cem' eyledün

Bâğ-ı hüsnünderevâ

mı tütîler yanında

zâğ

tarîk:

1. **tarîk:-ı**

Gazel 1501

Mısra: 7

Yol. II Tâkip edilen

yol, usûl.

Kim tarîkı

'ışkuñuñyokdurdım

işler evveli

Bulmadılar

arayupañanihâyet

ya vaşat

2. **tarîkında:-ı, -n, -da**

Gazel 1632

Mısra: 10

Yol. II Tâkip edilen

yol, usûl.

Muhibbîküyuña

geldi didüm bir

büseihsân it

Didiresm olmadı

hüblartarîkında bu
'âdet yok

3. **tarîkın:-ın**

Gazel 1972

Mısra: 9

Yol. II Tâkip edilen

yol, usûl.

İyMuhibbîşi'r ara

Hüsrevtarîkingözle

dün

Tañımdır ger

bulına anda hayâlât-

ı kemâl

tarîk-ı hakkı:

1. **tarîk-ı hakkı:-ı**

Gazel 1552

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Allah yolu II Hayır

gayesi.

Sen tarîk-ı Hakkı

gözle çıkma sakın

şer'den

Sen

yoluñtogrultegerçi

var

nedâmetmuhtelif

tarîk-ı 'ışkda:

1. **tarîk-ı 'ışkda:-da**

Gazel 1530

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Aşk yolu.

Bu tarîk-ı 'ışkda her

kimse kim 'âşık

geçer

Hâk-i pây-ı dilber

ile eylesün ol intifâ'

tarîk-i müstakîmiden:

1. **tarîk-i**

müstakîmiden:-den

Gazel 1555

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Dosdoğru yol II

İslam esasları üzere

olan.

'İşkdur yolum tarîk-

i

müstakîmendenönme

zem

Söylemem ben

zâhidâsenün gibi

her dem güzâf

tarrâr:

1. **tarrâr:**

Gazel 1582

Mısra: 1

Hilekar. II Sevgili.

Zülf-i şeb-rengün

gibi 'âlemde bir

tarrâr yok

Çeşm-i

mestünemüşâbih

dünyada şehhâr yok

tarrâre:

1. **tarrâre:**

Gazel 1591

Mısra: 2

Yankesici.

Zülf-i tarrârı gibi

'âlemde bir tarrâre

yok

Bu

cihândaruğlarımâne

ndi bir şehhâre yok

târumâritdün:

1. **târumâritdün:-dün**

Gazel 1819

Mısra: 4
Kelime Tipi: -
Dağıtmak, perişan
etmek.
Dil
ḥayālūntaḥtgāhıolm
ış-iken dōstum
Kendümülküñtārum
āritdüñeyü ad
itmedüñ

tārumār itsem:

1. **tārumāritsem:-sem**

Gazel 1825

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Dağıtmak, perişan

etmek.

Leylüzülfınūñhevāsı
naanūñMecnūn-vār
'Aql u şabr u 'ārı
cümle tārumār
itsem gerek

2. **tārumāritsem:-sem**

Gazel 1867

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Dağıtmak, perişan

etmek.

Çünperişānitdizülfı
nrūḥlarıüstindeyār
Dil perişān 'aql u
şabrumtārumār
itsem gerek

tarz:

1. **tarzını:-ını**

Gazel 1905

Mısra: 9

Biçim, şekil, sûret,
üslûp.

Nazm-
ılabulduñMuḥibbîç
ünNiżāmîtarzını
Ḥüsn-i
eş'aruñataḥsinitdile
rehl-i kemāl

tarz-ı hasen:

1. **tarz-ı hasen:**

Gazel 1917

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Güzel üslup, güzel

söyleyiş.

İyMuḥibbîbulınurşi

'ründeçüntarz-ı

hasen

Yiridürşimdengirü

ger diyeler

sañaKemāl

tarz-ı hassānda:

1. **tarz-ı hassānda:-da**

Gazel 1733

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Hassan'ın üslubu.

(Hz. Muhammed

döneminde yaşayıp

peygamber şâiri olarak

ünlenmiş Arap şâiri

Hassan bin Sabit).

İyMuḥibbîḤusrev-i

mülk-i suḥensin

var-ısa

Şi'rüñitarz-ı

Ḥassāndanazm-ı

Selmāneyledüñ

tas:

1. **taşlara:-lara**

Gazel 1642

Mısra: 6

Taş.

Aglaiyeçşmaglatā

kim yuyasın

'işıyānuñı

İñleiy dil inle her

dem başuñı taşlara

kak

2. **taşına:-ına**

Gazel 1913

Mısra: 6

Taş.

'İşkbennāsı ezel

göñlümdeyapdı bir

binā

Tākıyāmet gelmeye

bir taşına anuñḥalel

3. **taşdugınca:-du, -gın,**
-ca

Gazel 1595

Mısra: 4

Taşmak,

sığmamak.

Kaynayup bu ḥün-ı

dil

başumdanaşmasund

iyü

Taşdugıncaeyledüm

anün-içünçeşmüm

savak

taşdan taş:

1. **taşdan taş:**

Gazel 1534

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Taştan taş II Her

yana.

Döginüptaşdan taş

gezdümciḥāni su

gibi

Düşeli ol serv-
kadnâ-
mihribânımdanırâg

tas-ı felek:

1. **tas-ı felek:**

Gazel 1641

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Felek tası. ||

Dünya.

İnleiy dil derd-ile
tâçîñlasun tas-ı
felek
Aglaiyeçşümüm
dem-â-dem su gibi
her yaña ak

taşra:

1. **taşrası:-sı**

Gazel 1688

Mısra: 2

Dış, dış görünüş.

‘Aşıkñ gözleri
nem çehresi de zerd
gerek
Taşrası dâğ-ıla pür
içi tolu derd gerek

tasvîr:

1. **taşvîrîñ:-iñ**

Gazel 1689

Mısra: 8

Suret, görünüş,

resim.

Hep güzeller saña
bakar
hüsñüñolmışâyine
Gördilerhayrân
olup bu nev’e
taşvîrîñsenüñ

2. **taşvîrîñ:-iñ**

Gazel 1746

Mısra: 6

Suret, görünüş,

resim.

Deyr-i
hüsñüñdeşanemler
cümlesi oldıkadîd
Çünküördiler
yazılmış anda
taşvîrîñsenüñ

3. **taşvîrîñ:-iñ**

Gazel 1809

Mısra: 6

Suret, görünüş,

resim.

Düd-ı âhumbaşuma
olalı murğ-ı âşiyân
Yazılurmecnündiyü
her
yirdetaşvîrîñsenüñ

4. **taşvîrîñ:-iñ**

Gazel 1881

Mısra: 8

Suret, görünüş,

resim.

Bir nefes sanma
gide
nağşññhayâlîsîñede
n
Levh-i dilde çün
ezel
nağşoldıtaşvîrîñsen
üñ

taşvîridemez:

1. **taşvîridemez:-emez**

Gazel 1874

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Betimlemek;

*resmini yapmak,
resmetmek.*

İdemeztaşvîranuñşü
retin[i] nağkâş-ı Çin
Dest-i
kudrethattıdurçünm
îm ü dâlıkâşuññ

tat:

1. **tatmayanlar:-ma, -
yan, -lar**

Gazel 1883

Mısra: 5

Tatmak.

Tatmayanlar
‘ışkcâminı ne
bilsünlezzetin
İçmeyenlerden
haber sorma
zülâlıñdöstuñ

tavâf:

1. **tavâf:**

Gazel 1555

Mısra: 2

Etrafını dolaşmak.

Şâf-ı bâdenüş kıl
eyle anuñlağalbîşâf
Yürüyüp mestâne
eyle gülşeni cümle
tavâf

tavâf eyle:

1. **tavâf eyle:**

Gazel 1561

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

*Etrafında dönmek,
Kabe'nin etrafında
dönmek.*

Küyını

‘âşıkiseñKa’be gibi
eyle tavâf

Terk-i cān
itmeyesin eyleme
'ıŝkdanyürilāf

2. **ṭavāf eyle:**

Gazel 1550

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

*Etrafında dönmek,
Kabe'nin etrafında
dönmek.*

Kıbleḥaḳḳıḥacc-ı
ekberdürsaña
İyMuḥibbikūyını
eyle ṭavāf

tavāfevledük:

1. **ṭavāfevledük:-dük**

Gazel 1764

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

*Etrafında dönmek,
dolaşmak.*

Ka'be'dürküynigār
uñeyledükçünkiṭavā
f
Çünmurāduñḥāşılol
dıcānḳurbānuñ
gerek

tavāfevledün:

1. **ṭavāfevledün:-dün**

Gazel 1792

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

*Etrafında dönmek,
Kabe'nin etrafında
dönmek.*

Ka'bedürküyüMuḥi
bbıeyledünçünkiṭav
āf
Hācıolduñfarzdurcā

nuñḳurbān
eylemek

tavāf eylemek:

1. **ṭavāfeylemek:-mek**

Gazel 1889

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

*Etrafında dönmek,
dolaşmak; ziyaret
etmek.*

Ka'beküyuñṭavāf
eylemek
oldıbañafarż
Gözlerüm yaşını
sımçün yüzüm
altunitdün

tavāfevlevelüm:

1. **ṭavāfeyleyelim:-ye,
-lüm**

Gazel 1981

Mısra: 13

Kelime Tipi: -

*Etrafında dönmek,
Kabe'nin etrafında
dönmek.*

Ka'bedürküyünifarż
oldıṭavāfeyleyelim
Dil didienfa' budur
anda varupḳurbān
ol

tavāf ide:

1. **ṭavāfide:-e**

Gazel 1779

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

*Etrafım dolaşmak I
Kabe'nin etrafım
dolaşmak.*

Eyleyemñevüfery
ād düşüp vādilere

Ġaynlar ide ṭavāf
ger ḥarem-i
muḥteremün

tavāfitdüm:

1. **ṭavāfitdüm:-düm**

Gazel 1684

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

*Etrafım dolaşmak I
Kabe'nin etrafım
dolaşmak.*

Ka'be-i küyuñ

müyesser

oldıçünitdümṭavāf

Farzdurelbedtey dil

cānuñḳurbān gerek

tavāfitmege:

1. **ṭavāfitmege:-mege**

Gazel 1732

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

*Etrafım dolaşmak I
Kabe'nin etrafım
dolaşmak.*

Ṭavāfitmegegeldük

Ka'beküyün

Sa'ādetdürözünḳurb

ānasalduñ

tavāf itmek:

1. **ṭavāfitmek:-mek**

Gazel 1737

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

*Kutsal sayarak
etrāfında dolaşmak II
din. Kābe'nin etrāfım
dolaşmak II sevgilinin
mahallesini dolaşmak.*

Geyüpıḥrāmı

'āşıḳlargelür her

biri kurbāna
Ṭavāf itmek diler
kūyuñharīm-i
muhterendeniyig

tavāf itsem:

1. **ṭavāfitsem:-sem**

Gazel 1790

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Etrafını dolaşmak I

Kabe'nin etrafını

dolaşmak.

Ger müyesser olsa
itsem kūyuñ bir
kez ṭavāf
Cān u dilden
olayım
iydöstḳurbānuñsenü
ñ

tavāfkılduñ:

1. **ṭavāfkılduñ:-duñ**

Gazel 1858

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Kutsal sayıp

çevresini dolaşmak,

ziyaret etmek.

Ka'be-i kuyı
müyesser
oldıçüñkılduñṭavāf
Lāzımıdursañaiy dil
cānuñıḳurbān gerek

tavāf kılmak:

1. **ṭavāfkılmak:-mak**

Gazel 1567

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Kutsal sayıp

çevresini dolaşmak,

ziyaret etmek.

Merve
ḥaḳkıyçünŞafādanc
ānumıḳurbān idem
Ger müyesser ola
kılmak Ka'be-i
kūyuñṭavāf

ṭavr-ı 'ışk:

1. **ṭavr-ı 'ışk:**

Gazel 1661

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Aşk tavrı.

Başdanayaga 'aşık
yürür melâmet
ancak
Bu ṭavr-ı 'ışk içinde
bir özge ḥâlet ancak

ṭavr-ı 'ışkı:

1. **ṭavr-ı 'ışkı:-ı**

Gazel 1644

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Aşk tavrı.

Ṭavr-ı 'ışkı sorma
bilmez Vâmıḳ u
Ferhâd u Ḳays
Sor baña kim niçe
kez virdüm ben
anlara sebak

tavuk:

1. **tavuk:**

Gazel 1629

Mısra: 6

Maruf hayvan,

tavuk.

İygöñül 'Anḳā-
yıḲāf ol var
ḳanā'atḲafına
Ḳırş-ılakendüñi

atma gurrât içre
tavuk

tāvūs:

1. **ṭāvusa:-a**

Gazel 1706

Mısra: 7

Tavus kuşu.

Didilerravza'daṭāvu

sabeñzer

Salınsa her kaçan

ruhsārazülfün

tavak:

1. **tayak:**

Gazel 1592

Mısra: 8

Baston; dayanak.

PİR oldum ise

meyden elüme 'aşā

alam

Her bir

ḳademdebaña ola ol

tayaktayak

2. **tayak:**

Gazel 1592

Mısra: 8

Baston; dayanak.

PİR oldum ise

meyden elüme 'aşā

alam

Her bir

ḳademdebaña ola ol

tayaktayak

tažarru' itmege:

1. **tažarru' itmege:-me,**

-ge

Gazel 1702

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Yalvarmak.

Dimişlerdüregerçirü
zrüşendür
'Arab'danyig
Tazarru' itmege
'aşık olur mı
aşaşebdenyig

2. **tazarru' itmege:-**
mege

Gazel 1788

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Yalvarmak.

Egerçirüşen-i
rüzadimişlerdür
'arabdanyig
Tazarru' itmege
'aşık olur mı
aşaşebdenyig

tāze:

1. **tāze:**

Gazel 1531

Mısra: 4

Bozulmamış, yeni,

tāze.

Her elifler
serviryirdāğlardur
gül gibi
Devlet-i
'ışıkındaoldışaħn-ı
sīnemtāzebāğ

2. **tāze:**

Gazel 1532

Mısra: 2

Bozulmamış, yeni,

tāze.

Servkaddūñhasretin
denyledümçüngeşt
-i bāğ
Lālehaddūñşevkine

sīnemdeyakdumtāz
edāğ

3. **tāze:**

Gazel 1535

Mısra: 1

Bozulmamış, yeni,

tāze.

Yakdı
'aşıksīnesinelāle
gibi tāzedāğ
Yārkdurışaħn-ı
gülşende yine
güliden otağ

4. **tāze:**

Gazel 1543

Mısra: 1

Bozulmamış, yeni,

tāze.

Lāle-
veşsīnemdeyakdum
ħasretiyletāzedāğ
Büy-ı
zülfinūñhevāsı ile
pür-sevdādimāğ

5. **tāze:**

Gazel 1710

Mısra: 5

Bozulmamış, yeni,

tāze.

Devrānuñı sür gül
gibi bir tāze
güzelsin
Ĥaṭṭuñgelicekim
göre
dirgeçdizamānuñ

6. **tāzedür:-dür**

Gazel 1713

Mısra: 1

Bozulmamış, yeni,
tāze.

Berg-i güliden
tāzedüriydöstruhsār
uñsenüñ
Servi pest itmiş
durur
gülşenderefāruñsen
üñ

7. **tāze:**

Gazel 1783

Mısra: 6

Bozulmamış, yeni,

tāze.

Rüze-i hicr içre
nāgāh ol
hilālebrüların
Gördüñiy dil şükrüñ
artar tāze bayram
eyledüñ

8. **tāze:**

Gazel 1976

Mısra: 1

Bozulmamış, yeni,

tāze.

Bāğa geldi nāz-ıla
geydi libās[ın] tāze
gül
Nāle bülbüller kılur
güldükçe her dem
tāze gül

9. **tāze:**

Gazel 1976

Mısra: 2

Bozulmamış, yeni,

tāze.

Bāğa geldi nāz-ıla
geydi libās[ın] tāze
gül
Nāle bülbüller kılur

güldükçe her dem
tāze gül

10. **tāze:**

Gazel 1987

Mısra: 14

*Bozulmamış, yeni,
tāze.*

Pîrolduñ ise sanma
Muhibbî ola dil pîr
Bir
tāzecivānisevübenā
zecivān ol

11. **tāze:**

Gazel 1987

Mısra: 14

*Bozulmamış, yeni,
tāze.*

Pîrolduñ ise sanma
Muhibbî ola dil pîr
Bir
tāzecivānisevübenā
zecivān ol

tāzedāğ:

1. **tāzedāğ:**

Gazel 1531

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Yeni, tāze yara.

Yakalı ğam leşkери
bu
sīnemüzretāzedāğ
‘İşşāhıkurdı san
şahrā-
yımihnetdeotag

2. **tāzedāğ:**

Gazel 1531

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Yeni, tāze yara.

Yakalı ğam leşkери
bu
sīnemüzretāzedāğ
‘İşşāhıkurdı san
şahrā-
yımihnetdeotag

3. **tāzedāğ:**

Gazel 1531

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Yeni, tāze yara.

Yakalı ğam leşkери
bu
sīnemüzretāzedāğ
‘İşşāhıkurdı san
şahrā-
yımihnetdeotag

tāze gül:

1. **tāze gül:**

Gazel 1767

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Yeni açılmış gül.

Muhibbî ola mı
hīçsaña hem-ser
Ki sen bir tāze gül
ol hār u hāşāk

tāze güller:

1. **tāzegüller:-ler**

Gazel 1619

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Yeni açılmış gül.

Saçılan dürler sana
kim işideelfāzuñı
Tāze güller bitüre
ger ‘arīzuñ dōke
‘arāk

tāzenahl:

1. **tāzenahl:**

Gazel 1691

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Tāze fidan.

Bitimek her
sañritāzenahl u
harfimeyvedür
Anı ma’nā
gülleriyle nahl-bend
itsem gerek

tāzeterdür:

1. **tāzeterdür:**

Gazel 1709

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

Çok tāze.

Olupdurkişşa-i
Ferhād-ı köhne
Muhibbîtāzeterdürd
āsitanuñ

tebārek:

1. **tebārek:**

Gazel 1775

Mısra: 10

*"Hak tebāreke ve
ta’ālā" anlamında Tanrı
yerine.*

Muhibbīderdmendü
ñ bu du’āsı
Kābül ide
du’āmıHāktebārek

tecellī:

1. **tecellīye:-y, -e**

Gazel 1838

Mısra: 9

*1. Görünme, zahir
olma. 2. Kudret ve ilahi
sırrın varlıklarda
görünmesi.*

‘İşknürnatecellîye
varan Müsî-vâr
Dâyimâ meşrebi su
gibi anuñpâk gerek

tecerrüd:

1. **tecerrüd:**

Gazel 1689

Mısra: 3

Dünya ile ilişkiyi

kesmek.

Kullanursañ bu
cihân içre tecerrüd
‘âlemin

Umaram ‘İsî gibi
eflâk ola
yirtüñsenüñ

tecerrüd ‘âlemin:

1. **tecerrüd ‘âlemin:-n**

Gazel 1545

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Yokluk alemi.

İster-iseñ sen huzûrı
tut tecerrüd ‘âlemin
Fâriğ u merd-i
cihân ol gözleme
hiç sol u sag

tedbîr:

1. **tedbîr-ile:--ile**

Gazel 1525

Mısra: 6

Önlem; bir işin

*başarıya ulaşması için
düşünülmüş yol.*

Başa yazıldı ezel
‘ışkuñbelâsıdöstlar
Çâretedbîr-ile anı
kimse kılmaz
mündefi’

2. **tedbîr-üñ:-üñ**

Gazel 1746

Mısra: 1

Önlem; bir işin

*başarıya ulaşması için
düşünülmüş yol.*

Bir nefesle
mürdelerihyâsitedbî
rünüñsenüñ
Olsa göklerde
Mesîhâ-
veşn’olayırtüñsenüñ

teferrüc evlemez:

1. **teferrüceylemez:-
mez**

Gazel 1975

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Gezmek, temaşa

eylemek.

Servkaddüñlâlehad
düñ göreliden cân u
dil
Gülşenemâyilteferr
üc eylemez seyrâna
dil

tefsîritdi:

1. **tefsîritdi:-di**

Gazel 1972

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Açıklamak.

Metn-i hüsni yazdı
evvel gerçi hattâ-ı
ezel
Soñradantefsîritdige
lûbenihatt u hâl

tehi:

1. **tehi:**

Gazel 1918

Mısra: 3

Boş, tenha.

SanmañuzFerhâd u
Mecnüngitdi bu
‘âlemtehi
‘İşk-ı şâhî
devletinde
mübtelâeksükdegül

tek:

1. **tek:**

Gazel 1513

Mısra: 4

Yeter ki, sadece.

Kesilmez düd-ı
âhuñhîçbaşuñdan
Benüm tek yakılıp
pür nâr olan şem’

2. **tek:**

Gazel 1520

Mısra: 8

Yeter ki, sadece.

Meclisünde dün
giceyanmagada’vî
eylemiş
Tutuşalum tek
berügelşünhemân
eydâna şem’

3. **tek:**

Gazel 1587

Mısra: 2

Yeter ki, sadece.

Felekde bir
sañabeñzerbenüm
mihr-ile mâhum
yok
Güzeller hep saña
bende senüñ tek
pâdişahum yok

4. tek:

Gazel 1638

Mısra: 6

Yeter ki, sadece.

Benüm gibi
kuluñçokduregerçiā
sitānuñda
Ve līkinehl-i
'ıŝkuñhīçsenün tek
pādiŝāhı yok

5. tek:

Gazel 1653

Mısra: 7

Yeter ki, sadece.

Zāhidā alma ele tek
sen ŝarāb u ŝāhidi
Var saña olsun
mübārekkevser iç
havrāya bak

6. tek:

Gazel 1658

Mısra: 2

Yeter ki, sadece.

Sañabeñzeriy
melek-rücennetü'l-
me'vāda yok
Bir benüm tek
'āŝıq-ı dil-ħaste de
dünyāda yok

7. tek:

Gazel 1673

Mısra: 4

Yeter ki, sadece.

Dōstumbagrumniçe
yanmış
firākuñdansenüñ
Lāle tek ŝahrāya var
bagrında olan dāğa
bak

8. tek:

Gazel 1694

Mısra: 13

Yeter ki, sadece.

Seyre gelsün tek
Muħibbīyārsinembā
ğna
Yolların
kanluyāşumlalālezā
r itsem gerek

9. tek:

Gazel 1713

Mısra: 8

Yeter ki, sadece.

Sevdüğüm seni
günāh-ısa günāhum
çok benüm
Gel beni öldür
benüm tek yok
günāhkāruñsenüñ

10. tek:

Gazel 1736

Mısra: 4

Yeter ki, sadece.

Gül
ruħındaħattınızāhir
görüp āheyledüm
Ĥār elinden yaraşur
būlbül tek efgān
eylemek

11. tek:

Gazel 1736

Mısra: 5

Yeter ki, sadece.

Ĥüsnmeydānında
tek
zūlfiniçevgāneylesü
n
Borcum olsun

başumıyolındağaltā
n eylemek

12. tek:

Gazel 1750

Mısra: 8

Yeter ki, sadece.

'İŝkmeydānında ger
zūlfüñiçevgāneyles
eñ
Başumı top
eyleyemyoluñda gel
çel anı tek

13. tek:

Gazel 1792

Mısra: 7

Yeter ki, sadece.

Ĥil'at-i
vaşluñıgeydür tek
bañaāsāngelür
Ten libāsın terk
idüp bu cānı 'üryān
eylemek

14. tek:

Gazel 1981

Mısra: 2

Yeter ki, sadece.

Ĥusrevā gel bu
gönülkişverinesultā
n ol
Cān u dilden kul
olalum bize gel tek
ħan ol

15. tek:

Gazel 1981

Mısra: 8

Yeter ki, sadece.

Dökeyim āh u figān
ile yaşumıyagmurını
Ėonca-veş tek sen

açıl gül gibi hāndān
ol

16. **tek:**

Gazel 1987

Mısra: **8**

Yeter ki, sadece.

Bir zerre gibi
eyleyeyim
'ālemiseyrān
Tek gün
yüzüñigösterübenba
ña 'ayān ol

17. **tek:**

Gazel 1998

Mısra: **10**

Yeter ki, sadece.

Egerfermān idesin
sen dil ü cān der-
miyān olsun
Muhibbikemterīn
kuldur hemān tek
aňafermān kıl

tekellüf:

1. **tekellüf:**

Gazel 1565

Mısra: **1**

Sıkıntı, zorluk,

külfetli iş.

Cānalmag-ısa cevri-
ile cānāna tekellüf
Cānikomışuzyoluña
cānā ne tekellüf

2. **tekellüf:**

Gazel 1565

Mısra: **8**

Sıkıntı, zorluk,

külfetli iş.

Olsañn'olaiyhür-ı
behişt bendeye

mihmān
Hün-ıla tolu eldeki
peymāne tekellüf

3. **tekellüf:**

Gazel 1565

Mısra: **10**

Sıkıntı, zorluk,

külfetli iş.

Virdi yoluñacān u
dili çünküMuhibbī
İydöst buyur
dīdenirindāna
tekellüf

tekellüf eylemiş:

1. **tekellüf eylemiş:-miş**

Gazel 1565

Mısra: **6**

Kelime Tipi: -

Sunmak.

Ger diler-iseñ as
beni ol zülf-i siyāha
Kim eylemiş
başumıurgāna
tekellüf

tekellüfkılam:

1. **tekellüf kılam:-am**

Gazel 1565

Mısra: **4**

Kelime Tipi: -

Zorluğa

*katlanmak, zor bir iş
görmek; canını feda
etmek, başını ortaya
koymak.*

İydösteger eyler-
iseñzülfüñiçevgān
Ben
dañıkılambaşumıme
ydāna tekellüf

tekellümeylegil:

1. **tekellüm eylegil:-gil**

Gazel 1904

Mısra: **1**

Kelime Tipi: -

Konuşmak.

Aç güherdürcin
tekellüm eylegil
Ġonca-veşdañı
tekellüm eylegil

2. **tekellüm eylegil:-gil**

Gazel 1904

Mısra: **2**

Kelime Tipi: -

Konuşmak.

Aç güherdürcin
tekellüm eylegil
Ġonca-veşdañı
tekellüm eylegil

tekerrümeylegil:

1. **tekerrümeylegil:-gil**

Gazel 1904

Mısra: **6**

Kelime Tipi: -

Keremli olmak,

cömert davranmak.

Bu elif
ğaddümdilerseñdāl
ola
Gösterüpzülfüñteke
rrümeylegil

tekmil:

1. **tekmil:-in**

Gazel 1613

Mısra: **2**

Tamamlama,

bitirme.

Ġamzesi kanlar içer
her demde ol bī-

dāda bak
Eylemiş fenn-i
cefātekmīlin ol
üstāda bak

tekmīlidüp:

1. **tekmīlidüp:-üp**

Gazel 1702

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

*Yetkin duruma
gelmek.*

Yüri bir
şan'atıtekmīlidüp
olup h̄arābātī
Kemāl ehli gedā
olsa olur 'ālī-
nesebdenyig

2. **tekmīlidüp:-üp**

Gazel 1788

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Tamamlamak.

Yüri bir
şan'atıtekmīlidüp
olup h̄arābātī
Kemāl ehli gedā-y-
ısa olur 'ālī-
nesebdenyig

tekmīlitmişem:

1. **tekmīlitmişem:-**

mişem

Gazel 1593

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

*Olgunlaştırmak,
tamamlamak.*

Hamdü-lillāh kim
ezel ben
'ışkıtekmīlitmişem
Vāmıķ u Ferhād u

Mecnūn aldılar
benden sabak

tekrār:

1. **tekrār:**

Gazel 1937

Mısra: 10

*Yenilemek, yeniden
yapmak.*

Şi'r-i
rengīnūmMuḥibbī
bir nihāl-i tazedür
Eksük itmez gicevü
gündüz virürtekrār
gül

2. **tekrār:**

Gazel 1651

Mısra: 5

Tekrar, yeniden.

MelāḥatMışırđurla'l
üñ sorarsam
tañmıdurtekrār
Lebünşehdineymeh
-rū bedel qand-i
mükerrer yok

3. **tekrār:**

Gazel 1939

Mısra: 6

Tekrar, yeniden.

Gülşen içre ol gül-i
nev-reste bes bu
bülbüle
İstemez ala eline bu
gönültekrār gül

tekrārider:

1. **tekrārider:-er**

Gazel 1644

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

*Tekrar etmek,
yinelemek.*

Gülşen içre bülbüli
'ışk dersini
tekrārider
Defter-i gülden ele
almış okur bir
kaçvarak

tekve:

1. **tekyede:-de**

Gazel 1858

Mısra: 10

*Dergah, tekke. //
Dünya.*

Hāne-i dilde
Muḥibbīgehgelürğa
mgehbelā
Eksük olmaz budur
'ādettekyedemihmā
n gerek

tekve-i dilde:

1. **tekye-i dilde:-de**

Gazel 1539

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Gönül tekkesi.

Tekye-i dilde yine
yakmaga dil
qandīlini
Bagrum ile
gözlerüm biri su
iltür biri yang

2. **tekye-i dilde:-de**

Gazel 1568

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Gönül tekkesi.

Tekye-i dilde
Muḥibbī yazmak
içünşekl-i āh

Dāğdanşakreyleyüp
üstineçekmişdür
elif

3. **tekye-i dilde:-de**

Gazel 1988

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Gönül tekkesi.

Tekye-i dilde
gelüpçünşâh-ı
ğamitdiķarār
Cānıpıŝkeşeyleyüp
sen daħıdervîŝāne
gel

tekye-i ğamda:

1. **tekye-i ğamda:-da**

Gazel 1557

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Üziñtü, keder

tekkesi.

Sīnemüñdāğın
gören kūy-ı ħarābāt
içre dir
Pullarıyla tekye-i
ğamdayatur bir eski
def

2. **tekye-i ğamda:-da**

Gazel 1571

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Üziñtü, keder

tekkesi.

Derd ü
miñnetdürğidāoldıŝ
arābı gözyaşı
Tekye-i
ğamdaMuħıbbī kim
ola miħmān-ı ‘ışk

tekye-i ‘ışk:

1. **tekye-i ‘ışk:**

Gazel 1518

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Aşk tekkesi.

şu’le virdi dil
çerāğı göz yaşı yağı
gibi
Niçe yıllar tekye-i
‘ışk içre süzānumçü
şem’

2. **tekye-i ‘ışk:**

Gazel 1532

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Aşk tekkesi.

Ehl-i
‘ıŝkadiñŝalādur
‘ıŝkdergāħıaçuk
Tekye-i ‘ışk içre
Mecnün-
veşuyardum bir
çerāğ

3. **tekye-i ‘ışk:**

Gazel 1881

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Aşk tekkesi.

Tekye-i ‘ışk içre
ta’nider bugün
Mecnūna dil
Boynuma
bendolalıdanzülf-i
zencirünŝenüñ

tekye-i ‘ışkı:

1. **tekye-i ‘ışkı:-ı**

Gazel 1546

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Aşk tekkesi.

YapdıMecnūntekye-i

-i ‘ışkı ezel

Geldi

yandurdıMuħıbb

anda çerāğ

2. **tekye-i ‘ışkı:-ı**

Gazel 1548

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Aşk tekkesi.

GitdiMecnūntekye-i

‘ıŝkıbaña ismarladı

Tañımdur tutsam

yiriniolmuşamañaħa

lef

tekye-i ‘ıŝkıñ:

1. **tekye-i ‘ıŝkıñ:-uñ**

Gazel 1542

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Aşk tekkesi.

Tekye-i ‘ıŝkıñ ezel

Ferhād urup

bünyādını

Bu

Muħıbbībagrınuñya

gıyla uyardı çerāğ

telef evlersin:

1. **telef evlersin:-rsin**

Gazel 1549

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Boşa harcamak,

çarçur etmek.

İyMuħıbbī her

sözün bir gevher-i

yek-dānedür

Ķıymetin bilmez

eline virme eylersin
telef

telef idesin:

1. **telef idesin:**-*esin*

Gazel 1559

Mısra: **8**

Kelime Tipi: -

*Mahvetmek,
harcamak.*

Genc-i ‘ömrüñhâşılı
her bir sözüñ
gevher-durur
Hayf ola anı kim
yok yire idesin telef

teleftidi:

1. **telef itdi:**-*di*

Gazel 1548

Mısra: **1**

Kelime Tipi: -

*Bitirmek,
harcamak.*

Şolqadardökdiciger
hünımıçeşmitdi telef
Lâlezâroldıanıñçün
hün-ı dilden her
taraf

telef kıl:

1. **telef kıl:**

Gazel 1566

Mısra: **10**

Kelime Tipi: -

*Telef etmek,
mahvetmek.*

Cürm ise seni
Muhibbisevdügi
‘Afv kılma öldür
anı kıl telef

teleftoldı:

1. **telef oldı:**-*di*

Gazel 1563

Mısra: **2**

Kelime Tipi: -

*Telef olmak, boş
yere harcamak.*

Dürler ile
gözlerümtolı idi
hem çüşadef
Bî-

vefâdilberlerüñyolı
nda hep oldı telef

telef olur:

1. **telef olur:**-*ur*

Gazel 1560

Mısra: **2**

Kelime Tipi: -

*Telef olmak, boş
yere harcamak.*

Naqd-i
‘ömrizâhidâniçünbu
yurmışlar selef
Her ne kim hâşıl
kıla olur riyâ ile
telef

telh:

1. **telh:**

Gazel 1933

Mısra: **8**

Acı .

‘Aks-i
la’lünilemegernüş
idesin cām-ı meyi
Telhşerbetdür anı ol
lezzetiylekand kıl

telkineylemişdür:

1. **telkineylemişdür:**-

mişdür

Gazel 1746

Mısra: **10**

Kelime Tipi: -

(Birine bir fikri)

Aşılmak, zihnine

sokmak, öğretmek.

‘İşkrahındaMuhibbî
başa cânakalmagil
Böyle
telkineylemişdürçü
n ezel pîrüneñentün

telkîn kıldı:

1. **telkînkıldı:**-*di*

Gazel 1624

Mısra: **8**

Kelime Tipi: -

*Aşılmak, zihnine
sokmak, öğretmek.*

Hîçrevâmıdurnigârâ
olmuş iken âşinâ
Saña kim telkîn
kıldı anı koyup
yâda bak

temâsâ:

1. **temâsâ:**

Gazel 1630

Mısra: **3**

*Bakıp seyretme;
gezme, dolaşma.*

Şadhezârâñhüb-rüiy
dil temâşâisteseñ
Cângözi görür
cemâl-i yâr[ı] aç
her cāya bak

2. **temâsâ:**

Gazel 1664

Mısra: **10**

*Bakıp seyretme;
gezme, dolaşma.*

Çeşm-i hün-
ilasuvardum yine
sînemdâğını

Bir nazar eyle
temāşā ol gül-i
hamrāya bak

3. **temāşā:**

Gazel 1950

Mısra: 6

*Bakıp seyretme;
gezme, dolaşma.*

Mısr-ı
hüsnüñdesenüñçüni
tdümiyYūsuf-cemāl
Bir temāşā ile
çeşmümden akar
san cüy-ı Nıl

temāşā evleyen:

1. **temāşāevleyen:-yen**

Gazel 1569

Mısra: 7

Kelime Tipi: -
Seyretmek.

Hüsnüñiymah-rū
bir kez temāşā
eyleyen
Diye taḥsīn ü
hezārānāferīnleryāl
atīf

temāşāiderek:

1. **temāşāiderek:-erek**

Gazel 1639

Mısra: 13

Kelime Tipi: -
Seyretmek.

İyMuḥibbīcāmi'-i
hüsnitemāşāiderek
Kudret ile ḥalk olan
ol kaşları miḥrāba
bak

temāşāisteseñ:

1. **temāşāisteseñ:-señ**

Gazel 1660

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Seyretmek istemek.

Şadhezārānhübüiy
dil ger
temāşāisteseñ
Rüşen eyle
cāngöziniyārı gör
her cāya bak

temāşā kıl:

1. **temāşā kıl:**

Gazel 1999

Mısra: 14

Kelime Tipi: -

*Bakıp seyretme,
zevkle, hayranlıkla
seyretme, izleme.*

Nev-bahārı görmek
isterseñMuḥibbībāğ
a gel
Kıl temāşā her
ṭarafserv ü semen
gülzār gül

temāşākılğil:

1. **temāşākılğil:-ğil**

Gazel 1579

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

*Bakıp seyretme,
zevkle, hayranlıkla
seyretme, izleme.*

Ḥikmetinkılğiltemā
şā gül bitürürḥardan
Bāğa var naṭ'-ı
pelenglerle
döşenmiş sāye bak

temāşākılmaga:

1. **temāşākılmaga:-
maga**

Gazel 1662

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

*Seyretmek,
bakmak.*

Göñülmir'āt-ı

şāfdürvelāh

Temāşākılmagaşāḥi

b-nazar yok

temennāevledüm:

1. **temennāevledüm:-**

düm

Gazel 1933

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

*İstemek,
arzulamak.*

Cānageldümçünitem
ennāevledümşirīnle
büñ
Bārı gel dūşnām ile
bu göñlümiḥursend
kıl

temennā-yıçerāğitdün:

1. **temennā-**

yıçerāğitdün:-dün

Gazel 1536

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

*Aydınlatmak
istemek.*

Niçeye dek

çekelümiydöst bu

hicrānşebīn

'Arızuñlarüşen it

itdünitemennā-

yıçerāğ

temennā-vıvışāl:

1. **temennā-yıvışāl:**

Gazel 1958

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Kavuşma isteği.

Muhibbikendüzün

bilmez temennā-

yıvışāl eyler

İçeldencür'a-i

la'lüñolupdur mest-

i lâ-ya'kıl

temennā-yıvışālüñ:

1. **temennā-yıvışālüñ:-**

üñ

Gazel 1958

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Kavuşma isteği.

Hayāl-i zülfüñ

eylersem aña 'ömr-i

tavil irmez

Temennā-yıvışālüñ

dil idersefıkr-i bî-

hâşıl

temevvüctidi:

1. **temevvüctidi:-di**

Gazel 1948

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Dalgalanmak.

Āhumyiliyleitditem

evvüc gözüm yaşı

ĠarĠoldıgönülzevra

ķı kim dir ki çäre

kıl

ten:

1. **ten:**

Gazel 1540

Mısra: 10

*Beden, cisim,
vücut.*

Muhibbîcân u dil

gıtdıvaruban 'ıŧķa

kul oldu

Anuñçün kaldı ten

tenhâ ki andan

oldıcânfâriğ

2. **tendedür:-de, -dür**

Gazel 1559

Mısra: 3

Beden, cisim,

vücut.

Döŧstum ben

sañacânım nite kim

bu tendedür

Şıdk-ı

da'vâmagüvâhumol

dıçeng ü nây u def

3. **ten:**

Gazel 1572

Mısra: 9

Beden, cisim,

vücut.

Ten esâsın oda

yakdıcevr-ile meh-

pâreler

Ġüblar resmi budur

kim olmayamâbâd-ı

'ıŧķ

4. **tenüm:-üm**

Gazel 1586

Mısra: 5

Beden, cisim,

vücut.

Şöyle maĦvitdi bu

'ıŧķuñâteşiküllitenü

m

Kim bakarsa dir ki

dil yandı bile cân
anda yok

5. **tenüm:-üm**

Gazel 1608

Mısra: 7

Beden, cisim,

vücut.

Tenümyirdengetürd

iseyl-i eşküm

Ġâs ü ħâşâk-i âb-

âverdüme bak

6. **tenden:-den**

Gazel 1640

Mısra: 9

Beden, cisim,

vücut.

Muhibbîderd-i

ħasretlevedâ' eyler

mi cân tenden

Olur mı ölmeden

yâĦüdanuñlamerħab

â kılmak

7. **ten:**

Gazel 1766

Mısra: 7

Beden, cisim,

vücut.

Nâme-i raĦmet ola

bula bu ten

mürdesicân

İrişürsebaña ger

ħâme-i

müşgînraķamuñ

8. **tenümi:-ümi**

Gazel 1868

Mısra: 7

Beden, cisim,

vücut.

Dāğlarlatenümi kim
göre şahrâdasanur
Zāğlardur sanasın
kondılarüstindeleşü
ñ

9. **tenün:-üñ**

Gazel 1872

Mısra: 1

Beden, cisim,

vücut.

Boyuñserv ü yüzüñ
güliden tenüñberg-i
semenden yig
Bu vech-ile cihân
içre bulunmaz kimse
senden yig

10. **tenüm:-üm**

Gazel 1882

Mısra: 5

Beden, cisim,

vücut.

Fıkr-i miyâmı ile
tenümdöndi bir kıla
Dizmegedürr-i
eşkümi anı
rîsmântutuñ

11. **ten:**

Gazel 1907

Mısra: 8

Beden, cisim,

vücut.

Mâni' olup ger gire
vuşlat deminde
araya
Şevk-ile
çâkeyleyüppîrâheni
yektâ ten ol

12. **tende:-de**

Gazel 1921

Mısra: 1

Beden, cisim,

vücut.

Kalmadı dilde karar
u şabr u bu tende
mecâl
Âh kim
hiçbilmedümbañane
dendürüşbuñâl

13. **tenden:-den**

Gazel 1996

Mısra: 1

Beden, cisim,

vücut.

Revân olursa cân
tenden
komazmihrüñi
elden dil
Ki
cânvirmekgelüräsân
mañabbetterkidürm
üşkil

tenlibâsın:

1. **ten libâsın:-n**

Gazel 1792

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Ten elbisesi. //

Beden.

Hiñ'at-i
vaşluñıgeydür tek
bañaaşängelür
Ten libâsın terk
idüp bu cânı 'üryân
eylemek

tena''um eylegil:

1. **tena''um eylegil:-gil**

Gazel 1904

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

*Nimet içinde
bulunarak rahat etmek.*

Hâne-i dil böyle

tenhâturmasın

Derdi da'vet kıl

tena''um eylegil

tengeylevüp:

1. **tengeylevüp:-yüp**

Gazel 1878

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

*Dar hâle getirmek,
darlaştırmak.*

Çonca-

veştengeylevüpgöñl

ümbenümhüneyled

üñ

Ol

sebebdengözlerüm

yaşını

gülgüneyledüñ

teng olalı:

1. **teng olalı:-alı**

Gazel 1837

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Dar olmak. //

(Heyecan, üzüntü vb.

sebeplerle) Bulunduğu

yer kendini sıkıkmak.

Muhibbîgicearturâh

u zâruñ

Şeb-i hicr içre sineñ

olalı teng

tengoldı:

1. **tengoldı:-dı**

Gazel 1707

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Dar olmak.

Fikrideldenagzı var
midurdıyü
Oldı bu
‘âlemMuhıbbıbañat
eng

2. **tengoldı:-dı**

Gazel 1705

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Sıklmak,

daralmak.

Dirîgâolmadumherg
izküşâde
Velî günden güne
oldı bu dil teng

3. **tengoldı:-dı**

Gazel 1720

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Sıklmak,

daralmak.

Gelüpsînemefîrev
zenaçsun
Muhıbbıoldıgâyet
de bu dil teng

4. **tengoldı:-dı**

Gazel 1885

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Sıklmak,

daralmak.

Alur gül
‘ârızuñdabûy-
ılareng
Velîgoncalebünden
oldı dil teng

5. **tengoldı:-dı**

Gazel 1972

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

*Dar olmak, içine
alacağı şeye oranla
ölçüleri yetersiz olmak.
II Sınırlı, elverişsiz
olmak.*

Gerçi

tengoldıdehânuñvaş

fını itmek muhâl

Mümiyânuñfıkr[i]

de

ğalbümdeolmuşdurğ

ayâl

teng olmaya:

1. **tengolmaya:-ma, -ya**

Gazel 1873

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Dar olmak.

Kaşı yası deldi

sînemitdimüjgânıñ

adeng

Her

tarafdanrevzenaçdı

olmaya tāsîneteng

teng olup:

1. **tengolup:-up**

Gazel 1774

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Dar olmak.

Varılmaz

küyuñarâhum olup

teng

Zevâdum yok yol

uzak

merkebümleng

tenhâ:

1. **tenhâda:-da**

Gazel 1658

Mısra: 8

*Tenha, kalabalık
olmayan.*

Âşıkârebüseñiñsâni
dersiniyşanem

Bir ‘acebsırdur ki

eydürsinbañatenhâd

a yok

2. **tenhâda:-da**

Gazel 1662

Mısra: 11

*Tenha, kalabalık
olmayan.*

Eger bulsam seni

tenhâdacânâ

Kolumdan

ğayribilüñe kemer

yok

3. **tenhâ:**

Gazel 1904

Mısra: 7

*Tenha, kalabalık
olmayan.*

Hâne-i dil böyle

tenhâturmasun

Derdı da’vet kil

tena’’um eylegil

tenhâ kaldı:

1. **tenhâkaldı:-dı**

Gazel 1540

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Yalnız kalmak.

Muhıbbıcân u dil

gitdivaruban ‘ışka

kul oldı

Anuñçün kaldı ten

tenhâ ki andan

oldıcânfârîg

tenhâkomaz:

1. **tenhâkomaz:**-maz

Gazel 1737

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Yalnız bırakmak.

Cihândamüstedâm

olsun komaz bir

dem beni tenhâ

Anuñlaeglenürgönl

ümbaña olmaya

ğamdanyig

tenhâ-yı 'ışk:

1. **tenhâ-yı 'ışk:**

Gazel 1607

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Aşk tenhalığı.

Bu

Muhibbîtaglaradüş

miş yürür dîvânedür

Böyledürrüz-ı

ezelden kim sever

tenhâ-yı 'ışk

tennür-ı dilden:

1. **tennür-ı dilden:**-den

Gazel 1926

Mısra: 15

Kelime Tipi: -

Gönül fırını.

Kaynadı tennür-ı

dilden göz yaşı

oldrevân

İyMuhibbî kim-

durur aña diyen

tûfândegül

tennür-ı 'ışka:

1. **tennür-ı 'ışka:**-a

Gazel 1992

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Aşk tandırı. || Aşk fırını.

Bezm-i gam içre

ney gibi nālân olan

gönül

Tennür-ı 'ışkacân-

ılabiryân olan gönül

ter:

1. **ter:**

Gazel 1931

Mısra: 2

Islak, yağ, nemli.

Yoluñacânumfedâd

ur sanma sîm ü zer

degül

Dem mi vardurhicr

elinden

uşbuçeşmüm ter

degül

terahhum:

1. **terahhüm:**

Gazel 1661

Mısra: 8

(Ar.) Merhamet

etmek, acımak.

Cemmâşçeşmüñiyd

öst ser-fitnessi

zamânuñ

Ğamzeñde yok

terahhüm göz göre

âfet ancak

terahhümeylegil:

1. **terahhümeylegil:**-gil

Gazel 1904

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Merhamet etmek.

Mür gibi çün beni

pâ-mäleyledüñ

Ya gel öldür ya

terahhümeylegil

terahhüm itmez:

1. **terahhümitmez:**-mez

Gazel 1677

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Merhamet etmek,

acımak.

Kimseye kılmaz

vefâ itmez

terahhüm bu cihân

Bilmek isterseñdilâ

İskender ü Dârâya

bak

terahhum kıl:

1. **terahhüm kıl:**

Gazel 1988

Mısra: 14

Kelime Tipi: -

Merhamet et.

Bu Muhibbî gibi

eylersin niçe diller

helâk

Kıl

terahhümdöstumzül

füneurmaşâne gel

terahhum kıldı:

1. **terahhüm kıldı:**-dı

Gazel 1944

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Merhamet etmek,

acımak.

Acı yaşlar

dökdügingördi

gözüm deryâlayın

Acıdı kıldı

terahhümdide-i
giryāna dil

terakkī ide:

1. **terakḫīde:-e**

Gazel 1842

Mısra: **5**

Kelime Tipi: -

Yükselmek,

ilerlemek.

Gözlerüm yaşı

terakḫī ide başladı

yine

Var-ısa başını çeker

dāğıdır ol sū'nuñ

tercemān olmasa:

1. **tercemānolmasa:-**

masa

Gazel 1716

Mısra: **4**

Kelime Tipi: -

Bir şeyi anlatmaya

yardımcı olma,

tercümānlık etme.

Zülfünkulagūñaegil

üp ne didüğini

Fehm itmez-idi

olmasa ger

tercemānkaşuñ

terennümevlegil:

1. **terennüm eylegil:-**

gil

Gazel 1904

Mısra: **10**

Kelime Tipi: -

Ötmek, şakımak;

konuşmak, şarkı

söylemek.

İyMuḫibbī gül

ruḫnuñşevḫine

Bülbül ol her dem
terennüm eylegil

terk:

1. **terkidür:-i, -dür**

Gazel 1996

Mısra: **2**

Vazgeçmek,

bırakmak. II Dünya

nimetlerinden elini

çekmek.

Revān olursa cān

tenden

komazmihrüñi

elden dil

Ki

cānvirmekgelürāsān

maḫabbetterkidürm

üşkil

terk eyle:

1. **terk eyle:**

Gazel 1610

Mısra: **2**

Kelime Tipi: -

Bırakmak,

vazgeçmek.

Didümcānāyüzüñe

oldum 'āşık

Didi terk eyle cāntā

dine şādık

2. **terk eyle:**

Gazel 1821

Mısra: **9**

Kelime Tipi: -

Bırakmak,

vazgeçmek.

Muḫibbīyolına terk

eyle cānuñ

Ele girmezse ol

rūḫ-ı revānuñ

3. **terk eyle:**

Gazel 1883

Mısra: **9**

Kelime Tipi: -

Bırakmak,

vazgeçmek.

Pendümiğüş it

Muḫibbī kesreti

terk eyle kim

'Ālem-i

vaḫdetdebulursınviş

ālındöstuñ

terk eyledi:

1. **terk eyledi:-di**

Gazel 1848

Mısra: **1**

Kelime Tipi: -

Bırakmak,

vazgeçmek.

Eyledi düşmen

söziyleçün ol yār

terk

Günde biñ kez

öldüre itmeme anı

zinhār terk

2. **terk eyledi:-di**

Gazel 1848

Mısra: **10**

Kelime Tipi: -

Bırakmak,

vazgeçmek.

Leylüzülfiniḫabülitd

iMuḫibbīçünezal

Eyledi cümle cihān

mülkini Mecnün-

vār terk

terkeyledüm:

1. **terk eyledüm:-düm**

Gazel 1805

Mısra: **10**

Kelime Tipi: -
Bıramak,
vazgeçmek.
Senüñçüniynâ-
mihribân hem
çüMuhibbînâtivân
Terk eyledüm bu
yolda cân sen di ki
yârisinkimüñ

terkeyleyüp:

1. **terk eyleyüp:-yüp**

Gazel 1693

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Bıramak,
vazgeçmek.
Gün yüzüñ göster
vefâ kıl
'ahdüñciybî-vefâ
Hiç düşer mi
va'deyi terk
eyleyüp hoş
eylemek

terk ide:

1. **terk ide:-e**

Gazel 1648

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Bıramak,
vazgeçmek.
Niçeler terk ide
rezm içre yine cân-
ıla baş
Kana ger teşne olup
'azm ide
meydânaşadağ

2. **terk ide:-e**

Gazel 1688

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Bıramak,
vazgeçmek.
Kimdür ol
sevdiğinüñyolına
terk ide serin
Aña bir bencileyin
câna kıyar merd
gerek

3. **terk ide:-e**

Gazel 1873

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Bıramak,
vazgeçmek.
Her ki
'ârifdürçihândaism
ü resmi terk ider
Şartıdur 'âşıqlaruñ
terk ide evvel nâm
u neng

terk ideli:

1. **terk ideli:-eli**

Gazel 1848

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Bıramak,
vazgeçmek.
Niçeyirden ney gibi
bil
bagladunferyâdiçün
İdeli bu bülbülün ol
yüzi gül gülzâr terk

terkider:

1. **terk ider:-er**

Gazel 1873

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Bıramak,
vazgeçmek.

Her ki
'ârifdürçihândaism
ü resmi terk ider
Şartıdur 'âşıqlaruñ
terk ide evvel nâm
u neng

2. **terk ider:-er**

Gazel 1888

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Bıramak,
vazgeçmek.
Kaddini görüp
pâyınayaşuñirevân
it
'İşk-ılaeger terk
ideriseñdahınâzük

terkidersin:

1. **terk idersin:-ersin**

Gazel 1721

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Bıramak,
vazgeçmek.
Terk
idersindiüyücevrüñçe
kerüzşâm u şehër
Biz cefâdanusanup
sen ne perîşanolduñ

terkidüben:

1. **terk idüben:-üben**

Gazel 1978

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Bıramak,
vazgeçmek.
Kullanamdirseñvuh
üş u tayrı sen
Mecnünlayın
Şohbet-i insâni

evvel terk idüben
'uzlet al

terkidüp:

1. **terk idüp:-üþ**

Gazel 1808

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Terk etmek,

vazgeçmek, bırakmak.

Zülfine dil bağlayan

elbette ol şeydā

gerek

Terk idüpnāmūs u

'ārı 'ālemerüsvā

gerek

2. **terk idüp:-üþ**

Gazel 1792

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Bırakmak,

vazgeçmek.

Hil'at-i

vaşluñıgeydür tek

bañaāsāngelür

Ten libāsın terk

idüp bu cānı 'üryān

eylemek

terk it:

1. **terk it:**

Gazel 1954

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

Bırakmak,

vazgeçmek.

BulduñMuhibbīaray

uyār-ılaolduñāşinā

Terk it

ta'alluqmührinidün

yā ile bīgāne ol

terkitdi:

1. **terk itdi:-di**

Gazel 1848

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Bırakmak,

vazgeçmek.

Kişver-i Rumi

koyup gitdi 'Acem

iķlīmine

Āsitānıitdi bu

cānbüblünā-çār

terk

2. **terk itdi:-di**

Gazel 1872

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Bırakmak,

vazgeçmek.

Ko bülbül

eylesünzārı anı terk

itdidildārı

Gülünñhod yok-

durur yārı bu

'ālemdede dikenden

yig

3. **terk itdi:-di**

Gazel 1930

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Bırakmak,

vazgeçmek.

Cān u dil terk

itdiyoluñdaMuhibbī

bilmedün

İşanemşimdengirü

mihri hemānağyāra

kıl

4. **terk itdi:-di**

Gazel 1959

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Bırakmak,

vazgeçmek.

Mecnūnıeger

soralar eydemaña

'āķil

Terk itdi kamu

olmadı dünyā ile

'āmil

terkitdün:

1. **terk itdün:-dün**

Gazel 1848

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Bırakmak,

vazgeçmek.

Gönlümaldüñ bir

nazarlasīnemimecrü

hidüp

İytabīb-i dil

n'ıçünitdün beni her

bār terk

terk itmek:

1. **terk itmek:-mek**

Gazel 1668

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Bırakmak,

vazgeçmek.

'Aķıl terk itmek

ister gerçi 'ışkı

O ceħditdükçe olur

muħkem 'ışk

terk itmem:

1. **terk itmem:-mem**

Gazel 1848

Mısra: 2

Kelime Tipi: -
Bırakmak,
vazgeçmek.
Eyledi düşmen
söziyleçün ol yâr
terk
Günde biñ kez
öldüre itmey anı
zinhâr terk

terkitmeyem:

1. **terk itmeyem:**-me, -
yem

Gazel 1832

Mısra: 1

Kelime Tipi: -
Bırakmak,
vazgeçmek.

Mihrini terk
itmeyemölince ben
cânänenüñ
Ol göziâhüyüzi gül
gözleri mestânenüñ

terk itmeyen:

1. **terk itmeyen:**-meyen

Gazel 1619

Mısra: 9

Kelime Tipi: -
Bırakmak,
vazgeçmek.

Kim-durur
senüñyoluñda baş u
cânterk itmeyen
Yaradılmadan bu
‘âlem sen
idüñmañbüb-ı Hâk

terk itmeyince:

1. **terk itmeyince:**-me,
-yin, -ce

Gazel 1509

Mısra: 5

Kelime Tipi: -
Bırakmak,
vazgeçmek.

Başımı terk
itmeyince ‘âşık
irmez vuşlata
Boynınabâr-ı
girânduraña bu
sırdan ne hâz

terkitmezem:

1. **terk itmezem:**-
mezem

Gazel 1525

Mısra: 3

Kelime Tipi: -
Terk etmek,
vazgeçmek, bırakmak.

Yanaram
‘ışkâteşindenâşihâ
terk itmezem
Pend-ile
pervâneyanmakdan
olur mı mümteni’

terk-i ağıyâr:

1. **terk-i ağıyâr:**

Gazel 1912

Mısra: 7

Kelime Tipi: -
Rakibi terk etmek.

// *Engelleri ortaya*

çıkarmak.

Terk-i ağıyâr eyle iy
dılber bugün gel
gülşene
Kim el üstinde
tutarlaritse terk-i
hâr gül

terk-i cân evle:

1. **terk-i cân eyle:**

Gazel 1833

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Canı terk etmek. II

Ölmek.

Vaşlınairmege ger
var-ısa iy dil
hevesüñ
Terk-i cân eyle
yolında pes ol ‘İsî-
nefesüñ

terk-i câneyledüñ:

1. **terk-i câneyledüñ:**-
düñ

Gazel 1683

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Canını terk etmek,
bir şey uğruna
canından vazgeçmek II
ölümü göze almak.

Görmeden
yârıMuñibbîeyledü
ñ sen terk-i cân
N’olısar ger
yüziniğörseñserenc
âmuñsenüñ

terk-i cân iden:

1. **terk-i cân iden:**-en

Gazel 1852

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

Canını terk etmek,
canını vermek.

Urmayancân terkin
irmez vişâl-i dilbere
Terk-i cân iden
irişürvaşlınacânâne
nüñ

terk-i cân it:

1. **terk-i cân it:**

Gazel 1550

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

*Canını terk etmek,
canını vermek.*

‘Âşık-ısañ terk-i
cân it urnalâf
Merd olanlardan
dilâ gelmez hilâf

terk-i cân itmesin:

1. **terk-i**

**cânitmesin:-me, -ye,
-sin**

Gazel 1561

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

*Canını terk etmek,
canını vermek.*

Küyımı
‘âşıkiseñKa’be gibi
eyle tavâf
Terk-i cân
itmeyesin eyleme
‘ışkdanyürilâf

terk-i cänkür:

1. **terk-i cänkür:-ur**

Gazel 1906

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Canı terk etmek.

Kim ki
‘âşıkdurkılurcânâny
olında terk-i cân
Küh-kenŞirine
‘âşıkdurveliHusrev
degül

terk-i cefâ:

1. **terk-i cefâ:**

Gazel 1962

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Eziyeti

bırakmak,terk etmek.

Mihr ü vefâ eyleme

terk-i cefâdağı

Cevrûñ yiter

bañadimezemvefâm

a gel

terk-i diyâr itsem:

1. **terk-i diyâritsem:-**

sem

Gazel 1806

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Yerinden

yurdundan ayrılmak.

Kalmadı şabrum bu

göñlumbî-karâr

itsem gerek

Gehyanupgehaglay

up terk-i diyâr

itsem gerek

2. **terk-i diyâritsem:-**

sem

Gazel 1694

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Memleketi terk

etmek, gurbete çıkmak.

Niçe bir cevrim

çekem terk-i diyâr

itsem gerek

Ġurbet illerin

varubanihtiyâr

itsem gerek

terk-i hâr:

1. **terk-i hâr:**

Gazel 1912

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Dikeni terk etmek.

Terk-i ağıyâr eyle iy

dilber bugün gel

gölşene

Kim el üstinde

tutarlar itse terk-i

hâr gül

terk-i ‘ışka:

1. **terk-i ‘ışka:-a**

Gazel 1614

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Aşkın terki, aşkı

bırakma, aşktan

vazgeçme.

Niçe kez

kaşdıkdum terk-i

‘ışka

Ne çâresüst olmaz

muhkem-i ‘ışk

terk-i kânünevledüñ:

1. **terk-i**

kânünevledüñ:-düñ

Gazel 1878

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Kanunları,

kuralları terk etmek.

Hasta oldum hicr

ara

bildümşifâyâçäre

yok

İytabîb-i dil meded

sen terk-i

kânünevledüñ

terk-i ser:

1. **terk-i ser:**

Gazel 1866

Mısra: 4

Kelime Tipi: -
*Başını ortaya
koymak,baştan
vazgeçmek.*
Her kimde kim
hevâ-yı ser-i zülf-i
yâr ola
Evvel kâdemdelâ-
bûdaña terk-i ser
gerek

terk-i ser kıl:

1. **terk-i ser kıl:**

Gazel 1609

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

*Kendini feda
etmek, ölümü göze
almak.*

Yanuppervâne gibi
terk-i ser kıl
Cemâl-i
şem'eçünkioldı
'âşık

terk-i ser kılmayınca:

1. **terk-i ser**

kılmayınca:-mayınca

Gazel 1748

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

*Kendini feda
etmek, ölümü göze
almak.*

İyMuhibbî 'ışk ara
tâ kılmayınca terk-i
ser
Bellü bil girmez
elüñeräyegāncānāns
enüñ

2. **terk-i ser**

kılmayınca:-ma, -yın, -

ca

Gazel 1870

Mısra: 13

Kelime Tipi: -

*Kendini feda
etmek, ölümü göze
almak.*

Vuşlat el
virmezMuhibbî
kılmayınca terk-i
ser
Çün budur
'ışkuñtarıkıdöstlar
ölmek gerek

terk-i ser kılusun:

1. **terk-i ser kılusun:-
sun**

Gazel 1824

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

*Kendini feda
etmek, ölümü göze
almak.*

Ger beni cāndan
severse terk-i ser
kılındımıñ
Boynumuz bir
kıldan ince pes ne
var itmek gerek

terk-i serdür:

1. **terk-i serdür:-dür**

Gazel 1709

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

*Başını ortaya
koymak,baştan
vazgeçmek.*

Eñ evvel 'ışkuñoynı
terk-i serdür
Dağı var mı be
zâhidimtiñānuñ

terkinurur:

1. **terkin urur:-ur**

Gazel 1580

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

*Terk etmek,
bırakmak, vazgeçmek.*
Ġamzesitfirenkarşu
sîne tutar ehl-i 'ışk
Baş u cān terkin
urur eyler mi gör
endîşe bak

2. **terkin urur:-ur**

Gazel 1601

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

*Terk etmek,
bırakmak, vazgeçmek.*
Cān u dil terkin
urur
'âşıkhemānpervâne
dür
Gülşen içre bülbüle
ancak
sunıldıyırlamak

terkini ur:

1. **terkini ur:**

Gazel 1764

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

*Terk etmek,
vazgeçmek.*
'Āşıkiseñ ger
dilādimeṣañacānu
ñ gerek
Cān u dil terkin ur
ancak cānānuñ
gerek

terkini ursam:

1. **terkini ursam:**

Gazel 1754

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Terk etmek,

vazgeçmek.

Kapusunda kul
oldum çün yine
cân-ılacânânun
'Aceb mi terkini
ursam bu yolda ben
dil ü cânun

teşbih:

1. **teşbih:**

Gazel 1640

Mısra: 7

Benzetme, kıyas

etme.

Didümsezülfüne
'anberkılup ya
nâfeyeteşbih
Hâtamıdır bu ben
miskîn
'acebmidürhâta
kılmak

teşbih eylemez:

1. **teşbiheylemez:-mez**

Gazel 1582

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Benzetmek.

Âfitâbı kimse teşbih
eylemez ruhsârûna
Çünkü anda hâl ü
hâtt u zülf-i 'anber-
bâr yok

teşbihider:

1. **teşbihider:-er**

Gazel 1551

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Benzetmek.

Küfriniisbâtidersem

tañdegül

Kendüzinteşbihider

zünñarazülf

2. **teşbihider:-er**

Gazel 1603

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Benzetmek.

Servi
kimdürbeñzedenkad
düñe kim reftarı
yok
Çoncayıagzuña kim
teşbihidergüftarı
yok

teşbihidevin:

1. **teşbihideyin:-eyin**

Gazel 1650

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Benzetmek.

Niçeteşbihideyinzül
füñe ben sünbülleri
Rište-i
cânamüşâbihhergiz
anuñtarı yok

teşbih kıldı:

1. **teşbihkıldı:-dı**

Gazel 1687

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Teşbih etmek,

benzetmek.

Sıhr-ile
çekdigöñlümi bir
tāraperçemün
Teşbih kıldı

kendüzinimāraperçe
mün

tesbih ü zıkr [it]:

1. **tesbih ü zıkr [it]:**

Gazel 1613

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Allah'ın adını

anmak suretiyle ibadet
etmek.

Ben tevekkül
eyledümirdüm bu
dem maşşüduma
Sen yürütesbih ü
zıkr [it]
zâhidâevrâda bak

teshîridüpdür:

1. **teshîridüpdür:-**
üpdür

Gazel 1581

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Büyülemek, göz

boyamak; ele geçirmek.

Bu
Muhibbînünegergö
ñlini alsa tañmıdır
'Âlemiteshîridüpdü
r ol gözicâzûya bak

te'sîr eylemez:

1. **te'sîr eylemez:**

Gazel 1522

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Etki etmek,

işlemek.

Zâhid-i bārid- nefes
her bir
sözidürçünriyâ
Çalbate'sîr eylemez

ancak virür başa
sudâ'

2. **te'sireylemez:-mez**

Gazel 1831

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Etki yapmak,

etkilemek II

hissedilmek, duyulmak.

Ol

mehûngüşmate'sir

eylemez âhsirişk

Berri

baħritdiyaşumâhum

irişditâsimâk

te'sir ide:

1. **te'siride:-e**

Gazel 1931

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Etkilemek.

Hıçte'sir ide mi

yaşum ile âhumaña

Qalbineyârũncihând

a kim diye mermer

degül

te'siritmege:

1. **te'siritmege:-mege**

Gazel 1591

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Etkilemek.

Gerçi dirlertir-i

âhiseng-i hârâdan

geçer

Likte'siritmegecânâ

saña bir çäre yok

te'sir kılmaz:

1. **te'sirkılmaz:-maz**

Gazel 1885

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Tesir etmek: (Bir

şey diğer bir şey

üzerine) Etki yapmak,

etkilemek.

Yaşumâhum neden

te'sir kılmaz

'Acebqalbianuñâhe

n mi ya seng

te'sirũn olur mı:

1. **te'sirũn olur mı:**

Gazel 1746

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Etkisi olmak. //

Tesir etmek.

Gözlerũm yaşı eser

itmedi yârũnqalbine

Seng-i hârâdadilâ

olur mı

te'sirũnsenũn

2. **te'sirũn olur mı:**

Gazel 1809

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

Etkisi olmak. //

Tesir etmek.

ÿMuħibbîâhidũp

göz yaşını ħarc

eyleme

Yârâhen-qalb ola

olur mı

te'sirũnsenũn

teskĩnolmasun:

1. **teskĩnolmasun:-**

masun

Gazel 1714

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Yatıştırılmak.

Gözlerũn yaşını iy

dil dökme

teskĩnolmasun

Sĩnem içre sũziş-i

'ışk-ılanârumdur

gerek

teslimider:

1. **teslimider:-er**

Gazel 1790

Mısra: 14

Kelime Tipi: -

Kendini vermek.

Ser kaçurmaz bu

Muħibbĩ her ne kim

ħũkmeyleseñ

Tiğũnateslimiderbo

ynınıfermãnuñsenũ

ñ

teslimitdũm:

1. **teslimitdũm:-dũm**

Gazel 1662

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Kendini vermek.

Cemãlũn gũrtũp

itdũmcãnteslim

Bahãriřdiçũn kim

dir sefer yok

teşne:

1. **teşne:-y, -e**

Gazel 1693

Mısra: 9

Susamış. II Aşık.

Sãkiyã sun

leblerũncãmınMuħi

bbĩ teşneye

Ger murãd-ısa anı

ānİdeserhoş
eylemek

2. **teşneleri:**-ler, -i

Gazel 1766

Mısra: 4

Susamış. II Âşık.

Raḥmet eyle ki katı
teşne-dil oldum
mededāh
Kandurur teşneleri
mā-i şehāb-ı
keremūñ

3. **teşneye:**-y, -e

Gazel 1886

Mısra: 9

Susamış. II Âşık.

SākīMuḥibbī
teşneye
gülgünşārāb sun
Yāḥūdgetür var-ısa
aḡıbenefşenūñ

4. **teşneyem:**-y, -em

Gazel 1946

Mısra: 11

Susamış. II Âşık.

Teşneyemçokdurgü
nāhum sen
mürüvvet kāmısın
Umaramidüpşefā'at
viresināb-ı zülāl

5. **teşneyem:**-y, -em

Gazel 1985

Mısra: 2

Susamış. II Âşık.

Görüp
ebrūñdidümbaḥna
budur 'ıyd-i hilāl
Teşneyem ben

lebūñi sun içeyim
āb-ı zülāl

teşne kıldı:

1. **teşne kıldı:**-dı

Gazel 1965

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

*Susamış bir kimse
haline getirmek.*

Bir ḥarāret virdi
ḥüsnüñnürü bu cān
u dile

Teşne kıldı
leblerüñdenvirañāā
b-ı zülāl

teşne leb:

1. **teşne leb:**

Gazel 1923

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Susuz dudak.
Sikender-veşümīd
ile bu yolda
Vürsem teşne leb
cānı ne müşkil

teşne olan:

1. **teşne olan:**

Gazel 1515

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Susamış olan.
Eyledüm ol ḡaddār-
ılaṭama'
Teşne olan
iderzülāleṭama'

teşneolmuşdur:

1. **teşne olmuşdur:**-

mışdur

Gazel 1784

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

*Susamak; çok
istekli, çok hevesli, çok
arzulu olmak.*

Şu deñlü teşne
olmuşdurdeḥān u
sīnemiy dilber
Tevakku' iderem
göster bañaçāh-ı
zenaḥdānuñ

teşne olup:

1. **teşne olup:**-up

Gazel 1648

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

*Susamak; çok
istekli, çok hevesli, çok
arzulu olmak.*

Niçeler terk ide
rezm içre yine cān-
ıla baş
Kana ger teşne olup
'azm ide
meydānaşadak

teşne-dil oldum:

1. **teşne-dil oldum:**-
dum

Gazel 1766

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

*Candan ve
yürekten istemek.*
Raḥmet eyle ki katı
teşne-dil oldum
mededāh
Kandurur teşneleri
mā-i şehāb-ı
keremūñ

teşne-i bī-dillere:

1. teşne-i bî-dillere:-
lere

Gazel 1615

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Gönülsüz

susamışlar.

Teşne-i bî-dillere
iren cefâ-yınışdır
Gayrılarlala'l-i nâb-
ılairişennûşa bak

tevakku' iderem:

1. tevaqqu' iderem:-
erem

Gazel 1784

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Beklemek, ummak,

ümit etmek.

Şu deñlü teşne
olmuşdurdehân u
sînemiy dilber
Tevakku'
ideremgöster
bañaçâh-ı
zenahdânuñ

tevbeevlerdüm:

1. tevbeevlerdüm:-düm

Gazel 1563

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

İşlediği bir hatayı,

suç veya günahı bir

daha yapmamaya karar

vermek, söz vermek.

TevbeevlerdümMu
hibbîbâdedenirişme
se
Güşumapîr-i
muğânbezmindeban
g-i lâ-taḥaf

tevbeevlevüp:

1. tevbeevlevüp:-yüp

Gazel 1918

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Tövbe etmek.

Tevbeevlevüpgünâh
a tut ümîdüñḥazrete
Görürem sende
dilâḥavf u
recâeksükdegül

tevbe itmek:

1. tevbeitmek:-mek

Gazel 1559

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Bir günah veya

suçu bir daha
yapmamaya söz vermek.

Tevbe itmek
istedümtâtutmayam
sâgar be-kef
İşidüprindâdidiler
nüş-ı mey kıl lâ-
tuḥaf

tevbe-i takvâ-yıḥâ'ati:

1. tevbe-i takvâ-

yıḥâ'ati:-i

Gazel 1643

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

İbadetin takvasının

tövbesi.

Kâritdifakḥtevb-i
takvâ-yıḥâ'ati
Derdehlinüñ işi
du'â-yısenâ-yı 'ışk

tevbeli:

1. tevbeldür:-dür

Gazel 1981

Mısra: 17

Tövbe eden kişi.

Mey ü

maḥbûbaMuḥibbidi
dilertevbelüdür
İşidüpehl-i şafâ her
biri dir andan ol

tevbeye gel tevbeye:

1. tevbeye gel tevbeye:

Gazel 1543

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Tövbe etmeye gel.

İyMuḥibbîāngünâh
uñtevbeye gel
tevbeye
Olasın
maḥşergünindeḥalk
içinde yüziag

tevekkülevledüm:

1. tevekkül eyledüm:-
düm

Gazel 1613

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

İşi Allah'a bırakıp
kadere razı gelme.

Ben tevekkül
eyledümirdüüm bu
dem maḥşüduma
Sen yüritesbîḥ ü
zîkr [it]
zâhidâevrâda bak

tevekkülevlevelüm:

1. tevekkül

eylevelüm:-ye, -lüm

Gazel 1987

Mısra: 11

Kelime Tipi: -
*İşi Allah'a bırakıp
kadere razı gelme.*

Biz eyleyelüm her
ne gelürHakka
tevekkül
İyzâhid-i hod-
bînyûri sen tâlib-i
nân ol

tevhið:

1. **tevhið:**

Gazel 1752

Mısra: 15

*Allah'ın birliğine
inanma, bir ve tek
olduğunu kabul edip
söyleme.*

Yârkılduñ kimini
tevhið dilinden
gîtmeyüp
Kimini merdüdidüp
kimini
ağyäreyleduñ

2. **tevhið:**

Gazel 1914

Mısra: 9

*Allah'ın birliğine
inanma, bir ve tek
olduğunu kabul edip
söyleme.*

Giceñitevhið ile
geçürMuhibbişubha
dek
Hiçdünyâlezzetineb
eñzemez bir lezzet
al

tevkî':

1. **tevkî':**

Gazel 1527

Mısra: 12

*Padişah
buyruklarına çekilen
nişan.*

Hüsrevâgördimuha
kkaçkuluñoldı bu
Muhib
Varağ-ı
hüsnüñçhattuñyazâl
ıhõştevki'

tevsen:

1. **tevseni:-i**

Gazel 1771

Mısra: 7

*Azgın, huysuz at.
Göñlümüñtevsenidu
tılmaz iken zencir
ile
Bende çeküpãm
iden
zülfüñdemüyuñdurs
enüñ*

2. **tevseni:-i**

Gazel 1933

Mısra: 5

*Azgın, huysuz at.
Döstum serkeşlik
eylerse bu
göñlümtevseni
Rişte-i
cânıalupayagınapey
vend kıl*

tezâvüd:

1. **tezâvüdde:-de**

Gazel 1505

Mısra: 9

*Ziyadeleşme,
artma, çoğalma.
GördüñçüMuhibbî
sen
ğambârtezâvüdde*

Ger 'âşık-ısañ eyle
ol bâr-ı girândanħaz

tezhîb:

1. **tezhîb-ile:-ile**

Gazel 1970

Mısra: 12

*Yaldızlama işi,
yaldızlama sanatı.*

Yiter

şi'rümeziynetdürma
'ânî

Ne hâcetañatezhîb-
ile cedvel

tezevin:

1. **tezevine:-e**

Gazel 1659

Mısra: 8

*Süslemek,
süslenilmek.*

Zülfiniârâyış itmiş
hâllerzeyn eylemiş
Kim gören
diriygöñül bu vech-
ile tezevine bak

tıbb-ı cālînüsa:

1. **tıbb-ı cālînüsa:**

Gazel 1577

Mısra: 8

Kelime Tipi: -
Cālînüs'un tıbbı.

İytabîbâ ol mesîhî-
demden olmazsa

'ilâc

Fâyide yok günde

biñ kez tıbb-ı

Cālînüsa bak

ticâret:

1. **ticâret:**

Gazel 1661

Mısra: 4
(Ar.) Ticaret, alış-
veriş.

Dellâl-ı
'ışkavirdüm dil
nağdini bile cân
Aldummetâ'-ı derdi
bu da ticâret ancak

tîğ:

1. **tîğ:**

Gazel 1554

Mısra: 7
Kılıç.
Çeşmüñ alsa tîğ ele
karşuvarup
'aşıklarun
Biribirinenâşîhateyl
eyüpdirlâ-tahaf

2. **tîğna:-ı, -na**

Gazel 1721

Mısra: 9
Kılıç.
Baş
açuptîğınaboynınıM
uhibbîuzadur
Bunu umar diyeler
'ışk ara
kurbânolduñ

3. **tîğña:-u, -ñ, -a**

Gazel 1790

Mısra: 14
Kılıç.
Ser kaçurmaz bu
Muhibbî her ne kim
hükmeyleseñ
Tîğñateslîmiderbo
ynınıfermânuñsenü
ñ

4. **tîğında:-ı, -n, -da**

Gazel 1804

Mısra: 10
Kılıç.
Çeşm-i
cellâdıMuhibbî seni
ger küşte kıla
Bu sa'âdetsaña pes
bulnatîğındademüñ

tîğ çekerse:

1. **tîğçekerse:-er, -se**

Gazel 1899

Mısra: 3
Kelime Tipi: -
Kılıç çekmek.
Saldırmak amacıyla
kılıcı kınından
çıkarmak.

Tîğ çekerse
ğamzeler
boynumuz ince
müydan
Emrûñerâmolmuşuz
seyfsenüñkalemsen
üñ

tîğçeküp:

1. **tîğçeküp:-üp**

Gazel 1564

Mısra: 4
Kelime Tipi: -
Kılıç çekmek. ||
Güneşin ışıklarını
göstermesi.
Rüşenkılamzulmet-i
küfr[i] çünâfitâb
Ger
şubhğâhtîğçeküp
idem ez-ğılâf

tîğ u tebere:

1. **tîğ u tebere:-e**

Gazel 1547

Mısra: 5
Kelime Tipi: -
Kılıç ve balta.
Tîğ u tebere az
bulnurgögsini tutar
Zer-düz işin
işleyemez her haşîr-
bâf

tîğ-i âteşnâk-i 'ışk:

1. **tîğ-i âteşnâk-i 'ışk:**

Gazel 1637

Mısra: 6
Kelime Tipi: -
Aşkın ateşli kılıcı.
Kan sorılmaz bu-
durur 'âdetkesilür
başlar
Bir dilâverdûrelinde
tîğ-i âteşnâk-i 'ışk

tîğ-i çeşmüñle:

1. **tîğ-i çeşmüñle:-üñle**

Gazel 1675

Mısra: 4
Kelime Tipi: -
(*Sevgilinin*)
gözünün (öldürücü)
kılıcı.

İster-iseñ kim ola
hâl-i derünümâşikâr
Tîğ-ı
çeşmüñlegelüp eyle
bu sinem iki şak

tîğ-i cevruñle:

1. **tîğ-i cevruñle:-le**

Gazel 1620

Mısra: 14
Kelime Tipi: -
Sitem, ceñâ kılıcı.

Bilmek
isterseñegercânâder
ünümhâlini
Tîğ-1
cevrünleMuhibbîsîn
esini eyle şak

tîğ-1 ecel:

1. tîğ-1 ecel:

Gazel 1768

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Ecel kılıcı.

Hergizpîr-i
muğândâmenin
elden komayam
Ger gelüptîğ-1 ecel
eyleye bu
sînemiçäk

tîğ-1 ez-ğilâf çekem:

1. tîğ-1 ez-ğilâf çekem:

Gazel 1547

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Kılıcı kılıftan

çıkarmak.

Düşmen yüzini
döndüre bir demde
ardına
Ger ola Haqmu`in ü
çekem tîğ-1 ez-ğilâf

tîğ-1 ğam-ıla:

1. tîğ-1 ğam-ıla:--ıla

Gazel 1954

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Keder kılıcı.

Ger bulmak
isterseñdilâzülfinea
nuñ dest-res
Tîğ-1 ğam-ılacân u

dil kıl pârepâreşâne
ol

tîğ-1 hicr-ile:

1. tîğ-1 hicr-ile:-ile

Gazel 1686

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Ayrılık kılıcı.

Tîğ-1 hicr-ile
iderseñ sen beni ger
şâhşâh
Gitmeye dilden
hayâl-i kıdd-i dil-
cüyüñsenüñ

tîğ-1 hün-rîzi:

1. tîğ-1 hün-rîzi:-i

Gazel 1795

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Kan dökücü kılıç.

*// Sevgilinin katledici ve
zâlim bakışları.*

Tîğ-1 hün-rîzi kaçan
mevc eyleye deryâ
gibi
Kelle-i
'uşşâkdanbî-
hadhabâb olmak
gerek

tîğ-1 inkıtâ':

1. tîğ-1 inkıtâ':

Gazel 1522

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Kesen,keskin kılıç.

Katlümekâşdeyleyü
pyâr alsa tîğ-1
inkıtâ'
Başımı ele

aluptâhâşre dek
idem semâ'

tîğ-1 'ıškuñ varasından:

1. tîğ-1

'ıškuñvarasından:-n, -
dan

Gazel 1831

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

*Aşk kılıcının
yarası.*

Tîğ-1 'ıškuñ
varasından
oldısînemçäkçäk
Eylerem ben ol
sebebden her dem
âh-1 derdnâk

tîğlar çekse:

1. tîğlarçekse:-se

Gazel 1672

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Kılıç çekmek.

Her yañadantîğlar
çekse ger
a'dâkaşduma
Ġamdegülpervâyim
embaña sen
itseñyârlık

tılısm:

1. tılısm:

Gazel 1600

Mısra: 6

Büyü, sihir, muska.

Nigâruñgenc-i
hüsüne girilmez
zülfl olur mâni'
'Acebmidür ki
gencüzretılısm olup
ya mâr olmak

2. **tılsım:**

Gazel 1891

Mısra: 6

Büyü, sihir, muska.

Gülzâr-ı

hüsnüñesenüñ ayak

mı basdurur

Oldıtılsımbeñzeyeli

mâraperçemüñ

3. **tılsım:-ı**

Gazel 1982

Mısra: 5

Büyü, sihir, muska.

Tılsımı var-durur el

urma zülfe

Ser-i

zülfinianuñejdehâ

bil

tılsımıtseñ:

1. **tılsımıtseñ:-señ**

Gazel 1742

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Büyü, sihir

yapmak.

Nigârâgenc-i

hüsnüñdeıtılsımıtseñ

egerzülfüñ

Görine her ki kaçd

itse

gözinemârlarmüyuñ

tımäreyleseñ:

1. **tımäreyleseñ:-señ**

Gazel 1813

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

İyileştirmek.

Derdümeçünla'l-i

dilberdürdevâdan

çek elüñ

İytabıñbâderdüm

artar

bañatımäreyleseñ

tımâr ister:

1. **tımârister:-r**

Gazel 1524

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

İyileşmek, tedavi

olmak istemek.

İstese

zülfüñşebinde

‘ârızuñ bu hasta-dil

Tañdegülzulmetde

ister kalıcaktımâr

şem’

tımâritdüğini:

1. **tımâritdüğini:-dügi,**

-ni

Gazel 1932

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

İyileştirmek,

bakmak, tedavi etmek.

Bülbülinidâyimâceve

r ü cefâbımârider

İtdüğini görmedi

kimse añaıtımâr gül

tımâr olan:

1. **tımâr olan:**

Gazel 1513

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Tedavi eden,

iyileştiren.

Sebebsingörmegeyâ

ruñcemâlin

Bu

haştagöñlümetımâr
olan şem’

tır:

1. **tır-ile:-ile**

Gazel 1510

Mısra: 4

Ok. // Sevgilinin

kirpikleri.

Âhumokına her

dem

ğaddümikemânitdü

m

Gördüm ki

idercânâñtır-ile

kemândanhaş

2. **tırüñ:-üñ**

Gazel 1541

Mısra: 7

Ok. // Sevgilinin

kirpikleri.

Gelmese tırüñ

açılmaz dil-i pür

derd-i ğamı

Eyleme tır-i

müjeñden beni

iydöstrag

3. **tır-ile:-ile**

Gazel 1564

Mısra: 6

Ok. // Sevgilinin

kirpikleri.

Ger na’raçeküp

gelse ‘adü hem

çünerre-şır

Tır-ile idem bir

dem

anuñsinesinşikâf

4. **tır-ile:-ile**

Gazel 1648

Mısra: 12
*Ok. // Sevgilinin
kırpikleri.*
Gelse meydāna
siper sinesikaalbūra
döne
Her kağan kim ura
el tır-ile
peykānaşadağ

5. **tırüñüñ:-ün, -üñ**

Gazel 1648

Mısra: 5
*Ok. // Sevgilinin
kırpikleri.*
Tırüñüñla'ledönüpd
ür lebi kan içmeg-
ile
Döstüm olmaz
'aceb itse heves
kana şadağ

6. **tır-ile:-ile**

Gazel 1685

Mısra: 2
*Ok. // Sevgilinin
kırpikleri.*
Bāğ-ı cemāl-i hüsne
olup pāsbānkaşuñ
Tutar elinde tır-ile
hāzırkemānkaşuñ

7. **tırüñ:-(ü)ñ**

Gazel 1689

Mısra: 2
*Ok. // Sevgilinin
kırpikleri.*
Serv şeklin
nağşidersīnemdeşe
mşırüñsenüñ
Bāğ-ı dilde gül
bitürürzağm-
ılafrüñsenüñ

8. **tır-ile:-ile**

Gazel 1719

Mısra: 1
*Ok. // Sevgilinin
kırpikleri.*
Alduñelüñeydöstfir
-ile çünkemānuñ
Şahrā-yı dilde
dikdüm olsun bu dil
nişānuñ

9. **tırı:-i**

Gazel 1720

Mısra: 9
*Ok. // Sevgilinin
kırpikleri.*
Gelüpsīnemetīrev
zenaçsun
Muħibbīoldıgāyet
de bu dil teng

10. **tırüñ:-üñ**

Gazel 1723

Mısra: 5
*Ok. // Sevgilinin
kırpikleri.*
Gelse
tırüñiykemān-ebrū
bulur cānumferah
Sīnem içre her biri
bir yādigār olmak
gerek

11. **tırüñle:-üñle**

Gazel 1726

Mısra: 6
*Ok. // Sevgilinin
kırpikleri.*
Gerçi
kıldumiykemān-
ebrū bu sīnem ben
siper

Kalmadı
tırüñleğedi dilde
peykānuñsenüñ

12. **tırüñ:-üñ**

Gazel 1800

Mısra: 7
*Ok. // Sevgilinin
kırpikleri.*
Gerçi tırüñ merhem
olmuşdur dil-i
mecrūhuma
Bir oñulmaz
yaradur bu zağm-ı
hicrānuñsenüñ

13. **tırüñ:-üñ**

Gazel 1809

Mısra: 1
*Ok. // Sevgilinin
kırpikleri.*
Geçdisīnemden öte
iy kaşı ya
tırüñsenüñ
Başumı top itdiāğir
geldi
şemşırüñsenüñ

14. **tırine:-ine**

Gazel 1856

Mısra: 11
*Ok. // Sevgilinin
kırpikleri.*
Sīne ger
ğamzesinüñtırineğa
vf itme gönül
Ne hağası var-ısa
ugrayacānumaanuñ

15. **tırüñ:-üñ**

Gazel 1881

Mısra: 1

*Ok. // Sevgilinin
kirpikleri.
İy kaşı ya çün elif
gibi gele tîrûnsenûñ
Çagurup dil
dirañacân içre gel
yîrûnsenûñ*

16. **tîri:-i**

Gazel 1902

Mısra: 3

*Ok. // Sevgilinin
kirpikleri.*

*Şîvevünâz ile
çeşmûñfirimeftûn
ideli
Halk-ı ‘âlem içre
gör kim niçehoş-
hâleyledûñ*

tîreyledûñ:

1. **tîreyledûñ:-dûñ**

Gazel 1796

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Ok haline

getirmek.

*Kaşuñı ya
eyleyüpmüjgânlaru
ñtîreyledûñ
Beni
öldürmegeiydöst
yine el-bir eyledûñ*

tîr ile:

1. **tîr ile:**

Gazel 1786

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Ok ile.

*Käkülüncân u dil
baglamış iken
bendbend*

Tîr ile açdı anı
müşkil-
güşäebrûlaruñ

tîr ü kemân:

1. **tîr ü kemân:**

Gazel 1685

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Ok ve yay.

*ĞamzeñMuhibbîsîn
esinitdidelükdük
Tutar yine elinde
megerfîr ü
kemânkaşuñ*

2. **tîr ü kemân:**

Gazel 1540

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Ok ve yay. //

*(Sevgilinin) Delici
bakışları ve kaşları.*

*Ele ebrûların almış
atar çeşmibaña
oklar
Nişân it sîneye
dilden degülfîr ü
kemânfâriğ*

tîräs:

1. **tîräs:-a**

Gazel 1897

Mısra: 7

Saç veya sakalı

kesme işi.

*Ĥammâmagirüpyâr
eger gelse tîräsä
Ben olsam añaşkı
berber dañınâzük*

tîräs-ı ebrü itse:

1. **tîräs-ı ebrütse:-se**

Gazel 1974

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Kaş traşı yapmak.

// Kalendirîlik

*tarikatında kaşlarını
traş eden kalenderîlere
telmiñ.*

İtse tîräs-ı ebrü

olmaz kişi kalender

Tâ yonmayınca

dilden naqş-ı hevâ-

yıabdal

tîre:

1. **tîredür:-dür**

Gazel 1522

Mısra: 3

Karanlık. II

Bulanık. II Belirsiz.

*Tîredür gerçi şeb-i
hicrânammâyazara
m*

Derd-i dil

hâliniolmuşdurbaña

âhumşu’â’

2. **tîredür:-dür**

Gazel 1612

Mısra: 1

Karanlık. II

Bulanık. II Belirsiz.

Tîredürüzumbenü

mâh düşeli senden

ırak

Gicelertâsubha dek

niçediyem ben el-

fîrâğ

tîre-seb:

1. **tîre-şeb:**

Gazel 1753

Mısra: 5
Far. Şeb-i tîre,
karanlık gece.
Kaçan ki tîre-şeb
olsa irer maṭlûbına
'âşık
Yanında 'âşıkça
nesne
görinmezhiçşebden
yig

tîr-i âhi:

1. **tîr-i âhi:-i**
Gazel 1591
Mısra: 4
Kelime Tipi: -
Âh oku.
Zülfinebağlanmadır
dümpendümiğüşitm
edüñ
Dâr-ı
dünyâdasañabeñzer
gönülâvâre yok

tîr-i âhumdan:

1. **tîr-i âhumdan:-um, -**
dan
Gazel 1996
Mısra: 7
Kelime Tipi: -
Âh oku.
Benüm bu tîr-i
âhumdan felek
saḳfümüşebbaḳdur
İrişür göklere
mâhum gel olma
âhdangâfil

tîr-i belâ:

1. **tîr-i belâ:**
Gazel 1785
Mısra: 7

Kelime Tipi: -
Bela oku.
Çeşmtîr-i
belâebrûlarıḳavs-i
fiten
Gönlümalmagaçünî
nçeşm ü çünânebrü
gerek

2. **tîr-i belâ:**

Gazel 1786
Mısra: 2
Kelime Tipi: -
Bela oku.
Olmasaydı
iysanemḳavs-i
każâebrûlarıñ
Oldianuñçun
'âşıkâtîr-i
belâebrûlarıñ

3. **tîr-i belâ:**

Gazel 1879
Mısra: 2
Kelime Tipi: -
Bela oku.
Bilmezemḳavs-i
belâmıdurmuḳavves
kaşlarıñ
Ġamzelermidürvey
âfîr-i belâ ya
kaşlarıñ

tîr-i dil-süz:

1. **tîr-i dil-süz:**
Gazel 1982
Mısra: 3
Kelime Tipi: -
Gönül yakan ok.
Olur her ġamze[si]
bir tîr-i dil-süz
Muḳavves kaşlarını
iki ya bil

tîr-i ġamzeñ:

1. **tîr-i ġamzeñ:-ñ**
Gazel 1759
Mısra: 1
Kelime Tipi: -
Sevgilinin yan
bakış oku.
Tîr-i ġamzeñcân u
dil kaşınagelür
yek-be-yek
Mâlik olup
soñradanoldırlaram
mâ müşterek

2. **tîr-i ġamzeñ:-ñ**

Gazel 1920
Mısra: 5
Kelime Tipi: -
Sevgilinin bakışı
II. *Ġamze oku.*

Tîr-i
ġamzeñiykemânebr
ü ger öldürse beni
Başumalupraḳşura
mtâhaşrolınca ben
zelil

tîr-i ġamzeñden:

1. **tîr-i ġamzeñden:-**
ñden

Gazel 1615
Mısra: 11
Kelime Tipi: -
Sevgilinin yan
bakışının oku.
Çok
zamânmecrûholupd
urtîr-i ġamzeñden
yürek
Merhem itsün
gönder agzuñ yarın
ol dil-rîşe bak

tîr-i ğamzeñe:

1. **tîr-i ğamzeñe:** -ñe

Gazel 1866

Mısra: **13**

Kelime Tipi: -

Sevgilinin bakışı

II. **Gamze oku.**

Didüm ki tîr-i

ğamzeñesinem

siper ola

DidiMuhibbîañade

mürdenciger gerek

tîr-i ğamzeñle:

1. **tîr-i ğamzeñle:** -ñle

Gazel 1829

Mısra: **11**

Kelime Tipi: -

Sevgilinin bakışı

II. **Gamze oku.**

Tîr-i

ğamzeñleMuhibbîd

erdmendiöldürüp

Ħamdü-lillâh ki

anuñ derdine

dermâneyledüñ

tîr-i müjem:

1. **tîr-i müjem:** -em

Gazel 1908

Mısra: **5**

Kelime Tipi: -

Kirpik oku.

Tîr-i müjem ki

sîneñi deldi

didididüm

Ger turmaz-ısa

dilde gönülden

geçer degül

tîr-i müjeñden:

1. **tîr-i müjeñden:**

ñden

Gazel 1541

Mısra: **8**

Kelime Tipi: -

Kirpik oku.

Gelmese tîrûñ

açılmaz dil-i pür

derd-i ğamı

Eyleme tîr-i

müjeñden beni

ıydöstrag

tîr-i müjgân-ıla:

1. **tîr-i müjgân-ıla:** -ıla

Gazel 1863

Mısra: **1**

Kelime Tipi: -

Kirpik oku.

Tîr-i müjgân-ıla

olsa tañ mı

sînemçâkçâk

Merd olan lâ-

büdolur meydân-ı

‘ışk içre helâk

tîr-i müjgânıvla:

1. **tîr-i müjgânıvla:**

ıvla

Gazel 1875

Mısra: **7**

Kelime Tipi: -

Kirpik oku.

Tîr-i müjgânıvlanâ-

ĥakyire döker

kanımı

Pâralaruş ben

ġarîbüñcigerinikip

ügüñ

tîr-i müjgānuñ:

1. **tîr-i müjgānuñ:** -uñ

Gazel 1692

Mısra: **2**

Kelime Tipi: -

Kirpik okları.

Sihr-ile

‘aqlumtagıtdıçesm-i

fettānuñsenüñ

Sînemiitdinişānetîr-

i müjgānuñsenüñ

2. **tîr-i müjgānuñ:** -uñ

Gazel 1840

Mısra: **1**

Kelime Tipi: -

Kirpik okları,

(sevgilinin) oka

benzeyen kirpikleri.

Sînemeşoldenlü

geldi tîr-i

müjgānuñsenüñ

Bulnātāĥaşre dek

sînemdepeykānuñse

nüñ

tîr-i müjgānuña:

1. **tîr-i müjgānuña:**

uña

Gazel 1746

Mısra: **3**

Kelime Tipi: -

Kirpik oku.

Tîr-i

müjgānuñakarşusın

esini tutmayan

Dilegüm bu

tokınaboynınaşemşî

rüñsenüñ

tîr-i nigāh-ı sîneme:

1. **tîr-i nigāh-ı sîneme:**

e

Gazel 1952

Mısra: **9**

Kelime Tipi: -

*Sinemin bakışının
oku.*

Ger irse müjeñtir-i
niğāh-ı sīneme
Güller açılır kan
saçılıčekzi-bāğ-ı dil

tırkes:

1. **tırkes:**

Gazel 1936

Mısra: 1

Ok atan kimse,

okçu. II Savaşçı.

Tırkeşoldımeğer
kim ğamze-i cānāna
dil
Kaşları yayına
beñzetdiözinkurbān
a dil

tiryāk:

1. **tiryāk:**

Gazel 1583

Mısra: 8

İlaç, panzehir.

Kimi halkuñferah
kimisi ğamgīn
Kimisi zehryimiş
kimisi tiryāk

2. **tiryāk:**

Gazel 1626

Mısra: 10

İlaç, panzehir.

Lebi yiter
Muhibbīzehr-i
ġamdan
Ölürsem
almayamazumatir
yāk

3. **tiryāk:**

Gazel 1724

Mısra: 4

İlaç, panzehir.

Uşanmaz ‘akreb-i
zülfüñ görüp dil
Bilürle’l-i lebüñdür
tolu tiryāk

4. **tiryākini:-in, -i**

Gazel 1951

Mısra: 7

İlaç, panzehir.

Leblerütiryākini
bu bendeden itme
dirīğ
Mār-ı
zülfüñdenirişenbaña
sanma sem degül

5. **tiryākini:-in, -i**

Gazel 1973

Mısra: 3

İlaç, panzehir.

Zehr-i
zülfindenkaçup
ister lebüñtiryākini
Kime mār-ı zaħm
irse añakemdür sem
degül

tiryākbulnur:

1. **tiryākbulnur:-ur**

Gazel 1604

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

İlaç, panzehir

bulunması.

Muhibbīmār-ı
zülfinden irerse
zehrbī-bāk ol
Lebi çün dil
tabībidürbulnurānī
detiryāk

tiryāk-i ‘ışk:

1. **tiryāk-i ‘ışk:**

Gazel 1637

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Aşk zehri.

MärzülfindenMuhib
bīçokdanolurdihelā
k
Leblerinden
agzınadamzurmasat
iryāk-i ‘ışk

tise:

1. **tiseyi:--yi**

Gazel 1785

Mısra: 6

Kazma, kütlük.

Küh-ı ‘ışkikesmege
her bir kesi
kādirdegül
Tiseyi elden
komazFerhād-
veşbāzū gerek

tise çek:

1. **tise çek:**

Gazel 1708

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Kazma ile

saldırmak için

davranmak.

Bir lebi şiriniçün
her demde gönülün
işe çek
Kühkenlik eyle bu
ġamkühına gel tise
çek

tiz:

1. **tîz:**

Gazel 1906

Mısra: 10

Tez, çabuk.

Çünkirâ-y-
ılagirübenuşbudüny
âhânına
Tîz göçersin saña
bu zîrâmuşkarrer ev
degül

2. **tîz:**

Gazel 1983

Mısra: 8

Tez, çabuk.

Sakın aldanma câha
olma mağrûr
Elüñdentîz gider anı
hevâ bil

tîz geçer:

1. **tîzgeçer:-er**

Gazel 1909

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Çabuk geçmek,

kısa zaman sürmek.

Olmasa
dünyâmurâduñcadil
âhîçgamdegül
Çünkibunûşâdîlığı
tîz geçer bir dem
degül

tîzzamândan:

1. **tîzzamândan:-dan**

Gazel 1627

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

Tez zamanda.

‘Işık bir mühlik
devâdur kim anı
nüş eylese

Tîzzamândan siz
ta’accübelemeñ
ger ola yok

toğ:

1. **togsa:-sa**

Gazel 1579

Mısra: 6

Doğmak, ortaya

çıkma.

Leşker-i encümle
cem’

olmuşyürükenmâhit
âb

Togsa kalmaz mağv
olur mihr-i cihân-
ârâya bak

2. **togarken:-ar, -ken**

Gazel 1625

Mısra: 14

Doğmak, ortaya

çıkma.

Görmek
isterseñMuhibbîdâğ

-1 ‘ışkısînede

Var şafağ içinde
bedrolmuştogarken
aya bak

3. **togmak:-mak**

Gazel 1916

Mısra: 4

Doğmak, ortaya

çıkma.

Kim ki görse
yüzüññüstindekieb
rûlaruñ

Âfitâbüzre

‘acebtogmak diye

iki hilâl

4. **togmamışdum:-ma,**
-miş, -dum

Gazel 1927

Mısra: 3

Doğmak, ortaya

çıkma.

Togmamışdum ben
ezel Mecnûn-ıla bir
anadan
Sanmañuz kim ol
benümsüd bir
karındaşumdegül

toğrı:

1. **togrı:**

Gazel 1935

Mısra: 4

Dosdoğru.

Bulmak

isterseñvişâli

gencini meh-

rûlaruñ

Ğayrıyirde isteme

togrı dil-i vîrâna gel

togrılı:

1. **togrılıp:-up**

Gazel 1665

Mısra: 7

Doğrulmak,

yönelmek.

Râh-ı ‘ışkatogrılıp
‘azmeyleyüp kılsam

sefer

Ğamdan özge âh ol

vâdidehergizzâd

yok

2. **togrıldı:-dı**

Gazel 1806

Mısra: 11

Doğrulmak,

yönelmek.

Çünkitogrıldıgelür
dil şehrine sulţān-ı
ġam
Gözlerümdenpâyına
dürlenisār itsem
gerek

3. **toġrıldıñ:-duñ**

Gazel 1979

Mısra: 11

*Doġrulmak,
yönelmek.*

Ka'beküyınanıġāru
ñçünkitogrıldıñMu
hīb
Cehd kıl ol vādide
'uşşāk ara ser-
maħmil ol

tohm:

1. **tohmını:-ı, -nı**

Gazel 1956

Mısra: 5

Tohum.

Maħabbettohmınıek
dümegeçimezra'-ı
dilde
Yaşumbārānyagdu
kça olur derd-ile
ġamhāşıl

2. **tohmını:-ı, -nı**

Gazel 1996

Mısra: 3

Tohum.

Egerçi mezra'-ı
dilde gözüm
tohmını çok saçdum
Belāvüġayrımiħnet
denbañavirmedihç
hāşıl

tohm-ı ġam:

1. **tohm-ı ġam:**

Gazel 1516

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Gam tohumu.

Nāħun-ıla mezra'-ı
sīnemdeekdümtohm
-ı ġam
Eyledümcāñharman
mdahāşıl-ı 'ışkıcı
cem'

tohm-ı ġamı:

1. **tohm-ı ġamı:-ı**

Gazel 1517

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Gam tohumu.

Yagdurupeşkümiitd
ümnāħun-ıla anı
kar'
Ekmegetohm-ı
ġamisīnemolupdurc
āy-ı zer'

tok:

1. **tok:**

Gazel 1627

Mısra: 4

Açlıġım gidermiş,

doymuş, aç karşıtı.

Bilseler
dünyāna'ıminhırs
artar ġün-be-ġün
Āh kim olmaz imiş
bu dehr içinde
kimse tok

tokın:

1. **tokınsa:-sa**

Gazel 1580

Mısra: 4

*Dokunmak,
deġmek.*

Sınsa ger
göñlümcefavücevr-
ile olmaz 'aceb
Hıçtaħammül mi
idersengetokınsaşış
e bak

2. **tokınsa:-sa**

Gazel 1692

Mısra: 4

*Dokunmak,
deġmek.*

Cism-i zārum yollar
üzrehāk olaydı
kaşki
Ölse idüm yüzüme
tokınsadāmānuñsen
üñ

tokın-:

1. **tokına:-a**

Gazel 1746

Mısra: 4

*Dokunmak,
deġmek.*

Tır-i
müjġānuñakarşuñ
esini tutmayan
Dileġüm bu
tokınaboynınaşemşī
rūñsenüñ

tokuz:

1. **tokuz:**

Gazel 1851

Mısra: 5

Dokuz.

Mest-i 'ışkām sun
bañaçarħuñ tokuz
peymānesin
Bir nefes

almakçadur anı
içüpnüş eylemek

tokuzçarh:

1. **tokuz çarh:**

Gazel 1799

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Dokuz felek.

İşi güci 'âşikuñ her
lahzaâh olmak
gerek
Bu tokuz çarhdūd-ı
âhindansiyâh olmak
gerek

tokuzçarhuñ:

1. **tokuz çarhuñ: -uñ**

Gazel 1865

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Dokuz felek.

İyMuhibbî bu tokuz
çarhuñgörindügikeb
ūd
Şöyle beñzerdūd-ı
âh-ı
derdnāküñdürsenüñ

tol:

1. **toldurur: -dur, -ur**

Gazel 1573

Mısra: 8

Birikmek, bir

araya gelmek.

Maḥabbetbüsitanına
el ursa
Gönülbâğını gülden
toldurur 'ışk

2. **tolar: -ar**

Gazel 1709

Mısra: 9

Birikmek, bir
araya gelmek.

Gözüm yaş-
ılatolarâh kılsam
Nem eyler ḥâşşası
budur tumanuñ

3. **tola: -a**

Gazel 1777

Mısra: 4

Birikmek, bir

araya gelmek.

Dutaram ben anı
dürce-i cevâhir
Tola peykânuñ-
ılasîne-i teng

4. **tolar: -ar**

Gazel 1504

Mısra: 10

Bir yere iyice

yayılmak, kaplamak.

El urur her dem
Muhibbîşâne 'ıtr-ı
zülfine
Büy-ıla
'âlemtolareyleyler
anuçünşâneḥaz

5. **tola: -a**

Gazel 1687

Mısra: 5

Bir yere iyice

yayılmak, kaplamak.

Dir-iseñdimâğ-ı
'âlemeger tola
müşg-ile
İyzühre-çehre şâne
ile tara perçemüñ

6. **tolu: -u**

Gazel 1724

Mısra: 4

Bir yere iyice
yayılmak, kaplamak.

Uşanmaz 'akreb-i
zülfüñ görüp dil
Bilürle'l-i lebüñdür
tolu tiryāk

7. **tolar: -ar**

Gazel 1770

Mısra: 9

Bir yere iyice

yayılmak, kaplamak.

Âh eylesem
Muhibbîçeşmümtol
ar nem ile
Budur ezel nem
eyler ḥâşiyet-i
dāmānuñ

tol-:

1. **tolisar: -isar**

Gazel 1836

Mısra: 6

Birikmek, bir

araya gelmek.

Küfr-i
zülfüñilivākılupḥaṭu
ñ leşker çeküp
Tolsarıklîm-i ḥüsn
içre yine âşüb u
ceng

2. **tola: -a**

Gazel 1526

Mısra: 10

Bir yere iyice

yayılmak, kaplamak.

Bu
Muhibbîgicelerḥüsn
üñañpâh eylese
Tola
âhişu'lesindenkün
ed-i devvâr şem'

3. **tolar:-ar**

Gazel 1724

Mısra: 6

*Dolmak. || Gözyaşı
ile dolmak.*

Dile sultân-ı
ğamgeldükçeçüşmü
m
Tolarmüjgānum
eyler yolların pāk

tolan:

1. **tolanur:-ur**

Gazel 1814

Mısra: 9

Dolanmak.

Zerre-veşāhum-ıla
‘ālemibiñ kez
tolanur
Görmedüm gün
yüziniāh ben ol
meh-rūnuñ

tolas:

1. **tolaşuban:-uban**

Gazel 1823

Mısra: 9

Dolaşmak,

gezinmek, dolanmak.

Zerre-veştolaşuban
gün
yüzişevkınegöñül
Cānvire irmeye
mihrine o meh-
rūnuñ

2. **tolaşma:-ma**

Gazel 1866

Mısra: 5

Dolaşmak,

gezinmek, dolanmak.

Didümbelâ-
yızülfineiy dil
tolaşma gel
Güşitmedüñçüpend
ümisaña beter gerek

3. **tolaşdı:-dı**

Gazel 1928

Mısra: 5

Dolaşmak,

gezinmek, dolanmak.

Sakın didügümce
ser-i zülfinetolaşdı
Düşvâr işe el
urdıgöñül yine ne
müşkıl

toldur:-

1. **toldur:**

Gazel 1510

Mısra: 5

Doldurmak.

Toldur berü sun
sākîçün
‘ömrdegülbākī
Bārīalalum bir dem
‘ömr-i
güzerāndanhaz

toldur:

1. **toldur:**

Gazel 1947

Mısra: 3

Doldurmak,

kaplamak.

Sevdâ-yı ser-i zülf-
ile toldur dimāguñı
Her şebfigān u
nālekılupāh u vāda
ol

tolu:

1. **tolu:**

Gazel 1563

Mısra: 1

*Bir şey ile dolu
olan; pek çok, fazla.*

Dürler ile
gözlerümtolı idi
hem çüşadef
Bī-
vefādilberlerüñyolu
nda hep oldı telef

2. **tolu:**

Gazel 1791

Mısra: 1

*Bir şey ile dolu
olan; pek çok, fazla.*

Ser-i küyuñda
gözüm yaşı toliāb
gerek
Anı akıtмага da dil
gibi dölāb gerek

3. **tolular:-lar**

Gazel 1836

Mısra: 9

İçkiyle

doldurulmuş kadeh.

Bezm-i gamda bu
Muhibbītolılamüşit
mege
Hün-ı dilden sāğar-ı
çemişarāb-ı
lālereng

tolu:

1. **tolu:**

Gazel 1606

Mısra: 5

*Bir şey ile dolu
olan; pek çok, fazla.*

Na’ra-i bülbül
üninden ser-te-ser

gölşen tolu
Büy-ı gülden mest
olup-durur
gelürgüftäraşevk

2. tolu:

Gazel 1688

Mısra: 2

*Bir şey ile dolu
olan; pek çok, fazla.*
‘Aşıkun gözleri
nem çehresi de zerd
gerek
Taşrası dâğ-ıla pür
içi tolu derd gerek

3. tolu:

Gazel 1708

Mısra: 10

*Bir şey ile dolu
olan; pek çok, fazla.*
İyMuhibbibezm-i
ğamdapışkeşderd
ehline
Hün-ı dilden
gözlerünle iki tolu
şışe çek

4. tolu:

Gazel 1721

Mısra: 6

*Bir şey ile dolu
olan; pek çok, fazla.*
Boyaduñ kan-
ılaydıde yine
pırehenün
Bilmezemn’oldısañ
a yine tolu kan
olduñ

5. tolu:

Gazel 1728

Mısra: 5

*Bir şey ile dolu
olan; pek çok, fazla.*

Bezm-i ğamdañün-ı
dilden tolu
çeşmümsâğarı
Nüşidüpiñlergöñülk
addümolaldan hem
çüçeng

6. tolu:

Gazel 1801

Mısra: 1

*Bir şey ile dolu
olan; pek çok, fazla.*

Tolu sevdân-
ılabuşumdahevâdur
kâkülün
Halkağalka
boynuma bend ü
belâdurkâkülün

7. tolu:

Gazel 1954

Mısra: 10

*Bir şey ile dolu
olan; pek çok, fazla.*
Derd ü belâ mey
yirineñün-ı
cigernüşitmege
İydide sen
yârâniçün elde tolu
peymâne ol

toñ-:

1. toñdı:-dı

Gazel 1886

Mısra: 1

*Donmak, kaskatı
kesilmek.*

Faşl-ı şitâdatoñdı
mı yağıbenefşenün
İrdi bahâr olmadı
çağıbenefşenün

top:

1. topa:-a

Gazel 1892

Mısra: 10

*Top, çevgan topu,
guy.*

‘İşkmezdânında top
it başuñı

Lâyık ol topa

kadünçevgân gerek

topeyledüm:

1. top eyledüm:-düm

Gazel 1988

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

*Top yapmak,
başını top yerine koyup
oynamak.*

Zülfününçevgânına
top eyledümdidüm
seri

Didimerdiseñ bu

da’vâdahemânmezd
âna gel

top evlese:

1. top evlese:-se

Gazel 1758

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

*Top yapmak,
başını top yerine koyup
oynamak.*

Serümkâş olsa idi

hâk-i râhuñ

Anı top evlese zülf-
i siyâhuñ

topeylevüp:

1. top eylevüp:-yüp

Gazel 1726

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

*Top yapmak,
başını top yerine koyup
 oynamak.*

Başımı top
eyleyüpgeldümvefâ
meydânına

Ola kim ğaltân ide
bu zülf-i
çevgânuñsenüñ

topidüp:

1. **top idüp:-üp**

Gazel 1800

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

*Çevgan oyununda
kullanılan top gibi
 oynamak.*

Top idüpmezdân-ı
'ışk içre serin bî-
ihtiyâr
Görse 'ışk ehli
elüñdezülf-i
çevgânuñsenüñ

topitdi:

1. **top itdi:-di**

Gazel 1570

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

*Çevgan oyununda
kullanılan top gibi
 oynamak.*

Hüsimezdânınday
âruñkılmağabâzîçey
i
Başımı top
itdübükdikaddümiçe
vgân-ı 'ışk

2. **top itdi:-di**

Gazel 1809

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

*Top yapmak,
başını top yerine koyup
 oynamak, çevgan topu
 yapmak.*

Geçdisinemden öte
iy kaşı ya

türüñsenüñ

Başımı top itdiâhir
geldi

şemşürüñsenüñ

top olmayan:

1. **top olmayan:-ma, -
yan**

Gazel 1931

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

*Çevgan oyununda
 oynanan top gibi
 yuvarlak bir şekil
 almak.*

Zülfiniçevgânidüpñ
âz-ilacevlân eylese
Cân u dilden yolına
top olmayan ser ser
degül

top-ı âhumla:

1. **top-ı âhumla:-umla**

Gazel 1806

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Ah topu.

Umaramfeth ola
âhırbañagöñlikağ'as

1

Top-ı âhumla anı
varuphasâr itsem
gerek

toprağ:

1. **topraga:-a**

Gazel 1673

Mısra: 10

Toprak.

Cür'asından ister-
iseñ ola tāsānanaşîb
Yüzüñihâkeyleyüp
sür yirleretopraga
bak

2. **topragıdur:-ı, -dur**

Gazel 1973

Mısra: 5

Toprak.

Ya
Ferîdüntopragıdurin
dügün elde kadeh
İçdügün mey yirine
sanma ki hün-ı Cem
degül

toprak:

1. **toprak:**

Gazel 1583

Mısra: 4

*Evrenin etrafını
kaplayan katı madde,
hâk, türâb.*

Harîş olma

inendünyâ-yıdûna

Toyurmaz gözleri

illâ ki toprak

toptolu:

1. **toptolu:**

Gazel 1688

Mısra: 8

*Dopdolu, tamamen
dolu.*

Biz içüpcâm-ı

muşaffâvirelümecân

aşafâ
Zâhidüñgönligözito
ptolu hep gerd
gerek

2. toptolu:

Gazel 1989

Mısra: **10**

*Dopdolu, tamamen
dolu.*

Bu
Muhibbîniçeyıldurh
arcider söz gevherin
Eksük olmaz
toptolu yine
cevâhirdürgönül

toptolusînesi olmasa:

1. toptolusînesi

olmasa:

Gazel 1523

Mısra: **10**

Kelime Tipi: -
Sinenin, gönlün

dopdolu olması.

Ger kîmyâ-yı 'ışk-
ılatoptolusînesi
Olmasa neden
zâhirider zer miyâni
şem'

töre:

1. töre:

Gazel 1876

Mısra: **8**

*Âdet, erkan, görgü,
tutulan yol.*

Sevdüm-ise seni nâ-
hâkyirekanum
dökesin
Bu mıdur sizde töre
böyle
midürkânünüñ

toyur-:

1. toyurmaz:-maz

Gazel 1583

Mısra: **4**

*Doymak;
ihtiyacını gidermek.*

Harîş olma
iñendünyâ-yıdüna
Toyurmaz gözleri
illâ ki toprak

toz:

1. tozumuñ:-um, -un

Gazel 1793

Mısra: **4**

*Çok küçük toprak
parçası, toz.*

Seng-i cevr-ile
dögüp beni egerhâk
ide yâr
Kühliçünkapuşalare
hl-i
muhabbetozumuñ

tübâ:

1. tübâya:-ya

Gazel 1579

Mısra: **2**

*Büttün cennete
gölge saldığına
inanılan, kökü yukarıda
dalları aşağıda bulunan
ağaç | güzelin boyu;
bkz. 'kâmetiTübâ',
'SidrevüTübâ' md.*

Gicelerencümler ile
zeynolınmış aya
bak
Başı aşaga turan
kudretle hem
tübâya bak

tüfân:

1. tüfân:

Gazel 1884

Mısra: **4**

*Çok şiddetli
yağmur ve fırtına.*

Korkum oldur küy-ı
dildâra ide bir gün
zarar
Yoksa seyl-i
eşkümü ne-y-idi
tüfân eylemek

2. tüfân:

Gazel 1926

Mısra: **16**

*Çok şiddetli
yağmur ve fırtına.*

Kaynadı tennür-ı
dilden göz yaşı
oldirevân
İyMuhibbî kim-
durur aña diyen
tüfândegül

tüfân-ı ğam:

1. tüfân-ı ğam:

Gazel 1964

Mısra: **4**

Kelime Tipi: -
Üzüntü tufanı.
Şöyle
muhkemeyledüm
dilde esâs-ı 'ışkuñı
Añlamamtüfân-ı
ğamseyl-i
belâvirehalel

tüfân-ı 'ışk:

1. tüfân-ı 'ışk:

Gazel 1571

Mısra: **2**

Kelime Tipi: -
Aşk tufanı.
Mevcurur her
güşedenderyâ-yıbî-
pâyân-ı 'ışk
Ser-te-ser
ğarkidiserdür
'âlemiñüfân-ı 'ışk

tug u livâdur:

1. **tug u livâdur:**-dur

Gazel 1801

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Sancak ve bayrak.

Diller alup her taraf
'asker
yanuñcağamzeler
Başuñüzreñusrevâtu
g u livâdurkâkülüñ

tuğrâ:

1. **tugra:**

Gazel 1569

Mısra: 4

*Fermanlarda imza
yerine kullanılan işaret.*

Nâme-i hüsnünde
kim gördi çekilmiş
kaşlaruñ
Didihükmi
şâhidürlâ-büd olur
tugralatıf

tuğrâ-yirefi':

1. **tuğrâ-yirefi':**

Gazel 1527

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

*Fermanlarda imza
yerine kullanılan yüce
işaret.*

Varak-ı
hüsnuñeñhattuñyazâl
ıñatt-ı bedî'
Kaşlaruñoldicemâlü
stineñtuğrâ-yirefi'

tuhfe:

1. **tuhfe:**

Gazel 1825

Mısra: 2

Hediye, armağan.

Bir gün ol serv-i
revânacânnisâr
itsem gerek
Tuhfe bir
câniltübencânâñşikâ
r itsem gerek

2. **tuhfe:**

Gazel 1882

Mısra: 7

Hediye, armağan.

Küyına varsa
göñlüm anı
tuhfecânider
Mâlikdegülçüğayra
anı armagantutuñ

3. **tuhfe:**

Gazel 1998

Mısra: 7

Hediye, armağan.

Başum top
eyleyüptuhfegetürd
ümüñşeh-i hübân
Süvâr ol esb-i
nâzüzre ser-i
zülfüñiçevgân kıl

tuhfe eyle:

1. **tuhfe eyle:**

Gazel 1877

Mısra: 9

Kelime Tipi: -
*Hediye etmek,
hediye olarak vermek,
karşılıksız vermek.*
Gözün gevherlerini
tuhfe eyle
Muhibbîdergeh-i
sultânagirdüñ

tuhfe-i bî-kıymet:

1. **tuhfe-i bî-kıymet:**

Gazel 1991

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Kıymetsiz hediye.
Ğammetâ'ına gel iy
dil naqd-i cânıharc
kıl
Çünkü
'âlemealursintuhfe
-i bî-kıymet al

tül u 'arzı:

1. **tül u 'arzı:-ı**

Gazel 1667

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

*Uzunluk ve
genişlik.*

Ka'rınairişmedümm
âhî olup
kaşdeyledüm
Tül u 'arzı yok
'aceb 'ummân-
ımışderyâ-yı 'ışk

tül-ı emel:

1. **tül-ı emel:**

Gazel 1625

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

*Hırs, tamah,
tükenmez arzu.*

İrmek ister zülf-i
yâra eylemiş tül-ı
emel
Añairişmekmuḥāl
başındaki sevdāya
bak

tül-ı zülfün:

1. **tül-ı zülfün:-üñ**

Gazel 1747

Mısra: 7

Kelime Tipi: -
(Sevigilinin)

saçının uzunluğu.

Tül-ı zülfün fikrin
eyler iremez
pâyânına
Bir uzun sevdâ-y-
ıla bu ‘ömr-i
kütâhıgörün

tulü’ eyle:

1. **tulü’ eyle:**

Gazel 1994

Mısra: 6

Kelime Tipi: -
Doğmak,

görünmek.

Hicrânşebindekaldı
meyâmehlikâmeded
Eyle tülü’ yüzüñi
göster ziyâda ol

tulü’ evler:

1. **tulü’ evler:-r**

Gazel 1865

Mısra: 4

Kelime Tipi: -
Doğmak.

Gice kim
vardurşehâzülf-i
siyâhuñdan eser
Gün tülü’ eyler

sehergehrüy-ı
pāküñdürsenüñ

tulü’ eyleyesin:

1. **tulü’ eyleyesin:-**

yesin

Gazel 1766

Mısra: 5

Kelime Tipi: -
Doğma, ortaya

çıkma.

Mâh gibi kaçan
iydösttülü’
eyleyesin
Hüblarencüm olup
görineḫayl ü
ḫaşemün

tulü’ itdi:

1. **tulü’ itdi:-di**

Gazel 1752

Mısra: 11

Kelime Tipi: -
Doğmak, ortaya

çıkma; varlık

göstermek.

Rüzürüşeneyledüñe
mrüñle gün itdi’tülü’
Giceyencümler ile
zeynidüptäreyledüñ

tulü’ itmez:

1. **tulü’ itmez:-mez**

Gazel 1632

Mısra: 7

Kelime Tipi: -
Doğmak, ortaya

çıkma; varlık

göstermek.

Tülü’ itmez neden
bilsem
sa’âdetnecmibaşum
a

Yaḫüdbî-
ḫâli’ümbeñzer ya
dilberden ‘inâyet
yok

tulü’ itmiş:

1. **tulü’ itmiş:-miş**

Gazel 1651

Mısra: 8

Kelime Tipi: -
Doğmak, ortaya

çıkma; varlık
göstermek.

Yüzüñenvârinabeñz
er güzellik
âsümânında
Şarḫdan bir tülü’
itmiş meh ü mihr-i
münevver yok

tuman:

1. **tumanuñ:-uñ**

Gazel 1709

Mısra: 10

Duman; don. II
Ateş, coşkunluk; âh
etme, inleme.

Gözüm yaş-
ılatolarâh kılsam
Nem eyler ḫâşşası
budur tumanuñ

tunca:

1. **tunca:**

Gazel 1589

Mısra: 12

Bulgaristan’dan
doğup Edirne’den
Türkiye sınırlarına
giren Tunca Nehri II
âşığın ağlayan
gözlerinden biri.

Ġarķavirseçk-i
çeşmitaň mı
gönlümkişverin
Gözlerüm yaşına
nisbetçünbilürsin
Tunca yok

tur:

1. **turmayısar:-mayısar**

Gazel 1833

Mısra: 6

T. Durmak,

beklemek.

Ġamzesi eyledi bu
sīnemiġırbāl-şıfat
Murġ-ı dil
turmayısar yandı
bozıldıķafesüň

2. **turmaz:-maz**

Gazel 1841

Mısra: 5

T. Durmak,

beklemek.

Puĥteturmaziçelüm
cām-ı şarāb-ı
erġuvān
Zāhidāāñma
müselles
sözlerüňhāmeyledü
ñ

3. **tururken:-urken**

Gazel 1532

Mısra: 4

Bir yerde olmak

veya bulunmak;

varlığını sürdürmek.

Kov raķībigülşen-i
küyuñdan ‘uşşākuñ
yiter
Bülbül-i

güyätururkenlāyık
olmaz anda zāġ

4. **tururken:-ur, -ken**

Gazel 1535

Mısra: 10

Bir yerde olmak

veya bulunmak;

varlığını sürdürmek.

Gülşen-i
hüsñünden’eyler
kov raķībidöstum
Bülbül-i
güyätururkenlāyık
olmaz anda zāġ

5. **turmasun:-ma, -sun**

Gazel 1904

Mısra: 7

Bir yerde olmak

veya bulunmak;

varlığını sürdürmek.

Hāne-i dil böyle
tenhäturmasun
Derdı da’vet kıl
tena’’um eylegil

6. **turmaz-ısa:-maz, -ısa**

Gazel 1908

Mısra: 6

Bir yerde olmak

veya bulunmak;

varlığını sürdürmek.

Tīr-i müjem ki
sīneñi deldi
didididüm
Ger turmaz-ısa
dilde gönülden
geçer degül

7. **turur:-ur**

Gazel 1944

Mısra: 2

Bir yerde olmak

veya bulunmak;

varlığını sürdürmek.

Cān u dilden bende
oldı sen şeh-i
devrāna dil
Anuñ-ıçun her ne
emritseñtururfermā
na dil

8. **tur:**

Gazel 1680

Mısra: 6

Durmak. || Sözüñü

tutmak.

Büseihşān ideyim
dimiş-
idüñcānumalup
‘Ahd ü ikrāruña tur
kişide ikrār gerek

9. **tursalar:-salar**

Gazel 1721

Mısra: 8

(Sevgilinin)

Huzurda durmak,

beklemek.

Kullaruñ gibi
varupkarşuña hep
‘aşıklar
Tursalar n’ola ki
sen
‘ālemesultānolduñ

10. **tır’a:-a**

Gazel 1919

Mısra: 14

Tur Daġı.

Vādī-i ‘ışķa

‘azmider-

iseñMuĥibbiyā

Her bir

ka-dem-de-yü-zü-ni sür
yire-Ṭür'a gel

11. **tururken:-urken**

Gazel 1728

Mısra: 10

*Bir yerde olmak
veya bulunmak;
varlığını sürdürmek.*

İyMuḥibbī var-iken

'ışk eyleme

zühdiḥayāl

Gül gibi

bādetururken 'aklı

gümdür yiye beng

12. **turmaz:-maz**

Gazel 1677

Mısra: 4

Devamlı,

durmaksızın.

Çünküdöndikāmetü

mtāroldüñler her

kılum

Ġam eli turmaz

çalar destindeki

mızrāba bak

tur:-

1. **turma:-ma**

Gazel 1999

Mısra: 5

T. Durmak,

beklemek.

Turmaferyād u

fiġān eyle o meh-

rūşevḳine

Çünkü itmek

ādetidürbülünizār

gül

türāb:

1. **türāb:**

Gazel 1977

Mısra: 8

Toprak.

Umaram ki

yüzümüñüstinde bir

gün pā koya

Anuñiçünāsitanında

türāb ister gönül

türāb olmak:

1. **türābolmak:-mak**

Gazel 1795

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Toprak olmak,

ölmek.

İster iseñesb-i

dilber pā koya

ruḥsāruña

Yolları üzre düşüp

anuñtürāb olmak

gerek

turaġ evlemezdi:

1. **turaġevlemezdi:-**

mezdi

Gazel 1534

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Durmak.

Nār-ı 'ışkı içre ol

meh-

pārenüñgöñlüm

yine

Eylemezdi olmasa

idi semender-

veşturaġ

türk-i çeşm-i mest:

1. **türk-i çeşm-i mest:**

Gazel 1731

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Baygın bakışlı

güzel sevgili.

Gelüpiytürk-i çeşm-

i mest dil ü

cānumḥarābitdüñ

Beni sen odlara

yakduñ yiter nāz u

'itābitdüñ

turma:

1. **turmayup:-yup**

Gazel 1692

Mısra: 10

Devamlı,

durmaksızın.

Yārdanhercāyilik

ismin

Muḥibbīöğrenüp

Turmayup meclis

gezer eş'ār u

divānuñsenüñ

2. **turmaz:-z**

Gazel 1830

Mısra: 7

Devamlı,

durmaksızın.

Ġamze-i mestüñ

yine turmazciger

kanın içre

Niçenā-ḥaḳ kan

içüpdür yine bī-

pervāgözüñ

3. **turmaz:-z**

Gazel 1894

Mısra: 6

Devamlı,

durmaksızın.

Güllerüñmedḥinaña

ngāhīHicāz u geh

'ıraḳ

Rûz u
şebanuñiçünturmaz
zebânbülbülün

4. **turmayup:** -yup, -

Gazel 1553

Mısra: 4

Devamlı,

durmaksızın.

Ni'met-i dünyāya
gel aldanma
perhîzüze ol
Gice gündüz
yimehayvân gibi
turmayup 'alef

turrâ-i şeb-rengün:

1. **turrâ-i şeb-rengün:-**
ün

Gazel 1613

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Siyah renkl saç

lûlesi.

Turrâ-i şeb-rengün
ol
mecnûnlayındivâne
si
La'l-i Şîrîn'e de
cânvirn'itdi gör
Ferhâd'a bak

2. **turrâ-i şeb-rengün:-**
ün

Gazel 1613

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Siyah renkl saç

lûlesi.

Turrâ-i şeb-rengün
ol
mecnûnlayındivâne
si

La'l-i Şîrîn'e de
cânvirn'itdi gör
Ferhâd'a bak

tururöñünde:

1. **tururöñünde:**

Gazel 1523

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Önünde durmak.

Tururöñündeşevk-
ılayanupyakılmaga
Budur ümîzi eyleye
teslîmcânî şem'

tut-:

1. **tutup:-up**

Gazel 1872

Mısra: 3

Ele

geçirmek, tutmak.

Göñüldüzdiniküyın
da tutup
zülfinebenditdüm
Olur mı
'âşıkamağbes
'acebçâh-ı
zekandanyig

tut:

1. **tuta:-a**

Gazel 1592

Mısra: 4

Tutmak.

Göñlümgözinigüşe-
be-güşe arar yürür
İster ki bula tuta o
düzdü yatak yatak

2. **tutisar:-isar**

Gazel 1667

Mısra: 2

Tutmak.

'Âşikuñ gitmez
dilinden hiçhüy u
hây-ı 'ışk
Tutisararız u semâyi
ser-te-ser gâvğâ-ı
'ışk

3. **tutmayan:-ma, -yan**

Gazel 1746

Mısra: 3

Tutmak.

Tîr-i
müjgânuñakarşusîn
esini tutmayan
Dileğim bu
tokınaboynınaşemşî
rûnsenün

4. **tutam:-am**

Gazel 1840

Mısra: 4

Tutmak.

Dünyede katl eyledi
çünkü beni
kâtilgözün
Tutam elden
komayammaşerde
dâmânuñsenün

5. **tuta:-a**

Gazel 1557

Mısra: 4

Sunmak.

Mînnet itmezse ne
gamCemşîdcâmına
dilâ
Şolgedâmeyhânekü
ncinde tuta meyle
hazef

6. **tutup:-up**

Gazel 1503

Mısra: 4

Ele
geçirmek, tutmak.
Maḥabbet ehli
‘ālemde kamu mihr
ü vefā ister
Benümgönlüm
tutup ‘aksin
idercevr ü
cefādanḥaz

7. **tutdı:**

Gazel 1874

Mısra: 7

Ele
geçirmek, tutmak.
Tutdı bu
āḥirzamānidürlüdür
lü fitneler
Şolgözünle bir olalı
mekr ü ālhkaşuñuñ

8. **tutup:-up**

Gazel 1891

Mısra: 1

Ele
geçirmek, tutmak.
Dil düzdini tutup
yine āh kara
perçemüñ
As dāradıyü söyledi
gör yāraperçemüñ

9. **tut:**

Gazel 1612

Mısra: 9

Varsaymak, farz
etmek, saymak,
addetmek, kabul etmek.
İyMuḥibbīemr-i
Ḥaḫḫı tut çıkma
şer’dan
İster iseñrüz-ı

maḥşerde olasin
yüzi ak

10. **tutar:-ar**

Gazel 1702

Mısra: 10

Varsaymak, farz
etmek, saymak,
addetmek, kabul etmek.

Ḥaḫāsi çok
Muḥibbīnünmuḫırdı
ur eylemez inkār
Bi-ḥamdi’llāh tutar
şāhum
‘aḫāsınıḡazabdanyig

11. **tutuñ:**

Gazel 1882

Mısra: 1

Varsaymak, farz
etmek, saymak,
addetmek, kabul etmek.

Yāruñgörinceḡaddi
niserv-i revāntutuñ
Servayagındayaşum
iāb-ı revāntutuñ

12. **tutuñ:-uñ**

Gazel 1882

Mısra: 2

Varsaymak, farz
etmek, saymak,
addetmek, kabul etmek.

Yāruñgörinceḡaddi
niserv-i revāntutuñ
Servayagındayaşum
iāb-ı revāntutuñ

13. **tutuñ:-uñ**

Gazel 1882

Mısra: 4

Varsaymak, farz

etmek, saymak,
addetmek, kabul etmek.
Zülfi benefşe ‘ārızı
gül ḡoncadur lebi
Eyleñnezāreyarı gül
ü gülsitāntutuñ

14. **tutuñ:-uñ**

Gazel 1882

Mısra: 6

Varsaymak, farz
etmek, saymak,
addetmek, kabul etmek.
Fıkr-i miyāni ile
tenümdöndi bir kıla
Dizmeḡedürr-i
eşkümi anı
rismāntutuñ

15. **tutuñ:-uñ**

Gazel 1882

Mısra: 8

Varsaymak, farz
etmek, saymak,
addetmek, kabul etmek.
Küyına varsa
ḡönlüm anı
tuḫfecānider
Mālikdeḡülçüḡayra
anı armagantutuñ

16. **tutuñ:-uñ**

Gazel 1882

Mısra: 10

Varsaymak, farz
etmek, saymak,
addetmek, kabul etmek.
Ol kaşı ya almiş ele
ḡamze okların
DöstlarMuḥibbīsine
sinañanişāntutuñ

17. **tutuñ:-uñ**

Gazel 1882

Mısra: 12

Varsaymak, farz etmek, saymak, addetmek, kabul etmek.
Çünkiribât-ı köhne dimişlercihâniçün Halk-ı cihânikondı göçer kârbântutuñ

18. **tutdı:-dı**

Gazel 1514

Mısra: 12

Tutmak, kaplamak, sarmak.
Ruğlarınüstindecân â ol siyâhzülfün gibi Tutdı od içre vağanoldı semender-vâr şem'

19. **tut:**

Gazel 1545

Mısra: 7

Tutmak, kaplamak, sarmak.
İster-iseñ sen huzûrı tut tecerrüd 'âlemin Fâriğ u merd-i cihân ol gözleme hiç sol u sag

20. **tutdı:-dı**

Gazel 1631

Mısra: 6

Tutmak, kaplamak, sarmak.
Bu gönülbâl ü perümdür yandı bir per kalmadı Mezra'-ı zîrek gibi

kim tutdı anı dâm-ı firâk

21. **tuta:-a**

Gazel 1686

Mısra: 6

Tutmak, kaplamak, sarmak.
Çöz mu'anberzülfünitag ıruhuñüstinde kim İster-iseñ tuta cümle 'âlemibüyuñsenüñ

22. **tutupdur:-up, -dur**

Gazel 1705

Mısra: 10

Tutmak, kaplamak, sarmak.
Dili şâfitmege olmadı dermân Tutupdurgönümün âyinesinjeng

23. **tutmaga:-ma, -ga**

Gazel 1717

Mısra: 3

Tutmak, kaplamak, sarmak.
Dâmidüpzülfeynüñi tutmaga bu dil murğını Dânedökdünzülfün içre adını hâyleyedün

tut elin kaldur:

1. **tut elin kaldur:**

Gazel 1739

Mısra: 2

Kelime Tipi: -
Elinden tutup

kaldırmak. || Yardım etmek, destek olmak.

Merdüm-i çeşme nazar kıl bî-
çarârüñdursenüñ
Tut elin kaldur ki çokdanhâksârüñdur senüñ

tütü:

1. **tütüler:-ler**

Gazel 1545

Mısra: 6

Papağan.
Târ-ı zülfünhâtt-ı sebzüñle neden cem' eyledün Bâğ-ı hüsnüñderevâ mı tütüler yanında zâğ

2. **tütüye:-ye**

Gazel 1531

Mısra: 10

Papağan.
Hâttigeldüğünigördi kesdizülfindilbertüm Keydegüldür hem-nişin olmak diditütüyezâğ

tütü-i güftâra:

1. **tütü-i güftâra:-a**

Gazel 1599

Mısra: 4

Kelime Tipi: -
Söz söyleyen papağan.

Şevküm artar leblerünzıkrınmuğa rrer eylesem Nite kim artar

şekerden tūfī-i
güftāraşevk

tutıs-

1. **tutışmaya:-maya**

Gazel 1589

Mısra: 13

Alev almak,

yanmak.

Zūr-ı bāzūsıyla
'ıřkuñ kimseler
tutışmaya
İyMuhibbī cümle-i
'uşşakda ol pence
yok

tutıs:

1. **tutışmadı:-ma, -dı**

Gazel 1919

Mısra: 9

*Tutuşmak; (Kavga,
tartışma, iddia, lâdes
vb. için) Girişmek.*

Bu geşt-gır-i dehr-
ile kimse tutışmadı
Bī-fāyide-durur
añabiñkerrezūra gel

2. **tutışup:-up**

Gazel 1519

Mısra: 1

Alev almak,

yanmak.

Tutışup 'ıřkäteřine
dün gicenāgāh şem'
Çıkdı başından
duhānı eyledi bir āh
şem'

3. **tutışalum:-alum**

Gazel 1520

Mısra: 8

*Alev almak,
yanmak.*

Meclisüñde dün
gıceyanmagada'vī
eylemiş
Tutışalum tek
berügelsünhemānm
eydāna şem'

4. **tutışup:-up**

Gazel 1598

Mısra: 8

*Alev almak,
yanmak.*

Derd-i dil hālin
yazarken
nāgehānāheyledüm
Tutışup elde kalem
yandı kül oldu hem
varak

tūfī-ves:

1. **tūfī-ves:**

Gazel 1652

Mısra: 11

Papağan gibi.

Dileseñtab'unMuhi
bbītūfī-vesgüyā ola
Ol lebi
şekkerdekiāyine-i
ruhsāra bak

tütivā:

1. **tütivādan:-dan**

Gazel 1508

Mısra: 6

*Göze parlaklık ve
kuvvet veren sürme taşı
tozu | Güzelin ayak
tozu.*

Hāk-i pāyuñı çeken
gözlerine

İtmese tañ mı
tütivādanhaz

2. **tütivādan:-dan**

Gazel 1511

Mısra: 6

*Göze parlaklık ve
kuvvet veren sürme taşı
tozu | Güzelin ayak
tozu.*

Hāk-i pāyuñkühl
iden gözine
İtmese tañ mı
tütivādanhaz

3. **tütivā:**

Gazel 1771

Mısra: 2

*Göze parlaklık ve
kuvvet veren sürme taşı
tozu | Güzelin ayak
tozu.*

Eyleyen
cānāmu'attardehrib
ūyuñdursenüñ
Tütivā bu
gözlerümeñāk-i
kūyuñdursenüñ

4. **tütivā:**

Gazel 1911

Mısra: 6

*Göze parlaklık ve
kuvvet veren sürme taşı
tozu | Güzelin ayak
tozu.*

İster yüzini süre
varupñāk-i pāyına
Alupgözine anı kıla
tütivāgönül

5. **tütivā:**

Gazel 1983

Mısra: 10
Göze parlaklık ve
kuvvet veren sürme taşı
tozu | Güzelin ayak
tozu.

Yüzün sür ehl-i
diller ayagina
Gözünhehāk-i
pāyintütiyā bil

tutuş:

1. **tutuşup:-up**

Gazel 1838

Mısra: 11

Alev almak,
yanmak.

Tutuşup âteş-i 'ışk-
ılaMuhibbîgiceler
Düd-ı âhuñmağarı
çın şehereflāk gerek

tuzlu:

1. **tuzlu:**

Gazel 1759

Mısra: 8

Tuzlu.

Azmasundiyü bu
sīnemüzreçşümüñ
yarası
Tuzlu su diyü döker
yaş[in] bu çeşm-i
merdümek

U:

[ü]:

1. **[u]:**

Gazel 1540

Mısra: 3

Ve.

Kenār-ı küh [u]
şahrālartolīāvāze-i
'ışkum
Dil-i
dīvāneMecnün-

veşolupdur her
miyānfāriğ

2. **[u]:**

Gazel 1541

Mısra: 2

Ve.

Reşkiderkākülünñ
şīvesinesünbül-i
bāğ
Oldicānhāşıl [u]
dūd-ı dili sevdā-
yıdīmāğ

3. **[u]:**

Gazel 1780

Mısra: 9

Ve.

Günāhuñāñ [u] iy
dil eyle zārī
Koçıksun göklere
āh u fiğānuñ

4. **[u]:**

Gazel 1968

Mısra: 9

Ve.

'Āşıkamrindembed-
nām [u] melāmet
olalı
'İşkuma bunlar delīl
yitmez mi ne
hācetsü'al

ü:

1. **u:**

Gazel 1501

Mısra: 4

Ve bağlacı.

Āteş-i āhum
yakardı
göñlümünBağdadın

1

Anda yaşum olmasa
biri Furāt u biri Şağ

2. **u:**

Gazel 1545

Mısra: 8

Ve bağlacı.

İster-iseñ sen huzūrı
tut tecerrüd 'ālemin
Fāriğ u merd-i
cihān ol gözleme
hīç sol u sag

3. **ü:**

Gazel 1547

Mısra: 8

Ve bağlacı.

Düşmen yüzini
döndüre bir demde
ardına
Ger ola Hākmü'tn ü
çekem tīğ ez-ğılāf

4. **ü:**

Gazel 1606

Mısra: 3

Ve bağlacı.

Dāmeninbend ü
miyān yüzden
gidermiş burka'nı
Nāzider gelmiş
meger ol serv-
kadrefitāreşevk

5. **ü:**

Gazel 1608

Mısra: 2

Ve bağlacı.

Gelüpcānā dil-i pür-
derdüme bak
Sirişk-i germ ü āh-ı
serdüme bak

6. u:

Gazel 1608

Mısra: 10

Ve bağlacı.

Muhibbîdengüvâhis

terseñ 'ışka

Sirişk-i surh u rüy-ı

zerdüme bak

7. ü:

Gazel 1609

Mısra: 6

Ve bağlacı.

Aradumbulmadum

'ışkdan özge

Enîs-i mahrem ü

yâr-ı muvâfik

8. ü:

Gazel 1626

Mısra: 5

Ve bağlacı.

Yüzinimescid ü

çeşminimâm it

Kaşı mihrâb olsun

dîdeñe tak

9. ü:

Gazel 1639

Mısra: 12

Ve bağlacı.

Ġarra olma dâr-ı

dünyâçündergüldâr-ı

karâr

Kanda gitdi 'ibret al

İskender ü Dârâya

bak

10. u:

Gazel 1641

Mısra: 10

Ve bağlacı.

Virzekât-ı hüsünü

itme

Muhibbîdendirîg

Çüngedâ-yı 'ışkam

u benden

añayokdurehâk

11. ü:

Gazel 1648

Mısra: 8

Ve bağlacı.

YîñileRûmagelüp

şöhreti

artduqçageyer

Gâh zer-beft ü

gehîl'at-i

şâhâneşadak

12. u:

Gazel 1680

Mısra: 10

Ve bağlacı.

Gözlemez 'âşık

olan çünkişelâmet

yakasın

Saña ne nâm u

Muhibbîvü ne hod

'âr gerek

13. ü:

Gazel 1688

Mısra: 6

Ve bağlacı.

İy gönül ister-iseñ

bülbül-i güyâ olayın

Baña bir serv-i

sehî-ğadd ü

ruhıverd gerek

14. u:

Gazel 1691

Mısra: 7

Ve bağlacı.

Bitimek her

sañrıtazenahl u

harfimeyvedür

Anı ma'nâ

gülleriyle nahl-bend

itsem gerek

15. ü:

Gazel 1696

Mısra: 1

Ve bağlacı.

Cîmzülfün elif ol

ķâmet ü mîm ol

dehenün

Lîk yok nâm u

nişânı ol

dehendensuhenün

16. ü:

Gazel 1714

Mısra: 2

Ve bağlacı.

N'eylerem evvel

bahârıbañayârumdu

r gerek

Ķâmetiserv ü yüzi

gül gül-'izârumdur

gerek

17. u:

Gazel 1775

Mısra: 3

Ve bağlacı.

İdüpzülfüñiag u

dânehâlün

Dutıldımurg idi dil

gerçi zîrek

18. ü:

Gazel 1785

Mısra: 8

Ve bağlacı.

Çeşmtür-i
belâebrûlarıkavs-i
fiten
Gönlümalmagaçünî
nçeşm ü çünânebrü
gerek

19. ü:

Gazel 1787

Mısra: 8

Ve bağlacı.

Ka'beküyuña
yüzüm
sürmegefarzoldıbañ
a
Çün gözüm yaşını
sım ü yüzüm[i]
altunitdün

20. u:

Gazel 1787

Mısra: 9

Ve bağlacı.

Halkuñ kimini mey-
hõr u hãrãbãtikılu
Kimini züh-d-ile
taqvã ile Zü'n-
nünitdün

21. ü:

Gazel 1795

Mısra: 14

Ve bağlacı.

Kıymetinfehmeyley
üptã kim alalar
güşına
Sözlerüñ gevher ü
yãdürr-i hoş-ãb
olmak gerek

22. ü:

Gazel 1805

Mısra: 4

Ve bağlacı.

Ãrãste-i bezm-i
vişãlefrüh-teçünmeh
cemãlüñ
Ïy gül bu hüsn ü bu
kemãl sen nev-
bahãrısınkimüñ

23. ü:

Gazel 1810

Mısra: 9

Ve bağlacı.

Gãhcevr ü
gehcefãkılsañeyãsul
tãn-ı hüsn
Bu Muhibbıcãn u
dilden bende-
fermãnuñsenüñ

24. ü:

Gazel 1826

Mısra: 2

Ve bağlacı.

Dõstlarçünkiğamuñ
def'ine peymãne
gerek
Vã'ize meclis ü
'ãşıkılarañumhãne
gerek

25. ü:

Gazel 1835

Mısra: 10

Ve bağlacı.

Niçe bir cevr ü
cefãokına dil ola
siper
Bir yañacevr-i
habîb ü bir
yañakahr-ı felek

26. ü:

Gazel 1838

Mısra: 1

Ve bağlacı.

'Ãşıküñ çehresi
zerd ü gözinemnãk
gerek
'Işkda'vîsin iden
sînesi hem çãk
gerek

27. u:

Gazel 1858

Mısra: 4

Ve bağlacı.

Çãresicãnvirmek-
ise derd-i 'ışkuñ
'ãkıbet
Aña da iy dil ne
Cãlinüs u ne
Loqmãn gerek

28. ü:

Gazel 1860

Mısra: 6

Ve bağlacı.

Güzeller
sîmemãyildürn' için
'aynuña almazsın
Degülmidüryaşumsı
m ü yüzüm
cãnãzehebdenyig

29. ü:

Gazel 1872

Mısra: 1

Ve bağlacı.

Boyuñserv ü yüzüñ
gül den tenüñberg-i
semenden yig
Bu vech-ile cihãn
içre bulunmaz kimse
senden yig

30. ü:

Gazel 1874

Mısra: 9

Ve bağlacı.

Bu
Muhibbînünşebîkad
r ü günü bayram ola
Ger görineşâm-ı
hicrinde
hilâlikaşuñuñ

31. ü:

Gazel 1879

Mısra: 7

Ve bağlacı.

Gehcefvügâhşiveg
âhcevr ü gâhnâz
Bilüremâhir beni
öldürisercünbişlerü
ñ

32. u:

Gazel 1884

Mısra: 11

Ve bağlacı.

‘Işk bir sehlüñ-
durur gehâşikâr u
gehniñân
Lâzımdı ‘âşıkı
ney gibi nâlân
eylemek

33. u:

Gazel 1894

Mısra: 5

Ve bağlacı.

Güllerüñmedhinaña
ngâhîHicâz u geh
‘ıraç
Rüz u
şebanuñiçünturamaz
zebâñibülbülüñ

34. ü:

Gazel 1899

Mısra: 6

Ve bağlacı.

İy gözüm ağla gâh
sen gâh döküp hün-
ı ciger
Tâ diyeler ki çeşm-i
ter mâsenüñ ü dem
senüñ

35. u:

Gazel 1919

Mısra: 8

Ve bağlacı.

Senden
aşagadanyüri eyle
kabûlpend
Yitmez mi
sañahişşeSüleymân
u mûra gel

36. ü:

Gazel 1925

Mısra: 10

Ve bağlacı.

Göñli açılmaz
Muhibbîserv-
kaddüñ görmese
Serv ü bağ u gül
dahıáb-ı
revâneksükdegül

37. u:

Gazel 1925

Mısra: 10

Ve bağlacı.

Göñli açılmaz
Muhibbîserv-
kaddüñ görmese
Serv ü bağ u gül

dahıáb-ı

revâneksükdegül

38. ü:

Gazel 1945

Mısra: 2

Ve bağlacı.

Kelâm-ı Haçka her
kim ki gönülden
olmaya mâyil
Olur her itdügiebter
ü her ne eylese bâtil

39. ü:

Gazel 1949

Mısra: 5

Ve bağlacı.

Ğâhmesciddegehîde
yr ü gehîmeyhâned
Seni isterler kamu
itdüklerigavğadegül

40. u:

Gazel 1959

Mısra: 10

Ve bağlacı.

Âhâteşine ger
yakasın
dehriMuhibbî
Rağmeylemeyüpdır
bile sen de yan u
yakıl

41. u:

Gazel 1968

Mısra: 7

Ve bağlacı.

Çadkıyâmetgonca
leb gül ‘arız u
şîrîndehân
Her kaçan kılsam
nazar sende
görinüri’tidâl

42. u:

Gazel 1972

Mısra: 5

Ve bağlacı.

Yār düşmen bahttār
u dehr de nā-
mihribān
Āhderdāvüdirēgbulı
nmazesbāb-ı vişāl

43. ü:

Gazel 1981

Mısra: 16

Ve bağlacı.

Nazar itmez bu
gözüm gevherine
āhhabīb
İy gözüm yaşı
gerek dürr ü gerek
mercān ol

44. u:

Gazel 1986

Mısra: 7

Ve bağlacı.

Eşk-i surh u rüy-ı
zerdümdenbilürler
'ışkıımı
Olsa bir nesne
'ayānañabeyānhācet
degül

Ü:

üftāde:

1. **üftāde:**

Gazel 1903

Mısra: 8

Düşkün, zavallı. II

Āşık.

Mūrlar gibi reh-i
küyındapā-māl

olayın

Yüzüm üzrepā

koyup diye be-hey

üftāde gül

2. **üftādedür:-dür**

Gazel 1920

Mısra: 9

Düşkün, zavallı. II

Āşık.

Bu Muhibbīderd-i
'ışkuñlasenüñüftāde
dür

Sanasın kim

mürdürpā-

mālidüpdürpāy-ı pīl

3. **üftādeyi:-y, -i**

Gazel 1942

Mısra: 5

Düşkün, zavallı. II

Āşık.

Āsitānuñdan bu ben
üftādeyireddeyleyü

p

Müdde'iyi mücrim

idüphurrem ü

şādeylegil

üftāde kıl:

1. **üftāde kıl:**

Gazel 1663

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Çaresiz, düşkün

kılmak.

Şāhid ü şem' ü

şārāb u

nuqlhergizbāde yok

Kıl

taşlevirmekHudānu

ñdime hey üftāde

yok

üftādeolmuş:

1. **üftādeolmuş:-mış**

Gazel 1863

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Düşkün olmak,

tutulmak; âşık olmak.

Bunca istigñā-y-ıla

gör āfitāb-ı 'ālemi

'İşk-ılaüftādeolmuş

yollar üzresüzināk

üftāde olup:

1. **üftāde olup:**

Gazel 1781

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Düşkün, biçare,

âşık olmak.

Bīmāruñam 'ışkuñ

ile eylegil 'ilāc

Üftāde olup

olmuşamüşbister-i

helāk

üles:

1. **üleşdük:-dük**

Gazel 1785

Mısra: 9

Paylaşmak,

bölüşmek.

Bülbül ile iki

üleşdükMuhibbīgül

şeni

Baña bir serv-i

sehñāña gül-i ĥod-rū

gerek

ümid:

1. **ümid:-i**

Gazel 1588

Mısra: 1

Arzu edilen bir
iyiliği bekleme, umma,
umut.

Elümdengitdisermā
yeümīdiāhsūdum
yok
Beni şeydā mı
sanursızvücūdum
bil ki būdum yok

2. **ümide:-e**

Gazel 1863

Mısra: 6

Arzu edilen bir
iyiliği bekleme, umma,
umut.

Basasın bir gün
gelüp yüzüme
iyemeh-rüdiyü

Bu
ümīdeniçeyıldurolm
ışamyoluñdaḥāk

3. **ümīd:**

Gazel 1923

Mısra: 7

Arzu edilen bir
iyiliği bekleme, umma,
umut.

Sikender-veşümīd
ile bu yolda
Virürsem teşne leb
cāni ne müşkil

ümidikesmezem:

1. **ümidikesmezem:-
zem**

Gazel 1587

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Umudunu kesmek.

Muḥibbīçoğ-ısa
cürmüm

ümīdikesmezem
andan
Kuliyampādişāhum
durbenümgayrıllāh
um yok

ümidüñ tut:

1. **ümidüñ tut:**

Gazel 1918

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Ümit beslemek,

ümitli olmak.

Tevbeyleyüpgünāh
a tut ümidüñḥazrete
Görürem sende
dilāḥavf u
recāeksükdegül

ümiz:

1. **ümizi:-i**

Gazel 1523

Mısra: 4

(Fa.) Umud.

Tururöñüñdeşevk-
ılayanupyakılmaga
Budur ümizi eyleye
teslimcāni şem'

ümmet:

1. **ümmete:-e**

Gazel 1642

Mısra: 9

Bir peygambere

inanan topluluk.

Çünşefā'atkānısiny
evm-i cezāda
ümmete

Bu
Muḥibbīderdmendü
ñḥālineLuḫf eyle bak

ümmīd-i rüyuñdur:

1. **ümmīd-i rüyuñdur:-
uñdur**

Gazel 1771

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Sevgilinin yüzünün

ümid.

Mürde iken bu
gönülvaşluñı eyler
ārzü
Bañasermāyehayātü
mmīd-i
rüyuñdursenüñ

ün:

1. **üninden:-i, -n, -den**

Gazel 1606

Mısra: 5

Ses.

Na'ra-i bülbül
üninden ser-te-ser
gülşen tolu
Büy-ı gülden mest
olup-durur
gelürgüftāraşevk

2. **ünin:-in**

Gazel 1976

Mısra: 3

Ses.

Diñlesün bülbül
üninkosunzağanaşv
ātını
Āb-ı rüyidökileeger
uya nā-sāza gül

ünstutalıdan:

1. **ünstutalıdan:-alıdan**

Gazel 1530

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Yakınlık sağlamak.

Tutalıdan 'ıŝkuñ-
ılaüncânâcân u dil
Eyledi cümle
cihânuñvarlıgındani
nķıtâ'

'ürvân:

1. **'üryânlık:-lık**

Gazel 1656

Mısra: 6

Çıplak. II maddi

varlığı olmayan.

Yaşumdan bil ki
gâfildürbaña kim
dirķabâgeysün
O kim
deryâyadüşmişdüra
ñalâzımdur
'üryânlık

'ürvâneyledüñ:

1. **'üryâneyledüñ:-düñ**

Gazel 1712

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Çıplaklık II

*Ayrılmışlık; tasavvufi
bağlamda "maddi
unsurlardan
soyutlanmışlık."*

Hırķa-i zühd ü
şalâhızâhidâMecnü
nlayın
Bâdeyerehne koyup
kendüñi
'üryâneyledüñ

'ürvân eylemek:

1. **'üryâneylemek:-mek**

Gazel 1792

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Soymak.

Hil'at-i
vaşluñıgeydür tek
bañaäsângelür
Ten libâsın terk
idüp bu cânı 'üryân
eylemek

'ürvângördügi:

1. **'ürvângördügi:-dügi**

Gazel 1717

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Çıplak görmek.

Gözlerüm 'üryân
seni gördügi demde
h'âbda
'Aklumalup bu ben
dervîşiabdâyleydüñ

üst:

1. **üstinde:-i, -(n)de**

Gazel 1514

Mısra: 11

Bir şeyin dış kısmı,

yüzeyi, üzeri.

Ruħlarıñüstindecân
â ol siyâhzülfün
gibi
Tutdı od içre
vatanoldı
semender-vâr şem'

2. **üstine:-i, -n, -e**

Gazel 1553

Mısra: 6

Bir şeyin dış kısmı,

yüzeyi, üzeri.

Sım ü zer kim
görünür bil anı
dünyâçirkidür
Çün bile gitmez
senünleüstinekef
geçme kef

3. **üstine:-ine**

Gazel 1568

Mısra: 10

*Bir şeyin dış kısmı,
yüzeyi, üzeri.*

Tekye-i dilde

Muħibbî yazmak

içünşekl-i âh

Dâğdanşakreyleyüp

üstineçekmişdür

elif

4. **üstün:-i, -n**

Gazel 1585

Mısra: 3

*Bir şeyin dış kısmı,
yüzeyi, üzeri.*

Ruħlarıñüstünvañan

kılsa n'olazülf-i

siyâh

Kanda genc olsa

anuñüstinde kim

dirmâr yok

5. **üstinde:-i, -(n)de**

Gazel 1588

Mısra: 7

*Bir şeyin dış kısmı,
yüzeyi, üzeri.*

Nigârâateş-i 'ıŝkuñ

yanaldan

sînemüstinde

Egerâh eylesem

dilden çıkar sanma

ki düdüm yok

6. **üstindeki:-i, -n, -de,
-ki**

Gazel 1660

Mısra: 10

*Bir şeyin dış kısmı,
yüzeyi, üzeri.*

İyMuhibbibaña bir
hil'atgeyürdişāh-ı
'ışk
Dāğımı gör ol
kumāşüstindekitam
ğāya bak

7. **üstine:-in, -e**

Gazel 1700

Mısra: 8

*Bir şeyin dış kısmı,
yüzeyi, üzeri.*

Yaralugönlüme
merhem
istedükçeyārdan
Yara urdıdağı beter
üstine ol yaranuñ

8. **üstine:-i, -n, -e**

Gazel 1766

Mısra: 2

*Bir şeyin dış kısmı,
yüzeyi, üzeri.*

Şükrüm oldur ki
beni hālīkomazderd
ü ğamuñ
Şād olurдум
yüzümüñüstine
bassa қademüñ

9. **üstine:-i, -n, -e**

Gazel 1817

Mısra: 6

*Bir şeyin dış kısmı,
yüzeyi, üzeri.*

Çñidübenkaşlaruña
lduñkarār u şabrumı
Gül ruhuñüstineçün
sen
zülfüñidāyledüñ

10. **üstine:-in, -e**

Gazel 1854

Mısra: 2

*Bir şeyin dış kısmı,
yüzeyi, üzeri.*

Kim gördişehāla'l-i
lebünüzrekiñhālün
Didi ki sakın
kondımeğesüstineb
aluñ

11. **üstinde:-i, -(n)de**

Gazel 1867

Mısra: 3

*Bir şeyin dış kısmı,
yüzeyi, üzeri.*

Çünperişānitdizülfi
nruñlarıüstindeyār
Dil perişān 'aql u
şabrumtārümār
itsem gerek

12. **üstinde:-i, -(n)de**

Gazel 1868

Mısra: 8

*Bir şeyin dış kısmı,
yüzeyi, üzeri.*

Dāğlarlatenümi kim
göre şahrādasanur
Zāğlardur sanasın
kondılarüstindeleşü
ñ

13. **üstindeki:-i, -n, -de,**

-ki

Gazel 1916

Mısra: 3

*Bir şeyin dış kısmı,
yüzeyi, üzeri.*

Kim ki görse
yüzünüñüstindekieb
rūlaruñ
Āfitābüzre
'acebtogmak diye
iki hilāl

14. **üstinde:-i, -n, -de**

Gazel 1922

Mısra: 7

*Bir şeyin dış kısmı,
yüzeyi, üzeri.*

Ruñüstindedildāru
ñgörendenzülf-i
müşğīnin
Sanuramñırmen-i
gülde komışlar
deste-i sünbül

15. **üstinde:-i, -(n)de**

Gazel 1977

Mısra: 7

*Bir şeyin dış kısmı,
yüzeyi, üzeri.*

Umaram ki
yüzümüñüstinde bir
gün pā koya
Anuñiçünāsītānında
türāb ister gönül

üstād:

1. **üstād:**

Gazel 1596

Mısra: 2

Üstat, usta, hoca.

Ḥusrevā dil leb-i

şīrīnüneFerhād

ancak

Küh-ı ğam kesmede

bir nev'deüstād

ancak

2. **üstāda:-a**

Gazel 1613

Mısra: 2

Üstat, usta, hoca.

Ġamzesi kanlar içer

her demde ol bī-

dāda bak

Eylemiş fenn-i
cefâtekmîlin ol
üstâda bak

3. **üstâdî:--ı**

Gazel 1635

Mısra: 2

Üstat, usta, hoca.

Ol şeh-i hübânı gör
hiç kullarına dâdı
yok
Hoşbilircevr ü cefâ
fennin velüstâdı
yok

4. **üstâdî:--ı**

Gazel 1802

Mısra: 6

Üstat, usta, hoca.

Gerçi meh-rûlarcefâ
fenninde
kâmildürvelî
Cümlenüñüstâdı
sensin
sañabeñzergörmedü
k

üstâdevledüñ:

1. **üstâdevledüñ:-düñ**

Gazel 1727

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

İşin ehli haline

getirmek.

Bî-vefâlık fennini
senden görür meh-
pâreler
Her birin cevri ü
cefâkılmakdaüstâde
yledüñ

üstâd-ı 'ışk:

1. **üstâd-ı 'ışk:**

Gazel 1572

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Aşk üstadı.

Kılmadı
dünyâdahergiz ben
garîbişâd 'ışk
Gerçi kim
miñnetyolındaolmuş
amüstâd-ı 'ışk

üstâdlık ideyim:

1. **üstâdlıkideyim:-**

eyim

Gazel 1594

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

Hocalık etmek,

üstâdlık etmek.

Döstlar her bir
sözüm
Hüsrevkelâmidurbe
nüm
İdeyim
şâ'irlereşimdengirtü
üstâdlık

üstüh'ânı:

1. **üstüh'ânı:**

Gazel 1523

Mısra: 14

Kemik, insan

*iskeletini oluşturan sert
organ.*

Añuphayâl-i şem'-i
ruhuñ her ki cānvire
Lañdindeañşu'levi
reüstüh'ânı şem'

üstür-i ner:

1. **üstür-i ner:**

Gazel 1802

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Erkek deve.

Dem dem artar hoş
çekersin miñnet ü
bâr-ı gamı
Hiçsenüñ gibi dilâ
bir üstür-i
nergörmedük

üstür-i sermestdür:

1. **üstür-i sermestdür:-**
dür

Gazel 1989

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Sarhoş deve.

Kühtağammül
itmez iken götürür
bâr-ı gamı
Üştür-i
sermestdüryükinekâ
dirdürgöñül

üstür-i sermeste:

1. **üstür-i sermeste:-e**

Gazel 1548

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Sarhoş deve.

'Aşıkolmuşdurmege
rderyâidercüş u
hurüş
Üştür-i sermeste
dönmişdüryüzinitut
dikef

üstüvâr itsem:

1. **üstüvâritsem:-sem**

Gazel 1690

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Sağlamlaştırmak.

// *Dayanıklı hâle*
getirmek.

Hâk-i
mihnetlecefâsengin
edürdidi
Ol
harâbolmışdilünüst
üvâr itsem gerek

2. **üstüvâritsem:-sem**

Gazel 1694

Mısra: **10**

Kelime Tipi: -

Sağlamlaştırmak.

// *Dayanıklı hâle*
getirmek.

Yıkılırsağamdegül
bu cân u dil
ma`müresi
‘İşk-ıla anı
yîñidenüstüvâr
itsem gerek

üz:

1. **üzre:-re**

Gazel 1602

Mısra: **2**

*Bir şeyin yukarı,
göğe doğru olan yanı,
üzeri.*

Şem`-veş gel âteş-i
‘ışkılilâbaşuñda
yak
Dânedânedürr-i
eşkirîşte-i
cânüzredak

2. **üzre:-re**

Gazel 1980

Mısra: **7**

*Bir şeyin yukarı,
göğe doğru olan yanı,
üzeri.*

Dik sipihruzre bu
dilden yine âhuñ
‘alemin
Çıkduñeflâkehemân
himmetüñküsünç
âl

üzre:

1. **üzre:**

Gazel 1649

Mısra: **7**

Üstünde, üzerinde.

Seccâde saldı
zülfiâb-ı ‘izârı üze
Çeşmiimâmet eyler
ulu kerâmet ancak

üzre:

1. **üzre:**

Gazel 1531

Mısra: **1**

Üstünde, üzerinde.

Yakalı gam leşkeri
bu
sînemüzretâzedâğ
‘İşkşâhıkurdı san
şahrâ-
yımihnetdeotag

2. **üzre:**

Gazel 1537

Mısra: **6**

Üstünde, üzerinde.

Küh-ı gâmdadır
gören beni peleng-i
pîşedür
Derd-i
hasretleyakaldansîn
emüzreniçedağ

3. **üzre:**

Gazel 1538

Mısra: **2**

Üstünde, üzerinde.

Güller
şüküftehalkferah
her biri ferâğ
Lâle-şifât ve
İkbenümbagrumüzr
edâğ

4. **üzre:**

Gazel 1558

Mısra: **1**

Üstünde, üzerinde.

Qaddiüzrezülfin
açmış sim-berler
her taraf
Asmaga her bir
kılında cân u serler
her taraf

5. **üzre:**

Gazel 1600

Mısra: **6**

Üstünde, üzerinde.

Nigârüñgenc-i
hüsüne girilmez
zülf olur mâni’
‘Acebmidür ki
gencüzretilism olup
ya mâr olmak

6. **üzre:**

Gazel 1626

Mısra: **4**

Üstünde, üzerinde.

İñilesañadisünleke
mânçe
Yaşuñtârsîneñüzre
bir deri yak

7. **üzre:**

Gazel 1690

Mısra: 3

Üstünde, üzerinde.

Gün yüzüm üzre
dolup zülfüm
perişaneyleyüp
Rüşen iken 'âlemi
dün gibi tār itsem
gerek

8. **üzre:**

Gazel 1755

Mısra: 7

Üstünde, üzerinde.

Esb-i nâzüze el
ursa zülf-i çevgāna
güzel
Ehl-i 'ışk serden
geçüben diye
küyuñdursenüñ

9. **üzre:**

Gazel 1759

Mısra: 7

Üstünde, üzerinde.

Azmasundiyü bu
sīnemüzreçüşmüñ
yarası
Tuzlu su diyü döker
yaş[in] bu çeşm-i
merdümek

10. **üzre:**

Gazel 1795

Mısra: 10

Üstünde, üzerinde.

İster iseñesb-i
dılber pā koya
ruḥsāruña
Yolları üzre düşüp
anuñtürāb olmak
gerek

11. **üzre:**

Gazel 1801

Mısra: 6

Üstünde, üzerinde.

Diller alup her taraf
'asker
yanuñcağamzeler
Başuñüzreḥusrevātu
g u livādurkākülün

12. **üzre:**

Gazel 1803

Mısra: 11

Üstünde, üzerinde.

Esb-i
nâzüzegöricek seni
iyçábük-süvār
Kalamaz elde 'inān-
ı ihtiyār kimsenüñ

13. **üzre:**

Gazel 1804

Mısra: 5

Üstünde, üzerinde.

Var-ıdılevḥ-i dil
üzreyazuluğamraça
mı
Yog-ıdınām u
nişānıdaḥılevḥ ü
kalemün

14. **üzre:**

Gazel 1898

Mısra: 3

Üstünde, üzerinde.

Esb-i nâzüze el
urduñzülfüñüñçevg
ānına
Başumı top
eyleyüpyoluñdağalt
āneyledün

15. **üzre:**

Gazel 1916

Mısra: 4

Üstünde, üzerinde.

Kim ki görse
yüzüñüñüstindekieb
rūlaruñ
Āfitābüze
'acebtogmak diye
iki hilāl

16. **üzre:**

Gazel 1938

Mısra: 4

Üstünde, üzerinde.

Sürme-i mā-zāğoldı
iki çeşm-i rüşenüñ
Kilk-i şāni'
bagladıruḥsāruñüzr
ereng-i al

17. **üzre:**

Gazel 1954

Mısra: 2

Üstünde, üzerinde.

İy dil eger 'aşıkiseñ
'aşıklara hem-ḥāne
ol
Naṭ' üzre sür dil
baydağın yek yek
varupferzāne ol

18. **üzre:**

Gazel 1968

Mısra: 1

Üstünde, üzerinde.

Dest-i kudretle
yazıldı
yüzüñüzreḥatt u ḥāl
Yüzüñiitdi güneş
ebrūlaruñdaḥıhilāl

19. **üzre:**

Gazel 1998

Mısra: 8

Üstünde, üzerinde.

Başum top
eyleyüptuħfegetürd
ümüyşeh-i ħübân
Süvâr ol esb-i
nâzüzre ser-i
zülfüniçevgân kıl

20. **üzreki:-ki**

Gazel 1854

Mısra: 1

*Bir şeyi vermek
için birine yönelmek.
Eli bir yere yönelmek.
Kim gördişçhâla'l-i
lebühüzrekiĥâlün
Didi ki sakın
kondimegesüstineb
aluñ*

üzrekonupdur:

1. **üzrekonupdur:-**

updur

Gazel 1541

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Üzerine konmak.

Çeşm[i]
üstindekarâritdi
gören kaşlarını
Ser-i
bādāmasanurüzreko
nupdur iki zāğ

uç:-

1. **uçar:-ar**

Gazel 1634

Mısra: 2

*Uçmak,
havalanmak.*

‘Āşık oldum bir

melek-

ruhsāragāyetnāzı

çok

Yüksek uçar bir

hümādurdāyimāper

vāzı çok

uc:

1. **ucında:-ı, -n, -da**

Gazel 1939

Mısra: 12

*Genellikle uzun bir
nesnenin incelerek biten
son ve sivri noktası.*

Mevsim-i gülde
Muħibbīnazmınakıl
sañnazār
Dir-idüñtab’-ı
nihālīnūñucında var
gül

2. **ucından:-ın, -dan**

Gazel 1877

Mısra: 3

Uç, son kısım.

Dilāzülfi
zenaħdānıucından
Niçe kez bend-ile
zindānagirdüñ

‘ucb:

1. **‘ucb-ıla:-ıla**

Gazel 1568

Mısra: 7

Kendini

beğenmişlik, kibir.

Zāhidā ‘ucb-ıla ger
sen çekdüñ-ise
i’tikāf
Ben daħıkünc-i
ħarābāt içre oldum
mu’tekif

uğra:-

1. **uğraya:-y, -a**

Gazel 1856

Mısra: 12

*Karşılaşmak,
maruz kalmak.*

Sīne ger

ğamzesinüñfirineħa

vf itme gönül

Ne ĥaťası var-ısa

uğrayacānumaanuñ

uğra:

1. **uğrama:-ma**

Gazel 1678

Mısra: 4

Uğramak, gitmek.

‘Āşık mı-durur
geçmeye ol cān-ıla
serden
‘Işkuñyolınaugrama
merdānedegülseñ

2. **uğradısa:-dısa**

Gazel 1745

Mısra: 1

Uğramak, gitmek.

Küynaugradısaşabā
dannışān gerek
Budur nişān ki ĥāk-
i deri armagan
gerek

3. **uğrasun:-sun**

Gazel 1881

Mısra: 4

Uğramak, gitmek.

Döstum ger
döndüremsenğ-i
cefādanbaşumı
Uğrasunbaşumaāħir

darb-ı
şemşirüñsenüñ

uhrā:

1. **uhrāda:-da**

Gazel 1984

Mısra: 2

Ahret.

Eger sen olasın

dünyāyamāyil

Olur elbette ol

uhrādahāyil

‘ukbā:

1. **‘ukbā:**

Gazel 1636

Mısra: 3

Ahret.

Ne dünyāğuşşası

bende ne ‘ukbā

fikrin eyler dīl

Hemāndīdāra

‘āşıkvanhevāy-ı ĩn

ü ānum yok

‘ukde:

1. **‘ukde:**

Gazel 1969

Mısra: 4

Düğüm.

Açamazsın ‘ukde-i

zülfini esme işşabā

Degmecidd ü cehd-

ile olmaya hīç bu

‘ukdehal

‘ukde-i zülfini:

1. **‘ukde-i zülfini:-i, -n, -i**

Gazel 1969

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Zülf/saç düğümü.

Açamazsın ‘ukde-i
zülfini esme işşabā
Degmecidd ü cehd-
ile olmaya hīç bu
‘ukdehal

ulu:

1. **ulular:-lar**

Gazel 1617

Mısra: 4

Büyük şeyhler,

büyük veliler.

Hayr iden hayrın

bulur şerden

gerekdürictināb

Kim bu sözde

eylemişlerdür ulular

ittifāk

2. **ulu:**

Gazel 1645

Mısra: 1

Büyük, ulu.

‘Ālemdebenümğam

dan ulu hem-

nefesüm yok

Feryād u

fiğāneyleremāh

dest-resüm yok

3. **ulu:**

Gazel 1649

Mısra: 8

Büyük, ulu.

Seccāde saldı

zülfiāb-ı ‘izārı üze

Çeşmiimāmet eyler

ulu kerāmet ancak

ulu devlet:

1. **ulu devlet:**

Gazel 1762

Mısra: 9

Kelime Tipi: -
Ulu devlet.

Bulurdı ulu devlet
irerdi hem sa’ādet
AñsaMuħibbīnānımın
düşnām-ı lazebānuñ

uludevletdür:

1. **ulu devletdür:-dür**

Gazel 1851

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Ulu devlet.

Ulu devletdürşadā-
yı ‘āşıkıgüş
eylemek
Şabr u ‘aqlıküllü bir
yirdenferāmüş
eylemek

ulu devlet-durur:

1. **ulu devlet-durur:--durur**

Gazel 1563

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Ulu devlet.

İy kaşı ya
durmadan at sen
bañāgamz okların
Key ulu devlet-
durur aña ola bu dīl
hedef

‘ulvī:

1. **‘ulvilerde:-lerde**

Gazel 1667

Mısra: 7

Yüksek, yüce.

Göñlümünşebāzı
‘ulvilerde itmişken
qarār
Bir ‘aceblu’b-

ılaşaydıtdi anı
'Ankâ-yı 'ışk

um:

1. **umar:-ar**

Gazel 1533

Mısra: 2

Ümit etmek II

Beklemek.

Hastaḥâlemhicrodın
danyiriroldısînedâ
ğ
Şerbet-i la'lüñ umar
çünoldı pür-
sevdâdimâğ

2. **umar:-ar**

Gazel 1580

Mısra: 9

Ümit etmek II

Beklemek.

Cürmibî-
haddürMuḥibbî
senden umar şefqati
Nev-
civânidümsefidoldı
kapuñdarîşe bak

3. **ummañ:-mañ**

Gazel 1636

Mısra: 10

Ümit etmek II

Beklemek.

Maḥabbetnârınayan
dumvücüdumküllîm
aḥvoldı
Muḥibbî'dennişânu
mmañbenümnâm u
nişânum yok

4. **umaram:-ar, -am**

Gazel 1689

Mısra: 4

Ümit etmek II

Beklemek.

Kullanursañ bu
cihân içre tecerrüd
'âlemin
Umaram 'İsî gibi
eflâk ola
yirüñsenüñ

5. **umar:-ar**

Gazel 1721

Mısra: 10

Ümit etmek II

Beklemek.

Baş
açuptğınaboynınıM
uḥibbüzadur
Bunu umar diyeler
'ışk ara
kurbânolduñ

6. **umaram:-ar, -am**

Gazel 1724

Mısra: 7

Ümit etmek II

Beklemek.

Umaram basasın bir
kez yüzüme
Anuñçünrahuñüzre
olmuşamḥāk

7. **umaram:-ar, -am**

Gazel 1734

Mısra: 7

Ümit etmek II

Beklemek.

Yevm-i
cezâdaumaram ide
şefâ'ati
Ol iki mîm ü ḥâ ile
dâlıMuḥammedüñ

8. **umar-ıdum:-ar, -i, -
dum**

Gazel 1773

Mısra: 13

Ümit etmek II

Beklemek.

Umar-ıdum gele
idüñiygönülinşâfa
sen
Görürem artar
senüñ günden güne
ârzularuñ

9. **umsam:-sa, -m**

Gazel 1792

Mısra: 5

Ümit etmek II

Beklemek.

Dil
ṭabîbisinlebüñdenn'
ola umsam bir
cevâb
Sañaâsândurbenüm
derdümedermân
eylemek

10. **umaram:-ar, -am**

Gazel 1806

Mısra: 9

Ümit etmek II

Beklemek.

Umaramfeth ola
âḥirbañagöñliḳal'as
1
Top-ı âhumla anı
varuḫşâr itsem
gerek

11. **umaram:-ar, -am**

Gazel 1854

Mısra: 9

Ümit etmek II

Beklemek.

MaḥşerdeMuḥibbū
maram ide şefā'at
Cān u dil ile
bendesiyemçünki
ben āluñ

12. **umup:-up**

Gazel 1906

Mısra: **12**

Ümit etmek II

Beklemek.

Ne ekerseñ anı
biçersin
Muḥibbīḥayr u şer
Cevekübengendüm
umup
dimeañacevdegül

13. **umarsın:-ar, -sın**

Gazel 1911

Mısra: **3**

Ümit etmek II

Beklemek.

Her dem
anuñvişālın umarsın
'aceb bu kim
Ol pādīşāh-ı ḥüsn
ola sen bir
gedāgōñül

14. **umar:-ar**

Gazel 1939

Mısra: **3**

Ümit etmek II

Beklemek.

Bāğa gel senden
vefābüym umar
'āşıklaruñ
Bu cihānda gerçi
kim
virdügiyokdurbār
gül

15. **umaram:-ar, -am**

Gazel 1946

Mısra: **12**

Ümit etmek II

Beklemek.

Teşneyemçokdurgü
nāhum sen
mürüvvet kānısın
Umaramidüpşefā'at
viresināb-ı zülāl

16. **umaram:-ar, -am**

Gazel 1962

Mısra: **5**

Ümit etmek II

Beklemek.

Rüyumsiyyāhnāme
gibi fazluñumaram
Çek
mağfirethāmesinvar
ağ-ı ḥitāma gel

17. **umaram:-ar, -am**

Gazel 1971

Mısra: **10**

Ümit etmek II

Beklemek.

Ḥabāb-ı
yaşlarumıḥaymeitd
üm
Umaram eylesesin
anı menzil

18. **umma:-ma**

Gazel 1971

Mısra: **13**

Ümit etmek II

Beklemek.

Muḥibbī umma bir
kesdenvefā sen
Niçe kıydı gör
HābileKābil

19. **umar:-ar**

Gazel 1986

Mısra: **5**

Ümit etmek II

Beklemek.

Dōstlar umar
mıszımdengirünā
m u nişān
Bī-nevā bir 'āşıkam
benden
nişānhācetdegül

umar mısın ki:

1. **umar mısın ki:**

Gazel 1754

Mısra: **4**

Kelime Tipi: -

İster misin ki.

Belā-yımıḥneti 'ışkı
dinilse ḥaşre dek
dinmez
Umar mısın ki sen
iy dil bulasın derde
dermānuñ

umaroldı:

1. **umar oldı:-dı**

Gazel 1967

Mısra: **8**

Kelime Tipi: -

Ummak, beklemek.

Güneş gördüm
gelür her gün
kapuña
Zekāt-ı ḥüsnüñ
umar oldısāyil

umaram ki:

1. **umaram ki:**

Gazel 1977

Mısra: **7**

Kelime Tipi: -

Umarım ki.

Umaram ki
yüzümün üstünde bir
gün pā koya
Anuñiçünāsitanında
türāb ister gönül

'umkī:

1. **'umkīnī:-nī**

Gazel 1838

Mısra: 5

Derinlik.

Düşmeyen baħr-ı
ğama
'umkīnīdrāk idemez
Bilmege anı
dilāħayliceidrāk
gerek

'ummān:

1. **'ummāna:-a**

Gazel 1559

Mısra: 5

Okyanus; pek çok,

çok fazla.

Gözlerümün yaşını
'ummānabeñzetdi
gören
Zāhīriderdürleriçeş
mümolupdurçünşad
ef

2. **'ummān-ımiş:--ımiş**

Gazel 1667

Mısra: 4

Okyanus; pek çok,

çok fazla.

Ka'rınairişmedümm
āhī olup
kaşdeyledüm
Tūl u 'arzı yok
'aceb 'ummān-
ımişderyā-yı 'ışk

3. **'ummāna:-a**

Gazel 1877

Mısra: 8

*Okyanus; pek çok,
çok fazla.*

Yaşummevcurdiesd
ibād-ı āhum
Sakin iyfūlk-i dil
'ummānagirdüñ

umul:

1. **umulur:-ur**

Gazel 1726

Mısra: 2

Beklenmek,

umulmak, ümit edilmek.
'İydirişdiküşte kıldı
ħalkıcevlānuñsenüñ
Umulur maħbūl ola
bu cümle
kurbānuñsenüñ

unitdūñ:

1. **un itdūñ:-dūñ**

Gazel 1827

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Un hāline

getirmek.

Kūh-ı ğamda bu
Muħibbīyibelāsengi
-y-ile
Āsiyā-veşdügedöge
anı sen un itdūñ

unıdıla:

1. **unıdıla:-a**

Gazel 1928

Mısra: 10

Unutulmak.

Yıllar geçer aılmaz
bu Muħibbī'yi
derinden

Unıdıla bu 'aşığdır
yine ne müşkil

unıt:

1. **unıtdı:-dı**

Gazel 1759

Mısra: 4

*Unutmak, aklından
götmek.*

Şöyle āhitdüm

bugün

kopdıkiyāmet

sandılar

Yañılıpevrādesbīhi

nunıtdı her melek

ur-:

1. **ursalar:-salar**

Gazel 1567

Mısra: 10

Vurmak, tesir

etmek.

Dil

niçekılsuntaħammül

cānnicedöysüngama

Ursalar bār-ı ğamı

kılmaz

taħammülkūh-ı Kāf

ur:

1. **urduñ:-du, -ñ**

Gazel 1843

Mısra: 9

Vurmak,

yaralamak.

Küyuñavardukçaur

duñsineyeğamz

okların

Bu

Muħibbīkuluñuñ

derdine

dermāneyledüñ

2. **urmag-ıçun:-mag, --**
ıçun

Gazel 1875

Mısra: 5

Vurmak,

yaralamak.

Yüregüme kanlulan

lu yaralar urmag-

ıçun

Niçe ser-

tizeylemişdürhançer

inikipügün

3. **ura:-a**

Gazel 1929

Mısra: 8

Vurmak,

yaralamak.

Hicrân ele mi

pârekılurkenyüregü

mâh

Bir yaña ura

hançer-i gam yara

ne müşkil

4. **ur:**

Gazel 1683

Mısra: 7

Sunmak.

Baş u cân terkinî ur

yolına bu şîrinlebün

Añılatakühken gibi

bugün nâmuñsenün

5. **urdu:-dı**

Gazel 1603

Mısra: 5

Yapmak.

Dest-i kudreturdu

'ışkuñçün ezel

bünyâdını

Oldımuñkemtaēbed

kimdür diyen
mi'mârı yok

6. **urmayan:-ma, -yan**

Gazel 1852

Mısra: 11

Yapmak.

Urmayancân terkinî

irmez vişâl-i dilbere

Terk-i cân iden

irişürvaşlınacânâne

nün

urğân:

1. **urğâna:-a**

Gazel 1565

Mısra: 6

Kalın ip. II İdam

ipi, dar ağacının ipi.

Ger diler-iseñ as

beni ol zülfi siyâha

Kim eylemiş

başumurgâna

tekellüf

'urüc ide:

1. **'urücide:-e**

Gazel 1916

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Yükselmek, yukarı

çıkma.

Döne döne Mevlvî

gibi ide âhum 'urüc

Ehl-i süza ney gibi

nâlemvirürvecd-ile

hâl

'urüc iden:

1. **'urüciden:-en**

Gazel 1603

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Yükselmek, yukarı
çıkma.

Düd-ı

âhumdurbaşumdan

göklere iden 'urüc

Gicevü gündüz

yanar

sînemdesanmañnârı

yok

'urücidi:

1. **'urücidi:-dı**

Gazel 1781

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Yukarı çıkma,

yükselmek II ulaşma,

erişmek.

Dil âteş-ile

yanalıdanoldısineçâ

k

Göklere yüzineitdi

'urücâh-ı derdnâk

us:

1. **uş:**

Gazel 1781

Mısra: 4

Şimdi, işte.

Bîmârûñam 'ışkuñ

ile eylegil 'ilâc

Üftâde olup

olmuşamuşbister-i

helâk

2. **uş:**

Gazel 1875

Mısra: 8

İşte bu.

Tîr-i müjgânyılanâ-

hâkyire döker

kanımı

Pâralaruş ben

ğarībūñcigerinikipr
üğüñ

usan-:

1. **usanup:-up**

Gazel 1721

Mısra: 4

Bıkmak, bezmek.

Terk
idersindiücevrüñçe
kerüzşâm u şehër
Biz cefâdanusanup
sen ne perîşânolduñ

usan:

1. **uşanmaz:-maz**

Gazel 1724

Mısra: 3

Bıkmak, bezmek.

Uşanmaz ‘akreb-i
zülfün görüp dil
Bilürle’l-i lebüñdür
tolu tiryäk

usbu:

1. **uşbu:**

Gazel 1579

Mısra: 3

"Bu, işte bu"

şeklinde işaret sıfatı.

Niçedurmuşdurmu’a
llaşuşbuçarh-ı bī-
sütün
Cāngözin aç ‘ibret
al bu künbed-i
mīnāya bak

2. **uşbu:**

Gazel 1621

Mısra: 4

"Bu, işte bu"

şeklinde işaret sıfatı.

Yagdurmayaydı
‘äleme ger dīde göz
yaşın
Başdan yakardı
uşbucihāñşerār-ı
‘ışk

3. **uşbu:**

Gazel 1656

Mısra: 2

"Bu, işte bu"

şeklinde işaret sıfatı.

Yüzüñgöstermeyüp
cāñāidersindürlüfett
āñlık
Be kāfiruşbuzulm
ile olur mı
hīçmüsülmanlık

4. **uşbu:**

Gazel 1772

Mısra: 7

"Bu, işte bu"

şeklinde işaret sıfatı.

Bundan özge yok
karārumuşbufāñdū
nyede
Āsitānuñavarupken
dümiderbāñ
eylemek

5. **uşbu:**

Gazel 1782

Mısra: 4

"Bu, işte bu"

şeklinde işaret sıfatı.

Çeşm ü zülf ü
dehenüñ ‘ilm-i
ledün oldimeger
İtmedi kimse
beyāñmüşkiliniuşbu
fenüñ

6. **uşbu:**

Gazel 1829

Mısra: 10

"Bu, işte bu"

şeklinde işaret sıfatı.

Zülf-i dildārı yine
depretdüñiybād-ı
şabā
Uşbu ‘ālem içre anı
‘anber-
efşāneyledüñ

7. **uşbu:**

Gazel 1906

Mısra: 9

"Bu, işte bu"

şeklinde işaret sıfatı.

Çünkirā-y-
ılagirūbenuşbudüny
āhāñına
Tiz göçersin saña
bu zīrāmuqarrer ev
degül

8. **uşbu:**

Gazel 1921

Mısra: 2

"Bu, işte bu"

şeklinde işaret sıfatı.

Kalmadı dilde karār
u şabr u bu tende
mecāl
Āh kim
hīçbilmedümbañane
dendüruşbuñāl

9. **uşbu:**

Gazel 1931

Mısra: 2

"Bu, işte bu"

şeklinde işaret sıfatı.

Yoluñacānumfedād
ur sanma sīm ü zer

degül
Dem mi vardurhicr
elinden
uşbuçeşmüm ter
degül

10. **uşbu:**

Gazel 1985

Mısra: 4

"Bu, işte bu"

şeklinde işaret sıfatı.

Kalmadı māl ü
menāl kaldı
didümnaqd-i ğamuñ
Didi yitmez mi
sañauşbukadarmāl
u menāl

uslan:

1. **uslanmaduñ:-maduñ**

Gazel 1743

Mısra: 5

Akillanmak, akli

başına gelmek.

Uyduñhevā-
yızülfineuslanmadu
ñdilā
Saña neler kıla
göresin bu
hevālaruñ

uşşāk:

1. **uşşākuñ:-(u)ñ**

Gazel 1532

Mısra: 3

Âşıklar.

Kov raķıbigülşen-i
küyuñdan 'uşşākuñ
yiter
Bülbül-i
güyātururkenlāyık
olmaz anda zāğ

2. **uşşāka:-a**

Gazel 1535

Mısra: 5

Âşıklar.

Hüsñüñemağrūr
olup cevri eyleme
'uşşāka gel
Gül gibi 'ömrüñ
geçer durmaz
bilürsinçünkiçag

3. **uşşākı:-ı**

Gazel 1540

Mısra: 5

Âşıklar.

Çözüp zülf-i
perişānuñperişān
eyle 'uşşākı
Kamu
yoluñdacānvirsün
sen ol cümle
cihānfāriğ

4. **uşşākuñ:-(u)ñ**

Gazel 1562

Mısra: 3

Âşıklar.

Küyuñavardukça
'uşşākuñsañaķurbān
olur
Hayruñ olsun
döstum gel eyle bir
ser-hānevaķf

5. **uşşākı:-ı**

Gazel 1596

Mısra: 5

Âşıklar.

Yazsañ 'uşşākı bu
ben
'āşikuñıyādağettür
Dimesünler ser-i

küyuñdasenüñyād
ancak

6. **uşşāk:**

Gazel 1604

Mısra: 4

Âşıklar.

Görinena'l-i
tevsenüñgözineşekl
-i mihrābī
İdersetañmıdır anı
kokılsunķıbleğāh
'uşşāk

7. **uşşāk:**

Gazel 1621

Mısra: 8

Âşıklar.

Geldükçemüjefürine
karşugöğsin gere
'Uşşāk ara var mı
ola şehsüvār-ı 'ışk

8. **uşşākı:-ı**

Gazel 1654

Mısra: 7

Âşıklar.

Yazıcak
'uşşākıyazsunlar
beni ser-deftere
Okuyanlar diyeler
kim var-ı mışserdār-
ı 'ışk

9. **uşşāka:-a**

Gazel 1661

Mısra: 6

Âşıklar.

Kes şem' gibi
başum
'ışkodışu'levirsün
'İşk 'āteşine

yanmak ‘uŝŝāka
‘ādet ancak

10. ‘uŝŝākı:-ı

Gazel 1683

Mısra: 5

Âşıklar.

Hı’örüdüp ‘uŝŝākı
eylersin
rakıbeihtirām
Ne sebedendür ol
ite bunca
ikrāmuñsenüñ

11. ‘uŝŝākı:-ı

Gazel 1685

Mısra: 3

Âşıklar.

Binüpsend-i nāz-
ıla ‘uŝŝākıçekendür
Kaldı ayakda
‘âşıkıçeksün
‘inānkaşuñ

12. ‘uŝŝāka:-a

Gazel 1750

Mısra: 3

Âşıklar.

Hayra gir ‘uŝŝāka
göster gel zekāt-ı
hüsnüñi
Döstum senden
kabül itmek anı
benden dimek

13. ‘uŝŝāka:-a

Gazel 1753

Mısra: 9

Âşıklar.

Yanuñdamüdde’in’
eyler gel ol ‘uŝŝāka
hem-şoĥbet
Dimez bir kimse

anuñcün kim ola
Bü-lehebdenyig

14. ‘uŝŝāk[ı]:-[ı]

Gazel 1760

Mısra: 11

Âşıklar.

Nā-hakyireniçe bir
‘uŝŝāk[ı] öldürürsin
Sorılmaya mı
dörsinboynuñdaki o
kanuñ

15. ‘uŝŝākı:-ı

Gazel 1767

Mısra: 7

Âşıklar.

Didüm
‘uŝŝākın’ için öldürü
rsin
Didimerd olan anlar
bañaçıbāk

16. ‘uŝŝākı:-ı

Gazel 1772

Mısra: 1

Âşıklar.

Ka’bedürküyuñsenü
ñ ‘uŝŝākıqurbān
eylemek
Hayragirmekdüranu
ñ derdine dermān
eylemek

17. ‘uŝŝākı:-ı

Gazel 1800

Mısra: 1

Âşıklar.

Öldürür ‘uŝŝākı
gerçi çeşm-i
fettānuñsenüñ
Ġamdegülihyāiderl

ā’l-i

Bedahşānuñsenüñ

18. ‘uŝŝāk[ı]:-[ı]

Gazel 1806

Mısra: 8

Âşıklar.

Yāradidüm şem’
yakar her
gicepervānesin
Didi bunda
yimeġam ‘uŝŝāk[ı]
nār itsem gerek

19. ‘uŝŝāka:-a

Gazel 1860

Mısra: 9

Âşıklar.

Şarāb içer
diyüzāhididerta’nı
bu ‘uŝŝāka
Velī ‘ālemdede ger
sorsañaña yok
nesne ĥubdanyig

20. ‘uŝŝākı:-ı

Gazel 1891

Mısra: 11

Âşıklar.

‘Uŝŝākı öldürüp
başa
dakmışotagasın
Göstermiş uzun
illere gör kara
perçemüñ

21. ‘uŝŝāk:

Gazel 1979

Mısra: 12

Âşıklar.

Ka’beküymanigāru
ñçünkitogrıduñMu
hīb

Cehd kıl ol vādide
'uṣṣāk ara ser-
maḥmil ol

'uṣṣāk ara:

1. **'uṣṣāk ara:**

Gazel 1678

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

*Âşıklar arasında,
içinde.*

'Uṣṣāk ara
olmayasın
merdMuḥibbī
Meydān-ı
muḥabbetde kıyar
cānadegülseñ

'uṣṣāk-ı selef:

1. **'uṣṣāk-ı selef:**

Gazel 1554

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Aşk öncüleri.

Māh-
rūlaryolmaıtdümdi
me 'ömri telef
İde-gelmişdür
ezelden böyle
'uṣṣāk-ı selef

usturlāb:

1. **usturlāb:-a**

Gazel 1639

Mısra: 8

(a.i) Astronomi

*terimi, yıldızların
uzaklıklarını ölçmeye
yarayan âlet.*

İy müneccim
bilemezsın ol
mehūnmāhiyyetin
Āfitābakarşu dut

biñkerreusturlāba
bak

utan:

1. **utanmaz:-maz**

Gazel 1821

Mısra: 7

Çekinmek,

utanmak.

Utanmaz
hırkasındanşüfmisk
in
Bize yok yire gör
ta'nınımanuñ

uy:-

1. **uya:-a**

Gazel 1556

Mısra: 3

Aynı şekilde

hareket etmek, uymak.

Yāragyāra uya

korkum budur

Yāilāhī

"neccināmimmānaḥ
āf"

2. **uya:-a**

Gazel 1976

Mısra: 4

Aynı şekilde

hareket etmek, uymak.

Diñlesün bülbül

üninkosunzağanaşv

ātını

Āb-ı rüyüdökileeger

uya nā-sāza gül

3. **uyup:-up**

Gazel 1984

Mısra: 7

Aynı şekilde

hareket etmek, uymak.

Sakın nefsüne uyup
mağrūr olma
Anuñ ile geçen
'ömrihebā bil

uy:

1. **uy:**

Gazel 1557

Mısra: 8

Aynı şekilde

hareket etmek, uymak.

Mescid-i
hüsneirdükiy dil
eyle iktidā

Uy
imāmaçesmidürmüj
gānlarolmuş anda
şaf

2. **uyduñ:-du, -ñ**

Gazel 1743

Mısra: 5

Aynı şekilde

hareket etmek, uymak.

Uyduñhevā-
yızülfineuslanmadu
ñdilā

Saña neler kıla

göresin bu

hevālaruñ

3. **uydu:-dı**

Gazel 1813

Mısra: 11

Aynı şekilde

hareket etmek, uymak.

Yiridürçünsañauydu
iygönüldimaḥal

Dücihānı bu

Muḥibbī başına dar

eyleseñ

4. uyalı:-alı

Gazel 1902

Mısra: 9

Aynı şekilde

hareket etmek, uymak.

İyşabāsaña uyalı

çıkdıbaşdanzülf-i

dōst

Billāh ol

miskīnin' için böyle

ıdlāyledüñ

5. uyar:-ar

Gazel 1861

Mısra: 8

Uymak, tabi

olmak, bağlanmak,

peşinden gitmek, boyun

eğmek.

Tabībāçāreyokdurd

erd-i 'ışka

Ne kânūna uyar ne

hōdşifānuñ

6. uyma:-ma

Gazel 1953

Mısra: 9

Uymak, tabi

olmak, bağlanmak,

peşinden gitmek, boyun

eğmek.

Uyma

ıkrāradünyānuñM

uñīb

Seni oldur hem

muñıldür hem dālāl

uyan:

1. uyan:

Gazel 1982

Mısra: 14

Uyanmak.

Degülsinçünki kim

sen bir şecerde

Uyan

yüzüñedokınanşabā

bil

uzak:

1. uzak:

Gazel 1619

Mısra: 14

Yakın olmayan,

mesafeli.

Fıkr kılsam

hayretalurbilmezem

hālüm'n'ola

Yok

zevādelengmerkebā

h kim menzil uzak

2. uzakdur:-+dur

Gazel 1629

Mısra: 7

Yakın olmayan,

mesafeli.

Yol uzakdur irmek

isterseñvişāli

şehrine

Eyle āhenden

'aşāpāyuñademürde

nçaruk

3. uzak:

Gazel 1774

Mısra: 2

Yakın olmayan,

mesafeli.

Varılmaz

kūyuñarāhum olup

teng

Zevādum yok yol

uzak

merkebümleng

4. uzak:

Gazel 1837

Mısra: 5

Yakın olmayan,

mesafeli.

Uzak menzil

elümde yok zevāde

Varabilmem

olupdurmerkebümleng

ng

uzak:

1. uzak:

Gazel 1583

Mısra: 10

Yakın olmayan,

mesafeli.

Niçvarabilem kim

lengmerkeb

Huzūr-ıla irilmez

menzil uzak

uzan:

1. uzandı:-dı

Gazel 1592

Mısra: 5

Uzamak.

Zülfüñ uzandı

boynuña ister ki

salına

Çeşmüñdidi ki

hālını bilmez

babakbabak

uzat:

1. uzatduñ:-du, -ñ

Gazel 1695

Mısra: 4

Bir meseleyi

gereğinden fazla

dillendirmek.

Cür'añıçdümleblerü

ñdenbüsevirdidümd

idi
Mest olup
sözüñuzatduñ şöyle
beñzer giderek

2. **uzatmasun:-ma, -sun**

Gazel 1803

Mısra: 1

*Bir şeyi vermek
için birine yönelmek.
Eli bir yere yönelmek.*

Zulm elin
uzatmasun
‘âlemdeyârikimsen
üñ

Cevri
‘âdetitmesünyâ Rab
niğârikimsenüñ

3. **uzatma:-ma**

Gazel 1960

Mısra: 10

*Bir şeyi vermek
için birine yönelmek.
Eli bir yere yönelmek.*

Bed-nâm-ı dehr
olmayasın
iyMuhibbî ger
Uzatma sakın zulm
elini ictinâb kıl

‘uzlet:

1. **‘uzlet:**

Gazel 1978

Mısra: 4

*İnziva, yalnızlık.
Kullanamdirseñvuh
üş u tayrı sen
Mecnünlayın
Şoñbet-i
insânevvel terk
idüben ‘uzlet al*

‘uzlet isteve:

1. **‘uzlet isteve:-ye**

Gazel 1545

Mısra: 9

Kelime Tipi: -
İnziva istemek.

İyMuhibbî bu
cihânda kim ki
‘uzlet isteve
Varlığından ol
gerekdür eyleye
evvel ferâğ

uzun:

1. **uzun:**

Gazel 1891

Mısra: 12

*Çok süren, çok
zaman alan; uzun.*

‘Uşşâkı öldürüp
başa
dakmışotagasın
Göstermiş uzun
illere gör kara
perçemüñ

uzunsevdâ-y-ıla:

1. **uzun sevdâ-y-ıla:--y-ıla**

Gazel 1747

Mısra: 8

Kelime Tipi: -
Uzun sevdâ. //

*Uzun süren aşk.
Tül-ı zülfüñ fikrin
eyler iremez
pâyânına
Bir uzun sevdâ-y-ıla bu ‘ömr-i
kütâhigörün*

V:

vâ:

1. **vâ:**

Gazel 1805

Mısra: 7

*(Ar.) Vay, vah,
yazık.*

İyçengnedürbezm-i
şafâ bu nâle bu âh-
ılavâ
Bir kez nazar kıl gel
Kâfa gör sen
niğârisinkimüñ

2. **vâ:**

Gazel 1952

Mısra: 2

*(Ar.) Vay, vah,
yazık.*

Ol
mâhbenümçeşmüm
olup hem çerâğ-ı dil
Vâhasretâ gitmeye
gibi bu dâğ-ı dil

va'de:

1. **va'de:-ye**

Gazel 1567

Mısra: 1

Söz, vaat.

‘Ahdine
turmazdirîğâva’dey
e eyler hîlâf
Yâğiyâse’l-
müsteğîsînneccinâ
mimmâneñhâf

2. **va'deyi:-yi**

Gazel 1693

Mısra: 6

Söz, vaat.

Gün yüzün göster
vefâ kıl
'ahdüñciybî-vefâ
Hiç düşer mi
va'deyi terk
eyleyüp hoş
eylemek

3. **va'de:**

Gazel 1807

Mısra: 6

Söz, vaat.

Borcum olsun
yolnacānviremdim
işidüñ
Kıl
edāborcıldilāva'deve
fâ ister iseñ

va'de kıldı:

1. **va'dekıldı:-dı**

Gazel 1951

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

*Zaman belirlemek,
süre tanımak.*

Va'de kıldı vaşlını
gerçi yine itdiñilāf
İyMuhibbütüdügi
sanma saña kerem
degül

vādī-i ğamda:

1. **vādī-i ğamda:-da**

Gazel 1819

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Üzüntü vadisi.

Vādī-i
ġamdaMuhibbī
çekse cevrüñi ne
tañ
Cevrüñiçekmegecā

nā kimi
mu'tādītmedüñ

vādī-i hicre:

1. **vādī-i hicre:-e**

Gazel 1776

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Ayrılık vadisi.

Vādī-i hicre düşen
irişmedipāyānına
Kimisi
cāndangeçüp kimi
olup vādīdeleng

vādī-i 'ışka:

1. **vādī-i 'ışka:-a**

Gazel 1647

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

*Aşk vadisi; aşk
yolu.*

Yine Muhibbivādī-i
'ışkabasupkadem
Kaṭ'-ı menāzil
eyledi yürür konak
konak

2. **vādī-i 'ışka:-a**

Gazel 1919

Mısra: 13

Kelime Tipi: -

*Aşk vadisi; aşk
yolu, âşıklık.*

Vādī-i 'ışka
'azmider-
iseñMuhibbiyā
Her bir
kademdeyüzüñi sür
yireṬür'a gel

vādī-i miñnetde:

1. **vādī-i miñnetde:-de**

Gazel 1542

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Mihnet vadisi.

Göreliden ol saç
leylāyıMecnūnlm
şam
Bir görünürvādī-i
miñnetdebaña sol u
sag

2. **vādī-i miñnetde:-de**

Gazel 1663

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Mihnet vadisi.

Vādī-i miñnetde
gözyaşı su
olmuşġamğıdā
Böyle ni'met var-
iken 'aşkıñdimez bu
zāda yok

vahdet:

1. **vahdete:-e**

Gazel 1629

Mısra: 9

Birlik, bütünlük;

*Allah'ın varlıktaki
birliğı.*

İremezsın sen
Muhibbīcidd-ile bil
vahdete
İtmeyince
kendükendüñden bu
dem benliği yok

vahşī:

1. **vahşiler:-ler**

Gazel 1823

Mısra: 8

Vahşī, insandan

*kaçan, insana alışkın
olmayan, yabani.*
‘Işık mihiri
sînedemühr-i
Süleymân olmasa
Vaşşilerhükminerā
m olmaz-
ıdıMecnūnuñ

vā’iz:

1. **vā’ize:-e**
Gazel 1826
Mısra: 2
*Ar. Vaaz eden,
nâsıh.*
Döstlarçünkiğamuñ
def’ine peymāne
gerek
Vā’ize meclis ü
‘aşıklarahumhāne
gerek

vā’izā:

1. **vā’izā:**
Gazel 1864
Mısra: 3
*Ey vaiz, dini
öğütler veren kimse! II
Ey zâhit, kaba sofı!.*
Vā’izā cennet
şarābıkevser ü
hūrīsaña
Şimdilik maḥbüb-ı
meyle dehrihoş
görmek gerek

vakf:

1. **vakf:**
Gazel 1562
Mısra: 2
Adama, vakfetme.
Eylesem dil mülkini
ben

tañmıdurcānānavak
f
Olgelmişdürezelde
n
genciçünvīrānevakf

vakf evle:

1. **vakf eyle:**
Gazel 1562
Mısra: 4
Kelime Tipi: -
Bir şeyin tamâmını
bir amaca adamak,
vermek, hasretmek.
Kūyuñavardukça
‘uşşakuñsañakurbān
olur
Ḥayruñ olsun
döstum gel eyle bir
ser-hānevakf

vakfyledüm:

1. **vakfyledüm:-düm**
Gazel 1562
Mısra: 6
Kelime Tipi: -
Bir şeyin tamâmını
bir amaca adamak,
vermek, hasretmek.
Konmak için her
gicemiñnetbelāvüde
rd ü gam
Eyledüm dil
mülkini anlara
dervīşānevakf

vakfyledün:

1. **vakfyledün:-dün**
Gazel 1562
Mısra: 8
Kelime Tipi: -
Bir şeyin tamâmını

bir amaca adamak,
vermek, hasretmek.
Alısardurnağd-i
‘ömrüñ
‘ākıbetdünyāsenüñ
Eyle farz it kim bu
nağdieyledün ol
hānavakf

vakf evlesem:

1. **vakf evlesem:-sem**
Gazel 1562
Mısra: 1
Kelime Tipi: -
Bir şeyin tamâmını
bir amaca adamak,
vermek, hasretmek.
Eylesem dil mülkini
ben
tañmıdurcānānavak
f
Olgelmişdür
ezelden
genciçünvīrānevakf

vakfitmişdür:

1. **vakfitmişdür:-miş**
Gazel 1562
Mısra: 10
Kelime Tipi: -
Adamak, bir şeyin
bütünü bir işe
vermek.
Meclis-i
gamdaMuḥibbīçme
geḥün-ı ciger
Şīşe-i
çeşmindenitmişdür
iki peymānevakf

vakıfolasın:

1. **vakıfolasın:-asın**
Gazel 1962

Mısra: 8
Kelime Tipi: -
İdrak etmek,
kavramak.
Bir dem karar
eyleye bu derd-i
dilümdiyem
Vâkıf olası cümle
bu mâcerâma gel

vâkıfolmasun:

1. **vâkıfolmasun:**
Gazel 1522
Mısra: 5
Kelime Tipi: -
Bilmek, haberdar
olmak, öğrenmek.
Cânadahdimevâkıf
olmasun ol rāzuña
Haqdemişler “külli
sırruncāvizü'l-
isneynişâ”

vâkıf-ı esrâr olan:

1. **vâkıf-ı esrâr olan:**
Gazel 1513
Mısra: 8
Kelime Tipi: -
Sırlara vakıf olan.
Olursın ‘âşık u
ma’şûkanâzır
Arada vâkıf-ı esrâr
olan şem’

vakt:

1. **vaktidür:-i, -dür**
Gazel 1844
Mısra: 3
Vakit, zaman.
Vaqtidür gel beni
öldür
şanemâcevrün-ile

Mürdeler zinde ola
ger irişe ‘İsîdemün

2. **vaktidür:-i, -dür**

Gazel 1999

Mısra: 2
Vakit, zaman.

Ĥ’âb-
ıgâfletdenyaturkeno
ldiçünbîdâr gül
Sâkiyâ sun vaqtidür
gel sen berü her bâr
gül

vakti geldi:

1. **vaktigeldi:-di**
Gazel 1939
Mısra: 2
Kelime Tipi: -
Zamanı gelmek,
süresi dolmak.
Yine ‘arz-ı
hüsnidüpitdiyüziniz
hâr gül
İdiser bülbüllerini
vaqti geldi zâr gül

vakt-ı gülde:

1. **vakt-ı gülde:-de**
Gazel 1940
Mısra: 9
Kelime Tipi: -
Gül mevsimi.
Vaqt-ı gülde bu
Muhibbîsözine eyle
nazar
Beytinün her birisi
bir gül-i ra’nâ mı
degül

2. **vakt-ı gülde:-de**

Gazel 1968
Mısra: 14

Kelime Tipi: -
Gül mevsimi.

Gül
ruĥingördünMuhibb
î eyle âh u nâleler
Vaqt-ı gülde sen de
bülbül gibi durma
eyle nâl

vakt-ı güldür:

1. **vakt-ı güldür:-dür**
Gazel 1963
Mısra: 7
Kelime Tipi: -
Gül mevsimi.
Vaqt-ı güldür
kâmuñı al bir
niçeyârân ile
Göresin bir niçe
günden hâr almış
cây-ı gül

vâlâ-yıçerâğ:

1. **vâlâ-yıçerâğ:**
Gazel 1536
Mısra: 10
Kelime Tipi: -
Mumun başı.
Şem’-i ruhsârına
kılmış zülfini ol
mehnikâb
İyMuhibbî yok
siyâholdugivâlâ-
yıçerâğ

vallâh:

1. **vallâh:**
Gazel 1816
Mısra: 6
"Allah'a yemin
olsun ki" anlamlarında
yemin sözü.

Beni sen
derdnâkitdünvücüd
umküllîhâkitdün
Beni
vallâhelâkitdün`i
çün dün
gicegelmedün

vallâhi:

1. **vallâhi:**

Gazel 1816

Mısra: 3

"Allah'a yemin
olsun ki" anlamlarında
yemin sözü.

Elâiyhüblaruñşâhise
verem seni vallâhi
Severseñ sen de
Allâh`in`içün dün
gicegelmedün

vâmık:

1. **vâmık:**

Gazel 1610

Mısra: 4

Meşhur Arap aşk
hikayesinin erkek
karakteri (bkz. Vamık u
Azra).

Görüp
hüsünüdidisaña
‘Azrâ
Bilenler
derdümidirbañaVâ
mık

2. **vâmık:**

Gazel 1816

Mısra: 8

Meşhur Arap aşk
hikayesinin erkek
karakteri (bkz. Vamık u
Azra).

Ezelden olmuşam
‘âşikyüzüne gün
disemlâyık
Ki sen ‘Azrâvü ben
Vâmıkn`içün dün
gicegelmedün

vâmık u ferhâd u kays:

1. **vâmık u ferhâd u**

ğays:

Gazel 1644

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Vamık, Ferhad,

Kays.

Ṭavr-ı ‘ışkı sorma
bilmez Vâmık u
Ferhâd u Ğays
Sor baña kim niçe
kez virdüm ben
anlara sebağ

vâmık u ferhâd u

mecnün:

1. **vâmık u ferhâd u**

mecnün:

Gazel 1593

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Vamık, Ferhad ve

Mecnun.

Ḥamdü-lillâh kim
ezel ben
‘ışkıtekmitmişem
Vâmık u Ferhâd u
Mecnün aldılar
benden sabağ

2. **vâmık u ferhâd u**

mecnün:

Gazel 1739

Mısra: 14

Kelime Tipi: -

Vamık, Ferhad ve
Mecnun.

Pehlevân-ı

‘ışkolsañiyMuhibbît
añmıdır

Vâmık u Ferhâd u

Mecnün dest-

yârüñdursenüñ

vâmık u ferhâd u

mecnündür:

1. **vâmık u ferhâd u**

mecnündür:-dur

Gazel 1689

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Vamık, Ferhad ve

Mecnun.

‘İşkmezdânındaiy

dil olalı sen

pehlevân

Vâmık u Ferhâd u

MecnündurmİYāñgî

rûñsenüñ

var-:

1. **var:**

Gazel 1577

Mısra: 4

Erişilmek istenen
yere ayak basmak,
ulaşmak.

Bilmek isterseñeger

ney gibi

sînemnâlişin

Var sefer kıl Hind

iline nağme-i

ğakñusa bak

2. **varabilem:-abilem**

Gazel 1583

Mısra: 9

Erişilmek istenen

yere ayak basmak,
ulaşmak.

Niçevarabilem kim
lengmerkeb
Hużūr-ıla irilmez
menzil uzak

3. **vardum:-du, -m**

Gazel 1586

Mısra: 1

Erişilmek istenen

yere ayak basmak,
ulaşmak.

Bāgavardumāh ol
serv-i hırāmān anda
yok
Ol gül-i ter nev-
şükufteğoncahāndā
n anda yok

4. **var:**

Gazel 1615

Mısra: 10

Erişilmek istenen

yere ayak basmak,
ulaşmak.

Söylemedin kışşa-i
‘ışkıMuhibbifāş
olur
Çehresi söyler
‘ayān sen var dil-i
hāmūşa bak

5. **var:**

Gazel 1625

Mısra: 14

Erişilmek istenen

yere ayak basmak,
ulaşmak.

Görmek
isterseñMuhibbīdāğ
-1 ‘ışkısīnede
Var şafağ içinde

bedrolmiştogarken
aya bak

6. **vardum:-du, -m**

Gazel 1636

Mısra: 5

Erişilmek istenen

yere ayak basmak,
ulaşmak.

Harīd-i
‘ışkāmīyḥ~ācecihān
bāzārnavardum
Nuḳūd-ı
‘ömrīşarfitdümbenü
msūd u ziyānum
yok

7. **var:**

Gazel 1653

Mısra: 8

Erişilmek istenen

yere ayak basmak,
ulaşmak.

Zāhidā alma ele tek
sen şarāb u şāhidi
Var saña olsun
mübārekkevser iç
havrāya bak

8. **var:**

Gazel 1673

Mısra: 4

Erişilmek istenen

yere ayak basmak,
ulaşmak.

Dōstumbagrumniçe
yanmış
firākuñdansenüñ
Lāle tek şahrāya var
bagrında olan dāğa
bak

9. **var:**

Gazel 1673

Mısra: 11

Erişilmek istenen

yere ayak basmak,
ulaşmak.

Gülsitāna var
Muhibbī
‘İbretisterseñeger
Gül yirineḥār gör
bülbül yirinezāğa
bak

10. **var:**

Gazel 1776

Mısra: 9

Erişilmek istenen

yere ayak basmak,
ulaşmak.

İyMuhibbībāğa var
şun’-ı Hūdāya kıl
nazar
Sāyesinigösterür
her bir agaçnat’-ı
peleng

11. **var:**

Gazel 1847

Mısra: 5

Erişilmek istenen

yere ayak basmak,
ulaşmak.

Korkma çoğ olsa
‘adüküyına var
dildāruñ
Bilmedüñ mi bunu
kim ‘ışk eri bī-bāk
gerek

12. **var:**

Gazel 1853

Mısra: 8

Erişilmek istenen

yere ayak basmak,
ulaşmak.

Dermânın'ider ol ki
bilürderdkıymetin
Var iytabıbbaşuña
olsun devâlaruñ

13. **vardum:-du, -m**

Gazel 1863

Mısra: 7

Erişilmek istenen

yere ayak basmak,
ulaşmak.

Deyrevardumkalbü
mişâf it didüm bir
muğbeçe
Bir kadeh meyle
gönülâyinesiniitdip
āk

14. **vardum:-du, -m**

Gazel 1971

Mısra: 7

Erişilmek istenen

yere ayak basmak,
ulaşmak.

Süvâlevarumvir al
cevâbın
Kerîm itmez
kapudanredd-i sâyl

15. **var:**

Gazel 1979

Mısra: 4

Erişilmek istenen

yere ayak basmak,
ulaşmak.

Ola ki dilber
viresañazekât-ı
hüşnini
Kapusınacân-ıla
eyle nazâr var sâyl
ol

16. **varup:-up**

Gazel 1981

Mısra: 14

Erişilmek istenen

yere ayak basmak,
ulaşmak.

Ka'bedürküyınıfarz
oldıtavâfeyleyelüm
Dil didienfa' budur
anda varupqurbân
ol

var:

1. **varı:-ı**

Gazel 1584

Mısra: 2

Elde bulunan her

şey, zenginlik, servet.

Her kimüñ yanında
bir sîmîn-beden
dildârı yok
Müflise beñzer ki
anuñ 'âlem içre varı
yok

2. **varı:-ı**

Gazel 1584

Mısra: 10

Elde bulunan her

şey, zenginlik, servet.

Biñbenüm gibi
belâ-keş
işigindemübtelâ
Bu
Muhibbînüñcihânda
andan özge varı yok

3. **var-ısa:--ısa**

Gazel 1733

Mısra: 9

Elde bulunan her

şey, zenginlik, servet.

İyMuhibbîHüsrev-i
mülk-i suhensinvar-
ısa
Şi'rünütarz-ı
Hassâdanazm-ı
Selmâneyledüñ

4. **var-ısa:--ısa**

Gazel 1833

Mısra: 1

Elde bulunan her

şey, zenginlik, servet.

Vaşlınairmege ger
var-ısa iy dil
hevesüñ
Terk-i cân eyle
yolında pes ol 'İsî-
nefesüñ

5. **varum:-um**

Gazel 1845

Mısra: 12

Elde bulunan her

şey, zenginlik, servet.

Hâbibümkebk-i
refîarumvefâsı yok
cefâkârum
Benüm 'ömrüm
benümvarumñ'içün
dün gicegelmedüñ

6. **varumsın:-um, -sın**

Gazel 1845

Mısra: 8

Elde bulunan her

şey, zenginlik, servet.

Emîr-i
tâcdârumsınculuña
mşehr-i yârumsın
İki
'âlemdevarumsınñ'i
çün dün
gicegelmedüñ

7. var:

Gazel 1506

Mısra: 10

Var, mevcut.

İyMuhibbî bil
zahîrerûy-ı
zerdûnleyaşuñ
Var vebâlihayrı yok
bu sîm-ile zerden
ne hâz

8. var:

Gazel 1507

Mısra: 1

Var, mevcut.

Var iken
meygûnlebûñ bu
göñlüme meyden ne
hâz
Meclis-i ğamda dil
efġanı yiter neyden
ne hâz

9. var:

Gazel 1509

Mısra: 10

Var, mevcut.

İyMuhibbî bil
zahîrerûy-ı
zerdûnleyaşuñ
Var vebâlihayrı yok
bu sîm-ile zerden
ne hâz

10. var:

Gazel 1512

Mısra: 4

Var, mevcut.

‘İşk ehli her biri
alurgelüp benden
sabağ
Fenn-i

‘ışkdagördiler var
bende niçeihtirâ’

11. var:

Gazel 1514

Mısra: 3

Var, mevcut.

Od yanar başında
var Mecnûn-
şifatsevdâ-yı ‘ışk
Râhat olmaz bir
nefes yaşlar döker
her bâr şem’

12. var:

Gazel 1514

Mısra: 9

Var, mevcut.

Gündüzün her kanda
olsa gerdeninde
bendi var
Gice olsa
kendükendühâlinea
glar şem’

13. var:

Gazel 1528

Mısra: 3

Var, mevcut.

Ayagında bendi var
başında ‘ışkuñateşi
Meclis içre iyperî
olsa ne tañdivâne
şem’

14. var:

Gazel 1529

Mısra: 2

Var, mevcut.

Eylemez kimse
güzelden intifâ’
Kimi yok var diyüp
eylerler nizâ’

15. var-iken:--iken

Gazel 1544

Mısra: 6

Var, mevcut.

Ben niçepervâne-
veşkarşuñapervâzıt
meyem
Sen var-iken
döstumhâcetdegül
yakmak çerâğ

16. var:

Gazel 1552

Mısra: 4

Var, mevcut.

Sen tarîk-ı Hâkķı
gözle çıkma sakın
şer’den
Sen
yoluñtogrultegerçi
var
nedâmetmuhtelif

17. var-isa:--isa

Gazel 1552

Mısra: 11

Var, mevcut.

Her ne deñlü var-
isa ‘afv it
günâhındangeçüp
CürmineoldıHudây
açünMuhibbîmu’ter
if

18. var:

Gazel 1558

Mısra: 6

Var, mevcut.

La’l-i
nâbuñyâdınaFehâd
-veşiygonca leb
Küh-ı ğamda var

niçehüninciğerler
her taraf

19. var:

Gazel 1573

Mısra: 5

Var, mevcut.

Nihāyet var
dimederyā-yı 'ışka
Düşen çıkmaz ne
dipsüz göl-durur
'ışk

20. var:

Gazel 1582

Mısra: 4

Var, mevcut.

Kime sorsam
leblerün-ile
miyānuñdanhaber
Didiler kim
bilmezüdirleranuñ
çün var yok

21. var:

Gazel 1584

Mısra: 8

Var, mevcut.

Āb u gül serv ü
çemen sākī elinde
bāde pür
Cümle 'işesbābı
var illāmünāsibyārı
yok

22. var:

Gazel 1585

Mısra: 6

Var, mevcut.

Görmeyüp kimse
miyānınvirmezagzı
ndanhaber

Anuñ-içunbunlaruñ
adı olupdur var yok

23. var:

Gazel 1607

Mısra: 8

Var, mevcut.

SanmañuzMecnün[ı
] siz olmuş
'alāyıkdanberī
Bir dem ārām
eylemez başında
var ğavġā-yı 'ışk

24. var:

Gazel 1627

Mısra: 1

Var, mevcut.

Her ne deñlü var
günāhdünyādaiddü
mgizlü yok
Sañarüşendür kamu
hīçsañagizlü nesne
yok

25. vardur:-dur

Gazel 1637

Mısra: 4

Var, mevcut.

'Aybılmañderd-i
dilden inleyüpāh
eyleşem
Dem mi vardur
itmeye bu
sīnemışad-çāk 'ışk

26. var:

Gazel 1639

Mısra: 6

Var, mevcut.

Kimi şāfi kimi
şūfiñhalk-ı
'ālemmuhtelif

Herkesün bir kār[ı]
vardurşeyh-ile var
şāba bak

27. vardur:-dur

Gazel 1639

Mısra: 6

Var, mevcut.

Kimi şāfi kimi
şūfiñhalk-ı
'ālemmuhtelif
Herkesün bir kār[ı]
vardurşeyh-ile var
şāba bak

28. var-ımiş:--ımiş

Gazel 1654

Mısra: 8

Var, mevcut.

Yazıcak
'uşşākıyazsunlar
beni ser-deftere
Okuyanlar diyeler
kim var-ımişserdār-
ı 'ışk

29. var-iken:--iken

Gazel 1663

Mısra: 4

Var, mevcut.

Vādi-i miñnetde
gözyaşı su
olmuşgamġidā
Böyle ni'met var-
iken 'āşıkdimet bu
zāda yok

30. var:

Gazel 1665

Mısra: 5

Var, mevcut.

Ġonca mı var
gülşen içinde

şehāagzuñ gibi
Büsitān-ı dehr ara
kaddüñ gibi şimşād
yok

31. **var:**

Gazel 1675

Mısra: 7

Var, mevcut.

Aramuzda gerçi var
senüñlebu'de'l-
maşrıķayn
Līk olmazsın
gönülden bir nefes
bir dem irak

32. **var:**

Gazel 1684

Mısra: 6

Var, mevcut.

İster-isem iytabīb-i
dil n'ola senden
cevāb
Her kimüñ kim
derdi var lā-
büdañadermān
gerek

33. **vardugınca:-duğ, -
ınca**

Gazel 1719

Mısra: 10

Var, mevcut.

CānāMuḥibbīoldişe
rmendeitlerüñden
Kūyuñavardugıncak
arşu çıkar sükkānuñ

34. **var-iken:--iken**

Gazel 1728

Mısra: 9

Var, mevcut.

İyMuḥibbī var-iken
'ışk eyleme
zühdihayāl
Gül gibi
bādetururken 'aklı
gümdür yiye beng

35. **var-iken:--iken**

Gazel 1744

Mısra: 3

Var, mevcut.

Levh-i dilde var-
iken 'ışk-ıla bu
gamraķamı
Yog-ıdnām u
nişānıdahılevh ü
kalemüñ

36. **varsa:-sa**

Gazel 1749

Mısra: 1

Var, mevcut.

Hālını 'arzitmege
kim varsa bu
dīvānenüñ
Ol dahışeydāsı olur
görickecānānenüñ

37. **var-ısa:--ısa**

Gazel 1763

Mısra: 1

Var, mevcut.

ķıymeti var-ısa
egeryanuñdacānuñ
Yürıķurbān ide-gör
yolına sen cānānuñ

38. **var:**

Gazel 1773

Mısra: 16

Var, mevcut.

İytabīb-i dil
Muḥibbīkey ölümlü

ḥastadur
Gerçi kim bī-
ḥadķapuñda var
senüñsayrularuñ

39. **vardur:--dur**

Gazel 1773

Mısra: 10

Var, mevcut.

Zinde eyle bir
cevāb ile yine dil
mürdesin
Ḥokķa-i la'l içre
vardursakludārularu
ñ

40. **var-ımiş:--ımiş**

Gazel 1780

Mısra: 12

Var, mevcut.

Muḥibbī her
nefesdeşükrüñartur
Var-ımiş bir nefes
dahızamānuñ

41. **var-ıdı:--ı, -dı**

Gazel 1804

Mısra: 5

Var, mevcut.

Var-ıdılevh-i dil
üzreyazuluğamraķa
mı
Yog-ıdnām u
nişānıdahılevh ü
kalemüñ

42. **var-ısa:--ısa**

Gazel 1814

Mısra: 6

Var, mevcut.

Gözlerüm yaşı ile
'ālemigülgünitdüm
Var-ısa şağ-ı

ciğerdür başı ol
sunuñ

43. **var:**

Gazel 1822

Mısra: 3

Var, mevcut.

Ġam mı var ‘âlem
içinde çekmedüm
ben mübtelâ
Sîne mi var delmedi
şolğamze-i
tîrûnsenüñ

44. **var:**

Gazel 1822

Mısra: 4

Var, mevcut.

Ġam mı var ‘âlem
içinde çekmedüm
ben mübtelâ
Sîne mi var delmedi
şolğamze-i
tîrûnsenüñ

45. **var-isa:--isa**

Gazel 1842

Mısra: 6

Var, mevcut.

Gözlerüm yaşı
terakķī ide başladı
yine
Var-isa başımı çeker
dāğıdur ol sū’nuñ

46. **var:**

Gazel 1846

Mısra: 8

Var, mevcut.

Zülfüñüñ ‘ahdine
cānā ben
senüñaldanmazam
Bir başı vardır veli

biñ var dili ol
sünbülün

47. **vardur:--dur**

Gazel 1846

Mısra: 8

Var, mevcut.

Zülfüñüñ ‘ahdine
cānā ben
senüñaldanmazam
Bir başı vardır veli
biñ var dili ol
sünbülün

48. **var-isa:--isa**

Gazel 1847

Mısra: 3

Var, mevcut.

Var-isa sende heves
görmegerüy-yı yarı
Meşrebüñāb-ı revān
gibi yüzüñhāk
gerek

49. **var-isa:--isa**

Gazel 1856

Mısra: 8

Var, mevcut.

Zülfüñe ne yüz-ile
öykünür iyzühre-
cebīn
Derindendüryüzieg
er var-isa müşg-i
Ĥotennün

50. **var-isa:--i, -sa**

Gazel 1856

Mısra: 12

Var, mevcut.

Sîne ger
ğamzesinüñtîrineħa
vf itme gönül

Ne ĥatāsı var-isa
ugrayacānumaanuñ

51. **var:**

Gazel 1858

Mısra: 8

Var, mevcut.

İster-isem büse-i
la’l-i nābdan ‘ayb
eyleme
Her kimün kim
derdi var lâ-
büdañadermān
gerek

52. **vardur:--dur**

Gazel 1865

Mısra: 3

Var, mevcut.

Gice kim
vardurşehāzülf-i
siyāhuñdan eser
Gün tülü’ eyler
sehergehrüy-ı
pāküñdürsenüñ

53. **var-iken:--iken**

Gazel 1871

Mısra: 3

Var, mevcut.

Keyĥatāduriyegönül
bu ĥāl-i ‘anber var-
iken
Kim varup eyler
Ĥatā mülkinde cüst
ü cüy-ı müşg

54. **var-ımış:--ımış**

Gazel 1876

Mısra: 10

Var, mevcut.

Bu
Muĥibbīyefāğayr

avefâlar idesin
Var-
ımışkadiyanuñdan'
ideyin her dünüñ

55. **var:**

Gazel 1886

Mısra: 6

Var, mevcut.

Gezdümkenâr-ı
gülşeni bir
dânegörmedüm
Bakmaz cihâna var
mı
ferâğibenefşenüñ

56. **var-isa:--i, -sa**

Gazel 1886

Mısra: 10

Var, mevcut.

Sâkı̄Muhibbî
teşneye
gülgünşârâb sun
Yâhûdgetür var-isa
agıbenefşenüñ

57. **var-isa:--isa**

Gazel 1907

Mısra: 2

Var, mevcut.

Dâfi'-i
ğamdurdilânüş eyle
câmi iç şen ol
Ger keder var-isa
dilde anı şâf it rüşen
ol

58. **var:**

Gazel 1931

Mısra: 10

Var, mevcut.

Hâk-i
pâyınaMuhibbîyüzi

ni sürmek diler
Midhat-i
hüsnidilinde dem
mi var ezber degül

59. **vardur:--dur**

Gazel 1931

Mısra: 2

Var, mevcut.

Yoluñacânümfedâd
ur sanma sîm ü zer
degül
Dem mi vardurhicr
elinden
uşbuçeşmüm ter
degül

60. **var:**

Gazel 1939

Mısra: 12

Var, mevcut.

Mevsim-i gülde
Muhibbînazmınakıl
sañnazâr
Dir-idüñtab'-ı
nihâlinüñucında var
gül

61. **var:**

Gazel 1941

Mısra: 9

Var, mevcut.

Âteş ile penbeyi bir
yirde kim gördüğü
var
Bu âcebdürbülbüli
saklar semender-vâr
gül

62. **var-iken:--iken**

Gazel 1957

Mısra: 5

Var, mevcut.

Hâk-i pâyı var-iken
bu çeşm-i hün-
âlüdeme
Minnet itmez
kühliçünŞirâz u
İşfâhâna dil

63. **vardur:--dur**

Gazel 1964

Mısra: 8

Var, mevcut.

Câlinüs-ı 'aqliseñ
de 'ışkdanbağs
eyleme
Hall-i
müskilkeşfolınmaz
bunda vardur çok
cedel

64. **vardur:--dur**

Gazel 1965

Mısra: 2

Var, mevcut.

Gördilersâdoldıçeş
müñdidilerzülfüñid
âl
Bunlaruñ fikri ile
vardurgöñüldeşadha
yâl

65. **var-isa:--isa**

Gazel 1966

Mısra: 10

Var, mevcut.

Hudâdanğayrısınhtar
h it Muhibbîcân-ıla
dilden
Hudâdanğayrı
'âlemde ne kim var-
isa bil bâtıl

66. **var:**

Gazel 1974

Mısra: 5
Var, mevcut.
Sāğarda var
nezākettā bula ete
hürmet
Cānālebūñibūseitsü
n anı ele al

67. var:

Gazel 1982
Mısra: 17
Var, mevcut.
Muḥibbīntihā var
dime ‘ışka
Sen
anuñintihāsınibtidā
bil

68. var-durur:--dur, -
ur

Gazel 1982
Mısra: 5
Var, mevcut.
Tılısmı var-durur el
urma zülfe
Ser-i
zülfinianuñejdehā
bil

69. var-durur:--dur, -
ur

Gazel 1982
Mısra: 9
Var, mevcut.
Sorarsañ var-durur
göñlümdeāteş
Gözümde
māvübaşumdahevā
bil

70. var:

Gazel 1986

Mısra: 1
Var, mevcut.
Servqaddūñ var
iken serv-i
revāñhācetedgül
Gül yüzūñ yiter
nigārāğülsitāñhācet
degül

71. var-iken:--iken

Gazel 1990
Mısra: 3
Var, mevcut.
Leblerūñşehdi var-
iken ‘āşık-ı dil-
hasteye
İstemez kand ü
nebātcüllābañahācet
degül

72. var-iken:--iken

Gazel 1995
Mısra: 3
Var, mevcut.
Dermāñkabül
itmediler derd var-
iken
‘Āşıklar içre şimdi
budur
müdde’āgöñül

73. varur:-ur

Gazel 1523
Mısra: 7
Erişilmek istenen
yere ayak basmak,
ulaşmak.
İster
yüzüñigörmege her
meclise varur
Başed ki bulamdiyü
arar her mekānı
şem’

74. varı:-dı

Gazel 1561
Mısra: 11
Erişilmek istenen
yere ayak basmak,
ulaşmak.
Çİne vardı bü-y-ı
zülfüñüñmeger bir
şemmesi
Hāşret ile kana
döndikurudāñhūdan
āf

75. vardukça:-dukça, -

Gazel 1562
Mısra: 3
Erişilmek istenen
yere ayak basmak,
ulaşmak.
Küyuñavardukça
‘uşşākuñsañakurbān
olur
Hayruñ olsun
döstüm gel eyle bir
ser-hānevākf

76. varup:-up

Gazel 1571
Mısra: 5
Erişilmek istenen
yere ayak basmak,
ulaşmak.
Ka’be-i küyuñnaşib
olsa varup görsem
yüzüñ
Merve
ḥaqqıyçünŞafā’dan
oluramkurbān-ı ‘ışk

77. var:

Gazel 1579
Mısra: 8

*Erişilmek istenen
yere ayak basmak,
ulaşmak.*

Hikmetinkilgilemā
şā gül bitürürhārdan
Bāğa var nat'-ı
pelenglerle
döşenmiş sāye bak

78. **var:**

Gazel 1579

Mısra: 12

*Erişilmek istenen
yere ayak basmak,
ulaşmak.*

Bes-durur
egnüñdedünyādasen
üñ bir köhne şāl
Merd-
iseñsañadimem var
atlas u dibāya bak

79. **varmaga:-mak, -a**

Gazel 1587

Mısra: 8

*Erişilmek istenen
yere ayak basmak,
ulaşmak.*

Nigārākūyuñeṭrāfin
yaşumderiyāyadönd
ürdi
Geçilmez yolum
olmuşdurañavarmag
arāhum yok

80. **var:**

Gazel 1616

Mısra: 7

*Erişilmek istenen
yere ayak basmak,
ulaşmak.*

Bāğa var eyle nazar
her bir şecerden

'ibret al
Gör neler
ḥalḳeylemişdürgöst
erür gülden ṭabak

81. **var:**

Gazel 1629

Mısra: 5

*Erişilmek istenen
yere ayak basmak,
ulaşmak.*

İygönül 'Ankā-
yıKāf ol var
ḳanā'atḲafına
Hırş-ılakendüñi
atma ḡurrāt içre
tavuk

82. **varup:-up**

Gazel 1638

Mısra: 7

*Erişilmek istenen
yere ayak basmak,
ulaşmak.*

Varupzülf-i
siyāhında kaçan dil
kılsa şebrevlik
Başında dūd-ı
āhındandimeñ ki
şeb-külāhı yok

83. **var:**

Gazel 1639

Mısra: 1

*Erişilmek istenen
yere ayak basmak,
ulaşmak.*

Görmek isterseñ
gözüm yaşımı var
seylāba bak
Bilmek
isterseñgönüñnālişe
rindölāba bak

84. **varup:-up**

Gazel 1652

Mısra: 10

*Erişilmek istenen
yere ayak basmak,
ulaşmak.*

Yiridürseng-i
melāmet itse
sīneñdeniñān
Kim didisañavarup
ol şahid-i bāzāra
bak

85. **varan:-an**

Gazel 1669

Mısra: 8

*Erişilmek istenen
yere ayak basmak,
ulaşmak.*

Ne ḳadarseng-i
cefāvügamayagarsa
başına
Baş açukkarşu
varan 'ışḳ-ılabī-
pervāyı bak

86. **varasın:-asın**

Gazel 1696

Mısra: 7

*Erişilmek istenen
yere ayak basmak,
ulaşmak.*

Ka'bedürküyieger
ola müyesser
varasın
Cāñkurbānuñ ola
merd-iseñ ol
yirdesenüñ

87. **varmaga:-mak, -a**

Gazel 1704

Mısra: 1

*Erişilmek istenen
yere ayak basmak,
ulaşmak.*

Küy-ı
yāravarmagaḳat’-ı
menāzileyledük
Ḥamdülillāh kim
dilāmaḳşūdihāşıleyl
edük

88. **varup:-up**

Gazel 1715

Mısra: 10

*Erişilmek istenen
yere ayak basmak,
ulaşmak.*

Bir zerreḳadar
girmedi
güşinaMuḥibbī
Küyınavarupāh-
ılaḡavḡayıbüyütdük

89. **var:**

Gazel 1718

Mısra: 2

*Erişilmek istenen
yere ayak basmak,
ulaşmak.*

Seni
öldürmeḡedürḳaşdı
çün ol ḡamze-zenüñ
Sun boyın emrine
var
boynuñatakupkefen
üñ

90. **var:**

Gazel 1718

Mısra: 10

*Erişilmek istenen
yere ayak basmak,
ulaşmak.*

Şāhid ü sāḡar u
mülserv ü semen
āb-ı revān
Revnaḳ-ı gül
demidür seyrini kıl
var çemenüñ

91. **vardukça:-duk, -ça**

Gazel 1727

Mısra: 5

*Erişilmek istenen
yere ayak basmak,
ulaşmak.*

Eyledüñ
‘āşıklarıküyüñavard
ukçahelāk
Kelle-i ‘uşşāḳdan
bir
ḳaşrbünyādeyledüñ

92. **varursam:-ur, -sam**

Gazel 1762

Mısra: 5

*Erişilmek istenen
yere ayak basmak,
ulaşmak.*

Ḳurbānolamḡabībü
mküyüña ger
varursam
Devlet-durur ger
ola cānumfedā-
yıcānuñ

93. **varan:-an**

Gazel 1784

Mısra: 7

*Erişilmek istenen
yere ayak basmak,
ulaşmak.*

NigārāKa’beküyüña
varan ‘āşıklarūñ
cem’ it
Gel eyle cümlesin

bismillḳabül ola ta
ḳurbānuñ

94. **varur:-ur**

Gazel 1791

Mısra: 5

*Erişilmek istenen
yere ayak basmak,
ulaşmak.*

‘Ārižuñşevḳınevaru
rḡaḡtuñıḡörmeḡe dil
Şeb-i zulmetde
çemen seyrine
meḡtāb gerek

95. **varup:-up**

Gazel 1806

Mısra: 10

*Erişilmek istenen
yere ayak basmak,
ulaşmak.*

Umaramfeth ola
āḡırbañḡöñliḳal’as
1
Top-ı āhumla anı
varupḡasār itsem
gerek

96. **varmasa:-ma, -sa**

Gazel 1810

Mısra: 1

*Erişilmek istenen
yere ayak basmak,
ulaşmak.*

Şem’-veş her
meclise varmasa
cānānuñsenüñ
Giceler yanmazdı iy
dil şubḡa dek
cānuñsenüñ

97. **vardukça:-dukça**

Gazel 1815

Mısra: 8
Erişilmek istenen
yere ayak basmak,
ulaşmak.

Zulmidüp ben
'âşıkaküyuñdakıldu
ñ çok cefâ
Ġayrılarvardukçacâ
nâluţfuñ
'âmeyledüñ

98. **varup:-up**
Gazel 1824
Mısra: 2

Erişilmek istenen
yere ayak basmak,
ulaşmak.

Bagrumihūnitdifirk
at 'azm-i yār itmek
gerek
Varup ol gül yüzlü
yārı der-kenār
itmek gerek

99. **varup:-up**
Gazel 1825
Mısra: 12

Erişilmek istenen
yere ayak basmak,
ulaşmak.

İyMuhibbī ister-
iken leblerinden
būseler
Şimdi
varupişiginbüse-
kenār itsem gerek

100. **varabilmem:-**
abilmem

Gazel 1837
Mısra: 6
Erişilmek istenen

yere ayak basmak,
ulaşmak.

Uzak menzil
elümde yok zevāde
Varabilmem
olupdurmerkebümle
ng

101. **varan:-an**

Gazel 1838

Mısra: 9
Erişilmek istenen
yere ayak basmak,
ulaşmak.

'Işknürinatecellīye
varan Mūsī-vār
Dāyimā meşrebi su
gibi anuñpāk gerek

102. **vardukça:-dukça,**
-

Gazel 1843

Mısra: 9
Erişilmek istenen
yere ayak basmak,
ulaşmak.

Küyuñnavardukçaur
duñsineyegamz
okların
Bu
Muhibbīkuluñuñ
derdine
dermāneyledüñ

103. **varup:-up**

Gazel 1871

Mısra: 4
Erişilmek istenen
yere ayak basmak,
ulaşmak.

Keyhātāduriygönül
bu hāl-i 'anber var-
iken

Kim varup eyler
Haţā mülkinde cüst
ü cüy-ı müşg

104. **varsa:-sa**

Gazel 1882

Mısra: 7
Erişilmek istenen
yere ayak basmak,
ulaşmak.

Küyına varsa
gönüm anı
tuħfecānider
Mālikdegülçügayra
anı armagantutuñ

105. **varıcak:-ıcağ**

Gazel 1892

Mısra: 13
Erişilmek istenen
yere ayak basmak,
ulaşmak.

KüyınayāruñMuhib
bīvarıcak
Ka'beye varana
cānkurbān gerek

106. **varup:-up**

Gazel 1893

Mısra: 2
Erişilmek istenen
yere ayak basmak,
ulaşmak.

Getürmez idi Fürs
ehli dile Kum-
ılaKāşānuñ
Varupmeh-rūların
görse Sitanbul u
Ġalātānuñ

107. **varsam:-sa, -m**

Gazel 1897

Mısra: 3

*Erişilmek istenen
yere ayak basmak,
ulaşmak.*

Hoş devlet idi ayak
ayakkaşruña
varsam
El virsevişâl olsa
müyesser
daħınāzük

108. **varam:-am**

Gazel 1900

Mısra: 7

*Erişilmek istenen
yere ayak basmak,
ulaşmak.*

Derd-i dil
ahvālinivaramhikāy
etitmege
Korkaram kim
kışşamiyārdiñlemey
e yek-be-yek

109. **varup:-up**

Gazel 1911

Mısra: 5

*Erişilmek istenen
yere ayak basmak,
ulaşmak.*

İster yüzini süre
varuphāk-i pāyına
Alupgözine anı kıla
tütüyāgöñül

110. **var:**

Gazel 1947

Mısra: 8

*Erişilmek istenen
yere ayak basmak,
ulaşmak.*

Deryā-yı 'ışka
düşeli 'ışk ehli ğark
olur

Zāhidselāmet ister
iseñ var karada ol

111. **var:**

Gazel 1954

Mısra: 4

*Erişilmek istenen
yere ayak basmak,
ulaşmak.*

İtdüñmaħabbet
fikrini
kılduñmeveddetzıkr
ini

Şimdengirücān
terkin ur var tālib-i
cānāne ol

112. **varup:-up**

Gazel 1954

Mısra: 2

*Erişilmek istenen
yere ayak basmak,
ulaşmak.*

İy dil eger 'āşıkiseñ
'āşıklara hem-hāne
ol

Naṭ' üzre sür dil
baydağın yek yek
varupferzāne ol

113. **vara:-a**

Gazel 1963

Mısra: 2

*Erişilmek istenen
yere ayak basmak,
ulaşmak.*

Nāza geldi
gülsitānaşāhid-i
ra'nā-yı gül
Her
ṭarafcūlarrevānoldı
vara berpāy-ı gül

114. **var:**

Gazel 1978

Mısra: 10

*Erişilmek istenen
yere ayak basmak,
ulaşmak.*

Nev-
bāhāreyyāmıdurrind
ān-ıla mey içmege
Var
ḫarābātaMuħıbpır-i
muğāndanbī'at al

115. **varup:-up**

Gazel 1978

Mısra: 8

*Erişilmek istenen
yere ayak basmak,
ulaşmak.*

Ehl-i
'irfānuñayaginayüz
üñ sür dāyimā
Devlet
isterseñeğervarupm
etā'-ı himmet al

116. **varıncak:-ıncak**

Gazel 1990

Mısra: 5

*Erişilmek istenen
yere ayak basmak,
ulaşmak.*

Ka'bekūyuñavarınc
akdöstum
'aşıklarun
Kendüzinkurbānide
rkāşşābañahācetteg
ül

117. **var:**

Gazel 1656

Mısra: 14

"Güt, çekil,

*uzaklaş" anlamında
ünlem.*

Şarāb-ı la'l-i
nābındanMuḥibbīcū
r'aisterseñ
Ser-i
küyümdadildāruñ var
it ḥāk-ile yeksānlık

118. **varuban:-uban**

Gazel 1694

Mısra: 2

*Erişilmek istenen
yere ayak basmak,
ulaşmak.*

Niçe bir cevrin
çekem terk-i diyār
itsem gerek
Ġurbet illerin
varubaniḥtiyār
itsem gerek

119. **varur:-ur**

Gazel 1833

Mısra: 8

*Erişilmek istenen
yere ayak basmak,
ulaşmak.*

Bülbül-i
cānničeferyād u
fiġāneylemesün
Gül gibi
çünküvarurcāyına
her ḥār u ḥesün

vareyledün:

1. **var eyledün:-dün**

Gazel 1752

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

*Vücuda getirmek,
yaratmak.*

Dest-i ḳudretle yok
iken 'ālemi var
eyledün
Kimini
müslimkılup kimini
küffäreyledün

var iken:

1. **var iken:**

Gazel 1950

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Varken.

İyMuḥibbīeşk-i
çeşmümrüy-ı
zerdüm var iken
İstemek
ḥācetdegüldür
'ışkumağayrıdelīl

2. **var iken:**

Gazel 1655

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Varken.

İyMuḥibbīḥüblarda
var iken zülf ü
zeḳan
Anlara kimdür
diyen kim bendi
yok zindānı yok

var itmek:

1. **var itmek:-mek**

Gazel 1824

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

*Yoktan var etmek,
yaratmak.*

Ger beni cāndan
severse terk-i ser
kılındımıḡ
Boynumuz bir

kıldan ince pes ne
var itmek gerek

var itsem:

1. **var itsem:-sem**

Gazel 1818

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

Var etmek.

Dir-imiş kılsunfidā
yoluma cümle
varını
Cān-ısa
daḥıMuḥibbī pes ne
var itsem gerek

var mı:

1. **var mı:**

Gazel 1505

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Mevcut mu?.

Var mı bu cihān
içre itmeye
cināndanḥaz
Olmasa bile ger yār
ben itmeyem andan
ḥaz

2. **var mı:**

Gazel 1709

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Mevcut mu?.

Eñ evvel 'ışkūñoyını
terk-i serdür
Daḥı var mı be
zāhidimtiḥānuñ

3. **var mı:**

Gazel 1763

Mısra: 7

Kelime Tipi: -
Mevcut mu?
Derd-i 'ışka ne ola
var mı bir
çâredidüm
Didi bir
rindmegerderdün
ola dermānuñ

4. var mı:

Gazel 1775
Mısra: 2
Kelime Tipi: -
Mevcut mu?
Su'âlümecvābaağı
zuñ berk
Dönüp var mı
dehānuñda olup şek

5. var mı:

Gazel 1949
Mısra: 4
Kelime Tipi: -
Mevcut mu?
'İşkuñamüstağrağa
m kılman nazār sol
u saga
Bilmezem var mı
cihāndasañabeñzer
ya degül

6. var mı:

Gazel 1967
Mısra: 6
Kelime Tipi: -
Mevcut mu?
Bañacevr ü
cefāğayravefālar
Cihānda var mı
kimse buñakāyil

7. var mı:

Gazel 1908

Mısra: 10
Kelime Tipi: -
Var mıdır?
Nazm-ı dürer-
nisārumı her kim ki
güş ide
Var mı Muḥibbī
diye
anuñçüngüherdegül

8. var mı:

Gazel 1919
Mısra: 1
Kelime Tipi: -
Var mıdır?
Var mı cihānda bir
kişi diye ḥuzūra gel
Ya kurtilup bu
ğuşsavügamdansürü
ra gel

9. var mı:

Gazel 1926
Mısra: 9
Kelime Tipi: -
Var mıdır?
Yüregiñünolmaduk
var mı
cihāndaademī
Yāḥū bu devrān
elinden kimdür ol
giryāndegül

10. var mı:

Gazel 1993
Mısra: 1
Kelime Tipi: -
Var mıdır?
Var mı 'aceb
bencileyin mübtelā-
yı dil
Başından anuñ

gitmeye bir dem
hevā-yı dil

var mı ola:

1. var mı ola:

Gazel 1621

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Var mıdır?

Bulunur mu?

Geldükçemüjetürine
karşugöğsin gere
'Uşşāk ara var mı
ola şehsüvār-ı 'ışk

var mıdır:

1. var mıdır:

Gazel 1634

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Var mıdır?

Çengidergehkāmeti
ngehnā gibi
iñlergönül
Var mıdır bilsem
cihānda bencileyin
sazı çok

2. var mıdır:

Gazel 1707

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Var mıdır?

Fikrideldenagzı var
mıdır diyü
Oldı bu
'ālemMuḥibbībañat
eng

var ol:

1. var ol:

Gazel 1717

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Sağol, çok yaşa!

Var ol iyeşkevvələ

bu sīnemi al

eyledün

Yiresalduñsoñradan

kendüñipā-

māleyledün

varak:

1. varak:

Gazel 1598

Mısra: 8

Yaprak, sayfa.

Derd-i dil hālin

yazarken

nāgehānāheyledüm

Tutişup elde kalem

yandı kül oldu hem

varak

2. varakdan:-dan

Gazel 1598

Mısra: 2

Yaprak, sayfa.

Ruğlarıñ gördüm

nigārāberg-i gülden

bir varak

Ol varakdan

‘ışkırsinokıyup ol

dem sebak

3. varak:

Gazel 1642

Mısra: 1

Yaprak, sayfa.

Dest-i kuderetle

ezelden yazuludur

her varak

Her ki

‘arīfdürnazarkılupal

ur andan sebak

4. varak:

Gazel 1644

Mısra: 6

Yaprak, sayfa.

Gülşen içre bülbül-ı

‘ışk dersini

tekrārider

Defter-i gülden ele

almış okur bir

kaçvarak

5. varak:

Gazel 1657

Mısra: 10

Yaprak, sayfa.

İyMuḥibbiāhidüpañ

dukça bu ‘işyānuñı

Lerze gelür cisme

sanki bād-ıladitrer

varak

6. varak:

Gazel 1941

Mısra: 5

Yaprak, sayfa.

Şahn-ı

gülşendenazar kıl

her varak bir

nüktedür

Rüşen olsun sor

çünoldımaḥzen-i

esrār gül

7. varakda:-da

Gazel 1991

Mısra: 5

Yaprak, sayfa.

Her

varakdayazılıpduç

ün ezel āyāt-ı ‘ışk

Cāngözün aç her

birinden okuyup gel

ḥikmet al

varakvarak:

1. varakvarak:

Gazel 1592

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Yaprak yaprak.

Endüh-ı derdümi

dile

yazdumvarakvarak

‘İşk ehli tā gele ala

benden sabaksabak

2. varakvarak:

Gazel 1647

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Yaprak yaprak.

Bülbül bahār

dersini ezber okur

güle

Faşl-ı ḥazānı

görmedi

beñzervarakvarak

varak-ı ḥitāma:

1. varak-ı ḥitāma:-a

Gazel 1962

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Son sayfa.

Rüyumsiyāhnāme

gibi fażluñumaram

Çek

mağfireḥāmesinvar

ağ-ı ḥitāma gel

varak-ı ḥüsnine:

1. varak-ı ḥüsnine:-ine

Gazel 1940

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Güzellik yaprağı.

Şerh yazmış varak-ı
hüsnineyârûñhattı
Hatt-ı reyhân-ıla ol
şafhamuhaşşâ mı
degül

varak-ı hüsnüñe:

1. **varak-ı hüsnüñe:**-
üñe

Gazel 1527

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Güzellik yaprağı.

Varak-ı

hüsnüñehattıñyazâl

ıhatt-ı bedî'

Kaşlaruñoldicemâlü

stinetügrâ-yırefî'

2. **varak-ı hüsnüñe:**-
üñe

Gazel 1527

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

Güzellik yaprağı.

Husrevâgördimuha

kkakkuluñoldı bu

Muhib

Varak-ı

hüsnüñehattıñyazâl

ıhōştıvktı'

varan:

1. **varan:**

Gazel 1615

Mısra: 14

Giren; ulaşan.

Müstehağolmuş-

durur virmekzekât-ı

hüsnüñi

'Arz kıl küyuñda

cem' olup varan

dervîşe bak

2. **varana:-a**

Gazel 1892

Mısra: 14

Giren; ulaşan.

KüyınayârûñMuhib

bıvarıcak

Ka'beye varana

cânkurbân gerek

varı:

1. **varı:**

Gazel 1828

Mısra: 6

Tamam, bütün,

hepsi.

Derd-i dilden

bilmezem kim kime

feryâd ideyim

Giryeye ile kalmadı

dükendi varı

çeşmümüñ

varlıg:

1. **varlıgından:-ın, -dan**

Gazel 1530

Mısra: 4

Mevcudiyet, vücut.

Tutalıdan 'ışkuñ-

ılaüñscânâcân u dil

Eyledi cümle

cihânuñvarlıgındani

nkıta'

2. **varlıgından:**

Gazel 1545

Mısra: 10

Mevcudiyet, vücut.

İyMuhibbî bu

cihânda kim ki

'uzlet isteye

Varlıgından ol

gerekdür eyleye
evvel ferâğ

varlık:

1. **varlıktan:-dan**

Gazel 1662

Mısra: 1

Mevcudiyet, vücut.

Egerçi dilde

varlıktan eser yok

Velicevr ü

belâvüderd-i ser

yok

varıta:

1. **varıtan:-dan**

Gazel 1795

Mısra: 11

Uçurum, tehlikeli

durum.

'İşkâdüşdümçünki

yok bu

varıtanbañahâlâş

Bahr-ı eşk içre

Muhibbîğarq-ı âb

olmak gerek

varuban 'ışka kul oldu:

1. **varuban 'ışka kul**

oldı:

Gazel 1540

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Akşa varıp köle

olmak.

Muhibbîcân u dil

gitdivaruban 'ışka

kul oldu

Anuñçün kaldı ten

tenhâ ki andan

oldicânfarîğ

vasat:

1. **vaşat:**

Gazel 1501

Mısra: 8

Orta.

Kim tarîkı
'ıŝkuñuñyokdurdım
işler evveli
Bulmadılar
arayupañanihâyet
ya vaşat

vasf:

1. **vaşfını:** -ı, -n, -ı

Gazel 1696

Mısra: 10

*Nitelik, özellik,
ayrıcalık.*

Ser-nigün ola
Muhibbî göreyim
hem çükalem
Kim ki yazmak
dileye vaşfınıçâh-ı
zeķanuñ

2. **vaşfuñı:** -u, -ñ, -ı

Gazel 1710

Mısra: 9

*Nitelik, özellik,
ayrıcalık.*

Vaşfuñısenüñniçebe
yân ide Muhibbî
Sen pâdişehiolmuş
iken cümle cihānuñ

3. **vaşfında:** -ı, -n, -da

Gazel 1780

Mısra: 4

*Nitelik, özellik,
ayrıcalık.*

Ne ol kimseye
kimse añabeñzer
Dilâvaşfındaķaşırdu
rzebānuñ

4. **vaşfuñı:** -u, -ñ, -ı

Gazel 1946

Mısra: 6

*Nitelik, özellik,
ayrıcalık.*

Ŧâkolupdurfikr-i
zātuñda dil ü
'aklumbenüm
Ben ne yüzden
vaşfuñıeydem ki
oldum bî-mecāl

5. **vaşfın:** -ın

Gazel 1999

Mısra: 7

*Nitelik, özellik,
ayrıcalık.*

Ruĥlarıvaşfın okur
durmışnevâdarâstı
Bülbül-i
şeydâyata'lim
eylemıŝ edvâr gül

vasfitmege:

1. **vaşfitmege:** -me, -ge

Gazel 1968

Mısra: 4

*Kelime Tipi: -
Nitelendirmek.*
Dehenüñ sırrını
fehm eylemedi ehl-i
ĥıred
Leb-i
ŝîrñnüñivaşfitmege
yok nuţķamecāl

vaşfitsün:

1. **vaşfitsün:** -sün

Gazel 1934

Mısra: 10

*Kelime Tipi: -
Niteliklerini*

*saymak, tarif etmek;
övmek.*

'ıŝkuñuñderd ü
belâsınıMuhibbîden
işit
Anı
vaşfitsündilerseñ
gel berüvaşşâfa gel

vaşfın itmek:

1. **vaşfınıtmek:** -mek

Gazel 1972

Mısra: 1

*Kelime Tipi: -
Anlatmak, tarif
etmek.*

Gerçi
tengoldidehānuñvaş
fını itmek muĥāl
Mümüyānuñfıkr[i]
de
ķalbümdeolmuşdurĥ
ayāl

vāşılolam:

1. **vāşılolam:** -am

Gazel 1996

Mısra: 6

*Kelime Tipi: -
Ulaşmak, erişmek.*
Gel iyserv-i
ĥıramānum gözüm
yaşın revānitdüm
Ola kim ĥāk-i
pāyuña bu nev'-ile
olamvāşıl

vaşivvet eyledi:

1. **vaşivveteyledi:** -di

Gazel 1563

Mısra: 9

*Kelime Tipi: -
Öldükten sonra*

herhangi bir şeyin
yapılmasını istemek.

Eyledi
Mecnûnvaşiyetbañ
a 'ışkuñtekyesin
Tañmıdır geçsem
yirineolmışamañaha
lef

vaşl:

1. vaşluñ:-un

Gazel 1681

Mısra: 6
Kavuşma, ulaşma.
Döstumhicerânşebın
de gelmiş-idi cân
lebe
Cânfedâ olsun beni
vaşluñ ile
şâdeyledüñ

2. vaşluñ:-uñ, -ı

Gazel 1771

Mısra: 3
Kavuşma, ulaşma.
Mürde iken bu
gönülvaşluñı eyler
ârzü
Bañasermâyeḫayâtü
mmîd-i
rûyuñdursenüñ

3. vaşluñ:-un

Gazel 1783

Mısra: 9
Kavuşma, ulaşma.
İstedi
vaşluñMuḫıbbîaña
yüz göstermeyüp
N'eyledüñseeyledü
ñ sen anı bî-
kâmeyledüñ

4. vaşl:-ı

Gazel 1820

Mısra: 5
Kavuşma, ulaşma.
Vaşlıçün olmaz
müyesser cevri
çekmek gerek
Mâh-
rûlarmübtelâsipây-
mâl olmak gerek

5. vaşlma:-ı, -n, -a

Gazel 1832

Mısra: 9
Kavuşma, ulaşma.
Vaşlmacânuñ
dilermiş iyMuḫıbbî
ol perî
Yolına bir
cânnedürbiñcânfedâ
cânânenüñ

6. vaşla:-a

Gazel 1864

Mısra: 9
Kavuşma, ulaşma.
Şâd olup
vaşlaMuḫıbbî olma
hicerânelül
Her ne gelse luḫfdur
ya kahrı hoş
görmek gerek

7. vaşlm:-ın

Gazel 1871

Mısra: 5
Kavuşma, ulaşma.
Döstvaşlın isteyen
'âşıkgeredürpöst-
püş
Nâfetâ sarılmayınca
olmadı pehlü-
yımüşg

8. vaşluñ:-uñ

Gazel 1905

Mısra: 5
Kavuşma, ulaşma.
Sen
bañavaşluñḫarâmitd
üñyüzüñgöstermedü
ñ
Çeşm-i ḫün-
rîzüñciçürkanumitd
üm ben ḫelâl

9. vaşluñ:-uñı

Gazel 1915

Mısra: 5
Kavuşma, ulaşma.
İstedükçevaşluñısal
duñ beni ferdälara
İrmedüm ol
rüzaderdâgeçdiniçe
mâh u sâl

10. vaşla:-a

Gazel 1923

Mısra: 5
Kavuşma, ulaşma.
Şehâ 'ahd itmiş-
iken vaşlaferdâ
Sımak 'ahd-ile
peymâni ne müşkil

11. vaşlmı:-ımı

Gazel 1951

Mısra: 9
Kavuşma, ulaşma.
Va'de kıldı vaşlını
gerçi yine itdiḫılâf
İyMuḫıbbîitdügi
sanma saña kerem
degül

12. **vaşluñ:-uñ**

Gazel 1970

Mısra: 9

Kavuşma, ulaşma.

Dirigā az imiş

vaşluñzamāni

Velihicrānahadyokd

urmutavvel

vaşlümidi:

1. **vaşlümidi:**

Gazel 1973

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

(Sevgiliye)

Kavuşma ümidi.

Gerçi kim derd ü

gamuñ bir lahza

dilde kem degül

Āhiren ger

vaşlümidi olur-ısa

gamdegül

vaşla iresin:

1. **vaşla iresin:-esin**

Gazel 1860

Mısra: 14

Kelime Tipi: -

Kavuşma, vuslat

bayramına erişmek,

ulaşmak.

Muhibbîh'āb-

ıgafletden sakın her

gicebî-dār ol

Dilerseñ iresin

vaşlabulnmazsañaş

ebdenyig

vaşl-ı döst:

1. **vaşl-ı döst:**

Gazel 1507

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Sevgiliye kavuşma.

Cünkidirler

ölmeyince ele

girmez vaşl-ı döst

Böyledüryā bu olan

dünyadakihaydan

ne hāz

vaşlınvimek:

1. **vaşlınvimek:**

Gazel 1750

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Kavuşmak.

Gerçi kim

'ışkuñyolındaçekmi

şembî-hād emek

Ĥamdü-lillāh kim

naşiboldıbañavaşlın

yimek

vaşlına irilmez:

1. **vaşlınairilmez:-ilmez**

Gazel 1700

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Sevgiliye

kavuşmak, vuslat

ermek.

Vaşlına irilmez

ölmeyince ol meh-

pārenüñ

Arayarayu buldum

ben nişānıñçārenüñ

vaşlınairişür:

1. **vaşlınairişür:-ür**

Gazel 1852

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

Kavuşmak.

Urmayancān terkini

irmez vişāl-i dilbere

Terk-i cān iden

irişürvaşlınacānāne

nüñ

vaşlınairmege:

1. **vaşlınairmege:-me, -ge**

Gazel 1833

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Sevdiğine

kavuşmak, vuslat

ermek.

Vaşlınairmege ger

var-ısa iy dil

hevesüñ

Terk-i cān eyle

yolında pes ol 'İsī-

nefesüñ

vaşluña ire:

1. **vaşluñaire:-e**

Gazel 1722

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

(Sevgiliye)

Kavuşmak.

Vaşluña ire

Muhibbīdidümiyārā

m-ı cān

Didiyybī-çāre bu

fıkr-i

muḥālündürsenüñ

2. **vaşluñaire:-e**

Gazel 1722

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

(Sevgiliye)

Kavuşmak.

Vaşluña ire
Muhibbîdidümiyârâ
m-ı cân
Didiyyîbî-çâre bu
fîkr-i
muhâlûndürsenûñ

3. **vaşluñaire:-e**

Gazel 1722

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

(Sevgîliye)

Kavuşmak.

Vaşluña ire
Muhibbîdidümiyârâ
m-ı cân
Didiyyîbî-çâre bu
fîkr-i
muhâlûndürsenûñ

vasluña irmez-istem:

1. **vaşluña irmez-**

istem:-mez, --istem

Gazel 1920

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

(Sevgîliye)

Kavuşmak.

Fırkat-ile eşk-i
çeşmümodalıcânâ
hem çüNîl
İrmez-istem
vaşluñahicrân beni
eyler katıl

vassâf:

1. **vaşşâfa:-a**

Gazel 1934

Mısra: 10

Vasıflarını sayarak

metheden,

vasıflandıran.

‘İşkuñuñderd ü
belâsınıMuhibbîden
işit
Anı
vaşfitsündilerseñ
gel berüvaşşâfa gel

vatan:

1. **vağan:**

Gazel 1844

Mısra: 9

Toprak, yurt,

memleket.

Ger müyesser ola
küyuñdaMuhibbîye
vatan
Gelmeye zerre
heves gönlinebâg-ı
iremüñ

vatan kılsa:

1. **vağankılsa:-sa**

Gazel 1585

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Yerleşmek, ikamet

etmek.

Ruğlarıüstinvatan
kılsa n’olazülf-i
siyâh
Kanda genc olsa
anuñüstinde kim
dirmâr yok

vatanoldı:

1. **vağanoldı:-dı**

Gazel 1514

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

Yurt, mesken

olmak.

Ruğlarıñüstindecân
â ol siyâhzülfüñ

gibi
Tutdı od içre
vağanoldı
semender-vâr şem’

velik:

1. **ve lik:**

Gazel 1538

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Ama, fakat, lakin.

Güller

şüküftehalkferah

her biri ferâğ

Lâle-şifât ve

likbenümbagrumüzr

edâğ

velikin:

1. **ve likin:**

Gazel 1638

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

(Ar. Fa.) Fakat.

Benüm gibi

kuluñçokduregerçiâ

sitânuñda

Ve likinehl-i

‘işkuñhiçsenün tek

pâdişâhı yok

vebâl:

1. **vebâli:-i**

Gazel 1506

Mısra: 10

Günah, zarar,

mesuliyet, kötülük.

İyMuhibbî bil

zağîrerüy-ı

zerdüñleyaşuñ

Var vebâlihayrı yok

bu sîm-ile zerden

ne haz

2. **vebâli:-i**

Gazel 1509

Mısra: **10**

*Günah, zarar,
mesuliyet, kötülük.*

İyMuhibbî bil
zahîrerü-yı
zerdüñleyaşuñ
Var vebâlihayrı yok
bu sîm-ile zerden
ne hâz

3. **vebâlündür:-üñdür**

Gazel 1698

Mısra: **8**

*Günah, zarar,
mesuliyet, kötülük.*

Gerdenindezülfini
gösterdi
dildâradidüm
Ehl-i
'ışkaitdügünbeñzer
vebâlündürsenüñ

4. **vebâlidür:-i, -dür**

Gazel 1735

Mısra: **10**

*Günah, zarar,
mesuliyet, kötülük.*

İyMuhibbîgerdenin
degörinenkâküldeg
ül
Ehl-i
'ışkuñboynımadüşm
işvebâlidüranuñ

5. **vebâlündür:-üñdür**

Gazel 1896

Mısra: **8**

*Günah, zarar,
mesuliyet, kötülük.*

Gerdenindegösterüp
zülünsü'âlitdididü
m
Hâyzâlimboynuñad
üşmişvebâlündürse
nüñ

vebâlkalur:

1. **vebâlkalur:-ur**

Gazel 1955

Mısra: **10**

Kelime Tipi: -
Bir kimsenin

*günahının başka birinin
üzerinde kalması.*

Yıkmaga
'ırzınMuhibbîkimse
nüñkaşd eyleme
Añaazar yok
lîkboynuñdakalurse
nüñvebâl

vecd:

1. **vecd-ile:-ile**

Gazel 1916

Mısra: **6**

*İlahi aşkla
kendinden geçme.*

Döne döne Mevlevî
gibi ide âhum 'urüc
Ehl-i süza ney gibi
nâlemvirürvecd-ile
hâl

vech:

1. **vech-ile:-ile**

Gazel 1753

Mısra: **4**

Çehre, yüz.
Lebinden kim söz
işitse bulur dil
'ömr-i cävîdi
Bulmur mı bu vech-

ile cihân içinde
lebden yig

2. **vech-ile:-ile**

Gazel 1659

Mısra: **8**

*Tarz, biçim, yol,
sebep.*

Zülfiniârâyış itmiş
hâllerzeyn eylemiş
Kim gören
diriygönül bu vech-
ile tezyîne bak

3. **vech-ile:-ile**

Gazel 1872

Mısra: **2**

*Tarz, biçim, yol,
sebep.*

Boyuñserv ü yüzüñ
gülден tenüñberg-i
semenden yig
Bu vech-ile cihân
içre bulunmaz kimse
senden yig

4. **vech-ile:-ile**

Gazel 1913

Mısra: **4**

*Tarz, biçim, yol,
sebep.*

Kala
hayretbarmagıagzın
da anı kim göre
Nağşını bir vech-ile
nağşitdinağkâş-ı
ezel

5. **vech-ile:-ile**

Gazel 1955

Mısra: **2**

*Tarz, biçim, yol,
sebep.*

Cāmesini eyledi ol
nāzenīnüm geydi al
Kana
girmekdürmurādiitd
i bu vech-ile al

vech-i bīdārī:

1. **vech-i bīdārī:**

Gazel 1778

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Uyanıklığın sebebi.

DidümMuḥibbīşubḥ
a dek bu
gözlerümyılduz
sayar
Didi ki
hergizgörmedüm bu
vech-i bīdārīkimün

vedā' eyler:

1. **vedā' eyler:-r**

Gazel 1640

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Veda etmek.

Muḥibbīderd-i
ḥasretlevedā' eyler
mi cān tenden
Olur mı ölmeden
yāḥūdānuñlamerḥab
ā kılmak

vefā:

1. **vefādan:-dan**

Gazel 1511

Mısra: 2

Vefa, sözünde

durma, sadakat.

Çünkü almış-durur
cefādanḥāz
Gönlümüz eylemez
vefādanḥāz

2. **vefā:**

Gazel 1525

Mısra: 7

Vefa, sözünde

durma, sadakat.

Māh-rūlar
okumamışlar
vefādestānını
Her biri cevr ü cefā
fenninde
līkmuḥteri'

3. **vefāsı:-sı**

Gazel 1590

Mısra: 2

Vefa, sözünde

durma, sadakat.

Dimeñ o māh-rūya
ki cevr ü cefāsı yok
Her ne ki olsa
bulınurillāvefāsı
yok

4. **vefā:**

Gazel 1718

Mısra: 7

Vefa, sözünde

durma, sadakat.

Budur
iydöstgüzellikdevef
ākā'idesi
Dökesin yirlere
kanın seni
cāndansevenüñ

5. **vefāsı:-sı**

Gazel 1754

Mısra: 9

Vefa, sözünde

durma, sadakat.

Gönlüvirme bu
dünyāyavefāsı bir

iki gündür
Kim andan
merḥamet gelmez
döker āḫiryirekanuñ

6. **vefā:**

Gazel 1807

Mısra: 6

Vefa, sözünde

durma, sadakat.

Borcum olsun
yolınacāniviremdim
işidüñ
Kıl
edāborcıldilāva'deve
fā ister iseñ

7. **vefāsın:-sı, -n**

Gazel 1821

Mısra: 1

Vefa, sözünde

durma, sadakat.

Vefāsıngörmedümd
evr-i zamānuñ
Cefāsınçekmişemdö
yinceanuñ

8. **vefāsı:-(s)ı**

Gazel 1845

Mısra: 11

Vefa, sözünde

durma, sadakat.

Ḥabībümkebk-i
reftārumvefāsı yok
cefākārum
Benüm 'ömrüm
benümvarumn'içün
dün gicegelmedüñ

9. **vefā:**

Gazel 1853

Mısra: 2

Vefa, sözünde
durma, sadakat.
Gelse ne
deñlucānıncevr ü
cefālaruñ
Anı
vefābilürözinemübt
elālaruñ

10. **vefāda:-da**

Gazel 1925

Mısra: 3

Vefa, sözünde
durma, sadakat.

Dilber oldur kim
vefāda olmaya
eksükligi
Yoñsazulm u cevri
çok nā-
mihribāneksükdegü
l

11. **vefāma:-ma**

Gazel 1962

Mısra: 4

Vefa, sözünde
durma, sadakat.

Mihr ü vefā eyleme
terk-i cefādañı
Cevrūñ yiter
bañadimezemvefām
a gel

12. **vefā:**

Gazel 1966

Mısra: 4

Vefa, sözünde
durma, sadakat.

Bu
dünyāmiñnetevidür
ne kardaşdan ne
yoldaşdan
Vefā gelse kıyar

mıydı ki nā-
ñakñābileKābil

13. **vefālar:-lar**

Gazel 1967

Mısra: 5

Vefa, sözünde
durma, sadakat.

Bañacevr ü
cefāğayravefālar
Cihānda var mı
kimse buñakāyil

14. **vefā:**

Gazel 1971

Mısra: 13

Vefa, sözünde
durma, sadakat.

Muñibbī umma bir
kesdenvefā sen
Niçe kıydı gör
HābileKābil

15. **vefā:**

Gazel 1983

Mısra: 1

Vefa, sözünde
durma, sadakat.

Dilācevr ü cefāyı
sen vefā bil
Gelürsederd-i
miñnet de devā bil

16. **vefā:**

Gazel 1986

Mısra: 10

Vefa, sözünde
durma, sadakat.

Öldürem bir gün
Muñibbīyidimişsind
östüm
Dur

vefāñkrāruñavirmek
amāññacetdegül

17. **vefā:**

Gazel 1991

Mısra: 7

Vefa, sözünde
durma, sadakat.

Sakın aldanma
cihāndan kimseye
gelmez vefā
ñusrev ü İskender ü
Dārā'daniy dil
ñbret al

18. **vefāda:-da**

Gazel 1994

Mısra: 1

Vefa, sözünde
durma, sadakat.

Her dem cefālar
eyleme
iymehvefāda ol
Dāyimvefāda kalma
vügāñcefeñda ol

19. **vefāda:-da**

Gazel 1994

Mısra: 2

Vefa, sözünde
durma, sadakat.

Her dem cefālar
eyleme
iymehvefāda ol
Dāyimvefāda kalma
vügāñcefeñda ol

vefābulınmaz:

1. **vefābulınmaz:-**
ınmaz

Gazel 1661

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Vefa görmek, iyi muamele görmek, ilgi ve sevgi görmek.

Sakin
Muhibbîgönlündün
yâ-yıdünavirme
Anda
vefâbulınmazsoñime
dâmet ancak

vefâbüyün:

1. vefâbüyün:-n

Gazel 1939

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Vefa kokusu.

Bâğa gel sende
vefâbüyün umar
'âşıkların
Bu cihânda gerçi
kim
virdügiyokdurbâr
gül

vefâ evlemez:

1. vefâevlemez:-mez

Gazel 1581

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Verilen sözü

tutmak.

Eylemez hergizvefâ
eyler cefâ 'âşıklara
Rağmı yok nâ-
hâkyire kanlar
döken bed-hüya bak

vefâ gelmez:

1. vefâgelmez:-mez

Gazel 1601

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Vefa bulmak.

Bilür iken kimseye
gelmez bu
dünyâdanvefâ
Katı eblehlik
degülmi
ağagöñülbaglamak

vefâharfîni:

1. vefâharfîni:-ni

Gazel 1775

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Sözünde durma,

dostlukta sebat

gösterme anlamındaki

vefa harfi .

Cefâvü cevri
yazduñlevh-i dilde
Vefâharfîni anda
eyledüñhakk

vefâ kıl:

1. vefâ kıl:

Gazel 1644

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Sevgiyi, dostluğu

sürdürmek.

Kıl vefâ itme
cefâdisemniğâra
güç gelür
Gerçek imiş
döstaragırgelürmiş
söz-i hâk

2. vefâ kıl:

Gazel 1693

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Sevgi ve dostluk

göstermek, merhamet

etmek.

Gün yüzün göster
vefâ kıl
'ahdüñeybî-vefâ
Hîç düşer mi
va'deyi terk
eyleyüp hoş
eylemek

vefâ kılmaz:

1. vefâkılmaz:-maz

Gazel 1677

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Sevgiyi, dostluğu
sürdürmek.

Kimseye kılmaz
vefâ itmez
terahhüm bu cihân
Bilmek istersen dilâ
İskender ü Dârâya
bak

vefâmeydânına:

1. vefâmeydânına:-na

Gazel 1726

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Vefa Meydanı.

Başımı top
eyleyüpgeldümvefâ
meydânına
Ola kim gâltân ide
bu zülfi
çevgânunisenün

vefâummañ:

1. vefâummañ:-mañ

Gazel 1682

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Vefa beklememek.

Cefâvücevr-i
cânânikoñ anı

bañaöğretmeñ
Bu
dünyādanvefāumma
ñcihānıbañaöğretme
ñ

vefālar idesin:

1. **vefālaridesin:-esin**

Gazel 1876

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Sevgi/vefa

göstermek.

Bu
Muhibbīyecefağayr
avefālar idesin
Var-
ımişkadriyanuñdan'
ideyin her dūnuñ

vefālumihrībān:

1. **vefālumihrībān:**

Gazel 1864

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Vefalı, merhamet

sahibi sevgili.

Bulınur sanma
cihānda bir
vefālumihrībān
İygönül ol bī-
vefābī-mihri hoş
görmek gerek

vefāsıvokdur:

1. **vefāsıvokdur:-dur**

Gazel 1537

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Vefasız,

sadakatsiz, sevgi

bağlılığı göstermeyen.

Görüremyokdurvef
āsı hem bekāsi
'ālemüñ
Māl u
cāhıندانanuñçüney
ledümanuñferāğ

vefāsuz:

1. **vefāsuzsın:-sın**

Gazel 1816

Mısra: 2

Vefasız.

N'oladirsemsaña
'ömrüm n'ıçün dün
gicegelmedüñ
Vefāsuzsınbenüm
'ömrüm n'ıçün dün
gicegelmedüñ

2. **vefāsuz:**

Gazel 1887

Mısra: 13

Vefasız.

İyMuhibbī bir
vefāsuzyārsevmişdü
rmeger
Eksük olmaz
dāyimāderd ü
belāsıbülbülüñ

veh ki:

1. **veh ki:**

Gazel 1875

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Vah ki. Yazık ki.

Yine
şafılayemişdür
leşkerini kirpügüñ
Veh ki tārācidiser
dil
kişverinikirpügüñ

vehm ü havāl:

1. **vehm ü havāl:**

Gazel 1938

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Düşünce ve düş.

Hüsnüñiressām-ı

ķudret yazdı evvel

ber-kemāl

Ol muķanni'

naķshahergiz iremez

vehm ü havāl

veli:

1. **veli:**

Gazel 1540

Mısra: 2

Ama, fakat. II

Şöyle ki.

Degül mihrinden ol

māhuñ dil ü cān bir

zamānfāriğ

Derünīderdümi

bilmez velinā-

mihribānfāriğ

2. **veli:**

Gazel 1576

Mısra: 6

Ama, fakat. II

Şöyle ki.

Añlamaz

'ālemivükendüzini

Velī mest itdi şöyle

bāde-i 'ışk

3. **veli:**

Gazel 1624

Mısra: 3

Ama, fakat. II

Şöyle ki.

LeylîvüMecnûnHüs
rev ü Şîrînañılurvelî
Câna kıyan 'ışk ser-
bâzı olan Ferhâda
bak

4. velî:

Gazel 1632

Mısra: 2

Ama, fakat. II

Şöyle ki.

Nigârâhüsünüebildü
msenüñhergiznihây
et yok
Velî ol
hüsnebakmagadırîğ
â bende tâkat yok

5. velî:

Gazel 1635

Mısra: 2

Ama, fakat. II

Şöyle ki.

Ol şeh-i hübânı gör
hîç kullarına dâdı
yok
Hoşbilürcevr ü cefâ
fennin velîüstâdı
yok

6. velî:

Gazel 1636

Mısra: 2

Ama, fakat. II

Şöyle ki.

Gönüleglencesi
'âlemde bir ârâm-ı
cânım yok
Maḥabbet mülkine
şâhamvelî bir
mihribânım yok

7. velî:

Gazel 1651

Mısra: 4

Ama, fakat. II

Şöyle ki.

Bugün gülzâr-ı
hüsni içre yüzi gül
gonca lebler çok
Leḫâfetdevelicânâsa
ñabeñzer gül-i ter
yok

8. velî:

Gazel 1651

Mısra: 10

Ama, fakat. II

Şöyle ki.

Egerçi
'âşıkolmuşlarbulunur
deyr-i 'âlemde
Muḥibbî gibi
'âlemdevelihâli
mükedder yok

9. velî:

Gazel 1658

Mısra: 3

Ama, fakat. II

Şöyle ki.

Sen güzeller şâhını
sevmek
degülḫaddümvelî
İhtiyârın'eylesünçü
nki dil-i şeydâda
yok

10. velî:

Gazel 1659

Mısra: 9

Ama, fakat. II

Şöyle ki.

Märzülfinünñhayâlin
içegirmiştirvelî

Bilmek

isterseñMuḥibbîsine
m içre ine bak

11. velî:

Gazel 1662

Mısra: 2

Ama, fakat. II

Şöyle ki.

Egerçi dilde
varlıktan eser yok
Velicevr ü
belâvüderd-i ser
yok

12. velî:

Gazel 1662

Mısra: 5

Ama, fakat. II

Şöyle ki.

Gönülmir'ât-ı
şâfidürvelihâh
Temâşâkılmagaşâhi
b-nazar yok

13. velî:

Gazel 1666

Mısra: 2

Ama, fakat. II

Şöyle ki.

Bakarsañ gerçi
bagrumkanıdur 'ışk
Velî bu
derdümüñdermânıd
ur 'ışk

14. velî:

Gazel 1693

Mısra: 7

Ama, fakat. II

Şöyle ki.

Söz geçer gevher
veliammâ ki

olmazsa zeri
Şöyle bil
mümkündergüldür
anı der-güş eylemek

15. velî:

Gazel 1705

Mısra: 6

Ama, fakat. II

Şöyle ki.

Dirîgâolmadumherg
izküşâde
Velî günden güne
oldı bu dil teng

16. velî:

Gazel 1769

Mısra: 3

Ama, fakat. II

Şöyle ki.

Dūram gerçi
velicān u
gönüldendevletüñ
İderem her kanda
olsam da du'ā-
güyüñsenüñ

17. velî:

Gazel 1801

Mısra: 3

Ama, fakat. II

Şöyle ki.

Sebz-i
ḥaṭṭuñzāhirolmışbā
ğ-ı ḥüsnüñdevelî
Bilmedüm 'anber
mi yāmüŝğ-i
Ḥaṭādurkākülüñ

18. velî:

Gazel 1802

Mısra: 5

Ama, fakat. II

Şöyle ki.

Gerçi meh-rūlarcefā
fenninde
kāmildürvelî
Cümlenüñüstādı
sensin
sañabeñzergörmedü
k

19. velî:

Gazel 1846

Mısra: 8

Ama, fakat. II

Şöyle ki.

Zülfüñüñ 'ahdine
cānā ben
senüñaldanmazam
Bir başı vardur veli
biñ var dili ol
sünbülüñ

20. velî:

Gazel 1860

Mısra: 10

Ama, fakat. II

Şöyle ki.

Şarāb içer
diyüzāhididerta'nı
bu 'uŝşāka
Velî 'ālemde ger
sorsañaña yok
nesne ḥubdanyig

21. velî:

Gazel 1885

Mısra: 2

Ama, fakat. II

Şöyle ki.

Alur gül
'ārtzuñdabüy-
ılareng

Velîgoncalebünden
oldı dil teng

22. velî:

Gazel 1893

Mısra: 6

Ama, fakat. II

Şöyle ki.

Egerçi geçmedi
kimse
benümşebdiz-i
āhumdan
Velîgülğünyaşumda
serî'idür bu
meydānuñ

23. velî:

Gazel 1906

Mısra: 8

Ama, fakat. II

Şöyle ki.

Kim ki
'āŝıkdurkılurcānāny
olında terk-i cān
Kūh-kenŞürine
'āŝıkdurvelîHusrev
degül

24. velî:

Gazel 1970

Mısra: 10

Ama, fakat. II

Şöyle ki.

Dirîgā az imiş
vaşluñzamāni
Velîhicrānahadyokd
urmutavvel

25. velî:

Gazel 1984

Mısra: 4

Ama, fakat. II

Şöyle ki.

Egerçidehr evvel
gösterürkand
Velîhîriçürür ol
helâhil

velîkin:

1. **velîkin:**

Gazel 1655

Mısra: 4

Fakat, ancak.

Ka'be-i
vaşlairerdükiygönül
kaṭ' eyleseñ
Deşt-i
hicrânüñvelîkinhad
di yok pâyânı yok

2. **velîkin:**

Gazel 1712

Mısra: 10

Fakat, ancak.

SîneñüñdâğınMuḥi
bbîyledüñ gerçi
nihân
Pîreheñçâkinvelîkin
tâbe-dâmâneyledüñ

“ve'l-leyl”:

1. **“ve'l-leyl”:**

Gazel 1935

Mısra: 7

*Kur'ân-ı Kerim'in
92. sûresi, Leylîsûresi. II
Gecenin siyahlığı
dolayısıyla sevgilinin
siyah saçına teşbih.*

Gördüğümde
okudum zülfini
“Ve'l-leyl” âyetin
Gösterüpyüzindidi
“Ve's-şems”
okıKur'âna gel

“ve's-şems”:

1. **“ve's-şems”:**

Gazel 1935

Mısra: 8

*Şems sûresi,
Kurân'ın 91. sûresi II
Şems, güneş anlamıyla
sevgilinin yüzüne
teşbih.*

Gördüğümde
okudum
zülfini“Ve'l-leyl”
âyetin
Gösterüpyüzindidi
“Ve's-şems”
okıKur'âna gel

veva:

1. **veyâ:**

Gazel 1698

Mısra: 12

Veya, ya da.

Kıl yararsın
viricekyârüñmiyânı
ndanhaber
Fikr-i ṭab'unı mı
veyâ ince
ḥayâlündürsenüñ

2. **veyâ:**

Gazel 1879

Mısra: 2

Veya, ya da.

Bilmezemkavs-i
belâmidurmuḳavves
kaşlaruñ
Ġamzelermidürvey
âtir-i belâ ya
kaşlaruñ

vir-:

1. **vir:**

Gazel 1641

Mısra: 9

*Bahşetmek, ihsan
etmek.*

Virzekât-ı ḥüsnüñi
itme
Muḥibbîdendirîğ
Çüngedâ-yı 'ışkam
u benden
añayokdureḥaḳ

2. **virmezem:-mez, -em**

Gazel 1692

Mısra: 8

*Bahşetmek, ihsan
etmek.*

Büseñe al naḳd-i
cânümidüñdilber
didi
Ol bahâyavirmezem
ger biñ ola
cânüñsenüñ

3. **virüp:-üp**

Gazel 1709

Mısra: 7

*Bahşetmek, ihsan
etmek.*

Virüpcânnaḳdini bir
büsealduñ
Dilâşâd ol ki
olmaya ziyânüñ

4. **vire:-e**

Gazel 1862

Mısra: 10

*Bahşetmek, ihsan
etmek.*

Dücihânıvirüp aldı
bu Muḥibbîğamuñı
Görmesünşâdîlık ol

kim
viredünyāyağamuñ

5. **virüp:-üp**

Gazel 1862

Mısra: 9

Bahşetmek, ihsan etmek.

Dücihānıvirüp aldı
bu Muhibbīğamuñı
Görmesünşādılık ol
kim
viredünyāyağamuñ

6. **virüben:-üben**

Gazel 1890

Mısra: 7

Bahşetmek, ihsan etmek.

Bir
nazarlavirübenārāc
a bu dil kişverin
Gönderüpğam
leşkerini
soñravirāneyledüñ

7. **virür:-ür**

Gazel 1937

Mısra: 10

Bahşetmek, ihsan etmek.

Şi'r-i
rengīnümMuhibbī
bir nihāl-i tāzedür
Eksük itmez gıcevü
gündüz virürtekrār
gül

8. **vire:-e**

Gazel 1979

Mısra: 3

Bahşetmek, ihsan etmek.

Ola ki dilber
viresañazekāt-ı
hüsni
Kapusımacān-ıla
eyle nazar var sâyıl
ol

9. **virmedi:-me, -di**

Gazel 1996

Mısra: 4

Bahşetmek, ihsan etmek.

Egerçi mezra'-ı
dilde gözüm
tohmını çok saçdum
Belāvügayrımiñnet
denbañavirmedihîç
hâşıl

vir:

1. **viridi:-di**

Gazel 1502

Mısra: 8

Bahşetmek, ihsan etmek.

Zülfi egerçicān u
dili kıldı münkabız
La'liegerçiñhande ile
viridi inbisāt

2. **virür:-ür**

Gazel 1502

Mısra: 1

Bahşetmek, ihsan etmek.

Sākīpiyāle sun ki
virür 'işret ü neşāt
Bezm-i çemende
gel kuralum gül
gibi bisāt

3. **virem:-em**

Gazel 1507

Mısra: 3

Bahşetmek, ihsan etmek.

Virdüm evvel
gönlümisoñravirem
cānağdini
Büseikrārınainkārit
di peyden ne hāz

4. **virmedi:-me, -di**

Gazel 1561

Mısra: 5

Bahşetmek, ihsan etmek.

Cān u dil aldı
bañavirmedi bir
büsesini
Māh-
rülardamegerzerçek
adar yok inşāf

5. **vir:**

Gazel 1593

Mısra: 2

Bahşetmek, ihsan etmek.

Ğırre olma gel
cemāl ü hüsne ben
dervîşe bak
Virzekāt-ı
hüsünüñyokduraña
bundan eñaq

6. **virür:-ür**

Gazel 1613

Mısra: 10

Bahşetmek, ihsan etmek.

Yüri var küy-ı
muğānaiyMuhibbī
sür yüzün
Saña ne yüzden

irâdetlevirürirşâda
bak

7. **virdüm:-düm**

Gazel 1643

Mısra: 6

Bahşetmek, ihsan

etmek.

Zülf-i
niğârıitdiperişânes
îm-i şubh
Virdüm bu
‘ömrübâdavüaldumh
evâ-yı ‘ışk

8. **virdüm:-düm**

Gazel 1684

Mısra: 7

Bahşetmek, ihsan

etmek.

İstedün dil anı
virdümcân da
isterseñn’ola
Pâdişehsinbendeñe
m senden
hemânfermân gerek

9. **virmedün:-me, -dü, -
ñ**

Gazel 1717

Mısra: 9

Bahşetmek, ihsan

etmek.

Büseycânağdinin
‘içünMuhibbivirme
dün
Sen sañaitdün bu
bâzâr içre
ihmâleyledün

10. **virmez:-mez**

Gazel 1743

Mısra: 4

Bahşetmek, ihsan
etmek.

Meyl eylemezse

mülk-i cihâna

‘acebmidür

‘İşkuñğamınışehlig

evirmezgedâlaruñ

11. **virdün:-dün**

Gazel 1752

Mısra: 5

Bahşetmek, ihsan

etmek.

Kimine virdün
behişt ü hil’at ü tâc
u kemer
Kiminüñyirin
cehennem menzilin
nâreyledün

12. **virüp:-üp**

Gazel 1760

Mısra: 13

Bahşetmek, ihsan

etmek.

Bir
büseyeMuhibbîcân
ağdivirüpaldün
Gün gibi zâhirassuñ
bir zerre yok
ziyânuñ

13. **virdi:-di**

Gazel 1804

Mısra: 4

Bahşetmek, ihsan

etmek.

Geldi âbâd-ı dile
çünkisipâh-ı ğam-ı
‘ışk
Virdi cânağdini dil
aldı belâvüelemün

14. **virür:-ür**

Gazel 1822

Mısra: 2

Bahşetmek, ihsan

etmek.

Hey ne
şîrîndürşehâlâ’l-i
şeker-rîzûñsenün
‘Âleme fitne
virürzülf-i dil-
âvîzûñsenün

15. **virüp:-üp**

Gazel 1849

Mısra: 3

Bahşetmek, ihsan

etmek.

Aldummetâ’-ı
büseñicânağdini vir
üp
Bâzâr-ı ‘ışk içinde
harîdârüñamsenün

16. **vir:**

Gazel 1855

Mısra: 7

Bahşetmek, ihsan

etmek.

Çeşmün ki kanımı
içre virle’lünâğzuma
Sultân-ı ‘ışk emri
budur kana kan
gerek

17. **virdün:-dün**

Gazel 1877

Mısra: 5

Bahşetmek, ihsan

etmek.

Ne
virdünğöñlümeiçre
şm-i bed-mest

Alupeānuminā-ḥaḳ
kana girdūñ

18. **virüp:-iip**

Gazel 1914

Mısra: 1

Bahşetmek, ihsan

etmek.

‘İşkbāzārınageldüñc
ānıvirüpzaḥmet al
Rāyegān sanma
diyeler sañaderd ü
miḥnet al

19. **vir:**

Gazel 1921

Mısra: 11

Bahşetmek, ihsan

etmek.

İki sanma virmetā’-
ı vaşınabiñcān u dil
Çünkü ‘ışk ehli
Muḥibbī eylemez
fıkr-i muḥāl

20. **vir:**

Gazel 1971

Mısra: 7

Bahşetmek, ihsan

etmek.

Süvālevardumvir al
cevābın
Kerīm itmez
kapudanredd-i sāyıl

21. **virse:-se**

Gazel 1908

Mısra: 7

Vermek.

Virseziyāyı
‘ālemeruḥsārıtāñde
gül
Kim dir ki gün

yüzianuñ alnı
kamerdegül

22. **virme:-me**

Gazel 1538

Mısra: 5

Vermek II

Kapturmak.

Püşide dut
pırehenüñvirmebād
a gel
Her nā-sezā-yı ‘ıtr-
ıla pür itme dimāğ

23. **virdüm:-dü, -m**

Gazel 1661

Mısra: 3

Vermek II

Kapturmak.

Dellāl-ı
‘ışkavirdüm dil
nağdini bile cān
Aldummetā’-ı derdi
bu da ticāret ancak

24. **virme:-me**

Gazel 1661

Mısra: 9

Vermek II

Kapturmak.

Sakın
Muḥibbīgöñlüñdün
yā-yıdūnavirme
Anda
vefābulınmazsoñine
dāmet ancak

vīrān:

1. **vīrānlık:-lık**

Gazel 1656

Mısra: 4

Yıkık, dökük harap.

Göñül

‘ışkuñḥarābıdurḥaz
er kıl pāymāl itme
Ḥayāl-i zülf-ile
ejder yatagıdur o
vīrānlık

vīrāneyledüñ:

1. **vīrāneyledüñ:-düñ**

Gazel 1712

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Yıkık, harap

etmek.

Gönderüpğam

leşkerini ğāret-i

cāneyledüñ

Eşk-i çeşmümle bu

dil şehriñi

vīrāneyledüñ

2. **vīrāneyledüñ:-düñ**

Gazel 1733

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Yıkık, harap

etmek.

Kākülüneşāneurduñ

tagıdupbī-dilleri

Niçe diller

ḥānesinzulm-

ılavīrāneyledüñ

3. **vīrāneyledüñ:-düñ**

Gazel 1890

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Yıkık, harap

etmek.

Bir

nazarlavirübentārāc

a bu dil kişverin

Gönderüpğam

leşkerini
soñravirāneyledüñ

virān evlemek:

1. **virāneylemek:-mek**

Gazel 1884

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Yıkmak, harap

etmek.

Gehcefā sengin atar
gehgönderürğam
leşkerin
Aña mı kaldı gönül
şehrini virān
eylemek

virāneylevüp:

1. **virāneylevüp:-yüp**

Gazel 1594

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Yıkmak, harap

etmek.

Göñlümün şehrini
virāneylevüpāhır
dönüp
Koduñ ol virānenün
adın ħarāb-ābādlık

virāne:

1. **virānelerde:-ler, -de**

Gazel 1519

Mısra: 10

Harap, harap

olmuş mahal.

Göñlümünvirānesin
irüşen it
māhumbenüm
Çün ola-gelmiş-
durur
virānelerdemāh
şem'

2. **virānesini:-si, -ni**

Gazel 1519

Mısra: 9

Harap, harap

olmuş mahal.

Göñlümünvirānesin
irüşen it
māhumbenüm
Çün ola-gelmiş-
durur
virānelerdemāh
şem'

3. **virāne:**

Gazel 1562

Mısra: 2

Harap, harap

olmuş mahal.

Eylesem dil mülkini
ben
tañmıdurcānānavak
f
Olgelmişdür
ezelden
genciçünvirānevaķf

4. **virānenün:-n, -ün**

Gazel 1594

Mısra: 8

Harap, harap

olmuş mahal.

Göñlümün şehrini
virāneylevüpāhır
dönüp
Koduñ ol virānenün
adın ħarāb-ābādlık

5. **virāne:**

Gazel 1596

Mısra: 10

Harap, harap

olmuş mahal.

Dil-i

virānedeçünkibulın
urgenc-i vişāl
AñavirāneMuħıbbıd
imeābād ancak

6. **virāne:**

Gazel 1678

Mısra: 8

Harap, harap

olmuş mahal.

Çüngenc-durur
vaşlmıgāruñ ele
girmez
İy dil talebin
eyleme
virānedegülseñ

virānegöñlümi:

1. **virānegöñlümi:-lümi**

Gazel 1778

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Perişan gönül.

Virānegöñlümi
görüp
ķaşdımedüñta'miri
ne
Bilmem
didümiyseng-dil
bārı de
mi'mārikimün

virāneitdi:

1. **virāneitdi:-di**

Gazel 1779

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Yıkmak, yakmak.

İtdivirānegelüpşehr-
i dili ğamsipehi
Cümle tārāchemān
kıldı firāk-ı elemün

vîrâne kıla:

1. **vîrânekıla:-a**

Gazel 1648

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Yıkmak, tahrip

etmek.

Baglanaçün biline
nâz-ılacânâneşadağ
Kalb-i 'uşşâkı ser-
â-ser kıla
vîrâneşadağ

vîrânekıldum:

1. **vîrânekıldum:-dum**

Gazel 1975

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Yıkmak, tahrip

etmek.

Bulmak
içünhusrevâ ben
genc-i
hüsnüñdennişân
Eyledümcân[1]
hârâbekıldumvîrâne
dil

vîrânekıilup:

1. **vîrânekıilup:-up**

Gazel 1795

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Yıkmak, tahrip

etmek.

Eyler iseñârzü sen
genc-i vaşl-ı dilberi
Göñlüñivîrânekıilup
ya hârâb olmak
gerek

virdidinürdi:

1. **virdidinürdi:-ürdi**

Gazel 1703

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Sürekli

tekrarlamak, söylemek.

VirdidinürdiMuhib
bîehl-i diller
nazmuñı
Ellerine girse idi
ger bu güft ü güy-ı
müştğ

virdi ziynet:

1. **virdi ziynet:**

Gazel 1500

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Süslemek.

Muşhaf-i
hüsnineyârûñ virdi
ziynet hâl ü hâş
Hâtdahırüşengörinü
r olsa i'râb u nuqaş

viren:

1. **virenden:-den**

Gazel 1736

Mısra: 10

(Dert) veren kimse.

'Arz-ı hâl itme
tabîbeçünki andan
çâre yok
Derdüñevirenden
olur yine dermân
eylemek

viril:-

1. **virilmek:-mek**

Gazel 1649

Mısra: 4

Bağışlanmak,

ihsan edilmek.

'İşkuñvücüdüşüfi
gün gibi rüşen iken
Münkervirilmekañna
gayetcehâlet ancak

viril:

1. **virilmişdür:-miş, -dür**

Gazel 1622

Mısra: 10

Bağışlanmak,

ihsan edilmek.

Muhibbîcürm ü
'işyânüñegerçihadd
enaşmışdur
Bi-
hâmdillâhvirilmişdü
rşefâ'atMuştafa
kılmak

virüriseñ:

1. **virüriseñ:**

Gazel 1980

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

(Gönül) verirsen.

Virme dil
dehreMuhibbî itme
añai'timâd
Virüriseñ seni eyler
guşşa ile pây-mâl

visâl:

1. **vişâle:-e**

Gazel 1515

Mısra: 6

Kavuşmak,

ulaşmak.

Hicr imiş
soñıvuşlatuñbildüm
İtmem andan
berüvişâletama'

2. **vişâlin:-i, -n**

Gazel 1883

Mısra: **10**

Kavuşmak,
ulaşmak.

Pendümigüş it
Muhibbî kesreti
terk eyle kim
‘Âlem-i
vaḥdetdebulursınviş
âлиндöstuñ

3. **vişâlüñdür:-ü, -ñ, -
dür**

Gazel 1896

Mısra: **6**

Kavuşmak,
ulaşmak.

Kâse-i miḥnet içer
hicrânşebindeehl-i
‘ışk
Çeşminirüşen kılan
ğayruñvişâlüñdürse
nüñ

4. **vişâl:**

Gazel 1897

Mısra: **4**

Kavuşmak,
ulaşmak.

Hoş devlet idi ayak
ayakkaşruña
varsam
El virsevişâl olsa
müyesser
daḥınâzük

5. **vişâlin:-in**

Gazel 1911

Mısra: **3**

Kavuşmak,
ulaşmak.

Her dem
anuñvişâlin umarsın
‘aceb bu kim
Ol pâdişâh-ı ḥüsn
ola sen bir
gedâgöñül

6. **vişâlüñi:-üñi**

Gazel 1924

Mısra: **9**

Kavuşmak,
ulaşmak.

Ger Ḥaḫ ide bir
daḥıvişâlüñi
müyesser
Hergiz bu
Muhibbîdimeyeâh
ne müşkil

vişâleirmedüm:

1. **vişâleirmedüm:-me,
-düm**

Gazel 1930

Mısra: **7**

Kelime Tipi: -
Kavuşmak.

Niçe kez
kaşdeyledüm bir
dem vişâleirmedüm
Bu ‘acebdür ki
göñüldeyrineistiḥâr
e kıl

vişâle irmek-içün:

1. **vişâle irmek-içün:-
mek, --içün**

Gazel 1866

Mısra: **10**

Kelime Tipi: -
Kavuşmak.

İrmez vişâl-i yâra
kişi zür u zâr ile

Dirlervişâle irmek-
içüñsîm ü zer gerek

vişâl-i dilbere:

1. **vişâl-i dilbere:-e**

Gazel 1852

Mısra: **11**

Kelime Tipi: -
Sevgilinin vuslatı.
Urmayancân terkini
irmez vişâl-i dilbere
Terk-i cân iden
irişürvaşlacânâne
nüñ

vişâli gencini:

1. **vişâligencini:-ini**

Gazel 1935

Mısra: **3**

Kelime Tipi: -
(Sevgilinin)
kavuşma hazinesi.

Bulmak
isterseñvişâli
gencini meh-
rûlaruñ
Ġayrıyirde isteme
togrı dil-i vîrâna gel

vişâl-i gül:

1. **vişâl-i gül:**

Gazel 1834

Mısra: **3**

Kelime Tipi: -
Kavuşma gülleri.
Vişâl-i gül naşîb-i
ḥârolupdur
Budur âh u fiğânı
‘andelîbüñ

vişâli sehrine:

1. **vişâlişehrine:-ne**

Gazel 1629

Mısra: 7
Kelime Tipi: -
Vuslat şehri.
Yol uzakdur irmek
isterseñvişâli
şehrine
Eyle âhenden
'aşâpâyüñademürde
nçaruk

vişâl-i şubha:

1. vişâl-i şubha:-a

Gazel 1992

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Sabaha erişmek.

Bir dem vişâl-i
şubhadirîgâirişmedi
Her şebmuķîm-i
gûşe-i hicrân olan
gönül

vişâl-i yâr:

1. vişâl-i yâr:

Gazel 1965

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Sevgiliye kavuşma.

'Âķilemdirsinvîşâl-i
yâr eylersin taleb
Ol şeh-i 'âlem-
gedâsınyâ ne bu
fıkr-i muķâl

vişâl-i yâra:

1. vişâl-i yâra:-a

Gazel 1866

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Sevgiliye kavuşma.

İrmez vişâl-i yâra
kişi zûr u zâr ile

Dirlervîşâle irmek-
içünsîm ü zer gerek

vişâlineirdüm:

1. vişâlineirdüm:-düm

Gazel 1887

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Kavuşmak. ||

Vuslata ermek.

Devr-i gül mümted
olup
irdümvişâlinediyü
Gicelertâşubha dek
budur
du'âsîbülbülün

vü:

1. vü:

Gazel 1525

Mısra: 10

Ve bağlacı.

İyMuħibbîâh kim
zûlf-i perîşânın
görüp
Dil perîşânoldıvü
olmadı
hergizmüctemi'

2. vü:

Gazel 1643

Mısra: 6

Ve bağlacı.

Zûlf-i
niğârıtdiperîşânes
îm-i şubh
Virdüm bu
'ömribâdâvüaldumh
evâ-yı 'ışķ

3. vü:

Gazel 1680

Mısra: 10

Ve bağlacı.

Gözlemez 'âşık
olan çünkiselâmet
yakasın
Saña ne nâm u
Muħibbîvü ne hod
'âr gerek

4. vü:

Gazel 1690

Mısra: 9

Ve bağlacı.

İyMuħibbî 'ârifem bir
hırķavü bir gûşebes
'Ârifem ben de
ikisin ihtiyâr itsem
gerek

5. vü:

Gazel 1816

Mısra: 8

Ve bağlacı.

Ezelden olmuşam
'âşıküzüñe gün
disemlâyık
Ki sen 'Azrâvü ben
Vâmıķn' için dün
gicegelmedün

6. vü:

Gazel 1879

Mısra: 7

Ve bağlacı.

Gehcefâvügâhşiveg
âhcevr ü gâhnâz
Bilüremâħir beni
öldürisercünbişlerü
ñ

7. vü:

Gazel 1953

Mısra: 1
Ve bağlacı.
Hâtırümâşüftevühâl
ümmelâl
Yüzüñi ‘arz it
iyferhunde-fâl

8. vü:

Gazel 1982

Mısra: 10
Ve bağlacı.
Sorarsañ var-durur
göñlümdeâteş
Gözümde
māvübaşumdahevā
bil

9. vü:

Gazel 1993

Mısra: 4
Ve bağlacı.
Bilmem ne
çārederdüme kim
rāhatolmadum
Gāhicefā-
yıdıdevügāhicefā-yı
dil

10. vü:

Gazel 1994

Mısra: 2
Ve bağlacı.
Her dem cefālar
eyleme
iymehvefāda ol
Dāyimvefāda kalma
vügāhicefāda ol

11. vü:

Gazel 1996

Mısra: 4
Ve bağlacı.

Egerçi mezra’-ı
dilde gözüm
tohmını çok saçdum
Belāvügayrımiñnet
denbañavirmedihç
hāşıl

vücüd:

1. vücüdum:-um

Gazel 1588

Mısra: 2
Beden, cisim,
varlık.

Elümdengitdisermā
yeümiđiāhsüdum
yok
Beni şeydā mı
sanursızvücüdum
bil ki büdum yok

2. vücüdum:-um

Gazel 1636

Mısra: 9
Beden, cisim,
varlık.

Maħabbetnārınayan
dumvücüdumküllim
aħvoldı
Muħibbi’denişānu
mmañbenümnām u
nişānum yok

3. vücüdüm:-ın

Gazel 1637

Mısra: 7
Beden, cisim,
varlık.

Her kimüñ evvel
yakupküllivücüdünh
ākider
Çıkarurāħiryüzün
eyler anuñeflāk-i
‘ışk

4. vücüdum:-um

Gazel 1816

Mısra: 5
Beden, cisim,
varlık.
Beni sen
derdnākitdüñvücüd
umküllihākitdüñ
Beni
vallāhhelākkitdüñ’i
çün dün
gicegelmedüñ

5. vücüdum:-um

Gazel 1956

Mısra: 8
Beden, cisim,
varlık.
Hayālünfikrünçānā
gönüllevhindenakşo
ldı
Vücüdumküllimāhv
olsa o dilden
olmaya zāyil

vuhūs u tavrı:

1. vuhūs u tavrı:-ı

Gazel 1978

Mısra: 3
Kelime Tipi: -
Yabani hayvan ve
kuş.

Kullanamdirseñvuħ
üş u tavrı sen
Mecnünlayın
Şoħbet-i insānı
evvel terk idüben
‘uzlet al

vuslat:

1. vuslatuñ:-uñ

Gazel 1515

Mısra: 5
Kavuşma,
birleşme.
Hicr imiş
soñıvuşlatuñbildüm
İtmem andan
berüvişâletama'

2. **vuşlat:**

Gazel 1870

Mısra: 13
Kavuşma,

birleşme.
Vuşlat el
virmezMuhibbî
kılmayınca terk-i
ser
Çün budur
'ışkuñtarıkdöstlar
ölmek gerek

3. **vuşlatı:**

Gazel 1977

Mısra: 5
Kavuşma,

birleşme.
'Āşıkammā ki
añmamhergiz ben
vuşlatı
Yârdan ancak
hemāñkahr u 'itâb
ister gönül

vuşlat demi:

1. **vuşlat demi:**

Gazel 1663

Mısra: 9
Kelime Tipi: -
Kavuşma vakti.
İyMuhibbimāni'
olsa pîrehenvuşlat
demi

Anı bir āh-ıla yak tā
olsun ol arada yok

vuşlat deminde:

1. **vuşlatdeminde:-nde**

Gazel 1907

Mısra: 7
Kelime Tipi: -
Kavuşma vakti.
Māni' olup ger gire
vuşlat deminde
araya
Şevk-ile
çākeyleyüppirāheni
yektā ten ol

vuşlatşebinde:

1. **vuşlatşebinde:-nde**

Gazel 1528

Mısra: 14
Kelime Tipi: -
Kavuşma gecesi.
Tañmıdurpervāne
kılsa bu
Muhibbîcân u dil
Oldıçünvuşlatşebin
de 'arız-ı cānāne
şem'

2. **vuşlatşebinde:-nde**

Gazel 1528

Mısra: 1
Kelime Tipi: -
Kavuşma gecesi.
Kılsa ger
vuşlatşebinde
'arızıncānāne şem'
Pertev-i ħurşîd olan
yirde ne ħâcet yana
şem'

vuşlatairisdî:

1. **vuşlatairisdî:-di**

Gazel 1695

Mısra: 5
Kelime Tipi: -
Vuşlata ermek. //
Kavuşmak.
Zāhidüñgöñlünde
şek
'āşıkırışdivuşlata
Böyledür kime
emek sunıldı
kimine yimek

vuşlata irmez:

1. **vuşlatairmez:-a-mez**

Gazel 1506

Mısra: 5
Kelime Tipi: -
Kavuşmak.
Ser
kesüpcānvirmeyinc
e 'āşık irmez
vuşlata
Boynınabār-ı
girānduraña bu
serden ne ħaz

2. **vuşlatairmez:-a-mez**

Gazel 1509

Mısra: 5
Kelime Tipi: -
Kavuşmak.
Başını terk
itmeyince 'āşık
irmez vuşlata
Boynınabār-ı
girānduraña bu
sırdan ne ħaz

vuşlat-ı yâr:

1. **vuşlat-ı yâr:**

Gazel 1821

Mısra: 5

Kelime Tipi: -
Sevgiliye kavuşma.
Müyesser olmadı
çünvuşlat-ı yâr
Baña ne
fâyidedurmakdacân
uñ

Y:

ya:

1. ya:

Gazel 1675

Mısra: 2

"de / da" anlamını
katan bağlaç.

Serv-ğadlerpâyına
kim dirsaña su gibi
ak
Âteş-i ruhsâr-ı yâra
ya dil ü cânuñı yak

2. yâ:

Gazel 1569

Mısra: 8

Anlamı pekiştiren,
kuvvetlendiren bir söz.

Hüsnuñiymah-rû
bir kez temâşâ
eyleyen
Diye taşsîn ü
hezârânâferinleryâl
atîf

3. ya:

Gazel 1600

Mısra: 6

Anlamı pekiştiren,
kuvvetlendiren bir söz.

Nigârûñgenc-i
hüsne girilmez
zûlf olur mâni'
'Acebmidür ki

gencüzretilism olup
ya mâr olmak

4. yâ:

Gazel 1622

Mısra: 4

Anlamı pekiştiren,
kuvvetlendiren bir söz.

Devâçünâhiritmezd
uñ bu derde iştâbîb-
i dil
Ne idi yâ beni evvel
bu derde mübtelâ
kılmak

5. ya:

Gazel 1640

Mısra: 7

Anlamı pekiştiren,
kuvvetlendiren bir söz.

Didümsezülfüne
'anberkılup ya
nâfeyeteşbih
Haşamıdır bu ben
miskîn
'acebmidürhaşâ
kılmak

6. ya:

Gazel 1773

Mısra: 2

Anlamı pekiştiren,
kuvvetlendiren bir söz.

Çekesin iy dil niçe
cevrin çad-i dil-
cûlaruñ
Ya niçe bir aka
iydidegözündensula
ruñ

7. ya:

Gazel 1864

Mısra: 10

Anlamı pekiştiren,
kuvvetlendiren bir söz.
Şâd olup
vaşlaMuhibbî olma
hicrânamelül
Her ne gelse lutfdür
ya kahrı hoş
görmek gerek

8. ya:

Gazel 1646

Mısra: 8

Hayıflanma
belirten bir ünlem.

La'l-i
lebûñşifâurdârü's-
şifâişigün
Ya n' için anda bu
ben bîmâr u zârayir
yok

9. yadur:-dur

Gazel 1760

Mısra: 3

Yay, ok atılan yay.
II Sevgilinin yay gibi
kaşları.

Ebrûlaruñı gördüm
bildüm ki katı
yadur
Çekilmedi çekilmez
didisenüñkemānuñ

10. yadur:-dur

Gazel 1762

Mısra: 3

Yay, ok atılan yay.
II Sevgilinin yay gibi
kaşları.

Ebrü-yıyâr[ı] her
kim gördükde katı
yadur
Çün kimse

çekmemişdür ben
de çekem kemānuñ

11. **yadur:-dur**

Gazel 1763

Mısra: 4

Yay, ok atılan yay.

*II Sevgilinin yay gibi
kaşları.*

Katı sahtdur dili ol
olamaz kimseye
rām
Katı yadur kaşı
yokdur çekici ol
yanuñ

12. **yanuñ:-nuñ**

Gazel 1763

Mısra: 4

Yay, ok atılan yay.

*II Sevgilinin yay gibi
kaşları.*

Katı sahtdur dili ol
olamaz kimseye
rām
Katı yadur kaşı
yokdur çekici ol
yanuñ

13. **ya:**

Gazel 1982

Mısra: 4

Yay, ok atılan yay.

*II Sevgilinin yay gibi
kaşları.*

Olur her gāmze[si]
bir tūr-i dil-süz
Muqavves kaşlarımı
iki ya bil

14. **ya:**

Gazel 1710

Mısra: 2

*"Peki, iyi, ama,
fakat" anlamında
bağlaç.*

Kim

diñledişirinsözün ol

göncadehānuñ

Ya kim haberin

viridi ki ol ince

miyānuñ

15. **ya:**

Gazel 1782

Mısra: 2

*"Peki, iyi, ama,
fakat" anlamında
bağlaç.*

Lebüemim diyen

gördi mi bilsem

dehenüñ

Ya işiddi mi ola

nāz-ıla bir kez

suhenüñ

16. **yā:**

Gazel 1965

Mısra: 8

*"Peki, iyi, ama,
fakat" anlamında
bağlaç.*

‘Ākilemdirsinvışāl-i

yār eylersin taleb

Ol şeh-i ‘ālem-

gedāsinyā ne bu

fikr-i muhāl

17. **ya:**

Gazel 1501

Mısra: 8

Veyahut, ya da.

Kim tarīkı

‘ışkuñuñyokdurdım

işler evveli

Bulmadılar

arayupañanihāyet
ya vaşat

18. **ya:**

Gazel 1632

Mısra: 8

Veyahut, ya da.

Ṭulū’ itmez neden
bilsem

sa’ādetnecmibaşum

a

Yaḥüdbi-

ṭāli’ümbeñzer ya

dilberden ‘ināyet

yok

19. **ya:**

Gazel 1634

Mısra: 11

Veyahut, ya da.

Dimezembrañakālil

eyle cefāñi ya kesir

Bu Muḥibbīḥoş

görür her ne gelürse

az [u] çok

20. **ya:**

Gazel 1751

Mısra: 2

Veyahut, ya da.

Ka’bedürküymaärz

üitdivarmagadilüñ

Bilmezemsuyuñ mı

çekdi seni anda ya

gilüñ

21. **ya:**

Gazel 1785

Mısra: 2

Veyahut, ya da.

‘Ārızın ‘arzitmege

bir ruḥlarımeh-rü

gerek

Çeşm [ü]
tîrihâzirolmuş elde
ya ebrû gerek

22. ya:

Gazel 1795

Mısra: 4

Veyahut, ya da.

Eyler iseñârzû sen
genc-i vaşl-ı dilberi
Gönlüñivîrânekılup
ya harâb olmak
gerek

23. yâ:

Gazel 1795

Mısra: 14

Veyahut, ya da.

Kıymetinfehmeyley
üptâ kim alalar
güşına
Sözlerüñ gevher ü
yâdürr-i hoş-âb
olmak gerek

24. ya:

Gazel 1885

Mısra: 8

Veyahut, ya da.

Yaşumâhum neden
te'sîr kılmaz
'Acebkalbianuñâhe
n mi ya seng

25. ya:

Gazel 1919

Mısra: 2

Veyahut, ya da.

Var mı cihânda bir
kişi diye huzûra gel
Ya kurtılup bu
guşsavügamdansürûra
gel

26. ya:

Gazel 1949

Mısra: 4

Veyahut, ya da.

'İşkuñamüstağrağa
m kılmam nazar sol
u saga
Bilmezem var mı
cihândasañabeñzer
ya degül

27. ya:

Gazel 1973

Mısra: 5

Veyahut, ya da.

Ya
Ferîdüntopragıdurin
dügün elde kadeh
İçdügün mey yirine
sanma ki hün-ı Cem
degül

28. ya:

Gazel 1750

Mısra: 6

"Ya ... ya ..."

bağlacı.

Kim seni bu hüsn-
ile görse beşer
sanmaz saña
Diye hürî ya perî ya
indi göklerden
melek

29. ya:

Gazel 1750

Mısra: 6

"Ya ... ya ..."

bağlacı.

Kim seni bu hüsn-
ile görse beşer
sanmaz saña

Diye hürî ya perî ya
indi göklerden
melek

30. yâ:

Gazel 1801

Mısra: 4

"Ya ... ya ..."

bağlacı.

Sebz-i
hattuñzâhirolmuşbâ
ğ-ı hüsnündevelî
Bilmedüm 'anbermi
yâmüşg-i
Hañadurkâkülün

31. ya:

Gazel 1865

Mısra: 7

"Ya ... ya ..."

bağlacı.

'İşk ya Mecnünuñ
olsun ya benüm
olsun didüm
Dimesünler 'ışk
içinde
iştirâküñdürsenüñ

32. ya:

Gazel 1865

Mısra: 7

"Ya ... ya ..."

bağlacı.

'İşk ya Mecnünuñ
olsun ya benüm
olsun didüm
Dimesünler 'ışk
içinde
iştirâküñdürsenüñ

33. ya:

Gazel 1963

Mısra: 6

"Ya ... ya ..."
bağlaci.
Hayme kıldı döşedi
yine
zümürüddenbisat
Taht-ı zerrine çıka
ya otura dārā-yı gül

34. ya:

Gazel 1798

Mısra: 4

Acaba.

Dime saçına
dolaşdumolmadum
bir dem küşad
Ya
perişanzülfineāsān
mıdurıldādadelik

yaevlevüp:

1. ya eyleyüp:-yüp

Gazel 1796

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Yay eylemek, yay
haline getirmek, yay
olarak kullanmak.

Kaşuñı ya
eyleyüpmüjgānlaru
ñtreyledüñ
Beni
öldürmegeiydöst
yine el-bir eyledüñ

vāğiyāse'l-

müsteğisinneccināmimm

ānehāf:

1. yāğiyāse'l-

müsteğisinneccināmim

mānehāf:

Gazel 1567

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

"Ey yardım
dileyenlere yardım eden
(Allah) bizi
korktuklarımızdan
kurtar." mealinde bir
dua. Korkudan emin
olmak için okunduğu
kabul edilir.

'Ahdine
turmazdirīgāva'dey
e eyler hilāf
Yāğiyāse'l-
müsteğisinneccinā
mimmānehāf

yāilāhī:

1. yāilāhī:

Gazel 1654

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Ey Allah'im, duaya
başlama sözü.

'Işkadüşdüm
kalmadı şabrum
olup dilden berī
Yāilāhīolmasunhīç
kimseler nā-çār-ı
'ışk

2. yāilāhī:

Gazel 1930

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Ey Allah'im!
(duaya başlama sözü).

Ol şeh-i
hübānsiyehzülfinde
n ayırdı beni
Yāilāhīmüdde'iyüzi
ni her dem kara kıl

3. yāilāhī:

Gazel 1556

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Ey Allah'im! II

Duaya başlama sözü.

Yaragyāra uya

korkum budur

Yāilāhī

"neccināmimmānaḥ
āf"

ya kaşıyla:

1. ya kaşıyla:-ı, -y, -la

Gazel 1554

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Sevgilinin yaya
benzeyen kaşları.

Ya kaşıyla gamze

okların ele alsa

nigār

'Işkmeydānında

eyler bu Muhibbī

dil hedef

yakaşlarıñ:

1. ya kaşlarıñ:-uñ

Gazel 1879

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

(Sevgilinin) yay
gibi kavisli olan kaş.

Bilmezemkavs-i

belāmıdurmuqavves

kaşlarıñ

Ġamzelermidürvey

āfir-i belā ya

kaşlarıñ

yakaşuñı:

1. ya kaşuñı:-uñı

Gazel 1827

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

(Sevgilinin) yay
gibi kavisli olan kaşı.
Gösterüp ya
kaşuñkırpügüñieyl
eyüp ok
Bagrumipäreleyüpy
aşumigülgünitdün

2. ya kaşuñ: -uñi

Gazel 1975

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

(Sevgilinin) yay
gibi kavisli olan kaşı.

Ya kaşuñıçekmege
girdi yine meydāna
dil
Bir hüner ‘arz
eylemek ister
megersultāna dil

vā ne:

1. yā ne:

Gazel 1877

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Peki ya neden?.

Dilā ‘ışık-
ılaçünmeydānagird
ün
Başuñ top itmez-
iseñyā ne girdün

vānebiyvallāh:

1. yānebiyvallāh:

Gazel 1657

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Ey Allah'ın

peygamberi.

Yānebiyvallāhitdün
mu‘cizüñle ayı şak
Diselersañna

‘acebmidürşehāmah
büb-ı Hāk

vānedür:

1. yānedür:

Gazel 1916

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Ya nedir.

Çündegülbākīcihān
a eyleme iy dil
tama’
Saña kalmaz
çünbilürsinyānedür
ceng ü cidāl

2. ya nedür:

Gazel 1915

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Peki ya nedir?.

Bir nazarla aldı
göñlüm beni
mecnün eyledi
Gözleri
sāhirdegülse ya
nedürbaña bu hāl

yā rab:

1. yā rab:

Gazel 1544

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Ey Rabbim.

Derdümedermān
olur mı bilmezemyā
Rab benüm
Işkumapāyān olur
mı
yüregümtoptoludāğ

2. yā rab:

Gazel 1701

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Ey Rabb'im, Ey

Allah'im!.

Düşer āh itse
Muhibbibaħr-ı
ğamgirdābına
Olmasunyā Rab
muḥālifrüzigārıkim
senün

3. yā rab:

Gazel 1803

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Ey Rabb'im, Ey

Allah'im!.

Zulm elin
uzatmasun
‘ālemdeyārıkinsen
ün
Cevri
‘ādetitmesünyā Rab
niğārıkinsenün

yāresülallāh:

1. yāresülallāh:

Gazel 1595

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Ey Allah'ın

Rasulü!.

Bu
Muhibbinünmurādı
bendeñolmakdurhe
mān
YāResülallāhķabül
it olmasun senden
irak

yava:

1. ya ya:

Gazel 1522

Mısra: 9
Kelime Tipi: -
İkili
karşılaştırmaları ifade
etmek için kullanılan
bir bağlaç.
'Işk ya Mecnünüñ
olsun ya benüm
olsun direm
İstemem bir kimse
kim ola benüm-ile
meşâ'

2. ya ya:
Gazel 1695
Mısra: 7
Kelime Tipi: -
İkili
karşılaştırmaları ifade
etmek için kullanılan
bir bağlaç.
'Işk ya Mecnünüñ
olsun ya benüm
olsun didüm
İstemem bir şeyde
olam kimse ile
müşterek

3. ya ya:
Gazel 1624
Mısra: 6
Kelime Tipi: -
Ya... Ya da.
Yāra kim ilte ola bu
derd-i dil aḥvālını
Ya gözün yaşına
'ārż ya āh-
ılaferyāda bak

4. ya ya:
Gazel 1904
Mısra: 4

Kelime Tipi: -
Ya...ya da bağlacı.
Mūr gibi çün beni
pā-māyledüñ
Ya gel öldür ya
terahhümeylegil

yād:

1. yād:

Gazel 1596

Mısra: 6

Yabancı, hasım

kimse.

Yazsañ 'uşşakı bu
ben
'āşıkunıyādağetur
Dimestinler ser-i
kūyuñdasenünyād
ancak

2. yāda:-a

Gazel 1624

Mısra: 8

Yabancı, hasım

kimse.

Hıçrevāmıdurnigārā
olmuş iken āşinā
Saña kim telkîn
kıldı anı koyup
yāda bak

3. yāduña:-uñ, -a

Gazel 1523

Mısra: 15

Anı, hatıra.

İydöstsenünyāduña
ben niçeyanaram
Luṭf eyle beni bir
gıce it imtiḥānı
şem'

4. yādına:-ın, -a

Gazel 1531

Mısra: 5
Anı, hatıra.
Mevsim-i gülde lebi
yādına mey
nüşeylerüz
Biz ḥarābātehlıyüz
düşmez
elümüñdenayāğ

5. yādına:-ın, -a

Gazel 1558

Mısra: 5

Anı, hatıra.

La'l-i
nābuñyādınaFerhād
-veşiygonca leb
Küh-ı ğamda var
niçehünıncigerler
her taraf

6. yādına:-ın, -a

Gazel 1615

Mısra: 7

Anı, hatıra.

Serv-
ḳadleryādınaşıneme
çekdüm bir elif
Olmasunnā-
çāreḥaşretle olan
āğüşa bak

7. yādına:-ın, -a

Gazel 1819

Mısra: 5

Anı, hatıra.

Ḥusrevāşırınlebüñy
ādınaFerhādolmuş
m
Küh-ı ğamda ben
ğarībi bir nefes
şādıtmedüñ

8. **yādına:-ın, -a**

Gazel 1832

Mısra: 5

Anı, hatıra.

Sākiyā sun lebleri
yādnadāyimsāğarı
'İşkınanüşidelüm ol
dişleri dūr-dānenüñ

9. **yādına:-ın, -a**

Gazel 1905

Mısra: 7

Anı, hatıra.

Noktaagzuñ kıl
miyānuñyādnadidü
mğazel
Şā'ir-i şirīn-suhen
itse ne tañ ince
hayāl

yādevledüñ:

1. **yādeyledüñ:-dūñ**

Gazel 1681

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Hatrlamak,

söylemek.

İytabīb-i dil bu ben
dil-
hasteyiyādeyledüñ
Kurtarupderd ü
belādanğamdanāzād
eyledüñ

2. **yādeyledüñ:-dūñ**

Gazel 1749

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Hatrlamak,

söylemek.

Āşināñı yad
idüpbīgāneyiyādeyl
edüñ

Bilmezem kim saña
nesi

hoşgelürbīgānenüñ

3. **yādeyledüñ:-dūñ**

Gazel 1727

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Hatrlamak,

anmak.

Gülşen-i
hüsninibeñzer ol
gülüñyādeyledüñ
Bülbül-
āsāiygöñültāsubhfer
yādeyledüñ

yādeyleyüp:

1. **yādeyleyüp:-yüp**

Gazel 1622

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Hatrlamak,

söylemek.

Nedüriymeh bu
miskīne sitem cevr
ü cefā kılmak
Beni yādeyleyüp
her dem raķıbiāşinā
kılmak

2. **yādeyleyüp:-yüp**

Gazel 1504

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Hatrlamak,

anmak.

Leblerüñyādeyleyü
p içse şarābiehl-i
'ışk
Germ olur
meyhāneler içre
idermestānehaz

3. **yādeyleyüp:-yüp**

Gazel 1640

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Hatrlamak,

anmak.

Saña mı kaldı
'ālemde dile cevr ü
cefā kılmak
Beni yādeyleyüp
her dem raķıbiāşinā
kılmak

yādidüp:

1. **yādidüp:-üp**

Gazel 1542

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Anmak, zikretmek,

hatrlamak.

Gül ruhuñşevkiyle
güller
pīrehençakeylesün
Yādidüpñāliniyaksu
nsīnesinelāledağ

2. **yad idüp:-üp**

Gazel 1749

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Anmak, zikretmek,

hatrlamak.

Āşināñı yad
idüpbīgāneyiyādeyl
edüñ
Bilmezem kim saña
nesi
hoşgelürbīgānenüñ

yādagetür:

1. **yādagetür:**

Gazel 1596

Mısra: 5
Kelime Tipi: -
*Hatırlamak, akla
getirmek.*
Yazsañ ‘uşşâkı bu
ben
‘âşıkunıyâdağettür
Dimesünler ser-i
küyuñdasenüñyâd
ancak

yâdigâr:

1. **yâdigâra:-a**
Gazel 1628
Mısra: 1
*Hatra, bir kimseyi
veya bir olayı hatırlatan
şey.*
Sînemdedilâderd
olan yâdigâra bak
Dîdemden akan her
yaña ol cüybâra bak

2. **yâdigârıñdur:-
uñdur**

Gazel 1739
Mısra: 4
Armağan, hediye.
Sînem içre
saklarampeykânunı
cânım gibi
Bil ki cânımdan
‘azîzdüryâdigârıñd
ursenüñ

yâdigâr kala:

1. **yâdigârkala:-a**
Gazel 1643
Mısra: 8
Kelime Tipi: -
*Bir kimseyi veya
nesneyi hatırlatacak
şey; geriye kalmak.*

Hoşduregerçıkışsa-i
Mecnûn u Kûhken
Benden de yâdigâr
kala niçenüktehâ-yı
‘ışk

yâdigâr olmak:

1. **yâdigârolmak:-mak**
Gazel 1723
Mısra: 6
Kelime Tipi: -
*Hatra olarak
kalmak II Armağan
olmak.*

Gelse
tîrûñiykemân-ebrû
bulur cânımfereh
Sînem içre her biri
bir yâdigâr olmak
gerek

yâdigâr-ı dil:

1. **yâdigâr-ı dil:**
Gazel 1961
Mısra: 4
Kelime Tipi: -
Gönlün hatırası.
Ġamzeñhadengi
geldi o
peykânsînede
Şâdambunuñlaoldıb
añayâdigâr-ı dil

yâdinadüşdi:

1. **yâdinadüşdi:-di**
Gazel 1533
Mısra: 7
Kelime Tipi: -
*Hatırlamak, aklına
gelmek.*
Lebleri
yâdinadüşdicân u
dil meyhâneye

Ol
sebebdendürelümde
ndâyimâ düşmez
ayâğ

yâdlıkidersin:

1. **yâdlıkidersin:-ersin**

Gazel 1594

Mısra: 1
Kelime Tipi: -
*Yabancılık etmek,
yabancı gibi
davranmak.*

Biz
senünleâşinâyuz
sen idersinyâdlık
Bendeye
lâyıkmıdır kim
isteye âzâdlık

yâğ:

1. **yagın:-ın**

Gazel 1513

Mısra: 9
Yağ.
Muhibbî gibi
yakupbağrıyagın
Sarardupbeñzinibîm
âr olan şem’

2. **yag:**

Gazel 1539

Mısra: 6
Yağ.
Tekye-i dilde yine
yakmaga dil
kandîlini
Bağrum ile
gözlerüm biri su
iltür biri yag

3. **yagı:-ı**

Gazel 1886

Mısra: 1

Yağ.

Faşl-ı şitâdatoñdı
mı yağıbenefşenüñ
İrdi bahâr olmadı
çağıbenefşenüñ

4. **yagsa:-sa**

Gazel 1776

Mısra: 8

(Yağmur, kar, dolu

*vb.) Gökten yere
düşmek.*

Kaça mı cevr ü
cefâdan seni cân-ıla
seven
Yüzini döndürmeye
cevrünleyagsa başa
seng

5. **yagar:-ar**

Gazel 1884

Mısra: 13

(Yağmur, kar, dolu

*vb.) Gökten yere
düşmek.*

Ğamsehâbindanyag
arçün başa
miñnetyagmurı
YaraşursañaMuhibb
iâh u efgân eylemek

6. **yagdukça:-duk, -ça**

Gazel 1956

Mısra: 6

(Yağmur, kar, dolu

*vb.) Gökten yere
düşmek.*

Maħabbettoħmıniek
dümegeçri mezra'-ı
dilde
Yaşumbârânyagdu

kça olur derd-ile
ğamhâşıl

yag:-

1. **yagma:-masa**

Gazel 1571

Mısra: 8

(Yağmur, kar, dolu

*vb.) Gökten yere
düşmek.*

Ĥırmen-i 'ömrüm
bañavirmezdicevce
hâşılı
Gözlerümden her
seheryagma ger
bârân-ı 'ışk

yağdur:-

1. **yagdur:-(u)r**

Gazel 1586

Mısra: 4

Yakmak, ateşe

vermek.

Sanki ebr-i nev-
bahârîdürsañakarşu
gözüm
Yagdurur her dem
sirişkidimebârân
anda yok

yagdur:

1. **yagdurmayaydı:-
mayaydı**

Gazel 1621

Mısra: 3

Yağdırmak,

yağmasını sağlamak.

Yagdurmayaydı
'äleme ger dîde göz
yaşın
Başdan yakardı
uşbucihânîşerâr-ı
'ışk

2. **yagdurursın:-ursın**

Gazel 1777

Mısra: 2

Yağdırmak,

yağmasını sağlamak.

Yaşumolduğıçunħa
ddüñle hem-reng
Cefâdanyagdurursın
başumaseng

yagdurupeşkümi:

1. **yagdurupeşkümi:**

Gazel 1517

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Göz yaşını

akıtmak, dökmek.

Yagdurupeşkümiitd
ümnâħun-ıla anı
çar'
Ekmegetoħm-ı
ğamsınemolupdurc
ây-ı zer'

yagma evledi:

1. **yagmaevledi:-di**

Gazel 1830

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Yağmalamak, talan

etmek.

Cân u dil mülkini
evvel eyledi
yagmagözün
Öldüriserbilüremâhi
r beni şehlâgözün

yagmaya virdi:

1. **yagmayavirdi:-di**

Gazel 1713

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Yağmalamak, talan etmek.

Şabrumıyagmaya
viridi
gönlibimäreyledi
Âh kıyın kıyın
bakan şolçeşm-i
bîmāruñsenüñ

yagmayavirüp:

1. **yagmayavirüp:-üüp**

Gazel 1981

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Yağmalamak, talan etmek.

Bañaārāmkomayup
şabrumıyagmayavir
üp
Göreym seni iy dil
‘ālemesergerdān ol

yagma-vı ‘ışk:

1. **yagma-yı ‘ışk:**

Gazel 1575

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Aşk yağması.

Pāymālitdi yine
ğam leşkeri
Eyledi dil mülkini
yagma-yı ‘ışk

yahu:

1. **yāhū:**

Gazel 1926

Mısra: 10

Veya.

Yüregihünolmaduk
var mı
cihāndaādemī
Yāhū bu devrān

elinden kimdür ol
giryāndegül

yahud:

1. **yāhūd:**

Gazel 1500

Mısra: 10

Veya. II Yoksa.

Nāme içre
nāmınıañmıñMuhib
bīdilberüñ
Sehv-ile yazmıñ
megeryāhudyazılmı
şdurğalañ

2. **yāhūd:**

Gazel 1632

Mısra: 8

Veya. II Yoksa.

Ṭulū’ itmez neden
bilsem
sa’ādetnecmibaşum
a
Yāhūdbī-
ṭāli’ümbeñzer ya
dilberden ‘ināyet
yok

3. **yāhūd:**

Gazel 1640

Mısra: 10

Veya. II Yoksa.

Muhibbīderd-i
ħasretlevedā’ eyler
mi cān tenden
Olur mı ölmeden
yāhūdānuñlamerħab
ā kılmak

4. **yāhūd:**

Gazel 1739

Mısra: 11

Veya. II Yoksa.

Görinenzülfüñmidü
rdidümyahūddām-ı
belā
Didiyañlışañladuñbī
-çāredāruñdursenüñ

5. **yāhūd:**

Gazel 1802

Mısra: 3

Veya. II Yoksa.

Sañadırsem ben
melek yāhūdperfi
olur ħaṭā
Bir muşavvercānsın
‘ālemde gözler
görmedük

6. **yāhūd:**

Gazel 1886

Mısra: 10

Veya. II Yoksa.

SākīMuhibbī
teşneye
gülğünşārāb sun
Yāhūdgetür var-ısa
agibenefşenüñ

7. **yāhūd:**

Gazel 1899

Mısra: 2

Veya. II Yoksa.

Ger eyleseñcevr ü
cefāderdsenüñ elem
senüñ
Yāhūd dönüp mihr
ü vefāluṭfsenüñ
kerem senüñ

8. **yāhūd:**

Gazel 1962

Mısra: 2

Veya. II Yoksa.

Cānānazar it derd-i
dil-i mübtelāma gel
Yāhūd iriş zülf-ile
dām-ı belāma gel

9. **yāhūd:**

Gazel 1974

Mısra: 2

Veya. II Yoksa.

‘İyş ü şafāda
gördüm la’l-i
lebündekiḫāl
Her kanda şehd ü
şekker konar
megesyāhūd bal

yak-:

1. **yakardı:-(a)r, -dı**

Gazel 1501

Mısra: 3

Yakmak, ateşe

vermek.

Āteş-i āhum
yakardı
gönlümünBağdādın
1
Anda yaşum olmasa
biri Furāt u biri Şaṭ

2. **yakup:-up**

Gazel 1513

Mısra: 9

Yakmak, ateşe

vermek.

Muḫibbī gibi
yakupbagrıyagın
Sarardupbeñzinibīm
ār olan şem’

3. **yakar:-ar**

Gazel 1528

Mısra: 8

Yakmak, ateşe
vermek.

Rüşenitseñn’olacān
ākülbe-i aḫzānumı
Dāyimāmeḫpertevi
ndençün yakar
pervāne şem’

4. **yakardı:-(a)r, -dı**

Gazel 1621

Mısra: 4

Yakmak, ateşe

vermek.

Yagdurmayaydı
‘āleme ger dīde göz
yaşın
Başdan yakardı
uşbucihānişerār-ı
‘ışk

5. **yaksa:-sa**

Gazel 1749

Mısra: 9

Yakmak, ateşe

vermek.

Āteş-i ruḫsāruña
yaksa Muḫibbī dil
ne ḡam
Şem’eyanmakdang
örüñpervāsı yok
pervānenüñ

yak:

1. **yaksa:-sa**

Gazel 1518

Mısra: 7

Ateş durumuna

geçmek, tutuşmak.

Gāh yaksa gāh
kesse başumisultān-
ı ‘ışk
Her ne emr itse

buyursun bende-
fermānumçü şem’

2. **yakalı:-alı**

Gazel 1531

Mısra: 1

Ateş durumuna
geçmek, tutuşmak.

Yakalı ḡam leşkeri
bu
sīnemüzretāzedāḡ
‘İşkşāhıkurdi san
şahrā-
yımihnetdeotag

3. **yakma:-ma**

Gazel 1538

Mısra: 8

Ateş durumuna
geçmek, tutuşmak.

Hācetdegül bu
ḫāne-i
hicrānaiyrefik
Yakma bu
şebisīnemolupdurañ
açerāḡ

4. **yakamazsın:-amaz, -
sın**

Gazel 1556

Mısra: 5

Ateş durumuna
geçmek, tutuşmak.

Yakamazsın bāl ü
perpervāne-veş
Bülbülā ancak
hemān var sende lāf

5. **yaksam:-sam**

Gazel 1584

Mısra: 5

Ateş durumuna
geçmek, tutuşmak.

Şem-i
ruhsârũnacânacân u
dil yaksam n'ola
Bâl ü perden
ğayrıçünpervānenü
ñhîçbârı yok

6. **yakdı:-dı**

Gazel 1585

Mısra: 7

*Ateş durumuna
geçmek, tutuşmak.*

Āteş-i 'ışkı ser-â-
ser yakdı 'âlem
mülkini
Gerçi
baksañzâhirengörin
ür anda nâr yok

7. **yakarsa:-ar, -sa**

Gazel 1618

Mısra: 7

*Ateş durumuna
geçmek, tutuşmak.*

Ger hasûdân fitne
âteşin yakarsa
gamdegül
Kudretindengülşen
olan âteş-i
İbrâhîm'e bak

8. **yak:**

Gazel 1620

Mısra: 8

*Ateş durumuna
geçmek, tutuşmak.*

Diler-iseñ bir
kemānçe ola bu
göñlüñsenüñ
Başuñtäreyleyüp
bul bir deri sineñe
yak

9. **yakar:-ar**

Gazel 1625

Mısra: 9

*Ateş durumuna
geçmek, tutuşmak.*

Zerreler yakar
çerāğhurşîd-i
'âlem-tâbdan
Kaşrelerden cem'
olunmuş bu
yidideryâya bak

10. **yak:**

Gazel 1626

Mısra: 4

*Ateş durumuna
geçmek, tutuşmak.*

İñilesañadisünleke
mānçe
Yaşuñtârsîneñüzre
bir deri yak

11. **yakup:-up**

Gazel 1637

Mısra: 7

*Ateş durumuna
geçmek, tutuşmak.*

Her kimüñ evvel
yakupküñlüvücüdñh
âkider
Çıkarurâñhiryüzin
eyler anuñeflâk-i
'ışk

12. **yak:**

Gazel 1641

Mısra: 2

*Ateş durumuna
geçmek, tutuşmak.*

Boynuñazencîr-i
'ışkıy dil-i
dîvânedak
Cānuñpervāne-veş

şem'-i muhabbet
içre yak

13. **yak:**

Gazel 1654

Mısra: 5

*Ateş durumuna
geçmek, tutuşmak.*

Bâl ü per yak şem'-
i
hüsneğörickepervān
e-vār
Gülşen içre ola
bülbül gibi ancak
zâr-ı 'ışk

14. **yakdı:-dı**

Gazel 1654

Mısra: 1

*Ateş durumuna
geçmek, tutuşmak.*

Sînesini her
kimüñyakdı ezelden
nâr-ı 'ışk
Dûd-ı
âhındankılırsatañm
ıduresrâr-ı 'ışk

15. **yak:**

Gazel 1663

Mısra: 10

*Ateş durumuna
geçmek, tutuşmak.*

İyMuhibbîmāni'
olsa pîrehenvuşlat
demi
Anı bir âh-ıla yak tâ
olsun ol arada yok

16. **yak:**

Gazel 1675

Mısra: 2

*Ateş durumuna
geçmek, tutuşmak.*
Serv-қadlerpāyına
kim dirsaña su gibi
ak
Āteş-i ruhsār-ı yāra
ya dil ü cānuñı yak

17. **yakısar:-ı, -sar**

Gazel 1686

Mısra: 10

*Ateş durumuna
geçmek, tutuşmak.*

Āh-ı serd itme
Muhibbıkey sakın
kim ‘ālemi
Od biragupyakısar
bu hāy-
ılahüyuñsenüñ

18. **yakmağ:-ma, -gı**

Gazel 1686

Mısra: 7

*Ateş durumuna
geçmek, tutuşmak.*

Ögrentüpsinhicrodın
ayakmağı
‘āşıqlaruñ
Hiçnażırüñyog-ıdı
olmasa bu
hüyuñsenüñ

19. **yakar:-ar**

Gazel 1772

Mısra: 3

*Ateş durumuna
geçmek, tutuşmak.*

Şem’ecānını yakar
‘āşıkhemānpervāne
dür
Bülbüle sunıldı
ancak āh u nālān
eylemek

20. **yakar:-ar**

Gazel 1806

Mısra: 7

*Ateş durumuna
geçmek, tutuşmak.*

Yāradidüm şem’
yakar her
gicepervānesin
Didi bunda
yimeğam ‘uşşāk[ı]
nār itsem gerek

21. **yakmağ:-mağ**

Gazel 1809

Mısra: 9

*Ateş durumuna
geçmek, tutuşmak.*

Eyledüñsīnemçerāğ
ınyakmağaçün dil
fitil
Şöyle bil
şimdengirü od
olisaryirüñsenüñ

22. **yakduñ:-du, -ñ**

Gazel 1811

Mısra: 5

*Ateş durumuna
geçmek, tutuşmak.*

Āteş-i
hicerānayakduñ
‘ākıbet ben ‘āşıkı
Hālīşitdünğill ü
ğışdan zer gibi
kåleyledüñ

23. **yakam:-am**

Gazel 1826

Mısra: 5

*Ateş durumuna
geçmek, tutuşmak.*

Ruñişem’ine yakam
bu dil ü cān-ıla seri
Her kişi
sevdüğüñyolınape
rvāne gerek

24. **yakısar:-ı, -sar**

Gazel 1833

Mısra: 3

*Ateş durumuna
geçmek, tutuşmak.*

Yakısar ‘ākıbeti kül
idiserāh beni
‘Acabā benciləyin
hāli mi var
hıçkesüñ

25. **yakaldan:-aldan**

Gazel 1837

Mısra: 8

*Ateş durumuna
geçmek, tutuşmak.*

Cefā taşıyla sındı
şabrayağı
Yakaldanbaşumace
vrün-ile seng

26. **yakduñ:-du, -ñ**

Gazel 1845

Mısra: 5

*Ateş durumuna
geçmek, tutuşmak.*

Yüzüme bir güle
bakduñ beni
‘ışkodınayakduñ
Kanı benim ile
‘ahdüñn’içün dün
gicegelmedüñ

27. **yakmak-durur:-
mak-, -durur**

Gazel 1852

Mısra: 8

*Ateş durumuna
geçmek, tutuşmak.*

Âteş-i hüsnine
yansa dil ü cân
olmaz ‘aceb
Bâl ü per yakmak-
durur dâyim işi
pervânenüñ

28. **yakar:-ar**

Gazel 1917

Mısra: 6

*Ateş durumuna
geçmek, tutuşmak.*

Âteş-i
ruhsârayandursamn
'olacân u dili
Şem'e yakar nite
kim pervâne görse
perr ü bâl

29. **yakup:-up**

Gazel 1919

Mısra: 3

*Ateş durumuna
geçmek, tutuşmak.*

Pervâne-
vârşevkineşem'üñy
akup peri
Çarķ ol
gözünşirîşkineyanm
aganūra gel

30. **yakaram:-aram**

Gazel 1920

Mısra: 4

*Ateş durumuna
geçmek, tutuşmak.*

Gül
yüzünşevkinecânıvi
rürempervâne-veş
Yakaram şem'-i

cemâlüne dil-ile
cânı bil

31. **yakalıdan:-alı, -dan**

Gazel 1936

Mısra: 10

*Ateş durumuna
geçmek, tutuşmak.*

Ruħlarışevķi ile
yandı Muħibbî
odlara
Nâr-ı 'ışķı
yakalıdan sîne-i
süzâna dil

32. **yakmaga:-mağ, -a**

Gazel 1948

Mısra: 8

*Ateş durumuna
geçmek, tutuşmak.*

Dutsun şadâ-
yına'ra-i 'ışķuñ
felekleri
Kandı-l-i 'arşı
yakmagaâhuñşerâre
kıl

33. **yakaram:-aram**

Gazel 1953

Mısra: 6

*Ateş durumuna
geçmek, tutuşmak.*

Şem'-i
hüsnetâlibempervân
e-veş
Yakaramâħir ben
anda perr ü bâl

34. **yakasın:-a, -sın**

Gazel 1959

Mısra: 9

*Ateş durumuna
geçmek, tutuşmak.*

Âhâteşine ger

yakasın

deħriMuħibbî

Raħmeylemeyüpdır

bile sen de yan u

yakıl

35. **yakayım:-ayım**

Gazel 1988

Mısra: 5

*Ateş durumuna
geçmek, tutuşmak.*

Sen baña göster
cemâlünüşem'inicân
yakayım
Âteşi görse yanar
döymeksüzinpervân
e gel

36. **yakarsa:-ar, -sa**

Gazel 1992

Mısra: 9

*Ateş durumuna
geçmek, tutuşmak.*

Yakarsa seni
lâdimepervâneler
gibi
Şem'-i
cemâlîşevķinesüzân
olan gönül

yaka:

1. **yaka:**

Gazel 1718

Mısra: 11

*Elbise boynu,
elbisenin boyun geçecek
ve buynu örtecek yeri.*

Yaka çâk itse

Muħibbî yine şevķ-

ile ne tañ

Sînesinañdimeger

ol gül-i
nâzûkbedenûñ

2. **yakalar:-lar**

Gazel 1826

Mısra: 7

*Elbise boynu,
elbisenin boyun geçecek
ve buynu örtecek yeri.*

Yakalar çâkidelüm
gül demi 'işret
idelüm
Bize sun
sâğarisâķīsañacānān
e gerek

yakasıcāk:

1. **yakası çāk:**

Gazel 1847

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Yakası yırtık II

*Perişan, üzüntülü, yaşlı;
dünyadan el etek
çekmiş.*

Dest uran dâmen-i
'ışka yakası çāk
gerek
Göklere âhiirüp
gözleri nemnāk
gerek

yakıl:

1. **yakılup:-up**

Gazel 1513

Mısra: 4

Yanmasını

*sağlamak, tutuşturmak,
ateşe vermek.*

Kesilmez dūd-ı
āhuñhīçbaşuñdan
Benüm tek yakılup
pür nār olan şem'

2. **yakıl:**

Gazel 1959

Mısra: 10

Yanmasını

*sağlamak, tutuşturmak,
ateşe vermek.*

Āhāteşine ger
yakasın
dehriMuħibbī
Raħmeylemeyüpdır
bile sen de yan u
yakıl

ya'küb:

1. **ya'kübüñ:-uñ**

Gazel 1742

Mısra: 3

Hız. Yakup

Peygamber.

Gözi açılma
Ya'kübüñ'olaiYü
suf-ı Mısrī
İrişdiçünañapīrāhen
üñlezerrecebüyuñ

yan:

1. **yanuñda:-uñda**

Gazel 1587

Mısra: 3

Birlikte,

beraberinde olma.

Egercürm-ise
yanuñda seni
sevmek benüm
'ömrüm
Sen alduñgöñlümi
benden
benümçendāngünāh
um yok

2. **yanuñda:-uñ, -da**

Gazel 1640

Mısra: 6

Birlikte,

beraberinde olma.

Anuñçüneyledüñzul
m u sitem cevri ü
cefā 'ādet
Yanuñdayog-
ıñşkullaruñalutf u
vefā kılmak

3. **yanumda:-um, -da**

Gazel 1645

Mısra: 10

Birlikte,

beraberinde olma.

Dakboynınazülfüñi
Muħibbīñüneyādöst
Yanumda sakın
dimegeħāzırmeresü
m yok

4. **yanında:-ın, -da**

Gazel 1753

Mısra: 6

Birlikte,

beraberinde olma.

Kaçan ki tīre-şeb
olsa irer mañlūbına
'āşık
Yanında 'āşık
nesne
görinmezhiçşebden
yig

5. **yanup:-up**

Gazel 1518

Mısra: 1

Yanmak. II Acı ve

sıkıntı çekmek.

Āteş-i
'ışkayanupħāl-i
perīşānumçü şem'
Gicelertāşubħolınca

zâr u giryânümçü
şem'

6. **yandugınca:-dugın, -
ca**

Gazel 1519

Mısra: 5

*Yanmak. II Acı ve
sıkıntı çekmek.*

Yandugıncaâteş-i
'ışkagöñülhandân
olur
Nite kim
kendüziyânına
güler her gâh şem'

7. **yanaram:-ar, -am**

Gazel 1523

Mısra: 15

*Yanmak. II Acı ve
sıkıntı çekmek.*

İydöstsenüñyâduña
ben niçeyanaram
Luţf eyle beni bir
gice it imtiñânı
şem'

8. **yanup:-up**

Gazel 1524

Mısra: 2

*Yanmak. II Acı ve
sıkıntı çekmek.*

Mihr-i
ruhsârüñgörmüşdür
megeriyyâr şem'
Odlara
yanupfirâkuñdanolu
pdurzâr şem'

9. **yanaldan:-aldan**

Gazel 1588

Mısra: 7

*Yanmak. II Acı ve
sıkıntı çekmek.*

Nigârââteş-i 'ışkuñ
yanaldan
sînemüstinde
Egerâh eylesem
dilden çıkar sanma
ki düdüm yok

10. **yanar:-ar**

Gazel 1621

Mısra: 9

*Yanmak. II Acı ve
sıkıntı çekmek.*

Yanar
Muhibbîgicevü
gündüz firâk-ıla
Pes böyle geçer
böylece leyl ü
nehâr-ı 'ışk

11. **yandum:-du, -m**

Gazel 1636

Mısra: 9

*Yanmak. II Acı ve
sıkıntı çekmek.*

Maħabbetnârinayan
dumvücüdumküllîm
aħvoldı
Muhibbî'dennişânu
mmañbenünnâm u
nişânum yok

12. **yanmış:-miş**

Gazel 1673

Mısra: 3

*Yanmak. II Acı ve
sıkıntı çekmek.*

Döstumbagrumniçe
yanmış
firâkuñdansenüñ
Lâle tek şahrâya var

bagrında olan dâğa
bak

13. **yanup:-up**

Gazel 1795

Mısra: 2

*Yanmak. II Acı ve
sıkıntı çekmek.*

Bezm-i ğamda göz
yaşı dâyimşarâb
olmak gerek
Cân u dil ol meclise
yanupkebâb olmak
gerek

14. **yanup:-up**

Gazel 1806

Mısra: 2

*Yanmak. II Acı ve
sıkıntı çekmek.*

Kalması şabrüm bu
göñlüm-bî-karâr
itsem gerek
Gehyanupgeħaglay
up terk-i diyâr
itsem gerek

15. **yandum:-du, -m**

Gazel 1816

Mısra: 9

*Yanmak. II Acı ve
sıkıntı çekmek.*

Firâkodı-y-
ılayandummedediy
lebleri kâdüm
Seni ben yâr ola
sandumñ için dün
gicegelmedüñ

16. **yanup:-up**

Gazel 1817

Mısra: 7

Yanmak. II Acı ve sıkıntı çekmek.

Hicr-ile yanupcân u
dil kül oldicismüm
ser-te-ser
Rüy-ı
zerdümi benümyaşu
mla sen al eyledüñ

17. **yanardum:**-ar, -
dum

Gazel 1820

Mısra: 7

Yanmak. II Acı ve sıkıntı çekmek.

Hicr-i dilberden
yanardumiçmeseyd
üm ben müdām
Elde olan
dāyimācām-ı zülāl
olmak gerek

18. **yandum:**-du, -m

Gazel 1849

Mısra: 9

Yanmak. II Acı ve sıkıntı çekmek.

Yandumfrākāteşine
iytabīb-i dil
Andan berü ki derd-
ile
bīmāruñamsenüñ

19. **yanmaga:**-mağ, -a

Gazel 1919

Mısra: 4

Yanmak. II Acı ve sıkıntı çekmek.

Pervāne-
vārşevkineşem'üñy
akup peri
Ġarq ol

*gözünşirirşikineyanm
aganūra gel*

20. **yansa:**-sa

Gazel 1941

Mısra: 19

Yanmak. II Acı ve sıkıntı çekmek.

İyMuḥibbīğayret ile
yansa bülbül
tañdegül
Kol sunar
boynmaḥāruñdāyim
ā oynar gül

21. **yanından:**-ı, -n, -
dan

Gazel 1941

Mısra: 12

Etraf.

Karşusındamedḥ
okursa bülbüle gül
incinür
Līk gitmez hīç
yanından olımazbī-
ḥār gül

22. **yañadan:**-a, -dan

Gazel 1672

Mısra: 7

Taraf, yön.

Her yañadantığlar
çekse ger
a'dākaşduma
Ġamdegülpervāyim
embaña sen
itseñyārlık

23. **yandugını:**-duğ, -ı,
-n, -ı

Gazel 1516

Mısra: 1

*Ateş durumuna
geçmek, tutuşmak.*

Gördinār-ı 'ışk-
ılayandugını acıdı
şem'
Anuñ-ıçundur
döker her gice
gözden kanlu dem'

24. **yanmazdı:**-maz, -dı

Gazel 1516

Mısra: 7

*Ateş durumuna
geçmek, tutuşmak.*

Şevk-ile tāşubḥa
dek her gice
yanmazdı eger
Şem'enür-ı
'ārızuñdan irmese
bir zerrelem'

25. **yanar:**-ar

Gazel 1519

Mısra: 7

*Ateş durumuna
geçmek, tutuşmak.*

Yok
dimeinkārıkozāhid
sakın rişüñ yanar
Sīnesineehl-i
'ışkuñyakkıçünAllā
h şem'

26. **yana:**-a

Gazel 1520

Mısra: 2

*Ateş durumuna
geçmek, tutuşmak.*

Mihr-i ḥüsninde o
māhuñoldıçünpervā
ne şem'
'Arz-ı ḥüsnitsün de

görsün niçeyirden
yana şem'

27. **yanmaga:-mag, -a**

Gazel 1520

Mısra: 7

*Ateş durumuna
geçmek, tutuşmak.*

Meclisünde dün
giceyanmagada'vîe
ylemiş
Tutuşalum tek
berügelsünhemân
eydâna şem'

28. **yanar:-ar**

Gazel 1521

Mısra: 1

*Ateş durumuna
geçmek, tutuşmak.*

Giceler
'ışkuñlacânâ yanar
oldum hem çü şem'
Dânedâneanuñiçün
gözlerümakıtdı
dem'

29. **yandı:**

Gazel 1523

Mısra: 5

*Ateş durumuna
geçmek, tutuşmak.*

Pervâne gibi yandı
görüp çünkihüsünü
Mağv olsa ne tañ
kılmasa
hergiznişâni şem'

30. **yanmaktan:-mak, -
dan**

Gazel 1525

Mısra: 4

*Ateş durumuna
geçmek, tutuşmak.*

Yanaram

'ışkâtesindenâşihâ

terk itmezem

Pend-ile

pervâneyanmakdan

olur mı mümteni'

31. **yanarken:-ar, -iken**

Gazel 1528

Mısra: 11

*Ateş durumuna
geçmek, tutuşmak.*

Şem'e yanarken

'acebdürdâyimâper

vâneler

'Ārızuñakarşuolmuş

dur bu şebpervâne

şem'

32. **yansa:-sa**

Gazel 1536

Mısra: 8

*Ateş durumuna
geçmek, tutuşmak.*

Käkül-i

müşgînmidürbaşuñ

dakicânâdidüm

Didi eyle görünür

düd yansa bälâ-

yıçerâğ

33. **yansa:-sa**

Gazel 1558

Mısra: 8

*Ateş durumuna
geçmek, tutuşmak.*

Yanmayınca şem'-i

hüsnesürmezempây

ma yüz

Dökilürpervâne

yansa bäl ü perler
her taraf

34. **yandı:-dı**

Gazel 1586

Mısra: 6

*Ateş durumuna
geçmek, tutuşmak.*

Şöyle mağvitdi bu
'ışkuñâtesiküllitenü
m
Kim bakarsa dir ki
dil yandı bile cân
anda yok

35. **yanar:-ar**

Gazel 1598

Mısra: 5

*Ateş durumuna
geçmek, tutuşmak.*

Āhumodından
yanar her dem
kenâr-ı âsümân
Bilmeyen sanur anı
kim
zâhirolmuşdurşafağ

36. **yanar:-ar**

Gazel 1603

Mısra: 4

*Ateş durumuna
geçmek, tutuşmak.*

Düd-ı
âhumdurbaşumdan
göklere iden 'urüc
Gicevü gündüz
yanar
sînemesanmañnârı
yok

37. **yanar:-ar**

Gazel 1631

Mısra: 3

*Ateş durumuna
geçmek, tutuşmak.*
Hamevünâme yanar
ger eylesem tahrîr-i
hâl
Hazreteniçe idem
takrîr ü i'lâmîrâk

38. **yandı:-dı**

Gazel 1631

Mısra: 5

*Ateş durumuna
geçmek, tutuşmak.*

Bu gönülbâl ü
perümdür yandı bir
per kalmadı
Mezra'-ı zîrek gibi
kim tutdı anı dâm-ı
firâk

39. **yanup:-up**

Gazel 1699

Mısra: 5

*Ateş durumuna
geçmek, tutuşmak.*

Şem'epervâneyanu
pkülinsavurmışbâd-
ı şubh
Küligögesavrılır
elbette oda yananuñ

40. **yana:-a**

Gazel 1741

Mısra: 2

*Ateş durumuna
geçmek, tutuşmak.*

Pür-hünoldıderd-ile
dil sîneoldıçäk
Yana felekler oda
çekem âh-ı derdnâk

41. **yanmaktan:-
maktan**

Gazel 1749

Mısra: 10

*Ateş durumuna
geçmek, tutuşmak.*

Āteş-i ruhsârûña
yaksa Muhibbî dil
ne ğam
Şem'eyanmakdang
örüñpervâsı yok
pervânenüñ

42. **yana:-a**

Gazel 1756

Mısra: 2

*Ateş durumuna
geçmek, tutuşmak.*

Dil-hün olup derd-
ile âhumoldısîneçäk
Yana felek oda
çekem âh-ı derdnâk

43. **yandursam:-dur, -
sam**

Gazel 1832

Mısra: 3

*Ateş durumuna
geçmek, tutuşmak.*

Şem'-i
ruhsârınayandursam
n'olacân u dili
Oda yanmakdur işi
kanda ise
pervânenüñ

44. **yandı:-dı**

Gazel 1833

Mısra: 6

*Ateş durumuna
geçmek, tutuşmak.*

Ġamzesi eyledi bu
sînemiğîrbâl-şifat
Murğ-ı dil

turmayısar yandı
bozıldıķafesüñ

45. **yandurur:-dur, -ur**

Gazel 1838

Mısra: 7

*Ateş durumuna
geçmek, tutuşmak.*

'İşkuñuñçäkeri yüz
tâc u
ķabâyıyandurur
Çâker-i 'ışk olan
dünyedebî-bâk
gerek

46. **yanalı:-alı**

Gazel 1842

Mısra: 3

*Ateş durumuna
geçmek, tutuşmak.*

Yanalı âteş-i 'ışka
heves-i Leylî ile
Müdegül başında
duhâñgörinürMeccn
ünüñ

47. **yansa:-sa**

Gazel 1852

Mısra: 7

*Ateş durumuna
geçmek, tutuşmak.*

Āteş-i hüsnine
yansa dil ü cân
olmaz 'aceb
Bâl ü per yakmak-
durur dâyim işi
pervânenüñ

48. **yanar:-ar**

Gazel 1895

Mısra: 1

*Ateş durumuna
geçmek, tutuşmak.*

Derd-ile āh eylesem
yanar felek
Bu
duḥāndangücenürçe
şm-i melek

49. **yanar:-ar**

Gazel 1916

Mısra: 9

Ateş durumuna

geçmek, tutuşmak.

İyMuḥibbînâr-ı
'ışkımdan
semenderler yanar
Nâmedesüz-ı
derünüm
'arzolmakdurmuḥāl

50. **yandursam:-dur, -
sam**

Gazel 1917

Mısra: 5

Ateş durumuna

geçmek, tutuşmak.

Āteş-i
ruḥsārayandursamn
'olacân u dili
Şem'e yakar nite
kim pervâne görse
perr ü bāl

51. **yanalıdan:-alı, -dan**

Gazel 1944

Mısra: 5

Ateş durumuna

geçmek, tutuşmak.

Yanalıdanruḥlarıñş
evki ile âteşlere
Kaçmaz oldımünis
olup âteş-i sūzāna
dil

52. **yandur:-dur**

Gazel 1952

Mısra: 12

Ateş durumuna

geçmek, tutuşmak.

Her
gicegelürçünkiMuḥi
bbīḥayāl-i dōst
Şevkımeanuñ sen
dahıyandurçerāğ-ı
dil

53. **yan:**

Gazel 1959

Mısra: 10

Ateş durumuna

geçmek, tutuşmak.

Āhâteşine ger
yakasın
dehriMuḥibbī
Raḥmeylemeyüpdır
bile sen de yan u
yakıl

54. **yana:-a**

Gazel 1988

Mısra: 2

Ateş durumuna

geçmek, tutuşmak.

Boynuñadakzülfi
zencirüñ dil-i
dīvâne gel
Şem'-i
ḥüsneçânüñpervân
e eyle yana gel

55. **yanar:-ar**

Gazel 1988

Mısra: 6

Ateş durumuna

geçmek, tutuşmak.

Sen baña göster
cemālünşem'inicân

yakayım
Āteşi görse yanar
döymeksüzinpervân
e gel

56. **yanmasam:-ma, -
sam**

Gazel 1993

Mısra: 7

Ateş durumuna

geçmek, tutuşmak.

Yanmasam eger zer
gibi hicrâteşine ger
Hergizcihānda
bulmaz idüm ben
şafâ-yı dil

57. **yanmak:-mak**

Gazel 1661

Mısra: 6

Ateş durumuna

geçmek, tutuşmak.

Kes şem' gibi
başum
'ışkodışu'levirsün
'Işk 'âteşine
yanmak 'uşşâka
'âdet ancak

yan-:

1. **yana:-a**

Gazel 1528

Mısra: 2

Ateş durumuna

geçmek, tutuşmak.

Kılsa ger
vuşlatşebinde
'ârızincānâne şem'
Pertev-i ḥurşid olan
yirde ne ḥâcet yana
şem'

2. **yanmayınca:-**
mayınca

Gazel 1558

Mısra: 7

Ateş durumuna

geçmek, tutuşmak.

Yanmayınca şem'-i

hüşnesürmezempây

ına yüz

Dökilürpervâne

yansa bâl ü perler

her taraf

3. **yanardı:-ar, -dı**

Gazel 1870

Mısra: 1

Ateş durumuna

geçmek, tutuşmak.

Tâb-ı dilden ser-te-

ser yanardı arz u

nüh felek

Dökmese seylâb-ı

eşkîçeşmüm içre

merdümek

4. **yanmada:-ma, -da**

Gazel 1785

Mısra: 3

Yanmak.

Dâğıla dil lâle-veş

her lahza her dem

yanmada

Çekmegezülfiğamın

bir sünbül-i müşg-

bü gerek

5. **yanarduñ:-arduñ**

Gazel 1570

Mısra: 9

Yanmak. II Acı ve

sıkıntı çekmek.

Āteş-i

'ışkayanarduñiyMu

hibbî ser-te-ser

Hün-ı

bagrumgözlerümde

n dökmese bārân-ı

'ışk

yan yakıl:

1. **yan yakıl:**

Gazel 1524

Mısra: 13

Kelime Tipi: -

Dert yanmak,

sızlanmak, son derece

mahzun olmak.

İyMuhibbî yan

yakıl derdüñiammâ

söyleme

Niçe yanar oda gör

hîç eylemez güftâr

şem'

yañağ:

1. **yañağ: -uñ**

Gazel 1720

Mısra: 5

Yanak.

Lebüñgoncayañağ

ñ al idersin

Geçersin baña bu

nev'-ile çok reng

yandı kül oldı:

1. **yandı kül oldı:**

Gazel 1598

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Yanıp bitmek,

tükenmek.

Derd-i dil hâlin

yazarken

nâgehânâheyledüm

Tutuşup elde kalem

yandı kül oldı hem

varak

ya'nî:

1. **ya'nî:**

Gazel 1850

Mısra: 2

Yani, şöyle ki.

Gönlümüñşîrinezülûf

üñdenkemend itsem

gerek

İki

yirdenya'nizencîr

ile bend itsem gerek

2. **ya'nî:**

Gazel 1947

Mısra: 2

Yani, şöyle ki.

İy dil kemend-i

zülfine dil virbelâda

ol

Ya'nîbunuñlazevku

ñıarturşafâda ol

3. **ya'nî:**

Gazel 1991

Mısra: 2

Yani, şöyle ki.

Gel şarâb-ı 'ışkîmüş

eyle şafâvülezzet al

Derdi

dermânadeğişya'nîb

elävümüñnet al

yanıl:

1. **yanılup:-up**

Gazel 1675

Mısra: 10

Yanılmak, hata

yapmak.

Āteş-i

âhumlasürhöldikenâ

r-1 āsümān
Bilmeyen anı
Muhibbīyañılupdidi
şafak

2. **yañılup:-up**

Gazel 1759

Mısra: 4

*Yanılmak, hata
yapmak.*

Şöyle āhitdüm
bugün
kopdıkiyāmet
sandılar
Yañılupevrādesbīhi
nunitdı her melek

3. **yañılup:-up**

Gazel 1813

Mısra: 6

*Yanılmak, hata
yapmak.*

CānviremFerhād-
veş her dem leb-i
şīrīnūñe
Yañılupsehv-ile
cānābüseikrāreylese
ñ

4. **yañılup:-up**

Gazel 1854

Mısra: 4

*Yanılmak, hata
yapmak.*

Raħm eylemedi
hālūmesengīn dil
imiş āh
Bir kez
yañılupdimedimiskī
nniçeħālūñ

5. **yañılursın:-ur, -sın**

Gazel 1984

Mısra: 14

*Yanılmak, hata
yapmak.*

Muhibbī her
işüñfıkr eyle işle
Ki soñrayañılursın
olma ğāfil

6. **yañılup:-up**

Gazel 1999

Mısra: 11

*Yanılmak, hata
yapmak.*

‘Ārızūñabeñzedemd
imişmeğr kim
yañılup
Çünħatādur bildi
itidibiñ kez istiğfār
gül

yanında:

1. **yanında:**

Gazel 1584

Mısra: 1

*Birlikte,
beraberinde olma.*

Her kimūñ yanında
bir sīmīn-beden
dildārı yok
Müflise beñzer ki
anuñ ‘ālem içre varı
yok

2. **yanında:**

Gazel 1545

Mısra: 6

*Bir şeye, bir
kimseye göre, nispetle.*

Tār-ı zūlfūñħatt-ı
sebzūñle neden
cem’ eyledūñ
Bāğ-ı hūsñünderevā

mı tūñiler yanında
zāğ

3. **yanında:**

Gazel 1946

Mısra: 3

-e göre. II Kıyasla.

Gülşen içre
ķāmetūñ yanında
servūñkaddipest
Leblerūñğüftārınışi
tdioldıgoncalāl

yañılışañladuñ:

1. **yañılışañladuñ:-duñ**

Gazel 1739

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

Yanlış anlamak.

Görinenzūlfūñmidü
rdidümyaħüddām-ı
belā

Didiyañılışañladuñbī
-çāredārūndursenūñ

yansa kül olsa:

1. **yansa kül olsa:**

Gazel 1518

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

*Yanıp kül olmak,
yok olmak.*

Ĥāne-i dil yansa kül
olsa

Muhibbītañdegül
Āh kılsam derd-ile
āteş-bereşānumçü
şem’

yanuñca:

1. **yanuñca:**

Gazel 1801

Mısra: 5

*Birlikte,
beraberinde olma.*
Diller alup her taraf
'asker
yanuñcağamzeler
Başuñüzreḥusrevātu
g u livādurkākülün

vanuñda:

1. yanuñda:

Gazel 1638

Mısra: 3

Bir şeye, bir

kimseye göre, nispetle.

Egercürm ise
'aşıklıkyanuñdaiyke
mānebrū
Sen alduñcebr-ile
göñlinanuñçendāng
ünāhi yok

2. yanuñda:

Gazel 1753

Mısra: 9

Bir şeye, bir

kimseye göre, nispetle.

Yanuñdamüdde'in'
eyler gel ol 'uşşāka
hem-şoḥbet
Dimez bir kimse
anuñçün kim ola
Bü-lehebdenyig

3. yanuñda:

Gazel 1763

Mısra: 1

Bir şeye, bir

kimseye göre, nispetle.

Qıymeti var-ısa
egeryanuñdacānuñ
Yürükurbān ide-gör
yolına sen cānānuñ

4. yanuñda:

Gazel 1876

Mısra: 10

Bir şeye, bir

kimseye göre, nispetle.

Bu
Muḥibbīyecefağayr
avefālar idesin
Var-
ımışkadriyanuñdan'
ideyin her dūnuñ

yanup yakılan:

1. yanupyakılan:-an

Gazel 1814

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Yanup tutuşmak. II

*Güçlü bir aşk ile
sevmek; bir şeyi elde
etmek için güçlü bir
istek duymak.*

Āteş-i hicreyanup
yakılan oldur 'aşık
Qıymetiartuk olur
kālolicakaltunuñ

yanupyakılmaga:

1. yanupyakılmaga:-

ma, -ga

Gazel 1523

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Sızlanmak, şikayet

etmek.

Tururöñüñdeşevk-
ılayanupyakılmaga
Budur ümizi eyleye
teslimcāni şem'

yanupyakılır:

1. yanupyakılır:-ur

Gazel 1514

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Sızlanmak, acı

çekmek, dövmek.

Şevk-i

ruḥsāruñlayanupyak

ıluriyyār şem'

Ol sebebdendür ki

olur şubḥolincazār

şem'

yap:

1. yapdı:-dı

Gazel 1546

Mısra: 9

*Ortaya koymak,
gerçekleştirmek,
oluşturmak, meydana
getirmek.*

YapdıMecnüntekye

-i 'ışkı ezel

Geldi

yandurdıMuḥib

anda çerāg

2. yap:

Gazel 1807

Mısra: 4

*Ortaya koymak,
gerçekleştirmek,
oluşturmak, meydana
getirmek.*

İyḤalil'ümdürüşüp

Ka'beyiyapmaktan

ise

Yap

göñülḥānesinibeyt-i

Ḥudā ister iseñ

3. yapa:-a

Gazel 1808

Mısra: 5

Ortaya koymak,

gerçekleştirmek,
oluşturmak, meydana
getirmek.

Kelle-i ‘uşşâkdan
yapa ne tañkaşr u
sarây
Hün-ı merdümden
güzeller çünkibî-
pervâ gerek

4. yapmaga: -mağ, -a

Gazel 1903

Mısra: 5

Ortaya koymak,
gerçekleştirmek,
oluşturmak, meydana
getirmek.

Kaşr-ı
‘ışkıyapmagaFerhâ
dıda’vet eylesem
Hıdmet-i senge
koyup dirdüm ben
ol ırğâda gül

5. yapdı: -dı

Gazel 1913

Mısra: 5

Ortaya koymak,
gerçekleştirmek,
oluşturmak, meydana
getirmek.

‘İşkennâsı ezel
gönlümdeyapdı bir
binâ
Tâkıyâmet gelmeye
bir taşına anuñhalel

6. yapmaktan: -mak, -
dan

Gazel 1807

Mısra: 3

Yapmak, imar
etmek.

İyHalil’ümdürüşüp
Ka’beyiapmakdan
ise
Yap
gönlühânesinibeyt-i
Hudâ ister iseñ

yâr:

1. yâr:

Gazel 1505

Mısra: 2

Sevgili.

Var mı bu cihân
içre itmeye
cinândanhaz
Olmasa bile ger yâr
ben itmeyem andan
haz

2. yâr:

Gazel 1514

Mısra: 1

Sevgili.

Şevk-i
ruhsârûñlayanupyak
ıhuriyyâr şem’
Ol sebebdendür ki
olur şubholıncazâr
şem’

3. yâr:

Gazel 1522

Mısra: 1

Sevgili.

Katlümeķaşdeyleyü
pyâr alsa tîğ-ı
inķitâ’
Başımı ele
aluptâhâşre dek
idem semâ’

4. yâr:

Gazel 1524

Mısra: 1

Sevgili.

Mihr-i
ruhsârûñgörmüşdür
megeriyyâr şem’
Odlara
yanupfirâķuñdanolu
pdurzâr şem’

5. yâr:

Gazel 1527

Mısra: 7

Sevgili.

Kanumığamzelerüñ
dökdidedümyârdidi
Kim ki cellâd ola
elbette olur
fi’lişenî’

6. yâr:

Gazel 1535

Mısra: 2

Sevgili.

Yakdı
‘âşıksînesinelâle
gibi tâzedag
Yârkurdıshañ-ı
gülşende yine
gülden otag

7. yâr:

Gazel 1556

Mısra: 3

Sevgili.

Yâragyâra uya
korkum budur
Yâllâhî
“neccinâmimmânañ
âf”

8. yâr:

Gazel 1582

Mısra: 8
Sevgili.
Gel beni öldür
cefâvücevrden eyle
halâş
Kim cefâvücevr
içinde
sañabeñzeryâr yok

9. yârı:-ı

Gazel 1584

Mısra: 8
Sevgili.
Âb u gül serv ü
çemen sâkî elinde
bâde pür
Cümle ‘iyyesbâbı
var illâmünâsibyârı
yok

10. yâr:

Gazel 1585

Mısra: 1
Sevgili.
‘Âlem içre kıl
nażariy dil
cihândayâr yok
Añabeñzer kim
cihânda bir gül-i bî-
hâr yok

11. yâruñ:-uñ

Gazel 1592

Mısra: 11
Sevgili.
Küyınayârüñirmege
bir çârebulmadum
İtmiş anuñçü
yolların eşküm
batak batak

12. yârdur:-dur

Gazel 1599

Mısra: 11
Sevgili.
Bir
muşâhibyârdurvirür
derünundanhaber
Ehl-i derd olan
anuñçüngösterüreş’
âraşevk

13. yâr:

Gazel 1623

Mısra: 7
Sevgili.
Hil’at-i
sebzigeyüpdürnâz-
ılagülşendeyâr
Salınur her bir yaña
ol serv-ğadbâlâya
bak

14. yâra:-a

Gazel 1624

Mısra: 5
Sevgili.
Yâra kim ilte ola bu
derd-i dil aḥvâlini
Ya gözün yaşına
‘ârż ya âh-
ılaferyâda bak

15. yârı:-ı

Gazel 1660

Mısra: 8
Sevgili.
Şadhezârânḥübıy
dil ger
temâşâisteseñ
Rüşen eyle
cângöziniyârı gör
her cäya bak

16. yâri:-i

Gazel 1676

Mısra: 13
Sevgili.
Aglaramyârigörem
gibi Muḥibbîseherî
Dîdelersegrıyüben
dil daḥıçüşân ancak

17. yâr:

Gazel 1680

Mısra: 4
Sevgili.
İñleremḥumrı gibi
döstdıyü çın seḥer
Göñüleglencesi
‘âlemdemânyâr
gerek

18. yâruñ:-uñ

Gazel 1682

Mısra: 7
Sevgili.
Ḳadiyârüñkiyâmetd
ürgözi de ‘ayn-ı
âfetdür
Belürdi fitne-i
âḥırzamânıbañaögre
tmeñ

19. yârı:-ı

Gazel 1683

Mısra: 9
Sevgili.
Görmeden
yârıMuḥibbîeyledü
ñ sen terk-i cân
N’olısar ger
yüziniğörseñserenc
âmuñsenüñ

20. yârdan:-dan

Gazel 1692

Mısra: 9
Sevgili.

Yârdanhercâyilik
ismîn
Muhibbîöğrenüp
Turmayup meclis
gezer eş'âr u
divânuñsenüñ

21. yâr:

Gazel 1694

Mısra: 13

Sevgili.

Seyre gelsün tek
Muhibbîyârsînembâ
ğına
Yolların
kanluyaşumlalâlezâ
r itsem gerek

22. yâruñ:-üñ

Gazel 1698

Mısra: 11

Sevgili.

Kıl yararsın
viricekyâruñmiyâni
ndanhaber
Fikr-i şab'uñ mı
veyâ ince
hayâlüñdürsenüñ

23. yâr:

Gazel 1699

Mısra: 9

Sevgili.

Yâr ele almış
Muhibbîşânezülfinş
âneler
Göreym bagrum
gibi
biñpârebagrınşânen
üñ

24. yârdan:-dan

Gazel 1700

Mısra: 7

Sevgili.

Yaralugöñlüme
merhem
istedükçeyârdan
Yara urdıdağı beter
üstine ol yaranuñ

25. yârı:-ı

Gazel 1701

Mısra: 1

Sevgili.

Binmesüncevr ü
cefâ atına
yârikimsenüñ
Kalmasun
bencileyin görüp
karârikimsenüñ

26. yârumdur:-üm, -
dür

Gazel 1714

Mısra: 1

Sevgili.

N'eylerem evvel
bahârîbañayârumdu
r gerek
Kâmetiserv ü yüzi
gül gül-'izârumdur
gerek

27. yâr:

Gazel 1725

Mısra: 4

Sevgili.

İñleşemâh eylesem
güşeyleyüp kılmaz
nazâr
Hey ne zâlimdür o
yârşolfâriğu'l-
bâlümgörün

28. yârı:-ı

Gazel 1725

Mısra: 6

Sevgili.

Nâmeyazdum göz
karasından yine
dildâruma
Ola kim bu nev'-ile
yârığöremâlumgörü
ñ

29. yâr:

Gazel 1744

Mısra: 1

Sevgili.

Dâyim olmasa eger
bu dile iyyârgamuñ
Görmedümzerreced
isem olur-
ıdıkeremün

30. yâra:-a

Gazel 1751

Mısra: 11

Sevgili.

İyMuhibbîyâradiñh
üşninemağrûrolmas
un
Zîrâ çok gördüm
yilevrâkınsavurmuş
durgülün

31. yârı:-ı

Gazel 1764

Mısra: 9

Sevgili.

Sakla sen
yârıMuhibbîdâyimâ
ağyardan
Çünkimüslimsinsañ
adın-ile imânuñ
gerek

32. yārı:-ı

Gazel 1778

Mısra: 2

Sevgili.

Nāz-ıladidi ol
şanembañagiri ftārik
imūñ
Ben
'āşıkamdidümsañaa
mmā da sen
yārikimūñ

33. yār:

Gazel 1779

Mısra: 1

Sevgili.

Dāyimā gelmese
iyyār dile derd ile
ğamuñ
Didümzerreka dargö
rmedümiydöstkere
mūñ

34. yār:

Gazel 1793

Mısra: 3

Sevgili.

Seng-i cevri-ile
dögüp beni eger ḥāk
ide yār
Kūḥliçünkapuşalare
hl-i
muḥabbetozumuñ

35. yāra:-a

Gazel 1796

Mısra: 9

Sevgili.

Eşk-ile
yazduñ Muḥibbiyāra
gönderdünğazel
Nāme-i āğazla

kamu

ḥālitakrēyledüñ

36. yārı:-ı

Gazel 1803

Mısra: 1

Sevgili.

Zulm elin
uzatmasun
'ālemdeyārıkimsen
ūñ
Cevri
'ādetitmesünyā Rab
niğārıkimsenūñ

37. yār:

Gazel 1804

Mısra: 1

Sevgili.

Dāyim olmasa eger
bu dile iyyārgamuñ
Dir-
idümşekveklupluḥf-
ılayokdurkeremūñ

38. yārısın:-ı, -sın

Gazel 1805

Mısra: 10

Sevgili.

Senūñçüniynā-
mihribān hem
çüMuḥibbīnātüvān
Terk eyledüm bu
yolda cān sen di ki
yārısınkimūñ

39. yāruñam:-uñ, -am

Gazel 1805

Mısra: 1

Sevgili.

İyşūḥ bil ben
yāruñam sen
dōstdārısınkimūñ

Her vaqt ben ğam-
ḥ'āruñam sen ğam-
gūsārısınkimūñ

40. yāra:-a

Gazel 1806

Mısra: 7

Sevgili.

Yāradidüm şem'
yakar her
gicepervānesin
Didi bunda
yimeğam 'uşşāk[1]
nār itsem gerek

41. yār:

Gazel 1807

Mısra: 7

Sevgili.

Nağd-i cānā alayın
būseyididümdidiyār
Rāyegān girmez ele
añabahā ister iseñ

42. yār:

Gazel 1809

Mısra: 12

Sevgili.

İyMuḥibbīāhidüp
göz yaşını ḥarc
eyleme
Yārāhen-çalb ola
olur mı
te'sirüñsenüñ

43. yārdan:-dan

Gazel 1810

Mısra: 7

Sevgili.

Yārdanhercāyılık
resmini
ögrendimeger
Her gice meclis

gezer eş'âr u
dīvānuñsenüñ

44. yâr:

Gazel 1816

Mısra: 10

Sevgili.

Firâkodu-y-
ılayandummedediy
lebleri kândüm
Seni ben yâr ola
sandumn' için dün
gicegelmedün

45. yâra:-a

Gazel 1818

Mısra: 2

Sevgili.

Bagrumıhünitdihasr
et 'azm-i yâr itsem
gerek
Gözlerüm
gevherlerin
yâranisâr itsem
gerek

46. yâruñ:-uñ

Gazel 1818

Mısra: 7

Sevgili.

Gülşen-i
hüşnindeyâruñgicel
ertâşubha dek
Bülbül-i şürîde gibi
âh u zâr itsem gerek

47. yâruñ:-uñ

Gazel 1820

Mısra: 9

Sevgili.

İyMuhibbüzühd-ile
yâruñ ele girmez
senüñ

Hânekahdandeyreyi
dil intikâl olmak
gerek

48. yâr:

Gazel 1848

Mısra: 1

Sevgili.

Eyledi düşmen
söziyleçün ol yâr
terk
Günde biñ kez
öldüre itmem anı
zinhâr terk

49. yâr:

Gazel 1859

Mısra: 9

Sevgili.

İşiginde itleriyle yâr
bir görmüş seni
Devlet el virdi
Muhibbî'tibâruñdu
rsenüñ

50. yâruñdur:-uñ, -dur

Gazel 1859

Mısra: 4

Sevgili.

Bezm-i
ğamdasağar-ı
çeşmüñlenüş it hün-
1 dil
Meclisi germ it
belâvüderdyâruñdur
senüñ

51. yârdan:-dan

Gazel 1864

Mısra: 1

Sevgili.

Yârdangâhicefâgeh
mihri hoş görmek

gerek
Nüşidüp her ne
gelürse zehri hoş
görmek gerek

52. yâr:

Gazel 1867

Mısra: 3

Sevgili.

Çünperişânitdizülfi
nruhlariüstindeyâr
Dil perişân 'aql u
şabrumtârumâr
itsem gerek

53. yâr:

Gazel 1868

Mısra: 9

Sevgili.

Zülfî çevgânma el
urduMuhibbî yine
yâr
Ne sa'âdetdüreger
kim aña top ola
başuñ

54. yârı:-ı

Gazel 1872

Mısra: 8

Sevgili.

Ko bülbül
eylesünzârı anı terk
itdidildârı
Gülünhod yok-
durur yârı bu
'âlemde dikenden
yig

55. yârı:-ı

Gazel 1882

Mısra: 4

Sevgili.

Zülfî benefşe ‘ârızî
gül gönca dur lebi
Eyleñnezâreyârî gül
ü gülsitântutuñ

56. yâruñ:-üñ

Gazel 1882

Mısra: 1

Sevgili.

Yâruñgörincekaddi
niserv-i revântutuñ
Servayagımdayaşum
iâb-ı revântutuñ

57. yâr:

Gazel 1884

Mısra: 5

Sevgili.

Ġonca gibi açılıp
gül gibi
kılsunġandeyâr
Borcum olsun
gözlerüm yaşını
bârân eylemek

58. yâr:

Gazel 1887

Mısra: 13

Sevgili.

İyMuġibbî bir
vefâsuzyârsevmişdü
rmeger
Eksük olmaz
dâyimâderd ü
belâsibülbülün

59. yâruñ:-üñ

Gazel 1892

Mısra: 13

Sevgili.

KüyımayâruñMuġib
bîvarıcak

Ka’beye varana
cânķurbân gerek

60. yâr:-ı

Gazel 1893

Mısra: 3

Sevgili.

Kenâraġetürüpyârıd
erâġüş eylemek
ister
Güzel gördükçe
anuñçün salar el
mevcideryânuñ

61. yâr:

Gazel 1897

Mısra: 7

Sevgili.

Ĥammâmagirüpyâr
eger gelse tırâşa
Ben olsam añaķaşķı
berber daġınâzük

62. yâr:

Gazel 1900

Mısra: 8

Sevgili.

Derd-i dil
aġvâlinivaramġikây
etitmege
Korkaram kim
ķışsamıyârđinlemey
e yek-be-yek

63. yâr:

Gazel 1909

Mısra: 8

Sevgili.

Zâhir olsa gün gibi
râz-ı
nihânuntañımdur
Dil ise

dîvâneolmuşıyâr ise
maġremdegül

64. yâr:

Gazel 1912

Mısra: 1

Sevgili.

‘Ârızuñdan almasa
reng-ile büıyyâr gül
Bulmaz-ıdraġbeti
‘âlemde bu miķdâr
gül

65. yâruñ:-üñ

Gazel 1915

Mısra: 9

Sevgili.

Gün yüzini
göremem
yâruñMuġibbîn’eyl
eyem
Bañadüşmenlikider
mâni’ olur bu eşķ-i
al

66. yâruñ:-uñ

Gazel 1931

Mısra: 8

Sevgili.

Ĥiçte’sir ide mi
yaşum ile âhumaña
Ĥalbıneyâruñcihând
a kim diye mermer
degül

67. yâr:-ı

Gazel 1932

Mısra: 9

Sevgili.

Yâriagyâr-
ılagördükdeMuġibb
tîtdiâh
Didi kim olmaz-

ımiş ‘âlemdehîçbî-
hâr gül

68. yâr:

Gazel 1939

Mısra: 8

Sevgili.

Halk-ı ‘âlem içre
bulur mıydı böyle
rağbeti
Ruğlarıñabeñzemes
eydisenüñiyyâr gül

69. yârüñ:-üñ

Gazel 1940

Mısra: 7

Sevgili.

Şerh yazmış varak-ı
hüsnineyârüñhaıttı
Haıtt-ı reyhân-ıla ol
şafhamuhaşşâ mı
degül

70. yâr:

Gazel 1942

Mısra: 3

Sevgili.

Yârçevgân itse
zülfınbaşuñı top it
dilâ
Sen de meydân-ı
mağabbetdeeyü ad
eylegil

71. yâr:

Gazel 1942

Mısra: 11

Sevgili.

Yâr göstermez
Muhibbî gül gibi
büy-ı vefâ
Bülbül-âsâ sen de

her dem âh u
feryâdeylegil

72. yâr-ıla:--ıla

Gazel 1954

Mısra: 11

Sevgili.

BulduñMuhibbîaray
uyâr-ılaolduñâşinâ
Terk it
ta’allukmührinidün
yâ ile bîgâne ol

73. yâr:

Gazel 1972

Mısra: 5

Sevgili.

Yâr düşmen baıttâr
u dehr de nâ-
mihribân
Âhderdävüdirîğbulı
nmazesbâb-ı vişâl

74. yârdan:-dan

Gazel 1977

Mısra: 6

Sevgili.

‘Âşıkammâ ki
añmamhergiz ben
vuşlatı
Yârdan ancak
hemânkahr u ‘itâb
ister gönül

yârkılduñ:

1. yârkılduñ:-duñ

Gazel 1752

Mısra: 15

Kelime Tipi: -

*Aşına eylemek,
dost etmek.*

Yârkılduñ kimini
tevñid dilinden

gitmeyüp
Kimini merdüdidüp
kimini
ağyäreyledüñ

yâroldı:

1. yâroldı:-dı

Gazel 1896

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

*Sevgili, dost
olmak.*

Ğaynılarla bu
Muhibbîyâroldıdiris
eñ
Hâşa-lillâhhâşa-
lillâh bu
hayâlündürsenüñ

yâr olmasa:

1. yârolmasa:-ma, -sa

Gazel 1526

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

*Sevgili, dost
olmak.*

‘İşkuñarüz-ı
ezelden olmasa ger
yâr şem’
Olmaz idi sararup
dil-hastevübimâr
şem’

yâra:

1. yâra:

Gazel 1891

Mısra: 2

Ey yar, sevgili.

Dil düzdini tutup
yine âh kara
perçemüñ
As dâradiyü söyledi
gör yâraperçemüñ

2. **yananuñ**: -nuñ

Gazel 1700

Mısra: 8

Bir şeyin üzerinde

*açılan kesik, oyuk,
yarık; üzüntü, acı, dert.*

Yaralugönlüme
merhem
istedükçeyârdan
Yara urdıdağı beter
üstine ol yaranuñ

3. **yaralardur**: -lar, -dur

Gazel 1728

Mısra: 3

Bir şeyin üzerinde

*açılan kesik, oyuk,
yarık; üzüntü, acı, dert.*

Yaralardurgörinene
flâkdesanmañuznüc
üm
Sînesineirişür her
giceâhumdanğaden
g

4. **yarası**: -s, -ı

Gazel 1759

Mısra: 7

Bir şeyin üzerinde

*açılan kesik, oyuk,
yarık; üzüntü, acı, dert.*

Azmasundiyü bu
sînemüzreçşümüñ
yarası
Tuzlu su diyü döker
yaş[in] bu çeşm-i
merdümek

5. **yara**:

Gazel 1929

Mısra: 8

Bir şeyin üzerinde

*açılan kesik, oyuk,
yarık; üzüntü, acı, dert.*

Hicrân elemi
pârekılurkenyüregü
mâh
Bir yaña ura
ğaçer-i ğam yara
ne müşkil

varaurdı:

1. **yara urdı**: -dı

Gazel 1700

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Yaralamak.

Yaralugönlüme
merhem
istedükçeyârdan
Yara urdıdağı beter
üstine ol yaranuñ

yaradı:

1. **yaradılmadan**: -

madan

Gazel 1619

Mısra: 10

Yaratılmak, var

edilmek, halk olunmak.

Kim-durur
senüñyoluñda baş u
cân terk itmeyen
Yaradılmadan bu
‘âlem sen
idüñmağbüb-ı Hâğ

yarag gerek:

1. **yarag gerek**:

Gazel 1533

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

İmkan, hazırlık

gerek.

Saklaramğamzeokı
n bu sînedecânum
gibi
Merd olanlara
dimişlerdür gerek
lâ-büdyarag

yaralugönlüme:

1. **yaralugönlüme**: -üme

Gazel 1700

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Yaralı gönül.

Yaralugönlüme
merhem
istedükçeyârdan
Yara urdıdağı beter
üstine ol yaranuñ

yārān:

1. **yārān**:

Gazel 1615

Mısra: 5

Dostlar, sevgililer.

Bağr-ı tab’umdan
yine yārāniçün söz
cevherin
Çıkarup her
birinüñğüşındakime
ngüşa bak

2. **yārāna**: -a

Gazel 1732

Mısra: 10

Dostlar, sevgililer.

Gözün gevherlerini
kân-ı dilden
Muhibbîçıkarupyâr
ānasalduñ

3. **yārāna**: -a

Gazel 1802

Mısra: 13
Dostlar, sevgililer.
Dal
ma'ānībahrınayārān
a gönder cevheri
Diyeler nazm ehli
haqqā böyle gevher
görmedük

4. yārān:

Gazel 1914
Mısra: 8
Dostlar, sevgililer.
Ger bugün elden
komayasın
şerī'atdāmenin
Havz-ı kevserden
diyeler sañayārān
şerbet al

5. yārān:

Gazel 1954
Mısra: 10
Dostlar, sevgililer.
Derd ü belā mey
yirinehūn-ı
cigernūşitmege
İydfide sen
yārāniçün elde tolu
peymāne ol

6. yārān:

Gazel 1963
Mısra: 7
Dostlar, sevgililer.
Vaqt-ı güldür
kāmuñı al bir
niçeyārān ile
Göresin bir niçe
günden hār almış
cāy-ı gül

varas:

1. yaraşur:-ur

Gazel 1600

Mısra: 1
Yakışmak, uygun
düşmek, layık ve
münasip olmak.

Yaraşur gül gibi ol
mehhemīşe gül-
'izār olmak
Baña budur
dañılāyıkāñakarşuh
ezār olmak

2. yaraşur:-ur

Gazel 1736

Mısra: 4
Yakışmak, uygun
düşmek, layık ve
münasip olmak.

Gül
ruhındañatmizāhir
görtüp āheyledüm
Hār elinden yaraşur
būlbūl tek efgān
eylemek

3. yaraşur:-ur

Gazel 1884

Mısra: 14
Yakışmak, uygun
düşmek, layık ve
münasip olmak.

Ġamsehābındanyag
arçün başa
miñnetyagmurı
YaraşursañaMuñhibb
iāh u efgān eylemek

yarat:

1. yaratdı:-dı

Gazel 1780

Mısra: 8

Meydana getirmek,
yoktan var etmek.

Dinür su vühevānuñ
rengi yokdur
Yaratdı ol bilür
rengin hevānuñ

vāren:

1. yārenede:-ede

Gazel 1620

Mısra: 9
Sevgili.
İyşabāyārenedeñiç
görmedi şubh-ı
vişāl
Kalmış
zūlmetşebindeñiçide
nlerden ırak

yār-ı cefākār:

1. yār-ı cefākār:

Gazel 1924

Mısra: 5
Kelime Tipi: -
Cevr ve cefa eden
yar, sevgili.

Bir yañacefā eyleye
ol yār-ı cefākār
Ta'n eyleye il bir
yaña her gāh ne
müşkil

yār-ı dil:

1. yār-ı dil:

Gazel 1961

Mısra: 10
Kelime Tipi: -
Sevgili.
Her ne didiyse
eyledi 'ahde
vefāMuñhib
Añsendidi böyle
gerek ola yār-ı dil

yār-ı dil-ārāyı:

1. **yār-ı dil-ārāyı:** -yı

Gazel 1715

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

*Gönlü dinlendiren,
gönlü rahatlatan
sevgili.*

Nāz-ılaçün ol yār-ı
dil-ārāyıbüyütdük
Beñzetmekiçünyüzi
nebedr ayı
büyütdük

yār-ı hem-dem:

1. **yār-ı hem-dem:**

Gazel 1982

Mısra: 15

Kelime Tipi: -

*Can dostu, sırdaşı.
Ararsañbulımsıny
ār-ı hem-dem
Cihānhalkımı cümle
bī-vefā bil*

yār-ı mihrībān:

1. **yār-ı mihrībān:**

Gazel 1628

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

*Şefkatli,
merhametli, güler yüzlü
sevgili.*

İyyār-ı mihrībān gül
gibi gel eyle beni
şād
Dil
bülbülinerahmkılup
āh u zāra bak

2. **yār-ı mihrībān:**

Gazel 1740

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

*Şefkatli,
merhametli, güler yüzlü
sevgili.*

Bīmār-ı

‘ışkölmişamiyyār-ı

mihribān

Sorsañ beni

firākuñlaolmuşamhe

lāk

3. **yār-ı mihrībān:**

Gazel 1741

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

*Şefkatli,
merhametli, güler yüzlü
sevgili.*

Bīmār-ı

‘ışkölmişamiyyār-ı

mihribān

Sorsañ beni

firākuñlaolmuşamhe

lāk

yār-ı muvāfık:

1. **yār-ı muvāfık:**

Gazel 1609

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

*Uygun dost olmak.
Aradumbulımadum
‘ışkdan özge
Enīs-i maḥrem ü
yār-ı muvāfık*

yarın:

1. **yarın:**

Gazel 1615

Mısra: 12

*Sonraki zamanlar,
gelecek zaman.*

Çok

zamānmecrūholupd
urtır-i gāmzeñden
yürek
Merhem itsün
gönder agzuñ yarın
ol dil-rīşe bak

2. **yarın:**

Gazel 1619

Mısra: 12

*Sonraki zamanlar,
gelecek zaman.*

Yüz karasını

Muḥibbī göz

yaşıyla bunda yu

İster-iseñ yarın ola

rüz-ı maḥşeryüzüñ
ak

3. **yarın:**

Gazel 1754

Mısra: 8

*Sonraki zamanlar,
gelecek zaman.*

Bugün ‘adl eyle

‘ādil ol kozulmı

eyleme pişe

Ki yarın dest-i

mazlūmdabulınmay

agiribānuñ

4. **yarına:-a**

Gazel 1810

Mısra: 5

*Sonraki zamanlar,
gelecek zaman.*

Bugün öldürem seni

dirdüñkomayam

yarına

Āh kim bildüm yok

imiş ‘ahd ü

peymānuñsenüñ

5. yarıma:-a

Gazel 1928

Mısra: 8

*Sonraki zamanlar,
gelecek zaman.*

Bugün göreyim
yüzünüdidüdidifer
dâ
Dil-ḥasteeger
irmeye yarına ne
müskil

yârlıkiteñ:

1. yârlıkiteñ:-señ

Gazel 1672

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

*Sevgiliklik yapmak,
sevgili gibi davranmak;
yakınlaşmak, samimi
olmak.*

Her yañadantığlar
çekse ger
a'dâkaşduma
Ġamdegülpervâyim
embaña sen
itseñyârlık

yaruk:

1. yaruk:

Gazel 1627

Mısra: 6

Yarık, çatlak.

Od yanarken
sinedeğamtiğitdiçâ
k anı
Çıkmagadüd-ı
dilüme eyledi
yiryiryaruk

yâruñcemâlin:

1. yâruñcemâlin:

Gazel 1513

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

*Sevgilinin güzel
yüzü.*

Sebebsingörmegeyâ
ruñcemâlin
Bu
ḥastagönlümetimâr
olan şem'

yâruñḥüsniymeydânında:

1.

yâruñḥüsniymeydânında:

a:

Gazel 1570

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

*Yârin güzelliğinin
meydanı.*

Ḥüsniymeydânında
âruñkılmagabâzicey
i
Başumı top
itdibükdikaddümiçe
vgân-ı 'ışık

yâruñkalbine:

1. yâruñkalbine:-ne

Gazel 1746

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Sevgilinin kalbi.

Gözlerüm yaşı eser
itmedi yâruñkalbine
Seng-i ḥarâdadilâ
olur mı
te'sirüñsenüñ

yâruñmushaf-i ḥüsniye:

1. yâruñmushaf-i

ḥüsniye:-ne-uñ

Gazel 1500

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

*Sevgilinin güzel
yüzü.*

Muşhaf-i
ḥüsniyârûñ virdi
ziynet ḥâl ü ḥat
Ḥatdaḥurüşengörinü
r olsa i'râb u nuqaṭ

yas:

1. yasına:-ı, -n, -a

Gazel 1736

Mısra: 8

*Acı ve bu acıyı
belirten davranışlar,
matem.*

Ġamzeñ oklarına
cânâkılalından dil
nişân
Cânikaşdıtümkaşu
ñ yasına ḥurbân
eylemek

2. yaşum:-um

Gazel 1501

Mısra: 4

Gözyaşı.

Âteş-i âhum
yakardı
gönlümünBağdâdın
ı
Anda yaşum olmasa
biri Furât u biri Şaṭ

3. yaşuñ:-uñ

Gazel 1506

Mısra: 9

Gözyaşı.

İyMuḥibbî bil
zahîrerüy-ı
zerdüñleyaşuñ

Var vebâlihayrı yok
bu sîm-ile zerden
ne hâz

4. yaşuñ:-uñ

Gazel 1509

Mısra: 9

Gözyaşı.

İyMuhibbî bil
zahîrerûy-ı
zerdüñleyaşıñ
Var vebâlihayrı yok
bu sîm-ile zerden
ne hâz

5. yaşum:-um

Gazel 1587

Mısra: 7

Gözyaşı.

Nigârâküyüñetrafın
yaşumderÿadönd
ürdi
Geçilmez yolum
olmuşdurañavarmag
arâhum yok

6. yaş:

Gazel 1602

Mısra: 9

Gözyaşı.

Leblerüñ öpsem
olur bu
gözlerümden yaş
revân
Dilberâ ‘ayb
eyleme olur
ferâhdanaglamak

7. yaşuñ:-uñ

Gazel 1626

Mısra: 4

Gözyaşı.

İñilesañadisünleke
mânçe
Yaşuñtârsîneñüzre
bir deri yak

8. yaşa:-a

Gazel 1633

Mısra: 8

Gözyaşı.

Bilmek
isterseñderünümhâli
ni gör nâlemi
‘İşkumaşâhid
gerekse gözden
akan yaşa bak

9. yaşumdan:-um, -dan

Gazel 1656

Mısra: 5

Gözyaşı.

Yaşumdan bil ki
ğâfildürbaña kim
dirkabägeysün
O kim
deryâyadüşmişdüra
ñalâzımdur
‘üryânlık

10. yaşum:-um

Gazel 1666

Mısra: 5

Gözyaşı.

Yaşum her kaçresi
bir pâre-i la’l
Anuñçün kim bu
sînemkânidur ‘ışk

11. yaş:

Gazel 1676

Mısra: 10

Gözyaşı.

Gözlerüm yaşına
rahm eyle

didümdidinigâr
Yaş degül bu
dökilendürr-ile
mercân ancak

12. yaş:

Gazel 1709

Mısra: 3

Gözyaşı.

Dilâaheyleyüp
dökme gözüm yaş
Sakın kim fâş olur
râz-ı nihânuñ

13. yaş-ıla:-ıla

Gazel 1709

Mısra: 9

Gözyaşı.

Gözüm yaş-
ılatolarâh kılsam
Nem eyler hâşşası
budur tumanuñ

14. yaşı:-ı

Gazel 1740

Mısra: 10

Gözyaşı.

AglarMuhibbî gelse
hayâlünñfigânidüp
Yaşı semek bulur
ışidürnâlesinsimāk

15. yaşı:-ı

Gazel 1741

Mısra: 10

Gözyaşı.

AglarMuhibbî gelse
hayâlünñfigânidüp
Yaşı semek bulur
ışidürnâlesinsimāk

16. yaşum:-um

Gazel 1745

Mısra: 8

Gözyaşı.

Ol servkaddibâğ-ı
hüsnde görüp
gözüm
Didi ki
pâyınayaşumanuñre
vân gerek

17. yaşuñ: -uñ

Gazel 1751

Mısra: 7

Gözyaşı.

Kâmetüñçengoldıçü
ntâr eyle bu
rengînyaşuñ
Durmasunâh u
fiğânlareylesün her
bir kılûñ

18. yaşını: -ı

Gazel 1756

Mısra: 10

Gözyaşı.

Her şebMuhibbî
gelse
hayâlüñrevânider
Yaşını
semegeirgürübennâl
esinsemmäk

19. yaşum: -um

Gazel 1757

Mısra: 3

Gözyaşı.

Gözlerümdenakdıçü
lar gibi
yaşumpâyüña
Serv gibi her kaçan
gülşendeseyrâneyle
düñ

20. yaşını: -ı

Gazel 1769

Mısra: 9

Gözyaşı.

Servkaddüñbâğda
görüp yaşını
itdirevân
Bu Muhibbî
göreliden kadd-i
dil-cüyuñsenüñ

21. yaşum: -um

Gazel 1774

Mısra: 6

Gözyaşı.

Göñülkoñiñlesünğa
m meclisinde
Yaşumtârınaitdümğ
âmetümçeng

22. yaşum: -um

Gazel 1777

Mısra: 1

Gözyaşı.

Yaşumolduğıçunğa
ddüñle hem-reng
Cefādanyagdurursın
başumaseng

23. yaşum: -um

Gazel 1791

Mısra: 4

Gözyaşı.

Bezm-i
ğamdagicelersubğa
dek 'iyyeylemege
Dil
kebaboldıyaşumdağ
ı mey-i nâb gerek

24. yaşumı: -u, -m, -ı

Gazel 1792

Mısra: 1

Gözyaşı.

Baña düşer
âhidüpyaşumıbârân
eylemek
Sañalâyıkdurgelüp
gül gibi handân
eylemek

25. yaşı: -ı

Gazel 1793

Mısra: 1

Gözyaşı.

Göreyim girye ile
yaşı çok olsun
gözümün
Zerd-i levhini görüp
itdimünakkaşyüzüm
ün

26. yaşumla: -umla

Gazel 1817

Mısra: 8

Gözyaşı.

Hicr-ile yanupcân u
dil kül oldııcismüm
ser-te-ser
Rüy-ı
zerdümibenümyaşa
mla sen al eyledüñ

27. yaşumı: -u, -m, -ı

Gazel 1827

Mısra: 6

Gözyaşı.

Gösterüp ya
kaşuñkırpügüñieyl
eyüp ok
Bagrumıpareleyüpy
aşumıgülğünitdüñ

28. yaşum: -um

Gazel 1831

Mısra: 6

Gözyaşı.

Ol

mehûñgüşinate'sîr

eylemez âhsirişk

Berri

baħritdiyaşumâhum

irişditâsimâk

29. yaşum:-um

Gazel 1860

Mısra: 6

Gözyaşı.

Güzeller

sîmemâyildürn' için

'aynuña almazsın

Degülmidüryaşumsî

m ü yüzüm

cânâzehebdenyig

30. yaşum:-um

Gazel 1869

Mısra: 9

Gözyaşı.

Baħroldıyaşumfûlk-

i dil irmedi kenâra

Beñzer ki Muħibbî

yine

deryâyibüyütdün

31. yaşından:-i, -n, -

dan

Gazel 1873

Mısra: 4

Gözyaşı.

'Ârızuñdandurşehâe

şkümbenümsurhold

ugi

La'lalurkân içre

mıhrüntâ yaşından

çünkireng

32. yaşum:-um

Gazel 1877

Mısra: 7

Gözyaşı.

Yaşummevcurdiesd

ibâd-ı âhum

Sakın iyfûlk-i dil

'ummânagirdün

33. yaşum:-u, -m, -i

Gazel 1882

Mısra: 2

Gözyaşı.

Yâruñgörincekaddi

niserv-i revântutuñ

Servayagındayaşum

iâb-ı revântutuñ

34. yaşum:-um

Gazel 1885

Mısra: 7

Gözyaşı.

Yaşumâhum neden

te'sîr kılmaz

'Acebķalbıanuñâhe

n mi ya seng

35. yaşuñ:-uñı

Gazel 1888

Mısra: 3

Gözyaşı.

Ķaddini görüp

pâyınayaşuñrevân

it

'İşk-ılaeger terk

ideriseñdaħınâzük

36. yaşum:-u, -m, -i

Gazel 1889

Mısra: 2

Gözyaşı.

Ķâlümüâhgöñül

yine diğergüñitdün

Bir boyı servi görüp

yaşumıCeyħüñitdün

37. yaşum:-u, -m, -i

Gazel 1889

Mısra: 4

Gözyaşı.

Bezm-i

ğamdagiceler ney

gibi efgânlaridüp

İçmeğesâğar ile

yaşumıgülgüñitdün

38. yaşumda:-u, -m, -

da

Gazel 1893

Mısra: 6

Gözyaşı.

Eğerci geçmedi

kimse

benümşebdiz-i

âhumdan

Velîgülgünyaşumda

seri'idür bu

meydânuñ

39. yaş:

Gazel 1894

Mısra: 2

Gözyaşı.

Âşikâr olsa ne

tañrâz-ı

nihânübülbülün

Yaş

yirinedökilürgülşen

de kanı bülbülün

40. yaşuñ:-uñı

Gazel 1910

Mısra: 6

Gözyaşı.

Ķadembasduñ

bugün çün mülk-i

‘ışka
Yaşuñ leşker
dilāāhuñ ‘alem kıl

41. yaşuñ:-uñ

Gazel 1910

Mısra: 8

Gözyaşı.

Kaçan sultān-ı ‘ışk
dil hñanesine
Gele
İsāriçünyaşuñdirem
kıl

42. yaşumu:-u, -m, -ı

Gazel 1913

Mısra: 9

Gözyaşı.

İyMuhibbiyaşumicā
rī görüp ol serv-ı kad
Nāz-ıladidigözün
yaşına beñzer ‘aynı
mül

43. yaşum:-um

Gazel 1927

Mısra: 1

Gözyaşı.

Gözlerümdenhün-ı
dildürdökilenyaşum
degül
Görinenküh-ı
belāduroñmadukbaş
umdegül

44. yaşum:-um

Gazel 1927

Mısra: 10

Gözyaşı.

Şem’ gibi
hāsretiylegicelertās
ubha dek
İyMuhibbiñhün-ı

dildürdökilenyaşum
degül

45. yaşum:-um

Gazel 1931

Mısra: 7

Gözyaşı.

Hıçte’sir ide mi
yaşum ile āhumaña
Kalbineyāruñcihānd
a kim diye mermer
degül

46. yaşuñ:-uñı

Gazel 1950

Mısra: 2

Gözyaşı.

BulmazsınHakķı
sen
cehdeyleyüpkendün
i bil
Añgünāhuñaglayupt
āşubha dek yaşuñı
sil

47. yaşum:-um

Gazel 1956

Mısra: 6

Gözyaşı.

Maħabbettohmmiek
dümeğerçi mezra’-ı
dilde
Yaşumbārānyagdu
kça olur derd-ile
ğamhāsıl

48. yaşı:-ı

Gazel 1990

Mısra: 1

Gözyaşı.

‘Aşka yaşı yiter
hıçābañhācetedegül

İñlesünderd-ile dil
dölābañhācetedegül

49. yaş:

Gazel 1967

Mısra: 3

Islak, nemli.

Gözüm yaş
sineāteşdüd-ı āhum
Bular yitmez mi
‘ışkumadelāyil

yasakolmuşdur:

1. yasak olmuşdur:-
muşdur

Gazel 1612

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Yasak,

*yapılmaması istenmiş
olan.*

Her ki

‘āşıkdurhayāl-i yārı

dilde saklasun

Çün ezel sultān-ı

‘ışkdan böyle

olmuşdur yasak

yaşı akar:

1. yaşı akar:

Gazel 1845

Mısra: 13

Kelime Tipi: -

Ağlamak.

Muhibbīnün akar

yaşı

oñulmazbagrumuñ

başı

Bu

hāliduymasunnāşin’

içün dün

gicegelmedün

2. yaşı akar:-ar

Gazel 1816

Mısra: 15

Kelime Tipi: -

Ağlamak.

Göreliden ol gözi

kaşı Muhibbînün

akar yaşı

Komışduryoluña

başı n' için dün

gicegelmedün

yaş-ılatolar:

1. yaş-ılatolar:-ar

Gazel 1672

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

*Ağlayacak duruma
gelmek.*

Gün yüzünü

göremem tolar bu

gözüm yaş-ıla

Gāhāhumgehshāb-

1 zülfidersettārlık

yaş[ın] döker:

1. yaş[ın] döker:-er

Gazel 1759

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Ağlamak,

gözlerinden yaş

damlamak.

Azmasundiyü bu

sīnemüzreçşemün

yarası

Tuzlu su diyü döker

yaş[ın] bu çeşm-i

merdümek

yaşını döken:

1. yaşını döken:

Gazel 1673

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Ağlamak.

İygönülbād-ı hāzān

gör n'eylemiş gel

bāğa bak

Dehr elinden

iñleyüp yaşını

döken taga bak

yaşlardökdi:

1. yaşlar dökdi:

Gazel 1519

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

*Göz yaşı dökmek,
ağlamak.*

Dökdi yaşlar

gicelertāşubholınca

agladı

Oldı bu derd-i

derünümdanmegeṛā

gāh şem'

yaşlar döker:

1. yaşlar döker:

Gazel 1514

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

*Ağlamak, göz
yaşları dökmek.*

Od yanar başında

var Mecnün-

şıfatsevdā-yı 'ışk

Rāhat olmaz bir

nefes yaşlar döker

her bār şem'

yaşumderyâsi:

1. yaşumderyâsi:

Gazel 1958

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Gözyaşı denizi.

Gözümüñcübārınd

anyaşumderyâsime

vcurdı

Viriser 'ālemiğarka

ki zīrā yok añahāyil

yaşumgirdābınadüşdi:

1.

yaşumgirdābınadüşdi:

Gazel 1803

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

*Gözyaşı girdabına
düşmek.*

Zevrağ-ı dil āh-

ıladüşdiyaşumgirdā

bına

Olmasun böyle

muḥālifrüzigārkim

senün

yaşumvagmurını:

1. yaşumvagmurını:-nı

Gazel 1981

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Gözyaşı yağmuru.

Dökeyim āh u fiğān

ile yaşumvagmurını

Ġonca-veş tek sen

açıl gül gibi ḥandān

ol

yaşum-ıla ıslamak

itdüm:

1. yaşum-

ılaislāmakitdüm:-düm-

um, -ıla

Gazel 1605

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Göz yaşı ile
ıslatmak.
Bas gözüm üstine
itme hâr-ı
müjgândanhâzer
Yaşum-ılabezm
olsun
diyüitdümüslâmak

yaşuñaksun:

1. yaşuñaksun: -sun

Gazel 1794

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

*Ağlamak, gözyaşı
dökmek.*

Rahmidersinhâlüme
añdukçaaglarsınmü
dâm
Müstedâm ol
müstedâm ol iy
gözüm aksunyaşuñ

vat:-

1. yatan: -an

Gazel 1579

Mısra: 10

*Bir yere veya bir
şeyin üzerine boylu
boyunca uzanmak;
uyumak veya dinlenmek
için yatağa girmek.*

Her ne kim
yirdebulinurbahırda
biñ ol kadar
‘Âlemi çepçevre
kuşadup yatan
deryâya bak

2. yaturken: -ur, -ken

Gazel 1941

Mısra: 1

Bir yere veya bir

*şeyin üzerine boylu
boyunca uzanmak;
uyumak veya dinlenmek
için yatağa girmek.*

Ĥ‘âb-

ıgafletdeyaturkenol
dıçünbî-dâr gül
Kudret-i Ĥaqq-
ılabüyın eyledi
izhâr gül

yat:

1. yatdukça: -dukça

Gazel 1599

Mısra: 6

*Bulunmak, sabit
durmak.*

Gün
yüzindehalkahalkaz
ülfini görüp didüm
Kuvveti artar
geliryatdukça
günde mârâşevk

2. yatur: -ur

Gazel 1606

Mısra: 7

*Bir yere veya bir
şeyin üzerine boylu
boyunca uzanmak;
uyumak veya dinlenmek
için yatağa girmek.*

Ĥastadurküyuñdaya
turiytabîb-i dil
meded
Bir cevâb eyle
lebüñdengelsün ol
bîmârâşevk

3. yatur: -ur

Gazel 1670

Mısra: 8

Bir yere veya bir

*şeyin üzerine boylu
boyunca uzanmak;
uyumak veya dinlenmek
için yatağa girmek.*
Ĥâk-i pây oldum
yolındaişabâlutf it
götür
Kûy-ı dildâra ilet
bi’llâhyatur ol
gerde bak

4. yatan: -an

Gazel 1718

Mısra: 5

*Bir yere veya bir
şeyin üzerine boylu
boyunca uzanmak;
uyumak veya dinlenmek
için yatağa girmek.*

Bister-i gülde yatan
nâz-ılañâlin ne bilir
Seng-i
hâradöşenüphasret-
ile cânvireñüñ

5. yatur: -ur

Gazel 1981

Mısra: 9

*Bir yere veya bir
şeyin üzerine boylu
boyunca uzanmak;
uyumak veya dinlenmek
için yatağa girmek.*

Leblerüñdâr-ı
şifâsındayaturhâsta
göñül
Bir cevâb eyle
benüñderdüme gel
dermân ol

6. yaturken: -ur, -ken

Gazel 1999

Mısra: 1

Bir yere veya bir şeyin üzerine boylu boyunca uzanmak; uyumak veya dinlenmek için yatağa girmek.

Hî'âb-
ıgafletdenyaturkeno
ldiçünbîdâr gül
Sâkiyâ sun vahtidür
gel sen berü her bâr
gül

7. **yatur:-ur**

Gazel 1557

Mısra: 6

(Bir şey bir yerde)

Kalmaması gerekirken kalmak, beklemek, âtil durumunda olmak.

Sînemüñdâğın
gören küy-i harâbât
içre dir
Pullarıyla tekye-i
ğamdayatur bir eski
def

yatağ:

1. **yatağdur:-ıdur**

Gazel 1656

Mısra: 4

Bir şeyin çok bulunduğu yer, yuva.

Göñül
'ışkuñharâbıdurhaz
er kıl pâymâl itme
Hayâl-i zülf-ile
ejder yatağıdur o
vîrânlık

yatakvatak:

1. **yatak yatak:**

Gazel 1592

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Köşe bucağ.

Göñlümgöziniğüşe-
be-güşe arar yürür
İster ki bula tuta o
düzdî yatak yatak

yatan:

1. **yatan:**

Gazel 1823

Mısra: 4

Boylu boyunca uzanıp yatan kimse.

Küh-ı ğamda ne
bilürderd ü
belâçekdüğümü
Bister-i gülde yatan
hâlini bu mağzünüñ

yatur:

1. **yatur:**

Gazel 1757

Mısra: 9

Bir yere veya bir şeyin üzerine boylu boyunca uzatmak.

Gördüm yatur
kırılmış bir bölük
'âşıklarun
Nev-
civânsındöstumküy
uñda çok kan
eyledün

2. **yatur:-ur**

Gazel 1937

Mısra: 8

Yatmak, uzanmak, hastalanmak.

Penbe ile
jâledenbâd-ı
şeheragzına su
Tamzurur 'ışkuñla

dil-ğasteyaturbîmâr
gül

3. **yatur:**

Gazel 1859

Mısra: 6

Boylu boyunca uzanmak. II Bir yerde bulunmak, atıl durumda olmak, kullanılmamak.

Sîneâteş gözde nem
başumdasevdâ-
yihavâ
Niçeyillarduryatur
dil
hâksârüñdursenüñ

yay:

1. **yaya:-a**

Gazel 1664

Mısra: 4

Ok atma aracı. II Sevgilinin kaş.

Hîçhalâşayir mi
kalur anı men'
itmez siper
Şolhadeng-i
ğamzesinhişm-ıla
atan yaya bak

2. **yayına:-ı, -n, -a**

Gazel 1936

Mısra: 2

Yay; kaşın kavisli kısmı.

Tırkeşoldimeger
kim ğamze-i cānāna
dil
Kaşları yayına
beñzetdiözinkurbān
a dil

yavınçeküp:

1. **yayın çeküp:-üp**

Gazel 1836

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

*Ok atmak için yayı
germek II avlamak,
uzağa düşürmek,
kurnazlıkla kandırmak.*

Sinemerevzenleraç
maga yine ol şüh-ı
şeng
Kaşları yayın
çeküpkirpüklerin
kılmış hadeng

yayını çekemez:

1. **yayını çekemez:**

Gazel 1835

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

*Yay çekmek, talim
yapmak.*

Degme kimse katı
yayını Muhibbî
çekemez
Hele bir kerredeñe
al elüñesîneye çek

yaz:-

1. **yazmış:-mış**

Gazel 1500

Mısra: 10

Yazmak, kaleme

almak, işlemek.

Nâme içre
nâmınıñmışMuhib
bîdilberün
Sehv-ile yazmış
megeryâhudyazılmı
şdurğalağ

2. **yazdı:-dı**

Gazel 1844

Mısra: 5

*Yazmak, kaleme
almak, işlemek.*

Sırrumikâğıda
yazdı beni fâşitdi
yine
Göreyim kat' ola
başı iki
dillükalemün

3. **yazdı:-dı**

Gazel 1895

Mısra: 5

*Yazmak, kaleme
almak, işlemek.*

Yazdı Mecnûni ezel
serdâr-ı 'ışk
Beni yazdı şimdi
anı itdihak

4. **yazdı:-dı**

Gazel 1895

Mısra: 6

*Yazmak, kaleme
almak, işlemek.*

Yazdı Mecnûni ezel
serdâr-ı 'ışk
Beni yazdı şimdi
anı itdihak

5. **yazdı:-dı**

Gazel 1938

Mısra: 1

*Yazmak, kaleme
almak, işlemek.*

Hüsniñiressâm-ı
kudret yazdı evvel
ber-kemâl
Ol muğanni'
naşahergiz iremez
vehm ü hayâl

6. **yazmış:-mış**

Gazel 1940

Mısra: 7

*Yazmak, kaleme
almak, işlemek.*

Şerh yazmış varak-ı
hüsniñeyârühattı
Hatt-ı reyhân-ıla ol
şafhamuhaşşâ mı
degül

yaz:

1. **yazmış:-mış**

Gazel 1671

Mısra: 6

*(Allah) Kader
olarak belirlemek.*

Almak
isterseñegerhikmetk
itâbındansabağ
Gör ne yazmış dest-
i kudretşafha-i
eşcâra bak

2. **yazâl:-alı**

Gazel 1527

Mısra: 1

*Yazmak, kaleme
almak, işlemek.*

Varak-ı
hüsniñeçattıñyazâl
ıhatt-ı bedî'
Kaşlaruñoldicemâlü
stineçuğrâ-yirefi'

3. **yazâl:-alı**

Gazel 1527

Mısra: 12

*Yazmak, kaleme
almak, işlemek.*

Husrevâgördimuha
kkağkuluñoldı bu
Muhib

Varaḳ-ı
hüsnüñeḥaṭṭuñyazâl
ihðštevḳî'

4. **yazmak:-maḳ**

Gazel 1568

Mısra: 9

Yazmak, kaleme

almak, işlemek.

Tekye-i dilde
Muḥibbî yazmak
içünşekl-i âh
Dāğdanşakreyleyüp
üstineçekmişdür
elif

5. **yazup:-up**

Gazel 1569

Mısra: 5

Yazmak, kaleme

almak, işlemek.

Kâtib-i
ḳudreyazupruḥsâru
ñaNürâyetin
Olmaya ḥaṭṭuñ gibi
hîç bir ḥaṭzîbâlaṭîf

6. **yazdum:-dum**

Gazel 1592

Mısra: 1

Yazmak, kaleme

almak, işlemek.

Endüh-ı derdümi
dile
yazdumvaraḳvaraḳ
'İşk ehli tâ gele ala
benden sabaḳsabaḳ

7. **yazsañ:-sa, -ñ**

Gazel 1596

Mısra: 5

Yazmak, kaleme

almak, işlemek.

Yazsañ 'uşşâḳı bu
ben
'âşıḳuñıyâdağetur
Dimesünler ser-i
küyuñdasenüñyâd
ancak

8. **yazarken:-ar, -ken**

Gazel 1598

Mısra: 7

Yazmak, kaleme

almak, işlemek.

Derd-i dil hâlin
yazarken
nâgehânâheyledüm
Tutişup elde ḳalem
yandı kül oldu hem
varaḳ

9. **yazdum:-dum**

Gazel 1641

Mısra: 8

Yazmak, kaleme

almak, işlemek.

Derd-i 'ışḳı sorma
Ferhâd-ılaḳaysa sor
baña
Niçekerre
'ışḳdanyazdum ben
anlara sebaḳ

10. **yazıcak:-ı, -caḳ**

Gazel 1654

Mısra: 7

Yazmak, kaleme

almak, işlemek.

Yazıcak
'uşşâḳıyazsunlar
beni ser-deftere
Okuyanlar diyeler
kim var-ımışserdâr-
ı 'ışḳ

11. **yazsunlar:-sun, -lar**

Gazel 1654

Mısra: 7

Yazmak, kaleme

almak, işlemek.

Yazıcak

'uşşâḳıyazsunlar

beni ser-deftere

Okuyanlar diyeler

kim var-ımışserdâr-

ı 'ışḳ

12. **yazdum:-du, -m**

Gazel 1725

Mısra: 5

Yazmak, kaleme

almak, işlemek.

Nâmeyazdum göz

karasından yine

dildâruma

Ola kim bu nev'-ile

yârıgöremâlumgörtü

ñ

13. **yazdum:-dum**

Gazel 1729

Mısra: 7

Yazmak, kaleme

almak, işlemek.

Tâ ki yazdumḥaṭṭ-ı

mıhr-i 'ârızuñlevḥ-i

dile

Oldı andan naḳş-ı

nâm-ı sâde-rüyân

cümle ḥaḳ

14. **yazduñ:-du, -ñ**

Gazel 1775

Mısra: 7

Yazmak, kaleme

almak, işlemek.

Cefâvü cevri

yazduñlevḥ-i dilde

Vefâharfını anda
eyledüñhakk

15. **yazmadı:-ma, -dı**

Gazel 1789

Mısra: 2

*Yazmak, kaleme
almak, işlemek.*

Defter itdi bu
cihânhalqınıhattât-ı
felek
Yazmadı meh-rûlar
içre sañabeñzer bir
melek

16. **yazduñ:**

Gazel 1796

Mısra: 9

*Yazmak, kaleme
almak, işlemek.*

Eşk-ile
yazduñMuhibbîyâra
gönderdüñgazel
Nâme-i âgazla
kamu
hâlitakîreyledüñ

17. **yazduñ:**

Gazel 1811

Mısra: 7

*Yazmak, kaleme
almak, işlemek.*

Göz karasın
hallidüpbeñzer ki
yazduñnâmeyi
Görmege dildârı bu
nev'-ile
irsâleyledüñ

18. **yazdılar:-dı, -lar**

Gazel 1835

Mısra: 8

*Yazmak, kaleme
almak, işlemek.*

Gerçi ser-defter-i

'uşşâk idi

Mecnûnezeli

Yazdılar

aduminâminidüben

anları hek

19. **yazmaga:-mağ, -a**

Gazel 1913

Mısra: 7

*Yazmak, kaleme
almak, işlemek.*

Mâcerâ-yı

'ışkınyazmaga bu

dil-ħastenüñ

Kâtib-i eşküm

yüzüm altuninitdi

yine ħall

20. **yazdı:-dı**

Gazel 1946

Mısra: 1

*Yazmak, kaleme
almak, işlemek.*

Çün ezel ressâm-ı

ķudret yazdı

ħüsünüñber-kemâl

Naķş-ı

şun'iduririşmezaña

hîçfehm ü ħayâl

21. **yazup:-up**

Gazel 1959

Mısra: 5

*Yazmak, kaleme
almak, işlemek.*

Derd-i dilümişafħa-

i ruħsarayazupâh

Āhumlasañagönder

üpitdüm anı ħâmil

22. **yazıldı:-ıl, -dı**

Gazel 1970

Mısra: 1

*Yazmak, kaleme
almak, işlemek.*

Yazıldı metni

ħüsünüñ gerçi

mücmel

Ĥaţuñşerħ eyledi

soñramufaşşal

23. **yazdı:-dı**

Gazel 1972

Mısra: 7

*Yazmak, kaleme
almak, işlemek.*

Metn-i ħüsni yazdı

evvel gerçi ħattât-ı

ezel

Soñradantefsîritdige

lübeneħatt u ħâl

yazırdügiyçün:

1. **yaza irdügiyçün:-dü,**
-giy, -çün

Gazel 1976

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Yaza ulaşmak,

erişmek.

Kalmış idi ħâr u

ħestaħtındaeyyâm-ı

şitâ

ŞükriderPerverdigâr

'airdügiyçün yaza

gül

yazıl:

1. **yazılmış:-mış**

Gazel 1746

Mısra: 6

Yazılmak, çizilmek.

II Nakşedilmek.

Deyr-i
hüsünündeşanemler
cümlesi oldıkadîd
Çünkiğördiler
yazılmış anda
taşvîrûnsenüñ

2. yazılır: -ur

Gazel 1809

Mısra: 6

Yazılmak, çizilmek.

II Nakşedilmek.

Düd-ı âhumbaşuma
olalı murğ-ı âşiyân
Yazılurmecnündiyü
her
yirdetaşvîrûnsenüñ

3. yazıldı: -dı

Gazel 1865

Mısra: 5

Yazılmak, çizilmek.

II Nakşedilmek.

Anuñ-ıçunsîneme
yazıldı şekl-i zü'l-
fikâr
Tâ görenler diyeler
kim
sîneçäkündürsenüñ

4. yazılıpdur: -up, -dur

Gazel 1991

Mısra: 5

Yazılmak, çizilmek.

II Nakşedilmek.

Her
varağdayazılıpdurç
ün ezel âyât-ı 'ışk
Cängözün aç her
birinden okuyup gel
hikmet al

yazıl-:

1. yazıldı: -dı

Gazel 1698

Mısra: 1

*Yazılmak (Allah'ın
emri).*

Dest-i kudretle
yazıldı

yüzüñüzrehañt u hâl

Yüzüñiüdi güneş

ebrûlaruñdañihilâl

yazmak dileve:

1. yazmak dileve: -ye

Gazel 1696

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Yazmak istemek.

Ser-nigün ola

Muhibbî göreyim

hem çükalem

Kim ki yazmak

dileve vaşfınıçâh-ı

zekanuñ

yazuk:

1. yazuk:

Gazel 1629

Mısra: 1

Acınma, üzüntü

ifade eden bir söz.

Âhın alma rañm kıl

halk-ı

cihânadiyazuk

Girü dönmez her

kaçan kim atıla

ilerü ok

yazulu:

1. yazuludur:

Gazel 1642

Mısra: 1

Yazılı, yazılmış

olan.

Dest-i kudretle
ezelden yazuludur
her varağ
Her ki
'arifdünağarkılıpal
ur andan sebağ

2. yazulu:

Gazel 1779

Mısra: 5

Yazılı, yazılmış

olan.

Yazulu idi bu dil
levhine
'ışkuñrağamı
Yog-ıdınâm u
nişânıdañilevh ü
kalemüñ

3. yazulu:

Gazel 1804

Mısra: 5

Yazılı, yazılmış

olan.

Var-ıdılevh-i dil
üzreyazuluğamrağa
mı
Yog-ıdınâm u
nişânıdañilevh ü
kalemüñ

yed-i beyzâvı:

1. yed-i beyzâvı: -yı

Gazel 1941

Mısra: 16

Kelime Tipi: -

Hz. Musa'nın

*mucizelerinden olan
gözleri kamaştıran
beyaz eli.*

DehrFir'av'nınmeg
erîmânada'vetitmeg
e

Gösterürmu'ciz
yed-i beyzâyıMüsî-
vâr gül

vek yek:

1. **vek yek:**

Gazel 1954

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Bir bir: Teker

teker, ayrı ayrı.

İy dil eger 'âşıkiseñ
'âşıqlara hem-ḥâne
ol

Naṭ' üzre sür dil
baydaḳın yek yek
varupferzâne ol

vek-be-vek:

1. **vek-be-vek:**

Gazel 1729

Mısra: 6

Birer birer, tek tek.

Sensüzinçeşmümde
noldıyiryüziencüm
misâl

Diyemaḥvâlümisañ
adiñle imdi yek-be-
yek

2. **vek-be-vek:**

Gazel 1759

Mısra: 1

Birer birer, tek tek.

Tîr-i ğamzeñcân u
dil kaçdınagelür
yek-be-yek

Mâlik olup
soñradanoldııaram
mâ müşterek

3. **vek-be-vek:**

Gazel 1900

Mısra: 8

Birer birer, tek tek.

Derd-i dil
aḥvâlinivaramḥikây
etitmege

Korkaram kim
kışşamyardıñlemey
e yek-be-yek

yeksân:

1. **yeksânlık:-lık**

Gazel 1656

Mısra: 14

Her zaman.

Şarâb-ı la'l-i
nâbındanMuḥibbîcü
r'aisterseñ

Ser-i
küyüdadıldaruñ var
it ḥâk-ile yeksânlık

yeksâneyledüñ:

1. **yeksâneyledüñ:-düñ**

Gazel 1797

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Bir, eşit, aynı

seviyede yapmak.

Bu
Muḥibbîderdmendi
ḥâkeyeksâneyledüñ
Anuñiçünyollaruñd
apâyımâlüñdürsenüñ

2. **yeksâneyledüñ:-düñ**

Gazel 1843

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Bir, eşit, aynı

seviyede yapmak.

Bir görüp ben
'âşıkıdâyımrakîb-i
şüm-ıla

Bülbül ile ne 'aceb
sen
zâğıyeksâneyledüñ

yektâ:

1. **yektâ:**

Gazel 1907

Mısra: 8

Tek, eşsiz,

benzersiz.

Mâni' olup ger gire
vuşlat deminde
araya
Şevk-ile
çâkeyleyüppîraheni
yektâ ten ol

yet:

1. **yeterken:-erken**

Gazel 1551

Mısra: 7

Yeterli, kañı olmak.

Çeşm-i cellâdı
yeterken 'âleme
Pes ne ḥâcetsihr ide
sehḥârazülf

yevm-i cezâda:

1. **yevm-i cezâda:**

Gazel 1642

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Cezâ günü,

kıyâmet günü.

Çünşefâ'atkânisiny
evm-i cezâda
ümmete
Bu
Muḥibbîderdmendü
ñḥâlinelutñ eyle bak

2. **yevm-i cezâda:-da**

Gazel 1734

Mısra: 7
Kelime Tipi: -
Cezâ günü,
kıyâmet günü.
Yevm-i
cezâdaumaram ide
şefâ'ati
Ol iki mîm ü hâ ile
dâlıMuhammedûn

vi:

1. **yimek:-mek**
Gazel 1695
Mısra: 6
Ağzında
çiğneyerek yutmak.
Zâhidûngönlünde
şek
'âşıkirişdivuşlata
Böyledür kime
emek sunuldu
kimine yimek

2. **yi:**

Gazel 1708
Mısra: 4
Ağzında
çiğneyerek yutmak.
Bu günühoşgörelüm
çok minnet olsun
Hâlîka
Zâhidâferdâgamıyî
sen yüriendişe çek

3. **yimeseñ:-me, -señ**

Gazel 1837
Mısra: 4
Ağzında
çiğneyerek yutmak.
Bilürdüñ
'ışkumuñkeyfiyyeti
ni

Şarâbiçseñyimeseñz
âhidâbeng

4. **yimek:-mek**

Gazel 1900
Mısra: 12
Ağzında
çiğneyerek yutmak.
Dâr-ı
dünyânuñMuhibbîh
âliçün bu nev'adur
Kimine halkuñnaşîb
olur emek kime
yimek

5. **yiyserdür:-yi, -ser, -dür**

Gazel 1955
Mısra: 6
Ağzında
çiğneyerek yutmak.
Cem' iderseñmâl-ı
Kârünü da cidd ü
cehd-ile
Mârolsaryiyiserdür
seni [ol] kabır içre
mâl

6. **yimek:-mek**

Gazel 1980
Mısra: 3
Ağzında
çiğneyerek yutmak.
Hırş-ıla her kim ki
yimek istedi ol oldu
aç
Doymadı
doymayırsardur
eline girse de bal

7. **yime:-me**

Gazel 1507
Mısra: 9

Yemek. //
Tüketmek.
Çok
yimedünyâna'tmin
olmayasın imtilâ
İyMuhibbîsoñradan
itdürdüğükaydan ne
haz

vidideñiz:

1. **yidideñiz:**

Gazel 1657
Mısra: 7
Kelime Tipi: -
Yedi deniz.
Eskiden yedi deniz
olduğuna inanılır,
bunlar: Bahr-i Muhit
(Atlas Okyanusu),
Bahr-i Sint (Hint
Okyanusu), Bahr-i Lut
(Lut gölü), Bahr-i Rum
(Akdeniz), Bahr-i Nitaş
(Karadeniz), Bahr-i
Hazer (Hazar Denizi)
ve Bahr-i Kulzüm
(Kızıldeniz)'dir.

Yumayayidideñizda
hıyüzümüñ karasın
Cürm çok benden
yuyılmazşefkat it
hâlüme bak

vididervâya:

1. **yididervâya:**

Gazel 1625
Mısra: 10
Kelime Tipi: -
Yedi deniz; Pasifik
Okyanusu, Atlas
Okyanusu, Akdeniz,
Karadeniz, Hazer, Aral.

Zerreler yakar
çerâğhürşid-i
'âlem-tâbdan
Kaatrelerden cem'
olınmış bu
yidideryâya bak

yig:

1. **yig:**

Gazel 1526

Mısra: 3

*Daha iyi, daha
üstün, daha güzel.*

Hicr-ile yanmakdan
ise didiyig baş
oynamak
Baş koyup ortaya
itdi 'ışkımiñzhâr
şem'

2. **yigdür:-dür**

Gazel 1600

Mısra: 8

*Daha iyi, daha
üstün, daha güzel.*

Geçer gün hafta ay
u yıl
yüzüñiğörmezemcâ
nâ
Bu
dirlikdenölemyigdü
rmedür bu intizâr
olmak

3. **yig:**

Gazel 1702

Mısra: 1

*Daha iyi, daha
üstün, daha güzel.*

Dimişlerdüregerçirü
zrüşendür
'Arab'danyig
Tažarru' itmege

'âşık olur mı
añaşebdenyig

4. **yig:**

Gazel 1702

Mısra: 2

*Daha iyi, daha
üstün, daha güzel.*

Dimişlerdüregerçirü
zrüşendür
'Arab'danyig
Tažarru' itmege
'âşık olur mı
añaşebdenyig

5. **yig:**

Gazel 1702

Mısra: 4

*Daha iyi, daha
üstün, daha güzel.*

Gözüm yaşın
şarâbidüpgöñüldenn
âleler kılsam
Degül mi meclis-i
ğamda bulur 'iyş ü
tarabdanyig

6. **yig:**

Gazel 1702

Mısra: 6

*Daha iyi, daha
üstün, daha güzel.*

Yüri bir
şan'atitekmilidüp
olup ħarâbâti
Kemâl ehli gedâ
olsa olur 'âlî-
nesebdenyig

7. **yig:**

Gazel 1702

Mısra: 8

*Daha iyi, daha
üstün, daha güzel.*

N'olarenğın ise
şi'rün selef
şi'rinedağl itme
Dimişler 'âlem
içinde
bulunmazhîçedebede
nyig

8. **yig:**

Gazel 1702

Mısra: 10

*Daha iyi, daha
üstün, daha güzel.*

Ĥağası çok
Muĥibbînünmuğırd
ur eylemez inkâr
Bi-ğamdi'llâh tutar
şâhum
'ağāsınığazabdanyig

9. **yig:**

Gazel 1737

Mısra: 6

*Daha iyi, daha
üstün, daha güzel.*

Geyüpiğrâmı
'âşıklargelür her
biri ħurbâna
Tavâf itmek diler
küyuñğarım-i
muĥteremdenyig

10. **yig:**

Gazel 1737

Mısra: 10

*Daha iyi, daha
üstün, daha güzel.*

Güneğkârıñsaredd
itme
Muĥibbîderdmendü
ñdür

‘Atā-baḥş ol
cihānda yok
şehālutf u keremden
yig

11. **yig:**

Gazel 1737

Mısra: 1

Daha iyi, daha

üstün, daha güzel.

Nigārāgülşen-i
hüsnünbañabāğ-ı
iremdenyig
Nazardan gel dirîğ
itme cemālûñ yok
keremden yig

12. **yig:**

Gazel 1737

Mısra: 2

Daha iyi, daha

üstün, daha güzel.

Nigārāgülşen-i
hüsnünbañabāğ-ı
iremdenyig
Nazardan gel dirîğ
itme cemālûñ yok
keremden yig

13. **yig:**

Gazel 1737

Mısra: 4

Daha iyi, daha

üstün, daha güzel.

Dükendî gevher-i
eşkümyoluñda
‘ayna almazsın
Güzeller
sîmemâyildürdegül
mi ol diremdenyig

14. **yig:**

Gazel 1753

Mısra: 1

*Daha iyi, daha
üstün, daha güzel.*

Görenler dîde-i
eşkümdidimā-ı

‘inebdenyig
İşidennāleferyādum
dahı ‘iyş ü
tarabdanyig

15. **yig:**

Gazel 1753

Mısra: 2

*Daha iyi, daha
üstün, daha güzel.*

Görenler dîde-i
eşkümdidimā-ı

‘inebdenyig
İşidennāleferyādum
dahı ‘iyş ü
tarabdanyig

16. **yig:**

Gazel 1753

Mısra: 4

*Daha iyi, daha
üstün, daha güzel.*

Lebinden kim söz
işitse bulur dil

‘ömr-i cāvîdi
Bulmur mı bu vech-
ile cihān içinde
lebden yig

17. **yig:**

Gazel 1753

Mısra: 6

*Daha iyi, daha
üstün, daha güzel.*

Kaçan ki tîre-şeb
olsa irer mañlûbına
‘âşık
Yanında ‘âşıkā

nesne

görinmezhiçşebden
yig

18. **yig:**

Gazel 1753

Mısra: 8

*Daha iyi, daha
üstün, daha güzel.*

‘Aceb mi olsa ger
tālîbMışır’daYūsufa
bir zen
Degül bir nesneye
mâlik elindeki
kelebdenyig

19. **yig:**

Gazel 1753

Mısra: 10

*Daha iyi, daha
üstün, daha güzel.*

Yanuñdamüdde’in’
eyler gel ol ‘uşşākā
hem-şohbet
Dimez bir kimse
anuñçün kim ola
Bü-lehebdenyig

20. **yig:**

Gazel 1788

Mısra: 1

*Daha iyi, daha
üstün, daha güzel.*

Egerçirüşen-i
rüzadimişlerdür
‘arabdanyig
Tažarru’ itmege
‘âşık olur mı
añaşebdenyig

21. **yig:**

Gazel 1788

Mısra: 2

*Daha iyi, daha
üstün, daha güzel.*

Egerçirüşen-i
rūzadimişlerdür
'arabdanyig
Tazarru' itmege
'āşık olur mı
aňaşebdenyig

22. **yig:**

Gazel 1788

Mısra: 4

*Daha iyi, daha
üstün, daha güzel.*

Gözüm yaşın
şarābidüpgöñöldenn
āleler kılsam
Degül mi meclis-i
ğamda bular 'iyş ü
tarabdanyig

23. **yig:**

Gazel 1788

Mısra: 8

*Daha iyi, daha
üstün, daha güzel.*

N'olarengin ise
şi'rüm selef
şi'rinedaħl itme
Dimişler 'ālem
içinde
bulınmazhıçedebede
nyig

24. **yig:**

Gazel 1788

Mısra: 10

*Daha iyi, daha
üstün, daha güzel.*

Haťası çok
Muħibbinünmuķırd
ur eylemez inķār
Bi-

ħamdillāhdutarşāhu
m
'aťasınığazabdanyig

25. **yig:**

Gazel 1798

Mısra: 9

*Daha iyi, daha
üstün, daha güzel.*

İyMuħibbiyigğöriñ
ürçünkiatlasdanpalā
s
İstemezsem
tañmıdurşimdengirü
āmādelik

26. **yig:**

Gazel 1860

Mısra: 2

*Daha iyi, daha
üstün, daha güzel.*

Siyehzülfüñgelürçā
nābaña mülk-i
'Arabdanyig
Degüldürşekker-i
Mışırşehāşolşehd-i
lebden yig

27. **yig:**

Gazel 1860

Mısra: 4

*Daha iyi, daha
üstün, daha güzel.*

Niçe yıllar
tañbıkıldumirişdüm
şükr-i maťlūba
Bilen hoş bilmeyen
bilsünyog-
ımışhiťtañbedenyig

28. **yig:**

Gazel 1860

Mısra: 6

*Daha iyi, daha
üstün, daha güzel.*

Güzeller
sımemāyildürn'içün
'aynuña almazsın
Degülmıdüryaşumsı
m ü yüzüm
cānāzehebdenyig

29. **yig:**

Gazel 1860

Mısra: 8

*Daha iyi, daha
üstün, daha güzel.*

Gelüpğam leşkeri
ister ide dil
mülkniğāret
Bulınmaz def'ine
çāreanuñmā-i
'ıñebdenyig

30. **yig:**

Gazel 1860

Mısra: 10

*Daha iyi, daha
üstün, daha güzel.*

Şarāb içer
diyüzāhididerta'nı
bu 'uşşāka
Velī 'ālemde ger
sorsañaña yok
nesne ħubdanyig

31. **yig:**

Gazel 1860

Mısra: 12

*Daha iyi, daha
üstün, daha güzel.*

Ne
ħaddüñdürgelüpħāl-
i siyāhın miske
beñzetmek
Anı bilmez misin iy

dil degül bir şey'
edebdenyig

32. **yig:**

Gazel 1860

Mısra: 14

*Daha iyi, daha
üstün, daha güzel.*
Muhibbîh'âb-
ıgafletden sakın her
gicebî-dâr ol
Dilerseñ iresin
vaşlabulınmazsañaş
ebdenyig

33. **yig:**

Gazel 1872

Mısra: 1

*Daha iyi, daha
üstün, daha güzel.*
Boyuñserv ü yüzüñ
gülden tenüñberg-i
semenden yig
Bu vech-ile
cihâniçre bulunmaz
kimse senden yig

34. **yig:**

Gazel 1872

Mısra: 2

*Daha iyi, daha
üstün, daha güzel.*
Boyuñserv ü yüzüñ
gülden tenüñberg-i
semenden yig
Bu vech-ile cihân
içre bulunmaz kimse
senden yig

35. **yig:**

Gazel 1872

Mısra: 4

*Daha iyi, daha
üstün, daha güzel.*

Göñüldüzdiniküym

da tutup

zülfinebenditdüm

Olur mı

'âşıkamañbes

'acebçâh-ı

zekandanyig

36. **yig:**

Gazel 1872

Mısra: 6

*Daha iyi, daha
üstün, daha güzel.*

Rumüz-ı 'ışkı gel

sorma ne

bilsünKaıs-

ılaFerhâd

Baña sor eydeyin

bir birbir yok

kimse benden yig

37. **yig:**

Gazel 1872

Mısra: 8

*Daha iyi, daha
üstün, daha güzel.*

Ko bülbül

eylesünzârı anı terk

itdidildârı

Gülüñhod yok-

durur yârı bu

'âlemde dikenden

yig

38. **yig:**

Gazel 1872

Mısra: 10

*Daha iyi, daha
üstün, daha güzel.*

Muhibbîluñf-ı

ñab'uñdankemâle

ireli nazmuñ
İşidüp gören
eş'aruñdidişi'r-i
Hasan'danyig

yigdegülmidür:

1. **yigdegülmidür:**

Gazel 1543

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

*Daha iyi değıl
midir?.*

Başuñalduñdilâ

sen bu

cihânğavğaların

Yigdegülmidürsaña

itseñ bu

sevdâdanferâğ

yiggelür:

1. **yiggelür:**

Gazel 1860

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Üstün gelmek.

Siyehzülfüñgelürcâ

nâbaña mülk-i

'Arabdanyig

Degüldürşekker-i

Mısrîşehâşolşehd-i

lebden yig

yig ola:

1. **yig ola:**

Gazel 1753

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

Daha iyi.

Edebçüntâc-ı

devletdürMuhibbî

götürür başa

Bulunmaz nesne

‘âlemde ola
hergizedebdenyig

vig olmaya:

1. **yigolmaya:-maya**

Gazel 1737

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Daha iyi olmak.

Cihândamüstedâm

olsun komaz bir

dem beni tenhâ

Anuñlaeglenürgöñl

ûmbaña olmaya

ğamdanyig

vig olur:

1. **yigolur:-ur**

Gazel 1788

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Daha iyi olmak.

Yüri bir

şan’atıtekmlidüp

olup harâbâtî

Kemâl ehli gedâ-y-

isa olur ‘âlî-

nesebdenyig

yık-:

1. **yıkmaga:-a, -mağ**

Gazel 1955

Mısra: 9

Bozmak, tahrip

etmek.

Yıkmaga

‘ırzınMuhibbikimse

nüñkaşd eyleme

Añazar yok

lîkboynuñdakalurse

nüñvebâl

2. **yıkup:-up**

Gazel 1960

Mısra: 2

Bozmak, tahrip

etmek.

Şüfimetâ’-ı

hırkañirehn-i şarâb

kıl

Yıkupbinâ-i

bütüñiküllîharâb kıl

yıkl:

1. **yıkılursa:-ur, -sa**

Gazel 1694

Mısra: 9

Yıklmak,

devrilmek.

Yıkılursağamdegül

bu cân u dil

ma’ müresi

‘İşk-ıla anı

yiñidenüstüvâr

itsem gerek

2. **yıkılduğın:-duğın**

Gazel 1542

Mısra: 5

Yıklmış || Gönül

kırıklığı.

İstemeseñiygöñül

‘ırzuñsenüñyıkıldug

ın

Sen sen ol gel

degme bir kişi ile

eyleme lâğ

yıl:

1. **yıllar:-lar**

Gazel 1518

Mısra: 4

Sene, yıl.

Şu’le virdî dil

çerâğı göz yaşı yağı

gibi

Niçe yıllar tekye-i

‘ışk içre sūzānumçü

şem’

2. **yıldur:-dur**

Gazel 1633

Mısra: 9

Sene, yıl.

Niçeyıldurhüsünüñ

üncengiderlercân u

dil

Döstum gel bir

nazarluñf eyle ol

savaşa bak

3. **yıllardur:-lardur**

Gazel 1653

Mısra: 4

Sene, yıl.

İrmedümpâyân-ı

zülfe irdi ‘ömrüm

âhire

Niçeyıllardur bu

serden geçmeyen

sevdāya bak

4. **yıllar:-lar**

Gazel 1911

Mısra: 10

Sene, yıl.

Hergizcefāvü

cevrin añupnāle

kılmaya

Çekse Muhibbî bir

niçe yıllar

cefāgöñül

5. **yıldur:-dur**

Gazel 1989

Mısra: 9

Sene, yıl.

Bu
Muhibbîniçeyıldurh
arcider söz gevherin
Eksük olmaz
toptolu yine
cevâhirdürgönül

6. **yilersin:** -er, -sin

Gazel 1854

Mısra: 7

*Koşmak,
seğirtmek.*

İşitdimegerzülfihev
âsındayilersin
Şahrâ-
yîHotendegöbeğidü
şdigazâlün

7. **yil:**

Gazel 1687

Mısra: 10

Yel, rüzgar.

Zülfünhevâsı kıldı
Muhibbiyibi-çarâr
Yil gibi eyledi anı
avâreperçemün

8. **yil:**

Gazel 1751

Mısra: 12

Yel, rüzgar.

İyMuhibbiyâradiñh
üşninemağrûrolmas
un
Zîrâ çok gördüm
yilevrâkınsavurmuş
durgülün

yılduz:

1. **yılduz:**

Gazel 1514

Mısra: 5

Yıldız, ışıklı ve

*sâbit bir nokta hâlinde
görülen gök
cisimlerinden her biri.*

Her giceyılduz
sayar yummaz
gözinişubha dek
Tâ göre bir kez
cemâlünü olur bîdâr
şem'

2. **yılduz:**

Gazel 1778

Mısra: 9

Yıldız, ışıklı ve

*sâbit bir nokta hâlinde
görülen gök
cisimlerinden her biri.*

DidümMuhibbişubh
a dek bu
gözlerümyılduz
sayar
Didi ki
hergizgörmedüm bu
vech-i bîdârikimün

3. **yılduzumuñ:** -umuñ

Gazel 1793

Mısra: 8

Baht, talih, kader.

Bir giceolmadum ol
mâhamuqârinin'idey
im
Naḥs imiş katı
sitâresimegeryılduz
umuñ

yılduzı barışmaz:

1. **yılduzı barışmaz:** -
maz

Gazel 1700

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Görüş, duygu ve

*düşünce bakımından
uyuşmamak.*

İyMuhibbîtâli' el
virmezsitâreñ yok
gibi
Senün-ile yılduzı
barışmaz ol meh-
pârenün

yıllar geçer:

1. **yıllar geçer:** -er

Gazel 1928

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Hayli zamanın

gelip geçmesi.

Yıllar geçer aılmaz
bu Muhibbi'yi
derinden
Unıdıla bu 'âşıkdir
yine ne müşkil

yine:

1. **yine:**

Gazel 1534

Mısra: 3

Tekrar, yine.

Nâr-ı 'ışkı içre ol
meh-
pârenünğönülüm
yine
Eylemezdi olmasa
idi semender-
veşturağ

2. **yine:**

Gazel 1535

Mısra: 2

Tekrar, yine.

Yakdı
'âşıkşinesinelâle
gibi tâzedâğ
Yârkurdışaḥn-ı

gölşende yine
güliden otağ

3. yine:

Gazel 1539

Mısra: 5

Tekrar, yine.

Tekye-i dilde yine
yakmaga dil
kandilini
Bagrum ile
gözlerüm biri su
iltür biri yag

4. yine:

Gazel 1544

Mısra: 1

Tekrar, yine.

Yine bir zühre-
cebînkârşumakurdu
benümag
Pehlevānam ben ol
agdankurtarursamcā
nısag

5. yine:

Gazel 1560

Mısra: 5

Tekrar, yine.

Aldı ‘aql u hūşı
elden ‘işve-i
sākīyine
Pür kılupmeclisde
meyle
dutdîçünsāğar be-
kef

6. yine:

Gazel 1575

Mısra: 7

Tekrar, yine.

Pāymālitdi yine
ğam leşkeri

Eyledi dil mülkini
yagma-yı ‘ışk

7. yine:

Gazel 1590

Mısra: 7

Tekrar, yine.

Dil zevrakı ki düşdi
yine baħr-ı eşküme
Āhumdan özge
didümanuñhîçhevās
ı yok

8. yine:

Gazel 1592

Mısra: 10

Tekrar, yine.

Ġamzeokıyla eyledi
bagrumdelükdelük
Baglandıkaşduma
yine dilber sadak
sadağ

9. yine:

Gazel 1615

Mısra: 5

Tekrar, yine.

Baħr-ı tab’umdan
yine yārāniçün söz
cevherin
Çıkarup her
birinüñgüşındakime
ngüşa bak

10. yine:

Gazel 1615

Mısra: 15

Tekrar, yine.

Dil kebābidüp yine
sanduñ bugün
ğamsîhine
Niçeaglarıñiçinlerr
akşa girmiş şîşe bak

11. yine:

Gazel 1647

Mısra: 9

Tekrar, yine.

Yine Muħibbivādī-i
‘ışkabasupkadem
Kağ’-ı menāzil
eyledi yürür konak
konak

12. yine:

Gazel 1664

Mısra: 9

Tekrar, yine.

Çeşm-i hün-
ilasuvardum yine
sīnemdāğını
Bir nazār eyle
temāşā ol gül-i
ħamrāya bak

13. yine:

Gazel 1669

Mısra: 4

Tekrar, yine.

San şafağ içinde
gökdezhāhirolmışayd
ur
Allar geymiş yine
ol dilber-i bedr-ay
bak

14. yine:

Gazel 1685

Mısra: 10

Tekrar, yine.

ĠamzeñMuħibbīsīn
esinitdidelükdelük
Tutar yine elinde
megertür ü
kemānkaşuñ

15. **yine:**
Gazel 1687
Mısra: 3
Tekrar, yine.
Cānmurğı yine
seyr-i
cemālūñiderkenāh
Lu'b-ılaçekdiaga
anı kara perçemūñ

16. **yine:**
Gazel 1705
Mısra: 1
Tekrar, yine.
Yine
eşkümloldıla'l
hem-reng
Cefādanbaşumaeks
ükdegülseng

17. **yine:**
Gazel 1706
Mısra: 1
Tekrar, yine.
Yine sihr eyledi
sehḥārezülfūñ
Niçe dil bağladı bir
tārazülfūñ

18. **yine:**
Gazel 1712
Mısra: 5
Tekrar, yine.
Kaşd-ı imān eyledi
gördük yine
kāfırşaçuñ
Kesübenzünnārını
anı
müselmāneyledūñ

19. **yine:**
Gazel 1718

Mısra: 11
Tekrar, yine.
Yaka çāk itse
Muḥibbī yine şevk-
ile ne tañ
Sīnesinañdimeger
ol gül-i
nāzükbedenūñ

20. **yine:**
Gazel 1721
Mısra: 5
Tekrar, yine.
Boyaduñ kan-
ılaydıde yine
pīrehenūñ
Bilmezemñ'oldısañ
a yine tolu kan
olduñ

21. **yine:**
Gazel 1732
Mısra: 5
Tekrar, yine.
Koduñḥālūñ yine
zülfüñdecānā
Göñülmurğıma anı
dānesalduñ

22. **yine:**
Gazel 1736
Mısra: 10
Tekrar, yine.
'Arz-ı ḥāl itme
ṭabībeçünki andan
çāre yok
Derdüñevirenden
olur yine dermān
eylemek

23. **yine:**
Gazel 1754

Mısra: 1
Tekrar, yine.
Kapusında kul
oldum çün yine
cān-ılacānānuñ
'Aceb mi terkini
ursam bu yolda ben
dil ü cānuñ

24. **yine:**
Gazel 1757
Mısra: 11
Tekrar, yine.
Eşküñ-ile yine
zeynitdūñMuḥibbīsī
neñi
Ger ḥayāli gelse
menzilgāh-ı
ḥübāneyledūñ

25. **yine:**
Gazel 1773
Mısra: 9
Tekrar, yine.
Zinde eyle bir
cevāb ile yine dil
mürdesin
Ḥoḳka-i la'l içre
vardursakludārūlaru
ñ

26. **yine:**
Gazel 1796
Mısra: 4
Tekrar, yine.
Āh kim pā-
mālidüpsalduñ beni
ayaklara
Yine
iyğamgöñlümiyıkdu
ñ kara yireyledūñ

27. yine:

Gazel 1799

Mısra: 9

Tekrar, yine.

‘Arşa-i ‘ışk içre
atmaga yine âh
okların
Ya olup
kaddiMuhibbînüñd
ü-tâ olmak gerek

28. yine:

Gazel 1801

Mısra: 9

Tekrar, yine.

OldimecnünüñMuhi
bbiyy saçı leylâ yine
Çek anı zencîre
derdine
devâdurkâkülüñ

29. yine:

Gazel 1827

Mısra: 1

Tekrar, yine.

Tâb-ı meyden yine
cânâruḥ-ı
gülğünitdün
Yine
iyğoncadehenyüreg
ümiḥünitdün

30. yine:

Gazel 1827

Mısra: 2

Tekrar, yine.

Tâb-ı meyden yine
cânâruḥ-ı
gülğünitdün
Yine
iyğoncadehenyüreg
ümiḥünitdün

31. yine:

Gazel 1836

Mısra: 6

Tekrar, yine.

Küfr-i
zülfüñilivākılupḥaṭu
ñ leşker çeküp
Tolısariḳlîm-i ḥüsn
içre yine âşüb u
ceng

32. yine:

Gazel 1842

Mısra: 5

Tekrar, yine.

Gözlerüm yaşı
terakḳî ide başladı
yine
Var-ısa başını çeker
dâğıdur ol sü’nuñ

33. yine:

Gazel 1844

Mısra: 5

Tekrar, yine.

Sırrumıkâğıda
yazdı beni fâşitdi
yine
Göreyim kaç’ ola
başı iki
dillüḳalemün

34. yine:

Gazel 1868

Mısra: 6

Tekrar, yine.

N’eyleyem bir
yañaâhğamzelerün
oka deger
Öldürür bir yañadan
yine girişmeyle
kaşuñ

35. yine:

Gazel 1879

Mısra: 9

Tekrar, yine.

Bir cefâ-cüya yine
oldıMuhibbîmübtel
â
Dâdelüñdeniygöñül
çokdurbaña bu
işlerün

36. yine:

Gazel 1891

Mısra: 1

Tekrar, yine.

Dil düzdini tutup
yine âh kara
perçemün
As dâradiyü söyledi
gör yâraperçemün

37. yine:

Gazel 1901

Mısra: 5

Tekrar, yine.

Pâdişâh-ı
‘ışksingeydün yine
nürdankülâh
Şu’le-i
âhuñalupbaşuñaserp
üşeyledün

38. yine:

Gazel 1902

Mısra: 2

Tekrar, yine.

Lâle-i
ḥamrâdaniymeh gül
ruḥuñ al eyledün
Göñlümüzalmagabe
ñzer yine bir al
eyledün

39. **yine:**

Gazel 1928

Mısra: 10

Tekrar, yine.

Yıllar geçer aınmaz
bu Muhibbî'yi
derinden
Unıdıla bu 'âşıkdır
yine ne müşkil

40. **yine:**

Gazel 1951

Mısra: 9

Tekrar, yine.

Va'de kıldı vaşlını
gerçi yine itdihlâf
İyMuhibbütdüğü
sanma saña kerem
degül

41. **yine:**

Gazel 1958

Mısra: 8

Tekrar, yine.

Kesüpberr ü
beyâbâniyöneldüm
Ka'beküyına
Yine âh eylesem
gerdün bile hem
nâka hem mahmil

42. **yine:**

Gazel 1989

Mısra: 10

Tekrar, yine.

Bu
Muhibbîniçeyıldurğ
arcider söz gevherin
Eksük olmaz
toptolu yine
cevâhirdürgönül

yiñiden:

1. **yiñiden:**

Gazel 1694

Mısra: 10

Bir daha, yine.

Yıkılırsağamdegül
bu cân u dil
ma'müresi
'İşk-ıla anı
yiñidenüstüvâr
itsem gerek

yiñil:

1. **yiñilmezse:-mezse**

Gazel 1616

Mısra: 5

Yenilmek, mağlup

olmak, kaybetmek.

Dîdeler yaşı
yiñilmezsekoaksun
yiridür
Cûlar ile serv-
kadlerpâyına [hem]
yüz sür ak

2. **yiñile:-e**

Gazel 1648

Mısra: 7

Yenilmek, mağlup

olmak, kaybetmek.

YiñileRümagelüp
şöhreti
artdukçageyer
Gâh zer-beft ü
gehîl'at-i
şâhâneşadağ

yir:

1. **yirden:-den**

Gazel 1520

Mısra: 2

Yer, mekan.

Mihr-i hüsninde o
mâhuñoldıçünpervâ

ne şem'

'Arz-ı hüsnitsün de
görsün niçeyirden
yana şem'

2. **yirde:-de**

Gazel 1528

Mısra: 2

Yer, mekan.

Kılsa ger
vuşlatşebinde
'arızincânâne şem'
Pertev-i hürşid olan
yirde ne hâcet yana
şem'

3. **yirde:-de**

Gazel 1530

Mısra: 8

Yer, mekan.

Zülfi ile kim
görürse dil-
rübânuñyüzini
Dir 'acebşâm u
şeher bir yirde itmiş
ictimâ'

4. **yirde:-de**

Gazel 1607

Mısra: 3

Yer, mekan.

'Älemigeşt eyledi
dutmadı bir
yirdemekân
'Äkıbet kıldı
çarârgöñlümdeitdic
ây 'ışk

5. **yirde:-de**

Gazel 1696

Mısra: 8

Yer, mekan.

Ka'bedürküyeger
ola müyesser
varasın
Cânkurbānuñ ola
merd-iseñ ol
yirdesenüñ

6. **yirün:-üñ**

Gazel 1746

Mısra: 2

Yer, mekan.

Bir nefesle
mürdelerihyāsıtedbī
rūñsenüñ
Olsa göklerde
Mesīhā-
veşn'olayirüñsenüñ

7. **yirin:-i, -n**

Gazel 1752

Mısra: 6

Yer, mekan.

Kimine virdüñ
behişt ü hil'at ü tāc
u kemer
Kiminüñyirin
cehennem menzilin
nāreyledüñ

8. **yirün:-üñ**

Gazel 1809

Mısra: 8

Yer, mekan.

Ka'bedürküy[1]
niğāruñcān[1]
kurbānidegör
Keysa'ādetdür
olursa ölecek
yirüñsenüñ

9. **yirin:-in**

Gazel 1843

Mısra: 4

Yer, mekan.

Eñegüñçāhınadüşdit
olaşaldan zülfe dil
Hey o
miskīnüñyirinzençir
ü zindāneyledüñ

10. **yirün:-üñ**

Gazel 1881

Mısra: 2

Yer, mekan.

İy kaşı ya çün elif
gibi gele türüñsenüñ
Çagurup dil
dirañcān içre gel
yirüñsenüñ

11. **yirde:-de**

Gazel 1935

Mısra: 4

Yer, mekan.

Bulmak
istersenişāli
gencini meh-
rūlaruñ
Çayrıyirde isteme
togrı dil-i vīrāna gel

12. **yirde:-de**

Gazel 1988

Mısra: 4

Yer, mekan.

Genc-i vaşlın
bulmak
isterseniğercānānen
üñ
Bulmazsıngayrıyir
de bu dil-i vīrāna
gel

13. **yirden:-den**

Gazel 1610

Mısra: 6

Yer, nokta.

Sakın ālna aldanma
cihānuñ
Niçeyirden satıldı
ol hālāyık

14. **yirde:-de**

Gazel 1561

Mısra: 8

Toprak, yer. //

Dünya, yeryüzü.

Çekeremeşkipāhını
idüpāhum 'alem
Eyleremsāyemleyir
degökdebahtımlam
eşāf

15. **yirden:-den**

Gazel 1850

Mısra: 2

Taraf.

Göñlümüñşirinezülf
üñdenkemend itsem
gerek
İki
yirdenya'nizencir
ile bend itsem gerek

16. **yirde:-de**

Gazel 1579

Mısra: 9

Ayakla basılan,

*ayakların altında
bulunan yüzey, zemin,
toprak.*

Her ne kim
yirdebulınurbağırda
biñ ol kadar
'Ālemi çepçevre
kuşadup yatan
deryāya bak

17. **yirden:-den**

Gazel 1604

Mısra: 7

*Ayakla basılan,
ayakların altında
bulunan yüzey, zemin,
toprak.*

Semend-i bād-
pāyuñlagötürgilhāki
niyirden
İde kühl-i başar anı
melekler
çeşmidürmüştāk

18. **yirden:-den**

Gazel 1608

Mısra: 7

*Ayakla basılan,
ayakların altında
bulunan yüzey, zemin,
toprak.*

Tenümyirdengetürd
iseyl-i eşküm
Hās ü hāşāk-i āb-
āverdüme bak

19. **yirüñ:-üñ**

Gazel 1689

Mısra: 4

*Ayakla basılan,
ayakların altında
bulunan yüzey, zemin,
toprak.*

Kullanursañ bu
cihān içre tecerrüd
‘ālemin
Umaram ‘İsī gibi
eflāk ola
yirüñsenüñ

20. **yire:-e**

Gazel 1754

Mısra: 10

*Ayakla basılan,
ayakların altında
bulunan yüzey, zemin,
toprak.*

Gönülvirme bu
dünyāyavefāsı bir
iki gündür
Kim andan
merhāmet gelmez
döker āhıryirekanuñ

21. **yirden:-den**

Gazel 1803

Mısra: 3

*Ayakla basılan,
ayakların altında
bulunan yüzey, zemin,
toprak.*

Şöyle hākitdüñ beni
yirdengötürdürüzigā
r
Göklere
peyvesteolmasunğu
bārıkimsenüñ

22. **yirüñ:-üñ**

Gazel 1809

Mısra: 10

*Ayakla basılan,
ayakların altında
bulunan yüzey, zemin,
toprak.*

Eyledüñsīnemçerāğ
myakmagaçün dil
fitil
Şöyle bil
şimdengirü od
olisaryirüñsenüñ

23. **yirlere:-ler, -e**

Gazel 1845

Mısra: 9

Ayakla basılan,

*ayakların altında
bulunan yüzey, zemin,
toprak.*

Revāmıdurbenümhā
num kararsın
yirlerekanum
Benümmāhumbenü
mcānumn’içün dün
gicegelmedüñ

24. **yirden:-den**

Gazel 1848

Mısra: 5

*Ayakla basılan,
ayakların altında
bulunan yüzey, zemin,
toprak.*

Niçeyirden ney gibi
bil
bagladunferyādiçün
İdeli bu bülbülin ol
yüzi gül gülzār terk

25. **yirüñ:-üñ**

Gazel 1940

Mısra: 3

*Ayakla basılan,
ayakların altında
bulunan yüzey, zemin,
toprak.*

N’olabārān-ıla
dirilse
yirüñmürdeleri
Nefes-i bād-ı
şabānefha-i ‘İsā mı
degül

26. **yiridür:-i, -dür**

Gazel 1534

Mısra: 2

*Layık, uygun,
münasip.*

Eşküm akar su
elifler
servlerdürlâledağ
İysehîservümyiridür
eyler-iseñgeşt-i bağ

yîr-:

1. **yîre:-e**

Gazel 1647

Mısra: 3

*Ayakla basılan,
ayakların altında
bulunan yüzey, zemin,
toprak.*

Gözden akıtdıhûn-ı
dili yireehl-i 'ışk
İçdi o kanı lâleler ol
dem çanak çanak

2. **yîre:-e**

Gazel 1960

Mısra: 8

*Ayakla basılan,
ayakların altında
bulunan yüzey, zemin,
toprak.*

Zârilik eyle ola ki
ola du'ânkabül
Sür yüz
yiredergehiälîcenâb
kıl

yîr mi kalur:

1. **yîr mi kalur:**

Gazel 1664

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

*Yer mi kalur ? *

Yer kalmaz.

Hîçhalâşayir mi
kalur anı men'
itmez siper
Şolhadeng-i

ğamzesinhışm-ıla
atan yaya bak

yîrvir:

1. **yîrvir:**

Gazel 1531

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Yer yer, taraf

taraf.

Her elifler
servyiryirdâğlardur
gül gibi
Devlet-i
'ışkıındaoldışağn-ı
sînemtâzebâğ

2. **yîrvir:**

Gazel 1533

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Yer yer, taraf

taraf.

Ĥastahâlemhicrodın
danyiryiroldısîneda
ğ
Şerbet-i la'lüñ umar
çünoldı pür-
sevdâdimâğ

3. **yîrvir:**

Gazel 1535

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Yer yer, taraf

taraf.

Ĥällersanmañ anı
yiryirdökilmişdâned
ür
Ehl-i diller
şaydıçüneylemişdü
rzülfinâğ

4. **yîrvir:**

Gazel 1568

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Yer yer, taraf

taraf.

Sînemidâgeyleyüpç
ekdümañayiryir elif
Sanki bir bağ içre
bitmiş serv ü
lâlemuhtelif

5. **yîrvir:**

Gazel 1578

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Yer yer, taraf

taraf.

Çün döşendi bu
zemînürezümürüd
denbisât
Gösterür kendin
peleng şeklinde
yiryirsâye bak

6. **yîrvir:**

Gazel 1611

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Yer yer, taraf

taraf.

Görenler
sînemüzrekanluyaş
um
Didileryiryir
açılmış şakâyık

7. **yîrvir:**

Gazel 1627

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Yer yer, taraf

taraf.

Od yanarken
sinedeğamfıitdiçā
k anı
Çıkmagadūd-ı
dilüme eyledi
yiryiryaruk

8. yiryir:

Gazel 1652

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Yer yer, taraf

taraf.

Her biri bir ehl-i
'ıŝkuñdide-i hün-
bāıdur
Sanma yiryirläleler
açıldı gel kühsāra
bak

yiryirin:

1. yiryirin:-in

Gazel 1549

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Yer yer, taraf

taraf.

Penbe-i dāğum
görenler
sīnemüzredidiler
Yiryirinberf-i
zemīndenoldıgūya
bu külef

2. yiryirin:

Gazel 1791

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Kısım kısım, bölüm

*bölüm, orada burada,
bazı yerlerde.*

Çünkü
'ıŝkbahrıncūŝağeti

rürşarşar-ı ğam
Yiryirin kelle-i
'uŝŝākañhabāb
gerek

yir yok:

1. yir yok:

Gazel 1602

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

Yer yok, yer

kalmadı.

Küh-ı
ğamdakondıbaşumü
stinemurğ-ı belā
Didi bundan özge
yir yok ola baña
oturak

2. yir yok:

Gazel 1646

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Yer yok, yer

kalmadı.

Geldi
benefŝeħaṭṭuñbāğ u
bahārayir yok
Kaddūñ yiter
çemende serv ü
çınārayir yok

3. yir yok:

Gazel 1646

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Yer yok, yer

kalmadı.

Geldi
benefŝeħaṭṭuñbāğ u
bahārayir yok
Kaddūñ yiter

çemende serv ü
çınārayir yok

4. yir yok:

Gazel 1646

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Yer yok, yer

kalmadı.

Ŗāmoldıçünkizülfüñ
rüz olalı cemālūñ
Yiter cihānda
bunlar leyl ü
nehārayir yok

5. yir yok:

Gazel 1646

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Yer yok, yer

kalmadı.

Hicrāñŝebindecāñāñ
ālüm katı diger-gün
Ben ğasretiyle
öldüm gel
intizārayir yok

6. yir yok:

Gazel 1646

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Yer yok, yer

kalmadı.

La'l-i
lebūñŝifādurdārü'ŝ-
ŝifāiŝigün
Ya n'ıçün anda bu
ben bīmār u zārayir
yok

7. yir yok:

Gazel 1646

Mısra: 10

Kelime Tipi: -
Yer yok, yer
kalmadı.
Çüniçdicām-ı
‘ışkıoldıMuḥibbī
ser-mest
Tañ mı melāmet
olsa nāmūs-ı ‘ārayir
yok

viryüzi:

1. **viryüzi:**

Gazel 1729

Mısra: 5

Kelime Tipi: -
Yeryüzü.

Sensüzinçeşmümde
noldıyiryüziencüm
misāl
Diyemaḥvālümisañ
adiñle imdi yek-be-
yek

vire çalar:

1. **vireçalar:-ar**

Gazel 1763

Mısra: 5

Kelime Tipi: -
Yere atmak,

çarpmaq, vurmaq.

Gehfelegeçikarur
seni gehyire çalar
Sakin aldanma
sakin mülkine sen
Dārānuñ

vire düşer:

1. **yiredüşer:-er**

Gazel 1517

Mısra: 6

Kelime Tipi: -
Yere düşmek.

Ol perī-rūyı
görenler ‘aqlıdan
olur berī
Ditreyüpyire düşer
güyā ki tutar anı
şar’

yiresalduñ:

1. **yiresalduñ:-duñ**

Gazel 1717

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Yere çalmak, kötü

durumlara düşürmek.

Var ol iyeşkevvēlā
bu sīnemi al
eyledüñ
Yiresalduñsoñradan
kendüñipā-
māyleledüñ

yireyüzüñi sür:

1. **yireyüzüñi sür:**

Gazel 1919

Mısra: 14

Kelime Tipi: -

Yüzünü yere

sürmek.

Vādī-i ‘ışқа
‘azmider-
iseñMuḥibbiyā
Her bir
çademdeyüzüñi sür
yireTür’a gel

yiri:

1. **yiridür:-dür**

Gazel 1616

Mısra: 5

Layık, uygun,

münasip.

Dīdeler yaşı
yiñilmezsekoaksun

yiridür
Cūlar ile serv-
çadlerpāyına [hem]
yüz sür ak

2. **yiridür:-dür**

Gazel 1652

Mısra: 9

Layık, uygun,
münasip.

Yiridürseng-i
melāmet itse
sīneñdeniñāñ
Kim didisañavarup
ol şāhid-i bāzāra
bak

3. **yiridür:-dür**

Gazel 1813

Mısra: 11

Layık, uygun,
münasip.

Yiridürçüñsañauydı
iygönüldimaḥal
Dücihānı bu
Muḥibbī başına dar
eyleseñ

yiridür:

1. **yiridür:**

Gazel 1846

Mısra: 9

Layıkır,
münasiptir, uygundur.

Ger gül-
ābitseñMuḥibbīeşek-
i çeşmüñyiridür
Ḥāşılı baş
agrisıdurpādişehlük
dankuluñ

2. **yiridür:**

Gazel 1917

Mısra: 10
Layıktır,
münasıptır, uygundur.
İyMuhibbîbulnurşî
’ründeçünarız-1
hasen
Yiridürşimdengirü
ger diyeler
sañaKemâl

3. yiridür:

Gazel 1941

Mısra: 3

Layıktır,
münasıptır, uygundur.
Gönli katılar
bulursa yiridürneşv
ü nemâ
Zâhiritdiçün bu
faşl-ı sebze de dîdâr
gül

virine:

1. yirine:

Gazel 1628

Mısra: 4

Bir şeyin veya bir
kimsenin yerini almak
üzere.

Bülbüllerünçekdügi
renckalur ‘âkıbet
Gülşende kalan gül
yirine anda hâra
bak

2. yirine:

Gazel 1673

Mısra: 12

Bir şeyin veya bir
kimsenin yerini almak
üzere.

Gülsitâna var
Muhibbî

‘İbretisterseñeger
Gül yirinehâr gör
bülbül yirinezâğa
bak

3. yirine:

Gazel 1673

Mısra: 12

Bir şeyin veya bir
kimsenin yerini almak
üzere.

Gülsitâna var

Muhibbî

‘İbretisterseñeger
Gül yirinehâr gör
bülbül yirinezâğa
bak

4. yirine:--i, --(n)e

Gazel 1894

Mısra: 2

Bir şeyin veya bir
kimsenin yerini almak
üzere.

Âşikâr olsa ne

tañrâz-ı

nihânbülbülün

Yaş

yirinedökilürgülşen

de kanı bülbülün

5. yirine:--i, --(n)e

Gazel 1954

Mısra: 9

Bir şeyin veya bir
kimsenin yerini almak
üzere.

Derd ü belâ mey

yirinehûn-ı

ciğernüşitmege

İydide sen

yârâniçün elde tolu

peymâne ol

6. yirine:--i, --(n)e

Gazel 1964

Mısra: 10

Bir şeyin veya bir
kimsenin yerini almak
üzere.

Cân giderse

ğamdegülçün geldi

peykân dile

İyMuhibbîdotalumc

ânyirine anı bedel

7. yirine:

Gazel 1973

Mısra: 6

Bir şeyin veya bir
kimsenin yerini almak
üzere.

Ya

Ferîdüntopragıdurin

dügün elde kadeh

İçdügün mey yirine

sanma ki hûn-ı Cem

degül

virine geçsem:

1. yirinegeçsem:--sem

Gazel 1563

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Yerini almak;
bulunmayan bir
nesnenin veya kavramın
yerine kullanılabilmek.

Eyledi

Mecnünvaşiyetbañ

a ‘ışkuñtekyesin

Tañmıdur geçsem

yirineolmışamañıaşa

lef

virinitutdı:

1. **yirinitutdı:-dı**

Gazel 1544

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

*Yerini almak,
yerine geçmek.*

Ben niçebî-hüş olup
feryād u
efğānıtmeyem
Āşikārebülbülüñyiri
nitutdıçünkizāğ

virini tutsam:

1. **yirinitutsam:-sam**

Gazel 1548

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

*Yerini almak,
yerine geçmek.*

GitdiMecnūntekye-i
'ıŝkıbaña ısmarladı
Tañımdır tutsam
yiriniolmıŝamañağa
lef

yırla:

1. **yırlamak:--mağ**

Gazel 1601

Mısra: 8

*Terennüm etmek,
zikretmek.*

Cān u dil terkin
urur
'āŝıkhemānpervāne
dür
Gülşen içre bülbüle
ancak
sunıldıyırlamak

virilere dökmesin:

1. **virileredökmesin:-esin**

Gazel 1718

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Yerlere dökülmek

II Boşa gıtmek.

Budur

ıydöstgüzellikdevef

ākā'idesi

Dökesin yirlere

kanın seni

cāndansevenüñ

virilere dökme:

1. **virileredökme:-me**

Gazel 1772

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Yerlere dökülmek

II Boşa gıtmek.

Bî-günehdür kanını

yirlere dökme

'āŝıkuñ

Nev-

civānsındöstumlâyı

ķımdır kan

eylemek

virilere sür:

1. **virilere sür:**

Gazel 1673

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Yerlere sürmek.

Cür'asından ister-

iseñ ola tāsānanaŝıb

Yüzüñihākeyleyüp

sür yirleretopraga

bak

vit-:

1. **yiter:-er**

Gazel 1507

Mısra: 2

*Değersizleşmek,
kaybolmak.*

Var iken

meygünlebüñ bu

göñlüme meyden ne

haz

Meclis-i gamda dil

efğānı yiter neyden

ne haz

2. **yiter:-er**

Gazel 1508

Mısra: 13

Yeter, kaşı.

Bu Muhibbîye yiter

derdüñ-ile

Ölicek eylemez

devādanhaz

3. **yiter:-er**

Gazel 1532

Mısra: 3

Yeter, kaşı.

Kov raķıbigülŝen-i

küyuñdan 'uŝŝakuñ

yiter

Bülbül-i

güyätururkenläyık

olmaz anda zāğ

4. **yiter:-er**

Gazel 1534

Mısra: 9

Yeter, kaşı.

Bu Muhibbîye yiter

hicrānŝebinde şem'-

i dil

Döstlarhācetdegüld

üryakmañuz anda

çerāğ

5. **yiter:-er**

Gazel 1587

Mısra: 6

Yeter, kaşı.

Dil-i
dīvānedensorsañned
ür
‘ālemdemağşüdüñ
Yiter āyine-i
hüşnüñbenümğayra
nigāhum yok

6. **yiter:-er**

Gazel 1626

Mısra: 9

Yeter, kafî.

Lebi yiter
Muhibbîzehr-i
ğamdan
Öürsem
almayamazzumatir
yāk

7. **yiter:-er**

Gazel 1646

Mısra: 2

Yeter, kafî.

Geldi
benefşçhattuñbāg u
bahārayir yok
Kaddüñ yiter
çemende serv ü
çınārayir yok

8. **yiter:-er**

Gazel 1646

Mısra: 4

Yeter, kafî.

Şāmodıçünkizülfüñ
rüz olalı cemālün
Yiter cihānda
bunlar leyl ü
nehārayir yok

9. **yiter:-er**

Gazel 1648

Mısra: 3

Yeter, kafî.

‘Ālemikırmaga
yiter
müjesiḥançeriçün
Ne içün pes takınur
ol
gözimestāneşadağ

10. **yiter:-er**

Gazel 1669

Mısra: 10

Yeter, kafî.

İyMuhibbîğarra
olma revnağına
‘ālemün
Saña bu ‘ibret yiter
kim
kandadırDārāyı
bak

11. **yiter:-er**

Gazel 1731

Mısra: 2

Yeter, kafî.

Gelüpiytürk-i çeşm-
i mest dil ü
cānumḥarābitdün
Beni sen odlara
yakduñ yiter nāz u
‘itābitdün

12. **yiter:-er**

Gazel 1734

Mısra: 6

Yeter, kafî.

Müşgivübüy-ı
‘anberi
‘aynumaalmazam
Yiter bañaçüzülf-ile
ḥālîMuḥammedün

13. **yiter:-er**

Gazel 1734

Mısra: 9

Yeter, kafî.

Yiter Muhibbîsaña
bu devlet cihānda
kim
Olduñmuḥibbicān-
ılaāliMuḥammedün

14. **yiter:-er**

Gazel 1743

Mısra: 7

Yeter, kafî.

Derdümbaña yiter
yüri var sen de
iyṭabīb
‘Arz itme baña bir
yaña acı devālaruñ

15. **yiter:-er**

Gazel 1835

Mısra: 2

Yeter, kafî.

Geysün ol hür-ı
cinānnāz-ılagülgünî
benek
‘Āşıkamḥasta-dilem
baña yiter bir
kepenek

16. **yiter:-er**

Gazel 1842

Mısra: 11

Yeter, kafî.

Cevher-i
‘ışkîMuhibbîsañase
rmāye yiter
Almazammālını bir
ḥabbeye ben
Kārünüñ

17. **yiter:-er**

Gazel 1855

Mısra: 9

Yeter, kafi.

Gözüm yaşıyla
baña yiter çünkirüy-
ı zerd
DimeMuhibbî
'âşıkâğayrinişân
gerek

18. **yiter:-er**

Gazel 1864

Mısra: 7

Yeter, kafi.

Didümiyservüm
yiter itdün gözüm
yaşın revân
Gül gibi güldididi
bu nehri hoş
görmek gerek

19. **yiter:-er**

Gazel 1893

Mısra: 8

Yeter, kafi.

Gözüme iyşabâ
hinde ideremhâk-i
dildârı
Gözüme
koymamazhergiz
yiter
kühliŞifâhânûn

20. **yiter:-er**

Gazel 1898

Mısra: 7

Yeter, kafi.

Baña bu devlet yiter
dil istemez sultân
ola
Hamdü-lillâh kim

kapuñda beni
derbâneyledün

21. **yitmez:-mez**

Gazel 1917

Mısra: 1

Yeter, kafi.

Ṭâlib-i iksîr-i
'ışkolduguma
yitmez mi dâl
Püte-i
ğamdaeriyüpolmuşa
m zer gibi kal

22. **yiter:-er**

Gazel 1941

Mısra: 14

Yeter, kafi.

Çekdi bülbül mest
olup
gülşendeçünâvâzele
r
Didikoñ kan
aglayam gülsün
yiter her bâr gül

23. **yiter:-er**

Gazel 1962

Mısra: 4

Yeter, kafi.

Mihr ü vefâ eyleme
terk-i cefâdağı
Cevrûn yiter
bañadimezemvefâm
a gel

24. **yiter:-er**

Gazel 1970

Mısra: 11

Yeter, kafi.

Yiter
şi'rümeziynetdürma
'ânî

Ne hâcetañatezhîb-
ile cedvel

25. **yiter:-er**

Gazel 1979

Mısra: 5

Yeter, kafi.

Saña yiter
ruhlarınakarşu ol
gül-ruhuñ
Şevkı-y-ile
dutişupbaşdanayaga
dek kül ol

26. **yiter:-er**

Gazel 1985

Mısra: 10

Yeter, kafi.

Câm-ı Cem olmaz
ise hastaMuhibbîye
ne ğam
Yiter ol muğbeçe
destindeki bir
pâresifâl

27. **yiter:-er**

Gazel 1986

Mısra: 2

Yeter, kafi.

Servkaddün var
iken serv-i
revânñâcetdegül
Gül yüzün yiter
nigârâgülsitânñâcet
degül

28. **yiter:-er**

Gazel 1986

Mısra: 4

Yeter, kafi.

Âsitânûn gerçi kim
çarlı-ı
felekdenyücedür

Çıkmagaāhum yiter
hīçrīsimānhācetdeg
ül

29. **yiter:-er**

Gazel 1990

Mısra: 1

Yeter, kafî.

‘Āşıkā yaşı yiter
hīçbānañhācetdegül
İñlesünderd-ile dil
dölābānañhācetdegül

yit:

1. **yiter:-(e)r**

Gazel 1990

Mısra: 9

Yeter, kafî.

İki
‘ālemdeMuhibbīye
yiter cānākapuñ
Andan özge olmaya
hīçbānañhācetdegü
1

2. **yitürdüm:-ür, -düm**

Gazel 1921

Mısra: 3

Yitmek,

kaybolmak.

Bilmezemkendümyi
türdüm bir
‘acebdīvāneyem
Gözlerüme duş
olalıdanbenüm ol
zül ü hāl

3. **yiterdi:-er, -di**

Gazel 1760

Mısra: 8

Yeter, kafî.

Lāyıkmyamgölünd
engülşendeübü alam

ben
Kāş olsam ol
gülsitānuñ yiterdi
bāgbānuñ

yiter:

1. **yiter:**

Gazel 1930

Mısra: 6

Yetişir, artık

yeter!.

El
irişmezçünnigāruñz
ül-f-i ‘anber-bārına
İygöñül yiter bu
yolda kendüñiäväre
kıl

2. **yiter:**

Gazel 1930

Mısra: 2

Yeter, yeter artık.

İyperilutf-
ılamihrüñihemānag
yāra kıl
Hañçer-i cevr-ile
yiter sīnemışadpāre
kıl

yitiş:

1. **yitişdüh:-düh**

Gazel 1731

Mısra: 3

Ulaşmak, vâsıl

olmak.

Saña yitmez mi bu
devlet yitişdühpāy-ı
dildāra
Bi-ħamdi’llāh
müyesser
oldıçünbüs-ı
riķābitdüh

yitmez:

1. **yitmez:**

Gazel 1765

Mısra: 7

Yeterli olmamak.

Yitmez midî
kāfireāñir bu
mu’cize
Günden güne arta
kemāl[i]
Muħammedüh

yitmez mi:

1. **yitmez mi:**

Gazel 1731

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Yetmez mi, yeterli

değil mi, kâfi değil mi?.

Saña yitmez mi bu
devlet yitişdühpāy-ı
dildāra
Bi-ħamdi’llāh
müyesser
oldıçünbüs-ı
riķābitdüh

2. **yitmez mi:**

Gazel 1919

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Yetmez mi, yeterli

değil mi, kâfi değil mi?.

Senden
aşagadanyüri eyle
ķabülpend
Yitmez mi
sañañişseSüleymān
u mūra gel

3. **yitmez mi:**

Gazel 1919

Mısra: 12
Kelime Tipi: -
*Yetmez mi, yeterli
değil mi, kâfi değil mi?*

Cellâd-ı
çarhıvirmeyiser
kimseye amân
Yitmez mi
sañan'eylediBehrâ
m-ı Gûra gel

4. **yitmez mi:**

Gazel 1920

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

*Yetmez mi, yeterli
değil mi, kâfi değil mi?*

Zâhidâ bilmek
dilerseñ
'ışkñhâlındenñhaber
Ölmeğiasânider
evvel bu yitmez mi
delîl

5. **yitmez mi:**

Gazel 1967

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

*Yetmez mi, yeterli
değil mi, kâfi değil mi?*

Gözüm yaş
sîneâteşdüd-ı âhum
Bular yitmez mi
'ışkumadelâyil

6. **yitmez mi:**

Gazel 1968

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

*Yetmez mi, yeterli
değil mi, kâfi değil mi?*

'Âşıkamrindembed-
nâm [u] melâmet

olalı
'İşkuma bunlar delîl
yitmez mi ne
hâcetsü'âl

7. **yitmez mi:**

Gazel 1985

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

*Yetmez mi, yeterli
değil mi, kâfi değil mi?*

Kalmadı mâl ü
menâl kaldı
didümnaqd-i gamuñ
Didi yitmez mi
sañauşbuqadarmâl
u menâl

8. **yitmez mi:**

Gazel 1993

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

*Yetmez mi, yeterli
değil mi, kâfi değil mi?*

Yitmez mi
benümbaşumazülfib
elâları
Her demde gelür
her yañadan da
belâ-yı dil

yitür:

1. **yitürür:-ür**

Gazel 1914

Mısra: 11

Yetiştirmek,

ulaştırmak, götürmek.

Ĥardan gül
bitürürgeç döner
anı yitürür
İy gözüm kıl bir
nazariy dil gel
andan 'ibret al

yog:

1. **yog-ımiş:--ımış**

Gazel 1640

Mısra: 6

*Bulunmayan,
mevcut olmayan (şey).
Anuñçüneyledüñzul
m u sitem cev r ü
cefâ 'âdet
Yanuñdayog-
ımışkullaruñalut f u
vefâ kılmak*

2. **yog-ıdı:--ı, -dı**

Gazel 1686

Mısra: 8

*Bulunmayan,
mevcut olmayan (şey).
Öğrenüpsinhicrodın
ayakmagı
'âşıkıların
Ĥiçnazürüñyog-ıdı
olmasa bu
hüyuñsenüñ*

3. **yog-ımiş:--ımış**

Gazel 1726

Mısra: 8

*Bulunmayan,
mevcut olmayan (şey).
Diller alduñ evvel
âhîrgâret-i
dineyledüñ
Hey
göziâfetmegeryog-
ımışimânuñsenüñ*

4. **yog-ıdı:--ı, -dı**

Gazel 1744

Mısra: 4

*Bulunmayan,
mevcut olmayan (şey).*

Levh-i dilde var-
iken 'ışk-ıla bu
ğamrakamı
Yog-ıdınām u
niřānıdahılevh ü
kalemün

5. **yog-ıdı: -ıdı**

Gazel 1779

Mısra: 6

Bulunmayan,

mevcut olmayan (şey).

Yazulu idi bu dil
levhine
'ıřkuñrakamı
Yog-ıdınām u
niřānıdahılevh ü
kalemün

6. **yog-ıdı: -ı, -dı**

Gazel 1804

Mısra: 6

Bulunmayan,

mevcut olmayan (şey).

Var-ıdılevh-i dil
üzreyazuluğamraça
mı
Yog-ıdınām u
niřānıdahılevh ü
kalemün

7. **yog-ımış: -ımış**

Gazel 1860

Mısra: 4

Bulunmayan,

mevcut olmayan (şey).

Niçe yıllar
tañbıkıldumiriřdüm
řükri-i mañlūba
Bilen hoş bilmeyen
bilsünyog-
ımıřhiçtañbedenyig

8. **yog-ıdı: -ıdı**

Gazel 1871

Mısra: 2

Bulunmayan,

mevcut olmayan (şey).

Çın-i
zülfüñdenmeřām-ı
cānalurđübü-yı
müşg
Çın ü Māçın ü
Hoñtendeyog-ıdıāhü-
yımüşg

yohsa:

1. **yohsa:**

Gazel 1681

Mısra: 10

Aksi halde.

Kāhadönmiřdürza`ı
foldıMuñıbbı 'ışk-
ıla
İygöñülāh itme
yohsa anı
berbādeyledün

2. **yohsa:**

Gazel 1925

Mısra: 4

Aksi halde.

Dilber oldur kim
vefāda olmaya
eksükligi
Yoşsazulm u cevri
çok nā-
mihribāneksükdegü
ı

yok:

1. **yok:**

Gazel 1501

Mısra: 10

Bulunmayan,

mevcut olmayan (şey).

Bu

Muñıbbınñmurādı
nısorarsañ sen
hemān
Yok
murādığayrımihrün
dür bu 'ālemedefağat

2. **yok:**

Gazel 1506

Mısra: 10

Bulunmayan,

mevcut olmayan (şey).

İyMuñıbbı bil
zañrērüy-ı
zerdüñleyařuñ
Var vebālihayrı yok
bu sım-ile zerden
ne haç

3. **yok:**

Gazel 1507

Mısra: 8

Bulunmayan,

mevcut olmayan (şey).

Pendidüpdürbañanā
şih geç mey ü
māñbūbdan
Çünmelāhat yok
sözindeitdügideyde
n ne haç

4. **yok:**

Gazel 1509

Mısra: 10

Bulunmayan,

mevcut olmayan (şey).

İyMuñıbbı bil
zañrērüy-ı
zerdüñleyařuñ
Var vebālihayrı yok
bu sım-ile zerden
ne haç

5. yok:

Gazel 1519

Mısra: 7

*Bulunmayan,
mevcut olmayan (şey).*

Yok
dimeinkārikozāhid
sakın rīşūñ yanar
Sīnesineehl-i
'ıŝkuñyakdıçünAllā
h şem'

6. yok:

Gazel 1529

Mısra: 2

*Bulunmayan,
mevcut olmayan (şey).*

Eylemez kimse
güzelden intifā'
Kimi yok var diyüp
eylerler nizā'

7. yokdur:-dur

Gazel 1569

Mısra: 10

*Bulunmayan,
mevcut olmayan (şey).*

Bu Muḥibbī gül
ruḥūñmedhinde
olsa 'andelīb
Diyeler
gülşendeyokdur
böyle bir gūyālaḥf

8. yok:

Gazel 1580

Mısra: 7

*Bulunmayan,
mevcut olmayan (şey).*

DimeñüzFerhād'ab
eñzerkūh ara dīvāne
yok

Eksilür mi kühsār
içre pelengden mişe
bak

9. yok:

Gazel 1582

Mısra: 1

*Bulunmayan,
mevcut olmayan (şey).*

Zülf-i şeb-rengüñ
gibi 'ālemde bir
ḥarrār yok
Çeşm-i
mestüñemüşābih
dünyada ŝeḥḥār yok

10. yok:

Gazel 1582

Mısra: 2

*Bulunmayan,
mevcut olmayan (şey).*

Zülf-i şeb-rengüñ
gibi 'ālemde bir
ḥarrār yok
Çeşm-i
mestüñemüşābih
dünyada ŝeḥḥār yok

11. yok:

Gazel 1582

Mısra: 4

*Bulunmayan,
mevcut olmayan (şey).*

Kime sorsam
leblerüñ-ile
miyānuñdanḥaber
Didiler kim
bilmezüzdirleranuñ
çün var yok

12. yok:

Gazel 1582

Mısra: 6

*Bulunmayan,
mevcut olmayan (şey).*
Āfitābī kimse teşbīh
eylemez ruḥsāruña
Çünkü anda ḥāl ü
ḥaḥḥ u zülf-i 'anber-
bār yok

13. yok:

Gazel 1582

Mısra: 8

*Bulunmayan,
mevcut olmayan (şey).*

Gel beni öldür
cefāvücevrden eyle
ḥalāş
Kim cefāvücevr
içinde
sañabeñzeryār yok

14. yok:

Gazel 1582

Mısra: 10

*Bulunmayan,
mevcut olmayan (şey).*

Men' kılma ger
nazar kılsa
cemālūñemüdām
Bu Muḥibbī gibi
çün bir 'āşık-ı dīdār
yok

15. yok:

Gazel 1584

Mısra: 1

*Bulunmayan,
mevcut olmayan (şey).*

Her kimüñ yanında
bir sīmīn-beden
dildārı yok
Müflise beñzer ki
anuñ 'ālem içre varı
yok

16. yok:

Gazel 1584

Mısra: 2

Bulunmayan,

mevcut olmayan (şey).

Her kimün yanında

bir sîmîn-beden

dildârı yok

Müflise beñzer ki

anuñ ‘âlem içre varı

yok

17. yok:

Gazel 1584

Mısra: 4

Bulunmayan,

mevcut olmayan (şey).

Çeşm-i mestidür

bugün bîmâr iden

‘âşıkları

Hasretâderdâdirîğâd

erdümünñîmârı yok

18. yok:

Gazel 1584

Mısra: 6

Bulunmayan,

mevcut olmayan (şey).

Şem-i

ruhsârûñacânâcân u

dil yaksam n’ola

Bâl ü perden

ğayrıçünpervânenü

ñhîçbârı yok

19. yok:

Gazel 1584

Mısra: 8

Bulunmayan,

mevcut olmayan (şey).

Âb u gül serv ü

çemen sâkî elinde

bâde pür

Cümle ‘iyşesbâbı

var illâmünâsibyârı

yok

20. yok:

Gazel 1584

Mısra: 10

Bulunmayan,

mevcut olmayan (şey).

Biñbenüm gibi

belâ-keş

işigindemübtelâ

Bu

Muhibbînüñcihânda

andan özge varı yok

21. yok:

Gazel 1585

Mısra: 1

Bulunmayan,

mevcut olmayan (şey).

‘Âlem içre kıl

nażariy dil

cihândayâr yok

Añabeñzer kim

cihânda bir gül-i bî-

hâr yok

22. yok:

Gazel 1585

Mısra: 2

Bulunmayan,

mevcut olmayan (şey).

‘Âlem içre kıl

nażariy dil

cihândayâryok

Añabeñzer kim

cihânda bir gül-i bî-

hâr yok

23. yok:

Gazel 1585

Mısra: 4

Bulunmayan,

mevcut olmayan (şey).

Ruĥlarıüstinvâtan

kılsa n’olazülf-i

siyâh

Kanda genc olsa

anuñüstinde kim

dirmâr yok

24. yok:

Gazel 1585

Mısra: 6

Bulunmayan,

mevcut olmayan (şey).

Görmeyüp kimse

miyânıvirmezagzı

ndanĥaber

Anuñ-ıçunbunlaruñ

adı olupdur var yok

25. yok:

Gazel 1585

Mısra: 8

Bulunmayan,

mevcut olmayan (şey).

Âteş-i ‘ışkı ser-â-

ser yakdı ‘âlem

mülkini

Gerçi

baksañzâhirengörin

ür anda nâr yok

26. yok:

Gazel 1585

Mısra: 10

Bulunmayan,

mevcut olmayan (şey).

İytabîb-i dil buyur

ĥâlümnedürşâficevâ

b

ĤastalarçokdurMuĥ

ibbî gibi bir bîmâr
yok

27. yok:

Gazel 1586

Mısra: 1

*Bulunmayan,
mevcut olmayan (şey).*

Bâgavardumâh ol
serv-i hîrâmân anda
yok
Ol gül-i ter nev-
şükufteğoncaḥandâ
n anda yok

28. yok:

Gazel 1586

Mısra: 2

*Bulunmayan,
mevcut olmayan (şey).*

Bâgavardumâh ol
serv-i hîrâmân anda
yok
Ol gül-i ter nev-
şükufteğoncaḥandâ
n anda yok

29. yok:

Gazel 1586

Mısra: 4

*Bulunmayan,
mevcut olmayan (şey).*

Sanki ebr-i nev-
bahârîdürsaḥakarşu
gözüm
Yagdurur her dem
sirişkidimebârân
anda yok

30. yok:

Gazel 1586

Mısra: 6

*Bulunmayan,
mevcut olmayan (şey).*

Şöyle maḥvitdi bu
'iṣkuḥâteşiküllitenü
m

Kim bakarsa dir ki
dil yandı bile cân
anda yok

31. yok:

Gazel 1586

Mısra: 8

*Bulunmayan,
mevcut olmayan (şey).*

Gülşen içre gördi
dil hem-ser
olupdurḥâr-ıla
Bülbülünḥâlin bilen
dir mi ki eḡân anda
yok

32. yok:

Gazel 1586

Mısra: 10

*Bulunmayan,
mevcut olmayan (şey).*

İyMuḥibbî cilve
eyler mâh-rûlar her
taraf
Reşkdencân yandı
gördiṣâh-ı ḥübân
anda yok

33. yok:

Gazel 1587

Mısra: 1

*Bulunmayan,
mevcut olmayan (şey).*

Felekde bir
saḥabeñzerbenüm
mihr-ile mâhum
yok
Güzeller hep saḥa

bende senüñ tek
pâdişâhum yok

34. yok:

Gazel 1587

Mısra: 2

*Bulunmayan,
mevcut olmayan (şey).*

Felekde bir
saḥabeñzerbenüm
mihr-ile mâhum
yok
Güzeller hep saḥa
bende senüñ tek
pâdişâhum yok

35. yok:

Gazel 1587

Mısra: 4

*Bulunmayan,
mevcut olmayan (şey).*

Egercürm-ise
yanuñda seni
sevmek benüm
'ömrüm
Sen alduñgöñlümi
benden
benümçendängünâh
um yok

36. yok:

Gazel 1587

Mısra: 6

*Bulunmayan,
mevcut olmayan (şey).*

Dil-i
dîvânedensorsaḥined
ür
'âlemdemaḡşüduñ
Yiter âyîne-i
ḥüsnünbenümğayra
niğâhum yok

37. yok:

Gazel 1587

Mısra: 8

Bulunmayan,

mevcut olmayan (şey).

Nigārākūyuñetrāfin

yaşumderyāyadönd

ürdi

Geçilmez yolum

olmuşdurañavarmag

arāhum yok

38. yok:

Gazel 1587

Mısra: 10

Bulunmayan,

mevcut olmayan (şey).

Geyürdigözlerüm

yaşı ser-ā-ser hil'at-

i şāhī

Başumdaşu'le-i

āhumbenümsanmañ

külāhum yok

39. yok:

Gazel 1587

Mısra: 12

Bulunmayan,

mevcut olmayan (şey).

Muhibbiçog-isa

cürmüm

ümīdikesmezem

andan

Kuliyampādişāhum

durbenümğayrıllāh

um yok

40. yok:

Gazel 1588

Mısra: 1

Bulunmayan,

mevcut olmayan (şey).

Elümdengitdisermā

yeümīdiāhsüdum

yok

Beni şeydā mı

sanursızvücüdum

bil ki büdum yok

41. yok:

Gazel 1588

Mısra: 2

Bulunmayan,

mevcut olmayan (şey).

Elümdengitdisermā

yeümīdiāhsüdum

yok

Beni şeydā mı

sanursızvücüdum

bil ki büdum yok

42. yok:

Gazel 1588

Mısra: 4

Bulunmayan,

mevcut olmayan (şey).

Bi-ḥamdi'llāh ki

'ıškuñlalibāsumıpal

āsıtdüm

Ne gam ger atlas-ı

iḳbāldentār-

ılapūdum yok

43. yok:

Gazel 1588

Mısra: 6

Bulunmayan,

mevcut olmayan (şey).

Şadā-

yıtığuñiştiridümirişi

bañabir ḥālet

Bu yüzden

sanmañuzzevḳ u

şafā-y-ılasürüdum

yok

44. yok:

Gazel 1588

Mısra: 8

Bulunmayan,

mevcut olmayan (şey).

Nigārāateş-i 'ıškuñ

yanaldan

sīnemüstinde

Egerāh eylesem

dilden çıkar sanma

ki dūdum yok

45. yok:

Gazel 1588

Mısra: 10

Bulunmayan,

mevcut olmayan (şey).

Dileremcān-ıla

dilden ire herkese

in'āmuñ

Gelene

ḳanı'embaña

kimesneye

ḥasūdum yok

46. yok:

Gazel 1588

Mısra: 12

Bulunmayan,

mevcut olmayan (şey).

Muhibbīmescid-i

ḥüsnünde görüp

ṭāḳ-ı ebrūñı

Anı

miḥrābidinmişdüran

uñğayrasücüdum

yok

47. yok:

Gazel 1589

Mısra: 1

Bulunmayan,
mevcut olmayan (şey).

Beñzemez bir
müyuñaiydöstLeylî
sence yok
KaysaMecnündidile
rmeecnünlık içre
bence yok

48. yok:

Gazel 1589

Mısra: 2

Bulunmayan,
mevcut olmayan (şey).

Beñzemez bir
müyuñaiydöstLeylî
sence yok
KaysaMecnündidile
rmeecnünlık içre
bence yok

49. yok:

Gazel 1589

Mısra: 4

Bulunmayan,
mevcut olmayan (şey).

Noğtadirdümağzuñ
a olsa dehānuñdan
eser
Bilüñemüdir-
idümmüincelikde
anca yok

50. yok:

Gazel 1589

Mısra: 6

Bulunmayan,
mevcut olmayan (şey).

Ālidersingösterürsi
nāl-ılaevvel yüzüñ
Bu
'acebdürsoñradirsın
göñlümi alınca yok

51. yok:

Gazel 1589

Mısra: 8

Bulunmayan,
mevcut olmayan (şey).

Dirmedenmağşül-i
hüşnüñgitdi
'ömrüm hāşılı
İstedükçeküfr-i
zülfüñdirbaña
asınca yok

52. yok:

Gazel 1589

Mısra: 10

Bulunmayan,
mevcut olmayan (şey).

Zıkridersindüzañıy
zāhid-i bārid-nefes
Düzağ-ı hicrān gibi
'ışk ehline işkence
yok

53. yok:

Gazel 1589

Mısra: 12

Bulunmayan,
mevcut olmayan (şey).

Ĝarqavirseşk-i
çeşmitañ mı
göñlümkişverin
Gözlerüm yaşına
nisbetçünbilürsin
Tunca yok

54. yok:

Gazel 1589

Mısra: 14

Bulunmayan,
mevcut olmayan (şey).

Zür-ı bāzūsıyla
'ışkuñ kimseler

tutişmaya
İyMuhibbî cümle-i
'uşşākda ol pence
yok

55. yok:

Gazel 1590

Mısra: 1

Bulunmayan,
mevcut olmayan (şey).

Dimeñ o mäh-rüya
ki cevri ü cefāsı yok
Her ne ki olsa
bulnurillāvefāsı
yok

56. yok:

Gazel 1590

Mısra: 2

Bulunmayan,
mevcut olmayan (şey).

Dimeñ o mäh-rüya
ki cevri ü cefāsı yok
Her ne ki olsa
bulnurillāvefāsı
yok

57. yok:

Gazel 1590

Mısra: 4

Bulunmayan,
mevcut olmayan (şey).

Aldar seni o bir
niçe gün yüzüne
güler
Dünyāyagöñlibagla
mazirābekāsı yok

58. yok:

Gazel 1590

Mısra: 6

Bulunmayan,
mevcut olmayan (şey).

Göñülvirenler
'ıřkabakupibtidāsın
a
Soñrabilürler anı ki
hiçintihāsı yok

59. yok:

Gazel 1590

Mısra: 8

Bulunmayan,
mevcut olmayan (şey).
Dil zevrakı ki düşdi
yine bañr-ı eşküme
Āhumdan özge
didümanühîçhevās
ı yok

60. yok:

Gazel 1590

Mısra: 10

Bulunmayan,
mevcut olmayan (şey).
Cānācefävücevrüñ
ire göñüleglenür
Sanma
Muñibbibeñizev
k u şafāsı yok

61. yok:

Gazel 1591

Mısra: 1

Bulunmayan,
mevcut olmayan (şey).
Zülf-i țarrarı gibi
'ālemde bir țarrāre
yok
Bu
cihāndaruñlarımāne
ndi bir seħhāre yok

62. yok:

Gazel 1591

Mısra: 2

Bulunmayan,
mevcut olmayan (şey).

Zülf-i țarrarı gibi
'ālemde bir țarrāre
yok

Bu
cihāndaruñlarımāne
ndi bir seħhāre yok

63. yok:

Gazel 1591

Mısra: 4

Bulunmayan,
mevcut olmayan (şey).
Zülfinebağlanmadir
dümpendümiğüşitm
edüñ
Dār-ı
dünyādasañabeñzer
göñülāvāre yok

64. yok:

Gazel 1591

Mısra: 6

Bulunmayan,
mevcut olmayan (şey).
Gerçi dirlertir-i
āhiseng-i ħārādan
geçer
Likte'siritmegecānā
saña bir çāre yok

65. yok:

Gazel 1591

Mısra: 8

Bulunmayan,
mevcut olmayan (şey).
La'l-i cān-
bañşuñlacānāmürde
ler bulur ħayāt
N'eyleyemderdāhe
mān ben 'āşıq-ı
bīmāre yok

66. yok:

Gazel 1591

Mısra: 10

Bulunmayan,
mevcut olmayan (şey).
İyMuñibbiruñlarınd
anbūalur her ħār u
ħes
Bir naşib andan
n'içün ben bülbül-i
pür-zāra yok

67. yok:

Gazel 1597

Mısra: 1

Bulunmayan,
mevcut olmayan (şey).
Sañabenümişüm
yok bir
zerrecemuvāfik
Sen dañı işle işüñ
her ne ki sañalāyık

68. yok-durur:--durur

Gazel 1602

Mısra: 8

Bulunmayan,
mevcut olmayan (şey).
Leylizülfüñgösterüp
āheyledüñmecnün
beni
Döstumzencir-i
zülfe yok-durur
benden çak

69. yok:

Gazel 1603

Mısra: 1

Bulunmayan,
mevcut olmayan (şey).
Servi
kimdürbeñzedekad

düñe kim refîarı
yok
Goncayıagzuña kim
teşbîhidergüftarı
yok

70. yok:

Gazel 1603

Mısra: 2

Bulunmayan,

mevcut olmayan (şey).

Servi
kimdürbeñzedekad
düñe kim refîarı
yok
Goncayıagzuña kim
teşbîhidergüftarı
yok

71. yok:

Gazel 1603

Mısra: 4

Bulunmayan,

mevcut olmayan (şey).

Düd-ı
âhumdurbaşumdan
göklere iden 'urüc
Gicevü gündüz
yanar
sînemdesanmañnârı
yok

72. yok:

Gazel 1603

Mısra: 6

Bulunmayan,

mevcut olmayan (şey).

Dest-i kudreturdu
'ışkuñçün ezel
bünyâdını
Oldımuhkemtâebed
kimdür diyen
mi'mârı yok

73. yok:

Gazel 1603

Mısra: 10

Bulunmayan,

mevcut olmayan (şey).

Ehl-i 'ışk ister
melâmet bil
selâmetden kaçar
İyMuhibbî 'âşıkun
adıyla san u 'ârı
yok

74. yok:

Gazel 1619

Mısra: 14

Bulunmayan,

mevcut olmayan (şey).

Fikr kılsam
hayretalurbilmezem
hâlüm'n'ola
Yok
zevâdelengmerkebâ
h kim menzil uzak

75. yok:

Gazel 1620

Mısra: 4

Bulunmayan,

mevcut olmayan (şey).

Cidd ü cehd eyle
irişe halka senden
menfa'at
Yoksa bir
sâyeolursın
meyvesi yok bir
kavak

76. yok:

Gazel 1627

Mısra: 1

Bulunmayan,

mevcut olmayan (şey).

Her ne deñlü var
günâhdünyâdaitdü
mgizlü yok
Sañarüşendür kamu
hîçsañagizlü nesne
yok

77. yok:

Gazel 1627

Mısra: 2

Bulunmayan,

mevcut olmayan (şey).

Her ne deñlü var
günâhdünyâdaitdü
mgizlü yok
Sañarüşendür kamu
hîçsañagizlü nesne
yok

78. yok:

Gazel 1627

Mısra: 12

Bulunmayan,

mevcut olmayan (şey).

'İşk bir mühlik
devâdur kim anı
nüş eylese
Tizzamândan siz
ta'accübeylemeñ
ger ola yok

79. yok:

Gazel 1629

Mısra: 10

Bulunmayan,

mevcut olmayan (şey).

İremezsın sen
Muhibbîcidd-ile bil
vahdete
İtmeyince
kendükendüñden bu
dem benligi yok

80. yok:

Gazel 1632

Mısra: 1

Bulunmayan,

mevcut olmayan (şey).

Nigārāhüsünüñbildü

msenüñhergiznihây

et yok

Velî ol

hüşnebakmagadirîğ

â bende tākāt yok

81. yok:

Gazel 1632

Mısra: 2

Bulunmayan,

mevcut olmayan (şey).

Nigārāhüsünüñbildü

msenüñhergiznihây

et yok

Velî ol

hüşnebakmagadirîğ

â bende tākāt yok

82. yok:

Gazel 1632

Mısra: 6

Bulunmayan,

mevcut olmayan (şey).

İderdümāsitanuñda

gicelerāh u feryādı

Komazsñitlerüñdeñ

lümeger bende

liyākāt yok

83. yok:

Gazel 1632

Mısra: 8

Bulunmayan,

mevcut olmayan (şey).

Tulū' itmez neden

bilsem

sa'ādetnecmibaşum

a

Yağüdbî-

tālî'ümbeñzer ya

dilberden 'ināyet

yok

84. yok:

Gazel 1632

Mısra: 10

Bulunmayan,

mevcut olmayan (şey).

Muhibbîküyuña

geldi didüm bir

büseihsân it

Didiresm olmadı

hūblartarîkında bu

'âdet yok

85. yok:

Gazel 1635

Mısra: 1

Bulunmayan,

mevcut olmayan (şey).

Ol şeh-i hūbāmı gör

hîç kullarına dādı

yok

Hoşbilürcevr ü cefâ

fennin velüstādı

yok

86. yok:

Gazel 1635

Mısra: 2

Bulunmayan,

mevcut olmayan (şey).

Ol şeh-i hūbāmı gör

hîç kullarına dādı

yok

Hoşbilürcevr ü cefâ

fennin velüstādı

yok

87. yok:

Gazel 1635

Mısra: 4

Bulunmayan,

mevcut olmayan (şey).

Şöyle

mecnünolmuşam

görelî leylizülfini

Deşt-i ğamda ser-

te-ser geştitmeyem

bir vādî yok

88. yok:

Gazel 1635

Mısra: 6

Bulunmayan,

mevcut olmayan (şey).

Hasret-ile dün

giceşoldeñlüdökdü

m gözyaşın

Kevkebi saymak

olur lıkanuña'dadı

yok

89. yok:

Gazel 1635

Mısra: 8

Bulunmayan,

mevcut olmayan (şey).

Gülşen-i

hüşninekarşuiy dil

arturnāleñi

Dimesünler bülbül-i

şüridenüñferyādı

yok

90. yok:

Gazel 1635

Mısra: 10

Bulunmayan,

mevcut olmayan (şey).

Dilberüñ mihrin

görüp itme

Muhibbî'timād
Hâtır-ı 'âşık gibi bir
kaşrdurbünyadı yok

91. yok:

Gazel 1636

Mısra: 1

Bulunmayan,
mevcut olmayan (şey).

Gönüleglencesi
'âlemde bir ârâm-ı
cânım yok
Maḥabbet mülkine
şāhamvelî bir
mihribānum yok

92. yok:

Gazel 1636

Mısra: 2

Bulunmayan,
mevcut olmayan (şey).

Gönüleglencesi
'âlemde bir ârâm-ı
cânım yok
Maḥabbet mülkine
şāhamvelî bir
mihribānum yok

93. yok:

Gazel 1636

Mısra: 4

Bulunmayan,
mevcut olmayan (şey).

Ne dünyāğuşsası
bende ne 'uqbā
fikrin eyler dil
Hemāndidāra 'âşıkv
anhevāy-ı in ü
ānum yok

94. yok:

Gazel 1636

Mısra: 6

Bulunmayan,
mevcut olmayan (şey).

Harid-i
'ışkamiyh'ācecihān
bāzāri navardum
Nuḳūd-ı
'ömrişarfitdümbenü
msūd u ziyānum
yok

95. yok:

Gazel 1636

Mısra: 8

Bulunmayan,
mevcut olmayan (şey).

Maḥabbetcāmınıçd
ümdü 'âlemden
kamu geçdüm
Cefā-keş 'âşıkam
'âşıkbenemcān-ı
cihānum yok

96. yok:

Gazel 1636

Mısra: 10

Bulunmayan,
mevcut olmayan (şey).

Maḥabbetnārınayan
dumvücüdumküllim
aḥvoldı
Muhibbî'dennişānu
mmañbenümnām u
nişānum yok

97. yok:

Gazel 1638

Mısra: 1

Bulunmayan,
mevcut olmayan (şey).

Ne kılsun 'âşık-ı bî-
dil ki bezm-i
vaşlarāhı yok
Anı

sanmañgöziyaşlu
dilinde āh u vāhı
yok

98. yok:

Gazel 1638

Mısra: 2

Bulunmayan,
mevcut olmayan (şey).

Ne kılsun 'âşık-ı bî-
dil ki bezm-i
vaşlarāhı yok
Anı
sanmañgöziyaşlu
dilinde āh u vāhı
yok

99. yok:

Gazel 1638

Mısra: 4

Bulunmayan,
mevcut olmayan (şey).

Egercürm ise
'âşıklıyanuñdaiyke
mānebrü
Sen alduñcebr-ile
göñlinanuñçendāng
ünāhı yok

100. yok:

Gazel 1638

Mısra: 6

Bulunmayan,
mevcut olmayan (şey).

Benüm gibi
kuluñçokduregerçia
sitānuñda
Ve likinehl-i
'ışkuñhiçsenün tek
pādişāhı yok

101. yok:

Gazel 1638

Mısra: 8
Bulunmayan,
mevcut olmayan (şey).
Varupzülfi
siyahında kaçan dil
kılsa şebrevlik
Başında düd-ı
ahındandimeñ ki
şeb-külâhı yok

102. yok:

Gazel 1638

Mısra: 10

Bulunmayan,
mevcut olmayan (şey).
Felekdenyücedürka
şruñegerçiiyıkamert
al'at
Sanursın 'âşıkun
elde kemend-i düd-ı
âhı yok

103. yok:

Gazel 1638

Mısra: 14

Bulunmayan,
mevcut olmayan (şey).
Muhibbî 'ışkaşâhid
ne hemân-dem
giryelerkıldum
Didilereşk-i
âhındanmegeğayrı
güvâhı yok

104. yok:

Gazel 1639

Mısra: 4

Bulunmayan,
mevcut olmayan (şey).
Baħr-ı eşkümde ne
tañ dil fülki itmezse
karâr
Çigzinüpârâm[1]

yok
çeşmümdekigirdâbâ
bak

105. yokdur:-dur

Gazel 1641

Mısra: 10

Bulunmayan,
mevcut olmayan (şey).

Virzekât-ı hüsnuñi
itme
Muhibbîdendirîğ
Çüngedâ-yı 'ışkam
u benden
aňayokdureħak

106. yokdur:-dur

Gazel 1644

Mısra: 2

Bulunmayan,
mevcut olmayan (şey).

Zülfüñüñzencirini
gel döstüm
boynuma dak
Zîra ben divaneyem
benden
aňayokdureħak

107. yok:

Gazel 1645

Mısra: 1

Bulunmayan,
mevcut olmayan (şey).

'Älemdebenümğam
dan ulu hem-
nefesüm yok
Feryâd u
figâneylemâh
dest-resüm yok

108. yok:

Gazel 1645

Mısra: 2

Bulunmayan,
mevcut olmayan (şey).
'Älemdebenümğam
dan ulu hem-
nefesüm yok
Feryâd u
figâneylemâh
dest-resüm yok

109. yok:

Gazel 1645

Mısra: 4

Bulunmayan,
mevcut olmayan (şey).
Küyınımağameyle
mişemcân u
gönülden
'Arz eyleseler
cenneti aňahevesüm
yok

110. yok:

Gazel 1645

Mısra: 6

Bulunmayan,
mevcut olmayan (şey).
Ğamzeñ geleli
sînemeiyruh-ı
revânüm
Cânмурğıdaħı
durmaya sındı
kafeşüm yok

111. yok:

Gazel 1645

Mısra: 8

Bulunmayan,
mevcut olmayan (şey).
İydöst seni
gördigönülruz-ı
ezelde
Sevdi seni dil

sevmeye
ğayrıvesesüm yok

112. yok:

Gazel 1645

Mısra: 10

Bulunmayan,
mevcut olmayan (şey).

Dakboynınazülfüni
Muhibbînüneyädöst
Yanumda sakın
dimegeçhâzırmeresü
m yok

113. yok:

Gazel 1650

Mısra: 1

Bulunmayan,
mevcut olmayan (şey).

Ġoncadirdümagzuñ
alîkinanuñgüftarı
yok
Servdirdümqaddüñe
ammāanuñreftarı
yok

114. yok:

Gazel 1650

Mısra: 2

Bulunmayan,
mevcut olmayan (şey).

Ġoncadirdümagzuñ
alîkinanuñgüftarı
yok
Servdirdümqaddüñe
ammāanuñreftarı
yok

115. yok:

Gazel 1650

Mısra: 4

Bulunmayan,
mevcut olmayan (şey).

Niçeteşbihideyinzül
füñe ben sünbülleri
Rište-i
cānamüşābihhergiz
anuñtārı yok

116. yok:

Gazel 1650

Mısra: 6

Bulunmayan,
mevcut olmayan (şey).

Māhitābı kim-durur
kim diye
beñzeralnuña
Çünkianuñlāleḥadd
üñ gibi gül ruḥsārı
yok

117. yok:

Gazel 1650

Mısra: 8

Bulunmayan,
mevcut olmayan (şey).

Düşeli
hicrāñşebinde gün
yüzüñdenayruāh
Sanma kim
cānbülbülinüñşubḥo
lncazārı yok

118. yok:

Gazel 1650

Mısra: 10

Bulunmayan,
mevcut olmayan (şey).

Bu
Muhibbīyeraḳībüñd
enidersin kem nazar
Kim ki
‘āşıkoldiñden kem
diseñ de ‘ārı yok

119. yok:

Gazel 1651

Mısra: 1

Bulunmayan,
mevcut olmayan (şey).

Ḳıyāmetḳaddüñebe
ñzercihāñbāğında
‘arar yok
Yücelśünmüntehāḳ
addüñāña ‘ālemde
hem-ser yok

120. yok:

Gazel 1651

Mısra: 2

Bulunmayan,
mevcut olmayan (şey).

Ḳıyāmetḳaddüñebe
ñzercihāñbāğında
‘arar yok
Yücelśünmüntehāḳ
addüñāña ‘ālemde
hem-ser yok

121. yok:

Gazel 1651

Mısra: 4

Bulunmayan,
mevcut olmayan (şey).

Bugün gülzār-ı
ḥüsn içre yüzi gül
gonca lebler çok
Leṭāfetdevelicāñāsa
ñabeñzer gül-i ter
yok

122. yok:

Gazel 1651

Mısra: 6

Bulunmayan,
mevcut olmayan (şey).
MelāḥatMıñrıdurla’l
üñ sorarsam

tañmıdurtekrār
Lebüñşehdineiyemeh
-rū bedel kıand-i
mükerrer yok

123. **yok:**

Gazel 1651

Mısra: 8

Bulunmayan,

mevcut olmayan (şey).

Yüzüñenvārınabeñz
er güzellik
āsümānında
Şarkdan bir tülü'
itmiş meh ü mihr-i
münevver yok

124. **yok:**

Gazel 1651

Mısra: 10

Bulunmayan,

mevcut olmayan (şey).

Egerçi
'āşıkolmuşlarbulınur
deyr-i 'ālemde
Muḥibbī gibi
'ālemdevelihāli
mükedder yok

125. **yok:**

Gazel 1655

Mısra: 1

Bulunmayan,

mevcut olmayan (şey).

Her kimüñ kim bu
cihānbāğında bir
cānānı yok
Fi'l-
ḥaḳıḳamürdedür
cisminde anuñcānı
yok

126. **yok:**

Gazel 1655

Mısra: 2

Bulunmayan,

mevcut olmayan (şey).

Her kimüñ kim bu
cihānbāğında bir
cānānı yok
Fi'l-
ḥaḳıḳamürdedür
cisminde anuñcānı
yok

127. **yok:**

Gazel 1655

Mısra: 4

Bulunmayan,

mevcut olmayan (şey).

Ka'be-i
vaşlairerdükiygönül
kaḫ' eyleseñ
Deşt-i
hicrānuñvelikinḫad
di yok pāyānı yok

128. **yok:**

Gazel 1655

Mısra: 4

Bulunmayan,

mevcut olmayan (şey).

Ka'be-i
vaşlairerdükiygönül
kaḫ' eyleseñ
Deşt-i
hicrānuñvelikinḫad
di yok pāyānı yok

129. **yok:**

Gazel 1655

Mısra: 6

Bulunmayan,

mevcut olmayan (şey).

Derd-i 'ışkı sor
baña bilmez anı bī-
derd olan
Bir
devāsuzderddürherg
izanuñdermānı yok

130. **yok:**

Gazel 1655

Mısra: 8

Bulunmayan,

mevcut olmayan (şey).

Göz göre
ḫaḫıgelüpkaşd
eyledi imānuma
Hey ne
kāfirdürmeded ol
dīnı yok imānı yok

131. **yok:**

Gazel 1655

Mısra: 8

Bulunmayan,

mevcut olmayan (şey).

Göz göre
ḫaḫıgelüpkaşd
eyledi imānuma
Hey ne
kāfirdürmeded ol
dīnı yok imānı yok

132. **yok:**

Gazel 1655

Mısra: 10

Bulunmayan,

mevcut olmayan (şey).

İyMuḥibbīḫūblarda
var iken zülf ü
zeḳan
Anlara kimdürdiyen
kim bendi yok
zindānı yok

133. **yok:**

Gazel 1655

Mısra: 10

Bulunmayan,
mevcut olmayan (şey).

İyMuhibbîhüblarda

var iken zülf ü

zeķan

Anlara kimdür

diyen kim bendi

yok zindānı yok

134. **yok:**

Gazel 1658

Mısra: 1

Bulunmayan,
mevcut olmayan (şey).

Saṅabeñzeriy

melek-rücennetü'l-

me'vāda yok

Bir benüm tek

'āşık-ı dil-ḥaste de

dünyāda yok

135. **yok:**

Gazel 1658

Mısra: 2

Bulunmayan,
mevcut olmayan (şey).

Saṅabeñzeriy

melek-rücennetü'l-

me'vāda yok

Bir benüm tek

'āşık-ı dil-ḥaste de

dünyāda yok

136. **yok:**

Gazel 1658

Mısra: 4

Bulunmayan,
mevcut olmayan (şey).

Sen güzeller şāhını

sevmek

degülḥaddümvēlī

İḥtiyārm'eylesünçü

nki dil-i şeydāda

yok

137. **yok:**

Gazel 1658

Mısra: 6

Bulunmayan,
mevcut olmayan (şey).

Gül yüzündendür

olalı gicelertāşubḥa

dek

Güş iden

eḫānumıdır bülbül-

i güyāda yok

138. **yok:**

Gazel 1658

Mısra: 8

Bulunmayan,
mevcut olmayan (şey).

Āşıkārebüseñihşāni

dersinişānem

Bir 'acebsırdur ki

eydürsinbañatenḥād

a yok

139. **yok:**

Gazel 1658

Mısra: 10

Bulunmayan,
mevcut olmayan (şey).

Bu

Muhibbītācideldenḥ

āk-i pāyuñ cevherin

Kim göre eydür bu

gevher efser-i

Dārāda yok

140. **yok:**

Gazel 1661

Mısra: 8

Bulunmayan,

mevcut olmayan (şey).

Cemmāşçeşmüñiyd

ōst ser-fitnesi

zamānuñ

Ġamzeñde yok

terahḥüm göz göre

āfet ancak

141. **yok:**

Gazel 1662

Mısra: 2

Bulunmayan,
mevcut olmayan (şey).

Egerçi dilde

varlıktan eser yok

Velicevr ü

belāvüderd-i ser

yok

142. **yok:**

Gazel 1662

Mısra: 4

Bulunmayan,
mevcut olmayan (şey).

Bu güneḫarçıñın ol

sīm-endām

Gözüm yaşından

özge sīm ü zer yok

143. **yok:**

Gazel 1662

Mısra: 6

Bulunmayan,
mevcut olmayan (şey).

Göñülmir'āt-ı

şāfīdürvelāḥ

Temāşākılmağāşāḫi

b-nażar yok

144. **yok:**

Gazel 1662

Mısra: 8

Bulunmayan,
mevcut olmayan (şey).
Cemālūñ görüp
itdümcaniteslīm
Bahāririşdiçün kim
dir sefer yok

145. yok:

Gazel 1662

Mısra: 10

Bulunmayan,
mevcut olmayan (şey).

Firāk-ı yāraşabr
itmek hünerdür
N'idem kim bende
hergiz bu hüner yok

146. yok:

Gazel 1662

Mısra: 12

Bulunmayan,
mevcut olmayan (şey).

Eger bulsam seni
tenhādacānā
Kolumdan
ğayrıbilüñe kemer
yok

147. yok:

Gazel 1662

Mısra: 14

Bulunmayan,
mevcut olmayan (şey).

Muḥibbīgördügiḥüb
ı sever āh
Anı 'ālemdehergiz
bir sever yok

148. yok:

Gazel 1663

Mısra: 1

Bulunmayan,
mevcut olmayan (şey).

Şāhid ü şem' ü
şarāb u
nuḳlhergizbāde yok
Kıl
ṭalebvirmekḤudānu
ñdime hey üftāde
yok

149. yok:

Gazel 1663

Mısra: 2

Bulunmayan,
mevcut olmayan (şey).

Şāhid ü şem' ü
şarāb u
nuḳlhergizbāde yok
Kıl
ṭalebvirmekḤudānu
ñdime hey üftāde
yok

150. yok:

Gazel 1663

Mısra: 4

Bulunmayan,
mevcut olmayan (şey).

Vādi-i miḥnetde
gözyaşı su
olmuşğamğidā
Böyle ni'met var-
iken 'āşıkdimez bu
zāda yok

151. yok:

Gazel 1663

Mısra: 8

Bulunmayan,
mevcut olmayan (şey).

Gülşen-i ḥüsnün
gibi dehr içre
gülşengörmedüm
Serverākaddūñ gibi

bir serv bu dünyāda
yok

152. yok:

Gazel 1663

Mısra: 10

Bulunmayan,
mevcut olmayan (şey).

İyMuḥibbīmāni'
olsa pīrehenvuşlat
demi
Anı bir āh-ıla yak tā
olsun ol arada yok

153. yok:

Gazel 1665

Mısra: 1

Bulunmayan,
mevcut olmayan (şey).

Sanma iyşeh kim
kapuñdanālevüferyā
d yok
Hey ne
zālimsinsenünbeñze
rkatuñdadād yok

154. yok:

Gazel 1665

Mısra: 2

Bulunmayan,
mevcut olmayan (şey).

Sanma iyşeh kim
kapuñdanālevüferyā
d yok
Hey ne
zālimsinsenünbeñze
rkatuñdadād yok

155. yok:

Gazel 1665

Mısra: 4

Bulunmayan,
mevcut olmayan (şey).

Âh kim kaçd eyledi
kanum döke yok
yirlere
Neşterin almış ele
çeşmün gibi faşşād
yok

156. **yok:**

Gazel 1665

Mısra: 6

Bulunmayan,

mevcut olmayan (şey).

Ġonca mı var
gölşen içinde
şehāagzuñ gibi
Büsitan-ı dehr ara
kaddün gibi şimşād
yok

157. **yok:**

Gazel 1665

Mısra: 8

Bulunmayan,

mevcut olmayan (şey).

Rāh-ı 'ışkatogrılıp
'azmeyleyüp kılsam
sefer
Ġamdan özge āh ol
vādidehergizzād
yok

158. **yok:**

Gazel 1665

Mısra: 10

Bulunmayan,

mevcut olmayan (şey).

'Ālemigezdüm
kamu hālkı görüp
şād [u] ferah
Bu Muḥibbī gibi
līkarada [hīç] nā-
şād yok

159. **yok:**

Gazel 1667

Mısra: 4

Bulunmayan,

mevcut olmayan (şey).

Ka'rınairişmedümm

āhī olup

kaşdeyledüm

Ṭül u 'arzi yok

'aceb 'ummān-

mışderyā-yı 'ışk

160. **yok:**

Gazel 1696

Mısra: 2

Bulunmayan,

mevcut olmayan (şey).

Cīmzülfüñ elif ol

kāmet ü mīm ol

dehenüñ

Līk yok nām u

nişānı ol

dehendensuḥenüñ

161. **yok:**

Gazel 1713

Mısra: 8

Bulunmayan,

mevcut olmayan (şey).

Sevdügüm seni

günāh-ısa günāhum

çok benüm

Gel beni öldür

benüm tek yok

günāhkāruñsenüñ

162. **yok:**

Gazel 1737

Mısra: 2

Bulunmayan,

mevcut olmayan (şey).

Nigārāgölşen-i

ḥüsünñbañabāğ-ı

iremdenyig

Nazardan gel dirīğ

itme cemālün yok

keremden yig

163. **yok:**

Gazel 1737

Mısra: 10

Bulunmayan,

mevcut olmayan (şey).

Günchkāruñsaredd

itme

Muḥibbīderdmendü

ñdür

'Atā-bahş ol

cihānda yok

şehāluṭf u keremden

yig

164. **yokdur:-dur**

Gazel 1743

Mısra: 9

Bulunmayan,

mevcut olmayan (şey).

YokdurMuḥibbī

gibi selimīşiddīkhīç

Çokduregerçipādişe

hümāşinālaruñ

165. **yok:**

Gazel 1749

Mısra: 10

Bulunmayan,

mevcut olmayan (şey).

Āteş-i ruḥsāruña

yaksa Muḥibbī dil

ne ğam

Şem'eyanmaktang

örünpervāsı yok

pervānenüñ

166. **yok:**

Gazel 1760

Mısra: 14
Bulunmayan,
mevcut olmayan (şey).

Bir
büseyeMuhibbîcân
ağdivirüpaldûn
Gün gibi zâhirassuñ
bir zerre yok
ziyânuñ

167. **yokdur:-dur**

Gazel 1763

Mısra: 4
Bulunmayan,
mevcut olmayan (şey).

Katı sahtdur dili ol
olamaz kimseye
râm
Katı yadur kaşı
yokdur çekici ol
yanuñ

168. **yok:**

Gazel 1772

Mısra: 7
Bulunmayan,
mevcut olmayan (şey).

Bundan özge yok
qarârumuşbufânîdü
nyede
Âsitânuñavarupken
dümiderbân
eylemek

169. **yok:**

Gazel 1774

Mısra: 2
Bulunmayan,
mevcut olmayan (şey).

Varılmaz
küyuñarâhum olup
teng
Zevâdum yok yol

uzak
merkebümleng

170. **yok:**

Gazel 1774

Mısra: 10
Bulunmayan,
mevcut olmayan (şey).

Muhibbîşâh-ı ğam
dil kişverini
Alur yok şulh ne
hodtâkat-ı ceng

171. **yok:**

Gazel 1778

Mısra: 6
Bulunmayan,
mevcut olmayan (şey).

Gördüm ki genc-i
hüsninezülfin[i]
itmiş pâsbân
Didümeger ejder
ola bu nev'e yok
mârikimüñ

172. **yokdur:-dur**

Gazel 1780

Mısra: 7
Bulunmayan,
mevcut olmayan (şey).

Dinür su vühevânuñ
rengi yokdur
Yaratdı ol bilür
rengin hevânuñ

173. **yok:**

Gazel 1795

Mısra: 11
Bulunmayan,
mevcut olmayan (şey).

‘İşkâdüşdümçünki
yok bu
vartadanbañahâlâş

Baħr-ı eşk içre
Muhibbîġark-ı âb
olmak gerek

174. **yokdur:-dur**

Gazel 1804

Mısra: 2
Bulunmayan,
mevcut olmayan (şey).

Dâyim olmasa eger
bu dile iyyârgamuñ
Dir-
idümşekvekılupluţf-
ılayokdurkeremüñ

175. **yok:**

Gazel 1845

Mısra: 11
Bulunmayan,
mevcut olmayan (şey).
Ĥabîbümkebk-i
reftârumvefâsı yok
cefâkârum
Benüm ‘ömrüm
benümvarumn’içün
dün gicegelmedüñ

176. **yok:**

Gazel 1860

Mısra: 10
Bulunmayan,
mevcut olmayan (şey).
Şarâb içre
diyüzâhididerta’ını
bu ‘uşşâka
Velî ‘âlemde ger
sorsañaña yok
nesne ĥubdanyig

177. **yok:**

Gazel 1861

Mısra: 2

Bulunmayan,
mevcut olmayan (şey).
Demine
reşkiderşehlergedān
uñ
Ki zīrā yok
huzūrīpādişānuñ

178. yok:

Gazel 1866

Mısra: 7

Bulunmayan,
mevcut olmayan (şey).
‘İşkīyolındaçūnkidil
āşabraçāre yok
Şabr olmaz-ısa
‘āşıkadirlir sefer
gerek

179. yok:

Gazel 1872

Mısra: 6

Bulunmayan,
mevcut olmayan (şey).
Rumūz-ı ‘ışkı gel
sorma ne
bilsünKays-
ılaFehād
Baña sor eydeyin
bir birbirilür yok
kimse benden yig

180. yok-durur:-durur

Gazel 1872

Mısra: 8

Bulunmayan,
mevcut olmayan (şey).
Ko bülbül
eylesünzārı anı terk
itdidildārı
Gülūñhod yok-
durur yārı bu

‘ālemde dikenden
yig

181. yok:

Gazel 1878

Mısra: 3

Bulunmayan,
mevcut olmayan (şey).
Hasta oldum hicr
ara
bildümşifāyāçāre
yok
İytabīb-i dil meded
sen terk-i
kānūneyledūñ

182. yokdur:-dur

Gazel 1939

Mısra: 4

Bulunmayan,
mevcut olmayan (şey).
Bāğa gel senden
vefābüyün umar
‘āşıklarūñ
Bu cihānda gerçi
kim
virdügiyokdurbār
gül

183. yok:

Gazel 1943

Mısra: 6

Bulunmayan,
mevcut olmayan (şey).
Kıla döndüm
hasret-ile ince
bilūñgörmedüm
Kılca rahmuñ yok
bañanā-mihribānum
gitme gel

184. yok:

Gazel 1945

Mısra: 4

Bulunmayan,
mevcut olmayan (şey).
Egerzāhir göz-ile
ben ne gamcānāni
görmezsem
Bi-ḥamdillāh ki
çeşm-i
cānaçukduraña yok
hāyil

185. yok:

Gazel 1955

Mısra: 10

Bulunmayan,
mevcut olmayan (şey).
Yıkmaga
‘ırzınMuḥibbīkimse
nūñkaşd eyleme
Añazar yok
līkboynuñdakalurse
nūñvebāl

186. yok:

Gazel 1956

Mısra: 4

Bulunmayan,
mevcut olmayan (şey).
N’olazāhirde
görmezsem
egernür-ı tecellāsın
Bi-ḥamdillāh ki
cāngöziaçukdur yok
añahāyil

187. yok:

Gazel 1958

Mısra: 6

Bulunmayan,
mevcut olmayan (şey).
Gözümünçübārınd
anyaşumderyāsıme
vcurdı

Viriser 'ālemigarka
ki zīrā yok aṅahāyil

188. **yok:**

Gazel 1968

Mısra: 4

*Bulunmayan,
mevcut olmayan (şey).*

Dehenūñ sırrını
fehm eylemedi ehl-i
hıred
Leb-i
şīrīnūñivaşfitmege
yok nuṭkamecāl

189. **yok:**

Gazel 1989

Mısra: 4

*Bulunmayan,
mevcut olmayan (şey).*

Gülşen-i
hüsnūñhayāl eyler
gehīzülfüñañar
Gice gündüz
meskeni yok bir
müsāfirdürgönül

yok gibi:

1. **yok gibi:**

Gazel 1700

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

*Yok gibi. //Sanki
yok.*

İyMuḥibbīṭāli' el
virmezsitāreñ yok
gibi
Senūñ-ile yılduzı
barışmaz ol meh-
pārenūñ

yok iken:

1. **yok iken:**

Gazel 1752

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Mevcut değil iken.

Dest-i kudretle yok
iken 'ālemi var
eyledūñ
Kimini
müslimkılup kimini
küffāreyledūñ

yok imiş:

1. **yok imiş:**

Gazel 1810

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Yokmuş.

Bugün öldürem seni
dirdūñkomayam
yarına
Āh kim bildüm yok
imiş 'ahd ü
pymānuñsenūñ

yok nesne:

1. **yok nesne:**

Gazel 1929

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Yok olan, var

olmayan şey.

La'l-i
lebūmiañdidiyühüş
m ide zülfi
Yok nesne için
asıla dil dāra ne
müşkil

yokvire:

1. **yokvire:**

Gazel 1559

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

*Gereği yokken, hiç
bir neden bulunmadığı
halde.*

Genc-i 'ömrūñhāşılı
her bir sözüñ
gevher-durur
Ḥayf ola anı kim
yok yire idesin telef

2. **yok yire:**

Gazel 1969

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Gereği yokken.

Feylesof-ı 'aql-ıla
itme Muḥibbībaḥs-i
'ışk
Ḥālīdürhikmetden
ol yok yire eylersin
cedel

3. **yok yire:**

Gazel 1821

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

*Gereği yokken,
boşu boşuna.*

Utanmaz
hırkasındansūfīmisk
īn
Bize yok yire gör
ta'nımanuñ

4. **yok yire:**

Gazel 1880

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

*Gereği yokken,
boşu boşuna.*

N'eyledūñ 'itdūñle
būñagzuñdapinhāne
yledūñ

Öldürüp ben hastayı
yok yire bir kan
eyledüñ

yok yirlere:

1. **yok yirlere:-lere**

Gazel 1707

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Gereği yokken,

boşu boşuna.

Agziüçüncengidercā

n-ıla dil

Bilmedüm yok

yirlenedür bu

ceng

2. **yok yirlere:-ler, -e**

Gazel 1665

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Boş yere.

Āh kim kaçd eyledi

kanum döke yok

yirlere

Neşterin almış ele

çeşmüñ gibi faşşād

yok

3. **yok yirlere:**

Gazel 1885

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Boş yere.

Muñi'ündür ser-ā-

ser cümle 'ālem

İderçeşmüñhemān

yok yirlereceng

4. **yok yirlere:**

Gazel 1890

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Boş yere.

Gösterüpagzuñdala'

lüñsoñrapinhāneyle

düñ

Öldürüp 'aşıkları

yok yirlere kan

eyledüñ

yokdur evveli:

1. **yokdurevveli:-i**

Gazel 1501

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Öncesi olmamak.

Kim tarıķı

'ışkuñuñyokdurdım

işler evveli

Bulmadılar

arayupañanihāyet

ya vaşat

yoksa:

1. **yoksa:**

Gazel 1620

Mısra: 4

Aksi takdirde.

Cidd ü cehd eyle

irişe halka senden

menfa'at

Yoksa bir

sāyeolursın

meyvesi yok bir

kavak

2. **yoksa:**

Gazel 1825

Mısra: 10

Aksi takdirde.

Müdde'ilerzu'mına

durşād u

handānoldugum

Yoksa ben

efğānum-

ılamurgızār itsem

gerek

3. **yoksa:**

Gazel 1884

Mısra: 4

Aksi takdirde.

Korkum oldur küy-ı

dildāra ide bir gün

zarar

Yoksa sey-i

eşkümi ne-y-idi

tüfān eylemek

4. **yoksa:**

Gazel 1943

Mısra: 2

Aksi takdirde.

Salınupnāz-

ılayiserv-i revānum

gitme gel

Ölürem yoksa düşer

boynuñakanum

gitme gel

vol:

1. **volma:-ı, -(n)a**

Gazel 1554

Mısra: 1

Amaç, maksat,

uğur.

Māh-

rūlaryolınaitdümdi

me 'ömri telef

İde-gelmişdür

ezelden böyle

'uşşāk-ı selef

2. **volında:-ı, -(n)da**

Gazel 1563

Mısra: 2

*Amaç, maksat,
uğur.*
Dürler ile
gözlerümtolı idi
hem çüşadef
Bî-
vefâdilberlerünyolu
nda hep oldı telef

3. yolında: -ı, -n, -da

Gazel 1670

Mısra: 7

Amaç, maksat,

uğur.

Ĥāk-i pāy oldum
yolındaıyşabāluṭf it
götür
Kūy-ı dildāra ilet
bi'İlāhyatur ol
gerde bak

4. yolına: -+ı, -+na

Gazel 1683

Mısra: 7

Amaç, maksat,

uğur.

Baş u cān terkini ur
yolına bu şīrīnlebūñ
Añılatākūhken gibi
bugün nāmuñsenūñ

5. yolında: -da, -n, -ı

Gazel 1736

Mısra: 6

Amaç, maksat,

uğur.

Ĥüsnmeydānında
tek
zūlfıniçevgāneylesü
n
Borcum olsun
başumıyolındağaltā
n eylemek

6. yoluñda: -uñ, -da

Gazel 1737

Mısra: 3

Amaç, maksat,

uğur.

Dükendi gevher-i
eşkümyoluñda
'ayna almazsın
Güzeller
sīmemāyıldürdegül
mi ol diremdenyig

7. yoluñda: -uñ, -da

Gazel 1750

Mısra: 8

Amaç, maksat,

uğur.

'İşķmeydānında ger
zūlfüniçevgāneyles
eñ
Başumı top
eyleyemyoluñda gel
çel anı tek

8. yolda: -da

Gazel 1754

Mısra: 2

Amaç, maksat,

uğur.

Kapusında kul
oldum çün yine
cān-ılacānānuñ
'Aceb mi terkini
ursam bu yolda ben
dil ü cānuñ

9. yollaruñda: -lar, -un,
-da

Gazel 1797

Mısra: 10

Amaç, maksat,

uğur.

Bu

Muĥibbīderdmeni
ĥākeyeksāneyledüñ
Anuñiçünyollaruñd
apāymālündürsenüñ

10. yolda: -da

Gazel 1805

Mısra: 10

Amaç, maksat,

uğur.

Senüñçüniynā-
mihribān hem
çüMuĥibbīnātüvān
Terk eyledüm bu
yolda cān sen di ki
yārisıñkimüñ

11. yolına: -ı, -(n)a

Gazel 1807

Mısra: 5

Amaç, maksat,

uğur.

Borcum olsun
yolıñcānıviremdim
işidüñ
Kıl
edāborcıldilāva'deve
fā ister iseñ

12. yolına: -ıñā

Gazel 1807

Mısra: 9

Amaç, maksat,

uğur.

İyMuĥibbīyolıñcā
nırevān it su gibi
Bir boyıserv-i
sehīmāh-liķā ister
iseñ

13. yoluma: -um, -a

Gazel 1818

Mısra: **11**
Amaç, maksat,
uğur.
Dir-imiş kılunfidā
yoluma cümle
varını
Cān-ısa
dağıMuhibbī pes ne
var itsem gerek

14. **yolında:-ı, -n, -da**

Gazel 1820

Mısra: **4**

Amaç, maksat,

uğur.
Dil-
rübālarcevriderse
kaçma cevrenden
gönül
Sevdügiyolında kişi
pāy-māl olmak
gerek

15. **yolına:-iña**

Gazel 1821

Mısra: **9**

Amaç, maksat,

uğur.
Muhibbīyolına terk
eyle cānuñ
Ele girmezse ol
rūh-ı revānuñ

16. **yolına:-iña**

Gazel 1826

Mısra: **6**

Amaç, maksat,

uğur.
Ruḥıšem'ine yakam
bu dil ü cān-ıla seri
Her kişi
sevdüginüñyolınape
rvāne gerek

17. **yolında:-ı, -(n)da**

Gazel 1831

Mısra: **8**

Amaç, maksat,

uğur.
Zerre-veş ser-
geştesinçün ol
güneş ruhsāra sen
Bu hevā-yı 'ışk-ıla
it özüñiyolındaḥāk

18. **yolına:-ı, -(n)a**

Gazel 1832

Mısra: **10**

Amaç, maksat,

uğur.
Vaşlınacānuñ
dilermiş iyMuhibbī
ol perī
Yolına bir
cānnedürbiñcānfedā
cānānenüñ

19. **yolında:-ı, -n, -da**

Gazel 1833

Mısra: **2**

Amaç, maksat,

uğur.
Vaşlınairmege ger
var-ısa iy dil
hevesüñ
Terk-i cān eyle
yolında pes ol 'İsī-
nefesüñ

20. **yolda:-da**

Gazel 1852

Mısra: **9**

Amaç, maksat,

uğur.
Başını top itmeyen
bu yolda bilmez anı

kim
İhtiyār-
iladegüldürçünbişi
merdānenüñ

21. **yoluñda:-uñ, -da**

Gazel 1859

Mısra: **7**

Amaç, maksat,

uğur.
Cānnisāritdümididü
myoluñdaiyārām-ı
cān
Didi ne minnet
gerek bu eski
kāruñdursenüñ

22. **yoluñda:-uñ, -da**

Gazel 1863

Mısra: **6**

Amaç, maksat,

uğur.
Basasın bir gün
gelüp yüzüme
iymeh-rüdiyü
Bu
ümīdeniçeyıldurolm
ışamyoluñdaḥāk

23. **yoluñda:-uñ, -da**

Gazel 1890

Mısra: **4**

Amaç, maksat,

uğur.
Zülfüñiçevgānideld
enbertüiṣāhib-
cemāl
Başımı top
eyleyüpyoluñdağalt
āneyledüñ

24. **yoluñda:-uñ, -da**

Gazel 1898

Mısra: 4
Amaç, maksat,
uğur.
Esb-i nâzüze el
urduñzülfüññevg
ânına
Başımı top
eyleyüpyoluñdağalt
âneyledüñ

25. **yolında:-ı, -n, -da**
Gazel 1906
Mısra: 7
Amaç, maksat,
uğur.

Kim ki
‘âşıkdurkılurcânâny
olında terk-i cân
Küh-kenŞirine
‘âşıkdurveliHusrev
degül

26. **yolda:-da**
Gazel 1910
Mısra: 4
Amaç, maksat,
uğur.

Seni sevmek günâh-
ısa habîbüm
Beni öldür bu yolda
müttehem kıl

27. **yolda:-da**
Gazel 1923
Mısra: 7
Amaç, maksat,
uğur.

Sikender-veşümîd
ile bu yolda
Virürsem teşne leb
cânı ne müşkil

28. **yolına:-ı, -(n)a**
Gazel 1924
Mısra: 3
Amaç, maksat,
uğur.

Cânvirmekanıñyolu
naäsângelürammâ
Ayrulıgnadöymeka
nuñâh ne müşkil

29. **yolda:-da**
Gazel 1930
Mısra: 6
Amaç, maksat,
uğur.

El
irişmezçünnigârûñz
ülfi ‘anber-bârına
İygöñül yiter bu
yolda kendüñiäväre
kıl

30. **yoluñda:-uñ, -da**
Gazel 1930
Mısra: 11
Amaç, maksat,
uğur.

Cân u dil terk
itdiyoluñdaMuhibbî
bilmedüñ
İyşanemşimdengirü
mihri hemânağyâra
kıl

31. **yolına:-ıña**
Gazel 1931
Mısra: 6
Amaç, maksat,
uğur.

Zülfiniçevgânidüpn
âz-ılacevlâneylese
Cân u dilden yolına

top olmayan ser ser
degül

32. **yoluña:-uñ, -a**
Gazel 1931
Mısra: 1
Amaç, maksat,
uğur.

Yoluñacânumfedâd
ur sanma sîm ü zer
degül
Dem mi vardurhic
elinden
uşbuçeşmüm ter
degül

33. **yollaruñda:-lar, -**
uñ, -da

Gazel 1965
Mısra: 5
Amaç, maksat,
uğur.

Hâk-i pâyuñ olmak
içünyollaruñdarüyu
mı
Basasın bir gün ola
diyübenitdümpâyım
âl

34. **yol:**
Gazel 1502
Mısra: 4
Güzergah, yol.

Evvel
refiksoñrañarık bu
mesel-durur
Yol korkuludur eyle
dil ‘ışk-ılaihtilât

35. **yolum:-um**
Gazel 1555
Mısra: 3
Güzergah, yol.

‘Işkdur yolum tarîk-
i
müstaķimdendönme
zem
Söylemem ben
zâhidâsenüñ gibi
her dem güzâf

36. **yol-durur:--durur**

Gazel 1573

Mısra: 1

Güzergah, yol.

Giden gelmez ne
müşkil yol-durur
‘ışk
O yolda âhîr anı
öldürür ‘ışk

37. **yolda:-da**

Gazel 1573

Mısra: 2

Güzergah, yol.

Giden gelmez ne
müşkil yol-durur
‘ışk
O yolda âhîr anı
öldürür ‘ışk

38. **yolum:-um**

Gazel 1587

Mısra: 8

Güzergah, yol.

Nigârâküyüñetrâfın
yaşumderyâyadönd
ürdi
Geçilmez yolum
olmuşdurañavarmag
arâhum yok

39. **yolların:-ların**

Gazel 1592

Mısra: 12

Güzergah, yol.

Küyınayârüñirmege
bir çarebulmadum
İtmiş anuñçü
yolların eşküm
batak batak

40. **yol:**

Gazel 1629

Mısra: 7

Güzergah, yol.

Yol uzakdur irmek
isterseñvişâli
şehrine
Eyle âhendin
‘aşâpâyüñademürde
nçaruk

41. **yolların:-ların**

Gazel 1694

Mısra: 14

Güzergah, yol.

Seyre gelsün tek
Muhibbîyârsînembâ
ğna
Yolların
kanluyaşumlalâlezâ
r itsem gerek

42. **yolların:-ların**

Gazel 1724

Mısra: 6

Güzergah, yol.

Dile sulţân-ı
ğamgeldükçeçeşmü
m
Tolarmüjgânım
eyler yolların pāk

43. **yol:**

Gazel 1774

Mısra: 2

Güzergah, yol.

Varılmaz
küyünarâhum olup
teng
Zevâdum yok yol
uzak
merkebümleng

44. **yolları:-ları**

Gazel 1795

Mısra: 10

Güzergah, yol.

İster iseñesb-i
dilber pā koya
ruşsârüña
Yolları üzre düşüp
anuñtürâb olmak
gerek

45. **yolların:-ların**

Gazel 1971

Mısra: 6

Güzergah, yol.

Göreyim na’lçañ
izini diyü
Gözüm yaşıyla
itdüm yolların gil

volbulmasun:

1. **yol bulmasun:-
masun**

Gazel 1907

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

*Ulaşmaya fırsat ve
imkan bulmak.*

Şoĥbet-i ĥâşidelüm
yol bulmasun anda
raķīb

Bir şurâhî bir kadeĥ
bir ben olayım bir
sen ol

voldegüldür:

1. yol degüldür:

Gazel 1699

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

*Bir davranışın,
tutumun veya kararın
yanlılığını ifade için
kullanılır.*

Bezm-i ğamdakey
sakın 'aql ile olma
āşinā
Yol degüldür
meclis-i hāşa gire
bīgānenüñ

volirgüldüm:

1. yol irgüldüm:-düm

Gazel 1552

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

*Yola ulaştırmak,
erişirmek.*

Bir kadeh meyle
ben irgüldüm
bugün maşşüda yol
Şavma'aküncindezā
hiddahtururmu'teki
f

yoldan çıkarar:

1. yoldan çıkarar:-an

Gazel 1722

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

*Yanlı
yönlendirmek,
şaşırtmak, yanlış yol
göstermek II Yanlış
yönlendirerek kötü
füller yapmasına sebep
olmak.*

Cān u dilden
eylegilihırcdünyā

çirkini

Seni yoldan çıkarar

māl ü

menālüñdürsenüñ

yoldan çıkarar:

1. yoldan çıkarar:-ur

Gazel 1917

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

*Yanlı
yönlendirmek,
şaşırtmak, yanlış yol
göstermek II Yanlış
yönlendirerek kötü
füller yapmasına sebep
olmak.*

Her ne gelse kāni'
ol ger gelmese
göster rızā
Ġāfil olma kim seni
yoldan
çıkarruhubb-ı māl

yoldan saparsın:

1. yoldan saparsın:-

arsın

Gazel 1642

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

*Amacı dışına
çıkarmak.
Niçe bir yoldan
saparsın
iygöñülinşāfa gel
Gir şırāt-ı
müstakīmeçünsañae
mritdiHağ*

yoldaş:

1. yoldaşum:-um

Gazel 1927

Mısra: 6

Yol arkadaşı.

Ol lebi şīrīndenayru
düşeli taglaraāh
Döslarkimdür
diyen
Ferhād'ıyoldaşumd
egül

2. yoldaşdan:-dan

Gazel 1966

Mısra: 3

Yol arkadaşı.

Bu
dünyāmiñnetevidür
ne kardaşdan ne
yoldaşdan
Vefā gelse kıyar
mıydı ki nā-
hağHābileKābil

yolnakurbān ide-gör:

**1. yolnakurbān ide-
gör:-e-gör**

Gazel 1763

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

*Uğruna kurban
etmek. // Yoluna feda
etmek.*

Kıymeti var-ısa
egeryanuñdacānuñ
Yürükurbān ide-gör
yolına sen cānānuñ

yollarüzre:

1. yollar üzre:

Gazel 1692

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

*Yollar üstünde.
Cism-i zārum yollar
üzreğāk olaydı*

kāşki
Ölse idüm yüzüme
tokınsadāmānuñsen
üñ

2. yollar üzere:

Gazel 1863

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Yollar üstünde.

Bunca istiğnā-y-ıla
gör āfitāb-ı ‘ālemi
‘Işık-ılaüftādeolmuş
yollar üzresüzünāk

yollardakodı:

1. yollarda kodı:

Gazel 1551

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Yolda bırakmak.

Niçeyillardur beni
hasretleāh
Kodı yollarda
kılupāvārezülf

volumakomaz:

1. yoluma komaz:-maz

Gazel 1698

Mısra: 13

Kelime Tipi: -

Yoluna koymak. //

Uğruna feda etmek.

Baş u cānı yoluma
komazMuḥibbīdir-
iseñ
Ol reh-i ‘ışık içre
ancak
iḥtimālüñdürsenüñ

voluñtogrult:

1. yoluñtogrult:

Gazel 1552

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Yolunu

*doğrultmak, doğru
yoldan çıkmamak.*

Sen tarīk-ı Ḥakḳı

gözle çıkma sakın

şer’den

Sen

yoluñtogrultegerçi

var

nedāmetmuhtelif

yoluñacānikomişuz:

1. yoluñacānikomişuz:

Gazel 1565

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Yoluna can

koymak.

Cānalmag-ısa cevri-

ile cānāna tekellüf

Cānikomişuzyoluña

cānā ne tekellüf

yoluñafedā olsun:

1. yoluñafedāolsun:-

sun

Gazel 1530

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Birisi uğruna bir

değerden bir varlıktan

vazgeçmek. .

Cān-ısa

cānāmurāduñ bu

göñül itmez nizā’

Yoluña olsun

fedābunuñ gibi nice

metā’

yoluñakomişdur:

1. yoluñakomişdur:-
mişdur

Gazel 1816

Mısra: 16

Kelime Tipi: -

Bir amaca, bir

gayeye yönelmek, bütün

varlığıyla kendini

vermek.

Görelen ol gözi

kaşı Muḥibbīnüñ

akar yaşı

Komişduryoluña

başı n’içtin dün

gicegelmedüñ

yoluña virdi:

1. yoluñavirdi:-di

Gazel 1565

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Yoluna, uğruna

vermek.

Virdi yoluñacān u

dili çünküMuḥibbī

İydöst buyur

dīdeñirindāna

tekellüf

yoluñdacānvirsün:

1. yoluñdacānvirsün:-

sün

Gazel 1540

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Birisi için

canından vazgeçmek,

ölmek.

Çözüp zülf-i

perīşānuñperīşān

eyle ‘uşşakı

Kamu

yoluñdacānvirsün

sen ol cümle
cihānfāriğ

voluñda ölmeye:

1. **voluñdaölmeye:**-me,
-ye

Gazel 1870

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

*Birinin, bir şeyin
uğrunda can vermek.*

Kim-durur bir kez
yüzüñ görüp
yoluñda ölmeye
Hüsnüñhayrān
iken şems ü
kamerhūr u melek

yon:

1. **yonmayınca:**-ma, -
yin, -ca

Gazel 1974

Mısra: 8

Yontmak.

İtse tırāş-ı ebrū
olmaz kişi kalender
Tā yonmayınca
dilden naqş-ı hevā-
yıabdāl

vönel:

1. **yöneldüm:**-düm

Gazel 1958

Mısra: 7

Yönelmek.

Kesüpber ü
beyābānyöneldüm
Ka'bekūyına
Yine āh eylesem
gerdün bile hem
nāka hem maħmil

yu-:

1. **yuyasın:**-yasın

Gazel 1642

Mısra: 5

Temizlemek,

yıkamak.

Aglaiyçeşmaglatā
kim yuyasın
'işıyānuñı
İñley dil iñle her
dem başuñı taşlara
kak

yu:

1. **yu:**

Gazel 1619

Mısra: 11

Temizlemek,

yıkamak.

Yüz karasını
Muħibbī göz
yaşıyla bunda yu
İster-iseñ yarın ola
rüz-ı maħşeryüzüñ
ak

2. **yumaya:**-maya

Gazel 1657

Mısra: 7

Temizlemek,

yıkamak.

Yumayayidideñizda
ħıyüzümüñ karasın
Cürm çok benden
yuyılmazşefkat it
ħālūme bak

3. **yuyılmaz:**-+yılmaz

Gazel 1657

Mısra: 8

Temizlemek,

yıkamak.

Yumayayidideñizda
ħıyüzümüñ karasın

Cürm çok benden
yuyılmazşefkat it
ħālūme bak

4. **yusam:**-sam

Gazel 1703

Mısra: 7

Temizlemek,

yıkamak.

Zülfüñiyusam gül-
āb-ı eşküm-ile
işıyanem
Bil daħırevnağ
bulur gitmeye
andan büy-ı müşğ

5. **yu:**

Gazel 1918

Mısra: 9

Temizlemek,

yıkamak.

Yüz karasın
yuMuħibbīgözlerüñ
yaşı ile
Bulasın bir
çāreçünçeşmüñdem
āeksükdegül

yüce:

1. **yücedür:**-dür

Gazel 1570

Mısra: 6

*Ulu, büyük, yüce,
yüksek.*

Ehl-i 'ışkazerrece
gelmez felekde
mihr ü māh
Rif'atilyenühfelekd
enyücedüreyvān-ı
'ışk

2. **yücedür:**-dür

Gazel 1638

Mısra: 9
Ulu, büyük, yüce,
yüksek.
Felekdenyücedürka
şruñegerçiiyıkamert
al'at
Sanursın 'āşıkūñ
elde kemend-i dūd-ı
āhı yok

3. **yücelerde:** -ler, -de

Gazel 1722

Mısra: 5
Ulu, büyük, yüce,
yüksek.

Yücelerde
seyriderken şems
istiğnā-y-ıla
Yüz sürer kapuñda
şimdi
pāymālūñdürsenūñ

4. **yücedür:** -dür

Gazel 1745

Mısra: 3
Ulu, büyük, yüce,
yüksek.

'Işkuñsarāyiyücedü
rañaçıkılmaga
Derd ü
belāvümüñnet ü
ğammerdübān gerek

5. **yücedür:** -dür

Gazel 1986

Mısra: 3
Ulu, büyük, yüce,
yüksek.

Āsitānuñ gerçi kim
çarh-ı
felekdenyücedür
Çıkmagaāhumyiter

hıçrısımāñhācetdeg
ül

yücel:

1. **yücelün:** -sün

Gazel 1651

Mısra: 2
Yüce bir duruma
gelmek.

Qıyāmetkaddüñebe
ñzerihāñbāğında
'arar yok
Yücelünmüntehāk
addüñāña 'ālemde
hem-ser yok

yud:

1. **yudar:** -ar

Gazel 1999

Mısra: 9
Yutmak.
Çonca-veş kanlar
yudarbī-çāre bülbül
dermend
Zerrece 'aynına
almaz hār-ıla oynar
gül

yügrügi:

1. **yügrüginini:** -ni

Gazel 1974

Mısra: 4
Yürük, hızlı
yürüyen, işlek.
Şeb-diz-i āhum ile
gülgüneşkikoşdum
Diğkatler eyle iy dil
yügrüginini görüp al

yük:

1. **yükine:** -i, -n, -e

Gazel 1989

Mısra: 6
Ağrılık, sıkıntı.
Kūhtaħammül
itmez iken götürür
bār-ı ğamı
Üştür-i
sermestdüryükinekā
dirdürgönül

yüksek:

1. **yüksek:**

Gazel 1634

Mısra: 2
Belli bir yere göre
daha yukarıda bulunan.
'Āşık oldum bir
melek-
ruhsāragāyetnāzı
çok
Yüksek uçar bir
hümādurdāyimāper
vāzı çok

yummazgözini:

1. **yummaz gözini:**

Gazel 1514

Mısra: 5
Kelime Tipi: -
Gözünü yummak,
kapatmak.

Her giceyılduz
sayar yummaz
gözinişubha dek
Tā göre bir kez
cemālūñi olur bīdār
şem'

yür:

1. **yürür:** -ür

Gazel 1624

Mısra: 10
Adım atarak
ilerlemek, gitmek.

İyMuhibbîserv gibi
ol ta'alluğdanberî
Gülşen içre şād u
hândān yürür ol
āzāde bak

2. yürür:-ür

Gazel 1647

Mısra: 10

Adım atarak

ilerlemek, gitmek.

Yine Muhibbîvādî-i
'ışkabasupkadem
Kaṭ'-ı menāzil
eyledi yürür konak
konak

yüreg:

1. yüregüm:-üm

Gazel 1544

Mısra: 9

Aşk ve sevginin

kaynağı, gönül, kalp.

Fürkat ü
hicrūñodındayüregü
m pür-süzdur
Bu harāret def'ine
içdümMuhibbî ben
ayag

2. yüregümde:-ümde

Gazel 1572

Mısra: 5

Aşk ve sevginin

kaynağı, gönül, kalp.

Hicrūñodısu'le
virdi yüregümde
'ākıbet
Cismümiḥākisteritd
idōstlarferyād-ı 'ışk

3. yüregüm:-üm

Gazel 1817

Mısra: 2

Aşk ve sevginin

kaynağı, gönül, kalp.

İy kaşı ya kirpügi

ok ne

'acebāyleledün

Yüregümşadpārekıl

duñkaddümidāyleyle

dün

4. yüregümi:-üm, -i

Gazel 1827

Mısra: 2

Aşk ve sevginin

kaynağı, gönül, kalp.

Tāb-ı meyden yine

cānāruḥ-ı

gülgünitdün

Yine

iyğoncadehenyüreg

ümüñünitdün

5. yüregüme:-ü, -m, -e

Gazel 1875

Mısra: 5

Aşk ve sevginin

kaynağı, gönül, kalp.

Yüregüme kanlukan

lu yaralar urmag-

ıçun

Niçe ser-

tizeylemişdürhançer

inikirpügün

6. yüregi:-i

Gazel 1926

Mısra: 9

Aşk ve sevginin

kaynağı, gönül, kalp.

Yüregiñünolmaduk

var mı

cihāndaādemi

Yāḥū bu devrān

elinden kimdür ol
giryāndegül

7. yüregüm:-üm

Gazel 1929

Mısra: 7

Aşk ve sevginin

kaynağı, gönül, kalp.

Hicrān elemi

pārekılurkenyüregü

māh

Bir yaña ura

hançer-i ğam yara

ne müşkil

yüregümtoptoludāğ:

1. yüregümtoptoludāğ:

Gazel 1544

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Yüregün yara ile

dolu olması.

Derdümedermān

olur mı bilmezemyā

Rab benim

İşkumapāyān olur

mı

yüregümtoptoludāğ

yürek:

1. yürek:

Gazel 1615

Mısra: 11

Aşk ve sevginin

kaynağı, gönül, kalp.

Çok

zamānmecrūḥolupd

urtır-i ğamzeñden

yürek

Merhem

itsüngönder agzuñ

yarın ol dil-rişe bak

2. **yüregüm:-üm**

Gazel 1730

Mısra: 5

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*

Yüregüm ney gibi

deldün düşürüp

nâlelere

İycefâ-pîşesenün

böyle

midürkânunuñ

3. **yürek:**

Gazel 1857

Mısra: 1

*Aşk ve sevginin
kaynağı, gönül, kalp.*

Delinüpdürgam-ı

müjeñle yürek

Bireziy kaşı ya

okuñ çekerek

yüri:-

1. **yüri:**

Gazel 1684

Mısra: 9

Yürüme. Durma!

Câna kalma

iyMuhibbîmerd-i

meydân ol yüri

Kişiy

añılmagañhîrde ad u

san gerek

2. **yüri:**

Gazel 1613

Mısra: 8

*Bir amaç için yola
koyulmak.*

Ben tevekkül

eyledümirdüme bu

dem maşşüduma

Sen yürütesbîh ü

zıkr [it]

zâhidâevrâda bak

3. **yüri:**

Gazel 1763

Mısra: 2

*Bir amaç için yola
koyulmak.*

Kıymeti var-ısa

egeryanuñdacânuñ

Yürükurbân ide-gör

yolına sen cânânuñ

4. **yüri:**

Gazel 1981

Mısra: 4

*Bir amaç için yola
koyulmak.*

Dîdelercülarakıtusun

yürisünayaguña

Sen yüriserv-i sehî

gibi hürâmân ol

yüri:

1. **yüri:**

Gazel 1788

Mısra: 5

*Adım atarak
ilerlemek, gitmek.*

Yüri bir

şan'atetekmîlidüp

olup hârâbâti

Kemâl ehli gedâ-y-

ısa olur 'âlî-

nesebdenyig

2. **yüri:**

Gazel 1919

Mısra: 7

*Adım atarak
ilerlemek, gitmek.*

Senden

aşagadanyüri eyle

ķabûlpend

Yitmez mi

sañahîşşeSüleymân

u mûra gel

3. **yürisün:-sün**

Gazel 1981

Mısra: 3

*Adım atarak
ilerlemek, gitmek.*

Dîdelercülarakıtusun

yürisünayaguña

Sen yüriserv-i sehî

gibi hürâmân ol

4. **yüri:**

Gazel 1561

Mısra: 2

Yürüme. Durma!

Küyını

'âşıkiseñKa'be gibi

eyle tavâf

Terk-i cân

itmeyesin eyleme

'ışkdanyürilâf

5. **yüri:**

Gazel 1702

Mısra: 5

Yürüme. Durma!

Yüri bir

şan'atetekmîlidüp

olup hârâbâti

Kemâl ehli gedâ

olsa olur 'âlî-

nesebdenyig

6. **yüri:**

Gazel 1708

Mısra: 4

Yürüme. Durma!

Bu günühoşgörelüm

çok minnet olsun

Hālîka
Zâhidâferdâğamınyı
sen yüründişe çek

7. **yüri:**

Gazel 1983

Mısra: 3

Yürüme. Durma!

Yüridakboynuñazen

cîr-i 'ışkı

Özüni 'âlem içre

mübtelâ bil

8. **yüri:**

Gazel 1987

Mısra: 12

Yürüme. Durma!

Biz eyleyelüm her

ne gelürHâkka

tevekkül

İyzâhid-i hod-

bînyüri sen tâlib-i

nân ol

9. **yüri:**

Gazel 1611

Mısra: 12

Bırakmak,

vazgeçmek.

Çüniçdüñ sen ezel

'ışkuñşarâbın

Yürimestâne olma

hergiz ayık

yüri var:

1. **yüri var:**

Gazel 1613

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Haydi git! Var git.

Yüri var küy-ı

muğânaiyMuhibbî

sür yüzüñ

Saña ne yüzden
irâdetlevirürirşâda
bak

2. **yüri var:**

Gazel 1743

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Haydi git!

Derdümbaña yiter

yüri var sen de

iytabîb

'Arz itme baña bir

yaña acı devâlaruñ

yürü:

1. **yürüyüp:-yüp**

Gazel 1555

Mısra: 2

Adım atarak

ilerlemek, gitmek.

Şâf-ı bâdenüş kıl

eyle anuñlaqalbişâf

Yürüyüp mestâne

eyle gülşeni cümle

tavâf

2. **yürürken:-r, -ken**

Gazel 1574

Mısra: 5

Adım atarak

ilerlemek, gitmek.

Kendühâlümde

yürürken

başumasultânidüm

Eyledi derd ü

belâyamübtelâgavğ

â-yı 'ışk

3. **yürürken:-ken**

Gazel 1579

Mısra: 5

Adım atarak
ilerlemek, gitmek.

Leşker-i encümle

cem'

olmuşyürükenmâhit

âb

Togsa kalmaz mağv

olur mihr-i cihân-

ârâya bak

4. **yürür:-r**

Gazel 1592

Mısra: 3

Adım atarak

ilerlemek, gitmek.

Gönlümgöziniğüşe-

be-güşe arar yürür

İster ki bula tuta o

düzdi yatak yatak

5. **yürür:-r**

Gazel 1607

Mısra: 9

Adım atarak

ilerlemek, gitmek.

Bu

Muhibbîtaglaradüş

miş yürür dîvânedür

Böyledürüz-ı

ezelden kim sever

tenhâ-yı 'ışk

6. **yürürem:-r, -em**

Gazel 1610

Mısra: 8

Adım atarak

ilerlemek, gitmek.

Düşelden 'ışkuñ ile

bañr-ı 'ışka

Yürürem her

yañamânend-i balık

7. yürür:-r

Gazel 1661

Mısra: 1

Adım atarak

ilerlemek, gitmek.

Başdanayaga ‘aşık
yürür melâmet
ancak
Bu tavr-ı ‘ışk içinde
bir özge hâlet ancak

8. yürür:-r

Gazel 1664

Mısra: 11

Adım atarak

ilerlemek, gitmek.

Bād-ı âhumla yürür
dil fülkibahr-ı eşk
ara
Hadd ü pâyânına el
irmez gel ol
deryâya bak

9. yürürseñ:-r, -se, -n

Gazel 1744

Mısra: 8

Adım atarak

ilerlemek, gitmek.

Berkururâteş-i dil
âh-ılaeflâke çıkar
Şâh-ı ‘ışksınbiledür
kanda yürürseñ
‘alemün

yūsufâ:

1. yūsufa:

Gazel 1753

Mısra: 7

Ey Yusuf!

‘Aceb mi olsa ger
tâlibMısrır’daYūsufa
bir zen
Degül bir nesneye

mâlik elindeki
kelebdenyig

yūsuf-cemâl:

1. yūsuf-cemâl:

Gazel 1822

Mısra: 7

Hz. Yusuf gibi

güzel yüzlü.

Her kaçan meydân-ı
hüsneğelseñiyYūsuf
-cemâl
Başımı top idiser ol
zülfi
şebdizüñsenün

2. yūsuf-cemâl:

Gazel 1950

Mısra: 5

Hz. Yusuf gibi

güzel yüzlü.

Mısr-ı
hüsñüñdesenünçünü
tdümiyYūsuf-cemâl
Bir temâşâ ile
çeşmümden akar
san cüy-ı Nîl

yūsuf-ı mısrî:

1. yūsuf-ı mısrî:

Gazel 1742

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Yusuf peygamber.

*(Esir olup pazarda
satılma bağlamında).*

Gözi açılrsa
Ya’kübün’olaiyYū
suf-ı Mısrî
İrişdiçünañapirâhen
ünlezerrecebüyüñ

yuva:

1. yuva:

Gazel 1982

Mısra: 8

Yuva, mesken.

Olupsınberr-i

‘ışkıçerümeccün

Başuñdadüd-ı âhuñı

yuva bil

yüz:

1. yüz:

Gazel 1838

Mısra: 7

Sayı olarak yüz.

‘İşkuñuñçâkeri yüz

tâc u

şabâyıyandurur

Çâker-i ‘ışk olan

dünyedebî-bâk

gerek

2. yüzüme:-üm, -e

Gazel 1503

Mısra: 5

Yüz, suret, çehre.

Yüzüme ‘ârider

bakmaz bakar

âyineye dilber

Budur meşhürmeh-

rülaridersüret-

nümâdanhaz

3. yüzün:-in

Gazel 1547

Mısra: 2

Yüz, suret, çehre.

Karşuda leşker ola

ķaftâ be-ķâf

Nâmerd ola kim ki

yüzün döndüre

meşâf

4. **yüzin:-i, -n**

Gazel 1556

Mısra: 9

Yüz, suret, çehre.

İyMuhibbî gözle
istiğnâyüzün
Nite kim gözler anı
'Ankâ-yıKâf

5. **yüzün:-üñ**

Gazel 1589

Mısra: 5

Yüz, suret, çehre.

Âlidersingösterürsi
nâl-ıla evvel yüzün
Bu
'acebdürsoñradirsın
göñlümi alınca yok

6. **yüzüne:-ü, -ñ, -e, -**

Gazel 1597

Mısra: 4

Yüz, suret, çehre.

Bu hüsñ ü bu
tarâvet kim göre
sende cānā
Elbetdecān u dilden
yüzüne ola 'āşık

7. **yüzün:-üñ**

Gazel 1604

Mısra: 2

Yüz, suret, çehre.

Ĥam-ı
ebrūlaruñgördifelek
de kalmadı hiçtāk
Yüzüñnürü ile
rüşengörinürdide-i
āfāk

8. **yüzden:-den**

Gazel 1606

Mısra: 3

Yüz, suret, çehre.

Dāmeninbend ü
miyān yüzden
gidermiş burqa'ın
Nāzider gelmiş
meger ol serv-
kadrefitāraşevk

9. **yüzüne:-ü, -ñ, -e, -**

Gazel 1610

Mısra: 1

Yüz, suret, çehre.

Didümecānyüzüne
oldum 'āşık
Didi terk eyle cāntā
dine şādık

10. **yüzini:-i, -n, -i**

Gazel 1626

Mısra: 5

Yüz, suret, çehre.

Yüzinimescüd ü
çeşminimām it
Kaşı mihrāb olsun
dīdeñe tak

11. **yüzüme:-üm, -e**

Gazel 1632

Mısra: 3

Yüz, suret, çehre.

Yüzüme
baksañıymeh-rū
'ayān olur
sañahālüm
Bañaderdümi
söyletme
beyānaçinkihācet
yok

12. **yüzin:-in**

Gazel 1637

Mısra: 8

Yüz, suret, çehre.

Her kimüñ evvel
yakupküllivücüdünñ
ākider
Çıkarurāñhiryüzün
eyler anuñeflāk-i
'ışk

13. **yüzünü:-üñ, -i**

Gazel 1640

Mısra: 4

Yüz, suret, çehre.

Bu dil derdine sen
dermāñünāñiritme
yecekdüñ
Ne idi gösterüp
evvel
yüzünimübtelā
kılmak

14. **yüzi:-i**

Gazel 1651

Mısra: 3

Yüz, suret, çehre.

Bugün gülzār-ı
hüsñ içre yüzi gül
ğonca lebler çok
Leťāfetdevelicānāsa
ñabeñzer gül-i ter
yok

15. **yüzün:-üñ**

Gazel 1651

Mısra: 7

Yüz, suret, çehre.

Yüzüñenvārınabeñz
er güzellik
āsümānında
Şarqdan bir tülü'
itmiş meh ü mihr-i
münevver yok

16. **yüzünden:-ü, -n, -den**

Gazel 1657

Mısra: 5

Yüz, suret, çehre.

Burka' uñkeşfeyledü

ñyüzüñdeniyşâh-ı

rüsül

Heybetüñden on

sekiz biñ

'âlemitdiler 'arâk

17. **yüzi:-i**

Gazel 1671

Mısra: 8

Yüz, suret, çehre.

Kâkülinedâr kılmış

niçebiñbî-dilleri

Çeşmi nergis yüzi

gül ol zülf-i 'anber-

bâra bak

18. **yüzüne:-ü, -ñ, -e, -**

Gazel 1679

Mısra: 3

Yüz, suret, çehre.

Yüzüne kanımı

sürdüñbeñzer ol

şüridenüñ

Hayr kılmaz iy gül-

i tersâ ki kanı

bülbülüñ

19. **yüzüme:-üm, -e**

Gazel 1692

Mısra: 4

Yüz, suret, çehre.

Cism-i zârum yollar

üzrehâk olaydı

kâşki

Ölse idüm yüzüme

tokınsadâmânuñsen

üñ

20. **yüzine:-i, -n, -e**

Gazel 1715

Mısra: 2

Yüz, suret, çehre.

Nâz-ılaçün ol yâr-ı

dil-ârâyıbüyütdük

Beñzetmekiçünüyüzi

nebedr ayı

büyütdük

21. **yüzüme:-üm, -e**

Gazel 1724

Mısra: 7

Yüz, suret, çehre.

Umaram basasın bir

kez yüzüme

Anuñçünrâhuñüzre

olmuşamhâk

22. **yüzini:-i, -n, -i**

Gazel 1725

Mısra: 7

Yüz, suret, çehre.

N' için evvel

yüzinigördükdecân

terk itmedüm

Göz göre

öldürmelüdür beni

iñmâlümgörüñ

23. **yüzi:-i**

Gazel 1728

Mısra: 2

Yüz, suret, çehre.

Ġambeyâbânında

urdum

gögsümeşoldenlüse

ng

Saçılup kanlar

zeminüñoldıyüzilâl

ereng

24. **yüzüñi:-üñ, -i**

Gazel 1731

Mısra: 6

Yüz, suret, çehre.

Cihânme-

rûlarıencüm gibi bir

demde mañvoldı

Kaçan sen 'arz-ı

hüsnidüpyüzüñiâfit

âbitdüñ

25. **yüzümün:-ü, -m, -üñ**

Gazel 1766

Mısra: 2

Yüz, suret, çehre.

Şükrüm oldur ki

beni hâlîkomazderd

ü ğamuñ

Şâd olurum

yüzümünüstine

bassa kâdemün

26. **yüzüm:-ü, -m**

Gazel 1767

Mısra: 4

Yüz, suret, çehre.

Gehîbâlinideremsen

g[i] başa

Gehîrâhuñda

yüzüm ideremhâk

27. **yüzüñi:-üñ, -i**

Gazel 1771

Mısra: 9

Yüz, suret, çehre.

Yüzüñizülf-ile

örtme

olmasunzulmetcihâ

n

'Âlemi kılan

münevver

çünkirüyuñdursenü
ñ

28. **yüzüñle:-üñ, -le**

Gazel 1775

Mısra: 5

Yüz, suret, çehre.

Yüzüñlezülfüñ[i]

dâyimhemîşe

Ola

şubhuñsa'ıdşâmuñ

mübârek

29. **yüzüm[i]:-ü, -m, -i**

Gazel 1787

Mısra: 8

Yüz, suret, çehre.

Ka'beküyuña

yüzüm

sürmegefarzoldıbañ

a

Çün gözüm yaşını

sîm ü yüzüm[i]

altunitdün

30. **yüzine:-i, -n, -e**

Gazel 1791

Mısra: 15

Yüz, suret, çehre.

Sakla şoñbet edebin

bakma

niğāruñyüzine

Çünkü

'ālemdehemān

kişiye ādāb gerek

31. **yüzüñi:-üñ, -i**

Gazel 1791

Mısra: 17

Yüz, suret, çehre.

Düşde görse yüzüñi

ola Muñibbikāni'

Kanı řāli' seni

görmege göze ħ'āb
gerek

32. **yüzümün:-ü, -m, -**

üñ

Gazel 1793

Mısra: 2

Yüz, suret, çehre.

Göreyim girye ile

yaşı çok olsun

gözümün

Zerd-i levhini görüp

itdimünakkaşyüzüm

ün

33. **yüzde:-de**

Gazel 1797

Mısra: 2

Yüz, suret, çehre.

'Ālemienver kılan

cānācemālūñdürsen

ün

Nokta-i dāğ-ı

mañabbet yüzde

ñālūñdürsenün

34. **yüzün:-üñ**

Gazel 1800

Mısra: 4

Yüz, suret, çehre.

Niçepā-

mālolmasungöñlüm

perīşāññāl olup

Görürem örter

yüzünzülf-i

perīşānuñsenün

35. **yüzüne:-ü, -ñ, -e, -**

Gazel 1816

Mısra: 7

Yüz, suret, çehre.

Ezelden olmuşam

'āşıkıyüzüne gün

disemlāyık

Ki sen 'Azrāvü ben

Vāmıkn'ıçün dün

gicegelmedün

36. **yüzüñi:-üñ, -i**

Gazel 1829

Mısra: 1

Yüz, suret, çehre.

Zülfün içre

yüzüñiıydöstpinhān

eyledün

Küfr-i zülfün gibi

bu

ñālümperīşāneyledü

ñ

37. **yüzüme:-üm, -e**

Gazel 1845

Mısra: 5

Yüz, suret, çehre.

Yüzüme bir güle

bakduñ beni

'ıñkodınayakduñ

Kanı benüm ile

'ahdüñ'ıçün dün

gicegelmedün

38. **yüzün:-üñ**

Gazel 1847

Mısra: 4

Yüz, suret, çehre.

Var-ısa sende heves

görmegerü-yı yarı

Meşrebüñāb-ı revān

gibi yüzünñāk

gerek

39. **yüzi:-i**

Gazel 1856

Mısra: 8

Yüz, suret, çehre.

Zülfüne ne yüz-ile
öykündür izyühre-
cebîn
Derindendüryüzieg
er var-ısa müşg-i
Hotennüñ

40. **yüzüm:-üm**

Gazel 1860

Mısra: 6

Yüz, suret, çehre.

Güzeller
sîmemâyildürn' için
'aynuña almazsın
Degülmidüryaşumsî
m ü yüzüm
cânâzehebdenyig

41. **yüzüme:-üm, -e**

Gazel 1863

Mısra: 5

Yüz, suret, çehre.

Basasın bir gün
gelüp yüzüme
iymeh-rüdiyü
Bu
ümîdeniçeyılduolm
ışamyoluñdaḥāk

42. **yüzüñ:-üñ**

Gazel 1872

Mısra: 1

Yüz, suret, çehre.

Boyuñserv ü yüzüñ
gülден tenüñberg-i
semenden yig
Bu vech-ile cihân
içre bulunmaz kimse
senden yig

43. **yüzüm:-üm**

Gazel 1889

Mısra: 8

Yüz, suret, çehre.

Ka'beküyuñtavâf
eylemek
oldıbañafarż
Gözlerüm yaşını
sîmçün yüzüm
altunitdün

44. **yüzin:-in**

Gazel 1893

Mısra: 10

Yüz, suret, çehre.

Muḥibbîbâdenüñ
öpmek
ayagınımuḥkarrerdür
Görebilse idüm bir
kez yüzincâm-ı
muşaffânuñ

45. **yüzüm:-üm**

Gazel 1913

Mısra: 8

Yüz, suret, çehre.

Mâcerâ-yı
'ışkınyazmaga bu
dil-ḥastenüñ
Kâtib-i eşküm
yüzüm altunmitdi
yine ḥall

46. **yüzüñüñ:-ü, -ñ, -üñ**

Gazel 1916

Mısra: 3

Yüz, suret, çehre.

Kim ki görse
yüzüñüñüstindekieb
rûlaruñ
Āfitâbüzre
'acebtogmak diye
iki hilâl

47. **yüzüñi:-üñ, -i**

Gazel 1926

Mısra: 3

Yüz, suret, çehre.

Şöyle
ḥayrânolmuşamcânâ
göreldenyüzüñi
Kimse mi
vardurbenüm bu
ḥâlümehayrândegül

48. **yüzüñi:-üñ, -i**

Gazel 1928

Mısra: 7

Yüz, suret, çehre.

Bugün göreyim
yüzüñididüñdifer
dâ
Dil-ḥasteeger
irmeye yarına ne
müşkîl

49. **yüzini:-i, -n, -i**

Gazel 1930

Mısra: 10

Yüz, suret, çehre.

Ol şeh-i
ḥübânsiyehzülfinde
n ayırdı beni
Yâllâhîmüdde'tyüzi
ni her dem kara kıl

50. **yüzüne:-ü, -ñ, -e, -**

Gazel 1933

Mısra: 9

Yüz, suret, çehre.

Oldıḥâcetmendcân-
ılaMuḥibbîbyüzüne
Gösterüpdervîşe
yüz
kendüyihâcetmend
kıl

51. **yüzin:-in**

Gazel 1935

Mısra: 8

Yüz, suret, çehre.

Gördüğümde

okudum zülfini

“Ve'l-leyl” âyetin

Gösterüyorsunuz

“Ve’ş-şems”

okıKur’ana gel

52. **yüzin:-in**

Gazel 1939

Mısra: 1

Yüz, suret, çehre.

Yine ‘arz-ı

hüsnidüpitiyüzünüz

hâr gül

İdiser bülbüllerini

vaḳti geldi zâr gül

53. **yüzünü:-üñ, -i**

Gazel 1953

Mısra: 2

Yüz, suret, çehre.

Hâtırümâşüftevühâl

ümmelâl

Yüzünü ‘arz it

iyferhunde-fâl

54. **yüzini:-i, -n, -i**

Gazel 1960

Mısra: 5

Yüz, suret, çehre.

‘Âlemyüzininürüñ-

ıla gel münevver it

Götür niḳâb gün

yüzünüâfıtâb kıl

55. **yüzini:-i, -n, -i**

Gazel 1961

Mısra: 1

Yüz, suret, çehre.

Gördüm

yüzinigitdizi-dest

iḥtiyâr-ı dil

İtdifirâr eyledi

benden ḳarâr-ı dil

56. **yüzün:-üñ**

Gazel 1968

Mısra: 1

Yüz, suret, çehre.

Dest-i ḳudretle

yazıldı

yüzünüzreḳaḫḫ u ḫâl

Yüzünüitdi güneş

ebrûlaruñdaḫihilâl

57. **yüzünü:-üñ, -i**

Gazel 1968

Mısra: 2

Yüz, suret, çehre.

Dest-i ḳudretle

yazıldı

yüzünüzreḳaḫḫ u ḫâl

Yüzünüitdi güneş

ebrûlaruñdaḫihilâl

58. **yüzin:-in**

Gazel 1977

Mısra: 9

Yüz, suret, çehre.

İzḫrâb eyler

Muḫibbîgörmegeyü

zin iver

N’eylesün elde

degüldürnızḫrâb ister

gönül

59. **yüzümüñ:-ü, -m, -**

üñ

Gazel 1977

Mısra: 7

Yüz, suret, çehre.

Umaram ki

yüzümüñüstinde bir

gün pâ koya

Anuñiçünâsitanında

türâb ister gönül

60. **yüzüne:-üñ, -e**

Gazel 1982

Mısra: 14

Yüz, suret, çehre.

Degülsinçünki kim

sen bir şecerde

Uyan

yüzüñedokınanşabâ

bil

yüzbiñ:

1. **yüz biñ:**

Gazel 1884

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Yüz bin sayısı,

çokluğu ifade etmek için kullanılmıştır.

BaşuñMecnûnlayı

n gelse sezâ yüz

biñbelâ

Leylüzülfine neden

kendüñperişân

eylemek

2. **yüz biñ:**

Gazel 1567

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Yüz bin, pek çok.

Bir ḳadeḫ meyden

irişür ‘ışḳ eri bir

menzile

Zâhid-i şadsâle

irmez çekse yüz

biñi’tikâf

yüzçevürdün:

1. yüz çevürdün:-dün

Gazel 1880

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Gösterdiği ilgiyi

kesmek.

Gösterüp evvel

yüzüñaldunMuhıbbı

göñlini

Yüz

çevürdüñsoñradanz

ulmıfirävâneyledün

yüzçevürme:

1. yüz çevürme:

Gazel 1627

Mısra: 13

Kelime Tipi: -

Vazgeçmek, geri

dönmek.

İyMuhıbbı yüz

çevürmesineñi eyle

siper

Kaşı yayından

atuban eylese

müjgānın ok

2. yüz çevürme:-me

Gazel 1962

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Gösterdiği ilgiyi

kesmek.

VırseselāmsañaMu

hibbıçevürme yüz

Tañırselāmın gel

kañbül eyle selāma

gel

yüzçevürüp:

1. yüz çevürüp:-üp

Gazel 1564

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Gösterdiği ilgiyi

kesmek.

Olsa 'adüvv

leşker[i]

karşumdaşāfşāf

Sanmañ ki beni yüz

çevürüpitmeyemme

şāf

yüz döndüre:

1. yüz döndüre:-e

Gazel 1567

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Yüz çevirmek,

gösterilen ilgiyi kesmek,

uzaklaşmak.

Bu

Muhıbbısanmañuz

kim döñtalar yüz

döndüre

Leşker-i a' dāeger

olsa hezārāñşāfşāf

yüzgöstermeyüp:

1. yüz göstermeyüp:-

meyüp

Gazel 1783

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Yüz göstermek II

Ortaya çıkmak, kendini

göstermek; iltifat etmek,

ilgi göstermek.

İñtedi

vaşluñMuhıbbıaña

yüz göstermeyüp

N'eyledünseyledü

ñ sen anı bı-

kāmeyledün

yüzgösterüp:

1. yüz gösterüp:-üp

Gazel 1933

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Kendini göstermek,

görünür olmak, ortaya

çıkma, belirme II

İlgili görünmek, yüz

vermek.

Oldıñācētmeñcān-

ılaMuhıbbıyüzüñe

Gösterüpdervışe

yüz

kendüyıñācētmeñd

kıl

yüz karasın:

1. yüz karasın:

Gazel 1918

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Utanicacak bir

durum veya şey, yüz

kiri, günah.

Yüz karasın

yuMuhıbbıgözlerüñ

yaşı ile

Bulasın bir

çāreçünçēşmüñdem

āeksükdegül

yüz karasını:

1. yüz karasını:-nı

Gazel 1619

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Utanicacak bir

durum veya şey, yüz

kiri, günah.

Yüz karasını
Muhibbî göz
yaşıyla bunda yu
İster-iseñ yarın ola
rüz-ı maşşeryüzün
ak

yüz sür:

1. yüz sür:

Gazel 1616

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

*Aşırı sevgiyi ve
bağlılığı göstermek için
yere eğilmek, yere
kapanmak; sevgilinin
ayağına kapanmak.*

Dideler yaşı
yiñilmezsekoaksun
yiridür
Cûlar ile serv-
kadlerpâyına [hem]
yüz sür ak

2. yüz sür:

Gazel 1960

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

*Yüz sürmek,
saygı/sevgi göstermek
için yere eğilmek.*

Zârilik eyle ola ki
ola du'ânîkabül
Sür yüz
yiredergehiâlicenâb
kıl

yüz sürer:

1. yüz sürer:-er

Gazel 1722

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Yüz sürmek,

*saygı/sevgi göstermek
için yere eğilmek.*

Yücelerde
seyriderken şems
istiğnâ-y-ıla
Yüz sürer kapuñda
şimdi
pâymalüñdürsenüñ

yüzsürmege:

1. yüz sürmege:-me, -
ge

Gazel 1938

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

*Yüz sürmek,
saygı/sevgi göstermek
için yere eğilmek.*

Göreliden döstum
ser-çeşme-i
la'lüñsenüñ
Pâyüñaoldirevân
yüz sürmegeâb-ı
zülâl

yüzvirme:

1. yüz virme:

Gazel 1988

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

*Yaptıklarını hoş
görmek, şımartmak.*

Virme yüz
zülfüñecânâ kesmez
ol zünnârını
Niçekerredimiş
iken aña sen îmâna
gel

yüzvirürsin:

1. yüz virürsin:-ür, -sin

Gazel 1870

Mısra: 7

Kelime Tipi: -
*İlgi, yakınlık
göstermek.*

Yüz virürsinanuñ-
içün öykünür
ruhsâruña
Olmaya âyine gibi
'âlem içre yüzi bek

yüziag olasin:

1. yüziagolasın:-asın

Gazel 1543

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

*Utanılacak bir
durumu olmamak.*

İyMuhibbîağünâh
uñtevbeye gel
tevbeye
Olasın
maşşergünindehalk
içinde yüziag

yüzi ak olasin:

1. yüzi ak olasin:

Gazel 1612

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

*Alnı açık olma
durumu.*

İyMuhibbîemr-i
Hakkı tut çıkma
şer'den
İster iseñrüz-ı
maşşerde olasin
yüzi ak

2. yüzi ak olasin:-asın

Gazel 1620

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

*Alnı açık olma
durumu.*

Ger dilerseñ olasin
iki cihādayüzi ak
Kimsenüñ ‘aybın
gözetme kendüzüñ
‘aybına bak

yüzi bek:

1. yüzi bek:

Gazel 1870

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Güzel yüzlü.

Yüz virürsinanuñ-
ıçun öyküntür
ruhsāruña
Olmaya āyine gibi
‘alem içre yüzi bek

yüzi dönsün:

1. yüzdönsün:-sün

Gazel 1599

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Yüzü dönmek,

başka tarafa yönelmek.

Kıbleden dönsün
yüziğamdanebedkur
tılmasun
Küyını koyup kim
ide Ka’be-i
envāraşevk

yüzi gül:

1. yüzi gül:

Gazel 1714

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Gül yüzlü. ||

Sevgili.

N’eylerem evvel
bahārbañayārumdu
r gerek
Kāmetiserv ü yüzi

gül gül-’izārumdur
gerek

2. yüzi gül:

Gazel 1714

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Gül yüzlü. ||

Sevgili.

Gülşen-i
hüşnüñekarşugicele
r bülbül gibi
İyyüzi gül tāşeher
bu āh u zārumdur
gerek

3. yüzi gül:

Gazel 1832

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Gül yüzlü. ||

Sevgili.

Mihriñi terk
itmeyemölnce ben
cānānenüñ
Ol göziāhüyüzi gül
gözleri mestānenüñ

4. yüzi gül:

Gazel 1848

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Gül yüzlü. ||

Sevgili.

Niçeyirden ney gibi
bil
bagladunferyādiçün
İdeli bu bülbülin ol
yüzi gül gülzār terk

yüzin gösterdi:

1. yüzingösterdi:-di

Gazel 1609

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Yüzünü göstermek.

Yüzün gösterdi ol

hurşid-i enver

Ki

nāgāhzāhiroidişubh

-i şādık

2. yüzingösterdi:-di

Gazel 1796

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Yüzünü göstermek.

Bu giceağyāra

gösterdi meger ol

mehyüzün

İygönültāşubhölinc

aāh u şeb-

gēreyledüñ

yüzün sürsün:

1. yüzünsürsün:-sün

Gazel 1682

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Yüz sürmek.

Muhibbīdöstlar

sürsün

yüzinkoñhāk-i

pāyına

Bilür ol qādrinianuñ

siz anı

bañaögretmeñ

yüzini ardına döndüre:

1. yüzini ardına

döndüre:-e

Gazel 1547

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Yüzünü ardına

döndürsün.

Düşmen yüzini
döndüre bir demde
ardına
Ger ola Hâkmu'nin ü
çekem tîğî ez-ğilâf

yüzini döndürme:

1. yüzini döndürme:-
me, -ye

Gazel 1776

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Yüzünü

döndürmek, çevirmek.

Kaç a mı cevri ü
cefâdan seni cân-ıla
seven
Yüzini döndürmeye
cevrünleyagsa başa
seng

yüzini gördün:

1. yüzini gördün:-dün

Gazel 1726

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Yüzünü görmek,

temaşa etmek.

İyMuhibbîyüzini gör
dün olup bî-ihtiyâr
Sırruñıfaş eyledi
çâk-i
girîbânüñsenün

yüzini görseñ:

1. yüzini görseñ:-señ

Gazel 1683

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Yüzünü görmek,

temaşa etmek.

Görmeden
yârîMuhibbîteyledü

ñ sen terk-i cân
N'olısar ger
yüzini görseñserenc
âmuñsenün

yüzini görürse:

1. yüzini görürse:-se

Gazel 1530

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Yüzünü görmek,

temaşa etmek.

Zülfî ile kim
görürse dil-
rübânüñyüzini
Dir 'acebşâm u
seher bir yirde itmiş
ictimâ'

yüzini hâk-i pâvine süre:

1. yüzini hâk-i

pâvinesüre:-e

Gazel 1742

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Yüzünü sevgilinin

ayağının toprağına

sürmek.

Muhibbînâz-ıla itse
kıyâm ol serv-i
bâlâ-ğad
Yüzini hâk-i pâvine
süre gözden akan
cüyün

yüzini keftüdü:

1. yüzini keftüdü:

Gazel 1548

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Elleriyle yüzünü

kapatmak.

'Âşık olmış durmege
rderyâidercüs u
hurüş
Üştür-i sermeste
dönmişdür yüzünü tut
dıkef

yüzini süre:

1. yüzini süre:-e

Gazel 1911

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Aşırı sevgi

göstermek için yere
eğilmek.

İster yüzini süre
varuphâk-i pâvına
Alupgözine anı kıla
tütiyâgöñül

yüzini sürmek:

1. yüzini sürmek:-mek

Gazel 1931

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Ayağına yüz

sürmek, saygı

göstermek.

Hâk-i

pâvına Muhibbîyüzi

ni sürmek diler

Midhat-i hüsni

dilinde dem mi var

ezber degül

yüzünü sürmege:

1. yüzünü sürmege:-

mege

Gazel 1787

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Aşırı sevgi

göstermek için ya da

yalvarmak için yere
eğilmek.

Ka'bekūyuña
yüzüm
sürmegefarzoldıbañ
a
Çün gözüm yaşını
sīm ü yüzüm[i]
altunitdūñ

yüzüm sürsem:

1. **yüzüm sürsem:**-sem

Gazel 1505

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Aşırı sevgi

*göstermek için yere
eğilmek.*

Cānāyüzünü görsem
incinme yüzüm
sürsem
Muşhafgöricekmü'
min eyler meger
andan hāz

yüzümüze:

1. **yüzüm üzre:**

Gazel 1903

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Yüzü üzere.

Mūrlar gibi reh-i
küyindapā-māl
olayın
Yüzüm üzrepā
koyup diye be-hey
üftāde gül

2. **yüzüm üzre:**

Gazel 1768

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Yüzün üzerine.

Bāğdaşohbete cem'
oldıharifānhemepāk
Pākosunlar yüzüm
üzre ideyim
rüyumıhāk

3. **yüzüm üzre:**

Gazel 1852

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Yüzün üzerine.

Saçmag-ıçun
yüzüm üzrecür'asın
ol muğbeçe
Hāk-i pāyı olsa
idümkāşkīmeyhāne
nūñ

yüzümidöndürmezem:

1.

yüzümidöndürmezem:

Gazel 1555

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Yüzü döndürmek,

alakadar olmak.

Döstüm düşmen
görinseyüzümidönd
ürmezem
Mevc urup
deryālayındüşmān
olursa şāfşāf

yüzümüñ karasın:

1. **yüzümüñkarasın:-n**

Gazel 1657

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Utanicacak durum.

Yumayayidideñizda
hıyüzümüñ karasın
Cürm çok benden

yuyılmazşefkat it
hālūme bak

yüzün aç:

1. **yüzün aç:**

Gazel 1701

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Yüzünü açmak;

letafetini göstermek.

Aç yüzünāşüfte

olsun hüsünüe ay u

güneş

Şāne ur

zülfünekalmasunkar

ārıkimsenüñ

yüzün ak ola:

1. **yüzün ak ola:**

Gazel 1617

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Alnı ak olmak.

Gel Resülün

sözlerini dür gibi

gūşuñ tak

İster-iseñrüz-ı

maşşerde ola

tāyüzün ak

2. **yüzün ak ola:**

Gazel 1617

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Alnı ak olmak.

İyMuhibbī koma

elden dut

şerī'atdāmenin

İster-iseñrüz-ı

maşşerde ola

tāyüzün ak

3. **yüzün ak ola:**

Gazel 1619

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

Alnı ak olmak.

Yüz karasını
Muhibbî göz
yaşıyla bunda yu
İster-iseñ yarın ola
rüz-ı mahşeryüzün
ak

4. **yüzün ak ola:**

Gazel 1626

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Alnı ak olmak.

Dilerseñ ki ola
senünyüzün ak
Gözetme kimse
hâlinhâlüne bak

yüzüngördi:

1. **yüzüngördi:-di**

Gazel 1523

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

(Sevgilinin) yüzünü

görmek.

Meclisdeyüzüngörd
isenünâgehânî
şem'
Odlara yanup
çıkardı baş[ın]dan
duhânî şem'

yüzün görmeden:

1. **yüzüngörmeden:-**

me, -den

Gazel 1975

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

(Sevgilinin) yüzünü
görmek.

Bendeñoldıcân-ıla
dil dañıyüzün
görmeden
Baş egmezken bu
dehr içinde bir
sulţāna dil

yüzün görsem:

1. **yüzüngörsem:-sem**

Gazel 1571

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

(Sevgilinin) yüzünü
görmek.

Ka'be-i küyuñnaşb
olsa varup görsem
yüzün
Merve
hañkıyçünŞafā'dan
oluramkurbān-ı 'ışk

yüzün görüp:

1. **yüzün görüp:**

Gazel 1870

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

(Sevgilinin) yüzünü

görmek, yüzüne
bakmak.

Kim-durur bir kez
yüzün görüp
yoluñda ölmeye
Hüsñüñeñayrān
iken şems ü
kamerhür u melek

yüzün göster:

1. **yüzün göster:**

Gazel 1672

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Yüzünü göstermek.

Döstum göster
yüzünüdürmebañaz
arlık
İster iseñ bulasın
'ālemdeberhürdārılı
k

2. **yüzün göster:**

Gazel 1748

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Yüzünü göstermek.

Gelmişem şey-
lillāhiçüntapuñader
vāzeye
Virzekāt-ı hüsñüñi
göster
yüzünüñsānsenüñ

yüzüngöstermedün:

1.

yüzüngöstermedün:-

me, -dün

Gazel 1905

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Yüzünü göstermek.

Sen
bañavaşluñharāmitd
üñyüzüñgöstermedü
ñ
Çeşm-i hün-
rüzüñeicürkanumitd
üm ben helāl

yüzün göstermevesin:

1.

yüzüngöstermevesin:-

meyesin

Gazel 1521

Mısra: 3

Kelime Tipi: -
Yüzünü göstermek.
Gerçi
kâdirsin yüzün
göstermeyesin
'âşıka
Lîk kâdir olamazsın
'ışk dilden ola kam'

yüzüñ göstermeyüp:

1. **yüzüñ göstermeyüp:-**
meyüp

Gazel 1656

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Yüzünü göstermek.

Yüzüñ göstermeyüp
cânâidersindürlüfett
ânlık

Be kâfiruş buzulm
ile olur mı
hiçmüslmânlık

yüzüñ gösterüp:

1. **yüzüñ gösterüp:-üp**

Gazel 1880

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Yüzünü göstermek.

Gösterüp evvel
yüzüñ alduñ Muhibbî
göñlini

Yüz
çevürdüñ soñradanz
ulmıfirāvāneyledüñ

yüzüñ sür:

1. **yüzüñ sür:**

Gazel 1613

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

(Sevgi veya saygı

ifâdesi olarak)

Huzûrunda yere
kapanmak.

Yüri var küy-ı
muğānaiy Muhibbî
sür yüzüñ
Saña ne yüzden
irâdetlevirürüşâda
bak

2. **yüzüñ sür:**

Gazel 1978

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

(Sevgi veya saygı

ifâdesi olarak)

Huzûrunda yere

kapanmak.

Ehl-i
'irfanuñ ayagınayüz
üñ sür dāyimā
Devlet
isterseñ eger varupm
etā'-ı himmet al

3. **yüzüñ sür:**

Gazel 1983

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Yüz sürmek, aşırı

sevgi göstermek için
yere eğilmek.

Yüzüñ sür ehl-i
diller ayagina
Gözüñ ehāk-i
pāyıntütiyā bil

yüzüñe baksam:

1. **yüzüñe baksam:-sam**

Gazel 1550

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Yüzüne bakmak,

temaşa etmek.

Yüzüñe baksam
beni 'afveylegil
Çün begüm
divāneolmuşdurmu'
āf

yüzüñe güler:

1. **yüzüñe güler:-er**

Gazel 1590

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

İyi ve samimi

davranır gibi yapmak,
hoş muamele etmek.

Aldar seni o bir
niçe gün yüzüñe
güler
Dünyāyagöñlibagla
mazîrâbeğâsı yok

yüzüñi gördüm:

1. **yüzüñi gördüm:-düm**

Gazel 1964

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

(Sevgilinin) yüzünü
görmek.

Yüzüñi gördüm
müselmān oldum
rüz-ı ezel
Hattüñiâhir görüp
didümirişi diâh ecel

yüzüñi görmege:

1. **yüzüñi görmege:-**
mege

Gazel 1523

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

(Sevgilinin) yüzünü
görmek.

İster
yüzüñi görmege her

meclise varur
Başed ki bulamdiyü
arar her mekânı
şem'

yüzüni görmemek:

1. yüzüni görmemek:-
me, -mek

Gazel 1924

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

(Sevgilinin) yüzünü
görmek.

Bir dem yüzüni
görmemek iymâh
ne müşkil
Kim bendesini redd
ide bir şâh ne
müşkil

yüzüni görmezem:

1. yüzüni görmezem:-
mezem

Gazel 1600

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Yüzünü
görememek.

Geçer gün hafta ay
u yıl
yüzüni görmezemcâ
nâ
Bu
dirlikden ölemyigdü
rmedür bu intizâr
olmak

yüzüni görsem:

1. yüzüni görsem:-se, -
m-sem

Gazel 1505

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

(Sevgilinin) yüzünü
görmek.

Cânâyüzünü görsem
incinme yüzüm
sürsem
Muşhaf göricekmü'
min eyler meger
andan hâz

yüzüni göster:

1. yüzüni göster:

Gazel 1849

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Yüzünü göstermek.

Düşdümayaga su
gibi iyserv-
kâdmeded
Göster yüzünü
'âşık-ı
dîdârûnamsenüñ

2. yüzüni göster:

Gazel 1994

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Yüzünü göstermek.

Hicrânşebindekaldu
meyâmehlikâmeded
Eyle tülû' yüzüni
göster ziyâda ol

yüzüni gösterüp:

1. yüzüni gösterüp:-üp

Gazel 1768

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Yüzünü göstermek.

Yüzüni gösterüp
evvel
komaduñzerremecâl
Soñradangamzeñok

ıylaeyledüñ beni
helâk

yüzüni hâkeylevüp:

1. yüzüni hâkeylevüp:-

yüp

Gazel 1673

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Bir kimseye, ayak

bastığı toprağa yüz
sürülecek kadar büyük
bir saygı veya sevgi
beslendiğini dile
getirmek için kullanılan
bir ifade.

Cür'asından ister-
iseñ ola tâsañanaşib
Yüzüni hâkeylevüp
sür yirleretopraga
bak

Z:

zâd:

1. zâda:-a

Gazel 1663

Mısra: 4

Azık.

Vâdi-i miñnetde

gözyaşı su

olmuşgamgîdâ

Böyle ni'met var-

iken 'âşık dimez bu

zâda yok

2. zâd:

Gazel 1665

Mısra: 8

Azık.

Râh-ı 'ışkatogrulup

'azmeyleyüp kılsam

sefer

Ġamdan özge âh ol

vādidehergizzād
yok

zāde-i 'ışk:

1. zāde-i 'ışk:

Gazel 1576

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Aşk gerdanlığı.

Çünezeldür kişiyē

dāde-i 'ışk

Tāebed olsa tañ mı

zāde-i 'ışk

zā'f:

1. zā'f-ıla:--ıla

Gazel 1894

Mısra: 4

Güçsüzlük,

zayıflık.

Gicelertāşubhölme

āh u feryād ideli

Zā'f-ıla dil-

hastecism-i

nātüvānıbülbülüñ

zāğ:

1. zāğ:

Gazel 1531

Mısra: 10

Karga.

Hattıgeldüginigördi

kesdizülfındilberüm

Keydegüldür hem-

nişin olmak

didiñüfiyezāğ

2. zāğ:

Gazel 1532

Mısra: 4

Karga.

Kov raķıbigülşen-i

küyuñdan 'uşşākuñ

yiter
Bülbül-i
güyātururkenlāyık
olmaz anda zāğ

3. zāğ:

Gazel 1535

Mısra: 10

Karga.

Gülşen-i

hüsnünden'eyler

kov raķıbidöstum

Bülbül-i

güyātururkenlāyık

olmaz anda zāğ

4. zāğ:

Gazel 1544

Mısra: 4

Karga.

Ben niçebî-hüş olup

feryād u

eğānıtmeyem

Āşıkārebülbülüñyiri

nitutdıçünkizāğ

5. zāğ:

Gazel 1545

Mısra: 6

Karga.

Tār-ı zülfüñhattı-ı

sebzüñle neden

cem' eyledüñ

Bāğ-ı hüsnünderevā

mı tūñiler yanında

zāğ

6. zāğ:-a

Gazel 1673

Mısra: 12

Karga.

Gülsitāna var

Muhibbî

'İbretisterseñeger
Gül yirinehār gör
bülbül yirinezāğa
bak

7. zāğı:-ı

Gazel 1843

Mısra: 8

Karga.

Bir görüp ben

'āşıkıdāyimraķıb-i

şüm-ıla

Bülbül ile ne 'aceb

sen

zāğıyeksāneyledüñ

8. zāğlardur:-lardur

Gazel 1868

Mısra: 8

Karga.

Dāğlarlatenümi kim

göre şahrādasanur

Zāğlardur sanasın

kondılarüstindeleşü

ñ

9. zāğan:-an

Gazel 1976

Mısra: 3

Karga.

Diñlesün bülbül

üninkosunzağanaşv

ātını

Āb-ı rüyıdökileeger

uya nā-sāza gül

zāğ u zağandur:

1. zāğ u zağandur:-dur

Gazel 1605

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Karga ve kuzgun.

Bülbülündür bu
Muhibzâg u
zağandurmüdde'ı
Gülşenüñdeitmesün
anları lâyıq mı fark

zâhid:

1. zâhid:

Gazel 1519

Mısra: 7

*Kaba sofı. || Çok
dindar olup irfanı
olmayan kimse.*

Yok
dimeinkârikozâhid
sakın rişüñ yanar
Sînesineehl-i
'ışkuñyaktıçünAllâ
h şem'

2. zâhidi:-i

Gazel 1548

Mısra: 10

*Kaba sofı. || Çok
dindar olup irfanı
olmayan kimse.*

Câm-ı la'l-i dilberi
bilmez ğidâ-
yırühdur
Zâhidi gör
dâyimâhayvânlayın
ister 'alef

3. zâhid:

Gazel 1552

Mısra: 6

*Kaba sofı. || Çok
dindar olup irfanı
olmayan kimse.*

Bir kadeh meyle
ben irgürdüm
bugün maşşüda yol
Şavma'aküncindezâ

hiddahtururmu'teki
f

4. zâhid:

Gazel 1554

Mısra: 9

*Kaba sofı. || Çok
dindar olup irfanı
olmayan kimse.*

N'eydüginmaşşüd-ı
aşlıbilmeyüpzâhidh
emân
Düşmen-i nânoldı
ancak arayup ister
'alef

5. zâhidüñ:-üñ

Gazel 1555

Mısra: 7

*Kaba sofı. || Çok
dindar olup irfanı
olmayan kimse.*

Ehl-i 'ışkazâhidüñ
her dem
melâmetdür işi
Sanasın kim
kendüsiolmuşberât-
ılamu'âf

6. zâhid:

Gazel 1556

Mısra: 8

*Kaba sofı. || Çok
dindar olup irfanı
olmayan kimse.*

Korkıdurnâz-ıla her
dem 'âşıkı
Sanki
zâhidkendüolmuşdu
rmu'âf

7. zâhide:-e

Gazel 1605

Mısra: 8

*Kaba sofı. || Çok
dindar olup irfanı
olmayan kimse.*

'Âşıkârüz-ı ezel
sunıldışıdık-ılaşafâ
Zâhidekibr ü
riyâvücehl-ile
virildi zerk

8. zâhid:

Gazel 1625

Mısra: 7

*Kaba sofı. || Çok
dindar olup irfanı
olmayan kimse.*

Zâhideydür sevmeye
hübı içme bâdefâriğ
ol
Bâver itme pendine
ol sözleri sermâya
bak

9. zâhid:

Gazel 1626

Mısra: 7

*Kaba sofı. || Çok
dindar olup irfanı
olmayan kimse.*

Bozarduñtevbeñi
sen dañızâhid
Egerbâde suna bir
sîmînsâk

10. zâhidi:-i

Gazel 1671

Mısra: 3

*Kaba sofı. || Çok
dindar olup irfanı
olmayan kimse.*

Zâhidikoçeksün ol
havrâvü cennet
ğuşşâsın

Sen dilā su gibi şaf
ol dāyimādildāra
bak

11. **zāhid:**

Gazel 1680

Mısra: 7

Kaba sofı. || Çok
dindar olup irfanı
olmayan kimse.

Zāhid eylerse eger
cennet ü

Firdevsītaleb
‘Āşıkambañahemān
‘ışk-ıladidār gerek

12. **zāhidūn:-ü, -ñ**

Gazel 1688

Mısra: 8

Kaba sofı. || Çok
dindar olup irfanı
olmayan kimse.

Biz içüpcām-ı
muşaffāvirelümçān
aşafā
Zāhidüñgöñligözito
ptolu hep gerd
gerek

13. **zāhidūn:-üñ**

Gazel 1695

Mısra: 5

Kaba sofı. || Çok
dindar olup irfanı
olmayan kimse.

Zāhidüñgöñlinde
şek
‘āşıkirişdivuşlata
Böyledür kime
emek sunuldı
kimine yimek

14. **zāhid:**

Gazel 1709

Mısra: 6

Kaba sofı. || Çok
dindar olup irfanı
olmayan kimse.

Eñ evvel ‘ışkuñoyını
terk-i serdür
Dağı var mı be
zāhidimtiñānuñ

15. **zāhid:**

Gazel 1740

Mısra: 7

Kaba sofı. || Çok
dindar olup irfanı
olmayan kimse.

Zāhid ki ta’na taşını
atar bu ‘āşıkā
Dīvānerāz-ı
serzeniş-i
cāhilāñçibāk

16. **zāhid:**

Gazel 1741

Mısra: 7

Kaba sofı. || Çok
dindar olup irfanı
olmayan kimse.

Zāhid ki ta’na taşını
atar bu ‘āşıkā
Dīvānerāz-ı
serzeniş-i
cāhilāñçibāk

17. **zāhid:**

Gazel 1777

Mısra: 5

Kaba sofı. || Çok
dindar olup irfanı
olmayan kimse.

Kozāhid itme ‘ışk
ehlin melāmet

Hİç ‘āşık gözleye
mi nām-ılaneng

18. **zāhid:**

Gazel 1802

Mısra: 9

Kaba sofı. || Çok
dindar olup irfanı
olmayan kimse.

‘Ārızuñnürünizāhid
görmese olmaz
‘aceb
Ca’da sor
‘ālemdirhürşid-i
hāvergörmedük

19. **zāhid:**

Gazel 1822

Mısra: 5

Kaba sofı. || Çok
dindar olup irfanı
olmayan kimse.

Dūzah u nār-
ılazāhid ‘āşıkı
korkutma kim
Dūzahāiltür seni
āhır bu
perhizüñsenüñ

20. **zāhid:**

Gazel 1860

Mısra: 9

Kaba sofı. || Çok
dindar olup irfanı
olmayan kimse.

Şarāb içer
diyüzāhididerta’nı
bu ‘uşşāka
Velī ‘ālemdedir
sorsañaña yok
nesne hıbdanyig

21. zâhid:

Gazel 1885

Mısra: 5

*Kaba sofı. || Çok
dindar olup irfanı
olmayan kimse.*

Şarâb-ı

şâhidikadhitdizâhid

Sözünibilmeyüp

söyler-imiş neng

22. zâhid:

Gazel 1947

Mısra: 8

*Kaba sofı. || Çok
dindar olup irfanı
olmayan kimse.*

Deryâ-yı 'ışka

düşeli 'ışk ehli ğarğ

olur

Zâhidselâmet ister

iseñ var karada ol

23. zâhid:

Gazel 1964

Mısra: 5

*Kaba sofı. || Çok
dindar olup irfanı
olmayan kimse.*

Geç mey ü

maħbûbdan her

dem budur

zâhidsözi

Lik 'âşırind olan

itmez bu kavlı-ile

'amel

24. zâhid:

Gazel 1994

Mısra: 3

*Kaba sofı. || Çok
dindar olup irfanı
olmayan kimse.*

Zâhidşarâb-ı

kevseriçsünmübäre

ki

İy dil şarâb-ı

'ışkııçüp sen şafâda

ol

zâhidâ:

1. zâhidâ:

Gazel 1549

Mısra: 8

*Ey zâhid! (Çok
dindar olup irfânı
olmayan kimse, kaba
sofu).*

'Āriferrûh-ı

ğidâdirlerşarâb u

şâb-ıdı

Zâhidâhayvân gibi

lâyıkısañayimek

'alef

2. zâhidâ:

Gazel 1552

Mısra: 9

*Ey zâhid! (Çok
dindar olup irfânı
olmayan kimse, kaba
sofu).*

Dürlüdürlü 'ilm-i

ğaybdanzâhidâvirm

eħaber

Olmamışdur 'ilm-i

ğaybî kimseye

çünmünkeşif

3. zâhidâ:

Gazel 1555

Mısra: 4

*Ey zâhid! (Çok
dindar olup irfânı
olmayan kimse, kaba
sofu).*

'İşkdur yolum tarîk-
i

müstakîmdendönme

zem

Söylemem ben

zâhidâsenüñ gibi

her dem güzâf

4. zâhidâ:

Gazel 1568

Mısra: 7

*Ey zâhid! (Çok
dindar olup irfânı
olmayan kimse, kaba
sofu).*

Zâhidâ 'ucb-ıla ger

sen çekdüñ-ise

i'tikâf

Ben dahıkünc-i

ħarâbât içre oldum

mu'tekif

5. zâhidâ:

Gazel 1613

Mısra: 8

*Ey zâhid! (Çok
dindar olup irfânı
olmayan kimse, kaba
sofu).*

Ben tevekkül

eyledümirdüñ bu

dem maşşüduma

Sen yüritesbîh ü

zıkr [it]

zâhidâevrâda bak

6. zâhidâ:

Gazel 1653

Mısra: 7

*Ey zâhid! (Çok
dindar olup irfânı
olmayan kimse, kaba
sofu).*

Zāhidā alma ele tek
sen şarāb u şāhidi
Var saña olsun
mübārekkevser iç
havrāya bak

7. zāhidā:

Gazel 1708

Mısra: 4

*Ey zāhid! (Çok
dindar olup irfānı
olmayan kimse, kaba
sofu).*

Bu günühoşgörelüm
çok minnet olsun
Hāhıka
Zāhidāferdāgamını
sen yüriendişe çek

8. zāhidā:

Gazel 1711

Mısra: 9

*Ey zāhid! (Çok
dindar olup irfānı
olmayan kimse, kaba
sofu).*

Zāhidāpend eyleme
tutmaz
Muḥibbīpendegüş
‘Āşık olan ‘ār u
nāmūsın’iderrüsvā
gerek

9. zāhidā:

Gazel 1712

Mısra: 3

*Ey zāhid! (Çok
dindar olup irfānı
olmayan kimse, kaba
sofu).*

Hırka-i zühd ü
şalāhızāhidāMecnū
nlaym

Bādeyerehne koyup
kendüni
‘üryāneyledüñ

10. zāhidā:

Gazel 1720

Mısra: 7

*Ey zāhid! (Çok
dindar olup irfānı
olmayan kimse, kaba
sofu).*

Şarābızāhidāzem-
ile añduñ
Sözünđenañlanuryir
sinmegerbeng

11. zāhidā:

Gazel 1752

Mısra: 19

*Ey zāhid! (Çok
dindar olup irfānı
olmayan kimse, kaba
sofu).*

Zāhidāerzānıkılduñ
kevser ü hūr u
behişt
Bu Muḥibbī’yi
şükür tālīb-i
dīdāreyledüñ

12. zāhidā:

Gazel 1837

Mısra: 4

*Ey zāhid! (Çok
dindar olup
irfānıolmayan kimse,
kaba sofı).*

Bilürdüñ
‘ışkumuñkeyfiyeti
ni
Şarābiçseñyimeseñz
āhidābeng

13. zāhidā:

Gazel 1841

Mısra: 6

*Ey zāhid! (Çok
dindar olup irfānı
olmayan kimse, kaba
sofu).*

Puḥteturmaziçelüm
cām-ı şarāb-ı
erğuvān
Zāhidāañma
müselles
sözlerüñhāmeyledü
ñ

14. zāhidā:

Gazel 1914

Mısra: 4

*Ey zāhid! (Çok
dindar olup irfānı
olmayan kimse, kaba
sofu).*

Pā-bürehne ‘āşıkam
olmak
melāmetbesbaña
Zāhidā ol sen
selāmet ‘ālem içre
şöhret al

15. zāhidā:

Gazel 1918

Mısra: 5

*Ey zāhid! (Çok
dindar olup irfānı
olmayan kimse, kaba
sofu).*

Zāhidā şer’e
muḥālif mi degül
bu işlerüñ
Hāñkāh içinde her
dem hūy u
hāeksükdegül

16. **zāhidā:**

Gazel 1920

Mısra: 7

Ey zāhid! (Çok dindar olup irfānı olmayan kimse, kaba sofu).

Zāhidā bilmek
dilerseñ
'ışkhalindenhaber
Ölmeğiasānider
evvel bu yitmez mi
delil

17. **zāhidā:**

Gazel 1934

Mısra: 1

Ey zāhid! (Çok dindar olup irfānı olmayan kimse, kaba sofu).

Hakkı gözle
koryāyızāhidāinşāf
a gel
Saña kim didi ki
meclislerde her dem
lāfa gel

zāhidān:

1. **zāhidān:**

Gazel 1560

Mısra: 1

Zahidler, aşırı sofular.

Naqd-i
'ömrizāhidāniçünbu
yurmuşlar selef
Her ne kim hāşil
kıla olur riyā ile
telef

zāhid-i bārid- nefes:

1. **zāhid-i bārid- nefes:**

Gazel 1522

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Soğuk nefesli kaba sofu.

Zāhid-i bārid- nefes
her bir
sözidürçünriyā
Kālbete'sir eylemez
ancak virür başa
şudā'

2. **zāhid-i bārid- nefes:**

Gazel 1589

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Soğuk nefesli kaba sofu.

Zikriddersindūzahūiy
zāhid-i bārid- nefes
Dūzah-ı hicrān gibi
'ışk ehline işkence
yok

zāhid-i hod-bīn:

1. **zāhid-i hod-bīn:**

Gazel 1987

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

Kendini beğenmiş zahit.

Biz eyleyelüm her
ne gelürHakkā
tevekkül
İyzāhid-i hod-
bīnyüri sen tālib-i
nān ol

zāhid-i şadsāle:

1. **zāhid-i şadsāle:**

Gazel 1567

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Yüzyıllık zahit.

Bir kadeh meyden
irışür 'ışk eri bir
menzile
Zāhid-i şadsāle
irmez çekse yüz
biñi'tikāf

zāhir:

1. **zāhire:-e**

Gazel 1506

Mısra: 9

Açık, görünür, meydanda.

İyMuhibbī bil
zāhırerüy-ı
zerdüñleyaşuñ
Var vebālihayrı yok
bu sım-ile zerden
ne hāz

2. **zāhire:-e**

Gazel 1509

Mısra: 9

Açık, görünür, meydanda.

İyMuhibbī bil
zāhırerüy-ı
zerdüñleyaşuñ
Var vebālihayrı yok
bu sım-ile zerden
ne hāz

3. **zāhiren:-en**

Gazel 1585

Mısra: 8

Açık, görünür, meydanda.

Āteş-i 'ışkı ser-ā-
ser yakdı 'ālem
mülkini
Gerçi

baksañzähirengörin
ür anda nâr yok

4. **zâhir:**

Gazel 1736

Mısra: 3

*Açık, görünür,
meydanda.*

Gül
ruhındahattınzâhir
görüp âheyledüm
Hâr elinden yaraşur
bülbül tek efğân
eylemek

5. **zâhir:**

Gazel 1945

Mısra: 3

*Açık, görünür,
meydanda.*

Egerzâhir göz-ile
ben ne ğamcânâni
görmezsem
Bi-hamdillâh ki
çeşm-i
cânaçukduraña yok
hâyil

zâhirider:

1. **zâhirider:-er**

Gazel 1559

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

*Ortaya koymak,
meydana çıkarmak, göz
önüne sermek.*

Gözlerümüñ yaşını
'ummânabeñzetdi
gören
Zâhiriderdürleriçeş
mümolupdurçünşad
ef

2. **zâhirider:-er**

Gazel 1523

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Ortaya çıkarmak.

Ger kîmyâ-yı 'ışk-
ılatoptolusînesi
Olmasa neden
zâhirider zer miyânı
şem'

zâhiriderse:

1. **zâhiriderse:-erse**

Gazel 1561

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

*Ortaya çıkarmak,
görünür hale getirmek.*

Sırr-ı 'ışkı bu
göñülzâhiriderse ne
'aceb
Gösterür her ne ki
içinde ola şîşe-i sâf

zâhiritdi:

1. **zâhiritdi:-di**

Gazel 1941

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

*Göstermek,
görünür kılmak.*

Göñli katılar
bulursa yiridürneşv
ü nemâ
Zâhiritdiçün bu
faşl-ı sebzededîdâr
gül

zâhirolaldan:

1. **zâhirolaldan:-al, -
dan**

Gazel 1856

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

*Açığa çıkmak,
meydana çıkmak,
görünür olmak.*

Ġoncanuñagzınıaç
magamecâlinkomad
1
Gülşen-i hüsnüñ ile
zâhirolaldandehenü
ñ

zâhiroldı:

1. **zâhiroldı:-dı**

Gazel 1603

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

*Açığa çıkmak,
meydana çıkmak,
görünür olmak.*

Bâd-ı âhum saldı
baħr-ı eşke bu dil
zevraķın
Zâhiroldımevclerdi
nür mi hiçsârı yok

2. **zâhiroldı:-dı**

Gazel 1609

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

*Açığa çıkmak,
meydana çıkmak,
görünür olmak.*

Yüzin gösterdi ol
hürşid-i enver
Ki
nâgâhzâhiroldısubh
-i şâdıķ

zâhir olmak:

1. **zâhirolmak:-mak**

Gazel 1799

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

*Açığa çıkmak,
meydana çıkmak,
görünür olmak.*
Tâ ki zâhir olmak
içün 'âşıkun
'âşıklığı
Hün olup göz yaş
her dem beñizkâh
olmak gerek

zâhirolmuş:

1. **zâhirolmuş:-miş**

Gazel 1669

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

*Açığa çıkmak,
meydana çıkmak,
görünür olmak.*

San şafağ içinde
gökde zâhirolmuşayd
ur
Allar geymiş yine
ol dilber-i bedr-ay
bak

2. **zâhirolmuş:-miş**

Gazel 1801

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

*Görünür duruma
gelmek, açığa çıkmak,
meydana çıkmak.*

Sebz-i
haţtuñ zâhirolmuşbâ
ğ-1 hüsñüñdevelî
Bilmedüm 'anber
mi yâmüşg-i
Haţâdurkâkûlün

zâhirolmuşdur:

1. **zâhirolmuşdur:-mişdur**

mişdur

Gazel 1598

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

*Açığa çıkmak,
meydana çıkmak,
görünür olmak.*

Āhumodından
yanar her dem
kenâr-1 âsümân
Bilmeyen sanur anı
kim
zâhirolmuşdurşafağ

zâhir olsa:

1. **zâhirolsa:-sa**

Gazel 1723

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

*Açığa çıkmak,
meydana çıkmak,
görünür olmak.*

Āh kılsam
kanluyaşumzâhir
olsa tañdegül
Kim şeb-i târ içre
encümâşikâr olmak
gerek

2. **zâhirolsa:-sa**

Gazel 1909

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

*Açığa çıkmak,
meydana çıkmak,
görünür olmak.*

Zâhir olsa gün gibi
râz-1
nihânuntañmıdur
Dil ise
dîvâne olmuşyâr ise
maħremdegül

zâhir olsun:

1. **zâhirolsun:-sun**

Gazel 1660

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

*Açığa çıkmak,
meydana çıkmak,
görünür olmak.*

Sakf-1 çarğ-1 bî-
sütünadüd-1
âhumdursütün
Zâhir olsun bir
nazar bu kûbbe-i
mînâya bak

zâhirde:

1. **zâhirde:**

Gazel 1956

Mısra: 3

Görünürde.

N'olazâhirde
görmezsem
egernür-1 tecellâsin
Bi-ħamdillâh ki
cângöziaçukdur yok
añahâyil

zahm:

1. **zahm-ıla:--ıla**

Gazel 1689

Mısra: 2

Far. Yara, ceriha.

Serv şeklin
naķşidersînemdeşe
mşîrûñsenüñ
Bâğ-1 dilde gül
bitürürzahm-
ılatürñsenüñ

zahmet:

1. **zahmet:**

Gazel 1914

Mısra: 1

*Sıkıntı, eziyet,
güçlük, zorluk.*
‘İşk̄bāzārmageldüñc
ānıvirüpzaḥmet al
Rāyegān sanma
diyeler sañaderd ü
miḥnet al

zahm-ı hicrānuñ:

1. **zahm-ı hicrānuñ:-uñ**

Gazel 1800

Mısra: **8**

Kelime Tipi: -

Ayrılık yarası.

Gerçi tırūñ merhem

olmışdur dil-i

mecrūhuma

Bir oñulmaz

yaradur bu zahm-ı

hicrānuñsenüñ

zahm-ı peykānuñ:

1. **zahm-ı peykānuñ:-**

uñ

Gazel 1784

Mısra: **1**

Kelime Tipi: -

Ok yarası. ||

Sevgilinin kirpiklerinin

açtığı yara.

Degüleksükşehā

dılden senüñ bu

zahm-ı peykānuñ

Anuñçünhūnağarko

lmış-durur her

lahzadāmānuñ

za’ıfoldı:

1. **za’ıfoldı:-dı**

Gazel 1681

Mısra: **9**

Kelime Tipi: -

Gücsüz düşmek.

Kāhadönmişdürza’ı
foldıMuḥibbī ‘ışk-
ıla
İygöñülāh itme
yoḥsa anı
berbādeyledüñ

zāl:

1. **zāl:**

Gazel 1946

Mısra: **10**

Şeh-name'de adı

geçen İranlı tarihi-

efsanevi Fars

kahramanlarından.

Rüstem'in babası,

Sam'in oğlu ve

Neriman'in torunudur.

İyMuḥibbīmerd-

iseñ aldanma

dehrüñālına

Māl u cāh-ıla seni

aldamasun sakın bu

Zāl

zālim:-

1. **zālimsin:-sin**

Gazel 1665

Mısra: **2**

Zulüm eden.

Sanma iyşeh kim

kapuñdanālevüferyā

d yok

Hey ne

zālimsinsenüñbeñze

rkatuñdadād yok

zālim:

1. **zālimdür:-dür**

Gazel 1725

Mısra: **4**

Zulüm eden.

İñlesemāh eyleşem
güşeyleyüp kılmaz
nazar
Hey ne zālimdür o
yārşolfāriğu’l-
bālümgörüñ

2. **zālim:**

Gazel 1896

Mısra: **8**

Zulüm eden.

Gerdenindegösterüp

zülünsü’ālitdididü

m

Hāyzālimboynuñad

üşmişvebālündürse

nüñ

zamān:

1. **zamānuñ:-uñ**

Gazel 1780

Mısra: **12**

Yaşam süresi.

Muḥibbī her

nefesdeşükruñartur

Var-ımuş bir nefes

daḥızamānuñ

2. **zamānuñ:-uñ**

Gazel 1661

Mısra: **7**

Devir, dönem.

Cemmāşçeşmüñiyd

öst ser-fitnesi

zamānuñ

Ġamzeñde yok

terahḥüm göz göre

āfet ancak

3. **zamānı:-ı**

Gazel 1919

Mısra: **6**

Devir, dönem.

Olma mecāzī ‘ışk-
ıla gözle hāķīkati
Añ ol zamāni kim
diyeler sañagūra gel

4. **zamāni:-ı**

Gazel 1970

Mısra: 9

Devir, dönem.

Dirīgā az imiş
vaşluñzamāni
Velñhıcrānahadyokd
urmutavvel

5. **zamāni:-ı**

Gazel 1973

Mısra: 7

Devir, dönem.

GeçdiMecnūñza
mānıdevr[i]
Ferhāduñ kanı
Böyledür geçer
cihān kimseye
müsellem degül

zamānuñgeçdi:

1. **zamānuñgeçdi:-di**

Gazel 1710

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Vaktin ilerlemesi.

|| *Devrin son bulması.*

Devrānuñi sür gül
gibi bir tāze
güzelsin
Haṭṭuñgelicek kim
göre
dirgeçdizamānuñ

zār:

1. **zāruñam:-uñam**

Gazel 1849

Mısra: 8

*Ağlayan, inleyen ||
Aşık.*

Cānāgamuñlaiñler
isem ney gibi ne tañ
Bülbül gibi
şubhadeginzāruñam
senüñ

2. **zār:**

Gazel 1514

Mısra: 2

Ağlama, inleme.

Şevk-i
ruhsāruñlayanupyak
ıluııyyār şem’
Ol sebebdendür ki
olur şubhoñcazār
şem’

3. **zārı:-ı**

Gazel 1650

Mısra: 8

Ağlama, inleme.

Düşeli
hicrāñşebinde gün
yüzüñdenayruāh
Sanma kim
cānbülbülinüñşubho
ñcazārı yok

4. **zār:**

Gazel 1680

Mısra: 2

Ağlama, inleme.

Baña bir ğonca leb
ü ‘arızığülzār gerek
Şubha dek karşuaña
bülbül-i dil zār
gerek

5. **zār:**

Gazel 1955

Mısra: 10

Ağlama, inleme.

Yıkmağa
‘ırzınMuñibbikimse
nüñkaşd eyleme
Añazar yok
İtkboynuñdakalurse
nüñvebāl

zāreyledüñ:

1. **zāreyledüñ:-düñ**

Gazel 1752

Mısra: 18

Kelime Tipi: -

Ağlamak, inlemek.

Güller ile gülşen
içre ğār[ı] kıldıñ
hem-nişin
Gicelertāşubha dek
bülbülleri
zāreyledüñ

zār iden:

1. **zār iden:-en**

Gazel 1949

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Ağlatmak,

inletmek.

Bu

Muñibbığöñlinalup

zār iden bülbül gibi

Sanmañ ol gül

ruğlar ol

ķāmetibālādegül

zārider:

1. **zārider:-er**

Gazel 1912

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Ağlatmak,

inletmek.

Bu Muḥibbīgülşen-i
ḥüsnündeefgâneyles
ün
'Ādetolmuşduriderç
ün 'andelîbinzâr gül

zâridiser:

1. **zâridiser:**-iser

Gazel 1939

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Ağlatmak,

inletmek.

Yine 'arz-ı
ḥüsnidüpitiyüzüniz
hâr gül
İdiser bülbüllerini
vaḳti geldi zâr gül

zâr itmek:

1. **zâritmek:**-mek

Gazel 1999

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Ağlatmak,

inletmek.

Turmaferyâd u
fiğân eyle o meh-
rüşevḳine
Çünkü itmek
âdetidürbülünizâr
gül

zâr itsem:

1. **zâritsem:**-sem

Gazel 1690

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Ağlatmak,

inletmek.

Gülşen-i
ḥüsnümdedidi seni
zâr itsem gerek

Şubḥolıncazârlık
eyler hezâr itsem
gerek

2. **zâritsem:**-sem

Gazel 1825

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Ağlatmak,

inletmek.

Müdde'ilerzu'mına
durşâd u
ḥandânoldugum
Yoksa ben
efğânüm-
ılamurğızâr itsem
gerek

zâr olan:

1. **zârolan:**-an

Gazel 1513

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Ağlayıp inlemek.

Gicelerşubḥa dek
bîdâr olan şem'
Döküp gözyaşlarını
zâr olan şem'

zâr olmak:

1. **zârolmak:**-mak

Gazel 1723

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Ağlayıp inlemek.

Bülbül-i cân
meskeni bir gül'-
izâr olmak gerek
Şevḳine bir gül-
ruḥuñ dil murğızâr
olmak gerek

zârolupdur:

1. **zârolupdur:**-updur

Gazel 1524

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Ağlayıp inlemek.

Mihr-i
ruḥsârüñgörmüşdür
megeriyyâr şem'
Odlara
yanupfirâḳuñdanolu
pdurzâr şem'

zâr u giryân olup:

1. **zâr u giryân olup:**-up

Gazel 1668

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Ağlayıp inlemek.

Olup
hicrânşebindezâr u
giryân
Baña göstermedi
şubḥ hem-dem-i
'ışk

zâr u giryânüm:

1. **zâr u giryânüm:**

Gazel 1518

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Ağlama ve inleme.

Āteş-i
'ışkayanupḥâl-i
perîşânümçüşem'
Gicelertâşubḥolıncâ
zâr u giryânümçü
şem'

zârar ide:

1. **zâraride:**-e

Gazel 1884

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

*Zarar getirmek,
zarar vermek.*
Korkum oldur k y-ı
dild ra ide bir g n
zarar
Yoksa seyl-i
eŐk mi ne-y-idi
t f n eylemek

zarar itmez:

1. **zarar itmez:-mez**
Gazel 1856
Mısra: **14**
Kelime Tipi: -
*Zarar getirmek,
zarar vermek.*
H zer itme m jeden
bas bu
Muhibb g zine
Zarar itmez biticek
kişiye
sevd diken n 

z r  eyle:

1. **z r  eyle:**
Gazel 1780
Mısra: **9**
Kelime Tipi: -
*AĞlamak, ağlayıp
inlemek.*
G n hu n  [u] iy
d l eyle z r 
KoÇıksun g klere
 h u fiğ nu 

z rievles n:

1. **z rievles n:-s n**
Gazel 1872
Mısra: **7**
Kelime Tipi: -
*AĞlamak, ağlayıp
inlemek.*

Ko b lb l
eyles nz r  anı terk
itdidild r n
G l n hod yok-
durur y r  bu
 alemde dikenden
yig

z r-ı girv nu :

1. **z r-ı girv nu :-u **
Gazel 1790
Mısra: **2**
Kelime Tipi: -
* nlemek, ağlamak,
g zyaŐı d kmek.*
Ruğlaru ndant 
 ay noldıg l st nu 
sen n
Olmışam b lb l
gibi  hz r-ı
girv nu sen n

z r-ı  Ők:

1. **z r-ı  Ők:**
Gazel 1654
Mısra: **6**
Kelime Tipi: -
AŞk  niltisi.
B l   per yak Şem'-
i
Đsneg ricekperv n
e-v r
G lŐen iÇre ola
b lb l gibi ancak
z r-ı  Ők

z r lığ:

1. **z r lığ:-ı**
Gazel 1940
Mısra: **2**
AĞlama, sızlanma.
G l ile ŐaĐn-ı
Đemen naşŞ-ı

muŐaff  m  deg l
B lb l nz r lığıhay
ret-i d ny  m 
deg l

z r lık eyle:

1. **z r lık eyle:**

Gazel 1960

Mısra: **7**
Kelime Tipi: -
AĞlamak, inlemek.
Z r lık eyle ola ki
ola du' n kab l
S r y z
yiredergehi l cen b
k l

z r lık eyler:

1. **z r lık eyler:-r**

Gazel 1690

Mısra: **2**
Kelime Tipi: -
AĞlamak, inlemek.
G lŐen-i
Đsnumdedidi seni
z r itsem gerek
ŐubĐolmcaz r lık
eyler hez r itsem
gerek

z r lık itsem:

1. **z r lık itsem:-sem**

Gazel 1926

Mısra: **11**
Kelime Tipi: -
* nlemek, bağırmak
ĐaĐırmak.*
AĞlayupz r lık
itsem her ŐeĐer
b lb l gibi
G l gibi sanma n ki
dilber
Đ l meĐand deg l

zârlıktdürme:

1. **zârlıktdürme:** -dür,
-me

Gazel 1672

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Feryat etmek. ||

İnlemek.

Döstüm göster
yüzüñitdürmebañaz
ârlık
İster iseñ bulasın
‘âlemdeberhürdarlı
k

zaygām:

1. **zaygām:**

Gazel 1796

Mısra: 7

Aslan.

İki yirdenbenditdün
boynuma
zaygāmdiyü
Âheşkūmdakduñiy
‘ışkbañazencireyled
ün

zâyil olmaya:

1. **zâyil olmaya:** -ma, -ya

Gazel 1945

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Sona ermek.

Gicevü gündüz
endişemniğaruñfıkr
ü zikridür
Eser kalmaya ger
benden o hâlet
olmaya zâyil

2. **zâyil olmaya:** -ma, -ya

Gazel 1956

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Sona ermek.

Hayâlünfıkrüñcânâ
gönüllevhindenakşo
ldı
Vücūdumküllîmahv
olsa o dilden
olmaya zâyil

zebân:

1. **zebânın:** -ı, -n

Gazel 1514

Mısra: 8

Dil. || Söz.

Sırr-ı ‘ışkı meclis
ehli içre
fâşitdündiyü
Kesdiler gerçi
zebânın itmedi ikrâr
şem’

2. **zebânı:** -ı

Gazel 1523

Mısra: 12

Dil. || Söz.

Şem’-i
ruhuñakarşusenün
dil uzatmasa
Kesdürmez idi
meclis içinde
zebânı şem’

3. **zebānuñ:** -uñ

Gazel 1762

Mısra: 10

Dil. || Söz.

Bulurdı ulu devlet
irerdi hem sa’âdet
AñsaMuñıbbınâmın
düşnâm-ı lazebānuñ

4. **zebānuñ:** -uñ

Gazel 1780

Mısra: 4

Dil. || Söz.

Ne ol kimseye
kimse añabeñzer
Dilāvaşfındaķaşırdu
rzebānuñ

5. **zebānum:** -um

Gazel 1870

Mısra: 4

Dil. || Söz.

Çekdügümcāñafirāk
ıylabelāvümüñneti
Şerholınmazbiñzeb
ānum olsa
hālümhaşre dek

6. **zebānı:** -ı

Gazel 1894

Mısra: 6

Dil. || Söz.

Güllerünmedhinaña
ngāhīHicāz u geh
‘ıraq
Rüz u
şebānuñiçünturmaz
zebānıbülbulün

zebānuñkesilmesün:

1. **zebānuñkesilmesün:**

Gazel 1760

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Dili kesilmek II

Susmak.

Düşnāmuñ ez-
zebānetbañadu’ā-
yıcāndur
Kesilmesündilerem
düşnām-ı lazebānuñ

zeheb:

1. **zehebden:-den**

Gazel 1860

Mısra: 6

Ar. Altın, zer.

Güzeller

sîmemâyildürn' için

'aynuña almazsın

Degülmidüryaşumsî

m ü yüzüm

cânāzehebdenyig

zehir:

1. **zehir:**

Gazel 1604

Mısra: 9

İçine işlediği

organı öldüren veya

bozan madde.

Muhibbîmâr-ı

zülfinden irerse

zehrî-bāk ol

Lebi çün dil

tabîbidürbulınurānî

detiryāk

2. **zehri:-i**

Gazel 1864

Mısra: 2

İçine işlediği

organı öldüren veya

bozan madde.

Yârdangâhîcefâgeh

mihri hoş görmek

gerek

Nüşidüp her ne

gelürse zehri hoş

görmek gerek

zehr:

1. **zehr:-in**

Gazel 1816

Mısra: 13

İçine işlediği

organı öldüren veya

bozan madde.

İçürdün 'âlemün

zehrîn

akıtduñgözlerüm

nehriñ

Harâbitdüñgönül

şehrîn n' için dün

gicegelmedün

2. **zehr-ile:-ile**

Gazel 1831

Mısra: 4

İçine işlediği

organı öldüren veya

bozan madde.

Ni'met-i

vaşluñıgayrabañahi

crân şerbetin

Hîçhibbâsın kişi

zehr-ile eyler mi

helâk

3. **zehr:**

Gazel 1697

Mısra: 2

Zehir II

Dayanılmaz acı, keder.

Eyleyüpcevr ü

cefâlar beni hoş-

hâyleledün

Zehrsunduñ sanma

anı şekker ü

bâyleledün

zehrvmiş:

1. **zehrvmiş:-miş**

Gazel 1583

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Zehir yemek,
zehirlenmek.

Kimi halkuñferah

kimisi ğamġın

Kimisi zehrymiş

kimisi tiryāk

zehr-i derde:

1. **zehr-i derde:-e**

Gazel 1670

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Dert zehri.

Şerbet-i

hicrûñiçelden bu

Muhibbîhâsta-dil

Göre mi

şihhatyüziniçdügize

hr-i derde bak

zehr-i ğamdan:

1. **zehr-i ğamdan:-dan**

Gazel 1626

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Gam zehri.

Lebi yiter

Muhibbîzehr-i

ġamdan

Ölürsem

almayamazzumatir

yāk

zehr-i zülfinden:

1. **zehr-i zülfinden:-**

inden

Gazel 1973

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Saçın zehri.

Zehr-i

zülfindenkaçup

ister lebüñtiryākini

Kime mār-ı zaḥm
irse aḥakemdür sem
degül

zekāt-ı ḥüsnini:

1. **zekāt-ı ḥüsnini:-ini**

Gazel 1979

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Güzelliğın zekatı.

Ola ki dilber
viresañazekāt-ı
ḥüsnini
Kapusmacān-ıla
eyle naẓar var sāyil
ol

zekāt-ı ḥüsnüñ:

1. **zekāt-ı ḥüsnüñ:-üñ**

Gazel 1967

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Güzelliğın zekatı.

Güneş gördüm
gelür her gün
kapuña
Zekāt-ı ḥüsnüñ
umar oldısāyil

zekāt-ı ḥüsnüñi:

1. **zekāt-ı ḥüsnüñi:-üñi**

Gazel 1593

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Güzelliğının zekatı.

Ġirre olma gel
cemāl ü ḥüsne ben
dervîşe bak
Virzekāt-ı
ḥüsnüñiyokduraña
bundan eḥaḳ

2. **zekāt-ı ḥüsnüñi:-üñi**

Gazel 1641

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Güzelliğının zekatı.

Virzekāt-ı ḥüsnüñi
itme
Muḥibbîdendirîğ
Çüngedā-yı ‘ışḳam
u benden
añayokdureḥaḳ

3. **zekāt-ı ḥüsnüñi:-üñi**

Gazel 1750

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Güzelliğının zekatı.

Ḥayra gir ‘uşşāka
göster gel zekāt-ı
ḥüsnüñi
Döstüm senden
ḳabül itmek anı
benden dimek

zekāt-ı ḥüsnüñivir:

1. **zekāt-ı ḥüsnüñivir:**

Gazel 1748

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Güzelliğinin

zekatını vermek.

Gelmişem şey-
lillāhiçüntapuñader
vāzeye
Virzekāt-ı ḥüsnüñi
göster
yüzüñiḥsānsenüñ

zekāt-ı ḥüsnüñivirmek:

1. **zekāt-ı**

ḥüsnüñivirmek:

Gazel 1615

Mısra: 13

Kelime Tipi: -

Güzelliğinin

zekatını vermek.

Müsteḥaḳolmuş-
durur virmekzekāt-ı
ḥüsnüñi
‘Arz kıl kūyuñda
cem’ olup varan
dervîşe bak

zelilolınca:

1. **zelilolınca:-ın, -ca**

Gazel 1920

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Hor ve hakir

olmak, aşāğılanmak.

Tır-i
ğamzeñiykemānebr
ü ger öldürse beni
Başumalupraḳşura
mtāḥaşrolınca ben
zelil

zemîn:

1. **zemînüñ:-ün**

Gazel 1728

Mısra: 2

Yer, taban.

Ġambeyābānında
urdum
gögsümeşoldeñlüse
ng
Saçılıp kanlar
zemînüñoldıyüzilāl
ereng

2. **zeminden:-den**

Gazel 1886

Mısra: 3

Yer, taban.

Yokdurmeçāl[i]
kaldura başın

zeminden āh
Hep hasta gibi yok
yirisagibenefşenüñ

3. **zemini:-i**

Gazel 1847

Mısra: 7

Dünya, âlem,

yeryüzü.

Āteş-i āhuñ ile gel
bu zemini oda yak
Düd-ı āhuñ ki çıka
menzili eflāk gerek

zemînüze:

1. **zemînüze:**

Gazel 1578

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Zemin üzerine.

Çün döşendi bu
zemînüzezemîrüdü
denbisât
Gösterür kendin
peleng şeklinde
yiryirsäye bak

zemm:

1. **zemm-ile:--ile**

Gazel 1720

Mısra: 7

Yermek.

Şarâbızâhidâzemm-
ile añduñ
Sözüñdenañlanuryir
sinmegeberg

zen:

1. **zen:**

Gazel 1753

Mısra: 7

(Fa.) Kadın.

‘Aceb mi olsa ger
tālībMıışır’daYūsufa
bir zen

Değül bir nesneye
mālik elindeki
kelebdenyig

zencîr:

1. **zencîre:-e**

Gazel 1616

Mısra: 2

Zincir; sevgilinin

saçtı.

Gözlerüñ yaşın
dilâzencîridüpboyn
uñadak

Tâ görenler diye ol
zencîre yok senden
eḫāk

2. **zencîrini:-i, -n, -i**

Gazel 1644

Mısra: 1

Zincir; sevgilinin

saçtı.

Zülfüñüñzencîrini
gel döstüm
boynuma dak
Zîra ben divāneyem
benden
añayokdureḫāk

3. **zencîrdür:-dür**

Gazel 1692

Mısra: 6

Zincir; sevgilinin

saçtı.

Leylîzülfüñi görüp
dil
niçemecnünolmasu
n
Boynuma

zencîrdürzülf-i
perîşānuñsenüñ

4. **zencîr:**

Gazel 1751

Mısra: 10

Zincir; sevgilinin

saçtı.

OlmuşamMecnün-
veş ben
zülfüñüñdīvānesi
Boynuma zencîr kıl
gel ol müselsel
kākülüñ

5. **zencîr:**

Gazel 1771

Mısra: 7

Zincir; sevgilinin

saçtı.

Göñlümüñtevsenidu
tılmaz iken zencîr
ile
Bende çeküpḫām
iden
zülfüñdemüyañdurs
enüñ

6. **zencîr:**

Gazel 1796

Mısra: 8

Zincir; sevgilinin

saçtı.

İki yirdenbenditdün
boynuma
zayğamdüyü
Āheşkümdakduñiy
‘ışkbañazencîreyled
ün

7. **zencîr:**

Gazel 1808

Mısra: 3

*Zincir; sevgilinin
saçı.*

Boynuma
ayagumazencir olup
dur göz yaşı
Olmışamdīvānebañ
abend-i ser-tā-pā
gerek

8. **zencirün:-üñ**

Gazel 1809

Mısra: 4

*Zincir; sevgilinin
saçı.*

Zülfinün bendine
çekdigönümündivā
nesin
Didimiskīngamyim
ezülfoldizencirünse
nün

9. **zencir:**

Gazel 1850

Mısra: 2

*Zincir; sevgilinin
saçı.*

Gönlümüñşirinezülf
üñdenkemend itsem
gerek
İki
yirdenya'nizencir
ile bend itsem gerek

10. **zencir:**

Gazel 1973

Mısra: 10

*Zincir; sevgilinin
saçı.*

Rüy-ı zerd-ile
Muhibbideşt-i
ğamarlandıur
Göz yaşı

zenciridinmiş kim
der-i zayğamdegül

zencir idesin:

1. **zenciridesin:-esin**

Gazel 1773

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

*Zincir olarak
takmak.*

Leylüzülfünbildüm
mecnüniderāhir
beni
İdesin zencirbārī
boynuma gīsularuñ

zenciridüp:

1. **zenciridüp:-üp**

Gazel 1878

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

*Zincir gibi
bağlanmak.*

Zülf-i pīç-ā-
pīçüñzenciridüpgā
hikemend
Hey niçe 'ākilleri
'ışkuñlaMecnüneyl
edüñ

2. **zenciridüp:**

Gazel 1616

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

*Zincir etmek,
zincir şekline sokmak.*

Gözleruñ yaşın
dilāzenciridüpboyn
uñadak
Tā görenler diye ol
zencire yok senden
eħaķ

3. **zenciridüp:-üp**

Gazel 1605

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

*Zincir olarak
takmak.*

Deşt-i ğamda
gözyaşın
zenciridüpboynuñā
dak
Kim göre diye ki bu
Mecnündandīvāne-
rak

zencir ile bağlamalı:

1. **zencir ile**

bağlamalı:

Gazel 1787

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

*Zincir ile
bağlamak.*

Göstereldenberüzül
feynüniyleylıhırām
Beni zencir ile
bağlamalumecnünit
düñ

zencirkıluup:

1. **zencirkıluup:-up**

Gazel 1889

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Zincir olmak.

Leylüzülfini yine
boynuma
zencirkıluup
Ehl-i 'ışķ içre beni
göz göre
Mecnünitdüñ

zencir ü zindān:

1. **zencîr ü zindân:**

Gazel 1843

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Zincir ve zindan.

Eñegüñçâhmadüşdit
olaşaldan zülfe dil

Hey o

miskînüñyirinzencîr
ü zindâneyledüñ

zencîre çek:

1. **zencîre çek:**

Gazel 1801

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Zincir ile

bağlamak. II Delilik.
(*Aşk bağlamında*).

OldımeccünüñMuhi

bbîiy saçı leylâ yine

Çek anı zencîre

derdine

devâdurkâkülüñ

zencîr-i 'adl:

1. **zencîr-i 'adl:**

Gazel 1685

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Adalet zinciri.

Zülfüñucını her

yañazencîr-i

'adlider

Oluş serîr-i

hüşnüñeNüşirvânka

şuñ

zencîr-i 'ışkı:

1. **zencîr-i 'ışkı:-ı**

Gazel 1983

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Aşk zinciri.

Yüridakboynuñazen

cîr-i 'ışkı

Özüñi 'âlem içre

mübtelâ bil

2. **zencîr-i 'ışkı:-ı**

Gazel 1641

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Aşk zinciri. II

Sevgilinin saçı.

Boynuñazencîr-i

'ışkıiy dil-i

dîvânedak

Cânuñipervâne-veş

şem'-i muhabbet

içre yak

zencîr-i zülfe:

1. **zencîr-i zülfe:**

Gazel 1602

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Sevgilinin saçının

zinciri.

Leylîzülfüñgösterüp

âheyledüñmecnün

beni

Döstumzencîr-i

zülfe yok-durur

benden eñak

zencîr-i zülfüñ:

1. **zencîr-i zülfüñ:-üñ**

Gazel 1653

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Sevgilinin saçının

zinciri.

İy saçı

leylâMuhibbîoldıM

ecnündan beter

Boynuma zencîr-i

zülfüñ tak dil-i

şeydâya bak

zencîr-i zülfüñi:

1. **zencîr-i zülfüñi:-üñi**

Gazel 1675

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Sevgilinin saçının

zinciri.

Çün dil-i

dîvâneyiiddüñşehâh

abs-i zenañ

Luftdüpzencîr-i

zülfüñibenüm

boynuma dak

zen-i mekkâra:

1. **zen-i mekkâra:**

Gazel 1599

Mısra: 14

Kelime Tipi: -

Hilekâr kadın.

Nev-'arūs-ı hüşnine

aldanma

dünyâbivedür

İyMuhibbîmerd

olan itmez zen-i

mekkâraşevk

2. **zen-i mekkâra:**

Gazel 1606

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

Hilekâr kadın.

İyMuhibbîmerd-

iseñ gel vir bu

dünyâyatalâk

Bilmeyüp gösterdi

çoklar bu zen-i

mekkâraşevk

zer:

1. **zer:**

Gazel 1523

Mısra: 10

Altın.

Ger kīmyā-yı ‘ışk-
ılatoptolusīnesi
Olmasa neden
zāhirider zer miyānı
şem’

2. **zerde:-de**

Gazel 1554

Mısra: 4

Altın.

Sümm-i
esbūñlebasup gel
eyle rüyūñdannişān
Sikke olmayınca
olmaz didiler zerde
şeref

3. **zer:**

Gazel 1811

Mısra: 6

Altın.

Āteş-i
hicrānayakduñ
‘ākıbet ben ‘āşıkı
Ĥālīşitdūñğıl ü
ğışdan zer gibi
kåleyledüñ

4. **zer:**

Gazel 1900

Mısra: 3

Altın.

Zer gibi ĥālışlğum
bilmek
dilerseñiyperī
At cefāsengini

olsun ortamuzda ol
meĥek

5. **zer:**

Gazel 1917

Mısra: 2

Altın.

Ṭālib-i iksīr-i
‘ışkolduguma
yitmez mi dāl
Pūte-i
ğamdaeriyüpolmişa
m zer gibi kal

6. **zer:**

Gazel 1993

Mısra: 7

Altın.

Yanmasam eger zer
gibi hicrāteşine ger
Hergizcihānda
bulmaz idüm ben
şafā-yı dil

zeroldı:

1. **zer oldı:-dı**

Gazel 1729

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

*Altın olmak II sarı
hale gelmek, sararmak
II âşğın yüzünün
sararması.*

Döstum

‘ışkuñgamındanoldı
çehrem hem çü zer
İmtihān kıl gönder
olsun seng-i bī-
dāduñmeĥek

zer-beft:

1. **zer-beft:**

Gazel 1648

Mısra: 8

*Far. Sırma ile
dokunmuş, üstüfe.*

YiñileRūmagelüp
şöhreti
artdukçageyer
Gāh zer-beft ü
gehñil’at-i
şāhānesadağ

zerd:

1. **zerd:**

Gazel 1688

Mısra: 1

Sarı.

‘Āşikuñ gözleri
nem çehresi de zerd
gerek
Taşrası dāğ-ıla pür
içi tolu derd gerek

2. **zerd:**

Gazel 1774

Mısra: 7

Sarı.

Ruĥumzerd idi
āhumāteşinden
Gözüm yaşından
oldı şimdi gül-reng

3. **zerd:**

Gazel 1838

Mısra: 1

Sarı.

‘Āşikuñ çehresi
zerd ü gözünemnāk
gerek
‘İşğda’vīsin iden
sīnesi hem çāk
gerek

zerd-i levhini:

1. **zerd-i levhîni:-ini**

Gazel 1793

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

(Yüzün) sarı

levhası, görüntüsü.

Göreyim girye ile

yaşı çok olsun

gözümüñ

Zerd-i levhîni görüp

itdimünakkaşyüzüm

ün

zer-düz:

1. **zer-düz:**

Gazel 1564

Mısra: 8

Sırma işleyici.

Simkeş.

Nāmerd olan

sīnesīneşerha

çekmeye

Zer-düz işini

eylemeye her haşir-

bāf

zer-düz işin:

1. **zer-düz işin:-n**

Gazel 1547

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Sırmacı işi.

Tîğ u tebere az

bulnurgögsini tutar

Zer-düz işin

işleyemez her haşir-

bāf

zeri:

1. **zeri:--i**

Gazel 1693

Mısra: 7

Altın.

Söz geçer gevher

velîammâ ki

olmazsa zeri

Şöyle bil

mümkindegüldür

anı der-güş eylemek

zerkvirildi:

1. **zerk virildi:**

Gazel 1605

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

.

‘Aşîkarüz-ı ezel

sunıldııdık-ılaşafâ

Zâhidekibr ü

riyävücehl-ile

virildi zerk

zerrâk:

1. **zerrâk:**

Gazel 1604

Mısra: 6

İkiyüzlü, riyakar.

Girü kıl hırka-i

zerkuñ bugün gel

bādeyeşüfi

Görenler bu libās

ile

sañadirlhermānzer

râk

zerre:

1. **zerrece:-ce**

Gazel 1570

Mısra: 5

Çok az, az bir

miktar.

Ehl-i ‘ışkazerrece

gelmez felekde

mıhr ü mäh

Rif’atiylenühfelekd

enyücedüreyvân-ı

‘ışk

2. **zerreler:-ler**

Gazel 1625

Mısra: 9

Çok az, az bir

miktar.

Zerreler yakar

çerāğhurşid-i

‘âlem-tâbdan

Ķatrelerden cem’

olınmış bu

yidideryāya bak

3. **zerreler:-ler**

Gazel 1669

Mısra: 5

Çok az, az bir

miktar.

Zerreler içinde

kendin saklamış

hurşidi gör

Ķatrelerdenniçe

cem’ itmiş

özinderyāyı bak

4. **zerrece:-ce**

Gazel 1742

Mısra: 4

Çok az, az bir

miktar.

Gözi açılma

Ya’kübuñn’olaiyYü

suf-ı Mışrî

İrişdiçünañapirāhen

ünlezerrecebüyuñ

5. **zerrece:-ce**

Gazel 1744

Mısra: 2

Çok az, az bir

miktar.

Dāyim olmasa eger
bu dile iyyārgamuñ
Görmedümzerreced
isem olur-
ıdikeremüñ

6. **zerre:**

Gazel 1768

Mısra: 5

Çok az, az bir

miktar.

Yüzüñigösterüp
evvel
komaduñzerremecāl
Soñradanğamzeñok
ıylaeyledüñ beni
helāk

7. **zerrece:-ce**

Gazel 1782

Mısra: 8

Çok az, az bir

miktar.

Ser-nigün ola
göreyim çeh-i
bābilçükalem
Bilmeye kıdrini ger
zerreceçāh-ı
zeķanuñ

8. **zerrece:-ce**

Gazel 1824

Mısra: 5

Çok az, az bir

miktar.

Cāndañākat kalmadı
dilde
taħammülzerrece
Kuru
ğayret denn'olur
'azm-i nigār itmek
gerek

9. **zerre:**

Gazel 1844

Mısra: 10

Çok az, az bir

miktar.

Ger müyesser ola
küyuñdaMuħıbbıye
vañan
Gelmeye zerre
heves göñlinebāğ-ı
iremüñ

10. **zerrece:-ce**

Gazel 1856

Mısra: 1

Çok az, az bir

miktar.

Revnaķı kalmadı
bir zerreceşāhn-ı
çemenüñ
Hañt-ı sebzüñ biteli
'arızuñüstindesenüñ

11. **zerre:**

Gazel 1987

Mısra: 7

Çok az, az bir

miktar.

Bir zerre gibi
eyleyeyim
'ālemiseyrān
Tek gün
yüzüñigösterübenba
ña 'ayān ol

zerre gibi:

1. **zerre gibi:**

Gazel 1711

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Güneşin ışıklarının

yansdığı yerlerde

*görülen küçük maddeler
gibi.*

Zerre gibi gün

yüzüñsevkiyleserge

rdān olan

Senden ayruğuşicek

'ālemdenā-peydā

gerek

zerrekadar:

1. **zerrekadar:**

Gazel 1779

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Zerre kadar.

Dāyimā gelmese

ıyyār dile derd ile

ğamuñ

Didümzerrekadargö

rmedümiydöstkere

müñ

2. **zerrekadar:**

Gazel 1715

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Zerre kadar, çok

az.

Bir zerrekadar

girmedı

güşınaMuħıbbı

Küynavarupāh-

ılağavğāybüyütdük

zerrekadarınsāf yok:

1. **zerrekadarınsāf**

yok:

Gazel 1561

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

"Hiç insaf yok."

Cān u dil aldı

bañavirmedı bir

büsesini
Mâh-
rûlardamegerzerrek
adar yok inşâf

zerremecâli kalmadı:

1.
**zerremecâlikalmadı:-
madi**

Gazel 1794

Mısra: **10**

Kelime Tipi: -

Hiç takati

kalmamak.

ŞolkadarçekdiMuhi
bbîmiñnet ü derd ü
ğamı
Kalmadı
zerremecâliâh ol
miñnet-keşüñ

zerrece:

1. **zerrece:**

Gazel 1999

Mısra: **10**

Çok az, az bir

miktat.

Ğonca-veş kanlar
yudarbî-çäre bülbül
derdmend
Zerrece ‘aynına
almaz hâr-ıla oynar
gül

zerre-ves:

1. **zerre-ves:**

Gazel 1814

Mısra: **9**

Zerre kadar, az

miktarda.

Zerre-veşâhum-ıla
‘âlemibiñ kez
tolanur

Görmedüm gün
yüziniâh ben ol
meh-rünüñ

2. **zerre-ves:**

Gazel 1831

Mısra: **7**

Zerre kadar, az

miktarda.

Zerre-ves ser-
geştesinçün ol
güneş ruhsâra sen
Bu hevâ-yı ‘ışk-ıla
it özünüyolındağâk

zerreves:

1. **zerre-ves:**

Gazel 1823

Mısra: **9**

Zerre kadar, az

miktarda.

Zerre-veştolaşuban
gün
yüzişevkinegöñül
Cânvire irmeye
mihrine o meh-
rünüñ

zerreve almaya:

1. **zerreye almaya:**

Gazel 1576

Mısra: **7**

Kelime Tipi: -

Önem vermek,

itibar etmek.

Zerreye almaya
cihân mülkin
‘Âşıkıñmañlabızıyâ
de-i ‘ışk

zevâd:

1. **zevâde:**

Gazel 1619

Mısra: **14**

*Erzak, azık,
yiyecek.*

Fıkr kılsam
hayretalurbilmezem
hâlümñ’ola
Yok
zevâdelengmerkebâ
h kim menzil uzak

2. **zevâdum:-um**

Gazel 1774

Mısra: **2**

Erzak, azık,

yiyecek.

Varılmaz
küyuñarâhum olup
teng
Zevâdum yok yol
uzak
merkebümleng

3. **zevâde:-e**

Gazel 1837

Mısra: **5**

Erzak, azık,

yiyecek.

Uzak menzil
elümde yok zevâde
Varabilmem
olupdurmerkebümle
ng

zevâl gelmedi:

1. **zevâlgelmedi:-me, -
di**

Gazel 1915

Mısra: **2**

Kelime Tipi: -

Yok olmamak,

ölmemek.

Mihr idüp ‘âşıklara
gün gibi gel göster

cemāl
Çünnazardan
gelmedi hürşîd-i
rahşânazevāl

zevāl görür:

1. **zevālgörür:-ür**

Gazel 1516

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

*Güneşin batması,
yok olmak, son bulmak.*

Afitāb-ı

dehriymāhum görür

her gün zevāl

Kādir olmaz 'ıŝkuñı

bir zerre dilden ide

kañ'

zevk:

1. **zevkuñı:-u, -ñ, -ı**

Gazel 1947

Mısra: 2

Zevk, eğlence, tat.

İy dil kemend-i

zülfine dil virbelāda

ol

Ya'nībunuñlazevku

ñıarturşafāda ol

zevk ehli:

1. **zevkehli:-ı**

Gazel 1503

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Zevk ve eğlenceye

düşkün topluluk.

Kulak tut bir nefes

nālişlerümebezm-i

ğam içre

İderzevk ehli çün

'ālemdenāy-ı hoş-

nevādanhaz

zevk u şafäsürevüz:

1. **zevk u şafäsürevüz:-**
evüz

Gazel 1899

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Zevk ve sefa

sürmek.

Eyle dile

cefālarıtāsürevüzze

vķ u şafā

Gele baña o

merħabāzulmsenüñ

sitem senüñ

zevk u şafānuñ:

1. **zevk u şafānuñ:-nuñ**

Gazel 1861

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Zevk ve mutluluk.

Cihānbākīdegüldār-

ı fenādur

Ne assı var olan

zevk u şafānuñ

zevk u şafası:

1. **zevk u şafası:-sı**

Gazel 1590

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Zevk ve mutluluk.

Cānācefāvücevrüñ

ire gönüleğlenür

Sanma

Muħibbībendeñizev

ķ u şafası yok

zevk u şafā-y-ıla:

1. **zevk u şafā-y-ıla:--y-**
ıla

Gazel 1588

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Zevk ve mutluluk.

Şadā-

yıtığüñiŝitdümiriŝdi

baña bir hālet

Bu yüzden

sanmañuzzevk u

şafā-y-ılasürüdü

yok

zevrak:

1. **zevraķı:-ı**

Gazel 1759

Mısra: 10

Sandal, kayık.

Baħr-ı

eŝkümdeMuħibbī

bu cihānfülk olalı

Zevraķımeħkülegi

gün bād-bāndur

felek

zevraķ-ı dil:

1. **zevraķ-ı dil:**

Gazel 1803

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Gönül sandalı;

yürek, gönül.

Zevraķ-ı dil āh-

ıladüşdiyaşumgirdā

bına

Olmasun böyle

muħālifrüzigārıkim

senüñ

zevn evlemiş:

1. **zeynelemiş:-miş**

Gazel 1659

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Süslemek,

*donatmak II yayılıp
kaplanmak.*

Zülfiniârâyiş itmiş
hâllerzeyn eylemiş
Kim gören
diriygönül bu vech-
ile tezyîne bak

zevnevlevüp:

1. **zeyneyleyüp:**-yüp

Gazel 1991

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Süslemek.

DâğlarlaiyMuhibbîc
ismüñizevneyleyüp
Şâh-ı 'ışkuñ
devletinde egnüñe
bir hil'at al

zevnidüp:

1. **zevnidüp:**-üp

Gazel 1752

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

Süslemek,

donatmak.

Rüzürüşeneyledüñe
mrünle gün itdiñulü'
Giceyencümler ile
zevnidüptäreyledüñ

zevnitdün:

1. **zevnitdün:**-dün

Gazel 1757

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Süslemek.

Eşküñ-ile yine
zevnitdünMuhibbîsî
neñi
Ger hayâli gelse

menzilgâh-ı
hübâneyledün

zevn itmiş:

1. **zeynitmiş:**-miş

Gazel 1578

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Süslemek.

Lâlezâroldı
çemenler
iygönülşahrâya bak
Kendüzingülşendez
eyn itmiş gül-i
hamrâya bak

zevnolinmış:

1. **zevnolinmış:**

Gazel 1579

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Süslenmek,

bezenmek.

Gicelerencümler ile
zevnolinmış aya
bak
Başı aşğa turan
kudretle hem
tübâya bak

zevnolmuş:

1. **zevnolmuş:**-muş

Gazel 1669

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

Süslenmek,

bezenmek.

Ne kâdarğamgîn
olursa
açılurgönlümgözi
Hil'at-i sebz-ile
zevnolmuşşehersahr
âyı bak

zibâ:

1. **zibâ:**

Gazel 1569

Mısra: 6

Güzel, süslü.

Kâtib-i

şudreyazupruhsârü

ñaNürâyetin

Olmaya hattuñ gibi

hiç bir hatzîbâlatîf

zi-bâğ-ı dil:

1. **zi-bâğ-ı dil:**-ur

Gazel 1952

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Gönül bağının

sahibi.

Ger irse müjeñfir-i

niğâh-ı sîneme

Güller açılır kan

saçılıcekzi-bâğ-ı dil

zidd:

1. **zidd:**

Gazel 1512

Mısra: 10

*Ar. Bir şeyin aksi,
muhalîfi, muarızı.*

Gâh olur

meyhâreler eyler

şarâb u âbı cem'

İyMuhibbîzidd iken

itdi su âteşictimâ'

zi-dest ihtivâr-ı dil:

1. **zi-dest ihtivâr-ı dil:**

Gazel 1961

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Gönlün karar

verme yetisinin elinden.

Gördüm
yüziniğıtdizi-dest
ihtiyâr-ı dil
İtdifirâr eyledi
benden karar-ı dil

zikir:

1. **zıkrinden:-inden**

Gazel 1656

Mısra: **11**

Sözünü etme,

ismini söyleme, anma.

Lebünzıkrindeniy
dilber be-ğâyet
mest iken gönüm
Ġubâr-ı haţtuñı
gördüm
irişdiñañayrânlık

zıkr:

1. **zıkrin:-in**

Gazel 1599

Mısra: **3**

Sözünü etme,

ismini söyleme, anma.

Şevküm artar
leblerünzıkrinmuğa
rrer eylesem
Nite kim artar
şekerden tûfî-i
güftâraşevk

2. **zıkrin:-in**

Gazel 1713

Mısra: **9**

Sözünü etme,

ismini söyleme, anma.

İyMuhibbî lebleri
zıkrin mükerrer
eyledün
Anuñ-
ıçunoldışırinnazm u
eş'aruñsenüñ

3. **zıkrin:-in**

Gazel 1856

Mısra: **10**

Sözünü etme,

ismini söyleme, anma.

Açıla
ķabrinecennetdenan
uñrevzeneler
Ruĥlaruñ fikri
lebünzıkriniderkenö
lenün

4. **zıkrini:-i, -n, -i**

Gazel 1888

Mısra: **2**

Sözünü etme,

ismini söyleme, anma.

İyruĥları gül lebleri
şekkerdaĥınâzük
Zıkrinianuñ eyle
mükerrer daĥınâzük

5. **zıkr:-i**

Gazel 1981

Mısra: **11**

Sözünü etme,

ismini söyleme, anma.

Geh lebi zıkrî ile
eyle gönül rindin[i]
mest
Gehġubâr-ı
ĥaţtınıfikridübenĥa
yrân ol

6. **zıkrini:-i, -ni**

Gazel 1765

Mısra: **10**

Söz.

Elden koma
dâmenini dut
Muhibbî berk
Dilden giderme

zıkriniâl-i
Muĥammedün

7. **zıkrini:-ini**

Gazel 1954

Mısra: **3**

Söz.

İtdüñmaĥabbet
fikrini
kılduñmeveddetzıkr
ini
Şimdengirücân
terkin ur var tâlîb-i
cânâne ol

zıkr eyle:

1. **zıkr eyle:**

Gazel 1510

Mısra: **9**

Kelime Tipi: -

Anmak, sözünü

etmek.

Nürâyetidür dilde
zıkr eyle ruĥın her
dem
Kimdür kim Muĥîb
itmez bu devr-i
zamândanĥaz

zıkreyledün:

1. **zıkreyledün:-dün**

Gazel 1757

Mısra: **5**

Kelime Tipi: -

Anmak, sözünü

etmek.

Leblerünzıkreyledü
ñañduñġubâr-ı
ĥaţtını
Gâh mest
itdüñdilâgeh beni
ĥayrâneyledün

zikreyleyüp:

1. **zikreyleyüp:**-yüp

Gazel 1691

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Anmak, sözünü

etmek.

Kıl miyānuñ fikri
ile eyledüm anca
hayāl
Leblerünzikreyleyü
pşi'rümüķand itsem
gerek

zikridersin:

1. **zikridersin:**-ersin

Gazel 1589

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Anmak, zikretmek,

hatırlamak.

Zikridersindüzaḥıy
zāhid-i bārid-nefes
Düzaḥ-ı hicrān gibi
'ışk ehline işkence
yok

zıkr itse:

1. **zıkritse:**-se

Gazel 1724

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Anmak, zikretmek,

hatırlamak.

Gicezıkr itse dūr
dişüñMuḥibbī
Saçar başına gevher
ol dem eflāk

zıkr-i ḥālık:

1. **zıkr-i ḥālık:**

Gazel 1609

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Allah zıkrı.

Muḥibbī söyleme

beyhüde sözler

Hemāndilünde

olsun zıkr-i Ḥālık

zıkrüni evler:

1. **zıkrüniyeler:**-r

Gazel 1752

Mısra: 13

Kelime Tipi: -

Anmak, sözünü

etmek.

Ḥāl diliyle zıkrüni
eyler senüñseng-i
ḥacer
Söyledüp her birini
ḳudretlegüftäreyled
üñ

zil:

1. **zil:**

Gazel 1979

Mısra: 8

Zil, çingırak.

Himmetüñbāzınısal
sañ ol
hümāyışaydıçün
Nāleñiayagınaiy dil
takubanı zil ol

zindān:

1. **zindānı:**-ı

Gazel 1655

Mısra: 10

Karanlık

*hapishane, karanlık
mahal.*

İyMuḥibbīḥüblarda
var iken zülf ü
zeķan

Anlara kimdür
diyen kim bendi
yok zindānı yok

2. **zindāna:**-a

Gazel 1877

Mısra: 4

Karanlık

*hapishane, karanlık
mahal.*

Dilāzülfi
zenaḥdānıucından
Niçe kez bend-ile
zindānagirdüñ

zinde:

1. **zindeem:**-em

Gazel 1769

Mısra: 8

Canlı, diri.

Ḥālüne 'anberḥaḥā
ile
didümzülfüñemüşg
Olmışamtäzindeem
şermende-i
rüyüñsenüñ

2. **zinde:**

Gazel 1844

Mısra: 4

Canlı, diri.

Vaktidür gel beni
öldür
şanemācevrüñ-ile
Mürdeler zinde ola
ger irişe 'İsıdemüñ

zinde evle:

1. **zinde evle:**

Gazel 1773

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Sıkıntısı

*gidermek, sağlam ve
dinç hale getirmek.*

Zinde eyle bir
cevāb ile yine dil
mürdesin
Hoḳḳa-i la'l iḳre
vardursakludārūlaru
ñ

zinhār:

1. **zinhār:**

Gazel 1758

Mısra: 13

Sakın, asla!

Muḥibbikullugında
n çıkma zinhār
Kulısmcān-ıla ol
pādişāhuñ

2. **zinhār:**

Gazel 1761

Mısra: 5

Sakın, asla!

Zinhār sakın
söyleme
şi'rimecāzīden
Dilden gelen cümle
ḥaḳīḳedā gerek

3. **zinhār:**

Gazel 1848

Mısra: 2

Sakın, asla!

Eyledi düşmen
söziyleçün ol yār
terk
Günde biñ kez
öldüre itmem anı
zinhār terk

zīrā:

1. **zīrā:**

Gazel 1508

Mısra: 8

Zira, çünkü.

Göriccek gün
yüzüñişādoluram
Zīrā eyler
gönülşafādanḥaz

2. **zīrā:**

Gazel 1511

Mısra: 8

Zira, çünkü.

Göriccek gün
yüzüñişādoluram
Zīrā eyler
gönülşafādanḥaz

3. **zīrā:**

Gazel 1590

Mısra: 4

Zira, çünkü.

Aldar seni o bir
niçe gün yüzüñe
güler
Dünyāyagönlibagla
mazīrābeḳası yok

4. **zīrā:**

Gazel 1602

Mısra: 6

Zira, çünkü.

Baḥr-i eşk iḳre
düşüp bu dil
şināverlikider
Korkmaz
zīrādüçeşmiañaolmı
şdur kabak

5. **zīrā:**

Gazel 1609

Mısra: 2

Zira, çünkü.

Dilāfāş itme esrār-ı
ḥaḳāyık

Ki zīrāolmaz her
gūşalāyık

6. **zīrā:**

Gazel 1641

Mısra: 6

Zira, çünkü.

Nāşihānuşşuñsaña
men' eyleme
'iştādan beni
Zīrā 'ahdüm bu ki
dutmam kimse
sözine kulak

7. **zīrā:**

Gazel 1644

Mısra: 2

Zira, çünkü.

Zülfüñüñzencirini
gel dōstum
boynuma dak
Zīrā ben dīvāneyem
benden
añayokdureḥaḳ

8. **zīrā:**

Gazel 1751

Mısra: 12

Zira, çünkü.

İyMuḥibbīyāradiñḥ
üsninemağrūrolmas
un
Zīrā çok gördüm
yilevrāḳınsavurmuş
durgülün

9. **zīrā:**

Gazel 1769

Mısra: 2

Zira, çünkü.

Niçe yıllar devrider
bu dil sü-
yıkūyuñsenün

Zīrākullāb-ı
maḥabbetdür çeken
sūyuñsenüñ

10. zīrā:

Gazel 1801

Mısra: 8

Zira, çünkü.

Ġāfil olma
salnurnāgāh bir
gün boynuña
Zīraçokdan ‘ışkuñ-
ılamübtelādurkākül
üñ

11. zīrā:

Gazel 1853

Mısra: 10

Zira, çünkü.

Gelse Muḥibbīderd
ü belākarşucān
çıkar
Zīrābilürkadrini ol
āşınālaruñ

12. zīrā:

Gazel 1861

Mısra: 2

Zira, çünkü.

Demine
reşkiderşehlergedān
uñ
Ki zīrā yok
huzūrpādişānuñ

13. zīrā:

Gazel 1906

Mısra: 10

Zira, çünkü.

Çünkirā-y-
ılagirübenuşbudüny
āḥānına
Tiz göçersin saña

bu zīrāmuḥarrer ev
degül

14. zīrā:

Gazel 1958

Mısra: 6

Zira, çünkü.

Gözümüñcüybārınd
anyaşumderyāsime
vcurdi
Viriser ‘ālemigarka
ki zīrā yok añaḥāyil

zīrek:

1. zīrek:

Gazel 1775

Mısra: 4

Akil, zeki kurnaz.

İdüpzülfüñiag u
dāneḥālūñ
Dutıldımurğ idi dil
gerçi zīrek

ziyā:

1. ziyā:

Gazel 1545

Mısra: 3

Parlaklık, aydınlık.

Mihr ü mehdēnhıç
bulur mıydı bu
‘ālemziyā
Yakmasaydı nūr-ı
ḥüsnüñdengelüp
anlar çerāğ

2. ziyāyı:-y, -ı

Gazel 1908

Mısra: 7

Parlaklık, aydınlık.

Virseziyāyı
‘ālemeruḥsārtañde
gül
Kim dir ki gün

yüzianuñ alnı
kamerdegül

3. ziyāda:-da

Gazel 1994

Mısra: 6

Parlaklık, aydınlık.

Hicrāñşebindekaldı
meyāmehlikāmeded
Eyle tūlū’ yüzüñi
göster ziyāda ol

ziyādider:

1. ziyādider:-er

Gazel 1761

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Arttırmak.

Dil şu’lesiniseyl-i
sirışkümiderziyād
Dilden çıkan derd-
ile āhumhevā gerek

ziyād ola:

1. ziyādola:-a

Gazel 1862

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Artmak.

Bezm-i ğamda pür
iderseñgözümünşāğ
arını
Dilegüm bu ki
ziyād ola
eyādīdedemüñ

ziyāde:

1. ziyāde:

Gazel 1649

Mısra: 10

Ar. Çok, artık,

fazla.

Küyında bu garîbe
itim dimişçüdüldâr
Olsun ziyâdeluţfi
bize ri'âyet ancak

ziyâde-i 'ısk:

1. ziyâde-i 'ısk:

Gazel 1576

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Aşkın fazlası.

Zerreye almaya
cihân mülkin
'Âşıkunmaţlabızıyâ
de-i 'ışk

ziyân:

1. ziyânına: -ı, -n, -a

Gazel 1519

Mısra: 6

Zarar, zıyan.

Yandugıncaâteş-i
'ışkagöñülhandân
olur
Nite kim
kendüziyânına
güler her gâh şem'

2. ziyânunı: -unı

Gazel 1760

Mısra: 14

Zarar, zıyan.

Bir
büseyeMuhibbîcân
aķdivirüpalduñ
Gün gibi zâhirassunı
bir zerre yok
ziyânunı

ziyânı itmedi:

1. ziyânı itmedi:

Gazel 1523

Mısra: 18

Kelime Tipi: -

*Zıyan etmek, boşa
harcamak.*

İşkuñyolındadökdib
enüm gibi göz yaşın
HâķķāMuhibbî
itmedi hergizziyânı
şem'

ziyânunı olmaya:

1. ziyânunı olmaya:

Gazel 1709

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

*Zarar, zıyan
olmaması.*

Virüpcânnaķdini bir
büsealduñ
Dilâşād ol ki
olmaya ziyânunı

ziynet:

1. ziynetine: -ine

Gazel 1915

Mısra: 7

Süs, bezek.

Ziynetine sakın
aldanma bu dehrün
şimdilik
Olısardur anı fikr
eyle kim âhîrpây-
māl

2. ziynetdür: -dür

Gazel 1970

Mısra: 11

Süs, bezek.

Yiter
şi'rümeziynetdürma
'ânı
Ne häcetañatezhîb-
ile cedvel

zühd:

1. zühdi: -i

Gazel 1728

Mısra: 9

*Dünyaya raġbet
etmeme, kendini ibadete
verme.*

İyMuhibbî var-iken
'ışk eyleme
zühdiġayāl
Gül gibi
bâdetururken 'aklı
gümdür yiye beng

2. zühd-ile: --ile

Gazel 1820

Mısra: 9

*Dünyaya raġbet
etmeme, kendini ibadete
verme.*

İyMuhibbîzühd-ile
yârün ele girmez
senün
Hâneķahdandeyreyi
dil intikāl olmak
gerek

zühd-ile takvâ:

1. zühd-ile takvâ:

Gazel 1787

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

*Günahtan uzak
durma ve Allah'tan
sakinma.*

Halkuñ kimini mey-
hõr u ġarâbâţikılup
Kimini zühd-ile
takvâ ile Zü'n-
nünitdün

zühre-cebîn:

1. **zühre-cebîn:**

Gazel 1544

Mısra: 1

*Zühre yıldızı gibi
parlak alınlı II Sevgili.*

Yine bir zühre-
cebînkarşumakurdu
benümag
Pehlevānam ben ol
agdankurtarursamcā
nısag

2. **zühre-cebîn:**

Gazel 1856

Mısra: 7

*Zühre yıldızı gibi
parlak alınlı II Sevgili.*

Zülfüne ne yüz-ile
öykünür iyzühre-
cebîn
Derindendüryüzieg
er var-ısa müşg-i
Hotennüñ

zühre-çehre:

1. **zühre-çehre:**

Gazel 1687

Mısra: 6

*Çehresi Zühre
yıldızını andıran sevgili.*

Dir-iseñdimāğ-ı
‘ālemeger tola
müşg-ile
İyzühre-çehre şāne
ile tara perçemüñ

zülāl:

1. **zülāl:-e**

Gazel 1515

Mısra: 2

*Safî, hafîf, soğuk,
güzel su.*

Eyledüm ol ğaddār-
ılaṭama’

Teşne olan
iderzülāleṭama’

2. **zülālın:-in**

Gazel 1883

Mısra: 6

*Safî, hafîf, soğuk,
güzel su.*

Tatmayanlar
‘ışķcāmını ne
bilsünlezzetin
İçmeyenlerden
haber sorma
zülālindöstuñ

zülfi:

1. **zülfini:-i, -n, -i**

Gazel 1736

Mısra: 5

*Güzel yüzün iki
cihetinden sarkan saç.*

Hüsnmeydānında
tek
zülfiniçevgāneylesü
n
Borcum olsun
başumıyolındağaltā
n eylemek

2. **zülfi:-i**

Gazel 1501

Mısra: 2

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*

Hoş yaraşmış
‘ārzuñüstinde ol
reyhān-ı ḥaṭ
Zülfi
i’rābiolupdurañaḥāl
üñdennuḳaṭ

3. **zülfi:-i**

Gazel 1502

Mısra: 7

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*

Zülfi egerçicān u
dili kıldı münķabız
La’liegerçihānde ile
virdi inbisāṭ

4. **zülfiñ:-ü, -ñ**

Gazel 1524

Mısra: 9

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*

İstese
zülfiñşebinde
‘ārızuñ bu ḥasta-dil
Tañdegülzulmetde
ister kalıcaktīmār
şem’

5. **zülfi:-i**

Gazel 1530

Mısra: 7

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*

Zülfi ile kim
görüñse dil-
rübānuñyüzini
Dir ‘acebşām u
seḥer bir yirde itmiş
ictimā’

6. **zülfin:-in**

Gazel 1532

Mısra: 6

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*

Āh kim şayyād-ı
çeşmimurğ-ı dil
şayditmege
Ḥāllerendānedökm

işeylemiştirzülfini
g

7. **zülfin:**-in

Gazel 1535

Mısra: 12

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.
Hällersanmañ anı
yiryirdökilmişdāned
ür
Ehl-i diller
şaydiüneylemiştir
rzülfiniğ*

8. **zülfini:**-i, -n, -i

Gazel 1536

Mısra: 9

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.
Şem'-i ruhsârına
kılmış zülfini ol
mehnikâb
İyMuhibbî yok
siyâholdugıvâlâ-
yıçerâğ*

9. **zülfini:**-i, -n, -i

Gazel 1546

Mısra: 6

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.
Hiç olur mı kurtıla
bu murğ-ı dil
Dāne ide
hâlinizülfiniğ*

10. **zülfi:**

Gazel 1551

Mısra: 1

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*

Hälümi 'arz itmedi
dildārazülfi
Raħmı kim kâfir-
durur ol kara zülfi

11. **zülfi:**

Gazel 1551

Mısra: 4

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.
Niçeyıllardur beni
hasretleāh
Kodı yollarda
kılupāvārezülfi*

12. **zülfi:**

Gazel 1551

Mısra: 6

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.
Küfriniisbātidersem
tañdegül
Kendüzinteşbihider
zünñārazülfi*

13. **zülfi:**

Gazel 1551

Mısra: 8

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.
Çeşm-i celladı
yeterken 'āleme
Pes ne hācetsihr ide
sehñhārazülfi*

14. **zülfin:**-in

Gazel 1558

Mısra: 1

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.
Kaddiüzrezülfin
açmış sım-berler
her taraf*

Asmaga her bir
kılında cān u serler
her taraf

15. **zülfiñi:**-ü, -ñ, -i

Gazel 1565

Mısra: 3

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.
İydösteger eyler-
iseñzülfiñiñçevgān
Ben
dañkılambaşumıme
ydāna tekellüf*

16. **zülfiñi:**-ü, -ñ, -i

Gazel 1575

Mısra: 1

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.
Gördigöñlümzülfiñ
isevdā-yı 'ışk
Oluramşimdengirür
üsvā-yı 'ışk*

17. **zülfiñe:**-i, -n, -e

Gazel 1591

Mısra: 3

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.
Zülfinebağlanmadır
dümpendümiğüşitm
edüñ
Dār-ı
dünyādasañabeñzer
göñülāvāre yok*

18. **zülfiñ:**-üñ

Gazel 1592

Mısra: 5

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*

Zülfün uzandı
boynuna ister ki
salma
Çeşmüñdidi ki
hâlini bilmez
babakbabak

19. **zülfini:-i, -n, -i**

Gazel 1599

Mısra: 5

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*

Gün
yüzindehalkahalkaz
ülfini görüp didüm
Kuvveti artar
gelüryatdukça
günde mârâşevk

20. **zülfi:**

Gazel 1600

Mısra: 5

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*

Nigârüñgenc-i
hüşnine girilmez
zülfi olur mâni'
'Acebmidür ki
gencüzretilism olup
ya mâr olmak

21. **zülfi:-i**

Gazel 1618

Mısra: 2

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*

Hâl-i müşgîni gör
olmuş 'ârız-ı sîme
bak
Zülfi cîminenazar
hem gel o
agzımîme bak

22. **zülfinün:-i, -n, -ün**

Gazel 1625

Mısra: 5

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*

Zülfinün her bir
kılında niçe diller
baglamış
Asmak ister bî-
günâh ol zülfi-i
'anber-sâya bak

23. **zülfiüne:-ün, -e**

Gazel 1640

Mısra: 7

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*

Didümsezülfiüne
'anberkılıp ya
nâfeyeteşbih
Haşamıdır bu ben
miskîn
'acebmidürhağa
kılmak

24. **zülfiñün:-ü, -ñ, -ün**

Gazel 1644

Mısra: 1

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*

Zülfiñünzencîrini
gel döstüm
boynuma dak
Zîra ben divaneyem
benden
añayokdurehağ

25. **zülfiñi:-ü, -ñ, -i**

Gazel 1645

Mısra: 9

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*

Dakboynnazülfiñi
Muhibbîñüneyâdöst
Yanumda sakın
dimegehâzırmeresü
m yok

26. **zülfiñ:-ün**

Gazel 1646

Mısra: 3

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.
Şâmoldiçünkizülfiñ
rüz olalı cemâlün
Yiter cihânda
bunlar leyl ü
nehârayir yok*

27. **zülfi:-i**

Gazel 1649

Mısra: 7

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.
Seccâde saldı
zülfiâb-ı 'izârı üze
Çeşmiimâmet eyler
ulu kerâmet ancak*

28. **zülfiñ:-ün**

Gazel 1649

Mısra: 11

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.
Görüp
Muhibbîzülfiñgâm
zeñledidicânâ
Biri cihânaaşüb
birisi âfet ancak*

29. **zülfiñe:-üñe**

Gazel 1650

Mısra: 3

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*

Niçeteşbihideyinzül
füne ben sünbülleri
Rişte-i
cānamüşābihhergiz
anuñtārı yok

30. **zülfini:-i, -n, -i**

Gazel 1659

Mısra: 1

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*

Zülfiniḳat' it ḫatın
çek it ruḫ-ı rengine
bak

Kaşd-ı imān
eylemişler ol iki bī-
dīne bak

31. **zülfini:-i, -n, -i**

Gazel 1659

Mısra: 7

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*

Zülfiniārāyiş itmiş
ḫāllerzeyn eylemiş
Kim gören
diriygönül bu vech-
ile tezyine bak

32. **zülfinün:-i, -n, -ün**

Gazel 1659

Mısra: 9

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*

Mārzülfinünḫayālin
içegirmişdürvelī
Bilmek
isterseñMuḫibbīsine
m içre ine bak

33. **zülfine:-i, -n, -e**

Gazel 1688

Mısra: 10

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*

İyMuḫibbī nite kim

'ışk-

ılamümtāzolduñ

Ḥüsn-ile zülfine dil

bagladuguñferd

gerek

34. **zülfüm:-üm**

Gazel 1690

Mısra: 3

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*

Gün yüzüm üzre

dolup zülfüm

perişāneyleyüp

Rüşen iken 'ālemi

dün gibi tār itsem

gerek

35. **zülfüñ:-ün**

Gazel 1696

Mısra: 1

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*

Cīmzülfüñ elif ol

ḳāmet ü mīm ol

dehenün

Līk yok nām u

nişānı ol

dehendensuḫenün

36. **zülfi:**

Gazel 1697

Mısra: 6

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*

Dānesaçduñdāmkur

duñ yine bu dil

murğına

Zülfdidüñ birine

adın birin
ḫāyleydedüñ

37. **zülfüñ:-ün**

Gazel 1697

Mısra: 3

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*

Gül yüzünüzre yine

zülfüñperişāneyleyü

p

Bu dil-i

şürīdemiāşüfteahvāl

eyledüñ

38. **zülfini:-i, -n, -i**

Gazel 1698

Mısra: 7

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*

Gerdenindezülfini

gösterdi

dildāradidüm

Ehl-i

'ışḳaitdügünbeñzer

vebālündürsenün

39. **zülfin:-in**

Gazel 1699

Mısra: 9

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*

Yār ele almış

Muḫibbīşānezülfinş

āneler

Göreyim bagrum

gibi

biñpārebagrınşānen

ün

40. **zülfüñe:-ün, -e**

Gazel 1701

Mısra: 6

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.
Aç yüzünâşüfte
olsun hüsnüñe ay u
güneş
Şâne ur
zülfüñekalmasunķar
arıkimsenüñ*

41. **zülfüñi:-ü, -ñ, -i**

Gazel 1703

Mısra: 7

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.
Zülfüñiyusam gül-
âb-ı eşküm-ile
iysanem
Bil dahırevnaķ
bulur gitmeye
andan bü-y müşg*

42. **zülfe:-e**

Gazel 1706

Mısra: 9

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.
Asup dil şışesin
zülfe Muħıbbı
Sıyup kıldı anı
şadpärezülfüñ*

43. **zülfüñ:-üñ**

Gazel 1706

Mısra: 6

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.
Disem ben
çeşmüñekâfir ‘aceb
mi
İdüpdür biline
zünnârazülfüñ*

44. **zülfüñ:-üñ**

Gazel 1706

Mısra: 8

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.
Didilerravza’daťavu
sabeñzer
Salınsa her kaçan
ruħsârazülfüñ*

45. **zülfüñ:-üñ**

Gazel 1706

Mısra: 10

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.
Asup dil şışesin
zülfe Muħıbbı
Sıyup kıldı anı
şadpärezülfüñ*

46. **zülfüñ:-üñ**

Gazel 1706

Mısra: 1

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.
Yine sihr eyledi
sehħârezülfüñ
Niçe dil bağladı bir
târazülfüñ*

47. **zülfüñ:-üñ**

Gazel 1706

Mısra: 2

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.
Yine sihr eyledi
sehħârezülfüñ
Niçe dil bağladı bir
târazülfüñ*

48. **zülfine:-i, -n, -e**

Gazel 1707

Mısra: 5

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.
Zülfineħısm eylese
tañ mı gözi
Cengiderâhü kaçan
görse peleng*

49. **zülfüñüñ:-ü, -ñ, -üñ**

Gazel 1707

Mısra: 3

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.
Zülfüñüñ geldi
ħayâliçeşmüme
Nıl içinde
bulınurçüñkineheng*

50. **zülfüñle:-ü, -ñ, -le**

Gazel 1712

Mısra: 8

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.
‘Ahdkılduñ gün
yüzünü idesin bir
dem ‘ayân
Soñran’oldıbilmeze
mzülfüñlepinhâneyl
edüñ*

51. **zülfüñ:-üñ**

Gazel 1715

Mısra: 7

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.
Zülfüñ hevesin
eylese dıvâne ‘aceb
mi
Günden güne
başıñdagısevdayıbü
yütdük*

52. **zülfüñ:-üñ**

Gazel 1716

Mısra: 3
*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*
Zülfünkulagañaegil
üp ne didüğini
Fehm itmez-idi
olmasa ger
tercemānkaşuñ

53. **zülfüñ:-üñ**

Gazel 1717

Mısra: 4

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*

Dāmidüpzülfeynüñi
tutmaga bu dil
murgını
Dānedökdüñzülfüñ
içre adını
hāyleyledüñ

54. **zülfüñi:-ü, -ñ, -i**

Gazel 1717

Mısra: 8

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*

Baħr-ı
hüsnüñdesenüñ ‘ışk
ehli māhiler gibi
Anları
şayditmegezülfüñiç
engāyleyledüñ

55. **zülfüñi:-ü, -ñ, -i**

Gazel 1723

Mısra: 7

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*

Hüsnüñi kılmış
ihātażülfüñi görüp
didüm
Kanda kim genc ola

lā-büd anda mār
olmak gerek

56. **zülfüñde:-üñde**

Gazel 1732

Mısra: 5

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*

Koduñhālün yine
zülfüñdecānā
Göñülmurgına anı
dānesalduñ

57. **zülfüñi:-ü, -ñ, -i**

Gazel 1733

Mısra: 8

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*

Fitne-i devr-i
ķamerdürgösterüpk
āfirhañuñ
Zülfüñidāmeyleyüp
şayd-ı
müselmāneyledüñ

58. **zülfiyle:-ile**

Gazel 1734

Mısra: 6

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*

Müşgivübü-ı
‘anberi
‘aynumaalmazam
Yiter bañaçüzülf-ile
hāliMuħammedüñ

59. **zülfiyle:-i, -y, -le**

Gazel 1735

Mısra: 1

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*

Şayd iden dil
murgımızülfiylehāli

düranuñ
Bagrumihün
eyleyen de çeşm-i
ālıduranuñ

60. **zülfüñ:-üñ**

Gazel 1739

Mısra: 11

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*

Görinenzülfüñmidü
rdidümyahüddām-ı
belā
Didiyañlışañladuñbī
-çaredaruñdursenüñ

61. **zülfüñ:-üñ**

Gazel 1742

Mısra: 7

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*
Nigārāgenc-i
hüsnüñdeñılsmitseñ
egerzülfüñ
Görine her ki kaçd
itse
gözinemārlarmüyuñ

62. **zülfini:-i, -n, -i**

Gazel 1745

Mısra: 5

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*
Zülfini korsa
‘arıziüzre
‘acebdegül
Her kanda genc ola
añapāsbān gerek

63. **zülfüñi:-ü, -ñ, -i**

Gazel 1748

Mısra: 2

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*

Bin semend-i nāza
eyle cilveler
meydānsenüñ
Başımı top ideyim
zülfüñi sun
çevgānsenüñ

64. **zülfüñi**: -ü, -ñ, -i

Gazel 1750

Mısra: 7

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*

‘İşkmezdānında ger
zülfüñiçevgāneyles
eñ
Başımı top
eyleyemoluñda gel
çel amı tek

65. **zülfüñüñ**: -ü, -ñ, -üñ

Gazel 1751

Mısra: 9

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*

OlmuşamMecnün-
veş ben
zülfüñüñdīvānesi
Boynuma zencir kıl
gel ol müselsel
kākülün

66. **zülfüñi**: -ü, -ñ, -i

Gazel 1757

Mısra: 8

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*

Dirmesünlerdiyühü
snüñdensenüñ bir
dāne gül
Zülfüñi iki taraftan
iki der-bāneyledüñ

67. **zülf**:

Gazel 1758

Mısra: 5

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*
Degülzülfgörinenbo
ynuñdakākül
Kamu
‘ışkehlünüñaldüñgü
nāhın

68. **zülfüñe**: -üñe

Gazel 1769

Mısra: 7

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*
Hālüne ‘anberhātā
ile
didümzülfüñemüşg
Olmuşamtāzindeem
şermende-i
rüyüñsenüñ

69. **zülf-ile**: --ile

Gazel 1771

Mısra: 9

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*

Yüzüñüzülf-ile
örtme
olmasunzulmetcihā
n
‘Ālemi kılan
münevver
çünkirüyüñdursenü
ñ

70. **zülfüñde**: -üñde

Gazel 1771

Mısra: 8

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*

Göñlümüñtevsenidu
tılmaz iken zencir
ile
Bende çeküprām
iden
zülfüñdemüyüñdurs
enüñ

71. **zülfüñi**: -ü, -ñ, -i

Gazel 1773

Mısra: 6

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*
Genc-i
hüsünüñdemegersihr
eyledi sāhircözünüñ
Zülfüñigösterür
ejder
māritdimūlaruñ

72. **zülfüñi**: -ü, -ñ, -i

Gazel 1775

Mısra: 3

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*
İdüpzülfüñiag u
dānehālün
Dutıldımurg idi dil
gerçi zirek

73. **zülfün[i]**: -üñ[i]

Gazel 1775

Mısra: 5

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*
Yüzüñlezülfün[i]
dāyimhemīşe
Ola
şubhuñsa ‘idşāmuñ
mübārek

74. **zülfün[i]**: -in[i]

Gazel 1778

Mısra: 5
*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*

Gördüm ki genc-i
hüsninezülfün[i]
itmiş pāsbān
Didümeger ejder
ola bu nev'e yok
mārikimūñ

75. **zülf-ile:--ile**

Gazel 1783

Mısra: 2
*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*

Şebāzgöñlümidutu
pşehārāmeyledūñ
Künde
takupayagınazülf-
ile dāmeyledūñ

76. **zülf-i: -i**

Gazel 1785

Mısra: 4
*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*
Dāgıla dil lāle-veş
her lahza her dem
yanmada
Çekmegezülfīgamn
bir sünbül-i müşg-
bū gerek

77. **zülf-ile:--ile**

Gazel 1791

Mısra: 13
*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*

Dil okurken
haṭuñzülf-ile
hālūñgöricek
Didilā-büd o

ḥaṭanoḳṭāvüi'rāb
gerek

78. **zülfüññ: -ü, -ñ, -üñ**

Gazel 1792

Mısra: 4
*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*

Çeşm-i cellāduñ
eline tīgalup kanlar
döker
Zülfüññ kim pīşesi
diller perīşān
eylemek

79. **zülf-i: -i**

Gazel 1807

Mısra: 1
*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*

Zülf-i sevdāsını al
başa belā ister iseñ
Sīneñiçāk ide-gör
derde devā ister
iseñ

80. **zülfine: -i, -n, -e**

Gazel 1808

Mısra: 1
*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*

Zülfine dil bağlayan
elbette ol şeydā
gerek
Terk idüpnāmūs u
'ārı 'ālemerüsvā
gerek

81. **zülfüñi: -ü, -ñ, -i**

Gazel 1808

Mısra: 7
*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*

Kangıbī-dıldür
görüp zülfüñiber-
dār olmaya
Ehl-i 'ıṣṣkuñdöstum
pes himmeti bālā
gerek

82. **zülf:**

Gazel 1809

Mısra: 4
*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*

Zülfün bendine
çekdigöñlümündivā
nesin
Didimiskīngamyim
ezülfoldizencirüñse
nüñ

83. **zülfüñ: -üñ**

Gazel 1810

Mısra: 3
*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*

Buldıgöñlümdüzdin
iküyuñdazülfünben
didüp
Ḥabse saldı
āḥiriçāh-ı
zenaḥdānuñsenüñ

84. **zülfüñ: -üñ**

Gazel 1812

Mısra: 3
*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*

Tañımdurzülfüñ
görüp
hālümperīşānolduğı
Dil
perīşāneylemekdürç
ünperīşānuñsenüñ

85. **zölfüni**: -ü, -ñ, -i

Gazel 1815

Mısra: 1

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*

Zölfüñihalkakılup
dil
almagadāmeyledüñ
Dāneḥālünī döküp
dil
murgınırāmeyledüñ

86. **zölfüni**: -ü, -ñ, -i

Gazel 1815

Mısra: 5

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*

Zölfüñigöstermeyü
pḥālümperīşāneyley
üp
Gün
yüzüñdendüridüpşu
bḥumbenümşāmeyl
edüñ

87. **zölfüni**: -ü, -ñ, -i

Gazel 1817

Mısra: 4

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*

Qaşd-i ruḥsāritdi dil
düşdieñegüñçāhına
Dōstumçıkarmagaz
ülfüñiçengāyledü
ñ

88. **zölfüni**: -ü, -ñ, -i

Gazel 1817

Mısra: 6

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*

Çinidübenkaşlaruña
Iduñqarār u şabrumı

Gül ruḥuñüstineçün
sen
zölfüñidāyledüñ

89. **zölfine**: -i, -n, -e

Gazel 1825

Mısra: 6

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*

Fāşoldı ‘ālem içre
çün bugün esrār-ı
‘ışk
Ol
perīnünzölfinekend
ümidār itsem gerek

90. **zölfüni**: -ü, -ñ, -i

Gazel 1827

Mısra: 7

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*

Zölfüñiçimkıluplebl
erüñimimidüben
Elif iken bu
benümkāmetüminü
nitdüñ

91. **zölfün**: -üñ

Gazel 1829

Mısra: 1

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*

Zölfün içre
yüzüñiidyōstpinhān
eyledüñ
Küfr-i zölfün gibi
bu
ḥālümperīşāneyledü
ñ

92. **zölfüni**: -ü, -ñ, -i

Gazel 1843

Mısra: 1

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*

Gün
yüzüñdenzölfüñiçü
nkiperīşāneyledüñ
Ḥālinibī-
dillerüñgāyetperīşā
neyledüñ

93. **zölfüñün**: -ü, -ñ, -üñ

Gazel 1846

Mısra: 7

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*

Zölfüñün ‘ahdine
cānā ben
senüñaldanzamam
Bir başı vardır veli
biñ var dili ol
sünbülün

94. **zölfünden**: -ü, -ñ, -
den

Gazel 1850

Mısra: 1

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*

Göñlümünñşirinezölf
ünndenkemend itsem
gerek
İki
yirdenya’nizencir
ile bend itsem gerek

95. **zölf-ile**: --ile

Gazel 1852

Mısra: 3

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*

Ben iraklarda dem-
ā-dem dāyim oynar
zölf-ile
Pāralansun göreyim

bagrıhemîşeşänenü
ñ

96. **zülfi:-i**

Gazel 1854

Mısra: 7

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.
İşitdimegerzülfihev
āsındayilersin
Şahrā-
yıHotendegöbegidü
şdiğazālūñ*

97. **zülfüne:-üñe**

Gazel 1856

Mısra: 7

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.
Zülfüne ne yüz-ile
öykünür izyühre-
cebīn
Derindendüryüzieg
er var-ısa müşg-i
Hotennūñ*

98. **zülfin:-in**

Gazel 1867

Mısra: 3

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.
Çünperīşānitdizülfi
nuhlarıüstindeyār
Dil perīşān ‘aql u
şabrumtārumār
itsem gerek*

99. **zülfüñi:-ü, -ñ, -i**

Gazel 1871

Mısra: 7

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*

Zülfüñi çok
başlucānāçeşmüñi
‘ayyār iden
HüsñBağdād’ınaḥaṭ
tuñ eyledi bārū-
yımüşg

100. **zülfine:-i, -n, -e**

Gazel 1872

Mısra: 3

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*

Göñöldüzdiniküyın
da tutup
zülfinebenditdüm
Olur mı
‘āşıkamaḥbes
‘acebçāh-ı
zeḳandanyig

101. **zülfüñüñ:-ü, -ñ, -
üñ**

Gazel 1880

Mısra: 3

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.
‘Ārızuñdazülfüñüñk
esdüñ yine
zünñārını
Döstum ol
kāfiribeñzermüselm
āneyledüñ*

102. **zülfi:-i**

Gazel 1882

Mısra: 3

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.
Zülfi benefşe ‘ārızı
gül gönçadur lebi
Eyleñnezāreyārı gül
ü gülsitāntutuñ*

103. **zülfüne:-üñe**

Gazel 1890

Mısra: 6

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.
Bāğ-ı hüsñünde
gezerken buluban
dil düzdini
Zülfünebendeyleyü
pḥabs-i
zenaḥdāneyledüñ*

104. **zülfüñi:-ü, -ñ, -i**

Gazel 1890

Mısra: 3

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.
Zülfüñiçevgānideld
enberüiysāḥib-
cemāl
Başumı top
eyleyüpyoluñdağalt
āneyledüñ*

105. **zülfi:-ile**

Gazel 1891

Mısra: 14

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.
‘Aqlınyitüre
bilmeye kendin
Muḥibbīāh
Salınsa gāhzülfi-ile
ruḥsāraperçemüñ*

106. **zülfüñi:-ü, -ñ**

Gazel 1891

Mısra: 7

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.
Zülfüñ katında
kıymeti kalmaya
sünbülün*

- Rağbet mi koya
nāfe-i
Tātāraperçemüñ
107. **zülfin:-in**
Gazel 1896
Mısra: 7
*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*
Gerdenindegösterüp
zülünsü'ālitedidü
m
Hāyzālīmboynuñad
üşmişvebälündürse
nüñ
108. **zülfüñüñ:-ü, -ñ, -
üñ**
Gazel 1898
Mısra: 3
*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*
Esb-i nāzüze el
urduñzülfüñüñçevg
ānına
Başumı top
eyleyüpyoluñdağalt
āneyledüñ
109. **zülfi:**
Gazel 1902
Mısra: 6
*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*
Dānevüdām ile her
dem murğ-ı diller
şaydidüp
Söze geldügünce
adın zülf ile
hāyleledüñ
110. **zülfüñ:-üñ**
Gazel 1904

- Mısra: 6
*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*
Bu elif
kaddümdilerseñdāl
ola
Gösterüpzülfüñteke
rümeylegil
111. **zülfine:-i, -n, -e**
Gazel 1921
Mısra: 8
*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*
Cāndimāğınımı'atğ
ar eyledi bir
dilberüñ
Zülfinedokındıbeñz
erdöstlarbād-ı şimāl
112. **zülfi:-i**
Gazel 1929
Mısra: 3
*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*
La'l-i
lebümiañdidiyühüş
m ide zülfi
Yok nesne için
asıla dil dāra ne
müşkil
113. **zülfini:-i, -n, -i**
Gazel 1931
Mısra: 5
*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*
Zülfiniçevgānidüpñ
āz-ilacevlān eylese
Cān u dilden yolına
top olmayan ser ser
degül

114. **zülfüñüñ:-ü, -ñ, -
üñ**
Gazel 1933
Mısra: 2
*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*
Küt-ı cāndur
'āşıkayıgonca leb
gel hānd kıl
Zülfüñüñtārımı 'āşık
başına gel bend kıl
115. **zülfini:-i, -n, -i**
Gazel 1935
Mısra: 7
*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*
Gördüğümde
okudum zülfini
"Ve'l-leyl" āyetin
Gösterüpyüzündi
"Ve'ş-şems"
okıKur'āna gel
116. **zülfi:-i**
Gazel 1938
Mısra: 10
*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*
İyMuhibbīşayd olur
mıydı bu dil
murğıtaña
Dām olup zülfi
içinde olmasaydı
dāneḥāl
117. **zülfi:-i**
Gazel 1939
Mısra: 9
*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*
Gülşen-i ḥüsnine
gördüm zülfisokmış

başını
Kim görüpdürbunı
kim agzına ala mār
gül

118. **zülfin:-in**

Gazel 1942

Mısra: 3

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*

Yārçevgān itse
zülfinbaşuñı top it
dilā
Sen de meydān-ı
maħabbetdeeyü ad
eylegil

119. **zülfini:-i, -n, -i**

Gazel 1944

Mısra: 9

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*

Zülfiniçevgānidelde
niyMuħibbīdilbertü
m
Başını top eyleyüp
girdi bugün
meydāna dil

120. **zülfi:-i**

Gazel 1948

Mısra: 3

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*

Gelse ħayāl-i ejder
zülfi o dem
göñlüme
Añamaķām-ı
sīneñiiy dil mağāra
kıl

121. **zülfini:-i, -n, -i**

Gazel 1952

Mısra: 7

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*

‘Azm-i
meydāneyleyüpzülfi
iniçevgān eylese
Başını top itmek
ideriħtirāğ-ı dil

122. **zülfine:-i, -n, -e**

Gazel 1954

Mısra: 7

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*

Ger bulmak
isterseñdilāzülfinea
nuñ dest-res
Tīğ-ı ġam-ılacān u
dil kıl pārepāreşāne
ol

123. **zülfini:-i, -n, -i**

Gazel 1957

Mısra: 1

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*

Gördi elde
zülfiniçevgānidercā
nāne dil
Başını top
eyleyüpgeldi
hemānmejdāna dil

124. **zülfi-ile:--ile**

Gazel 1962

Mısra: 2

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*

Cānānażar it derd-i
dil-i mübtelāma gel
Yāħūd iriş zülfi-ile
dām-ı belāma gel

125. **zülfüñi:-üñ, -i**

Gazel 1965

Mısra: 1

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*

Gördilersādoldiçes
müñdidilerzülfüñid
āl
Bunlaruñ fikri ile
vardurgöñüldeşadħa
yāl

126. **zülfüñe:-üñe**

Gazel 1966

Mısra: 7

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*

Virüpzülfüñe dil
cānābañamecnūlaķ
abdirler
Diyenler
ħaķdimişlerdür olur
gökdenlaķabnāzil

127. **zülfi:**

Gazel 1967

Mısra: 10

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*

Ĥalāş olmak ne
mümkindür bu
benden
Dakılaboynuñaçünz
ülfselāsil

128. **zülfüñi:-üñ, -i**

Gazel 1968

Mısra: 5

*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*

Müşgebeñzetdümħa
tā-y-
ılamu’anberzülfüñi

- Dağı ol demden
berü gitmez bu
dilden infî'âl
129. **zülfüni**: -ü, -ñ, -i
Gazel 1969
Mısra: 2
*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*
'Âşık oldum
göreliden
'arızuñsubh-ı ezel
Komayup elde
dutamzülfünitâşâm-
ı ecel
130. **zülfüne**: -üñe
Gazel 1970
Mısra: 3
*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*
Gerekmez
zülfünemeşşâtaherg
iz
Olur mı
âfitâbmuhtâc-ı
şaykal
131. **zülfе**: -e
Gazel 1982
Mısra: 5
*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*
Tılısmı var-durur el
urma zülfe
Ser-i
zülfınianuñejdehâ
bil
132. **zülfüni**: -ü, -ñ, -i
Gazel 1987
Mısra: 3

- Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*
Top eyle başum al
elüñezülfünîçevgân
Gehgamzeokinsîne
me at kaşı kemân ol
133. **zülfüne**: -üñe
Gazel 1988
Mısra: 9
*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*
Virme yüz
zülfünecânâ kesmez
ol zünnârını
Niçekerredimiş
iken aña sen imâna
gel
134. **zülfüne**: -üñe
Gazel 1988
Mısra: 14
*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*
Bu Muhibbî gibi
eylersin niçe diller
helâk
Kıl
terahhumdöstumzül
füñeurmaşâne gel
135. **zülfünün**: -ü, -ñ, -
üñ
Gazel 1988
Mısra: 7
*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*
Zülfününçevgânına
top eyledümidüm
seri
Didimerdiseñ bu
da'vâdahemânmejd
âna gel

136. **zülfün**: -üñ
Gazel 1989
Mısra: 3
*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*
Gülşen-i
hüsnünhâyâl eyler
gehîzülfünânar
Gice gündüz
meskeni yok bir
müsâfirdürgönül
137. **zülfі**: -i
Gazel 1993
Mısra: 5
*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*
Yitmez mi
benümbaşumazülfib
elâları
Her demde gelür
her yañadan da
belâ-yı dil
138. **zülfі**: -i
Gazel 1994
Mısra: 9
*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*
Başdan çıkarsa
zülfіMuhibbîyiğam
degül
Kim didibuniaña ki
dâyimhevâda ol
139. **zülfini**: -i, -n, -i
Gazel 1995
Mısra: 1
*Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.*
Zülfini görüp oldı
yine mübtelâgönül

Başına aldı kendü
eliyle belâgönül

zülû ü dehenün:

1. zülû ü dehenün:-üñ

Gazel 1696

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Sevgilinin saçı ve

ağzı.

‘İlm-i gayb oldu
megerçeşm-ile zülû
ü dehenün
Şerh-i ma’nâsına
kim kâdir olur
böyle fenün

zülû ü hadden:

1. zülû ü hadden:-den

Gazel 1747

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Saç lülesi ve

yanak.

İyMuhibbüzülû ü
haddenseyr kıl şâm
u seher
Kâdr ü nev-rûzı bir
iden
kudretu’llâhıgörüñ

zülû ü hâl:

1. zülû ü hâl:

Gazel 1921

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Saç ve ben.

Bilmezemkendümyi
türdüm bir
‘acebdîvâneyem
Gözlerüme duş
olahıdanbenüm ol
zülû ü hâl

zülû ü hatt u kâkülün:

1. zülû ü hatt u

kâkülün:-üñ

Gazel 1733

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Saç, ayva tüyü ve

kâkül.

Zülû ü hatt u

kâkülün her
yañadan eyler

hücüm

‘Arızuñdın şehri

iken

kâfiristâneyledün

zülû ü müyüñdur:

1. zülû ü müyüñdur:-

uñdur

Gazel 1755

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Sevgilinin saçı.

Cânumpervâne

iden şem’-i

rüyüñdursenün

Göñlümidivâne

kılan zülû ü

müyüñdursenün

zülû ü zekan:

1. zülû ü zekan:

Gazel 1655

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Saç ve çene

çukuru.

İyMuhibbühüblarda

var iken zülû ü

zekan

Anlara kimdür

diyen kim bendi
yok zindanı yok

zülû fetolaşaldan:

1. zülû fetolaşaldan:-al,

-dan

Gazel 1843

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Saça dolaşmak.

Eñegünçâhnadüşdit
olaşaldan zülû dil

Hey o

miskînüñyirinzencîr

ü zindâneyledün

zülû fevn:

1. zülû feynini:-ini

Gazel 1676

Mısra: 1

Güzel yüzün iki

tarafından sarkan saç.

Gördüzülfeynini bu

dîdeperişân ancak

Didi ‘aşıklara bu

hâl-i perişân ancak

2. zülû feynüñi:-ü, -ñ, -i

Gazel 1717

Mısra: 3

Güzel yüzün iki

tarafından sarkan saç.

Dâmidüpzülfeynüñi

tutmaga bu dil

murğını

Dânedökdünzülfüñ

içre adını

hâleyledün

3. zülû feynüñi:-ü, -ñ, -i

Gazel 1787

Mısra: 5

Güzel yüzün iki
tarafından sarkan saç.
Göstereldenberüzül
feynüñiiyleylıhırām
Beni zencir ile
baglamalumeçnünit
dün

zülfevn-i gışü:

1. zülfevn-i gışü:

Gazel 1797

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

*İki yana dökülen
saç.*

Çeşmesâr-ı
âynumageldükçe
itmezsın karar
İyperizülfevn-i
gışüperr ü
bälüñdürsenün

zülfi 'anber-bāra:

1. zülfi 'anber-bāra:-

a

Gazel 1671

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Amber kokulu saç.

Käkülinedār kılmış
niçebñbî-dilleri
Çeşmi nergis yüzi
gül ol zülfi 'anber-
bāra bak

zülfi 'anber-bārına:

1. zülfi 'anber-

bārına:-ina

Gazel 1930

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Amber kokulu saç.

El
irişmezçüñnigāruñz
ülfi 'anber-bārına
İygönül yiter bu
yolda kendüñiäväre
kıl

zülfi 'anberini:

1. zülfi 'anberini:-ini

Gazel 1685

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Anber kokulu saç.

Küyuñdaasmaga bu
gönüldüzinişehā
Kıldı o zülfi
'anberinirısımānkaş
uñ

zülfi 'anber-sāya:

1. zülfi 'anber-sāya:-

ya

Gazel 1653

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Amber misali saç.

Nibelā-engzdzürşol
nergis-i şehlāya bak
Fitne ta'liminider ol
zülfi 'anber-sāya
bak

2. zülfi 'anber-sāya:

Gazel 1625

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Anber kokulu saç.

Zülfinün her bir
kılnda niçe diller
baglamış
Asmak ister bî-
günāh ol zülfi
'anber-sāya bak

zülfi 'anberini:

1. zülfi 'anberini:-a

Gazel 1755

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Eğri uçlu saç II

Sevgilinin çevgana

benzeyen eğri uçlu saçı.

Esb-i nāzüzre el

ursa zülfi 'anberini

güzel

Ehl-i 'ışk serden

geçüben diye

küyuñdursenün

zülfi 'anberini:

1. zülfi 'anberini:-ina

Gazel 1868

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Eğri uçlu saç II

Sevgilinin çevgana

benzeyen eğri uçlu saçı.

Zülfi 'anberini el

urduMuhibbî yine

yār

Ne

sa'ādetdüregerkim

aña top ola başuñ

zülfi 'anberini:

1. zülfi 'anberini:-uñ

Gazel 1726

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Eğri uçlu olan saç.

Başumı top

eyleyüpgeldümvefā

mezdānına

Ola kim ğaltān ide

bu zülfi

çevgānuñsenün

2. **zülfi çevgānuñ:-uñ**

Gazel 1790

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Eğri uçlu saç II

*Sevgilinin çevgana
benzeyen eğri uçlu saçı.*

Hüsnmeydānıngel

düñçünkiiyçābüksü

vār

Başımı top eyle

oldızülf-i

çevgānuñsenüñ

3. **zülfi çevgānuñ:-uñ**

Gazel 1800

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Eğri uçlu saç II

*Sevgilinin çevgana
benzeyen eğri uçlu saçı.*

Top idüpmeydān-ı

‘ışk içre serin bī-

ihtiyār

Görse ‘ışk ehli

elüñdezülf-i

çevgānuñsenüñ

zülfidārumdur:

1. **zülfidārumdur:-**

umdur

Gazel 1714

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Saçın dar ağacı.

ÇüngöñülManşürfā

şitdimaḥabbet

sırrını

Tā ki ber-dār ola

anda zülfidārumdur

gerek

zülfi dil-āvizine:

1. **zülfi dil-āvizine:-**

ine

Gazel 1888

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Gönüller asan saç.

Bend olmak idi

zülfi dil-

āvizinegöñlüm

Asılmak aña ola

müyesser

daḥnāzük

zülfi dil-āvizün:

1. **zülfi dil-āvizün:-üñ**

Gazel 1822

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Gönüller asan saç.

Hey ne

şirindürşehāl’l-i

şeker-rizünsenüñ

‘Āleme fitne

virürzülfi dil-

āvizünsenüñ

zülfi dildarı:

1. **zülfi dildarı:-ı**

Gazel 1829

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Sevgilinin saçı.

Zülfi dildarı yine

depretdüñiybād-ı

şabā

Uşbu ‘ālem içre anı

‘anber-

eşāneyledüñ

zülfi döst:

1. **zülfi döst:**

Gazel 1902

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Sevgilinin saçı.

İyşabāsaña uyalı

çıkdıbaşdanzülfi

döst

Billāh ol

miskīnin’içün böyle

ıdlāyleledüñ

zülfi fettān:

1. **zülfi fettān:**

Gazel 1560

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Fitneci zülüf. II

Büyücü zülüf.

Fitne-i devr-i

ḳamerdürçünMuḥib

birūy-ı yār

Zülfi fettān fitne

başı olsa tañ mı her

taraf

zülfi girih-girün:

1. **zülfi girih-girün:-**

üñ

Gazel 1881

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Kıvrım kıvrım,

büklümlü saçlar gibi.

Ser-te-ser

müyuñMuḥibbiyere

h-i sevdā-y-ımış

Kılmış āvāre anı

zülfi girih-

girünsenüñ

zülfi müşginin:

1. zülf-i müşğinin:-in

Gazel 1873

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Misk kokulu zülûf.

Tañdegüldürzülf-i

müşğininegertâr

eylese

Ĥam olup bezm-i

belâdaķâmetümoldu

kdaçeng

2. zülf-i müşğinin:-în, -
in

Gazel 1922

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Misk kokulu zülûf.

Ruĥüstindedildâru

ñgöreldeñzülf-i

müşğinin

Sanuramĥırmen-i

gülde komışlar

deste-i sünbül

zülf-i müşğünüñ:

1. zülf-i müşğünüñ:-üñ

Gazel 1537

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Misk kokulu zülûf.

Ĥalkaĥalkakäkülün

olmuşbenüm

boynuma bend

Zülf-i

müşğünüñidelden

beni pür-

sevdâdimâğ

zülf-i nigârı:

1. zülf-i nigârı:-ı

Gazel 1643

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Sevgilinin saçı.

Zülf-i

nigârıtdiperiřâñnes

îm-i řubĥ

Virdüm bu

‘ömribâdavüaldumh

evâ-yı ‘ıřķ

zülf-i perîşân:

1. zülf-i perîşân:-ın

Gazel 1525

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Sevgilinin

darmadağınık saçı.

ÏyMuĥıbbîâĥ kim

zülf-i perîşânın

görüp

Dil perîşânoldıvü

olmadı

hergizmüctemi’

zülf-i perîřânuñ:

1. zülf-i perîřânuñ:-uñ

Gazel 1540

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Sevgilinin

darmadağınık saçı.

Çözüp zülf-i

perîřânuñperîřân

eyle ‘uřřâķı

Kamu

yoluñdacânırsün

sen ol cümle

ciĥâñfâriğ

2. zülf-i perîřânuñ:-uñ

Gazel 1692

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Sevgilinin

darmadağınık saçı.

Leylîzülfünü görüp

dil

niçemecnünolmasu

n

Boynuma

zencirdürzülf-i

perîřânuñsenüñ

3. zülf-i perîřânuñ:-uñ

Gazel 1790

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Sevgilinin

darmadağınık saçı.

Zülf-i zencirün

görüp oldum

anuñdîvânesi

Beni mecnünitdi bu

zülf-i

perîřânuñsenüñ

4. zülf-i perîřânuñ:-uñ

Gazel 1800

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Sevgilinin

darmadağınık saçı.

Niçepâ-

mâlolmasungöñlüm

perîřânĥâl olup

Görürem örter

yüzüñzülf-i

perîřânuñsenüñ

zülf-i piç-â-piçünü:

1. zülf-i piç-â-piçünü:-

üñi

Gazel 1878

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

*Kıvrım kıvrım
saçlar.*
Zülf-i pîç-â-
pîçüñizencîridüpgâ
hikemend
Hey niçe 'âkilleri
'ışkuñlaMecnüneyl
edüñ

zülfi sebdirzün:

1. **zülfi sebdirzün:**-üñ

Gazel 1822

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Karayağız saç (atı)

IISevgilinin siyah saçı.

Her kaçan meydân-ı
hüşnegelseñiyYüsuf
-cemâl

Başımı top idiser ol
zülfi
şebdirzünisenüñ

zülfi şebinde:

1. **zülfi şebinde:**-inde

Gazel 1799

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Gece gibi siyah

saç.

Kim ki
şebrevlikiderzülfi
şebindedilberüñ
Düd-ı âhı başına bir
şeb-külâh olmak
gerek

zülfi şeb-rengün:

1. **zülfi şeb-rengün:**

Gazel 1582

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

*Gece renkli (siyah)
zülfi.*
Zülfi şeb-rengün
gibi 'âlemde bir
tarrâr yok
Çeşm-i
mestüñemüşâbih
dünyada şehhâr yok

zülfi semen-sâya:

1. **zülfi semen-sâya:**-

ya

Gazel 1623

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Yasemin çiçeği

gibi hoş kokulu saç.

'Arz-ı nür eyler
dem-â-dem 'ârız-ı
zîbâya bak
Halkağalkagörinür
ol zülfi semen-sâya
bak

zülfi siyah:

1. **zülfi siyah:**

Gazel 1585

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Sevgilinin siyah

saçı.

Ruğlarıüstünvağan
kılta n'olazülfi
siyah
Kanda genc olsa
anuñüstinde kim
dirmâr yok

zülfi siyâha:

1. **zülfi siyâha:**-a

Gazel 1565

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

*Sevgilinin siyah
saçı.*
Ger diler-iseñ as
beni ol zülfi siyâha
Kim eylemiş
başumiurgâna
tekellûf

zülfi siyâhında:

1. **zülfi siyâhında:**-

ında

Gazel 1638

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Sevgilinin siyah

saçı.

Varupzülfi
siyâhında kaçan dil
kılta şebrevlik
Başında düd-ı
âhındandimeñ ki
şeb-külâhı yok

zülfi siyâhuñ:

1. **zülfi siyâhuñ:**-uñ

Gazel 1758

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Sevgilinin siyah

saçı.

Serümkaş olsa idi
hâk-i râhuñ
Anı top eylese zülfi
siyâhuñ

zülfi siyâhuñdan:

1. **zülfi siyâhuñdan:**-

uñ, -dan

Gazel 1865

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Sevgilinin siyah

saçı.

Gice kim
vardurşehâzülf-i
siyâhuñdan eser
Gün tülû' eyler
sehgerhrüy-ı
pâküñdürsenüñ

zülf-i siyeh:

1. **zülf-i siyeh:**

Gazel 1928

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Siyah saç.

Ol zülf-i
siyehbaglaya dil
kîne ne müşkil
Sunarsa egerküfr
elini dîne ne müşkil

zülf-i siyehkâra:

1. **zülf-i siyehkâra:-a**

Gazel 1929

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Günahkar saç.

Dil bağlamak ol
zülf-i siyehkâra ne
müşkil
Bil bağlamış ol göz
göre zünnâra ne
müşkil

zülf-i tarrârı:

1. **zülf-i tarrârı:-ı**

Gazel 1591

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Hilekar, yan kesici

zülüf.

Zülf-i tarrârı gibi
'âlemde bir tarrâre
yok
Bu

cihândaruğlarımâne
ndi bir sehğâre yok

zülf-i tarrârı:

1. **zülf-i tarrârı:-uñı**

Gazel 1829

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Hilekar, yan kesici

zülüf.

Zülf-i

tarrârıñcânâtagıdu

p gül yüzüñe

Bir siyehHindüçeyi

sen

Rümasultâneyledüñ

zülf-iucında:

1. **zülf-iucında:-nda**

Gazel 1581

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

(Sevgilinin)

saçlarının ucu.

Ûblarencüm-durur

içinde ol meh-rüya

bak

Niçe diller

mübtelâzülf-iucında

müya bak

zülf-i vâra:

1. **zülf-i vâra:-a**

Gazel 1625

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Sevgilinin saçı.

İrmek ister zülf-i

yâra eylemiş tül-ı

emel

Añairişmekmuñâl

başındaki sevdâya

bak

zülf-i zenañdânı:

1. **zülf-i zenañdânı:-ı**

Gazel 1877

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Çene çukuruna

(düşen) saç.

Dilâzülf-i

zenañdânuucından

Niçe kez bend-ile

zindânağirdüñ

2. **zülf-i zenañdânı:-ı**

Gazel 1877

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Çene çukuruna

(düşen) saç.

Dilâzülf-i

zenañdânuucından

Niçe kez bend-ile

zindânağirdüñ

3. **zülf-i zenañdânı:-ı**

Gazel 1877

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Çene çukuruna

(düşen) saç.

Dilâzülf-i

zenañdânuucından

Niçe kez bend-ile

zindânağirdüñ

4. **zülf-i zenañdânı:-ı**

Gazel 1877

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Çene çukuruna

(düşen) saç.

Dilâzülf-i

zenañdânuucından

Niçe kez bend-ile
zindānagirdūñ

zūlf-i zencīrūñ:

1. **zūlf-i zencīrūñ:-üñ**

Gazel 1790

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

*Sevgilinin zincire
benzeyen saç örgüleri.*

Zūlf-i zencīrūñ

görüp oldum

anuñdīvānesi

Beni mecnūnitdi bu

zūlf-i

perīşānuñsenūñ

2. **zūlf-i zencīrūñ:-üñ**

Gazel 1881

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

(Sevgilinin)

Saçının zinciri.

Tekye-i 'ışık içre

ta'nider bugün

Mecnūna dil

Boynuma

bendolalıdanzūlf-i

zencīrūñsenūñ

3. **zūlf-i zencīrūñ:-üñ**

Gazel 1988

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

(Sevgilinin)

Saçının zinciri.

Boynuñadakzūlf-i

zencīrūñ dil-i

dīvāne gel

Şem'-i

hüşnecānuñıpervān

e eyle yana gel

zūlfinkesdi:

1. **zūlfinkesdi:-di-in**

Gazel 1531

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Saçını kesti.

Haṭṭıgeldüginigördi

kesdizūlfındilberüm

Keydegüldür hem-

nişin olmak

diditüfıyezāğ

zūlfine dolaşalı:

1. **zūlfinedolaşalı:-alı**

Gazel 1826

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

(Sevgilinin) saçına

dolanmak.

Murg-ı dil dolaşalı

zūlfine ol

muğbeçenūñ

Dir ki bu başuñı top

eyle ki çevgāne

gerek

zūlfinetolaşa:

1. **zūlfinetolaşa:-a**

Gazel 1832

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

(Sevgilinin) saçına

dolaşma.

Kankı dil kim

tolaşazūlfine ol

olmaz ḥalāş

Bend ü zencire olur

lāyık işi dīvānenūñ

zūlfınūñ bendine:

1. **zūlfınūñ bendine:**

Gazel 1809

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

(Sevgilinin)

saçlarının düğümü.

Zūlfınūñ bendine

çekdiğöñlümündīvā

nesin

Didimiskīngamyim

ezūlfoldızencīrūñse

nūñ

zūlfınūñpāyānına:

1. **zūlfınūñpāyānına:-**

na

Gazel 1738

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Saçının ucu.

İrmek ister

zūlfınūñpāyānınaş

ydāğöñül

Ne uzun

sevdāyadüşmiş

'ömr-i kūtāhıgörtūñ

zūlfūñhevāsı:

1. **zūlfūñhevāsı:**

Gazel 1687

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Saçının arzusu,

hevesi.

Zūlfūñhevāsı kıldı

Muḥibbiyibī-ḩarār

Yil gibi eyledi anı

avāreperçemūñ

zūlfūñkemendidür:

1. **zūlfūñkemendidür:-**

dür

Gazel 1539

Mısra: 1

Kelime Tipi: -
Saçlarının bağı.
Döstimzülfüñkeme
ndidür takan
boynuma bag
Läleḥaddüñdür
yakan bu sîneme
her laḫzadağ

zülfüñ tara:

1. **zülfüñ tara:**

Gazel 1706

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Saçı taramak.

Mu'atṭareylegildehr
üñdimāğın
Ele al şâne ile tara
zülfüñ

zülfüñücü:

1. **zülfüñücü:**

Gazel 1902

Mısra: 16

Kelime Tipi: -

Saçın ucu, kenarı.

Destgîr-i miskîn
olmak lâzım iken
şānuña
Zülfüñücü gibi bizi
daḫpāmāyleyedüñ

zülfüñücında:

1. **zülfüñücında:**

Gazel 1698

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Saçın ucu, kenarı.

Düşüren dil
murgınıdām-ı
belāyanāgehān
Görünen

zülfüñücındañehā
lüñdürsentüñ

2. **zülfüñücında:-nda**

Gazel 1749

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Zülfiḫ ucu.

Pāralarsa bu
göñülkendüzini
olmaz 'aceb
Her nefes görür elin
zülfüñücındaşānenü
ñ

zülfüñücını:

1. **zülfüñücını:-mı**

Gazel 1685

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Kalıp söz. Saçın

ucu.

Zülfüñücını her
yañazencîr-i
'adlıder
Olup serîr-i
ḫüsnüñeNüşirvānka
şuñ

zülfüñe mi kaldı:

1. **zülfüñe mi kaldı:**

Gazel 1736

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Saçına mı kaldı? ||

Saçına mı düştü?.

Zülfüñe mi kaldı
her dem dil perîşān
eylemek
Ġamzeñelāyıkımdı
r pes dem-be-dem
kan eylemek

zülfüñi görüp:

1. **zülfüñigörüp:-üp**

Gazel 1711

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Saçını görüp. ||

Saçını görünce.

Kankıbî-dıldür
görüp zülfüñiber-
dār olmaya
Ehl-i 'ıḫşuñdöstüm
pes himmeti bālā
gerek

zülfüñüñ bendinde:

1. **zülfüñüñbendinde:-
nde**

Gazel 1672

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Saç bağı.

Zülfüñüñ bendinde
bagluniçeserverler
seri
Çık serîr-i
ḫüsnevirildisañaser
dārlık

zülfüñüñzencîrine:

1. **zülfüñüñzencîrine:-
ne**

Gazel 1783

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

(Sevgilinin)

saçlarının zinciri.

Zülfüñüñzencîrineç
ekdüñ dil-i dîvāneyi
Virdüñāñalākabmec
nündiyünāmeyledü
ñ

zūlfūñūñzencīrini:

1. **zūlfūñūñzencīrini:**

Gazel 1598

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

(*Sevgilinin*)

saçlarının zinciri.

İy saçı

leylīMuḥibbīoldıme

cnūnuñsenüñ

Zūlfūñūñzencīrini

ṭfeyleyüpboynında

k

zulm:

1. **zulm-ıla:--ıla**

Gazel 1733

Mısra: 4

Zulüm, eziyet.

Kākūlüñeşāneurduñ

tagıdupbī-dilleri

Niçe diller

ḥānesinzulm-

ılavīrāneyledüñ

2. **zulm-ıla:--ıla**

Gazel 1747

Mısra: 1

Zulüm, eziyet.

Zulm-ıla

‘āşıkılarınğöñlīn

yıkan şāhıgörüñ

Kapusındagice

gündüz āh-

ılavāhıgörüñ

3. **zulmı:-ı**

Gazel 1754

Mısra: 7

Zulüm, eziyet.

Bugün ‘adl eyle

‘ādīl ol kozulmı

eyleme pīşe

Ki yarın dest-i

mazlūmdabulınmay

agirībānuñ

4. **zulmum:-u, -mı**

Gazel 1819

Mısra: 1

Zulüm, eziyet.

İy güzeller

şāhıgördüñzulmumı

dāditmedüñ

Bu

ḥarābolmışgöñül

şehrini

ābādītmedüñ

5. **zulmı:-ı**

Gazel 1880

Mısra: 10

Zulüm, eziyet.

Gösterüp evvel

yüzüñaldüñMuḥibbī

göñlīni

Yüz

çevürdüñsoñradanz

ulmıfirāvāneyledüñ

6. **zulm:**

Gazel 1899

Mısra: 8

Zulüm, eziyet.

Eyle dile

cefālarıtāsürevüzze

vķ u şafā

Gele baña o

merḥabāzulmsenüñ

sitem senüñ

zulm elin:

1. **zulmelin:-n**

Gazel 1803

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Eziyet eli. II

Sevgilinin eziyetleri.

Zulm elin

uzatmasun

‘ālemdeyārıkimsen

üñ

Cevri

‘ādetitmesünyā Rab

nigārıkimsenüñ

zulm elini:

1. **zulmelini:-ni**

Gazel 1960

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Eziyet eli. II

Sevgilinin eziyetleri.

Bed-nām-ı dehr

olmayasın

iyMuḥibbī ger

Uzatma sakın zulm

elini ictināb kıl

zulmidüp:

1. **zulmidüp:-üp**

Gazel 1738

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Zulüm etmek,

eziyet etmek.

Zulmidüp

‘āşıkılaradād

itmeyen şāhıgörüñ

Kapusındarüz u

şebferyād-

ılaāhıgörüñ

2. **zulmidüp:-üp**

Gazel 1815

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

*Zulüm etmek,
eziyet etmek.*
Zulmidüp ben
'âşıkaküyuñdakıdu
ñ çok cefâ
Ġayrılarvardukçacâ
nâluţfuñı
'ameyledüñ

zulm ile:

1. **zulm ile:**

Gazel 1656

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Zulüm ile, zorla.

Yüzüñgöstermeyüp
cânâidersindürlüfett
ânlık
Be kâfiruşbuşulm
ile olur mı
hıçmüsülmânlık

zulm u cevri:

1. **zulm u cevri:-i**

Gazel 1925

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Zulüm ve eziyet.

Dilber oldur kim
vefâda olmaya
eksükligi
Yoşsaşulm u cevri
çok nâ-
mihribâneksükdegü
l

zulm u dâlâl:

1. **zulm u dâlâl:**

Gazel 1946

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Zulüm ve delalet.

İtmeseñnür-ı
şerî'atle münevver
'âlemi
Dutar-idi bu cihâni
ser-te-ser zulm u
dâlâl

zulm u sitem evledüñ:

1. **zulm u sitem**

eyledüñ:

Gazel 1640

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Zulüm ve eziyet

etmek.

Anuñçüneyledüñzul
m u sitem cevri ü
cefâ 'âdet
Yanuñdayog-
ımışkullaruñaluţfu
vefâ kılmak

zulmaugradı:

1. **zulmaugradı:-dı**

Gazel 1526

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Haksızlığa, eziyete

maruz kalmak.

Zulmaugradımeğer
gelmiş-durur
dâdisteyü
Anuñçünkarşuña
başına yakar nâr
şem'

zulmet:

1. **zulmet:**

Gazel 1765

Mısra: 5

Karanlık || Gafllet.

Olurdu kamu zulmet
ile dehrkarañu

İrmese egerñür-ı bî-
zevâl[i]
Muħammedüñ

zulmetgıtdi:

1. **zulmetgıtdi:**

Gazel 1526

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Karanlığın

kaybolması.

Ġamşebinde kalmış
idümañmasamruhsâ
ruñı
Gitdişulmethamdü-
lillâheyledümbî-dâr
şem'

zulmetolmasun:

1. **zulmetolmasun:-**

masun

Gazel 1771

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Karanlık olmak.

Yüzüñizülf-ile
örtme
olmasunzulmetcihâ
n
'Âlemi kılan
münevver
çünkirüyuñdursenü
ñ

zulmetsebinde:

1. **zulmetsebinde:-nde**

Gazel 1620

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Gafllet gecesi.

İyşabâyârenedeñiç
görmedi şubh-ı
vişâl

Kalmış
zulmetşebindeişide
nlerden irak

zulmetdekalicak:

1. **zulmetdekalicak:** -
ıcak

Gazel 1524

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Karanlıkta kalmak.

Mec. Gafilete düşmek;

Doğruyu yanlış

bilemeyecek fark

edemeyecek halde

olmak.

İstese

zülfüñşebinde

‘arızuñ bu hasta-dil

Tañdegülzulmetde

ister kalıcaktımār

şem’

zulmet-i küfr[i]:

1. **zulmet-i küfr[i]:** -[i]

Gazel 1564

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Küfrün karanlığı.

Rüşenkılamzulmet-i

küfr[i] çünāfitāb

Ger

şubhgāhtğçeküp

idem ez-ğılāf

zu’m:

1. **zu’mınadur:** -dur

Gazel 1825

Mısra: 9

Asılsız idda, batıl

inanç.

Müdde’ilerzu’mına

durşād u

handānoldugum

Yoksa ben

efğānum-

ılamurğızār itsem

gerek

zümürüd:

1. **zümürüdden:** -den

Gazel 1578

Mısra: 3

(Ar.) Zümürüt.

Çün döşendi bu

zemīnüzrezümürüd

denbisāt

Gösterür kendin

peleng şeklinde

yiryirsāye bak

2. **zümürüdden:** -den

Gazel 1963

Mısra: 5

(Ar.) Zümürüt.

Hayme kıldı döşedi

yine

zümürüddenbisāt

Taht-ı zerrīne çıka

ya otura dārā-yı gül

zünār:

1. **zünāra:** -a

Gazel 1551

Mısra: 6

Hıristiyan

keşişlerin çıplak ten

üzerine kuşandıkları

kıldan yapılmış, kaba ve

sert kuşak II Sevgilinin

saçları.

Küfriniisbātidersem

tañdegül

Kendüzinteşbıhider

zünārazülf

2. **zünāra:** -a

Gazel 1706

Mısra: 6

Hıristiyan

keşişlerin çıplak ten

üzerine kuşandıkları

kıldan yapılmış, kaba ve

sert kuşak II Sevgilinin

saçları.

Disem ben

çeşmüñekāfir ‘aceb

mi

İdüpdür biline

zünārazülfün

3. **zünārını:** -ını

Gazel 1712

Mısra: 6

Hıristiyan

keşişlerin çıplak ten

üzerine kuşandıkları

kıldan yapılmış, kaba ve

sert kuşak II Sevgilinin

saçları.

Kaşd-ı imān eyledi

gördük yine

kāfırşacuñ

Kesübenzünārını

anı

müselmāneyledüñ

4. **zünārını:** -ını

Gazel 1880

Mısra: 3

Hıristiyan

keşişlerin çıplak ten

üzerine kuşandıkları

kıldan yapılmış, kaba ve

sert kuşak II Sevgilinin

saçları.

‘Arızuñdazülfüñk

esdüñ yine

zünārını

Dōstum ol
kāfiribeñzermüselm
āneyledūñ

5. **zūnnāra:-a**

Gazel 1929

Mısra: 2

Hıristiyan

*keşişlerin çıplak ten
üzerine kuşandıkları
kıldan yapılmış, kaba ve
sert kuşak II Sevgilinin
saçları.*

Dil bağlamak ol
zūlf-i siyehkāra ne
müşkil
Bil bağlamış ol göz
göre zūnnāra ne
müşkil

6. **zūnnārını:-ını**

Gazel 1988

Mısra: 9

Hıristiyan

*keşişlerin çıplak ten
üzerine kuşandıkları
kıldan yapılmış, kaba ve
sert kuşak II Sevgilinin
saçları.*

Virme yüz
zūlfüñecānā kesmez
ol zūnnārını
Niçekerredimiş
iken aña sen imāna
gel

zū'n-nūn:

1. **zū'n-nūn:**

Gazel 1787

Mısra: 10

Zūnnun-ı Mısri:

Evliyaullahtan bir zat.

Halkuñ kimini mey-
hōr u hārābāfıklup
Kimini zūhd-ile
taqvā ile Zū'n-
nūnıtdūñ

zūr:

1. **zūra:-a**

Gazel 1919

Mısra: 10

Güç, kuvvet.

Bu geşt-gır-i dehr-
ile kimse tutışmadı
Bī-fāyide-durur
añabiñkerrezūra gel

zūr u zār:

1. **zūr u zār:**

Gazel 1866

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Çabalamak ve

ağlamak.

İRmez vişāl-i yāra
kişi zūr u zār ile
Dirlervişāle irmek-
içüñsīm ü zer gerek

zūr-ı bāzū:

1. **zūr-ı bāzū:**

Gazel 1543

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Pazı gücü, kol

kuvveti.

Baş ditreppir oldum
pādağudret kalmadı
Zūr-ı bāzū kanda
gitdi kanı ol evvelki
çag

zūr-ı bāzūsıyıla:

1. **zūr-ı bāzūsıyıla:-
sıyıla**

Gazel 1589

Mısra: 13

Kelime Tipi: -

Pazı gücü, kol

kuvveti.

Zūr-ı bāzūsıyıla

‘ışkuñ kimseler
tutışmaya

İyMuhibbī cümle-i

‘uşşāğda ol pence
yok